

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

(23.09.1971 - 14.07.1972)

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 23ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.52 μ.μ.)

(‘Αρ. I)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ
ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐχομεν ἀπαρτίαν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—
Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν
Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10ην Σεπτεμβρίου 1970, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ
ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖ-
σα τὴν 10ην Σεπτεμβρίου 1970.

«(α) Προτίθεται ἡ Κυθέρηνησις νὰ κατασκευάσῃ ἀγροτικοὺς δρόμους εἰς τὴν
περιοχὴν τοῦ χωρίου Στύλλοι ; Καὶ πότε ;

«(β) Πότε θὰ γίνουν δοκιμαστικαὶ Κυθερητικαὶ διατρήσεις εἰς τὴν ίδιαν
περιοχὴν» ;

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3ην Αὐγούστου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας
καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 10ην Σεπτεμβρίου 1970
ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«(α) Ἀγροτικοὶ δρόμοι : Τὸ θέμα τῆς κατασκευῆς καὶ διανοίξεως ἀγροτικῶν
δρόμων προωθεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἐν συ-
νεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἔσωτερικῶν ἀναλόγως τῶν κατ' ἔτος παρα-
χωρουμένων πιστώσεων καὶ κατὰ σειράν προτεραιότητος καὶ ἰεραρχήσεως.

(β) Δοκιμαστικαὶ Κυθερητικαὶ διατρήσεις : Ἐκ τῶν εἰς χεῖρας τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως Ὅδάτων γεωλογικῶν στοιχείων προκύπτει ὅτι δὲν ὑπάρχουν πιθανότητες ἀνευρέσεως καλῆς ποιότητος καὶ ἀξιολόγου ποσότητος ὅδατος εἰς τὴν ἐν λόγῳ περιοχήν.

Δὲν ἔλλείπουν πιθανότητες ἀνευρέσεως ὑφαλμύρων ὕδατων τὰ δυοῖς ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀξιοποιηθοῦν εὔκολως».

*Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 22αν Σεπτεμβρίου 1970, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 23ην Σεπτεμβρίου 1970.

«(α) Διὰ τὸ κτίσμαν τοῦ λιμένος Λεμεσοῦ χρησιμοποιεῖται πέτρα ἀπὸ τὴν περιοχὴν «ΜΕΡΡΑΣ» τῶν χωρίων "Υψωνας καὶ Κολόσσαι Λεμεσοῦ". Τὰ δικαιώματα τῶν ὧς ἄνω κοινοτήτων κατεπατήθησαν κατὰ τὸν πλέον ἀδικον τρόπον. Οἱ κάτοικοι τῶν προαναφερθέντων χωρίων προέθησαν εἰς πλείστας δσας παραστάσεις καὶ ἐπέτυχαν ἐπὶ τριήμερον τὴν διακοπὴν τῆς χρησιμοποίησεως πέτρας ἀπὸ τὸν «Μερράν». Ἡ περιοχὴ «Μερράς» ἀνήκει δικαιωματικά εἰς τὰς κοινότητας "Υψωνα καὶ Κολόσσαι". Βάσει ποίας λογικῆς καὶ ποίου δικαίου παραγνωρίζονται τὰ δικαιώματα τῶν ὧς ἄνω χωρίων ;

(β) Ἡ ξένη ἑταῖρεία ποὺ κτίζει τὸν νέον λιμένα Λεμεσοῦ πληρώνει διὰ τὴν προμήθειαν τῆς πέτρας ἀπὸ τὸν «Μερράν» ;

(γ) Ποῖος καρποῦται τὰ χρήματα ;

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23ην Ιουλίου 1971, τοῦ "Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 23ην Σεπτεμβρίου 1970 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Τὰ δικαιώματα τῶν κοινοτήτων "Υψωνα καὶ Κολοσσοῦ οὐδόλως κατεπατήθησαν καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἐκ τῆς λατομεύσεως δγκολίθων ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ «Μερρά» "Υψωνα διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ νέου λιμένος Λεμεσοῦ, διὰ τὸν λόγον ὅτι αἱ ὧς ἄνω κοινότητες οὐδὲν δικαιώματα κέκτηνται ἐπὶ τοῦ «Μερρά» καθ' ὅτι ἡ γῆ αὕτη εἶναι ἔγγεγραμμένη ὡς Κυθερητικὴ τοιαύτη».

*Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20ην Οκτωβρίου 1970, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 21ην Οκτωβρίου 1970.

1. "Εχει μελετήσει τὸ ἀρμόδιον τμῆμα τὸ αἴτημα τῶν κατοίκων Πυργάς Αμμοχώστου, νὰ χωρισθῇ δ Μερράς Πυργᾶς ἀπὸ ἐκεῖνον τῶν Γενάγρων; Ἐάν ναὶ, πότε τοῦτο θὰ γίνη πραγματικότης ;

2. "Εχει μελετήσει τὸ ἀρμόδιον τμῆμα τὸ αἴτημα τῶν κατοίκων τῆς Πυργᾶς Αμμοχώστου διὰ κατασκευὴν ὑπογείων διαβάσεων ἐπὶ τῆς κυρίας ὁδοῦ Αμμοχώστου—Λευκωσίας ; Ἐάν ναὶ, πότε τοῦτο θὰ γίνη πραγματικότης ;

3. Πότε θὰ ἐπιδιορθωθῇ δ παλαιός δρόμος ποὺ ἔνώνει τὴν Πυργάν—Κοντέαν, Λύσην καὶ συνδέει τὴν Λάρνακα μὲ τὴν Αμμόχωστον» ;

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ "Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργων, εἰς ἑρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 21ην Οκτωβρίου 1970 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Τὸ "Υπουργεῖον Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργων δὲν ἔχει μελετήσει θέμα κατασκευῆς ὑπογείων διαβάσεων πεζῶν ἐπὶ τῆς νέας ὑπεραστικῆς ὁδοῦ Λευκωσίας—Αμμοχώστου εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Πυργάς, καθ' ὃσον τὸ χωρίον τοῦτο εὑρίσκεται πρὸς τὴν μίαν πλευράν τῆς κυρίας ὁδοῦ καὶ δὲν ὑπάρχει θέμα διασταύρωσεως ταύτης ὑπὸ πεζῶν».

Έρωτησις ύπο δήμερομηνίαν 22αν 'Απριλίου 1971, ύποθληθείσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθείσα τὴν 22αν 'Απριλίου 1971.

«Ο καθορισμός τουριστικῶν ζωνῶν στὴν Ἐπαρχία Κερήνειας, ποὺ ἐπηρεάζουν τὸ 66% τῆς δῆλης Ἐπαρχίας καὶ περιλαμβάνουν αὐτηρὸ δέλεγχο, σχετικὰ μὲ τὸ μέγεθος, τὸν ἀριθμὸ τῶν δρόφων, τὸ ὕψος, τὴν ἀξία, τὸ εἶδος καὶ τοὺς συντελεστές οἰκοδόμησης, μὲ ἀνώτατο ποσοστὸ ποὺ ποικίλει ἀπὸ 10—25% τοῦ οἰκοπέδου, μὲ σκοπὸ νὰ διατηρηθῇ δ χαρακτήρας τοῦ τοπίου καὶ νὰ προσωθῇ δ τουρισμός, καὶ ποὺ ἔχει ἐφαρμοσθῇ ἀπὸ τὸν Μάρτη τοῦ 1970, δημιούργησε καὶ συνεχίζει νὰ δημιουργῇ πολλὰ καὶ σοθαρά προβλήματα, σε δῆλους τοὺς ἐπηρεαζομένους κατοίκους τῆς Ἐπαρχίας Κερύνειας.

Η ἐφαρμογὴ αὐτῶν τῶν μέτρων προσθέτει, ἀντὶ νὰ λύσῃ, προβλήματα, ποὺ ἀφοροῦν τὴν τουριστικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῶν ἐπηρεαζομένων περιοχῶν καὶ δέχνει ἀκόμη περισσότερο τὸ πρόβλημα τῆς στέγης, ἰδιαίτερα γιὰ τές ἀγροτικές οἰκογένειες τῶν χωριῶν, ποὺ περιλαμβάνονται σ' αὐτές τές τουριστικές ζῶνες.

Εἶναι γνωστὸ δτὶ ἀκούσθησαν καὶ ἀκούονται πολλὰ σχετικὰ παράπονα καὶ δτὶ ἔγιναν διάφορες εἰσηγήσεις καὶ διαθήματα, χωρὶς μέχρι τῆς στιγμῆς νὰ δοθῇ λύση σ' αὐτὸ τὸ σοθαρά πρόβλημα.

Παρακαλεῖται τὸ ἀρμόδιο Ὑπουργεῖο καὶ ἡ Κυβέρνηση νὰ μᾶς πληροφορήσουν, ἔαν καὶ τὶ μέτρα πρόκειται νὰ ληφθοῦν γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ δῆλου προβλήματος.

Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 23ην 'Ιουλίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθείσαν τὴν 22αν 'Απριλίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«Τὸ δῆλον θέμα ἔν σχέσει πρὸς τὰς Ζώνας Κυρηνείας παρακολουθεῖται συνεχῶς ύπο τῶν ἀρμοδίων Τμημάτων τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸν σκοπὸν ἐπισημάνσεως τυχὸν ἀδυναμιῶν τῶν γνωστοποιήσεων ἢ εὐλόγων ἀντιδράσεων τοῦ κοινοῦ. "Ηδη τὸ Τμῆμα Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως ἔν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Κυπριακοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ, τοῦ Συνδέσμου Πολιτικῶν Μηχανικῶν καὶ Ἀρχιτεκτόνων Κύπρου, τοῦ Συνδέσμου διὰ τὴν Προστασίαν τοῦ Κυπριακοῦ Περιβάλλοντος καὶ τοῦ Κυπριακοῦ Συιδέσμου Ιδιοκτητῶν Ἀκινήτων, ἔχουν μελετήσει ἐπισταμένως τὸ θέμα τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν κανονισμῶν καὶ ἔχουν υποθάλει ὀρισμένας προτάσεις αἵτινες θά ύποθληθῶσι συντόμως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν».

Έρωτησις ύπο δήμερομηνίαν 22αν 'Απριλίου 1971, ύποθληθείσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καὶ ληφθείσα τὴν 22αν 'Απριλίου 1971.

«Εἶναι γεγονός δτὶ ἐδόθησαν δόηγίαι πρὸς τὴν ἀστυνομίαν νὰ εἶναι ἐλεύθεροι οἱ ἀναγράφοντες ἢ ἐπικολλῶντες φιλοδικτατορικὰ συνθήματα, ἐνῶ υπεδείχθη δτὰν πρόκειται περὶ μελῶν τῆς ΕΔΕΚ νὰ ἐμποδίζωνται»;

Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 12ην 'Ιουλίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθείσαν τὴν 22αν 'Απριλίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

«Δὲν εἶναι δρθὸν δτὶ ἐδόθησαν δόηγίαι πρὸς τὴν ἀστυνομίαν νὰ μὴ παρεμποδίζωνται δσοὶ ἀναγράφουν ἢ ἐπικολλοῦν «φιλοδικτατορικὰ» συνθήματα ἐνῶ υπεδείχθη δτὰν πρόκειται περὶ μελῶν τῆς ΕΔΕΚ νὰ παρεμποδίζωνται».

2. Είναι γεγονός ότι αἱ ἀρμόδιαι ὅρχαι εἰς τὸ παρελθὸν σιωπηρῶς ἐπέτρεψαν τὴν ἔγγραφήν συνθημάτων ἑθνικοῦ περιεχομένου κατὰ τὰς ἑθνικάς ἐπετέίους. Ἡ Ἀστυνομία εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἀπλῶς περιωρίζετο νὰ καταγράψῃ τὰ στοιχεῖα τῶν προσώπων, ὅτινα ἔνειχοντο εἰς τὴν ἔγγραφήν συνθημάτων ἥ διανομὴν φυλλαδίων.

3. Λόγω τῆς κυκλοφορίας ὡρισμένων φυλλαδίων ὑπὸ τῆς ΕΔΕΝ τὴν ἐσπέραν τῆς 20ῆς Ἀπριλίου, ὅτινα ἐστρέφοντο κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυθερήσεως, προ-εκλήθη ἔντασις καὶ ὡς ἐκ τούτου ἥ Ἀστυνομία ἔλαβεν ἀπαντά τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ἀναγραφῆς τοιούτων συνθημάτων οὕτως ὅστε νὰ ἀποφευχθοῦν ἐπεισόδια πρὸς τὸ συμφέρον τῆς δημοσίας τάξεως».

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 22αν Ἀπριλίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 22αν Ἀπριλίου 1971.

«Κατηγγέλθη εἰς τὴν Ἀστυνομίαν ότι ὡρισμένα πρόσωπα τὰ ὅποια εἶναι γνωστά εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται, ἐπεκόλλησαν φιλοδικτατορικά ἐμβλήματα, ἐπὶ τῶν ὅποιων ἥσαν ἀναγεγραμμέναι ὅθρεις καὶ ἀπειλαὶ στρεφόμεναι κατὰ Βουλευτοῦ. Ἐρωτᾶται ὁ ἀρμόδιος Ὅπουργός ἐάν καὶ ποῖα μέτρα ἐλήφθησαν μέχρι τώρα, διὰ τὴν σύλληψιν καὶ τιμωρίαν τῶν ἐν λόγῳ δραστῶν καὶ τὴν ἀποκάλυψιν τῶν ὑποκινητῶν των».

*Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12ην Ἰουλίου 1971, τοῦ Ὅπουργοῦ Ἔσωτερικῶν, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 22αν Ἀπριλίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

«Κατόπιν καταγγείλας γενομένης πρὸς τὴν Ἀστυνομίαν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Μέλους τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη ότι ὡρισμένα πρόσωπα ἐπεκόλλησαν συνθήματα ἐπὶ τοῦ δχήματός του κατὰ τὴν νύκταν τῆς 20ῆς πρὸς τὴν 21ην Ἀπριλίου 1971, ἥ Ἀστυνομία προέθη εἰς ἐρεύνας καὶ διεπίστωσε τὸ θάσιμον τῆς καταγγελίας.

2. Ἡ Ἀστυνομία ἀνέκρινε τὰ πρόσωπα τὰ ὅποια κατωνομάσθησαν ὑπὸ τοῦ ὑποθαλόντος τὴν καταγγελίαν ὃς ὑποπτα κ. Χριστοφίδη πλὴν δμως οὐδεμία μαρτυρία προέκυψεν ἐναντίον αὐτῶν ἀποδεικνύουσα ότι οὗτοι ἥσαν τὰ πρόσωπα τὰ ὅποια ἐπεκόλλησαν τὰ συνθήματα ἐπὶ τοῦ δχήματος.

3. Ἐν πάσῃ δμως περιπτώσει ἥ Ἀστυνομία ἀγρυπνοῦσα ἔλαβεν δλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς πρόληψιν τοιούτων ἐγκληματικῶν πράξεων εἰς θάρος τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ.

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 5ην Μαΐου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 5ην Μαΐου 1971.

«Ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος ότι οἱ κάτοικοι Κακοπετριᾶς παραπονοῦνται ότι Ἡ Κυθέρησις δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς ἐκκλήσεις των δι' ἐπίλυσιν σοθαρῶν προβλημάτων των ὡς εἶναι :

(α) Ἡ διάνοιξις παρόδων πρὸς τὸν τουριστικὸν δρόμον.

(β) Ἡ ἀσφαλτόστρωσις τῆς δδοῦ πρὸς "Αγιον Νικόλαον Στέγης.

Σκοπεύει τὸ Ὅπουργεῖον σας νὰ ἐπιλύσῃ τὰ ὡς ἄνω προθλήματα»;

*Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 9ην Αύγουστου 1971, τοῦ "Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Ἔργων, εἰς ἔρωτην ύποθληθεῖσαν τὴν 5ην Μαΐου 1971 ύπο τοῦ ἐντίκμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Τό Τμῆμα Δημοσίων «Εργων ήδη κατεσκεύασε δύο προσθάσεις έκ της νέας τουριστικής όδού Λευκωσίας—Τρούδους πρός την Κακοπετριάν, μιάς παρά τὸν 38% μιλιοδείκτην καὶ ἐτέρας παρά τὸν 37ον μιλιοδείκτην. Τό Τμῆμα ἐμέλετήσεν ωσαύτως τὴν κατασκευὴν τρίτης προσθάσεως εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ξενοδοχείου «Ριάλτο» παρά τὸν 36% μιλιοδείκτην, δὲν ἔχει ὅμως ἀποφασισθῆ ἡ κατασκευὴ ταύτης».

Έρωτησις ύπο ήμερομηνίαν 27ην Μαΐου 1971, ύποβλητείσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Ἀνδρέα Χατζήιωάννου, καὶ ληφθείσα τὴν 27ην Μαΐου 1971.

«Δεδομένου ότι διθεσμός της κληρονομίας στηρίζεται καὶ ἡ πηγάζει ἐκ τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου, σκοπός τοῦ δποίου κατὰ τὰς Ἑλληνοχριστιανικάς μας παραδόσεις εἰναι ἡ συγκλήρωσις τοῦ θίου ἀνδρὸς καὶ γυναικός ἐπὶ σκοπῷ ἀποκτήσεως τέκνων, καὶ ἀποκαταστάσεως τούτων ἐν τῇ ζωῇ, ἡ Ἐκκλησία δὲ ήμῶν ἀνήγαγε τοῦτον εἰς μυστήριον»

Καὶ δεδομένου ὅτι λόγω τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ρυθμοῦ τῆς ζωῆς θίασοι καὶ/ἢ ἀπότομοι θάνατοι ἀφήνουν ἀπροστάτευτα ὄρφανά τέκνα λόγω ἀποτόμου ἀπωλείας τοῦ προστάτου τῶν

Ἐπιθέλλεται κατὰ τὴν ἀποψίν μας ή ἄμεσος εἰ δυνατὸν τροποποίησις τοῦ Νόμου περὶ Φόρου Κληρονομίας οὕτως ὥστε ὁ φόρος νὰ καταθέλληται ὑπὸ τοῦ κληρονόμου καὶ οὐχὶ τῆς περιουσίας, καὶ κατὰ τοιούτον τρόπον ὥστε οἱ ἐγγύτεροι πρὸς τὸν ἀποθιάσαντα δῆτες κληρονόμοι, καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὰ τέκνα, νὰ καταθέλλουν δλιγώτερον ἀπὸ τοὺς ἀπώτερον πρὸς αὐτὸν εὑρισκομένους ως φόρον κληρονομίας, ώς ἄλλως τε συμβαίνει εἰς πλείστας ἄλλας χώρας, ώς καὶ ἐν Ἑλλάδι.

Ἐρωτᾶται, δθεν, δ. κ. Ὑπουργὸς κατὰ πόσον προτίθεται νὰ εἰσηγηθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τὴν ἐπίστευσιν τῆς τροποποιήσεως τοῦ ἐν λόγῳ Νόμου· ὡς ἀνωτέρω ἀναπτύσσεται».

Απάντησις ύπο δήμου Ημερομηνίας 24ην Ιουλίου 1971, τοῦ Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 27ην Μαΐου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Ἀνδρέα Χατζηιωάννου.

«Αι ἀπόψεις τοῦ ἐντίκμου Βουλευτοῦ ἔχουν σημειωθῆ, θά τύχουν δὲ τῆς δεούσης μελέτης ὑπὸ τῶν ἀρμοδιών ὑπτρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν».

⁴ Ερώτησις ύπο δημορομηνίαν 1ην Ιουνίου 1971, ύποθεσή σα ύπο του έντιμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη, και ληφθείσα την 3ην Ιουνίου 1971.

«Οπως είναι γνωστό μέσα στὸν Ἀπρίλη χαλαζοθύελλα καὶ πλήμμυρες προ-
ξένησσαν σιθαρές καταστροφές στὲς πατατοφυτεῖες Αύγορου, Ξυλοφάγου,
Αγνας, Καλοψίδας, Μακράσυκας καὶ ἄλλων χωριῶν.

“Υπήρξαν περιπτώσεις παραγωγών που οι καταστροφές έφθασαν μέχρι 80%. Για παράδειγμα στο Αύγορού ἐπλήγησαν πάνω από 2.000 σκάλες πατάτες και στη Ξυλοφάγου άλλες περίπου 1.000 σκάλες. Για δεκάδες οικογένειες παρα-

γωγῶν δημιουργεῖται σοθαρὸς πρόσθλημα ἐπιθίωσης. Ἰδιαίτερα δέ τοι παρουσιάζεται τὸ πρόσθλημα τῶν χρεῶν μὲν σοθαρούς κινδύνους νὰ κινηθοῦν ἀγωγὲς καὶ νὰ ξεπουληθοῦν περιουσίες.

Οἱ παραγωγοὶ μέσον τῶν δργανώσεων τοὺς ὑπέθαλαν εἰσηγήσεις στὴ Κυβέρνηση γιὰ ἄμεση θοήθεια.

Μπορεῖ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ τὸ ἀρμόδιο Ὑπουργεῖο :

(Α) Μελετᾶται ἡ παροχὴ θοήθειας πρὸς τοὺς πληγέντας παραγωγούς ;

(Β) Γίνονται προσπάθειες γιὰ ἀναστολὴ πληρωμῆς τῶν χρεῶν τους καὶ παροχὴ νέων δανείων ;

(Γ) Πότε θὰ λειτουργήσῃ ὀλοκληρωμένο Ταμεῖο Ἀσφάλειας τῶν Ἀγροτικῶν προϊόντων ποὺ θὰ καλύπτῃ τόσο τές πατάτες δοσο καὶ τὰ ἄλλα ἀγροτικά προϊόντα ἀπὸ τές διάφορες θεομηνίες ;

· Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26ην Ἰουλίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 3ην Ἰουνίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη.

«(α) Αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Τμήματος Γεωργίας παρέσχον καὶ παρέχουν πρὸς τοὺς παραγωγούς πᾶσαν τεχνικὴν θοήθειαν. Δυστυχῶς ἡ Κυβέρνησις δὲν διαθέτει εἰδικὸν ταμεῖον διὰ παροχὴν οἰκονομικῆς θοήθειας διὰ τοιούτου εἶδους ζημίας.

(β) Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας παρεκάλεσε τὸν Διοικητὴν Συνεργατικῆς Ἀναπτύξεως δπῶς μεριμνήσῃ διὰ τὴν παροχὴν διευκολύνσεων (ἀναστολὴν) εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν τῶν πληγέντων πατατοπαραγωγῶν.

(γ) Ἡ Κυβέρνησις μελετᾶ θελτιωμένον καὶ περιληπτικὸν Σχέδιον Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων, τοῦτο δὲ τυγχάνει ἰδιαίτερας μελέτης εἰδικῆς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς.

· Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3ην Ἰουνίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 4ην Ἰουνίου 1971.

«Κατὰ καιρούς προκαλοῦνται σημαντικές καταστροφές ἀπὸ πυρκαγιές καὶ ἐκφράζονται παράπονα σχετικὰ μὲ τὸν τρόπο καὶ τὸν θαμῷ ἐτοιμότητας καὶ ἐξυπηρέτησης τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας.

Τὸ κοινὸν γνωρίζει καὶ ἔκτιμά τές φιλότιμες προσπάθειες, τὴν ἀνταπόκριση καὶ τὴν αὐτοθυσία τοῦ προσωπικοῦ τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας, δύμως ἐπειδὴ πρόκειται γιὰ ἔκτακτη ἀνάγκη, χρειάζεται ἐπαρκῆς ἐπάνδρωση καὶ τεχνικὸς ἔξοπλισμός, καθὼς καὶ πλήρης ἐτοιμότητα.

Γι' αὐτὸν παρακαλεῖται τὸ ἀρμόδιο Ὑπουργεῖο νὰ μᾶς πληροφορήσῃ :

(α) Πῶς εἶναι δργανωμένη ἡ πυροσβεστικὴ ὑπηρεσία σὲ κάθε Ἐπαρχία ;

(β) Ἐάν καὶ σὲ ποιές Ἐπαρχίες χρειάζεται περαιτέρω ἐπάνδρωση ;

(γ) Τὶ μέτρα λαμβάνονται ἢ πρόκειται νὰ ληφθοῦν, γιὰ θελτίωση καὶ ἀνάπτυξη αὐτῶν τῶν ὑπηρεσιῶν ;

Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 15ην Ιουλίου 1971, τοῦ Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 4ην Ιουνίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«Η Πυροσθεστική Υπηρεσία είναι ωργανωμένη κατά ἐπαρχίαν ώς φαίνεται κατωτέρω :

	Μόνιμοι Πυροσβ.	Ἐκτακτοί Ἡμιεθελονταί	Ἐθελονταί Πολ. Ἀμύνης
Λευκωσία Πυρ. Σταθμός			
·Ἀρ. 1	45	—	—
·Ἀρ. 2	24	—	—
·Αμμόχωστος	37	—	—
Λάρναξ	28	—	—
Λεμεσός	37	—	—
Πάφος	19	—	—
Ξερός	5	10	—
Μόρφου	5	7	—
Κυρήνεια	8	7	—
Λάππηθος	—	14	—
Λύση	—	12	—
Ριζοκάρπασον	—	—	12
Εύρυχου	—	—	17
Διεύθυνσις Πυρ. Υπηρεσίας :			
Πυρασφάλεια	5	—	—
·Αποθήκη	3	—	—
Σχολή	3	—	—
·Εργαστήρια	6	—	—
Διοίκησις	6	—	—
	231	50	29
	=====	=====	=====

2. Τὸ θέμα τῆς ἐπανδρώσεως δὲν ἔξετάζεται ἐπὶ ἐπαρχιακῆς βάσεως ἀλλὰ συμφώνως πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας εἰς ἔκαστην περιοχὴν παράγοντας ώς είναι π.χ. ἡ πυκνότης τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ ἀξία τῆς ἀστικῆς περιουσίας διὰ φορολογικούς σκοπούς, ἡ ὑπαρξίας ἐπικινδύνων σημείων ἀπό ἀπόψεως πυρασφάλειας (ἐργοστάσια κατεργασίας εὐφλέκτων, ἀποθήκευσις πετρελαιοειδῶν, βιομηχανικαὶ περιοχαὶ, τὰ ἔξοδα συντηρήσεως ἐνὸς Πυροσθεστικοῦ Σταθμοῦ, κ.λ.π.). Ως είναι φυσικὸν νέοι παράγοντες ώς ἡ κατασκευὴ λιμένος εἰς Λεμεσόν καὶ Λάρνακα, τὸ Διύλιστήριον Πετρελαίου εἰς Λάρνακα, ἡ βιομηχανικὴ ἀνάπτυξις εἰς τὰς πόλεις Λευκωσίας, Αμμόχωστου καὶ Λεμεσοῦ δημιουργοῦν νέας ἀνάγκας. Ἐξ ἄλλου είναι γεγονός ὅτι αἱ περιοχαὶ Μόρφου, Κυρήνειας καὶ Λύσης ἀποκτοῦν συνεχῶς μεγαλυτέραν σημασίαν. Γίνονται ἐνέργειαι ὅπως αἱ ἀνάγκαι τῶν περιοχῶν τούτων ίκανοποιηθῶσι.

3. Κατεβλήθησαν προσπάθειαι διὰ τὴν μείωσιν τοῦ ἐθδομαδιαίου ὡραρίου ἐργασίας ἔκάστου πυροσθεστοῦ ἀπό 84 εἰς 56 ὥρας διὰ τὴν προσλήψεως ἐπιπροσθέτων πυροσθεστῶν. Οὕτω προσελήφθησαν κατά τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων δέκα ἑτῶν 76 νέοι πυροσθεστοί, ἐλπίζεται δὲ ὅτι ἐντὸς τῶν προσεχῶν δύο περίπου ἑτῶν θά καλυφθῶσιν δλαι αἱ ἄμεσοι ἀνάγκαι εἰς ἔμψυχον διλικὸν τῆς Πυροσθεστικῆς Υπηρεσίας».

Έρωτησις ύπο ήμερομηνίαν 10ην Ιουνίου 1971, ύποθεσή ήτην έντιμου Βουλευτού περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, καὶ ληφθεῖσα την 11ην Ιουνίου 1971.

«Η τουριστική δόδος Πάφου—Πέγειας—Αγίου Γεωργίου, ἐκτὸς τοῦ γεγονότος διατάσσεται εὐθυγράμμισιν καὶ διαπλάτυνσιν, εὑρίσκεται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν καὶ τὸ ἀσφαλτωμένον τῆς ἐπιστρωματικῆς εἰς τὸ πλάτος ἐνὸς αὐτοκινήτου, τὰ δὲ παγκέττα κατήνησαν παγίδα διὰ τοὺς ὁδηγοὺς δχημάτων.

Έρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ποῖα ἔργα προγραμματίζονται νὰ γίνουν εἰς τὴν εἰρημένην δόδον καὶ πότε θὰ σταματήσῃ ἡ πολυδάπανος καὶ προσωρινὴ κάλυψις μὲ χῶμα τῶν παγκέττων, τὰ δποῖα παρασύρονται μετ' ὀλίγας ήμέρας τῆς τοποθετήσεώς των καὶ δημιουργούν νέφη σκόνεως καὶ ταλαιπωροῦνται οἱ τουρίσται καὶ οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς».

Απάντησις ύπο ήμερομηνίαν 9ην Αύγουστου 1971, τοῦ Ὅπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων, εἰς ἔρωτησιν ύποθεσήσαν την 11ην Ιουνίου 1971 ύπο τοῦ έντιμου Βουλευτού περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Τὸ Ὅπουργείον Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων θὰ ἔξετάσῃ τὸ θέμα τῆς θελτιώσεως τῆς δόδοις Κτήματος—Πέγειας—Αγίου Γεωργίου ἐν σχέσει πρὸς τὰς πράσεις του διὰ τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως 1972».

Έρωτησις ύπο ήμερομηνίαν 16ην Ιουνίου 1971, ύποθεσή ήτην έντιμου Βουλευτού περιφερείας Λεμεσού κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου καὶ ληφθεῖσα την 17ην Ιουνίου 1971.

«Πρὸς ἐννέα μηνῶν περίπου ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ἡσχολήθη μὲ τὸ πρόσλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης, ἔξεφράσθησαν δὲ ὅφ’ δλων τῶν πλευρῶν ἀπόψεις ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ὅρθην ἀντιμετώπισιν καὶ λύσιν του. Τὸ σύνολον τῶν ἐκφρασθεισῶν ἀπόψεων ἐτέθησαν ἐνώπιον τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας διὰ μελέτην καὶ λῆψιν συγκεκριμένων μέτρων.

«Ἐχοντες ὅπ’ ὅψιν διὰ τὸ πρόσλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης διὰ τοὺς ἔργαζομένους εἶναι δεύτερον, ἔρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς εἰς ποῖα πρακτικὰ μέτρα ἔχει καταλήξει διὰ τὴν λύσιν τοῦ σοθαροῦ αὐτοῦ προσβλήματος».

Απάντησις ύπο ήμερομηνίαν 23ην Ιουλίου 1971, τοῦ Ὅπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ύποθεσήσαν την 17ην Ιουνίου 1971 ύπο τοῦ έντιμου Βουλευτού περιφερείας Λεμεσού κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου.

«Τὸ ἔντιμον Μέλος τῆς Βουλῆς ἔχει ἡδη πληροφορηθῆ καὶ κατὰ τὸ παρελθόν (Ἐρώτησις ύπ’ ἀριθμὸν ΒΑ’ 102) διὰ τὸ στεγαστικὸν πρόσλημα ἐν Κύπρῳ τυγχάνει σοθαρᾶς μελέτης ύπο τοῦ Τμήματος Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως.

«Ἄριθμὸς ἐμπειρογνωμόνων μετακληθέντες πρὸς τοῦτο ἐκ τοῦ ἔσωτερικοῦ διεξάγουν μελέτας πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως συμβουλεύσουν τὴν Κυβέρνησιν ὃς πρὸς τὸν καλύτερον τρόπον ἀντιμετωπίσεως τοῦ προθλήματος. Ἐπὶ τῇ θάσει δὲ τῶν προκαταρκτικῶν τούτων μελετῶν τὸ Τμῆμα Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως ὑπέβαλε προτάσεις πρὸς ἐνσωμάτωσιν εἰς τὸ Τρίτον Πενταετές Πρόγραμμα Ἀναπτύξεως. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῶν ἀνωτέρω, ἡ Κυβέρνησις προθαίνει κατ’ ἔτος εἰς τὴν ἀνέγερσιν ἀριθμοῦ κατοικιῶν αἵτινες διατίθενται εἰς οἰκογενείας μὲ χαμηλὸν εἰσόδημα. Ἐχουν ἡδη ἀνέγερθη καὶ διανεμηθῆ τριάκοντα τοιαῦται κατοικίαι εἰς Ὀμορφίταν, ἐλπίζεται δὲ διὰ τὸ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἀνέγερσις ἐτέρων τριάκοντα κατοικιῶν εἰς τὴν Ιδίαν περιοχήν. Παραλλήλως καταστάλλονται προσπάθειαι διὰ τὴν ἔξεύρεσιν καταλλήλων χώρων διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοιούτων κατοικιῶν καὶ εἰς ἄλλας πόλεις.

Έρωτησις ύπο ήμερομηνίαν 16ην Ιουνίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Εζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 17ην Ιουνίου 1971.

«Τὸ ψάρι κατήντησε νὰ θεωρῆται ἔξαιρετικὴ πολυτέλεια εἰς τὸ διαιτολόγιον τῶν Κυπρίων λόγῳ ἀφ' ἑνὸς τῆς μικρᾶς προσφορᾶς καὶ τῶν ὑψηλῶν τιμῶν ἀφ' ἑτέρου. Κύπριοι ἀλιεῖς ποὺ ἐπεχείρησαν δι' εἰδικῶν πλοιαρίων νὰ ἀλιεύσουν εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν ἀντιμετώπισαν τελευταίως δυσκολίας καὶ τὰ πλοιάριά των κατεκρατήθησαν ἐπὶ ἀρκετὰς ἡμέρας ύπο τῶν ἀρχῶν γειτονικῶν κρατῶν.

Ἐπειδὴ τὸ ψάρι εἶναι ἀπαραίτητον εἶδος διατροφῆς διὰ τοὺς πολλοὺς καὶ μᾶς χρειάζεται ἐπίσης διὰ τοὺς ἔνους τουρίστας, ἐρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων :

(α) Ποία μέτρα ἔχει λάθει ἢ προτίθεται νὰ λάθῃ διὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ψαριῶν εἰς τὰ νερά τῆς Κύπρου καὶ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀλιείας ;

(β) Διατὶ δὲν προέρχεται εἰς συμφωνίαν μεταξὺ τῆς φίλης γείτονος 'Ηνωμένης Ἀραβικῆς Δημοκρατίας εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ δημιουργῆται αὐτὸ ποὺ ἔχει δημιουργηθῆ τελευταίως μὲ τὰ Κυπριακά ἀλιευτικά πλοιάρια ;

'Απάντησις ύπο ήμερομηνίαν 20ην Ιουλίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 17ην Ιουνίου 1971, ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Εζεκία Παπαϊωάννου.

«(α) (i) Ληφθέντα μέτρα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀλιείας ἐν Κύπρῳ :

1. Ἐγένετο ἐπισκόπησις τῶν Κυπριακῶν θαλασσῶν περιοχῶν διὰ τὴν ἔξακρίθωσιν τοῦ ὑφισταμένου πληθυσμοῦ ἰχθύων καὶ τὴν δρθολογιστικὴν ἐκμετάλλευσιν τούτου. Ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἐν λόγῳ ἐπισκοπήσεως καὶ τῶν εἰσηγήσεων τῆς 'Υπηρεσίας ἀλιείας ἐπηνέχθησαν ὡρισμέναι τροποποιήσεις εἰς τὸν σχετικὸν περὶ ἀλιείας Νόμον καὶ ἴδρυθη ἡ Προληπτικὴ 'Υπηρεσία διὰ τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου τούτου.

2. Διεξήχθησαν ἔρευναι πρὸς ἀνεύρεσιν νέων ἀλιευτικῶν πεδίων.

3. Κατεβλήθησαν προσπάθειαι διὰ τὴν προστασίαν, οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἐκσυγχρονισμὸν τῶν ἀλιευτικῶν μεθόδων τῶν ἀλιέων διὰ τῆς παροχῆς μακροπροθέσμων δανείων, ἐπιχορηγήσεως ταξιδίων τῶν τρατῶν εἰς διεθνῆ ὅδατα, τῆς παροχῆς εἰς ἀλιεῖς τῆς παρακτίου ἀλιείας ἐπιχορηγημένων ἐργαλείων, π.χ. θυθομέτρων, ὑδραυλικῶν θαρρούλκων, παραγαδίων καὶ δικτύων.

4. Κατεσκευάσθησαν 5 ἀλιευτικά καταφύγια διὰ τὴν προστασίαν τῆς παρακτίου ἀλιείας συνολικῆς ἀξίας ἄνω τῶν £ 70.000.

5. Διεξήχθησαν πειράματα καλλιέργειας τῆς πέστροφας εἰς τὸ Πειραματικὸν Ιχθυοτροφεῖον Καλοπαναγιώτη μὲ πολὺ ἐνθαρρυντικὰ ἀποτελέσματα. Ἡ καλλιέργεια πέστροφας ἀπεδείχθη ὡς ἀρκετὰ προσδοκόφορος, διὰ τὴν ἰδιωτικὸς δὲ τομεὺς ἵδη ἐνδιεφέρθη διὰ τοιάυτα ιχθυοτροφεῖα, διὰ τὴν ἰδρυσιν τῶν διόπλιν παραχωροῦνται χαμηλότοκα δάνεια.

Αἱ ἀνωτέρω προσπάθειαι συνέτεινον ὥστε ἡ ἔτησία παραγωγὴ ἰχθύων νὰ ἀνέλθῃ ἀπὸ 927 περίπου τόννους τὸ 1966, ἀξίας £ 226.000 εἰς 1.350 τόννους τὸ 1969, ἀξίας £ 458.200, κατὰ τὸ 1970 δὲ εἰς 1.400 περίπου τόννους ἀξίας £ 500.000 περίπου.

(α) (ii) Προγραμματιζόμενα μέτρα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀλιείας :

1. Κατασθάλλονται προσπάθειαι διὰ τὴν καλλιέργειαν θαλασσῶν εἰδῶν, τῶν ὑπείον τὰ πρώτα ἀποτελέσματα ἐν σχέσει πρὸς τὴν καλλιέργειαν στρειδιῶν

είναι ένθαρρυντικά. Προγραμματίζονται έπισης καὶ καλλιέργειαι διαφόρων άλλων ειδών, ώς τῆς γαρίδας καὶ τοῦ ἀστακοῦ εἰς τὸν ὑπὸ κατασκευὴν Πειραματικὸν Σταθμὸν καλλιεργείας θαλασσίων ειδῶν εἰς τὸ Μπογάζι 'Αμμοχώστου.

2. Προγραμματίζεται ἡ κατασκευὴ καὶ άλλων ἀλιευτικῶν ὅρμισκων εἰς διάφορα μέρη τῆς Κύπρου.

3. Ἐνθαρρύνεται ὁ ἴδιωτικὸς τομεὺς διὰ τὴν Ἰδρυσιν Ἰχθυοτροφείων διὰ ἰχθυοκαλλιέργειαν τόσον εἰς γλυκέα ὅσον καὶ εἰς θαλάσσια ὅσατα.

4. Μελετᾶται ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἀλιείας ἀφροψάρων καὶ ἡ ἀλιεία διὰ παραγαδιῶν.

(β) Τὸ θέμα τῆς ἀλιείας ὑπὸ Κυπριακῶν ἀλιευτικῶν σκαφῶν ἐκτὸς τῶν χωρικῶν ὄδατων τῆς Η.Α.Δ. προωθεῖται ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου Ἑξωτερικῶν τῆς Δημοκρατίας μέσῳ τῆς ἐν Καΐρῳ Κυπριακῆς Πρεσβείας, ἐπὶ τῷ σκοπῷ συνομολογήσεως συμφωνίας ἢ οἰασδήποτε ἄλλης διευθετήσεως διὰ τῆς ὅποίας νὰ ἔξασφαλίζηται ἡ ἀπρόσκοπτος ἀλιεία ὑπὸ τῶν Κυπριακῶν ἀλιευτικῶν πλοίων καὶ νὰ παρέχηται ὥσπερτως προστασία καὶ θοήθεια εἰς αὐτὰ εἰς ἣν περίπτωσιν θὰ ἡναγκάζοντο, λόγῳ καιρικῶν συνθηκῶν, νὰ καταφύγουν εἰς Αίγυπτιακοὺς λιμένας.

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17ην Ἰουνίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, καὶ ληφθεῖσα τὴν 21ην Ἰουνίου 1971.

«Εἰς τὰ ἀπαλλοτριωθέντα κτήματα τῶν τσιφλικιῶν 'Αχέλειας καὶ Κουκλιῶν, μέρος τῶν ὅποιων κατέχει καὶ ἐκμεταλλεύεται ἡ Κυθέρηνησις τῆς Δημοκρατίας καὶ ἄλλα ἐνοικιάζει εἰς τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς των κατ' ἔτος ἢ καὶ κατὰ διετίαν μὲ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν ἐνοικιαστῶν νὰ τὰ σπέρνουν μὲ σιτηρά καὶ ψυχανθῆ, ἡ Κυθέρηνησις ὑφίσταται ζημίας καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ οὐδόλως ὀφελοῦνται καὶ εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου τίποτε δὲν προσφέρουν.

*Ἐρωτᾶται ἡ ἀρμόδια 'Αρχὴ καὶ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλήν.

1. Μελετᾶται ἡ ἀξιοποίησις τῶν κτημάτων τῶν εἰρημένων τσιφλικιῶν καὶ ἀφοῦ ὑποστοῦν ἀναδασμὸν νὰ παραχωρηθοῦν εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀκτήμονας τῶν χωρίων τῆς περιοχῆς των, μὲ μακροχρόνιον ἐνοικιαγοράν ἢ τὴν μακροχρόνιον μίσθωσιν τούτων, διὰ νὰ δυνηθοῦν οἱ ἀγρόται νὰ προσθοῦν εἰς ἄλλας προσδοκόφρους καλλιεργείας;

2. Ποιοὶ λόγοι συντρέχουν νὰ κρατῇ ἡ Κυθέρηνησις πολλὲς ἐκατοντάδες σκάλες γῆς τῶν τσιφλικιῶν καὶ νὰ τέξ σπέρνη μὲ σιτηρά διὰ λογαριασμὸν τῆς καὶ εἰς τὰς πλείστας περιπτώσεις νὰ ζημιώνῃ;

3. Ποίας ζημίας ἢ καὶ εἰσόδημα κατ' ἔτος ἔχει ἡ Κυθέρηνησις ἀπὸ τές καλλιέργειες τῶν κτημάτων τῶν εἰρημένων τσιφλικιῶν καὶ ποιὰ ποσὰ ἔξοδεύει;

*Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14ην Ἰουλίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 21ην Ἰουνίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«1. Ἡ πλήρης καὶ ὀρθολογιστικὴ ἀξιοποίησις τῶν Τσιφλικιῶν Πάφου καὶ ὁ μακροχρόνιος τρόπος ἐκμεταλλεύσεώς των εύρισκεται ὑπὸ μελέτην. Θὰ ἀποφασισθῇ τελικῶς ὁ τρόπος καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀξιοποίησεως ἐπὶ τῇ θάσει τῶν πορισμάτων τῆς ἐπισκοπήσεως τῶν ὄδατίνων πόρων τῆς περιοχῆς ἢ ὅποία διεύάγεται τῇ θοήθειᾳ τοῦ Προγράμματος 'Αναπτύξεως τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν.

2. Μέρος τῆς γῆς τῶν τσιφλικιῶν χρησιμοποιεῖται τώρα διὰ τὴν παραγωγὴν Βελτιωμένων σπόρων διαφόρων ποικιλιῶν σίτου καὶ κριθῆς καθώς καὶ κτηνοτροφικῶν φυτῶν τὰ ὅποῖα πωλοῦνται εἰς προοδευτικούς γεωργούς διὰ τὴν θελτίωσιν τῆς διατροφῆς τῶν ζώων καὶ αὔξησιν τῆς ἀποδόσεώς των.

3. Δέν είναι δυνατόν νά υποστηριχθή ότι υπάρχει ζημία εις την διαχείρισιν των Τσιφλικιών δεδομένου ότι γίνεται συνεχής θελτίωσις των φυτειών και υποστατικών, ή όποια θά άποφέρη εισοδήματα εις τό έγγυς μέλλον. Φυσικά αι κερδοζημίαι έπερεάζονται σημαντικά άπό τάς καιρικάς συνθήκας αι δποίαι έπιπρεάζουν την παραγωγήν. 'Επι πλέον μέρος τής δλης έκτάσεως ίδιως τής άρδευομένης χρησιμοποιείται διά πειραματικούς και υποδειγματικούς σκοπούς ύπο τῶν διαφόρων υπηρεσιών τοῦ 'Υπουργείου τούτου».

'Ερώτησις υπό ήμερομηνίαν 17ην Ιουνίου 1971, υποβληθείσα υπό τοῦ έντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, και ληφθείσα την 21ην Ιουνίου 1971.

«Εις τὸν Προύπολογισμὸν Ἀναπτύξεως, προθέπεται τὸ συμβολικὸν ποσὸν τῶν 10 χιλιάδων λιρῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν κτιρίων διὰ τὸ Ἀγροτικὸν 'Υγειονομικὸν Κέντρον τῆς Πόλεως (Χρυσοχοῦ). Ἀπὸ πληροφορίας τάς δποίας ἔχω, τὰ ἀναγκαῖα σχέδια διὰ τὴν ἀνέγερσιν Νοσοκομείου εἰς Πόλιν ήτοιμάσθησαν.

'Ερωτάται ή ἀρμοδία 'Αρχὴ και τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον νά πληροφορήσουν τὴν Βουλήν, διατὶ καθυστερεῖ ή ἔναρξις τῶν ἔργασιών και πότε θά ἀρχίσουν, διὰ νά ἀποκτήσῃ και ή περιοχὴ τῆς Πόλεως σύγχρονον και καλῶς ἐπηνδρωμένον και ἔξωπλισμένον 'Ιατρικὸν 'Υγειονομικὸν Κέντρον».

'Απάντησις υπό ήμερομηνίαν 9ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Υγείας, εἰς ἔρώτησιν υποβληθείσαν την 21ην Ιουνίου 1971 υπό τοῦ έντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«'Αρχικῶς τὸ 'Υπουργείον 'Υγείας εἶχε προγραμματίσει τὴν θελτίωσιν και ἐπέκτασιν τοῦ 'Υγειονομικοῦ Κέντρου Πόλεως και πρὸς τοῦτο ήτοιμάσθησαν προκαταρκτικά σχέδια και κοστολογήσεις ύπο τοῦ 'Υπουργείου Συγκοινωνιῶν και 'Ἐργων. Κατόπιν δμως πλέον προσεκτικῆς μελέτης, τὸ 'Υπουργείον 'Υγείας κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ότι θά ήτο ἐπωφελέστερον νά χωρήσῃ εἰς τὴν ἀνέγερσιν ἐνός νέου συγκροτήματος πρὸς ἔξυπηρέτησιν τῶν τωρινῶν και μελλοντικῶν ιατρικῶν ἀναγκῶν τῆς περιοχῆς. 'Η εἰσήγησις αὕτη ἐνεκρίθη ύπο τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου, δὲν ἔχουν δμως ἀκόμη ἐκπονηθῆ οἰαδήποτε ἀρχιτεκτονικά σχέδια».

'Ερώτησις υπό ήμερομηνίαν 17ην Ιουνίου 1971, υποβληθείσα υπό τοῦ έντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, και ληφθείσα την 21ην Ιουνίου 1971.

«'Απὸ δεκάδες χρόνια οἱ κάτοικοι τῶν ἐννέα χωρίων τῆς περιοχῆς τοῦ χαμηλοῦ δάσους 'Ακάμαντος, ή ἔκτασις τοῦ όποιου είναι περὶ τάς 54 χιλιάδας στρεμμάτων και προσφέρεται διὰ γεωργοκτηνοτροφικὴν ἀνάπτυξιν, ἀπαιτοῦν νά ἀξιοποιηθῇ και νά παραχωρηθῇ εἰς τοὺς πτωχούς και ἀκτήμονας τῆς περιοχῆς.

'Επι ἀποικιοκρατίας ἐμελετᾶτο ή ἀξιοποίησις τῆς περιοχῆς τοῦ 'Ακάμαντος και ή παραχώρησις του διὰ γεωργοκτηνοτροφικὴν ἀνάπτυξιν.

'Η Κυβέρνησις τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἀπὸ πληροφορίας τάς δποίας ἔχω, ήτοιμασε σχέδιον διὰ τὴν γεωργοκτηνοτροφικὴν ἀνάπτυξιν τῆς περιοχῆς τοῦ 'Ακάμαντος και ἐδόθησαν ὁδηγίαι νά μη καταδιώκωνται οἱ θοσκοί και ίδιοκτῆται αιγοπροβάτων ποὺ θόσκουν εἰς τὴν περιοχήν του.

1. Διὰ ποίους λόγους καθυστερεῖ ή ἀξιοποίησις τῆς περιοχῆς τοῦ 'Ακάμαντος, θάσει τοῦ ἐτοιμασθέντος σχεδίου, ή ἔκτελεσις τοῦ δποίου θά συμβάλῃ δχι μόνον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας ἐκατοντάδων πτωχῶν οἰκογενειῶν τῶν πέριξ χωρίων, αι δποίαι ἀναγκάζονται νά ἐγκαταλείψουν τὰ χωρία των, λόγω τοῦ χαμηλοῦ εισοδήματος των και τὰ δποία κινδυνεύουν νά ἐρημώθοῦν, ἀλλὰ και

διά τὴν οἰκονομίαν τῆς Νήσου γενικῶς, διότι θὰ αὐξηθῇ εἰς μεγάλον βαθμὸν ἡ παραγωγὴ πρωΐμων γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν προϊόντων καὶ θὰ περιορισθῇ ἡ έξαγωγὴ συναλλάγματος;

2. Διατί συνεχίζεται ἡ ποινικὴ δίωξις τῶν θοσκῶν εἰς τὸ χαμηλὸν καὶ θαμώνδες δάσος τοῦ Ἀκάμαντος παρὰ τὰς ὑποσχέσεις τῶν ὑπευθύνων καὶ τιμωροῦνται οἱ πτωχοὶ ἰδιοκτῆται αἰγοπροθάτων μὲν μεγάλα πρόστιμα;

3. Προτίθεται ἡ Κυθέρηνησις νὰ ἴκανοποιήσῃ τὸ δίκαιον καὶ σωτήριον αἴτημα τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς τοῦ Ἀκάμαντος ποὺ μὲ ἀγωνίαν ἀναμένουν ἀπὸ δεκάδες χρόνια;

Απάντησις ὑπὸ ήμερομηνίαν 17ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 21ην Ιουνίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ τοιμάσθη εἰς τὸ παρελθόν ἐμπεριστατωμένον σχέδιον διὰ τὴν γεωργοκτηνοτροφικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ δάσους Ἀκάμαντος. Τὸ σχέδιον τοῦτο δὲν προωθήθη λόγῳ τοῦ μεγάλου ὕψους τῶν ἀπαίτουμένων δαπανῶν ἐν συγκρίσει μὲ τὰ προθλεπόμενα ὀφελήματα. "Ἐκτοτε ἡ περιοχὴ ἀποκτᾶ μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον ἀπὸ τουριστικῆς πλευρᾶς καὶ προσανατολιζόμεθα πρὸς τὴν δυνατότητα ἀξιοποίησεως τοῦ δάσους ὡς «Δασικοῦ Πάρκου» καὶ ὡς περιοχῆς προστασίας τῆς χλωρίδος καὶ πανίδος μὲ βάσιν τὴν διατήρησιν τοῦ λαογραφικοῦ χαρακτήρος τῆς περιοχῆς. Τὸ θέμα δὲ τῆς νομαδικῆς θοσκήσεως ὑπὸ τὴν παροῦσαν τῆς μορφὴν θὰ τύχῃ περαιτέρω μελέτης ἐν συσχετισμῷ μὲ τὰς ἀνωτέρω σκέψεις.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ θόσκησις ζώων (περιλαμβανομένων καὶ αἰγῶν) ἐντὸς τοῦ κυρίου κρατικοῦ δάσους ἐπιτρέπεται κατόπιν τῆς σχετικῆς ἀδείας. Αἱ περιοχαὶ ὅμως ἐντὸς τῶν (χωριτικῶν) ὁρίων τῶν χωρίων Πέγειας καὶ Ἰνιας αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν κρατικὸν δάσος διέπονται ὑπὸ τῶν προνοιῶν τοῦ περὶ αἰγῶν νόμου δάσει τῶν ὁποίων ἀπαγορεύεται ἡ θόσκησις αἰγῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι νομικῶς δυνατή ἡ ἔκδοσις ἀδείας θοσκήσεως αἰγῶν. Οἱ περὶ αἰγῶν νόμος ἔφηρμόσθη εἰς τὰ χωρία ταῦτα κατόπιν ἀποφάσεως τῶν ἰδίων τῶν κατοίκων τῶν χωρίων τούτων».

Ἐρώτησις ὑπὸ ήμερομηνίαν 18ην Ιουνίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 21ην Ιουνίου 1971.

«Τὸ νερὸ ποὺ ἔχει διθῆ καὶ διασωληνωθῆ στὰ σπίτια τῶν χωρίων Ἐργάτες, Ἐπισκοπίον, Καμπιά καὶ Ἀναλιόντας, εἶναι ἀκατάλληλο καὶ ἀνθυγειεινὸ καὶ οἱ κάτοικοι ἐνῷ ἐπιθαρύνονται μὲ τὰ ἔξοδα συντήρησης τοῦ ὑδρευτικοῦ τους συστήματος, δὲν ἔχυπηρετοῦνται καὶ ἀναγκάζονται νὰ μεταφέρουν κατὰ πρωτόγονο τρόπο πόσιμο νερὸ ἀπὸ διάφορα πηγάδια τῆς περιοχῆς τους.

Στὸ χωρίον Ἐργάτες, ἐνῷ ἀντιμετωπίζουν σοθαρά προθλήματα νεροῦ γιὰ ἄρδευση, ὑπάρχουν τρεῖς κυθερητικές διατρήσεις ἀπὸ πολὺν καρδὸ καὶ καθυστερεῖ ἡ κατάλληλη ἀξιοποίησή τους, πρὸς ὄφελος τῶν ἐπηρεαζομένων ἰδιοκτητῶν γῆς στὴν γύρω περιοχή, τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς καὶ τῆς γενικώτερης οἰκονομίας τοῦ τόπου μας.

Παρακαλεῖται τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον καὶ ἡ Κυθέρηνη νὰ μᾶς πληροφορήσουν :

- (α) Τὶ μέτρα καὶ πότε πρόκειται νὰ ληφθοῦν, γιὰ τὴν ούσιαστικὴ ἀντιμετώπιση τοῦ ὑδρευτικοῦ προθλήματος τῶν πάρα πάνω χωρίων;
- (β) Ἐάν, πῶς καὶ πότε προγραμματίζεται ἡ παραχώρηση καὶ κατάλληλη ἀξιοποίηση τοῦ νεροῦ τῶν κυθερητικῶν διατρήσεων τοῦ χωρίου Ἐργάτες, πρὸς τὸ συμφέρο τῶν ἐνδιαφερομένων παραγωγῶν καὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου μας»;

Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 20ήν Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 21ην Ιουνίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«(α) Υδρευτικὸν πρόσθλημα : Παρὰ τὸ χωρίον Πέρα διάτρησις ἡτις χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν ὄδατοπρομήθειαν τῶν χωρίων Καμπιά, Ἀναλυόντας, Ἐργάτας καὶ Ἐπισκοπό, ἀλλὰ λόγῳ τῆς ὑπερατλήσεως τὸ ὅδωρ τῆς ἐν λόγῳ διατρήσεως κατέστη ἀρκετά σκληρόν καὶ σχεδὸν ἀκατάλληλον δι' οἰκιακούς σκοπούς. Προσπάθεια πρὸς ἀνεύρεσιν καταλλήλου ὄδατος ἐκ νέων διατρήσεων ἀπέβησαν ἀκαρποὶ καὶ τὸ ἀρμόδιον Τμῆμα ὑπέδειξεν εἰς τὰς ἐνδιαφερομένας Ἐπιτροπὰς 'Υδατοπρομηθείας τὴν ὁγορὰν καταλλήλου ὄδατος ἐξ Ἰδιωτικοῦ ὄρεατος, ἐπὶ προσωρινῆς θάσεως, μέχρις δου αἱ συνεχιζόμεναι προσπάθειαι τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως 'Υδάτων, περὶ λύσεως τοῦ προθλήματος ἐπὶ μονίμου θάσεως, τελεσφορήσουν.

(β) Ἀξιοποίησις τοῦ ὄδατος τῶν Κυθερητικῶν διατρήσεων εἰς Ἐργάτας, δι' ἀρδευτικούς σκοπούς : Προωθεῖται σχέδιον διαθέσεως δι' ἀρδευτικούς σκοπούς εἰς τὴν περιοχὴν ἐκ Κυθερητικῆς διατρήσεως ὄδατος, τὸ δόποιον δὲν εἶναι καταλλῆλον δι' ὄδρευτικούς σκοπούς.

Ἐρώτησις ύπο δήμερομηνίαν 18ην Ιουνίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 21ην Ιουνίου 1971.

«Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἔλαιοπαραγωγοὺς ἔκφράζουν παράπονα καὶ ἀνησυχίες, γιὰ τὸ διτὶ δὲν ἔχουν ρυθμισθῆ ἀκόμη τὰ ζητήματα τῶν ἀεροψεκασμῶν, γιὰ τὴν καταπολέμηση τοῦ δάκου τῶν ἐληῶν τῆς φετεινῆς παραγωγῆς.

Εἶναι γνωστό, διτὶ ἀπὸ τρία καὶ πλέον χρόνια, ἔχει ἐτοιμασθῆ ἀπὸ τὸ 'Υπουργεῖο Γεωργίας σχέδιο νόμου, γιὰ καταπολέμηση τῶν φυτικῶν ἀσθενειῶν, τὸ δόποιο ἐτέθη ὑπόψη καὶ τῶν Ἀγροτικῶν Ὀργανώσεων, χωρὶς μέχρι τῆς στιγμῆς νὰ γνωρίζουμε ποὺ καὶ γιατὶ καθυστερεῖ ἡ νομοθετικὴ ρύθμιση αὐτοῦ τοῦ σοθαροῦ προθλήματος.

Γι' αὐτὸ ἔρωτᾶται τὸ ἀρμόδιο 'Υπουργεῖο καὶ ἡ Κυθέρηση νὰ μᾶς πληροφορήσουν :

(α) Τὶ ἄμεσα μέτρα λαμβάνονται, ἢ πρόκειται νὰ ληφθοῦν, γιὰ διεξαγωγὴ ἀεροψεκασμῶν, μὲ σκοπὸ τὴν καταπολέμηση τοῦ δάκου τῶν ἐληῶν τῆς φετεινῆς παραγωγῆς ;

(β) Πῶς καὶ πότε προσθέπεται νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἡ νομοθετικὴ ρύθμιση τοῦ σοθαροῦ προθλήματος γιὰ ἀποτελεσματικὴ καταπολέμηση τῶν βασικῶν ἀσθενειῶν ποὺ προξενοῦν μεγάλες καταστροφές στὴν ἀγροτικὴ μᾶς παραγωγή ;

Ἀπάντησις ύπο δήμερομηνίαν 23ην Ιουλίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 21ην Ιουνίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«(α) Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος τὸ Συμβούλιον Ἐλαιοκομικῶν Προϊόντων, λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, δὲν παρεχώρησεν οἰονδήποτε ποσὸν πρὸς διεξαγωγὴν ἀεροψεκασμῶν. Ἐπίσης τὸ ἀεροπλάνον τοῦ 'Υπουργείου εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ παρόντος ύπο ἐπισκευὴν καὶ δὲν προσθέπεται διτὶ θὰ εἶναι διαθέσιμον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐντὸς τοῦ θέρους. Ἐν τούτοις καταβάλλονται προσπάθειαι διὰ τὴν ἔξασφάλισιν ἔτερου ἀεροπλάνου περὸς διεξαγωγὴν τῶν ἀεροψεκασμῶν.

(β) "Οσον ἀφορᾶ τὸ Νομοσχέδιον περὶ ιδρύσεως Συνδέσμων Προστασίας τῶν Φυτῶν, σκοπὸς τοῦ δόποιον εἶναι ἡ διευκόλυνσις τῆς καταπολέμησέως τῶν ἔχθρῶν καὶ ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν, ἡ Κυθέρησης μελετᾶ τοιοῦτο Νομοσχέδιον τὸ δόποιον εὑρίσκεται εἰς προκεχωρημένον στάδιον".

Έρωτησις ύπό ήμερομηνίαν 21ην Ιουνίου 1971, ύποθληθείσα ύπό τού ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθείσα τήν 22αν Ιουνίου 1971.

«Εἰς πρόσφατον ἐπίσκεψίν μου εἰς τὰ Λεύκαρα τῆς ἐπαρχίας Λάρνακος διεπιστωσα ὅτι ἐνῶ ὑπάρχει σύστημα παροχῆς ποσίμου ὕδατος δι' ὄλον τὸ χωρίον, ἐν τούτοις εἰς μίαν περιοχὴν τοῦ χωρίου Λευκάρων γίνεται δυσμενής διάκρισις παροχῆς ὕδατος ἐν συγκρίσει μὲν ἄλλην. Δύνασθε νὰ μᾶς ἔξηγήσετε τὶ συμβαίνει»;

‘Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 11ην Αύγουστου 1971, τοῦ ‘Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθείσαν τήν 22αν Ιουνίου 1971 ύπό τού ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Αἱ ὑπάρχουσαι ἀνωμαλίαι εἰς τὸ σύστημα διανομῆς τοῦ ὕδατος εἰς τὸ χωρίον προέρχονται ἐκ τῆς μὴ ἱκανοποιητικῆς ποσότητος ὕδατος, ἀπασαι δὲ αἱ ἀνωμαλίαι θὰ ἀρθοῦν δταν τὰ ύπὸ ἐκτέλεσιν ἔργα ὕδατοπρομηθείας ἀποπερατωθῶσιν».

‘Ερωτησις ύπό ήμερομηνίαν 21ην Ιουνίου 1971, ύποθληθείσα ύπό τού ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθείσα τήν 22αν Ιουνίου 1971.

«Ως γνωστόν, εἰς τὰ Λεύκαρα τῆς ἐπαρχίας Λάρνακος ἐκτίσθη Τουριστικὸν περίπτερον ποὺ ἔστοιχισε δέκα περίπου χιλιάδας λιρῶν. Τοῦτο δὲ παραμένει κλειστόν καὶ δὲν λειτουργεῖ. Δύνασθε νὰ μᾶς πληροφορήσετε τοὺς λόγους ποὺ δὲν λειτουργεῖ καὶ παραμένει κλειστόν»;

‘Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 7ην Αύγουστου 1971, τοῦ ‘Υπουργοῦ ‘Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθείσαν τήν 22αν Ιουνίου 1971 ύπό τού ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Αρμόδιοι νὰ ἀπαντήσουν εἶναι δὲ Δήμαρχος Λευκάρων καὶ δὲ ‘Ἐπαρχος Λάρνακος.

Τὸ ‘Υπουργεῖον ‘Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας ἐνίσχυσεν οἰκονομικῶς τήν ἀνέγερσιν τοῦ περιπτέρου ἀλλ’ ἡ διαχείρισις αὐτοῦ παραμένει δπὸ τῆς ἀρχῆς εἰς χείρας τῶν τοπικῶν ‘Αρχῶν».

‘Ερωτησις ύπό ήμερομηνίαν 21ην Ιουνίου 1971, ύποθληθείσα ύπό τού ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθείσα τήν 22αν Ιουνίου 1971.

«Παρὰ τὴν Κωμόπολιν Τρικώμου ὑπάρχει τὸ κοινοτικὸν τῆς δάσος, ἐκτάσεως 288 στρεμμάτων. Ἡ ἐν λόγῳ γῆ ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Εἰς τὸ παρελθόν ἔγινε λόγως περὶ ἀξιοποίησεως τῆς ἐν λόγῳ περιοχῆς, λόγῳ τοῦ ὅτι εἶναι παραλιακή. Διὰ νὰ ἀξιοποιηθῇ τὸ κοινοτικὸν δάσος Τρικώμου χρειάζεται νὰ κατασκευασθῇ Τουριστικὸν περίπτερον, καμπίνες διὰ τοὺς λουσιμένους, χῶροι σταθμεύσεως αὐτοκινήτων, χῶρος διὰ κάμπιγκ, ὃς καὶ ἄλλα ποὺ θὰ κρίνῃ ὡς ἀναγκαῖα τὸ Τμῆμα Τουρισμοῦ, τὸ Τμῆμα Δασῶν καὶ τὸ Πολεοδομικὸν Τμῆμα. Δύνασθε νὰ μᾶς πληροφορήσετε ποὺ εὑρίσκεται τὸ ὄλον θέμα»;

‘Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 7ην Αύγουστου 1971, τοῦ ‘Υπουργοῦ ‘Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθείσαν τήν 22αν Ιουνίου 1971 ύπό τού ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Δὲν ἔχει μελετηθῆ ύπό τοῦ ‘Υπουργείου θέμα ἀξιοποίησεως τοῦ κοινοτικοῦ δάσους Τρικώμου».

'Ερώτησις ύπό ήμερομηνίαν 21ην Ιουνίου 1971, ύποθληθείσα ύπό τού ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθείσα τήν 22αν Ιουνίου 1971.

«(α) Πότε θὰ γίνη πραγματικότης ἡ ἐνίσχυσις τῆς ὑδατοπρομηθείας τῆς Κωμοπόλεως Τρικώμου;

(β) Ποια τὰ ἀποτελέσματα τῶν Κυθερνήτικῶν διατρήσεων εἰς περιοχὴν τῆς Τρυπημένης δι' ἐνίσχυσιν τῆς ὑδατοπρομηθείας Τρικώμου»;

'Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν δην Αύγουστου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθείσαν τήν 22αν Ιουνίου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«(α) 'Ἐτοιμάζεται σχέδιον δι' ἐπιπρόσθετον ὑδατοπρομήθειαν ἐκ γεωτρήσεων ἐπὶ τῆς ὁροσειρᾶς Πενταδακτύλου, παρὰ τὸ χωρίον Τρυπημένη, διὰ δέκα χωρία τῆς περιοχῆς Τρικώμου. 'Ἐπειδὴ ἡ ὑπολογιζόμενη δαπάνη θὰ ἀνέλθῃ εἰς πέραν τῶν £ 150.000 ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου θὰ γίνη εἰς τρεῖς φάσεις. 'Ἐλπίζεται ἡ πρώτη φάσις νὰ περιληφθῇ πρὸς ἐκτέλεσιν εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Ἀναπτύξεως τοῦ ἔτους 1972.

(β) Τὰ ἀποτελέσματα τῆς πρώτης δοκιμαστικῆς ἀντλήσεως τῆς ύπό ἀνόρυξιν γεωτρήσεως εἶναι ἐνθαρρυντικά».

'Ερώτησις ύπό ήμερομηνίαν 21ην Ιουνίου 1971, ύποθληθείσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθείσα τήν 23ην Ιουνίου 1971.

«Ἡ παρὰ τὴν Κωμόπολιν Τρικώμου παραλίᾳ «Χάραυτη» ἀπέκτησε τεραστίαν τουριστικὴν ἀξίαν. 'Απὸ πολλῶν δεκάδων ἑτῶν οἱ ποιμνιοτρόφοι λούζουν τὰ πρόσωπά των εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Χάραυτης. Πότε θὰ κτισθῇ μὲ ἔξοδα τῆς Κυθερνήσεως δεξαμενὴ διὰ τὸ λούσιμον τῶν ποιμνίων εἰς περιοχὴν τοῦ Τρικώμου; Γνωρίζετε δτὶ διὰ τῆς κατασκευῆς δεξαμενῆς θὰ ἔχυπηρετηθοῦν περὶ τὰς δκτὰς χλιάδας προβάτων τῆς περιοχῆς Τρικώμου καὶ τῶν πέριξ χωρίων;

Νομίζομεν δτὶ ἡ Κυθέρνησις πρέπει νὰ προχωρήσῃ ἀνευ καθυστερήσεως εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ἐν λόγῳ δεξαμενῆς λουσίματος τῶν ποιμνίων καὶ νὰ συμφωνήσῃ ἀνευ καθυστερήσεως μὲ τὸ Συμβούλιον Βελτιώσεως Τρικώμου, ὅπως τὸ τελευταῖον ἀναλάσσῃ τὰ ἔξοδα συντηρήσεως τῆς προαναφερθείσης δεξαμενῆς. Συμφωνεῖτε μὲ τὰς ἀπόψεις μας»;

'Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 19ην Ιουλίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθείσαν τήν 23ην Ιουνίου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Τὸ Τμῆμα Κτηνιατρικῶν 'Υπηρεσιῶν τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἐνέκρινε σχέδια ἀνεγέρσεως δεξαμενῆς διὰ τὸ λούσιμο τῶν ποιμνίων, εἰς τὴν περιοχὴν Τρικώμου, ἔναντι δαπάνης £ 200, ἀνέλασθε δὲ τὴν ἐπιχορήγησιν τοῦ ἔργου τούτου κατὰ τὸ ἡμίσου. 'Ἐπειδὴ τὸ Συμβούλιον Βελτιώσεως Τρικώμου ἐπιθυμεῖ τὴν ἀνέγερσιν πολυδαπάνου δεξαμενῆς πολὺ πέραν τοῦ ἔγκριθέντος ποσοῦ, τὸ Τμῆμα Κτηνιατρικῶν 'Υπηρεσιῶν δὲν δύναται νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν καταθολὴν τῆς ηὐδημένης ἐπιχορήγησεως καὶ ἔχει κατατοπίσει σχετικῶς τὸν Πρόεδρον τοῦ Συμβούλου Βελτιώσεως Τρικώμου. Κατόπιν τούτου δὲ 'Ἐπαρχος 'Αμμοχώστου ἀνέλασθε τὴν ἐπιχορήγησιν τοῦ ἔργου ἐξ ειδικοῦ κονδυλίου τῆς 'Ἐπαρχιακῆς Διοικήσεως».

*Ερώτησις ύπό ήμερομηνίαν 24ην Ιουνίου 1971, ύποθληθείσα ύπό τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας Λεμεσού κ. *Εζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθείσα τήν 24ην Ιουνίου 1971.

«Τὸ θέρετρον Πλατρῶν, τὸ δόποῖν εἶναι ἐν ἑκ τῶν καλυτέρων τῆς Κύπρου, ἀντιμετωπίζει κρίσιν λόγῳ τοῦ δτὶ δὲν καταβάλλεται ὡργανωμένη προσπάθεια προσελκύσεως τουριστῶν καὶ πολλὰ ξενοδοχεῖα του χρειάζονται ἀνακαίνισιν. Πέραν τούτου τὸ θέρετρον χρειάζεται ἔργα ὡς εἶναι ἡ διαπλάτυνσις μερικῶν δρόμων, κολυμβητικὴ δεξαμενή, δημόσια ἀποχωρητήρια καὶ ὅλα, διὰ τὰ δόποια ἔζητήθη ύπό τού Επάρχου Λεμεσοῦ κυθερητικὴ ψοήθεια £ 50.000 περίπου. Οἱ ξενοδόχοι τῶν Πλατρῶν παραπονοῦνται δτὶ δταν ἔζητησαν ἀπὸ τὴν Κυθερητικὴν δάνεια διὰ τὴν θελτίωσιν τῶν ξενοδοχείων των ἐλέχθη εἰς αὐτοὺς δτὶ δὲν υπάρχουν χρήματα. Παραπονοῦνται ἐπίσης δτὶ εἰς τὰς διαφημίσεις τοῦ Κυπριακοῦ Όργανισμοῦ Τουρισμοῦ εἰς τὸ ἔξωτερικὸν ἐλάχιστα ἡ οὐδόλως ἀναφέρεται τὸ θέρετρον Πλατρῶν.

*Ἐπειδὴ τὸ θέρετρον τῶν Πλατρῶν ἔχει σπουδαίαν σημασίαν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Τουρισμοῦ, πρᾶγμα ποὺ θὰ συμβάλῃ μεγάλως εἰς τὴν οἰκονομίαν τῆς Κύπρου γενικώτερον, ἐρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον *Υπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων :

- (α) Διατὶ δὲν χορηγεῖται ἡ ύπό τού Επάρχου Λεμεσοῦ ζητηθείσα κυθερητικὴ οἰκονομικὴ ψοήθεια ἐκ £ 50.000 διὰ τὴν θελτίωσιν τοῦ θερέτρου Πλατρῶν.
- (β) Διατὶ δὲν παραχωροῦνται δάνεια εἰς τοὺς ίδιοκτήτας ξενοδοχείων Πλατρῶν ποὺ θέλουν νὰ ἀνακαινίσουν τὰ ξενοδοχεῖα των.
- (γ) Διατὶ δὲν προβάλλονται ἐπαρκῶς αἱ φυσικαὶ καλλοναὶ τῶν Πλατρῶν εἰς τὰ διαφημιστικὰ ἔντυπα ποὺ κυκλοφοροῦν εἰς τὸ ἔξωτερικόν.
- (δ) Ποιὰ σχέδια υπάρχουν, ἐὰν υπάρχουν, διὰ τὴν δλόπλευρον ἀνάπτυξιν τοῦ θερέτρου Πλατρῶν ὡς θασικοῦ τουριστικοῦ θερέτρου τῆς Κύπρου».

*Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 7ην Αύγούστου 1971, τοῦ *Υπουργοῦ *Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἔρώτησιν ύποθληθείσαν τὴν 24ην Ιουνίου 1971 ύπό τοῦ έντιμου Βουλευτού περιφερείας Λεμεσού κ. *Εζεκία Παπαϊωάννου.

«(β) Κατ' ίδιαιτέραν μεταχείρισιν τὸ ὄψος τῶν παραχωρουμένων ύπό τῶν Δανειστικῶν *Επιτρόπων δανείων πρὸς ξενοδοχεῖα τῶν δρεινῶν θερέτρων διὰ θελτίωσιν, ἐκσυγχρονισμὸν καὶ ἐπέκτασιν δύναται νὰ ἀνέλθῃ μέχρι ποσοστοῦ 80% τῆς συνολικῆς δαπάνης.

Συναφῶς ἀπεφασίσθη δπῶς τὰ ξενοδοχεῖα τῶν δρεινῶν θερέτρων τύχουν προτεραιότητος, ὃς πρὸς τὸ θέμα τῆς κατατόξεως αὐτῶν δυνάμει τοῦ νέου περὶ ξενοδοχείων Νόμου, ἵνα καταστῇ δυνατὸν νὰ μελετηθῇ ἡ δανειοδότησις των.

(γ) *Ο Κυπριακὸς Όργανισμὸς Τουρισμοῦ ἔχει λάθει τὰ ἀκόλουθα μέτρα πρὸς προσβολὴν τῶν δρεινῶν θερέτρων ἐν γένει :

- (1) Συνεργάζεται μετὰ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ *Ιδρύματος Κύπρου καὶ τοῦ Παγκυπρίου Συνδέσμου Ξενοδόχων διὰ τὴν παραγωγὴν εἰδικῆς περὶ τῶν δρεινῶν θερέτρων ἐγχρώμου διαφημιστικῆς ταινίας.
- (2) Διηγούλυνε διὰ τῆς ἀναλήψεως δαπανῶν τὴν ύπό Γερμανικοῦ κινηματογραφικοῦ συνεργείου παραγωγὴν ἐτέρων δύο ἐγχρώμων τουριστικῶν ταινιῶν προσβαλλούσων μεταξὺ ὅλων καὶ τὰ δρεινά μας θέρετρα.
- (3) *Ἀπεφάσισε τὴν παραγωγὴν νέου διαφημιστικοῦ όλικοῦ.
- (4) Παρήγαγεν εἰδικὸν δελτίον διανεμηθὲν εἰς 3.000 τουριστικοὺς πράκτορας τοῦ ἔξωτερικοῦ.
- (5) Διωργάνωσεν ἐπισκέψεις τῶν δρεινῶν θερέτρων ύπό ξένων πρακτόρων καὶ δημοσιογράφων.
- (6) *Εδημοσίευσε διαφημίσεις εἰς ἐφημερίδας χωρῶν τῆς Μέσης *Ανατολῆς.
- (8) *Η ἀνάπτυξις τοῦ θερέτρου Πλατρῶν ἐντάσσεται ἐντὸς τῶν γενικῶν προσπαθειῶν ἀναπτύξεως τῶν δρεινῶν μας θερέτρων».

*Ερώτησις ύπο δημερομηνίαν 28ην Ιουνίου 1971, ύποθληθείσα ύπο τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη, καὶ ληφθείσα τήν 28ην Ιουνίου 1971.

«Τὸ 1967 15 γυναῖκες ἀπόδοιτοι Σχολῶν Μέσης Παιδείας ἐστάλησαν μὲν ὑποτροφίαν τῆς Κυθερήσεως εἰς Ἀνατολικὴν Γερμανίαν διὰ νὰ παρακολουθήσουν μαθήματα Γενικῆς Νοσοκομειακῆς καὶ ὑπέγραψαν συμβόλαια μὲ τὴν Κυθέρησιν διὰ τὴν ἀποφοίησίν των θὰ ἦσαν ὑποχρεωμέναι νὰ ἔργασθοῦν εἰς τὴν Κυθέρησιν διὰ περίοδον πέντε ἔτῶν.

Τὸ Φεβρουάριον τοῦ 1971 ἐπέστρεψαν εἰς Κύπρον καὶ τὸν Μάιον προσελήφθησαν ύπο τῆς Κυθερήσεως ως ὑπεύθυνοι Νοσοκόμοι (Staff-nurse) ἐπὶ δημερομισθίου θάσεως.

Παρακαλῶ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα πότε σκοπεύει νὰ τοποθετήσῃ τὰς ως ἄνω ὑπεύθυνους Νοσοκόμους εἰς θέσεις ἀντιπρωσαπευτικάς τοῦ διπλώματός των».

*Απάντησις ύπο δημερομηνίαν 9ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγείας, εἰς ἑρώτησιν ὑποθληθείσαν τήν 28ην Ιουνίου 1971 ύπο τοῦ έντιμου Βουλευτού περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη.

«Τὸ Ὑπουργεῖον Ὅγείας εἰς τὰς προτάσεις του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν διὰ τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ προσεχοῦς ἔτους, συμπεριέλαβε πρόνοιαν διὰ τὴν δημιουργίαν ἀριθμοῦ δργανικῶν θέσεων πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως αἱ ἐν λόγῳ νοσοκόμοι, ως καὶ ἄλλαι νῦν ὑπηρετοῦσαι ἐπὶ δημερομισθίῳ, δυνηθοῦν νὰ διορισθοῦν εἰς ἀναλόγους πρὸς τὰ προσόντα τῶν δργανικάς θέσεις».

*Ερώτησις ύπο δημερομηνίαν 17ην Ιουλίου 1971, ύποθληθείσα ύπο τοῦ έντιμου Βουλευτού περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθείσα τήν 22αν Ιουλίου 1971.

«Ἐκφράζονται παράπονα ἀπὸ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων κατοίκων τῶν χωρίων Ἀγίου Γεωργίου, Θέρμιας, Καζάφανη, Ἀγ. Ἐπικτήτου καὶ Καράκουμη, τῆς Ἐπαρχίας Κερύνειας, γιὰ τὸ διὰ τὸ δὲν ἀρχισεῖ ἡ ἐκτέλεση τῶν μικρῶν ἐμπλουτιστικῶν ἀρδευτικῶν ἔργων, ποὺ περιλαμβάνονται στὸν φετεινὸν προϋπολογισμὸν ἀνάπτυξης.

Τὰ παράπονα καὶ οἱ ἀνησυχίες τῶν ἀγροτῶν τῶν ἐν λόγῳ χωρίων δικαιολογοῦνται ἀπὸ τὸ διὰ τὸ δὲν ἀρχισεῖ τέτοιων ἔργων δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ στοὺς μῆνες τῶν βροχοπτώσεων καὶ φοθοῦνται τὸ ἐνδεχόμενο νὰ μὴ γίνουν στὴν διάρκεια τοῦ φετεινοῦ χρόνου.

Γ' αὐτὸ παρακαλεῖται τὸ ἀρμόδιο Ὑπουργεῖο καὶ ἡ Κυθέρηση νὰ μᾶς πληροφορήσουν :

(α) Ἐάν καὶ ποῖες οἱ δυσκολίες γιὰ τὴν ἔναρξη τῶν ἐν λόγῳ ἐμπλουτιστικῶν ἀρδευτικῶν ἔργων ;

(β) Τι μέτρα ἔχουν ληφθῆ, ἢ πρόκειται νὰ ληφθοῦν, γιὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐπίσπευση τῆς ἔναρξης καὶ ἐκτέλεσης αὐτῶν τῶν ἔργων στὴν διάρκεια τοῦ φετεινοῦ χρόνου» ;

*Απάντησις ύπο δημερομηνίαν 25ην Αὐγούστου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἑρώτησιν ὑποθληθείσαν τήν 22αν Ιουλίου 1971 ύπο τοῦ έντιμου Βουλευτού περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«(α) Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους περιλαμβάνεται ἡ ἐκτέλεσης ὑδροεμπλουτιστικῶν ἔργων εἰς τὰ χωρία Ἀγίος Γεώργιος, Θέρμια, Καζάφανη, Ἀγ. Ἐπικτήτος καὶ Καράκουμη.

- (β) Διὰ τὰ χωρία Θέρμια, Καζάφανι καὶ "Αγιος Ἐπίκτητος" ή ἐκτέλεσις τῶν ἔργων καθυστερεῖ ἐν ἀναμονῇ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἐπηρεαζομένης ιδιωτικῆς ιδιοκτησίας ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων Ἀρδευτικῶν Τμημάτων μέσῳ τοῦ οἰκείου Ἐπάρχου εἴτε διὰ φιλικοῦ διακανονισμοῦ, εἴτε δι' ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως.
- (γ) Διὰ τὰ χωρία "Αγιος Γεώργιος" καὶ Καράκουμι ή ἐκτέλεσις τῶν ἔργων καθυστερεῖ ἀφ' ἐνδός μὲν καθ' ὅτι δὲν ἔχουν εἰσέτι ἐκδοθῆ τὰ σχετικά, ἀντιπροσωπεύοντα τὴν εἰσφοράν τῶν Ἀρδευτικῶν Τμημάτων, δάνεια ἔναντι τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, ἀφ' ἐτέρου δὲ λόγῳ τῆς μὴ ἀποκτήσεως ὑπὸ τῶν Ἀρδευτικῶν Τμημάτων μέσῳ τοῦ οἰκείου Ἐπάρχου τῆς ιδιωτικῆς ιδιοκτησίας ἡτις θὰ ἐπηρεασθῇ ὑπὸ τῶν ἔργων.

2. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ Τμῆμα Ἀναπτύξεως "Υδάτων" ἔχει προγραμματίσει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων εἰς τὰ ὅις ἄνω χωρία κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τρέχοντος ἔτους ὅτε αἱ κατιρκαὶ συνθῆκαι θεωροῦνται πλέον κατάλληλοι, πλὴν δύμως ή ἐκτέλεσις τῶν ἔργων δὲν δύναται νὰ ἀρχίσῃ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῶν διοικητικῶν διατυπώσεων, ὅις ἔχει ἀναφερθῆ ἀνωτέρω».

"Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 28ην Ἰουλίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 29ην Ἰουλίου 1971.

«Τὰ γεωργικὰ φάρμακα χρησιμοποιοῦνται τὰ τελευταῖα ιδιαιτερα χρόνια ἐκταμένα στὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία, γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς. Ἐκατοντάδες χιλιάδες λίρες ξοδεύονται ἀπὸ τοὺς ἀγρότες μας γι' αὐτὸν σκοπό.

Λόγῳ τῶν δικαιολογημένων παραπόνων ποὺ ἔγένοντο δσον ἀφορᾶ τὴν ποιότητα καὶ τὶς τιμές, ἀπὸ μέρους τῶν γεωργῶν, οἱ Ἀγροτικὲς Ὀργανώσεις ἔκαναν ἀρκετὰ διαθῆματα γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ ἐλέγχου ἀπὸ μέρους τῆς Κυθερητικῆς.

Πρὶν 4 χρόνια ή Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ψήφισε νομοσχέδιον γιὰ ἔλεγχο τῶν τιμῶν καὶ τῆς ποιότητος τῶν γεωργικῶν φαρμάκων. Μέχρι σήμερα δύμως δὲν ἔχει ἐφαρμοσθῆ αὐτὸς ὁ Νόμος.

Γιὰ ἔνα χρονικὸ διάστημα ἐδίνετο ἀπὸ Κυθερητικῆς πλευρᾶς ή ἔξηγηση ὅτι ἡτοιμάζοντο οἱ σχετικοὶ κανονισμοί. "Ομως πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς καὶ οὔτε κανονισμοὶ ἐτοιμάσθηκαν, οὔτε ὁ Νόμος ἐφαρμόσθηκε.

Μπορεῖ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ τὸ ἀρμόδιο Ὑπουργεῖο :

(α) Ποῦ διερέπεται αὐτὴ ή μεγάλη καθυστέρηση ;

(β) Πότε θὰ τεθῇ σὲ ἐφαρμογὴ αὐτὸς ὁ Νόμος γιὰ νὰ προστατεύσῃ τοὺς γεωργούς δσον ἀφορᾶ τὴν ποιότητα καὶ τὶς τιμές τῶν γεωργικῶν φαρμάκων ;

"Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 29ην Ἰουλίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη.

«Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του δπως ἐφαρμόσῃ τὸν περὶ Γεωργικῶν Φαρμάκων Νόμον συνέταξε σχετικοὺς κανονισμούς, οἵτινες εἰναι ἀναγκαῖοι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προνοιῶν τοῦ ἐν λόγῳ Νόμου. Οἱ ἐν λόγῳ κανονισμοὶ ἀφοῦ ἔτυχον ἐπεξεργασίας ὑπὸ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εισαγγελέως ἔλαθον τὴν τελικήν των μορφήν, συντόμως δὲ θὰ ὑποθληθοῦν πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον πρὸς ἔγκρισιν».

Έρώτησις ύπό ήμεροιμηνίαν 13ην Αύγουστου 1971, ύποθληθείσα ύπό τοῦ ἐντέμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, καὶ ληφθείσα τὴν 16ην Αύγουστου 1971.

«Τὸ πρόβλημα τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν καὶ τῶν ἀγροτικῶν πιστώσεων εἶναι ἔνα σοθαρό παγκύπριο παναγροτικὸ πρόβλημα.

Τὰ ἀγροτικὰ χρέη ἔχειν παγκύπρια τὰ 20 ἑκατομμύρια λίρες. Πάνω ἀπὸ τὰ 90% τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν εἶναι δραχυπρόθεσμα.

Τὸ ποσὸν ποὺ διετέθη γιὰ μακροπρόθεσμα δάνεια τὰ τελευταῖα 10 χρόνια δὲν ξεπερνᾶ τὸ 1.300.000 λίρες ἐνῶ ἔγιναν αἰτήσεις ἀπὸ γεωργοκτηνοτρόφους γιὰ πάνω ἀπὸ 5 ἑκατομμύρια λίρες.

Σὲ ὁρισμένους ἀγροτικοὺς κλάδους λόγῳ τῶν καταστροφῶν ἀπὸ τές θεομηνίες ἔχει δξυνθῆ πολὺ τὸ πρόβλημα τῶν χρεῶν καὶ τῶν πιστώσεων. Γὰρ παράδειγμα στὰ Κοκκινοχώρια τὰ χρέη τῶν ἀγροτῶν στὸ κάθε χωριό ἀνέρχονται σὲ ἑκατοντάδες χιλιάδες λίρες.

Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις γεωργῶν ποὺ τὰ δανειστικὰ περιθώρια στές συνεργατικές ἔχουν καλυφθῆ καὶ πολλές δὲλλες περιπτώσεις ποὺ οἱ δανειστὲς (ἴμπαροι καὶ εἰσαγωγεῖς μηχανημάτων) ἔχουν κινήσει διγωγές γιὰ τὴν εἰσπράξη καθυστερημένων χρεῶν.

Ἐρωτῶμεν τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον :

- (α) Μελετῶνται ἀμεσοὶ μέτρα γιὰ τὴν θοήθεια τῶν ἀγροτῶν ποὺ κινδυνεύουν νὰ πωληθοῦν οἱ περιουσίες τῶν ;
- (β) «Υπάρχει πρόγραμμα ριζικῆς ἀντιμετώπισης τοῦ προβλήματος τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν μὲ βάση τές εἰσηγήσεις τῶν ἀγροτικῶν δρυγανώσεων γιὰ τὴν συγκέντρωσή τους στές Συνεργατικές, τῆς μετατροπῆς τους σὲ μακροπρόθεσμα καὶ τὴν ἐλάττωση τοῦ τόκου» ;

Απάντησις ύπό ήμεροιμηνίαν 9ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρώτησιν ύποθληθείσαν τὴν 16ην Αύγουστου 1971 ύπό τοῦ ἐντέμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη.

«Ἐχει παραπτηρηθῆ ὅτι τὰ ἀγροτικὰ δάνεια μέσῳ τῶν Συνεργατικῶν 'Ιδρυμάτων ηὐδήθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ ὅτι ἡ ἀποπληρωμὴ τούτων λόγῳ διαφόρων συνθηκῶν δὲν γίνεται εἰς ίκανοποιητικὸν θαθμόν. Ἐκ διεξαχθείσης ἐρεύνης ἐν σχέσει μὲ καταναγκαστικὰς πωλήσεις δι' ἀγροτικὰ χρέη συνάγεται ὅτι δὲν ἔχει σημειωθῆ σημαντικὴ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν υποθέσεων τούτων ἐν συγκρίσει μὲ προηγούμενα ἔτη καὶ δὲν ὑπάρχει ἐπιδείνωσις τῆς καταστάσεως ταύτης ἡ ὅποια νὰ δικαιολογῇ κρατικὴν παρέμβασιν εἰς τὸ παρὸν στάδιον.

Ως γνωστὸν εἰς ὁρισμένας περιπτώσεις οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ἀγρόται τῶν δποίων τὸ εἰσδόμημα ἐπηρεάζεται ύπὸ κατιρικῶν συνθηκῶν ἀνακουφίζονται ύπὸ τοῦ ἐν ισχύι σχεδίου ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων καὶ ύπὸ τοῦ σχεδίου παροχῆς ἀποζημιώσεως εἰς ἀνομβριοπλήκτους περιοχάς. Βελτιωμένον νομοσχέδιον ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων μελετᾶται ἢδη ύπὸ τῆς Κυβερνήσεως».

Έρώτησις ύπό ήμεροιμηνίαν 18ην Αύγουστου 1971, ύποθληθείσα ύπὸ τοῦ ἐντέμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, καὶ ληφθείσα τὴν 20ην Αύγουστου 1971.

«Οἱ ίδιοκτῆται κτημάτων τοῦ χωρίου Κισσόνεργα, τῆς ἐπαρχίας Πάφου, κατὰ Μάρτιον τοῦ 1967 ἀπεφάσισαν νὰ ἐφαρμοσθῆ ὁ ἀναδασμὸς τῶν κτημάτων των τὰ δποία θὰ ἀρδεύωνται ἀπὸ τὸ νερὸν τοῦ ὄδατοφράκτου Μαυροκόλυμπος.

Παρά τό γεγονός ότι παρῆλθον 4 χρόνια, μέχρι σήμερον, δὲν ήρχισεν ή πρακτική έφαρμογή του άναδασμού, μὲν ἀποτέλεσμα οἱ ίδιοκτῆται (γεωργοί) νὰ μὴ ἀξιοποίησουν τὰ κτήματά των καὶ νὰ υφίστανται ζημίας ἀπὸ τὴν μὴ κατάληλον ἐκμετάλλευσιν τῆς γῆς των.

Ἐρωτᾶται ή ἀρμοδία 'Αρχὴ καὶ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον διατὶ καθυστερεῖ καὶ πότε θὰ ἀρχίσῃ ή έφαρμογὴ του άναδασμοῦ εἰς τὴν Κισσόνεργαν διὰ νὰ δυνηθῶν οἱ ίδιοκτῆται νὰ ἀξιοποίησουν τὰ κτήματά των καὶ νὰ προσθοῦν εἰς πλέον προσδιοφόρους καλλιεργείας».

'Απάντησις ύπὸ ήμερομηνίαν 17ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἑρώησιν ύποθλητεῖσαν τὴν 20ην Αὐγούστου 1971 ύπὸ του ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Οἱ κάτοικοι του χωρίου Κισσόνεργα, τῆς 'Επαρχίας Πάφου, κατανοήσαντες τὰ ὀφελήματα ἐκ του άναδασμοῦ ἔξεφρασαν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1966 τὴν ἐπιθυμίαν ἐφαρμογῆς σχεδίου άναδασμοῦ εἰς τὸ χωρίον των. 'Η ἐργασία τῆς ἐφαρμογῆς του σχεδίου δὲν ἤδυνατο ν' ἀρχίσῃ ἐνεκεν τῆς μὴ ὑπάρκειας νομοθεσίας διεπούσης τὸν άναδασμόν. 'Ο σχετικὸς περὶ άναδασμοῦ νόμος, δότις εἶναι γνωστὸς ὡς ὁ περὶ 'Ενοποιήσεως καὶ 'Αναδιανομῆς 'Αγροτικῶν Κτημάτων Νόμος, ἐψήφισθη τὸν Μάρτιον τοῦ ἔτους 1969 οἱ δὲ υπὸ αὐτοῦ προσθετόμενοι Κανονισμοὶ ἐνεκρίθησαν τὸν 'Οκτώβριον τοῦ ἔτους 1970.

Οἱ κάτοικοι του χωρίου Κισσόνεργα τὴν 28ην Μαρτίου ἐνεστῶτος ἔτους ἔλαθον δεσμευτικὴν ἀπόφασιν περὶ ἀποδοχῆς άναδασμοῦ εἰς τὸ χωρίον των παρ' δλον ὅτι λόγω τῆς προγενεστέρας υπὸ αὐτῶν ἐπιδειχθείσης προβυτίμας εἰδικὸν Συνεργείου εἶχεν ἀποσταλῆι εἰς τὸ χωρίον των — ἀπὸ τοῦ Ιουνίου τοῦ ἔτους 1970 — πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ἀπαιτούμενης προεργασίας.

'Η ἐργασία αὐτὴ διεξάγεται ἔκτοτε μὲν ἐντατικὸν ρυθμόν. 'Ο κατάλογος τῶν δικαιούχων ίδιοκτητῶν ἱτοιμάσθη ύπὸ του Κτηματολογίου μετὰ ἀπὸ ἐπιτόπιον ἔξέτασιν. 'Ακολούθως ὁ κατάλογος οὗτος ἀνηρτήθη διὰ νὰ λάβουν γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ νὰ υποθάλουν τυχόν παράπονα ἢ καὶ ἐνστάσεις. 'Εχει ήδη συμπληρωθῆι πλήρως ὁ κατάλογος αὐτὸς καὶ παρεδόθη εἰς τὴν 'Αρχὴν 'Ενοποιήσεως καὶ 'Αναδιανομῆς 'Αγροτικῶν Κτημάτων, τὸν 'Οκτώβριον τοῦ 1970.

'Ολίγον ἀργότερον συνεστήθη ή 'Επιτροπὴ 'Εκτιμήσεως τῆς ὁποίας Πρόεδρος εἶναι ἐκπρόσωπος τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τμήματος Κτηματολογίου.

Λόγω διυχήματος εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς 'Επιτροπῆς 'Εκτιμήσεως ύπῆρξεν καθυστέρησις εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐκτιμήσεως καὶ παρέστη ἀνάγκη ἀντικαταστάσεώς του δι' ἄλλου ἐκπροσώπου, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κτηματολογίου. 'Ελπίζεται δὴ μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων τοῦ νέου Προέδρου θὰ συνεχισθῇ ἀπροσκόπτως τὸ ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτιμήσεως».

'Ἐρώτησις ύπὸ ήμερομηνίαν 2αν Σεπτεμβρίου 1971, ύποθλητεῖσα ύπὸ του ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 3ην Σεπτεμβρίου 1971.

«'Οπως εἶναι γνωστό, στὴν Κερύνεια εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἀνέγερση πρόσθετου κτιριακοῦ συγκροτήματος, γιὰ στέγαση τῶν διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ πραγματοποίηση τῆς ἀπόφασης τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου, γιὰ διοικητικὴ αὐτοτέλεια τῆς 'Επαρχίας, καθὼς καὶ ἀνάλογα κτιριακά συγκροτήματα, γιὰ νέο καὶ κατάλληλα ἔξοπλισμένο ἐπαρχιακό νοσοκομεῖο, καθὼς καὶ ἄλλο κτίριο γιὰ στέγαση τῶν ἐπαρχιακῶν γεωργικῶν καὶ κτηνιατρικῶν ὑπηρεσιῶν.

Οἱ κάτοικοι τῆς πόλης καὶ τῆς 'Επαρχίας Κερύνειας, ἐκφράζουν ἔντονα καὶ δικαιολογημένα παράπονα, γιὰ τές καθυστερήσεις ποὺ παρατηροῦνται στὴν

έκτελεση αώτων τῶν ἔργων, δπως καὶ γιὰ τὴν καθυστέρηση στὴν ἔναρξη τῶν ἔργασιῶν γιὰ κατασκευὴ τῶν δρόμων Λευκωσίας—Δικώμου—Κερύνειας καὶ Λευκωσίας—Κλεπίνης—Κερύνειας.

Γι' αὐτὸ παρακαλεῖται τὸ ἀρμόδιο Ὑπουργεῖο καὶ ἡ Κυβέρνηση νὰ μᾶς πληροφορήσουν :

- (α) Ἐὰν καὶ πότε θὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἀνέγερση συμπληρωματικοῦ κτιρίου γιὰ στέγαση τῶν διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Κερύνειας;
- (β) Πότε προγραμματίζεται ἡ ἀνέγερση νέου καταλλήλου νοσοκομειακοῦ κτιρίου στὴν Κερύνεια;
- (γ) Πότε θὰ γίνῃ ἡ ἀνέγερση τῶν κτιρίων γιὰ στέγαση τῶν γεωργικῶν καὶ κτηνιατρικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐπαρχίας Κερύνειας;
- (δ) Γιατὶ καθυστερεῖ καὶ πότε θὰ ἀρχίσῃ ἡ κατασκευὴ τῶν νέων δρόμων ποὺ ἀπεφασίσθηκαν ἀπὸ Λευκωσίαν—Δίκωμο—Κερύνεια καὶ Λευκωσίαν—Κλεπίνη—Κερύνεια;

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20ὴν Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 3ην Σεπτεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«Ἡ ἀνέγερσις κτιρίων διὰ τὴν στέγασιν τῶν Γεωργικῶν καὶ Κτηνιατρικῶν Ὕπηρεσιῶν τῆς Ἐπαρχίας Κυρηνείας προγραμματίζεται νὰ προσθεφθῇ εἰς τὸ Τρίτον Πενταετὲς Πρόγραμμα Ἀναπτύξεως (1972—1976) καθὼς ἐπίσης καὶ, ίσως εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ ἔτους 1972. Ἐλπίζεται ὅτι αὐτὴ ἡ περίπτωσις θὰ ἔχῃ προτεραιότητα καὶ θὰ τύχῃ τῆς ἀναγκαίας ἐγκρίσεως οὕτως ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἔναρξη τῆς ἔργασίας ἐντὸς τοῦ 1972.»

Ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἔρωτησεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἐντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ Ἐργασία.

Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν."

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ἡ "Ἐκθεσις δὲν ἔχει εἰσέτι ὑποθληθῆ, καθότι πρόκειται νὰ ἀκουσθοῦν αἱ ἀπόψεις τοῦ ἐντίμου Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας ἐπὶ τοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο περὶ Ἀκινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Ἐγγραφὴ καὶ Ἐκτίμησις) (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν."

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΔΙΑΚΑΤΟΧΗ, ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Προεδρεύων

Νίκος Κόσιης

Γεώργιος Σαββίδης (έκπροσωπων τὸν κ. Χαμπῆν Μιχαηλίδην)

Ηρακλής Χατζηρακλέους

Νίκος Σαμψών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων ἐμελέτησε τὸ περὶ οὓ διόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 14ην Σεπτεμβρίου 1971.

Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἔκπροσωπος τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων δστις παρέσχεν εἰς τὴν Επιτροπὴν περισσοτέρας ἐπεξηγήσεις ἐπὶ τῶν προνοιῶν και περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τοῦ προτεινομένου νόμου.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ 'Ακινήτου 'Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, 'Εγγραφή και 'Εκτίμησις) Νόμου εἰς τρόπον ὃστε νὰ καταστῇ δυνατή ἡ αὐξησις τοῦ κατωτάτου ἐπιτρεπομένου μεγέθους γαίας εἰς διαδικασίας δυνάμει τοῦ περὶ 'Ενοποιήσεως και 'Αναδιανομῆς 'Αγροτικῶν Κτημάτων Νόμου τοῦ 1969. Διὰ τοῦ ὡς ἀνω τροποποιητικοῦ νομοσχέδιου ἡ κατωτάτη ἐπιτρεπομένη υποδιαιρέσις τεμαχίου γῆς διπλασιάζεται, ἥτοι αὐξάνεται εἰς δύο σκάλας διὰ τὰ συνεχῶς ἀρδευόμενα ἐδάφη, εἰς τέσσαρας σκάλας διὰ τὰ ἐποχιακῶς ἀρδευόμενα και εἰς δέκα σκάλας διὰ τὰς ὑπολοίπους ἔγρικάς περιοχάς.

'Ωσαύτως δι' ἔτερας διατάξεως τοῦ εἰρημένου τροποποιητικοῦ Νομοσχέδιου παρέχεται ἡ εὐχέρεια εἰς τὴν ἑκάστοτε ἐγκαθιδρυομένην 'Αρχὴν 'Ενοποιήσεως και 'Αναδιανομῆς 'Αγροτικῶν Κτημάτων ὅπως, διὰ Γνωστοποιήσεως αὐτῆς δημοσιευομένης εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας, καθορίζῃ περιοχάς ἐντὸς τῶν διποίων θὲτοι σχύλων, συναφορικῶς πρὸς τὰς ἐλαχίστας ἐκτάσεις τεμαχίων γῆς, αἱ διατάξεις τῆς οφισταμένης νομοθεσίας ἀντὶ τῶν προθλεπομένων, ὡς ἀνωτέρω, ἐλαχίστων ἐκτάσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων μελετήσασα τὸ δλον θέμα και λαθοῦσα ὅπ' ὅψιν τὸ γεγονός δτι ἄπασαι αἱ διὰ τοῦ νομοσχέδιου προτεινόμεναι τροποποιήσεις θεωροῦνται ἀναγκαῖαι κατόπιν τῆς ψηφίσεως τοῦ περὶ 'Ενοποιήσεως και 'Αναδιανομῆς 'Αγροτικῶν Κτημάτων Νόμου τοῦ 1969, εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

'Εφ' δον δὲν υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνώσειν τοῦ Νομοσχέδιου ἡ δποία θᾶτ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις όπως τό 1ον άρθρον έγκριθή;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τό 1ον άρθρον έγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ άρθρου 27 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Άρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τό 2ον άρθρον έγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ έδαφου (2) τοῦ άρθρου 28 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Άρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις;

Έγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ έδαφου (2) τοῦ άρθρου 30 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Άρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις;

Έγκρίνεται.

“Εληξεν ή δευτέρα άνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου. Η τρίτη άνάγνωσις θὰ γίνη δι' άναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὸν Νόμος θὰ άναφέρηται ως δι περὶ ‘Ακινήτου’ Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Έγγραφή καὶ Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971 καὶ θὰ άναγινώσκηται δμοῦ μετὰ τοῦ περὶ ‘Ακινήτου’ Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Έγγραφή καὶ Εκτίμησις) Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεδῆς άναφερομένου ως «δ θασικός νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις όπως τό Νομοσχέδιον θεσπισθή εἰς Νόμον;

(Κρούσμα οἱ κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τό Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Ο περὶ Ενοποιήσεως καὶ Αναδανομῆς Αγροτικῶν Κτημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς άρμοδιας Κοινοθουλευτικῆς Επιτροπῆς νὰ άναγνώσῃ τὴν Εκθεσιν τῆς Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥ-ΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Προεδρεύων

Νίκος Κόστης

Γεώργιος Σαββίδης (έκπροσωπων τὸν κ. Χαμπήν Μιχαηλίδην).

Ήρακλης Χατζηγρακλέους

Νίκος Σαμψών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐ δόλογος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 14ην Σεπτεμβρίου 1971.

Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων δοτις παρέσχεν εἰς τὴν Επιτροπὴν περισσοτέρας ἐπεξηγήσεις ἐπὶ τῶν προνοιῶν και περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τοῦ προτεινομένου νόμου.

Ως εἶναι γνωστὸν δύναται νὰ δημιουργηθῇ, δυνάμει τῶν ἐν Ισχύι νόμων, ἄνευ οὐδενὸς περιορισμοῦ, κυριότης δύο ἢ πλειόνων προσώπων ἐπὶ ἀκινήτου ίδιοκτησίας ἔξι ἀδιανεμήτου, πρᾶγμα τὸ δόποιον, δύμως ἀπολήγει, ώς εἶναι φυσικόν, εἰς καταστεμαχισμὸν τῆς γῆς και εἰς τὴν κατά συνέπειαν καταστροφὴν ἢ παρεμπόδισιν τῆς θελτιώσεως τῶν γεωργικῶν κλήρων, εἰς ἣν ἀπέβλεπεν ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1969 ψηφισθεῖσα ὑπὸ τῆς Βουλῆς νομοθεσία περὶ 'Ενοποιήσεως και 'Αναδιανομῆς 'Αγροτικῶν Κτημάτων.

Ως ἐκ τούτου κατέστη ἀναγκαῖα και διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου ἐπιδιώκεται ἡ τροποποίησις τοῦ θαυμακοῦ περὶ 'Ενοποιήσεως και 'Αναδιανομῆς 'Αγροτικῶν Κτημάτων Νόμου εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀπαγόρευσις τεμαχισμοῦ ἐνοποιηθεῖσης ίδιοκτησίας νὰ ἐπεκτείνεται και εἰς τὰς περιπτώσεις μεταβιθάσεως ἄνευ τῆς σχετικῆς ἀδείας τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κτηματολογικοῦ και Χωρομετρικοῦ Τμήματος ὑπὸ ίδιοκτήτου τινὸς ίδανικῆς μερίδος μικροτέρας τῆς ἀνηκούσης εἰς αὐτὸν ἢ μεταβιθάσεως ταύτης εἰς πρόσωπα πλείονα τοῦ ἐνός. 'Εκ παραλλήλου δὲ δι' ἐτέρας διατάξεως τοῦ ὃς ἄνω τροποποιητικοῦ Νομοσχέδιου ἀπαγορεύεται ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κτηματολογικοῦ και Χωρομετρικοῦ Τμήματος ἢ ὑπὸ πλειόνων τοῦ ἐνός προσώπων, ἐνεργούντων ἀπὸ κοινοῦ, πλειοδοσίᾳ εἰς δημόσιον πλειστηριασμὸν διεξαγόμενον διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν πώλησιν ἀκινήτου ίδιοκτησίας κειμένης ἐντὸς περιοχῆς ἐνοποιήσεως και ἀναδιανομῆς.

Δι' ἐτέρας ἐπίσης τροποποιήσεως τοῦ θαυμακοῦ νόμου ἐπιθάλλονται ώρισμένοι περιορισμοὶ ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν κληρονόμων διακατοχὴν τῆς διὰ διαναφερομένης ἀκινήτου ίδιοκτησίας εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ ίδιοκτήτου ταύτης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων συμφωνοῦσα μὲ τὰς προτεινομένας τροποποιήσεις εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν δημιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

'Ο κ. Χατζηγρακλέους ἔχει τὸν λόγον.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Η έφαρμογή της άρχης τού άναδασμού εις την νήσον μας ἀπετέλεσε παλαιόν αίτημα ἀλλά καὶ ἀνάγκην τόσον διὰ τὸν ἀγροτικὸν κόσμον δόσον καὶ διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς Νήσου γενικώτερον.

“Η παροῦσα Βουλή, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ποὺ ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιόν της οιονδήποτε νομοσχέδιον τὸ δόποιον εἶχε σχέσιν μὲ τὴν ἔφαρμογήν τού ἀναδασμοῦ, προθύμως τὸ ὑπεστήριξε. “Ολοὶ δὲ οἱ Βουλευταὶ καὶ δλα τὰ κόμματα παρέσχον τὴν ὑποστήριξίν των καὶ ἔξεφρασαν τὴν ἐκτίμησίν των διὰ τὸ ἔργον τῆς Ἀρχῆς Ἀναδασμοῦ.

Δυστυχῶς, δύμως, ως πληροφορούμεθα, αὐτή ἡ θαυμασία ἔργασία τὴν ὅποιαν διεξάγει τὸ ἀρμόδιον τμῆμα τοῦ ‘Υπουργείου Γεωργίας εύρισκει σήμερον ἀρκετάς δυσκολίας καὶ παρ’ δλον τὸ γεγονός ὅτι καὶ σήμερον ἡ Βουλὴ ἐψήφισε πρὸ δλίγου τὸν περὶ περὶ Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας (Τροποποιητικόν) Νόμον τοῦ 1971 καὶ τὸν περὶ Ἐνοποίησεως καὶ Ἀναδιανομῆς (Τροποποιητικόν) Νόμον τοῦ 1971, ἐν τούτοις, ως εἴμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω, θὰ ὑπάρξῃ καὶ πάλιν καθυστέρησις εἰς τὴν ἔφαρμογήν τοῦ ἀναδασμοῦ καὶ εἰς κοινότητας αἱ δόποιαι ἔχουν ἀποδεχθῆ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀναδασμοῦ. Τοῦτο δοφείλεται εἰς δυσκολίας τάς ὅποιας παρουσιάζει τὸ Κτηματολόγιον τὸ δόποιον, ἐλλείψει προσωπικοῦ, δὲν θοηθεῖ τὴν Ἀρχὴν τῆς ἔφαρμογῆς τοῦ Ἀναδασμοῦ καὶ δὲν τῆς παρέχει τὸ σχετικὸν ἀναγκαῖον προσωπικὸν τόσον διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς γῆς δόσον καὶ διὰ τὴν χαρτογράφησιν τῶν περιοχῶν εἰς τὰς δόποιας ἔφαρμόζεται δ ἀναδασμός.

Διὰ τοῦτο ἔθεωρησα δρόθιν, ἔξ ἀφορμῆς τῶν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εύρισκομένων νομοσχεδίων, σήμερον, ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου αὐτοῦ Βήματος, διὰ μίαν ἀκόμη φοράν νὰ καλέσω τὴν Κυβέρνησιν δπως ἔξετάση μετὰ πολλῆς προσοχῆς τὸ γενικώτερον θέμα τῆς ἐπανδρώσεως τοῦ Κτηματολογίου διὰ νὰ μήν παρατηρήσαι ἡ καθυστέρησις, τόσον εἰς τὴν ἔφαρμογήν τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀναδασμοῦ καὶ τὴν παραχώρησιν τῆς χαλίτικης γῆς, δόσον γενικώτερον εἰς τὴν ἔξυπηρέτησιν τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

Ἐύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Εφ’ δόσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι ἀγορηταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ δποία θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντιρρήσις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ δρισμοῦ «διευθυντῆς» ἐν τῷ ἀρθρῷ 2 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντιρρήσις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ θασικοῦ νόμου. "Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μή υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Αντικατάστασις τοῦ ἑδαφίου (2) τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ θασικοῦ νόμου. "Αρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μή υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 4ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

"Ελληνεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς δ περὶ 'Ενοποιήσεως καὶ 'Αναδιανομῆς 'Αγροτικῶν Κτημάτων (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1971 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δμοῦ μετά τοῦ περὶ 'Ενοποιήσεως καὶ 'Αναδιανομῆς 'Αγροτικῶν Κτημάτων Νόμου τοῦ 1969 (ἐν τοῖς ἔφεξῆς ἀναφερομένου ὡς «ὁ θασικὸς νόμος»), καὶ δ θασικὸς νόμος καὶ δ παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρωνται δμοῦ ὡς οἱ περὶ 'Ενοποιήσεως καὶ 'Αναδιανομῆς 'Αγροτικῶν Κτημάτων Νόμοι τοῦ 1969 καὶ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 9) τοῦ 1971.

Τὸ Νομοσχέδιον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ σήμερον διότι δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἡ "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς.

'Ο περὶ τῆς Εύρωπαϊκῆς Συμβάσεως περὶ 'Ισοτιμίας τῶν Περιόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν (Κυρωτικὸς) Νόμος τοῦ 1971.

"Η "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς ἀνεγνώσθη εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ύπηρξαν καὶ ἀγορεύσεις ἐπὶ τοῦ θέματος.

"Υπάρχουν ἄλλοι Βουλευταὶ οἱ δόποι οι θέλουν νὰ ἀγορεύσουν ἐπὶ τοῦ ίδιου θέματος ;

'Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Ειτιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμα Μέλη. Κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Κυρωτικοῦ Νόμου περὶ 'Ισοτιμίας τῶν Πανεπιστημιακῶν Περιόδων εἶχεν ἐκφράσει δρισμένας ἀπόψεις δ ἔντιμος Βουλευτής κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἔντιμου Μέλους ἥσαν πολὺ λογικά καὶ ἐκ πρώτης ὅψεως ἐπρεπε νὰ γίνῃ, δπως καὶ ἔγινεν, ἡ ἀναθολὴ τοῦ Νομοσχέδιου.

"Ο κ. Χριστοφίδης εἶπε τοῦ τρόπου

"Ομως δι Κυρωτικός αύτός Νόμος, δι όποιος ύπεγράφη ύπο τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ παρεπέμφθη ὡς Νομοσχέδιον πρὸς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν, οὐδόλως ἐπηρεάζει, ὡς ἔδήλωσε τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν, τὴν ἔξωτερικήν πολιτικήν τῆς Κυθερνήσεως. Τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας δι' ἐγγράφου του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν εἰσηγεῖται καὶ συμφωνεῖ ὅπως προσχωρήσωμεν εἰς τὴν Σύμβασιν καὶ ἀναφέρει διτὶ ἡ Σύμβασις αὐτῇ ἐπιδιώκει τὴν ἐπίτευξιν μιᾶς κοινῆς πολιτικῆς δραστηριοτήτων εἰς τὸν ἐκπολιτιστικὸν καὶ ἐπιστημονικὸν τομέα, συμπληροῦ ὁσαύτως καὶ τὴν Εύρωπαὶκὴν Πολιτιστικὴν Σύμβασιν, κύριος σκοπὸς τῆς διοίας εἶναι ἡ ἐνθάρρυνσις τῆς μελέτης τῆς γλώσσης, τῆς ιστορίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἐνδός μέλους ὑπὸ τῶν λοιπῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ διτὶ ἡ Συνθήκη θὰ ἐνθαρρύνῃ φοιτητὰς ἔνων γλωσσῶν νὰ ἐπιδιώξουν νὰ μεταθεῦνεις τὴν χώραν διπολεῖται ἡ γλώσσα τὴν διπολαν οὗτοι μελετοῦν. Ἐπίσης δεδομένου διτὶ οἱ φοιτηταὶ τῶν θεωρητικῶν καὶ ἐφηρμοσμένων ἐπιστημῶν θὰ ἐνθαρρυνθοῦν νὰ μεταθεῦνεις τὰς ὅλην χώραν κατὰ τὸ διάστημα τῶν σπουδῶν των διὰ νὰ παρακολουθήσουν τὰς νέας ἔξελίξεις εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν τομέα, δὲν νομίζομεν διτὶ ἡ Σύμβασις αὐτῇ δὲν πρέπει νὰ κυρωθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀλλωστε ἡ Κύπρος ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης καὶ ἀσχέτως ἔαν μία Σύμβασις τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ἀμέσως ἢ εἰς χρόνον ἀδριστον.

Ἐξ ὅλου τὸ ἄρθρον 4 τῆς Συμβάσεως δίδει εὐχέρειαν εἰς τὴν Κυθέρην της Κυπριακῆς Δημοκρατίας νὰ προσθῇ εἰς μονομερεῖς ἢ διμερεῖς συμφωνίας μὲ τὰ συμβαλλόμενα μέρη διὰ τοὺς δρους τῆς Συμφωνίας τοὺς διπολούς καθορίσει μεταξὺ των.

Ἐπίσης θέλεπομεν τὴν κύρωσιν τῆς Συμφωνίας ὡς μίαν πρᾶξιν γενικωτέρας πολιτικῆς τῆς Κυθερνήσεως ἐπιδεικνυούσης καλὴν θέλησιν.

"Ἔχουν ὑπογραφῆ πολλαὶ Συμφωνίαι εἰς τὰς διπολαῖς δὲν εἴμεθα ἀμεσώτατα ἐνδιαφερόμενοι καὶ ἀμεσώτατα ἐπηρεαζόμενοι, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἡ Συμφωνία διὰ τὰ πυρηνικὰ ὅπλα. Πυρηνικαὶ χώραι εἶναι μόνον πέντε ἢ ξε καὶ ἐν τούτοις τὰς διαφόρους Συμφωνίας ὑπέγραψαν δεκάδες χωρῶν. Αὐτὸ δεικνύει μίαν καλὴν θέλησιν ἐκ μέρους τῆς Κυθερνήσεως.

Ἐπίσης ἐν μικρὸν κράτος διφείλει νὰ ἔχῃ αὐτὴν τὴν εὐχέρειαν τῆς ὑπογραφῆς τῶν εὐεργετικῶν Συμβάσεων διὰ πολλούς λόγους καὶ δι ποιδιαίτερος εἶναι διτὶ δὲν ἀπομονωνόμεθα καὶ δὴ ὑπὸ τὰς παρούσας περιστάσεις.

Ἐξ ὅλου, διποις ἀνέφερα καὶ προηγουμένως, ἡ Σύμβασις οὐδεμίαν πολιτικὴν ἐπίπτωσιν ἔχει καὶ δεδομένου διτὶ τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας εἰσηγεῖται καὶ συμφωνεῖ εἰς τὴν κύρωσιν τῆς Συμβάσεως, ἡ Βουλὴ νομίζω διτὶ πρέπει νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὴν "Ἐκθεσιν τῶν Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Παιδείας διὰ τὴν κύρωσιν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος καὶ κατόπιν δ κ. Σαββίδης.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ἔντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς. Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ θέματος καταθέτων τὴν "Ἐκθεσιν τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς, ὡς Πρόεδρος αὐτῆς, ἀνέφερα διτὶ τὰ λοιπὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, διαφωνοῦντος ἐμοῦ καὶ τοῦ μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Χατζηκακοῦ, εἰχαν ὑποστηρίξει τὴν ἔγκρισιν τοῦ κυρωτικοῦ αὐτοῦ Νόμου.

Εἶχα ἀναφέρει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὴν διαφωνίαν τῶν δύο ἡμῶν ὡς καὶ τοὺς λόγους, τοὺς διπολούς διήρεσα εἰς δύο γενικάς κατηγορίας:

Πρῶτον, λόγοι ἀρχῆς καὶ, δεύτερον, λόγοι οὐσίας. "Οσον ἀφορᾶ τοὺς λόγους ἀρχῆς ἀρκοῦμαι μόνον νὰ ἐπαναλάθω τὴν ἀποψίν μου ὅτι μία Κυθέρησις, ἡ ὁποία ἐπικυρώνει συμβάσεις, αἱ ὄποιαι εἰναι ἀσχετοὶ πρὸς τὸ κράτος καὶ ἐν πολλοῖς ἀνεφάρμοστοι, ἔνιστε δέ, ὡς ἡ παροῦσα, καὶ ἐπικίνδυνοι, ἐκθέτει ἑαυτὴν εἰς περίγελων καὶ ἀνυποληψίαν καὶ ὑποβιθάζει τὸ κύρος καὶ τὴν σοθαρότητα αὐτῆς.

"Οσον ἀφορᾶ τὸ θέμα οὐσίας θὰ περιορισθῶ εἰς μερικὰς πτυχὰς μόνον διότι, ὡς πιστεύω, ἔχω ἀρκούντως ἐκθέσει τὰς ἀπόψεις μου ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου εἰς προηγουμένην συνεδρίασιν. Δὲν ἐκπλήττομαι διότι ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος κ. Χριστοφίδης ἔχει καὶ αὐτὸς παρεξῆγήσει τὸ περιεχόμενον, τὸν σκοπὸν καὶ τὸ νόημα τοῦ κυρωτικοῦ αὐτοῦ Νόμου, θεωρῶν, ἐσφαλμένως, ὅτι τὸ κυρωτικὸν νομοσχέδιον ἀφορᾶ κυρίως εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν περιόδων σπουδῶν τῶν ἔνιων γλωσσῶν. Αὐτὸς εἶναι ἔνας μόνος τῶν σκοπῶν τοὺς ὄποιους προνοεῖ ἡ Σύμβασις καὶ θὰ ἔλεγα ίσως ὅτι λιγότερον σημαντικός ἐκ τῶν σκοπῶν τῆς Συμβάσεως. Δὲν παρεξῆγῶ, ὡς εἴπα, τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος κ. Χριστοφίδης παρενόησε τοὺς σκοποὺς τοῦ Νόμου ἐφ' ὅσον καὶ αὐτὸς τοῦτο τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας, καὶ καθ' ἐπέκτασιν τὸ 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν, εἰς συζητήσεις ἀρμοδίων Λειτουργῶν αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ, παρεδέχθησαν ὅτι οὗτοι δὲν εἰχον πλήρως κατανόησει καὶ ἀναλύσει τὰς ἐπιπτώσεις τὰς ὄποιας εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ ὁ παρὼν κυρωτικὸς Νόμος. 'Εάν τὸ Νομοσχέδιον ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῶν περιόδων σπουδῶν ἔνιων γλωσσῶν, δὲν νόμος θὰ ἦτο μὲν ἀσχετος διὰ τὴν Κύπρον, διότι διὰ τοῦ Νόμου δὲν εἶναι ἡ Κυπριακὴ Κυθέρησις ἡ ὄποια παρέχει τὴν ἐπικύρωσιν ἀλλὰ τὰ ἀντίστοιχα πανεπιστήμια καὶ ἀφοῦ ἥμεις δὲν ἔχομεν πανεπιστήμιον δὲν θὰ έγεννατο θέμα δημιουργίας οἰουδήποτε κακοῦ.

'Ο κ. Χριστοφίδης εἰσηγεῖται τὴν ἔγκρισιν τοῦ κυρωτικοῦ Νόμου, μεταξὺ ἀλλων, καὶ διότι ἡ Κυθέρησις ἔχει ἡδη ὑπογράψει τὴν Σύμβασιν, καὶ διὰ δεύτερον λόγον, διότι τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας ὑποστηρίζει τὸν κυρωτικὸν τοῦτον Νόμον, τὸ δὲ 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν οὐδεμίσιν ἐπιφύλαξιν ἔχει ἀπὸ ἀπόψεως ἔξωτερικῆς πολιτικῆς. Συμφωνῶ ὅτι ἔναι, ίσως, δυσάρεστον δι' οἰονδήποτε Κράτος, διὸ τὸ κοινοβουλευτικὸν δργανον αὐτοῦ δὲν ἐπικυρώνη Διεθνῆ Σύμβασιν τὴν ὄποιαν ἡ 'Εκτελεστική 'Εξουσία ἔχει ἡδη προσυπογράψει.

Τὸ καθ' ἐμέ, τούλάχιστον τρεῖς φοράς ἔχω ἐκφράσει σφοδροτάτας ἐπιφύλαξεις, ἐντόνους ἐπιφύλαξεις, ὡς πρὸς τὴν προθυμίαν, διὰ νὰ μὴ χρησιμοποιήσω ἐντονώτερον χαρακτηρισμόν, μὲ τὴν ὄποιαν διάφορα δργανα τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Εξουσίας συνιστοῦν τὴν προσυπογραφὴν καὶ ἐπικύρωσιν Διεθνῶν Συμβάσεων. Παρὰ ταῦτα, αἱ ἐπανειλημμένως διατυπωθεῖσαι ἐπιφύλαξεις μου, καὶ ὑποθέτω καὶ ἄλλων μελῶν τῆς Βουλῆς, δὲν φαίνεται νὰ ἔχουν ληφθῆ καθ' οἰονδήποτε τρόπον ὑπ' ὅψιν ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν, ἡ ὑπὸ ἄλλων δργανῶν τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Εξουσίας, ὅπως ἄλλωστε δὲν ἔχουν ληφθῆ ὑπ' ὅψιν ἐνστάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἐπὶ ἄλλων θεμάτων. Καὶ παρὰ τὸ γεγονός ὅτι κατανοῶ πλήρως τὴν σοθαρότητα τὴν ὄποιαν ἔχει τυχὸν ἀπόφασίς μας περὶ μὴ ἐπικυρώσεως τῆς Συμβάσεως ζητῶ ἀπὸ τὴν Βουλὴν ὅπως θεωρήσῃ τοιαύτην ἀπόφασιν ὡς χειρονομίαν διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Κυθέρησιν, χειρονομίαν ἀποδεικνύουσαν τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς νὰ μήν παραμείνῃ ἡ νὰ μὴ συνεχίσῃ νὰ θεωρῆται ὡς «δέ πέμπτος τροχὸς τῆς ἀμάξης», ἀλλὰ ὡς ἐν ισότιμον δργανον ἐκ τῶν τριῶν δργανῶν τὰ ὄποια συνθέτουν τὴν Κρατικὴν 'Εξουσίαν, καὶ θεωρῶ προτιμότερον ἐὰν ὑπάρχῃ ἀντίθεσις μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Εξουσίας ὡς πρὸς τὴν ἀντίστοιχον σημασίαν καὶ τὸν ρόλον τῶν δύο 'Εξουσιῶν ἡ τυχὸν ἀντίθεσις μας πρὸς τὴν 'Εκτελεστικὴν 'Εξουσίαν νὰ ἐκδηλωθῇ ἐπὶ τοιούτου θέματος, μᾶλλον ἀσημάντου θέματος, παρὰ ἐπὶ ἄλλου θέματος.

"Οσον ἀφορᾶ τὸ δεύτερον ἐπιχείρημα τοῦ ἀγαπητοῦ συνάδελφου κ. Χριστοφίδη, συμφώνως τοῦ ὄποιου πρέπει νὰ κυρωθῇ ἡ Σύμβασις ἐφ' ὅσον τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον, ἢτοι τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας, ἔγραψεν εἰς τὸ 'Υπουργεῖον

Ἐξωτερικῶν ἐκφράζον τὴν ὑποστήριξίν του πρὸς τὴν Συμφωνίαν, ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως θὰ ἀναφέρω μόνον ἐν ἐκπληκτικὸν προηγούμενον τὸ διοῖν ἀνεκάλυψα μετά τὴν τελευταίαν ἐπὶ τοῦ θέματος διμιλίαν μου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς :

Ἄρμόδιον Ὅπουργείον τοῦ Κράτους, ἔρωτηθὲν ἐπὶ παρομοίας περιπτώσεως περὶ τῆς ἀνάγκης ἐπικυρώσεως ἐκ μέρους τῆς Κύπρου σχετικῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἀφορῶσαν εἰς τὴν διακίνησιν σιδηροδρόμων μεταξὺ τῶν συνόρων τῶν κρατῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ἔγραψεν εἰς τὸ Ὅπουργείον Ἐξωτερικῶν συνιστῶν θερμῶς τὴν ἔγκρισιν τῆς τοιαύτης κυρωτικῆς συμβάσεως παρὰ τὸ γεγονός διτὶ σιδηροδρόμοι δὲν μποροῦν θεσαίως νὰ διασθοῦν τὰ σύνορα τῆς Κύπρου καὶ νὰ ἔλθουν ἐξ Εὐρώπης, λόγῳ τῆς ὑπάρξεως τῆς θαλάσσης.

Τελικῶς, κύριε Πρόεδρε, νομίζω διτὶ πρέπει νὰ ἀναφερθῶ ἐν δλίγοις καὶ ἐκ νέου εἰς τὰς οὐσιαστικὰς ἐνστάσεις μου ως πρὸς τὰς πιθανὰς ἐπιπτώσεις ἐκ τυχὸν κυρώσεως τοῦ παρόντος κυρωτικοῦ νόμου. Ὁ κυρωτικός νόμος ἐν τῇ οὐσίᾳ προσθέπει διτὶ τὰς ἀρμόδια δργανα, ἥτοι τὰ πανεπιστήμια ἐνὸς τόπου ἢ ἀλλα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα, θὰ ὑποχρεωθοῦν διὰ νόμου, διτὶ διοῖος διτὶ καταρτισθῆ ὑπὸ τοῦ κράτους, νὰ παρέχουν ισότιμον ἀναγνώρισιν εἰς ἀντιστοίχους περιόδους σπουδῶν σπουδαζόντων πολιτῶν τῆς Δημοκρατίας εἰς παρόμοια ἰδρύματα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Καὶ δεδομένου διτὶ ἐν Κύπρῳ δὲν ὑπάρχει πανεπιστήμιον δὲν εἶναι δυνατόν, κατ' ἐμέ, νὰ διθῆ οἰνδήποτε οὐσιαστικὸν περιεχόμενον εἰς τὰς προνοίας τῆς Συμβάσεως. Ἰσως, ὅμως, ἀντιλεχθῇ διτὶ εἶναι δυνατόν, συντόμως ἢ ἀργότερον, νὰ δημιουργηθῇ πανεπιστήμιον καὶ ἐπομένως οὐδόλως θλάπτει ἡ ἐπικυρώσις τῆς Συμβάσεως ἀπὸ τοῦδε καὶ τιθεμένη οὕτως ως ἀποθεματικὸν μέσον διὰ μελλοντικὴν χρῆσιν ὑπὸ δργάνων τοῦ Κράτους. Ἔδω δῆμως ἔγκειται εἰς κίνδυνος. Διότι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ὑποθληθῇ ισχυρισμὸς διτὶ διαρχούν σήμερον ισότιμοι ἢ ἀνάτεραι Σχολαὶ ἐν Κύπρῳ, ως ἡ Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία καὶ ἡ Νοσηλευτικὴ Σχολὴ, διὰ νὰ μὴν ἀναφέρω ἄλλας, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι δυνατὸν πολῖται τοῦ Κράτους οἱ διοῖοι φοιτοῦν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἰς ισοτίμους Σχολὰς νὰ ζητήσουν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κυρωτικοῦ αὐτοῦ νόμου, τὸ δικαίωμα ὅπως περίοδος ἐκπαιδεύσεως τῶν εἰς ἀναλόγους ισοτίμους Σχολὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ τύχῃ ἀναγνωρίσεως ὑπὸ τῶν ἀντιστοίχων τούτων Σχολῶν ἐν Κύπρῳ. Τονίζω ιδιαιτέρως τὴν περίπτωσιν τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας ἥτις ἐκπαιδεύει διδασκάλους διότι πιστεύω διτὶ διὰ πλείστους δσους ἔθνικούς, πολιτιστικούς, παραδοσιακούς καὶ ιστορικούς λόγους, εἰς τὴν περίπτωσιν διδασκάλων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνη ἀναγνώρισις περιόδου ἐκπαιδεύσεως διδασκάλων, καταλλήλων νὰ ἐκπαιδεύουν Ἑλληνόπαιδα τῆς Κύπρου, εἰς οἰανδήποτε ἄλλην χώραν πλὴν τῆς Ἐλλάδος.

Ἐπειδή, κύριε Πρόεδρε, ἐπαναλαμβάνω διτὶ πέραν τῶν θεμάτων οὐσίας, διατηρῶ καὶ ἐπιφυλάξεις διὰ λόγους ἀρχῆς, καὶ ἐπειδὴ ἔχω τὴν ἐντύπωσιν διτὶ τὰ λεχθέντα ὑπ' ἐμοῦ, κατὰ τὴν προηγουμένην μου διμιλίαν ἐνώπιον τοῦ Σώματος εἰς τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, πιθανῶς, δὲν ἐτέθησαν εἰσέτι ὑπ' ὅψιν τῶν Ὅπουργείων ἢ ἔαν τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντα ἐτέθησαν ὑπ' ὅψιν τῶν Ὅπουργείων δὲν ἔχομεν τὰ σχόλια τῶν Ὅπουργείων ἐπὶ τῶν γενομένων παρατηρήσεων, εἰσηγοῦμαι πρὸς τὸ Σῶμα ὅπως τὸ θέμα ἐπαναπεμφθῇ τούλαχιστον πρὸς τὴν ἀρμόδιαν Ἐπιτροπὴν ἢ τὰς ἀρμόδιας Ἐπιτροπάς τῆς Βουλῆς καὶ ὅπως κληθοῦν τὰς ἀρμόδιας Ὅπουργείων νὰ ἐπανεκφέρουν ἀπόψεις ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἐκφρασθεισῶν ἀπόψεων, τόσον τῶν ιδικῶν μου δσον καὶ τοῦ συναδέλφου κ. Χατζηκακοῦ καὶ τῶν οὐπολοίπων Μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξωτερικῶν, διὰ νὰ δυνηθῇ τὸ Σῶμα νὰ σταθμίσῃ τὰς ἐκατέρωθεν ἀπόψεις ἐν τῇ πληρότητι αὐτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαββίδης ἔχει τὸν λόγον.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. "Οπως δναφέρεται εις τὴν κοινὴν "Εκθεσιν τῶν Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Παιδείας, ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων καλεῖται νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν «Ἐύρωπαϊκὴν Σύμβασιν περὶ Ἰσοτιμίας τῶν Πειριόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν», τὴν ὅποιαν ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία ἔχει ἡδη ὑπογράψει κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς 25ης Ιουλίου 1970. Ἡ διαδικασία αὐτὴ εἶναι ἡ ἐνδεδειγμένη καὶ προνοεῖται ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ "Ἀρθρου 9 τῆς Συμβάσεως.

Ὑποστηρίζομεν ἀνεπιφυλάκτως τὴν ψήφισιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νόμου πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς Συμβάσεως διὰ τοὺς ἀκολούθους λόγους :

1. Ἡ Σύμβασις εἶναι ἔξαιρετικῶς εὐνοϊκὴ διὰ τοὺς φοιτητάς, διότι ἀναγνωρίζονται περιόδοι σπουδῶν συμπληρωθεῖσαι ἐπιτυχῶς καὶ ἔξετάσεις τάς ὅποιας οἱ φοιτηταὶ ὑπέστησαν ἐπιτυχῶς εἰς ἔνα πανεπιστήμια καὶ ίδρυματα παρομοίου χαρακτῆρος.

2. Ἡ Σύμβασις ἀφορᾶ κυρίως εἰς τοὺς σπουδαστὰς συγχρόνων γλωσσῶν, διὰ τοὺς ὅποιους ἔχει ζωτικὴν σημασίαν ἡ φοίτησις εἰς πανεπιστήμιον χώρας ὅπου ὅμιλεῖται ἡ γλώσσα τὴν ὅποιαν σπουδάζουν.

'Ορθῶς θεωρίως συστήνεται εἰς τὸ "Ἀρθρον 3 τῆς Συμβάσεως ἡ ἀναγνώρισις περιόδων σπουδῶν καὶ εἰς ἄλλους πανεπιστημιακούς κλάδους.

3. Παρ' ὅλον ὅτι ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία ἔχει πρὸς τὸ παρόν ἐλάχιστα ἰδρυματα ἐμπίπτοντα εἰς τὰς προνοίας τῆς Συμβάσεως ὅπως τὸ Ἀνώτερον Τεχνολογικὸν Ἰνστιτούτον, τὴν Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν καὶ τὸ Δασικὸν Κολλέγιον Προδρόμου, πρέπει νὰ ἐνδιαφέρεται τὰ μέγιστα διὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Συμβάσεως αὐτῆς ὑπὸ ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων κρατῶν τῆς Εὐρώπης, διότι ἔχει χιλιάδας φοιτητῶν εἰς πολλάς χώρας, οἱ ὅποιοι θὰ ὀφεληθῶσιν ἀπὸ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς περιόδου σπουδῶν των εἰς πανεπιστήμιον ἀλλης χώρας. Ὑπάρχουν σήμερον πολλαὶ περιπτώσεις ἀπωλείας πολυτίμων ἔτῶν πανεπιστημιακῶν σπουδῶν λόγω μὴ ἀναγνωρίσεως τῶν ὑπὸ πανεπιστημίων ἀλλων χωρῶν.

4. Ἡ ἐν λόγῳ Σύμβασις εἶναι στενῶς συνδεδεμένη μὲν ἄλλας Εὐρωπαϊκὰς πολιτιστικὰς Συμβάσεις, τὰς ὅποιας ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία ὑπέγραψε καὶ αἱ ὅποιαι συμβάλλουν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ἀμοιβαίως ἐπωφελῶν δεσμῶν τῆς Κύπρου μὲ τὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας.

5. Ἡ Σύμβασις δὲν καθάπτεται τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τῆς Δημοκρατίας, τούναντίον πρωθεῖ καὶ κατοχυρώνει δικαιώματα καὶ συμφέροντα χιλιάδων Κυπρίων σπουδαστῶν οἱ ὅποιοι φοιτοῦν εἰς πανεπιστημιακάς σχολάς τοῦ ἔξωτερικοῦ.

6. Ἐάν ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων δὲν ἐπεκύρωνε τὴν Σύμβασιν, τὴν ὅποιαν ἡ Κυθέρησις τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἔχει ἡδη ὑπογράψει, τοῦτο θὰ ἔθεωρετο δχι ἀπλῶς ως ὑποτίμησις τῆς σημασίας τῆς Συμβάσεως ἀλλὰ καὶ ως ἀντίθεσις τῆς Βουλῆς πρὸς αὐτὴν καὶ τὰς ὅντως ἐπωφελεῖς προνοίας τῆς.

Τοῦτο θὰ ἔδυσχέραινεν εἰς τὸ μέλλον τὰς ἀρχὰς τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἡ τοὺς φοιτητάς μας νὰ ἐπικαλεσθοῦν τὴν Σύμβασιν αὐτὴν δι' ὑποστήριξιν τῶν δικαιωμάτων τῶν Κυπρίων σπουδαστῶν οἱ ὅποιοι φοιτοῦν εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους καλοῦμεν τὰ ἐντίμα Μέλη τῆς Βουλῆς νὰ ψηφίσουν δμοφώνως τὸν ὑπὸ συζήτησιν Νόμον.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος ἔχει τὸν λόγον.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Έκ της θέσεώς μου, κ. Πρόεδρε, μίαν μικράν παρατήρησιν μόνον. "Οτι ή αναγνώρισις τῶν περιόδων ίσοτιμίας δὲν εἶναι ὑπὸ τοῦ κράτους ποὺ παρέχεται, δυνάμει τῆς Συμβάσεως, ἀλλὰ ὑπὸ πανεπιστήμου ή ίσοτιμου δργάνου, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸ ἄρθρον 2 καὶ προτοῦ βεβαίως παραχωρηθῇ η τοιαύτη ἀναγνώρισις ὑπὸ πανεπιστήμου ή ίσοτιμου σχολῆς πρέπει νὰ ἔχῃ ἔνας τέτοια δργανα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Σαββεῖδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι πρόκειται περὶ παρεξηγήσεως ή ἐλλιπούς μελέτης τῶν ἄρθρων τοῦ Νόμου, διότι τὸ Νομοσχέδιον δύμει περὶ συμβαλλομένων μερῶν τὰ δποῖα εἶναι τὰ κράτη, καὶ μάλιστα τοῦτο μνημονεύεται εἰς τὸ ἄρθρον εἰς τὸ δποῖον ἀναφέρεται τὸ ἔντιμον Μέλος, δηλαδὴ εἰς τὸ ἄρθρον 2.

«Συμβαλλόμενα μέρη ἐμπίπτοντα εἰς τὴν κατηγορίαν α' τοῦ ἄρθρου 1, παράγραφος 1, θέλουν ἀναγνωρίσει τὴν περίοδον σπουδῶν». Ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρεται εἰς τὴν Σύμβασιν ότι τὸ κράτος θὰ ἐνδιαφέρεται, ὅχι μόνον διὰ τὸ α', τὸ δποῖον ἀναφέρεται εἰς τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἄρθρου τὸ δποῖον ἀνέγνωσα, ἀλλὰ θὰ ἐνδιαφέρεται καὶ διὰ τὸ γ', δπου εἶναι τὸ κράτος ή τὸ πανεπιστήμιον ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως· νομίζω ότι καλυτέρα μελέτη θὰ καταδείξῃ ότι τὰ συμβαλλόμενα κράτη θὰ εἶναι ὑπεύθυνα δι' ἐφαρμογὴν τῆς Συμβάσεως. Δηλαδὴ, ἔκει πού τὸ πανεπιστήμιον εἶναι κρατικὸν ή αἱ σχολαὶ εἶναι κρατικαί, δπως εἰς τὴν Κύπρον, τὸ κράτος εἶναι ἔκεινο τὸ δποῖον θὰ εὐθύνεται διὰ τὴν ἀναγνώρισιν καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου. "Οπως ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρου 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ότι ὑπάρχει ίσοτιμος πρὸς πανεπιστήμιον σχολὴ διὰ νὰ παραχωρηθῇ ίσοτιμία.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, κ. Πρόεδρε, ἐπανέρχομαι εἰς τὴν εἰσήγησίν μου δπως ἐπανεξετασθῇ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκτός ἐὰν ή Βουλὴ ἐπιθυμῇ νὰ ψηφίσῃ τώρα. Καὶ εἰς τὴν Κύπρον δὲν ὑπάρχει Πανεπιστήμιον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὰ ἐκατέρωθεν προθαλλόμενα ἐπιχειρήματα τῶν ὑπέρ ή κατὰ τοῦ κυρωτικοῦ Νόμου, κατὰ τὴν ταπεινήν μου ἀντίληψιν, δικαιολογοῦν πλήρως τὴν ἀνάγκην παραπομπῆς τοῦ ὅλου θέματος καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν διὰ νὰ διθῇ ή εύκαιρία καλυτέρας ἔξετάσεως τοῦ ὅλου αὐτοῦ κυρωτικοῦ νόμου καὶ ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς συμφωνίας αὐτῆς.

"Ομως, ταυτοχρόνως, ἐπαναφέρεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν μία ἄλλη συζήτησις τὴν δποίαν εἶχομεν διεξαγάγει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν δποίαν ἐτονίσθη δτι εἰς θέματα τὰ δποία αφοροῦν καὶ δεσμεύουν τὸ κράτος ἐκτὸς τῆς Κύπρου, θά δηδόθην, προτοῦ ή Κυβέρνησις δεσμευθῆ, προτοῦ ή Κυβέρνησις ὀναλάβῃ οἰασδήποτε εύθύνας, εἴτε ηθικάς, εἴτε νομικάς, εἴτε καὶ οἰκονόμικάς, νὰ ἀκούῃ καὶ τὰς ἀπόψεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν διὰ νὰ ἀποφεύγωνται κατὰ τὸ δυνατὸν περιπτώσεις κατὰ τὰς δποίας ή Βουλὴ αὐτή, ἀρνουμένη νὰ ψηφίσῃ οἰανδήποτε κυρωτικὴν ή ἄλλην Συμφωνίαν, θά ἐκθέτῃ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν εἰς τὸ ἔξωτερικὸν ἐνώπιον ὅλων κρατῶν ή ἐνώπιον Διεθνῶν Ὀργανισμῶν. Δι' αὐτὸν νομίζω δτι ή συσταθεῖσα Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν μελέτην τῶν Κανονισμῶν τῆς Βουλῆς, ἐπὶ τῇ εὐκαριτίᾳ καὶ τῆς νέας Συνόδου πρέπει νὰ ἀρχίσῃ νὰ ἔξετάζῃ καὶ αὐτὸν τὸ θέμα διὰ νὰ ἀποφεύγωνται περιπτώσεις, δικαιολογημέναι, ὡς ή παρούσα κατὰ τὰς δποίας νὰ ἀκούωνται εἰσηγήσεις περὶ καταψήφισεως συμφωνίας, ή δποία ὑπεγράφη, καὶ ή δποία ἀσφαλῶς καταψήφισαν. θά ἔχῃ ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ κύρους, τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῆς ὑποστάσεως τοῦ ιδικοῦ μας κράτους.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἐὰν τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς ἐπιθυμοῦν δπως τὸ θέμα ἐπανεξετασθῇ ὑπὸ τῶν δύο Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν, ἥτοι Ἐξωτερικῶν καὶ Παιδείας, θά παραπέμψω τὸ θέμα πρὸς ἐπανεξέτασιν. Ἐὰν δμως δχι, θά θέσω τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν.

"Υπάρχει ἔνστασις δπως τὸ θέμα παραπεμφθῇ :

"Ο. κ. Ζιαρτίδης.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

"Υπάρχει ἔνστασις, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

θά θέσω τότε τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν.

Ποιοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς παραπομπῆς τοῦ θέματος ἐνώπιον τῶν δύο Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

17, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

9, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αποχαί ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

: ΖΥΖΤΑΜΜΑΠ

Ούδεμία.

Τὸ θέμα παραπέμπεται εἰς τὰς Κοινοβουλευτικάς Ἐπιτροπὰς Ἐξωτερικῶν καὶ Παιδείας αἱ δόποιαι παρακαλοῦνται νὰ συνέλθουν τὸ συντομώτερον διὰ νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις τοῦ Κυρωτικοῦ Νόμου κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Γ—Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

: ΖΟΡΔΕΩΠ

‘Ο περὶ Συνθήκης διὰ τὴν Ἀπαγόρευσιν Τοποθετήσεως Πυρηνικῶν “Οπλῶν καὶ Ἐτέρων” Οπλῶν Μαζικῆς Καταστροφῆς ἐπὶ τοῦ Βυθοῦ τῆς Θαλάσσης καὶ τῶν Ωκεανῶν ώς καὶ ἐπὶ τοῦ Ὑπεδάφους τούτων (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν.

Ἐλπίζω νὰ μὴν ἔχωμεν τὴν ἴδιαν συζήτησιν. Διότι οὕτε πανεπιστήμια ἔχομεν οὕτε πυρηνικὰ ὅπλα διαθέτομεν καὶ ἐλπίζω ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ποὺ θὰ συζητήσετε τὸ θέμα τῶν πανεπιστημίων, νὰ συζητήσετε καὶ τὸ θέμα τῆς ἐπικυρώσεως τῆς Συμβάσεως διὰ τὴν μὴ τοποθέτησιν πυρηνικῶν ὅπλων εἰς τοὺς θυσίους τῆς θαλάσσης!!!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

: ΖΟΡΔΕΩΠ

‘Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Εἰδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Εἰδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971 παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

: ΖΥΖΤΑΜΜΑΠ

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 11) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

: ΖΥΖΤΑΜΜΑΠ

‘Ο περὶ Κυπριακῶν Πλοίων (Ἀπαγόρευσις Μεταφορῶν) (Τροποποιητικός Νόμος τοῦ 1971. άρ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 12) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγῶν (Τροποποιητικὸς) (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 13) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ἑγγραφῆς τῶν Κατοίκων (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Εσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 14) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 9) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 15) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οι περὶ τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς (Εύθύνη δι' Ὑλικά καὶ Διαδικασία) Κανονισμοὶ τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οι περὶ Προμηθείας Ἀντιθιστικῶν διὰ Γεωργικοὺς Σκοποὺς (Τροποποιητικοὶ) Κανονισμοὶ τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ὅγειας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐξαμηνιαία "Ἐκθεσις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης τῆς Δημοκρατίας διὰ τὴν περίοδον τὴν λήγουσαν τὴν 30ὴν Ιουνίου 1971 συμφώνως τοῦ "Ἀρθρου 119(5) τοῦ Συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν. Τὰ ὑπόλοιπα ἔγγραφα τὰ ὅποια κατετέθησαν ὑπὸ τοῦ "Υπουργείου Οἰκονομικῶν παραπέμπονται δισάύτως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Κεφάλαιον Δ. Εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ ὑπάρχουν ἔγγεγραμμένα τὰ ἀκόλουθα θέματα :

- (1) «Ἡ κατάστασις τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χριστοφίδη).
- (2) «Ἡ παροχὴ τοῦ 13ου μισθοῦ πρὸς τοὺς Κυβερνητικοὺς ἐργάτας». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χριστοφίδη).
- (3) «Τὸ θέμα τῆς παροχῆς προστασίας πρὸς τὰς Κυπριακὰς θιομηχανίας καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀκολουθουμένη Κυβερνητικὴ πολιτική».

Ἐκτὸς ἔαν οἱ ἐντίμοι κύριοι Βουλευταὶ ἐπιθυμοῦν νὰ συνεχίσουν μὲ τὴν συζήτησιν τῶν θεμάτων εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ, θὰ εἰσηγούμην τὴν ἀναθολὴν τῆς συζήτησεως τῶν θεμάτων αὐτῶν διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

"Ἐφ" δοσον δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησις, τὰ θέματα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ θὰ παραμείνουν ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ θὰ συζητηθοῦν κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Ἡ ἐπομένη συνεδρία τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

Ἡ ἡμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ως ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

- (1) Ο περὶ τῆς Εύρωπαϊκῆς Συμβάσεως περὶ Ἰσοτιμίας τῶν Περιόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.

- (2) 'Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 9) τοῦ 1971.
- (4) 'Ο περὶ τῆς Συνθήκης διὰ τὴν Ἀπαγόρευσιν Τοποθετήσεως Πυρηνικῶν "Οπλῶν καὶ Ἐτέρων" Οπλῶν Μαζικῆς Καταστροφῆς ἐπὶ τοῦ Βυθοῦ τῆς Θαλάσσης καὶ τῶν Ὡκεανῶν ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ Ὑπεδάφους τούτων (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) 'Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Εἰδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 11) τοῦ 1971.
- (7) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 12) τοῦ 1971.
- (8) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 13) τοῦ 1971.
- (9) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 14) τοῦ 1971.
- (10) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 15) τοῦ 1971.
- (11) 'Ο περὶ Κυπριακῶν Πλοίων ('Απαγόρευσις Μεταφορῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (12) 'Ο περὶ Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγῶν (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (13) 'Ο περὶ Ἐγγραφῆς τῶν Κατοίκων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (14) 'Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 9) τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ Πρόεδροι τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν νὰ δρίσουν καθημερινάς συνεδριάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν των διὰ νὰ φέρουν εἰς πέρας τὴν μελέτην τῆς σωρείας Νομοσχεδίων τὰ δόποια ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν θερινῶν διακοπῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Ἡ κατάστασις τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).
- (2) «Ἡ παροχὴ 13ου μισθοῦ πρὸς τοὺς Κυθερητικούς ἐργάτας». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).
- (3) «Τὸ θέμα τῆς παροχῆς προστασίας πρὸς τὰς Κυπριακάς θιομηχανίας καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀκολουθουμένη Κυθερητικὴ πολιτική». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Η. Χατζηρακλέους).

Ο κ. Νίκος Σαμψών ἔχει τὸν λόγον.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Δεδομένου ὅτι ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ἐπεκύρωσε τὴν Εύρωπαϊκὴν Σύμβασιν περὶ Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, ἐπιθυμῶ νὰ ἔγγραφω ὡς θέμα, μὴ προερχόμενον ἀπὸ Ἐρώτησιν, τὸ ἐξῆς :

«Ἡ καταπίεσις τῶν Κούρδων τῆς Τουρκίας ὑπὸ τῶν Τούρκων, θέμα ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐφ' ὅσον τὸ θέμα δὲν προκύπτει ἀπὸ τεθεῖσαν Ἐρώτησιν καὶ μὴ ληφθεῖσαν Ἀπάντησιν ἢ Ἀπάντησιν μὴ κριθεῖσαν ἵκανοποιητικὴν θὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν.

‘Υπάρχει ἔνστασις δπως τὸ θέμα ἐγγραφῆ; μωγ δοτ ρασούληδού παγκόν
 Μή ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ θέμα ἐγγράφεται ὡς τέταρτον θέμα εἰς τὸ
 Κεφάλαιον Δ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.
 Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.
 (“Ωρα λήξεως 6.28 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ’ ἀλφαριθμητικὴν σειράν):

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Παπαδόπουλος Τάσος
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Παρασκευαδῆς Φειδίας
Κληρίδης Ξάνθος	Ποσκώτης Σταύρος
Κόσιης Νίκος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαββίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Σαμψών Νίκος
Μαλλιώτης Γεώργιος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαυρονικόλας Νίκος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Φρόγκος Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηγρακάλεους Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηιωάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοφίδης Χριστόφορος.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) ‘Ἐρωτήσεις—’Απαντήσεις (Κατασκευὴ ἀγροτικῶν δρόμων καὶ διενέργεια δοκιμαστικῶν διατρήσεων εἰς τὸ χωρίον Στύλλοι—Τὰ δικαιώματα τῶν κοινοτήτων ‘Υψωνα καὶ Κολοσσίου ἐπὶ τῆς λατομεύσεως ὅγκοις Ιθῶν—Τὸ θέμα τῆς κατασκευῆς ὑπογείων διαθάσεων πεζῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λευκωσίας - Ἀμμοχώστου παρὰ τὸ χωρίον Πυργά—Τὸ θέμα τῶν τουριστικῶν ζωνῶν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Κυρηνείας—Τὸ θέμα τῆς ἀναγραφῆς ἢ ἐπικολλήσεως συνθημάτων—Ἐπικόλλησις συνθημάτων στρεφομένων κατὰ Βουλευτοῦ—Κατασκευὴ προσθάσεων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λευκωσίας - Τρούδους πρὸς τὴν Κακοπετριάν—Ἡ τροποποίησις τοῦ περὶ Φόρου Κληρονομίας Νόμου—Ἡ παροχὴ θοιθείας πρὸς πληγέντας ἐκ χαλαζοθυελλῶν παραγωγούς, κ.λ.π.—Ἡ δργάνωσις, ἐπάνδρωσις καὶ βελτίωσις τῆς Πυροσθεστικῆς ‘Υπηρεσίας—Ἡ βελτίωσις τῆς ὁδοῦ Κτήματος - Πέγειας - Ἀγίου Γεωργίου—Ἡ ἐπίλυσις τοῦ προθλήματος τῆς στέγης—Τὸ θέμα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν φαριῶν καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἀλιείας—Ἡ πλήρης καὶ δρθολογιστικὴ ἀξιοποίησις τῶν τσιφλικιῶν Πάφου—Ἀνέγερσις νέου ὑγειονομικοῦ κέντρου εἰς Πόλιν Χρυσοχοῦς—Ἡ γεωργοκτηνοτροφικὴ ἀνάπτυξις τοῦ δάσους Ἀκάμαντος—Ἡ δινιμετώπισις τοῦ ὄδρευτικοῦ προθλήματος τῶν χωρίων Ἐργάτες, Ἐπισκοπίον, Καμπιά καὶ Ἀναλυόντας—Ἡ καπολέμησις τοῦ δάκου τῶν ἐληῶν δι’ ἀεροψεκασμῶν—Ἀνωμαλίαι εἰς τὸ

σύστημα ύδρευσεως του χωρίου Λευκάρων—Η αξιοποίησις του κοινοτικού δάσους Τρικώμου—Η ένισχυσις τής ύδατοπρομηθείας τής κωμοπόλεως Τρικώμου—Τδ πρόβλημα του λουσίματος των ποιμνίων της περιοχής Τρικώμου—Διάφορα προβλήματα του θερέτρου Πλαταρῶν—Η έργοδότησις των σπουδασσών εις Ἀνατολικὴν Γερμανίαν νοσοκόμων—Έκτελεσις ἔμπλουτιστικών ἔργων εις τὴν περιοχὴν Ἀγίου Ἐπικτῆτου—Η ἔφαρμογή του περὶ Γεωργικῶν Φαρμάκων Νόμου—Τδ πρόβλημα των ἀγροτικῶν χρεῶν καὶ τῶν ἀγροτικῶν πιστώσεων—Η ἔφαρμογή του ἀναδασμοῦ εις Κισσόνεργαν—Η ἀνέγερσις κτιρίων διὰ τὴν στέγασιν τῶν Γεωργικῶν καὶ Κτηνοτροφικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐπαρχίας Κυρηνεᾶς).

- (2) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας (Διακατοχή, Ἐγγραφή καὶ Ἐκτίμησις) (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(3) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Ἔνοποιήσεως καὶ Ἀναδιανομῆς Ἀγροτικῶν Κτημάτων (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971, ἡ ἐπί αὐτοῦ ἀγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Η. Χατζηγρακλέους καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(4) Συνέχισις τῆς συζητήσεως (Χρ. Χριστοφίδης, Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Σαββίδης, Η. Χατζηγρακλέους) έπι τοῦ περὶ τῆς Εύρωπαϊκῆς Συμβάσεως περὶ Ἰσοτιμίας τῶν Περιόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν (Κυρωτικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ἀπόφασις δπως ἐπαναπεμφθῇ εἰς τὰς Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς Ἐξωτερικῶν καὶ Παιδείας.

(5) Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

(6) 'Ἐγγραφὴ ύπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών τοῦ θέματος «Ἡ καταπίεσις τῶν Κούρδων τῆς Τουρκίας ύπὸ τῶν Τούρκων, θέμα ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων».

- (1) «Национальный музей Нижегородской Академии под руководством Бонч-Бруевича, в. Ленинград».

Τιμή 50 Μίλας

παραδόσιο τέλος η απλούστατη παραγωγή μεταμόρφωσης
παραδόσιου της καρπούζης χωρίς λάδι να γίνει ψήτη ή στην
βασική της σχέση.

«Η διάθεση παπακόπειαν δύο επαρχιακούς παραγωγών
μέρων παρέλαβε διάταξη ήτη τη δύση των δύο παραγωγών
παπακόπειαν τούς δύο παραγωγών παπακόπειαν παπακόπειαν
δικαιούομένην παπακόπειαν πράξη της παπακόπειαν παπακόπειαν»

Στο διά τοῦ Προστάτουντος θεοῦ της παπακόπειαν παπακόπειαν
νομάρχου παπακόπειαν παπακόπειαν παπακόπειαν παπακόπειαν
εργατικήν εργατικήν παπακόπειαν παπακόπειαν παπακόπειαν παπακόπειαν
παπακόπειαν παπακόπειαν παπακόπειαν παπακόπειαν παπακόπειαν παπακόπειαν

€17.100 Εργατική

παπακόπειαν παπακόπειαν παπακόπειαν παπακόπειαν παπακόπειαν παπακόπειαν

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 30ῆς ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.57 μ.μ.)

(Άρ. 2)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ
ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐχομεν ἀπαρτίαν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ εἰσέλθομεν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν θὰ ἤθελα νὰ πληροφορήσω
τὰ ἔντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς διτὶ δὲ εἰς ἑκ τῶν Γραμματέων τῆς Βουλῆς, δ
κ. Νεοκλέους, μὲ παρεκάλεσεν δπως ἀντικατασταθῇ λόγῳ τοῦ διτὶ δυσκολεύεται
νὰ ἔρχεται ἐκ Λεμεσοῦ εἰς Λευκωσίαν διὰ τὰς ἐργασίας τοῦ Γραμματέως τῆς
Βουλῆς.

‘Η θέσις τοῦ Γραμματέως πληροῦται δι’ ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ κ. Νεοκλέους διορίζω τὸν κ. Λέανδρον Ζαχαριάδην ὡς Γραμματέα τῆς Βουλῆς.

Παρακαλῶ τὸν κ. Λέανδρον Ζαχαριάδην νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ Γραμματέως.

‘Επίσης θὰ ἤθελα νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλὴν διτὶ τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον ἔλασθεν ἀπόφασιν δπως συσταθῇ Μικτὴ Επιτροπὴ ἐξ ‘Υπουργῶν καὶ Βουλευτῶν διὰ νὰ μελεπήσῃ τὸ θέμα τοῦ τρόπου ἐπιχορηγήσεως τῶν σιτηρῶν. ‘Απὸ πλευρᾶς ‘Εκτελεστικῆς ‘Εξουσίας θὰ μετέχουν εἰς τὴν Επιτροπὴν οἱ ‘Υπουργοί Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, Οἰκονομικῶν, ‘Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας καὶ ‘Εργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων.

Συνήλθε σήμερον ή 'Επιτροπή 'Επιλογῆς τῆς Βουλῆς ή δύοια ἀπεφάσισεν δτὶ εἰς τὴν Μικτὴν ἐξ 'Υπουργῶν καὶ Βουλευτῶν 'Επιτροπὴν θὰ παρακάθηνται τὰ ἀκόλουθα Μέλη τῆς 'Επιτροπῆς Γεωργίας τῆς Βουλῆς :

Μιχαλάκης Σαθέδης

Γεώργιος Μαλλιώτης

Ηρακλῆς Χατζηρακλέους

Χαμπῆς Μιχαηλίδης.

Ἡ ἀπόφασις τῆς 'Επιτροπῆς 'Επιλογῆς θὰ κοινοποιηθῇ πρὸς τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον τὸ δόπιον θὰ δρίσῃ καὶ τὰς ἡμερομηνίας συνεδριάσεων τῆς Μικτῆς 'Επιτροπῆς.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Α — 'Ερωτήσεις — 'Απαντήσεις.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ερωτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10ην 'Ιουνίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, καὶ ληφθεῖσα τὴν 11ην 'Ιουνίου 1971.

«Ο λιμενίσκος τοῦ Λατσιοῦ Πόλεως καὶ 'Επαρχίας Πάφου κινδυνεύει νὰ καταστραφῇ διὰ μίαν ἀκόμη φοράν καὶ χρειάζεται ἐκβάθυνσιν, ἐπέκτασιν τοῦ κρηπιδώματος καὶ κατασκευὴν μώλου, διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἀλιευτικῶν λέμβων καὶ τῆς ιδιωτικῆς περιουσίας τῆς παραλίας.

Ἐρωτᾶται τὸ 'Αρμόδιον 'Υπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ποῖα ἔργα προγραμματίζονται νὰ γίνουν εἰς τὸν εἰρημένον λιμενίσκον καὶ ποῖοι λόγοι συντρέχουν ὅστε νὰ παραμελήται».

'Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 24ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 11ην 'Ιουνίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Τὸ 'Υπουργείον τοῦτο προγραμματίζει τὴν ἐκβάθυνσιν τοῦ ἀλιευτικοῦ ὁρμίσκου Λατσίου. Ή ἔναρξις τῶν ἐν λόγῳ ἔργασιῶν θὰ ἔχει την 11ην Σεπτεμβρίου. Συναφῶς ἀναφέρεται ὅτι, δὲ προγραμματισμὸς καὶ ἡ ἐκτέλεσις θελτιώσεων ἢ ὅλων ἔργων γίνεται ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τοῦ κράτους καὶ τῆς ιεραρχήσεως τούτων».

'Ερωτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10ην 'Ιουνίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, καὶ ληφθεῖσα τὴν 11ην 'Ιουνίου 1971.

«Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν ἔξήκοντα χλιάδων λιρῶν, τὸ δόπιον ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν τῶν δόδων προσπελάσεως τῶν χωρίων πρὸς τὰς κυρίας δόδους, παρεχωρήθη διὰ τὴν 'Επαρχίαν Πάφου τὸ μικρὸν ποσόν τῶν ΕΞ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΛΙΡΩΝ, ποσὸν τὸ δόπιον οὐδόλως ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς 'Επαρχίας.

Ἐρωτᾶται τὸ 'Αρμόδιον 'Υπουργείον καὶ ἡ 'Εκτελεστικὴ 'Εξουσία, διὰ προτίθενται νὰ καταθέσουν συμπληρωματικὸν προϋπολογισμὸν διὰ τὴν παραχώρησιν καὶ ὅλων χρημάτων διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν τῶν δόδων προσπελάσεως, ποὺ εἶναι καὶ εἰσήγησις τῆς Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς Προϋπολογισμοῦ, διὰ νὰ ἀσφαλτοστρωθοῦν αἱ δόδοι προσπελάσεως διὰ νὰ μὴ ταλαιπωροῦνται οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων».

Απάντησις ύπο ήμερομηνίαν 23ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 11ην Ἰουνίου 1971 ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Ἡ διάθεσις πιστώσεων διὰ ἀσφαλτόστρωσιν δδῶν προσπελάσεως ἀπὸ χωρία μέχρι κυρίων δδῶν γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ύπὸ τῶν Ἐπάρχων ὑποθαλλομένων προτάσεων, τοῦ βαθμοῦ προτεραιότητος ἐκάστου ἔργου ὡς καὶ τῶν ἐκάστοτε ἐγκρινομένων πιστώσεων πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν.

2. Διὰ τοῦ Προϋπολογισμοῦ 'Αιτιπτύξεως τοῦ 1971 ἐνεκρίθη ποσὸν £ 60.000 διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν τοιούτων δδῶν τὸ δποῖον καὶ διετέθη ὡς ἀκολούθως :

'Επαρχίας Λευκωσίας—Κυρηνείας	£ 23.200
'Επαρχίας Λεμεσοῦ	£ 17.100
» 'Αμμοχώστου	£ 6.800
» Λάρνακας	£ 6.900
» Πάφος	£ 6.000
	£ 60.000

3. Ἐπειδὴ διεπιστώθη ὅτι αἱ παραχωρούμεναι πιστώσεις διὰ τὴν ἀσφαλτώσιν δδῶν προσπελάσεως δὲν εἰναι ἀρκεταὶ διὰ νὰ καλύψουν τὰς πλέον ἐπειγούσσης φύσεως ἀνάγκας τῶν διαφόρων Ἐπαρχιῶν τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον ἐνέκρινε νομοσχέδιον προνοοῦν τὴν διάθεσιν ἐτέρων πιστώσεων ἐκ £ 86.100. Τὸ νομοσχέδιον ἀναμένεται νὰ κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλὴν συντόμως. Ἐκ τοῦ οὕτω ἐγκριθέντος ποσοῦ, ποσὸν £ 13.700 θὰ παραχωρηθῇ εἰς τὸν 'Ἐπαρχον Πάφου διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐπαρχίας Πάφου».

Ἐρώτησις ύπο ήμερομηνίαν 15ην Ἰουνίου 1971, ὑποθληθεῖσα ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάνου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 15ην Ἰουνίου 1971.

«Ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς περιοχῆς ἀπὸ τὸν Ἡλεκτροπαραγωγικὸ Σταθμὸ Μονῆς Λεμεσοῦ μέχρι τοῦ Πεντακόμου μολύνεται διαρκῶς ἀπὸ τὰς ἀναθυμιάσεις καὶ τὴν δυσοσμία ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὰ περιττώματα τῶν χοίρων ποὺ ἀπλώνονται εἰς παρακειμένους ἀγρούς.

Ἐπειδὴ αὐτὴ ἡ ἀπαράδεκτος κατάστασις ἐκθέτει εἰς σοθαρωτάτους κινδύνους τὴν ύγειαν τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς, καθὼς καὶ τῶν διερχομένων διὰ τοῦ δρόμου Λεμεσοῦ — Λευκωσίας — Λάρνακας ταξιδιωτῶν καὶ δημιουργεῖ τὰς χειροτέρας ἐντυπώσεις περὶ Κύπρου εἰς τοὺς διερχομένους τουρίστας, ἔρωταται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων ποῖα μέτρα προτίθεται νὰ λάσῃ διὰ νὰ τεθῇ δριστικῶς τέρμα εἰς αὐτὴν τὴν ἀπαράδεκτον κατάστασιν».

Ἀπάντησις ύπο ήμερομηνίαν 23ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 15ην Ἰουνίου 1971 ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάνου.

«Εἰναι γεγονός ὅτι ἐκ χοιροστασίων κειμένων ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ χωρίου Μονῆς προκαλεῖται ιδιωτικὴ δχληρία, ἡ δποῖσ πρέπει νὰ ἀρθῇ. Οἱ ιδιοκτῆται τῶν χοιροστασίων τούτων προστήθησαν εἰς τὸ δικαστήριον διὰ πρόκλησιν δχληρίας καὶ εὑρεθέντες ἔνοχοι δχληρίας κατεδικάσθησαν εἰς πρόστιμον καὶ διετάχθησαν νὰ ἄρωσιν τὴν δημιουργουμένην δχληρίαν.

2. Κατόπιν παραπόνων γενομένων εἰς τὸν 'Ἐπαρχον Λεμεσοῦ οἱ ἐν λόγῳ ιδιοκτῆται εἶδοποιηθησαν δπως προθῶσιν εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας διὰ τὴν ἄρσιν τῆς δχληρίας. Ἐὰν οὕτω δὲν συμμορφωθῶσι τότε θὰ προσαχθῶσι ἐκ νέου ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου».

•Ερώτησις υπό ήμερο μηνίαν 21ην Ιουνίου 1971, υποθληθείσα υπό τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθείσα τήν 22αν Ιουνίου 1971.

«Ο δρόμος ποὺ ἔνωνται τὴν Κωμόπολιν Τρικάμου μὲ τὸ χωρίον "Αγιος Γεώργιος Σπαθαρικοῦ" πρέπει νὰ ἀσφαλτοστρωθῇ. Δύνασθε νὰ μᾶς πληροφορήσετε πότε θὰ γίνη τοῦτο πραγματικότης»;

•Απάντησις υπό ήμερο μηνίαν 23ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἔρώτησιν υποθληθείσαν τήν 22αν Ιουνίου 1971 υπό τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Η δόδος ἡ συνδέουσα τὸ Τρίκαμον μετά τοῦ χωρίου "Αγιος Γεώργιος (Σπαθαρικοῦ), μῆκους δύο μιλῶν, χρησιμοποιεῖται διὰ γεωργικούς σκοπούς υπό τῶν κατοίκων ἀμφοτέρων τῶν χωρίων. Η ἀσφάλτωσις τῆς δόδοις ταύτης δὲν ἔνδεικνυται ἐπὶ τοῦ παρόντος καθότι δὲν χρησιμοποιεῖται διὰ συγκοινωνιακούς σκοπούς ἐφ' ὅσον υπάρχουν ἡδη δύο ἄλλαι ἀσφαλτωμέναι δόδοι, ἡτοὶ ἡ δόδος Τρικάμου—Συγκράσεως—'Αγίου Γεωργίου, μῆκους 4 μιλῶν, καὶ ἡ δόδος Τρικάμου—Σπαθαρικοῦ—'Αγίου Γεωργίου, μῆκους 8 μιλῶν. Εξ ἄλλου ἡ δόδος αὕτη διατηρεῖται υπό ἀμφοτέρων τῶν κοινοτήτων εἰς καλὴν κατάστασιν».

•Ερώτησις υπό ήμερο μηνίαν 21ην Ιουνίου 1971, υποθληθείσα υπό τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθείσα τήν 22αν Ιουνίου 1971.

«Οι ἀγροτικοὶ δρόμοι τῆς Κωμοπόλεως Τρικάμου δὲν εύρισκονται εἰς καλὴν κατάστασιν καὶ εἶναι ἀναγκαῖον ὅπως γίνουν ἔργα θελτιώσεώς των. Δύνασθε νὰ μᾶς πληροφορήσετε πότε τοῦτο θὰ πραγματοποιηθῇ»;

•Απάντησις υπό ήμερο μηνίαν 23ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἔρώτησιν υποθληθείσαν τήν 22αν Ιουνίου 1971 υπό τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Αἱ ἀγροτικαὶ δόδοι τοῦ χωρίου Τρικάμου, συνολικοῦ μῆκους 22 μιλῶν περίπου, διατηροῦνται υπό τῆς Κοινότητος εἰς καλὴν κατάστασιν. Πρόνοια διὰ τὴν γενικὴν ἐπιδιόρθωσιν ἀπασῶν τῶν ἀγροτικῶν δόδῶν καθ' ἀπασαν τὴν Κύπρον συμπεριελήφθη εἰς τὰς προτάσεις τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸν καταρτισμὸν τοῦ Ζου Πενταετοῦ Προγράμματος 'Αναπτύξεως».

•Ερώτησις υπό ήμερο μηνίαν 17ην Ιουνίου 1971, υποθληθείσα υπό τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, καὶ ληφθείσα τήν 1ην Ιουλίου 1971.

«Μπορεῖ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ τὸ ἀρμόδιο 'Υπουργείο :

- (α) Πόσοι πράκτορες κρατικῶν λαχείων υπάρχουν ;
- (β) Πόσοι ήταν οἱ πράκτορες ὅταν ἀρχισε ἡ διανομὴ λαχείων καὶ πόσοι εἶναι σήμερα ;
- (γ) Ποιὰ κριτήρια χρησιμοποιοῦνται γιὰ νὰ καθοριστῇ ἐνας πράκτορας λαχείων ;
- (δ) Ποιός τρόπος χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν ἔξέταση τῶν αιτήσεων ποὺ υποβάλλονται γιὰ τὴν παραχώρηση λαχείων»;

Απάντησις ύπο τήμερομηνίαν 24ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ "Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν, εἰς ἔρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 1ην Ιουλίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμυνώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη.

«1. Οταν ἤρχισε τὴν λειτουργίαν του τὸ Κρατικὸν Λαχεῖον διωρίσθησαν ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως 19 πράκτορες πρὸς διανομὴν 80,000 λαχείων μηνιαίων (τῶν 250 μίλις). Ο ἀριθμός τῶν πρακτόρων ηὔξηθη σὺν τῷ χρόνῳ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κληρώσεων καὶ τῶν λαχείων, ἀνέρχεται δὲ σήμερον εἰς 127. Ο ἀριθμός οὗτος κρίνεται ύπο τὰς παρούσας συνθήκας ὡς ἴκανοποιητικός.

2. Τὰ γενικὰ κριτήρια τὰ διόπια χρησιμοποιοῦνται δσάκις παρίσταται ἀνάγκη διορισμοῦ νέων πρακτόρων εἶναι τὰ ἀκόλουθα :

(i) Ἡ ἴκανότης τοῦ αἰτητοῦ πρὸς προώθησιν τῶν πωλήσεων τοῦ Κρατικοῦ λαχείου, ὡς καὶ ἡ κατοχὴ καταλλήλων ύποστατικῶν πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δλης ἔργασίας.

(ii) Ἡ περιοχὴ ἐντὸς τῆς διοίας δ αἰτητῆς προτίθεται ιὰ ἀσκήσῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πράκτορος, δηλαδὴ κατὰ πόσον ἡ περιοχὴ κρίνεται ὡς κεκορεσμένη λόγῳ τοῦ ἕδη ύπάρχοντος ἀριθμοῦ πρακτόρων ἡ κατὰ πόσον ἡ περιοχὴ ἔχει περιθώρια αὐξήσεως τῶν πρακτόρων.

(iii) Ὁ θαμός ἴκανότητος πρὸς ἔξεύρεσιν ἐτέρας ἔργασίας, ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἀναπτήρων».

Ἐρώτησις ύπο τήμερομηνίαν 18ην Αύγουστου 1971, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, καὶ ληφθεῖσα τὴν 20ὴν Αύγουστου 1971.

«Εἰς τὴν Πόλιν Χρυσοχοῦς τῆς Πάφου παρ' δλον δτὶ ύπάρχει μόνιμος ἔδρα κτηνιάτρου δὲν ἐπηνδρώθη μὲν εἰδικὸν κτηνίστρον μέχρι σήμερον, μὲν ἀποτέλεσμα ἡ ἀπομεμακρυσμένη αὐτὴ περιοχὴ ποὺ καλύπτει 25 χωρία, μὲν πολλὰς χιλιάδας αἰγοπροθάτων καὶ βοσειδῶν, ιὰ στερῆται ἴκανοποιητικῆς κτηνιατρικῆς περιθάλψεως.

Ἡ κινητὴ κτηνιατρικὴ μονάς, ποὺ ἐπιθεωρεῖ τὰ χωρία τῆς περιοχῆς, λόγῳ τῶν πολλῶν χωρίων καὶ τῶν ἀποστάσεων οὐδόλως ἔξυπηρετεῖ τὴν περιοχήν, μὲν ἐπακόλουθον οἱ κτηνοτρόφοι τῆς περιοχῆς νὰ στερήσανται μεγάλας ἀπωλείας ζώων λόγῳ διαφόρων ἀσθενειῶν τῶν ζώων των.

Ἐρωτᾶται ἡ ἀρμόδια Ἀρχὴ καὶ τὸ ἀρμόδιον "Υπουργεῖον διατί μέχρι σήμερον δὲν ἐπανδρώνει τὴν ἔδραν κτηνιάτρου τῆς περιοχῆς Πόλεως Χρυσοχοῦς μὲν εἰδικὸν κτηνίστρον διὰ νὰ καταστῇ δυνατή ἡ ούσιαστικὴ κτηνιατρικὴ περιθάλψις τῶν ζώων τῆς περιοχῆς».

Ἀπάντησις ύπο τήμερομηνίαν 18ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ "Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 20ὴν Αύγουστου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Ως ἀνεφέρθη εἰς τὸ παρελθόν ἐπὶ παρομοίας φύσεως ἔρωτήσεων, τὸ ἡμέτερον "Υπουργεῖον καταβάλλει προσπαθείας διὰ τὴν πλήρη ἐπάνδρωσιν δλων τῶν Κτηνιατρικῶν Σταθμῶν διὰ προσοντούχων Κτηνιάτρων, πλὴν δμως ἀντιμετωπίζει δυσκολίας λόγῳ περιωρισμένου ἀριθμοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ. Μελλοντικὴ ἐπάνδρωσις τῆς Κτηνιατρικῆς "Υπηρεσίας θὰ ἔξαρτηθῇ ἐκ τῆς ἔξευρεσεως προσοντούχων Κτηνιάτρων καὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν θέσεων τῶν Κτηνιατρικῶν Λειτουργῶν.

Ἐπὶ τῇ δάσει τῶν ἀνωτέρω προοπτικῶν προβλέπεται δτὶ ἡ ἐπάνδρωσις τοῦ Κτηνιατρικοῦ Σταθμοῦ Πόλεως Χρυσοχοῦς διὰ προσοντούχου Κτηνιάτρου θὰ λάθῃ χώραν, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἐντὸς τοῦ ἔτους 1972».

*Ερώτησις ύπό ήμερομηνίαν 24ην Αύγουστου 1971, ύποθληθείσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, καὶ ληφθείσα τὴν 26ην Αύγουστου 1971.

«Οπως εἶναι γνωστὸ τὸ αἴτημα γιὰ ἔφαρμογή ὀλοκληρωμένου Σχεδίου Ἀσφάλισης τῶν γεωργικῶν προϊόντων εἶναι ἔνα ἀπὸ τὰ σοθαρώτερα προβλήματα ποὺ ἀντιμετωπίζει ὁ ἀγροτικὸς κόσμος.

Τὸ *Υπουργεῖο Γεωργίας ἔχει ἔτοιμάσει πρὶν δυὸ χρόνια ἔνα προσχέδιο νόμου. Τὸ προσχέδιο αὐτὸ ἔχει παραπεμφθῆ ἀπὸ ἀρκετοὺς μῆνες σὲ *Υπεπιτροπὴ ἀπὸ *Υπουργούς.

Μπορεῖ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ τὸ ἀρμόδιο *Υπουργεῖο σὲ ποιὸ στάδιο Өρίσκεται ἡ προώθηση τοῦ διου θέματος καὶ ἂν θὰ γίνη δυνατὴ ἡ ἔφαρμογή τοῦ σχεδίου μέσα στὸ 1972»;

*Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 21ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ *Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθείσαν τὴν 26ην Αύγουστου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη.

«Τὸ *Υπουργικὸν Συμβούλιον, ὡς γνωστόν, παρέπεμψε τὸ ύποθληθὲν ύπό τοῦ *Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων Νομοσχέδιον περὶ Γεωργικῆς Ἀσφαλίσεως εἰς ἔξ *Υπουργῶν *Ἐπιτροπήν. Ἡ ἐν λόγῳ *Ἐπιτροπὴ εἰς ἐπανειλημμένας συνεδρίας ἔξῆτασε τοῦτο ἐπισταμένως ἀλλ᾽ ἡ λῆψις τελικῆς ἀποφάσεως ἀνεβλήθη διὰ νὰ δοθῇ χρόνος συλλογῆς ὀρισμένων στατιστικῶν στοιχείων τῶν προξενηθεισῶν ζημιῶν τῆς τελευταίας τριετίας.

«Οταν τὰ ἐν λόγῳ στοιχεῖα μελετηθοῦν δημοῦ μετ' ἄλλων τοιούτων, ἡ ἔξ *Υπουργῶν *Ἐπιτροπὴ θὰ υποθάλῃ εἰς τὸ *Υπουργικὸν Συμβούλιον τὰς εἰσηγήσεις τῆς».

*Ερώτησις ύπό ήμερομηνίαν 27ην Αύγουστου 1971, ύποθληθείσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθείσα τὴν 27ην Αύγουστου 1971.

«Ἡ κοινότης Λεμύθου ἀντιμετωπίζει σοθαρὸν ἀρδευτικὸν πρόσθλημα, τὸ δῆμον δύναται νὰ λυθῇ διὰ τῆς κατασκευῆς δύο μεγάλων ύδατοδεξαμενῶν εἰς δύο καταλλήλους τοποθεσίας συνολικῆς διαπάνης εἴκοσι περίπου χιλιάδων λιρῶν.

Δι' αὐτὸ καὶ ἔρωτάται τὸ ἀρμόδιον *Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, κατὰ πόσον ἔχει μελετήσει τὴν κατασκευὴν τοιούτων ύδατοδεξαμενῶν καὶ, ἐάν ναί, πότε προτίθεται νὰ ἀρχίσῃ τὸ ἐν λόγῳ ἔργον».

*Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 25ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ *Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθείσαν τὴν 27ην Αύγουστου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου.

«Δεδομένου ὅτι ἡ ἐνδιαφερομένη κοινότης δὲν προέσθη μέχρι τῆς στιγμῆς εἰς παραστάσεις διὰ τὴν κατασκευὴν ύδατοδεξαμενῶν εἰς τὸ χωρίον οὐδεμίᾳ μελέτη ἔγινε διὰ τὸ θέμα τοῦτο. Ἐν πάσῃ δημοσίᾳ περιπτώσει τὸ θέμα θὰ μελετηθῇ ἐάν ἡ ἐνδιαφερομένη Χωριτικὴ Ἀρχὴ ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως *Υδάτων καὶ δῶσῃ σχετικάς πληροφορίας καὶ ἀναγκαῖα στοιχεία».

Έρωτησις ύπο δημορομηνίαν 3ην Σεπτεμβρίου 1971, ύποθληθείσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθείσα τὴν 8ην Σεπτεμβρίου 1971.

«Τὸν τελευταῖον καιρὸν διποθάλλονται καθημερινὰ ἔντονα καὶ δικαιολογημένα παράπονα ἀπὸ τές ἑκατοντάδες τῶν ἐπισκεπτῶν στὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Λευκωσίας, γιὰ τὴν ἀπαγόρευση — γιὰ ἀγνωστοὺς λόγους — τῆς στάθμευσης αὐτοκινήτων στοὺς γύρω χώρους, ποὺ ὑπάρχουν στὸ νοσοκομεῖον.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι — πολλοὶ ἀπὸ τοὺς διποίους προέρχονται ἀπὸ ὅλες τές Ἐπαρχίες — ἀναγκάζονται νὰ ἀφήνουν τὰ αὐτοκίνητα τους στοὺς γύρω δρόμους, νὰ προκαλῆται περαιτέρω συνωστισμὸς τῆς τροχαίας, νὰ διώκονται ἀπὸ τὴν ἀστυνομία καὶ νὰ ὑποθάλλωνται σὲ πρόστιμα καὶ πρόσθετες ἀδικαιολόγητες ταλαιπωρίες.

Ἐπειδὴ αὐτὸν τὸ πρόθλημα συνεχίζεται ἀπὸ πολλές ἔθδομάδες, παρακαλεῖται τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον καὶ ἡ Κυβέρνηση νὰ μᾶς πληροφορήσουν:

- (α) Ποῖοι οἱ λόγοι τῆς ἀπαγόρευσης γιὰ στάθμευση, ἐφ' ὃσο ὑπάρχουν γύρω στὸ νοσοκομεῖον κατάλληλοι χῶροι καὶ μάλιστα χωρίς νὰ προηγηθοῦν ἀνάλογες ἔξηγήσεις καὶ μέτρα γιὰ τὴν ἔξυπηρέτηση τοῦ κοινοῦ;
- (β) Ἐάν καὶ τὶ μέτρα ἔχουν ληφθῆ ἢ πρόκειται νὰ ληφθοῦν γιὰ ἔξασφάλιση ἐπαρκῶν καὶ καταλλήλων χώρων στάθμευσης τῶν αὐτοκινήτων τῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Λευκωσίας»;

Απάντησις ύπο δημορομηνίαν 28ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγειας, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθείσαν τὴν 8ην Σεπτεμβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

1.—(α) Ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα ἐτοποθετοῦντο ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ Νοσοκομείου πολὺ πρωὶ καθ' ἕκαστην, οἱ δὲ ἴδιοκτῆται μετέθαινον εἰς τὰς ἐργασίας τῶν μὲ αὐτοκίνητα τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς διποίας εἰργάζοντο καὶ ἐπέστρεφον τὸ ἀπόγευμα καὶ παρελάμβανον ταῦτα ἐν ἀσφαλείᾳ.

(β) Ἀρκετὰ λεωφορεῖα ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Ἐπαρχίας ἐστάθμευον ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ Νοσοκομείου, οἱ δὲ ἐπιθάται μετέθαινον εἰς τὴν ἀγορὰν ἢ εἰς ἄλλας ἐργασίας καὶ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας προσήρχοντο διὰ ἐπαναφοράν των εἰς τὰ χωρία των.

(γ) Διάφορα αὐτοκίνητα τύπου «θάν» μὲ ποικιλίαν ἐμπορευμάτων ἐστάθμευον εἰς τὸν χῶρον τοῦ Νοσοκομείου καὶ ἐξέθετον τὰ προϊόντα τῶν πρὸς πώλησιν.

(δ) Πλεῖστοι ἀργόσχολοι οἵτινες ἤθελον νὰ περάσουν τὴν ὥραν των εἰς τὴν Καφετερίαν τοῦ Νοσοκομείου ἐστάθμευον ἐπὶ ὥρας τὰ δχῆματά των ἐντὸς τοῦ προσαυλίου τοῦ ίδρυματος.

(ε) Οἱ ἐπισκέπται ἀσθενῶν ἐτοποθέτουν τὰ αὐτοκίνητά των ἐντὸς τοῦ χώρου τοῦ Νοσοκομείου ἀδιακρίτως καὶ εἰς τρόπον ὥστε νὰ παρεμποδίζεται ἡ διακίνησις τῶν νοσοκομειακῶν φορείων πρὸς μεταφορὰν ἀσθενῶν ἢ τραυματιῶν πρὸς τὸ Τμῆμα Πρώτων Βοηθειῶν, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ διακίνησις τῶν δχῆμάτων τοῦ ιατρικοῦ καὶ παραϊατρικοῦ προσωπικοῦ.

2. Εἶναι πρόδηλον ὅτι ἡ παρουσία τόσων δχῆμάτων ἐντὸς τοῦ προσαυλίου ἐνός Νοσοκομείου, τὸ ξεκίνημα τῶν μηχανῶν τῶν αὐτοκινήτων καὶ τῶν μοτοσυκλετῶν, αἱ φωναὶ καὶ συζητήσεις τῶν διαφόρων ἀτόμων δημιουργεῖ μίαν ἀπαράδεκτον κατάστασιν δι' ἓνα ίδρυμα ὅπου ἐπιθάλλεται νὰ ὑπάρχῃ ΗΣΥΧΙΑ πρὸς χάριν τῶν ἀσθενῶν. Ἡ ὡς ἄνω ἀξιοθήητος κατάστασις ἡνάγκασε τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Νοσοκομείου νὰ θέσῃ ἔλεγχον ἐπὶ τῶν εἰσερχομένων δχῆμάτων καὶ ἐπὶ τῆς σταθμεύσεως αὐτῶν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ Νοσοκομείου.

3. Εἰς τὴν εἰσοδον καὶ ἔξοδον τοῦ Νοσοκομείου ἐτοποθετήθησαν φύλακες οἵτινες ἐπιτρέπουν τὴν εἰσοδον—

- (α) τῶν νοσοκομειακῶν φορείων ἀτινα μεταφέρουν τραυματίας ἢ θαρέως πάσχοντας·
- (β) διγοραίων διχημάτων ἀτινα μεταφέρουν ἀσθενεῖς διὰ τὰ Τμήματα Πρώτων Βοηθειῶν, Φυσιοθεραπευτηρίου, Ραδιοθεραπευτηρίου, κ.τ.λ.
- (γ) αὐτοκινήτων τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ιδρύματος εἰς αὐστηρῶς καθωρισμένους χώρους.

4. «Οπως εἰς πλεῖστα Νοσοκομεῖα ξένων χωρῶν δὲν προσθλέπεται στάθμευσις διχημάτων ἐπισκεπτῶν ἐντὸς τοῦ περιθόλου τῶν ιδρυμάτων, οὕτω καὶ τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Λευκωσίας δὲν ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ παρέχῃ χῶρον σταθμεύσεως εἰς τὸ κοινὸν τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἐκ τοῦ Νοσοκομείου ὑπάρχει ἐγκεκριμένος χῶρος σταθμεύσεως διὰ μεγάλον ἀριθμὸν διχημάτων».

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 8ην Σεπτεμβρίου 1971, ὑπὸ θληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 8ην Σεπτεμβρίου 1971.

«(Α) Υπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ὑπηρεσίας ἀνεκοινώθησαν ἔστω καὶ μὴ ἔγκαιρως αἱ προαγωγαὶ καὶ μεταθέσεις τῶν ἐκπαιδευτικῶν Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως. Ἐρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον :

- (α) Ἐπὶ τῇ θάσει ποίων κανονισμῶν ἔγιναν αὖται ;
- (β) Ὑπάρχουν τοιοῦτοι κανονισμοὶ καὶ ἐὰν ναὶ (1) πότε ἐθεσπίσθησαν, καὶ (2) εἰναι ἐν γνώσει τῶν ἐνδιαφερομένων ἐκπαιδευτικῶν ;

Εἰς τὰ σχέδια ὑπηρεσίας τὰ διοῖνα ἐδόθησαν εἰς τὰς Ὀργανώσεις τῶν Ἐκπαιδευτικῶν (όμοιον μετὰ τῶν ἀναθεωρηθεισῶν μισθολογικῶν κλιμάκων) περιλαμβάνονται ὁρισμένα κριτήρια (ἴτη ὑπηρεσίας, μετεκπαίδευσις, κ.λ.π.) εἰς πολλὰ δὲ σημεῖα παραπέμπουν ταῦτα τοὺς ἐκπαιδευτικούς ἀσφίστως εἰς κανονισμούς διὰ τοὺς διοῖνος καὶ ἡμεῖς ἔρωτῶμεν ὡς θάσιν διὰ δικαιοσύνην ἐὰν ὑπάρχουν καὶ ἐφαρμόζωνται.

(Β) Εἶναι γεγονός ὅτι ἐκπαιδευτικοὶ ἐκλήθησαν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τοὺς ἔχητήθη νὰ δηλωσουν ἐὰν ἐν περιπτώσει προαγωγῆς των ἡσαν ἔτοιμοι νὰ μετατεθοῦν ; “Οσοι ἐδήλωσαν εἰλικρινῶς ὅχι δὲν προϊχθησαν καὶ δοσοὶ ἐδήλωσαν ναὶ παρέμειναν εἰς τὰς θέσεις των προαχθέντες ; Δὲν εἶναι τοῦτο δυσμενής διάκρισις ;

(Γ) Εἶναι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Α' Ἐπιθεωρητοῦ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως νὰ εἰσηγήται αὐθαιρέτως καὶ κατὰ τὸ δοκοῦν, καὶ διὰ νὰ ἴκανοποιήσῃ, ὡς ὑπάρχει ἰσχυρισμός, ξένους παράγοντας πρὸς τὴν παιδείαν νὰ παραγωρίζῃ τὰς εἰσηγήσεις τοῦ οἰκείου Γυμνασίου, τῶν Ἐπιθεωρητῶν, τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας καὶ νὰ ἀναθέτῃ καθήκοντα θοιθοῦ διευθυντοῦ εἰς πρόσωπον πλειστάκις καταγγελθὲν εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον διὰ πράξεις ἀπαραδέκτους δι' ἐκπαιδευτικὸν καὶ γνωστάς εἰς τὴν κοινὴν γνώμην ;

(Δ) Εἶναι πρὸς τὸ συμφέρον τῶν σχολείων τῆς Λάρνακος νὰ μὴν ἐπανδρώνωνται διὰ περίοδον τούλαχιστον 5 ἔτῶν μὲν μόνιμον προσωπικόν ἀλλὰ καθ' ἔκαστον ἔτος νὰ μετατίθενται θοηθοὶ Διευθυνταὶ καὶ νὰ δημιουργήται πρόθλημα καθηγητῶν κατεχόντων δργανικάς θέσεις ὑποδιευθύνοσεως καὶ ἀπλῶν καθηγητῶν» ;

'Απάντησις ύπο διενέργειαν 30ήν Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθείσαν τὴν 8ην Σεπτεμβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

«Α.—(i) Αἱ προσγωγαὶ τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν γίνονται θάσει τοῦ περὶ Δημοσίας Ἐκπαιδευτικῆς Ὑπηρεσίας Νόμου 10/69, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ προνοούμενων Σχεδίων Ὑπηρεσίας. Ὁ εἰρημένος Νόμος ἔτεθη ἐν Ισχύι ἀπὸ τῆς δημοσιεώσεως του τὴν 31.1.1969, τὰ δὲ Σχέδια Ὑπηρεσίας ἀπὸ 7.8.1969 ὅτε ἐνεκρίθησαν ύπο τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου. Δὲν ύπάρχουν ἐν προκειμένῳ οἰοιδήποτε εἰδικοὶ Κανονισμοί.

(ii) Αἱ μεταθέσεις διενέργονται θάσει τοῦ ἀρθρου 39 τοῦ Νόμου 10/69 καὶ μέχρι τῆς καταρτίσεως σχετικῶν κανονισμῶν (προσχέδιον τούτων καταρτισθὲν ύπο τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας ἔξετάζεται ἐν συνεννοήσει μετά τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ὀργανώσεων) ἐφαρμόζονται αἱ σχετικαὶ πρόνοιαι τῶν καταργηθέντων Νόμων περὶ Διδασκάλων (ἀρ. 7/63, ἀρ. 21) καὶ Καθηγητῶν (ἀρ. 10/63, ἀρ. 25) δῶς καὶ οἱ σχετικοὶ κανονισμοὶ οἵτινες ἐνεκρίθησαν, ύπο τῆς Ἐπιτροπῆς Διοικήσεως τῆς τέως Ε.Κ.Σ.Κ. τὴν 17.5.62 ἐφ' δօσον οὗτοι δὲν ἀντίκεινται πρὸς τὰς προαναφερθείσας διατάξεις. Νοεῖται δὴ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐκπαιδευτικῆς Ὑπηρεσίας ἔξασκει πάντοτε τὴν διακριτικὴν τῆς ἔξουσίαν.

Β. Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐκπαιδευτικῆς Ὑπηρεσίας ἔχει καθῆκον νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς τοὺς αἰτοῦντας προσγωγὴν δὴ ἐὰν χρειασθῇ νὰ ὑπηρετήσουν εἰς τὴν ὑπαίθρον δέον νὰ εἶναι ἔτοιμοι ἐν περιπτώσει προσγωγῆς των νὰ πράξουν τοῦτο.

Γ. Ἀναφορικῶς μὲ τὴν ἀνάθεσιν καθηκόντων ἀναπληρωτικῶς Βοηθοῦ Διευθυντοῦ εἰς καθηγητὴν αὕτη γίνεται συμφώνως τῷ Νόμῳ ἀρθ. 34 (2) τῇ συστάσει τοῦ 'Υπουργοῦ ἐνεργοῦντος ἐν προκειμένῳ μέσῳ τοῦ Τμηματάρχου Ἀνωτέρας καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως (σήμερον τοῦ Α' Ἐπιθεωρητοῦ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως). Μολονότι ἡ ἀνάθεσις ἀναπληρωτικῶν καθηκόντων ἀνωτέρας θέσεως δὲν ἀποτελεῖ προσγωγὴν δὲ 'Υπουργὸς μέσῳ τοῦ Τμηματάρχου Ἀνωτέρας καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ἐπιλέγει τὸν καλλίτερον. (Ο κ. Χριστοφίδης ὑπονοεῖ καθηγητὴν τὴν προσγωγὴν τοῦ ὄποιου δὲν Καλλής Λευκαρίτης νῦν Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας Λάρνακος ἐπανειλημμένως ἔξισε).

Δ. Μεταθέσεις Διευθυντῶν καὶ Β. Διευθυντῶν γίνονται ἀφοῦ ληφθοῦν ὑπὸ δψιν αἱ Ἐκπαιδευτικαὶ ἀνάγκαι ὅλων τῶν σχολῶν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Κύπρου».

Ἡ ἀνάγνωσις ἑρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ Ἐργασία.

Τὰ πρῶτα πέντε Νομοσχέδια ἐπὶ τῆς ἡμερήσιας διατάξεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν σήμερον, διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Τὸ ἔκτον Νομοσχέδιον ἐπὶ τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, «Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Ἀρ. 11) τοῦ 1971», δύναται νὰ συζητηθῇ διότι ἡ Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἔχει κυκλοφορήσει.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (Ἀρ. 11) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Ηρακλῆς Χατζηγρακλέους.

Η Κοινοθουλευτική Έπιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έμελέτησε τό περί οù δ λόγος Νομοσχέδιον εις συνεδρίασιν αύτής συγκροτηθείσαν τήν 27ην Σεπτεμβρίου 1971. Εις τήν συνεδρίασιν αύτήν κληθεὶς παρέστη και ἐκπρόσωπος τοῦ 'Υπουργείου Οικονομικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £1.190, τὸ ὅποιον ἀπαιτεῖται διὰ τήν καταθολὴν ἀπὸ τῆς 1ης Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1971 τοῦ θασικοῦ μισθοῦ 85 νέων θέσεων Βοηθοῦ Διευθυντοῦ Σχολείων Στοιχειώδους 'Εκπαιδεύσεως ἔναντι καταργήσεως Ισαρίθμων θέσεων Διδασκάλου και Διδασκάλου Α'.

Συμφώνως πρὸς τήν σχετικὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ 'Υπουργείου Οικονομικῶν ἡ ἐκ £1.190 πρόσθετος δαπάνη δύναται νὰ καλυφθῇ ἐξ οικονομιῶν τοῦ Κεφαλαίου «Παιδεία» τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους πλήν, ὅμως, ἥτο ἀναγκαῖον δπως ὑποθληθῇ εἰς τήν Βουλὴν Συμπληρωματικὸς Προϋπολογισμὸς διὰ τήν δημιουργίαν τῶν ἀνωτέρω νέων δργανικῶν θέσεων και τήν κατάργησιν τῶν ψισταμένων τοιούτων.

Ἡ 'Επιτροπὴ Οικονομικῶν και Προϋπολογισμοῦ μελετήσασα τὸ δλον θέμα και λαθοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ προτεινόμεναι, ως ἀνωτέρω, νέαι θέσεις εἰς τήν Στοιχειώδη 'Εκπαίδευσιν συντελοῦν εἰς τήν καλυτέρευσιν τῆς πυραμίδος προαγωγῶν τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου, πρᾶγμα τὸ ὅποιον και ἰκανοποιεῖ ἀπὸ πολλοῦ ὑποθληθὲν ὑπ' αὐτοῦ αἴτημα πρὸς τήν Κυθέρην, ὅμοφώνως εἰστγεῖται εἰς τήν Βουλὴν τήν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

'Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμα Μέλη. 'Εφ' ὅσον ἡ διδασκαλικὴ δργανωσις Π.Ο.Ε.Δ. ἀπεδέχθη τὸν θεσμὸν τοῦ Βοηθοῦ Διευθυντοῦ, οὐδόλως θά διαφωνήσωμεν μὲ τήν ἔγκρισιν τῶν νέων 85 δργανικῶν θέσεων και τήν ἀποδοχὴν τοῦ θεσμοῦ τοῦ Βοηθοῦ Διευθυντοῦ.

'Ο θεσμὸς τοῦ Βοηθοῦ Διευθυντοῦ ἀπετέλεσεν ἐν παλαιὸν αἴτημα τῆς διδασκαλικῆς δργανώσεως και μάλιστα κατά τρόπον ποὺ θά ἔθετεν ἐν ίσοτιμίᾳ τοὺς Βοηθοὺς Διευθυντάς μὲ τοὺς Διευθυντάς Δημοτικῶν Σχολείων. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον θά ἔδιδετο ἡ εὐκαιρία και εἰς τοὺς Διευθυντάς νὰ ὑπηρετήσουν και εἰς πολυδιδάσκαλα σχολεῖα ἡ εἰς σχολεῖα Α' τάξεως εἰς τὰς πόλεις. Διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὰς πλείστας κοινότητας ὑπάρχουν σχολεῖα Β' τάξεως εἰς τὰ διποῖα ὑπηρετοῦν μόνον Διευθυνταὶ ἡ τέως Διευθυνταὶ Β', δπως ἐλέγοντο. 'Ἐνώ τώρα, διὰ τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ, οι Βοηθοὶ Διευθυνταὶ θά δύνανται νὰ ὑπηρετοῦν εἰς μεγάλας κοινότητας και εἰς τὰ σχολεῖα τῆς πόλεως. 'Η κλίμαξ ἡ διποία ὑπάρχει σήμερον εἶναι διὰ τοὺς Διευθυντάς Α' Τάξεως £1.242, διὰ τοὺς Βοηθοὺς Διευθυντάς £1.142 και διὰ τοὺς Διευθυντάς £1.158. Δηλαδὴ ἡ διαφορὰ ἀπὸ τοὺς Διευθυντάς—τοὺς τέως Διευθυντάς Β' Τάξεως οἱ διποῖοι σήμερον λέγονται Διευθυνταὶ—εἶναι μόνον £16 κατ' ἔτος. Πιστεύομεν ὅμως ὅτι ἔκεινο τὸ διποῖον πλήρως θά ίκανοποιεῖ τὸν διδασκαλικὸν κόσμον εἶναι ἡ υιοθέτησις τῶν προνοιῶν τῆς μεταρρυθμίσεως ἡ διποία ἔγινε τὸ 1964 εἰς 'Ελλάδα περὶ αὐτομάτου προαγωγῆς οὕτως ὅσοι διδάσκαλοι ἔχουν εύδοκιμον ὑπηρεσίαν νὰ δύνανται νὰ προάγωνται. Αὐτὸ πραγματικά θά ἥτο ἔκεινο τὸ διποῖον θά ίκανοποιεῖ πλήρως τὸν διδασκαλικὸν κόσμον.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

‘Ἐφ’ δοσον δὲν ύπαρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κ.κ. Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ ὅποια θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Εγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £1.190 διὰ τὴν χρήσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. ”Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. ”Αρθρον 3ον καὶ Πρῶτος Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πρῶτος Πίναξ ἐγκριθοῦν;

Μὴ ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πρῶτος Πίναξ ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ιδρυσις καὶ κατάργησις Θέσεων. ”Αρθρον 4ον. Δεύτερος Πίναξ. Πρῶτον Μέρος. Δεύτερος Πίναξ. Δεύτερον Μέρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 4ον ἀρθρον, ὁ Δεύτερος Πίναξ, Πρῶτον Μέρος καὶ ὁ Δεύτερος Πίναξ, Δεύτερον Μέρος, ἐγκριθοῦν;

Μὴ ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

“Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

‘Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὸν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 11) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δπως το Νομοσχέδιον θεσπιοθῇ εἰς Νόμον;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως το Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ 7ον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον B, Νομοθετικὴ Ἔργασία, εἶναι δὲ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 12) τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (Άρ. 12) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντῖνος Κωνσταντίνου

Ήρακλης Χατζηρακλέους.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἔμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 27ην Σεπτεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεῖς παρέστη καὶ ἔκπρόσωπος τοῦ “Υπουργείου Οἰκονομικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ Ἑγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 40.000 πρὸς κάλυψιν τῶν ηὗξημένων δαπανῶν διὰ φιλοξενίαν, ναῦλα καὶ ὄλλα ἔξοδα διὰ συνέδρια, ἀποστολάς καὶ ἀδείας ἐπὶ καθήκοντι εἰς τὸ ἔξωτερικὸν διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ “Υπουργείου Οἰκονομικῶν, παρὰ τὰς γενομένας ἐπικρίσεις τόσον ὑπ’ αὐτοῦ δσον καὶ τῆς Βουλῆς προσφάτως δι’ ὑπέρθρασιν τοῦ εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν ἐτησίως Ἑγκρινομένου κονδυλίου πρὸς κάλυψιν τῶν προμηνισθεισῶν δαπανῶν, ἡ κατάστασις, κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, οὐδόλως ἐθελιώθη, ὡς δὲ ἀναμένεται τὰ εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους περιληφθέντα σχετικά κονδύλια θά κριθῶσιν ἀνεπαρκῆ πρὸς κάλυψιν τῶν τοιούτων δαπανῶν.

Παρίσταται δὲ τούτου ἀνάγκη, κατὰ τὸ “Υπουργείον Οἰκονομικῶν, συμπληρώσεως ἀφ’ ἐνδὸς τῶν ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ προβλεπομένων κονδυλίων δι’ ἐπιπροσθέτων πιστώσεων, ἀφ’ ἐτέρου δὲ λήψεως περατικῶν δραστικῶν μέτρων οὕτως ὥστε νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὴν συνεχίζομένην τάσιν ὑπερβάσεως τῶν σχετικῶν κονδυλίων. Ἐντὸς δὲ τῶν πλαισίων λήψεως τοιούτων μέτρων ἀπημονήθη ἡδη, τῇ ἀποφάσει τοῦ “Υπουργικοῦ Συμβουλίου, Ἑγκύκλιος πρὸς ἀπαντά τὰ Κυθερνητικὰ Τμήματα διὰ τῆς δποίας ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ ἀπάντων τῶν ὑπευθύνων Κυθερνητικῶν Λειτουργῶν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης περιορισμοῦ τῶν δαπανῶν διὰ ναῦλα καὶ φιλοξενίαν μόνον εἰς τὰς ἔξαιρετικὰς ἐκείνας περιπτώσεις καθ’ ἃς ἀναμένεται νὰ προκύψῃ σημαντικὸν δύσλειος διὰ τὴν Δημοκρατίαν, πάντοτε δὲ κατόπιν τῆς ἐκ τῶν προτέρων Ἑγκρίσεως τοῦ “Υπουργείου Οἰκονομικῶν. Περαιτέρω κατέστη διὰ τῆς ἐν λόγῳ Ἑγκύκλιου σαφές πρὸς πάντας τοὺς Λειτουργούς τοὺς ἀναλαμβάνοντας ὑποχρεώσεις ἡ ἔξουσιοδοτούντας δαπάνας διὰ ναῦλα ἢ φιλοξενίαν ἀνευ τῆς προηγουμένης Ἑγκρίσεως τοῦ “Υπουργείου Οἰκο-

νομικῶν, δτι θὰ εἶναι προσωπικῶς καὶ χρηματικῶς ὑπεύθυνοι διὰ τὰ σχετικὰ ποσά. Τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν κατέστησεν ἐν προκειμένῳ σαφὲς δτι ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θὰ παράσχῃ καλυπτικὴν ἔγκρισιν διὰ μὴ δεόντως ἔξουσιο-δοτηθείσας ὑπ' αὐτοῦ δαπάνας.

Τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, ὑποθάλλει τὸν περὶ οὐδό λόγος Συμπληρωματικὸν Προϋπολογισμόν, δι' οὗ προτείνει τὴν ἔγκρισιν συμπληρωματικῶν πιστώσεων ἐκ £30.000 καὶ £10.000 διὰ τὰ κονδύλια τοῦ Προϋπολογισμοῦ «Ναῦλοι καὶ ἄλλα» Ἐξοδα διὰ Συνέδρια, Ἀποστολάς καὶ Ἀδείας ἐπὶ Καθήκοντι εἰς τὸ Ἐξωτερικόν» καὶ «Φιλοξενία», ἀντιστοίχως.

Ἡ Κοινωνικούτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ, ἔχουσα ὑπ' ὅψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω ὡς ἐπίσης τὰς κατὰ καιρούς γενομένας ὑπ' αὐτῆς δριμείας ἐπικρίσεις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας διὰ τὰς καθ' ὑπέρβασιν ἔξουσίας διενεργουμένας δαπάνας διὰ ναῦλα καὶ ἄλλα Ἐξοδα εἰς ἀποστολάς καὶ συνέδρια εἰς τὸ Ἐξωτερικόν, ὡς ἐπίσης δι' Ἐξοδα φιλοξενίας καὶ τὰς κατὰ συνέπειαν δημιουργουμένας πέραν τοῦ ἐλέγχου τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ὑπερβάσεις τῶν ψηφιζομένων σχετικῶν κονδυλίων, ἐπιθυμεῖ διὰ τελευταίαν φοράν νὰ καταστῇ πέραν πάσης ἀμφιβολίας σαφὲς δτι οἰαδήποτε μὴ δεόντως ἔξουσιοδοτημένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ὑπέρβασις τῶν εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν περιλαμβανομένων καὶ ἔκαστοτε ἔγκρινομένων διὰ τοὺς σκοποὺς αὐτοὺς κονδυλίων δὲν θὰ τυγχάνῃ τῆς ἔγκρίσεως αὐτῆς. Προτίθεται δὲ ἐν προκειμένῳ νὰ εἰσηγηθῇ πρὸς τὴν Βουλὴν τὴν αὐστηράν ἐφαρμογὴν τῆς ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως γνωματεύσεως δτι οἰαδήποτε ἀνάληψις εὐθύνης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως συνεπαγομένη δέσμευσιν δημοσίων χρημάτων πρέπει νὰ ἔγκρινεται ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου ψηφιζομένου ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἄλλως θὰ εἶναι προσωπικῶς καὶ χρηματικῶς ὑπεύθυνοι οἱ ἀνευ ἔξουσιοδοτήσεως ἔγκρινοντες τὰς τοιαύτας δαπάνας.

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ο. κ. Τάσος Παπαδόπουλος ἔχει τὸν λόγον.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Ἄξιότιμε κύριε Πρόεδρε, ἀξιότιμοι κύριοι Βουλευταί. Οὐδέν Μέλος τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν γνώμην μου, εἶναι δυνατὸν νὰ διαφωνήσῃ πρὸς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ίδιως πρὸς τὴν ἐνστασίν τῆς εἰς τὴν ἀνάληψιν δαπανῶν ἐκ μέρους Κυβερνητικῶν Τμημάτων ἀνευ τῆς προηγουμένης ἔγκρισεως τῆς Βουλῆς.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ δὲν ἔχω νὰ προσθέσω τίποτε εἰς τὰ δσα κατὰ τόσον αὐθεντικὸν τρόπον ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν τῆς Βουλῆς ἔχει τονίσει εἰς τὴν Ἐκθεσίν τῆς. Ἐπανείλημμένως, προσωπικῶς, τούλαχιστον, καὶ ἄλλα Μέλη τῆς Βουλῆς νομίζω ἀρκετάς φοράς, ἔχομεν τονίσει τὴν ἐνστασίν μας εἰς τὴν ἀνάληψιν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ὑποχρεώσεων κατὰ παραγνώρισιν τῶν ἔξουσιῶν καὶ δικαιωμάτων τῆς Βουλῆς. Καὶ ἔân μὲν αὐτὴ ἦτο ἡ πρώτη φορά ἔπειτε νὰ χαρετισθῇ ὅφ' ὅλων ἡ ἐμφασίς ἡ δποία προσδίδεται ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινωνικούτικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν ἀνάγκην ὅπως ἡ Κυβερνήσις ἔξασφαλίζῃ ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἔγκρισιν τοῦ Σώματος πρὸ τῆς ἀναλήψεως δαπανῶν.

Ἐπειδὴ δμως διὰ πολλοστὴν φορὰν παρατηρεῖται πλήρης παραγνώρισις τῶν ἔξουσιῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς Βουλῆς καὶ πλήρης παραγνώρισις τῶν συστάσεων τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν Κυβερνήσιν, ίδιαιτέρως ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου,

νομίζω ὅτι χρειάζεται ούσιαστικώτερον καὶ πλέον συγκεκριμένον μέτρον μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἀντιληφθοῦν πάντες οἱ ἔνδιαφερόμενοι ὅτι ἡ Βουλὴ ἀποτελεῖ ἴσοτίμον σκέλος ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰ τρία σκέλη τὰ δόποια συνθέτουν τὴν κρατικήν ἔξουσίαν.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν, καὶ ἐπειδὴ ὡς καὶ εἰς προηγουμένην συνεδρίαν εἶχα τὴν εὔκαιρίαν νὰ τονίσω ἐνώπιον τοῦ Σώματος, προσωπικῶς εἴμαι ἀποφασισμένος νὰ ὑποστηρίξω πάντοτε τὴν ίσχυν καὶ τὸν ρόλον τῆς Βουλῆς ὡς τοῦ τρίτου ἴσοτίμου σκέλους τῆς κρατικῆς ἔξουσίας καὶ οὐδέποτε νὰ δεχθῶ οἰανδήποτε παραγνώρισιν ἢ μείωσιν τῶν ἔξουσιῶν ἢ τῆς σημασίας τοῦ Σώματος αὐτοῦ, πρόκειται νὰ καταψηφίσω τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον.

Καταψηφίζων τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸ δὲν διαφωνῶ ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς δαπάνης –διότι δύστυχῶς λόγῳ ἀπούσιας μου εἰς τὸ ἔξωτερικὸν δὲν παρευρέθην εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς Ἐπιτροπῆς–ἀλλὰ καταψηφίζω τὸ Νομοσχέδιον ὡς χειρονομίαν διαμαρτυρίας διὰ τὴν συνεχιζομένην, καὶ κατ’ ἐμὲ ἀπαράδεκτον, παραγνώρισιν ἐκ μέρους τῆς Ἐκτελεστικῆς ἔξουσίας τῶν ἔξουσιῶν καὶ τῆς σημασίας τῆς Βουλῆς.

Ἐλπίζω ὅτι ἡ ἐνέργειά μου αὐτῇ θὰ ἐκληφθῇ ὡς ἔχει. Μία χειρονομία ἀφ’ ἐνός μὲν στηρίξεως καὶ ἐνισχύσεως τῶν δικαιωμάτων καὶ ἔξουσιῶν τῆς Βουλῆς, ἀφ’ ἐτέρου δὲ διαμαρτυρίας διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως συνεχιζομένην παραγνώρισιν τῶν ἔξουσιῶν τῆς Βουλῆς.

Πέραν δύμως τοῦ θέματος ἀρχῆς ἐπὶ τοῦ ὅποίου πρόκειται νὰ λάθω τὴν ἐνέργειαν, τὴν ὅποιαν ἔχω ἀναφέρει, θέλω νὰ τονίσω ὅτι εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν είναι ἀπαράδεκτος ἡ περιεχομένη πληροφορία εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀρμοδίου Κυβερνητικοῦ Τμήματος, δηλαδὴ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, καθ’ ἥν παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας γενομένας ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν συστάσεις πρὸς τὰ ἄλλα Ὑπουργεῖα καὶ παρὰ τὴν κυκλοφορίαν σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὅπως μὴ ἀναλαμβάνουν δαπάνας καὶ ἰδιαιτέρως δαπάνας διὰ ταξίδια εἰς τὸ ἔξωτερικὸν καὶ φιλοξενίαν ἀνευ τῆς προγενεστέρας ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, τὰ ἀρμόδια Τμήματα ἔχουν καὶ πάλιν παραγνωρίσει τὴν διὰ πολλοστὴν φοράν δοθεῖσαν ταύτην πρειδοτοίσιν.

Ἐπειδὴ δέ, ὡς ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲ Γενικὸς Εἰσαγγελεὺς ἔχει ἥδη γνωμοδοτήσει ὅτι οἱ Κυβερνητικοὶ Λειτουργοὶ οἱ δόποι, κατὰ παραγνώρισιν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ συστάσεων τοῦ ἀρμοδίου Τμήματος, δηλαδὴ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἀναλαμβάνουν δαπάνας ἔχουν προσωπικὴν εὐθύνην, νομίζω ὅτι ἐπέστη ἡ στιγμὴ ὅπως οἱ ὑπάλληλοι οἱ δόποι οἱ ἀνεξαρτήτως θαθμοῦ, ἀνέλαβον τοιαύτην ἐνέργειαν κατὰ παραγνώρισιν τῶν συστάσεων τῶν ἀρμόδιων δργάνων τοῦ κράτους ἀναλάθουν οἱ ἴδιοι τὴν εὐθύνην καλύψεως τῶν γενομένων καθ’ ὑπέρθεσιν δαπανῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Απλῶς ἀπὸ τῆς θέσεώς μου θὰ ἤθελα νὰ πῶ τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὅποίους θὰ καταψηφίσω τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο.

Πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ἀποφάσεως μου ταύτης ἀναφέρομαι ὅχι μόνον εἰς τὴν Ἐκθεσιν τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου.

Συμφωνῶ πλήρως μὲ δλα τὰ ἐκτιθέμενα εἰς τὰς δύο ἐκθέσεις ἀλλὰ διαφωνῶ μὲ τὴν εἰσήγησιν ὅπως ψηφισθῇ εἰς Νόμον τὸ ἀποσταλὲν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ζιαρτίδης. ‘Εάν θά είσθε σύντομος, δύνασθε και από την θέσιν σας.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι Βουλευταί. Τὰ αἰσθήματά μου δσον ἀφορᾶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον εἰναι ἐντελῶς ὅμοια μὲ τὰ αἰσθήματα τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Παπαδοπούλου. Νομίζω δτὶ αὐτὸ τὸ πρόβλημα τῆς παραγνωρίσεως τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἔξουσιῶν τῆς Νομοθετικῆς ‘Εξουσίας, ὅχι μόνον ἀπὸ τὴν ‘Εκτελεστικὴν ‘Εξουσίαν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπλοῦς Λειτουργούς τῶν ‘Υπουργείων, πρέπει νὰ λυθῇ. Νομίζω ὅμως δτὶ ή πρότασις δι’ ὀλοκληρωτικὴν καταψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου εἰναι μέτρον τὸ δποῖον θὰ θέσῃ εἰς πολὺ δύσκολον θέσιν ὅχι τοὺς ὑπευθύνους Λειτουργούς ἀλλὰ τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ δποῖον, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν ‘Εκθεσιν, ἀπεφάσισεν ἵδη νὰ λάθῃ μέτρα. Η πρότασις τὴν δποῖαν θὰ κάμω είναι ὅπως, ἀντὶ τῆς καταψήφισεως τοῦ Νομοσχεδίου, μειωθῇ τὸ ποσὸν ἀπὸ £ 40.000 εἰς £ 36.000. Αὐτὸ θὰ ἀποτελέσῃ τὴν πρακτικωτέραν ἐκδήλωσιν τῆς διαφωνίας τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν τακτικὴν τὴν δποῖαν ἀκολουθοῦν οἱ διάφοροι λειτουργοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Θὰ συμφωνήσω μὲ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Ζιαρτίδη ἐάν αὕτη συμπληρωθῇ ὁς ἔξῆς : Τὸ δὲ ὑπολειπόμενον ποσὸν νὰ πληρωθῇ ἀναλογικῶς ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Λειτουργῶν οἱ δποῖοι ἔχουν ἀναλάβει τὴν δαπάνην.

‘Ἐπαναλαμβάνω δτὶ ή πρότασις μου είναι μόνον χειρονομία ἀποκαταστάσεως τοῦ κύρους τῆς Βουλῆς καὶ διὰ τῆς εἰσηγήσεως τοῦ κ. Ζιαρτίδη πιστεύω δτὶ ἐπιτυγχάνεται τὸ ἴδιον ἀποτέλεσμα καὶ ἐπιβάλλεται καὶ κάποια κύρωσις ἐπὶ τῶν ὑπευθύνων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαββίδης.

M. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Παρὰ τὸ δτὶ ἴως νὰ συμφωνῶ μὲ τὰς ἀγορεύεις τῶν προηγουμένων ἀγορητῶν διότι εἰς τὴν πραγματικότητα ή ‘Εκθεσις συμφωνεῖ μὲ τὰ δσα ἔχουν λεχθῆ, ἐν τούτοις είμαι τῆς γνώμης δτὶ θὰ ἥτο ἄδικον νὰ ἐπιθληθῇ εἰς ὀρισμένους Κυβερνητικούς λειτουργούς οἰκονομικὴ ἐπιθάρυνσις λόγῳ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τῶν δημοσίων τὰς δποίας ἔλαθαν ἀπὸ τὸ ‘Υπουργεῖον. ‘Εξ ἀλλοῦ ἔχομεν θέσει εἰς τὴν ‘Εκθεσιν τὸ θέμα πολὺ καθαρά, δτὶ δηλαδὴ διὰ προσεχεῖς παρασθάσεις ὑπεύθυνοι θὰ είναι αὐτοὶ οἱ λειτουργοὶ καὶ νομίζω δτὶ τοῦτο είναι ἀρκετὴ προειδοποίησις διὰ νὰ σταματήσῃ ή κακὴ χρήσις τῶν κονδυλίων αὐτῶν.

‘Ἐπομένως ἀς ψηφισθῇ ὡς ἔχει σταλῆ τὸ Νομοσχέδιον καὶ συμφώνως τῶν ὅρων τῆς ‘Εκθέσεως τῆς Οἰκονομικῆς ‘Επιτροπῆς. Πιστεύω δτὶ οἱ ἀρμόδιοι θὰ ἀντιληφθοῦν δτὶ δὲν πρόκειται ή Βουλὴ εἰς τὸ μέλλον νὰ τούς ἀνεχθῇ καὶ δτὶ δὲν πρόκειται νὰ ἐπαναληφθοῦν τοιαῦται παραθάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Θά συμφωνήσω καὶ ἔγώ μὲ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Ζιαρ-
τίδη, δὸς ἀφορᾶ δύμας τὸ τὶ θὰ ἐπιθαρυθοῦν ἀπὸ τὸ ποσὸν τῶν £ 4.000, αὐτὸ^ς
εἶναι ἔργον τῶν ἀρμοδίων 'Υπουργείων. 'Εὰν δηλαδὴ θὰ κατανείμουν καὶ πῶς
θὰ κατανείμουν τὸ ποσὸν τοῦτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Κώστας Χριστοδουλίδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Συμφωνῶ μὲ δὸς τόσον ἡ 'Ἐπιτροπὴ δὸς καὶ οἱ προλα-
λήσαντες Βουλευταὶ ἔχουν ἐκθέσει. 'Ἐπειδὴ δύμας αὐτὴ ἡ προειδοποίησις καὶ
ἡ αἰφνιδία ἐπιθολὴ κυρώσεων ἐπὶ τῶν Λειτουργῶν τῶν διαφόρων 'Υπουργείων
θὰ φανῇ κάπως ηὕχημένη, εἰσηγοῦμαι ὅπως τὸ ποσὸν τῆς κυρώσεως εἶναι εἰκο-
νικόν, δηλαδὴ ἔὰν ὑποθέσωμεν ὅτι τοῦτο κατὰ μέσον ὅρον θὰ εἶναι £ 100 περίπου
κατὰ ἐνεχόμενον 'Υπουργείον, νὰ ἐπιθαρυθοῦν μὲ τὴν πληρωμὴν τῶν οἱ ἀρμό-
διοι λειτουργοὶ οἱ δόποι οἱ ὑπερέθησαν τὰ ἐγκεκριμένα ποσά. Δηλαδὴ ἔὰν ἐνέ-
χωνται τέσσαρα 'Υπουργεία νὰ ἐπιθαρυθοῦν φέρ' εἴπειν μὲ £ 100 ἔκαστον
'Υπουργείον καὶ νὰ μειωθῇ τὸ ποσὸν τὸ δόποι θὰ ἐγκρίνωμεν κατὰ £ 400.
'Ἐὰν εἶναι τρία τὰ 'Υπουργεία νὰ μειωθῇ τὸ ἐγκριθησόμενον ποσὸν κατὰ £ 300
καὶ οὕτω καθ' ἔξῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ δώσω τὸν λόγον εἰς ἄλλους Βουλευτὰς θὰ ἤθελα ως Πρόεδρος τῆς
Βουλῆς, νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὸ θέμα ἀρχῆς τὸ δόποιον διέπει τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς
ἐκ τῶν ὑστέρων ἔγκρισιν δαπανῶν αἱ δόποι οἱ ἐγένοντο ὑπὸ τῆς 'Εκτελεστικῆς
'Εξουσίας ἡ τῆς Κρατικῆς 'Υπηρεσίας ἀνευ τῆς ἐκ τῶν προτέρων ἔγκρισεως
τῆς Βουλῆς.

'Ορθῶς ἐλέχθη ὅτι οὐδεμία δαπάνη εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναληφθῇ ὑπὸ τῆς Κυ-
βερνήσεως διὰ τὴν δόποιαν δὲν ὑπάρχει πρόβλεψις εἴτε εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπο-
λογισμὸν εἴτε εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Βελτιώσεως καὶ 'Αναπτύξεως ἡ διὰ
τὴν δόποιαν δὲν ἔχει τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς ἐκ τῶν προτέρων ὑπὸ τῆς Κυβερ-
νήσεως διὰ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

'Η Βουλὴ τῶν 'Αντιπροσώπων κατὰ τὴν θέσπισιν τῶν ἐτησίων Τακτικῶν
Προϋπολογισμῶν ἔγκρίνει κονδύλιον διὰ ἀπροθλέπτους δαπάνας τὸ δόποιον ἀνέρ-
χεται εἰς ἀρκετὰς χιλιάδας λιρῶν. 'Ο λόγος διὰ τὸν δόποιον ἔγκρίνεται τὸ
προσαναφερθὲν κονδύλιον εἶναι διὰ νὰ καλύψῃ ἀπροθλέπτους δαπάνας τῆς Κυ-
βερνήσεως ἐπειγούστης φύσεως καὶ κυρίως εἰς περίοδον κατὰ τὴν δόποιαν ἡ
Βουλὴ εύρισκεται εἰς διακοπάς καὶ ἐπομένως νὰ μὴν καθυστερῇ τὸ ἔργον
τῆς διακυβερνήσεως τοῦ τόπου.

'Η ἔγκρισις τοῦ ποσοῦ τῶν £ 40.000, ἡ δόπιας ζητεῖται σήμερον, εἶναι καθ'
ὑπέρβασιν τοῦ ποσοῦ τοῦ ἔγκριθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς, διὰ σκοπούς μεταβάσεως
εἰς τὸ ἔξωτερικὸν καὶ διὰ φιλοξενίαν, εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμόν. 'Εὰν
προέκυπτεν ἀνάγκη αὐξήσεως τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ θὰ ἡτο εὔκολώτατον διὰ τὴν
Κυβέρνησιν νὰ καταθέσῃ Συμπληρωματικὸν Προϋπολογισμὸν εἰς τὴν Βουλὴν
καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν τῆς αὐξήσεως τοῦ ποσοῦ.

'Η προσαναφερθεῖσα διαδικασία δὲν ἥκολουθήθη καὶ ἡ Κυβέρνησις κατόπιν
δαπάνης τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ τῶν 40.000 λιρῶν—ἐπιπροσθέτως τοῦ ἔγκριθέντος
ποσοῦ—ζητεῖ ἔὰν τῶν ὑστέρων νομοθετικὴν κάλυψιν ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς.

Τὸ γεγονός ὅτι ἔὰν τῶν ὑστέρων ζητεῖ ἡ Κυβέρνησις κάλυψιν δὲν εἶναι ἀρκετὸν
διὰ τὴν Βουλὴν διὰ νὰ προχωρήσῃ καὶ νὰ ἐγκρίνῃ τὴν δαπάνην.

Ἐν πρώτοις θὰ ἔπειτε νὰ δοθῇ μία σοθαρά δικαιολογία ὡς πρός τὸ διατὶ δὲν ἔζητήθη ἐκ τῶν προτέρων ἡ Ἑγκρισις. Αὕτῃ εἶναι ἡ θασικὴ ἀρχὴ τὴν ὅποιαν ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ παραθλέψῃ.

Δεύτερον, δὲν εἶναι δρθόν διὰ τὴν Βουλὴν νὰ ἑγκρίνῃ τὸν Συμπληρωματικὸν αὐτὸν Προϋπολογισμὸν ἐφ' ὅσον ὁμιλοῦμεν περὶ τῆς προθέσεώς μας νὰ μὴν εἶναι ἡ Βουλὴ «ὁ πέμπτος τροχὸς τῆς ἀμάξης», ἀνευ πλήρους καὶ ἀναλυτικῆς ἐκθέσεως ὡς πρός τὸ πῶς καὶ διατὶ ἐδαπανήθη τὸ ποσόν αὐτὸν καὶ διατὶ προέκυψεν ὑπέρβασις.

Εἶναι πιθανὸν εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν νὰ ἔχουν δοθῆ ἔξηγήσεις. Αἱ ἔξηγήσεις αὗται δὲν ἀναφέρονται ἀναλυτικῶς εἰς τὴν Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὁ Βουλευτὴς ὁ ὅποιος θὰ ἔξασκησῃ τὴν ἴδιαν αὐτοῦ κρίσιν διὰ νὰ ψηφίσῃ ὑπὲρ ἢ κατὰ δὲν δύναται νὰ γνωρίζῃ ἐὰν εἶναι δικαιολογημένη ἡ ὑπέρβασις τοῦ κονδυλίου τὸ ὅποιον ἐνέκρινεν ἡ Βουλὴ ἢ ἐὰν πράγματι ἐγένοντο ταξίδια εἰς τὸ ἔξωτερικὸν τὰ ὅποια δὲν ἔπειτε νὰ γίνουν καὶ διὰ τὰ ὅποια ἔγιναν δαπάναι τὰς ὅποιας δὲν θὰ ἐνέκρινεν ἐκ τῶν προτέρων ἡ Βουλὴ.

Ἐπομένως ἡ ἴδική μου εἰσήγησις εἶναι ὅπως, προτοῦ λάθη θέσιν ἡ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐπαναπεμφθῆ τὸ θέμα εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἡ ὅποια τὸ ἔξητασε καὶ ἀναλυτικῶς νὰ ὑποθληθῇ Ἐκθεσις ἐνώπιον τοῦ Σωματος αὐτοῦ, ἡ ὅποια νὰ ἀναφέρῃ διατὶ δὲν ἔζητήθη ἐκ τῶν προτέρων ἡ Ἑγκρισις. Ἐπίσης νὰ ἀναφέρῃ πῶς προέκυψεν ἡ τεραστία αὐτὴ ὑπέρβασις ἐκ £ 40.000 τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀρχικῶς Ἑγκριθέντος ποσοῦ. Ἀναλόγως τῶν ἀπαντήσεων αἱ ὅποιαι θὰ δοθοῦν εἰς τὴν Ἐκθεσιν ἡ Βουλὴ θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ καθορίσῃ τὴν στάσιν τῆς ἐπὶ ὀλοκλήρου τοῦ θέματος.

Ἐπιθυμῶ ἐπίσης νὰ σχολιάσω τὴν εἰσήγησιν ἡ ὅποια ἔγινεν ὅπως δημόσιοι ὑπάλληλοι ἐπιφορτισθοῦν μὲ τὴν καταθολήν τοῦ καθ' ὑπέρβασιν ποσοῦ, δηλαδὴ δημόσιοι ὑπάλληλοι οἱ ὅποιοι ἔξετέλεσαν ταξίδια εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Οὔδεις δημόσιος ὑπάλληλος δύναται ἡ δικαιοῦνται ἀνευ Ἑγκρίσεως τοῦ Ὕπουργοῦ του νὰ πραγματοποιήσῃ ταξίδιον εἰς τὸ ἔξωτερικόν ἢ ἀπλῶς ἀνευ Ἑγκρίσεως τοῦ Ὅπουργικοῦ Συμβουλίου νὰ λάθη μέρος εἰς ἀποστολὴν εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Ἐάν ἐπομένως ὑπάρχῃ εὐθύνη διότι ὠρισμένα Ὅπουργεῖα ἀνευ τῆς Ἑγκρίσεως τοῦ Ὅπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἡ τοῦ Ὅπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπέστειλαν δημοσίους ὑπαλλήλους εἰς συνέδρια εἰς τὸ ἔξωτερικόν ἢ ἐνέκριναν τοιαῦτα ταξίδια εἰς τὸ ἔξωτερικόν, ἡ εὐθύνη αὕτη βαρύνει τὸν Ὅπουργόν δ ὅποιος ἐνέκρινε τὴν μετάθασιν τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου εἰς τὸ ἔξωτερικόν καὶ οὐχὶ τὸν ὑπάλληλον δ ὅποιος, ἐάν ὑπῆρχεν ἀπαγόρευσις ἐκ μέρους τοῦ Ὅπουργοῦ του, δὲν θὰ συμμετεῖχεν εἰς τὸ συνέδριον ἢ εἰς τὸ ταξίδιον τὸ δόποιον ἐπραγματοποίησεν εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Ἐπομένως ἡ εὐθύνη καὶ συνταγματικῶς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλης πλευρᾶς βαρύνει τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεῖον καὶ τὸν προϊστάμενον τοῦ Ὅπουργείου, δ ὅποιος ἐνέκρινε μετάθασιν ὑπαλλήλου του εἰς τὸ ἔξωτερικὸν χωρὶς νὰ είχεν εξασφαλίσει τὴν Ἑγκρίσιν τοῦ Ὅπουργείου Οἰκονομικῶν, τὸ δόποιον Ὅπουργείον Οἰκονομικῶν δὲν θὰ ἔπειτε νὰ ἐκδώσῃ χρηματικὸν ποσόν διὰ τὸ ταξίδιον αὐτό, ἐάν είχεν ἐξατληθῆ τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς Ἑγκριθέν ποσόν, χωρὶς προηγουμένως δ ἴδιος δ Ὅπουργός Οἰκονομικῶν νὰ καταθέσῃ Συμπληρωματικὸν Προϋπολογισμὸν καὶ νὰ ζητήσῃ αὔξησιν τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς Ἑγκριθέντος ποσοῦ.

Εἰσηγοῦμαι ὅπως τὸ δλον θέμα ἐπαναπεμφθῆ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν καὶ ὅπως ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν ὑποθάλῃ πλήρῃ Ἐκθεσιν ἐπὶ τῆς δαπάνης ἡ ὅποια ἐγένετο πέραν τοῦ ποσοῦ τοῦ Ἑγκριθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ἀναφέρῃ ἐπίσης ποιὰ Ὅπουργεῖα προέθησαν εἰς αὐτὴν τὴν δαπάνην, κατὰ ποιὸν ποσόν τὸ κάθε Ὅπουργείον ὑπερέβη τὸ Ἑγκριθέν ποσόν καὶ διὰ ποίους λόγους τὸ Ὅπουργείον Οἰκονομικῶν δὲν ἔζητησεν Ἑγκαίρως τὴν Ἑγκρίσιν τῆς Βουλῆς πρὸ τῆς δαπάνης.

‘Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Χάριν τῆς ἀκριθείας δὲν ξεύρομεν κατὰ πόσον μᾶς ζητεῖ τώρα τὸ 'Υπουργεῖον Οἰκονομικῶν νὰ ἔγκρινωμεν ἐκ τῶν υστέρων ή ἐκ τῶν προτέρων, διότι τὸ ποσὸν τὸ δόποιον μᾶς ζητεῖ εἶναι διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ τρέχοντος ἔτους, τὸ δόποιον τελειώνει μέχρι τὴν 31ην Δεκεμβρίου καὶ μέχρι τώρα δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν κατὰ πόσον ἔχει ἔξαντληθῇ τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τὸ δόποιον ἐνέκρινεν ή Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ ἔπρεπεν νὰ διαφέρεται εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ ἀρχικῶς ἔγκριθὲν ποσὸν ὅχι μόνον ἔχει ἔξαντληθῇ, ἀλλὰ ή ὑπέρβασις ή δόποια ἔχει γίνει ἐκ στοιχείων τὸ δόποια ἔξήτησα καὶ ἔχω εἶναι πέραν τῶν £ 40.000.

'Ο κ. Παπαϊωάννου καὶ κατόπιν δ κ. Παπαδόπουλος.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Δὲν εἶναι δυστυχῶς ή πρώτη φορά, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ποὺ ἐπισύρεται ή προσχὴ τῆς Κυθερῆσεως εἰς αὐτὸ τὸ θέμα καὶ αἱ ἐκφρασθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Προεδροῦ τῆς Βουλῆς ἀπόψεις εἶναι δρόβοταται. Δι' αὐτὸ καὶ ἀποδεχόμεθα τὴν εἰσήγησίν του ὅπως παραπεμφθῇ τὸ θέμα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ἐνημερωθῇ πληρέστερον τὸ Σῶμα ἐπὶ τῶν λόγων διὰ τοὺς δόποιους ή 'Ἐκτελεστικὴ 'Ἐξουσία ἐκρινεῖ διὰ ἔπρεπεν νὰ ἔξοδευθῇ αὐτὸ τὸ ποσόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Συμφωνῶ νὰ παραπεμφθῇ, κ. Πρόεδρε. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ παρατείνω τὴν συζήτησιν ἀλλ' ἀπλῶς, πρὸς ἄρσιν πιθανῆς παρεξηγήσεως, θέλω νὰ διευκρινίσω διὰ διοικήσεων τὴν εἰσήγησιν περὶ καταβολῆς εἴτε δλοκλήρου εἴτε οιουδήποτε μέρους τοῦ ποσοῦ ὑπὸ τῶν ἐντεταλμένων ὑπευθύνων, δὲν διαχωρίζω τοὺς 'Υπουργοὺς ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους.

'Εάν δὲ χορηγήσας τὴν ἔγκρισιν ἄνευ ἔξουσίας εἶναι 'Υπουργός, τότε δ 'Υπουργὸς νὰ καταβάλῃ τὸ ὑπόλοιπον ποσόν. 'Εάν εἶναι ὑπάλληλος, διὰ εἶναι δ ὑπάλληλος. Η ζητουμένη δαπάνη δὲν εἶναι μόνον διὰ ταξίδια εἰς τὸ ἔξωτερικόν, εἶναι καὶ διὰ φιλοξενίας καὶ ἄλλους σκοπούς ποὺ ἔνιοτε ἔγκρινονται ὑπὸ ὑπαλλήλου ἄνευ τῆς γνώσεως τοῦ 'Υπουργοῦ.

"Οσον ἀφορᾷ τὸ ἔρωτημα τοῦ κ. Χατζηκακοῦ ἡδη ἔχετε ἀπαντήσει. "Ηθελα ἀπλῶς νὰ τονίσω διὰ ἐπίκειται ή ἀποστολὴ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ διὰ πρόσθετον ποσόν, πέραν τῶν £ 40.000, καὶ ἐπὶ τῇ εὔκαιρίᾳ τῆς ἐπαναπομῆς τοῦ θέματος εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς εἰσηγούμαι δπως δ 'Υπουργός Οἰκονομικῶν πληροφορηθῇ διὰ θά εἶναι ἵσως δυσκολώτερον διὰ τὸ Σῶμα νὰ ἔγκρινη καὶ δεύτερον καλυπτικὸν Προϋπολογισμόν.

Τελικῶς, κ. Πρόεδρε, ἐνῶ συμφωνῶ μὲ τὴν εἰσήγησίν σας περὶ ἐπαναπομῆς τοῦ θέματος πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ληψιν ἔξηγήσεων, θέλω καὶ πάλιν νὰ τονίσω διὰ ἀπλῶς τὸ νὰ ἐπισυρθῇ ἐκ νέου ή προσοχὴ τῶν Κυθερητικῶν δργάνων εἰς τὴν ἔνστασιν τῆς Βουλῆς δὲν εἶναι ἀρκετόν.

'Ανέφερεν δ κ. Σαββίδης προιηγουμένως διὰ ἵσως ή ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ «διὰ τελευταίαν φοράν κ.λ.π.»—ή γνωστή φρασεολογία περιελήφθη εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς—«ἵσως νὰ εἶναι ἀρκετά ἀποτελεσματικὸν μέτρον».

Λυποῦμαι διότι δὲν συμμερίζομαι τὴν αἰσιοδοξίαν του. Βεβαίως δὲν ἔχω τὴν πεῖραν του εἰς τὴν Βουλὴν τῶν δέκα—δώδεκα ἔτῶν. Οὗτος δῆμος θὰ ξεύρῃ πόσας δεκάδας φορῶν ἔχει περιλάβει παρομοίας συστάσεις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν αἱ δποῖαι ἡγνοήθησαν. Τούλαχιστον κατὰ τὴν ιδικήν μου σύντομον πεῖραν εἰς τὴν Βουλὴν τρεῖς φοράς ἔχομεν δηλώσει ὅτι θὰ εἶναι ἡ τελευταία. "Ας ἀποδείξωμεν ὅτι αὐτή θὰ εἶναι δύντως ἡ τελευταίας".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Μαυρονικόλας.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Μοῦ κάμνει ἐντύπωσιν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἡ ἔκθεσις τοῦ "Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν". Εἰς τὴν ἔκθεσιν αὐτὴν λέγει ὅτι ἐψηφίσαμεν £ 55.000—£ 40.000 καὶ £ 15.000 ἀντιστοίχως—καὶ ὅτι ἔξωδεύσαμεν μόνον £ 49.764 καὶ £ 12.853 ἀντιστοίχως. Δηλαδὴ συνολικά ἔξωδευσαν £ 62.617. Δηλαδὴ £ 7.617 περιπλέον. Καὶ μοῦ κάμνει ἐντύπωσιν τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἔντιμότης σας λέγει ὅτι ἐγένετο ὑπέρβασις κατὰ τὸ ποσὸν τῶν £ 40.000, τὸ δποῖον ζητεῖται ἀπὸ τῆς καταθέσεως τῆς ἔκθεσεως αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ "Υπουργείου Οἰκονομικῶν". Δηλαδὴ ἔξωδευσαν £ 33.000 μετά τὴν κατάθεσιν τῆς εἰσηγητικῆς ἔκθεσεως τοῦ "Υπουργοῦ";

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἀνεφέρθην εἰς τὸ πότε ἔξωδεύθησαν, δηλαδὴ μετὰ ἡ πρὸ τῆς καταθέσεως.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

"Οταν συνετάσσετο αὐτὴ ἡ ἔκθεσις τοῦ "Υπουργείου Οἰκονομικῶν πρὸς τὸ Σῶμα, ἀνέφερεν ὅτι ἔξωδεύθησαν £ 49.764 καὶ £ 12.853 ἀντιστοίχως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖον ποσὸν εἶχεν ἐγκριθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὸν Προϋπολογισμόν;

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

£ 55.000 καὶ ἔξωδεύθησαν £ 62.617. Συνεπῶς ἔξωδεύθησαν £ 7.617 μέχρις δου μᾶς ἐστάλη αὐτὴ ἡ ἔκθεσις ἐκ τοῦ "Υπουργείου Οἰκονομικῶν". Όμιλει περὶ 21ης Μαΐου τοῦ 1970 καὶ 13ης Μαΐου τοῦ 1971. Διαλαμβάνει καὶ ἀπόφασιν τοῦ "Υπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ τὸ 1970. Μήπως εἶναι καὶ διὰ ποσὰ τοῦ 1970 ποὺ θὰ ψηφίσωμεν διὰ τὸ 1971;

Είναι ἐρωτήματα πράγματα τὰ δποῖα πρέπει νὰ ἀπαντηθοῦν καὶ συμφωνῶ καὶ ἔγὼ νὰ ἐπαναπεμφθῇ τὸ Νομοσχέδιον διὰ νὰ ἔχωμεν συμπληρωματικήν ἔκθεσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος ἐζήτησε τὸν λόγον.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

'Ἐφ' δοσον συμφωνεῖ νὰ ἐπαναπεμφθῇ δὲν ἔχω ἀντίρρησιν. Μόνον θὰ ἀποδείξω ὅτι ἐνίστε οἱ λογαριασμοὶ ἔρχονται καθυστερημένοι. Μπορεῖ νὰ ἔχῃ γίνει δαπάνη πρὸ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Νομοσχέδιου, ἀλλὰ τὸ "Υπουργείον Οἰκονομικῶν" νὰ μήν ἔχῃ λάθει τὸ.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐκ μιᾶς ἔρεύνης τὴν ὅποιαν ἔχω κάμει κατὰ τὰ τελευταῖα τρία ἔτη προκύπτει ὅτι ἐνῶ εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν ἑκάστου ἔτους αὐξάνομεν τὸ ποσὸν τὸ ὅποιον ἐγκρίνομεν διὰ σκοπούς συμμετοχῆς ἀποστολῶν μας εἰς τὸ ἔξωτερικόν, φιλοξενίας, καὶ οὕτω καθ' ἔχῆς, αὐξάνεται ἀντιστοίχως καὶ ἡ ὑπέρθασις καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα τρία ἔτη δὲν ὑπῆρχε περίοδος κατὰ τὴν ὅποιαν τὸ ποσόν, τὸ ὅποιον ἐδαπάνησεν ἡ Κυθέρηντις, νὰ εἶναι ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ ὑπὸ τῆς τῆς Βουλῆς ἐγκριθέντος ποσοῦ.

Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἐνημέρωσα τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς διὰ δύο ἐκτεταμένων ἐπιστολῶν μου.

Τὸ θέμα ἐπαναπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ὑπεσθάλῃ πληρεστέραν Ἐκθεσιν εἰς τὴν Βουλήν.

Ο. κ. Σαββίδης ἔχει τὸν λόγον.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ὅταν ἀναφέρετε ὅτι θέλετε πληρεστέραν Ἐκθεσιν διὰ τὰς δαπάνας εἶναι διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ ἀρχῆς τοῦ ἔτους μέχρι σήμερον ἡ διὰ τὰ νέα κονδύλια;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δι' ὅλα.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Δηλαδὴ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θὰ ἤθελεν ἡ Βουλὴ εἶναι νὰ ζητήσωμεν δονομαστικῶς ἔνα ἔκαστον κονδύλιον ἐνὸς ἔκαστου Ὑπουργείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ποῦ ἔξωδεύθη καὶ ὑπὸ ποίου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα, καὶ πέραν τούτου ὑπάρχει καὶ τὸ ἔχῆς τὸ ὅποιον περιῆλθεν εἰς τὴν ἀντίληψίν μου.

Ἐγκρίνεται μία δαπάνη διὰ μίαν ἀποστολὴν εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Ἡ δαπάνη αὐτὴ ὑπολογίζεται μὲ δώρισμένα κριτήρια καὶ δίδεται ἐν κονδύλιον διὰ τὴν ἀντίπροσωπείαν.

Ὑπάρχουν περιπτώσεις κατὰ τὰς ὅποιας ἀντίπροσωπεῖαι, αἱ ὅποιαι ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Κύπρον, ἐνῷ ἔχουν παρέλθει καὶ ἔξι καὶ ἐπτά καὶ δκτὼ μῆνες ἀπὸ τῆς μεταθάσεώς των εἰς τὸ ἔξωτερικόν, δὲν ὑπέσθαλαν λογαριασμούς ἐκ τῶν ὅποιων νὰ καταφαίνεται ποίον ποσοστὸν τοῦ κονδύλιου ἐδαπανήθη καὶ τί πρέπει νὰ ἐπιστραφῇ εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους.

Ἐπομένως καὶ αὐτὸς εἶναι ἐν στοιχεῖον τὸ ὅποιον πρέπει νὰ ἔξετασθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ πέραν τούτου νὰ ἔξετασθῇ καὶ ποῖον εἶναι τὸ σύστημα διὰ τοῦ ὅποιου ἐλέγχεται ὅτι ἡ δαπάνη, διὰ τὴν ὅποιαν προθέλλεται ισχυρισμὸς ὅτι ἔγινεν ὑπὸ τῆς ἀντίπροσωπείας μας εἰς τὸ ἔξωτερικόν, εἶναι ἡ πραγματικὴ δαπάνη.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

‘Αντελήφθην τι ἀκριθῶς θέλετε. “Ισως ἐν σχέσει μὲ δσα ἔχουν λεχθῆ προγομένως νὰ διαφωνῶ εἰς μερικά τούτων καὶ θά ήθελα νὰ ἀναφέρω τάς ἀπόψεις μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ συζητήσωμεν τώρα ἀπόψεις. Τὸ θέμα θὰ συζητηθῇ δταν ὑποθληθῆ πληρεστέρᾳ ‘Εκθεσις τῆς Επιτροπῆς ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

Διότι εἰς τὸ παρὸν στάδιον δὲν εἶναι δυνατὸν οἰοσδήποτε Βουλευτής νὰ ψηφίσῃ ἔγκρισιν £ 40.000 ή £ 50.000 χωρὶς νὰ ἔχῃ περισσότερα στοιχεῖα.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Εάν ήτο ἐκ τῶν προτέρων ἡ ἔγκρισις θὰ ἐζητούσαμεν στοιχεῖα. ‘Επειδὴ εἶναι ἐκ τῶν ὑστέρων δὲν μποροῦμεν νὰ μὴ ζητήσωμεν στοιχεῖα καὶ μάλιστα πρέπει νὰ ἔχωμεν περισσότερα στοιχεῖα ἐφ’ ὃσον εἶναι ἐκ τῶν ὑστέρων.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

‘Ἐν τάξει, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Επειδὴ πρόκειται περὶ θέματος τὸ δποῖον ἔχει συζητηθῆ κατ’ ἐπανάληψιν καὶ περιλαμβάνει τὸ ρῆμα «τρώγω» μήπως ἡ ‘Επιτροπή, ἡ ἀσχολουμένη ἐν ἐκτάσει μὲ τὴν ἐξέτασιν τῶν λογαριασμῶν ποὺ θὰ ἀφοροῦν κέντρα καὶ ταξίδια εἰς τὸ ἔξωτερικόν, θὰ ἔχῃ τὴν πιθανότητα νὰ συμμετάσχῃ καὶ αὐτὴ εἰς αὐτὸ τὸ κονδύλιον;

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Εάν ἡ ‘Επιτροπὴ τῆς Βουλῆς ἀναγκασθῆ νὰ συμμετάσχῃ λόγῳ ἐργασίας, οἰαδήποτε ἔξοδα θὰ πληρωθοῦν ἀπὸ τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς ή θὰ στείλουν τὸν λογαριασμὸν εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, δὲ δποῖος θὰ τὸν καλύψῃ ἀπὸ τὸν ίδικὸν του μισθόν. Διότι ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει κονδύλιον διὰ τοιούτου εἶδους δαπάνας.

Τὸ ἐπόμενον θέμα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν εἶναι «Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 13) τοῦ 1971».

‘Εάν οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ ἔχουν ύπ’ ὅψιν των τάς ‘Εκθέσεις ἐπὶ τῶν Συμπληρωματικῶν Προϋπολογισμῶν μποροῦμεν νὰ τάς θεωρήσωμεν ὡς ἀναγνωσθεῖσας.

‘Εάν δὲν ὑπάρχῃ ἔνστασις, θὰ θεωρήσω τὴν ‘Εκθεσιν ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου (Άρ. 13) τοῦ 1971 ὡς ἀναγνωσθεῖσαν.

(Τὸ κείμενον τῆς ‘Εκθέσεως καταχωρίζεται εἰς τὰ Πρακτικά).

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (Άρ. 13) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Ντίνος Κωνσταντίνου
Ηρακλής Χατζηγρακλέους.

Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έμελέτησε τό περί οι διάλογος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτής συγκροτηθείσαν την 27ην Σεπτεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτήν κληθείσεις παρέστη και έκπροσωπος τοῦ Υπουργείου Οικονομικών.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ εἰδίκευσις συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ £ 68.652 ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ἵνα καταστῇ δυνατή ἡ καταβολὴ υπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἀκολούθων ποσῶν ἔναντι τῶν δαπανῶν συντηρήσεως τῆς ἐν Κύπρῳ Εἰρηνευτικῆς Δυνάμεως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν :

(α) Ποσοῦ ἐκ £ 18.651.306 μίλς πρὸς ἔξοφλησιν τῶν διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1ης Ιουλίου 1970 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1970 συμβατικῶν ὑποχρεώσεων τῆς Δημοκρατίας τῶν ἀπορρεουσῶν ἐκ τῆς παραγράφου 19 τῆς μετά τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ὑπογραφείσης Συμφωνίας τῆς ἀφορώσης εἰς τὸ νομικὸν καθεστώς τῆς ἐν Κύπρῳ Εἰρηνευτικῆς Δυνάμεως, δυνάμει τῆς ὁποίας ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία ἀνέλαβεν ὅπως «παράσχῃ τῇ Δυνάμει ἄνευ οἰασδήποτε ἐπιθαρύσεως καὶ ἐν συμφωνίᾳ μετά τοῦ Διοικητοῦ τοιαύτας περιοχᾶς δι」 Ἀρχηγείον, στρατόπεδα ἢ ἔτερα καταλύματα ὡς ἥθελον κριθῆ ἀναγκαῖα διὰ τὴν στέγασιν τῆς Δυνάμεως καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς».

(β) Ποσοῦ ἐκ £ 25.000 υπὸ τύπου ἐθελοντικῆς εἰσφορᾶς τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας εἰς τὰς δαπάνας συντηρήσεως τῆς Διεθνοῦς Εἰρηνευτικῆς Δυνάμεως διὰ τὰ ἔτη 1971—1972.

Η καταβολὴ τοῦ ἐν λόγῳ ποσοῦ προτείνεται εἰς ἀνταπόκρισιν τῶν υπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν καὶ τῶν ἐνταῦθα Ἀρχῶν τῆς Διεθνοῦς Εἰρηνευτικῆς Δυνάμεως ἐκκλήσεων πρὸς τὴν Κυθέρνησιν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ὅπως ἔξετάσῃ εὔνοϊκῶς τὴν πιθανότητα μιᾶς νέας συνεισφορᾶς τῆς εἰς τὰς δαπάνας συντηρήσεως τῆς Διεθνοῦς Δυνάμεως καὶ δὴ υπὸ τὸ πρίσμα τῶν ἔλλειμμάτων καὶ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν ἀτινας ἀντιμετωπίζει ἡ ἐν Κύπρῳ Εἰρηνευτικὴ Δύναμις.

(γ) Ποσὸν ἐκ £ 25.000 πρὸς βελτίωσιν ἡ συμπλήρωσιν στρατοπέδων ἢ παρατηρητηρίων τῆς Εἰρηνευτικῆς Δυνάμεως συμφώνως πρὸς εἰσηγήσεις υποθληθησομένας υπὸ τῆς ἐν λόγῳ Δυνάμεως.

Η Ἐπιτροπὴ Οικονομικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα συμφωνεῖ μὲ τοὺς σκοποὺς δι᾽ οὓς πρόκειται νὰ διατεθῇ τὸ ὡς ἄνω ποσὸν χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθεῖνται εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνώσεων τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ὁποία θὰ γίνη δι᾽ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν δρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις όπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῆ;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Εγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £68.652 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. “Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. “Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

“Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ως δ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (’Αρ. 13) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις όπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

(Κρούουν οἱ κάδωνες)

“Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (’Αρ. 14) τοῦ 1971. Ἡ Εκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς θεωρεῖται ως ἀναγνωσθεῖσα.

(Τὸ κείμενον τῆς Ἐκθέσεως καταχωρίζεται εἰς τὰ Πρακτικά).

**ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (’Αρ. 14) ΤΟΥ 1971».**

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Ήρακλης Χατζηρακλέους.

‘Η Κοινωνικού Λευτερική’ Επιτροπή Οίκονομικών και Προϋπολογισμού ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐδ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 27ην Σεπτεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ ‘Υπουργείου Οίκονομικών.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ εἰδίκευσις συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ £585.000 ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ἵνα καταστῇ δυνατή ἡ κάλυψις τῶν ἀκολούθων ἐπιπροσθέτων δαπανῶν ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους :

(α) Ἀντιμετώπισις δαπάνης ἐκ £170.000 διὰ κάλυψιν τῶν ηὔξημένων ἀναγκῶν εἰς τιμαριθμικά ἐπιδόματα πρὸς Κυθερνητικούς ὑπαλλήλους τῶν ὅποιων ἡ ἀντιμισθία βαρύνει τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμόν.

‘Η αὔξησις τῶν ρηθέντων ἐπιδομάτων ἀπὸ 19.35% εἰς 22.65% ἐπὶ τῶν θασικῶν μισθῶν ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα σχετικῆς ἀνόδου τοῦ Δείκτου Λειανικῆς Πωλήσεως, διστις ἀνήλθεν εἰς 111.09 μονάδας, καὶ εἶναι πληρωτέα ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1971.

(β) Δαπάνη ἐκ £35.000 πρὸς συμπληρωματικὴν κάλυψιν τῆς Γενικῆς Κυθερνητικῆς Εἰσφορᾶς εἰς τὸ Ταμείον Κοινωνικῶν ‘Ασφαλίσεων.

‘Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ ‘Υπουργείου Οίκονομικῶν, ἡ ἀρχικῶς προβλεφθεῖσα καὶ ἐγκριθεῖσα δαπάνη εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1971 ἔξ £1.315.000 ἐκρίθη ἀνεπαρκής, ὡς δὲ ὑπολογίζεται τὸ συνολικὸν ποσὸν τῆς ρηθείσης Γενικῆς Κυθερνητικῆς Εἰσφορᾶς εἰς τὸ προαναφερθὲν Ταμείον θὰ ἀνέλθῃ τελικῶς εἰς τὸ ποσὸν τοῦ £1.350.000.

‘Υπὸ τὰς περιστάσεις παρίσταται ἀνάγκη συμπληρώσεως τοῦ κονδυλίου τούτου διὰ ποσοῦ ἐκ £35.000 ἐπὶ πλέον τοῦ ἥδη παραχωρηθέντος.

(γ) Διάθεσις ἐπιπροσθέτων χρημάτων τῆς τάξεως τῶν £380.000 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἀναθεωρηθείσης δαπάνης διὰ τὴν παροχὴν 75% τοῦ 13ου θασικοῦ μισθοῦ εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους διὰ τὸ ἔτος 1971.

‘Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ ‘Υπουργείου Οίκονομικῶν ἡ ἀρχικῶς περιληφθεῖσα εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους πρόνοια ἐκ £500.000 ἐκρίθη ἀνεπαρκής. Ἐκ τῆς ἥδη γενομένης πληρωμῆς τοῦ πρώτου ἡμίσεος τοῦ διὰ τὸ 1971 παρεχομένου 75% τοῦ 13ου θασικοῦ μισθοῦ διεπιστώθη ὅτι ἡ ὀλικὴ δαπάνη, πρὸς πληρωμὴν καὶ τοῦ δευτέρου ἡμίσεος, ὑπολογίζεται νὰ ἀνέλθῃ τελικῶς εἰς τὸ ποσὸν τῶν £880.000 περίπου, ἥτοι ἀπαιτεῖται συμπλήρωσις τῆς προμνησθείσης προνοίας δι’ ἐπιπροσθέτου ποσοῦ ἐκ £380.000.

‘Η Επιτροπὴ Οίκονομικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα συμφωνεῖ μὲ τοὺς σκοπούς δι’ οὓς πρόκειται νὰ διατεθῶσι τὰ ὡς ἀνώ ποσά χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου δμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Ο κ. Χατζηρακλέους ἔχει τὸν λόγον.

Η. ΧΑΤΖΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. ‘Η Βουλὴ καλεῖται σήμερον νὰ ψηφίσῃ τὸν περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμον ’Αρ. 14, διστις, μεταξὺ ὅλων, περιλαμβάνει τὴν παραχώρησιν £170.000 διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ Τιμαριθμικοῦ Επιδόματος τῶν Δημοσίων ‘Υπαλλήλων διὰ τὸ τρέχον ἔτος, καὶ τοῦ ὅποιου τὸ σύνολον, ὡς ἀναφέρει καὶ ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ ‘Υπουργείου Οίκονομικῶν, προσβλέπεται ὅτι θὰ ἀνέλθῃ εἰς £2.130.000. Διὰ τοῦ ίδiou Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ ἡ Βουλὴ καλεῖται νὰ ἐγκρίνῃ τὴν παροχὴν

έτερου ποσοῦ ἐκ £380.000, τὸ ὅποιον συνενούμενον μετὰ τοῦ ἔγκριθέντος εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τῆς Δημοκρατίας, ποσοῦ τῶν £500.000, θά καλύψῃ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν μεταξὺ τῆς Κυθερνήσεως καὶ τῆς ΠΑΣΥΔΥ συμφωνίαν διὰ τὴν παροχὴν τοῦ 13ου μισθοῦ εἰς τοὺς Δημοσίους Ὑπαλλήλους.

Προσωπικῶς φρονῶ, διτὶ ἡ Βουλὴ δὲν θὰ ἔπειπε νὰ ψηφίσῃ ἀπλῶς καὶ σιωπηρῶς τὸν Συμπληρωματικὸν αὐτὸν Προϋπολογισμὸν ἢ οἰονδήποτε ἄλλον Προϋπολογισμὸν δυνάμει τοῦ ὅποιου θὰ ἔνεκρινοντο παροχαὶ πρὸς τοὺς Δημοσίους Ὑπαλλήλους, καθ' διτὶ ἡ ἔγκρισις χρημάτων πρὸς κάλυψιν οἰκονομικῶν παροχῶν πρὸς τοὺς Δημοσίους Ὑπαλλήλους, εἶναι διὰ τὴν Βουλὴν ἡ μόνη εὔκαιρια διὰ κάποιαν σοθαράν συζήτησιν διὰ τὴν ἀποστολὴν καὶ τὸ ἔργον τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

Γνωρίζω διτὶ ἡ οἰαδήποτε συζήτησις διὰ τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν εἶναι ἔργον δύσκολον. Διότι καὶ τὸ θέμα εἶναι σοθαράν καὶ πολύπλευρον ἀλλὰ καὶ δημιουργεῖ κινδύνους παρεξηγήσεως δι' οἰονδήποτε μέλος τῆς Βουλῆς ἢ δι' οἰονδήποτε κόμμα τὸ ὅποιον θὰ ἥθελε τολμήσει νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὸ θέμα τοῦτο.

Παρ' ὅλα ταῦτα, πιστεύω διτὶ ἔχω καθῆκον, ἐξ ἀφορμῆς αὐτοῦ τοῦ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ, νὰ μεταφέρω καὶ νὰ τονίσω ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου αὐτοῦ βηματος, τὴν ἀνησυχίαν καὶ ἐν πολλοῖς τὴν ἀγανάκτησιν τῆς μεγίστης πλειοψηφίας τοῦ λαοῦ διὰ τὸ ἔργον πολλῶν μελῶν τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

'Ορθῶς ἐλέχθη διτὶ ἡ οἰαδήποτε Κυθερνήσις, διὰ τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, καλεῖται ὡς ἐντολοδόχος τοῦ λαοῦ, νὰ ἔργασθῇ διὰ τὴν ἔξυπρέτησιν καὶ τὴν προσαγωγὴν τῶν συμφερόντων τῶν πολιτῶν ἐκάστης χώρας, καὶ ὅρθῶς ἐτονίσθη διτὶ ἡ οἰαδήποτε Κυθερνήσις, ἐξαρτᾶ κατὰ μέγιστον μέρος τὴν ἐπιτυχίαν της, εἰς τὴν ἀπόδοσιν καὶ κυρίως εἰς τὴν συνεργασίαν τῶν ὑπ' αὐτῆς ἔργοδοτουμένων μετὰ τοῦ λαοῦ. Εἰς τὴν νῆσον μας, παρελάθομεν παρὰ τῆς ἀπελθούσης ἀποικιακῆς Κυθερνήσεως, μίαν ἀρκούντως ίκανοποιητικήν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν. Παρὰ ταῦτα ὁ Κυπριακὸς λαὸς δύνεται ἀπὸ τὴν ίδικήν του Κυθερνήσιν μίαν καλυτέρευσιν τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιλύσῃ δι' αὐτῆς τὰ προβλήματά του, καὶ τοιουτοτρόπως νὰ προσαγγή περισσότερον τὰ συμφέροντά του.

Ἡ πάροδος δύμως τοῦ χρόνου διέψευσε τὰς προσδοκίας του καὶ ἐδημιούργησεν εἰς τὸν λαόν, ὅχι τὴν ἐντύπωσιν, ἀλλὰ τὴν βεθαίστητα, διτὶ ἡ Δημοσία Ὑπηρεσία ἀποτελεῖ ἔνα ἀπλησίαστον ὅργανον διὰ τὴν μεγίστην πλειονότητα τοῦ λαοῦ, ἢ ἀκόμη ἔνα ὅργανον ἔξυπηρετήσεως τῶν συμφερόντων τῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν Ισχυρῶν.

Ποιὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης καταστάσεως: Σύγχυσις, ἀπογοήτευσις καὶ κατακραυγὴ κατά τῆς Ἐκτελεστικῆς καὶ τῆς Νομοθετικῆς ἀκόμη Ἐξουσίας. Φῆμαι καὶ διαδόσεις, θάσιμοι ἢ καὶ ἀθάσιμοι εἰς πολλάς περιπτώσεις, ἔξαπλοινται καὶ κατακυριεύουσι τὴν νῆσον μας, μὲ ἀποτέλεσμα ἡ σύγχυσις, ἡ ἀπογοήτευσις καὶ ἡ κατακραυγὴ νὰ αὖξανται εἰς σοθαρά ἀνησυχητικὸν θαθμόν, καὶ τοιουτοτρόπως νὰ χάνεται καὶ νὰ ἔξουθενοῦται κάθε καλὴ ἐνέργεια ἢ πρᾶξις τῆς Κυθερνήσεως, ἀλλὰ καὶ νὰ διασύρεται, ἀδίκως εἰς πολλάς περιπτώσεις, τὸ δνομα εύσυνειδήτων καὶ καθ' ὅλα ἔντιμων Δημοσίων Ὑπαλλήλων.

Πολλὰ λέγονται δι' ἀδιαφορίαν ἢ καὶ ἀμέλειαν πρὸς τὸ καθῆκον τὴν ὅποιαν ἐπιδεικνύουν πλεῖστοι Δημόσιοι Ὑπάλληλοι, καὶ περισσότερα λέγονται καὶ ἀκούονται διὰ τὴν ἀνάμιξιν Δημοσίων Ὑπαλλήλων εἰς ἐπιχειρήσεις, ἀγοραπωλησίας κτημάτων καὶ εἰς ἄλλας κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις, αἱ ὅποιαι, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, ἔχουν σχέσιν μὲ Κυθερνητικά Τμήματα. Δεκάδες ἀγρόται, ἔργάται, καὶ ἄλλοι πολῖται μὲ ἐπισκέπτονται, καὶ εἰμι τούτοις διτὶ ἐπισκέπτονται καὶ ἄλλα μέλη τῆς Βουλῆς αὐτῆς, διὰ νὰ ἀναφέρουν τὴν ἀδιαφορίαν πολλῶν ὑπαλλήλων ἢ ἀκόμη καὶ τὴν ταλαιπωρίαν εἰς τὴν ὅποιαν ὑποθέλλονται πηγανοερχόμενοι εἰς τὰ χωρία τῶν διὰ μίαν ἐλαχίστην ὑπηρεσίαν τὴν ὅποιαν ζητοῦν ἀπὸ διάφορα Τμήματα τῆς Κυθερνήσεως. Καὶ πολλοὶ εἶναι ἔκεινοι οἱ

δποῖοι, ὡς μεσάζοντες, ζητοῦν νὰ μεταφέρουν τὸ λάθωμα, ὡς τὸ χαρακτηρίζει δ λαός, πρὸς τοὺς διαφόρους ἀπὸ τοὺς ὅποιους ἔξαρτῶνται διάφοροι ζωτικῆς φύσεως Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι. Καὶ τὸ τραγικὸν δὲ τῆς ὅλης αὐτῆς καταστάσεως εἰναι δτὶ πολλοὶ νέοι δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὡς λέγουν εἰς φιλικούς των κύκλους, ἀναγκάζονται νὰ κλείνουν τὰ μάτια των θλέποντες τὴν κατάστασιν αὐτὴν καὶ/ἢ ἀκόμη νὰ ἀρχίζουν καὶ αὐτοὶ νὰ ἀκολουθοῦν τὸ παράδειγμα ἀλλων συναδέλφων των. Ἀλλὰ ἐπίσης εἰναι πρωτοφανῆ τὰ διαδιδόμενα ἐντὸς καὶ ἕκτος τῆς Βουλῆς αὐτῆς δι' ἀνηθικότας καὶ ἐκβιασμούς, μὲν θύματα πολλὰς φοράς πτωχά τέκνα ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι μετὰ πολλῶν στερήσεων ἐμόρφωσαν αὐτὰ καὶ ἐστήριξαν τὰς ἐλπίδας των εἰς αὐτά.

Γνωρίζω δτὶ διὰ τῶν δσων ἀνέφερα θέτω εἰς κίνδυνον καὶ αὐτὸ τὸ παρὸν ἀλλὰ καὶ τὸ πολιτικὸν μου μέλλον, καὶ γνωρίζω δτὶ θὰ δεχθῶ ἐπίθεσιν ἐκ μέρους πολλῶν ἐνόχων, καὶ δυστυχῶς καὶ ἐκ μέρους πολλῶν ἀξίων ὑπαλλήλων οἱ ὅποιοι εἴτε ἔξ ἄγνοίας των εἴτε ἐκ συναδελφικῆς ἀλληλεγγύης διαμαρτύρονται δσάκις ἀναφέρονται τοιαῦται καταστάσεις. "Ομως πιστεύω δτὶ καὶ δ λαός καὶ ἡ μεγίστη πλειονότης τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων θὰ ἀντικρύσουν μὲ χαράν καὶ ἰκανοποίησιν τὰ δσα ἀνέφερα καὶ τὰ ὅποια δὲν δύνανται νὰ ἐκθέσουν πλήρως τὴν μεγάλην ἀλήθειαν τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντων.

"Ομως θὰ ἡμουν ἀδικος ἔὰν δὲν ἐτόνιζα καὶ τὴν εὐθύνην τῆς Κυθερήσεως διὰ τὴν κατάστασιν αὐτὴν. Διότι τὰ γεγονότα ἀποδεικνύουν δτὶ καὶ ἡ Κυθέρησις, διὰ τῆς στάσεώς της, ἐνεθάρρυνε καὶ ἐνθαρρύνει ὑπαλλήλους τῆς νὰ λαδώνωνται ἢ νὰ ἀδιαφοροῦν πρὸς τὸ καθῆκον τῶν.

"Ο Ἐλεγκτῆς τῆς Κυθερήσεως εἰς τὴν κατ' ἔτος ὑποθαλλομένην ἔκθεσίν του, ἀναφέρεται εἰς πολλὰς περιπτώσεις ὑπερβάσεων δι' ἔργα τὰ ὅποια ἐπρογραμματίσθησαν διὰ Α' ποσὸν χρημάτων καὶ δμως τελικῶς ἐστοίχισαν τὸ διπλάσιον.

Ποῖος ἔλεγχος ἔγινε; Ποῖος ὑπεύθυνος προσήχθη εἰς ἀνάκρισιν; Πόσοι δημόσιοι ὑπάλληλοι κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ἐπαύθησαν δι' ἀμέλειαν καθήκοντος ἢ καὶ δι' ὑπερβάσεις εἰς ἔργα διὰ τὰ ὅποια ἦσαν ὑπεύθυνοι; "Ἐλαχιστότατος ἀριθμός, δι' αὐτὸ καὶ τὸ μικρόδιον ἐξαπλοῦται, καὶ ἔξ αὐτοῦ κίνδυνος τεράστιος ὑπάρχει νὰ κατακρημνισθῇ τὸ δλον πολιτειακὸν μας σύστημα. "Ο λαὸς ἥρχισε νὰ δμιλῇ, νὰ διαλαλῇ τὰ γιγνόμενα, νὰ κρίνῃ καὶ νὰ ἐπικρίνῃ, μὲ ἀποτέλεσμα ἡ φθορά ἐπὶ τῆς Κυθερήσεως νὰ αὐξάνεται καθ' ἡμέραν, καὶ δυστυχῶς εἰς ἐποχὴν δτὶ ἡ περὶ τὴν Κυθέρησιν καὶ τὸν Μακαριώτατον ἐμπιστούσην καὶ ἐνότης τοῦ λαοῦ καθίστανται καὶ ἔθνικῶς ἀπαραίτητοι.

Πρὸ ἔτους σχεδόν, δ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος συνεκάλεσε σύσκεψιν εἰς τὴν δποίαν παρέστησαν οἱ ἀνώτεροι Τμηματάρχαι καὶ οἱ Γενικοὶ Διευθυνταὶ τῶν Διαφόρων Ὑπουργείων ὡς καὶ ἐκπρόσωποι τῶν διαφόρων Ἐπαγγελματικῶν Ὁργανώσεων, καὶ εἰς τὴν δποίαν παρέστην ὡς Κοινοβουλευτικὸς Ἐκπρόσωπος τῆς Προοδευτικῆς Παρατάξεως. Κατὰ τὴν σύσκεψιν αὐτὴν δ Μακαριώτατος ἀφοῦ ἀνεφέρθη ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων σαθράν κατάστασιν, τὴν δποίαν καὶ ἐπιμαρτυρεῖ καὶ ἡ κοινὴ γνώμη, ἡ ὅποια κατ' ἔμε εἰναι δ μεγαλύτερος κριτής, προσένη εἰς ἔξαγγελίαν διαφόρων μέτρων, ὡς ἦτο ἡ σύστασις Ἐπιτροπῆς Ἀναδιαρθρώσεως τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, ἡ καθέρωσις τοῦ θεσμοῦ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ἡ Προεδρικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ ἡ λειτουργία Γραφείου Παραπόνων καὶ Ἐξυπηρετήσεως Πολιτῶν.

Γνωρίζω δτὶ ἡδη συνεστήθη καὶ ἔργάζεται ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀναδιαρθρώσεως τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας. Τὸ ἔργον δμως αὐτὸ καὶ δύσκολον εἰναι καὶ χρόνον χρειάζεται.

Διὰ τοῦτο, καὶ ἐπειδὴ πιστεύω δτὶ ἡ ὑφισταμένη σήμερον κατάστασις εἰναι ἀρκετὰ σοθαρά καὶ ἀνησυχητική, θεωρῶ καθῆκον μου νὰ καλέσω τὴν Κυθέρησιν καὶ κυρίως τὸν Μακαριώτατον, δστις εἰναι καὶ εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἐκεῖνος δστις πληρώνει τὰ σπασμένα διὰ τὴν δργήν ἢ ἀγανάκτησιν τοῦ λαοῦ,

νὰ προθοῦν ἄνευ χρονοτριθῆς εἰς τὴν σύστασιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Γραφείου Παραπόνων καὶ Ἐξυπηρετήσεως τοῦ λαοῦ, διότι πιστεύω ὅτι ἡ ἀπλῆ καὶ μόνον ὑπαρχῖς αὐτοῦ τοῦ Γραφείου θά θοηθήσῃ τὸν λαὸν νὰ καταγγέλλῃ τὰ εἰς θάρος του γιγνόμενα.

Πολλὰ θὰ ἥθελον νὰ εἴπω, καὶ νὰ εἰσηγηθῶ, δῆμος ἀποφεύγω τοῦτο, πιστεύων ὅτι καὶ ἡ κατάστασις εἶναι γνωστή εἰς τοὺς ἀρμοδίους καὶ τὰ μέτρα θεραπείας αὐτῆς τῆς καταστάσεως. Χρειάζεται μόνον ἀποφασιστικότης, τὴν ὅποιαν ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπιδείξῃ καὶ ἡ Κυβέρνησις, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ ἀκόμη αἱ Ὀργανώσεις τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, αἱ δόποιαι δὲν ἀμφιθάλλω ὅτι θὰ ἐνδιαφέρωνται διὰ νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ φήμη καὶ τὸ κύρος τῶν μελῶν των.

Τέλος θὰ ἥθελον νὰ ἀναφέρω ὅτι ἐπειδὴ ἔκτιμῶ δεόντως τὸ ἔργον τῆς μεγάλης πλειονότητος τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, οἱ δόποιοι εἶναι καθ' ὅλα ὅξιοι καὶ ἔντιμοι, θὰ ψηφίσω τὸν Συμπληρωματικὸν αὐτὸν Προϋπολογισμόν, καθ' ὅτι ἡ ἴκανοτοίησις τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἄλλων αἰτημάτων τῆς Δημοσιούπαλληλικῆς τάξεως εἶναι καὶ μία σοθαρά ὕσσος διὰ τὴν καλυτέρευσιν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς ὅλης προσφορᾶς της. Ἐπὶ πλέον θὰ ἥθελα σαφῶς νὰ τονίσω ὅτι δσα ἀνέφερα ἀποτελοῦν τάς καθαρῶς προσωπικάς μου ἀπόψεις καὶ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν μὲ τὰς ἀπόψεις γενικώτερον τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ὁμάδος τῆς Προοδευτικῆς Παρατάξεως ἢ καὶ τοῦ Κόμματος αὐτῆς.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Τ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

‘Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε, ὅξιότιμοι κύριοι Βουλευταί. Μὲ δλον τὸ σέθας πρὸς τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς ἔχω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ ἀγαπητοῦ συναδέλφου εἶναι ἑκτὸς τοῦ συζητουμένου θέματος. Γνωρίζω καὶ σέθομαι τὴν ὅποιν τοῦ ὅξιοτίμου κυρίου Προέδρου τῆς Βουλῆς ὅπως παρέχεται εἰς τὰ μέλη τῆς Βουλῆς ἡ πληρεστέρα δυνατή ἐλευθερία ἐκφράσεως ἀπόψεων αἱ δόποιαι, ἔστω καὶ ἐμμέσως, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπτωται τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος. Καὶ ὅπο διαφορετικάς συνιθῆκασ σύδόλως θὰ κατεχρώμην τῆς ὑπομονῆς σας διὰ νὰ προσθέσω δλίγια τινὰ εἰς τὰ δσα δ ἀγαπητοῖς συνάδελφοις κ. Χατζηηρακλέους ἔχει πεῖ ἐπὶ τοῦ θέματος. Ἐπειδὴ δῆμος τὰ διαφερθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Χατζηηρακλέους, καὶ παρὰ τὴν γενομένην ὑπὸ αὐτοῦ ἐπιφύλαξιν ὅτι ἀποτελοῦν προσωπικάς του ἀπόψεις καὶ ὅτι δὲν ἀφοροῦν τὴν πλειονότητα τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων ἀλλὰ ἀναφέρεται μόνον εἰς μερικάς περιπτώσεις, παρὰ ταῦτα, λέγω, ἐπειδὴ τὰ δσα ἀνέφερε καὶ σοθαρώτατα εἶναι ἀλλὰ καὶ δυνατὸν νὰ δώσουν λαθῆν εἰς παρερμηνέας, θεωρῶ ὑποχρέωσιν μου νὰ ἀναφερθῶ ἐπ' δλίγον εἰς δσα ἔχει πεῖ.

Ούδολως συμφωνῶ μετά τοῦ ἀγαπητοῦ συναδέλφου ὅτι ἡ εἰκὼν τῆς κρατικῆς μηχανῆς, καὶ ιδιαίτεράς τῶν Κυβερνητικῶν Ὑπαλλήλων, ἀνταποκρίνεται ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον, εἰς τὴν εἰκόνα τὴν δοπίσαν ἔχει διαγράψει διὰ τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς. ‘Εχω τὴν ἐντύπωσιν, τὴν εἰλικρινή καὶ κατόπιν σοθαρᾶς σταθμίσεως τῶν δσων λέγω ἐντύπωσιν, δτι ἡ Κυπριακὴ Δημοσία Ὕπηρεσία εἶναι ἐκ τῶν καλυτέρων ἐν τῷ κόσμῳ. ‘Εχω ἀκόμη τὴν ἐντύπωσιν ὅτι, δσον εἶναι δυνατόν, ἡ ιδική μας κρατική μηχανὴ εἶναι ἐλευθέρα τῶν κατηγοριῶν καὶ τῶν περιπτώσεων ἐκμεταλλεύσεως τῆς θέσεως διὰ προσωπικὸν πλουτισμὸν ἢ διὰ τὴν λῆψιν εἴτε χρηματικῆς ἀμοιβῆς εἴτε ἄλλων ὀφελημάτων διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν πολιτῶν.

Θὰ ἥτο παράλογον καὶ θὰ ἥτο ἑκτὸς πραγματικότητος νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι δπάρχουν πιθανῶς παραδείγματα μερικά, ἐλπίζω ἐλάχιστα, ὅπου Κυβερνητικοὶ Ὑπάλληλοι εἴτε ἔχουν καταχρασθῇ τῆς θέσεώς των, εἴτε ἔχουν χρηματισθῇ διὰ

νά ξένη περιπτώσεων τούς πολίτας. Λέγω, ἄνευ γνώσεως οἰωνδήποτε συγκεκριμένων περιπτώσεων, ότι είναι δυνατόν νά ύπάρξουν τέτοια περιστατικά διότι είναι εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν νά περιλαμβάνῃ ἡ κοινωνία καὶ καλούς καὶ κακούς ύπαλλήλους.

Τονίζω ότι καὶ δ. κ. Χατζηρακλέους δὲν ώμιλησε διὰ τὴν γενικότητα τῶν ύπαλλήλων. Ἀλλά πολὺ φοβοῦμαι ότι ἡ δημιουργηθησομένη ἔντύπωσις, καὶ πιθανῶς καὶ οἱ τίτλοι τῶν ἐφῆμερίδων, θά είναι ότι ἡ Δημοσία Ὑπηρεσία τῆς Κύπρου γέμει μὲ περιστατικά ὅπου Δημόσιοι Ὑπάλληλοι κατεχράσθησαν τῆς θέσεώς των εἴτε διὰ προσωπικὸν πλουτισμὸν εἴτε πρὸς προώθησιν ὅλων ἐπιδιώξεων ἢ συμφερόντων των. Θέλω νά διαχωρίσω, καὶ ὡς μέλος τῆς Βουλῆς ἀλλὰ καὶ ὡς Κοινοθουλευτική Ὁμάς, τὴν θέσιν μας ἀπὸ οἰωνδήποτε ύπαινιγμάτων γενόμενον καθ' οἰωνδήποτε γενικὸν τρόπον ἐναντίον τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας. Ἐάν ύπάρχουν Δημόσιοι Ὑπάλληλοι οἱ δοποὶ ἔχουν προ布ῇ εἰς τέτοιας ἀτασθαλίας, ὡς ἔκεινας τὰς δοποὶς ἔχει περιγράψει δ. κ. Χατζηρακλέους, αὐτοὶ είναι ἀτοματὰ δοποὶ πιθανῶς θά προέθαιν εἰς τὰς ίδιας ἐνεργείας εἴτε ήσαν Δημόσιοι Ὑπάλληλοι εἴτε δὲν ήσαν Δημόσιοι Ὑπάλληλοι.

"Οσον ἀφορᾶ τὴν προσήνειαν τῶν Κυθερητικῶν λειτουργῶν πρὸς τὸν λαόν, νομίζω ότι ἀποτελεῖ ἵσως ἡ Κύπρος μοναδικὸν παράδειγμα προσήνειας ἀπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχοντος τοῦ Κράτους μέχρι καὶ τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν Ἀνωτέρων λειτουργῶν, εἰς σημεῖον μάλιστα τὸ δοποὶον ἀποθαίνει καταστρεπτικὸν διὰ τὴν δμαλήν λειτουργίαν τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

"Εξ ὅσων γνωρίζω, καὶ εἶχα τὴν εὐκαιρίαν νά λάθω γνῶσιν τῆς λειτουργίας πολλῶν κρατικῶν μηχανῶν, πιθανῶς δὲν ύπάρχει ὅλο κράτος εἰς τὸν κόσμον ὅπου ύπάρχει τόση εὔχερεια διὰ τοὺς πολίτας νά προσεγγίσουν τοὺς ἀρμόδιους λειτουργούς, νά πληροφορηθοῦν διὰ τὴν πορείαν τῆς ύποθέσεως των καὶ νά τύχουν αἱ ύποθέσεις των τῆς λύσεως τὴν δοποὶαν ὁ νόμος ἢ οἱ Κανονισμοὶ ἐπιτρέπουν. Ἐάν παραπτηρῶνται, καὶ παραπτηροῦνται, κωλυσιεργίαι, ἀνταὶ ὄφειλονται εἰς πλείστας δσας συνθήκας καὶ οὐχὶ κατ' ἀνάγκην εἰς εὐθύνην τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων. Οὐχὶ δλίγαι είναι αἱ περιπτώσεις δοποὶον οἱ ἐνδιαφερόμενοι δὲν γνωρίζουν οἱ διοι πῶς θά προωθήσουν τὴν ίδικήν πων περίπτωσιν, ἀφοῦ ἔχων παραδείγματα καὶ Βουλευτῶν ἀκόμη, οἱ δοποὶοι δὲν γνωρίζουν εἰς ποιὸν ἀρμόδιον Τμῆμα πρέπει νά ἀποταθοῦν διὰ τὴν προωθησιν τῶν θεμάτων, τὰ δοποὶα ἀναθέτουν εἰς αὐτοὺς οἱ ψηφοφόροι τοὺς δοποὶους ἀντιπροσωπεύουν. Ἐάν, ἐπομένως, ύποθάλλωνται πρὸς τὴν Κυθέρησιν ἢ τὰ Κυθερητικὰ Τμήματα αἰτήσεις διὰ θέματα τὰ δοποὶα είναι ἀδικα—καὶ είναι μερικά θέματα τὰ δοποὶα είναι ἀδικα—ἢ διὰ θέματα ἢ λύσις τῶν δοποὶων ἀπαιτεῖται τὸν συντονισμὸν πλείστων δσων Τμημάτων καὶ ἐνεργείῶν, καὶ ἀπαιτεῖται ἢ λύσις τῶν ἀπὸ ἐν συγκεκριμένον Τμῆμα κατὰ παρεξήγησιν ἢ παρανόησιν ἀρμοδιοτήτων τοῦ Τμήματος ἢ ἐάν ἀκόμη πρόκειται περὶ ἐνὸς ἀτομικοῦ προβλήματος, ἐδραζομένου ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ δικαίου ἢ φαινομένου λογικοῦ καὶ δικαίου ὅλα τὸ δοποὶον ἵσως είναι ἀντίθετον πρὸς ύφισταμένους κανονισμούς ἢ διαδικασίας τοῦ Κράτους, δὲν είναι δρθὸν νά ἀποδίδωμεν τὴν μὴ ταχεῖαν ίκανοποίησιν τοῦ ύποθληθέντος αἰτήματος εἰς ἀδιαφορίαν ἢ κωλυσιεργίαν ἢ ἀγνοιαν ἢ ἀνικανότητα τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων.

"Οσον ἀφορᾶ τὸν προγραμματισμὸν καὶ τὰς ύπερθάσεις τῶν ἔργων, μία ἀπλῆ ἀντιπαράθεσις τῶν στατιστικῶν, τόσον τῶν προϋπολογιζομένων δαπανῶν δσον καὶ τῆς προϋπολογιζομένης δαπάνης διὰ συγκεκριμένων ἔργων καὶ τῆς τελικῆς δαπάνης τῆς Κύπρου καὶ ὅλων Εὑρωπαϊκῶν Κρατῶν, πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ συναδέλφου ὅλων καὶ πλείστων δσων ὅλων, θὰ ἀποδείξῃ ότι ἡ Κύπρος εύρισκεται καὶ πάλιν εἰς πλεονεκτικωτέραν θέσιν. Καὶ τοῦτο οὐχὶ κατ' ἀνάγκην λόγω ἀξίας τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ὅλων λόγω μικροῦ μεγέθους καὶ εὐκόλου ἐλέγχου τῆς πορείας τῶν διεξαγομένων ἔργων.

Οὕτε ἀφύσικον, οὕτε ἐκπληκτικόν, οὕτε ἐπιλήψιμον είναι, ἔργα προγραμματίζομενα ύπο τῆς Κυθερήσεως, καὶ δὴ ἔξαρτώμενα ἀπὸ πλείστους δσους

ἀσταθμίτους παράγοντας, νὰ ὑπερβαίνουν κατὰ πολὺ τὴν ἀρχικῶς προϋπολογισθεῖσαν δαπάνην. Οὕτε οἱ πρῶτοι οὗτε οἱ τελευταῖοι οὕτε οἱ μόνοι εἴμεθα πού ἀντιμετωπίζομεν τοιαύτας καταστάσεις.

Εἶναι γεγονός ὅτι κατὰ καιρούς ἐγείρεται τὸ θέμα τῆς ἀναδιοργανώσεως καὶ ἀναδιαρθρώσεως, εἴτε κρατικοῦ τμήματος, εἴτε τῆς Κυβερνητικῆς Ὑπηρεσίας ἐν τῷ συνόλῳ τῆς. Καὶ ὑπάρχει πλήρης δύμοφωνία ὡς πρᾶς τὴν ἀνάγκην τῆς τοιαύτης ἀναδιοργανώσεως καὶ ἀναδιαρθρώσεως. Πολὺ φοβοῦμαι, δύμως, ὅτι ὑπάρχει καὶ πλήρης διαφωνία ὡς πρὸς τὸ τι νοεῖται διὰ τοῦ δρου «ἀναδιοργάνωσις» ή «ἀναδιάρθρωσις». Καὶ ἔάν μὲν ἡ ἀναδιοργάνωσις καὶ ἀναδιάρθρωσις ἀποθλέπῃ εἰς τὸν ἔκσυγχρονισμὸν τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ εἰς τὴν ἄρσιν τῆς γραφειοκρατίας καὶ εἰς τὴν ἔξοικονόμησιν χρημάτων κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, τὰ πράγματα ἔχουν καλῶς. Πολὺ φοβοῦμαι δύμως ὅτι κυρίως ἀπὸ τὰς ἐνδιαφερομένας Ὑργανώσεις καὶ ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους ὑπαλλήλους ὁ δρός «ἀναδιοργάνωσις» ταυτίζεται μὲ τὴν «ἀναθέωρησιν τῶν μισθολογικῶν κλιμάκων». Καὶ νὰ μὴ γίνῃ οἰστρόποτε ἐπίκρισις ἔάν ἀναφέρω ὅτι εἰς τὴν μόνην περίπτωσιν διου η Κυβέρνησις διὰ τῆς ἀναδιοργανώσεως ἐπεδίωξε νὰ ἐπιφέρῃ οἰκονομίαν εἰς τὴν λειτουργίαν ἐνὸς Τμήματος διὰ τῆς κηρύξεως 75 θέσεων ὡς ὑπεραριθμῶν, η προτηγούμενη Βουλή, ἀφοῦ κατεκεραύνωσε τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἄκαρδον μεταχείρισιν τῶν ἐνδιαφερομένων ὑπαλλήλων, δύμοφῶν ἐψήφισεν δύος δαπανηθῆ πρόσθετος δαπάνη διὰ τὴν ἀπλῆν ἀπασχόλησιν αὐτῶν τῶν ὑπαλλήλων ὡς ὑπεραριθμῶν.

*Ἐάν η ἀναδιοργάνωσις γίνεται νοητὴ ὑπὸ οἰστρόποτε μὲ τὴν προϋπόθεσιν τοῦ μὴ ἐπηρεασμοῦ τῶν κεκτημένων, ὡς λέγονται, δικαιωμάτων καὶ συμφέροντων τῶν ὑπαλλήλων, πολὺ φοβοῦμαι ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀναδιοργανώσεως ἀλλὰ περὶ αὐξήσεως τῆς ἀμοιβῆς καὶ τῶν ἀπολαθῶν τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων. Καὶ δύνει οἰστρόποτε φόβου διὰ τὸ παρόν ή τὸ μέλλον, πολιτικὸν μέλλον οἰστρόποτε μέλους τῆς Βουλῆς καὶ ἐμοῦ, δὲν διστάζω νὰ διακηρύξω ὅτι η ἀναδιοργάνωσις τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, ὡς ἀλλωστε ἐτονίσθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν τῆς Βουλῆς δύμοφῶν εἰς τὴν «Ἐκθεσίν τῆς ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, οὐδόλως ἐρμηνεύεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς—διότι η «Ἐκθεσίς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνεκρίθη δύμοφῶν καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς—ῶς σημαίνουσα καθ' οἰστρόποτε τρόπον τὸν μὴ ἐπηρεασμὸν εἴτε κεκτημένων δικαιωμάτων εἴτε δικαιωμάτων προαγωγῆς, εἴτε ἀκόμη καὶ μονιμότητα ἐργαδοτήσεως Δημοσίων Ὑπαλλήλων ἔναντι θεοφαίως τῆς καταβολῆς τῆς νενομισμένης ἀποζημιώσεως.

Κύριε Πρόεδρε, *Ἀνέφερα ὅτι ἀνῆλθον εἰς τὸ Βῆμα ἀπλῶς διὰ νὰ τονίσω τὴν διάστασιν γνώμης, η δποία μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὰς ἀπόψεις τοῦ κ. Χατζηγρακλέους δσον ἀφορᾶ τὸ φαινόμενον διὰ τὸ δποίον ἐγένετο ὑπανιγμός διὰ φθορὰν ή δινικανότητα τῆς Κυβερνητικῆς Ὑπηρεσίας.

Θέλω νὰ κλείσω τονίζων καὶ πάλιν ὅτι ήμείς θεωροῦμεν ὅτι η Κυβερνητικὴ Ὑπηρεσία τῆς Κύπρου εἶναι ἐκ τῶν λαμπροτέρων καὶ ἀποτελεσματικώτερων ἐν τῷ κόσμῳ, ὅτι εὐόρκως καὶ εύσυνεδήτως ἐκτελεῖ τὰ καθήκοντά της, ὅτι διακρίνεται διὰ τὴν περιήλψιν εἰς τὰς τάξεις τῆς πλείστων δσον ἀφωσιωμένων καὶ καθ' ὅλα ἀριστα κατηρτισμένων ὑπαλλήλων, καὶ ὅτι ἔάν δὲν ὑπῆρχεν δ παρεμβατισμὸς πλείστων δσων παραγόντων, κυρίως τῶν ὀργανωμένων παραγόντων, δηλαδὴ τῶν δργανώσεων τῶν ὑπαλλήλων, περὶ διαιωνίσεως τῶν δικαιωμάτων προαγωγῆς καὶ παρεμποδίσεως τῆς ἔξ δημοτικῆς προωθήσεως νέων προσοντούχων ὑπαλλήλων, είμαι θεοφαίος ὅτι η Δημοσία Ὑπηρεσία τῆς Κύπρου θὰ ἡδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὸ ἔργον τὸ δποίον αἱ νέαι διαφορετικαὶ συνθήκαι τοῦ παρόντος ἀπαιτοῦν ἀπὸ τὴν Δημοσίαν αὐτὴν Ὑπηρεσίαν. *Ἐάν παραπρώνται κενά, ἔάν παραπτερῶνται ἐλλείψεις εἰς τὸν προγραμματισμὸν ή εἰς τὴν προσώμησιν τῶν ἔργων εἶναι διότι δλοι μας, μηδενὸς ἔξαιρουμενου, είμεθα πρόθυμοι, διὰ λόγους εύθηνῆς δημοτικότητος, νὰ ὑποστηρίξωμεν οἰστρόποτε αἵτημα διὰ διασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων προαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων ή οἰστρόποτε αἵτημα δι' ἀναθεώρησιν τῶν μισθῶν καὶ είμεθα πάρα πολὺ ἐπιφυλακτικοί νὰ

έπικρίνωμεν ἀποφάσεις, εἴτε τῆς Κυθερήσεως, εἴτε τῶν δργανώσεων, αἱ δποῖαι εἶναι δυνατὸν νὰ παραβλάψουν, ἐλάχιστα, ἵσως, τὰ συμφέροντα τῶν ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων ἀλλὰ νὰ ἐλκύσουν εἰς τὰς τάξεις τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας τοὺς πραγματικά ἀρίστους ὑπαλλήλους, τοὺς δεόντως προσοντούχους, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰς νέας καὶ ηδημένας ἀνάγκας μιᾶς Κυθερήσεως ἢ δποία, πλὴν τῶν ἔκτελεστικῶν ἔξουσιῶν της, ἔχει καὶ εὐθύνην διὰ τὸν προγραμματισμὸν καὶ τὴν σύλληψιν σχεδίων.

Τελικῶς, κύριε Πρόεδρε, εἶχα τὴν εὐκαιρίαν δμιλῶν ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1971 νὰ ἐκθέσω τὰς ἐπικριτικὰς μου ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ ἀπηρχαιωμένου καὶ, κατὰ τὴν γνώμην μου, καταστρεπτικοῦ θεσμοῦ τοῦ 13ου μισθοῦ. Ἐπιθυμῶ καὶ πάλιν νὰ τονίσω τὴν ἔνστασίν μου εἰς τὸν τρόπον ἀντιμετωπίσεως τοῦ θέματος, νὰ τονίσω καὶ πάλιν δτι ἡ χορήγησις 13ου μισθοῦ εἶναι εἰς θάρος τῶν καλῶς νοούμενων συμφερόντων τῶν ὑπαλλήλων, εἶναι μέτρον ἀπηρχαιωμένον, δὲ τρόπος μὲ τὸν δποῖον παρεχωρήθη εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἔχει τόσον ἔντονον τὸ χρῶμα τῆς δημοκρίας ἃστε νὰ καθίσταται ἀπαράδεκτος δι' οἰονδήποτε ἐνήμερον ἐπὶ συνδικαλιστικῶν θεμάτων. Καὶ οἱ ἔχοντες μεγαλυτέραν ἔμοιν πείραν εἰς τὰ συνδικαλιστικά θέματα μποροῦν νὰ σᾶς διαβεβαιώσουν δτι εἰς μερικάς χώρας, κατόπιν ἀγώνων τῶν ἐργαζομένων, ἐγένετο νόμος καθιστῶν ποινικὸν ἀδίκημα τὴν χορήγησιν εἰς συντεχνίας οἰωνδήποτε χορηγιῶν ἀλλως ἢ χρηματικῶς. Καὶ ἡ παροχὴ τοῦ 13ου μισθοῦ, μέρος τοῦ δποίου παρέχεται ἀλλως ἀντὶ εἰς χρῆμα εἰς τοὺς ἀρμοδίους ὑπαλλήλους, εἰς ἀλλας χώρας θὰ ἀπετέλει κολάσιμον ποινικὸν ἀδίκημα. Εἰς ήμας, δυστυχῶς, συναινούντων καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ τῶν δργανώσεων τῶν καὶ δλων τῶν συνδικαλιστικῶν, οἱ δποῖοι ἔλαθον μέρος εἰς τὸ κατακριτέον, κατὰ τὴν γνώμην μου, μέτρον τῆς χορηγήσεως, δ τρόπος καθ' δν ἔχορηγήθη δ 13ος μισθός ἐγένετο ἀσμένως ἀποδεκτὸς καὶ μάλιστα ἔχαιρετίσθη.

Ἐδαν οἱ μισθοὶ τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων χρήζουν αὐξήσεων, ἀς διοθοῦν αὐξήσεις αἱ δποῖαι καὶ συντάξιμοι θὰ εἶναι καὶ καλῶς θὰ ἀντικατοπτρίζουν τὴν ἀξίαν ἐνὸς ἐκάστου ὑπαλλήλου ἢ μιᾶς ἐκάστης τάξεως ὑπαλλήλων. Αύτῃ ἡ πεπαλαιωμένη μέθοδος τῆς χορηγήσεως τοῦ 13ου μισθοῦ ἐδρασθεῖσα καὶ γενομένη ἐπὶ ἐσφαλμένων δεδομένων καὶ ἐπὶ παραποιήσεως τῆς ἀληθείας θὰ πρέπει νὰ ἀποτελῇ, διὰ πολλὰ χρόνια εἰς τὸ μέλλον, ἐν στήγμα εἰς τὴν καλὴν διοίκησιν καὶ τὰς ὑγιεῖς συνδικαλιστικάς ἀρχάς τοῦ τόπου μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών καὶ ἀκολούθως δ. κ. Ζιαρτίδης.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

‘Αξιότιμε κ. Πρόεδρε, ἀξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι Λυποῦμαι διότι ἔξαναγκάζομαι νὰ δινέλθω ἐπὶ τοῦ θήματος διὰ νὰ ἐκφράσω τὴν διαφωνίαν μου πρὸς ἀξιότιμον συνάδελφον τῆς ίδιας παρατάξεως εἰς τὴν δποίαν ἀνήκομεν.

Διαφωνῶ πλήρως πρὸς τὸν κ. Χατζηηρακλέους ἐπὶ τῶν παρουσιασθέντων ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου θήματος τῆς Βουλῆς φημῶν διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους. Θὰ συνεφώνουν μετὰ τοῦ ἀξιότιμου συνάδελφου ἐὰν παρουσίαζε τὰς ἔξαιρέσεις, δνομαστικῶς, δημοσίους ὑπαλλήλων ποὺ τυχὸν θὰ ἔχρηματιζον ἢ θὰ ἔκαμνων ἀτασθαλίας εἰς θάρος τοῦ λαοῦ. Καὶ θὰ συνεφώνουν μαζί του μόνον ἐὰν ἀπεδεικνύοντο αἱ κατηγορίαι ὡς δρθαὶ καὶ θάσιμοι. Δὲν μποροῦμεν νὰ κατηγοροῦμεν τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν, ἢ δποία ἔχει νὰ παρουσιάσῃ λαμπροὺς ἐπιστήμονας, λαμπροὺς ὑπαλλήλους, οἱ δποῖοι μοχθοῦν διὰ νὰ ἔξυπηρετήσουν καὶ τὴν Κυθερήσεων καὶ τὸν λαόν καὶ νὰ παρουσιάζωμεν ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς φήμας χωρὶς νὰ ἀποδεικνύωμεν τίποτα καὶ τοισυτορόπως νὰ δίδωμεν τροφήν εἰς δργιον φημῶν εἰς τὸ δποῖον τυχὸν κακόπιστοι θὰ καλόπιστοι θὰ ἐπεδίδοντο εἰς θάρος τοῦ δημοσιούπαλληλικοῦ μας κόσμου.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι. Θεωρώ ότι πιθανόν καθήκον μου να πλέξω τό δικαίωμα του δημοσιούπαλληλικού μας κόσμου διότι δημοσιούπαλληλικός κόσμος είναι έκ των καλυτέρων πού έχει νά παρουσιάσῃ οιαδήποτε Κυβερνητική μηχανή. Είς ταξίδια τά διοικά είχα πραγματοποιήσει είς τό ξέωτερικόν και από έπαφάς πού είχα μὲ ξένους, ή σύγκρισις όπέρ της Κυβερνητικής μηχανής της ιδικής μας είναι πολὺ εύνοϊκή καὶ υψηλή ή στάθμη του ύπαλληλικού κόσμου της Κυπριακής Κυβερνητικής μηχανῆς.

Θεωρῶ ἐπιθετικούς διαχωρίσω τὴν θέσιν μου ἀπὸ τὴν θέσιν τὴν ὅποιαν
ἔλασθεν δ. κ. Χατζηηρακλέους, παρ' ὃλον ποὺ ἐτόνισεν ὅτι ἐκφράζει ίδιας του
ἀπόψεις καὶ οὐχὶ τῆς Κοινωνίας της Προσδευτικῆς Ὀμάδος ἢ τοῦ Κόμματος τῆς Προ-
σδευτικῆς Παραπάτεως. Διότι δὲν δύναμαι νὰ ἀνέχωμαι νὰ ὑβρίζεται ἀπὸ ἀνευ-
θύνους φήμας δ. ὑπαλληλικός κόσμος τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ παρουσιάζωμεν
τὰς ἀνευθύνους αὐτάς φήμας ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου θέματος τῆς Βουλῆς.

Κύριε Πρόεδρε. Διαχωρίζων τὴν εὐθύνην μου ἐκ τῶν δσων ἐλέχθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Χατζηηράκλεους, θά κῃ ηθελα νὰ εἴπω ότι ἔαν ἔχουν γίνει ἀτασθαλίαι ἀτόμων καλὸν είναι ἑκεῖνοι οἱ δποιοὶ Ἐλασθον τὰς καταγγελίας νὰ δώσουν στοιχεῖα εἰς τὴν Ἀστυνομίαν καὶ νὰ καταγγείλουν τὰς πράξεις ἀτασθαλιῶν καὶ κλοπῶν ὥστε νὰ τιμωρηθοῦν τὰ ἀτομα καὶ όχι νὰ κατηγοροῦμεν καὶ νὰ δίωμεν λασθήν διὰ κατηγορίας εἰς Βάρος δλοκλήρου τοῦ δημοσιούπαλληλικοῦ κόσμου τῆς Κύπρου.

Εύχαριστω. Ευχαριστώ για την περιπολή σας στην πόλη. Είμαι πολύ ευτυχής να μπορώ να σας δώσω μια μεγάλη ανταμοιβή για την επιδόση σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

·Ο κ. Ζιαρτίδης εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Θά είμαι πολύ σύντομος διότι δέν θέλω νὰ διαπράξω τὸ λάθος τὸ δποίον διέπραξεν δ. κ. Χατζηρακλέους καὶ τὸ δποίον ἐπεσήμανε μὲν δ. κ. Γαπαδόπουλος, ἀλλὰ περιέπεσε καὶ δ. ίδιος εἰς αὐτό. Συνεχήτησε δηλαδὴ τὸ θέμα τὸ δποίον δέν ἔχει μεγάλην σχέσιν μὲ τὸ Νομοσχέδιον.

Κύριε Πρόεδρε. Το θέμα της ήθικης υποστάσεως και του άκεραίου της Δημοσίας 'Υπηρεσίας είναι έν θέμα τό όποιον ή Βουλή έχει όπωσδήποτε τό δικαίωμα νά συζητή. Πρέπει δημοσίη ή Βουλή νά άναγνωρίσῃ τό θέμα αύτό, διότι θα συζητήται, χρειάζεται έξαιρετικά λεπτόν χειρισμόν και πολὺ προσεκτική μελέτην. Διότι, έάν άπό δημοσίη ή λεχθούν άπό του θέματος της Βουλής κλονισθή ή έμπιστοσύνη του λαού πρός την Δημοσίαν 'Υπηρεσίαν, ή καταστροφή διά τόπον αύτόν θα είναι δλοκληρωτική.

Δέν υπάρχει άμφισσα, κ. Πρόεδρε, ότι υπάρχουν μέλη της Δημοσίας 'Υπηρεσίας τά δόποια, έαν έλεγχθούν, δέν θὰ εύρεθούν ότι είναι έν τάξει ήθικών. 'Εν τούτοις ή πλειονότης, ή καταπληκτική πλειονότης της Δημοσίας 'Υπηρεσίας, ως καὶ ὁ ίδιος δ. κ. Χατζηρακλέους ώμολόγησε, στέκει εἰς άρκετά ίκανοποιητικόν ἐπίπεδον καὶ συνεπώς δ τόνος καὶ δ τρόπος μὲ τὸν δόποιὸν τὸ θέμα τοῦτο πρέπει νὰ ἔξετασθῇ καὶ νὰ συζητηθῇ πρέπει νὰ τελῇ ἐν συναρτήσει πρὸς τὸ γεγονός αὐτό, ότι ή Δημοσία 'Υπηρεσία τῆς Κύπρου ισταται εἰς άρκετά ίκανοποιητικόν ύψος καὶ ότι πρέπει καὶ ἀπὸ τοῦ Βημάτου τῆς Βουλῆς νὰ περιορουριῶμεν τὸ κύρος καὶ τὴν ἀξιοπρέπειάν της.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτού δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Χατζηρακλέους θὰ ἥθελα νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ συζήτησις, κατά τὴν γνώμην μου, τοῦ θέματος τῆς ἀποδοτικότητος τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ή τῶν μελῶν αὐτῆς, ἡ συζήτησις τοῦ θέματος κατά

πόσον δημόσιοι υπάλληλοι θαρύνονται μὲ κατηγορίας ἐκμεταλλεύσεως τῆς θέσεώς των δι' ίδικήν των χρηματοδότησιν ή ή κατηγορία διημόσιοι υπάλληλοι ἀσχολοῦνται εἰς κερδοσκοπικάς ίδιωτικάς ἐπιχειρήσεις, αἱ δοποῖαι μποροῦν κατά κάποιον τρόπον νὰ ἐπηρεάζουν τὴν σκέψιν των καὶ τὴν θέσιν των ἐπὶ προθημάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των, δλαι αἱ διατυπωθεῖσαι κατηγορίαι γενικῶς κατά τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἐμπίπτουν, κατά τὴν γνώμην μου, εἰς τὰ πλαίσια τῆς συζητήσεως τοῦ παρόντος Προϋπολογισμοῦ. Διότι ἔὰν υπῆρχον στοιχεῖα ἐκ τῶν δοτοίων νὰ ἀπεδεικνύετο ή δρθότης τῶν Ισχυρισμῶν εἰς τοὺς δοποῖους προέσθι δ. κ. Χατζηηρακλέους, τότε μία Βουλὴ ύπεύθυνος ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐνέκρινεν ἐπιβράβευσιν μιᾶς τοιαύτης Δημοσίας Ὑπηρεσίας διὰ τῆς παροχῆς ηὔξημένων ἀπολαθῶν, καὶ ίδιως 13ου μισθοῦ. Καὶ ἐπομένως ή συζητησίαι ή δοποῖα ἥρχισε, κατά τὴν γνώμην μου, εἶναι ἐντὸς τοῦ θέματος τῆς ἔγκρισεως ή μὴ τῆς Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως.

Ἐκεῖνο δῶμας μὲ τὸ δοποῖον συμφωνῶ εἶναι ή θέσις τὴν δοποῖαν ἔξεθεσαν οἱ ἔντιμοι Βουλευταὶ κ.κ. Τάσος Παπαδόπουλος καὶ Ἀνδρέας Ζιαρτίδης.

Εἶναι πιθανὸν νὰ υπάρχουν περιπτώσεις δημοσίων υπαλλήλων οἱ δοποῖοι νὰ ἔχουν ἐπιδείξει ἀδιαφορίαν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός των, ἀκόμη καὶ μεροληψίαν, καὶ οἱ δοποῖοι νὰ ἔχουν οὐχὶ ἀμεμπτον ἥθικὸν παρὸν καὶ παρελθόν. Αὐτὸ δῶμας δὲν σημαίνει ὅτι ὀλόκληρος ή Κυπριακὴ Δημοσία Ὑπηρεσία δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου ή δὲν ἐκτελεῖ τὸ καθήκον τῆς, ὡς θὰ ἔπρεπε νὰ τὸ ἐκτελῇ.

Ὑπενθυμίζω ὅτι διὸ οἱ Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας εἰς σύσκεψιν ἐν τῷ Προεδρικῷ Μεγάρῳ, εἰς τὴν δοποῖαν παρευρέθησαν οἱ ἀνώτεροι Κρατικοὶ Λειτουργοὶ καὶ οἱ Κοινοβουλευτικοὶ Ἐκπρόσωποι, διετύπωσεν δρισμένας ἀπόφυεις ὡς πρὸς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν καὶ ἀνέφερεν ὅτι περιῆλθον εἰς γνῶσιν του δρισμέναις ἀτασθαλίαις δημοσίων υπαλλήλων, προέσθι δὲ εἰς νουθεσίας πρὸς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν ή πρὸς τὸ Τμῆμα τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ή τὸν ἀριθμὸν τῶν υπαλλήλων ἔκεινων οἱ δοποῖοι προβαίνουν εἰς ἀτασθαλίας ή εἰς πράξεις μὴ ἔξυπηρετούσας τὸ κοινὸν ή καὶ εἰς ἀνηθίκους πράξεις.

Παρῆλθεν ἀρκετὸς χρόνος ἀφ' ὅτου διὸ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας προέσθι εἰς νουθεσίας γενικῶς πρὸς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν, ἔξηγήσας ὅτι δὲν ἀνεφέρετο εἰς δλον τὸ Δημοσιούπαλληλικόν Σῶμα ἀλλὰ εἰς ωρισμένους δημοσίους υπαλλήλους. "Ἔχει εὐθύνην ή Κυθέρηνησις ἀφ' ἐνδός μὲν νὰ προστατεύσῃ τὸ κοινὸν ἀπὸ οἰουσδήποτε δημοσίους υπαλλήλους οἱ δοποῖοι δὲν ἐκτελοῦν τὸ καθήκον των, οἱ δοποῖοι καταχρῶνται τῆς θέσεώς των διὰ προσωπικά κέρδη, ἀφ' ἔτερου δὲ νὰ διαφυλάξῃ τὴν υπόληψιν καὶ τὴν τιμὴν τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

Δὲν εἶναι ἀρκετὸν νὰ ιδρυθῇ Γραφεῖον Παραπόνων. Εἰς παρομοίας περιπτώσεις, δταν διὸ Ἀρχηγὸς τοῦ Κράτους αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην δημοσίων νὰ φέξῃ τμῆμα τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας χωρὶς νὰ κατονομάσῃ τὰ πρόσωπα εἰς τὰ δοποῖα ἀναφέρεται, διορίζει Ἀνακριτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐνώπιον τῆς δοποίας τίθενται τὰ στοιχεῖα τὰ δοποῖα κατέχει ή Κυθέρηνησις, ή δὲ Ἐπιτροπή, ἀφοῦ ἔξετάσῃ τὸ δλον θέμα δημοσίως, ἔὰν προκύψουν ἐνοχοποιητικά στοιχεῖα παραπέμπει τὸν φάκελλον ἔκάστης ὑποθέσεως εἴτε εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα, ἔὰν ἐκ τῶν στοιχείων προκύπτῃ περίπτωσις ποινικῆς διώξεως, εἴτε εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Δημοσίας Ὑπηρεσίας, ἔὰν προκύπτουν στοιχεῖα λόγω τῶν δοποίων πρέπει νὰ ἐπιβληθοῦν πειθαρχικαὶ κυρώσεις, εἴτε εἰσηγεῖται πρὸς τὴν Κυθέρηνησιν τὴν ἔκδιωξιν τοῦ Κυθερηνικοῦ υπαλλήλου ἐκ τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας διὰ λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Νομίζω ὅτι ἔκεῖνο τὸ δοποῖον ἐπιβάλλεται, ἀντὶ τῆς περαιτέρω συζητήσεως εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ θέματος αὐτοῦ, εἶναι δπως ή Βουλὴ ἐκφράσῃ πρὸς τὴν Κυθέρηνησιν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς δπως συσταθῆ Ἀνακριτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ Δικαστῶν καὶ δπως τεθοῦν οἰαδήποτε στοιχεῖα υπάρχουν ἐναντίον συγκεκριμένων ἀτόμων ή υπαλλήλων πρὸς διερεύνησιν καὶ πρὸς λῆψιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων, ἀναλόγως τῶν εἰσηγήσεων εἰς τὰς δοποίας ήθελε προθῆ δημοσίᾳ ή ἀνακριτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ Δικαστῶν.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ τὸ κῦρος τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἐν τῷ συνόλῳ της θὰ διατηρηθῇ καὶ ἐνισχυθῇ ἀλλὰ καὶ ταυτοχρόνως αἱ μεμονωμέναι περιπτώσεις, εἰς τὰς ὅποιας δῆλοι ἀνεφέρθησαν περὶ ἀτασθαλιῶν, ἀνηθίκων πράξεων καὶ καταχρήσεων, θὰ διερευνηθοῦν, θὰ τιμωρηθοῦν δὲ οἱ ὑπεύθυνοι καὶ θὰ ἀπετέλει τοῦτο καὶ παράδειγμα πρὸς τοὺς ὑπολοίπους δημοσίους ὑπαλλήλους, διότι ἔαν ἀφεθοῦν ἀτιμώρητοι ὡρισμένοι δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ ὅποιοι ἔχρησιμοποίησαν τὴν θέσιν των εἴτε διὰ νὰ ἀποκτήσουν προσωπικὰ κέρδη εἴτε διὸ οἰονδήποτε ἄλλον σκοπὸν μὴ σύμφωνον πρὸς τὸ ὑψηλὸν. ὑπούργημα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ὑπάρχει κίνδυνος νὰ δημιουργηθῇ ἐστία μολύνσεως, ή ὅποια νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ὅλην τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν.

Ἡ προσωπικὴ μου ἄποψις εἶναι ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι θέμα γενικῆς συζητήσεως εἰς τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ θέμα διορισμοῦ Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Δικαστικῶν, ἐνώπιον τῶν ὅποιων νὰ τεθοῦν ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ αἱ συγκεκριμέναι κατηγορίαι ἐναντίον οἰωνδήποτε ὑπαλλήλων, νὰ διερευνηθοῦν ἔνδελεχῶς ὑπὸ τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ νὰ παραπεμφθοῦν αἱ ὑποθέσεις, ἀναλόγως, εἴτε εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα, ἔαν προκύπτῃ περίπτωσις ποινικῆς διώξεως εἴτε εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Δημοσίας Ὑπηρεσίας διὰ κυρώσεις πειθαρχικῆς μορφῆς εἴτε καὶ πρὸς τὴν Κυθέρηντιν μὲ εἰσήγησιν ἀποπομπῆς τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, διὰ λόγους δημοσίου συμφέροντος, ἐκ τῶν τάξεως τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

Εἰσηγοῦμαι ἐπομένως ὅπως ή περαιτέρω συζητήσις τοῦ θέματος τερματισθῆ, ὅπως ψηφισθῇ ὁ Συμπληρωματικὸς Προϋπολογισμὸς καὶ ὅπως ή Βουλὴ ἔξουσιοδοτήσῃ τὸν Πρόεδρον αὐτῆς, ἔαν συμφωνῇ ἐπὶ τῶν εἰσηγήσεών μου, νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Κυθέρηντιν τὴν λῆψιν τῶν μέτρων τὰ ὅποια ἔχω ἀναφέρει.

Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης ἔχει τὸν λόγον.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Τὸ θέμα τὸ ὅποιον συζητοῦμεν εἶναι πολὺ σοθαρὸν καὶ λυποῦμαι νὰ παραπέρησα ὅτι ή ζημία ἐγένετο ἥδη.

Ἐλέχθησαν σοθαραὶ φράσεις κατά τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ παρ' ὅλον ὅτι αἱ φράσεις ή αἱ κατηγορίαι εἶναι ἐντελῶς ἀδριστοί, ἐν τούτοις θὰ ἤχησουν πολὺ κακῶς εἰς τὰ δτα ἐκείνων οἱ ὅποιοι τὰς ἤκουσαν καὶ ἐκείνων οἱ ὅποιοι θὰ τὰς ἀναγνώσουν αὔριον εἰς τὰς ἔφημερίδας.

Ἡ πίστις τοῦ κοινοῦ τῆς Κύπρου πρὸς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν διεσαλεύθη καὶ ἐντίμως καὶ εὐσεβάστως ὑποθάλλω ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνη περαιτέρω συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

Εὐσεβάστως διαφωνῶ μὲ τὴν ἀποψιν, ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ὅτι πρέπει τὸ θέμα νὰ μελετηθῇ καὶ νὰ παραπεμφθῇ εἰς οἰανδήποτε Ἐπιτροπὴν πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως παραπεμφθῇ ἀργότερον εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα ή εἰς οἰανδήποτε ἄλλην Διερευνητικὴν ή Δικαστικὴν Ἀρχὴν ή Ἐξουσίαν.

Τίποτε τὸ συγκεκριμένον δὲν ἔχομεν ἐναντίον τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας μας πλὴν τῶν ἀτυχῶν καὶ ἀκαίρων ἐκφράσεων ή ἀπόψεων τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Χατζηγρακλέους καὶ θὰ ἐπεθύμουν νὰ τὸν παρακαλέσω ὅπως ἀποσύρῃ ταύτας, διότι ἔαν τὰς ἀποσύρῃ ή περαιτέρω συζητήσις τερματίζεται καὶ τὸ κῦρος τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας μας, τὸ δημοσίον διεσαλεύθη ἥδη, εἶναι δυνατὸν νὰ διασωθῇ. Ἐάν πράγμαστι ὑπάρχουν περιπτώσεις δημοσίων ὑπαλλήλων οἱ δημόσιοι καταχρῶνται τῆς θέσεώς των διὰ τὸν αἱ β σκοπὸν, δύναται νὰ ἔξετασθῇ ἐκάστη περίπτωσις ιδιαιτέρως καὶ δημόσιος ὑπάλληλος, δημόσιος εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ ἔνοχος οἰωνδήποτε παραπόματος, ὑπάρχει ή διαδικασία νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ὑπηρεσίαν ή εἰς τὸ ἀρμόδιον Δικαστήριον διὰ τὰ περαιτέρω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θά ύπηρξε κάποια παρανόησις. Δὲν εἰσηγήθην ἡ Βουλὴ νὰ διορίσῃ Διερευ-
νητικὴν Ἐπιτροπὴν. Ἀνεφέρθην εἰς τὸ διτὶ δὲ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκά-
λεσε τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, προέβη εἰς ὁρισμένας παραπτηρήσεις αἱ
δόποιαι ἔγιναν δημοσίως γνωσταὶ ὡς πρὸς τὴν συμπεριφορὰν ὥρισμένων ὑπαλ-
λήλων καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀτασθαλίας ὥρισμένων ὑπαλλήλων, παρῆλθεν ἔκτοτε
ἀρκετὸς χρόνος καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ἰσχυρισμοὶ διτὶ ἔξακολουθεῖ ἡ κατά-
στασις νὰ παραμένῃ ἡ ίδια θὰ ἔπειπε, διὰ τὴν προστασίαν τοῦ κύρους τῆς πλειο-
ψηφίας, τῆς μεγίστης πλειοψηφίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῆς ἐν γένει
Ὑπηρεσίας, αἱ περιπτώσεις ἢ αἱ καταγγελίαι αἱ δόποιαι περιῆλθον εἰς γνῶσιν
τῆς Κυθερνήσεως νὰ διερευνθῶσιν, ὡς εἴθισται εἰς δλα τὰ κράτη, ὑπὸ ἀνεξαρ-
τήτου Ἀνακριτικῆς Δικαστικῆς Ἐπιτροπῆς. Διὰ νὰ ἔξετασθῇ κατὰ πόσον
εὐσταθοῦν αἱ κατηγορίαι ἢ ὅχι, προτοῦ παραπεμφθοῦν, διότι δὲν εἰναι μόνον
ποινικὰ παραπτώματα ἢ ἀδικήματα ποὺ πιθανὸν νὰ προκύψουν. Δυνατὸν ἔνας
ὑπάλληλος π.χ. νὰ χρησιμοποιῇ τὴν θέσιν του οὐχὶ διὰ νὰ δωροδοκήται ἀλλὰ
παραλλήλως μὲ τὴν ἔξασκησιν ιδιωτικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ νὰ χρησιμοποιῇ¹
τὴν θέσιν του πρὸς προώθησιν τοῦ ιδιωτικοῦ του ἐπαγγέλματος. Τοῦτο πιθανὸν
νὰ μὴν ἀποτελῇ ποινικὸν ἀδίκημα, ἀλλὰ νὰ ἀποτελῇ πειθαρχικὸν ἀδίκημα
δυνάμει τῶν Κανονισμῶν περὶ Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

* Ο. κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Σήμερον ἐνώπιον τοῦ Σώματος δὲν ὑπάρχουν συγκε-
κριμέναι κατηγορίαι. Ἀπλῶς ὁ ἐντιμος συνάδελφος κ. Χατζηρακλέους ἔξε-
τόξευσεν ἀστρίστους κατηγορίας.

"Υφίσταται ἡ νομοθεσία μας καὶ συμφώνως τῆς νομοθεσίας μας τὸ ἀρμόδιον
Ὑπουργείον δύναται νὰ διερευνήσῃ μίαν ὑπόθεσιν ὑπαλλήλου του δὲ ὅποιος
ἐνεργεῖ κατὰ τρόπον παράνομον ἢ ἀπαράδεκτον. Ἐξ ἀλλου ὑπάρχει δὲ Γενικὸς
Εἰσαγγελεὺς τῆς Δημοκρατίας καὶ ἐκάστη περίπτωσις διερευνωμένη εἶναι δυ-
νατὸν νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα, νὰ μελετήσῃ τὴν ὑπόθεσιν
καὶ, ἐάν ὑπάρχῃ κατὰ τὴν γνώμην του θάσιμος ὑπόθεσις, νὰ κατηγορήσῃ δη-
μοσίως τὸν ὑπεύθυνον ὑπαλλήλον ἢ καὶ νὰ συμβουλεύσῃ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουρ-
γείον νὰ λάθῃ πειθαρχικὰ μέτρα ἐναντίον του ἐάν ἡ περίπτωσις τὸ ἐπιτρέπῃ.

"Επομένως εὐσεβάστως καὶ πάλιν ἐπαναλαμβάνω διτὶ δὲν Өλέπω διατὶ συζη-
τοῦμεν τὸ θέμα αὐτό, τὸ δόποιον προέκυψεν ἀπὸ ἐντελῶς ἀστρίστους κατηγορίας
καὶ ἐφ' ὅσον εἶναι ἀστρίστοι αἱ κατηγορίαι, προσωπικῶς, ὡς νομικός, τὰς θεωρῶ
καὶ ἀδασίμους καὶ δὲν νομίζω διτὶ ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἀσχολήσαι μὲ τόσον
ἀστρίστα πράγματα τὰ δόποια εἰς τὴν γλῶσσαν τὴν καθομιλουμένην δὲν εἶναι
τίποτε ἄλλο ἀπὸ αὐτὸ ποὺ ἀποκαλοῦμεν «κουτσομπολιόν».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

* Ο. κ. Κώστας Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Πιστεύω διτὶ μὲ τὰς ἀγορεύσεις αἱ
δόποιαι ἔγιναν ἐνώπιον τοῦ Σώματος ἐπὶ τοῦ θέματος ἐπὶ τοῦ δόποιου ὀμιλησεν
δ. κ. Χατζηρακλέους τὸ κύρος τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων δὲν θίγεται καὶ ἡ
ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ διατηρεῖται πρὸς αὐτοὺς διότι ἡ καταπληκτικὴ πλειο-
ψηφία τῶν Βουλευτῶν, πλὴν μιᾶς περιπτώσεως, αὐτῆς τοῦ ἐντίμου συναδέλφου
κ. Χατζηρακλέους, ἀναγνωρίζει τὴν προσφοράν τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων
ποὺς τὸν λαόν, πρὸς τὴν Κυθερνήσιν καὶ πρὸς δλον τὸ ἔργον τὸ δόποιον ἐπι-
τελεῖται.

Μίαν παρατήρησιν ἔχω νὰ κάμω, εἰς τὴν ἀκόλουθον σύγκρισιν ἡ ὅποια, δυστυχῶς, γίνεται ἀπὸ πολλούς. Ὁμιλοῦμεν συνεχῶς, ή διάλογοι καὶ παρουσιάζουν ὅτι ἡ Ἀποικιακὴ Κυθέρνησις μᾶς ἀφῆσε μίαν ὑπῆρεσίαν καθ' ὅλα ἀξίαν, συγκρινομένην πρὸ παντός μὲ τὴν σημερινήν. Παραθέλεουν οἱ ἔντιμοι κύριοι, εἴτε συνάδελφοι ἐντὸς τῆς Βουλῆς, εἴτε ἐκτὸς τῆς Βουλῆς, τὴν κατάστασιν τῆς Ἀποικιοκρατίας, ὅτι δηλαδὴ ἐπρόκειτο τότε περὶ ὑπαλλήλων πολὺ ἐλαχίστων, Ισαρίθμων πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους μᾶς σημερινῆς ἐπιχειρήσεως. "Οτι ἐπρόκειτο περὶ ἐνὸς Προϋπολογισμοῦ, τοῦ ὅποιου ἐπελαμβάνετο ἡ τότε Κυθέρνησις, 3, 4 ή 5 τὸ πολὺ ἐκατομμυρίων λιρῶν καθ' ἕκαστον ἔτος, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐνὸς καθεστῶτος κατὰ τὸ ὅποιον ἡ ἀπόφασις τοῦ τότε Τμήματάρχου ἢ ἀρμοδίου "Αγγλου Λειτουργοῦ ἥτο νόμος, ἥτο διάταγμα, καὶ δὲν ἔτιθετο εἰς ἀμφισθήτησιν, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μᾶς περιόδου κατὰ τὴν ὅποιαν δὲν εἶχε τὸ σημερινὸν μορφωτικὸν καὶ πολιτιστικὸν ἐπίπεδον, δὲν εἶχε τὰ μέσα συγκοινωνίας καὶ ἐπικοινωνίας μετὰ τῆς Κυθερνητικῆς μηχανῆς, καὶ ὅτι ὅλα ἔγινοντο ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ λαοῦ.

Σήμερα δὲ λαός μας ἔχει ἀποκτήσει μεγαλυτέραν μόρφωσιν καὶ ἔχει περισσότερας ἀπαιτήσεις. Πολὺ δρθῶς ἀνέφερεν ὁ συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος ὅτι πολλὰ παράπονα τὰ ὅποια παρουσιάζονται ἀφοροῦν καὶ περιπτώσεις κατὰ τὰς ὅποιας δὲ καθένας νομίζει ὅτι ἡ εἰσήγησις του ἢ ἡ ἀπαίτησις του πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ ἢ νὰ ίκανοποιηθῇ. Αὐτά, δῆμος, δὲν ἀποτελοῦν κανόνα.

Εἶναι γεγονός ὅτι δημιουργοῦμεν τώρα μίαν μεγάλην Κυθερνητικὴν "Υπηρεσίαν. Δημιουργοῦμεν μίαν "Υπηρεσίαν ποὺ πρόκειται νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς ἔνα Προϋπολογισμὸν πέριξ τῶν £ 40.000.000, ἀπὸ τὸν ὅποιον ὅλοι ἔχομεν ἀπαιτήσεις, μηδὲ ἡμῶν τῶν Βουλευτῶν ἔξαιρουμένων, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων, κ.λ.π. "Υπάρχουν ἄλλωστε τόσοι ἐπηρεασμοὶ καὶ τόσαι ἐπεμβάσεις.

Δὲν παραγνωρίζω τὸ γεγονός ὅτι ὑπάρχουν περιπτώσεις ἐλάχιστοι ποὺ μπορεῖ νὰ μὴν τιμοῦν τὸ δνομα τοῦ Δημοσίου "Υπαλλήλου. Δὲν πρέπει δῆμος εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν νὰ λέγωμεν ὅτι «δό ποντικός ἔφαγε τὸ τυρί, ἀρα τὰ ποντίκια ἔφαγαν τὸ τυρί». Δηλαδὴ ἐὰν ἔνας Δημόσιος "Υπάλληλος ἔφταιξεν εἰς κάτι ἦ ἔκαμε τὴν α ἢ τὴν β ἀτασθαλίαν δὲν σημαίνει ὅτι εὐθύνονται ὅλοι οἱ ὑπαλλήλοι ἐκείνης τῆς υπηρεσίας ἢ ὅλη ἡ Δημοσία "Υπηρεσία.

"Επισκέπτομαι ἀρκετά Τμήματα τούλαχιστον εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου, καὶ εἶναι πολλὰς φοράς διὰ νὰ χαίρεσαι αὐτοὺς τοὺς ὑπαλλήλους, κυρίως τοῦ Κτηματολογίου, τοῦ Ταχυδρομείου, τοὺς διαφόρους ὑπαλλήλους τοῦ Τελωνείου, οἱ ὅποιοι κόπτονται πῶς νὰ ἔχυτερετήσουν τὸν λαὸν καὶ ἀναγνωρίζουν τὴν προτεραιότητα καὶ τὴν ἀνάγκην νὰ ἔχυτερετήσουν ὥστε εἴτε τὰ ἐμπορεύματα νὰ φύγουν, εἴτε δὲ χωρικός νὰ φύγῃ ἐγκαίρως ἀπὸ τὸ Κτηματολόγιον διὰ νὰ προλάβῃ τὴν συγκοινωνίαν του, εἴτε αἱ ἐπιστολαὶ νὰ κυκλοφορήσουν ἐγκαίρως, κ.λ.π. Δὲν θέλω μὲ αὐτὰ νὰ πῶ ὅτι ὄλοι ὑπαλλήλοι δὲν ἔργαζονται, ἀλλὰ ὅτι ἡ γενικὴ εἰκὼν εἶναι πράγματι αὐτῆς, χωρὶς νὰ θέλωμεν νὰ κολακεύσωμεν κανένα—δὲν δημιουργοῦμεν διὰ νὰ κολακεύσωμεν τοὺς Δημόσιους "Υπαλλήλους οὕτε διὰ δημοκρίαν. "Οφείλομεν νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι οἱ Δημόσιοι "Υπάλληλοι ἔργαζονται καταπληκτικῶς καὶ ἐν τῇ συντριπτικῇ πλειοψηφίᾳ των εὐσυνείδητα καὶ ἀποδοτικά.

"Ἐὰν τὸ σύστημα λειτουργίας τῆς Κυθερνητικῆς "Υπηρεσίας ἐμποδίζῃ ἀρκετά μέλη της ἢ αὐτάς ταύτας τὰς "Υπηρεσίας νὰ μᾶς ίκανοποιήσουν, εἶναι δι' αὐτὸ ποὺ δημιουργοῦμεν περὶ τῆς ἀναδιαρθρώσεως καὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς Κυθερνητικῆς "Υπηρεσίας διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὅποιας δλοι, νομίζω, ἔχομεν ἀπαιτήσιν καὶ πρέπει δλοι νὰ συμβάλωμεν ὥστε ἡ Κυθερνητικὴ "Υπηρεσία νὰ ἔργασθῇ εὐχερέστερον. Μὲ αὐτὸ θέθαια δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ἔχομεν ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτὴν. "Επομένως ψηφίσματα καὶ διαθεσιαίσσεις μέσω τοῦ Προέδρου πρὸς τὴν "Εκτελεστικὴν "Εξουσίαν ἢ πρὸς τοὺς Δημόσιους "Υπαλλήλους δὲν ἔχουν θέσιν, διότι πιστεύω ὅτι ἀπὸ δλας τὰς πλευράς, ἀπὸ δλους τοὺς συνα-

δέλφους, ἀναγνωρίζεται αὐτή ή ἱκανοποίησις τὴν δποίαν σήμερα τὸ Σῶμα ἐκπφράζει πρὸς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν.

Εὔχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραμένει, δύμας, ἀσάλευτον τὸ γεγονός ὅτι η Βουλὴ καλεῖται σήμερον νὰ ἔγκρινῃ μίαν ἐπιπρόσθετον δαπάνην διὰ τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν. Παραμένει τὸ γεγονός ὅτι δὲ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ως δὲ πλέον ὑπεύθυνος, δημοσίως ἔψεξε, ἐάν οχι ὀλόκληρον τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν, τούλαχιστον μίαν κατάστασιν ἐντὸς τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, καὶ παρεμένει τὸ γεγονός ὅτι οὕτη η Βουλὴ οὔτε η Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἔλασθον μέτρα ἐκ τῶν δποίων νὰ φαίνεται ὅτι ἐπεσημάνθησαν ἐκείνοι ἐκ τῶν μελῶν τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας οἱ δποῖοι δὲν ἐκτελοῦν τὸ καθήκον των ή καταχρῶνται τοῦ καθήκοντός των καὶ ὅτι ἐλήφθησαν οἰαδήποτε πειθαρχικά ή ἄλλα μέτρα ἐναντίον των.

Ἡ ἔξυγιανσις μιᾶς καταστάσεως, δοσον ἀσήμαντος καὶ ἔαν εἶναι, εἰς τοὺς κόλπους τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας διὰ τὴν δποίαν η Κυβέρνησις φέρει τὴν εὐθύνην εἰς πρῶτον βαθμόν, καὶ εἰς δεύτερον βαθμόν η Βουλὴ, η δποία ἔγκρινει δαπάνην δι' αὐτὴν τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν μπορεῖ νὰ παραμένῃ ἀπαρατήρητος ἐπὶ μακρὸν ἀπὸ τὸ Σῶμα τοῦτο.

Δὲν συμφωνῶ μὲ δσα ἀνέφερεν δ. κ. Χατζηρακλέους, λαμβάνω, δύμας, ως δεδομένον ὅτι ἀπὸ τὴν Βουλὴν ζητεῖται σήμερον νὰ ἔγκριθῇ αὕησις μιᾶς δαπάνης ἐνῷ διετυπώθησαν σοθαραὶ καπηγορίαι ἀπὸ τὸν Ἀνώτατον Ἀρχοντα τοῦ Κράτους ως πρὸς τὴν κατάστασιν ἐντὸς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ ὅτι δὲν ἐλήφθησαν οἰαδήποτε μέτρα πρὸς διόρθωσιν αὐτῆς τῆς καταστάσεως, ἐνῷ ταυτοχρόνως ζητεῖται αὕησις μεγαλυτέρας δαπάνης διὰ τὴν Δημοσίαν αὐτὴν Ὑπηρεσίαν. Ἐπομένως εἰσηγοῦμαι δπως η δαπάνη ἔγκριθῇ εἰς τὸ παρὸν στάδιον, ἀλλὰ δπως ζητηθῇ καὶ η διερεύησις τοῦ δλου θέματος δι' ἀντικειμενικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ δοθοῦν τὰ στοιχεῖα δστε καὶ τὸ κύρος τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας νὰ παραμένῃ ἀθίκτον ἀλλὰ καὶ ταυτοχρόνως πειθαρχικά μέτρα νὰ ληφθοῦν ἐναντίον ἐκείνων τῶν ὑπαλλήλων, μεμονωμένων περιπτώσεων, οἱ δποῖοι διὰ τῶν ἐνεργειῶν των φθείρουν τὸ καλὸν δνομα τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας η δὲν ἔξυπηρετοῦν τὸ δημόσιον συμφέρον.

Ο. κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Είμαι θέσθαιος ὅτι ούδεις ἐξ ήμῶν θὰ ηθελε νὰ μειώσῃ ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον τὸ κύρος τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, πολὺ περισσότερον νὰ κλονίσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν διότι ἔαν συνέθαινε τοιοῦτον τι πιστεύω ὅτι θὰ ήτο πάρα πολὺ σοθαρόν. Χρειαζόμεθα τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν διὰ νὰ ἔξυπηρετῇ καλύτερον τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, διὰ νὰ ἔξυπηρετῇ καλύτερον δ. τι σχετίζεται μὲ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας. Οσα ἐλέχθησαν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος πιστεύω ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρεξηγηθοῦν ως συνιστῶντα ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

Θὰ ηθελα νὰ συμφωνήσω μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Προέδρου τοῦ Σῶματος ὅτι δὲ διορισμὸς μιᾶς Διερευνητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ μέρους τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας θὰ ἐθοήθει, εἰς ἀποφασιστικὸν βαθμόν, εἰς τὸ νὰ θωρακισθῇ τὸ κύρος τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἀπὸ τὰς οἰαδήποτε κακοθεούλους φήμας καὶ, ταυτοχρόνως, ἐκεῖ καὶ δπου διαπιστώνονται ἀτασθαλίαι, δλίγαι η πολλαὶ δσας θὰ διαπιστώσῃ η Διερευνητικὴ Ἐπιτροπή—νὰ ἐκτεθοῦν δημοσίως καὶ νὰ ὑποστοῦν τὰς ἀπαιτουμένας κυρώσεις οἱ Δημόσιοι Ὑπάλληλοι, οἱ δποῖοι εὐθύνονται διὰ τὰς οἰαδήποτε ἀτασθαλίαις.

Πιστεύω δτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον προστατεύομεν πραγματικῶς τὸ κῦρος τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ συμβάλλομεν ὅστε νὰ διατηρηθῇ ἀκλόνητος ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Μὲ τὴν συζήτησιν τοῦ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἡ ἀναφορά ἡ ὅποια ἔγινεν εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν καὶ αἱ κρίσεις αἱ ὅποιαι ἔξεφράσθησαν διὰ τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Μέλους κ. Χατζηρρακλέους ἔδωσαν τὴν ἐντύπωσιν δτι ἡ Δημοσία Ὑπηρεσία, καὶ δὴ εἰς μεγάλον θαθμόν, χωλαίνει. "Ἔχω τὴν γνώμην δύως δτι ἡ εἰσήγησις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς, πράγματι θὰ θωρακίσῃ τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν οὕτως ὅστε νὰ μὴ διασύρεται τὸ κῦρος τῆς καὶ οἰαδήποτε κρίσεις νὰ μὴ δημιουργοῦν ἐντυπώσεις ἐναντίον τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Εἶναι δρθὸν νὰ σταματήσω εἰς τὴν εἰσήγησίν σας, εἰς τὴν εἰσήγησιν μᾶλλον περὶ συστάσεως μιᾶς Διερευνητικῆς Ἐπιτροπῆς. Τώρα, ἐάν καλῶς ἡ κακῶς λειτουργή ἡ Δημοσία Ὑπηρεσία ἡ ἐάν χωλαίνῃ, ἐν πολλοῖς, αὐτὸς ἡ Βουλὴ μᾶλλον δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὸ ἔξακρισθῇ. Καὶ ἐφ' δοσον, δπως πολὺ δρθὸς εἴπετε, ἔγινεν ἐκ μέρους αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἡγέτου τοῦ Κράτους μία δημοσία ἐπίκρισις, ἡ κριτική, μᾶλλον, δοσον ἀφορᾶ τούλαχιστον Τμῆμα τῆς Δημοσίας αὐτῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὀρισμένων ἐνεργειῶν τῆς Ὑπηρεσίας διὰ ταῦτα σταματῶ εἰς τὴν εἰσήγησιν δπως συσταθῆ μία Διερευνητική Ἐπιτροπή, ἀλλὰ δράττομαι τῆς εὐκαιρίας νὰ πῶ δτι ἡ Διερευνητικὴ αὐτὴ Ἐπιτροπὴ μπορεῖ νὰ γίνη αὐτοτελῶς καὶ ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς αὐτῆς. Δηλαδὴ ἐννοῶ δτι εἶναι καιρὸς ἡ Βουλὴ αὐτὴ νὰ λάβῃ μίαν πρωτοθουλίαν καὶ νὰ προχωρήσῃ εἰς μερικούς τομεῖς, δπως ἐν προκειμένῳ, ὃς καὶ εἰς ἄλλους παρομοίους. Δηλαδὴ νὰ προθῇ εἰς τὴν σύστασιν μιᾶς Εἰδικῆς τῆς Διερευνητικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν ἐν γένει. Ἡ τοιαύτη ἐνέργεια θὰ ἔχῃ διττὸν διντικειμενικὸν σκοπόν. Οὕτω, πρώτον, ἡ Βουλὴ αὐτὴ καθ' ἔαυτήν, θὰ ἐνημεροῦται ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐκάστοτε ἐπιψηφίσεως ἡ μὴ τῶν σχετικῶν νόμων τοῦ Κράτους καὶ δεύτερον, τὰ πορίσματα τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς θὰ στραφοῦν κεχωρισμένως καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς καθ' ἔαυτῆς καὶ τῆς δῆλης Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

*Ἐπαναλαμβάνω δτι δύναται καὶ πρέπει καὶ ὀφείλει τὸ Σῶμα αὐτὸν νὰ ιδρύσῃ ίδικήν του Ἐπιτροπὴν Διερευνητικήν, δοσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τῆς ἐν γένει Δημοσίας Ὑπηρεσίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐάν καὶ κατὰ πόσον ἡ Κυβέρνησις θὰ προθῇ εἰς σύστασιν ίδικῆς τῆς Ἐπιτροπῆς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ο κ. Σαμψών εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Συμφωνώ μὲ τὴν ἀποψίν τὴν διοίαν ἔξεφρασεν διάξιότιμος συνάδελφος κ. Ξάνθος Κληρίδης. Ἐὰν ἀποδεχθῶμεν τὴν ίδικήν σας εἰσήγησιν πρὸς τὴν Κυθέρνησιν περὶ συστάσεως μιᾶς ἐκ Δικαστικῶν Ἐπιτροπῆς, ἡ διοία διὰ διερευνᾶς τυχὸν ἀτασθαλίας καὶ παραπτώματα Δημοσίων Ὑπαλλήλων, εἶναι ὡσάν νὰ ἔρχωμεθα, κύριε Πρόεδρε, νὰ δεχθῶμεν ἀθασίμους κατηγορίας εἰς θάρος τοῦ δημοσιούπαλληλικοῦ μας κόσμου. Ἐδῶ, κύριε Πρόεδρε, ἔξετο-ξεύθησαν ἀθασίμοι φῆμαι. Δὲν ἐδόθη οὐδεμία συγκεκριμένη περίπτωσις κλο-πῶν, ἀτασθαλιῶν καὶ κερδοσκοπίας εἰς θάρος τοῦ λαοῦ τῆς Κύπρου ἀπὸ Δη-μοσίους Ὑπαλλήλους. Ἰσως νὰ ὑπάρχουν τέτοια παραδείγματα. Ὁμως, κύριε Πρόεδρε, δὲν μποροῦμεν νὰ δεχθῶμεθα τὰς φῆμας, καὶ θάσει τῶν φημῶν αὐτῶν νὰ εἰσηγούμεθα πρὸς τὴν Κυθέρνησιν τὴν σύστασιν μιᾶς τέτοιας Ἐπι-τροπῆς.

Κύριε Πρόεδρε. Εἴπατε δὴ ἡ Αὔτου Μακαριότης δι Πρόεδρος τῆς Δημο-κρατίας Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος είχε καταγγείλει καὶ ἐπικρίνει μέρος τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας. Ὁμως καὶ αὐτὸς δι Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημο-κρατίας δὲν ἐπροχώρησε, κύριε Πρόεδρε, εἰς τὴν σύστασιν Ἐπιτροπῆς διότι καὶ εἰς τὰ ἰδιά του αὐτιά φαίνεται είχαν φθάσει μόνον φῆμαι. Ἐὰν ἐγνώ-ριζεν δι Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας γεγονότα καὶ συγκεκριμένας ἀτασθαλίας εἶμαι θέθαιος δὴ θά προέβαινεν εἰς τὴν σύστασιν μιᾶς τοιαύτης Ἐπιτροπῆς ἐκ Δικαστικῶν καὶ θά ἐδοκίμαζε τούλαχιστον νὰ πατάξῃ καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν συνέχισιν τῶν ἀτασθαλιῶν. Ὁμως, κύριε Πρόεδρε, αἱ φῆμαι δὲν δύνανται νὰ ἀμαρτύρωνται τὰ μέτωπα καὶ τὴν καρριέραν ἐγνωσμένης ἀξίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων. Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, δὴ ἀρκετά συνεζητήσαμεν καὶ ἀρκετά ἡνέχθημεν νὰ κατακρίνωνται οἱ Δημόσιοι Ὑπάλληλοι. Ἄς τε-λειώσῃ μέχρις ἐδῶ ἡ συζήτησις καὶ ἐάν ἡ Ἐκτελεστική Ἐξουσία ἡ Μέλη τῆς Βουλῆς ἔχουν εἰς χείρας τῶν συγκεκριμένας καταγγελίας, ἀς σπεύσουν εἰς τὰ Δικαστήρια καὶ εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα καὶ εἰς τὴν Ἀστυνομίαν νὰ καταγ-γείλουν τὰς συγκεκριμένας περιπτώσεις ἀτασθαλιῶν, κλοπῶν, καὶ νὰ εἰσθε θέθαιοι δὴ ἡ δικαιοσύνη θὰ ἀποδοθῇ κατὰ τὸν πρέποντα τρόπον.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

‘Ασχέτως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, νομίζω δὴ ἡ σύ-στασις μιᾶς Διερευνητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἐπιθάλλεται. Καὶ αὐτὴ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐπιλαμβάνεται θεμάτων τὰ διοῖα θὰ ἀποστέλλωνται πρὸς αὐτὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Διότι δὲν είναι αὐτὸς τὸ μόνον θέμα ἀπὸ τὸ διοῖον προέκυψαν δυσχέρεια. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα θέματα τὰ διοῖα πιθανὸν νὰ χρήζουν μιᾶς διερευνῆσεως ἀπὸ μίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν. Ὡς π.χ. κατηγορία ἐναντίον ὀρισμένων νοσοκομείων, ἡ ἐναντίον τῆς Ἀστυνομίας, κ.λ.π. Ὑπάρ-χουν πολλὰ θέματα τὰ διοῖα αὐτὴ ἡ Ἐπιτροπὴ μπορεῖ νὰ διερευνήσῃ κατόπιν ἐντολῆς τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΓΡΑΚΛΕΟΥΣ :

‘Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Γνωρίζων τὴν σοθαρότητα τοῦ διου προθλήματος δὲν ήθέλησα νὰ χρησιμοποιήσω τὴν πρὸ πολλοῦ καιροῦ ληφθεῖσαν, τρόπον τινά, ἀπόφασιν νὰ ὅμιλοιν οἱ Βουλευταὶ ἐκ τοῦ προχείρου.

Διὰ τοῦτο καὶ διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ώμιλησα ἀπὸ γραπτοῦ, διότι ήθελα νὰ εἶπω πράγματι δσα ἀκριθῶς ἀνέγνωσα εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὰ ὅποια, ὡς ἐτόνισα, ἀπετέλουν τὰς προσωπικάς μου ἀπόψεις.

Δι' δσων ἀνέγνωσα εἰς τὴν Βουλὴν ἐτόνισα σαφῶς καὶ ἀπεριφράστως ὅτι μεταφέρω τὴν ὑπάρχουσαν εἰς τὴν κοινὴν γνώμην ἐντύπωσιν καὶ τὰς φήμας τὰς ὅποιας—θασίμως ἢ ἀθασίμως—διαδίδουν διάφοροι καὶ αἱ ὅποιαι φήμαι διασύρουν τὸ κῦρος τῆς μεγάλης πλειονότητος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀλλὰ καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς Κυθερήσεως.

Δὲν προέβην εἰς τὴν ἔκτόξευσιν πυραύλων κατὰ τῶν Δημοσίων "Υπαλλήλων. Οὔτε καὶ εἴμαι ὁ ἀνώτατος Δικαστῆς αὐτοῦ τοῦ τόπου διὰ νὰ προσάψω στοιχεῖα καὶ κατηγορίας ἐναντίον οἰουδήποτε. "Ομως, πιστεύω ὅτι εἶναι καθῆκον παντὸς Βουλευτοῦ νὰ μεταφέρῃ ἀπὸ τοῦ Βήματος αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τὴν ἐντύπωσιν τῆς κοινῆς γνώμης ἢ τὰ δσα διαδίδονται καὶ λέγονται, θάσιμα ἢ ἀθάσιμα. Εἶναι καθῆκον του νὰ μεταφέρῃ δλα ἐκεῖνα τὰ δποια φθείρουν καὶ τὴν Ἐκτελεστικὴν καὶ τὴν Νομοθετικὴν Ἐξουσίαν, καὶ τὸ κῦρος αὐτοῦ τοῦ τόπου, γενικώτερον.

Δὲν εἴμαι ἐναντίον τῶν Δημοσίων "Υπαλλήλων καὶ ὡς γνωρίζουν πλεῖστοι ἀπὸ τοὺς παρόντας Βουλευτάς, ως "Ἐπαρχιακός Γραμματεὺς τῆς Π.Ε.Κ. είχον συνεργασθῆ ἐπὶ μίαν δλόκληρον 12ετίαν μὲ Δημοσίους "Υπαλλήλους καὶ γνωρίζω ἐὰν ὑπάρχουν ἔντιμοι καὶ δξιοι δημόσιοι ὑπαλλήλοι. "Ομως, δὲν δυνάμεθα, χωρὶς νὰ ἔρευνήσωμεν, νὰ ἐπιτρέπωμεν εἰς ἐκείνους οἱ δποιοι, σκόπιμα, διὰ πολιτικοὺς ἢ δι' οἰουδήποτε ἄλλους λόγους, θέλουν νὰ φθείρουν καὶ τὸ κῦρος τῶν Δημοσίων "Υπαλλήλων ἀλλὰ καὶ τὸ κῦρος τῆς Κυθερήσεως καὶ εἰδικώτερον τὸ κῦρος τοῦ Προέδρου αὐτοῦ τοῦ τόπου, νὰ διαδίδουν καὶ νὰ ἐνσπείρουν τὰς φήμας αὐτάς ἀναφέροντες μέσα εἰς τὰ χωριά καὶ δνόματα ἀκόμη Δημοσίων "Υπαλλήλων ἢ δημοσίων δνδρῶν.

"Ἐζήτησα δποιας ἐπιταχυνθῆ ἢ δημιουργία τοῦ Γραφείου Παραπόνων καὶ ἔξυπρετήσεως τοῦ λαοῦ διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἢ εὐχέρεια καὶ δι' ἐμὲ καὶ δι' οἰουδήποτε δ δποιοις ἐπιθυμεῖ νὰ προασπίζεται τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τῶν Δημοσίων "Υπαλλήλων ἀλλὰ καὶ τοῦ Κράτους γενικώτερον, νὰ παρασπέμπῃ οἰουδήποτε δ δποιος μεταφέρει τὰς φήμας αὐτάς εἰς αὐτὸ τὸ Γραφείον διὰ νὰ τὰς καταγγέλλῃ ἐπισήμως.

Δὲν ἔζήτησα τὴν κεφαλὴν δλοκλήρου τῆς Δημοσίας "Υπηρεσίας ἐπὶ πίνακι. Δὲν ἔζήτησα τὴν καταδίκην τῶν Δημοσίων "Υπαλλήλων. "Ἐπαναλαμβάνω, μετέφερα ἀπλῶς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς μίαν ὑπάρχουσαν δημοσίαν καὶ μίαν σοθαράν κατάστασιν ἢ δποια πολλὰς φοράς μπορεῖ νὰ γίνεται ἐσκεμμένως καὶ χάριν πολιτικῶν συμφερόντων καὶ ἢ δποια, ἐπαναλαμβάνω, φθείρει εἰς ἀφάνταστον θαθμὸν δλόκληρον τὸν τόπον τοῦτον, τὸ Κράτος, τὴν Ἐκτελεστικὴν, ἀκόμη καὶ τὴν Νομοθετικὴν Ἐξουσίαν.

Καὶ πολλὰς φοράς εἰς τὰς διαδόσεις αὐτάς είμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ διδωμεν μίαν δπάντησιν. Πολλοὶ δμως μᾶς ἐρωτοῦν καὶ πάλιν ἐπιμόνως : Τι ἐπράξατε σεῖς, ἡ νέα Βουλή, ἀνεξαρτήτως τοῦ κόμματος εἰς τὸ δποιον ἀνήκετε, καὶ οἱ δποιοι ἔηγγελλατε εἰς τὸν λαὸν δτι θὰ ἀγωνισθῆτε διὰ νὰ ὑπάρξῃ μία ἀλλαγή, διὰ νὰ ὑπάρξῃ μία καλυτέρευσις καὶ μία πρόδοσις ; "Ἐπομένως τὸ νὰ μεταφέρῃ, τὸ νὰ τολμήσῃ, ἐὰν θέλετε, ἔνας Βουλευτὴς νὰ μεταφέρῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐνώπιον τῆς Κυθερήσεως, μίαν ὑπάρχουσαν κατάστασιν, ἢ δποια διαδίδεται καὶ λέγεται, δὲν εἶναι οὔτε κλονισμός τῆς πίστεως πρὸς τοὺς Δημοσίους "Υπαλλήλους οὔτε καὶ ἀσφαλῶς ζημία, ἀλλὰ καθῆκον καὶ ὑποχρέωσις. Ζημίαν δημιουργεῖ, κατ' ἐμέ, μεγαλυτέραν ἀπὸ οἵαν ἢ παροῦσα συνεδρία, δ ψιθυρος, δ ἐσκεμμένος, εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ψιθυρος, δ δποιος προέρχεται ἀπὸ δινθρώπους οἱ δποιοι, μὴ εύρισκοντες οἰουδήποτε ἄλλην θέσιν νὰ λάθουν, εύρισκουν τυχόν σφάλματα ἢ λάθη καὶ δημοσίων ἀκόμη ὑπαλλήλων, ἢ ἀδράνειαν δημοσίων ὑπαλλήλων, διὰ νὰ κατηγοροῦν τὴν Κυθέρησιν καὶ γενικώτερα δλας τὰς Ἀρχὰς καὶ Ἐξουσίας αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Δὲν πρόκειται, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, νὰ ἀποσύρω τὰ δσα ἀνέφερα διότι, ἀπλῶς, ἐπαναλαμβάνω ὅτι μετέφερα τὰ δσα ἡκουσα καὶ τὰ δσα, κατὰ τὴν γνώμην καὶ τὴν κρίσιν μου, διαδίδονται εὐρέως μέσα εἰς τὸν Κυπριακὸν λαόν.

Νὰ ἀποσύρω διὰ τοὺς Δημοσίους Ὑπαλλήλους; Τότε πρέπει νὰ ἀποσύρω τὴν ἐκτίμησιν, τὴν ὁποίαν ἔξεφρασα, πρὸς τὴν μεγίστην πλειονότητα τούτων. Δὲν πρόκειται νὰ ἀποσύρω αὐτὴν τὴν ἐκτίμησιν. Ἀλλὰ μετέφερα, ἐπαναλαμβάνω, διὰ τὴν κρίσιν μου, λέγεται καὶ διαδίδεται εἰς τὴν κοινὴν γνώμην. Καὶ ἐάν πράγματι ἐνδιαφερώμεθα διὰ τὴν πρόσπισιν τοῦ ὄντος τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, τότε θὰ πρέπει νὰ συμφωνήσωμεν, ώς Βουλή, μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἑντίμου Προέδρου τῆς Βουλῆς, δ ὁποῖος δρθῶς προσήγγισε τὸ θέμα καὶ ἐδήλωσεν ὅτι, πράγματι, ἐπειδὴ τόσον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἡκουόσθησαν ἢ μετεφέρθησαν καὶ πάλιν αἱ διάφοροι ὑπάρχουσαι φῆμαι, δσον καὶ ἀπὸ τοῦ Βήματος αὐτῆς τῆς Βουλῆς καὶ πάλιν μετεφέρθησαν ἐνώπιον τοῦ Σώματος τούτου, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐνώπιον τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, αἱ ὑπάρχουσαι αὐταὶ καὶ πάλιν φῆμαι, θὰ πρέπει χάριν καὶ τῆς τάξεως, χάριν τοῦ κύρους τῆς μεγίστης πλειονότητος τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, χάριν δμως καὶ αὐτῆς τῆς ὑπάρχεως αὐτοῦ τούτου τοῦ τόπου, δ ὁποῖος στηρίζει σήμερα, κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην, τὴν ὑπαρξίν του εἰς τὴν ἀξίαν ἢ καὶ εἰς τὴν ἑντιμότητα καὶ τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, ἀλλὰ κυρίως καὶ τῆς πολιτικῆς του ἡγεσίας ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζει τὸ σημερινὸν παρόν του ἀλλὰ καὶ τὸ ἔθνικόν του μέλλον, ἐπαναλαμβάνω ὅτι χάριν δλων αὐτῶν ἐπιθάλλεται νὰ ὑπάρξῃ αὐτὴ ἡ Ἐπιτροπή, ὅποτε, ἐάν πράγματι δὲν ὑπάρχουν μέσα εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν ἀνθρωποι ἔνοχοι, τότε θὰ λάμψῃ διδ μίαν ἀκόμη φοράν ἢ ἀλήθεια. Ἐάν ὑπάρχουν ἔνοχοι νὰ τιμωρηθοῦν διὰ νὰ λάμψῃ καὶ πάλιν ἡ ἀθωότης καὶ ἡ ἀξία ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν είναι ἔνοχοι, καὶ τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα σήμερον διασύρεται ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην ἢ ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ τὸ διασύρουν.

Δὲν παρεξηγῶ οἰονδήποτε συνάδελφον δ ὁποῖος πρὸς στιγμὴν ἵσως νὰ ἥθελησε νὰ μὲ μεφθῇ διότι προέβην εἰς τὴν χειρονομίαν αὐτὴν καὶ μετέφερα ἐνώπιον τοῦ Σώματος μίαν, κατὰ τὴν κρίσιν μου, ὑπάρχουσαν κατάστασιν. Πιστεύω ὅτι ἡ ἴδιότης μας τὸ ἐπιθάλλει, καὶ ἔχομεν καθῆκον νὰ μεταφέρωμεν εἰς τὴν Βουλὴν αὐτὴν τὴν ἑντύπωσιν, τὴν γνώμην, τὰς ἀπόψεις καὶ τὰ προθλήματα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, δ ὁποῖος καὶ μᾶς ἔχει φέρει εἰς αὐτὴν τὴν Βουλὴν. Ἐάν αὐταὶ αἱ ἀπόψεις πολλὰς φοράς ἢ καὶ ἐάν ἡμεῖς εἰς τὴν προσπάθειάν μας νὰ θοηθήσωμεν εἰς τὴν ἔξαλεψιν διαφόρων φημῶν καὶ διαδόσεων, ἢ καὶ εἰς τὴν ἔξαλεψιν κακοῦ ὑπάρχοντος ἐντὸς ἐνὸς γενικωτέρου συνόλου εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἀναφερώμεθα εἰς καταστάσεις οὐχὶ εὐχαρίστους, πιστεύω, κατὰ τὴν κρίσιν μου, ὅτι ἔτσι πρέπει νὰ πράττωμεν καὶ προσωπικῶς ἔτσι θὰ πράττω, ἔτσω καὶ ἐάν πρόκειται νὰ παρεξηγοῦμαι ἢ ἀπὸ συναδέλφους ἐντὸς τῆς Βουλῆς ἢ ἀπὸ φίλους ἐκτὸς τῆς Βουλῆς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ δώσω τὸν λόγον εἰς Βουλευτάς οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν δμιλήσει ἐπὶ τοῦ θέματος.

·Ο. κ. Λέανδρος Ζαχαριάδης. Δὲν δύνασθε ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Γραμματέως.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Παρὰ τὸν τόνον τῆς φωνῆς του, παρὰ τὸ σχῆμα λόγου καὶ παρὰ τὴν περὶ τοῦ ἑναντίου διαβεβαίωσίν του εἰμαὶ τῆς γνώμης ὅτι δ κ. Χατζηρρακλέους ἔχει ἀποσύρει τὰς ἐκτοξευθείας καπηγορίας ἑναντίον τῆς τάξεως τῶν Κυθερητικῶν Ὑπαλλήλων καὶ ώς ἐκ τούτου εἰσηγοῦμαι δπως τὸ θέμα θεωρηθῇ ως ληξαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν πρόκειται νὰ ἀπαντήσω ἐν ἑκτάσει εἰς ὅ, τι εἶπεν εἰς τὴν δευτερολογίαν του ὁ ἔντιμος Βουλευτής κ. Χατζηρακλέους. Ἀρκεῖ νὰ εἴπω ὅτι ἀρχικῶς ἥρχισε τὴν δμιλίαν του ὡς κατήγορος, εἰς τὴν δευτερολογίαν του μετεπήδησεν εἰς συνήγορον καὶ κατὰ κάποιον τρόπον ἥθελησε νὰ δικαιοιογήσῃ τὸ ὅ, τι εἶπεν εἰς τὴν ἀρχικήν του δμιλίαν μὲ τὸ ὅτι κυκλοφοροῦν εὐρέως φῆμαι καὶ διαδόσεις ἐναντίον τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ ἔπειδη κυκλοφοροῦν φῆμαι καὶ διαδόσεις ἐναντίον τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καλὸν εἶναι νὰ φέρωμεν αὐτὰς εἰς γνῶσιν τῆς Βουλῆς καὶ καλὸν εἶναι νὰ προχωρήσωμεν μάλιστα καὶ εἰς τὴν παραπομπὴν τοῦ δλου θέματος εἰς Διερευνητικήν Ἐπιτροπήν.

Αὐτὰ τὰ δλίγα εἰς ἀπάντησιν τῶν δσων εἶπεν ὁ κ. Χατζηρακλέους. Δὲν θέλω νὰ κουράσω τὸ Σῶμα μὲ ἑκτεταμένην ἀπάντησιν εἰς τὴν δευτερολογίαν του.

Ἐκεῖνο τὸ δποῖον δὲν ἀντιλαμβάνομαι, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἶναι τὸ τὶ θὰ πράξῃ αὐτὴ ἡ Διερευνητικὴ Ἐπιτροπή.

Ἐὰν μὲν ὑπάρχουν συγκεκριμέναι κατηγορίαι, συγκεκριμέναι περιπτώσεις ἀτασθαλιῶν ἐκ μέρους Κυβερνητικῶν Λειτουργῶν, τὸ δλον θέμα παραπέμπεται ἀμέσως εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ συγκεκριμένη κατηγορία, ὑπάρχουν αἱ ἀθάσιμοι κατηγορίαι τοῦ κ. Χατζηρακλέους καὶ ἄλλων.

Ἡ Διερευνητικὴ αὐτὴ Ἐπιτροπὴ τὶ θὰ πράξῃ; Ὑποθέτω ἡ Διερευνητικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ ἐπισκεφθῇ ἔκαστον Ὑπουργείον, ἔκαστον Τμῆμα, καὶ θὰ ἀρχίσῃ μίαν ἀνάκρισιν, ἀνάκρισιν ἡ δποῖα δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐπεκταθῇ εἰς δλους τοὺς ὑπαλλήλους καὶ νομίζω ὅτι κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν διασαλεύεται πραγματικῶς καὶ τὸ κῦρος καὶ ἡ ὑπόληψις δχι μόνον τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἀλλὰ καὶ τῶν ἀτόμων τὰ δποῖα στελεχώνουν τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν.

Ἐπαναλαμβάνω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἐὰν ὑπάρχουν συγκεκριμέναι κατηγορίαι, συγκεκριμέναι περιπτώσεις, τὸ δλον θέμα εἶναι ἀπλούστατον συμφώνως τῆς κειμένης νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐπιθυμῶ ἀπλῶς νὰ πῶ ὅτι πρέπει νὰ θεωρήσῃ τὸ Σῶμα ὅτι τὸ δλον θέμα εἰς τὸ παρὸν στάδιον ἔχει ἔξαντληθη.

Ἐὰν πρόκειται νὰ συζητήσωμεν τὴν ἀξίαν ἢ ἀπαξίαν τῆς Κυβερνητικῆς Ὑπηρεσίας, εἰσηγοῦμαι οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ πράξουν τοῦτο καὶ οἱ θεωροῦντες ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι τὸ καταλληλότερον πρὸς τοῦτο Σῶμα—ἔγῳ δὲν θεωρῶ ὅτι εἶναι τὸ καταλληλότερον Σῶμα, ἀντιθέτως θεωρῶ ὅτι εἶναι τὸ πλέον ἀναρμόδιον διὰ τοιαύτην ἐνέργειαν—νὰ ἐγγράψουν σχετικὸν θέμα διὰ τὰ περαιτέρω.

Θέλω νὰ πῶ ὅτι ἡ προταθεῖσα, ἵσως, κατ' οἰκονομίαν λύσις περὶ διαβιθάσεως τῶν λεγομένων ἔδω εἶτε εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν εἶτε εἰς ἀρμοδίαν Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ τὰ ἐρευνήσῃ ἀποτελεῖ ὑφαρπαγήν τῆς πρωτοθουλίας ποὺ πρέπει ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία νὰ ἔχῃ ἐπὶ τοῦ θέματος ἡ πολὺ φοβοῦμαι ὅτι ἡ ἀθώα, φαινομενικῶς, αὐτὴ ἐνέργεια θὰ ἔλθῃ νὰ δώσῃ κῦρος καὶ σημασίαν

εἰς ἐκεῖνο ἀκριθῶς πρὸς τὸ δόποιον ἀρχικῶς διμιλῶν ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς ἔξέφρασα τὴν ἔνστασίν μου ἐν σχέσει μὲ τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Χατζηηρακλέους λεχθέντα. Καὶ τοῦτο ἄς ἀποτελέση καὶ ἀπάντησιν εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Χατζηηρακλέους λεχθέντα κατὰ τὴν δευτερολογίαν του.

Εἶχα πεῖ, κ. Πρόεδρε, προσωπικῶς, τούλάχιστον, δτι οὐδόλως μέμφομαι τὸν κ. Χατζηηρακλέους καὶ εἶχα τονίσει τὰς δύο ἐπιφυλάξεις ὑπὸ τὰς δόποιας ἔθεσε τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα.

Πρῶτον, δτι ἀπετέλουν τὰ λεχθέντα του προσωπικάς αὐτοῦ ἀπόψεις καὶ, δεύτερον, δτι ἀνεφέροντο εἰς παραδείγματα ἡ μεμονωμένας περιπτώσεις. Εἰς τὴν δευτερολογίαν του καὶ ἵσως ἐπειδὴ καὶ δὲ τοῦ ἴδιος ἀντελήφθη δτι ὕφειλε νὰ ἐπεξηγήσῃ κάπως περαιτέρω τὴν θέσιν του προσέθεσε καὶ τρίτον λόγον, δτι ἀπλῶς μεταφέρει τὰς φήμας αἱ δόποια κυκλοφοροῦν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. Καὶ νομίζει, πιθανῶς, δτι ἀποτελεῖ τοῦτο δικαιολογίαν ἡ δικαίωσιν τῆς θέσεως τὴν δόποιαν ἔλαβεν ἐπὶ τοῦ θέματος. Ἀκριθῶς, δημοσίᾳ, ἐδῶ εἰναι ἡ ἐντονωτάτη ἔνστασίς μου ὡς πρὸς τὸν τρόπον τὸν δόποιον ἐπέλεξε διὰ νὰ ἐκθέσῃ τὰς ἀπόψεις του. Διότι φῆμαι καὶ θὰ κυκλοφορήσουν καὶ κυκλοφοροῦν καὶ οὐδέποτε πρόκειται νὰ τερματισθοῦν. Ἀποτελοῦν περιφρονήτεας καὶ ἀσημάντους φήμας ἐφ' ὅσον οι φορεῖς τῶν φημῶν αὐτῶν εἴτε δὲν ἔχουν τὸ θάρρος εἴτε δὲν ἔχουν τὸ ἐνδιαφέρον εἴτε δὲν ἔχουν τὰ μέσα αἱδοδείξεως τῶν φημῶν τὰς δόποιας λέγουν.

Υιοθέτησις δημοσίᾳ αὐτῶν τῶν φημῶν καὶ δὴ ἀναφορά των ἀπὸ τοῦ πλέον ἐπισήμου Βήματος τοῦ Κράτους, ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς, ἐνῶ ἐκφράζομεν ἡμεῖς οἱ ίδιοι, δηλαδὴ δ. κ. Χατζηηρακλέους δὲ τοῦ, τὴν ἐπιφύλαξιν δτι πιθανῶς νὰ πρόκειται μόνον περὶ φημῶν, ἀποτελεῖ, κατὰ τὴν γνώμην μου, κατακριτέαν πρᾶξιν, διότι τονίζει δτι αὐτὴ ἡ Βουλὴ εἰναι διατεθειμένη νὰ υἱοθετήσῃ ἀνεξέλεγκτους φήμας καὶ νὰ δώσῃ μάλιστα εἰς αὐτὰς τὰς φήμας καὶ τὸν μανδύαν τῆς σοθαρότητος ἡ τῆς ἐγκυρότητος. Ἐάν εἰναι μόνον φήμας τὰς δόποιας μεταφέρομεν ἐδῶ, ἄς παραμείνουν περιφρονήτεαι φῆμαι. Ἐάν ἔχωμεν λόγους νὰ πιστεύωμεν δτι αἱ φῆμαι ἐδράζονται πιθανῶς ἐπὶ πραγματικότητος καὶ γεγονότων, ἄς ἀφήσωμεν ἐκείνους ποὺ εἰναι κυρίως καὶ κατὰ πρῶτον λόγον ἀρμόδιοι διὰ τὴν διάλυσιν τῶν φημῶν νὰ λάθουν τὰ μέτρα τὰ δόποια ἐκεῖνοι κρίνουν δτι εἰναι δυνατόν νὰ ληφθοῦν.

Τὸ γεγονός δτι εἴτε δ. Πρόεδρος τοῦ Κράτους εἴτε ἄλλα δργανα εἰς συσκέψεις εὔρειας ἡ ίδιαιτέρας ἔχουν ἀναγγείλει πρόθεσιν ἡ ἐπιθυμίαν περὶ συστάσεως Διερευνητικῶν Ἐπιτροπῶν—εἰρήσθω ἐν παρόδῳ δτι ἐπρόκειτο ἀπλῶς περὶ σκέψεως καὶ οὐχὶ ἀναγκαστικῶς περὶ ἀποφάσεως—δὲν μὴ τι ἀλλο ἐπιφορτίζει αὐτὸ τὸ Σῶμα μὲ τὴν εὐθύνην νὰ παράσχῃ εἰς τοὺς σχόντας τὴν ίδεαν καὶ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς διερευνήσεως τῶν φημῶν ἡ τῶν κατηγοριῶν τὴν εὔχερειαν τῆς ἔξαντλήσεως τῶν μέσων—καὶ ἔχουν περισσότερα ἡμῶν μέσα—δῶς πρὸς τὴν πραγματικήν διερεύησιν κατὰ τρόπον ἀντικειμενικὸν καὶ δυνάμενον νὰ προσφέρῃ μαρτυρίαν ἰκανοποιητικήν διὰ Δικαστήρια.

Ακόμη δύο μόνον λέξεις, κ. Πρόεδρε, διὰ νὰ ἀναφερθῶ ἐπὶ τῆς πολυθρυλήτου ίδεας τοῦ Κυθερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

Διὰ τοὺς γνωρίζοντας τὰ πράγματα μπορεῖ νὰ ἰκανοποιήσῃ ἀπλῆ ἀναφορὰ εἰς τὰ παραδείγματα ἀλλων χωρῶν καὶ εἰς τὸ γεγονός δτι δὲ τύπος καὶ ἡ ποικιλία τοιούτων Ἐπιτρόπων ἀποτελεῖ θέμα συζητούμενον καὶ ἀπὸ κοινωνιολόγους καὶ ἀπὸ πολιτικούς ἐπιστήμονας. Οὕτε εὔκολος οὕτε ἀπλῆ εἰναι οὔτε λύσιν παρέχει ἡ δημιουργία ἐνὸς Γραφείου ὑποβολῆς παραπόνων, ἀπ' ἐναντίας θὰ ἔλεγα δτι ἵσως θὰ ἥτο ἐπικίνδυνος καὶ κατ' ἐπίφασιν λύσις ἡ τοιαύτη διαδικασία. Εἰναι ὄκρως πολύπλοκον τὸ θέμα. Μία χώρα, τούλάχιστον ἡ τελευταία ἡ δόποια εἰσήγαγε παρόμιον θεσμόν, ἥδη παραδέχεται δτι ἔχει ἀποτύχει πλήρως καὶ ἔγκατελείφθη δὲ θεσμὸς ἀπὸ τριμήνου, ἀλλαὶ δὲ χῶραι αἱ δόποια τὸν ἔχουν ἀπὸ πολλῶν ἑτῶν υἱοθετήσει, ἔχουν διαμορφώσει καὶ τὰς ἔξουσίας καὶ τὴν ἀρμοδιότητα, δπως πολὺ καλύτερον παντὸς ἀλλου, κ. Πρόεδρε, γνωρίζετε, διότι γνωρίζω δτι ἔχετε καταρτίσει εἰδικήν μελέτην ἐπὶ τοῦ θέματος.

Ἐπομένως ὃς μὴ μετατρέψωμεν μίαν παρατήρησιν, ἡ ὅποια ἐγένετο παρεμ-
πιπτόντως καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν, ἔξακολουθῶν νὰ πιστεύω, ἄλλου σχετικοῦ
θέματος, εἰς θέμα σημαντικὸν καὶ οὐσίας καὶ δὴ νὰ προτρέξωμεν τῶν ἐξελί-
ξεων καὶ νὰ δώσωμεν οὐσίαν, σημασίαν καὶ ἐγκυρότητα, ὃς μοῦ ἐπιτραπῆ
νὰ ἀναφέρω, εἰς τὰς φήμας, δπως δὲ ιδιος δὲ πρώτος λαλήσας ἔχει χαρακτηρίσει
αὐτάς, διὰ τῆς υιοθετήσεως τῶν φημῶν αὐτῶν ἢ τῶν ἐντυπώσεων, μὲ τὴν δι-
καιολογίαν δτι εἰς τὰς φήμας αὐτάς δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ οὐσία καὶ νὰ παρα-
πέμψωμεν αὐτάς εἰς οἰσαδήποτε ἄλλην διαδικασίαν ἔξετάσεώς των.

Ἐπομένως ὃς θεωρηθῇ τὸ δόλον θέμα ὡς λῆξαν ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ οἱ
νομίζοντες δτι ἡ Βουλὴ εἶναι τὸ ἀρμόδιον ὅργανον πρὸς περαιτέρω συζήτησιν
τοῦ θέματος, εἰσηγοῦμαι δπως ἔγγραφουν κατὰ τὸ πέρας τῆς συνεδρίας εἰδικὸν
θέμα δτε καὶ ήμεῖς θὰ ἔχωμεν πληρεστέραν εὐκαιρίαν νὰ διπαντήσωμεν καὶ
ἐπὶ γενομένων εἰσηγήσεων καὶ ἐπὶ μορφῶν διαδικασίας ἀλλὰ καὶ ἐπὶ καταγ-
γελιῶν, ἐάν τελικῶς ὑποθληθοῦν οἰσαδήποτε συγκεκριμέναι κατηγορίαι.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Χατζηγρακλέους, θὰ ἤθελα ὡς Πρόεδρος
τῆς Βουλῆς, ἀνεξαρτήτως οἰσαδήποτε διαδικασίας τὴν ὅποιαν θέλει νὰ ἀκο-
λουθήσῃ τὸ Σῶμα καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ κατὰ πόσον τὸ Σῶμα θέλῃ νὰ διορίσῃ
ἢ νὰ εἰσηγηθῇ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὸν διορισμὸν Διερευνητικῆς Ἐπιτροπῆς
ἐκ Δικαστικῶν ἐνώπιον τῆς ὅποιας νὰ τεθοῦν συγκεκριμέναι κατηγορίαι, νὰ
διαχωρίσω πλήρως τὴν θέσιν μου ἀπὸ ἐκείνην οἰσαδήποτε Βουλευτοῦ ἢ οἰσα-
δήποτε Κόμματος τὸ δόποιον θὰ ἔδεχτο νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ
παρόντος Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ ἀνευ τῆς διορίσεως Διερευνη-
τικῆς Ἐπιτροπῆς.

Οι λόγοι οἱ δποιοὶ ἐπιβάλλουν εἰς ἐμὲ τὴν ληψιν αὐτῆς τῆς θέσεως ἔχουν
ἐν συντομίᾳ ὡς ἀκολούθως :

Ο Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἐκάλεσε τοὺς Δημοσίους 'Υπαλ-
λήλους καὶ, πέραν τούτου, ἔθεώρησε σκόπιμον νὰ δώσῃ θαρύτητα εἰς τὰς δη-
λώσεις του καὶ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς συναντήσεως, καλέσας καὶ τοὺς Κοινο-
βουλευτικούς 'Εκπροσώπους τῶν Κομμάτων νὰ παρευρεθοῦν εἰς τὴν προανα-
φερθεῖσαν σύσκεψιν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προαναφερθείσης συσκέψεως διετυπώθησαν ὑπὸ τοῦ
Προέδρου τῆς Δημοκρατίας παρατήρησεις ὡς πρὸς ὁρισμένον μέρος ἢ τιμῆμα
τῆς Δημοσίας 'Υπηρεσίας. 'Ανεφέρθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας δτι
περιήλθον εἰς γνῶσιν του στοιχεία ἐκ τῶν δποιῶν προέκυπτεν δτι ὁρισμένοι
Δημόσιοι 'Υπάλληλοι δὲν ἔξετέλουν τὸ καθῆκον των, δὲν ἔχουν πρέπει τὸν Κυ-
πριακὸν λαὸν ἢ καὶ κατεχράσθησαν τῆς θέσεώς των διὰ σκοπούς ίδικού των
χρηματισμοῦ.

Θὰ ἀνέμενα ὡς ὑπεύθυνος πολίτης, ὡς Πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ ὡς ὑπεύ-
θυνος Βουλευτής, δτι τὸ πρόγραμμα δὲν θὰ παρέμενε μέχρι τῆς διαπιστώσεως αὐτῆς
ἀλλ' δτι θὰ διενηργοῦντο δλαι αἱ ἀπαίτουμεναι διαδικαστικαι ἔρευναι διὰ
νὰ ἐντοπισθοῦν τὰ πρόσωπα περὶ τῶν δποιῶν ὑπῆρχον πληροφορίαι καὶ νὰ
τιμωρηθοῦν παραδειγματικῶς. 'Αντι τούτου κατατίθεται εἰς τὴν Βουλὴν τῶν
'Αντιπροσώπων Συμπληρωματικὸς Προϋπολογισμὸς διὰ τοῦ δποιού ζητεῖται
ηὑδημένη δαπάνη πέραν τοῦ ἐνός ἐκατομμυρίου λιρῶν διὰ τὴν Δημοσίαν 'Υπη-
ρεσίαν εἰς τὴν δποιαν περιλαμβάνεται καὶ σεβαστὸν ποσὸν διὰ 130ν μισθὸν
—τὸν δποιον προϋπολογισμὸν εἰσηγοῦμαι δτι θὰ πρέπει νὰ ἐγκρίνωμεν—χωρὶς
ταυτοχρόνως νὰ λαμβάνωνται μέτρα ἔξυγιάνσεως οἰσαδήποτε καταστάσεως
μικρᾶς ἢ μεγάλης ἐκτάσεως ἢ δποια ἐπεσημάνθη ὑπ' αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως
εἰς τοὺς κόλπους τῆς Δημοσίας 'Υπηρεσίας.

Πέραν τούτου ἐπισύρω τὴν προσοχὴν τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν εἰς τὸ δτι
ὑπάρχουν περιπτώσεις—πιθανὸν οἱ ἐντίμοι Βουλευταὶ νὰ μὴν εἶναι κατατο-
πισμένοι—κατὰ τὰς δποιας ἀνώτατοι Δημόσιοι 'Υπάλληλοι εύρεθησαν ὑπὸ τῆς
Ἐπιτροπῆς Δημοσίας 'Υπηρεσίας ἔνοχοι διαφόρων παραπτωμάτων καὶ διέταξεν

ύπως ἀπολυθοῦν, οὗτοι δύμας ἀπετάθησαν εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον τὸ ὅποιον διέταξε τὴν ἐκ νέου ἐκδικασιν τῶν ὑποθέσεών των καί, παρὰ τὸ γεγονός ὃτι παρῆλθε πέραν τοῦ 1½ ἔτους, δὲν ἔχουν ἐπανεξετασθῆ αἱ ὑποθέσεις των οὕτε ἔχουν ἐπαναποθετηθῆ εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ ἔξακολουθοῦν νὰ λαμβάνουν πλήρη μισθὸν Δημοσίου Ὕπαλλήλου χωρὶς νὰ παρουσιάζωνται οὔτε ἐπὶ μίαν ὅραν ἢ νὰ γίνωνται δεκτοὶ εἰς τὰ ἀρμόδια Τμήματα εἰς τὰ ὅποια εἰργάζοντο προηγουμένως.

Ἐάν αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ δόηγήσουν τὴν Βουλὴν εἰς τὸ νὰ ζητήσῃ τὴν διερεύνησιν τοῦ ὄλου θέματος, τότε πιστεύω ὃτι αὐτὴ ἡ Βουλὴ δὲν θὰ ἐπραττε τὸ καθῆκον τῆς.

Προσωπικῶς ἔχω θέσει τὰς ἀπόψεις μου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Ὡς Πρόεδρος τοῦ Σώματος, ἀνεξαρτήτως κομματικῆς διμάδος εἰς τὴν ὅποιαν ἀνήκω, καὶ ἀνεξαρτήτως πολιτικῆς τοποθετήσεως.

“Οταν δύμιλω ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐκτελῶ τὸ καθῆκον μου ὡς Πρόεδρου τοῦ Σώματος καὶ οὐχὶ ὡς ἀνήκοντος εἰς οἰανδήποτε παράταξιν.

Πιστεύω ἀκραδάντως ὃτι ἡ Βουλὴ ὁφείλει νὰ ἐγκρίνῃ τὸν Προϋπολογισμὸν αὐτὸν ἀλλὰ ταυτοχρόνως ὁφείλει νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τὴν διεξαγωγὴν πλήρους ἔρευνῆς ὑπὸ Δικαστικῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρός τὴν κατάστασιν ἐντὸς τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

Ἡ πλειοψηφία τῶν Δημοσίων Ὕπαλλήλων ἐκτελοῦν ἐντίμως, εἰλικρινῶς καὶ χωρὶς νὰ φείδωνται κόπου ἢ μόχθου τὸ ἐπάγγελμά των καὶ ἀποδίδουν πράγματι διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Κυπριασκοῦ λαοῦ.

Ὕπάρχουν, δύμας, καὶ δὲν μποροῦμεν νὰ τὸ ἀγνοήσωμεν, ἐνδείξεις ὃτι μικρὸς ἢ μεγάλος ἀριθμὸς Δημοσίων Ὕπαλλήλων—ὡς καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀνέφερεν—οἱ ὅποιοι δὲν ἐκτελοῦν τὸ καθῆκον των ὡς ἐπρεπε ἢ καὶ ἔχρησιμοποίησαν τὰς θέσεις των δι’ ἴδιούς των σκοπούς καὶ δὲν μπορεῖ αὐτὸν νὰ τὸ ἀνέχεται εἴτε ἡ Κυβέρνησις ἐν γνώσει τῆς εἴτε ἡ Βουλὴ χωρὶς νὰ διεξαγάγῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἔμπεριστατωμένην ἔρευναν καὶ νὰ ἔχῃ τὰ σχετικά πορίσματα.

Θέλω νὰ ἀναφέρω μίαν περίπτωσιν, ἡ ὅποια μπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ παράδειγμα διὰ τὴν Κυπριασκὴν Βουλήν, παρ’ ὅλον ὃτι λυποῦμαι διότι θὰ ἀναφερθῶ εἰς ξένον κράτος καὶ δὴ κράτος τὸ ὅποιον εἶχε τὴν Κύπρον ὡς ἀποικίαν. Ἐν τούτοις ὑπενθυμίζω ὃτι ὅταν ἡ Ἐργαστικὴ Κυβέρνησις “Ατλη ἀνέλαβε τὴν ἔξουσίαν καὶ ὅταν προσήφθησαν ὥρισμέναι κατηγορίαι ἐναντίον Δημοσίων Ὕπαλλήλων, ὅσον ἀδάσιμοι καὶ ἔαν ἐθεωρήθησαν, ἡ Βουλὴ τῶν Κοινοτήτων διώρισε τὸ περίφημον «Λίνσκυ Τραππιούναλ» μὲν Πρόεδρον τὸν Ἀρχιδικαστὴν καὶ τὸ πόρισμα τῆς Δημοσίας ἔρευνῆς τῆς ἐτέθη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς μὲν ἀποτέλεσμα νὰ παθοῦν ἀρκετοὶ Ὅφυπουργοι καὶ ἀνώτεροι Δημόσιοι Ὕπάλληλοι διὰ τοὺς ὅποιους οὐδὲν συγκεκριμένον στοιχεῖον ὑπῆρχε πρὸ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἔρευνῆς.

Δὲν νομίζω ὃτι είναι ἀρκετὸν διὰ μίαν Βουλὴν νὰ πλέκῃ τὸ δίκαιον ἐγκώμιον μιᾶς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, ἡ πλειοψηφία τῆς ὅποιας ἐκτελεῖ πράγματι μὲ κάθε εἰλικρίνειαν, εύσυνειδησίαν καὶ τιμιότητα τὸ καθῆκον τῆς, καὶ ταυτοχρόνως νὰ ἀγνοῇ ὃτι εἰσῆλθεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Δημοσίας αὐτῆς Ὑπηρεσίας ἐν μικρόθιον τὸ ὅποιον ἔχει ἐπηρεάσει μικρὸν μὲν ἀριθμὸν Δημοσίων Ὕπαλλήλων, ἔαν δύμας δὲν ληφθοῦν μέτρα δύναται ἡ νόσος νὰ ἐπεκταθῇ πρὸς ζημίαν τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

Ἐάν ἡ Βουλὴ δὲν ἐπιθυμῇ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ἐπὶ τῇ θάσει τῶν δσῶν ὁ ἰδιος ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀνέφερεν ἐν σχέσει μὲν ὥρισμένους Δημοσίους Ὕπαλλήλους, τὴν πλήρη διερεύνησιν τοῦ θέματος, τότε καὶ ἡ Βουλὴ αὐτὴ πρέπει νὰ συμμερισθῇ τὴν ἐπίκρισιν τοῦ ὃτι δὲν ἐπραξε τὸ καθῆκον τῆς ἀνευ φόβου ἢ προκαταλήψεως.

Δὲν ἔλαβα ὅπ’ ὅψιν εἰς τὰς εἰσηγήσεις μου τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χατζηρακλέους, κατὰ πόσον δηλαδὴ ἦτο θάσιμος ἢ ἀδάσιμος καὶ γενικὴ ἢ κατηγορία ἐναντίον τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἦτο μερικὴ κατηγορία ἔδραζομένη ἐπὶ ὥρισμένων περιπτώσεων.

"Ελαθα ύπ' ὅψιν μου κυρίως τὴν θέσιν τὴν ὅποιαν διό πρόεδρος τοῦ Κράτους ἔλαθεν ἐν σχέσει μὲ τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν καὶ τὸ γεγονός ὅτι ἡ Κυθέρηντις ζητεῖ σήμερον ηὐξημένας διαπάνας διὰ τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν, δικαιλογημένας μὲν, χωρίς, δύμας, ταυτοχρόνως, νὰ λάθῃ καὶ τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα διὰ νὰ πατάξῃ οἰανδήποτε—ὅσον μικρά καὶ ἀν εἶναι—κατάστασιν εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν, ἡ ὅποια δὲν εἶναι πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

'Ο κ. Χατζηηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐξήτησα τὸν λόγον ἔχων κατὰ νοῦν νὰ ἀπαντήσω εἰς μερικοὺς συναδέλφους. Δὲν χρειάζεται πλέον. Ἀπλῶς ἐπιθυμῶ νὰ ἔκφράσω τὴν χαράν μου διότι, ὡς Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἐντίμως ἔθέσατε ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὴν δλην κατάστασιν καὶ τὸν δρόμον τὸν ὅποιον αὗτη θὰ πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ.

"Ἐκτιμῶ καὶ πάλιν τὸ γεγονός ὅτι δὲν ἐστηρίχθητε εἰς ὅσα εἶπα ἐγὼ ἀλλὰ εἰς ὅσα εἶπεν διό πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας. Δὲν ἔχει σημασίαν ποῦ ἐστηρίχθη μία γνωμοδότησις ἐνός Προέδρου τῆς Βουλῆς. Σημασίαν ἔχει τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα προσωπικῶς ἐκτιμῶ καὶ δι' αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα ἥνοιξα δλην αὐτὴν τὴν συζήτησιν.

Ἐύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, κ. Πρόεδρε, φέρεται ἡ φορᾶται ἡ Βουλὴ νὰ συζητῇ ἐπὶ ἐνός θέματος καὶ νὰ λαμβάνῃ ἀποφάσεις ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἐντυπώσεων παρὰ τῆς οὐσίας του.

"Ἐὰν ἐνδείκνυται ἡ δχι νὰ διερευνηθοῦν αἱ γενόμεναι ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Κράτους ἡ ὑπὸ ἀλλων εἰσηγήσεις, ἀπόφεις καὶ ἐπικρίσεις, περὶ ἐκτρόπων, ἀτασθαλιῶν ἡ παρατυπῶν εἰς τὴν Κυθερνητικὴν Ὑπηρεσίαν ἔξακολουθῶ νὰ ἐπιμένω ὅτι οὕτε ἡ κατάλληλος ὥρα εἶναι οὕτε τὸ δρμόδιον δργανον εἶναι ἡ Βουλὴ διὰ νὰ προσῇ εἰς οἰανδήποτε ἐνέργειαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην.

Τονίζω καὶ πάλιν ὅτι οἱ νομίζοντες ὅτι ἐνδείκνυται ἡ ἀνάληψις τέτοιας πρωτοβουλίας θὰ ἐπρέπει νὰ ἐγγράψουν θέμα δστε νὰ παρασχεθῇ ἡ εύκαιρία διερευνήσεως τῶν πολλῶν καὶ ποικιλομόρφων μεθόδων διερευνήσεως τοιεύτων κατηγοριῶν ἐάν κριθῇ ὅτι πρέπει νὰ διερευνηθοῦν. Ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας τῶν δσων λέγω καὶ μὲ δλον τὸ σέθας τῆς δρθότητος τῶν ἀπόφεων μου, εἶναι ἀπλῶς καὶ μόνον ἡ ἔξετασις τοῦ θέματος ὡς πρὸς τὸ ποίαν ἀπόφασιν εἶναι δυνατόν νὰ λάθῃ σήμερα ἡ Βουλὴ ἡ τι θὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων. Θὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ δπως Δικαστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀναλάθῃ τὴν διερεύνησιν; Προσωπικῶς μπορεῖ νὰ διαφωνῶ εἰς τὸ ὅτι πρέπει νὰ εἶναι δικασταί. Μπορεῖ δύμας νὰ εἶναι ἐνδεδειγμένον νὰ εἶναι Δικασταί. Μπορεῖ ἐπίσης νὰ ὑπάρχουν ἄλλοι τρόποι.

Δὲν ἔχομεν ἀκούσει διμιλίας. Οὔτε εἶναι ἐγγεγραμμένον τὸ θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως δστε νὰ διερευνηθοῦν δλοι οι τρόποι καὶ ἡ δλη διαδικασία εἰς δεύτερον στάδιον. Ἄλλ' ἐπὶ πλέον νὰ διερευνηθῇ τι; Νὰ διερευνηθῇ ἐάν Δημόσιοι Ὑπάλληλοι κλέπτουν; Νὰ διερευνηθῇ ἐάν ὑπάρχῃ καταγγελία ἐναντίον τοῦ α ἡ τοῦ β ὑπαλλήλου; Νὰ διερευνηθῇ ἐάν ὑπάλληλοι εἶναι ἀνίκανοι; Νὰ διερευνηθῇ ἐάν ἡ διαδικασία ἡ Κυθερνητικὴ δὲν εἶναι ἡ ἐνδεδειγμένη; Ἐάν ἐπικρατῇ γραφειοκρατία εἰς τὴν Κυθερνητικὴν;

Μὲ λίγα λόγια, νομίζω ὅτι εἶναι ἀδύνατον διὰ τὴν Βουλὴν νὰ λάθῃ τέτοιας σημασίας ἀπόφασιν χωρίς νὰ ἔχῃ ἐνώπιόν της ψήφισμα ἡ πρότασιν, ἡ ὅποια νὰ καθορίζῃ τὴν διαδικασίαν ἡ ὅποια θὰ ἀκολουθηθῇ καὶ τοὺς δρους ἐντολῆς

τοῦ δργάνου τὸ δποῖον θὰ ἀναλάθῃ τὴν διερεύνησιν. Ἐὰν δὲ αἱ δύο αὗται οὐσιαστικαὶ προϋποθέσεις δὲν περιέχωνται εἰς τὴν ἀπόφασίν μας δὲν θὰ διαφέρῃ αὕτη ἀπὸ τὴν πλειάδα τῶν εὐχετηρίων ἀποφάσεων τὰς δποίας εἰς τὸ παρελθόν ἔχει λάθει ἡ Βουλή, καὶ ἐπὶ τῶν δποίων πάντοτε, τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς, ἔχω ἐκφράσει τὴν διαφωνίαν μου.

Ἐὰν πρόκειται ἀπλῶς ἡ Βουλὴ νὰ ἀποφασίσῃ ἐν εἶδει ψήφισματος ὅτι ἔγκρινει μὲν τὸν ὑποθληθέντα Προϋπολογισμὸν ἀλλὰ ἀναμένει καὶ καλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάθῃ μέτρα διὰ τὴν διερεύνησιν τῶν γενομένων κατηγοριῶν, δι' ἐμὲ τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ τίποτε ἀλλο παρὰ τὸ συνηθισμένον εὐχετήριον ψήφισμα τὸ δποῖον ἐπισφραγίζει τὰς συνήθεις συζήτησεις τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν εἰσηγοῦμαι δπως ἡ Βουλὴ ἔγκρινει εὐχετήριον ψήφισμα. Εἰσηγοῦμαι δπως ἡ Βουλὴ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ διορίσῃ Διερευνητικὴν Ἐπιτροπὴν, δυνάμει Νόμου δ ὁ δποῖος ὑφίσταται καὶ δ ὁ δποῖος ἔξουσιοδοτεῖ τὸν Πρόεδρον τοῦ Κράτους νὰ διορίσῃ Διερευνητικὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ἔξετασιν τῶν στοιχείων τὰ δποίας ἡ ίδια ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἐν σχέσει μὲ κατηγορίας δι' ἀτασθαλίας, καὶ οὕτω καθ' ἔξῆς, Δημοσίων Ὑπαλλήλων.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κατὰ τέτοιον γενικὸν καὶ ἀδριστὸν τρόπον ἢ ὡς πρὸς τὰ στοιχεῖα τὰ δποῖα ἔχει ἡ Κυβέρνησις;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Βεβαιότατα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Τὰ στοιχεῖα εἰναι εἰς βιβλία. Ἀναφέρεσθε ἐπὶ συγκεκριμένου θέματος καὶ ἐπὶ συγκεκριμένων δρῶν ἐντολῆς τοὺς δποίους ἀποφασίζει τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι εἰς τὸ παρὸν στάδιον καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ παρόντος θέματος λῆψις τοιαύτης ἀποφάσεως δὲν πρόκειται νὰ εἰναι τίποτε ἀλλο παρὰ μία γενικὴ καὶ ἀδριστος ἀπόφασις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τοὺς δρους ἐντολῆς δυνάμει τοῦ Νόμου δίδει δ Πρόεδρος τοῦ Κράτους δ ὁ δποῖος διορίζει τὴν Ἐπιτροπήν.

Ἐκεῖνο τὸ δποῖον συζητεῖ σήμερον ἡ Βουλὴ εἰναι τὸν ισχυρισμὸν τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἔχει στοιχεῖα ἐκ τῶν δποίων προκύπτουν δρισμένα τρωτὰ εἰς βάρος Δημοσίων Ὑπαλλήλων καὶ ζητεῖ τὴν διερεύνησιν τῶν στοιχείων αὐτῶν. Ποιοι θὰ εἰναι οἱ συγκεκριμένοι δροι ἐντολῆς, τοὺς δποίους δ Πρόεδρος τοῦ Κράτους θὰ δώσῃ ἐάν διορίσῃ Διερευνητικὴν Ἐπιτροπὴν, εἰναι θέμα τοῦ Προέδρου τοῦ Κράτους καὶ ὅχι τῆς Βουλῆς.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν προτίθεμαι νὰ δώσω οἰανδήποτε ἀλλην συνέχειαν εἰς τὴν συζήτησιν ἐάν δὲν ὑπάρχουν ἀλλοι δμιληταί.

‘Ο. κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Συμφωνῶ μὲ δσα ὑπέΘαλεν δ κ. Τάσος Παπαδόπουλος καὶ περαιτέρω τονίζω τὰ ἔξῆς :

Η Διερευνητική αύτή 'Επιτροπή τί θά ξεξέταση; Ούδεν τό συγκεκριμένον, έξι δυνάμεις σήμερον. Καί, διά νά είμεθα ελλικρινεῖς, έαν πρόκειται νά δημιουργήσωμεν μίαν Διερευνητικήν 'Επιτροπήν ή δυοία νά έκτελέση καθήκον πράγματι ωφέλιμον διά τὸν Κυπριακὸν λαόν, καλὸν είναι νά διερευνήσῃ τὸ γεγονός τοῦτο, διατὶ ή 'Έκτελεστική 'Εξουσία, ἐφ' δύον έχει εἰς χεῖρας τῆς στοιχεία περὶ ἀτασθαλίῶν ἐκ μέρους Κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων, δὲν προέβη εἰς τὴν σύστασιν μιᾶς Διερευνητικῆς 'Επιτροπῆς ή διατὶ δὲν παρέπεμψε τὸν φάκελλον εἰς τὸ ἀρμόδιον Τμῆμα τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως;

Κατ' ἐπανάληψιν ήμεῖς, κ. Πρόεδρε, ή ἄλλοι συνάδελφοι μιᾶς εἴπετε ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔμέμφθη μερίδα τοῦ δημοσιούπαλληλικοῦ κόσμου. Αὐτά ἐλέχθησαν, δημολογουμένως, ἀρκετοὺς μῆνας πρὸ τῆς παρούσης συνεδριάσεως καὶ παρ' ὅλον ὅτι παρῆλθον μῆνες, ἐν τούτοις δὲν εἶδαμεν οἰανδήποτε Διερευνητικήν 'Επιτροπήν νά διερευνᾷ τὴν σοθαράν ταύτην κατηγορίαν, ή δυοία ἐλέχθη καὶ ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

'Ημεῖς τώρα ἀναλαμβάνομεν καὶ τὸ ἔργον τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Εξουσίας τὸ δύοιν, ἀπὸ δύο ήκουσάμεν ἀπόψε, παρελείφθη νά έκτελεσθῇ ἐκ μέρους τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Εξουσίας, καὶ ἀναλαμβάνομεν ήμεῖς εὐθύνη νά συστήσωμεν τὴν ἴδρυσιν Διερευνητικῆς 'Επιτροπῆς διὰ νά διερευνήσῃ τὸ σοθαρὸν τοῦτο θέμα.

Δὲν νομίζω ὅτι τοῦτο είναι ἔργον ιδικὸν μας. 'Υφίσταται ή νομοθεσία ή δυοία, δημοσία καὶ ἐνωρίτερον, δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὴν 'Εκτελεστικήν 'Εξουσίαν νά λάσῃ τὰ δέοντα μέτρα, ἐφ' δύον έχει στοιχεῖα ἐναντίον οἰανδήποτε ἀνωτέρου ή κατωτέρου ὑπαλλήλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν ἄλλοι δμιληταί;

'Η θεωρία ή δυοία διέπει τὰς σκέψεις σας θά ήθελα νά πω ὅτι είναι ή ἔχης:

'Εάν ή 'Εκτελεστική 'Εξουσία δι 'οἰουσδήποτε λόγους, εἴτε λόγῳ ιδιοσυγκρασίας εἴτε λόγῳ ἀμελείας, δὲν προχωρήσῃ εἰς τὴν διερεύνησιν, ή εὐθύνη ἀφορᾶ τὴν 'Εκτελεστικήν 'Εξουσίαν καὶ ή Βουλή, ή δυοία έχει εὐθύνην ἐναντίον τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ἀς ἀρκεσθῇ μόνον εἰς τὸ νά πῆ ὅτι οὐδεμίαν εὐθύνην έχει καθ' ὅτι πρόκειται περὶ εὐθύνης τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Εξουσίας.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

"Οχι, ή νοοτροπία δὲν είναι αὐτή, κ. Πρόεδρε.

'Εάν συνεχίσωμεν τὴν συζήτησιν, νομίζω ὅτι θά εισέλθωμεν εἰς πολὺ θαθέα ψδαταί ἐκ τῶν δυοίων δὲν θά ξέλθωμεν.

'Η νοοτροπία είναι ή ἔχης: "Οτι ἔαν ή 'Εκτελεστική 'Εξουσία δὲν πράττη τὸ καθήκον τῆς — καὶ τοῦτο είναι πολὺ σοθαρόν — τότε τὸ πρᾶγμα χρήζει εἰδικῆς μελέτης ἐκ μέρους τοῦ Σώματος καὶ ἀφοῦ τὸ Σώμα μελετήσῃ τὸ δύον θέμα καὶ ἀφοῦ ξεκαθαρίσῃ διατὶ δὲν λαμβάνει τὰ ἀναγκαῖα μέτρα ή 'Εκτελεστική 'Εξουσία πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτῆς, τότε τὸ Σώμα τοῦτο πρέπει νά κάμῃ τὰς εἰσηγήσεις του. Τότε μπορεῖ τὸ Σώμα τοῦτο νά εισηγηθῇ τὴν σύστασιν μιᾶς Διερευνητικῆς 'Επιτροπῆς ή δυοία νά διερευνήσῃ πολλὰ θέματα τὰ δυοία δὲν είναι δυνατὸν νά διερευνηθοῦν διὰ τῆς νῦν προτεινομένης Διερευνητικῆς 'Επιτροπῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος,

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Περίπου τὰ ἔδια τὰ ὅποια εἶπεν ὁ κ. Ξάνθος Κληρίδης ἡθελα νὰ προσθέσω.

Ἡ νοοτροπία δὲν εἶναι ὅτι ἡ εὐθύνη θαρύνει τὴν Κυθέρηνησιν, ἀντιθέτως, ἐπανείλημμένως ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς προσωπικῶς, τούλαχιστον, ἔχω πεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι τὸ ισότιμον ὄργανον ἐκ τῶν τριῶν σκελῶν τῆς Κρατικῆς Ἐξουσίας. Ἀλλὰ προτοῦ ἡ Βουλὴ ἀναλάθῃ αὐτὸ τὸ θέμα συμφωνῶ μὲ τὸν κ. Ξάνθον Κληρίδην ὅτι πρέπει, πρῶτον, νὰ ίκενοποιηθῇ ἡ Βουλὴ ὅτι εἴτε ἔχει ἑγκαταλείψει τὴν πρόθεσιν διερευνήσεως τῶν κατηγοριῶν ἡ Κυθέρηνησις εἴτε ὅτι ἔχει ἀντιμετωπίσει δυσκολίας ἢ ὅτι ἔχει οἰασδήποτε σκέψεις περὶ τοῦ τρόπου διερευνήσεως τῶν κατηγοριῶν τὰς ὅποιας ὡς Σῶμα δὲν γνωρίζομεν καὶ ἀφοῦ πεισθῶμεν ὅτι κατελήφθη ὑπὸ ἀδρανείας ἢ ὑπὸ τῆς διαθέσεως νὰ συγκαλύψῃ γεγονότα ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία θὰ καλέσωμεν τὴν Κυθέρηνησιν, διως καὶ ἄλλοτε ἔχομεν πράξει ἐπὶ ἄλλων θεμάτων, νὰ διμιῇση καὶ νὰ κατατοπίσῃ τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῶν σκέψεών της ἐπὶ τοῦ θέματος. Θὰ ἔχῃ τὴν εὔκαιρίαν τότε ἡ Βουλὴ, συζητοῦσα αὐτὸ τοῦτο τὸ συγκεκριμένον θέμα, νὰ ἀκούσῃ εἰσηγήσεις —καὶ ἔπιζω, κ. Πρόεδρε, νὰ δεχθῆτε ὅτι υπάρχουν πέραν τῆς μιᾶς διαδικασίας διερευνήσεως τέτοιων θεμάτων—καὶ νὰ λάθῃ ἀποφάσεις.

Εἰς τὸ παρόν στάδιον ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι τίποτε ἄλλο ἢ ἀπόφασίς μας παρὰ εὐχετήριον ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ ἔπειτε νὰ είχε πεισθῆ περὶ τῆς ἀδρανείας τῆς Κυθερῆσεως, λαμβανομένου ὑπὸ δψιν τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἔγιναν πρὸ ἀρκετῶν μηνῶν χωρὶς μέχρι τῆς στιγμῆς νὰ διενεργηθῇ οἰασδήποτε διερεύνησις ἢ νὰ λάθῃ χώραν οἰασδήποτε ἐνέργεια πρὸς διόρθωσιν τῆς καταστάσεως ἢ ἔξακριβώσεως τῆς πραγματικῆς καταστάσεως καὶ ἐπομένως ἡ εἰσήγησις διως ἡ Κυθέρηνησις προχωρήσῃ εἰς τὸν διορισμὸν μιᾶς ἀνεξαρτήτου Διερευνητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀκριβῶς θὰ είχεν ὡς σκοπὸν νὰ πεισθῇ ἡ Κυθέρηνησις διὰ νὰ διερευνήσῃ τὸ δλον θέμα.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει δῆμως δὲν νομίζω ὅτι ἡ περαιτέρω συζήτησις τοῦ θέματος εἶναι σκόπιμος. Τὸ θέμα ἔχει ἔξαντληθῆ. Θὰ θέσω εἰς ψηφοφορίαν τὸν Συμπληρωματικὸν Προϋπολογισμὸν καὶ, ἀκολούθως, ἐάν ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς δὲν θέλει νὰ διερευνηθῇ περαιτέρω τὸ θέμα, οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω ὅπως τὸ θέμα μὴ διερευνηθῇ περαιτέρω.

‘Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταί;

‘Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν εἰμεθα φυσικὰ νομικοὶ διὰ νὰ ἔκφερωμεν ἀπόψεις κατὰ πόσον εἶναι ἔγκυρος ἡ συζήτησις ἢ δχι. Ἐπειδὴ δῆμως ἔτέθη ζήτημα ἐάν ἡ Βουλὴ ἐπιθυμῇ νὰ παραπεμφθῇ τὸ θέμα εἰς Διερευνητικήν Ἐπιτροπήν, νομίζω ὅτι, ἐφ' δον ἔχουν τεθῆ πλέον σαφεῖς κατηγορίαι ἀπὸ μέρους σας βάσει διορισμένων, τούλαχιστον, στοιχείων τὰ ὅποια ἔχετε, ἡ Βουλὴ δχι μόνον ἐπιθυμεῖ ἄλλα καὶ ἀπαιτεῖ πλέον αὐτήν τὴν Διερευνητικήν Ἐπιτροπήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θέλω νὰ διορθώσω τὴν διμιλίαν σας. Δὲν ἔχω θέσει στοιχεῖα. Ἐκεῖνο τὸ δποῖον ἔχω πεῖ εἶναι ὅτι διετυπώθησαν κατηγορίαι ἐναντίον μέρους τῆς Δημοσίας Ὅπερεσίας ἢ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας χωρὶς δῆμως ἀδται νὰ ἔχουν διερευνηθῆ ἢ νὰ ἔχουν ληφθῆ οἰασδήποτε πειθαρχικὰ μέτρα ἐναντίον συγκεκριμένων προσώπων τὰ ὅποια πιθανὸν νὰ ἐνέχωνται εἰς πράξεις διὰ τὰς δποῖας διετυπώθησαν κατηγορίαι.

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

‘Αξιότιμε κ. Πρόεδρε. Ἐλάχιστα τινὰ διὰ μίαν πισυχὴν ἢ διποία ὑπετιμήθη κατὰ τὴν δλην συζήτησιν, τὴν μαχητικὴν συζήτησιν μπορῶ νὰ πῶ, εἶναι τὰ ἔξῆς :

‘Απὸ πρακτικῆς σκοπιάς εἰμαι θέσθαιος δτὶ δὲν θὰ ξέρω σοφώτερος ἀπὸ τὴν αἰθουσαν αὐτὴν εἴτε τώρα εἴτε καὶ εἰς τὸ μέλλον δσον ἀφορᾶ τὸ έδαν καὶ κατὰ πόσον ἢ Δημοσία ‘Υπηρεσία λειτουργῆ ἀρκούντως ἵκανοποιητικῶς ἐν συνόλῳ ἢ χωλαίνει κατὰ τι καὶ ἐν μέρει, οὔτε ἐλπίζω καὶ πολὺ δτὶ ἡ Κυθέρητησις τοῦ τόπου αὐτοῦ θὰ ἐνημερώσῃ, τούλαχιστον συντόμως, τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου.

Αἱ ἐντυπώσεις μου εἶναι δτὶ θὰ ἀποσταλῇ καὶ αὐτὸ τὸ θέμα εἰς τὰς «Ἐλληνικὰς καλένδας», μᾶλλον τὰς «Κυπριακὰς καλένδας», ως συνήθως.

‘Η πλευρά, κ. Πρόεδρε, ἢ διποία ὑπετιμήθη κατὰ τὴν δλην συζήτησιν εἶναι ἢ ἔξῆς :

‘Η Βουλὴ αὐτὴ καθ’ ἔαυτὴν χωρὶς νὰ ἐπιτελῇ ἀνακριτικὸν ἔργον καὶ χωρὶς νὰ ὑπεισέρχεται εἰς τὰς ἀρμοδιότητας καὶ τὴν εὐθύνην τῆς Ἐκτελεστικῆς ‘Εξουσίας ἔχει τὸ δικαίωμα, ἔχει τὴν ἀπαίτησιν καὶ ἔχει καὶ τὴν δυνατότητα μὲ τὸν τρόπον τῆς νὰ ἐνημερώσῃ τὰ Μέλη τῆς ἀφοῦ διορίσῃ ἢ ίδια τὴν ίδικήν τῆς Κοινοβουλευτικήν, ἐπαναλαμβάνω, Ἐπιτροπήν.

‘Ἐπιμένω εἰς τὴν ἀποψιν αὐτὴν ἢ διποία παρεγνωρίσθη καὶ ὑπετιμήθη. ‘Οσον καὶ ἀν τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς δὲν θὰ εἶναι πλῆρες, ἀπὸ τῆς νομικῆς σκοπιάς τῶν ἀξιοτίμων νομικῶν συναδέλφων τοῦ Σώματος αὐτοῦ, δσον καὶ ἀν δὲν ἔχῃ τὴν ἱκανότητα νὰ φέρῃ τὸ ἔργον τῆς εἰς πέρας, πάντως θὰ δώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν αὐτὴν μίαν εἰκόνα τῆς Κυθέρητικῆς ‘Υπηρεσίας καὶ τῆς ἐν γένει κρατικῆς μηχανῆς. Καὶ πιστεύω, τολμῶ νὰ πιστεύω, δτὶ θὰ ἐπιτελέσῃ χρήσιμον ἔργον πρὸ παντὸς πρὸς τὴν πλευράν τῶν Βουλευτῶν.

Νομίζω δτὶ δὲν πρέπει νὰ ὑποτιμήθῃ ἡ εὐθύνη τῆς Βουλῆς αὐτῆς νὰ συστήσῃ μίαν τοιαύτην Διερευνητικήν Ἐπιτροπὴν ίδικής τῆς προελεύσεως καὶ μὲ ίδιούς τῆς δρους ἐντολῆς.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν νομίζω δτὶ εἶναι δυνατὸν τὸ παρὸν θέμα νὰ παραπεμφθῇ εἰς Κοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπήν. Κυρίως διότι ἡ Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κλητεύσῃ διάφορα πρόσωπα διὰ νὰ καταθέσουν ἐνώπιόν τῆς. Καὶ ἐπομένως ἡ ἔρευνα δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἐκείνη ἢ διποία πρέπει νὰ γίνῃ, ἐφ’ δσον ἡ Βουλὴ δὲν δικαιούται νὰ κλητεύσῃ πολίτας, οἱ διποίοι νὰ παρουσιασθοῦν καὶ νὰ καταθέσουν ἐπὶ οἰουδήποτε θέματος τὸ διποίον ἔξετάζει ἡ Διερευνητική Ἐπιτροπή.

‘Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Δὲν θὰ διμιήσω, κ. Πρόεδρε, ἐπὶ τοῦ ίδιου θέματος, ἀπλῶς θὰ ὑποθάλω μίαν εἰσήγησιν. Νὰ ἔγκρινῃ ἡ Βουλὴ τὸν Προϋπολογισμόν, ως καὶ σεῖς ἔχετε εἰσηγηθῆ, καὶ νὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ νὰ καλέσῃ τὴν Κυθέρητην νὰ παράσχῃ πληροφορίας ἢ ἔξηγήσεις πρὸς τὸ Σώμα ἐπὶ τοῦ τὶ προτίθεται νὰ πράξῃ ἐπὶ τῶν

ύπό τοῦ Προέδρου τοῦ Κράτους ἔξαγγελθεισῶν κατηγοριῶν. Νομίζω δτὶ τὸ δικαιότερον εἶναι νὰ δοθῇ τούλάχιστον ἡ εὐκαρίστα εἰς τὴν Κυθέρηντιν νὰ μᾶς κατατοπίσῃ, ἐάν δητῶς ἡ παρέλευσις τῶν μηνῶν αὐτῶν ὑποδῆλοί ἀδράνειαν ἢ ἐάν ἔχῃ ἄλλα σχέδια. Νομίζω δτὶ εἶναι τὸ ἐλάχιστον τὸ δποίον μποροῦμεν νὰ ζητήσωμεν ἀπό τὴν Κυθέρηντιν. Καὶ ἔτσι πιστεύω δτὶ θὰ μποροῦμεν, ἔχοντες τὴν πληροφορίαν αὐτὴν ἀπό τὴν Κυθέρηντιν, νὰ συζητήσωμεν καὶ τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς λήψεως ἀποφάσεως ἐκ μέρους τοῦ Σώματος διὰ τὴν Ἱδρυσιν ἢ μὴ Διερευνητικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τὴν παραπομπὴν τοῦ θέματος εἰς ἄλλην διαδικασίαν.

Πιστεύω δτὶ αὐτὴ ἡ εἰσήγησίς μου, χωρὶς νὰ προδικάζῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς πρὸς οἰανδήποτε κατεύθυνσιν, διασφαλίζει τὸ δικαίωμα τῆς Βουλῆς νὰ κατατοπισθῇ πλήρως, ὑποδῆλοί πρὸς τὴν Κυθέρηντιν τὴν ἀνησυχίαν καὶ φροντίδα μας δύστε αἱ γενόμεναι διακηρύξεις νὰ μετουσιωθοῦν εἰς ἔργα, ἐάν προτίθεται ἡ Κυθέρηντιν νὰ πράξῃ ὁ τιδήποτε, καὶ εἰς τὸ ἀκέραιον διασφαλίζει ἐπίσης τὴν ἔξουσίαν τῆς Βουλῆς νὰ ἀναλάβῃ εὐθύνην διὰ τὴν διερεύνησιν τῶν φημῶν ἢ κατηγοριῶν, ἐάν πεισθῶμεν δτὶ ἡ Κυθέρηντιν δὲν προτίθεται νὰ πράξῃ ὁ τιδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Συμφωνῶ, κ. Πρόεδρε, μὲ τὴν νέαν πρότασιν τοῦ κ. Παπαδοπούλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Νομίζω δτὶ ἡ πρότασις τοῦ κ. Παπαδοπούλου, ύπὸ τὰς συνθήκας, εἶναι ἡ ἔνδεδειγμένη καὶ ἡ Βουλὴ θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα εἰς κατοπινὸν στάδιον νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἐάν καὶ ἐφ' ὅσον κριθῆ ἀναγκαῖον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Η συγκεκριμένη εἰσήγησίς ἐπὶ τῆς δποίας ὅλοι συμφωνοῦν; διότι οὐδεὶς εἰσηγήθη τὴν μὴ ψήφισιν τοῦ Προύπολογισμοῦ, εἶναι ἀπλῶς νὰ ζητήσῃ ἡ Βουλὴ νὰ πληροφορηθῇ τὶ μέτρα προτίθεται νὰ λάβῃ ἡ Κυθέρηντιν.

*Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Θὰ ἤθελα νὰ διατυπώσω τὴν πρότασίν μου, μὲ τὴν ἀδειάν σας, κ. Πρόεδρε. *Η Βουλὴ ἐπιθυμεῖ νὰ πληροφορηθῇ ἐκ μέρους τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ἐπὶ τῶν μέτρων καὶ προθέσεων τῆς Κυθερήσεως ἐν συνεχείᾳ τῶν γενομένων τὴν — ἀς τεθῆ ἡ ἡμερομηνία — εἰς σύσκεψιν εἰς τὸ Προεδρικὸν Μέγαρον, μερικῶν ἐπιφυλάξεων ἢ καταγγελιῶν, ἐάν θέλετε, ἡ κατηγοριῶν ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τοῦ Κράτους διὰ τὸν τρόπον συμπεριφορᾶς μερικῶν Κυθερητικῶν ὑπαλλήλων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αντιλαμβάνομαι ότι ή πρότασις του έντιμου Βουλευτού κ. Τάσου Παπαδόπουλου τυγχάνει τής δμοφώνου έγκρισεως της Βουλῆς.

‘Εφ’ όσον ή πρότασις τυγχάνει δμοφώνου έγκρισεως, τότε θὰ διαβιβασθῇ πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν καὶ θὰ ζητηθῇ ὅπως αὕτη ἐνημερώσῃ τὸ Σῶμα καὶ οὕτω καθ’ ἔξῆς.

Παρακαλῶ ὅπως εἰς τὰ Πρακτικά τῆς Βουλῆς ἀναφερθῇ ‘διαφωνοῦντος τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς’, δὲ διοίος Προέδρος τῆς Βουλῆς ἐπιμένει εἰς τὴν ἀποψιν ὅτι διφέλει ἡ Κυβέρνησις νὰ διορίσῃ Διερευνητικὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τὴν διοίαν νὰ παραπέμψῃ δλα τὰ στοιχεῖα τὰ διοία ἔχει ἐν σχέσει μὲ οἰασδήποτε κατηγορίας ἀναφερομένας εἰς Δημοσίους Ὑπαλλήλους εἴτε διὰ κατάχρησιν τῆς θέσεώς των εἴτε διὰ μὴ ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός των εἴτε διότι ἔχρημα-τοδοτήθησαν ἡ ἔχρησιμοποίησαν τὴν θέσιν των διὰ ίδικήν των κερδοσκοπίαν.

Τὸ θέμα θεωρεῖται λῆξαν. Ἡρώησα ἐὰν ἡ Βουλὴ δμοφώνως ἀποδέχετο τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Παπαδοπούλου καὶ μοῦ ἐλέχθη ὅτι ἡ εἰσήγησις τοῦ κ. Παπαδοπούλου ἐγένετο ἀποδεκτὴ δμοφώνως. Διετύπωσα τὴν ίδικήν μου διαφωνίαν. Δὲν δικαιοῦνται δύμας ἄλλοι Βουλευταί, μετὰ ποὺ ἐλέχθη ὅτι δλόκληρον τὸ Σῶμα συμφωνεῖ μὲ τὴν πρότασιν, νὰ διατυπώσουν οἰασδήποτε διαφωνίας λόγω τῆς θέσεως τὴν διοίαν ἔλαθεν δ Προέδρος τῆς Βουλῆς.

Παρακαλῶ τοὺς ἐντίμους κυρίους Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντιρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £ 585.000 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντιρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. “Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντιρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκρίνονται.

“Ἐλέξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὸν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς δὲ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (‘Αρ. 14) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεοπισθῇ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεοπιζεται εἰς Νόμον.

Τὸ 10ον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι δὲ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (‘Αρ. 15) τοῦ 1971.

‘Η “Εκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναγνωσθεῖσα.

(Τὸ κείμενον τῆς Ἐκθέσεως καταχωρίζεται εἰς τὰ Πρακτικά).

**ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (‘Αρ. 15) ΤΟΥ 1971».**

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Ηρακλῆς Χατζηπαρακλέους.

‘Η Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἔμελέτησε τὸ περὶ οὐ διάλογος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 27ην Σεπτεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἔκ-πρόσωπος τοῦ ‘Υπουργείου Οἰκονομικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 500.000, ὅπό τὸ Κεφάλαιον «Μή Προβλεπόμεναι Δαπάναι καὶ Ἀποθεματικόν» τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ, πρὸς ἀντιμετώπισιν διαφόρων ἐκτάκτων δαπανῶν ἥ καὶ πρὸς συμπλήρωσιν διαφόρων κονδυλίων τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἀτινα δυνατὸν νὰ ἀποδειχθῶσιν ἀνεπαρκῆ διαρκούντος τοῦ τρέχοντος οἰκονομικοῦ ἔτους.

‘Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν σχετικὴν ἔκθεσιν τοῦ ‘Υπουργείου Οἰκονομικῶν, ποσὸν ἐκ £ 480.000 ἐκ τοῦ ἡδη ἔγκριθέντος ὅπὸ τὸ ὡς ἄνω Κεφάλαιον ποσοῦ ἐκ £ 500.000 διὰ κάλυψιν μὴ προβλεπομένων δαπανῶν, ἔχει ἡδη δαπανηθῆ ἥ διατεθῆ δι’ ἀνακατανομῆς εἰς τὰ διάφορα Κεφάλαια καὶ Ἀρθρα τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ διὰ κάλυψιν διαφόρων ὑποχρεώσεων προκυψασῶν συνεπείᾳ τῆς συνεχιζομένης ἐκτάκτου καταστάσεως. Ἐπὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω σημαντικὸν μέρος ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ἀναφερομένου κονδυλίου διετέθη διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἡμερομισθίων σημαντικοῦ ἀριθμοῦ προσώπων ἀπασχολουμένων εἰσέτι ἐπὶ ἐκτάκτου θάσεως ἔνεκεν τῆς συνεχιζομένης ἀπουσίας τῆς μεγάλης πλειονότητος τῶν Τούρκων πρώην ὑπαλλήλων. Αἱ δαπάναι διὰ τὰ ἡμερομίσθια τοῦ ἐκτάκτου τούτου προσωπικοῦ δὲν δύνανται νὰ ἀντισταθμίζωνται ἀπὸ ἀντιστοίχους ἔξοικονομήσεις ἐκ τῶν κονδυλίων ἀποδοχῶν προσωπικοῦ καὶ ὡς ἐκ τούτου καθίσταται ἀναγκαῖς ἥ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν πρόσθλεψις συμπληρωματικῶν δι’ αὐτὰς πιστώσεων.

‘Η Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἀφοῦ ἔμελέτησε τὸ δλον θέμα καὶ ἔλαβεν ὅπ’ ὅψιν τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἔγκρισις τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ χρημάτων θὰ ὑποστοθήσῃ τὰς διαφόρους κυθερητικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἀντιμε-

τώπισιν τοιούτου είδους δαπανῶν εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον φήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχέδιου.

“Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθεῖνειν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου ἢ ὅποιας θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £ 500.000 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. ”Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. ”Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

“Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (’Αρ. 15)* τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις διπλῶς τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

(Κρούσουν οἱ κώδωνες)

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ 11ον θέμα εἶναι ὁ περὶ Κυπριακῶν Πλοίων (’Απαγόρευσις Μεταφορῶν) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

* Σημ. :—‘Ο παρὼν Νόμος ἔδημοσιεύθη εἰς τὴν ἐπισήμων ἐρημερίδα τῆς Δημοκρατίας ὡς «ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (’Αρ. 12) τοῦ 1971» (’Αρ. 55/71), διὰ νομοθετικούς λόγους.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

Δὲν ἔκυκλοφόρησεν ἡ "Ἐκθεσις ἐγκαίρως, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἐγὼ ἔχω ἐνώπιόν μου "Ἐκθεσιν.

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

"Ἐκυκλοφόρησεν, ἀλλὰ δχὶ ἐγκαίρως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἐκθεσις τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων ἐπὶ τοῦ Νομοσχέδιου τοῦ τιτλοφορουμένου «'Ο περὶ Κυπριακῶν Πλοίων ('Απαγόρευσις Μεταφορῶν) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971».

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Οὕτε ἔγὼ ἔχω, κ. Πρόεδρε.

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΛΟΙΩΝ (ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ) ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

"Ἐζεκίας Παπαϊωάννου, Πρόεδρος

"Ανδρέας Φάντης

"Λέανδρος Ζαχαριάδης

"Φειδίας Παρασκευαΐδης.

"Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων ἐμελέτησε τὸ περὶ οὓς δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 28ην Σεπτεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ "Υπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων δοτὶς παρέσχεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπιπροσθέτους πληροφορίας καὶ ἐπεξηγήσεις ἐπὶ τῶν προνοιῶν καὶ τῆς σκοπιμότητος τοῦ προτεινομένου νόμου.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Κυπριακῶν Πλοίων ('Απαγόρευσις Μεταφορῶν) Νόμου τοῦ 1966 εἰς τρόπον ὃστε νὰ διασφαλισθῇ καὶ ἐνισχυθῇ ἡ καλυτέρα ἐφαρμογὴ τούτου. Αἱ προτεινόμεναι τροποποιήσεις ἐκρίθησαν σκόπιμοι προκειμένου νὰ ἔξυπρετηθῇ καλύτερον τὸ δημόσιον συμφέρον καὶ νὰ δύναται ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία νὰ ἀνταποκρίνηται ταχύτερον καὶ εὐχερέστερον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν διεθνῶν ὑποχρεώσεών της, δοάκις τοῦτο καθίσταται ἀναγκαῖον.

Αἱ κυριώτεραι τροποποιήσεις τοῦ προμνησθέντος θασικοῦ νόμου εἶναι αἱ ἀκόλουθοι :

(α) Παρέχεται ἔξουσία εἰς τὸν "Υπουργὸν Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων διατάσσῃ τὴν ὑπὸ πλοιοκτήτου, πλοιάρχου ἢ ναυλωτοῦ Κυπριακοῦ πλοίου προσαγωγὴν, ἐντὸς καθοριζομένης προθεσμίας καὶ τρόπου, πλη-

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ροφοριῶν, στοιχείων ἢ ἐγγράφων ὀναφερομένων εἰς τὰς κινήσεις τῶν πλοίων, εἰς τὰς ναυλώσεις αὐτῶν καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν μεταφερόμενα φορτία, εἰς τὰ ἐπίσημα ἡμερολόγια τῶν πλοίων τούτων καὶ τὰς εἰς ταῦτα καταχωρήσεις, ώς καὶ εἰς πᾶν ἔτερον ζήτημα τὸ ὅποιον δὲ Ὑπουργός ἤθελε κρίνει ὑπὸ τὰς περιστάσεις σκόπιμον.

(β) Παρέχεται ἔξουσία εἰς τὸ Δικαστήριον ὅπως ἐπιθάλῃ πρόστιμον ἢ φυλάκισιν εἰς πρόσωπα μὴ συμμορφούμενα πρὸς δῆμούς διδομένας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον (α) ἀνωτέρω καὶ διατάσσῃ τὴν διαγραφὴν τοῦ πλοίου ἀναφορικῶν πρὸς τὸ ὅποιον ὑπάρχει δευτέρα ἢ οἰαδήποτε μεταγενεστέρα καταδίκη διὰ τὸ αὐτῆς φύσεως ἀδικημάτων περαιτέρω παρέχεται εἰς τοῦτο ἢ ἔξουσία νὰ ἐκδίδῃ προσωρινὸν διάταγμα διατάσσον τὸν κατηγορούμενον δπως προσθῇ εἰς ἄμεσον συμμόρφωσιν πρὸς οἰαδήποτε δῆμηταν τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ τερματίσῃ οἰαδήποτε παράθασιν ταῦτης.

(γ) Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐκδικάζον τὴν ὑπόθεσιν Δικαστήριον ἔξουσία ὅπως διατάσσῃ τὴν ἐκ τοῦ Κυπριακοῦ Νηολογίου διαγραφὴν πλοίου ἀναφορικῶν πρὸς τὸ ὅποιον ὑπάρχει διατάξσεις τῶν διατάξεων διατάγματος ἐκδοθέντος δυνάμει τοῦ Νόμου.

(δ) Διασαφηνίζεται ὅτι πᾶν Ἐπαρχιακὸν Δικαστήριον κέκτηται ἀρμοδιότητα ὅπως ἐκδικάζῃ ἀδικήματα διαπραττόμενα κατὰ παράθασιν τοῦ Νόμου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Συγκοινωνῶν καὶ Ἔργων ἔχουσα ὑπὲρ ὅψιν τοὺς λόγους οἵτινες ὅθησαν τὴν Ἐκτελεστικὴν ἔξουσίαν νὰ ζητήσῃ τὴν θέσπισιν τοῦ θασικοῦ νόμου ως ἐπίσης τὸ γεγονός ὅτι τυχὸν ἐκδήλωσις ἀδυναμίας τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας νὰ ἐφαρμόσῃ τοῦτον, ίδιως δσάκις τὰ ἐκδιδόμενα πρὸς τοῦτο διατάγματα διπατοῦν συμμόρφωσιν πρὸς τὰς κατὰ καιροὺς ἐκδιδομένας ἀποφάσεις τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ἐκθέτει ταύτην διεθνῶς, δμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

Ο. κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Θὰ ἤθελα νὰ ὑπομνήσω τὰ ἔξῆς, κ. Πρόεδρε.

Ἡ ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλήφθη ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν σήμερον τὸ ἀπόγευμα. Δι' αὐτὸν εἰσηγούμεναι ὅπως ἡ Βουλὴ θεωρήσῃ τὸ Νομοσχέδιον ως ἐπείγον διὰ νὰ ψηφισθῇ σήμερον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον χαρακτηρισθῇ ως ἐπειγούσης φύσεως ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον χαρακτηρίζεται ως Νομοσχέδιον ἐπειγούσης φύσεως καὶ ἡ Βουλὴ δύναται νὰ συζητήσῃ τοῦτο παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδιας Κοινωνουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἐκύκλωφόρησε 48 ὥρας πρὸ τῆς συνεδριάσεως. Εἶναι πρὸς ἔξασφάλισιν τῆς κανονικότητος, κ. Ποταμίτη.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Μάλιστα, κ. Πρόεδρε. Διότι μπορεῖ κανένας δικηγόρος ἢ τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον νὰ ποῦν ὅτι δὲν εἶναι κανονικός ὁ νόμος αὐτὸς ἐάν ἐγερθῇ οἰονδήποτε ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

“Ἐφ” δον δὲν ὑπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νά προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ δποία θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ; Ἐνίστατο δεῖται

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ βασικοῦ νόμου διὰ προσθήκης νέου ἀρθρου. “Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Τὸ δεύτερον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ βασικοῦ νόμου. “Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ βασικοῦ νόμου διὰ προσθήκης νέου ἀρθρου. “Ἀρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Ἐγκρίνεται.

“Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

“Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ο παρών Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Κυπριακῶν Πλοίων (‘Απαγόρευσις Μεταφορῶν) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δμοῦ μετά τοῦ περὶ Κυπριακῶν Πλοίων (‘Απαγόρευσις Μεταφορῶν) Νόμου τοῦ 1966 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «ὁ βασικὸς νόμος») καὶ ὁ βασικὸς νόμος καὶ ὁ παρών Νόμος θὰ ἀναφέρωνται δμοῦ ως οἱ περὶ Κυπριακῶν Πλοίων (‘Απαγόρευσις Μεταφορῶν) Νόμοι τοῦ 1966 καὶ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει άντιρρησις δπως το Νομοσχέδιον θεσπισθή είς Νόμον;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Μή υπαρχούσης άντιρρησεως το Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ 12ον καὶ τὸ 13ον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως δὲν δύνανται νὰ συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Τὸ 14ον θέμα, «Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Ἀρ. 9) τοῦ 1971», δύναται νὰ συζητηθῇ διότι ἡ Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκυκλοφόρησε καὶ δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναγνωσθεῖσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Τὸ κείμενον τῆς Ἐκθέσεως καταχωρίζεται εἰς τὰ Πρακτικά)

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ἈΡ. 9) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Ηρακλής Χατζηρακλέους.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὓ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 27ην Σεπτεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 238.626 διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν ἐπέκτασιν καὶ τὸν φωτισμὸν τοῦ κυρίου διαύλου προσγειώσεως καὶ ἀπογειώσεως δεροσταφῶν εἰς τὸν διεθνῆ δερολιμένα Λευκωσίας, ὡς ἐπίσης διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ηύδημένων ἀναγκῶν διὰ τιμαριθμικὰ ἐπιδόματα εἰς κυβερνητικοὺς ὑπαλλήλους τῶν δποίων ἡ ἀντιμισθία βαρύνει τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως.

Ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν Ἐκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ἡ εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως γενομένη ἐκ £ 400.000 πρόνοια ἀναμένεται, συμφώνως πρὸς τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Ἔργων ἐκτίμησιν τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν, νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ποσὸν τῶν £ 600.000. Προστιθεμένης δὲ εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπιπροσθέτου δαπάνης ἐκ £ 88.626, ἥτις διετέθη ἡδη διὰ ἀπαλλοτριώσεις γῆς, παρίσταται ἀνάγκη παραχωρήσεως ἐπιπροσθέτου ποσοῦ ἐκ £ 288.626 διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν μέχρι τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Ἐπειδὴ δὲν ὄφιστανται διαθέσιμοι ισάξιοι ἔξοικονομήσεις διὰ τοιοῦτο ποσόν, πλὴν τῆς ἡδη γενομένης μεταφορᾶς £ 60.000 ἐκ τοῦ Κεφαλαίου «Μὴ Προθλεπόμεναι Δαπάναι» τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως παρίσταται ἀνάγκη παραχωρήσεως ἐπιπροσθέτου ποσοῦ ἐκ £ 228.626 διὰ συμπληρωματικὰς πιστώσεις.

Ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἀπαίτουμένην ἐπιπρόσθετον δαπάνην διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν μέχρι τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους τοῦ ηύδημένου τιμαριθμικοῦ ἐπιδόματος εἰς κυβερνητικοὺς ὑπαλλήλους αὕτη ἐκρίθη ἀναγκαῖα λόγῳ τῆς λαθούσης χώραν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος αὔξησεως τοῦ Δείκτου Λειανικῆς Πωλήσεως ἀπὸ 108.05 μονάδας εἰς 111.09.

Η Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετήσασα τὸ δλον θέμα
ἐγκρίνει τὴν διάθεσιν τῶν ὡς ἄνω ποσῶν χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται
εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψῆφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι
κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου
ἢ ὅποια θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον." οὐ εἴτε θεοφόρον (ἢ ζῷον) τοῦ οὐρανοῦ ἢ τοῦ
πατέρος τοῦ νοσέος τοῦ πολιτικού λόγου. Εἴτε θεοφόρον (ἢ ζῷον) τοῦ οὐρανοῦ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπάρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως ποσοῦ
£238.626 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971.
"Ἀρθρον 2ον."

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπάρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Ἀρθρον 3ον" καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπάρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς δ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπλη-

ρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Ἀρ. 9) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μὴ ὑπάρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν

Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (‘Αρ. 10) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ Οἰκονομικῶν θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ Συνεργασίας εἰς τὸν τομέα τοῦ Τουρισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Βουλγαρίας (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ Ἑξωτερικῶν θεμάτων.

‘Ως πρὸς τὰ θέματα τὰ διποία εύρισκονται ἔγγεγραμμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ, προτίθεται νὰ ἀναθάλω τὴν συζήτησίν των, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ ἔνστασις ἐκ μέρους τῶν ἐντίμων κυρίων Βουλευτῶν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Οὐδεμία ἔνστασις, κύριε Πρόεδρε, ἀλλὰ παρακαλῶ διποῖς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ αἰτιολογήσω καὶ ἐγὼ αἴτημά μου περὶ ἀναθολῆς τῆς συζήτησεως τοῦ ἔγγραφέντος ὑπ’ ἐμοῦ θέματος ἐπὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Πρὸ δύο μηνῶν, περίπου, εἶχα ἐγγράψει ὡς θέμα πρὸς συζήτησιν «Ἡ κατάστασις τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος».

Πρὸ τῆς συζήτησεως τοῦ θέματος εἶχα παρακαλέσει τὸν ἔντιμον Ὅπουργὸν ‘Υγείας διποῖς δώση συμπληρωματικὰ στοιχεῖα ἐπὶ τῆς Ἐρωτήσεώς μου διότι ἡ Ἀπάντησίς του οὐδόλως ἐκρίνετο Ικανοποιητική καὶ τὴν ἐθεώρησα δις ἔλλιτῆ. Δυστυχῶς τὰ στοιχεῖα αὐτὰ δὲν ἐδόθησαν καὶ ἡ Βουλὴ ἔλασθε τὴν ἀπόφασιν νὰ καλέσῃ τὸν κύριον Ὅπουργὸν ‘Υγείας διποῖς προσέλθη ἐνώπιον τοῦ Σώματος καὶ διμίλησῃ. Πράγματι τὴν 15ην Ἰουλίου προσῆλθεν δ. κ. Ὅπουργὸς καὶ διμίλησε πρὸς τὸ Σώμα. Πρὸ τῆς διμίλιας του, τὴν 5ην Ἰουλίου, εἶχα παρακαλέσει δι’ ἐπιστολῆς μου διποῖς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ μεταθῶ εἰς τὸ Νοσοκομείον Λάρνακος οὐχὶ δι’ ἔρευναν ἀλλὰ διὰ νὰ διαπιστώσω διρισμένας ἀνάγκας τοῦ Νοσοκομείου οὕτως δύστε νὰ τεκμηριώσω τὴν ἀγόρευσίν μου ἐπὶ τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος καὶ ἡ διποία θά ἀπετέλει ἀπάντησίν μου πρὸς ἐκείνην τοῦ ἐντίμου Ὅπουργοῦ ‘Υγείας. Οὐδεμίαν ἀπάντησιν ἔλασθον οὔτε συμπληρωματικὰ στοιχεῖα καὶ ἡ κολούθησε 3η ἐπιστολή, ἡμερομηνίας 7ης Σεπτεμβρίου.

‘Αντισυνταγματικῶς, καὶ καταπατῶν κάθε δημοσίαν σκέψιν, μπορῶ νὰ πῶ, δ. κ. Ὅπουργὸς δὲν ἀπήντησε καὶ ἡ ἀποφυγὴ ἀπαντήσεώς του, θάσει τοῦ Συντάγματος, ἀρθρον 29, εἰναι ἐντελῶς ἀντισυνταγματική δεδομένου διτού κάθε πολίτης δικαιούμενοι, ἐντὸς 30 ἡμερῶν, νὰ λαμβάνῃ ἀπάντησίν ἐπὶ αἰτήσεώς του, πολὺ δὲ περισσότερον Βουλευτῆς δταν ἐνδιαφέρεται διὰ δημόσιον ἰδρυμα.

“Οταν κατὰ τὴν παρελθούσαν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς εἶχα κατὰ νοῦν νὰ ζητήσω τὴν ἀναθολήν τοῦ θέματος εἰς ἔνδειξιν διαμαρτυρίας καὶ νὰ καταγ-

γείλω τὴν στάσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγειας, ἔλαβε γνῶσιν τούτου καὶ, ἐσπευσμένως, σήμερον, περὶ ὡραν 4.15 ἀπογευματινὴν μοῦ ἐνεχείρισαν ἐπιστολὴν τὴν διοίαν θὰ ἀναγνώσω καὶ θὰ καταθέσω εἰς τὴν Βουλὴν, ἢ ὅποια, πλέον, δὲν ἀφορᾶ ἐμὲ μόνον προσωπικῶς ἀλλὰ τὸ Σῶμα δλόκληρον, διότι περιλαμβάνει στοιχεῖα τὰ ὅποια θὰ ἐνδιαφέρουν δλους τοὺς Βουλευτάς, καὶ καταπατεῖ, κατὰ τὴν γνώμην μου, τὰ κοινοθουλευτικὰ πλέον θέσμια τῆς Βουλῆς καὶ τὴν θέσιν τῶν Βουλευτῶν, ὡς πρὸς τὸ κατὰ πόσον οὗτοι καὶ ἡ Βουλὴ θὰ λαμβάνουν θέσιν ἐπὶ δημοσίων θεμάτων καὶ κατὰ πόσον θὰ συζητοῦν ἐγκύρως ἀπόψεις, δεδομένου ὅτι πρέπει νὰ ἔχουν ωρισμένα στοιχεῖα τὰ ὅποια θὰ ὑποθάλουν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἀφοῦ δοθοῦν ἐπισήμως ὑπὸ τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

Ἡ περιβόητος ἐπιστολὴ ἔχει ὡς ἔξῆς :

«Ἄρ. Υ.Υ. 419/60/IV.

30ῃ Σεπτεμβρίου 1971.

Κύριε Βουλευτά,

Ἐγκαίρως ἔλαβον τὰς ἀπὸ 5ης παρελθόντος Ἰουλίου καὶ 7ης Σεπτεμβρίου ἐπιστολάς σας, εἰλικρινῶς δὲ ἀπολογοῦμαι διὰ τὴν βραδύτητά μου νὰ ἀπαντήσω εἰς αὐτάς.

Ἐν πρώτοις ἀναφέρεσθε εἰς ωρισμένον ἐρωτηματολόγιον τὸ ὅποιον «δὲν ἔκαλυπτεν δσα ἡθέλατε νὰ γνωρίζητε διὰ τὸ Νοσοκομείον Λάρνακος» τὸ ὅποιον παρεδώσατε εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου Ὅγειας, εἰς τὸ ὅποιον δὲν ἔλάθετε ἀπάντησιν.

«Ἄν καὶ ἀργά πλέον, θὰ ἤθελα νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω ὅτι 2 ἡμέρας μετὰ τὴν ὑποθολὴν ὅφ’ ὑμῶν τοῦ ἐρωτηματολογίου σας, ἐπισκεφθέντες τὸ Ὑπουργείον ἐπληροφορήθητε ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ὅτι τὰ ζητηθέντα στοιχεῖα δὲν εἶχον ἀκόμη ταξινομηθῆ πλήρως καὶ διὰ τὰ παρήρχοντα ἀκόμη μερικαὶ ἡμέραι διὰ νὰ ἐτοιμασθοῦν. Εἰς τοῦτο ἀπήνθησατε ὅτι ἦτο ἀργά πλέον, τὴν ίδιαν δὲ ἡμέραν ὑπεθάλετε τὰς γνωστὰς ἐπικρίσεις σας εἰς τὴν Βουλὴν διὰ τὸ Νοσοκομείον Λάρνακος καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ὅγειας γενικῶς.

Τὰ ἀνωτέρω ἀπλῶς ἀναφέρω παρεμπιπτόντως μόνον.

«Ο, τι σήμερον ἀπομένει πρὸς ἀπάντησιν εἶναι τὸ αἴτημά σας ὅπως διευκολυνθῆτε διὰ νὰ ἐπισκεφθῆτε τὸ Νοσοκομείον Λάρνακος πρὸς μελέτην τῶν προβλημάτων διὰ νὰ δυνηθῆτε νὰ συμπληρώσητε δσα παρελείψατε κατὰ τὴν προηγουμένην ἀγόρευσίν σας ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

Κατόπιν προσεκτικῆς σκέψεως τοῦ αἰτήματός σας, καὶ παρὰ τὸν κίνδυνον νὰ παρεξηγηθῶ, εὑρίσκομαι ἡναγκασμένος νὰ ἀρνηθῶ νὰ διευκολύνω τὴν ζητουμένην ἐπίσκεψιν διὰ λόγους ἀρχῆς καὶ διότι εἰλικρινῶς πιστεύω ὅτι, ἐξ αὐτῆς, καὶ ἀσφαλῶς παρὰ πᾶσαν ἀγαθήν προσάρτεσίν σας, τὴν διοίαν δὲν θέτω οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν ἐν ἀμφιθόλῳ, ὑπάρχει κίνδυνος νὰ προέλθῃ ζημία μᾶλλον παρὰ ὀφέλεια διὰ τὸ Νοσοκομείον.

Ἡ στάσις μου ἀσφαλῶς δὲν δύναται νὰ εἶναι ἡ αὐτὴ ἡνὶ Βουλή, ὡς Σῶμα, προέλθῃ εἰς ἀπόφασιν νὰ ἀποστείλῃ ἐκπρόσωπον ἢ καὶ ἐκπροσώπους τῆς ἐπισήμως διὰ παρομοίαν ἢ ἐνδεχομένως καὶ ἄλλην διερεύησιν.

Μετά τιμῆς,
ΜΙΧΑΗΛ Ε. ΓΛΥΚΥΣ,
«Ὑπουργός».

Δὲν θὰ προθῶ εἰς οἰονδήποτε σχόλιον ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Καταθέτω τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Βουλῆς καὶ θὰ παρακαλέσω τὸν κ. Πρόεδρον καὶ τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς ὅπως προθοῦν εἰς τὰ δέοντα μέτρα τὰ ὅποια ἐνδείκνυνται κατόπιν τῆς ἀποσταλείσης ἐπιστολῆς, διότι πλέον

τίθεται σοθαρόν θέμα κατά πόσον Βουλευταὶ θὰ ἔρχωνται ἐνημερωμένοι ωάσει στοιχείων τὰ διοῖα ζητοῦν ἀπὸ Ὑπουργεῖον, ή θὰ τοὺς ἀπαγορεύεται καὶ δὲν θὰ δύνανται νὰ προσκομίζουν στοιχεῖα, ὅπότε δὲν θὰ γίνωνται τεκμηριωμέναι καὶ σοθαραὶ συζήτησεις εἰς τὴν Βουλῆν, καὶ θὰ καταδικτατορεύεται ὑφ' ἕνδεις Ὑπουργοῦ τὸ δημοκρατικὸν κοινοθουλευτικὸν σύστημα αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ως ἀνέφερα καὶ προηγουμένως ή συζήτησις τῶν θεμάτων εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ θὰ ἀναθληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, ή διοῖα ὁρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

‘Η ημερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ως ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : ‘Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική Ἐργασία :

- (1) ‘Ο περὶ τῆς Εύρωπαίκῆς Συμβάσεως περὶ Ἰσοτιμίας τῶν Περιόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) ‘Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) ‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (‘Αρ. 9) τοῦ 1971.
- (4) ‘Ο περὶ τῆς Συνθήκης διὰ τὴν Ἀπαγόρευσιν Τοποθετήσεως Πυρηνικῶν “Οπλῶν καὶ Ἐτέρων” Οπλῶν Μαζικῆς Καταστροφῆς ἐπὶ τοῦ Βυθοῦ τῆς Θαλάσσης καὶ τῶν Ωκεανῶν ως καὶ ἐπὶ τοῦ Ὑπεδάφους τούτων (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) ‘Ο περὶ Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγῶν (Τροποποιητικός) (‘Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) ‘Ο περὶ Ἐγγραφῆς τῶν Κατοίκων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (7) ‘Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (‘Αρ. 10) τοῦ 1971.
- (8) ‘Ο περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ συνεργασίας εἰς τὸν τομέα τοῦ Τουρισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυθερινῆσεως τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κυθερινῆσεως τῆς Λατικῆς Δημοκρατίας τῆς Βουλγαρίας (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (9) ‘Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Ειδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (10) Οἱ περὶ Προμηθείας Ἀντιθιστικῶν διὰ Γεωργικούς Σκοπούς (Τροποποιητικοὶ) Κανονισμοὶ τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Ἡ κατάστασις τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).
- (2) «Ἡ παροχὴ 13ου μισθοῦ πρὸς τοὺς Κυθερινῆτικούς Ἐργάτας». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).
- (3) «Τὸ θέμα τῆς παροχῆς προστασίας πρὸς τὰς Κυπριακὰς Θιομηχανίας καὶ ἡ ἐπ’ αὐτοῦ ἀκολουθουμένη Κυθερινῆτικὴ πολιτική». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Η. Χατζηρακλέους).

(4) «Η καταπίεσις τῶν Κούρδων τῆς Τουρκίας ὑπὸ τῶν Τούρκων, θέμα ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών).

Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Θὰ παρακαλέσω ὅπως ἐγγραφῇ ὡς θέμα πρὸς συζήτησιν διὰ μίαν τῶν προσεχῶν συνεδριάσεων «Ο 'Υδατοφράκτης 'Ορμήδειας» ὡς καὶ ἔτερον θέμα τὸ δποῖον εἶχα ἐγγράψει πέρυσι, ἀπέσυρα δῆμως μὲ δικαιώματα ἀμέσου ἐπανεγγραφῆς του καὶ ἀφορᾶ εἰς τὴν ἐπέκτασιν τοῦ Λιμένος Λάριακος καὶ εἰς τὴν καθυστέρησιν τῆς κατασκευῆς τῆς διδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὰ θέματα τὰ δποῖα ζητεῖτε νὰ ἐγγράψετε προκύπτουν ἀπὸ 'Ἐρωτήσεις καὶ μῆ.....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Τὸ δεύτερον ἐνεγράφῃ καὶ ἀπεσύρθῃ ἐνῶ διὰ τὸ πρῶτον ὑπέθαλα μὲν σχετικὴν 'Ἐρώτησιν ἀλλὰ ἢ 'Απάντησις δὲν εἶναι ίκανοποιητική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο λόγος διὰ τὸν δποῖον ἐρωτῶ εἶναι διότι ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως χρεάζεται ψηφοφορία ἢ δχι. Τὰ θέματα ἐγγράφονται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς.

("Ωρα λήξεως 8.30 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημήτριου Παναγιώτης	Παπαδόπουλος Τάσος
Ζαμπάς Γεώργιος	Παπαϊωάννου 'Εζεκίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζιαρτίδης 'Ανδρέας	Ποσκώτης Σταύρος
Κληρίδης Ξάνθος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κόστης Νίκος	Σαββίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαμψών Νίκος
Μαλλιώτης Γεώργιος	Σωτηριάδης 'Αντωνάκης
Μαυρονικόλας Νίκος	Τουμαζῆς 'Ανδρέας
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Φάντης 'Ανδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηπακλέους 'Ηρακλῆς
Νεοκλέους 'Ανδρέας	Χατζηϊωάννου 'Ανδρέας
Νικολαΐδης 'Ηρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδούλης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Αντικατάστασις τοῦ Γραμματέως τῆς Βουλῆς κ. 'Ανδρέα Νεοκλέους διὰ τοῦ κ. Λεάνδρου Ζαχαριάδη.
- (2) 'Ανακοίνωσις τῶν δυνατῶν τῶν Βουλευτῶν οἱ δποῖοι θὰ μετέχουν εἰς τὴν μικτὴν ἔξ 'Υπουργῶν καὶ Βουλευτῶν 'Επιτροπὴν διὰ τὸ θέμα τοῦ τρόπου ἐπιχορηγήσεως τῶν σιτηρῶν.
- (3) 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις (Προγραμματιζόμενα ἔργα εἰς τὸν ἀλιευτικὸν ὄρμίσκον Λατσίου—'Η διάθεσις πιστώσεων διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν δδῶν προσπελάσεως χωρίων πρός κυρίας ὁδούς—'Η προκαλούμενη δχληρία ἐκ χωροστασίων εἰς περιοχὴν τοῦ χωρίου Μονῆς—'Ασφαλτόστρωσις τῆς ὁδοῦ Τρικώμου, 'Αγίου Γεωργίου Σπαθαρικοῦ—Βελτίωσις τῆς ἀγροτικῶν δρόμων Τρικώμου—Περὶ Κρατικοῦ Λαχείου—'Η ἐπάνδρωσις τῆς ἔδρας κτηνιάτρου εἰς Πόλιν Χρυσοχοῦς—Τὸ θέμα τοῦ σχεδίου ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων—Τὸ ἀρδευτικὸν πρόβλημα τῆς κοινότητος Λεμύθου—'Η στάθμευσις δχημάτων ἐιτὸς τοῦ χώρου τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Λευκωσίας—Θέματα ἀφορῶντα εἰς προσαγωγάς καὶ μεταθέσεις ἐκπαιδευτικῶν Μέσης καὶ Στοιχειώδους 'Εκπαίδεύσεως).
- (4) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 11) τοῦ 1971, ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (5) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 12) τοῦ 1971, αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἀγόρευσεις Βουλευτῶν (Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Ποταμίτης, Α. Ζιαρτίδης, Μ. Σαββίδης, Κ. Χριστοδουλίδης, Πρόεδρος, Κ. Χατζηκακοῦ, Ε. Παπαϊωάννου, Ν. Μαυρονικόλας, Η. Χατζηγρακλέους) καὶ ἀπόφασις δπως ἡ Βουλὴ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Κυθέρην διὰ τῆς 'Επιτροπῆς Οἰκονομικῶν πρόσθετα ἐπὶ τοῦ θέματος στοιχεία.
- (6) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 13) τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (7) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 14) τοῦ 1971, αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἀγόρευσεις Βουλευτῶν (Η. Χατζηγρακλέους, Τ. Παπαδόπουλος, Ν. Σαμψών, Α. Ζιαρτίδης, Πρόεδρος, Ξ. Κληρίδης, Κ. Χριστοδουλίδης, Ε. Παπαϊωάννου, Χρ. Χριστοφίδης, Φ. Παρασκευαΐδης, Κ. Χατζηκακοῦ, Λ. Ζαχαριάδης, Κ. Παπαδημητρίου), ἀπόφασις τῆς Βουλῆς δπως ζητήσῃ νὰ πληροφορηθῇ ὑπὸ τῆς Κυθεριήσεως ἐν σηνεσὶ μὲ μέτρα τὰ δποῖα προτίθεται νὰ λάβῃ διὰ γενομένας καταγγελίας περὶ ἀτασθαλιῶν εἰς τὸν Κυθερητικὸν μηχανισμὸν καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (8) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 15) τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ. ('Εδημοσιεύθη ὡς ὅπ' ἀρ. 12).
- (9) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Κυπριακῶν Πλοίων ('Απαγόρευσις Μεταφορῶν) (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (10) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταυεῖον 'Αναπτύξεως) Νόμου ('Αρ. 9) τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (11) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
- (12) 'Αναφορὰ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη εἰς ἐπιστολὴν τοῦ 'Υπουργοῦ 'Υγείας ἐν σχέσει μὲ τὸ ὅπ' αὐτοῦ ἔγγραφὲν θέμα περὶ τῆς καταστάσεως εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Λάρνακος.
- (13) 'Έγγραφὴ πρὸς συζήτησιν ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Χοιστοφίδη θέματος περὶ τοῦ 'Υδατοφράκτου 'Ορμήδειας καὶ ἐπανεγγραφὴ ὑπὸ τοῦ Ιδίου, τοῦ θέματος τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ τῆς καθυστερήσεως τῆς κατασκευῆς τῆς δδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος.

Τιμὴ 50 Μίλων

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 7ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα ἐνάρξεως 5.25 μ.μ.)

(Άρ. 3)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Α εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Εἶναι θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών ἔχει τὸν λόγον.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Ἄξιότιμε κύριε Πρόεδρε, ἀξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι. Θὰ ἥθελα νὰ παρακαλέσω τὸν ἀξιότιμον κύριον Πρόεδρον διὰ μεριψήση ἵνα ἀρχίζωμεν τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς συμφώνων τῆς προγραμματιζομένης ὥρας, δηλαδὴ συμφώνων τῆς ὥρας ἡ ὅποια ὁρίζεται εἰς τὸ τέλος ἑκάστης προηγουμένης συνεδριάσεως. Διότι πολλοὶ συνάδελφοι, οἱ ὅποιοι ἔρχονται ἀπὸ ἄλλας ἀπομεμακρυσμένας ἐπαρχίας, ταλαιπωροῦνται καὶ θὰ ἥθελα νὰ λάθετε ὑπὲρ ὅψιν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Συμφωνῶ διτι κανονικῶς ἔχόντων τῶν πραγμάτων αἱ συνεδρίαι τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ ἀρχίζουν κατὰ τὴν ὥραν ἡ ὅποια καθορίζεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Δὲν νομίζω διμάς διτι διχυρισμός, διτι οἱ Βουλευταὶ ταλαιπωροῦνται

έρχομενοι εἰς τὴν Βουλήν, ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν πραγματικότητα. Εἰς ὅλας τὰς Βουλὰς τοῦ κόσμου εἴθισται οἱ Βουλευταὶ νὰ δαπανοῦν τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ χρόνου των ἐντὸς τῆς Βουλῆς, εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Βουλῆς, ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς τῆς Βουλῆς. Λυποῦμαι διὰ τὴν σημερινὴν καθυστέρησιν ἡ ὁποία ὠφείλετο εἰς τὸ γεγονός ὅτι ὑπῆρχε συνεδρίασις ἐπὶ σοθαροῦ θέματος τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐργασίας, εἰς τὴν ὁποίαν παρεκλήθην νὰ παρευρεθῶ καὶ ἔγὼ διὰ νὰ τοὺς ἐνήμερώσω ἐπὶ ωρισμένων ἔξελίξεων ἐπὶ ἐργατικῶν θεμάτων, ἔξι οὐ καὶ ἡ καθυστέρησις. Εἰς τὸ μέλλον παρακαλῶ τοὺς Προέδρους τῶν Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν ὅπως ἀποφεύγουν νὰ δρίζουν συνεδριάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν των πρὸ τῆς συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς οὕτως ὥστε νὰ ἀρχίζωμεν εἰς τὴν κανονικὴν ὥραν.

Ο. κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Εὐχαριστῶ, κύριε Πρόεδρε, πλήν, δμως, θὰ ἤθελα νὰ σᾶς πῶ ὅτι ἡ καθυστέρησις δὲν παρετηρήθη μόνον σήμερα. Συνήθως παρατηρεῖται ἡ ἴδια καθυστέρησις παρ' ὅλον ὅτι δὲν ὑπάρχουν πάντοτε συνεδρίαι Ἐπιτροπῶν εἰς τὰς ὁποίας νὰ παρευρίσκεται καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Σώματος. Εἰς ἄλλας χώρας οἱ Βουλευταὶ δαπανοῦν τὸν χρόνον των εἰς τὸν χώρον τῆς Βουλῆς ἔχοντες κομματικά γραφεῖα, κοινοθουλευτικά γραφεῖα, ὅπου μποροῦν νὰ δέχωνται τὸν κόσμον καὶ νὰ ἐργάζωνται, εἴτε διὰ τὴν Βουλήν, εἴτε διὰ τὸν λαόν ποὺ τοὺς ἐψήφισε. Δυστυχῶς εἰς τὴν Κύπρον ἡ Βουλή μας, λόγω τοῦ ἀκαταλλήλου αὐτοῦ κτιρίου, δὲν διαθέτει τέτοια γραφεῖα.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ εἰς ωρισμένας ἄλλας περιπτώσεις ὑπῆρχον συνεδριάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν. Εἰς ἄλλας περιπτώσεις Βουλευταί, οἱ ὁποίοι θέλουν νὰ συμβουλευθοῦν τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ἔξι ὅλων τῶν παρατάξεων, ἐπισκέπτονται τὸ Γραφεῖον τῆς Βουλῆς πρὸ τῆς συνεδριάσεως, διότι αὐτὸς τοὺς διευκολύνει ἐπειδὴ ἔρχονται διὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς.

“Οσον ἀφορᾷ τὸ θέμα τῶν γραφείων, παρὰ τὸ ὅτι τὸ κτίριον τῆς Βουλῆς δὲν ἐπαρκεῖ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς, ἐν τούτοις ὑπάρχουν τρία ἐντευκτήρια Βουλευτῶν, τὰ ὅποια παραμένουν διαρκῶς κενά, καὶ τὰ ὅποια Βουλευταί, οἱ ὁποίοι θὰ ἤθελον νὰ εύρισκωνται εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ διεξαγάγουν τὰς ἐργασίας των, θὰ μποροῦσαν νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν. Ὕπάρχουν τέσσαρα γραφεῖα τὰ ὅποια θὰ ἡμποροῦσαν νὰ χρησιμοποιήσουν ἄλλοι Βουλευταί ἢ καὶ Πρόεδροι τῶν Ἐπιτροπῶν, ὑπάρχουν αἴθουσαι τῶν Ἐπιτροπῶν, αἱ ὅποιαι, δταν δὲν συνεδριάζουν αἱ Ἐπιτροπαὶ εἰναι κεναὶ, καὶ ὑπάρχουν καὶ δύο γραφεῖα—τὸ ἔνα ἔχει ἑτοιμασθῆ πρὸ δλίγου καιροῦ καὶ τὸ ἄλλον εύρισκεται ὑπὸ ἑτοιμασίαν καὶ θὰ ἑτοιμασθῆ συντόμως—ῶς καὶ τρίτον, διὰ τοὺς Κοινοθουλευτικούς Ἐκπροσώπους. Ἔν πάσῃ περιπτώσει, συμφωνῶ ὅτι εἰς τὸ μέλλον θὰ πρέπει νὰ ἀρχίζωμεν εἰς τὴν ὥραν ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Ἐπαναλαμβάνω, δμως, δτι, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἡ παρουσία τῶν Βουλευτῶν εἰς τὴν Βουλὴν εἰναι καθῆκον καὶ δχι ταλαιπωρία.

Παρακαλοῦνται οἱ ἐντίμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρωτησίς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 22αν Μαΐου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 22αν Μαΐου 1971.

«Ἡ θάλασσα παρὰ τὴν παραλίαν τῆς πόλεως Λεμεσοῦ παρουσιάζει διὰ τοὺς λουομένους σοθαρώτατον πρόβλημα ὑγείας, καθ' ὅτι εἰναι τόσον ἀκάθαρτος, λόγω τῶν χυνομένων εἰς αὐτὴν δχετῶν καὶ ἄλλων ἀκαθαρσιῶν, ὥστε νὰ δημιουρ-

γηται και κίνδυνος μολυσματικών άσθενειῶν. Ἐπειδὴ δὲ λαὸς τῆς Λεμεσοῦ δὲν ἔχει ποῦ ἀλλοῦ νὰ παίρνῃ τὰ θαλάσσια μπάνια του ἐρωτᾶται τὸ ἄρμόδιον σῶμα νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ποῖα μέτρα προτίθεται νὰ λάσῃ διὰ τὴν καθαριότητα τοῦ θαλασσίου αὐτοῦ ὕδατος, εἰς τρόπον διστε νὰ προστατευθῇ ἡ υγεία τῶν λουομένων καὶ νὰ ἔξασφαλισθοῦν ὑγιειναὶ συνθῆκαι διὰ τὰ θαλάσσια μπάνια τοῦ λαοῦ τῆς Λεμεσοῦ».

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30ην Σεπτεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἐρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 22αν Μαΐου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου.

«Τὸ πρόβλημα τῆς ρυπάνσεως τῆς θαλάσσης ἀπασχολεῖ σοθαρῶς τὴν Κύπρην. Εἰδικῶς διὰ τὴν ρύπανσιν τῆς θαλάσσης εἰς Λεμεσὸν ἡ ἄρμοδια ἀρχὴ ἀρνεῖται τὴν ἔκδοσιν ἀδείας οἰκοδομῆς δι' ὑποστατικὰ διὰ τὰ ὅποια δὲν προνοοῦνται κατάλληλοι ϕόθροι. Εἶναι ἐν τούτοις γεγονόδι τὸ ὑφίστανται παλαιὰ ὑποστατικὰ τῶν ὅποιων αἱ ἀποχετεύσεις χύνονται εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ νομικὴ θέσις δὲς πρὸς τὰ ὑφιστάμενα ὑποστατικὰ ἔξετάζεται. Ἀναμένεται τὸ πρόβλημα τῶν ἀποχετεύσεων εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Λεμεσοῦ νὰ λυθῇ ριζικῶς διὰ τοῦ σχεδίου ἀποχετευτικῶν ἔργων διὰ τὴν περιοχὴν Λεμεσοῦ τὸ ὅποιον εὑρίσκεται τώρα ὑπὸ μελέτην».

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 28ην Ιουλίου 1971, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 29ην Ιουλίου 1971.

«Μέσα στοὺς τελευταίους μῆνες πολλὰ αὐτοκινητιστικὰ δυστυχήματα συνέβησαν στὸν νέο δρόμο Λευκωσίας—Ἀμμοχώστου. Σκοτώθηκαν ἀρκετά πρόσωπα καὶ ἔνας μεγάλος ἀριθμός τραυματίσθησαν.

Εἶναι γεγονόδι ἀναμφισθῆτο δι τὸ δρόμος Ἀμμοχώστου—Λευκωσίας εἶναι ἀπὸ τοὺς πιὸ πολυσύχναστους δρόμους τῆς Κύπρου. Εἶναι δρόμος τουριστικός, ἐμπορικός καὶ συνδέει τὴν πρωτεύουσα μὲ δεκάδες χωριά, κωμοπόλεις καὶ τὴν πόλη Ἀμμοχώστου.

·Απὸ τίς Ὁργανώσεις, τὸν Δῆμο καὶ τοὺς Βουλευτές Ἀμμοχώστου ἔχουν γίνει ἀρκετὰ διαβήματα γιὰ νὰ μετατραπῇ δρόμος αὐτὸς σὲ δρόμο διπλῆς κατεύθυνσης. Ἡ μετατροπὴ αὐτὴ ἐπιβάλλεται γιὰ ὅλους τοὺς λόγους που ἀναφέρουμε καὶ θὰ συμβάλῃ στὴν ἀποσύρθηση ἀρκετῶν τροχαίων δυστυχημάτων, ποὺ συμβαίνουν σήμερα.

Μπορεῖ νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ τὸ ἄρμόδιο Ὑπουργεῖο ποῦ δρίσκεται ἡ μελέτη τοῦ ὄλου ζητήματος καὶ πότε προγραμματίζεται ἡ κατασκευὴ διπλῆς κατεύθυνσης δρόμου Λευκωσίας—Ἀμμοχώστου»;

*Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1ην Οκτωβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνῶν καὶ Ἐργών, εἰς ἐρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 29ην Ιουλίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη.

«Ἡ περαιτέρω θελτίωσις τῆς νέας ὑπεραστικῆς δόδου Λευκωσίας—Ἀμμοχώστου μελετᾶται ἐν σχέσει πρὸς τὸ Τρίτον Πενταετές Πρόγραμμα Ἀναπτύξεως καὶ ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ γενικωτέρου προγράμματος Ὁδικῆς Ἀναπτύξεως τῆς Νήσου».

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 21ην Αὐγούστου 1971, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Γεωργίου Μαλλιώτη καὶ ληφθεῖσα τὴν 23ην Αὐγούστου 1971.

«Α. Ἐρωτᾶται τὸ ἄρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλήν, ἐάν ἡ σημειωθεῖσα ἀπότομος πτῶσις τῶν τιμῶν τῶν Κυπριακῶν σταφυλῶν Σουλτα-

νίνης εις τὴν Ἀγγλικὴν ἀγορὰν κατὰ τὴν τελευταίαν ἐθδομάδα τοῦ Ἰουλίου 1971, μὲν ἀποτέλεσμα νὰ ὑποστοῦν μεγάλας ζημίας τόσον οἱ Κύπριοι παραγωγοὶ καὶ ἔξαγωγεῖς δύον καὶ οἱ "Ἀγγλοὶ εἰσαγωγεῖς τοῦ προϊόντος τούτου, δφείλεται :

(1) Εἰς τὸ ἀνεξέλεγκτον καὶ ἀσυντόνιστον τῶν φορτώσεων ἐκ Κύπρου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἄφιξιν εἰς Ἀγγλίαν ταυτοχρόνως μεγάλων ποσοτήτων σταφυλῶν πέραν τῆς δυναμικότητος τῆς ἀγορᾶς ταύτης καὶ, ἀν ναί, πῶς σκέπτεται ἡ Κυθέρηνης νὰ ἀντιμετωπίσῃ μελλοντικῶς τὴν τοιαύτην καταστρεπτικὴν κατάστασιν.

(2) Κατὰ πόσον ἡ τοιαύτη πτῶσις τῶν τιμῶν δφείλεται καὶ εἰς τὸ γεγονός δτι κατὰ τὴν ἐν λόγῳ περίοδον ἐτέθησαν πρός πώλησιν εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἀγορὰν Κυπριακαὶ σταφυλαὶ Σουλτανίνης ἀκατάλληλοι δι' ἀνθρωπίνην θρῶσιν.

Β. Ἐπίσης ἐπιθυμῶ δπῶς πληροφορηθῆ ἡ Βουλὴ περὶ τῆς τύχης τῆς κατόπιν πολλῶν προσπαθειῶν τῆς Κυθερηνήσεως ἐπιτευχθείσης δοκιμαστικῆς ἀποστολῆς Κυπριακῶν ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν Σουλτανίνης εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας καὶ ἀν τὸ ἐμπόρευμα ίκανοποίησε ποιοτικῶς τὴν νέαν ταύτην ἀγοράν.

*Απάντησις υπὸ ἡμερομηνίαν 7ην Ὁκτωβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἑρώτησιν υποθληθεῖσαν τὴν 23ην Αὐγούστου 1971 υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Γεωργίου Μαλλιώτη.

«Α. Εἶναι γεγονός δτι αἱ τιμαὶ τῶν Κυπριακῶν σταφυλῶν εἰς τὸ Ἕνωμένον Βασίλειον ἐστμείωσαν σοφαράν κάμψιν κατὰ τὸ τέλος Ἰουλίου ἀρχὰς Αὔγουστου. Ἡ κάμψις αὕτη δφείλετο κατὰ μέγα βαθμὸν εἰς τὴν ὑπερφόρτωσιν τῆς ἀγορᾶς. Ὡς γνωστὸν τὸ ἐμπόριον ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν διεξάγεται ἐλευθέρως υπὸ ἔξαγωγέων καὶ Συνεργατικῶν Ὀργανισμῶν, καὶ δῶς ἐκ τούτου οὐδεὶς ἔλεγχος ἔξασκεται ἐπὶ τῶν φορτώσεων ἐκ Κύπρου.

"Οσον ἀφορᾶ τὴν καταλληλότητα τῶν ἔξαχθεισῶν σταφυλῶν, τονίζεται δτι δ ἔξασκηθεὶς ἔλεγχος υπὸ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐπιθεωρήσεως Προϊόντων τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας κατὰ τὴν λήξασαν περίοδον ἥτο δ συνήθης καὶ ἔξ ίσου αὐστηρὸς δῶς καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη. Ἀπὸ ἐκθέσεις ἀφ' ἐτέρου τῶν εἰς τὸ Ἕνωμένον Βασίλειον ἐδρευόντων Ἐπιθεωρητῶν μας, προκύπτει δτι ἡ ποιοτικὴ κατάστασις τῶν σταφυλῶν μας, κατὰ τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν εἰς τοὺς Βρεττανικοὺς λιμένας, ἥτο γενικῶς ίκανοποιητική.

Λόγῳ τοῦ δτι ἡ Βρεττανικὴ ἀγορά, ἡτις ἀπορροφᾷ 85% τῶν Κυπριακῶν ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν, φαίνεται δτι δὲν δύναται εὐκόλως νὰ ἀπορροφήσῃ πέραν τῆς συνήθους ποσότητος, ἥτο περὶ τοὺς 2.000 τόννους ἐθδομαδιαίως, καὶ λόγῳ τοῦ δτι ἡ ἔγχωριος παραγωγὴ αὐξάνεται συνεχῶς, τὸ Ὑπουργείον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας, τῇ συνεργασίᾳ τῶν Κυπρίων ἔξαγωγέων, καταβάλλει ἐντόνους προσπαθείας διὰ τὴν ἔξεύρεσιν νέων ἀγορῶν, δῶς εἶναι τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, πρός διάθεσιν τῆς ἐπιπροσθέτου παραγωγῆς καὶ μείωσιν τῆς πιέσεως ἐπὶ τῆς Βρεττανικῆς ἀγορᾶς, ἵνα ἔξασφαλισθοῦν γενικῶς καλύτερα οἰκονομικὰ ἀποτέλεσματα πρός δφείλος τῶν παραγωγῶν.

Β. "Οσον ἀφορᾶ τὴν πειραματικὴν ἔξαγωγὴν 500 τόννων σταφυλῶν εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς Δ. Γερμανίας, τὰ ἀποτέλεσματα δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ίκανοποιητικὰ καθότι διὰ τῆς ἀποστολῆς ταύτης καὶ τῆς σχετικῆς διαφημίσεως, ἔχουν δημιουργηθῆ αἱ βασικαὶ προϋποθέσεις διὰ μελλοντικᾶς ἔξαγωγῆς εἰς τὴν χώραν ταύτην μεγαλυτέρων ποσοτήτων. Βεβαίως, δῶς, δὲν πρέπει νὰ ὑποτιηθῆ δ συναγωνισμὸς ἔξ ἄλλων χωρῶν, ἰδιαιτέρως δὲ τὸ πρόβλημα τοῦ δασμοῦ τοῦ ἐπιβαλλομένου υπὸ τῆς Εύρωπαϊκῆς Οίκονομικῆς Κοινότητος δ ὅποιος ἀνέρχεται εἰς 18%-22%.

Η ἀνάγνωσις ἔρωτῆσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Είσερχόμεθα εις τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετική Ἐργασίᾳ. Ἐκ τῶν 10 Νομοσχεδίων τὰ δύοπια είναι ἔγγεγρα μμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β είναι δυνατόν νὰ συζητηθοῦν σήμερον μόνον τρία διότι αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν διὰ τὰ ὑπόλοιπα δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει.

‘Ο περὶ Ἑγγραφῆς τῶν Κατοίκων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Νίκος Κόσιης

Κώστας Χριστοδουλίδης

Νίκος Σαμψών

Ανδρέας Φάντης.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 1ην Ὁκτωβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίαν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν οἵτινες παρέσχον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπιπροσθέτους πληροφορίας καὶ ἐπειγήγησεις ἐπὶ τῆς σκοπιμότητος καὶ τῶν προνοιῶν τοῦ προτεινόμενου νόμου.

Διὰ τοῦ προτεινόμενου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ βασικοῦ περὶ Ἑγγραφῆς τῶν Κατοίκων Νόμου εἰς τρόπον ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀρσις ὀρισμένων δυσκολιῶν αἵτινες ἀνεφύησαν μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν του, καὶ ἡ προσαρμογὴ ἐνίων βασικῶν διατάξεων αὐτοῦ πρὸς τὰς ἐπικρατούσας σήμερον κοινωνικὰς συνθήκας.

Αἱ κυριώτεραι τῶν ἐπιφερόμενων ἀλλαγῶν διὰ καταλλήλων τροποποιήσεων τοῦ βασικοῦ νόμου είναι αἱ ἀκόλουθοι :

(α) Ἀπαλείφεται ἡ σχετικὴ διάταξις ἡ ἀναφερομένη εἰς τὴν λῆψιν τῶν δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων τῶν κατόχων δελτίων ταυτότητος.

Ἡ ἀπάλειψις τῆς διατάξεως αὐτῆς κατέστη ἐπιτακτικὴ καθότι μέχρι τοῦδε μηδαμιή χρήσις τῶν λαμβανομένων ἀποτυπωμάτων ἐγένετο, ὡς είναι δὲ σήμερον ὀργανωμένη ἡ ὑπηρεσία ἡ λῆψις καθαρῶν ἀποτυπωμάτων είναι προβληματικὴ καὶ προκαλεῖ ἀσκόπους ταλαιπωρίας εἰς τὸ κοινόν.

(β) Τροποποιεῖται ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ βασικοῦ νόμου ἡ ἀναφερομένη εἰς τὸν προϊστάμενον τοῦ Τμήματος Ἑγγραφῆς οὕτως ὥστε νὰ διαποκρίνεται εἰς τὴν πραγματικότητα, ἢτοι ὁ προϊστάμενος τοῦ Τμήματος Ἑγγραφῆς θὰ είναι, ὡς μέχρι σήμερον ἀπὸ τῆς καταργήσεως τῆς θέσεως τοῦ Διοικητοῦ Ἑγγραφῆς κατά τὸ 1960, ὁ Λειτουργὸς Ἑγγραφῆς καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν Ὑπάλληλοι Ἑγγραφῆς.

(γ) Προστίθεται εἰς τὴν ἀντίστοιχον διάταξιν τοῦ βασικοῦ νόμου νέα διάταξις ἀπαιτούσα δύο παρέχωνται ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰ ὑπόλοιπα στοιχεῖα καὶ λεπτομέρειαι ἀναφορικῶς πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Ἑγγραφούμενου πρὸς καταχώρησιν εἰς τὸ Βιβλίον Ἑγγραφῆς.

- (δ) Προστίθεται νέον ἄρθρον εἰς τὸν Βασικὸν νόμον δυνάμει τοῦ ὅποιου καθίσταται δυνατή ἡ διὰ τροποποιήσεως τῶν ἐν Ισχύι Κανονισμῶν ἀλλαγὴ τοῦ ὑφισταμένου τύπου τοῦ δελτίου ταυτότητος.
- (ε) Διαγράφονται μερικαὶ τῶν διατάξεων τοῦ Βασικοῦ νόμου αἵτινες δὲν εἶναι ἔφαρμόσιμοι.
- (στ) Ἐπιφέρονται ἐν τέλει ἔνιαι ἐπὶ μέρους τροποποιήσεις αἵτινες κατέστησαν ἀναγκαῖαι ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἰστορικῶν μελετήσασα τὸ δόλον θέμα καὶ ἐπενεργοῦσα ὡρισμένας νομοτεχνικῆς φύσεως τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἐγκρίνει τὰς διὰ τούτου προτεινομένας ἀλλαγάς καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν αὐτοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν δύμιληται ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν δύμιληται ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθύσιν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἢ ὅποια θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἄρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντιρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποιήσις τοῦ Βασικοῦ νόμου. "Ἄρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντιρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποιήσις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Βασικοῦ νόμου. "Ἄρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἄρθρα 3ον, 4ον, 5ον, 6ον, 7ον, 8ον, 9ον, 10ον, 11ον καὶ 12ον. Ὑπάρχει ἀντιρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὰ προαναφερθέντα ἄρθρα ἐγκρίνονται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Ἔγγραφῆς τῶν Κατοίκων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971, θὰ ἀναγινώσκηται δὲ ὁμοῦ μετὰ τοῦ περὶ Ἔγγραφῆς τῶν Κατοίκων Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ὡς «ὁ Βασικὸς νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή υπαρχούσης άντιρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

‘Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμος (‘Αρ. 10) τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν Ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (‘ΑΡ. 10) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος
Τάσος Παπαδόπουλος
Λεάνδρος Ζαχαριάδης
Ντίνος Κωνσταντίνου
Ανδρέας Ζιαρτίδης
Ηρακλῆς Χατζηρακλέους
Σταύρος Ποσκώτης.

‘Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἔμελέτησε τὸ περὶ σὲ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθείσαν τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου 1971.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἔγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 86.100 καὶ διάθεσις αὐτοῦ διὰ τὴν ἀσφάλτωσιν δδῶν προσπελάσεως ἀπὸ χωρία τῶν κυρίων δδῶν διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους.

‘Ως τὸ ‘Υπουργεῖον Οἰκονομικῶν ἀναφέρει εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐλήφθη ὑπ’ ὅψιν, κατὰ τὴν κατανομὴν τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ χρημάτων εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας τῆς νήσου, ἡ πυκνότης τροχαίας κινήσεως εἰς τὰς πρὸς ἀσφάλτωσιν δδούς προσπελάσεως, τὸ κατὰ πόσον αὗται ἔξυπηρετοῦσι χωρία ἢ σύμπλεγμα χωρίων, ἀτινα παρουσιάζουν δυνατότητας γεωργικῆς ἢ βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως ὡς ἐπίσης τὸ κατὰ πόσον αἱ περιοχαὶ ἢ τὰ χωρία, ἀτινα θὰ ἔξυπηρετηθῶσιν, ἔχουν δυνατότητας τουριστικῆς ἀναπτύξεως. Λεπτομερής κατάλογος τῶν πρὸς ἀσφάλτωσιν δδῶν προσπελάσεως εἶναι ἐπισυνημένος εἰς τὴν ἀποσταλεῖσαν ὑπὸ τοῦ ‘Υπουργείου Οἰκονομικῶν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν.

‘Η Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἀφοῦ ἔμελέτησε τὸ δλον θέμα καὶ ἔλαβεν ὑπ’ ὅψιν τὸ γεγονός δτὶ ἡ προτεινομένη ἀσφάλτωσις τῶν δδῶν εὑρίσκεται ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ προγράμματος δικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀγροτικῶν περιοχῶν, ἵκανοποιεῖ δὲ ἡδη ὑποθληθείσαν πρὸς τὴν Κυθέρην σύστασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπ’ εὔκαιρια τῆς μελέτης τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους δπως ἔξετάσῃ τὴν πιθανότητα αὐξήσεων τῆς περιληφθείσης εἰς αὐτὸν σχετικῆς προνοίας δι’ ἀσφάλτωσιν δδῶν προσπελάσεως ἀπὸ χωρία μέχρι τῶν κυρίων δδῶν, διμοφώνως ἔγκρινει τὴν διάθεσιν τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν διμίληται ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν θὰ ἥθελα νὰ ἀναφερθῶ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου εἰς θέμα ἀρχῆς. Ἀπλῶς μίαν ἔρωτησιν θὰ κάμω ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου καὶ μετὰ θὰ ἀναφερθῶ εἰς ἄλλον θέμα, εἰς θέμα διαδικασίας, ἐάν οὕτω θέλετε νὰ τὸ ἔκλαθετε. "Ήθελα νὰ πληροφορηθῶ πρὸς τὸ παρόν διατί τὰ κεφάλαια δ, ε, ι καὶ λ ἀπτελείφθησαν ἀπὸ τὸν κατάλογον πρὸς ἑκτέλεσιν τῶν σχετικῶν δρόμων ἐφ' ὅσον είναι ύπό ψήφισιν. Ἀπλῶς τὸν λόγον τῆς ἀπαλείψεως τῶν κεφαλαίων αὐτῶν θέλω νὰ μάθω. Δὲν θὰ συμπληρωθοῦν οἱ δρόμοι δηλαδὴ τῶν....."

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Η ἔρωτησις είναι διατί ;

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν "Εκθεσιν ἀναφέρεται ὅτι «Δέον ὅπως σημειωθῇ ἐν προκειμένῳ ὅτι διὰ τῶν προτεινομένων ποσῶν θὰ συμπληρωθῇ ἡ ἑκτέλεσις τῶν ἀναφερομένων ἔργων, πλὴν τεσσάρων, ἢτοι τῶν εἰς τὰ δ, ε, ι καὶ λ τοῦ καταλόγου».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο Πρόεδρος τῆς 'Επιτροπῆς Οἰκονομικῶν μπορεῖ νὰ διαφωτίσῃ τὸν ἔντιμον Βουλευτήν ;

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Τὰ κεφάλαια αὐτὰ ἀφοροῦν ὁρισμένους δρόμους. "Η δοπάνη ἡ ὅποια χρειάζεται είναι πολὺ μεγαλυτέρα ἀπὸ δ, τι θὰ ἔξοδευθῇ ἐφέτος καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁρισμένον ποσὸν ψηφίζεται διὰ τὸν ἐφετεινὸν χρόνον, τὸ δὲ ὑπόλοιπον θὰ είναι διὰ τὸ προσεχές ἔτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Εχετε τὸν λόγον.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. Θὰ ἥθελα, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ποὺ ψηφίζεται ὁ Συμπληρωματικὸς αὐτὸς Προϋπολογισμός, νὰ ἀναφερθῶ εἰς ὁρισμένα πράγματα τὰ ὅποια ἔχουν συμβῇ ἐν σχέσει μὲ τὸν Προϋπολογισμὸν αὐτὸν καὶ ἐάν είναι ἡ καταλληλος στιγμὴ νὰ διμιλήσω, ἄλλως νὰ πράξω τοῦτο μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου σύδεμία συζήτησις είναι δυνατὸν νὰ διεξαχθῇ ἐπ' αὐτοῦ. "Εάν τὰ θέματα εἰς τὰ ὅποια θέλετε νὰ ἀναφερθῆτε ἀφοροῦν εἰς τὴν ούσιαν τοῦ ύπο συζήτησιν Νομοσχεδίου τότε πρέπει νὰ ζητήσετε τὸν λόγον τώρα διὰ νὰ ἀγορεύσετε ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Μάλιστα, ἀναφέρονται εἰς τὴν ούσιαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Εχετε τὸν λόγον. ‘Ἐφ’ ὅσον δὲν εἶναι ἐπὶ θέμασις διαδικασίας θὰ ἀγορεύσετε ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ : μηδὲ μολύχο νομοσδύο απολιγά νοιρό μὲ καὶ ἄτομον
Εὐχαριστῶ.

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μελέτης τοῦ ἐν λόγῳ Συμπληρωματικοῦ Νομοσχεδίου ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς, ὁ ὅποιος λόγῳ τῆς ιδιότητός του αὐτῆς παρευρίσκετο κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ τοῦ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, φαίνεται ὅτι ἔχει ἐκμεταλλευθῆ τὴν θέσιν αὐτὴν καὶ ἔχει γνωρίσει τὰ ἔργα τὰ δύοια πρόκειται νὰ γίνουν καὶ κατέκλυσε—φαντάζομαι καὶ ὅλας τὰς ἄλλας ἐπαρχίας—τὴν ἐπαρχίαν μας μὲ ἐπιστολάς εἰς τοὺς Προέδρους τῶν Κοινοτήτων ως πρὸς τὰ ἔργα τὰ δύοια ἐπρόκειτο νὰ γίνουν.

Οἱ ἐν λόγῳ Πρόεδροι ἦλθαν εἰς τὰ γραφεῖα μας καὶ μᾶς ἐπληροφήρησαν περὶ τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ μᾶς εἴπαν ἐπὶ λέξει : «Κύριοι, ἐφ’ ὅσον σεῖς δὲν ἔνδιαφέρεσθε διὰ τὰ προθλήματα τῆς ἐπαρχίας σας, εύτυχῶς ὑπάρχουν ξένοι οἱ ὅποιοι ἔνδιαφέρονται καὶ ίδου ἡ ἐπιστολή κάποιου Βουλευτοῦ, κ. Μιχ. Σαββίδη, ὁ ὅποιος ἔνδιεφέρθη διὰ τὸν δρόμον τῆς Τραχυπέδουλας, Δρύμους, Δρύνιας καὶ Καλλέπειας καὶ κατόπιν ἐνεργειῶν του ἐνεκρίθη τὸ α΄ ποσόν διὰ τὸν δρόμον μας καὶ λίαν προσεχῶς θὰ γίνῃ δρόμος αὐτὸς καὶ ἔστω πρὸς γνῶσιν σας».

Φυσικά κατ’ ἀρχὴν ἔθορυθήθημεν, ἐλάθομεν δμως τὰς πληροφορίας τὰς δύοις ἐπρεπε νὰ λαβωμεν καὶ ἐδώσαμεν μίαν ἔξηγησιν, ἐκείνην τὴν δύοισιν ἐπρεπε νὰ δώσωμεν. “Οταν δμως τὴν παρελθούσαν Δευτέραν εἶδαμεν τὴν γνωστὴν ἐπιστολήν, τὴν δύοιαν ἀσφαλῶς δλοι θὰ ἔχετε δῆ, καὶ ἡ ὅποια ἦτο καταπέλτης διὰ τοὺς Βουλευτάς Πάφου, ἀπὸ κάποιον συνεπαρχιώτην μας Δημήτριον Σωφρονίου ἀπὸ τὴν Καλλέπειαν, ὁ ὅποιος μᾶς ἐκατηγόρει ὅτι «κοιμώμεθα τὸν ὑπὸν τὸν θαρύν» καὶ ὅτι «οἱ Βουλευταὶ τῆς Πάφου εἶναι ὑπὸ παραίτησιν», ἔγινε μία συζήτησις μεγάλη μέσα εἰς τὰ κέντρα, τὰς λέσχας, καὶ τὰ καφενεῖα καὶ τὰς κοινότητας ὅτι πράγματι οἱ Βουλευταὶ τῆς Πάφου δὲν ἔνδιαφέρονται διὰ τὰ προθλήματα καὶ ἔνδιαφέρονται ξένοι Βουλευταὶ καὶ συγκεκριμένα δκ. Σαββίδης!

Φυσικὰ δὲν θέλομεν νὰ ἀπαγορεύσωμεν εἰς τὸν κ. Σαββίδην νὰ προθαίνῃ εἰς τοιούτου είδους ἐνεργείας, ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι ἔνας ὁ ὅποιος ἐκμεταλλεύεται τὴν θέσιν του δι’ ἐντελῶς ιδιούς του σκοπούς—δὲν ξεύρω ποία ἦτο ἡ πρόθεσις τοῦ κ. Σαββίδη καὶ δταν δὲν πρόκειται νὰ θῇξη ἄλλον συνάδελφόν του εἶναι δικαίωμά του νὰ πράξῃ δ.τι νομίζει—καὶ θίγονται συνάδελφοι, νομίζομεν ὅτι προκύπτει σοθαρὸν ζήτημα καὶ, τούλαχιστον ἀπὸ πλευρᾶς ιδικῆς μας, χρειαζόμεθα μίαν ίκανοποίησιν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Είχα τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἔζητήσατε τὸν λόγον διὰ νὰ ἀγορεύσετε ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ Νομοσχεδίου καὶ ὅχι διὰ καταγγελίαν τῶν ἐνεργειῶν ἄλλου Βουλευτοῦ.

Εἰς τὸ παρὸν στάδιον συζητεῖται ἡ οὐσία τοῦ Νομοσχεδίου καὶ ὅχι ἡ συμπεριφορά οἰουδήποτε Μέλους τῆς Βουλῆς.

‘Απὸ πλευρᾶς διαδικασίας οἰοσδήποτε Βουλευτής νομίζει ὅτι ὑπάρχει ὑπόθεσις τὴν δύοιαν πρέπει νὰ καταγγείλῃ—δσον ἀφορᾶ τὴν συμπεριφοράν ἄλλου

Βουλευτοῦ—ἀναφέρει τοῦτο δι' ἐπιστολῆς εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, δὸς διοῖς συγκαλεῖ εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς, ἡ δοίᾳ ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος, τοῦτο δὲ δὲν εἶναι θέμα πού ἔγειρεται εἰς τὸ πρῶτον στάδιον τῶν ἀγορεύσεων εἰς τὴν Βουλήν.

Τὸ θέμα τὸ δοῖον ἔγειρεται σύδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὴν οὐσίαν τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου, ἡ δοία οὐσία ἔγκειται εἰς τὸ ἐάν ή Βουλὴ θὰ ἐγκρίνῃ μίαν διπάνην διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν διδικῶν ἔργων εἰς τὴν ὑπαιθρὸν τῆς Κύπρου.

Ἐπομένως δὲν θὰ δώσω, εἰς τὸ παρὸν στάδιον, τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Σαθέδην. Ἀπλῶς θὰ εἴπω δτὶ ἐάν υπάρχῃ οἰαδήποτε καταγγελία πρέπει νὰ ἀναφερθῇ ἐγγράφως εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς δὸς διοῖς θὰ παραπέμψῃ τὸ θέμα εἰς ἀρμοδίαν Ἐπιτροπῆν. Εἶναι δημως θασικόν, καὶ δφείλουν τὰ Μέλη νὰ τὸ γνωρίζουν, δτὶ δὸς Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν καὶ οἰοδήποτε ἄλλος Πρόεδρος Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς, ἐκτελῶν τὰ καθήκοντά του, καὶ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων του ἀπευθύνων ἐπιστολάς πρὸς οιουσδήποτε δὲν τὰς ἀπευθύνει ως ἀτομον ἀλλὰ ως Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς δοίας προεδρεύει καὶ ἡ δοία διερευνᾶ ἡ ἔξετάζει ἐν θέμα καὶ ἐπομένως, κατὰ τὴν ἀποψίν μου, δὲν γεννᾶται θέμα προσωπικῆς προβολῆς τοῦ Βουλευτοῦ ἐάν υπὸ τὴν ίδιοτητά του ως Πρόεδρου μιᾶς Ἐπιτροπῆς ἀπήντησε καὶ ἐπληροφόρησεν δρισμένους κοινοτάρχας, οἱ δοῖοι εἶχον υποθάλει αίτηματα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ἐνώπιον ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς, δτὶ τὸ αίτημά των διηυθετήθη καὶ δτὶ πρόκειται νὰ κατατεθῇ Συμπληρωματικὸς Προϋπολογισμὸς εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐάν, φυσικά, δὸς Βουλευτῆς ἐπεκταθῇ πέραν τοῦ σημείου τούτου καὶ δώσῃ τὴν ἐντύπωσιν δτὶ ἡ ἐνέργειά του αὐτῇ εἶναι κομματική ἡ ἀτομική τότε προκύπτει θέμα πρὸς ἔξετασιν τὸ δοῖον δημως πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπῆν ἡ δοία ἔξετάσῃ καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐπιστολῶν καὶ τὰς συνθήκας υπὸ τὰς δοίας ἐνήργησεν δὸς Πρόεδρος μιᾶς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ νὰ διαφωτίσῃ δρισμένους κοινοτάρχας.

Δὲν εἶναι θέμα ἀγορεύσεων εἰς τὴν Βουλήν.

‘Ο κ. Σαθέδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Θὰ ἤθελα νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸν ἔντιμον συνάδελφον, διότι ἡ δημιλία του ἡτο συκοφαντία ἐναντίον μου. Ἐν πρώτοις εἰς τὰς ἐνεργείας αὐτὰς προέθην προτοῦ ἔχῃ δοιανδήποτε γνῶσιν εἴτε ή Βουλὴ εἴτε τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον εἴτε ἀκόμη καὶ τὸ Γραφείον Προγραμματισμοῦ. Ειργάσθην συστηματικῶς ἐπὶ ἡμέρας πολλάς διὰ νὰ μπορέσω νὰ πείσω τὸ ‘Υπουργεῖον νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δρόμων τούτων. Ἐπομένως δὲν εἶναι ἐκ μέρους τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς ποὺ ἔχω ἀπαντῆσει οὔτε ή Βουλὴ ή Οἰκονομική Ἐπιτροπή ή καὶ αὐτὸ τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον, τὴν ἐποχὴν ποὺ εἶχα ἀποστείλει τὰς ἐπιστολάς, ἥξευραν δτὶ θὰ ἐπροτείνοντο αὐταὶ αἱ κατασκευαὶ. ‘Οσον ἀφορᾶ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς τοῦτο ἀναφέρει δτὶ προσεπάθησα δπως πεισθῇ τὸ ‘Υπουργεῖον νὰ προτείνῃ εἰς τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον τὴν ἐκτέλεσιν δρισμένων δρόμων καὶ δτὶ ἐλπίζω, ἐν ἡ περιπτώσει τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον ἀποφασίσει νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς δρόμους τούτους, δτὶ θὰ ἔχωμεν συντόμως εἰς τὴν Βουλήν σχετικὸν Νομοσχέδιον πρὸς ἐπιψήφισιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν σχετίζονται μὲ τὸν υπὸ συζήτησιν προϋπολογισμόν ;

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Σχετίζονται, ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ειργάσθην πολὺ διὰ νὰ προωθηθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῶν δρόμων αὐτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Περιλαμβάνονται είς τὸν προϋπολογισμόν;

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Δι' ὅλους τοὺς ὑπὸ ἐκτέλεσιν δρόμους οἱ ὅποιοι περιλαμβάνονται εἰς τὸν Συμπληρωματικὸν Προϋπολογισμὸν τὰ ἐνδιαφερόμενα χωρία εἰχαν εἰδοποίησιν πρὸ 1½ μηνός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ήρόδοτος Νικολαΐδης.

Η. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Σαββίδη ἥτο τελείως ἀκαίρος, ἀλλὰ καὶ ἄσκοπος. Νομίζω ὅτι ἐπὶ δέκα συνεχῆ ἔτη ἤκουε τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς διμιλίας τῆς ἀπελθούσης Βουλῆς καὶ ἐπομένως δὲν εἶχε κανένα δικαίωμα νὰ ἀποστέλῃ ἐπιστολὴν εἰς τοὺς κοινοτάρχας καὶ νὰ λέγῃ ὅτι κατόπιν ἐνέργειῶν του θὰ ἀσφαλτοστρωθῇ δὲν δρόμος Δρύνιας, Δρύμους, κ.λ.π., χωρία τὰ δρόποια πιστεύω ότι οὔτε κἀντα ἐπεσκέψθη οὔτε θὰ γνωρίζῃ. ‘Ἐπομένων δὲν εἶχε κανένα δικαίωμα καὶ οὔτε θὰ ἔγνωρίζειν ἐάν ὑπῆρχε τοιοῦτο θέμα καὶ ἐάν δὲν ἥτο Πρόεδρος τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ Οἰκονομικῶν θεμάτων. Νομίζω ὅτι εἶχεν ἄδικον καὶ νομίζω ἀκόμη ὅτι εἶναι εἰς χεῖρας σας τόσον ὑμῶν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς δόσον καὶ δόλων τῶν Μελών τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς Ἐπιτροπῆς Προγραμματισμοῦ δλαι αἱ δόσοι προσπελάσεως τῶν διαφόρων κοινοτήτων μὲ τὰς ἀποστάσεις ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην. Καὶ δὲν εἶναι μόνον τὰ δύο, εἶναι ἀκόμη 26 χωρία τὰ δρόποια χρειάζονται δρόμους προσπελάσεως πρὸς κυρίας δόσους καὶ ἐπομένων θεωρῶ καθῆκον μου νὰ εὐχαριστήσω τὴν Κυβέρνησιν ἔστω καὶ διὰ τὸ μικρὸν αὐτὸ ποσὸν τὸ δρόποιον διετέθη διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν τῶν δύο - τριῶν χωριῶν τῆς Πάφου. Ἀπαιτούμεν δόμως ὅπως διατεθῇ μεγαλύτερον ποσὸν διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν καὶ τῶν ὑπολοίπων καὶ ἐπίζητος ὅτι δ. κ. Σαββίδης θὰ ἀντιληφθῇ ὅτι πραγματικά διέπραξε λάθος καὶ δὲν θὰ ἐπαναλάβῃ, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, αὐτὸ τὸ δρόποιον ἔκαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Λυποῦμαι εἰλικρινῶς διότι ἔχει δημιουργηθῆ αὐτὸ τὸ πρόβλημα ἀπὸ μίαν, κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην, ἀστοχὸν ἐνέργειαν ἐντίμου συναδέλφου. ‘Η Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους, δομοφόνων καὶ μὲ ἀπόφεις αἱ δρόποιαι ἔξεφράσθωσαν ἀπὸ δλαι τὰ εἰς αὐτὴν ἀντιπροσωπευόμενα κόμματα, ἔζητησεν ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν αὔξησιν τοῦ κοινούλιου, τὸ δρόποιον ἀφεώρα τὴν ἀσφαλτόστρωσιν δρόμων, οἱ δρόποιοι δοδγοῦν πρὸς διάφορα χωρία. Εἰς τὴν Ἐκθεσιν δὲ τὴν δρόποιαν ἥτοιμασε διὰ τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους εἶναι τοῦτο ἐν ἀπὸ τὰ σημεῖα τὰ δρόποια ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἀναφέρει, ἔζητει δὲ ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν νὰ αὐξηθῇ πράγματι αὐτὸ τὸ κοινούλιον.

Προσωπικὰ δὲν ἀμφισθῆτῶ τὸ δικαίωμα οἰουδήποτε ἐντίμου Μέλους νὰ κινηθῇ παρασκηνιακῶς διὰ τὴν πραγματοποίησιν ἢ διὰ τὴν ἔγκρισιν τῆς ἐκτελέσεως οἰουδήποτε ἔργου, διότι κάλλιστα εἶναι ἐντὸς τῶν καθηκόντων οἰουδήποτε Μέλους νὰ προσπαθῇ διὰ νὰ γίνουν καὶ ἄλλα ἔργα. “Ομως ἐάν ήμεῖς οἱ Βουλευταί, Μέλη τῶν Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν, ἀρχίσωμεν διὰ κάθε ἔργον τὸ

δποίον γνωρίζομεν παρασκηνιακῶς, προτοῦ ἔλθῃ ἐπισήμως εἰς ἡμᾶς, εἴτε μετὰ ποὺ θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, νὰ γράφωμεν εἰς τὰ διάφορα χωρία διὰ νὰ διεκδικήσωμεν τὴν πατρότητα τῆς ἐπιτυχίας διὰ τὴν ἐκτέλεσίν του τότε νομίζω δτὶ θὰ γελοιοποιήσωμεν τὸν θεσμὸν καὶ τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Βουλευτοῦ, διότι θὰ παρατηρῆται τὸ παράξενον φαινόμενον νὰ γράφουν ἐπτά Βουλευταὶ πρὸς ἕνα κοινοτάρχην καὶ νὰ διεκδικοῦν τὴν πατρότητα τοῦ αἱ τοῦ β δρόμου.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον πιστεύω δτὶ εἶναι ἐσφαλμένη ἡ μᾶλλον ἀστοχος τοιαύτη χειρονομία, ἡ δποία πράγματι ἔχει ἐκθέσει ὀρκετά ἀπὸ τὰ Μέλη τῆς παρούσης Βουλῆς, ἀνεξαρτήτως εἰς ποῖον κόμμα ἀνήκουν.

*Ἐπίσης θὰ ἤθελα νὰ τονίσω δτὶ αἱ ἐπιστολαὶ ἔχουν σταλῆ μόλις πρὸ δεκαπενθημέρου εἰς τοὺς διαφόρους κοινοτάρχας καὶ διερωτῶμαι εἰλικρινὰ διατὶ δ ἀγαπητὸς συνάδελφος κ. Σαββίδης ἀναφέρει δτὶ προέθη εἰς τὴν χειρονομίαν αὐτὴν προτοῦ κἀν καὶ ἡ Ἐκτελεστικὴ ἀκόμη Ἐξουσία λάθη σχετικὴν ἀπόφασιν διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν τῶν δρόμων αὐτῶν. Διότι δὲν πιστεύω δτὶ ἡ περία τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Σαββίδην θὰ τοῦ ἐπέτρεπε νὰ κάμη μίαν χειρονομίαν τόσον ἐπικίνδυνον, νὰ γράψῃ εἰς κοινοτάρχην κοινότητος δτὶ δ α δρόμος θὰ ἀσφαλτωθῇ, προτοῦ κἀν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἀποφασίσῃ τοιοῦτον τι.

Τέλος θὰ ἤθελα νὰ παρακαλέσω δπως ἡ Βουλὴ, ἔξ ἀφορμῆς αὐτῆς τῆς συζητήσεως, εἰς προσεχῆ κλειστὴν συνεδρίαν, συζητήσῃ αὐτὸ τὸ θέμα διὰ νὰ ἀποφευχθῇ, ἐπαναλαμβάνω, ἡ γελοιοποίησις τοῦ θεσμοῦ καὶ τοῦ Βουλευτοῦ ἡ μᾶλλον τοῦ ἀξιώματος τοῦ Βουλευτοῦ ἀλλὰ καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Τὸ θέμα τῆς αὐδήσεως τοῦ κονδυλίου, τοῦ προσθλεπομένου εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως, διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν τῶν ὁδῶν προσπελάσεως, είχε πράγματι συζητηθῆ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν Προϋπολογισμοῦ ὅταν συνεζητεῖτο δ ἠ Προϋπολογισμός. Καὶ είχε τότε γίνει μία συμφωνία κυρίων μεταξὺ τῆς Ἐπιτροπῆς Προϋπολογισμοῦ καὶ τοῦ ἐντίμου Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν δτὶ περὶ τὸ τέλος τοῦ τρέχοντος ἔτους θὰ ἐστέλλετο πράγματι Νομοσχέδιον Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ διὰ τὴν αὔξησιν τοῦ κονδυλίου διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν ὁδῶν προσπελάσεως. Καὶ είχε τότε συζητηθῆ καὶ κατάλογος χωρίων τὰ δποία θὰ ἐπωφελοῦντο ἀπὸ τὸν Προϋπολογισμὸν αὐτὸν. ‘Ο δὲ δρόμος δ δποίος ἀναφέρεται εἰς τὸν παρόντα κατάλογον. Κάτω Λευκάρων πρὸς τὴν κυρίαν δδὸν Σκαρίνου—Πάνω Λευκάρων είχε προταθῆ ἀπὸ τοὺς Βουλευτὰς Λάρνακος, οἱ δποίοι ἀντιπροσωπεύονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ, ἐμὲ καὶ τὸν κ. Ποσκώτην.

Αὐτὸ δηλαδα νὰ πῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι συνάδελφοι. Δὲν δηλαδα πρὸ κατιροῦ, δταν ἐπληροφορήθην περὶ τοιαύτης συμπεριφορᾶς συνάδελφων, νὰ θίξω τὸ θέμα διὰ νὰ μὴν προσθέσω μίαν παράγραφον εἰς τὸ «ἰατρικὸν δελτίον» περὶ τῆς Βουλῆς δτὶ νοσεῖ αὐτὸ τὸ Σῶμα. Διότι περιήλθον εἰς γνῶσιν μου ἐπιστολαί, αἱ δποίαι ἀπεστάλησαν καὶ ἀποστέλλονται συνεχῶς ἀπὸ μέρους Βουλευτῶν τῆς Ἀριστερᾶς εἰς τοὺς Προέδρους τῶν Κοινοτήτων, αἱ δποίαι λέγουν εἰς τοὺς Προέδρους δτὶ διάφορα ἔργα, τὰ δποία ἔγιναν ἡ θὰ γίνουν εἰς τὰς κοινότητας, δφείλονται εἰς ἐνεργείας τῶν Βουλευτῶν τῆς Ἀριστερᾶς.

Έάν πρόκειται νά καταδικάσωμεν ἐν λάθος, τό δποίον κατά τήν γνώμην πολλών διέπραξεν δέ ἔντιμος συνάδελφος κ. Σαββίδης μίαν φοράν, πρέπει νά καταδικάσωμεν 100 φοράς τάς ἐνεργείας τῆς Ἀριστερᾶς, ή δποία συνεχῶς στέλλει ἀπιστολάς τοιούτου εἶδους εἰς τάς κοινότητας.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Εάν καλῶς ἀντελήθην εἶχετε πεῖ προηγουμένως δτι δὲν ἐπεθυμούσατε νά διεξαχθῇ συζήτησις ἐπί θέματος δεοντολογίας, ἀς τό πῶ, καὶ δτι ή συζήτησις εἰς τό παρὸν στάδιον θά ἀφεώρα θέμα ούσιας.

Νομίζω δτι ἑκείνη ή ἀπόφασίς σας είναι ή δρθή καὶ ούχι ή ἀνοχή τῆς ἐπεκτάσεως τῆς συζήτησεως εἰς πολλὰ ἄλλα θέματα.

‘Ἐγείρομαι ἀπλῶς, ἐφ’ ὅσον ἐπετράπη ή συζήτησις, διὰ νά προσθέσω τά ἑξῆς: Είναι γεγονός δτι μία σειρά ἔργων κατά καιρούς ὑποθάλλεται ὑπὸ διαφόρων Βουλευτῶν καὶ είναι φυσικόν, ἔάν τελικῶς ὑλοποιηθῇ ἐν ἔργον, πλείστοι δσοι νά διεκδικοῦν τήν πατρότητα τῆς ίκανοποίησεως τοῦ αιτήμαστος κοινότητος ή ἀτόμων ή τάξεως πολιτῶν παρά τό γεγονός δτι προσωπικῶς πιστεύω δτι δὲ λαός μας ἔχει πολὺ ἀνεπτυγμένην κρίσιν διὰ νά δύναται νά ἀντιλαμβάνεται ἔάν οιαδήποτε ἐνέργεια ή ἀπόφασις τῆς Κυθερνήσεως λαμβάνεται ώς ἐκ τῶν ἐνέργειῶν οίουδήποτε μεμονωμένου ἀτόμου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει νομίζω, δμως, δτι παραλλήλως είναι δικαίωμα παντὸς Βουλευτοῦ, κατά τήν ίδικήν του κρίσιν—ἄνκαι δὲν είναι ἐνέργεια εἰς τήν δποίαν ἔγω θά προσέθαινα—δέ ὁ δποίος πιστεύει—ώς ο. κ. Σαββίδης είμαι θεοβαίος δτι πιστεύει καὶ μὲ πολλὴν δόσιν ἀληθείας εἰς τά λεγόμενά του—δτι δέ ίδιος κατέθαλε πέραν τοῦ δέοντος προσπαθείας διὰ τήν προώθησιν τοῦ α ή τοῦ β ἔργου, ἐντός θεοβαίως πάντοτε τῶν πλαισίων τῆς Κυθερνήτικής πολιτικής, νά διεκδικήσῃ κάποιαν ίκανοποίησιν κοινοποιῶν τήν ληφθεῖσαν Κυθερνήτικήν ἀπόφασιν εἰς τούς ἐνδιαφερομένους καὶ δή εἰς τούς κοινοτάρχας τῶν ἐνδιαφερομένων χωρίων.

Δὲν πιστεύω δτι είναι ἔγκλημα καθοισώσεως οὔτε δικαιολογεῖται ή μῆνις τῶν συναδέλφων ἐναντίον τῆς ἐνέργειας τοῦ κ. Σαββίδη, ή δποία εἰς τό κάτω - κάτω δὲν σημαίνει τίποτε ἄλλο παρά τήν ἐπιθεβαίωσιν πρὸς τό κοινόν δτι δέ ίδιος κατέθαλε—καὶ γνωρίζω δτι ὄντως κατέθαλε—προσπαθείας διὰ τήν παραχώρησιν προτεραιότητος εἰς τό α ή εἰς τό β ἔργον.

Δὲν μπορῶ δμως παρά νά συμφωνήσω μὲ τήν ἐκφρασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Χατζηπατέλεους ἀποψιν δτι ή συνέχισις μιᾶς τέτοιας τακτικῆς δὲν δύναται παρά νά δηγήσῃ εἰς πιθανάς περιπλοκάς εἰς τό μέλλον καὶ νά περιαγάγῃ τήν Βουλήν εἰς ἀνυποληψίαν.

Παρά ταῦτα τελειώνω μὲ τήν εἰσήγησιν δπως θέματα δπως τό παρόν, τό δποίον ἀποτελεῖ θέμα δεοντολογίας, ως καὶ ἀπόψεις ή παράπονα ἐπὶ ἄλλων θεμάτων, τά δποία ἄλλοι συνάδελφοι πιθανὸν νά ἔχουν διὰ παρομοίας ἐνέργειας Βουλευτῶν, ἔξετασθον εἰς κλειστήν συνεδρίαν τῶν Βουλευτῶν διὰ νά διευθετηθῇ ή συμφωνηθῇ τελικῶς μία διαδικασία ή δποία θά ἀποτρέψῃ τήν ἔγερσιν παρομοίου θέματος εἰς τό μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊώάννου.

Ε. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ :

Δὲν γνωρίζω ἀπὸ ποῦ δὲ καὶ Δημητρίου ἔχει λάθει τὰς πληροφορίας του, δῆμως νομίζω διτὶ ἐσφαλμένως ἐνημερώνει τὴν Βουλήν, διότι τοιούτου εἰδους ἐπιστολαὶ δὲν ὑπάρχουν καὶ πολὺ θά εὐχαριστηθῶ ἐάν ὁ καὶ Δημητρίου θέσῃ ἐνώπιόν μου τοιαύτην ἐπιστολὴν ἡ ὅποια νὰ λέγῃ διτὶ κατόπιν ἐνεργειῶν οἰουδήποτε Βουλευτοῦ τῆς Ἀριστερᾶς ἔγινε τὸ αὐτὸν βέργον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐνῶ δῆλοι εἰσιγούμεθα διτὶ ἡ συζήτησις πρέπει νὰ διακοπῇ καὶ διτὶ αὐτὸς τὰ θέματα τῆς δεοντολογίας πρέπει πρῶτα νὰ συζητηθοῦν εἰς εἰδικὴν συνεδρίαν τῶν Βουλευτῶν διὰ νὰ καταλήξωμεν εἰς ὀρισμένα συμπεράσματα καὶ ἀποφάσεις, ἐν τούτοις όλοι διτὶ ἡ συζήτησις συνεχίζεται. Θά παρεκάλουν νὰ σταματήσῃ ἡ συζήτησις καὶ δῆλον αὐτὸς τὸ θέμα ἀλλὰ καὶ δῆλα τὰ παραπλήσια θέματα, ὅπως ἐγένετο ἡδη ἡ εἰσήγησις, νὰ συζητηθοῦν εἰς εἰδικὴν συνεδρίαν καὶ νὰ καταλήξωμεν εἰς τὴν υἱόθετησιν ὀρισμένων κανόνων δεοντολογίας. Ἀργότερα, ἐάν ὑπάρξουν παραβάσεις αὐτῶν τῶν κανόνων δεοντολογίας, τότε δυνάμεθα θεωρίως καὶ ἀπὸ τοῦ θέματος τῆς Βουλῆς νὰ συζητήσωμεν τὰς τυχόν παραβάσεις.

Ἡ εἰσήγησίς μου εἶναι νὰ μὴν ἐπιτραπῇ, πλέον, εἰς οἰουδήποτε ἄλλον νὰ δύμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος. Δὲν ὀμιλήσα δὲ ἐπὶ τοῦ θέματος διότι αὐτὴ ἡτο ἡ εἰσήγησίς μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἄπο τὴν ἀρχὴν εἶχα ἀναφέρει διτὶ τὸ θέμα τὸ ὅποιον ἤγέρθη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ, εἰς τὸν ὅποιον ἔδωσα τὸν λόγον, διότι ἀντελήθη διτὶ θά ἤγόρευεν ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ Νομοσχεδίου, δὲν ἡτο θέμα τὸ ὅποιον ἡτο δυνατὸν νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν ἔξετασιν Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ. Ἡ εἰσήγησίς διτὶ ὅποια ἔγινεν εἶναι διτὶ τὸ προαναφερθεν θέμα καὶ παρόμοια θέματα πρέπει νὰ ἔξετασθοῦν ὑπὸ Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὅποια θὰ ἀναλάβῃ τὴν διαμόρφωσιν κανονισμῶν δεοντολογίας ὡς πρὸς τὴν συμπεριφοράν τῶν Βουλευτῶν ἐν σχέσει μὲ τοιαύτα θέματα καὶ ίδιως εἰς περιπτώσεις ὅπου δὲ Βουλευτής ἔχει διπλῆν ίδιοτητα, δηλαδὴ τὴν ίδιοτητα καὶ τοῦ Βουλευτοῦ καὶ τοῦ Προέδρου μιᾶς Ἐπιτροπῆς.

Προσωπικῶς τὸ πρόθλημα μὲ ἔχει ἀπασχολήσει ἐπανειλημμένως διότι καὶ ἡ θέσις τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς εἶναι πολλάκις δύσκολος, δεδομένου διτὶ διάφορα αἰτήματα ἐκ μέρους κοινοτικῶν ἀρχῶν ἀποστέλλονται διτὶ ὑπομνημάτων πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ ζητοῦν τὴν διερεύνησίν των διτὶ καὶ τὴν πρωθησίν των. Πολλὰ ἐκ τῶν προαναφερθέντων ὑπομνημάτων ἀποστέλλω πρὸς τὰς ἀρμόδιας Κοινοβουλευτικάς Ἐπιτροπάς πρὸς ἔξετασιν. Μερικά, ἐπειδὴ δὲν εἶναι θέματα τῶν διποίων δύνανται νὰ ἐπιληφθοῦν Ἐπιτροπαί, ἔξετάζω δὲ ίδιος προσωπικῶς. Εἴμαι δῆλος πάντοτε προσεκτικός εἰς τὰς ἀπαντήσεις τὰς διποίας δίδω, ὥστε οὐδέποτε νὰ δημιουργήται διτὶ ἡ ἐντύπωσις διτὶ ἡ ἐπίλυσις ἐνδέκτη προσθήματος διφεύλεται εἰς οἰανδήποτε προσωπικὴν ἐνέργειαν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς. Διότι, ἐπαναλαμβάνω, διτὶ διπλῆ ίδιοτης καὶ τοῦ Βουλευτοῦ, τὴν διποίαν ἔχει δὲ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς δημιουργεῖ διτὶ αὐτὸν μίαν κατάστασιν εἰς τὴν διποίαν δὲν πρέπει νὰ φαίνεται διτὶ πρωθεῖ τὴν Βουλευτικὴν του ίδιοτητα χρησιμοποιῶν τὸ ἀξιωμα τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς. Διὰ τοῦτο κατὰ τὴν δεκαετή θητείαν μου ὡς Προέδρου τῆς Βουλῆς ὑπῆρξα ἔξαιρετικά προσεκτικός εἰς οἰανδήποτε ἐπιστολὴν τὴν διποίαν ἀπηρύθυνα πρὸς κοινοτάρχην, ὥστε ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ δίδεται διτὶ ἐντύπωσις διτὶ ἡ ἐπίλυσις οἰουδήποτε θέματος, ἀναφερθέντος εἰς ἐμέ, διφεύλεται εἰς προσωπικὴν μου ἐνέργειαν διτὶ τὰ παρόμοια.

‘Ο ίδιος γενικός κανών δέον νὰ ισχύη καὶ διὰ τοὺς Προέδρους τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Θά σταματήσω τὴν συζήτησιν τοῦ προαναφερθέντος θέματος, ἀφοῦ δῶσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Σαββίδην ἐὰν ἔχῃ νὰ προσθέσῃ διτίδηποτε ἐν συντομίᾳ καὶ θὰ παραπέμψω τὸ θέμα ἀργότερον εἰς Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπήν.

Θά καθελα ἐπίσης νὰ παρατηρήσω διὰ καὶ διὰ τὸν διποῖον ἐτέθη τὸ θέμα μὲ ἔξεπληξε. Διότι τὸ θέμα ἐτέθη ὑπὸ μορφὴν παραπόνου διὰ ωρισμένοι Βουλευταὶ μιᾶς αἱ β ἐπαρχίας λόγῳ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ κ. Σαββίδη εὑρέθησαν εἰς μειονεκτικὴν θέσιν ἔναντι τῶν ψηφοφόρων των.

‘Εὰν διὰ κ. Σαββίδης δὲν ἦτο διὸ Πρόεδρος μιᾶς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐνήργει ώς Βουλευτῆς καὶ ἀνέφερεν εἰς ωρισμένους κοινοτάρχας διὰ διὰ τῶν ἐνεργειῶν του ἐπέλυσεν ωρισμένα θέματα, τότε θὰ μποροῦσαν οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ νὰ παραπονηθοῦν, διότι διὰ β Βουλευτῆς ἐπέδειξε μίαν δραστηριότητα, διὰ διποία συνέθαλεν εἰς τὴν ἐπίλυσιν ωρισμένων προβλημάτων;

‘Ασφαλῶς τὸ θέμα δὲν εἶναι ἐὰν διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ κ. Σαββίδη ἐτέθησαν εἰς μειονεκτικὴν μούραν ωρισμένοι Βουλευταὶ μιᾶς περιοχῆς, ἀλλὰ ἐὰν διὰ κ. Σαββίδης ἐνήργησε—αὐτὸ εἶναι τὸ θέμα τὸ διποῖον πρέπει νὰ ἔξετασθῇ—καὶ ἐπέτυχε τὴν προώθησιν τῶν ἔργων αὐτῶν ὑπὸ τὴν ίδιότητά του ως Προέδρου τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐὰν ἀπεπειράθη νὰ ἀξιοποιήσῃ τὸ ἐπίτευγμα, τὸ διποῖον ἀνήκει εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, πρὸς ίδικήν του προώθησιν ως Βουλευτοῦ.

Δὲν νομίζω διὰ τοιοῦτον τι συμβαίνει. Παρὰ ταῦτα εἶναι θέμα, καθ’ δοσον ἀφορᾶ τὴν γενικὴν συμπεριφορὰν τῶν Βουλευτῶν, ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ἔξετασθῇ ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ θέσις τῶν Προέδρων τῶν Ἐπιτροπῶν διὰν ἀπαντοῦν ἢ ἀπευθύνωνται πρὸς κοινοτάρχας διὰ νὰ τοὺς πληροφορήσουν περὶ τῆς ἐπιλήσεως ωρισμένων ἔργων τῶν κοινοτήτων των.

‘Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Αἱ ἐνέργειαι αἱ διποῖαι ἐγένοντο ἀπὸ ἐμὲ δὲν ἔγιναν ώς ἐνέργειαν Προέδρου τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς. Διότι μὲ τὸ νὰ εἴμαι Πρόεδρος τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν παύω ἀπὸ τοῦ νὰ εἴμαι καὶ Βουλευτής. Ἐκτὸς ἐάν, ἐπειδὴ εἴμαι Πρόεδρος τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ ἀδρανῶ καὶ ἔγὼ διποῖ πλείστοι ἀλλοι δύνανται ἐὰν θέλουν, πρᾶγμα τὸ διποῖον ἔγὼ δὲν θὰ καθελα ἐν πάσῃ περιπτώσει. “Οταν ἔγὼ πλείστας δύσας φοράς ἐνδιαφέρωμαὶ δι’ ἀλλας ἐπαρχίας οὔτε ψηφοφόρους ζητῶ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας αὐτὰς οὔτε κανένα ὄφελος προσωπικὸν ἔχω. ‘Ως πρὸς ἐκεῖνο τὸ διποῖον ἔχουν ἀναφέρει, διὰ εἶναι γελοῖον τὸ νὰ ἐνδιαφέρεται κανεὶς ως Βουλευτής διὰ νὰ προωθῇ ωρισμένα ἔργα τὰ διποῖα πρέπει νὰ κάμη ἡ Κυβέρνησις, μοῦ φαίνεται μὲ δλον τὸ σέθας πρὸς δλους διὰ εἶναι λανθασμένον. “Οτι ὑπῆρχεν ἡ σύστασις τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ διποῖς διθῆ ἐν περιπλέον ποσόν, οὐδεὶς τὸ ἀρνεῖται. ‘Ἐν τούτοις οὔτε τὸν κατάλογον περὶ τῶν δρόμων ἤξευρε κανεὶς οὔτε τίποτε ἀλλο. “Ελασθα ἀκριθῶς δλας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἀπὸ τὸ ‘Υπουργεῖον Ἐσωτερικῶν καὶ ἀλλοὺς ὑπευθύνους καὶ κατόπιν προώθησα τὴν δλην ὑπόθεσιν προσωπικῶς, δχι ως Πρόεδρος τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ ως Βουλευτής. Δικαίωμα τὸ διποῖον δὲν μοῦ φαίνεται διὰ μπορεῖτε νὰ μοῦ ἀφαιρέσετε, δηλαδὴ νὰ ἔργαζωμαι ως Βουλευτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν γεννᾶται θέμα ἀφαιρέσεως δικαιώματος. Προσεπάθησα νὰ διευκρινήσω τὰ πράγματα ἀναφερόμενος εἰς τὴν διπλῆν ίδικήν μου ίδιότητα τοῦ Βουλευτοῦ καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς. Τὸ θέμα τὸ διποῖον προκύπτει εἶναι διὰ ἐὰν δὲν εἶχα τὴν διπλῆν ίδιότητα, ωρισμένα θέματα τὰ διποῖα περιέρχονται εἰς γνῶσιν

μου καὶ τὰ ὄποια προσπαθῶ νὰ ἔπιλύσω, έân ήμουν ἀπλῶς Βουλευτής πιθανὸν ἡ ἐπίλυσίς των νὰ ἥτο δυσκολωτέρα παρά ὅταν τὰ χειρίζωμαι ως Πρόεδρος τῆς Βουλῆς.

Τὸ ίδιον συμβαίνει καὶ μὲ τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν. Γεννᾶται ἐπομένως ἔνα λεπτὸν θέμα ὅτι, ἔστω καὶ ἔân ἡ προώθησις τῶν θεμάτων αὐτῶν ἔγενετο ἀπλῶς ὑπὸ τὴν ίδιότητά σας ὡς Βουλευτοῦ, τὸ ἐπιπρόσθετον κῦρος, τὸ ὄποιον ἡ θέσις τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν τῆς Βουλῆς σᾶς δίδει, εἶναι εἰς σοθαρός συντελεστής δ ὄποιος ὑποθίσθει εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν θεμάτων αὐτῶν. Καὶ ἐπομένως ἡ διατύπωσις τῆς ἀπαντήσεως, ἡ ὄποια δίδεται εἰς τοὺς κοινοτάρχας, οἱ ὄποιοι ὑπέθαλαν αἰτήματα πρὸς τὴν Βουλὴν διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν συγκοινωνιακῶν τῶν προσθημάτων, χρειάζεται ἀρκετά προσεκτικὸν χειρισμὸν οὕτως ώστε νὰ μὴ δημιουργήται οἰαδήποτε παρεξήγησις ως πρὸς τὴν ίδιότητα ὑπὸ τὴν ὄποιαν ἐνηργήσατε.

Δὲν είναι θέμα μεγάλης σημασίας, ἀλλὰ είναι θέμα τὸ ὄποιον πρέπει, κατὰ τὴν γνώμην μου, νὰ ρυθμισθῇ μελλοντικῶς διὰ κανονισμῶν, δταν Πρόεδροι ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν ἔρχωνται εἰς ἐπαφὴν μὲ κοινοτάρχας ἐν σχέσει, μάλιστα, μὲ θέματα διὰ τὰ ὄποια ὑπῆρχε κάποια συζήτησις εἰς τὴν Ἐπιτροπήν των.

Τὸ θέμα θεωρεῖται λῆξαν. Θά εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ούσιαν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ τῆς ούσιας τοῦ Νομοσχεδίου;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ τῆς ούσιας τοῦ Νομοσχεδίου παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ὄποια θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἔγκριθῇ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως ποσοῦ £86.100 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἀρθρον ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἔγκρινονται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

"Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρών Νόμος δύναται νά αναφέρηται ως δ περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον 'Αναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 10) του 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον ;
(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή υπαρχούσης άντιρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Οι περὶ Προμηθείας 'Αντιβιοτικῶν διὰ Γεωργικοὺς Σκοποὺς (Τροποποιητικοὶ) Κανονισμοὶ του 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον δπως ἀναγνωσθῇ ἡ "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς.

Ξ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΤΙΒΙΟΤΙΚΩΝ ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Ξενῆς Ξενόπουλος, Προεδρεύων
Ηρόδοτος Νικολαΐδης
Κώστας Χατζηκακοῦ
Ανδρέας Τουμαζῆς
Χαμπῆς Μιχαηλίδης.

Η Κοινοβουλευτική 'Επιτροπή 'Υγείας ἐμελέτησε τοὺς ὡς ἄνω ἀναφερομένους Κανονισμοὺς εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κλήθεις παρέστη καὶ ἔκπρόσωπος τοῦ 'Υπουργείου 'Υγείας δοτις ἀνέλυσε τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῶν προτεινομένων τροποποιητικῶν Κανονισμῶν.

Διὰ τῶν ὡς ἄνω Κανονισμῶν, οἵτινες ἐκδίδονται δυνάμει τῶν ἀρθρῶν 15 καὶ 33 τοῦ περὶ Φαρμάκων ("Ἐλεγχος Ποιότητος, Προμηθείας καὶ Τιμῶν) Νόμου του 1967 ('Αρ. 6 τοῦ 1967), προτείνεται ἡ τροποποίησις τῶν περὶ Προμηθείας 'Αντιβιοτικῶν διὰ Γεωργικοὺς Σκοποὺς Κανονισμῶν τοῦ 1970 οὕτως ὅστε νὰ καταστῇ δυνατή ἡ συμπερίληψις εἰς αὐτοὺς ἐνὸς ἀκόμη νέου μίγματος, τοῦ συμπληρώματος φλαβομυκίνης, τοῦ χρησιμοποιουμένου εἰς τὰς ζωτροφὰς αἴτινες περιέχουσιν ἀντιβιοτικά καὶ λοιπά συμπληρωματικά παρασκευάσματα.

Ως εἶναι γνωστόν, συμφώνως τῶν ἐκτιθεμένων δρῶν εἰς τοὺς βασικοὺς Κανονισμοὺς τοῦ 1970, προθέλεται εἰς ἔκάστην περίπτωσιν ἡ μείζων περιεκτικότης τοῦ συμπληρωματικοῦ παρασκευάσματος εἰς τὰς ζωτροφὰς αἴτινες περιέχουσιν ἀντιβιοτικά. 'Ωσαύτως ἐπὶ τῇ θάσει τῶν Κανονισμῶν αὐτῶν ἀπαιτεῖται δημόσιος δοχεῖος ἵκανον νὰ διαφυλάξῃ τὴν δραστικότητα τοῦ περιεχομένου ἀντιβιοτικοῦ μέχρι τῆς ἡμερομηνίας καθ' ἥν τὸ ἐν λόγῳ περιεχόμενον θά περιέχῃ τὴν καθωρισμένην περιεκτικότητα τοῦ μίγματος αὐτοῦ.

Δι' ἔτέρας διατάξεως εἰς τοὺς περὶ ὃν ὁ λόγος Κανονισμοὺς ἀπαιτεῖται δημόσιος εἰς τὸ ἔκάστοτε χρησιμοποιούμενον πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν δοχεῖον ἀναγράφεται ἡ δονομασία τοῦ περιλαμβανομένου μίγματος, ἡ φύσις τοῦ ἀραιωτικοῦ,

τὸ δάρος τοῦ περιεχομένου τοῦ δοχείου καθώς καὶ οἰαδήποτε ἔτερα στοιχεῖα, καθ' ὃσον ἀφορᾶ ἐις τὴν ἀποθήκευσιν καὶ χρῆσιν τοῦ συμπληρώματος, ὡς τὸ Συμβούλιον Φαρμάκων ἥθελεν ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει καθορίσει.

'Η Κοινοθουλευτικὴ 'Ἐπιτροπὴ 'Υγείας ἔχουσα ὑπὸ' ὅψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω συμφωνεῖ πλήρως πρὸς τὴν συμπερίληψιν εἰς τὰς διατάξεις τῶν ὑφισταμένων Κανονισμῶν καὶ τοῦ προρρηθέντος συμπληρώματος φλαβομυκίνης καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν Ἑγκρίσιν τῶν προτεινομένων τροποποιητικῶν κανονισμῶν ὡς κατετέθησαν ὑπὸ τῆς 'Ἐκτελεστικῆς 'Εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν οἰαδήποτε τροποποιητικαὶ εἰσηγήσεις :

'Ἐφ' ὃσον δὲν ὑπάρχουν τροποποιητικαὶ εἰσηγήσεις καὶ ἐφ' ὃσον δὲν ὑπάρχει ἐνστασίς οἱ Κανονισμοὶ θεωροῦνται ως Ἑγκριθέντες.

Παρεπέμφθη εἰς τὴν 'Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν Συμπληρωματικὸς Προϋπολογισμὸς πρὸς ἐπανεξέτασιν. Δὲν ἔχει κυκλοφορήσει Συμπληρωματικὴ "Ἐκθεσὶς τῆς ἀρμόδιας Κοινοθουλευτικῆς 'Ἐπιτροπῆς καὶ ἐπειδὴ ἀντιλαμβάνομαι ὅτι τὸ θέμα εἶναι ἀρκετά ἐπεῖγον διὰ τὴν Κυθέρην θὰ ἥθελα νὰ γνωρίζω εἰς ποῖον στάδιον εὑρίσκεται τοῦτο.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Εἶχε γίνει συνεδρία ἀμέσως μετὰ ἀπὸ τὴν εἰσήγησίν σας εἰς τὴν ὁποίαν ἐκλήθη καὶ παρευρέθη ὁ ὑπεύθυνος Λειτουργὸς διὰ τοὺς Προϋπολογισμούς. Εἴχαμεν ζητήσει καὶ μᾶς προσεκόμισαν δλας τὰς πληροφορίας αἱ ὁποῖαι ἦδύναντο νὰ μᾶς δώσουν περισσότερον φῶς καὶ ἡ 'Ἐπιτροπὴ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οὐδεμία ὑπέρβασις πληρωμῶν εἶχε γίνει μέχρι τῆς ἡμέρας ποὺ κατετέθη ὁ Συμπληρωματικὸς Προϋπολογισμός, τὸ δὲ ποσὸν τὸ ὅποιον ἔζητείτο προωρίζετο διὰ τὴν κάλυψιν μελλοντικῶν δαπανῶν αἱ ὁποῖαι μέχρι τέλους τοῦ ἔτους ὑπολογίζονται ὅτι συνολικῶς θὰ ἀνέλθουν πέριξ τῶν £ 70.000.

Βεβαίως εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν "Ἐκθεσιν τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν δίδεται ἡ ἐντύπωσις ὅτι ὑπῆρχαν ὑπερθάσεις καὶ ἀτασθαλίαι ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἥθελαν νὰ ἀναφέρουν εἶναι ὅτι προηγουμένως ὑπῆρχαν ἀνωμαλίαι καὶ ὅτι ἐλήφθησαν τοιαῦτα μέτρα οὕτως ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχῃ καμμία κακή δισχείρισις τῶν χρημάτων εἰς τὸ μέλλον. Κατόπιν τούτου ἡ 'Ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισεν ὅτι ἡ ἔξτασίς τοῦ Νομοσχεδίου ἐκείνου ως εἶχε γίνει ήτο κανονική καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ γίνη οἰαδήποτε περαιτέρω "Ἐκθεσίς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δηλαδή, ἔὰν ἀντιλαμβάνομαι καλῶς, ἡ 'Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν διεπίστωσεν ὅτι ἡ Κυθέρην ησίς πρὸ τῆς ἔξαντλήσεως τοῦ εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν περιλαμβανομένου ἀρχικοῦ ποσοῦ κατέθεσε Συμπληρωματικὸν Προϋπολογισμὸν συμφώνως προγενεστέρας ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, ἡ ὁποία ὑπεδείκνυεν εἰς τὴν Κυθέρην ησίν ὅτι πρέπει ἐκ τῶν προτέρων νὰ ζητῇ Ἑγκρίσιν καὶ ὅχι ἐκ τῶν ὑστέρων.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ ὅτι ὁ Προϋπολογισμὸς αὐτὸς κατετέθη προτοῦ ἔξαντληθῆ τὸ ἀρχικὸν κονδύλιον,

Ἐπομένως δὲν γεννᾶται θέμα ὑπερβάσιῶν ἐκ μέρους τῆς Κυθερήσεως ὃσον ἀφορᾶ τάς δαπάνας αἱ ὁποῖαι ἔγιναν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς καταθέσεως τοῦ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ. Μπορεῖ νὰ ὑπῆρξαν ώρισμέναι ὑπερβάσεις λόγω τοῦ ὅτι ὁ Προϋπολογισμὸς κατετέθη κατὰ τὴν περίοδον ποὺ ἡ Βουλὴ ἤτο κλειστή.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον εἶχε κατατεθῆ τὸν Ἱούλιον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον ὅμως κατετέθη εἰς τὴν Βουλὴν προτοῦ ἔξαντληθῆ τὸ ἀρχικὸν ποσδὸν τὸ ὁποῖον ἐνεκρίθη εἰς τὸν Προϋπολογισμόν. Καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ Ἐπιτροπὴ εἰσηγεῖται τὴν ψήφισιν τοῦ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ τμῆμα τῆς ἐκθέσεως τὸ ὁποῖον ἀνεφέρετο εἰς ἀτασθαλίας ἡ ὑπερβάσεις ἀνεφέρετο εἰς προηγούμενα ἔτη διὰ τὰ ὁποῖα ἡ Βουλὴ εἶχε κάμει συστάσεις αἱ ὁποῖαι καὶ ἐλήφθησαν ὑπὸ δψιν ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως, ὡς ἀποτέλεσμα δὲ τῶν συστάσεων αὐτῶν κατετέθη ἔγκαιρως ὁ Συμπληρωματικὸς Προϋπολογισμός.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Καὶ ἐλήφθησαν δρακόντεια μέτρα πρὸς ἀποφυγὴν δποιασδήποτε δαπάνης ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἔγκεκριμένη ἐκ τῶν προτέρων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατόπιν τῆς ἐξηγήσεως αὐτῆς καὶ δεδομένου ὅτι καθιυστέρησις τῆς συζητήσεως καὶ θεσπίσεως τοῦ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς θὰ δυσχεράνῃ τὸ ἔργον τῆς Κυθερήσεως ὃσον ἀφορᾶ τὰς ἀποστολάς εἰς τὸ ἔξωτερικόν, φιλοξενίας καὶ οὕτω καθ' ἔχῆς, νομίζω ὅτι ἐφ' ὃσον τὸ θέμα εἶναι ἔγγεγραμμένον ἐπὶ τῆς σημερινῆς ἡμερησίας διατάξεως, δύναται νὰ συζητηθῇ σήμερον.

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἀναφέρεται ἐκ παραδρομῆς ὡς ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Ἀρ. 9), ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀριθμὸς 15.

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὃσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς θὰ χωρήσωμεν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου ἡ ὁποία θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

Ἀρθρα 1ον καὶ 2ον.

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον καὶ τὸ 2ον ἀρθρον ἔγκρινονται.

Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Ζον ἄρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Ελληνεν ή δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ή τρίτη ἀνάγνωσις θά γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὸν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ώς δ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 15) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

"Ελληνεν ή συζήτησις τῶν θεμάτων τὰ δποῖα εἶναι ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Ἐργασία, καὶ διὰ τὰ δποῖα ἐκυκλοφόρησαν αἱ 'Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν 'Ἐπιτροπῶν.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Προτοῦ λήξῃ τὸ Κεφάλαιον περὶ Νομοθετικῆς 'Ἐργασίας θά ήθελα νὰ πληροφορηθῶ κατὰ πόσον ὑπάρχει πρόθεσις νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς 'Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν δ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 9) τοῦ 1971, δ δποῖος εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τὴν ήμερησίαν διάταξιν, καθότι, εἶναι ή πέμπτη, ἵσως, φορὰ που ἀναφέρεται εἰς τὴν ήμερησίαν διάταξιν καὶ δὲν συζητεῖται.

"Υπάρχει πρόθεσις νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς 'Ἐπιτροπῆς ή δχι ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Η 'Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν, δσον ἀφορᾶ τὸ προαναφερθὲν Νομοσχέδιον, ἔχητοσεν ἀπὸ τὴν ἐνδιαφερομένην ἔταιρείαν, εἰς τὴν δποῖαν πρόκειται νὰ δοθῇ τὸ δάνειον, νὰ ὑποθάλῃ τεχνοοικονομικὴν μελέτην δ δποῖα δμως δὲν ἔχει εἰσέτι ληφθῆ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς 'Ἐπιτροπῆς. 'Ἐπομένως ή ἀρμοδία Κοινοθουλευτικῆς 'Ἐπιτροπῆς δὲν μπορεῖ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὸ ἔργον τῆς χωρὶς προηγουμένων νὰ ἔχῃ τὴν τεχνικοοικονομικὴν μελέτην ἐκ τῆς δποῖας νὰ ἀποδεικνύεται δτὶ τὸ ἔργον εἶναι οἰκονομικῶς θιώσιμον.

'Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

"Ήθελα νὰ ἐρωτήσω, κ. Πρόεδρε, ἔάν καὶ εἰς τὸ παρελθόν ή 'Ἐπιτροπὴ ἔχητε τεχνοοικονομικὰς μελέτας ἀπὸ τοὺς δργανισμοὺς ποὺ θὰ ἐλάμβανον δάνεια.

Ἐύχαριστῶ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰς τὸ παρελθόν ή 'Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν ἡκολούθησε πάντοτε τὴν τακτικὴν νὰ ζητῇ ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον στοιχεῖα, τὰ δποῖα νὰ δικαιολογοῦν τὴν δανειοδότησιν, ἐκτὸς ἔάν ή δανειοδότησις ἔδιδετο εἰς τοὺς Δανειστικοὺς 'Ἐπιτρόπους. Εἰς τὸ παρελθόν ή Κυβέρνησις ἔχητοσε δάνεια τὰ δποῖα ή Βουλὴ ἐνέκρινε πρὸς τοὺς Δανειστικοὺς 'Ἐπιτρόπους χωρὶς νὰ ἔξειδικεύῃ εἰς ποῖον θὰ δοθοῦν τὰ δάνεια.

Δυνάμει τοῦ περὶ Δανειστικῶν Ἐπιτρόπων Νόμου, οἱ Δανειστικοὶ Ἐπίτροποι διὰ νὰ δώσουν δάνειον εἶναι ἀνάγκη οἱ ἕδοι νὰ ἴκανοποιηθοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τεχνοοικονομικῶν δεδομένων ὅτι ἡ βιομηχανία ἢ τὸ ἔργον τὸ ὅποιον θὰ δανειοδοτηθῇ εἶναι θιώσιμον. Εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεῖον δὲν ἥκολούθησε τὴν τακτικὴν τοῦ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἔγκρισιν αἱ ποσοῦ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ταμείου τῶν Δανειστικῶν Ἐπιτρόπων ἀλλὰ ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Βουλὴν ὅπως διατεθῇ ποσὸν ἑκ. £ 75.000 ἢ £ 80.000 μέσω τῶν Δανειστικῶν Ἐπιτρόπων, πρὸς συγκεκριμένην ἔταιρείαν.

Ἡ νομικὴ θέσις τοῦ θέματος ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Ἐάν ἡ Βουλὴ ἔγκρίνῃ τὴν δανειοδότησιν αὐτὴν ἀνευ τεχνοοικονομικῆς μελέτης, δὲν ἔχουν δικαίωμα οἱ Δανειστικοὶ Ἐπίτροποι νὰ ἀνατρέψουν τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ζητοῦντες τεχνοοικονομικὴν μελέτην. Διότι τὸ ποσὸν θὰ ἔξειδικευθῇ εἰδικῶς διὰ τὴν δανειοδότησιν τῆς ἔταιρείας αὐτῆς.

Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεῖον, ὅταν ἐζήτηθῃ ἀπὸ αὐτὸ τεχνοοικονομικὴ μελέτη, παρέπεμψε τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν πρὸς τὴν ἔταιρείαν πρὸς τὴν ὅποιαν θὰ δοθῇ ἢ δανειοδότησις, ἢ Ἐπιτροπὴ ἐζήτησε τεχνοοικονομικὴν μελέτην ἀπὸ τὴν ἔταιρείαν.

Ἐάν ἡ Κυβέρνησις ἐζήτει τὸ δάνειον πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ταμείου τῶν Δανειστικῶν Ἐπιτρόπων, χωρὶς νὰ τὸ ἔξειδικεύσῃ, δὲν θὰ προέκυπτε θέμα ἡ Βουλὴ ἢ ἵδια νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ θέματος τῆς τεχνοοικονομικῆς μελέτης. Διότι τότε, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου, θὰ ἦσαν ὑποχρεωμένοι οἱ Δανειστικοὶ Ἐπίτροποι νὰ ἔξετάσουν τὰ τεχνοοικονομικά δεδομένα τῆς περιπτώσεως.

Ἐφ' ὅσον δμως διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἔξειδικεύεται ὡς δανειοδότησις πρὸς τὴν συγκεκριμένην ἔταιρείαν μέσω τῶν Δανειστικῶν Ἐπιτρόπων, δὲν δικαιούνται οἱ Δανειστικοὶ Ἐπίτροποι, καὶ ἔὰν ἔξετάσουν τὰ τεχνοοικονομικά δεδομένα, νὰ τροποποιήσουν Νόμον τῆς Βουλῆς καὶ ἐπομένως εἶναι ἀνάγκη ἡ Βουλὴ ἢ ἵδια νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ θέματος τῶν τεχνοοικονομικῶν δεδομένων.

Εἰσηγήθην πρὸς τὴν Κυβέρνησιν δύο διαζευκτικάς διαδικασίας, ἡτοι εἴτε νὰ ἀποσύρῃ τὸ Νομοσχέδιον ἡ Κυβέρνησις καὶ νὰ ζητήσῃ δανειοδότησιν διὰ τὸ ἕδιον ποσὸν πρὸς τοὺς Δανειστικοὺς Ἐπιτρόπους, ὅπότε οἱ Δανειστικοὶ Ἐπίτροποι θὰ ἔξετάσουν τὰ τεχνοοικονομικά δεδομένα, εἴτε νὰ τροποποιηθῇ ὁ Νόμος οὕτως ὥστε νὰ μὴν ἔξειδικεύεται ἡ δανειοδότησις πρὸς συγκεκριμένον σκοπὸν ἀλλὰ πρὸς τὸ ταμείον Δανειστικῶν Ἐπιτρόπων. "Ἀλλως, ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν, προτοῦ δώσῃ τὸ δάνειον, εἶναι ὑποχρεωμένη ἡ ἵδια νὰ ἴκανοποιηθῇ κατὰ πόσον ἡ βιομηχανία αὐτῇ θὰ εἶναι θιώσιμος, διότι ἔὰν δώσῃ τὸ δάνειον χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ τεχνοοικονομικὴ μελέτη, θὰ φέρῃ ἡ ἵδια τὴν εὐθύνην ἔὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ βιομηχανία αὐτῇ δὲν εἶναι θιώσιμος.

Ο. κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Εἶπατε ὅτι ἐπροτείνατε εἰς τὴν Κυβέρνησιν δύο διαζευκτικάς λύσεις τοῦ προβλήματος. Δὲν μᾶς εἶπατε, κ. Πρόεδρε, ποία ἡτοι ἡ ἀπάντησις τῆς Κυβερνήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἔχω ἀκόμη λάθει ἀπάντησιν.

Α. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ :

Ἐξ ὅσων γνωρίζω, κ. Πρόεδρε, ἀναμένεται ὁ Ὅπουργος Οἰκονομικῶν ἀπὸ τὸ ἔξωτερικὸν διὰ νὰ ὑποθάλῃ Συμπληρωματικὴν "Ἐκθεσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

τοῦ οποίου ἡ Βουλὴ είναι δυνατή τὸ γενικόν θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Γ, Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (’Αρ. 11) τοῦ 1971:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

‘Ἐπειδὴ δύος τὰ προιμηθέντα δύο Νομοσχέδια εἶναι μᾶλλον θέματα νομικῆς φύσεως παρακαλῶ δύος ἔξετασθοῦν ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Νομικῶν ταυτοχρόνως.

Τὰ Ἑγγραφα, τὰ δύοις ἀπεστάλησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Κεφάλαιον Δ. Ὑπάρχουν ἔξι θέματα ἐγγεγραμμένα.

‘Εάν οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ ἐπιθυμοῦν νὰ ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις τῶν θεμάτων, τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ εἶναι «Ἡ κατάστασις τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος».

‘Ο κ. Χριστοφίδης ἔχει τὸν λόγον.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν εἶχα ζητήσει ἀναβολὴν τῆς συζήτησεως τοῦ θέματος τούτου λόγω τῆς ἐπιστολῆς τῆς δύοις ἔλασθα ἐπὶ τῷ μεταξύ ἀπὸ τὸν ἔντιμον Ὑπουργὸν Ὅγειας καὶ κατέθεσα τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Βουλῆς, θὰ ήθελα νὰ παρακαλέσω καὶ πάλιν τὴν ἀναβολὴν τῆς συζήτησεως τοῦ θέματος καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς συνεδρίασεως θὰ ἐγγράψω ὡς θέμα τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγειας καὶ ἐν τῷ μεταξύ, ἀφοῦ συζητήθῃ τὸ θέμα τοῦτο, νὰ συνεχίσῃ καὶ ἡ συζήτησις περὶ τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

‘Απλῶς ἥθελα νὰ εἴπω ὅτι εἰμαι ἔτοιμος νὰ ἀγορεύσω ἐπὶ τῆς διμιλίας τοῦ ἐντίμου Υπουργοῦ Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

‘Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Μίαν παρατήρησιν, τὴν ἔξῆς : Δὲν μπορεῖ νὰ καταλαμβάνῃ χῶρον εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν συνεχῶς ἐν θέμα, δοθέντος ὅτι πληθώρα θεμάτων ἀναγράφονται πρὸς συζήτησιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Δι’ αὐτὸν νομίζω ὅτι ἡ δρθή διαδικασία, μὲ δόλον τὸ σέβας διὰ τὸν χειρισμὸν τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἶναι ἡ ἔξῆς : ‘Ἐάν ὁ ἀξιότιμος Βουλευτής Λάρνακος εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀγορεύσῃ εὐχαρίστως νὰ τὸν ἀκούσωμεν, ἀλλως ἔάν συνεχισθῇ ἡ τακτικὴ αὐτὴ φοθοῦμας ὅτι τοῦτο ἔκφεύγει κάπως τῆς δρθῆς διαδικασίας ἐπὶ ἔγγραφομένων θεμάτων. Δηλαδή, θέλω ἐν περιλήψει νὰ πᾶ ὅτι ἐφ’ ὅσον ἔνας Βουλευτής λαμβάνει τὴν ἀπόφασιν νὰ ἔγγραψῃ ἐν θέμα πρέπει νὰ εἶναι ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἔτοιμος νὰ τὸ ὑπερασπίσῃ ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς. ‘Ἐφ’ ὅσον, δημως, ἐκκρεμεῖ ἀπὸ μακροῦ τὸ ἴδιον θέμα νομίζω ὅτι οὐδεὶς λόγος συντρέχει νὰ παραμένῃ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Διὰ ταῦτα εἰσηγούμενα διπάς ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, νὰ διαγραφῇ ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὸ ἀπὸ μακροῦ ἔγγεγραμμένον τοῦτο θέμα.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Φαίνεται ὅτι τὸ ἔντιμον Μέλος τῆς Βουλῆς, δ. κ. Παρασκευαΐδης, ἔχει παρεηγήσει τὸ δόλον θέμα. Εἰμαι βέβαιος ὅτι εἶναι ἔτοιμος δ. κ. Χριστοφίδης νὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος, ὃς καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ἀλλωστε ὑπάρχει ἥδη δῆλωσις ἄλλου ἐντίμου Μέλους ὅτι εἶναι ἔτοιμον νὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος. Τὸ θέμα, δὲ ὡς θάλαττον μοῦνον τοῦ θέματος δὲν ὀμιλήσει μόνον περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος ἀλλὰ περὶ τῆς γενικῆς πολιτικῆς τῆς Κυθερήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ύγειας. Καὶ ἐγὼ εἰμαι ἔτοιμος, ἔάν καὶ ἐφ’ ὅσον ἡ συζήτησις σήμερα θά συνεχισθῇ, νὰ ἀγορεύσω ἐπὶ τοῦ θέματος.

‘Επομένως οἰδῆποτε περίπτωσις διαγραφῆς τοῦ θέματος εἶναι ἐντελῶς ἀδιανόητος πολὺ περισσότερον δεδομένου ὅτι ὡς ἐκ τῆς ίδιότητός μου ὡς Προέδρου τοῦ Παγκυπρίου Ιατρικοῦ Συλλόγου, εἰμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω ὅτι ὑπάρχει μία δευτάτη κρίσις τώρας καὶ ὅτι τὰ θέματα δυνατὸν νὰ διδηγήθοῦν εἰς πολὺ πολὺ κακάς καταστάσεις καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ προσφέρῃ χρήσιμον ἔργον ἔάν συνεχίσῃ τὴν συζήτησιν ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ θέματος.

Δὲν ἐνδιαφέρομαι ἔάν ἡ συζήτησις θά γίνη σήμερον ἢ ἔάν θά γίνη μετά μίαν ἔθδομάδα. Ἀλλὰ πιστεύω ὅτι τὸ θέμα θά πρέπει ὀπωσδήποτε νὰ συζητηθῇ. Καὶ τὰ δύο θέματα εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. ‘Ἐν προκειμένω δὲ θά ἥθελα νὰ παρακαλέσω δημως ἐπιστευθῆ ἢ ἔξέτασις τοῦ κατὰ πόσον τὸ Νομοσχέδιον τὸ δόπιον κατέθεσα εἰς τὴν Βουλὴν εἶναι δυνατὸν νὰ περιληφθῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἢ δχι, διότι καὶ αὐτὸν σχετίζεται μὲ τὸν τρόπον με τὸν δόπιον ἡ Βουλὴ εἶναι δυνατὸν νὰ χειρισθῇ τὸ γενικὸν θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Μαυρονικόλας.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Συμφωνῶ δτι τὸ ζήτημα ἔγενεικεύθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, καὶ δὲν ἀφορᾶ μόνον τὸ Νοσοκομεῖον Λάρνακος. Δι' αὐτὸν νομίζω δτι ἐὰν ὑπάρχουν διμιληταὶ πρέπει νὰ διμιλήσουν διὰ τὸ ζήτημα αὐτὸν καὶ νὰ φύγῃ καὶ ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Δὲν μπορεῖ νὰ ἀναθάλλεται ἐπ' ἀριστον αὐτὸν τὸ ζήτημα. Ἐχρόνισεν ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Λυποῦμας διότι θὰ δευτερολογήσω. Ἀλλὰ ἔχω ύπ' ὅψιν μου μίαν ἐπιστολὴν τοῦ ἔντιμου Ὑπουργοῦ, διὰ τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ὁποίας θὰ διμιλήσω εἰς τὸ τέλος αὐτῆς τῆς συνεδριάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀρνεῖται τὸ δικαίωμα εἰς Βουλευτὴν νὰ πληροφορηθῇ περὶ τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος. Πῶς μπορεῖ ἡ Βουλὴ νὰ συζητήσῃ, τούλαχιστον ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ θέματος τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος, δταν ὁ ἔντιμος Ὑπουργός ἀρνήται τὸ δικαίωμα—τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει δικαίωμα διὰ νὰ ἀρνηθῇ—εἰς Μέλος τῆς Βουλῆς νὰ ἐρευνήσῃ τὸ θέμα τὸ ὁποῖον συζητεῖται εἰς τὴν Βουλὴν; Εἶναι ἀδιανότον, καὶ πιστεύω δτι αὐτὸν ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόκρυψιν τῶν γεγονότων, διότι εἶναι ἀδύνατος ἡ συζήτησις—τούλαχιστον ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ θέματος—ἐὰν δὲν λύσωμεν τὸ θέμα τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἔντιμου Ὑπουργοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Τάσσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Πάλιν θὰ παρασυρθῶμεν εἰς συζητήσεις ἐκτὸς θέματος. Η εἰσήγησις τοῦ κ. Παρασκευαΐδη εἶναι ἀπλουστάτη. Ἐὰν εἶναι ἔτοιμος ὁ ἔγγραφας τὸ θέμα νὰ συζητήσῃ—ώς εἶναι τὸ σύστημα τῆς Βουλῆς νὰ διμιλῇ ὁ ἔγγραφων τὸ θέμα ἡ ἄλλοι διμιληταὶ—συνεχίζεται ἡ συζήτησις. Ἐπειδὴ δημως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος ἡδη ἔχει ἀρχίσει, εἶναι ἐλεύθεροι ἄλλοι Βουλευταί, ἐὰν εἶναι ἔτοιμοι, νὰ διμιλήσουν σήμερον. Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἡ ἐὰν ὁ ἴδιος ὁ ἔγγραφας ἐπιζητῇ ἀναθολήν, ὁ κ. Παρασκευαΐδης δρθῶς, καὶ ὡς δικαιούνται, εἰσηγεῖται δτι ἡ συζητεῖται σήμερον τὸ θέμα ἡ διαγράφεται ἀπὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ἐπομένως ἡ θὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος αὐτοῦ ἡ θὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς εἰσήγησεως τοῦ κ. Παρασκευαΐδη περὶ διαγραφῆς τοῦ θέματος, ἀλλὰ ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν νομίζω δτι εἶναι δρθὸν νὰ συζητήσωμεν τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς, καθ' ὃν τρόπον ὁ κ. Λυσσαρίδης ἐπεδίωξε νὰ συζητήσῃ τὴν οὐσίαν. Τυγχάνει νὰ διαφωνῶ ἀπολύτως πρὸς τὸν κ. Λυσσαρίδην καὶ ἐπὶ τῆς ἐρμηνείας τῆς ἐπιστολῆς, καὶ ἐπὶ τῶν ἀντιστοίχων δικαιωμάτων, ἀλλὰ αὐτὸν εἶναι ἄλλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω δτι ὁ ἔγγραφας τὸ θέμα δὲν χρειάζεται νὰ εἶναι ἔτοιμος νὰ διμιλήσῃ διότι τὴν 17ην Ιουνίου διμιλήσεν ἐπὶ τοῦ θέματος, ἀνέπιτυξε τὰς ἀπόψεις του καὶ μένει νὰ διμιλήσουν οἱ ἄλλοι Βουλευταί. Ἐγὼ εἶμαι ἔτοιμος νὰ πῶ μερικά λόγια ἐπὶ τοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν ἐπρόκειτο, καὶ ἔὰν τὸ ἔζητούσεν ὁ ἔντιμος Βουλευτής κ. Χριστοφίδης, νά δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Χριστοφίδην νά δευτερολογήσῃ, διότι, ὡς δρθῶς παρετήρησεν ὁ ἔντιμος Βουλευτής κ. Ζιαρτίδης, ήγόρευσεν ἐπὶ τοῦ θέματος. Καὶ ἐπομένως θὰ ἔδιδα τὸν λόγον εἰς ἄλλους Βουλευτάς οἱ δόποιοι εἶναι ἔτοιμοι νά διμιλήσουν ἐπὶ τοῦ θέματος.

Τὸ δεύτερον θέμα, τὸ δόποιον προκύπτει ἀπό ἐπιστολὴν, ἡ δόποια ἀπημύνθη ἀπό τὸν Ὑπουργόν, δὲν εύρισκεται σήμερον ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Ἀντελήφθη δὲν ὁ κ. Χριστοφίδης θὰ ὑποθάλῃ πρότασιν ἐγγραφῆς τοῦ θέματος κατὰ τὸν χρόνον κατὰ τὸν δόποιον θὰ συζητήται ἡ κατάρτισις τῆς ἐπομένης ἡμερησίας διατάξεως. Ἐπομένως είμεθα σήμερον εἰς θέσιν νά συνεχίσωμεν μὲ τὴν συζήτησιν, ὑπὸ ἄλλων Βουλευτῶν, ἐπὶ τοῦ θέματος τὸ δόποιον εἶναι ήδη ἐγγεγραμμένον καὶ τοῦ δόποιου ἡ συζήτησις ἥρχισε.

Ο ἔντιμος Βουλευτής κ. Χριστοφίδης ἔὰν θέλῃ δύναται νά δευτερολογήσῃ σήμερον, ἔὰν δὲ λόγῳ τοῦ δὲν ἡ ἀπάντησις τὴν δόποιαν ἔλαβε τὸν ἡμπόδισεν, ὡς Ισχυρίζεται, ἀπό τοῦ νά λάθῃ ὠρισμένα στοιχεῖα, τὰ δόποια θὰ τοῦ ήσαν χρήσιμα εἰς τὴν δευτερολογίαν του, τότε εἶναι δυνατόν νά ζητήσῃ ὅπως μὴ τερματισθῇ ἡ συζήτησις, νά γίνῃ ἡ συζήτησις τοῦ θέματος τὸ δόποιον ἀπορρέει ἀπό τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἀναλόγως τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐπιστολῆς νά συνεχίσῃ ἡ συζήτησις τοῦ θασικοῦ θέματος.

Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Τὰ ἔντιμα Μέλη τὰ δόποια ἔχουν ζητήσει τὸν λόγον καὶ ἔθεώρησαν δὲν ἐμποδίζω τὴν ίδικήν των ἀγόρευσιν, παρενόχησαν ἡ δὲν ἀντελήφθησαν καλῶς τὰ πράγματα. Διότι πρῶτον, μόλις διμιλήσουν ὁ Ὑπουργός Ὅγειας ἀμέσως ἔζητησαν νά δευτερολογήσωσαν καὶ ἀνεβλήθῃ ἡ συζήτησις τοῦ θέματος, δόποτε ἐμεσολάβησαν αἱ διακοπαὶ τῆς Βουλῆς. Ἐπειδή, δύμας, ἐλήφθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ δεδομένου δὲν θὰ ἀπαντήσωσαν ἐπὶ τῶν στοιχείων τὰ δόποια ὁ κύριος Ὑπουργός Ὅγειας ἀνέφερεν εἰς τὴν ἀγόρευσίν του, καὶ ἔχρειαζόμην τὰ πρόσθετα αὐτὰ στοιχεῖα καὶ τὰ εἰχα ζητήσει δι' ἐπιστολῆς μου καὶ δὲν τὰ εἰχα, τότε ἔθεωρησα δὲν ήτο δρθόν, διὰ νά τεκμηριώσω πλήρως τὴν ἀπάντησίν μου πρὸς τὸν Ὑπουργόν Ὅγειας, νά ἀναφερθῶ εἰς τὰ στοιχεῖα ταῦτα.

Ἐάν, δύμας, τὰ ἔντιμα Μέλη θέλουν νά ἀγορεύσουν, ἀσφαλῶς οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω ἐπὶ τούτου, ἔξ ἄλλου δὲν ἐναπόκειται εἰς ἔμε νά ἐμποδίσω τὴν συζήτησιν, μᾶλλον δρθόν εἶναι ἡ συζήτησις νά συνεχισθῇ, ἀλλὰ θὰ παρεκάλουν δύως τὸ θέμα παραμείνῃ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἀφοῦ διμιλήσουν ἔστω δλοὶ οἱ Βουλευταί, διὰ νά ἐπανέλθω εἰς τὸ τέλος ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξύ γίνη συζήτησις διὰ τὸ θέμα τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ὑπουργοῦ, τοῦ δόποιου, δύως ἀνέφερα προηγουμένως, θὰ ζητήσω τὴν ἐγγραφήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸν λόγον ἔχει δ. κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἀνταποκρινόμενος εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς Βουλῆς, δ. ἔντιμος Ὑπουργός Ὅγειας ἐνημέρωσε τὸ Σῶμα τὴν 15ην Ιουλίου ἐπὶ τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως καθώς καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιδιώξεων καὶ στόχων τοῦ Ὑπουργείου Ὅγειας ἀναφορικῶς πρὸς τὰς Ιατρικὰς καὶ ὑγειονομικὰς ὑπηρεσίας.

Δέν ὑπάρχει ἀμφισσοία δὲν ἐσημειώθη πρόσδος καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τομέα, δύως ἐσημειώθη καὶ εἰς ἄλλους τομεῖς, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐπὶ ἀποικιοκρατίας κατάστασιν. Ἐξ ἄλλου δ. ἔντιμος Ὑπουργός Ὅγειας ἔθεσεν

ἐνώπιον τοῦ Σώματος στοιχεῖα καὶ ἀριθμούς ποὺ μαρτυροῦν τὴν ἐπιτελεσθεῖσαν πρόσοδον.

Ἐίμεθα δμως μία ἀναπτυσσομένη χώρα καὶ αἱ ἀνάγκαι τοῦ λαοῦ αὐξάνονται διαρκῶς. Παρὰ τὴν σημειωθεῖσαν πρόσοδον αἱ παρεχόμεναι εἰς τὸν λαὸν ιατρικαὶ ὑπηρεσίαι δὲν εἶναι ίκανοποιητικαῖ.

Τὰ Ἐπαρχιακά μας νοσοκομεῖα παρουσιάζουν εἰσέτι σοθαρά κενά, τὰ δποῖα πρέπει νὰ πληρωθοῦν. Τὰ παρουσιάζομενα κενά, ποὺ ἐμφαίνονται ἄλλωστε καὶ ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τὰ δποῖα κατέθεσεν ἐνώπιον μας δ ἔντιμος Ὑπουργὸς Ὅγειας, ἀφοροῦν τόσον εἰς τὸ Ιατρικὸν καὶ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν δσον καὶ εἰς τὸν τεχνικὸν ἔξοπλισμὸν τῶν Ἐπαρχιακῶν μας νοσοκομείων.

Ο λαὸς ταλαιπωρεῖται διὰ νὰ τύχῃ ἐξετάσεως ὑπὸ κυθερνητικοῦ Ιατροῦ εἰς τὰ ἔξωτερικά Ιατρεῖα τῶν νοσοκομείων μας. Ἀρρωστοὶ ἀπὸ μακρινὰ χωριά ἀναγκάζονται νὰ ἀναμένουν ἐπὶ πολλὰς ὥρας τὴν σειράν των εἰς τὴν οὐράν ποὺ σχηματίζεται ἔωθι τῶν ἔξωτερικῶν Ιατρείων διὰ νὰ ἐξετασθοῦν ὑπὸ ἐνὸς κυθερνητικοῦ Ιατροῦ.

Καὶ δταν τελικῶς ἔλθῃ ἡ σειρά του, δ Ἰατρὸς ποὺ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐξετάζῃ δεκάδας ἀρρώστους ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος δὲν δύναται νὰ προσθῇ εἰς ίκανοποιητικὴν ἐξέτασιν τοῦ ἀρρώστου μὲ ἀποτέλεσμα καὶ δ ἀρρωστος νὰ ὑποφέρῃ καὶ νὰ κινδυνεύῃ καὶ δ Ἰατρὸς νὰ μένῃ ηθικῶς ἔκτεθειμένος καὶ ἀπογοητευμένος.

Ἐπίσης οἱ ἀρρωστοὶ ποὺ χρειάζονται νοσηλείαν εἰς τὰ κρατικὰ νοσοκομεῖα ἀναγκάζονται νὰ ἀναμένουν ἐπὶ ἀρκετοὺς μῆνας τὴν σειράν των προκειμένου νὰ εἰσαχθοῦν εἰς αὐτὰ δι' ἐγχείρησιν ἢ ἄλλην θεραπείαν διότι δὲν ὑπάρχουν ἀρκεταὶ κλίναι.

Ο ἔξοπλισμὸς τῶν Ἐπαρχιακῶν νοσοκομείων εἶναι ἀνεπαρκής, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ παρουσιάζεται συνωστισμὸς εἰς τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Λευκωσίας καὶ νὰ ταλαιπωροῦνται οἱ ἀρρωστοὶ τῶν ἄλλων Ἐπαρχιῶν. Χρειαζόμεθα εἰς δλα τὰ νοσοκομεῖα περισσοτέρους εἰδικούς Ιατρούς. Τὸ Ιατρικὸν προσωπικὸν ἀντιμετωπίζει σοθαρά προβλήματα, τὰ δποῖα θὰ πρέπει νὰ τύχωσι τῆς δεούσης προσοχῆς. Ἐπικρατεῖ δυσαρέσκεια μεταξὺ τῶν κυθερνητικῶν Ιατρῶν διὰ τὸν λόγον δτι δὲν εἰσακούνται καὶ δὲν ίκανοποιοῦνται τὰ αἰτήματά των.

Αλλὰ ἔὰν αἱ ὑπηρεσίαι τῶν Ἐπαρχιακῶν κρατικῶν νοσοκομείων παρουσιάζουν εἰσέτι σοθαρά κενά, τὰ δποῖα ἐπιθάλλεται νὰ πληρωθοῦν, εἰς πλείστας περιοχὰς τῆς ὑπαίθρου αἱ Ιατρικαὶ καὶ Ὅγειονομικαὶ, γενικῶς, ὑπηρεσίαι εἶναι τελείως ἀνύπαρκτοι. Ἀρκεταὶ ἔδραι κυθερνητικῶν Ιατρῶν εἰς τὴν ὑπαίθρον παραμένουν κεναὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ ἐλάχισται εἶναι αἱ μαῖαι ποὺ παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας τῶν εἰς τὰ χωριά.

Ως θουλευτὴς Λεμεσοῦ θὰ ήθελον καὶ ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς νὰ ἐπισύρω τὴν προσοχὴν τοῦ ἔντιμου Ὑπουργοῦ Ὅγειας εἰς τὸ γεγονός δτι ἐνῷ ἐπὶ 50 καὶ πλέον ἔτη ἐλειτούργει Ιατρεῖον καὶ ὑπῆρχε κυθερνητικὸς Ιατρὸς εἰς τὴν ἔδραν Κελλακίου, κατά τὰ τελευταῖα ἔτη αὐτῆς ἢ ἔδρα παραμένει κενὴ μὲ ἀποτέλεσμα οἱ κάτοικοι μιᾶς μεγάλης, καὶ μάλιστα δρεινῆς, περιοχῆς νὰ δεινοπαθοῦν καὶ ἡ Ὅγεια των νὰ ἐκτίθεται εἰς κίνδυνον.

Οφείλομεν νὰ ἔνισχύσωμεν τὰς ἀγροτικὰς Ὅγειονομικὰς μονάδας καὶ οὐχὶ νὰ τὰς καταργήσωμεν. Ἐπιθάλλεται νὰ διορισθῶσι μαῖαι εἰς βασικὰ ἀγροτικὰ κέντρα διὰ νὰ μὴν ἐπαναλαμβάνεται αὐτὸς ποὺ προσφάτως συνέθη μὲ ἔγκυον γυναῖκα, ἀπὸ τὸ Πελένδρι, νὰ γεννήσῃ εἰς τὸ αὐτοκίνητον ποὺ τὴν μετέφερεν εἰς Ιατρὸν τῆς Λεμεσοῦ. Καὶ ἔὰν δὲν διαθέτωμεν ἀρκετὰς μαῖας θὰ πρέπει νὰ ἐνθαρρύνωμεν καὶ νὰ θοηθήσωμεν ἀποφοίτους σχολῶν μέσης παιδείας νὰ ἐκπαιδευθοῦν εἰς τὸ εὐγενικὸν καὶ ἀνθρωπιστικὸν αὐτὸς ἐπάγγελμα.

Τὸ πλέον ἄμεσον καθῆκον τοῦ Ὑπουργείου Ὅγειας εἶναι νὰ συμπληρώσῃ τὰ κενὰ ποὺ παρουσιάζονται καὶ νὰ θελτιώσῃ γενικῶς τὰς ιατρικὰς ὑπηρεσίας μὲ τὸν ἀρτιώτερον τεχνικὸν ἔξοπλισμὸν τῶν νοσοκομείων μας, τὸν διορισμὸν ἐπαρκοῦς εἰδικευμένου ιατρικοῦ καὶ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ, τὴν ἰκανοπόλησιν τῶν δικαίων αἰτημάτων τῶν κυθερητικῶν ιατρῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ γενικῶς, τὴν πλήρωσιν δὲν τῶν κενῶν ἀγροτικῶν ιατρικῶν ἕδρων καὶ τὴν θρυσιν ιατρικῶν ὑγειονομικῶν μονάδων, τὸν διορισμὸν μαίων εἰς θασικὰ ἀγροτικὰ κέντρα καὶ τὴν θελτιώσιν, γενικῶς, τῶν παρεχομένων ιατρικῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸν λαόν.

*Ἐπιθάλλεται ἐπίσης νὰ ἐφαρμοσθῇ αὐστηρὸς ἔλεγχος ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν φαρμάκων, διὰ νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὴν ἀγρίαν ἐκμετάλλευσιν τοῦ κοινοῦ, ποὺ γίνεται σήμερα.

Ταυτοχρόνως δύμας δὲν δυνάμεθα νὰ συμφωνήσωμεν μὲ τὴν ἀποψιν δτὶ αἱ συνθῆκαι τῆς Κύπρου δὲν ἐπιτρέπουν τὴν ἐφαρμογὴν ἐνὸς πλήρους κρατικοῦ σχεδίου διὰ παροχῆν δωρεάν ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως.

Δὲν ίσχυριζόμεθα δτὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοιούτου σχεδίου εἶναι εὔκολος. Χρειάζόμεθα καὶ τὸ ἀναγκαῖον ιατρικόν, παραϊατρικὸν καὶ νοσηλευτικὸν προσωπικόν καὶ τὴν ὑπαρξιν νοσοκομειακοῦ χώρου καὶ ἄλλα πολλὰ διὰ νὰ λειτουργήσῃ ἰκανοποιητικῶς ἐν κρατικὸν σχέδιον παροχῆς δωρεάν ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως.

*Ο,τι χρειάζόμεθα δύμας δυνάμεθα νὰ τὸ ἀποκτήσωμεν συντόμως, ἔάν προγραμματισθῇ ἀπὸ τώρα. Δι' αὐτὸ καὶ ἐπιθάλλεται ἀνευ οἰωνδήποτε δισταγμῶν καὶ ἐπιφυλάξεων νὰ χωρήσωμεν εἰς τὴν προετοιμασίαν ἐνὸς πλήρους κρατικοῦ σχεδίου ὑγείας. Ἡ κυπριακὴ οἰκονομία εἶναι εἰς θέσιν νὰ συντηρήσῃ τοιούτο σχέδιον. *Εξ ἄλλου μὲ τὴν ἐφαρμογὴν του θὰ ἀποδειχθῇ δτὶ ἔξοικονομοῦνται χρήματα τὰ δόπια ἔξοδεύονται σήμερον διὰ νοσηλείαν εἰς τὸ ἔξωτερικόν καὶ ίδιωτικάς κλινικάς.

*Ως πρὸς τὸ ιατρικόν καὶ ἄλλο προσωπικόν ποὺ χρειάζόμεθα πρέπει νὰ γνωρίζωμεν δτὶ χιλιάδες Κύπριοι σπουδάζονται ιατρικήν ἢ εἰδικεύονται εἰς διάφορα πανεπιστήμια τοῦ ἔξωτερικοῦ καὶ ἐντὸς δλίγων ἐτῶν θὰ ἔχωμεν πληθώραν ιατρῶν. *Ο,τι χρειάζεται εἶναι νὰ προσανατολίσωμεν καὶ νὰ κατευθύνωμεν τοὺς σπουδάζοντας εἰς ἑκείνας τὰς εἰδικότητας ποὺ ἔχομεν μεγάλην ἀνάγκην. *Άλλα καὶ αἱ ὑπηρεσίαι τῶν ὑπαρχόντων σήμερον ίδιωτῶν ιατρῶν δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν μερικῶς ἢ δλικῶς εἰς ἐν κρατικὸν σχέδιον παροχῆς δωρεάν ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως.

*Ο λαός ἀναμένει τὴν προετοιμασίαν καὶ ἐφαρμογὴν ἐνὸς κρατικοῦ σχεδίου ὑγείας καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ συμβάλῃ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ.

*Η ὑγεία τοῦ λαοῦ πρέπει νὰ τίθεται ὑπεράνω οἰωνδήποτε ίδιωτικῶν συμφέροντων καὶ ὑπολογισμῶν. Καὶ ἡ ὑγεία τοῦ λαοῦ μας μόνον διὰ τῆς προετοιμασίας καὶ ἐφαρμογῆς ἐνὸς κρατικοῦ σχεδίου ὑγείας δύναται νὰ προστατευθῇ ἰκανοποιητικῶς. Δι' αὐτὸ καὶ δὲν πρέπει νὰ χρονοτριθῶμεν. *Ἐνῶ θὰ θελτιώνωμεν τὰς ὑπαρχούσας κρατικάς ιατρικάς ὑπηρεσίας, ταυτοχρόνως θὰ πρέπει νὰ προετοιμάζωμεν τὴν εἰσαγωγὴν ἐνὸς κρατικοῦ σχεδίου παροχῆς δωρεάν ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Υπάρχουν ἄλλοι διμιητοί;

*Ο κ. Ζιαρτίδης.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι Βουλευταί.

Πιστεύω ότι, όταν δέ έντιμος συνάδελφός μου κ. Χριστοφίδης ήγειρε τό δύπο συζήτησιν θέματα ένωπιον του Σώματος, μετέφερε πράγματι έδω τά αισθήματα του λαού τής πόλεως και τής έπαρχιας Λάρνακας.

Ούτε άνυπαρκτον θέμα ήγειρε, διότι τό θέμα ούπάρχει, ούτε —είμαι θεωρώτας— έδημαγωγούσε.

"Υπάρχει πρόβλημα νοσοκόμειου Λάρνακας. "Υπάρχουν παράπονα και είναι αύτά τα παράπονα που μετέφερεν δέ έντιμος συνάδελφος και οι άρμόδιοι πρέπει νά άκουσουν και νά διερευνήσουν τά παράπονα που ούπάρχουν και νά δώσουν εις τό πρόβλημα ίκανοποιητικήν λύσιν.

Δὲν θά έπαναλάβω δσα δ κ. Χριστοφίδης άνεφερε. Θά άσχοληθῶ μὲ πολλὴν συντομίσιν μὲ μερικὰ σημεῖα τής κατά τά ἄλλα πολὺ διαφωτιστικῆς διμιλίας του έντιμου κ. "Υπουργοῦ "Υγείας.

"Ο κ. "Υπουργὸς έδωσεν εις τό Σῶμα λεπτομερῆ στοιχεῖα δσον ἀφορᾶ τήν ἐπάνδρωσιν εις ίατρικὸν και νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν νοσοκομείων μας και ὑπεγράμμισε τήν πρόοδον ή δποία πράγματι ἐσημειώθη εις τό τομέα αὐτόν. Δὲν ἀμφισθῆτει κανεὶς τήν πρόοδον ή δποία ἐσημειώθη. Οι ἀριθμοὶ δμως λέγουν δτι εις τήν Λάρνακα εἰχαμεν τό χαμηλότερον ποσοστὸν αὐξήσεως του ίατρικοῦ προσωπικοῦ μεταξὺ τῶν ἑτῶν 1964-1971. Αὐτὸ δεικνύουν οι ἀριθμοὶ τους δποίους άνεφερεν δέ έντιμος κ. "Υπουργός. 128% ή αὔξησις του ίατρικοῦ προσωπικοῦ εις τήν Αμμόχωστον, 88% αὔξησις εις τήν Λευκωσίαν, 80% εις τήν Πάφον, 72% εις τήν Λεμεσόν και 50% εις τήν Λάρνακα. Σχεδόν ή ίδια εικόνα παρουσιάζεται και δσον ἀφορᾶ τήν σημειωθείσαν αὔξησιν εις τό νοσηλευτικὸν προσωπικόν, 168% αὔξησις εις τήν Πάφον, 115% εις τήν Αμμόχωστον, 80% εις τήν Κηρύνειαν, 79% εις τήν Λάρνακα και 76% εις τήν Λευκωσίαν.

• Κύριε Πρόεδρε. Δὲν είμαι ειδικὸς ἀλλὰ υποθέτω δτι τά παράπονα που άκούονται δὲν είναι ἀσχετα μὲ τους ἀριθμοὺς αὐτούς.

"Ο κ. "Υπουργὸς ἀναφερθεὶς ειδικῶς εις τό ζήτημα του χειρουργοῦ τής Λάρνακας εἶπεν δτι έξ ίδιας του ἀνιλήψεως έχει γνώσιν τῶν έντονων ἐπαφῶν που ἔγιναν ἐντὸς του 1971 μὲ τέσσαρας συνολικῶς χειρουργούς, ούδεις τῶν δποίων ἐπεισθη νά υπηρετήσῃ εις τό νοσοκομείον Λάρνακας. Δὲν ούπάρχει λόγος νά ἀμφισθῆται μεν αύτά που τόσον κατηγορηματικά έδηλωσεν δ κ. "Υπουργός. "Άλλα δταν εις μίαν υπηρεσίαν ή ἐπιχείρησιν ούπάρχη ἀπροθύμια έκ μέρους προσωπικοῦ νά ἔργασθη ή δταν ούπάρχη διαρροή προσωπικοῦ, οι άρμόδιοι πρέπει νά σκεφθοῦν δτι κάτι συμβαίνει, νά ἀναζητήσουν αὐτὸ τό κάτι και νά τό έξαλεψουν.

Μήπως, κ. Πρόεδρε, αὐτὸ τό κάτι που ούπάρχει και ἀπωθεῖ τό προσωπικόν έχει σχέσιν μὲ τά παράπονα που άκούονται δσον ἀφορᾶ τό νοσοκομείον Λάρνακας και τά δποία άνεφερεν δ κ. Χριστοφίδης; "Εγώ ούποθέτω, ναι.

"Έχω τήν γνώμην δτι και μετά τήν δμιλίαν του κ. "Υπουργοῦ ούπάρχει πρόβλημα νοσοκομείου Λάρνακας, τό δποίον πρέπει νά ἐρευνηθῇ ἀπό τό "Υπουργεῖον και νά λυθῇ. Εύχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Ξενῆς Ξενόπουλος έζήτησε τόν λόγον.

Ξ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι Συνάδελφοι. "Ενεγράφη ως θέμα ούπο έντιμου συνάδελφου «Η κατάστασις του Νοσοκομείου Λάρνακας», ἔγενεικεύθη τό θέμα και ἐκλήθη δάρμόδιος "Υπουργὸς δστις μᾶς κατετέπισεν ἐπι τής ἐν γένει καταστάσεως του Νοσοκομείου Λάρνακας ως και τῶν ούπολοίπων Νοσοκομείων,

Ἐπίσης ἀνέλυσεν ὁ Ὑπουργός τὴν πολιτικὴν τοῦ Ὑπουργείου του ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς κρατικῆς ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως.

Είμαι τεταγμένος ύπερ ἐνὸς σχεδίου παροχῆς κρατικῆς ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως, ἐδραζομένου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων καὶ τῶν ἄλλων ἀπαραίτητων προϋποθέσεων, αἱ δοῖαι συνάδουν πρὸς τὰς ὑγειονομικὰς συνθήκας τοῦ τόπου μας, τὴν κοινωνικὴν δομὴν καὶ ἐν γένει τὴν δλην μας διάρθρωσιν.

Τόσον ύπὸ τοῦ προκατόχου Ὑπουργοῦ, ὃσον καὶ τοῦ νῦν, ἔγιναν ίκαναι ἐπιδοφροὶ ἔξαγγελίαι πρὸς τὸν λαὸν δτὶ ἀπασχολεῖ σοθαρῶς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον ἡ μελέτη δλων τῶν προϋποθέσεων διὰ παροχὴν κάποιας μορφῆς κρατικῆς ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως.

Ἐτονίσθησαν, δμως, ἐκ παραλλήλου, ἐμφαντικῶς ύπὸ ἀμφοτέρων αἱ τεράστιαι δυσκολίαι αἱ δοῖαι ἀπαντῶνται.

Κυριώτεραι τῶν δοῖων εἰναι :

- (1) Ἡ ἀναγκαία ὑπαρξίας καὶ προθυμίας συνεργασίας ίκανον ἀριθμοῦ ιατρικοῦ προσωπικοῦ, προθύμου νὰ ὑπηρετῇ, ἔαν παραστῇ ἀνάγκη, καὶ εἰς ἀγροτικά κέντρα.
- (2) Ἡ ὑπαρξία ίκανον νοσοκομειακοῦ χώρου καὶ κλινῶν.
- (3) Ἡ ὑπαρξία τοῦ ἀναγκαίου ἔξοπλισμοῦ.
- (4) Ἡ ὑπαρξία ίκανον ἀριθμοῦ παραϊατρικοῦ καὶ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ.
- (5) Αἱ οἰκονομικαὶ ἐπιπτώσεις.

Ἐλπιδοφόρους ἔξαγγελίας ἔχομεν ἐπίσης ύπὸ τῶν δύο Συλλόγων, ἢτοι τοῦ Παγκυπρίου Ἰατρικοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ Παγκυπρίου Ὀδοντιατρικοῦ Συλλόγου, δτὶ εἰναι πρόθυμοι, κατ' ἀρχήν, νὰ συνεργασθοῦν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ δλου ἔργου καὶ αὐτό, ὡς ἐτονίσαμεν καὶ ἄλλοτε, εἰναι εἰς πίστιν τοῦ ιατρικοῦ μας κόσμου, δστις ἐμφορεῖται ύπὸ ἀνθρωπιστικῶν καὶ ἀλτρουϊστικῶν ίδεωδῶν.

Ἐχοντας ύπ' ὅψιν τὰς ἔξαγγελίας τοῦ ἀρμόδιου Ὑπουργείου ὡς καὶ τὰς κατ' ἀρχὴν ἀποφάσεις τῶν δύο Συλλόγων, δικαιολογημένα δ λαὸς διακατέχεται ύπὸ αἰσθημάτων αἰσιοδοξίας, ἀναμένων ἐναγωνίως δτὶ καὶ εἰς Κύπρον θὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς κάποιον χρονικὸν διάστημα ἐν σχεδίον Γενικῆς Κρατικῆς Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως.

Ακριθῶς δι' αὐτὸν τὸν λόγον, ἵνα μὴ ἀπογοητεύσωμεν τὸν λαόν, ὡς ύπεύθυνον Σῶμα πρέπει μετὰ πολλῆς συνέσεως καὶ περισκέψεως νὰ μελετήσωμεν ὅλας τὰς προϋποθέσεις.

Ἐλπίζομεν δὲ ἡ Κυθέρηνσις νὰ σταθμίσῃ μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ σοθαρότητος δλα τὰ δεδομένα καὶ νὰ δημιουργήσῃ δλας τὰς προϋποθέσεις ἐκείνας, οὕτως δστε νὰ καταστῇ πραγματικότης ἡ ἐφαρμογὴ ἐνός τοιούτου σχεδίου τὸ ταχύτερον δυνατόν.

Πρέπει νὰ ἔκτιμθῶσι δεόντως αἱ σοθαραὶ δυσκολίαι αἱ δοῖαι διαγράφονται ύπὸ τῶν ἀρμόδιων, ἔχοντας κατὰ νοῦν δτὶ ἡ ἐφαρμογὴ ἐνός τοιούτου μεγαληπτήδου σχεδίου, δέον ὅπως στηρίζεται ἐπὶ ὀρθολογιστικῶν βάσεων, ἵνα μὴ εὔρεθῶμεν εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ τὸ ἐγκαταλείψωμεν ἐν τῇ γενέσει του, ἔαν ἀποδειχθῇ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀνεφάρμοστον.

Αν λάθωμεν ύπ' ὅψιν δτὶ πολλαὶ χῶραι, μὲ πολὺ περισσότερα οἰκονομικαὶ μέσα τῆς ίδικῆς μας, συνήντησαν εἰς τὸ θέμα αὐτὸς τεραστίας δυσκολίας μέχρι χρεωκοπίας, θὰ πρέπει τὸ θέμα νὰ μᾶς προθληματίσῃ ἀκόμη περισσότερον.

Μέχρις δμως τῆς δημιουργίας τῶν ἀναγκαίων προϋποθέσεων, καὶ εὔχομαι αὐταὶ νὰ δημιουργηθοῦν τὸ συντομώτερον δυνατόν, θὰ πρέπει νὰ ἐνεργήσωμεν θετικῶς πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν κατάστασιν.

‘Ως μᾶς ἐδήλωσεν ὁ ἔντιμος ‘Υπουργός, τὰ ιατρικά μας πράγματα δὲν είναι καθόλου ρόδινα ἀλλὰ παρουσιάζουν πολλάς καὶ σοθαράς ἑλλείψεις.

‘Ως ἐπιστέγασμα ἥλθεν ἡ πρόσφατος ἀνακοίνωσις τῶν κρατικῶν Ιατρῶν, διτι συγκαλοῦν ἔκτακτον γενικήν συνέλευσιν διὰ τὴν λῆψιν μέτρων πρὸς ἐπίλυσιν τῶν σοθαρῶν προσβλημάτων τῆς κρατικῆς Ιατρικῆς υπηρεσίας.

"Οθεν εἰσηγοῦμαι :

- (1) Τὸν πλήρη ἔξιπλισμὸν εἰς ἔμψυχον καὶ ὄψυχον ὑλικὸν τῶν ἐπαρχιακῶν Νοσοκομείων.
 - (2) Τὴν δημιουργίαν ἀρτίως ἔξωπλισμένων ἀγροτικῶν νοσοκομείων ἀνὰ περιφερειακά συμπλέγματα χωρίων.
 - (3) Τὴν δι' αὐστηροῦ ἐλέγχου διασφάλισιν παροχῆς τῶν ὡς ἄνω ὑπηρεσιῶν εἰς τοὺς πραγματικῶς δικαιουμένους δωρεάν περίθαλψιν.
 - (4) Τὴν ἀνακατάταξιν μισθῶν καὶ ὠρῶν ἐργασίας διὰ τὴν προσέλκυσιν νέων προσοντούχων ἰατρῶν.
 - (5) Τὸν καθορισμὸν ἐνὸς ἀνωτάτου ἀριθμοῦ ἐξετάσεως ἀσθενῶν ἡμερησίως ὑπὸ ἔκάστου Κυθεριητικοῦ ἰατροῦ.
 - (6) Τέλος, εἰσηγοῦμαι δπως κατὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως πάντων τῶν ὡς ἄνω προβλημάτων λαμβάνεται ὑπ' ὅψιν καὶ ὁ Ιδιωτικὸς τομεύς, δστις καὶ ἀντιμετωπίζει ἐπίσης πλεῖστα δσα προβλήματα.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ :

‘Ο κ. Σωτηριάδης και κατόπιν ό κ. Παρασκευαΐδης.

A. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμα Μέλη. Στις 15 Ιουλίου, τελευταία συνεδρία τής Βουλής, είχαμε τὴν τιμὴν ἀκούσουμε τὸν έντιμο 'Υπουργὸν 'Υγείας. . .

Καὶ μᾶς μίλησεν δὲ καὶ Ὅμηρος ἀφ' ἑνὸς μὲν γιὰ τὴν οἰκτρὰ κατάσταση ποὺ ἐπικρατεῖ στὸ Νοσοκομεῖο Λάρνακος, καὶ ποὺ χαρακτηρίστηκε ἀπὸ δυὸ Μέλη τῆς Βουλῆς σὰν «Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν», ἀφ' ἑτέρου δὲ γιὰ τὴν δλὴ ὕγειειονομικὴ μᾶς κατάσταση καὶ γιὰ τὰ μελλοντικά σχέδια τοῦ Ὅμηρεος τοῦ.

"Ετσι ένω τό θέμα πού ήταν γραμμένο στήν ήμερησία διάταξη ἀφοροῦσε μόνο τήν κατάσταση στὸ Νοσοκομεῖο Λάρνακος, μὲ τήν δυμιλία τοῦ κ. Υπουργοῦ τό θέμα γενικεύθηκε, πήρε διαστάσεις καὶ ἀγκάλιασε σχεδόν δλα τὰ Ιατρικὰ καὶ ὑγειονομικά μας προβλήματα.

Καὶ γιὰ μὲν τὸ θέμα τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος μᾶς μιλήσανε διεξοδικά οἱ ἐκ Λάρνακος συνάδελφοι, γι' αὐτό καὶ θεωροῦμε περιττό νὰ σᾶς κουράσουμε περισσότερο πάνω σ' αὐτό. "Αλλωστε «δὲν κομίζω γλαῦκα εἰς Ἀθήνας» ἀν σᾶς πῶ πῶς ή κατάσταση καὶ στὰ ἄλλα ἐπαρχιακά νοσοκομεῖα δὲν εἶναι καλ- λίτερον.

Θά περιορίσουμε λοιπόν την δημιούργηση μας στό δεύτερο μέρος της δημιούργησης του κ. "Υπουργού", δηλ. στό ύγειειονομικό μας πρόβλημα και στά μελλοντικά του σχέδια.

"Αλλωστε κι" ή κατάσταση τοῦ Νοσοκομέου Λάρνακος, καὶ τῶν ἄλλων Νοσηλευτικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Κύπρου, δὲν ἀποτελεῖ κάτι τὸ ξεχωριστό κι' ἄσχετο μὲ τὸ ὅλο ὑγειονομικό μας πρόθλημα.

Κύριοι Συνάδελφοι. Ή ύγεια, όπως δοι ξέρουμε, είναι τό πολυτιμότερο άγαθό στὸν κόσμο. Γι' αὐτὸν κι' οἱ Κυθερηνῆσεις δλῶν τῶν πολιτισμένων χωρῶν φροντίζουν μὲ κάθε τρόπο γιὰ τὴν διασφάλιση, τὴν θελτίωση καὶ τὴν προαγωγὴ τῆς, ἀνάλογα φυσικὰ μὲ τὴν κοινωνική τους συγκρότηση καὶ τὴν οἰκονομική τους κατάσταση.

Στὴν Κύπρο, οἱ Κρατικὲς Ἰατρικὲς Ὑπηρεσίες, ὑπὸ τὴν σημερινὴ τους μορφὴ καὶ διάρθρωσῃ, προσφέρουν Ἰατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη εἴτε δωρεάν εἴτε μὲ ἐλαττωμένα τέλη σὲ ὀρισμένες τάξεις ἀνθρώπων, ὡς ἔξῆς :

- (α) Στοὺς κατόχους πιστοποιητικῶν ἀπορίας.
- (β) Σὲ πρόσωπα μὲ χαμηλὸν εἰσόδημα.
- (γ) Σὲ ὀρισμένες τάξεις δικαιούχων, όπως π.χ. στοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς ἔξαρτωμένους ἀπ' αὐτούς, στοὺς Κυθερηνῆτούς ἐργάτες, στοὺς ὑπαλλήλους πλείστων Ἡμικρατικῶν Ὀργανισμῶν.
- (δ) Στὰ Μέλη τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς.

Στὴν Κύπρο, θέσαια, σήμερα, μποροῦμε νὰ ποῦμε πώς ἔχουμε ψηλὸν ἐπίπεδο ύγειας κατὰ τὰ στατιστικὰ δεδομένα. Τοῦτο θέσαια δφείλεται ἀφ' ἐνὸς στὸ ψηλὸν θεοτικὸν ἐπίπεδο ποὺ ἔχουμε κι' ἀφ' ἐτέρου στὶς μεγάλες προόδους τῆς Ἰατρικῆς Ἐπιστήμης.

"Ομως δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε πώς ἔχουμε ἕνα συγχρονισμένο Κρατικὸ Σχέδιο Ὅγειας, ποὺ νὰ ἀνταποκρίνεται στὶς σημερινὲς κοινωνικὲς ἀνάγκες καὶ ποὺ νὰ συμβαδίζῃ μὲ τὶς σημερινὲς ἐπιστημονικὲς προόδους καὶ ἀντιλήψεις.

Σ' ἄλλες χῶρες μὲ λιγώτερο εύνοϊκές ἡ καὶ δυσμενεῖς, ἀκόμα, συνθῆκες, ἔχουν ἐφαρμοσθῆ τέτοια σχέδια ἀπὸ πολλῶν ἔτῶν.

Στὴν Κύπρο, μὲ τὴν σημερινὴ δργάνωση καὶ διάρθρωση τῶν Ἰατρικῶν καὶ Νοσηλευτικῶν Ὑπηρεσιῶν, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ πλήρη ἀξιοποίηση δλου τοῦ ὑπάρχοντος Ἰατρικοῦ δυναμικοῦ, καὶ κλινῶν, καθ' ὅτι ὁ μὲν ἰδιωτικὸς τομέας ὑπο-απασχολεῖται ὁ δὲ Κρατικὸς ὑπεραπασχολεῖται, μὲ ἀποτέλεσμα, φυσικά, ἡ ἔξασκηση τῆς Ἰατρικῆς νὰ γίνεται κατὰ τρόπον ἀνεπιθύμητο καὶ ἀπαράδεκτο.

Βεβαίως κι' ἐμεῖς δὲν συμφωνοῦμε μὲ τὴν ἀποψὴ ὅτι τὸ 20—25% τοῦ Ἰατρικοῦ δυναμικοῦ τῆς Κύπρου —ποὺ εἰναι οἱ Κυθερηνῆτοι Ἰατροί— ἀναγκάζεται νὰ προσφέρῃ τὶς ὑπηρεσίες του στὸ 75%—80% τοῦ πληθυσμοῦ, τὸ δὲ 75%—80% ποὺ εἰναι οἱ ἰδιώτες Ἰατροί νὰ παρέχουν ὑπηρεσία μόνο στὸ 25%—30% τοῦ πληθυσμοῦ.

Καὶ τοῦτο γιατὶ δὲν ὑπάρχουν ἐπίσημα στατιστικὰ στοιχεῖα γιὰ τὸν ἀριθμὸ τῶν νοσηλευομένων ὑπὸ τῶν ἰδιωτικῶν Ἰατρῶν ὥστε νὰ μποροῦμε νὰ κάνουμε σύγκριση καὶ νὰ βγάλουμε ἀκριβῆ συμπεράσματα.

Χωρὶς νὰ παραγνωρίζουμε τὴν τεραστία ὑπηρεσία ποὺ προσφέρει ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία στὴν περίθαλψη τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, γεγονός ἀναμφισβήτητο εἰναι ὅτι ἔνας μεγάλος ἀριθμὸς ἀσθενῶν καθημερινὰ συνωθοῦνται καὶ ταλαιπωροῦνται ἔξω ἀπὸ τὶς πόρτες τῶν Κυθερηνῆτούς Νοσοκομείων, εἴτε γιὰ νὰ ἔξετασθοῦν εἴτε γιὰ νὰ ἔξασφαλίσουν μιὰ κλίνη μέσα στὸ Νοσοκομεῖο, εἴτε γιὰ νὰ προμηθευθοῦν κάποιο φάρμακο δωρεάν, ποὺ ἔξω θά τὸ θροῦν πανάκριθο.

Βέβαια τὸ ὅτι ἔχουμε ψηλὸν ἐπίπεδο ύγειας καὶ τὸ ὅτι ἔχουμε θινησμότητα 6,8% καὶ νοσηρότητα ἀπὸ τὶς πιὸ χαμηλές στὸν κόσμο, δὲν σημαίνει πώς δλα τὰ Ἰατρικὰ καὶ ὑγειονομικὰ μας πράγματα εἰναι ἀρτιώτατα, κι' ὅτι θαυμάσια δλα λειτουργοῦν.

"Υπάρχουν πολλὰ καὶ σοθαρὰ προβλήματα ποὺ σχετίζονται τόσο μὲ τὴν ύγεια τοῦ λαοῦ, δσο καὶ μὲ τὸ Ἰατρικὸ ἐπάγγελμα, καὶ ποὺ θέλουν λύση.

Οι ἰδιωτικοὶ Ἰατροὶ π.χ., τριπλάσιοι τῶν Κυθερηνῆτούς, ὑποαπασχολοῦνται. Ἀπὸ πολλῶν ἔτῶν δὲ ἀναμένουν νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ γι' αὐτοὺς ὁ Νόμος περὶ Συντάξεων, ἀλλὰ ματαίως.

*Ο λαός ταλαιπωρεῖται μπροστά στά Κυθερνητικά Νοσοκομεία χωρὶς νὰ έξυπηρετήται διπλανούς πρέπει.

Σχολιατρική καὶ δύοντιατρική υπηρεσία δὲν υπάρχει ἢ εἰναι υποτυπώδης.

Οἱ δὲ Κυθερνητικοὶ Ιατροί, λιγώτεροι τοῦ δέοντος, ἐργάζονται σκληρὰ χωρὶς νὰ προφθάνουν νὰ ἔξετάζουν τοὺς πολυπληθεῖς ἀσθενεῖς τους. Λόγω δὲ τῶν κακῶν δρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, καὶ τῆς γλισχρᾶς ἀμοιβῆς, κανένας καλὸς γιατρὸς δὲν δέχεται νὰ διορισθῇ κυθερνητικός. Οἱ δὲ ἀποδεχόμενοὶ διορισμὸν υστεραὶ ἀπὸ λίγα χρόνια, ἀφοῦ ἀποκτήσουν τὴν ἀπαιτουμένην πείρα καὶ γνωριμίες, ἔγκαταλείπουν τὴν δημοσία υπηρεσία γιὰ νὰ ἰδιωτεύσουν κι' αὐτοῖς.

*Η δὲ δημοσία υπηρεσία, γιὰ νὰ ἀντεπεξέρχεται, ἀναγκάζεται νὰ διορίζῃ ἓνα σωρὸ συνταξιούχων καὶ υπερήλικες !

Τι νὰ ποῦμε δὲ γιὰ τὸν περίφημο Νόμο *«Περὶ Ἐλέγχου τῆς Ποιότητος καὶ τῶν Τιμῶν τῶν Φαρμάκων»* ποὺ ἔχει ψηφισθῆ τὸ 1967 ; *«Ἔχουν παρέλθει ἀπὸ τότε 4 διάλογηρα χρόνια, κι' ὅμως κανένας τέτοιος ἐλέγχος δὲν ἔχει ἐπιβληθῆ.* *Η δὲ κυπριατικὴ ἀγορά κατακλύζεται ἀπὸ ἓνα σωρὸ φαρμακευτικὰ σκευάσματα πανάκριβα κι' ἀμφιβόλου δραστικότητος καὶ θεραπευτικῆς ἀξίας.

Πρὶν λίγες μέρες οἱ Κυθερνητικοὶ Ιατροί, διαμαρτυρόμενοι γιὰ τὴν μὴ ἐπίλυση σοθαρῶν καὶ πολλαπλῶν προβλημάτων τους, κυκλοφορήσανε διακοίνωση στὴν δημόσια λέγουν δτὶ δὲν εἶναι διατεθειμένοι νὰ ὑφίστανται ἔξαντλητικὴν εἰς πλείστας περιπτώσεις μεταχειρίσιν, οὕτε εἶναι δυνατὸν νὰ ζοῦν υπὸ τὸ ἄγχος τοῦ συνεχῶς αὐξανομένου φόρτου ἐργασίας καὶ τῆς ἐπὶ διάλογηρα συνεχῆ 24ωρας υπηρεσίας καὶ μάλιστα υπὸ τὰ σημειρινὰ ἔξευτελιστικά ἐπίπεδα ἀμοιβῆς.

Καὶ ἐνῶ ἡ ἀντιδικία μεταξὺ τῶν Κυθερνητικῶν Ιατρῶν καὶ τοῦ *«Υπουργείου Υγείας»*, ἀντὶ τῆς συνεργασίας, συνεχίζεται ἀπὸ μακροῦ χρόνου, καὶ ἐνῶ ἡ θύελλα τῆς δργῆς τῶν Ιατρῶν εἶναι ἔτοιμη νὰ ἐκσπάσῃ, δ. κ. *«Υπουργός, ίκανοποιημένος, διακηρύττει δτὶ ἔχει θέσει σὲ ἐφαρμογὴ διάφορα σχέδια γιὰ τὴν ἀνύψωση τοῦ ἐπιπέδου υγείας τοῦ λαοῦ καὶ ἐπαναλαμβάνει τὸν μῦθον δτὶ ἐτομάρξει ἓνα Γενικὸ Σχέδιο Υγείας γιὰ τὴν Ιατροφαρμακευτικὴ περιθαλψη διού τοῦ λαοῦ !*

«Ομως ἀμφιβάλλουμε ἀν θά κατορθώσῃ ποτὲ νὰ θέσῃ σὲ ἐφαρμογὴ ἓνα τέτοιο σχέδιο, μιὰ κι' ὁ ἴδιος διμολογεῖ πῶς εἶναι τοῦτο ἓνα δύσκολο καὶ περιπλοκο πρόβλημα, κι' δτὶ τὰ Ιατρικὰ μας πράγματα ἔχουν τόσες πολλές καὶ σοθαρές ἐλλειψεις πού, κατὰ τὴν γνώμη του, εἶναι ἀνθρωπίνως ἀδύνατο νὰ ἐπιτύχουμε ποτὲ πλήρη καὶ τελεία ἀνόρθωση τῶν κακῶν ἔχόντων.

*«Ο. κ. *«Υπουργός εἶπεν δτὶ τὸ *«Υπουργείον Υγείας κατασθάλλει συνεχεῖς καὶ διδιάλειπτες προσπάθειες γιὰ τὴν θελτίωση καὶ ἔξυψωση τοῦ ἐπιπέδου υγείας τοῦ λαοῦ μας, κι' δτὶ ἔχει θέσει σὲ ἐφαρμογὴ διάφορα σχέδια :***

(α) *Γιὰ τὴν καλλίτερη ἐπάνδρωση τῶν Νοσοκομείων καὶ τὸν ἀρτιώτερο ἔξοπλισμό τους.*

(β) *Γιὰ τὴν ἀναδιοργάνωση τῶν ἀγροτικῶν *«Υγειονομικῶν* *«Υπηρεσιῶν.**

(γ) *Γιὰ τὴν αὔξηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κλινῶν καὶ τῶν ἄλλων θεραπευτικῶν υπηρεσιῶν καὶ διευκολύνσεων καὶ τὴν παροχὴ ὑψηλοτέρου ἐπιπέδου Ιατροφαρμακευτικῆς ἀγωγῆς πρὸς τοὺς ἔξωτερικούς καὶ ἔσωτερικούς ἀσθενεῖς δλῶν τῶν Νοσοκομείων.*

(δ) *Γιὰ τὴν ἔτοιμασία τῶν ἀπαραιτήτων προϋποθέσεων ἀπὸ οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς πλευρᾶς καὶ τὴν διερεύνηση τοῦ ἐφικτοῦ ἐνὸς Γενικοῦ Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικῆς περιθαλψεως.*

Δὲν θέλουμε θεωρίως νὰ ἀμφισθητήσουμε τὶς καλές προθέσεις τοῦ κ. *«Υπουργοῦ*, ὅμως οἱ προθέσεις δὲν εἶναι ἀρκετές.....

Κύριοι Συνάδελφοι. Ἀπὸ τὸ ἔρχόμενον ἔτος ἀρχίζει τὸ Γ' Πενταετές Σχέδιο Ἀναπτύξεως. Εἶναι καιρός, νομίζουμε, ἡ Κυθέρινη νὰ ἐφαρμόσῃ ἔνα καλλίτερο Σχέδιο γιὰ τὴν Ιατροφαρμακευτικὴ καὶ νοσοκομειακὴ περίθαλψη τοῦ λαοῦ μας.

Εἶναι καιρός ἡ ὑγεία τοῦ λαοῦ νὰ πάψῃ νὰ ἀφήνεται στὰ χέρια καὶ στοὺς δώμους τῶν Ιδιωτῶν. Εἶναι καιρός τὸ Κράτος νὰ ἐπωμισθῇ τὸ θάρος τῶν εὐθυνῶν του. Σχέδια, θεσαίως, ὑπάρχουν πολλά. Ἀπὸ τὰ πιὸ συντηρητικὰ ὡς τὰ πιὸ τολμηρὰ καὶ ριζοσπαστικά.

Ἔχουμε τὴν γνώμη πῶς πρέπει καὶ σὲ μᾶς νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐια γενικό κρατικό σχέδιο ὑγείας, ποὺ νὰ ἀνταποκρίνεται στὶς σημερινὲς κοινωνικὲς ἀπαιτήσεις, καὶ στὶς σημερινὲς προόδους καὶ ἀντιλήψεις τῆς ἐπιστήμης. Δὲν πρέπει οἱ δισταγμοὶ καὶ ἡ ἀναθλητικότητα καὶ ὁ φόβος τῶν ἔξόδων νὰ κυριαρχήσουν καὶ πάλιν καὶ νὰ ματαιωθῇ κάθε προσπάθεια πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτῆς.

Πρέπει νὰ γίνῃ κατανοητὸ δπ' δλους, νὰ γίνῃ συνείδηση σ' δλους καὶ Ιδιαίτερα σ' δσους ἀσκοῦν κάποιας μορφῆς κρατική ἔξουσία, πῶς δ ἄνθρωπος ἀποτελεῖ τὴν ὑπέρτατη ἡθική καὶ ὑλική ἀξία (Jean Bodin).

Γι' αὐτὸ καὶ τὸ ζήτημα τῆς προστασίας τῆς ὑγείας τῶν πολιτῶν πρέπει νὰ ἀποτελῇ ἔνα ἀπὸ τὰ πρωταρχικὰ μελήματα καὶ καθήκοντα τῆς κάθε πολιτείας. "Ισως θέσαια οἱ δαπάνες γιὰ τὴν καλλίτερη προστασία τῆς ὑγείας νὰ φαίνωνται ἀρκετὰ μεγάλες. "Ομως, νὰμαστε θέσαιοι πῶς δσαδήποτε ἔξοδα κι' ἀν κάνουμε σὰν Κράτος καὶ σὰν κοινωνία, γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ λαοῦ μας, εἶναι ἔξοδα ποὺ τοκίζονται μὲ ψηλὸ τόκο καὶ ἀσφαλῶς θὰ κερδηθοῦν πολλαπλάσια ἀπὸ τὴν αὔξηση τῆς παραγωγῆς ποὺ θὰ μᾶς προσφέρῃ δ προστατεύμενος στὴν ὑγεία του ἄνθρωπος. Ἀπὸ τὴν διασφάλιση ἀλλωστε τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ μας ἔξαρτάται ἀμεσα ἡ ἔμμεσα, σὲ μεγάλο θαθμό, ἡ ἄνοδος τοῦ θιοτικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ μας δπῶς ἐπίσης καὶ τῆς δλης οἰκονομίας μας.

Στὴν Κύπρο, δπως ἀνέφερα καὶ προηγουμένως, ἔχουμε σήμερα ψηλὸ ἐπιπέδῳ ὑγείας. "Ομως ἡ κατάκτηση ἔνδος πιὸ ψηλοῦ ἐπιπέδου ὑγείας πρέπει πάντα νὰ ἀποτελῇ τὴν ἐπιδιώξη μας. "Αλλωστε καὶ μιὰ σύγχρονη διακήρυξη τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου λέει :

«Ἡ κατάκτηση ἔνδος καλλιτέρου ἐπιπέδου ὑγείας ἀποτελεῖ ἔνα ἀπὸ τὰ θεμελιώδη δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, ἀνεξαρτήτως φυλῆς, θρησκείας, πολιτικῶν πεποιθήσεων καὶ κοινωνικῆς ἡ οἰκονομικῆς τάξεως».

Γιὰ νὰ γίνῃ δμως κατορθωτὴ ἡ κατάκτηση ἔνδος καλλιτέρου ἐπιπέδου ὑγείας, χρειάζεται δπως ἡ ὑγειονομικὴ δργάνωση τῆς ιήσου ἐκπληρώνῃ δρισμένες θασικές προϋποθέσεις. Κι' οἱ προϋποθέσεις, θέσαια, αὐτὲς πρέπει νὰ θασίζωνται πάνω στὴ σημερινὴ κοινωνικὴ πραγματικότητα καὶ πάνω στὶς σημερινὲς προόδους καὶ ἔξελιξεις τῆς ἐπιστήμης.

Οἱ προϋποθέσεις αὐτές, κατὰ τὴν ταπεινή μας γνώμη, εἶναι :

1. Ἡ Ιατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη τοῦ πληθυσμοῦ πρέπει νὰ εἶναι πλήρης καὶ σύμφωνα μὲ τὶς τελευταίες ἀντιλήψεις καὶ μέσα τῆς ἐπιστήμης. Δὲν ἀρκεῖ δηλ. νὰ ἔξασφαλίζουμε γιατρὸ γιὰ τὸν κάθε ἀρρωστο, πρέπει νὰ διαθέτουμε κι' δλα τὰ σύγχρονα μέσα γιὰ τὴν πρόληψη, διάγνωση καὶ θεραπεία τῆς ἀρρώστιας του.
2. Ἡ Ιατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη πρέπει νὰ εἶναι δμοια γιὰ δλους καὶ χωρὶς καμμιὰ συνειδητὴ ἡ ὑπόσυνειδητὴ διάκριση μεταξὺ πτωχῶν καὶ πλουσίων.

Πρέπει νὰ ληφθοῦν δλα τὰ ἡθικὰ καὶ ὑλικὰ μέτρα ὡστε αὐτὴ ἡ διάκριση νὰ παύσῃ νὰ ὑπάρχῃ. Τὰ δὲ πιστοποιητικὰ ἀπορίας πρέπει νὰ καταργηθοῦν, γιατὶ στιγματίζουν τὸν πολιτισμό μας καὶ ἔξευτελίζουν τὴν ἀνθρωπίνη ἀξιοπρέπεια.

"Έχουμε τὴν γνώμη, πώς δλοι οἱ ἀνθρωποι, πλούσιοι καὶ πτωχοί, ἀγρότες καὶ πολίτες, μπροστά στὸ θέμα «ΥΓΕΙΑ» μπροστά στὸν πόνο καὶ τὴν ἀρρώστια πρέπει νὰ εἰναι ἴσοι. Γιὰ τὴν ἴδια ἀρρώστια πρέπει νὰ ἐφαρμόζουμε τὴν ἴδια θεραπεία καὶ νὰ χρησιμοποιοῦμε τὰ ἴδια φάρμακα γιὰ δλους, κι' ὅχι ὅπως στὸν Μεσαίωνα, ὅπου καθωρίζανε ἄλλα φάρμακα γιὰ τοὺς πλουσίους κι' ἄλλα γιὰ τοὺς πτωχοὺς γιὰ τὴν ἴδια ἀρρώστια (Βλ. Traité de quatres Maîtres de Salerne :)

3. Κατὰ τὴν διάγνωση καὶ θεραπεία μιᾶς ἀρρώστιας, ἡ μᾶλλον κατὰ τὴν προσπάθεια γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ὑγείας ἐνὸς ἀρρώστου, πρέπει νὰ μελετᾶται καὶ ἡ κοινωνική του ὑπόσταση, δηλ. ἡ σχέση του μὲ τὸ κοινωνικὸ περιβάλλον, ἡ κατοικία του, ἡ διατροφή του, ἡ ἐργασία του, κ.λ.π., ποὺ ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπὸ ὅψη, γιὰ τὴν ἐνδεχομένη τροποποίηση τους, ἀναλόγως, φυσικό, μὲ τὶς ἀπαιτήσεις τῆς ἀρρώστιας καὶ τὴν κατάσταση τῆς ὑγείας του.

4. Ἡ ἔκλογή τοῦ ιατροῦ, ἀπὸ τὸν ἀρρώστο, πρέπει νὰ εἰναι ἐλεύθερη καὶ σύμφωνα μὲ τὴν προτίμησή του. Τοῦτο θεωρίας εἶναι καὶ δικαίωμα τοῦ ἀρρώστου, ἀλλὰ καὶ οὐσιῶδες στοιχεῖο γιὰ τὴν ἔξασκηση τῆς ιατρικῆς καὶ γιὰ τὴν καλλίτερη παροχὴ ιατρικῆς περίθαλψης.

Γιὰ τὸ ζήτημα τοῦτο ἔχουν γίνει πολλοὶ ἀγῶνες, μεταξὺ τοῦ ιατρικοῦ κόσμου καὶ τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων σ' δλο τὸν κόσμο, καὶ ἴδιως στὴν Γαλλία. Τελικὰ δὲ ἔγινε ἀποδεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἐλευθέρας ἔκλογῆς τοῦ ιατροῦ.

5. Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ιατροῦ πρέπει νὰ εἰναι ἰκανοποιητικὴ γιὰ μιὰ ζωὴ ἀξιοπρεπῆ κι' ἀνάλογη μὲ τὸν τόπο ἐργασίας του, μὲ τὶς ἀνάγκες του (οἰκογένεια—παιδιά, κ.λ.π.), καὶ τὴν ποικιλὴ ἐπιστημονικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ του ἀπόδοση. Ἐτοι ἀποφεύγεται καὶ ἡ ἀπ' εὐθείας συνενόηση μεταξὺ τοῦ ιατροῦ καὶ τοῦ ἀρρώστου γιὰ τὴν ἀμοιβὴ του, πρᾶγμα ποὺ θὰ καταργοῦνται τὴν ἀρχὴ τῆς ἴδιας παροχῆς ιατρικῆς περίθαλψης γιὰ δλους.

Γι' αὐτὸ καὶ δὲν συμφωνοῦμε μὲ τὸν κ. Ὅπουργὸ Ὅγείας ὅτι δὲν ὑπάρχουν οἱ κατάλληλοι ιατροὶ γιὰ τὴν ἐπάνδρωση δλων τῶν Νοσοκομείων τῆς Κύπρου. Οἱ κατάλληλοι ιατροὶ ὑπάρχουν, δὲν γίνεται δμως ἡ κατάλληλη ἀμοιβὴ. Γι' αὐτὸ καὶ ὅπως εἴπα καὶ πρωτύτερα, δσοι ιατροὶ ἀποδέχονται διορισμό, ὕστερα ἀπὸ λίγα χρόνια, ἀφοῦ ἀποκτήσουν τὴν ἀπαιτούμενη πεῖρα καὶ γνωριμίες, ἔγκαταλείπουν τὴν κυθερνητικὴ ὑπηρεσία γιὰ νὰ ἴδιωτεύσουν.

6. Βεθαίως, γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ ἐνὸς Γενικοῦ Σχεδίου Ὅγείας καὶ γιὰ τὴν εύδοση του, ἀπαραίτητο εἶναι ὅπως δλοι οἱ ιατροί, συιασθανόμενοι πλήρως τὴν κοινωνικὴ τους ἀποστολὴ καὶ τὶς νέες κοινωνικὲς πραγματικότητες δώσουν δλόψυχα τὴν συνεργασία τους. Εὔτυχως, δμως, αὐτὸ τὸ πρόβλημα δὲν ὑπάρχει σήμερα στὴν Κύπρο, γιατὶ δλοι σχεδόν οἱ ιατροὶ εἶναι σύμφωνοι πάνω σ' αὐτό. "Έχουμε μάλιστα ἀριθμητικὰ τόσους ιατρούς, ποὺ πλησιάζουν τὴν διεθνῆ μέση ἀναλογία. Ἡ ἀναλογία αὐτὴ συνήθως εἶναι 1 ιατρὸς σὲ 700–1,200 κατοίκους. Ἐμεῖς σήμερα ἔχουμε ἀναλογία 1:1,257 κατοίκους, δηλ. ἀναλογία ἰκανοποιητικὴ σὲ σύγκριση μὲ ἄλλες χῶρες. (Στὴν Κύπρο σήμερα ἔχουμε 460 ιατρούς. Ἀπ' αὐτοὺς οἱ 127 εἶναι κυθερνητικοὶ).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἄρρωστους ἔχομεν ;

Ίατροὺς φαίνεται ὅτι ἔχομεν πολλούς. Τὸ ζήτημα εἶναι ἐὰν ἔχωμεν καὶ ἀρρώστους, συμφώνως, ἐννοῶ, μὲ τὴν διεθνῆ ἀναλογίαν. "Οτι ἔχομεν ἀρρώστους ἔχομεν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν διεθνῆ ἀναλογίαν ;

(Γέλωτες)

A. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ :

Συγγνώμην, κ. Πρόεδρε, δὲν ἔπρόσεξα.

ΠΡΟΕΑΡΩΣ :

S U V E Y (g a t e)

A. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ :

Βεθαίως στὴν ἀρχὴ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζητήσουμε ὅπως οἱ Ἱατροὶ ἐνταχθοῦν μὲ τὴν καρδιά τους σὲ μᾶς τέτοια ὑγειονομική διάρθρωση, μὲ μισθοδοσία μάλιστα χαμηλή, καὶ συγχρόνως νὰ ζητοῦμε ἀπὸ αὐτοὺς καὶ Λειτούργημα καὶ Ἐπιστήμη.

Οι ιατροί, όπως είπαμε κι' άλλη φορά, πρέπει νὰ τυγχάνουν ιδιαιτέρας μεταχείριστης καὶ μισθόδοσίας, γιατὶ κανένας άλλος ἐπιστημονικὸς κλάδος δὲν προϋποθέτει τόσο μακρὸ χρόνο, τόσους κόπους καὶ τόσα ξεδια, δισα δι γιατρός.

7. Βασικοί πυρήνες γιά την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης είναι
άφ' ένδος τά όγροτικά ιατρεία κι' οι ύγειονομικοί σταθμοί, άφ' έτερου
δὲ τά διάφορα Νοσοκομεία τώι πόλεων και κωμοπόλεων.

"Ομως για τό ζήτημα τούτο μιλήσαμε, σε μια άλλη συνεδρία της Βουλής, γι' αυτό και θεωρούμε περιττό να έπαναλάβουμε τα ίδια σήμερα.

Κύριοι Συνάδελφοι. Αύτά που είπαμε άποτελούν μερικές προϋποθέσεις για την άναδιοργάνωση της ύγειειονομικής μας υπηρεσίας.

"Ομως, γιά την έξασφάλιση τούτων ἀπαιτεῖται τόλμη και ἀποφασιστικότητα, εύρυ πνεύμα και γενναία μεταρρυθμιστικά μέτρα. Χωρίς αύτά κανένα συγχρονισμένο σχέδιο 'Υγείας δὲν μπορεῖ νά έφαρμοσθῇ, ή δὲ σύγχυση κι' η πολυπραγμοσύνη, δ φόβος κι' οι δισταγμοί πάντα θα στραγγαλίζουν κάθε προσπάθεια πρός λύση τῶν Ιατρικῶν και ὑγειονομικῶν μας προβλημάτων.

Πάνω στὸ ζήτημα τοῦτο ἔχουν ἡδὶ ἐκπεφρασμένη γιώμη τόσο ὁ ἰατρικὸς κόσμος τῆς νῆσου, δοῦ κι' οἱ δυὸ κυριώτερες τάξεις, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν σπουδυλικὴ στήλη τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, δηλ. ἡ ἀγροτικὴ καὶ ἡ ἐργατικὴ τάξη, καὶ ποὺ συμφωνοῦν καὶ ὑποστηρίζουν σὰν μόνῃ ρεαλιστικῇ λύση τὴν ἔγκαθιδρυσην ἐνὸς τέτοιου σχεδίου ὑγείας, παρομοίου μὲ τὰ ἐφαρμοσθέντα σ' ἄλλες χώρες καὶ ποὺ θὰ δρίσκεται μέσα στὰ πλαίσια τῆς Κυπριακῆς πραγματικότητας.

Οι ἐργατικές δργανώσεις, μάλιστα, σὲ μιὰ τελευταία τους σύσκεψη ύπό τὴν αιγίδα τῶν Π.Ι.Σ. θεωροῦν σάνι ἀναγκαία τὴν ἑφαρμογὴν ἐνὸς Γενικοῦ Σχεδίου Ιατρο-φαρμακευτικῆς περιθαλψῆς, καθότι τὸ παρόν σύστημα κρίνεται ως ἐντελῶς ἀναχρονιστικὸν καὶ προσβλητικὸν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας, καὶ ως ἀποθανίν εἰς βάρος τῆς υγείας τοῦ λαοῦ καὶ εἰς βάρος τῆς δρθῆς ἐπιστημονικῆς ἀσκήσεως τῆς Ιατρικῆς.

Οφείλει λοιπόν ή Κυβέρνηση νά μελετήσῃ μὲ τὴν ἐπιβαλλομένη προσοχή τὰ διάφορα προβλήματα που ἀπασχολοῦν τὸν ἰατρικὸν καὶ λοιπὸν ὑγειονομικὸν κόσμον καὶ μὲ γνώμονα πάντα τὸ κοινωνικὸν συμφέρον νά λάθῃ δλα τὰ προστκούτα μέτρα γιά τὴν βελτίωση καὶ τὴν ἀνύψωση τῆς θέσης τους, ἀλλά καὶ γιά τὴν κατάκτηση ἐνός καλλιτέρου ἐπιπέδου ὑγείας.

"Ετοι κι' οι ιατροί ἀπό ἀθέλητοι, καὶ κάποτε ἀπ' ἀνάγκη, ἐκμεταλλευτές τῆς ἄρρωστιας καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου πόνου, θὰ γίνουν μέλη ἀγαπητά μιᾶς κοινωνίας τὴν δύοις θὰ ὑπηρετοῦν, ἡ δύοις θὰ τοὺς τιμᾶ, συάμα δὲ ἀπαλλασσόμενοι καὶ ἀπὸ τὸν βραχὺν τῆς μιζέριας καὶ τῆς ἀνάγκης θὰ καταστοῦν πραγματικοὶ λειτουργοὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ζωῆς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

‘Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Δὲν θὰ καταχρασθῶ τῆς ὑπομονῆς σας οὕτε καὶ τῶν κενῶν ἐδωλίων τῆς Βουλῆς ἀλλὰ ἥθελα καὶ ἔγώ νὰ ἐνώσω τὴν φωνὴν μου εἰς τὴν κραυγαλέαν ἀπαίτησιν τοῦ λαοῦ διὰ καλυτέραν ὑγειονομικὴν περιθαλψιν καὶ ἀρωγῆν.

Βεβαίως συμπαθέστατον τὸ αἴτημα τοῦ λαοῦ τῆς Λάρνακος περὶ θελτιώσεως τῶν ὑγειονομικῶν καὶ κυρίως τῶν νοσοκομειακῶν πραγμάτων τῆς πόλεως τῆς Λάρνακος καὶ προσυπογράφω δλοψύχως καὶ βεβαίως συναινῶ καὶ ἔγώ τὴν ἀσθενὴ φωνὴν μου διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος.

“Ηθελα μόνον νὰ πῶ ὅτι τὸ πρόβλημα ὡγείας εἶναι ἀδιαίρετον δι’ ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Κύπρου, διὰ πᾶσαν ἐπαρχίαν, καὶ ἐπομένως ἡ Κυθερητησίς διέφελει νὰ τὸ ἰδῇ ὡς ἐνιαῖον πρόβλημα τοῦ λαοῦ τῆς Κύπρου.

‘Επειδὴ κατὰ τὸν ρυθμὸν ποὺ ἔλαθεν ἡ συζήτησις αὐτὴ προεθλήθησαν καὶ αἱ ἐπὶ μέρους ἀπαίτησεις τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν θελτιώσιν τῶν ὑγειονομικῶν τῶν πραγμάτων, διὰ ταῦτα καὶ ἔγώ παρασύρομαι εἰς τὴν γενικὴν ταύτην τακτικὴν καὶ δι’ αὐτὸν ὑψώνω καὶ ἔγώ κραυγήν διὰ τὴν ἐπισταμένην καὶ προσεκτικὴν καὶ στοργικὴν παρέμβασιν τῆς Κυθερητησίας καὶ διὰ τὰ νοσοκομειακὰ πράγματα τῆς ἐπαρχίας μου. Καὶ πάλιν ζητῶ νὰ μὲ συγχωρέσῃ ἡ Βουλή, διότι παρὰ τὴν ἀρχὴν μου διμιλῶ διὰ τὴν ἐπαρχίαν μου, τῆς δποίας ἡ ὑγειονομικὴ κατάστασις χωλαίνει εἰς τὸ ἐπακρον, ἀλλὰ ἐπιτραπήτω μοι νὰ κάμω τὴν παρέμβασιν αὐτὴν διότι δυστυχῶς τυγχάνει νὰ είμαι καὶ ιατρός. Διὰ ταῦτα, διαβιθάζω καὶ ἔγώ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἀκριβῶς τὴν κραυγὴν ταύτην ἀπογνώσεως διὰ τὴν πράγματι ἀθλιεστάτην κατάστασιν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ίδικήν μου ἐπαρχίαν τούλαχιστον, τῶν ὑγειονομικῶν πραγμάτων.

‘Αρκεῖ νὰ πῶ ὅτι ἡ ἐπαρχία μου διαθέτει ἐν νοσοκομείον, τὸ δποίον κατ’ ἐπίφασιν δινομάζεται ἐπαρχιακὸν νοσοκομείον, ἔχει συνήθως ἔνα ιατρὸν –κάποτε καὶ κανέναν ίσως— ἐνῷ τώρα ὑπηρετοῦν δύο ιατροί. Ἐχει ἐν ὑγειονομικὸν κέντρον, νοσοκομείον δηλαδή, ἀγροτικὴν μονάδα εἰς Λάπηθον, ποὺ ἔξυπηρετεῖ πληθυσμὸν 12.000 κατοίκων, καὶ ἀπὸ δικταετίας στερεῖται ιατροῦ, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μου ὑπάρχει κρατικόν, νοσηλευτικὸν ἰδρυμα. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, εἰς κυθερητηκός ιατρός εἶναι ἐπιφορτισμένος μὲ τὴν περιθαλψιν τῆς ἐπαρχίας δλοκλήρου ἀπὸ κρατικῆς πλευρᾶς. Ἀντιλαμβάνεσθε ὅτι οὐδὲν τούτου χειρότερον ὑπάρχει εἰς οἰανδήποτε ἄλλην ἐπαρχίαν καὶ οὐδὲν τούτου ἀθλιέστερον.

‘Αλλὰ διὰ νὰ συντάμω δλίγον τὴν διμιλίαν μου κλείω τὰ δλίγα καὶ πενιχρὰ αὐτὰ λόγια μὲ τὸ ἔξῆς :

Καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου ὑπάρχουν αἴτηματα καὶ ἀπαίτησεις ὑγειονομικαὶ, τούλαχιστον αἱ ἔξῆς : Νὰ ἐπανδρωθῇ τὸ νοσοκομείον καὶ νὰ γίνῃ ὅχι καν ἐπαρχιακὸν ἀλλ’ ἀπλῶς νοσοκομείον, διότι ἀντιλαμβάνεσθε ὅτι μὲ τὴν παρουσίαν ἐνὸς ιατροῦ οὔτε καν νοσοκομείον μπορεῖ νὰ ἀποκληθῇ. Καὶ ἐπομένως αἰτούμεθα καὶ ήμεῖς τὴν πλήρη ἐπανδρωσιν τοῦ νοσοκομείου Κυρηνείας, ώστε τούλαχιστον νὰ ἔξαρθῃ εἰς ὑψος καὶ περιωπήν ἀνεκτοῦ ἐπαρχιακοῦ νοσοκομείου. Ἐπιπροσθέτως, ἀπαίτούμεν καὶ ήμεῖς, μᾶλλον παρακαλοῦμεν καὶ ήμεῖς, ὅπως ἡ ἀπὸ δικταετίας χηρεύουσα θέσις τοῦ ἀγροτικοῦ ιατροῦ εἰς τὸ μόνον ὑπάρχον ἀγροτικὸν κέντρον τούλαχιστον πληρωθῇ καὶ, τρίτον, ὅπως τούλαχιστον ληφθῇ μέριμνα διὰ τὴν δημιουργίαν καὶ ἐνὸς προσθέτου θεοθητικοῦ ἀγροτικοῦ νοσοκομείου εἰς τὸ διαμέρισμα Μύρτου, διότι καὶ ήμεῖς ὡς ἐπαρχία ἔχομεν τὰ προβλήματά μας. Βεβαίως μπορεῖ νὰ είναι πλησίον ἡ Λευκωσία ἀλλα εἰμεθα

καὶ ἡμεῖς ἀκριτικὴ σήμερον περιοχὴ καὶ ὑπὸ τὰς σημερινὰς δυσμενεῖς ἐσωτερικάς μας περιστάσεις μᾶς εἶναι ἀδύνατον νὰ τύχωμεν, ως πολῖται καὶ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς, τῆς δεούσης Ιατρικῆς περιθάλψεως.

Ἐλπίζω δτὶ καὶ τὸ ιδικόν μας αὐτὸ αἴτημα, δπερ χωρὶς μεγάλην μαχητικότητα ἀλλὰ μὲ πολλὴν ὑπομονὴν καὶ πολλὴν πραότητα ὑποβάλλεται, θὰ τύχῃ τῆς δεούσης μερίμνης ἀπὸ τὸ κράτος αὐτό.

Ο ἀπώτερος σκοπός μου εἶναι καὶ δλίγον τι προσωπικός καὶ μεροληπτικός, ὃς ἔχεις: Λόγω ἀκριβῶς τῆς ὑπάρχεως πολὺ πενιχρᾶς ὑγειονομικῆς καὶ Ιατρικῆς ὑπηρεσίας, ἡμεῖς οἱ ἐλάχιστοι ίδιωτικοὶ Ιατροὶ τῆς ἐπαρχίας μου, δύο ή τρεῖς Ιατροί, ἐπωμιζόμεθα πλειστάκις καὶ καθήκοντα Κυβερνητικοῦ Ιατροῦ, καὶ διὰ ταῦτα ἐλπίζω, ἐὰν κάποτε εὑδοκήσῃ ὁ "Υψιστος, καὶ τὸ κράτος νὰ παρέμβῃ καὶ νὰ ἐπέμβῃ διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων μας αὐτῶν τῶν Ιατρικῶν καὶ ὑγειονομικῶν, δτε καὶ ἡμεῖς θὰ ἀπαλλαγῶμεν δλίγον τι ἀπὸ τὸν φόρτον αὐτὸν καὶ θὰ εὔρωμεν καὶ δλίγην Ιατρικὴν ἄνεσιν ὡς οἱ ίδιωται Ιατροί.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν ἄλλοι δμιληταί;

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, Ἀπολογοῦμαι διότι εύρισκομαι διὰ δευτέρων φοράν εἰς τὸ θῆμα, διότι δὲν εἶναι σύνηθες, δεδομένου δτι δμιλησα μετὰ τὴν δμιλίαν τοῦ "Υπουργοῦ καὶ ἐπομένων σξέθεσα τὰς ἀπόψεις μου εἰς τὴν Βουλήν, νὰ ἐπανέρχωμαι εἰς τὴν Βουλήν ἐνώ δὲν ἔχουν ἐκτεθῆ ἀπόψεις ἀντίθετοι μὲ τὰς ἀπόψεις τὰς δποίας ἔχω ἐκθέσει ἀπὸ τοῦ θήματος.

"Υπάρχουν λόγοι, τοὺς δποίους θὰ ἀναφέρω, οἱ δποῖοι μὲ ἀναγκάζουν νὰ προσθῶ εἰς αὐτὸ τὸ κάπως ἀσύνηθες διάθημα.

"Οσον ἀφορᾶ τὸ νοσοκομεῖον Λάρνακος οὐδόλως θὰ ἀσχοληθῶ μὲ αὐτό, διότι πιστεύω δτι τόσον δ ἔγγράφας, κ. Χριστοφίδης, δσον καὶ δ. κ. Ζιαρτίδης καὶ δ. κ. Ποσκώτης, Βουλευταὶ Λάρνακος, ἔχουν δώσει μίαν ἀρκετὰ σαφῆ εἰκόνα τῆς καταστάσεως καὶ πιστεύω δτι ή Βουλὴ θὰ πρέπει νὰ ἔχῃ πεισθῆ δτι, δπως δρθῶς ἐτόνισε σήμερα καὶ δ. κ. Ζιαρτίδης, ὑπάρχει καὶ μετὰ τὰς "Υπουργικάς δηλώσεις θέμα νοσοκομείου Λάριακος.

Ο λόγος διὰ τὸν δποίον ἐπανέρχομαι εἶναι δτι, δπως εἶπα καὶ εἰς τὴν πρωτολογίαν μου, δ ἔντιμος κ. "Υπουργός ἔθιξε τὸ γενικὸν θέμα τῶν "Ὑγειονομικῶν "Υπηρεσιῶν τῆς Κύπρου καὶ τὸ ἔθιξε κατὰ τρόπον δ ὅποιος μὲ ἐμβάλλει εἰς πολλάς ἀνησυχίας καὶ δπως καὶ τότε ἐδήλωσα ἀμφιθάλλω ἐὰν ὑπάρχῃ συγκεκριμένη πολιτικὴ τόσον ἐπὶ τῶν μακροπινῶν σχεδίων δσον ἀκόμη καὶ περὶ τῶν θραχυπροθέσμων σχεδίων τῆς Κυβερνήσεως καὶ αὐτὸ εἶναι τραγικὸν καὶ διὰ τὸν λαόν καὶ διὰ τοὺς Ιατρούς. Διότι ἐνώ ὑπῆρξαν ἐπανειλημμέναι ἔξαγγελίαι δτι ή Κυβερνητικὴ πολιτικὴ, τούλαχιστον ἔστω καὶ θεωρητικῶς στρέφεται πρὸς τὴν υἱοθέτησιν ἐνὸς γενικοῦ κρατικοῦ σχεδίου ὑγείας, φοισοῦμαι νὰ παραπτηρήσω δτι αὶ ἐνδείξεις, παρὰ τὰς ὑποσχέσεις, πειθουν ἀκριβῶς διὰ τὸ ἀντίθετον. 'Εξ δσων είμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω, λόγω τῆς ίδιοτητός μου δς Προέδρου τοῦ Παγκυπρίου Ιατρικοῦ Συλλόγου, οὐδεμία μέχρι τῆς στιγμῆς προεργασία ἐγένετο μετὰ τὰς ἐπανειλημμένας δηλώσεις τοῦ νῦν "Υπουργοῦ δτι γίνεται ἐργασία πρὸς αὐτήν τὴν κατεύθυνσιν. 'Απεναντίας ὑπάρχουν δυστυχῶς ἐνδείξεις δτι ή Κυβερνητικὴ πολιτικὴ στρέφεται πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ νὰ ρίψῃ εἰς τὰς Ἐλληνικάς καλένδας τὸ δλον θέμα.

Εἰς τὴν πρώτην μου δμιλίαν προσεπάθησα νὰ ἀποδείξω εἰς τὴν Βουλήν δτι ὑπάρχουν δλαι αὶ ἀντικειμενικαὶ προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ τοῦ σχεδίου τοῦ δποίου τὸ προπαρασκευαστικὸν στάδιον θὰ εἶναι πέραν τοῦ ἀρκε-

τοῦ διὰ νὰ καλύψῃ τὰ τυχὸν ὑπάρχοντα σῆμερον κενά εἰς Ιατρικὸν καὶ παραϊατρικὸν προσωπικόν. "Οχι μόνον θὰ είναι ἀρκετὸν διὰ νὰ τὰ καλύψῃ ἀλλὰ θὰ ὑπάρχῃ ὑπερπληθώρα καὶ Ιατρικοῦ καὶ παραϊατρικοῦ προσωπικοῦ.

*Ἐπίσης εἶχα τονίσει εἰς τὴν πρωτολογίαν μου ὅτι ἔάν ή Κυθέρησις ἔστω προσήγγιζε κἀν τὰς διεθνῶς ἀνεγνωρισμένας ἀναλογίας, αἱ δποῖαι ἐφαρμόζονται καὶ εἰς χώρας τῶν δποίων ή ἀναλογία Ιατρῶν καὶ πληθυσμοῦ είναι πολὺ δυσμενεστέρα τῆς Κύπρου. ἔστω καὶ ἀν προσήγγιζε τοὺς δρους ὑπὸ τοὺς δποίους ή Ιατρική ἔξασκεῖται εἰς αὐτὰς τὰς χώρας, θὰ ἔχρειάζετο τριπλάσιον ἴσως προϋπολογισμὸν τοῦ σημερινοῦ διὰ νὰ καλύψῃ τὰς σημερινὰς Κυθερητικὰς Ὕπηρεσίας. Μὲ πολὺ ὀλιγώτερα ἔξιδα, λόγῳ τῆς συμβολῆς τὴν δποίαν ὁ πολίτης θὰ προσφέρῃ πρὸς τὸ σχέδιον, θὰ είναι δυνατὸν νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὴν υιοθέτησιν ἐνὸς γενικοῦ κρατικοῦ Ιατροφαρμακευτικοῦ σχεδίου δωρεάν περιθάλψεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς δωρεάν κατὰ τὴν ὥραν τῆς παροχῆς.

Τὸ τρίτον Πενταετές τὸ δποίον θὰ ἔπρεπε νὰ είναι τὸ ἔτος ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου ἡλπίζαμεν, ἄφ' ὅσον τὸ δεύτερον πενταετές δὲν ὑπῆρξε τὸ προπαρασκευαστικόν, ὡς ἡλπίσαμεν, ὅτι θὰ ἡτο τούλαχιστον τὸ πενταετές τοῦ προπαρασκευαστικοῦ σχεδίου.

*Ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος είναι μέλος κάποιας *Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν δποίαν θὰ πρέπει νὰ συζητηθοῦν αἱ Κυθερητικαὶ προοπτικαὶ διὰ τὸ Πενταετές.

Ἐνρισκόμεθα εἰς τὸν μῆνα *Οκτώβριον καὶ οὐδέποτε ἐκλήθημεν νὰ ἐκφράσωμεν τὰς ἀπόψεις μᾶς ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος καὶ αὐτὸς μᾶς ἐμβάλλει εἰς σοθαράς ἀνησυχίας ὅτι ή Κυθέρησις οὐδόλως μελετᾶ κἀν τὰς ἀπόψεις τοῦ συνόλου τοῦ Ιατρικοῦ κόσμου, τοῦ συνόλου τῶν συνδικαλιστικῶν ὅργανωσεων, τοῦ συνόλου τῶν ἀγροτικῶν ὅργανωσεων καὶ τούλαχιστον θεωρητικῶς καὶ τῶν κομματικῶν δηλώσεων δλων τῶν κομματικῶν παρατάξεων. Καὶ δυστυχῶς τὰ ἕδια εἴμαι ὑποχρεωμένος νὰ πῶ καὶ ὅσον ἀφορᾶ τὰς ὕραχυπροθέσμους προοπτικάς.

Τὰ αιτήματα τόσον τῶν ἰδιωτῶν Ιατρῶν δοσον καὶ τῶν Κυθερητικῶν Ιατρῶν, τὰ δποῖα εὐτυχῶς είναι αιτήματα τὰ δποῖα συνάδουν ἀπολύτως πρὸς τὴν ἔξυπρέτησιν τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ καὶ εἰς καμμίαν περίπτωσιν δὲν συγκρούονται ἀλλά, ἀπεναντίας, ὅπως εἶπα, συνάδουν ἀπολύτως πρὸς αὐτά, συνεχῶς ἐκκρεμοῦν, συνεχῶς παραπέμπονται καὶ ἀντιμετωπίζομεν αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὴν πιθανότητα μιᾶς ἐντονωτάτης κρίσεως μεταξὺ τοῦ Ιατρικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τοῦ λαοῦ, θὰ ἔλεγα, ἄφ' ἐνός, καὶ τῆς Κυθερητικοῦ ἄφ' ἔτέρου.

Θὰ ἡτο τραγικὸν ἔάν ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας ἡναγκαζόμεθα πράγματι νὰ γίνωμεν μάρτυρες αὐτῆς τῆς καταστάσεως. Καὶ πολὺ φοβοῦμαι ὅτι, ἔάν ή Κυθέρησις καὶ εἰδικά ἔάν δ' Ὕπουργός —δ δποίος θὰ πρέπει νὰ συμβουλεύσῃ τὴν Κυθέρησιν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος καὶ ἐπομένως αἱ εὐθῦναι του κατὰ τὴν γνώμην μου είναι σοθαραὶ παρ' δλον ὅτι αἱ εὐθῦναι ἀφοροῦν γενικῶτερον τὴν Κυθέρησιν ἀλλά ἔξειδικεύονται εἰς ἔκεινον δ δποίος θὰ πρέπει τούλαχιστον νὰ εἰσηγηθῇ τὴν Κυθερητικὴν πολιτικὴν— κωφεύσουν εἰς δλα αὐτά, θὰ είναι ὑπεύθυνοι διὰ τὰ ἐπακόλουθα.

Τὸ πρόθλημα τῶν Κυθερητικῶν Ιατρῶν ἀγεταὶ εἰς δξύτητα. "Οταν ή Κυθέρησις ἀντιμετωπίζῃ θέμα μισθολογικῶν κλιμάκων λέγει ὅτι οἱ Κυθερητικοὶ Ιατροὶ είναι ὑπάλληλοι, τοὺς δποίους δὲν είναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἕδη ὑπὸ τὸν φακὸν τῶν λοιπῶν Κυθερητικῶν ἐπιστημόνων ὑπαλλήλων.

"Οταν τὸ θέμα ἔρχεται εἰς τὸ ὀράριον ή Κυθέρησις τότε ἐνθυμεῖται ὅτι τὸ Ιατρικὸν ἐπάγγελμα είναι εἰδικὸν ἐπάγγελμα καὶ ἐπομένως δὲν είναι δυνατὸν τὰ ὀράρια νὰ ισχύουν διὰ τοὺς πρὸ δλίγου Κυθερητικούς ἐπιστήμονας. *Ἐπομένως θὰ πρέπει νὰ ισχύουν ἀλλοὶ δροὶ, ἐντελῶς ἀφόρητοι δι' οἰονδήποτε ἐπιστήμονα, δι' οἰονδήποτε ἀνθρώπων.

Περαιτέρω ἐφ' ὅσον ζητεῖται ἡ καλὴ ἔξυπηρέτησις τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ θάξπερεπεν ἡ Κυθέρηνησις νὰ ἐνδιαφέρεται δχὶ ἀπλῶς διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀσθενῶν, οἱ δποῖοι ἀπλῶς εἰσέρχονται καὶ ἔξέρχονται ἀπὸ τὰ Κυθερηνητικὰ Ιατρεῖα, δλλὰ διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀσθενῶν οἱ δποῖοι ἔξυπηρετοῦνται εἰς τὰ Κυθερηνητικὰ Ιατρεῖα. Καὶ δταν ἐπιφορτίζῃ ἔνα Ιατρὸν ἐντὸς δλίγων ὥρῶν νὰ ἔξετάσῃ μερικὰς δεκάδας ἀσθενῶν, δὲν νομίζω δτι θὰ ἦτο τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἀφέλειας καὶ ἀπὸ τοὺς μὴ ἐπαΐοντας νὰ νομίσουν δτι καθ' αὐτὴν τὴν χρονικὴν περίοδον είναι δυνατόν ποτὲ οἱ Ιατροὶ νὰ προσφέρουν πραγματικὰ ἐπιστημονικὴν ἔξυπηρέτησιν πρὸς τὸ κοινόν.

Καὶ δταν cι Ιατροὶ διαμαρτύρωνται ἀντὶ ἡ Κυθέρηνησις νὰ συναισθανθῇ δτι αὐτὴ ἡ διαμαρτυρία είναι δρθή, διότι προκύπτει ἀπὸ τὴν ἀναγκαιότητα τοῦ Ιατροῦ ὃς Ιατροῦ νὰ δώσῃ οὐσιαστικὴν ἔξυπηρέτησιν πρὸς τὸν λαόν, κωφεύει εἰς τὴν ἀναγκαιότητα ἡ νὰ ἐπανδρώσῃ ἐπαρκῶς τὰς 'Υπηρεσίας ἐντὸς τῶν θραχυπροθέσμων προσπτικῶν, δπως εἰπα, ἐφ' ὅσον τέλος πάντων, δὲν ἀναμένεται τόσον συντόμως ἡ ἐφαρμογὴ ἐνὸς σχεδίου, ἡ νὰ ἀποφασίσῃ εἰς ποῖον ποσοστὸν είναι δυνατόν νὰ προσφέρῃ οὐσιαστικὴν ἔξυπηρέτησιν καὶ νὰ μὴ γίνεται ἔξαπάτησις τῶν κυρίων ἀπορωτέρων στρωμάτων τὰ δποῖα δὲν ἔχουν ἄλλην διέξοδον. Διότι ἔνας εύπορος δ ὅποιος κατέφυγεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον είναι δυνατόν, ἔάν δὲν ἔξυπηρετηθῇ πλήρως, τούλαχιστον, νὰ καταφύγῃ καὶ εἰς τὸν ίδιωτικὸν τομέα.

Τι γίνεται ὅμως μὲ τοὺς ἀπόρους οἱ δποῖοι ἀπλῶς σπαταλοῦν ήμερομίσθια διὰ νὰ ἔξυπηρετηθοῦν εἰς τὰ Κυθερηνητικὰ νοσοκομεῖα κατὰ τρόπον ἐντελῶς ἀπαράδεκτον; 'Ορθῶς λοιπὸν οἱ Κυθερηνητικοὶ συνάδελφοι κατέρχονται τώρα εἰς μαχητικὸν ἀγῶνα, δ ὅποιος πολὺ φοβοῦμαι δτι θὰ καταλήξῃ εἰς πολὺ δυναμικὴν μορφήν.

'Αλλὰ δὲν είναι μόνον ὁ Κυθερηνητικὸς τομεύς, δ ὅποιος δυσπραγεῖ. 'Ο ίδιωτικὸς τομεύς ἔξι ίσου ἔχει τὰ ίδια παράπονα διὰ τὴν Κυθερηνητικὴν μηχανήν, διότι δὲν ἔχει γίνει κάνων ούτε θραχυπροθέσμων πολιτικὴ πρὸς ποῖους θέλει νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας τῆς καὶ νὰ ἐπανδρώσῃ τὰς ὑπηρεσίας ἀναλόγων τοῦ ἀριθμοῦ εἰς τὸν δποῖον ἡ Κυθέρηνησις αὐτὴ καθ' ἐαυτὴν ἀνευ οἰσασθήποτε ἐπεμβάσεως ἀποφασίζει δτι θὰ πρέπει νὰ παρέχῃ ὑπηρεσίας.

Καταστρέφεται τὸ Ιατρικὸν ἐπάγγελμα. 'Αλλὰ ἡ ἔγνοια μου δὲν είναι ἡ καταστροφὴ τοῦ Ιατρικοῦ ἐπαγγέλματος. Είναι αἱ συνέπειαι αὐτῆς τῆς καταστροφῆς. Ποῖαι θὰ είναι αἱ συνέπειαι; 'Η πλήρης μὴ ἔξυπηρέτησις τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ. Συνεχῶς τὰ πράγματα θὰ γίνωνται χειρότερα καὶ θὰ ὑπάρξουν καταστάσεις κατὰ τὰς δποίας, καὶ ἔάν ἀκόμη ὑπάρχῃ Κυθερηνητικὴ θέλησις, δὲν θὰ ὑπάρχῃ πλέον καιρὸς διὰ νὰ ἀναζητήσωμεν μεθόδους ἔξυπηρετήσεως καὶ θεραπείας.

Πολλάκις λέγεται «μὰ οἱ Ιατροὶ θὰ συνεργασθοῦν πράγματι μὲ αὐτὸ τὸ σχέδιον ὑπὸ δλους τοὺς δρους τοὺς δποίους προνοεῖ αὐτὸ τὸ σχέδιον»; Μᾶς ἐνθυμίζει τοῦτο τὴν παροιμίαν τοῦ δτι «ὅποιος δὲν θέλει νὰ ζυμώσῃ πέντε μέρες κοστινίζει».

"Ολαι αἱ γενικαὶ συνελεύσεις τῶν Ιατρῶν κατὰ σαφῆ καὶ κατηγορηματικὸν τρόπον δμοφώνως εἰσηγοῦνται καὶ θὰ κατέλθωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς μαχητικὸν ἀγῶνα διὰ νὰ πιέσωμεν τὴν Κυθέρηνησιν νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐφαρμογὴν ἐνὸς γενικοῦ κρατικοῦ σχεδίου 'Υγείας.

Μήπως—ἀρχίζει νομίζω δικαιολογημένα ἡ ἀμφιβολία—μήπως δλα αὐτὰ γίνονται διὰ νὰ καταλήξωμεν πράγματι, κάποτε, διὰ τῆς Κυθερηνητικῆς πολιτικῆς, εἰς μίαν κατάστασιν, εἰς τὴν δποίαν πλέον οἱ Ιατροὶ δὲν θὰ συνεργάζωνται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν σχεδίου καὶ νὰ δικαιολογήσωμεν ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ μετά ἔτη δτι δρθῶς λέγομεν δτι οἱ Ιατροὶ δὲν θὰ συνεργασθοῦν μὲ τὴν Κυθέρηνησιν δταν ἔχωμεν ἡμεῖς οἱ ίδιοι, ως Κυθερηνητικοί, προδιαγράψει τὰς προϋποθέσεις, δυνάμει τῶν δποίων οἱ Ιατροὶ θὰ ἀντιτίθενται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν

σχεδίου; Διατί τώρα—όπότε τὸ σύνολον τοῦ Ιατρικοῦ καὶ τοῦ δδοντιατρικοῦ κόσμου είναι σύμφωνον, διμόφωνον καὶ μὲ φανατισμὸν ὑπερασπίζει αὐτὸ τὸ σχέδιον, δταν δλαι αὶ συνδικαλιστικαὶ δργανώσεις ἀπὸ τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς μέχρι τῆς ἄκρας δεξιῶν εἰσηγοῦνται αὐτὸ τὸ σχέδιον, δταν ἀγροτικαὶ δργανώσεις καὶ τὰ κόμματα τούλαχιστον είναι ὑποχρεωμένα, ἐὰν ἀκολουθήσουν τὴν προεκλογικήν ἔξαγγελιαν των νὰ ὑποστηρίξουν αὐτὸ τὸ θέμα—ἡ δλιγωρία τούλαχιστον τῆς μελέτης, διατὶ ἡ δλιγωρία νὰ συγκαλέσωμεν δλας τὰς καταστάσεις καὶ εἰδικοὺς καὶ νὰ συζητήσωμεν καὶ νὰ διαγνώσωμεν τὰς δυσκολίας καὶ ἐὰν ὑπάρχουν νὰ μπορέσωμεν νὰ τὰς λύσωμεν καὶ ἀντὶ τούτου νὰ εύρισκωμεν τὰς φυσικὰς δυσκολίας αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν οἰουδήποτε σχεδίου καὶ οἰασδήποτε πολιτικῆς, ὡς πρόσχημα δι' ἀναθολήν αὐτοῦ τοῦ σχεδίου;

"Ολα αὐτὰ συνθέτουν μίαν εἰκόνα οὐχὶ πολὺ εύχάριστον. Καὶ ὅμολογῶ δτι θὰ ἤμην δ τελευταῖος δ ὁποῖος θὰ ἤθελεν, ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας, ὁξενσιν τῶν σχέσεων τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Ιατρικοῦ ἔπαγγέλματος μὲ τὰς ἀρμοδίας ἀρχάς, εἰδικὰ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος. Ἀλλά, δυστυχῶς, ἡ χρόνος ἐργάζεται κατὰ τρόπον δ ὁποῖος δὲν ἐπιτρέπει οὔτε εἰς τὸν λαὸν οὔτε εἰς τοὺς Ιατρούς νὰ ἀναμένουν περισσότερον. Καὶ ἐὰν ἡ Κυβέρνησις κωφεύσῃ πραγματικὰ τόσον εἰς τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ δσον καὶ εἰς τὴν φωνὴν τῶν Ιατρῶν, οἱ ὁποῖοι πρῶτοι εἰς τὸν κόσμον λαμβάνουν αὐτὴν τὴν φιλολαϊκὴν θέσιν, αἱ εύθυναι δλαι θὰ βαρύνουν τοὺς ἀρμοδίους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν ἄλλοι.....

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Μὲ συγχωρεῖτε, κ. Πρόεδρε. Ἐπὶ ἐνὸς θέματος νομίζω δτι θὰ πρέπει νὰ πὼ τὸ ἔξις. "Οταν συζητήται ἐν θέματα εἰς τὴν Βουλὴν καὶ μὲ βάσιν αὐτὸ τὸ θέμα οἰοσδήποτε ἐκπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως ἀποστέλλει μίαν ἐπιστολήν, είναι δικαιώματα οἰουδήποτε Βουλευτοῦ εἴτε ἐκείνου πρὸς τὸν ὁποῖον ἔχει ἀποσταλῆ εἴτε οἰουδήποτε ἄλλου δ ὁποῖος ἔχει λάθει γνώσιν αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς, νὰ τὴν καταθέσῃ ἀφ' ἐνὸς ἄλλα ἀκόμη καὶ νὰ διμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς διότι πρόκειται περὶ θέματος τὸ ὁποῖον συζητεῖται εἰς τὴν Βουλὴν.

Κατὰ τὴν γνώμην μου οὐδεμία ἔγκρισις χρειάζεται διὰ νὰ συζητήσω τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Υπουργοῦ, ἡ ὁποία ἀπεστάλη πρὸς τὸν Βουλευτήν, δ ὁποῖος ἐνέγραψε τὸ θέμα τοῦ νοσοκομείου Λάρνακος, καὶ ἡ ὁποία ἀφορᾶ τὸ ἔγγραφέν θέμα. Κτῆμα τῆς Βουλῆς ἀποτελεῖ αὐτὴ ἡ ἐπιστολή, διότι δὲν ἔσταλη ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν κ. Χριστοφίδην ὃς τὸν α πολίτην εἰς τὴν Λάρνακα, ἀλλὰ πρὸς τὸν Βουλευτὴν Χριστοφίδην δ ὁποῖος κατέθεσεν αὐτὸ τὸ θέμα εἰς τὴν Βουλὴν.

Τι μᾶς λέγει αὐτὴ ἡ ἐπιστολή; Ἐνῶ ὑπῆρξε κάποια διαφορὰ ἀπόψεων δσον ἀφορᾶ τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα δ κ. Χριστοφίδης καὶ δ κ. Υπουργὸς κατέθεσαν εἰς τὴν Βουλὴν, ἐνῶ ἐγένετο προσπάθεια τοῦ κ. Χριστοφίδη νὰ διαπιστώσῃ τὰ πραγματικὰ γεγονότα, νὰ διαπιστώῃ τὰ γεγονότα τὰ ὁποῖα δ Υπουργὸς ἡμεσήθησε καὶ τὰ νέα γεγονότα τὰ ὁποῖα δ Υπουργὸς ἔθεσεν ἐνώπιον τοῦ Σώματος, δ κ. Υπουργὸς ἀρνεῖται νὰ δώσῃ στοιχεῖα εἰς τὸν Βουλευτὴν Λάρνακος καὶ περαιτέρω ἀρνεῖται νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν Βουλευτὴν Λάρνακος ἐπίσκεψιν εἰς τὸ νοσοκομεῖον Λάρνακος. Μεγαλύτερος κόλαφος διὰ τὸ τὶ σημαίνει Βουλὴ καὶ Βουλευτὴς δὲν ἔχει γίνει εἰς οὐδεμίαν Βουλὴν τοῦ κόσμου. "Οταν εἰς τὰς πλείστας Βουλὰς τοῦ κόσμου οἱ Βουλευταί, χωρὶς νὰ προειδοποιοῦν οἰονδήποτε Κυβερνητικὸν Τμῆμα, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπισκεφθοῦν καὶ νὰ κάμουν ἐπιτόπιον ἔρευναν, διότι ἐκπροσωποῦν τὸν λαόν, δ ὁποῖος ἐλέγχει τὰ πάντα, ἔδω ἀπαγορεύεται ἡ εἰσοδος οὐχὶ εἰς στρατιωτικὰ μυστικά, οὐχὶ εἰς μυστικάστρα-

τιωτικάς ἔγκαταστάσεις, ἀλλὰ εἰς τὸ νοσοκομεῖον Λάρνακος τὸ ὅποιον ἔξυπηρτεῖ τὴν ὑγείαν τοῦ λαοῦ. Πιστεύω δτὶ οἰονδήποτε πρόσχημα ἀποτελεῖ ἐντελῶς ἀπαράδεκτον ἀρχῆν καὶ δτὶ ἀν δ. κ. Ὑπουργὸς πιστεύῃ δτὶ εἰναι δυνατὸν ποτὲ ἡ Βουλὴ αὐτὴ νὰ δεῖξῃ τὴν ἐθελοθουλίαν τοῦ νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς ἔαυτὴν νὰ ἔξασκῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλέγχου ὡς ἐκπροσώπους τοῦ λαοῦ διὰ πάντα τὰ γινόμενα ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως, πλὴν ἐκείνων τὰ ὅποια εἶναι δυνατὸν νὰ ἔκθεσουν τὴν πατρίδα εἰς κίνδυνον λόγω τῆς στρατιωτικῆς, τέλος πάντων, ἡ ἄλλης φύσεώς των, ἡ ὅποια πράγματι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι δημοσίᾳ, πιστεύω δτὶ εἶναι ἐντελῶς ἀπαράδεκτος αὐτὴ ἡ τακτικὴ καὶ δτὶ ἀν γίνη ἀποδεκτὴ θὰ καταστήσῃ περιττήν καὶ τὴν παρουσίαν αὐτῆς τῆς Βουλῆς εἰς τὴν Κυπριακὴν πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο. κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Μὲ δλον τὸ σέθας καὶ πρὸς τὸν προλαλήσαντα Βουλευτὴν καὶ πρὸς ύμᾶς ὡς Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, θέλω νὰ κάμω μίαν δριμεῖαν παρατήρησιν. Τούλαχιστον προσωπικῶς—δὲν ξεύρω οἱ ἄλλοι συνάδελφοι Βουλευταὶ—ἀγνοῶ καὶ τὰ περὶ ἐπιστολῆς καὶ τὰ περὶ περιεχομένου ἐν τῇ ἐπιστολῇ. Καὶ ἐπομένως ἡ δριμεῖα αὐτὴ ἐπίθεσις ἐκ μέρους Βουλευτοῦ πρὸς Κυθερνητικὸν λειτουργόν, καὶ δὴ τὸν Ὑπουργὸν Ὅγείας, νομίζω δτὶ ἀποτελεῖ αὐτὴ καθ’ ἔαυτὴν ὑποτίμησιν τῆς ἴδιοτητος τοῦ Βουλευτοῦ καὶ τῆς Βουλῆς αὐτῆς, διότι τὸ νὰ ἐπικρίνῃ τις ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν χωρὶς ἡ Βουλὴ, τούλαχιστον ἐπισήμως, νὰ ἔχῃ γνῶσιν τοῦ τι περιέχει ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ καὶ νὰ ἀκούωμεν ἔδω αὐτὴν τὴν στιγμὴν καταφώρους κρίσεις, ἐπικρίσεις καὶ ἐπίθετα διὰ τὴν δρᾶσιν ἡ διὰ τὴν πολιτείαν τοῦ ἀρμόδιου Ὑπουργοῦ, ἀποτελεῖ ἀν μή τι ἄλλο τακτικὴν ἀπαράδεκτον καὶ ἀποτελεῖ τακτικὴν ὑφαρπαγῆς τῆς μελλοντικῆς συζήτησεως ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὑπὸ τοῦ συναδέλφου Βουλευτοῦ Λευκωσίας.

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν χρειάζεται νὰ δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Λυσσαρίδην. Ὁ ισχυρισμὸς τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Φειδία Παρασκευαΐδη, δτὶ δὲν ἔχομεν γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιστολῆς δὲν εἶναι δρθός, διότι κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς ἡ ἐπιστολὴ κατετέθη εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Βουλῆς καὶ ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ.

Δὲν προτίθεμαι νὰ προχωρήσω εἰς τὴν ἔξέτασιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος προτοῦ ἐγγραφῆ θέμα καὶ τεθῇ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Θὰ ἥθελα νὰ παραπτηρήσω δτὶ δ. ἔντιμος Βουλευτής κ. Λυσσαρίδης, ἀγορεύων ἀπὸ τοῦ βήματος, ἔδωσε τὴν ἴδικήν του ἐρμηνείαν κατὰ πόσον τὸ θέμα εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ σήμερον καὶ ἀκολούθως ἐπροχώρησε νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ἀπόψεις του ἐπὶ τοῦ θέματος ὡς καὶ τὴν ἴδικήν του ἐρμηνείαν ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα ἐνὸς Βουλευτοῦ εἰς τὸ νὰ ἐπισκεφθῇ οἰονδήποτε Κυθερνητικὸν Τμῆμα καὶ νὰ ζητήσῃ πληροφορίας. Δὲν εἶναι τόσον εὔκολον τὸ θέμα νὰ ἀπαντήσῃ τις καθ’ δσον ἀφορᾶ τὰ δικαιώματα ἐνὸς Βουλευτοῦ εἰς τὸ νὰ ἐπισκεφθῇ ὧρισμένα Τμήματα καὶ νὰ ζητήσῃ οἰασδήποτε πληροφορίας ἐκ μελέτης τὴν ὅποιαν ἔχω κάμει.

Οἱ περιορισμοὶ δὲν ἀφοροῦν μόνον εἰς θέματα ἀσφαλείας, δπως ἀνέφερεν δ. κ. Λυσσαρίδης. Οὐδεὶς Βουλευτής εἰς πολλὰ κράτη τοῦ κόσμου δικαιοῦται, π.χ., νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸ Τμῆμα τοῦ Φόρου Εἰσδήματος καὶ νὰ ζητήσῃ στοιχεῖα δι’ οἰονδήποτε πολίτην δσον ἀφορᾶ τὸν φόρον τὸν ὅποιον καταβάλλει.

Οίοσδήποτε Βουλευτής δικαιοῦται νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Γραφεῖον τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ μελετήσῃ ἔγγραφα τὰ δόποια ἀφοροῦν τὰ δημόσια θέματα τὰ δόποια χειρίζεται δὲ ἴδιος δὲ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας. Οὐδεὶς Βουλευτής δώμας δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ νὰ διεξέλθῃ δὲ ἴδιος τὰ ἀρχεῖα, καὶ ὑπάρχουν παραδείγματα ἄλλων χωρῶν, τὰ δόποια εὑρίσκονται εἰς διάφορα 'Υπουργεῖα, διὰ νὰ περισυλλέξῃ στοιχεῖα δι' οἰονδήποτε θέμα τὸ δόποιον συζητεῖται εἰς τὴν Βουλήν.

Οὐδεὶς Βουλευτής δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ νὰ εἰσέλθῃ εἰς οἰονδήποτε Κυθερνητικὸν Τμῆμα καὶ νὰ κάμη ἔλεγχον ἐκτὸς ἐάν ὑπάρχῃ ἐκ τῶν προγενεστέρων ἀπόφασις τῆς Βουλῆς, ἡ δόποια διορίζει Διερευνητικὴν 'Επιτροπὴν τῆς Βουλῆς καὶ ἔξουσιοδοτεῖ τὴν Διερευνητικὴν αὐτὴν 'Επιτροπὴν νὰ ἔξετάσῃ τὸ θέμα. 'Απλῶς ἀναφέρω παραδείγματα.

Εἰσηγοῦμαι διὰ δὲν πρέπει ἡ συζήτησις τοῦ θέματος αὐτοῦ νὰ ἐπεκταθῇ προτοῦ τεθῇ τὸ θέμα δὲπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ προτοῦ ἀνατεθῇ εἰς Εἰδίκην 'Επιτροπὴν νὰ μελετήσῃ τὰ Κοινοθουλευτικὰ θέσμια, τὰ δόποια διέπουν αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰς Κοινοθουλευτικάς πράξεις, διότι εἶναι εὔκολον νὰ χαρακτηρίζωμεν διὰ μία ἀρνησίς διὰ τὸ αἱ βέθμα εἰς ἔνα Βουλευτὴν ἀποτελεῖ κατάργησιν τοῦ θεσμοῦ τῆς Δημοκρατίας ἡ τοῦ Βουλευτοῦ ἀλλὰ ὑπάρχει πλουσία συλλογὴ εἰς τὴν Βουλήν ἡ δόποια ἀφορᾶ τούς κανονισμούς οἱ δόποιοι διέπουν ἡ κανονίζουν τὰς σχέσεις Βουλῆς, Βουλευτῶν, 'Εκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ Κυθερνητικῶν Τμημάτων εἰς κράτη καὶ τοῦ Δυτικοῦ καὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ Συνασπισμοῦ, τὰ δόποια μποροῦμεν νὰ συμβουλευθῶμεν διὰ νὰ ἰδωμεν πῶς ἄλλα κράτη, μὲ μεγαλυτέραν Κοινοθουλευτικὴν παράδοσιν ἀπὸ ἡμᾶς, χειρίζονται θέματα παρομοίας φύσεως.

'Επομένως θὰ ἀναθάλω τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος διότι δὲν εἶναι ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ δὲν μπορεῖ νὰ συζητηθῇ χωρὶς νὰ τεθῇ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἔστω καὶ ἐάν προκύπτει, ἐφ' ὅσον εἶναι θέμα τελείως διαφορετικὸν ἀπὸ τὸ ἔγγραφέν.

Τὸ ἔγγραφέν θέμα ἀφεώρω τὰς 'Ιατρικάς 'Υπηρεσίας ἐν Κύπρῳ, τὸ νοσοκομεῖον Λάρνακος καὶ τὰ σχέδια τῆς Κυθερνήσεως καὶ οὐδεμίων σχέσιν εἶχε μὲ θέμα τὸ δόποιον προέκυψε καὶ τὸ δόποιον εἶναι πολὺ σοθαρὸν καὶ πρέπει νὰ ἔγγραφῇ διὰ νὰ συζητηθῇ, ἀφορᾶ δὲ εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ Βουλευτοῦ ἐν σχέσει μὲ ἐπισκέψεις, ἔλεγχον ἡ συλλογὴν στοιχείων ἀπὸ κρατικὰ Τμήματα καὶ κρατικάς 'Υπηρεσίας.

Εἶναι ἔν εύρυτατον θέμα διὰ τὸ δόποιον θὰ χρειασθῇ ἀρκετή μελέτη ἐπὶ τοῦ τι γίνεται εἰς ἄλλα κράτη διὰ νὰ καταλήξωμεν εἰς δρόμο συμπεράσματα.

'Ο. κ. Παπαδόπουλος. 'Ελπίζω νὰ εἶναι ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν 'Ιατρικῶν 'Υπηρεσιῶν.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Μάλιστα, κ. Πρόεδρε, εἶναι ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν 'Ιατρικῶν 'Υπηρεσιῶν καὶ ἐν ὅψει τῆς ἀποφάσεως σας περὶ μὴ ουζητήσεως τοῦ θέματος τῆς ἐπιστολῆς δὲν πρόκειται νὰ ἐπεκταθῶ ἐπ' αὐτοῦ. 'Απλῶς νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ὑποδείξω τὸ ἔξῆς στοιχεῖον ποὺ θὰ μᾶς θοηθήσῃ εἰς τὴν μελλοντικὴν ἔξετασιν τοῦ θέματος.

'Ο. κ. Παρασκευαΐδης εἰπεν διὰ δὲν ἔχει ἡ Βουλὴ ἐνώπιον τῆς τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς καὶ τὸν ἐπληροφορήσατε διὰ κατετέθῃ ἡ ἐπιστολὴ καὶ ἀνεγνώσθῃ τὸ κείμενον. Φρονῶ, ἐν πρώτοις, διὰ τὸ κείμενον αὐτῆς θὰ ἐπρεπε νὰ εἶχε κυκλοφορήσει μεταξὺ τῶν Βουλευτῶν, ἀλλὰ τὸ κυριώτερον καὶ σημαντικώτερον εἶναι διὰ θὰ ἐπρεπε νὰ εἶχε κυκλοφορήσει ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Χριστοφίδη ἀποσταλεῖσα ἐπιστολὴ καὶ ως πρός τοῦτο ἔχει ἀπόλυτον δίκαιον ὁ κ. Παρασκευαΐδης, διότι τὸ τι ἔζητήθη εἶναι ποὺ ἔχει σημασίαν διὰ νὰ μπορέσῃ ἡ Βουλὴ καὶ οἰονδήποτε Βουλευτής νὰ ἀντιληφθῇ τι ὁ 'Υπουργός ἔχει ἀρνηθῆ. Διότι ἔχομεν ἀκούσει ἔδω μίαν ἔρμηνέαν περὶ τοῦ τι ἔχει ἀρνηθῆ ὁ 'Υπουργός νὰ

δώσῃ ἀλλὰ εὐσεβάστως ὑποθάλλω ὅτι πρέπει νὰ κυκλοφορήσῃ καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Χριστοφίδη διὰ νὰ διαφανῆ ὅτι δὲν εἶναι ἡ ἐπίσκεψις ποὺ ἀπηγορεύθη ἀλλὰ ἡ ἔρευνα ποὺ ἀπηγορεύθη.

Ἐπομένως, προτοῦ προχωρήσω ἐπὶ τοῦ θέματος, εἰσηγοῦμαι, ἐάν τελικῶς ἀποφασίσετε νὰ παραπέμψετε ὁπουδήποτε τὸ θέμα ἢ νὰ ἔγγραψετε τοῦτο, ὅπως εἰσηγηθῆτε νὰ κατατεθῇ καὶ ἡ ἀποσταλεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Χριστοφίδη ἐπιστολὴ.

Ἐπὶ τοῦ κυρίως θέματος, κύριε Πρόεδρε, ἔχω ἥδη ἐκθέσει τάς ἀπόψεις μου κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, πρὸ τῶν διακοπῶν τοῦ θέρους, καὶ ἐπειδὴ θλέπω ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ἔχει ἀποψιλωθῆ ἀπὸ τοὺς Βουλευτὰς οἱ ὄποιοι, ζωηρὸν ἔξεδήλωσαν προηγουμένως ἐνδιαφέρον ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν Ιατρικῶν ὑπηρεσιῶν, καὶ ἐπειδὴ εἴμαι θέσιος ὅτι τὰ Μέλη ἀρκούντως ἔχουν διαφωτισθῆ ἐπὶ τοῦ προθλήματος καὶ τῶν συνεπειῶν καὶ δλῶν τῶν ἐπιπτώσεων καὶ περιπλοκῶν τοῦ θέματος ἀπὸ τοὺς προλαλήσαντας, δὲν πρόκειται νὰ ταλαιπωρήσω τὴν Βουλὴν διὰ μεγαλυτέρας διαρκείας δημιύιας μου, πλὴν τοῦ νὰ θέσω μερικά ἔρωτήματα, οὐχὶ ὑπὸ τύπον ἀντιδικίας ἐπὶ τοῦ θέματος πρὸς οἰονδήποτε, ἀλλ’ οὕτε καὶ ὑπὸ μορφὴν ὑπερασπίσεως οἰουδήποτε.

Ως Βουλευτής καὶ ως ἀπλούς πολίτης ἔχω διαπιστώσει αὐτὸ τὸ ὄποιον κατὰ κόρον ἔχει τονισθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ μὲ δλον τὸ σέθας νομίζω ὅτι ἡτο ἀρκούντως γνωστὸν καὶ εἰς τοὺς Βουλευτὰς καὶ εἰς τὸν λαὸν ὥστε νὰ παρέλκῃ ὁ περαιτέρω τονισμός του, ὅτι χρειάζονται θελτίωσιν αἱ Ιατρικαὶ ὑπηρεσίαι τῆς Κύπρου, ὅπως χρειάζονται θελτίωσιν αἱ Ιατρικαὶ ὑπηρεσίαι πάσης χώρας, καὶ διὰ νὰ χρησιμοποιήσω τὸν ἀφορισμὸν τοῦ Elliot Powel, ποὺ παρὰ τάς ἀλλας πεποιθήσεις του ἐπὶ ἀλλων θεμάτων ὑπῆρξεν ἔνας ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων 'Υπουργῶν 'Υγείας εἰς τὴν Ἀγγλίαν, «αἱ Ιατρικαὶ ὑπηρεσίαι εἶναι ἀκριθῶς αἱ ὑπηρεσίαι αἱ ὄποιαι δσον καλύτεραι εἶναι τόσον μεγαλυτέραν ἀνάγκην διὰ τάς ὑπηρεσίας δημιουργοῦν».

Ἐπομένως ἡ θελτίωσις οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ φθάσῃ εἰς τέρμα. Χωρὶς τοῦτο νὰ σημαίνῃ ὅτι αἱ ίδικαὶ μας ὑπηρεσίαι ἔχουν φθάσει κάν εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς Ικανοποιητικῆς προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν νομίζω ὅτι εἶναι καλῶς γνωστὸν ὅτι ἡ μόνη ριζικὴ θεραπεία ἔγκειται εἰς τὴν υιοθέτησιν ἐνὸς γενικοῦ σχεδίου Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως. Καὶ ὅπως δρθῶς ἐτονίσθη ὑπὸ πλείστων δσων προλαλησάντων οὐδεὶς ὑπάρχει εἴτε ἐκ κομματικῆς τοποθετήσεως δρμώμενος, εἴτε ἔξ ἐπαγγελματικῆς τοποθετήσεως δρμώμενος, ὃ ὄποιος εἶναι δυνατὸν νὰ διαφωνήσῃ πρὸς αὐτὴν τὴν δλοκάθαρην καὶ γενικῶς ἀποδεκτὴν θέσιν. Πρὸς τὶ λοιπὸν νὰ ταλαιπωρήσω περισσότερον τὴν Βουλὴν, τονίζων τὰ ἀγαθὰ ἢ τὴν ἀνάγκην τῆς υιοθέτησεως ἐνὸς τοιούτου σχεδίου : Διεπίστωσα ἐπίσης τὴν γενικὴν διαπιστώσιν ὅτι αἱ Κυβερνητικαὶ Ιατρικαὶ ὑπηρεσίαι κυρίως χωλαίνουν λόγῳ τῆς ἀνικανότητός των νὰ ἐλκύσουν ἀρκετὸν δριθμόν, εἰς τὰς καταλλήλους ειδικότητας, Ιατρῶν, τόσον γενικῶν παθολόγων δσον καὶ ειδικῶν Ιατρῶν.

Εἶναι ἐπίσης γνωστὸν ὅτι οὐδὲν σχέδιον γενικῆς Ιατρικῆς περιθάλψεως εἶναι δυνατὸν νὰ ἔφαρμοσθῇ ἀνευ τῆς ἔθελουσίας εἰς αὐτὸ συμμετοχῆς τῶν ίδιωτικῶν Ιατρῶν. Καὶ ἔχομεν ἀκούσει ἐπανειλημμένως ἐπαίνους περὶ τῆς προθυμίας τῶν Κυπρίων Ιατρῶν-Ιδιωτῶν καὶ Κυβερνητικῶν— νὰ ὑποστηρίξουν ἐν τοιούτῳ σχέδιον καὶ δντως εἶναι ἀξιέπαινοι οἱ Ιατροί μας διὰ τὴν τοισύτην προθυμίαν των. Θὰ διαφωνήσω μὲ τὸν κ. Λυσσαρίδην ὅτι εἶναι οἱ πρῶτοι ἐν τῷ κόσμῳ. Μπορῶ νὰ τοῦ ἀναφέρω τούλαχιστον τρία ἀλλὰ προηγούμενα παραδείγματα. Τὸ ἔρωτημα δὲν εἶναι ἔὰν δέχωνται ἢ δὲν δέχνονται νὰ συμμετάσχουν εἰς σχέδιον Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως ἀλλὰ τὸ ἔρωτημα εἶναι ὑπὸ ποίους δρους δέχονται νὰ συμμετάσχουν. Καὶ θεσμίως ἀναφέρω τὸ προηγούμενον τῆς Γαλλίας καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ιατρικῆς Συνελεύσεως τοῦ 1957, δτε ἡ δλομέλεια τοῦ 'Ιατρικοῦ Συλλόγου τῆς Γαλλίας μαχητικῶς καὶ φανατικῶς ὑπεστήριζε τὴν υιοθέτησιν-διότι δὲν ἔχει ἀκόμη ἡ Γαλλία γενικὸν σχέδιον Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως-ὑπὸ τοὺς ἔξης δρους : 'Ο οἰοσδήποτε πολίτης νὰ δικαιοῦται

νά μεταθαίνη εἰς τὸν ιατρὸν τῆς ἀρεσκείας του καὶ διογαριασμός νά ἀποστέλλεται εἰς τὸ κρατικὸν σχέδιον. Βεβαίως τέτοιο σχέδιον, κατὰ τὴν γνώμην μου, δὲν ὑπάρχει ιατρὸς ή ιατρικὸς σύλλογος διόποιος δὲν θὰ τὸ ὑποστηρίξῃ.

Ἐπαναλαμβάνω δτὶ πρὸς οὐδένα ἀντιδικῷ καὶ οὐδεμίᾳ ἀποψιν ἐκφράζω, ἀπλῶς ὑποθάλλω τὰ ἴδια ἐρωτήματα τὰ διόποια ὑπέβαλα εἰς τὴν τελευταίαν μου δημιουρίαν καὶ τὰ διόποια ἔξακολουθοῦν νά παραμένουν ἀναπάντητα.

"Ηλπίζα δτὶ, ἐφ' δσον εἰς τὰς τάξεις τῆς Βουλῆς ὑπάρχουν ἀρκετοὶ ιατροί, καὶ ἐφ' δσον μερικοὶ ἐκ τῶν ιατρῶν συναδέλφων τυγχάνει νά κατέχουν καὶ ἀξίωμα ή θέσιν εἰς τὸν ιατρικὸν Σύλλογον, πιθανῶς, ὑπέθεσα, ἐκ τῶν ὄμηλιῶν των νά ἡμποροῦσα νά διαφωτισθῶ ἐπὶ ἐνὸς κρισίμου καὶ θασικοῦ ἐρωτήματος. Ἐνῶ δέχομαι καὶ θεωρῶ ἀξέπαινον τὴν στάσιν τῶν Κυπρίων ιατρῶν νά συμμετάσχουν καὶ νά ὑποστηρίξουν ἔν, καὶ τονίζω τὸν ὅρον ἔν, κρατικὸν σχέδιον ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως, ἔξακολουθῶ νά διατηρῶ σοθαράς ἀπορίας, διὰ νά μὴν πῶ ἀμφισβολίας, κατὰ πόσον οἱ ιατροὶ τῆς Κύπρου είναι διατεθειμένοι νά ὑπηρετήσουν διούδηποτε τῆς Κύπρου ήθελον αἱ ἀνάγκαι ἐνὸς οἰουδήποτε σχεδίου ἀπαιτήσει. Μακάρι νά σφάλλω, ἀλλὰ ἔχω τὴν ἐντύπωσιν δτὶ δὲν είναι πολλοὶ οἱ ἰδιώται ιατροί, καὶ δὴ οἱ ἐπιτυχημένοι καὶ ἰκανώτεροι ἐκ τῶν ιατρῶν μας, οἱ διόποιοι θὰ ἥσαν διατεθειμένοι νά ὑπηρετήσουν εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πάφου ή ἀκόμη καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λάρνακος, ή διόποια ὑπῆρξε καὶ ή ἀρχὴ τῆς δλῆς συζητήσεως. Καὶ δὲν είναι ἀκαδημαϊκὸν τὸν ἐρώτημα, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, είναι κρισιμώτατον τὸ ἐρώτημα διότι ἐπανέρχομαι εἰς τὴν θασικήν μου θέσιν δτὶ οὐδέν σχέδιον ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως είναι δυνατὸν νά λειτουργήσῃ ή νά ἐπιτύχῃ ἐν Κύπρῳ ἄνευ τῆς θελουσίας, τῆς ὁμοθύμου συνεργασίας, μεταξὺ τῶν ιατρῶν καὶ τοῦ σχεδίου ή τῆς Κυθερήσεως, εἴτε κρατικὸν είναι ἐννοῶ, εἴτε ήμικρατικόν, ὑπὸ τὸ πλαίσιον τῶν σχεδίων κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων. Οὔτε ἐπίσης ὑπάρχει συνταγματικός ή νομικός ή πρακτικός, ή, θὰ ἔλεγα, ήθικός κἄν τρόπος ἔξαναγκασμοῦ ή πειθαναγκασμοῦ τῶν ιατρῶν νά μετοίκησουν δι' ὑπηρεσίαν. Οὔτε ἐπίσης θὰ ήτο οἰκονομικῶν δυνατῶν νά δοθοῦν οἰκονομικά κίνητρα τοιούτου μεγέθους—καὶ σᾶς διαθεσθαι ἀπὸ προηγουμένην πεῖραν μου ποὺ ἔχω πόσον ὑψηλά είναι αὐτὰ τὰ κίνητρα—διὰ τὴν μετοίκησιν, δχι διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὸ σχέδιον, ἀλλὰ διὰ τὴν μετοίκησιν ιατροῦ ἐκ τῆς πρωτευούσης εἰς τὰς ἐπαρχιακάς πόλεις. Καὶ, δυστυχῶς, δυστυχῶς λέγω διὰ τὸν λαὸν καὶ διὰ τὴν Κύπρον, ἐάν δὲν ἀπατῶμαι τὰ τρία πέμπτα, ἵσως καὶ τὰ τέσσερα πέμπτα δλων τῶν ιατρῶν τῆς Κύπρου εὑρίσκονται ἐν Λευκωσίᾳ καὶ μόνον τὸ ἐν πέμπτον, ή πιθανῶς τὰ δύο πέμπτα εὑρίσκονται εἰς τὰς ἄλλας πόλεις. Δηλαδὴ ή ἀναλογία τῆς κατὰ κάτοικον κατανομῆς τῶν ιατρῶν μπορεῖ νά είναι θεωρητικῶς ἀποδεκτή, ητοι ἔνας ιατρὸς πρὸς 1.200 κατοίκους ἀλλὰ δυστυχῶς ή γεωγραφική των κατανομὴ είναι ἐντελῶς ἀνορθόδοξος, πρᾶγμα τὸ διόποιον ἀποτελεῖ σοθαρώτατον ἐμπόδιον καὶ πρέπει νά ἔξευρεθῇ τρόπος νά ὑπερπηδηθῇ. Καὶ διόνος τρόπος, ἐπαναλαμβάνω, είναι εἴτε διὰ πειθαναγκασμοῦ, τὸν διόποιον ἀπορρίπτω διαρρήδην, εἴτε δι' ἐλκύσεως τῶν ιατρῶν, διόποιος μπορεῖ νά είναι δαπανηρότατος, ή διὰ τῆς πειθοῦς ἃτι οἱ ιατροὶ πρέπει νά ὑπηρετήσουν διούδηποτε τὸ σχέδιον ἀπαιτήσῃ.

Διατηρῶ τὴν ἐπιφύλαξιν καὶ πάλιν δτὶ δχι μόνον διὰ ἀγροτικάς περιοχάς ἀλλὰ οὔτε κἄν δι' ἐπαρχιακά νοσοκομεῖα δὲν θὰ ὑπάρξῃ ή ἴδια προθυμία διὰ τὴν τοποθέτησιν ιατρῶν. Καὶ ἔχω πεῖραν, νά μοῦ ἐπιτραπῇ νά ἀναφέρω, περὶ ιατρῶν προθυμοτάτων νά ὑπηρετήσουν μὲ τοὺς νῦν ὑφισταμένους οἰκονομικούς δρους, δεδομένου δτὶ ή τοποθέτησίς των θὰ ἐγένετο κατὰ σειράν προτεραιότητος, εἰς τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Λευκωσίας, τὸ Νοσοκομεῖον Ἀμμοχώστου, καὶ μετά τὸ τῆς Λεμεσοῦ. "Ἔχω ἐπίσης πεῖραν διὰ περιπτώσεις ιατρῶν οἱ διόποιοι, ἀποδεχθέντες νά ὑπηρετήσουν εἰς τὴν Κυθερητικήν ὑπηρεσίαν μὲ κατωτέρους δρους ὑπηρεσίας, δηλαδὴ μὲ κατώτερον θαθμὸν ιατροῦ, ἀπέρριψαν πρότασιν νά ὑπηρετήσουν εἰς τὴν Λάρνακα, καὶ ἀσφαλέστατα εἰς τὴν Πάφον, ἔστω καὶ προαγόμενοι.

"Ἔχω ἀκούσει καὶ τὴν ἀποψιν, τὴν διόποιαν ως μὴ εἰδικός δὲν δύναμαι νά σχολιάσω, μετά πεποιθήσεως, δτὶ αἱ γεωγραφικαὶ συνθῆκαι εἰς τὴν Κύπρον είναι τοιαῦται ὕστε νά μὴν ἐπιθάλλουν τὴν γεωγραφικὴν τοποθέτησιν τῶν

Ιστρῶν ἔκει ὅπου είναι οἱ ἀσθενεῖς. Δὲν ξεύρω, ἐπαναλαμβάνω, ἐάν ἀπὸ ἐπιστημονικῆς πλευρᾶς αὐτή ἡ ἄποψις είναι δρθή. Ἐάν είναι δρθή τότε τὰ δσα ἔχομεν ἀκούσει περὶ τῆς ἀνάγκης διατηρήσεως ἢ ἐπαυξήσεως ἢ βελτιώσεως τῶν ἀγροτικῶν Ιστρικῶν μονάδων πρέπει νὰ εἶναι ἐσφαλμένα. Ἐάν δηλαδὴ εἶναι δρθή ἡ ἄποψις ὅτι εἶναι ίκανοποιητικὸν τὰ τέσσερα πέμπτα τῶν Ιστρῶν νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὴν Λευκωσίαν ἀπὸ ὅπου ὑποτίθεται ὅτι προσφέρουν ὑπηρεσίας εἰς τὸν πληθυσμὸν διοικήσεως τῆς Κύπρου, τότε μὲ τὴν ίδιαν λογικὴν νομίζω ὅτι αἱ ἀγροτικαὶ μονάδες, καὶ διὰ πόλλους ἄλλους λόγους πλὴν αὐτοῦ, δὲν θὰ ἥσαν τόσον ἀναγκαῖαι, ἀντιθέτως πρὸς δ.τι ἔχομεν ἀκούσει σῆμερα καὶ ποὺ φαίνεται μερικοὶ Βουλευταὶ νὰ πιστεύουν. Ἐάν ὅμως δεχθῶμεν ὅτι δὲν εἶναι ἀναγκαία, πλὴν ειδικῶς δέχομαι τὴν γνώμην τῶν ειδικῶν ἐπὶ τοῦ θέματος, ἡ τοποθέτησις τῶν Ιστρῶν εἰς τὰ ἀγροτικὰ κέντρα πλησίον τῶν ἀσθενῶν διὰ νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας τῶν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, ἔξακολουθῶν νὰ μήν πείθωμαι ὅτι δὲν εἶναι ἀναγκαῖα ἡ παρουσία ίκανοποιητικοῦ ἀριθμοῦ Ιστρῶν δλῶν τῶν ειδικοτήτων εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ νοσοκομεῖα, δηλαδὴ εἰς τὰς πόλεις. Καὶ ἐκτὸς ἔαν ἔχωμεν σαφῆ καὶ κατηγορηματικὴν ἀπάντησιν ἐκ μέρους τοῦ Ιστρικοῦ κόσμου τῆς Κύπρου, ὅτι ἔκεινοι οἱ δοποῖοι θὰ δεχθῶν, καὶ πρέπει δλοι νὰ δεχθῶν, νὰ ἐνταχθοῦν εἰς τὸ σχέδιον κρατικῶν Ιστρικῶν ὑπηρεσιῶν, ἀν καὶ δταν εισαχθῆ, εἶναι διατεθειμένοι καὶ ἔτοιμοι, ἐάν ζητηθῇ ἀπὸ αὐτούς νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας τῶν διοικήσεως τῆς Κύπρου, νομίζω ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ὀμιλῶμεν μετά τόσης βεβαιότητος ὅτι ὑπάρχουν ἀντικειμενικῶς αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν ταχείαν εἰσαγωγὴν τέτοιου σχεδίου ἐν Κύπρῳ.

Ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν, ἐν κατακλεῖδῃ, δτὶ ὑπάρχει, κατὰ τὴν γνώμην μου, πλήρης διμοφωνία, δχι μόνον ἐν τῇ Βουλῇ ἀλλὰ καὶ μεταξύ τοῦ λαοῦ, τῶν ιθυνόντων καὶ τῶν πολιτῶν, περὶ τῆς ἀνάγκης θελτιώσεως τῶν Ιατρικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ νομίζω δτὶ ὑπάρχει τούλαχιστον κατὰ πλειοψηφίσαν ἡ ἀποψίς δτὶ τέτοια θελτιώσις δὲν εἶναι δυνατὸν οὐσιαστικῶν νά ἐπέλθῃ ἄνευ τῆς εἰσαγωγῆς ἐνὸς σχεδίου, γενικοῦ σχεδίου Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως διὰ τὸν τόπον. Τονίζω τὴν λέξιν «ἐνὸς» διότι ὑπάρχουν πολλοὶ τύποι καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν ἀπλῶς νά μεταφυτεύσωμεν ἐν Κύπρῳ ἐν οἰονδήποτε σχέδιον ἀπὸ οἰανδήποτε ἄλλην χώραν. «Ολοὶ ὑποστηρίζομεν αὐτὴν τὴν ἀποψιν καὶ πιστεύω δτὶ οὐδεὶς διαφωνεῖ ἡ ἀμφισθῆτεῖ τὴν σημασίαν τῆς προσφορᾶς τέτοιας οὐσιαστικῆς κοινωνικῆς ὑπηρεσίας πρὸς τὸ σύνολον τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

Ἐξέφρασα δύμας μερικάς ἀμφιθολίας, μερικάς ἀπορίας, ἐὰν θέλετε, ὅχι διότι ἐπιθυμῶ νὰ ἀντιδικήσω ἢ νὰ ἀμφισθητήσω τὴν δυνατότητα ἀντιμετωπίσεως αὐτῶν τῶν δυσκολιῶν, ἀλλὰ διὰ νὰ τονίσω ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ μορφώσῃ ἀσφαλῆ γνώμην περὶ τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς ἐνὸς τοιούτου σχεδίου, ἔκτος ἐὰν ἔχῃ ἀπαντήσει εἰς αὐτά τὰ ἐρωτήματα τὰ ὅποια, ἔγώ τούλάχιστον, θεωρῶ θασικά καὶ οὐσιώδη.

Εύγαριστῷ, κ. Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ :

·Υπάρχουν ἄλλοι δημιύται;

·Ο κ. Λυρραρίδης.

[•]Ἐὰν θὰ εἰσθε σύντομος δύνασθε καὶ ὅπο τὴν θέσιν πάς

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ ·

Εύχαριστῶ τὸν κ. Παπαδόπουλον διότι μοῦ ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν, ἀκόμη σαφέστερον νὰ ἐκφράσω ώρισμένας σκέψεις καὶ νὰ διασκεδάσω ώρισμένας ἀπορίας τὰς ὅποιας τὸ ἑντιμον Μέλος ἔθεσεν ἐνώπιον τοῦ Σώματος. Πολὺ φιθοῦμαί ὅτι ἔὰν αὐταὶ αἱ ἀπορίαι πράγματι ἐλαμβάνοντο πολὺ σοθιρῶς ὑπ' ὅψιν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐσήμαιναν οὐσιαστικῶς τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς Ιδέας τοῦ σχεδίου καὶ εἰμαὶ βέβαιος ὅτι δὲν ἦτο αὐτὴ ἡ πρόθεσις τοῦ ἑντίμου Μέλους.

‘Απλῶς χάριν τῶν Πρακτικῶν θὰ ἡθελα νὰ πῶ ὅτι ἐγώ, τούλάχιστον, προσωπικῶς, δὲν γνωρίζω οὐδεμίαν προηγουμένην περίπτωσιν εἰς τὴν ὅποιαν Ἱατρικὸς Σύλλογος νὰ ἔχῃ ἑκφράσει τὴν δμοφωνίαν του διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἐνὸς Ἱατροφαρμακευτικοῦ σχεδίου ὑγείας, δσον ἀφορᾶ δὲ τὸ παράδειγμα τῆς Γαλλίας ἀσφαλῶς αὐτὸ δὲν εἶναι σχέδιον. ‘Ομιλοῦμεν περὶ πραγματικοῦ, οὐσιαστικοῦ κρατικοῦ σχεδίου, καὶ ὅχι ἀντὶ νὰ πληρώνῃ ὁ ἀσθενής διὰ τὴν ἐπίσκεψιν νὰ πληρώνῃ τὸ κράτος ὑπὸ τὰς ίδιας ἀκριβῶς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὅποιας ἔξασκεῖται ἡ Ἱατρικὴ καὶ ἀνευ σχεδίου. Αὐτὸ οὐσιαστικά ἀποτελεῖ τὸ δλιγάτερον, θὰ ἔλεγα, ἐκ μέρους τῶν Ἱατρῶν τοῦ 1957, τῶν ὅποιων τὴν ἀπόφασιν ἀγνοῶ, ἐὰν οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα, οὐσιαστικὴν ἀφέλειαν.

‘Ο κ. Παπαδόπουλος ἔρωτα «εἶναι ἔτοιμοι οἱ Ἱατροὶ νὰ συνεργασθοῦν ὑπὸ οἴουσδήποτε δρους»; Εἶναι δρθή αὐτή ἡ ἔρωτης; Δὲν εἶναι δρθότερον διὰ τὴν Κυθερηνήσιν νὰ συνεργασθῇ διὰ νὰ ίδῃ ποῖοι εἶναι οἱ οὐσιαστικοὶ πρακτικοὶ δροὶ τοὺς ὅποιους προτείνει καὶ νὰ διαπιστώσῃ ἔὰν οἱ Ἱατροὶ εἶναι πρόθυμοι νὰ συνεργασθοῦν; Τὸ νὰ πῇ κανεὶς ἐκ τῶν προτέρων «οἰοιδήποτε καὶ ἔὰν εἶναι οἱ δροὶ» σημαίνει ὅτι δὲν εἶναι εἰλικρινής. Οἱ δροὶ συζητοῦνται καὶ ἀσφαλῶς ἀπὸ τὴν συζήτησιν προκύπτει τὶ εἶναι τὸ ἐφαρμόσιμον ὑπὸ τὰς Κυπριακάς συνθήκας, διότι πολὺ δρθά δ. κ. Παπαδόπουλος εἶπε «δὲν διμιλῶ περὶ ἐνὸς σχεδίου διότι ὑπάρχουν πολλαὶ μορφαὶ σχεδίων καὶ πρέπει νὰ ἔρευνηθῇ καὶ νὰ υἱοθετηθῇ ἔκεινη ἡ μορφὴ τοῦ «ἐνὸς» σχεδίου τὸ δοποῖον εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὴν Κυπριακὴν πραγματικότητα».

Θὰ ἡθελα ὅμως νὰ διασκεδάσω ἀκόμη περισσότερον τοὺς τυχόν ἐνδοιασμοὺς τοῦ κ. Παπαδοπούλου καὶ νὰ πῶ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ διορισμοῦ ὥστε νὰ πρόκειται περὶ πειθαναγκασμοῦ. Εἰς οὐδὲν σχέδιον εἰς οὐδεμίαν χώραν τοῦ κόσμου εἶναι δυνατόν διὰ στρατιωτικῆς ἐντολῆς νὰ λεχθῇ εἰς τὸν αἱ Ἱατρὸν ὅτι τοποθετεῖται εἰς τὴν αἱ θέσιν ἢ εἰς τὴν β θέσιν. Αὐτὸ γίνεται ἀπλῶς εἰς τὰς Κυθερηνήτικάς ὑπηρεσίας. ‘Ομως τὸ θέμα ἐτέθη ἐνώπιον τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἱατρῶν ὅπως ἀκριβῶς τὸ ἔθεσεν δ. κ. Παπαδόπουλος. Καὶ ἔξεφράσθη καὶ πάλιν ἡ δμοφωνος προθυμία τῶν Ἱατρῶν νὰ συνεργασθοῦν μετὰ τῆς Κυθερηνήσεως διὰ τὴν πλήρη ἐπάνδρωσιν, ὡς ἡθελει κριθῆ ἀναγκαία, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ, καὶ παρ’ ὅλον ὅτι τὸ θέμα ἦτο ἐντελῶς γενικόν, ἡ ἀπάντησις τῶν Ἱατρῶν ἥτο θετικάτατή ὡς πρὸς τὸ ὅτι εἶναι πράθυμοι νὰ συνεργασθοῦν. ‘Ἄς μὴ λησμονῶθεν δὲ ὅτι ὑπάρχουν σήμερα 500–600 περίπου Ἱατροὶ καὶ 1.500 σπουδασταὶ καὶ δτι αὐτή ἡ ὑπαρξίας τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν τῶν Ἱατρῶν θὰ καθιστᾶ ὡς διαδήποτε ἀπομεμακρυσμένην—ὅπως τὴν δνομάζει δ. κ. Παπαδόπουλος—περιοχήν πολὺ—πολὺ ἐπιθυμητήν, ίδιαίτερα εἰς ἔκεινους οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν ἀκόμη δημιουργήσει, διὰ τὸν αἱ β λόγον, καλῶς ἢ κακῶς, μίαν καρριέραν εἰς ἔνα κέντρον.

‘Ασφαλέστατα δὲν θὰ ἐπερίμενα ἀπὸ τὸν Paul Wood νὰ καταφύγῃ εἰς μίαν μικράν ἐπαρχιακήν πόλιν τῆς Ἀγγλίας διότι αὐτὸ δὲν ἦτο καὶ εἰς βάρος τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ ἔὰν οἱ πολὺ ἔξειδικευμένοι Ἱατροὶ ἀντὶ νὰ εύρισκωνται εἰς τὰ κέντρα ἐξυπηρετήσεως τοῦ συνόλου τοῦ πληθυσμοῦ μετετίθεντο εἰς τὴν ἐπαρχίαν. Εἰς τὴν ἐπαρχίαν μετατίθενται κυρίως κυρίως γενικοὶ Ἱατροὶ, ἡ ἔὰν τυχόν ὑπάρχουν περιφερειακὰ κέντρα, δρισμένων ειδικοτήτων Ἱατροί, οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ ἐξυπηρετήσουν τὰς ειδικάς αὐτάς ἀνάγκας. ‘Ο Ἱατρικὸς λοιπὸν κόσμος οὐδέν, ἀπολύτως οὐδέν, θὰ παρουσιάσῃ ἐμπόδιον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἐνὸς λογικοῦ σχεδίου. ‘Απεναντίστας, ἔχων υπ’ ὅψιν του δ Ἱατρικὸς κόσμος δλα αὐτά, διότι ἀφελῆς δὲν εἶναι δ Ἱατρικὸς κόσμος διὰ νὰ μὴ γνωρίζῃ τὶ σημαίνει ἔνα Ἱατροφαρμακευτικὸν σχέδιον, δμοφώνως ἀπεφάσισε νὰ δηλώσῃ συνεργασίαν μετὰ τῆς Κυθερηνήσεως διὰ τὴν υἱοθέτησιν ἐνὸς σχεδίου. Οἱ λόγοι διὰ τοὺς δοποῖους δ Ἱατρικὸς κόσμος δὲν προέτεινε συγκεκριμένον σχέδιον εἶναι ἀκριβῶς ἔκεινοι εἰς τοὺς δοποῖους ἀνεφέρθη δ ἐντιμος κ. Παπαδόπουλος, ἡτο ὅτι δὲν θέλομεν νὰ προδικάσωμεν εἰς τὴν Κυθερηνήσιν τὴν υἱοθέτησιν τῆς αἱ β μορφῆς σχεδίου. ‘Αφήνομεν ἔλαστικότητα συζήτησεως διὰ τὴν μορφὴν τοῦ σχεδίου.

‘Ἐπίσης θὰ ἡθελα, ἀπλῶς, διὰ λόγους Πρακτικῶν, νὰ διορθώσω τὸν κ. Παπαδόπουλον εἰς τοὺς ἀριθμούς του δτι τὰ τέσσερα πέμπτα τῶν Ἱατρῶν εύρισκονται εἰς τὴν Λευκωσίαν. ‘Ελαφρῶς ἀνω τοῦ ἐνὸς πέμπτου εύρισκονται εἰς τὴν Λευ-

κωσίαν. Πέραν τῶν τριῶν πέμπτων δὲν εύρισκονται εἰς τὴν Λευκωσίαν καὶ ἐπομένως καὶ αὐτή ἡ πληροφορία δὲν εἶναι δρθή. Ὁλίγον ἀνώτερον τοῦ ἔνδος πέμπτου εύρισκονται εἰς τὴν Λευκωσίαν, διότι δὲ «Ιπποκράτης», δὸς ποιῶν ἀποτελεῖ τὸν σύλλογον τῆς Λευκωσίας, ἔχει τὰ μέλη τῆς Λευκωσίας καὶ γνωρίζομεν ποιά εἶναι ἡ δύναμις τῶν ἄλλων συλλόγων.

νιούστα ὅπερα ἡ παρέμβασις ἡ παρέμβασις ἡ παρέμβασις

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

‘Ἀπλῶς διὰ λόγους Πρακτικῶν. ‘Ἐνα πέμπτον ἀσφαλέστατα δὲν εἶναι δρθὸς ἀριθμός, ἀλλὰ ἀσφαλέστατα εἶναι ἡ τρία πέμπτα ἢ τέσσερα πέμπτα, ἀλλὰ ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅχι ἐν πέμπτον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀριθμοὶ γενικῶν καὶ εἰδικῶν Ιατρῶν ἀναμεμιγμένων, ἐάν δὲ γίνη ἀνάλυσις τῶν εἰδικῶν θά δῆτε ὅτι ἡ ἀναλογία εἶναι ἀκόμη μικροτέρα τῶν ἐκτὸς Λευκωσίας εύρισκομένων ἀπὸ δὲ, τι ἔχω ἀναφέρει.

Κύριε Πρόεδρε. ‘Ομιλῶν εἶπα ὅτι ἡ μόνη μου φροντίς καὶ δὸς μόνος λόγος διὰ τὸν δόπον ἀνῆλθον εἰς τὸ θῆμα διὰ δευτέραν φορὰν νὰ διμιήσω ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν Ιατρικῶν ‘Υπηρεσιῶν ἥτο διὰ νὰ ἐκφράσω μερικάς ἀπορίας, διότι ἀνευ τῆς διαφωτίσεως μας ἐπ’ αὐτῶν πιστεύω ὅτι θά ἥτο ἀδύνατος ἡ ἐποικοδομητικὴ συζήτησις τοῦ δόλου θέματος, ἐκτὸς Βεσσαρίων, ἐάν ἀσχολούμεθα μόνον μὲ τὴν ἐκφρασιν τῆς γνωστῆς εἰς δόλους δεοντολογίας περὶ τοῦ τι δέον νὰ γίνη χωρὶς νὰ εἰσηγούμεθα καὶ πρακτικάς λύσεις καὶ εἶναι πολὺ εὐχάριστον τὸ ὅτι διὰ τῆς φωνῆς τοῦ ίδιου τοῦ Προέδρου τοῦ Ιατρικοῦ Συλλόγου καὶ συναδέλμου Βουλευτοῦ κ. Λυσσαρίδη, ἔχομεν διαθεσιαλθῆ ἐπισήμως ὅτι οἱ Ιατροὶ εἶναι ἔτοιμοι νὰ συνεργασθοῦν διὰ τὴν υἱοθέτησιν ἐνδὸς σχεδίου παρ’ δόλον ποὺ αὐτὴ ἡ φράσις «νὰ συνεργασθοῦν» δὲν εἶναι καὶ τόσον σαφής δοσον θά τὴν θήτελα. ‘Ἐν τούτοις εἶναι πολὺ ἐλπιδοφόρος ἡ ἀδήλωσις καὶ πρῶτος ἐν πάσῃ περιπτώσει θέλω νὰ χαιρετίσω τὴν προθυμίαν των νὰ συνεργασθοῦν διὰ τὴν υἱοθέτησιν ἐνδὸς τοιύτου σχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ἐλπίζω νὰ μὴν εἶναι παρόμοιον μὲ τὰς ἐνδοκυπριακάς συνομιλίας διότι καὶ οἱ Τούρκοι ἀδήλωσαν προθυμίαν νὰ συνεργασθοῦν διὰ τὴν ἐξεύρεσιν μᾶς λύσεως ἀλλὰ εἰς τὴν συνεργασίαν υπάρχουν καὶ αἱ ἀπόψεις ὡς πρὸς τὸ ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ λύσις.

‘Ἐλπίζω νὰ μὴν εἶναι παρομοία ἡ ἔννοια.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Βεσσαρίως καὶ οἱ ὅροι ἐπὶ τῶν δόποιων ἡ συνεργασία ἀδράζεται εἶναι ἐξ ἵσου σημαντικοὶ δοσον καὶ ἡ ἐκφρασις τῆς προθυμίας διὰ συνεργασίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η προθυμία εἶναι ἀρκετά σημαντικὸν γεγονός.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

‘Ομως νομίζω ὅτι δὲ τὸν δόπον ἔθεσα τὸ θέμα ἥτο σαφέστατος, μὲ κίνδυνον μάλιστα νὰ παρεξηγηθῶ ἐπανέλαβα τὴν ίδιαν φράσιν τρεῖς φοράς καὶ οὐδεὶς δικαιολογεῖται, πολὺ περισσότερον δὲ κ. Λυσσαρίδης, νὰ παρεμηνεύσῃ τὰ δοσα εἶπα. Δὲν εἶπα ἐάν δέχωνται οἱ Ιατροὶ νὰ υπηρετήσουν υπὸ οἰουσδήποτε δρους. Βεσσαρίως θά ἥτο ἀνόητος ἐν πρώτοις ἡ υποθοιλή τοιαύτης

έρωτήσεως. Εἴπα τὸ γεγονός δτι δηλοῦν δτι δέχονται νὰ συνεργασθοῦν ὑπὸ οἰουσδήποτε δρους ἥτο ὑπὸ τύπον, ἃς ποῦμεν, ρητορικῆς ἔρωτήσεως παρὰ δηλώσεως.

*Ασφαλέστατα πρέπει νὰ ὑπάρχουν δροι. *Ἐκεῖνο ποὺ ἥθελα νὰ τονίσω εἶναι δτι ἄνευ τῆς γνώσεως τῶν δρων αὐτῶν δὲν εἶναι δρθὸν νὰ δεχώμεθα τὴν δήλωσιν δτι δέχονται νὰ συνεργασθοῦν πρέπει νὰ ἀκολουθηθῇ καὶ ἀπὸ κάποιαν πρόθεσιν νὰ συνεργασθοῦν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ἡ ἀσφαλεστέρα διατύπωσις εἶναι δτι πρὸς τὸ παρὸν δέχονται νὰ συνεργασθοῦν μετὰ τῆς Κυθερνήσεως εἰς τὴν ἔξεύρεσιν τῶν δρων.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

..... ὑπὸ τοὺς ὅποιους θὰ δεχθοῦν νὰ συνεργασθοῦν.

Εὔχαριστῷ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ θὰ θεωρήσω τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ θέματος ὡς λήξασαν.

*Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Θὰ παρεκάλουν νὰ παραμείνῃ τὸ θέμα μέχρι τῆς προσεχοῦς συνεδρίας, διότι διὰ τὸν σκοπὸν τῆς συζήτησεως εἶχα ζητήσει τὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὸ 'Υπουργεῖον 'Υγείας καὶ δὲν μοῦ ἐδόθησαν. Θὰ ἀπαντήσω δμως εἰς τὸν 'Υπουργὸν βάσει στοιχείων τὰ δποῖα θὰ συλλέξω μὲ τὸν ίδικόν μου τρόπον.

'Υπάρχουν τρόποι, ὑπάρχουν μερικοὶ προνομιούχοι Βουλευταὶ ἐδῶ ποὺ κατορθώνουν, ἐκτὸς ἐμοὶ βέβαια, νὰ συγκεντρώνουν στοιχεῖα. Θὰ χρησιμοποιήσω καὶ ἔγώ κανένα προνομιούχον Βουλευτὴν νὰ μοῦ κομίσῃ τὰ στοιχεῖα. Διότι ἔγώ δὲν εἶμαι προνομιούχος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Βεθαίως ἀντιπαρέρχομαι τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ κ. Χριστοφίδη περὶ τῶν προνομιούχων ἢ μὴ Βουλευτῶν, διότι καὶ ἔγώ δὲν εἶμαι μεταξὺ τῶν προνομιούχων, ὡς τοὺς ἔννοεῖ δ. κ. Χριστοφίδης, ἀλλὰ δὲν ἀντέχω εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ μὴ χαρακτηρίσω ὡς ἀπρεπῆ τὴν φράσιν, μᾶλλον ὡς ὑπερβαίνουσαν ἵσως δλίγον τὰ Κοινοβουλευτικά θέσμια.

"Οσον ἀφορᾷ δμως τὸ οὐσιαστικὸν πειρεχόμενον τῆς δμιλίας τοῦ κ. Χριστοφίδη δτι πρέπει νὰ παραμείνῃ τὸ θέμα ἀνοικτὸν διὰ νὰ συγκεντρώσῃ καθ' οἰονδήποτε νομίζει πλάγιον ἢ ἀπ' εύθειας τρόπον τὰ στοιχεῖα του, νομίζω δτι ἐφ' ὅσον ὑπάρχει πρόθεσις δεδηλωμένη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς περὶ συζήτησεως τοῦ θέματος καὶ δὴ τῆς ἐπιστολῆς, τῆς περιλαλήτου ἐπιστολῆς, τὴν δποῖαν εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, δὲν κατέχω, ἐπιμένω καὶ πάλιν, δτι ἐφ' ὅσον δὲν τὴν ἔχομεν ὑπ' ὅψιν ὥστε νὰ δικαιολογήσωμεν τὰς ἐπ' αὐτῆς κρίσεις, πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὅψιν ἢ δεδηλωμένη πρόθεσις περὶ ἔγγραφῆς θέματος καὶ συζήτησεως τῆς πειραλάκτου ταύτης ἐπιστολῆς.

Διά ταῦτα φρονῶ ὅτι τὸ θέμα ἔχει ἀρκούντως καὶ ἐπὶ μακρὸν συζητηθῆ, δηλαδὴ τὸ θέμα τὸ ἔγγραφὲν ύπό τοῦ κ. Βουλευτοῦ Λάρνακος καὶ εἰδικῶς ἔγγεγραμμένον ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἥτο τὸ τοῦ νοσοκομείου Λάρνακος καὶ δι' αὐτὸν νομίζω ὅτι ἡ συζήτησις πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς περαιωθεῖσα.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αντιλαμβάνομαι ὅτι ὁ κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης ἐνίσταται εἰς τὴν παραμονὴν τοῦ θέματος ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

‘Ορθῶς ἀντιλαμβάνεσθε, κ. Πρόεδρε!

Κατόπιν δρον τὰ εἰς τὸν Κυκλαδικὸν τομέα παρεχόμενα ἡμερομίσθια
ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ ἐπομένως ἐφ’ ὅσον δρθῶς ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ἀπλῶς δὲν εἶναι παραπήρησις ἀλλὰ ἐνστασίς ἡ ὁποίᾳ φθάνει μέχρι τοῦ σημείου πού εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποθεληθῇ τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν, θὰ συνεπλήρωνα ὅτι μπορεῖ κανένας νὰ ἐκφράσῃ μίαν ἀποψιν χωρὶς νὰ κάμην εἰσήγησιν, ἡ ὁποίᾳ νὰ δῆγῃ εἰς τὸ νὰ τεθῇ τὸ θέμα εἰς τὴν ψηφοφορίαν.

‘Ορθῶς ὅμως ἀντελήφθην ὅτι πρόθεσις τοῦ κ. Παρασκευαΐδη εἶναι νὰ ἐπιδιώξῃ ψηφοφορίαν ἐπὶ τοῦ θέματος ἡ νὰ θέσῃ τὴν εἰσήγησίν του εἰς ψηφοφορίαν περὶ μὴ παραμονῆς τοῦ θέματος ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Καὶ ἐπομένως θὰ θέσω εἰς ψηφοφορίαν τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ.

Ποιοι ψηφίζουν ύπερ τῆς διαγραφῆς τοῦ θέματος ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰς, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

16, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπῆρχαν καὶ ωρισμέναι ἀποχαί.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Παρακαλῶ νὰ καταγραφοῦν αἱ ἀποχαί, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πόσαι αἱ ἀποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

9, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα παραμένει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, ἡ ὁποία θὰ δρισθῇ κατὰ τὸ τέλος τῆς σημερινῆς συνεδρίας.

Δεύτερον θέμα «Ἡ παροχὴ 13ου μισθοῦ πρὸς τοὺς Κυθερητικούς Ἐργάτας». (Θέμα ἐγγραφέν υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).

Ἐὰν δὲ ἔντιμος Βουλευτής εἴναι ἔτοιμος δύναται νὰ ἀγορεύσῃ.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

“Ωμίλησα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ωμίλησεν δὲ κ. Χριστοφίδης.

“Υπάρχουν ἄλλοι δημιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

“Ο κ. Κώστας Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Τὸ θέμα ἐνεγράφη υπὸ τοῦ συναδέλφου Χριστοφίδη καὶ συνεζητήθη μερικῶς πρὸ τῶν διακοπῶν τῆς Βουλῆς, κατεβλήθη δὲ προσπάθεια υπὸ τοῦ ἐντίμου συναδέλφου νὰ προβληθῇ τὸ αἴτημα τοῦτο τῶν κυθερητικῶν ἐργατῶν διὰ ἀνεκτικῆθη τὸ πρῶτον υπὸ τῆς ΔΕΟΚ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀνελήφθη υπὸ τῶν ἄλλων Συνομοσπονδιῶν, τῶν μόνων ἀντιπροσωπευτικῶν Ἐργατικῶν Ὀργανώσεων τοῦ ἐργατοϋπαλληλικοῦ μας κόσμου—πλὴν γνωστῶν ἀνεξαρτήτων κλαδικῶν τοιούτων (ΠΑΣΥΔΥ, ΠΟΕΔ, ΟΕΛΜΕΚ, ΕΤΥΚ). Θὰ τοποθετήσω δὲς ἐκ τούτου τὰ γεγονότα δὲς ἔχουν ἐπὶ τοῦ 13ου μισθοῦ διὰ τοὺς κυθερητικούς ἐργάτας.

“Υπὸ τῆς ἐνδιαφερομένης Ὀμοσπονδίας τῆς Σ.Ε.Κ τῶν Κυθερητικῶν ἐργατῶν ἐμελετήθη τὸ θέμα τὴν 3ην Φεβρουαρίου 1971 καὶ υπὸ τῆς Π.Ε.Ο τὴν δην Φεβρουαρίου δι’ ἀπὸ κοινοῦ ἐνέργειαν πρὸς διεκδίκησιν βάσει τῆς συνδικαλιστικῆς διαδικασίας. Ἡ Δ.Ε.Ο.Κ δημως ἐσπεύσει νὰ τὸ υιοθετήσῃ δι’ υπομνήματός της πρὸς τὴν Κυθέρην τὴν 23ην Φεβρουαρίου. Αἱ δύο Συνομοσπονδίαι υπέθαλαν ἐπισήμως συγκεκριμένον αἴτημα τὴν 5ην Μαρτίου διὰ παροχὴν Χριστουγεννιάτικου ἐπιδόματος πρὸς τοὺς Κυθερητικούς ἐργάτας, ἀνάλογον μὲ τὸ ὑψος ποὺ παρεχωρήθη εἰς τοὺς Δημοσίους Ὑπαλλήλους, δηλ. τὴν παροχὴν πρὸς αὐτοὺς τοῦ 13ου μισθοῦ.

“Ἐντιμοί συνάδελφοι. Δὲν θὰ ἐπαναλάβω τὰ ἐπιχειρήματα τῶν Ὀργανώσεων τῶν Κυθερητικῶν ἐργατῶν καὶ τοὺς λόγους ποὺ ἐπιβάλλουν τὴν παραχώρησιν τοῦ 13ου μισθοῦ καὶ εἰς τοὺς Κυθερητικούς ἐργάτας καθ’ διὰ εἰναι γνωστοὶ εἰς τὴν Κυθέρην, εἰς τὰ ἔντιμα Μέλη καὶ εἰς τὸν λαόν. Εἰναι λόγοι κοινωνικοί, λόγοι στοιχειώδους δικαιοσύνης δὲς ἐκ τῆς δυσμενοῦς διακρίσεως ποὺ γίνεται ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ἐργοδότην—τὴν Κυθέρην—πρὸς τοὺς ἐργοδοτούμενους δὲς εἰς ἄλλους νὰ παρέχῃ 13ον μισθὸν καὶ εἰς ἄλλους δχι. “Ἐνας δημως σοθαρός, σοθαρώτατος λόγος, ποὺ συντρέχει δὲς οἱ Κυθερητικοὶ ἐργάται νὰ πρέπει νὰ τύχουν αὐτοῦ τοῦ εὐεργετήματος ἀνευ ἐπιφυλάξεων καὶ οὐδεμιᾶς καθυστερήσεως εἰς τὴν λῆψιν σχετικῆς ἀποφάσεως εἰναι διότι οἱ ἐργάται αὐτοὶ εἰναι οἱ χαμηλότερον ἀμειθόμενοι ἐργάται, καὶ ἔξηγοῦμαι :

Κατά τὴν περίοδον τῆς ἀποικιοκρατίας τὰ ἡμερομίσθια τῶν Κυθερητικῶν ἐργατῶν ήσαν κατά πολὺ ὑψηλότερα ἔκεινων τῶν ἴδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἐνῷ, σήμερον, συμβαίνει τὸ ἄκρως ἀντίθετον.

Μάξιμουμ ἀπολαθῶν κυθερητικῶν ἐργατῶν (καθ' ἔθδομάδα)	Ἀπολαθαὶ εἰς ἴδιωτικάς ἐπιχειρήσεις
Π.χ. Ἀνειδίκευτοι Ἐργάται	£ 6,864
Οἰκοδόμοι	£ 12,320
Ἡλεκτρολόγοι, μηχανικοί, ἔφαρμοσταί, κ.λ.π.	£ 12,320
Μηχανοδηγοί	12,936
	£ 9,000
	£ 15,000 καὶ ἄνω
	£ 15,000 καὶ ἄνω Ἡμικρ. Ὀργαν. £ 17,000
	£ 18,000

Κατὰ μέσον ὅρον τὰ εἰς τὸν ἴδιωτικὸν τομέα παρεχόμενα ἡμερομίσθια εἶναι ὑψηλότερα τῶν ὑπὸ τῆς Κυθερητικῆς παρεχομένων περὶ τὰ 35%. Ἐξ οὗ καὶ κατὰ τὴν ἔκτακτον Παγκύπριον Συνδιάσκεψιν τῆς Ὀμοσπονδίας Κυθερητικῶν Ἐργατῶν τῆς ΣΕΚ τὴν 11ην Ἀπριλίου 1971 συνεζήτηθε καὶ ὑπεθλήθη ὑπό μνημα πρὸς τὴν Κυθέρην δι' ἀναθεώρησιν τῶν ἡμερομισθίων τῶν Κυθερητικῶν ἐργατῶν ἀπὸ τοῦ παρόντος ἔτους παρὰ τὸ γεγονός διτὶ ὑφίσταται σχετικὴ Συλλογικὴ Σύμβασις λήγουσα τὸν Δεκέμβριον 1972, ὡς ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς αἰσθητῆς πλέον διαφοροποιήσεως τῶν καταβαλλομένων ἡμερομισθίων ὑπὸ τοῦ Ἱδιωτικοῦ Τομέως καὶ Ἡμικρατικῶν Ὀργανισμῶν ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς Κυθερητικῆς ἀφ' ἑτέρου.

Ἄπο τῆς ἀνακινήσεως τοῦ θέματος τῆς παροχῆς τοῦ 13ου μισθοῦ συνεζήτηθη τοῦτο μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων Συνομοσπονδίῶν ΣΕΚ-ΠΕΟ καὶ τῆς Κυθερητικῆς εἰς τὴν Μικτὴν Ἐργατικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ θέματος εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς διαπραγματεύσεις κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς.

Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἔξ 'Υπουργῶν ἡσχολήθη μὲ τὸ θέμα καὶ διεθίσασε πρὸς τὰς Συντεχνίας μέσω τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Κυθερητικῆς εἰς τὴν Μ.Ε.Ε. προτάσεις, αἱ ὁποῖαι ὅμως ἀφίσταντο τοῦ προθλήματος τῆς καταργήσεως τῆς δυσμενοῦς διακρίσεως τῶν Κυθερητικῶν Ἐργατῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἄλλους ἐργοδοτουμένους ὑπὸ τῆς Κυθερητικῆς Δημοσίους 'Υπαλλήλους καὶ διὰ δηλώσεώς των οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἐργατικῆς πλευρᾶς τὴν 9ην Αὐγούστου 1971 ἐκάλουν τὴν Κυθέρην νὰ προχωρήσῃ δι' ἐποικοδομητικὴν πρότασιν. Τὴν 16ην Σεπτεμβρίου ἔζητησαν αἱ ἀντίστοιχοι Ὀμοσπονδίαι ΣΕΚ καὶ ΠΕΟ συνάντησιν μὲ τὴν ἔξ 'Υπουργῶν Ἐπιτροπὴν πρὸς συζήτησιν τοῦ θέματος, ἡ ὁποία καὶ δι' ἐπιστολῆς τοῦ Προέδρου τῆς Μ.Ε.Ε., ἡμερομήνιας 23ης Σεπτεμβρίου, ἔγινεν ἀποδεκτὴ μὲ πρόσλεψιν νὰ συγκληθῇ μετά τὴν 5ην Ὁκτωβρίου ὅμα τῇ ἐπανόδῳ τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ.

Ὦς ἐκ τούτου νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ ὁ ἔντιμος συνάδελφος κ. Χριστοφίδης νὰ εἰσηγηθῶ διπῶς τὸ θέμα μὴ παραπεμφθῆ πρὸς Ἐργατικὴν Κοινωνούλευτικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην, δόποτε θὰ ὑπάρξῃ σχετικὴ καθυστέρησις διότι καὶ ὁ 'Υπουργὸς Ἐργασίας ἀποουσιάζει εἰς τὸ ἔξωτερικόν, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐργατικῆς Ἐπιτροπῆς θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ἔγκρισιν ἢ μὴ καὶ διαβίθασιν τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν Κυθέρην. Πέραν τούτου τὸ γεγονός διτὶ ταυτόχρονα θὰ συζητήται τὸ ἴδιον θέμα μὲ τοὺς ίδιους τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Κυθερητικῆς ἀφ' ἐνὸς εἰς τὴν Εργατικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν Μικτὴν Ἐργατικὴν Ἐπιτροπὴν πιθανὸν νὰ περιπλέξῃ τὸ θέμα εἰς τὰς διπλᾶς διαπραγματεύσεις καὶ διπωσδήποτε θὰ τὸ καθυστερήσῃ. Ὡς ἐκ τούτου εἰσηγοῦμαι διπῶς ἡ Βουλὴ, ἔχουσα ἡδη γνῶσιν τοῦ προθλήματος ἀλλὰ καὶ συναίσθησιν τῆς ἀδικίας ποὺ γίνεται εἰς τοὺς κυθερητικούς ἐργάτας,

τὴν μέχρι σήμερον δυσμενῆ πρός αὐτοὺς διάκρισιν, διαβίσαση διὰ τοῦ Προέδρου τῆς εἰς τὴν ἔξι 'Υπουργῶν Ἐπιτροπὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Σώματος ὅπως τύχουν οἱ κυβερνητικοὶ ἐργάται τῆς ιδίας μεταχειρίσεως μὲν ἐκεῖνην τῶν Δημοσίων 'Υπαλλήλων καὶ τῶν 'Ημικρατικῶν 'Οργανισμῶν εἰς τὸ θέμα τῆς παροχῆς 13ου μισθοῦ.

*Ἐπειδὴ ἀνεφέρθην εἰδικά καὶ εἰς τοὺς 'Ημικρατικοὺς 'Οργανισμοὺς διφείλω νὰ διασέσιωσα τὸ Σώμα διὰ καὶ οἱ τακτικοὶ ἐργάται τῶν 'Ημικρατικῶν 'Οργανισμῶν διὰ τῶν νέων συμβάσεων των, ποὺ ἔγιναν κατόπιν διαπραγματεύσεων, ἐπέτυχαν τὴν παροχὴν 13ου μισθοῦ, ἥτοι εἰς τὴν Ἀρχὴν Τηλεπικοινωνιῶν, τὴν Σ.Υ.Τ.Α., 4 ἑβδομάδων ἐπίδομα ἐπὶ τῶν θασικῶν ἡμερομισθίων καὶ εἰς τὴν Ἀρχὴν Ηλεκτρισμοῦ τριῶν ἑβδομάδων ἐπίδομα ἐπὶ τῶν θλικῶν ἀπολαθῶν ἐκάστης ἑβδομάδος, χρηματικῶς δηλαδὴ εἶναι περίπου τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τοὺς δύο δργανισμούς. Εἶναι δὲ γνωστὸν διὰ οἱ 'Ημικρατικοὶ 'Οργανισμοὶ ἀποτελοῦν τρόπον τινὰ ἀνεξαρτήτους Οἰκονομικοὺς 'Οργανισμούς, ἀλλὰ ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ των ἐγκρίνεται πάντοτε ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ πιστεύομεν διὰ καὶ εἰς τοὺς ἀμέσως ὑπὸ αὐτῆς ἐργοδοτουμένους πρέπει νὰ υἱοθετήσῃ τὴν ιδίαν πολιτικήν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

·Ο. κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Θὰ εἰμαι πολὺ σύντομος ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, πρῶτον διότι δ συνάδελφός μου τῆς Κοινοθουλευτικῆς 'Ομάδος τῆς Ἀριστερᾶς κ. Παπαϊωάννου ωμῇλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος προηγουμένως, καὶ, δεύτερον, διότι ὑπάρχουν ἥδη ἐπίσημοι πληροφορίαι διὰ κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις καὶ συζήτησεις ποὺ διεξάγονται μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων Συντεχνίων καὶ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν λεγομένην Μικτὴν Ἐργατικὴν Ἐπιτροπὴν ἐσημειώθη ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ κάποια πρόσδος. Πληροφοροῦμαι, κύριε Πρόεδρε, διὰ ἔγινεν ἥδη πρότασις ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία κατ' ἀρχὴν περιέχει ἀναγνώρισιν καὶ διὰ τοὺς Κυβερνητικοὺς ἐργάτας τοῦ δικαιώματος νὰ πληρώνωνται 13ον μισθόν.

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν θὰ ἥθελα εἰς τὸ παρόν στάδιον νὰ ἀναφερθῶ εἰς λεπτομερείας διότι αἱ διαπραγματεύσεις συνεχίζονται καὶ, ὅπως εἴπα, ἐσημειώθη ἀξιόλογος πρόσδος. 'Υπάρχει, δμῶς, ἐν σημείον, ἐν θέματα ἀρχῆς, ἐπὶ τοῦ ὅποιου νομίζω διὰ εἰναι χρήσιμον νὰ ἀκούσθῃ καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Σώματος αὐτοῦ καὶ νὰ ἀσκηθῇ μία καλῆς πίστεως ἐπίδρασις ἐπὶ τῶν ἀρμόδιων 'Υπουργῶν. Τὸ σημεῖον αὐτὸ τὸ ἔχει θίξει δ. κ. Χριστοφίδης, εἶναι δὲ τὸ ἔξῆς : Θὰ εἰναι ὁρθὸν ἡ λύσις τοῦ προβλήματος αὐτοῦ τῶν ἐργατῶν ποὺ ἀπασχολοῦνται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νὰ εἰναι δλιγάτερον εύνοική ἀπὸ τὴν λύσιν, ἡ ὁποία ἐδόθη διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ; "Έχω τὴν γνώμην διὰ μία τοιαύτη προσέγγισις τοῦ θέματος πρέπει νὰ ἀποφευχθῇ. 'Εκεὶ διου ὁ ἐργοδοτικὸς κόσμος ἀντίκρυσε κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν τὸ θέμα καὶ ἔδωσεν εἰς τοὺς ἐργάτας ἀντὶ τοῦ 13ος μισθοῦ ἐν χαμηλοτέρου ὄψους ἐπίδομα ἐπέδειξε, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἐν πνεύμα συντηρητικόν. 'Η Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ ἐπιδείξῃ παρόμοιον πνεύμα. 'Αντιθέτως, ἔχω τὴν γνώμην διὰ πρέπει νὰ δώσῃ τὸ παράδειγμα ίσοτίμου μεταχειρίσεως ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων.

*Ἐάν διὰ τοῦ 13ος μισθοῦ διδεται διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν πολὺ μεγάλων ἐπιπροσθέτων οἰκογενειακῶν δαπανῶν καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ ἐπιχείρημα ἐπὶ τοῦ ὅποιου τὸ αἰτημα ἐστηρίχθη καὶ ἐδικαιώθη, ἐάν λέγω, αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὅποιον διδεται δ. 13ος μισθός, ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι, πρῶτοι καὶ κατὰ κύριον λόγον, δικαιοῦνται αὐτὸ τὸ ἐπιπρόσθετον ποσὸν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν τῶν ἔορτῶν, εἶναι οἱ χαμηλῶς ἀμει-

Θόμενοι, οι ἔργαται. Καὶ δὲν εἶναι μυστικὸν ὅτι μεταξὺ τῶν πλέον χαμηλῶς ἀμειβομένων ἔργατῶν—αὐτὸς τὸ ἀνέλυσεν ὁ κ. Χριστοδούλιδης δι’ ἀριθμῶν—εἰς τὴν Κύπρον εἶναι οἱ Κυθερητικοὶ ἔργαται.

“Οσον ἀφορᾷ τὴν εἰσήγησιν διὰ παραπομπῆν τοῦ θέματος ἐνώπιον τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ Ἐργατικῶν θεμάτων νομίζω ὅτι εἶναι καλύτερον νὰ περιμένωμεν. ‘Ἐφ’ ὅσον, ὅπως εἴπα, διεξάγονται διαπραγματεύσεις, καὶ ἐφ’ ὅσον ἐστημειώθη πρόοδος, θά εἶναι προτιμότερον νὰ ἀφήσωμεν νὰ λειτουργῆσῃ ὁ θεσμὸς τῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων. Ἡ γνώμη τῆς Βουλῆς ἔξεφράσθη, ὑποθέτω, μὲ δσα ἡδη ἐλέχθησαν ἐπὶ τοῦ θέματος, μὲ τὴν συζήτησιν αὐτὴν καὶ πιστεύω ὅτι, κύριε Πρόεδρε, ἔαν, ὡς ἔγινεν εἰσήγησις, διαβιβάσετε αὐτὴν τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς πρὸς τοὺς ἀρμοδίους θά ἀσκήσῃ τὴν ἐπίδρασίν της, τὴν εύνοϊκήν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευταί. ‘Ομιλῶν ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1971, είχα, μεταξὺ ἄλλων, ἀναφέρει—ὅταν ἀνέφερα τὰς ἐπιφυλάξεις μου διὰ τὴν δρθότητα τῆς ἀποφάσεως τῆς Κυθερητικῆς 13ον μισθὸν εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους—τὴν ἀποψιν ὅτι πλὴν ὅλων τῶν ἄλλων λόγων ἡ ὑπὸ τῆς Κυθερητικῆς προϋπολογιζομένη δαπάνη διὰ τὴν υιοθέτησιν τοῦ θεσμοῦ τοῦ 13ου μισθοῦ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἦτο παραπλανητική καὶ παραπειστική. Καὶ είχα τότε τονίσει καὶ ὑποδείξει ὅτι ἔαν παρείχετο ὁ 13ος μισθὸς πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκ περισσοῦ ἔπειτε νὰ παραχωρηθῇ 13ος μισθὸς εἰς τοὺς Κυθερητικοὺς ἔργατας. Καὶ δηντας αὐτὴ ἡ πρόσλεψις ἐδικαιώθη διὰ τῆς ὡς ἀνεμένετο ὑποθέλησης αἰτήματος ἐκ μέρους τῶν Κυθερητικῶν ἔργατῶν διὰ τὴν χορηγήσιν εἰς αὐτοὺς τοῦ ίδιου εὑεργετήματος τὸ δποίον ἔχορηγήθη πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους. “Ἐχω τούλαχιστον δις ἔκφράσει τὰς ἀπόψεις μου ἐπὶ τοῦ ἀνεπιθυμήτου τῆς χορηγήσεως 13ου μισθοῦ εἰς οἰονδήποτε ἔργαζόμενον.

“Ἐχω τονίσει καὶ προηγουμένως, ὅτι ἀποτελεῖ ἔνα ἀναχρονιστικὸν θεσμὸν καὶ παρὰ τὰς περὶ τοῦ ἀντιθέτου διαθεσιώσεις ἀνθρώπων, οἱ δποίοι φέρονται ὡς ἐπαίσχοντες ἐπὶ τοῦ θέματος, προκαλῶ καὶ πάλιν οἰονδήποτε νὰ ὑποδείξῃ οἰανδήποτε χώραν, ἐκτὸς δύο εἰς τὰς δποίας ἔχει υιοθετηθῆν τοιοῦτος θεσμός. Παρὰ ταῦτα ἡ Κυθερητικής προχωρησε καὶ ἀντὶ νὰ δώσῃ ὡς ὕφειλε μισθολογικάς αὐξήσεις αἱ δποίαι δρθῶς θά ἀντικατόπτριζαν τὴν ἀμοιβὴν τοῦ ὑπαλλήλου διὰ τὴν προσφερομένην ἔργασίαν καὶ αἱ δποίαι μισθολογικαὶ αὐξήσεις θά ἥσαν συντάξιμοι, προετίμησε τὴν εὔκολον δόδον τῆς ρίψεως στάκτης εἰς τὰ μάτια τῶν ἔργαζομένων διὰ τῆς χορηγήσεως 13ου μισθοῦ, θεσμὸς δ δποίος, λέγω, εἶναι μεταπολεμικὸν εύρημα διὰ τὴν μὴ καταθολήν οὐσιαστικῶν μισθολογικῶν αὐξήσεων εἰς τοὺς ἔργαζομένους.

Καλῶς ἡ κακῶς ἔχει υιοθετηθῆν αὐτὸς τὸ αἴτημα. Καὶ ἐφ’ ὅσον ἔχει δοθῆ, κατ’ ἐμὲ κακῶς, εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἀντὶ μισθολογικῶν αὐξήσεων, 13ος μισθός, οὐδὲν ἐπιχείρημα δύναται νὰ εύσταθησῃ διὰ τὴν μὴ υιοθετησιν τῆς ίδιας ἀκριβῶς μεταχειρίσεως καὶ διὰ τοὺς Κυθερητικοὺς ἔργατας. Θά προχωρήσω καὶ ἔν θῆμα περισσότερον ἀπὸ αὐτὸς καὶ περισσότερον ἀπὸ δσα ἔχει ἀναφέρει δ ἀγαπητὸς συνάδελφος κ. Ζιαρτίδης, διὰ νὰ εἴπω ὅτι ἡ μεταχειρίσις τῆς δποίας πρέπει νὰ τύχουν οἱ Κυθερητικοὶ ἔργαται πρέπει νὰ εἶναι πλέον γεννατόδωρος ἀπὸ αὐτὴν τὴν δποίαν ἔχει υιοθετησει ἡ Κυθερητικής διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους. Καὶ ἔχηγούμαι, κ. Πρόεδρε.

‘Ἐὰν ὑπάρχῃ ἔστω καὶ μία δικαιολογία διὰ τὴν χορηγήσιν 13ου μισθοῦ, ἡ δποία δύναται λογικῶς νὰ προθληθῇ καὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς θιασώτας

— ἐλπίζω λόγω ἀγνοίας θιασώτας—τοῦ θεσμοῦ αὐτή εἶναι ὅτι τὸ πτωχὸν οἰκογένειακόν βαλάντιον πρέπει νὰ τύχῃ ἐνισχύσεως κατά τὸ τέλος τοῦ ἔτους ὅτε ἐκ παραδόσεως ὑπάρχουν περισσότερα ἔξοδα διὰ τὸν οἰκογενειακὸν προϋπολογισμόν.

‘Η χορήγησις 13ου μισθοῦ, δηλαδὴ ποσοστιαίας αὐξήσεως ἐπιφέρει αὐτὴν τὴν σοβαρὰν καὶ κραυγαλέαν ἀντινομίαν. Ἐκεῖνος δὲ ὁ διποῖς λαμβάνει χαμηλὸν μισθὸν πέρις τῶν 50 λιρῶν, καὶ δὲ ὁ διποῖς ἐκ παραδόσεως καὶ ἐξ ἀντικειμένου πρέπει νὰ θεωρῇ ὅτι ἔχει μεγαλύτερας ἀνάγκας κατά τὸ τέλος τοῦ ἔτους, διότι οἱ πτωχοὶ εἶναι ἔκεινοι ποὺ μίαν φοράν τοῦ ἔτους ἀγοράζουν ὑποδῆματα ἢ ἐνδύματα ἢ ἄλλα χρειώδη, λαμβάνει καὶ τὰ δλιγάτερα ἐκ τοῦ θεσμοῦ τούτου, ἐνῶ ἔκεινοι οἱ διποῖοι λαμβάνουν ὑψηλὸν μισθὸν £ 200 ἢ £ 300, παίρνουν καὶ £ 200 ἢ £ 300 εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου, ἔχοντες κατά τεκμήριον μικροτέραν ἀνάγκην ἀμοιβῆς.

‘Ἐάν ἐπομένως ἔπρεπε νὰ χορηγηθῇ οἰαδήποτε οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις διὰ τὰς προσθέτους ἐπιθεράπυνεις τῆς οἰκογενείας κατά τὸ τέλος τοῦ ἔτους, αὐτὴ ἔπρεπε, διὰ νὰ ἔχῃ ἵχνος ἔστω λογικῆς εὐσταθείας, νὰ εἶναι κλιμακωτή, καὶ οἱ λαμβάνοντες πολλὰ νὰ μὴν λάθουν τίποτε, οἱ λαμβάνοντες μετρίους μισθούς νὰ λάθουν ἔνα ποσοστὸν καὶ ἔκεινοι οἱ διποῖοι ἀμειβονται χαμηλὰ νὰ λάθουν περισσότερα καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν μηνιαῖον μισθὸν των. Καὶ ἀσφαλῶς μεταξὺ τῶν χαμηλῶν ἀμειθομένων, οἱ χαμηλότατα ἀμειθόμενοι εἶναι οἱ Κυθερητικοὶ ἐργάται εἰς τὴν δλην Κυθερητικὴν Ἱεραρχίαν, μεταξὺ δὲ δλοκλήρου τῆς ἐργατικῆς τάξεως τῆς Κύπρου, μὲ ἔξαιρεσιν ἴσως τὰς γυναῖκας ἐργατρίας καὶ τοὺς πωλητάς ἢ πωλητρίας εἰς τὰ καταστήματα, δὲν ὑπάρχει ἄλλη τάξις ἐργαζομένων εἰς τὴν Κύπρον ἢ διποία νὰ ἀμειθεται τόσον χαμηλὰ ὅσον οἱ Κυθερητικοὶ ἐργάται.

‘Η ἀποφίς μου εἶναι ὅτι ἡ Κυθέρινησις πρέπει νὰ λάθῃ ὅπ’ ὅψιν τὰ ἔξης δύο στοιχεῖα :

Πρῶτον, ὅτι οἱ Κυθερητικοὶ ἐργάται, ἀνταποκρινόμενοι εἰς ἔκκλησιν τῆς Κυθερήσεως δι’ αὐτοσυγκράτησιν τοῦ φαύλου κύκλου αὐξήσεως μισθῶν, τιμῶν καὶ ἡμερομισθῶν, ἐδέχθησαν ἀπὸ τοῦ 1968 νὰ ὑπογράψουν τετραετὴ σύμβασιν ἢ διποία τοὺς παρέχει γλίσχραν αὔξησιν πέντε μόνον μίλις δριαίως ἐτησίως. Συνεπῶς ἔπρεπε νὰ μὴν ἔκμεταλλευθῇ τὴν τότε ἐκδηλωθεῖσαν προθυμίαν τῶν Κυθερητικῶν ἐργατῶν νὰ δεσμευθοῦν ἐπὶ τετραετίαν καὶ νὰ ἀρνήται σήμερον τὴν ἰκανοποίησιν τῆς δικαιοτάτης ἀπαιτήσεώς των.

Καὶ, δεύτερον γεγονός τὸ διποίων δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται ποτὲ ἀπὸ κανένα, εἶναι ὅτι δταν ἔχρειάσθη νὰ κληθῇ ὁ Κυπριακὸς λαὸς νὰ συνεισφέρῃ ἐθελουσίως εἰς τὸ γνωστὸν Ταμείον Ἀρχεπισκόπου Μακαρίου τοῦ Γ’, καὶ παρὰ τὰς περὶ τοῦ ἀντιθέτου πασχυλάς διαθεσιώσεις τῆς ἐργοδοτικῆς τάξεως καὶ τῶν πλουσίων τοῦ τόπου, μόνον οἱ Κυθερητικοὶ ἐργάται εἰσέφεραν τὸ ποσόν τῶν £ 300.000 ἐπὶ συνόλου £ 380.000 εἰσπράξεων τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου.

‘Ἐάν ἐπομένως μέχρι σήμερον οἱ Κυθερητικοὶ ἐργάται ἔχουν ἐπιδείξει τόσην ἀνταπόκρισιν εἰς τὰς ἔκκλησεις τῆς Κυθερήσεως, δι’ αὐτοσυγκράτησιν, δὲν νομίζω ὅτι αὐτὴ ἡ στάσις των πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ σήμερον λόγον ἢ μέτρον τῆς ἐκδηλουμένης πρὸς τοὺς Κυθερητικοὺς ἐργάτας, διὰ νὰ μὴ χρησιμοποιήσω θαρυτέραν φράσιν, παραγνωρίσεως, ἀντὶ δικαίας καὶ ἴσης μεταχειρίσεως πρὸς τοὺς ἄλλους ἀμειθομένους ἢ μέρους τῆς Κυθερήσεως.

‘Αφοῦ ἔχω ἀναφέρει αὐτὰ ἐπὶ τῆς ούσιας τοῦ θέματος, θέλω νὰ συμφωνήσω μὲ τὴν διαδικαστικὴν εἰσήγησιν ἢ διποία ἥδη ἔγινεν ὅπο τοῦ κ. Ζιαρτίδη.

Νομίζω ὅτι δλῶν ἐπιθυμία μας εἶναι ἡ εὐόδωσις τοῦ αἰτήματος αὐτοῦ καὶ νομίζω δλῶν ἢ διαπίστωσις πρέπει νὰ εἶναι ὅτι εἰς τὸ παρόν στάδιον, τῶν μεταξὺ τῆς Κυθερήσεως καὶ τῶν συντεχνιῶν διαπραγματεύσεων, οἰαδήποτε παρέμβασις ἐκ μέρους ἐνὸς ἀναρμοδίου δργάνου, ὃς ἡ Βουλὴ, θὰ δυσχεράνῃ καὶ πιθανῶς νὰ περιπλέξῃ τὰς διαπραγματεύσεις παρὰ νὰ τὰς διηγήσῃ εἰς τὴν εὐόδωσίν των.

‘Ο ρόλος τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοιούτων θεμάτων, ἐὰν ὑπάρχῃ οὐσιαστικὸς λόγος, εἰναι ἀπλῶς νὰ προβάλῃ τὸ θέμα εἰς τὴν δημοσίαν ἐπικαιρότητα, νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὸ συνειδός τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων, καὶ πιστεύω ὅτι ἀρκούντως τοῦτο ἔχει ἐπιτευχθῆ ἡδη διὰ τῶν γενομένων ἐπὶ τοῦ θέματος συζητήσεων καὶ διὰ τῶν, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἐμπειριστατωμένων καὶ χρησίμων διμιλιῶν τῶν προλαλησάντων Βουλευτῶν.

Δέν πιστεύω ότι ή έξέτασις τοῦ θέματος εἰς τὴν Κοινωνίουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐργασίας πρόκειται νὰ προσφέρῃ διδήποτε πρόσθετον ἢ νὰ προσδώσῃ πρόσθετον φῶς εἰς τὴν διερεύνησιν τοῦ προβλήματος οὔτε εἰς τὰ δσα ἔχει ἀναλυτικῶς ἀναφέρει ὁ κ. Χριστοδουλίδης, ἀπὸ πλευρᾶς στοιχείων καὶ στατιστικῶν, ἢ νὰ διαφωτίσῃ τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς ἢ τὴν Κυβερνητικὴν πλευρὰν περισσότερον.

Πρόκειται περὶ ἑνὸς θέματος τὸ δποῖον, κατ' ἀρχήν, ως ἐδήλωσεν δ. κ. Ζιαρτίδης, ἔχει γίνει ἀποδεκτὸν καὶ παραμένει ἡ ἀπλῆ διαπραγμάτευσις τοῦ ὑψους τῆς ἐπιβαρύνσεως.

"Εχει ἐκφρασθή ή θέλησις τῆς Βουλῆς, ἔχουν ἐκφρασθή ἀπόψεις Βουλευτῶν καὶ νομίζω ὅτι πρέπει ή συζήτησις νὰ περαιωθῇ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Χαίρομαι διά τὴν εἰσήγησιν ἐπὶ ἔνδος γενικωτέρου θέματος τὴν ὅποιαν δὲ ξενιμος κ. Τάσος Παπαδόπουλος ἔκαμεν εἰς τὴν Βουλὴν.

· Από τῆς πρώτης συζήτησεως τοῦ πρώτου Προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν Βουλὴν είχον διαπιστώσει τὴν ἀδικίαν τῶν ποσοστιαίων αὐξήσεων εἴτε ἐπιδομάτων εἴτε ύπό τὴν μορφὴν τώρα τοῦ 13ου μισθοῦ εἴτε ύπό ἄλλην μορφὴν ἐπιδομάτων, μὲ τὸ ἴδιον ἀκριβῶς ἐπιχείρημα τὸ δοποῖον δ. κ. Παπαδόπουλος ἔξεφρασε, δηλαδὴ ὅτι ἡ ποσοστιαία αὔξησις ή τὰ ἐπιδόματα τὰ δοποῖα δίδονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μισθολογικῆς ἀμοιβῆς δὲν είναι δρθά, διότι, ὡς δρθῶς ἐτονίσθη καὶ ύπό τοῦ κ. Παπαδοπούλου σήμερον, κάμνουν τοὺς πλουσίους πλουσιωτέρους καὶ τοὺς πτωχούς πτωχοτέρους ἐν τῇ ούσίᾳ.

Ἐπομένως συμφωνῶ ὅτι εἰς τὰς μελλοντικάς σκέψεις τῆς Βουλῆς θὰ πρέπει νὰ προέχῃ αὐτὸ τὸ θέμα, διτὶ δταν καὶ ἐφ' ὅσον συζητοῦμεν μισθολογικάς ἀνακατατάξεις θὰ πρέπει νὰ προσπαθοῦμεν νὰ κάμνωμεν τὰς χαμηλάς μισθοδοτικάς κλίμακας ὑψηλοτέρας καὶ οὐχὶ νὰ δίδωμεν ποσοστιαίας αὐξήσεις.

“Οσον ἀφορᾷ τώρα τὸ εἰδικὸν θέμα, δταν ἐνεγράφη τὸ θέμα, Θεσσαλίως, δὲν εὑρίσκετο πρὸ τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἡτο δρθὸν καὶ ἐπιβεβλημένον διὰ τὴν Βουλὴν νὰ πιέσῃ οὕτως ὅστε νὰ ἀρχίσουν διαπραγματεύσεις μεταξὺ τῆς Κυ-
θερήσεως καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων ἔργατῶν διὰ τὴν δικαίαν ἐπίλυσιν αὐτοῦ θέματος.

Τώρα διεξάγονται ήδη συζητήσεις εἰς τὴν Μικτὴν Ἐπιτροπὴν. Ὁρθῶς ἐλέχθη
ὅτι εἶναι ἡ πρέπουσα διαδικασία καὶ δρθῶς ἐλέχθη ὅτι δὲν χρειάζεται ἡ συζή-
τησις εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, δεδομένου ὅτι ἀπὸ δλας τὰς πλευράς καὶ δμοφώνως
ἔξεφράσθη ἡ ἐπιθυμία τῆς Βουλῆς νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ δίκαιον αἴτημα τῶν
ἔργατῶν.

Ἐπομένως συμφωνῶ ὅτι θὰ είναι ἀρκετὸν αἱ ἀπόψεις τῆς Βουλῆς νὰ δια-
θιασθοῦν πρὸς τὴν Κυθέρην διὰ νὰ ἀποτελέσουν ἐν περιπλέον ἐπιχείρημα
εἰς χεῖρας τῶν διαπραγματευομένων ἔργατῶν καὶ νὰ θεωρήσωμεν ὅτι τὸ θέμα
κλείει εἰς αὐτὸ τὸ στάδιον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Εφ’ δօν δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι ὀμιληταὶ θεωρῶ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος ὡς λήξασαν καὶ θὰ διαβιθάσω πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐκφρασθεῖσαν ἀποψιν ἐν σχέσει μὲ τὸ θέμα.

Τὸ τρίτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ εἰναι «Τὸ θέμα τῆς παροχῆς προστασίας πρὸς τὰς Κυπριακάς βιομηχανίας καὶ ἡ ἐπ’ αὐτοῦ ἀκολουθουμένη Κυθερνητικὴ πολιτική». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Χατζηγρακλέους).

‘Εφ’ δօν ὁ ἔγγραφας τὸ θέμα Βουλευτῆς ἀπουσιάζει, ἐνῶ τὸ θέμα ἡτο ἔγγεραμμένον ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ ἐκλήθη νὰ ἀγορεύσῃ καὶ δὲν παρευρέθη, θὰ διαγραφῇ ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Οἱ ἔγγραφοντες θέματα Βουλευταί, ἐφ’ δօν εύρισκονται ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Δ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, δέον νὰ εύρισκωνται εἰς τὴν Βουλὴν οὕτως ὥστε τὰ θέματα τὰ δποῖα ἔγγραφονται νὰ συζητοῦνται.

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Συμφωνῶ καὶ ὑπερθεματίζω εἰς τὴν διαγραφὴν θεμάτων ἐάν οἱ ἔγγραφοντες αὐτὰ δὲν εἰναι παρόντες. Νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ὑποδείξω, ἐν τούτοις, ὅτι εἰς τὸ παρελθὸν ἔξεφράσθη ἡ ἀποψις καὶ, χωρὶς νὰ ληφθῇ ἐπισήμως ἀπόφασις, υἱοθετήσατε τὴν τακτικὴν ὅτι τὰ θέματα συζητοῦνται καὶ ἔξαντλῶνται κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἔγγραφῆς των πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐπομένου θέματος καὶ φοθοῦμαι ὅτι δ. κ. Χατζηγρακλέους, ὡς ἀποτέλεσμα τούτου, θὰ ἐπιζητήσῃ εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίαν νὰ ἐπαναγράψῃ τὸ θέμα. ‘Ἐὰν οἱ κύριοι Βουλευταί, οἱ δποῖοι τώρα συμφωνοῦν, καὶ ἔγω πρῶτος συμφωνῶ καὶ ὑπερθεματίζω, ἐπαναλαμβάνω, εἰς τὴν διαγραφὴν τοῦ θέματος, εἰναι διατεθειμένοι νὰ τηρήσουν τὴν ἴδιαν θέσιν, πιθανὸν νὰ προσφέρωμεν κάποιαν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Σῶμα αὐτό, τὸ δποῖον ὑποφέρει ἀπὸ πληθώραν ἔγγραφομένων ἄλλας οὐσιαστικῶς ἔγκαταλειπομένων θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Κώστας Χριστοδουλίδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐπειδὴ εἰναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ συμβαίνει νὰ ληφθῇ μία τέτοια ἀπόφασις, καὶ ιδιαίτερα λόγῳ τῆς προκεχωρημένης ὥρας, ἵσως δ. συνάδελφος κ. Χατζηγρακλέους νὰ ἀπουσιάζῃ—ἐνῶ ἡτο παρὼν εἰς τὴν Βουλὴν μέχρι πρὸ δλίγης ὥρας—διότι ἵσως νὰ ἀμφέβαλλε κατὰ πόσον ἡ συζητήσις τῶν ἄλλων θεμάτων θὰ παρετείνετο, ἡ μᾶλλον θὰ ἡτο θέσιος περὶ τῆς παρατάσεως τῆς συζητήσεως τῶν ἀλλων θεμάτων καὶ δι’ αὐτὸν τὸν λόγον νὰ μὴ παρευρίσκεται. Ὡς ἐκ τούτου πιστεύω ὅτι ἡ παραμονὴ τοῦ θέματος καὶ ἡ νύξις ἀπὸ μέρους σας ὅτι εἰς τὸ μέλλον θὰ διαγράφωνται θέματα δσάκις οἱ Βουλευταὶ δὲν παρευρίσκωνται, εἰς θέματα τὰ δποῖα ἐνέγραψαν, ἵσως νὰ ἀποτελέσῃ μίαν ἀρχήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Συμφωνῶ ὅτι ἀς ἀποτελέσῃ αὐτὸν μίαν προειδοποίησιν δεδομένου ὅτι εἰναι ἡ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν δποῖαν συμβαίνει. Ἐκτὸς ἐάν τὸ Μέλος, τὸ δποῖον ἔχει ἔγγραφει τὸ θέμα, δι’ ἔγγραφου, προηγουμένως, πρὸς τὸν Πρόεδρον ἐπιστολῆς, ἀναφέρει ὅτι διὰ τὸν α. ἡ β. δικαιολογημένον λόγον θὰ ἀπουσιάζῃ ἀπὸ τὴν Βουλὴν, συμφωνῶ μαζί σας ὅτι τὰ θέματα πρέπει νὰ διαγράφωνται.

Εις αύτήν τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν, δεδομένου ὅτι εἶναι ἡ πρώτη περίπτωσις, ἵσως ἡ προειδοποίησις νὰ εἶναι μία ἀρκετά σαφής κατάστασις οὕτως ὥστε νὰ μὴν ἐπαναληφθῇ αὐτὸ τὸ θέμα, ἀλλὰ δὲς ἀφήσωμεν τὸ θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ακριῶς ἔνας ἀπὸ τοὺς λόγους διὰ τοὺς δποίους θὰ ἔπρεπε νὰ διαγραφῇ τὸ θέμα εἶναι ὅτι ὁ ἔντιμος Βουλευτής εύρισκετο εἰς τὴν Βουλὴν ὅταν ἥρχισεν ἡ συζήτησις τῶν θεμάτων ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Δ καὶ ἐνῷ ἥρχισεν ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Δ, ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν Βουλὴν κατὰ τὸν χρόνον κατὰ τὸν δποίον ἀνεφέρθη τὸ θέμα του πρὸς συζήτησιν χωρὶς νὰ ἔχῃ δώσει οἰανδήποτε προκαταρκτικὴν ἔξηγησιν ὅτι δι’ οἰονδήποτε λόγον κωλύεται νὰ συνεχίσῃ νὰ παρευρίσκεται εἰς τὴν Βουλὴν.

Εἶμαι δμως ὑποχρεωμένος νὰ λάβω σοθαρῶς ὑπ’ ὅψιν τὸ γεγονός ὅτι αὐτὴ ἡ τακτικὴ ἡ μᾶλλον αὐτὴ ἡ αὐστηρότης δὲν ἐπεδείχθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου εἰς τὸ παρελθόν καὶ ἐπομένως εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν θὰ ἀφήσω τὸ θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

*Ἐπιθυμῶ νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλὴν ὅτι ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἔξης ἡ τακτικὴ θὰ εἶναι ὅτι τὰ θέματα τὰ δποῖα εύρισκονται εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ θὰ συζητοῦνται συνέχειαν τὸ ἔνα μετὰ τὸ ἄλλο καὶ, ἐπιπροσθέτως, ὅτι ἐάν ἡ συζήτησις ἐνὸς θέματος δὲν λήξῃ δὲν ἀποκλείεται νὰ δρίσω συνεδρίσιν τῆς Βουλῆς καὶ διὰ τὴν ἀμέσως ἐπομένην ἡμέραν πρὸς συνέχισιν τῆς συζήτησεως.

Διότι ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ὑπάρχει ἐπιθυμία Μελῶν νὰ ἔγγραψουν πληθώραν θεμάτων, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἐπιθυμία νὰ παρακολουθοῦν τὰς συζήτησεις τῶν θεμάτων τὰ δποῖα ἐνέγραψαν, ως ἀποδεικνύει καὶ ὁ μικρὸς ἀριθμὸς τῶν Βουλευτῶν ποὺ παρέμεινεν εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συζήτησεως τῶν θεμάτων εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ. Δηλαδὴ ἔγγραψουν τὰ θέματα, κάμνουν τὴν ἀγόρευσίν των καὶ φεύγουν ἀπὸ τὴν Βουλὴν διότι ἐκεῖνο τὸ δποῖον ἥθελαν νὰ ποῦν τὸ εἴπαν χωρὶς δμως ἐν τῇ ούσιᾳ νὰ παραμένουν διὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴν συζήτησιν καὶ νὰ ἐπεξηγήσουν τὰς ἀπόφεις των ἐπὶ τῆς διεξαγομένης συζήτησεως. Αὐτὸ δὲν εἶναι δρόνον κοινούσιον τὸ θέματα τῆς Βουλῆς καὶ δὲν θὰ ἀφήσω νὰ ἀποτελέσῃ προηγούμενον εἰς τὴν Κυπριακὴν Βουλὴν.

*Ἐπομένως ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἔξης ἡ συζήτησις τῶν θεμάτων εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ θὰ συνεχίζεται κανονικῶς καὶ οἰονδήποτε Μέλος τῆς Βουλῆς τὸ δποῖον ἐνέγραψε θέμα δὲν παρευρίσκεται, τὸ θέμα του αὐτομάτως θὰ διαγράφεται ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐκτὸς ἐάν προηγούμενως προειδοποιήσῃ ὅτι διὰ τὸν α ἡ β σοθαρὸν λόγον εἶναι ὀνάγκη νὰ ἀπουσιάζῃ ἀπὸ τὴν Βουλὴν.

Τὰ θέματα 3, 4, 5 καὶ 6 ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ θὰ παραμείνουν εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίσιν τῆς Βουλῆς, ἡ δποία δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

*Η ἡμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ως ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική 'Εργασία :

- (1) 'Ο περὶ τῆς Εύρωπαϊκῆς Συμβάσεως περὶ Ισοτιμίας τῶν Περιόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) 'Ο περὶ 'Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 9) τοῦ 1971.

- (4) 'Ο περὶ τῆς Συνθήκης διὰ τὴν Ἀπαγόρευσιν Τοποθετήσεως Πυρηνικῶν "Οπλών καὶ Ἐτέρων" Οπλών Μαζικῆς Καταστροφῆς ἐπὶ τοῦ Βυθοῦ τῆς Θαλάσσης καὶ τῶν Ὡκεανῶν ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ Ὑπεδάφους τούτων (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) 'Ο περὶ Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγῶν (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) 'Ο περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ συνεργασίας εἰς τὸν τομέα τοῦ Τουρισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυθερνήσεως τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κυθερνήσεως τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Βουλγαρίας (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (7) 'Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Εἰδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (8) 'Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (9) 'Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (10) 'Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 11) τοῦ 1971.
- (11) Οἱ περὶ τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς (Εὐθύνη δι' Ὑλικὰ καὶ Διαδικασία) Κανονισμοὶ τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Ἡ κατάστασις τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).
- (2) «Τὸ θέμα τῆς παροχῆς προστασίας πρὸς τὰς Κυπριακὰς Βιομηχανίας καὶ ἡ ἐπ' αὐτῷ ἀκόλουθουμένη Κυθερνήτικὴ πολιτική». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Η. Χατζηραπλέους).
- (3) «Ἡ καταπίεσις τῶν Κούρδων τῆς Τουρκίας ὑπὸ τῶν Τούρκων, θέμα ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών).
- (4) «Ο ὄδατοφράκτης Ὄρμήδειας». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).
- (5) «Ἡ ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ ἡ καθυστέρησις κατασκευῆς τῆς δόικης ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).

Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε.

Λυποῦμαι διότι εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ὑπάρχουν θέματα τὰ ὅποια ἐνέγραψα ἐγώ. Θά διαθεσαιώσω τὰ ἔντιμα Μέλη ὅτι εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν διὰ συντόμου ἀγορεύσεως τὰ πλεῖστα τούτων θά ἔχουν ἔξαντληθῆ. Δι' αὐτό, λέγω τοῦτο ὡς

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὰ θέματα ἡ ἡ Βουλή ;

(Γέλωτες)

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Τούτο λέγω ώς προοίμιον διά νὰ προκαταλάβω τὴν συμπάθειαν δλων και νὰ παρακαλέσω τὴν ἑγγραφήν ἐνὸς νέου θέματος «Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγειας» τὴν ὅποιαν θεωρῶ ώς ἐν τῶν σοθαρωτέρων θεμάτων τὰ ὅποια ἔχει ἀντικρύσει και ἡ παροῦσα ἀλλὰ και ἡ παρελθόνσα Βουλὴ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας. Εἶναι θέμα τεράστιον, τὸ ὅποιον πρέπει νὰ ἀντικρύσουν δλοι οἱ Βουλευταί. Ἡ ἐπιστολὴ ἀπηγούμενη πρὸς ἔμε ἀλλά, ἀπευθύνεται οὐσιαστικά πρὸς ἔνα ἔκαστον και τῶν ὑπολοίπων Βουλευτῶν. Εἶναι θέμα ἡ Βουλὴ νὰ διαφυλάξῃ τοὺς δημοκρατικούς τῆς θεσμούς. Εἶναι θέμα νὰ διαφυλάξῃ ἡ ίδια τὴν εὐσυνείδητον, τὴν ἐντιμον ἐργασίαν τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ κάμνῃ ἔνας Βουλευτής διά νὰ ἀνταποκριθῇ πρὸς τὴν λαϊκὴν θέλησιν, ἡ ὅποια τὸν ἔστειλεν ἐδῶ.

Διά τούτο παρακαλῶ ὅπως τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ εἰσήγησίς μου διά τὴν ἑγγραφήν τοῦ θέματος τούτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖον εἶναι τὸ θέμα;

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

«Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγειας».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγειας» δὲν μπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ θέμα ἑγγραφῆς.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Νὰ συμπληρωθῇ «..... και τὰ δημοκρατικὰ θέσμια τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Λυπόμαται ἀλλά και πάλιν δὲν μπορῶ νὰ ἑγγράψω θέμα «τὰ δημοκρατικὰ θέσμια» διότι εἶναι εὐρύτατον τὸ θέμα. Νὰ γίνῃ πλέον συγκεκριμένη πρότασις ώς πρὸς τὸ θέμα ποὺ θὰ ἑγγραφῇ.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

«Τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγειας» διότι θάσει τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ θά

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς» δὲν μπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ θέμα τὸ ὅποιον νὰ συζητήσῃ ἡ Βουλὴ.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Προτείνω ὅπως ἡ Βουλὴ συζητήσῃ «Τὰ δικαιώματα τῶν Βουλευτῶν δοσον ἀφορᾶ τὴν ἀναζήτησιν στοιχείων ἡ τὴν ἔρευναν μέσω Κυθερητικῶν Τμημάτων».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αὕτο εἶναι θέμα τὸ ὅποιον μπορεῖ νὰ ἑγγραφῇ.

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Βεβαίως τὸ θέμα τοῦ κ. Λυσσαρίδη δὲν ἔγειρεται ἀπὸ Ἑρώτησιν καὶ χρήζει ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Εἶναι ὅντας σοθαρὸν θέμα, εύρυτατον καὶ σημαντικόν καὶ χαίρομαι διότι, τούλαχιστον, ἐγλύτωσεν ἡ Βουλὴ ἀπὸ τὸν κόλαφον τῆς συζητήσεως ἐνὸς τοιούτου σοθαροῦ θέματος ἐπὶ προσωπικῆς ἀντιδικίας, ὡς ἔξειλίχθη, μεταξὺ τοῦ κ. Χριστοφίδη καὶ τοῦ κ. Γλυκύ.

Δὲν θὰ είχα ἔνστασιν διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος, ὡς τοῦτο διετυπώθη ὑπὸ τοῦ κ. Λυσσαρίδη, διότι καὶ κρίσιμον εἶναι καὶ οὐσιώδες. Εἰσηγούμαι, δύμως, ὅτι μία συζήτησις ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς κοινοθουλευτικῆς συζητήσεως δὲν θὰ ἥτο καὶ πολὺ χρήσιμος ἐάν δὲν προηγεῖτο κάποια ἀναφορά τοῦ θέματος εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἵσως Νομικῶν, τὰ μέλη τῆς ὅποιας θὰ μποροῦσαν νὰ μᾶς διαφωτίσουν, τούς μὴ ἔχοντας τὴν εὐρύτητα πείρας καὶ γνώσεως ἐπὶ τῶν κοινοθουλευτικῶν θεσμῶν, ἐπὶ τῶν θεσμῶν ἄλλων χωρῶν, ἢ ἐπὶ τῆς πραγματικῆς νομικῆς θέσεως τῆς ιδιότητος τοῦ Βουλευτοῦ ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ κυπριακοῦ πολιτεύματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης,

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Οὖδεμίαν ἔνστασιν ἔχω ἐπ’ αὐτοῦ. Περαιτέρω θὰ ἥθελα νὰ τονίσω ὅτι, τούλαχιστον προσωπικῶν, νομίζω ὅτι θὰ ἥτο προτιμότερον αὐτὴ ἡ συζήτησις νὰ μὴ διεξαχθῇ ἐδῶ, εἰς τὴν ἀνοικτὴν αίθουσαν τῆς Βουλῆς, διότι ἐφ’ ὅσον δὲν πρόκειται περὶ τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ θέματος ἀλλὰ περὶ τῆς ἔξευρέσεως καὶ τῆς κωδικοποίησεως τῶν δικαιωμάτων, ἵσως θὰ ἥτο δρθότερον, διότι αὐτὸ διαποτελεῖ μᾶλλον ἐν θέματι ἐσωτερικὸν τῆς Βουλῆς κατά πόσον θὰ ἥτο δυνατόν καὶ μετὰ τὴν Ἔκθεσιν τῆς Νομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Βουλὴ, εἰς εἰδικὴν συνεδρίασιν, «οἰκογενειακήν», νὰ συζητήσῃ αὐτὸ τὸ θέμα δεδομένου ὅτι πρόκειται περὶ καθορισμοῦ ὀρισμένων δικαιωμάτων τῆς. Ἐάν βεβαίως προκύπτῃ ἀργότερον θέμα, ἐκ τῆς συζητήσεως ἢ ὅποια θὰ διεξαχθῇ, ὅτι εἶναι πλέον ἀνάγκη νὰ διεξαχθῇ ἀνοικτὴ συζήτησις οὐδεμίαν περὶ τούτου ἔνστασιν ἔχω. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι πρόκειται περὶ ἐνὸς εἰδικοῦ θέματος τὸ διποῖνον οὐσιαστικῶς θὰ ἥδυνατο νὰ λυθῇ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι τὸ θέμα, ὡς ἐπροτάθη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Λυσσαρίδη, εἶναι γενικὸν θέμα. Μπορεῖ νὰ τεθῇ εἰς τὴν ἡμερήσιαν διάταξιν καὶ οὐδεὶς Βουλευτὴς θὰ ἔχῃ σίανδήποτε, φαντάζομαι, ἀντίρρησιν, οὕτως ὡστε νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ διεξαχθῇ οἰσαδήποτε ψηφοφορία. Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ἀπαντεῖς συμφωνοῦν καὶ ἡ διατύπωσις τοῦ θέματος θὰ εἶναι : «Τὰ δικαιώματα τοῦ Βουλευτοῦ διποῖς περισυλλέγη στοιχεῖα ἀπὸ Κυβερνητικὰ Τμῆματα». Αὐτὸ θὰ εἶναι.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

«..... καὶ διεξάγει ἐρεύνας».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«... καὶ διεξάγει ἑρεύνας». Αὐτὸς θὰ είναι ὁ τίτλος τοῦ θέματος. Συμφωνῶ πληρέστατα μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Τάσου Παπαδοπούλου ὅτι διὰ νὰ είναι ἐποικοδομητικὴ ἡ συζήτησις πρέπει νὰ ἀνατεθῇ εἰς κάποιαν Ἐπιτροπήν, καὶ ἡ καταλληλοτέρα, διότι τὸ θέμα είναι καὶ νομικόν, θὰ ἦτο ἡ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν, νὰ κάμῃ μίαν προεργασίαν καὶ νὰ ἀναφέρῃ τὶ ισχύει εἰς ἄλλα Κοινοθύλια. Θά ἥμην εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ ἔχω κάμει μίαν προκαταρκτικὴν ἑρευναν ἐπὶ τοῦ θέματος, νὰ δώσω οἰασδήποτε πληροφορίας δὸν ἀφορᾶ τὸ τὶ ισχύει εἰς ἄλλα κράτη, ὡς ἐπίσης καὶ νὰ θέσω εἰς τὴν διάθεσίν της τὰ συγγράμματα τὰ δοποῖα ὑπάρχουν εἰς τὸ Γραφεῖον μου, δὸν ἀφορᾶ Κανονισμοὺς Βουλῶν καὶ οὕτω καθ' ἔχης. Μετὰ ἀπὸ τὴν "Ἐκθεσιν αὐτῆς τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὸ πρῶτον στάδιον θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ μία συνεδρίασις δὲν τῶν Βουλευτῶν εἰς τὴν δοποῖαν νὰ γίνη ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων καὶ ἐὰν προκύψῃ ἀνάγκη, τότε νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα δημοσίως εἰς τὴν Βουλήν. Ἐάν δὲν συμφωνοῦν μὲ τὴν προαναφερθεῖσαν διαδικασίαν θὰ ἔγγράψω τὸ θέμα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ διὰ τῆς ἐγγραφῆς παραπέμπεται ταυτοχρόνως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν πρὸς ἑρευναν.

"Ο. κ. Χριστοδούλης :

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ζήτημα διαδικασίας. Συγγνώμην διὰ τὴν παρέμβασιν, ἀλλὰ νομίζω ὅτι είναι ἀσυμβίθαστα τὰ δύο αὐτά πράγματα : Ἐνεγράφη θέμα διὰ νὰ συζητηθῇ ἐντὸς τῆς Βουλῆς καὶ προτοῦ συζητηθῆ παραπέμπεται εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπὴν. "Ἡν δὲν πρέπει νὰ ἐγγραφῇ ὡς θέμα πρὸς συζητησιν ἐντὸς τῆς Βουλῆς, καὶ συμφωνοῦμεν σήμερα νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην καὶ ὑποσθολὴν Ἐκθέσεως, καὶ συζητησιν ἐν συνεχείᾳ εἰς κλειστὴν συνεδρίασιν τοῦ Σώματος, καὶ ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βουλήν, ἢ τὸ συζητοῦμεν ἔξ ἀρχῆς, διότι ἐὰν ἐγγραφῇ πρὸς συζητησιν τότε ἔχω τὸ δικαιώματος—χωρὶς νὰ τὸ ἔξασκησω δηλαδή—νὰ ἔλθω νὰ ζητήσω συζητησιν κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Οχι, ἐφ" δὸν παραπέμπεται. Δὲν μπορεῖ νὰ παραπεμφθῇ διδήποτε εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν χωρὶς νὰ είναι ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐκτὸς ἐάν

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

"Ἐλήφθη ἀπόφασις τώρα. Δὲν είναι ἀνάγκη νὰ είναι ἐγγεγραμμένον διὰ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἐφ" δὸν ἔγινε πρότασις περὶ ἐγγραφῆς τοῦ θέματος. "Ἔγινε κατόπιν συμπληρωματικῆς προτάσεως ὅτι τὸ θέμα θὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἑρευναν. Καὶ ἔγινε ἄλλη πρότασις ὅπως τὸ θέμα μὴ συζητηθῇ εἰς τὴν Βουλήν ἀλλὰ τὸ πόρισμα τῆς Ἐπιτροπῆς ἔξετασθῇ εἰς κλειστὴν συνεδρίασιν.

"Ἐπομένως ὑπάρχει θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ πρέπει νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Δὲν θέλω νὰ παρεξηγηθῶ. Συμφωνῶ τόσον μὲ τὸ θέμα δὸν καὶ μὲ τὴν διαδικασίαν, ἡ δοποῖα θὰ ἐπακολουθήσῃ. Δὲν συμφωνῶ μάρον εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ θέματος εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Η έπομένη συνεδρίασις τής Βουλής δρίζεται διά την προσεχή Πέμπτην, τήν 4ην ἀπογευματινήν ώραν.

Κηρύσσω τήν λήξιν τῆς ἑργασίας τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως : 9.05 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδόπουλος Τάσος
Ζαμπάς Γεώργιος	Παπαϊωάννου Ἐζέκιας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποσκώτης Σταῦρος
Κληρίδης Ξάνθος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κόσιης Νίκος	Σαββίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαμψών Νίκος
Λυσσαρίδης Βάσος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαλλιώτης Γεώργιος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηιωάννου Ἀνδρέας
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηκακοῦ Κώστας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χριστοδούλιδης Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοφίδης Χριστόφορος
Παπαδημητρίου Κυριάκος	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις (Τὸ πρόβλημα τῆς ρυπάνσεως τῆς θαλάσσης εἰς Λεμεσὸν—Ἡ περαιτέρω βελτίωσις τῆς νέας δόοῦ λευκωσίας - Ἀμμοχώστου—Αἱ τιμαὶ τῶν Κυπριακῶν σταφυλῶν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἀγοράν).
- (2) Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ἑγγραφῆς τῶν Κατοίκων (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (3) Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμου ('Αρ. 10) τοῦ 1971, ἡ ἐπ' αὐτοῦ διεξαχθεῖσα συζήτησις (Κ. Παπαδημητρίου, Μ. Σαββίδης, Πρόεδρος, Η. Χατζηρακλέους, Η. Νικολαΐδης, Α. Ζιαρτίδης, Π. Δημητρίου, Τ. Παπαδόπουλος, Ε. Παπαϊωάννου, Β. Λυσσαρίδης) καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (4) Ἐκθεσις ἐπὶ τῶν περὶ Προμηθείας Ἀντιθιστικῶν διὰ Γεωργικούς Σκοπούς (Τροποποιητικῶν) Κανονισμῶν τοῦ 1971 καὶ ἔγκρισις αὐτῶν.
- (5) Ψήφισις τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 15) τοῦ 1971.
- (6) Συζήτησις (Κ. Παπαδημητρίου, Ν. Σαμψών, Πρόεδρος) περὶ τῆς πρωθήσεως πρὸς ψήφισιν τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 9) τοῦ 1971.
- (7) Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἑγγράφων.

- (8) Συνέχισις τῆς συζητήσεως (Χρ. Χριστοφίδης, Φ. Παρασκευαΐδης, Β. Λυσσαρίδης, Ν. Μαυρονικόλας, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Ζιαρτίδης), Πρόεδρος, Ξ. Ξενόπουλος, Α. Σωτηριάδης) ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν 'Ιατρικῶν 'Υπηρεσιῶν.
- (9) Συνέχισις καὶ λῆξις τῆς συζητήσεως (Κ. Χριστοδούλης, Α. Ζιαρτίδης, Τ. Παπαδόπουλος, Β. Λυσσαρίδης) ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς παροχῆς δεκάτου τρίτου μισθοῦ πρὸς τοὺς κυθερητικούς ἐργάτας.
- (10) Ἐγγραφὴ πρὸς συζήτησιν τοῦ θέματος «Τὰ δικαιώματα τοῦ Βουλευτοῦ δῆπος περισυλλέγη στοιχεῖα ὅποι κυθερητικά τμῆματα καὶ διεξάγῃ ἔρευνας» ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Β. Λυσσαρίδη.

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ ΙΙ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 14ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1971

(Δραματίδης 431 μ.)

(Άρ. 4)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κεράσου πτ̄. Μερίν τῆς Δρυκοίας τῆς Αιγαίνης αἰτήσ.

Παρακαλοῦνται οι Ενιμοί κύροι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ὅτι διατηρεῖται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

«Έχουμε σπουδαία, έπειτα κ. Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρότον θέματα ἔστι τῆς Δημοτοίσας Διαπόλεμου εἶναι ἡ ανιγνωσκού ἀριστήση τοῦ διπλωμάτου.

Παρακαλοῦνται οι Ενιμοί κύροι Γραμματεῖς νὰ προβοῦν εἰς τὴν απόγνωση τραπέζας καὶ σπουδήσων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησης: ὁπόδηποτε Σῆμα Αδύσιατου 1971, όποιοδηποτεῖς ὅποιο τῶν Επίδημων Βουλευτών παραπομπής Αποκοινωνίας καὶ Αποκοινωνίας Παναγιώντος ἀπομένει καὶ θεμέλια Ημερήσιας Διαπόλεμης καὶ ἀριστεροῖς την Σῆμα Αδύσιατου 1971.

«Τὸ θέμα τῆς διδασκαλίας κατατάσσεται, φ. Έχει σήμερον, πάστελει πεδινούτατον προβλήματα τόσον μεγάλα τοῦ θεμέλιου πολέμου καὶ δύο γένη πολεμίων, τοῦ κομιστήραν μαρ.

Δι' αὐτοῦ καὶ πρατέομεν τὸν δραμάτιον 'Υπερηγόν την ελληνοφαρήση την Βουλευτῶν 'Αντιπροσώπων :

(α) 'Εάγε ἡ Δημοτία Μεσονήσου τοῦ 'Υπερηγούν του ἔχει προβεῖ εἰς τὴν διαπομπή μελλούση διάσημη παραπομπή την παραπομπή τοῦ αὐτέρου παραπομπούς δοκιμώσεων της θέματος : **Τιμὴ 50 Μίλς**

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 14ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα ἐνάρδεως 4.31 μ.μ.)

(“Αρ. 4)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἑργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐχομεν ἀπαρτίαν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 27ην Αὐγούστου 1971, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερείας Λευκωσίας καὶ Λεμεσοῦ κ.κ. Παναγιώτη Δημητρίου καὶ Ἀνδρέα Νεοκλέους, ἀντιστοίχως, καὶ ληφθεῖσα τὴν 27ην Αὐγούστου 1971.

«Τὸ θέμα τῆς διδασκαλικῆς κατοικίας, ώς ἔχει σήμερον, ἀποτελεῖ σοθαρώτατον πρόβλημα τόσον διὰ τὸν διδασκαλικὸν κόσμον ὃσον καὶ διὰ τὰς περισσότερας τῶν κοινοτήτων μας.

Δι’ αὐτὸν καὶ ἐρωτῶμεν τὸν ἀρμόδιον ‘Υπουργὸν ἵνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων :

(α) Ἐάν ἡ ἀρμόδια ὑπηρεσία τοῦ ‘Υπουργείου του ἔχη προσθῆ εἰς οἰανδήποτε μελέτην διὰ τὴν υἱοθέτησιν καλυτέρου συστήματος ἀντιμετώπισεως τοῦ θέματος τῆς διδασκαλικῆς κατοικίας καὶ ἐάν ναὶ ποία τὰ πορίσματα αὐτῆς καὶ πότε ταῦτα θὰ ἐφαρμοσθοῦν.

(β) 'Εάν προτίθεται νά συνδράμη καὶ κατὰ ποῖον ούσιαστικὸν καὶ ἵκανοποιητικὸν τρόπον τὰς κοινότητάς μας εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προθλήματος τῆς ἔξευρέσεως καὶ ἐνοικιάσεως καταλλήλου διδασκαλικῆς κατοικίας εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν διποίαν οὐδεμίᾳ μελέτη ἔχει διεξαχθῆ ἢ οὐδεμίᾳ εἰσήγησις περὶ ἀλλαγῆς τοῦ διου συστήματος ὑπάρχει».

'Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 8ην Ὁκτωβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 27ην Αὔγουστου 1971 ὑπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερείας Λευκωσίας καὶ Λεμεσοῦ κ.κ. Παναγιώτη Δημητρίου καὶ Ἀνδρέα Νεοκλέους, ἀντιστοίχως.

«Ἐχει ἡδη γίνει προκαταρκτικὴ ἔργασία ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα τῶν διδασκαλικῶν κατοικιῶν, τὸ διποίον μελετᾶται νῦν ἐν συσχετισμῷ πρὸς ἔκκρεμοῦν αἴτημα τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ὀργανώσεων διὰ τὴν καταθόλην ἐπιδόματος ἐνοικίου. Καταθάλλεται προσπάθεια πρὸς προώθησιν τῆς μελέτης τῶν θεμάτων τούτων ἵνα ληφθῇ σχετικὴ ἀπόφασις τὸ ταχύτερον δυνατόν.

·Ἐκ τῆς ληφθησομένης ἀποφάσεως θὰ ἔξαρτηθοῦν οἰδηπότε μελλοντικά μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ προθλήματος τῶν διδασκαλικῶν κατοικιῶν».

'Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 27ην Αὔγουστου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 27ην Αὔγουστου 1971.

«Εἰς πολλὰς ἐκ τῶν μεγάλων κυρίων κοινοτήτων μας ἡ Ἰδρυσις καὶ ἡ λειτουργίας νηπιαγωγείων ἀποτελεῖ οὐχί μόνον στοιχειώδες μέτρον κοινωνικῆς προνοίας ἀλλὰ καὶ ἐπιτακτικὴν οἰκονομικὴν, βιοτικὴν καὶ πολιτιστικὴν ἀνάγκην.

·Ἐν δψει τούτου ἔρωτῷ τὸν ἀρμόδιον 'Υπουργὸν ἵνα μὲ πληροφορήσῃ ἐάν ύφισταται οἰδηπότε κυθερητικὸν σχέδιον διὰ τὴν Ἰδρυσιν καὶ λειτουργίαν νηπιαγωγείων εἰς τὰς μεγάλας τούλαχιστον κοινότητάς μας καὶ ἐάν δχι διατέ»;

'Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 8ην Ὁκτωβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 27ην Αὔγουστου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

1. Τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας πιστεύει εἰς τὴν μεγάλην παιδευτικὴν ἀξίαν τῶν νηπιαγωγείων καὶ τὴν ἀναγκαιότητα τούτων ἀπὸ κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀπόφεως.

2. Σχέδια δι' ἐπέκτασιν τοῦ θεσμοῦ τῶν νηπιαγωγείων τόσον εἰς τὰς ἀστικάς δόσους καὶ εἰς τὰς ἀγροτικὰς περιοχάς περιλαμβάνονται εἰς τὰς ἐντὸς τοῦ Γ' Πενταετοῦ Προγράμματος 'Αναπτύξεως εἰσηγήσεις τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας.

3. Πρέπει, ἐν τούτοις, νά τονισθῇ δτι αἱ οἰκονομικαὶ εὐθύναι τοῦ διου κυθερητικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος δὲν ἐπιτρέπουν ἐπὶ τοῦ παρόντος μεγάλα περιθώρια ἀναπτύξεως εἰς τὸν τομέα τῆς δημοσίας προ-δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὡς ἐκ τούτου μεγάλα περιθώρια διὰ τὴν ἴδιωτικὴν πρωτοβουλίαν θὰ ἔξακολουθήσουν νά ὑφίστανται εἰς τὸν τομέα τούτον ἐπὶ μακρὸν χρόνον».

'Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30ην Σεπτεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Ἡρακλῆ Χατζηρακλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 30ην Σεπτεμβρίου 1971.

Μὲ σχετικὴν δδειαν τῆς Κυθερητικῆς οὐρανού εἰς τὴν νῆσον πέραν τῶν 30 'Ιδιωτικῶν Ἐκπαιδευτηρίων μὲ ἀποτέλεσμα 13 περίπου χιλιάδες μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι νά φοιτοῦν εἰς αὐτά.

· Από προσφάτους έπισκεψείς μου είς μερικά έξ αύτῶν διεπίστωσα ότι ούδεμία Κυθερητική θοήθεια, οίκονομική καὶ πνευματική, παρέχεται εἰς αὐτά, μὲ ἀποτέλεσμα 13 χιλ. παιδιά νὰ μὴ λαμβάνουν οἰσανδήποτε θοήθειαν ἐκ τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

· Ως ἐκ τούτου παρακαλῶ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον Παιδείας νὰ μὲ πληροφορήσῃ τὰ κάτωθι:

1ον. Ποία ἡ πολιτική τῆς Κυθερητικῆς ξεναντί τῶν 'Ιδιωτικῶν 'Εκπαιδευτηρίων, καὶ ποίαν σημασίαν ἀποδίδει εἰς αὐτά;

2ον. 'Εάν ἐλέγχεται ἡ ἔκπαιδευτική ἐργασία τῶν 'Ιδιωτικῶν 'Εκπαιδευτηρίων καὶ, ἐάν ὅχι, διατί;

3ον. Είναι εἰς γνῶσιν τοῦ 'Υπουργείου ότι ἡ 'Ἐπιτροπὴ Δημοσίας 'Εκπαιδεύσεως διορίζει καθηγητὰς εἰς Δημόσια 'Εκπαιδευτήρια ἐνώ ἔχουν συμβόλαια μὲ 'Ιδιωτικὰ 'Εκπαιδευτήρια, καὶ ἐάν ναι διατί ἐπιτρέπει τὴν πολιτικὴν αὐτὴν ἡ δποία δημιουργεῖ δυσκολίας καὶ ἀναστάτωσιν εἰς τὰ 'Ιδιωτικὰ 'Εκπαιδευτήρια;

· Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 8ην 'Οκτωβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἔρωτησιν ύποβληθείσαν τὴν 30ην Σεπτεμβρίου 1971 ύπό τοῦ έιτιμου Βουλευτοῦ περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. 'Ηρακλῆ Χατζηρακλέους.

· 1. Τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας πιστεύει ότι ἡ Ιδιωτικὴ ἔκπαιδευσις ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τοῦ δημοσίου ἔκπαιδευτικοῦ συστήματος.

· 2. 'Ο ἐντὸς τοῦ παρόντος ἔτους ψηφισθεὶς ύπό τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων Νόμος περὶ 'Ιδιωτικῶν Σχολείων ('Αρ. 5 τοῦ 1971) διευκρινίζει πλήρως τὰς εὐθύνας τοῦ 'Υπουργείου διὰ τὸν ἐλεγχὸν τῆς ἐν αὐτοῖς ἐπιτελουμένης ἐργασίας. 'Ελεγχὸς τῆς ἐργασίας τῶν Ιδιωτικῶν σχολείων ἐγένετο κατὰ τὸ παρελθόν, συστηματικῶς δὲ ἐπιθεώρησις τῶν ἐν λόγῳ σχολείων προγραμμάτιζεται ἀπὸ τοῦ παρόντος σχολικοῦ ἔτους.

· 3. 'Εφ' δοσοὶ ύπάρχει αἰτησις ἐκ μέρους τῶν καθηγητῶν διὰ διορισμὸν καὶ ύπάρχει κενὴ θέσις καὶ εἶναι ἡ σειρὰ τοῦ αἰτητοῦ νὰ διορισθῇ ἡ 'Ἐπιτροπὴ 'Εκπαιδευτικῆς 'Υπηρεσίας είναι ύποχρεωμένη νὰ προσφέρῃ διορισμὸν εἰς αὐτόν, καὶ ἐάν ὁ καθηγητὴς τὸν ἀποδεχθῇ τὸν διορίζει. 'Η Ιδιωτικὴ σχολὴ κατὰ τὴν πρόσληψιν καθηγητοῦ δύναται νὰ ἀδιώσῃ παρ' αὐτοῦ δύος οὕτος ἀποστείλῃ εἰς τὴν 'Ἐπιτροπὴν 'Εκπαιδευτικῆς 'Υπηρεσίας ἐπιστολὴν δι' ἥς νὰ ζητῇ παρ' αὐτῆς δύος μὴ λάθῃ ύπ' ὅφιν τὴν αἴτησίν του διὰ διορισμὸν κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμβολαίου του μετά τῆς σχολῆς.

· Η ἀνάγνωσις ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Ἐργασία.

Τὸ 11ον θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως, «Οἱ περὶ τῆς 'Εθνικῆς Φρουρᾶς (Εύθυνη δι' 'Υλικὰ καὶ Διαδικασία) Κανονισμοὶ τοῦ 1971, ἀπεσύρθη ύπό τοῦ ἀρμόδιου 'Υπουργείου. Εἰς ἐπιστολὴν τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν, ήμερημηνίας 12ης 'Οκτωβρίου 1971, ἡ δποία ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ἀναφέρονται τὰ ἀκόλουθα:

«Ἐνετάλην δύος ἀναφερθῶ εἰς τοὺς περὶ τῆς 'Εθνικῆς Φρουρᾶς (Εύθυνη δι' 'Υλικὰ καὶ Διαδικασία) Κανονισμοὺς τοῦ 1971, οἵτινες κατετέθησαν ύπό τοῦ ήμετέρου 'Υπουργείου εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισμαν διὰ τῆς ύπὸ τὸν αὐτὸν ὡς ἀνω ἀριθμὸν καὶ ήμερομηνίαν 24.8.1971 ἐπιστολῆς μου καὶ νὰ σᾶς πληροφορήσω ότι, ἐγ δψει τῶν ύπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς 'Ἐπιτροπῆς 'Εσωτερικῶν ἐκ φρασθεισῶν ἀπόψεων ἐπὶ τοῦ θέματος, δ 'Υπουργός 'Εσωτερικῶν ἐπιθυμεῖ δύος οἱ κατατεθέντες Κανονισμοὶ ἀποσυρθῶσι».

Ἐπομένως οἱ Κανονισμοὶ ἀποσύρονται ἐκ τῆς Βουλῆς καὶ διαγράφονται ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Τὰ θέματα 1—9 ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β δὲν δύνανται νὰ συζητηθοῦν σήμερον, διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν "Ἐπιτροπῶν.

Τὸ 10ον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως «Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 11) τοῦ 1971» εἶναι ἔτοιμον πρὸς συζήτησιν, διότι ἡ "Ἐκθεσὶς τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς "Ἐπιτροπῆς ἐκυκλοφόρησε.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς "Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσὶν τῆς "Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

**ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΆΡ. 11) ΤΟΥ 1971».**

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Τάσος Παπαδόπουλος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Ηρακλῆς Χατζηρακλέους

Σταύρος Ποσκώτης.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ "Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 7ην Οκτωβρίου 1971.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ εἰδίκευσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ £14.000 καὶ διάθεσις αὐτῆς διὰ τὴν ἀγοράν ὑπὸ τοῦ "Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων δευτέρου ἀεροπλάνου καταλλήλου διὰ τὴν διενέργειαν ἀεροψεκασμῶν πρὸς καταπολέμησιν τῶν φυτονόσων καὶ ἐντόμων.

Ὡς γνωστὸν τὸ "Υπουργεῖον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων προέσθη εἰς τὴν ἀγοράν παρομοίου τύπου ἀεροπλάνου καὶ τὸ 1967, τὸ δόπιον καὶ χρησιμοποιεῖ διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ δάκου τῆς ἐλαίας, τοῦ σιριβιδιοῦ τῶν σιτηρῶν, τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν τῶν ἐσπεριδοειδῶν, καὶ ἄλλων ἀσθενειῶν μὲν ἰκανοποιητικά μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα. Δεδομένου δτὶ τὸ ἐν λόγῳ ἀεροσκάφος ἀδυνατεῖ νὰ καλύψῃ δλας τὰς ἀνάγκας τῶν γεωργῶν καὶ ἐπειδὴ ἡ πλήρης καταπολέμησις τῶν ἀσθενειῶν τούτων ἔξαρτᾶται ἐκ τῆς καθολικότητος τῆς ἐνεργείας, τῆς ταχύτητος δράσεως καὶ κυρίως ἐκ τῆς καταλλήλου χρονικῆς καταπολεμήσεως αὐτῶν, ἐκρίθη ἀναγκαῖα ἡ ἀγορά ὑπὸ τοῦ ρήθεντος "Υπουργείου καὶ ἐτέρου παρομοίου τύπου ἀεροσκάφους.

Ἐπειδὴ εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους δὲν ὑφίσταται σχετικὸν κονδύλιον ἢ πρόνοια διὰ τὸν ὃς ἀναφερόμενον σκοπόν, παρίσταται ἀνάγκη ψηφίσεως ὑπὸ τοῦ Σώματος Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ἡ "Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα ἐγκρίνει τὴν διάθεσιν τοῦ ὃς ὅντες ποσοῦ χρημάτων καὶ ὃς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

‘Εφ’ ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἢ διποία θά γίνῃ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως ποσοῦ £14.000 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971.” Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. “Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

“Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (‘Αρ. 11) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Κεφάλαιον Γ — Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Δὲν ὑπάρχουν Νομοσχέδια ἢ “Ἐγγραφα πρὸς κατάθεσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εισερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ. Τὸ πρῶτον θέμα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ εἶναι «Ἡ κατάστασις τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος», ἀλλὰ ἡ περαιτέρω συζήτησις τοῦ θέματος θὰ ἀναβληθῇ μέχρις ὅτου ἔξετασθῇ τὸ ἔκτον θέμα «Τὰ Δικαιώματα τοῦ Βουλευτοῦ ὥπως περισυλλέγῃ στοιχεῖα ἀπὸ Κυθερητικὰ Τμῆματα καὶ διεξάγῃ ἐρεύνας», τὸ ὅποιον θέμα παρεπέμφθη εἰς Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπήν.

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐπειδὴ δὲν ἀναφέρεται συγκεκριμένα εἰς τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν καὶ εἶναι τὸ θέμα γενικώτερον, νομίζω ὅτι δὲν θὰ ἐπηρεάσῃ τὴν συζήτησιν, ἡ ὅποια εἰσηγοῦμαι νὰ συνεχισθῇ διὰ νὰ λήξῃ καὶ νὰ μήν συκρεμῇ τὸ θέμα τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αντελήθην ὅτι ἡτο ίδική σας ἡ εἰσήγησις νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις μέχρις ὅτου λάβετε στοιχεῖα.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Δεδομένου ὅτι τὸ θέμα τῆς ἐπιστολῆς δὲν θὰ ἔξετασθῇ καὶ ἡτο μόνον διὰ μίαν συνεδρίαν ἡ ἀναβολή, νομίζω ὅτι εἶναι καλύτερον, ἔάν δὲν ὑπάρχῃ ἐνστασις, νὰ συνεχίσω. Βεβαίως θὰ πῶ ὀρισμένας ἀπόψεις ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ ἀναφερθῆτε ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐπιστολῆς, διότι εἶναι τὸ ἔκτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὸ ὅποιον εἰς τὸ παρὸν στάδιον δὲν εὑρίσκεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὃσον μάλιστα ἔχει παραπέμφθη εἰς ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπήν. Ἐάν θὰ συζητήσετε, θὰ περιορισθῆτε ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ θέμα τοῦ Νοσοκομείου.

‘Αντελήθην ὅμως ἀπὸ προηγουμένην σας ἀγόρευσιν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι θέλετε συμπληρωματικά στοιχεῖα καὶ δι’ αὐτὸν ἀπημύνατε τὴν ἐπιστολὴν καὶ δι’ αὐτὸν ἀλλωστε ἀνεθλήθη ἡ συζήτησις τοῦ θέματος διὰ νὰ ἔχετε τὰ συμπληρωματικὰ στοιχεῖα.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Θὰ προθῶ, κ. Πρόεδρε, εἰς ἄλλην εἰσήγησιν εἰς τὸ τέλος τῆς ἀγορεύσεως μου ὃσον ἀφορᾷ τὴν ἀντίκρυσιν τοῦ θέματος τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι δυνατόν διὰ τῆς εἰσηγήσεώς μου νὰ καλυφθῇ ἡ πρωτημουρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πάντως πρέπει νὰ ἔχετε ὑπὲρ ὅψιν σας ὅτι δὲν μπορεῖτε νὰ χρησιμοποιήσετε τὸ θέμα τῆς καταστάσεως τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος διὰ νὰ συζητήσετε τὸ ἔκτον θέμα σήμερον. Διότι δὲν εὑρίσκεται πρὸς συζήτησιν τὸ θέμα αὐτὸν σήμερον. Εὑρίσκεται ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Μετὰ τὴν ἀγόρευσίν μου, κ. Πρόεδρε, νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἐκφράσω ἀπόψεις καὶ δχι νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν ούσιαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰς τὴν Βουλὴν δὲν ἔκφράζονται ἀπόψεις. Συζητοῦνται θέματα. Καὶ διὰ τὰ θέματα ὑπάρχει μία ἡμερησία διάταξις, ἢ δποία καθορίζει ταῦτα καὶ συζητοῦνται ἐπὶ τῇ θάσει τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Τὸ θέμα τὸ δποίον εὑρίσκεται σήμερον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς πρὸς συζήτησιν εἶναι «Ἡ κατάστασις τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος». Τὸ θέμα τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Βουλευτοῦ δπως περισυλλέγη στοιχεῖα ἀπὸ Κυβερνητικά Τμήματα καὶ διεξάγη ἐρεύνας εἶναι τὸ ἔκτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὸ δποίον παρεπέμφθη διὰ προκαταρκτικὴν ἔρευναν εἰς Ἐπιτροπήν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Δὲν θὰ συζητήσω, κ. Πρόεδρε, ἐπὶ τοῦ ἔκτου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐφ' ὅσον θέλετε νὰ συνεχίσετε μὲ τὴν συζήτησιν τοῦ πρώτου θέματος....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Νὰ κλείσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ .

Ο. κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Ἄξ. κ. Πρόεδρε. Ἐνίσταμαι εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος τοῦ ἔγγραφέντος ὃπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ ἐκ Λάρνακος διὰ τὸν λόγον ὅτι εἴμαι ἀπολύτως πεπεισμένος ὅτι ὑπάρχει ἀπόλυτος σχέσις καὶ συνδυασμός μὲ τὸ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἔγγεγραμμένον ἔκτον θέμα.

Διὰ ταῦτα, προτείνω εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἀναθληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ θέματος, τοῦ ἔγγραφέντος πρὸ ἀρκετοῦ καιροῦ, περὶ Νοσοκομείου Λάρνακος, μέχρις ὅτου τούλαχιστον ἡ Βουλὴ αὐτὴ πληροφορηθῇ τὰ περὶ τῆς ἐπιστολῆς καὶ ίδιατέρως τὰ περὶ τῆς σταλείσης προηγουμένως πρὸς τὸν Ὅπουργὸν ἐπιστολῆς διὰ νὰ εἶναι ἐνήμερος κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος περὶ τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν νομίζω ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ πρέπει νὰ ἀναθλῇ τὴν συζήτησιν ὅταν ὁ ἔγγραφος τὸ δημόσιος τὸ θέμα λέγει ὅτι εἶναι ἔτοιμος νὰ τὸ συζητήσῃ καὶ χωρὶς τὰς πληροφορίας τὰς δποίας θὰ περισυνέλεγε διὰ τῆς ἐπὶ τόπου ἐπισκέψεως.

Ἐπομένως δὲν τίθεται ζήτημα ἀναθλῆσης τοῦ θέματος ἐφ' ὅσον ὁ ἔγγραφος τοῦτο εἶναι ἔτοιμος νὰ δευτερολογήσῃ χωρὶς νὰ χρειάζεται νὰ περισυλλέξῃ περισσότερα στοιχεῖα.

Ο. κ. Χριστοφίδης ἔχει τὸν λόγον.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς τῆς 17ης Ιουνίου 1971, μετά τὴν πρώτην ἀγόρευσίν μου ἐπὶ τῆς καταστάσεως

εις τὸ Νοσοκομεῖον Λάρνακος, νὰ καλέσῃ τὸν Ὑπουργὸν Ὅγειας νὰ διμιλήσῃ ἐνώπιον τοῦ Σώματος ἔχει ἐπεκτείνει τὴν συζήτησιν καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου προ-
βλήματος τῆς εἰσαγωγῆς σχεδίου Ιατροφαρμακευτικῆς πεοιθάλψεως ἐν Κύπρῳ.

Δὲν θὰ ἐνδιατρίψω ἐν ἑκτάσει ἐπὶ τοῦ γενικωτέρου θέματος, δεδομένου ὅτι οἱ λαθόντες τὸν λόγον συνάδελφοι ἐτόνισαν τὴν ἀνάγκην εἰσαγωγῆς τοῦ σχε-
δίου τούτου. Ἰδιαίτέρας δὲ σημασίας εἶναι ἡ δήλωσις τοῦ Προέδρου τοῦ Παγ-
κυπρίου Ἰατρικοῦ Συλλόγου Δρος Λυσσαρίδη, ὃ ὅποιος μετέφερε καὶ τὴν προθυμίαν τῶν Ιατρῶν τῆς νήσου νὰ συνεργασθοῦν πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπόν.

Παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν ὅλων, ὁ κ. Ὑπουργὸς Ὅγειας ὅχι μόνον δὲν ἔξηγγειλεν ἀπόφασιν τῆς Κυθερήσεως νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοιούτου θεατικοῦ κοινωνικοῦ μέτρου, ἀλλὰ μᾶς ἐπανέφερεν εἰς τὴν περίοδον 1967–1971. Ἔτοι-
μάζεται ἐντὸς δλίγου τὸ νέον Πενταετὲς καὶ οὐδεμίᾳ προσπάθεια κατεβλήθη πρὸς προώθησιν τοῦ προβλήματος.

Περιωρίσθη ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ κάμῃ μίαν ἀναδρομὴν τῶν «δραστηριοτήτων» τῶν Ἰατρικῶν «Ὑπηρεσιῶν τῆς τελευταίας δεκαετίας, ὡς περίπου περιγράφονται εἰς τὸ τεῦχος τοῦ μηνὸς Ιουνίου 1971, «Ἰατρικαὶ Ὑπηρεσίαι», ἐκδοθέντος ὑπὸ τοῦ Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριῶν. Καὶ θρηνολογεῖ ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι «εἶναι ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχωμεν ποτὲ πλήρη καὶ τελείαν ἀνόρθωσιν τῶν κακῶν ἔχόντων καὶ τοῦτο παρὰ τὰς περὶ τοῦ ἐναντίον προβαλλομένας ἀπόψεις ἐπαιόντων καὶ μή».

Μοιρολατρικά, δηλαδή, ἀποδέχεται τοιαύτην θέσιν καὶ τίθεται ἀμέσως τὸ ἔρωτημα «τὶ ἔπραξε τὸ Ὑπουργεῖον Ὅγειας διὰ νὰ διορθωσῇ τὰ κακῶν ἔχοντα εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν»; Ἀναφέρεται εἰς τὴν κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος ἐκδόσεως πιστοποιητικῶν χωρίς νὰ προσθίνῃ εἰς οὐδεμίαν εἰσήγησιν. Ἐκτὸς ἐάν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπιμένῃ εἰς τὴν δήλωσίν του εἰς τὸ τελευταῖον σεμινάριον, ὅταν ἐδήλωσεν ὅτι ὁ Κυπριακὸς Λαός ὑπερσιτίζεται, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὅτι ὑπάρχουν Ιατροί οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται εἰς δυσχερῆ θέσιν ὅταν ἀπευθύνωνται εἰς τὸν πτωχὸν ἀσθενῆ διὰ νὰ τοῦ καθορίσουν διαιτολόγιον τὸ ὅποιον δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐφαρμόσῃ. Οὕτε ἐπεσκέφθη πτωχάς κοινότητας τῶν ὅποιων τὸ κατὰ κεφαλὴν ἐτήσιον εἰσόδημα εἶναι ίσον πρὸς τὸ ἐισόδημα μᾶς ἡμέρας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Αὐτὰ παρεμπιπόντως διὰ νὰ καταδείξωμεν τὴν ἀγνοιαν, τὴν δοπίαν μὲ συμπάθειαν δεχόμεθα.

Παραπονεῖται ὅμως ἀορίστως καὶ δινομάζει λυπηρὸν τὸ ὅτι ὠρισμένοι παρεμ-
βάλλουν προσκόμματα εἰς τὴν προσπάθειάν του. Μέγα μειονέκτημα τῆς ὑπ-
ρεσίας εἶναι τὸ γεγονός ὅτι δὲν ἔχει γίνει ἐπάνδρωσις αὐτῆς εἰς τὸν ἀπαιτού-
μενον ἀριθμὸν προσωπικοῦ. Τὸ 1953 ἐπὶ 134.000 ἔξωτερικῶν καὶ 12.000 ἔσω-
τερικῶν ἀσθενῶν δὲ ἀριθμὸς τοῦ Ἰατρικοῦ προσωπικοῦ ἦτο 73 Ιατροί. Τὸ 1966
ἐπὶ 800.000 ἔξωτερικῶν ἀσθενῶν καὶ 26.000 ἔσωτερικῶν ἀσθενῶν δὲ ἀριθμὸς τοῦ
Ἰατρικοῦ Προσωπικοῦ ἦτο 110 Ιατροί. Τὸ 1971 δὲ ἀριθμὸς τῶν Ιατρῶν ἀνέρ-
χεται εἰς 130. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐμφαίνεται ὅτι δὲ ἀριθμὸς ἔξωτερικῶν ἀσθε-
νῶν ἐπενταπλασιάσθη καὶ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἔσωτερικῶν ἐδιπλασιάσθη καὶ οἱ
Ιατροί ηὔχηθησαν κατά τὸ 1/3 μόνον. Κατὰ συνέπειαν ἡ κατάστασις ἦτο πολὺ
καλυτέρα προηγουμένως ἀπὸ δὲ τι εἶναι τώρα.

Πρέπει νὰ καταστήσωμεν σαφές ὅτι δὲν εἶναι διὰ τοὺς Ιατρούς τῶν Νοσοκο-
μείων ποὺ ἔδωσε στοιχεῖα ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀλλὰ δῆλης τῆς Κυθερητικῆς Ὑπ-
ρεσίας. Πρὸς διαπίστωσιν τούτου τὸν καλοῦμεν νὰ δώσῃ τὰ δινόματα τῶν Ια-
τρῶν τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος. Εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἀνα-
φέρονται καὶ 9 Ιατροί ἐπὶ συμβολαίω. Οὗτοι δὲν εἶναι πλήρως ἀπησχολημένοι.
Ἀναφέρονται καὶ 10 συνταξιούχοι καὶ 23 ἡμερομίσθιοι. Ἀλλὰ ἔκεινο τὸ
ὅποιον δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν νὰ ἀναφέρωμεν εἶναι ἡ προσπάθεια τοῦ
κ. Ὑπουργοῦ νὰ παρασάλῃ τὸ ἔτος 1964 μὲ τὸ ἔτος 1971 διὰ νὰ καταδείξῃ
τὴν αὔξησιν τοῦ Ιατρικοῦ προσωπικοῦ. Καὶ διατί, νομίζετε, ἐπροτίμησε τὴν
τοιαύτην παραπλανητικὴν σύγκρισιν; Διότι τὸ ἔτος 1964 εἶχαν ἀποχωρήσει
οἱ Τούρκοι. Τὸ 1963 ἡ ὑπηρεσία εἶχεν 106 Ιατρούς καὶ τὸ 1964 δὲ ἀριθμὸς
κατῆλθεν εἰς τοὺς 70.

Τό "Υπουργείον" Υγείας δχι μόνον δὲν ἔπραξε τίποτε πρὸς βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν δρῶν ἐργασίας τῶν Ιατρῶν ἀλλὰ καὶ συμφωνίαι κατεπατήθησαν. "Υπεσχέθησαν ὑποτροφίας (προσῆλθον τελευταίως 10 καὶ οὐδεὶς ἔπελέγη). "Υπεσχέθησαν ἡμερομίσθιοι νὰ μὴν ὑπάρχουν καὶ δ ἀριθμός των εἶναι 23. "Εστερήθησαν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀσκήσεως συμβούλευτικῆς καὶ εἰδικῆς Ιατρικῆς. Συνεχίζεται δ ὁ διορισμός ὑπερηλίκων καὶ συνταξιούχων, οἱ ὅποιοι κατέχουν δργανικάς θέσεις καὶ ἐμποδίζουν τὴν πρόσληψιν νέων Ιατρῶν.

Καὶ εἰς τοιαύτας περιπτώσεις εἶναι ἔξωφρενικὸν νὰ καταγγέλλεται τὸ "Υπουργείον" δχι μόνον ἀπὸ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἐνώσεως Κυβερνητικῶν Ιατρῶν καὶ Ὀδοντιάτρων ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν Θανατικὸν Ἀνακριτήν, καὶ ἀναφέρω μίαν περίπτωσιν τῆς 13.2.1971 :

"Dr. so and so was unable to make out, by reading, the ingredients that Exhibit 3 was labelled to contain and had to rely on Miss Papadopoulou for this task.

The doctor did not admit as much but agreed that at some stage invited the sister to attend."

Εἰς ἄλλο σημεῖον τῆς ἀποφάσεως ἀναφέρεται :

"Doctor κ.λ.π., left the patient in the hands of sister Papadopoulou with instructions as he maintained in his evidence that he be notified if the condition of the patient worsened."

Καὶ εἰς ἄλλο σημεῖον συνεχίζει :

"At 7.45 a.m. this unfortunate woman died at Famagusta Hospital."

Καὶ ὁ Θανατικὸς Ἀνακριτής καταλήγει :

"I must confess that I cannot comment very favourably on this state of affairs and surely the authorities responsible could not be very happy with the way this patient was handled after being admitted to the hospital."

Αντίγραφον αὐτῆς τῆς θανατικῆς ἀνακρίσεως ἀπεστάλη πρὸς τὸ "Υπουργείον". Καὶ διατί συνεχίζουν αὐτὴν τὴν ἀντεπιστημονικὴν τακτικὴν καὶ δὲν υιοθετοῦν τὰς εἰσηγήσεις τοῦ Ιατρικοῦ κόσμου, δτὶ ἡ ἐπιστήμη δὲν εἶναι στατικὴ καὶ ἡ ἔξελιξις ἀποτελεῖ ἐπαναστατικὴν πορείαν καὶ ἡ προσαρμογὴ τῶν Ιατρῶν δυσχερής πέραν ὀρισμένης ἡλικίας ;

Οὐδὲν ἔπραξε τὸ "Υπουργείον" Υγείας διὰ τὸ ὠράριον τῶν Ιατρῶν. "Η μῆπως παρεχώρησε τὰ 75 μίλς ὡς ἐπίδομα διὰ κάθε ἐργάσιμον δρων ὡς ὑπερωρίαν ; Τέλος ἡ μισθοδοσία τῶν ἀποτελεῖ ἀδικον μεταχείρισιν μὲ συνέπειαν τὴν μὴ προσέλευσιν νέων Ιατρῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. "Εάν ἔχωμεν δίκαιον ἡ ἀδικον εἰς τὰς κρίσεις μας ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος δτὶ τὰς ἡμέρας αὐτὰς ὑπάρχει μεγάλη κρίσις εἰς τὰς σχέσεις "Υπουργείου καὶ Ιατρῶν καὶ ὁδηγούμεθα ἵσως πρὸς ἀπεργίαν τῶν Ιατρῶν. Εἶναι λυπηρὸν τὸ γεγονός δτὶ δὲν ἐπιδεικνύεται τὸ ἀπαιτούμενον ἐνδιαφέρον πρὸς ἴκανοποίησιν τῶν αἰτημάτων τῶν Ιατρῶν. "Υπουργικαὶ δηλώσεις δὲν θεραπεύουν σοθαράς καταστάσεις.

Πρὶν εἰσέλθω εἰς τὸ εἰδικὸν θέμα τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος ὀφείλω νὰ ἔκφράσω τὴν ἐκτίμησίν μου πρὸς δλους τοὺς συναδέλφους Βουλευτάς, καὶ ιδιαιτέρως τῆς Λάρνακος, διὰ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ ἐπέδειξαν πρὸς βελτίωσιν καὶ ἔξοπλισμὸν τοῦ Νοσοκομείου, διορισμὸν εἰς αὐτὸ Χειρουργοῦ Ιατροῦ καὶ ἄλλων εἰδικοτήτων Ιατρῶν.

"Απὸ τῆς 17ης Ιουνίου, δτε τὸ πρῶτον ἥρχισεν ἡ συζήτησις τοῦ θέματος, μέχρι σήμερον ἔχει τοποθετηθῆ Χειρουργος ἀπὸ τῆς 1ης Αύγουστου καὶ ἡγοράσθη καὶ παρεδόθη καινουργεὶς ἀσθενοφόρον δχημα. "Εκτιμῶμεν τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν τοῦ κ. "Υπουργοῦ "Υγείας. Πλὴν δμως δὲν ἀντελήφθημεν οἰαν-

δήποτε πρόθεσιν δτι είναι όποιασισμένον τό 'Υπουργείον νά χωρήσῃ εις τήν λύσιν τών πολλαπλών προσθλημάτων τά όποια ἔκκρεμοῦν καὶ πιθανῶς νά άνασθληθῇ ἡ ἀντιμετώπισίς των ἐπ' ἀόριστον.

*Ομολογεῖ καὶ παραδέχεται τάς ἑλλείψεις καὶ δή, σοθαράς, ως δ ἕδιος τονίζει, ἀλλὰ ἐκεῖνο τό ὅποιον δέγ είναι κατανοητὸν εἰς ἡμᾶς είναι δτι «οἱ λόγοι οἱ ὅποιοι δὲν ἐπέτρεψαν τήν ἐπάνδρωσιν καὶ τὸν ἔξοπλισμόν του είναι λόγοι διὰ τοὺς ὅποιους οὐδόλως εύθυνεται τό 'Υπουργείον», ως δ ἕδιος ἀναφέρει. Τότε ποῖος πταίει;

Διατί νά ταλαιπωροῦνται τάσι άσθενεῖς; Τὰ προσθλήματα τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος, κ. Πρόεδρε καὶ κ. Συνάδελφοι, παραμένουν προσθλήματα.

"Εχει, ως ἀνέφερα προηγουμένως, διορισθῆ Χειρουργὸς χωρὶς δμως ἀναισθησιολόγον, χωρὶς χειρουργικὰ ἐργαλεῖα· είναι ἐλάχιστα τὰ ὑπάρχοντα.

"Εχει διορισθῆ Παιδιάτρος. 'Η Παιδιάτρικὴ Πτέρυξ ἀνύπαρκτος. Χωρὶς μέσα, μικρὸν δωμάτιον καὶ χωρὶς μίαν τένταν δευγόνου.

*Επισκέπτεται τό νοσοκομείον 'Ορθοπεδικός, χωρὶς χειρουργείον, χωρὶς ἐργαλεῖα.

Γυναικολόγος δὲν ὑπάρχει καὶ ἔαν διορισθῇ δὲν ὑπάρχει εἰδικὸν χειρουργείον. Μεταφέρονται εις Λευκωσίαν, ἔαν προφθάσουν, αἱ ἔγκυοι σήμερον.

*Ωμῆλησε διὰ Τράπεζαν Αἴματος δ κ. 'Υπουργός. Δὲν ὑπάρχει Τράπεζα Αἴματος. *Ἀλλὰ ὑπάρχει ἔν ψυγείον 5½ κ.π. εἰς τὸ ὅποιον, μεταξὺ ἄλλων, τοποθετοῦνται καὶ ἀναμυκτικά. Εἰδικότητες 'Ιδιωτῶν 'Ιατρῶν δὲν ὑπάρχουν εἰς τήν Λάρνακα. 'Ετονίσαμεν τήν ἀνάγκην ὅπως εἰς ὥρισμένας εἰδικότητας, Κυθερηνητικοὶ 'Ιατροὶ ἔχουν ἔδραν τήν Λάρνακα ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν εἰδικοὶ ιδιωτικοὶ ιατροί. Δυστυχῶς είναι ἐπισκέπται ιατροὶ μόνον διὰ μίαν ή δύο φορὰς τήν ἐθδομάδα.

Εἰδικός Παθολόγος δὲν ὑπάρχει καὶ είναι ἀνάγκη νά τοποθετηθῇ Εἰδικός Παθολόγος.

*Ο ισχυρισμὸς τοῦ κ. 'Υπουργοῦ δτι τό μόνιμον προσωπικὸν τοῦ Νοσοκομείου είναι 8 ιατροὶ λυποῦμαι νά παρατηρήσω δτι είναι ἀνακριθής. Τό δρθὸν είναι δτι ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπάρχουν 5 ιατροί, ἐκ τῶν ὅποιων δ εἰς μετετέθη ἐκ Λευκάρων εἰς Λάρνακα καὶ ἐστερήθησαν τὰ Λεύκαρα τοῦ ιατροῦ τὸν ὅποιον είχον μέχρι σήμερον. "Οταν ἐγένετο ή δήλωσις τοῦ κ. 'Υπουργοῦ οἱ ιατροὶ πράγματι ήσαν 4, ἔνας ἐπὶ συμβάσει καὶ 5 ἐπισκέπται ιατροί. Τό σοθαρώτερον δὲ θέμα τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος, ἀπὸ ἀπόψεως ὁργανώσεως, είναι δτι δὲν ὑπάρχει μόνιμος ἐπαρχιακός ιατρὸς καὶ κατ' οὐσίαν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τό Νοσοκομείον παραμένει ἀκέφαλον διότι δέκτελῶν χρέη 'Ἐπαρχιακοῦ 'Ιατροῦ σήμερον είναι ἐπὶ προσωρινῆς θάσεως καὶ δὲν είναι δυνατὸν ἔνας ιατρὸς ἐπὶ προσωρινῆς θάσεως νά ἐκτελέσῃ τὰ καθήκοντα τοῦ 'Ἐπαρχιακοῦ ὅπως θέλει δ ἕδιος νά τὰ ἐκτελέσῃ διὰ πολλοὺς λόγους, τοὺς δηποίους εἰς τήν προηγουμένην συνεδρίασιν είχα ἐπὶ μακρὸν ἀναπτύξει.

Τά ἐπὶ μέρους θέματα συνθέτουν μίαν είκόνα τοῦ Νοσοκομείου που καταδεικνύει δτι οἱ διευθύνοντες τάς 'Ιατρικάς 'Υπηρεσίας πρέπει ἀσφαλῶς δχι μόνον νά μὴν ἔχουν γνῶσιν περὶ 'Ιατρικῆς ἀλλὰ νά μὴν ἀγαποῦν οὐτε τοὺς συνανθρώπους των.

Εις τήν προσπάθειάν μου πρὸς θελτίωσιν τῆς καταστάσεως πλειστάκις πρὸ τῆς ἔγγραφῆς τοῦ θέματος ἐπεσκέφθην τοὺς ἀρμοδίους ἀλλὰ οὐδεμία φροντὶς ἐλήφθη καὶ εἰς τήν 'Ερώτησίν μου ἀπήντησαν μὲν ὑπεκφυγάς. Μὲ ἀμείωτον ἐνδιαφέροντας ἔξήτησα νά ἐπισκεφθῶ τό Νοσοκομείον καὶ ἐλασθα ἀπάντησαν τήν ὅποιαν, συμφώνως ὑποσχέσεως μου, θεωρίως, δὲν θά συζητήσω σήμερον ἀναμένων νά πράξω τοῦτο, εύθυς ως συζητηθῇ προηγουμένως εἰς τήν 'Επιτροπήν Νομικῶν.

Εις τὴν πρώτην μου ἀγόρευσιν ἐζήτησα ὅπως καὶ ή Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπή Ὅγειας ἐπισκεφθῇ τὸ Νοσοκομεῖον Λάρνακος διὰ νὰ διαπιστώσῃ ποία ἦτο ἡ πρὸ τῆς 17ης Ιουνίου 1971 κατάστασις καὶ ποία θά εἶναι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπισκέψεως τῆς, παράκαλῶ δὲ νὰ θεωρηθῇ τοῦτο καὶ ως ἡ σημερινὴ μου εἰσήγησις καὶ ὅπως η Βουλὴ μελετήσῃ τὴν εἰσήγησιν αὐτῆν.

Εύχαριστῶ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ ίδίου θέματος ;

Ο. κ. Παρασκευαΐδης ἔχει τὸν λόγον.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Ἐπιτρέψατε, κ. Πρόδερμε, ἐκ τῆς θέσεώς μου νὰ εἴπω διλγα τινὰ ἐπὶ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἀξιοτίμου ἐκ Λάρνακος συναδέλφου, κυρίως δοσον ἀφορᾶ τὸν τρόπον μὲ τὸν δποῖον περιέλαθε συλλήθδην εἰς τὸ κατηγορητήριον ἀπασαν τὴν Ὅγειονομικὴν Ὅπηρείσαν τοῦ Κράτους τούτου.

Βεβαίως οὐδεὶς ἀρνεῖται καὶ υποτιμᾶ τὰ προβλήματα τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος καὶ τὰ κατανοῶ καὶ ἔγὼ ως Ἱατρὸς ἀρκετά καλά καὶ βλέπω μὲ μεγίστην συμπάθειαν τὴν προσπάθειαν βελτιώσεως τῶν κακῶν ἔχόντων.

Δὲν εἶναι τὸ μόνον νοσοκομεῖον τὸ δποῖον στερεῖται ἐπαρκοῦς προσωπικοῦ ιατρικοῦ, ὑγειονομικοῦ καὶ παραϊατρικοῦ καὶ ἐπαρκῶν μέσων πλήρους ιατρικῆς ἀρωγῆς καὶ περιθάλψεως. Καὶ ἄλλα ἐπαρχιακὰ νοσοκομεῖα στεροῦνται ἐξ ἴσου ή ἐν πάσῃ περιπτώσει τοὺς ἐλλείπει ἐντελῶς πᾶν μέσον.

Θὰ ἥτα δημοσίων καὶ ὑπερβολικῶν αὐστηρὸν ἐὰν ἐδημιουργεῖτο ή ἐντύπωσις αὐτὴ ή εἰς τὴν Βουλὴν ως ἐκ τῶν ὑπερβολικῶν, καὶ ἐν πολλοῖς πέραν τῶν κεκανονισμένων, χαρακτηρισμῶν περὶ παραπλανῆσεως τοῦ ἀρμοδίου Ὅπουργείου καὶ τοῦ ἀρμοδίου Ὅπουργού τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τῆς Βουλῆς καὶ περὶ διλιγωρίας τῶν διευθυνόντων τὸ Ὅπουργείον Ὅγειας. Βεβαίως ἐν τινὶ μέτρῳ συντηρῶ καὶ ἔγὼ ὑπὲρ σοθαρωτέρας καὶ εὐρυτέρας καὶ καθολικωτέρας προσπαθείας βελτιώσεως τῶν ιατρικῶν πραγμάτων τῆς νήσου.

Ἄλλα, ἐπαναλαμβάνω, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς μικρᾶς αὐτῆς παρεμβάσεως μου εἶναι αὐτός, δτι θεωρῶ ὑπερβολικὴν καὶ ἀδικον ἐν πολλοῖς τὴν ἐπίκρισιν, διότι δὲν πρόκειται περὶ κριτικῆς ἀλλὰ περὶ ἐπικρίσεων σφοδρῶν καὶ ἐν πολλοῖς ἀνεδαφικῶν διὰ τὰς προσπαθείας τὰς δποίας καταβάλλει τὸ Ὅπουργείον Ὅγειας καὶ οἱ διευθύνοντες τὰ ἀνάλογα Τμῆματα τοῦ Ὅπουργείου τούτου.

Ἐν περιλήψει δὲν ἔχω παρά ως ιατρὸς νὰ ἐκφράσω μᾶλλον εὐάρεστειαν διότι γίνεται μία προσπάθεια ἀρκετά ἔντονος καὶ πρέπει νὰ δμολογηθῇ δτι τὰ προβλήματα ἐν πολλοῖς εἶναι πολὺ μεγάλα καὶ ἐν πολλοῖς ἀνυπέρβλητα. Πράγματι ὑπάρχει ἐλλείψις κυρίως ιατρικοῦ προσωπικοῦ τὸ δποῖον ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ἐπανδρωθοῦν δλαι αὐταὶ αἱ ὑπηρεσίαι ποὺ θὰ καλύψουν τὰς ἀνάγκας τῆς νήσου εἰς ιατρικὸν προσωπικόν. Δι' αὐτὸ θεωρῶ καὶ ἀτυχῆ τὴν γενομένην ἀναφορὰν εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ὑπηρεσιῶν συνταξιούχων καὶ ἄλλων ιατρῶν. Εἶναι μᾶλλον ἀτυχῆς η γενομένη ἐπίκρισις εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, ἀτυχῆ δὲ θεωρῶ ἐπίσης καὶ τὴν ἐπίκρισιν ἐναντίον Κυθερητικῶν ιατρῶν συναδέλφων διὰ τυχὸν διλιγωρίαν κατὰ τὴν γνώμην τοῦ θανατικοῦ ἀνακριτοῦ καὶ παραλείψεις ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ιατρικῆς τῶν ὑπηρεσίας, τῶν ἐπεμβάσεων, κ.λ.π.

Θεωρῶ μᾶλλον δτι καθάπτεται τῆς ἐλευθερίας τοῦ ιατρικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τοῦ κύρους τοῦ ιατροῦ τὸ νὰ υιοθετῆται ἀσασνίστως ἐν πόρισμα τὸ δποῖον ἔχει δ θανατικός ἀνακριτῆς ἐκφέρει καὶ θεωρῶ δτι ἐὰν αὐτὸ ἀποτελῇ δεσμευτικὸν παράγοντα διὰ τὸν ιατρόν, τότε δ ιατρὸς θὰ παύσῃ νὰ ἀσκῇ τὸ ἐπάγγελμά του ἀπερισπάστως, ἔχων ὑπ' ὅψιν δτι θὰ τύχῃ κρίσεως δυσμενοῦς ή

ἄλλης κρίσεως ύπό προσώπων τὰ ὅποια πολὺ δλίγην ἀρμοδιότητα, ή μᾶλλον Ικανότητα ἔχουν εἰς τὸ νὰ τὸν κρίνουν, τούλαχιστον Ιατρικῶς.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Ο ἀγαπητὸς συνάδελφος ἔχει συμφωνήσει ὅτι τὰ Ιατρικά μας πράγματα καὶ εἰς ὅλα νοσοκομεῖα τῆς νήσου δὲν εἶναι καλά. Κατὰ συνέπειαν κάποιος εὔθυνεται καὶ ἡ εὔθυνη αὐτὴ θαρύνει τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργεῖον.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν μπορῶ νὰ συμφωνήσω μαζί σας ὅτι ἔὰν τὰ Ιατρικὰ πράγματα εἰς τὸν τόπον μας δὲν θαίνουν καλῶς, τὴν εὔθυνην φέρει τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργεῖον.

Θὰ ἤθελα νὰ μοῦ ἔξηγήσετε πῶς καταλήγετε εἰς αὐτὸ τὸ συμπέρασμα. Διότι τὸ ‘Υπουργεῖον τίποτε δὲν ἀποφασίζει μόνον. Είναι τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον τὸ ὅποιον ἀποφασίζει καὶ ἐγκρίνει τὸν Προϋπολογισμόν. Καὶ αὐταὶ αἱ θέσεις αἱ ὅποιαι δημιουργοῦνται διὰ τὸ κάθε νοσοκομεῖον ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ ‘Υπουργικοῦ Συμβούλου ἐτησίως, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἀποστέλλονται εἰς τὴν Βουλήν, ἡ ὅποια τὰς ἐγκρίνει. ‘Οσον ἀφορᾷ τὰς δαπάνας διὰ τὸν ἔξοπλισμὸν αὗται ὑποθάλλονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Προγραμματισμοῦ καὶ περικόπτονται ἡ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον.

‘Επομένως ἡ θεωρία ἡ ὅποια ἀκολουθεῖται ἀπὸ ωρισμένους Βουλευτὰς εἰς τὸ νὰ ἐπιτρέπτουν τὴν εὔθυνην διὰ τὰ κακῶς ἔχοντα εἰς μίαν ‘Υπηρεσίαν εἰς ἐν ‘Υπουργεῖον καὶ νὰ διαχωρίζουν τὴν ὑπόλοιπον Κυβέρνησιν, δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἐν Κύπρῳ πραγματικότητα. Διότι ἡ εὔθυνη εἶναι συλλογική, οὐδεμίαν δὲ ἀπόφασιν μπορεῖ δὲ ‘Υπουργὸς νὰ λάθῃ διὰ μεγαλυτέραν δαπάνην πρὸς θελτίωσιν τῶν ‘Υπηρεσιῶν του ἀνευ ἐγκρίσεως τοῦ ‘Υπουργικοῦ Συμβούλου. Καὶ οὐδεμίαν εὐθύνην ἔχει δὲ ‘Υπουργὸς — δχι μόνον ‘Υγείας, ἀλλὰ καὶ δοῖ οι ἄλλοι ‘Υπουργοί — δὲ ὅποιος ὑποθάλλει ἐκτεταμένας εἰσηγήσεις ἀλλ’ ἀναλόγως τῆς κρίσεως τῆς ‘Ἐπιτροπῆς Προγραμματισμοῦ καὶ τοῦ ‘Υπουργικοῦ Συμβούλου περικόπτονται καὶ παρουσιάζονται εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

‘Επομένως πῶς κατανέμετε τὴν εὔθυνην εἰς ἐνα ‘Υπουργεῖον ἢ εἰς ἐνα ἄτομον δταὶ ἡ εὔθυνη εἶναι συλλογική;

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νὰ ἀπαντήσω ἀφοῦ συνεχίσω τὴν σύντομον ἀπάντησίν μου πρὸς τὸν κ. Παρασκευαΐδην.

‘Ο ισχυρισμός μου παραμένει ισχυρισμός ὅτι ἔχει εὐθύνην τὸ ‘Υπουργεῖον. Κατὰ συνέπειαν πρέπει νὰ γίνῃ μία κριτικὴ πρὸς τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργεῖον καὶ τοιαύτην κριτικὴν ἔκαμα θάσει ωρισμένων στοιχείων τὰ ὅποια ἀνέφερα.

Τώρα ἔὰν εἶναι ὑπερβολικὸς δὲ λλεγχος ἢ μὴ ὑπερβολικός, αὐτὸ ἔγινεν ἀναλόγως τῆς δεύτητος τὴν ὅποιαν προσέλαθε τὸ πρόσθλημα τῶν Ιατρικῶν μας πραγμάτων.

Τὸ θέμα τὸ ὅποιον θίγετε, κ. Πρόεδρε.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν φαντάζεσθε όμως ότι ή δεύτης είναι και διάλογον έντεχνος;

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Νά απαντήσω, κ. Πρόεδρε, διότι αἱ παρεμβολαὶ σας δὲν μὲ ἀφήνουν νὰ δώσω ἀπάντησιν εἰς τὸν κ. Παρασκευαῖδην καὶ μετὰ νὰ συνεχίσω μαζὶ σας. Εἶναι ως νὰ μὴ μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ συνεχίσω.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Οχι σᾶς ἐπιτρέπω νὰ συνεχίσετε ἀλλὰ ἔσυνθισα καὶ ως ἀνθρωπος καὶ ως δικηγόρος νὰ ἔκτιμῷ τὴν ἀκριθολογίαν καὶ κυρίως τὴν ἀκριθολογίαν διὰ Βουλευτὰς διμιλούντας ἀπὸ τοῦ θῆματος τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων. Ἐδῶ εἴπετε μίαν ἀνακριθολογίαν, κατὰ τὴν γνώμην μου, διότι ισχυρισθῆτε ότι ή εὐθύνη διὰ τὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας εἶναι εὐθύνη τοῦ Ὑπουργοῦ, πρᾶγμα τὸ δποίον σᾶς ἀπέδειξα μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν ότι δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν πραγματικότητα.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐπανέρχεσθε εἰς τὸ ίδιον θέμα. Παραδέχομαι ότι τὸ σύστημά μας ἐδῶ εἶναι Προεδρικὸν καὶ οἱ Ὑπουργοὶ δὲν εἶναι ὑπάλληλοι τοῦ Προέδρου δπως εἶναι εἰς τὴν Ἀμερικήν, ἐπὶ παραδείγματι, ἀλλὰ ἐδῶ εἶναι εὐθύνη συλλογικὴ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Κατὰ συνέπειαν ἔκαστος Ὑπουργὸς ἔχει Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν καὶ ή εὐθύνη ἐναπόκειται εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον. Ὁρμάμενος ἀπὸ αὐτὴν τὴν θέσιν λέγω ότι ἔχει εὐθύνην τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον, διότι ἔκαστος Ὑπουργὸς ἔχει Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν καὶ ή Ἐκτελεστικὴ τοῦ Ἐξουσία ἐντάσσεται εἰς τὴν συλλογικὴν εὐθύνην τὴν δποίαν ἔχει δόλοκληρον τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον μὲ τὸν Πρόεδρον.

'Αλλ' ἐρωτῶ, τώρα, δ 'Ὑπουργὸς 'Ὑγείας, τοῦ δποίου κρίνω τὸ ἔργον καὶ λέγεται ότι ή κρίσις μου εἶναι ὑπερβολική, τὶ ἐπραξεῖ μέχρι σήμερον διὰ νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτὰς τὰς εἰσηγήσεις, αἱ δποίαι, ως ἀνέφερα προηγουμένως, εἶναι αἱ εἰσηγήσεις τοῦ ιατρικοῦ κόσμου, εἶναι αἱ εἰσηγήσεις τῶν ιδιωτικῶν δργανώσεων, εἶναι αἱ εἰσηγήσεις τῶν συνδικαλιστικῶν δργανώσεων καὶ ἀλλων μαζικῶν δργανώσεων. Δὲν ἐπραξεῖ τίποτε καὶ προχωρῶ.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν μπορεῖτε νὰ ισχυρισθῆτε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, διότι δ 'Ὑπουργὸς δὲν εἶναι ἐλεύθερος ἔρχόμενος ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Νά συμπληρώσω τὰς σκέψεις μου, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πρέπει νὰ γνωρίζετε τούλαχιστον ποία εἶναι ή τάξις δσον ἀφορᾶ τὴν συμπεριφορὰν τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν Βουλευτῶν.

'Ο 'Ὑπουργὸς ἔρχόμενος εἰς τὴν Βουλὴν δὲν δικαιοῦται νὰ ἀποκαλύψῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὶ εἰσηγήθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τὶ ἀπεδέχθη ή Κυβέρνησις καὶ τὶ ἀπέρριψεν ή Κυβέρνησις. Διότι αὐτὸ δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν δυνάμει τῶν κανονισμῶν, τῶν ἔθιμων καὶ τῶν τρόπων ποὺ λειτουργεῖ ἐν κράτος.

Δὲν κάμνει προσωπικήν πολιτικήν δ 'Υπουργός ώστε νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ νὰ πῇ «έγώ εἰσηγήθην αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ ἡ Κυβέρνησις τὸ ἀπέρριψεν».

Ἐπομένως εἶναι ὑποχρεωμένος ἔρχόμενος ἐνώπιον τῆς Βουλῆς νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν πολιτικήν τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ νὰ εἴπῃ δὲν ἡ Κυβέρνησις ἐνέκρινεν αὐτὰ καὶ αὐτὰ διὰ τὸ τάδε νοσοκομεῖον καὶ αὐτὰ καὶ αὐτὰ διὰ τὴν τάδε Ιατρικήν ὑπηρεσίαν.

Συνεπῶς δὲν μπορεῖτε νὰ μετατοπίσετε τὸ θέμα εἰς προσωπικήν κριτικήν τοῦ 'Υπουργοῦ ἢ τοῦ 'Υπουργείου του, ἐάν δὲν θέλετε νὰ κάμετε ἐπίκρισιν τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως.

Δὲν μπορεῖτε νὰ ἔχετε τὴν ἀξίωσιν νὰ ἔλθῃ 'Υπουργός καὶ νὰ σᾶς πῇ «έγὼ δὲν εὐθύνομαι διότι εἰσηγήθην αὐτὰ τὰ πράγματα, ἀλλὰ ἡ Κυβέρνησις μου τὰ ἀπέρριψε». Διότι εἶναι μέλος τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπόκειται εἰς τὴν ἀπόφασιν δὲν αἱ συνεδρίαι εἶναι μωσικαὶ καὶ δὲν αἱ ἀποφάσεις ἀνακοινοῦνται καὶ δῆλοι αἱ θέσεις τῶν 'Υπουργῶν ἐπὶ οἰουδήποτε θέματος.

Ἐπομένως χρησιμοποιεῖτε μίαν μέθοδον ἡ διόποια δὲν εἶναι δρθή, διότι προσπαθεῖτε νὰ κατηγορήσετε ξιαστὸν 'Υπουργὸν ἢ ξιαστὸν 'Υπουργεῖον διὰ μίαν πολιτικήν ἐνῷ εἶναι ἡ πολιτική τῆς Κυβερνήσεως. Μετατοπίζετε τὴν δῆλην εὐθύνην τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἐν συγκεκριμένον ἀτομον ἢ ὑπηρεσίαν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Τάς ἀπόψεις μου, κ. Πρόεδρε, ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τὰς εἶχα ἀναφέρει πρηγούμενως καὶ δι' αὐτὸ δὲν θὰ ἐπανέλθω ἐπὶ τοῦ θέματος, διότι δὲν θέλω νὰ κάμω τὴν κριτικήν μου συλλήθην ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως, δεδομένου δὲ γνωρίζω δὲν καὶ ἄλλα στοιχεῖα ὑπάρχουν ἐδῶ, ως ἐγκύκλιοι πρὸς ἀπαν τὸ Ιατρικὸν προσωπικόν, καὶ γίνονται συγκεκριμέναι εἰσηγήσεις 'Υπουργοῦ τὰς διόποιας προετίθετο νὰ ὑποθάλῃ πρὸς τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον.

Τὸ θέμα τὸ διόποιον θὰ ἥθελα νὰ θίξω ἐν τέλει, διότι εἶναι δυιατὸν νὰ ἔχῃ παρεξηγήσεις, εἶναι τὸ θέμα τὸ διόποιον ἀνέφερεν δ. κ. συνάδελφος δούλος ἀφορᾶ τοὺς ὑπερήλικας ιατρούς.

Όταν ἀνέγνωσα περικοπὰς τῆς ἀποφάσεως τοῦ θανατικοῦ ἀνακριτοῦ δὲν ἀφεώρων αὐταὶ εἰς δόλους τοὺς ιατρούς ἀλλὰ εἰς τοὺς ὑπερήλικας, καὶ πράγματι εἰς αὐτὸ συμφωνεῖ καὶ μὲ τὸ ὑπόμνημα τῆς 'Ενώσεως Ιατρῶν καὶ 'Οδοντιάτρων πρὸς τὴν 'Εκτελεστικήν 'Εξουσίαν καὶ εἰς τὴν 'Εκτελεστικήν 'Επιτροπὴν τῆς ΠΑΣΥΔΥ, τὸ διόποιον ἀναφέρει ἐπὶ λέξει τὰ ἔξῆς :

«Ἐλπίζομεν δὲν μὲ τὴν ἀναδιοργάνωσιν καὶ θελτίωσιν τῶν συντάξεων θὰ παύσῃ ἡ σημερινὴ ἀπασχόλησις συνταξιούχων καὶ ὑπερηλίκων οἱ δρόσοι, ἐν πολλοῖς, οὐδεμίᾳσαν ούσιαστικὴν ὑπηρεσίαν προσφέρουν, τούναντίον ἀποτελοῦν ἐμπόδια εἰς τὴν πρόσδοσον καὶ εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν νέων παραθλάπτοντος οὕτω τὰ συμφέροντα τῶν μελῶν μας». Κατὰ συνέπειαν αὐτὸ δὲν θεωρεῖται δὲ τὸ στρέφεται ἐναντίον τῶν ιατρῶν ἀλλὰ ἐναντίον τῶν ὑπερηλίκων ιατρῶν καὶ ως πρὸς αὐτὰς τὰς ἀπόψεις συμφωνῶ καὶ ἔγω μὲ τὴν θέσιν τῆς 'Ενώσεως τῶν Ιατρῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω εἶχε ζητήσει τὸν λόγον ὁ κ. Χατζηκακοῦ πρὶν ἀπὸ σᾶς.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. 'Ἐπειδὴ τὸ θέμα τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος εἴναι συσταθμὸν θέματος καὶ διὰ νὰ κρατήσωμεν τὸ ἐπίπεδον τοῦ κοινοθουλευτισμοῦ ύψηλά, νομίζω ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἔξουσιοδοτήσῃ τὸν ἔντιμον συνάδελφον ὃπως προθῆ ἐις τὰς ἐρεύνας του διὰ τὸ Νοσοκομεῖον Λάρνακος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. 'Ἐλέχθησαν πολλά κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ τοῦ θέματος. "Οσον καὶ ἀν μερικά ἀπὸ αὐτὰ τὰ δόποια ἐλέχθησαν ήσαν πολὺ αὐστηρῶς ἐπικριτικά καὶ ὅσον καὶ ἐὰν μερικά ήσαν ἀστοχα —ὅπως ἀπέδειξεν εἰς τὸ Σῶμα δ. κ. Παρασκευαΐδης— ἐγὼ πιστεύω, ὃπως εἶπα καὶ εἰς τὴν ἀγύρευσιν μου, ὅτι ὑπάρχει πρόβλημα Νοσοκομείου Λάρνακος καὶ νομίζω ὅτι μετά τὴν συμπλήρωσιν τῆς συζήτησεως, ἡ ὅρθη θέσις τῆς Βουλῆς θὰ ἥτο νὰ εἰσηγηθῇ εἰς τοὺς δρμοδίους νὰ μελετήσουν αὐτὸ τὸ πρόβλημα. Διότι, ἐπαναλαμβάνω, πιστεύω ὅτι ὑπάρχει.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Κώστας Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Τὸ Σῶμα ἔχει ἀσχοληθῆ ἀρκετὰ ἐπὶ τοῦ γενικοῦ θέματος τῆς Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως καὶ ἀρκετὰ ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ θέματος τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος. Διαπιστώσεις ἔχουν πράγματι γίνει ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι αὐταὶ ποὺ προσφέρονται εἰς τὸν λαόν, καὶ εἰς τὰς δόποιας ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συζήτησιν μας ἔχει Ἱεραρχικῶς διθῆ μεγάλη προτεραιότης, χωλαίνουν.

Δὲν θὰ ἀναπτύξω τώρα τὰς ἀπόψεις μου ἐπὶ τοῦ γενικοῦ θέματος. "Ἐχουν ἔχαντηθῆ ἀλλὰ καὶ ἔχουν ἐκτεθῆ ἐπανειλημμένως ἀπὸ τὰς δργανώσεις μας.

'Αλλά, ἐπειδὴ ἡ σιωπὴ μας, τούλαχιστον ὡς Βουλευτῶν τῆς 'Αμμοχώστου, πιθανὸν νὰ παρεξηγηθῆ καὶ νὰ ἐκληφθῆ ὅτι δλα εἰς τὸ Νοσοκομεῖον 'Αμμοχώστου εἰναι δμαλά καὶ θαίνομεν Ικανοποιητικῶς, ὡς ἐκ τούτου θὰ ἥθελα νὰ ἐιώσω καὶ ἐγὼ τὴν φωνήν μου διὰ τὰς ἐλλιπεῖς ὑπηρεσίας αἱ δόποια προσφέρονται εἰς τὴν 'Αμμοχώστον, εἰς τὸ Νοσοκομεῖον 'Αμμοχώστου.

Εἶναι γεγονός ὅτι ἔδόθησαν ἀριθμοὶ καὶ ἀπὸ τὸν ἔντιμον 'Υπουργὸν καὶ ἀπὸ ἄλλους δμιλητάς ὅτι ἔχει θελτιωθῆ κατὰ ποσοστιαίαν ἀναλογίαν τὸ προσωπικόν, Ιατρικὸν καὶ παραϊατρικόν, τοῦ νοσοκομείου 'Αμμοχώστου καὶ ἔδόθησαν εἰς ποσοστά ἔνας σεβαστὸς ἀριθμὸς αὐξήσεων. Εἶναι γεγονός, καὶ τὸ ἀναγνωρίζομεν, ὅτι πράγματι κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἔχει σημειωθῆ μία σημαντικὴ θελτιωσίς εἰς τὸν τομέα τοῦ προσωπικοῦ. 'Αλλά μόνον μὲ τὸ προσωπικόν δὲν γίνεται ἡ θελτιωσίς, τούναντίον ἔχομεν χειροτέραν κατάστασιν διότι καλύτερον καὶ περισσότερον προσωπικόν δίδει αὔξησιν τῶν ἀσθενῶν, προσέλευσιν μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ ἀσθενῶν διὰ νὰ παρέχωνται εἰς αὐτοὺς ὑπηρεσίαι ἔντος τοῦ νοσοκομείου καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ πρόβλημα ἔχει παραμείνει.

‘Ως πρὸς τὰς κτιριακὰς ἔγκαταστάσεις τοῦ Νοσοκομείου Ἀμμοχώστου, ἀνεγερθέντος πρὸ 20ετίας καὶ μὲ πρόβλεψιν νὰ συμπληρωθῇ ἀκόμη μία πτέρυξ, παραμένει τὸ ἴδιον ως ἡτο πρὸ 20ετίας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὑπάρχῃ σχεδὸν ἔνας θάλαμος διὰ τοὺς ἄνδρας ἀσθενεῖς καὶ ἔνας θάλαμος διὰ τὰς γυναικας ἀσθενεῖς καὶ παρ’ ὅλον ὅτι φαινομενικῶς φαίνεται ὅτι χωρίζονται αὐτοὶ εἰς διαμερίσματα, εἶναι ἐν τούτοις θάλαμοι κοινοὶ διότι ὅλοι οἱ ἀσθενεῖς καὶ ὅλοι οἱ ιατροὶ πρέπει νὰ διέλθουν ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς θαλάμους. Ἐξ ὅλου οἱ ἀσθενεῖς, λόγω τῆς φύσεως τῶν κτιριακῶν συγκροτημάτων, εἶναι φύρδην—μήγδην καὶ οἱ σοθαρῶς ἀσθενεῖς καὶ οἱ παθολογικῶς ὑποφέροντες καὶ οἱ χειρουργημένοι καὶ μή, διὰ νὰ μὴν ἀναφέρω ἀκόμη ὅτι ἵσως καὶ πολλὰς φοράς οἱ μὲ μεταδοτικὰς ἀσθενείας νὰ εὑρίσκωνται ὅλοι εἰς ἔνα θάλαμον.

Εἰς τὸ νοσοκομεῖον Ἀμμοχώστου ἔχει σταλῆ πρὸ τετραμήνου ὀρθοπεδικὸς ιατρὸς ἀλλὰ εἶναι ως ιὰ ἔξασκη παθολογικὰ καθήκοντα διότι δύστυχος οὐδὲν χειρουργικὸν ἐργαλεῖον ἔχει καὶ δὲν διαθέτει καθόλου τὰ μέσα διὰ νὰ ἔξασκη τὰ καθήκοντά του ως ὀρθοπεδικοῦ ιατροῦ. Ὡς ἐκ τούτου ἔξακολουθοῦμεν νὰ διατηροῦμεν τὴν ἴδιαν διαδικασίαν, ὥστε νοσοκομεῖον Ἀμμοχώστου διὰ τὰ ὀρθοπεδικὰ νὰ εἶναι εἰς τὴν οὐσίαν τὸ Ιατρεῖον τοῦ συναδέλφου κ. Χατζηκακοῦ.

“Ἐναὶ ὅλον παράγοντα, διὰ νὰ παρουσιασθοῦν οἱ ἐλλείψεις τοῦ νοσοκομείου Ἀμμοχώστου, θὰ ἀναφέρω ὅτι διὰ τὴν τεχνητὴν ἀναπνοὴν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Ἀμμοχώστου, ἐφ’ ὅσον εἴμεθα παράλιος πόλις καὶ ἔχομεν δυστυχῶς συχνὰ τέτοια ἐπεισόδια, χρησιμοποιοῦμεν τὴν ἴδιαν μέθοδον τὴν ὅποιαν χρησιμοποιοῦμεν καὶ εἰς τὴν παραλίαν, δηλαδὴ εἴτε εἰς τὴν παραλίαν προσφερθῆ ἢ τεχνητὴ ἀναπνοὴ εἴτε εἰς τὸ Νοσοκομεῖον εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτό, διότι οὐδὲν ἐπιπρόσθετον μηχάνημα ὑπάρχει εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, ἀλλ’ ἀπλῶς τίθεται εἰς κίνδυνον μεγαλύτερον δ’ ἀσθενῆς ἢ διφέροντος ως πνιγμένος —ἐάν πρόκειται νὰ σωθῇ εἰς τὴν παραλίαν— νὰ χάσῃ τὴν ζωήν του μὲ τὸ νὰ μεταφερθῇ εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

‘Υπῆρχα ἐπανειλημμένως μάρτυς, διότι ἐπισκέπτομαι συχνὰ τὸ Νοσοκομεῖον Ἀμμοχώστου, τῆς ὅλης εἰς αὐτὸν ἐπικρατούσης καταστάσεως εἰς σημεῖον ποὺ ἀσθενεῖς μὲ σοθαράν ἀσθενεῖαν καὶ διαπίστωσιν τοῦ ιατροῦ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ παραμείνουν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ιὰ ἀποπέμπωνται, διότι ὅχι μόνον ἐπιπρόσθετοι κλίναι δὲν ὑπάρχουν διὰ νὰ δεχθοῦν τοὺς ἀσθενεῖς, ἀλλὰ οὔτε στρώματα διὰ νὰ τεθοῦν αὐτοὶ οἱ ἀσθενεῖς ἔστω καὶ μέσα εἰς τοὺς διαδρόμους. Νὰ φαντασθῆτε ὅτι ὑπάρχουν 33 μόνον στρώματα διὰ τοὺς ἄνδρας διὰ νοσήματα παθολογικά, χειρουργικά, ὀρθοπεδικά, ψτορινολαρυγγολογικά καὶ ὅλα. 35 στρώματα διὰ τὰς γυναικας μὲ τὰ ἀνωτέρω νοσήματα καὶ ἐπὶ πλέον διὰ γυναικολογικά νοσήματα. 17 στρώματα διὰ παιδικάς ἀσθενείας, 20 διὰ λεχώνας, 5 δι’ ἐκτάκτους περιπτώσεις καὶ 6 δι’ εἰδικάς περιπτώσεις. Δηλαδὴ ἐν Νοσοκομεῖον Ἐπαρχιακὸν, ποὺ φιλοδοξεῖ νὰ ἔχει τηρετήση μίαν ἐπαρχίαν μὲ 160 περίπου χιλιάδας κατοίκων, ἔχει μόνον 116 στρώματα καὶ αὐτὰ πάντοτε κατειλημμένα, πάντοτε ἔχηντλημένα, ἀκόμη καὶ αὐτὰ τὰ στρώματα ποὺ δὲν ἔχουν κλίνας.

‘Η κατάστασις φυσικά αὐτὴ εἶναι τραγικὴ καὶ ἐπανειλημμένως παρουσιάζονται προβλήματα καὶ διαπληκτισμοὶ καὶ ἀπὸ τὸ προσωπικὸν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν κόσμον δ’ ὅποιος προσέρχεται εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, ὁμοιογῶ δὲ ὅτι ἡ προσέλευσις πλέον τοῦ κόσμου εἶναι μεγαλυτέρα, διότι ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὰς Ιατρικὰς ὑπηρεσίας, ἐφ’ ὅσον ἔχουν ἐπανδρωθῆ κατά τι οἱ διάφοροι κλάδοι, εἶναι μεγαλυτέρα ἀλλὰ καὶ αἱ ἀνάγκαι ἐπαυξάνονται.

‘Ως ἐκ τούτου καὶ ἡ κατάστασις τοῦ Νοσοκομείου Ἀμμοχώστου χρήζει ἐξετάσεως, ἐν δὲ τῆς εἰσηγήσεως ὅπως μία Ἐπιτροπὴ συζητήσῃ τὰς συνθήκας τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος, εἰσηγοῦμαι ὅπως ἐπεκταθῆ ἢ ἔρευνα αὐτῇ διὰ νὰ μελετηθῇ οὐχὶ πλέον ἡ δωρεὰν παροχὴ Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως ἀλλὰ αἱ σημεριναὶ τούλαχιστον ἀνάγκαι τῶν Νοσοκομείων μας. Νὰ γίνη ἔρευνα καὶ νὰ θελτιωθοῦν, ἐν τινὶ βαθμῷ τούλαχιστον, τώρα ὅτε εὑρίσκομεθα

εις τὴν μελέτην τοῦ νέου Προϋπολογισμοῦ, διὰ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν αἱ ἄμεσοι ἀνάγκαι καὶ ἐν τῷ μεταξὺ νὰ ἀρχίσῃ ἡ μελέτη τοῦ γενικωτέρου σχεδίου. Δηλαδὴ νὰ ἐπεκταθῇ εἰς δόλα τὰ Νοσοκομεῖα τῆς Κύπρου ἢ ἔρευνα μὲ σκοπὸν νὰ ὑποθληθοῦν πρὸς τὴν Κυθέρηνην εἰσηγήσεις διὰ νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ θέμα αὐτὸ τῶν Ἱατρικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ νὰ δοθῇ προτεραιότης, διότι λυποῦμαι νὰ παρατηρήσω ὅτι δίδομεν προτεραιότητα καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ὁ κόσμος καὶ αἱ δργανώσεις εἰς ἄλλα ἔργα καὶ εἰς ἄλλους τομεῖς, ἔχομεν δὲ παραθλέψει ἐν τινι βαθμῷ τὴν προτεραιότητα εἰς τὰς Ἱατρικὰς Ὑπηρεσίας.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. “Ἐχω ἀκούσει τὰς ἀγορεύσεις τῶν προηγούμενων ἀγορητῶν καὶ ἥθελα ἀπλῶς ἐν συντομίᾳ νὰ ἀναφέρω τὰ ἀκόλουθα :

‘Ἐν πρώτοις συμφωνῶ μὲ τὰς ἀπόψεις τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ὅτι ὑπεύθυνον διὰ τὴν δλην κατάστασιν τῆς Ἱατρικῆς μας Ὑπηρεσίας δὲν εἶναι τὸ ‘Υπουργεῖον ‘Υγείας.

Εἰμαι κατὰ τὰ τελευταῖα 11 ἔτη Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ καὶ οὐδέποτε εἰς τὴν Ιστορίαν τῶν Προϋπολογισμῶν συνέβη νὰ μὴν ἔχωμεν τὸ ζῆτημα τῆς αὐξήσεως τῶν ποσῶν τὰ δποῖα δίδονται διὰ τὴν καλυτέραν προώθησιν τῶν Ἱατρικῶν μας Ὑπηρεσιῶν καὶ δυστυχῶς ἐκεῖνο τὸ δποῖον διεπιστώσαμεν εἶναι ὅτι τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα δὲν παρεχωροῦντο ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως.

‘Ἐπομένων ἐκεῖνο τὸ δποῖον συμβαίνει εἶναι ὅτι οἱ ὑπεύθυνοι διὰ τὸ ‘Υπουργεῖον ‘Υγείας πάντοτε είχαν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀποκτήσουν τὰ ἀπαιτούμενα μέσα διὰ νὰ προσφέρουν ἐκεῖνα τὰ δποῖα χρειάζεται νὰ προσφέρουν εἰς τὸ κοινόν, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν είχαν τὰ μέσα διότι τὰ ποσά τὰ δποῖα τούς ἐδίδοντο ήσαν πολὺ δινεπαρκῆ.

Συνέπεια τούτου εἶναι ὅτι δλα δυστυχῶς τὰ Νοσοκομεῖα εἰς δλας τὰς περιοχὰς δὲν ἔχουν ἐκεῖνα τὰ δποῖα θὰ ἐπρεπε νὰ ἔχουν σήμερα. Βεθαίως ἐν μιᾶς νωτὶ δὲν μποροῦμεν νὰ ἀναμένωμεν νὰ γίνουν θαύματα. Διότι διὰ νὰ γίνουν δλα αὐτὰ χρειάζεται δρισμένος χρόνος. ‘Αλλὰ ἐκεῖνο τὸ δποῖον θὰ ἐπρεπεν ἡ Βουλὴ τὰ εἰσηγηθῆ ἐναι δπως παραχωρήθωσι περισσότερα χρήματα καθ’ ἔκαστον ἔτος διὰ τὴν προώθησιν τῆς ἀποκτήσεως τῶν ἀναγκαιούντων μέσων διὰ κάθε νοσοκομεῖον τῆς νήσου μας.

“Οσον ἀφορᾶ τὴν εἰσηγησιν δπως ἀνατεθῇ εἰς μίαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν νὰ ἔξετάσῃ τὴν κατάστασιν ἡ δποῖα ἐπικρατεῖ εἰς κάθε νοσοκομεῖον, λυποῦμαι ἀλλὰ δὲν θὰ συνεφῶνυν μὲ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Διότι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι Ἐλεγκτικὸν Σῶμα. ‘Εκεῖνο τὸ δποῖον πιστεύω ὅτι πρέπει νὰ εἰσηγηθῶμεν εἰς τὴν Κυθέρηνην εἶναι δπως διορίση μίαν Ἐπιτροπὴν ἐξ εἰδικῶν ἡ δποῖα νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ Νοσοκομεῖα, νὰ ἔξετάσῃ ποῖαι εἶναι αἱ ἀνάγκαι τῶν καὶ νὰ συστήσῃ κατόπιν δι’ ἐκθέσεως τῆς πρὸς τὴν Κυθέρηνην τὴν αξησιν τοῦ κονδυλίου τὸ δποῖον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν δρθὴν προώθησιν τοῦ δλου ζητήματος.

Εὐχαριστῶ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἀπὸ τῆς θέσεώς μου δλίγα τινά. Ὁ ξένιμος συνάδελφος κ. Χριστοδούλιδης εἰπεν δτὶ ἀπεφάσισε νὰ διμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος διότι φοβεῖται μήπως, ἔχαν σιωπήσῃ, ἐκληφθῇ δτὶ φρονεῖ δτὶ δλα ψαίνουν καλῶς εἰς τὸ Νοσοκομεῖον 'Αμμοχώστου.

'Εγώ, παρ' δλον δτὶ ή κατάστασις τοῦ Νοσοκομείου Λεμεσοῦ, δπως ἀλλωστε καὶ δλων τῶν ἐπαρχιακῶν νοσοκομείων, εἰναι τραγική, δὲν θὰ τὸν ἀκολουθήσω διότι, δπως λέγουν οἱ "Ελληνες νομομαθεῖς, «τῷ σιωπῶντι ούδεις ἀποδίδεται λόγος».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Παρασκευατίδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΤΙΔΗΣ :

'Αξιότιμε κ. Πρόεδρε, καὶ πάλιν ἐπιτραπήτω μοι νὰ καταχρασθῶ τῆς ὑπομονῆς τῆς Βουλῆς, διότι θεωρῶ νὰ μὲ πνίγη δλίγον τὸ ἄδικον ή ἡ ἄδικος κριτική. Ὁ συνάδελφος κ. Χριστοφίδης ἀντιδίκει προσωπικῶς μὲ τὸν 'Υπουργὸν 'Υγείας καὶ τὰς 'Υπηρεσίας τοῦ 'Υπουργείου του παρ' δλην τὴν δρθιτάτην ὑπόδειξιν τοῦ Προέδρου τοῦ Σώματος δτὶ ή ἐπικρισίς του ἀφορᾶ ἐν τῷ συνόλῳ τῆς τὴν πολιτικὴν τῆς Κυθερήσεως.

Διὰ ταῦτα, θεωρῶ δτὶ, ἀνκαὶ θεβαίως ἔχει τὸ δικαίωμα, δπως καὶ πᾶς ἀλλος Βουλευτής, νὰ κρίνῃ καὶ νὰ ἐπικρίνῃ τὴν Κυθερίησιν, ή κριτική του, δσσονδήποτε αὐστηρὰ καὶ ἔχαν εἰναι, στρέφεται γενικῶς ἐναντίον τῆς Κυθερητικῆς πολιτικῆς.

'Αλλὰ ἔκεινο τὸ δποῖον θὰ ἥθελα νὰ παρακαλέσω, κ. Πρόεδρε, εἰναι τὸ ἔξῆς :

'Ο ἀξιότιμος ἐκ Λάρνακος συνάδελφος ἐπιμένει νὰ θεωρῇ ὑπεύθυνον τὸν 'Υπουργὸν διὰ ταῦτα καὶ ἀλλα πράγματα.

Θὰ ἥθελα πρὸς στιγμὴν νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἀντιστέψω τοὺς δρους, κ. Πρόεδρε, καὶ νὰ θέσω καὶ ἔαυτὸν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ζητοῦντος καὶ ἀπαιτοῦντος Βουλευτοῦ —καὶ τώρα ή παρέκθασίς μου ἀφορᾶ τὴν εὐθύνην τοῦ Βουλευτοῦ— διὰ νὰ κάμη ἔλεγχον καὶ κριτικὴν εἰς τὰ τοῦ νοσοκομείου ή τὰ τοῦ 'Υπουργείου 'Υγείας.

'Εὰν πρὸς στιγμὴν θεωρήσω τὸν ἔαυτὸν μου δτὶ μεταθάνειν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Κυρηνείας (ἀλλωστε ή παρέκθασις εἰναι καὶ ἀπλῆ διότι δὲν ἔχει πολλοὺς λογαριασμούς τὸ Νοσοκομεῖον Κυρηνείας, ἀφοῦ ἔχει ἐλαχίστην ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν) καὶ λέγω πρὸς τοὺς ὑπεύθυνους : «κύριοι, τὰ δευτέρια σας νὰ ἐλέγχω τοὺς λογαριασμούς σας» :

- (1) 'Ως Βουλευτής, ἀναλογίζομαι τὴν εὐθύνην τοῦ Βουλευτοῦ.
- (2) 'Απηύθυνα ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἀρμόδιον 'Υπουργὸν καὶ τοῦ ἔλεγχα, κύριε, στεῖλε μου τὰ δευτέρια νὰ τὰ ἐλέγχω, νομίζω δτὶ πλέον ἀνακύπτει.....

Νὰ μὴ μὲ διακόψετε, κ. συνάδελφε.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Συγγινώμην ποὺ θὰ διακόψω, ἀλλὰ εἰναι θέμα ἐπιστολῆς καὶ κατὰ συνέπειαν.....

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Τὴν δποίαν ἀπαιτῶ νὰ καταθέσετε εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ δοῦμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἐύθυνην τοῦ Βουλευτοῦ, μὲ ποῖον τρόπον ἔζητησεν δλα αὐτὰ τὰ στοιχεῖα καὶ ἔὰν πράγματι δ 'Υπουργὸς ἐύθυνεται διὰ τὸ ὅτι ἡρήθη νὰ δώσῃ τὰ στοιχεῖα αὐτά. Διότι.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Η ἐπιστολὴ κατετέθη εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Βουλῆς, ἐδόθησαν δὲ ὁδηγίαι απως ἀντίγραφα διανεμηθοῦν, μόλις ἐτοιμασθοῦν, εἰς τοὺς Βουλευτάς.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

'Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. 'Η ἐπιστολὴ τοῦ ἐπερωτῶντος Βουλευτοῦ θά

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ συζητηθῇ καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἐπερωτῶντος ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπήν, ἡ δποία θὰ ἔξετασῃ καὶ τὸ τι ἔζητηθῇ καὶ τὸ τι ἀπηντήθη.

'Ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὸ θέμα δὲν είναι ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως πρὸς συζήτησιν σήμερον.

'Ἐν κατακλεῖδῳ θὰ ἤθελα νὰ τονίσω ὅτι ἀπὸ τὴν σημερινὴν συζήτησιν προκύπτει ὅτι ἡ Βουλὴ διαπιστώνει ὅτι τὸ Νοσοκομεῖον Λάρνακος ἀλλὰ καὶ ἄλλα Ἐπαρχιακὰ Νοσοκομεῖα ἔχουν σημαντικὰς ἐλλείψεις. Αἱ ἐλλείψεις αὐταὶ είναι δύο εἰδῶν: Πρῶτον, εἰς ιατρικόν, παραϊατρικόν καὶ νοσηλευτικόν προσωπικόν.

Δεύτερον, εἰς τὰ ἀναγκαῖα μηχανήματα, φάρμακα καὶ οὕτω καθ' ἔξῆς.

'Η λύσις είναι ἀπλουστάτη. Θὰ ἥτο δικαία ἡ ἐπίκρισις πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον ἔὰν δλα αὐτὰ είχαν ἐγκριθῆ εἰς τοὺς κατὰ καιρούς Προϋπολογισμούς καὶ ἔὰν δ 'Υπουργός, ἀσκῶν τὴν Ἐκτελεστικήν του Ἐξουσίαν δὲν ἐπροχωροῦσεν εἰς τὴν ύλοποίησιν.

'Ἐπομένως τὸ θέμα ἀπλουστεύει σημαντικώτατα ἔὰν ἀντιληφθῶμεν ὅτι διὰ νὰ ἐπιτευχθοῦν δλαι αὐταὶ αἱ θελτιώσεις είναι ἀνάγκη νὰ ἐγκριθῇ μία σημαντικὴ δαπάνη.

Συνεπῶς ἔὰν ἡ Βουλὴ ἔχῃ τὴν ἀποψιν ὅτι πρέπει τὸ ταχύτερον αἱ ἐλλείψεις αὐταὶ νὰ συμπληρωθοῦν, θὰ ἥτο ἐποικοδομητικῶτερον, ἀντὶ νὰ ἐπικρίνῃ τὸ 'Υπουργεῖον, νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ δώσῃ προτεραιότητα, εἰς τὸν νέον Προϋπολογισμόν, εἰς τὴν αὔξησιν τῶν κονδυλίων τόσον διὰ τὴν δημιουργίαν θέσεων, οὕτως ὅστε νὰ πληρωθοῦν αἱ θέσεις καὶ νὰ ἐπανδρωθοῦν τὰ Νοσοκομεῖα μὲ ιατρικόν, παραϊατρικόν καὶ ἄλλον προσωπικόν, δσον καὶ διὰ τὰς κτιριακὰς ἐγκαταστάσεις καὶ διὰ τὸν ἔξοπλισμὸν τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων. Καὶ ἐπομένως τὸ θέμα είναι ἡ Βουλὴ νὰ ἔξασκήσῃ πίεσιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, εἰσηγούμενη μεγαλυτέραν δαπάνην ἐντὸς τοῦ νέου Προϋπολογισμοῦ διὰ νὰ δυνηθῇ καὶ τὸ 'Υπουργεῖον νὰ ύλοποίησῃ τὴν θελτιώσιν, τὴν δποίαν δλοι ἐπιθυμοῦμεν καὶ εἰσηγούμεθα. Οἰαδήποτε ἄλλη συζήτησις νομίζω ὅτι είναι μᾶλλον ἀσκοπός, διότι ἔὰν δὲν ἐγκριθῇ ἡ δαπάνη ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀκολούθως ἀπὸ τὴν Βουλὴν, τίποτε ἀπὸ δσα λέγομεν καὶ συζητοῦμεν ἔδω δὲν μποροῦν νὰ γίνουν.

'Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Προτοῦ κλείσῃ ἡ συζήτησις θὰ ἤθελα νὰ κάνω μίαν διασάφησιν. Ἀπὸ μερικούς ἔκ τῶν συναδέλφων ἥκούσθη ὅτι ἀντιδικῷ μὲ τὸν 'Υπουργὸν 'Υγείας. Αὐτὸ δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν πραγματικότητα καὶ μὲ ἀδικεῖ πάρα πολύ.

Ἐκεῖνο τὸ δόπιον ἥθελα νὰ ἔρωτήσω εἶναι ἐάν αὖτις ἔγερθη ἔνα θέμα τὸ δόπιον ἀφορᾶ εἰς ἄλλον Ὅπουργείον ἀπὸ δοπιοινδήποτε Βουλευτήν, θὰ θεωρήσωμεν ὅτι ὁ Βουλευτής αὐτὸς ἀντιδικεῖ μὲ τὸ ἄλλον Ὅπουργείον; Ἀσφαλῶς, ὅχι. Ἀπλούστατα συζητεῖ ἔνα θέμα, ἐκφέρει κρίσεις, εἶναι δυνατὸν αἱ κρίσεις αὐταὶ νὰ εἶναι αὐστηραί, εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι μετριοπαθεῖς, καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἀπλῶς ἀπόφεις καὶ εἰσηγήσεις.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τὴν ἴδικήν μου ἀνέφερα τὸ Νοσοκομεῖον Λάρνακος, διότι τὸ θέμα ἦτο δξύτατον καὶ ἀφεώρα γενικῶς καὶ ἄλλα Νοσοκομεῖα τῆς Κύπρου.

Συμφωνῶ, κ. Πρόεδρε, μὲ τὴν εἰσήγησίν σας δπως ἡ Βουλὴ ἀπευθυνθῇ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἵεραρχικῶς τοποθετήσῃ τὸ θέμα τῶν Ἱατρικῶν Ὅπηρεσιῶν, ἀπὸ ἀπόφεως διαθέσεως κονδυλίων, μεταξὺ τῶν πρώτων. Πλήν, ὅμως, θὰ ἥθελα νὰ συμφωνήσω μὲ τὴν εἰσήγησίν του κ. Χριστοδούλιδη, ὁ δόπιος ἀνέφερεν ὅτι πρέπει ἡ Ὅπιτροπή τῆς Βουλῆς νὰ ἔξετάσῃ τὴν κατάστασιν, ἐκτὸς τοῦ νοσοκομείου Λάρνακος, καὶ εἰς τὰ ἄλλα Νοσοκομεῖα τῆς Κύπρου.

Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου πραγματικὰ ἡ Βουλὴ θὰ ἀνταποκριθῇ πρὸς τὸν προσρισμόν της καὶ ὅχι ὅταν παρουσιάζεται ἔνα θέμα, ἀμέσως νὰ ἀπεκδυώμεθα τὰς εὐθύνας μας καὶ νὰ λέγωμεν ὅτι εἶναι θέμα τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ἢ ἐάν ἔνα Ὅπουργείον δὲν ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν προορισμόν του ὅτι πταίει δλόκληρος ἡ Κυβέρνησις. Χωρὶς νὰ θέλω νὰ θίξω τὸν Ὅπουργον Ὅγειας, γενικῶς δημιλῶν, θὰ ὑπάρξουν Ὅπουργοι ἐπιτυχημένοι καὶ ἀποτυχημένοι. Κατὰ συνέπειαν ἔξαρτᾶται ἀπὸ τὴν δραστηριότητα καὶ ἀπὸ τὴν σύλληψιν τῶν προβλημάτων ποὺ θὰ κάμη δ κάθε Ὅπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Κατὰ τὸ τελευταῖον δευτερόλεπτον εἰς τὴν δημιλίαν του δ. Χριστοφίδης ἔδιε τὴν ἐντύπωσιν δτι ἀντελήφθη τὸ σφάλμα του νὰ ἐπιτίθεται ἐναντίον ἐνός Ὅπουργείου διὰ τυχὸν παραλείψεις δλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως. “Ἐκλεισεν ὅμως τὴν δημιλίαν του μὲ τὸ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ἴδιον σφάλμα τὸ δόπιον διέπραξε προηγουμένως.

‘Ο κ. Χριστοφίδης μοῦ ἔδωσε τὴν ἐντύπωσιν δτι ἔχει προκατάληψιν ἐναντίον τοῦ Ὅπουργείου Ὅγειας. Καὶ μοῦ ἔδωσε τὴν ἐντύπωσιν δτι ἔχει προκατάληψιν ἐναντίον τοῦ Ὅπουργείου Ὅγειας δταν σεῖς, δ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ἐπειδή γῆστε εἰς τὸν κ. Χριστοφίδην καὶ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς εὐθύνας ἐκάστου Ὅπουργείου καὶ τὰς εὐθύνας τῆς Κυβερνήσεως συλλογικῶς εἰς τὴν ἀντίκρυσιν τῶν προβλημάτων ἐκάστου Ὅπουργείου διὰ τοῦ Προϋπολογισμοῦ, ώς κατατίθεται. Τότε δ. κ. Χριστοφίδης, εὐθὺς δως ἤκουσε τὴν ἐπεξήγησίν σας, εἶπε τὴν ἀκόλουθον φράσιν : «Ο Ισχυρισμός μου παραμένει Ισχυρισμὸς περὶ εὐθύνης τοῦ Ὅπουργείου Ὅγειας». Ή φράσις αὐτὴ τοῦ κ. Χριστοφίδη, κ. Πρόεδρε, ἀποδεικνύει πέραν πάσης ἀμφιθολίας, δτι δ ἐντιμος ἐκ Λάρνακος συνάδελφος ἔχει προκατάληψιν ἐναντίον τοῦ Ὅπουργείου Ὅγειας καὶ τῶν διευθυνόντων τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας τοῦ ἐν λόγω Ὅπουργείου. ‘Ο ἐκ Κυρηνείας συνάδελφος κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης δὲν ἤρνηθη δτι τὰ διάφορα Ὅπαρχιακά Νοσοκομεῖα ἔχουν ἐλλείψεις, ἀλλὰ δ. κ. Παρασκευαΐδης εἶχεν ἐπισημάνει τὰς ἐλλείψεις αὐτάς, ταυτοχρόνως δημως ὑπερημύνθη τοῦ κύρους τῶν Ιατρῶν, οἱ δόποιοι ὑπηρετοῦν εἰς τὰ Κυβερνητικά νοσοκομεῖα καὶ ὑπερημύνθη καὶ τοῦ Ὅπουργού καὶ τῶν διευθυνόντων τὸ Ὅπουργείον Ὅγειας.

‘Εκάματε, κ. Πρόεδρε, τὸν παρέμβασίν σας ἀλλὰ καὶ πάλιν μᾶς ἐδόθη ἡ περίφημος ἀπάντησις ἀπὸ τὸν κ. Χριστοφίδην «δ. Ισχυρισμός μου παραμένει Ισχυρισμός περὶ εὐθύνης τοῦ Ὅπουργείου Ὅγειας». Αὐτό καὶ μόνον, κ. Πρόεδρε καὶ κύριοι συνάδελφοι, ἀποδεικνύει τὴν προκατάληψιν τοῦ ἐκ Λάρνακος συνα-

δέλφου ἐναντίον τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγείας. Θά διθελα τὸν κ. Χριστοφίδην νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ Βῆμα τῆς Βουλῆς καὶ νὰ εἶπη διτ τὴν εὐθύνην τὴν φέρει τὸ Ὑπουργικόν Συμβούλιον καὶ τὴν εὐθύνην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβούλιου τὴν φέρει δι Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος. Ἀλλὰ δλοι κάμνουν ἐπιθέσεις ἐναντίον τῶν Ὑπουργῶν καὶ δὲν τολμοῦν νὰ εἴπουν ἔκεινο ποὺ ἔπρεπε νὰ εἴπουν διτ τὴν εὐθύνην τὴν φέρει δι Πρόεδρος τῆς Κυθερήσεως δι οποῖος διορίζει τοὺς Ὑπουργούς.

Εὔχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ δώσω τὸν λόγον διὰ νὰ συνεχισθῇ διαλογικὴ συζήτησις. Δὲν νομίζω διτ ἡ Βουλὴ εἶναι χῶρος διαλογικῆς συζήτησεως, κυρίως δὲ δὲν πρόκειται περὶ τῆς οὐσίας τοῦ θέματος.

Ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ θέματος;

Ο κ. Κώστας Χριστοδουλίδης καὶ ἀκολούθως δι Κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Εἰς τὸ τέλος τῆς ἀγορεύσεώς μου ἀνέφερα διτ δλη δι εὐθύνη προέρχεται ἀπὸ τὴν μελέτην τοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἀπὸ τὰς εἰσηγήσεις αἱ διοίαι γίνονται κ.λ.π., ἀποψιν μὲ τὴν δοποῖαν ἔχετε συμφωνήσει καὶ εἰσηγηθῆ τὴν διαθίσασιν πρός τὴν Ἐκτελεστικήν Ἐξουσίαν τῆς ἐπιθυμίας τῆς Βουλῆς δπως διατεθοῦν περισσότερα ποσά κατὰ τὸν ἐπὶ θύρας Προϋπολογισμὸν τοῦ νέου ἔτους καὶ εἰδικώτερα κατὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ Πενταετοῦ Σχεδίου, ὅστε αἱ ιατρικαὶ μας ὑπηρεσίαι νὰ βελτιωθοῦν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, εἴτε εἰς προσωπικόν εἴτε εἰς ἔξοπλισμὸν εἴτε εἰς κτιριακάς ἐγκαταστάσεις, ἀποψιν μὲ τὴν δοποῖαν συμφωνῶ ἀπολύτως διότι τυχὸν ἔρευνα, μὲ τὴν δοποῖαν καὶ πάλιν συμφωνῶ, θὰ διαρκέσῃ ἀρκετὸν καιρὸν καὶ ἡδη δι Προϋπολογισμὸς θὰ ἔχῃ ἐτοιμασθῇ καὶ θὰ ἔχῃ ἴσως σταλῆ καὶ πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἐπομένως θέλω νὰ συνοψίσω τὴν εἰσήγησίν μου εἰς δύο σκέλη, ἥτοι ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ δοποῖον εἰσηγήθημεν, δηλαδὴ νὰ διαθίσασθῇ δι επιθυμία αὐτὴ τῆς Βουλῆς πρός τὴν Ἐκτελεστικήν Ἐξουσίαν, περὶ διαθέσεως μεγαλύτερων κονδυλίων διὰ τὰς ιατρικάς ὑπηρεσίας καὶ, ἀφ' ἔτερου, ἔὰν εἶναι δυνατὸν χωρὶς νὰ ἐπτερεασθῇ καθ' οἰονδήποτε τρόπον τὸ ἔργον τὸ ἀφορὸν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ, νὰ γίνῃ ἔρευνα ἀπὸ μίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν, οὐχὶ ὑπὸ τὸ πνεῦμα τὸ ὅποιον ἀνέπτυξεν δι συνάδελφος κ. Χριστοφίδης τῆς ἐπικρίσεως δι κατακρίσεως εἴτε Ὑπουργείου εἴτε Κυθερήσεως, ἀλλὰ τῆς ἐποικοδομητικῆς ἔργασίας, νὰ ἐνημερωθῇ η Βουλὴ ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν εἴτε τῶν καταστάσεων ποὺ ὑπάρχουν εἰς τὰς ιατρικὰς μας ὑπηρεσίας, χωρὶς αὐτό, ἐπαναλαμβάνω, νὰ ἀποτελῇ ἔργον κριτικῆς ἀλλὰ ἔργον ὑποθοιμήσεως αὐτῆς τῆς εἰσηγήσεως τὴν ὅποιαν ὑποθάλλομεν πρὸς τὴν Κυθερησίν. Ἀπλῶς διὰ νὰ ὑποθηθῇση αὐτὴ η Ἐπιτροπὴ κατόπιν εἰς τὴν μελέτην καὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐφ' δσον ζητοῦμεν νὰ δοθῇ πλέον ιεραρχικῶς προτεραιότης εἰς τὰς ιατρικὰς μας ὑπηρεσίας.

Οσον ἀφορᾶ τὸν συνάδελφον Σαββίδην, ποὺ εἰσηγήθη ἀντὶ εἰς Ἐπιτροπήν τῆς Βουλῆς νὰ ἀνατεθῇ τὸ θέμα εἰς ἔξωκοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπήν, διαφωνῶ διότι εἶναι καὶ δημοκρατικὸν νὰ δοθῇ αὐτὴ η εὐθύνη εἰς Βουλευτάς, «δόξα Σοι δ Θεός» η πλειοψηφία εἶναι ιατροί μέσα εἰς τὴν Βουλήν μας καὶ μποροῦν νὰ πλαισιωθοῦν καὶ ἀπὸ μὴ ιατρούς, ἀλλὰ καὶ διότι δὲν εἶναι πρωτοφανές ἔργον Βουλευταὶ νὰ ἀναλαμβάνουν μίαν ἔρευναν ὑπὸ τὸν χαρακτῆρα τὸν ὅποιον ξέθεσα.

Εὔχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης είχε ζητήσει τὸν λόγον.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι τὸ θέμα ἔχει ἔξαντληθῆ. Νομίζω ότι δλοι συμφωνοῦμεν μὲ τὴν πρότασίν σας καὶ εἰσηγοῦμαι ὅπως υἱοθετήσωμεν τὴν πρότασίν σας καὶ ὅπως λήξῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἢ ὅποια ἔχει καταπονήσει τὸ Σῶμα οὐκ δλίγον, δοθέντος μάλιστα ότι ἐλέχθησαν καὶ φράσεις αἱ ὅποιαι θὰ ἔπερπε νὰ μὴν είχον χρησιμοποιηθῆ καὶ ἐννοῶ τὸν ἐκ Λάρνακος συνάδελφον κ. Χριστοφίδην ὁ ὅποιος, καίτοι εἶπεν ότι δὲν ἐπιτίθεται προσωπικῶς κατὰ τοῦ ‘Υπουργείου ‘Υγείας, ἐν τούτοις δὲν ὑπάρχει ἡ ἐλαχίστη ἀμφιθολία ότι ἡ ἐπίθεσις ἥτο πράγματι ἐναντίον τοῦ ‘Υπουργείου ‘Υγείας ἐκ μέρους του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Τάσσομαι ἀνεπιφύλακτως ὑπὲρ τῆς ἀπόψεώς σας. Θὰ ἥθελα δῆμας νὰ ὑπενθυμίσω προηγουμένην σας θέσιν εἰς παρόμοιον θέμα τὸ ὅποιον συνεζητεῖτο ἐνώπιον τῆς Βουλῆς κατὰ τὸ ὅποιον ἐκρούσατε τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου πρὸς ἡμᾶς τοὺς Βουλευτάς, ότι διὰ τῶν συζητήσεων τὰς ὅποιας διεξάγομεν καὶ πάντοτε χρησιμοποιοῦμεν δλοι μας εἰς τὰ διάφορά μας θέματα τὰς λέξεις «πρέπει» καὶ «θέλομεν», χωρὶς εἰς ἀπὸ ἡμᾶς κατὰ τὴν διάρκειαν ἐνὸς θέματος νὰ τονίζῃ ότι καὶ ὡς Βουλὴ είμεθα ἔτοιμοι νὰ δεχθῶμεν τὰς οἰσασδήποτε οἰκονομικάς εὐθύνας ἢ μᾶλλον νὰ είμεθα ἔτοιμοι νὰ παράσχωμεν πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν ‘Εξουσίαν τὴν δυνατότητα νὰ ψηφίσῃ οἰουσδήποτε τροποποιητικοὺς Νόμους, οἱ ὅποιοι νὰ τῆς παράσχουν τὴν δυνατότητα νὰ ἔχῃ μεγαλύτερα ἔσοδα διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἀξιοποιήσῃ ἢ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ ἔκεινα τὰ δποια ἐνώπιον αὐτῆς τῆς Βουλῆς ὡς Βουλευταί, εἴτε ὡς ἄτομα εἴτε ὡς ἐκπρόσωποι Κομμάτων, εἴτε μεταφέροντες ἀπόψεις ἀτόμων ἢ δμάδος ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, τονίζομεν πρὸς αὐτὸ τὸ Σῶμα.

Δι’ αὐτὸ ἐνῶ συμφωνῶ ἀπολύτως ότι ἔχομεν πράγματι ἀνάγκας εἰς τὰ διάφορα Ἐπαρχιακά καὶ τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον, ἀκόμη, καὶ προσωπικά συμφωνῶ ἀπολύτως ότι θὰ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τρόπος νὰ καλυφθοῦν τὰ κενά τὰ δποια ὑπάρχουν, ἐν τούτοις θὰ ἥθελα καὶ νὰ τονίσω ότι προσωπικῶς είμαι ἔτοιμος νὰ παράσχω πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν ‘Εξουσίαν καὶ τὴν δυνατότητα νὰ ἔχῃ ἔσοδα διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὰ τὰ ὅποια ἡμεῖς, ὡς Βουλὴ καὶ ὡς λαός, ζητοῦμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Οταν προέθην εἰς τὴν διασάφησιν, ότι ἡ εὐθύνη δὲν θαρύνει τὸν ‘Υπουργὸν ἀλλὰ δλόκληρον τὴν Κυβέρνησιν, ἡ ἐννοια τῆς παρατηρήσεως μου ἦτο ότι ἡ Κυβέρνησις δῶς σύνολον ἀποφασίζει τὴν διάθεσιν τῶν διαφόρων κονδυλίων εἴτε διὰ τὰ ‘Υπουργεῖα εἴτε διὰ τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας. Πράττουσα τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἔχει ὑπ’ ὄψιν τῆς τὸν Προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ τὸν Προϋπολογισμὸν τῆς δαπάνης καὶ προγραμματίζει τὴν διάπτυξιν τοῦ τόπου ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν τῶν δεδομένων. ‘Εάν ἡ Βουλὴ ἔκτιμη, καὶ πιστεύω ότι ἡ ἔκτιμης τῆς εἰναι δρθή, ότι ἔφθασεν ἡ ὥρα νὰ δοθῇ μία προτεραιότης εἰς τὴν θελτίωσιν, τὴν σημαντικὴν θελτίωσιν τῶν Ιατρικῶν μας ὑπηρεσιῶν διὰ τῆς διαθέσεως μεγαλύτερων κονδυλίων, ἐάν ἡ Βουλὴ λέγω, ἔχει φάσει εἰς αὐτὸ τὸ συμπέρασμα, τὸ δποιον κρίνω ὡς δρθόν, ἔχει καθῆκον νὰ διατίθάσῃ τὸ συμπέρασμα αὐτὸ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ τὸ ἔχῃ ὑπ’ ὄψιν τῆς κατὰ τὴν μελέτην τοῦ Προϋπο-

λογισμοῦ, ἐὰν δὲ ἡ Κυθέρηντις φρονῇ ὅτι διὰ νὰ γίνῃ ἡ ταχύρρυθμος αὐτὴ
βελτίωσις, χωρὶς νὰ ἀνασταλῇ ἡ ἔκτελεσις ἄλλων ἔργων τὰ ὅποια εἶναι ἔξ
ίσου σοθαρά καὶ ἀναγκαῖα, ἐπιθάλλεται νὰ ληφθοῦν φορολογικά μέτρα διὰ
τὴν αὔξησιν τῶν ἑσόδων τῆς Δημοκρατίας, τότε ἀσφαλῶς καὶ ἡ Βουλή, ἐὰν
εἶναι ὑπεύθυνον Σῶμα, θὰ ἔχῃ τὸ θάρρος καὶ τὴν θέλησιν νὰ προθῇ εἰς τὴν
λῆψιν τῶν ἀναγκαίων φορολογικῶν μέτρων διὰ νὰ τονώσῃ τὸ ταμείον τῆς
Δημοκρατίας.

Διότι ζητοῦμεν, καὶ εἶναι δρθόν οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ λαοῦ νὰ ζητοῦν, τὴν ταχυ-
τέραν ἐφαρμογὴν προγραμμάτων βελτιώσεως καὶ ἀναπτύξεως εἴτε εἰς τὸν
γεωργικὸν τομέα εἴτε εἰς τὸν ἀγροτικὸν εἴτε εἰς τὸν κοινωνικὸν εἴτε εἰς τὸν
ἰατρικόν. Ἀλλὰ πρέπει πάντοτε νὰ ἔχωμεν καὶ τὴν διάθεσιν νὰ δίδωμεν εἰς
τὴν Κυθέρηντις τὰ ἀπαιτούμενα οἰκονομικά μέσα διὰ φορολογικῶν μέτρων
οὕτως ὥστε νὰ μὴ χαρακτηριζόμεθα ως Σῶμα τὸ ὅποιον ἐκφράζει διαφόρους
ἀπόψεις ἀπλῶς διὰ δημοσίων κατανάλωσιν ἀλλὰ ταυτοχρόνως δὲν ἔχει τὴν θέ-
λησιν ἡ τὴν τόλμην νὰ ἐπιθάλλῃ καὶ φορολογικά μέτρα, τὰ ὅποια εἶναι πάντοτε
οὐχὶ εὐχάριστα εἰς τὸν λαόν, διὰ νὰ δώσῃ τὴν εὐχέρειαν εἰς τὴν Κυθέρηντις
νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου μὲ ταχύτερον ρυθμόν.

‘Ο. κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

‘Ἄξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Θὰ ἤθελα νὰ μὴ διαφύγῃ μία παρατήρησις τοῦ
ἄξιοτίμου συναδέλφου κ. Χατζηγρακλέους, ἐκ Βαρωσίων, ὅτι ἡ Βουλή αὐτὴ
περιορίζεται εἰς τὸ «θά πρέπει» καὶ «πρέπει» καὶ ἐκφράζει εὐχάς πάντοτε.
Οφείλω νὰ διμολογήσω ὅτι τὸ θεωρῶ τοῦτο ὑποτίμησιν τῆς στάσεως τῆς Βουλῆς
ὅσον ἀφορᾷ τὰ πάντοτε προγραμματιζόμενα ἔργα καὶ μπορεῖ νὰ λεχθῇ ἀδι-
στάκτως ὅτι ἡ Βουλή αὐτὴ μὲ πολλὴν καὶ περισσὴν γενναιοδωρίαν ἔγκρινει τὰ
ἐκάστοτε προγράμματα τῆς Κυθερηνήσεως καὶ δὲν νομίζω, πλὴν ἐλαχιστῶν
περιστατικῶν, νὰ ἔχῃ περικόψῃ δαπάνας προόδου καὶ ἀναπτύξεως τοῦ κράτους
αὐτοῦ.

Διὰ ταῦτα, ἐπαναλαμβάνω ὅτι εἶναι μᾶλλον ἀδικος καὶ δλίγον ὅροντάθως
ὁ χαρακτηρισμὸς ὅτι ἡ Βουλή αὐτὴ καὶ οἱ Βουλευταί της περιορίζονται μόνον
εἰς τὸ «θά πρέπει καὶ πρέπει» καὶ ἐκφράζουν ἀπλῶς εὐχάς. Τούλαχιστον εἰς
τὸν τομέα αὐτὸν τῆς ἔγκρισεως τῆς Κυθερηνήτικῆς πολιτικῆς ἀναπτύξεως καὶ
προόδου οὐδόλως ὑστέρησεν ἡ Βουλή αὐτὴ νὰ ἔγκρινῃ γενναιοδωρίας τάς δα-
πάνας διὰ τὰ ἔργα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν θὰ δῶσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Χατζηγρακλέους νὰ ἀπαντήσῃ διότι ὁ
κ. Χατζηγρακλέους δέν εἶπεν ὅτι ἡ Βουλή περιορίζεται κ.λ.π., ἀλλ' ἀνεφέρθη
εἰς προηγουμένην μου παρατήρησιν, ἡ εἰσήγησιν ὅτι ἡ Βουλή δέν θὰ ἐπρεπε
νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τὸ νὰ ἐκφράζῃ εὐχάς ἀλλὰ ταυτοχρόνως θὰ ἐπρεπε
νὰ ἔχῃ καὶ τὴν ἀπαιτούμενην θέλησιν νὰ ἐπιθάλλῃ φορολογίαν. Ἀνεφέρθη εἰς
κάτι τὸ ὅποιον ἔγω ὁ ἴδιος εἶπα καὶ ὅχι ως ἴδικήν του θέσιν. Τὸ θέμα ἡτο
τελείως διαφορετικόν.

‘Ο. κ. Κώστας Χριστοδούληδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Παρ' ὅλην τὴν ὑπεράσπισιν ποὺ ἐκάμετε εἰς τὸν συνάδελφον
κ. Χατζηγρακλέους θὰ παραπήσω ὅτι ἡ παρατήρησις του ὑπῆρξεν ἀστοχος
κατά τὴν συζήτησιν αὐτοῦ τοῦ θέματος, διότι ὅμιλούσαμεν περὶ ιεραρχήσεως
ἐντὸς τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ οὐδεὶς ἀναλαμβάνει προκαταθόλικῶς ἐντὸς τῆς
Βουλῆς τὴν εὐθύνην νὰ ψηφίσῃ ἡ καταφηφίσῃ οἰονδήποτε φορολογικὸν Νομο-
σχέδιον.

Μετενεπιστρέψαντες τὸν στοόροισθεν γενομένων πομπὰς αὐτὸς καρεσιδρογ-
ρίας νωριεζέλε νοιδὲ Ιχύον ταῦθεν καὶ νιοττήσυ νῆτον νωφλεόσιντο νεψιτνά

Ἐξ ἄλλου ἡ Βουλὴ ἐπέδειξε συναίσθησιν εὐθύνης μέχρι σήμερα καὶ ὑπεροήθησε τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν εἰς τὸ ἔργον τῆς, εἰς τὴν ἔξεύρεσιν ἐσόδων, καὶ διάκις παρουσιάσθησαν Νομοσχέδια περὶ φορολογικῶν μέτρων δὲν ἥρητῇ νὰ τὰ ἐγκρίνῃ. Αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι οἰονδήποτε φορολογικὸν μέτρον ἀποστέλλεται εἰς τὴν Βουλὴν θὰ ψηφίζεται ὅπως ἔχει ἢ εἰς τὸ ὕψος εἰς τὸ δόπιον ὃ καθεὶς αἰσθάνεται ὅτι πρέπει νὰ εἶναι, ἀλλὰ ἀφοῦ συζητηθῇ ἐντὸς τῆς Βουλῆς. Καὶ ἐπαναλαμβάνων ὅτι πρέπει ὑπῆρξεν ἀστοχος ἢ παρατήρησις καὶ οὐδεμίαν δέσμευσιν ἀναλαμβάνομεν ὅτι προκαταθολικῶς θὰ ψηφίζωμεν ὁ τιδήποτε φορολογικὸν μέτρον σταλῇ εἰς τὴν Βουλὴν.

Ἐπίσης ἔχομεν συναίσθησιν τοῦ γεγονότος ὅτι, προκειμένου νὰ ἐφαρμοσθῇ γενικὸν σχέδιον δωρεάν παροχῆς ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως, θὰ ἐπωμισθῇ κάποιος τὰ ἔξεδα καὶ αὐτὸς ποὺ θὰ πληρώσῃ θὰ εἶναι ὁ λαός. Ὅπως καὶ ὅταν ζητοῦμεν δωρεάν παιδείαν ἔχεύρομεν ὅτι κάποιοι θὰ πληρώσουν καὶ δὲν θέλομεν μαθήματα τοιούτου εῖδους ἀπὸ ἐντίμους συναδέλφους.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἡ δευτερολογία τοῦ κ. Χατζηρακλέους ἐπὶ τοῦ θέματος ἥτο τόσον ἀστοχος ποὺ πραγματικά μοῦ ἐνεποίησε τρομεράν ἀπογοήτευσιν, διότι δὲν δυνάμεθα νὰ προεξοφλήσωμεν φορολογικὰ μέτρα κατὰ τοῦ λαοῦ μας χωρὶς κἀν νὰ τὰ μελετήσωμεν. Διότι δύναμαι νὰ τὰ ὀνομάσω φορολογικὰ μέτρα κατὰ τοῦ λαοῦ ὅταν ἔρχωμαι ἐκ τῶν προτέρων καὶ διαθεσιάνω ὅτι θὰ ψηφίζω οἰονδήποτε φορολογικὸν μέτρον τὸ δόπιον θὰ ἀποστέλλεται ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν εἰς τὴν Βουλὴν.

Ἡ εὐκολώτερα πολιτική, καὶ τὸ ἐτόνισα προηγουμένως, εἰς τὴν Βουλὴν εἶναι ἡ φορολογικὴ πολιτικὴ μιᾶς Κυθερνήσεως, κ. Πρόεδρε.

Τὸ εὐκολώτερον μέτρον διὰ νὰ γεμίσῃ τὰ ταμεῖα της μία Κυθερνησίς εἶναι νὰ ἐπιθάλλῃ φόρους. Προηγουμένως ἐτόνισα ὅτι καλὸν εἶναι ἡ Κυθερνησίς νὰ κάμη οἰκονομικὴν περισυλλογὴν καὶ εύτυχῶς, κ. Πρόεδρε, εἰς προηγουμένας συνεδρίας τὸ Σώματος αὐτοῦ σεῖς δὲν ίδιος καὶ δῆλοι ἐτονίσατε ἐδῶ μέσα ὅτι γίνονται σπατάλαι ἀπὸ τὴν Κυθερνησίν εἰς ταξίδια κ.λ.π. καὶ εἴπατε ὅτι πολλὰ χρήματα ἔξιδεύονται ἀσκόπως. Σεῖς δὲν Πρόεδρος τῆς Βουλῆς τὸ ἐτονίσατε αὐτὸ καὶ πολλοὶ ἄλλοι συναδέλφοι οἱ δόπιοι ἔλαθαν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος.

Δι’ αὐτό, κ. Πρόεδρε, ὡς ἐπραξα καὶ προηγουμένως καὶ ἡμην εἰς ἐκ τῶν τριῶν μειοψηφισάντων εἰς τὸ Σώμα τοῦτο οἱ δόπιοι δὲν ἔδωσαμεν τὴν ψῆφον μας εἰς φορολογικὸν μέτρον τὸ δόπιον ἀπεστάλη ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, τὸ δόπιον ἔθεωρήσαμεν ὡς ἄδικον, ἐπαναλαμβάνων ὅτι ὡς Βουλευτής δὲν εἶμαι διατεθειμένος νὰ δῶσω τὴν ψῆφον μου δισ νὰ ἐγκριθοῦν φορολογικὰ μέτρα ἄδικα, χωρὶς κἀν νὰ τὰ μελετήσω, καὶ οὐδεμίαν δέσμευσιν δέχομαι ἀπὸ τὸν κ. Χατζηρακλέους δὲν δηλώνει ὅτι θὰ δεχώμεθα τὰ φορολογικὰ μέτρα τὰ δόπια στέλλει ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία εἰς τὸ Σώμα τοῦτο.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα ἔχει γενικευθῇ τόσον ἀπὸ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἐντίμου Ὑπουργοῦ Ὅγειας δόσον καὶ ἐκ τῶν ἀγορεύσεων τῶν ἐντίμων συναδέλφων κατὰ τὴν συζήτησιν, ὡς θέμα οὐχὶ μόνον ἐλλείψεων εἰς

τὸ Νοσοκομεῖον Λάρνακος ἡ καὶ ὅλων Ἐπαρχιακῶν Νοσοκομείων, αἱ δποῖαι ἐλλείψεις θὰ πρέπει τὸ ταχύτερον νὰ ἀντικρυσθοῦν, ἀλλὰ ὡς γενικώτερον θέμα ὑγείας καὶ ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη ὅπως ἐκπονηθῇ τὸ ταχύτερον ἐν κρατικὸν σχέδιον ὑγείας διὰ τὴν παροχὴν δωρεὰν Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως εἰς τὸν λαόν.

Δι' αὐτὸν καὶ εἰσηγοῦμαι ὅπως αἱ ἀπόψεις ποὺ ἔχουν ἐκτεθῆ ἐνώπιον τοῦ Σώματος, μαζὶ μὲ τὰς ἴδιας σας ἐκτιμήσεις ἡ μᾶλλον διαπιστώσεις, διοκληρωθοῦν καὶ ἀποσταλοῦν πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ὅγειας διὰ νὰ τὰς μελετήσῃ καὶ νὰ τὰς θέσῃ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηγρακλέους καὶ κλείω τὴν συζήτησιν. “Ἐχετε ζητήσει τὸν λόγον, νομίζω.

Η. ΧΑΤΖΗΓΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Λυποῦμαι διότι φαίνεται ὅτι μερικοὶ οἱ δποῖοι ἀπήντησαν εἰς ὅσα ἀνέφερα ἵσως δὲν εἶχαν τὴν εὔκαιρίαν νὰ ἀντιληφθῶσι πλήρως τὸ περιεχόμενον τῆς μικρῆς μου αὐτῆς παρουσίας εἰς τὴν σημερινὴν συνεδρίαν.

‘Ανεφέρθην εἰς ἐπέμβασιν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν διάρκειαν συζήτησεως τοῦ ίδιου θέματος καὶ συγκεκριμένως ὅταν συνεζήτεΐτο γενικώτερα τὸ θέμα τῆς Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως καὶ ἐτονίσθη κατὰ τὴν συζήτησιν ἐκείνην χωρὶς νὰ διαμαρτυρηθῇ οὐδεὶς ἀπὸ τὰ παρόντα Μέλη τῆς Βουλῆς ὅτι ἐάν πιστεύωμεν ὅτι ἔφθασεν ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν δποῖαν θὰ πρέπει ἐν τοιούτῳ σχέδιον, πλήρες σχέδιον Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως νὰ τεθῇ εἰς λειτουργίαν, τότε θὰ πρέπει αὐτὴ ἡ Βουλὴ νὰ διαβιβάσῃ αὐτήν της τὴν θέσιν εἰς τὴν Κυβερνησιν καὶ ταύτοχρονα νὰ διαβιβάσῃ καὶ τὴν ἀπόφασιν της διτι εἶναι ἐτοίμη νὰ συζητήσῃ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ οἰαδήποτε οἰκονομικά μέτρα τὰ δποῖα θὰ ἐδημιουργοῦνται ἡ ἐφαρμογὴ ἐνὸς τοιούτου σχεδίου. Οὐδόλως ἀντετάχθην εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Συναδέλφων ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπανδρωθοῦν τὰ διάφορα νοσοκομεῖα εἴτε τῆς Λάρακος εἴτε τῆς Ἀμμοχώστου. Ἀπλῶς, ἐπειδὴ τὸ δλον θέμα εἶχεν ἀρχίσει νὰ λαμβάνῃ μεγάλας διαστάσεις καὶ νὰ συζητήται γενικώτερα καὶ πάλιν τὸ θέμα τῆς ὑπάρξεως ἐνὸς πλήρους σχέδιου Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως, ἐπανέφερα εἰς τὴν μνήμην ὅλων διτι ἡ ὑμετέρα ἐντιμότης εἶχεν ἀναφέρει κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συζήτησεως αὐτῆς.

Δι' αὐτὸν καὶ θὰ ἀποφύγω νὰ ἀπαντήσω εἰς τοὺς χαρακτηρισμούς περὶ ἀδίκου καὶ ἀστόχου, κ.λ.π., διότι ἐάν τοιοῦτοι χαρακτηρισμοὶ ἐλέχθησαν, ἐπειδὴ διτι δσῶν ἀνέφερα ἀπλῶς μετέφερα τὰς ἀπόψεις τοῦ ἐντίμου Προέδρου τῆς Βουλῆς, δὲν ἀνήκουν εἰς ἐμὲ οἱ χαρακτηρισμοὶ αὐτοῖς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἐντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Πιστεύω διτι ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος ἔχει ἔξαντληθῇ καὶ ἐάν συνεχίσωμεν θὰ ἀσθενήσωμεν καὶ θὰ χρειασθῶμεν ἡμεῖς νὰ «γυρευθοῦμεν διὰ τὴν ὑγείαν μας». Πιστεύω διτι τὸ θέμα ἔχει ἐκφύγει ἀπὸ τὴν ἀρχικήν του θάσιν καὶ μετετέθη εἰς τὴν θάσιν τοῦ θέματος ἀρχῆς, δηλαδὴ ιεραρχήσεως τῶν προγραμμάτων τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ ἐπὶ τούτου θὰ ἥθελα νὰ ἀναφέρω μόνον μερικάς ἐκ τῶν ἀπόψεων μου,

Πιστεύω δτι ή Κυθέρηνης, φυσικά ως 'Εκτελεστική 'Εξουσία, έχει τὴν πρωταρχικὴν εὐθύνην νὰ προγραμματίζῃ τὴν πρόσδον ἐνὸς κράτους καὶ τὴν ἀνάπτυξίν του μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῶν δυνατοτήτων τῆς. 'Αλλά ταύτοχρονα χρειάζεται νὰ ὑπάρξῃ καὶ μία συνεργασία μεταξὺ τῶν δύο δργάνων τῆς διακυβερνήσεως ἐνὸς τόπου, τοῦ Νομοθετικοῦ δηλαδὴ καὶ τοῦ 'Εκτελεστικοῦ δργάνου, διὰ νὰ μπορεῖ νὰ γίνεται καλυτέρα ιεράρχησις τῶν ἀναγκῶν, καλυτέρα κατανόησις τῶν σκοπῶν τοὺς διοίους ή Κυθέρηνης έχει διὰ νὰ θέτη ἐνώπιον τοῦ Σώματος ὡρισμένα κονδύλια εἰς τὸν προϋπολογισμὸν διὰ φήμισιν.

Πιστεύω δτι εὑρισκόμεθα, μετὰ ἀπὸ τὴν δωδεκάχρονον θητείαν τῆς Κυθερήσεως καὶ μετὰ ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν πολλῶν ἔργων ὑποδομῆς, εἰς τὸ στάδιον τῆς μελέτης καὶ ἐπιλύσεως τοῦ θασικοῦ αὐτοῦ προσβλήματος τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐνὸς μελετημένου σχεδίου παροχῆς δωρεάν Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως καὶ υἱοθετῶ ἀνευ ἐπιφυλάξεως τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Προέδρου, διότι πιστεύω δτι δὲν πρέπει νὰ συνεχίσωμεν ἔξαντλούμενοι ἐπὶ τοῦ ίδιου θέματος καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν τὰ ἴδια.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Η συζήτησις ἔληξε καὶ ή ἀποφίσ τῆς Βουλῆς περὶ τῆς ἀνάγκης διαθέσεως μεγαλυτέρου κονδύλου διὰ τὴν θελτίσιν τῶν Ιατρικῶν 'Υπηρεσιῶν θὰ διαθεσθῇ πρὸς τὴν Κυθέρηνην, ὅπως, ὡσαύτως, καὶ ή εἰσήγησις περὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως ἐπισπευσθῇ τὸ σχέδιον παροχῆς δωρεάν Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως.

'Ο κ. Κώστας Χριστοδούλης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Μὲ δόλον τὸ θάρρος, κ. Πρόεδρε, ὑπάρχει θέμα διαδικασίας, ήτοι οὐ πάρχει καὶ ή εἰσήγησις περὶ σχηματισμοῦ Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς 'Ερεύνης, τρόπον τινά, ὅπως τὴν ἀπεκαλέσαμεν. Διὰ νὰ διευκολύνω δμῶν τὰ πράγματα εἰς τὸ θέμα τῆς διαδικασίας ἀποσύρω τὴν πρότασίν μου περὶ σχηματισμοῦ 'Επιτροπῆς 'Ερεύνης διὰ τὰς Ιατρικάς 'Υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ἐπομένως τὸ θέμα θεωρεῖται λῆξαν.

'Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Θὰ ήθελα νὰ ὑποθάλω τὴν εἰσήγησιν, ἐὰν τὰ ἔντιμα μέλη τῆς Βουλῆς δὲν ἔχουν ἔνστασιν, νὰ ἀναθληθῇ ή συζήτησις τῶν ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔναπομεινάντων θεμάτων διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω δτι ἐν ὅψει τῆς μακρᾶς συζήτησεως τοῦ πρώτου θέματος οὐδεὶς θὰ ἔχῃ ἔνστασιν ὅπως ή συζήτησις τῶν ὑπολοίπων θεμάτων ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀναθληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, νοούμενοι δτι κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς οἱ ἔγγραφαντες τὰ θέματα θὰ είναι ἔτοιμοι νὰ κάμουν τὰς εἰσηγητικάς των δμιλίας ἐπὶ τῶν προαναφερθέντων θεμάτων.

'Ο κ. Σαμψών.

Η. ΣΑΜΨΩΝ : Τινάτ σημείωσετε ότι γενικότερα νάτε ρωμαιούς Η'. (S)

Κύριε Πρόεδρε. 'Επι τοῦ θέματος τὸ δόποιον ἐνέγραψα δὲν δύναμαι νὰ σᾶς εἰπω δτὶ εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν θὰ εἰμαι εἰς θέσιν νὰ κάμω τὴν εἰσηγητικήν μου δημιλίαν διότι λόγω τῆς φύσεως τοῦ θέματος ἀναμένω δρισμένα στοιχεῖα τὰ δόποια δὲν δύναμαι νὰ τὰ ἔξειρω εἰς Κύπρον καὶ ἥδη ἀπετάθην....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Εὰν δι' οἰονδήποτε εὐλογὸν λόγον Βουλευτής, δ ὅποιος ἐνέγραψε θέμα, χρειάζεται χρόνον διὰ τὴν περισυλλογὴν στοιχείων, ἀσφαλῶς ἡ Βουλὴ θὰ τοῦ δώσῃ τὸν χρόνον δ ὅποιος χρειάζεται.....

Η. ΣΑΨΩΝ :

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

.....καὶ ίδιως δταν πρόκειται διὰ θέμα τὸ δόποιον ἀφορᾶ καταστάσεις εἰς τὸ ἔξωτερικὸν καὶ δ τρόπος τῆς ἔξειρέσεως τῶν στοιχείων δὲν εἶναι εὔκολος.

'Η ήμερησία διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν θὰ ἔχῃ ως ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική 'Εργασία :

- (1) 'Ο περὶ τῆς Εύρωπαϊκῆς Συμβάσεως περὶ Ισοτιμίας τῶν Περιόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) 'Ο περὶ Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 9) τοῦ 1971.
- (4) 'Ο περὶ τῆς Συνθήκης διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν Τοποθετήσεως Πυρηνικῶν "Οπλῶν καὶ Ετέρων" Οπλῶν Μαζικῆς Καταστροφῆς ἐπὶ τοῦ Βυθοῦ τῆς Θαλάσσης καὶ τῶν Ωκεανῶν ως καὶ ἐπὶ τοῦ 'Υπεδάφους τούτων (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) 'Ο περὶ Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγῶν (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) 'Ο περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ συνεργασίας εἰς τὸν τομέα τοῦ Τουρισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυθερνήσεως τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κυθερνήσεως τῆς Λατικῆς Δημοκρατίας τῆς Βουλγαρίας (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (7) 'Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Εἰδικῶν Αποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (8) 'Ο περὶ Αλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (9) 'Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Τὸ θέμα τῆς παροχῆς προστασίας πρὸς τὰς Κυπριακάς θιομηχανίας καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀκολουθουμένη Κυθερνήτική πόλιτική». (Θέμα ἐγγραφέν τῇ εἰσηγήσει τοῦ έντιμου Βουλευτοῦ κ. Η. Χατζηρακλέους).

- (2) «Η καταπίεσις τῶν Κούρδων τῆς Τουρκίας ὑπὸ τῶν Τούρκων, θέμα δινθρωπίνων δικαιωμάτων». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Νίκου Σαμψών).
- (3) «Ο ὑδατοφράκτης Ὀρμήδειας». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).
- (4) «Η ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ ἡ καθυστέρησις κατασκευῆς τῆς δόδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).
- (5) «Τὰ δικαιώματα τοῦ Βουλευτοῦ ὅπως περιουλλέγῃ στοιχεῖα ἀπὸ Κυθερητικὰ Τμῆματα καὶ διεξάγῃ ἔρεύνας». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Β. Λυσσαρίδη).

Η ἐπομένη συνεδρίασις δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπὸ γευματινὴν ὥραν.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδριάσεως αὔτης.

(“Ωρα λήξεως 6.05 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης
Ζαμπᾶς Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας
Κληρίδης Ξάνθος
Κόστης Νίκος
Μαλλιώτης Γεώργιος
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Αἰμιλίος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος
Ξενόπουλος Ξενῆς
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας

Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ποσκώτης Σταύρος
Ποταμίτης Γιάγκος
Σαθέδης Γεώργιος
Σαθέδης Μιχαλάκης
Σαμψών Νίκος
Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Φάντης Ἀνδρέας
Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Χατζηώαννου Ἀνδρέας
Χατζηκακοῦ Κώστας
Χριστοδούληδης Κώστας
Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις (Τὸ θέμα τῆς διδασκαλικῆς κατοικίας—Ἡ ἴδρυσις καὶ ἡ λειτουργία νηπιαγωγείων—Ἡ κυθερητικὴ πολιτικὴ ἔναντι τῶν Ιδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων).
- (2) Διαγραφὴ ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῶν περὶ τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς (Ἐύθύνη δι.' Ὑλικά καὶ Διαδικασία) Κανονισμῶν τοῦ 1971.
- (3) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου ('Αρ. 11) τοῦ 1971 καὶ ψήφισμις αὐτοῦ.
- (4) Συνέχισις καὶ λῆξις τῆς συζητήσεως (Χρ. Χριστοφίδης—Φ. Παρασκευαΐδης—Πρόεδρος—Κ. Χατζηκακοῦ—Α. Ζιαρτίδης—Κ. Χριστοδούληδης—Μ. Σαθέδης—Γ. Ποταμίτης—Ν. Σαμψών—Ξ. Κληρίδης—Η. Χατζηρακλέους—Ε. Παπαϊωάννου—Π. Δημητρίου) ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἡ κατάστασις τοῦ Νοσοκομείου Λάρνακος».

Τιμὴ 50 Μίλων

*Ἐπιτάθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 21ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.13 μ.μ.)

(*Αρ. 5)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἑργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐὰν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐχομεν ἀπαρτίαν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰναι ἡ ἀνάγνωσις ἑρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἑρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20ὴν Μαΐου 1971, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 20ὴν Μαΐου 1971.

«Ο δρόμος Λεμεσοῦ—Ζακακίου—Φασουρίου ποὺ ἀποτελεῖ θασικὴν ὁδικὴν ἀρτηρίαν διὰ τῆς ὁποίας διέρχονται καθημερινῶς πολλοὶ πεζοὶ κάτοικοι τῆς περιοχῆς καθώς καὶ πολλὰ ἐπιστηγά καὶ φορτηγά ὅχηματα, εύρισκεται εἰς ἀδηλειστάτην καὶ ἄκρως ἐπικινδυνον δι' ὅσους τὸν χρησιμοποιοῦν κατάστασιν. Δι' αὐτὸ καὶ ἑρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργειον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς πότε πρόκειται νὰ ἐπιδιορθωθῇ ὁ ἐν λόγῳ δρόμος».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 27ὴν Αύγουστου 1971, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἄνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 27ὴν Αύγουστου 1971.

«Παρά τὸ γεγονός ὃτι ἔχουν ἥδη παρέλθει τὰ δύο τρίτα τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, μετὰ λύπης μας διαπιστοῦμεν ὃτι τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν προθλεπομένων, εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ 1971, διὰ τὴν Πόλιν καὶ Ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ ἔργων δὲν ἔχουν εἰσέτι οὕτε κάν ἀρχίσει.

(β) Πόσοι ὀδραργαγοὶ ἔχουν εἰσέσθησαν στην πόλη της Λεμεσοῦ;

Διά τὸν λόγον αὐτὸν ἔρωτῶμεν τοὺς ἀρμόδιους Ὅπουργοὺς ἵνα διὰ τοῦ Σώματος τῆς Βουλῆς πληροφορήσωσι τὸν λαὸν τῆς Λεμεσοῦ ἐὰν καὶ πότε προτίθενται νὰ εἰσηγηθῶσι τὴν ἀποδέσμευσιν τῶν ψηφισθέντων ὑπὸ τῆς Βουλῆς κονδυλίων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀκολούθων ἔργων :

- (α) Βελτίωσις καὶ ἀνάπτυξις τῶν δικιῶν ἀρτηριῶν Λεμεσοῦ—Φασούριου, Πλατρῶν—Τροόδους καὶ Λεμεσοῦ—Ἄγιας Φυλάξεως.
- (β) Ἀνέγερσις νέου Δικαστηριακοῦ Κτιρίου καὶ νέου Ταχυδρομείου ἐν Λεμεσῷ.
- (γ) Κατασκευὴ συστήματος διανομῆς τοῦ ὅδατος τοῦ Ὅδατοφράκτου Γερμασόγειας.

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12ην Ὁκτωβρίου 1971, τοῦ Ὅπουργοῦ Συγκοινωνῶν καὶ Ἔργων, εἰς ἔρωτήσεις ὑποθληθείσας τὴν 20ην Μαΐου 1971 καὶ 27ην Αὔγουστου 1971 ὑπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερείας Λεμεσοῦ κ.κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου καὶ Ἀνδρέα Νεοκλέους ἀντιστοίχως.

«Αἱ ἔργασίαι θελτιώσεως τῆς ὁδοῦ Λεμεσοῦ—Φασούριου ἔχουν ἥδη ἀρχίσει καὶ ἡ δαπάνη των ἀντιμετωπίζεται ἐκ τῶν πιστώσεων τοῦ Ἀρθρου 18 τοῦ Κεφ. 16Δ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως 1971».

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 21ην Ἰουνίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 22αν Ἰουνίου 1971.

«Εἰς τὸ παρελθόν ἔγιναν μελέται διὰ τὴν κατασκευὴν ὅδατοφράκτου εἰς τὴν περιοχὴν Ἀγίου Σάββα, ποὺ εύρισκεται εἰς χώματα τῆς Κωμοπόλεως Τρικώμου, δι’ ἐμπλουτισμὸν τῶν ὑπογείων ὅδατων. Μέχρι τῆς στιγμῆς δύμως τίποτε συγκεκριμένον δὲν ἔγινε καὶ τὰ ὅδατα ποὺ κατεβαίνουν ἀπὸ τὸν Πενταδάκτυλον χύνονται εἰς τὴν θάλασσαν παρὰ τὴν περιοχὴν Χάραυτης. Παρακαλῶ δηποτὲ μᾶς πληροφορήσητε διὰ τὰ σχέδια τοῦ Ὅπουργείου σας ἐν σχέσει μὲ τὴν κατασκευὴν ὅδατοφράκτου εἰς τὴν περιοχὴν Ἀγίου Σάββα Τρικώμου».

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 16ην Ὁκτωβρίου 1971, τοῦ Ὅπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτήσιν ὑποθληθείσαν τὴν 22αν Ἰουνίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1968 καὶ ἐντεῦθεν διεξήχθησαν αἱ ἀναγκαῖαι ὄδρομετρήσεις τοῦ εἰς τὴν περιοχὴν Ἀγίου Σάββα τῆς Κωμοπόλεως Τρικώμου παρακειμένου ποταμοῦ, τὰ δὲ ἀποτελέσματα ἀπεδείχθησαν ἀποθαρρυντικά. Ἐκ τῶν συγκεντρωθέντων στοιχείων προκύπτει ὅτι τὸ ὅδωρ τοῦ χειμάρρου εἶναι ποιοτικῶς ἀκατάλληλον καὶ ἡ ἀνέγερσις τοῦ ὅδατοφράκτου ἀντενδείκνυται».

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 21ην Ἰουνίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 22αν Ἰουνίου 1971.

«Βορειοανατολικῶς τῆς Κωμοπόλεως Τρικώμου εύρισκονται αἱ περιοχαὶ Πλατύσουνο καὶ Λαξιά, χώματα τῆς προαναφερθείσης κωμοπόλεως. Αἱ ἐν λόγῳ περιοχαὶ εἰναι ἐκτάσεως χιλίων πεντακοσίων (1.500) στρεμμάτων καὶ θεωροῦνται ὡς χαμηλὰ δάση, παρ’ ὅλον ποὺ εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα ξερότοποι. Διὰ νὰ ἀξιοποιηθοῦν αἱ ἐν λόγῳ περιοχαὶ, πρέπει τὸ ἀρμόδιον Τμῆμα νὰ προχωρήσῃ καὶ μάλιστα ἀνευ καθυστερήσεως εἰς τὴν ἀναδάσσωσιν των. Δύνασθε νὰ μᾶς πληροφορήσητε πότε θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἔργασία ἀναδασώσεώς των καὶ τοιουτορόπως ἡ ἀξιοποίησίς των»;

‘Απάντησις ύπο δημερομηνίαν 12ην Οκτωβρίου 1971, τοῦ ‘Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 22αν Ιουνίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Σημαντική ἔκτασις τῶν περιοχῶν «Πλατύθουνος» καὶ «Λαξιά» τῆς κωμοπόλεως Τρικώμου ἐνοικιάζεται εἰς ἀριθμὸν κατοίκων τῆς περιοχῆς διὰ γεωργικοὺς σκοπούς. Τὸ ύπόδιοντον ἀποτελεῖται ἐξ ἀσθεστολίθου (καυκάλας) καὶ ἡ ἀξιοποίησίς του εἶναι δαπανηρά καὶ ἀσύμφορος τόσον διὰ καθαρῶς γεωργικοὺς ὅσον καὶ δασικοὺς σκοπούς.

Λόγω τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς τὰ δάση τῆς Καντάρας ύπάρχουν καλύτεραι περιοχαὶ πρὸς ἀξιοποίησιν λόγω τοῦ ὅτι τόσον αἱ ἐδαφολογικαὶ ὅσον καὶ αἱ κλιματολογικαὶ συνθῆκαι εἰναι εύνοϊκαι, τὸ Τμῆμα Δασῶν δὲν δύναται νὰ δῶσῃ προτεραιότητα εἰς τὰς περιοχὰς τῆς κωμοπόλεως Τρικώμου.

Τὸ Τμῆμα Δασῶν εὔνοεῖ τὴν δημιουργίαν κοινοτικοῦ Δάσους εἰς τὰς ύπο δάναφορὰν ἀγόνους περιοχὰς καὶ ἐὰν ύπάρξῃ γραπτὴ αἴτησις ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου Βελτιώσεως Τρικώμου τὸ θέμα θὰ τύχῃ εύνοϊκῆς μελέτης».

‘Ερώτησις ύπο δημερομηνίαν 24ην Ιουνίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόσιη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 24ην Ιουνίου 1971.

«Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1967 ἐλήφθη ἀπόφασις ύπο τῆς Κυθερήσεως περὶ διαθέσεως ποσοῦ £ 48.000 πρὸς ἀνέγερσιν Δημοτικῆς Ἀγορᾶς εἰς “Ἄγιον Δομέτιον”.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὸ Συμβούλιον Βελτιώσεως Αγίου Δομετίου προέθη εἰς ἀπαλλοτρίωσιν κτήματος εἰς κατάλληλον περιοχὴν τοῦ προαστίου.

Μέχρι σήμερον οὐδεμίᾳ ἐνέργεια ἐγένετο πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προαναφερθείσης Κυθερητικῆς ἀποφάσεως.

Παρακαλῶ τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργείον διὰ πληροφορήση τὸ Σῶμα εἰς ποιὸν σημείον εὑρίσκεται ἡ δλη ύπόθεσις».

‘Απάντησις ύπο δημερομηνίαν 14ην Οκτωβρίου 1971, τοῦ ‘Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 24ην Ιουνίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόσιη.

«Εἶναι γεγονός ὅτι ἐξεπονήθησαν σχέδια διὰ τὴν ἀνέγερσιν Δημοτικῆς Ἀγορᾶς εἰς “Ἄγιον Δομέτιον”, ἡ δὲ ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας συνεπάγεται δαπάνην ὑψους £ 31.000. Δυστυχῶς ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίου Δομετίου δὲν ἐπιτρέπει μίαν τοιαύτην ἐπιθέρμυνσιν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου ἀνεθλήθη μέχρις ὅτου ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Συμβουλίου θελτιωθῇ».

‘Ερώτησις ύπο δημερομηνίαν 21ην Σεπτεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Ἡροδότου Νικολαΐδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 21ην Σεπτεμβρίου 1971.

«Εἶναι γεγονός ὅτι τὸ Τμῆμα Αναπτύξεως Υδάτων προέθη εἰς ἀλλαγὴν τῶν ὄδραγωγῶν διὰ τῶν διποίων ὄδρεύονται αἱ κοινότητες Φοίτης, Ψαθιοῦ, Πολεμίου καὶ Κάθηκα.

‘Ερωτάται τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλήν—
 (α) Πόσα ἔστοιχισε δι’ ἐκάστην κοινότητα ἡ ἀλλαγὴ αὕτη τῶν ὄδραγωγῶν;
 (β) Πόσοι ὄδραγωγοι ἔχουν ἀντικατασταθῆ;

- (γ) Πού εύρισκονται οι άντικατασταθέντες ύδραγωγοί καὶ τίνι τρόπῳ ἐπωλήθησαν, ἐὰν ἐπωλήθησαν;
- (δ) 'Εάν ἐπωλήθησαν τὸ ὑποτιθέμενον εἰσπραχθὲν ποσὸν ἔχει ἀφαιρεθῆ ἐκ τοῦ τοκοχρεώλυσίου τῶν ἐν λόγῳ κοινοτήτων';

'Απάντησις ὅποι ἡμερομηνίαν 18ην Ὁκτωβρίου 1971, τοῦ "Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἐρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 21ην Σεπτεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Ἡροδότου Νικολαΐδη.

«(α) 'Η ἀλλαγὴ τῶν ύδραγωγῶν δι' ἐκάστην κοινότητα κεχωρισμένως ἔχει στοιχίσει ὡς ἀκολούθως :

	£ μίλς
1. Κάθηκας	1.891,000
2. Φοίτη	1.154,000
3. Πολέμι	897,500
4. Λάσσα	512,500
5. "Αγιος Δημητριανὸς	481,000
6. Ψάθι	64,000
<hr/>	
Ολικὸν	£ 5.000,000
Κυβερνητικὴ συνεισφορά	£ 5.000,000
<hr/>	
	£ 10.000,000

(β) 'Ολικὸν μῆκος ἐκ 24.822 ποδῶν κεντρικοῦ ἀγωγοῦ διαμέτρου 4 ἵντζῶν ἔχει τοποθετηθῆ, ἀντὶ τοῦ ἀρχικῶς προγραμματισθέντος τῶν 24.000 ποδῶν τῶν 3 ἵντζῶν διαμέτρου, ὡς τὸ ἐγκριθὲν σχέδιον. 'Η γραμμὴ ἐτοποθετήθη εἰς ἀσφαλέστερον ἀπὸ τὴν θέσιν τῆς παλαιᾶς γραμμῆς μέρος, ἥτοι εἰς πλείστας περιπτώσεις κατὰ μῆκος τοῦ ὑφισταμένου δημοσίου δρόμου.

(γ) 'Ο παλαιὸς ἀγωγὸς εἶναι πέραν τῶν 30 ἑτῶν καὶ τὰ ἔξοδα ἐκσκαφῆς καὶ μετακινήσεώς του εἶναι μεγαλύτερα ἀπὸ τυχὸν ἀξίαν τῶν σωλήνων. Εἰς ὥρισμένα σημεῖα ὅπου δὲ νέος ἀγωγὸς ἥτο ἀνάγκη νὰ τοποθετηθῇ ἐντὸς τοῦ ἰδίου αὐλακιοῦ ὅπου δὲ παλαιὸς ὑφιστάμενος, 155 μέτρα παλαιῶν σωλήνων ἀφηρέθησαν καὶ ἔχρησιμοποιήθησαν δι' ἐπειγούστης φύσεως συνδέσεις, εἰς τὸν δρόμον Στρουμπί—Κάθηκα ὑπὸ τοῦ Τμήματος Δημοσίων "Ἐργων, Εἰσεπράχθη τὸ ποσὸν τῶν £ 79 ἀπὸ τὸ Τμῆμα Δημοσίων "Ἐργων. Τὸ ποσὸν τοῦτο κατετέθη εἰς πίστιν τῶν ἐνδιαφερομένων χωρίων.

(δ) Τὸ μικρὸν αὐτὸν ποσὸν ἔχρησιμοποιήθη διὰ πληρωμὴν ἀποζημιώσεων δι' ἐπειγόσεις ἢ ἀλλας ζημίας αἱ ὅποιαι προέκυψαν ὅπτὸ τὴν τοποθέτησιν τοῦ νέου ἀγωγοῦ. Αἱ ἐκτιμήσεις καὶ καθορισμὸς τῶν ἀποζημιώσεων ἔγιναν ὑπὸ τοῦ Τμήματος Γεωργίας.

Δέον δπως σημειωθῇ ὅτι τὸ θέμα τῆς ἀφαιρέσεως καὶ τυχὸν διατέσσεως τοῦ παλαιοῦ ύδραγωγοῦ, 3 ἵντζῶν διαμέτρου, τὸ χειρίζεται ὁ "Ἐπαρχος Πάφου".

'Η ἀνάγνωσις ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Ἐργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β εἶναι «Ο περὶ τῆς Εύρωπαϊκῆς Συμβάσεως περὶ Ιστοιμίας τῶν Περιόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν (Κυρωτικός Νόμος τοῦ 1971»,

Τὸ Νομοσχέδιον παρεπέμφθη εἰς τὰς Ἐπιτροπάς Ἐξωτερικῶν καὶ Παιδείας διὰ περαιτέρω ἔξετασιν. Μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἡ "Ἐκθεσὶς τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ ἐπομένως ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχέδιου δὲν δύναται νὰ συνεχισθῇ.

Τὸ δεύτερον θέμα εἶναι «Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971». Ὡς μὲν ἐπληροφόρησεν ἡ ἀρμοδία Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ τὸ Νομοσχέδιον παρεπέμφθη εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα διὰ νὰ ἔξετάσῃ ὀρισμένας πτυχάς ἡ ὀρισμένα ἄρθρα τοῦ Νομοσχέδιου.

Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Ἄρ. 9) τοῦ 1971.

Τὸ Νομοσχέδιον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ διότι δὲν ἔχει εἰσέτι κυκλοφορήσει ἡ "Ἐκθεσὶς τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἐτέθησαν ὑπ' ὅψιν τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς τὰ σχετικὰ στοιχεῖα ἡ ἡ τεχνοοικονομική μελέτη ἐκ τῶν ὅποιων νὰ προκύπτῃ ὅτι ἡ θιομηχανία, διὰ τὴν ὅποιαν ζητεῖται τὸ δάνειον, θὰ εἶναι θιώσιμος.

Ο περὶ τῆς Συνθῆκης διὰ τὴν Ἀπαγόρευσιν Τοποθετήσεως Πυρηνικῶν "Οπλῶν καὶ Ἐτέρων "Οπλῶν Μαζικῆς Καταστροφῆς ἐπὶ τοῦ Βυθοῦ τῆς Θαλάσσης καὶ τῶν Ωκεανῶν ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ "Υπεδάφους τούτων (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ ὅπως ἡ "Ἐκθεσὶς τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναγνωσθῇ εἰς τὴν Βουλήν.

A. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΥΡΗΝΙΚΩΝ ΟΠΛΩΝ ΚΑΙ ΕΤΕΡΩΝ ΟΠΛΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΒΥΘΟΥ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΩΚΕΑΝΩΝ ΩΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΕΔΑΦΟΥΣ ΤΟΥΤΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Άνδρεας Χατζηιωάννου, Προεδρεύων

Αιμίλιος Μιχαηλίδης

Έζεκίας Παπαϊωάννου

Χρήστος Κουρτελλάρης

Κώστας Χατζηκακοῦ

Άνδρεας Τουμαζῆς.

Η Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 14ην Οκτωβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ "Υπουργείου" Ἐξωτερικῶν.

Σ κοπὸς τοῦ προτεινομένου νόμου εἶναι ἡ κύρωσις τῆς ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν γενομένης τὴν 7ην Δεκεμβρίου 1970 Συνθῆκης διὰ τὴν Ἀπαγόρευσιν Τοποθετήσεως Πυρηνικῶν "Οπλῶν καὶ Ἐτέρων "Οπλῶν Μαζικῆς Καταστροφῆς ἐπὶ τοῦ Βυθοῦ τῆς Θαλάσσης καὶ τῶν Ωκεανῶν ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ "Υπεδάφους τούτων καὶ τεθείσης δι'" ὑπογραφὴν ταυτοχρόνως ἐν Οὐασιγκτῶνι, Λονδίνῳ καὶ Μόσχᾳ τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1971, τὴν δροίαν ἡ Δημοκρατία ὑπέγραψε δυνάμει Ἀποφάσεως τοῦ "Υπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπ'" ἀριθμὸν 10246 καὶ ἡμερομηνίαν 28ην Ἰανουαρίου 1971.

Η ὑπὸ τοῦ Σώματος ἐπιψήφισις τοῦ ὡς ἐνω Νομοσχέδιον ἐπιθάλλεται διὰ τὴν κατὰ νόμον κύρωσιν τῆς περὶ ἣς δ λόγος Συνθῆκης.

Διά τῶν προνοιῶν τῆς ὡς ἀνω μεταξύ τῶν Συνθήκης, ἡτις υἱοθετήθη ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ὑπό τῶν Ἕνωμένων 'Εθνῶν καταθαλλομένης προσπαθείας διὰ γενικὸν καὶ πλήρῃ ἀφοπλισμόν, σκοπεῖται ἡ παρεμπόδισις πυρηνικοῦ ἔξοπλιστικοῦ ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν πυρηνικῶν δυνάμεων ἐπὶ τοῦ θυσιοῦ τῆς θαλάσσης καὶ τῶν ὁκεανῶν, ἐπὶ τῷ τέλει διατηρήσεως τῆς διεθνοῦς εἰρήνης, μειώσεως τῆς διεθνοῦς ἐντάσεως καὶ συσφίγεως τῶν φιλικῶν δεσμῶν μεταξὺ τῶν Κρατῶν.

Τὰ Κράτη—Μέρη τῆς παρούσης Συνθήκης ἀναλαμβάνουν ἐν προκειμένω τὴν ὑποχρέωσιν δπως μὴ ἐγκαθιστῶσιν οὐδὲ τοποθετῶσιν ἐπὶ τοῦ θυσιοῦ τῆς θαλάσσης καὶ τῶν ὁκεανῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπεδάφους τούτων, πέραν τοῦ ἔξωτερικοῦ δρίου ζώνης θυσιοῦ θαλάσσης, τοῦ ἀναφερομένου ἐν Μέρει II τῆς Συμβάσεως περὶ τῶν Χωρικῶν 'Υδάτων καὶ τῆς Συνοδευούσης Ζώνης, τῆς ὑπογραφείσης ἐν Γενεύῃ τῇ 29η Ἀπριλίου 1958, οἰασδήποτε πυρηνικά δπλα ἢ οἰουσδήποτε ἐτέρους τύπους δπλῶν μαζικῆς καταστροφῆς, ὡς καὶ κατασκευάσματα, ἐγκαταστάσεις ἐκτοξεύσεως ἢ οἰασδήποτε ἐτέρας ἐγκαταστάσεις, εἰδικῶς ἐσχεδιασμένας διὰ τὴν ἐναποθήκευσιν, δοκιμὴν ἢ χρήσιν τοιούτων δπλῶν.

Πρὸς διασφάλισιν τῆς συμμορφώσεως πρὸς τὰς προνοίας τῆς ὡς ἀνω ἀναφερομένης Συνθήκης ἔκαστον Κράτος—Μέρος τῆς Συνθήκης κέκτηται τὸ δικαίωμα δπως διὰ παρατηρήσεως ἐλέγχῃ τὰς δραστηριότητας ἐτέρων Κρατῶν—Μερῶν τῆς Συνθήκης ἐπὶ τοῦ θυσιοῦ τῆς θαλάσσης καὶ τῶν ὁκεανῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπεδάφους τούτων, πέραν τῆς προαναφερθείσης ζώνης, νοούμενου ὅτι ἡ τοιαύτη παρατήρησις δὲν ἐπάγεται ἀνάμιξιν εἰς τὰς τοιαύτας δραστηριότητας.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ 'Επιτροπὴ 'Εξωτερικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα δμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου πρὸς κύρωσιν τῆς ὡς ἀνω ἀναφερομένης Συνθήκης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

'Εφ' δοσοῦ δὲν ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλῶ τοὺς ἐντίμους κυρίους Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἢ δποία θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ερμηνεία. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κύρωσις Συνθήκης. "Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκριθοῦν;

Μή υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

“Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρών Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ τῆς Συνθήκης διὰ τὴν Ἀπαγόρευσιν Τοποθετήσεως Πυρηνικῶν “Οπλών καὶ Ἐτέρων” Οπλών Μαζικῆς Καταστροφῆς ἐπὶ τοῦ Βυθοῦ τῆς Θαλάσσης καὶ τῶν Ὡκεανῶν ως καὶ ἐπὶ τοῦ “Υπεδάφους τούτων (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον καὶ ἡ Σύμβασις κυροῦται.

Πέμπτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β εἶναι «Ο περὶ Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγῶν (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1971».

‘Ἐν σχέσει μὲ τὸ προαναφερθὲν Νομοσχέδιον ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἀπέστειλε πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς σήμερον, 21ην Ὁκτωβρίου 1971, τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν :

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ**

‘Αρ. Φακ.: Ν. 54/71.

‘Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 21ῃ Ὁκτωβρίου 1971.

Πρόεδρον

Βουλῆς τῶν Αντιπροσώπων,

Ἐνταῦθα.

Ἐντιμε· κ. Πρόεδρε,

Θέμα : Νομοσχέδιον τιτλοφορούμενον «Ο περὶ Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγῶν (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1971».

‘Η Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπή Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς τὴν ὁποίαν παρεπέμφθη πρὸς μελέτην τὸ ως ἀνω θέμα, ἔξήτασε τοῦτο εἰς δύο αὐτῆς συνεδριάσεις συγκροτηθεῖσας τὴν 7ην καὶ 19ην Ὁκτωβρίου 1971.

Κατὰ τὴν γενομένην προκαταρκτικὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ως ἀνω Νομοσχέδιου ἥ πλειοψηφία τῶν Μελών τῆς Ἐπιτροπῆς ἤχθη τελικῶς εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἥ προώθησις τούτου δὲν ἐνδείκνυται εἰς τὸ παρόν στάδιον, ἔξουσιοδότησε δὲ ἐν προκειμένῳ τὸν ὑποφαινόμενον δπως διαβιθάσῃ πρὸς ὅμᾶς σχετικὴν παράκλησιν τῆς Ἐπιτροπῆς δπως ἐνεργήσητε καὶ ἀποσυρθῆ ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον, τούτου ἐπανακατατεθησομένου εἰς μεταγενέστερον χρόνον, ἥ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει κρατηθῆ τοῦτο ἐν ἐκκρεμότητι εἰς τὴν Βουλήν, ἀνευ τῆς ἐγγραφῆς του εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, μέχρι τοῦ προσεχοῦς Ἀπριλίου.

Δεδομένης τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τῆς Ἐπιτροπῆς ὑποθάλλω τὰ ἀνωτέρω διὰ τὰ καθ' ὅμᾶς.

Μετὰ πάσης τιμῆς,

(ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ)

Πρόεδρος Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων.

(Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.

Φυσικά πρόκειται περί εἰσηγήσεως—έξ δοσων φαίνεται ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴν—τῆς πλειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ κατὰ πόσον ἡ Κυβέρνησις θὰ ἀποδεχθῇ νὰ ἀποσύρῃ τὸ Νομοσχέδιον, λόγῳ μιᾶς προτάσεως τῆς πλειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, αὐτὸ δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ τὸ γνωρίζω. Ἐάν δύναται ἡ Βουλὴ συμφωνῆ ὅτι τὸ Νομοσχέδιον πρέπει νὰ παραμείνῃ ἐν ἐκκρεμότητι μέχρι τὸν Ἀπρίλιον, τότε θὰ ἡμην διατεθειμένος νὰ ἀποσύρω τὸ Νομοσχέδιον ἀπὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ νὰ ἐπαναγράψω τοῦτο τὸν προσεχῆ Ἀπρίλιον, ὡς εἰσηγεῖται ἡ ἀρμοδία Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπή.

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ θέμα θὰ διαγραφῇ ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ θὰ ἐπανατεθῇ ἐπ’ αὐτῆς τὸν προσεχῆ Ἀπρίλιον.

‘Ο περὶ Συμφωνίας περὶ Συνεργασίας εἰς τὸν τομέα τοῦ Τουρισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Βουλγαρίας (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ δύος ἀναγνωσθῆ ἡ “Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

A. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

- Ανδρέας Χατζήιωαννου, Προεδρεύων
- Αιμίλιος Μιχαηλίδης
- Εζεκίας Παπαΐωαννου
- Χρήστος Κουρτελλάρης
- Κώστας Χατζηκακού
- Ανδρέας Τουμαζής.

Ἡ Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπή Ἐξωτερικῶν ἔμελέτησε τὸ περὶ οὐ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθείσαν τὴν 14ην Ὁκτωβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ ‘Υπουργείου Ἐξωτερικῶν.

Σκοπός τοῦ προτεινομένου νόμου είναι ἡ κύρωσις τῆς ἐν Λευκωσίᾳ ὑπογραφείσης τὴν 9ην Ἰουνίου 1971 Συμφωνίας περὶ Συνεργασίας εἰς τὸν Τομέα τοῦ Τουρισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Βουλγαρίας, τὴν δοίαν τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον τῆς Δημοκρατίας ἐνέκρινε διὰ τῆς Ἀποφάσεως αὐτοῦ ὅπ’ ἀριθμὸν 10363 καὶ ἡμερομηνίαν 27ην Μαρτίου 1971.

Ἡ ύπό τοῦ Σώματος ἐπιψήφισις τοῦ ὡς ἄνω Νομοσχέδιου ἐπιθάλλεται διὰ τὴν κατὰ νόμον κύρωσιν τῆς περὶ ἣς δ λόγος Συμφωνίας.

Διὰ τῶν προνοιῶν τῆς ὡς ἄνω ἀναφερομένης Συμφωνίας σκοπεῖται ἡ ἐπὶ τῇ 6άσσει τῆς Ισότητος καὶ πρὸς ἀμοιβαίον συμφέρον ἀνάπτυξις καὶ διεύρυνσις τῶν τουριστικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν προμηθεισῶν δύο χωρῶν.

Ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ἀνωτέρω ἔκαστον Συμβαλλόμενον Μέρος ἀναλαμβάνει δύος παρέχῃ πᾶσαν διευκόλυνσιν εἰς τοὺς πολίτας του, τοὺς ἐπιθυμοῦντας

νὰ ἐπισκεφθῶσι τὴν χώραν τοῦ ἔτέρου Μέρους, προθαίνῃ εἰς τουριστικήν δημοσιότητα μέσῳ ἀνταλλαγῶν ἐντύπου ὄλικοῦ, ταινιῶν, ἐκθέσεων, κ.λ.π., πρὸς τὸν σκοπὸν ἀναπτύξεως τῆς μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν τουριστικῆς διακινήσεως, καὶ ἐνθαρρύνη τὴν ἀνταλλαγὴν ἐπισκέψεων εἰδικῶν εἰς τὸν τομέα τοῦ τουρισμοῦ, δι' ἀμοιβαίαν ἐνημέρωσιν ἐπὶ τῶν εἰς τὸν ἐν λόγῳ τομέα ἐπιτεύξεων.

Ἡ προμνησθεῖσα Συμφωνία συνάπτεται διὰ περίοδον πέντε ἑτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν αὕτη θὰ τεθῇ ἐν ἴσχυί, παρατείνεται δὲ αὐτομάτως διὰ σιωπῆς συγκαταθέσεως εἰς τὸ τέλος ἐκάστης πενταετίας δι' ἔτερα πέντε ἔτη, ἔκτος ἐὰν αὕτη ἥθελε καταγγελθῆ ἐγγράφως ὅφ' ἐνδὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν οὐχὶ διλιγότερον τῶν ξε μηνῶν πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα διμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου πρὸς κύρωσιν τῆς ἐν λόγῳ Συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ δοποία θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρμηνεία. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κύρωσις Συμφωνίας. "Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ Συνεργασίας εἰς τὸν τομέα τοῦ Τουρισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυπριανήσεως τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κυπριανήσεως τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Βουλγαρίας (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις όπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον καὶ ἡ Σύμβασις κυροῦται.

Τὸ 7ον, 8ον καὶ 9ον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμόδιων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Παρακαλῶ τοὺς Προέδρους τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν όπως φροντίσουν νὰ ἑτοιμασθοῦν καὶ κυκλοφορήσουν αἱ Ἐκθέσεις τῶν Ἐπιτροπῶν τῶν ἐπὶ τῶν προαναφερθέντων θεμάτων τὰ δόπια εἶναι :

- (1) ‘Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Εἰδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) ‘Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) ‘Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

- (1) “Ἐγγραφα ἀποσταλέντα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν τὴν 14ην Ὁκτωβρίου 1971 συμφώνως τῷ ἐδαφίῳ (2) τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1970 (‘Αρ. 11 τοῦ 1970) καὶ τῷ ἐδαφίῳ (2) τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου τοῦ 1970 (‘Αρ. 12 τοῦ 1970).
- (2) “Ἐγγραφα ἀποσταλέντα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν τὴν 14ην Ὁκτωβρίου 1971 συμφώνως τῷ ἐδαφίῳ (2) τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 (‘Αρ. 6 τοῦ 1971) καὶ τῷ ἐδαφίῳ (2) τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου τοῦ 1971 (‘Αρ. 7 τοῦ 1971).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὰ ἔγγραφα τὰ δόπια κατετέθησαν εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Δὲν ύπάρχουν Νομοσχέδια πρὸς κατάθεσιν.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ εἶναι «Τὸ θέμα παροχῆς τῆς προστασίας πρὸς τὰς Κυπριακάς Βιομηχανίας καὶ ἡ ἐπ’ αὐτοῦ ἀκολουθουμένη Κυθερητικὴ Πολιτική». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Χατζηγρακλέους).

‘Ἐπειδὴ ὁ κ. Χατζηγρακλέους, εἰσηγητής τοῦ θέματος, ἀπουσιάζει εἰς τὸ ἔξωτερικόν, θὰ ἀναθάλω τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος.

Τὸ δεύτερον θέμα εἶναι «Ἡ καταπίεσις τῶν Κούρδων τῆς Τουρκίας ὑπὸ τῶν Τούρκων, θέμα ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Νίκου Σαμψών). ‘Ἡ συζήτησις τοῦ θέματος θὰ ἀναθληθῆ διότι δὲ εἰσηγητής τοῦ θέματος ἔζητησεν ἀναβολὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν εἰς χεῖρας του στοιχείων.

Τὸ τρίτον θέμα εἶναι «Ο 'Υδατοφράκτης 'Ορμήδειας». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).

'Ο κ. Χριστοφίδης ἔχει τὸν λόγον.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά κατὰ τὴν διοίαν ἔργα, κατασκευαζόμενα ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως, σὺν τῷ χρόνῳ γίνονται ἄχρηστα καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑποθάλλονται διαμαρτυρίαι καὶ διατυπώνται παράπονα πρὸς τὴν Κυθέρηντιν καὶ ἔνα τέτοιον ἔργον εἶναι καὶ τὸ ὑδροεμπλουτιστικὸν φράγμα 'Ορμήδειας.

Τὸ ὑδροεμπλουτιστικὸν τοῦτο φράγμα κατεσκευάσθη τὸ 1968 ἔναντι δαπάνης 12.000 λιρῶν, διὰ τὴν διοίαν οἱ ἐνδιαφερόμενοι γεωκτήμονες συνῆψαν δάνειον £4.000 ἀπὸ τοὺς Δανειστικοὺς Ἐπιτρόπους καὶ τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν ἔξ £8.000 κατέβαλεν ἡ Κυθέρηντις. Δυστυχῶς τὸ φράγμα τοῦτο, ὅπως ἀνέφερα προηγουμένως, ἀπεδείχθη ἄχρηστον διότι εἰς τὴν ἴδιαν κοιλάδα κατεσκευάσθη μετά ἐν ἔτος δεύτερον φράγμα, τὸ φράγμα Ξυλούμπου, καὶ δὲν ἐλήφθη πρόνοια οὕτως ὥστε τὰ δύο φράγματα νὰ εἶναι ὡφέλιμα καὶ πράγματι νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὸν σκοπὸν διὰ τὸν διοίον κατεσκευάσθησαν, διότι ὑπάρχει καὶ ἔνα ἄλλο φράγμα πρὸς τὴν πλευρὰν Περγάμου ὅπου τὰ ὅμερια ὕδατα ἀνακόπτονται ἐκεῖ, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκπληρώσουν τὸν σκοπὸν τῶν τὰ δύο φράγματα, ἰδιαιτέρως δὲ τὸ φράγμα 'Ορμήδειας, τὸ διοίον εἶναι τελευταῖον. Παρῆλθον τρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κατασκευῆς του καὶ ἀπεδείχθη ὅτι τὸ φράγμα αὐτὸν δὲν ἔχυπερέτησε κανένα σκοπὸν καὶ σήμερα εἰς τὴν λεκάνην του καλλιεργοῦνται ντομάτες, φασολάκια καὶ καρπούζια καὶ αὐτὰ ἀρδεύονται ἀπὸ διατρήσεις τῆς περιοχῆς.

Εἶναι πράγματι δύσκολον διὰ τοὺς κατοίκους 'Ορμήδειας, διὰ τοὺς φορολογουμένους οἱ διοίοι δινέρχονται εἰς 198 καὶ ἐφέτος ἐπειραύνθησαν διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν £1.134,800 μῆνας, νὰ καταβάλλουν τοῦτο τὸ ποσὸν δι' ἔνα φράγμα τὸ διοίον εἶναι δι' αὐτὸὺς μὴ ὡφέλιμον καὶ δὲν δύναται νὰ ἐμπλουτίσῃ τὰ ὑδροφόρα στρῶματα. Ἐκεῖνοι οἱ διοίοι ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώνουν δὲν εἶναι μόνον ἐκεῖνοι οἱ διοίοι εἶναι κάτοχοι γῆς, ἡ διοία ἀρδεύεται, ἀλλὰ καὶ οἱ κάτοχοι γῆς ἡ διοία δὲν ἀρδεύεται καὶ ἀκόμη καὶ οἱ κάτοχοι οἰκοπέδων. Κατὰ συνέπειαν πρέπει νὰ φροντίσῃ ἡ Κυθέρηντις νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ θέμα τοῦτο διότι διὰ τοὺς κατοίκους 'Ορμήδειας εἶναι πολὺ δυσβάστακτον τὸ ποσὸν καὶ πολὺ ἄδικον νὰ πληρώνουν δι' ἔνα φράγμα τὸ διοίον δὲν τοὺς ἔχυπερετεῖ.

'Εκεῖνο τὸ διοίον θὰ ἤθελα ἐπιπροσθέτως νὰ ἀναφέρω εἶναι ὅτι οὐδέποτε ἔξελέγη κανονικὴ ἐπιτροπὴ ὑδατοφράκτου, οὔτε σήμερα ὑπάρχει ἐπιτροπὴ ἡ διοία νὰ διαχειρίζεται τὸν ὑδατοφράκτην, παρὰ μόνον τὴν ἐπιτροπὴν ἀποτελεῖ ἔνα μόνον μέλος καὶ τοῦτο εἶναι ὁ ταμίας καὶ δὲν παραιτεῖται ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς διότι λαμβάνει ἔνα μερίδιον ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ ποσοῦ τὸ διοίον ἀνατίθεται εἰς αὐτὸν νὰ εἰσπράξῃ καὶ κατὰ συνέπειαν ἀποτελεῖ τὸ πληρωμένον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς.

'Εφέτος εἶχαν ἀναρτηθῆναι οἱ κατάλογοι φορολογίας καὶ λόγω ἀντιδράσεως τῶν κατοίκων ἀπειρύθησαν διὰ νὰ τοποθετηθοῦν καὶ πάλιν μετ' δλίγας ἡμέρας καὶ αὐτὸν θεωρεῖται μία ἔνδειξις τῆς ἀντιδράσεως τῆς πλειονότητος, δχι μόνον τῶν φορολογουμένων πλέον ἀλλὰ καὶ δλῶν τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος 'Ορμήδειας.

Δὲν προτίθεμαι νὰ μακρυγορήσω διὰ τὸ θέμα τοῦτο, διότι εἶναι θέμα ἀπλούστατον, παρὰ μόνον θέλω νὰ ὑποθάλω μίαν εἰσήγησιν καὶ νὰ παρακαλέσω ὅπως τὸ ταχύτερον τὸ θέμα διευθετηθῇ. 'Η εἰσήγησίς μου συνίσταται εἰς τὸ ἔξῆς : Τὸ δλῶν θέμα νὰ ἔξετάσουν ἀπὸ κοινοῦ αἱ Ἐπιτροπαὶ Γεωργίας καὶ Ἐσωτερικῶν, εἰς τὴν συνεδρίασιν νὰ παρευρεθοῦν καὶ ἀρμόδιοι Λειτουργοί τῶν ἀντιστοίχων 'Υπουργείων Ἐσωτερικῶν καὶ Γεωργίας, νὰ μελετηθῇ κατὰ πόσον εἶναι ὡφέ-

λιμον τὸ ἔργον τὸ δποίον κατεσκευάσθη εἰς τὴν Ὁρμήδειαν καὶ ἐφ' δον δὲν εἶναι ὡφέλιμον νὰ σταματήσῃ ἡ φορολογία τῶν κατοίκων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ ἡ φορολογία νὰ ἀνασταλῇ μέχρις διου συμπληρωθῆ ἡ "Ἐκθεσις τῶν ἀρμόδιων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν".

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

"Ο. κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἔχω ἀκούσει τὸν προηγούμενον ἀγορητὴν καὶ θά κῆθελα μίαν διευκρίνισιν διὰ νὰ μπορέσω νὰ ἀντιληφθῶ καλά αὐτὰ τὰ δποῖα ἔχει πεῖ.

Σήμερα ἔνα ζήτημα τὸ δποίον συζητοῦμεν συνεχῶς εἶναι τὸ τῆς κατασκευῆς ὑδατοφρακτῶν.

Εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν, ἀπὸ δ.τι ἀντιλαμβάνομαι καὶ ἀπὸ δ.τι ἔχει πεῖ δ. ἔντιμος συνάδελφος, ὑπάρχουν τρεῖς ὑδατοφράκται. Γίνεται παράπονον διτοὶ οἱ ὑδατοφράκται αὐτοὶ δὲν ἔξυπηρετοῦν. Δὲν μᾶς ἔχηγησεν δμως κατὰ πόσον εἶναι κακῶς κατεσκευασμένοι οἱ ὑδατοφράκται καὶ ἐπομένως εἶναι ἀχρηστοὶ ἢ κατὰ πόσον δὲν γεμίζουν διότι «δ Θεός δὲν θρέχει» διὰ νὰ ξεύρωμεν ἐπὶ ποίας βάσεως πρέπει νὰ μελετήσωμεν αὐτὸ τὸ ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Νίκος Σαμψών, προτοῦ δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Χριστοφίδην.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

"Ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε. Καὶ ἐγὼ δὲν ἀντελήφθην ἐὰν διεσηγητῆς τοῦ θέματος ὅμιλει περὶ ὑδατοφρακτῶν, πραγματικῶν ὑδατοφρακτῶν ἢ ἐμπλουτιστικῶν μικρῶν φραγμάτων. Ἐκ μιᾶς φράσεως, ἀναφερομένης εἰς τὸ κόστος τῆς κατασκευῆς τοῦ ἔργου αὐτοῦ, ἀντιλαμβάνομαι διτοὶ δὲν εἶναι ὑδατοφράκτης. Θά κῆθελα μίαν διευκρίνισιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Χριστοφίδης ἐκ τῆς θέσεώς του δύναται νὰ διευκρινήσῃ καὶ τὰ δύο σημεῖα.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Εἶναι ὑδροεμπλουτιστικὸν φράγμα. Αὐτὴ εἶναι ἡ δόνομασία καὶ αὐτὸ ἀνέφερα καὶ τὸ τονίζω καὶ τώρα διτοὶ πρόκειται περὶ ὑδροεμπλουτιστικοῦ φράγματος.

"Οσον ἀφορᾶ τὴν ἀνομβρίαν, δὲν εἶναι θέμα ἀνομβρίας διότι κατὰ τὰ τρία ἔτη ποὺ ὑφίσταται δ ὑδατοφράκτης Ὁρμήδειας οὐδέποτε ἔξυπηρέτησε τὸν σκοπὸν διὰ τὸν δποίον κατεσκευάσθη, ἀλλὰ τότε μόνον θὰ ἔξυπηρετήσῃ τὸν σκοπὸν τοῦτον—ἴσως νὰ ἔξυπηρετήσῃ—ἐὰν ἔχωμεν τὰς πλημμύρας τοῦ Πακιστάν ἢ τῶν Ἰνδιῶν. Δι' αὐτὸ εἰσηγήθην νὰ ἔξετασθῇ τὸ θέμα ἀπὸ τὰς δύο Ἐπιτροπὰς μὲ τοὺς ἀντιπροσώπους ἢ τοὺς εἰδικούς τῶν δύο ἀντιστοίχων Ὅπουργείων καὶ νὰ ὑποθληθῇ "Ἐκθεσις πρὸς τὴν Βουλὴν.

Νομίζω διτοὶ εἶμαι σαφῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άλλος διμιλητής ;

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Ο κ. Χριστοφίδης μᾶς εἶπεν ότι είναι υδροεμπλουτιστικόν έργον καὶ τὴν ἐπομένην στιγμὴν δωμάτησε περὶ τοῦ ύδατοφράκτου ‘Ορμήδειας. Πιστεύω ότι τὸ δεύτερον είναι φραστικὸν λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει φυσικὰ μία θασικὴ διαφορά μεταξὺ φράγματος καὶ ύδατοφράκτου, δὸποιος γίνεται πολλάς φοράς διὰ δύο σκοπούς, πρῶτον, διὰ τὸν ἐμπλουτισμὸν τῶν ὑπογείων ύδατων καὶ, δεύτερον, δι’ ἐπιφανειακὴν ἄρδευσιν ἢ καὶ πρὸς ἔξυπηρέτησιν καὶ τῶν δύο. Μερικά ἔργα, δπως τὸ ἔργον τὸ δόποιον ἀνέφερεν ὁ κ. Χριστοφίδης, τῶν δοπίων ἡ δαπάνη κατασκευῆς είναι πέριξ τῶν £8,000, προφανῶς κατασκευάζονται δχι διὰ νὰ συγκεντρώνουν ύδωρ τὸ δόποιον ύδωρ νὰ χρησιμοποιήται δι’ ἐπιφανειακὴν ἄρδευσιν, ἀλλ’ ὅταν ὑπάρχῃ ἀφθονία ύδατος, ὑπὸ μορφὴν τοπικῶν χειμάρρων, νὰ παρεμποδίζουν τοῦτο νὰ χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν καὶ νὰ παρασύρῃ τὸ χῶμα καὶ νὰ ἐμπλουτίζουν τὰ ὑπόγεια ύδατα. “Οταν δὲν ὑπάρχῃ εἰς τὸ φράγμα ύδωρ, ἡ Κυθέρηνησις, παρὰ τὸ γεγονός ότι τοῦτο ἀπαγορεύεται, διότι ἡ γῆ διὰ νὰ γίνῃ τὸ ἐμπλουτιστικὸν έργον πρέπει νὰ είναι κρατικὴ ἡ νὰ ἔχῃ ἀπαλλοτριωθῆ, παραβλέπει καὶ ἐπιτρέπει τὴν καλλιέργειαν ἐντὸς τοῦ ἐμπλουτιστικοῦ αὐτοῦ έργου.

Τὸ θέμα τὸ δόποιον ἔθεσεν ὁ κ. Χριστοφίδης δὲν είναι θέμα κατά τὴν γνώμην μου τὸ δόποιον μπορεῖ νὰ παραπεμφθῇ εἰς οἰανδήποτε ‘Επιτροπὴν τῆς Βουλῆς, διότι ὑπάρχει διαδικασία ἡ δοπία θὰ ἐπρεπε πρῶτον νὰ ἀκολουθηθῇ ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους, δηλαδὴ νὰ ὑποθάλουν αἴτησιν πρὸς τὴν Κυθέρηνησιν, νὰ ζητήσουν ἔξετασιν τοῦ θέματος καὶ νὰ ζητήσουν, ἐὰν πράγματι τὸ ἔργον αὐτὸν είναι σχρηστὸν καὶ ἐπεθαρύνθησαν μὲν δαπάνην διὰ τὴν δοπίαν φορολογοῦνται, δπως ἡ δαπάνη ἡ ή φορολογία διαγραφῇ.

‘Εφ’ ὅσον δημος δὲν ἔχομεν στοιχεῖα ἐνώπιον μας τὰ δοπία νὰ καταδεικνύουν ότι οἱ ἐνδιαφερόμενοι οἱ ἴδιοι ὑπέθαλαν αὐτὴν τὴν αἴτησιν πρὸς τὴν Κυθέρηνησιν, ἡ δοπία νὰ ἔτυχεν ἔξετασεως, καὶ δὲν γνωρίζομεν ποία είναι ἡ ἀπάντησις τῆς Κυθερήσεως, ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ διαδραματίσῃ ρόλον διαιτητοῦ μεταξὺ Κυθερήσεως καὶ λαοῦ.

‘Εάν παρ’ ἐλπίδα ἡ αἴτησίς των ἀπερρίπτετο ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως, τότε θὰ ἐπρεπε νὰ ὑποθάλουν πρὸς τὴν Βουλὴν μνημόνιον εἰς τὸ δόποιον νὰ ἀναφέρουν τὴν διαδικασίαν τὴν δοπίαν ἡκολούθησαν, ότι ἡ ἀπάντησις τῆς Κυθερήσεως ἥτο δρητικὴ καὶ νὰ ζητήσουν τὴν ἔξετασιν τοῦ θέματος ύπό τῆς Βουλῆς.

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Δὲν είναι ἡ πρώτη φορά, κύριε Πρόεδρε, κατά τὴν δοπίαν ἔθιγη αὐτὸ τὸ θέμα. “Ηδη εἰς ‘Ερώτησίν μου, ἡμερομηνίας 29ης Νοεμβρίου 1970, ἀνέφερα ότι εἰς τὴν περιοχὴν Δενδροχόινι τῆς ‘Ορμήδειας κατεσκευάσθη πρὸ διετίας μικρὸς ύδατοφράκτης καὶ φορολογοῦνται 180 τόσοι κάτοικοι τοῦ χωρίου καὶ τὸ ποσὸν κατά σκάλαν ἥτο 7 σελίνια. Καὶ ἡρώτων, δεδομένου ότι οὐδεμίαν ἔξυπηρέτησιν παρέχει εἰς τοὺς γεωργούς λόγῳ τῆς κακῆς θέσεώς του καὶ λόγῳ ἀντιδράσεως τῆς διότητος τοῦ χωρίου μὲ ἀποτέλεσμα ἡ ‘Επιτροπὴ νὰ παραιτηθῇ καὶ δεδομένου ότι δὲν ὑπῆρχεν ἔγκρισις τῆς κοινότητος, διατί νὰ συνεχίζεται ἡ φορολογία καὶ παρεκάλουν τότε νὰ διερευνηθῶν τὰ παράπονα τῶν ἐνδιαφερομένων.

Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν ἀπήντησε τὴν 27ην Μαρτίου 1971 εἰς τὴν Ἐρώτησίν μου καὶ ἀναφέρει ὅτι ὁ ἴσχυρισμὸς περὶ μὴ ἐγκρίσεως τοῦ σχεδίου ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐλέγχεται ως ἀνακριθῆς καθ' ὅτι τοῦτο ἐνεκρίθη δμοφώνως ὑπὸ εἰδικῆς συνεδρίας συγκληθείσης εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ως προνοεῖ ὁ σχετικὸς Νόμος. Καὶ προχωρεῖ ἡ ἀπάντησις καὶ ἀναφέρει ὅτι δύο ἀφορᾶ τὰ παράπονα τῶν ἐνδιαφερομένων γεωκτημόνων ταῦτα ἔξτάσθησαν ἐπανειλημμένως ἀλλὰ εὐρέθησαν ἀδικαιολόγητα καθ' ὅτι οἱ ίδιοι ἔζητησαν τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων τούτων τὰ δόποια, συμφώνως τῶν δρμοδίων τεχνικῶν, εἶναι χρήσιμα.

Εἰς τὸν πρῶτον ἴσχυρισμὸν τοῦ Ὑπουργείου περὶ ἐγκρίσεως τῶν ἐνδιαφερομένων ἔχω νῦν τούτων ὅτι δύο ἀποδεκτοί τὸ χωρίον δὲ Βοηθός Ἐπόπτης εἰς τοὺς δλίγους παρευρεθέντας κατοίκους ἐτόνισε : «Ἡ ἀποδέχεσθε τὸ ἔργον ἢ ἔαν δὲν τὸ ἀποδεχθῆτε θά κατασκευάσωμεν τὸ ἔργον τοῦτο». Εὑρέθησαν πρόγυματι μερικοὶ ἐξ αὐτῶν οἱ δόποιοι ὑπέγραψαν ἀλλὰ ἡ δλότης τοῦ χωρίου, ἡ δλότης τῶν νῦν φορολογουμένων ἐναντιοῦται καὶ διετυπώθησαν πολλὰ παράπονα ἐν συνεχείᾳ τὰ δόποια, ως λέγει καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργείου, ἔξτάσθησαν.

Τὴν 7ην Σεπτεμβρίου 155 φορολογούμενοι ὑπέγραψαν ἔγγραφον τὸ δόποιον ἀπηγόρουν πρὸς τὸν Ἐπαρχον Λάρνακος καὶ διαμαρτύρονται διὰ τὴν φορολογίαν καὶ ζητοῦν τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς φορολογίας διότι, ἐφ' ὅσον ἡ Κυθέρηντσις ἔδωσεν ἀδειαν διὰ νὰ γίνη ἀλλος ὄνταοφράκτης Ἐμπροσθεν τοῦ ίδιοκού των, δὲ ὄνταοφράκτης Ὄρμήδειας κατέστη, ως ἐκ τούτου, ἀχρηστος καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ θέμα εἶναι πολὺ διαφορετικόν.

Νομίζω ὅτι εἶναι θέμα τὸ δόποιον πολὺ καλὰ δύνανται νὰ ἔρευνήσουν αἱ δύο Ἐπιτροπαί. Νὰ συζητῇ τὸ θέμα τοῦτο εἰς τὰς δύο Ἐπιτροπάς μαζὶ μὲ ἐκπροσώπους τῶν δύο Ὑπουργείων οὕτως ὥστε νὰ ληφθῇ ἀπόφασις ὅπως συνταχθῇ ἔκθεσις τὴν ὅποιαν θὰ συζητήσωμεν κατόπιν εἰς τὴν Βουλὴν. Ἐάν προκύπτουν δρισμένα παράπονα, ἐκ τῶν ἀπαντήσεων εἰς δρισμένας ἔρωτήσεις, μετά νὰ ἔρχωνται εἰς τὴν Βουλὴν εἶναι φυσικόν. Νὰ παρατέμπωμεν καὶ πάλιν διὰ τῆς διαδικασίας ποὺ γίνεται εἰσήγησις, ως τὸ γραπτὸν ὑπόμνημα ἐκ μέρους τῆς κοινότητος, νομίζω ὅτι εἶναι ως ἡ ίδια ἡ Βουλὴ νὰ μὴ θέλῃ νὰ θοηθῇ, ἐνῶ ἀποστολὴ τῆς Βουλῆς εἶναι νὰ θοηθῇ εἰς τοιαύτα θέματα κοινοτήτων τὰ δόποια ὑποθάλλονται ὑπὸ Βουλευτοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Ἡ ἐρμηνεία τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θέλει νὰ θοηθῇ, μὲ ἐκπλήττει, ὅπως μὲ ἐκπλήττει καὶ ἡ ἀγνοιά του ως πρὸς τὰ κοινοθουλευτικὰ θέσμια. Θὰ παρεκάλουν τὸν ἐντίμον Βουλευτὴν νὰ ἐνδιατρίψῃ εἰς οἰονδήποτε κοινοθουλευτικὸν ἡ ἀλλο σύστημα καὶ νὰ μοῦ δώσῃ ἐν παράδειγμα εἰς τὸ δόποιον Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ἡ σχολήθη μὲ τὸ κατὰ πόσον κάτοικοι μιᾶς περιοχῆς πρέπει νὰ ἀπαλλαγοῦν τῆς φορολογίας δι' ἔργον τὸ δόποιον ἔγινεν εἰς τὴν περιοχήν των ἀπλῶν διότι προεθλήθη ὁ ἴσχυρισμὸς ὅτι τὸ ἔργον δὲν χρειάζεται.

Εἰς τὴν δευτερολογίαν του δ. κ. Βουλευτῆς δὲν ἔθεσε οὔτε κάν αὐτὸ τὸ θέμα ἐπὶ τῆς ίδιας θάσεως ὅπως εἰς τὴν πρωτολογίαν του. Διότι ἡ ἔνστασις τῶν κατοίκων, ως ἀνέφερε, νὰ πληρώσουν τὴν φορολογίαν συνίσταται εἰς τὸ ὅτι κατεσκευάσθη ἀλλο φράγμα εἰς τὴν ίδιαν περιοχὴν καὶ ως ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἀλλο φράγματος τὸ ἐμπλουτιστικὸν αὐτὸ ἔργον θὰ καταστῇ ἀχρηστον. Ἀλλ ἔαν γίνη ἔνα ἔργον ἐμπλουτιστικὸν εἰς μίαν περιοχήν, διὰ τὸ δόποιον καταβάλλεται δρισμένη φορολογία καὶ ἐν συνεχείᾳ κατασκευασθοῦν καὶ ἀλλα φράγματα εἰς τὴν ίδιαν περιοχὴν καὶ ἔαν κατὰ τὴν γνώμην δρισμένων κατοίκων τὸ φράγμα θὰ καταστῇ ἀχρηστον, τοῦτο δὲν σημαίνει κατ' ἀνάγκην ὅτι πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ ἀμέσως τοῦ θέματος προτοῦ ὑπάρξῃ ἔξετασις ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας.

Ο θεσμὸς δ ὁ δποῖος ὑπάρχει εἰς ὅλα τὰ κράτη εἶναι ὅτι οἱ κάτοικοι μιᾶς περιοχῆς, οἱ δποῖοι ἔχουν οἰονδήποτε αἴτημα, ὑποθάλλουν τὸ αἴτημά των πρὸς τὴν Βουλὴν διὰ τοῦ λεγομένου "Petition", δι' ἐγγράφου δηλαδὴ εἰς τὸ δποῖον ἀναφέρουν τὸ αἴτημά των καὶ τὸ δποῖον παραπέμπεται εἰς Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἔξετασθῇ.

Εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν οὐδὲν ἔγγραφον κατετέθη εἰς τὴν Βουλὴν. Ἀπλῶς δ ἔντιμος Βουλευτῆς ἔθεσε μίαν Ἐρώτησιν, ἀπὸ τὴν Ἀπάντησιν δέ, ἡ δποῖα ἐδόθη, διεφάνη ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἢ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον δὲν συμφωνεῖ μὲ τὰ δσα ἴσχυρίσθη δ Βουλευτῆς. Καὶ ἐρωτῶ τὸν ἔντιμον κ. Βουλευτὴν ποῖον κοινοθουλευτικὸν σύστημα ἔχει ύπ' ὅψιν του κατὰ τὸ δποῖον, ὡς ἀποτέλεσμα Ἀπαντήσεως τὴν δποῖαν Βουλευτῆς δὲν θεωρεῖ ἰκανοποιητικήν, παραπέμπεται τὸ θέμα πρὸς διερεύησιν εἰς ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπὴν.

Εἰς ὅλα τὰ συστήματα, καὶ ἔχω ἐνδιατρίψει ἐκτεταμένως εἰς τὰ θέματα αὐτὰ ἐπὶ μίαν δεκαετίαν, τὸ μόνον τὸ δποῖον δικαιοῦται δ Βουλευτῆς εἶναι νὰ θέσῃ Ἐπερώτησιν ἢ συμπληρωματικήν Ἐρώτησιν. Ἐὰν εἰς Βουλευτῆς θέση μίαν Ἐρώτησιν καὶ λάθη μίαν Ἀπάντησιν τὴν δποῖαν κρίνει ως μὴ ἰκανοποιητικήν δὲν σημαίνει ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει ἀμέσως νὰ παραπέμψῃ τὸ θέμα εἰς Ἐπιτροπὴν πρὸς διερεύησιν.

Θά δητο διαφορετικὸν τὸ θέμα ἔὰν ἀπεστέλλετο εἰς τὴν Βουλὴν αἴτησις τῶν ἐνδιαφερομένων, ἡ δποῖα αἴτησις τῶν ἐνδιαφερομένων θά παρεπέμπετο εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπὴν, αὕτη δὲ θὰ ἔξηταζε τὸ ὄλον θέμα ἀφοῦ θὰ ἐκάλει καὶ τοὺς ἀρμοδίους τῆς Κυβερνήσεως καὶ θὰ ἐπληροφόρει ἐν συνεχείᾳ τὸ Σῶμα.

Ἐὰν δμως μία Ἀπάντησις δὲν κρίνεται ἀπὸ Βουλευτῆς ως ἰκανοποιητική δὲν δικαιοῦμαι νὰ παραπέμψω τὸ θέμα εἰς Ἐπιτροπὴν οὔτε καὶ νὰ καθιερώσω τὸ σύστημα αὐτό, διότι οἰοσδήποτε Βουλευτῆς τύχει μιᾶς Ἀπαντήσεως, τὴν δποῖαν δὲν κρίνει ἰκανοποιητικήν, θὰ θέλη νὰ παραπέμψῃ τὸ θέμα εἰς Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ διερευνήσῃ τοῦτο.

Συμφώνως τῶν εἰς τὴν Βουλὴν μας ἴσχυόντων, Βουλευτῆς δικαιοῦται νὰ θέσῃ Ἐρώτησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἔὰν λάθη Ἀπάντησιν, ἡ ἔὰν δὲν λάθη Ἀπάντησιν δύναται, ἀντὶ Ἐπερώτησεως, νὰ ἐγγράψῃ τὸ θέμα καὶ νὰ ἀγορεύσῃ ἡ νὰ θέσῃ συμπληρωματικήν Ἐρώτησιν.

Ἐὰν δμως δ ἕδιος κρίνῃ ὅτι ἡ Ἀπάντησις δὲν εἶναι ἰκανοποιητική δὲν σημαίνει ὅτι τὸ θέμα παραπέμπεται εἰς Ἐπιτροπὰς τῆς Βουλῆς πρὸς διερεύησιν. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἔὰν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀπευθυνθοῦν πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποθάλλουν ἔγγραφον διὰ τοῦ δποῖου νὰ ζητοῦν τὴν ἔξετασιν ύπὸ τοῦ Σῶματος τοῦ θέματος μὲ συγκεκριμένα στοιχεῖα τότε θὰ παραπέμψω τὸ θέμα πρὸς Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπὴν, ἡ δποῖα θὰ τὸ ἔξετάσῃ ἀφοῦ ἀκούσῃ καὶ τὰς ἀπόψεις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας.

Ο. κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Δὲν εἶχα σκοπὸν νὰ δμιλήσω ἐπὶ τοῦ θέματος διότι δὲν θεωρῶ ὅτι τὸ θέμα εἶναι τοιοῦτον ὡστε νὰ ἀπασχολήσῃ τὴν δλομέλειαν τῆς Βουλῆς. "Οπως ἔξελίχθη, δμως, κατέστη θέμα ἀρχῆς καὶ τάξεως διὰ τὸν τρόπον ἐργασίας τῆς Βουλῆς.

Ο ἔντιμος Βουλευτῆς κ. Χριστοφίδης ἀνέφερεν εἰς τὴν δευτερολογίαν του ὅτι κατὰ τὴν γνώμην του ἡ διαδικασία τὴν δποῖαν εἰσηγήθητε ἡ ἔστω ἡ ἀναθολὴ λήψεως οἰασδήποτε ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ θέματος πείθει ἐκεῖνον, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀρνεῖται νὰ ἔκτελέσῃ τὴν ἀποστολήν της. Φαίνεται ὅτι μερικοὶ Βουλευταὶ ἔχουν παρεξηγήσει ἡ θέλουν νὰ παρεξηγήσουν καὶ τὴν ἀποστολήν καὶ τὸν ρόλον τῆς Βουλῆς. Ἐκεῖνοι οἱ δποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ καταστήσουν τὴν Βου-

λὴν Γραφείον Παραπόνων ἡ Γραμματοκιβώτιον λήψεως ἀπαντήσεων, αἱ δόποιαι εὔκολωτερον δύνανται νὰ ληφθοῦν διὰ ταχυτέρας καὶ ἀποτελεσματικωτέρας μεθόδου, δικαιοῦνται νὰ λέγουν ὅτι πράγματι ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς ὁς Γραφείου Παραπόνων ἀρνεῖται νὰ ἔκτελέσῃ αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν.

Εἶμαι ἔξι ἑκείνων οἱ δόποιοι πιστεύουν ὅτι ἡ Βουλὴ ὡς θεσμὸς πρέπει νὰ κρατηθῇ ψηφιλά καὶ τὸ κύρος, ἡ σημασία καὶ ἡ ἀποτελεσματικότης τῆς Βουλῆς ἔξαρτωνται ἀπὸ τὴν σοθαρότητα καὶ γενικότερον ἐκ τῶν θεμάτων τὰ δόποια ἔξεταζονται εἰς τὴν Βουλὴν καὶ οὐχὶ νὰ ύποθισάζωμεν τὸν ρόλον τῆς Βουλῆς εἰς ἐπίπεδον γραφείου ἀγόνων παραπόνων καὶ ἀγόνων συζητήσεων.

Τούτων λεχθέντων νομίζω ὅτι πρέπει, κύριε Πρόεδρε, νὰ πιστώσετε τοὺς Βουλευτὰς μὲ ἀρκετὴν νοημοσύνην καὶ συναίσθημα εὐθύνης, ὥστε ἀκούσαντες τὸν διμιλητὴν καὶ τὰ γεγονότα νὰ ἀποφασίσουν διὰ τῆς ψῆφου των κατὰ πόσον θέλουν νὰ παραπέμψουν τὸ θέμα εἰς Ἐπιτροπὴν ἢ οὔχι. Καὶ θέλω νὰ πιστεύω ὅτι ἡ πλειονότης τῆς Βουλῆς, θέλουσα νὰ δεῖξῃ ὅτι δὲν είναι διατεθειμένη νὰ διασπαθίζῃ δημόσιον χρῆμα, διότι συζητήσεις καὶ τῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τῆς Βουλῆς στοιχίζουν χρῆμα εἰς τὴν Κυθέρνησιν καὶ τὸν λαόν, οὕτε νὰ διαθέτῃ χρόνον Κοινοβουλευτικῶν Ἐκπροσώπων εἰς τὴν ἔξετασιν θεμάτων τὰ δόποια λυσιτελέστερον, ἀποτελεσματικώτερον καὶ εὔκολωτερον δύνανται νὰ προωθηθοῦν καὶ νὰ λυθοῦν εἰς ἄλλα ἐπίπεδα παρὰ εἰς τὰς αἰθούσας τῆς Βουλῆς ἢ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς τῆς Βουλῆς, δὲν θὰ ἔγκρινη τὴν παραπομπὴν τοῦ θέματος εἰς οἰανδήποτε Ἐπιτροπήν.

Ἐπὶ τῆς οὐσίας, ἐν τούτοις, τοῦ ἐγερθέντος θέματος νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ παραπηρήσω ὅτι πλεῖστα δσα ἐκ τῶν Κυθερνητικῶν ἔργων γίνονται οὐχὶ ὡς ἀνταποδοτικά ἔργα, δηλαδὴ μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπενδύσεως ἀποφερούσης ἀναγκαστικῶς ἀντάλλαγμα εἰς ἑκείνους οἱ δόποιοι φορολογούνται, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐνδεχόμενον ὅτι καιρικαὶ ἡ ἄλλαι συνθήκαι είναι δυνατὸν εἰς κάποιο στάδιον νὰ δόηγησουν εἰς τὴν χρησιμότητα τῶν ἔργων τούτων. Νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ, ἀκόμη, νὰ τονίσω ὅτι καὶ τοῦτο ὅπως καὶ παρόμοια ἔργα δὲν γίνονται διὰ συνολικῆς δαπάνης τῶν κατοίκων ἀλλὰ διὰ συνεισφορᾶς ἐκ μέρους τῆς Κυθερνήσεως τῶν δύο τρίτων τῆς διῆς δαπάνης καὶ ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων τοῦ ἐνὸς τρίτου τῆς διῆς δαπάνης ἢ ἔαν κριθῆ ὅτι ἡ κοινότης ἔχει μεγαλυτέραν οἰκονομικὴν εὐχέρειαν διὰ συνεισφορᾶς ἐκ 50% ἀπὸ μέρους ἀμφοτέρων.

Συνεπῶς ἡ δαπάνη αὐτή, διὰ τὴν δόποιαν ζητεῖται ἡ φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ δέοντα νὰ ληφθῇ ὑπὸ ὅψιν ὅτι ἔχει καταβληθῆ ὑπὸ τοῦ συνόλου τοῦ λαοῦ, δηλαδὴ ὑπὸ ἑκείνων οἱ δόποιοι οὐδὲν ἀντάλλαγμα θὰ λάβουν ἐκ τοῦ ἔργου τούτου, ὡς είναι οἱ κάτοικοι τῆς Λευκωσίας, τῆς Πάφου, τῆς Λεμεσοῦ καὶ περιοχῶν ἐκτὸς τῆς περιοχῆς Ὁρμήδειας οἱ δόποιοι ἔχουν συνεισφέρει κατὰ 50% ἔαν δῆται καὶ κατὰ τὰ δύο τρίτα τῆς διῆς δαπάνης καὶ δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ λάθουν οἰονδήποτε οἰκονομικὸν δῆθελος ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἔργου τούτου. Ἐπομένως οἱ κάτοικοι τῆς Ὁρμήδειας—180 ἐκ τούτων—οἱ δόποιοι συνεισφέρουν τὸ ἔνα τρίτον ἢ ἰσως τὸ 50% τῆς διῆς δαπάνης, καὶ οἱ δόποιοι ἔχουν τούλαχιστον τὸ ἐνδεχόμενον ὅτι θὰ τύχουν κάποιου εὑρεγετήματος ἐκ τοῦ κατασκευασθέντος φράγματος, πιστεύω ὅτι ἔχουν μικροτέραν δικαιολογίαν τῶν ύπολοίπων κατοίκων τῆς Κύπρου νὰ δροῦνται νὰ καταβάλουν τὴν ίδικήν των εισφοράν διὰ νὰ μὴν εἴπω ὅτι οἱ υπόλοιποι, ἔαν γίνη ἀποδεκτὴ ἡ εισηγουμένη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ ἀρχῆ, θὰ ἐπρεπε νὰ ἔχουν ἀπαίτησιν ὅπως ἐπιστραφῆ εἰς αὐτοὺς τὸ σύνολον τῆς καταβληθείσης δαπάνης.

Δεύτερον, δὲν είναι νοητὸν οὕτε πρέπει νὰ είναι ἐπιτρεπτὸν εἰς Βουλευτής νὰ προβάλῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἔρμηνείαν, ἡ δόποια ἔδόθη εἰς αὐτὸν ὑπὸ τίνος κατοίκου τῆς περιοχῆς, ἡ δόποια είναι διντίθετος πρὸς τὸν νόμον καὶ, ὡς είναι γνωστὸν εἰς τοὺς πάντας, πρὸς τὰ ἐπικρατοῦντα εἰς παρομοίας περιπτώσεις. Διὰ τὴν ἔγκρισιν παρόμοιών κοινοτικῶν ἔργων ὑπάρχει εἰδίκος Νόμος καὶ μόνον ἔαν τούλαχιστον 50% τῶν ἐνδιαφερομένων ψηφίσουν ἡ ύπογράφουν ἔγγραφον, είναι δυνατὸν νὰ ἀναληφθῇ ἡ τοιαύτη δαπάνη. Οὕτε είναι δυνατὸν ποτὲ οὕτε πιστεύω ὅτι ἔγένετο ποτὲ ὑπὸ Δημοσίου Ὑπαλλήλου ὁ ὑπὸ μορφῇ

συγκεκαλυμμένου έκθιασμού λεχθείς ισχυρισμός ότι «ή δέχεσθε τὸ ἔργον ή ή Κυθέρησις θά τὸ ἔκτελέσῃ». Διότι ἀπλούστατα ή Κυθέρησις δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἔκτελέσῃ, διότι έὰν δὲν δεχθοῦν οἱ ὑπογράψαντες ή οἱ ψηφίσαντες δὲν καταθάλλεται ή συνεισφορά τῆς κοινότητος καὶ ἐπομένως καὶ νομικῶς καὶ πρακτικῶς καὶ οἰκονομικῶς εἶναι ἀνέφικτος ή ἔκτελεσις τοῦ ἔργου.

Ἐπομένως νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ διατηρήσω σοθαράς ἐπιφυλάξεις ως πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ λεχθέντων περὶ τῶν διαιμειφθέντων κατὰ τὴν φερομένην ως γενομένην ἐπίσκεψιν τοῦ Βοηθοῦ Ἐπαρχιακοῦ Λειτουργοῦ εἰς Ὁρμήδειαν μεταξὺ τούτου καὶ τῶν κατοίκων. Ἐὰν ὑπέγραψαν σημαίνει ότι ὑπέγραψαν τούλαχιστον τὸ 51% τῶν κατοίκων, ἀνεφέρθη δὲ ὁ ἴδιος εἰς τὴν Ἀπάντησιν τοῦ Ὑπουργείου κατὰ τὴν ὅποιαν, ἀνιτιθέτως, ὁμοφώνως ἐνεκρίθη τὸ δόλον ἔργον. Ἐὰν ἔχῃ οἰανδήποτε σημασίαν ἀναφέρω ἐκ μηῆμης ότι εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον, ὑπὸ τὴν Ιδιότητά μου ως Ὑπουργοῦ Γεωργίας, μετὰ φορτικότητος καὶ ἀπαιτητικότητος οἱ κάτοικοι Ὁρμήδειας, παρὰ τὰς συστάσεις τοῦ Ὑπουργείου καὶ τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως Ὑδάτων τῆς Κυθερήσεως ότι ἐν τοιούτον ἔργον μόνον εἰς ἔτη πολυομβρίας ἡτο δυνατὸν νὰ ἀποφέρῃ οἰονδήποτε ὄφελος οὐσιαστικὸν καὶ ἔμπρακτον, ἐπέμεναν εἰς τὴν κατασκευὴν ὅχι μόνον αὐτοῦ τοῦ ἔργου ἀλλὰ καὶ σειρᾶς ἄλλων ἐμπλούτιστικῶν ἔργων εἰς τὴν περιοχήν.

Ὀπωσδήποτε, κύριε Πρόεδρε, ως ἀνέφερα καὶ ἐν ἀρχῇ, εἶναι καὶ τοῦτο ἐν ἐκ τῶν ἔργων τὰ ὅποια ἀναλαμβάνει νὰ ἔκτελέσῃ ή Κυθερήσεως διὰ τὸ ἐνδέχομενον τῆς χρησιμότητός των εἰς τὸ μέλλον. Ἐὰν δεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν ότι κάθε ἔργον πρέπει νὰ ἀποφέρῃ ἐτήσιως καὶ εἰς κάθε περίπτωσιν καὶ εἰς τὸ ἀμεσον μέλλον ὄφελος, πλεῖστα ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως ἔκτελουμένων ἔργων ἔπειτε νὰ είχον ἐγκαταλειφθῆ πρὸ πολλοῦ. Παρόμοια ἔργα μὲ παρόμοια ἐπίπεδα συνεισφορᾶς μεταξὺ Κυθερήσεως καὶ φορολογουμένων εἶναι ἐπὶ παραδείγματι τὰ ἔγγειοιθελιτικά καὶ τὰ ἀντιπλημμυρικά ἔργα. Καὶ γνωρίζω πολλὰς ἀπαιτήσεις πολλῶν κοινοτήτων, μερικαὶ ἐκ τῶν ὅποιων ἐντόνως ἔχουν ὑποστηριχθῆ ὑπὸ παρόντων Βουλευτῶν, δι' ἐπερωτήσεων καὶ ὅμιλιῶν των, ὑποστηριξάντων τὴν κατασκευὴν ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων τὰ ὅποια ἀντιπλημμυρικά ἔργα δυνατὸν νὰ χρειασθοῦν ή δυνατὸν νὰ μὴ χρειασθοῦν καθόλου, ἐὰν δημος χρειασθοῦν, μὲ τὰ δεδομένα τὰ στατιστικά περὶ τῆς ὑδροπτώσεως εἰς τὴν Κύπρον, εἶναι δυνατὸν νὰ χρειασθοῦν μίαν μόνον φοράν κάθε μίαν δεκαετίαν.

Ἐὰν μὲ τὰ ἴδια κριτήρια οἱ κάτοικοι, οἱ ὅποιοι καλοῦνται νὰ φορολογηθοῦν εἰς τὸ μικρὸν μερίδιον τοῦ ἐνὸς τρίτου ή τοῦ ἡμίσεος τῆς συνολικῆς δαπάνης, δροῦνται νὰ καταβάλουν τὴν εἰσφοράν των, νομίζω τὸ δόλον ἔργον τῆς Κυθερήσεως δοσον ἀφορᾶ τὴν ἔκτελεσιν ἔργων ἀναπτύξεως πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῆ ή νὰ τεθῇ ἐπὶ ἀλλης θάσεως. Αὐτὴ δὲ ή ἀλλη θάσις θὰ εἶναι ή ἐπίλογή ἔκεινων μόνον ἐκ τῶν ἔργων τὰ ὅποια θὰ ἔχουν τὸ ὑψηστον δυνατὸν ἐπίπεδον καὶ ἀναλογίαν μεταξὺ κόστους καὶ ὄφελους. Καὶ τότε εἶμαι θέθαιος ότι ἐκ τῶν 100 ὑποθαλλομένων Ἐρωτήσεων καὶ ἐκ τῶν πολυαριθμῶν ἔγγραφομένων εἰς τὴν ήμερησίαν διάταξιν τῆς Βουλῆς θεμάτων, τὰ πλεῖστα θὰ ἔκφεύγουν τῶν πλαισίων αὐτῆς τῆς ὑψηλῆς ἀναλογίας κόστους καὶ ὄφελους. 'Εφ' δοσον δημος ζῶμεν εἰς μίαν ὀργανωμένην κοινωνίαν καὶ ἐφ' δοσον ή γενική φιλοσοφία τῆς ἐντάξεως μας εἰς ἔνα ὀργανωμένην κοινωνικὸν σύνολον ἀκριβῶς θασίζεται ἐπὶ τῆς ἀνάγκης οι πολλοὶ νὰ συνεισφέρουν διὰ τοὺς διλίγους καὶ οἱ πάντες νὰ ὑφίστανται μερικὰς οἰκονομικὰς θυσίας διὰ τὸ γενικὸν καλόν, νομίζω ότι εἶναι ἀπαράδεκτον δι' οἰανδήποτε κοινότητα ή δι' οἰονδήποτε πολίτην νὰ ἀναμένῃ ότι οἱ ίδιοι του φόροι ή ή ίδική του συνεισφορά εἰς τὸ σύνολον πρέπει ἀναγκαστικῶς νὰ ἔχῃ ἀμεσα ἀνταποδοτικά τέλη καὶ ὄφελη δι' αὐτὸν. 'Εὰν οὕτως είχον τὰ πρόγυματα τότε ούδεμίας φορολογία ηδύνατο νὰ ισχύσῃ εἰς οἰανδήποτε ὀργανωμένην κοινωνίαν καὶ διὰ νὰ πῶ τὸ πολλάκις λεχθὲν παράδειγμα, θὰ ἔπειτε, ἐπὶ παραδείγματι, δοιοι οἱ φόροι οἱ εἰσπραττόμενοι ἀπὸ ἀλκοολικὰ ποτά νὰ καταναλίσκωνται μόνον διὰ τὴν ὀφέλειαν ή διὰ τὸ συμφέρον ἔκεινων οἱ ὅποιοι καταναλίσκουν ἀλκοολικὰ ποτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΙΔΗΣ :

Άξιότιμε κ. Πρόεδρε. Νά μοῦ ἐπιτρέψετε ἐκ τῆς θέσεώς μου νὰ εἴπω ἐλάχιστά τινα ὅσον ἀφορᾷ τοὺς θαρεῖς χαρακτηρισμοὺς διὰ τὴν Βουλὴν τοῦ ἐκ Λάρνακος ἀξιοτίμου Βουλευτοῦ.

Τὸ διτὶ ἡ Βουλὴ δὲν πειθαναγκάζεται νὰ ἀκολουθήσῃ τὰς ὑποδείξεις τοῦ Βουλευτοῦ διὰ νὰ ἔξυπηρετήσῃ σκοπούς ἀλλοτρίους, κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην, παρὰ τὰ γενικώτερα συμφέροντα τοῦ κράτους, νομίζω εἶναι πρὸς τιμὴν τῆς Βουλῆς ταύτης.

Δεύτερον, διατηρῶ πλήρεις ἐπιφυλάξεις ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐντελῶς ἀνορθόδοξον τρόπον μὲ τὸν διποίον δὲ ἀξιότιμος κ. Βουλευτής συλλέγει τὰ στοιχεῖα του καὶ τὰς πληροφορίας του καὶ ἐπικρίνει ἐν παντὶ καὶ πάντοτε καὶ «ὅποιον πάρει ἡ σφαῖρα» καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπιδιώξεις αἱ δποῖαι, ἐπαναλαμβάνω, ἔξυπηρετοῦν σφέστατα ἀλλοτρίους σκοπούς καὶ οὐχὶ σκοπούς τοῦ γενικοῦ καὶ δημοσίου συμφέροντος.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Λυποῦμαι νὰ παραπρήσω διτὶ ὑπάρχει μεγάλη προσπάθεια νὰ ἐκφύγῃ ἡ συζήτησις ἀπὸ τὸ πραγματικὸν θέμα. “Οσα κατέθεσα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἀποτελοῦν μίαν πραγματικότητα, ἀποτελοῦν τὸ πρόσθλημα τῶν κατοίκων τῆς Όρμήδειας. Τίποτε δὲν ἐλέχθη περισσότερον. Εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ μόνον ποὺ εἰσήγηθην εἶναι ἡ παραπομπὴ τοῦ θέματος εἰς Ἐπιτροπάς. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά κατὰ τὴν διποίαν συζητούμενα θέματα παραπέμπονται πρὸς περαιτέρω ἔξετασιν εἰς Ἐπιτροπάς, δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά κατὰ τὴν διποίαν διὰ θέματα γίνεται εἰσήγησις δπως ὑποθέληθη” Ἔκθεσις ἐπὶ τῶν θεμάτων αὐτῶν καὶ ἡ “Ἐκθεσις ἀναγνωσθῆ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἔχομεν πλεῖστα δσα παραδείγματα καὶ ἐκπλήττομαι καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἀντιληφθῶ διατὶ δλη αὐτῇ ἡ προσπάθεια νὰ ἀπορριφθῇ αὐτῇ ἡ εἰσήγησις. ‘Εάν ὑπάρξῃ ἄλλη εἰσήγησις οίουδήποτε ἄλλου Μέλους, τὸ διποίον θά εἰσηγείτο δι’ ἄλλου τρόπου τὴν μελέτην τοῦ θέματος, εὔχαριστως θά ἀπέσυρα τὴν εἰσήγησίν μου.

Δυστυχῶς, δμως, μέχρι τώρα δὲν ἔχω ἀντιληφθῆ διτὶ γίνεται τοιαύτη εἰσήγησις. Διὰ τοῦτο ἡ εἰσήγησις μου παραμένει δπως παραπεμφθῆ τὸ θέμα εἰς τὰς ἀρμοδίας Ἐπιτροπᾶς πρὸς περαιτέρω μελέτην καὶ ὑποθόλην Ἐκθέσεως πρὸς τὴν Βουλήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ποσκώτης ἔχει τὸν λόγον.

ΣΤ. ΠΟΣΚΩΤΗΣ :

Κάμνω τὴν ἔξῆς εἰσήγησιν :

‘Ο ἔντιμος συνάδελφος νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἰδικήν του εἰσήγησιν καὶ νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν διαδικασίαν ποὺ καθώρισεν δ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, δηλαδὴ νὰ ὑποδειχθῇ εἰς τοὺς κατοίκους Όρμήδειας νὰ ὑποθάλουν σχετικήν αἵτησιν εἰς τὰς Ἐπιτροπάς Γεωργίας καὶ Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ ἔξετασθῇ τὸ δλον θέμα.

ΠΡΟΕΑΡΩΣ :

Ἡ αἴτησις δέον νὰ ἀπευθύνεται εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὅχι πρός . . .

ΣΤ. ΠΟΣΚΩΤΗΣ :

Πρὸν τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς ὅστις θά

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... δ ὅποιος θὰ παραπέμψῃ τὸ θέμα πρὸς τὰς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς πρὸς ἔξετασιν, ἐφ' ὅσον θὰ ὑπάρχη αἴτημα τὸ ὅποιον θὰ τεθῇ γραπτῶς καὶ τὸ ὅποιον θὰ δίδῃ στοιχεῖα ἐκ τῶν ὅποιων θὰ προκύπτῃ ἡ ἀνάγκη ἔρευνης, ἐκ πρώτης ὄψεως, τοῦ θέματος.

Ἐπαναλαμβάνω ὅτι εἰς οὐδεμίαν Βουλὴν—καὶ διαθέτομεν εύτυχῶς πλουσιωτάτην θιελιοθήκην εἰς τὴν Βουλὴν, ἡ ὅποια περιλαμβάνει τούς κανονισμούς λειτουργίας δλων σχεδὸν τῶν Βουλῶν τοῦ κόσμου, ἐὰν δὲ μερικά θιελία δὲν ύπάρχουν εἰς τὴν θιελιοθήκην τῆς Βουλῆς ύπάρχουν εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Προέδρου εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ εἰς οὐδὲν σύστημα ύπάρχει δ κανὼν ὅτι, ὅταν ύποθηθῇ μία Ἐρώτησις, πέραν τῆς συμπληρωματικῆς ἐπερωτήσεως, παραπέμπεται τὸ θέμα εἰς Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἔξετασιν. Εἰς δλα τὰ Κοινοθύλια, εἴτε ἀνήκουν εἰς τὸν Δυτικὸν εἴτε εἰς τὸν Ἀνατολικὸν κόσμον, ύπάρχει δ θεσμὸς τῆς ύποθεσοῦ αἰτήσεων, τῶν λεγομένων, ὅπως εἶπα, "Petitions" πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ὅποια ἔχεταζονται ύπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ ἐφ' ὅσον ἐκ πρώτης ὄψεως προκύπτει ἀνάγκη νὰ ἀπασχοληθῇ Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς παραπέμπονται εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἔξετασιν, ἀφοῦ κληθῇ καὶ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ ἔχετάσῃ τὸ θέμα.

•Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Λυπούμαστι διότι διὰ λόγους ἀρχῆς καὶ τάξεως θά ἐναντιωθῶ εἰς τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Ποσκώτη.

Ἐάν μὲν ἐπιζητῆται μία κατ' οἰκονομίαν λύσις ύπεκφυγῆς ἐκ τοῦ τεθέντος θέματος, τότε ἡ εἰσήγησις τοῦ κ. Ποσκώτη ἀσφαλῶς τάκτοποιεὶ τὰ πράγματα. Φοβοῦμαι δύμας δτὶ διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ «μικροῦ» θὰ ἀνοίξωμεν τὴν θύραν διὰ τὴν εἰσόδου πολὺ μεγαλυτέρων κακῶν. Ἐπικινδυνεστάτη κατ' ἐμὲ εἶναι ἡ ἀρχὴ ἐάν πρόκειται διὸ οἰοσδήποτε παραπονούμενος, κοινότης ή ίδιωτης, νὰ δύναται διὰ τῆς ἀπλῆς ἀποστολῆς ἐνὸς ύπομνήματος, ἔστω καὶ αἰτήσεως πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, νὰ ἐπιτυγχάνῃ παραπομπὴν τοῦ θέματός του πρὸς ἔξετασιν ὑπὸ μιᾶς, δύο ή περισσοτέρων ἀρμοδίων Ἐπιτροπῶν τῆς Βουλῆς.

Ἐπανέρχομαι εἰς τὸ οὐσιαστικὸν πρόθλημα τὸ δποῖον εἶναι ἀπλούστατον. Κατεσκευάσθη ἐν ἔργον κατόπιν ψηφίσεως τοῦ ἔργου τούτου δυνάμει τοῦ Νόμου. Τὸ ἔργον ἐκρίθη ἐκ τῶν υστέρων ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ὡς μὴ ἀποδίδον τὰ δσα ἀνεμένοντο καὶ ἀπαιτεῖται ὑπ' αὐτῶν ἡ ἀπαλλαγή των ἐκ τῆς φορολογίας. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ὑπάρχει εἰδικὴ νομοθεσία, ὑπάρχει πρόνοια εἰς τὸν περὶ κοινοτήτων Νόμον καὶ δύνανται νὰ ἀπευθυνθοῦν πρὸς τὸν "Ἐπαρχον, νὰ ὑποθάλουν τὰς παραστάσεις των καὶ νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὸν "Ἐπαρχον εἴτε ἀπαλλαγὴν εἴτε μείωσιν τῆς συνεισφορᾶς των, ὅπως ἔχει γίνει διὰ πολλάς ἄλλας κοινότητας. Δὲν βλέπω τὶ θὰ ἔξετάσῃ ἡ Βουλὴ καὶ ποιὸν θὰ εἶναι τὸ πόρισμα τῶν Ἐπιτροπῶν εἰς τὰς ὅποιας θὰ παραπεμφθῇ τὸ θέμα.

Ἐάν καλῶς ἔγινε τὸ ἔργον ή κακῶς, ἔχομεν ήδη ἀπάντησιν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου. Ἐάν ἐψήφισαν ή δχι εἰναι ἐμφανέστατον ἐκ τῶν θιβλίων τοῦ Ἐπάρχου καὶ δύναται νὰ διαπιστωθῇ. Ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν καθ' ἡνὶ ἐάν τὸ ἔργον δὲν ἀποδίδῃ σα πρέπει, πρέπει νὰ ἀπαλλαγῇ η κοινότης τῆς φορολ-

γίας, δὲν πιστεύω ότι αὐτὸς εἶναι ἔργον εἴτε οἰασδήποτε Ἐπιτροπῆς εἴτε τῆς Βουλῆς εἴτε οἰουδήποτε. Εἶναι θέμα γενικωτέρας ἀρχῆς καὶ γενικωτέρας πολιτικῆς τοῦ κράτους.

Τὰ ἔργα ἔκτελοῦνται ἀφοῦ τὰ ψηφίσουν οἱ κάτοικοι, ἡδη δὲ τὸ κράτος συνεισφέρει τὰ δύο τρίτα καὶ τὸ ὑπόλοιπον καταθάλλεται ὑπὸ τῶν κατοίκων. Μόνον εἰς περίπτωσιν ἀποδείξεως ίδιαιτέρων λόγων ἢ εἰδικῶν συνθηκῶν ἀπαλλάττονται οὗτοι τῆς πληρωμῆς. Δὲν θλέπω νὰ ὑπάρχῃ θέμα πρὸς συζήτησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν δημιουργεῖται οἰαδήποτε νέα ἀρχὴ ἐὰν ὑποδειχθῇ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους κατοίκους ότι δικαιοῦνται νὰ ὑποθάλλουν αἵτησιν πρὸς τὴν Βουλὴν πρὸς ἔξετασιν οἰουδήποτε προσθλήματός των.

Τὸ δικαίωμα τῆς ὑποθολῆς ὑπὸ τῶν κοινοτήτων αἴτημάτων πρὸς ἔξετασιν εἰς τὴν Βουλὴν εἶναι καθιερωμένον καὶ παραδεκτὸν εἰς ὅλα τὰ κράτη τοῦ κόσμου. Τὸ δικαίωμα ἀκόμη καὶ ίδιωτῶν διώσεως ἀπευθυνθοῦν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ζητήσουν τὴν ἔξετασιν θεμάτων ὑφίσταται εἰς ὅλα τὰ Κοινοβούλια, τούλαχιστον τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Ἐάν προσέξετε, ἡ εἰσήγησίς μου ἀναφέρει ότι ἡ ὑποθολὴ τῆς αἵτησεως δὲν σημαίνει ἐκ τῶν προτέρων ότι καὶ θὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπήν. Διὰ τοῦτο εἶπα ότι ἡ αἵτησις δὲν παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἀλλὰ παραπέμπεται πάντοτε εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν, διώσεως ἀναφέρουν τὰ σχετικὰ ὄρθρα τῶν κανονισμῶν, παραπέμπεται τὸ αἴτημα εἰς τὸν "Speaker". Τὸ ίδιον ἴσχυει καὶ διὰ τὸ «Λόκ Σάπαχ» τῶν Ἰνδιῶν. Εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν παραπέμπεται καὶ πάλιν εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Γιουγκοσλαβικῆς Βουλῆς καὶ οὕτω καθ' ἔης, διόποιος ἔχει τὴν εὐθύνην, ἐὰν ἐκ τῶν γεγονότων τὰ διόποια ἀναφέρονται προκύπτη, ὡς εἴπα, ἐκ πρώτης ὁψεως ὑπόθεσις πρὸς διερεύνησιν, νὰ παραπέμψῃ τὸ θέμα πρὸς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπήν ἢ πρὸς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικάς Ἐπιτροπάς δι' ἔξετασιν.

Ἐπομένως δὲν δημιουργεῖται προηγούμενον, διότι ὑπάρχει πάντοτε τὸ δικαίωμα τόσον κοινοτήτων δύον καὶ ἀτόμων νὰ ὑποθάλλουν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων πρὸς ἔξετασιν διάφορα προσθλήματα ἢ αἵτηματα ἢ διτιδήποτε τὸ διόποιον σχετίζεται μὲν δημόσια θέματα. Κατὰ πόσον θὰ ἔξετασθοῦν, αὐτὸς ἔξαρταται ἀπὸ τὸ ἐὰν ἐκ τῶν στοιχείων, τὰ διόποια θὰ παρατεθοῦν, προκύπτῃ ἐκ πρώτης ὁψεως ὑπόθεσις ἢ διόποια, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, πρέπει νὰ διερευνηθῇ. Ἡ ἀντίθετος θέσις πιστεύω ότι θὰ ὀδήγει τὴν Βουλὴν εἰς τὸ νὰ μὴ διαδραματίζῃ τὸν ρόλον τὸν διόποιον ὁφελεῖ νὰ διαδραματίζῃ εἰς ἐν δημοκρατικὸν καθεστῶς.

Δὲν μπορῶ δύμας νὰ δεχθῶ τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ ότι ως ἀποτέλεσμα Ἐρωτήσεως, τεθείσης ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ως ἀποτέλεσμα Ἀπαντήσεως, δοθείσης ὑπὸ τοῦ Υπουργοῦ, ἢ διόποια δὲν ίκανοποιεῖ τὸ Μέλος, προκύπτει θέμα ἐρεύνης.

Ἐπομένως, ἐκτὸς ἐὰν ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ ἀντιθέτου, ἀπορρίπτω τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χριστοφίδη διόποιας τὸ θέμα παραπεμφθῇ εἰς ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπήν.

Ἐλέχθη, διόποιας θὰ ἔπρεπε, τὸ θέμα νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν. Ἡ κανονικὴ διαδικασία εἶναι ότι ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἐπὶ θεμάτων διαδικασίας ἀποφασίζει κατὰ πόσον εἶναι ἐπιτρεπτὸν νὰ ἀκολουθηθῇ ἢ αἱ ἢ βἱ διαδικασία. Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν διόποιαν ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου, τότε τὸ θέμα τίθεται εἰς ψηφοφορίαν.

Ἐπομένως ως Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἀποφασίζω, εἰς πρῶτον στάδιον, ότι δὲν δύναμαι νὰ παραπέμψω τὸ θέμα εἰς ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπήν διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὅποιους ἔκτεταμένως ἔξήγησα εἰς τὸ Σῶμα, ἐὰν δὲ ὑπάρξῃ ἔνστασις πρὸς τὴν ἀπόφασιν μου, θὰ θέσω τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου θέματος ἡ ἀποφίς μου εἶναι ὅτι δικαιοῦνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ ὑποθάλουν αἰτήσιν εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς διερεύησιν τῆς ὑποθέσεώς των, τὴν δποῖαν, ἐὰν λάθω, θὰ διερευνήσω, καὶ ἐὰν ἔξ αὐτῆς προκύπτουν στολχεῖα τὰ δποῖα εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔξετασθοῦν ὑπὸ Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, θὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικῆν Ἐπιτροπῆν.

‘Ο. κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Ἐπειδὴ ωμλησα ἐναντίον τῆς εἰσηγήσεως τοῦ κ. Ποσκώτη, δφεὶλω νὰ δηλώσω κατόπιν τῆς διευκρινίσεως ποὺ ἔκάμετε ὅτι ούδεμίσαν ἔνστασιν ἔχω δπως ἔχετε καθορίσει τὸ θέμα. Δηλαδὴ ὅτι δὲν παραπέμπεται αὐτομάτως, δπως ἔχετε πεῖ, ἀλλὰ ἀπλῶς θὰ ἔξετασθῇ ἐὰν ὑπάρχῃ λόγος διὰ τὴν παραπομπήν.

Τὸ δικαίωμα τῆς ὑποθολῆς αἰτήσεων πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς οὔτε τὸ ἀμφεσθήτησα—καὶ ἐλπίζω νὰ μὴν παρερμηνευθῇ διδήποτε ἔχω πεῖ—οὔτε τὸ ἀμφισθῆτῶ. Μία ἀπλῆ ἀναδρομὴ εἰς τὸ καθημερινόν σας ταχυδρομεῖον νομίζω θὰ σᾶς πεῖσῃ ὅτι πιθανὸν νὰ λαμβάνετε δεκάδας ἀν δχι ἔκατοντάδας παρομοίων αἰτήσεων ἡμερησίων.

Ἡγέρθην αὐτὴν τὴν φορὰν διὰ νὰ δηλήσω καὶ νὰ πῶ ἀπλῶς ἐὰν αὐτὴ εἶναι ἥ διαδικασία ἥ ἥδη ὑφισταμένη καὶ ἥ καλῶς γνωστὴ εἰς πάντας. Αὐτὸ καὶ μόνον. Ἡ διατύπωσις ἔκ μέρους σας ἀποδεικνύει τὸ ἀχρείαστον καὶ τὸ ἀσκοπον τῆς ἐγγραφῆς τοῦ θέματος ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης συζητήσεως ἐπ’ αὐτοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο. κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Εἶμαι θέσαιος ὅτι, κ. Πρόεδρε, μὲ τὴν δευτέραν εἰσήγησίν σας θὰ παρουσιασθῇ θέμα τὸ δποῖον ἀφορᾶ εἰς τὴν κοινότητα Ὀρμήδειας καὶ θὰ τὸ παραπέμψετε δπωδήποτε εἰς τὴν Ἐπιτροπήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νὰ εἰσθε θέσαιος ὅτι θὰ προκύψῃ θέμα ἀλλὰ νὰ μὴν εἰσθε θέσαιος ὅτι θὰ παραπέμψω τὸ θέμα προτοῦ

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

‘Υπάρχει θέμα

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... προτοῦ ἰκανοποιηθῶ διὰ στοιχείων ὅτι ὑπάρχει λόγος νὰ διεξαχθῇ ἔρευνα. Ὁ ἔντιμος Βουλευτής κ. Τάσος Παπαδόπουλος ἀνέφερεν ὅτι δὲν διαμοιφισθεῖ τὸ δικαίωμα νὰ ἀποστέλλωνται αἰτήσεις πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, αἱ δποῖαι νὰ ἔξετάζωνται, καὶ δρθῶς ἐτόνισε μίαν πραγματικότητα ἀναφορικῶν μὲ τὸ καθημερινόν μου ταχυδρομεῖον. Θὰ ἥθελα νὰ συμπληρώσω ὅτι καὶ μία μελέτη ὡς πρὸς τὸ πόσα θέματα παρεπέμφθσαν εἰς Ἐπιτροπήν θὰ καταδείξῃ ὅτι ἡ χρῆσις ἥ δποῖα γίνεται τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ καὶ δ τρόπος μὲ τὸν δποῖον ὡς Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἔξετάζω ἐὰν πράγματι ὑπάρχῃ περιπτωσίς πρὸς ἀποστολὴν εἶναι πολὺ ἀντικειμενικός, ἀμερόληπτος καὶ θασίζεται ἐπὶ κανονισμῶν ἀνεγνωρισμένων διεθνῶς.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Οι φορολογούμενοι, κ. Πρόεδρε, μέχρι σήμερον έχουν ύποθάλει πλείστα δσα αίτηματα και είμαι θέσαιος, και πάλιν τονίζω, ότι αύτην τήν φοράν θά δικαιωθῇ τὸ αἴτημά των.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νά είσθε θέσαιος ότι ή αίτησις θά έξετασθῇ μὲ τήν μεγαλυτέραν ἀντικειμενικότητα.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν έχω μελετήσει τοὺς κανονισμούς δλων τῶν Κοινοβουλίων δπως έχετε σεῖς μελετήσει αὐτοὺς τοὺς κανονισμούς. Καὶ ἀσφαλῶς πρέπει νὰ δεχθῶμεν δλοι τήν ίδικήν σας ἐτυμηγορίαν ἐπὶ τοῦ σοθαροῦ αὐτοῦ θέματος.

“Ομως νομίζω ότι εἰναι καιρός αύτὸ τὸ Σῶμα νὰ ἀποκτήσῃ κανονισμούς διὰ νὰ γνωρίζωμεν πῶς νὰ ἐνεργούμεν καὶ πῶς νὰ κάμνωμεν τήν δουλειάν μας δῶς Σῶμα. Καὶ παρακαλῶ δπως αύτὸ τὸ ζήτημα τεθῇ ἐπὶ τάπητος διὰ νὰ λυθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχουν ἡδη, ως θὰ σᾶς πῆ δ Πρόεδρος τῆς Νομικῆς Ἐπιτροπῆς κ. Ποταμίτης, κανονισμοὶ οἱ δποιοι δὲν ἔψηφισθησαν καὶ δταν ἐπανεξελέγη ή νέα Βουλὴ παρεκάλεσα τὸν κ. Ποταμίτην, ως Πρόεδρον τῆς Νομικῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ συμπληρώσῃ οἰαδήποτε κενά ὑπάρχουν διὰ νὰ κυκλοφορήσουν αὐτοὶ οι κανονισμοὶ προτοῦ ψηφισθοῦν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

‘Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Τὸ μόνον ζήτημα ποὺ έχομεν νὰ ἔξετάσωμεν εἰναι ἔνα ζήτημα ποὺ ἔγειρεται ἀπὸ μίαν Ἐπερώτησιν τοῦ κ. Λυσσαρίδη διὰ τάς Ἑξουσίας τῶν Ἐπιτροπῶν. Καὶ αύτὸ ἀκριθῶς εἰναι ἀντικείμενον συνεδριάσεως ή δποία θὰ λάθῃ χώραν αύριον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ότι σᾶς είχα παρακαλέσει ταυτοχρόνως νὰ δητε καὶ τὸ θέμα τῶν κανονισμῶν. ‘Εὰν ή μνήμη μου δὲν μὲ ἀπατᾶ σᾶς ἔδωσα, μάλιστα, μερικὰ συμπληρωματικὰ ὄλλων Κοινοβουλίων ἐπὶ τῶν δποίων θὰ μπορούσατε νὰ στηριχθῆτε πρὸς συμπλήρωσιν τῶν Κυπριακῶν Κανονισμῶν.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Αύτὰ τὰ θοηθήματα τὰ ἔζήτησα ἐγὼ σχετικῶς μὲ αύτην τήν ύπόθεσιν.

‘Αλλ’ ἐν πάσῃ περιπτώσει συμφωνῶ ότι εἰναι καιρός νὰ γίνουν κανονισμοὶ. ‘Αλλὰ νὰ ἀνατεθῇ ἐπισήμως μὲ ὀρισμένας ἐντολάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ότι ή πλέον κατάλληλος 'Επιτροπή είναι ή 'Επιτροπή Νομικῶν διά τό θέμα εἰς τό πρώτον στάδιον καὶ ἐπομένως μπορεῖτε νὰ προχωρήσετε μὲ τὴν μελέτην τοῦ θέματος.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ήδη ή προεργασία ή δποία ἔγινεν εἰς 'Επιτροπήν τῆς δποίας ήσθε καὶ τότε μέλος καὶ ἐπομένως μπορεῖτε νὰ χρησιμοποιήσετε καὶ αὐτήν τὴν προεργασίαν.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Μάλιστα, τὴν ἔχω ἀλλὰ εἶναι ἡμιτελής. "Οπως θὰ ἐνθυμῇσθε, κ. Πρόεδρε, δι' ὠρισμένους λόγους ἐσταμάτησαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναί, οἱ λόγοι ήσαν γνωστοὶ διότι δὲν ἦθέλαμεν νὰ θέσωμεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς κανονισμοὺς οἱ δποίοι κατ' ἀνάγκην θὰ ἔθασίζοντο ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ Συντάγματος, οὕτως δύνατον η Βουλὴ δι' ἀποφάσεώς της νὰ ἐπικυρώσῃ ἄρθρα τοῦ παλαιοῦ Συντάγματος.

Νομίζω ότι παραμένει ἐν θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ «Η ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ ή καθυστέρησις κατασκευῆς τῆς ὁδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος». (Θέμα ἔγγραφέν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χριστοφίδη).

Τὸν λόγον ἔχει δ. κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Θὰ παρεκάλουν νὰ διμιλήσω εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίαν διὰ νὰ συμπληρώσω ώρισμένα στοιχεῖα τὰ δποία ἀναμένω ἀπὸ τὸ 'Υπουργεῖον Συγκοινωνιῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Η συζήτησις τοῦ θέματος ἀναθάλλεται διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

'Η ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν θὰ ἔχῃ ως ἀκολούθως :

'Ο. κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. 'Επιθυμῶ νὰ ἔγγραψω ἐνα θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Οταν θὰ φθάσωμεν εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική 'Εργασία :

(1) 'Ο περὶ τῆς Εύρωπαϊκῆς Συμβάσεως περὶ Ισοτιμίας τῶν Περιόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.

- (2) 'Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 9) τοῦ 1971.
- (4) 'Ο περὶ Συμβάσεως περὶ Εἰδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) 'Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) 'Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

'Εὰν μοῦ ἐπιτρέπετε, κ. Πρόεδρε, ἐπὶ τοῦ πρώτου ἀναφερθέντος θέματος περὶ Ἰσοτιμίας τῶν Περιόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν. Ἐχω τὴν ἐντύπωσιν δτὶ ἔχετε ἡδη λάθει ἐπιστολὴν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔγω ἔχω λάθει ἐπιστολὴν εἰς τὴν δποίαν ἀναφέρεται δτὶ τὸ Ὑπουργείον ἔχει ἔνστασιν τώρα εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Κυρωτικοῦ Νόμου, καὶ παρακαλεῖ δπως ἀναβληθῇ ἡ συζήτησίς του μέχρις δτου ἐπανεξετασθῇ τῇ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν.

'Επομένως εἰσηγοῦμαι δπως ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ θέμα τοῦτο μὴ ἀναγραφῇ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἔχω λάθει ἐπιστολὴν ἀπὸ τὸ Ὑπουργείον Παιδείας, ἀλλὰ ἔὰν τὸ Ὑπουργείον Παιδείας ἀπῆγθυνεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινούλουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τῆς δποίας ζητεῖ ἀναβολὴν.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Τὴν ἔχω διατίθάσει εἰς τὸ Γραφεῖον σας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναί, τὴν ἰδικήν σας τὴν ἔχω δεῖ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ὑπουργείου τὴν ἔχω ἐπισυνάψει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν θὰ θέσω τὸ θέμα τοῦτο ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, μέχρις δτου συνεννοηθοῦν τὰ δύο Ὑπουργεῖα κατὰ πόσον ἐνδείκνυται ἡ ἔγκρισις τοῦ Νομοσχεδίου ἢ δχι.

'Επαναλαμβάνω τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς προσεχοῦς συνεδρίας, ἡ δποία θὰ ἔχῃ ώς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική Ἐργασία :

- (1) 'Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) 'Ο περὶ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 9) τοῦ 1971.
- (3) 'Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Εἰδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.

(4) 'Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

(5) 'Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

(1) «Τὸ θέμα τῆς παροχῆς προστασίας πρὸς τὰς Κυπριακάς βιομηχανίας καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀκολουθουμένη Κυθερητικὴ πολιτική». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Η. Χατζηρακλέους).

(2) «Ἡ καταπίεσις τῶν Κούρδων τῆς Τουρκίας ὑπὸ τῶν Τούρκων, θέμα ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών).

(3) «Ἡ ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ ἡ καθυστέρησις κατασκευῆς τῆς διδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).

Τὸ θέμα «Τὸ δικαίωμα τοῦ Βουλευτοῦ ὅπως περισυλλέγῃ στοιχεῖα ἀπὸ τὰ Κυθερητικὰ Τμήματα καὶ διεξάγῃ ἔρεύνας», τότε μόνον εἶναι δυνατὸν νὰ συζητῇ ὅταν κυκλοφορήσῃ ἡ ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ θέμα παρεπέμφθη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν καὶ παρακαλῶ ὅπως ἡ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν ἐπιληφθῇ τούτου καὶ ὑποθάλῃ τὴν σχετικὴν "Ἐκθεσιν εἰς τὴν Βουλήν.

'Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Τὸ θέμα τὸ ὅποιον θέλω νὰ ἔγγραψω πρὸς συζήτησιν εἶναι τὸ ἔξις: «Ἡ λειτουργία τῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

"Υπεθάλατε Ἐρώτησιν;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

"Οχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

"Επομένως θὰ χρειασθῇ ψηφοφορία.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φαντάζομαι ὅτι διὰ νὰ εἶναι εἰς θέσιν οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ νὰ λάθουν μίαν ἀπόφασιν, ἔφ' ὅσον δὲν προκύπτει ἐξ Ἐρωτήσεως καὶ Ἀπαντήσεως, θὰ ἥτο χρήσιμον, ἔτιν, χωρὶς νὰ εἰσέλθητε

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Νὰ προλογίσω, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος νὰ μᾶς ἔξηγήσετε ἀκριθῶς τὶ θὰ περιλαμβάνῃ τὸ θέμα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. "Ἔχει παραπορθῆ καὶ διαπιστωθῆ ἀπὸ ὅλους τοὺς δικηγόρους καὶ ἀπὸ πολλούς Δικαστάς ὅτι ἡ λειτουργία τῶν Δικαστηρίων μᾶς εἶναι ἐλαττωματική. Δηλαδὴ δὲν ὑπάρχει ἀρκετός ἀριθμός Δικαστῶν καὶ ταυτόχρονα ηὕξηθσαν πολὺ αἱ ὑποθέσεις τῶν Δικαστηρίων καὶ ταλαιπωροῦνται τόσον οἱ προσφεύγοντες εἰς τὰ Δικαστήρια δσον καὶ οἱ δικηγόροι, ἀλλὰ πολὺ περισσότερον νομίζω καὶ οἱ Δικασταί, οἱ δποῖοι εἶναι ἐπιφορτισμένοι μὲ αὐτὸ τὸ θάρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Αντελήφθην τώρα τὸ θέμα διότι, ὅπως ἐτέθη «Ἡ λειτουργία τῶν Δικαστηρίων μᾶς» θὰ ήδύνατο νὰ ἐρμηνευθῇ ὡς ὑπονοοῦν μὴ ίκανοποιητικήν λειτουργίαν, οὐχὶ λόγῳ ἐλλειψεως προσωπικοῦ, ἀλλὰ δι' ἄλλους λόγους.

'Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ θέμα ἔγγραφη;

'Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Τὸ θέμα ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο σκέλη. Τὸ πρῶτον εἶναι ἡ λειτουργία τῶν Δικαστηρίων μᾶς, τὴν δποίαν ἀντελήφθημεν, καὶ δὲν ἔχω καμμίαν ἔνστασιν.

Τὸ δεύτερον ἀφορᾶ τὴν Εἰσαγγελικήν Ἀρχήν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν ἡθέλησα νὰ ἔπεκταθῶ διότι μοῦ εἴπατε ὅτι ἀντελήφθητε τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος, διότι ταυτόχρονα τὰ δσα εἴπα διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν Δικαστηρίων ἀνεφέροντο καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς τόσον δσον ἀφορᾶ τὸν δγκον ἔργασίας, δσον καὶ δσον ἀφορᾶ τὴν στελέχωσιν καὶ τὴν διεκπεραίωσιν τῆς δλης ἔργασίας ἀπὸ τὴν Εἰσαγγελικήν Ἀρχήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἔνστασις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ θέμα ἔγγράφεται ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

'Η ἐπομένη συνεδρίασις τῆς Βουλῆς δὲν θὰ εἶναι τὴν προσεχῆ Πέμπτην, διότι ἡ προσεχῆς Πέμπτη εἶναι ἡ 28η Ὁκτωβρίου, ημέρα ἐθνικοῦ ἑορτασμοῦ. Ἐπομένως δρίζω τὴν συνεδρίασιν διὰ τὴν Παρασκευήν, 29ην Ὁκτωβρίου, καὶ ὥραν 4ην ἀπογευματινήν.

Κηρύσσω τὴν λήξιν τῆς ἔργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 5.33 μ.μ.)

(3) Ο τόπος της συνεδρίασης είναι το τελετουργικό της Εθνικής Βουλής (Κεφαλαιού) Νόμος τοῦ 1971.

Οι άκολουθοι Βουλευταί ύπεγραψαν τὸν κατόλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικήν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης
Ζαμπάς Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας
Κληρίδης Ξάνθος
Κόστης Νίκος
Κουρτελλάρης Χρήστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Μαλλιώτης Γεώργιος
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος
Ξενόπουλος Ξενῆς
Παπαδόπουλος Τάσος

Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ποσκώτης Σταύρος
Ποταμίτης Γιάγκος
Σαββίδης Γεώργιος
Σαββίδης Μιχαλάκης
Σαμψών Νίκος
Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Φάντης Ἀνδρέας
Χατζηηρακλέους Ἡρακλῆς
Χατζηιωάννου Ἀνδρέας
Χατζηκακοῦ Κώστας
Χριστοδουλίδης Κώστας
Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις ('Επιδιόρθωσις τῆς ὁδοῦ Λεμεσοῦ—Ζακακίου—Φασουρίου—Μελέτη διὰ τὴν κατασκευὴν ὑδατοφράκτου εἰς τὴν περιοχὴν Τρικώμου—'Αναδάσωσις περιοχῆς Τρικώμου—Τὸ θέμα τῆς ἀνεγέρσεως Δημοτικῆς Ἀγορᾶς εἰς "Αγιον Δομέτιον"—'Ερωτήματα ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀλλαγὴν τῶν ὑδραγωγῶν τῶν κοινοτήτων Φοίτης, Ψαθιοῦ, Πολεμίου καὶ Κάθηκα).
- (2) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ τῆς Συνθήκης διὰ τὴν Ἀπαγόρευσιν Τοποθετήσεως Πυρηνικῶν "Οπλῶν καὶ Ἐτέρων "Οπλῶν Μαζικῆς Καταστροφῆς ἐπὶ τοῦ Βυθοῦ τῆς Θαλάσσης καὶ τῶν Ὡκεανῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ Ὑπεδάφους Τούτων (Κυρωτικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (3) Εἰσήγησις τῆς Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς Γεωργίας καὶ υἱοθέτησις αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὅπως «ὁ περὶ Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγῶν (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971» ἀποσυρθῆ ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ ἐπανακατατεθῆ ὑπὸ τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Εξουσίας εἰς μεταγενέστερον χρόνον.
- (4) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ Συνεργασίας εἰς τὸν Τομέα τοῦ Τουρισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυθερνήσεως τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κυθερνήσεως τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Βουλγαρίας (Κυρωτικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (5) Κατάθεσις 'Εγγράφων.
- (6) 'Αγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη ἐπὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἔγγραφέντος θέματος «Ο 'Υδατοφράκτης Ὁρμήδειας», διεξαγωγὴ ἐπ' αὐτοῦ συζητήσεως (Μ. Σαββίδης, Ν. Σαμψών, Πρόεδρος, Χρ. Χριστοφίδης, Τ. Παπαδόπουλος, Φ. Παρασκευαΐδης, Σ. Ποσκώτης) καὶ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ὅπως οἱ κάτοικοι Ὁρμήδειας ὑποθάλουν ἔγγράφως τὸ αἴτημά των πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς διὰ τὰ περαιτέρω.
- (7) 'Εγγραφή ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Π. Δημητρίου τοῦ θέματος «Ἡ Λειτουργία τῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς».

Τιμὴ 50 Μίλις

Πρακτικά της Βουλής τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 29ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα ενάρξεως 4.35 μ.μ.)

(Αρ. 6)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐὰν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἔχομεν ἀπαρτίαν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Α, Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθύσουν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3ην Σεπτεμβρίου 1971, ὑποθέτησα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 4ην Σεπτεμβρίου 1971.

«Οι φρουτοπαραγωγοὶ ἀντιμετωπίζουν ἐφέτος σοβαρωτάτην κρίσιν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν προϊόντων των, ἐνῶ αἱ ἔξευτελιστικαὶ τιμαὶ ποὺ προσφέρονται εἰς αὐτούς δὲν καλύπτουν οὕτε τὰ ἔξοδα παραγωγῆς. Πέραν τούτου ὀρισμέναι δρειναι περιοχαὶ ἐπλήγησαν ὑπὸ θεομηνίων, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ καταστραφῇ δόλοσχερῶς ἢ παραγωγὴ των ἢ τὸ μεγαλύτερον μέρος αὐτῆς.

Ἐπειδὴ τὸ πρόσθλημα διὰ χιλιάδας οἰκογενειῶν εἶναι ζωτικῆς σημασίας, ἐρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων :

(α) Ποῖα μέτρα ἔχει λάβει ἢ προτίθεται νὰ λάβῃ ἢ Κυβέρνησις διὰ τὴν ἀντιμετώπισην τοῦ προθλήματος διαθέσεως τῶν φρούτων εἰς ίκανοποιητικὰς τιμάς.

- (β) Διατί δὲν ιδρύονται υπὸ τοῦ κράτους ἢ διατὶ δὲν ἐνθαρρύνεται ὁ συνεργατισμὸς νὰ ιδρύσῃ ἔργοστάσια ἐπεξεργασίας φρούτων ὥστε νὰ καταναλίσκωνται ταῦτα τόσον εἰς τὴν ἐπιτόπιον δσον καὶ εἰς τὴν ἔξωτερην ἀγοράν.
- (γ) Πότε θὰ καταβληθοῦν εἰς τοὺς παραγωγοὺς ἀποζημιώσεις διὰ τὰς προξενηθέσας εἰς αὐτοὺς ζημίας ἐκ τῶν θεομηνιῶν.
- (δ) Πότε θὰ τεθῇ εἰς ἔφαρμογήν ἐν πλῆρες σχέδιον ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ὅλων τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων.
- (ε) Ποῖα παραγωγικὰ ἔργα προτίθεται νὰ κάμῃ ἢ Κυθέρηντις εἰς τὰς φτωχάς αὐτάς ὀρεινάς περιοχάς τῶν ὅποιων τὸ εἰσόδημα εἶναι ἔξαιρετικῶς χαμηλὸν καὶ πλήττονται κατ' ἔτος καὶ ὑπὸ τῶν θεομηνιῶν, ὥστε νὰ αὐξηθῇ τὸ εἰσόδημά των καὶ νὰ ἔξυψωθῇ τὸ θιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν κατοίκων.

(μη διαβλέπετε την παραπάνω σεμαίαν)

*Απάντησις υπὸ ἡμερομηνίαν 25ην Ὁκτωβρίου 1971, τοῦ *Υπουργοῦ *Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἔρώτησιν ὑποβληθείσαν τὴν 4ην Σεπτεμβρίου 1971, υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. *Εζεκία Παπαϊωάννου.

«Ἡ ἀκαταλληλότης διαφόρων ποικιλιῶν φρούτων πρὸς κονσερβοποίησιν, ἀφ' ἐνός, καὶ ἡ ἐμφάνισις εἰς τὴν ἀγοράν φρούτων διαφορετικῶν ποικιλιῶν αἱ ὅποιαι καὶ προτιμῶνται υπὸ τῶν καταναλωτῶν εἰς θάρος ἄλλων παλαιόθεν καλλιεργουμένων, ἀφ' ἑτέρου, ἔχουν δημιουργήσει σοθαρά προβλήματα δσον ἀφορᾶς τὴν εἰς ἀμειπτικάς τιμάς διάθεσιν τῶν ὧς ἀνω πρώτων ποικιλιῶν.»

Ἡ ἀκαταλληλότης ἀρκετῶν ποικιλιῶν φρούτων πρὸς κονσερβοποίησιν ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μὴ ὑπαρξίν ἐπαρκῶν ποσοτήτων πρὸς χρῆσιν υπὸ τῶν νῦν λειτουργούντων ἔργοστασίων κονσερβοποιήσεως φρούτων, μὲ ἀποτέλεσμα ταῦτα νὰ μὴ δύνανται νὰ ἀναπτύξουν τὸ μέγιστον τῆς ἀποδόσεώς των. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ίδρυσις νέων τοιούτων ἔργοστασίων δὲν δύναται νὰ ἐνθαρρυνθῇ.»

(μη διαβλέπετε την παραπάνω σεμαίαν)

*Ερώτησις υπὸ ἡμερομηνίαν 4ην Σεπτεμβρίου 1971, υποβληθείσα υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου, καὶ ληφθείσα τὴν 7ην Σεπτεμβρίου 1971.

«Τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον τῆς Κοινότητος Πάνω καὶ Κάτω Στρουμπίου εἶναι ἀκαταλληλὸν καὶ τὸ μέρος ὃπου στεγάζεται τώρα εἶναι προωρισμένον δι' ἄλλον σκοπὸν.»

Ὑάρχει ἡ εισήγησις καὶ τῶν δύο Κοινότητων νὰ κτισθῇ νέον σχολικὸν κτίριον εἰς τὸ μέσον αὐτῶν καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν διάρμοδος *Υπουργός ἔχει ἐπισκεφθῆ τὰς ὡς ἀνω κοινότητας. Μέχρι τῆς στιγμῆς οὐδὲν ἐπετεύχθη.

Δύναται τὸ διάρμοδον *Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα πῶς ἀντιμετωπίζει τὸ πρόθλημα τοῦτο καὶ πότε προτίθεται νὰ τὸ λύσῃ»;

(μη διαβλέπετε την παραπάνω σεμαίαν)

*Απάντησις υπὸ ἡμερομηνίαν 22αν Ὁκτωβρίου 1971, τοῦ *Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἔρώτησιν υποβληθείσαν τὴν 7ην Σεπτεμβρίου 1971 υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Ἡ ἀνέγερσις νέου σχολικοῦ κτίριου, κοινοῦ διὰ τὰς κοινότητας "Ανω καὶ Κάτω Στρουμπίου, ὑπῆρξεν διάστοχος τοῦ *Υπουργείου Παιδείας τὸ ὅποιον ἐνθαρρύνει καὶ προωθεῖ τὴν συνένωσιν σχολείων μικρῶν καὶ γειτονικῶν κοινοτήτων ὡς παρέχουσαν πλείστα δσα πλεονεκτήματα.»

Εις τὴν παροῦσαν περίπτωσιν ὑπεθλήθη ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων κοινοτήτων εἰσῆγησις δπως ἀνεγερθῆ τὸ νέον σχολικὸν κτίριον εἰς χῶρον κείμενον μεταξύ των, εἰσῆγησιν πρὸς τὴν δποίαν συνεφώνησε τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας.

Τὸν προταθέντα χῶρον ἐπεσκέφθη ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας παρακλήσει ἵνα δποίου καὶ ἐγένετο ἀμέσως σχετικὴ γεωλογικὴ ἔρευνα.

Δυστυχῶς τὸ πόρισμα τῆς διεξαχθείσης ὑπὸ Κυθερητικοῦ γεωλόγου ἔρευνῆς κατέδειξεν ὅτι τὸ ἔδαφος τοῦ προταθέντος χώρου καὶ τῆς πέριξ περιοχῆς δὲν θεωρεῖται στερεὸν καὶ ἐπομένως ἀντενδέικνυται ἡ ἀνέγερσις ἐπ' αὐτοῦ σχολικοῦ κτίριου.

Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας προτίθεται νὰ εἰσηγηθῇ εἰς τὴν Σχολικὴν Ἐπιτροπὴν "Ανω καὶ Κάτω Στρουμπίου τὴν ἐπέκτασιν καὶ βελτίωσιν τοῦ σχολικοῦ κτίριου Κάτω Στρουμπίου ἢ τὴν ἀνέγερσιν κατὰ τὸ προσεχὲς ἢ τὸ μεταπροσεχὲς ἔτος νέου σχολικοῦ κτίριου εἰς Κάτω Στρουμπὶ τὸ ἔδαφος τοῦ δποίου θεωρεῖται πάντοτε κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κυθερητικοῦ γεωλόγου σταθερὸν καὶ ἀσφαλές".

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 24ην Σεπτεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόση, καὶ ληφθεῖσα τὴν 28ην Σεπτεμβρίου 1971.

«Ἐν ὅψει τῶν ἀνυπερθλήτων δυσκολιῶν περὶ τὴν διάθεσιν τῆς φρουτοπαραγωγῆς δεκάδων δρεινῶν χωρίων τῆς νήσου εἰς ἀμειπτικάς τιμᾶς—καὶ τῆς θεούλιας καταστροφῆς μεγάλων ποσοτήτων φρούτων συνεπείᾳ τῆς σταθερῶς ἀναπτυσσομένης παραγωγῆς καὶ τῆς ἀρνητικῆς λειτουργίας τοῦ νόμου τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως—παρακαλῶ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα πῶς προτίθεται νὰ θοηθήσῃ τούς παραγωγούς δι' ἀντίκρυσιν τῆς δραματικῆς αὐτῆς καταστάσεως».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25ην Οκτωβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 28ην Σεπτεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόση.

«Εἶναι γεγονός ὅτι ἀνεφύησαν δυσκολίαι εἰς τὴν διάθεσιν εἰς ἀμειπτικάς τιμᾶς δρισμένων ποικιλιῶν φρούτων. Τὰ αἵτια τῶν δυσκολιῶν τούτων φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ ἀκαταλληλότης τῶν τοιούτων ποικιλιῶν διὰ κονσερβοποίησιν ἀφ' ἐνός, καὶ ἡ ἐμφάνισις εἰς τὴν ἀγοράν φρούτων διαφορετικῶν ἀπὸ τὰς προηγούμενας ποικιλιῶν ἀφ' ἔτέρου, τὰ δποία καὶ προτιμῶνται ὑπὸ τῶν καταναλωτῶν».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 5ην Οκτωβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 7ην Οκτωβρίου 1971.

«Εἰς δρισμένας κοινότητας γίνεται ἐπιχορήγησις ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν μαθητῶν εἰς τὰ Σχολεῖα Μέσης Παιδείας».

Μπορεῖ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα πῶς δικαιολογεῖ τὴν τοιαύτην ἐπιχορήγησιν διὰ τὰς δρισμένας αὐτὰς κοινότητας, καὶ κατὰ πόσον προτίθεται νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν τοιαύτην ἐπιχορήγησιν καὶ εἰς ἄλλας κοινότητας ποὺ εύρισκονται εἰς τὴν ίδιαν κατηγορίαν μὲ τὰς ίδης ἐπιχορηγουμένας»;

'Απάντησις ύπο δικαιοδότησης την 21ην Οκτωβρίου 1971, τοῦ Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἑρώτησιν ύποθετικήν τὴν 7ην Οκτωβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Η καταθολή μεταφορικῶν εἰς μαθητὰς μέσης ἐκπαιδεύσεως καθορίζεται βάσει τοῦ περὶ ἐκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν Νόμου Ἀρ. 5/63, ἀρθρον 6. Τὸ ἐν λόγῳ ἀρθρον ἔχει ως ἀκολούθως :

6.—(1) Ό Διευθυντής ἐκπαιδεύσεως δύναται νὰ ἐγκρίνῃ τὴν καταθολήν μέρους τῶν μεταφορικῶν ἔξαδων δι' ὧν ἐπιβαρύνεται ἔκαστος μαθητῆς ως ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῶν ἐκπαιδευτικῶν περιφερειῶν, ἐὰν ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τοῦ τόπου διαμονῆς καὶ τόπου φοιτήσεως τοῦ μαθητοῦ ὑπερθαίνῃ τὰ δύο μίλια.

(2) Ή παραχώρησις τῆς παραγράφου (1) γίνεται ύπο τοὺς ἀκολούθους περιορισμούς :

(α) ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει καταθάλλεται οἰονδήποτε ποσὸν εἰς μαθητὰς φοιτῶντας εἰς σχολεῖα πόλεων.

(β) οὐδὲν ποσὸν καταθάλλεται εἰς περιπτώσεις καθ' ἄς ὑφίσταται κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ παρόντος Νόμου ἐπαρκής τακτική δι' αὐτοκινήτου συγκοινωνία ἐκ τοῦ χωρίου ἢ διὰ τοῦ χωρίου τοῦ μαθητοῦ πρὸς τὸ σχολεῖον τῆς περιφερέας.

(γ) τὸ παραχωρούμενον ποσὸν δὲν δύναται ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ὑπερθαίνῃ τὴν £1 κατὰ μαθητὴν μηνιαίως.

(3) Ό Διευθυντής δύναται νὰ τερματίσῃ τὴν παραχώρησιν οἰονδήποτε ποσοῦ ἢ νὰ μειώσῃ τὸ παραχωρούμενον ποσὸν ἐὰν ἴκανοποιήται ὅτι ἔχει ἐδραιωθῆ ἐπαρκής δι' αὐτοκινήτου συγκοινωνία, ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑφίστατο κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ παρόντος Νόμου».

Ἡ ἀνάγνωσις ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β.—Νομοθετική Ἐργασία.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Β. ὑπάρχουν ἐγγεγραμμένα πέντε θέματα, ἣτοι :

- (1) Ό περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) Ό περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Ἀρ. 9) τοῦ 1971.
- (3) Ό περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Ειδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) Ό περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) Ό περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

Δύο ἐκ τῶν προαναφερθέντων Νομοσχεδίων, ἣτοι δὲ περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971 καὶ δὲ περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971, παρεπέμφθησαν εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα ἐν σχέσει μὲν ὀρισμένας νομικῆς φύσεως τροποποιήσεις. Ἐπομένως δὲν δύνανται νὰ συζητηθῶνται σήμερον διότι αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει.

Τὸ δεύτερον, τρίτον καὶ τέταρτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως δὲν δύνανται νὰ συζητηθῶνται σήμερον διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλούνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (’Αρ. 12) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (’Αρ. 13) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται ὁσαύτως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (’Αρ. 16) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τὸ πρῶτον θέμα εἶναι «Τὸ θέμα τῆς παροχῆς προστασίας πρὸς τὰς Κυπριακάς Βιομηχανίας καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀκολουθουμένη Κυβερνητικὴ πολιτική». Τὸ θέμα δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ σήμερον, διότι δὲ ιστηγητής τοῦ θέματος κ. Χατζηρακλέους ἔδικτος θεωρεῖ νὰ ἀπουσιάζῃ εἰς τὸ ἔξωτερικόν καὶ ως ἐκ τούτου ή συζήτησις τοῦ θέματος θὰ ἀναβληθῇ.

«Ἡ ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ ἡ καθυστέρησις κατασκευῆς τῆς δικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας-Λάρνακος».

‘Ο ἔντιμος Βουλευτής κ. Χριστοφίδης, δὲ ὅποιος ἔνέγραψε τὸ θέμα, μὲ ἐπληροφόρηση σήμερον δι' ἐπιστολῆς του διτὶ ἐζήτησεν ὀρισμένα στοιχεῖα ἀπὸ τὸ ‘Υπουργεῖον Συγκοινωνιῶν καὶ ‘Ἐργων, τὰ δόποια θὰ τοῦ διοθοῦν αὔριον Σάββατον, καὶ ως ἐκ τούτου ζητεῖ τὴν ἀναθολήν τῆς συζήτησεως τοῦ θέματος λόγῳ τοῦ διτὶ τὰ στοιχεῖα τὰ δόποια ἐζήτησε τοῦ εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς ἀγορεύσεως του.

‘Ως ἐκ τούτου ή συζήτησις τοῦ θέματος θὰ ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνδρίαν τῆς Βουλῆς.

«Ἡ λειτουργία τῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς Εισαγγελικῆς Ἀρχῆς».

Μετὰ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος δὲ Πρόεδρος τοῦ ‘Ανωτάτου Δικαστηρίου μὲ ἐπληροφόρησεν διτὶ ἥρχισαν ἡδη διαβουλεύσεις μεταξὺ τοῦ ‘Ανωτάτου Δικαστηρίου καὶ τοῦ ‘Υπουργοῦ Δικαιοσύνης διὰ μελέτην ἀφορώσαν τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς Δικαστικῆς ‘Υπηρεσίας. ‘Ως μὲ ἐπληροφόρησεν δικ. Τριανταφύλλιδης, μετὰ τὰς διαβουλεύσεις αὐτὰς θὰ ἐνημερωθῆ ἡ ἀρμοδία Κοινοβουλευτική ‘Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς καὶ ἀκολούθως τὸ θέμα θὰ συζητηθῇ εἰς τὴν Βουλήν,

έφ' οσον ή 'Εκτελεστική 'Εξουσία θὰ καταθέσῃ τὸ ἀναγκαῖον Νομοσχέδιον διὰ τὰς τροποποιήσεις. 'Ἐν δψει τῆς δρθῆς πολιτικῆς τῆς Βουλῆς, δτι οὐδὲν θέμα συζητεῖται διὰ τὸ ὅποιον πρόσκειται νὰ κατατεθῇ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴν προκαταληφθῆ ἢ ἀντικειμενική ἐξέτασίς τοῦ Νομοσχέδιου, προτιθεμαὶ νὰ ἀναθάλω τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος μέχρις ὅτου περατωθοῦν αἱ διαβούλευσεις μεταξὺ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου καὶ 'Εκτελεστικῆς 'Εξουσίας. 'Ἐπληροφόρησα σχετικῶς καὶ τὸν ἔγγραφαντα τὸ θέμα κ. Δημητρίου, δ ὅποιος, λόγω ἀσθενείας, ἀπουσιάζει σήμερον καὶ δ ὅποιος συμφωνεῖ ὅπως ή συζήτησις τοῦ θέματος ἀναβληθῆ.

Δὲν ὑπάρχουν δλα τέματα πρὸς συζήτησιν ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως καὶ ἐπομένως ἀπομένει τώρα νὰ ὁρισθῇ ἢ ἐπομένη συνεδρία τῆς Βουλῆς ή δποία δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

'Η ήμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ως ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική 'Εργασία :

- (1) 'Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 9) τοῦ 1971.
- (3) 'Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Εἰδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) 'Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) 'Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) 'Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον 'Αναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 12) τοῦ 1971.
- (7) 'Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον 'Αναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 13) τοῦ 1971.
- (8) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 16) τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Τὸ θέμα τῆς παροχῆς προστασίας πρὸς τὰς Κυπριακὰς Βιομηχανίας καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀκόλουθουμένη Κυβερνητικὴ πολιτική». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Η. Χατζηγρακλέους).
- (2) «Ἡ ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ ἡ καθυστέρησις κατασκευῆς τῆς διδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).

'Η ἐπομένη συνεδρίασίς τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

("Ωρα λήξεως 4.49 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν) :

Ζαμπάς Γεώργιος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ποσκώτης Σταύρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποταμίτης Γιάγκος
Κόσιης Νίκος	Σαθρίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαθρίδης Μιχαλάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαμψών Νίκος
Λυσσαρίδης Βάσος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαλλιώτης Γεώργιος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Φράγκος Αιμίλιος
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδούλης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος.
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ

- (1) 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις (Προβλήματα διαθέσεως είς άμειπτικάς τιμάς διαφόρων ποικιλιών φρούτων—Τό θέμα τοῦ κτιρίου τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Πάνω και Κάτω Στρουμπίου—Αἱ δυσκολίαι διαθέσεως τῆς φρουτοπαραγωγῆς δρεινῶν χωρίων τῆς νήσου—Η πιθανὴ ἐπέκτασις τῆς ἐπιχορηγήσεως διὰ τὴν μεταφορὰν μαθητῶν εἰς σχολεῖα Μέσης Παιδείας).
 - (2) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
 - (3) 'Απόφασις τῆς Βουλῆς ὅπως ἀποσυρθῇ ἐκ τῆς ήμερησίας διατάξεως τὸ ὑπὸ τοῦ ἐντίκμου Βουλευτοῦ κ. π. Δημητρίου ἔγγραφέν θέμα «Η Λειτουργία τῶν Δικαστηρίων και τῆς Εισαγγελικῆς Ἀρχῆς».

ГРАНУЛЫ

«Δεδομένου ότι το πρόβλημα της πορούζας απογείωσε και δόλια συνήθεια
και εργατικών διαδικασιών έχει γίνει την ανάπτυξη ταυτότητα καθησυχίας δυνά-
μερας δέσμης με την ελληνική εθνικότητα και περιττωμένης κρατικής
εθνότητας, τον ίδιο ρόλο παίζει στην Ελλάδα οι λόγοι που οι άλλοι δέσμοι
παίζουν, πληρώς δια την πραγματικότητα που διατηρούνται. Οπαρεστώς της
ευαγγελικής παραδόσεως η οποία επιφέρει τη δριμούλη πειραγματι-
κή επιστροφή το Σάββα τούς φαντάζει να αντιμετωπίζει το σίτιμο. (το άπο-
ληπτόν παραπάνω από την Παναγία την Προτάσσουσα, Αναστήφεια ΠΟΑ)
κατ' ανταρρίσμα της θάνατος πατέρων της και θανάτωσης τους δύο παι-
διών τους στην πόλη.

Τιμή 50 Μίλας

*Επιπώθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

πατοσήργανθεις παραδοσιαίς είναι μεταβατικός στην πατοσήργανθη οπό την οποία
παραβλέπεται η ανάπτυξη της πατοσήργανθης κατά την πατοσήργανθη περίοδο.

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 4ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.09 μ.μ.)

(Άρ. 7)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

(Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ)

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῶν ἔργασιῶν τῆς σημερινῆς συνεδρίας τῆς Βουλῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐχομεν ἀπαρτίαν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κεφάλαιον Α. Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ ἀναγνώσουν τὰς δοθείσας Ἀπαντήσεις εἰς τὰς Ἐρωτήσεις αἱ ὁποῖαι ὑπεβλήθησαν ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρωτήσις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 15ην Ἰουλίου 1971, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 17ην Ἰουλίου 1971.

«Δεδομένου ὅτι τὸ πρόθλημα τῆς παροχῆς στεγάσσεως καὶ ἄλλων συνιθηκῶν καὶ προϋποθέσεων διασιώσεως ἐν γένει τῶν ἀνιάτων παιδιῶν καθίσταται δοσμέραι δεξύτερον ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως οὐσιαστικῆς καὶ ὀργανωμένης κρατικῆς εὐθύνης — τοῦ ὅλου ρόλου περιοριζομένου εἰς τὰς φιλοτίμους καὶ λίαν ἀξιεπαίνους, πλὴν ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων οὐχὶ ὀλοκληρωμένας, ὑπηρεσίας τῶν φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων τῆς νήσου — παρακαλεῖται τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ κατατοπίσῃ τὸ Σῶμα πῶς σκοπεύει νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ αἴτημα (τὸ ὑποθλητὲν ἐπανειλημμένως ὑπὸ τῆς Παγκυπρίου Ὀργανώσεως Ἀναπήρων ΠΟΑ) περὶ ἀναλήψεως τῆς δῆλης εὐθύνης συντηρήσεως καὶ διασιώσεως τῶν ὡς ἀνω παιδιῶν ὑπὸ τοῦ κράτους, τῆς κρατικῆς εὐθύνης καλυπτούσης δλόκληρον τὸν κύκλον τῆς ζωῆς τῶν».

*Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 29ην Οκτωβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Εργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων, εἰς ἐρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 17ην Ιουλίου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

«Εἰς ἀπάσας τὰς προοδευτικὰς κοινωνίας οἱ φιλανθρωπικοὶ δργανισμοὶ ἀνέπτυσσον εἰς τὸ παρελθόν καὶ ἔξακολουθοῦν νὰ ἀναπτύσσουν πρωτοβουλίαν διὰ τὴν μέριμναν τῶν πνευματικῶν καὶ σωματικῶν ἀναπήρων παιδιῶν, τὸ δὲ κράτος θοήθει τούτους καὶ ἀναλόγως τῶν οἰκονομικῶν του δυνατοτήτων ἀναλαμβάνει ἐν καιρῷ τὴν εὐθύνην διὰ τὰς περιπτώσεις αὐτάς, ἐν συνεργασίᾳ μετά τῶν ἔθελοντικῶν ἡ ἐπιστημονικῶν δργανισμῶν.

Εἰς Κύπρον τὸ Κράτος ἔχει συνειδητοποιήσει πλήρως τὰς εὐθύνας καὶ ὑποχρεώσεις του σχετικῶς μὲ τὸ ζωτικὸν τοῦτο πρόσθλημα, ἡ δὲ κρατικὴ συνεσφορά, παρὰ τὸ θραχύ τῆς ζωῆς τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ὑπῆρξεν ἅμεσος καὶ πολύπλευρος.

Οὕτω :

*Υπὸ τοῦ Τμήματος 'Υπηρεσιῶν Κοινωνικῆς Εὐημερίας παρέχεται κοινωνικολειτουργικὴ συμπαράστασις πρὸς τὰς οἰκογενείας τῶν ἐν λόγῳ παιδιῶν, καθὼς ἐπίσης καὶ οἰκονομικὴ ἐπιχορήγησις, δύπο τοῦτο ἐνδείκνυται. Τὸ Τμῆμα 'Υπηρεσιῶν Κοινωνικῆς Εὐημερίας πιστεύει διτὶ πλεῖστα ἐκ τῶν ἀνιάτων παιδιῶν δύνανται νὰ θοήθησον ἐντὸς τῶν οἰκογενειῶν των.

Τὸ Τμῆμα ἐπίσης, μέσῳ τῆς εἰδικῆς του 'Υπηρεσίας Κοινωνικῆς 'Οργανώσεως συμπαρίσταται ποικιλοτρόπως εἰς προσπαθείας ἔθελοντικῶν δργανώσεων, σκοπὸς τῶν δποίων εἶναι ἡ μέριμνα τῶν ἀνιάτων παιδιῶν.

Εἰς Κύπρον λειτουργοῦν ἡδη δύο Στέγαι, μία εἰς Λευκωσίαν καὶ μία εἰς Λεμεσόν, εἰς τὰς δύο τοιαύτας διαμένουν 40 παιδιά μὲ σοθαράν πνευματικὴν καθυστέρησιν. Αἱ Στέγαι δφείλουν τὴν ὑπαρξίν των εἰς τὴν συνεργασίαν φιλανθρωπικῶν δργανώσεων μετά κρατικῶν δργανισμῶν, τὸ δὲ Τμῆμα 'Υπηρεσιῶν Κοινωνικῆς Εὐημερίας παρέχει συνεχῆ τεχνικὴν θοήθειαν.

Εἰς τὸ 'Ιδρυμα 'Ερυθροῦ Σταυροῦ εἰς Κυρήνειαν, ἐπίσης, παρέχεται ίδρυματικὴ νοσηλεία εἰς ἀριθμὸν σωματικῶν ἀναπήρων παιδιῶν. Εἰδικοὶ τοῦ 'Υπουργείου 'Υγείας προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των, ἐκ παραλλήλου δὲ παρέχεται ἐκπαιδευτικὴ ἀγωγὴ εἰς τὰ παιδιά ὑπὸ διδασκάλων τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας. Τὸ κράτος ἐπίσης παρέχει ἑτησίως σημαντικὴν συνεισφοράν διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ 'Ιδρυματος. Κατὰ τὸ παρόν ἔτος ἡ ἐν λόγῳ συνεισφορά ἀνήλθεν εἰς £5.000.

Εἰς τὰ πλαίσια τῆς προσπαθείας τῆς Κυθερήσεως διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν ἐνθαρρύνεται σήμερον ἐτέρα φιλανθρωπικὴ δργάνωσις δπως ἐν συνεργασίᾳ μετά τῶν ἀρμοδίων Κυθερητικῶν ὑπηρεσιῶν προχωρήσῃ εἰς τὴν ἀνέγερσιν στέγης διὰ τὴν περίθαλψιν παιδιῶν μὲ σοθαράς σωματικάς ἀναπηρίας. 'Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ συνδρομὴ τῆς Κυθερήσεως θὰ εἶναι καὶ πάλιν αἰσθητὴ καὶ οὐσιαστική.

"Οσον ἀφορᾶ τὴν ιατρικὴν περίθαλψιν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων τὸ 'Υπουργείον 'Υγείας μέσῳ τῶν ψυχιατρικῶν-ψυχολογικῶν του ὑπηρεσιῶν παρέχει δωρεάν φαρμακοθεραπείαν, ψυχοθεραπείαν, τὴν διαδικασίαν τῆς διαγνωστικῆς ἐπιλογῆς, εἰδικάς ψυχοδιαγνωστικάς, ἡλεκτροεγκεφαλικάς, κ.λ.π., ἐξετάσεις, συμβουλευτικὴν καθοδήγησιν εἰς τὴν δργάνωσιν σχολείων, κ.λ.π. Τὸ Φυσιοθεραπευτικὸν Τμῆμα τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του εἰς πλείστας δσας περιπτώσεις σωματικῶς ἀναπήρων παιδιῶν, κατόπιν δὲ ἐνεργειῶν τῆς Κυθερήσεως κατέρχεται κατ' ἔτος εἰς Κύπρον ἐξ Ισραὴλ διαπρεπής Καθηγητής Δρ. "Ἄξερ, δ δποίος παρέχει εἰδικὴν θεραπείαν καὶ ἐπιλαμβάνεται εἰδικῶν περιπτώσεων σωματικῶς ἀναπήρων ἀτόμων, τὰ δποία χρήζουν εἰδικῆς θεραπείας ἡ ἐπεμβάσεως (χειρουργικῆς).

Ἐπιπροσθέτως πρός τὰ ἀνωτέρω τὸ Ὑπουργεῖον Ὅγείας διὰ τῶν εἰδικῶν του, ἔχει ἐπεκτείνει τὴν συγεισφοράν του εἰς τὸν τομέα τῆς ἐρεύνης καὶ τῶν ἐπισκοπήσεων.

Ἀναφορικῶς πρός τὰ πνευματικῶν καθυστερημένα παιδιά καὶ τὴν ἐκπαίδευσίν των, παρακαλῶ ἵδετε τὴν ἀπάντησιν τοῦ Ὑπουργείου τούτου εἰς σχετικὴν ἐρώτησιν τοῦ Ἐντίμου Μέλους τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, ὅπό ἴδιον ἀριθμὸν φακέλλου καὶ ἡμερομηνίαν 14.6.1971.

Ἡ Κυθέρηνησις ἀντικρύζει μὲ τὴν δέουσαν σοθαρότητα τὸ δόλον θέμα προσβάλλει δὲ εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἀναγκαίων καὶ πλέον ἐπειγόντων μέτρων διὰ τὴν διασφάλισιν τῆς εὐημερίας τῶν ἐν λόγῳ παιδιῶν. Παραλλήλως ἡ νομοθεσία περὶ ψυχικῶν ἀσθενῶν καὶ πνευματικῶν καθυστερημένων μελετᾶται ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς μὲ σκοπὸν τὴν τροποποίησίν της πρὸς διφελος τούτων.

Τονίζεται συναφῶς ὅτι ἡ λύσις τοῦ προθλήματος δὲν εἶναι εὔκολος ἀπαιτεῖ δὲ προσεκτικὸν χειρισμόν, ἐκπαίδευσιν καὶ μετεκπαίδευσιν προσωπικοῦ εἰς διαφόρους εἰδικότητας καὶ τεραστίαν οἰκονομικὴν δαπάνην. Παρὰ ταῦτα ἡ κρατικὴ μέριμνα διὰ τὰ ἀνίστα παιδιά ἐπεκτείνεται βαθμηδόν ἐλπίζεται δὲ ὅτι ἐντὸς τῶν προσεχῶν ἔτῶν θά καταστῇ πλέον ώλοκληρωμένη καὶ ἐπαρκής».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 19ην Ἰουλίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Ἀνδρέα Φάντη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 20ην Ἰουλίου 1971.

«Οπως εἶναι γνωστό, κατά τοὺς θερινοὺς αὐτοὺς μῆνες ἡ παραλία Ἀμμοχώστου, ὅπως καὶ ἄλλες, κατακλύζεται, ιδιαίτερα κατά τὰ Σαθατοκυρίακα, ἀπὸ χιλιάδες ἀτομα—ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά.

Εἶναι ἐπίσης γνωστό, ὅτι στὰ περισσότερα σημεῖα κατά μῆκος τῆς παραλίας Ἀμμοχώστου, ὅπως καὶ ἄλλοι, δὲν ὑπάρχουν οὔτε οἱ πιο στοιχειώδεις διευκολύνσεις ἢ ἀνέσεις —δύστοπρομήθεια, ἀποχωρητήρια, κ.λ.π.— γιὰ ἐλεύθερη χρήση ἀπὸ τις λαϊκές μάζες, παρὰ τὸ ὅτι ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ Ἀμμοχώστου προέβη σὲ πολλές παραστάσεις, μέχρι σήμερα, πρὸς τοὺς ἀρμοδίους καὶ ζήτησε κατ' ἐπανάληψη τὴν ἀμεση μελέτη τοῦ ζητήματος τῆς ἀξιοποίησης καὶ θελτίωσης τῆς παραλίας.

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω, ἐρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον κατὰ πόσον μελετᾶ τὴ λήψη καταλλήλων μέτρων γιὰ τὴ θεραπεία τῆς ἀπαράδεκτης αὐτῆς κατάστασης, πρᾶγμα πού, μεταξὺ ἄλλων, θὰ ἐκτιμηθῇ εύνοϊκά καὶ ἀπὸ τοὺς ἔνους τουρίστες.

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2αν Νοεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 20ην Ἰουλίου 1971 ὑπὸ τοῦ Ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Ἀνδρέα Φάντη.

«Ἡ κατάστασις εἰς τὴν παραλίαν Ἀμμοχώστου ἀπὸ τοῦ ξενοδοχείου «Κωνσταντία» μέχρι τῆς «Χρυσῆς Ἀμμούδιᾶς» διφελεται εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἐπὶ παραλίας, τῆς δροὶς τὸ θάρος εἶναι λίαν περιωρισμένον, ἔχουν ἀνεγερθῆ πολυώροφοι οἰκοδομαὶ αἱ δροὶς ἔχουν οὐσιαστικῶς ἀποκόψει τὴν πόλιν ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ ἔχουν δημιουργήσει σοθαρά προσθλήματα ἀνέσεως, κυκλοφορίας, σταθμεύσεως, διαβρώσεως καὶ ρυπάνσεως τῆς παραλίας. Ἡ τοιαύτη κατάστασις ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα ἀνεπαρκοῦν νομοθεσίας.

Τὸ Τμῆμα Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως ἔξεπόνησεν εἰδικὴν μελέτην διὰ τὴν περιοχήν, δρισμέναι εἰσηγήσεις τῆς δροὶς ἥρχισαν ἥδη νὰ ἐφαρμόζωνται ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀμμοχώστου.

Μία τῶν εἰσηγήσεων τούτων ἦτο ἡ δημιουργία δύο μεγάλων ἐνδιαμέσων ὑπερεσιακῶν πυρήνων ὅπου θὰ συνεκεντροῦντο αἱ ἀπαραίτητοι διευκολύνσεις διὰ

τούς χρησιμοποιούντας τὴν παραλίαν. Λόγω, δύμας, τῆς ὑπερόγκου δαπάνης τὴν δόποιαν θὰ συνεπήγετο τὸ σχέδιον, ἀπεφασίσθη τελικῶς ὅπως δημιουργηθῇ εἰς μόνον ὑπηρεσιακὸς πυρήν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐδημοσιεύθη Διάταγμα Ἀπαλλοτριώσεως ὑπὸ τοῦ Δῆμου τῶν ἐπηρεαζομένων Ιδιωτικῶν τεμαχίων.

"Ἐν ἔτερον βασικὸν μέτρον πρὸς θελτίωσιν τῆς καταστάσεως εἰναι ἡ διεύρυνσις τῆς παραλίας. Ὑπάρχει συναφῶς πιθανότης δόπως πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς προσεχοῦς θερινῆς περιόδου διενεργηθῇ εἰς κρίσιμα σημεῖα τῆς παραλίας πειραματικὴ ἀμμοθέτησις θάσει μελέτης ἐκπονηθείσης ὑπὸ τοῦ Τμήματος Δημοσίων Ἐργών ἵνα διαπιστωθῇ ἐάν ἡ μέθοδος αὐτῆς θὰ ἡδύνατο νὰ θοηθῇ εἰς τὴν διεύρυνσιν τῆς ἀμμώδους παραλίας ἡ τούλαχιστον νὰ ἀντισταθμίσῃ τὴν παραπτηρουμένην διάσθρωσιν".

"Ἡ ἀνάγνωσις ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κεφάλαιον Β, Νομοθετική Ἐργασία.

'Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

Τὸ θέμα δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ διότι τὸ Γραφεῖον τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας ἐπεξεργάζεται ἀκόμη τὸ Τροποποιητικὸν Νομοσχέδιον τὸ δόποιον θὰ τεθῇ ἐν καιρῷ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 9) τοῦ 1971.

'Η σχετικὴ Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς δὲν ἔχει κυκλοφορήσει.

«Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Ειδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971», «Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971» καὶ «Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971» δὲν εἰναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν διότι καὶ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων τούτων τὸ Γραφεῖον τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως ἐπεξεργάζεται μερικάς τροποποιήσεις καὶ παραλλαγάς.

'Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 12) τοῦ 1971.

Παρακαλῶ δόπως ἡ Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναγνωσθῇ εἰς τὴν Βουλήν.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ ('Αρ. 12) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης,
Ντίνος Κωνσταντίνου
Σταύρος Ποσκώτης.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 2αν Νοεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτήν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἔγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου 'Αναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £50.000 καὶ ἡ διάθεσις αὐτοῦ διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν ἀνεγέρσεως τῶν κτιρίων τοῦ 'Ινστιτούτου 'Εκπαιδεύσεως Προσωπικοῦ Ξενοδοχείων καὶ 'Επιστητικῆς Βιομηχανίας διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους.

'Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικήν "Εκθεσιν τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν, αἱ μελέται διὰ τὴν ἑκπόνησιν τῶν σχεδίων ἀνεγέρσεως τῶν κτιρίων τοῦ 'Ινστιτούτου 'Εκπαιδεύσεως Προσωπικοῦ Ξενοδοχείων καὶ 'Επιστητικῆς Βιομηχανίας ἥρχισαν τὸ ἔτος 1969 καὶ ἐπερατώθησαν ἐντὸς τοῦ 1970. 'Η διλικὴ δαπάνη τοῦ ἔργου αὐτοῦ ὑπολογισθεῖσα εἰς τὸ ποσόν τῶν £337.000 ἐνεκρίθη δι' 'Αποφάσεως τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ ἀριθμὸν 10179 καὶ ἡμερομηνίαν 29ην Δεκεμβρίου 1970, ἐγένετο δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν σχετικὴ πρόνοια εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως τοῦ ἔτους 1971 ἐκ ποσοῦ £80.000 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν μέρους τῆς διλικῆς δαπάνης ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀνέγερσιν τῶν κτιρίων τούτων ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους.

'Ως περαιτέρω ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικήν "Εκθεσιν τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν τὰ δρμόδια Κυβερνητικά Τμῆματα ἐπληροφορήθησαν ὑπὸ τοῦ ἐπιβλέποντος τὰς ἐργασίας μηχανικοῦ διτὶ ἡ πρόσδοσης τῶν κατασκευαστικῶν ἔργων ἔχει ὑπερβῆ τὸν ἀρχικῶς ἀναμενόμενον ρυθμὸν καὶ διτὶ ὅπει τῶν νέων στοιχείων καὶ τῶν σημερινῶν δεδομένων ὑπολογίζεται διτὶ θὰ ἀπαιτηθῇ ἐντὸς τοῦ 1971 διλικὸν ποσόν ἐκ £210.000. 'Ως εἶναι περαιτέρω γνωστὸν δυνάμει παρομοίας ἐκθέσεως τοῦ ἐπιβλέποντος τὰς ἐργασίας μηχανικοῦ παρεχωρήθη ἡδη διὰ τὸν ίδιον σκοπὸν ἐπιπρόσθετον ποσόν ἐκ £80.000 πρὸς πληρωμὴν εἰς τοὺς ἔργολαθους δι' ἐργασίαν ἡδη γενομένην ὑπὸ αὐτῶν καὶ πιστοποιηθεῖσαν διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους.

'Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος διτὶ δὲν ὑφίστανται διαθέσιμοι ισάξιαι ἔξοικονομήσεις διὰ τόσουν μεγάλον ποσόν, παρίσταται ἀνάγκη ἔγκρισεως συμπληρωματικῆς πιστώσεως.

'Η Κοινοβουλευτικὴ 'Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετήσασα τὸ δλον θέμα δμοφώνως ἔγκρινε τὴν διάθεσιν τοῦ ὡς ἀνω ποσοῦ χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς τὸν νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Μή ὑπαρχόντων διμιλητῶν ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, θὰ χωρήσωμεν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ ὅποια ὡς γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν πλαγιοτίτλων καὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀριθμῶν τῶν κοινούλιον τε £15.000.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις;

'Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου 'Αναπτύξεως ποσοῦ £50.000 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971." Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

“Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. “Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ύπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

Θὰ χωρήσωμεν εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ ὅποια θὰ γίνη διά τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον. Μηδὲνοχέστερον διά τῶν τριών νωτάρων καθηγήσθηται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὸν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 12) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Υπάρχει οἰδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Νομοσχεδίου εἰς Νόμον;

Μή ύπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ Νομοσχέδιον ἐγκρίνεται εἰς Νόμον.

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 13) τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν ὅπως ἀναγνώσῃ τὴν Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (Άρ. 13) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Σταύρος Ποσκώτης.

Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπή Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἔμελέτησε τὸ περὶ οὗ διά λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 2ον Νοεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Υπουργείου Οἰκονομικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἔγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 60.000 καὶ διάθεσις αὐτοῦ διὰ τὴν κατασκευὴν ἀγροτικῶν δδῶν εἰς τὰς πτωχοτέρας ἀμπελουργικάς περιοχάς τῶν Ἐπαρχιῶν Λεμεσοῦ, Πάφου, Λευκωσίας καὶ Λάρνακας.

‘Ως άναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν “Εκθεσιν τοῦ ‘Υπουργείου Οἰκονομικῶν, τὰ ‘Υπουργεῖα Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ ‘Εσωτερικῶν προέθησαν δικοῦ μετὰ τῶν οἰκείων Ἐπάρχων εἰς τὴν κατανομὴν τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ χρημάτων εἰς τὰς τέσσαρας Ἐπαρχίας, ἀφοῦ ἔλασθον, ὡς καὶ προηγουμένως, ὑπ’ ὅψιν τὸ μῆκος τῆς κατασκευασθησομένης δόσου, τὴν περιοχὴν τὴν διοίαν αὕτη θάξ ἐξυπηρετήσῃ, τὴν πυκνότητα καὶ ἥλικίαν τῶν ἀμπελώνων τῆς περιοχῆς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀμπελουργῶν οἵτινες θάξ ἐξυπηρετηθῶσιν, ὡς ἐπίσης τὸν θαμβὸν συνεργασίας τῶν ἐνδιαφερομένων ἀμπελουργῶν. Λεπτομερής κατάλογος τῶν πρὸς κατασκευὴν ἀγροτικῶν δόσων εἰς τὰς ἀμπελουργικὰς περιοχὰς τῶν τεσσάρων τούτων Ἐπαρχιῶν ἐπισυνάπτεται εἰς τὴν ἀποσταλεῖσαν ὑπὸ τοῦ ‘Υπουργείου Οἰκονομικῶν Εἰσηγητικὴν “Εκθεσιν.

Ἐπειδὴ αἱ ὑπὸ τὸ Κεφάλαιον «Ἀγροτικὴ Ἀνάπτυξις» καὶ “Ἀρθρον «Βελτιώσις καὶ Κατασκευὴ Ἀγροτικῶν ‘Οδῶν» τοῦ Προϋπολογισμοῦ ‘Αναπτύξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους ὑπάρχουσαι πιστώσεις δὲν κρίνονται ἐπαρκεῖς διὰ τὸν ὡς ἄνω ἐπιπρόσθετον σκοπόν, παρίσταται ἀνάγκη ἐγκρίσεως συμπληρωματικῆς πιστώσεως.

Ἡ ‘Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ, μελετήσασα τὸ δλον θέμα καὶ λαθοῦσα ὑπ’ ὅψιν τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὸν ἐπισυναπτόμενον κατάλογον τῶν χωρίων τῶν τεσσάρων Ἐπαρχιῶν, εἰς ἣ προτείνεται ἡ ἐκτέλεσις τῶν προμηθεύτων ἔργων, λαμβάνεται διὰ πρώτην φορὰν πρόνοια διὰ τὰ ἀμπελουργικὰ χωρία τῆς Ἐπαρχίας Λάρνακος, εἴναι τῆς γνώμης ὅτι, λόγῳ τῆς παραμελήσεως τῆς ρηθείσης Ἐπαρχίας εἰς τὸ παρελθόν, τὸ γεγονός αὐτὸς θάξ πρέπει νὰ ληφθῇ σοσιαρῶς ὑπ’ ὅψιν εἰς μελλοντικὴν κατανομὴν παρομοίων κονδυλίων.

Ὕπὸ τὸ φῶς τῶν ὀντωτέων τὰ Μέλη τῆς ‘Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ, τοῦ κ. Σταύρου Ποσκώτη διαφωνοῦντος, ἐγκρίνουν τὴν διάθεσιν τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Ο κ. Ποσκώτης.

ΣΤ. ΠΟΣΚΩΤΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Ὁ σκοπὸς τῆς ἀνόδου μου εἰς τὸ Βῆμα εἴναι διττός : . Πρῶτον, αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ υπογραμμίσω τὴν ἀπαράδεκτον καθυστέρησιν ἡ διοία σημειούται ἀπὸ τῆς ήμέρας καθ’ ἣν ἔκαστον ἔτος τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον ἐγκρίνει τὴν διάθεσιν τοῦ σχεδὸν καθιερωθέντος πλέον ποσοῦ τῶν £ 60.000 διὰ τὴν κατασκευὴν ἀγροτικῶν δρόμων εἰς τὰ ἀμπελοχώρια, μέχρι τῆς ήμέρας καθ’ ἣν παρουσιάζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸ σχετικὸν Νομοσχέδιον Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ, καί, δεύτερον, νὰ ἐκφράσω τὴν διαμαρτυρίαν καὶ τὴν πικρίαν τῶν ἀμπελουργῶν τῶν πτωχῶν ἀμπελουργικῶν χωρίων τῆς Ἐπαρχίας Λάρνακος διὰ τὸ γεγονός τῆς ἐπὶ σειρὰν ἔτον παραγωρίσεως τῶν κοινοτήτων τῶν καὶ τοῦ αὐθαιρέτου ἀποκλεισμοῦ τῶν ἐκ τῆς κατανομῆς τοῦ κονδυλίου τῶν £ 60.000 διὰ τὴν κατασκευὴν ἀγροτικῶν δρόμων καὶ τῆς παραλείψεως τῶν ἀρμοδίων νὰ ἐπανορθώσουν τὰ λάθη τοῦ παρελθόντος δι’ ἐνὸς τούλαχιστον ἴκανοποιητικῶς ηὑξημένου κονδυλίου κατά τὴν ἐφετεινὴν κατανομὴν καλύπτοντος τὰς παραλείψεις τεσσάρων προηγουμένων ἔτῶν.

‘Ωρισμένα στοιχεῖα εἴναι ἀπαραίτητα διὰ νὰ στηρίξουν καὶ θεμελιώσουν τὰς διατυπωθείσας ἀπόψεις μου. Διὰ τὸ θέμα τῆς καθυστέρησεως δικαιοῦν εὐγλώττως αἱ ἡμερομηνίαι. Τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε τὴν διάθεσιν τοῦ κονδυλίου τῶν £ 60.000 διὰ τὸ ἔτος 1970 τὸν ’Ιούλιον τοῦ 1970. Τὸ σχετικὸν Νομοσχέδιον Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ εἰσάγεται πρὸ τῆς Βουλῆς

μὲ καθυστέρησιν ἐνὸς ὀλοκλήρου ἔτους. Ἀκριθῶς τὸν Ἰούλιον τοῦ 1971. Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε τὴν διάθεσιν τοῦ σχετικοῦ κονδύλιου διὰ τὸ τρέχον ἔτος ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Ἰουλίου. Τὸ Νομοσχέδιον Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ δι’ Ἑγκρισιν τῆς σχετικῆς δαπάνης εύρισκεται ἐνώπιον μας σήμερον, δύο μόνον μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, καὶ ἐπικειμένων τῶν θροχῶν, πράγματα ποὺ δικαιολογοῦν ισχυράς ἐπιφυλάξεις ἐὰν τελικῶς οἱ ἀγροτικοὶ δρόμοι θὰ καταστῆ δυνατάτων νὰ κατασκευασθοῦν διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους. Πιθανώτερον εἶναι ὅτι θὰ ἔχωμεν ἐπαναψήφισιν ἀρχάς τοῦ προσεχοῦς ἔτους. Αὐτὴ συνοπτικά εἶναι ἡ κατάστασις. Καὶ πρόκειται δυστυχῶς δι’ ἔργα τεραστίας σημασίας διὰ τοὺς ἀγρότας μας καὶ τὴν ἀγροτικήν μας οἰκονομίαν, δι’ ἔργα τὰ δοπιά ζητοῦν καθημερινῶς αἱ κοινότητές μας καὶ ἔχουν πράγματι τόσην ὀνάγκην αὐτῶν.

Εἶναι ἀπαράδεκτον νὰ μένουν παγωμένα καὶ ἀδιάθετα μεγάλα κονδύλια δι’ ἔργα τόσον χρήσιμα καὶ τόσον πρωταρχικῆς σημασίας. Καὶ νὰ ὑπῆρχε, τούλαχιστον, ἡ δικαιολογία τῆς ἐκπονήσεως σχεδίων ἡ τῆς καταρτίσεως σχετικῶν μελετῶν, κ.λ.π. Ἀλλὰ εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἀγροτικῶν δρόμων, ἔργων μικρῶν, οὐδεμίᾳ τοιούτου εἰδους δικαιολογία δύναται νὰ εύσταθήσῃ. Οὔτε σχέδια ἐκπονοῦνται, οὔτε μελέται καταρτίζονται. Ἀπλῶς γίνεται μία, κατὰ προσέγγισιν, ἐκτίμησις τῆς δαπάνης ἐκάστου μικροῦ ἔργου. Τοιαῦται δὲ ἐκτιμήσεις εἶναι ἔτοιμαι εἰς τὸ τεχνικὸν τμῆμα ἐκάστου Ἐπάρχου διὰ πολλὰ παρόμοια μικρὰ ἔργα ἀναμένοντα σειράν δι’ Ἑγκρισιν σχετικῆς δαπάνης δι’ ὄλοποιήσιν. Εἴμαι θεάτριος ὅτι οἱ "Ἐπαρχοί εἶναι ἔτοιμοι μὲ τὰς εἰσηγήσεις των, ἵσως πολὺ προτοῦ ἀποφασίσῃ καὶ αὐτὸ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τὴν διάθεσιν τοῦ ἀπαιτουμένου κονδύλιου. Παρακαλῶ τοὺς ἀρμοδίους διὰ πάντας λάθουν πᾶν ἀπαραίτητον μέτρον οὕτως ὥστε εἰς τὸ μέλλον οἰαδήποτε κονδύλια, διατιθέμενα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δι’ ἔργα κατασκευαστικῶν μικρὰ καὶ ἀσήμαντα ἀλλὰ οὐσιώδους σημασίας διὰ τὸν ἀγροτικὸν μας κόσμον, νὰ ὑλοποιοῦνται μὲ ταχύτατον ρυθμόν, ἀποφευγομένων οἰωνδήποτε καθυστερήσεων.

Καὶ ἔρχομεθα τώρα εἰς τὸ θέμα τῆς ἐπὶ σειράν ἔτῶν μὴ συμπεριλήψεως τῆς Λάρνακος εἰς τὴν ἐτησίαν κατανομὴν τῶν £ 60.000 διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀγροτικῶν δρόμων, εἰς ἀμπελουργικά χωρία. Δύο εἶναι τὰ ἀπαιτούμενα χαρακτηριστικά μιᾶς περιοχῆς διὰ νὰ περιληφθῇ εἰς τὴν κατανομὴν. Βεβαίως πρωτίστως νὰ εἶναι περιοχὴ ἀμπελουργική. Καὶ ἡ Λάρνακ εἶναι περιοχὴ ἀμπελουργική. 20 περίπου χωρία τῆς, οἱ "Αγιοι Βαστανίδες, ἡ Βαστανίδ, ἡ "Οδοῦ, ἡ "Ορά, ἡ Λάγια, ἡ Βάσλα, ὁ Κάτω Δρύς, τὰ Κάτω καὶ Πάνω Λεύκαρα, ἡ Μελίνη, ἡ Αναφωτία, οἱ "Αγγλισίδες, τὸ "Αλεθρικόν, ἡ "Άλαιμινός, τὸ "Αρσος, τὸ Μενεοῦ, ἡ Πύλα, ὁ Μαζωτός, ἐπιδίδονται, ἀλλα εἰς μεγάλην ἔκτασιν καὶ ἀλλα εἰς μικροτέραν, εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου. Εἰδικῶς δὲ ἡ δρεινὴ περιοχὴ τῆς Λάρνακος, τὸ εἰσόδημα τῆς ὅποιας εἶναι ἐκ τῶν χαμηλοτέρων τῆς νήσου μας, θασίζει τὸ πτωχὸν αὐτὸ εἰσόδημά της κατὰ ἐν πολὺ μεγάλον μέρος ἐπὶ τοῦ καρποῦ τῆς ἀμπέλου. Καὶ, δεύτερον, νὰ εἶναι περιοχὴ πτωχή, διότι συμφώνως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τὸ πόσον κατανέμεται μεταξὺ τῶν πτωχοτέρων ἀμπελουργικῶν περιοχῶν.

Προσωπικῶς πιστεύω ὅτι ἡ κυριωτέρα ἀμπελουργικὴ περιοχὴ τῆς Λάρνακος εἶναι ἡ περιοχὴ "Ορεινῆς" εἶναι ἀπὸ ἀπόψεως εἰσόδηματος ἡ πτωχοτέρα κυπριακὴ περιοχὴ. Ἀλλὰ εἴμαι ἔτοιμος νὰ δεχθῶ καὶ τὴν ἀποψιν ὅτι ἔστω δὲν εἶναι ἡ πτωχοτέρα, ἀλλὰ μία τῶν πτωχοτέρων περιοχῶν τῆς νήσου μας. "Ωστε ἡ Λάρνακ, ἡ ὅποια εἶναι καὶ ἀμπελουργικὴ περιοχή, ταύτοχρόνως δὲ καὶ πτωχοτάτη, δικαιωματικῶς ἐπρεπε νὰ λαμβάνεται ὑπὸ ὅψιν κατὰ τὴν κατανομὴν τοῦ κονδύλιου κατασκευῆς ἀγροτικῶν δρόμων, πρᾶγμα τὸ ὅποιον κατόπιν πολλῶν διαμαρτυριῶν καὶ παραστάσεων καὶ εἰδικῆς συστάσεως τῆς "Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν τῆς Βουλῆς μόλις ἐφέτος ἐγένετο δεκτόν.

Βεβαίως ἔχομεν ἀπόλυτον συναίσθησιν τῆς πραγματικότητος ὅτι ἡ Λάρνακ εἰς τὴν κλίμακα τοῦ ὅγκου παραγωγῆς δὲν εύρισκεται μεταξὺ τῶν πρώτων, οὔτε ἡ παραγωγή τῆς δύναται νὰ προσεγγίσῃ κἄν τὴν παραγωγὴν τῶν δύο

μεγάλων ἀμπελουργικῶν περιοχῶν μας, τῆς Λεμεσοῦ καὶ τῆς Πάφου. Ἐκεῖνο τὸ δόποιν Ισχυριζόμεθα εἶναι δτὶ εἰς τὴν κατανομὴν τοῦ ἐκάστοτε διατιθεμένου κονδύλιον πρέπει νὰ Ισχύῃ δ χρυσοῦς κανῶν τῆς λογικῆς ἀναλογίας. Νὰ πάρουν εἶναι λογικὸν περισσότερα δσοι παράγουν περισσότερα. Νὰ πάρουν εἶναι δίκαιον δλιγώτερα δσοι παράγουν δλιγώτερα. Ἀπαράδεκτον καὶ ἀδικον καὶ αὐθαίρετον εἶναι νὰ ἀποκλεισθῇ δλοκληρωτικῶς μία πτωχοτάτη ἀμπελουργικὴ περιοχή, ὡς δυστυχῶς ἐπὶ σειράν ἐτῶν ἔγενετο διὰ τὴν Λάρνακα. Ὁ ἀποκλεισμὸς αὐτὸς τῆς ἐστέρησεν ἀπὸ τὸ ἥδη μέχρι σήμερον κατανεμηθὲν ποσὸν τῶν £ 240.000 τὸ μερίδιόν της, τὸ δόποιν, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, δὲν δύναται νὰ εἶναι δλιγώτερον τῶν £ 10.000 περίπου. Πιθανὸν τὸ ποσὸν νὰ φαίνεται μικρόν, ἀλλὰ μεταφραζόμενον εἰς ἀγροτικοὺς δρόμους δυνατὸν νὰ σημαίνῃ 15 ἔως 20 ἀγροτικοὺς δρόμους οἱ δόποιοι, ἐάν κατεσκευάζοντο εἰς τὰ πτωχὰ ἀμπελουργικὰ χωρία τῆς Λάρνακος, θὰ ἦτο εὐλογία καὶ μάνα ἔξ αὐρανοῦ. Ἄς μὴ λησμονῶμεν ποτὲ πόσην προτεραιότητα καὶ σημασίαν δίδουν οἱ ἕδοι οἱ ἀγρόται μας εἰς τὴν κατασκευὴν ἀγροτικῶν δρόμων εἰς τὰ χωρία τῶν. Θὰ ἦτο λογικὸν νὰ ἀναμένῃ κανεὶς δτὶ οἱ ἀρμόδιοι θὰ ἔξεμεταλλεύοντο τὴν εὐκαρίστην τῆς νέας κατανομῆς, τῆς ἐφετεινῆς, διὰ νὰ ἀπαλείψουν μίαν ἀδικίαν, καθ' δτὶ τὸ κατανεμηθὲν κονδύλιον διὰ τὴν Λάρνακα εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν Συμπληρωματικὸν Προϋπολογισμὸν θὰ ἦτο ἀρκούντως ὑψηλότερον τοῦ κανονικοῦ πρὸς κάλυψιν παλαιῶν παραλείψεων. Δυστυχῶς τοιοῦτόν τι δὲν συνέβη. Καὶ διὰ νὰ σημειώσω ἐντὸνως τὴν διαμαρτυρίαν καὶ ἀπογοήτευσίν μου διὰ τὴν τοιαύτην μεταχείρισιν τῆς ἐπαρχίας, τῆς δόποιας εἰμαὶ εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο εἰς τῶν ἐκπροσώπων, θὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας κατά τὴν ψήφισην τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιου.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἀξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἡ Κυπριακὴ Κυθέρηνσις τηροῦσα τὴν ὑπόσχεσίν της πρὸς τοὺς ἀμπελουργούς, θάσει ἀποφάσεώς της κατά τὴν συνεδρίαν πρὸς καθορισμὸν τῆς τιμῆς τῶν ἀμπελουργικῶν Προϊόντων τῆς ἐσοδείας 1971, δτὶ θὰ συμπληρώσῃ τάς καθορισθείσας τιμᾶς μὲ ἐπιπρόσθετον ποσὸν 60 χιλιάδων λιρῶν διὰ τὴν διάνοιξην Ἀγροτικῶν Οδῶν, ἀπέστειλεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον.

‘Ἐάν ἡ Κύπρος θέλῃ ἡ Γεωργικὴ τῆς Βιομηχανίας, ἡ δόποια ἀναντιρρήτως ἀποτελεῖ τὴν σπονδυλικὴν στήλην τῆς Οἰκονομίας της, νὰ εἶναι προσοδοφόρος τόσον πρὸς τὸν γεωργικὸν κόσμον καὶ πρὸς τὸν τόπον, δφείλει νὰ στηριχθῇ εἰς τρεῖς κυρίως πρωταρχικούς παράγοντας :

Πρῶτον, εἰς τὴν καλυτέρευσιν τῶν ποιοτήτων.

Δεύτερον, εἰς τὴν αὔξησιν τῆς κατά στρέμμα ἀποδόσεως, καὶ

Τρίτον, εἰς τὴν πτῶσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς.

‘Ο πρῶτος καὶ δ δεύτερος παράγων ἐπιδιώκονται ἥδη ἐντατικῶς ὑπὸ τοῦ Γεωργικοῦ Τμήματος διὰ τῆς ἐπιλογῆς καταλλήλων ποικιλιῶν καὶ καλλιεργειῶν.

‘Αλλὰ δ παράγων ἐκεῖνος δ δόποιος θὰ μᾶς καταστήσῃ ἰκανούς νὰ διατέωμεν τὴν γεωργικὴν μας παραγωγὴν εἰς τὰς συναγωνιστικὰς τιμᾶς τῆς ἔξωτερηκῆς ἀγορᾶς καὶ ἡ δόποια εἰς τὸ ἔγγυς μέλλον δέον νὰ θεωρῆται ὡς τοιαύτη ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορά, εἰς τὴν δόποιαν ἔχει ἥδη ἐνταχθῆ ἡ Μεγάλη Βρεττανία καὶ ἔξ δσων ἀντιλαμβάνομαι ἐντὸς δλίγου καὶ ἡ Κύπρος, εἶναι δ τρίτος παράγων, ἥτοι ἡ πτῶσις τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ θὰ ἔξηγήσω ἐν δλίγοις πῶς οἱ ἀγροτικοὶ δρόμοι συντελοῦν εἰς τὴν πτῶσιν τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς.

Εἶναι σήμερον παγκοσμίως παραδεκτὸν ὅτι ὁ μεγαλύτερος συντελεστής πτώσεως τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς εἶναι ἡ μηχανικὴ καλλιέργεια. "Οταν διμιλῶμεν διὰ μηχανικὴν καλλιέργειαν δὲν ἔννοοῦμεν μόνον αὐτὴν ταύτην τὴν καλλιέργειαν τῶν φυτειῶν διὰ μηχανῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν διὰ τῶν μηχανικῶν μέσων προσπέλασιν καὶ μεταφορὰν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς εἰς τοὺς τόπους διαθέσεως.

Αἱ στατιστικαὶ ἄλλων χωρῶν, ὡς τῆς Γαλλίας ἐπὶ παραδείγματι, ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ κυριώτερος παράγων τῆς μὴ δυνατῆς ἐφαρμογῆς τῆς μηχανικῆς καλλιέργειας εἶναι ἡ ἔλλειψις ἀγροτικῶν δόδων.

Κατὰ τὴν γνώμην μου ἡ καλλιέργησιμος Κυπριακὴ γῆ κατὰ τὸ μέγιστον αὐτῆς ποσοστὸν εἶναι μηχανικῶς καλλιέργησιμος, ἐάντοι διάρκειαν οἱ κατάλληλοι γεωργικοὶ δρόμοι.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ θὰ ἤθελα νὰ κατατοπίσω τὸ Σῶμα ὅτι ἔλαχίστη ἔκτασις Κυπριακῶν ἀμπελῶνων καλλιεργεῖται σήμερον μηχανικῶς, καὶ ὡς ἐκ τούτου μεγάλαι ἔκτασεις ἀμπελῶνων τῆς δρεινῆς περιοχῆς κατέστησαν δύσμοφοι διὰ γεωργικὴν ἔκμετάλλευσιν. "Η διάνοιξις ἀγροτικῶν δόδων δέονταν νὰ ἐκτιμηθῇ ὡς ἔν τὸν δλίγας ἔργων ἀναπτύξεως ποὺ γίνονται εἰς τὸν τόπον μας καθ' ὅτι ἡ ἀναλογία ὀφελείας ἐν σχέσει πρὸς τὸ μέγεθος τῆς δαπάνης εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλυτέρα. Πρὸς τοὺς ἄλλοις ἐν δσῳ προγραμματίζονται σχέδια Ἀναμπελώσεως καὶ Ἀναδασμοῦ οὐδὲν ἔξι αὐτῶν τῶν σχεδίων εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐάν δὲν προηγηθῇ ἡ ὑπαρξία καταλλήλων ἀγροτικῶν δρόμων.

Ἄπο μίαν σύντομον ἔξέτασιν τοῦ ἐπισυνημμένου ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου καταλόγου τῶν προτεινομένων διὰ κατασκευὴν Ἀγροτικῶν δρόμων χωρίων εἶναι φανερὸν ὅτι πολὺ δλίγα χωρία εὑρεγετοῦνται ἐκ τῆς τοιαύτης κατανομῆς, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο θὰ συνεχισθῇ ἐπὶ σειράν ἐτῶν μέχρις ὅτου καλυφθοῦν αἱ ἀνάγκαι ὅλων τῶν Ἀμπελοχωριῶν. Οἱ ὑπεύθυνοι ὅμως δέν πρέπει νὰ θεωροῦν ὅτι ἔξεπλήρωσαν τὸ καθῆκον των διὰ τῆς διαινοίξεως μόνον τῶν ἀγροτικῶν δρόμων ἀλλὰ θὰ πρέπει παραλλήλως νὰ λαμβάνεται φροντὶς συντηρήσεως τούτων, καθ' ὅτι παρετηρήθη ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν κατασκευασθέντων ἀγροτικῶν δρόμων κατέστησαν ἄχρηστοι λόγῳ τῆς μὴ καταλήλου συντηρήσεώς των.

Τελειώνων ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω ὅτι δλοι πρέπει νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι ὁ παράγων «κόστος» εἶναι στενῶς ἀλληλένδετος μὲ τὸν παράγοντα «συγκοινωνία» καὶ συνεπῶς εἰσηγοῦμαι δπως τὸ μέτρον τοῦτο μὴ περιορισθῇ μόνον εἰς τὴν Ἀμπελουργικὴν "Υπαιθρὸν ἀλλά, διὰ τῆς συμπεριλήψεως εἰς τοὺς προσεγεῖς Προϋπολογισμοὺς Ἀναπτύξεως μεγαλυτέρων κονδυλίων, ἐπεκταθῇ εἰς δλην τὴν γεωργικὴν Κύπρον.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

Ο. κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Θὰ εἴμαι πολὺ σύντομος, κ. Πρόεδρε.

Θὰ ἤθελα πρῶτον νὰ υποστηρίξω δσα τόσον ἐντόνως ὁ συνάδελφος μου κ. Ποσκώτης ἔχει ἀναφέρει ἐνώπιον τοῦ Σώματος. "Υπάρχει δμως, ἐπιπρόσθετως, τὸ ἔξῆς ἐρώτημα :

Διατί τὸ θέμα τῆς κατασκευῆς καὶ ἐπιχορηγήσεως δύροτικῶν δρόμων νὰ συσχετίζεται πάντοτε καὶ μόνον μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἀμπελουργῶν, μὲ τὴν δποίαν ἐνίσχυσιν ἀπολύτως συμφωνῶ, νομίζω δμως δτὶ ὑπάρχουν ἐπιπροσθέτως καὶ ἄλλοι παραγωγικοὶ κλάδοι, εἰς δὲ τὴν Ὁρεινὴν Λάρνακος, εἰς τὴν δποίαν ἀνεφέρθη δ συνάδελφος κ. Ποσκώτης, ὑπάρχουν οἱ ἔλαιοπαραγωγοὶ, οἱ δποῖοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων δύο χρόνων ἔχουν ὑποστῆ λόγῳ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν καίριον πλῆγμα, τῶν δποίων ἐπίσης τὰ συμφέροντα καὶ ἡ ἐνίσχυσις πρέπει νὰ ληφθοῦν ὅπ' ὅψιν.

Ἡ εἰσήγησίς μου εἶναι δτὶ οἱ ἀρμόδιοι πρέπει νὰ μελετήσουν τὸ θέμα τῆς κατασκευῆς καὶ ἐπιχορηγήσεως τῶν γεωργικῶν δρόμων ἐν συσχετισμῷ μὲ τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἄλλων παραγωγικῶν κλάδων.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι ὁμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς ὅπως χωρήσουν εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ δποία θὰ γίνῃ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν καὶ τῶν πλαγιοτίτλων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις; Ο κ. Ποσκώτης.

ΣΤ. ΠΟΣΚΩΤΗΣ :

Θὰ κάμω ἀποχήν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπέρ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ πρώτου ἀρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

30.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὐδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἄποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

3. Ηπαρχίας Κανονιστήσιμη
Ξενοδοχείος Ποσκώτης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ πρῶτον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Εγκρισις πληρωμής έκ τοῦ Λογαριασμοῦ Ταμείου Αναπτύξεως ποσοῦ £60.000 διά τὴν χρῆσιν τοῦ έτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ποῖοι ψηφίζουν ύπέρ τῆς έγκρισεως τοῦ δευτέρου ἄρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

30, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Αποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ δεύτερον ἄρθρον έγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησαμένων ποσῶν. “Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ποῖοι ψηφίζουν ύπέρ τοῦ τρίτου ἄρθρου καὶ τοῦ Πίνακος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

30.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Αποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

3.

Πορεία τοῦ Σάμους;

Πορεία τοῦ Σάμους;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ τρίτον ἄρθρον καὶ δὲ Πίναξ ἐγκρίνονται. Παρακαλῶ τοὺς κ. Γραμματεῖς νὰ χωρήσουν εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἢ δοπία θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οἱ παρὸν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς δὲ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Ἀρ. 13) τοῦ 1971.

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ νομοσχεδίου εἰς νόμον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

30.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὐδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἄποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ Νομοσχέδιον ψηφίζεται εἰς νόμον.

Οἱ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Ἀρ. 16) τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν ὅπως ἀναγνώσῃ τὴν Ἑκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (Ἀρ. 16) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες:

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαράδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Σταύρος Ποσκώτης.

Η Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθείσαν τὴν

2ων Νοεμβρίου 1971. Εις τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ εἰδίκευσις συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ £ 99.500 ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Πλαγίου Ταμείου τῆς Δήμοκρατίας διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν, διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους, τῶν ἀκολούθων ἐπιπροσθέτων δαπανῶν :

- (α) Δαπάνη ἐκ £ 53.500 διὰ τὴν συμπληρωματικὴν κάλυψιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν εἰδικῶν ἀστυφυλάκων τῶν ἀπασχολουμένων ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Δυνάμεως.

'Η ἐπιπρόσθετος αὕτη δαπάνη προέκυψεν ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰδικῶν ἀστυφυλάκων τῶν ἀπασχολουμένων μὲν εἰδικὰ καθήκοντα, ὡς ἡ φρούρησις ξένων ἀεροσκαφῶν εἰς τὸν διεθνῆ ἀερολιμένα Λευκωσίας κ.ἄ., καὶ ἐκ τῆς γενομένης ἐπανεκτιμήσεως τῆς ἀπαιτηθσομένης δαπάνης τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, διὰ τὸ τρέχον ἔτος, καθ' ἥν διεπιστώθη διὰ ἡ προκαταρκτικῶς γενομένη πρόνοια διὰ ποσὸν ἐκ £ 50.000 εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους εἶναι ἀνεπαρκής.

- (β) Δαπάνη ἐκ £ 31.000 διὰ τὴν συμπληρωματικὴν κάλυψιν τῶν ὑπὸ τῶν διαφόρων Κυβερνητικῶν Τμημάτων χρησιμοποιουμένων τηλεφωνικῶν ὑπηρεσιῶν.

'Η ἀρχικῶς προθλεφθεῖσα πρόνοια διὰ τὰς ἐν λόγῳ ὑπηρεσίας ἐκ £ 82.000 ὑπολογίζεται διὰ ὅτα ἀνέλθῃ τελικῶς εἰς τὸ ποσὸν τῶν £ 113.000 περίπου, τοῦτο δὲ ὀφείλεται, κατὰ τὸ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν εἰς τὴν ἔγκατάστασιν εἰς διαφόρους Κυβερνητικάς ὑπηρεσίας νέων τηλεφώνων καὶ τὴν μετακίνησιν, ἐπέκτασιν καὶ μετατροπὴν ὑπαρχόντων. 'Η ἀναμενομένη νὰ σημειωθῇ αὔξησις τῆς ὡς ἀνω δαπάνης ὀφείλεται ὠσαύτως εἰς τὴν γενικήν αὔξησιν τῶν τοπικῶν καὶ ὑπεραστικῶν κλήσεων ὅφ' δλων τῶν 'Υπουργείων, Τμημάτων καὶ Ἀνεξαρτήτων Γραφείων λόγῳ τῶν ηὐδημένων δραστηριοτήτων τούτων. 'Η αὔξησις αὕτη ὀφείλεται ἐπίσης εἰς τὴν ἐπιπρόσθετον δαπάνην ἥτις ὅτα προκύψῃ ἐκ τῆς αὐτοματοποιήσεως τῆς τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας λόγῳ τῆς μὴ ὑπάρχεισας ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐλέγχου ἐπὶ τῶν ὑπεραστικῶν ἰδίως τηλεφωνιμάτων. Τὸ 'Υπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Ἔργων, ὡς ἀναφέρεται ἐν προκειμένῳ εἰς τὴν Εἰσηγητικήν "Εκθεσιν τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν, προβαίνει εἰς τὴν μελέτην καὶ λῆψιν τῶν ἐνδεδειγμένων μέτρων πρὸς περιορισμὸν τῆς τοιαύτης δαπάνης εἰς τὸ ἐλάχιστον ἀνευ ἐπηρεασμού, ἐκ παραλλήλου, τῆς ὁμαλῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν τῶν διαφόρων Κυβερνητικῶν ὑπηρεσιῶν.

'Η Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐγκρίνουσα τὴν ὡς ἀνω ἐπιπρόσθετον δαπάνην ἐπιθυμεῖ νὰ παρατηρήσῃ διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν διὰ τὸ ὑφιστάμενον τηλεφωνικὸν δίκτυον τῶν ἐν λόγῳ ὑπηρεσιῶν χρήζει οὐσιαστικῆς καλυτερεύσεως χάριν ἀποτελεσματικώρας καὶ ταχυτέρας ἔξυπηρτήσεως τοῦ κοινοῦ ἀφ' ἐνός καὶ εύρυθμοτέρας διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν τῶν Κυβερνητικῶν Τμημάτων ἀφ' ἐτέρου.

- (γ) Διάθεσις ἐπιπρόσθετου ποσοῦ ἐκ £ 15.000 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ηὐδημένων δαπανῶν διὰ τὴν μεταφορὰν ἐγχωρίου καὶ ἔξωτερικοῦ ταχυδρομείου διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους.

'Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικήν "Εκθεσιν τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν, ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους περιληφθέντος πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ποσοῦ ἐκ £ 105.000 ὀφείλεται εἰς τὸ ηὐδημένον βάρος τοῦ ἔξωτερικοῦ ταχυδρομείου, τὸ δόποιον μεταφέρεται εἴτε διὰ θαλάσσης εἴτε ἀεροπορικῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους καὶ εἰς τὴν αὔξησιν τῆς δαπάνης διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ἐγχωρίου ταχυδρομείου ἀπὸ £ 23.000 εἰς £ 27.300 συμφώνως τῶν χαμηλοτέρων προσφορῶν αἵτινες ἐγένοντο ἀπεδεκταί.

Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω καὶ τῶν παρασχεθεισῶν περαιτέρω ἐπεξηγήσεων ὑπὸ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ "Υπουργείου Οἰκονομικῶν" ή "Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ" ἔγκρινε τὴν διάθεσιν τῶν ὡς ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχεδίου ή ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Μή ὑπαρχόντων διμιλητῶν ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς ὅπως χωρήσουν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ή ὅποια θά γίνῃ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν καὶ τῶν πλαγιοτίτλων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £ 99.500 διὰ τὴν χρήσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971." Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Ἐγκρίνεται.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς ὅπως χωρήσουν εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ή ὅποια θά γίνῃ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος δύναται γὰρ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Ἀρ. 16) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Νομοσχεδίου εἰς Νόμον;
(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ὑπαρχούστης ἔνστάσεως τὸ Νομοσχέδιον ἔγκρίνεται εἰς Νόμον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων και Ἐγγράφων.

Παρακαλώ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς δπως προβοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων και Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐμπορίου και Βιομηχανίας.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

«Τὸ θέμα τῆς Παροχῆς Προστασίας πρὸς τὰς Κυπριακὰς Βιομηχανίας και ἡ ἐπ’ αὐτοῦ ἀκολουθουμένη Κυθερνητικὴ πολιτική».

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Λόγω ἀπουσίας μου εἰς τὸ ἔξωτερικὸν δὲν είμαι προετοιμασμένος και παρακαλώ δπως δοθῇ ἀναθολὴ μέχρι τὴν ἐρχομένην συνεδρίασιν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Προτίθεμαι νὰ τὸ διαγράψω ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἀλλὰ δύνασθε νὰ τὸ υποθάλετε πρὸς ἐπανεγγυραφὴν κατὰ τὴν κατάλληλον στιγμὴν τῆς καταρτίσεως τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Τὸ δεύτερον θέμα εἶναι «Ἡ ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος και ἡ καθυστέρησις κατασκευῆς τῆς ὁδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος».

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Εἰς δύο προηγουμένας ἐν τῷ Βουλῇ συζητήσεις εἶχα ἀναφερθῆ εἰς τὴν ἀνάγκην περιφερειακοῦ προγραμματισμοῦ. Πλέον συγκεκριμένως ἐτόνισα :

(α) “Οτι οἱ μελλοντικοὶ Προϋπολογισμοὶ Ἀναπτύξεως νὰ ἀναφέρωνται εἰδικῶς και εἰς τὴν πρόδον τοῦ Κράτους πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς δικαιοτέρας κατανομῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Εἰσοδήματος κατὰ τάξιν και μεταξὺ πόλεων και ἀγροτικῶν περιοχῶν.

(β) Εἰδικὸν Κεφάλαιον τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως νὰ παρουσιάζῃ κατ’ ἐπαρχίαν κατανομὴν τῶν δαπανῶν ἀναπτύξεως.

(γ) Τὸ Τρίτον Πενταετὲς Σχέδιον Ἀναπτύξεως νὰ συμπεριλάβῃ και ἐνσωματώσῃ τὴν ἀρχὴν πλήρους και λεπτομεροῦς προγράμματος περιφερειακῆς ἀναπτύξεως τῶν δυσπραγουσῶν περιοχῶν, τὸ δποὶον νὰ παρακολουθῆται διὰ τῶν κατ’ ἔτος υποθαλλομένων προϋπολογισμῶν Ἀναπτύξεως εἰς τὴν Βουλήν.

Πιστεύομεν δτι οἱ στόχοι τῶν ἔργων ἀναπτύξεως θὰ πρέπει νὰ προσθλέπουν πρὸς μίαν οἰκονομικῶς και κοινωνικῶς ισορροπημένην ἀνάπτυξιν δι’ δλας τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ.

Οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις, ἔνευ ισορροπημένης και δικαίας κατανομῆς τῶν οἰκονομικῶν ὀφελημάτων τῆς, στερεῖται λαϊκῆς ύποστηρίξεως. Ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὸν νὰ ἀποτελῇ προνόμιον ὀρισμένων περιοχῶν.

"Εχοντες ύπ' ὅψιν τὰ ἀνωτέρω θεωροῦμεν καθῆκον νὰ συζητήσωμεν τὸ σημειώνον θέμα τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ τὴν ἀδικαιολόγητον καθυστέρησιν κατασκευῆς τῆς νέας ὁδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος μέσω Ἀθηαίνου.

Τὸ θέμα τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ ὑπὸ κατασκευὴν λιμένος ἔτεθη καὶ εἰς τὸ παρελθόν καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων εἰς τὴν ἀπάντησιν πρὸς σχετικὴν ἐρώτησιν ἀνέφερεν ὅτι δύναται νὰ κατασκευασθῇ πρόσθετον κρηπίδωμα μῆκους 350 μέτρων καὶ προσθῆς μῆκους 100 μέτρων ἐντὸς τοῦ ίδιου λιμένος ἐφ' ὅσον ἥθελον καταστῆ ἀναγκαῖα.

Τὸ σήμερον κατασκευαζόμενον κρηπίδωμα μῆκους 326 μέτρων θὰ δύναται νὰ ἔξυπηρετήσῃ ὑπὸ ἀρίστας συνθήκας μίαν ἐποίσιαν κίνησην περὶ τοὺς 300.000 τόνους ἡ ὅποια εἶναι ὀπωδήποτε κατὰ πολὺ χαμηλοτέρα τῶν σημειωνῶν ἀναγκῶν τῆς περιοχῆς Λάρνακος καὶ ἐκείνης τῆς Λευκωσίας.

Δοθέντος δὲ ὅτι ἔργα μακρᾶς πνοῆς, ὡς τὰ λιμενικά, γίνονται μὲν προσπτικὴν ἔξυπηρετήσεως τῶν προσεχῶν δεκαετιῶν, ἀντιλαμβάνεσθε ὅτι ἥδη πρὸ τῆς λειτουργίας ἀκόμη τοῦ λιμένος αἱ δυνατότητες τούτου εἶναι ξεπερασμέναι.

Ἐπειδὴ ὑπολογίζεται ὅτι ἀνά μέτρον κρηπίδωματος ἔξυπηρετοῦνται 1.000 τόνοι ἐτησίως, δέον νὰ προστεθῇ καὶ ἡ προθλεπομένη συνήθως ἐτησία αὔξησις κινήσεως ἐξ 8%, ὡς συμβαίνει μὲν ὅλους τοὺς λιμένας τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου.

Λόγω τῆς γειτνιάσεως τῆς Λάρνακος μὲν τὸ μεγαλύτερον καταναλωτικὸν κέντρον τῆς νήσου, τὴν Λευκωσίαν, αἱ προσπτικαὶ ἀπασχολήσεως τοῦ λιμένος εἶναι ἄρισται. Πιστεύομεν ὅτι δὲ λιμὴν ὅμα τῇ λειτουργίᾳ του θὰ εἶναι ὑπερφορτωμένος, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ληφθῇ ἀπὸ τοῦδε πρόνοια δημιουργίας νέων κρηπίδωμάτων. Μόνον δταν ἐπὶ τόπῳ ἀτενίσῃ κανεῖς τὸν λιμένα Λάρνακος θὰ διαπιστώσῃ τὴν κατάστασιν. "Ἐνας λιμενίσκος διὰ 2 πλοῖα τῶν 12.000 τόνων. Ἀποτέλεσμα τοῦ μικροῦ μεγέθους θὰ εἶναι ἡ συμφόρησις, μὲν συνέπειαν αἱ Ναυτιλιακαὶ Ἐταιρεῖαι νὰ ἀποφεύγουν προσέγγισιν τῶν πλοίων ἡ νὰ αὐξήσουν τὰ νᾶλλα τῶν.

Θὰ ἥτο ἀντιοικονομικὸν νὰ ζητοῦμεν μεγάλον λιμένα, δεδομένου ὅτι δὲν θὰ ἔξυπηρετῇση δλον τὸ εἰσαγωγικὸν καὶ ἔξαγωγικὸν ἐμπόριον τῆς Νήσου. Λιμένα δημοσίας ἀπαιτοῦμεν λειτουργήσιμον. Μεγάλος λιμὴν διὰ τὴν Λάρνακα δὲν ἔπιζητεῖται μὲν ἀνταγωνιστικὸν πνεῦμα ἔναντι οὐδεμιᾶς ἄλλης πόλεως, ἀλλὰ διότι πιστεύεται ὅτι ἐν τοιούτοις ἔργον θὰ εἶναι πλέον συνεπές πρὸς τὸ πνεῦμα μιᾶς Ισορροπημένης κοινωνικῆς ἀναπτύξεως κατὰ περιοχήν. "Οταν ἡ Κυθέοντησις δαπανᾷ ποσὸν πέραν τῶν 2 ἑκατομμυρίων λιρῶν δι' ἔνα κρηπίδωμα 326 μέτρων, ἵκανὸν νὰ ἔξυπηρετῇση δύο πλοῖα τῶν 12.000 τόνων, ὅπως ἀνέφερα, ἡ τρία τῶν 4.000 τόνων, αὐτὸν εἶναι ἔνα πανάκριβον λιμάνι.

Δι'ατι νὰ μὴ δαπανήσῃ ἀκόμη £500.000 καὶ νὰ διπλασιάσῃ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ δλου ἔργου;

"Οταν προγραμματίζεται ἔνα ἔργον πρέπει νὰ μελετᾶται τὶ θὰ προσφέρῃ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς κατασκευῆς του, ἀφοῦ ληφθῇ ὑπ' ὅψιν καὶ ὁ χρόνος ὁ ὅποιος μεσολαβεῖ μέχρι ἀποπερατώσεώς του.

Διὰ τοῦτο, φρονοῦμεν ὅτι πρόέπει νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῆς παρουσίας τῆς ἀναδόχου Τεχνικῆς Ἐταιρείας διὰ τὴν δημιουργίαν ἐνὸς δευτέρου κρηπιδοτοίχου, ἔναντι τοῦ σήμερον κατασκευαζομένου (ὅς ἀλλωστε προθλέπεται ὑπὸ τῆς ὑπαρχούσης μελέτης), πρὸς διπλασιασμὸν τῶν δυνατοτήτων τοῦ λιμένος. "Ἐάν ἡ ἐπέκτασις ἀφεθῇ ὀργότερον (μὲν δικαιολογίαν τὴν μὴ εύσταθούσαν, ἐφ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τὸ ἐπιβάλλουν), ὀπωσδήποτε θὰ στοιχίσῃ πλέον τῆς ζημίας ἐκ τῆς συμφορήσεως, πολλαπλασίως δι' αὐτὴν ταύτην τὴν κατασκευῆν του.

Τότε θὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν προορισμὸν του καὶ θὰ ἐπαληθεύσῃ ἡ δήλωσις τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων, γενομένη εἰς Λάρνακα τὴν 16.10.1970, ὅτι «τὸ σημαντικὸν τοῦτο ἔργον ὑποδομῆς, τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ ἔκ-

φρασιν τῆς συγκοινωνιακῆς καὶ εἰδικώτερον τῆς λιμενικῆς πολιτικῆς τῆς Κυθερώντος, δύναται νὰ συμβάλῃ μεγάλως εἰς τὴν ἐμπορικὴν καὶ τουριστικὴν ἀνάπτυξιν τῆς πόλεως καὶ ἐπαρχίας Λάρνακος καὶ κατ' ἐπέκτασιν νὰ ἀποθῇ παράγων οἰκονομικῆς προσδόου δι' δλόκληρον τὴν νῆσον».

Ἡ συμπλήρωσις ὑπὸ τῆς ἑταῖρείας ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ τοῦ ἔργου τούτου θὰ γίνη, δπῶς τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργείον μᾶς διεθεβαίωσεν, περὶ τὰ μέσα τοῦ 1972. Περαιτέρω τὸ Ὅπουργείον Συγκοινωνῶν καὶ Ἔργων μᾶς ἐδήλωσεν ὅτι ὁ ἐξοπλισμὸς τοῦ λιμένος μελετᾶται ὑπὸ τῶν ἐμπειρογνωμόνων οἵτινες μετεκλήθησαν διὰ νὰ μελετήσουν τὴν λειτουργίαν, δργάνωσιν καὶ διοίκησιν τῶν λιμένων, ἐν δψει τῆς καθιδρύσεως Ἀρχῆς Λιμένων.

Αὐτὸ δῆμος οὐδόλως εἶναι ίκανοποιητικόν. Ἐφ' ὅσον εἰς διάστημα 8 μηνῶν συμπληροῦται δ λιμὴν θεωροῦμεν δτι εἶναι καθυστέρησις μεγάλη καὶ ζημία διὰ τὴν Κυθέρην σταν δὲν ἐλήφθη πρόνοια διὰ σωρείαν συναφῶν ἔργων.

Πότε θὰ ἀνεγερθοῦν αἱ ἀποθῆκαι; Ἐξοπλισμὸς δὲν ὑπάρχει. Πέραν τοῦ αἰτήματος ἐπεκτάσεως τίθεται σήμερον καὶ θέμα καθυστέρησις συναφῶν ἔργων, ὡς τὰ ἀνωτέρω, ὡς ἐπίσης κατασκευῆς κυρίου δρόμου προσπελάσεως καὶ ἄλλων ἐγκαταστάσεων.

Διὰ νὰ γίνη παραγωγικὸν τὸ ἔργον καὶ ἡ δαπάνη νὰ ἀνταποκριθῇ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς, παρὰ τὴν ἐπιμονὴν τέως Ὅπουργοῦ πρὸς μείωσιν τῆς δαπάνης πέραν τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ λιμένος, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ κατασκευὴ τῆς νέας διδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος.

Τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον τὸν Ἰούνιον 1970 ἀπεφάσισεν δπῶς ἀπαλλοτριώθη ἡ ἀναγκαιούσα διὰ τὸν δρόμον ιδιωτικὴ ιδιοκτησία θάσει λύσεως προθεπούσης τὴν διέλευσιν τῆς δόδου εἰς ἀπόστασιν πέραν τοῦ ἐνός μιλίου ἐκ τῆς Ἀθηναίου. Ἡ νέα δόδική ἀρτηρία ἐκτός τῆς συντομεύσεως τῆς ἀποστάσεως Λευκωσίας—Λάρνακος θὰ διευκολύνῃ τὴν αὔξησιν τῶν ταχυτήτων μὲ συνέπειαν χαμηλότερα κόμιστρα καὶ διάλογον οἰκονομίαν. Θὰ προσφέρῃ ἀσφάλειαν δεδομένου δτι κυκλοφοροῦν πλείστα θυτιόφρα καὶ ἄλλα φορτηγά. Θὰ ἐνισχύσῃ τὸν έσωτερικὸν τουρισμὸν καὶ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν τουριστικῶν ἐγκαταστάσεων αἱ δποῖαι ἥρχισαν νὰ δημιουργοῦνται. Θὰ προσφέρῃ τόνωσιν πρὸς τὴν ἐνδοχώραν καὶ θὰ καταστήσῃ τὴν Λάρνακα ἐπίνειον τῆς Λευκωσίας.

Ἡ λειτουργία τῶν Διλύλιστηρίων εἶναι: ἔνα πρόσθετον καὶ σοθαρὸν ἐπιχείρημα διότι θὰ παρατηρηθῇ μεγάλη αὔξησις τῆς βαρείας κυκλοφορίας. Ἡ προοπτικὴ δὲ αὔξησεως κατ' ἔτος θὰ εἶναι μεγάλη, ἐντὸς δὲ πενταετίας θὰ διπλασιασθῇ ἀπὸ δτι εἶναι σήμερα.

Ο Ὅπουργὸς Συγκοινωνῶν καὶ Ἔργων τὴν 18ην Σεπτεμβρίου 1970, δηλαδὴ πρὸ 14 μηνῶν, εἰς σχετικὴν Ἐρώτησίν μου πότε θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐργασία διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς νέας δόδου ἀπήντησεν, δτι «ἡ κατασκευὴ νέας δόδου μεταξὺ Λευκωσίας καὶ Λάρνακος μέσω Ἀθηναίου θὰ ἔξετασθῇ ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ 1971». Ο Προϋπολογισμὸς ἐψηφίσθη καὶ ἐσημειώθη διὰ σταυροῦ ποσὸν £ 50.000. Τὸ ποσὸν δὲν ἐζητήθη νὰ ἀποδεσμευθῇ. Δὲν ἔξωδεύθη οὔτε ἔνα μίλ. Διότι τὰ σχέδια τοῦ δρόμου δὲν ὑπάρχουν. Διότι αἱ ἀπαλλοτριώσεις δὲν ἔγιναν παρὰ μόνον ὑπῆρχεν ἔγκρισις τοῦ Ὅπουργικοῦ Συμβουλίου. Ὕπῆρχε κονδύλιον. Καὶ πέραν τούτου δὲ ίδιος δκ. Ὅπουργὸς μᾶς διεθεβαίωσεν δτι τὸν Μάρτιον τοῦ 1971, ἐπειτα τὸν Μάϊον—δευτέρα διαθεβαίωσις— θὰ ἥρχισεν ἡ χάραξις τοῦ δρόμου.

Αὐτὸ σημαίνει ἀδικαιολόγητον καθυστέρησιν ἡ δποῖα θὰ ἐπηρεάσῃ τὴν λειτουργίαν τοῦ λιμένος καὶ θὰ ἀναστείλῃ τὴν προσφοράν ὀφελιμότητος τῶν ἔργων ὑποδομῆς εἰς τὴν ἀνάπτυξιν περιοχῆς ποὺ ἐλήφθη ἀπόφασις κυρίως διὰ τὴν τόνωσιν τῆς. Δυστυχῶς προθλέπω καὶ ἐφέτος νὰ ἀντικρύσωμεν τὴν ίδιαν, ὡς πέρυσι, κατάστασιν. Πρόθλεψις εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν θὰ γίνῃ ὡς ἔξῆς: «Ἀνάπτυξις δικτύου, Ὁδικαὶ ἀρτηρίαι, δδὸς Λάρνακος—Λευκωσίας

£ 50.000», σημειούμενον καὶ πάλιν διὰ σταυροῦ. Δὲν εἶναι ὁρθὴ αὐτὴ ἡ τακτικὴ ἔναντι τῶν Λαρνακέων καὶ τῶν Βουλευτῶν των διὰ τρίτον κατὰ συνέχειαν ἔτος.

‘Υπὸ αὐτὰς τὰς συνθήκας ἐρωτῶ, κύριε Πρόεδρε καὶ κύριοι συνάδελφοι: Μὲ ποῖον τρόπον πρέπει νὰ διαμαρτυρηθῶμεν διὰ τὴν ὀδικαιολόγητον αὐτὴν καθυστέρησιν;

Κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1971, τὴν 26ην Φεβρουαρίου, εἶπον, μεταξὺ ἄλλων, τὰ ἔξῆς:

«Μπορεῖ θέσαια νὰ λεχθῇ ὅτι τὸ Προϋπολογιζόμενον ἔλλειμμα δὲν θὰ πραγματοποιηθῇ διότι κατὰ τὴν ἑκτέλεσιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ δὲν πρόκειται νὰ προκύψῃ ἐν τοιούτον ἔλλειμμα, διότι αἱ δαπάναι ἀναπτύξεως δὲν θὰ πραγματοποιηθοῦν ως προϋπελογίσθησαν. Ἀλλά, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, διατὶ αἱ δαπάναι ἀναπτύξεως ἐνσυνειδήτως διογκώνονται εἰς τὸν Προϋπολογισμόν; Τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ παραπλάνησιν ἀλλὰ καὶ εἰς λαϊκήν ἀπογοήτευσιν δύναται νὰ ὀδηγήσῃ ἐφ’ ὅσον τὰ ἔργα τὰ ὅποια προγραμματίζονται ἐντὸς τοῦ ἔτους δὲν πρόκειται νὰ πραγματοποιηθοῦν». Τοιούτον ἔργον εἶναι καὶ ἡ νέα ὀδικὴ ἀρτηρία Λευκωσίας—Λάρνακος.

Τὰ δύο αὐτὰ ἔργα ὑποδομῆς τῆς Λάρνακος ἀποτελοῦν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἀνάπτυξίν της. ‘Ο λιμὴν ἀπεφασίσθη νὰ κατασκευασθῇ διότι τὰ οἰκονομικά, καὶ ἴδιατέρως τὰ κοινωνικά κριτήρια, καὶ τονίζω τὰ κοινωνικά κριτήρια, ως καὶ τὰ κοινωνικά διφέλη τοῦ ἔργου διὰ τὴν Κυπρακήν Οἰκονομίαν ἥσαν περισσότερα ἀπὸ τὰς οἰκονομικὰς καὶ κοινωνικὰς ζημίας ἐκ τῆς μῆ δημιουργίας.

Δὲν δυνάμεθα νὰ λησμονῶμεν ὅτι ὑπάρχουν καὶ κοινωνικὰ κόστα καὶ ὀφέλη τὰ ὅποια εἶναι ἀποδεκτὰ ἐκ μέρους τῆς Οἰκονομικῆς. Ἐπιστήμης καὶ τὰ ὅποια δυυστυχῶδες δὲν εἶναι πάντοτε ἐπιδεκτικά ἐπιμετρήσεως. Τὴν ἐπιμέτρησιν ἡδυνήθη νὰ κάμη ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας εἰς τὸν ὅποιον δὲ Λαός τῆς πόλεως καὶ ἐπαρχίας Λάρνακος ὀφείλει πολλά. Τὰ ἔργα αὐτὰ ἀποτελοῦν τὴν αὐγὴν τῆς εὐημερίας του. Τὴν σκοτίζουν δύμας αἱ ἀδικαιολόγητοι καθυστερήσεις τῶν λεγομένων ἀρμοδίων. Οἱ Λαρνακεῖς δύμας ποὺ ἀνέμεναν ἐπὶ μακρὸν διάστημα τὰ ἔργα ποὺ δὲν συμπληροῦνται, προειδοποιοῦμεν ὅτι θὰ ἀντιδράσουν καὶ ἡ ἀντιδρασίς θὰ ἐπηρεάσῃ αἰσθητῶς. ‘Ἐλπίζω ἡ συζήτησις αὐτὴ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἀποτελέσῃ προειδοποίησιν πρὸς τοὺς ἀρμοδίους δι’ ἐπίσπευσιν τῶν ἥδη ἀποφασισθέντων ἔργων καὶ λογικὴν ἐπέκτασιν τῶν ὑπὸ ἑκτέλεσιν.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

‘Ο. κ. Ποσκώπης.

ΣΤ. ΠΟΣΚΩΤΗΣ :

‘Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Κακῶς ἐτέθη τὸ θέμα ως ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος. Εἰς τὴν ούσιαν πρόκειται ἀπλῶς περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἐσωτερικοῦ κρηπιδώματος προσεγγίσεως πλοίων. ‘Εσχεδιάσθη δὲ λιμὴν Λάρνακος μὲν ἐξωτερικάς δαπανηράς κατασκεύας, δαπάνης ὑψους $1\frac{1}{2}$ ἑκατομμυρίων λιρῶν, καὶ τώρα εἰς τὸν περιφραγμένον θαλάσσιον χῶρον του ἀντιοικονομικῶς κατασκεύαζεται μικρὸν κρηπίδωμα 326 μέτρων ἀρκετὸν διὰ τὴν ἔξυπρετήσιν δύο μόνον πλοίων. Μὲ ἐλαχίστην περαιτέρω δαπάνην, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν δαπάνην διὰ τὸ δόλον ἔργον, δύναται νὰ συμπληρωθῇ εἰς μικρὸς μὲν ἀλλὰ πλήρης λιμὴν λειτουργήσιμος καὶ βιώσιμος καὶ ίκανὸς νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν ἀποστολήν του.

Συγκεκριμένως κατά τὴν ὑπεύθυνον γνώμην εἰδικῶν καὶ συμφώνων ὑπάρχοντος προσχεδίου ἐκπονηθέντος ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ Οἶκου, δὲ ὅποιος ἔξεπόνησε καὶ ἐπιβλέπει τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, μὲν μίαν περαιτέρω αὐξῆσιν τῆς γενικῆς δαπάνης κατὰ 25% ἐπιτυγχάνομεν αὐξῆσιν τῶν δυνατοτήτων ἔξυπηρετήσεως πλοίων κατὰ 300%. Μὲ πρόσθετον δαπάνην 700 περίπου χιλιάδων λιρῶν δύναται νὰ αὐξήθῃ τὸ μῆκος τοῦ κατασκευαζομένου κρηπιδώματος εἰς 800—900 μέτρα μὲν ἀποτελέσμα τὴν ἔξυπηρέτησιν πολὺ μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ πλοίων.

Εἰλικρινῶς πιστεύω ὅτι, ἀκόμη καὶ ἐὰν οἰοσδήποτε καλῇ τῇ πίστει κατὰ τὸ στάδιον τῆς μελέτης καὶ τοῦ προγραμματισμοῦ τοῦ ἔργου εἶχε ταχθῆ ἐναντίον τῆς κατασκευῆς του, ἔχει σήμερον καθῆκον καὶ ὑποχρέωσιν, ἀντικρύζων τὸ θέμα μὲν μόνον κριτήριον τὴν ὑφισταμένην πραγματικότητα καὶ τὸ συμφέρον τοῦ τόπου, νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἀμεσον συμπλήρωσιν του. Διότι εἶναι δὲ μόνος τρόπος διὰ νὰ ἔξασφαλισθῇ ἡ ὁμαλὴ λειτουργία του καὶ νὰ γίνη γόνιμος καὶ ἀποδοτική ἡ μεγάλη Κυθερητική ἐπένδυσις εἰς τὸν λιμένα Λάρνακος.

Μᾶς ἀνησυχεῖ τὸ γεγονός ὅτι τὰ ἀρμόδια Ὕπουργεῖα ἀντιμετωπίζουν τὸ θέμα μέσα στενά καὶ στεῖρα ὑπηρεσιακά πλαίσια ρουτίνας καὶ, δυστυχῶς, κακῶς νοούμενης οἰκονομίας. Καὶ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν μία, κατὰ τὴν γνώμην μας, κακῶς νοούμενη οἰκονομία, γίνεται ἀσφυκτική τροχοπέδη καὶ στερεῖ ἐν ἔργον τῶν προϋποθέσεων καὶ δυνατοτήτων του Ικανοποιητικῆς λειτουργίας καὶ ἀποδόσεως καὶ τὸ καταδικάζει ἐκ γενετῆς εἰς μαρασμόν.

Μία τοιαύτη πολιτική ἀποβλέπουσα εἰς οἰκονομίαν ἐπιτυγχάνει ἐκ διαιμέτρου ἀντίθετα ἀποτελέσματα. Ἀδράνειαν καὶ μὴ ἀπόδοσιν μιᾶς μεγάλης Κυθερητικῆς ἐπενδύσεως, μελλοντικῶς δέ, πρὸς θεραπείαν μιᾶς, ἐκ τῆς δῆθεν οἰκονομίας τῆς σήμερον, δημιουργηθομένης ἀνεπιθυμήτου καταστάσεως, ηὔξενας δαπάνας τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Απὸ τοῦ θήματος τούτου καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς σημερινῆς συζητήσεως ἐπαναλαμβάνομεν τὰς ἀπόψεις μας ἐπὶ τοῦ σοθαροῦ τούτου θέματος καὶ ὑπογραμμίζομεν ὅτι, μεταξύ ἀλλών πολλῶν λόγων, συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς τοιαύτης ἐπεκτάσεως καὶ οἱ ἀκόλουθοι λόγοι :

Πρῶτον, ἡ ἀνάγκη νὰ ἀνταποκριθῇ δὲ λιμὴν Λάρνακος εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς μεγάλης ἐνδοχώρας, τὴν δόπιαν λόγω θέσεως θὰ κληθῇ νὰ ἔξυπηρετῇσῃ. Διότι δὲν πρέπει νὰ μωπάζωμεν οὔτε ποτὲ νὰ λησμονῶμεν ὅτι οὗτος, οὐσιαστικῶς, λόγω γεωγραφικῆς θέσεως εἶναι δὲ λιμὴν τῆς Λευκωσίας καὶ τοῦ μεγάλου ἐμπορικοῦ, παραγωγικοῦ καὶ καταναλωτικοῦ περιγύρου τῆς.

Δεύτερον, τὸ γεγονός ὅτι τὸ ἐσαγωγικὸν κυρίως ἐμπόριον ἀλλὰ καὶ ἀρκετὸν μέρος τοῦ ἐσαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς κεντρικῆς Κύπρου θὰ εὕρῃ σὺν τῷ χρόνῳ φυσιολογικήν κατεύθυνσιν διακινήσεώς του καὶ ὑπωδήποτε κατὰ ἔνα σημαντικὸν ποσοστὸν θὰ ἔγκαταλείψῃ τὴν σημερινὴν ἀσύμφορον πορείαν του καὶ θὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν πλέον συμφέρουσαν τοιαύτην διὰ τοῦ λιμένος Λάρνακος πρὸς τεράστιον διέφελος τῆς Κυπριακῆς οἰκονομίας γενικῶς.

Τρίτον, ἡ ἔξασφάλισις διὰ μικρᾶς περαιτέρω δαπάνης τοῦ λειτουργησίμου καὶ θιωσίμου τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ τῆς πραγματικῆς καὶ πλήρους ἀξιοποίησεως τῆς μεγάλης αὐτῆς Κυθερητικῆς ἐπενδύσεως.

Τέταρτον, οἰαδήποτε ἀναβολὴ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου ἀναποφεύκτως θὰ ὑψώσῃ κατακορύφως τὴν δαπάνην κατασκευῆς του. Παράδειγμα πρὸς ἀποφυγὴν ἡ θραδύτης περὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ διϋλιστηρίου ἡ δοπία ἐδιπλασίασε σχεδόν τὴν δαπάνην. Ἀντιθέτως, ἐπωφελούμενοι τῆς, ἐπὶ τόπου παρουσίας τῶν θαρέων μηχανημάτων τῆς ἔργοληπτικῆς ἐταιρείας «Ἀρχιρόδον», δυνάμεθα νὰ ἔξασφαλίσωμεν σήμερον οἰκονομικώτεραν κατασκευὴν τοῦ μικροῦ, ἀλλὰ τόσον οὐσιώδους σημασίας, αὐτοῦ συμπληρωματικοῦ ἔργου. Οὕτως ἔχόντων τῶν πραγμάτων καὶ, λαμβανομένου ὑπὲρ ὅψιν ὡς δεδομένου, μὴ ἀποκλειόμενου οὔτε ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων τῆς Κυθερητικῆς, διὰ εἰς τὸ μέλλον, ίσως μετά τρία ἡ πέντε, ἀδιάφορον, ἔτη, θὰ ληφθῇ ἀναποφεύκτως ἡ ἀπόφασις ἐπεκτάσεως

τῶν κρηπιδωμάτων, ἡ κατασκευὴ τοῦ ἔργου τούτου σήμερον ἀποτελεῖ ἀποφυγὴν μεγάλης σπατάλης καὶ οὐσιαστικὴν οἰκονομίαν.

Πέμπτον, ἐπιτυχῆς καὶ ἀποδοτικὴ λειτουργία τοῦ λιμένος Λάρνακος θὰ ἔχῃ εὐεργετικούς οἰκονομικούς ἀντικτύους ἐπὶ τῆς πόλεως καὶ ἐπαρχίας γενικῶς. Καὶ ἂς μὴ λησμονῶμεν ὅτι δὲν ἔθαρυνεν εἰς μικρὸν θαμμὸν κατὰ τὴν λῆψιν τῆς ἀποφάσεως διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἔργου τούτου καὶ ὁ κοινωνικὸς παράγων. Ἡ ἐπιθυμία τῆς Κυθερήσεως καὶ αὐτῆς τῆς Βουλῆς νὰ θοηθήσῃ εἰς τὴν ἀναζωγόνησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας τῆς δυσπραγούσης περιοχῆς τῆς Λάρνακος ἔπαιξε πολὺ σημαντικὸν ρόλον. Ἐν τούτοις δέον νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐν ἡμιτελές ἔργον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποδώσῃ τὰ ἀναμενόμενα. Τὸ ἔργον δέον νὰ συμπληρωθῇ διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ διαδραμάτισῃ πλήρως τὸν ρόλον του καὶ εἰς τὴν οἰκονομίαν τῆς Λάρνακος καὶ γενικώτερον τῆς Κύπρου. Ἐξ ἄλλου δὲν εἶναι μικρᾶς σημασίας τὸ γεγονός ὅτι πολὺ πέραν τοῦ ἡμίσεος τῆς δλῆς δαπάνης διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος Λάρνακος ἔχει οὐσιαστικῶς ἀντισταθμισθῆ ἐκ τῆς δξίας τῆς ἐπανακτηθείσης ἐκ τῆς θαλάσσης τεραστίας ἐκτάσεως γῆς, ἡτις προχείρως ὑπολογίζεται ὑπὸ εἰδικῶν εἰς 1½ ἑκ. λιρῶν.

Ἄλλα ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος ὑπὸ τὰς ἐπικρατούσας σήμερον συνθήκας εἰς τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον εἶναι καὶ ἡ ἐνίσχυσις τῶν κατασκευαζομένων κρηπιδωμάτων διὰ νὰ δύναται ὁ λιμὴν νὰ δέχεται καὶ νὰ ἔχυπερτῇ πλοῖα ἐργαζόμενα μὲ τὸ σύστημα τῶν ἐμπορευματοκιβωτίων “containers system”. Ἡ συμπλήρωσις τοῦ μήκους τοῦ κρηπιδώματος αὐξάνει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἔχυπερτουμένων πλοίων. Ἡ ἐνίσχυσις τῶν θεμελίων τῶν κρηπιδωμάτων αὐξάνει κατὰ είδος τὰ ἔχυπερτουμένα πλοῖα. Καὶ ἐφ' ὅσον τὸ σύστημα τοῦ διὰ τῶν ἐμπορευματοκιβωτίων διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου συνεχῶς κερδίζει ἔδαφος εἰς τὰς θαλασσίας μεταφοράς, ἡ ἐπικρατήσῃ δὲ διοκληρωτικῶς εἰς τὸ προσεχές μέλλον, ἡ ἀρνησίς τῆς Κυθερήσεως νὰ δεχθῇ τὴν ἐλαχίστην δαπάνην ἥτις ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν κρηπιδωμάτων τοῦ λιμένος Λάρνακος, οὕτως ὥστε διποτεδήποτε νὰ δύναται νὰ μεταβληθῇ εἰς λιμένα δυνάμενον νὰ δέχεται πλοῖα ἐργαζόμενα μὲ τὸ σύστημα τῶν «κοντέινερς» (containers), σημαίνει ὅτι κατασκευαζομένη σήμερον ἔνα λιμένα μὲ δυνατότητας τοῦ χθές καὶ τοῦ προχθές καὶ φιλοδιξοῦμεν νὰ τὸν θέσωμεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ αὔριον. Τὸ μέλλον ἀνήκει εἰς τὰ «κοντέινερς» καὶ εἶναι ἀναχρονισμός νὰ κατασκευάζωμεν σήμερον λιμένα καὶ νὰ τοῦ στεροῦμεν τὴν δυνατότητα νὰ ἐργασθῇ ὑπὸ τὰς δημιουργουμένας νέας συνθήκας τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου. Εἶναι ως νὰ τοῦ προδιαγράφωμεν διλιγόχρονον διάρκειαν ζωῆς. Εἶναι τοῦτο ὑπεύθυνος πολιτική; Εἶναι ως νὰ κατασκευάζωμεν ὅχι ἔνα μικρὸν λιμένα εἰς τὴν Λάρνακα ἀλλά, ἀνεξαρτήτως μεγέθους, ἔνα δευτέρας ἢ καὶ τρίτης κατηγορίας λιμένα ὃσον ἀφορᾷ τὸν συγχρονισμὸν του εἰς μηχανικά μέσα. Οὕτως ἔχοντων τῶν πραγμάτων γίνεται φανερὸν ὅτι μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, μὲ τὰς σημειουμένας ραγδαίας ἔξελιξεις εἰς τὸν τομέα τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου, ὁ λιμὴν Λάρνακος θὰ εύρεθῇ ἐν πολλοῖς εἰς τὸ περιθώριον, ως μὴ δυνάμενος νὰ ἔχυπερτήσῃ ἔνα μεγάλον ἀριθμὸν πλοίων τὰ δόποια ὁρίζωνται μὲ τὸ σύστημα τῶν «κοντέινερς» καὶ ως ἀπρηχαωμένος ὀπότε πλευρᾶς συγχρονισμένων ἐγκαταστάσεων. Ἡ Κυθερήσης ἔχει χρέος νὰ κατασκευάσῃ ἐν βιώσιμον ἔργον καὶ τούτῳ θὰ ἔξασφαλισθῇ ἐδάν τὸ κατασκευαζόμενον κρηπιδώματα ἐνδυναμωθῆ καὶ ἐπεκταθῆ. Αὐτὰ τὰ ὅλιγα διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ λιμένος Λάρνακος.

Άλλα στενῶς συνδεδεμένον μὲ τὸν λιμένα Λάρνακος εἶναι καὶ τὸ θέμα τῆς συνδέσεως του μὲ τὴν ἐνδοχώραν του διὰ τῆς κατασκευῆς τῆς νέας δόδικῆς ἀρτηρίας Λάρνακος—Λευκωσίας. Ἡ Ιστορία τοῦ δρόμου αὐτοῦ εἶναι δυστυχῶς πολὺ παλαιά. Εἶναι Ιστορία ἀποφάσεων, ἀναθολῶν, καθυστερήσεων, παρελκύσεων, κωλισιεργειῶν, Ιστορία μιᾶς ἀδιακόπου διελκυστίνδος μεταξὺ τοῦ ναὶ καὶ τοῦ ὅχι ποὺ ἐκράτησε 4 διλόκληρα ἔτη. Ἐπὶ σειράν ἔτῶν ὑπῆρχε σχετικὸν κονδύλιον ἀναγεγραμμένον εἰς τοὺς Προϋπολογισμούς Ἀναπτύξεως διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς δόδιον Λάρνακος—Λευκωσίας, ἀλλ' οὐδὲν ἐπραγματοποιεῖτο. Καὶ εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1971 ὑπάρχει καὶ πάλιν κονδύλιον £50.000 διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς δόδιον αὐτῆς.

Πρὸ διετίας εἶχε προγραμματισθῆ ἡ ἔναρξις ἐργασιῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου διὰ τὴν 1ην Μαΐου 1969. Δυστυχῶς καὶ πάλιν τὸ θέμα περιεπλάκη καὶ

τὸ ἔργον εύρεθη εἰς τὸν κατάλογον ἐκείνων τῶν ἔργων, τῶν δποίων ἡ πραγματοποίησις ἀνεβλήθη λόγῳ ἐλλείφεως ἔργατικῶν χειρῶν καὶ τῶν ἐκδηλώθεισῶν τότε πληθωριστικῶν τάσεων καὶ πιέσεων. Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1970, εἰς τὴν τελευταίαν πρὸ τοῦ ἀνασχηματισμοῦ συνεδρίασίν του, τὸ ἀπελθόν Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου καὶ καθώρισε τὴν γραμμήν χαράξεως τοῦ νέου δρόμου, παραπέμψαν τὸ δόλον ἔργον διὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου πρὸς τὸ Κτηματολόγιον διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἀπαιτούμενη προεργασία οὕτως ὥστε νὰ εἶναι δυνατή ἡ δημοσίευσις διατάγματος ἀπαλλοτριώσεως τῆς ἀναγκαίας διὰ τὴν κατασκευὴν του γῆς. Ἐπηκολούθησε δυστυχῶς ἀδικαιολόγητος καὶ περιεργος πολύμηνος καθυστέρησις καὶ στασιμότης, διαθήμαστα καὶ παραστάσεις τῶν ἐκπροσώπων τῆς Λάρνακος καὶ κοινῆ συμφωνία ὅτι τὸ θέμα θὰ ἀπεστέλλετο πρὸς τὸ Κτηματολόγιον διὰ τὴν ἐνδεδειγμένην ἐκ μέρους του ἐνέργειαν, ταύτοχρόνως δὲ οἱ τεχνικοὶ τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων "Ἐργων θὰ ἔξεπόνουν τὰ σχέδια οὕτως ὥστε τὸ συντομώτερον δυνατὸν τὰ πάντα νὰ είναι ἔτοιμα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου.

"Ομολογῶ ὅτι αὐτὴν τὴν φορὰν παρεπλανήθην καὶ ἐπίστευσα ὅτι δπωσδήποτε περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους πράγματι θὰ ἐγίνετο ἔναρξις ἔργασιῶν δι᾽ ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου. Δὲν ἔθλεπτα περαιτέρω περιθώρια ἀναθολῆς καὶ παρελκύσεως, διὰ τοῦτο ἡμην αἰσιόδοξος. Πρὸ δεκατέμερου ἐπεοκέφθην τοὺς ἀρμοδίους καὶ ἐπληροφορήθην ὅτι τὸ θέμα δὲν ἀπεστάλη εἰς τὸ Κτηματολόγιον καὶ ὅτι τοῦτο θὰ ἐπανεισαχθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Προγραμματισμοῦ καὶ θὰ τεθῇ καὶ πάλιν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβούλου διότι κατὰ τὴν χάραξιν τοῦ δρόμου καὶ κατὰ τὴν μελέτην τῶν λεπτομερειῶν προέκυψαν νέα στοιχεῖα ὑποχρεώσαντα τοὺς τεχνικοὺς νὰ χαράξουν νέαν γραμμήν ἀπομακρυνθεῖσαν δλίγον τῆς ἐγκριθείσης τὸν Ἰούνιον τοῦ 1970. Δὲν εἶμαι βέβαιος ἐάν ήτο ἀπαραίτητος ἡ νέα περιπλοκή. "Ἐνα μόνον εὔχομαι, νὰ μὴ γίνῃ αἰτία ἡ διαδικασία αὐτὴ νὰ ἀναθληθῇ καὶ νὰ παρελκυσθῇ τὸ ἔργον τοῦτο διὰ πολὺν ἀκόμη καιρού. Οὕτε νὰ γίνῃ τοιαύτη καθυστέρησις ὥστε ἡ σημερινὴ ἀνησυχία τοῦ λαοῦ τῆς Λάρνακος διὰ τὸ θέμα τοῦτο νὰ μετατραπῇ εἰς μαζικάς ἐκδηλώσεις διαμαρτυρίας.

Τὸ ἔργον τοῦτο, ὡς καὶ προηγουμένως ἐτονίσαμεν, εἶναι ἔργον ἀπολύτως συνδεδεμένον μὲ τὴν δμαλήν λειτουργίαν τοῦ λιμένος Λάρνακος. Εἶναι τμῆμα ζωτικὸν τοῦ λιμένος καὶ ἀπαραίτητον συμπλήρωμά του. Ἡ κατασκευὴ δέοντα νὰ συγχρονισθῇ μὲ τὴν κατασκευὴν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ λιμένος. Ἐφ' δοσον δὲ προγραμματίζεται ἡ ἐντὸς τοῦ θέρους τοῦ προσεχοῦς ἔτους συμπλήρωσις τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος, εἶναι ἐπιβεβλημένον νὰ ἐπιδειχθῇ ἡ ἀπαιτούμενη ὑπὸ τῶν περιστάσεων δραστηριοποίησις τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσῶν ὥστε νὰ γίνῃ τὸ συντομώτερον δυνατὸν ἡ ἔναρξις τούλαχιστον ἔργασιῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τοῦ δικοῦ αὐτοῦ ἔργου, εἰ δυνατὸν ἐντὸς τῶν αὐτῶν χρονικῶν πλαισίων.

Οἰαδήποτε, ὑπὸ οἰονδήποτε πρόσχημα, περαιτέρω καθυστέρησις εἶναι ἀπαράδεκτος. Ἐπὶ τέλους ἴστορία τεσσάρων ἑτῶν εἶναι καιρὸς νὰ εὕρῃ τὸ τέλος τῆς. Ἀλλά ἔχει τὸ θέμα τοῦτο μίαν ἄλλην πλευράν, οὐχὶ ἀσήμαντον. Μία ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας δημαρχουμένας κωμοπόλεις τῆς νήσου μας, ἡ Ἀθηαίνου, ἀναμένει τὴν κατασκευὴν τοῦ νέου τούτου δρόμου διὰ νὰ λυθῇ τὸ ὑφιστάμενον σήμερον πρόβλημα τῆς συνδέσεως τῆς μετὰ τῆς κυρίας δόδου Λάρνακος—Λευκωσίας. Ἡ σημερινὴ συνδετικὴ τῆς δόδος μήκους τριῶν μιλιών εὑρίσκεται εἰς ἀθλιεστάτην κατάστασιν, ἡ δὲ μικρὰ γέφυρα ἡ εύρισκομένη ἐπὶ μιᾶς καμπῆς τῆς δόδου αὐτῆς ἀποτελεῖ κατὰ κυριολεξίαν παγίδα θανάτου.

"Ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι ἐπὶ σειράν ἑτῶν ἐπέκειτο καὶ ἐπίκειται ἡ κατασκευὴ τοῦ νέου δρόμου Λάρνακος—Λευκωσίας μέσω Ἀθηαίνου, παρημελήθη καὶ καθυστέρησε καὶ καθυστερεῖ ἡ ἐπιδιόρθωσις τῆς παλαιᾶς αὐτῆς συνδετικῆς δόδου διότι, πράγματι, κατασκευαζομένου τοῦ νέου δρόμου ἡ δόδος αὐτῇ ἀχρηστεύεται προσφέροντος τούτου σχεδὸν ἄμεσον σύνδεσιν μὲ τὴν ὑπεραστικήν δόδον.

Εἶναι δμως καιρὸς νὰ παύσῃ αὐτὴ ἡ πολύχρονος καθυστέρησις. Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ 1971 ὑπάρχει κονδύλιον £50.000 διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς δόδου Λάρνακος—Λευκωσίας. Ἐάν δι᾽ οἰονδήποτε λόγον θὰ ὑπάρξῃ οἰαδήποτε δικαιολογημένη δλιγόμηνος διαδικαστικὴ καθυστέρησις διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ δόλου ἔργου εἰσηγούμεθα ὅπως, συμφώνως πάντοτε καὶ ἐντὸς

τῶν πλαισίων τῶν γενικῶν σχεδίων δλοκλήρου τοῦ ἔργου, συμπληρωθῆ ἐφέτος τὸ τμῆμα ἕκεīνο τῆς νέας ὁδοῦ τὸ δόποιον θά ἔξυπηρετήσῃ τὴν Ἀθηναίου προσφέρον ἀμεσον σύνδεσιν πρὸς τὴν κυρίαν δόδικην ἀρτηρίαν Λάρνακος—Λευκωσίας. 'Υπάρχει δξύτατον τὸ πρόθλημα, ὑπάρχουν τὰ χρήματα, ἀπαιτεῖται δλίγη κατανόησις, ή λῆψις σχετικῆς ἀποφάσεως καὶ ή ἀμεσος πραγματοποίησίς της.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Υπάρχουν ἄλλοι ἐπιθυμοῦντες νὰ διμιλήσουν ἐπὶ τοῦ θέματος ;

Τότε ή συζήτησις τοῦ θέματος περατοῦται.

'Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ :

Εἰσηγοῦμαι δπως τὸ θέμα παραμείνη ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Ἐν τάξει. Δι' αὐτὸ ηρώτησα ἔὰν ὑπάρχουν ἐπιθυμοῦντες νὰ διμιλήσουν καὶ οὐχὶ ἔτοιμοι νὰ διμιλήσουν.

'Ἐν πάσῃ περιπτώσει παρακαλῶ τοὺς σκοπεύοντας νὰ διμιλήσουν ἐπὶ τοῦ θέματος δπως εἰναι ἔτοιμοι κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν δόποτε, ώς ἐλπίζεται, θὰ δλοκληρωθῆ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

Προτοῦ συμπληρωθῆ ἡ σημερινὴ ἡμερησία διάταξις, ἐπιθυμῶ νὰ ἀναφέρω πρὸς τὸ Σῶμα δτι, ώς θὰ ἐνθυμῆσθε, παρεπέμφθη εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν πρὸς μελέτην τὸ θέμα «Ο ρόλος, ή διαδικασία καὶ αἱ ἔξουσιαι τῶν Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ ἄλλα παρεμφερῆ πρὸς τὸ θέμα τοῦτο θέματα».

'Η Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν συνελθοῦσα δμοφώνως ἀπεφάσισεν δτι τὸ θέμα τοῦτο ώς καὶ τὰ ἄλλα σχετικὰ πρὸς αὐτὸ ἔγερθέντα θέματα ἐμπίπτουν ἐντὸς τῶν γενικωτέρων πλαισίων τοῦ καταρτισμοῦ Κανονισμῶν λειτουργίας τῆς Βουλῆς, πρᾶγμα τὸ δόποιον, κατὰ τὴν ἀποψιν τῶν Μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν περιλαμβάνεται εἰς τοὺς τεθέντας πρὸς αὐτὴν δρους ἐντολῆς διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος τούτου.

'Απηγύθυναν ώς ἔκ τούτου ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τῆς δποίας παρακαλοῦν δπως οἱ δροὶ ἐντολῆς τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν, τῇ συγκαταθέσει τοῦ Σῶματος, ἐπεκταθοῦν εἰς τρόπον ώστε νὰ εἰναι δυνατή ἡ ἔκ μέρους τῆς Εἰδικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβολὴ προτάσεως πρὸς τὸ Σῶμα διὰ τὴν σύνταξιν γενικῶν Κοινοβουλευτικῶν Κανονισμῶν.

Καὶ ἔὰν δὲν ὑπάρχῃ οἰαδήποτε ἔνστασις ἀς θεωρηθῆ δτι ἐγένετο ή τοιαύτη αιτουμένη ἐπέκτασις τῶν δρων ἐντολῆς τῆς Ἐπιτροπῆς ἵνα αὕτη δυνηθῆ νὰ φέρη εἰς πέρας τὸ δινατεθέν εἰς αὐτὴν ἔργον.

'Ἐπιθυμῶ νὰ προσθέσω ὑπόδειξιν γενομένην ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς δτι ἐλευθέρα μὲν εἰναι ή Βουλὴ νὰ ψηφίσῃ Κανονισμοὺς διέποντας τὰ τῆς λειτουργίας τῆς Βουλῆς καὶ τὰς σχέσεις τῶν Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν πρὸς τὰ Μέλη ή πρὸς τὰς Ὑπηρεσίας τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ ή κάλυψις διὰ τοιούτων Κανονισμῶν οἰωνδήποτε σχέσεων τῶν Μελῶν τῆς Βουλῆς πρὸς ἀλλούς πολίτας πιθανῶν νὰ χρειάζεται τὴν ψήφισιν εἰδικοῦ δυνητικοῦ Νόμου. Καὶ εἶμαι θέσιας δτι τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, ή δποία μελετᾶ τὸ θέμα, θὰ ἔχουν τὴν παρατήρησιν αὐτὴν ὑπ' ὄψιν τῶν.

'Η ἐπομένη συνεδρία τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην καὶ ὥραν 3ην ἀπογευματινήν, ἀντὶ τῆς 4ης ἀπογευματινῆς ὥρας ώς ἐγένετο μέχρι σήμερον.

'Η ἡμερησία διάταξις ἔχει ώς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική Έργασία :

- (1) 'Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) 'Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Εἰδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) 'Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) 'Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) 'Ο περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ : «Ἡ ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ ἡ καθυστέρησις κατασκευῆς τῆς ὁδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος». (Συνέχισις τῆς συζητήσεως). (Θέμα ἔγγραφέν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῶν ἔργασιών τῆς παρούσης συνεδρίας τῆς Βουλῆς.

(“Ωρα λήξεως 5.30 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης
Ζαμπᾶς Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας
Κληρίδης Ξάνθος
Κόσιης Νίκος
Κουρτελλάρης Χρήστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαλλιώτης Γεώργιος
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχατζλίδης Αἰμιλίος
Μιχατζλίδης Χαμπῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας
Ξενόπουλος Ξενῆς
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Τάσος

Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ποσκώτης Σταύρος
Ποταμίτης Γιάγκος
Σαββίδης Γεώργιος
Σαββίδης Μιχαλάκης
Σαμψών Νίκος
Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Φάντης Ἀνδρέας
Φράγκος Αἰμιλίος
Χατζηπαρακλέους Ἡρακλῆς
Χατζηϊωάνου Ἀνδρέας
Χατζηκακοῦ Κώστας
Χριστοδούλιδης Κώστας
Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις (Τὸ θέμα τῆς παροχῆς στεγάσεως καὶ ὄλλων προϋποθέσεων διατίθωσεως πρὸς τὰ ἀνίστατα παιδιά—Ἡ ἔλλειψις διευκολύνσεων διὰ τὰς λατικὰς μάζας εἰς τὴν παραλίαν τῆς Ἀμμοχώστου).
- (2) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου ('Αρ. 12) τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (3) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου ('Αρ. 13) τοῦ 1971, αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἀγορεύσεις Βουλευτῶν (Σ.Τ. Ποσκώτης—Γ. Μαλλιώτης—Α. Ζιαρτίδης) καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (4) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 16) τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (5) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
- (6) Συνέχισις τῆς συζητήσεως (Χρ. Χριστοφίδης—Σ.Τ. Ποσκώτης) ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἡ ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ ἡ καθυστέρησις κατασκευῆς τῆς ὁδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος».
- (7) 'Ανάθεσις εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν τοῦ ἔργου τῆς συντάξεως Κανονισμῶν τῆς Βουλῆς.

Τιμὴ 50 Μίλων

«Eles γεγονές θα δει, πως μετά την αίσια είση στην γη της Κύπρου ή

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 11ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα έναρξεως 3.05 μ.μ.)

(Ap. 8)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

(Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ)

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης συνεδρίας τῆς Βουλῆς.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Έχομεν απαρτίαν, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ χωρήσουν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ·

*Ερώτησις ύπο δημερομηνίαν 27ην Αύγουστου 1971, ύποθελητήσα ύπο του έντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ανδρέα Νεοκλέους, και ληφθεῖσα την 27ην Αύγουστου 1971.

«Η έδος Κάτω Μύλου—Ποταμιτίσσης—Δυμών—Κυπερούντας, παρά τό γεγονός
ότι είναι μία περιφερειακή άρτηρια μὲ συχνοτάτην τροχαίαν κίνησιν καὶ τουρι-
στικήν σημασίαν, εύρισκεται σήμερον εἰς άθλιεστάτην κατάστασιν καὶ ἀποτελεῖ
ἀναστατικόν παράγοντα ἀναπτύξεως μιᾶς μεγάλης περιοχῆς τῆς Πιτσιλιᾶς
λεμεσοῦ.

Ἐν δψει τῶν ἀνωτέρω ἐπιθυμῶ νά ἔρωτήσω τὸν ἄρμοδιον "Υπουργὸν ἐάν προτίθεται νά εισηγηθῆ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν θελτιώσεως καὶ ἀσφαλτοστρώσεως τῆς ἐν λόγῳ δόδου ἐντὸς τοῦ 1972, καὶ ἐάν ὅχι διατέλεσθαι" ;

‘Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 3ην Νοεμβρίου 1971, τοῦ ‘Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 27ην Αύγουστου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Διὰ τὴν διεύρυνσιν καὶ ἀσφαλτόστρωσιν τῆς δόδοι Κυπερούντας—Δυμῶν—Ποταμίτισσης—Κάτω Μύλου, μήκους 7 μιλίων, ἀπαιτεῖται δαπάνη ἔκ £ 52.000.

2. Τὸ ‘Υπουργεῖον Εσωτερικῶν θὰ μελετήσῃ τὴν δυνατότητα ἀσφαλτόστρωσις τῆς της ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Τρίτου Πενταετοῦ Προγράμματος ‘Αναπτύξεως».

‘Ερώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 27ην Αύγουστου 1971, ύποθληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζέκια Παπαϊωάννου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 27ην Αύγουστου 1971.

«Τὰ χωριά Τρεῖς Ἐληῆς—Καμινάρια εἶναι ἀπὸ τὰ πλέον ἀπομεμακρυσμένα ἐκ τῆς πόλεως Λεμεσοῦ καὶ ἔξ οἰασδήποτε ἀλλης πόλεως τῆς Κύπρου. Οἱ κάτοικοι τῶν ἐν λόγῳ χωρίων, πολλοὶ τῶν δποίων εἶναι ἐργάται, ἀναγκάζονται νὰ ταξιδεύουν καθημερινῶς ἐπὶ 5 περίπου ὥρας μὲ λεωφορεῖα ἀπὸ τὰ χωριά των πρὸς τὴν πόλιν καὶ ἀντιστρόφως.

‘Επειδὴ, ὡς ἔκ τούτου, οἱ κάτοικοι ὑφίστανται καθημερινῶς μεγάλας ταλαιπωρίας, ἑρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν ‘Αντιπροσώπων πότε σχεδιάζεται ἡ ἀσφαλτόστρωσις τοῦ δρόμου πρὸς τὰ ἐν λόγῳ χωριά, ὅστε νὰ μετριασθῇ κάπως ἡ ταλαιπωρία τῶν κατοίκων».

‘Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 3ην Νοεμβρίου 1971, τοῦ ‘Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 27ην Αύγουστου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζέκια Παπαϊωάννου.

«(α) Τὸ χωρίον Καμινάρια συνδέεται μετὰ τῆς δόδοι Κάτω Πλατρῶν—Φοινίου—Παλαιούμπου—Ἀγίου Δημητρίου—Λεμύθου—Προδρόμου διὰ χωματίνης δόδου μήκους 5½ μιλίων διὰ τὴν διεύρυνσιν καὶ ἀσφαλτόστρωσιν τῆς δποίας ἀπαιτεῖται δαπάνη ἔκ £ 45.000. Ἡ κατάστασις τῆς δόδοι ταύτης θεωρεῖται καλὴ δεδομένου διὰ πρόκειται περὶ χωματοδρόμου.

(β) Τὸ χωρίον Τρεῖς Ἐληῆς ἐνοῦται μετὰ τῆς δόδοι Λεμύθου—Καμιναρίων διὰ χωματίνης δόδου μήκους 2 μιλίων περίπου. Διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν αὐτῆς ἀπαιτεῖται δαπάνη ὄψους £ 13.000.

‘Αμφότεραι αἱ δοῖ προετάθησαν δι’ ἀσφαλτόστρωσιν ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Γ’ Πενταετοῦ Προγράμματος ‘Αναπτύξεως. Ο χρόνος ἐκτελέσεως τῶν ἔργων θὰ ἔχαρτηθῇ ἔκ τοῦ θαθμοῦ προτεραιότητος τὸν δποίον ταῦτα κέκτηνται συγκρινόμενα πρὸς ἄλλα συναφῆ ἔργα ἀναπτύξεως».

‘Ερώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 20ην Σεπτεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 20ην Σεπτεμβρίου 1971.

«Κατὰ τὴν μετακίνησιν τοῦ χωρίου Κορφῆ Λεμεσοῦ ἀνηγέρθησαν καὶ παρεχωρήθησαν κατοικίες εἰς δλας τὰς οἰκογενείας τοῦ χωρίου πλὴν τριῶν, ἦτοι τῶν οἰκογενειῶν τοῦ Χριστοφόρου Κώστα Πόαλου, τοῦ Χριστοδούλου Εδαγγέλου καὶ τοῦ Κώστα Γεωργίου.

· Εἰς τοὺς δύο πρώτους δὲν παρεχωρήθησαν κατοικίαι μὲ τὴν δικαιολογίαν διὰ τὸ δὲν ἔχει κατοικία τοῦ χωρίου κατὰ τὸν δεδομένον χρόνον τῆς κατολισθήσεως τοῦ παλαιοῦ χωρίου. Εἰς δὲ τὸν τελευταῖον ὡς ἀντιλαμβάνομαι λόγῳ τοῦ ἐπαγγέλματός του ὡς δημοδιδασκάλου.

Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω ἔρωτῶν τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν ἵνα μὲ πληροφορήσῃ κατὰ πόσον προτίθεται νὰ ἐπανεξετάσῃ τὸ θέμα τῆς παραχωρήσεως κατοικίας καὶ εἰς τὰς πτωχάς ταύτας οἰκογενείας, αἵρων τοιουτοτρόπως τὴν δημιουργηθεῖσαν ἀδικίαν καὶ τὴν καταφανῆ ἀνίσον μεταχειρίσιν τῶν πολιτῶν».

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3ην Νοεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 20ὴν Σεπτεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Εἶναι γεγονός ὅτι δὲν παρεχωρήθησαν οἰκίαι εἰς τὸ νέον χωρίον Κορφῆ τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ εἰς τοὺς κ.κ. Χριστόφορον Κώσταν Πόσαλον, Χριστόδουλον Εὐαγγέλου καὶ Κώσταν Γεωργίου, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ περίπτωσίς των δὲν καλύπτεται ὑπὸ τῆς ὑπὸ ἀριθμὸν 8737 Ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἡτις ἀναφέρει ὅτι «(ι) οἱ ἔχοντες κατοικίαν καὶ μόνιμον διαμονὴν ἐν τῷ χωρίῳ δικαιοῦνται εἰς τὴν παροχὴν νέας κατοικίας».

2. Ἡ κατάστασις δι' ἔκάστην περίπτωσιν ἔχει ως ἀκολούθως :

(α) Χριστόφορος Κώστα Πόσαλος :

Οὗτος δὲν συμπεριελήφθη εἰς τοὺς καταλόγους δικαιούχων οἰκοδεσποτῶν τοῦ χωρίου Κορφῆς καθ' ὅτι ἔθεωρήθη ως μόνιμος κάτοικος Μέσα Γειτονιᾶς ὅπου κατέχει ἴδιοκτητὸν οἰκίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ ἀρ. 43, εἰς τὴν ὥποιαν διαμένει μετὰ τῆς οἰκογενείας του ἀπὸ 15ετίας περίπου. Ὁ ρηθεὶς εἶναι κάτοχος μικρᾶς κτηματικῆς περιουσίας εἰς Κορφήν ως καὶ παλαιᾶς οἰκίας τὴν ὥποιαν ἔχρησιμοποιεὶ δσάκις ἐπεσκέπτετο τὸ χωρίον διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς περιουσίας του ἀλλ᾽ ἡ διαμονὴ του εἰς τὸ χωρίον ἦτο ἐντελῶς προσωριṇή καὶ περιοδική μὴ ὑπερβαίνουσα τοὺς τρεῖς μῆνας ἐτησίως.

(β) Χριστόδουλος Εὐαγγέλου :

Οὗτος ἀπεκλείσθη ἐπίσης ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν δικαιούχων οἰκοδεσποτῶν Κορφῆς καθ' ὅτι κατάγεται ἐκ Καπηλειοῦ, ἐνυμφεύθη μετὰ τῆς ἐκ Κορφῆς Χαρούλας Εύσταθίου, ἀπὸ πενταετίας δὲ διαμένει εἰς Αγίαν Βαρβάραν Λευκωσίας, ὅπου ἔργαζεται ως ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς τὸ μεταλλείον «Μαθιάτη».

(γ) Κώστας Γεωργίου :

Οὗτος εἶναι δημοδιάσκαλος καὶ κατάγεται ἐκ Κορφῆς. Εἶναι κάτοχος μικρᾶς κτηματικῆς περιουσίας εἰς τὸ χωρίον ἀλλὰ δὲν διέμενε μονίμως εἰς αὐτὸ σύτε καὶ ἦτο κάτοχος οἰκίας. Ὡς ἐκ τούτου ἡ συμπερίληψί του εἰς τὸν καταλογὸν τῶν δικαιούχων οἰκοδεσποτῶν δὲν ἦτο δυνατή. Ὡς δημοδιάσκαλος εἰς Κορφήν, κατὰ τὴν περίοδον τοῦ 1969–1970, οὗτος διέμενεν εἰς τὴν διδασκαλικὴν κατοικίαν τοῦ χωρίου».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 8ην Ὁκτωβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 9ην Ὁκτωβρίου 1971.

«Δεδομένου ὅτι—

(α) ἔληφθη ἀπὸ τοῦ 1967 ἀπόφασις ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἀνέγερσιν Δημοτικῆς Ἀγορᾶς εἰς "Αγιον Δομέτιον καὶ ὅτι εἶχεν ἔγκριθή δάνειον διὰ ποσὸν £ 48.000 πρὸς τὸ Συμβούλιον Ἀναπτύξεως τοῦ προαστείου πρὸς ἔναρξιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου τούτου"

(β) κατόπιν εἰδικῆς συμφωνίας μεταξὺ Συμβούλιου Βελτιώσεως καὶ ἴδιοκτήτου γῆς ἔχει ἀπαλλοτριωθῆ ἀπὸ ἔτῶν ἐκτασίς ἀκινήτου περιουσίας, διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς Δημοτικῆς Ἀγορᾶς ἐντὸς τακτῆς χρονικῆς περιόδου, ἀλλως ἡ κτημασύνη αὐτὴ θὰ περιήρχετο καὶ πάλιν εἰς χείρας τοῦ ἴδιοκτήτου της, ἔναντι τῆς αὐτῆς τιμῆς, εἰς τὴν ὥποιαν ἀρχικῶς ἤγοράσθη παρ' αὐτοῦ·

(γ) δτι σήμερον ή τοιαύτη ἔκτασις ἀπέκτησε πολλαπλασίαν ἀξίαν τῆς ἀρχικῆς καὶ δτι ὑπάρχει κίνδυνος νὰ περιέλθῃ ὑπὸ τὴν ἴδιοκτησίαν τοῦ πρώην κατόχου τῆς, ὁ δποῖος ἡδη κινεῖται πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν, καθ' δτι προσεγγίζει ἡ λῆξις τῆς ταχθείσης προθεσμίας.

Δύναται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ποῖα μέτρα προτίθεται νὰ λάθῃ ἐπειγόντως ὥστε νὰ ἀρχίσῃ ἔγκαιρως ἡ ἀνέγερσις τῆς νέας Δημοτικῆς Ἀγορᾶς εἰς 'Αγιον Δομέτιον, ὥστε νὰ κατοχυρωθοῦν ἀφ' ἐνὸς τὰ δικαιώματα τοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῆς προαναφερθείσης ἔκτασεως γῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἔχυτηρετθοῦν διὰ τοῦ ἔργου τούτου αἱ ἀνάγκαι ὅχι μόνον τοῦ 'Αγίου Δομέτιον ἀλλὰ καὶ τῆς 'Εγκώμης καὶ τοῦ 'Αγίου Παύλου';

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2αν Νοεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 9ην Ὁκτωβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Ο 'Υπουργὸς 'Εσωτερικῶν ἐπιθυμεῖ νὰ παραπέμψῃ τὸ ἐντιμὸν Μέλος εἰς τὴν ἀπάντησίν του τὴν δοθεῖσαν εἰς τὴν ὑπὸ ἀριθμὸν ΒΑ' 463 ἑρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 24ην Ἰουνίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Μέλους τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων κ. Νίκου Κόση τὴν 24ην Ἰουνίου 1971 ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ θέματος».

'Η ἀνάγνωσις τῶν ἑρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἐντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, Νομοθετικὴ 'Εργασία.

'Ως ἀντιλαμβάνομαι οὐδὲν τῶν ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔγγεγραμμένων θεμάτων εἶναι δυνατόν νὰ συζητηθῇ σήμερον διότι τὰ μὲν πρῶτα τέσσερα θέματα εἶναι ἀδύνατον νὰ ἔξετασθοῦν πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ καὶ τῆς ἐκ μέρους τούτου ἐπεξεργασίας τῶν νέων κειμένων τῶν ἀντιστοίχων νομοθετημάτων, ἐνῶ τὸ πέμπτον θέμα δὲν εἶναι ἐπίσης δυνατόν νὰ συζητηθῇ, διότι ἡ ἀρμόδια Κοινοβουλευτικὴ 'Επιτροπὴ δὲν ἔχει ἀκόμη συμπληρώσει τὴν μελέτην τούτου καὶ τὴν ὑποβολὴν 'Εκθέσεως.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Εγγράφων.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ 'Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον 'Αναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 14) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν 'Επιτροπὴν Οἰκονομικῶν τῆς Βουλῆς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ἐγγραφα ἀποσταλέντα ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν τὴν 5ην Νοεμβρίου 1971 συμφώνως τῷ ἐδαφίῳ (2) τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 ('Αρ. 6 τοῦ 1971) καὶ τῷ ἐδαφίῳ (2) τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον 'Αναπτύξεως) Νόμου τοῦ 1971 ('Αρ. 7) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπονται εἰς τὴν 'Επιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Κεφάλαιον Δ : Τὸ μόνον ἔγγεγραμμένον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο εἶναι «Ἡ ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ ἡ καθυστέρησις τῆς κατασκευῆς τῆς διδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος». (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

‘Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἐζήτησα τὸν λόγον διὰ νὰ διμιλήσω ἐπὶ τοῦ φλέγοντος θέματος τοῦ ὑπὸ κατασκευὴν λιμένος Λάρνακος.

‘Ο ἀγαπητὸς συνάδελφος κ. Ζιαρτίδης ἀρέσκεται πάντοτε νὰ προιογίζῃ τὴν διμιλίαν του μὲ τὴν δήλωσιν δtti θὰ εἶναι σύντομος. Καὶ συνήθως δὲν εἶναι. Ἐγὼ δὲν προτίθεμαι νὰ κάμω μίαν τοιαύτην δήλωσιν, διότι δὲν θὰ εἶμαι καὶ τόσον σύντομος.

Τὸ θέμα εἶναι πολύπικχον, δύναται, δύμως, νὰ συνοψισθῇ ὡς ἔξῆς :

- (α) ‘Ἐπέκτασις τοῦ λιμένος’
- (β) κατάλληλος ἔξοπλισμὸς τούτου’
- (γ) ἔγκαταστάσεις διὰ φορτοεκφορτώσεις ἐμπορευματοκιβωτίων’
- (δ) κτιριακαὶ ἔγκαταστάσεις παραλίας καὶ δρόμος προσπελάσεως’
- (ε) ἀξιοποίησις τῆς παρακτίου ζώνης τῆς δημιουργηθείσης δι’ ἐπιχώσεως συνεπείᾳ τῶν λιμενικῶν ἔργων’
- (ζ) ἀξιοποίησις τῆς ὑπὸ κατασκευὴν μαρίνας.

Κατόπιν τῆς προχθεσινῆς θαλασσοταραχῆς ἐν Λάρνακι ἐπαναφέρεται εἰς τὸ προσκήνιον τὸ θέμα τοῦ ἀσφαλοῦς ἢ μὴ ἔλλιμενισμοῦ τῶν πλοίων καὶ σκαφῶν ἐντὸς τοῦ λιμένος καὶ τῆς μαρίνας. Ἀναπόσταστον μέρος τοῦ ὅλου ἔργου τοῦ λιμένος Λάρνακος δέον ἀπαραίτητως νὰ θεωρήται καὶ ἡ κατασκευὴ τῆς νέας δόδου Λάρνακος—Λευκωσίας μέσω Ἀθησίου.

‘Ομιλῶν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου κατὰ τὴν 26ην Φεβρουαρίου, ἀναφερόμενος εἰς τὸ θέμα τοῦ λιμένος Λάρνακος εἶπον, μεταξὺ ὄλλων :

«Ο λιμὴν οὗτος ἀναμένεται νὰ εἶναι ἔτοιμος μέχρι τοῦ θέρους τοῦ 1972. Παρίσταται δῆθεν ἀνάγκη ὅπως γίνουν ἔγκαιρως δλαι αἱ ἀπαραίτητοι διευθετήσεις διὰ τὸν πλήρη κτιριακὸν καὶ μηχανικὸν ἔξοπλισμὸν (ἀποθηκευτικοὶ χώροι, γερανοί, ρυμουλκόν) οὕτως ὥστε νὰ τεθῇ οὗτος ἐν πλήρει λειτουργίᾳ εὐθὺς ἀμα τῇ ἀποπερατώσει τῆς κατασκευῆς του».

“Οσον ἀφορᾶ τὴν ἀποθήκην γενικοῦ φορτίου δὲν προβλέπεται οἰαδῆποτε καθυστέρησις. Σχετικὴ μικρὰ καθυστέρησις πιθανὸν νὰ σημειωθῇ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ κτιρίου ἐπιβατῶν λόγῳ μὴ ὑπάρξεως προβλέψεως εἰς τὰ ἀρχικὰ σχέδια. Πληροφορούματι δύμως δtti τὸ σχετικὸν προσχέδιον ἡτοιμάσθη ἢδη καὶ ὑπεθλήθη εἰς τοὺς ὀρμοδίους πρὸς ἔγκρισιν, τοῦτο δὲ συνεπάγεται ἐπιπρόσθετον διπάνην πέραν τῶν £120.000. Ἀναφορικῶς πρὸς τὸν δρόμον προσπελάσεως εἶναι γνωστὸν δtti τὸ ἔργον κωλύεται λόγῳ ἀναφυεισῶν δυσκολιῶν εἰς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν μιᾶς οἰκίας, ἔλπιζεται δύμως δtti τὸ θέμα τοῦτο θὰ λυθῇ συντόμως.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιθολία δtti δὸς ρυθμὸς προωθήσεως τῶν θεμάτων (β), (γ) καὶ (δ) δὲν ὑπῆρξεν δ ἀναμενόμενος. Πρέπει δύμως νὰ ἔκτιμήσωμεν τὸ γεγονός δtti ἀπὸ Κυθερνητικῆς πλευρᾶς ὑπῆρχε δέσμευσις ἔναντι τῆς Διεθνοῦς Τραπέζης ἡτις ἔχρηματοδότησε τὰ λιμενικὰ ἔργα ἐν Κύπρῳ, ὅπως ἀναθέσῃ εἰς ἐμπειρο-

γνώμονας τήν μελέτην τοῦ δόλου θέματος τοῦ ἔξοπλισμοῦ καὶ λειτουργίας τῶν λιμένων ἐν Κύπρῳ. Ὡς ἐκ τούτου κάποια καθυστέρησις ἦτο ἀναπόφευκτος. Εἶναι εὐχάριστον, δύμας, τὸ γεγονός ὅτι οἱ ἀναλαβόντες τὴν μελέτην ἐμπειρογνώμονες, ἐντὸς τῶν δρων ἐντολῆς τῶν δποίων ἐμπίπτουν τὰ θέματα (β), (γ), (ζ), συνεπλήρωσαν ἡδη ταύτην ἐμπροθέσμως καὶ ἀπό τίνος οἱ τόμοι τῆς μελέτης αὐτῆς εὑρίσκονται εἰς χεῖρας τῶν ἀρμοδίων οἵτινες, ἔχοντες πλήρη συναίσθησιν τῆς σημασίας τοῦ ἀπολεσθέντος χρόνου, θὰ σπεύσουν ἀναμφισβόλως εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἐνδεδειγμένων ἀποφάσεων μετὰ πάσης σπουδῆς. "Ηδη ἐζητήθησαν προσφοραὶ διὰ τρία ρυμουλκά. Κατὰ τὴν ἴδικήν μου ἐκτίμησιν ἡ κατασκευὴ τοῦ λιμένος δὲν πρόκειται νὰ ἀποπερατωθῇ πλήρως πρὸ τοῦ Σεπτεμβρίου ἥ καὶ Ὁκτωβρίου 1972. Εὔχομαι νὰ διαψευσθῶ ἐκ τῶν πραγμάτων ἀλλὰ ἐάν αἱ προθλέψεις μου ἐπαληθεύσουν μᾶς παρέχεται τούλαχιστον καιρός διὰ νὰ συμπληρωθῇ τὸ ἔργον τοῦ ἀναγκαίου ἔξοπλισμοῦ καὶ ἐγκαταστάσεων τόσον διὰ τὸν λιμένα δοσον καὶ διὰ τὴν μαρίναν.

"Ἐπιλυσομένων τῶν προαναφερθέντων θεμάτων παραμένουν τὰ τρία σοθαρά θέματα, ἤτοι ἡ ἐπέκτασις τοῦ λιμένος, ὁ ἀσφαλής ἥ μη ἐλλιμενισμὸς τῶν ἐντὸς αὐτοῦ καὶ τῆς μαρίνας σκαφῶν καὶ πλοίων, καὶ ἡ κατασκευὴ νέας δόδου Λάρνακος—Λευκωσίας. "Οσον ἀφορᾷ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ λιμένος δὲν πρέπει νὰ διαφεύγῃ τῆς προσοχῆς μας ὅτι τὸ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργον δύναται νὰ θεωρῆται ώς ἡ πρώτη φάσις ἐνὸς ἔργου. Ὡς εἶναι σύνηθες καὶ συνετόν, εἰς ἐκπονούμενα σχέδια λιμένων γίνεται πάντοτε πρόνοια καὶ διὰ μελλοντικήν ἐπέκτασιν. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Λάρνακος ὑπάρχει χῶρος ἐντὸς τοῦ λιμένος διὰ τὴν κατασκευὴν προσθέτου κρηπιδώματος μήκους 350 μέτρων καὶ προσθῆτος 100 μέτρων. Τὸ θέμα εἶναι ἐάν ἡ ἐπέκτασις πρέπει νὰ γίνη τώρα ἥ ἐάν πρέπει νὰ ἀφεθῇ δι' ἀργότερον καὶ νὰ γίνη ἐν καιρῷ μὲ τὴν ἀναμενομένην αὔξησιν τῆς κινήσεως τοῦ λιμένος. Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι οἱ Λαρνακεῖς ἔχουν σοθαροὺς λόγους διὰ νὰ ζητοῦν τὴν ἐπέκτασιν κατὰ τὸ παρόν στάδιον καὶ ὅτι τὸ αἴτημά των τοῦτο θὰ σπεύσουν νὰ τεκμηριώσουν διὰ τῶν ἀναγκαίων στατιστικῶν καὶ ἀλλων στοιχείων τεχνοοικονομικῶν καὶ κοινωνικῶν. Διὰ τὸν ἴδιον λόγον δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἡ Κυθέρνησις θὰ μελετήσῃ τὰ ὑποθληθόσμενα στοιχεῖα μὲ πᾶσαν κατανόησιν, λαμβάνουσα ὑπὲρ ὅψιν τὰς ἴδιαζουσας συνθήκας τῆς Λάρνακος ἐν τῷ πλαισίῳ πάντοτε τῶν γενικωτέρων συμφερόντων τῆς Νήσου. Οἱ ἐκ Λάρνακος συνάδελφοι θὰ προσέφερον ἀσφαλῶς θετικωτέραν ὑπηρεσίαν ἐάν συνέβαστον εἰς τὴν συγκέντρωσιν καὶ ὑποθολήν τῶν ἀναγκαιούντων στοιχείων τὸ ταχύτερον. Παραλλήλως ἀναμένουμεν ὅτι οἱ Λαρνακεῖς, μὲ τὸ διακρίνον αὐτεύς ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα, θὰ χωρήσουν εἰς τὴν ἀναδραστηριοποίησιν τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐπαρχίαν των καὶ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν διαγραφομένων προσπτικῶν διὰ νὰ δικαιωσουν τούς πιστεύοντας εἰς τὴν σκοπιμότητα καὶ τὴν χρησιμότητα ἐνὸς ἀρτίως ἔξωπλισμένου λιμένος εἰς Λάρνακα.

Καὶ ἐρχόμεθα τώρα εἰς τὸ θέμα τοῦ ἀσφαλοῦς ἥ μη ἐλλιμενισμοῦ τῶν πλοίων καὶ σκαφῶν εἰς τὸν ὑπὸ κατασκευὴν λιμένα καὶ τὴν μαρίναν. Εἶναι γεγονός ὅτι ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐξεφράσθησαν ὑπὸ τῶν Λαρνακέων ἀνησυχίαι καὶ φόβοι, ἥκούσθησαν δὲ καὶ πολλαὶ ἀπόψεις. "Η Κυθέρνησις ἔλαβε σοθαρῶς ὑπὲρ ὅψιν τὸ ἐγερθὲν θέμα, οἱ δὲ ὑπεύθυνοι Σύμβουλοι αὐτῆς "Αγγλοι λιπενόλογοι παρέσχον εἰς ἐκπροσώπους τῆς Λάρνακος σαφεῖς διαθεσαίσεις ὅτι ἡ ἀσφάλεια καὶ προστασία τῶν ἐντὸς τοῦ λιμένος καὶ τῆς μαρίνας πλοίων καὶ σκαφῶν δὲν θὰ εἶναι κατωτέρα τοῦ ὑπὸ τῆς διεθνοῦς ναυσιπλοΐας ἀποδεκτοῦ ἐπιπέδου. "Ηλθεν δύμας ἥ θαλασσοταραχὴ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου (ἢ Νοεμβρίου 1971) καὶ τὸ κάτωθι τηλεγράφημα τῶν Λαρνακέων πρὸς τὸ ἀρμόδιον "Ὕπουργειον δύμλεῖ ἀφ" ἔσαυτοῦ :

«Σημειωνή, πρώτη ἔλαφρά θορειοσανατολική θαλασσοταραχή, ἀπέδειξε πέραν πάσης ἀμφιβολίας πόσον ἀνασφαλή θὰ εἶναι τὰ ἐντὸς τοῦ λιμένος καὶ μαρίνας σκάφη. Λέμβοι κατεθρυμματίσθησαν ἐντὸς τῆς μαρίνας. Θαλαμηγὸς τοῦ κ. Δημητρίου καὶ πλωτά συνεργεία τῆς Ἐταιρείας «Ἀρχιρόδον» ἔκινδύνευσαν νὰ θυμισθοῦν ἐντὸς τοῦ λιμένος. Ἀνάγκη ὅπως ληφθοῦν τὰ ἐν-

δεικνυόμενα μέτρα διά νά καταστοῦν δι λιμήν καὶ ή μαρίνα ἀσφαλεῖς δι' ἔλλιμενισμὸν πλοίων, ὅλως ή δηλα δαπάνη κατασκευῆς τοῦ λιμένος καὶ μαρίνας θὰ ἀποθῇ σπατάλη δημιούρου χρήματος. "Υπενθυμίζοντες προηγουμένας μας παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ θέματος, καθιστῶμεν ὑμᾶς ὑπευθύνους».

Γνωρίζω δτι ἡ Κυθέρηνησις ἐπελήφθη ἀμέσως τοῦ ἔγερθέντος θέματος καὶ ἔζητησε τὰς ἀναγκαίας ἔξηγήσεις τόσον ἀπὸ τὸν ἐν Λάρνακῃ ἐκπρόσωπον τῶν Ἀγγλῶν Συμβούλων Μηχανικῶν της δσον καὶ ἀπὸ τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ ἔδρεύντας ὑπευθύνους τῆς Ἐταιρείας. Θὰ δτο φρόνμον, συνεπῶς, πέραν τῆς δηλώσεως μας δτι συμμεριζόμεθα πλήρως τὰς ἀνησυχίας καὶ φόβους τῶν Λαρνακέων, νά ἀναμένωμεν τὴν ἐκθεσιν τῶν ὑπευθύνων Συμβούλων ἐπὶ τοῦ σοθαροῦ τούτου θέματος δπότε καὶ θὰ ἐπανέλθωμεν. "Ομως δς μᾶς ἐπιτραπῇ νά κάμωμεν μίαν μικράν παρατήρησιν, οὐδόλως ἀποσκοποῦσαν εἰς τὸ νά θίξωμεν οἰονδήποτε. Δεδομένου δτι οἱ ὑπευθύνοι Σύμβουλοι τῆς Κυθερηνήσεως διά τὸν λιμένα Λάρνακος εἰναι καὶ οἱ ἐκπονήσαντες τὰ σχέδια τοῦ λιμένος, οἱ ἐτοιμάσαντες τὰς προδιαγραφάς καὶ οἱ ἐπιβλέποντες τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, μία γνωμοδότησις ἐπὶ τοῦ ἔγερθέντος ζωτικῆς σημασίας τούτου θέματος ἀπὸ ἀνεξαρτήτους ἐμπειρογνώμονας θὰ δτο προτιμητέα ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. "Αλλωστε ἡ θέσις τῶν Συμβούλων Μηχανικῶν εἰναι, ἐν προκειμένῳ, πολὺ λεπτή καὶ εἰμαι θέσιος δτι οἱ ἴδιοι θὰ θεωρήσουν δτι μία ἀνεξαρτητος γνωμάτευσις εἰναι ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιθαλλομένη.

Τὸ θέμα τῆς ἀξιοποίησεως τῆς ἐκ τῆς θαλάσσης ἀνακτηθείσης δι' ἐπιχώσεως ἐκτάσεως προεκάλεσεν ἀνησυχίας εἰς τοὺς Λαρνακεῖς. Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Σώματος ἀγόρευσίν μου τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον εἴπον :

«Παραλλήλως, δμως, πρὸς τὰ ἄνω ἐπιθάλλεται δπως ἡ Κυθέρηνησις χωρήσῃ ἀμέσως καὶ ἄνευ περαιτέρω καθυστερήσεως εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τῆς ἀναδυθείσης ἐκ τῆς θαλάσσης συνεπεὶ τῶν λιμενικῶν ἔργων ἐκτάσεως 120 περίπου στρεμμάτων. Μέρος τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς θὰ χρησιμοποιηθῇ διά τὰς βοηθητικάς ἔγκαταστάσεις τοῦ λιμένος. "Η ὑπόλοιπος δμως ἔκτασις πρέπει νά ἀξιοποιηθῇ ἀνευ χρονοτριβῆς, ἐκ τῆς ἀξιοποίησεως δὲ αὐτῆς ἡ Κυθέρηνησις δύναται κάλλιστα νά καλύψῃ τὴν δαπάνην τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος Λάρνακος. Εἰναι γνωστὸν δτι οἱ Λαρνακεῖς δυσανασχετοῦν διά τὴν συνεχίζομένην καθυστέρησιν εἰς τὴν ληψιν ἀποφάσεως ἐκ μέρους τῆς Κυθερηνήσεως ἐπὶ προτάσεων ὑποθληθείσῶν πρὸ διετίας ὑπὸ ξένων ἐπιχειρηματιῶν διά τὴν ἀξιοποίησιν τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς διὰ τῆς ἐπενδύσεως ἔκατομμυρίων λιρῶν εἰς τουριστικάς ἔγκαταστάσεις. Δὲν γνωρίζομεν τοὺς λόγους τῆς τοιαύτης παρατηρηθείσης καθυστερήσεως. Οἰοδήποτε καὶ δν εἰναι δμως δὲν ἐπιτρέπεται περαιτέρω χρονοτριβῇ. Πρέπει νά ληφθῇ ἀπόφασις τώρα. "Εάν δὲν μᾶς ίκανοποιοῦν αἱ ὑποθληθεῖσαι προτάσεις δς γίνουν ἀντιπροτάσεις. "Αν αἱ ἀντιπροτάσεις δὲν μᾶς ίκανοποιοῦν νά ζητήσωμεν προτάσεις καὶ ἀπὸ ὄλλους ἐνδιαφερομένους. Νά ἀξιοποιηθῇ δμως ή ἔκτασις αὐτῇ διά τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Λάρνακος καὶ μάλιστα τὸ συντομώτερον.»

Ἐντυχῶς ἡ λύσις καὶ αὐτοῦ τοῦ προθλήματος εἰναι τώρα ἐν δψει. Γνωρίζω δτι ἡ Κυθέρηνησις ἐνέκρινεν ἐτοιμασθείσας ἀντιπροτάσεις πρὸς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἐπιχειρηματίαν. Αδται ἐνεσωματώθησαν εἰς ιομικὸν ἔγγραφον καὶ ήδη τούτο εύρισκεται καθ' ὅδὸν πρὸς αὐτόν. "Ἐπειδὴ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιχειρηματίου συμπεριλαμβάνει καὶ τὴν ἐκμετάλευσιν τῆς μαρίνας, τὸ θέμα τῆς ἀξιοποίησεως ταύτης εύρισκει συντόμως καὶ αὐτὸ τὴν λύσιν του. "Ο, τι ἀπομένει τώρα εἰναι δπως δ ἐνδιαφερόμενος ἐπιχειρηματίας δλοκληρώσῃ τὸ ἐνδιαφέρον του ἀποδεχόμενος τὰς ἀντιπροτάσεις καὶ προχωρῶν συντόμως εἰς τὴν ὄλοποίησιν τῶν σχεδίων του.

Τελευταίον εἰς σειράν, ἀλλ' οὐχὶ τελευταίον εἰς σημασίαν, εἰναι τὸ θέμα τῆς παρατηρηθείσης καθυστερήσεως εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς νέας δδοῦ Λευκωσίας—Λάρνακος μέσω Ἀθηαίνου. Εἰς ἄλλην ἀγόρευσίν μας είχομεν τὴν εὔκαιριαν

νὰ τὸνίσωμεν τὴν σημασίαν τῆς νέας αὐτῆς δόδου διὰ τὴν Λάρνακα καὶ ἐτονίσαμεν :

«Αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσωμεν δπως ἡ κατασκευὴ τῆς νέας αὐτῆς δόδου προωθηθῇ μὲ πᾶσαν προτεραιότητα. Εἶναι ἐπάναγκες οπως ἡ κατασκευὴ αὐτῆς συμπληρωθῇ τὸ ταχύτερον διὰ νὰ ἀρχίσῃ νὰ ἔξυπηρετῇ τὸν λιμένα Λάρνακος εὐθὺς ἅμα τῇ ἀποπερατώσει του».

Δυστυχῶς μέχρι τῆς στιγμῆς τὸ ἔργον τῆς κατασκευῆς δὲν ἥρχισε καὶ τὰ παράπονα τῶν Λαρνακέων διὰ τὴν καθυστέρησιν αὐτὴν εἶναι τῷ ὄντι δικαιολογημένα. «Ομως διὰ νὰ εἴμεθα δίκαιοι πρέπει νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἐστεμμένη καθυστέρησις καὶ ὅτι εἰς τὴν σημειωθεῖσαν καθυστέρησιν συνέθαλε μεγάλως καὶ ἡ ἀλλαγὴ τῆς ἀρχικῶς ὄρισθείσης γραμμῆς τὴν δποίαν θὰ ἡκολουθοῦσεν ὁ δρόμος. Ἡ τοιαύτη ἀλλαγὴ συνεπήγετο νέαν χάραξιν τῆς δόδου αὐτῆς—πλησιέστερον πρὸς τὴν Ἀθηαίνου—καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ καθυστέρησις, ἐν τινὶ μέτρῳ, ἦτο ἀναπόφευκτος. Γνωρίζω ὅτι ἡ νέα χάραξις συνεπληρώθη ἥδη καὶ ὅτι τὰ σχέδια ὑπὸ τὴν τελικήν των μορφὴν εύρισκονται ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων πρὸς Ἑγκρίσιν. Κανονικῶς ἔχοντων τῶν πραγμάτων ἡ κατασκευὴ τῆς νέας δόδου δύναται νὰ ἀρχίσῃ τὸν προσεχῆ Φεβρουάριον καὶ ποιούμεθα θερμὴν ἔκκλησιν πρὸς τὴν Κυθέρην τὸν παραχωρήσῃ ἑγκαίρως τὰ σπατούμενα κονδύλια διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου μὲ ταχὺν ρυθμόν. Διότι οἰαδήποτε περαιτέρω καθυστέρησις καὶ ἀπαράδεκτος θὰ ἦτο ἀλλὰ καὶ ἀσυγχώρητος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι συνάδελφοι. Ὅπο διαφορετικάς συιθῆκας ἡ πρόκλησις τοῦ κ. Ζαχαριάδη θὰ μὲ δυσηρέστει. Ἐπειδὴ δύμας αὐτός, Βουλευτὴς τῆς εὐημερούσης Λευκωσίας, συνηγόρησεν ὑπὲρ τῆς δυσπραγούσης Λάρνακος, τὸν συγχωρῶ.

Κατὰ τὴν διμιλίαν του ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, τὴν παρελθοῦσαν ἔθδομάδα, δ εἰσηγηθεὶς τὸ θέμα κ. Χριστοφίδης ἐτόνισε τὴν σημασίαν ποὺ ἔχει νὰ λαμβάνεται ὑπ’ ὅψιν, κατὰ τὴν προετοιμασίαν τῶν Σχεδίων Ἀναπτύξεως, τὸ ἐπίπεδον οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ πρόδου ἐκάστης περιφερείας ἡ περιοχῆς.

“Οπως διεθνῶς, κύριε Πρόεδρε, ὑπάρχουν χῶραι προηγμέναι οἰκονομικῶς, μὲ ύψηλὸν κατὰ κεφαλὴν ἔθνικὸν εἰσόδημα, καὶ χῶραι δυσπραγούσαι μὲ χαμηλὸν κατὰ κεφαλὴν ἔθνικὸν εἰσόδημα, ἔτοι καὶ εἰς ἔθνικὴν κλίμακα εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν χώραν ὑπάρχουν αἱ οἰκονομικῶς δυσπραγούσαι καὶ αἱ οἰκονομικῶς προηγμέναι περιοχαί. Εἰς τὰς προηγμένας περιοχάς ὑπάρχει ἔθνικὸν κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα ἀνω τοῦ μέσου δρου, ἐνῶ εἰς τὰς δυσπραγούσας περιοχάς ὑπάρχει κατὰ κεφαλὴν ἔθνικὸν εἰσόδημα χαμηλότερον τοῦ ἔθνικον μέσου δρου. Εἶναι θεβαίως ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῇ ίσομερής οἰκονομική ἀνάπτυξις μεταξὺ τῶν περιοχῶν μιᾶς χώρας. Ἡ οἰκονομική ἀνάπτυξις στηρίζεται ἐπὶ ώρισμένων συνθηκῶν καὶ παραγόντων καὶ ἐφ’ δσον αἱ συιθῆκαι διαφέρουν σχεδὸν πάντοτε καὶ παντοῦ, ὑπάρχει ἀνισομέρεια εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν καὶ μεταξὺ χωρῶν καὶ μεταξὺ περιοχῶν τῆς ιδίας χώρας.

“Ἐφ’ δσον ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τοῦ θιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν οἰκονομικῶς προηγμένων περιοχῶν καὶ τοῦ θιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν δυσπραγούσων περιοχῶν δὲν εἶναι μεγάλη δὲν δημιουργοῦνται σοθαρά προβλήματα. Εἶναι σοθαρώτατα δύμας καὶ ἐπικίνδυνα τὰ προβλήματα ποὺ δημιουργοῦνται, κυρίως τὰ κοινω-

νικά προβλήματα, δταγ ή απόστασις μεγαλώνη. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Λάρνακος εἶναι αύτά τὰ ἐπικίνδυνα προβλήματα ποὺ οἱ Βουλευταὶ τῆς ἐπαρχίας θέλουν νὰ προλάβουν δταν εἰσηγοῦνται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὅψιν, κατά τὴν προετομασίαν τῶν προγραμμάτων ἀναπτύξεως, ή απόστασις, ή πολὺ μεγάλη απόστασις ποὺ χωρίζει τὸ οἰκονομικὸν ἐπίπεδον τῆς ἐπαρχίας των ἀπό ἔκεινο τῶν δλλων ἐπαρχῶν.

Διὰ τὴν Λάρνακα τὸ πρόβλημα τῆς ἀποστάσεως τοῦ οἰκονομικοῦ τῆς ἐπίπεδου ἀπὸ τὸ οἰκονομικὸν ἐπίπεδον τῶν δλλων ἐπαρχιῶν γίνεται σοβαρώτερον ἀπὸ τὸ γεγονός δτι μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς Κυπριακῆς οἰκονομίας ή Λάρνακς δὲν ἡτο πάντοτε δυσπραγοῦσσα περιοχή. Πρὸ τριακονταετίας ή μὲν πόλις τῆς Λάρνακος ἡτο μία σχετικῶς εὐημεροῦσσα, ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανική, ἀκόμη, πόλις, ή δὲ ἐπαρχία, ἐπίσης, σχετικῶς πάλιν, ἡτο μία εὐημεροῦσσα γεωργικὴ περιοχή.

‘Ο κ. Χριστοφίδης εἰς τὴν διμιλίαν του εἶπε, καὶ συμφωνῶ μαζί του, δτι ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὸν νὰ ἀποτελῇ προνόμιον δρισμένων περιοχῶν.

‘Εγὼ θὰ προσθέσω τὸ ἔχης: “Οτι πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς προνόμιον τῶν δυσπραγούσσων περιοχῶν ἡ ἑκ μέρους τοῦ Κράτους ἐπιδίωξις μεγαλυτέρων ρυθμῶν οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως διὰ τὰς περιοχάς αύτάς.

‘Η Λάρνακας, δπως καὶ ἡ Πάφος, διὰ νὰ καλοπιάσω καὶ τοὺς ἐκ Πάφου Βουλευτάς, δικαιοῦνται νὰ ζητήσουν δπως ἔχουν διὰ τὰς προσεχεῖς δύο ή τρεῖς πενταετίας προνομιακὴν μεταχείρισιν δσον ἀφορᾶ τοὺς ὑπὸ τοῦ κράτους σχεδιαζομένους καὶ ἐνθαρρυνομένους ρυθμούς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Ἀπὸ αύτὴν τὴν θέσιν, κ. Πρόεδρε, πιστεύω δτι πρέπει νὰ ἔχεταισθῇ ἡ ἀπαίτησις τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν παραγόντων καὶ δργατιώσεων τῆς Λάρνακος διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ τοῦ δευτέρου κρηπιδώματος εἰς τὸν λιμένα τῆς Λάρνακος καὶ τὴν διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ αὔξησιν εἰς τὸ διπλάσιον τῆς δυναμικότητος τοῦ ὑπὸ κατασκευὴν λιμένος. Δὲν θὰ ἐπιαναλάθω ἐπιχειρήματα τὰ δποία ἐλέχθησαν καὶ ἔδω καὶ εἰς τοὺς ἀρμόδιους, ἔκτος ἀπὸ ἔνα τὸ δποίον, ἔστω καὶ ἀν ἐλέχθη, πρέπει νὰ τονισθῇ καὶ πάλιν. Τὸ δεύτερον κρηπιδώματα εἶναι ἥδη ἐτός τοῦ σχεδίου. Δὲν πρόκειται δηλαδὴ νὰ ἀποτελέσῃ νέαν προσθήκην οὔτε ἀποτελεῖ νέον αίτημα τῶν Λαρνακέων, ἔτοι διότι τὸ ζητοῦν οἱ Σκαλιώτες. Ἐάν κατασκευασθῇ θὰ διπλασιάσῃ τὴν δυναμικότητα τοῦ λιμένος καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ὀφελιμότητά του διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐπαρχίας, μίαν δυσπραγοῦσσαν οἰκονομίαν. Καὶ ἐπίσης ἔάν κατασκευασθῇ τώρα, ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ, θὰ κοστίσῃ πολὺ διλιγότερον παρὰ μετά δύο ή πέντε ἡ δέκα χρόνια.

‘Ο ἔξοπλισμὸς ἐπίσης τοῦ λιμένος μὲ σύγχρονα μέσα καὶ ἡ κατασκευὴ τῶν δοηθητικῶν κτιρίων πρέπει νὰ ἐπισπευσθοῦν. Διότι μόνη ἡ λεκάνη τοῦ λιμένος καὶ τὰ κρηπιδώματα δὲν κάμνουν λιμένα λειτουργήσιμον, δπως εἶπεν δ. κ. Χριστοφίδης.

‘Οσον ἀφορᾶ τὴν νέαν ὁδικὴν ἀρτηρίαν θὰ είμαι σύντομος. “Οταν πρὸ ἐνὸς ἔτους περιελήφθη εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν ‘Αναπτύξεως τὸ ποσὸν τῶν £50 χλιαρών λιρῶν, πολλοί, πάρα πολλοί ἀπὸ τοὺς παράγοντας τῆς Λάρνακος μοῦ ἔξερφασαν τὴν καχυποψίαν των δτι τὸ ποσὸν ἐκεῖνο ‘Θὰ μείνῃ εἰς τὸ χαρτί’. Μοῦ ἔδήλωσαν δτι δὲν πιστεύουν δτι ἡ ἔνστρεις τοῦ ἔργου θὰ γίνῃ ἐντός τοῦ 1971 καὶ μερικοί, οἱ πλέον ἀπαισιόδοξοι, ἔξερφασαν ἀμφιθολίαν ἀκόμη καὶ διὰ τὸ 1972. ‘Εφόντισα νὰ καθησυχάσω τοὺς φόβους καὶ τὰς ἀνησυχίας των, ἀλλά εἰς μίαν συνάντησίν μου μὲ ἔνα ἀρμόδιον διεθίσασα καὶ τοὺς φόβους καὶ τὰς ἀνησυχίας ποὺ διπάρχουν μεταξὺ τῶν Λαρνακέων. ‘Η ἀπάντησις ἡτο: «Οι Σκαλιώτες εἶναι πάντοτε μεμψίμοιροι. ‘Ιδού, δημως, κ. Πρόεδρε, ποὺ τὸ 1971 εἶναι πρὸς τὸ τέλος του καὶ τὸ ἔργον εἶναι ἀκόμη εἰς τὸ χαρτί. ‘Εάν ή ἐμπιστοσύνη τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας πρὸς τοὺς ἀρμόδιους εἶναι κλονισμένη, καὶ εἶναι κλονισμένη, τὴν εύθυνην φέρουν ἀπολύτως οἱ ἀρμόδιοι. Διατάσσω

Ἐάν ύπάρχουν ἀνυπέρβλητοι δυσκολίαι, πού κατέστησαν ή ἀκόμη καθιστοῦν ἀναπόφευκτον τὴν ἀναθολήν τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔργου, νὰ τάς μάθουν τούλαχιστον οἱ Βουλευταὶ τῆς ἑπαρχίας, νὰ τάς μάθῃ ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως, τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον καὶ αἱ συνδικαλιστικαὶ ὅργανώσεις, διὰ νὰ ξεύρουν ὅτι εἶναι ή δὲν εἶναι δικαιολογημένη η παρατηρουμένη καθυστέρησις.

Διαβιθάστε, παρακαλῶ, κύριε Πρόεδρε, τὴν ἐλπίδα μας ὅτι τούλαχιστον θὰ διαψευσθοῦν οἱ περισσότερον ἀπασιόδοξοι ἀπὸ τοὺς Λαρνακεῖς, ὅτι θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου δίχως ἄλλην καθυστέρησιν διὰ νὰ συμπεριληφθῇ ἐντὸς τοῦ 1972 καὶ νὰ τελειώσῃ τὴν ἴδιαν περίπου ἐποχὴν πού θὰ συμπληρωθῇ καὶ ἡ κατασκευὴ τοῦ λιμένος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

Μήπως ὁ εἰσιγητὴς ἐπιθυμεῖ νὰ δευτερολογήσῃ;

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ ἔγγραφὲν θέματα ὑπ' ἐμοῦ διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ τὴν καθυστέρησιν ἐκτελέσεως τῆς διδικῆς ἀρτηρίας εῖδε συμφώνους δλους τοὺς ἀγορητὰς ὅτι πράγματι χρειάζεται ἐπέκτασις τοῦ λιμένος τῆς Λάρνακος διὰ νὰ καταστῇ λειτουργήσιμος. Διεπιστώθη, ἐπίσης, πέραν πάσης ἀμφιθολίας, ὅτι ὑπῆρξεν ἀδικαιολόγητος καθυστέρησις δὸν ἀφορᾶ τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν νέαν διδικὴν ἀρτηρίαν Λευκωσίας—Λάρνακος.

Ἐκεῖνο τὸ δόπιον θὰ ήθελα νὰ προσθέσω τῷρα εἶναι η παράκλησις ὅπως διαβιθασθῇ εἰς τοὺς ἀρμοδίους ή διμόφωνος γνώμῃ δλῶν ὅτι πρέπει νὰ ἐπισπευσθῇ τόσον τὸ λιμενικὸν ἔργον τῆς Λάρνακος δὸν καὶ ή διάνοιξις τῆς νέας διδικῆς ἀρτηρίας καὶ τοῦτο διότι ἐπληροφορήθην ὅτι μόλις χθές ὑπεθλήθη πρός τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον νέα πρότασις ή δόπια ἀφορᾶ εἰς τὴν διάνοιξιν τῆς νέας αὐτῆς διδικῆς ἀρτηρίας.

Πρὸ μιᾶς ἔθδομάδος, ὅτε διμίλησα πρὸς τὸ Σῶμα, ἀνεφέρθην εἰς τὴν καθυστέρησιν καὶ εἶχα ὑπ' ὄψιν μου τὰ παλαιὰ σχέδια, εἶχα ὑπ' ὄψιν μου τὰς διαθεσιῶσεις τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ Συγκοινωνῶν ὅτι τὸ ἔργον θὰ ἡρχιζε περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους καὶ εἶχα αὐτὴν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὰ διάφορα προσχέδια καὶ αἱ ἀπαλλοτρώσεις θὰ προωθοῦντο, τὰ μὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, αἱ δὲ ὑπὸ τοῦ Κτηματολογίου, ἐπληροφορήθην, δύως, ὅτι ἔγινε νέα εἰσιγησις πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ ή εἰσήγησις προτείνει τρεῖς διαζευκτικὰς λύσεις διὰ τὴν νέαν διδικὴν ἀρτηρίαν. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἔξι ὑπαρχῆς πλέον ἔξετάζεται τὸ θέμα τῆς διανοίξεως τοῦ δρόμου τούτου καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἐλπίζωμεν διὰ τὸ τρέχον ἔτος. "Οπως ἀνέφερε καὶ ὁ συνάδελφος, κ. Ζιαρτίδης πρέπει νὰ διαβιθασθῇ—καὶ συμφωνῶ καὶ μὲ τὸν ἴδιον—ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἄλλη ἀναθολή διὰ τὸ ἔργον αὐτὸ διὰ τὸ 1972 διὰ νὰ μὴ παρατηρηθῇ ή ἴδια καθυστέρησις ή δόπια παρετηρήθη κατὰ τὸ 1971. Εἶναι δύο θασικὰ ἔργα ὑποδομῆς, τόσον τὸ λιμενικὸν δὸν καὶ ή νέα σύνδεσις Λάρνακος—Λευκωσίας, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι μία προϋπόθεσις ἀναπτύξεως τῆς Λάρνακος καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν δόπιον τὸ θέμα τοῦτο ἥχθη καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς οὕτως ὅστε νὰ καταστῇ γνωστή καὶ νὰ μεταφερθῇ ἐδῶ η ἐπιθυμία τῶν Λαρνακέων νὰ ἴδουν καλυτέρας ἡμέρας διὰ τὴν πρόοδον τῆς πόλεως.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

«Η έπομένη συνεδρία του Σώματος δρίζεται διά τὴν προσεχῆ Πέμπτην, 18ην Νοεμβρίου 1971, καὶ ὅραν 3ην ἀπογευματινήν.

«Η ήμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ως ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ἐρωτήσεις—'Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική 'Ἐργασία :

- (1) 'Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) 'Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Εἰδικῶν Ἀποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) 'Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) 'Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) 'Ο περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) 'Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 14) τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Ἐγγράφων.

'Ο κ. Νεοκλέους.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

«Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. 'Ἐπιθυμῶ νὰ ἐγγράψω ἐν θέμα,

«Ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκτελέσεως τῶν προϋπολογισθέντων διὰ τὴν Λεμεσὸν ἔργων».

Τὸ θέμα προκύπτει ἀπὸ 'Ἐρώτησίν μου ἡμερομηνίας 27ης Αὐγούστου 1971, καὶ μὴ ἵκανοποιητικῆς 'Απαντήσεως τοῦ 'Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ 'Ἐργων, ἡμερομηνίας 12ης Οκτωβρίου 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τότε μπορεῖτε νὰ ἐγγράψετε τὸ θέμα ως ἔξῆς :

«Ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκτελέσεως μερικῶν ἐκ τῶν προϋπολογισθέντων διὰ τὴν ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ ἔργων».

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ θέμα ἐγγράφεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως.

'Ο κ. Ζιαρτίδης.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ γενικεύσῃ τὸ θέμα, κ. Πρόεδρε, ἀφοῦ παντοῦ παρατηροῦνται καθυστερήσεις ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Αντιλαμβάνομαι ότι τὸ ‘Υπουργεῖον Οἰκονομικῶν ἡδη εύρισκεται εἰς ἐπαφήν μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ ἵσως θὰ ἥτο σκοπιμώτερον νὰ διαμένωμεν τὴν συζήτησιν τοῦ γενικωτέρου θέματος μετὰ ἀπὸ τὴν λῆψιν τῶν ἔξηγήσεων τοῦ ‘Υπουργείου Οἰκονομικῶν.

“Ομως ἐφ’ ὅσον τὸ θέμα προκύπτει ἐξ Ἐρωτήσεως ἐγγράφεται ἐπὶ τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῶν ἔργασιῶν τῆς παρούσης συνεδρίας.

(“Ωρα λήξεως 3.43 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ’ ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Ζαμπᾶς Γεώργιος	Παπαδόπουλος Τάσσος
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαΐωάννου Ἐζεκίας
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Κληριδῆς Ξάνθος	Ποσκώτης Σταῦρος
Κόστης Νίκος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαθέδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαμψών Νίκος
Μαλλιώτης Γεώργιος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαυρονικόλας Νίκος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αἰμιλίος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Φράγκος Αἰμιλίος
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηγρακλέους Ἡρακλῆς
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χατζηκακοῦ Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Ἐρωτήσεις—Απαντήσεις (Βελτίωσις τῆς ὁδοῦ Κάτω Μύλου—Ποταμιτίσσης—Δυμών—Κυπερούντας — ‘Ασφαλτόστρωσις τῆς ὁδοῦ ή δοποία συνδέει τὰ χωρία Καμινάρια καὶ Τρεῖς Ἐληές μετὰ τῆς ὁδοῦ Κάτω Πλατρῶν —Φοινίου—Παλαιομύλου—‘Αγίου Δημητρίου—Λεμύθου—Προδρόμου — ‘Η μὴ παραχώρησις κατοικιῶν εἰς ὡρισμένους κατοίκους τοῦ χωρίου Κορφή — Τὸ θέμα τῆς ἀνεγέρσεως δημοτικῆς ἀγορᾶς εἰς “Αγιον Δομέτιον”).
- (2) Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.
- (3) Συνέχιστις καὶ λῆξις τῆς συζήτησεως (Λ. Ζαχαριάδης, Α. Ζιαρτίδης, Χρ. Χριστοφίδης) ἐπὶ τοῦ θέματος «‘Η ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ ἡ καθυστέρησις κατασκευῆς τῆς ὁδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος»).
- (4) Ἐγγραφὴ ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους τοῦ θέματος «‘Η καθυστέρησις τῆς ἐκτελέσεως μερικῶν ἐκ τῶν προϋπολογισθέντων διὰ τὴν Ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ ἔργων».

Τιμὴ 50 Μίλων

*Επιπλόθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

—νομοθετικής πλειοψηφίας της Βουλής στην Επιτροπή για την ανάθεση της περιοχής στην Αρχή των Επιτροπών και την αναπομπή της αναπομπής στην Επιτροπή για την ανάθεση της περιοχής στην Αρχή των Επιτροπών της Βουλής. Το παρόν νομοθετικό διάταγμα επιβεβαιώνει την αναπομπή της αναπομπής στην Επιτροπή για την ανάθεση της περιοχής στην Αρχή των Επιτροπών της Βουλής.

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΙΣ 18ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα ἐνάρξεως 3.11 μ.μ.)

(Άρ. 9)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

(Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ)

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης συνεδρίας τῆς Βουλῆς.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ὑπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως είναι Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Δὲν ὑπάρχουν ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β.—Νομοθετικὴ Ἐργασία.

Ἐχει κυκλοφορήσει μόνον ἡ “Ἐκθεσις διὰ τὸ θέμα «Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 14) τοῦ 1971».

Παρακαλῶ τὸν κ. Χατζηγρακλέους νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ Σῶμα.

H. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐκθεσις τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ τιτλοφορουμένου «Ο περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων.....»

(267)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσης τῶν διοικητικῶν ποσῶν. Λόρδους Ζων καὶ Πίνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κύριε Χατζηγρακλέους, μὲ συγχωρεῖτε, εἶναι ἄλλην "Εκθεσιν ποὺ ἀναγιγνώσκετε εἰς τὴν Βουλῆν.

'Ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ κ. Σαββίδη, δὸποῖος προεδρεύει τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν, σᾶς παρεκάλεσα νὰ ἀναγνώσετε.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε, Ἐπειδὴ εἶναι ἡ "Εκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς δόποίας εἶμαι Πρόεδρος διὰ θέμα ἐγγεγραμμένον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Δὲν ἔχει κυκλοφορήσει, δῆμος, ἐντὸς τῶν προθλεπομένων 48 ὥρῶν.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Μὲ συγχωρεῖτε, κ. Πρόεδρε, διὰ τὴν καθυστέρησιν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Μπορεῖτε νὰ διαθάσετε τὴν ἄλλην "Εκθεσιν σᾶς παρακαλῶ;

'Ο κ. Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, Ἐν σχέσει μὲ τὴν "Εκθεσιν τὴν δόποίαν ἥρχισε νὰ ἀναγινώσκῃ δὲ ἔντιμος κ. Συνάδελφος, περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων, θεσαίως εἶναι τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας ἄλλα εἶναι θέμα τὸ δόποιον ἀφορᾶ καὶ τοὺς νομικοὺς καὶ νομίζω δτὶ θὰ ἔπρεπε νὰ παραπεμφθῇ καὶ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπὴν προτοῦ τεθῆ πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἐάν μοῦ ἔπιτρέπετε νὰ δλοκληρώσωμεν διὰ τὸ ἄλλο θέμα καὶ μετὰ θὰ ἀποφασίσωμεν καὶ διὰ τὴν πορείαν τοῦ θέματος περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων.

Παρακαλῶ τὸν κ. Χατζηγρακλέους, ἀπουσιάζοντος τοῦ κ. Σαββίδη, δπως ἀναγνώσῃ τὴν "Εκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου «Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 14) τοῦ 1971».

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (Άρ. 14) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Τάσος Παπαδόπουλος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

*Ανδρέας Ζιαρτίδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

*Ηρακλῆς Χατζηγρακλέους

Σταύρος Ποσκώτης.

Η Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπή Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 15ην Νοεμβρίου 1971.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 150.000, ὅπο τὸ Κεφάλαιον «Μὴ Προθλεπόμεναι Δαπάναι» τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως, πρὸς συμπλήρωσιν διαφόρων κονδυλίων ἀτινα δυνατῶν νὰ ἀποδειχθῶσιν ἀνεπαρκῆ διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους συνεπείᾳ τῆς ἐπιταχύνσεως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν σχετικῶν σχεδίων.

Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσιγητικὴν "Ἐκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἐκ τοῦ ἥδη ἔγκριθέντος καὶ ἐν συνεχείᾳ συμπληρωθέντος ὅπο τὸ ὡς ἄνω Κεφάλαιον ποσοῦ ἐκ £ 450.000 διὰ κάλυψιν μὴ προθλεπομένων δαπανῶν, ποσὸν ἐκ £ 440.000 περίπου διετέθη ἥδη ἢ προορίζεται πρὸς κατανομὴν πρὸς συμπλήρωσιν διαφόρων κονδυλίων τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀναμένεται ὅτι μέχρι τέλους τοῦ ἔτους θὰ ἀπαιτηθῶσιν ἐπιπρόσθετα ποσὰ συνεπείᾳ τῆς προθλεπομένης ἐπιταχύνσεως εἰς τὴν ἑκτέλεσιν διαφόρων σχεδίων ἀναπτύξεως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας τοῦ ὡς ἄνω ἐπιπροσθέτου ποσοῦ καθίσταται ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιθεθῆνεν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ, ἀφοῦ ἐμελέτησε τὸ ὅλον θέμα καὶ ἔλαβεν ὑπ' ὅψιν τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἔγκρισις τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ χρημάτων θὰ ὑποθοηθῆσῃ τὰς διαφόρους Κυβερνητικάς ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοιούτου εἶδους δαπανῶν κατὰ τὸν ταχύτερον καὶ διαδικαστικῶς πλέον εὐέλικτον τρόπον, δμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Μή ὑπαρχόντων δμιλητῶν ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ χωρήσουν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἢ ὅποια θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν πλαγιοτίτλων καὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως ποσοῦ £ 150.000 διὰ τὴν χρήσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Υπάρχει ένστασις ;

Τ. Μή ύπαρχούσης ένστασεως τὸ Ζον ὅρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἔγκρινονται.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ χωρήσουν εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ δποία θὰ γίνῃ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Ἄρ. 14) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Υπάρχει οἰδήποτε ένστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Νομοσχεδίου εἰς Νόμον ;
(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης ένστασεως τὸ Νομοσχέδιον ἔγκρινεται εἰς Νόμον.

"Οσον ἀφορᾶ τὸ πέμπτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία, ἐπειδὴ, ὡς ἀνεφέρθη, ἡ "Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς ἔχει κυκλοφορήσει μόλις πρὸ δὲ λίγου καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐχὶ ἐντὸς τῶν προβλεπομένων 48 ὥρων, καὶ ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος ὅτι πιθανῶς τὸ Νομοσχέδιον νὰ παρουσιάζῃ ἐνδιαφέρον ἡ προβλήματα καὶ ἀπὸ νομοτεχνικῆς ἀπόψεως, παρακαλῶ ὅπως παραπεμφθῇ καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν τῆς Βουλῆς ἡ δποία νὰ ὑποθάλῃ, ἐάν χρειασθῇ. Συμπληρωματικὴν "Ἐκθεσιν πρὸς τὸ Σῶμα.

Τὰ ὑπόλοιπα θέματα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν λόγῳ τῆς μή κυκλοφορίας τῶν σχετικῶν Ἐκθέσεων ἔγκαίρως.

Κεφάλαιον Γ — Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς ὅπως προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο περὶ Ἀλιευτικῶν Σκαφῶν (Νηολόγησις, Πώλησις, Μεταβίθασις καὶ Ὑποθήκευσις) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Ισως νὰ ἐνδιαφέρῃ καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν, ἐπιπροσθέτως.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Καὶ Νομικῶν, κ. Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Θὰ ἤθέλατε νὰ γίνῃ μία κοινὴ συνεδρία καὶ τῶν τριῶν Ἐπιτροπῶν, ἀντὶ νὰ παραπέμπεται περιοδικῶς ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην;

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Μάλιστα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τότε παραπέμπεται εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, Οἰκονομικῶν καὶ Νομικῶν, εἰς κοινὴν συνεδρίαν τῶν δοκίμων θάξεων τὸν ἐν λόγῳ Νομοσχέδιον.

Ὑπάρχουν ἀλλα ἔγγραφα ἢ Νομοσχέδια πρὸς κατάθεσιν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Οχι, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κεφάλαιον Δ — «Ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκτελέσεως μερικῶν ἐκ τῶν προϋπολογισθέντων διὰ τὴν Λεμεσὸν ἔργων». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους).

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Θάξεων νὰ εἰσηγηθῶ τὴν ἀναθολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ θέματος αὐτοῦ διὰ τοὺς ἔξῆς λόγους:

Δὲν θὰ ἡδυνάμην νὰ παρουσιάσω καὶ νὰ ἀναπτύξω τὸ θέμα δεόντως καὶ καταλλήλως ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, χωρὶς νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὸ γενικὸν θέμα τῆς μὴ ἐκτελέσεως ὡρισμένων ἔργων εἰς τὸν προϋπολογισμόν, πρᾶγμα τὸ δόπιον ἔχει καταστῆ σχεδόν παράδοσις εἰς δῆλους τοὺς Προϋπολογισμοὺς εἰς τὸν τόπον μας. Δι’ αὐτὸν τὸν λόγον, καὶ ἐπειδὴ ἀντιλαμβάνομαι ὅτι εἶναι ἡ ἐπιθυμία, ἔân ὅχι δῆλων τῶν ἐντίμων Μελῶν τῆς Βουλῆς, τούλαχιστον τῶν περισσοτέρων, δῆπος τὸ θέμα γενικευθῆ, εἰσηγοῦμαι νὰ γενικευθῆ τὸ θέμα καὶ νὰ ἀναθληθῆ ἡ συζήτησίς του διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τὸ παρὸν στάδιον προτίθεμαι νὰ διαγράψω τὸ θέμα ἐκ τῆς ήμερησίας διατάξεως καὶ δύνασθε νὰ υποθάλετε πρότασιν κατὰ τὴν ἀναγγελίαν τῆς ήμερησίας διατάξεως τῆς ἐπομένης συνεδρίας δι’ ἔγγραφὴν προσθέτου θέματος.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

“Ἡ αὐτῆς τῆς συνεδρίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ναι, εἰς τὴν κατάλληλον στιγμὴν τῆς ἀναγγελίας τῆς ήμερησίας διατάξεως.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Ἐὰν ἐνθυμοῦμαι καλῶς ὅταν ἡγέρθη εἰς τὴν Βουλὴν παρόμοιον θέμα ὁ Πρόεδρος τοῦ Σώματος ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἡ ἀρμοδία Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπὴ εὑρίσκεται εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ ὅτι θὰ ἐνημέρωνε σχετικῶς τὸ Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Ομιλεῖτε διά προγενεστέραν ἀναφοράν ἢ εἰς ἴδικήν μου ἀναφοράν κατά τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν;

Ε. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ :

“Οχι, διά προγενεστέραν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Εκεῖνο πού ᾔχω διαπιστώσει ἐκ τῶν φακέλλων τοῦ Γραφείου τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς είναι ὅτι ἐπὶ τοῦ θέματος ὃ ἴδιος εἶχεν ἔλθει εἰς ἐπαφήν μὲ τὸν ‘Υπουργὸν Οἰκονομικῶν πρὸς ἐνημέρωσίν του καὶ εἶχα πρόθεσιν, ὅταν ἀργότερα θὰ ἡγείρετο τὸ θέμα πρὸς ἑγγραφήν, νὰ παρακαλέσω καὶ πάλιν τὸ Σῶμα ὅπως μὴ ἑγγραφῇ εἰσέστι τὸ θέμα πρὸς συζήτησιν προτοῦ δοθῆ ἢ εὐκαιρία εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς νὰ κατατοπίσῃ τὸ Σῶμα ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐπαφῶν του.

‘Ο κ. Σαμψών.

Η. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. “Ημην ἔτοιμος νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὰ ὅσα εἴπετε περὶ ἐπαφῶν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς μετά τῶν ἀρμοδίων Αρχῶν κατά τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν καὶ θὰ εἰσηγούμην νὰ μὴν ἑγγραφῇ τὸ θέμα μέχρις ὅτου λάθη ἀπάντησιν δ ἀξιότιμος Πρόεδρος τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Η ἐπομένη συνεδρίασις τοῦ Σώματος δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην καὶ ὥραν 3ην μ.μ. Ή ήμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ως ἀκολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : ‘Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική Ἐργασία:

- (1) Ο περὶ Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Εἰδικῶν Αποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) Ο περὶ Αλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) Ο περὶ Εμπορικῶν Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) Ο περὶ Αλιευτικῶν Σκαφῶν (Νηολόγησις, Πώλησις, Μεταβίβασις καὶ Υποθήκευσις) Νόμος τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ : Δὲν ὑπάρχει οἰονδήποτε ἑγγεγραμμένον θέμα. Εάν δὲ ο. κ. Νεοκλέους είναι διατεθειμένος νὰ υιοθετήσῃ τὴν γενομένην εἰσήγησιν, τότε μποροῦμεν νὰ ἀναμένωμεν τούλαχιστον μέχρι τῆς ἐπομένης συνεδριάσεως.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Θὰ ἀναμένω τὴν ἀπάντησιν τὴν δποίαν θὰ λάθῃ δ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ὅταν ἐπιστρέψῃ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εύχαριστω.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῶν ἔργασιῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως.

(“Ωρα λήξεως 3.25 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ύπεγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικήν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Παρασκευαδῆς Φειδίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ποσκώτης Σταύρος
Κληρίδης Ξάνθος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κόσιης Νίκος	Σαββίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαμψών Νίκος
Λυσσαρίδης Βάσος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαυρονικόλας Νίκος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Φράγκος Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδούλιδης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος
Παπαδόπουλος Τάσος	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου (Άρ. 14) τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (2) Παραπομπὴ τοῦ νομοσχεδίου «Ο περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971» καὶ εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν δι' ὑποθολήν συμπληρωματικῆς ἐκθέσεως.
- (3) Κατάθεσις νομοσχεδίου.
- (4) 'Απόφασις διαβολής τὸ θέμα «Ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκτελέσεως μερικῶν ἐκ τῶν προϋπολογισθέντων διὰ τὴν Λεμεσὸν ἔργων» ἀποσυρθῆ ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Τιμὴ 50 Μίλς

Επιτρόπος Βουλευτικής περιόδου της Β' Συνοδού

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 25ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα ἐνάρδεως 3.14 μ.μ.)

(Άρ. 10)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

(Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ)

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης συνεδρίας τῆς Βουλῆς.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐὰν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ ἀναγνώσουν τὰς Ἐρωτήσεις καὶ τὰς εἰς αὐτὰς δοθείσας Ἀπαντήσεις ἐκ μέρους τῶν Ὑπουργείων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 24ην Ἰουνίου 1971, ὑποθέλθείσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Ἀνδρέα Φάντη, καὶ ληφθείσα τὴν 24ην Ἰουνίου 1971.

«Οἱ ἀπολαθέες μιᾶς συμπαθοῦς ὁμάδας ἀνθρώπων τῶν Συνταξιούχων οἱ ὅποιοι ἀνέρχονται σὲ 2.000 περίπου, εἶναι κάθε ὅλλο παρὰ Ικανοποιητικές. Οἱ ἀνθρώποι αὗτοι ποὺ διέθεσαν ὀλόκληρη τὴ ζωὴ τους προσφέροντας τὶς ὑπηρεσίες τους στὴν Κυθέρην καὶ στὸ κοινὸ ἥλιπιζαν πάντοτε, διὶ μετὰ τὴν ἀφυπηρέτηση τους θὰ ἔταν δυνατὸν νὰ ζήσουν ἀνετα καὶ ἀξιοπρεπῶς παίρνοντας μιὰν ἀξιόλογη σύνταξη. Δυστυχῶς οἱ συντάξεις τους δὲν εἶναι καθόλου ικανοποιητικές, μὲ ἀποτέλεσμα δχι λίγοι ἀπὸ αὐτοὺς νὰ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἀναζητοῦν ἐργασίαν εἴτε σὰν ἡμερομίσθιοι εἴτε ὡς προσωρινοὶ μηνιαῖοι ὑπάλληλοι γιὰ νὰ συμπληρώσουν τὶς ἀπολαθέες τους.

Μὲ βάση αὐτὰ τὰ δεδομένα, ἐρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον κατὰ πόσο μελετᾶται ἡ λήψη διοικητικού πόσο μελετᾶται τῶν Συνταξιούχων καὶ εἰδικῶς: (α) Κατὰ πόσον μελετᾶται ἡ κατὰ καθωρισμένα χρονικά διαστήματα ἀναπροσαρμογὴ τῶν παρεχομένων συντάξεων καὶ (β) ἡ παροχὴ τιμαριθμικοῦ ἐπιδόματος στοὺς συνταξιούχους Ἰου πρὸς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ δημοσίου ὑπαλλήλους — μέτρα τὰ διοικητικά σε πλειστες χώρες τοῦ ἔξωτερικοῦ καὶ τῶν ὅποιων ἡ καθιέρωση θὰ ἀρῃ τὰ μειονεκτήματα καὶ τὶς ἀδικίες τοῦ σημερινοῦ συστήματος συνταξιοδότησης».

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 19ην Νοεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν, εἰς ἐρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 24ην Ιουνίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Ἀνδρέα Φάντη.

«Ως εἶναι γνωστόν, αἱ συντάξεις ἀναπροσαρμόζονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Οὕτω τὸ 1968 αἱ συντάξεις ηὔξηθησαν κατὰ 19½% δι' δσους ἀφυπηρέτησαν πρὸ τῆς 1.4.1967 καὶ κατὰ 13% δι' δσους ἀφυπηρέτησαν ἀπὸ τῆς 1.4.1967 μέχρι 31.12.1967. Ἀπὸ τοῦ 1971 ἔχει ἐφαρμοσθῆ καὶ διὰ τοὺς συνταξιούχους διὰ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ δημοσίου ὑπαλλήλους ἐγκριθεῖς θεσμὸς τοῦ 13ου μισθοῦ, δστις Ισοδυναμεῖ πρὸς αὔξησιν τῶν συντάξεων κατὰ 8.3% περίπου. Ωσαύτως ἔθελτιώθη τὸ ὑφιστάμενον σχέδιον παροχῆς οἰκονομικῆς βοηθείας εἰς συνταξιούχους».

*Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7ην Οκτωβρίου 1971, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 7ην Οκτωβρίου 1971.

«Ἐν ὅψει τῶν ἀκολούθων δεδομένων :

- (α) "Οτι δ 'Υπουργὸς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων πολλάκις, τόσον προφορικῶς δσον καὶ γραπτῶς, «ἀνεγνώρισε πλήρως τὴν σημασίαν» τῆς κατασκευῆς τοῦ αὖλακος «Πετράδη—Ἄγ. Γεωργίου—Πέτρας» (Σολέας), «διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς περιοχῆς»,
- (β) δτι τὸ αὐτὸν ὑπουργεῖον ἐπληροφόρθησε —γραπτῶς καὶ προφορικῶς— τὰ ἀρδευτικὰ Τμῆματα τῶν ἐν λόγῳ χωρίων δτι «ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς σημασίας τοῦ αὖλακος», ήτοι μάσθη ἡδη ἡ σχετικὴ μελέτη καὶ δτι ἡ δαπάνη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν (συμπλήρωσιν) του ὑπελογίσθη εἰς 15.000 λιρῶν,
- (γ) δτι τὰ ἀρδευτικὰ Τμῆματα 'Ἄγιου Γεωργίου καὶ Πέτρας ἔδεχθησαν τὸν προβληθέντα ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου δρον περὶ καταβολῆς τοῦ ἐνὸς τρίτου τῆς προαναφερθεῖσης δαπάνης καὶ ὑπέγραψαν ἡδη δεσμευθέντες ἔναντι τῆς ὑποχρέωσεώς των ταύτης.
- (δ) δτι, τέλος, ἡ ἐν ἀναφορᾷ περιοχῇ στερεῖται ἀρδευσίμου διατος, διὰ τῆς κατασκευῆς δὲ τοῦ προαναφερθέντος αὖλακος θὰ καταστῇ δυνατή ἡ ἀρδευσις χιλιάδων στρεμμάτων γῆς.

Δύναται δ ἐντίμος 'Υπουργὸς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλήν :

- (α) Ποῦ δφελεται ἡ, παρὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς δφελιμότητος τοῦ ἔργου καὶ τὰς κατηγορηματικάς του ὑποσχέσεις, καθυστέρησις εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐν λόγῳ αὖλακος ;
- (β) Προγραμματίζεται, βάσει τῆς ἀναγκαίας προτεραιότητος, ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἀρδευτικοῦ τούτου ἔργου τούλαχιστον ἐντὸς τοῦ 1972» ;

Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 2αν Νοεμβρίου 1971, τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 7ην Ὁκτωβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«(α) Ἡ καθυστέρησις εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ύπο ἀναφορὰν ἔργου ὁφελεῖται εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν πιστώσεων διὰ τοιούτου εἶδους ἔργα, εἰς τὸν μεγάλον ἀριθμὸν ἔργων τῆς φύσεως αὐτῆς καὶ εἰς τὴν προτεραιότητα ποὺ ἔδοθη εἰς τὸ παρὸν ἔργον» καὶ

«(β) ἡ ἑκτέλεσις τούτου προγραμματίζεται ὅπως γίνη εἰς χρόνον ὁ ὅποιος θὰ ἔξαρτηθῇ ἐκ τῶν διαθεσίμων πιστώσεων καὶ τῆς προτεραιότητος τῆς ὅποιας θὰ τύχῃ ἐν σχέσει μὲν πολλὰ ἄλλα παρόμοια ἔργα».

Ἐρώτησις ύπο δήμερομηνίαν 4ην Νοεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 4ην Νοεμβρίου 1971.

«Κατὰ τὴν διμήνιαν του ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων ὁ Υπουργός Ἐσωτερικῶν μᾶς διεθεθαίσεν δτὶ ὅλοι οἱ ἔνοχοι διὰ τὰ γεγονότα τοῦ Ἀπριλίου (21η Ἀπριλίου, Λευκωσία) (23η Ἀπριλίου, Λάρνακα) θὰ προσήγοντο ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης.

Παρῆλθον ἡδη ἔξι μῆνες καὶ διὰ τοῦτο ἔρωτῶμεν ἐάν συνεπληρώθησαν αἱ ἀνακρίσεις καὶ πότε θὰ προσαχθοῦν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου οἱ ἔνοχοι».

Ἀπάντησις ύπο δήμερομηνίαν 19ην Νοεμβρίου 1971, τοῦ Υπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 4ην Νοεμβρίου 1971, ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

«Αἱ ἀνακρίσεις ἐν σχέσει μὲν τὰ ἐπεισόδια τῆς 21ης Ἀπριλίου, ἐν Λευκωσίᾳ, καὶ τῆς 23ης Ἀπριλίου, ἐν Λάρνακῃ, συνεπληρώθησαν ύπο τῆς Ἀστυνομίας καὶ οἱ σχετικοὶ φάκελλοι παρεπέμφθησαν ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸν Γενικὸν Εισαγγελέα τῆς Δημοκρατίας διὰ γνωμάτευσιν. Οἱ Γενικὸι Εισαγγελεῖς τῆς Δημοκρατίας ἀπεφάνθη ὡς ἔξῆς διὰ τὰ ἐπεισόδια Λάρνακος καὶ μερικὰ τῶν ἐπεισοδίων Λευκωσίας : «Ἐχω τὴν γνώμην δτὶ τὸ δημόσιον συμφέρον θὰ ἔξυπηρετηθῇ καλύτερον διὰ τῆς μὴ ἀσκήσεως ποιητικῆς διώξεως». «Οσον ἀφορᾷ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῶν ἐπεισοδίων Λευκωσίας, ἀτινα ἀφεώρων μέλη τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς, δ φάκελλος παρεπέμφθη εἰς τὸ ΓΕΕΦ διὰ περαιτέρω ἐνέργειαν θάσει τῶν προνιῶν τοῦ Στρατιωτικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος».

Ἐρώτησις ύπο δήμερομηνίαν 11ην Νοεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 12ην Νοεμβρίου 1971.

«Ἐν ὅψει τοῦ ἀδιαμφισθῆτου γεγονότος δτὶ οἱ γεωργοὶ πολλῶν περιοχῶν τῆς Νήσου μᾶς ὑφίστανται ἐτήσιως σοθαράς ζημίας καὶ καταστροφάς εἰς τὰς φυτείας καὶ τὰς περιουσίας τῶν ἀπὸ τοὺς λαγωῶντας καὶ τὰς πέρδικας, ἔρωτῶμεν τὸν ἀρμόδιον Υπουργὸν ἵνα μᾶς πληροφορήσῃ κατὰ πόσον προτίθεται νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τροποποιητικὸν τοῦ σχετικοῦ Νόμου Νομοσχέδιον δι' οὗ νὰ ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις παγίδων ύπο γεωργῶν ἐντὸς τῶν κτημάτων των καὶ κατόπιν ἐγκρίσεως τῶν θηροφυλάκων.

«Ἡ ἀνωτέρω τροποποίησις ἐάν ᾖθελε ἐπιτευχθῆ θὰ συνετέλει τὰ μέγιστα καὶ εἰς τὴν προστασίαν τοῦ θηράματος τὸ δτοῖον σῆμερον λόγω τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν παγίδων ἔξολοθρεύεται μὲν δηλητήρια καὶ ἄλλα μέσα μαζικῆς ἔξοντάσεως».

‘Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 22αν Νοεμβρίου 1971, τοῦ ‘Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθέτεισαν τὴν 12ην Νοεμβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Ἐχει ὡς γεγονός διαπιστωθῆ ὅτι οἱ λαγωὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κλειστῆς περιόδου διὰ τὸ κυνήγι καὶ ἴδιως εἰς περιπτώσεις χιονοπτώσεως, προκαλοῦν ζημίας εἰς δπωροφόρα δένδρα καὶ εἰς διαφόρους ἐποχιακάς φυτειας. Τὸ ‘Υπουργεῖον Εσωτερικῶν, ἐν τῇ προσπαθείᾳ του δπως προστατεύῃ τοὺς γεωργάνους, προσθεῖ τροποποιητικὴν νομοθεσίαν τοῦ περὶ Προστασίας Θηραμάτων καὶ Ἀγρίων Πτηνῶν Νόμου, Κεφ. 65, δι’ ἣς θὰ παρέχεται ἔξουσία εἰς τοὺς Ἐπάρχους νὰ προβαίνουν εἰς τὴν ἔκδοσιν ἀδειῶν πρὸς τοὺς ἴδιοκτήτας τῶν κῆπων νὰ παγιδεύουν θήραμα ύπο τοιαύτας συνθήκας».

‘Η ἀνάγνωσις τῶν ἑρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἐντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κεφάλαιον Β — Νομοθετική Έργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα «Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971» δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ σήμερον διότι δὲν ἔχει εἰσέτι κυκλοφορήσει ἢ ‘Εκθεσὶς τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Επιτροπῆς μετά τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Νομοσχεδίου ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως.

Τὸ δεύτερον θέμα ἐπὶ τῆς δημερησίας διατάξεως εἶναι «Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Ειδικῶν Αποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971».

Παρακαλῶ τὸν Βουλευτὴν κ. Χατζῆιωάννου δπως ἀναγνώσῃ τὴν ‘Εκθεσιν τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Επιτροπῆς.

Α. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Τάσος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος

Ἀνδρέας Χατζῆιωάννου

Αἰμίλιος Μιχαηλίδης

Ἐζεκίας Παπαΐωάννου

Χρήστος Κουρτελλάρης

Κώστας Χατζηκακοῦ

Ἀνδρέας Τουμαζῆς.

‘Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Εξωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐ δ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθείσαν τὴν 23ην Νοεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ ‘Υπουργείου Εξωτερικῶν.

Σ κοπὸς τοῦ προτεινομένου νόμου εἶναι ἡ κύρωσις τῆς Συμβάσεως περὶ Ειδικῶν Αποστολῶν καὶ τοῦ Προαιρετικοῦ αὐτῆς Πρωτοκόλλου, γενομένων ἐν Νέᾳ Υόρκῃ τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1969, καὶ ύπογραφέντων ύπο τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας δυνάμει τῆς ἀρ. 9898 καὶ ἡμερομηνίαν 6ην Αύγουστου 1970 Αποφάσεως τοῦ Υπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ή ύπό τού Σώματος ἐπιψήφισις τῶν περὶ δῶν ὁ λόγος Συμβάσεως καὶ Πραιτεικοῦ Πρωτοκόλλου ἐπιβάλλεται διὰ τὴν κατὰ νόμον κύρωσιν αὐτῶν.

Διὰ τῶν προνοιῶν τῆς περὶ ἡς ὁ λόγος Συμβάσεως ρυθμίζονται θέματα συμμετοχῆς, αἱ σχέσεις, τὰ προνόμια, καὶ αἱ ἀσυλίαι τῶν εἰδικῶν ἀποστολῶν τῶν ἀποστελλομένων ύπό τίνος κράτους εἰς ἔτερον κράτος, τῇ συναινέσει τοῦ τελευταίου, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐπιληφθῶσιν αὖται εἰδικοῦ θέματος ἢ ἐκτελέσωσιν ἀναφορικῶς πρὸς τοῦτο εἰδικόν τι ἔργον.

Ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ἀνωτέρω ἔκαστον κράτος, ἐπιθυμοῦν τὴν ἀποστολὴν εἰδικῆς τίνος ἀποστολῆς εἰς ἔτερον κράτος, ἔκαστα φαλίζει τὴν προηγουμένην συγκατάθεσιν τοῦ τελευταίου εἴτε μέσω τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ εἴτε μέσω ἑτέρας συμπεφωνημένης ἢ ἀμοιβαίως ἀποδεκτῆς ὁδοῦ. Τὸ ἀποστέλλον τὴν τοι-αύτην εἰδικὴν ἀποστολὴν κράτος δύναται νὰ καθορίζῃ κατ' ἔλευθέραν βούλησιν τὰ μέλη τῆς εἰδικῆς ἀποστολῆς, ἀφοῦ προηγουμένως παράσχῃ εἰς τὸ παρ' ὃ ἡ εἰδικὴ ἀποστολὴ κράτος πᾶσαν ἀναγκαῖαν πληροφορίαν καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ μέγεθος καὶ τὴν σύνθεσιν τῆς εἰδικῆς ἀποστολῆς, ίδιᾳ δὲ τὸ ὄνομα καὶ τὴν θέσιν ἐνὸς ἐκάστου τῶν προσώπων τὰ ὅποια προτίθεται νὰ διορίσῃ. Νοεῖται δὴ τὸ παρ' ὃ ἡ εἰδικὴ ἀποστολὴ κράτος δύναται νὰ μὴν ἀποδεχθῇ εἰδικὴν τινὰ ἀποστολὴν, τῆς ὅποιας τὸ μέγεθος δὲν ἥθελε κρίνει εὕλογον, ἢ οἰονδήποτε πρόσωπον ὃς μέλος τῆς εἰδικῆς ταύτης ἀποστολῆς.

Τὰ κείμενα τῆς Συμβάσεως καὶ τοῦ Πραιτεικοῦ αὐτῆς Πρωτοκόλλου ἔτυχον ἐνδελεχοῦς μελέτης τόσον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεώς των εἰς τὸν Ο.Η.Ε. ὅσον καὶ μετὰ τὴν υιοθέτησιν τούτων ύπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως. "Ετυχον δασάυτως σχετικῆς μελέτης ύπὸ τῆς Μονίμου παρὰ τῷ Ο.Η.Ε. Κυπριακῆς Ἀντιπροσωπείας, τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας, ἀπασαὶ δὲ αἱ ὑπηρεσίαι αὖται ἥχθησαν εἰς τὸ συμπέρασμα δὴ οὐδὲν πολιτικὸν ἢ νομικὸν κώλυμα ὑφίσταται προκειμένου ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία νὰ καταστῇ Συμβαλλόμενον Μέρος τῆς ὡς ἄνω Συμβάσεως καὶ τοῦ Πραιτεικοῦ αὐτῆς Πρωτοκόλλου.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν, ἀφοῦ ἐμελέτησε τὸ δόλον θέμα καὶ ἐπέφερεν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ὠρισμένας νομοτεχνικάς καὶ λεκτικῆς φύσεως τροποποιήσεις, ὀμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν αὐτοῦ πρὸς κύρωσιν τῶν περὶ δῶν ὁ λόγος Συμβάσεως καὶ Πρωτοκόλλου. Ἐκ παραπλήσιου ἡ Ἐπιτροπὴ, ἔχουσα ὑπὲρ δύψιν τὰς προνοίας τῆς παραγράφου 5 τοῦ "Ἀρθρου 32 τῆς Συμβάσεως, δυνάμει τῶν ὅποιων δὲν παρεμποδίζεται ἡ σύναψις διμερῶν ἢ πολυμερῶν συμφωνῶν σχετικῶν πρὸς κοινωνικάς ἀσφαλίσεις, ἐπιθυμεῖ νὰ εἰσηγηθῇ ὅπως αἱ ἐκάστοτε ἀποστελλόμεναι ἐν Κύπρῳ εἰδικαὶ ἀποστολαὶ συμβάλλωνται ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ μετὰ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τούτο λόγῳ τῶν ιδιοτύπων προνοιῶν τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων. Περαιτέρω ἡ Ἐπιτροπὴ φρονεῖ δὴ ἡτο εὔχης ἔργον ἔαν ἡ αὐτὴ ὡς ἀνωτέρω ἀρχὴ ἴσχυε καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ἀρσεως τῆς ἀσυλίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν ποινικήν καὶ ἀστικήν δικαιοδοσίαν, ἐν ὅψει τῶν προνοιῶν τοῦ "Ἀρθρου 31 τῆς ὡς ἄνω ἀναφερομένης Συμβάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Ως πρὸς τὴν δύμοφωνον ἐπιφύλαξιν τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς διευθετήσεως τῶν ύποχρεώσεων τῶν ἀποστολῶν συμφώνως τοῦ ἡμετέρου Νόμου περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, εἰσηγοῦμαι ὅπως, πρὸς σαφεστέραν διατύπωσιν τῶν ἀπόφεων τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν δευτέραν σελίδα τῆς ἐκθέσεως καὶ μετὰ τὰς λέξεις «ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ μετὰ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας», προστεθοῦν αἱ λέξεις «εἰς τρόπον δῶσε ἡ ἡμετέρα ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων νομοθεσία νὰ τυγχάνῃ ἐφαρμογῆς».

Διότι, ἄλλως, δὲν εἶναι σαφές δὴ ἡ εἰσήγησις τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ δεσμεύσῃ τὰς τοιαύτας ἀποστολάς δῶσε νὰ σέωνται τὰς προνοίας τοῦ ἡμετέρου Νόμου περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Ἐάν πρὸς τοῦτο εἶναι σύμφωνα τὰ λοιπὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς θὰ θεωρηθῇ ως περιληφθείσα ἡ τροποποίησις εἰς τὴν "Ἐκθεσιν".

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

Μή ὑπαρχόντων διμιλητῶν ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ χωρήσουν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ή ὅποια θὰ γίνῃ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν πλαγιοτίτλων καὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρμηνεία. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κύρωσις Συμβάσεως. "Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ δ Πίναξ ἔγκριθοῦν ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἔγκρινονται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Η τρίτη ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου θὰ γίνῃ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Ειδικῶν Αποστολῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον καὶ η Σύμβασις κυροῦται.

Τὸ τρίτον θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον B «Ο περὶ Άλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971» ως καὶ τὸ τέταρτον θέμα «Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971» δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ἔχουν εἰσέτι κυκλοφορήσει αἱ σχετικαὶ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Τὸ πέμπτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ Ἐργασία «Ο περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971» τίθεται πρὸς συζήτησιν.

Παρακαλῶ τὸν κ. Χατζηρακλέους ὅπως ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

ἘΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Ἡρακλῆς Χατζηρακλέους, Πρόεδρος

Μιχαλάκης Σαββίδης

Γεώργιος Μαλλιώτης

Χαμπῆς Μιχαηλίδης

Χρήστος Κουρτελλάρης.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐδὸν λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 16ην Νοεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας δοτὶς καὶ ἀνέλυσε τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ὧς ἀνωνύμου Νομοσχέδιου.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ βασικοῦ περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων Νόμου εἰς τρόπον ὃστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ συμπεριληψὶς εἰς αὐτὸν προνοίας περὶ πιστοποιούντων ἐμπορικῶν σημάτων πρὸς διάκρισιν ἐν τῷ ἐμπορίῳ ἐμπορευμάτων πιστοποιουμένων ὑφ' οἰουδήποτε προσώπου ἐν σχέσει πρὸς τὴν προέλευσιν, τὰ συστατικά, τὸν τρόπον κατασκευῆς, τὴν ποιότητα, τὴν ἀκρίβειαν ἢ ἄλλο χαρακτηριστικόν, ἀπὸ ἐμπορεύματα μὴ οὕτω πιστοποιούμενα.

Διὰ τῆς προτεινομένης εἰς τὸν προαναφερθέντα βασικὸν νόμον νέας διατάξεως καθορίζονται ἐν λεπτομερείᾳ δ τρόπος καὶ ἡ διαδικασία ἐγγραφῆς τῶν τοιούτων σημάτων, ὡς ἐπίσης τὸ προκύπτον νομικὸν ἀποτέλεσμα ἐκ τῆς τοιαύτης ἐγγραφῆς.

Αἱ κυριώτεραι τῶν πρὸς τοῦτο λαμβανομένων προνοιῶν ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

(α) Οὐδὲν πιστοποιοῦν ἐμπορικὸν σῆμα ἐγγράφεται ἐπ' ὀνόματι προσώπου ἀσχολουμένου εἰς ἐμπόριον ἐμπορευμάτων τοῦ πιστοποιουμένου εἴδους.

(β) Ὁ "Ἐφορος διὰ τὴν ἐγγραφὴν πιστοποιούντος ἐμπορικοῦ σήματος λαμβάνει ὑπὲρ ὅψιν τὸν βαθμὸν καθ' ὃν τὸ σῆμα τοῦτο εἶναι, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του, κατάλληλον πρὸς διάκρισιν πιστοποιουμένων ἐμπορευμάτων ἀπὸ ἐμπορεύματα μὴ πιστοποιούμενα, καὶ κατὰ πόσον λόγῳ τῆς χρήσεώς του ἢ λόγῳ οἰωνδήποτε ἄλλων περιστάσεων, τοῦτο εἶναι τῷ διάτοπῳ κατάλληλον διὰ τοιαύτην διάκρισιν.

(γ) Ἀφ' ἡς στιγμῆς ἡ ἐγγραφὴ ἐνὸς τοιούτου σήματος ἥθελε θεωρηθῆ ἔγκυρος, τὸ πρόσωπον, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὅποιου ἐγένετο ἡ τοιαύτη ἐγγραφὴ, κέκτηται τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα χρήσεως τοῦ ἐμπορικοῦ σήματος ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐμπορεύματα διὰ τὰ ὅποια τὸ ἐμπορικὸν σῆμα ἔχει ἐγγραφῆ.

(δ) Τὸ προαναφερθὲν δικαιῶμα χρῆσεως θὰ λογίζηται ὡς παρασιασθὲν ὃ' οἰουδήποτε προσώπου, μὴ ὅντος ἰδιοκτήτου τοῦ ἐμπορικοῦ σήματος ἢ ἔξουσιοδοτηθέντος ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου, τὸ ὅποιον χρησιμοποιεῖ τὸ αὐτὸ σῆμα ἢ σῆμα εἰς τοιούτον βαθμὸν παρόμοιον τούτου ὥστε νὰ δύναται νὰ ἔξαπατήσῃ ἢ νὰ προκαλέσῃ σύγχυσιν ἐν τῷ ἐμπορίῳ.

(ε) Τὸ δικαιῶμα τοῦτο θὰ ὑπόκειται εἰς τοὺς δρους ἢ περιορισμοὺς τοὺς καταχωρισθέντας ἐν τῷ Μητρώῳ.

(στ) Θὰ κατατίθενται παρὰ τῷ Ἐφόρῳ, ἐν σχέσει πρὸς ἕκαστον ἐμπορικὸν σῆμα ἐγγεγραμμένον βάσει τῆς προτεινομένης νέας νομοθεσίας, Κανονισμοί, ἐγκεκριμένοι ὑπὲρ αὐτοῦ, διέποντες τὴν χρῆσιν ἐνὸς ἕκαστου ἐμπορικοῦ σήματος καὶ περιέχοντες διστάξεις ὡς πρὸς τὰς περιπτώσεις καθ' ὃς ὁ ἰδιοκτήτης θὰ πιστοποιῇ ἐμπορεύματα καὶ θὰ ἔξουσιοδοτῇ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐμπορικοῦ σήματος.

(ζ) Οἰαδήποτε ἀρνησίς τοῦ ἰδιοκτήτου εἰς τὸ νὰ πιστοποιήσῃ ἐμπορεύματα ἢ νὰ ἔξουσιοδοτήσῃ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐμπορικοῦ σήματος, συμφώνως τῶν κατατεθέντων Κανονισμῶν, ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν πρὸς τὸν Ἐφόρον.

(η) Οὐδὲν πιστοποιοῦν ἐμπορικὸν σῆμα θὰ ἔκχωρηται ἢ μεταβιβάζεται ἄλλως εἰμὴ τῇ συναινέσει τοῦ Ἐφόρου.

Ἡ οὕτω προτεινομένη νέα διάταξις εἰς τὸν βασικὸν περὶ ἐμπορικῶν Σημάτων Νόμον ἐκρίθη ἀναγκαίᾳ κατόπιν τῆς ὑπὸ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἐπικυρώσεως τῆς Συμβάσεως περὶ Προστασίας τῆς Βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας, δυνάμει τῆς ὅποιας αἱ προσχωρήσασαι εἰς ταύτην χῶραι ἀνέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δέχωνται πρὸς κατάθεσιν καὶ νὰ προστατεύωσι συλλογικὰ σήματα, ἢ ἄλλως πιστοποιοῦντα ἐμπορικὰ σήματα, ἀνήκοντα εἰς ὅμαδας, τῶν ὅποιων ἢ ὅπαρξις δὲν ἀντιθίανει εἰς τοὺς νόμους τῆς χώρας προελεύσεως. Πέραν τούτου, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν Ἐκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας, ἐλήφθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὑπὸ τοῦ Ἐπισήμου Παραλήπτου καὶ Ἐφόρου ἱκανὸς ἀριθμὸς αἰτήσεων δι' ἐγγραφὴν πιστοποιούντων ἐμπορικῶν σημάτων, τὰς ὅποιας οὗτος δὲν ἡδύνατο νὰ ἔξετάσῃ ἔνεκεν τῆς ἔλλειψεως σχετικῆς περὶ τὰ θέματα ταῦτα νομοθεσίας.

Ἐν κατακλεῖδι, πέραν τῆς ταυτίσεως τῆς ἡμεδαπῆς νομοθεσίας πρὸς τὴν ἐπικυρωθεῖσαν σύμβασιν, ἡ ἔξελιξις τῆς βιομηχανίας καὶ αἱ σημεριναὶ ἀνάγκαι αὐτῆς καθιστοῦν χρήσιμον τὴν εἰς τὸν περὶ ἐμπορικῶν Σημάτων βασικὸν Νόμον συμπεριληφτιν προνοίας δι' ἐγγραφὴν πιστοποιούντων ἐμπορικῶν σημάτων.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας μελετήσασα τὸ δόλον θέμα ἡχθεὶς εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ οὕτω προτεινομένη συμπλήρωσις τῆς ὑφισταμένης νομοθεσίας καθίσταται ὑπὸ τὰς προδιαγραφέις αἱ ἀνωτέρω περιστάσεις ἀπαραίτητος καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου. Ἐκ παραλλήλου ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ σκόπιμον νὰ τονίσῃ ἰδιαιτέρως τὴν σημασίαν τοῦ περὶ οὐδὲ διάλογος θέματος καὶ ὅτι τὰ ἀρμόδια κρατικὰ ὅργανα κατὰ τὴν ἔξετάσιν τῶν αἰτήσεων πρὸς ἐγγραφὴν πιστοποιούντων ἐμπορικῶν σημάτων δέον δπως εἰναι λίαν προσεκτικά.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Οπως θὰ ἐνθυμοῦνται τὰ ἀξιότιμα Μέλη τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίαν τὸ Σῶμα ἀπεφάσισεν ὅπως τὸ ἴδιον Νομοσχέδιον ἔξετάσῃ καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν.

"Εχει κυκλοφορήσει ἡδη Συμπληρωματικὴ "Ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ποταμίην, Πρόεδρον τῆς ἀρμόδιας Ἐπιτροπῆς, δπως ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Γιάγκος Ποταμίτης, Πρόεδρος

Άνδρεας Χατζήωαννου

Ξάνθος Κληρίδης

Αιμίλιος Μιχαηλίδης.

«Η Κοινοβουλευτική Έπιτροπή Νομικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 22αν Νοεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν πληθεῖς παρέστη ὁ Επίσημος Παραλήπτης καὶ Ἐφόρος δόστις καὶ ἀνέλυσε τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ὡς ἄνω Νομοσχέδιου.

‘Ως γνωστὸν συνετάχθη ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Έπιτροπῆς Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἥν καὶ παρεπέμφθη ἀρχικῶς τὸ Νομοσχέδιον, σχετικὴ ἔκθεσις ἦτις καὶ διενεμήθη εἰς τοὺς Βουλευτάς τὴν 18ην Νοεμβρίου 1971, πλὴν ὅμως τὸ Νομοσχέδιον παρεπέμφθη ἀκολούθως καὶ εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Έπιτροπὴν Νομικῶν ἵνα ἐπεξεργασθῇ τοῦτο νομοτεχνικῶς.

‘Η Έπιτροπὴ Νομικῶν, ἀφοῦ προέθη εἰς τὴν κατ’ ἄρθρον μελέτην τοῦ Νομοσχέδιου καὶ ἐπήνεγκεν ἐπ’ αὐτοῦ ωρισμένας λεκτικῆς φύσεως τροποποιήσεις, κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ οὕτω προτεινομένη συμπλήρωσις τῆς ὑφισταμένης νομοθεσίας ἐπιθάλλεται, ὡς ἐκ τούτου δὲ εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ Νομοσχέδιου ὡς τοῦτο διεμορφώθῃ ὑπ’ αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Μή ὑπαρχόντων διμιλητῶν παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ χωρήσουν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ νομοσχέδιου, ἡ δόπια θά γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν πλαγιοτίτλων καὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ δρισμοῦ «ἔμπορικὸν σῆμα» ἐν τῷ ἀρθρῷ 2 τοῦ 6ασικοῦ νόμου. “Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις του θασικού νόμου διά της προσθήκης νέου άρθρου 37A.
"Άρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Υπάρχει άντιρρησις ;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως έγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις του άρθρου 61 του θασικού νόμου. "Άρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Υπάρχει άντιρρησις ;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως έγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις του θασικού νόμου διά της προσθήκης νέου πίνακος. "Άρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Υπάρχει άντιρρησις ;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως έγκρίνεται.

"Ελληνενή δευτέρα άναγνωσις του Νομοσχεδίου. Η τρίτη άναγνωσις θά γίνη δι' άναγνώσεως του τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρών Νόμος θά διαφέρηται ως ό περι Έμπορικῶν Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Υπάρχει οιαδήποτε ένστασις διά τὴν έγκρισιν του Νομοσχεδίου εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης ένστάσεως τὸ Νομοσχέδιον ψηφίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ ἔκτον καὶ τελευταῖον θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β «Ο περὶ Ἀλιευτικῶν Σκαφῶν (Νηολόγησις, Πώλησις, Μεταβίθασις καὶ Υποθήκευσις) Νόμος του 1971» δὲν είναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ σήμερον διότι δὲν έχει εἰσέτι κυκλοφορήσει ή "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Εγγράφων.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς ὅπως καταθέσουν τὰ ύποθληθέντα Νομοσχέδια καὶ Εγγραφα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 17) του 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν τῆς Βουλῆς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ὀργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (‘Αρ. 18) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ.

Οὐδὲν θέμα εὑρίσκεται ἔγγεγραμμένον εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

‘Η ἐπομένη συνεδρία τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην καὶ ὥραν 3ην ἀπογευματινήν, μὲ τὴν ἔξης ἡμερησίαν διάταξιν :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : ‘Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

- (1) ‘Ο περὶ Ἀλιείας (Τρόποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) ‘Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τρόποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) ‘Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τρόποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) ‘Ο περὶ Ἀλιευτικῶν Σκαφῶν (Νηολόγησις, Πώλησις, Μεταβίθασις καὶ Υποθήκευσις) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) ‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (‘Αρ. 17) τοῦ 1971.
- (6) ‘Ο περὶ Ὀργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμος τοῦ 1971.
- (7) ‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (‘Αρ. 18) τοῦ 1971.
- (8) ‘Ο περὶ Ἐλέγχου τῶν Συνεπειῶν τοῦ Τερματισμοῦ Δραστηριοτήτων Μεταλλευτικῶν Ἐταιρειῶν Νόμος τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

‘Ο κ. Σαββίδης, παρακαλῶ.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Θά ήθελα νά έγγραψω ἐν θέμα πρὸς συζήτησιν, ἵτοι «Η μὴ ίκανοποιητική ἀντιπροσώπευσις τῆς Δημοκρατίας μας ἐν Ἑλλάδι».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Δὲν προκύπτει ἀπὸ ἔρωτησιν καὶ ἐπομένως ἔγγραφεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν μόνον κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Νομίζω ὅτι, προτοῦ ἡ Βουλὴ ἀποφανθῇ κατὰ πόσον δέχεται νά συζήτησῃ ἢ ὅχι τὸ θέμα, θὰ πρέπει νά γνωρίζῃ ποία εἰναι ἀκριβῶς ἡ φύσις τοῦ θέματος, διότι πιστεύω ὅτι, ὡς ἑτέθη, εἰναι πολὺ γενικὸν καὶ δεδομένου ὅτι ἔστω καὶ ἡ συγκατάθεσις πρὸς ἔγγραφὴν σημαίνει ὅτι γίνεται παραδοχὴ μιᾶς ἐκ πρώτης ὄψεως ὑποθέσεως χωρὶς νά λέγω ὅτι δὲν ὑπάρχει, νομίζω ὅτι θὰ ἥτο δρθὸν νά γνωρίζῃ ἡ Βουλὴ περὶ τίνος ἀκριβῶς πρόκειται προτοῦ χωρήσῃ εἰς τὴν ψηφοφορίαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Βεβαίως δὲν συμφωνῶ ὅτι ἡ συγκατάθεσις τῆς Βουλῆς πρὸς ἔγγραφὴν οἰουδήποτε θέματος ἀποτελεῖ ἔστω καὶ κατ’ ἀρχὴν ἀποδοχὴν ὑπάρξεως οἰουδήποτε θέματος. “Ἀλλωστε αὐτὴ δὲν ἥτο ἡ ἀρχὴ ἡ ὅποια ἐπεκράτησεν εἰς τὸ παρελθόν.” Εὖν δῆμος ἐπιθυμῇ δ. κ. Σαββίδης νά ἐπεξηγήσῃ περαιτέρω, μὲ μεγίστην συντομίαν, ἐπὶ ποίας πτυχῆς τῆς διπλωματικῆς ἀντιπροσωπεύσεως μας ἐν Ἑλλάδι ἐπιθυμεῖ νά διεξαχθῇ ἡ συζήτησις, πιστεύω ὅτι θὰ θογηθοῦν τὰ μέλη νά ἀποφασίσουν κατὰ πόσον ἐνδεικνυται ἡ ἔγγραφὴ τοῦ θέματος ἢ ὅχι.

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Καθιεροῦται μία νέα διαδικασία τώρα μὲ αὐτὸ ποὺ εἰσηγήθητε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Οχι, νομίζω ὅτι ἔχει συμβῆ τούλαχιστον τρεῖς φοράς εἰς τὸ παρελθόν οἱ ἔγγράφοντες θέματα διὰ πολὺ συντόμου ἀναφορᾶς νά καθορίζουν τὴν πτυχὴν τοῦ θέματος τὴν ὅποιαν ἐπιθυμοῦν νά ἀποδώσουν διὰ τοῦ τίτλου.”

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Θά ήθελα νά καταγραφῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ ὅστε νά τὸ γνωρίζωμεν δλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Μάλιστα. Εἶπα μετὰ τῆς μεγίστης δυνατῆς συντομίας. “Ισως ἐπιτυχεστέρα ἔκφρασις θά ἥτο «διὰ προσθήκης μιᾶς ἡ δύο λέξεων νά καθορισθῇ τὸ θέμα».

‘Ο κ. Σαββίδης, παρακαλῶ.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. ‘Ο λόγος διὰ τὸν δόποιον ἔγγραφω τὸ θέμα τοῦτο ἥτο ἡ ἐμπειρία τὴν ὅποιαν ἔχομεν ἀπὸ τὸ τελευταῖον μας ταξίδι εἰς Ἑλλάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἐάν μοῦ ἐπιτρέπετε δχὶ τὸν λόγον, ἀλλὰ τὴν πτυχήν. Δηλαδὴ προτίθεσθε νὰ ὑποθάλετε ἐνώπιον τοῦ Σώματος τὴν ἀποψιν ὅτι δὲν εἶναι ἰκανοποιητικὴ ἢ ἐκπροσώπησις ἢ δὲν εἶναι ἐπαρκῆς ἢ δὲν ἔξυπηρετεῖ καλῶς ἢ προτίθεσθε νὰ εἰσηγηθῆτε τὴν διαμόρφωσιν τῆς ἐκπροσωπήσεως καθ' οἰονδήποτε τρόπον; Ὑποθέτω ὅτι αὐτὸ δθὰ ἥθελαν νὰ γνωρίζουν τὰ Μέλη.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Μὰ ἔάν ἔξηγοῦσα τοὺς λόγους τότε θὰ ἥτο δμιλία.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Οχι τοὺς λόγους, τὴν πτυχήν.

Ἡ διπλωματικὴ μας ἐκπροσώπησις πιθανῶς νὰ ἐσήμανε

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Δὲν ἔξυπηρετεῖ τοὺς σκοπούς διὰ τοὺς δποίους εἶναι ἔκει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Μάλιστα. Νομίζω ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀρκούντως διευκρινιστικὸν διὰ τὰ Μέλη.

Ο κ. Σαμψών.

Η. ΣΑΜΨΩΝ :

Δὲν μὲ ἰκανοποιεῖ ἡ ἐπεξήγησις ἢ ὅποια ἐδόθη ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον κ. Σαββίδην.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Δὲν πρόκειται νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα τώρα.

Ο κ. Σαββίδης ἥθελεν ἀπλῶς νὰ δώσῃ ἔνδειξιν εἰς τὰ Μέλη περὶ τῆς ἀπόφεως τῆς δποίαν θὰ θέση ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

Ἐάν συμφωνῆτε ἡ δχὶ μὲ τὰς ἀπόψεις αὐτὸ θὰ διαφανῆ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος. Θὰ τεθῇ τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν διὰ νὰ ἀποφασισθῇ κατὰ πόσον θὰ ἔγγραφῇ.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Νομίζω ὅτι οὐδεὶς γνωρίζει καν ποιὸν εἶναι τὸ θέμα.

Δὲν γνωρίζομεν τὶ ψηφίζομεν.

Εἶναι τὸ θέμα ὅτι διέσθυς δὲν εἶναι ἰκανοποιητικός, δ ἀριθμὸς τοῦ πρωτικοῦ δὲν εἶναι ἰκανοποιητικός, τὰ οἰκονομικὰ δὲν εἶναι ἰκανοποιητικά, ἡ συμπεριφορά; Μᾶς ζητεῖται τώρα νὰ ψηφίσωμεν κατὰ πόσον θὰ πρέπει νὰ συζητήσωμεν ἐν θέμα τὸ δποίον ἀγνοοῦμεν. Διότι ἡ μὴ «ἰκανοποιητικὴ» εἶναι τοιοῦτος δρος δ δποίοις οὐδόλως ἀποσαφηνίζει τὸ θέμα. Καὶ ἔάν πρόκειται περὶ προσώπων ἀμφιθάλων ἔάν ή Βουλὴ δικαιοῦται νὰ συζητήσῃ αὐτὸ τὸ θέμα.

Δι' αὐτὸ νομίζω ὅτι πρέπει τούλαχιστον νὰ γίνη νύξις περὶ τῆς φύσεως τῆς μὴ ἰκανοποιητικῆς ἀντιπροσωπεύσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Δέν θά συμφωνήσω μαζί σας, κ. Λυσσαρίδη. Θά άπαντήσω άφοιν δώσω τὸν λόγον εἰς τοὺς ζητήσαντας αὐτὸν.

Ν. ΣΑΜΥΩΝ :

N. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Κατά πρόσφατον συνεδρίαν άξιότιμος συνάδελφος ένεγραψε θέμα διὰ τὰ Δικαστήρια καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ ἐκλήθη ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς ὅπως ἐπεξηγήσῃ τοὺς λόγους τῆς ἔγγραφῆς τοῦ θέματος καὶ ἔπραξε τοῦτο.

Σήμερον δ. κ. Σαββίδης δὲν μᾶς έξηγει ἀκριθῶς τι θέλει νὰ συζητήσωμεν εἰς τὴν Βουλὴν μὲ τὴν ἔγγραφὴν τοῦ θέματος. Διὰ νὰ ψηφίσω δπως ἔγγραφῇ τοιοῦτον θέμα εἰς τὴν Βουλὴν θὰ ήθελα πολὺ νὰ λάβω σαφῆ διευκρίνισην τῆς δλης ὑποθέσεως, διότι ἀντιλαμβάνομαι ὅτι δ. κ. Σαββίδης ἔγγραφει θέμα κατόπιν τῆς τελευταίας του ἐμπειρίας, ἀλλὰ δὲν μᾶς λέγει ποιά εἶναι αὐτὴ ἡ ἐμπειρία τὴν δποίαν θὰ συζητήσωμεν.

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

Βεθαίως ἐφ' ὅσον δὲν ύπάρχουν εἰσέτι κανονισμοὶ αὐτοῦ τοῦ Σώματος εἶναι δικαίωμα οἰουδήποτε Βουλευτοῦ νὰ ἔγγραψῃ πρὸς συζήτησιν οἰονδήποτε θέμα, ὅπως εἶναι δικαίωμα ταυτοχρόνων καὶ τοῦ Σώματος νὰ ἀποδεχθῇ ἢ δῆλο πρὸς ἔγγραφήν τοῦ εἰσηγουμένον θέμα. "Ομως θὰ ἥθελα συναδελφικῶς νὰ ύποδειξω ὅτι θὰ ἥτο προτιμότερον ἔαν ὁ κ. Σαββίδης ὑπέθαλλεν ἐρώτησιν πρὸς τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον διά τῆς ὁποίας νὰ ζητῇ νὰ ἐνημερωθῇ ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἀπάντησις ἡ ὁποία θὰ δοθῇ ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον δὲν κρίνεται ικανοποιητική τότε, Βεθαίως, αὐτομάτως ὁ κ. Σαββίδης θὰ μποροῦσε νὰ τὸ ἔγγραψῃ ὡς θέμα καὶ ἀνευ τῆς ἔγκρισεως τοῦ Σώματος. "Ομως, ὅπως εἶπα, δικαίωμά του εἶναι ἔαν θέλῃ νὰ εἰσηγηθῇ αὐτὸ τὸ θέμα πρὸς ἔγγραφήν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

• Ο κ. Παρασκευατόπες.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Είμαι ύποχρεωμένος να συμφωνήσω μὲ τοὺς ἔνδοιασμούς τόσον τοῦ κ. Σαμψών δσον καὶ τοῦ Λυσσαρίδη δσον ἀφορᾶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν πρὸς ἐγγραφὴν θέμα.

Ομοιογώ δτι πολὺ θά δυσκολευθώ νὰ σχηματίσω μίαν κρίσιν περὶ τοῦ τί θὰ ψηφίσῃ ή Βουλή καὶ περὶ τοῦ ἐναντίου πόλας καταστάσεως στρέφεται τὸ ἔγγραφησόμενον θέμα.

Διὰ ταῦτα θὰ ἦθελα νὰ παρακαλέσω τὸν ἑγγράφοντα τὸ θέμα δηπο-
ποιῆση τὸν τίτλον τοῦ θέματος διὰ νὰ διευκολύνθῃ καὶ ἡ Βουλὴ αὐτὴ νὰ λάβῃ
μίαν ἀπόφασιν πῶς θὰ διαθέσῃ τὴν ψήφον τῆς δοσοῦ ἀφορᾶ τὸ θέμα τοῦτο.

Εύχαριστω. Επειδή το θέμα της απόφασης που πρέπει να λαμβάνεται είναι σημαντικό, από την πλευρά της η απόφαση πρέπει να είναι σταθερή και διατηρητική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Προτίθεμαι νὰ θέσω τὸ θέματα εἰς ψηφοφορίαν, ἐν πάσῃ περιπτώσει, καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν ἐκφρασθεισῶν ἐπιφυλάξεων.

Οφείλω δῆμως νὰ ἀναφέρω ὅτι μερικαὶ ἐκ τῶν ἐκφρασθεισῶν ἐπιφυλάξεων ἀποτελοῦν, ἢν μή τι ἄλλο, ἀντίθετον ἀποψιν μὲ τὰ μέχρι σήμερον κρατοῦντα ἐν τῇ Βουλῇ. Προσωπικῶς ἐνθυμοῦμαι ίδικήν μου παρέμβασιν εἰς τὴν ἑγγραφὴν θέματος—σοθαροῦ θέματος—κατά τὸν γενικὸν καὶ ἀδριστὸν τρόπον «χαλίτικη γῆ», καὶ εἰμαι βέβαιος ὅτι πλεῖστοι ἐκ τῶν παρευρισκομένων θὰ ἐνθυμοῦνται ὅτι κατεψήφισα τὴν ἑγγραφὴν ἐκείνου τοῦ θέματος καὶ ὑπέθαλα τροποποιητικὴν πρότασιν, διὰ νὰ μὴν ἀναφερθῶ εἰς πληθύραν ἄλλων θεμάτων τὰ δόποια ἐνεγράφησαν διὰ ἀπλῆς φράσεως, ὡς τὸ θέμα τῶν Κούρδων ἢ τὸ θέμα τῆς λειτουργίας τοῦ νοσοκομείου Λάρνακος, μὲ καμμίαν ὑποχρέωσιν ἐκ μέρους τῶν ἑγγραφόντων νὰ προθοῦν εἰς οἰασδήποτε ἐπειχγήσεις.

Συμφωνῶ δητὶ τὸ θέμα πρέπει νὰ εἶναι ἀρκούντως σαφές, κατὰ τὸν τρόπον ποὺ ἑγγράφεται, ὥστε νὰ παρέχεται ἔνδειξις περὶ τῆς ἀπόψεως ἢ δόποια θὰ ἔκτεθῇ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ θέματος. Ἄλλὰ δὲν νομίζω δητὶ εἰς τὸ στάδιον τῆς ἑγγραφῆς τοῦ θέματος εἰς τὴν ήμερησίαν διάταξιν ἐπιθάλλεται ἢ ἐκ μέρους τοῦ εἰσηγητοῦ ἐνὸς θέματος ἀνάλυσις τῶν αἰτιολογικῶν ἢ τῶν συνθηκῶν αἱ δόποιαι ὀδήγησαν τὸν Βουλευτὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ προτείνῃ πρὸς τὸ Σῶμα τὴν ἑγγραφὴν. Ἐκεῖνοι οἱ δόποιοι νομίζουν δητὶ τὸ θέμα δὲν εἶναι ἀρκούντως διαφωτιστικὸν δύνανται ἢ νὰ καταψήφισουν τὴν ἑγγραφὴν του, ὡς μὴ ἀρκούντως σαφοῦς θέματος ἢ, ἐάν ἐπιθυμοῦν νὰ ἀπόσχουν, δικαιοῦνται νὰ ἀπόσχουν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν εἰμαι διατεθειμένος νὰ ἐπιτρέψω δπῶς συνεχισθῇ ἢ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος.

Θέτω ἐνώπιον τοῦ Σώματος πρὸς ψήφισιν τὴν πρότασιν τοῦ κ. Σαββίδη δρπῶς ἑγγράψῃ θέμα. Παρακαλῶ νὰ ἐπαναλάβετε τὸν τίτλον, κ. Σαββίδη, ἐκ νέου.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

«Ἡ μὴ ἱκανοποιητικὴ ἐκπροσώπησις τῆς Δημοκρατίας μας ἐν Ἑλλάδι».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς ἑγγραφῆς τοῦ θέματος;

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

ΖΗΔΙΛΥΟΔΟΤΣΙΨΧ .

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Νομίζω δητὶ δημιουργεῖται πολὺ ἐπικίνδυνον προηγούμενον, κύριε Πρόεδρε, καὶ δικαίωμά σας εἶναι νὰ διακόψετε τὴν συζήτησιν, δικαίωμά σας εἶναι νὰ θέσετε τὸ θέμα εἰς τὴν ψηφοφορίαν, ἄλλα εἶναι ἀδιανόητον νὰ ζητήτε ἀπὸ ἀνθρώπους νὰ ψηφίσουν ὑπὲρ ἢ κατὰ μιᾶς ἀπόψεως τὴν δόποιαν δὲν ἀντιλαμβάνονται. Δὲν ἔζητήσαμεν ἀνάλυσιν τοῦ θέματος, δὲν ἔζητήσαμεν δημιλίαν ἐπὶ τοῦ θέματος. Δὲν ἔζητήσαμεν τοὺς λόγους διὰ τοὺς δόποιους ἑγγράφεται τὸ θέμα. Ἐζητήσαμεν νὰ ἀντιληφθῶμεν τὶ εἶναι τὸ θέμα. Εἴπατε διὰ τὸ νοσοκομείον Λάρνακος. ‘Ο ἑγγράψας ἀνέφερεν «ἡ κακὴ κατάστασις τοῦ νοσοκομείου Λάρνακος». Διὰ τὴν χαλίτικην γῆν ἐνθυμοῦμαι δητὶ ἔζητήσαμεν ἑξήγησεις καὶ δ. κ. Σαμψών εἶπεν «ἡ καθυστέρησις τῆς Κυθερήσεως εἰς τὸ νὰ ἐφαρμόσῃ ὁρισμένα μέτρα». Δὲν ἔζητήσαμεν ἀπὸ τὸν κ. Σαββίδην νὰ μᾶς δώσῃ λόγους διατὶ ἑγγράφει τὸ θέμα. Ἄλλα δὲν ἀντιλαμβανόμεθα τὶ καλούμεθα νὰ ψηφίσωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κακῶς ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἔξηγησεν δ. κ. Σαμψών. Τονίζω καὶ πάλιν ὅτι ὑπεβλήθη ἐκ μέρους μου τροποποιητικὴ ἢ πρότασις διότι δ. τίτλος ἦτο γενικὸς καὶ

ἀόριστος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔχω πεῖ ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἐπιτρέψω τὴν συνέχισιν τῆς συζήτησεως ώς πρὸς τὸ ἐάν θά ἔγγραφῇ τὸ θέμα ή ὅχι. Ὡς πρὸς τὸ πολὺ εἶναι ἡ ἀποψὶς τοῦ κ. Σαθῆδη ἀύτη θά ἀκουσθῇ κατὰ τὴν ὑποθόλην τῆς εἰσηγητικῆς του διμίλιας καὶ ἐκ παραδόσεως δλοὶ γνωρίζετε ὅτι διμιλεῖ εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν ὁ ἔγγραφων τὸ θέμα καὶ εἰς δεύτερον στάδιον γίνονται αἱ διμιλίαι τῶν λοιπῶν ἀγορητῶν.

‘Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ὅτι διεπράξατε ἐν σοθαρώτατον λάθος. Μπορεῖ νὰ διακόψετε τὴν συζήτησιν ἀλλὰ δὲν μπορεῖτε νὰ ἐμποδίσετε τοὺς Βουλευτάς νὰ ἔχηγήσουν τὴν στάσιν των, δηλαδὴ διατὶ ψηφίζουν ὑπὲρ ή κατά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Μάλιστα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Καὶ ἵσως ἔμμέσως, δι’ αὐτοῦ δηλαδὴ τοῦ τρόπου, νὰ δικαιούμεθα νὰ ζητήσωμεν ἔξηγήσεις. Ἐπομένως δὲν μπορεῖτε νὰ διακόψετε τὴν συζήτησιν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Δὲν ἔχω πεῖ τίποτε τὸ διαφορετικόν, κ. Χριστοδουλίδη. Εἴπα ὅτι δικαιοῦμαι ὁ οἰοσδήποτε Βουλευτής νὰ μὴν ψηφίσῃ ή νὰ καταψηφίσῃ.....

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Νὰ μὴν ψηφίσῃ σιωπηρῶς.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Σᾶς παρακαλῶ, νὰ τελειώσω. Ἐπειγγῶν ὅτι δὲν ψηφίζει διότι δὲν θεωρεῖ ὅτι τὸ θέμα διετυπώθη σαφῶς. Ούδεις μπορεῖ νὰ στερήσῃ τὸν Βουλευτὴν τοῦ δικαιώματος νὰ ἐπεξηγήσῃ τὴν ψήφον του.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

‘Ακριθῶς αὐτὸ πρέπει νὰ γίνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Μάλιστα. ‘Ἐπ’ αὐτοῦ ὑπάρχει ταυτότης ἀπόψεων μεταξὺ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

“Οσον ἀφορᾷ τὴν ψήφον μου θὰ τηρήσω στάσιν ἀποχῆς διότι τὸ προτεινόμενον θέμα δὲν εἶναι σαφές, εἰσέρχεται πλέον εἰς θέματα ἔξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ, ἐπειδὴ κατὰ τὰ δσα ἔχουν λεχθῆ τὸ θέμα τοῦ κ. Σαθῆδη εἶναι ἐντελῶς διαφορετικὸν ἀπὸ τὰ θέματα τῆς ἔξωτερικῆς πολιτικῆς, θὰ ἐψήφιζα ὑπὲρ τῆς ἔγγραφῆς τοῦ θέματος ἐὰν ἔκαμνε τὴν σχετικὴν δήλωσιν διευκρινίζων ἀκριθῶς τὸ θέμα μὲ τὸ δόποιον θὰ δισχοληθῆ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Υπάρχει ἀλλος ὄμιλητης ὁ δόποιος ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπεξηγήσῃ τὴν ψήφον του;

‘Ο κ. Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν θὰ ἐπεξηγήσω τὴν ψῆφον μου. Θὰ εἰσηγούμην, μᾶλλον, τὸ ἔξῆς : 'Ο ἔντιμος Βουλευτὴς κ. Σαθέίδης νὰ ὑποθάλῃ σχετικὴν Ἔρώτησιν εἰς τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον—νομίζω δτὶ εἶναι μία θέσις ή ὅποια ἐφαρμόζεται εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν—καὶ ἀναλόγως τῆς 'Απαντήσεως νὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Ο κ. Σαθέίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. 'Εφ' δσον οἱ κύριοι συνάδελφοι θέλουν νὰ τοὺς δώσω ἔξηγήσεις, εὐχαρίστως νὰ τοὺς δώσω ἔξηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Οχι, δὲν πρόκειται νὰ ἐπιτρέψω νὰ δώσητε ἔξηγήσεις, κ. Σαθέίδη. "Εχετε δώσει τὴν ἀποψιν τοῦ θέματος. Αὐτὸ θὰ ἦτο συζήτησις τοῦ θέματος πρὸ τῆς ἔγγραφῆς.

'Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

'Εφ' δσον ἐπετρέψατε, ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε, εἰς τὸ παρὸν στάδιον νὰ ἔρμηνεύσῃ τὶς τὴν ψῆφον ποὺ θὰ δώσῃ εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἔγγραφησμένον ή μὴ θέμα, διὰ ταῦτα εἰμαι ὑπόχρεως νὰ ἔρμηνεύσω τὴν ψῆφον τὴν δποὶαν θὰ δώσω κατὰ τῆς ἔγγραφῆς τοῦ θέματος, τοῦ ὑποθαλλομένου ὑπὸ τοῦ κ. Σαθέίδη. Θὰ ψηφίσω ἐναντίον δχι μόνον ἀπλῶς λόγω τοῦ ἀορίστου τοῦ περιεχομένου τοῦ προτεινομένου θέματος, ἀλλὰ καὶ διότι ἐάν τὸ θέμα ἦτο ἐντὸς ὀρισμένου πλαισίου πάλιν θὰ ἤμην ὑπόχρεως νὰ τὸ καταψηφίσω. Διὰ ταῦτα ή ψῆφος μου θὰ εἶναι ἐναντίον τοῦ προτεινομένου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Καὶ ἔγώ θὰ ψηφίσω ἐναντίον τοῦ θέματος διότι διαφωνῶ μὲ τὸν τρόπον μὲ τὸν διεξῆχθη ή συζήτησις, διαφωνῶ μὲ τὴν ἀπόφασιν δπως ἐλήφθη, διαφωνῶ μὲ τὸ γεγονός δτὶ ἀπηγορεύθη καὶ νὰ ἔρμηνευθῇ τὸ θέμα καὶ διαφωνῶ δτὶ τὸ θέμα αὐτὸ εἶναι σαφές καὶ δτὶ εἰς τὴν κρίσιν τῶν συναδέλφων πράγματι ὑπάρχει τούλαχιστον σαφήνεια ὡς πρὸς τὸ ποῖον εἶναι τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους θὰ καταψηφίσω τὴν πρότασιν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

'Επειδὴ ἔχομεν τὴν ἀποψιν δτὶ θὰ ἐπρεπε νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα περὶ τοῦ θέματος ποὺ ἐνδιαφέρει τὸν κ. Σαθέίδην πρῶτον καὶ μετὰ νὰ ἔγγραφῇ ὡς θέμα, δι' αὐτὸ θὰ ἀπόσχωμεν τῆς ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

‘Επειδή πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι τὸ δόλον θέμα θὰ μποροῦσε νὰ συζητηθῇ ή νὰ διαλευκανθῇ μέσω τῶν ὑπαρχουσῶν Κοινοθουλευτικῶν ‘Επιτροπῶν, καὶ συγκεκριμένως τῆς Κοινοθουλευτικῆς ‘Επιτροπῆς Οἰκονομικῶν, τῆς δοπίας προϊσταται δ. κ. Σαθεύδης, καὶ διότι τὸ θέμα ἔστω καὶ ἔδην δὲν ἔχῃ ἀναλυθῆ ἀπὸ τὸν κ. Σαθεύδην ἔχω τὴν ἐντύπωσιν ότι εἶναι τὸ θέμα διὰ τὸ δημοσίον προέβη καὶ εἰς δηλώσεις ἄμα τῇ ἀφίξει του ἐξ ‘Ελλάδος, καὶ τονίζω καὶ πάλιν, ἐπειδὴ πιστεύω ότι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ φθάσῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς προτοῦ συζητηθῆ εἰς ‘Επιτροπάς εἰς πλέον κλειστὸν περιθάλλον τῆς Βουλῆς, θὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Θὰ καταψηφίσω τὸ θέμα διὰ λόγους ἀρχῆς καὶ διότι δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ νὰ συζητηθῇ εἰς τὸ Κοινοθουλόιν θέμα ἀνικανότητος τῶν ἐκπροσώπων μας ἐν ‘Ελλάδι χωρὶς νὰ γνωρίζω τοὺς λόγους διὰ τοὺς δοπίους ἔγγραφεται τέτοιον θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Καὶ ἔγὼ θὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας διὰ τοὺς λόγους τοὺς δοπίους ἔξερθεσεν δ. κ. Παπαϊωάννου, ἀλλὰ ἐπιπλέον λέγω ότι ἔγὼ δὲν γνωρίζω τάς δηλώσεις τοῦ κ. Σαθεύδη εἰς τὰς δοπίας ἀνεφέρθη δ. κ. Χατζηγρακλέους καὶ δι’ ἐμὲ δύσα εἶπεν δ. κ. Σαθεύδης δὲν καθιστοῦν σαφές τὸ θέμα καὶ ἐπομένως δὲν γνωρίζω ποῖον εἶναι τὸ θέμα καὶ δὲν δύναμαι νὰ ψηφίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ θέματος «Ἡ μὴ ίκανοποιητικὴ ἐκπροσώπησις τῆς Δημοκρατίας μας ἐν ‘Ελλάδι»;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Πόσοι ψηφίζουν ἐναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Αποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

ουτού των κακών παραπληρωμάτων από την περιφέρεια της Κρήτης—επεξεργάζεται

14. κ. Η—καλλίδρογχη μεταπομπή νομοθετικών καταστάσεων στην Κρήτη

ΙΑ—πατέρα Ζαρδετζή — μεταπομπή νομοθετικών καταστάσεων στην Κρήτη

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : μεταπομπή νομοθετικών καταστάσεων στην Κρήτη

Τὸ θέμα ἐγγράφεται ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ὑπάρχει ἄλλον θέμα πρὸς ἐγγραφήν;

Ο. κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐπιθυμῶ νὰ ἐγγράψω τὸ ἔξῆς θέμα :

«Ἡ διδικὴ ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἐγγραφήν τοῦ θέματος «Ἡ διδικὴ ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ» τὸ ὅποιον δὲν ἔγειρεται ἐξ Ἑρωτήσεως ; Ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις τῆς Βουλῆς διὰ τὴν ἐγγραφήν του ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ὑπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἐγγραφήν τοῦ θέματος ;

Μὴ ὑπαρχούστης ἔνστάσεως τὸ θέμα ἐγγράφεται ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως.

(“Ωρα λήξεως 3.57 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικήν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης

Παπαδόπουλος Τάσος

Ζαμπᾶς Γεώργιος

Παπαϊωάννου Ἐζεκίας

Ζαχαριάδης Λέανδρος

Παρασκευαΐδης Φειδίας

Ζιαρτίδης Ἀνδρέας

Ποσκώτης Σταῦρος

Κληρίδης Ξάνθος

Ποταμίτης Γιάγκος

Κουρτελλάρης Χρήστος

Σαθθίδης Γεώργιος

Κωνσταντίνου Ντίνος

Σαθθίδης Μιχαλάκης

Λυσσαρίδης Βάσος

Σαμψών Νίκος

Μαλλιώτης Γεώργιος

Σωτηριάδης Ἀντωνάκης

Μαυρονικόλας Νίκος

Τουμαζῆς Ἀνδρέας

Μιχαηλίδης Αιμίλιος

Φρόγκος Αιμίλιος

Μιχαηλίδης Χαμπῆς

Χατζηπρακλέους Ἡρακλῆς

Νεοκλέους Ἀνδρέας

Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας

Νικολαΐδης Ἡρόδοτος

Χατζηκακοῦ Κώστας

Ξενόπουλος Ξενῆς

Χριστοδούλης Κώστας

Παπαδημητρίου Κυριάκος

Χριστοφίδης Χριστόφορος.

ενημερωτικό Ήδη ροής με την παραπάνω σύγχρονη αρχή της Βουλής ή
μητροπολιτικής πολιτικής που διατηρείται από την ένταση της πολιτικής στην
και προ-υπονομογενεία της Βουλής. Η παραπάνω σύγχρονη αρχή της Βουλής
είναι γνωστή ως η μητροπολιτική πολιτική που διατηρείται από την πολιτική στην
πολιτική πολιτική της Βουλής.

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 2ας ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα έναρξεως 3.16 μ.μ.)

(Άρ. II)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ
ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ὑπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Α είναι ἡ ἀνά-
γνωσις ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν
ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17ην Νοεμβρίου 1971, ὑποθέθεισα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου
Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν
18ην Νοεμβρίου 1971.

«Οπως είναι γνωστό ἔνας μεγάλος ἀριθμός γεωργῶν ἐνοικιάζουν γῇ γιὰ
καλλιέργεια σιτηρῶν ὅπως καὶ γιὰ ἄλλες καλλιέργειες. Υπολογίζεται ὅτι
πάνω ἀπὸ 700.000 σκάλες γῆς ἐνοικιάζονται ἀπὸ τοὺς γεωργούς. Τὴν γῇ αὐτὴ
τὴν κατέχουν μεγαλοϊδιοχτῆτες, μοναστήρια καὶ ἄλλοι.

Τὰ ἐνοίκια ποὺ πληρώνονται γι' αὐτὴ τὴν γῇ κυμαίνονται μέταξὺ τῶν 2—4
λιρῶν τὴν σκάλα γιὰ κάθε χρόνο γιὰ ξηρικὲς καλλιέργειες καὶ πολὺ περισσό-
τερα γιὰ τὴν ἀρδεύσιμη γῇ.

Μέσα στοὺς τελευταίους μῆνες οἱ μεγαλοϊδιοχτῆτες γῆς αὔξησαν ἀκόμα πε-
ρισσότερο τὰ ἐνοίκια τῆς γῆς ἀπὸ 20—25%.

“Εχουν ἔξουδετερώσει μὲ αὐτὴ τὴν αὔξηση τῶν ἐνοικίων τῆς γῆς τὸ «χορή-
γγμα» ποὺ ἀπεφάσισε ή Κυβέρνηση νὰ δώσῃ φέτος στοὺς σιτοπαραγωγούς.

Είναι δλοφάνερο ὅτι ἡ αὔξηση τῶν ἐνοικίων τῆς γῆς μειώνει τὸ εἰσόδημα
τῶν γεωργῶν καὶ κτηνοτρόφων.

Μποροῦν νά μᾶς πληροφορήσουν τά 'Υπουργεία Γεωργίας καὶ Οἰκονομικῶν ἀν ἔχουν μελετήσει τό δόλο πράσθημα τῆς συνεχούς αὐξήσης τῶν ἐνοικίων τῆς γῆς σὲ σχέση μὲ τὸ ἀγροτικό εἰσόδημα;

"Εχει μελετήθη ἡ ἑφαρμογὴ ἐνοικιοστασίου γιὰ ἔλεγχο τῶν ἐνοικίων τῆς γῆς ὅπως ἔχουν ἐπανειλημμένα εἰσηγηθῆ οἱ ἀγροτικὲς δργανώσεις";

'Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25ην Νοεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἑρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 18ην Νοεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη.

«Ἄι ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ἔλεγχου τῶν ἐνοικίων τῶν καταβάλομένων διὰ γεωργικάς γαίας ἀπόψεις τοῦ 'Υπουργείου τούτου παραμένουν αἱ ἴδιαι ὡς αὗται ἔξετέθησαν εἰς προηγουμένην πρὸς ὑμᾶς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἐπιστολήν μου ὑπ' ἀρ. Φακ. 35/61 τῆς 27ης Μαρτίου 1970».

'Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25ην Νοεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Ξάνθου Κληρίδη καὶ ληφθεῖσα τὴν 25ην Νοεμβρίου 1971.

«Λαμβάνω ἀφορμὴν ἐκ τοῦ προσφάτου διδικοῦ δυστυχήματος παρὰ τὸ χωρίον Πάναγρα κατὰ τὸ ὅποῖον σχολικὸν ἐκδρομικὸν λεωφορεῖον συνεκρούσθη μεθ' ἔτερου δχήματος μὲ ἀποτέλεσμα τὸν θανάσιμον τραυματισμὸν τῶν δοκιγῶν τῶν δύο δχημάτων καὶ τὸν τραυματισμὸν ἀριθμοῦ μαθητριῶν καὶ τῆς συζύγου τοῦ δοκιγοῦ τοῦ ἔτερου δχήματος.

Ἐπειδὴ ἔξ δσων ἔχουν δημοσιευθῆ καὶ ἐκ προσωπικῆς μου ἐπισκέψεως εἰς τὸν τόπον τοῦ δτυχήματος δλίγον μετά τὸ δτύχημα διαπιστοῦται ὅτι τὸ σχολικὸν δχήμα εἶχε κατὰ τὸν ούσιωδη χρόνον ἐλαττωματικὰ φρένα, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι, ἔξ δσων γνωρίζω, ἡ πρώτη φορά κατὰ τὴν ὅποιαν σχολικὸν ἐκδρομικὸν λεωφορεῖον ἐνέχεται εἰς διδικὸν ἀτύχημα, ἐρωτᾶται τὸ 'Υπουργείον Παιδείας ποῖο μέτρα λαμβάνονται—έὰν πράγματι οἰδήποτε μέτρα λαμβάνωνται—πρὸς ἔξακρισιν τῆς καταλληλότητος τῶν δχημάτων ἄτινα μέλλουσι νά χρησιμοποιηθοῦν εἰς τοιάτια σχολικάς ἐκδρομάς ὡς ἐπίσης καὶ περὶ τῆς πείρας καὶ καταλληλότητος τῶν δοκιγῶν τῶν τοιούτων δχημάτων».

'Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2αν Δεκεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἑρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 25ην Νοεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Ξάνθου Κληρίδη.

«Ἡ ἐπαγγελματικὴ πείρα καὶ ἡ καταλληλότης τῶν δοκιγῶν τῶν δχημάτων τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ σχολικάς ἐκδρομάς, ἔλεγχονται, δσον εἶναι δυνατόν, ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τοῦ σχολείου.

Καταβάλλεται, ἐπίσης, προσπάθεια πρὸς ἔξασφάλισιν, εἰ δυνατόν, καινουργῶν δχημάτων. 'Ο ἔλεγχος τῶν δχημάτων τούτων ἀπὸ μηχανικῆς ἀπόψεως δὲν εἶναι δυνατόν νά γίνεται ὑπὸ τοῦ σχολείου. Τοιοῦτος ἔλεγχος ἀποτελεῖ ἔργον τῆς πολιτείας, διότι διά τὰ δχημάτα ταῦτα χρησιμοποιοῦνται συνεχῶς ὑπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ ούχι μόνον ὑπὸ τῶν μαθητῶν».

Κύριε Πρόεδρε. 'Η ἀνάγνωσις τῶν ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Εργασία.

Τὸ πρῶτον, δεύτερον, τρίτον καὶ τέταρτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως δὲν εἶναι δυνατόν νά συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ 'Εκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν 'Επιτροπῶν.

Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 17) τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς νά ἀναγνώσῃ τὴν "Εκθεσιν τῆς 'Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (Άρ. 17) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Ντήνος Κωνσταντίνου
Άνδρέας Ζιαρτίδης
Σταύρος Ποσκώτης.

Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε
τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν
29ην Νοεμβρίου 1971.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἔγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογα-
ριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 35.000, ὑπὸ
τὸ Κεφάλαιον «Χορήγια καὶ Συνεισφοραί» τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ, καὶ
χορήγησις αὐτοῦ εἰς τὸ Ραδιοφωνικὸν «Ιδρυμα Κύπρου διὰ τὴν ἐπιστροφὴν
τελῶν ἀδειῶν ραδιοφώνων καὶ τηλεοράσεων διαρκούντος τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν «Εκθεσιν τοῦ Υπουργείου Οικονομικῶν,
τὸ εἰσπραχθὲν ὄλικὸν ποσὸν ἐκ τελῶν ἀδειῶν ραδιοφώνων καὶ τηλεοράσεων,
ἀπὸ τῆς Ἰησ. Ιανουαρίου μέχρι τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου τοῦ τρέχοντος ἔτους,
ἀνῆλθεν εἰς £ 225.948, ὑπολογίζεται δὲ νὰ ἀνέλθῃ μέχρι τέλους τοῦ τρέχοντος
ἔτους εἰς τὸ ποσὸν τῶν £ 325.948. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀφοῦ ἀφαιρεθῶσι
£ 10.000, αἱ ὅποιαι θὰ λογισθῶσιν ως τέλη εἰσπράξεων δυνάμει τῆς ὑφισταμένης
συμφωνίας μετὰ τοῦ ως ἄνω Ιδρύματος, θὰ παραμείνῃ καθαρὸν ποσὸν δι' ἐπι-
στροφὴν ἐκ £ 315.948.

Ἐπειδὴ ἡ συμπεριληφθεῖσα εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος
ἔτους σχετικὴ πρόνοια ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν £ 280.000 καὶ δεδομένου
ὅτι δὲν ὑφίστανται διαθέσιμοι Ισάξιαι ἔξοικονομήσεις πρὸς κάλυψιν τῆς ἀνα-
μενομένης νὰ προκύψῃ διαφορᾶς παρίσταται ἀνάγκη παραχωρήσεως διὰ συμ-
πληρωματικῆς πιστώσεως, ἐπιπροσθέτου ποσοῦ ἐκ £ 35.948 ἢ ἔστω £ 35.000
περίπου.

Η Κοινοθουλευτικὴ Επιτροπὴ Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετή-
σασα τὸ δόλον θέμα δύοφώνως ἔγκρινε τὴν χορήγησιν τοῦ ως ἄνω ποσοῦ χρη-
μάτων καὶ ως ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ
παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Υπάρχουν δύμιληται ἐπὶ τοῦ θέματος ἀρχῆς ;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν δύμιληται ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι
κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου
ἢ ὅποια θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. «Άρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ ;

Μὴ υπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εγκρισις πληρωμής ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £35.000 διά τὴν χρήσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 17) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ ἔκτον θέμα «Ο περὶ Ὀργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμος τοῦ 1971» δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ σήμερον διότι δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἡ "Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

"Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 18) τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ('Αρ. 18) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Άνδρέας Ζιαρτίδης

Σταύρος Ποσκώτης.

"Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπὴ Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 29ην Νοεμβρίου 1971.

Διά τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἔγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 40.000 καὶ ἡ διάθεσις αὐτοῦ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ηὔξημένων δαπανῶν δι' ἡμερομίσθια τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Τμήματος Ἰατρικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ διὰ φωτισμόν, θέρμανσιν καὶ ἄλλα καύσιμα τῶν διαφόρων νοσοκομείων, φαρμακείων καὶ ἄλλων ίδρυμάτων τοῦ ίδιου Τμήματος διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους.

‘Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν “Ἐκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἡ εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους περιληφθεῖσα σχετικὴ πρόνοια ἐκ £ 160.000 διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Τμήματος Ἰατρικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐκρίθη ἀνεπαρκής, ἡ δὲ ὀλικὴ δαπάνη τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, ὡς δὲ Διευθυντής τοῦ Τμήματος Ἰατρικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐπληροφόρησε τὸ Ὑπουργείον Οἰκονομικῶν, ἀναμένεται νὰ ἀνέλθῃ μέχρι τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους εἰς τὸ ποσὸν τῶν £ 187.000. Ἡ ἀναμενομένη αὔξησις τῶν δαπανῶν τῆς ἐν λόγῳ ὑπηρεσίας, ὡς ἀναφέρεται περαιτέρω εἰς τὴν ρηθεῖσαν Εἰσηγητικὴν “Ἐκθεσιν, διφέλεται εἰς τὴν δημιουργίαν νέων θέσεων πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν δλῶν τῶν νοσοκομείων καὶ τῶν λοιπῶν Ιατρικῶν ίδρυμάτων, ὡς ἐπίσης εἰς τὰς ἔγκριθείσας νέας ὑψηλοτέρας κλίμακας διὰ τὸ προσωπικόν τὸ ἔργαζόμενον εἰς ἀσυνήθεις ὥρας ἔργασίας. Εἰς τὴν αὔξησιν ταύτην συνετέλεσεν δωσάυτως ἡ παραχωρηθεῖσα εἰς ἀπαντας τοὺς ἐπὶ ὀριαίας βάσεως ἔργαζομένους ὑπαλλήλους αὔξησις ἐκ 3%, συνεπείᾳ τῆς ἀνόδου τοῦ τιμαριθμικοῦ δείκτου ἀπὸ τῆς 1ης παρελθόντος Μαρτίου.

‘Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω καὶ δεδομένου διτὶ δὲν ὑφίστανται διαθέσιμοι Ισάξιαι ἔξοικονομήσεις πρὸς κάλυψιν τῆς οὕτω προκυπτούσης διαφορᾶς, παρασταται ἀνάγκη ἔγκρισεως συμπληρωματικῆς πιστώσεως.

‘Αναφορικῶς πρὸς τὸ ἀπαιτούμενον ἐπιπρόσθετον ἐκ £ 13.000 ποσὸν χρημάτων διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ηὔξημένης δαπάνης διὰ φωτισμοῦ, θέρμανσιν καὶ ἄλλα καύσιμα τῶν διαφόρων νοσοκομείων, φαρμακείων καὶ ἄλλων ίδρυμάτων τοῦ Τμήματος Ἰατρικῶν Ὑπηρεσιῶν, δὲ Διευθυντής τοῦ Τμήματος Ἰατρικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐπληροφόρησε τὸ Ὑπουργείον Οἰκονομικῶν διτὶ ἡ εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους περιληφθεῖσα σχετικὴ πρόνοια ἐκ £ 50.000 ἐκρίθη ἀνεπαρκής καὶ διτὶ ἡ ὀλικὴ δαπάνη τοῦ κονδυλίου τούτου ἀναμένεται νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ποσὸν τῶν £ 63.000.

‘Η ἐπιπρόσθετος αὕτη δαπάνη προέκυψε, κατὰ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Τμήματος Ἰατρικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὡς ἐκ τῆς αὔξησεως τῶν τιμῶν τῶν καυσίμων τῶν χρησιμοποιούμενών ὑπὸ τῶν νοσοκομείων καὶ τῶν λοιπῶν Ιατρικῶν ίδρυμάτων πρὸς παροχὴν κεντρικῆς θερμάνσεως καὶ διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ἀτμολεβήτων. Πέραν τούτου ἡ ἔγκαταστασις συστημάτων κεντρικῆς θερμάνσεως καὶ αἱ γενόμεναι διάφοροι ἐπεκτάσεις εἰς πλεῖστα ἐκ τῶν νοσοκομείων τῆς νήσου εἶχον διὰ ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τῆς δαπάνης τοῦ κονδυλίου τούτου.

‘Ἐπειδὴ δὲν ὑφίσταται ὑπὸ οἰονδήποτε ἄλλον ἄρθρον τοῦ Κεφαλαίου 70Α ‘Ιατρικὸν Τμῆμα’ τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους σχετικὸν κονδύλιον πρὸς ἔξοικονόμησιν διὰ τὸν ὡς ἀναφερόμενον σκοπόν, παρασταται ἀνάγκη ψηφίσεως ὑπὸ τοῦ Σώματος συμπληρωματικῆς πιστώσεως.

‘Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἔγκρινει τὴν διάθεσιν τῶν ὡς ἀναφερόμενον σκοπόν, παρέεισται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

‘Ο. κ. Χατζηκακοῦ ἔχει τὸν λόγον.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

‘Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἐπειδὴ διάρχουν πλέον ἐπείγοντα θέματα εἰς τὰ νοσοκομεῖα μας ἀπὸ τὴν αὔξησιν τῶν δαπανῶν δι’

ήμερομίσθια τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ καὶ διὰ τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν θέρμανσιν, ὡς ἐπὶ παραδείγματι τὸ θέμα τῶν νέων χειρουργῶν οἱ ὅποιοι διωρίσθησαν εἰς Λάρνακα καὶ Ἀμμόχωστον καὶ δὲν ἔχουν τὰ ἀναγκαῖα ἐργαλεῖα διὰ νὰ κάμουν καὶ τὰς πλέον ἀπλᾶς ἐγχειρίσεις, προτίθεμαι νὰ καταψηφίσω τὸ Νομοσχέδιον εἰς ἔνδειξιν διαμαρτυρίας. Διότι καρμίλα προσπάθεια δὲν ἔγινε διὰ νὰ ἀποκτηθοῦν τὰ ἀναγκαῖα ἐργαλεῖα διὰ τὰ δύο νοσοκομεῖα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο κ. Λυσσαρίδης,

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐνῷ συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὸν κ. Χατζηκακοῦ, ἐντούτοις θὰ ψηφίσω ὑπὲρ καὶ, ἀπλῶς, διὰ νὰ ἐρμηνεύσω δtti αὐτὸ δὲν σημαίνει διαφωνίαν πρὸς τὴν διαμαρτυρίαν τοῦ κ. Χατζηκακοῦ, διευκρινίζω δtti κατὰ τὴν γνώμην μου τὰ δύο θέματα δὲν σχετίζονται. Ἀντιλαμβάνομαι τὰ ἐλαστήρια τοῦ συναδέλφου καὶ θὰ ψηφίσω ὑπὲρ τοῦ Νομοσχέδιου χωρὶς αὐτὸ δὰ σημαίνῃ δtti μπορῶ νὰ ἀλλάξω ἔστω καὶ ἔνα λῶτα ἀπὸ τὴν διαμαρτυρίαν τοῦ ἔντιμου κ. Χατζηκακοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐάν δὲν ὑπάρχουν ἄλλου διμῆται παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. “Ἄρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ;

“Ἀντιλαμβάνομαι δtti ὑπάρχει ἀντίρρησις καὶ ἐπομένως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐρωτήσω ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ πρώτου ἀρθρου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

25, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αποχάι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὐδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

Τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Έγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £ 40.000 διὰ τὴν χρήσιν τοῦ έτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπέρ τοῦ 2ου ἀρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

25, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Αποχαί:

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὐδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ 2ον ἀρθρον ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

25.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Αποχαί:

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὐδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Ζον ἄρθρον καὶ δὲ Πίναξ ἐγκρίνονται.

Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ως δὲ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 18) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς θεσπίσεως τοῦ Νομοσχεδίου εἰς Νόμον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

25.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἄποχαι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὐδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ δγδοον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ σήμερον διότι δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἡ "Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Επιτροπῆς".

Κεφάλαιον Γ—Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλῶ τοὺς ἐντίμους κυρίους Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 19) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Επιτροπὴν ἐπὶ Οἰκονομικῶν Θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 20) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ Οἰκονομικῶν Θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 21) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται ώσαύτως εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ Οἰκονομικῶν Θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ετησία “Εκθεσις τοῦ Γενικοῦ Ἐλεγκτοῦ διὰ τὸ ἔτος 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπήν.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ ὑπάρχουν ἔγγεγραμένα δύο θέματα.

Τὸ πρῶτον εἶναι «Ἡ μὴ ἴκανοποιητικὴ ἐκπροσωπῆσις τῆς Δημοκρατίας μας ἐν Ἑλλάδι» καὶ τὸ δεύτερον «Ἡ δική ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ».

‘Υπάρχουν δημιληταὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου θέματος;

Προτοῦ δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν ἔντιμον Βουλευτὴν κ. Μιχαλάκην Σαββίδην θὰ ἥθελα νὰ ἐκφράσω τὴν ἀποψιν ὅτι ἵσως θὰ ᾖτο προτιμότερον ἐάν τὸ θέμα ἐτίθετο κατὰ διαφορετικὸν τρόπον, δηλαδὴ ἐάν ἐτίθετο γενικώτερον τὸ θέμα τῆς ἴκανοποιητικῆς ἐκπροσωπῆσεως τῆς Δημοκρατίας εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Διὰ νὰ ἔξετάσῃ ἡ Βουλὴ τὸ θέμα εἰς δλην του τὴν ἔκτασιν παρὰ νὰ τὸ περιορίσωμεν εἰς μίαν εἰδικήν καὶ μόνον περίπτωσιν.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Εντιμε κ. Πρόεδρε. Δυστυχῶς ἀπουσιάζατε κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίαν.

‘Ἡ ἀποψις τὴν δόποιαν ἔξεφράσαμεν ὅτι τὸ θέμα, ὡς ἐτέθη, δὲν ᾖτο καθόλου σαφές καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ᾖτο εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ κἄν περὶ ποιου θέματος ἐπρόκειτο νὰ συζητήσῃ.

‘Ασφαλέστατα ἐάν ἐπρόκειτο νὰ ἔγγραφῇ θέματα ὑπὸ τὸν δρισμόν, τὸν δόποιον τώρα δίδετε, οὐδεμία ἔνστασις θὰ ὑπῆρχε διότι αὐτὸ θὰ ᾖτο ἀπλῶς ἔνα ἀπὸ τὰ καθήκοντα τῆς Βουλῆς νὰ ἔξετάσῃ κατὰ πόσον, γενικῶς, ἡ Κύπρος ἐκπροσωπεῖται δρθῶς εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Τὸ γεγονός ὅτι τὸ θέμα περιωρίσθη εἰς μίαν καὶ μόνην Πρεσβείαν καὶ χωρὶς νὰ δοθοῦν καθόλου στοιχεῖα περὶ ποιου θέματος ἐπρόκειτο καὶ ποιᾶ ἥσαν τὰ παράπονα καὶ δεδομένου ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητοῦνται παράπονα τὰ δόποια ἄγνοει ἡ Βουλὴ ἐκ τῶν προτέρων, ἐφέραμεν ἔνστασιν διὰ τὴν ἔγγραφὴν τοῦ θέματος ὡς ἐνεγράφη.

Δυστυχῶς τὸ θέμα ἐνεγράφη καὶ εύρισκεται ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

‘Ἐὰν καὶ ἐφ’ δόσον πρόκειται νὰ γίνῃ τροπολογία δι’ ἀλλαγὴν τοῦ θέματος τότε θὰ πρέπει καὶ πάλιν νὰ συζητηθῇ, νὰ ἔγκριθῇ, καὶ τότε θεσαίως δ. κ. Σαββίδης δὲν θὰ μπορέσῃ πλέον νὰ δημιλήσῃ ἐπὶ τοῦ συγκεκριμένου θέματος ἐπὶ τοῦ δόποιου ἀντιλαμβάνομαι ὅτι τώρα θέλει νὰ δημιλήσῃ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν εἰσιγοῦμαι δπως τὸ θέμα διαγραφῆ, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ διευρυνθῇ ἐφ' ὅσον ἡ Βουλὴ θὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὸ θέμα τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Διερωτῶμαι δηλαδὴ κατά πόσον θὰ ἔπειπεν ἡ Βουλὴ νὰ ἀντικρύσῃ ἀπὸ τὴν γενικωτέραν του πλευράν τὸ δλον θέμα καὶ ταυτοχρόνως νὰ ἔξετάσῃ καὶ τὸ εἰδικὸν θέμα εἰς τὸ δποῖον θέλει νὰ ἀναφερθῇ δ. κ. Σαββίδης.

Τὸ θέμα εἶναι ἐγγεγραμμένον καὶ ἔξαρτάται ἀπὸ τὸν κ. Σαββίδην ἐάν θὰ συμφωνήσῃ ἢ δχι μὲ αὐτὴν τὴν διαδικασίαν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Δέν θὰ εἶχον ἔνστασιν νὰ διευρυνθῇ ἡ συζήτησις, δμως δέν θὰ ἥθελον νὰ ἀναθληθῇ ἡ συζήτησις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δέν νομίζω δτι καν ἔξαρτάται ἀπὸ τὸν κ. Σαββίδην.

Τὸ θέμα ἐάν μὲν πρόκειται νὰ συζητηθῇ τώρα θὰ συζητηθῇ ὑπὸ τὴν μορφὴν ὑπὸ τὴν δποῖαν δ. κ. Σαββίδης τὸ ἐνέγραψε καὶ ἡ Βουλὴ ἐνέκρινεν δπως συζητηθῇ. Οἰαδήποτε διεύρυνσις θὰ πρέπει πρῶτα νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ νὰ ἔγκριθῇ, ὅποτε τὸ θέμα, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἀλλοιούται.

Οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω νὰ προχωρήσῃ δ. κ. Σαββίδης μὲ τὸ θέμα, δπως τὸ ἐνέγραψε, παρ' δλον ποὺ ἔξακολουθῶ νὰ πιστεύω δτι ούδεις γνωρίζει περὶ ποίου θέματος συζητοῦμεν.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

Συμφωνῶ, κ. Πρόεδρε, μὲ τὴν διεύρυνσιν τοῦ θέματος, δμως εἰς τοιαύτην περίπτωσιν θὰ ἥτο δρθὸν δ. 'Υπουργός νὰ κατατοπίσῃ τὸ Σῶμα ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ μετὰ νὰ προχωρήσῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν. Τὸ αὐτὸν νομίζω δτι ἰσχύει καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ θέματος τοῦ κ. Σαββίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἄς προχωρήσωμεν τότε μὲ τὸ θέμα δπως εἶναι ἐγγεγραμμένον.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Κατὰ τὴν πραγματοποιηθεῖσαν ἐπίσκεψιν μου ως 'Αρχηγοῦ τῆς 'Επιμελητηριακῆς 'Αποστολῆς εἰς 'Ελλάδα, τὴν δποῖαν εἰχομεν προγραμματίσει καὶ πραγματοποιήσει μεταξὺ τῆς 7ῆς καὶ 14ῆς Νοεμβρίου μὲ σκοπὸν τὴν ἔξεύρεσιν τρόπων περαιτέρω ἀναπτύξεως τῶν ἐμποροθιμηχανικῶν δραστηριοτήτων μεταξὺ 'Ελλάδος καὶ Κύπρου πρὸς περαιτέρω προώθησιν τοῦ ἔξαγωγικοῦ μας ἐμπορίου καὶ τῶν τουριστικῶν μας δραστηριοτήτων, ώς ἐπίσης καὶ τὴν δημιουργίαν κοινοπραξιῶν εἰς τὸν διοικητικὸν καὶ τουριστικὸν τομέα τῆς νήσου μας πρὸς δφελος τῆς οἰκονομίας μας, σκοπὸς δτις ἀναμφισθῆτως ἐνδιαφέρει τὰ μάλα τὴν Κυπριακὴν Κυβερνήσιν, μετ' ἀπογοητεύσεως καὶ δυσφορίας ἔχω διαπιστώσει τὴν παντελῆ ἔλλειψιν ἐνδιαφέροντος καὶ συνάμα περιφρόνησιν ἐκ μέρους τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Κυβερνήσεώς μας ἐν 'Ελλάδι, ἥτοι τοῦ Πρέσβεως μας, καὶ, ώς ἐκ τούτου, θεωρῶ καθῆκον καὶ ὑποχρέωσίν μου νὰ φέρω τοῦτο εἰς γνῶσιν τῶν Μελῶν τῆς Βουλῆς, τῶν ἐκλελεγμένων ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ τῆς νήσου μας, ἵνα ληφθοῦν

τὰ ἐνδεικυνόμενα μέτρα ἀφ' ἐνὸς πρὸς ἀποφυγὴν παρομοίων γεγονότων τὰ δποῖα ἐκθέτουν τὴν Κυθέρησίν μας καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς παραδειγματισμὸν καὶ τῶν ἄλλων Πρεσβειῶν πού, δὲν ἔχω καμμίαν ἀμφιθολίαν, θὰ εἶναι ἡ ἐπιθυμία δλων σας, ἀγαπητοί μου συνάδελφοι.

Καὶ διὰ νὰ εἶμαι πλέον σαφής καὶ νὰ δυνηθῶ νὰ σᾶς κατατοπίσω πλήρως σᾶς ἀναφέρω τὰ ἀκόλουθα :

Κατόπιν προσκλήσεως τὴν ὁποίαν εἶχομεν ὑπὸ τῶν Ἐπιμελητηρίων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Ἐλλάδος καὶ Συνδέσμου Ἐλλήνων Ἐξαγωγέων, ἀπραγματοποιῆθη ἐπίσκεψις Ἐπιμελητηριακῆς Ἀποστολῆς ἀπαρτιζομένης ἐξ δλων τῶν Προέδρων, δλων τῶν Ἐπιμελητηρίων δλων τῶν πόλεων τῆς νήσου μας ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ Προέδρου, Ἀντιπροέδρου καὶ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Κυπριακοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου συνοδευομένων ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἀκολούθου τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας ἐν Κύπρῳ, ἥτις προτού ἀναχωρήσῃ εἰς Ἐλλάδα είχε τὰς ἀπαραιτήτους ἐπαφάς μὲ τὸν Ὅπουργὸν Οἰκονομικῶν καὶ τὸν Ὅπουργὸν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας πρὸς πλήρη συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν τῆς.

Παραλλήλως ἐγώ, προσωπικῶς, εἶχον συναντήσει τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὅπουργείου Ἐξωτερικῶν εἰς τὸν δποῖον εἶχον ἀναφέρει ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσωμεν εἰς τὰς 7 Νοεμβρίου καὶ θὰ παρεμένομεν εἰς Ἐλλάδα μέχρι τῆς 14ης Νοεμβρίου καὶ ὅτι θὰ ἡτο σκόπιμον δπως εἰδοποιῆθη ἡ Κυπριακὴ Πρεσβεία, ἵνα τύχωμεν τῆς δεούσης συμπαραστάσεως καὶ προσβολῆς διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Πρέσβεως μας κατὰ τὰς συναντήσεις, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς δργανώσεως δεξιώσεως κατὰ τὴν δποίαν θὰ ἐπροσκαλοῦντο ἀντιπρόσωποι τῆς Κυθερήσεως καὶ τῆς ἐμποροβιομηχανικῆς τάξεως τῆς Ἐλλάδος, ὡς γίνεται συνήθως εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ὑπὸ τῶν Πρεσβειῶν τῶν διαφόρων χωρῶν. Τὴν εἰσήγησίν μου ταύτην δ Γενικός Διευθυντὴς τοῦ Ὅπουργείου Ἐξωτερικῶν, κατόπιν ποὺ τὴν εἶχε κρίνει λογικωτάτην, ἀνέλαβε νὰ διαθισάῃ εἰς τὴν Πρεσβείαν μας εἰς Ἀθήνας μὲ τὰς ἀπαραιτήτους δηγήσας.

Δυστυχῶς, παρὰ τὸ ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου δ Πρέσβευς μας ἐν Ἐλλάδι είχεν εἰδοποιῆθη περὶ τούτου, ἀντὶ νὰ ἐπιδείξῃ τὸ ἐνδειγμένον ἐνδιαφέρον τὸ δποῖον ὧφειλε νὰ ἐπιδείξῃ πρὸς προώθησιν τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας μας, ἐνήργησε κατὰ τοιούτον τρόπον ἵνα σαμποτάρῃ τὴν δλην προσπάθειαν καὶ μὲ παραπλανητικά τέλεξ, καθυστέρησε τὴν δργανώσιν δποιασδήποτε δεξιώσεως καὶ παρὰ τὸ γεγονός ὅτι, τὴν 4ην Νοεμβρίου, διεβιβάσθη πρὸς τούτον ἡ ἐπιθυμία τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου ὅτι θὰ ὧφειλε νὰ παρευρίσκεται ἐν Ἀθήναις κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν μας εἰς Ἐλλάδας καὶ ὅτι ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ χρησιμοποιῆσῃ τὴν ἀδειάν του ἐκτὸς Ἐλλάδος θὰ ἔπειτε νὰ εἶχεν ἐκ τῶν προτέρων τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Ὅπουργείου Ἐξωτερικῶν.

Οὗτος ἔξασφαλίσας περὶ τὰ τέλη Ὁκτωβρίου ἀδειάν ἀπουσίας ἀπὸ τῆς 8ης Νοεμβρίου μέχρι τῆς 4ης Δεκεμβρίου ἥτις τοῦ εἶχε παραχωρηθῆ διότι ἀφέθη ὑπ' αὐτοῦ νὰ νοηθῇ ὅτι ἐπρόκειτο νὰ παραμείνῃ εἰς Ἀθήνας, δώσας ὡς τόπον παραμονῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας του τὴν διεύθυνσιν τῆς κατοικίας τοῦ Πρέσβεως ἐν Ἀθήναις, ἥτις ἀπὸ διὰ τοῦ ἀντιλαμβάνομαι δὲν θὰ τοῦ παρεχωρεῖτο κατὰ τὰς κρισίμους αὐτάς ἡμέρας τοῦ πολιτικοῦ μας θίου ποὺ διερχόμεθα ἐὰν ἀνέφερεν ὅτι ἐσκόπει νὰ μεταβῇ μακράν τῆς ἔδρας του εἰς διαφόρους χώρας μετὰ τοῦ αὐτοκινήτου του, ἀνεχώρησε τὴν παραμονὴν τῆς ἀφίξεώς μας διὰ κρουαζιέραν ἀναψυχῆς ἀνὰ τὴν Εύρωπην ἐκθέτων τόσον τὴν Κυθέρησίν μας διὰ τῆς παραγνωρίσεως τῆς ἀποστολῆς ἥτις σκοπὸν δὲν εἶχε παρὰ τὴν σύσφιγξιν καὶ περαιτέρω προώθησιν τῶν οἰκονομικῶν μας δεσμῶν μετά τῆς βιητρὸς πατρίδος ὡς ἐπίσης καὶ ἡμᾶς οἵτινες εἶχομεν ἀπαρτίσει τὴν ἀποστολὴν ταύτην συνάμα δέ, ὡς ὑποθέτω, τοῦτο συνέτεινεν εἰς τὸ νὰ μὴ συναντήσωμεν ὀρισμένους κυθερητικούς παράγοντας λόγω τοῦ ὅτι ἔθεωρησαν οὗτοι τὸ γεγονός ὅτι ἐφ' δσον ἡ Κυπριακὴ Κυθέρησις μᾶς παραγνωρίζει καὶ μᾶς

περιφρονεῖ, δὲν θὰ ἥτο σκόπιμον οὗτοι νὰ μᾶς δεχθῶσι, παρὰ τὸ ὅτι εἰς τὸ πρόγραμμα προηγουμένως εἶχον διευθετήθη τοιαῦται συναντήσεις αἵτινες κατόπιν εἶχον ματαιωθῆ.

"Οχι δὲ μόνον διάφοροι οὗτοι έφερονταις νὰ φύγῃ ἔξ, Ἐλλάδος τὴν παραμονὴν τῆς ἀφίξεώς μας ἀλλὰ έφερονταις ἐπίσης ώστε νὰ δώσῃ ἀδειαν ἀποουσίας κατά τὴν ἀποουσίαν του καὶ εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς κατοικίας του Πρέσβεως ως καὶ εἰς τὸν δῆμον του αὐτοκινήτου τῆς Πρεσβείας ίνα οἰκία καὶ αὐτοκινήτον μὴ χρησιμοποιηθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἀντικαταστάτου του δι' ὁργάνωσιν δεξιώσεως εἰς τὴν οἰκίαν του Πρέσβεως.

Περὶ πλέον, ή κακή του πίστις φαίνεται ἀπὸ τὸ ὅτι ὅχι μόνον δὲν διωργάνωσεν διτίδηποτε ἐκ τῶν προτέρων ως ὕφειλε νὰ πράξῃ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, ἀλλὰ καὶ τὴν παραμονὴν τῆς ἀφίξεώς μας ἔδωσε τέλεξ διὰ νὰ σταλῇ εἰς τὴν Κύπρον ἀναφορικῶς μὲ τὴν ὑποτιθεμένην ὁργάνωσιν δεξιώσεως μὲ τὴν ἐντολὴν τοῦτο νὰ σταλῇ εἰς τὴν Κύπρον τὴν Δευτέραν, ἀναφέρων διὰ πρώτην φορὰν ὅτι τὰ διαθέσιμα χρήματα διὰ δεξιώσεις τὰ δποῖα εἶχε δὲν ἤσαν ἀρκετά, εἰσηγούμενος ὅτι θὰ ἥτο καλύτερον ἡ ὁργάνωσις δεξιώσεως νὰ γίνῃ ὑπὸ τοῦ Προέδρου του Ἐπιμελητηρίου ως ἔαν ἐπρόκειτο νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν Κυθέρησιν τῆς Κύπρου διὰ τοῦ Προέδρου του Ἐπιμελητηρίου. Ξάνθη πράγματι ἐπρόκειτο μόνον περὶ χρημάτων διὰ νὰ διοργανωθῇ ἡ δεξιώσις αὕτη, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι εἶμαι θέσιος ὅτι ἔαν ἀνεφέρετο ἔξ, ἀρχῆς διάλογος οὗτος, ἡ Κυθέρησις θὰ διέθετε τὸ ἀπαιτούμενον ποσόν καὶ, ἔαν ἀκόμη τοῦτο δὲν ἥτο δυνατόν, θὰ ὕφειλε νὰ ὁργανώσῃ τὴν δεξιώσιν καὶ ἡμεῖς, ως Ἐπιμελητηρίου, εὐχαρίστως θὰ διεθέταμεν τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα τὰ δποῖα θὰ ἀπητοῦντο καὶ τὰ δποῖα θὰ ἀνήρχοντο εἰς £300—£400 ποὺ πραγματικῶς είναι ἐντροπή νὰ σκεφθῇ κανεὶς ὅτι θὰ ἥτο αἴτια τοιούτου ἔξευτελισμοῦ τὸν δποῖον ὑπέστημεν ως Κυθέρησις καὶ ως Ἀποστολή.

"Αναχωρήσας ἔξ, Ἐλλάδος δικαίου. Πρέσβευς τὴν παραμονὴν τῆς ἀφίξεώς μας ἐπώμισεν δλας τὰς εύθυνας ἐπὶ τῶν ὕμων τοῦ καθ' δλα ἀξίου καὶ εὐγενεστάτου κ. Λοΐζου δστις, παρ' δλην τὴν καλὴν διάθεσιν του νὰ προσφέρῃ κάθε δυνατήν ὑπηρεσίαν τὴν δποίαν θὰ ἔζητούσαμεν, ἐν τούτοις κατά τὸν χρόνον ποὺ τοῦ εἶχεν ἀνατεθῆ αὐτὴ ἡ εύθυνη, ἥτο τελείως ἀδύνατον νὰ ὁργανωθῇ δποιαδήποτε δεξιώσις ἡ προσθολὴ λόγω τοῦ ὅτι δὲν παρείχετο διάπαραίτης χρόνος, ως τοῦ εἶχον ἀναφέρει, καὶ ἔγω τὸν παρεκάλεσα νὰ ξεχάσῃ τὸ κάθε τι καθ' ὅτι δὲν ἥτο σφάλμα ιδικόν του ἡ δημιουργηθείσα κατάστασις.

Βεθαίως ή στάσις αὕτη τοῦ Πρέσβεως ούδολως μὲ ἔξενισε διότι εἶχον καὶ προηγουμένην προσωπικὴν πείραν τῆς πολιτικῆς του ὅτε κατά τὸ 1965 προσκληθεὶς εἰς Ἀθήνας ίνα παραστῶ εἰς ἐπίσημον γεύμα δλων τῶν Προέδρων τῶν Ἐπιμελητηρίων τῆς Ἐλλάδος τὸ δποῖον εἶχον τιμήσει διὰ τῆς παρουσίας των αἱ Αὔτων Μεγαλειότητες δι Βασιλεὺς Κωνσταντίνος, ή Βασιλισσα "Αννα Μαρία καὶ Υπουργοί. Κατά τὴν παραμονὴν τῆς ἐπιστροφῆς μου εἰς Κύπρον ἐπισυνέθη ὁ θάνατος τοῦ ἀειμήστου Λουκῆ Ἀκρίτα καὶ μοῦ ἔζητηθῇ τηλεφωνικῶς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς δπως ἀναβάλλω τὴν ἐπιστροφήν μου διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ παραστῶ εἰς τὴν κηδείαν ως ἀντιπρόσωπος τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς. Συμμορφωθεὶς πρὸς τὴν γενομένην παράκλησιν παρέμεινα εἰς Ἀθήνας καὶ ειδοποίησα τηλεφωνικῶς τὸν κύριον Πρέσβυτον διὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ τὸν παρεκάλεσα δπως μεταβῶ εἰς τὴν κηδείαν μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ αὐτοκινήτου τῆς Πρεσβείας λόγω τοῦ ὅτι ἀκριβῶς θὰ περευρισκόμην ως ἀντιπρόσωπος τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς. Εἰς τὴν παράκλησιν μου αὐτὴν δι κύριος Πρέσβυτος μοῦ εἶχεν ἀπαντήσει ὅτι εύχαριστως θὰ ἐπερνοῦσε νὰ μὲ πάρῃ. Μὲ ἔκπληξίν μου δύως καὶ δυσφορίαν μετὰ πάροδον δλίγων λεπτῶν μοῦ ἐτηλεφωνήσεν ὅτι λυπεῖται ἀλλὰ εἰς τὸ αὐτοκίνητον δὲν ὑπῆρχε διαθέσιμος θέσις καὶ ως ἔκ τούτου δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ μὲ μεταφέρῃ. Τὸ γεγονός τοῦτο συνέτεινε, λόγω τοῦ ὅτι ούδεις μὲ ἔγνωριζεν εἰς τὴν εἰσόδον τῆς ἔκκλησίας, παρὰ τῷ ὅτι παρέστην εἰς τὴν κηδείαν, νὰ μὴ ἐκπροσωπήσω τὸν Προέδρον τῆς Βουλῆς ως θὰ ἐπρεπεν, διδηγηθεὶς εἰς θέσιν μὴ ἐπισήμων.

Αλλά μήπως, κύριοι, δτε ἔθομθαρδίζετο ή Μανσούρα αύτός δὲν εύρισκετο εἰς ἑκδρομὴν μετὰ τοῦ αὐτοκινήτου του εἰς Ἰωάννινα καὶ παρὰ τὸ δτι εἰδοποιήθη τηλεφωνικῶς νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἔδραν του δὲν ἐπέστρεψε παρὰ μετὰ τρεῖς ήμέρας, δικαιολογηθεὶς δτι τοῦ εἶχε τρυπήσει τὸ λάστιχον τοῦ αὐτοκινήτου του ; "Η μήπως, κύριοι, δταν τελευταίως οἱ Δῆμαρχοι Κύπρου ἐπεσκέφθησαν τὰς Ἀθήνας διὰ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν δὲν ἔλαμψε διὰ τῆς ἀπουσίας του παρευρεθεὶς μόνον ως προσκεκλημένος εἰς γεῦμα τὸ δποῖον εἶχε δώσει δ Δῆμαρχος Ἀθηνῶν εἰς τὸν Ναυτικὸν "Ομίλον ;

Αλλά κατὰ τὴν δλιγοήμερον παραμονήν μου ἐν Ἐλλάδι ἔχω διαπιστώσει τὴν πλήρη ἀνευθυνότητα καὶ ἀνικανότητα τοῦ προσώπου τούτου διὰ νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν Δημοκρατίαν μας εἰς τὸν νευραλγικὸν κέντρον ως αἱ Ἀθῆναι διότι, ἐκτὸς τοῦ δτι νομίζω δτι ἔαν εἶχομεν τὸ κατάλληλον πρόσωπον εἰς τὴν θέσιν ταύτην Ἰωας δὲν θὰ ἐδημιουργοῦμεν ως ἔχουν δημιουργηθῆ εἰς μερικάς περιπτώσεις αἱ παρεεηγήσεις μεταξύ Κυθερῆσεων Ἐλλάδος καὶ Κύπρου, δ κύριος οὗτος κανὲν ἐνδιαφέρον δὲν ἐπιδεικνύει διὰ τὴν προώθησιν τῶν συμφερόντων τῆς νήσου μας καὶ θὰ ἡθελον νὰ ἀναφέρω τὰ ἔξῆς : Εἰς πλείστας συναντήσεις τὰς δποίας εἴχομεν μὲ τὰ Ἐπιμελητήρια Ἐλλάδος δταν προσεπαθήσαμεν νὰ προωθήσωμεν τὰς ἔξαγωγάς μας εἰς Ἐλλάδα, μᾶς εἶχε λεχθῆ διότι εἶναι λυπτρὸν διότι η Κυπριακὴ Πρεσβεία ἐν Ἐλλάδι δὲν ἔχει Ἐμπορικὸν Ἀκόλουθον δστις νὰ διδῇ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας καὶ νὰ προωθῆ τὸ ἔξαγωγικόν μας ἐμπόριον καὶ δτι η Πρεσβεία μας ἐν Ἐλλάδι δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ δῶσῃ δποιαδήποτε πληροφορίαν οικονομικῆς φύσεως τὴν δποίαν θὰ ἔχητουν . Ἐπίσης εύρισκόμενος ἐν Θεσσαλονίκῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπισκέψεως μας εἰς τὸ Ἐπιμελητήριον τῆς πόλεως ταύτης κατὰ τὴν συνάντησίν μας μὲ τὸ Προεδρεῖον, Βιομηχάνους καὶ ἐμπορευομένους, κατὰ τὴν δποίαν παρίσταντο καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ τύπου Θεσσαλονίκης, οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ τύπου μοῦ εἶχον ἀναφέρει δτι παρ' δλον δτι θὰ ἡθελον μὲ κάθε δυνατὸν τρόπον νὰ προθάλουν τὴν Κύπρον καὶ τὰ προϊόντα της εἰς τὸν ήμερήσιον τύπον, η συμμετοχή μας εἰς τὴν "Εκθεσιν Θεσσαλονίκης εἶναι τὸσον πτωχὴ παρ' δλον δτι τὸ περίπτερον παραχωρεῖται δωρεάν εἰς τὴν Κυπριακὴν Δημοκρατίαν, ποὺ οἱ ἀνθρώποι οὗτοι στενοχωροῦνται διότι δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ δποῖον μποροῦν νὰ προθάλουν καὶ νὰ προωθήσουν λόγω τῆς πτωχῆς παρουσιάσεως τοῦ περιπτέρου μας.

Δὲν νομίζετε, κύριοι, δτι τοῦτο θὰ ήτο καθῆκον τῆς ἐν Ἐλλάδι Πρεσβείας νὰ παρακολουθῇ τὰ συμβαίνοντα καὶ νὰ κασταποίῃ τὴν Κυθέρνησίν μας ; Αλλά καὶ κάτι ἄλλο : Εύρισκόμενος εἰς Ἀθήνας παρεκλήθην νὰ ὅμιλήσω ἐκ τῆς τηλεοράσεως τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς Ἐλλάδος καὶ μὲ μεγάλην χαράν καὶ εύχαριστησιν ἔπραξα τοῦτο. Ἐκεὶ δὲ διεπίστωσα τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις τὰς δποίας μοῦ ἀνέφερεν ὁ ὑπέρθυνος τοῦ Ἰδρύματος τούτου διὰ τὸ Κυπριακὸν Πρόγραμμα τὸ δποῖον ἔχουν ἔθδομαδιαίως, διαρκείας ἡμισείας ὥρας περίπου. Ο Κύπριος οὗτος μοῦ ἀνέφερε τὰ ἔξῆς : Παρὰ τὸ δτι θέλομεν μὲ κάθε τρόπον νὰ προθάλωμεν τὴν Κύπρον μας εἰς τὸν τουριστικὸν τομέα, εἰς τὰς ἐμπορικὰς δυνατότητας καὶ εἰς κάθε ὄλλον τομέα, ἐν τούτοις, δυστυχῶς, καμμία ἀνταπόκρισις ἐκ Κύπρου δὲν εἶναι ἀξιόλογος. Τὰ μόνα τὰ δποία πραγματικῶς εἶχον ἐπιτυχίαν εἶναι δύο ντοκυμαντέρ τὰ δποία εἶχον σταλῆ ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν Κύπρου καὶ τὰ δποία εἶχον πολὺ καλὴν ἀπήχησιν εἰς τὸ κοινόν καὶ μάλιστα μετὰ τὴν ἐπίδειξην τῶν φίλμ τούτων, πλεῖστα δσα τηλεφωνήματα ἐλήφθησαν ἀπὸ διαφόρους περιοχάς διὰ νὰ μάθουν μὲ ποῖον τρόπον θὰ μποροῦσαν νὰ ἐπισκεφθῶν τὴν Κύπρον. Δυστυχῶς αὐτὰ ήσαν τὰ μόνα τὰ δποία εἶχον σταλῆ εἰς τὸν Σταθμὸν οὗτον χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ συνέχεια. Εξήτησαν καὶ δωρισμένας κορδέλλας τοῦ VIDEO διὰ νὰ μποροῦν νὰ προετοιμάζουν κυπριακὸν πρόγραμμα καὶ τὸ μόνον τὸ δποῖον τοὺς παρεχωρήθη ήτο δύο κορδέλλες αἵτινες δὲν τοὺς δίδουν τὴν εύκαιρίαν προετοιμασίας προγράμματος. Καὶ διερωτῶμαι πράγματι, ἐφ' δσον ἔχομεν Πρεσβείαν ἐν Ἐλλάδι, δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ ἐπισημάνουν δτι ἐφ' δσον μᾶς προσφέρεται η εύκαιρία τῆς διαφημίσεως τῆς νήσου μας δωρεάν, δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ πληροφορήσῃ τὴν Κυθέρνησίν μας οὕτως δύστε νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῆς εύκαιρίας ταύτης πρός δφελος τῆς νήσου μας ;

Αλλά, κύριοι, καὶ διὰ τὸν τουρισμὸν πολλὰ ἀρεσκόμεθα νὰ λέγωμεν καὶ νὰ διαφημίζωμεν ἀλλὰ εἰς τὴν πραγματικότητα οὐδόλως φροντίζομεν νὰ εἴμεθα πρακτικοὶ μὲ πρακτικά καλὰ ἀποτελέσματα. Εύρισκόμενος ἐν Ἑλλάδι, μοῦ ὑπέδειξαν δτὶ ἔαν πράγματι ἐπιθυμοῦμεν νὰ αὐξήσωμεν τοὺς "Ελληνας τουρίστας ἐν Κύπρῳ, οἱ μόνοι οἵτινες δύνανται νὰ προωθήσουν τουριστικὸν ρεῦμα πρὸς τὴν νῆσον μας εἶναι τρία ή τέσσαρα μεγάλα τουριστικά Γραφεῖα τὰ δποῖα θὰ ἔπρεπε νὰ πλησιασθῶσι καὶ νὰ ζητηθῇ ἀπὸ αὐτὰ ὅπως φροντίζουν καὶ διὰ τὸν Κυπριακὸν Τουρισμόν, προσφέροντες εἰς τούτους τὴν εὔκαιρίαν τῆς ἔξασφαλίσεως χαμηλῶν ἀεροπορικῶν ναύλων διὰ CHARTERED ίνα οὕτω δύνανται νὰ προσφέρωσι χαμηλὰ κόστα δι' ἐκδρομάς. Καὶ διερωτῶμαι τι ἔχομεν πράξεις ὡς Πρεσβεία διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Καταλήγων, κύριοι, θὰ ηθελον νὰ ἀναφέρω δτὶ δὲν θὰ εἰσέλθω εἰς πλείστας δσας ἀλλας λεπτομερείας καὶ γεγονότα διὰ νὰ μὴ σᾶς κουράσω περισσότερον, ἀλλὰ ἔκεινο τὸ δποίον ηθελον νὰ εἰσηγηθῶ πρὸς δλους ὑμᾶς εἶναι δτὶ, δυστυχῶς, δὲν ἔχομεν τὴν ἀντιπροσώπευσιν τὴν ὁποίαν θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν εἰς δρισμένας χώρας καὶ δτὶ τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα ἔξοδεύονται δὲν δικαιολογοῦν τὰς ὑπηρεσίας οἵτινες προσφέρονται καὶ ὡς ἔκ τούτου ημεῖς ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ θὰ ἔπρεπε νὰ εἴμεθα δλίγον πλέον σκληροὶ διὰ νὰ διορθώσωμεν τὰ κακῶς ἔχοντα.

Ως ἔκ τούτου θὰ ηθελον νὰ σᾶς παρακαλέσω ὅπως, ἔαν συμφωνήτε μὲ ἔμε, προειδοποίησωμεν τὴν Κυθέρηνσιν δτὶ ἔαν δὲν μεταθέσῃ τὸν ἐν Ἑλλάδι Πρέσθιον ἐκ τῆς ἐν Ἑλλάδι Πρεσβείας μας δὲν πρόκειται νὰ ψφίσωμεν τὸ κονδύλιον τοῦ Ιρούπολογισμοῦ τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν μισθοδοσίαν, ἔξοδα παραστάσεως κ.λ.π. τοῦ κ. Πρέσθιος ἐν Αθήναις, ἀνερχόμενα εἰς £ 8.003 ἐπιπροσθέτως δὲ δωρεάν κατοικίαν, δωρεάν αὐτοκίνητον, δωρεάν ύπηρεσίαν κλητῆρος—δδηγούν, δωρεάν φωτισμὸν καὶ θέρμανσιν.

Είμαι θέσιος δτὶ, πράττοντες οὕτω, ὅχι μόνον θὰ διορθώσωμεν μίαν κακήν κατάστασιν ἡ δποία ἐπικρατεῖ ἐν Αθήναις ἀπὸ τῆς ιδρύσεως τῆς Δημοκρατίας μας, ἀλλὰ τοῦτο θὰ συντείνῃ εἰς τὸ νὰ εἶναι πλέον προσεκτικοὶ καὶ ἄλλοι Πρέσθιες εἰς διαφόρους ἀλλας χώρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Είναι θέμα διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

Νομίζω δτὶ θὰ εἶναι δρθόν, προτοῦ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις, νὰ ἀκούσωμεν ἀπὸ τὸ 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν ἔαν τὰ δσα κατεμαρτύρησεν ὁ κ. Σαββίδης εἶναι ἡ ὅχι δρθά. Προτείνω λοιπὸν ὅπως ἡ συζήτησις διασκοπῇ διὰ νὰ δοθῇ εἰς τὸ Σῶμα ἡ εύκαιρία νὰ ἀκούσῃ τὴν ἀπάντησιν τοῦ 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐφ' δσον ἔγεννηθη θέμα διαδικασίας, θὰ παρακαλέσω τὸν ἔντιμον κ. Βουλευτὴν νὰ καταλάσῃ τὴν θέσιν του, νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα τῆς διαδικασίας καὶ ἀκολούθως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Δὲν νομίζω, κ. Πρόεδρε, δτὶ χρειάζεται ἔξηγησις ἀπὸ τὸ 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν ἡ ἀπὸ οἰανδήποτε ἀλλην 'Υπηρεσίαν, διότι δ. κ. Σαββίδης εἰς τὸν πρ-

σωπικὸν «φιλιππικὸν» ἐναντίον τοῦ Πρέσβεως μας εἰς τὴν Ἑλλάδα ὀμολόγησεν δὲ τοῖος ὅτι δὲ κ. Πρέσβυς εἶχεν ἔξασφαλίσει κανονικῶς τὴν ἄδειάν του καὶ ἐπομένως δὲ κ. Σαθρίδης ἔχει κάμει αὐθαιρέτους ὑπολογισμούς καὶ ισχυρισμούς.

Νομίζω ὅτι δὲν χρειάζεται, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης ἐπὶ τοῦ θέματος διαδικασίας.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Ο κ. Σαθρίδης εἶπεν ὡρισμένα πράγματα. “Ἐχομεν καὶ ἡμεῖς νὰ ποῦμεν ὡρισμένα πράγματα καὶ ἀργότερα εἶναι δυνατὸν νὰ διαπιστωθῇ ἢ ἀλήθεια τῶν λεγομένων εἴτε ὑπὸ τοῦ κ. Σαθρίδην εἴτε ὑπὸ ἄλλων. Τὸ νὰ διακοπῇ ἢ συζήτησις μετά ἀπὸ μίαν προσωπικὴν ἐπίθεσιν ἐντὸς τῆς Βουλῆς θὰ ἀπετέλει κόλαφον καὶ κατὰ τοῦ προσώπου τὸ δόποιον ὑπέστη τὴν ἐπίθεσιν καὶ κατὰ τῆς Βουλῆς.

‘Ἐφ’ ὅσον ὑπάρχουν ἄτομα, τὰ δόποια εἶναι εἰς θέσιν αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ διμιλήσουν ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ νὰ καταποτίσουν τὸ Σῶμα, δὲν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ διακοπῇ ἢ συζήτησις ἐκτὸς ἐάν διεκόπτετο δὲ κ. Σαθρίδης εὐθὺς ὡς ἥρχισε τὴν προσωπικὴν ἐπίθεσιν οὕτως ὡστε νὰ μὴν εἶχαν ἀκουσθῆναι δοσαὶ ἡκούσθησαν. ‘Ἐφ’ ὅσον ἡκούσθησαν καὶ ἐφ’ ὅσον ὑπάρχουν τώρα πρόσωπα τὰ δόποια εἶναι διατεθειμένα νὰ ἀγορεύσουν, νομίζω ὅτι θὰ πρέπει ἢ συζήτησις νὰ συνεχισθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

‘Ηθελα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, νὰ προσθέσω ὅτι ἡ διμιλία τοῦ ἔντιμου Μέλους κ. Σαθρίδην ἦτο ἐκτὸς θέματος καθότι ἄλλη ἦτο ἡ διαδικασία ἢ δόποια καθωρίσθη θάσει τῆς εἰσηγήσεως εἰς τὴν προηγουμένην συνεδρίαν. Φυσικά ἡμεῖς ἐτηρήσαμεν ἀποχήν, ἀλλὰ μετά ἀπὸ τὰς κατηγορίας αὐτὰς νομίζω ὅτι ὕφειλεν δὲ κ. Σαθρίδης νὰ ἀποταθῇ πρῶτα πρὸς τὴν Κυθέρην, πρὸς τὸ ‘Υπουργεῖον ‘Εξωτερικῶν, νὰ λάθῃ ἔξηγήσεις καὶ ἐάν δὲν ίκανοποιήθη δὲ κ. Σαθρίδης τότε νὰ ἔρθῃ νὰ διμιλήσῃ ἀπὸ τοῦ θέματος τῆς Βουλῆς. ‘Ἐφ’ ὅσον δομως ὁ ἔντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης εἶναι εἰς θέσιν νὰ δῶσῃ σαφεῖς ἀπαντήσεις εἰς τὸ Σῶμα, τότε θὰ εἰσηγούμην νὰ συνεχισθῇ ἢ συζήτησις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Κώστας Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Ανεξαρτήτως τῶν δσων ἐλέχθησαν, τὰ γεγονότα εἶναι γεγονότα. ‘Η Βουλὴ εἰς τὴν προηγουμένην τῆς συνεδρίαν ἀπεφάσισε τὴν Ἕγγραφήν τοῦ θέματος ὡς ἐνεγράφη, ἔγινεν ἡ ἀγόρευσις τοῦ Ἕγγραφαντος τὸ θέμα, ἐξέθεσεν οὕτως τὰς ἀπόψεις του καὶ διαφωνῶ μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ συναδέλφου Σιαρτίδη περὶ διακοπῆς, ἀνεξαρτήτως τῶν δσων ἐλέχθησαν, ἐπαναλαμβάνων, προσωπικῶν ἢ μὴ κατηγοριῶν τοῦ συναδέλφου κ. Σαθρίδη. Δὲν ἀπετέλεσεν ἀρχὴν τῆς Βουλῆς αὐτῆς νὰ διακόπτωνται αἱ συζητήσεις θεμάτων καὶ νὰ ζητοῦμεν ἔξηγήσεις ἀπὸ ‘Υπουργεῖα ἢ ἀπὸ οἰασδήποτε ἄλλας ‘Υπηρεσίας. Τούναντίον ἡκούσαμεν τὰς ἀγορεύσεις ὑπέρ ἢ κατὰ τοῦ θέματος καὶ ἡ Βουλὴ παρέπεμπε τὰ θέματα ἢ ὑπέθαλλεν εἰσηγήσεις.

Διαφωνῶ μὲν τὴν εἰσήγησιν τοῦ συναδέλφου Ζιαρτίδη ὡς ζήτημα ἀρχῆς, ἐπαναλαμβάνω, ἀνεξαρτήτως τῶν δσῶν ἐλέχθησαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

‘Απλῶς θὰ ἔλεγα δσα ἔχει πεῖ ὁ συναδέλφος κ. Χριστοδούλιδης.

Δὲν νομίζω ὅτι ἔγειρεται οἰονδήποτε θέμα διαδικασίας. ‘Ο κ. Σαββίδης ἔχει πει αὐτά ποὺ ἔχει, πεῖ καὶ δικαίωμα ἄλλων ὅμιλητῶν, οἱ ὅποιοι εἶναι σήμερον ἔτοιμοι νὰ ἀπαντήσουν. ή νὰ ἐπεξηγήσουν, νὰ πράξουν τοῦτο, θέλω δμῶς νὰ παραπηρήσω ὅτι οἱ δύο προλαλήσαντες, δηλαδὴ ὁ κ. Σαμψών καὶ ὁ κ. Παπαδημητρίου, δὲν ὠμήλησαν ἐπὶ θέματος διαδικασίας ἄλλα ἐπὶ τῆς ούσιας καὶ ἐάν διακόπτεται ὅμιλητης διὰ θέμα διαδικασίας, πρέπει ή συζήτησις νὰ περιορίζεται αὐστηρῶς ἐπὶ τοῦ θέματος τάξεως ή διαδικασίας καὶ νὰ μὴν ἐπιτρέπεται ή συζήτησις ἐπὶ θεμάτων ούσιας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι ἐπὶ τοῦ θέματος διαδικασίας;

‘Επιμένει ὁ κ. Ζιαρτίδης εἰς τὴν εἰσήγησιν του;

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

‘Επιμένω, κ. Πρόεδρε, καὶ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἀποφασίσετε ὡς Πρόεδρος. Εἶναι μέσα εἰς τὰ καθήκοντά σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι εἶναι θέμα ψηφοφορίας καὶ ὅχι ἀποφάσεως.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Νομίζω ὅτι αὐτὸς εἶναι “ruling” τοῦ Προέδρου ἐπὶ θέματος διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η εὐθύνη τοῦ Προέδρου εἶναι νὰ προεδρεύῃ τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, νὰ τηρῇ τὴν τάξιν καὶ νὰ μεριμνᾷ ὅστε ή συζήτησις νὰ διεξάγεται ἐντὸς τοῦ θέματος τὸ δοποῖον ἔχει ἔγγραφή.

‘Ο Πρόεδρος τῆς Βουλῆς δικαιοῦται νὰ παραπέμψῃ ἐν θέμα εἰς μίαν ‘Επιτροπὴν καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου δικαιοῦται νὰ ἀνατρέψῃ δι’ ἀποφάσεως τῆς ή Βουλῆς. ‘Εάν ἐπομένως εἶναι φανερὸν ἐκ τῶν θέσεων τας δοποίας Ἐλασθον οἱ διάφοροι Βουλευταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραπεμφθῇ τὸ θέμα εἰς ‘Επιτροπὴν καὶ παρὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος τὸ παραπέμψῃ, δικαιοῦνται οἱ Βουλευταὶ νὰ ἀνατρέψουν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

‘Επομένως, ἐὰν ἐπιμένετε εἰς τὴν εἰσήγησιν σας, θὰ θέσω τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν.

‘Ο κ. Νεοκλέους.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμει κ. Πρόεδρε. Εἶναι διὰ πρώτην φορὰν πιστεύω, τούλαχιστον εἰς τὴν παρούσαν Βουλήν, ποὺ τίθεται αὐτοῦ τοῦ εἶδους σοθαρὸν θέμα, ἥτοι Βουλευτής

νὰ παρέχῃ πρὸς τὸ Σῶμα στοιχεῖα καὶ νὰ προσάπτῃ Ἰκανοποιητικὰς κατηγορίας κατὰ κάποιου δημοσίου ὑπαλλήλου, ποὺ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν κατέχει μίαν σοθαρωτάτην θέσιν καὶ ἐκπροσωπεῖ τὴν Κυπριακὴν Κυβέρνησιν καὶ ὅλην τὴν πολιτείαν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Πιστεύω δτὶ μετὰ ἀπὸ τὰς κατηγορίας, τὰς συγκεκριμένας καὶ τεκμηριωμένας μὲ στοιχεῖα τὰ δόπια ἐπαρουσίασεν δ. κ. Σαββίδης, μόνον ἡ Κυβέρνησις μπορεῖ νὰ ἀπαντήσῃ καὶ συμφωνῶ πλήρως μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Ζιαρτίδην ὅπως εἰς αὐτὸ τὸ στάδιον, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ πρωτοτύπου θέματος, διακοπῆ ἡ συζήτησις καὶ κλητῆ τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργείον νὰ ἀπαντήσῃ καὶ ἐάν συμφωνῆσῃ μετὰ τοῦ κ. Σαββίδη, τότε διωσδήποτε δὲν θὰ ὑπάρχῃ οἰονδήποτε ἄλλο θέμα διὰ τὴν Βουλὴν ἀπὸ τοῦ νὰ πράξῃ τὸ καθήκον της. Ἐάν τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργείον δὲν συμφωνήσῃ τότε τὸ θέμα νὰ συζητηθῇ.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης καὶ κατόπιν δ. κ. Ζιαρτίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐκτὸς τοῦ δτὶ νομίζω δτὶ γίνεται κατάχρησις, ὅπως εἶπεν δ. κ. Παπαδόπουλος, αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος, δῆθεν περὶ θεμάτων διαδικασίας καὶ διμιλοῦν ἐπὶ τῆς οὐσίας κατὰ πολὺ - πολὺ ἔντονώτερον τρόπον ἀπὸ τὸν δόπιον ώμιλησαν ἄλλοι, θὰ ἐπρεπε νὰ ξεύρῃ δ. κ. συνάδελφος δτὶ αὐτῇ ἡ εἰσήγησις ἐγένετο πρὸς τὸν κ. Σαββίδην κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίαν καὶ θὰ μποροῦσε νὰ είχεν ἀκολουθήσει αὐτὴν τὴν διαδικασίαν ἐάν τὸ προτείνον Μέλος ἤθελεν αὐτὴν τὴν διαδικασίαν, ἥτοι νὰ ἀποταθῇ εἰς τὸ Ὅπουργείον, νὰ λάθῃ ἀπάντησιν καὶ, ἐάν δὲν τὴν ἔθεωρει Ἰκανοποιητικήν, τότε νὰ ώμιλει ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς. Ἐπροτίμησε τὴν διαδικασίαν τῆς κατ’ εὐθείαν ἐγγραφῆς τοῦ θέματος καὶ παρὰ τὸ γεγονός δτὶ μερικοὶ ἔξ ήμῶν εἶπαν δτὶ ως ἐνεγράφη τὸ θέματος ἥτο ἀδύνατον νὰ ἀντιληφθῶμεν περὶ τίνος ἐπρόκειτο, ἡ Βουλὴ καλῶς ἡ κακῶς ἐψήφισεν ὅπως τὸ θέμα τεθῇ ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως.

Συμφωνῶ μὲ τὸν κ. Παπαδόπουλον καὶ μὲ τὸν κ. Χριστοδούλιδην δτὶ θὰ ἥτο ἀδιανόητον, μετὰ ποὺ ἡ Βουλὴ ἐψήφισε καὶ τὸ θέμα εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως, ώμιλησε κάποιος, καὶ ὑπάρχει ἔτοιμος διμιλητής δ ὅποιος θέλει νὰ ἀπαντήσῃ εἰς δσα ἐλέχθησαν, μὲ ἔξ ίσου ἐμπεριστατωμένα στοιχεῖα, ἡ Βουλὴ νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν ἐμπεριστατωμένων στοιχείων τοῦ πρώτου διμιλήσαντος καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἐμπεριστατωμένων στοιχείων τοῦ δευτέρου ποὺ θέλει νὰ διμιλήσῃ. Κατ’ ἔμε τὰ ἥτο ἀδιανόητος αὐτῇ ἡ τακτική.

‘Ο κ. Ζιαρτίδης εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Μὲ ἡρωτήσατε ἐάν ἐπιμένω εἰς τὴν ἀποψίν μου διὰ νὰ θέσετε τὸ ζήτημα εἰς ψηφοφορίαν. Ἀπήντησα δτὶ θεωρῶ δτὶ αὐτὸ τὸ θέματος ἐμπίπτει εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Προέδρου νὰ ἀποφασίσῃ. Ἐφ’ δσον δικαίως σεῖς θεωρεῖτε δτὶ τὸ θέμα δὲν είναι ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν εἶπα αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Είναι ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας μου ἀλλὰ ἡ δικαιοδοσία αὐτῇ ἔχει τὴν ἔξῆς ἔννοιαν, δτὶ δ. Πρόεδρος μπορεῖ νὰ πῆ δτὶ παραπέμπεται τὸ θέμα, ἀλλὰ νὰ διαφωνήσῃ ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς, ὅπότε ισχύει ἡ ἀπόφασις τῆς πλειοψηφίας τῆς Βουλῆς.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Ἡ γνώμη μου, κ. Πρόεδρε, εἶναι ὅτι πρέπει νὰ ἀποφασίσετε σεῖς. Ἐὰν ἀποφασίσετε, θὰ δεχθῶ τὴν ἀπόφασίν σας. Ἐὰν δὲ ἀπόφασίς σας εἶναι νὰ τὸ παραπέμψετε καὶ σᾶς ἀνατρέψῃ ἡ Βουλή, θὰ ψηφίσωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐδὲ ἐπρόκειτο νὰ παραπέμψω οἰονδήποτε παρόμοιον θέμα εἰς Κοινοθυλευτικὴν Ἐπιτροπήν, θὰ τὸ παρέπεμπα μὲ τὰ ἀκόλουθα ἔρωτήματα πρὸς ἔξετασιν :

Ἐὰν δητὸς εἰδοποιημένος ὁ Πρέσβυτος εἰς οἰσανδήποτε χώραν ὅτι ἀπροστολὴ μεταθαίνει εἰς τὴν χώραν ἑκείνην, ἔὰν τοῦ ἔξεφράσθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἡ ἐπιθυμία ὅπως παραμείνῃ καὶ ἔὰν δὲν παρέμεινε, καὶ θὰ ἤθελα νὰ ἀκούσω καὶ τοὺς λόγους οἱ ὅποιοι τὸν ἡνάγκασαν νὰ μὴν παραμείνῃ. Αὐτὸς εἶναι τὸ μόνον θέμα κατὰ τὴν γνώμην μου τὸ ὅποιον θὰ ἥδυνατο νὰ παραπεμφθῇ εἰς Ἐπιτροπήν. Ἐπειδὴ δύως ὑπάρχει ἔτοιμος διμιλῆτης ἐπὶ τοῦ θέματος, θὰ δώσω τὸν λόγον εἰς αὐτὸν καὶ ἔκ τῶν δύο ἀγορεύσεων θὰ διαφανῆ ποιῶν εἶναι τὸ θασικὸν σημεῖον τὸ ὅποιον ἀμφισθητεῖται.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης ἔχει τὸν λόγον.

B. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Ἐπὶ τέλους ὑπάρχει ὁ ἔντιμος κ. Σαθέδης, ὁ ὅποιος ἀναγκάζει τὴν Βουλὴν νὰ ἀσχολήσται μὲ σοθαρά ἔθνικά θέματα. Καὶ ἔτοι συζητοῦμεν σήμερα διὰ τὴν δεξιῶσιν ἡ ὅποια δὲν ἔγινεν εἰς τὰς Ἀθήνας πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Σαθέδη καὶ τῆς ἀκολουθίας του.

Δὲν λησμονῶ προηγουμένην συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ὅποιαν ὁ κ. Σαθέδης μᾶς ἀπησχόλησε μὲ τὴν μάρκαν ἐλαίου τὴν ὅποιαν καταναλίσκει εἰς τὴν οἰκίαν του! Δεύτερον παράδειγμα. Θὰ ἀναμένωμεν καὶ τὸ τρίτον ἀπὸ τὸν κ. Σαθέδην.

Δεύτερον, θὰ ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ ὁ κ. Σαθέδης ὅτι τὸ Βῆμα τῆς Βουλῆς δὲν εἶναι διὰ νὰ γίνωνται ἐπιθέσεις ἐναντίον δημοσίων ὑπαλλήλων —καὶ μάλιστα ὑπάρχει σαφῆς ἔνδειξις περὶ τοῦ ἀντιθέτου— ἀλλὰ διὰ νὰ γίνωνται παρατηρήσεις ἐπὶ γενικῶν θεμάτων καὶ διὰ προσωπικαὶ ἐπιθέσεις ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς εἶναι ἐντελῶς ἔξω ἀπὸ τὰ συνταγματικὰ θέσμια καὶ ἀπὸ δλα τὰ θέσμια τὰ ὅποια εἶναι δυνατόν κανεῖς νὰ ἀναφέρῃ. Καὶ ἐν τούτοις ἡ διμιλία τοῦ κ. Σαθέδη δὲν δητὸς τίποτε ἄλλο παρὰ μία προσωπική, ἐμπαθῆς, καὶ πικρὰ ἐπίθεσις ἐναντίον τοῦ κ. Κρανιδιώτη, τοῦ ὅποιου τὴν προσωπικότητα δὲν περιέγραψεν ἀπλῶς διὰ τὸ συγκεκριμένον αὐτὸν γεγονός ἀλλὰ διέτρεξε καὶ εἰς τὸ παρελθόν. Εἰς τὸ παρελθόν, δταν δ κ. Κρανιδιώτης δητὸ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἐθναρχίας, εἰς τὸ παρελθόν, δταν δ κ. Κρανιδιώτης δητὸ εἰς τὰς φυλακὰς τῶν “Ἀγγλῶν ἐνῷ δ κ. Σαθέδης εὑρίσκετο εἰς τὴν θαλπωρήν τῆς οἰκίας του.

‘Ομιλεῖ περὶ ἔθνικῆς μειοδοσίας τοῦ κ. Κρανιδιώτη ὁ μεγάλος ἀγωνιστής ὅλων τῶν πατριωτικῶν ἀγώνων τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ κ. Μισιέλ Σαθέδης! Ἐνώ δ κ. Κρανιδιώτης, δ ὅποιος ὑπῆρξεν ἀπὸ τοὺς εἰσηγητὰς τῆς Ε.Ο.Κ.Α., ἀπὸ τὰ πρῶτα μέλη τῆς Ε.Ο.Κ.Α., ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους συνεργάτας καὶ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Διγενῆ, διὰ τὸν κ. Σαθέδην ἀποτελεῖ ἔθνικὸν μειοδότην καὶ ἔχρειάζετο τηλεφώνημα διὰ νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τοὺς θομβαρδούμοις τῆς Μανσούρας!

‘Ετόλμησεν δ κ. Σαθέδης ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ θήματος νὰ παρουσιάσῃ ως ἔθνικὸν μειοδότην κάποιον, τοῦ ὅποιου καὶ ἔὰν ἔνα ἐκατομμυριοστὸν τῶν ἔθνικῶν ὑπῆρεσιῶν εἴχεν δ κ. Σαθέδης θὰ ἔπρεπε νὰ δητὸ ὑπερήφανος. Δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιτραπῇ ποτὲ προσωπικὴ ἐπίθεσις ἀπ’ αὐτοῦ τοῦ Βήματος ἐναντίον

τοῦ κ. Κρανιδιώτη καὶ ιδιαιτέρως ἀπὸ κάποιον τοῦ ὅποίου τὰ πιστοποιητικά ἔθνικῶν ὑπηρεσιῶν δὲν μποροῦν νὰ συγκριθοῦν μὲ τὰ πιστοποιητικά ἔθνικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ κ. Κρανιδιώτη. 'Εάν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ κ. Κρανιδιώτη δὲν ἔσαν ίκανοποιητικαί, ἀρμόδια θὰ ἦτο ή 'Ελληνική Κυβέρνησις νὰ πληροφορήσῃ τὴν Κυπριακήν Κυβέρνησιν ὅτι αἰσθάνεται ὅτι ή ἐκπροσώπησις δὲν εἶναι ίκανοποιητική ἐν 'Ελλάδι. 'Εξ δσων εἴμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω συμβαίνει ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον. Πῶς συμβαίνει τόσον ή Κυπριακή Κυβέρνησις δσον καὶ ή 'Ελληνική, αἱ δύο ἐνδιαφερόμεναι Κυβερνήσεις, νὰ εἶναι πλήρως ίκανοποιημέναι ἀπὸ τὸ ἔργον τοῦ κ. Κρανιδιώτη, ἀλλὰ δ. κ. Μισιέλ Σαββίδης νὰ μὴν εἶναι ίκανοποιημένος διότι δὲν ἐδόθη δεξιώσις πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Σαββίδη εἰς τὰς 'Αθήνας καὶ διότι δ. κ. Σαββίδης δὲν ἐφιλοξενήθη εἰς τὸ αὐτοκίνητον τοῦ κ. Πρέσβεως; Εἶναι σοθαρά πράγματα διὰ τὴν Βουλὴν νὰ ἀσχολῆται μὲ τὸ ἔαν δ. κ. Σαββίδης ἦτο ή δχι εἰς τὸ αὐτοκίνητον τοῦ κ. Πρέσβεως εἰς τὰς 'Αθήνας τὸ 1965;

"Ουμως, ἀς ἔλθωμεν καὶ εἰς τὸ προκείμενον. Καὶ θὰ ἐπανέλθωμεν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἔαν χρειασθῇ. 'Ο κ. Κρανιδιώτης ἔζητησεν ἀδειαν τὴν 11ην 'Οκτωβρίου καὶ παρεσέθη ή ἀδεια. 'Ο κ. Κρανιδιώτης μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου, ἐνῷ ὑπῆρχαν δλαι αἱ προετοιμασίαι διὰ τὸ ταξίδιον, δὲν εἰδοποιήθη οὔτε ἀπὸ τὸν κ. Σαββίδην οὔτε ἀπὸ κανένα δλλον, ὑπεδείχθη δὲ εἰς τὸν κ. Σαββίδην ἀπὸ τρίτον πρόσωπον ὅτι ἦτο παράλειψις ὅτι εἰς τὸ πρόγραμμα δὲν περιελαμβάνετο κἀντα ἐπίσκεψις εἰς τὴν Πρεσβείαν. Πρώτην, λοιπόν, Νοεμβρίου πληροφορεῖται δ. κ. Κρανιδιώτης περὶ τῆς ἀποστολῆς, περὶ τῆς μεγάλης(!) ἀποστολῆς: 'Ο Βασιλεὺς ἔρχεται εἰς 'Αθήνας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπουσιάζῃ δ. Πρέσβυτος(!). Λέτε νὰ μὴν ὑπάρχουν δλλα πρόσωπα εἰς τὴν Πρεσβείαν τὰ δποῖα νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὰ θέματα τῶν ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων; Καὶ ἐφ' δσον δ. Βασιλεὺς τῆς Κύπρου κατευθύνεται εἰς τὰς 'Αθήνας θὰ ἔπρεπεν δ. κ. Κρανιδιώτης νὰ εὑρίσκεται παντοῦ διὰ νὰ ὑποδέχεται τὸν Βασιλέα!"

Εἶναι γεγονός ὅτι ἔζητήθη ἀπὸ τὸν κ. Κρανιδιώτην, ἔαν ἦτο δυνατὸν—καὶ ἐπαφίετο εἰς τὴν κρίσιν του—νὰ ἀναθάλῃ τὸ ταξίδιόν του, καί, ἔαν δὲν ἤδυνατο, ποὺ σημαίνει ὅτι τοῦ ἐδίδετο τὸ δεύτερον alternative, κατὰ πόσον θὰ ἦτο διατεθειμένος νὰ παρασχωρήσῃ τὴν οἰκίαν του διὰ νὰ γίνη «πάρτυ» πρὸς τιμὴν τῆς ἀντιπροσωπείας, ή δποία θὰ ἔφθανεν εἰς τὰς 'Αθήνας, διότι θὰ ἐστοχίζεν εὐθύνοτερα τὸ «πάρτυ» ἔαν ἐγίνετο εἰς τὸ σπίτι τοῦ κ. Κρανιδιώτη. 4 Νοεμβρίου 1971 ἐγένετο τὸ τέλεξ, μὲ αὐτὸ δκριβῶς τὸ περιεχόμενον. 'Ο κ. Κρανιδιώτης εἰς τὰς 5 Νοεμβρίου 1971 ἀπήντησεν ὅτι, ἐφ' δσον ἔχει αὐτὴν τὴν διακριτικὴν εὐχέρειαν, θὰ συνεχίσῃ τὴν ἀδειαν του ἀλλὰ εὐχαρίστως παρασχωρεῖ τὴν οἰκίαν του, πρᾶγμα τὸ δποῖον ἐθεωρήθη ίκανοποιητικὸν ἀπὸ τὸ 'Υπουργείον 'Εξωτερικῶν, τὸ δποῖον δὲν ἐπέμενε, πλέον, εἰς οἰανδήποτε δλλην διευθέτησιν. Θὰ ἥθελα δὲ νὰ τῷ τὰ ἔξης: 'Εάν δ. κ. Σαββίδης εἶναι παραπονεμένος ἀπὸ τὴν ὑποδοχήν, τῆς δποίας ἔτυχεν ἐν 'Ελλάδι, ἀς μὴν τὰ δάζη μὲ τὸν κ. Κρανιδιώτην. Κάποιοι δλλοι λόγοι θὰ ὑπάρχουν διότι, ἐνῷ ὑπῆρχαν εἰς τὸ πρόγραμμα ἐπισκέψεις εἰς 'Υπουργούς ἐν 'Ελλάδι, εἶναι γνωστὸν ὅτι οὐδεὶς 'Υπουργὸς ἔδεχθη τὴν ἀντιπροσωπείαν καὶ καλὸν θὰ ἦτασθη διατί.

'Αλλὰ ἀς μὴν εὑρίσκωμεν δικαιολογίαν ὅτι δ λόγος εἶναι διότι ἀπουσιάζεν δ. Πρέσβυτος, διότι εἶναι πολὺ εύθυνὴ δικαιολογία νὰ λέγωμεν ὅτι 'Υπουργοί δὲν ἔδεχθησαν τὴν ἀντιπροσωπείαν τῶν 'Επιμελητηρίων τῆς Κύπρου διότι ἀπουσιάζεν δ. Πρέσβυτος. 'Αρα ή στάθμη μὲ τὴν δποίαν ἀντεμετώπισεν ή 'Ελληνικὴ πλευρά τὴν ἀντιπροσωπείαν ἦτο στάθμη μιᾶς ἀντιπροσωπείας ἐμπόρων. Καὶ μὲ αὐτὴν τὴν στάθμην ή 'Ελληνική Κυβέρνησις διέταξε τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ 'Υπουργείου 'Εθνικῆς Οἰκονομίας νὰ δεχθῇ καὶ νὰ συζητήσῃ ἐπὶ τῶν θεμάτων τὰ δποία είχαν σχέσιν μὲ τὴν ἀποστολήν. Αὐτὴν τὴν στάθμην ὥρισεν ή 'Ελληνική Κυβέρνησις καὶ—ἐπαναλαμβάνω—θὰ ἦτο ἀφέλεια νὰ προσπαθῇ νὰ μᾶς πείσῃ δ. κ. Σαββίδης ὅτι ἐνῷ ὑπῆρχον ἐκ τῶν προτέρων ἐπιθυμίαι τῶν 'Υπουργῶν νὰ συναντήσουν τὴν ἀντιπροσωπείαν, πληροφορηθέντες διότι δ. κ. Κρανιδιώτης ἀπουσιάζει, ἐματαίωσαν αὐτὴν τὴν συνάντησιν.

Ἐδίδετο ἡ εὐκαιρία, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἤθελαν, νὰ κάμουν τὴν δεξιῶσιν εἰς τὸ σπίτι τοῦ κ. Κρανιδιώτη. Τὰ διαθέσιμα χρήματα ἦταν £ 60 καὶ δὲν ἥρκουν. Ἐάν πράγματι δ. κ. Σαββίδης ἡσθάνετο, ὅπως λέγει τώρα, δι τοῦ δέν ἥτο οἰκονομικὸν θέμα καὶ νὰ γίνῃ ἡ δεξιωσίς. Δὲν ἀντιλαμβάνομαι δὲ ποία είναι ἡ τόσον μεγάλη ὑποχρέωσις, εἴτε τῆς Κυθερνήσεως εἴτε τῆς Πρεσσείας, νὰ δώσουν ὑπὸ οἰασδήποτε προϋποθέσεις δεξιῶσιν πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Σαββίδη, ἐφ' ὅσον ἡ Ἑλληνικὴ Κυθέρησις δὲν ἔδωσεν δεξιωσίν πρὸς τιμὴν τῆς ἀντιπροσωπείας ἀλλὰ τὰ Ἐπιμελητήρια ἔδωσαν δεξιωσίν. Ἐφ' ὅσον τὰ Ἐπιμελητήρια ἔδωσαν δεξιωσίν, τὰ Ἐπιμελητήρια τῆς Κύπρου μποροῦσαν νὰ ἀνταποδώσουν τὴν δεξιωσίν καὶ ὅχι ἡ Κυθέρησις τῆς Κύπρου. Ἔγώ λέγω δι τοῦ ἄκομη ἥτο ἐκεῖ δ. κ. Κρανιδιώτης δὲν θὰ ἡδύνατο πλέον νὰ σᾶς δώσῃ δεξιωσίν, ἐφ' ὅσον ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευράν τὰ Ἐπιμελητήρια καὶ μόνον τὰ Ἐπιμελητήρια ἔδεχθησαν δι τοῦ ἀποτελεῖτε πρόσωπα πρὸς τὰ ὅποια ἔπρεπε μὲ κάποιον τρόπον νὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφήν.

Ἐχρησιμοποιήθησαν χαρακτηρισμοὶ οἱ ὅποιοι πρέπει σήμερα νὰ ἀντιστραφοῦν. Ὁ κ. Σαββίδης εἶπεν δι τοῦ ὑπάρχει πλήρης ἀνευθυνότης εἰς τὸν κύριον Πρέσβυτον. Ἐλλειψις οἰουδήποτε ἐνδιαφέροντος. Ἀντιστρέφω τοὺς χαρακτηρισμούς. Λέγω δι τοῦ δ. κ. Πρέσβυτος ἀποτελεῖ καύχημα διὰ τὴν Κύπρον ἀλλὰ δὲν ἀποτελεῖ καύχημα ἡ συμπεριφορά τοῦ ἐντίμου συναδέλφου εἰς τὴν Βουλὴν σήμερα νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτὸ τὸ Βῆμα διὰ μίαν πολὺ - πολὺ ταπεινὴν ἐπίθεσιν ἐναντίον ἐνὸς συγκεκριμένου ἀτόμου. Ἐάν ἡ ἔγνοια του ἥτο πράγματι νὰ θογηθῇ, τάχατες, τὴν διόρθωσιν τῶν κακῶν κειμένων, ὑπῆρχαν αἱ μέθοδοι πρῶτα νὰ προσπαθήσῃ νὰ διορθώσῃ τὰ κακῶν κειμένα καὶ ὅχι νὰ χρησιμοποιήσῃ ἀπλῶς τὸ Βῆμα τῆς Βουλῆς διὰ δημιουργίαν ἐντυπώσεων καὶ διὰ κατηγορίας ἐναντίον συγκεκριμένου ἀτόμου. Ἐάν δὲ ἡ ἔγνοια ἥτο πράγματι νὰ καλυτέρα ἀντιπροσώπευσις τῆς Κύπρου εἰς τὴν Ἑλλάδα θὰ ἔπρεπε πρῶτα ἔρωτῇσῃ τὴν Ἑλληνικὴν Κυθέρησιν ἐὰν θεωρῇ τὴν ἀντιπροσώπευσιν αὐτὴν ὡς ἀνεπαρκῆ.

Ωμίλησεν ἀκόμη δι τοῦ Πρέσβυτος ἐσαμπόταρε τὸ ἔργον τῆς ἀντιπροσωπείας. Νομίζω δι τοῦ ὑπάρχει πράγματι πολὺ εὐθήνον τρόπον χρησιμοποιήσεως τοῦ Βῆματος τῆς Βουλῆς νὰ διμιλῶμεν δι τοῦ Πρέσβυτος τῆς Κύπρου ἐσαμπόταρε τὴν ἔλευσιν τῆς ἀντιπροσωπείας ἐκεῖ. Οὐδένα λόγον εἶχε καὶ μεταξὺ ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἀνεμένοντο ὑπῆρχαν καὶ ὑπάρχουν προσφιλεῖς φίλοι τοῦ κ. Πρέσβυτος καὶ ἀτομα πρὸς τὰ ὅποια καὶ ἐκεῖνος καὶ ἔγώ τρέφομεν καὶ ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην. Οὐδεὶς λόγος ὑπῆρχε νὰ σαμποτάρῃ οἰοσδήποτε τὸ ἔργον τῆς ἐμπορικῆς αὐτῆς ἀντιπροσωπείας.

Θὰ πρέπει νὰ τελειώσω λέγων τὸ ἔξῆς :

Ὥ κ. Σαββίδης θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ μεγαλυτέραν κοινοθουλευτικὴν πείραν καὶ νὰ γνωρίζῃ δι τὸ Βῆμα τῆς Βουλῆς δὲν χρησιμοποιεῖται δι ἐπιθέσεις ἐναντίον δημοσίων ὑπαλλήλων, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν τὴν εὐχέρειαν νὰ ἀμυνθοῦν ἀτ' αὐτοῦ τοῦ ίδιου Βῆματος. Διότι ἐάν δ. κ. Κρανιδιώτης εἶχε τὴν εὐχέρειαν νὰ εὐρίσκεται εἰς τὸ Βῆμα, εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκομαι αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔγώ, πιστεύω δι τοῦ δ. κ. Σαββίδης δὲν θὰ εἶχε γωνίαν νὰ θρῆ διὰ νὰ τρυπώσῃ, διότι δταν ἔγινετο ἡ σύγκρισις μεταξὺ τοῦ ἔθνικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἔργου τοῦ κ. Κρανιδιώτη καὶ τοῦ κ. Σαββίδη τότε καὶ «οἱ πέτρες θὰ γελοῦσαν» δταν δ. κ. Σαββίδης ἀνεφέρετο ὅπως ἀνεφέρθη πρὸς τὸν κ. Κρανιδιώτην.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἀλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

Ὥ κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Θά πώ λίγα λόγια ἀπό τὴν θέσιν αὐτήν. Ἡ ἐντύπωσις ποὺ μοῦ ἔδόθη μετά τὴν δημιλίαν τοῦ κ. Σαββίδη ἥτο δτὶ ὕδυνεν ὄρος καὶ ἔτεκε μῦν.

Ἐπεριμέναμεν ὅτι θὰ μᾶς παρουσίαζεν ὁ κ. Σαββίδης ἀτασθαλίας, σημεῖα καὶ τέρατα ποὺ συμβαίνουν εἰς τὴν Πρεσβείαν τῶν Ἀθηνῶν. Μᾶς παρουσίασεν ἔνα προσωπικόν του, καθαρῶς προσωπικόν του θέμα, καὶ μοῦ ἔδωσε τὴν ἐντύπωσιν δτὶ διὰ τὸ θέμα τὸ προσωπικόν του ἔχρησιμοποίησε τὸ Βῆμα τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἔξαπολύσῃ προσωπικήν ἐπίθεσιν ἐναντίον ἐνδός ἐντίμου ἀνθρώπου, δ ὅποιος πολλά προσέφερεν εἰς τὴν Κυπριακήν ὑπόθεσιν.

Τὸ ἔτος 1956 εἶχα τὴν τύχην καὶ τὴν τιμὴν νὰ συνεργασθῶ μὲ τὸν ἀγωνιστὴν κ. Κρανιδιώτην ὅταν ἥτο εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐθναρχίας. Καὶ εἶχα τὴν τύχην καὶ τὴν τιμὴν νὰ συνεργασθῶ διὰ τὴν προώθησιν τοῦ ἑθνικοῦ ἀπελευθερωτικοῦ μας ἀγῶνος, ὡς ἀπεσταλμένος τῆς Ε.Ο.Κ.Α., μετὰ τοῦ ἀγωνιστοῦ κ. Κρανιδιώτη.

Δὲν περιμένομεν ἀπὸ κανένα μὰ ἀπὸ κανένα νὰ κρίνῃ ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι πολλά προσέφεραν καὶ ἔξακολουθοῦν νὰ προσφέρουν εἰς τὴν ἑθνικήν μας ὑπόθεσιν. Λυποῦμαι πάρα πολὺ ποὺ ἀναγκάζομαι νὰ ἀπαντήσω κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν εἰς τὸν κ. Σαββίδην, διότι ὁ κ. Σαββίδης μὲ ἔξηνάγκασε νὰ ἀπαντήσω κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν, διότι ἀνέφερεν ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν θομβαρδισμῶν τῆς Μανσούρας, τὸ ἔτος 1964, ὁ κ. Κρανιδιώτης εὑρίσκετο εἰς τὰ Ἰωάννινα καὶ ἐκαλεῖτο τηλεφωνικῶς νὰ προσέλθῃ εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του. Δὲν θέλω δύμας νὰ ἐρωτήσω, κ. Πρόεδρε, καὶ κύριοι συνάδελφοι ποὺ εὑρίσκετο δ κ. Σαββίδης κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν θομβαρδισμῶν τῆς Μανσούρας.

Ἡμεῖς, κ. Πρόεδρε, γνωρίζομεν πάρα πολλά διὰ τοὺς ἀνθρώπους, διὰ πρόσωπα καὶ πράγματα ποὺ προσέφεραν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ τόπου μας.

Λυποῦμαι πάρα πολὺ καὶ θεωρῶ ἀπαραδέκτους τὰς φράσεις ποὺ ἔχρησιμοποίησεν δ κ. Σαββίδης ἐναντίον τοῦ κ. Πρέσβεως εἰς τὴν Ἑλλάδα, τοῦ κ. Κρανιδιώτη. Ὡς πρὸς τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ δτὶ τὴν Κυθέρην ησίς δὲν ἔδωσεν ἀδείας διὰ ναυλωμένας πτήσεις διὰ τὴν προώθησιν τοῦτουρισμοῦ, δ κ. Σαββίδης θὰ ἐπρεπε νὰ γνωρίζῃ δτὶ δι' αὐτὸ τὸ θέμα οὐδεμίαν εὐθύνην φέρει δ κ. Κρανιδιώτης εἶναι καθαρῶς θέμα τῆς Κυθερήσεως καὶ γνωρίζομεν δλοι τὰς διαμαρτυρίας καὶ τοὺς ἀγῶνας τοὺς ὅποιους κάμνουν οἱ φοιτηταί μας διὰ τὴν καθιέρωσιν αὐτῶν τῶν ναυλωμένων πτήσεων.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς προτάσεως διὰ μετάθεσιν τοῦ Πρέσβεως κ. Κρανιδιώτη ἔξ Ἑλλάδος, μὲ ἀπειλὴν νὰ μὴν ψηφίσωμεν τὸ μέρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ ποὶ ἀναφέρεται εἰς τὰ ἔξοδα παραστάσεως καὶ τὴν μισθολογίαν τοῦ κ. Πρέσβεως, ἔχω νὰ πῶ δτὶ εἶναι πρωτάκουστον νὰ γίνωνται τέτοιους εἶδους προτάσεις ἀπὸ τὸ ἐπίσημον Βῆμα τῆς Βουλῆς.

Μὲ θλίβει τοιαύτη συμπεριφορά, λυποῦμαι πάρα πολὺ καὶ είμαι θέσιος δτὶ δ κ. Σαββίδης δχι τώρα, ἀλλὰ ἀπόψε, δταν θὰ εύρεθῇ μόνος του ἐν ἡσυχίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ του, θὰ ἀντιληφθῇ τὸ διαπραχθὲν σφάλμα καὶ θὰ μετανοήσῃ.

Εὔχαριστῶ πάρα πολὺ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Θὰ προσπαθήσω νὰ ἀποκαταστήσω δλίγην τὴρεμίαν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς καὶ δλίγον ρεαλισμὸν εἰς τὴν τοποθέτησιν τοῦ θέματος δς καὶ εἰς τὰς συγκινητικὰς ἐκκλήσεις καὶ τὴν ἀναγωγὴν τοῦ θέματος εἰς σοθαρὸν πατριωτικὸν ἑθνικὸν θέμα.

‘Ο κ. Σαββίδης ἔζήτησε καὶ ἐνέγραψεν ἔνα θέμα τὸ ὄποιον, κατὰ τὴν γνώμην του, ἔπειτε νὰ ἀπασχολήσῃ τὴν Βουλήν.

Ἐμιαὶ ἔξι ἑκαίνων οἱ ὄποιοι πιστεύουν ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει καὶ εἶναι ἐλευθέρα διὰ τὴν συζήτησιν οἰουδήποτε θέματος τὸ ὄποιον ἐπιθυμοῦν νὰ ἐγγράψουν οἱ Βουλευταὶ καὶ ἐπαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τῶν μελῶν, τὰ ὄποια ἀλλωστε ψηφίζουν περὶ τῆς ἐγγραφῆς ἢ μὴ ἐγγραφῆς ἐνὸς θέματος, καὶ εἰς τὴν κρίσιν τῶν ὑποθαλλόντων θέματα νὰ ἀποφασίσουν κατὰ πόσον θὰ γίνῃ χρήσις καλὴ ἢ κατάχρησις τοῦ θέματος τῆς Βουλῆς ἀσχολούμενοι εἴτε μὲ προσωπικὰ θέματα εἴτε μὲ θέματα προσωπικῶν ἀντεγκλήσεων εἴτε μὲ θέματα προσωπικῶν ἐπιθέσεων. ‘Ομως θὰ ἦτο, κατὰ τὴν γνώμην μου, θιλιθερὸν διὰ τὴν Βουλὴν ἔὰν ἡ ίδια, διὰ κανονισμοῦ ἢ δι’ ἀποφάσεως, προσεπάθει νὰ θέσῃ οἰουδήποτε περιορισμὸν εἰς τὴν ἀσκησιν αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος. Τὸ δικαιώματα πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἀς κριθῆ ἔκαστος ἀναλόγως τῆς χρήσεως τὴν ὄποιαν κάμνει αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος.

Τούτων λεχθέντων διὰ νὰ θεμελιώσω τὴν ἀποψιν ὅτι πλήρες δικαιώματα εἶχε ἡ Βουλὴ νὰ ἐγκρίνῃ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος καὶ ὅρθως ἐνεγράφη τὸ θέμα ὡς ἐνεγράφη. Καὶ διὰ νὰ θεμελιώσω τὴν ἀποψιν ὅτι τούτων λεχθέντων εἶναι δυνατὸν ἡ Βουλὴ τώρα νὰ ζητήσῃ τὴν κανονικὴν διαδικαστικὴν ἔξέτασιν τῶν ἐγερθέντων θεμάτων.

Θὰ ἀντιπαρέλθω ἄνευ πολλῶν σχολίων τὰ πολλά, ἐπαναλαμβάνω, συγκινητικά καὶ ἀς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ πῶ καὶ ἀστοχα τὰ ὄποια ἐλέχθησαν μὲ τὴν, κατὰ τὴν γνώμην μου, μὴ δικαιολογημένην προσπάθειαν ἀναγωγῆς τοῦ θέματος εἰς μέγα ἔθνικὸν θέμα. Εἶναι καὶ τοῦτο ἰσως δεῖγμα καὶ κριτήριον τῆς πολιτικῆς ἀντελήφεως ποὺ διακρίνει δλας τὰς ἐκδηλώσεις μας ἐν Κύπρῳ ποὺ τὰ πάντα ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀνάγωμεν εἰς ἔθνικα θέματα, τὰ πάντα νὰ θεμελιώσωμεν ἐπὶ τῆς πατριωτικῆς ἢ μὴ συνεισφορᾶς οἰουδήποτε, ὡς ἔὰν τὸ δοκίμιον τῆς ὁρθότητος ἢ τοῦ ἐσφαλμένου ἐπιχειρηματολογίας ἢ θέσεως εἶναι πάντοτε τὸ προσωπικὸν παρελθόν οἰουδήποτε εἴτε ὡς ἔὰν ἡ συμβολὴ οἰουδήποτε εἰς τοὺς ἔθνικούς ἀγῶνας παρέχει οἰανδήποτε μορφὴν ἀσυλίας διὰ παράθασιν καθηκόντων ἢ διὰ μὴ ἱκανοποιητικὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τὰ ὄποια σήμερα ἔκαστος ἀσκεῖ. Κατὰ τὴν γνώμην μου εἶναι καιρὸς εἰς τὴν ἔξέτασιν τῶν διαφόρων θεμάτων νὰ ἐπικρατῇ λογική καὶ οὐχὶ ὁ συναισθηματισμὸς καὶ πιστεύω ὅτι προσθάλλομεν τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ μας, ἔὰν τὸν καλοῦμεν νὰ κρίνῃ οἰανδήποτε ἐνέργειαν οἰουδήποτε προσώπου, ἢ ὄποια εἶναι ἀσχετος μὲ τὸν ἔθνικὸν ἀγῶνα, μὲ κριτήριον καὶ δοκιμασίαν τὴν συμβολὴν του ἢ τὴν ἀποχήν του ἀπὸ τοὺς ἔθνικούς ἀγῶνας τοῦ τόπου μας.

Δὲν πιστεύω ὅτι ὁ κ. Σαββίδης, ὑποθάλλων τὰ ἐπιχειρήματα ἢ τὰς παρατηρήσεις ποὺ ὑπέθαλεν, ἀνήγαγε τὸ θέμα εἰς ἔθνικὸν θέμα ἢ καθ’ οἰουδήποτε τρόπον ἀνέμιξε τὴν ἔθνικὴν συνεισφορὰν οἰουδήποτε προσώπου καὶ νομίζω, εἰλικρινῶς, ὅτι ἔὰν ὑπάρχῃ ἐν σχόλιον ποὺ μπορῶ νὰ κάμω ἐπὶ τῶν λεχθέντων εἶναι ὅτι ἀποτελεῖ πράγματι δι’ ἐμὲ εὐθηνήν προσπάθειαν ἀναγωγῆς ἐνὸς τέτοιου θέματος, τὸ ὄποιον προσωπικῶς δὲν θεωρῶ ὅτι εἶναι θέμα ποὺ δικαιολογεῖ τὴν τοιαύτην ἀντιμετώπισιν του, εἰς θέμα κρίσεως τῆς ἔθνικῆς συμβολῆς οἰουδήποτε.

Ἐὰν ὅρθως ἀντελήφθην ὅσα ὁ κ. Σαββίδης ἔχει πεῖ, προκύπτει ὅτι παραπονεῖται διὰ παράλεψιν ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων τοῦ Πρέσθεως ὅσον ἀφορᾷ τούλαχιστον τὴν ἐκπροσώπησιν τῆς Κύπρου ὑπὸ τοῦ Πρέσθεως εἰς τὸν ἐμπορικὸν τομέα, ἡ δὲ θεμελίωσις τῆς κατηγορίας εἶναι διὰ παραποιήσας δ. κ. Κρανιδιώτης τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὄποιους ἔζήτει τὴν ἀδειάν του καὶ δώσας ἐσφαλμένας πληροφορίας εἰς τὸ ‘Υπουργεῖον ὡς πρὸς τὸ ποῦ θὰ ἐδαπανοῦσε τὴν περίοδον ἀδείας του, ἔλαβε τὴν ἀδειάν γνωρίζων ὅτι ἐπρόκειτο νὰ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας ἐμπορικὴ ἀποστολὴ καὶ ἀνεχώρησεν ἔξι Ἐλλάδος.

Ἐὰν τὰ ὅσα ἔλεχθησαν, καὶ τὰ ὄποια ἀντεκρούσθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Λυσσαρίδη, ἀποτελοῦν ἡ δὲν ἀποτελοῦν παράθασιν καθήκοντος ἐκ μέρους τοῦ κ. Πρέ-

σθεως, τοῦτο ἀποτελεῖ πειθαρχικὸν ἀδίκημα τὸ δποῖον ὑποθάλλω ὅτι οὔτε ἡ Βουλὴ εἶναι τὸ ἀρμόδιον Ὅργανον νὰ κρίνῃ οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ προωθηθῇ πέραν τοῦ σταδίου εἰς τὸ δποῖον ἔχει προωθηθῆναι η συζήτησις καὶ η ἔξετασις τοῦ διου θέματος.

Πιστεύω, δηλαδή, ὅτι μετὰ ἀπὸ δσα ἐλέχθησαν καὶ τὰ δποῖα δρθῶς η ἐσφαλ- μένων ἀντεκρούσθησαν ἀπὸ ἄλλον δμιλητῆν η ἀπὸ ἄλλους δμιλητάς, οἱ δποῖοι θὰ ἀκολουθήσουν, η Βουλὴ δὲν εἶναι οὔτε θὰ εἶναι σοφωτέρα καὶ περατέρω διαφτισμένη ἀπὸ δσα θὰ ἀκούσῃ. Πιθανῶς θὰ ἀκούσῃ δμιλητάς δμιλοῦντας ὑπὲρ τοῦ κ. Πρέσθεως, πιθανῶς θὰ ἀκούσῃ δμιλητάς ἐπικρίνοντας πράξεις η ἐνεργείας τοῦ κ. Πρέσθεως, ἄλλα νομίζω δὲν εἶναι ἀρμόδια η Βουλὴ νὰ διευ- κρινήσῃ κατὰ πόσον αἱ κατηγορίαι η τὰ ἐπιχειρήματα πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κ. Πρέσθεως εἶναι δρθά καὶ εὐσταθῶν. Ως διετυπώθησαν καὶ ἀπὸ τάς δύο πλευράς αἱ ἀπόψεις, νομίζω ὅτι καθίσταται πρόδηλον ὅτι εἶναι δυνατὸν τὸ 'Υπουργεῖον, ἀκολουθῶν τὴν ὑπὸ τοῦ Νόμου ταχθεῖσαν διαδικασίαν διερευ- νήσεως ἐνὸς πειθαρχικοῦ παραπτώματος η ἰσχυρίζομένου παραπτώματος, νὰ τὸ παραπέμψῃ εἰς τὴν ἀρμόδιαν Ἐπιτροπήν, η ὅποια εἶναι η Ἐπιτροπὴ Δημοσίας 'Υπηρεσίας, ἐάν τὸ 'Υπουργεῖον ἐκ τῆς Ιδικῆς του ἐρεύνης κρίνῃ ὅτι ἐκ πρώτης δψεως ὑπάρχῃ ὑπόθεσις πρὸς διερεύνησιν καὶ λῆψιν οἰωνδήποτε πειθαρχικῶν μέτρων ἐναντίον τοῦ κ. Πρέσθεως. Καὶ ίσως νὰ λεχθῇ, τότε, διατὶ ἐνεγράφῃ τὸ θέμα ἐξ ὑπ' ἀρχῆς. 'Ἐν ἀρχῇ τῆς δμιλίσας μου ἀνέφερα τὴν ἀποψίν μου, ὅτι τὸ θῆμα τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ εἶναι ἐλεύθερον διὰ τὴν ἐγγραφήν οἰουδή- ποτε θέματος διὰ νὰ θεμελιώσω, ἀκριθῶς, τὴν εἰσήγησιν τὴν δποίαν τώρα ὑποθάλλω.

Πιθανῶς δὲ ἐάν τὸ θέμα δὲν ἡγείρετο καθ' δν τρόπον ἡγέρθη, ἐάν τὸ θέμα δὲν ἐγίνετο ἀντικείμενον ἔξετάσεως, πιθανῶς τὸ 'Υπουργεῖον νὰ μὴν ἐλάμβανεν οἰαδήποτε μέτρα διερευνήσεως τῶν γενομένων καταγγελιῶν καὶ εἴτε πλήρους ἀποκαταστάσεως τοῦ δνόματος τοῦ κ. Πρέσθεως η, ἐν περιπτώσει ἐπιθεσιώ- οεως τῶν δσων ἰσχυρίσθη δ κ. Σαββίδης, λήψεως τῶν ἐπιθαλλομένων μέτρων, ἄλλα ἀπὸ τὸ Σῶμα ἐκεῖνο τὸ δποῖον καὶ ἀρμόδιον εἶναι καὶ εἰς θέσιν εἶναι νὰ κρίνῃ τὰ καταγγελόμενα, ως κατηγγέλθησαν, καὶ οὐχὶ διὰ τῆς ἀναγωγῆς των εἰς ἐθνικὴν ὑπηρεσίαν η ἐθνικὸν ἀγωνιστικὸν παρελθόν.

Εύχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Φειδίας Παρασκευαδῆς.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θέμα διαδικασίας, μάλιστα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Πιστεύω ὅτι δλοι μας ἔχομεν παραδῆ τοὺς κανονισμούς, ἔμοιν συμπεριλαμβα- νομένου. Τὸ ἔκαμα ἐν ἀμύνῃ ἐναντίον παραβάσεως ἐνὸς κανονισμοῦ. Δι' αὐτὸς ἐπειδὴ εἶναι θέμα διαδικασίας, θὰ περιορισθῶ μόνον εἰς τὸ θέμα διαδικασίας καὶ ἐάν συνεχίσῃ η συζήτησις θεβαίως τότε θὰ ζητήσω νὰ δευτερολογήσω.

Δὲν ἐπιτρέπεται η συζήτησις προσωπικοῦ θέματος εἰς τὴν Βουλὴν. Αύτὸν τὸν κανόνα ἐτήρησεν η Βουλὴ καὶ εἰς προηγουμένας περιπτώσεις καὶ αὐτὸς ήτο δ κανὼν δ δποῖος ἴσχυε πάντοτε διὰ τὴν συζήτησιν προθλημάτων τὰ δποῖα ἀφοροῦν συγκεκριμένον ἀτομογ καὶ Ιδιαίτερα εἰς τὴν Δημοσίαν 'Υπηρεσίαν. Αύτὸς δ κανὼν δυστυχῶς δὲν ἐτηρήθη—θὰ πῶ ἐάν χρειασθῇ διατὶ δὲν ἐτηρήθη

καὶ ποῖα σφάλματα ἔγένοντο, τὰ δποῖα ἔγένοντο κατὰ τὴν γνώμην μου—ἀλλὰ ἐδάν καὶ ἐφ' ὅσον γίνεται παραδοχὴ ὅτι αὐτὸς ὁ κανὼν ἡδη παρεθιάσθη καὶ δὲν πρέπει νὰ συνεχίζεται ἡ παραθίσασί του, τότε τὸ θέμα πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς λῆξαν καὶ συμφωνῶ ὅτι τὸ μόνον ἀρμόδιον Τμῆμα, τὸ δποῖον θά ἡδύνατο νὰ συζητήσῃ οἰουδήποτε θέμα οἰουδήποτε δημοσίου ὑπαλλήλου, εἶναι ἡ Ἐπιτροπὴ Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ ὅχι τὸ θῆμα τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Ἐάν ὁ κ. Παρασκευαΐδης θὰ διμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ ἔγερθέντος θέματος διαδικασίας, θεωράως ἔχει προθάδισμα. Ἀλλὰ ἐπιθυμῶ ἐπὶ τοῦ θέματος διαδικασίας, τὸ δποῖον ἡγειρεν ὁ κ. Λυσσαρίδης, νὰ ἀπαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης θὰ διμιλήσῃ ἐπὶ θέματος διαδικασίας ἢ οὐσίας;

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Ἐπὶ θέματος οὐσίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος ἐπὶ θέματος διαδικασίας.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Δὲν μπορῶ νὰ συμφωνήσω, διὰ λόγους ἀρχῆς, μὲ τὸν κ. Λυσσαρίδην ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δικαιοῦται νὰ συζητῇ, ἔστω, καὶ θέματα ἀναγόμενα εἰς τὴν προσωπικὴν διαβίωσιν οἰουδήποτε δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ εἰς τὸν τρόπον τῆς ὡς αὐτοῦ ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων του. Τονίζω τὰς λέξεις «δὲν δικαιοῦται». Θὰ ἔλεγα ὅτι ίσως δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ τὸ πράττῃ καὶ ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἀποφασίζῃ εἰς ἐκάστην περίπτωσιν κατὰ πόσον ὑπάρχουν εἰδικοὶ λόγοι διὰ τὴν κατὰ κάποιον τρόπον ἀνορθόδοξον ἔξετασιν προσωπικῶν θεμάτων, ἀλλὰ ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν, διὰ λόγους ἀρχῆς, θὰ τὸ ἐθεώρουν θιλιερὸν ἐδὲν ἡ Βουλὴ περιώριζε καθ' οἰουδήποτε τρόπον τὸ πεδίον τῶν συζητήσεών της. Εἶναι θέματα προσωπικά—τὰ δποῖα προσωπικῶν δὲν θὰ ἡγειρα καὶ δὲν θὰ ἐπεθύμουν νὰ συζητήσω—ἀλλὰ πιστεύω ὅτι θὰ ἥτο σφάλμα νὰ λεχθῇ ὅτι δὲν δικαιοῦται ἡ Βουλὴ νὰ συζητήσῃ τέτοια θέματα. Ἐάν ὁ κ. Λυσσαρίδης ἀναφέρεται εἰς τὴν διαρρέοσσαν περίοδον, τοῦ ὑπενθυμίζω τὸ πολλάκις λεχθὲν ἀπὸ τοῦ θήματος καὶ ἐκτὸς τοῦ θῆματος τῆς Βουλῆς ὅτι δὲν διέπεται εἰσέτι τὸ Σῶμα ἀπὸ οἰουδήποτε κανονισμούς καὶ δὲν σημαίνει ἀναγκαστικῶς ὅτι ἡ ἀκολουθηθείσα παράδοσις εἶναι δεσμευτικὴ ἢ δτι ἥτο καὶ δρθῆ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης, ἐπὶ θέματος διαδικασίας.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δὲν εἶναι στόχος μου νὰ διακόψω τὴν συζήτησιν. Ἐπιθυμία μου εἶναι νὰ συνεχισθῇ, διότι πιστεύω ὅτι ὅσον συνεχίζεται τόσον τὸ καλύτερον διὰ τὸ περὶ οὗ ἡ συζήτησις πρόσωπον. Ἐν τούτοις δὲν εἶναι ἔτσι τὰ πράγματα. Πιστεύω, ὅτι, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἀκολουθηθῇ αὐτῇ ἡ ἀρχή, οἰονδήποτε πρόσωπον θὰ θέτῃ ἥδη παρόμοιον θέμα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ προτοῦ ἡ Βουλὴ γνωρίζῃ ἐὰν πρέπει νὰ συζητῇσῃ αὐτὸ τὸ θέμα ἡ ὄχι θὰ τὸ ἔχῃ ἥδη συζητῆσει δημοσίως. Ἐὰν ύπάρχουν καταγγελίαι, ύπάρχουν αἱ Ἐπιτροπαὶ εἰς τὰς δόποιας θὰ μποροῦσαν νὰ συζητηθοῦν αὐτὰ τὰ θέματα καὶ ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἐκρίνετο ὅτι τὸ παρὸν θέμα εἶναι τοισύτης φύσεως, ώστε νὰ ἐπρεπε νὰ ἀπασχολήσῃ πράγματι τὸ πολὺ κοινόν, θὰ ἥδυνατο νὰ παρουσιασθῇ ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς. Τώρα οἰονδήποτε Βουλευτὴς ἔχει οἰανδήποτε προσωπικὴν ύπόθεσιν ἐναντίον οἰουδήποτε ἀτόμου θὰ δύναται νὰ ἔγγραφη τὸ θέμα, θὰ ὀμιλῇ πρῶτα ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν δόποιαν ἡ Βουλὴ θὰ ἔχῃ ἀντιληφθῆ ὅτι αὐτὸ τὸ θέμα δὲν πρέπει νὰ συζητηθῇ, θὰ ἔχῃ ἥδη συζητηθῆ δημοσίως. Ἀλλὰ ἐπιμένω ὅτι ὁ στόχος μου δὲν εἶναι—τούλαχιστον εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν—ἡ διακοπὴ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ τοῦ θέματος. Ἀπεναντίας, ἐφ' ὅσον ἥρχισε, χαίρομαι διότι ὅσον προχωρεῖ τόσον θὰ καταδεικνύεται τὸ ἀθαθές τῆς δλῆς ύποθέσεως καὶ τόσον θὰ δικαιοῦνται τὸ πρόσωπον περὶ τοῦ δόποιου ἡ συζήτησις. Ἐν τούτοις πιστεύω ὅτι ύπάρχουν κίνδυνοι διὰ τὴν τακτικὴν ἡ δόποια αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔχει ἥδη γίνει ἀποδεκτή, ἐὰν γίνῃ ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὴν Βουλήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι ύπάρχει μία σύγχυσις εἰς τὰς σκέψεις τῶν Βουλευτῶν καὶ ἡ σύγχυσις προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι ἀναφέρονται εἰς προσωπικὸν θέμα. Ὁ κανονισμὸς ὅτι προσωπικὰ θέματα δὲν ἔξετάζονται εἰς τὴν Βουλὴν—δ ὅποιος ισχύει καὶ εἰς ἄλλα κράτη—δὲν ἀναφέρεται μόνον εἰς δημοσίους ύπαλληλους ἄλλα καὶ εἰς τοὺς Βουλευτὰς δόπως καὶ εἰς τὸ εὐρύτερον κοινόν. Ἡ Βουλὴ δὲν ἀσχολεῖται μὲ τὰ προσωπικὰ θέματα οἰουδήποτε. Κατὰ πόσον δύμας ἐν θέμα εἶναι προσωπικὸν ἡ ὄχι ἔξαρτᾶται ἀπὸ τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος καὶ τὴν τοποθέτησιν τὴν δόποιαν θὰ κάμῃ ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος. Ἔστω καὶ ἐὰν τὸ θέμα δὲν εἶναι προσωπικόν, ἀπαγορεύονται αἱ προσωπικαὶ ἐπιθέσεις κατὰ τὴν συζήτησιν οἰουδήποτε θέματος, πρᾶγμα τὸ δόποιον δὲν ἐτηρήθη εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν οὔτε ἀπὸ τὸν εἰσηγητὴν τοῦ θέματος, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγορεύσαντας Βουλευτάς.

Ἡ οὐσία τοῦ θέματος ἔγκειται εἰς τὸ ἔχῆς : Δὲν εἶναι προσωπικὸν τὸ θέμα δόσον ἀφορᾶ τὸν Πρέσβυτον μας εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Βόνην ἢ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἢ ὄπουδήποτε καὶ ἐὰν εὐρίσκεται, ἀλλὰ τὸ θέμα εἶναι κατὰ πόσον εἶναι δρόμον Πρέσβυτος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, δ ὅποιος πληροφορεῖται ὅτι μία ἀντιπροσωπεία θὰ μεταβῇ εἰς τὴν χώραν δόπου εἶναι διαπεπιστευμένος, νὰ ἀπουσιάζῃ ἀπὸ τὴν ἔδραν του ἐπ' ἀδείᾳ διὰ σκοπούς οὐχὶ ύπηρεσιακούς, ἢ κατὰ πόσον πρέπει νὰ ἀναθάλῃ τὴν ἀδείαν του καὶ νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν ἔδραν του διὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν ἀποστολὴν αὐτὴν. Εἴτε εἶναι ἐμπορικὴ εἴτε εἶναι συντεχνιακὴ εἴτε εἶναι κοινοθουλευτικὴ εἴτε οἰασδήποτε ἀλλής φύσεως. Δὲν ἔξετάζω τὴν συγκεκριμένην αὐτὴν περίπτωσιν καὶ τὸ θέμα δὲν ἐπρεπε νὰ τεθῇ δύνομαστικῶς οὔτε ὡς συγκεκριμένη περίπτωσις α ἢ β. Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ τεθῇ γενικώτερον θέμα εἰς τὴν Βουλὴν, θὰ ἐπρεπε νὰ ἀφορᾶ τὴν ἀρχὴν ἢ δόποια διφείλει νὰ διέπῃ τὴν συμπεριφορὰν ἐκπροσώπου τῆς Δημοκρατίας, εἰς ζένην χώραν δταν εὐρίσκεται ἔκει μία ἀντιπροσωπεία, ἡ δόποια ἐκτελεῖ οὐχὶ ίδιωτικὴν ἔργασίαν ἀλλὰ ἔργασίαν, τῆς δόποιας τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἔχῃ εὐρυτέρας ἐπιπτώσεις διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου.

Ἐπομένως πιστεύω ὅτι ἡ παροῦσα συζήτησις καὶ τὸ παρὸν θέμα, ύπὸ τὴν μορφὴν ύπὸ τὴν δόποιαν ἐνεγράφη, δέον νὰ θεωρηθοῦν ὡς λήξαντα, καὶ ἀρμοδία Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ νὰ ἀσχοληθῇ ὄχι μὲ τὴν διαπίστωσιν εύθυνῶν εἰς

τὴν παροῦσαν περίπτωσιν, ἀλλὰ μὲ τὸ θέμα γενικωτέρας ἀρχῆς, ἀφοῦ συνεννοηθῆ καὶ μὲ τὸ 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν καὶ ἔξετάσῃ τὶ κανονισμούς ἢ τὶ δόνηγίας ἔχει ἐκδώσει τὸ 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν πρὸς τὰς Πρεσβείας εἰς τοιαύτας περιπτώσεις.

Νομίζω διτὶ περαιτέρω συζήτησις τοῦ θέματος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν δοποίαν ἐνεγράφη, δὲν μπορεῖ νὰ ἀποδῷ σῇ διδήποτε. Θά προθάλλωνται ισχυρισμοί, ἐγκλήσεις καὶ ἀντεγκλήσεις. Οὕτε συμφωνῶ διτὶ τίθεται θέματα δσον ἀφορᾶ τὴν ἔθνικήν ὑπηρεσίαν τοῦ αἱ 6 Πρέσβειας ἢ οἰουδήποτε ὅλου προσώπου, ἀλλὰ εἶναι καθαρῶς θέμα τὸ δοποῖον θά ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἀπὸ καιροῦ ρυθμισθῆ ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον.

"Ολα τὰ 'Υπουργεῖα τῶν 'Εξωτερικῶν ἔχουν δόνηγίας πρὸς τοὺς Πρεσβευτάς των ὡς πρὸς τὸ πῶς πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζουν αὐτάς τὰς περιπτώσεις.

Εἶναι θέμα τὸ δοποῖον ἀπλῶς ἢ 'Επιτροπὴ 'Εξωτερικῶν, χωρὶς νὰ ἀναφέρεται εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν, εἰς τὸ παρὸν ἐπεισόδιον, μπορεῖ νὰ τὸ ἔξετάσῃ ἀντικειμενικά διὰ νὰ ἀποφευχθοῦν μελλοντικῶς τοιούτου εἶδους παρεξηγήσεις.

'Ο κ. Σαββίδης.

Προτοῦ σᾶς δώσω τὸν λόγον θὰ ἐρωτήσω κατὰ πόσον θὰ διμιλήσετε ἐπὶ τῆς οὐσίας.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

'Ἐπὶ τῆς οὐσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Εάν εἰναι ἐπὶ τῆς οὐσίας προηγεῖται ὁ κ. Παρασκευαΐδης, ὃ ὅποιος εἶχε ζητήσει τὸν λόγον πρὶν ἀπὸ τὸν κ. Παπαδόπουλον. 'Αλλὰ ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰσηγήθην συγκεκριμένως τὴν διακοπὴν τῆς συζήτησεως τοῦ θέματος. Τὸ θέμα νὰ θεωρηθῇ ὡς λῆξαν καὶ νὰ ἔξετάσῃ ἡ Κοινοθυλευτικὴ 'Επιτροπὴ 'Εξωτερικῶν μετά τοῦ 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν ὅχι τὸ παρὸν θέμα, ἀλλὰ γενικῶς πῶς θὰ διευθετῆθῇ δι' δόνηγιῶν πρὸς τὰς Πρεσβείας μελλοντικῶς τὸ δόλον θέμα διὰ νὰ μὴν ὑπάρχουν αὐτοῦ τοῦ εἶδους οἱ παρεξηγήσεις.

'Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Συμφωνῶ μὲ τὴν εἰσήγησίν σας καὶ πολλὰ ἀπὸ τὰ δλίγα ποὺ θὰ ἔλεγα ἐλέχθησαν ὑφ' ὑμῶν εἰς πολὺ κατάλληλον στιγμὴν καὶ εὐθέως ἀλλὰ μία διεύλογη διευκρίνησις εἶναι αὐτή, κ. Πρόεδρε. Βεθαίως ὃ ἀξιότιμος συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος πολὺ εὐφραδῶς, ὡς εὐφραδής ἀγορητής καὶ θερμὸς συνήγορος τοῦ κ. Σαββίδη, ἀκριβῶς ἐκάλυψε τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην τοῦ κ. Σαββίδη μὲ ἐν ἔνδυμα μετριοπαθοῦς ἀπαιτήσεως παραλείψεων ἐκ μέρους τοῦ Πρέσβεως. Παρ' ὅλα αὐτά, κ. Πρόεδρε, διφείλω νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸ ἔχης :

'Εάν εἰναι κακὸν τὸ διτὶ ἐνδύονται πολλὰ θέματα μὲ τὸν ἔθνικὸν μανδύαν καὶ παρουσιάζονται πολλάς φορᾶς ἢ ἔθνικὴ στάσις καὶ οἱ ἔθνικοι ἀγῶνες καὶ ἄλλα τινὰ ὡς τὰ μόνα κριτήρια, ἐν τούτοις ἔξακολουθῶν νὰ πιστεύω καὶ φρονῶ διτὶ χειρίστον πάντων εἶναι τὸ νὰ χρησιμοποιοῦνται ἀκριβῶς διὰ μίαν ἐπίθεσιν τοιαύτης μορφῆς, ὡς ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ κ. Σαββίδη, ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς. Τονίζω διτὶ μὲ θλίβει ἡ ἐπίθεσις τοῦ κ. Σαββίδη καὶ ἡ ἐπιθετικότης μὲ τὴν δοποίαν κατεπολέμησε τὴν προσωπικότητα τοῦ Πρέσβεως ἐν 'Αθήναις, ἀλλὰ παρ' ὅλον διτὶ βαρύνει τὸν κ. Σαββίδην ἡ ἐπίθεσις αὐτή, ἐν τούτοις ὑποχρεούμασι νὰ συμφωνήσω μαζύ σας διτὶ τὸ θέμα πρέπει νὰ θεωρηθῇ λῆξαν. Θεωρῶ καὶ ἀτυχῆ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος ὑφ' οἵσαν μορφὴν ἐνεγράφη ὡς θέμα καὶ θεωρῶ καὶ ἀτυχῆ τὸν τρόπον μὲ τὸν δοποῖον τὸ θέμα αὐτὸν ἔχει ἐκτεθῆ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διά ταῦτα φρονῶ, ως καὶ σεῖς, ὅτι τὸ θέμα πρέπει νὰ θεωρηθῇ ληξαν καὶ νὰ παραπεμφθῇ, ἔân εἶναι ἀναγκαῖον, εἰς μίαν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπὴν διὰ τὰ περαιτέρω. Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Μαυρονικόλας.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. “Ἐχετε κάμει μίαν εἰσήγησιν. ‘Η εἰσήγησις νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν εἰς τὸ Σῶμα διὰ νὰ ἀποφασίσωμεν. Διότι ἔân ὀρχίσῃ δ. κ. Σαββίδης νὰ ἀπαντᾷ, θὰ ὀρχίσωμεν νὰ δὲλληλοσυγκρουώμεθα μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν μέσα εἰς τὴν Βουλὴν δι’ ἐν ζῆτημα τὸ δποῖον δὲν ἔπρεπε νὰ ἐγερθῇ, κατὰ τὴν γνώμην μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Κώστας Χριστοδουλίδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Θὰ συμφωνήσω μὲ τὴν εἰσήγησίν σας, δηλαδὴ περὶ τῆς παραπομπῆς τοῦ θέματος, ἀλλὰ οὐχὶ νὰ θεωρηθῇ ως κλειστὸν τὸ θέμα. ‘Ως λήξασα νὰ θεωρηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ θέματος, ἀλλ’ ὑπὸ τὴν διευκρίνησιν ὅτι θὰ δοθῇ ἐντολὴ πρὸς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν νὰ διαπιστώσῃ—τούλαχιστον διὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ κάπως τὰ πράγματα καὶ διὰ τὴν Βουλὴν—τὰς καταγγελίας ἀπὸ ἀπόψεως στοιχείων διὰ νὰ μὴν πῶ καὶ ήμερομηνιῶν. Διότι ήμεροσητήθησαν ἀπὸ τὸν κ. Λυσσαρίδην αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, τὰ δποῖα ἐδόθησαν ἀπὸ τὸν κ. Σαββίδην. Οὕτω ἡ Βουλὴ θὰ ἐνημερωθῇ εἰς πρῶτον στάδιον ἐπὶ αὐτῶν τῶν στοιχείων διὰ μᾶς Ἐκθέσεως τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς κατόπιν διερευνήσεως τοῦ θέματος ἐν συνεργασίᾳ μετά τοῦ ‘Υπουργείου Ἐξωτερικῶν καὶ συγκεκριμένων ως πρὸς τὸ τί ἐντολάς ἔχουν αἱ διάφοροι Πρεσβεῖαι καὶ ποία διαδικασία ἀκολουθεῖται προκειμένου δι’ ἐπισκέψεις τοιαύτης φύσεως εἰς τὰς ἔδρας τῶν Πρεσβευτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Θὰ θέλα νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸν κ. Παπαδόπουλον, δ δποῖος κατὰ τὴν δμιλίαν του εἶπεν ὅτι συνεσχετίσαμεν τὸ θέμα μὲ τὸν ἐθνικὸν ἄγῶνα.

Κύριε Πρόεδρε. Οὐδεμία συσχέτισις ἔγινε, ἀλλ’ ἀπλῶς ἡναγκάσθημεν νὰ ὑπεραμυθῶμεν τοῦ κ. Πρέσβεως εἰς τὴν, κατὰ τὴν γνώμην μου, προσπάθειαν νὰ μειωθῇ ἐθνικῶς μὲ τὴν ἀναφορὰν τῶν θομθαρδισμῶν τῆς Μαννσούρας καὶ τῆς δῆθεν φυγῆς του εἰς τὰ Ἰωάννινα.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαββίδης. ‘Ἐκ τῆς θέσεώς σας, κ. Σαββίδη.

‘Ἐάν θὰ δμιλήσετε ἐπὶ τῆς ούσιας, κ. Σαββίδη, τότε θὰ δώσω τὸν λόγον εἰς ἄλλους δμιλητάς, προτοῦ δευτερολογήσετε.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. 'Ο Εντιμος συνάδελφος κ. Σαμψών ώς καὶ ὁ Εντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης ώμιλησαν πλείστας δσας φοράς μετά τὴν πρωτολογίαν μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Επὶ θέματος διαδικασίας, κ. Σαββίδη. 'Επὶ θέματος διαδικασίας.

Διεκόψαμεν τήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

'Ἐν τάξει, περιμένω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

.... συζήτησιν ἐπὶ τῆς ούσιας καὶ συζητοῦμεν ἐπὶ θέματος διαδικασίας.

'Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Δὲν συζητοῦμεν τώρα ἐπὶ θέματος διαδικασίας. 'Εὰν εἶναι ἡ συζήτησις ποὺ γίνεται κανονική, κ. Πρόεδρε, μόνον δύο λέξεις θὰ πῶ διὰ τὸν ἀγαπητὸν μου φίλον κ. Σαμψών.

'Ἐὰν συνεσχετίσθη τὸ θέμα μὲ ἔθνικὸν ἀγῶνα ἢ ὅχι, οἱ ἀκούσαντες δύνανται νὰ μαρτυρήσουν περὶ τούτου καὶ δὲν χρειάζεται ἐρμηνεία.

Νομίζω δμως ὅτι εἶναι δρῆη ἡ ἀποφις ποὺ ἔξεφρασα ὅτι τὸ ἔθνικὸν παρελθόν, ἡ ἔστω καὶ ἡ συμβολὴ εἰς οἰονδήποτε θαθμὸν καὶ εἰς οἰανδήποτε ἔκτασιν εἰς ἔθνικὸν ἀγῶνα, εἰς ούδένα παρέχει ἀσυλίαν διὰ τυχὸν—ἐὰν εἶναι δητῶς ἀληθεῖς αἱ κατηγορίαι—παράθασιν τῶν καθηκόντων τῆς σημερινῆς θέσεώς του καὶ ἐλπίζω πρῶτος καὶ καλύτερος νὰ ἀναγνωρίζῃ αὐτὴν τὴν ἀρχὴν δὲδιος δ. κ. Σαμψών. Καὶ ἐπομένως ἡ προσπάθεια ὅπως ἀναχθῇ τὸ θέμα εἰς ἔθνικόν, διὰ τὴν δῆθεν καταγγελθεῖσαν ἀπουσίαν τοῦ Πρέσθεως ἀπὸ τὴν ἔδραν του κατὰ τοὺς θυμβαρδισμοὺς τῆς Μανσούρας, δὲν νομίζω ὅτι ἀποτελεῖ ἱκανοποιητικὸν συσχετισμὸν μὲ τοὺς ἔθνικούς ἀγῶνας. 'Η ἀποφις τοῦ κ. Σαββίδη ἥτο ὅτι καὶ ἄλλην φοράν ἀπουσίαζεν δ. Πρέσθευς ἐκ τῆς ἔδρας του. 'Ἐὰν ἥτο προσπάθεια ὑποτιμήσεως τῆς ἀγωνιστικότητος οἰονδήποτε ἀτόμου, ἄλλη θὰ ἥτο ἡ μορφὴ τῆς συζητήσεως καὶ ἄλλο τὸ περιεχόμενον τῆς ίδικῆς μου διμιλίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν πρόκειται νὰ δώσω τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ δηλαδὴ κατὰ πόσον θὰ πρέπει νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὸ ἀγωνιστικὸν παρελθόν οἰουδήποτε προσώπου.

Τὸ θέμα δὲν εἶναι τὸ ἀγωνιστικὸν παρελθόν οἰουδήποτε προσώπου. 'Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἔξεφράσθησαν ἀπόφεις. 'Η ούσια τοῦ θέματος εύρισκεται εἰς τὰ σημεῖα τὰ ὅποια ἔθεσα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ τὰ ὅποια, ἐὰν συμφωνῇ τὸ Σῶμα, θὰ ἔπρεπε αὐτὰ καὶ μόνον νὰ ἔξετασθοῦν.

'Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Συμφωνῶ ἀπόλυτα μετά τοῦ κ. Παπαδοπούλου ἐπὶ τοῦ θέματος ἀσυλίας, κ.λ.π. διὰ τὴν ἔθνικὴν προσφοράν. Γνωρίζει δ. κ. Παπαδόπουλος καλύτερον παντὸς ἄλλου ὅτε συνεκρούσθην εἰς τὸ παρελθόν πλειστάκις μὲ μέλη τῆς Κυθερινῆσεως διὰ τὰς ἀσυλίας ποὺ παρείχοντο διὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα εἰς θάρος ἀγωνιστῶν τῆς Ε.Ο.Κ.Α.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν προτίθεμαι νὰ δώσω τὸν λόγον διὰ περαιτέρω συζήτησιν. Εἰσηγοῦμαι δύπως τὸ θέμα παραπεμφθῆ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν ἢ δοποῖα νὰ ἔξετάσῃ τὰ συγκεκριμένα γεγονότα καὶ τὰς ἡμερομηνίας δύπως ἐτέθησαν, ἀλλὰ κυρίως νὰ ἔξετάσῃ τὸ εὐρύτερον θέμα, τὸ θέμα ἐὰν ὑπάρχουν δῦνηγίαι ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν καὶ, ἐὰν δὲν ὑπάρχουν, ποῖαι πρέπει νὰ εἰναι αἱ δῦνηγίαι αἱ δοποῖαι θὰ δοθοῦν εἰς τοὺς Πρεσβευτὰς διὰ μελλοντικὴν καθοδήγησίν των ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

‘Ο. κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Μοῦ φαίνεται ὅτι ἔχω δικαίωμα νὰ ἀπαντήσω μὲ δύο λέξεις εἰς δικαίωμαν ὑπεριστάτας τοῦ προσώπου μου. Δὲν πρόκειται.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ σᾶς δώσω τὸν λόγον ἐὰν θὰ περιορισθῆτε μόνον εἰς ἐκεῖνο τὸ θέμα.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Θὰ εἴμαι πολὺ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο. κ. Λυσσαρίδης εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως ἔγω ἐπρόκειτο νὰ δομιλήσω ἀλλά.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ δώσω τὸν λόγον.....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐν τούτοις θέλω νὰ πῶ ὅτι ἐὰν θὰ δευτερολογήσῃ δ. κ. Σαββίδης, νομίζω ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ περιορισθῇ ἢ δευτερολογία εἰς τὸν κ. Σαββίδην μόνον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐὰν δ. κ. Σαββίδης διὰ τῆς δευτερολογίας του, ὑπερασπίζων τὸ ἄτομόν του λόγω τῶν κατηγοριῶν ἢ τῶν ὑπονομένων τὰ δοποῖα ἀφέθησαν δύον ἀφορᾶ τὴν ἴδικὴν του ἔθνικὴν δρᾶσιν, θίξῃ ἄλλους, θὰ δώσω τὸ δικαίωμα· καὶ εἰς ἄλλους νὰ ὑπερασπίσουν τὸν ἔαυτόν των.

‘Υπῆρξα εἰς ἔξ οὐδέποτε ὑπερασπίζουν τὸν ἔαυτόν των οἰασδήποτε κατηγορίας καὶ ἐὰν ἐκτοξεύσουν δύον ἀφορᾶ τὴν ἔθνικὴν μου δρᾶσιν, διότι πιστεύω ὅτι ἡ ιστορία θὰ μᾶς κρίνῃ δλους καὶ δὲν εἴμαι ἔξ οὐδέποτε καθημερινῶς πρέπει νὰ δίδω ἔξετάσεις πατριωτισμοῦ. ‘Ἄλλ’ ἐὰν δ. κ. Σαββίδης αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπαντήσῃ, τοῦ δίδω τὸν λόγον.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Συμφωνῶ μαζί σας, διότι δ. κόσμος εἰς τὴν Κύπρον εἰναι πολὺ μικρὸς καὶ ξεύρει τὸν καθένα καὶ μὲ τὸ νὰ ἔρχεται δ. κ. Λυσσαρίδης καὶ νὰ ἀνοίγῃ δχετὸν ἐναντίον τοῦ προσώπου μου οὐδόλως μὲ πειράζει, διότι σᾶς διαθεσθαι ὅτι εἴμαι ὑπερήφανος διότι δονομάζομαι Μιχαλάκης Σαββίδης καὶ όχι Βάσος Λυσσαρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μπορείτε καὶ οἱ δύο νὰ παραμείνετε ὑπερήφανοι διὰ τὰ δικαιώματά σας καὶ νὰ μὴν καταναλίσκωμεν πολύτιμον χρόνον τῆς Βουλῆς.

(Γέλωτες)

"Ἐθεσα μίαν εἰσήγησιν καὶ δὲν θλέπω νὰ ὑπάρχῃ ἔνστασις.

'Ο κ. Λυσσαρίδης καὶ πάλιν ἔχει τὸν λόγον.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

'Ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως, διότι χαίρομαι διότι χαίρει ὁ κ. Σαββίδης ὅτι εἶναι κ. Σαββίδης. 'Ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως, πάντως, κ. Πρόεδρε, λέγω τὸ ἔξῆς :

'Ἄντιτίθεμαι, ἐνῷ συμφωνῶ μὲ τὴν πρώτην εἰσήγησιν τὴν ὅποιαν ἔκαματε. Εἶναι δικαιώματα τῆς Βουλῆς νὰ διατάξῃ οἰανδήποτε Κοινοθουλευτικήν. 'Ἐπιτροπὴν νὰ ἀσχοληθῇ μὲ οἰονδήποτε γενικὸν θέμα καὶ ἐπομένως καὶ μὲ τὸ θέμα τοῦ ποία εἶναι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα μιᾶς Πρεσβείας. Διότι ἔκεινο ποὺ λησμονοῦμεν εἶναι ὅτι δὲν ὑπάρχει Πρέσβυς ἀλλὰ Πρεσβεία καὶ μοῦ συνέθη νὰ ἐπισκεφθῶ χώρας εἰς τὰς ὅποιας μετέβη Πρωθυπουργὸς ἀλλης χώρας καὶ δ. Πρέσβυς ἀπουσίαζε καὶ τὸν ἀντικαθίστα ὁ δεύτερος τῇ τάξει.

'Ἄλλα αὐτὰ δὲν εἶναι θέματα τὰ ὅποια θὰ συζητήσωμεν τώρα. Οὔτε θὰ ἀπαντήσω, ἐφ' ὅσον δμιλῶ ἐπὶ θέματος καθαρῶς διαδικασίας, εἰς ἀλλα ὑπονοούμενα.

Πιστεύω ὅτι ἔάν γίνη παραπομπὴ καὶ τοῦ συγκεκριμένου θέματος, σημαίνει ὅτι κατ' ἀρχὴν παρεδέχθημεν ὅτι ὑπάρχει ἐκ πρώτης ὄψεως ὑπόθεσις. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν προτιμῶ νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἀπὸ αὐτὸ τὸ Σῶμα καὶ ἔάν θέλῃ οἰοσδήποτε, ἐφ' ὅσον αὐτὴν τὴν μέθοδον ἡ κολούθησεν ὁ κ. Σαββίδης καὶ δυστυχῶς καὶ ἡ προηγουμένη συνεδρία τῆς Βουλῆς, ἀς καταφύγη εἰς τὸ 'Υπουργεῖον διὰ νὰ λάθῃ ἀποδείξεις πρὸς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην πλευράν. Διότι τὸ νὰ παραπέμψωμεν αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἶναι ὥστε νὰ παραπέμπωμεν νὰ δικασθῇ ὁ κ. Κοανιδόπης ἀπὸ Κοινοθουλευτικήν. 'Ἐπιτροπὴν καὶ πιστεύω ὅτι αὐτὸ εἶναι ἐντελῶς ὀντίθετον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Η ιδική μου ἀποφίς εἶναι ὅτι παραπέμπομεν νὰ δικασθῇ ὁ κ. Σαββίδης καὶ δ. κ. Λυσσαρίδης.

(Γέλωτες)

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

ΤΑ ! Εὐχαρίστως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο μὲν πρῶτος ἀνέφερεν ὡρισμένας ἡμερομηνίας, ὁ δὲ δεύτερος ἀνέφερε διαφορετικάς ἡμερομηνίας. 'Ἐπὶ ποίων ἡμερομηνιῶν θὰ στηριχθῇ ἡ Βουλή;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

'Ανεξαρτήτως αὐτοῦ, ἐγὼ ἀμφισβητῶ ἀκόμη καὶ τὸ δικαιώμα τοῦ κ. Σαββίδη νὰ ζητῇ. 'Ἐπιτροπὴ νὰ πῇ διατί δὲν ἔγινε «πάρτυ» εἰς τὸν κ. Σαββίδην καὶ ἔάν ἀκόμη ὅλα αὐτὰ τὰ ὅποια εἶπε, τὰ ὅποια δὲν εἶναι δρθά, εἶναι δρθά. Τὸ νὰ δεχθῶ νὰ παραπεμφθῇ εἰς 'Ἐπιτροπήν, σημαίνει ὅτι δέχομαι ἐκ πρώτης ὄψεως....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Η εισήγησις νά παραπεμφθῇ εἰς Ἐπιτροπὴν δὲν εἶναι διὰ τὸ κατὰ πόσον ἔγινε «πάρτυ» ή δὲν ἔγινε «πάρτυ». Κατὰ πόσον εἰδοποιήθη ἐγκαίρως δι Πρέσβυτος περὶ τῆς μεταθάσεως ἀπόστολῆς καὶ κατὰ πόσον ἔθεώρησε σκόπιμον νὰ παραμείνῃ ἡ δχι. Καὶ ποῖοι εἶναι οἱ κανονισμοὶ οἱ δποῖοι ἔχουν ἐκδοθῇ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον καὶ οἱ δποῖοι διέπουν θέματα αὐτῆς τῆς φύσεως. Δὲν ζητοῦμεν νά ἔξετασθῇ ἑάν δρθῶς ἐπραξεν ἡ ἑάν ἐπρεπε νά μεταθῇ ἡ ἑάν δὲν ἐπρεπε. Ἐλέχθη ἀπὸ τὸν κ. Σαββίδην ὅτι εἰδοποιήθη ἐγκαίρως.

Ἐλέχθη ἀπὸ τὸν κ. Λυσσαρίδην ὅτι δὲν εἰδοποιήθη ἐγκαίρως. Ἐλέχθη ἀπὸ τὸν κ. Σαββίδην ὅτι ὑπεβλήθη παράκλησις τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὅπως παραμείνῃ. Ἐλέχθη ἀπὸ τὸν κ. Λυσσαρίδην ὅτι δὲν ἦτο παράκλησις, ἀλλὰ ἀφέθη εἰς τὴν κρίσιν του.

“Ολα αὐτὰ εἶναι συγκρουόμενα γεγονότα. Εἶναι γεγονότα διὰ τὰ δποῖα δὲν μπορεῖ νά ἀποφασίσωμεν ἀκούοντες τὸν κ. Λυσσαρίδην ἡ τὸν κ. Σαββίδην νά ἔκφράζουν ἀπόψεις, ἀλλὰ πρέπει κάποιον ἀρμόδιον πρόσωπον ἡ ἀρμοδία Ὑπηρεσία νά καταθέσῃ ἐνώπιον μιᾶς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς.

Δὲν μπορεῖ νά διεξαχθῇ συζήτησις δταν δ ἔνας ισχυρίζεται ὅτι αὐτὰ εἶναι τὰ γεγονότα, καὶ δ ἀλλος ισχυρίζεται ὅτι εἶναι τελέως διαφορετικὰ τὰ γεγονότα. Οὔτε πρόκειται νά λάθωμεν οἰανδήποτε ἀπόφασιν ἐπὶ τοῦ θέματος, ἀλλ’ ἀπλῶς διὰ νά γνωρίζωμεν τὰ πραγματικὰ γεγονότα. Ἐκεῖνο τὸ δποῖον ἐνδιαφέρει περισσότερον τὴν Βουλὴν εἶναι ἑάν ὑπάρχῃ κάποια τάξις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπὸ τὴν ἔνοιαν τοῦ ὅτι ἔξεδόθησαν καθ’ οἰανδήποτε χρόνον, ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Δημοκρατίας μέχρι σήμερον, δδηγίαι πρὸς τοὺς Πρεσβευτάς, ὡς πρὸς τὸ ποία πρέπει νά εἶναι ἡ τακτικὴ τὴν δποίαν θά ἀκολουθοῦν δταν ἀντιπροσωπεῖαι εἴτε ἐμποοικαί εἴτε Κοινοβουλευτικαί εἴτε ἐργατικαί, ἐπισκέπτωνται τὰς χώρας εἰς τὰς δποίας οὗτοι εἶναι διαπεπιστευμένοι.

Εἶναι αὐτὸ τὸ ούσιῶδες θέμα. “Αλλ’ ἐφ” δσον ἐλέχθησαν καὶ δύο διαφορετικαὶ ἀπόψεις, δὲν θά ἐπρεπεν ἑάν εἰμεθα δλοι—καὶ πιστεύω δτι εἰμεθα—καλῆς πιστεως καὶ θέλομεν νά διαλευκάνωμεν τὴν ὑπόθεσιν, νά ὑπάρχῃ ἔνστασις καὶ αὐτὰ τὰ ἔρωτήματα νά τεθοῦν πρὸς ἐνημέρωσιν μας. “Αλλως πως θά ἔχωμεν τὴν συζήτησιν τοῦ τύπου τὴν δποίαν εἴμασθεν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἡ δποία κατὰ τὴν γνώμην μου δὲν εἶναι ἐποικοδομητική, διότι ἀντὶ νά ἔξετάσωμεν τρία ἡ τέσσερα σημεῖα εἰς τὰ δποῖα μπορεῖ νά ὑπάρχῃ θέματα πρὸς ἔξετασιν—καὶ δὲν λέγω δτι ὑπάρχει—ἀσχολούμεθα μὲ τὸ τὶ ἔχει συνεισφέρει ὁ καθεὶς ἐξ ήμων εἴτε δ κ. Σαββίδης εἴτε δ κ. Λυσσαρίδης εἴτε δποιοσδήποτε κατὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα καὶ οὕτω καθ’ ἔξῆς.

“Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. Η συζήτησις περιεστράφη γύρω ἀπὸ τὰ ἔργα καὶ τὰς ἡμέρας ἐνὸς δημοσίου ὑπαλλήλου. Εἶχομεν ἀκούσει σοθαράς κατηγορίας νά ἐκτοξεύωνται ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ είχαμεν ἀκούσει καὶ ὑπεράσπισιν ἀπὸ ἀλλούς ἐντίμους συναδέλφους. Η Βουλὴ δὲν πρόκειται νά γίνη δικαστήριον δημοσίων ὑπαλλήλων, διότι ὑπάρχει δ νόμος περὶ Ἐπιτροπῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, Νόμος 33 τοῦ 1967, δ δποῖος ἐμπεριέχει προνοίας βάσει τῶν δποίων διακινεῖται ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ πρὸς διερεύησιν οἰωνδήποτε παραπτωμάτων ή παραθάσεων ἐκτελέσεως καθηκόντων οἰουδήποτε δημοσίου ὑπαλλήλου. Η δρθή διαδικασία εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην μου, κ. Πρόεδρε, ἡ ἔξῆς :

Νά ἀποσταλοῦν τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν. Ο Ὑπουργός Ἐξωτερικῶν νά λάθῃ γνῶσιν τῶν κατηγοριῶν αἱ δποῖαι ἔχουν ἐκτοξεύθη ἐναντίον τοῦ Πρέσβεως μας εἰς τὴν Μητέρα Πατρίδα. Ο Ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν, σύμφωνα μὲ τὸν ίδιον Νόμον, ἑάν ίκανοποιηθῇ δτι ὑπάρχει,

έκ πρώτης ὄψεως, ὑπόθεσις ἐναντίον τοῦ περὶ οὐ δ λόγος δημοσίου ὑπαλλήλου θά διορίσῃ διερευνῶντα ὑπάλληλον, καὶ δ διερευνῶν αὐτὸς ὑπάλληλος, ἐὰν ἐν τέλει ἀποφασίσῃ ὅτι ὑπάρχει πράγματι ὑπόθεσις ἐναντίον τοῦ προσώπου τὸ δοποῖον κατηγορεῖται, νὰ ἀποστείλῃ τὸ πόρισμά του εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Δημοσίας Ὅπηρεσίας ἡ δοπία, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά της ως Πειθαρχικὴ Ἐπιτροπή, νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ δλου θέματος. Καὶ μὲ αὐτὴν τὴν εἰσήγησιν ὑποβάλλω ὅτι πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ συζήτησις εἰς τὸ Σῶμα αὐτὸν ἀλλὰ καὶ εἰς οἰανδήποτε ἄλλην Ἐπιτροπὴν ως λήξασα, διότι ἔχομεν σοισιθερα θέματα, ἰδιαίτερα τώρα που κατετέθη καὶ δ Προύπολογισμός, νὰ συζητῶμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν συμφωνώ με τὴν εἰσήγησιν ἀπλῶς τῆς παραπομπῆς τῶν Πρακτικῶν. Ἡ Βουλὴ ἀσχολεῖται μὲ τὸ θέμα τὸ ὅποιον είναι δευτερεύουστης σημασίας καὶ τὸ ὅποιον, ἀσφαλῶς, ἔάν ἦτο τὸ θέμα, κατὰ τὴν γνώμην μου, θὰ ἐπρεπε ἀρχικῶς νὰ μὴ συζητηθῇ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ νὰ ζητηθῇ διά μιᾶς ἐπιστολῆς ἀπό τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν νὰ διερευνήσῃ τὸ θέμα καὶ νὰ τὸ παραπέμψῃ εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν. Ἡ εὐθύνη τῆς Βουλῆς δὲν είναι νὰ ἔξετάσῃ ἔάν δι α δημόσιος ὑπάλληλος, εἴτε κατέχει ἀξίωμα Πρέσβεως εἴτε δι, τιδήποτε ἄλλο ἀξίωμα, ἔχη παραβιάσει οἰονδήποτε κανονισμόν. Διότι αὐτὸ είναι εὐθύνη τοῦ Ὑπουργείου καὶ τὸ ἀρμόδιον Σῶμα νὰ ἔξετάσῃ ἔάν ὑπῆρξε παραβάσις Κανονισμῶν ἢ πειθαρχικὸν παράπτωμα είναι ἡ Ἐπιτροπὴ Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

Ἐκεῖνο τὸ ὄποιον ἔχει εὐθύνην νὰ ἔξετάσῃ ἡ Βουλὴ εἰναι ἐάν ὑπάρχουν οἱ Κανονισμοί, οἱ ὄποιοι διέπουν τὸ θέμα, ἢ ἐάν δὲν ὑπάρχουν Κανονισμοί. Δηλαδή, ἔκεινο τὸ ὄποιον ἔχει νὰ ἔξετάσῃ ἡ Βουλὴ εἰναι ἐάν ἡ ὑπηρεσία λειτουργῇ κανονικῶς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ὀδηγιῶν τοῦ 'Υπουργείου ή ἐπὶ τῇ βάσει Κανονισμῶν τούς ὄποιους ἔξεδωσε τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον ή τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον. Διὰ νὰ παραπέμψετε τὸ θέμα εἰς τὴν Δημοσίαν 'Υπηρεσίαν πρὸς ἔξετάσιν πρέπει νὰ διερευνηθῇ καὶ κατὰ πόσον ὑπάρχει Κανονισμός. Διότι ἐάν δὲν ὑπάρχῃ Κανονισμός δὲν ὑπάρχει οὔτε παράβασις οἰουδήποτε Κανονισμοῦ ή ὀδηγίας. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἰναι θέμα ποὺ ἔνδιαφέρει τὴν Βουλὴν ως Βουλὴν. Ἡ Βουλὴ εἰναι τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα, εἰναι τὸ Σῶμα ἔκεινο τὸ ὄποιον ὀφελεῖ νὰ ἀσκῇ ἔλεγχον ἐπὶ τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Εξουσίας καὶ νὰ διαπιστώῃ διτι καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς διοικήσεως ὑπάρχει σύστημα ἔργασίας, τὸ ὄποιον ἔξασφαλίζει τὴν καλυτέραν ἔχυπηρέτησιν τοῦ δημοσίου συμφέροντος. Εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν τὸ μόνον θέμα τὸ ὄποιον ἔπρεπε νὰ εἰναι ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰναι ἐάν τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον ἔχῃ ἐκδώσει Κανονισμούς ή 'Οδηγίας ποὺ νὰ καλύπτουν αὐτὴν τὴν περίπτωσιν. Καὶ αὐτὸ εἰναι τὸ θέμα τὸ ὄποιον πρέπει νὰ ἔξετασθῇ ἀπὸ τὴν 'Επιτροπὴν 'Εξωτερικῶν. 'Επομένως παραπέμπω τὸ θέμα εἰς τὴν 'Επιτροπὴν 'Εξωτερικῶν πρὸς ἔξετάσιν.

'Ο κ. Σαββεΐδης.

Μ ΣΑΒΒΙΛΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. "Ολαι αι ἀπορίαι λύονται εάν ζητήσετε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον νέα ἀπόφασην σχετικά με την παραβολή τοῦ πλεύραν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὰ «τέλεξ» δὲν ἀποτελοῦν Κανονισμούς.

Μ. ΣΑΒΒΙΑΗΣ :

"Εγτιμε κ. Πρόεδρε. 'Εκείνο τὸ ὅποιον θέλω γὰρ ἀναφέρω εἶναι τὸ ἔξης :

Τὰ δύο έχω ἀναφέρει περιλαμβάνονται εἰς τὰ «τέλεξ» τὰ δύοια ὑπάρχουν εἰς τὸ Υπουργεῖον. Ἐπομένως, ἔαν ζητηθοῦν τὰ «τέλεξ» θὰ δῆτε κατὰ πόσον ἀληθεύουν αὐτὰ ἢ δχ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο κ. Ξάνθος Κληρόδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν υπάρχει άμφιβολία δι τη εισήγησί σας είναι ή δρθοτέρα. Πρέπει τὸ θέμα νὰ παραπεμφθῇ εἰς μίαν Ἐπιτροπὴν—καὶ ἐδῶ νὰ μου ἐπιτραπῇ νὰ διαφωνήσω δλίγον μὲ τὴν πρότασιν σας—τὴν δποίαν ἔγω θὰ ἀπεκάλουν “fact finding Committee”, νὰ ἔξετάσῃ τὴν ὑπαρξιν ἥ μὴ Κανονισμῶν καὶ κατὰ πόσον αἱ κατηγορίαι, αἱ δποίαι διετυπώθησαν ἐναντίον τοῦ κ. Πρέσβεως, είναι δρθαὶ ἥ δχι. Δηλαδὴ τὰ γεγονότα. Θὰ ἔλεγα, ομως, δι τὴν είναι ἀρμόδια ἐπὶ τούτῳ ἥ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν ἀλλὰ μία Ειδικὴ Ἐπιτροπὴ, ἥ δποία θὰ ἔξετάσῃ τὴν ὑπαρξιν τῶν Κανονισμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ πόσον τὰ γεγονότα, ὡς ἔξετέθησαν ὑπὸ τῶν ἐντίμων συναδέλφων κ.κ. Σαθεῖδη καὶ Λυσσαρίδη, είναι δρθὰ ἥ δχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο κ. Νεοκλέους, καὶ κατόπιν δ. κ. Λυσσαρίδης.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Κατὰ τὴν γνώμην μου τὸ θέμα είναι διττόν :

“Ἐν πρώτοις θὰ συμφωνήσω μὲ τὴν εισήγησίν σας ὡς καὶ τὴν εισήγησιν τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Δημητρίου σχετικῶς μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα δσον ἀφορᾶ τὸν Πρέσβευν μας εἰς τὴν Μητέρα Πατρίδα. Δι’ αὐτὸ τὸ θέμα τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ ἀποσταλοῦν εἰς τὸ ἀρμόδιον “Ὑπουργείον καὶ νὰ ἀκολουθηθῇ ἥ διαδικασία τὴν δποίαν προβλέπει ὁ Νόμος. “Ομως, ἀπὸ τὴν συζήτησιν καὶ κατόπιν τῶν εὔστόχων ὑποδείξεών σας, προέκυψε καὶ ἔνα δεύτερον, πολὺ σοθαρώτερον θέμα. Τὸ θέμα, τὸ γενικὸν θέμα τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Πολιτείας τῆς Κύπρου εἰς τὸ Ἐξωτερικόν.

Τὸ θέμα τῶν Κανονισμῶν, τῆς ὑπάρξεως ἥ μὴ Κανονισμῶν, είναι μόνον μία πτυχὴ τοῦ ὅλου αὐτοῦ θέματος. Τὸ θέμα αὐτὸ τῆς ίκανοποιητικῆς ἥ τῆς καταλήλου ἐκπροσωπήσεως τῆς Κυπριακῆς Πολιτείας εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν πρέπει νὰ ἀπασχολήσῃ, πιστεύω, τὴν Βουλήν. Καὶ εἴτε πρέπει αὐτὸ νὰ παραμείνῃ ὡς θέμα γενικώτερον καὶ νὰ συζητηθῇ ἀπὸ τὴν Βουλήν καὶ μετά νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμόδιαν Ἐπιτροπὴν, εἴτε νὰ παραπεμφθῇ εἰς μίαν Ἐπιτροπὴν ἥ δποία, ἀφοῦ ἀκούσῃ τὰς ἀπόψεις τοῦ ἐνδιαφερομένου ἥ τῶν ἐνδιαφερομένων “Ὑπουργείων, νὰ ἐνημερώσῃ τὸ Σῶμα καὶ τὸ Σῶμα νὰ συζητήσῃ τὸ θέμα αὐτό. Τὸ θέμα είναι πολὺ σοθαρὸν καὶ πρέπει ἐπὶ τέλους ἥ Βουλὴ νὰ ἀπασχοληθῇ πολὺ σοθαρὰ μὲ αὐτό.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

“Ἐν πρώτοις, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἔαν καὶ ἔφ’ δσον ὑπόθεσωμεν δι τη υπάρχει υπόθεσις πρὸς ἔξέτασιν ἀπὸ οἰανδήποτε δικαστικήν ἥ ἄλλην ἀρχήν ἐκδικάσεως, αὐτομάτως ἥ Βουλὴ δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ ἀσχολήται μὲ τὸ θέμα διότι θὰ δημιουργῆσῃ προδεδικασμένα, ἥ είναι δυνάτον ἥ Ἐκτελεστικὴ “Εξουσία δικάζουσα ἥ ἥ Νομοθετικὴ “Εξουσία νὰ ἔλθῃ εἰς σύγκρουσιν μὲ τὸ ἀρμόδιον Σῶμα, τὸ δποίον ὑποτίθεται είναι ἐπιφορτισμένον νὰ ἐπιληφθῇ μιᾶς ὑπόθεσεως καὶ νὰ ἐκδικάσῃ μίαν ὑπόθεσιν. Καὶ μόνον αὐτὸ είναι ἀρκετὸν διὰ νὰ εἶπω δι τη είναι

ἀδιανόητον διὰ τὴν Βουλὴν νὰ ἀσχολῆται μὲ τὴν ἐκδίκασιν μιᾶς ὑποθέσεως, διότι τότε καταργοῦμεν τὰς δικαστικὰς ἀρχὰς ἢ τὰς ἄλλας ἀρχὰς αἱ ἰδοῖαι ἀσχολοῦνται μὲ θέματα ἐκδικάσεως προσωπικῶν ὑποθέσεων. Συμφωνῶ δτὶ ὑπάρχει θέμα νὰ ἔξετάσῃ ἡ Βουλὴ κατὰ πόσον ὑπάρχουν Κανονισμοὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, ἐάν αὐτοὶ οἱ Κανονισμοὶ ἵκανοποιοῦν ἢ ἔάν δὲν ἴκανοποιοῦν, ποῖοι πρέπει νὰ εἰναι ἢ ποῖοι δὲν πρέπει νὰ εἰναι. Ἀλλωστε ἔάν δημήτριον Κανονισμοὶ θὰ ἔπρεπε νὰ εἰχαν κατατεθῆ εἰς τὸ Σῶμα καὶ νὰ εἰχαν συζητηθῆ, ἐκτὸς ἔάν ἐννοοῦμεν Ὑπουργείους Κανονισμούς τοὺς διόποις εἴναι δυνατόν, θεοφίως, μία Ἐπιτροπὴ νὰ ἀναζητήσῃ καὶ νὰ ἀνεύρῃ ἔάν δημήτριον ἢ ἔάν δὲν ὑπάρχουν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἶναι Κανονισμοὶ ὑπὸ τὴν μορφὴν διηγιῶν τοῦ Ὑπουργείου.....

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Ὑπὸ μορφὴν διηγιῶν, μάλιστα, τὰς διοίας μπορεῖ νὰ ἔξετάσῃ μία Ἐπιτροπὴ. Ἀλλα ἐπιμένω, δτὶ αὐτὸς εἰναι ἐντελῶς ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὴν συζητουμένην ὑπόθεσιν καὶ μόνον ὑπ' αὐτὴν τὴν μορφὴν θὰ εἰναι δυνατόν νὰ ἀποδεχθῇ κανεὶς τὴν εἰσήγησιν δτὶ ἡ Βουλὴ, ἀνεξάρτητως τοῦ ἔάν ἐσυζήτησεν ἢ δὲν ἐσυζήτησεν αὐτὸς τὸ θέμα, θὰ μπορῇ καὶ πρέπει νὰ ἔξετάσῃ τὰ συμβαίνοντα εἰς τὸ Ὑπουργείον τῶν Ἐξωτερικῶν.

"Οσον ἀφορᾶ τὴν εἰσήγησιν δπως συζητηθῇ τὸ εὐρύτερον θέμα καὶ πάλιν θὰ μποροῦσε νὰ συζητηθῇ, δχι ὅμως ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ὑπὸ τὰς διοίας συνεζητηθῇ. Ἐτέθη θέμα ἀνεπαρκείας ἀντιπροσωπεύσεως μας εἰς τὰς Ἀθήνας. Καὶ ἐπερίμενε κανεὶς ἀκριθῶς δτὶ θέμα πρὸς συζήτησιν θὰ ἥτο κατὰ πόσον θὰ ἔπρεπε νὰ θελτιώσωμεν τὰς σχέσεις μας ἐπὶ ἔθνικον ἐπιπέδου. Αὐτὰ ἐπερίμενε κανεὶς νὰ ἀκούσῃ. Ἡκούσαμεν πράγματα ἐντελῶς ἀσχετα μὲ τὸ θέμα τῶν πραγματικῶν σχέσεων μεταξὺ Ἐλλάδος καὶ Κύπρου.

"Εάν πρόκειται νὰ συζητήσῃ αὐτὴ ἡ Βουλὴ, χωρὶς καὶ πάλιν οἰαδήποτε στοιχεῖα, θέμα γενικῆς ἀνεπαρκείας τῆς ἀντιπροσωπεύσεως μας εἰς τὸ Ἐξωτερικόν, πιστεύω καὶ φοթοῦμαι δτὶ θὰ προσφέρωμεν κακὴν ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τὴν ἥδη ὑπάρχουσαν ἀντιπροσώπευσιν. "Ισως νὰ εἰναι ἡ πρώτη Βουλὴ εἰς τὸν κόσμον ἢ διοία συζητεῖ αὐτῆς τῆς φύσεως θέματα μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐλαττωνε τὴν ἐπάρκειαν τῆς ἀντιπροσωπεύσεως μας εἰς τὸ Ἐξωτερικόν δταν μὲ αὐτὸν τὸν ἐλαφρὸν τρόπον συζητῶντας αὐτὰ τὰ θέματα. Καὶ ἔάν ἀκόμη ἐπρόκειτο νὰ συζητηθῇ θέματας ἀνεπαρκείας ἀντιπροσωπεύσεως μας εἰς τὸ Ἐξωτερικόν, θὰ μποροῦσαν νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ αὐτὸς ὀρισμένα δργανα τῆς Βουλῆς, νὰ ζητήσουν πληροφορίας αὐτεπαγγέλτως—ἢ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν θεμάτων δικαιοῦται νὰ διαπιστώσῃ τὶ συμβαίνει—καὶ ἔάν καὶ ἐφ' δσον προκύψῃ δτὶ θάρχει θέμα, νὰ τεθῇ τὸ θέμα εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν. Τούλαχιστον θὰ συνεζητούσαμεν ἐπὶ συγκεκριμένων στοιχείων καὶ ἐπὶ μιᾶς σοθαρᾶς θέσεως. Τὸ νὰ ἀρχίζῃ ἡ Βουλὴ τώρα νὰ ρίπτῃ λάσπην εἰς τὰς ὑπηρεσίας ἢ νὰ κάμην διδήποτε τὸ διόποιον ἀντὶ νὰ θοηθῇ θὰ ἔχῃ τὸ ἀντίθετον ἀποτέλεσμα, φοθοῦμαι, πολὺ ειλικρινῶς, δτὶ ἀντὶ νὰ προσφέρωμεν οἰαδήποτε καλὴν ὑπηρεσίαν θὰ προσφέρωμεν κακὴν ὑπηρεσίαν.

Τελειώνω μὲ τὴν ἔξῆς εἰσήγησιν :

"Εάν γίνη ἀποδεκτὴ ἡ πρώτη εἰσήγησις τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς τότε ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν θὰ μπορῇ νὰ ἔξετάσῃ τὶ Κανονισμοὶ ὑπάρχουν καὶ ἔάν οἱ Κανονισμοὶ εἰναι ἵκανοποιητικοί, δσον ἀφορᾶ οἰαδήποτε περιπτώσεις ἐπισκέψεων εἰς οἰαδήποτε χώραν. Καὶ πιστεύω δτὶ καὶ ἔάν δημήτριον οὐδέποτε θὰ ἥτο δυνατόν νὰ ὑποχρεοῦται κάθε φορὰν δ Πρέσβυτος νὰ εἰναι παρών, οἰαδήποτε μορφῆς ἀντιπροσωπείας καὶ ἔάν πρόκειται νὰ μετασῇ εἰς ἄλλην χώραν. "Οτε τὸ θέμα τὸ διόποιον ἐτέθη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἀπορρίπτεται, δὲν είναι

δυνατὸν περαιτέρω νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ, ἐὰν ὑπάρχουν πράγματα πειθαρχικὰ παραπτώματα, ὑπάρχουν ἀρμόδια σώματα τὰ δποῖα νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Διὰ νὰ εἰμαι συντομώτατος ἀποδέχομαι εὐχαρίστως τὴν πρότασίν σας περὶ διερευνήσεως τοῦ θέματος ἐκ μέρους μιᾶς Ἐπιτροπῆς, καὶ δὴ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξωτερικῶν τῆς Βουλῆς, ἡ δποῖα νὰ ἔξετάσῃ κατὰ πόσον ἔξεδόθησαν Κανονισμοὶ ἡ ἔδοθησαν δόδγιαι πρὸς τὰς ἀρμόδιας εἰς τὸ ἔξωτερικὸν ἀντιπροσωπείας μας. Αὐτὸ τὸ ἀποδέχομαι εὐχαρίστως καὶ ἄνευ ἀντιρρήσεως.

Δὲν ἀποδέχομαι ποσῶς νὰ συζητηθῇ ἡ ὑπόθεσις, μᾶλλον τὰ παράπονα Σαββαΐδη ὑπὸ οἰασδήποτε Ἐπιτροπῆς καὶ ὑπὸ οἰανδήποτε μορφήν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Νεοκλέους.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Ἔγὼ ἐπιμένω εἰς τὴν εἰσήγησίν μου ὅπως τὸ ζήτημα θεωρηθῇ γενικώτερον καὶ δχι μόνον ἐὰν ὑφίστανται ἡ δχι Κανονισμοί. Τὸ ζήτημα τῆς ίκανοποιητικῆς ἡ τῆς καλῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Κύπρου εἰς τὸ ἔξωτερικὸν δὲν εἶναι, πιστεύω, μόνον ζήτημα Κανονισμῶν. Εἶναι καὶ οἰκονομικὸν ἔχει καὶ πάρα πολλά.....”

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αναφέρεσθε εἰς τὸ εύρυτερον θέμα.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Εἰς τὸ εύρυτερον θέμα. Διότι δσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τὸ δποῖον ἐνέγραψεν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ παρακαλέσω νὰ μὴν εἰσέλθωμεν εἰς ἔκεινο τὸ θέμα τώρα. Τώρα συζητοῦμεν αὐτὸ τὸ συγκεκριμένον θέμα. ‘Ἐὰν ἡ Βουλὴ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἔξετάσῃ τὸ εύρυτερον θέμα τῆς ίκανοποιητικῆς ἐκπροσωπήσεως μας εἰς τὸ ἔξωτερικόν, εἶναι θέμα τὸ δποῖον μπορεῖ νὰ συζητηθῇ δτων θὰ καταρτίζεται ἡ ἡμερησία διάταξις καὶ νὰ τεθῇ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν συζητοῦμεν τὸ συγκεκριμένον αὐτὸ θέμα. Καὶ ἐγώ πιστεύω καὶ συμφωνῶ μαζύ σας δτι θὰ ἔπειπεν ἡ Βουλὴ νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὸ γενικώτερον θέμα τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Κύπρου εἰς τὸ ἔξωτερικόν, χωρὶς νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὰ πρόσωπα τὰ δποῖα ἐκπροσωποῦν τὴν Κύπρον δλλά μὲ τὸ πῶς θὰ ἥτο δυνατὸν νὰ βελτιωθοῦν αἱ ἔξωτερικαὶ μας ὑπηρεσίαι εἰς τὸ ἔξωτερικόν. ‘Άλλα τοῦτο δὲν εἶναι ἔντὸς τοῦ σημερινοῦ μας θέματος.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Προέκυψεν, ὅμως, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἀπὸ τὴν σημερινὴν συζήτησιν τὸ γενικώτερον αὐτὸ θέμα. ‘Ἐν πάσῃ περιπτώσει διαφορικῶς μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα προέτεινα πρὸ δλίγου δτι πρέπει νὰ θεωρηθῇ λῆξαν καὶ τὰ Πρακτικά νὰ διατίθασθοῦν πρὸς τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργείον πρὸς ἐνέργειαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Ορθότατα ἐτοποθέτησε τὸ θέμα δὲ ἀξιότιμος συνάδελφος κ. Φ. Παρασκευαΐδης καὶ θεωρῶ ἐπιθεθλημένον νὰ πῶ δι τι συμφωνῶ ἀπολύτως μαζύ του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Νομίζω δι τι, ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ ἀναρμοδίως εἶχε συζητήσει καθαρῶς προσωπικὸν ζῆτημα, θά πρέπει δὲ διερεύνησις, δὲ δποία θά γίνη ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπήν, νὰ είναι ἀσχετος μὲ τὰς προσωπικὰς ἐπιθέσεις, αἱ δποῖαι ἔγιναν ἀπὸ τὸ Βῆμα τῆς Βουλῆς ἀντικανονικῶς. Θά πρέπει νὰ ἀφορῇ γενικὰ ζῆτηματα, τὰ δποῖαι ἐθίγησαν, διὰ τὴν Ικανοποιητικὴν ἀντιπροσώπευσιν τῆς Κύπρου εἰς τὸ ἔξωτερικὸν καὶ εἰδικῶς εἰς τὰς Ἀθήνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα τῆς κανονικῆς ἡ μὴ ἀντιπροσωπεύσεως δὲν είναι θέμα τὸ δποῖον τώρα θά παραπεμφῇ. Τὸ θέμα, τὸ συγκεκριμένον θέμα, τὸ δποῖον παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν είναι τὸ κατὰ πόσον ἔξεδόθησαν ἡ, ἐὰν δὲν ἔξεδόθησαν, διατὶ δὲν ἔξεδόθησαν δῆγιαι, αἱ δποῖαι νὰ διέπουν τὴν στάσιν τῶν πρεσβειῶν μας δσον ἀφορῇ ἐπισκέψεις αἱ δποῖαι ἐκπροσωποῦν οὐχὶ ἀτομα ἀλλὰ τὸν ἐμπορικὸν, τὸν θιομηχανικόν, τὸν ἐργατικὸν κόσμον ἡ τὴν Βουλὴν.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐπιμένω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, νὰ τονισθῇ δι τὸ οὐτό είναι ἐντελῶς ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὸ θέμα τὸ δποῖον ἐνεγράφῃ ἀπὸ τὸν κ. Σαββίδην.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα τὸ δποῖον παραπέμπεται είναι σαφές. Παραπέμπεται νὰ ἔξετασθῇ ποῖοι είναι οι Κανονισμοὶ ἡ αἱ δῆγιαι, αἱ δποῖαι ἔδόθησαν—καὶ ἐὰν δὲν ἔδόθησαν διατὶ δὲν ἔδόθησαν—καὶ αἱ δποῖαι διέπουν θέματα αὐτῆς τῆς φύσεως,

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Ἐπειδὴ τυγχάνω Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξωτερικῶν διὰ νὰ ἀντιληθφῶ καλῶς τὶ θὰ πράξῃ ἡ Ἐπιτροπή.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν θά.....

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

“Ἐχω ἀντιληθφῇ τὴν διατύπωσιν δπως τὴν ἔχετε κάμει. Ἐρωτῶ, δμως, διὰ πληροφορίαν μου, θὰ ἔρωτηθῇ καθ’ οίονδήποτε τρόπον τὸ Ὅπουργεῖον καὶ ἐπὶ οίασδήποτε μεμονωμένης καὶ συγκεκριμένως ἐπὶ τῆς παρούσης ὑποθέσεως ἡ ἀπλῶς θὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν γενικότητα τοῦ θέματος καὶ ἐὰν διθοῦν εἰς οίανδή-

ποτε περίπτωσιν ἔξηγήσεις ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι ναὶ μὲν δὲν ὑπάρχουν δῆμοι μόνιμοι, αἱ δῆμοι ισχύουν διὰ κάθε χρόνον καὶ διὰ κάθε περίπτωσιν, ἀλλὰ εἰς ἐκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν δίδονται ρηταὶ δῆμοι, θὰ ἀρνηθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ τάς ἀκούσῃ; Ποια εἶναι ἡ ἐπιθυμία τῆς Βουλῆς;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὸ πρῶτον στάδιον θὰ ἀκούσῃ ἐάν ὑπάρχουν δῆμοι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Ἐπειδὴ γνωρίζω ὅτι δὲν ὑπάρχουν, κ. Πρόεδρε.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐάν δὲν ὑπάρχουν.....

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Είμαι θέσαιος ὅτι δὲν ὑπάρχουν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐάν δὲν ὑπάρχουν, νὰ ἔξακριθώσῃ διατὶ δὲν ὑπάρχουν, καὶ πρέπει νὰ εἰσηγηθῇ, κατὰ τὴν γνώμην μου, ὅτι πρέπει νὰ δοθοῦν συγκεκριμέναι δῆμοι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐάν μοῦ ἐπιτρέπετε, τὸ ἀντελήφθην αὐτό. Κατὰ τὴν γνώμην μου θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ἀπάντησις ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον ὅτι δὲν ὑπάρχουν μέν, ἀλλὰ ὅτι εἰς ἐκάστην περίπτωσιν, καὶ διορθώσητε ἡθελε κριθῆ ἀναγκαῖον, παρέχονται. Είναι ἐντὸς τῶν ὅρων ἐντολῆς, τὴν δῆμοιν τώρα ἡ Βουλὴ ἀναθέτει εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν, νὰ ἐρωτήσῃ ποῖαι δῆμοι ἔδοθησαν εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν καὶ ἐάν αὐταὶ ἔχουν τηρηθῆ; Αὐτὸ ἐρωτῶ μόνον. Διὰ νὰ μὴν ἔχωμεν ἀλλας συζητήσεις σταν θὰ ὑποθηθῇ ἡ "Ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰς τὸ παρὸν στάδιον πιστεύω ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ πρῶτον σκέλος, ἐάν ὑπάρχουν ἡ μὴ δῆμοι, καὶ τὶ δῆμοι θὰ κωδικοποιηθοῦν διὰ τὸ μέλλον ἡ θὰ καταρτισθοῦν διὰ τὸ μέλλον.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Νομίζω δὲν εἶναι ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς, μὲ δόλον τὸ σέθας, κύριε Πρόεδρε. Ἡ ἀπάντησις, σᾶς λέγω ἀπὸ τώρα, εἶναι δχι, δὲν ὑπάρχουν. Δὲν ὑπάρχουν, θὰ κωδικοποιηθοῦν ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ δὲν κρίνεται ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχουν. "Αρα τὶ θὰ συνέλθῃ ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ἔξετάσῃ";

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐάν τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον ἀπαντήσῃ ὅτι δὲν ἔχει δώσει οἰασδήποτε δῆμοις εἴτε εἰς τὸ παρελθόν εἴτε εἰς τὸ παρὸν εἴτε διὰ τὸ μέλλον, τότε ἀσφαλῶς ἡ δηλητικότητα τοῦ ζητήματος ἀλλάσσει καὶ θὰ πρέπει νὰ τεθῇ θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ τοῦ διοπίου θὰ συζητηθῇ ἡ παράλειψις αὕτη τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν.

Ο. κ. Κώστας Χριστοδούλης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Διαφωνῶ μὲ τὴν τελευταίαν κατάληξιν τοῦ θέματος καὶ τὸ ἐπαναφέρω ὡς θέμα τάξεως. Ἐνεγράφη ἔνα θέμα εἰς τὴν Βουλήν. Συνέζητηθη ἀπὸ τὸν ἐγγράφαντα καὶ ἀπὸ ἄλλους Βουλευτάς. Θά εἶναι ἀδιανόητον ἡμεῖς οἱ Βουλευταὶ νὰ μὴν ἔχωμεν διαφωτισθῆ ἐπὶ τοῦ θέματος—ἔξ δσων ἔχομεν ἀκούσει—πολὺ περισσότερον δὲ ὁ λαός. Διατὶ ἐγγράφονται, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τὰ θέματα ἑὰν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι δὲν εἰμεθα διατεθειμένοι νὰ ζητήσωμεν νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ πραγματικότης ἐντὸς τῆς Βουλῆς καὶ ἡ ἀλήθεια, δηλαδὴ νὰ διαπιστωθῇ ἡ ἀλήθεια; Δηλαδὴ δὲν εἶναι ζήτημα τώρα οὔτε προσωπικὸν ὑπέρ ή κατά τοῦ κ. Κρανιδιώτη ἢ τοῦ κ. Σαββίδη ἢ τοῦ κ. Λυσσαρίδη. Εἶναι θέμα τάξεως διὰ τὴν Βουλήν. Ἐπιμένω ὅπως ἡ ἐντολὴ, ἡ δποία θὰ δοθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, οἰαδήποτε καὶ ἑὰν εἶναι—ὑποστηρίζω ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν·—ἄφορά τὴν μελέτην δύο τινῶν: Πρῶτον ἑὰν αὐταὶ αἱ κατηγορίαι, δχι κατηγορίαι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς προσωπικῆς πλέον αἰχμῆς ἐναντίον τοῦ α' εἴτε τοῦ β', ἀλλὰ τὰ στοιχεῖα τὰ δποία ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ ἐγγράφαντος τὸ θέμα καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Λυσσαρίδη ἀνταποκρίνωνται πρὸς τὴν πραγματικότητα καὶ ὑπὸ ποίου ἐδόθησαν αἱ δρθαὶ ἔξηγήσεις. Αὐτὰ εἶναι ούσιωδη διὰ τὴν Βουλήν.

Ἐάν διαπιστωθῇ ἐκ τῆς ἐρεύνης ἡ δποία θὰ γίνῃ ἡ α ἡ β δρθότης τῶν ὄσων ἔχουν ἐκτεθῆ, τότε πράγματι δὲν εἶναι ἔργον τῆς Βουλῆς νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὸ ποίον πρόσωπον θὰ πρέπει νὰ ἐκδικάσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἢ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν. Τότε τὸ θέμα ἐμπίπτει εἰς ἄλλων τὰς ἀρμοδιότητας. Ἡ Βουλὴ δμῶς ἔχει ἀνάγκην καὶ ἀπαιτεῖ νὰ ἐνημερωθῇ ἐπὶ τῆς πραγματικότητος.

Τὸ δεύτερον σκέλος θὰ εἶναι πράγματι αὐτὸ τὸ δποίον ἐθέσετε, δηλαδὴ ἑὰν ὑπάρχουν οἰοιδήποτε Κανονισμοὶ ἡ δχι, πρᾶγμα τὸ δποίον εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν πιστεύω δτι καὶ πάλιν δὲν εἶναι ἀπαραίτητον διότι, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ δλα τὰ Ὑπουργεῖα νὰ μᾶς ποῦν ποίους Ἐσωτερικοὺς Κανονισμοὺς ἔχουν, ἡ ποῖαι εἶναι αἱ ἀρμοδιότητες τοῦ α εἴτε τοῦ β. 'Αλλ' ἡμεῖς ἔξετάζομεν τὸ συγκεκριμένον θέμα.

Ἐάν θὰ ἐγγραφῇ τὸ γενικώτερον θέμα τῆς Ικανοποιητικῆς ἡ μὴ ἐκπροσωπήσεως τῆς Κυπριακῆς Πολιτείας εἰς τὸ ἔξωτερικόν, αὐτὸ εἶναι ἄλλον θέμα τὸ δποίον δὲν ἔξεπακούεται ἀπὸ τὸ συζητούμενον θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα εἶναι ἀπλούστατον καὶ ἔξακολουθῶ νὰ πιστεύω δτι περιπλέκεται δικόπως. Γίνεται λόγος περὶ ἔξετάσεως εύθυνῶν. Προτοῦ ἔξετάσῃ οἰοιδήποτε, εἴτε ἡ Βουλὴ εἴτε ἡ Ἐπιτροπὴ Δημοσίας Ὑπηρεσίας, ἑὰν ὑπάρχουν εύθυναι ἡ δχι, πρέπει νὰ ἔξετάσῃ ἑὰν ὑπάρχουν δδηγίαι ἡ Κανονισμοὶ, ἄλλως ἐπαφέται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Πρεσβευτοῦ, δ δποίος κατὰ τὴν κρίσιν του ἀποφασίζει ἑὰν πρέπει νὰ παρευρίσκεται δταν μεταβαίνη μία ἀποστολή εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Ἐπομένως διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ δεύτερον σημεῖον πρέπει προηγουμένως νὰ ἔξετάσωμεν τὸ πρῶτον, δηλαδὴ ἑὰν ὑπάρχουν δδηγίαι, ἑὰν ἐδόθησαν δδηγίαι, καὶ ποῖαι εἶναι αἱ δδηγίαι. Προτρέχομεν τῆς δλῆς ὑποθέσεως καὶ ίσχυριζόμεθα δτι πρέπει νὰ παραπεμφθῇ, ἡ εἰσηγούμεθα δτι πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν α ἡ β Ἐπιτροπὴν προτοῦ γνωρίζομεν ἑὰν ὑπάρχουν δδηγίαι καὶ ποῖαι εἶναι αὐταὶ αἱ δδηγίαι. Ἐπομένως, ἡ Ἐπιτροπή, ἡ δποία θὰ ἔξετάσῃ τὸ θέμα, θὰ ἀκούσῃ ἑὰν τὸ Ὑπουργεῖον ἔχῃ δώσει δδηγίας, εἴτε γενικῆς εἴτε εἰδικῆς φύσεως, εἴτε ἑὰν εἰς ἔκαστην περίπτωσιν δδηγίας καὶ ποῖαι ήσαν αἱ δδηγίαι αἱ δποίαι ἐδόθησαν εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν.

Ο. κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Διαφωνῶ πλήρως, ἔντιμε κ. Πρόεδρε. Καὶ ὁ λόγος διὰ τὸν δποίον διαφωνῶ δὲν εἶναι διότι δὲν θέλω ἡ Βουλὴ νὰ πληροφορηθῇ καὶ νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις καὶ νὰ παραμείνῃ τὸ θέμα εἰς τὴν ήμερησίαν διάταξιν, ἀλλὰ τὸ γεγονός

ὅτι θὰ δεχθῶμεν νὰ παραπεμφθῇ ἔνα θέμα—τὸ δποῖον, ώς δρθῶς ἐλέχθη, δὲν ἔπειτε νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν—εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, πρᾶγμα ποὺ σημαίνει κόλαφον κατὰ τοῦ προσώπου ἐναντίον τοῦ δποίου ἐγένετο προσωπικὴ ἐπίθεσις, παρὰ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Παπαδοπούλου, διὸ δποῖος ἵσως νὰ μὴν ἥτο παρών, μὲ χαρακτηρισμοὺς οἱ δποῖοι μᾶς ἡνάγκασαν νὰ ἀπαντήσωμεν δπως ἀπηντήσαμεν διότι δὲν περιωρίσθη ἡ ἐπίθεσις ἢ τὸ παράπονον ἐπὶ τῶν γεγονότων αὐτῶν. Οἰαδῆποτε παραπομπὴ αὐτοῦ τοῦ θέματος, αὐτὴν τὴν στιγμὴν, εἰς Ἐπιτροπήν, σημαίνει κατὰ κάποιον τρόπον μίαν ἔμμεσον μομφήν κατὰ τοῦ προσώπου περὶ τοῦ δποίου συζητοῦμεν. Εἶναι δι' αὐτὸν τὸν λόγον καὶ ὅχι δι' οἰονδῆποτε ἄλλον.

"Ἄς ἐρωτήσῃ παρασκηνιακῶς δι', τι θέλει ἡ Ἐπιτροπή καὶ δις κάμη δι', τι θέλει. 'Αλλὰ ἔδων πρόκειται νὰ παραπεμφθῇ εἰς Ἐπιτροπὴν τότε εἶναι προτιμότερον νὰ παραμείνῃ τὸ θέμα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν διὰ νὰ τὰ ποῦμεν εἰς τὴν ὄλλην συνεδρίασιν, δταν καὶ ἐφ' δσον πράγματι τὰ στοιχεῖα θὰ ἔλθουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους συμφωνῶ δτι δὲν πρέπει κατ' οὐδένα τρόπον αὐτὴ ἡ Βουλὴ νὰ δεχθῇ δπως αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις, ἡ δποία κακῶς ἐτέθη εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ κακῶς συνεζητήθη, τώρα κακῶς παραπεμφθῇ καὶ εἰς Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἔξετάσῃ τὸ εἰδικὸν αὐτὸν θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Κώστας Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. 'Ο λόγος διὰ τὸν δποῖον ζητοῦμεν ἥκαὶ εἰσηγήθημεν τὴν διακοπὴν τῆς συζητήσεως καὶ τὴν παραπομπὴν εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν εἶναι ἀκριβῶς διὰ νὰ σταματήσουν αἱ ὄθρεις, αἱ συκοφαντίαι ἥ καὶ τρόπον τινὰ οἱ ὑπανιγμοὶ οἰασδῆποτε μορφῆς ἀλλὰ καὶ τὰ μεγάλα λόγια ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς ἥ τοῦ ἄλλου δημοσίου ὑπαλλήλου εἴτε Υπουργοῦ εἴτε Πρεσβευτοῦ κ.λ.π., καὶ διὰ νὰ διερευνηθοῦν τὰ γεγονότα. Διαφορετικὰ τι θὰ συζητήσωμεν ἡμεῖς οἱ ἄλλοι Βουλευταί; Θά ἀσχοληθῶμεν καὶ ἡμεῖς μὲ τὰς ὄθρεις ἥ μὲ τὸ νὰ ἔξαρωμεν τὴν δρᾶσιν τοῦ α ἥ τοῦ β καθ' ἦν στιγμὴν ἡμεῖς δὲν ξεύρομεν ἔαν αὐτὰ τὰ στοιχεῖα τὰ δποῖα ἐδόθησαν ἀπὸ τὸν ἔνα ἥ ἀπὸ τὸν ἄλλον Βουλευτὴν εἶναι δρθά;

'Ἐπομένως, ἐπιθάλλεται πρῶτον μία Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ νὰ ἔξακριθωσῃ τὴν πραγματικότητα διὰ νὰ ξεύρωμεν τι θὰ συζητήσωμεν. Δὲν εἰμεθα διατεθειμένοι οὔτε νὰ ὑθρίζωμεν οὔτε καὶ νὰ ἔξαρωμεν τὸ ἔργον οἰουδῆποτε αὐτὴν τὴν στιγμὴν. Αὐτὰ διὰ τὴν παρούσαν περίπτωσιν, δηλαδὴ διὰ τὴν παραπομπὴν τοῦ θέματος τούτου εἰς Ἐπιτροπὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Εἰσηγοῦμαι καὶ πάλιν δπως τὸ θέμα παραπεμφθῇ εἰς Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἔξετάσῃ ἥ Ἐπιτροπὴ ἔαν τὰ περιστατικά, τέλος πάντων—δις μὴν πῶ κατηγορίαι—τὰ δποῖα ἐξέθεσεν δ. κ. Σαββίδης εἶναι ἀληθῆ ἥ ἔαν τὰ περιστατικά τὰ δποῖα ἐξέθεσεν δ. κ. Λυσσαρίδης εἶναι ἀληθῆ ἥ ὅχι. 'Εὰν αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνη τότε εἰσηγοῦμαι δπως τὸ θέμα παραμείνῃ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, νὰ τὸ συζητήσωμεν τὴν ἐπομένην φοράν καὶ εἴτε δ. κ. Σαββίδης εἴτε δ. κ. Λυσσαρίδης εἴτε καὶ ἡμεῖς, οἱ δποῖοι μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἔχομεν διμιλῆσει ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ θέματος, θὰ φροντίσωμεν νὰ ἀνεύρωμεν τὰ πραγματικὰ γεγονότα καὶ νὰ τὰ παρουσιάσωμεν ἐνώπιον τοῦ Σώματος διὰ νὰ γνωρίζωμεν δλοι μας, δλοι οἱ Βουλευταί, ποῖα πράγματι εἶναι τὰ δρθὰ γεγονότα τῆς δλῆς ύποθέσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Όμολογώ δτι συνεχῶς πίπτω ἀπὸ μίαν ἔκπληξιν εἰς ἄλλην. Δὲν πρόκειται περὶ πολιτικοῦ θέματος. Εάν υποθέσωμεν δτι αἱ κατηγορίαι τοῦ κ. Σαββίδη εἰναι ἀληθεῖς, πρόκειται περὶ παραπτώματος ἐνδὸς ὑπαλλήλου, καὶ ἐὰν ἀκόμη υποθέσωμεν δτι ἡ Βουλὴ θὰ διαπιστώσῃ δτι δλα τὰ στοιχεῖα εἰναι ἀληθῆ, τὸ μάξιμον ποὺ μπορεῖ νὰ συμβῇ εἰναι δτι αὐτὸς ὁ υπάλληλος θὰ πρέπει νὰ ἀχθῇ ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς. Θὰ μετατρέψωμεν τώρα τὴν Βουλὴν εἰς Σῶμα ἔξετάσεως συγκεκριμένου παραπτώματος, ἐὰν υπάρχῃ, ποὺ δὲν υπάρχει—ἄλλα δὲν τὸ συζητῶ διὰ νὰ μὴν ἀρχίσωμεν πάλιν τὰ ἴδια πράγματα—διὰ νὰ μετατραπῇ ἡ Βουλὴ εἰς Σῶμα ἔξετάσεως τῆς συμπεριφορᾶς, ἐπὶ οὐχὶ πολιτικοῦ θέματος εύρυτέρου, ἐνὸς υπαλλήλου; ‘Αντιλαμβάνεσθε ποὺ θὰ δηγήσῃ αὐτῇ ἡ κατάστασις; ‘Ἐπομένως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διμιλῶμεν περὶ παραπομῆς τοῦ θέματος.

Διὰ νὰ γίνῃ μία ἀνακριτικὴ ‘Ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὴν Βουλὴν πρέπει νὰ πρόκειται περὶ τρομερῶν καὶ σοθαρῶν θεμάτων, τὰ δποὶα πράγματι νὰ ἀπασχολοῦν τὴν κοινὴν γνώμην, τὰ δποὶα νὰ θέτουν εἰς κίνδυνον σοθαράς υποθέσεις, καὶ ὅχι νὰ μᾶς λέγουν δτι τὸ ἐὰν ἔμεινεν ὁ Πρέσβυς ἢ δὲν ἔμεινε διὰ νὰ δώσῃ ἢ νὰ μὴ δώσῃ δεξίωσιν εἰς μίαν ‘Ἐπιτροπήν, εἰναι πρᾶγμα διὰ τὸ δποὶον θὰ πρέπει νὰ γίνῃ ἀνακριτικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ἢ δποὶα νὰ κατανείμῃ εύθυνας.

Δὲν πρόκειται περὶ πολιτικοῦ θέματος. Εάν υπάρχουν εύθυναι, τὰ Πρακτικὰ θὰ τὰ ἴδῃ ὅπως εἴπετε τὸ ‘Ὑπουργεῖον’ Εξωτερικῶν καὶ υπάρχουν οἱ ἀρμόδιοι τρόποι διὰ τὸ ‘Ὑπουργεῖον’ Εξωτερικῶν νὰ ἀναζητήσῃ εύθυνας, ἐὰν καὶ ἐφ’ ὅσον υπάρχουν, μέσω τῶν ἀρμοδίων Σωμάτων. Αφοῦ καὶ ἐὰν ἀκόμη καταλήξῃ ἡ ‘Ἐπιτροπὴ νὰ δεχθῇ δτι ὁ κ. Σαββίδης ἔχει δίκαιον δὲν μπορεῖ αὐτῇ ἡ Βουλὴ νὰ κάμη τίποτε ἄλλο. ‘Ἐπομένως πρὸς τὶ δλη αὐτῇ ἡ ίστορία; Μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ προσάπτωμεν πάλιν μομφήν, ἔστω καὶ ἔμμεσον, πρὸς ἔνα πρόσωπον; ‘Εφ’ ὅσον εἰναι ἀναρμόδιον ἐντελῶς τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τυχὸν παραπτώμα πειθαρχικῆς φύσεως ἐνὸς υπαλλήλου.

Δι’ δλους αὐτοὺς τοὺς λόγους εἰσηγοῦμαι ὅπως τὸ θέμα ἀπλῶς διαγραφῇ ἀπὸ τὴν ήμερησίαν διάταξιν διὰ νὰ μὴν εἰσηγηθῶμεν καὶ κάτι χειρότερον ἀκόμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Νομίζω δτι τὸ θέμα εἰναι ἀπλοῦν. Τακτικὰ διάφοροι ἀντιπροσωπεῖαι ἐπισκέπτονται τὴν πρωτεύουσαν τῆς Μητρός Πατρίδος. Εάν δ. Πρέσβυς παρέσχε δεξίωσιν πρὸς τὸ ‘Ἐμπορικὸν’ ‘Ἐπιμελητήριον θὰ ἐπρεπε νὰ παράσχῃ καὶ δεξίωσιν πρὸς τὸν Ιατρικὸν σύλλογον, πρὸς τὸν δοντιατρικὸν σύλλογον, πρὸς τὴν Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ., πρὸς τὴν Σ.Ε.Κ., πρὸς τὴν Π.Ε.Κ., πρὸς τοὺς ραφτάδες καὶ πρὸς τοὺς σιδηρουργούς, οἱ δποὶοι ἐπισκέπτονται τὰς ‘Αθήνας, διότι κάθε τάξις ἀνθρώπων θεωρεῖ ἔαυτὴν ὡς ίσην πρὸς τὴν ἄλλην. Καὶ δλα αὐτὰ θὰ ἐπιθεράψουν τὸν Προϋπολογισμὸν τῆς Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Εκπλήγτομαι καὶ λυποῦμαι διότι ἔχω νὰ παραπηρήσω αὐτό. Εάν πράγματι ἐσυζητούσαμεν τόσην ὥραν καὶ εἰς τὸν νοῦν δρισμένων

ἐντίμων συναδέλφων τὸ θέμα ἦτο κατὰ πόσον δὲ ἔντιμος κ. Πρέσβυς παρέθεσε «πάρτυ» ἢ ὅχι, ἐὰν μέχρις αὐτοῦ τοῦ σημείου ἀντελήθησαν τὴν συζήτησιν, τότε λυποῦμαι πάρα πολύ, διότι εἰναι πολὺ λυπηρὸν εἰλικρινῶς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπω τὸ θέμα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν ἵνα διερευνήσῃ εἰς πρῶτον στάδιον ἐὰν ὑπῆρξαν οἰασδήποτε ὀδηγίαι ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν πρὸς τὰς Πρεσβείας μας εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ὡς πρὸς τὴν συμπεριφοράν τῶν Γρεσευτῶν καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτῶν, δταν Κυπριακαὶ ἀντιπροσωπεῖαι μεταβαίνουν εἰς τὸ Ἐξωτερικόν. Τὸ θέμα δὲν θὰ διαγραφῇ ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Θὰ ἔξαρτηθῇ ἢ ἔξελιξις τοῦ θέματος ἐκ τῶν στοιχείων τὰ ὅποια θὰ δώσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν.

‘Ο κ. Κώστας Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Συγνώμην, κύριε Πρόεδρε. Πιστεύω ὅτι τὰ στοιχεῖα θὰ μᾶς διοθοῦν ἀπὸ τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν, διότι θὰ εἰναι ἀδιανόητον ἐκαστος Βουλευτῆς νὰ τρέχῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν διὰ νὰ διερευνήσῃ —πρᾶγμα ἀδύνατον—καὶ πολὺ δικαιολογημένα τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν θὰ ἀρνηθῇ νὰ παράσχῃ τέτοια στοιχεῖα οἰασδήποτε μορφῆς εἰς τὸν κάθε Βουλευτήν, ὡς πρὸς τὸ κατὰ πόσον εἰναι ὁρθή ἢ λανθασμένη μία ἡμερομηνία ἢ ἐὰν ἐστάλη αὐτὸ ἢ ἐκεῦνο τὸ «τέλεξ». Εἰναι ἀκατανόητα αὐτὰ τὰ πράγματα. Μόνον μία Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ μπορεῖ νὰ τὰ ζητήσῃ καὶ εἰς αὐτὴν μποροῦν νὰ διοθοῦν.

“Οσον ἀφορᾶ τὸν κ. Λυσσαρίδην ἀπλῶς ἐπαναλαμβάνω, χάριν τάξεως, τὴν ἀλήθειαν δεν πρέπει νὰ τὴν φοβήσται. Δηλαδὴ ἐὰν τὰ στοιχεῖα τὰ ὅποια ἔδωσεν ὁ κ. Σαββίδης, —ἐπαναλαμβάνω ἀνεξαρτήτως χαρακτηρισμῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ παρελθόντος, ἀνεξαρτήτως τῶν ὑπηρεσιῶν οἰουσδήποτε καὶ ἀνεξαρτήτως ἀκόμη τῆς ἀπαιτήσεως ποὺ ἔχει διὰ τὴν ὄποιαν διεφώνησα ἐξ ἀρχῆς προσωπικῶν μαζί του—εἰναι ὁρθά, δὲν πρέπει νὰ μᾶς φοβίζῃ ἢ ἀλήθεια καὶ τόσον ὁ κ. Σαββίδης δύον καὶ ὁ κ. Λυσσαρίδης θὰ δύνανται νὰ ἀποκατασταθοῦν διὰ τὰ στοιχεῖα τὰ ὅποια ἔδωσαν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Η ἀλήθεια οὐδόλως μὲ φοβίζει—ἔχω ἀντίγραφα τῶν «τέλεξ»—ἐπομένως ὁ λόγος διὰ τὸν ὄποιον διαφωνῶ δὲν εἰναι τὸ θέμα τῆς ἀλήθειας. “Ἀλλωστε πολὺ μικρὰ διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τῶν στοιχείων τοῦ κ. Σαββίδηη καὶ τῶν ἰδικῶν μου. Πολὺ ἐλαχίστη. ‘Απλῶς ἐγὼ λέγω ὅτι ἡρωτήθη κατὰ πόσον θὰ ἔδιδε τὸ σπίτι του ἢ ὅχι, ἐὰν θὰ ἔφευγε, πρᾶγμα τὸ ὄποιον παρέλειψε νὰ πῆ δικαζευκτικὴ εἰσήγησις πέραν τῆς παρακλήσεως ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ ἀναθάλῃ τὴν ἀπουσίαν του. ‘Αλλά, ἐπιμένω, εἰναι ὁρθὸν διὰ τὴν Βουλὴν νὰ ἀσχολήσται μὲ αὐτὰ τὰ θέματα; ‘Αμφιβάλλω. ‘Εάν, ὅμως, ἡ Βουλὴ αὐτὰ θέλει, δὲν εἰναι τὴν ἀλήθειαν ποὺ φοβεῖται ὁ κ. Λυσσαρίδης κατὰ τὸν κ. Χριστοδούλιδην, ἀλλὰ τὸν ἔξευτελισμὸν τοῦ Σώματος. ‘Εάν αὐτὸ θέλῃ ὁ κ. Χριστοδούλιδης θὰ τὸ ἔχῃ. Νὰ παραμείνῃ καὶ νὰ τὸ συζητήσωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θεωρῶ ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἔληξε.

Τὸ δεύτερον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ, εἰναι «Ἡ δοϊκὴ ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ», θέμα τὸ ὄποιον ἐνεγράφῃ τῇ εἰσηγήσει τοῦ

έντιμου Βουλευτού κ. Ζαχαριάδη. Προτίθεμαι νὰ ἀναθάλω τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, διότι ἀρκετὰ ἔταλαιπωρήθη ἡ Βουλὴ μὲ τὴν σημερινὴν συζήτησιν.

Ἡ ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, ἡ δποία ὄριζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 3ην ἀπογευματινὴν ὥραν, θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

- (1) Ὁ περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) Ὁ περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) Ὁ περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) Ὁ περὶ Ἀλιευτικῶν Σκαφῶν (Νηολόγησις, Πώλησις, Μεταβίβασις καὶ Ὑποθήκευσις). Νόμος τοῦ 1971.
- (5) Ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Ἄρ. 19) τοῦ 1971.
- (6) Ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 20) τοῦ 1971.
- (7) Ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 21) τοῦ 1971.
- (8) Ὁ περὶ Ὁργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμος τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ : «Ἡ ὁδικὴ ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ». «Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Λ. Ζαχαριάδη».

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 5.30 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι θουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης

Παπαδημητρίου Κυριάκος

Ζαμπᾶς Γεώργιος

Παπαδόπουλος Τάσος

Ζαχαριάδης Λέανδρος

Παρασκευαΐδης Φειδίας

Ζιαρτίδης Ἀνδρέας

Ποσκώτης Σταῦρος

Κληρίδης Ξάνθος

Ποταμίτης Γιάγκος

Κουρτελλάρης Χρήστος

Σαββίδης Γεώργιος

Κωνσταντίνου Ντίνος

Σαββίδης Μιχαλάκης

Λυσσαρίδης Βάσος

Σαμψών Νίκος

Μαλλιώτης Γεώργιος

Σωτηριάδης Ἀντωνάκης

Μαυρονικόλας Νίκος

Τουμαζῆς Ἀνδρέας

Μιχαηλίδης Αἰμιλίος

Φράγκος Αἰμιλίος

Μιχαηλίδης Χαμπῆς

Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας

Νεοκλέους Ἀνδρέας

Χατζηκακοῦ Κώστας

Νικολαΐδης Ἡρόδοτος

Χριστοδούλης Κώστας

Ξενόπουλος Ξενῆς

Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ερωτήσεις-'Απαντήσεις (Τὸ θέμα τῆς αὐξήσεως τῶν ἐνοικίων τῆς γῆς—Λῆψις μέτρων πρὸς ἔξακρίσωσιν τῆς καταλληλότητος διχημάτων διὰ σχολικάς ἐκδρομάς).

(2) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 17) τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(3) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 18) τοῦ 1971, ἡ ἐπ' αὐτοῦ διεξαχθεῖσα συζήτησις (Κ. Χατζηκακοῦ, Β. Λυσσαρίδης) καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(4) Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

(5) 'Αγορεύσεις Βουλευτῶν καὶ συζήτησις (Μ. Σαββίδης, Β. Λυσσαρίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Ζιαρτίδης, Πρόεδρος, Ν. Σαμψών, Κ. Παπαδημητρίου, Κ. Χριστοδούλης, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Νεοκλέους, Φ. Παρασκευαΐδης, Ν. Μαυρονικόλας, Π. Δημητρίου, Ξ. Κληρίδης, Γ. Σαββίδης) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος τῇ εισηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Μ. Σαββίδη θέματος «Ἡ μὴ ίκανοποιητικὴ ἐκπροσώπησις τῆς Δημοκρατίας μας εἰς 'Ελλάδα» καὶ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς διερεύνησιν καὶ ύποθολήν 'Εκθέσεως πρὸς τὸ Σῶμα.

Τιμή 50 Μίλας

⁴ Επιπώθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

(ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 9ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1971)

("Ωρα ἐνάρξεως 3.25 μ.μ.)

(Άρ. 12)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐὰν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὰ Κεφάλαιον Α εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30ην Ἀπριλίου 1971, ὑποθέτησα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Γεωργίου Σαββίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 29ην Ἀπριλίου 1971.

«Ἡ Κυπριακὴ Μεταλλευτικὴ Ἐταιρεία (C.M.C.) ἀντλεῖ ἀπὸ τὴν περιοχὴν Ξεροῦ μεγάλας ποσότητας ὅδατος, τὸ ὅποιον θὰ ἦτο πολύτιμον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας εἰς τὴν περιοχήν.

Ἐρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον :

- (α) Ποιας ποσότητας ὅδατος ἀντλεῖ ἡ ἐν λόγῳ Ἐταιρεία ἐκ τῆς περιοχῆς Ξεροῦ κατ' ἔτος.
- (β) Διατί τὸ ἐν λόγῳ ὅδωρ μετὰ τὴν χρησιμοποίησίν του ἀποχετεύεται εἰς τὸν κόλπον Μόρφου, τὸν ὅποιον μολύνει ἐπικινδύνως, καὶ δὲν μεταφέρεται εἰς δεξαμενὴν ἡ φράγμα ἀπὸ ὅπου διηθούμενον μέσω τοῦ ἐδάφους ἢ ἄλλως καθαριζόμενον θὰ ἤδυνατο νὰ ἐπαναχρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας ἢ νὰ ἐμπλουτίσῃ ὅπόγεια ὅδατα πρὸς ἀρδευσιν.

(γ) Έαν ή Κυθέρησις πρόκειται νά έπιθάλη αύστηρότερον Έλεγχον έπι τής C.M.C. καί ἄλλων ἔταιρεών μὲ σκοπὸν τὴν δσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέραν ἔξοικονόμησιν ὅδατος, τὴν μὴ μόλυνσιν τοῦ περιθάλλοντος καί τέλος τὸν καθορισμὸν καί ἐπαναχρησιμοποίησιν τῶν ὅδατῶν ὑπὸ τῶν διαφόρων θιομηχανῶν.

Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30ην Νοεμβρίου 1971, τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας καί Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 29ην Ἀπριλίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Γεωργίου Σαθέζιδη.

«(α) Η Κυπριακὴ Μεταλλευτικὴ ἔταιρεία ἔχει κατόπιν εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἀδείας ἀνορύζει 16 διατρήσεις ἐκ τῶν δποίων ἀντλεῖ περίπου 4,5 ἑκ. κ.μ. ὅδατος ἔτησίως τὸ δποῖον χρησιμοποιεῖ διὰ σκοπούς ἀποπλύσεως τοῦ μεταλλεύματος. Τὸ ὅδωρ τοῦτο χρησιμοποιεῖται ἐπανειλημμένως διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν δι' ἀνακυκλώσεως ἔως δτου τοῦτο καταστῇ ἀκατάλληλον.

(β) Λόγω τῆς μεγάλης δεύτητος καί τῆς μεγάλης εἰς θεῖκὰ δλατὰ περιεκτικότητος τοῦ τοιουτοτρόπως χρησιμοποιουμένου ὅδατος, τοῦτο τελικῶς καθισταται ἀκατάλληλον δι' οἰανδήποτε χρῆσιν καί μεταφέρεται ἐκτὸς τοῦ ὅδροφόρου στρώματος πρὸς ἀποφυγὴν μολύνσεως τούτου (τοῦ ὅδροφόρου στρώματος).

(γ) Τὸ θέμα τῆς ρυπάνσεως τῆς θαλάσσης τυγχάνει τῆς προσοχῆς τῆς Κυθερήσεως καί μελετᾶται σοθαρῶς».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11ην Ὁκτωβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, καί ληφθεῖσα τὴν 15ην Ὁκτωβρίου 1971.

«Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Δήμματα τῆς Ἐπαρχίας Πάφου, ἀπὸ μακροῦ ἀπετάθησαν διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς διασωληνώσεως τοῦ νεροῦ τοῦ Ἀρδευτικοῦ Νέων Δημάτων διότι κατεστράφη καί τὸ νερὸν δὲν διοχετεύεται εἰς τὰς δεξαμενὰς δι. ἀρδευσιν τῶν κτημάτων των καί τὰ κτήματά των δὲν ἀρδεύονται καί ζημιοῦνται μεγάλως.

Ἐρωτάται ή ἀρμοδία Ἀρχὴ καί τὸ ἀρμόδιον Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν διατὶ μέχρι σημερον δὲν ἀντικατεστάθησαν οἱ καταστραφέντες σωλῆνες διὰ νὰ ἀποφευχθῇ η ἀπώλεια τοῦ νεροῦ καί νὰ μὴ ζημιοῦνται οἱ ίδιοκτῆται κτημάτων τοῦ χωρίου Νέα Δήμματα».

Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30ην Νοεμβρίου 1971, τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας καί Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 15ην Ὁκτωβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Η ἀντικατάστασις τῶν καταστραφέντων σωλήνων τοῦ Ἀρδευτικοῦ Τμήματος Δημάτων δὲν ἐπραγματοποιήθη εἰσέτι λόγω προτεραιότητος ἄλλων ἔργων. Εἰς τὸ ζήτημα προτεραιότητος καί τὴν καθυστέρησιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐν λόγω ἔργασίας συνέτεινε καί τὸ γεγονός διτὶ οἱ φθαρέντες σωλῆνες δὲν ἐπηρέασαν τὴν ἀρδευσιν εἰς μέγα βαθμόν, δοθέντος μάλιστα διτὶ σημαντικὸν μέρος τῶν ἐκτάσεων ὑπὸ τὸ Ἀρδευτικὸν Τμῆμα, ἀρδεύεται ἐκ τοῦ ὅδατοφράκτου Πωμοῦ. Ἐν πάσῃ δύμας περιπτώσει τὸ ἐν λόγω ἔργον προετάθη πρὸς ἐκτέλεσιν καί ἐλπίζεται νὰ προωθηθῇ».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 21ην Ὁκτωβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καί ληφθεῖσα τὴν 22αν Ὁκτωβρίου 1971.

«Παρακαλεῖται τὸ Υπουργεῖον Παιδείας νὰ κατατοπίσῃ τὴν Βουλὴν ἐπισήμως εἰς ποῖον στάδιον εύρισκεται τὸ θέμα τῆς ἀνεγέρσεως τῆς Κρατικῆς Βιθλιοθήκης καί Πινακοθήκης, δεδομένου διτὶ ἐπανειλημμένως ἔχει συμπεριληφθῆ τὸ σχετικὸν κοινδύλιον εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως».

*Απάντησις ύπο δημερομηνίαν 7ην Δεκεμβρίου 1971, τοῦ *Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἑρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 22αν ὁκτωβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

«Οἱ λόγοι διὰ τοὺς δρόποιους δὲν κατέστη δυνατή εἰσετιὶ ἡ ἔναρξις τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ συγκροτήματος Κρατικῆς Πινακοθήκης—Βιβλιοθήκης εἶναι οἱ ἔξης :

- (α) Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἔργου λίαν σημαντικοῦ καὶ ὅλως πρωτοτύπου διὰ τὴν Κύπρον ἐκρίθη ὅτι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀνεγέρσεως αὐτοῦ, ἀπαιτεῖται λεπτομερής προεργασία στηριζομένη ἐπὶ τῶν συγχρόνων περὶ τὰ τοιαῦτα ἴδρυματα ἀντιλήψεων καὶ ἐπιτεύξεων.
- (β) Οὕτω ύπο εἰδικῆς παρὰ τῇ Μορφωτικῇ *Υπηρεσίᾳ Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς κατητρίσθη λεπτομερὲς πρόγραμμα ἀνεγέρσεως τοῦ συγκροτήματος, καλύπτον τὰς κτιριακὰς καὶ τὰς εἰς τεχνικὸν ἔξοπλισμὸν καὶ προσωπικὸν ἀπαιτήσεις του. Παραλλήλως ὁ Προϊστάμενος τῶν Τεχνικῶν *Υπηρεσιῶν τοῦ *Υπουργείου Παιδείας μετέθη εἰς τὸ ἔξωτερικὸν διά της Κυβερνήσεως τῆς Ομοσπόνδιου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας τεχνικῆς βοηθείας πρὸς τὴν Κύπρον.
- (γ) Κατόπιν σχετικῶν ἐνεργειῶν πρὸς ἔξασφάλισιν τῶν ὑπηρεσιῶν ἐμπειρογνώμονος ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ τὸ ἔργον ἀνετέθη εἰς τὸν Γερμανὸν ἀρχιτέκτονα—καθηγητὴν Μάνφρεντ Λέμπρουκ, δοτικὸν θάσιον συνεργασθῆ μετὰ τοῦ Προϊσταμένου τῶν Τεχνικῶν *Υπηρεσιῶν τοῦ *Υπουργείου Παιδείας. Ἡ διευθέτησις αὕτη ἔγένετο ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς παρεχομένης ύπο τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ομοσπόνδιου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας τεχνικῆς βοηθείας πρὸς τὴν Κύπρον.

‘Ο κ. Λέμπρουκ, δοτικὸς εἰδικεύεται εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν παρομοίων κτιρίων ἐπεσκέψθη διὰ τὴν Κύπρον καὶ ἔσχεν ἐπαφὰς ἐπὶ τοῦ θέματος μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου, τοῦ *Υπουργοῦ Παιδείας καὶ ἀρμοδίων ύπηρεσιακῶν παραγόντων.

- (δ) Παραλλήλως, ύπο τὸ φῶς τῶν παρατηρήσεων τοῦ κ. Λέμπρουκ, ἐπανεξητάσθη τὸ θέμα τοῦ καταλλήλου διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ κτιριακοῦ συγκροτήματος χώρου καὶ τελικῶς ἐπελέγη νέος χῶρος καταλληλότερος τοῦ ἀρχικῶς ἐπιλεγέντος. Οὗτος εἶναι ὁ παρὰ τὴν δεξιάν πλευράν τῆς εἰσόδου τοῦ Προεδρικοῦ Μεγάρου.

Διὰ τὰς ὡς ἄνω διευθετήσεις ἀπήτηθη, ὡς ἦτο φυσικόν, οὐκ ὀλίγος χρόνος.

Δεδομένου ὅτι ἔχουν ἐπιλυθῆ ὅλα τὰ ἀναφυέντα προθλήματα ὁ κ. Λέμπρουκ ἥρχισεν ἥδη τὴν προετοιμασίαν τῶν προσχεδίων.

*Ἐλπίζεται ὅτι περὶ τὸ τέλος τοῦ 1972 τὸ *Υπουργείον Παιδείας θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ζητήσῃ προσφοράς διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ κτιριακοῦ συγκροτήματος, τὸ δρόποιον ἀναμένεται νὰ συμπληρωθῇ ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ ἔργου».

*Ερώτησις ύπο δημερομηνίαν 1ην Νοεμβρίου 1971, υποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Γιάγκου Ποταμίτη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 2αν Νοεμβρίου 1971.

«Προσφάτως 70 περίπου οἰκογένειαι κατοικοῦσαι πλησίον τῆς Λεμεσοῦ (παρὰ τὴν Βιομηχανικὴν περιοχὴν) παρέμειναν, διὰ δευτέραν φορὰν ἐντὸς τοῦ ἔτους, ἄνευ ὅδατος διὰ πολλὰς ἡμέρας λόγῳ θλάσσης εἰς τὸ ἀντλητικὸν μέσον τῆς Ιδιωτικῆς διατρήσεως ἐκ τῆς δρόποιας ἐπρομηθεύοντο, δι’ ὅδατος. Ἐν ὅψει τῆς σπουδαιότητος συνεχοῦς ὅδατοπρομηθεύοντος διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν υγείαν τοῦ ἀνθρώπου ἐρωτάται τὸ ἀρμόδιον *Υπουργείον :

- (α) Τι μέτρα ἐλήφθησαν ἢ λαμβάνονται ύπο τῆς ύπουλης αὔτοῦ ἀρμοδίας ἀρχῆς δόστε αἱ ὡς ἄνω οἰκογένειαι νὰ μή ύποστοῦν καὶ εἰς τὸ μέλλον παρομοίαν ταλαιπωρίαν ἐπὶ οἰονδήποτε χρονικὸν διάστημα.

(β) Τι μέτρα λαμβάνονται ώστε διαχωρισμός οίκοπέδων μὲν θάσιν ιδιωτικήν πηγήν ύδατοπρομηθείας νὰ σταματήσῃ, δεδομένου δτὶ τὸ σύστημα τοῦτο ἀποτελεῖ μόνιμον πηγήν ταλαιπωριῶν καὶ κινδύνων διὰ τὴν ὑγείαν τῶν κατοικούντων εἰς τὰ τοιαῦτα οίκοπέδα.

(γ) Ποία παρακολούθησις καὶ ποῖος ὑγειονομικός ἔλεγχος ἀσκεῖται ἐπὶ τῶν ύδατοπρομηθείων τῶν παρεχομένων ἐξ ιδιωτικῶν διατρήσεων πρὸς τοὺς ἀγοραστάς οίκοπέδων προμηθευομένων ἐξ αὐτῶν».

*Ερώτησις ύπό ήμερομηνίαν 11ην Νοεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 11ην Νοεμβρίου 1971.

«Δεκάδες οίκογένειαι παρὰ τὴν Βιομηχανικὴν ζώνην Λεμεσοῦ ἀντιμετωπίζουν παντελῆ ἔλλειψιν ποσίμου υδατος λόγῳ τοῦ δτὶ διατρήσεως ὑπέστη θλάσθην καὶ δὲν ἔχει εἰσέτι ἐπιδιόρθωσθη. Παρὰ τὰ ἐπανειλημμένα διαθήματα τῶν ἐνδιαφερομένων πρὸς τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς τὸ πρόσθλημα δὲν ἔχει εἰσέτι διευθετηθῆ.

Δι' αὐτὸ καὶ ἔρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖν νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων ποῖα μέτρα προτίθεται νὰ λάσθη διὰ τὴν παροχὴν ύδατοπρομηθείας εἰς τὴν ἐν λόγῳ περιοχὴν».

*Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 2αν Δεκεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἔρωτήσεις ύποθληθεῖσας τὴν 2αν Νοεμβρίου 1971 καὶ 11ην Νοεμβρίου 1971 ύπό τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερείας Λεμεσοῦ κ.κ. Γιάγκου Ποταμίτη καὶ Ἐζεκία Παπαϊωάννου ἀντιστοίχως.

1. Εἰς τὴν τοποθεσίαν «Μονοθόλικος» (παρὰ τὴν Βιομηχανικὴν περιοχὴν) ἡ δοπία εὑρίσκεται ἐντὸς τῆς περιοχῆς Βελτιώσεως Κάτω Πολεμιδῶν, ἔξεδόθη πρὸ καιροῦ ἀδεια διαχωρισμοῦ οίκοπέδων θάσει ιδιωτικῆς διατρήσεως ἡ δοπία εἶχε κριθῆ τόσον ἀπὸ ποσοτικῆς δόσου καὶ ποιοτικῆς ἀπόψεως, διὰ σκοπούς οίκοπεδοποιήσεως, κατάλληλος.

2. Τὴν 9ην 'Οκτωβρίου 1971, ἡ ἡλεκτρικὴ τουρπίνα τῆς διατρήσεως ὑπέστη θλάσθην μὲ ἀποτέλεσμα νὰ προκύψῃ πρόσθλημα ύδρεύσεως 60 περίου οίκογένειῶν, αἵτινες εἶχον ἀγοράσει οίκοπέδα καὶ ἔγκατασταθῆ εἰς τὴν περιοχὴν. Τὴν θάσιαν ήμέραν διηθετήθη ύπό τῶν ιδιοκτητῶν τῆς διατρήσεως παροχῆ ύδατος πρὸς τὰς ὡς ἀνω οίκογένειας διὰ θυτιοφόρων δχημάτων. Ἐπειδὴ δόμως ἡ διευθέτησις αὕτη δὲν ἦτο ίκανοποιητικὴ καὶ ἐπειδὴ λόγῳ τεχνικῶν δυσκολιῶν θά ἐκαθυστέρει ἡ ἐπιδιόρθωσις τῆς τουρπίνας, τὴν 19ην 'Οκτωβρίου 1971, διηθετήθη μέσω τῆς Πυροσβεστικῆς 'Υπηρεσίας προσωρινὴ σύνδεσις τοῦ συστήματος ύδατοπρομηθείας τῆς περιοχῆς μετὰ τοῦ συστήματος τοῦ Συμβουλίου 'Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ. Κατὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῆς θλάσθης τῆς διατρήσεως ἀνεύθυνα πρόσωπα ἐπροξένησαν ζημίας εἰς τὴν διάτρησιν μὲ ἀποτέλεσμα ἡ ἀργασία τῆς ἐπανορθώσεως τῶν ζημιῶν νὰ καθυστερήσῃ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ τουρπίνα ἐτέθη ἥδη ἐν λειτουργίᾳ καὶ οὐδὲν πρόσθλημα ὑφίσταται.

Παρόμοια προβλήματα ἀντιμετωπίζουν καὶ τὰ χωρία τὰ δοπία ύδρεύονται ἐκ μιᾶς μόνης διατρήσεως δσάκις προξενεῖται θλάσθη εἰς τὴν τουρπίναν ἡ τὰς μηχανικὰς ἔγκαταστάσεις.

3. Βάσει τῆς ὑφισταμένης νομοθεσίας ἔκδιδονται ἀδεια διαχωρισμοῦ γῆς εἰς οίκοπέδα μὲ θάσιν ιδιωτικὰς πηγὰς ἐφ' δόσου διευθυντής τοῦ Τμήματος 'Αναπτύξεως 'Υδάτων θά γινωματεύσῃ δτὶ τὸ ύδωρ εἶναι κατάλληλον. Εἶναι γεγονός δτὶ ιδιωτικὰ παροχὰ ύδατος σπανίως λειτουργοῦν ίκανοποιητικῶς οἱ δὲ οίκοδεσπόται πάντοτε προστρέχουν πρὸς τὴν Κυβερνητικὴν δημιουργηθῆ πρόσθλημα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ δλον θέμα μελετᾶται ύπό τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ γενικωτέρου ύδατοπρομηθείας.

4. "Οσον ἀφορᾷ εἰς τὸ θέμα τοῦ ὑγειονομικοῦ ἔλεγχου οδτος ἀσκεῖται τόσον ἐπὶ κοινωνικῶν δσογ καὶ ἐπὶ ιδιωτικῶν ύδατοπρομηθείων».

³Ερώτησις ύποθληθείσα τήν 1ην Νοεμβρίου 1971, ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Γιάγκου Ποταμίτη, καὶ ληφθείσα τήν 2αν Νοεμβρίου 1971.

«Ἐν ὅψει τῶν ἀναποφεύκτων αὐξανομένων ὑδατοπρομηθευτικῶν ἀναγκῶν τῆς Λεμεσοῦ, αἱ ὅποιαι ἀναμφισθῆτως θὰ δευνθοῦν ὅταν συμπληρωθῇ ὁ λιμὴν, αὐξηθῇ ἡ τουριστικὴ κίνησις καὶ ἀναπτυχθῇ ὁ θιομηχανικὸς τομεύς, ἔρωτῶνται τὰ ἀρμόδια Ὑπουργεῖα νὰ εἴπουν τὶ μέτρα ἐλήφθησαν ἢ πρόκειται ἔγκαιρως νὰ ληφθοῦν, ὥστε ἡ Λεμεσὸς νὰ μὴ στερηθῇ ὑδατος κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη ὡς ἐστερήθῃ καὶ στερεῖται ἀκόμη ἢ Ἀμμόχωστος».

³Απάντησις ύπό τῆς ήμερομηνίαν 1ην Δεκεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθείσαν τήν 2αν Νοεμβρίου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Γιάγκου Ποταμίτη.

«Ἡ πόλις Λεμεσοῦ ὑδρεύεται ἐκ τῶν πηγῶν «Κεφαλόβρυσος», «Κρυὸν Πηγάδι» καὶ «Μαυρομάτης» ὡς καὶ ἐκ διατρήσεων εύρισκομένων εἰς Γερμασόγειαν, τὸν ποταμὸν Γαρίλλην καὶ Τσιφλικούδια. Κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1971 ἡ σημειωθείσα κατωτάτη ἀπόδοσις τῶν ὡς ἀνω πηγῶν ὑδρεύσεως ἦτο 3.50 ἑκ. γαλόνια ἡμερησίως, ἡ δὲ σημειωθείσα μεγίστη κατανάλωσις ὑδατος ἦτο 3.97 ἑκ. γαλόνια ὑδατος ἡμερησίως. Τὸ παρατηρηθὲν ἐλλειμμα ἐκαλύφθη ἐκ τῶν πηγῶν τῶν δοπιῶν ἡ ἀπόδοσις εὐτυχῶς δὲν εἶχε κατέλθει εἰς τὸ κατώτατον ἐπίπεδον τῶν.

2. ³Ἐν ὅψει τῶν συνεχῶς αὐξανομένων ἀναγκῶν τῶν κατοίκων καὶ τῶν συνεχῶς ἔκτελουμένων ιέων ἔργων ύποδομῆς τὸ Συμβούλιον Ὑδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ μελετᾶ τὴν ἀνόρυξιν 3—4 διατρήσεων παρὰ τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ Γερμασόγειας καὶ τὴν ἐγκατάστασιν διασωληνώσεων καὶ τὴν ἐξεύρεσιν χώρου ἀποθηκεύσεως ἔναντι δαπάνης £ 150.000. Ἐλπίζεται δτὶ διὰ τῶν ληφθησομένων μέτρων θὰ ἀντιμετωπισθοῦν ἐπαρκῶς αἱ ὑδρευτικαὶ ἀνάγκαι τῆς πόλεως Λεμεσοῦ διὰ τὰ προσεχῆ δλ̄γα ἔτη».

³Ερώτησις ύπό τῆς ήμερομηνίαν 2αν Νοεμβρίου 1971, ύποθληθείσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, καὶ ληφθείσα τὴν 4ην Νοεμβρίου 1971.

«Τὸ πρόβλημα τῆς ἀξιοποίησης τῆς γῆς ίδιαίτερα στὲς δρεινές περιοχές εἶναι δεύτατο. Εἰναι παγκύπρια ἡ ἀπαίτηση γιὰ τὴν παραχώρηση ἀπὸ μέρους τῆς Κυθέρης ἐπιχορηγημένων μηχανημάτων γιὰ ίσοπεδώσεις καὶ καλύτερη ἀξιοποίηση τῆς γῆς.

«Ασφαλῶς τὸ πρόβλημα εἶναι ἄμεσα συνδεδεμένο μὲ τὴν αὔξηση τῆς παραγωγῆς καὶ γενικώτερα τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος.

Μπορεῖ νὰ μᾶς πληροφήσῃ τὸ Ὑπουργεῖο Γεωργίας ποιὰ μέτρα προγραμματίζει γιὰ τὴν ίκανοποίηση αὐτοῦ τοῦ αἰτήματος; Αὐξάνονται σταδιακά τὰ μηχανήματα τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας γιὰ ίσοπεδώσεις γῆς ἔτσι ποὺ νὰ καλυφθοῦν οἱ ἀνάγκες τῶν δρεινῶν περιοχῶν»;

³Απάντησις ύπό τῆς ήμερομηνίαν 2αν Δεκεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων εἰς ἑρώτησιν ύποθληθείσαν τὴν 4ην Νοεμβρίου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη.

«Τὰ προβλήματα τῆς ἀξιοποίησεως τῆς γῆς εἰς τὰς δρεινὰς περιοχὰς καθὼς καὶ τῆς διαβρώσεως τῶν ἔδαφῶν εἶναι δεύτατα, διὰ τοῦτο ἡ Κυθέρης, ἀφοῦ ἐμελέτησε τὸ δλὸν πρόβλημα, ἐνέκρινε τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Σχεδίου Ἐγγειοθελτιωτικῶν Ἔργων καὶ Δενδροφυτείας.

2. Βάσει τοῦ ἐν λόγῳ Σχεδίου τὸ δόποιον ἔφαρμόζεται ἀπὸ τοῦ 1968 μὲ τὴν βοήθειαν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, θὰ διατεθοῦν κατὰ τὴν περίοδον 1968–1973, ὡς βοήθεια πρὸς τοὺς γεωργούς τῶν δρεινῶν περιοχῶν, διὰ τὴν κατασκευὴν ἔγγειοθελτιωτικῶν ἔργων, ἐπιδοτήσεις καὶ δάνεια ὅψους £ 800.000 περίπου ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπὶ πλέον τρόφιμα ἀξίας £ 1.500.000 περίπου ὑπὸ τοῦ Παγκοσμίου Προγράμματος Τροφίμων τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

3. Αἱ ἐπιδοτήσεις καλύπτουν τὸ 25% περίπου τοῦ κόστους τῶν ἔργων γίνονται δὲ μὲ χρήματα καὶ τρόφιμα, τὰ δὲ δάνεια τὰ δόποια παραχωροῦνται μὲ χαμηλὸν τόκον, καλύπτουν μέχρι 75% τοῦ κόστους τῶν ἔργων.

4. Ἡ ἀνταπόκρισις τῶν γεωργῶν εἰς τὸ ὡς ἄνω σχέδιον ὑπῆρξεν καθολικὴ συμμετέχουν δὲ εἰς αὐτὸν ἑπτήσιως 12.000 γεωργοί, "Ἐλληνες καὶ Τούρκοι, τὰ δὲ ἐπιτεύγματα τοῦ Σχεδίου εἰναι ἔκδηλα ἐκ τῶν ἔργων τὰ δόποια κατεσκευάσθησαν ὡς δεικνύεται κατωτέρω :

Ἐργα	Ἐκτελε-	Ἐκτελεσθη-	'Ολικὸν Ἐργων
	σθέντα Ἐργα	σόμενα Ἐργα	
	1968–70	1971–73	
1. Δόμες Εηρολιθίας (τετρ. πόδια)	10.200.174	12.138.546	22.338.720
2. Χυτό—Κτιστά (κυθ. πόδια) ..	4.183.187	7.697.066	11.880.253
3. Ἀναστριμίδες μὲ τὸ χέρι καὶ δόμες μαζί (σκ.) ..	157	343	500
4. Ἀναστριμίδες μὲ μηχανήματα (σκ.) ..	19.298	30.000	49.298
5. Ἰσοπεδώσεις (σκ.) ..	10.940	15.000	25.940
6. Χωμάτινοι πάγγοι (τρεχ. πόδια)	1.599.095	1.400.905	3.000.000
7. Δενδροφυτεῖαι (σκάλες) ..	20.994	24.755	45.749
8. Βαθεῖα καλλιέργεια καὶ ἔξομάλυνσις, ἐκχέρσωσις καὶ βαθεῖα καλλιέργεια, σπάσιμο καυκάλλας καὶ μάζευμα πετρῶν (σκ.)	28.599	50.000	78.599
9. Γεωργικοὶ Δρόμοι (τρεχ. πόδια)	671.290	1.200.000	1.871.291

5. Διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν γεωργῶν ἴδιωτικὰ μηχανήματα, τὰ δόποια ὑπάρχουν ἢδη εἰς μεγάλον ὀριθμὸν καὶ καλύπτουν τὰς ἀνάγκας τῆς Νήσου, ἔργαζονται δὲ εἰς λογικὰς τιμάς. Τὸ "Υπουργεῖον Γεωργίας διαθέτει μικρὸν ὀριθμὸν μηχανημάτων, τὰ δόποια χρησιμοποιοῦνται εἰς περιοχᾶς εἰς τὰς δόποιας παρουσιάζεται Ἑλλειψις ἴδιωτικῶν μηχανημάτων. Ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ ἀνάγκαι τῆς Νήσου καλύπτονται ὑπὸ τῶν ὑπαρχόντων μηχανημάτων (ἴδιωτικῶν καὶ Κυβερνητικῶν) τὸ "Υπουργεῖον Γεωργίας, ἐπὶ τοῦ παρόντος τούλαχιστον, δὲν προτίθεται ιὰ αὐξήσῃ τὸν ὀριθμὸν τῶν μηχανημάτων τους.

"Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 8ην Νοεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 10ην Νοεμβρίου 1971.

«Εἶναι γνωστὸ δότι κατὰ καιροὺς οἱ ψαράδες ὑφίστανται καταστροφές στὲς βάρκες, στὰ δίκτυα, στὰ βυθόμετρα καὶ σὲ ἄλλα ἔργαλεῖα τῆς δουλειᾶς τους, ἔξ, αἰτίας μεγάλης καὶ ἀπρόθλεπτης θαλασσοταραχῆς.

Τὸν περασμένο χρόνο, οἱ ψαράδες ποὺ εἶχαν τές βάρκες τους στὸ μικρὸ λιμάνι τοῦ κατασκευάστηκε τὸν ἴδιο χρόνο, στὴν τοποθεσίᾳ «Μαντράτζη» τοῦ Βαθυλᾶ, ὑπέστησαν ἔξ αἰτίας τῆς μεγάλης θαλασσοταραχῆς μεγάλες καταστροφές.

Τελευταῖα ὑπέστησαν ἐπίσης πολλές καταστροφές οἱ ψαράδες τῆς περιοχῆς Λιμνιώνα—Ἄγιου Αμβροσίου.

Ἐπανειλημμένα μᾶς ἐκφράζουν παράπονα γιὰ τὸ ὅτι ἔχουν ὑποθληθῆ αἰτήματα ποὺ περιλαμβάνουν, δινάμεσα σὲ ἄλλα, ἀνακουφιστικὴ Κυθερνητικὴ θοήθεια στοὺς πληγέντες καὶ ἐφαρμογὴ συστήματος ἀσφαλίσεως στοὺς ψαράδες ἀπὸ τοὺς κινδύνους τῶν θεομηνῶν, ἕτοι ποὺ νὰ μὴ μένουν ἐντελῶς ἐκτεθειμένοι οἱ ἴδιοι καὶ οἱ οἰκογένειές τους χωρὶς μέχρι τώρα νὰ ίκανοποιηθοῦν αὐτά τους τὰ αἰτήματα.

Γ' αὐτὸ παρακαλοῦμε τὸ ἀρμόδιο Ὑπουργεῖο νὰ μᾶς πληροφορήσῃ :

- (α) Ἐάν καὶ τὶ μέτρα λαμβάνονται γιὰ τὴν ίκανοποίηση τῶν αἰτημάτων τῶν ψαράδων ποὺ ὑπεβλήθησαν ἀπὸ τές διάφορες περιοχές τῆς Κερύνειας ;
- (β) Ἐάν καὶ πότε προγραμματίζεται ἡ εἰσαγωγὴ κρατικοῦ συστήματος ἀσφαλίσεων στοὺς ψαράδες γιὰ νὰ καλύπτωνται ἀπὸ τοὺς κινδύνους τῶν θεομηνῶν ;

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1ην Δεκεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 10ην Νοεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«(α) Ὡς ἀνεφέρθη εἰς προγενεστέραν ἡμῶν ἐπιστολὴν ὑπὸ ἀριθμὸν 102/62/4 τῆς 4ης Μαΐου 1971, ἐπὶ πανομοιοτύπου Ἐρωτήσεως (ἀριθμὸς Ἐρωτήσεως ΒΑ' 382) ὑποθληθείσης ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Μέλους τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων κ. Νίκου Κόσιη, τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο δὲν διαθέτει κατάλληλον ταμεῖον ἐκ τοῦ δποίου νὰ κατασθάλλωνται ἀποζημιώσεις εἰς ἀλιεῖς τῶν δποίων τὰ σκάφη ἢ τὰ ἀλιευτικά αὐτῶν σύνεργα ὑφίστανται κατὰ καιροὺς καταστροφάς ἐκ θεομηνῶν.

(β) Τὸ θέμα εἰσαγωγῆς σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν ἀλιευτικῶν σκαφῶν καὶ τῶν συναφῶν αὐτῶν συνέργων διὰ τὴν κάλυψιν ζημιῶν προξενηθησομένων ἐκ θεομηνῶν ἀπασχολεῖ τὸ ἡμέτερον Ὑπουργεῖον ἀλλ' ἡ πρωθητίσις τοιούτου σχεδίου θὰ ἔχει αριθμή ἀπὸ πολλάς προϋποθέσεις αἱ δποίαι ἀπαιτοῦνται διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11ην Νοεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Ἀντωνάκη Σωτηριάδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 12ην Νοεμβρίου 1971.

«Τὸ ζήτημα τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν ιατρῶν εἶχεν ἐγερθῆ πρὸ ἀρκετοῦ χρόνου.

Δύναται τώρα τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ μᾶς πληροφορήσῃ εἰς ποῖον σημεῖον εὑρίσκεται τὸ ζήτημα τοῦτο» ;

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 8ην Δεκεμβρίου 1971, τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγειας, εἰς ἔρωτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 12ην Νοεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Ἀντωνάκη Σωτηριάδη.

«Συμφώνως πρὸς τὸ μέρος 5 τοῦ περὶ Ιατρῶν (Σύλλογοι, Πειθαρχία καὶ Ταμεῖον Συντάξεων) Νόμου ἀρ. 16 τοῦ 1967 τὸ Συμβούλιον τοῦ Ιατρικοῦ Σώματος τοῦ Παγκυπρίου Ιατρικοῦ Συλλόγου είναι τὸ ἀρμόδιον Σώματα διὰ τὴν ἔκδοσιν κανονισμῶν ἀφορώντων εἰς τὰς συντάξεις καὶ χορηγήματα».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11ην Νοεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Ἀντωνάκη Σωτηριάδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 12ην Νοεμβρίου 1971.

«Ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ Διαρίζου κοντά στὸ χωριό Νικόκλεια, ἐγένετο διάτρησις, ἢ ὅποια καὶ ἀπεκάλυψε μεγάλην ποσότητα νεροῦ.

Στις 22' Ιουλίου 1970 ύπεθλήθη αίτησις τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου τούτου πρὸς τὸ Τμῆμα Ὑδάτων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων γιὰ νὰ τοὺς παραχωρηθῇ τὸ νερὸ τοῦτο πρὸς ἄρδευση τῶν γαιῶν τους.

‘Απάντησις ληφθεῖσα τὴν 5ην Σεπτεμβρίου 1970 ἔλεγεν ὅτι :

«Ἡ διάτρησις δὲν δύναται νὰ παραχωρηθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος διότι διεξάγονται ὑδρογεωλογικαὶ μελέται».

Δεδομένου ὅτι ἔκτοτε παρῆλθεν ἔνας καὶ πλέον χρόνος, καὶ δεδομένου ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ τούτου ἔχουν ἀνάγκην τοῦ νεροῦ γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν γαιῶν τους,

Δύναται τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ μᾶς πληροφορήσῃ ἢν εἰναι τώρα σὲ θέση νὰ παραχωρήσῃ τὸ νερὸ τοῦτο, ἢν δὲ ὅχι, πότε θὰ εἰναι σὲ θέση νὰ πράξῃ τοῦτο» ;

‘Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν δην Δεκεμβρίου, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 12ην Νοεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Ἀντωνάκη Σωτηριάδη.

«Ἡ περὶ ἡς ὁ λόγος διάτρησις εἰναι ἡ ὑπὸ ἀριθμὸν ΡΒ9 ἀνορυχθεῖσα ἐντὸς τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Διαρίζου διὰ ὑδρογεωλογικὴν μελέτην σχετιζομένην μετὰ τῆς ἀξιοποίησεως τῶν ὑδατίνων πόρων τῆς περιοχῆς Πάφου. Τόσον ἡ διάτρησις αὔτη δύναται διατρῆσεις θὰ συμπεριληφθοῦν ἐντὸς τοῦ γενικοῦ σχεδίου ἀξιοποίησεως τῶν ὑδατίνων πόρων τῆς περιοχῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνευ τῆς ἐτοιμασίας καὶ ἔγκρισεως τοῦ ὀλοκληρωμένου σχεδίου δὲν εἰναι δρθὸν νὰ γίνῃ χρῆσις ταύτης ἡ οἰασδήποτε ἀλλῆς».

Κύριε Πρόεδρε. Ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ Ἐργασία.

Τὰ πρῶτα τέσσαρα θέματα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β δὲν δύνανται νὰ συζητηθοῦν σήμερον, διότι αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν ἐν σχέσει πρὸς ταῦτα δὲν ἔχουν ἀκόμη κυκλοφορήσει.

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (‘Αρ. 19) τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (‘Αρ. 19) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Τάσος Παπαδόπουλος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

‘Ανδρέας Ζιαρτίδης.

‘Η Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲν λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 39.337 διὰ τὴν κάλυψιν ἀπὸ τῆς πρώτης Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους τῶν θασικῶν μισθῶν καὶ τῶν τιμαριθμικῶν ἐπιδομάτων τῶν προτεινομένων ἐπιπροσθέτων δργανικῶν θέσεων εἰς τὴν Μέσην Γενικήν καὶ Τεχνικήν Ἐκπαίδευσιν.

Ἡ δημιουργία τῶν ὡς ὅνω δργανικῶν θέσεων κατέστη ἀναγκαία πρὸς κάλυψιν τῶν δημιουργηθεισῶν ἐπιπροσθέτων ἀναγκῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ παρόντος σχολικοῦ ἔτους ἔνεκεν τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐγγραφέντων μαθητῶν καὶ τῶν λειτουργούντων τημημάτων εἰς τὰς σχολαὶς Μέσης Γενικῆς καὶ Τεχνικῆς Ἐκπαίδευσεως κατὰ τὸ τρέχον σχολικὸν ἔτος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ μελετήσασα τὸ δόλον θέμα συμφωνεῖ πλήρως μὲ τοὺς σκοποὺς τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τούτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἐντιμοὶ κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ ὁποία θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῆ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £ 39.337 διὰ τὴν χρήσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον 3ον καὶ Πρῶτος Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ δ Πρῶτος Πίναξ ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ δ Πρῶτος Πίναξ ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ιδρυσις νέων θέσεων. "Αρθρον 4ον καὶ Δεύτερος Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 4ον ἀρθρον καὶ ὁ Δεύτερος Πίναξ ἔγκρινονται.

‘Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρών Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ως δ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (‘Αρ. 19) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ ἔκτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι «Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (‘Αρ. 20) τοῦ 1971».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ‘Εκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (‘Αρ. 20) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Τάσος Παπαδόπουλος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

‘Ανδρέας Ζιαρτίδης.

‘Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971.

Διὰ τὸν προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἔγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £81.620 καὶ ἡ διάθεσις αὐτοῦ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ηδημένων δαπανῶν διὰ ἡμερομίσθια τοῦ ἐργαστικοῦ καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου ὑπὸ τοῦ Τμήματος Πολιτικῆς Αεροπορίας εἰς τὸν Διεθνῆ Αερολιμένα Λευκωσίας καὶ διὰ τὴν κάλωψιν τῶν ἡμερομισθίων τοῦ Γενικοῦ Γραμματειακοῦ Προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου ἐπὶ ἑκάτου βάσεως, διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους.

‘Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν ‘Εκθεσιν τοῦ ‘Υπουργείου Οἰκονομικῶν ἡ εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους περιληφθεῖσα σχετικὴ πρόνοια ἐκ £86.000 διὰ τὴν κάλωψιν τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ καθαριστριῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸν Διεθνῆ Αερολιμένα Λευκωσίας κατέστη ἀνεπαρκής, ἡ δὲ διλικὴ δαπάνη τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἀναμένεται νὰ ἀνέλθῃ

μέχρι τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους εἰς τὸ ποσὸν τῶν £117.620. Ή ἀναμενούμενη αὔξησις τῆς δαπάνης τῆς ἐν λόγῳ ὑπηρεσίας διφελεται εἰς τὴν πρόσληψιν νέων ἐργατῶν, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν εἰς ἐργατικὸν προσωπικόν τοῦ ἀερολιμένος, ὡς ἐπίσης εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀερολιμένος συμφώνως σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς Μικτῆς Ἐργατικῆς Ἐπιτροπῆς. Εἰς τὴν αὔξησιν ταύτην συνετέλεσεν ὥσπερτως ἡ παραχωρηθεῖσα εἰς τὰ ἡμερομισθία τῶν ἐν λόγῳ ἐργατῶν τιμαριθμική αὔξησις ἀπὸ τῆς 1ης παρελθόντος Μαρτίου.

“Υπὸ τὰς ὡς ἅνω περιστάσεις καὶ δεδομένου δτὶ δὲν ὑφίστανται διαθέσιμοι ισάξιαι ἔξοικονομήσεις πρὸς κάλυψιν τῆς οὕτω προκυπτούσης διαφορᾶς παρασταται ἀνάγκη ἐγκρίσεως συμπληρωματικῆς πιστώσεως.

‘Αναφορικῶς πρὸς τὸ ἀπαιτούμενον ἐπιπρόσθετον ποσὸν χρημάτων ἐκ £50.000 διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἡμερομισθίων τοῦ Γενικοῦ Γραμματειακοῦ Προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου ἐπὶ ἐκτάκτου βάσεως, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν “Ἐκθεσιν τοῦ Ὅπουργείου Οἰκονομικῶν, ἡ ἀρχικῶς ἐγκριθεῖσα πρόνοια ἐκ £3.000 δμοῦ μετὰ τῶν ἐν συνεχείᾳ ἐκδοθέντων εἰδικῶν ἐνταλμάτων πληρωμῆς, ἀνερχομένων συνολικῶν εἰς £76.000, ἀπεδείχθησαν ἀνεπαρκῆ συνεπείᾳ τῶν ὑφισταμένων εἰσέτι κενῶν μονίμων θέσεων εἰς τὸ ἐν λόγῳ προσωπικόν καὶ τῆς συνεχιζομένης ἀπονούσας τῶν Τούρκων ὑπαλλήλων ἐκ τῶν θέσεών των λόγῳ τῆς ἐπικρατούσης ἀνωμάλου πολιτικῆς καταστάσεως.

“Υπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας ἡ παραχώρησις ἐπιπρόσθετον ποσοῦ ἐκ £50.000 ἐπιθάλλεται πρὸς κάλυψιν τῆς οὕτω προκυπτούσης διαφορᾶς.

‘Ἐν δψει τῶν ἀνωτέρω ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐγκρίνει τὴν διάθεσιν τῶν ὡς ἅνω ποσῶν χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Ἐφ’ δσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὸς προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ δποία θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £81.620 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. “Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. “Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Υπάρχει άντιρρησις;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πένας ἐγκρίνονται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

"Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὸν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ("Αρ. 20) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις διπλῶς τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

"Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ("Αρ. 21) τοῦ 1971.

Παρακαλῶ διπλῶς ἀναγνωσθῆ ἡ "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Επιτροπῆς.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ('Αρ. 21) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Τάσος Παπαδόπουλος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

'Ανδρέας Ζιαρτίδης.

Η Κοινοβουλευτικὴ Επιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἔμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ μεταφορά ποσοῦ £9.000.000 εἰς τὸ Ταμείον 'Αναπτύξεως ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας διὰ τὴν χρήσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971.

Η μεταφορὰ τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ χρημάτων τοποθετεῖται ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἥδη διακεκηρυγμένης πολιτικῆς τῆς Κυθερήσεως διπλῶς τὸ ποσόν ἐκ τῶν ὑπολοίπων τοῦ Παγίου Ταμείου ἐκάστης χρήσεως, τὸ δόπιον δύναται νὰ μεταφερθῇ ἀσφαλῶς εἰς τὸ Ταμείον 'Αναπτύξεως, μεταφέρεται οὕτω διὰ τὴν συμπληρωματικὴν κάλυψιν τῆς χρηματοδοτήσεως τοῦ Σχεδίου 'Αναπτύξεως τῆς αὐτῆς χρήσεως.

Τὸ Ταμείον 'Αναπτύξεως, ὡς ἐκ τῆς προτεινομένης ἀνωτέρω μεταφορᾶς τοῦ ποσοῦ τῶν £9.000.000, θὰ δεικνύῃ κατά τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971, ἀφαιρουμένων τῶν ἀναθεωρημένων δαπανῶν αὐτοῦ διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐκ £11.027.000, ὑπόλοιπον ἐκ £8.741.000 περίπου. Τὸ ποσόν τοῦτο δόμοῦ μετὰ ἐπιπροσθέτου ποσοῦ ἐκ £7.000.000, τὸ δόπιον προθλέπεται νὰ μεταφερθῇ εἰς τὸ Ταμείον 'Αναπτύξεως ἐν καιρῷ τῷ δέοντι κατά τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1972 ἐκ τῶν ὑπολοίπων τοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας, ἢτοι συνολικὸν

ποσὸν ἐκ £15.7 ἑκατομμυρίων περίπου, θὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν χρηματοδότησιν τοῦ Προγράμματος 'Αναπτύξεως τοῦ ἔτους 1972, λεπτομέρειαι τοῦ δποίου θὰ ὑποθληθῶσιν εἰς τὸ Σῶμα κεχωρισμένως, ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ Προϋπολογισμοῦ 'Αναπτύξεως διὰ τὸ ἔτος 1972.

'Η Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἔχουσα ὑπὸ δψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω, καὶ ἀφοῦ ἐμελέτησε τὴν ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν ὑποθληθεῖσαν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

'Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἐντιμοὶ κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £9.000.000 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971." Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις;

Τὸ 3ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

'Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 21) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

‘Ο περὶ Ὀργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμόδιας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω δτὶ ή “Ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς μόλις σήμερον ἔχει κυκλοφορήσει καὶ συνεπῶς θὰ εἰσηγούμην νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ἄς ἀναγνωσθῇ ἡ “Ἐκθεσις καὶ ἐάν ὑπάρχῃ ἐπιθυμία νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν, δὲν Өλέπω δυσκολίαν δι’ ἀναθολήν. Ἐφ’ ὅσον ἡ “Ἐκθεσις ἐκυκλοφόρησεν δύναται νὰ ἀναγνωσθῇ, ἀλλὰ ἡ συζήτησις νὰ ἀναβληθῇ.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ (ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Χριστόφορος Χριστοφίδης

Νίκος Σαμψών

Κώστας Χριστοδουλίδης.

“Η Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 30ὴν Νοεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν ταύτην κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν οἵτινες παρέσχον πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν διαφόρους ἐπιπροσθέτους πληροφορίας καὶ ἀνέπτυξαν τὰς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἀπόψεις τοῦ Ὑπουργείου των.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ περαιτέρω παράτασις τῆς Θητείας τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως διὰ περίοδον μέχρις ἔξι μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς Θητείας των, ἐκτὸς ἐάν ἐν τῷ μεταξὺ ηθελε λάθελε χώραν νέος διορισμὸς ἡ ἐκλογή, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, θάσει τοῦ οἰκείου νόμου.

“Ἐκ τῆς γενομένης ἐνημερώσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἐκπροσώπων διεφάνη δτὶ τὸ Ὑπουργείον Ἐσωτερικῶν ἔχει προθῆ εἰς τὴν ληψιν διαφόρων μέτρων διὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς διεξαγωγῆς ἐκλογῶν τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν, ἐκ παραλλήλου δικαίου ἀφῆσαν νὰ νοηθῇ δτὶ ἐνδέχεται νὰ εύρεθωσιν εἰς τὴν ἀνάγκην ὅπως ζητήσωσι περαιτέρω παράτασιν τῆς Θητείας των καὶ τοῦτο μέχρις δου τακτική δυνατή ἡ τροποποίησις ἥ/καὶ συμπλήρωσις τῶν οἰκείων νομοθεσιῶν αἵτινες διέπουσι τὴν ἐγκαθίδρυσιν καὶ τὴν λειτουργίαν ἐνὸς ἐκάστου τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως.

“Η Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν, ἔχουσα ὑπ’ ὄψιν τὰ ἀνωτέρω ὡς καὶ τὰς γενομένας εἰς τὴν ἐκθεσιν αὐτῆς παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς τελευταίας ἐγκριθείσης παρατάσεως τῆς Θητείας τῶν ὡς ἄνω δργάνων τοπικῆς διοικήσεως, μετά λύπης τῆς ἔχει νὰ παρατηρήσῃ δτὶ τὰς ἀρμόδια κρατικὰ δργανα παρέλειψαν νὰ προσθῶσιν εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας ἵνα καταστῇ ἡ διεξαγωγὴ ἐκλογῶν

τῶν ὡς ἄνω δργάνων τοπικῆς διοικήσεως πρὸς τῆς λήξεως τῆς ρηθείσης παρατάσεως. Ἐν προκειμένῳ ή Ἐπιτροπῇ ἐπίστευε καὶ ἔξακολουθεῖ νὰ πιστεύῃ δtti τὸ παρασχεθὲν πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν χρονικὸν διάστημα πρετοιμασίας τῶν τοιούτων ἐκλογῶν ἥτο ἀρκούντως ἴκανοποιητικόν.

*Ως ἐκ τούτου ή Ἐπιτροπὴ καλουμένη σήμερον νὰ ἔξετάσῃ τὸ θέμα περαιτέρω παρατάσεως τῆς θητείας τῶν ἐν λόγῳ δργάνων τοπικῆς διοικήσεως τοποθετεῖται πρὸ τοῦ διλήμματος, εἴτε νὰ ἀρνηθῇ νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῆς τοιαύτης παρατάσεως, μὲ δῆλας τὰς συνεπακολούθους ἐπιπτώσεις, καὶ εἰδικώτερον καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν νομικὴν ὑπόστασιν τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν, εἴτε νὰ εἰσηγηθῇ πρὸς τὸ Σῶμα τὴν παράτασιν τῆς θητείας τῶν εἰρημένων δργάνων τοπικῆς διοικήσεως ζητοῦντα συνάμα τὴν κατὰ τὸ ταχύτερον δυνατὸν προετοιμασίαν τῶν ρηθεισῶν ἐκλογῶν. *Ἐπειδὴ ή Ἐπιτροπὴ δῆγενται ὑπὸ τὰς περιστάσεις εἰς τὴν υἱοθέτησιν τοῦ δευτέρου σκέλους τοῦ ὡς ἄνω διλήμματος καὶ ἐπειδὴ ἀντελήφθη ἐκ τῆς γενομένης ἐνημερώσεως δtti τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν θαδίζει, προκειμένου νὰ ἔτοιμάσῃ τὸ ἔδαφος διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐν λόγῳ ἐκλογῶν, ἐπὶ ἐκ πρώτης ὅψεως ἐσφαλμένης θάσεως, τὰ μέλη αὐτῆς, τοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη διαφωνοῦντος, ἀπεφάσισαν δπῶς εἰσηγηθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν δπῶς η θητεία τῶν προμηνθέντων δργάνων τοπικῆς διοικήσεως παραταθῆ δι' ἔτερους ἔξι μῆνας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς, ἐκ παραλλήλου δὲ δπῶς καλέσωσιν ἀπαντὰ τὰ ἀρμόδια κρατικὰ δργάνα εἰς ἕκτακτον σύσκεψιν πρὸς ἔξετάσιν τῶν διαφόρων θεμάτων τῶν προκυπτόντων ἐκ τῆς ἐτοιμασίας τοῦ σχετικοῦ μηχανισμοῦ διεξαγωγῆς ἐκλογῶν καὶ τῆς ἐνδεχομένης τροποποιήσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν τῶν περὶ τὰ θέματα ταῦτα σχετικῶν νομοθεσιῶν. Πράττοντα οὕτω τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς φρονοῦν δtti τὸ δλον θέμα τῆς ἀνανεώσεως δι' ἐκλογῶν τῆς θητείας τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως τίθεται ἐπὶ τῆς δρθῆς θάσεως καὶ δημιουργοῦνται αἱ ἀπαραίτητοι προϋποθέσεις πρὸς ἔξαλεψιν τῶν ὑπαρχουσῶν σήμερον τεχνικῶν δυσκολιῶν εἰς τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν κοινοτικῶν ἀρχόντων.

*Ο ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Χρ. Χριστοφίδης διαφωνῶν πρὸς τὰ ἀνωτέρω ὑπέδειξεν εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν δtti πρόθεσις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ὡς αὐτῇ προκύπτει ἐκ τῆς ἀποσταλείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν σχετικῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, δὲν εἶναι η δριστικὴ διεξαγωγὴ ἐκλογῶν ἀλλ' ἡ ἔξασφάλισις παρατάσεως τῆς θητείας τῶν ἐν λόγῳ δργάνων διὰ περίοδον ἀκόμη ἔξι, μηνῶν, τοῦ θέματος τούτου ἔξακολουθοῦντος ἐν συνεχείᾳ νὰ εύρισκεται ἐν ἐκκρεμότητι καὶ νὰ ἔπιδέχηται, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, τὰς γνωστάς ἐμβαλωματικάς λύσεις.

*Ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα τῆς οὐσίας τοῦ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχεδίου δ. κ. Χριστοφίδης διαφωνῶν ἐκ διαμέτρου ἔξέφρασε τὴν ἀποψιν δtti δὲν ὑφίστανται οἰοιδήποτε σοθαροὶ λόγοι ἐμποδίζοντες τὴν δι' ἐκλογῶν ἀνάδειξιν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως καὶ ἔτονται δtti τὸ νῦν παρουσιαζόμενον πρόσχημα τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν μὴ διεξαγωγὴν ἐκλογῶν δύναται νὰ χρησιμοποιῆται συνεχῶς καὶ η διεξαγωγὴ ἐκλογῶν διαρκῶς νὰ ἀναθάλλεται. Περαιτέρω οὕτος ἐπέκρινε τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν δργάνων ἀδικαιολόγητον καθυστέρησιν ἐτοιμασίας τῶν σχετικῶν ἐκλογῶν καὶ διεφώνησεν ὡς ποδὸς τὴν ἀκολουθηθεῖσαν μέθοδον πρὸς θολιδοσκόπησιν τῆς ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ θέσεως τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Η συζήτησις τοῦ θέματος θὰ ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν λόγῳ τοῦ δtti η Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἔκυκλοφόρησε 48 ὥρας πρὸ τῆς συνεδρίας τῆς Βουλῆς.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθισθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (‘Αρ. 15) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οἱ περὶ Ρυθμίσεως Ὁδῶν καὶ Οἰκοδομῶν (Τροποποιητικοὶ) Κανονισμοὶ τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Οἱ Κανονισμοὶ παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

Τὰ ἔγγραφα τὰ δόποια ἀπεστάλησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ εὑρίσκεται ἔγγεγραμμένον τὸ θέμα «Ἡ Ὁδική Ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ».

Θὰ εἰσηγούμην, ἐάν δὲ ἔγγραφας τὸ θέμα καὶ ἡ Βουλὴ δὲν ἔχουν ἔνστασιν, δόπως ἡ συζήτησις τοῦ θέματος αὐτοῦ ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ :

Οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Θὰ ἥθελα νὰ ἔρωτήσω διὰ τὸ ἔξῆς θέμα.

Πρὸ μακροῦ εἶχον καταθέσει μίαν Πρότασιν Νόμου δσον ἀφορᾶ τὴν ἀναλογίαν ιστρῶν καὶ δισθενῶν. Ἀντιλαμβάνομαι δτὶ ἡγέρθη ἐν θέμα διαδικασίας τὸ δόποιον ἐπρόκειτο νὰ διερευνηθῇ. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἔχομεν καμίαν πληροφορίαν ἐπὶ τοῦ θέματος, θὰ σᾶς παρεκάλουν πολὺ νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ ἔξετασις τοῦ διαδικαστικοῦ θέματος, τὸ δόποιον ἡγέρθη, οὕτως ὥστε νὰ ξεύρωμεν ποιάν πορείαν θὰ ἀκολουθήσωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ἐάν ἡ μνήμη μου δὲν μὲ ἀπατᾷ τὸ θέμα τὸ δόποιον ἡγέρθη ἢ το κατὰ πόσον τὸ Νομοσχέδιον δημιουργεῖ ἐπιθάρυνσιν εἰς τὸν Προϋπολογισμόν. Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ—καὶ πάλιν δμιλῶ ἐκ τοῦ προχειροῦ—ἐζητήθη ἡ γιώμη τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως, δ δόποιος καὶ ἀπεφάνθη δτὶ πράγματι δημιουργεῖ ἐπιθάρυνσιν ἐπὶ τοῦ κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ δτὶ, ἐπομένως, τὸ Νομοσχέδιον εἶναι ἔξ έκείνων τὰ δόποια δὲν δύνανται νὰ εἰσαχθοῦν εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν ἀλλ’ δτὶ πρέπει νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς Κυβερνήσεως.

‘Ἐάν καὶ πάλιν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη μου διεσθίσασα τὴν ἀπάντησιν τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως πρὸς τὸν κ. Λυσσαρίδην. ‘Ἐάν δχι, τότε τὸ σφάλμα εἶναι ίδικόν μου. Θὰ ἔπρεπε νὰ είχα διαθισάσει τὴν ἀπάντησιν τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως. ‘Ἀλλὰ καὶ πάλιν δμιλῶ ἐκ μνήμης καὶ θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔξετάσω τὴν ἀλληλογραφίαν ἐπὶ τοῦ θέματος προτοῦ δώσω θετικὴν ἀπάντησιν.

Ἡ ἐπομένη συνεδρία τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινήν ὥραν.

Ἄντιλαμβάνομαι δτὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου καθιερώθη ἡ τρίτη ἀπογευματινὴ ὥρα. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπάνοδόν μου ἀρκετοὶ Βουλευταὶ προέβησαν εἰς παραστάσεις—κυρίως οἱ ἔξι ἄλλων πόλεων—δτὶ ἡ τρίτη ἀπογευματινὴ ὥρα δὲν εἶναι θολικὴ καὶ ὡς ἐκ τούτου προτίθεμαι νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν κανονικὴν ὥραν, ἥτοι εἰς τὴν τετάρτην ἀπογευματινὴν ὥραν, ἐκτὸς ἐὰν δοι συμφωνήτε δτὶ πρέπει νὰ τροποποιηθῇ.

Ἡ ἡμερήσια διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

- (1) Ὁ περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) Ὁ περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) Ὁ περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) Ὁ περὶ Ἀλιευτικῶν Σκαφῶν (Νηολόγησις, Πώλησις, Μεταθίσσασις καὶ Ὑποθήκευσις) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) Ὁ περὶ ὄργανων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) Ὁ περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 15) τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ : «Ἡ δική ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ».

(Θέμα ἐγγραφέν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Λ. Ζαχαριάδη).

Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν θὰ ἐγγράψω θέμα ἀλλὰ ἥθελα νὰ ἔρωτήσω ποίαν διαδικασίαν πρέπει νὰ ἀκολουθήσω δεδομένου δτὶ ὑπέβαλα Ἐρώτησιν τὴν 22αν Ἀπριλίου σχετικῶς μὲ τὸ θέμα τῆς στρατιωτικῆς θητείας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν καὶ δὲν ἔλαβα οὐδεμίαν Ἀπάντησιν. Ἀσφαλῶς θὰ μοῦ λεχθῇ δτὶ δύναμαι νὰ ἐγγράψω τὸ θέμα τοῦτο πρὸς συζήτησιν ἀλλὰ ἀνευ τῶν στοιχείων τὰ δποῖα ἔζητουν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐγγράψω τοιοῦτον θέμα καὶ ἡ Ἐρώτησίς μου ἐτέθη καλῇ τῇ πίστει διὰ διάφορα παράπονα, καλῶς ἡ κακῶς, πολλῶν πολιτῶν. Καὶ ἔχω ὑπὸ δψιν μου ἐπίσης γνωμάτευσιν τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως ποὺ εἰς ἔνα σημεῖον ἀναφέρει δτὶ, ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς πλευρᾶς, θὰ ἀπέκλινεν ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅπως δ Ὑπουργός ἀπαντᾷ εἰς Ἐρωτήσεις ὑποθαλλομένας πρὸς αὐτὸν καλῇ τῇ πίστει καὶ ἐντὸς τῶν δρίων ἀτίνα ἀσφαλῶς θὰ προθλέπωνται ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, κ.λ.π. Καὶ θὰ παρεκάλουν τὸν κ. Πρόεδρον νὰ μὲ διαφωτίσῃ ποίαν διαδικασίαν πρέπει νὰ ἀκολουθήσω. Ἀλλὰ διὰ νὰ καταδείξω πραγματικὰ ποία εἶναι ἡ Ἐρώτησίς, νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ τὴν ἀναγνώσω. Εἶναι λίαν σύντομος : «Ἐίς πόσους καὶ ποίους δνομαστικῶς ἔδοθη ἀναστολὴ καὶ διὰ ποίους λόγους ; Ὅφεστανται οἱ λόγοι αὐτοὶ μέχρι σήμερα ; Εἰς πόσους καὶ ποίους δνομαστικῶς ἔδοθη ἀπαλλαγὴ δι' εἰδικούς λόγους καὶ ποῖοι εἶναι αὐτοὶ οἱ εἰδικοὶ λόγοι» ; Εἶναι διὰ τὸ θέμα στρατιωτικῆς θητείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θά καθελα νὰ σᾶς πληροφορήσω δτι δ 'Υπουργός ήδη ἀπήντησεν εἰς ἑρώτησιν ἡ δποία ἐτέθη—έαν δη μνήμη μου δὲν μὲ ἀπατᾷ—ὕπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κόστη. "Εδωσε πλήρη κατάλογον τῶν ὀνομάτων τῶν προσώπων τὰ δποῖα ἔτυχον ἀπαλλαγῆς ή ἀναστολῆς καὶ τὰ δικαιολογητικά καὶ τοὺς λόγους διὰ τοὺς δποῖους ἔδοθη ή ἀναστολή. Είμαι θέσαιος δτι έαν ἀνατρέξετε εἰς τὰ 'Αρχεῖα τῆς Βουλῆς θὰ βρῆτε τὴν ἀπάντησιν τοῦ 'Υπουργοῦ.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Εἶναι πολὺ διαφορετική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Οσον ἀφορᾷ τὸ ιδικόν σας θέμα ή διαδικασία τὴν δποῖαν μπορεῖ νὰ ἀκολουθήσετε εἶναι νὰ ἔγγραψετε τὸ θέμα καὶ νὰ ἀναφέρετε έαν δχι ειδικά στοιχεῖα τούλαχιστον γενικά στοιχεῖα, τὰ δποῖα ἔχετε ἐπὶ τοῦ θέματος, διότι διὰ νὰ θέσετε τὴν 'Ἐρώτησιν σημαίνει δτι ὑπάρχουν ὠρισμένα στοιχεῖα, τὰ δποῖα σᾶς ὑπεβοήθησαν νὰ ὑποβάλετε τὴν 'Ἐρώτησιν. 'Ἐπομένως θὰ θασισθῆτε ἐπὶ τῶν στοιχείων ἔκείνων.

'Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν πρόκειται περὶ στοιχείων τὰ δποῖα ἔχω ὑπ' ὅψιν μου. Εἶναι γενικώτατα, δπως ἀναφέρετε, τὰ στοιχεῖα καὶ δὲν δύναμαι νὰ συζητήσω ἐπ' αὐτῆς τῆς γενικότητος. 'Υφίσταται ἐν θέμα γενικὸν εἰς τὸ δποῖον ὑπάρχουν παράπονα. Δὲν δύναμαι νὰ δμιλήσω ἐπὶ τοῦ γενικοῦ θέματος χωρὶς νὰ ὑπάρχουν τὰ στοιχεῖα. Καὶ ἔξ αλλού ἔδω πρόκειται περὶ 'Ἐρώτησεως διὰ νὰ πάρω στοιχεῖα. Καὶ ἀκριβῶς ή γνωμάτευσις τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως ἀναφέρεται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ Βουλευτοῦ δτι δύναται νὰ λαμβάνῃ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα καὶ εἶναι τέσσαρες ή γνωμάτευσις.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἔχω ὑπ' ὅψιν μου τὴν γνωμάτευσιν.....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

..... Καὶ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως αὐτῆς.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἔχω ὑπ' ὅψιν μου τὴν γνωμάτευσιν τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως ή δποία δὲν ἀναφέρεται εἰς αὐτὴν τὴν 'Ἐρώτησιν. 'Αναφέρεται εἰς ἄλλην 'Ἐρώτησιν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Εἶναι πολὺ παλαιά ή γνωμάτευσις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Αλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ θέμα ἀπὸ πλευρᾶς Βουλῆς ἀντιμετωπίζεται ως ἀκολούθως : 'Εάν δ 'Υπουργός δὲν ἀπαντήσῃ εἰς τὸ θέμα, τὸ δποῖον ἤγειρε Βουλευτής, δικαιούται δ Βουλευτής είτε νὰ ἔγγραψῃ τὸ θέμα είτε εἰς τὴν περιπτώσιν κατὰ τὴν δποῖαν αἰσθάνεται δτι δὲν μπορεῖ νὰ ἔγγραψῃ τὸ θέμα λόγω ἐλλείψεως στοιχείων, νὰ ἔγγραψῃ τὸ θέμα τῆς ἀρνήσεως τοῦ 'Υπουργοῦ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς ἑρώτησιν, καὶ ταυτοχρόνως νὰ ἀναφέρῃ τὸν λόγον διὰ τὸν δποῖον ἤγειρε τὸ θέμα καὶ νὰ διατυπώῃ γενικά τὰς ἀνησυχίας αἱ δποῖαι ὑπάρχουν, έαν ὑπάρχουν, ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα αὐτό.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

“Αποδέχομαι τὴν εἰσήγησίν σας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν εἶναι εἰσήγησις. Εἶναι ἐπεξήγησις τῆς διαδικασίας ή δύοις ἀκολουθεῖται ἀπό τὴν Βουλὴν. Δὲν εἰσηγοῦμαι νὰ ἔγγραψετε τὸ θέμα. Μὲ ἡρωτήσατε ποία εἶναι ἡ διαδικασία καὶ σᾶς ἀπαντῶ ὡς πρὸς τὸ ποία εἶναι ἡ διαδικασία.

‘Ο. κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. “Οπως εἴπετε δὲ ἀξιότιμος Ὅπουργός Ἐσωτερικῶν ἔχει ἀπαντήσει ήδη εἰς τὸ θέμα ποὺ ἔγείρει τῷρα δὲ ἀξιότιμος κ. Χριστοφίδης, εἰς Ἐρώτησιν τοῦ συναδέλφου κ. Κόσιη. ‘Ως ἐκ τούτου δὲν Өλέπω τὸν λόγον νὰ ἔγγραψῃ τῷρα οἰονδήποτε θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰς τὸ παρόν στάδιον δὲν ἔζητησε νὰ ἔγγραψῃ θέμα δὲ κ. Χριστοφίδης. Ἀπλῶς ἔζητησε νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῆς διαδικασίας.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Ομοιογῶ δὲν ἔχω ὑπὸ ὅψιν μου τὴν Ἀπάντησιν εἰς τὸν κ. Κόσιην ἀλλὰ δρθὸν θὰ ἥτο προτοῦ δὲ κ. Χριστοφίδης εἰσηγηθῇ τὴν ἔγγραφήν ἢ ὅχι τοῦ θέματος νὰ γίνη μιστὸς ἔρευνα ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ θέματος καὶ ἐάν τὸ πρότερον τὰ στοιχεῖα τότε ἀσφαλῶς δὲν θὰ πρέπει νὰ προκύπτῃ θέμα ἔγγραφῆς. Δι’ αὐτὸν εἰσηγοῦμαι δημοσίως τὸ θέμα παραμείνη ὡς ἔχει. ‘Ἐλύθη τὸ θέμα τῆς διαδικασίας, ἡκούσθησαν αἱ ἀπόψεις ὡς πρὸς τὸ πῶς πρέπει νὰ χειρισθῇ κανεὶς ἐν θέμα, αὐτὸν ἢ ἄλλο ἀνάλογον θέμα, καὶ ἀς ἀναμένωμεν τὴν ἔξέτασιν τοῦ συγκεκριμένου στοιχείου τὸ δόπιον δὲ Πρόεδρος ἔθεσεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ἀργότερα δυνάμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 4.15 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ’ ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης
Ζαμπάς Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Κληρίδης Ξάνθος
Κουρτελλάρης Χρῆστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαλλιώτης Γεώργιος
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Αἰμιλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας
Ξενόπουλος Ξενῆς
Παπαδημητρίου Κυριάκος

Παπαδόπουλος Τάσος
Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ποσκώτης Σταύρος
Ποταμίτης Γιάγκος
Σαββίδης Γεώργιος
Σαββίδης Μιχαλάκης
Σαμψών Νίκος
Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Φράγκος Αἰμιλιος
Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Χατζηκακοῦ Κώστας
Χριστοδούλης Κώστας
Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ερωτήσεις-'Απαντήσεις ('Η χρησιμοποίησις υδατος υπό της Κ.Μ.Ε. και άλλων έταιρειών-'Η διτικατάστασις καταστραφέντων σωλήνων του άρδευτικού τμήματος Δημόπων—Τὸ θέμα τῆς ἀνεγέρσεως κρατικῆς βιβλιοθήκης καὶ πινακοθήκης—Η ύδρευσις οἰκογενειῶν διαμενουσῶν παρὰ τὴν θιομηχανικὴν περιοχὴν Λεμεσοῦ—Η ύδατοπρομήθεια τῆς πόλεως Λεμεσοῦ—Η ἀξιοποίησις τῆς γῆς ιδιαιτέρως εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχάς—Διάφορα αιτήματα τῶν φαράδων—Τὸ ζήτημα τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν Ιατρῶν—Τὸ ἀρδευτικὸν πρόβλημα τοῦ χωρίου Νικόκλειας).
 - (2) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 19) τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
 - (3) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 20) τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
 - (4) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 21) τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
 - (5) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ὀργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ἀναθολὴ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ.
 - (6) Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Εγγράφων.
 - (7) Διεξαγωγὴ συζητήσεως (Χρ. Χριστοφίδης, Πρόεδρος, Ν. Σαμψών, Β. Λυσσαρίδης) ἐπὶ θέματος ἀφορῶντος τὴν στρατιωτικὴν θητείαν τὸ ὅποιον προετίθετο νά 'έγγραψῃ δ Βουλευτὴς κ. Χρ. Χριστοφίδης.

Абака Продукт, але проектів та розробок та більше **ЗНАРАЗУВАНИХ** АДМІНІСТРАЦІЙ. І вони є відповідь на це. Це є ще одна заслуга Адміністрації. Але якщо вони не будуть зроблені з увагою та зусиллями, то вони будуть зроблені з увагою та зусиллями іншої людини. Але якщо вони будуть зроблені з увагою та зусиллями, то вони будуть зроблені з увагою та зусиллями іншої людини.

*Επιπώθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 16ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.14 μ.μ.)

(Ap. 13)

ΠΡΟΕΑΡΩΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οι ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ
ἀπάρτια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

•Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Α εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Έρωτησις ύπο ήμερομηνίαν 11ην Νοεμβρίου 1971, ύποβληθείσα ύπο του έντιμου Βουλευτού περιφερείας Λευκωσίας κ. Γεωργίου Σαββίδη, και ληφθείσα τήν 12ην Νοεμβρίου 1971.

«Ἐνῶ δὲ Θεατρικὸς Ὀργανισμὸς Κύπρου εὑρίσκεται εἰς τὸ πρῶτον στάδιον λειτουργίας του καὶ ἐνῷ τὸ κοινὸν ἀναμένει τὰς πρώτας αὐτοῦ παραστάσεις, ἔχει ἐκδηλωθῆ σοθιρωτάτη κρίσις εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ὀργανισμοῦ διὰ τῆς παραπτήσεως τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἐπιτροπῆς.

Έρωτάται τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς ποιοὶ λόγοι ὡδῆγησαν εἰς τὴν παραίτησιν τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ποιὰ μέτρα θὰ ληφθοῦν διὰ τὴν ὑπερπήδησιν τῆς κρίσεως καὶ τὴν διμαλὴν λειτουργίαν τοῦ Θεατρικοῦ Ὀργανισμοῦ Κύπρου».

Απάντησις ύπο δημοτικού συνεδρίου της Δημοτικής Ενότητας Λευκωσίας για την παραίτηση της Καλλιτεχνικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Υπουργείου Παιδείας, εἰς ἑρώτησιν υποβληθείσαν τὴν 12ην Νοεμβρίου 1971 ύπο τοῦ έντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Γεωργίου Σαββίδη.

«Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὑπῆρξαν ὀρισμέναις δυσχέρειαι εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ, τὰς δποιας δμως θὰ ἦτο ὑπερβολὴ ἐάν ἀπεκάλουν σοθαρωτάτην κρίσιν. Ἐξ ἄλλου εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ αἱ τοιαῦται δυσκολίαι ἔξοικειώσεως καὶ προσαρμογῆς τῶν δργάνων τοῦ ΘΟΚ πρὸς τὰς διατεταγμένας διαδικασίας εἶναι φυσιολογικαί, χρειάζεται δὲ κάποια ἀνοχὴ καὶ ὑπομονὴ.

«Υπὸ τὸ ὡς ἄνω πνεῦμα ἀπηυθύνθην πρὸς ἀμφότερα τὰ δργανα τοῦ ΘΟΚ, Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ Καλλιτεχνικὴν Ἐπιτροπὴν, εἰμαι δὲ εὔτυχης νὰ ἀνακοινώσω ὅτι ἀπαντές ἐπέδειξαν κατανόησιν, πολλαὶ παρεξηγήσεις ἤρθησαν, τὰ δὲ παραιτήθηντα μέλη τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπέσυρον τὰς παραιτήσεις των. Ἡ τοιαῦτη ἀποκατάστασις τῆς διμαλότητος δμοῦ μετά τινων ρυθμιστικῶν μέτρων τὰ δποια τὸ Ὑπουργεῖον ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ λαμβάνει, εἰμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἔξασφαλίσουν τὴν εὕρυθμον λειτουργίαν αὐτοῦ».

«Ἡ ἀναγνωσίς ἔρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ Ἐργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β είναι «Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971».

«Ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου θὰ ἀναθληθῇ διότι δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἡ «Ἐκθεσίς τῆς ἀρμόδιας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς».

Τὸ ᾧ διοικητικόν ισχύει διὰ τὸ δεύτερον θέμα «Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971» καὶ διὰ τὸ τρίτον θέμα «Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971».

«Ο περὶ Ἀλιευτικῶν Σκαφῶν (Νηολόγησις, Πώλησις, Μεταβίβασις καὶ Ὑποθήκευσις) Νόμος τοῦ 1971».

«Ἡ «Ἐκθεσίς ἔχει κυκλοφορήσει καὶ παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμόδιας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ τὴν ἀναγνώσῃ εἰς τὴν Βουλήν.

‘Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Ποίας ἐκ τῶν τριῶν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε. Εἶναι τρεῖς αἱ Ἐπιτροπαὶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Υπάρχει μία «Ἐκθεσίς εἰς τὴν δποιαν περιλαμβάνονται καὶ αἱ τρεῖς Ἐπιτροπαί.

«Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν.

Νοούμενου ὅτι ἡ πρώτη Ἐπιτροπὴ, ἡ δποια ἀναφέρεται εἰς τὴν «Ἐκθεσιν, εἶναι ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων νὰ ἀναγνώσῃ τὴν «Ἐκθεσιν εἰς τὴν Βουλήν.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ (ΝΗΟΛΟΓΗΣΙΣ, ΠΩΛΗΣΙΣ, ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΘΗΚΕΥΣΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Κοινοβουλευτική Έπιτροπή

Γεωργίας και Φυσικών Πόρων :

Γεωργιος Μαλλιώτης, Πρόεδρος

Μιχαλάκης Σαββίδης

Νίκος Σαμψών

Χαμπῆς Μιχαηλίδης

Χρήστος Κουρτελλάρης.

Κοινοβουλευτική Έπιτροπή

Οικονομικῶν :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Άνδρεας Ζιαρτίδης

Σταύρος Ποσκώτης

Κοινοβουλευτική Έπιτροπή

Νομικῶν :

Γιάγκος Ποταμίτης, Πρόεδρος

Νίκος Μαυρονικόλας

Ξάνθος Κληρίδης

Άνδρεας Χατζηϊωάνου

Παναγιώτης Δημητρίου

Αιμίλιος Μιχαηλίδης.

Αἱ Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ Οἰκονομικῶν ἐμελέτησαν τὸ περὶ σὲ δόλγος Νομοσχέδιον εἰς κοινὴν αὐτῶν συνεδρίασιν συγκροτηθεῖσαν τὴν 29ην Νοεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, οἵτινες ἀνέλυσαν εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς τούς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ὡς ἄνω Νομοσχέδιου. Τὸ ἐν λόγῳ Νομοσχέδιον ἔτυχεν ώσαύτως σχετικῆς μελέτης ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν εἰς ἴδιαν αὐτῆς συνεδρίασιν συγκροτηθεῖσαν τὴν 30ην Νοεμβρίου 1971. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν παρέστη καὶ δὲ Γενικὸς Εἰσαγγελεὺς τῆς Δημοκρατίας.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ νομοθετικὴ ρύθμισις τῶν περὶ τὴν νηολόγησιν, πώλησιν, μεταθέσιν καὶ ὑποθήκευσιν σημαντικῶν θεμάτων ἀναφορικῶν πρὸς ἀλιευτικὰ σκάφη τὰ δόποια χρησιμοποιοῦνται κατ' ἐπάγγελμα εἰς τὴν ἀλιείαν καὶ τὰ δόποια ἐτύγχανον μέχρι τοῦδε ἔξαιρέσεως ἐκ τῆς πρὸς νηολόγησιν ὑποχρεώσεως δυνάνει τῶν διατάξεων τοῦ περὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας (Νηολόγησις, Πώλησις καὶ Ὑποθήκευσις Πλοίων) Νόμου τοῦ 1963 ('Αρ. 45 τοῦ 1963).

Διὰ τῶν προνοιῶν τῆς προτεινομένης νέας νομοθεσίας, ἡ εἰσαγωγὴ τῆς δποίας κατέστη ἀναγκαία κατόπιν τῆς εἰς σημαντικὸν βαθμὸν αὔξησεως τῶν πλοίων μικροῦ ἐκτοπίσματος τὰ δόποια χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν ἀλιείαν καὶ δὲν ὑπεκείνο μέχρι σήμερον εἰς τὰς διατάξεις τῆς προμήθησίσης εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον νομοθεσίας, ἐπιθάλλεται ἡ νηολόγησις παρὰ τῷ Λειτουργῷ Ἀλιείας παντὸς ἀλιευτικοῦ σκάφους χρησιμοποιουμένου διὰ τὴν σύλληψιν, συλλογὴν ἢ ἐκρίζωσιν ἢ ἔξαγωγὴν ἐκ τῆς θαλάσσης θαλασσῶν εἰδῶν ἢ προϊόντων ἢ δι' οἰονδήποτε συναφῆ σκοπόν. Τὰ σκάφη ταῦτα ἐγγράφονται κατὰ τὸν καθωρισμένον τύπον εἰς εἰδικὸν Νηολόγιον Μικρῶν Ἀλιευτικῶν Σκαφῶν εἰς τὸ δόποιον καὶ καταχωρεῖται πᾶσα ἐν συνεχείᾳ λαμβάνουσα χώραν μεταβολὴ περὶ τὸ οὕτως ἐγγραφὲν σκάφος.

Ωσαύτως εἰς τὴν ὑπὸ ψήφισιν νομοθεσίαν λαμβάνεται πρόνοια περὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν ἀλιευτικῶν σκαφῶν ἐπὶ τῷ τέλει διακριθώσεως τῆς πλοιμότητος τούτων καὶ τῆς διηγῆς αὐτῶν καταστάσεως, παρεχομένης ἐν προκειμένῳ ἔξουσίᾳ

εἰς τὸν ἔκτελοῦντα τὴν ἐπιθεώρησιν Λειτουργὸν Ἀλιείας ὅπως διατάσσῃ τὴν ἐπισκευὴν οἰουδήποτε σκάφους, δρίζῃ τὴν χρονικὴν περίοδον ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ συμπληρωῦται ἡ ἐπισκευὴ καὶ, ἐάν οἰστρητὸς ἐπισκευὴ εἰναι ἀνέφικτος, ὅπως κηρύττῃ τὸ τοιοῦτον σκάφος ὡς ἄχρηστον δι' ἀλιείαν.

Εἰς τὴν προτεινομένην νέαν νομοθεσίαν παρέχεται ἐπίσης εὐχέρεια ἐφαρμογῆς, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ προτεινομένου νόμου, τῶν περὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ἀλιείας Νόμων καὶ οἰωνδήποτε δυνάμει τούτων ἐκδοθέντων Κανονισμῶν ἐν σχέσει πρὸς ἄπαντα τὰ θέματα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Κατὰ τὴν γενομένην συνεδρίασιν τῶν Ἐπιτροπῶν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ Οἰκονομικῶν ἐνεκρίθη τὸ περὶ οὖ δὲ λόγος Νομοσχέδιον ὃς πρὸς τὴν οὐσίαν του, ἀκολούθως δὲ ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν προέβη εἰς νομοτεχνικὴν ἐπεξεργασίαν καὶ λεπτομερεστέραν ἀπὸ νομικῆς πλευρᾶς μελέτην αὐτοῦ. Ἐκ τῆς γενομένης ὑπὸ τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν σχετικῆς μελέτης, τῇ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας, προέκυψε θέμα σαφεστέρας διατυπώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς προτεινομένης νομοθεσίας, αἵτινες ἐπανασυνταχθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως ἐνεσωματώθησαν εἰς τὸ κατατεθέν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον.

Αἱ κριθεῖσαι ὡς ἀναγκαῖαι τροποποιήσεις ἀναφέρονται εἰς τὸν δρισμὸν τοῦ «Ἀλιευτικοῦ σκάφους» καὶ τὰ εἰς τοῦτο περιλαμβανόμενα καὶ ὑποχρεούμενα διὰ τῆς προτεινομένης νομοθεσίας εἰς νηολόγησιν σκάφη. Ὡσαύτως κατὰ τὴν γενομένην ἐπεξεργασίαν τοῦ περὶ οὖ δὲ λόγος Νομοσχέδιον πολλὰ θέματα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ρυθμίζωνται διὰ Κανονισμῶν παρελείφθησαν ἐκ τοῦ Νομοσχέδιου καὶ ἀντ' αὐτῶν προσετέθη νέα διάταξις παρέχουσα ἔξουσίαν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὅπως ἐκδίδῃ Κανονισμοὺς ρυθμίζοντας ταῦτα.

Τὰ μέλη τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν, συμφωνούντων καὶ τῶν μελῶν τῶν Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ Οἰκονομικῶν, εἰσηγούνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ Νομοσχέδιου ὡς τοῦτο διεμορφώθη ὑπ' αὐτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

‘Εφ’ δον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου, ἡ ὁποία θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ερμηνεία. “Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκριθῇ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Νηολόγησις άλιευτικῶν σκαφῶν. "Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Αρθρα 3ον, 4ον, 5ον, 6ον 7ον, 8ον, 9ον, 10ον, 11ον, 12ον, 13ον, 14ον, 15ον, 16ον, 17ον, 18ον, 19ον καὶ 20όν.

Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὰ προαναφερθέντα ἄρθρα ἔγκριθοῦν;

Μὴ ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὰ προαναφερθέντα ἄρθρα ἔγκρινονται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δὲ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς δ περὶ Ἀλιευτικῶν Σκαφῶν (Νηολόγησις, Πώλησις, Μεταβίβασις καὶ Ὑποθήκευσις) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μὴ ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 15) τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ ('ΑΡ. 15) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος
Τάσος Παπαδόπουλος
Ντίνος Κωνσταντίνου
Σταύρος Ποσκώτης.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ σῦ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 13ην Δεκεμβρίου 1971.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἔγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 300.000 καὶ ἡ διάθεσις αὐτοῦ διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν κατασκευῆς τοῦ νέου λιμένος Λεμεσοῦ διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν "Ἐκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἐκ τῆς γενομένης εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους προνοίας ἐκ £ 2.000.000 διὰ τὸν νέον λιμένα Λεμεσοῦ, ἀπεδεσμεύθη ἥδη σταδιακῶς διλικὸν ποσὸν ἐκ £ 1.815.031 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης διὰ

κατασκευαστικά έργα καὶ ἄλλας συμβατικάς ύποχρεώσεις μέχρι τῆς 31ης παρελθόντος Σεπτεμβρίου, ἵτοι παρέμεινεν ὑπόλοιπον ἐκ £ 184.969. Τὸ δὲ Υπουργεῖον Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργων ἐπληροφόρησε προσφάτως τὸ Υπουργεῖον Οἰκονομικῶν καὶ τὸ Γραφεῖον Προγραμματισμοῦ διτ, ἐπὶ τῇ 6άσει τῆς προόδου τῶν ἔργων ταῦτα κατασκευής τοῦ ὡς ἀνώ λιμένος, ὑπολογίζεται διτ, ἡ δαπάνη διὰ κατασκευαστικά έργα διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ τῆς 1ης Οκτωβρίου μέχρι τῆς 30ῆς Νοεμβρίου τοῦ τρέχοντος ἔτους θά ἀνέλθῃ εἰς £ 466.127, θά καταστῇ δὲ αὕτη πληρωτέα πρὸ τοῦ τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Δοθέντος διτ, δὲν ὑφίστανται διαθέσιμοι ἴσαξιαι ἔξοικονομήσεις πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς οὕτω προκυπτούσης διαφορᾶς, ηύξημένης κατά τι διὰ τὴν κάλῳψιν ἐνδεχομένης αὐξήσεως τῆς ἀπαιτηθησομένης δαπάνης, παρίσταται ἀνάγκη συμπληρωματικῆς πιστώσεως.

"Η Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετήσασα τὸ δλον θέμα ἔγκρινε τὴν διάθεσιν τοῦ ὡς ἀνώ ποσοῦ χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν δύμιληται ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

"Ἐφ" δοσον δὲν ὑπάρχουν δύμιληται ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθύμην εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἢ δποία θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ἔγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως ποσοῦ £ 300.000 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἀρθρον ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἔγκριθον;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἔγκρινονται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀναγνώσις τοῦ Νομοσχεδίου. Η τρίτη ἀναγνώσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρών Νόμος δύναται νά αναφέρηται ως ό περι Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 15) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

‘Ο περὶ Ὀργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμος τοῦ 1971.

‘Η Ἔκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἔχει ήδη ἀναγνωσθῆ.

‘Υπάρχουν δύμιληται ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος, ὁ κ. Παπαϊωάννου καὶ ὁ κ. Χριστοφίδης.

Θά δώσω πρῶτον τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Τάσον Παπαδόπουλον, ἀκολούθως εἰς τὸν κ. Χριστοφίδην καὶ ἀκολούθως εἰς τὸν κ. Παπαϊωάννου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευταί. Τὰ δργανα τοπικῆς διοικήσεως εἰς τὴν Κύπρον, καὶ λόγω νομοθεσίας καὶ λόγω παραδόσεως, ἀποτελοῦν οὐσιαστικὸν στοιχεῖον τῆς εὐνόμου διοικήσεως τοῦ τόπου. Καὶ ἐφ' ὅσον τὰ δργανα τοπικῆς διοικήσεως εἰς τὴν Κύπρον ἔχουν αὐτὴν τὴν ἰδιότυπον καὶ σημαντικὴν θέσιν εἰς τὴν δῆλην διακυθέρνησιν τοῦ τόπου, εἰναι φυσικὸν ὅτι ἡ ἀνάδειξις τῶν ἐκπροσώπων τῶν τοπικῶν αὐτῶν ἀρχῶν κατ' ἀνάγκην ἀφ' ἐνὸς μὲν συγκινεῖ ἐντόνως τὸν λαόν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἔχει ἴδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὴν εὔνομον λειτουργίαν τοῦ κράτους.

‘Αποτελεῖ, πιστεύω, δόμοθυμον ἐπιθυμίαν τοῦ λαοῦ ώς καὶ δῆλων τῶν πολιτικῶν ἐκπροσώπων καὶ πολιτικῶν Κομμάτων δπως αὐτὸ τὸ οὐσιαστικὸν δργανον διοικήσεως καὶ διακυθέρνησεως τίθεται κάτω ἀπό τὴν δοκιμασίαν τῶν δημοκρατικῶν ἐκλογῶν. ‘Εάν δὲ δηλώσω ὅτι τὸ ‘Ενιαίον Κόμμα ὑποστηρίζει εἰς ἔντονον θαθμὸν τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως, οὕτε τὸ ‘Ενιαίον Κόμμα θὰ πρωτοτυπήσῃ οὕτε πιστεύω θὰ εύρισκεται εἰς διάστασιν μὲν οἰονδήποτε ἄλλον Κόμμα ἢ ἀξιότιμον Μέλος τῆς παρούσης Βουλῆς.

‘Εξ δοσῶν ἔχω ἀντιληφθῆ εἶναι δόμόθυμος καὶ γενικῇ ἡ ἐπιθυμία τῶν πάντων δπως τὸ ταχύτερον δυνατὸν χωρήσωμεν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν δμαλῶν συνθηκῶν εἰς τὴν ἀνάδειξιν τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως καὶ τέτοιαι δμαλαι συνθηκαι δὲν εἶναι δυνατὸν νά νοηθοῦν ἀνευ τῆς διεξαγωγῆς ἐκλογῶν.

‘Ἐπανειλημμένως Μέλη τῆς Βουλῆς ώς καὶ ἐκπρόσωποι Κομμάτων ἔχουν δηλώσει τὴν στερράν προσῆλωσίν των εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς διεξαγωγῆς ἐκλογῶν καὶ ἔχουν ὑποθάλει εἴτε ἐκκλήσεις, εἴτε προειδοποίησεις, εἴτε συστάσεις καὶ εἰσηγήσεις πρός τὴν Κυθέρην δπως αὗτη χωρήσῃ ἀμέσως, ἢ ἀναλόγως τῆς χρονικῆς περιόδου πού ἔκαστον Κόμμα κρίνει ἀναγκαίαν, εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν ἀναγκαίων ἔκεινων προϋποθέσεων διὰ τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν καὶ τὴν διάλογων ἀνάδειξιν τῶν δργάνων τῆς τοπικῆς διοικήσεως.

Παρὰ ταῦτα ἡ Κυθέρην διὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους, μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἔχει χωρήσει εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως. Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νά ἀναλυθοῦν δλοι οἱ λόγοι, οἱ δποίοι διετυπώθησαν κατὰ διάφορα διαστήματα εἴτε ὑπὸ τῆς Κυθέρην διοικήσεως εἴτε ὑπὸ τῶν Μελῶν τῆς Βουλῆς, διὰ τοὺς δποίους δὲν ἦτο δυ-

νατή ή διεξαγωγή ἐκλογῶν ή διὰ τοὺς ὅποιους ἐκρίθη ὡς σκόπιμος καὶ ἀναγκαῖα ή παράτασις τοῦ Νόμου περὶ Ἀναδείξεως Ὁργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως, ἀλλως ή δι' ἐκλογῶν, δηλαδὴ διὰ διορισμοῦ ή διὰ παρατάσεως τῆς θητείας των.

Κύριε Πρόεδρε. Ἡ παροῦσα Βουλὴ ἔχει ἥδη χορηγήσει ἀνανέωσιν ἐνὸς ἔτους εἰς τὴν θητείαν τῶν ὁργάνων τοπικῆς διοικήσεως, ἢτοι τῶν Συμβουλίων Ἀναπτύξεως καὶ τῶν ἄλλων ὁργάνων τοπικῆς διοικήσεως, πλὴν τῶν Προέδρων τῶν κοινοτήτων.

Εἰς τὸ παρόν στάδιον πρέπει νὰ τονισθῇ δτι, δυνάμει τῆς ὑφισταμένης ἐν Κύπρῳ νομοθεσίας, οἱ Πρόεδροι τῶν κοινοτήτων, οἱ γνωστοὶ ὡς «μουκτάρηδες», δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκλεγοῦν, διότι ὁ ὑφιστάμενος πρὸ πολλοῦ Νόμος δὲν προνοεῖ περὶ ἐκλογῆς τῶν Προέδρων τῶν κοινοτήτων ἀλλὰ περὶ διορισμοῦ τούτων.

Ἡ προηγουμένη παράτασις ἐδόθη ὑπὸ τῆς παρούσης Βουλῆς, ἀφοῦ ή Βουλὴ ἐδέχθη τὰ δύο ἐπιχειρήματα τὰ ὅποια προέβαλεν ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν αὐτὴν παράτασιν.

Τὸ μὲν ἐπιχείρημα ήτο ή ἔλλειψις τῆς ἀναγκαίας νομοθεσίας, τὸ δὲ δεύτερον ἐπιχείρημα τῆς Κυβερνήσεως ἀφεώρα τὰς ιδιοτύπους πολιτικὰς καὶ ἔθνικὰς συνθῆκας αἱ ὅποιαι ἐπεκράτουν κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς προηγουμένης παρατάσεως καὶ αἱ συνθῆκαι αὖται ἐκρίθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δτι δὲν ἐπέτρεπαν τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν. Καὶ ἐνῷ μὲν πρέπει νὰ ὑπάρξῃ καὶ ὑπῆρξε γενικὴ δμοφωνία ὅτι ἐλλείψει τῆς ἀναγκαίας νομοθεσίας καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν ἐπιθυμημάτων μας καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν διαφόρων δημοκρατικῶν ή μὴ δηλώσεων, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐπικλήσεών μας εἰς τὰς δημοκρατικὰς ἀρχάς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διεξαχθοῦν ἐκλογαί, ἐπὶ τοῦ δευτέρου σκέλους τῶν Κυβερνητικῶν ἐπιχειρημάτων δὲν ὑπῆρξεν οὔτε ὑπάρχει δμοφωνία. Καὶ θέλω ἕκ μέρους τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος νὰ δηλώσω ὅτι διαφωνοῦμεν πρὸς τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἀποψιν ὅτι αἱ εἰδικαὶ πολιτικαὶ συνθῆκαι τῆς Κύπρου ή ἡ σημερινὴ κατάστασις τοῦ ἔθνικοῦ προσθήματος δὲν ἐπιτρέπουν σήμερον τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν.

Ἡμεῖς ἔχομεν τὴν ἀποψιν ὅτι ἀκριβῶς αἱ εἰδικαὶ πολιτικαὶ συνθῆκαι αἱ ὅποιαι ὑπάρχουν καὶ ή κατάστασις τοῦ ἔθνικοῦ ζητήματος εἰς τὴν παροῦσαν του φάσιν ἐπιβάλλουν τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν. Πιστεύομεν δτι μακράν τοῦ νὰ ἐγκυμονῇ οἰουσδήποτε κινδύνους, ή διεξαγωγὴ ἐκλογῶν διὰ τὴν ἀνάδειξιν τοπικῶν ὁργάνων, ὑπὸ τὰς παρούσας συνθῆκας, οὐσιαστικά καὶ σημαντικά πολιτικά δόμελη θά προσφέρῃ εἰς τὸν ἐλληνισμὸν τῆς Κύπρου. Ἡ Κυβέρνησις δέοντα νὰ διεξαγάγῃ ἐκλογάς εἰς δοσὰ μέρη τῆς Κύπρου εἶναι δυνατὸν νὰ διεξαχθοῦν ἐκλογαί καὶ διορισμὸς νὰ περιορισθῇ ἐκεῖ δπου δυνάμεις, πέραν τοῦ ἐλέγχου τοῦ κράτους, ἐμποδίζουν τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν αὐτῶν.

Τὰ ἐπιχειρήματά μας ἐπὶ τοῦ θέματος τὰ ἀναφέραμεν καὶ εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν, κατὰ τὴν ὅποιαν ἐδόθη ἡ προηγουμένη παράτασις τῶν ὁργάνων τοπικῆς διοικήσεως, ὡς καὶ εἰς προσφάτους συσκέψεις αἱ ὅποιαι διεξήχθησαν μετὰ τῶν ἀρμόδιων Κυβερνητικῶν ἐκπροσώπων διὰ τὴν συζήτησιν τῆς σήμερον συζητουμένης παρατάσεως τῆς θητείας τῶν διοικήσεως.

Διὰ πολλοὺς λόγους δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἐπαναλάβω τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα ἀλλὰ θέλω νὰ δηλώσω ὅτι ή δοθεῖσα τὴν προηγουμένην φοράν συγκατάθεσις, τούλαχιστον ἐκ μέρους τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος, ἐδόθη ὑπὸ τὸν ρητὸν καὶ ἀπαράθατον ὄρον δτι ἐν τῷ μεταξὺ ἐπρεπεν οἱ ἀρμόδιοι Κυβερνητικοὶ ἐκπρόσωποι, καὶ ίδιαίτερα δ Ὑπουργός Ἔσωτερικῶν, νὰ διευθετήσουν συνάντησιν τῶν ἐκπροσώπων τῶν Κομμάτων, καὶ τούλαχιστον τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος, μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πρὸς τὸν ὅποιον ξζητήσαμεν νὰ ἐκθέσωμεν τὰς ἀπόψεις μας καὶ τοὺς λόγους οἱ δποίοι, κατὰ τὴν γνώμην μας, ἐπιβάλλουν τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν, λόγους πολιτικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐλληνισμοῦ τῆς Κύπρου.

Ἐξητήσαμεν νὰ διευθετηθῇ ἡ συνάντησις κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ διαρρεύσαντος ἔτους ὥστε νὰ μᾶς δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ πείσωμεν οἰουσδήποτε ἔχουν ἀμφιβολίας ἢ ἐπιφυλάξεις, ώς πρὸς τὸ ἐφικτὸν ἢ τὴν δυνατότητα τῆς διεξαγωγῆς ἐκλογῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως, δτὶ ἀθάσιμοι ἡσαν οἱ φόβοι των καὶ δτὶ παρεγνώριζαν οὐσιαστικὸν πρακτικὸν πολιτικὸν ὄφελος τὸ δποῖον ἡδύνατο δὲ ἐλληνισμὸς τῆς Κύπρου νὰ ἀποκομίσῃ ἐκ τῆς ἀμέσου διεξαγωγῆς ἐκλογῶν τῶν τοπικῶν δργάνων.

Ἀνεμέναμεν ἐπὶ ματαίῳ οὐχὶ μόνον τὴν συνάντησιν ἀλλὰ καὶ οἰανδήποτε ἀπάντησιν εἰς τὰς ἐπανειλημμένως ὑποθέσεις παρακλήσεις καὶ εἰσηγήσεις μας δπως ἐπισπευσθῇ δὲ δρισμὸς τῆς τοιαύτης συναντήσεως. Καὶ δπως καὶ ἀλλοτε εἶχα τὴν εὐκαιρίαν νὰ δηλώσω ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς, εἰναι καὶ τοῦτο ἐν ἀκόμῃ δεῖγμα τῆς ἐκτιμήσεως, διὰ νὰ μὴν πῶ τῆς περιφρονήσεως, μὲ τὴν δποῖαν ἐνίστε Κυθερητικὰ δργανα περιθάλλουν τὴν Βουλὴν. Καὶ προσωπικῶς διμιλῶν ἐπαναλαμβάνω ἀλλοτε γενομένην δήλωσίν μου δτὶ οὐδεμίαν περίπτωσιν θὰ ἐπιτρέψω παραγνωρίσεως τοῦ Σώματος τούτου τῆς Βουλῆς, τὸ δποῖον εἰναι ἐν τῶν τριῶν Ιστοίμων δργάνων διακυθερήσεως τοῦ κράτους, χωρὶς νὰ κακίσω ταύτην καὶ νὰ τὴν ἐπικρίνω ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς.

Μὴ γενομένης δμως τῆς συναντήσεως μετά τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου καὶ μὴ παρασχεθείσης εἰς ήμας τῆς εὐκαιρίας διὰ νὰ ἐκφράσωμεν τὰς ἀπόψεις μας καὶ εἰ δυνατὸν νὰ πείσωμεν τοὺς κρατοῦντας δτὶ ἡ διεξαγωγὴ ἐκλογῶν τοπικῆς διοικήσεως, μακρὰν τοῦ νὰ περιπλέκεται ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν τῶν ιδιοτύπων πολιτικῶν συνθηκῶν τοῦ τόπου ἢ νὰ παραβλάπτῃ τὰ γενικώτερα καὶ σοθαρώτερα ἔθνικά συμφέροντα, θὰ ἡδύνατο σοθαρῶς νὰ προωθήσῃ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐνότητος τοῦ κράτους καὶ τῆς κυριάρχου ἔξουσίας τῶν κρατικῶν δργάνων ἐπὶ παντὸς πολίτου καὶ πάσης κοινότητος τῆς Κύπρου, εύρεθημεν σήμερον εἰς τὴν ίδιαν ὡς καὶ πρότερον κατάστασιν νὰ καλῆται ἡ Βουλὴ νὰ παράσχῃ νέαν ἀνανέωσιν τῆς νομοθεσίας, δτὶ δποῖα ἐπιτρέπει τὴν παράτασιν τῆς θητείας τῶν τοπικῶν δργάνων καὶ νὰ ἀντιμετωπίζῃ ἡ Βουλὴ τὸ δίλημμα δτὶ μὴ ὑπαρχούσης νομοθεσίας εἰναι ἀδύνατον νὰ χωρήσωμεν εἰς τὴν ἐκλογὴν Προέδρων τῶν Κοινοτήτων.

Ὦς ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς" Ἐπιτροπῆς, ἢ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ δτὶ κακῶς παρέμεινεν ὁ τόπος μέχρι σήμερον ἀνευ τῆς ὑπάρξεως τοιαύτης νομοθεσίας καὶ τίθεται καὶ πάλιν ἡ Βουλὴ ἐνώπιον τοῦ διλήμματος εἴτε νὰ δρυνθῇ τὴν παράτασιν τῆς θητείας τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως, δπότε τὸ μόνον πρακτικὸν ἀποτέλεσμα θὰ εἰναι νὰ παραμείνουν αἱ κοινότητες ἀνευ ἐκλελεγμένων ἢ ἐντεταλμένων ἐκπροσώπων διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων καθηκόντων, τὰ δποῖα αἱ ἀνάγκαι τῆς διαβιώσεως καὶ ἡ νομοθεσία τῆς Κύπρου ἀναθέτουν εἰς τοὺς Προέδρους τῶν κοινοτήτων, εἴτε καὶ πάλιν τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν ποιουμένη νὰ ψηφίσῃ τὴν παράτασιν τῆς θητείας τῶν δργάνων τούτων τοπικῆς διοικήσεως.

Διότι, κ. Πρόεδρε καὶ κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω δτὶ θὰ ἔτο—τὸ ἐλάχιστον—μια ἀπλῆ χειρονομία ἀνευ περιεχομένου νὰ καταψηφισθῇ δὲ Νόμος, δτὰν γνωρίζωμεν δτὶ τὸ μόνον πρακτικὸν ἀποτέλεσμα εἰς τὸ παρόν στάδιον θὰ εἰναι ἡ ἐγκατάλεψις τῶν κοινοτήτων ἀνευ ἐντεταλμένων ἐκπροσώπων διὰ τὴν ἔξυπρετησιν τῶν ἀναγκῶν τῶν κοινοτήτων. Καὶ θεσαίως μπορεῖ νὰ εἰναι χρήσιμος ἡ νεκροφία, ἡ ἀνάλυσις τῶν λόγων, ἡ ἐπίκρισις τοῦ κράτους καὶ τῶν Κυθερητικῶν παραγόντων διότι δὲν ἐμεριμνήσαν δστε σήμερον νὰ εύρισκεται ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἐν ισχύι ἡ ἀναγκαία νομοθεσία.

Ἄλλα δὲν νομίζω δτὶ ἡ ἀπλῆ ἐπίκρισις τῆς μὴ καταρτισεως τῆς ἀναγκαίας νομοθεσίας πρόκειται καθ' οἰονδήποτε τρόπον νὰ προωθήσῃ τὴν πορείαν μας πρὸς τὴν διμαλοποίησιν τῶν δημοκρατικῶν συνθηκῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως.

Μέλη τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος, ἐκφράσαντα καὶ ἐκφράζοντα τὴν ἀνησυχίαν τῶν διὰ τὴν μὴ ἐπισπευσιν τῆς θεσπίσεως τῆς νομοθεσίας, ἐπανειλημμένως

έδήλωσαν έν συνεννοήσει μετά τῶν ἀρχῶν τοῦ Κόμματος ὅτι δὲν προτιθέμεθα ἐκ νέου νὰ ψηφίσωμεν τὴν ἀνανέωσιν τῆς θητείας τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως ἢ τὴν παράτασιν τῆς σχετικῆς νομοθεσίας ἔân δὲν ἔχωμεν σαφεῖς καὶ κατηγορηματικάς διαθεσιώσεις ὅτι μετά τὴν ἐκπνοὴν καὶ τῆς παρούσης παρατάσεως, ἡ ὁποία ζητεῖται σήμερον ἀπὸ τὴν Βουλὴν, θὰ χωρήσωμεν ἀνυπερθέτως πρὸς διεξαγωγὴν ἐκλογῶν.

Καὶ ἄλλοτε ἔζητήθησαν τοιαῦται διαθεσιώσεις καὶ ἄλλοτε παρεσχέθησαν ὑποσχέσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐτηρήθησαν, καὶ ἄλλοτε ἔδήλωσεν ἡ Βουλὴ ὅτι ἡ χορηγουμένη παράτασις θὰ ἥτο ἡ τελευταία. Καὶ σήμερον δηλοῦμεν ὅτι οἰαδήποτε περαιτέρω παράτασις πρέπει νὰ εἶναι ἡ τελευταία. Ἀλλὰ καὶ νομίζομεν ὅτι σήμερον ἔχομεν τὰ ἔχεγγυα καὶ τὰς διαθεσιώσεις τὰ ὅποια μᾶς πείθουν ὅτι, ὅντως αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ τελευταία παράτασις τῆς θητείας τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως. Καὶ ἐπειδὴ, ὡς ἀνέφερα, οὔτε μεγάλη μερὶς τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ οὔτε Βουλευταὶ τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος οὔτε παράγοντες καὶ στελέχη τοῦ Κόμματος πείθονται πλέον μὲ τὰς ἀπλᾶς κενάς διακηρύξεις ὅτι αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ τελευταία φορὰ καὶ ὅτι ἡ Κυβερνητικὴ ὅντως θὰ χωρήσῃ εἰς τὴν θέσπισιν τῆς ἀναγκαίας νομοθεσίας, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Κόμματος ἔχουν ληφθῆ μερικὰ μέτρα διὰ τὴν διασφάλισιν, κατὰ τὸν πλέον ἐπίσημον καὶ κατηγορηματικὸν τρόπον, ὅτι αὐτὴ ἡ παράτασις, ἔân παρασχεθῇ, θὰ εἶναι διαφορετικὴ παράτασις ἀπὸ τὰς προηγουμένας καὶ ὅντως μποροῦμεν νὰ ἔχωμεν τὴν θεσιά-τητα ὅτι θὰ εἶναι ἡ τελευταία.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον δ' Ἀρχηγὸς τοῦ Κόμματος ἀπηγόρευε, πρὸ τῆς λήψεως ὑπὸ τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος τῆς ἀποφάσεως περὶ ὑποστηρίξεως ἢ μὴ τοῦ ὑπὸ ψήφισιν Νομοσχεδίου, τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν, τὴν ὁποίαν ἐπιθυμῶ νὰ ἀναγνώσω ἵνα καταχωρηθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς :

"Ἐν Λευκωσίᾳ, τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου 1971

«Φίλε κ. Ὑπουργέ,

"Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς πληροφορήσω ὅτι ἡ Πολιτικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ὁμάδας τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος εἰς χθεσινὴν συνεδρίαν συνεζήτησαν, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὴν στάσιν τὴν ὁποίαν τὸ Ἐνιαίον Κόμμα θὰ τηρήσῃ ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατατεθὲν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν, τὸ τιτλοφορούμενον «Ο περὶ Ὀργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς θητείας) Νόμος τοῦ 1971».

"Ως θὰ ἐνθυμῆσθε εἰς κοινὴν σύσκεψιν τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ὁμάδος τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος καὶ τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ὁμάδος τῆς Προοδευτικῆς Παρατάξεως, εἰς ἣν παρέστητε καὶ ὑμεῖς, συνεφωνήθη ὅπως κατατεθῇ Νομοσχέδιον τὸ ὅποιον θὰ προέθλεπε παράτασιν τῆς θητείας τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως διὰ περίοδον μέχρις ἔξι μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, διὰ νὰ παρασχεθῇ ὁ ἀναγκαῖος χρόνος εἰς τὸ ὑμέτερον Ὑπουργεῖον νὰ εοιμάσῃ τὴν ἀναγκαίαν νομοθεσίαν, ἥτις θὰ διέπῃ τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν διὰ τὰς ἀρχὰς τοπικῆς διοικήσεως.

"Η ἔκθεσις τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τοῦ προαναφερθέντος Νομοσχεδίου ἀναφέρει ὅτι ἐκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν ἐπληροφόρησαν τὴν Ἐπιτροπὴν τὰ ἀκόλουθα :

- (α) Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν ἔχει προβῆ εἰς τὴν λῆψιν διαφόρων μέτρων διὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς ἀναγκαίας νομοθεσίας.
- (β) Ἔνδέχεται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ εύρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην ὅπως ζητήσῃ περαιτέρω παράτασιν τῆς θητείας τῶν ἀρχῶν τοπικῆς διοικήσεως, μέχρις ὅτου καταστὴ δυνατὴ ἡ τροποποίησις ἢ καὶ συμπλήρωσις τῶν οἰκείων νομοθεσιῶν, αἵτινες διέπουσι τὴν ἔγκαθιδρυσιν καὶ τὴν λειτουργίαν ἐνδές ἐκάστου τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως.

Τὸ Ἐνιαῖον Κόμμα συγκατετέθη εἰς τὴν παράτασιν τῆς θητείας τῶν ἀρχῶν τοπικῆς διοικήσεως διὰ περίοδον ἔξι μηνῶν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἐντὸς τῆς προαναφερθείσης περιόδου θά συνεπληρούτο ἡ προετοιμασία τῆς σχετικῆς νομοθεσίας.

Ἐπιθυμῶ νὰ ἔπισύρω τὴν προσοχήν σας εἰς τὸ ὅτι ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροτώπων ἔδωσεν ἐπανειλημμένας παρατάσεις τῆς θητείας τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν, τὸ σύνολον τῶν ὅποιων ὑπερβαίνει τὰ τρία ἔτη, διὰ νὰ παρασχεθῇ ἡ εὐκαιρία ὅπως ἐτοιμασθῇ ἡ ἀναγκαία νομοθεσία. Περαιτέρω ἡ Βουλὴ, δίδουσα πέρυσι παράτασιν ἐνὸς ἔτους εἰς τὴν θητείαν τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν, ἔτονταιν ὅτι αὕτη θά ἥτο καὶ ἡ τελευταία.

Ως ἐκ τούτου δὲν δύναται νὰ ἔξαρτηθῇ ἡ διεξαγωγή ἢ μὴ ἐκλογῶν διὰ τὰς κοινοτικὰς ἀρχὰς ἐκ τοῦ κατὰ πόσον θά ἔχῃ συμπληρωθῇ ἡ προετοιμασία τῆς σχετικῆς νομοθεσίας.

Τὸ Ἐνιαῖον Κόμμα ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς διεξαγωγῆς ἐκλογῶν. Παρὰ ταῦτα εἶναι τῆς γνώμης ὅτι τὸ θέμα τῆς διεξαγωγῆς ἢ μὴ ἐκλογῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν, ἀμα τῇ λήξει τῆς προτεινομένης παρατάσεως, δέον νὰ ἔξετασθῇ ἀντικειμενικῶς ὑπὸ τὸ φῶς τῶν τότε ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν, τῶν ἔξελίξεων ἐπὶ τοῦ ἔθνικοῦ προθλήματος καὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως ἐν Κύπρῳ καὶ οὐχὶ νὰ ἔξαρτηθῇ ἐκ τοῦ κατὰ πόσον θά ἔχῃ ἐτοιμασθῇ ἡ ἀναγκαία νομοθεσία διὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς ὅποιας, ὡς ἥδη ἀνέφερα, παρεσχέθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς χρονική περίοδος πέραν τῶν τριῶν ἔτων.

Ἐὰν ἔπομένως δὲν ὑπάρξῃ σαφῆς διαβεβαίωσις ὅτι ἐντὸς τῆς δοθησομένης νέας παρατάσεως ἔξι μηνῶν θά συμπληρωθῇ ἡ ἐτοιμασία τῆς ἀναγκαίας νομοθεσίας, τὸ Ἐνιαῖον Κόμμα θὰ καταψήφισῃ τὸ ὑποθληθὲν Νομοσχέδιον.

Ἐπειδὴ τὸ Νομοσχέδιον θὰ συζητηθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν προσεχῆ Πέμπτην, παρακαλῶ ὅπως ἔχω ἀπάντησιν πρὸ τῆς προσεχοῦς συνεδρίας τῆς Βουλῆς.

Φιλικώτατα,

(Ὑπ.) ΓΛΑΥΚΟΣ ΚΛΗΡΙΔΗΣ,
'Αρχηγὸς Ἐνιαίου Κόμματος.

Α. Ε. κ. Ἐπ. Κωμοδρόμον,

'Υπουργὸν Ἐσωτερικῶν καὶ Ἀμύνης,

'Υπουργείον Ἐσωτερικῶν.

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἐλήφθη ἀπάντησις τοῦ κ. 'Υπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, τὴν ὅποιαν ἐπίσης ἔπιθυμῶ ννὰ ἀναγνώσω ἵνα καὶ αὕτη καταχωρισθῇ εἰς τὰ Πρακτικά :

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Ἄρ. Φακ. 840/59/8.

Ἐν Λευκωσίᾳ, τῇ 14ῃ Δεκεμβρίου 1971.

Ἀγαπητὲ Κύριε Κληρίδη,

Ἐπιθυμῶ νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὴν ἐπιστολὴν σας ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10ην Δεκεμβρίου 1971, ἐν σχέσει μὲ τὸ κατατεθέν παρὰ τῇ Βουλῇ Νομοσχέδιον περὶ Παρατάσεως τῆς θητείας τῶν Ὁργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως, καὶ νὰ σᾶς πληροφορήσω ὅτι ὅποιον μέρους τοῦ 'Υπουργείου Ἐσωτερικῶν δὲν προθλέπω δυσκολίαν τινὰ διὰ τὴν ἐτοιμασίαν τῆς ἀναγκαίας νομοθεσίας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν Ὁργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως δι' ἐκλογῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον τὸ ἡμέτερον 'Υπουργείον ἔχει ἥδη ἀπὸ τῆς 16ης Νοεμβρίου 1971 παρακαλέσει τὸν Γενικὸν Εισαγγελέα τῆς Δημοκρατίας ὅπως προσθῇ εἰς τὴν προετοιμασίαν τῆς

σχετικής νομοθεσίας. 'Ως έκ τούτου θά έξαρτηθῇ τὰ μέγιστα ἀπὸ τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα τῆς Δημοκρατίας ἐάν τὸ Νομοσχέδιον θά εἶναι ἔτοιμον πρὸς κατάθεσιν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ δρίου τῶν προσεχῶν ἔξι μηνῶν. 'Αποστέλλω ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς σας ὡς καὶ τῆς ἀπαντήσεως μου εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα ἵνα οὕτος ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του τὴν παράκλησιν τῆς Βουλῆς. 'Ο Γενικός Εἰσαγγελεὺς ἔχει ἡδη διὰ τῆς ἐπιστολῆς του ἡμερομηνίας 8ης Δεκεμβρίου 1971, ζητήσει πληροφορίας δοσον ἀφορᾶ τὴν δομήν τοῦ προτεινομένου Νομοσχέδιου αἴτινες θά ἀποσταλῶσι εἰς αὐτὸν συντόμως.

Μετά τιμῆς,
(Υπ.) Ε. ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ,
Υπουργός.

A. E. Κύριον Γλαῦκον Κληρίδην,
Πρόεδρον τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων,
Ἐνταῦθα.

Κοιν. : Γενικὸν Εἰσαγγελέα τῆς Δημοκρατίας ὅμοι μετ' ἀντιγράφου τῆς ὡς ἀναφερομένης ἐπιστολῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος.

'Αγαπητοί κύριοι Βουλευταί, κύριε Πρόεδρε. 'Ἐπιθυμῶ νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς διὰ νὰ ἐπισημάνω, πρὸς ἄρσιν οἰασδήποτε μελλοντικῆς παρεξηγήσεως, ὅτι ἡ παρεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ 'Υπουργοῦ Ἐσωτερικῶν ἀφήνει δύο, ἄς δύναμασθοῦν, ἀσφαλιστικάς δικλίδας διὰ τὸ 'Υπουργεῖον.

Πρῶτον, ὅτι ὁ Γενικός Εἰσαγγελεὺς θά εἶναι ἔτοιμος μὲ τὴν ἔτοιμασίαν τῆς νομοθεσίας ἐντὸς τῆς αἴτουμένης περιόδου παρατάσεως τῆς θητείας τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως καὶ, δεύτερον, ὅτι μέχρι τοῦδε ὁ Γενικός Εἰσαγγελεὺς δὲν ἔχει λάθει οἰασδήποτε δύναμις ἀπὸ τὸ 'Υπουργεῖον Ἐσωτερικῶν δοσον ἀφορᾶ τὴν δομήν, δηλαδὴ τὴν μορφὴν τὴν δομήν θὰ λάθῃ ἡ ὑπὸ ἐπεξεργασίαν νομοθεσία. Καὶ νοιμίζομεν ὅτι, ἀνεξαρτήτως τῶν προσθλητήνων λόγων περὶ τῆς μῆ δυνατότητος διεσγαγῆς ἐκλογῶν, εἰς τὸ παρὸν στάδιον, πρέπει νὰ τονισθῇ καὶ νὰ ἐπικριθῇ τὸ γεγονός ὅτι τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον δὲν ἔχει προσφέρει μέχρι τοῦδε εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα οὕτως ὥστε νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν ἔτοιμασίαν καὶ τὴν θέσπισιν τῆς νομοθεσίας.

'Ἐν δψει τῶν διαφαινομένων τούτων ἀδυναμιῶν εἰς τὴν δοθεῖσαν ἀπάντησιν, ἀπηγθύνθημεν καὶ πρὸς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα τῆς Δημοκρατίας διὰ νὰ ἔξασφαλισωμεν καὶ ἔκείνου τὴν διαθεσαίωσιν ὅτι ἡ ἐπεξεργασία καὶ ἡ θέσπισις τῆς νομοθεσίας δύναται νὰ συμπληρωθῇ ἐντὸς τῆς αἴτουμένης περιόδου ἀνανεώσεως τῆς θητείας τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως. Οὕτω εἰς ἀπαντητικήν του ἐπιστολὴν ὁ Γενικός Εἰσαγγελεὺς τονίζει : «Ἀναφερόμενος εἰς τὴν σημερινὴν ἀπὸ τηλεφώνου συνομιλίαιν μας, ἐν σχέσει μὲ τὸ ὡς ἀνω θέμα, τὸ 'Υπουργεῖον Ἐσωτερικῶν δι' ἐπιστολῆς του ὑπ' ἀριθμὸν 840/59/8 καὶ ἡμερομηνίαν 16ην Νοεμβρίου 1971 ἐξήτησε, μεταξὺ ἀλλων, καὶ τὴν ἔτοιμασίαν Νομοσχέδιου διὰ τὴν ἐκλογὴν μελῶν Χωριτικῶν Ἀρχῶν διὰ νὰ καταστῇ δυνατή ἡ ἀνάληψις τῶν ἐκλεγησομένων ἀρχῶν ἀπὸ τῆς 1ης Ιουλίου 1972.

'Επειδὴ οὐδὲν στοιχεῖον ἔδιδετο ἐν σχέσει μὲ τὸ περιεχόμενον τοῦ προτεινομένου νόμου (ἐκλογείς, ἐκλογίμους, ἀριθμὸν χωριτικῶν ἀρχῶν, τρόπον ἐκλογῆς καὶ τὰ παρόμοια) δι' ἐπιστολῆς τοῦ Γραφείου μου ὑπὸ τὸν ἀνω ἀριθμὸν καὶ ἡμερομηνίαν 8ην Δεκεμβρίου 1971 ἐξήτησαν τὰ στοιχεῖα ταῦτα.

Μόλις ταῦτα ὑποθληθῶσι θά εἶναι ζήτημα μιᾶς τὸ πολὺ δύο ἔθδομάδων ἡ προπαρασκευὴ καὶ ἡ ὑποθολὴ τοῦ Νομοσχέδιου».

'Επομένως διὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως καθίσταται πρόδηλον ὅτι ἐάν παρασχεθοῦν εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα τὰ αἰτηθέντα στοιχεῖα, τὰ δοποῖα θὰ διαμορφώσουν τὴν δομήν καὶ τὴν μορφὴν τῆς νομοθεσίας, θὰ εἶναι δυνατή ἡ ὑπὸ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως προετοιμασία τοῦ πρώτου κειμένου τοῦ Νομοσχέδιου, καὶ τονίζω τὰς λέξεις «τοῦ πρώτου κειμένου τοῦ Νομοσχέδιου», ἐντὸς δύο ἔθδομάδων.

Τὰ θέματα τῆς δομῆς, δηλαδὴ τῆς συνθέσεως, τῆς ιεραρχήσεως τῶν ἔξουσιῶν καὶ καθηκόντων, τοῦ τρόπου ἐκλογῆς, ποῖοι ἔχουν δικαίωμα ἐκλογῆς, ποῖοι ἔχουν δικαίωμα νὰ εἶναι ἐκλέξιμοι, εἶναι θέματα καὶ οὕσιας καὶ διατυπώσεως. Καὶ πιστεύω ὅτι ἐπὶ τῶν πτυχῶν αὐτῶν τοῦ θέματος εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἐκ τῶν προτέρων ἔξασφάλισις τῶν ἀπόψεων τῶν διαφόρων ἐν τῇ Βουλῇ Κομμάτων ὥστε ἡ νομοθεσία, ἡ ὁποία ἐν τῷ μέλλοντι θὰ διέπῃ τὴν ἐκλογήν, τὴν διάρθρωσιν καὶ τὴν σύνθεσιν τῶν δργάνων αὐτῶν τοπικῆς διοικήσεως, πράγματι νὰ διέπεται ἀπὸ τοιαύτας δημοκρατικᾶς ἀρχᾶς ὡς οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ λαοῦ ἐν τῇ Βουλῇ εἶναι δυνατὸν νὰ διαμηνύσουν καὶ νὰ ὑποθάλουν πρὸς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα στοιχείων πρὸ τῆς παρόδου μερικῶν τούλαχιστον ἔθδομάδων, ἐάν δχι καὶ ἐνδὲ ἡ δύο μηνῶν.

Ἐπειδὴ ναὶ μὲν ἡ ἀπλῆ διατύπωσις τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληρωθῇ ἐντὸς 14 ἡμερῶν ἀλλ’ οὐχὶ καὶ αἱ συνεννοήσεις καὶ διαθουλεύσεις αἱ δοποῖαι, ὑποθέτω, θὰ διεξαχθοῦν ὑπὸ ἐνὸς ἐκάστου Κόμματος μετά τῶν ἐκλογέων καὶ παραγόντων τῶν καὶ μεταξὺ ὅλων τῶν Κομμάτων, συνεπῶς θεωροῦμεν ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ προετοιμασία τῆς νομοθεσίας καὶ τῆς συλλογῆς τῶν ἀναγκαῖων διὰ τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα στοιχείων πρὸ τῆς παρόδου μερικῶν τούλαχιστον ἔθδομάδων, ἐάν δχι καὶ ἐνδὲ ἡ δύο μηνῶν.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευταί. Ἀνεξαρτήτως τῶν γενομένων εἰς τὸ παρελθόν, ἀνεξαρτήτως τῆς διοικύμου, ὡς θέλω νὰ πιστεύω, ἐπιθυμίας ὅλων τῶν Κομμάτων καὶ ὅλων τῶν Βουλευτῶν περὶ τῆς ταχυτάτης χωρήσεως τοῦ τόπου εἰς τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν διὰ τὴν ἀνάδειξιν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως, τὰ ἔξῆς γεγονότα παραμένουν ἀδιαφοισθήτητα :

Οτι σήμερον, ὅταν ζητήται ἡ παράτασις τῆς θητείας τῶν τοπικῶν δργάνων, δὲν ὑπάρχει νομοθεσία διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν.

Πέραν τούτου δὲν ὑπάρχουν αἱ ἄλλαι πρακτικαὶ ἀναγκαῖαι διευθετήσεις διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν. Δηλαδὴ ἐγκεκριμένοι ἐκλογικοὶ κατάλογοι, πρακτικαὶ διευθετήσεις διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν καὶ ὅλα τὰ παρεμφερῆ, τὰ δοποῖα εἶναι ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητα διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν.

Απόφασις τῆς Βουλῆς σήμερον διὰ τὴν ἀπόρριψιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου θὰ ἔχῃ ὡς μόνην συνέπειαν τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν κοινοτήτων ἀνευ τῶν ἀναγκαῖων διὰ τὴν ἐπιβίωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ θὰ εἶναι μὲν μία εὔγλωττος, καὶ πρακτικὴ διακήρυξις τῆς ἀντιθέσεως καὶ τῆς ἐπικρίσεως τῆς Βουλῆς διὰ τὰ μέχρι τοῦδε γενόμενα ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων Κυβερνητικῶν δργάνων, ἀλλὰ οὐδόλως θὰ προωθήσῃ ἡ θὰ διασφαλίσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου.

Μέχρι τοῦδε ἔδόθησαν οἱ ἴδιοι λόγοι καὶ αἱ ἴδιαι διαθεσιώσεις ποὺ καὶ σήμερον δίδονται διὰ τὴν μὴ διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν καὶ αὐταὶ αἱ διαθεσιώσεις δὲν ἔχουν κριθῆ καὶ δὲν κρίνονται ἀφ’ ἐστῶν ὡς ίκανοποιητικαὶ διασφαλίσεις ὅτι ὄντως, κατὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς σημερινῆς αἰτουμένης παρατάσεως, θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ διεξαχθοῦν ἐκλογαὶ μὲν μόνον πλέον κριτήριον τὴν ἐπικρατοῦσαν τότε πολεμικὴν ἡ ἀλλην κατάστασιν ἡρεμίας εἰς τὸν τόπον μας. Καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸ παρελθόν καὶ ὅρθως ἐδηλώθη ἐκ μέρους τούλαχιστον τοῦ ‘Ενιαίου Κόμματος ὅτι δὲν εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ δεχθῶμεν μόνον τὴν νεφελώδη καὶ γενικὴν διαθεσιάωσιν ὅτι αἱ ἴδιαίτεραι συνθῆκαι τοῦ τόπου δὲν ἐπιτρέπουν τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν καὶ εἴχαμεν τότε δηλώσει καὶ δημοσίως καὶ ἐντὸς τῆς Βουλῆς καὶ ἀλλαχοῦ ὅτι δὲν ἐπρόκειτο νὰ δεχθῶμεν τὴν ἀνανέωσιν τῆς θητείας τῶν τοπικῶν δργάνων.

Σήμερον δύμως προστίθενται τὰ στοιχεῖα τῆς ὁριστικῆς διαθεσιώσεως ἐγγράφως πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ νομοθεσία θὰ εἶναι ἑτοίμη πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς ἔξαμηνιασίας καὶ τότε τὸ μόνον κώλυμα, τὸ μόνον θέμα ὑπὸ τὴν δοκιμασίαν τοῦ ὄποιου θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ τεθῇ ἡ διεξαγωγὴ ἡ μὴ τῶν ἐκλογῶν, θὰ εἶναι, ὡς ἐδηλώθη καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸν ‘Υπουργὸν Ἐσωτερικῶν ἐπιστολὴν τοῦ Κόμματος, ἡ ὑπαρξίας ἡ μὴ διμαλῶν συνθήκων, μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς μὴ ὑπάρξεως πολεμικῶν συγκρούσεων κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν.

Κύριε Πρόεδρε. Τὸ Ἐνιαῖον Κόμμα λαμβάνοντος ὑπὲρ ὅψιν τὰ νέα στοιχεῖα τὰ δόποια παρεσχέθησαν εἰς ήμᾶς τόσον ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν δύον καὶ ἐκ μέρους τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως καὶ ἀντιλαμβανόμενον δτι, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐπικρίσεών μας καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν μας, πρακτικῶς εἶναι ὀδύνατος η διεξαγωγὴ σήμερον ἐκλογῶν, προτίθεται νὰ ψηφίσῃ τὸ ὄποιο συζήτησιν Νομοσχέδιον δηλούν ταυτοχρόνως δτι δὲν πρόκειται νὰ ψηφίσῃ οἰσανδήποτε μελλοντικήν παράτασιν ἔαν δὲν εἶναι μέχρι τότε ἐτοίμη η νομοθεσία καὶ τότε τὸ Ἐνιαῖον Κόμμα θὰ καταθέσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν διὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν ὁργάνων τοπικῆς διοικήσεως καὶ τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν.

Εὐχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Διὰ πολλοστήν φοράν τὸ θέμα τῆς ἀνανεώσεως τοῦ διορισμοῦ Κοινοτικῶν καὶ Δημοτικῶν Ἀρχῶν ὑποβάλλεται πρὸς τὴν Βουλὴν. Καὶ διὰ πολλοστήν φοράν προβάλλονται ἐκάστοτε διαφορετικοὶ λόγοι οἱ δόποιοι ἐπιθάλλουν αὐτὴν τὴν ἀνανεώσιν.

Θὰ ἡτο ἄσκοπον νὰ προσπαθήσω νὰ σᾶς πείσω διὰ τὸ ἀπαράδεκτον τῆς κρατούσης καταστάσεως, διὰ τὴν ταλαιπωρίαν τοῦ λαοῦ δταν αἱ ὑποθέσεις του εὑρίσκονται εἰς χεῖρας σωμάτων μὴ λογοδοτούντων εἰς τὸν λαόν. Διὰ τὴν δυσφορίαν ίδιαιτέρως τῶν ἀγροτικῶν μαζῶν καὶ τὴν καθολικήν ἀπαίτησιν νὰ τεθῇ ἐπὶ τέλους τέρμα εἰς ἔν διοριστικὸν σύστημα τὸ δόποιον Ισχύει ἐπὶ δεκάδας ἑτῶν.

‘Ἐγένοντο προεδρικαὶ ἐκλογαὶ. Ἐγένοντο θουλευτικαὶ ἐκλογαὶ καὶ παρὰ τὸ γεγονός δτι ἔξεφράσθησαν καὶ δι' αὐτὰς τὰς ἐκλογὰς φόβοι δτι θὰ ἡτο δυνατὸν νὰ ἔχουν δυσμενεῖς πολιτικὰς ἐπιπτώσεις, ἐπεκράτησεν η δρθή ἀπόφασις τῆς προσφυγῆς εἰς τὸν λαόν καὶ τῆς κατοχυρώσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ λαοῦ νὰ ἐκλέγῃ καὶ, τοιουτορόπως, νὰ ἐλέγχῃ τὰς ὑποθέσεις του.

Κατὰ τὴν συζήτησιν διὰ τὴν προηγουμένην παράτασιν πρὸ ἐνὸς ἔτους, τὴν 23ην Δεκέμβριού 1970, ἔτονίσθη ὑφ' ὅλων τῶν πλευρῶν δτι αὕτη θὰ εἶναι η τελευταία. Δι' αὐτὸ ἀλλωστε ἐδόθη η διακριτικὴ ἔξουσία πρὸς τὴν Κυβερνησιν περὶ ἐτησίας παρατάσεως, οὕτως ὥστε ἔαν δὲν εἶχον συμπληρωθῆ πλήρως αἱ τεχνικαὶ ἔτοιμασίαι νὰ συμπληρωθοῦν.

Εἰς τὴν “Ἐκθεσίν της τότε η Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπή ἀνέφερε :

“Η Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκτιμῶσα πλήρως τὰς τεχνικὰς καὶ λοιπὰς δυσκολίας, ἀτινας θὰ συναντήσουν αἱ ἀρμόδιαι Κυβερνητικαὶ Ὑπηρεσίαι εἰς τὴν ἔτοιμασίαν διεξαγωγῆς ἐκλογῶν, καὶ ἀφοῦ ἔλαβεν ὑπὲρ ὅψιν τὸ γεγονός δτι δέον νὰ δοθῇ ἐν πάσῃ περιπτώσει μερική, ἔστω, παράτασις τῆς θητείας τῶν ἀνωτέρων Ἀρχῶν οὕτως ὥστε νὰ μὴ προκύψῃ θέμα νομικῆς ὑποστάσεως αὐτῶν, εἰσηγεῖται ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν παράτασιν τῆς θητείας τῶν ὡς ἀνω ὁργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως διὰ περίοδον ἔξι μηνῶν, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὴν παραχώρησιν τοῦ δικαιώματος πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον δπως, κατὰ τὴν λῆξιν τῆς οὕτω προτεινομένης θητείας, παρατείνη ταύτην διὰ ἐτέραν περίοδον ἔξι μηνῶν».

“Ηδη καὶ τότε ἔξεφράσθη ὑφ' ὅλων η δυσφορία διὰ τὸ γεγονός δτι δὲν εἶχον δημιουργηθῆ αἱ προϋποθέσεις δι' ἐκλογάς. Ο λαός ἔξεφρασε καὶ τότε τὴν ἀπογοήτευσίν του δταν καὶ πάλιν η Βουλὴ ἐπικυρώνη παραμερισμὸν τοῦ δικαιώματος του νὰ δρίσῃ δ ἰδιος τοὺς Κοινοτικοὺς καὶ Δημοτικούς του Ἀρχοντας. Η δυσφορία δὲ ἐπιτείνεται διότι εἰς ἀρκετὰς περιπτώσεις τὸ ἀνεξέλεγκτον ἀπὸ λαϊκῆς πλευρᾶς, αὐτῶν τῶν ἀρχῶν δῆληγει εἰς ἀτασθαλίας καὶ ἀντιδημοκρατικὴν συμπεριφοράν καὶ ἀδυναμίαν νὰ προωθηθοῦν πρὸς λύσιν τοπικὰ προβλήματα. Αἱ ἐκλογαὶ ἐπεβάλλετο νὰ εἶχαν γίνει καὶ ἐπιθάλλεται νὰ γίνουν. Προ-

Θάλλεται δὲ Ισχυρισμός : ἐάν δέ τοι Βουλή δέν επικυρώσῃ τὸ Νομοσχέδιον περὶ Παρατάσεως, αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ χάνουν τὴν νομιμότητά των καὶ τοῦτο θὰ ἔχῃ ἐπιπτώσεις. Ἀμφιθάλλω ἐάν νομικῶς οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα. Διότι ὑπάρχουν ἄλλοι παρακαπτικοὶ τρόποι οἱ ὅποιοι θὰ δώσουν ταλαιπωρίαν μὲν εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεῖον, τὸ ὅποιον δύμας θὰ εὔρεθῇ οὕτω διοχεωμένον νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν προετοιμασίαν τῶν ἐκλογῶν. "Αλλωστε δέ προετοιμασία μὲ καλὴν θέλησιν δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ εἰς σύντομον χρονικὸν διάστημα. Πέραν δὲ τούτου, τὸ Ὅπουργεῖον νὰ ἀναλάβῃ τὰς εὐθύνας του καὶ ὅχι δέ τοι Βουλή, Σῶμα δημοκρατικῶς ἀναδειχθέν, νὰ καλῆται νὰ ἐπικυρώῃ ἀντιδημοκρατικάς πράξεις καὶ νὰ καθίσταται συνένοχον τοιούτων πράξεων. "Η συνέχισις μιᾶς ἀντιδημοκρατικῆς τακτικῆς νὰ παραμείνῃ εὐθύνη τοῦ Ὅπουργείου Ἐσωτερικῶν. "Ἐνῶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, πλὴν τῶν τεχνικῶν δυσκολιῶν, ἐδίδοντο καὶ ἄλλοι λόγοι, τώρα ὑπὸ τῶν ἀρμόδιων προσθάλλεται ὡς θασικὴ δυσχέρεια τὸ ἐθνικὸν θέμα. "Αλλ' ἐάν δεχθῶμεν αὐτὴν τὴν ἀποψιν, τότε αἱ ἐκλογαὶ ἀναθάλλονται πλέον οὐχὶ δι' ἔξ μηνας ἄλλα ἐπ' ἀριστον καὶ δὲν θὰ ἥτο δρόβην νὰ ἔξαπτῶμεν τὸν λαὸν καὶ ἔστους μὲ τὴν στρουθοκαμηλικήν αὐτὴν πολιτικὴν τῶν ἔξαμήνων παρατάσεων ἄλλα νὰ δεχθῶμεν διὰ μέχρις δου παραμερισθοῦν αἱ δῆθεν «δυσχέρειαι» διὰ τὸ ἐθνικὸν θέμα, δὲν θὰ λάθουν χώραν ἐκλογαὶ Κοινοτικῶν Ἀρχῶν.

Θὰ λάθουν χώραν ἐν τῷ μεταξὺ Προεδρικαὶ καὶ Βουλευτικαὶ ἐκλογαῖ.

Πιστεύω εἰλικρινῶς διὰ τὸ ἐπιχείρημα «δυσχέρειαι» δὲν πείθει. Τούναντίον δυνατὸν νὰ δόηγήσῃ εἰς μεγαλύτεραν λαϊκὴν δυσφορίαν καὶ ἀπογοήτευσιν, μὲ δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις ἐπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐθνικοῦ θέματος. "Αλλωστε εἰς τὴν "Εκθεσιν τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφέρεται διὰ τὸ Ὅπουργείον προετοιμάζει τὰς ἐκλογας. Εἰς προχθεσινάς δηλώσεις του δὲ τὸ Ὅπουργός Ἐσωτερικῶν ἀνέφερεν διὰ τὴν Κυβέρνησις, ζωηρότερον παντὸς ἄλλου, ἐπιθυμεῖ καὶ ἐνδιαφέρεται δι' ἐκλογας. "Οτι τὸ Ὅπουργείον του ἔλασθε πρόνοιαν διὰ θέσπισιν νομοθεσίας, τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὅποιας ἀναμένει. Δηλαδὴ ἐδῶ δὲν προσθάλλονται ἐθνικοὶ λόγοι. Καὶ δύμας προσθάλλεται τὸ ἐνδεχόμενον ἀναθολῆς ἐπὶ ἐν δόκληρον ἔτος διὰ προπαρασκευὴν τῆς σχετικῆς νομοθεσίας. Τὸ ἐρώτημα εἰναι ἀπλούστατον. "Η ἀνανέωσις γίνεται διότι δὲν ἥτοιμασθη διὰ σχετικὴ νομοθεσία ή διὰ ἀνανέωσις γίνεται λόγῳ τῶν ὑφισταμένων συνθηκῶν; Τὸ Ὅπουργείον ἄλλοτε προσθάλλει τὸ ἐν ἐπιχείρημα καὶ ἄλλοτε προσθάλλει τὸ ἄλλο. Οὔτε τὸ ἐν εὐσταθεῖ, οὔτε καὶ τὸ ἄλλο. Αὐτὸ προκύπτει καὶ ἀπὸ τὴν πρότασιν τοῦ Ὅπουργείου Ἐσωτερικῶν πρὸς τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον, ἡμερομηνίας 2ας Νοεμβρίου 1971, ἀποσταλεῖσαν καὶ πρὸς τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς.

Σήμερον εἰς τὴν Βουλὴν πλήττονται τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου. Γίληττονται σήμερον τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου. "Ανεμέναμεν διὰ τὸν λαόν ἐδόθη τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ Βουλήν, ως κυριαρχος λαός, θὰ τοῦ ἀνεγνωρίζετο καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ καὶ τοπικούς ἀρχοντας. Δέν τοῦ ἀναγνωρίζομεν ἡμεῖς σήμερον τὸ δικαίωμα αὐτὸν καὶ τοῦ τὸ στεροῦμεν καὶ θὰ τοῦ τὸ στεροῦμεν ὅχι δι' ἔξ μηνας μόνον ἄλλα ἐπ' ἀριστον. Διὰ λόγους ἀρχῆς, ἄλλα καὶ διότι δὲν ἐπείσθην περὶ τῶν προσθαλλομένων ἐπιχειρημάτων, θὰ ψηφίσω ἐναντίον τῆς παρατάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Παπαϊωάννου εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

"Επανειλημμένως ἔχομεν τονίσει ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Βουλῆς διὰ τὸν αἱ Κοινοτικαὶ δοσον καὶ αἱ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ θὰ πρέπει νὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Τοῦτο τονίζομεν ἐλαυνόμενοι οὐχὶ ὑπὸ στενῶν κομματικῶν ὑπολογισμῶν καὶ συμφερόντων, ἄλλα διότι πιστεύομεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν αἱρετῶν σωμάτων, εἰς τὴν ὅλην διάρθρωσιν τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, πρᾶγμα ποὺ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰ πλέον ζωτικὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ.

Ο λαός δικαιολογημένος ἀπαιτεῖ όπως παρασχεθῆ εἰς αὐτὸν ή δυνατότης νὰ ἐνασκήσῃ τὸ ἀναφαίρετὸν του δημοκρατικὸν δικαίωμα νὰ ἔκλεξῃ τοὺς ἐκπροσώπους του εἰς τὰ κοινοτικά Συμβούλια, δικαίωμα ποὺ τὸ ἔχει στερηθῆ ἐπὶ 40 αἱ πλέον ἔτη, πρῶτον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπελθούσης ἀποικιοκρατίας καὶ δεύτερον λόγω τῆς ἐπικρατούσης ἐν Κύπρῳ καταστάσεως ἀπὸ τοῦ 1963 καὶ ἐντεῦθεν.

"Οταν πρὸ ἐνὸς περίπου ἔτους ή Βουλὴ ἐκαλεῖτο νὰ ἐγκρίνῃ παράτασιν τῆς θητείας τῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν ἐπὶ ἔτος, διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὅποιους μᾶς ἔξηγησεν δὲ 'Υπουργὸς Ἐσωτερικῶν, τὸ Σῶμα ἐνέκρινεν όπως χορηγηθῆ παράτασις δι' ἔξ μηνας, μὲ δικαίωμα αὐτομάτου ἐπεκτάσεως τῆς δι' ἄλλους ἔξ μηνας. 'Ετονίσθη δῆμος ὑφ' ὅλων τῶν πλευρῶν τῆς Βουλῆς διὰ ή παράτασις αὕτη θὰ πρέπει νὰ εἶναι η τελευταία καὶ διὰ θὰ ἔπειτε νὰ ληφθοῦν δλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὴν διενέργειαν κοινοτικῶν ἐκλογῶν.

Δυστυχῶς δῆμος δὲν κατέστη καὶ πάλιν δυνατὸν νὰ διενεργηθοῦν ἐκλογαὶ καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων ζητεῖται σήμερον ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς 'Εξουσίας νέα παράτασις τῆς θητείας τῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν.

'Ορθῶς ή 'Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν τούτης εἰς τὴν "Ἐκθεσίν της πρὸς τὸ Σῶμα διὰ εὑρέθη" «πρὸ τοῦ διλήμματος εἴτε νὰ ἀρνηθῇ νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῆς τοιαύτης παρατάσεως μὲ δλας τὰς συνεπακολούθους ἐπιπτώσεις καὶ εἰδικῶτερον καθ' δσον ἀφορᾶ εἰς τὴν νομικὴν ὑπόστασιν τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν, εἴτε νὰ εἰσηγηθῇ πρὸς τὸ Σῶμα τὴν παράτασιν τῆς θητείας τῶν εἰρημένων δργάνων τοπικῆς διοικήσεως ζητοῦσα συνάμα τὴν κατὰ τὸ ταχύτερον δυνατὸν προετοιμασίαν τῶν ρηθεισῶν ἐκλογῶν».

Συμφωνοῦμεν μὲ τὴν εἰσήγησιν τῆς 'Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν όπως ή θητεία τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως παραταθῆ δι' ἔτέρους ἔξ μηνας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς καὶ όπως ταυτοχρόνως κληθοῦν δπαντα τὰ ἀμρόδια κρατικὰ δργανα εἰς ἕκτακτον σύσκεψιν πρὸς ἔξετασιν τῶν διαφόρων θεμάτων, τῶν προκυπτόντων ἐκ τῆς ἑτοιμασίας τοῦ σχετικοῦ μηχανισμοῦ διεξαγωγῆς ἐκλογῶν καὶ τῆς ἐνδεχομένης τροποποίησεως ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου Ἐσωτερικῶν τῶν περὶ τὰ θέματα ταῦτα σχετικῶν νομοθεσιῶν.

Πιστεύομεν διὰ όποια τὰς συνθήκας δὲν ύπάρχει καλυτέρα λύσις τοῦ σοθαροῦ αὐτοῦ προθλήματος. 'Ἐπαναλαμβάνομεν διὰ πρέπει ἀμέσως νὰ ἀρχίσῃ ή ἀναγκαῖα προετοιμασία διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως δι' ἐκλογῶν. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ καὶ τῆς ὑποθέσεώς του. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ τὸ συμφέρον καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς Κυθερνήσεως. Τὰ αἱρετὰ δργανα τοπικῆς διοικήσεως θὰ αἰσθάνωνται τὸν λαϊκὸν ἔλεγχον καὶ θὰ ἀνταποκρίνωνται πληρέστερον πρὸς τὰ καθήκοντά των διὰ τὴν καλυτέραν ἔξυπηρέτησιν τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Κύπρου.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

'Αξιότιμε κ. Πρόεδρε. "Ηκουσα μετὰ τῆς μεγίστης δυνατῆς προσοχῆς τὴν δομιλίαν τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ 'Ἐκπροσώπου τοῦ 'Ενιαίου Κόμματος καὶ τῶν ἄλλων συναδέλφων, οἱ δοποῖοι ἐνθέρμως καὶ εὐλόγως ὑπεστήριξαν τὴν ἀνάγκην δημοκρατικῆς ἐπιλύσεως τοῦ φλέγοντος θέματος τῆς ἐκλογῆς κοινοτικῶν ἀρχόντων. Πολὺ ὀρθῶς δὲ Κοινοβουλευτικὸς 'Ἐκπρόσωπος τοῦ 'Ενιαίου Κόμματος ἔξεφρασε τὴν δόμιθυμον ἐπιθυμίαν τῶν Κομμάτων καὶ τῶν Μελῶν τῆς Βουλῆς όπως γίνουν ἐκλογαὶ διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν τοπικῶν ἀρχόντων.

'Ο λόγος διὰ τὸν ὅποιον, ἀξιότιμε κύριε Πρόεδρε, ἔζήτησα νὰ δημιλήσω ἐν δλίγοις ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς εἶναι διὰ νὰ ἐπανορθώσω μίαν ἐπίθεσιν,

ἡ δποία νομίζω ὅτι εἰναι δλίγον ἀδικος. Κατετέθησαν εἰς τὴν Βουλήν, ὡς ἔγγραφα, ἐπιστολαι ἀνταλλαγεῖσαι μεταξὺ ὑμῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν. Παρέστην καὶ ἔγω εἰς ἑκείνην τὴν σύσκεψιν, κατὰ τὴν δποίαν ἐγένοντο αἱ ἀνταλλαγαι ἀπόφεων. Ἐκ τῆς δῆτος διμιλίας τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Ἐκπροσώπου τοῦ Ἐνιασοῦ Κόμματος ἔξαγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ μόνον ἐμπόδιον, τὸ μόνον κώλυμα διὰ τὴν διεξαγωγὴν ἀμέσων ἐκλογῶν εἰναι ἀκριβῶς ἡ δλιγωρία τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν καὶ ἐν γένει τῆς Κυθερνήσεως νὰ ἐτοιμάσῃ τὰς ἀναγκαίας νομοθετικάς καὶ ἀλλας πράξεις διὰ τὴν διενέργειαν ἐκλογῶν. Σπεύδω νὰ ἐπανορθώσω τὴν ἀδικίαν καὶ νὰ πῶ τὸ ἔξῆς :

Κατὰ τὴν σύσκεψιν ἑκείνην, κοινῇ συναινέσει, καὶ τονίζω τὴν φράσιν «κοινῇ συναινέσει», ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν—καὶ τολμῶ νὰ πῶ πολὺ δλιγώτερον ἡ ἀνυπαρξία κειμένης νομοθεσίας διὰ τὴν διενέργειαν ἐκλογῶν, ἀλλὰ ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, καὶ τονίζω ταῦτα—καὶ πολλοὶ ἀλλοὶ παράγοντες διὰ τὴν ἀπόφασιν ὅπως μη διεξαχθοῦν ἀμέσως ἐκλογαί.

Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ ὑπαιτιότης δὲν εἰναι ἡ μόνη καὶ δὲν ἐπιπίπτει ἐπὶ μόνον τῶν ὕμων τῆς Κυθερνήσεως καὶ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ διὰ τὴν μη ἀμέσον διενέργειαν ἐκλογῶν. Ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ καὶ μὲ δλον τὸ θάρρος τολμῶ νὰ πῶ ὅτι καὶ ἡμᾶς ἀπαντας βαρύνει τὸ δητὶ δὲν ἔχωρήσαμεν εἰς τὴν διενέργειαν ἐκλογῶν, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐπράξαμεν λαθόντες σοθαρῶς ὑπ' ὄψιν καὶ ἐτέρους ἀλλοὺς λόγους καὶ παράγοντας.

Διὰ ταῦτα νομίζω ὅτι εἰναι ἀδικον νὰ ἐπιρριφθῇ ἐξ δλοκλήρου τὸ θάρρος ἐπὶ τῆς Κυθερνήσεως καὶ ἐπὶ τοῦ ἀρμοδίου ἐν προκειμένῳ ὁργάνου τῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν.

“Οσον καὶ ἔαν μαχητικῶς καὶ ἔρρωμένως ὑπεραμυνόμεθα τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν ἔξ δλων τῶν πλευρῶν καὶ ἔξ δλων τῶν χρωμάτων τῆς Βουλῆς αὐτῆς, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ κάμω μίαν ἐπίκλησιν : Κύριοι συνάδελφοι. Ἰδού ἡ Ρόδος ίδου καὶ τὸ πήδημα. Ἀνεξαρτήτως τῶν δυσχερειῶν, διότι θὰ παραμείνουν ἐπὶ τι διάστημα αἱ κοινότητες ἀνευ τοπικῶν ἀρχόντων, νομίζω ὅτι ἔαν πράγματι παρεγγνωρίζοντο δλοι οἱ ἀλλοὶ λόγοι δι' οὓς κοινῇ συναινέσει ἐλήφθη ἀπόφασις περὶ μη ἀμέσου διενεργείας ἐκλογῶν, καὶ ἀπλῶς παραμείνει ἡ ἔλλειψις σχετικῆς νομοθεσίας, τότε νομίζω ὅτι, παρ' δλα αὐτά, ἡ Βουλὴ μπορεῖ νὰ μὴν ψηφίσῃ τὸν νόμον αὐτὸν καὶ νὰ ἀναγκάσῃ τὴν Κυθερνήσιν νὰ διενεργήσῃ ἐκλογάς. Τὰ ὑπόλοιπα θεωρῶ ὅτι εἰναι ἔξόγκωσις ὥριμένων ίδεων καὶ καταστάσεων καὶ νομίζω ὅτι πρέπει, προτοῦ κατέλθω ἀπὸ τὸ Βῆμα, νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν φράσιν μου ὅτι «κοινῇ συναινέσει» ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις περὶ ἔξαμήνου παρατάσεως τῆς θητείας τῶν ὑφισταμένων κοινοτικῶν ἀρχῶν.

Ταῦτα πρὸς ἐπανόρθωσιν μιᾶς ἀδίκου κρίσεως.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Η Κοινοβουλευτική Ὀμάς τῆς Προσδευτικῆς Παρατάξεως ἀπέδιδε καὶ ἀποδίδει πάντοτε σοθαράν καὶ ἔξαιρετικήν σημασίαν εἰς τὸν τρόπον ἐκλογῆς τῶν ὁργάνων τοπικῆς διοικήσεως. Διεκήρυξε καὶ διακηρύττει καὶ πάλιν σήμερον ὅτι εἰναι τεταγμένη ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς ὑπὸ τοῦ λαοῦ τῶν ὁργάνων τὰ δποία θὰ χειρίζωνται τὰ ίδικά του προβλήματα καὶ ἐν δλίγοις θὰ ἐκπροσωποῦν τὴν κάθε κοινότητα.

Ἐπειδὴ δμως πιστεύω ὅτι δὲν ὑπάρχουν σήμερον αἱ ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις, αἱ δποία θὰ ἐπέτρεπον τὴν ἐκλογὴν τῶν ὁργάνων τοπικῆς διοικήσεως ὑπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ αἱ δποία ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις, ὡς δρθῶς ἀνεφέρθη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Μέλους, συνεζητήθησαν ἐν ἐκτάσει εἰς κλειστήν συνεδρίαν τῶν ἔθν-

κοφρόνων μελῶν τῆς Βουλῆς, δι' αὐτὸν καὶ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ σχετικὴ νομοθεσία, ἡ δποία θάττη ἐπιτρέψῃ διὰ τὸ μέλλον τὴν ἐκλογὴν τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως ύπὸ τοῦ λαοῦ θάττη εἰναι ἑτοίμη συντόμως ὀπότε καὶ τὸ θέμα αὐτὸν μποροῦσε νὰ ἐπανεξετασθῇ μέσα εἰς τὰ νέα πλαίσια καὶ μέσα εἰς τὰς νέας συνθήκας αἱ δποίαι θάττη παρουσιασθοῦν μετὰ ἀπὸ ἔξ μηνας, θάττη ψηφίσωμεν ύπερ τῆς παρατάσεως τοῦ Νόμου διὰ τοῦ δποίου θάττη παραταθῆ δι' ἔξ μηνας ἡ θητεία τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχουν ἄλλοι δμιληταί ;

Θάττη ήθελα, έάν δὲν ύπάρχουν ἄλλοι δμιληταί, νὰ δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Χριστοφίδην νὰ δευτερολογήσῃ.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν πρόκειται περὶ δευτερολογίας. ‘Αλλ’ ἐπειδὴ ἀνεφέρθη ύπὸ τοῦ ἐντίμου Μέλους κ. Παρασκευασθῆ περὶ συνεδρίας καὶ κοινῆ συναντεῖσι ἀποφάσεως, καὶ ἐπειδὴ ἐπ’ αὐτοῦ ἀνεφέρθη καὶ τὸ ἀξιότιμον Μέλος κ. Χατζηπρακλέους, ἐπιθυμῶ νὰ εἴπω ὅτι δὲν ἔλαθον μέρος εἰς τοιαύτην συνεδρίαν καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν περιλαμβάνομαι μεταξὺ τῶν κοινῆ συναντεῖσι συναντεῖσάντων, καὶ ἐπίσης ἕνα ἄλλο ήθελα νὰ προσθέσω, ὅτι εἰς τὴν ‘Εκθεσίν του, εἰς τὴν Πρότασίν του, μᾶλλον, πρὸς τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ ‘Υπουργεῖον τῶν ‘Εσωτερικῶν, εἰς τὴν παράγραφον 3, ἀναφέρει ὅτι ἔχουν ἔξουσιοδοτηθῆ οἱ ‘Υπουργοὶ ‘Εσωτερικῶν καὶ Δικαιοσύνης νὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν ‘Επιτροπῶν καὶ τοιοῦτόν τι δὲν ἔγινε καὶ πάλιν, δεδομένου ὅτι περιλαμβάνομαι μεταξὺ τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς ‘Επιτροπῆς, τῆς ‘Επιτροπῆς ‘Εσωτερικῶν. Δηλαδὴ οὕτε εἰς τὴν μίαν οὕτε εἰς τὴν ἄλλην περιπτώσιν περιλαμβάνομαι μεταξὺ ἔκείνων ποὺ ἔλαθον ἐκ τῶν προτέρων γνώσιν.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηπρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. ‘Απὸ τῆς θέσεώς μου. Νομίζω ὅτι ήμην σαφής. ‘Ανεφέρθην εἰς σύσκεψιν τῶν ἔθνικοφρόνων Βουλευτῶν τῆς παρούσης Βουλῆς. Δὲν εἶμαι θέσαια ἔκεινος δ ὁ δποίος διαχωρίζει ποῖοι εἰναι οἱ ἔθνικόφρονες καὶ ποῖοι δχι, ἐν πάσῃ δμως περιπτώσει δι’ ἐμὲ τὸ κόμμα τοῦ ἀγαπητοῦ συναδέλφου κ. Χριστοφίδη δὲν εἰναι κόμμα ἔθνικοφρόνων. ‘Εάν δ Ἰδιος εἰναι ἔθνικόφρων τότε ἀνήκει εἰς λανθασμένον κόμμα.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε Πρόεδρε, ἄλλα ἡ συζήτησις εἰναι ἐκτὸς τοῦ θέματος καὶ ἐπιθυμῶ ἐπὶ τούτου νὰ εἴπω τὸ ἔξῆς : ‘Οτι δ ὄρος «ἔθνικόφρων» εἰναι όρος δ ὁ δποίος εἰς ούδεν λεξικὸν ύπάρχει. Δὲν ἀνήκω θέσαια εἰς τὸ κόμμα τῶν ἔθνικοφρόνων, δπως τὸ δνομάζει δ κ. Χατζηπρακλέους, διότι καὶ δλλοτε δ ‘Ελευθέριος Βενιζέλος, ὅταν ἐκαπτηγορήθη ὅτι δὲν ήτο ἔθνικόφρων εἶπε : «‘Ολος δ λαὸς εἰναι ἔθνικόφρων, ἔγω δμως εἰναι ἔθνικός». Καὶ ήμεῖς αὐτὴν τὴν στιγμὴν λέγωμεν ὅτι τὸ κόμμα μας καὶ ήμεῖς εἶμαστε ἔθνικοι καὶ δημοκράται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

“Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Πράγματι ήκουσα τὸν κ. Χριστοφίδην νὰ ἀναφέρῃ τὸν Ἐλευθέριον Βενιζέλον, νὰ ἀναφέρῃ τὴν ἑθνικοφροσύνην, νὰ ἀναφέρῃ ἑθνικούς καὶ δημοκράτας. Δὲν μᾶς εἶπεν δμως δ κ. Χριστοφίδης ποῖος ἐκ τῶν ἡγετῶν καὶ μελῶν τοῦ κόμματός του εἶναι δ ἀντίστοιχος τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου εἰς τὸν τόπον τοῦτον.

“Ομως δ κ. Χατζηρακλέους καὶ δ κ. Παρασκευαΐδης ὅμιλησαν διὰ μίαν σύσκεψιν εἰς τὴν δόποιαν ἔλαθον μέρος οἱ Βουλευταὶ τῆς Προοδευτικῆς Παρατάξεως, τοῦ Ἐνιαλού Κόμματος καὶ οἱ δύο ἀνεξάρτητοι, οἱ δποῖοι ἔχουν διὰ ἑθνικά ἰδεώδη. “Εγινεν ἐπίσης σύσκεψις τῶν Βουλευτῶν τῆς Ἀριστερᾶς εἰς τὴν δόποιαν πάλιν δὲν ἔλαθε μέρος δ κ. Χριστοφίδης καὶ τὸ κόμμα του. Δὲν θέλομεν βέβαια νὰ ἐρωτήσωμεν διατὶ δὲν ἔλαθε μέρος εἴτε εἰς τὴν μίαν εἴτε εἰς τὴν ἄλλην σύσκεψιν. Εἶναι κόμμα καὶ ὥφειλαν νὰ συνέλθουν οἱ δύο Βουλευταὶ καὶ νὰ λάθουν ἀπόφασιν ως πρὸς τὸ τί ἔπρεπε νὰ πράξουν διὰ τὸ θέμα τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου.

‘Ο κ. Χριστοφίδης, δ δποῖος λέγει δτι εἶναι ἑθνικός, μὲ τὰς πράξεις του καὶ μὲ τὰ ἔργα του ἀποδεικνύει τὴν ἑθνικοφροσύνην του ἢ δχι. ‘Ημεῖς δὲν θὰ τὸν κρίνωμεν. Κριτής εἶναι δ Κυπριακός λαός.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Νομίζω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, δτι δὲν θὰ πρέπει νὰ ἐκτραπῇ ἡ συζήτησις ἀπὸ τὸ θέμα. Τὸ θέμα εἶναι ἡ παράτασις τῆς θητείας τῶν ἀρχῶν τοπικῆς διοικήσεως καὶ ἐπ’ αὐτοῦ θὰ πρέπει τὸ Σῶμα νὰ ἐκφράσῃ ὑπευθύνως γνώμην.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ ηθελα νὰ παραπηρήσω, ἐν σχέσει μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα, δτι τοῦτο ἔχει δύο πτυχάς :

‘Η μία πτυχὴ εἶναι ἡ προετοιμασία τῆς ἀναγκαίας νομοθεσίας οὕτως δστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ διεξαγωγὴ ἐκλογῶν ἅμα τῇ λήξει τῆς ἔξαμήνου παρατάσεως, τὴν δόποιαν ἡ Ἐκτελεστική Ἐξουσία ζητεῖ ἀπὸ τὴν Βουλήν, καὶ ἡ δευτέρα πτυχὴ εἶναι ἡ ἔξετασις κατὰ τὸ τέλος τῆς προαναφερθείσης περιόδου, ἐπὶ τῇ θάσει ἀντικειμενικῶν κριτηρίων, κατὰ πόσον θὰ ἡτο δρθὸν νὰ διεξαχθοῦν τότε κοινοβουλευτικαὶ ἐκλογαὶ, λαμβανομένης ὑπ’ ὅψιν τῆς εἰς Κύπρον τότε ἐπικρατούσης καταστάσεως περὶ τὸ ἑθνικὸν μας πρόβλημα. Πιστεύω δτι εἶναι εύθυνη καὶ ἀπαραίτητον καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως—τὰ δποῖα δὲν ἔντοπίζω εἰς ἐν μόνον Ὑπουργεῖον, διότι ως μοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαρία προηγουμένως νὰ δηλώσω ἡ εύθυνη τῆς διακυβερνήσεως τοῦ τόπου εἶναι συλλογικὴ καὶ δὲν κατανέμεται κεχωρισμένως εἰς Ὑπουργεῖα—νὰ λάθῃ δλα τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα ούτως δστε ἔντὸς τῆς ἔξαμήνου παρατάσεως νὰ ἐτοιμασθῇ ἡ δλη νομοθεσία, ἡ δποία νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν. Κατὰ πόσον θὰ διεξαχθοῦν ἐκλογαὶ ἡ δχι εἶναι θέμα τὸ δποῖον πρέπει νὰ ἔξετασθῇ μὲ ἀντικειμενικότητα ὑπὸ τὸ φῶς τῆς τότε ἐπικρατούσης καταστάσεως, ἐπαναλαμβάνω, περὶ τὸ ἑθνικόν μας πρόβλημα.

Ασφαλῶς διεπιστώθη διὰ τῆς σημερινῆς συζητήσεως ὅτι ἡ ἐπιθυμία τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων εἶναι ὅπως τὸ συντομώτερον δυνατόν, ὅμα τῇ λήξει τῆς ἔξαμήνου παραστάσεως, διεξαχθοῦν κοινοτικαὶ ἐκλογαὶ οὕτως ὥστε νὰ δοθῇ τὸ ἀναφαίρετον δικαίωμα εἰς τὸν Κυπριακὸν λαὸν νὰ ἐκλέξῃ τοὺς κοινοτικοὺς ἐκπροσώπους του. Εἰμαι θέθαιος ὅτι ἐκεῖνο τὸ δόπον ἐπείγει σήμερον εἶναι ἡ ἔτοιμασία τῆς νομοθεσίας οὕτως ὥστε ἐὰν αἱ συνθήκαι περὶ τὸ ἔθνικὸν πρόβλημα τὸ ἐπιτρέψουν—καὶ διὰ νὰ μὴν τὸ ἐπιτρέψουν εἴμαι τῆς ἀπόψεως ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μεγάλη ἐντασίς ἢ σοθαρά κατάστασις περὶ τὸ Κυπριακὸν πρόβλημα—νὰ διεξαχθοῦν ἐκλογαὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν. Ἐρμηνεύω τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ὡς διεφάνη, προκειμένου νὰ δώσῃ παράτασιν, ὅτι ἔχει αὐτὴν τὴν ἔννοιαν.

Ο. κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Μίαν μικρὴν διευκρίνισιν. Ἐπειδὴ ἔχετε πεῖ ὅτι διερμηνεύετε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Βουλῆς, νομίζω ὅτι ἡ ἐπιθυμία τῆς Βουλῆς δὲν εἶναι ὅπως αἱ ἐκλογαὶ διεξαχθοῦν μετὰ τοὺς ἔξι μῆνας ἢ ὅμα τῇ ἐκπνοῇ τῶν ἔξι μηνῶν ἀλλὰ πιθανῶς καὶ ἐντὸς τῆς ἔξαμήνου περιόδου.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἄμα τῇ ἔτοιμασίᾳ τῆς σχετικῆς νομοθεσίας καὶ κατόπιν σταθμίσεως τῆς τότε ἐπικρατούσης καταστάσεως.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Εὔχαριστῷ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐὰν τοῦτο καταστῇ δυνατὸν ἐνωρίτερον τῶν ἔξι μηνῶν, ἀσφαλῶς ἡ Βουλὴ θὰ ἐπιθυμῇ νὰ δῇ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν τούτων ἐνωρίτερον.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἄλλὰ δίδει μίαν παράτασιν μέχρις ἔξι μηνῶν διὰ νὰ δοθῇ ἡ εὐχέρεια εἰς τὴν Κυθέρηνσιν νὰ προθῇ εἰς τὰς ἀναγκαῖας νομοθετικάς καὶ πρακτικάς διευθήσεις.

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ὄλλοι διμιηταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλῶ τοὺς ἐντίμους κ. Γραμματείς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἢ δποία θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις;

Υπάρχει ἀντίρρησις καὶ ἐπομένως θὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν.

Ποιοι ψηφίζουν ὑπέρ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ 1ον ἀρθρου;

- ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :** ΠΡΟΕΔΡΟΣ
25. Νομοσχέδιον θεωρίστηκε από την Επιτροπή ότι δύναται να γίνεται στην πλατφόρμα της Βουλής μετά την παρατήση της συνεδρίασης της Επιτροπής για την επόμενη συνεδρίαση.
- ΠΡΟΕΔΡΟΣ :** ΣΥΣΤΑΜΜΑΤΙΚΗ
Κατά;
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :** ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Εις έναν από τους παραπάνω παραγόντες, την παρατήση της Επιτροπής για την επόμενη συνεδρίαση.
- ΠΡΟΕΔΡΟΣ :** ΣΥΣΤΑΜΜΑΤΙΚΗ
Άποχαί;
- Οι παραπάνω παραγόντες έχουν παρατηθεί στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής για την επόμενη συνεδρίαση.
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :** ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Ούδεμία.
- ΠΡΟΕΔΡΟΣ :** ΣΥΣΤΑΜΜΑΤΙΚΗ
Τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :** ΣΥΣΤΑΜΜΑΤΙΚΗ
Έρμηνεια. "Αρθρον 2ον.
- ΠΡΟΕΔΡΟΣ :** ΣΥΣΤΑΜΜΑΤΙΚΗ
Ποιοι ψηφίζουν ύπερ τοῦ 2ου ἀρθρου;
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :** ΣΥΣΤΑΜΜΑΤΙΚΗ
25. Η Επιτροπή έχει θεωρήσει ότι το παραπάνω παραγόντες αποτελούν την προϋπόθεση για την επόμενη συνεδρίαση.
- ΠΡΟΕΔΡΟΣ :** ΣΥΣΤΑΜΜΑΤΙΚΗ
Κατά;
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :** ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Εις.
- ΠΡΟΕΔΡΟΣ :** ΣΥΣΤΑΜΜΑΤΙΚΗ
Άποχαί;
- Είς την προερχόμενη συνεδρίαση, είς παρατηθέντα παραγόντα, την παρατήση της Επιτροπής για την επόμενη συνεδρίαση.
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :** ΣΥΣΤΑΜΜΑΤΙΚΗ
Ούδεμία.
- ΠΡΟΕΔΡΟΣ :** ΣΥΣΤΑΜΜΑΤΙΚΗ
Τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :** ΣΥΣΤΑΜΜΑΤΙΚΗ
Παράτασις θητείας. "Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

"Εληξεν ἡ συζήτησις τῶν θεμάτων τὰ δόποια εἰναι ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον B.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 22) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Θὰ ἤθελα νὰ καταθέσω Νομοσχέδιον τὸ δόποιον τροποποιεῖ τοὺς περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς Νόμους 1964—1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον κατατίθεται καὶ παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ ὑπάρχει ἐγγεγραμμένον τὸ θέμα «Ἡ ὁδικὴ Ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Ζαχαριάδη).

Ἐπειδὴ δ. κ. Ζαχαριάδης ἀπουσιάζει εἰς τὸ ἔξωτερικὸν δι' ἐπιστολῆς του παρεκάλεσεν δόπως ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἀναβληθῆ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς οὕτως ὥστε νὰ δυνηθῆ νὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τούτου. Ἐπομένως ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἀναβάλλεται διὰ νὰ δοθῆ ἡ εὐκαιρία εἰς τὸν εἰσηγητὴν νὰ ἀγορεύσῃ.

Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Εἰς τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν, εἰς παραστήρησίν μου δότι δ. Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν δὲν ἀπήντησε σχετικῶς μὲ τὸ θέμα τῆς στρατιωτικῆς θητείας εἰς σχετικὴν μου Ἐρώτησιν, μὲ παρεπέμψατε εἰς παρομοίαν Ἐρώτησιν τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Κόστη. Ἡ Ἐρώτησις τοῦ ἔντιμου μέλους εἶναι εἰς χείρας μου καὶ εἶναι πολὺ διαφορετικὴ ὅποι ἐκείνην τὴν δόποιαν ὑπέβαλα, διότι δ. κ. Κόστης ἀνεφέρετο εἰς ἀδείας ἔξόδου ἐκ Κύπρου, ἐνῶ ἐγὼ καὶ περὶ ἐκείνων εἰς τοὺς δόποιους ἔδόθη ἀναστολὴ καὶ εὑρίσκονται εἰς τὴν Κύπρον ἀκόμη. Κατὰ συνέπειαν εἶναι κάτι τὸ διαφορετικὸν καὶ ἀνέφερα εἰς τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίαν δτὶ σήμερα θὰ ἐνέγραφα τὸ θέμα. Ὑπέβαλα δύως δευτέραν Ἐρώτησιν καὶ θὰ ἀναμένω ἐπὶ δεκαπενθήμερον καὶ ἐάν δὲν ληφθῇ Ἀπάντησις τότε θὰ ἐγγράψω τὸ θέμα.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπιθυμῶ νά πληροφορήσω τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ Πολυτέκνων ὑπέθαλε πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς Μνημόνιον, τὸ δόποιον περιλαμβάνει ὀρισμένας εἰσηγήσεις διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν προθλημάτων τῶν πολυτέκνων. Πιστεύω ὅτι τὸ ἀποστάλεν πρὸς ἐμὲ μνημόνιον, τὸ δόποιον περιλαμβάνει τὰ αιτήματα, εἶναι ὀνάγκη—διότι δὲν ἀπεστάλη εἰς ἐμὲ ὑπὸ τὴν προσωπικὴν μου ἰδιότητα ἢ ὑπὸ τὴν Βουλευτικὴν μου ἰδιότητα ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά μου ὡς Προέδρου τῆς Βουλῆς—νά παραπεμφθῇ εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην. Ἐπειδὴ δώμας οὐδεμίᾳ ἐκ τῶν Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν εἶναι ἀρμοδία ἐπὶ τοῦ θέματος, διότι ἐκ τῆς προκαταρκτικῆς μελέτης τοῦ μνημονίου προκύπτουν προβλήματα τὰ δόποια ἀναφέρονται εἰς διαφόρους τομεῖς οἱ δόποιοι ἐμπίπτουν εἰς τὰς ἀρμοδιότητας διαφόρων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν, π.χ. θέματα στρατιωτικῆς θητείας τέκνων τῶν πολυτέκνων, θέματα ἀνακουφίσεως ἐκ φορολογίας, θέματα ὑποθοθήσεως εἰς τὰς σπουδὰς τέκνων πολυτέκνων καὶ οὕτω καθ' ἔξῆς, νομίζω ὅτι θὰ ἥτο δρθὸν νά ἔξουσιοδοτηθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐπιλογῆς δπως διορίσῃ Εἰδικὴν Ἐπιτροπήν, εἰς τὴν δόποιαν νά ἐκπροσωπῶνται διάφοροι ἀλλαὶ Ἐπιτροπαί, πρὸς μελέτην τοῦ ὑπομνήματος αὐτοῦ. Καὶ ἐπομένως, ἐὰν ἡ Βουλὴ δὲν ἔχῃ ἔντασιν, θὰ καλέσω τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐπιλογῆς νά συγκροτήσῃ Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην τοῦ ὑπομνήματος.

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Θὰ εἰσηγούμην, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, δπως τὸ ἔξετάσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐπιλογῆς διὰ νά καθορίσῃ καὶ τοὺς δρους ἔντολῆς τοὺς δόποιους θὰ δώσῃ εἰς οἰανδήποτε ἀρμοδίαν Ἐπιτροπήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι τὸ θέμα τῶν δρων ἔντολῆς δὲν ἐμπίπτει εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλογῆς, διότι ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐπιλογῆς εἶναι ἐπιφορτισμένη μὲ τὸ νά καταρτίζῃ τὰς νομίμους Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς καὶ τὰς Εἰδικάς Ἐπιτροπάς, ἀλλὰ δὲν ἔχει ἔξουσιοδότησιν ἐκ τοῦ Συντάγματος νά δίδῃ δρους ἔντολῆς. “Οροι ἔντολῆς εἶναι δυνατὸν νά δοθοῦν ὑπ’ αὐτῆς ταύτης τῆς Βουλῆς. Ἀλλὰ ἀς ἀναμένωμεν τὸν καταρτισμὸν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ταυτόχρονα μὲ τὴν ἀνακοίνωσίν της, ἀφοῦ τὸ ἔγγραφον διανεμηθῇ πρὸς δόλους τοὺς Βουλευτὰς, τότε νά ἔξετασθοῦν ποῖοι δροὶ ἔντολῆς πρέπει νά δοθοῦν.

‘Ο κ. Νίκος Σαμψών.

Η. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Κατόπιν δομοφώνου ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν ἔξουσιοδοτήθη δό Πρόεδρος αὐτῆς κ. Ξάνθος Κληρίδης καὶ ἀπέστειλε πρὸς ὑμᾶς ἔγγραφον διαφωτιστικὸν ἐν σχέσει μὲ τὸ Νομοσχέδιον περὶ Πολεοδομίας.

Ἐπειδὴ μέχρι τῆς στιγμῆς, κ. Πρόεδρε, δὲν ἔχετε ὑπέθαλει πρὸς τὸ Σῶμα τὸ ἔγγραφόν μας αὐτό, θὰ σᾶς παρεκάλουν δπως πράξητε τοῦτο οὕτως ὥστε νά πληροφορηθῇ δό Κυπριακός λαός τὴν δλην ἴστορίαν.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐκ παραδρομῆς δὲν ἔχω ἀναφερθῆ εἰς τὴν Προκαταρκτικὴν Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχέδιον περὶ Πολεοδομίας καὶ οὕτω καθ' ἔξῆς.

Εύχαριστως θά διαγνώσω ταύτην εἰς τὴν ἐπομένην συνεδρίαν, διότι δὲν συμπεριελήφθη εἰς τὸν φάκελλον τῶν Ἑγγράφων τὰ ὅποια εἶναι ἐνώπιόν μου διὰ τὴν σημερινήν συνεδρίαν. Θά διαγνωσθῇ κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Ἡ προσεχῆς συνεδρία τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπόγευματινήν ὥραν.

Ἡ ημερησία διάταξις θά ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική 'Έργασία :

- (1) 'Ο περὶ Ἀλιεάς (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) 'Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) 'Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 22) τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ : «Ἡ δική ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Λ. Ζαχαριάδη).

'Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΓΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. 'Επιθυμῶ νὰ ἐγγράψω θέμα τὸ ὅποιον δὲν προέρχεται ἀπὸ ὑποβληθεῖσαν 'Ἐρώτησιν, ἀλλὰ ἔχει δημιουργηθῆ κατόπιν τῆς ἀποστολῆς τῆς ἐτησίας ἐκθέσεως τοῦ Γενικοῦ 'Ελεγκτοῦ.

Τὸ θέμα, τὸ ὅποιον εἰσηγοῦμαι, εἶναι τὸ ἔξῆς :

«Ἄι διαπιστώσεις τῆς 'Ἐτησίας 'Εκθέσεως τοῦ Γενικοῦ 'Ελεγκτοῦ διὰ τὸ 1970 καὶ ἡ ἀνάγκη ἀποκαταστάσεως τοῦ κύρους τοῦ Κράτους διὰ τῆς ὑπὸ ἀρμοδίας 'Ἐπιτροπῆς διερευνήσεως τῶν καταγγελιῶν καὶ τῆς ἐπιβολῆς κυρώσεων πρὸς τοὺς ὑπευθύνους διὰ τὰς ὑπερθάσεις ἢ καὶ ἀτασθαλίας».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγγραφῇ τὸ θέμα εἰς τὸ παρὸν στάδιον διὰ τοὺς ἀκολούθους λόγους :

Πρῶτον, ἡ "Ἐκθεσις τοῦ 'Ελεγκτοῦ ἀπεστάλη ἐπισήμως πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ εἶναι ἀνάγκη ὅπως τὴν ἔξετασῃ ἡ ἀρμοδία 'Ἐπιτροπῆς καὶ ὑποβάλῃ Εἰσηγητικὴν "Ἐκθεσιν εἰς τὴν Βουλὴν. Ἡ Εἰσηγητικὴ "Ἐκθεσις τὴν ὄποιαν θὰ ὑποβάλῃ ἡ 'Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν Βουλὴν θὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον συζήτησεως καὶ ἐπομένως κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς 'Εκθέσεως θὰ ἔχετε τὴν εὐχέρειαν νὰ ἀναπτύξετε τὰς ἀπόψεις σας ἐπὶ τοῦ θέματος τὸ ὅποιον θέλετε νὰ ἐγγράψετε.

'Ακριβῶς θὰ ἤθελα νὰ τονίσω εἰς τὰ Μέλη τῆς 'Ἐπιτροπῆς, ἡ ὅποια τελεῖ ὑπὸ τὴν προεδρίαν μου, διὰ τὴν ἔξετασιν τῆς 'Εκθέσεως τοῦ Γενικοῦ 'Ελεγκτοῦ ὅτι θὰ ἀρχίσουν τακτικαὶ συσκέψεις τῆς πρὸς ἔξετασιν τῆς 'Εκθέσεως τοῦ Γενικοῦ 'Ελεγκτοῦ ἀπὸ τοῦ Ιανουαρίου δις τῆς ἐθδομάδος καὶ ἐλπίζω ἐντὸς 15 ημερῶν ἡ "Ἐκθεσις τῆς 'Ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Βουλὴν νὰ εἶναι ἐτοίμη διὰ νὰ διεξαχθῇ συζήτησις.

'Ο κ. Χατζηγρακλέους πρῶτον καὶ κατόπιν ὁ κ. Παπαϊωάννου,

(μηδὲν αἴσθαταν αἴσθαταν)

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε. 'Επειδή ούτε διά τὴν περυσινήν "Εκθεσιν τοῦ Γενικοῦ 'Ελεγκτοῦ δὲν υπεβλήθη ἀκόμη πρὸς τὴν Βουλὴν τὸ συμπέρασμα τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς καὶ ἐπειδὴ τὰ Μέλη τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς εἶναι ταυτοχρόνως καὶ Μέλη εἰς τὴν 'Επιτροπὴν Προϋπολογισμοῦ, πολὺ φοβοῦμαι ὅτι ὁ φόρτος ἐργασίας τῆς 'Επιτροπῆς Προϋπολογισμοῦ ἵσως νὰ μὴν ἐπιτρέψῃ τὴν συντομωτάτην μελέτην τῆς 'Εκθέσεως τοῦ Γενικοῦ 'Ελεγκτοῦ. 'Επειδὴ δὲ τὸ θέμα τῶν ἀτασθαλιῶν ἀπετέλεσε καὶ θέμα τὸ δποῖον συνεζητήθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς πρὸ δύο περίπου μηνῶν, ἔαν δὲν υπάρχουν πράγματι κωλύματα ἔξακολουθῶν νὰ πιστεύω ὅτι ἡ συζήτησίς του ἐντὸς τῆς Βουλῆς θὰ ἔφερε καὶ τὴν 'Εκτελεστικὴν 'Εξουσίαν εἰς θέσιν νὰ λάθῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ νὰ τιμωρηθοῦν οἱοιδήποτε, οἱ δποῖοι θὰ εύρεθῇ ὅτι εἰναι ἔνοχοι, διὰ νὰ ἀποκατασταθῇ καὶ τὸ κῦρος τὸ ἰδικόν της ἀλλὰ καὶ τὸ ἰδικόν μας κῦρος.

Διότι ἔαν πράγματι πιστεύωμεν ὅτι εἰμεθα μία ἐκ τῶν τριῶν 'Εξουσιῶν, ως κατ' ἐπανάληψιν ἀναφέρεται εἰς αὐτὸ τὸ Σῶμα, τότε καὶ ἡμεῖς ὑφιστάμεθα φθοράν ἀπὸ τὰς καταγγελίας τὰς δποίας ὁ Γενικὸς 'Ελεγκτής ἔχει φέρει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι ἡ "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς 'Εκθέσεως τοῦ Γενικοῦ 'Ελεγκτοῦ θὰ εἴναι ἐτοίμη πρὸς συζήτησιν οὐχὶ ἀργότερον τῆς 15ης Ιανουαρίου.

Διότι αἱ προηγούμεναι 'Εκθέσεις περιεπλάκησαν εἰς ἐν σοθαρὸν θέμα, τὸ δποῖον ἔξακολουθεῖ νὰ ἀπασχολῇ τὴν Βουλὴν καὶ τὸ δποῖον ἀφορᾶ τὸν τρόπον διεξαγωγῆς τοῦ ἐλέγχου καὶ ἐνσύχουσεως τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ 'Ελεγκτοῦ διὰ νὰ δύναται νὰ διεξάγῃ ἀκριβέστερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον ἐλέγχον.

"Η παρούσα "Εκθεσις, ὅμως, ως ἔγινε γνωστόν, ἀναφέρεται εἰς ὡρισμένας ἀτασθαλίας καὶ τὸ ἔργον τῆς 'Επιτροπῆς δὲν θὰ εἴναι νὰ διαπιστώσῃ ἔαν αἱ ἀτασθαλίαι αὐταὶ ἔγιναν ἢ δχι, νοούμενον ὅτι ὁ Γενικὸς 'Ελεγκτής πιστοποιεῖ ὅτι ἔγιναν αἱ ἀτασθαλίαι, ἀλλὰ νὰ εἰσηγηθῇ ποία μέτρα πρέπει νὰ λάθῃ ἢ Κυθέρηνσις πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως.

"Αλλωστε ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ "Εκθεσις δὲν ἀποστέλλεται μόνον πρὸς τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν Κυθέρηνσιν, ἡ δποία δφειλει καὶ ἡ ἰδία καὶ ἀνευ συζήτησεως εἰς τὴν Βουλὴν—ἡ δποία ἐν πάσῃ περιπτώσει συζήτησις θὰ λάθῃ χώραν—νὰ μελετῇ τὴν "Εκθεσιν καὶ νὰ λάθῃ ἡ ἰδία ἀφ' ἐαυτῆς τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὴν διόρθωσιν τῆς καταστάσεως.

'Ο. κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ :

"Απλῶς ήθελα νὰ ἀναφέρω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ὅτι ἐκ παραδρομῆς δὲν ἐνεγράφη εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὸ Νομοσχέδιον τὸ δποῖον ἔχω προτείνει. Πρόκειται περὶ τοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικοῦ) ('Αρ. 2) Νόμου τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν τὸ ἐνέγραψα διότι δὲν εἶμαι Θέσαιος ἔαν ἡ 'Επιτροπὴ θὰ τὸ μελετήσῃ μέχρι τῆς ἐπομένης συνεδρίας.

"Ἐν πάσῃ περιπτώσει προστίθεται εἰς τὸ Κεφάλαιον B τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ ἔαν κυκλοφορήσῃ ἡ "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας 'Επιτροπῆς, τότε τὸ θέμα θὰ εἴναι ἐτοίμων πρὸς συζήτησιν.

· Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

("Ωρα λήξεως 5.40 μ.μ.)

Οι άκόλουθοι Βουλευταί ύπεγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαθητικήν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαϊωάννου Ἐζέκιας
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Κληρίδης Ξάνθος	Ποσκώτης Σταύρος
Κόσιτης Νίκος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαμψών Νίκος
Μαλλιώτης Γεώργιος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαυρονικόλας Νίκος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αἰμιλίος	Φράγκος Αἰμιλίος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηγρακλέους Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδούλιδης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος.
Παπαδόπουλος Τάσος	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις ('Η κρίσις εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Θεατρικοῦ 'Οργανισμοῦ Κύπρου').
- (2) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ἀλιευτικῶν Σκαφῶν (Νηολόγησις, Πώλησις, Μεταβίβασις καὶ 'Υποθήκευσις) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (3) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Τα- μεῖον 'Αναπτύξεως) Νόμου ('Αρ. 15) τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (4) Διεξαγωγὴ συζητήσεως (Τ. Παπαδόπουλος, Χρ. Χριστοφίδης, Ε. Πα- παϊωάννου, Φ. Παρασκευαΐδης, Η. Χατζηγρακλέους, Ν. Σαμψών, Πρόε- δρος) ἐπὶ τοῦ περὶ «περὶ 'Οργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (5) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
- (6) 'Απόφασις τῆς Βουλῆς δύος ἡ 'Ἐπιτροπὴ 'Ἐπιλογῆς συστήσῃ Εἰδικὴν 'Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἔξετάσῃ θέματα περιλαμβανόμενα εἰς Μνημόνιον τῆς 'Ἐπιτροπῆς Πολυτέκνων.

*Ερώτησης διαβούλευσης την 'Ιουλίου 1971, υποβλήθεισα ἵνα τοῦ στείρου Βουλευτοῦ την πατέρα της, Αναγνώστου Κ. Κάστου Χριστοδούλην καὶ ληφθεῖσα τὴν θεώρησην.

Η Καταρρήση της σύμβουλης της Βουλής την πατέρα της, ουρανούπολην Οικουλούπολην καὶ Κοκκινούπολην 'Αναγνώστην Ιωάννην, βασικού τοπίου της τῆς Τρικυρίου, την ομοιοποίησην την πατέρα της, Καταρρήσην της Γραφείου Προγραμματισμού υπο- γεγονότου την εἰς την Τρικυρίου της Απομεμονωμένης, αλλά μόνοταλής μὲν οποιούδεν Τρικυρίου Διαιρίσιμης καὶ Εποργκού μηδενομούσην.

Τὴν ομοιοποίησην την τὸ έργον της Γραφείου Προγραμματισμοῦ μονάδα, καὶ εἰς διεύρυνσης περιττωμάτων, εἰσήρθησε τὸ έργον της τοῦ Λευκωσίας την πεπονιά την Τρικυρίου μεταπομνηματισμού.

Τιμὴ 50 Μίλων

*Ἐπιτάχθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΙΣ 23ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.13 μ.μ.)

(Άρ. 14)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Α είναι ἡ ἀνάγνωσις ‘Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ‘Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ἐρωτησίς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 8ην Ιουλίου 1971, ὑποθέτησα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Κώστα Χριστοδούλη καὶ ληφθεῖσα τὴν 8ην Ιουλίου 1971.

«Ἡ Κυθέρηνσις πρὸς μελέτην τῶν διαφόρων προγραμμάτων Οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς Ἀναπτύξεως ἐδημιούργησεν, ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἀνακήρυξεως τῆς Δημοκρατίας, εἰδικὸν Ὁργανισμὸν τὸ «Γραφείον Προγραμματισμοῦ» ὑπαγόμενον μὲν εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας ἀλλὰ αὐτοτελές μὲν ὑπεύθυνον Γενικὸν Διευθυντὴν καὶ ἰδικὸν του μηχανισμόν.

Τὴν σημασίαν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Γραφείου Προγραμματισμοῦ πολλοὶ καὶ εἰς διαφόρους περιπτώσεις ἔξῆρον ως ἐκ τῆς ἐργασίας πού ἐγένετο εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν Προγραμμάτων Ἀναπτύξεως.

Τοῦ Γραφείου αὐτοῦ μέχρι τοῦ 1968 προϊστασθε ἔντιμε κ. ‘Υπουργὲ καὶ ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ σας ως ‘Υπουργοῦ παραμένει τοῦτο ἀκέφαλον.

Τοῦτο ἐδημιούργησεν ἀποδιοργάνωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ μείωσιν τοῦ κύρους τοῦ Γραφείου Προγραμματισμοῦ.

Διὰ νὰ ὑπάρξῃ ἀρμονικὴ συνεργασία μεταξὺ τῶν κλάδων τοῦ Γραφείου καὶ διὰ νὰ διατηρηθῇ ὁ ρόλος του εἰς τὴν ἔτοιμασίαν, τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἔγκρισιν σχεδίων καὶ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἐφαρμογῆς των ἐπιθέλλεται διώμεος διορισμὸς Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

‘Απαιτεῖται διὸ διορισμὸς Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Προγραμματισμοῦ διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν λειτουργίαν αὐτοῦ τούτου τοῦ γραφείου, τὴν διασφάλισιν τῆς ἀνεξαρτησίας του ἀπὸ τὸ ‘Υπουργεῖον Οἰκονομικῶν διὰ νὰ δύναται νὰ συντονίζῃ ἀνεπηρέαστα τὰ ἐν πολλοῖς συγκρουόμενα συμφέροντα τῶν διαφόρων τμημάτων ἢ ‘Υπουργείων, διὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὸ ἐπιτελικὸν κύρος τοῦ γραφείου ἔναντι τῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν διότι ἢ ἔξισωσίς του σὲ τμῆμα ‘Υπουργείου αὐτομάτως τοῦ στερεῖ τὴν ἀνεξαρτησίαν, ἀπαραίτητον ἰδιότητα διὰ τὴν ὑπαρξίν τῶν ἀνωτέρων.

Καὶ ἔρωτάται διὸ ‘Εντιμος ‘Υπουργός :

- (α) Ποῖοι λόγοι δὲν ἐπέτρεψαν διὰ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη τὸν διορισμὸν Γενικοῦ Διευθυντοῦ;
- (β) Πότε θὰ γίνῃ ἡ πλήρωσις τῆς θέσεως;
- (γ) Εἰς περίπτωσιν ποὺ δὲν ὑπάρχουν κατάλληλα πρόσωπα εἰς τὴν Κύπρον, τί διαθήματα ἔγιναν διὰ τὴν μετάκλησιν Ικανῶν Κύπριων ἐπιστημόνων ἐκ τοῦ ἔξιτερικοῦ;

‘Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 13ην Δεκεμβρίου 1971, τοῦ ‘Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν, εἰς ἔρωτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 8ην Ιουλίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Κώστα Χριστοδούλη.

«Παρ’ δόλον ὅτι ἡ θέσις Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Προγραμματισμοῦ παραμένει κενὴ ἔχουν ἐν τούτοις γίνει ίκανοποιητικαὶ διευθετήσεις διὰ τὴν διμαλήν διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας. Ἐπλίζεται ὅτι θὰ καταστῇ δινατή ἡ πλήρωσις τῆς ἐν λόγῳ θέσεως εἰς τὸ ἔγγυς μέλλον».

‘Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 21ην Οκτωβρίου 1971, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 22αν Οκτωβρίου 1971.

«Συμφώνως πρὸς στοιχεῖα ἀτινα κατέχομεν, οἱ ἐργατοϋπάλληλοι τοῦ Τσιμεντοποιείου Βασιλικοῦ ἐργάζονται ἐπὶ 80–90 ὥρας ἔθδομαδιαίως ἀπὸ πενταετίας, κατὰ παράθασιν τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ περὶ Λατομείων καὶ Μεταλλείων Νόμου.

‘Ἐν δψει τοῦ γεγονότος τούτου, παρακαλεῖται τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργεῖον νὰ κατατοπίσῃ τὴν Βουλὴν ἐάν καὶ πότε σκοπῇ νὰ προθῇ εἰς διερεύνησιν τῶν στοιχείων αὐτῶν, δοθέντος μάλιστα ὅτι συνδικαλιστής ἡγέτης κατήγγειλεν ἡδη τὸ θέμα πρὸς ἀρμόδιον παράγοντα τοῦ ‘Υπουργείου ἐργασίας πρὸ δεκαπενθήμερου».

‘Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 15ην Δεκεμβρίου 1971, τοῦ ‘Υπουργοῦ ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων, εἰς ἔρωτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 22αν Οκτωβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

«Τὰ ἡμερομίσθια, τὸ ώράριον καὶ οἱ λοιποὶ δροὶ ἐργασίας εἰς τὸ Τσιμεντοποιείον Βασιλικοῦ δὲν διέπονται ὑπὸ Νόμου ἀλλὰ ὑπὸ Συλλογικῆς Συμβάσεως συναφθείσης μεταξὺ τῆς Εταιρείας καὶ τῶν συντεχνιῶν. Αἱ κανονικαὶ

δραι. έργασίας είναι 44 τήν έθδομάδα. 'Υπάρχει ειδική πρόνοια εις τήν Σύμβασιν διά τὸν τρόπον έργασίας (σύστημα θάρδιας) ως καὶ διά τὴν ἀμοιθὴν διά τὰς ὑπερωρίας, ἡτις καθορίζεται εἰς 1:1½ διὰ τὴν έργασίαν τοῦ Σαββάτου (μετὰ τὰς πρώτας 4 ὥρας) καὶ 1:2 διὰ τὴν έργασίαν τῆς Κυριακῆς. 'Ως ἔχει τὸ σημερινὸν σύστημα θάρδιας τὸ ὅποιον προβλέπεται ὑπὸ τῆς Συλλογικῆς Συμβάσεως μιᾶς μερίς τῶν έργατῶν έργαζεται καθ' έθδομάδα περὶ τὰς 12 ὥρας πέραν τοῦ κανονικοῦ ὠραρίου κατὰ μέσον ὅρον, διὰ τὰς δποίας ἀμειβεται ως ἀνωτέρω. 'Ως πρὸς τὴν έργασίαν ταύτην αἱ συντεχνίαι οὐδεμίσιν ἔνστασιν ἔχουν διότι αὕτη ίκανοποιεῖ τὴν μεγάλην πλειονότητα τῶν μελῶν των λόγω τῶν σημαντικῶς ηύξημένων ἀπολαθῶν τῶν.

Σημειωτέον ὅτι ἡ Διεθνής Σύμβασις 'Έργασίας ὑπ' ἀρ. 1, ἡ ἀφορῶσα τὰς "Ωρας 'Έργασίας εἰς τὴν Βιομηχανίαν, ἡτις καθορίζει 48 ὥρας έργασίας έθδομαδιαίως, ἐπιτρέπει (ἄρθρον 4) έργασίαν ἐπὶ 56 ὥρας έθδομαδιαίως κατὰ μέσον ὅρον εἰς τὰς Βιομηχανίας ἔκεινας αἱ δποίαι λόγω τῆς φύσεως τῶν εἰναι ὑποχρεωμέναι νὰ έργαζωνται συνεχῆς μὲ σύστημα θάρδιας. Κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς Συμβάσεως ταύτης ὑπὸ ειδικῆς ἐπιτροπῆς ἡ τελευταία συνέταξε ἐνδεικτικὸν κατάλογον τῶν Βιομηχανιῶν εἰς τὰς δποίας ἐπιτρέπεται ἡ 56ωρος έργασία, εἰς τούτον δὲ συμπεριελήφθη καὶ ἡ τοιμεντοποιία. Παρ' ὅλον ὅτι ἡ Κύπρος δὲν ἐπεκύρωσε τὴν Σύμβασιν, ἐν τούτοις αἱ πρόνοιαι τῆς ἔχουν καθοδηγητικὴν ἀξίαν.

Δέον νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ ἀποψίς τῶν συντεχνιῶν, αἵτινες ἔχουν συμβληθῆ μετὰ τῆς 'Εταιρείας, εἰναι ὅτι δὲν εἶναι δρθὸν χάριν μιᾶς μικρᾶς μειονότητος ἡ δποία δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ έργασθῇ ὑπερωρίας νὰ καταργηθῇ τὸ παρὸν σύστημα τὸ δποίον ἀποφέρει σημαντικάς ἀπολαθάς εἰς τὸ προσωπικόν. Οἰαδήποτε ἀλλαγὴ δύναται μόνον νὰ γίνῃ ως ἀποτέλεσμα ἐλευθέρων συλλογικῶν διαπραγματεύσεων καὶ ἀφοῦ αἱ δύο πλευραὶ σταθμίσουν τὰ ὀφελήματα καὶ μειονεκτήματα ταύτης. Οἱ έργαται δύνανται νὰ ἐπιδιώξουν ἀλλαγὴν εἰς τοὺς ὄφισταμένους δρους ἡ σύστημα 'Έργασίας ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς συντεχνίας τῶν καὶ ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐπομένην συλλογικὴν σύμβασιν.

"Οσον ἀφορᾷ τὸ Λατομεῖον Βασιλικοῦ, τοῦτο θεοῖς καλύπτεται ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ νόμου τοῦ προνοοῦντος περὶ ἀνωτάτου δροῦ 44 έργασίμων ὠρῶν, κατόπιν δὲ τῆς προφορικῆς καταγγελίας ἡ δποία ἐγένετο πρὸς τὸ 'Υπουργείον ὑπὸ συντεχνιακοῦ ἡγέτου, (τοῦ δποίου ἡ συντεχνία δὲν ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὑπογραφείσης Συλλογικῆς Συμβάσεως) διεπιστώθη ὅτι οὐδεὶς λατόμος έργαζεται πέραν τῶν 44 ὠρῶν τὰς δποίας προβλέπει δ νόμος.

Σημειωτέον ὅτι δ ἀρμόδιος λειτουργὸς τοῦ 'Υπουργείου πρὸς τὸν δποίον εἶχε γίνει ἡ καταγγελία ἔξήγησεν εἰς τὸν συνδικαλιστὴν ἡγέτην (δτις, σημειωτέον, δὲν ἀνήκει εἰς τὰς συντεχνίας τὰς συμβληθείσας μετὰ τῆς 'Εταιρείας) προφορικῶς πῶς ἔχουν τὰ πράγματα τόσον ἐν σχέσει μὲ τὸ έργοστάσιον δσον καὶ ἐν σχέσει μὲ τὸ λατομεῖον καὶ οὗτος ἐφάνη ίκανοποιηθείς».

'Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4ην Νοεμβρίου 1971, ὑποβληθείσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθείσα τὴν 5ην Νοεμβρίου 1971.

- «(1) Πότε θὰ κατασκευασθοῦν ἀγροτικοὶ δρόμοι εἰς τὸ χωρίον "Αγιος 'Ερμόλαος, Κυρηνείας;
- (2) Δύνασθε νὰ μᾶς πληροφορήσητε πότε θὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἀσφαλτόστρωσίς τοῦ ἡδη χαραχθέντος δρόμου Κοντεμένου—Αγίου 'Ερμολάου, Κυρηνείας»;

'Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17ην Δεκεμβρίου 1971, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἡρώτησιν ὑποβληθείσαν τὴν 5ην Νοεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

- «(α) 'Αγροτικοὶ δόδοι εἰς "Αγιον 'Ερμόλαον. Πρότασις τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν διὰ τὴν χορήγησιν πιστώσεων πρὸς τὸν σκοπὸν δπως

κατασκευασθούν άγροτικοί όδοι εἰς τὸ χωρίον "Αγιος Ἐρμόλαος εύρησκεται ὑπὸ μελέτην ἐν συσχετισμῷ μὲ τὸν καταρτισμὸν τοῦ Προϋπολογισμοῦ 'Αναπτύξεως τοῦ προσεχοῦς ἔτους 1972.

(β) 'Ασφαλτόστρωσις όδοις Κοντεμένου—'Αγίου Ἐρμολάου. 'Η ασφαλτόστρωσις τῆς όδοῦ ταύτης δὲν ἔχει εἰσέτι προγραμματισθῆ καθ' δτὶ τὸ ἔργον τοῦτο δὲν τυγχάνει προτεραιότητος ἔναντι ὅλων παρομοίων ἔργων τῶν ὅποιων ἡ ἐκτέλεσις θεωρεῖται ὡς πλέον ἐπείγουσσα. Τοῦτο διφείλεται εἰς τὸ γεγονός δτὶ τόσον ἡ κοινότης 'Αγίου Ἐρμολάου δύον καὶ ἡ κοινότης Κοντεμένου δύνανται νὰ ἔξυπηρετηθοῦν ἐπαρκῶς διὰ τῆς προσφάτως ἀσφαλτοστρωθείσης όδοις Συσκλήπου—'Αγίου Ἐρμολάου».

'Η ἀνάγνωσις τῶν ἔρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ Ἐργασία.

Τὰ πέντε Νομοσχέδια, τὰ ὅποια εἶναι ἔγγεγρα μμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, δὲν δύνανται νὰ συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει εἰσέτι αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Κεφάλαιον Γ—Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ Πωλήσεως Οινοπνευματωδῶν Ποτῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ Ἐγγραφῆς Λεσχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον παραπέμπεται ωσαύτως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον 'Αναπτύξεως) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο περὶ Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον 'Αναπτύξεως) Νόμος τοῦ 1972, ἢτοι ὁ Προϋπολογισμὸς Βελτιώσεως καὶ 'Αναπτύξεως, παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οἱ περὶ Μηχανοκινήτων Ὀχημάτων (Ἐκπαίδευσις· Οδηγῶν) Κανονισμοὶ τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν,

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως (Ἐπιθολή καὶ Ἐπιστροφὴ τούτων) (Τροποποιητικός) (Ἀρ. 3) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως (Ἐπιθολή καὶ Ἐπιστροφὴ τούτων) (Τροποποιητικός) (Ἀρ. 3) Νόμος τοῦ 1971 παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

‘Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. Ὑπειθυμῶ ὅπως καταθέσω ἐκ μέρους τοῦ Ἐνιατοῦ Κόμματος μίαν Πρότασιν Νόμου, ἡ δποῖα θὰ τροποποιῆ τὸ Κεφάλαιον 149 καὶ ίδιαιτέρως τὰ ἄρθρα ἔκεινα τὰ δποῖα δίδουν νομικὴν κάλυψιν εἰς τὸν θεσμὸν τῆς προικός.

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν γνωρίζω κατὰ πόσον θὰ ἥτο ἀναγκαῖον νὰ ἐπεκταθῶ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ διὰ νὰ αἰτιολογήσω τὴν κατάθεσιν τῆς Προτάσεως, ἀλλὰ ἂν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, νομίζετε ὅτι πρέπει νὰ ἀναπτύξω διεξοδικώτερον τὰς ἀπόψεις μου, εὐχαρίστως θὰ τὸ πράξω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ἐν συντομίᾳ θὰ ἥτο ἀνάγκη νὰ ἀναπτύξετε τὰς ἀπόψεις σας, διότι ἡ ἔγγραφὴ θέματος προταθέντος ὑπὸ Βουλευτοῦ τίθεται εἰς ψηφοφορίαν καὶ, ἐπομένως, διὰ νὰ γνωρίζουν οἱ ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι κατὰ πόσον θὰ ψηφίσουν ὑπέρ ή κατά, θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχουν ὑπ’ ὅψιν των ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ Νομοσχεδίου τὸ δποῖον προτίθεσθε νὰ καταθέσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι πρόκειται περὶ Προτάσεως Νόμου, καὶ νομίζω ὅτι δὲν χρειάζεται αὐτὸ τὸ δποῖον εἴπατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ἐφ’ δοσον εἶναι Πρότασις Νόμου τότε δὲν χρειάζεται ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ θέματος. Οἱ Βουλευταὶ δικαιοῦνται νὰ καταθέτουν Πρότασιν Νόμου.

Δὲν εἶναι θέμα τὸ δποῖον τίθεται πρὸς συζήτησιν εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ἡμερήσιας διατάξεως οὕτως ώστε νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ διεξαχθῇ ψηφοφορία.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η Πρότασις Νόμου εἶναι.....

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Μάλιστα, είναι Πρότασις Νόμου τίτλοφορουμένη «Ό περί Συμβάσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971». Καὶ ἀναφέρεται εἰς τὸ ἄρθρον 77 τοῦ περὶ Συμβάσεων Νόμου, Κεφάλαιον 149, καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 26 τοῦ ίδου Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Η Πρότασις Νόμου παραπέμπεται εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν.

Τὸ ζήτημα είναι ποία θὰ είναι ἡ ἀρμοδία Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς προικός.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

«Αν ύπάρχουν ἔλευθεροι, κ. Πρόεδρε, νὰ ἀναλάθουν τὴν συζήτησιν !

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Νὰ ἀποκλεισθοῦν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι θὰ πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Μάλιστα.

Ο περὶ Καλλικράτεω Οἰκονομικού Νομού (Τροποποιητικός) ΖΩΦΕΔΠ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

«Ηθελα γὰρ ἐρωτήσω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἰς ποῖον στάδιον εὑρίσκεται ὁ περὶ Ἐλέγχου Ἔνοικών (Ὑποστατικά Ἐργασίας) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1970.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον παρεπέμφθῃ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπῆν.

Αντιλαμβάνομαι ὅτι ἡ ἀρμοδία Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπῆς εἶχε μίαν προκαταρκτικὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ ὅτι ἀκολούθως ἔζητησε νὰ πληροφορηθῇ τὰς ἀπόφεις τῆς Κυθερνήσεως. Ανεφέρθη εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπὴν ὅτι ἐπρόκειτο νὰ συσταθῇ—ἔάν ἡ μνήμη μου δὲν μὲν ἀπατᾷ—Ἐπιτροπὴ ἔξ Υπουργῶν ἡ δοπία νὰ μελετήσῃ τὸ θέμα καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφήν μὲ τὴν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν.

Ομιλῶ ἐκ μνήμης καὶ δὲν εἰμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω ἔάν τὰ γεγονότα είναι δρθά.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

«Ἐπειδὴ ἔχει σπαταληθῆ ἀρκετὸς χρόνος διὰ τὴν μελέτην αὐτοῦ τοῦ Νομοσχέδιου, εἰσηγοῦμαι ὅπως ἐπιστευσθῇ ἡ μελέτη του ύπο τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας ἡ ἔάν ἔχῃ συγκροτηθῆ ἄλλη Ἐπιτροπή, ύπο τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω τὸ Νομοσχέδιον εἶχε παραπεμφθῆ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας. Ἰσως δὲ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ μπορῇ νὰ μᾶς διαφωτίσῃ.
‘Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Ναί, κ. Πρόεδρε, ή ἀρμόδια Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπή, ή ὅποια τελεῖ ὑπὸ τὴν προεδρίαν μου, ἔκαμεν ἀρκετάς συνεδριάσεις διὰ τὸ θέμα αὐτὸν καὶ ἐπανειλημμένως προσεπάθησεν ὅπως παραστῇ εἰς συνεδρίαν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκπρόσωπος τῆς Κυθερνήσεως διὰ νὰ ἐκφέρῃ ή Κυθέρησις τὰς ἀπόψεις τῆς.

Δυστυχῶς οὐδεὶς ἐκπρόσωπος τῆς Κυθερνήσεως παρουσιάσθη ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ αὐταὶ αἱ δυσκολίαι, αἱ ὅποιαι παρουσιάσθησαν εἰς τὴν δῆλην ἔξετασιν τῆς Προτάσεως Νόμου, διεθιάσθησαν καὶ εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Π.Ο.Β.Ε.Κ., δὲ ὅποιος ἐπέδειξε συναντίληψιν εἰς τὴν προσπάθειαν καὶ τὸ ἔργον τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον τώρα ή Π.Ο.Β.Ε.Κ. ἔντελνει τὰ διαθήματά της πρὸς τὴν πλευρὰν τῆς Κυθερνήσεως διὰ νὰ λάθῃ θέσιν ή Κυθέρησις ἔναντι τῆς ὑπαρχούσης Προτάσεως Νόμου.

Οὐδεμίαν δυσκολίαν ἔχω νὰ συγκαλέσω οἰανδήποτε συνεδρίαν διὰ τὴν περαιτέρω ἔξετασιν τοῦ θέματος ἀλλὰ παραμένει ἀκόμη σοθιαρὸν θέμα ἐν ἐκκρεμότητι, ἡτοι τὸ διτὶ ή Κυθέρησις δὲν θέλει νὰ ἐκφέρῃ τὰς ἀπόψεις της ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θέλει ή δὲν τὰς ἔχει ἐκφράσει;

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Δὲν ἔχει ἐκφράσει καὶ ἀρνεῖται νὰ ἀποστέλῃ ἀντιπρόσωπόν της εἰς τὰς συνεδριάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Νομίζω διτὶ παρ' δλον διτὶ εἶναι δρθῆ διαδικασία νὰ γίνεται προσπάθεια ἔξασφαλίσεως τῶν γνωμῶν τῆς Κυθερνήσεως ἐπὶ τοῦ αἱ τοῦ β Νομοσχέδιου ἢ Προτάσεως Νόμου, ἐν τούτοις πιστεύω διτὶ δὲν εἶναι ἀρκετὴ δικαιολογία τὸ γεγονός διτὶ ἐκπρόσωποι τῆς Κυθερνήσεως ἀρνοῦνται νὰ προσέλθουν διὰ νὰ ἐκφέρουν τὰς ἀπόψεις των. Αὔτο διποτελεῖ ἀπλῶς μίαν καλὴν χειρονομίαν τῆς Βουλῆς, τὴν δοπίαν, ἐάν καὶ ἐφ' δισον ή Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία θέλῃ νὰ ἐκμεταλλευθῆ καλῶς, ἀλλως, νομίζω διτὶ τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν πρέπει νὰ κωλύεται μόνον ἀπὸ τὸ γεγονός διτὶ ἐκπρόσωποι τῆς Κυθερνήσεως, κληθέντες νὰ ἐκφράσουν τὰς ἀπόψεις των, δὲν τὰς ἔξεφρασαν.

Διτὶ αὐτὸν πιστεύω διτὶ ή Ἐπιτροπή διφείλει νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὸ ἔργον της καὶ ἐάν καὶ ἐφ' δισον ἐν τῷ μεταξύ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ὑπουργείων θέλουν νὰ κατατοπίσουν τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν ἀπόψεων τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ἔχει καλῶς. Εἰδ' ἀλλως μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον οὐδεμία πρότασις θὰ προχωρῆ ἐάν καὶ ἐφ' δισον ή Κυθέρησις διὰ τὸν αἱ β λόγον καθυστερῆ νὰ ἀποστέλῃ τοὺς ἐκπρόσωπους τῆς.

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

Τὰ ἵδια ἀκριθῶς ἥθελα νὰ τονίσω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ότι δὲν πρέπει νὰ κωλύεται τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας ή οἰασδήποτε ἄλλης Ἐπιτροπῆς ἐκ τοῦ γεγονότος ότι ή Κυθέρησις καθυστερεῖ νὰ ἐκφέρῃ ἀποψιν ἐπὶ οἰουδήποτε Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης,

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. “Έχω μίαν ἀμφιθολίαν, τὴν ἔξῆς : Ποῖοι οἱ κληθέντες δεόντως καὶ ἀρνηθέντες νὰ παραστοῦν ; Βεβαίως δὲν κάμνω τὸν ἀπολογητὴν οὔτε τὸν δικηγόρον τῆς Κυθερήσεως, ἀλλὰ νομίζω ότι ή Βουλὴ πρέπει νὰ ἐνημερωθῇ ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς ποίους ἐκάλεσε καὶ ποῖοι ἡρνήθησαν. Διότι πολὺ ἀμφιθάλλω ἔὰν δεόντως ἐκλήθησαν καὶ μὴ αἰτιολογημένως ἡρνήθησαν νὰ βοηθήσουν τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τὸ ἔργον τῆς.

Ἐύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. ‘Ως εἴθισται δ Γραμματεὺς τῶν Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν προσκαλεῖ ἐκπροσώπους τῶν ἀρμοδίων Ὅπουργείων, τὰ δοποῖα ἔχουν κάποιαν σχέσιν μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα. Αὐτὴ ή τακτικὴ ήκολουθήθη καὶ διὰ τὴν Πρότασιν Νόμου, πρὸς ρύθμισιν τοῦ θέματος τῶν ἐνοικίων καὶ παρ’ δόλῳ ότι ἐστάλη γραπτὴ πρόσκλησις πρὸς τὰ ἀρμόδια Ὅπουργεία Ἐσωτερικῶν, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας καὶ Οἰκονομικῶν, ἐν τούτοις δὲν ἐπαρουσιάσθη οἰοσδήποτε ἐκπρόσωπος τῶν Ὅπουργείων τούτων.

‘Αντιλαμβάνομαι τὴν σοθαρότητα τοῦ θέματος καὶ δὲν ἔχω καμμίαν δυσκολίαν νὰ συγκαλέσω νέαν συνεδρίαν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ μετά τὴν πάροδον τῶν Χριστουγέννων, ἐφ’ ὅσον τὰ ἔντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς ἐνδιαφέρονται διὰ νὰ προχωρήσῃ ή δλη ἔργασία χωρὶς νὰ ληφθοῦν ὑπ’ ὅψιν αἱ ἀπόψεις τῆς Κυθερήσεως. Θὰ συγκαλέσω τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς συνεδρίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Ὅπουργέ, εἶμαι τῆς γνώμης ότι θὰ ἥτο καλόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ὑπάρχουν Ὅπουργοι εἰς τὴν Βουλήν. Εἴπετε «ἔντιμε κ. Ὅπουργέ».

(Γέλωτες)

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Μὲ συγχωρεῖτε, ἡμῖν ἀφηρημένος.

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Δεδομένου ότι ίσως νὰ μὴν ἔγινεν ἀντιληπτὸν ἀπὸ τὴν Κυθερῆσιν ότι τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸ ἐπείγει, εἶμαι τῆς γνώμης ότι θὰ ἥτο

καλὸν δὲ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς τρεῖς Ὑπουργοὺς ὅπως προσέλθουν, καὶ νὰ τοὺς καταστήσῃ γνωστὸν ὅτι, ἐν τῇ περιπτώσει ἀρνηθοῦν, τότε θὰ προχωρήσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ. Οὕτω θὰ εἰμεθα εἰς θέσιν νὰ ξεύρωμεν κατὰ πόσον εἶναι διατεθειμένοι νὰ προσέλθουν ή δχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ τὰ δύο εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν πρὸ τῆς συνεδριάσεως. Ἀφοῦ καθορισθῇ ἡ ἡμερομηνία μπορεῖ νὰ ἀπευθυνθῇ νέα ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς τρεῖς Ὑπουργούς, νὰ πληροφορηθοῦν διὰ τῆς ἐπιστολῆς ὅτι τὴν τάδε ἡμερομηνίαν θὰ γίνῃ συνεδρίασις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὅτι, ἐάν οἱ ἔκπρόσωποι τῶν Ὑπουργείων δὲν προσέλθουν νὰ ἔκφέρουν ἀπόψεις, ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ προχωρήσῃ ἀνευ τῶν ἀπόψεων τῶν Ὑπουργείων.

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος εἶχα τὴν ἐύκαριτίαν καὶ ὄλλοτε νὰ ἀναφέρω ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, δσάκις ὑπεθάλλοντο ἔρωτῆσεις ἀπὸ μέρους ἐντίμων συνάδελφων εἰς ποῖον στημένον εὑρίσκεται τὸ αὐτὸν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνεται ἐνώπιον τῆς α ἡ β Ἐπιτροπῆς, ὅτι αὐτὸν δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, δηλαδὴ τὸ νὰ ἔρωτήσῃ ἔνας συνάδελφος εἰς ποῖον στημένον εὑρίσκεται ἔνα θέμα, τὸ διόπιον συζήτει μία Ἐπιτροπή, διότι ἵσως μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ παρουσιάζωμεν καὶ ἔκτὸς τῆς Βουλῆς ὅτι οἱ Βουλευταὶ μεταξύ τους δὲν ἔχουν οὔτε τὴν εὐκαριτίαν νὰ συνεννοῦνται διὰ διάφορα θέματα.

‘Ἐάν οιοδήποτε ἐνδιαφερόμενος συνάδελφος ἥθελε νὰ μάθῃ ποῦ εὑρίσκεται αὐτὸν τὸ θέμα, νομίζω ὅτι αὐτὸν θὰ μποροῦσε νὰ τὸ μάθῃ ἔρωτῶν τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ μὲ φιλικὸν τόνον, ἀντὶ ἐπισήμως, δπως γίνεται αὐτὴν τὴν στιγμήν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Λυποῦμαι νὰ παρατηρήσω ὅτι δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Χατζηρακλέους ἔχει παρεῖηγήσει τὸ δλον πνεῦμα τῆς ἔρωτήσεως. Σκοπὸς τῆς ἔρωτήσεως ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, τὸ διόπιον καθυστερεῖ τώρα καὶ δύο χρόνια—δύο δλόκληρα χρόνια καθυστερεῖ— εἶναι νὰ ἀσκηθῇ ἀκριθῶς ἔκείνη ἡ πίεσις, ἡ διοία χρειάζεται κατὰ τὴν γνώμην μου νὰ ἀσκηθῇ, ἐπὶ τῶν κρατούντων οὕτως ὡστε νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ μελέτη τοῦ Νομοσχεδίου. Δὲν ἀποτελεῖ μοιφήν ἐναντίον τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

Νομίζω ὅτι τὸ Σῶμα δλόκληρον εἶναι ἔκτεθειμένον διὰ τὸ γεγονός ὅτι ἐπὶ δύο καὶ πλέον ἔτη καθυστερεῖ ἡ μελέτη ἐνὸς Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δυστυχῶς ὑπάρχουν καὶ ὄλλα Νομοσχέδια τῶν διοίων ἡ μελέτη καθυστερεῖ εἰς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικάς Ἐπιτροπάς διὰ περίσσον ἐνὸς ή καὶ δύο ἑτῶν καὶ θὰ ἥτο δρθόν, ὅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἔτους, νὰ ἐπανεξετασθοῦν δλα τὰ θέματα τὰ διοία ἔκκρεμοῦν ἐνώπιον Ἐπιτροπῶν καὶ νὰ ληφθοῦν ἀποφάσεις δπὸ τὰς Ἐπιτροπάς εἴτε δμοφώνως εἴτε κατὰ πλειοψηφίαν διὰ νὰ μὴν ἔχωμεν αὐτὴν τὴν ἔκκρεμότητα δρισμένων Νομοσχεδίων ἐπὶ μακρὸν ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

‘Ο κ. Σαθέδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Θά κήθελα νά έγγράψω έν θέμα, ξητιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτρέχετε, διότι τά θέματα έγγραφονται δταν άνακοινούται ή ημερησία διάταξις.

Κεφάλαιον Δ : «Η δική δασφάλεια έν Κύπρω». (Θέμα έγγραφεν τή εισηγήσει του έντιμου Βουλευτού κ. Λ. Ζαχαριάδη).

Νομίζω ότι θά ήτο δρθόν νά άκουσωμεν σήμερον τὸν κ. Ζαχαριάδην διότι τὸ θέμα ανεβλήθη ἐπανειλημμένως λόγω ἀπουσίας του.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ :

«Εντιμε κύριε Πρόεδρε, ξητιμοι κύριοι Βουλευταί. 'Εζήτησα νά έγγράψω πρὸς συζήτησιν ύπὸ τοῦ Σώματος τὸ θέμα τῆς δικῆς δασφάλειας λόγω τῆς σοθαρότητός του, τὴν δποίαν ἔρχονται νά μᾶς ὑπενθυμίσουν καθημερινῶς τὰ πάμπολλα δικά δυστυχήματα, πολλὰ τῶν δποίων θανατηφόρα. 'Ενδιαφέρον διά τὸ σοθαρὸν τοῦτο θέμα ἔχει ἐκδηλωθῆ ποικιλοτρόπως ύπὸ ἀτόμων καὶ δργανώσεων διάφοροι δὲ εἰσηγήσεις ἔχουν γένει καὶ ἀπὸ στηλῶν ἐφημερίδων καὶ δι' ὑπομνημάτων πρὸς τοὺς ἀρμοδίους. Πλὴν μέχρι τῆς στιγμῆς οἱ ἀρμόδιοι δὲν ἔχουν διαφωτίσει ἀρκούντως τὸ κοινὸν περὶ τῶν λαμβανομένων μέτρων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως καὶ ως ἐκ τούτου πολὺ κόσμος μένει μὲ τὴν ἐντύπωσιν δτι δὲν ὑπάρχει πλήρης συναίσθησις τοῦ μεγέθους τοῦ προβλήματος καὶ δτι οἱ ἀρμόδιοι δὲν κινοῦνται μὲ τὸν ρυθμὸν ποὺ ἀπατεῖ ή σοθαρότης τοῦ προβλήματος. "Εχω τὴν ἐντύπωσιν δτι τόσον ή Κυθέρηνσις δσον καὶ ή Βουλὴ δύνανται καὶ πρέπει νά λάθουν μερικὰ διαικητικὰ ἄλλα καὶ νομοθετικὰ μέτρα τὰ δποία θὰ ἔχουν ως ἀποτέλεσμα τὸν περιορισμὸν πολλῶν μορφῶν δυστυχημάτων. 'Υπάρχει θεβαίως ἐπίσημος ἀναγνώρισις δτι ἐν Κύπρῳ δύσταται πρόβλημα τροχαίας ως συμβαίνει εἰς τόσας ἄλλας χώρας καὶ ἔξεφράσθησαν δημοσίως παράπονα δτι τὸ κοινὸν φαίνεται νά είναι τῆς γνώμης δτι ή λύσις τοῦ προβλήματος τούτου ἐναπόκειται μόνον εἰς τὴν Κυθέρηνσιν καὶ ως ἐκ τούτου αὶ ἐπικρίσεις στρέφονται ἐναντίον τῆς καὶ εἰδικάτερον τῆς 'Αστυνομίας. Δὲν εἰμεθα ἔξι ἑκαίνων οἱ δποῖοι ἐπικρίνουν τὴν Κυθέρηνσιν ή τὴν 'Αστυνομίαν διά τὰ δικά δυστυχήματα διότι δὲν νομίζομεν δτι ή Κυθέρηνσις ή ή 'Αστυνομία είναι υπεύθυνοι δι' αὐτά. Πιστεύομεν δμως ἀκραδάντως, δπως καὶ ἄλλοτε εἴπομεν, δτι ή Κυθέρηνσις καὶ ή 'Αστυνομία πολλὰ δύνανται νά πράξουν—καὶ πράττουν—διά νά συμβάλουν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ κοινοῦ εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς δικῆς δασφάλειας ἐν Κύπρῳ. 'Εκτιμῶμεν πλήρως τὰς προσπαθείας τῆς 'Αστυνομίας ως αὖται ἐκτίθενται εἰς τὴν 'Ἐπιστίν τῆς 'Αστυνομικῆς δυνάμεως διά τὸ 1970. Αὗται δμως στρέφονται, σχεδὸν ἔξι δλοκλήρου, πέριξ τοῦ ἀνθρώπινου παράγοντος. Οὐδόλως συμφωνοῦμεν δτι δ ἀνθρώπινος παράγων είναι δ μόνος υπεύθυνος, ἐνίστε δὲ οὔτε καν δ σημαντικάτερος διά τὰ δικά δυστυχήματα—ἀσχέτως τοῦ τι λέγουν οἱ στατιστικαί. 'Ο ἀνθρώπινος παράγων δὲν είναι παρὰ εἰς ἐκ τῶν τριῶν παραγόντων οἱ δποῖοι συνθέτουν τὸ πρόβλημα τῆς δικῆς δασφάλειας—οἱ δρόμοι, τὰ δχήματα καὶ δ ἀνθρώπινος παράγων. Δὲν ἔχει σημασίαν ποῖον τὸ πασσοστὸν εὐθύνης ἔκαστου τῶν παραγόντων τούτων. Σημασίαν ἔχει τὸ γεγονός δτι οἱ παραγόντες είναι τρεῖς καὶ πρὸς τὰς τρεῖς αὐτάς κατευθύνσεις ταυτοχρόνων δέον ἀπαραίτητως δπως στρέφεται ή προσοχὴ τῶν ἀρμοδίων. Καὶ ἔχηγούμεθα, ἀρχίζοντες ἀπὸ ταύς δρόμους, δεδομένης τῆς γενικωτέρας σημασίας τούτων διά τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν πρόσδοσαν τῆς Νήσου.

Τὸ δικόν δίκτυον διαδραματίζει διά τὴν οἰκονομίαν ἐνδιός τόπου τὸν ίδιον ἀκριθῶς ρόλον ποὺ διαδραματίζει τὸ κυκλοφοριακὸν σύστημα εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. 'Εάν, ως είναι ή πραγματικότης, κίνημας σημαίνει ζωὴ, ή ζωὴ ἐνδιός τόπου καὶ ή ἀνάπτυξις του ἔξαρτωνται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὴν ἀπρόσκοπτον

καὶ ταχεῖαν διακίνησιν ἀνθρώπων καὶ ἐμπορευμάτων. Οἰαδήποτε ἀνωμαλία εἰς οἰονδήποτε κυκλοφοριακὸν σύστημα ἔχει σοθαρωτάτας ἐπιπτώσεις. Καθῆκον καὶ ὑποχρέωσις τῆς Κυθερνήσεως εἶναι ἡ δημιουργία καὶ ἡ διατήρησις ἐπαρκοῦς καὶ ἐκσυγχρονισμένου διδικοῦ δικτύου ἀνταποκρινομένου ὅχι μόνον εἰς τὰς συνήκας τῆς σήμερον ἀλλὰ καὶ τῆς αὔριον. Ἐν Κύπρῳ ἡ Κυθέρησις εἰσπράττει £8 ἑκ. περίπου ἐτησίως ἀπὸ τὰ αὐτοκίνητα καὶ οἱ κάτοχοι αὐτοκίνητων ἔχουν κάθε δικαίωμα νὰ διαμένουν διπλαὶ σημαντικὸν μέρος ἀπὸ τὰ ποσὰ αὐτὸ διατίθενται διὰ τὴν θελτιώσιν καὶ ἀνάπτευξιν τοῦ διδικοῦ δικτύου τῆς Νήσου. Δὲν ὑποτιμῶμεν τὰ μέχρι τοῦδε ἐπιτεύγματα τῆς Κυθερνήσεως εἰς τὸν τομέα αὐτῶν. Εἰμεθα δῆμος ὑποχρεωμένοι νὰ εἴπωμεν διτὶ τὸ πρόβλημα πρέπει νὰ διντιμετωπισθῇ ἔγκαλρως ἐπὶ μακροπροθέσμου θάσεως μὲ τὴν ἀπαιτούμενην διορατικότητα καὶ εἰς θαθμὸν ἀνάλογον πρὸς τὴν αὔξησιν τῶν συγχρόνων ἀπαιτήσεων τῆς τροχαίας εἰς μίαν ἀναπτυσσομένην οἰκονομίαν. Παρὰ τὰς ἐπιτελεσθείσας θελτιώσεις εἰς τὸ διδικόν μας δίκτυον ἔξακολουθοῦμεν ἀκόμη νὰ ἔχωμεν δρόμους μὲ «παγίδας θανάτου», ως πολὺ ευστόχως ἔχαρακτηρισθησαν, αἱ διποῖαι διφέλονται εἰς ἀπηρχαιωμένας ιδέας καὶ διτιλήψεις περὶ τὴν κατασκευὴν διδικῶν ἀρτηριῶν. Ἀπότοκα αὐτῶν τῶν διτιλήψεων εἶναι αἱ κάθετοι διδικαὶ διασταυρώσεις, αἱ ἐκ τοιμέντου ησιδερες, τὰ «παγκέττα», δρόμοι ἀντιθεαίνοντες τὸν νόμον τῆς φυγοκέντρου δυνάμεως, αἱ ἐπικίνδυνοι καμπαὶ, ἐλλιπῆ σήματα, ἡ ἀκόμη μικρὰ καὶ ἀδιόρατα ἐξ ἀποστάσεως σήματα καὶ, τὸ συσταρώτερον δλῶν, ἔχομεν δρόμους πολλούς, πάμπολλους, δηπού λόγω στενότητος τοῦ ἀσφαλτικοῦ διοστρώματος τὸ προσπέρασμα ἀποτελεῖ λίαν ἐπικίνδυνον ἔγχειρημα.

«Θά ἐπιθυμοῦσα νὰ ἡδυνάμην νὰ μεταφέρω μερικούς τοιούτους δρόμους εἰς τὰ γραφεῖα τῶν ἀρμοδίων»—εἶπε κάποτε σεβαστὸς συνάδελφος διμιλῶν διὰ τὴν κατάστασιν ὥρισμένων δρόμων. Θά ἦτο λυπηρὸν ἔαν ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ πεισθοῦν οἱ ἀρμόδιοι διὰ τὴν ἀκαταλληλότητα ἀλλὰ καὶ τὴν σημασίαν τοῦ διδικοῦ δικτύου διὰ τὴν διδικὴν ἀσφάλειαν ἦτο ἡ ὑποθολή τούτων εἰς τὴν πρωσπικὴν δοκιμασίαν τοῦ κινδύνου. Ταξιδεύων προσφάτως μετά ξένου μηχανικοῦ δρόμων ἀνὰ τὴν Κύπρον καὶ διαφέρας εἰς αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν τῶν συμβαινόντων διδικῶν δυστυχημάτων ἔλαθον τὴν διπάντησιν «εἶναι ἐκπληκτικὸν τὸ διτὶ δὲν ἔχετε περισσότερα ἀτυχήματα μὲ τέτοιους δρόμους καὶ μὲ τόσα διχῆματα». Οὐδεμίας ἀμφιβολίας δύναται νὰ χωρέσῃ διτὶ ἐν σύγχρονον καὶ ἐπαρκὲς διδικὸν δίκτυον θά συμβάλλῃ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν διδικῶν ἀτυχημάτων. «Ἐάν π.χ. ἦτο δυνατὸν δλαὶ αἱ διδικαὶ ἀρτηρίαι νὰ μετατραποῦν εἰς δρόμους τριπλῆς ἡ τετραπλῆς διαβάσεως θά εἶχαμεν τόσα πολλὰ διδικὰ δυστυχήματα; Δυστυχήματα θά εἶχαμεν καὶ πάλιν. Ἄλλα ἀσφαλῶς ὅχι τόσα δσα σήμερον. "Ας εἰμεθα ρεαλισταὶ δῆμος. Δὲν μποροῦν νὰ γίνουν δλα ἐν μιᾶ νυκτὶ. Νὰ γίνη δῆμος ἔνας προγραμματισμὸς πρὸς ἐκσυγχρονισμὸν τοῦ διδικοῦ δικτύου τῆς Νήσου θάσει ἔνδεις μακροπροθέσμου καὶ εὐφαντάστου σχεδίου θασιζόμενου ἐπὶ τῶν νεωτέρων καὶ δοκιμασμένων μεθόδων καὶ διτιλήψεων περὶ τὴν τεχνικὴν τοῦ σχεδιασμοῦ καὶ κατασκευῆς δῶν. Φιλοδοξοῦμεν νὰ καταστήσωμεν τὴν Νήσον μας τουριστικὸν παράδεισον, ἀλλὰ μία τῶν βασικωτέρων προϋποθέσεων διὰ τοῦτο εἶναι καὶ τὸ διδικὸν δίκτυον. Η Κύπρος δὲν εἶναι μεγαλυτέρα τῶν 150 μιλίων εἰς μῆκος καὶ 70 μιλίων εἰς πλάτος καὶ δῆμος ἀναγκαζόμεθα νὰ μελετῶμεν σύνδεσιν τῆς πρωτευούσης μὲ τὴν Πάφον δι' ἀεροπλάνου καθ' ἣν στιγμὴν ὀλλαχοῦ κατασκευάζονται αὐτοκίνητόδρομοι μῆκους πολλῶν ἐκατοντάδων μιλίων οἱ διποῖοι ἐκμηδενίζουν τὰς ἀποστάσεις. Βεβαίως ἡ κατασκευὴ δρόμων καὶ μάλιστα ἐκσυγχρονισμένων στοιχίζει ἀρκετά. Δὲν διατείνομεν διτὶ ἡ θελτιώσις, ἐπέκτασις καὶ ὁ ἐκσυγχρονισμὸς τοῦ διδικοῦ μας δικτύου δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον δι' ίδικῶν μας πόρων. Ἀσφαλῶς χρειαζόμεθα καὶ ἔκθεισαν. Ἐκτὸς τοῦ διτὶ πιθανὸν νὰ ὑπάρξουν Ἐταιρεῖαι αἱ διποῖαι νὰ εἶναι πρόθυμοι νὰ κατασκευάσουν δρόμους μὲ ἀποπληρωμὴν εἰς διόδια—ώς γίνεται εἰς πολλὰς χώρας τῆς Εὐρώπης—ὑπάρχει ἡ Διεθνῆς Τράπεζα. Ἀναπτύξεως μὲ τὰ συγκροτήματά της ἡ διποία παρέχει δάνεια διὰ τοιαῦτα ἔργα ὑπὸ πολὺ εύνοϊκούς δρους.

Δέν πρέπει νά διστάσωμεν νά ζητήσωμεν δάνεια διά τὴν ἐπέκτασιν καὶ ἔκσυγχρονισμὸν τοῦ δίδικοῦ μας δικτύου. Πλάμπολλαι εἰναι αἱ χῶραι αἱ ὁποῖαι συνῆψαν τοιαῦτα δάνεια ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς σκοποὺς αὐτοὺς καὶ ἀναφέρω μερικάς. Αἱ Φιλιππῖναι μὲ δάνειον \$8 ἔκ. ἀποπληρωτέον ἐντὸς 24 ἔτῶν καὶ μὲ τετραετῆ ἀναστολὴν πληρωμῆς δόσεων. Ἡ Ἀργεντινὴ μὲ δάνειον \$84 ἔκ. ἀποπληρωτέον ἐντὸς 25 ἔτῶν καὶ μὲ πενταετῆ ἀναστολὴν πληρωμῆς δόσεων. Ἡ Νότιος Κορέα μὲ δάνειον \$54.5 ἔκ. μὲ περίοδον ἀποπληρωμῆς 24 ἔτη. Ὁ Ἰσραὴλ μὲ δάνειον \$30 ἔκ. μὲ περίοδον ἀποπληρωμῆς 20 ἔτη καὶ ἀναστολὴν πληρωμῆς δόσεων διὰ 5 ἔτη. Ἡ Ιουνησία μὲ δάνειον \$24 ἔκ. μὲ περίοδον ἀποπληρωμῆς 30 ἔτη καὶ ἀναστολὴν πληρωμῆς διὰ πέντε ἔτη. Ὅτι Περοῦ μὲ δάνειον \$11.8 ἔκ. Εἰς τὴν Ἰορδανίαν παρεχωρήθη δάνειον ὅψους \$6 ἔκ. μὲ περίοδον ἀποπληρωμῆς 50 ἔτη. Τοῦτο εἰναι ἀτοκὸν ἀλλὰ πληρώνεται ποσοστὸν $\frac{1}{4}$ τοῦ 1% διὰ διαχειριστικὰ ἔξοδα. Παρόμοιον δάνειον καὶ ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὅρους παρεχωρήθη καὶ εἰς Ὑεμένην διὰ ποσὸν \$1.6 ἔκ. Ἡ Κύπρος ἀπέδειξεν ὅτι δύναται νά ἀξιοποιήσῃ καταλλήλως τὰ πρὸς αὐτὴν παρασχωρούμενα διὰ διαφόρους σκοποὺς δάνεια διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας της καὶ χαίρει πολὺ καλῆς φήμης διὰ τοῦτο. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἔξασφάλισις τῶν ἀπαιτουμένων δανείων διὰ τὴν ἐπέκτασιν καὶ ἔκσυγχρονισμὸν τοῦ δίδικοῦ μας δικτύου δὲν πρέπει νά εἰναι πρόβλημα.

"Εχω τὴν πληροφορίαν ὅτι πρὸ ἀρκετῶν ἔτῶν ὑπεβλήθη εἰσήγησις πρὸς τὴν Κυθέρηνσιν Κύπρου ὅπως καταρτίσῃ πενταετές ἢ δεκαετές σχέδιον δίδικῆς ἀναπτύξεως τὸ δόποιον ἐάν ἐνεκρίνετο ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Τραπέζης θά ἡτο δυνατὸν νά χρηματοδοτηθῇ μακροπροθέσμως καὶ χαμηλοτόκως ὑπὸ τῆς Τραπέζης αὐτῆς. Δέν γνωρίζομεν ποία ὑπῆρξεν ἢ ἀνταπόκρισις τῆς Κυθερῆσεως πρὸς τὴν πρότασιν αὐτὴν οὔτε καὶ γνωρίζομεν ἐάν κατηρτίσθη ποτὲ τοιοῦτον σχέδιον. Ἐπιθυμῶ νά τονίσω ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἡ κατ' ἔτος αὔξησις τῶν μιλίων τῶν κατασκευαζομένων ὄδῶν καὶ δὴ τοῦ ἰδίου τύπου ὡς αἱ μέχρι σήμερον ὑπάρχουσαι ἀρτηρίαι θασιζόμεναι ἐπὶ τῆς πρὸ 20ετίας τεχνικῆς. Χρειάζονται εὐφάνταστοι λύσεις καὶ υιοθέτησις νέων κανόνων τεχνικῆς π.χ. ἡ εἰσαγωγὴ σηράγγων (τουνέλια), ἡ κατάργησις εἰς μερικάς περιπτώσεις τῆς θεμελιώσεως δρόμων, ὑπόγειαι διαβάσεις πεζῶν, ἡ ζεῦξις χαροδρόμων, ἡ τεχνοοικονομική, τουριστική καὶ κοινωνική μελέτη πάσης σημαντικῆς ἀρτηρίας. Ἐπιθυμῶ νά δώσω ἐν παραδειγματικῇ τῆς ἀπόφεως μου ὅτι ἐνίστοι φαινόμεθα προσκεκολλημένοι εἰς τὸ κατεστημένον καὶ τὸ παραδεδεγμένον ἀνευ διερευνήσεως νέων λύσεων. Σήμερον πρὸς Ἀρμόχωστον ὑπάρχουν δύο ὑπεραστικαὶ δόδοι—ἡ παλαιά καὶ ἡ νέα. Ἐπὶ τῆς πολυσυχνάστου αὐτῆς δόδου κυκλοφοροῦν καθημερινῶς ἀρκετὰ δχήματα καὶ καθημερινῶς συμβαίνουν δυστυχήματα—πολλὰ τῶν δόποιων διεφέλονται εἰς ἄκαιρα προσπεράσματα τῶν φορτηγῶν δχημάτων τὰ δόποια ἐπιβραδύνουν τὴν κυκλοφορίαν.

"Εμελετήθη ποτὲ ἡ σκοπιμότης ἀπαγορεύσεως τῆς κυκλοφορίας τῶν φορτηγῶν δχημάτων εἴτε ὀλοσχερῶς εἴτε κατὰ τὰς ὥρας αἰχμῆς, καὶ διοχετεύσεως τούτων διὰ μιᾶς μόνον δόδοι; "Ετοι θά ἀρθοῦν καὶ αἱ κυκλοφοριακαὶ δυσκολίαι, καθώς καὶ μία σοθαρά πηγὴ ἀτυχημάτων ἀλλὰ καὶ θά ἀναβιώσουν ἀρκετὰ χωρία τῆς παλαιᾶς δόδου τὰ ὅποια φθίνουν λόγῳ τῆς ἀπομακρύνσεως τῆς τροχαίας. Παρὰ ταῦτα διφελομεν νά εἴπωμεν ὅτι εἰναι ἀξιέπαινοι αἱ ὑπὸ τῆς Κυθερῆσεως καὶ τοῦ Ὕπουργείου Συγκοινωνῶν καὶ "Ἐργων Ιδιαιτέρως καταβαλλόμεναι προσπάθειαι διὰ τὴν θελτίωσιν καὶ ἔκσυγχρονισμὸν τοῦ δίδικοῦ μας δικτύου. Πρέπει ὅμως αἱ προσπάθειαι αὐται νά γίνουν γνωσται διὰ νά ἔκτιμηθοῦν δεόντως. "Ηδη ἔχει γέληθη ἡ κατασκευὴ νέας δόδου πρὸς Κυρήνειαν, ἄλλης πρὸς τὸ Δίκωμον καὶ ἀναμένομεν δι τούτων συντόμως θά ἀρχίσῃ ἡ ἀπὸ πολλοῦ καθυστεροῦσα κατασκευὴ τῆς νέας δόδου Λευκωσίας—Λάρνακος μέσω Ἀθηαίνου. Μελετᾶται ἡ κατασκευὴ καὶ ἄλλων νέων δόδων μεταξὺ τῶν δόποιων ἡ νέα δόδος Λευκωσίας—Μόρφου ἐν σχέσει μὲ δανειοδότησιν τῆς Διεθνοῦς Τραπέζης Ἀναπτύξεως. "Οσον ἀφορᾷ τοὺς ὑφισταμένους δρόμους προγραμματίζεται ἡ διαπλάτυνσις σταδιακῶς τοῦ ἀσφαλτικοῦ καταστρώματος εἰς μὲν τὰς δίδικάς ἀρτηρίας ἀπὸ 18 πόδας εἰς 22 ἡ καὶ 24 διὰ δὲ τοὺς δευτερευούσης σημασίας δρόμους

από 9 πόδας ώς έχουν σήμερον εις 12. 'Επίσης έξασφαλισθησαν αἱ ύπηρεσίαι ξένων έμπειρογνωμόνων διὰ τὴν μελέτην τοῦ δικοῦ προθλήματος διὰ τὴν προσεχῆ δεκαετίαν. 'Εκεῖνο ὅπερ παραμένει εἰναι δπως ἡ Κυθέρης ἐνστερνισθῇ καὶ υἱοθετήσῃ τὴν ἀποψιν διὰ έπαρκες καὶ ἐκσυγχρονισμένον δικόν δίκτυον εἰναι ἐκ τῶν «ῶν οὐκ ἄνευ» καὶ νὰ δώσῃ τὴν ἀναγκαίαν προτεραιότητα εις τὴν ὑλοποίησιν τῶν ἐπὶ μακροπροθέσμου θάσεως καταρτισθομένων σχεδίων πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτῆν—ἐντὸς τοῦ Τρίτου Πενταετοῦ Προγράμματος 'Αναπτύξεως.

ΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

Καὶ τώρα ἔρχόμεθα εις τὸν ὄλλον παράγοντα—τὰ δχῆματα. Κατὰ τὴν γνώμην μας ἐν μεγάλον ποσοστὸν ἀτυχημάτων δφείλεται εἰς τὴν ἀκαταληλότητα δχημάτων. Περίου τὸ 20% τῶν κατ' ἔτος εἰσαγομένων αὐτοκινήτων εἰναι πεταλαιωμένα, εἰσαγόμενα ώς μεταχειρισμένα. Κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν τούς δχῆματα αὐτὰ εἰναι ἡδη ἡλικίας μέχρι 10 ἡ καὶ περισσοτέρων ἐτῶν καὶ τὰ πλεῖστα τούτων ἐτέθησαν ἐκτός κυκλοφορίας εις τὴν χώραν προελεύσεώς των ώς μὴ δυνηθέντα νὰ ἔξασφαλισουν πιστοποιητικὸν καταληλότητος. 'Εν Κύπρῳ τὰ ἀκαταληλα αὐτὰ δχῆματα μετατρέπονται εἰς «κατάλληλα» δι' ἐγγραφὴν κατόπιν προχείρων καὶ ἐπιφανειακῶν ἐπισκευῶν λόγῳ τοῦ διῆ τη νομοθεσία μας δὲν προνοεῖ περὶ ειδικοῦ ἐλέγχου τῶν πρὸς ἐγγραφὴν παρουσιαζομένων μεταχειρισμένων δχημάτων. Καὶ τὸ χειρότερον, ἀπαξ καὶ ἐγγραφοῦν τὰ πεταλαιωμένα αὐτὰ δχῆματα παρεμβάλλεται, θάσει τῆς κειμένης νομοθεσίας, χρονικὸν διάστημα ὄλλων 5 ἐτῶν προτοῦ αὐτὸν ὑπόκεινται εἰς τὸν διὰ νόμου προθλεπόμενον τακτικὸν ἔξαμηνιαίον μηχανικὸν ἐλέγχον. Λαμβανομένου ὅπ' ὅψιν τοῦ γεγονότος διῆ τὰ δχῆματα αὐτὰ κατὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν εἰχον ἡδη συχνάκις ἡλικίαν 10 καὶ πλέον ἐτῶν τότε καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα διῆ δχῆματα 15 καὶ πλέον ἐτῶν δύνανται νὰ κυκλοφοροῦν ἐλευθέρως καὶ ἄνευ μηχανικοῦ ἐλέγχου ώς πρὸς τὴν καταληλότητά των—ἀποτελοῦντα οὕτω δημόσιον κίνδυνον. 'Εν Ἐλλάδι ἡ εἰσαγωγὴ μεταχειρισμένων αὐτοκινήτων περιορίζεται εἰς αὐτοκίνητα ἡλικίας οὐχὶ πέραν τῶν δύο ἐτῶν.

Κατὰ τὸν Μάρτιον ὑπεβλήθη σχετικὴ ἔρωτησις ὑπὸ τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Ξάνθου Κληρίδη εἰς σχετικὴν δὲ ἀπάντησιν ὁ ἐντίμος 'Υπουργός 'Εσωτερικῶν εἶπε μεταξὺ ὄλλων :

«Τὸ 'Υπουργεῖον φρονεῖ διῆ ἀπό ἀπόφεως δικῆς ἀσφαλείας τὰ δχῆματα ταῦτα δὲν εἰναι πάντοτε κατάλληλα καθ' διῆ πλεῖστα ἐλαττώματα τούτων δυνατῶν νὰ καλύπτωνται διὰ θαφῆς ἡ ὄλλων μέσων. Τὰ μέταλλα ὑπόκεινται ώς γνωστὸν εἰς σκωρίασιν, κόπωσιν καὶ ὄλλας φθοράς. 'Εν Κύπρῳ δὲν διαθέτομεν μηχανικὰ μέσα ἐλέγχου τῆς ἀνθεκτικότητος τῶν διαφόρων ἔξαρτημάτων ἡ ἀμαξώματος ἐνδὸς δχῆματος. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ προθλήματος τούτου τὸ ἡμέτερον 'Υπουργεῖον προτίθεται νὰ τροποποιήσῃ καταληλῶς τοὺς Κανονισμούς οὕτως διῆτε νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ ἐγγραφὴ μεταχειρισμένων ἴδιωτικῶν δχημάτων κάτω τῶν ἔξ θέσεων ἡλικίας πέραν τῶν τριῶν ἐτῶν».

Παρῆλθον ἔκτοτε μῆνες ἔξ καὶ μέχρι σήμερον ἡ τροποποίησις τῶν Κανονισμῶν δὲν ἔγινε καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τῶν πεταλαιωμένων αὐτῶν δχημάτων συνεχίζεται. Πέρυσι—κατὰ τὸ ἔτος 1970—εἰσήχθησαν 1.800 τέτοια δχῆματα. 'Εφέτος μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου εἰσήχθησαν ὄλλα 1.155. Δὲν γνωρίζομεν ποῦ δφείλεται ἡ σημειωθεῖσα καθυστέρησις εἰς τὴν τροποποίησιν τῶν Κανονισμῶν. 'Επιτάλλεται δημοσίης δπως αὐτὴ γίνη ἀμέσως καὶ ἄνευ ὄλλης καθυστερήσεως ἐφ' δσον οἱ ἀρμόδιοι παραδέχονται διῆ ἀπόφεως δικῆς ἀσφαλείας τὰ δχῆματα αὐτὰ εἰναι ἀκατάληλα. 'Αλλὰ καὶ προκειμένου ἀκόμη περὶ δχημάτων τὰ δποῖα ἐνεγράφησαν τὸ πρῶτον ώς καινουργῆ δὲν έχουν καθορισθῇ κριτήρια θάσει τῶν δποίων δ μηχανικὸς ἐλέγχος τούτων νὰ καθίσταται αὐστηρότερος μετὰ πάροδον ωρισμένων ἐτῶν, οὕτως διῆτε ταῦτα νὰ ὑπόκεινται σταδιακῶς εἰς περιορισμὸν τῆς κυκλοφορίας τῶν ἡ καὶ νὰ τίθενται τελείως ἐκτός κυκλοφορίας λόγῳ ἡλικίας. Καὶ ἀν ἀκόμη ἦτο δυνατὸν νὰ παρουσιασθοῦν σήμερον

εἰς τούς δρόμους καινουργῆ αὐτοκίνητα κατασκευασθέντα πρὸ 15 ἔτῶν θά διαπιστώσωμεν δὶ τοιαῦτα δχήματα δὲν εἶναι πλέον εἰς θέσιν νὰ ἀνταποκριθοῦν πλήρως πρὸς τὰς συνθήκας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου τροχαίας. Τοῦτο εἶναι καταφανές εἰς τὰς δόδικάς ἀρτηρίας δῆτα δχήματα μὴ δυνάμενα νὰ κινηθοῦν ταχέως ἐμποδίζουν, λόγω ἐρχομένων ἐξ ἀντιθέτου κατευθύνσεως δχημάτων, τὴν προσπέρασιν ὑπὸ ταχυτέρων δχημάτων.

‘Ως ἀποτέλεσμα συναντῶμεν οὐράνι δχημάτων δπισθεν ἐνὸς βραδυκινήτου δχήματος δόποτε δλαι σχεδὸν αἱ προσπάθειαι προσπεράσεως καταλήγουν εἰς δυστυχήματα. Εἰς τὸ ἔξωτερικὸν βραδυκίνητα αὐτοκίνητα ὑποχρεοῦνται νὰ τηροῦν χωριστὴν γραμμὴν διαβάσεως. Συνεπῶς καὶ ἀσχέτως τῆς μηχανικῆς των καταστάσεως, μέχρι θελτιώσεως τοῦ δόδικου μας δικτύου, πεπαλαιωμένα αὐτοκίνητα πρέπει νὰ ὑπόκεινται εἰς μεγάλον ἔλεγχον διότι ἐπὶ δρισμένων τούλαχιστον δόδικῶν ἀρτηριῶν δύνανται νὰ καταστοῦν πρόξενα ἀτυχημάτων. Εἶναι πολὺ παρήγορον τὸ δτὶ ἀπὸ τῆς 22ας Νοεμβρίου 1971 ἡ ‘Αστυνομία ἐνεκαίνιασε τὸν θεσμὸν τῆς συνεχοῦς ἐπιθεωρήσεως τῆς μηχανικῆς καταστάσεως τῶν δχημάτων εἰς τοὺς δρόμους. ’Επικροτοῦμεν τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν πλήν φθούμεθα δὶ τοὺς ἐλλείψει σαφῶν διατάξεων, Κανονισμῶν καὶ ἀναλόγων κριτηρίων ως πρὸς τὴν μηχανικὴν καὶ λειτουργικὴν ἀρτιότητα τῶν δχημάτων τὸ ἔργον τῆς ‘Αστυνομίας θὰ εἶναι δύσκολον καὶ ἀπογοητευτικόν, δὲν δχι καὶ ἀδύνατον. ’Επιβάλλεται δπως εισαχθοῦν ἀμέσως τὰ κατάλληλα μηχανικά μέσα ἔλεγχου τῆς ἀνθεκτικότητος τῶν διαφόρων ἔξαρτημάτων ως καὶ τοῦ ἀμαξώματος τῶν δχημάτων καὶ νὰ δοθοῦν καὶ ἀνάλογοι νομικαὶ ἔξουσίαι. ‘Ο σημερινὸς τρόπος ἔξετασεως βασιζόμενος ἀποκλειστικῶς σχεδὸν ἐπὶ τῆς πείρας τῶν ἀρμοδιών ἔξεταστῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι πλήρης καὶ ἀσφαλής.

‘Αδυναμίας καὶ ἐλλείψεις παρουσιάζει ἡ νομοθεσία μας καὶ ως πρὸς τὸν ἔλεγχον τῆς καταλληλότητος τῶν λεωφορείων. ’Απὸ ἐτῶν ἡρχισαν κατασκευαζόμενα ἐν Κύπρῳ ἀμαξώματα λεωφορείων. Μέχρι τῆς στιγμῆς ὅμως οὐδεμίᾳ πρόνοια ἔγινε διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς κατασκευῆς ἀπὸ τεχνικῆς πλευρᾶς. Παρ’ ὅλην τὴν ἀξιέπαινον προσπάθειαν τῶν Κυπρίων κατασκευαστῶν οὗτοι δὲν δύνανται πάντοτε νὰ τηρήσουν ὑψηλὸν τεχνικὸν ἐπίπεδον κατασκευῆς καθ’ δτὶ δὲν ἔχουν καθορισθῆ ἐπισήμως τεχνικαὶ προδιαγραφαὶ διὰ τὴν τοιαύτην κατασκευὴν καὶ ως ἐκ τούτου ἡ τεχνικὴ κατασκευὴ, ἡ ποιότης καὶ ἡ ἀνθεκτικότης τῶν χρησιμοποιουμένων ὄλικῶν καὶ κατ’ ἐπέκτασιν ἡ καταλληλότης τοῦ λεωφορείου ἀφήνεται νὰ καθορίζεται διὰ τῆς μεθόδου τοῦ συναγωνισμοῦ—μὲ δλα τὰ ἐπακόλουθα. Κατασκευασταὶ ἐπιτοπίων ἀμαξωμάτων εἶναι ἐλεύθεροι νὰ κάμνουν μετατροπὰς εἰς τὰ πλαίσια (σιαστὶ) τῶν λεωφορείων, ὑπάρχουν δὲ πάμπολλαι περιπτώσεις ἀλλαγῆς τῆς ἀποστάσεως μεταξὺ τῶν ἐμπροσθίων καὶ δπισθίων ἀξόνων (wheelbase) καὶ μετατροπῆς εἰς τὸ σύστημα δδηγήσεως (τοῦ τιμονιοῦ) καὶ πεδήσεως (τὸ στόπερ). Καὶ δλα αὐτὰ θέσαια δὲν συμβάλλουν εἰς δδικήν ἀσφάλειαν ἀλλὰ καὶ οὔτε ὑποβοηθοῦν τὴν βιομηχανίαν ἡ δποία εἶναι ἀξία κάθε ἐνθαρρύνσεως καὶ βοηθείας ως συμβάλλουσα, μεταξὺ ἀλλων, καὶ εἰς τὴν ἔξοικονόμησιν ξένου συναλλάγματος. Οἱ Κανονισμοὶ οἵτινες ἔγιναν θάσει τοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς Νόμου τοῦ 1964 περιέχουν 23 ὅρθρα ἀναφορικῶς πρὸς τὴν κατασκευὴν, τὸ σχῆμα καὶ τόσας ἀλλας λεπτομερείας τοῦ πλαισίου καὶ ἀμαξώματος τῶν λεωφορείων. Οὐδεμίᾳ ὅμως πρόνοια γίνεται διὰ τὸν καθορισμὸν ἐπισήμως τεχνικῶν προδιαγραφῶν μὲ ἐπιστημονικὰ δεδομένα τὰ δποία νὰ ἀκολουθοῦνται πιστῶς ύφ’ δλων κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀμαξώματος. ’Αλλὰ καὶ ἐκεῖ ἀκόμη δῆτα δη νομοθεσία μας προνοεῖ περὶ τῆς καταλληλότητος τῶν πλαισίων λεωφορείων, δι’ ἀνεξηγήτους λόγους, ἡ Κυβερνητικὴ δὲν ἐνδιεφέρθη διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν προνοιῶν. Τὸ ὅρθρον 10(2) (5) τῶν Κανονισμῶν οἵτινες ἔγιναν θάσει τοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς Νόμου τοῦ 1964 λέγει ἐπὶ λέξει :

«Τὸ πλαίσιον (λεωφορείων) εἶναι εἰδικῆς κατασκευῆς λεωφορειακοῦ τύπου ἐξηκριβωμένου τούτου ἐκ τῶν ἐντύπων καταλόγου εἴτε ἐξ ἀλλων διαθεσιών τοῦ Ἐργοστασίου Κατασκευῆς».

Παραδόξως φορτηγά αύτοκίνητα είσαγομενα διά φορτία μετατρέπονται εἰς πλαίσια (σιασί) ἐπὶ τῶν δποίων κατασκευάζονται ἐν Κύπρῳ ἀμαξώματα λεωφορείων. Κάτι πρέπει νὰ γνωρίζουν καλύτερον ήμῶν οἱ ἀρμόδιοι τῶν ἄλλων χωρῶν διὰ νὰ ἀπαιτοῦν εἰς τὴν νομοθεσίαν τῶν (ἀπὸ τὴν δποίαν ήμεῖς ήρύσθημεν ἀρκετά) ὅπως τὸ πλαίσιον λεωφορείων εἰναι εἰδικῆς κατασκευῆς λεωφορειακοῦ τύπου. Δύνανται οἱ ἀρμόδιοι ἐν Κύπρῳ νὰ μᾶς εἴπουν διατὶ παρανομοῦν μὴ ἐφαρμόζοντες σαφεῖς διατάξεις τοῦ Νόμου; Σαφής πρόνοια ἐπιθάλλεται καὶ διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς καταλληλότητος τῶν ἐλαστικῶν τῶν κυκλοφορούντων δημητάτων ὡς γίνεται καὶ εἰς ἄλλας χώρας. Ἐν Ἀγγλίᾳ εἰναι παράνομον νὰ κυκλοφορῇ δημητάτων ὡς ἐλαστικά τῶν δποίων τὸ ἐκ καυτούν πέλμα εἰναι κάτω τῶν 2 μιλιμέτρων πάχους, πρόνοια δὲ διὰ παρομοίαν νομοθεσίαν ἔχει γίνει καὶ ἐν Ἐλλάδι ἐν τῷ πλαισίῳ λαμβανομένων μέτρων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν τροχαίων δυστυχημάτων. Ἀνάλογος ἔλεγχος νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὴν καταλληλάτητα τῶν εἰσαγομένων ἐλαστικῶν. Ἐν Κύπρῳ εἰσάγονται—μέχρι προσφάτως τούλαχιστον—χιλιάδες ἐλαστικῶν ἀμφιθόλου καταλληλότητος. Αὐτὰ εἰναι, ἔκτος τῶν μεταχειρισμένων, καὶ τὰ λεγόμενα «ἀμαρκέ», δηλαδὴ καινούργια ἐλαστικά ἐπὶ τῶν δποίων οἱ κατασκευασταὶ δὲν βάζουν τὸ ὄνομά των λόγω ὑποδεεστέρας ποιότητος τούτων. Δὲν ισχυρίζομαι δτὶ δλα αὐτά εἰναι ἀκατάλληλα ἀλλὰ καὶ πάλιν ἔαν ήσαν καθ' δλα κατάλληλα δὲν ὑπῆρχε λόγος διὰ τοὺς κατασκευαστάς νὰ μὴ τολμοῦν νὰ βάλουν σ' αὐτά τὸ ὄνομά των. Ἐπιθάλλεται συνεπῶς αὐστηρὸς ἔλεγχος ἐπ' αὐτῶν. Εἰναι παρήγορον τὸ δτὶ τὸ Ὑπουργείον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας ἐλασθε ἥδη μέτρα ἀντιμετωπίσεως τῆς καταστάσεως. Πληροφοροῦμαι δτὶ διὰ μὲν τὰ «ἀμαρκέ» ἐλαστικά δὲν παραχωροῦνται πλέον ἀδειαὶ εἰσαγωγῆς διὰ δὲ τὰ μεταχειρισμένα ἀδειαὶ θὰ δίδωνται μόνον διὰ τὰς βιομηχανίας ἀναγομώσεως. Ἐπιθάλλεται δμως καὶ ἔλεγχος ἐπὶ τῆς καταλληλότητος τῶν διὰ ἀναγομώσιν τοιούτων μεταχειρισμένων ἐλαστικῶν. Ἐφ' ὅσον αὐτά εἰναι καθ' δλα ἐντάξει, τὰ ἀναγομώθεντα ἐλαστικά (οἱ καπλαμάδες ὡς λέγονται ἐν Κύπρῳ), θὰ εἰναι ἐπίσης ἐν τάξει. Εἰς περίπτωσιν δμως καθ' ἦν τὰ χρησιμοποιούμενα δι' ἀναγομώσιν μεταχειρισμένα ἐλαστικά ἔχουν ὑποστῆ, λόγῳ προηγουμένης κακῆς χρήσεως, φθοράν ἥτις δὲν δύναται νὰ διαπιστωθῇ εὐκόλως, τότε ἡ ἀνθεκτικότης τῶν ἀναγομώθεντων ἐλαστικῶν εἰναι μειωμένη καὶ συνεπῶς δ κίνδυνος νὰ διαρραγοῦν κατά τὴν χρῆσιν τῶν δὲν πρέπει νὰ ἀποκλείεται.

Καὶ ἔρχομεθα τώρα εἰς τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα. Οὐδεὶς ἀμφισθετεῖ δτὶ δ ἀνθρώπινος παράγων εἰναι ὑπεύθυνος δι' ἔνα μεγάλον ποσοστὸν τῶν δδικῶν ἀτυχημάτων. Ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει δ ἀνθρωπος εἰναι δ πρόξενος τῶν ἀτυχημάτων εἵτε ἐποχούμενος εἰναι εἵτε πεζός. Διὰ τούτο πρέπει νὰ δοθῇ ἰδιαίτερα σημασία εἰς τὴν ἔγκαιρον διαπαιδαγώγησιν τοῦ κοινοῦ. Ἐκτιμῶμεν τὰ μέγιστα τὰς προσπαθείας τῆς Ἀστυνομίας εἰς τὸν τομέα αὐτόν. «Ομως χρείαζεται κάτι περισσότερον. Ἐν Ἐλλάδι προγραμματίζεται ἡ καθιέρωσις «πάρκων κυκλοφοριακῆς δγωγῆς» διὰ τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν παιδιῶν τῆς προσχολικῆς καὶ σχολικῆς ήλικιάς. Κάτι παρόμοιον μπορεῖ νὰ γίνη καὶ ἐν Κύπρῳ. Θὰ εἰσηγούμεθα ἀκόμη καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ μαθήματος δδικῆς ἀσφαλείας ὡς τακτικοῦ μαθήματος εἰς δλα τὰ σχολεῖα.

Διὰ τοὺς δδηγοὺς θὰ δδύναντο νὰ λεχθοῦν πολλά. Ἐν πρώτοις τὸ σύστημα ἔξετάσεως πρὸς παροχὴν ἀδειας δδηγοῦν χρήσει ἀναθεωρήσεως ἐπὶ τὸ αὐστηρότερον ἀπὸ πάσης πλευρᾶς. Πέραν τῆς ἔξετάσεως ὡς πρὸς τὴν ἴκανότητα τοῦ δδηγεῖν οἱ ἔξετάσεων πρέπει ἀπαραίτητων νὰ ὑποθάλλωνται εἰς ίστρικήν ἔξετάσιν ὡς πρὸς τὴν σωματικήν καὶ διανοητικήν τῶν κατάστασιν. Αἱ Σχολαι Ὁδηγῶν πρέπει νὰ ὑπαχθοῦν ὑπὸ κάποιον ἔλεγχον ἐφαρμοζομένου ἐπὶ τέλους τοῦ ἀπὸ ἐτῶν ψηφισθέντος Νόμου. Αἱ ποιναι παρανομούντων πρέπει νὰ γίνουν διὰ νόμου αὐστηρότεραι. Νὰ καθιερωθῇ τὸ σύστημα «δδικοῦ μητρώου» ὡς γίνεται τώρα ἐν Ἐλλάδι καὶ ἀλλαχοῦ ὅπου θὰ καταχωρῶνται αἱ καταδίκαια τοῦ δδηγοῦ διὰ παραβάσεις καὶ νὰ ἐπιθάλλεται ἐπιπρόσθετος τιμωρία διὰ τῆς στερήσεως τῆς ἀδειας ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἀναλόγως τῆς φύσεως καὶ τῆς συχνότητος τῆς παρανομίας. Ἄλλα τὸ σημαντικότερον, ἐπιθάλλεται καθιέ-

ρωσις συστήματος ύποχρεωτικής ιατρικής ἔξετάσεως δὲ τῶν τῶν δόηγῶν τούλαχιστον κατὰ δεκαετίαν. Εἶναι παραδεκτὸν δτι δ ἀνθρωπος μετά ἀπὸ ὥρισμένην ἡλικίαν ἀρχίζει νὰ ὅλη τὰς αἰσθήσεις του μειουμένας. Ὑπάρχουν δμῶς καὶ ἀνθρωποι ποὺ πολὺ ἐνωρίτερον διὰ τὸν (α) ή (β) λόγον ἐπαυσαν νὰ εἶναι ἀρτιμελεῖς, ή ὅρασις ή ἡ ἀκοή των ἡλαττώθη ἢ ἔγιναν ἀλκοολικοὶ ή καθ' οἰοιδήποτε ἄλλον τρόπον ἔγιναν ἀκατάλληλοι διὰ νὰ δόηγοῦν. Ὡς ἔχουν σήμερον τὰ πράγματα, ἐφ' ὅσον κανεὶς πληρώνει τὰς £2 ἑτησίως, ή ἀδεια τοῦ δόηγοῦ ἀνανεοῦται ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος κατόπιν μιᾶς τυπικῆς αἰτίσεως καὶ ἀσχέτως τῆς σωματικῆς ή πνευματικῆς του ἰκανότητος. "Εγκριτος Ιατρὸς τῆς πρωτευούσης, ὁ δποίος ἡσχολήθη μὲ τὸ θέμα τῆς δόηκῆς ἀσφαλείας, μοῦ ἀνέφερε—καὶ ἔχω τὴν συγκατάθεσίν του νὰ τὸ ἀναφέρω—δτι ἔξετάσας δόηγον λεωφορείου κατόπιν δόηκοῦ δυστυχήματος εῦρε αὐτὸν πάσχοντα ἔξι ἐπιληψίας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Τὰ προαναφερθέντα ἀποτελοῦν μερικὰς εἰσηγήσεις αἱ δποίαι ὑποθάλλονται δλῶς καλοπροσαρέτως καὶ ἐποικοδομητικῶς. Πολλαὶ ἄλλαι ἡ καὶ παρόμοιαι εἰσηγήσεις ἔχουν γίνει ὑπὸ πολλῶν ἐγκρίτων πολιτῶν, ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Αὐτοκινήτων Κύπρου, Ροταριανῶν 'Ομιλιών, τῶν Αὐτοκινητιστῶν καὶ τῶν Εἰσαγωγέων Αὐτοκινήτων. Ἀσφαλῶς ὑπάρχουν πολλοὶ ἄλλοι οἱ δποίοι θὰ ἡδύναντο νὰ κάμουν καὶ ἄλλας ἐποικοδομητικὰς εἰσηγήσεις ἀπὸ τῆς σκοπιάς πρὸς τὴν δποίαν, λόγῳ θέσεως, ἐπαγγέλματος ἡ πείρας εὑρίσκονται πλησιέστερον. Ἐπειδὴ πιστεύομεν δτι τὸ σοθαρὸν θέμα τῆς δόηκῆς ἀσφαλείας δὲν ἀποτελεῖ ἀποκλειστικὴν εὑρίσκονται τῆς Κυθερήσεως, θὰ εἰσηγούμεθα τὴν σύστασιν ἐνός Συμβουλίου 'Οδικῆς Ἀσφαλείας τὸ δποίον νὰ ἀσχολήται συνεχῶς καὶ ἀποκλειστικῶς μὲ τὸ θέμα τῆς δόηκῆς ἀσφαλείας. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο, μὲ κατάλληλον σύνθεσιν, θὰ ἡδύνατο νὰ δέχεται καὶ νὰ μελετᾷ εἰσηγήσεις ἀπὸ τὸ κοινὸν καὶ τὰς διαφόρους δργανώσεις καὶ νὰ κάμην τὰς ἀναγκαῖας συστάσεις πρὸς τὴν Κυθέρησιν. Διότι, ὡς θὰ διεπιστώσατε, πέραν τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τοῦ δόηκοῦ μας δικτύου παρίσταται ἀνάγκη ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς νομοθεσίας μας ἡτις διέπει τὸν ἔλεγχον καὶ λειτουργίαν τῶν μηχανοκινήτων δχημάτων ὑπὸ τὸ φῶς τῶν μεταβαλλομένων συνθηκῶν καὶ τῶν ἀπαίτησεων τῆς τροχαίας σήμερον. Συμφώνως πρὸς πρόσφατον ἐπίσημον ἀνακοίνωσιν τὸ 'Υπουργείον 'Εσωτερικῶν ὑπέθαλεν ἡδη πρὸς τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον εἰσηγήσεις διὰ τὴν τροποποίησιν τῆς σχετικῆς νομοθεσίας. Ἡ πρωτόσουλία αὐτῇ ἐκτιμάται δλῶς ἰδιαιτέρως. Εἶναι δμῶς ἐπάνογκες δπως ἡ παρακολούθησις καὶ μελέτη τῶν προβλημάτων τῆς δόηκῆς τροχαίας εἶναι συνεχής, καὶ ὡς τοισάντη, θὰ ἡδύνατο καλύτερον νὰ ἀναληφθῇ ὑπὸ ἐνός Συμβουλίου 'Οδικῆς Ἀσφαλείας. "Εν τοιούτον Συμβούλιον δχι μόνον θὰ διηκολύνε τὸ ἔργον τῆς Κυθερήσεως διὰ τῆς ὑποθολῆς ὑπευθύνως ἐποικοδομητικῶν συστάσεων, ἄλλα καὶ θὰ ἔδιδε τὴν εύκαιρίαν εἰς τὸ εύρυ κοινὸν νὰ ἐνδιαφερθῇ δι' ἐν πρόθλημα τὸ δποίον πρέπει νὰ τὸ ἐνδιαφέρῃ—καὶ τὸ ἐνδιαφέρει—τόσον καὶ τὴν Κυθέρησιν.

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ συνεχίσωμεν μὲ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, ή δποία δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν, θὰ εἶναι δὲ καὶ ἡ τελευταία συνεδρία τοῦ ἔτους 1971.

Ἡ ήμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ερωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική 'Εργασία :

- (1) 'Ο περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμος τοῦ 1972 (Ψήφισις δωδεκατημορίου).
- (2) 'Ο περὶ Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον 'Αναπτύξεως) Νόμος τοῦ 1972. (Ψήφισις δωδεκατημορίου).

- (3) Οι περὶ Ρυθμίσεως Ὀδῶν καὶ Οἰκοδομῶν (Τροποποιητικοὶ) Κανονισμοὶ τοῦ 1971.
- (4) Ὁ περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) Ὁ περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) Ὁ περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (7) Ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Ἄρ. 22) τοῦ 1971.
- (8) Ὁ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (9) Ὁ περὶ Πωλήσεως Οίνοπνευματωδῶν Ποτῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (10) Ὁ περὶ Ἐγγραφῆς Λεσχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (11) Ὁ περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως (Ἐπιστολὴ καὶ Ἐπιστροφὴ τούτων) (Τροποποιητικός) (Άρ. 3) Νόμος τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Ἡ διδική ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ». (Συνέχισις τῆς συζητήσεως). (Θέμα ἔγγραφέν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἑντίμου Βουλευτοῦ κ. Λ. Ζαχαριάδη).

‘Ο κ. Σαββεΐδης καὶ μετά ὁ κ. Λυσσαρίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Τὸ θέμα τὸ δόποιον θὰ ἥθελα νὰ ἔγγράψω εἶναι «Ἡ ἀπαγόρευσις κυκλοφορίας Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων διὰ τῆς ὁδοῦ Λήδρας καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα δὲν προκύπτει ἀπὸ τεθεῖσαν Ἐρώτησιν καὶ ἐπομένως χρήζει ψηφοφορίας.

‘Ο κ. Σαμψών ἐπὶ τοῦ ἴδιου θέματος;

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. “Ημην ἔτοιμος νὰ ἔγγράψω τὸ ἴδιον θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχουν καὶ ἄλλοι οἱ δόποιοι ἥσαν ἔτοιμοι νὰ ἔγγράψουν τὸ ἴδιον θέμα; Επειδὴ εἴδα ὅτι καὶ ἄλλος ἔζητησε τὸν λόγον.

Τὸ θέμα ἐπομένως τίθεται εἰς ψηφοφορίαν.

‘Υπάρχει ἔνστασις ὅπως τὸ θέμα ἔγγραφῇ;

Τὸ θέμα ἔγγράφεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δύο θέματα θέλω νὰ θίξω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

Τὸ πρῶτον εἶναι ὅτι εἶχον ὑποθάλει Πρότασιν Νόμου, περίπου κατά τὸ ἴδιον χρονικὸν διάστημα κατὰ τὸ δόποιον ὑπεθλήθη καὶ ἐτέρα Πρότασις Νόμου, ἀναφορικῶς μὲ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν μεταλλορύχων.

Ἐνῶ ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἑνὸς Νομοσχεδίου ἔχει προχωρήσει, καὶ μάλιστα εἰς κάποιαν στιγμὴν τὸ θέμα ἐνεγράφη καὶ εἰς τὴν ἡμερῆσίαν διάταξιν, μὲν ἔκπληξιν μου παρατηρῶ ὅτι οὐδέποτε ἐκλήθην ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ νὰ ἀναλύσω τὰς ἀπόψεις μου ἐπὶ τῆς Προτάσεως Νόμου τὴν ὃποιαν ὑπέθαλον καὶ διερωτῶμαι πῶς μποροῦμεν νὰ διμιλῶμεν περὶ καθυστερήσεως τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας εἰς τὸ νὰ ἔξετάσῃ θέματα, δταν ἡ Βουλὴ Θέλῃ τάχατες τὴν ἐπίσπευσιν ὀρισμένων Νομοσχεδίων, δταν ἐν Νομοσχέδιον αὐτῆς τῆς φύσεως καθυστερή τώρα ἐπὶ τόσον μακρὸν χρονικὸν διάστημα καὶ δὲν ἐκλήθη κἀν δὲ Βουλευτὴς δὲ ποιοῖς ὑπέθαλε τὴν Πρότασιν τοῦ Νόμου νὰ ἔκφερῃ τὰς ἀπόψεις του εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν ὑποθέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πρὸς κατατόπισιν σας ἡ ἀναστολὴ τῆς ἔξετάσεως καὶ τῶν δύο Νομοσχεδίων ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐγένετο τῇ εἰσηγήσει τῆς Κυβερνήσεως διότι, ὡς ἐπληροφόρησεν ἡ Κυβέρνησις τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, διεξήγοντο ὀρισμέναι διαπραγματεύσεις μεταξὺ τῆς Μεταλλευτικῆς Ἐταιρίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ, κατόπιν παρακλήσεως τῆς Κυβερνήσεως δπως καθυστερήσῃ ἡ ἔξετασις τῶν Νομοσχεδίων, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐδέχθη τὴν ἀποψιν τῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τὴν Κυβέρνησιν δπως συνεχίσῃ μὲ τὰς διαπραγματεύσεις τῆς.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἀντιλαμβάνομαι, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ λόγος διὰ τὸν δποῖον διεγράφῃ ἀπὸ τὴν ἡμερῆσίαν διάταξιν. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἀπαντᾷ εἰς τὸ πρῶτον ἐρώτημα κατὰ πόσον ἐν ἕκ τῶν δύο Νομοσχεδίων ἔχητάσθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν νομίζω ὅτι εἴτε τὸ ἐν εἴτε τὸ ἄλλο ἔχητάσθησαν εἰς τὴν οὐσίαν των. Ἔγιναν προκαταρκτικαὶ συσκέψεις καὶ ἔζητήθησαν ἀπόψεις χωρὶς δμως νὰ προχωρήσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ διατυπώσῃ εἰσηγήσεις ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων τούτων.

"Ισως ὁ κ. Κώστας Χριστοδούλης νὰ είναι πλέον ἐνήμερος.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, δσα ἀνεφέρατε είναι ἐν μέρος τῆς ἀπαντήσεως.

"Οσον ἀφορᾶ δμως τὴν ἀπορίαν τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Λυσσαρίδη, ἡ ἀρμοδία Ἐπιτροπῆς, δηλαδὴ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἔχει ἐπιληφθῆ πρῶτον τοῦ ἀρχικῶν κατατεθέντος Νομοσχεδίου, τὸ δποῖον ἥδη ἦτο συμπληρωμένον, ἐν τινι θαμῷ Νομοσχέδιον, καὶ ἐπειδὴ ἡ πρότασις τοῦ συναδέλφου κ. Λυσσαρίδην, κατὰ κάποιον τρόπον ἐνετάσσετο ἡ ὑπεβοήθει τὸ ἴδιον θέμα, ἔχητάσθη ὡς θέματος ἀρχῆς πρώτα μετὰ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ ἐπῆλθεν ἡ παράτασις ἐκείνη τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, δπως ἔχετε ἀναφέρει, κατόπιν ἐπιθυμίας τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας νὰ συζητήσῃ κατὰ πρῶτον τὸ θέμα μετὰ τῆς ἐνδιαφερομένης ἐταιρείας ἐπὶ τῆς δποίας θὰ εἶχεν ἐπιπτώσεις τὸ Νομοσχέδιον.

Πάντως τὸ θέμα ἀκόμη εὑρίσκεται ὑπὸ συζήτησιν καὶ προσεχῶς καὶ ὁ κ. Λυσσαρίδης θὰ κληθῇ εἴτε ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς εἴτε ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας διὰ νὰ ἔκφερῃ τὰς ἀπόψεις του καὶ διὰ τὴν διαδικασίαν, κ.λ.π., που θὰ ἀκολουθήσωμεν θὰ κατατοπίσωμεν τὸ Σῶμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Λυσσαρίδης,

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Οσον ἀφορᾶ τὴν διαδικασίαν δὲν ἔχω καμμίαν ἔνστασιν. Ἀπλῶς διὰ τὰ ἀρχεῖα θά κήθελα νὰ πῶ δτι ἡ Πρότασίς μου οὔτε συντάσσεται οὔτε ἔχει σχέσιν μὲ τὸ ἄλλον Νομοσχέδιον καὶ αὐτὰ ἀπλῶς πρὸς γνῶσιν ἐπίσης τῆς Ἐπιτροπῆς, δτι τούλαχιστον δ ἑγγράφως ἔχει ἀντίθετον ἀποψιν ὅσον ἀφορᾶ τὴν διευθέτησιν αὐτοῦ τοῦ θέματος.

"Ἀλλὰ ἐφ' ὅσον τὸ θέμα θὰ συζητηθῇ εἰς τὰς Ἐπιτροπάς δὲν εἶναι δρθὸν νὰ προτρέξω. Ἀπλῶς ἐπειδὴ ἔλέχθη κατὶ πρὸς τὸ δόποιον ἀντιτίθεμαι καὶ διὰ νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὰ ἀρχεῖα ἡ ἀντίθεσίς μου, ἀπλῶς καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους ἀναφέρομαι εἰς αὐτὸ τὸ θέμα.

Τὸ δεύτερον θέμα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, τὸ δόποιον θέλω νὰ εἰσηγηθῶ εἶναι τὸ ἔξῆς :

"Ως γνωστὸν είχα ὑποθάλει μίαν πρότασιν Νόμου ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἀναλογίαν ἀσθενῶν καὶ κλινῶν. "Εγινεν ἡ γνωστὴ συζήτησις καὶ ἀντιλαμβάνομαι—δὲν γνωρίζω ἀκόμη ἐπισήμως, ἀλλὰ ἐξ ὅσων τούλαχιστον μᾶς εἴπατε τὴν περασμένην φυράν—ὅτι ἵσως νὰ ὑπάρχουν νομικαὶ ἐπιπτώσεις κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως. "Ἐάν τὰ πράγματα ἔτοι ἔχουν, τότε τὸ μόνον κεφάλαιον εἰς τὸ δόποιον μπορῶ νὰ ἑγγράφω τὸ θέμα διὰ νὰ ἔκφράσω τὰς ἀπόψεις μου, ἀκριβῶς δχι ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ Νομοσχέδιου ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ κατὰ πόσον πράγματι τὸ Νομοσχέδιον θὰ ἔχῃ ἢ δχι οἰκονομικάς ἐπιπτώσεις πρὸς τὴν Κυθέρηνησιν εἶναι τὸ Κεφάλαιον Δ, διότι παύει πλέον νὰ εἶναι Πρότασις Νόμου, ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἀποψις τῆς Βουλῆς ἢ ἡ ἀποψις τῆς πλειοψηφίας τῆς Βουλῆς κατ' ἀρχήν, χωρὶς ἀκόμη νὰ συζητηθῇ, εἶναι δτι ἔκειν εἶναι ἡ θέσις τοῦ Νομοσχέδιου, δεδομένου δτι ὑπάρχουν νομικαὶ ἔνστάσεις ὅσον ἀφορᾶ τὸ γεγονός δτι πράγματι εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ οἰκονομικάς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς Κυθέρηνησεως καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ ὡς οὐσία εἰς τὸ Κεφάλαιον Β.

Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους παρακαλῶ δπως τὸ θέμα ἑγγραφῇ εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ, δχι τὸ θέμα τῆς οὐσίας ἀλλὰ τὸ θέμα τοῦ κατὰ πόσον τὸ Νομοσχέδιον θὰ ἔχῃ ἢ δχι οἰκονομικάς ἐπιπτώσεις καὶ ἐπομένως κατὰ πόσον εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἢ δχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ κήθελα νὰ πληροφορήσω τὸν ἔντιμον κ. Βουλευτὴν ἢ μᾶλλον νὰ ὑπενθυμίσω τοῦτον δτι, δταν ἀνεφέρθην εἰς αὐτὸ τὸ θέμα, είχα πεῖ δτι ὡμίλουν ἐκ μνήμης. "Εκτοτε ἔχω ἔξετάσει τὰ Πρακτικὰ καὶ, ἀπὸ δτι ἔχω ὅπ' ὅψιν μου, τὸ θέμα παρεπέμφθη εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τὴν δποίαν ἐκλήθη νὰ παρευρεθῇ καὶ δ Γενικὸς Εἰσαγγελεὺς τῆς Δημοκρατίας διὰ νὰ ἔκφράσῃ ἀποψιν κατὰ πόσον ἤδυνατο νὰ κατατεθῇ ἡ Πρότασις Νόμου ὑπὸ Βουλευτοῦ, νομιμένου δτι ἐκ πρώτης ὅψεως ἦτο πιθανὸν νὰ ἔχῃ οἰκονομικάς ἐπιθαρύνσεις ἢ ἐπιπτώσεις.

Εἰς τὴν προσαναφερθεῖσαν σύσκεψιν, ἔξ ὅσων εἶδα ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συσκέψεως αὐτῆς, παρευρέθη καὶ δ ἔντιμος Βουλευτὴς κ. Λυσσαρίδης.....

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

"Ο κ. Χριστοφίδης, διότι δ τὸ έξωτερικόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Συγγνώμην.....

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

"Ἀπουσίαζε τότε εἰς τὸ έξωτερικόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρευρέθη καὶ ὁ κ. Χριστοφίδης.

Παρακαλῶ τὴν ιδιαιτέραν Γραμματέα τοῦ Προέδρου δπως κομίσῃ τὰ Πρακτικά τῆς συσκέψεως εἰς τὴν Βουλήν, διότι δὲν τὰ ἔχω αὐτὴν τὴν στιγμὴν μαζὶ μου.

Ἐξ δοῶν ἐνθυμούμαι, καὶ πάλιν ἐλέχθη ὅτι ὁ Γενικὸς Εἰσαγγελεὺς ἀνέφερεν ὅτι ἔαν τὸ Νομοσχέδιον ἔχῃ ἐπιπτώσεις δὲν θὰ ἡδύνατο νά κατατεθῇ. Δέν προκύπτει σαφῶς ἀπὸ τὴν διατύπωσιν τῆς Ἐκθέσεως, ή δποία ἐστάλη ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπήν, ὅτι ὁ Γενικὸς Εἰσαγγελεὺς ἔγνωμάτευσεν ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ Νομοσχέδιον θὰ εἶχεν οἰκονομικάς ἐπιπτώσεις. Καὶ ἀκολούθως, καὶ πάλιν, ἔαν δὲν μὲ ἀπατᾷ η μνήμη μου, ἀπεφασίσθη δπως δημιουργηθῇ μία Συντονιστική Ἐπιτροπή ή δποία νὰ ἔξετάσῃ τὸ θέμα μετὰ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας. Θὰ ἐπεθύμουν δημας νὰ δῶ τὰ Πρακτικά τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς διὰ νὰ εἴμαι πλήρως βέβαιος περὶ τῶν γενομένων.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Θὰ ἤθελα νὰ θέσω ἔνα θέμα πρὸς συζήτησιν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νὰ τελειώσωμεν τὴν συζήτησιν τοῦ ἑνὸς θέματος καὶ μετὰ νὰ ἀρχίσωμεν μὲ ἄλλο.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Κατὰ τὸ διάλειμμα αὐτό.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν ἀπῆγθυνε πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν :

«Ἀρ. Φακ.: Ν. 81/68

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 9ῃ Δεκεμβρίου 1971.

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε,

Θέμα : Νομοσχέδιον τιτλοφορούμενον «Ο περὶ Πολεοδομίας
καὶ Χωροταξίας Νόμος τοῦ 1968».

Ως εἰναι εἰς δημας γνωστὸν η Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπή Ἐσωτερικῶν, εἰς ἥν παρεπέμφθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς πρὸς ἔξετασιν τὸ ὅς ἀνω νομοσχέδιον, συνήλθεν εὐθὺς ὃς ἤρεστο τὰς ἐργασίας τῆς ή νέα Βουλή εἰς ἐπανειλημμένας αὐτῆς συνεδριάσεις τῆς τελευταίας συγκροτηθείσης τὴν 7ην Δεκεμβρίου 1971.

Ἐπειδὴ ἐκφράζονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν σφοδραὶ διαμαρτυρίαι καὶ ἐπικρίσεις τόσον ἐκ μέρους τῶν κυθερώντων δον καὶ ἀλλων ἐνδιαφερομένων ἐπὶ τοῦ θέματος διὰ τὴν παραπτηρούμενην καθυστέρησιν εἰς τὴν θέσπισιν τῆς ὅς ἀνω νομοθεσίας τὴν ὅποιαν ἀποδίδουν εἰς τὰς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς, εἰς ἄς παρεπέμφθη πρὸς μελέτην τὸ ἐν λόγῳ νομοσχέδιον, τὰ μέλη τῆς ὅπ' ἐμὲ Ἐπιτροπῆς μοὶ παρέσχον τὴν ἐξουσιοδότησιν δπως, πρὸς διάλυσιν οἰωνήποτε τυχὸν ἐσφαλμένων ἐντυπώσεων, πληροφορήσω δι' ὅμῶν τὸ Σῶμα τὰ ἀκόλουθα :

Τὸ ὅς ἀνω νομοσχέδιον, κατατεθὲν ἀπὸ τῆς ἀπελθούσης Βουλῆς τὴν 12ην Ιουλίου 1968, προωθήθη ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἐπιτροπῶν αὐτῆς εἰς λίαν προκεχωρημένον στάδιον, πλήν, δημως, δὲν κατέστη δυνατὴ η ψήφισίς του εἰς νόμον καθότι κατ' αὐτὸ ἡγέρθησαν συνταγματικά καὶ ἀλλα θέματα ούσιας τοῦ νομοσχέδιου, τὰ δποία καὶ ἀνέλασθον οἱ Κυθερητικοὶ ἐκπρόσωποι νὰ ἐπανεξε-

τάσωσιν ἐν συνεργασίᾳ μετά τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας καὶ τῶν εἰδικῶν ἔμπειρογνωμόνων τῶν ἀποσπασθέντων εἰς τὸ Τμῆμα Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως. Πέραν αὐτοῦ σημαντικός ἀριθμός ἐπενεχθεισῶν ύπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν τῆς ἀπελθούσης Βουλῆς τροποποιήσεων ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, τῇ συναινέσει ἢ μὴ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ὑπηγόρευσε τὴν τύποις καὶ οὐσίᾳ ἐπανασύνταξιν ύπὸ τοῦ Νομικοῦ Τμήματος πλείστων δισων διατάξεων τῆς προτεινομένης νομοθεσίας.

Παρὰ ταῦτα καὶ παρὰ τὴν ὑπαρξίν ἐν ἐκκρεμότητι ούσιωδῶν διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν θεμάτων, αὕτη ἔκρινε σκόπιμον, χάριν ἔξοικονομήσεως χρόνου, τὴν ἀμεσον ἔναρξιν τῆς μελέτης τοῦ νομοσχεδίου, διπέρ καὶ ἐπραξεν εἰς δώδεκα τὸν ἀριθμὸν συνεδριάσεις αὐτῆς. Ἐν τέλει, δῆμως, καὶ παρὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ύπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καλὴν θέλησιν αὕτη ἀδύνατεῖ σήμερον νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν περαιτέρω μελέτην τοῦ νομοσχεδίου καὶ τοῦτο ἐν ὅψει τῆς ἐκκρεμούσης εἰσέτι μελέτης ύπὸ τῆς Κυβερνήσεως θασικῶν πτυχῶν τοῦ νομοσχεδίου, ἡ κυριωτέρα τῶν ὅποιων είναι τὸ ἐπίμαχον θέμα τῶν ἀποζημιώσεων.

Αναφέρονται τὰ ἀνωτέρω πρὸς ὑμᾶς καὶ δι’ ὑμῶν πρὸς τὸ Σῶμα καθότι δὲν θὰ ἥτο δρθὸν νὰ νομισθῇ ὑφ' οἰουδήποτε ὅτι ἡ λαθούσα χώραν καθυστέρησις θαρύνει καθ' οἰουδήποτε τρόπον τὰ μέλη τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν. Εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ὅτι ἡ ἔτερα ἀρμοδία πρὸς μελέτην τοῦ Νομοσχεδίου Κοινοθουλευτικής Ἐπιτροπῆς Νομικῶν δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ εἰς τὸ ἔργον τῆς πρὸ τῆς ύπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν δλοκηρώσεως τῆς μελέτης τοῦ Νομοσχεδίου, ίδιαιτέρως δὲ εἰς ὅτι ἀφορᾶ τὰς θασικάς ἀρχάς καὶ ἐπιδιώξεις του.

Μετὰ πάσης τιμῆς

(Ὑπ.) ΞΑΝΘΟΣ ΚΛΗΡΙΔΗΣ,

Πρόεδρος Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς

Ἐσωτερικῶν.

Κοιν.:—“Απαντά τὰ Μέλη τῶν Κοινοθουλευτικῶν
Ἐπιτροπῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Νομικῶν».

‘Η μνήμη μου, καθ’ ὅσον ἀφορᾷ τὸ προηγούμενον θέμα δὲν μὲν ἀπατᾷ διότι τὰ Πρακτικά τῆς συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἔχουν ώς ώς ἀκολούθως :

«ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ ΤΗΣ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΗΣ «Ο ΠΕΡΙ
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971» ΓΕΝΟΜΕΝΗ ΤΗΝ 1ην ΙΟΥΝΙΟΥ 1971.

Συνοπτικαὶ Σημειώσεις

1. Λαθὼν ύπ’ ὅψιν δ Γενικός Εἰσαγγελέυς τῆς Δημοκρατίας τοὺς ἀνατεθέντας ύπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς δρους ἐντολῆς πρὸς τὴν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν Νομικῶν, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ώς ἄνω θέμα, παρετήρησεν ὅτι ἡ ρηθεῖσα πρότασις νόμου, ἀφ' ἣς στιγμῆς συνεπάγεται αὔξησιν τῶν ύπὸ τοῦ Προύπολογισμοῦ προθλεπομένων δαπανῶν, δὲν δύναται, δυνάμει τοῦ Συντάγματος, νὰ ύποθληθῇ ύπὸ Βουλευτοῦ εἰς τὴν Βουλήν, ἀνεφέρθη δὲ εἰς παρομοίας ἀπαγορευτικάς προνοίας τοῦ Ἐλληνικοῦ καὶ Γαλλικοῦ Συντάγματος.

2. Εκθέτων ὁ κ. Βάσος Λυσσαρίδης τὰς ἀπόψεις του ἀναφορικῶς πρὸς τὴν προτιθεμένην ύπ’ αὐτοῦ κατάθεσιν τῆς περὶ ἣς διάλογος προτάσεως νόμου παρετήρησεν ὅτι, ώς υποθάλλεται ύπ’ αὐτοῦ ἡ ἐν λόγῳ πρότασις νόμου, οὐδεμίαν ἐπιπρόσθετον οἰκονομικὴν ἐπιθάρυνσιν ἀναμένεται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τοῦ προύπολογισμοῦ ἀλλ’ αἱ προτεινόμεναι εἰς αὐτὴν πρόνοιαι ύποχρεώνουν ἐν τινὶ τρόπῳ τὴν Κυβέρνησιν νὰ χωρήσῃ εἰς τὸν δέοντα διακανονισμὸν τῶν προσφερομένων ύπ’ αὐτῆς Ιατρικῶν ύπηρεσιῶν εἰς τρόπον ὥστε αἱ προσφερόμεναι αὗται ύπη-

ρεσίαι εἰς τὸν λαὸν νὰ εἶναι σύμφωνοι πρὸς τὰ ιατρικὰ θέσμια καὶ νὰ διασφαλίζεται τοιουτορόπως ἡ ύγεια τοῦ κοινοῦ. Εἰς παρέμβασιν τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως δτὶ μία τοιαύτη εἰσήγησις ἐνδεχομένως νὰ ἔχῃ ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῶν δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δτὶ ἐνδέχεται νὰ αὐξηθῇ τὸ ὑπηρετοῦν ιατρικὸν προσωπικὸν ἡ νὰ καταστῇ ἀναγκαῖα ἡ εἰσαγωγὴ νέου σχεδίου ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως, δ.κ. Λυσσαρίδης παρετήρησεν δτὶ ἐάν ἐφαρμοσθῶσι τὰ κριτήρια τοῦ ὑφισταμένου σχεδίου δωρεάν ιατρικῆς περιθάλψεως αἱ ἥδη ὑπάρχουσαι ὑπηρεσίαι θὰ εἶναι ὑπεραρκεταί. 'Ως ἀναμένεται, ἐπέρανεν δ.κ. Λυσσαρίδης, διὰ τοῦ προτεινομένου ἐλαχίστου ἀριθμοῦ τοῦ ιατρικοῦ προσωπικοῦ δι' ἐκάστην κλινικήν, τμῆμα ἡ ἐργαστήριον τῶν νοσηλευτικῶν ίδρυμάτων θὰ δυνηθῶσιν αἱ ιατρικαὶ ὑπηρεσίαι νὰ προσφέρωσι δωρεάν ιατρικὴν περίθαλψιν εἰς τὰς τάξεις ἐκείνας δι' ἀς εἶναι νομικῶς ἡ ἄλλως ὑποχρεωμέναι νὰ πράξωσι οὕτω.

3. Κατόπιν συζητήσεως διεξαχθείσης ἐπὶ τῶν κυριωτέρων σκοπῶν καὶ ἐπιδιώξεων τῆς περὶ ἣς δ λόγος προτάσεως νόμου δ.κ. Λυσσαρίδης παρετήρησεν δτὶ, ἐν ὅψει τῆς μέχρι σήμερον τηρουμένης στάσεως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἔναντι τοῦ προσβλήματος αὐτοῦ, δ ὑπ' αὐτὸν 'Ιατρικὸς Σύλλογος ἐπέλεξε τὸν ὃς ἄνω τρόπον προωθήσεως ἥ/καὶ ἀνακινήσεως τοῦ δλου θέματος προκειμένου νὰ τεθῇ ἡ Κυβέρνησις καὶ δι εἰδικός πρὸς τοῦτο κρατικός μηχανισμός ἐνώπιον τῶν εὐθυνῶν των. Περαίνων δ.κ. Λυσσαρίδης παρετήρησεν δτὶ διὰ τῆς προτεινομένης προτάσεως νόμου δὲν ἐπιλύεται τὸ πρόσβλημα εἰς δλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν ἀλλὰ θεωρεῖται ὡς ἐν ίκανοποιητικὸν θῆμα ἀντιμετωπίσεως τοῦ δλου προσβλήματος. 'Ο 'Ιατρικὸς Σύλλογος, ἐπέρανεν δ.κ. Λυσσαρίδης, φρονεῖ δτὶ τὸ πρόσβλημα τῆς διασφαλίσεως τῆς ύγειας τοῦ κοινοῦ δύναται νὰ λυθῇ μόνον δι' ἐνὸς γενικωτέρου κρατικοῦ σχεδίου.

Διευκρινίζων περαιτέρω τὰς θέσεις του ἐπὶ τῆς περὶ ἣς δ λόγος προτάσεως νόμου, δ.κ. Λυσσαρίδης παρετήρησεν δτὶ οὐδεμίαν ἔνστασιν φέρει, τόσον αὐτὸς δσον καὶ δ ὑπ' αὐτὸν 'Ιατρικὸς Σύλλογος, προκειμένου ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐν τῇ ὃς ἄνω προτάσει νόμου ἀναφερομένων προνοιῶν νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὰς ιδιωτικάς κλινικάς.

4. Κατόπιν ἀνταλλαγῆς διαφόρων ἀπόψεων ἀπεφασίσθη δπως ἡ ὑπὸ συζητησιν πρότασις νόμου παραμείνῃ εἰς τὸ στάδιον μελέτης ὑπὸ τῆς 'Επιτροπῆς Νομικῶν, τὰ Μέλη δὲ αὐτῆς ἐπιδιώξωσι συνάντησιν μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς πρὸς ἔξετασιν τοῦ ἐνδεχομένου δημιουργίας διακομματικῆς 'Επιτροπῆς δι' ἣς νὰ προωθηθῇ τὸ θέμα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιτυγχανομένης οὕτω τῆς κινήσεως τοῦ ἀρμοδίου κρατικοῦ μηχανισμοῦ».

'Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Κατόπιν τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρώτων λέξεων ἐνεθυμήθη δτὶ πράγματι ἡ πρέπτωσις εἰς τὴν δποίαν ἀναφέρομαι ἡτο ἄλλη, εἰς τὴν δποίαν ἐνδιεφέρετο πάλιν δ.κ. Λυσσαρίδης, ἀλλὰ παρευρίσκετο τυχαίως δ.κ. Χριστοφίδης. Εἶναι μία σύγχυσις.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Φαίνεται δτὶ εἰς τὴν 'Επιτροπὴν συνεζητήθη τὸ θέμα ἀλλὰ ἐκ τῆς διατυπώσεως τούλαχιστον τῶν ἀπόψεων τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως δὲν προκύπτει σαφῶς δτὶ τὸ Νομοσχέδιον θὰ ἔχῃ οἰκονομικάς ἐπιπτώσεις καὶ δτὶ κατόπιν συζητήσεως ἀπεφασίσθη νὰ πλησιασθῇ δ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς διὰ νὰ κάμη διαθήματα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς συντονισμόν. Οὔδεις δμως μὲ ἐπλησίασε καὶ δτὸν ἥγερθη τὸ θέμα διὰ πρώτην φοράν ἐζήτησα νὰ δῶ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 'Επιτροπῆς καὶ ἐπληροφορήθην τὰς λεπτομερείας.

'Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Ανεξαρτήτως τοῦ δτι ὑπάρχει μία μικρὰ ἀσάφεια εἰς δσον ἀφορᾶ τὸ δτι δὲν θὰ χρειασθοῦν εἰς τὸ γενικὸν κρατικὸν σχέδιον ὑγείας περισσότεραι θέσεις, πρᾶγμα τὸ δποῖον ὀφείλεται, φαντάζομαι, ἀπλῶς εἰς μικρὸν λάθος, ἀσφαλῶς ἔχω ὑπ’ ὅψιν μου αὐτὴν τὴν συζήτησιν. ’Αλλὰ εἰχα τὴν ἐντύπωσιν δτι μετὰ ἀπὸ αὐτὴν τὴν συζήτησιν θὰ ἔπειτε, εἴτε ή Νομική Ἐπιτροπή εἴτε δ Γενικὸς Εἰσαγγελεύς, νὰ πληροφορήσουν κατὰ πόσον πλέον είναι δυνατὸν τὸ θέμα νὰ συζητηθῇ εἰς τὸ Κεφάλαιον Β ἡ, ἐὰν δὲν μπορῇ νὰ συζητηθῇ, κατὰ πόσον πλέον θὰ μποροῦσε νὰ συζητηθῇ τὸ γενικόν θέμα.

Εἰχα τὴν ἐντύπωσιν δτι εἰχεν ἥδη γίνει περαιτέρω ἐργασία ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ θέματος διότι, δπως πολὺ ὀρθὰ εἴπατε, αὐτὴ ή συζήτησις ἔγινε τὴν πρώτην Ιουνίου. Εἰχα τὴν ἐντύπωσιν δτι ἔκτοτε ἔγενετο νέα συνάντησις. Δὲν είχα ὑπ’ ὅψιν μου δτι οὔτε ἀπλῶς μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς δὲν ἔγινεν συνάντησις καὶ δτι ἐπομένως ἐκκρεμοῦσε τὸ πρῶτον στάδιον τῆς συναντήσεως μὲ τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, μετὰ ἀπὸ τὸ δποῖον θὰ διηυθετεῖτο ίσως νέα συνάντησις μὲ τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα. ’Αλλ’ δπως τὸ θέμα ἐκτίθεται τώρα, ζάν Ισχύη αὐτὴ ή ἀπόφασις ἀκόμη, τότε δὲν θέλω καμίαν δυσκολίαν νὰ συζητηθῇ εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, καὶ ἐὰν καὶ ἐφ’ δσον δ Γενικὸς Εἰσαγγελεύς εὑρίσκῃ δτι δ Νόμος εἰς τὸ α’ ή β’ σημείον του είναι δυνατὸν νὰ προσκρούῃ εἰς αὐτὸ τὸ θέμα, είναι δυνατὸν ἐκεῖνα τὰ σημεῖα νὰ ἐπαναπεμφθοῦν πίσω εἰς τὴν Βουλὴν μὲ τὴν δικαιολογίαν πλέον δτι ἐμπίπτουν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἐκτελεστικῆς Εξουσίας διότι συνεπάγονται οἰκονομικάς δστάνας.

‘Υπ’ αὐτὰς τὰς προϋποθέσεις τότε νομίζω δτι καλὸν θὰ ἥτο ή Ἐπιτροπὴ Υγείας νὰ ἀρχίσῃ τὴν μελέτην τῆς οὔσιας τοῦ Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω δτι προτοῦ ἀρχίσῃ ή μελέτη τῆς οὔσιας τοῦ Νομοσχεδίου, διότι τὸ Νομοσχέδιον δὲν κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλήν, ὑπῆρξε πρότασις δπως κατατεθῇ καὶ ὑπῆρξεν ἔνστασις καὶ παρεπέμφθη τὸ θέμα διὰ νὰ ἀποφασισθῇ κατὰ πόσον δύναται νὰ κατατεθῇ καὶ ἐπομένως ή Ἐπιτροπή δὲν μπορεῖ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς οὔσιας τοῦ Νομοσχεδίου τὸ δποῖον δὲν ἔχει κατατεθῇ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Παρέδωσα ἀντίγραφον· ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἔνστασις νὰ θεωρηθῇ δτι ἔγινεν ή κατάθεσις δταν παρέδωσα τὴν ἐτοίμην ἥδη πρότασιν Νόμου.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Οχι, ή ἔνστασις ἥτο κατὰ πόσον.....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Θὰ μποροῦσα νὰ τὴν καταθέσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νὰ τὴν καταθέσετε; ’Ἐφ’ δσον μπορεῖ νὰ συνεπάγεται.....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Ορθόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αὐτὸ τὸ θέμα δὲν ἔχει διαλευκανθῆ εἰς τὸ παρὸν στάδιον. Κατὰ τὴν γνώμην μου δπως ἐτοποθετήθῃ ἐδῶ ἀφήνεται ἐν ἀμφιθολίᾳ τὸ κατὰ πόσον τὸ Νομο-

σχέδιον μπορεῖ νὰ κατατεθῇ ή δχι, καὶ ἡκολουθήθη μία διαφορετική—λόγω τῆς μὴ ἐπιλύσεως τοῦ θέματος—διαδικασία, ή δποια ἀναφέρεται εἰς τὴν παρόγραφον 4 τῶν ἀναγνωσθέντων Πρακτικῶν τῆς Ἐπιτροπῆς. «Κατόπιν ἀνταλλαγῆς διαφόρων ἀπόφεων ἀπεφασίσθη ὅπως ή ὑπὸ συζήτησιν πρότασις Νόμου παραμείνῃ εἰς τὸ στάδιον μελέτης, ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν, τὰ Μέλη δὲ αὐτῆς ἐπιδιώξωσι συνάντησιν μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς πρὸς ἔξετασιν τοῦ ἐνδεχομένου δημιουργίας διακομματικῆς ἐπιτροπῆς δι' ἣς νὰ προωθηθῇ τὸ θέμα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιτυγχανομένης οὕτω τῆς κινήσεως τοῦ ἀρμοδίου κρατικοῦ μηχανισμοῦ».

Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς ήτο ὅπως, εἰ δυνατόν, συσταθῆ μία διακομματική ἐπιτροπή, ή δποια νὰ εἰσηγηθῇ τὸ θέμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τότε νὰ κατατεθῇ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ὅπότε δὲν θὰ ὑπῆρχε τότε κώλυμα ἐὰν ὑπῆρχεν ολαδήποτε ἐπιθάρυνσις.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

“Οχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Οπως τὸ θέλεπω διατυπωμένον ἐδῶ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δι' αὐτὸ διαφωνῶ θασικῶς καὶ δι' αὐτὸ εἶναι καλὰ τὰ ἔγγραφα αὐτὰ νὰ κυκλοφορήσουν εἰς τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ πρότασις διὰ σύστασιν διακομματικῆς ἐπιτροπῆς ἔγινε διότι, δεδομένου ὅτι δλα τὰ κόμματα συνεφώνουν ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ γενικοῦ κρατικοῦ σχεδίου ὑγείας καὶ δεδομένου ὅτι αὐτὸ ἐθεωρεῖτο ως μία προσπάθεια πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν, θὰ ἦτο ίσως δυνατὸν νὰ δημιουργηθῇ μία διακομματική ἐπιτροπή, ή δποια νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν Κυβέρνησιν καὶ νὰ τὴν πείσῃ ἐπὶ τοῦ θασικοῦ αὐτοῦ θέματος. Ἡ πρότασις, μάλιστα, δὲν ἦτο ίδική μου, ἀλλ' ἀπλῶς τὴν ἀπεδέχθην ως πρότασιν ἄλλου μέλους.

‘Οπωσδήποτε, τὸ θέμα τώρα δὲν εἶναι ή διαλεύκανσις αὐτοῦ τοῦ σημείου. Πιστεύω ὅτι ἀπὸ τῆς Ιῆς Ιουνίου μέχρι σήμερον παρῆλθεν ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα καὶ ὅτι εἶναι πλέον καιρός—διότι μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον εἶναι δυνατὸν ἐν Νομοσχέδιον ἥ μία Πρότασις Νόμου νὰ ἐκκρεμῇ ἐπ' ἀόριστον ὑπ' αὐτὰς τὰς προϋποθέσεις—νὰ ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν κατὰ πάσον εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ὢγείας καὶ ἐὰν ὑπάρξουν μερικαὶ ἀμφισβολίαι εἶναι δυνατὸν νὰ παραπεμφθῇ ἥ, ἐὰν ἥ ἀπάντησις εἶναι ἀρνητική, τότε τούλαχιστον νὰ μοῦ δοθῇ ή εὔκαιρια ἐνώπιον τοῦ Σώματος νὰ ἐκφράσω τὰς ἀπόψεις μου διὰ τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὴν γνώμην μου εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ εἰς τὸ Κεφάλαιον Β.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι τὸ πρώτιστον θέμα εἶναι νὰ ἀποφασίσῃ ή Νομική Ἐπιτροπή ἐὰν δημιουργῆται ἐπιθάρυνσις τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ κατὰ πόσον τοῦτο δύναται νὰ κατατεθῇ. ‘Εάν ἥ ἀπάντησις εἶναι καταφατική, ὅτι δηλαδὴ δύναται νὰ κατατεθῇ, τότε θὰ κατατεθῇ τὸ Νομοσχέδιον καὶ θὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐπομένως εἶναι ἀνάγκη ἥ Νομική Ἐπιτροπή, καὶ πάλιν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Γενικοῦ Εισαγγελέως, νὰ λάθῃ ἀπόφεων ἐπὶ τοῦ θέματος κατὰ πόσον τὸ Νομοσχέδιον δημιουργεῖ ἐπιθάρυνσιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ, δπότε δὲν δύναται νὰ κατατεθῇ ἀπὸ Βουλευτήν ἀλλὰ ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικήν Εξουσίαν ἥ ἐὰν δὲν δημιουργῇ ἐπιθάρυνσιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ, δπότε δὲν δύναται νὰ προθῇ εἰς τὴν κατάθεσιν τοῦ Νομοσχεδίου.

‘Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Ἐπὶ τοῦ ἴδιου ζητήματος ἤθελα νὰ πῶ ὅτι ὁ ἔντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης εἶπεν ὅτι ὑπῆρξε μεγάλη καθυστέρησις, κ.λ.π. Ἐκ πρώτης ὅψεως ναι, τὸ παραδέχομαι. Ἀλλὰ ᾧς μὴ λησμονῶμεν ὅτι μετὰ τὴν 1ην Ιουνίου ἥλθαν αἱ διακοπαὶ καὶ κατόπιν πάλιν ὑπῆρχε μίσι ἀπούσια τοῦ Προέδρου καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ὀφείλετο εἰς αὐτοὺς τοὺς λόγους ἡ καθυστέρησις καὶ οὐχὶ εἰς ἐσκευένην ἢ ἤθελημένην ἀμέλειαν.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Οὐδέποτε ἐφαντάσθη ὅτι ὑπῆρξεν ἐσκευμένη καθυστέρησις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλα θέματα πρὸς ἐγγραφήν;

‘Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Τὸ θέμα τὸ ὅποιον ἤθελα νὰ ἐγγραφῇ πρὸς συζήτησιν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἶναι «Ο Ὅδατοφράκτης Γερμασόγειας». Προέρχεται ἀπὸ Ερώτησιν τὴν ὅποιαν ὑπέθαλα ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Νοεμβρίου—ἴσως τὴν 3ην Νοεμβρίου—καὶ μέχρι σήμερον δὲν ἔλαβα ἀπάντησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα ἐγγράφεται αὐτομάτως ἐφ' ὅσον προκύπτει ἀπὸ τεθεῖσαν Ερώτησιν ἢ ὅποια δὲν ἔτυχεν ἀπαντήσεως.

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Θὰ ἤθελα νὰ ἐγγράψω θέμα τὸ ὅποιον δὲν προέρχεται ἀπὸ υποθληθεῖσαν Ερώτησιν. Τὸ θέμα εἶναι:

«Ἡ λειτουργία τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορίας Κυπριακῶν Ἐλαιοκομικῶν Προϊόντων καὶ αἱ ἔξι αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου καὶ τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Απαιτεῖται ψηφοφορία.

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

‘Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησις τὸ θέμα ἐγγράφεται.

‘Ἄλλος διὰ νὰ ἐγγράψῃ θέμα. Φαίνεται ὅτι προτίθεσθε νὰ ἐγγράψετε θέματα διὰ νὰ ἔξασφαλίσετε χῶρον εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τοῦ 1972 !

(Γέλωτες)

‘Ο κ. Μαυρονικόλας,

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἡθελα εἰς τὸ θέμα τῶν Ὅδατοφράκτων νὰ συμπεριληφθοῦν καὶ οἱ Ὅδατοφράκται Πάφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα προκύπτει ἀπὸ Ερώτησιν;

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Μάλιστα. Είχα θέσει 'Ερώτησιν ἀπ' ἀρχῆς σχετικῶς μὲ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν ὄδατίνων πόρων τῆς ἐπαρχίας Πάφου καὶ ἀνεφερόμην εἰς τὴν κατασκευὴν ὄδατοφρακτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Εδόθη 'Απάντησις εἰς τὴν 'Ερώτησίν σας;

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

'Απήντησαν, ναι, ὅτι μελετᾶται καὶ.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ ἐπειδὴ ἔξακολουθοῦν νὰ τὸ μελετοῦν θέλετε νὰ τὸ συζητήσετε;

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Διὰ νὰ ἔκλειψῃ. Διότι πράγματι μοῦ κάμνει καὶ ἐμένα ἐντύπωσιν διότι μέσα σὲ κείνον τὸν Κούρρην πάεις καὶ βλέπεις ἐκεῖ μίαν ταπέλαν ἢ ὅποια ἀναφέρει ὅτι

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν πρόκειται νὰ εἰσέλθωμεν τώρα εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος.

'Εφ' ὅσον τὸ θέμα προκύπτει.....

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Καὶ εἰς τὴν Πάφον ἀπὸ δκταετίας ἀκούω ὅτι ἐτοιμάζεται σχέδιον διὰ τὴν ἀξιοποίησιν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν χρειάζεται νὰ ἀγορεύσετε ἐπὶ τῆς οὐσίας. Τὸ θέμα ἐγγράφεται αὐτο-μάτως ἐφ' ὅσον προκύπτει ἀπὸ τεθεῖσαν 'Ερώτησιν.

'Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν προτίθεμαι νὰ ἐγγράψω θέμα, ἀλλ' ἀπλῶς ἥθελα νὰ ἐνημερωθῶ ἐπὶ παλαιᾶς ἐπιθυμίας. Λόγῳ τοῦ ὅτι μὲ τὴν ἐναρξίν τοῦ νέου ἔτους ἀρχίζει ἡ ἔκδοσις τῶν ἀδειῶν κυκλοφορίας δχημάτων, θὰ ἥθελα νὰ μὲ τηλροφορήσετε κατά πόσον ἔχει προωθηθῆ τὸ θέμα τῆς τροποποίησεως τοῦ Νόμου. 'Ως μᾶς εἶχατε εἰς προηγουμένην περίπτωσιν—ἔτι δὲν ἀπατῶμαι—πλη-ροφορήσει, δ. Γενικός Εισαγγελέυς πρόκειται νὰ τροποποιήσῃ τὸν Νόμον περὶ μειώσεως τῶν τελῶν δι' ὧρισμένα εἰδή δχημάτων ὡς π.χ. διὰ τὰ Λάντ Ρόθερς....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο Γενικός Εισαγγελέυς δὲν δύναται νὰ τροποποιήσῃ τὸν Νόμον. 'Η Βουλὴ τροποποιεῖ τὸν Νόμον. 'Εκεῖνο τὸ δόποιο σᾶς είχα ἀναφέρει, εἶναι ὅτι τὸ θέμα θὰ ἔξητάζετο ἀπὸ τὸ 'Υπουργείον Οἰκονομικῶν καὶ πιθανὸν νὰ δινετίθετο εἰς τὸν Γενικὸν Εισαγγελέα νὰ ἐτοιμάσῃ τροποποιητικὸν Νομοσχέδιον.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

'Υπάρχει τοιαύτη πρόθεσις πρὸς τροποποίησίν της.

: ΖΗΑΙΡΑΖΖΥΑ : ΖΗΕΔΕΦΟΠ

; ΝΙΟΓΤΑΦΞ : ὅποιο επεύκορπ ωρέος φτ

ПРОЕДРОΣ: Σαν νέοι ναυτούλες κάθηται στην πλατεία της λαζαρέττας τον 10ο

Θὰ διερευνήσω τὸ θέμα.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Θὰ τὸ διερευνήσετε;

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ :

Θὰ τὸ διερευνήσω. Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω ἐκ τοῦ προχείρου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Է՞ղջութեա, այսօնի մասնաւորէ առաջարկ

ΠΡΟΕΑΡΩΣ :

'Ο Κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Δέν πρόκειται νά έγγραφω θέμα, κύριε Πρόεδρε. Απλώς θά ήθελα νά παρακαλέσω τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς νά ζητήσῃ ὅπως φωτοτυπημένα ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν ποὺ ἀντῆλλαγησαν μεταξὺ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν ἐν σχέσει μὲ τὴν προετοιμασίαν διὰ τὴν νομοθεσίαν περὶ Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ἐκλογῶν διοθοῦν πρὸς δόλους τοὺς Βουλευτάς...

ΠΡΟΕΛΑΡΧΟΣ :

•Έπει ούτι φωτοτυπισμένα πολυγραφημένα

N. SAMSON:

Πολυγραφημένα άντιγραφα τῶν ἐπιστολῶν διότι χθές, κ. Πρόεδρε, ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν τύπον ἀνακοίνωσις τοῦ Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριῶν καὶ ἐκ τῶν δημοσιευθέντων ἔξηγαγα τὸ συμπέρασμα, λόγῳ τῶν ἡμερομηνιῶν ποὺ ἀνεφέρθησαν, ὅτι ἡδικήθη ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργός Ἐσωτερικῶν κατά τὴν ἐπίκρισιν ὅτι παρημέλησε νὰ δώσῃ τὰ στοιχεῖα ἔγκαιρως εἰς τὸν Γενικὸν Εισαγγελέα καὶ θὰ κῆθελα νὰ ἔγω τὰς ἐπιστολὰς αὐτάς.

ΠΡΟΕΛΑΡΟΣ :

Αἱ ἐπιστολαὶ εἰναι κατατεθειμέναι εἰς τὴν Βουλὴν καὶ οἰσθῆποτε Βουλευτής, ἄνευ δηγιῶν τοῦ Προέδρου πρὸς τὴν Γραμματείαν ἢ πρὸς τὰς ἀρμοδιάς Ὑπηρεσίας τῆς Βουλῆς, δύναται νὰ ἔχῃ ἀντίγραφα τούτων, διότι, ἐφ' ὅσον ἀνεγνώσθησαν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ θὰ περιληφθοῦν εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἀποχρών λόγος ὥστε νὰ μὴ δικαιούται Βουλευτής νὰ ἔχῃ ἀντίγραφα.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς.

΄ Ή έπομένη συνεδρία δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ώραν.

(“Ωρα λήξεως 5.36 μ.μ.)

Οι άκολουθοι Βουλευταί ύπεγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαβητικήν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης
Ζαμπάς Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας
Κληρίδης Ξάνθος
Κόστης Νίκος
Κουρτελλάρης Χρήστος
Κωνσταντίνου Νίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαλλιώτης Γεώργιος
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος
Ξενόπουλος Ξενῆς
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Τάσος

Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ποσκώτης Σταύρος
Ποταμίτης Γιάγκος
Σαββίδης Μιχαλάκης
Σαμψών Νίκος
Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Φάντης Ἀνδρέας
Φράγκος Αἰμιλίος
Χατζηηρακλέους Ἡρακλῆς
Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Χατζηκακοῦ Κώστας
Χριστοδούλιδης Κώστας
Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις (Τὸ θέμα τῆς πληρωσεως τῆς θέσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Προγραμματισμοῦ—Αἱ ὀραὶ ἔργασίας τῶν ὑπαλλήλων τοῦ τιμεντοποιείου Βασιλικοῦ—Κατασκευὴ ἀγροτικῶν δρόμων εἰς Ἀγιον Ἐρμόλαον καὶ ἀσφαλτόστρωσις τοῦ δρόμου Κοντέμενου—Ἀγίου Ἐρμολάου Κυρηνείας).
- (2) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
- (3) Συζήτησις ἐπὶ τοῦ σταδίου εἰς τὸ ὅποιον εὑρίσκεται ἡ μελέτη τοῦ περὶ Ἐλέγχου Ἔνοικίων (Ὑποστατικά Ἐργασίας) (Τροποποιητικοῦ Νόμου τοῦ 1970).
- (4) Ἀγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Λ. Ζαχαριάδη ἐπὶ τοῦ ἔγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τούτου θέματος «Ἡ δική ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ».
- (5) Ἐγγραφὴ πρὸς συζήτησιν τοῦ θέματος «Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς κυκλοφορίας μηχανοκινήτων δχημάτων διὰ τῆς δοῦν Λήδρας καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις» τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Μ. Σαββίδη.
- (6) Διεξαγωγὴ συζήτησεως ὡς πρὸς τὸ στάδιον εἰς τὸ ὅποιον εὑρίσκεται Πρότασις Νόμου κατατεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Β. Λυσσαρίδη ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀποζημίωσιν ἀπολυμένων ὑπαλλήλων τῆς Κυπριακῆς Μεταλλευτικῆς Ἐταιρείας.
- (7) Διεξαγωγὴ συζήτησεως ὡς πρὸς τὸ στάδιον εἰς τὸ ὅποιον εὑρίσκεται ἡ μελέτη Προτάσεως Νόμου τοῦ Βουλευτοῦ κ. Β. Λυσσαρίδη περὶ καθορισμοῦ ἀριθμοῦ Ιατρικῶν θέσεων νοσηλευτικῶν ίδρυμάτων.
- (8) Ἐγγραφὴ πρὸς συζήτησιν ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Γ. Ποταμίτη τοῦ θέματος «Ο ὄδατοφράκτης Γερμασόγειας».
- (9) Ἐγγραφὴ πρὸς συζήτησιν τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Η. Χατζηηρακλέους τοῦ θέματος «Ἡ λειτουργία τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορίας Κυπριακῶν Ἐλαιοκομικῶν Προϊόντων καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου καὶ τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ».
- (10) Ἐγγραφὴ πρὸς συζήτησιν ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ν. Μαυρονικόλα τοῦ θέματος «Οἱ ὄδατοφράκται Πάφου».

Τιμὴ 50 Μίλων

*Επιπλέον ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 30ῆς ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1971

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.46 μ.μ.)

(‘Αρ. 15)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθισθῶν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 16ην Δεκεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1971.

«Δεδομένου ὅτι ἡ ἀνέγερσις ἐν Κύπρῳ ἐνὸς συγχρόνου ἐργαστηρίου προσθετικῶν μελῶν δὲν ἔξυπνοεῖ μεγάλην δαπάνην, ὃς ἐμφαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ πρός τὴν Βουλήν κατατεθὲν ὑπόμνημα τῆς Π.Ο.Α.Α., παρακαλεῖται τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεϊον νὰ κατατοπίσῃ τὴν Βουλὴν ἐάν καὶ πότε σκοπεύῃ νὰ προωθήσῃ τὴν ἀνέγερσιν ἐνὸς τοιούτου ἐργαστηρίου, ἐν ὅψει τοῦ ἀπολύτως χρησίμου καὶ ἀπαραίτητου του ὡς καὶ τῶν ἀφαντάστων ταλαιπωριῶν (ὑπερβολικαὶ δαπάναι, ταλαιπωρίαι εἰς ἔνας χώρας, ἀπώλεια πολυτίμου χρόνου, δίμηνος περίπου, κ.λ.π.), τὰς δποίας ὑφίστανται οἱ Κύπριοι ἀνάπτηροι οἱ χρήζοντες προσθήκης ἢ ἐπιδιορθώσεως τεχνητοῦ μέλους των, ὡς καὶ τέλος, τοῦ ἀνεφίκτου τῆς προσπαθείας των εἰς πλείστας δσας περιπτώσεις».

Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 27ην Δεκεμβρίου 1971, τοῦ "Υπουργοῦ 'Υγείας εἰς ἔρωτησιν υποθέσεισαν τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1971, ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

«Μεταξὺ τῶν ὄλλων εἰσηγήσεων τοῦ 'Υπουργείου 'Υγείας, εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως τοῦ 1972 περιλαμβάνεται καὶ εἰσήγησις περὶ ἀνεγέρσεως, ἐπανδρώσεως καὶ ἔξοπλισμοῦ Κέντρου κατασκευῆς προσθετικῶν μελῶν δι' ἀναπήρους. Εὐθὺς δὲ ἡ έγκριθή ὁ Προϋπολογισμὸς 'Αναπτύξεως ύπό τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων τὸ 'Υπουργείον θὰ προσῇ εἰς τὰς ἀναγκαῖας διευθετήσεις διὰ τὴν προώθησιν τῆς ύλοποιήσεως τοῦ ἐν λόγῳ ἔργου.

Πλὴν τῆς ἀνεγέρσεως καὶ ἔξοπλισμοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Κέντρου θὰ ἀπαιτηθῇ καὶ ἡ κατάλληλος ἑκπαίδευσις τοῦ ἀπαραίτητου προσωπικοῦ εἰς εἰδικά Κέντρα τοῦ ξεωτερικοῦ».

"Η ἀνάγνωσις τῶν ἔρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Ἐργασία.

"Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 22) τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς 'Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Εκθεσιν τῆς 'Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ('Αρ. 22) ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Τάσος Παπαδόπουλος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Άνδρεας Ζιαρτίδης

Ηρακλῆς Χατζηπρακλέους

Σταύρος Ποσκώτης.

"Η Κοινοβουλευτικὴ 'Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1971.

Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν δὲ 'Υπουργός 'Εσωτερικῶν καὶ 'Ανωτεροὶ Λειτουργοὶ τοῦ 'Υπουργείου τοῦ, ως ἐπίσης ἐκπρόσωποι τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν, οἵτινες καὶ ἔχεθεσαν πρὸς τὰ μέλη τῆς 'Ἐπιτροπῆς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς κατάστασιν εἰς τοὺς Δῆμους, τὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας τὰς δόποιας οὗτοι ἀντιμετωπίζουν καὶ τὰ ἔξ, αὐτῶν ἀπορρέοντα προβλήματα. Τὸ 'Υπουργείον 'Εσωτερικῶν κατέθεσεν ἐν προκειμένῳ στοιχεῖα ἀναφορικῶς πρὸς τὰ προγραμματιζόμενα ἔσοδα, ἔξοδα καὶ ύποχρεώσεις ἐνὸς ἔκαστου Δήμου, τὰ δόποια εὑρίσκονται εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Βουλῆς καὶ εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς μέλους αὐτῆς.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £80.000 διὰ τὴν παραχώρησιν προσθέτου Κυβερνητικῆς χορηγίας κατὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς τοὺς

Δήμους τῶν ἔξι πόλεων, πρὸς περαιτέρω ἐνίσχυσιν αὐτῶν δι' ἀποτελεσματικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ηὑξημένων ἀναγκῶν των.

Ἡ δὲ δῆνα Κυθεριτικὴ χορηγία θέλει κατανεμηθῆ εἰς τοὺς ἔξι Δήμους ὑπὸ ἐκπροσώπων τῶν Ὑπουργείων Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῇ θάσει τῶν ἀκολούθων κριτηρίων :

- (α) Τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἐκάστου Δήμου, ὡς αὕτη ἐμφαίνεται εἰς τὸν ἀπολογισμὸν αὐτοῦ, τοῦ προηγουμένου ἔτους, καὶ τὸν προϋπολογισμὸν του τοῦ τρέχοντος ἔτους.
- (β) Τῶν ἔργων τὰ ὅποια ἐκάστος Δήμος ἔξετέλεσε κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος καὶ τὰ ὅποια προτίθεται νὰ ἐκτελέσῃ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος.
- (γ) Τῆς ἐν γένει προσπαθείας ἐνὸς ἐκάστου Δήμου δι' αὐξήσιν τῶν ἐσδόδων του καὶ πραγματοποίησιν οἰκονομικωτέρας καὶ ἀποδοτικωτέρας διαχειρίσεως.

Ὦς ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν "Ἐκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τῶν Δήμων τῶν ἔξι πόλεων ἐκρίθη καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἀναγκαῖα διότι αἱ ψηφισθεῖσαι πρὸ ἐνὸς περίπου ἔτους ὑπὸ τῆς Βουλῆς αὐδήσεις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καὶ κτηματικοῦ φόρου καὶ τῶν τελῶν ἀδειῶν οἰκοδομῆς δὲν κατέστησαν εἰσέτι ἐμφανῆ τὰ ἀποτελέσματά των ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τῶν Δήμων.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἔχουσα ὑπὸ ὄψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω ὡς ἐπίσης τὸ γεγονός ὅτι τὰ παρασχεθέντα πρὸς αὐτὴν στοιχεῖα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, ἐτοιμασθέντα πρὸ τῆς σταθμίσεως τῶν ἀποτελεσμάτων ἐκ τῶν ηὑξημένων φορολογιῶν, δὲν παρέχουσιν ἀσφαλῆ θάσιν συζητήσεως τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος τῶν Δήμων, εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἀφ' ἔτερου δὲ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ἀποστολὴν τῶν τελικῶν καταστάσεων δαπανῶν καὶ ἐσδόδων ἐκάστου Δήμου, εὐθὺς ὡς καταστῆ δυνατὴ ἡ ἀτοιμασία τούτων, πρὸς πλήρη ἐνημέρωσιν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

"Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἐντιμοὶ κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ δοποία θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντιρρησίς ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £80.000 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντιρρησίς ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ειδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δὲ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προ-
ύπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 22) τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίσθῃ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Οι περὶ Ρυθμίσεως 'Οδῶν καὶ Οἰκοδομῶν (Τροποποιητικοὶ) Κανονισμοὶ τοῦ 1971.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κόστης

Νίκος Σαμψών

Κώστας Χριστοδούλης

'Ανδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

"Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικῶν ἔμελέτησε τοὺς ως ἀναφερομένους Κανονισμοὺς εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1971.

Διὰ τῶν ως ἀνω Κανονισμῶν, οἵτινες ἐκδίδονται δυνάμει τοῦ ἐδαφίου (1) τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ περὶ Ρυθμίσεως 'Οδῶν καὶ Οἰκοδομῶν Νόμου, τροποποιοῦνται οἱ θασικοὶ Κανονισμοὶ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀπαιτήται ἡ ἐπὶ τοπογραφικοῦ σχεδίου ἔνδειξις τῆς συνδέσεως τῶν ἀποχετευτικῶν ἀγωγῶν σκοπουμένης οἰκοδομῆς μετὰ τοῦ τυχόν ὑφισταμένου δημοσίου συστήματος ἀποχετεύσεως, πρᾶγμα τὸ δόποιον καθίσταται ἀναγκαῖον ἐν ὅψει τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς Νόμου περὶ 'Αποχετευτικῶν Συστημάτων καὶ τῆς ἀναμενομένης ἐπὶ εύρείας κλίμακος ἐφαρμογῆς τούτου.

"Ετέρα τροποποίησις τῶν θασικῶν Κανονισμῶν είναι νομοτεχνικῆς φύσεως καὶ ἐπακόλουθος τῆς ἐκδόσεως τῶν Τροποποιητικῶν Κανονισμῶν τοῦ 1969, ἐξ ἀθλεψίας μὴ συμπεριληφθεῖσα τότε εἰς αὐτούς, ἡ δὲ τρίτη τροποποίησις ἀποτελεῖ διευκρίνισιν ἀποσκοποῦσαν εἰς τὴν ἄρσιν ἐνδεχομένης ἀμφιβολίας ως πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ὑποπαραγράφου (α) τῆς παραγράφου (6) τοῦ Κανονισμοῦ 6,

· Η Κοινοθουλευτική ·Επιτροπή ·Εσωτερικῶν μελετήσασα τὸ δόλον θέμα συμφωνεῖ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν προτεινομένων τροποποιητικῶν Κανονισμῶν καὶ ώς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἔγκρισιν τούτων ως κατατέθησαν ὑπὸ τῆς ·Εκτελεστικῆς ·Εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

·Η περίοδος κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Κανονισμοὶ παραμένουν κατατεθειμένοι εἰς τὴν Βουλὴν λήγει σήμερον καὶ ἐπομένως ἐὰν δὲν ὑπάρχουν εἰσηγήσεις διὰ τὴν τροποποίησιν τῶν θεωρεῖται δτὶ ἡ Βουλὴ ἔγκρινει αὐτοὺς ως κατετέθησαν ὑπὸ τῆς ·Εκτελεστικῆς ·Εξουσίας.

Οὐδεμία εἰσήγησις ὑπεβλήθη διὰ τὴν τροποποίησίν των καὶ ἐπομένως οἱ Κανονισμοὶ ἔγκρινονται ως κατετέθησαν ὑπὸ τῆς ·Εκτελεστικῆς ·Εξουσίας.

Τὰ ὑπόλοιπα θέματα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ ·Εκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν ·Επιτροπῶν.

Προτοῦ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ Κεφάλαιον Γ, τὸ δποῖον ἀναφέρεται εἰς τὴν κατά θεσιν Νομοσχεδίων καὶ ·Εγγράφων, εἴναι ἀνάγκη ὅπως ἡ Βουλὴ δι' ἀποφάσεως της ἔγκρινῃ δωδεκατημόρια τόσον διὰ τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1972 δοσον καὶ διὰ τὸν Προϋπολογισμὸν Βελτιώσεως καὶ ·Αναπτύξεως τοῦ ἴδιου ἔτους.

·Η ἀνάγκη προκύπτει ἐκ τοῦ γεγονότος δτὶ ἡ ·Εκτελεστική ·Εξουσία καθυστέρησεν εἰς τὴν κατάθεσιν τῶν δύο Προϋπολογισμῶν καὶ ἐπομένως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ μελέτη τούτων ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν ·Επιτροπῶν καὶ νὰ ὑποβληθῇ ·Εκθεσις εἰς τὴν Βουλὴν, ἡ δὲ Βουλὴ νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησίν των πρὸ τῆς λήξεως τοῦ τρέχοντος μηνός.

·Ως ἐκ τούτου εἶναι ἀνάγκη, ως εἶπα, ἡ Βουλὴ δι' ἀποφάσεως της νὰ θεσπίσῃ δωδεκατημόρια διὰ τὸν μῆνα ·Ιανουαρίου.

Παρακαλῶ τοὺς ἐντίμους κυρίους Γραμματεῖς νὰ ἀναγνώσουν τὸ προτεινόμενον κείμενον τῆς ·Αποφάσεως τῆς Βουλῆς ἐν σχέσει, πρῶτον, μὲ τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν καὶ, δεύτερον, μὲ τὸν Προϋπολογισμὸν Βελτιώσεως καὶ ·Αναπτύξεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΣ ΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΓΙΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΝ ΤΟΥ 1972.

·Ἐπειδὴ δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ μελέτη καὶ ψήφισις τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1972 ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν ·Αντιπροσώπων πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Οἰκονομικοῦ "Έτους 1972.

Καὶ ἐπειδὴ ἐπιπροσθέτως τοῦ ποσοῦ τὸ ὄποιον δέον νὰ φαρύνῃ τὸ Πάγιον Ταμείον, ως προνοεῖται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἡ Νόμου, καθίσταται ἀναγκαῖα ἡ συνέχισις ὑπηρεσῶν διὰ τὰς δποίας γίνεται πρόνοια εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1971.

Διὰ ταῦτα, ἡ Βουλὴ τῶν ·Αντιπροσώπων ἀποφασίζει ως ἀκολούθως :

(α) Παρέχει ἔξουσιοδότησιν διενεργείας δαπάνης διὰ τὸν μῆνα ·Ιανουαρίου τοῦ 1972 διὰ ποσὸν μὴ ὑπερβαίνον τὸ δόλικὸν ποσὸν τὸ προβλεπόμενον εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1972 διὰ τὸν μῆνα ·Ιανουαρίου ἐν σχέσει πρὸς ἔκαστον Κεφάλαιον Δαπάνης, ως ὁ ἐπισυνημμένος Πίναξ :

Νοεῖται δμως δτὶ τὸ δαπανηθσόμενον ποσὸν ὑπὸ οἰονδήποτε ·Αρθρον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τὸ προνοούμενον εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1972 ἐν σχέσει πρὸς τὸ ·Αρθρον τοῦτο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

(β) Ούδεμία δαπάνη δύναται νά διενεργηθῇ διὰ νέας ύπηρεσίας ή σκοπούς καὶ οὐδεμία νέα θέσις δύναται νά πληρωθῇ μέχρις δτου δ Τακτικός Προϋπολογισμός του 1972 ἐγκριθῇ τελικῶς υπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

(γ) Δαπάνη ἀπὸ "Ἀρθρα σημειούμενα διὰ σταυροῦ (+) δὲν δύναται νά διενεργηθῇ μέχρις δτου παρασχεθοῦν πλήρεις λεπτομέρειαι τοῦ σχεδίου καὶ ληφθῇ ή ἔξουσιοδότησις τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν υπὸ μορφὴν Ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς Διενέργειαν Δαπανῶν". Καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ ἀναγνωσθὲν κείμενον τῆς 'Αποφάσεως διὰ τὸν μῆνα Ἰανουαρίου καὶ δ Πίναξ ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ή 'Απόφασις καὶ δ Πίναξ ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΣΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΝ ΤΟΥ 1972.

'Ἐπειδὴ δὲν κατέστη δυνατὴ ή μελέτῃ καὶ ψήφισις τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμεῖον 'Αναπτύξεως) Νόμου του 1972 υπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Οἰκονομικοῦ 'Ετους 1972.

Καὶ ἐπειδὴ καθίσταται ἀναγκαία ή συνέχισις ύπηρεσιῶν διὰ τὰς δποιας γίνεται πρόνοια εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως του 1971.

Διὰ ταῦτα, ή Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ἀποφασίζει ὡς ἀκολούθως :

(α) Παρέχει ἔξουσιοδότησιν διενεργείας δαπάνης διὰ τὸν μῆνα Ἰανουαρίου του 1972 διὰ ποσὸν μὴ ὑπερβαῖνον τὸ δόλικὸν ποσὸν τὸ προβλεπόμενον εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως του 1972 διὰ τὸν μῆνα Ἰανουαρίου ἐν σχέσει πρὸς ἔκαστον Κεφάλαιον Δαπάνης, ὡς δ ἐπισυνημένος Πίναξ :

Νοεῖται δμως ὅτι τὸ δαπανηθησόμενον πεσόν υπὸ οἰοιδήποτε "Ἀρθρον δὲν δύναται νά ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τὸ προνοούμενον εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως του 1972 ἐν σχέσει πρὸς τὸ "Ἀρθρον τοῦτο.

(β) Ούδεμία δαπάνη δύναται νά διενεργηθῇ διὰ νέας ύπηρεσίας ή σκοπούς καὶ οὐδεμία νέα θέσις δύισται νά πληρωθῇ μέχρις δτου δ Προϋπολογισμὸς 'Αναπτύξεως του 1972 ἐγκριθῇ τελικῶς υπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

(γ) Δαπάνη ἀπὸ "Ἀρθρα σημειούμενα διὰ σταυροῦ (+) δὲν δύναται νά διενεργηθῇ μέχρις δτου παρασχεθοῦν πλήρεις λεπτομέρειαι τοῦ σχεδίου εἰς τὸ Γραφεῖον Προγραμματισμοῦ καὶ ληφθῇ ή ἔξουσιοδότησις τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν υπὸ μορφὴν Ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς Διενέργειαν Δαπανῶν". Καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ ἀναγνωσθὲν κείμενον τῆς 'Αποφάσεως καὶ δ Πίναξ ἐγκρίνονται.

Κεφάλαιον Γ—Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νά προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Κεφάλαιον Δ—Συνέχισις τῆς συζητήσεως τοῦ θέματος «Η Ὁδικὴ Ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Λεάνδρου Ζαχαριάδη).

“Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος; Ὅπαρχουν πέντε διμιληταὶ.

Δέν εἰμαι θέσθαι ἔαν, λόγω τοῦ ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία συνεδρίασις τῆς Βουλῆς κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, δὲν θὰ ἐπρεπεν ἡ συζήτησις τῶν θεμάτων, τὰ διποῖα εἶναι ἔγγεγραμμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ, νὰ ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, διότι ὑπάρχουν πέντε ἔγγεγραμμένοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ ὑπάρχουν καὶ πέντε ἔγγεγραμμένα θέματα ἐν συνεχείᾳ. Νομίζω ὅτι δλα μποροῦν νὰ ἀναβληθοῦν διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς ἡ δοία διμιληταὶ διὰ τὴν μεταπροσεχῆ Παρασκευήν, ἀντὶ τῆς Πέμπτης, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

‘Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, δεδομένου ὅτι τὸ ζήτημα, τὸ δοία διμιληταὶ, διὰ τὴν οὐδὲν Λήδρας, εἶναι ἐπεῖγον, θὰ ἤθελα, ἔαν ἐπιτρέπεται, νὰ ἀγορεύσω ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ἐὰν ἀγορεύσετε ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, εἰμαι θέσθαι ἔαν δοία διμιληταὶ καὶ ἄλλοι οἱ δοία διμιληταὶ θὰ θέλουν νὰ ἀγορεύσουν καὶ ἐπομένως καὶ πάλιν ἡ συζήτησις θὰ ἀναβληθῇ καὶ μὲ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως δὲν θὰ κερδίσωμεν χρόνον δοσονδήποτε φλέγον καὶ ἔαν εἶναι τὸ ζήτημα. Προσωπικῶς δὲν ἔχω ἔνστασιν ἔαν θέλετε νὰ συνεχίσωμεν μὲ τὴν συζήτησιν τοῦ πρώτου θέματος τὸ δοία διμιληταὶ εἶναι ἔγγεγραμμένον εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ ἀρχίσωμεν τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος τὸ δοία διμιληταὶ τὴν δούλην Λήδρας. Ἀλλὰ διντιλαμβάνομεν ὅτι θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ παραμεινῶμεν μέχρις ἀργά, δόποτε καὶ πάλιν δὲν θὰ καταλήξωμεν, σήμερον, διότι ἐπὶ τοῦ πρώτου θέματος παρατηρῶ ὅτι ὑπάρχουν πέντε ἡ ἔξι διμιληταὶ καὶ εἰμαι θέσθαι ὅτι θὰ ὑπάρξουν καὶ πέντε ἡ ἔξι διμιληταὶ, ἵως καὶ περισσότεροι, ἐπὶ τοῦ δευτέρου θέματος καὶ ἐπομένως δὲν κερδίζομεν χρόνον ἀπλῶς μὲ τὸ νὰ ἀνοίξωμεν τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Μὰ εἶναι ἐνωρίς, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, οὕτε ἡμίσεια ὥρα δὲν ἔχει παρέλθει ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς συνεδρίας καὶ μποροῦμεν νὰ ἔξακολουθήσωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Εφ’ δούλην ἡ ἐπιθυμία τῶν ἐντίμων κυρίων Βουλευτῶν εἶναι νὰ συνεχίσουν, τότε δούλην δοία διμιληταὶ ἐξήτησε τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος «Η Ὁδικὴ Ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ» εἶναι δ. κ. Ξενόπουλος καὶ δίδω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Ξενόπουλον.

Ξ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ξητιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ θέμα τῆς 'Οδικῆς 'Ασφαλείας είναι ένα δεῦ πρόβλημα τὸ διοῖον ἀπασχολεῖ ὅχι μόνον ἡμᾶς ἀλλὰ τὰς πλείστας χώρας τοῦ κόσμου, ἢν ὅχι τὴν διλότητα αὐτῶν.

"Ἄν ἀποτελῇ δῆμος δεῦ πρόβλημα διὰ πλείστας σσας ἀνεπιγμένας χώρας μὲ μοντέρναν πολεοδομικήν δομήν μὲ εὐρεῖς δρόμους ἐντὸς τῶν πόλεων, μὲ πολλοὺς χώρους σταθμεύσεως καὶ μεγάλους αὐτοκινητοδρόμους πολλῶν κατευθύνσεων μεταξὺ τῶν μεγάλων πόλεων, τότε τὶ θὰ εἰπωμεν ἡμεῖς οἱ διοῖοι στερούμεθα διλων αὐτῶν τῶν διευκολύνσεων ;

Δὲν περνᾶ ἡμέρα ποὺ νὰ μὴ θρηνήσωμεν ἔνα θῦμα τῶν τροχῶν. Πάμπολλοι ἀκρωτηριασμοὶ καὶ ἄλλοι τόσοι θάνατοι ἀναφέρονται καθημερινῶς εἰς τὸν τύπον.

Ἄι ἑδαφολογικαὶ μας συνθῆκαι, συγκρινόμεναι μὲ ἐκείνας πολλῶν ἄλλων χωρῶν, δὲν δικαιολογοῦν τὴν ὑπαρξιν δρόμων τόσον στενῶν, ἀνωμάλων καὶ μὲ τόσας πολλὰς στροφάς.

Ποία ἡ αἰτία τότε ;

Εὔκολος ἡ ἀπάντησις διὰ τὴν Ἐκτελεστικὴν 'Εξουσίαν. Δὲν ὑπάρχουν τὰ ἀπαιτούμενα κονδύλια διὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν ταύτοχρόνως δλα τὰ αἰτούμενα ἔργα.

Αὐτὸ τὸ δεχόμεθα καὶ μάλιστα εἴμεθα ἔξ ἐκείνων οἱ διοῖοι ὅχι μόνον δὲν ἀρνοῦνται δτὶ ἔγιναν ἔργα εἰς τὸ σύντομον χρονικὸν διάστημα τῶν δέκα χρόνων τῆς νεαρᾶς μας Δημοκρατίας, ὃς πολλοὶ ἐπικριταὶ ἴσχυρίζονται, ἀλλὰ ἀντιθέτως δεχόμεθα δτὶ ἔγιναν πολλὰ καὶ σημαντικά ἔργα παρὰ τὰς συνεχεῖς ἀνωμάλους συνθῆκας ὑπὸ τὰς διοίας διαβούμεν λόγω τῶν γνωστῶν αἰτίων.

Διὰ νὰ γίνουν δλα χρειάζεται καὶ χρόνος ἀλλὰ προπαντὸς χρῆμα. Ἐκεῖνο τὸ διοῖον δὲν συγχωροῦμεν εἰς τὴν Κυθέρηνησιν είναι ὁ κακός προγραμματισμὸς καὶ ὁ δὴ δ λεγόμενος μακροπρόθεσμος. Ἐδῶ πρέπει νὰ ἐντείνη τὴν προσοχήν της ἡ Κυθέρηνησις.

Προγραμματίζει ἔνα ἔργον καὶ προτοῦ τοῦτο τελειώσῃ τὶς περισσότερες φορὲς ἀποδεικνύεται ἀνεπαρκές.

Ὦς ἀναπτυσσομένη χώρα θὰ πρέπει νὰ κατανοήσωμεν πλήρως, καὶ ίδιαιτέρως ἡ Κυθέρηνησις, δτὶ ἡ πλέον εὔκολος καὶ προσιτή δι' ἡμᾶς πηγὴ εἰσοδήματος είναι ὁ τουρισμός.

Τουρισμὸς δῆμος καὶ πλημμελής 'Οδικὴ 'Ασφάλεια δὲν συμβαδίζουν.

Διὰ προσέλκυσιν τουριστῶν, πέραν τοῦ θαυμασίου κλίματος ποὺ διαθέτομεν καὶ τῆς εύκαιρίας τὴν διοίαν ἔχει ὁ ἐπισκεπτόμενος δπως μεταθαίνη εἰς πολὺ μικρὸν χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τὸ δρεινὸν θέρετρον εἰς τὴν παραλίαν, ἀπαιτοῦνται καὶ ἀνέσεις.

Ἡ νυκτερινὴ μας ζωὴ ὡς καὶ τὰ μέσα ψυχαγωγίας, ὡς δλοι γνωρίζομεν, ὑστεροῦν.

Τὸ ἀναγνωρίζει καὶ τὸ ἐδήλωσεν ἐπανειλημμένως ὁ πλέον ἀρμόδιος εἰς τὰ θέματα αὐτὰ καὶ κύριος ὑπεύθυνος, ὁ 'Υπουργὸς 'Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

"Ἄς τοὺς προσφέρωμεν τούλαχιστον διλίγην δικήν ἀσφάλειαν.

Κατὰ τὰς προοπτικὰς τῆς Κυθερήσεως ὁ τουρισμὸς μας τὸ 1976 ἀναμένεται νὰ ἀνέλθῃ εἰς 500 χιλιάδας, τὸ δὲ 1980 νὰ ὑπερβῇ τὸ ἔν ἑκατομμύριον.

Ποὺ καὶ πῶς θὰ κυκλοφορήσουν δλοι αὐτοὶ οἱ τουρίσται ἔὰν ἡ Κυθέρηνησις δὲν λάσθη ἐγκαίρως μέτρα θελτιώσεως τῆς δικῆς ἀσφαλείας ;

Δέν είναι δλίγαι αί φοραί κατά τάς όποιας οί ἐπισκεπτόμενοι τήν νῆσον μας ή δέν ξαναγύρισαν εἰς τήν πατρίδα των ή γύρισαν ἀκρωτηριασμένοι.

"Αν ἀναφέρω τοὺς ξένους ἐπισκέπτας δέν σημαίνει δτι τὸ ἴδιον πρόβλημα δέν ὑπάρχει καὶ διὰ τοὺς ντόπιους. Ἀπλῶς τὸ ἀναφέρω διὰ νὰ τονίσω τήν ἀπογοήτευσιν τήν όποιαν θά αισθάνωνται συγκρίνοντες τάς ἰδικάς των συνθήκας συγκοινωνιῶν μὲ τάς ἰδικάς μας.

"Αλματώδης ὑπῆρξε παγκοσμίως κατά τὰ τελευταῖα ἔτη ή πρόοδος τόσον τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς καὶ Μηχανικῆς δσον καὶ τῆς Πολεοδομίας.

Σχεδιάζονται καὶ ἐκτελοῦνται νέαι πόλεις μὲ μοντέρνων δομήν, εὐρεῖς δρόμους, χώρους σταθμεύσεως, αὐτοκινητοδρόμους καὶ δλας τάς ἄλλας προϋποθέσεις διὰ μίαν ίκανοποιητικήν δικήν ἀσφάλειαν. Διατὶ νὰ μὴν ἐπωφελθῶμεν καὶ ήμεις τῆς τοιαύτης προοδού;

Πρὸ δλίγων μηνῶν εἰς Ἐρώτησίν μου πρὸς τὸ "Υπουργεῖον Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργών ἔάν καὶ πότε ἐσκόπευε νὰ κατασκευάσῃ νέον αὐτοκινητοδρόμον Λεμεσοῦ—Λευκωσίας εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀνεπαρκεστάτου ὑπάρχοντος, ἐν ὅψει μάλιστα τῆς κατασκευῆς ἐν Λεμεσῷ τοῦ κυρίως λιμένος τῆς Κύπρου καὶ τῆς κατ' ἀνάγκην αὐξήσεως τῆς κυκλοφορίας ἐπὶ τῆς οὖσιώδους συγκοινωνιακής αὐτῆς ἀρτηρίας καὶ δὴ διὰ θαρέων δχημάτων, ή Ἀπάντησις ή όποια μᾶς ἔδόθη δέν μᾶς ίκανοποίησε διόλου.

ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ ἀπήντησεν δτι θὰ μελετηθῇ εἰς τὸ τρίτον Πενταετές.

Τὸ λιμάνι εἰς ἐνάμισυ περίπου χρόνον θὰ τελειώσῃ καὶ ἔξ δσων γνωρίζομεν οὔτε σχέδια ὑπάρχουν εἰσέτι οὔτε καὶ καμμία μελέτη.

"Ἐν τῷ μεταξὺ νέαι οἰκοδομαὶ ἀνεγείρονται ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ ὑφισταμένου δρόμου, αἱ όποιαι πιθανὸν νὰ παρεμποδίσουν τήν ἐκτέλεσιν τῶν ἐκπονηθομένων σχεδίων καὶ νὰ χρειάζωνται ὑψηλαὶ ἀποζημιώσεις πλὴν τοῦ κακοῦ, δσον καὶ σκληροῦ ἀντικτύου, τοῦ ξεσπιτώματος.

"Η τιμὴ τῆς γῆς αὐξάνει συνεχῶς εἰς δυσθεώρατα ὑψη παραλλήλως πρὸς τὰ ἐργατικά, πρώτας ὥλας, κ.λ.π. Μοιραίως τὸ κόστος κατασκευῆς τοῦ ἔργου τούτου εἰς τὸ ἀπώτερον μέλλον θὰ είναι πολλαπλάσιον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ κόστος κατασκευῆς τούτου σήμερον, δτε μάλιστα διαπιστοῦται καὶ ή ἀνάγκη ἐκτελέσεως αὐτοῦ.

Μήπως δ δρόμος αὐτὸς ἀν ἀλλάξῃ ὄνομα καὶ λέγεται Λευκωσίας—Λεμεσοῦ καὶ καταστῆ ἀπαραίτητος διὰ τήν μετακίνησιν τῶν πρωτεουουσιάνων θὰ κατασκευασθῇ πιὸ εὔκολα;

Τίποτα δέν μᾶς κωλύει νὰ τὸν μετονομάσωμεν, ἵσως ἔστω καὶ ἐμμέσως ἐπωφεληθῶμεν ἐκ τοῦ ἔργου καὶ ήμεις οἱ ἐπαρχιῶται.

"Ανεφέρθην εἰς μίαν τῶν πολλῶν περιπτώσεων ή όποια συμπτωματικῶς ἔχει σχέσιν μὲ τήν Λεμεσόν, τοῦτο δμως δέν σημαίνει δτι τὸ ἴδιον πρόβλημα δέν ἀπασχολεῖ δλην τήν Κύπρον.

Θὰ ἤθελον εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο νὰ καλέσω τήν Κυβέρνησιν νὰ μελετήσῃ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς ἐπιβολῆς διοδίων εἰς καλά ὡργανωμένους αὐτοκινητοδρόμους, μέχρι τῆς ἀποπληρωμῆς των, ἔάν τοῦτο θὰ ὑπεβοήθει εἰς τήν ἐπίσπευσιν τῶν ἀπαραιτήτων καὶ οὖσιωδῶν αὐτῶν ἔργων.

"Αλλα κράτη μὲ πολὺ πιὸ ἀνθηρὰ οἰκονομικὰ μέσα ἐφαρμόζουν τὸ μέτρον τοῦτο μετ' ἐπιτυχίας.

Παρ' δλον ποὺ διὰ τήν Κύπρον τὸ αὐτοκίνητον, ως ἐτονίσαμεν καὶ ἀλλοτε, δέν ἀποτελεῖ εἶδος πολυτελείας ἀλλὰ εἶδος πρώτης ἀνάγκης, ἐν τούτοις, νοούμενον δτι θὰ συντόμευαν αἱ ἀποστάσεις, θὰ ἀπεφεύγετο ἀρκετὴ φθορὰ τῶν

δχημάτων, τὰ καύσιμα θά ήσαν δλιγώτερα, εἶμαι θέσιος ὅτι θά ήσαν διατεθειμένοι οἱ δῆμοι νὰ πληρώσουν κάτι διὰ νὰ ἐπωφεληθοῦν βλων αὐτῶν τῶν πλεονεκτημάτων.

"Αλλωστε θά ὑπάρχουν καὶ οἱ ὑφιστάμενοι δρόμοι οἱ δποῖοι θά μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἄνευ τῆς τοιαύτης ἐπιθαρύνσεως.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ αὔξησις τῶν μηχανοκινήτων δχημάτων ἐν Κύπρῳ εἶναι δυσανάλογος πρὸς τὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ.

"Ηδη ἐν δχημα ἀντιστοιχεῖ περίπου διὰ κάθε ἐπτὰ ἥτομα.

"Ἐὰν ἡ κατάστασις αὐτὴ συνεχισθῇ, καὶ φαίνεται ὅτι θά συνεχισθῇ μὲ οὐχὶ παράλληλον αὔξησιν τῶν συγκοινωνιακῶν καὶ ὅλων διευκολύνσεων, καθιστᾶ τὴν προοπτικὴν διὰ τὸ μέλλον ἀκρως ζιφεράν.

"Ως ἐπανειλημμένως ἔτονίσθη καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἡ κατασκευὴ λιμένων καὶ ὅλων μεγάλων ἔργων προϋποθέτει καὶ τὴν κατασκευὴν συγχρόνων δδικῶν ἀρτηριῶν.

Καὶ τοῦτο ἀσχέτως τοῦ γεγονότος ὅτι καθ' ἡμᾶς, παρὰ νὰ διασπαθίζεται εἰς τὸ παρόν στάδιον τὸ δημόσιον χρῆμα εἰς τὴν κατασκευὴν λιμένων καθ' ἀπασσαν τὴν Νήσον, ἀμφιβόλου χρησιμότητος, θά ἡτο προτιμότερον τὰ κονδύλια ταῦτα νὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὴν κατασκευὴν συγχρόνων καὶ ἐπαρκῶν δδικῶν ἀρτηριῶν.

"Αν εἰς τὸ μέλλον αἱ οἰκονομικαὶ μας συνθῆκαι καὶ τὸ γενικώτερον συμφέρον τοῦ τόπου δικαιολογοῦν τὴν κατασκευὴν πολλῶν λιμένων θά εἴμεθα ἀπὸ τοὺς πρώτους οἱ δποῖοι θά χαιρετίσουν καὶ ὑποστηρίξουν τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων τούτων.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Θά ήθελα νὰ ἀσχοληθῶ ἐπ' ὁλίγον μὲ τὸ θέμα αὐτὸν καὶ ἀπὸ καθαρῶς ιστρικῆς ἀπόψεως. "Ως γνωστὸν ἡ κακὴ ὑγεία ἐπηρεάζει ἀρνητικὰ τὸν δῆμον. Εἰς πλείστας χώρας ὑπάρχουν πίνακες οἱ δποῖοι καθορίζουν τὰς κυριωτέρας παθήσεις αἱ δποῖαι ἐπηρεάζουν δυσμενῶς τὸν δῆμον. Λ.χ., καρδιακαὶ παθήσεις καὶ ὑπέρτασις, χρόνιαι νεφρίτιδες, διαθήτης εἰς προκεχωρημένον στάδιον, πνευματικαὶ ἀσθένειαι, δισκοπάθεια καὶ γενικὰ αἱ ἀτέλειαι τῆς σπονδυλικῆς στήλης, αἱ δποῖαι ἐμποδίζουν τὴν ἐλευθέραν κίνησιν τοῦ σώματος, προσθολαὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος, χρόνιος ἀλκοολισμός, ἔξασθενησις τῆς δράσεως, μείωσις τῆς ἀκοῆς, δυσκαμψία. "Ἐνας χωλὸς δύναται κάλλιστα νὰ δῆγησῃ τὸ εἰδικὰ διασκευασμένον αὐτοκίνητον, ἀλλὰ ἔνας ἀρτιμελής, δ ὅποιος ὑποφέρει ἀπὸ ἀγκύλωσιν ἢ δυσκαμψίαν τῶν χειρῶν ἢ ποδῶν, δὲν δύναται :

Πλὴν τῶν παθήσεων αὐτῶν ἐπηρεάζουν τὴν δῆμην καὶ μερικὰ φάρμακα. Οἱ δῆμοι οἵτινες λαμβάνουν ταῦτα θά πρέπει νὰ είναι πλέον προσεκτικοὶ ἢ, τὸ καλύτερον, νὰ ἐγκαταλείπουν προσωρινὰ τὴν δῆμην. Τὰ κυριώτερα ἀπὸ τὰ φάρμακα αὐτὰ εἶναι :

1. Τὰ ὑπνωτικὰ καὶ ἡρεμιστικὰ (θαρριτουρικὰ καὶ μή). Ἡ ἐπίδρασίς των ποικίλει, ὅλα δμως ὀδυνατίζουν τὰ ἀντανακλαστικά. Ὁρθὸν εἶναι νὰ μὴν δῆμην τὸ πρωτὶ ἀν τὸ βράδυ ἐλάσσομεν, λόγῳ ἀύπνιας, ἔνα ὑπνωτικόν.

2. Τὰ κατευναστικὰ ἀτινα φέρουν ὑπνηλίαν, παράλληλα δμως καὶ μίαν κατάστασιν εύφορίας ἥτις μειώνει τὴν προσοχὴν καὶ κάμνει τὸν δῆμον ἐπικένδυνα ἀμέριμνον.

3. Τὰ διεγερτικὰ καὶ τὰ ἀντιορεκτικὰ χάπια. Τὰ πρῶτα τὰ παίρνουν κυρίως οἱ φοιτηταὶ καὶ οἱ δῆμοι φορτηγῶν διὰ νὰ αὔξησουν τὴν ἀπόδοσίν των καὶ νὰ παραμείνουν ἀύπνοι, ἐνῷ τὰ δεύτερα τὰ παίρνουν κυρίως αἱ γυναῖκες αἵτινες θέλουν νὰ ἀδυνατίσουν. Καὶ τὰ μὲν καὶ τὰ δὲ προκαλοῦν ὑπερδιέγερσιν, ἥτις δύναται ν' ἀποθῇ μοιραία διὰ τὸν δῆμον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Είναι τὰ διεγερτικά πού παίρνουν αἱ γυναῖκες; Διότι μειώνουν τὴν ὄρεξιν καὶ εἰναι ὡσάν νὰ ὑπάρχῃ κάποια ἀντίθεσις.

(Γέλωτες)

Ξ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ :

Καὶ τὰ μὲν καὶ τὰ δέ, κ. Πρόεδρε, προκαλοῦν ὑπερδιέγερσιν ἥτις δύναται νὰ ἀποθῇ μοιραία διὰ τὸν δῆγον.

4. Τὰ ἀναισθησιογόνα. Μετὰ ἀπὸ μίαν ἀπλήν ἐγχειρησιν, διὰ τὴν ὅποιαν ἔχρειάσθη τοπικὴ ἢ καὶ γενικὴ ἀναισθησία, δύνασθε νὰ ἐπιστρέψητε εἰς τὸ σπίτι σας μετὰ ἀπὸ δύο ἔως τρεῖς ὥρας. Τὰ ἀναισθησιογόνα δῆμως προκαλοῦν διὰ 24 τούλαχιστον ὥρας διάθεσιν ὑπου. Είναι δρθὸν νὰ περάσῃ αὐτὸ τὸ διάστημα πρὶν ἢ ἀποφασίσητε νὰ δῆγηστε.

Αἱ ἀσθένειαι, αἱ ἀναπηρίαι καὶ τὰ διάφορα φάρμακα δὲν εἰναι αἱ μόναι αἰτίαι αἴτινες προκαλοῦν αὐτοκινητικά δυστυχήματα. "Ενα ποσόστο 40–50% διφελονται εἰς τὸ ἀλκοόλ, ἔστω καὶ ὃν δ δῆγος δὲν εἰναι μεθυσμένος. Τὰ οινοπνευματώδη ἔξουδετερώνουν τὴν πνευματικὴν διαύγειαν. Ποσότης 0,05 γρ. ἀλκοόλ εἰς ἔν λίτρον αἴματος ἀρκεῖ διὰ νὰ μειώσῃ τὰ ὀπτικὰ ἀντανακλαστικὰ κατὰ 30% καὶ τὰ ἀκουστικὰ κατὰ 38%.

Μὲ ποσότητα 1 γρ. ἀλκοόλ κατὰ λίτρον αἴματος αἱ κινήσεις εἰναι ἀσταθεῖς. Μὲ 2,5 γρ. οἱ περισσότεροι δῆγοι εἰναι μεθυσμένοι. Μὲ 3 γρ. δ δῆγος εἰναι «τύφλα εἰς τὸ μεθύσι». Πόση ὥρα δῆμως πρέπει νὰ περάσῃ μετὰ τὸ ποτὸν διὰ νὰ εἰναι εἰς θέσιν νὰ δῆγηση κανεὶς; Ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ποσότητα τοῦ οινοπνεύματος, ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ δῆγοῦ καθὼς καὶ ἀπὸ ἄλλας συνθήκας. Ο δργανισμὸς ἀνέχεται 1 γρ. διὰ κάθε ἔνα κιλὸν βάρους. Ή ἐπίδρασις τοῦ ποτοῦ φθάνει εἰς τὸ μάξιμου μετὰ 30 λεπτά ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποὺ θὰ πιῇ κανεὶς ητσικός καὶ μετὰ 75 λεπτά εἰς τὴν ἀντίθετον περίπτωσιν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐγκυμοσύνης, καὶ κυρίως κατὰ τοὺς τελευταίους 3 μῆνας, ἡ ταχύτης τῶν ἀντανακλαστικῶν καὶ δ συντονισμὸς τῶν μηχανικῶν κινήσεων ἀλλάζει. Αἱ μικραὶ ἀποστάσεις μὲ δριον ταχύτητος διλγώτερον τῶν 50 μιλῶν ἐπιτρέπονται. Αἱ μεγάλαι διαδρομαὶ δῆμως εἰναι ἐπικίνδυνοι καὶ δέον νὰ ἀποφεύγωνται.

"Ἐν δψει τῶν ἀναφερθεισῶν διαπιστώσεων εἰσηγοῦμαι :

(1) Νὰ εὐθυγραμμισθοῦν, διαπλατυνθοῦν καὶ ἀσφαλτοστρωθοῦν αἱ κυριώτεραι ἀρτηρίαι.

(2) Νὰ θεωρῆται ἀδίκημα ἡ χρῆσις ἐφθαρμένων ἐλαστικῶν καθοριζούμενου μίνιμου ὀφελίμου πάχους, ὡς λ.χ. εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου τὸ ἐλάχιστον ἐπιτρέπτον ὀφελίμον πάχος εἰναι 2 μ.μ., εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν ἐλήφθη πρόνοια ἐσχάτως, δυνάμει νομοθεσίας, ὡστε τὰ ἐλαστικὰ νὰ φέρουν τρία διαφορετικὰ εἰς χρωματισμούς στρώματα διὰ τὴν πρακτικωτέραν ἔνδειξιν τῆς καταλληλότητος τούτων.

(3) Νὰ μελετηθῇ ἡ δυνατότης χρήσεως ζωνῶν ἀσφαλείας.

(4) Τὴν χρῆσιν ὀνακλαστικῶν πινακίδων ἀριθμῶν κυκλοφορίας, τούλαχιστον διὰ τὰ νέα ἐγγραφόμενα δχήματα, διὰ δὲ τὰ ὑπόλοιπα νὰ δοθῇ ίκανὴ παράτασις.

(5) Οἱ μοτοσυκλετισταὶ καὶ συνεπιβάται νὰ φέρουν κράνη.

(6) Τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου εἰς δ.τι ἀφορᾶ τὸ μεταφερόμενον ὑπὸ φορτηγῶν αὐτοκινήτων βάρος καὶ τῶν διαφόρων περὶ τροχαίας κανονισμῶν.

(7) Κατά τὴν χειμερινὴν περίοδον τὴν ὑποχρεωτικὴν τοποθέτησιν εἰς τοὺς διπισθίους τροχούς ἐλαστικῶν προστατευτικῶν καλυμμάτων.

(8) Νὰ ἀσφαλτοστρώνωνται καὶ τὰ ἔρισματα, κοινῶς παγκέτα, καὶ νὰ ξεχωρίζουν διὰ τῆς διεθνοῦς κιτρίνης γραμμῆς.

(9) Νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τοὺς ὑπεραστικούς δρόμους τόσον τὸ ἀνώτατον ὅσο καὶ τὸ κατώτατον ὅριον ταχύτητος.

(10) Νὰ θεωρήται ὡς ἀδίκημα ἡ δῦνηγησις ὑπὸ σοθαρῶς πασχόντων ἢ καὶ μετὰ τὴν λῆψιν ὠρισμένων φαρμάκων ἢ οἰνοπνεύματος, ἢ λῆψις τοῦ δόποιου πρέπει νὰ διαπιστοῦται διὰ τῆς εἰδικῆς συσκευῆς ἀναλύσεως ἀναπνοῆς. Τῆς Συσκευῆς "breath analyser".

(11) Εἰσηγοῦμαι ἐπίσης δπως συστηματοποιηθῇ καὶ καθιερωθῇ εἰς ὅλην τὴν Κύπρον ἡ ὑπαρξὶς συνεργείων ἐλέγχου τῶν μηχανοκινήτων ὁχημάτων. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐπικροτοῦμεν τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου καταβληθεῖσαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως προσπάθειαν ἡ δόποια εὐχόμεθα νὰ συνεχισθῇ.

'Υποστηρίζω δὲ πλήρως τὴν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Ζαχαριάδη γενομένην εἰσήγησιν περὶ συστάσεως Συμβουλίου 'Οδικῆς Ἀσφαλείας.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Φάντης ἔχει τὸν λόγον.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κ.κ. συνάδελφοι. Τὸ πρόθλημα τῆς ὁδικῆς ἀσφάλειας εἶναι ἀναμφίθιολα ἔνα ἀπὸ τὰ σοθαρώτερα ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ Κύπρος. Ἡ σοθαρότητα αὐτοῦ τοῦ προβλήματος ὑπογραμμίζεται ἐντονα καὶ παραστατικά ἀπὸ τίς στατιστικές γιὰ τὰ ὀδικὰ δυστυχήματα καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ τὸ ποσοστό τῶν θανατηφόρων. Σύμφωνα μὲ στοιχεῖα τοῦ Τμήματος Τροχαίας τῆς Ἀστυνομίας, κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀδικῶν δυστυχημάτων παρουσιάζει τὴν ἀκόλουθη κατάσταση :

1969 : 5,031 ὀδικά δυστυχήματα μὲ 120 νεκρούς καὶ 3,578 τραυματίες.

1970 : 5,012 ὀδικά δυστυχήματα μὲ 143 νεκρούς καὶ 3,936 τραυματίες.

1971 (μέχρι τέλους Νοεμβρίου) :

5042 ὀδικά δυστυχήματα μὲ 126 νεκρούς καὶ 3,895 τραυματίες.

"Οπως εἴπε χαρακτηριστικά σὲ μιὰ συνέντευξή του πρὸς τὴν τηλεόραση στὶς 2 Νοεμβρίου δ 'Αστυνόμος κ. Γεωργιάδης «δ ἀριθμὸς τῶν νεκρῶν, δ ὁποῖος στοὺς πρώτους 9 μῆνες τοῦ 1971 ἀνερχόταν σὲ 101, εἶναι τόσος, ὃσος εἶναι περίπου δ ὀδικὸς πληθυσμὸς ἐνὸς μικροῦ χωρίου, δ δὲ ἀριθμὸς τῶν τραυματῶν εἶναι τόσος, ὃσος εἶναι περίπου δ ὀδικὸς πληθυσμὸς τῶν κωμοπόλεων μας». Σὲ μιὰν ὄλλην ὀμιλία του στὶς 21 Αύγουστου 1971 κατὰ τὴν τελετὴ ἀπονομῆς διπλωμάτων καὶ βραβείων στοὺς καλύτερους δόηγούς δ ἴδιος 'Αστυνόμος ἀναφερόμενος στὰ ὀδικὰ δυστυχήματα ἐτόνισε μεταξὺ ὄλλων καὶ τὰ ἔξῆς : «Πληρώνομεν πολὺ μεγάλον φόρον αἴματος, ἔνα ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ἐν σχέσει μὲ τὰς ὄλλας χώρας ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κυκλοφορούντων ὁχημάτων καὶ τὸ ὀδικόν μας δίκτυον. "Εχομεν πολλὰ πένθη καὶ μεγάλας οἰκονομικὰς ἀπωλείας ἀπὸ τὰ πολλὰ ὀδικὰ δυστυχήματα. Πρέπει νὰ τὰ περιορίσωμεν μὲ κάθε δυνατὸν τρόπον καὶ νὰ καταπολεμήσωμεν τὰ αἴτια τὰ δόποια τὰ προκαλοῦν μιὰ καὶ τὰ ἔχομεν διαπιστώσει.

'Ο φόρος, λοιπόν, αἴματος ποὺ πληρώνουμε ἐξ αἰτίας τῶν ὀδικῶν δυστυχημάτων εἶναι πολὺ μεγάλος, μεγαλύτερος σὲ σύγκριση μὲ ὄλλες χῶρες μὲ περισσότερο πληθυσμό. "Αν λάθουμε ὑπ' ὅψη μας τὸ ἀξίωμα, ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι τὸ

πολυτιμότερο ὀγαθό γιά τὸν ἄνθρωπο, ποὺ ἡ ἀπώλειά της μὲ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ ἀναπληρωθῇ, τότε μποροῦμε νὰ ἀντιληφθοῦμε τὸν συγκλονισμὸν ποὺ πρέπει νὰ νοιῶθῃ διαθένας ὅταν διαθάξῃ σχεδὸν καθημερινά γιὰ δικιὰ δυστυχήματα, ἀπὸ τὰ δοπιά δχι λίγα θαιντηφόρα, ἡ μὲ συνέπειες σοθαρῆς ἀναπτηρίας γιὰ τὰ θύματα.

Ο μεγάλος αὐτὸς ἀριθμὸς δυστυχημάτων δὲν εἰναι θέσαια ὁσχετος μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν κυκλοφορούντων μηχανοκινήτων δημάτων. Ή Κύπρος συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν χωρῶν ποὺ δὲ ἀριθμὸς τῶν μηχανοκινήτων δημάτων αὐξάνεται μὲ γοργὸν ρυθμὸν ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο. Σάν ἀποτέλεσμα τῆς ἀπτυσσόμενης οἰκονομίας τῆς Κύπρου –θιομηχανικῆς καὶ ἀγροτικῆς– εἰσάγονται καὶ τίθενται σὲ κυκλοφορία διαρκῶς καὶ περισσότερα αὐτοκίνητα καὶ ἄλλα δημάτα ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο. Σύμφωνα μὲ μιὰ στατιστική, κατὰ τὴ δεκαετία 1960–69 (συμπεριλαμβανομένου) δὲ ἀριθμὸς τῶν γιὰ πρώτη φορὰ ἐγγραφέντων μηχανοκινήτων δημάτων ἀνῆλθε σὲ 84.173. Εἰναι χαρακτηριστικό, δτι μεταξὺ τοῦ 1967 καὶ 1969 δὲ ἀριθμὸς τῶν μηχανοκινήτων δημάτων ποὺ ἐνεγράφησαν γιὰ πρώτη φορὰ αὐξήθηκε ἀπὸ 9.442 σὲ 13.761 αὖηση ποὺ ἀναλογεῖ σὲ 33,3% σὲ μιὰ τριετία. “Οσον ἀφορᾶ τὴν κατηγορία τῶν ἐγγραφέντων τὸ 1969 γιὰ πρώτη φορὰ δημάτων σύμφωνα μὲ τὰ ἐπίσημα στοιχεῖα, 8.272 δηλ. 60% ἵσαν ίδιωτικά αὐτοκίνητα. Τὰ στοιχεῖα τῆς δεκαετίας 1960–1969 δείχνουν ἐπίσης δτι, ἐνῶ τὸ 1960 τὰ ίδιωτικά αὐτοκίνητα ἀναλογοῦσαν 1 πρὸς 22 κατοίκους, ἡ ἀντίστοιχη ἀναλογία γιὰ τὸ 1969 εἰναι 1 πρὸς 13,6 κατοίκους. Αὕτη ἡ ἀναλογία τοποθετεῖ τὴν Κύπρο στὴν 6η θέση σὲ παγκόσμια κλίμακα μετὰ τὶς Η.Π.Α. (2,1), τὸν Καναδᾶ (2,8), τὴν Βρεττανία (4,5), τὴν Ἰταλία (6,5) καὶ τὴν Ἱαπωνία (9,9). “Ἄς λογαριάσουμε δχι μόνο τὰ ίδιωτικά αὐτοκίνητα, ἀλλὰ τὰ μηχανοκινήτα δημάτα δὲν τῶν τύπων, ποὺ κυκλοφοροῦσαν τὸ 1969 καὶ ποὺ ἀνέρχονταν σχεδὸν σὲ 63.000, τότε ἡ ἀναλογία τους πρὸς τὸν πληθυσμὸν ἀντιστοιχεῖ 1 σὲ κάθε 10 κατοίκους. Γιὰ τὸ 1970 οἱ ἀντίστοιχοι ἀριθμοὶ εἰναι : δημάτα 88.400 καὶ ἀναλογία πρὸς τὸν πληθυσμὸν 1 πρὸς 7,2. “Αν πάρουμε ὑπ’ ὄψη ἀπὸ τὴ μιὰ τὸν μεγάλο ἀριθμὸν μηχανοκινήτων δημάτων ποὺ κυκλοφοροῦν καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ ὑψηλὸ ποσοστὸ δυστυχημάτων τότε μποροῦμε νὰ καταλάβουμε τὸ μέγεθος τοῦ προβλήματος ποὺ λέγεται «δικὴ ἀσφάλεια».

Προτοῦ ἀσχοληθῶ μὲ τὶς εἰδικὲς πλευρές τοῦ μεγάλου αὐτοῦ προβλήματος, δηλ. τὸ πρόβλημα δρόμων (δικοῦ δικτύου), δημάτων (καταλληλότητάς τους, κ.λ.π.), καὶ ἄνθρωπίνου παράγοντος, θὰ ήθελα νὰ ὑποδείξω, δτι ἀπὸ τὰ πιὸ πάνω στοιχεῖα, καὶ εἰδικὰ αὐτὰ ποὺ ἀναφέρονται στὸν αὐξανόμενο μὲ γοργὸν ρυθμὸν ἀριθμὸ ίδιωτικῶν αὐτοκινήτων, ἐγείρεται ἔνα ἔρωτημα, τὸ ἔξῆς : Ποὺ διεριζεται αὐτὴ ἡ ἀλματώδη αὔξηση τῶν εἰσαγομένων ίδιωτικῶν αὐτοκινήτων ; “Ο ὑψηλὸς ἀριθμὸς ίδιωτικῶν αὐτοκινήτων μπορεῖ νὰ ἀποτελῇ –καὶ ἀσφαλῶς ἀποτελεῖ– ἔνδειξη ἐνὸς ὑψηλοῦ ἐπιπέδου ζωῆς, πράγμα θέσαια εὐχάριστο. Αὕτος, δμως, δὲ ρυθμὸς αὔξησης τῶν ίδιωτικῶν αὐτοκινήτων δὲν θὰ ἥταν, ἄραγε, χαμηλότερος, ἀν ἐλαμβάνοντο μέτρα γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῶν δημοσίων χερσαίων μεταφορῶν καθὼς καὶ τῶν ὑπεραστικῶν μεταφορῶν ; Καὶ ἀν δὲ ἀριθμὸς τῶν δυστυχημάτων εἰναι ἀνάλογος μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν σὲ κυκλοφορία μηχανοκινήτων δημάτων δὲν θὰ θρηνούσαμε, ἄραγε, λιγώτερα θύματα, ἀν εἶχαμε σὲ ἴκανοποιητικό βαθμὸν ἀνεπτυγμένες δημόσιες χερσαίες μεταφορές, ἀστικές καὶ ὑπεραστικές ; Καὶ ἐπειδὴ, κατὰ τὴν γνώμη μου, ἡ ἀπάντηση σ’ αὐτὸ τὸ ἔρωτημα δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἰναι θετική, τίθεται αὐτόματα, καὶ σὰν συνέπεια τοῦ προηγουμένου ἔνα ἄλλο ἔρωτημα, τὸ ἔξῆς : Δὲν θὰ εἰναι, ἄραγε, πρὸς τὸ δημόσιο συμφέρον ἀπὸ κάθε ἀποψη –καὶ ἀπὸ οἰκονομικὴ μὲ τὴν ἔξοικονόμηση μεγάλου ποσοῦ χρημάτων ποὺ διατίθενται σήμερα γιὰ εἰσαγωγὴ αὐτοκινήτων καὶ δὲν τῶν ὄλικῶν ποὺ σχετίζονται μὲ τὴν διακίνησή τους– ἀλλὰ πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ἐλάττωσης τῶν δικῶν δυστυχημάτων μὲ δλες τὶς δυσμενεῖς συνέπειες ἀπ’ αὐτά, θανάτους, ἀναπτηρίες, κ.λ.π.– ή κρατικοποιηση τῶν μεταφορῶν ; Εἰναι ἡ πεποιθησή μας, δτι ἔνα τέτοιο μέτρο εἰναι χωρὶς ἀμφιθολία πρὸς τὸ δημόσιο συμφέρον ἀπὸ κάθε ἀποψη. Γι’

αύτό και εισηγούμαστε, έφ' όσον έκτιμούμε τη ζωή σάν το πιό πολύτιμο άγαθό για τὸν ἄνθρωπο, δπως αύτὸν τὸ μέτρο μελετηθῆ ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση σὰν ἔνα ἀπὸ τὰ ἐπείγοντα προβλήματα τοῦ τόπου.

Διερευνώντας τὸ θέμα τῆς ὁδικῆς ἀσφάλειας κάπως πιὸ λεπτομερειακὰ πρέπει νὰ στρέψουμε τὴν προσοχὴ μᾶς στὰ κύρια αἴτια στὰ ὅποια ὀφελοῦνται κατὰ κύριο λόγο τὰ ὁδικὰ δυστυχήματα. Σὲ σχετικὴ ἔκκληση τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας, ἡμερομηνίας 24ης Ἰουλίου 1971, ἀναφέρονται τὰ ἔξης σχετικὰ μὲ τὰ αἴτια τῶν ὁδικῶν δυστυχημάτων : «Ἐπανειλημμένως ἐτονίσθη δτὶ τὰ αἴτια τῶν ὁδικῶν δυστυχημάτων εἰναι κυρίως ἡ ὑπερβολικὴ ταχύτης, τὸ ἐπικινδυνὸν προσπέρασμα, ἡ ἔλλειψις ἀδρότητος καὶ γενικῶς ἡ μὴ ἐπίδειξις τῆς ἐπιβεβλημένης καλῆς συμπεριφορᾶς κατὰ τὴν ὁδήγησιν». Πιὸ ἀναλυτικὰ καὶ πληρέστερα ἐκφράζει τὴν ἀποψη τοῦ Τμήματος Τροχαίας γιὰ τὰ αἴτια τῶν ὁδικῶν δυστυχημάτων ὁ ὑπεύθυνος Ἀστυνόμος αὐτοῦ τοῦ Τμήματος στὴν συνέντευξή του ποὺ ἀνέφερε προηγουμένως πρὸς τὴν τηλεόραση στὶς 2 Νοεμβρίου 1971. Κατὰ τὸν Ἀστυνόμον κ. Γεωργιάδη «οἱ κυριώτεροι λόγοι οἱ ὅποιοι συνθέτουν τὸ πρόβλημα τῆς κυκλοφοριακῆς κινήσεως, τὸ ὅποιον μᾶς παρουσιάζεται ὑπὸ τὸν δξεῖαν μορφὴν, δύνανται πολὺ περιληπτικῶς νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἔξης :

- (1) Ὁ μεγάλος ἀριθμὸς τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ δχημάτων, ὁ ὅποιος ἀνέρχεται σήμερον εἰς 100 περίπου χιλιάδας.
- (2) Ἡ ἔλλειψις ἐπαρκῶν χώρων σταθμεύσεως εἰς δλας τὰς πόλεις.
- (3) Ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ ὁδικοῦ μᾶς δικτύου, τὸ ὅποιον ἀδυνατεῖ νὰ προφθάσῃ τὸ αὐτοκίνητον εἰς τὴν ἀλματώδη ἀριθμητικήν του αὔξησιν.
- (4) Ἡ κακὴ συνήθεια πολλῶν πολιτῶν νὰ μὴ θαδίζουν, ἀλλὰ νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ ἴδιωτικά τῶν δχήματα καὶ διὰ πολὺ μικράς ἀκόμη ἀποστάσεις.
- (5) Ἡ ἔλλειψις ὁδικῆς συνειδήσεως ἐκ μέρους ἀρκετῶν ἐκ τῶν δηγῶν μηχανοκίνητων δχημάτων καὶ ἡ ἔλλειπτης γνῶσις τῶν Κανονισμῶν Τροχαίας καὶ τοῦ Κώδικος Ὁδικῆς Κυκλοφορίας ὑπὸ τοῦ κοινοῦ, ἐν γένει».

Οσον ἀφορᾶ εἰδικὰ τὴν εὐθύνη τῶν δηγῶν γιὰ τὰ ὁδικὰ δυστυχήματα ἀπὸ τὴ δήλωση τοῦ κ. Γεωργιάδη πρὸς τὴν τηλεόραση μπορεῖ νὰ συνοψισθῇ κατὰ κύριο λόγο στὴν ἀπὸ μέρους τους ἀπροσεξία καὶ τὴ μὴ αὐστηρὴ τήρηση τῶν κανονισμῶν τῆς Τροχαίας, ὅσον ἀφορᾶ τὴν ταχύτητα, τὸ προσπέρασμα, τὴ διαστάρωση σὲ ὁδικούς κόμβους, κ.λ.π.

Ἄπὸ τὴν ἀναλυτικὴ δήλωση τοῦ Ἀστυνόμου Γεωργιάδη φαίνεται πῶς τρεῖς εἶναι οἱ βασικοὶ παράγοντες ποὺ συνθέτουν τὸ πρόβλημα τῆς ὁδικῆς ἀσφάλειας, δηλ. δρόμοι (ὁδικὸ δίκτυο), δχήματα (ἀριθμὸς τους σὲ σχέση μὲ τὸ ὁδικὸ δίκτυο καὶ τὸν πληθυσμὸ) καὶ δ ἄνθρωπος.

Ο καθένας ἀπὸ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς παράγοντες διαδραματίζει σημαντικὸ ρόλο, ἡ ὑπέχει σημαντικὴ εὐθύνη γιὰ τὴν πληθώρα τῶν ὁδικῶν δυστυχημάτων παρ' ὅλο πού, σὲ τελευταία ἀνάλυση, ὁ ἄνθρωπος παράγων διαδραματίζει τὸν βασικώτερο ρόλο καὶ ἔχει τὴν μεγαλύτερη εὐθύνη.

Σχετικὰ μὲ τὸν παράγοντα ὁδικὸ δίκτυο, χωρὶς νὰ παραγνωρίζουμε καθόλου τὸ ἔργο ποὺ ἔχει ἐπιτευχθῆ σ' αὐτὸν τὸν τομέα ἀπὸ τὴν κυβέρνηση —καὶ ἀσφαλῶς ἔχει γίνει σημαντικὸ ἔργο, κυρίως ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ἐπέκτασης καὶ τῆς διάνοιξης —κατασκευῆς νέων ὁδικῶν ἀρτηριῶν καὶ βελτίωσης διαφόρων δρόμων— τὸ κύριον πρόβλημα ποὺ ἐγείρεται εἶναι τοῦτο : Κατὰ πόσο οἱ δρόμοι ποὺ ἔγιναν στὴ δεκαετία 1960-1970 καθὼς καὶ αὐτοὶ ποὺ κατασκευάζονται τώρα ἡ καὶ σχεδιάζονται γιὰ τὰ προσεχῆ χρόνια εἶναι κατάλληλοι σὲ σχέση μὲ τὴν ὑφισταμένη καὶ προβλεπόμενη διακίνηση δχημάτων στὴν Κύπρο, καὶ, τὸ δεύτερο, σὲ ποιὸ θαμβὸ ἀνταποκρίνονται στὶς καθωρισμένες (στάταρ) ἀπαιτήσεις ἐνὸς συγχρόνου αὐτοκινητοδρόμου οἱ ὑπεραστικοὶ δρόμοι, οἱ σημερινοὶ καὶ οἱ σχεδιαζόμενοι γιὰ τὸ σύντομο μέλλον.

Απαντώντας μὲ ἀντικεμενικότητα στὰ πιὸ πάνω ἔρωτήματα εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ ποῦμε, ὅτι παρὰ τὴν διάνοιξη νέων καὶ θελτιωμένων ἀστικῶν καὶ ὑπεραστικῶν δρόμων, σὲ σύγκριση μὲ τοὺς παληούς, ὡστόσο καὶ οἱ νέοι δρόμοι δὲν ξεφεύγουν θασικά ἀπὸ τὰ παληὸκαλούπια, τὴν παραδοσιακή, ἃς ποῦμε, κατασκευὴ δρόμων. Τὸ ὅτι οἱ ἀρμόδιες ἀρχές γιὰ τὴν κατασκευὴ δρόμων μένουν προσκολλημένες στὰ παλιὰ καλούπια φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι καὶ στοὺς πιὸ σύγχρονους δρόμους ποὺ ἔχουν κατασκευασθῆ, ἥ ποὺ κατασκευάζονται, δὲν δίνεται καμμιὰ προσοχὴ στὴν κατασκευὴ ὑπογείων διαβάσεων, κυρίως σὲ διασταυρώσεις, ποὺ ἔξόφθαλμα ἥ κατάσταση ἀπὸ ἀπόψεως κίνησης πεζῶν καὶ διχημάτων εἶναι κυριολεκτικά ἀπελπιστική, ἰδιαίτερα στὶς πόλεις.

Διερωτώμεθα, ἐπίσης, κατὰ πόσον ἔχει ἀπασχολήσει τοὺς ὑπευθύνους ἥ ἀναγκαῖτητα κατασκευῆς, ὅπου τοῦτο ἐπιθάλλεται ἀπὸ τὶς συγκεκριμένες συνθῆκες, ἐναερίων δρόμων. Μὲ τὴν ραγδαία, καὶ δυστυχῶς ἀνεξέλεγκτη, ἀνάπτυξη ποὺ παίρνουν οἱ κυπριακὲς πόλεις καὶ ἡ δούισα σύμφωνα μὲ δλες τὶς προβλέψεις θὰ συνεχισθῆ, ἐπιθάλλεται νὰ μελετηθοῦν πιὸ ριζικά μέτρα γιὰ τὴν κυκλοφορία διχημάτων, τὰ δούισα νὰ συμβάλλουν στὴν ἔξασφάλιση καλύτερης καὶ ἀποτελεσματικότερης διδικῆς ἀσφάλειας. Ἡ ἔξερεση καὶ διαρρύθμιση καταλλήλων χώρων στάθμευσης, ἥ ἀνακήρυξη περισσοτέρων δρόμων στὶς πόλεις, ἰδιαίτερα ὅπου ὑπάρχουν παράλληλοι, σὲ δρόμους μονόδρομης κατεύθυνσης, ἥ ἀπαγόρευση τῆς κυκλοφορίας δρισμένων τύπων διχημάτων σὲ δρισμένους δρόμους, εἴτε γιὰ δλόκληρο τὸ 24ωρο, εἴτε γιὰ δρισμένες δρες αἰχμῆς τῆς κίνησης πεζῶν καὶ διχημάτων, ἥ κατασκευὴ πεζοδρομίων καὶ ἄλλα παρόμοια μέτρα θὰ συμβάλλουν ἀναμφίβολα στὴν καλύτερη ρύθμιση τῆς τροχαίας, καὶ στὴν ἐλάττωση τῶν διδικῶν δυστυχημάτων.

“Οσον ἀφορᾶ τοὺς ὑπεραστικοὺς δρόμους, ὅπως Λευκωσίας—Ἀμμοχώστου, Λευκωσίας—Μόρφου, Λευκωσίας—Λεμεσοῦ, ἥ ἀνάγκη τῆς ριζικῆς θελτιώσης τους μὲ τὴν εὐθυγράμμιση, τὴ διαπλάτυνσή τους καὶ τὴν μετατροπή τους σὲ δρόμους διπλῆς κατεύθυνσης, προβάλλει σὰν ἔξαιρετικά ἐπιτακτική. Πέραν τούτου, δύμας, εἶναι ἀνάγκη στὴν κατασκευὴ ὑπεραστικῶν δρόμων νὰ λαμβάνεται πρόνοια γιὰ δημιουργία κατὰ μῆκος τους κατὰ δρισμένες ἀποστάσεις καταλλήλων μικρῶν χώρων στάθμευσης, ὡστε ὅταν ἔνα διχήμα εἶναι ὑποχρεωμένο νὰ σταθμεύσῃ στὸν κύριο δρόμο γιὰ τὸν ἔνα ἥ τὸν ἄλλο λόγο εἴτε λόγω μηχανικῆς βλάσθης εἴτε γιὰ δποιδήποτε ἄλλο λόγο, νὰ μπορῇ νὰ σταθμεύῃ χωρὶς νὰ παρεμποδίζῃ τὴν τροχαία καὶ νὰ γίνεται πολλές φορὲς αἰτία δυστυχήματος.

Πρὸς τὸ συμφέρον τῆς διδικῆς ἀσφάλειας διερωτώμεθα κατὰ πόσο δὲν θὰ ἥτο σκόπιμο, ὅταν κατασκευάζωνται νέες ὑπεραστικὲς ἀρτηρίες, νὰ ἀπαγορεύεται ἥ ἀνέγερση κατοικιῶν ἥ κέντρων κατὰ μῆκος αὐτῶν τῶν διδικῶν ἀρτηριῶν σὲ ἀπόσταση μικρότερη, π.χ. 100 ἥ 200 μέτρων ἔκατέρωθεν τοῦ δρόμου.

“Οσον ἀφορᾶ τὸν παράγοντα διχήματα ἔχουμε τὴν γνώμη ὅτι ἀποφασιστικά πρέπει νὰ ἀπαγορευθῇ ἥ εἰσαγωγὴ μεταχειρισμένων διχημάτων ἡλικίας, ἃς ποῦμε, πέραν τῶν 5 χρόνων, δλα δὲ τὰ εἰσαγόμενα μεταχειρισμένα αὐτοκίνητα νὰ ὑπόκεινται σὲ αὐτότηρὸ μηχανικὸ ἔλεγχο καὶ μ.ον ἀφοῦ ἐκδοθῆ πιστοποιητικὸ καταλληλότητάς τους ἀπὸ ἀρμόδιο πρόσωπο νὰ ἐπιτρέπεται ἥ εἰσαγωγὴ τους. Τὸ ἴδιο πρέπει νὰ ἀπαγορευθῇ ἥ εἰσαγωγὴ ἔλαστικῶν ΑΜΑΡΚΕ, καθὼς καὶ μεταχειρισμένων ἔλαστικῶν, ἔκτὸς ἀν αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἀνταποκρίνωνται πρὸς καθωρισμένους δρους. Μιὰ καὶ ἀναφέρουμε τὸ θέμα τῶν ἔλαστικῶν θὰ ήθελα νὰ προσθέσω ὅτι θὰ ἥταν δίκαιο νὰ ἀπαγορευθῇ ἥ ἀνεξέλεγκτη εἰσαγωγὴ μεταχειρισμένων ἔλαστικῶν ἀπὸ πρόσωπα ποὺ δὲν εἶναι τὸ ἐπάγγελμά τους, ἔνα αἴτημα ποὺ ὑποθάλλουν ἔντονα δλες οἱ βιομηχανίες ἐπειδύσης ἔλαστικῶν.

Τέλος ὅσον ἀφορᾶ τὸν ἀνθρώπινο παράγοντα πρέπει νὰ προσεχθῇ περισσότερον ὁ παράγοντας διδηγός αὐτοκίνητου καὶ σὲ συνέχεια ὁ πεζός. Ἡ ἐκπαίδευση διδηγῶν πρέπει νὰ τεθῇ πάνω σὲ καλύτερες θάσεις, οἱ ἔξετάσεις γιὰ

ἀπόκτηση ἀδειας ὁ δῆμος πρέπει νὰ γίνουν πιὸ αὐστηρές καὶ μὲ περισσότερες ἀπαιτήσεις, ή ιατρικὴ ἔξέταση τῶν δῆμον πρέπει νὰ εἰναι ὑποχρεωτικὴ κατὰ ώρισμένα χρονικὰ διαστήματα, π.χ. κάθε 3 ή 5 χρόνια, καὶ τότε μόνο νὰ ἀνενεφεναι ἡ ἀδεια του δταν παρουσιάσῃ πιστοποιητικὸν ὑγείας, κ.λ.π. Ἡ ἐπιμόρφωση τῶν δῆμον καὶ γενικώτερα τοῦ κοινοῦ, ἀρχίζοντας ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τῆς στοιχειώδους καὶ μέσης ἐκπαίδευσης, μὲ σκοπὸν τὴν ἀπόκτηση αὐτοῦ ποὺ μποροῦμε νὰ ὀνομάσουμε κυκλοφοριακὴ ἄγωγὴ καὶ ἀσφαλῆ δικὴ συμπεριφορά, εἰναι ἐπίσης ἕνα μέτρο ποὺ μπορεῖ νὰ συμβάλῃ στὸν ἐπιδιωκόμενο σκοπὸν, δηλ. στὴν ἔξασφάλιση καλύτερων προϋποθέσεων δικῆς ἀσφάλειας καὶ, συνεπώς, στὴν μείωση τῶν δικῶν δυστυχημάτων.

Ἄσφαλῶς ὑπάρχουν καὶ ἄλλα λεπτομερειακὰ μέτρα στὰ δποῖα θὰ μποροῦσε νὰ ἀναφερθῇ ἔνας στὸ θέμα τῆς δικῆς ἀσφάλειας. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἐπεκταθῶ περισσότερον.

Συνοψίζοντας τὶς ἀπόψεις μας, κύριε Πρόεδρε, ἀνακεφαλαιώνω ὡς ἔξῆς τὶς εἰσηγήσεις μας γιὰ τὸ σοβαρὸ θέμα τῆς δικῆς ἀσφάλειας.

(1) Νὰ μελετηθῇ ἀπὸ τὴν κυθέρνηση τὸ θέμα τῆς κρατικοποίησης τῶν μεταφορῶν —ἀστικῶν καὶ ὑπεραστικῶν— πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον.

(2) Νὰ μελετηθῇ ἐπίσης ἡ ἰδρυση Συμβουλίου 'Οδικῆς' Ἀσφαλείας τὸ δποῖον νὰ συμβουλεύῃ τὴν Κυθέρνηση πάνω στὰ ζητήματα δικῆς ἀσφάλειας.

(3) Νὰ τεθῇ ἔλεγχος στὴν εἰσαγωγὴ μεταχειρισμένων δχημάτων καὶ νὰ ἀπαγορεύεται ἡ εἰσαγωγὴ τους δταν αὐτὰ ἔχουν χρησιμοποιηθῇ πέραν ώρισμένης χρονικῆς περιόδου, π.χ. 5 χρόνων. Τὸ ἴδιο νὰ τεθῇ ἔλεγχος ἢ καὶ νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ εἰσαγωγὴ ἀκατάλληλων ἐλαστικῶν.

(4) Στὴν κατασκευὴ ἢ θελτίωση καὶ ἐκσυγχρονισμὸν ὑφισταμένων δρόμων —ἀστικῶν καὶ ὑπεραστικῶν— νὰ λαμβάνωνται ὑπὲρ δψη οἱ σύγχρονες ἀπαιτήσεις, ποὺ πηγάζουν ἀπὸ τὴν σημερινὴ καὶ συνεχῶς ἀναπτυσσομένη τροχαία κίνηση.

(5) Νὰ ληφθοῦν νομοθετικὰ μέτρα γιὰ τὸ ἀνέθασμα τοῦ ἐπιπέδου μόρφωσης καὶ ἐπιμόρφωσης τῶν δῆμον καὶ γενικὰ τοῦ κοινοῦ δσον ἀφορᾶ τὸν κώδικα δικῆς κυκλοφορίας καὶ νὰ καταστῇ ὑποχρεωτικὴ κατὰ διαστήματα ἡ πιστοποίηση ὑπὸ ιατροῦ τῆς καταληλότητος τῆς ὑγείας κάθε δῆμοῦ γιὰ ἔκδοση ἢ ἀνανέωση τῆς ἀδειας δῆμοῦ.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό. κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἀιτιλαμβάνομαι δτι δὲν ὑπάρχει ἀπαρτία καὶ εἰσηγοῦμαι δπως διακοπῆ ἢ συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλῶ τοὺς ἐντίμους Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ὑπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πόσοι εἰναι οι ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

15. Οι διαπιστώσεις που πραγματοποιήθησαν στην πόλη της Λάρισας δεν αποδεικνύουν διαπιστώσεις στην πόλη της Λάρισας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

ΙΩΑΝΝΙΚΟΣ ΙΩΑΝΝΙ

‘Απαρτία δυνάμει τοῦ Συντάγματος ὑπάρχει ὅταν παρευρίσκεται τὸ 1/3 τῶν Βουλευτῶν. Ό δριθμὸς τῶν Βουλευτῶν καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος εἰς 50, ἀνεξαρτήτως ἐάν αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὑπάρχουν 35. Επομένως ἡ ἀπαρτία προϋποθέτει πέραν τῶν 16 Βουλευτῶν.

‘Επομένως αὐτὴν τὴν στιγμὴν δὲν ὑπάρχει ἀπαρτία.

Η ἐπομένη συνεδρίασις τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Παρασκευήν.

Η ἡμερησία διάταξις θὰ ἀποσταλῇ πρὸς τὰ ἔντιμα Μέλη.

Εὕχομαι εἰς δόλους τοὺς παρευρισκομένους εύτυχές τὸ γέον ἔτος.

ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ :

‘Επίσης, κ. Πρόεδρε.

(“Ωρα διακοπῆς 5.41 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ’ ἀλφαθητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ποσκώτης Σταῦρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποταμίτης Γιάγκος
Κόστης Νίκος	Σαθθίδης Μιχαλάκης
Κουρτελλάρης Χρῆστος	Σαμψών Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαλλιώτης Γεώργιος	Φάντης Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φράγκος Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδούλιδης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος
Παπαδόπουλος Τάσος	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Εισήγησις περὶ ἀνεγέρσεως Κέντρου Κατασκευῆς Προσθετικῶν Μελῶν δι' ἀναπήρους).
 - (2) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 22) τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
 - (3) "Εκθεσις ἐπὶ τῶν περὶ Ρυθμίσεως 'Οδῶν καὶ Οἰκοδομῶν (Τροποποιητικῶν) Κανονισμῶν τοῦ 1971 καὶ ἔγκρισις αὐτῶν.
 - (4) "Έγκρισις Δωδεκατημορίων διὰ τὸν μῆνα Ιανουάριον τοῦ 1972.
 - (5) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
 - (6) Συνέχισις τῆς συζητήσεως (Ξ. Ξενόπουλος—Α. Ζιαρτίδης) ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἡ δικὴ ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ» τὸ δποῖον ἐνεγράφη τῇ εισηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Λ. Ζαχαριάδη.

Τιμή 50 Μίλς

¹ Επωνόμησε την πατρίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 7ης ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.10 μ.μ.)

(**Αρ. 16**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἑργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπάρτια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ὑπάρχει ἀπάρτια, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθύνειν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25ην Νοεμβρίου 1971, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα καὶ ληφθεῖσα τὴν 26ην Νοεμβρίου 1971.

«Διὰ τὴν κατασκευὴν νέας ὁδοῦ, ἥ δποια θὰ συνδέῃ τὴν λεωφόρον Ἀποστόλου Παύλου μὲ τὰ Δημοτικὰ Λουτρά εἰς Κάτω Πάφον, εἰς τὸ παρελθόν, ἔξ οσων εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω, ἡτοι μάσθησαν τὰ ἀναγκαῖα πολεοδομικά σχέδια, θάσει τῶν δποιῶν ἥ δόδος θὰ ἐσυνέχῃ κατὰ μῆκος τῆς παραλίας πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ἐργοστασίου ΣΟΔΑΠ καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς εἰρημένης ὁδοῦ διετέθη εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τὸ ποσὸν τῶν τεσσάρων χιλιάδων καὶ δικτακοσίων λιρῶν.

‘Απὸ πληροφορίας τὰς δποιας ἔχω, τὰ ἀρχικὰ πολεοδομικὰ σχέδια ἐτροποποιήθησαν καὶ ἀντὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν παραλιακὴν κατεύθυνσιν θὰ διέλθῃ δι’ ἴδιωτικῶν κτημάτων, καὶ εἰδικῶς θὰ διέλθῃ διὰ μέσου τοῦ παραλιακοῦ κέντρου καὶ τῆς περιουσίας τοῦ Ἀνδρέα Ἰωάννου καὶ ὄλλων κτημάτων μακράν τῆς παραλίας, καὶ ἥ παραλία θὰ ἀποκλεισθῇ ἀπὸ τὸ κοινὸν καὶ θὰ καταστῇ

προσιτή μόνον εἰς τοὺς ίδιοκτήτας κτημάτων εύρισκομένων ἔγγυς τῆς παραλίας, καὶ διὰ τῆς ἀνεγέρσεως διαφόρων οἰκοδομῶν ἡ θέα τῆς παραλίας θάχθη ὡς συνέβη καὶ εἰς τὴν παραλίαν τῆς Ἀμμοχώστου.

Ἐρωτᾶται ἡ ἀρμόδια Ἀρχὴ καὶ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων—

(α) Διατὶ ἀντικατεστάθησαν τὰ ἀρχικὰ πολεοδομικὰ σχέδια διὰ νέων, ποὺ ἐκτὸς τοῦ γεγονότος ὅτι θὰ καταστραφῇ ἡ θέα τῆς παραλίας καὶ θὰ ἀποκλεισθῇ διὰ τὸ κοινόν, καὶ θὰ καταστῇ ίδιοκτησία τῶν ίδιοκτητῶν τῶν συνορευόντων κτημάτων, θὰ ἀπαιτηθοῦν πολλαὶ χιλιάδες λίραι διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ίδιωτικῶν κτημάτων, ἐνῶ θάσει τῶν ἀρχικῶν σχεδίων ἡ ὁδὸς θὰ κατεσκευάζετο κατά μῆκος τῆς παραλίας ἀνεύ πληρωμῆς ἀποζημιώσεων;

(β) Ποῖον ταμείον θὰ πληρώσῃ τὰς χιλιάδας λιρῶν ἀποζημιώσεις ποὺ θὰ ἀπαιτηθοῦν διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν ίδιωτικῶν κτημάτων;

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4ην Ἰανουαρίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 26ην Νοεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 1970 τὸ Τμῆμα Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως ἐν συνεργασίᾳ μετά τοῦ Δήμου Πάφου ἡτοίμασε σχέδιον διὰ τὴν κατασκευὴν παραλιακῆς ὁδοῦ συνδεούσης τὴν ὁδὸν Ἅγιου Παύλου, παρὰ τὸ κέντρον «Μύρω», μετά τῶν Δημοτικῶν Λουτρῶν ἐν Πάφῳ. Τὸ ἐν λόγῳ σχέδιον προέβλεπεν ὅτι ἀπὸ τοῦ σημείου τῶν Δημοτικῶν Λουτρῶν ὁ δρόμος θὰ ήνωντο μετὰ τῆς ὁδοῦ Ἅγιου Ἀντωνίου, δημιουργουμένου τοιουτοτρόπως ἐνὸς ἀστικοῦ δρυθυγάνιου τοῦ ὅποιου ἡ θορειοδυτικὴ πλευρὰ θὰ ἔφαπτετο τοῦ ἐν λόγῳ νέου δρόμου, ἡ δὲ νοτιοανατολικὴ πλευρὰ τῆς παραλίας κατὰ μῆκος τῆς ὁποίας θὰ ἐδημιουργεῖτο παραλιακὸς πεζόδρομος διὰ σκοπούς περιπάτου ὅταν τὰ παραλιακά κτήματα θὰ διεχωρίζοντο εἰς οἰκόπεδα. Ἡ διάταξις αὕτη θὰ ἔχεται τὰ μέγιστα τοὺς πεζούς καὶ τὸ κοινόν ἐν γένει κυρίως διότι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ παρέχῃ ἀναψυχὴν καὶ ἀνάπτωσιν εἰς τὴν ἐν λόγῳ παραλιακὴν περιοχὴν μακράν τῆς κινήσεως τῶν τροχοφόρων.

Τὸ σχέδιον τοῦτο, κατόπιν παραστάσεων τοῦ Δήμου Πάφου, ἐτροποιήθη εἰς τρόπον ὡστε νὰ προνοῇ διὰ τὴν κατασκευὴν παραλιακοῦ δρόμου ἀντὶ πεζόδρομου κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς. Ὁ νέος οὖτος παραλιακὸς δρόμος θὰ κατεσκευάζετο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ ίδιωτικῆς γῆς ἢ ὁποίᾳ θὰ ἀπηλλοτριώνετο πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Τὸ δεύτερον τοῦτο σχέδιον ἐναυάγησε διότι ἡ Ἱερά Μονὴ Κύκκου, ἥτις εἶναι ίδιοκτήτρια τῶν παραλιακῶν τεμαχίων ὑπὸ ἀριθμούς 323 καὶ 325 ὑπέβαλεν αἴτησιν ἀνεγέρσεως πολυτελοῦς τουριστικοῦ συγκροτήματος ἀποτελουμένου ἀπὸ κυρίως ξενοδοχείον καὶ συγκρότημα οἰκίσκων, ἡ αἱτησίς δὲ αὕτη ἐνεκρίθη ἐφ' ὅσον συνεμφρούντο μὲ τοὺς οἰκοδομικούς κανονισμούς. Περαιτέρω δὲ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνέκρινεν ὑπὸ δρισμένους δρους τὴν παραχώρησιν τμήματος τῆς παραλίας πρὸς τὴν Ἱεράν Μονὴν Κύκκου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἥρχισεν ἥδη ἡ ἀνέγερσις οἰκίσκων. Ὡς ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης ἔξελίξεως τὸ σχέδιον ἐτροποιήθη ἐκ νέου καὶ ἡ προτεινομένη ὁδὸς ἔχαραχθη ἐπὶ τῆς ἀρχικῶν προταθείσης θέσεως. Ἡ διαδρομὴ ἐπηρεάζει δρισμένα κτήματα μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ τοῦ κ. Ἀνδρέα Ἰωάννου τεμάχιον ὑπὸ ἀριθμὸν 287.

Τὸ Τμῆμα Δημοσίων Ἐργων κατόπιν παρακλήσεως τοῦ Τμήματος Πολεοδομίας προέβη εἰς τὴν ἔτοιμασίαν κατασκευαστικῶν σχεδίων καὶ τῶν ἀναγκαίων ἐκτιμήσεων. Τὰ ἐν λόγῳ σχέδια καὶ ἐκτιμήσεις καλύπτουν τὴν Α' Φάσιν τοῦ ὡς ἄνω ἔργου, ἥτοι ἀπὸ τὴν ὁδὸν Ἅγιου Παύλου μέχρι τῶν Δημοτικῶν Λουτρῶν, ἡ δὲ δαπάνη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ δλου ἔργου θὰ καλυφθῇ κατὰ τέσσερα

πέμπτα υπό τοῦ Τμήματος τούτου, ώς κυθεριητική συνεισφορά, ἀπὸ κονδύλια παρεχόμενα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Πολεοδομικῶν Σχεδίων. Τὸ δὲ οὐπόλοιπον ἐν πέμπτον θά καταβληθῆ υπὸ τοῦ Δήμου Πάφου».

Ἡ ἀνάγνωσις ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Ἐργασία.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Β εἶναι ἔγγεγραμμένα δύο θέματα.

Πρῶτον «Ο περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός Νόμος τοῦ 1971) καὶ, δεύτερον, «Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971».

'Ἐξ δων πληροφοροῦμαι υπάρχει εἰσήγησις διὰ μίαν τροποποίησιν εἰς τὸν περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ μεταναστεύσεως (Τροποποιητικὸν) Νόμον τοῦ 1971, ἡ δοποῖα εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔξετασθῇ υπὸ τῆς ἀρμόδιας Κοινοθουλευτικῆς 'Ἐπιτροπῆς. 'Ἐπομένως ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου θὰ ἀναβληθῆ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς. 'Ἐξ ἄλλου ἐπειδὴ πιθανὸν ἐκ τῆς τροποποιήσεως τοῦ περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπανεξετασθοῦν καὶ δρισμέναι διατάξεις τοῦ περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971, διὰ τοῦτο θὰ ἀναβληθῆ ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου τούτου.

Παρακαλοῦνται αἱ ἀρμόδιαι Κοινοθουλευτικαὶ 'Ἐπιτροπαὶ νὰ ἔξετάσουν τὰς προτεινομένας υπὸ τοῦ ἀρμόδιου Τμήματος τροποποιήσεις καὶ νὰ ἐτοιμάσουν τὴν "Ἐκθεσίν των διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ 'Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὐδὲν Νομοσχέδιον ἢ ἔγγραφον υπάρχει πρὸς κατάθεσιν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἀπεστάλησαν υπὸ τῆς 'Ἐκτελεστικῆς 'Εξουσίας Νομοσχέδια ἢ "Ἐγγραφαὶ πρὸς κατάθεσιν.

'Ἐπομένως θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

Τὸ πρῶτον θέμα εἶναι «Ἡ δοικὴ ἀσφάλεια ἐν Κύπρῳ».

Ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἥρχισεν.

'Υπάρχουν ἄλλοι ἀγορηταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος ;

'Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Πρῶτον θὰ ἤθελα νὰ συγχαρῶ τὸν ἔντιμον συνάδελφον κ. Ζαχαριάδην διὰ τὴν ἔγγραφήν καὶ ἐποικοδομητικήν ἀγόρευσίν του ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς δοικῆς ἀσφαλείας, ἐνὸς οὐσιωδεστάτου προθλήματος μιᾶς κοινωνίας ώς ἡ ίδική μας, διότι οι θάνατοι λόγω δοικῶν ἀτυχημάτων εἶναι πολὺ περισσότεροι ἀπὸ ἐκείνους τοῦ καρκίνου τοῦ πνεύμονος διὰ τὸν ὅποιον γίνεται τόσος πάταγος.

Ἐπίσης ή ἀναπτηρία, ή προξενουμένη λόγω διδικῶν ἀτυχημάτων, ὑπερβαίνει κατά πολὺ τὸ ποσοστὸν τῆς ἀναπτηρίας τῆς προξενουμένης ὑπὸ δλῶν τῶν ἄλλων ἀσθενειῶν συνενουμένων, π.χ. τῆς πολυομυελίτιδος καὶ τῆς φυματιώσεως.

Ως ἐπαγγελματικῶς ἐνδιαφερόμενος διὰ τὸ θέμα τῆς διδικῆς ἀσφαλείας, θὰ ἤθελα νὰ προσθέσω καὶ ἔγώ μερικάς ίδικάς μου ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ.

Δὲν θὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὰ θέματα τὰ διποῖα ἔθιγησαν ἐπαρκῶς ὑπὸ τῶν ἄλλων συναδέλφων, δηλαδὴ τὴν *Θελτίωσιν* τῶν διδικῶν ἀρτηριῶν, τὸν αὐστηρότερον ἔλεγχον τῶν διχήματων, τὴν ἐπίδρασιν τῶν φαρμάκων, κ.λ.π.

Ἄλλα κανεὶς ἔκ τῶν ἀγορητῶν δὲν ἔτοισεν ἐπαρκῶς τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα καὶ τὸ γεγονός ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν παρόντων ἀτυχημάτων εἶναι ἀποφευκτέα.

Κατὰ τὴν δεκαετὴν πεῖραν μου ως τραυματιολόγος εἰς Κύπρον, ἀπεφάνθην ὅτι τὸ ποσοστὸν τῶν ἀτυχημάτων τῶν διφειλομένων εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ διδικοῦ δικτύου ἡ εἰς ἐλαττωματικά διχήματα εἶναι πολὺ μικρός.

Ἄπὸ τὰ τελευταῖα 100 ἀτυχήματα, τὰ διποῖα εἶχα προσωπικῶς περιθάλψει, 19, ὥφειλοντο εἰς ὑπερβολικὴν ταχύτητα, 14 εἰς ἐσφαλμένην προσπέλασιν, 12 εἰς μὴ συμμόρφωσιν πρὸς τοὺς κανονισμοὺς τῆς τροχαίας καὶ πρὸς τὸν κώδικα τῆς διδικῆς κυκλοφορίας, 10 εἰς δῦλγημα πολὺ πλησίον προπορευομένου διχήματος, 9 λόγω χρήσεως ποδηλάτου ὑπὸ νεαρῶν παιδιῶν, 5 εἰς κόπωσιν ἡ ὑπνωσιν, 4 εἰς τὴν ὑπαρξιν ζώων εἰς τοὺς δρόμους, 4 εἰς μηχανικὴν Θλάβην τοῦ διχήματος, 4 εἰς ἀποθέσιν ἀπὸ διχήματα ἐν κινήσει, 3 εἰς ἐλαττωματικὸν παγκέττον, 3 εἰς ἐναπόθεσιν ἐλαίου ἡ ἄλλων γλιστερῶν ούσιῶν ἐπὶ τῆς ἀσφάλτου, 2 εἰς ὑπαρξιν λίθων ἡ ἄλλων ἐμποδίων ἐπὶ τῆς δοδοῦ, 2 εἰς μέθην, 2 εἰς ὑπερφόρτωσιν τοῦ διχήματος, 1 εἰς ἐσφαλμένον κάθισμα μὲ τὸν ἀγκῶνα ἔξω, 1 εἰς ἐπιληψίαν καὶ 1 εἰς εἰσδοχὴν ἐντόμου εἰς τὸν διθαλμὸν τοῦ διδηγοῦ. Τὰ ὑπόλοιπα ἦσαν ἀπροσδιόριστα.

Ως φαίνεται ἔκ τῶν ἀνωτέρω δὲν πταίει τόσον δ δρόμος ἡ τὸ τιμόνι, ἀλλὰ δ διδηγός. Η *Θελτίωσις* τοῦ διδικοῦ δικτύου θὰ γίνη σὺν τῷ χρόνῳ. Συστηματικώτερος ἔλεγχος ἐπὶ τῶν διχήματων θὰ γίνη καὶ δρχισε νὰ γίνεται. Τὸ τὶ ἐπιθάλλεται νὰ γίνη τώρα εἰναι δ συστηματικώτερος ἔλεγχος τοῦ διδηγήματος. Κατάλληλος διαπασιδαγώγησις μὲ ἐκκλήσεις, δηγήσας, διαλέξεις, ἀφίσιας, συμβουλάς, νουθεσίας καὶ καθοδήγησιν πρὸς τοὺς ἀνευθύνους, ἀπροσέκτους καὶ ἐπικινδύνους διδηγούς καὶ αὔξησις τῆς τιμωρίας πρὸς ἀποτροπήν καὶ ἀναμόρφωσιν ἔκεινων ποὺ μένουν ἀσύδοτοι καὶ ἀδιόρθωτοι ἐνώπιον τοῦ καθημερινοῦ δράματος τοῦ ἀνθρώπου.

Θὰ εἰσηγούμην δηποῖς εἰς περιπτώσεις σοθαρῶν ἀτυχημάτων τὰ παραμορφωμένα διχήματα ἀφήνονται πλησίον τοῦ μέρους τοῦ ἀτυχήματος, πρὸς κοινὴν θέαν, ἐπὶ μακρὰ χρονικὰ διαστήματα. Εἰναι ἀπίστευτος ἡ ἀναστατωκὴ ἐπίδρασις, ίδιως εἰς τοὺς ἀπροσέκτους, τῆς θέας τῶν παραμορφωμένων αὐτῶν διχήματων.

Ἐπίσης μεγαλυτέρα δημοσιότης τῶν ἀτυχημάτων μὲ φωτογραφίας τῶν παραμορφωμένων πτωμάτων εἰς τὸν τύπον θὰ ἐνήργουν ως νουθετικὸς παράγων διὰ τοὺς ἀνοήτους.

Κατὰ τὴν γνώμην μου τὸ πρόσθλημα τῆς διδικῆς ἀσφαλείας εἶναι διπλοῦν.

Πρῶτον ἡ ἀποφυγὴ τῶν ἀτυχημάτων καὶ δεύτερον δ περιορισμὸς τῶν ἐπιπτώσεων κατὰ ἡ μετά τὸ ἀτύχημα.

Θὰ ἤθελα νὰ τονίσω τὴν σημασίαν τῆς εἰσηγήσεως τοῦ κ. Ζαχαριάδη περὶ συστάσεως Συμβουλίου 'Οδικῆς 'Ασφαλείας. Τυπικά δικιά ἀτυχήματα μὲ τυπικά τραύματα ἐπαναλαμβάνονται μὲ τραγικὴν μονοτονίαν. Οἱ παράγοντες

οι δποίοι συνενοῦνται διά νά προκαλέσουν τά ἀτυχήματα μποροῦν νά ἀπομονωθοῦν μὲ συστηματικὴν μελέτην ὅπδ τῶν ίδρυμάτων, τοῦ ιατροῦ καὶ διά τῆς ἐπισήμου ἀναφορᾶς περὶ τοῦ δυστυχήματος.

Ταῦτα δύνανται νά παράσχουν μίαν ἐπιστημονικὴν βάσιν δι' ἀποτελεσματικὴν πρόληψιν τοῦ ἀτυχήματος.

Δεκάδες ἀποθήσκουν ἑτησίως λόγῳ μοτοσυκλετικῶν ἀτυχημάτων μὲ τυπικὰ συντριπτικὰ κατάγματα τοῦ κρανίου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν θανάτων αὐτῶν θά ἥλαττοντο σημαντικῶς ἔαν οἱ ὀδηγοὶ τῶν θανατηφόρων αὐτῶν διχημάτων ἔφερον κράνη.

Ἐπίσης αἱ ἐπιπτώσεις τῶν ἔκατοντάδων θαρέων αὐτοκινητικῶν ἀτυχημάτων θὰ ἤσαν ἐλαφρότεραι ἔαν οἱ ὀδηγοὶ καὶ οἱ ἐπιθάται ὑπεχρεοῦντο νά φέρουν ζώνας ἀσφαλείας. Πολλὰ ἀπὸ τὰ ἀτυχήματα εἰς παιδιά θὰ ἥλαττοντο ἔαν, ἔκτος τῆς κατάλληλου διαπαιδαγωγήσεως κατ' οἶκον καὶ εἰς τὸ σχολεῖον ὑπῆρχον εἰδικοὶ φρουροὶ εἰς πολυυσχνάστους ὀδούς διά νά τὰ βοηθοῦν νά διασχίζουν τὸν δρόμον. Ἡ παρουσία ζώων, ίδιως σκύλων καὶ γάτων, εἰς τὰς ὀδούς τῶν πόλεων καὶ αιγαλοπροθάτων εἰς τὰς ἀγροτικὰς περιοχὰς είναι πρόξενος μεγάλου ἀριθμοῦ ἀτυχημάτων.

Ἡ στάθμευσις αὐτοκινήτων εἰς τὰς ὀδούς τῶν πόλεων είναι ἐπίσης πρόξενος μεγάλου ἀριθμοῦ ἀτυχημάτων, ίδιως κατά τὰς νυκτερινὰς ὁρας.

Νομίζω ὅτι τὸ πρόβλημα αὐτὸ θὰ ἐλύετο αὐτομάτως ἔαν τὰ ἐσταθμευμένα ὀχήματα ὑπεχρεοῦντο νά φέρουν φῶτα.

Ο ἀριθμὸς τῶν ἀτυχημάτων λόγῳ μέθης είναι ἀρκετά μεγάλος. Θὰ ἥλαττοντο ἔαν αἱ ποιναὶ εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ηὔξανοντο ἢ οἱ ὀδηγοὶ ἐστεροῦντο τῆς ἀδείας ὀδηγού διὰ μακρὰ χρονικὰ διαστήματα ἢ διὰ παντός. Τὸ Συμβούλιον Ὀδικῆς Ἀσφαλείας θὰ ἥδύνατο νά ἐπιληφθῇ δλῶν αὐτῶν τῶν προβλημάτων καὶ νά εἰσηγηθῇ τὴν κατάλληλον νομοθεσίαν.

Ἐπίσης μερικαὶ ζωαὶ θὰ ἐσώζοντο ἔαν ὑπῆρχον τὰ λεγόμενα “flying squads”, δηλαδὴ ἀσθενοφόρα ὀχήματα εἰς τὰ ὅποια ὑπάρχει ίατρὸς καὶ ἀδελφὴ νοσοκόμος καὶ τὰ ὅποια διαθέτουν τὰ κατάλληλα ἐργαλεῖα δι' ἀπολύμανσιν ἀγγείων εἰς περιπτώσεις σοθιαρᾶς αἰμορραγίας, καθὼς καὶ αἷμα καὶ δρρούς δι' ἐπειγούσης φύσεως μεταγγίσεις.

Τοιαῦτα ὀχήματα θὰ ἥδύναντο νά σταθμεύουν εἰς τὸ ἐνδιάμεσον τῶν κυριωτέρων ὁδικῶν ἀρτηριῶν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα είναι τόσον πολὺ σοθιαρὸν καὶ ἐπίκαιρον ποὺ ἔπρεπε νά μὴ διατάσῃ τῆς προσοχῆς τοῦ Σώματος. Ἡ εὐχαριστησίς, συνάμα δὲ καὶ ἡ ίκανοποίησίς μου είναι μεγάλη διότι δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Ζαχαριάδης ἐνέγραψε τὸ θέμα τοῦτο. “Ετοι δίδεται καὶ εἰς ήμᾶς τὸ δικαιώμα καὶ ἡ εύκαιρία νά ἐκφέρωμεν τὰς ἀπόψεις μας διὰ τὸ θέμα διὰ τὸ ὅποιον καὶ προηγουμένως ἐζητήσαμεν δι' ἔρωτήσεώς μας νά ἐνημερωθῶμεν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὅπουργείου ἀλλὰ δὲν ἐτύχομεν τοιαύτης Ἀπαντήσεως.

“Ηκουσα μετά μεγίστης προσοχῆς τὴν διμιλίαν τοῦ ἔντιμου Μέλους τὴν ὅποιαν καὶ ἐμελέτησα, μὲ εύρισκει δὲ σύμφωνον μὲ τὰ πλείστα δσα τῶν ἐπιχειρημάτων του. Δὲν θὰ ἐπεθύμουν νά ἐπαναλάθω τὰ ίδια, ἀλλὰ θὰ θελα νά θίξω δύο

μόνον σημεία τὰ διποῖα θεωρῶ, κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην, ὅτι χρήζουν ἀμέσου ἔξετάσεως καὶ μελέτης ὑπὸ τῶν ὑπευθύνων, καὶ σημεία τὰ διποῖα δὲν ἔθιγησαν ὑπὸ τοῦ ἐγγράφαντος τὸ θέμα.

Πρῶτον, τὸ ὄριον ἡλικίας χορηγήσεως ἀδειῶν διδηγήσεως.

Ἐάν ἀνατρέξωμεν εἰς τὸ παρελθόν καὶ ἔξετάσωμεν τὴν ἀναλογίαν τῶν ὁδικῶν δυστυχημάτων ποὺ εἶχαμεν κατὰ τὰ τελευταῖα 3 καὶ 4 ἔτη, θὰ διαπιστώσωμεν ὅτι ἡ μεγαλυτέρα ἀναλογία τούτων παρουσιάζεται εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν 18 μὲ 21 ἔτῶν, δηλαδὴ εἰς τὰ ἀτομὰ ἐκεῖνα εἰς τὰ διποῖα δὲν ἔπρεπε νὰ χορηγῆται ἀδεια ὁδηγήσεως εἰς τέτοιαν νεανικὴν ἡλικίαν. Τὰ πρόσφατα δὲ παραδείγματα τῶν τελευταίων δύο ἔτῶν μὲ τὰ ἐπικινδύνων αὐξανόμενα ὁδικά δυστυχημάτα εἰς τὴν τάξιν τῶν Ἐθνοφρουρῶν μας, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν «Κανακάρηδων» φοιτητῶν μας, μᾶς πείθουν μετά βεβαιότητος ὅτι ἡ ἡλικία αὐτῆς εἶναι πολὺ ἐπικινδυνός καὶ θὰ πρέπει νὰ ἔμεσαλη εἰς σκέψεις τούς ὑπευθύνους κατὰ πόσον θὰ πρέπει νὰ ἀναθεωρήσουν τὸ ὄριον ἡλικίας χορηγήσεως τοιούτων ἀδειῶν. Θὰ ἥτο ἐκ μέρους μου πολὺ ἐπαναστατικὴ ἡ εἰσήγησις αὐτῆς καὶ θὰ φέρω ἀμέσως ἀντιθέτους ὅλους ἐκείνους τοὺς νέους τῆς ἡλικίας τῶν 18 μὲ 21 ἔτῶν, ἀλλὰ προκειμένου νὰ διασώσωμεν ἔστω καὶ δλίγας χρησίμους μελλοντικάς ὑπάρξεις καὶ προκειμένου νὰ μειώσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν μαυροφορεμένων ἐκείνων μητέρων, τούλαχιστον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς, δὲν θὰ ἔδισταζα νὰ εἰσηγηθῶ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς χορηγήσεως τοιαύτης ἀδείας εἰς νέους ἡλικίας κάτω τῶν 21 ἔτῶν.

Δεύτερον, τὸ ὄριον Ταχύτητος. Νομίζω ὅτι πολλὰ αὐτοκινητικά δυστυχήματα θὰ μποροῦσαν νὰ ἀποφευχθοῦν ἐάν ὑπῆρχεν ἐν καθωρισμένον ὄριον ταχύτητος. Διότι μία ἀπὸ τὰς σημαντικότερας αἰτίας τῶν ὁδικῶν δυστυχημάτων εἶναι τὸ ἀνεξέλεγκτον τοῦ ὄριου τούτου.

Ἐάν ὑπῆρχεν ἔνας νόμος ποὺ ν' ἀπαγορεύῃ τὴν ὑπερβολικὴν ταχύτητα ἵσως καὶ οἱ νέοι, οἱ διποῖοι εἶναι συνήθως ριψοκίνδυνοι, πειθαρχοῦντες νὰ ἐσώζοντο.

Δι' αὐτὸν θὰ ἥθελα ἀπὸ μέρους τῶν ὑπευθύνων νὰ μελετηθῇ, καὶ εἶναι καρός νὰ πράξουν τούτο, κατὰ πόσον θὰ πρέπει νὰ θέσουν πλέον διὰ νόμου ἐν ἀνώτατον ὄριον ταχύτητος καὶ τοῦτο, κατὰ τὴν γνώμην μου καὶ συμφώνως τῶν ὁδικῶν δυνατοτήτων τῆς Κύπρου, δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ὄριον τῶν 60 μιλίων τὴν ὥραν. Διότι ἀπεδείχθη πάρα πολλές φορές ὅτι ἀπεφεύχθησαν δυστυχήματα μεταξὺ τῶν ὁδηγῶν ἐκείνων ποὺ ἡ ταχύτης δὲν ὑπερέβαινε τὰ 60 μιλία τὴν ὥραν. Ἐνῶ ἀντιθέτως δὲν ἀπεφεύχθησαν εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκείνων ποὺ αὐτή ἥτο ἄνω τῶν 70 μιλίων τὴν ὥραν.

Φυσικά ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι πολλοὶ παράγοντες ποὺ πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπὸψιν ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους καὶ μεταξὺ αὐτῶν, ως πολὺ δρθῶς παρετήρησεν δὲντιμος συνάδελφος, εἶναι δὲ παράγων δρόμος καὶ δὲ παράγων φορτηγά.

Διὰ τοὺς παράγοντας δρόμον καὶ φορτηγά ἡμεῖς οἱ ἐκ Πάφου καταγόμενοι –δχι ἡ Ἐπαρχία ὡς δ συνάδελφος κ. Ξενόπουλος ἀπεκάλεσε τὴν πόλιν του, ἀλλὰ ἡ ἀποκομμένη καὶ ἀνύπαρκτος διὰ τοὺς ἄλλους Πάφος–ἔχομεν πολλὰ νὰ εἴπωμεν τόσον διὰ τὰ χάλια τῶν ἀνυπάρκτων δρόμων, δσον καὶ διὰ τὰ φορτηγά, ιδίως τὴν ἐποχὴν τῶν σταφυλιῶν ποὺ καθυστεροῦν τὸν δρόμον μας πέραν τῆς μισῆς καὶ μιᾶς ὥρας πηγαίνοντας. Ἀλλὰ αὐτά ἐλέχθησαν τόσον ἀπὸ τὸν ἐγγράφαντα τὸ θέμα δσον καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὁμιλητὰς οὕτως ὥστε νὰ περιττεύῃ ἡ ἐπανάληψί των.

Θὰ ἥθελα ἔδω νὰ θίξω ἔνα ἀκόμη σημαντικὸν παράγοντα, δστις γίνεται πρόξενος πολλῶν διποίων δυστυχημάτων καὶ δὲ ποιοῖς συμβαίνει ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τοὺς δρόμους τῆς Πάφου.

Εἶναι δὲ παράγων ἐκείνος τῆς ἐμποτίσεως τῶν δρόμων διὰ τοῦ χυμοῦ τῶν σταφυλῶν, δταν ταῦτα μεταφέρωνται ἀπὸ τὰ ἀμπέλια τῆς Πάφου εἰς τὰ ἐργοστάσια τῆς Λεμεσοῦ. Δύο μόνον πρόσφατα θανατηφόρα δυστυχήματα ποὺ εἴχαν

ώς ἀποτέλεσμα τὸν θάνατον τριῶν ἀτόμων, καὶ εἰς χρονικὸν διάστημα 15 ἡμερῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Πέτρας τοῦ Ρωμιοῦ, εἶναι ὅρκετὰ διὰ νὰ μᾶς πείσουν περὶ τοῦ ἐπικινδύνου αὐτοῦ παράγοντος καὶ νὰ ἀναγκάσουν τοὺς ὑπευθύνους νὰ προθοῦν εἰς μελέτην καὶ ἀντιμετώπισιν τούτου.

Εἰς ἔνα μόνον σημεῖον τῆς ὁμιλίας τοῦ ἐντίμου Μέλους θέλω νὰ ἐπανέλθω καὶ νὰ ἐπισημάνω ἐκ δευτέρου τὸν παράγοντα ἐκεῖνο τῆς χορηγήσεως ἀδειῶν ἀπὸ μέρους τῶν ἔξεταστῶν εἰς ἀτομα ποὺ δὲν εἶναι καλῶς ἐκπαιδευμένα καὶ κατάλληλα διὰ νὰ τύχουν τέτοιας ἀδείας.

Οἱ ἔξετασται διφείλουν νὰ εἶναι ἀμερόληπτοι καὶ ἀντικειμενικοί, μὴ ἐπηρεαζόμενοι ἀπὸ ύποχρεώσεις, γνωριμίας καὶ ἄλλους παράγοντας.

Καταλήγων, ἀξιότιμε κύριε Πρόεδρε, θὰ ἥθελα νὰ μείνω σύμφωνος μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἑγγράφαντος τὸ θέμα, ὅπως συσταθῇ ἀπὸ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ἐν Συμβούλιον 'Οδικῆς 'Ασφαλείας τὸ δόπον σκοπὸν θὰ ἔχῃ τὴν μελέτην πρὸς ἐπίλυσιν ὅλων αὐτῶν τῶν προβλημάτων τῆς ὁδικῆς 'Ασφαλείας, τὰ δόποια ἐπεσημάνθησαν, ἀφοῦ Θεοφάνειας θὰ λαμβάνεται πάντοτε ὑπ' ὅψιν καὶ ὁ ἄκρως ἐπικινδύνως αὐξανόμενος ἀριθμὸς τῶν δχημάτων εἰς τὸν πολὺ μικρὸν αὐτὸν χώρον τῆς Νήσου μας.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Σωτηριάδης.

A. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμα Μέλη. Πρῶτα ἀπ' ὅλα, νομίζω, διφείλουμε νὰ συγχαροῦμε τὸν κ. Ζαχαριάδη ποὺ ἔφερε μπροστά στὴ Βουλὴ τὸ μεγάλο καὶ σοθαρὸ θέμα τῆς τροχαίας καὶ unctionα τὸν εὐχαριστήσουμε γιὰ τὶς καλές καὶ ἐποικοδομητικές του εἰσηγήσεις.

"Ἐπειτα σὰν δόηγός καὶ ἔγω καὶ σὰν γιατρὸς θὰ ἐκφέρω καὶ τέκς δικές μου ἀπόψεις ἐλπίζοντας ἔτσι νὰ συμβάλουμε καὶ ἡμεῖς κάπως στὴν διάσωση περισσοτέρων ἀνθρωπίνων ζωῶν καὶ στὸν περιορισμὸ τῶν αὐτοκινητικῶν ἀτυχημάτων ποὺ τελεύταις ἔχουν προσλάθει τεράστιες διαστάσεις.

Κύριοι συνάδελφοι. Τὸ πρόβλημα τῆς τροχαίας παρουσιάστηκε στὴν ἀνθρώπινη κοινωνίᾳ, στὰ τελευταῖα χρόνια, σὰν προϊόν κι' αὐτὸ τοῦ πολιτισμοῦ.

Σήμερα δὲ μποροῦμε νὰ ποῦμε πῶς μαστίζει ὅχι μόνον τὴ μικρή μας Κύπρο, μά κι' ὀλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα.

Κανένας δὲν θὰ τὸ πίστευε, ὅτι στὴν ἀσφαλτο τῶν δρόμων ἔχουν σκοτωθῆ περισσότεροι ἀπὸ δσους σκοτωθήκανε στοὺς δύο Παγκοσμίους πολέμους. Τὰ θύματα τῶν τροχῶν, σύμφωνα μὲ τοὺς μετριωτέρους ὑπολογισμούς, ξεπερνοῦν τὶς 200.000 νεκρούς καὶ τοὺς 5.000.000 τραυματείς σ' ὅλο τὸν κόσμο.

Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ θέβαια εἶναι τρομακτικοί. "Ομως εἶναι ἀληθινοί. "Αλλὰ καὶ στὴν Κύπρο, ἀν λάθουμε ὑπ' ὅψη τὶς κατὰ καιροὺς δημοσιευόμενες ἐπισημειες στατιστικές, καταλήγουμε στὴ θλιβερὴ διαπίστωση, πῶς τὰ τροχαῖα ἀτυχήματα ἀντὶ νὰ περιορίζωνται ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο, συνεχῶς αὐξάνονται καὶ πληθύνονται. Κι' ἔτσι τὸ πρόβλημα ὀλοένα καὶ γίνεται ὀξύτερο.

Τὸ κακό, ὅπως φαίνεται, τελευταῖς ἔχει προσλάθει τεράστιες διαστάσεις καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον μάλιστα ἀδικαιολόγητες. "Ασφαλῶς λοιπὸν κάτι πρέπει νὰ συμβαίνῃ. Κι' αὐτὸ τὸ κάτι πρέπει νὰ τὸ ἀναζητήσουμε καὶ νὰ τὸ κτυπήσουμε στὴ ρίζα του.

Εἶναι κρίμα καθημερινὰ νὰ σκοτώνωνται ἀνθρώποι καὶ νὰ ξεκληρίζωνται ὀλόκληρες οἰκογένειες.

Κάθε έθδομάδα σκοτώνωνται στήν Κύπρο, κατά μέσον όρον, 4–5 άνθρωποι καὶ τραυματίζονται άλλοι 120–150.

Παραθέτουμε ἔνα πίνακα ποὺ δείχνει τὴν προϊούσα αὐξηση τῶν ὁδικῶν ἀτυχημάτων, ἀπὸ τὸ 1965–1970, σύμφωνα μὲ τὶς ἐπίσημες στατιστικές.

Έτος	Δυστυχήματα	Θύματα	Νεκροί	Βαρειά τραυματισμένοι
1965	3620	2090	96	691
1966	3642	2396	95	818
1967	4295	2789	101	935
1968	4543	3148	117	937
1969	5031	3578	120	1029
1970	4079	3936	143	1095

Γιὰ νὰ ἀντιληφθῆτε δὲ τὴν σοβαρότητα τοῦ ζητήματος σᾶς ἀναφέρω ἀκόμη δτὶ κατὰ τὴν τελευταία δεκαετία 1133 πρόσωπα χάσανε τὴ ζωὴ τους σὲ ὁδικὰ ἀτυχήματα κι' ἀλλα 20.839 τραυματιστήκανε, ἀπὸ τὰ δποῖα οἱ 6.595 σοβαρῶν.

Τι σημαίνουν οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ; Αὐτὸ τὸ ξέρουν καλύτερα οἱ οἰκογένειες ποὺ ἔχουν ἀπορφανισθῆ, οἱ χῆρες καὶ τὰ ὄφανά, κι' οἱ χιλάδες τῶν τραυματισμένων καὶ παραμορφωμένων. "Οταν σκεφθῆτε δτὶ 1133 οἰκογένειες χάσανε τὸν προστάτη τους, τὸν ἀδελφό τους, τὸ παιδί τους, κ.λ.π., τότε θὰ ἀντιληφθῆτε τὸ δρᾶμα καὶ τὸν πόνο, ποὺ κρύθεται πίσω ἀπὸ τὸ κάθε θανατηφόρο ἀτύχημα.

Πιό πέρα, θέσαια, ἀπὸ τὰ θύματα καὶ τὸν ἀνθρώπινο πόνο ὑπάρχουν κι' οἱ υλικές ζημιές, ποὺ δὲν περιορίζονται μονάχα στὶς ζημιές τῶν συγκρουομένων ἢ ἀνατρεπομένων ὁχημάτων, ἀλλὰ ἐπεκτείνονται καὶ πολὺ πιὸ πέρα ἀπ' αὐτές, ὥπως π.χ. σὲ ἀπώλεια χρόνου τῆς ἀστυνομίας, τῶν δικαστηρίων, τῶν Ιατρικῶν ὑπηρεσιῶν, σὲ ἡμεραργίες, σὲ συντάξεις, σὲ ἐπιδόματα ἀναπηρίας, δηλ. σὲ χιλιάδες λίρες, ποὺ στοιχίζουν στὸ σύνολο τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ.

Καλοῦμε ὅποιονδήποτε καλόπιστο πολίτη νὰ ἐπισκεφθῇ ἕνα Νοσοκομεῖο ἢ μιὰ Χειρουργικὴ Κλινικὴ γιὰ νὰ δῆ προσωπικὰ καὶ νὰ νοιώσῃ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἔκταση τῶν καθημερινῶν αὐτῶν τραγωδιῶν τῶν δρόμων, τὴν δυστυχία τῶν τραυματισμένων καὶ τὶς ταλαιπωρίες τοῦ Ιατρικοῦ καὶ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ ὅποτε ἀναμφίβολα θὰ συμμερισθῇ μαζὶ μας τὴν δργὴ καὶ τὴν ἀγανάκτηση γιὰ τὸ ἀδικαιολόγητο αὐτὸ καθημερινὸ μακελιό!

Πολλές φορές τὰ χειρουργικὰ κρεβάτια τῶν Νοσοκομείων εἶναι κατειλημένα ἀπὸ τὰ θύματα τῶν τροχῶν, γι' αὐτὸ καὶ πολλοὶ ἀσθενεῖς, ποὺ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἐγχειρηση, δὲν θρίσκουν κρεβάτι γιὰ νὰ χειρουργηθοῦν. Γι' αὐτὸ καὶ δικαίως διαμαρτύρονται.

Βεβαίως, ἡ ἀστυνομία, συναισθανομένη τὶς εὐθύνες τῆς, πράττει κάθε τὸ δυνατὸ γιὰ τὸν περιορισμὸ τῶν ὁδικῶν ἀτυχημάτων. "Ομως, δΦΕΙΛΟΥΜΕ νὰ τὸ τονίσουμε πῶς τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ εὐθύνη μόνον τῆς ἀστυνομίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ κάθε πολίτη ποὺ σέβεται τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν συνάνθρωπό του.

Γιατὶ κανένας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τραυματίζῃ καὶ νὰ ἀφαιρῇ τὴ ζωὴ τοῦ ἄλλου, καὶ μάλιστα ἀπὸ λόγους ἀπροσεξίας ἢ ἀπερισκεψίας, ἀμελείας ἢ ἀφηρημάδας, ποὺ ὥπως δείχνουν οἱ στατιστικές ἀποτελοῦν τὰ κυριώτερα αἴτια τῶν ὁδικῶν ἀτυχημάτων. Κατὰ τὴν ἑτησία ἔκθεση τῆς ἀστυνομίας, ἢ ἀπροσεξία, ἢ ἀμέλεια, ἢ ἔλλειψη τῆς ἀπαιτουμένης προσοχῆς καὶ ἀθροφροσύνης, εἶναι τὰ κύρια αἴτια τῶν ὁδικῶν δυστυχημάτων (75.64%).

Πολλά, πάρα πολλά ἔχουν εἰπωθῆ κι' ἔχουν γραφτῇ πάνω στὸ ζήτημα τοῦτο καὶ συνεχῶς γράφονται καὶ λέγονται ἀπὸ πολλοὺς εἰδικούς καὶ μὴ εἰδικούς καὶ φαντάζομαι οἱ ἀρμόδιοι θὰ τὰ ἔχουν ὑπ' ὅψη τους...

Βεθαίως ή ἀστυνομία, στήν προσπάθειά της νὰ περισώσῃ δόσο τὸ δυνατὸ περισσότερες ζωές, κάθε χρόνο ἀναλαμβάνει ἔκτος τῶν ἄλλων μέτρων καὶ διάφορες ἐκστρατείες πρὸς διαφώτιση καὶ διαπαιδαγώγηση τοῦ κοινοῦ, ὅπως π.χ. ἐθδομάδα ἀσφαλείας, θράψευση καλυτέρων δῆγμῶν κατὰ ἐπαρχίες, κυκλοφορία διαφωτιστικῶν φυλλαδίων καὶ ἀφίσιων, διαλέξεις καὶ ἐκθέσεις σὲ Σχολές Μέσης Παιδείας καὶ θράψευση τῶν καλυτέρων, δημιλίες ἀπὸ τὸ Ραδιόφωνο καὶ τὴν Τηλεόραση, χρήση ταχυμέτρων γιὰ τὴν καταμέτρηση ὑπερβολικῆς ταχύτητας, κ.λ.π.

“Ομως, ὅπως φαίνεται, τὰ μέτρα τοῦτα δὲν εἶναι ἀρκετὰ γιὰ τὸν περιορισμὸν τῶν θυμάτων τῶν τροχῶν, ποὺ διαρκῶς αὐξάνονται. Γι' αὐτὸ καὶ χρειάζεται, νομίζουμε, νὰ ληφθοῦν πιὸ αὐστηρὰ καὶ πιὸ ριζικὰ μέτρα....”

“Ο. κ. Ζαχαριάδης στὴν δημιλία του ἀνέφερε ὅτι τρεῖς εἶναι οἱ κύριοι παράγοντες ποὺ προκαλοῦν τὰ τροχαῖα ἀτυχήματα, οἱ δρόμοι, τὰ δχήματα καὶ ὁ ἀνθρωπός. Ούδεις θεθαίως ἀμφισθήτει τοῦτο.”

“Ομως νομίζουμε—κι' αὐτὸ εἶναι γενικὰ παραδεκτό—πώς δ κυριώτερος, γιὰ νὰ μὴν πῶ δ μοναδικός, εἶναι δ ἀνθρωπός. Οἱ ἄλλοι παράγοντες εἶναι πιὸ μικροὶ καὶ ἔξ ἀλλου ἔξαρτῶνται κι' αὐτοὶ ἀπὸ τὸν παράγοντα ἀνθρωπόν.”

“Αν προσέξουμε τὶς διάφορες ἐπίσημες στατιστικές, τόσο τὶς ξένες δόσο καὶ τὶς δικές μας, θὰ δοῦμε ὅτι τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ τῶν τροχαίων ἀτυχημάτων (80—90%) ὀφείλεται στὴν ἀνθρώπινη ἀπροσεξία καὶ ἀπειθαρχία, δπως ἐπίσης καὶ στὴν κακὴ συμπεριφορά δῆγμῶν καὶ πεζῶν. Ἐλάχιστα δὲ εἶναι τὰ ἀτυχήματα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τ' ἀποφύγῃ κανείς, δπως π.χ. ἔσφινική θλάση τῆς μηχανῆς, κ.λ.π.”

Προκαλοῦμε λοιπὸν τροχαῖα ἀτυχήματα γιατὶ δὲν προσέχουμε, γιατὶ ἀπειθαρχοῦμε στοὺς Νόμους καὶ στοὺς κανονισμοὺς τῆς τρεχαίας καὶ γιατὶ δὲν συμμορφωνόμαστε μὲ τὰ σήματα, τὶς συμβουλὲς καὶ τὶς ὑποδείξεις τῶν δργάνων τῆς τάξεως.

“Εχει δὲ γενικὰ διαπιστωθῆ, πῶς ή ἀπροσεξία κι' ή ἀφηρημάδα, ή ἀπειθαρχία καὶ ή ἀνυπακοή, ή περιφρόνηση κι' ή ἔλλειψη σεβασμοῦ πρὸς τοὺς ἄλλους, κάποτε δὲ καὶ ἔγκληματικὰ ὄρμέμφυτα χαρακτηρίζουν τὴν ψυχοσύνθεση τῶν περισσοτέρων δῆγμῶν, ποὺ προκαλοῦν τὰ ὄδικά ἀτυχήματα.”

Γι' αὐτὰ καὶ πολὺ δρθὰ ένας διάσημος ἔγκληματολόγος θεωρεῖ τὸν αὐτοκινητοδηγὸν σὰν ἔνα εἰδος ἐπικινδύνου ἔγκληματία ποὺ ἐμφανίστηκε στὴν κοινωνία μας στὰ τελευταῖα χρόνια. Οἱ θάνατοι, λέει, ποὺ προκαλοῦνται ἀπὸ τὰ 61α πέντε ἔγκληματα, ωχριοῦν μπροστὰ στὸν ἀριθμὸ τῶν θανάτων ποὺ προκαλοῦν οἱ δῆγμοι τῶν αὐτοκινήτων.

Παραδέχεται δὲ αὐτὸς ὅτι στὴν περίπτωση τοῦ ἐπικινδύνου δῆγμου λείπει θεθαίως τὸ στοιχεῖο τῆς προμελέτης, τὸ στοιχεῖο τοῦ ἐσκεμμένου καὶ προσχεδιασμένου, δημως, λέει, «μήπως δὲν θρίσκουμε καὶ στὴν περίπτωση τοῦ ἐπικινδύνου ή μεθυσμένου δῆγμού κάποιο παρόμοιο στοιχεῖο ἀμελείας γιὰ τὰ δεινὰ τῶν συνανθρώπων μας»;

Πραγματικὰ θὰ χρειασθῇ μεγάλος κόπος καὶ πολλὴ προσπάθεια γιὰ νὰ ὑποστηρίξῃ κανείς, ὅτι δὲ ἀμελής ή δ ἐπικινδύνος δῆγμὸς σὲ τίποτε δὲν φταίει κι' ὅτι τὸ φταίξιμο δῆγμο τὸ φέρει ή ἀψυχη μηχανή. Μά τὴ μηχανή μήπως δὲν εἶναι δ δῆγμὸς ποὺ τὴν κατευθύνει; Γι' αὐτὸ λοιπὸν νομίζουμε πῶς δ δῆγμὸς ποὺ δῆγμει τὴν μηχανή, ποὺ ἔξασκει 61α πάνω στὴν μηχανή γιὰ νὰ τρέξῃ πιὸ πολὺ, δ δῆγμὸς ποὺ τρέχει δαιμονιωδῶς μέσα στοὺς στενοὺς καὶ πολυσύχναστοὺς δρόμους, δ δῆγμὸς ποὺ προσπερνᾷ τοὺς ἄλλους στὶς καμπές καὶ στὰ γεφύρια, ποὺ δὲν χαμηλώνει τὰ φῶτα του, ποὺ θρίζει καὶ χυδαιολογεῖ δὲν εἶναι λιγώτερο ἀξιοκατάκριτος.

Μήπως αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ τιμωρήται; Μήπως αὐτὸς δὲν ἀποτελεῖ ἔνα δημόσιο κίνδυνο, τόσο λόγῳ τῶν πράξεών του, δόσο καὶ λόγῳ τῆς συμπεριφορᾶς του;

“Ενας άλλος έρευνητής, ειδικός πάνω στά θέματα τής έγκληματολογίας, λέει ότι διά αύτοκινητοδηγός άποτελεῖ ένα ξεχωριστό πρόσωπο, γιά τό δόποιο πρέπει νά βροῦμε μέσα και μεθόδους γιά τήν καταγραφή τῶν στοιχείων πού συνθέτουν τήν ψυχοσύνθεσή του, τίς σκέψεις του και τίς πράξεις του, τίς διαθέσεις του και τίς τάσεις του. Κι' ώς γεγονός ή ψυχολογία τῶν διηγῶν είναι κάπως περίεργη, κάλλιστα δὲ μπορούμε νά πούμε πώς δική του, άτομική ψυχολογία.

“Οταν ένας πάρη τό τιμόνι στά χέρια του, νομίζει πώς είναι άλλος άνθρωπος. Μὲ τό συναίσθημα τής άσφαλείας πού αύτός έχει μέσα στό αύτοκίνητο πάνει νά υπολογίζῃ σέ πόσο μειονεκτική θέση βρίσκεται δι πεζός. Και έχει τήν δέιλωση δλες οι εύθυνες κι' δλες οι ύποχρεώσεις νά βαρύνουν τὸν πεζό.

Μὲ τὸν άτίθασο δὲ και έγωϊστικό χαρακτήρα, πού πολλές φορές κρύβει μέσα του, δὲν υπακούει και δὲν πειθαρχεῖ στοὺς Νόμους και τοὺς Κανονισμούς τῆς Τροχαίας. Συχνά δὲ περιφρονεῖ τὸν πεζό, πού τὸν θεωρεῖ μάλιστα σὰν ένοχλητικό, κι' άδιαφορεῖ δια γίνη δπό τή μιά στιγμή στήν άλλη τὸ θύμα του.

Μὲ τήν έγωϊστική δὲ και παράλογη νοοτροπία πού τὸν διακατέχει, δχι μόνο τὸν πεζό περιφρονεῖ, άλλ' ούτε και τὸν διπλανό του δόηγό υπολογίζει. Γι' αύτὸν δλοι οι δόηγοι είναι άτζαμηδες. Αύτός δὲ είναι «δ μαίτρ τοῦ βολάν»!

“Ετοι, έχοντας αύτή τήν παράλογη νοοτροπία, φθάνει σέ μιά παράλογη σκληρότητα, συχνά έπικινδυνή και γι' αύτὸν και γιά τοὺς συναδέλφους του.

Βεβαίως κι' δ πεζός πολλές φορές φέρει εύθυνη γιά ένα άτυχημα. Γιατί, ένω ζέρει τοὺς κινδύνους πού διατρέχει, δμας δὲν προσέχει, και πολλές φορές περπατεῖ στή μέση τοῦ δρόμου άφηρημένος, ή διασχίζει ένα δρόμο άπρόσεκτα.

“Υστερα ἀπ' αύτά πού εἴπαμε γιά τὸν άνθρωπινο παράγοντα, πού τὸν θεωροῦμε σὰν τήν κυριάτερη αίτια τῶν τροχαίων άτυχημάτων, τὸ έρώτημα πού μπαίνει είναι τὸ έξῆς :

Μποροῦμε νά διορθώσουμε αύτή τήν κατάσταση και νά περιορίσουμε τὸν άριθμὸ τῶν τροχαίων άτυχημάτων ;

‘Η άπαντηση άσφαλῶς πρέπει νά είναι καταφατική. ‘Αρκεῖ νά μάθουν δλοι οι δόηγοι και οι πεζοὶ νά είναι προσεκτικοί. Γιά τήν έπιτυχία τούτου νομίζουμε, δτι πρέπει νά ληφθοῦν τὰ άκόλουθα μέτρα :

1. Αύστηρότερη έξέταση τῶν ύποψηφίων δόηγῶν.

Σήμερα οι άδειες χορηγούνται ύστερα ἀπό σύντομη πρακτική έξάσκηση ἀπό ένα δόηγό και σύντομη έξέταση ἀπό ένα άστυνομικό έξετασή. Νομίζουμε πώς ή έξέταση αύτή είναι άνεπαρκής.

“Έχουμε τήν γνώμη, πώς πρέπει νά ίδρυθοῦν Σχολές Οδηγῶν μὲ πεπειραμένο προσωπικό και μὲ κρατικό έλεγχο. Ή δὲ φοίτηση νά είναι τούλαχιστον έξάμηνη, δπως συμβαίνει και σ' άλλες χώρες (Γερμανία, κ.λ.π.).

Κατά τήν διάρκεια τής φοίτησής τους οι μέλλοντες δόηγοι νά διδάσκωνται δχι μόνο πώς νά κρατοῦν τὸ τιμόνι, άλλα και τοὺς Νόμους και τοὺς Κανονισμούς τῆς Τροχαίας και νά μαθαίνουν έπισης και λίγα γιά τὸν μηχανισμὸ τοῦ αύτοκινήτου.

Σ' αύτοὺς τοὺς έξη μῆνες θὰ ξεκαθαρίσουν έκείνοι πού είναι ίκανοι νά πάρουν τήν άδεια τοῦ δόηγού.

2. Σὲ κανένα νά μὴ δίδεται άδεια ἀν δὲν παρουσιάσῃ ιατρικό πιστοποιητικό, δτι είναι ύγιης σωματικῶς και πνευματικῶς και δτι η δρασή του και η άκοή του, ίδίως, είναι φυσιολογικές.

Τὸ ίδιο νά ισχύη και γιά δλους πού ζητοῦν άνανέωση τής άδειας τους. Ή ιατρική δὲ αύτή έξέταση νά είναι ύποχρεωτική και νά γίνεται κάθε χρόνο,

τὸ δὲ πιστοποιητικὸν νὰ ὑποθάλλεται μαζὶ μὲ τὴν αἵτηση γιὰ τὴν ἀνανέωση τῆς ἀδείας του. Νὰ ἀποκλεισθοῦν δὲ οἱ ἐπιληπτικοί, οἱ διαθητικοί, οἱ καρδιοπαθεῖς, ὅπως ἐπίσης καὶ οἱ διάφοροι τύποι μὲ ἀντικοινωνικὴ συμπεριφορά.

3. Νὰ καθιερωθῇ τὸ σύστημα τοῦ διδικοῦ μητρώου ἢ διάφορες παραβάσεις του.

Αὐτὸν ὑπάρχει παντοῦ. Γιατὶ νὰ μὴν ὑπάρχῃ καὶ ἔδω; Κι' ὅταν περάσῃ π.χ. ἕνας στὶς 4 παραβάσεις νὰ τιμωρῆται μὲ στέρηση τῆς ἀδείας του γιὰ ἔξη μῆνες. "Οταν περάσῃ τὶς 8 νὰ τιμωρῆται μὲ στέρηση τῆς ἀδείας του γιὰ ἔνα χρόνο. Κι' ὅταν περάσῃ τὶς 12 νὰ στερήται τῆς ἀδείας του γιὰ πάντα, κ.λ.π.

4. Νὰ γίνεται συνεχής ἔλεγχος καὶ παρακολούθηση τῆς διδικῆς κυκλοφορίας ὑπὸ ἀστυνομικῶν δργάνων, ὅπως ἐπίσης καὶ συχνὸς καὶ αὐστηρὸς ἔλεγχος τόσο τῶν διηγῶν δσο καὶ τῶν δχημάτων, (ἔξαρτημάτων, ἐλαστικῶν, κ.λ.π.).

Βεβαίως ἡ ἀστυνομία συχνὰ προσάγει μπροστά στὰ δικαστήρια πολλές παραβάσεις τῆς Τροχαίας. "Ομως κατὰ διαστήματα διάφορος ἀπό τον, γι' αὐτὸν καὶ πολλοὶ δηγοὶ ἀδιόρθωτοι ἡ γίνονται διλιγώτερον προσεκτικοί ἢ κάποτε καὶ ἀποθρασύνονται. Στὴν Ἐλλάδα ἀπὸ τῆς Ἰης Ἰανουαρίου μικτὰ συνεργεία ἀπὸ τεχνικούς ὑπαλλήλους καὶ ἀστυνομικά δργανα σταματοῦν τὰ αὐτοκίνητα στὸ δρόμο, ἔξετάζουν τὰ ἐλαστικά τους, καὶ ὅταν δὲν πληροῦν τοὺς δρους ἀσφαλείας τοὺς ἀπαγορεύουν τὴν κυκλοφορία.

Καὶ, πραγματικά, πολλὰ ἀτυχήματα ἔχουν συμβῇ ἀπὸ τὴν μὴ καλὴ κατάσταση τῶν ἐλαστικῶν τῶν αὐτοκινήτων.

5. Νὰ ψηφισθῇ τὸ ταχύτερο ἡ ἀναγκαία Νομοθεσία ποὺ νὰ προβλέπῃ βαρύτερες ποινὲς στοὺς ἔνοχους.

Νομίζουμε ὅτι πρέπει νὰ αὐξηθῇ περισσότερο ἡ ποινὴ τῆς φυλάκισης καὶ λιγώτερο ἡ ποινὴ σὲ πρόστιμο.

Οἱ ποινὲς ποὺ ἐπιθάλλονται σήμερα εἶναι ἐλαφρές. Οἱ δικαστὲς λένε πῶς ἡ ὑπάρχουσα Νομοθεσία δὲν τοὺς ἐπιτρέπει τὴν ἐπιθολή μεγαλυτέρων ποινῶν.

6. 'Ο ἔνοχος διδηγός νὰ πληρώνῃ μέρος τῶν ἔξόδων.

Γιατὶ, ὅπως εἶναι σήμερα, ἐπειδὴ τὰ πάντα πληρώνει ἡ ἀσφάλεια, οἱ δηγοὶ δὲν ἐνδιαφέρονται καὶ πολὺ γιὰ τὶς συνέπειες ἔνδος ἀτυχήματος. Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τραυματισμένοι πολλές φορές λένε :

Δὲν πειράζει ἀφοῦ θὰ πληρώσῃ τὶς ζημιές ἡ ἀσφάλεια. Γι' αὐτὸν καὶ μόλις φύγουν ἀπὸ τὸ γιατρὸν πηγαίνουν στὸ δικηγόρο καὶ κινοῦν ἀγωγὴ γιὰ ἀποζημίωση, ζητώντας πρὸς τοῦτο καὶ τὸ ἀπαιτούμενο ἱατρικὸ πιστοποιητικὸ γιὰ τὸ μέγεθος τῶν τραυμάτων, τὸν βαθμὸν τῆς ἀναπτηρίας, τὶς ἡμεραργύρες. Γι' αὐτὸν νομίζω ὅτι δὲν ἔχουν ἄδικο ἔκεινοι ποὺ λένε, πῶς ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ φανήκανε οἱ ἀσφάλειες αὐξέθηκαν τὰ τροχαῖα ἀτυχήματα!

7. Νὰ ἀπαγορευθοῦν τὰ οἰνοπνευματώδη καὶ τὰ ἡρεμιστικὰ φάρμακα στοὺς διδηγούς.

Εἶναι γεγονός ὅτι τόσο τὰ οἰνοπνευματώδη δσο καὶ τὰ ἡρεμιστικὰ ἐλαττώντων τὴν πνευματικὴ ἔτοιμότητα τοῦ δηγοῦ καὶ ἐπιθραδύνουν τὰ ἀντανακλαστικά του σὲ τέτοιο βαθμό, ποὺ συχνὰ δίνουν ἀφορμὴ στὴν πρόκληση διαφόρων ἀτυχημάτων.

Σήμερα εἶναι γνωστὸ γίνεται εὑρεῖα χρήση τῶν ἡρεμιστικῶν φαρμάκων, δηγοὶ καὶ τῶν διαφόρων ἀντισταμινικῶν, ποὺ χρησιμοποιοῦνται στὶς διάφορες ἀναφυλακτικὲς καταστάσεις, στὰ κρυολογήματα, κ.λ.π.

Χειρότερα θεσμών είναι τὰ πράγματα ὅταν γίνη συγχρόνως χρήση καὶ τῶν δύο, ὅπότε ἀναμφίθολα καὶ ἡ ἐνέργειά τους αὐξάνεται. "Ἄλλωστε είναι γνωστό, πώς τὰ περισσότερα τροχαῖα ἀτυχήματα συμβαίνουν ἀπὸ ἀπροσεξία ἢ ἀφηρημάδα τῶν δῆμων ἢ τῶν πεζῶν.

Πιστεύουμε δὲ ἀκράδαντα ὅτι ἔνα μεγάλο ποσοστό δικῶν ἀτυχημάτων ἔχει σὰν ἀφορμὴ τὴν κατάχρηση ἡρεμιστικῶν καὶ ιδίως τὴν ταυτόχρονη χρήση οἰνοπνεύματος καὶ ἡρεμιστικῶν ἢ ἀντίσταμινικῶν.

8. Νὰ γίνη θελτίωση καὶ διαπλάτυνση τῶν δᾶν καὶ κατασκευὴ νέων, σύμφωνα μὲ τὶς ἀπαιτήσεις τῆς αὐγχρονῆς τροχαίας.

Τὸ πρόθλημα τοῦτο είναι ἐπίσης δρκετὰ σοθαρό. Σήμερα ἔχει αὐξηθῆ σημαντικά ὁ ἀριθμὸς τῶν αὐτοκινήτων ποὺ κυκλοφοροῦν. Γιὰ κάθε 8 Κυπρίους ἀναλογεῖ κι' ἔνα αὐτοκίνητο.

"Ομως οἱ δρόμοι είναι στενοὶ κι' ἀκατάλληλοι. Γι' αὐτὸ καὶ πολλοὶ δῆμοι κρατοῦνε πάντα τὸ κέντρο τοῦ δρόμου, μὲ ἀποτέλεσμα φυσικά τὶς συγκρούσεις. Ἡ ἀνεπάρκεια καὶ ἡ ἀκατάλληλότητα τῶν δρόμων βοηθοῦν ὅπως ἔτονται καὶ ὁ συνάδελφος κ. Ζαχαριάδης στὴν αὔξηση τῶν δικῶν ἀτυχημάτων.

"Ἐχοντας δὲ ὑπὸ δψη ὅτι τὰ δχήματα στὴν Κύπρο αὐξάνουν σὲ 1.000—1.200 περίπου τὸν μῆνα, δί μόνος τρόπος γιὰ τὴν εύχερέστερη καὶ ἀσφαλέστερη κίνησή τους είναι ἀφ' ἐνὸς ἡ θελτίωση καὶ ἡ διαπλάτυνση τῶν ὑπαρχουσῶν δᾶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ κατασκευὴ νέων αὐτοκινητοδράμων—autostrada—μὲ τριπλῆ ἢ τετραπλῆ κίνηση. Είναι εὐχάριστο τὸ δὲ ἔχουν προγραμματισθῆ γιὰ τὸ προσεχὲς μέλλον ὑπεραστικὲς λεωφόροι μὲ τετραπλῆ κίνηση.

Σ' ἄλλες χῶρες, ποὺ ἔχουν ἀναπτυγμένο Τουρισμὸ (Ιταλία, κ.λ.π.) ἡ Κυρένηση ἀναθέτει σὲ ἐταιρείες τὴν κατασκευὴ τέτοιων δρόμων, ἡ δὲ ἀποπληρωμὴ γίνεται μὲ τὸ σύστημα τῶν διοδίων. Γιατὶ νὰ μὴ γίνεται κι' ἐδῶ τὸ ἴδιο;

9. Τὸ πρόθλημα τῆς ταχύτητος.

"Υπάρχουν πολλοὶ ποὺ δέχονται πώς ἡ μεγάλη ταχύτητα σκοτώνει, γι' αὐτὸ καὶ εἰσηγοῦνται τὴν ἐπιθολὴ ἀνωτάτου δρίου ταχύτητος σ' δλες τὶς ὑπεραστικὲς δᾶν καὶ μάλιστα εἰσηγοῦνται τὰ 60 μῆλια.

Βεσαίως οὔτε κι' ἐμεῖς συμφωνοῦμε μὲ τὴν ὑπερβολικὴ ταχύτητα. Νομίζουμε, δῆμος, ὅτι μὲ τὰ σημερινὰ δεδομένα τῆς μηχανικῆς ἀπόδοσῆς τῶν αὐτοκινήτων καὶ μὲ τὴν σημερινὴ αὔξηση τῆς τροχαίας είναι σφάλμα νὰ εἰσηγούμαστε ἀνώτατο δριο ταχύτητας γιὰ δλες τὶς ὑπεραστικὲς δᾶν, γιατὶ αὐτὸ θὰ δηγήσῃ σὲ κυκλοφοριακὴ συμφόρηση, μὲ ἀποτέλεσμα φυσικά τὸν ἐκνευρισμὸ πολλῶν δῆμων καὶ τὴν αὔξηση τῶν ἀτυχημάτων.

"Αλλ' οὔτε καὶ γιὰ δλα τὰ δχήματα μπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ τοῦτο γιατὶ ὑπάρχουν δχήματα ποὺ ἀναπτύσσουν 120—130 μῆλια τὴν ὥρα, καὶ ἄλλα ποὺ ἀναπτύσσουν 60—80 μῆλια τὴν ὥρα.

"Ἐχουμε λοιπὸν τὴ γνώμη πώς ὁ κάθε δῆμος πρέπει νὰ τρέχῃ μέσα στὰ δρια ἀσφαλείας τοῦ αὐτοκινήτου του (δηλ. τῶν τροχῶν καὶ τῆς μηχανῆς του) ὅπως ἐπίσης καὶ μέσα στὰ δρια ἀσφαλείας τῆς δᾶοῦ, ἐπὶ τῆς ὁποίας κινεῖται, κι' ἀναλόγως τῶν καιρικῶν συνθηκῶν, ἀλλὰ πάνω ὑπὸ δλα μέσα στὰ δρια τῆς δικῆς του ἵκανότητας τῆς δικῆς του πείρας, τῆς δικῆς του ὀπτικῆς δέξτητες, καὶ τῆς δικῆς του ἐτοιμότητας νὰ προλαμβάνῃ καὶ νὰ ἀποφεύγῃ δχι μόνον τὰ δικά του λάθη, ἀλλὰ καὶ τὰ λάθη τῶν ἄλλων.

"Αλλωστε τὰ περισσότερα δικά ἀτυχήματα συμβαίνουν δχι ἀπὸ ὑπερβολικὴ ταχύτητα, ἀλλὰ ἀπὸ κάποιο σφάλμα εἴτε τοῦ δῆμοῦ εἴτε τοῦ δχήματος. Πολλὲς φορές μάλιστα ἡ ταχύτητα δὲν σκοτώνει ἀλλὰ σῶζει προκειμένου νὰ ἀποφύγῃ κανεὶς μιὰ σύγκρουση.

10. "Ολοι, δόηγοι καὶ μή, πρέπει νὰ ἀποκτήσουμε συνείδηση κυκλοφοριακή
ἡ τροχαία.

Τοῦτο δὲ θά πετύχουμε μὲ τὴν κατάλληλη διαφώτιση καὶ ἀγωγὴ ὅχι μόνον
τῶν δόηγῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν πολιτῶν, ώστε δοῖ νὰ τὸ συνειδητοποιήσουν δτὶ
πρέπει νὰ δέρουν πῶς καὶ ποῦ νὰ περπατοῦν, πῶς καὶ ποῦ νὰ δόηγοῦν καὶ
νὰ σέβωνται τοὺς Νόμους καὶ τοὺς Κανονισμούς τῆς Τροχαίας, ὅπως ἐπίσης
καὶ τὴ ζωὴ τους καὶ τὴ ζωὴ τῶν ἄλλων. Ἡ κυκλοφοριακή, μάλιστα, ἀγωγὴ
τῶν πολιτῶν νομίζουμε δτὶ πρέπει νὰ ἀρχίζῃ ἀπὸ πολὺ νωρίς, ἀπὸ τὴν νεαρὰ
ἡλικία, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὰ σχολεῖα.

11. Τέλος ἀναφέρουμε δτὶ γιὰ τὴν ἔφαρμογὴ ὅλων αὐτῶν τῶν μέτρων, νομί-
ζουμε δτὶ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἔνα εἰδικό Σῶμα, ποὺ νὰ ἀσχολήται ἀποκλει-
στικά μὲ τὰ ζητήματα τῆς Τροχαίας.

"Ἐνα τέτοιο Σῶμα πρέπει ν' ἀποτελῆται ἀπὸ εἰδικοὺς περὶ τὴν τροχαία,
ἀπὸ μηχανικούς, ἀπὸ πολεοδόμους, ἀπὸ ἰατρούς, κ.λ.π. ποὺ θὰ μελετοῦν τὰ
διάφορα προσθλήματα καὶ θὰ ὑποθάλλουν τὶς εἰσηγήσεις τους στὴν Κυθέρηση.

Γι' αὐτὸ καὶ συμφωνοῦμε καὶ ὑποστηρίζουμε τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Ζαχαριάδη
γιὰ τὴν σύσταση Συμβουλίου 'Οδικῆς Ασφαλείας.

Κύριοι συνάδελφοι. Τὸ θέμα θεοβαίως δὲν ἔξαντλεῖται μ' αὐτὰ ποὺ εἴπαμε.
'Υπάρχουν ἀσφαλῶς καὶ ἄλλοι πιὸ εἰδικοί καὶ μὲ περισσότερη πεῖρα ποὺ θὰ
μποροῦν δὲν ὑποδείξουν κι' ἄλλα μέτρα, πιὸ θετικά καὶ πιὸ ριζικά, γιὰ τὴ
μείωση τῶν δικιῶν ἀτυχημάτων.

'Ελπίζουμε ἔτοι μὲ τὶς διάφορες προτάσεις καὶ εἰσηγήσεις νὰ συμβάλλουμε
κι' ἔμεις κάπεως στὸν περιορισμὸ τῶν δικιῶν ἀτυχημάτων καὶ στὴ διάσωση
περισσότερων ἀνθρωπίνων ζωῶν.

Γιατὶ εἶναι ἀπαράδεκτο, σὲ καιρούς εἰρηνικούς, νὰ καταστρέφεται ἡ ζωὴ πο-
λιτῶν, ἡ ψυχή καὶ ἡ σωματικὴ τους ἀκεραιότητα, τὰ ὑψηστα αὐτὰ ἀγαθά τοῦ
ἀνθρώπου.

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θ. κ. Φράγκος.

ΑΙΜ. ΦΡΑΓΚΟΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ πρόβλημα τῆς δικῆς
ἀσφαλείας καὶ τῆς τροχαίας κινήσεως γενικώτερον δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά
ποὺ συζητεῖται εἰς τὴν Βουλήν. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Δεκεμβρίου 1963 ἐζήτησα
ὅπως ἔγγραφῇ τὸ θέμα τῆς δικῆς ἀσφαλείας πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Βουλήν.
Ἐν δψει τοῦ γεγονότος δτὶ θὰ συνεζητεῖτο μετ' ὀλίγας ἔθομάδας τὸ περὶ
Τροχαίας Μεταφορᾶς Νομοσχέδιον, ἀπεφασίσθη ὅπως ἡ συζήτησις διὰ τὴν δι-
κήν ἀσφόλειαν λάθῃ χώραν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἐν λόγῳ Νομοσχέδιου.
Πράγματι κατὰ τὴν 14ην Απριλίου 1964, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ρυθμί-
σεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς Νομοσχέδιου, εἶχα τὴν εὔκαιριαν νὰ ἀναπτύξω
ἐν λεπτομερείᾳ τὰς ἀπόψεις μου ἐπὶ τοῦ προβλήματος τῆς τροχαίας κινήσεως
καὶ τῆς δικῆς ἀσφαλείας. Εἶχα τότε τονίσει, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὰ ἔξης :
«Τὸ πρόβλημα τῆς δικῆς κυκλοφορίας καὶ ἀσφαλείας κατέστη κατὰ τὰ τελευ-
ταῖα ἔτη δέκαν καὶ καθίσταται συνεχῶς δέκατερον. Διὰ τῆς καταπληκτικῆς καὶ
ἀνεξέλεγκτου εἰσαγωγῆς πάσης φύσεως μηχανοκινήτων ὀχημάτων εἰς μίαν μι-
κράν χώραν ὅπως εἶναι ἡ νῆσος μας, ἡ δροσία δὲν διαθέτει κατάλληλον ὑπερα-
στικόν, ἀγροτικὸν καὶ ἀστικὸν δικιόν δίκτυον, ἐδημιουργήθη ἐν δέκατον πρό-
βλημα δικῆς κυκλοφορίας καὶ συγχρόνως ἐν δέκατον πρόβλημα δικῆς
ἀσφαλείας».

"Υπήρξε λοιπόν δεύτερον τὸ πρόθλημα τῆς διδικῆς ἀσφαλείας ἀπὸ τοῦ 1963. Κατὰ τὴν στατιστικὴν τῆς Ἀστυνομίας τοῦ 1962, ὑπῆρχαν εἰς τὴν κυκλοφορίαν 57.200 δχήματα διαφόρων τύπων. Σήμερον κατὰ τὴν τελευταίαν στατιστικὴν τῆς Ἀστυνομίας κυκλοφοροῦν πέραν τῶν 100.000 μηχανοκινήτων δχημάτων. Ὁ ἀριθμὸς συγκρινόμενος μὲν ἔκεινον τοῦ 1951 παρουσιάζει αύξησιν 500% καὶ ἐν συγκρίσει μὲν τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ 1970 αύξησιν πέραν τοῦ 900% καὶ τοῦτο θεωρίας δίνει καὶ ἀναλόγου θεωρίας τοῦ συγκοινωνιακοῦ καὶ διδικοῦ δικτύου.

Βεβαίως ἔγενοντο θεωρίας τοῦ διδικοῦ δικτύου, συγκριτικῶς δύμας μὲ τὰ κυκλοφοροῦντα δχήματα καὶ τὰς συγκοινωνιακὰς ἀνάγκας πολὺ δυσανάλογος. Τὸ 1962 εἶχον καταγγελθῆ εἰς τὴν Ἀστυνομίαν 3.016 δυστυχήματα, ἀρκεταὶ δὲ ἄλλαι ἔκατοντάδες μικροδυστυχημάτων δὲν κατηγγέλθησαν ἐπισήμως. Συνεπείᾳ τῶν δυστυχημάτων αὐτῶν τὸ 1962 ἐφονεύθησαν 36 ἄτομα, ἔτραυματίσθησαν δὲ σοθαρῶς ή ἐλαφρῶς ἕτερα 1.239. Κατὰ τὴν τελευταίαν στατιστικὴν τῆς Ἀστυνομίας τοῦ 1970 τὰ διδικὰ δυστυχήματα ἀνήλθον εἰς 5.012, μὲ 143 θανάτους, 1.095 σοθαρά καὶ 2.841 ἐλαφρά τραυματισμένους, 2.500 δὲ περίπου δχήματα ὑπέστησαν ἐλαφράς ή σοθαράς θλάθας. Περίπου 60% τῶν διαθεσίμων χειρουργικῶν κλινῶν τῶν Νοσοκομείων μας καλύπτονται ἀπὸ τραυματίας ἐκ τῶν διδικῶν δυστυχημάτων. Τὸ γεγονός τοῦτο προκαλεῖ ἐν ἐπὶ πλέον πρόθλημα εἰς τὰς Ἰατρικὰς Ὅπηρεσίας. Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ ἀσφαλῶς ἀποδεικνύουν τὰς πολὺ σοθαράς οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις τὰς δποίας ὑφίσταται ή Ἐθνικὴ οἰκονομία μας ἐκ τῶν διδικῶν δυστυχημάτων.

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ὁ φόρος αἴματος τὸν δποίον δι Κυπριακὸς λαὸς πληρώνει καθημερινῶς, συνεπείᾳ τῶν αὐτοκινήτων δυστυχημάτων, ἐάν δὲν δύναται νὰ σταματήσῃ τελείως δύναται νὰ ἐκλεψῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον, ἐάν καταθάλωμεν δλοι μαζύ, κράτος, ἀρμοδία ἀρχή, πολῖται καὶ δδηγοὶ μεγάλας προσπαθείας. "Ομως διὰ νὰ τὸ ἐπιτύχωμεν αὐτὸ πρέπει νὰ ἀναζητήσωμεν τὰ αἴτια. Ὁ τεράστιος ἀριθμὸς κυκλοφοροῦντων δχημάτων εἰναι μία θασικὴ αιτία τῶν διδικῶν δυστυχημάτων. Ή ἔλλειψις καταλλήλων δρόμων, ή ὑπαρξίας κατεστραμμένων καὶ κακοφτιαγμένων παγκέττων, τὰ δποία πολλάκις ἀποτελοῦν παγίδας θανάτου, ή μεγάλη ταχύτης, ή κακή χρήσις τῶν φώτων τὴν νύκτα, τὰ πολὺ ἐφθαρμένα ἐλαστικά, ή στάθμευσις δχημάτων τὴν νύκτα εἰς ἀκαταλλήλους θέσεις καὶ μάλιστα ἀνευ τῆς τοποθετήσεως φωτεινοῦ σήματος, ή μέθη, ή ἀγνοια τῶν κανονισμῶν τῆς Τροχαίας τόσον υπὸ τῶν δηγῶν δσον καὶ υπὸ τῶν πεζῶν, ή μὴ αὐστηρά ἐφαρμογὴ τῶν κανονισμῶν τῆς τροχαίας υπὸ τῶν Τροχονομων καὶ ή μὴ ἐπίδειξις αὐστηρότητος ἐκ μέρους τῆς Δικαιοσύνης ἀποτελοῦν ἐπίσης θασικὰ αἴτια τῶν διδικῶν δυστυχημάτων.

Παντοῦ εἰς δλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου τὰ διδικὰ δυστυχήματα πολλαπλασιάζονται. Δὲν εἰναι ὑπερβολὴ νὰ λεχθῇ δτι δ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων ἀπὸ δυτυχήματα εἰς μίαν ήμέραν εἰς παγκοσμίαν κλίμακα, ίσως νὰ εἰναι μεγαλύτερος καὶ ἀπὸ τὸν ήμερησιον ἀριθμὸν τῶν θυμάτων κατὰ τὰς κυριωτέρας πολεμικὰς μάχας τοῦ αἰώνος μας.

Πολλὰ τὰ αἴτια, δπως ἀνέφερα προηγουμένως τῶν δυστυχημάτων αὐτῶν. "Ομως δι παράγων ἀνθρωπος είτε ὡς θῦμα είτε ὡς θύτης διαδραματίζει πάντοτε συμπρωτεύοντα ρόλον. Ὁ πεζός, ἀπὸ ἔλλειψιν κυκλοφοριακῆς ἀγωγῆς, εἰναι τὸ θῦμα, πολλάκις, διότι δὲν προσέχει δταν προσπαθῆ νὰ διασταυρώσῃ ἔνα δρόμο ή δὲν κάμνει χρῆσιν τῶν πεζοδρομίων, δπου θεωρίας ὑπάρχουν τοιαῦτα. Ὁ ἀνθρωπος διότι διότι είναι μεθυσμένος, ζαλισμένος, δρρωστος, θιαστικός, ἀπρόσετος ή ἐγωιστής γίνεται αιτία νὰ ἀπολέσῃ αὐτὸς ή ἄλλοι τὴν ζωήν των.

"Οσον ἀφορᾷ τὴν χρῆσιν τῶν διαφόρων ἡρεμιστικῶν φαρμάκων πολὺ παραστατικά καὶ λεπτομερειακά τὴν ἀνέπτυξαν εἰς τὰς δμιλίας τῶν οἱ ἔντιμοι συνάδελφοι κ.κ. Ξενόπουλος καὶ Σωτηριάδης καὶ νομίζω δτι ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου είναι περιττὸν νὰ ἐπεκταθῶμεν καὶ ήμεις.

"Ομως δι παράγων μηχανή παίζει καὶ αὐτὸς ἀποφασιστικὸν ρόλον εἰς τὰ αὐτοκινητικὰ δυστυχήματα. Κακὴ κατάστασις τῆς μηχανῆς, φρένα ποὺ δὲν δουλεύουν, τιμόνι ποὺ «παίζει», λάστιχα ἐφθαρμένα καὶ ἄλλα ἔλασττώματα τῶν αὐτοκινήτων, δημιουργοῦν δλας τάς προϋποθέσεις δι' ἀνατροπήν, τρακάρισμα, κατακρήμνισιν, μὲ ἀποτέλεσμα τὰ δυστυχήματα, μὲ δλας θεσαίως τάς συνεπείας των. Εἶναι φανερὸν λοιπὸν ὅτι ἡ προσοχὴ τῶν ἀρμοδιῶν πρέπει νὰ στραφῇ πρὸς τρεῖς κατευθύνσεις, ἢτοι εἰς τὸν πεζόν, τὸν ὁδηγὸν καὶ τὴν μηχανήν.

Μεγάλη προσοχὴ πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν πολιτῶν ἥ δποια νὰ ἀρχίζῃ ἀπὸ τὰ παιδιά μὲ εἰκονογραφημένα καὶ διαφωτιστικὰ φυλλάδια καὶ μὲ τούλαχιστον μηνιαία μαθήματα εἰς τὰ σχολεῖα κυκλοφοριακῆς ἀγωγῆς. Παράλληλα νὰ ληφθοῦν τὰ ἀπαραίτητα μέτρα διὰ τὴν πληρεστέραν ἐκπαίδευσιν τῶν ὁδηγῶν τόσον τὸν ἀπαγγελματιών δσον καὶ τῶν ίδιωτων. Αἱ ἔξετάσεις πρὸς ἀπόκτησιν ἀδείας ὁδηγοῦ νὰ εἰναι αὐτηρότεραι. Δὲν ἀμφιθάλλω ὅτι μεγάλος ἀριθμὸς ἀδείῶν ὁδηγοῦ ἔχορηγήθη κατόπιν ἐπιεικοῦς καὶ ἐπιπολαίας ἔξετάσεως. Μεγάλος ἐπίσης ἀριθμὸς ἀδείῶν ὁδηγοῦ ἔχορηγήθη κατὰ τὸ παρελθόν κατόπιν δωροδοκιών, δπως ἀπεδείχθη κατὰ τάς πρὸ δλίγων ἐτῶν διεξαχθείσας δίκας. 'Ο Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου ἔκδιδων τότε τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν του, ρητῶς ἐτόνισεν ὅτι τὸ τμῆμα χορηγήσεως ἀδείῶν ὁδηγοῦ ἔχωλαινε καὶ ὅτι ἔχρηζε ριζικῆς ἀναδιοργανώσεως. Οἱ κάτοχοι ἀδείῶν ὁδηγοῦ πρέπει νὰ καλοῦνται εἰς ἐπανεξέτασιν τούλαχιστον ἀνὰ πενταετίαν. 'Απαραιτήτως οἱ ὁδηγοὶ ταξὶ καὶ λεωφορείων νὰ ὑποχρεοῦνται εἰς ἔτησίαν ίστρικὴν ἔξετασιν. Νὰ μὴ δίδεται εἰς πολὺ νεαρὰ ἄπομα ἀδεία ὁδηγοῦ ταξὶ καὶ λεωφορείων, ἀπαραιτήτως δὲ πρὶν χορηγηθῆ ἀδεία εἰς ὁδηγοὺς ταξὶ νὰ ἔξετάζεται καὶ τὸ ποινικὸν αὐτῶν μητρῶν. Μεγάλη προσοχὴ πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὰ 'Ιστρικὰ Πιστοποιητικὰ ὑγείας τῶν ὑποψηφίων ὁδηγῶν. Πρέπει νὰ καταρτισθῇ ειδικὸς κῶδις ἀσθενειῶν δ ὅποιος νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ τὴν χορήγησιν ἀδείας ὁδηγοῦ εἰς πάσχοντας ἀπὸ αὐτὰς τάς ἀσθενειάς.

Μέχρι σήμερον ἥ 'Αρμοδία 'Αρχὴ περιορίζεται εἰς τὸ νὰ δέχεται γραπτὴν δήλωσιν τοῦ ὑποψηφίου ὁδηγοῦ ὅτι δὲν πάσχει ἀπὸ τὴν μίαν ἥ τὴν ἄλλην δφθαλμικὴν πάθησιν. 'Η δήλωσις αὐτὴ εἰναι τελείως τυπικὴ καὶ ἀνεύθυνος καὶ οὐδεὶς ἔλεγχος γίνεται διὰ τὴν ἐπαλήθευσιν τῆς δήλωσεως αὐτῆς. Τὸ ίστρικὸν πιστοποιητικὸν νὰ καλύπτῃ ὅχι μόνον παθήσεις δφθαλμῶν ἀλλὰ καὶ σοθαράς παθήσεις ἄλλων συστημάτων δπως εἰναι δ θαρύς διαθήτης, ἥ ἐπιληψία, θαρεῖαι καρδιοπάθειαι, κ.λ.π. 'Απαραιτήτως πρέπει νὰ καλύπτῃ καὶ παθήσεις τῆς νευροψυχικῆς σφαίρας. Αἱ παθήσεις αὐταὶ καθιστοῦν τὸν πάσχοντα ὁδηγὸν ἀδείον, μειώνουν τὴν αὐτοκυριαρχίαν καὶ τὴν ψυχραμίσαν του καὶ τὸν καθιστοῦν ἀνίκανον νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἀποτελεσματικῶς τοὺς συνεχεῖς κινδύνους. 'Οφθαλμολογικὴ ἔξεταξις ὑπὸ διακεριμένου δφθαλμάτρου τῆς Λεμεσοῦ 32 ὁδηγῶν αὐτοκινήτων μεγάλης ἐν Κύπρῳ ἐργοληπτικῆς 'Εταιρείας, κατόπιν ἀπαιτήσεως τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν 'Ακρωτηρίου, ἀπέδειξεν ὅτι ἐκ τῶν 32 ὁδηγῶν οἱ 6 ήσαν τελείως ἀνίκανοι λόγω σοθαράς δφθαλμικῆς παθήσεως.

"Ἐπὶ σειράν ἐτῶν ἔδίδετο ἀδεία ὁδηγοῦ ίδιωτικοῦ αὐτοκινήτου εἰς πάσχοντα ἀπὸ μελαχρωστικὴν ἀμφιθληστροειδίτιδα μὲ ἐλαχίστην δρασιν. "Οπως μὲ διεθεσαίωσε διακεριμένος δφθαλμάτρος, γνωρίζει ἐκαποντάδας ὁδηγῶν αὐτοκινήτων μὲ 13–15 δυοπτρίας θαθμοῦ δράσεως καὶ οἱ ὅποιοι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δηγῶσι μηχανοκίνητα δχήματα. "Ολοι αὐτοὶ ἀποτελοῦσι δημόσιον κίνδυνον.

"Ἐὰν θέσαια οἱ ὁδηγοὶ δὲν ἔνδιαιφέρωνται διὰ τὴν προσωπικήν των ἀσφάλειαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των, τὸ κράτος ἔχει καθῆκον νὰ ἔνδιαιφερθῇ καὶ διὰ τὴν ίδικήν των ἀσφάλειαν, ἀλλὰ κυρίως καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἄλλων. "Υποθάλλομεν λοιπὸν ὅτι ἔκαστος ὑποψηφίος ὁδηγὸς πρέπει νὰ προσκομίζῃ πιστοποιητικὸν γενικοῦ ίστρου δφθαλμάτρου καὶ νευροψυχιάτρου. Τὸ δὲ ἐρωτηματολόγιον ποὺ τίθεται πρὸς τοὺς ὑποψηφίους νὰ περιλαμβάνῃ καὶ τοιαύτας ἐρωτήσεις ποὺ θὰ τείνουν νὰ ἀποδείξουν κατὰ πόσον ὁ δηγὸς ἔχει συνείδησιν τῶν εύθυνῶν του δταν ὁδηγῆ.

Εις Ἐλλάδα ἔχει καθιερωθῆ τὸ λεγόμενον «Οδικὸν Μητρῶον», δηλαδὴ ἔκαστος ὁδηγὸς θὰ ἔχῃ εἰδος καρτέλλας εἰς τὴν διοίαν θὰ ἀναγράφεται κάθε παράβασις καὶ ἡ πιὸ μικρὴ εἰς τὴν διοίαν θὰ ὑποπίπτῃ ὁ διδηγός. Ἀνὰ τριετίαν θὰ γίνεται ἀπολογισμὸς καὶ ἀναλόγως τοῦ ὕψους τῶν παραβάσεων καὶ τῆς σοθαρότητος αὐτῶν θὰ ἐπιβάλλωνται κυρώσεις εἰς τοὺς διδηγούς αὐτούς. Άλικις κυρώσεις αὐταὶ θὰ ποικίλλουν ἀπὸ μόνιμον μέχρι προσωρινῆν ἀφαίρεσιν τῆς ἀδείας τοῦ διδηγοῦ. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ διδηγός, εἴτε εἶναι ἐπαγγελματίας εἴτε εἶναι ιδιώτης, θὰ προσέχῃ πολὺ διότι θὰ ἐπικρέμαται πάντοτε ὁ κίνδυνος νὰ χάσῃ τὴν ἀδείαν του.

Πιστεύω ὅτι τὰ μέτρα αὐτὰ θὰ θοηθήσουν πολὺ εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ὁδικῆς ἀσφαλείας καὶ δὲν θλέπω λόγον διατί οἱ ἀρμόδιοι νὰ μὴ μελετήσουν καὶ ἔδω εἰς τὴν Κύπρον τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου τούτου.

Τρίτος παράγων διὰ τὰ ὁδικά ἀτυχήματα εἶναι αἱ μηχαναὶ, τὰ αὐτοκίνητα δηλαδὴ. Ἡ καλὴ κατάστασις τῶν μηχανῶν εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἀσφαλῆ διδηγήσιν. Ἡ ἀρμόδια ὑπηρεσία πρέπει νὰ προμηθευθῇ εἰδικὰ φορητὰ μηχανήματα ἐλέγχου. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ δύναται νὰ ἔξετάζῃ αἰφνιδιαστικῶς τὰ αὐτοκίνητα διὰ νὰ διαπιστώνῃ ἐάν λειτουργοῦν κανονικῶς. Ἐπίσης νὰ γίνεται ἐλεγχός τῶν ἐλαστικῶν. Ἐφθαρμένα ἐλαστικά, ὅπως ἀνέφερα καὶ προηγουμένως, ἀποτελοῦν συχνὴν αἰτίαν ἀτυχημάτων κατὰ τοὺς χειμερινούς, ίδιας, μῆνας.

Γνωρίζω ὅτι τελευταίως ἡ ἀρμοδιά ὑπηρεσία ἥρχισε νὰ ἐργάζεται πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν καὶ νὰ προσθάνῃ εἰς ἔλεγχον τῶν μηχανῶν καὶ τῶν ἐλαστικῶν τῶν αὐτοκινήτων. «Ομως ἡ δραστηριότησις τῶν ἀρμοδίων τῆς Τροχαίας Κυκλοφορίας πρέπει νὰ ἀνατεθῇ εἰς καλῶς ὀργανωμένον καὶ καλῶς ἐπιτρόπωμένον καὶ ἔξωπλισμένον εἰδικὸν σῶμα τῆς Ἀστυνομίας. Ἡ ἀρμόδια ὑπηρεσία τῆς Ἀστυνομίας εἶναι ἀξία κάθε ἐπαίνου διότι, ἄνκαι ἀνεπαρκής καὶ εἰς ἐμψυχον ὑλικόν, καταβάλλει φιλοτίμους προσπαθείας διὰ νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ δύσκολον ἔργον της.

Τὸ πρόθλημα τῆς ὁδικῆς ἀσφαλείας εἶναι στενά συνδεδεμένον μὲ τὸ πρόθλημα τῆς ὁδικῆς κυκλοφορίας. Βεβαίως καὶ τὸ δικόν δίκτυον διαδραματίζει σοθαρὸν ρόλον εἰς τὸ δόλον ζήτημα. Δὲν μποροῦμεν θέσσαια, ἐν μιᾷ νυκτὶ, νὰ χαλάσωμεν τὰς πόλεις καὶ τοὺς δρόμους μας καὶ νὰ δημιουργήσωμεν νέα κατάλληλα ὁδικά δίκτυα. «Ομως, ὅπως δρθῶς ἐτόνισεν ὁ ἔντιμος συνάδελφος κύριος Λέανδρος Ζαχαριάδης, εἶναι καιρὸς ἡ Κυθέρηνησις νὰ καταρτίσῃ ἐν μακροπρόθεσμον πρόγραμμα ἐκσυγχρονισμοῦ τοῦ διδικοῦ δικτύου.

«Ο ἔντιμος συνάδελφος κύριος Ζαχαριάδης, μεταξὺ τῶν ἄλλων εἰσηγήσεών του, προέτεινε καὶ τὴν ἐγκαθίδρυσιν ἐνὸς Συμβουλίου Ὁδικῆς Ἀσφαλείας, τὸ διόποιον νὰ ἀσχολήσται μὲ δόλα τὰ συναφῆ ζητήματα καὶ νὰ ὑποθάλλῃ τὰς σχετικάς εἰσηγήσεις του εἰς τὴν Κυθέρηνησιν. Ὁρθή εἰσηγήσις καὶ τὴν ὑποστηρίζομεν ἐνθέρμως.

«Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε διεξαχθεῖσαν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ πρόθληματος τῆς διδικῆς ἀσφαλείας ἐξεφράσθησαν πολλαὶ ἀπόψεις καὶ ἐγένοντο πολλαὶ ἐποικοδομητικαὶ εἰσηγήσεις. Θέλω νὰ ἐλπίζω ὅτι οἱ ἀρμόδιοι θὰ θελήσουν νὰ μελετήσουν προσεκτικά καὶ μὲ πᾶσαν σοθαρότητα τὰς ἀπόψεις καὶ εἰσηγήσεις δλῶν τῶν ὄμιλητῶν, διότι εἶναι καιρὸς πλέον ἡ ἀντιμετώπισης τοῦ φλέγοντος πρόθληματος τῆς διδικῆς ἀσφαλείας εἰδικῶς καὶ τῆς διδικῆς κυκλοφορίας γενικώτερον νὰ τεθῇ ἐπὶ ἐνὸς καλῶς προγραμματισμένου καὶ αὐστηρῶς ἐφαρμοζομένου κώδικος κυκλοφορίας.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Ο κ. Νίκος Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

‘Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Δὲν πρόκειται νὰ δημιλήσω ἐπὶ τοῦ θέματος, διότι μὲ γλαφυρότητα καὶ σαφήνειαν οἱ ἀξιότιμοι συνάδελφοι κύριοι Χατζηκακοῦ καὶ Παπαδημητρίου ἔξεξεσαν τὰς ἀπόψεις τῆς Προοδευτικῆς Παρατάξεως ἐπὶ τοῦ θέματος ποὺ συζητοῦμεν.

“Ηθελα δῆμως, κ. Πρόεδρε, νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὴν δημιλίαν τοῦ ἀξιοτίμου ἐκ Πάφου συναδέλφου κ. Σωτηριάδη πρὸς διευκρίνησιν ἐνὸς σημείου τῆς δημιλίας του τὸ δποῖον, εἰλικρινῶς, δὲν ἀντελήθην.

Εἰς τὴν δημιλίαν του εἶπεν ὅτι καλοῦμεν κάθε καλόπιστον πολίτην ὅπως ἐπὶ-σκεφθῆ οἰονδήποτε νοσοκομεῖον ἢ κλινικήν διὰ νὰ διαπιστώσῃ διὰ τοὺς τραυ-ματίας τῶν ἀτυχημάτων.

Νομίζω ὅτι ἡ πρόσκλησίς του πρὸς τοὺς πολίτας, δσον καλόπιστος καὶ ἔάν εἶναι, εἰς οὐδέν ἔξυπρετεῖ διότι θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπευθύνῃ τὴν πρόσκλησίν του πρὸς ‘Υπουργούς καὶ τοὺς ἀρμοδίους ἐπὶ θεμάτων τροχαίας διὰ νὰ διαπιστώ-σουν τὰ ἀποτελέσματα τῶν τροχαίων δυστυχημάτων.

Νομίζω ὅτι αὐτὸ ἡννόει ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος ἐκ Πάφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι δημιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος ;

‘Ο κ. Νεοκλέους.

“Ηρχισα νὰ ἀνησυχῶ ἐπειδὴ κανεὶς νομικὸς δὲν ἔζητησε τὸν λόγον, διότι ἐδη-μιουργήθη ἡ ἐντύπωσις ὅτι πιθανὸν οἱ νομικοὶ νὰ ἀποφεύγουν νὰ λάθουν μέρος εἰς αὐτὴν τὴν συζήτησιν λόγω τῶν προσόδων τὰς δποίας ἀποκομίζουν ἀπὸ τὰς ὑποθέσεις.

“Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ὅτι δικηγόρος ἔζητησε νὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος εἶναι εὐχάριστον σημεῖον.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. ‘Ἐν πρώτοις θὰ ἤθελα νὰ συγχαρῶ τὸν ἔντιμον Βουλευτὴν κ. Λέανδρον Ζαχαριάδην τόσον διὰ τὴν εὔστοχον ἀνάπτυξιν τοῦ ὑπ’ αὐτοῦ ἔγγραφέντος θέματος τῆς διδικῆς ἀσφαλείας—ἢ μᾶλλον τῆς διδικῆς ἀνα-σφαλείας—ἐν Κύπρῳ, δσον καὶ διὰ τὰς λίαν ἐποικοδομητικάς εἰσηγήσεις του πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ σοθαροῦ καὶ τραγικοῦ αὐτοῦ προβλήματος.

“Ολοὶ ἀνεξαιρέτως οἱ ἀγορεύσαντες ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος ἀνέ-φεραν ὅτι ἡ κακὴ κατάστασις τῶν δρόμων ἀποτελεῖ ἔνα ἐκ τῶν παραγόντων οἱ δποίοι προκαλοῦν τὰ διδικὰ δυστυχήματα. “Οχι μόνον συμφωνῶ μὲ τὴν δια-πίστωσιν αὐτὴν ἀλλὰ προσθέτω ὅτι ἡ κακὴ κατάστασις τῶν δρόμων, ἡ ἀκα-ταλληλότης τοῦ διδικοῦ δικτύου, ἀποτελεῖ τὸν βασικότερον παράγοντα, τὴν κυριωτέραν καὶ τὴν συχνοτέραν αἰτίαν τῆς προκλήσεως τῶν τροχαίων δυστυ-χημάτων. Θὰ ἀφήσω δῆμως τοὺς ἀριθμοὺς νὰ θεωραίσουν μὲ τὴν τραγικότητά των τοῦ λόγου μου τὸ ἀσφαλές.

“Υπάρχουν ώρισμένοι δρόμοι εἰς τὴν πόλιν καὶ τὴν Ἐπαρχίαν τῆς Λεμεσοῦ οἱ δποίοι εύρισκονται εἰς ἀθλεστάτην πράγματι κατάστασιν. Παρὰ τὸ γεγο-νός ὅτι οἱ δρόμοι αὐτοὶ ἀποτελοῦν ἐλαχιστότατον μέρος—ἀπὸ ἀπόψεως μῆκους—τοῦ συνολικοῦ διδικοῦ δικτύου τῆς Λεμεσοῦ, ἐν τούτοις συγκεντρώνουν τὸ μεγα-λύτερον ποσοστὸν τῶν διδικῶν δυστυχημάτων δῆλης τῆς Ἐπαρχίας.

*Επί τοῦ δρόμου Λεμεσοῦ—Αγίας Φυλάξεως, ὁ δρόμος ἔχει μῆκος μόνον δύο μιλίων, ἐπισυνέθησαν :

Κατὰ τὸ έτος	Δυστυχήματα	Τραυματίαι	Νεκροί
1969	12	8	1
1970	11	10	1
1971	3	4	1

Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν εῦρον τὸν θάνατον ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ δρόμου, τὴν κατάστασιν τοῦ δρόμου ἡ λέξις «ἀθλιεστάτη» εἶναι πολὺ ἀδύνατος διὰ νὰ χαρακτηρίσῃ, 14 περίπου πρόσωπα.

*Ο δρόμος Λεμεσοῦ—Πολεμιδιῶν ἔχει μῆκος 1½ μιλίων περίπου. *Ἐπ’ αὐτοῦ ἐπισυνέθησαν :

Κατὰ τὸ έτος	Δυστυχήματα	Τραυματίαι	Νεκροί
1969	6	4	—
1970	8	4	1
1971	4	2	—

Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν 15 περίπου πρόσωπα ἀπώλεσαν τὴν ζωὴν των συνεπείᾳ δυστυχημάτων ἐπισυμβάντων ἐπὶ τοῦ δρόμου τούτου.

*Ο δρόμος Λεμεσοῦ—Ζακακίου ἔχει μῆκος 2½ περίπου μιλίων. *Η ἀπερίγραπτος κατάστασίς του προεκάλεσε :

Κατὰ τὸ έτος	Δυστυχήματα	Τραυματίαι	Νεκροί
1969	39	35	1
1970	40	25	1
1971	42	43	2

Κατὰ τὸν χειμῶνα δρόμος αὐτός, παρὰ τὴν ζωτικωτάτην σημασίαν του, καθίσταται ἐντελῶς ἀδιάβατος διὰ μὴ ἀμφίθια δχῆματα.

*Ο δρόμος Λεμεσοῦ—Μονῆς ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν, συνεπείᾳ τῆς καταστάσεώς του, μία χάρυθδις διὰ τοὺς χρησιμοποιοῦντας τον. *Ἐπὶ τοῦ μήκους τῶν δκτώ περίπου μιλίων του ἐπισυνέθησαν :

Κατὰ τὸ έτος	Δυστυχήματα	Τραυματίαι	Νεκροί
1969	124	131	4
1970	118	85	5
1971	118	95	5

*Ἐπὶ τῆς ὁδικῆς παγίδος Λεμεσοῦ—“Υψωνα, μήκους τεσσάρων περίπου μιλίων, ἐπισυνέθησαν :

Κατὰ τὸ έτος	Δυστυχήματα	Τραυματίαι	Νεκροί
1969	103	72	4
1970	78	95	23
1971	96	62	3

*Ο δρόμος Λεμεσοῦ—Αγίου Αθανασίου ἔχει μῆκος δλιγώτερον τῶν δύο μιλίων. *Ἐπ’ αὐτοῦ ἐπισυνέθησαν :

Κατὰ τὸ έτος	Δυστυχήματα	Τραυματίαι	Νεκροί
1969	2	1	—
1970	2	2	—
1971	3	1	—

‘Η δόδος Γρίθα—Διγενή, μήκους μικροτέρου τοῦ ἐνὸς μιλίου, εἰς τὴν συνοικίαν τοῦ ‘Αγίου Νικολάου, φιλοδοξεῖ νὰ ἀποσυμφορήσῃ τὸ τμῆμα τῆς δόδου Λεμεσοῦ—Μονῆς ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ἐπ’ αὐτοῦ τροχαίας κινήσεως. Φιλοδοξεῖ δῆμως, συνεπείᾳ τῆς ἀθλίας καταστάσεώς της, νὰ συναγωνισθῇ τὴν δόδον Λεμεσοῦ—Μονῆς καὶ εἰς ἕνα ἄλλον τομέα. ’Ἐπ’ αὐτῆς ἔλασθον χώραν :

Κατὰ τὸ ἔτος	Δυστυχήματα	Τραυματίαι	Νεκροί
1969	9	4	1
1970	12	19	1
1971	12	12	1

Κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν εδρον τὸν θάνατον ἀπὸ τροχαῖα δυστυχήματα εἰς δόλόκληρον τὴν πόλιν καὶ τὴν Ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ 87 συνολικῶς πρόσωπα, ἐκ τῶν ὅποιων τὰ 55, ἥτοι ποσοστὸν 63%, εδρον τὸν θάνατον ἐπὶ τῶν προαναφερθέντων δρόμων οἱ ὅποιοι καλύπτουν συνολικὸν μῆκος μόνον 21 μιλίων, τὸ ὅποιον, ως ἑτοίσα καὶ προηγουμένως, ἀντιπροσωπεύει ἔλαχιστότατον ποσοστὸν τοῦ συνολικοῦ μήκους τοῦ δικτύου τῆς πόλεως καὶ τῆς Ἐπαρχίας τῆς Λεμεσοῦ.

Διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν, εὐθυγράμμισιν καὶ θελτίωσιν τῶν προαναφερθέντων δρόμων ἀπαιτοῦνται μόνον μερικαὶ δεκάδες χιλιάδων λιρῶν. Ἀντὶ δῆμως τῆς θελτίωσεως τῆς ἀθλιεστάτης καταστάσεως τῶν δρόμων τούτων, ἡ ὅποια ἀποτελεῖ ἀν δχι τὴν μόνην τούλαχιστον τὴν κυριωτέραν αἰτίαν τῶν δικιῶν δυστυχημάτων, προτιμῶμεν νὰ ισχυριζώμεθα ὅτι τὰ δυστυχήματα προκαλοῦνται συνεπείᾳ τῆς ἀμέλειας τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος. Μάλιστα, ὑπάρχει ἀμέλεια, ἀλλὰ ἀμέλεια ἐκ μέρους τῆς Κυθερνήσεως δσον ἀφορᾶ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν δρόμων τούτων. Ἀμέλεια, δλιγωρία καὶ περιφρόνησις πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ζωήν.

Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν 200 καὶ πλέον πρόσωπα ἀπώλεσαν τὴν ζωὴν τῶν ἐπὶ τῶν μακαθρίων τούτων 21 μιλίων, ἀρκεταὶ ἄλλαι ἐκατοντάδες ἥκρωτηριάσθησαν ἢ ἐτραυματίσθησαν καὶ ὑπέφεραν αὐτοὶ καὶ αἱ οἰκογένειαι των.

Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν χιλιάδες ἐργάσιμοι δραι ἀπωλέσθησαν καὶ ἐκατοντάδες χιλιάδων λιρῶν ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν θυμάτων. Καὶ ποῖος γνωρίζει πόσοι θὰ ἀπολέσουν τὴν ζωὴν ἢ τὴν σωματινήν των ἀκεραιότητα, πόσος φόρος αἴματος θὰ πληρωθῇ, πόσαι ἐργάσιμοι δραι θὰ ἀπωλεσθοῦν καὶ πόσαι ἐκατοντάδες χιλιάδες λιρῶν θὰ δαπανηθοῦν μέχρις ὅτου ἡ Κυθερητησίς ἀποφασίσῃ νὰ ἔξοδεύσῃ τὰς μερικὰς χιλιάδας λιρῶν ποὺ ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν θελτίωσιν τῶν δρόμων τούτων.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι δημιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος ;

Δὲν φαίνεται νὰ ὑπάρχουν ἄλλοι δημιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ ἐπομένως εἶναι ἀνάγκη νὰ θεωρήσω τὴν συζήτησιν ως λήξασαν.

Προτοῦ δῆμως θεωρήσω τὴν συζήτησιν ως λήξασαν, ἀντιλαμβάνομαι ὅτι δὲ ισηγητής τοῦ θέματος κ. Λέανδρος Ζαχαριάδης ἔχει κάτι νὰ προσθέσῃ.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν πρόκειται νὰ μακρηγορήσω. ‘Απλῶς, ἐπειδὴ φαίνεται ὅτι ἡ εἰσήγησις περὶ συστάσεως Συμβουλίου ‘Οδικῆς ‘Ασφαλείας ἔχει εὕρει συμφώνους ὅλους τοὺς δημιλητάς, εἰσηγούμαι ὅπως αὕτη διαθισθεῖ ἐκ μέρους τοῦ Σώματος πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν ‘Εξουσίαν δι’ υλοποίησιν. ’Ἐπίσης ἐπειδὴ

ὅλαι αἱ δημιλίαι περιέχουν ἀξιολόγους συστάσεις καὶ εἰσηγήσεις θὰ ἥτο, ὑποθάλλω, πολὺ ἐπωφελές ἔστι τὴν εἰσῆγησιν συνώδευον καὶ αἱ ἴδιαι αἱ δημιλίαι.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

μάταιον πατέλη μάταιον πατέλη μάταιον πατέλη

“Οπως εἶναι γνωστὸν τὰ Πρακτικά τῆς Βουλῆς ἀποστέλλονται πρὸς τὸ Γραφεῖον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ πρὸς δῆλους τοὺς Ὑπουργούς, ὅπως ἐπίσης καὶ πρὸς τοὺς Διευθυντὰς τῶν Ὑπουργείων καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων Τμημάτων.

Ἐπομένως εἶναι εὕκολον διὰ τὰ προαναφερθέντα πρόσωπα νὰ λάθουν γνῶσιν τῆς συζητήσεως.

Προτού δημως κλείσω τὴν συζήτησιν θὰ ἡθελα νὰ παρατηρήσω ὅτι ἐκ τῆς διεξαχθεῖσης συζητήσεως προκύπτει σαφῶς ὅτι ή Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ἀνησυχεῖ διὰ τὴν αὔξησιν τῶν δῆλων ἀτυχημάτων, τὰ δόποια ἔχουν ως ἀποτέλεσμα τὸν θάνατον πολλῶν πολιτῶν, τὸν ἀκρωτηριασμὸν ὄλλων καὶ ταυτοχρόνως τὴν ἀπώλειαν πολυτίμου χρόνου κατὰ τὴν διερεύησίν των.

Οἱ τελευταῖοι ἀριθμοὶ δεικνύουν ὅτι ὑπάρχει μία σημαντικὴ αὔξησις τῶν δῆλων ἀτυχημάτων ἐτησίως καὶ ως ἐκ τούτου καὶ μία αὔξησις τῶν θυμάτων ἐκ τούτων.

Ορθῶς ἔτέθη τὸ θέμα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ παρασχεθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τὸ Σῶμα νὰ ἔξετασῃ τὰς διαφόρους πτυχάς τοῦ προσβλήματος καὶ νὰ ἐπισύρῃ τὴν προσοχὴν καὶ τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἀνησυχίαν τὴν δόποιαν τὸ Σῶμα αἰσθάνεται διὰ τὴν κατάστασιν τῶν δῆλων ἀτυχημάτων.

Πιστεύω δημως ὅτι θὰ ἔπειρε νὰ εἰσηγηθῇ ἡ Βουλὴ ὅχι μόνον νὰ δημιουργηθῇ ἐν Σῶμα, τὸ δόποιον νὰ μελετᾶ τὸ πρόσθλημα τῆς τροχαίας, ὀλλὰ ταυτοχρόνως νὰ συσταθῇ καὶ μία εἰδικὴ Ἐπιτροπή, εἰς τὴν δόποιαν νὰ συμμετέχουν καὶ Βουλευταὶ, ἢ δόποια νὰ προθῇ εἰς μίαν μεθοδικὴν ἀνάλυσιν τῶν ἀτυχημάτων, τὰ δόποια προκύπτουν ἐκ τῆς τροχαίας. Διὰ νὰ διαπιστωθῇ πρὸς ποίας κατευθύνεις πρέπει εἴτε ἡ Κυβερνησία εἴτε ἡ Βουλὴ νὰ κινηθοῦν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρξῃ λεπτομερεστάτη ἀνάλυσις τῶν ἀτυχημάτων τῆς τελευταίας τετραετίας ἢ πενταετίας, νὰ διαπιστωθῇ πόσα ἔξ αὐτῶν δφείλονται εἰς δῆμούς οἱ δόποιοι εύρισκονται μεταξὺ τοῦ 18ου καὶ τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, πόσα ἔξ αὐτῶν δφείλονται εἰς δῆμούς οἱ δόποιοι πάσχουν ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας καὶ νὰ διαπιστωθῇ ἐπίσης πόσα ἔξ αὐτῶν δφείλονται εἰς δῆμούς οἱ δόποιοι δῆμούν εἴτε ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν εἴτε κατευναστικῶν. Νὰ διαπιστωθοῦν ὡσαύτως πόσα ἔξ τῶν ἀτυχημάτων δφείλονται εἰς τὸ κακὸν δῆλον δίκτυον. Τὸ νὰ ἀναμένωμεν ὅπως θελτική διὰ μιᾶς, ως διὰ μαγείας, ὀλόκληρον τὸ δῆλον δίκτυον δὲν εἶναι δυνατόν, ὀλλὰ ὑπάρχουν σημεῖα τοῦ δῆλού δίκτυου εἰς τὰ δόποια παρατηρεῖται, λόγω τῆς κακῆς καταστάσεως των, συχνότης καὶ μεγάλος ἀριθμὸς ἀτυχημάτων.

Ἐκ τῆς ἀναλυτικῆς αὐτῆς ἐρεύνης, θασιζομένης ἐπὶ τῶν στοιχείων τοῦ παρελθόντος, θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐντοπισθοῦν οἱ κυριώτεροι λόγοι οἱ δόποιοι δῆμούν εἰς δῆλα ἀτυχημάτα καὶ τότε νὰ μελετηθοῦν τὰ ἐνδεικνύμενα ιομοθετικά μέτρα τὰ δόποια πρέπει νὰ ληφθοῦν.

Πιστεύω δημως διὰ μιᾶς τοιαύτης μεθοδικῆς ἀναλύσεως δῆλων τῶν δῆλων ἀτυχημάτων τῆς τελευταίας πενταετίας εἶναι δυνατὸν νὰ ἔξαχθοῦν τὰ δρθά συμπεράσματα καὶ νὰ ἔξευρεθοῦν οἱ δρθοὶ τρόποι ἀντιμετωπίσεώς των.

Δι’ αὐτὸν θὰ εἰσηγούμην ὅπως ἡ Βουλὴ ἔξουσιοδοτήσῃ τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς νὰ εἰσηγηθῇ εἰς τὴν Κυβερνησίαν τὴν δημιουργίαν μιᾶς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, ἢ καὶ ὑπηρεσιακοῦ προσωπικοῦ, τὰ δόποια, ἐν συνέργασίᾳ μετὰ τῶν Βουλευτῶν, νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάλυσιν δῆλων αὐτῶν

τῶν δεδομένων καὶ εἰς δεύτερον στάδιον νὰ τεθοῦν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως εἰσηγήσεις ώς πρὸς τὰ μέτρα τὰ ὅποια πρέπει νὰ ληφθοῦν διὰ τὴν μείωσιν τῶν διδικῶν ἀτυχημάτων.

Δὲν πιστεύω ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ἀναμένωμεν ὅτι δὲν θὰ ὑπάρχουν, δυστυχῶς, δπως ὑπάρχουν εἰς δλα τὰ κράτη τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔξετάσωμεν ποῖος ὁ λόγος τῆς ἀλματώδους αὐξήσεως τῶν διδικῶν ἀτυχημάτων εἰς τὴν Κύπρον καὶ ποῖα μέτρα πρέπει νὰ ληφθοῦν διὰ νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὴν σοθιαράν ταύτην κατάστασιν.

Ἐάν δὲν ὑπάρχῃ ἀντίρρησις θὰ εἰσηγηθῷ εἰς τὴν Κυβερνησιν τὴν σύστασιν μᾶς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἡ δποία νὰ μελετήσῃ καὶ νὰ ἀναλύσῃ δλα τὰ μέχρι τοῦδε δεδομένα, τὰ δποία ἔχει ἡ Κυβερνησις εἰς τὴν διάθεσιν τῆς.

Ἡ Βουλὴ διμοφώνως ἐπομένως ἔγκρινε τὴν εἰσήγησιν.

Κηρύσσω τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος ώς λήξασαν καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὸ ἔπομενον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὸ δποίον ἐνεγράφη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Σαββίδη, «Ἡ ἀπαγόρευσις κυκλοφορίας μηχανοκινήτων ὀχημάτων διὰ τῆς δδού Λήδρας καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις».

Καλῶ τὸν εἰσηγητὴν τοῦ θέματος δπως ἀγορεύσῃ ἐπὶ τούτου.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἐντιμοι συνάδελφοι. Εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν ὅτι ἀπό τοῦ Δεκεμβρίου 1963, κατόπιν τῆς δημιουργίας τῆς Πρασίνης Γραμμῆς, ἡ ἐντὸς τῶν τειχῶν πόλις τῆς Λευκωσίας καὶ, πρὸ παντός, αἱ περιοχαὶ αἱ γειτνιάζουσαι πρὸς ταύτην, ἔχουν ὑποστῆ ἔνα τρομακτικὸν μαρασμὸν μὲ τὸ δυσάρεστον ἀποτέλεσμα ἡ ἐμπορικὴ κίνησις νὰ ἐλαττωθῇ εἰς τὸ ἐλάχιστον, διὰ νὰ μὴ εἴπω νὰ ἀπονεκρωθῇ τελείως. Δυστυχῶς, ώς ἐκ τούτου, πολλοὶ ἐκ τῶν καταστηματαρχῶν ἔχουν ἔγκαταλείψει τὰ ὑποστατικά των καὶ μεταφερθῇ εἰς ἄλλας περιοχάς. Παρέμειναν ὅμως δρισμένοι, οἱ δποίοι προσφέρουν ὑψίστην ἔξυπρέτησιν εἰς τὸν ἀγώνα μας μὲ οἰκονομικάς θυσίας καὶ μὲ κίνδυνον καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ζωῆς των. Ἡ Κυβερνησις καὶ ἡ Βουλὴ ἀντιλαμβανόμεναι τὸ δισκολὸν τῆς θέσεως αὐτῶν, ἔχουν παραχωρήσει μακροπρόθεσμα χαμηλότοκα μικρὰ δάνεια διὰ νὰ τοὺς βοηθήσουν νὰ ἀντεπεξέλθουν πρὸς τὰς οἰκονομικὰς τῶν δυσχερείας καὶ ἐπίσης διὰ Νόμου ὑπεχρέωσαν τοὺς ίδιοκτήτας τῶν καταστημάτων νὰ ἐλαττώσουν τὰ ἐνοίκια των παρὰ τὸ δτι πλείστοι τῶν ίδιοκτητῶν, αὐτοθούλως, δὲν είχον εἰσπράξει δι' δρισμένην περίοδον ἐνοίκια ἡ καὶ ἡλάττωσαν ταύτα διὰ νὰ διατηρθῇ κάπως ἡ κίνησις εἰς τὰς περιοχάς αὐτάς. Τὰ χαμηλά αὐτὰ ἐνοίκια κατέστησαν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν κτημασύνην εἰς τὴν περιοχὴν ἀσύμφορον, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὴν πώλησιν ἀσκοπον ἔστω καὶ ἐάν εὑρίσκετο κάπιος ἐνδιαφερόμενος ἀγοραστής. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, κατεβλήθη ἐκ μέρους δλων πᾶσα δυνατή προσπάθεια ἀναδραστηριοποίησεως τῶν περιοχῶν ταύτων, ἵνα τοιουτοτρόπως κατορθωθῇ νὰ κρατηθῇ ἡ ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς Λευκωσίας περιοχὴ ἐν ζωῇ καὶ ἵνα μὴ ἀφεθῇ νὰ ἀπονεκρωθῇ καὶ καταστραφῇ ἡ Ἑλληνικὴ αὐτὴ Ἀκριτικὴ Ἐπαλξις.

Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, ἐκτὸς πλείστων ἄλλων ληφθέντων μέτρων, ἔχει ἀνεγερθῇ ἡ νέα Δημοτικὴ Ἀγορά εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ πρώην Δημαρχείου, ἡ δὲ Ἐπιτροπεία τῆς Ἐκκλησίας Φανερωμένης ἀπεφάσισε νὰ ἔξοδεύσῃ, δανεισθεῖσα περὶ τὸ ἥμισυ ἐκατομμύριον λιρῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν μᾶς τελείως συγχρόνων ἀγορᾶς εἰς τὸ τετράγωνον τῆς πρώην Ἀλάμπρας, κατασκευάζουσα ἐπίσης μεγάλον ὑπόγειον χώρων σταθμεύσεως δι' αὐτοκίνητα, ἵνα ούχι μόνον κρατήσωμεν ἀλλὰ καὶ δημιουργήσωμεν μεγαλυτέραν κίνησιν εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην ποὺ προηγουμένως είχεν ἀπονεκρωθῆ. Τὰ ἔργα ταύτα ἔγιναν, ἀνεξαρτήτως οἰκονομικῶν θυσιῶν, διότι, τόσον ἡ Κυβερνησις δύσον καὶ ἡμεῖς δλωι ἡθανάθημεν καθῆκον νὰ συμβάλωμεν εἰς τὴν δραστηριοποίησιν καὶ διαστήσιν τῆς περιοχῆς ἐν τῇ ζωῇ.

Μέ έκπληξιν καὶ δυσφορίαν οἱ ἐντὸς τῶν τειχῶν κάτοικοι καὶ ἐμπορευόμενοι διεπίστωσαν τὴν ὑπονόμευσιν τοῦ σκοποῦ τούτου διὰ τῆς μετατροπῆς μέρους τῆς δόδοι Λήδρας, τῆς σημαντικῆς αὐτῆς δόδικης ἀρτηρίας, τῆς ἀγούστης εἰς τὴν κυρίως ἐμπορικὴν περιοχὴν τῆς πόλεως, εἰς κῆπον μὲ παγκάκια καὶ ἄνθη ως καὶ εἰς τόπον συνεντεύξεως τῶν νεαρῶν καὶ ἀργοσχόλων, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀπονεκρωθῇ ἡ ἐντὸς τῶν τειχῶν ἀγορά. Οἱ ὑπεύθυνοι, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὴν προκαλούμενην οἰκονομικὴν καταστροφὴν τῶν ἐμπορευομένων, ως ἐπίσης καὶ τὴν οἰκονομικὴν καταστροφὴν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἀκινήτων τῆς περιοχῆς ταύτης, δὲν εἶχον τὸν κοινὸν νοῦν νὰ ἀντιληφθῶσιν ὅτι διὰ τοῦ μέτρου τούτου θὰ ὀδήσωμεν τοὺς ἔργαζομένους εἰς τὰς περιοχὰς ταύτας νὰ ἔγκαταλείψουν σύν τῷ χρόνῳ τὰ σημερινά τῶν ὑποστατικά καὶ νὰ μεταφερθῶσιν εἰς τὰς ἔξω τῶν τειχῶν περιοχάς, ὅπου θὰ δύνανται νὰ ἔργαζωνται ἀνενόχλητοι ἀπὸ τὰς καταστρεπτικάς καὶ ἀψυχολογήτους δοκιμάς τῶν ὑπεύθυνων τῆς Πολεοδομίας καὶ τοῦ Δήμου.

Καὶ, διερωτᾶται κανείς, ἐάν εἰς τοιούτου εἰδούς ἐνεργείας οἱ ὑπεύθυνοι τῆς Πολεοδομίας πρόκειται νὰ προβάίνουν καὶ δταν ψηφισθῇ ὁ περὶ Πολεοδομίας Νόμος, τί θὰ ἔχῃ νὰ ὑποφέρῃ ὁ δυστυχῆς οδος λαός τῆς Νήσου μας.

Μερικοὶ τῶν ὑπεύθυνων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ σχεδίου τούτου, ταξιδεύσαντες φαίνεται εἰς ὡρισμένας Εύρωπαϊκάς χώρας, διεπίστωσαν ὅτι εἰς ὡρισμένας μεγαλουπόλεις ὑπάρχουν τοιαῦται περιοχαὶ ὅπου ἀπαγορεύεται ἡ κυκλοφορία μηχανοκινήτων καὶ ἡθέλησαν νὰ ἐφαρμόσουν τὴν μέθοδον ταύτην καὶ εἰς τὴν πόλιν μας. Δὲν ἐπρόσεξαν δύος οὕτε διεπίστωσαν ὅτι ἐνώ εἰς τὰς Εύρωπαϊκάς χώρας, ὅπου ἔχει ἐπιθληθῇ ἡ ἀπαγόρευσις, οἱ τομεῖς αὐτοὶ τῆς πόλεως εἰναι καθ' ὀλοκληρίαν ἐμπορικοί, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὴν Λευκωσίαν πού συνδυάζει τὸν ἐμπορικὸν τομέα μὲ τὸν τόπον διαμονῆς.

Οἱ κύριοι οὗτοι θὰ ἐπρεπε, ἐπίσης, νὰ διαπιστώσουν ὅτι ναὶ μὲν εἰς τὰς πόλεις ταύτας ἔχουν δημιουργηθῆ τοιαῦται ἀπηγορευμέναι περιοχαὶ διὰ μηχανοκίνητα, ἀλλὰ αἱ περιοχαὶ δύος αὐτοὶ δὲν εἰναι αἱ μόναι δόδικαι ἀρτηρίαι, ως ἡ δόδος Λήδρας τῆς πόλεως Λευκωσίας, πού αἱ παράλληλοι ἀλλαι ἀρτηρίαι δὲν εἰναι, κατά τὸ Κυπριακόν, παρὰ «στενοκάντουν», πού μόνον πεζοὺς καὶ ποδήλατα εἰναι ίκανοι νὰ ἔξυπηρτησουν καὶ οὐχὶ τὴν διοχέτευσιν τῆς κινήσεως μηχανοκινήτων τῆς δόδοι Λήδρας, οὕτε ἔχουν προσέξει ὅτι εἰς τὰς Εύρωπαϊκάς ταύτας χώρας, εἰς τὰς περιοχὰς ὅπου ἐφαρμόζεται ἀπογόρευσις, ὑπάρχουν οἱ ἀπατούμενοι χῶροι σταθμεύσεως αὐτοκινήτων πρὸς ἔξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ κοινοῦ πού ήμεῖς, ἐν Λευκωσίᾳ, στερούμεθα.

Ἄλλα τὸ κυριώτερον δλων, θεθαίως, εἰς τὰς Εύρωπαϊκάς αὐτάς χώρας εἰναι, ὅτι δὲν ὑπάρχει Πρασίνη Γραμμή ως εἰς τὴν Λευκωσίαν, ἡτις παρεμποδίζει τὴν εἴσοδον καὶ ἔξοδον τῶν αὐτοκινήτων ἀπὸ δλας τὰς πλευρὰς τῆς πόλεως καὶ δημιουργεῖ μεγάλην συμφόρησιν τῆς τροχαίας.

Ἄλλα, ἐκτὸς τούτου, θὰ πρέπει νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ ὑπεύθυνοι ὅτι διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς κυκλοφορίας διὰ τῆς δόδοι Λήδρας, ἡ κυκλοφορία τῆς ἀρτηρίας ταύτης προστίθεται εἰς τὴν κυκλοφορίαν ἀλλων δευτερευούσης σημασίας εἰσόδων καὶ ἔξόδων εἰς τὴν πόλιν ἐντὸς τῶν τειχῶν καὶ τοιουτοτρόπως δημιουργεῖται μία τρομερά συμφόρησις εἰς τὴν τροχαίαν εἰς δλας τὰς ἀλλας δόδους καὶ ἔξόδους, μὲ ἀποτέλεσμα διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ εἰσέλθῃ κανεὶς ἢ νὰ ἔξελθῃ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἐντὸς τῶν τειχῶν χρειάζεται τόσην ὥραν δῆμην θὰ ἔχρειάζετο διὰ νὰ μεταθῇ ἀπὸ Λευκωσίαν εἰς Λεμεσόν. Ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρω ὅτι ἔγω, προσωπικῶς, είχα τὴν ἐμπειρίαν. Οὕτω διὰ νὰ μεταθῶ ἀπὸ τὴν Πλατείαν Μεταξᾶ εἰς τὴν δόδον Λυκούργου καὶ ἔκειθεν εἰς τὴν Βουλήν, ἔξεκίνησα εἰς τὰς 5.25 καὶ ἔφθασα εἰς τὰς 6.35. Ἀντιλαμβάνεσθε, δθεν, πόσην καλὴν ἔξυπηρέτησιν μᾶς παρέχει τὸ ἐφαρμοσθὲν ἔξυπηρετικὸν σχέδιον.

Θὰ ἤθελον, ἐπίσης, νὰ ἀναφέρω ως κατοικῶν ἐν τῇ πόλει ὅτι εἰμαι εἰς θέσιν νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι εἰς τὴν δόδον Λήδρας ως καὶ εἰς τὴν δόδον Ονασαγόρου πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ συστήματος τούτου, μέχρι τῆς 12ης νυκτερινῆς καὶ

άκομη καὶ πέραν τῆς δύνασις ταύτης, ὑπῆρχε συνεχῆς κίνησις αὐτοκινήτων καὶ πεζῶν, οἵτινες ἐσυνήθιζον οἰκογενειακῶς νὰ ἐπισκέπτωνται καὶ νὰ βλέπουν τὰς θιτρίνας τῶν ἐμπορικῶν τούτων ἀρτηριῶν διὰ νὰ δύναται τὴν ἐπομένην μὲ τὴν ἡσυχίαν των νὰ ἀποφασίζουν τὶ ἐμπορεύματα θὰ ἐνόμιζον ὅτι ἡσαν τὰ πλέον ἔξυπηρετικά δι' αὐτοὺς διὰ νὰ τὰ ἀγοράσουν τὴν ἐπομένην. Ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀπαγορεύσεως, ἐάν περάσῃ κανεὶς μετὰ τὴν 7.30 νυκτερινήν, νομίζει ὅτι ἐπεβλήθη κέρφιον εἰς τὴν πόλιν καὶ πραγματικῶς σοῦ προκαλεῖ φόβον νὰ περπατᾶς τὸ θράδυ εἰς τοὺς δρόμους τούτους ποὺ διοιάζουν μὲ δρόμους νεκρᾶς πόλεως.

Ἄλλα, μήπως μὲ τοὺς σιδερένιους πασσάλους ποὺ ἔχουν τοποθετήσει εἰς τὴν δόδον Λήδρας δὲν ἔχουν δημιουργήσει ἔνα ἐμπόδιον διὰ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἐνοίκων τῆς περιοχῆς ταύτης; Τι γίνεται, ἐπὶ παραδείγματι, ἐν περιπτώσει πυρκαϊδῶν; Πῶς θὰ προστρέξουν ἐγκαίρως αἱ πυροσθετικαὶ διὰ τὴν παρεμπόδισιν ἔξαπλώσεως τοῦ πυρὸς ἢ πῶς δύνανται, ὡς προηγουμένως, νὰ κυκλοφοροῦν τὰ περιπολικὰ αὐτοκίνητα τῆς Ἀστυνομίας διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν περιοχῶν ἢ πῶς μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἐγκαίρως μίας ἀσθενοφόρος ἐν περιπτώσει δυστυχήματος ἢ ἐπειγούσης ἀνάγκης μεταφορᾶς ἀσθενῶν ἢ, ἀκόμη, καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου, πῶς θὰ περάσῃ μία κηδεία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, ἔντιμε κ. Βουλευτά, μετακινοῦν τοὺς πασσάλους ἢ, κατὰ τὴν Κυπριακὴν διάλεκτον, «θκάλλουν τὰ παλλούτσια».

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Μόνον γιὰ νὰ «θκάλλουν τὰ παλλούτσια κάμνουν».

Ἐκτὸς τόσων ἄλλων τὰ δόποια δὲν θὰ ἥθελον νὰ ἀναφέρω, καλὸν θὰ ἦτο νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ διευθέτησις αὕτη παρεμποδίζει καὶ τὴν ἐργασίαν τόσων ἐμπορευομένων, ἀπαγγελματιῶν καὶ ἐπιστημόνων, κατοικούντων εἰς τὰς περιοχὰς ταύτας, οἵτινες, πολίται, πληρώνουν ὑψηλούς ἀπαγγελματικούς φόρους καὶ κτηματικούς ἐκτὸς τῶν ἄλλων φορολόγων, δικαίως δὲ ἔχουν τὴν ἀπαίτησιν νὰ ἔχουν τὴν ἀπαραίτητον ἔξυπηρέτησιν. "Ἡ μήπως οἱ ἔχοντες κατοικίας εὑρισκομένας εἰς τὰς περιοχὰς ταύτας δὲν ἔχουν ἵσα δικαιώματα μὲ τοὺς ἄλλους πολίτας τῆς πόλεως καὶ δὲν θὰ ὕφειλον νὰ τυγχάνουν τῆς ἴδιας μεταχειρίσεως μετὰ τῶν ἄλλων συμπολιτῶν των;

Ἐκτὸς τῶν ὅσων ἔχων ἀναφέρει προηγουμένως, παρὰ τὸ ὅτι πᾶς τις θὰ ἀνέμενεν ὅτι οἱ ἐκτὸς τῶν τειχῶν ἔχοντες καταστήματα θὰ ἡσαν εὐχαριστημένοι μὲ τὴν διευθέτησιν ταύτην, παραδόξως διαπιστοῦται ὅτι καὶ ἡ ἐργασία αὐτῶν παραβλάπτεται, διότι, λόγω ἐλλειψεως τόπων σταθμεύσεως καὶ τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως μὲ τὸ κλείσιμον τῆς δόδου Λήδρας, τὰ καταστήματα τὰ εὑρισκόμενα εἰς περιοχὰς ὅπου προηγουμένως ἥδυναντο οἱ πολίται νὰ τὰ ἐπισκέπτωνται διὰ τῶν αὐτοκινήτων των, ἀφήνοντες ταῦτα ἐπ' ὀλίγον ἔξωθεν τῶν καταστημάτων, σήμερον οἱ χῶροι ὅλοι εἶναι κατηλειμμένοι συνεχῶς ὑπὸ αὐτοκινήτων, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχόντων μὲ ἀγοράς ἐκ τῆς περιοχῆς ταύτης, ἀλλ' ἀπλῶς μεταχειρίζονται τοὺς χώρους τούτους διὰ στάθμευσιν. Ἐπίσης, λόγω τοῦ ὅτι ἡ ζήτησις διὰ στάθμευσιν ηὔξηθη, δὲν ὑπάρχουν χῶροι σταθμεύσεως καὶ ἔχουν ὑπερδιπλασιασθῆ τὰ δικαιώματα τὰ δόποια ἐπλήρωνον οἱ κάτοχοι αὐτοκινήτων.

Άλλα μήπως διὰ τοὺς Κυθερηνητικούς ὑπαλλήλους ἢ ἄλλους ἐργαζομένους, οἵτινες ἔχουν κατὰ τὴν μεσημβρίαν περιωρισμένον χρόνον ἵνα μεταθεύνειν εἰς τὰς κατοικίας των διὰ τὸ γεῦμα των καὶ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰ γραφεῖα των, δὲν δημιουργεῖται πρόβλημα μέγια καὶ πόλεμος τῶν νεύρων, καθότι τοὺς εἶναι δύσκολον, ἀν μὴ ἀδύνατον, νὰ μεταχειρίσθων τὰ αὐτοκίνητά των καὶ νὰ χρησιμοποιήσουν τούτους πλήρεις συμφορήσεως ἐκ τῆς τροχαίας παραδρόμους; Εἰς τὴν περίπτωσιν δύναμις αὐτήν, φαίνεται ὅτι ἡ παροιμία «Φωνὴ Λαοῦ, Φωνὴ Κυρίου»

δέν ἐφαρμόζεται διότι, ἐνώ ή συντριπτική πλειοψηφία είναι ἐναντίον τοῦ μέτρου τούτου, οἱ υπεύθυνοι τὴν περιφρονοῦν καὶ τὴν παραγνωρίζουν, ἐπιμένοντες εἰς τὴν λανθασμένην ἐνέργειαν εἰς τὴν διόποιαν ἔχουν προσῆ. Παρ' ὅλον ὅτι τὸ λανθάνεσθαι είναι ἀνθρώπινον καὶ τὸ νὰ ἀντιλαμβάνεται καὶ διορθώνῃ τις ἔνα σφάλμα τὸ διόποιον διέπραξε είναι ἀξιέπαινος πρᾶξις καὶ ἀξία θαυμασμοῦ, ἐν τούτοις ἔξακολουθοῦν νὰ υποστηρίζουν τὸ σφάλμα διὰ λόγους γοήτρου.

Κατὰ τὴν γνώμην μου, ή πρᾶξις αὕτη είναι ἀσυγχώρητος καὶ ἐγκληματική.

Κατόπιν τῶν ὅσων ἔχω ἀναφέρει, δικαίως θὰ σᾶς γεννᾶται τὸ ἔρωτημα ἐφ' ὅσον δὲν ἔγκρινω τὰ ληφθέντα μέτρα, τὶ προτείνω διὰ τὴν θελτίωσιν τῶν δυσκολιῶν τούτων. Εὔχαριστως ἀπαντῶ εἰς τὸ ἔρωτημα τοῦτο καὶ εἰσηγοῦμαι :

- (1) Νὰ μετατραπῇ ἀμέσως ὁ μετ' ἐμποδίων ἀνθόκηπος τῆς ὁδοῦ Λήδρας εἰς διδικήν ἀρτηρίαν ὡς ἥτο καὶ προηγουμένως. Εἰς ὠρισμένας ἐποχὰς τοῦ ἔτους καὶ ὠρισμένας ὥρας μεγάλης ἐμπορικῆς κινήσεως, νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ κυκλοφορία μηχανοκινήτων ἐκτὸς ἐκείνων τῶν μηχανοκινήτων ἄτινα ἔξυπηρετοῦν τούς κατοίκους τῆς περιοχῆς ταύτης. Τὰ δύχηματα αὐτὰ δύνανται νὰ φέρουν διακριτικά σημεῖα παραχωρούμενα ὑπὸ τοῦ Δήμου πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως.
- (2) Νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ κυκλοφορία λεωφορείων διὰ τῶν ὁδῶν Λήδρας—Ονασσαγόρου, ἄτινα συντείνουν ὅχι μόνον εἰς τὴν παρεμπόδισιν τῆς κυκλοφορίας, ἀλλὰ καὶ δημιουργοῦν καυσαέρια. Τὰ δρομολόγια δὲ τῶν λεωφορείων τούτων νὰ διοχετευθοῦν εἰς ἄλλας διδικάς ἀρτηρίας τῆς πόλεως, ἵνα μὴ παύσῃ ἡ ἔξυπηρέτησις τοῦ κοινοῦ.
- (3) Εἰς τὴν ὁδὸν Λήδρας—Ονασσαγόρου εἰς καθοριζομένας ὥρας νὰ μὴ ἐπιτρέπεται ἡ στάθμευσις αὐτοκινήτων παρὰ μόνον δι' δλιγόλεπτον παραμονήν.
- (4) Νὰ δημιουργηθοῦν μεγάλοι χῶροι σταθμεύσεως πολυυρόφων κτίρων ἐντὸς τῆς πόλεως μὲν Κυθερωτικήν ἀρωγὴν καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῶν Δημαρχείων, καθότι οἱ Δῆμοι ἀναλαμβάνουν πλεῖστα ὅσα ἄλλα ἔξιδα διατηρήσεως τῶν δρόμων ἐν καλῇ καταστάσει, οἵτινες ὑφίστανται καταστροφήν ὑπὸ πλείστων ὅσων αὐτοκινήτων οὐχὶ μόνον τῶν κατοίκων Λευκωσίας ἀλλὰ καὶ δλης τῆς Κύπρου καὶ ἀπὸ τὰ διόπια ἡ Κυθερηνήσις εἰσπράττει ὠρισμένα ἔκατον μύρια λιρῶν ὡς φορολογίσαν ἐτησίως.

Ἐπίσης εἰς ἑκ τῶν πλέον καταλλήλων χώρων διὰ κατασκευὴν χώρου σταθμεύσεως τῶν μηχανοκινήτων, θὰ ἥτο ἡ κατασκευὴ μιᾶς τεραστίας πλατείας ἐκ σκυροκονιάματος εἰς τοὺς χώρους τῆς τάφρου ἀπὸ τῆς γεφύρας τῆς Πλατείας Μεταξά μέχρι τοῦ ἀγάλματος «Σολωμοῦ» ὅπότε θὰ ἡδύνατο ὑπογείως μὲν νὰ ἔξασφαλισθῇ εἰς τεράστιος χῶρος σταθμεύσεως μὲν ἔξιδον διὰ τοὺς πεζοὺς διὰ κλιμάκων εἰς τὴν εἰσόδον τῆς ὁδοῦ Λήδρας καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς τεραστίας ἐκ σκυροκονιάματος πλατείας νὰ δημιουργηθοῦν καφενεῖα, ἐστιατόρια, περίπτερα καὶ ἀνθῶνες, τὰ διόπια θὰ συντείνουν ὅχι μόνον εἰς τὸν ἔξωραϊσμὸν τῆς πόλεως ἀλλὰ καὶ νὰ δημιουργήσουν ἔνα Εύρωπαϊκὸν περιθάλλον. Σὺν τῷ χρόνῳ, ἡ δοπάνη θὰ δύναται εὐκόλως νὰ καλυφθῇ εἰς μίαν μακροχρόνιον περιόδον ἐκ τῶν εἰσπραττομένων δικαιωμάτων σταθμεύσεως, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν ἐνοικίων τῶν διαφόρων υποστατικῶν. Ἐδῶ ἴσως νὰ λεχθῇ ὅτι θὰ ἐπηρεάσωμεν ἀρχαιολογικῶς τὰ ὑφίσταμενα τείχη, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δύναται νὰ ἀποφευχθῇ ἐφ' ὅσον θὰ κατασκευασθῇ τὸ ἔργον τοῦτο μακράν τῶν τειχῶν καὶ μὲν ὠρισμένα μέτρα καὶ μὲν τοιαύτην κατασκευὴν ποὺ νὰ μὴν παρεμποδίζεται ἡ θέα τῶν τειχῶν.

Αὐτὰ είναι τὰ διόπια προτείνων νὰ γίνουν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἐάν καὶ ἐφ' ὅσον κατορθωθῇ νὰ ἐπιτευχθῇ πολιτικὴ συνεννόθσις μετὰ τῶν συνοίκων καὶ παύσῃ νὰ ὑφίσταται ἡ Πρασίνη Γραμμή καὶ ὁ σημερινὸς περιορισμὸς διακινήσεως πέραν ταύτης, καὶ ὅταν μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου πλεῖστα ὅσα παλαιά κτίρια τῶν διαφόρων παραλλήλων δόδων τῆς ὁδοῦ Λήδρας ἀνακαινισθοῦν καὶ αἱ δόσι διευρυνθοῦν καὶ ἐπεκταθῇ καὶ ἡ ἐμπορικὴ δραστηριότης εἰς τὰς περιοχὰς ταύτας

(παρά τὸ δτι δυνατὸν τὸ κυκλοφοριακὸν σύστημα νὰ λυθῇ καὶ μόνον του), τότε, καὶ μόνον τότε, θὰ δυνάμεθα νὰ σκεφθῶμεν διὰ λῆψιν ωρισμένων ἄλλων πλέον ἀποτελεσματικῶν μέτρων διὰ τὴν τροχαίαν καὶ τοὺς πεζούς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Φαντάζομαι δτι θὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ἔντιμοι Βουλευταί, οἱ ὅποιοι θὰ θέλουν νὰ ἀγορεύσουν ἐπὶ τοῦ θέματος κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, ἀφοῦ ἤκουσαν τὴν εἰσηγητικήν ὁμιλίαν τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Μιχαλάκη Σαθέδην.

Τὸ τρίτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως είναι «Ο Υδατοφράκτης Γερμασόγειας». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Γιάγκου Ποταμίτη). Θὰ ἀναθάλωμεν τὴν συζήτησιν διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἔντιμος Βουλευτής θεωρῇ ἀναγκαῖον νὰ ἀγορεύσῃ σήμερον.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Μᾶλλον, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, θὰ προετίμων νὰ διμιλήσω σήμερον διὰ νὰ κυκλοφορήσῃ ἐν τῷ μεταξὺ ἢ ὁμιλία. Διότι πιθανὸν νὰ μὴν ὑπάρχουν πολλοὶ ἀγορηταὶ κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν διὰ τὸ πρώτον θέμα. Θὰ είμαι σύντομος ἄλλωστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ τέταρτον θέμα «Οι Υδατοφράκται Πάφου» ἀντιλαμβάνομαι ἀπὸ τὸν ἔγγραφαντα τὸ θέμα κ. Μαυρονικόλαν δτι θὰ ήθελε νὰ διαγραφῇ ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, διότι θὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τούτου κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ. 'Επομένως τὸ θέμα διαγράφεται.

'Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Συνεπληρώθησαν καὶ παρῆλθον δύο καὶ πλέον μῆνες ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας κατὰ τὴν ὧδείαν ὑπέβαλα διὰ τῆς Βουλῆς πρὸς τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον τὴν 'Ερώτησιν τὴν ὧδείαν θὰ σᾶς ἀναγνώσω :

«Ἐπὶ τρία σχεδὸν ἔτη μετά τὴν συμπλήρωσιν τοῦ φράγματος Γερμασόγειας —τοῦ μεγαλυτέρου ἐν Κύπρῳ— τὸ ἐν αὐτῷ ἀποθηκευόμενον 3δωρ παραμένει ἀχρησιμοποίητον, ὑποκείμενον εἰς ἀπωλείας λόγῳ ἔξατμίσεως καὶ ἄλλως. Είναι γνωστὸν δὲ δτι ἐνῶ κατὰ τὸ 1968 τὸ φράγμα ἐπληρώθη, ὀλόκληρος ἢ ποσότητας ἐκ 14 περίπου ἐκατομμυρίων τόνων ἐστάλη εἰς τὴν θάλασσαν—ἐλάχιστα ἀξιοποιουμένη κατὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ 3δωρος εἰς τὰ χωράφια Γερμασόγειας—λόγῳ ἀνυπαρξίας τοῦ ἀναγκαιούντος συστήματος διανομῆς.

Ἐρωτάται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον νὰ εἴπῃ :

- (α) Διατί ἡ ἔγκατάστασις τοῦ συστήματος διανομῆς δὲν ἔγινε παραλλήλως πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦ φράκτου.
- (β) Διατί ἡ τοιαύτη ἔγκατάστασις ἔξακολουθεῖ νὰ καθυστερῇ μὲν ἀνυπολογίστους ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου.
- (γ) Πότε ἡ τοιαύτη ἔγκατάστασις θὰ πραγματοποιηθῇ.
- (δ) Εἰς ποίαν περιοχὴν ἢ εἰς ποίας περιοχάς τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ θὰ μεταφερθῇ τὸ 3δωρ.
- (ε) 'Εὰν πρόκειται ἐκ τοῦ 3δωρος τοῦ φράγματος νὰ ἐνισχυθῇ ἢ 3δωροπρομήθεια Λεμεσοῦ».

Εἰς οὐδὲν τῶν τεθέντων ἐρωτημάτων ἐδόθη οἰαδήποτε ἀπάντησις.

"Οθεν καὶ ἡ παρούσα συζήτησις.

‘Ο ύδατοφράκτης Γερμασόγειας είναι δι μεγαλύτερος τῶν ἐν Κύπρῳ μέχρι τοῦδε ἀνεγερθέντων.

‘Η χωρητικότης του ἀνέρχεται εἰς 14 ἑκατομμύρια τόννους ύδατος καὶ παρὰ ταῦτα ἔχει στοιχίσει μόνον ἐν περίπου ἑκατομμύριον λίρας.

‘Ο ύδατοφράκτης οὗτος συγκρινόμενος πρὸς τὸν τοῦ ποταμοῦ Γαρύλλη, δοτὶς ἐστοίχισεν ἐπίσης ἐν περίπου ἑκατομμύριον λίρας, ἔχει δικταπλασίαν ἐκείνου χωρητικότητα.

‘Ο ύδατοφράκτης τῆς Γερμασόγειας ἐτελείωσεν ἀπὸ τοῦ 1968 καὶ κατὰ τὸ ίδιον ἔτος ἐγέμισε μέχρις ἄνω καὶ ἐξεχείλισε.

‘Ἐπὶ τρία τώρα ἔτη, καὶ παρ’ ὅλον ὅτι εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1971 ἐτέθη ποσὸν £ 70.000 διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ κατασκευὴ τοῦ δικτύου διασωληνώσεως, παραμένει ἀχρησιμοποίητος καὶ μεγάλαι ποσότητες ύδατος ἀφήνονται νὰ ρέουν πρὸς τὴν θάλασσαν, ἐνῶ αἱ γαῖαι τὰς ὁποίας προωρίζετο νὰ ἀρδεύσῃ διψοῦν καὶ οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς εἰς μάτην ἀναμένουν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος τὸ πολύτιμον ὑγρὸν νὰ τὰς ποτίσῃ.

‘Ομιλοῦμεν περὶ ἀρδεύσεως γεωργικῶν γαιῶν. ‘Αλλ’ ἐλήφθη ἀπόφασις ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων εἰς ποίαν περιοχὴν θὰ διοχετευθῇ τὸ νερὸν τοῦτο;

Τρία ἔτη μετά τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ύδατοφράκτου, καὶ περισσότερα ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως διὰ τὴν ἀνέγερσίν του, δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη ἐάν οἱ ἀρμόδιοι ἔχουν ἀποφασίσει διὰ ποίους προορίζεται τὸ υδρό τοῦτο.

Τὸ τέταρτον ἔρωτημα τῆς ‘Ἐρωτήσεώς μου «Εἰς ποίαν περιοχὴν ἡ εἰς ποίας περιοχὰς τῆς ‘Ἐπαρχίας Λεμεσοῦ θὰ μεταφερθῇ τὸ υδρό», παραμένει, οὕτω, μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα ἔρωτήματα, ἀναπάντητον.

‘Ο ύδατοφράκτης οὗτος, ὅπως ὅλοι οἱ ύδατοφράκται, ἀνηγέρθη διὰ νὰ ἀρδεύῃ γεωργικάς γαίας.

Σκοπὸς τῆς ἀνεγέρσεως του δὲν ἦτο διὰ νὰ καλλωπίσῃ τὴν περιοχὴν μὲ μίαν μικράν καὶ ὥραιάν τεχνητὴν λίμνην.

Διὰ νὰ ἀρδεύωνται αἱ γαῖαι πρέπει τὸ νερὸν τοῦ φράκτου νὰ διοχετευθῇ εἰς αὐτάς. Διὰ νὰ γίνῃ δύμως τοῦτο χρειάζεται δίκτυον διασωληνώσεως καί, τοῦτο, τρία ἔτη μετέ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ύδατοφράκτου, οὔτε ἐγένετο, οὔτε ἤρχισε νὰ κατασκευάζεται, οὔτε σχέδια διὰ τὴν κατασκευὴν του ἐγένοντο. Καὶ διὰ νὰ γίνουν τὰ σχέδια καὶ νὰ συμπληρωθῇ τὸ ἔργον τῆς διασωληνώσεως θὰ χρειασθῶσιν ἄλλα τρία ἔτη.

Αὐτὸς σημαίνει ὅτι καὶ ἐάν εἶμεθα τόσον ἔξαιρετικῶς τύχεροι ὥστε νὰ ἀρχίσῃ σήμερον, αὐτὴν τὴν στιγμήν, ἡ σύνταξις τῶν σχεδίων, τὸ ὅλον ἔργον δὲν θὰ τελειώσῃ πάλιν πρὸ τῆς παρελεύσεως ἄλλων τριῶν ἔτῶν.

‘Εξ ἔτη εἶναι ἔνα μεγάλον ποσοστὸν τῆς ζωῆς ἐνὸς ύδατοφράκτου.

‘Η Ἰλύς καὶ αἱ ἀκαθαρσίαι τοῦ νεροῦ κατακάθηνται εἰς τὸν πυθμένα κατ’ ἔτος καὶ περιορίζουν συνεχῶς τὴν χωρητικότητά του καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ζωὴ ἐνὸς ύδατοφράκτου εἶναι μικροτέρα καὶ τῆς μέσης ἀνθρωπίνης ζωῆς.

‘Ως ἔχω ἀκούσει αὕτη δὲν ὑπερβαίνει τὰ 50 ἔτη.

‘Οταν λοιπὸν δι ύδατοφράκτης αὐτὸς θὰ ἔχῃ χάσει ἔξι τούλαχιστον χρόνια ἀπὸ τὴν ζωὴν του προτοῦ ἀρχίσῃ νὰ λειτουργῇ, διμοιάζει ἀσφαλῶς μὲ καθυστερημένον παιδὶ ποὺ δὲν ἤρχισε νὰ περιπατῇ οὔτε νὰ δημιλῇ προτοῦ συμπληρώσῃ τὸ ἔθδομον ἔτος τῆς ήλικίας του.

Τοῦτο εἶναι δι’ ἡμᾶς ἀπαράδεκτον.

Διερωτᾶται εἰλικρινῶς κανεὶς ἐάν οἱ ὑπεύθυνοι εἰχαν ἢ δὲν εἰχαν ὑπ’ ὅπιν τῶν ὅτι δι ύδατοφράκτης αὐτὸς εἰχεν ὡς σκοπὸν καὶ ὡς μόνον προορισμὸν νὰ

άρδεύση γεωργικάς γαίας καὶ δχι νὰ γίνη ἐν οἰκοδομικὸν μνημεῖον διὰ νὰ τὸ θαυμάζουν οἱ δλίγοι ρωμαντικοὶ ἐκ τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς.

Διότι ἔαν πραγματικῶς δὲν τοὺς εἶχε διαφύγει ὁ σκοπὸς τοῦ ἔργου, ἀσφαλῶς θὰ ἐσκέπτοντο ὅτι ὁ ὄνδατοφράκτης μόνος του, χωρὶς τοὺς ἀγωγοὺς ποὺ θὰ μετέφεραν τὸ νερὸν εἰς τὰ χωράφια, θὰ ἦτο χαλκὸς ἡχῶν καὶ κύμθαλον ἀλαζόν, θὰ ἦτο τάφος κεκονιαμένος καὶ ἔν τοῦ ἔργον ἀσκοπὸν καὶ ἀχρηστὸν.

Εἰς τὴν Ἐρώτησίν μας ἔρωτῶμεν ἐπίσης :

«(α) Διατὶ ἡ ἐγκατάστασις τοῦ συστήματος διανομῆς δὲν ἔγινε παραλλήλως πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦ φράκτου»;

“Αν ἔγινετο ἔκτοτε, σήμερον ὁ φράκτης θὰ εύρισκετο ἐν λειτουργίᾳ καὶ θὰ ἔξυπηρέτει τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου ἀντὶ αὐτῆς νὰ ὑφίσταται σημαντικὰς ζημίας ἐκ τῆς πολυετοῦς ἀργίας του.

‘Αλλ’ ἀφοῦ τὸ δίκτυον διασωληνώσεως δὲν ἔγινεν ἔκτοτε, τὸ δεύτερον ἔρώτημά μας εἶναι :

«(β) Διατὶ ἡ τοιαύτη ἐγκατάστασις ἔξακολουθεῖ νὰ καθυστερῇ μὲ ἀνυπολογίστους ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου»; καὶ

«(γ) Πότε ἡ τοιαύτη ἐγκατάστασις θὰ πραγματοποιηθῇ»;

Τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεῖον τηρεῖ σιγὴν ἰχθύος.

Λέγεται ὅτι ἡ σιωπὴ εἶναι κάποτε χρυσός.

Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν εἶναι ἀνθρακες.

Ο θησαυρὸς τὸν ὅποιον ἐδημιουργήσαμεν μὲ δαπάνην ἐνὸς ἐκατομμυρίου λιρῶν ἀφήνεται νὰ ρέῃ εἰς τὴν θάλασσαν ἀχρησιμοποίητος ἐπὶ σειράν ἐτῶν.

Μὲ μίαν δαπάνην £ 300.000, περίπου, θὰ συνεπληρωθοῦται καὶ τὸ δίκτυον διασωληνώσεως καὶ τὸ συλλεγόμενον ὑδωρ θὰ ἦτο πραγματικὸς θησαυρός.

Μὲ τὸ συλλεγόμενον ὑδωρ δύνανται νὰ ποτίζωνται δέκα περίπου χιλιάδες στρέμματα γῆς.

Δέκα χιλιάδες στρέμματα ξηρᾶς γῆς θὰ μετεθάλλοντο εἰς ἀρδεύσιμον γῆν, εἰς γῆν ποὺ θὰ παρῆγε καρπούς καὶ καρποὶ ἵσον πλούτος καὶ εὐήμερία. Ἡ κεφαλαιουχικὴ ἀξία τῆς γῆς ταύτης θὰ ηύξανετο κατὰ £ 1.000.000 μέχρι £ 1.500.000, διότι ἡ διαφορὰ τῆς τιμῆς τῆς ξηρικῆς ἀπὸ τὴν ἀρδεύσιμον γῆν κυμαίνεται μεταξὺ £ 100 καὶ £ 150 κατὰ στρέμμα.

Ἐκτὸς τῆς ἀπωλείας τοῦ εἰσόδηματος τῶν γεωργῶν δι’ δλα τὰ ἔτη αὐτῆς τῆς καθυστερήσεως, τὸ ὅποιον εἶναι τεράστιον, αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ Κυθέρηνησις χάνει κατ’ ἔτος £ 140.000, περίπου, ἀπὸ τὸ εἰσόδημα ποὺ θὰ εἰσέπραττεν ἀπὸ τὸ νερόν, ποὺ τώρα ἀφήνεται νὰ ἐμπλουτίζῃ τὴν Μεσόγειον, ἀντὶ νὰ ἐνδυναμώῃ τὸ ἀδύνατον ταμείον τῶν Κυπρίων Ἀγροτῶν.

Εἰς τὸ τελευταῖον μας ἔρώτημα «Ἐάν πρόκειται ἐκ τοῦ ὑδατος τοῦ φράγματος νὰ ἐνισχυθῇ ἡ ὑδατοπρομήθεια Λεμεσοῦ» καὶ πάλιν τὸ Ὅπουργεῖον σιγεῖ.

Τὸ Ὅπουργεῖον δι’ ἀπαντήσεώς του εἰς ἄλλην Ἐρώτησίν μου παρεδέχθη ὅτι τὸ νερὸν τοῦ Συμβούλου “Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ δὲν ἐπαρκεῖ οὔτε διὰ τὰς σημερινάς ἀνάγκας τῆς Λεμεσοῦ καὶ αὗται αὐξάνονται καὶ θὰ αὐξήθωσι σημαντικῶς εἰς τὸ λίαν προσεχές μέλλον.

Παρὰ ταῦτα ἀκούομεν ὅτι τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεῖον ἡρνήθη νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦτο νὰ κάμῃ διατρήσεις παρὰ τὸ φράγμα Γερμασόγειας πρὸς ἐμπλούτισμὸν τῆς ὑδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ.

Ελλικρινῶς δέν δυνάμεθα νὰ ἔννοήσωμεν τὴν πολιτικὴν αὐτὴν τοῦ Ὑπουργείου, μὲ τὴν ὅποιαν οὔτε ἡμεῖς συμφωνοῦμεν οὔτε οἰοσδήποτε ἄλλος δύναται νὰ συμφωνήσῃ.

Αὐτὰ εἰναι, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, δσα ἐν συντομίᾳ εἶχαμεν νὰ εἴπωμεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος καὶ θὰ ἀναμένωμεν μίαν διαφωτιστικὴν ἀπάντησιν τῶν ἀρμοδίων, ἔστω καὶ τὴν δωδεκάτην.

Προπαντὸς δῆμως θὰ ἀναμένωμεν καὶ θὰ ἔξακολουθήσωμεν νὰ ζητῶμεν τὴν ταχεῖαν, τὴν σύντομον συμπλήρωσιν τοῦ δλου ἔργου.

Εἰναι ἀδιανόητον νὰ ἔξεδεύωμεν χρήματα διὰ νὰ προκαλέσωμεν θροχάς, νὰ διαθέτωμεν χρήματα διὰ νὰ συγκρατήσωμεν καὶ νὰ ἀποθηκεύσωμεν τὰ νερά τῶν θροχῶν, καὶ δταν θρέξῃ νὰ ἀφήνωμεν τὰ νερά τῶν ποταμῶν νὰ ρέουν ἀνενόχλητα πρὸς τὴν θάλασσαν.

Ἡ Ἐπαρχία Λεμεσοῦ χρειάζεται ἀπαραιτήτως τὸ νερὸν αὐτό. Ἐλέχθη ἐπανειλημμένως δτι τὸ ἔργον ἔγινε διὰ νὰ ἴκανοποιήσῃ ἀπαραιτήτους ὀνάγκας τῆς. Τὸ ἔργον ἤρχισε καὶ ἔξετελέσθη τὸ πλεῖστον μέρος του. Ὁ, τι ἔχει γίνει, δῆμως, ἀνευ τοῦ δικτύου διασωληνώσεως εἰναι ἄχρηστον καὶ ἀνώφελον. Εἰναι σῶμα χωρὶς ψυχὴν καὶ χωρὶς ζωὴν. Ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦμεν εἰναι νὰ τὸ θέσωμεν εἰς κίνησιν.

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἡ συζήτησις θὰ συνεχισθῇ κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς.

Ἡ ἡμερήσια διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς θὰ ἔχῃ ώς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

- (1) Ὁ περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) Ὁ περὶ Ἄλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) Ὁ περὶ Ἀλείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) Ὁ περὶ Πωλήσεως Οίνοπνευματωδῶν Ποτῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) Ὁ περὶ Ἐγγραφῆς Λεσχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) Οἱ περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων ('Εκπαίδευσις 'Οδηγῶν) Κανονισμοὶ τοῦ 1971.
- (7) Ὁ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (8) Ὁ περὶ Συμβάσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (9) Ὁ περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τοὺς Προέδρους τῶν ἀρμοδίων Ἐπιτροπῶν νὰ καταθάλουν κάθε προσπάθειαν ὥστε αἱ Ἐκθέσεις ἐπὶ τῶν προσαναφερθέντων Νομοσχεδίων νὰ κυκλοφορήσουν ἔγκαιρως διὰ νὰ συζητηθοῦν εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων και Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Η απαγόρευσις κυκλοφορίας Μηχανοκινήτων 'Οχημάτων διά τῆς ὁδοῦ Λήδρας καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις». (Συνέχισις τῆς συζητήσεως). (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Μ. Σαθέδη).
- (2) «Ο ὑδατοφράκτης Γερμασόγειας». (Συνέχισις τῆς συζητήσεως). (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Γ. Ποταμίτη).
- (3) «Η λειτουργία τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορίας Κυπριακῶν Ἐλαιοκομικῶν Προϊόντων καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου καὶ τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Η. Χατζηρακλέους).

Ἡ προσεχῆς συνεδρίασις δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 5.55 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδόπουλος Τάσος
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποσκώτης Σταύρος
Κληρίδης Ξάνθος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κόσιης Νίκος	Σαθέδης Μιχαλάκης
Κουρτελλάρης Χρῆστος	Σαμψών Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαλλιώτης Γεώργιος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Φράγκος Αιμίλιος
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χατζηκακοῦ Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος.

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 13ης ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1972

(“Ωρα έγάρξεως 4.04 μ.μ.)

(Ap. 17)

ΠΡΟΕΛΑΡΟΣ ·

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οι ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ
ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

·Υπάρχει άπαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΑΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Απαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

*Ερώτησις ύπό ήμερομηνίαν 18ην Αύγουστου 1971, ύποθεση ίσα ύπό του έντιμου Βουλευτού περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, καὶ ληφθεῖσα τήν 20ην Αύγουστου 1971.

«Εις τὸν ποταμὸν τῆς Πόλεως Χρυσοχοῦς ἀπὸ ἑτῶν ἐγένοντο ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς 10 περίπου διατρήσεις, αἱ δόποιαι ἀπεδείχθησαν πολὺ ὄνδροφόροι διὰ τὴν ἄρδευσιν τῶν κτημάτων τῆς περιοχῆς Προδρομίου καὶ Πόλεως Χρυσοχοῦς.

Από μακροῦ ἐκ μέρους τῶν ιδιοκτητῶν κτημάτων τῆς ἀνω περιοχῆς ἔγενοντο πολλὰ διαθήματα διά τὴν ἀξιοποίησιν τῶν διατρήσεων καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ νεροῦ των δι' ἄρδευτικούς σκοπούς, ἀλλὰ ἡ ἀρμόδια Ἀρχὴ μέχρι σήμερον δὲν ἀνταπεκρίθη εἰς τὸ δίκαιον αὐτὸν αἴτημά των, μὲν ἀποτέλεσμα κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, λόγῳ τῆς ἀνομοθρίας, νὰ ὑφίστανται μεγάλας ζημίας εἰς τὰς φυτείας των.

Ἐρωτᾶται ἡ ἀρμοδία Ἀρχὴ καὶ τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεῖον ποῖοι λόγοι συντρέχουν νὰ καθυστερῇ ἡ ἀξιοποίησις τῶν διατρήσεων καὶ πότε θὰ ἀποφασισθῇ ἡ παροχὴ τοῦ νεροῦ των διὰ νὰ δυνηθοῦν οἱ γεωργοὶ τῆς περιοχῆς νὰ αὐξήσουν τὴν παραγωγὴν των καὶ τὸ εἰσόδημά των τὸ ὄποιον εἶναι πολὺ χαμηλόν».

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4ην Ἱανουαρίου 1972, τοῦ Ὅπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 20ην Αὔγουστου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Ὕπὸ τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως Ὅδατων ἡ τοιμάσθησαν σχέδια διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τριῶν ἔκ τῶν διατρήσεων, δι’ ἀρδευτικούς σκοπούς, πρὸς ὅφελος τῶν χωρίων Σκούλλη, Χόλη καὶ Γουδὶ ἔναντι δαπάνης ὑψους £ 27.000. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι τὰ τοιαῦτα σχέδια ἀποτελοῦν τὴν πρώτην φάσιν ἐνός γενικωτέρου σχεδίου ἀξιοποίησεως τόσον τῶν ὑπογείων ὑδάτων τῆς κοιλάδος Χρυσοχοῦς δσον καὶ τῶν ἐπιφανειακῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ Χρυσοχοῦς. Τὰ ἐν λόγῳ σχέδια ὑφίστανται ἔλεγχον δι’ ἀξιολόγησιν καὶ προτεραιότητα έχει τοῦ γενικοῦ προγραμματισμοῦ ἀναπτύξεως».

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 5ην Ὁκτωβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 5ην Ὁκτωβρίου 1971.

1. Ἡ περιοχὴ τῆς Κωμοπόλεως Ἀκανθοῦς διὰ νὰ μὴν καταστραφῇ εἰς τὴν γεωργίαν χρειάζεται νὰ ἀποκτήσῃ ἐμπλουτιστικά ἔργα τῶν ὑπογείων τῆς ὑδάτων. Πότε θὰ κατασκευασθοῦν μικροὶ φράκτες, ὡστε νὰ ἐμπλουτισθοῦν τὰ ὑπόγεια ὕδατα τῆς περιοχῆς καὶ νὰ ἀποτραπῇ ἡ καταστροφὴ τῆς γεωργίας τῆς Κωμοπόλεως Ἀκανθοῦς;

2. Κατὰ πρόσφατον ἐπίσκεψιν τοῦ ἀξιοτίμου Ὅπουργοῦ Γεωργίας εἰς τὴν περιοχὴν Ἀκανθοῦς, οὗτος ὑπεσχέθη τὴν κατασκευὴν λιμενίσκου διὰ τές ψαρόθαρκες, εἰς τὴν περιοχὴν Νεράϊδες Ἀκανθοῦς. Πότε θὰ ἀρχίσῃ ἡ κατασκευὴ τοῦ ἐν λόγῳ λιμενίσκου;

3. Γνωρίζετε ὅτι ἡ Κωμόπολις Ἀκανθοῦς εἶναι γεωργικὴ περιοχὴ καὶ ζῆ κυρίως ἀπὸ τὴν παραγωγὴν χαρουπιῶν καὶ ἐλαιολάδου. Οἱ παραγωγοὶ παραπονοῦνται ὅτι οἱ τιμὲς τῶν προϊόντων τῶν αὐτῶν δὲν εἶναι ίκανοποιητικές. Τὶ ἐνέργειες ἔγιναν ἀπὸ τὸ Ὅπουργεῖον σας, πότε θὰ ίκανοποιηθοῦν οἱ ταλαιπωρημένοι καὶ μὴ ἀμειθόμενοι ίκανοποιητικῶς παραγωγοί μας;

(α) Θὰ αὐξηθῇ ἡ τιμὴ τῶν χαρουπιῶν;

(β) Θὰ αὐξηθῇ ἡ τιμὴ τοῦ ἐλαιολάδου; «Ἐὰν ναί, πότε; Ἐὰν οχι, διατέ»;

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7ην Ἱανουαρίου 1972, τοῦ Ὅπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 5ην Ὁκτωβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«(1) Κατασκευὴ ἐμπλουτιστικῶν ἔργων καὶ φρακτῶν: Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ εἰρημένου χωρίου κατεσκευάσθησαν ἐντὸς τοῦ 1968 4 ὁδρευτικούς φράγματα ἐπὶ τῶν ποταμῶν «Λάντζου» καὶ Χαλκοποτάμου, συνολικῆς χωρητικότητος 40,000 κυβικῶν μέτρων. Προσέτι κατεσκευάσθησαν δύο μικρότερα φράγματα δι’ ἐμπλουτισμὸν τῆς πηγῆς «Ἀκανθοῦς» ἥτις χρησιμοποιεῖται τόσον δι’ ἀρδευτικούς δσον καὶ δι’ ὑδρευτικούς σκοπούς.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἐλήφθη πρόνοια εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ 1972 διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἄλλων ἐμπλουτιστικῶν ἔργων.

(2) Κατασκευή λιμενίσκου εἰς τὴν περιοχήν Νεράϊδες Ἀκανθοῦς : "Εχει ἡδη ἐτοιμασθῆ σχετική τεχνο—οἰκονομική μελέτη ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα τοῦτο καὶ ὑπεθλήθη πρὸς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπὴν διὰ τὰ περαιτέρω.

(3) Αὕξησις τῆς τιμῆς τῶν χαρουπιῶν : "Η τιμὴ τῶν χαρουπιῶν δὲν καθορίζεται ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως καὶ τὸ ὑψός της ἔξαρταται ἀπὸ τὴν προσφορὰν καὶ τὴν ζήτησιν".

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1ην Δεκεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971.

«Οἱ θοσκοὶ τοῦ χαμηλοῦ δάσους «Ἀκάμας» ἐκαλύπτοντο μὲ σχετικές ἄδειες ἀπὸ τὸ Δασονομεῖον καὶ ἐδικαιοῦντο διάθετος νὰ θόσκη μέχρι καὶ 120 αἰγάς.

Ἄργοτερον τοὺς ἄδειας διὰ 100, τὸν ἐπόμενον χρόνον 80 καὶ τώρα προτίθεται τὸ ἀρμόδιον Τμῆμα νὰ μειώσῃ εἰς 70 τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιτρεπομένων αἰγῶν πρὸς θόσκησιν.

Ζημία δὲν γίνεται οὐδεμία. Τούναντίον ὅφελος.

Τὸ κοινὸν παραπονεῖται ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφθονία κρέατος καὶ ἔφτασε νὰ πωλήται τοῦτο 30/- κατ' ὀκάν.

Πιστεύομεν ὅτι διὰ τῆς ἐλευθέρας θοσκήσεως ἐντὸς τοῦ δάσους τούτου θὰ αὔξηθῇ εἰς μέγιστον θαθμὸν ἢ κτηνοτροφία. Θὰ ὑπάρχῃ ἀφθονία κρέατος καὶ ἄλλων γαλακτοκομικῶν προϊόντων. Θὰ μποροῦν νὰ ζῶντα πολλές πτωχές οἰκογένειες καὶ γενικά ἡ ωφέλεια τοῦ τόπου θὰ είναι πολὺ περισσοτέρα ἀπὸ διποιανδήποτε ἄλλην δασικήν καλλιέργειαν.

Τούλαχιστον μέχρις ὅτου ἀποφασισθῇ ἡ ἀξιοποίησις τοῦ χαμηλοῦ αὐτοῦ δάσους, ἢ ἔκτασις τοῦ δόποιου εἶναι ἀχαίης, εἰσηγούμεθα τὴν ἐπίτρεψιν τῆς ἐλευθέρας θοσκήσεως ἐντὸς αὐτοῦ.

Μπορεῖ τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα :

- (α) Διατί σταδιακῶς χρόνον μὲ χρόνον μειώνει τὸν ἀριθμὸν τῆς ἄδειας τῶν ἐπιτρεπομένων αἰγῶν πρὸς θόσκησιν;
- (β) Διατί δὲν ἀφήνει ἐλευθέραν τὴν θόσκησιν καὶ ποῖοι λόγοι ἀναγκάζουν τοῦτο νὰ τὴν ἐμποδίζῃ, καὶ
- (γ) πότε προγραμματίζει τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ χαμηλοῦ δάσους τοῦ «Ἀκάμα»;

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4ην Ἰανουαρίου 1972, τοῦ Ὅπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971, ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Αἱ τεχνικαὶ ὑπηρεσίαι τοῦ Ὅπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων πιστεύουν ὅτι ἡ ἐλευθέρα νομαδικὴ αἰγοθόσκησις ἐντὸς τῶν Κρατικῶν δασῶν εἶναι γενικά καταστρεπτική, καὶ παραβλάπτει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ χωρὶς νὰ παραβλέπεται ἡ προσπάθεια τῆς Κυθερήσεως διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κτηνοτροφίας καὶ τῆς παραγωγῆς μεγαλυτέρας ποσότητος κρέατος, οἱ προσπάθειαι τοῦ Ὅπουργείου στρέφονται πρὸς τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ἐλευθέρας νομαδικῆς αἰγοθόσκησεως ὑπὸ τῆς προβατοτροφίας καὶ βελτιωμένων φυλῶν ἡμιοικοσήτων αἰγῶν. Τὰ ζῶα αὐτὰ προξενοῦν δλιγωτέρας ζημίας ἐπὶ τῆς βλαστήσεως καὶ δὲν παρακωλύουν τὰς ἐργασίας διατηρήσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. Ως ἀνέφερθη καὶ εἰς τὴν ἀπάντησιν μου ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τῆς 17ης Σεπτεμβρίου

1971 είς έρώτησιν τοῦ ἐντίμου μέλους κ. Νίκου Μαυρονικόλα ἐπὶ τοῦ ίδιου θέματος, διὰ τάς περιοχάς ἐντὸς τῶν (χωριτικῶν) δρίων τῶν χωρίων τὰ διποία ἐψήφισαν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Περὶ Αἰγῶν Νόμου καὶ αἱ διποῖαι περιοχαὶ ἀποτελοῦν μέρος τοῦ κρατικοῦ δάσους, ἡ ἔκδοσις ἀδειῶν αἰγῶν δὲν εἶναι νομικῶς δυνατή. Διὰ τάς ὑπολοίπους περιοχάς παραχωροῦνται εἰσέτι ἀδειαὶ κατόπιν εἰδικῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συμφωνίας διτὶ σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ἀντικαθιστῶνται αἱ αἰγεῖς ὑπὸ προβάτων. Παρ’ ὅλον δτὶ ἡ συμφωνία ἔληξεν ἀπὸ τοῦ 1951 καὶ ἀνεμένετο δτὶ μέχρι τότε ἡ ἐλευθέρα βόσκησις αἰγῶν θὰ ἐτερματίζετο, ἐν τούτοις καὶ μετά τὴν παρέλευσιν 20 ἑτῶν δὲν ἐπεδείχθη οἰαδήποτε πρόθεσις ὅπως τηρηθῇ ἡ συμφωνία καὶ ἐγκαταλειφθοῦν αἱ αἰγεῖς ὑπὲρ τῶν προβάτων. Τούτωντίον ηὔξηθη δὲ ἀριθμὸς τῶν αἰγῶν εἰς σημαντικὸν θαθμόν.

Τὸ Τμῆμα Δασῶν ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ὅπως ἐφαρμόσῃ τὴν ἔναντι τῆς αἰγὸς πολιτικὴν τῆς Κυθερήσεως ἥρχισε τὴν σταδιακὴν ἐφαρμογὴν τῆς συμφωνίας διὰ περικοπῆς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αἰγῶν διὰ τάς διποίας θὰ ἐπιτρέπεται ἡ βόσκησις ἐντὸς τοῦ δάσους ‘Ἀκάμαντος’.

‘Η ἀνάγνωσις ’Ἐρωτήσεων—’Απαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ ’Εργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β εἶναι «Ο Περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς ’Επιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς ’Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόγυτες :

Κοινοβουλευτικὴ ’Επιτροπὴ
’Εσωτερικῶν :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος
Νίκος Κόστης
Παναγιώτης Δημητρίου
’Ανδρέας Φάντης
Χριστόφορος Χριστοφίδης
Νίκος Σαμψών
Κώστας Χριστοδουλίδης.

Κοινοβουλευτικὴ ’Επιτροπὴ
Νομικῶν :

Γιάγκος Ποταμίτης, Πρόεδρος
Νίκος Μαυρονικόλας
’Ανδρέας Χτζηιωάννου
’Ανδρέας Νεοκλέους
Αιμίλιος Μιχαηλίδης
Παναγιώτης Δημητρίου
Ξάνθος Κληρίδης.

Αἱ ὡς ἄνω δύο Κοινοβουλευτικαὶ ’Επιτροπαὶ ἐμελέτησαν τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς τρεῖς αὐτῶν κοινάς συνεδριάσεις συγκροτηθείσας τὴν 22αν ’Οκτωβρίου, τὴν 30ὴν Νοεμβρίου καὶ τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου 1971. Εἰς τὴν πρωτην συνεδρίασιν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ ’Υπουργείου ’Εσωτερικῶν, οἵτινες ἀνέλυσαν τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς προτεινομένης τροποποιητικῆς νομοθεσίας. Εἰς τὴν δευτέραν καὶ τρίτην συνεδρίασιν παρέστη ὁ Γενικὸς Εἰσαγγελέυς τῆς Δημοκρατίας δστις ἀνέλυσεν ἐν ἐκτάσει τὸ Νομοσχέδιον ἀπὸ τῆς νομικῆς αὐτοῦ πλευρᾶς.

’Ως γνωστὸν δυνάμει τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Νόμου τοῦ 1967 (’Αρ. 43 τοῦ 1967) ἐὰν οἰοσδήποτε πολίτης τῆς Δημοκρατίας, δὲ ὁποῖος εἶναι ἐνῆλιξ, καὶ πλήρους ίκανότητος καὶ δὲ ὁποῖος ἔχει ἐπίσης

τὴν ιθαγένειαν οἰασδήποτε ξένης χώρας, δῶσῃ θεοῖς οἰωσιν ἀποκηρύξεως τῆς ιδιότητος τοῦ πολίτου τῆς Δημοκρατίας κατά τὸν καθωρισμένον τρόπον, δὲ 'Υπουργός 'Εσωτερικῶν μεριμνᾶ δπῶς ή θεοῖς οἰωσις αὕτη ἐγγραφῇ, καὶ ἅμα τῇ ἐγγραφῇ τῆς τὸ πρόσωπον τοῦτο παύει νὰ εἶναι πολίτης τῆς Δημοκρατίας, ὑπὸ τὴν μόνην ἐπιφύλαξιν δτὶ δ 'Υπουργός δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐγγραφὴν οἰασδήποτε τοιαύτης θεοῖς οἰωσεως ἔάν αὕτη γίνεται διαρκοῦντος οἰουδήποτε πολέμου τὸν δπῶν ή Δημοκρατία δυνατὸν νὰ διεξάγῃ.

Εἰς σχετικὴν γνωμάτευσιν τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας παρατηρεῖται δτὶ διὰ τοῦ ὡς ἀνώ ἄρθρου δὲν παρέχεται διακριτικὴ ἔξουσία εἰς τὸν 'Υπουργὸν δπῶς ἀρνῆται τὴν ἐγγραφὴν τοιαύτης θεοῖς οἰωσεως ἀλλ' ἐπιθάλλεται εἰς αὐτὸν νομοθετικὸν καθῆκον δπῶς ἐπὶ τῇ συμμορφώσει πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου μεριμνᾶ διὰ τὴν ἐγγραφὴν αὐτῆς. 'Ο Γενικὸς Εἰσαγγελέυς ἀπεφάνθη δσαύτως δτὶ ή θέσις τοῦ αἰτήσαντος τὴν ἐγγραφὴν τῆς θεοῖς οἰωσεως, ἅμα τῇ ἐγγραφῇ τῆς, παραμένει ἀμφιβολος ἐν δψει τῶν προνοιῶν τοῦ περὶ 'Αλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως Νόμου καὶ δτὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἀπόλλυσι τὴν ιδιότητα τοῦ «μονίμου κατοίκου» (permanent resident).

'Ως ὀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν "Εκθεσιν τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν αἱ συνέπειαι λόγῳ τῆς ὡς ἀνώ ἔρμηνεις τοῦ ρηθέντος ἄρθρου εἶναι τοιαῦται ὥστε πολλοὶ Κύπριοι στρατεύσιμοι νὰ ἀπαλλάττωνται διὰ τῆς ἀποκηρύξεως τῆς ιδιότητος τοῦ πολίτου τῆς Δημοκρατίας τῶν στρατιωτικῶν τῶν ὑποχρεώσεων καὶ ταυτοχρόνως νὰ δικαιοῦνται δυνάμει τοῦ περὶ 'Αλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως Νόμου νὰ ἀπολαμβάνωσι τῶν εὑρεγετημάτων τῶν ἀπορρεόντων ἐκ τῆς μονίμου διαμονῆς τῶν ἐν Κύπρῳ εἴτε ὡς «μόνιμοι κάτοικοι» εἴτε ὡς «ιθαγενεῖς Κύπρου» ἐφ' δσον δυνάμει τοῦ προμηθέντος Νόμου δὲν παύουσι θεωρούμενοι ὡς μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου.

'Η 'Εκτελεστικὴ 'Εξουσία ἐν προκειμένῳ φρονεῖ δτὶ δὲν εἶναι δρθὸν εἰς πολίτης νὰ ἀπολαμβάνῃ τῶν εὑρεγετημάτων τῆς ιδιότητος τοῦ πολίτου τῆς Δημοκρατίας καὶ δτὸν καλῆται νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς στρατιωτικάς του ὑποχρεώσεις νὰ δύναται νὰ ἀποκηρύττῃ ταύτην, ταυτοχρόνως δὲ νὰ δύναται νὰ παραμένῃ ἐν Κύπρῳ καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ τῶν ὀφελημάτων τοῦ ἡμεδαποῦ Κυπρίου.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν προτείνεται ὑπὸ τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Εξουσίας δπῶς τροποποιηθῇ δ 'Θασικὸς περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Νόμος εἰς τρόπον ὥστε νὰ παρέχηται διακριτικὴ ἔξουσία εἰς τὸν 'Υπουργὸν 'Εσωτερικῶν δπῶς ὀναστέλλῃ ἐγγραφὴν θεοῖς οἰωσεως ἀποκηρύξεως τῆς ιδιότητος τοῦ πολίτου τῆς Δημοκρατίας δσάκις εἶναι τῆς γνώμης δτὶ ή ἀποκήρυξις ζητεῖται πρὸς ἀποφυγὴν στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως ή ἐνδεχομένης ποινικῆς διώξεως δι' ἀδικηματικῶν διὰ φυλακίσεως.

Διὰ τῆς προτεινομένης νομοθεσίας δὲν σκοπεῖται ή ἀποστέρησις κατ' αὐθαίρετον τρόπον οἰουδήποτε προσώπου τοῦ δικαιώματος μεταβολῆς τῆς ἔθνικότητός του, πρᾶγμα τὸ δπῶν ἵσως νὰ ζητιγε τὴν ὑπαρξιν αὐτοῦ τούτου τοῦ διὰ τῆς Οἰκουμενικῆς Διακηρύξεως τῶν 'Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ἡγγυημένου ἀνθρωπίνου δικαιώματος ἀλλὰ νὰ θέσῃ δλους τοὺς Κυπρίους ἐπὶ ἵσης θάσεως ἔναντι τοῦ νόμου καὶ τῆς πολιτείας.

Αἱ ὡς ἀνώ δύο 'Επιτροπαὶ ἔχουσαι ὑπὸ δψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ἀφοῦ ή εἰς τὸ ἄρθρον 2 αὐτοῦ προτεινομένη νέα ἐπιφύλαξις τοῦ ἔδαφου (1) τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπὸ τροποποιήσιν Θασικοῦ νόμου τροποποιηθῇ διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων «διαφυγῆς οἰασδήποτε στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως» (ἔκτη γραμμὴ) διὰ τῶν λέξεων «ἀποφυγῆς οἰασδήποτε ὑποχρεώσεως στρατιωτικῆς θητείας», πρὸς σαφεστέραν διατύπωσιν καὶ ἀφοῦ τροποποιηθῇ δ τίτλος αὐτοῦ οὕτως ὥστε νὰ ἀναφέρηται ὡς «'Ο περὶ τοῦ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Εφ’ ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθεοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ ὁποία θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἄρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκριθῇ ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Βασικοῦ νόμου. “Ἄρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

“Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διοι ἡ μετά τοῦ περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Νόμου τοῦ 1967 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «ὁ Βασικὸς νόμος») καὶ ὁ βασικὸς νόμος καὶ ὁ παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρωνται ως οἱ περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Νόμοι τοῦ 1967 καὶ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ δεύτερον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ ‘Εργασία εἶναι «Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1971».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Κοινοβουλευτική 'Επιτροπή
'Εσωτερικών :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος
Νίκος Κόσιης
Παναγιώτης Δημητρίου
'Ανδρέας Φάντης
Χριστόφορος Χριστοφίδης
Νίκος Σαμψών
Κώστας Χριστοδουλίδης.

Κοινοβουλευτική 'Επιτροπή
Νομικών :

Γιάγκος Ποταμίτης, Πρόεδρος
Νίκος Μαυρονικόλας
'Ανδρέας Χατζηϊωάννου
'Ανδρέας Νεοκλέους
Αιμίλιος Μιχαηλίδης
Παναγιώτης Δημητρίου
Ξάνθος Κληρίδης.

Αἱ ὁἵς ἄνω δύο Κοινοβουλευτικαὶ 'Επιτροπαὶ ἐμελέτησαν τὸ περὶ οὓς ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς τρεῖς αὐτῶν κοινάς συνεδριάσεις συγκροτηθείσας τὴν 22αν Ὁκτωβρίου, τὴν 30ὴν Νοεμβρίου καὶ τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου 1971. Εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικών. Εἰς τὴν δευτέραν καὶ τρίτην συνεδρίασιν παρέστη ὁ Γενικός Εἰσαγγελέας τῆς Δημοκρατίας δόσις καὶ παρέσχεν ἐπεξηγήσεις καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομικὴν πλευρὰν τοῦ θέματος καὶ ἐθοίθησεν εἰς τὴν σύνταξιν τῶν τροποποιήσεων τὰς δόπιας εἰσηγοῦνται αἱ 'Επιτροπαί.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου, αἱ πρόνοιαι τοῦ δόπιου εἰναι συνεπακόλουθοι τῆς προτεινομένης δι' ἔτερου Νομοσχέδιου τροποποιήσεως τοῦ περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Νόμου τοῦ 1967, σκοπεῖται ἡ ἀποστέρησις ἀπὸ τὸν ἀποκηρύξαντα τὴν ίδιότητα τοῦ πολίτου τῆς Δημοκρατίας τῆς ίδιότητος τοῦ ἡμεδαποῦ Κυπρίου καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀπορρεόντων ἐπὶ τῇ θάσει τοῦ ὑπὸ τροποποίησιν βασικοῦ νόμου περὶ 'Αλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως ὀφελημάτων.

Αἱ δύο 'Επιτροπαὶ ἀφοῦ ἐμελέτησαν ἐπισταμένως τὸ δλον θέμα καὶ ἔλαθον ὑπ' ὅψιν τοὺς λόγους οἵτινες ὀδήγησαν τὴν Ἐκτελεστικὴν 'Εξουσίαν νὰ εἰσηγηθῇ τὸ παρὸν τροποποιητικὸν Νομοσχέδιον, οἱ δόπιοι ἐκτίθενται εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν πρὸς τὸ Σῶμα ἀναφορικῶν πρὸς τὸ τροποποιητικὸν Νομοσχέδιον περὶ τοῦ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, εἰσηγοῦνται τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου, ἀφοῦ ἡ ἐν τῷ ἀρθρῷ 2 τοῦ Νομοσχέδιου προτεινομένη τροποποίησις τοῦ δρισμοῦ «ἡμεδαπὸς Κύπριος» τοῦ βασικοῦ νόμου ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ ἀκολούθου νέου δρισμοῦ τροποποιούμενος ἐξ ὀλοκλήρου τὸν προμνηθέντα δρισμὸν τοῦ «ἡμεδαπὸς Κύπριος» (native of the Colony) :

«'ἡμεδαπὸς Κύπριος' σημαίνει—

- (α) πολίτην τῆς Δημοκρατίας·
- (β) ἀλλοδαπὴν σύζυγον πολίτου τῆς Δημοκρατίας, μὴ τελοῦσαν ἐν χωρισμῷ ἀπὸ τοῦ συζύγου τῆς δυνάμει ἀποφάσεως ἀρμοδίου δικαστηρίου·
- (γ) τέκνον ἢ θετὸν ἢ υἱοθετηθὲν τέκνον συμφώνως τῷ νόμῳ παντὸς τοιούτου προσώπου κάτω τῶν δέκα ὀκτὼ ἑτῶν·
- (δ) ἀπατρινόν Κυπριακῆς καταγωγῆς ἐξ ἀρρενογονίας, ἢτοι γεννηθέντα ἐν Κύπρῳ καθ' ὃν χρόνον οἱ γονεῖς του εἶχον τὴν συνήθη αὐτῶν διαμονὴν ἐν Κύπρῳ καὶ περιλαμβάνει πᾶν πρόσωπον καταγόμενον ἐξ ἀρρενογονίας ἐκ τοιούτου προσώπου».

Ἡ τροποποίησις αὕτη ἐκρίθη ἀναγκαία πρὸς εύθυγράμμισιν τῶν διατάξεων τοῦ δρισμοῦ «ἡμεδαπὸς Κύπριος» πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὑπὸ τροποποίησιν

θασικοῦ περὶ Πολίτου τῆς Δημοκρατίας Νόμου καὶ πρὸς ἐκσυγχρονισμὸν αὐτῶν μὲ τὴν ὑφισταμένην ώς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο πραγματικότητα.

‘Ωσαύτως εἰναι ἀνάγκη ὅπως τροποποιηθῇ ὁ τίτλος τοῦ Νομοσχεδίου οὗτως ώστε νὰ ἀναφέρηται ώς «Ο περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972».

Κύριε Πρόεδρε. ‘Υπάρχει Συμπληρωματική “Εκθεσις τῆς Επιτροπῆς Νομικῶν καὶ δὲν γνωρίζω ἐάν ὁ ἔντιμος Πρόεδρος,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς Επιτροπῆς Νομικῶν νὰ ἀναγνώσῃ τὴν Συμπληρωματικὴν “Εκθεσιν.”

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Γιάγκος Ποταμίτης, Πρόεδρος
Νίκος Μαυρονικόλας
Ἀνδρέας Χατζήιωάννου
Ἀνδρέας Νεοκλέους
Παναγιώτης Δημητρίου
Ξάνθος Κληρίδης.

‘Η Κοινοβουλευτικὴ Επιτροπὴ Νομικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὓς ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 7ην Ιανουαρίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη ἐκ μέρους τοῦ Υπουργείου Εσωτερικῶν ὁ Λειτουργὸς Μεταναστεύσεως.

‘Ως γνωστὸν συνετάχθη σχετικὴ ἔκθεσις ὑπὸ τῶν Κοινοβουλευτικῶν Επιτροπῶν Εσωτερικῶν καὶ Νομικῶν, εἰς ᾧς παρεπέμφθη τὸ Νομοσχέδιον ὑπὸ τῆς Βουλῆς πρὸς μελέτην καὶ ὑποθολήν ἐκθέσεως ἐνώπιον τοῦ Σώματος, ἡτις καὶ διενεμήθη εἰς τοὺς Βουλευτάς, πλήν, ὅμως, τὸ Νομοσχέδιον δὲν συνεζητήθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρεπέμφθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς πρὸς περαιτέρω μελέτην ἐν σχέσει πρὸς νέαν συμπληρωματικὴν εἰσήγησιν τοῦ Λειτουργοῦ Μεταναστεύσεως, ἀφορῶσαν εἰς τὸ θέμα τῶν εἰκονικῶν γάμων.

‘Η Κοινοβουλευτικὴ Επιτροπὴ Νομικῶν, πρὸς ρύθμισιν τοῦ ὡς ἄνω θέματος καὶ πρὸς σαφεστέραν ἀπόδοσιν τῶν προτεινομένων συναφῶν διατάξεων προέβη, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας, εἰς περαιτέρω τροποποίησιν τοῦ προταθέντος νέου δρισμοῦ τοῦ «ἡμεδαπὸς Κύπριος» (native of the Colony), ώς οὗτος ἐκτίθεται εἰς τὴν κυκλοφορήσασαν κοινὴν ἔκθεσιν τῶν προμηθεισῶν Επιτροπῶν ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω Νομοσχέδιου, διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς παραγράφου (β) αὐτοῦ διὰ τῆς ἀκολούθου :

«(β) ἀλλοδαπὴν σύζυγον πολίτου τῆς Δημοκρατίας, μὴ τελοῦσαν ἐν χωρισμῷ ἀπὸ τοῦ συζύγου τῆς δυνάμει ἀποφάσεως ἀρμοδίου δικαστηρίου καὶ διαιμένουσαν μετ’ αὐτοῦ διὰ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μικρότερον τοῦ ἐνὸς ἔτους· νοεῖται ὅτι θὰ θεωρήται ώς «ἡμεδαπὸς Κύπριος» καὶ πᾶσα ἀλλοδαπὴ σύζυγος πολίτου τῆς Δημοκρατίας ἡτις συνέζησε μετ’ αὐτοῦ περίοδον μικροτέραν τοῦ ἐνὸς ἔτους, ἐάν ὁ Ανώτερος Λειτουργὸς Μεταναστεύσεως ἥθελεν, ὑπὸ τὰς εἰδικὰς συνθήκας οἰασδῆποτε συγκεκριμένης περιπτώσεως, κρίνει τοῦτο εὔλογον».

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῆς Επιτροπῆς Νομικῶν εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου, ώς τοῦτο ἐν τέλει διεμορφώθη ὑπ’ αὐτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ ὅποια θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Ἀρθρον 1ον, πλέι ἢ αὐτοστιλεῖται ταῦτα εἴναι τοιούτα."

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ βασικοῦ νόμου. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρών Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δόμοι μετά τοῦ περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «ὁ βασικός νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ τρίτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον B—Νομοθετικὴ Ἐργασία εἶναι «Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

Ἐν σχέσει μὲ τὸ προαναφερθὲν Νομοσχέδιον ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, ἡ ὅποια ἔξετάζει τὸ Νομοσχέδιον, ἀπέστειλε τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς:

*Ἀρ. Φακ.: Ν. 20/71.

"Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 8ῃ Ιανουαρίου 1972

"Ἐντιμον Κύριον

Πρόεδρον Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων,

Ἐνταῦθα.

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε,

Θέμα: Νομοσχέδιον τιτλοφορούμενον «Ο περὶ Ἀλιείας
(Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971».

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἣν παρείμφθη πρὸς μελέτην τὸ περὶ οὐ διάγος Νομοσχέδιον, ἐξήτασε τοῦτο εἰς ἐπανείλημμένας συνεδριάσεις αὐτῆς, τῆς τελευταίας συγκροτηθείσης τὴν 7ην Ιανουαρίου 1972.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰς λαθούσας χώραν συνεδριάσεις προέκυψε θέμα περαιτέρω τροποποιήσεως τοῦ θασικοῦ περὶ Ἀλιείας Νόμου, ως ἐπίσης τῶν δυνάμει τούτου ἐκδοθέντων Κανονισμῶν, εἰς τρόπον ὡστε οἱ σκοποὶ ἀμφοτέρων τούτων νὰ ἔξυπηρτετοῦνται πλήρως καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀλιεῖς νὰ κατοχυροῦνται, κατέστη ἀναγκαῖα ἡ ἀναθολὴ τῆς συντάξεως καὶ ὑποθολῆς πρὸς τὸ Σῶμα οἰασδήποτε περὶ τὸ θέμα ἐκθέσεως ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς μέχρις ὅτου συμπληρωθῇ ἡ ἀναληφθεῖσα ἐν προκειμένῳ ἐπανεξέτασις τοῦ δόλου θέματος ὑπὸ τοῦ ἀρμόδιου Ὑπουργείου καὶ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας.

Ὑπὸ τὰς ως ἄνω περιστάσεις τὰ μέλη τῆς ὑπὸ ἐμὲ Ἐπιτροπῆς ἔξεφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως τὸ δῶς ἄνω Νομοσχέδιον διαγραφῇ ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τούτου ἐπανεγγραφομένου εὐθὺς ως καταστῆ δυνατή ἡ συμπλήρωσις τῆς μελέτης τῶν ἐγερθέντων σημείων.

Μετὰ πάσης τιμῆς,

(Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ)

Πρόεδρος Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς
Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων.

Ἡ διαγραφὴ τοῦ θέματος ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀπαιτεῖ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Σώματος.

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ θέμα διαγραφῇ ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ θέμα διαγράφεται.

Θὰ κοινοποιήσω ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Προέδρου τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων πρὸς τὸ Ὑπουργείον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ πρὸς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα τῆς Δημοκρατίας μὲν παρόκλησιν ὅπως ἐπιστευσθῇ ἡ σύνταξις τῶν κανονισμῶν καὶ τῶν τροποποιητικῶν προτάσεων ἐπὶ τοῦ θασικοῦ Νομοσχεδίου.

Οἱ περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων (Ἐκπαίδευσις 'Οδηγῶν) Κανονισμοὶ τοῦ 1971.

Δι' ἐπιστολῆς, ἡμερομηνίας 12ης Ἰανουαρίου 1972, ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων διαβεβαίηται τὸν Ὑπουργείον Ἐσωτερικῶν ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα :

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ.

*Αρ. Φακ. 1938/59/2

12 Ἰανουαρίου 1972.

ΕΠΕΙΓΟΝ

Γενικὸν Διευθυντὴν

Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων,

Ἐνετάλην νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὴν ὑπὸ τὸν αὐτὸν ως ἄνω ἀριθμὸν καὶ ἡμερομηνίαν 17ην Δεκεμβρίου 1971 ἡμετέραν ἐπιστολήν, δι' ἣς διεβιάσθησαν πρὸς ὑμᾶς πρὸς κατάθεσιν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων οἱ περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων (Ἐκπαίδευσις 'Οδηγῶν) Κανονισμοί, καὶ νὰ σᾶς πληροφορήσω ὅτι, ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος ὅτι κατὰ τὴν μελέτην τῶν ως ἄνω Κανονισμῶν ὑπὸ τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν ἡγέρθη θέμα τροποποιήσεως τοῦ περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων (Ἐκπαίδευσις 'Οδηγῶν) Νόμου, *Αρ. 112 τοῦ 1968, τὸ Ὑπουργείον τοῦτο ἀπεφάσισεν ὅπως ἀποσύρῃ τοὺς ἐν λόγῳ Κανονισμοὺς μέχρις ὅτου καταστῇ δυνατή ἡ τροποποίησις τοῦ Νόμου.

A. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ,

Γενικὸς Διευθυντὴς

Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν.

Κοιν.: Ὑπουργὸν Δικαιοσύνης,

Γενικὸν Εἰσαγγελέα τῆς Δημοκρατίας,

Γραμματέα Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Κατόπιν τῆς ἀποσύρσεως τῶν Κανονισμῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, ὑπὸ τοῦ ὁποίου κατετέθησαν εἰς τὴν Βουλὴν, τὸ θέμα διαγράφεται ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Τὰ ὑπόλοιπα θέματα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν σήμερον, διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει εἰσέτι αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Δὲν ὑπάρχουν Νομοσχέδια ἢ Ἐγγραφαὶ πρὸς κατάθεσιν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ θὰ ἥθελα νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλὴν καὶ τὰς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικᾶς Ἐπιτροπᾶς ὅτι ἐλήφθη ὑπόμνημα, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ περίπου 70 κατοίκων τῆς περιοχῆς τῆς Ὀρμῆδειας, ἐν σχέσει μὲ τὸ θέμα τοῦ ὑδατοφράκτου Ὀρμῆδειας, τὸ δόποιον ἐνέγραψεν δὲ Βουλευτὴς κ. Χριστοφίδης καὶ τὸ δόποιον συνεζητήθη εἰς τὴν Βουλὴν.

Παραπέμπω τὸ ὑποθληθὲν ὑπόμνημα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων πρὸς ἔξετασιν καὶ ὑποθολήν Ἐκθέσεως πρὸς τὸ Σῶμα.

Ωσαύτως τὸ θέμα τῶν πολυτέκνων, διὰ τὸ δόποιον ἡ δργάνωσις πολυτέκνων ὑπέθαλε συγκεκριμένα αἰτήματα πρὸς τὴν Βουλὴν, παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων ἡ δόποια θὰ τὸ ἔξετάσῃ εἰς πρῶτον στάδιον, θὰ ἔξετασθῇ δὲ καὶ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν ἀργότερον, λόγῳ τοῦ γεγονότος ὅτι κατὰ τὸ παρόν στάδιον ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν εἶναι πλήρως ἀπησχολημένη μὲ τὴν ἔξετασιν τῶν Προϋπολογισμῶν.

‘Ο. κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Σχετικῶς μὲ τὴν παραπομπὴν τοῦ θέματος τοῦ Ὑδατοφράκτου Ὀρμῆδειας εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας, εἶναι δυνατὸν νὰ παραπεμφθῇ καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἔχω ἔνστασιν δπως παραπεμφθῇ καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν. Ἐπομένως παραπέμπεται καὶ εἰς τὰς δύο Ἐπιτροπάς.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

Τὸ πρῶτον θέμα τὸ δόποιον εἶναι ἔγγεγραμμένον πρὸς συζήτησιν, καὶ ἐπὶ τοῦ δόποιου ἔχει ἡδη ἀγορεύσει δὲ ἔντιμος Βουλευτὴς κ. Μιχαλάκης Σαββίδης, εἶναι «Ἡ ἀπαγόρευσις κυκλοφορίας Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων διὰ τῆς δόσοις Λήδρας καὶ αἱ ἔξι αὐτῆς ἐπιπτώσεις».

‘Υπάρχουν ἀγορηταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

‘Ο. κ. Χατζηϊωάννου ἔχει τὸν λόγον.

Α. ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, κ. Πρόεδρε, ἥθελα νὰ πῶ ὅτι ἔχει συσταθῆ μία Ἐπιτροπὴ ἡ δόποια θὰ ἀποφασίσῃ τὶ θὰ γίνη, δηλαδὴ ἔὰν θὰ μείνῃ δὲ πεζόδρομος ἢ ὅχι....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς;

Α. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

“Οχι, Ἐπιτροπὴ τὴν ὅποιαν κατήρτισεν ἡ Δημοτικὴ Ἐπιτροπὴ. Ἀντιπροσωπεύονται διάφορα σώματα εἰς αὐτὴν καὶ τὸ μόνον ποὺ θέλω νὰ εἴπω είναι ότι θὰ ἥτο προτιμότερον νὰ ἀρθῇ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς κυκλοφορίας πρῶτα καὶ μετά, διότι τὸ νὰ κάμνῃ κανεὶς πειράματα εἰς θάρος ἐπαγγελματιῶν, ὅπως είναι οἱ καταστηματάρχαι καὶ νὰ κόθῃ τὸ φωμί τους είναι κάτι τὸ πολὺ σοθαρόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δηλαδὴ εἰσηγεῖσθε νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις μέχρις ὅτου.....

Α. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

Ναι, νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, ἀλλὰ ἐν τῷ μεταξὺ θὰ εἰσηγούμην ἔαν ἥτο δυνατόν νὰ γίνῃ μία εἰσήγησις ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς ὅπως ἀρθῇ ἡ ἀπαγόρευσις μέχρις ὅτου ἀπόφασισθῇ δριστικῶς τὶ θὰ γίνῃ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ προθῇ εἰς οἰανδήποτε εἰσήγησιν προτοῦ συζητήσῃ τὸ θέμα διεξοδικῶς καὶ καταλήξῃ εἰς τὸ α ἢ β συμπέρασμα.

Α. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

Νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε τότε νὰ διμιλήσω ἐπ’ ὀλίγον ἐκ τῆς θέσεώς μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ θέματος;

Α. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

Ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐχετε τὸν λόγον.

Α. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Τὸ θέμα τὸ ὅποιον συζητεῖται σήμερον είναι κατά πόσον ὁ πεζόδρομος ἔγένετο δρθῶς ἢ ὄχι, δηλαδὴ κατά πόσον ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ νὰ κατέρχωνται τὰ δχήματα ἐντὸς τῆς δύο Λήδρας ἐτέθη δρθῶς ἢ ὄχι.

Κατά τὴν ἀποψίν μου ἡ ἀπόφασις ἥτο θεωρισμένη καὶ ἐπηρέασεν ἐπαγγελματίας κατά τὴν κρίσιμον περίοδον τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ μετέπειτα.

Τὸ νὰ κάμνῃ κανεὶς πειράματα, ὅπως ἐδηλώθη, εἰς θάρος ἐπαγγελματιῶν είναι πολὺ σοθαρὸν θέμα καὶ ἔπρεπε νὰ εἴχεν ἀποφευχθῆ. Τώρα, μετὰ ἀπὸ τὰς διαμαρτυρίας, λέγεται ότι ἔγινε μία Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ἀποφασίσῃ καὶ νὰ εἰσηγηθῇ τὸ τὶ δέον γενέσθαι. Τὸ ἔρωτῆμα είναι «διατὶ αὐτὴ ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν εἴχε συσταθῆ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ μετά νὰ ληφθῇ ἀπόφασις»; «Ως ἐκ τούτου θὰ ἥθελα νὰ ύψωσα καὶ ἔγω τὴν φωνὴν μου μαζί μὲ τὸν κ. Σαββίδην καὶ νὰ εἴπω ότι κακῶς ἐπεβλήθη αὐτὴ ἡ ἀπαγόρευσις καὶ θὰ ἥθελα νὰ ἀρθῇ τὸ συντομώτερον, διότι δὲν ἐπηρεάζει μόνον τοὺς καταστηματάρχας τῆς δύο Λήδρας ἀλλὰ

δόλους δοσοι είναι έντος τῶν τειχῶν ἔργαζόμενοι. Ἐπίσης κλινικάς, ἐμπορικά καταστήματα, κ.λ.π. Τὰ ίδια ἐπαγγέλματα τὰ δοποῖα ὑπάρχουν έντος τῶν τειχῶν τῆς πόλεως ὑπάρχουν καὶ ἔκτος τούτων καὶ ἔχει δημιουργηθῆ ἔνας συναγωνισμὸς μεταξὺ των, δ δοποῖος θά διπεφεύγετο ἐάν ή Δημοτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐμελέτα τὸ θέμα δρθῶς, καὶ ἔγκαιρως καὶ ἐνήργει ἀναλόγως. Ἐμπεριστατωμένην μελέτην ἔχει κάμει τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον σὲ στατιστικάς καὶ είμαι θέσθαις διτὶ ή Ἐπιτροπὴ ή δοποία συνεστήθη θά λάβῃ ὅπ' ὄψιν τὰς εἰσηγήσεις ταύτας.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι δομιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

Ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἡ μετατροπὴ μέρους τῆς δοδοῦ Ληδρᾶς σὲ κλειστὴν περιοχὴ γιὰ δόλα τὰ δχήματα καὶ γιὰ δόλο τὸ εἰκοσιτετράριο ἔχει προκαλέσει δυσφορίαν ἀνάμεσα στοὺς ἐμπορευομένους τῆς περιοχῆς ὅπως καὶ ἀνάμεσα στὸ κοινό. "Ακαίρη καὶ θεοιασμένη χαρακτηρίζεται ή ἐνέργεια αὐτὴ τοῦ Δήμου Λευκωσίας, ή δοποία προκάλεσε ζημία στοὺς ἐμπορευομένους καὶ ταλαιπωρία στὸ κοινό.

Δὲν θέλουμε νὰ ἀμφισβητήσουμε τὴν καλὴ πρόθεση τοῦ Δήμου Λευκωσίας. Δὲν ἀμφιθάλλουμε διτὶ προτοῦ καταλήξῃ στὴν σχετικὴ ἀπόφαση εἰχε τῇ γνωμάτευση ἐμπειρογνώμονα καὶ διτὶ σκοπός του ήταν ή ἔξυπρέτηση τόσο τοῦ κοινοῦ δόσο καὶ τῶν ἐμπορευομένων. "Οπως ἐπίσης δὲν ἀμφιθάλλουμε διτὶ τὸ μέτρο αὐτὸ τὸ ἔχει ἐφαρμόσει δοκιμαστικὰ γιὰ νὰ τοῦ δοθῇ ή δυνατότητα νὰ μελετησῃ τὰ ὑπέρ καὶ τὰ κατά, τὰ μειονεκτήματα καὶ τὰ πλεονεκτήματα του καὶ μὲ βάση αὐτὴ τὴν ἐμπειρία νὰ ἐπιφέρῃ τὶς ἀναγκαῖες τροποποιήσεις.

Εἶναι γεγονός διτὶ παρόμοιο μέτρο ἔχει ἐφαρμοσθῆ καὶ σὲ πρωτεύουσες ἄλλων χωρῶν μὲ πολὺ θετικὰ ἀποτελέσματα καὶ γιὰ τὸ κοινὸ καὶ γιὰ τοὺς ἐμπορευομένους. Εἶναι δομῶς ἐπίσης γνωστό, διτὶ καὶ σὲ ἀρκετὲς ἄλλες χῶρες δὲν ἔγινε δυνατό νὰ ἐφαρμοσθῇ παρόμοιο μέτρο. Γιατὶ ἐνῶ σὰν ίδεα εἶναι καλή, ή ἐφαρμογή του· ή ὅχι ἔξαρτᾶται ἀπὸ τὶς συγκεκριμένες συνθῆκες τοῦ κάθε τόπου.

Ποιὰ εἶναι δομῶς ή κατάσταση στὴν Κύπρο καὶ εἰδικὰ στὴ δοσμένη περιοχὴ τῆς Λευκωσίας; "Ὑπάρχουν ή ὅχι οἱ ἀπαραίτητες συνθῆκες γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ ἐνὸς τέτοιου μέτρου;

"Η δόδος Ληδρᾶς καὶ ή δόδος Ὀνασαγόρου εἶναι οἱ κύριες ἐμπορικὲς ἀρτηρίες τῆς Λευκωσίας. Οἱ δρόμοι ποὺ τὶς περιστοιχίζουν εἶναι μικρά δρομάκια ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ἀπορροφήσουν τὴν τροχαία κίνηση ποὺ ἔχουν οἱ δύο αὐτές ἀρτηρίες. Ἐκτὸς αὐτοῦ, καὶ τούτῳ εἶναι τὸ σοθαρώτερο, ἔξ αιτίας τῆς πρασίνης γραμμῆς παρεμποδίζεται σοθαρῶς ή εἰσοδος καὶ ἔξοδος δχημάτων ἀπὸ δλεῖς τὶς πλευρές τῆς πόλης μὲ ἀποτέλεσμα τὴ συμφόρηση τῆς τροχαίας. Μὲ τὸ κλείσιμο τώρα καὶ τμήματος τῆς δοδοῦ Ληδρᾶς ή κατάσταση χειροτέρευσε. "Αν σ' αὐτὸ προστεθῇ καὶ δ ἄλλος σοθαρὸς παράγοντας, ή μη unction θῶν ἀναγκαῖων καὶ καταλλήλων χώρων σταθμεύσεως, τότε δλοκληρώνεται ή εἰκόνα τῆς ἐπικρατούσης καταστάσεως.

"Απὸ τὴν πιὸ πάνω πολὺ σύντομη παράθεση τῶν ὑπαρχουσῶν συνθηκῶν εἶναι φανερὸ διτὶ πρὶν ἐπιθληθῆ τὸ περιοριστικὸ αὐτὸ μέτρο θά ἔπρεπε νὰ δημιουργηθοῦν ὡρισμένες ἀπαραίτητες προϋποθέσεις: Πλαγιόδρομοι ίκανοι νὰ ἔχυπηρετήσουν τὴν τροχαία κίνηση τῶν δύο αὐτῶν ἀρτηριῶν καὶ ἀρκετοὶ καὶ καταλλήλοι χῶροι σταθμεύσεως. Δυστυχῶς οὔτε ὑπάρχουν αὐτές οἱ προϋποθέσεις οὔτε καὶ εἶναι δυνατό νὰ δημιουργηθοῦν στὸ σύντομο μέλλον. Κι' αὐτὸς εἶναι δ κύριος λόγος τῆς ἀποτυχίας τοῦ μέτρου.

"Ενας άλλος παράγοντας πού πρέπει νά ξεπεράσεται κατά την έπιθελή ένδος μέτρου είναι ή άρχική έκτασή του καὶ ή έπιλογή τοῦ καταλληλοτέρου χρόνου γιὰ τὴν έφαρμογή του. "Έχουμε τὴ γνώμη δτὶ αὐτὸς ὁ παράγοντας δὲν ἐλήφθη ὑπόψη. "Ἐφ' ὅσον, ώς ἀνεκοινώθη, τὸ μέτρο ἦτο δοκιμαστικό, θὰ ἦτο ἀρκετὸ ἄν ἀρχικὰ ή ἀπαγόρευση τῆς τροχαίας έφαρμοζόταν γιὰ ὠρισμένες δρες τῆς ἡμέρας καὶ ὅχι καθ' ὅλον τὸ εἰκοσιτετράωρο. "Ἐπίσης ή ἐπίλογή τοῦ χρόνου θὰ μποροῦσε νά ἦταν σὲ περίοδο ὅφεσης τῆς ἐμπορικῆς δραστηριότητος καὶ ὅχι κατά τὴν περίοδο τῶν ἔορτῶν, στὸ ἀποκορύφωμα τῆς ἐμπορικῆς δραστηριότητος. "Ἡ έφαρμογή τοῦ μέτρου αὐτοῦ καθ' ὅλο τὸ εἰκοσιτετράωρο καὶ στὴν περίοδο τῶν ἔορτῶν εἶχε οὐσιαστικὰ προδικάσει τὴν ἀποτυχία του καὶ ἔχει δημιουργήσει πολὺ ἀρνητικὸ ψυχολογικὸ κλίμα γιὰ τὴν ἀποδοχὴ στὸ μέλλον ἔστω καὶ τροποποιημένου σχεδίου.

Τέλος ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴν ἐπιτυχία ὅποιουδήποτε μέτρου, δσο ἄρτιο καὶ ἄν είναι τοῦτο, δσο ἔξόφθαλμα ὀρθὸ καὶ ἄν φαίνεται, είναι ή πολὺ πρὶν τὴν έφαρμογή του διαφώτιση τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ τοῦ κοινοῦ. Πρὶν έφαρμοσθῇ κάτι ἔχει τεράστια σημασία νά κατανοήσουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι, νά πεισθοῦν γιὰ τὴν ὀρθότητα τοῦ δοσμένου μέτρου καὶ νά ἔξασφαλισθῇ ἡ συνεργασία τους. Στὴ δοσμένη περίπτωση εἶχαμε ἀκριθῶς τὸ ἀντίθετο. Πλήρη ἀγνοια τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ τοῦ κοινοῦ καὶ κατά συνέπεια δυσφορία καὶ ἀντίδραση, ἀντὶ συνεργασία γιὰ τὴν ἐπιτυχῆ έφαρμογή του.

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Γιὰ δλους τοὺς πιὸ πάνω λόγους πιστεύουμε δτὶ ἐπιθάλλεται ή ἀμεση ἀρση αὐτοῦ τοῦ μέτρου. "Ἡ δοκιμὴ τοῦ ἐνδὸς μηνὸς ή μᾶλλον ή δοκιμασία τοῦ κοινοῦ γιὰ ἔνα μῆνα είναι ἀρκετὸ χρονικὸ διάστημα γιὰ νά ἔξαχθοῦν τὰ ἀναγκαῖα συμπεράσματα. "Ο Δῆμος ἀς μελετήσῃ τὴν πείρα ἀπὸ τὴν μέχρι σήμερα έφαρμογή τοῦ μέτρου, ἀς συζητήσῃ λεπτομερῶς τὸ ζήτημα μὲ τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐμπορευομένους καὶ τοὺς ἑκπροσώπους τοῦ κοινοῦ καὶ ἀς ἐπεξεργασθῇ νέο σχέδιο στηριγμένο στὴν κυπριακὴ πραγματικότητα. "Απαραίτητη ὅμως προϋπόθεση δοποιουδήποτε νέου μελλοντικοῦ σχεδίου είναι ή ἐπίλυση προτίστων τοῦ προβλήματος τῶν χώρων σταθμεύσεως ὅπως καὶ τῶν ἀναγκαίων διευκολύνσεων γιὰ τὴν ἀπρόσκοπη κίνηση τῶν τροχοφόρων.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Ζαμπάς καὶ κατόπιν δ. κ. Φειδίας Παρασκευατίδης.

Γ. ΖΑΜΠΑΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ θέμα τοῦ πεζοδρόμου τῆς ὁδοῦ Λήδρας ἔχει ἀπασχολήσει τόσον τὸν τύπον δσον καὶ τὴν τηλεόρασιν καὶ τὸ ραδιόφωνον καὶ ἔχουν ὀργανωθῆ ἔρευναι καὶ συζητήσεις ἀπὸ τῆς τηλεοράσεως ἀπὸ εἰδικούς τεχνικούς διὰ νά σχολιάσουν τὸ θέμα αὐτό.

Κατά κανόνα δλοι οι τεχνικοὶ ἔξήρτησαν τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σχεδίου αὐτοῦ ἀπὸ ὠρισμένους παράγοντας οἱ δποῖοι δὲν συντρέχουν εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτῆν. Καὶ κυρίως ἔκ τῆς δημιουργίας χώρων σταθμεύσεως διὰ τὰ αὐτοκίνητα πλησίον τῆς δοῦ Λήδρας.

'Ἀπὸ ἔρευνας αἱ δποῖαι ἔγιναν ἀπὸ τὸν τύπον ἀπεδείχθη δτὶ κατά κανόνα δλοι οἱ ἐμπορεύομενοι—έκτὸς ἐλαχίστων, ἐλαχιστοτάτων ἔξαιρέσεων—ἔχουν παράπονον δτὶ ἐπηρεάσθη ή ἐργασία των, συγκεκριμένων δὲ εἰς ἐρώτησίν μου πρὸς μεγαλέμπορον ὁ δποῖος διατηρεῖ κατάστημα εἰς τὴν δδὸν Λήδρας καὶ παράλληλα διατηρεῖ κατάστημα μὲ τὰ ἴδια ἀκριθῶς εἰδὴ εἰς τὴν δδὸν Μακαρίου τοῦ Γ'. Ἐλαβα τὴν ἀπάντησιν δτὶ ἐνῷ πρὸ τῆς έφαρμογῆς τοῦ σχεδίου αἱ εἰσπράξεις τοῦ καταστήματος τῆς δοῦ Λήδρας ήσαν μεταξὺ διπλασίων καὶ τριπλασίων ἔκεινων τῆς δοῦ Μακαρίου τοῦ Γ', μετὰ τὴν έφαρμογὴν τοῦ σχεδίου ἤρχισε μία ἀντίστροφος πορεία διὰ νά καταλήξῃ, μετὰ τρεῖς ἔθδομάδας,

άκριθως εἰς τὴν δλῶς ἀντίθετον ἀναλογίαν, δηλαδὴ νὰ εἶναι αἱ εἰσπράξεις τοῦ ἔξω τῶν τειχῶν καταστήματος διπλάσιαι ἐκείνων τοῦ ἐντὸς τῶν τειχῶν, τῆς ὁδοῦ Λήδρας.

Σημειωτέον δτὶ τὸ κατάστημα τοῦ ἐν λόγῳ ἐμπόρου εύρισκεται εἰς σημεῖον τῆς ὁδοῦ Λήδρας ἀπὸ τὸ δποῖον ἐπιτρέπεται ἡ διέλευσις μηχανοκινήτων. Δηλαδὴ εύρισκεται πέραν τῆς δοδοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ ἐν τούτοις, λόγῳ τῆς μειωμένης κινήσεως, ἐμειώθη κατὰ πολὺ ἡ ἐργασία εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ἐν λόγῳ ἐμπόρου.

Ἐπίσης, ἀπὸ πληροφορίας ποὺ ἔχω, ἐπηρεάσθησαν καὶ αἱ εἰσπράξεις καὶ ἡ ἐργασία ἐμπόρων οἱ δποῖοι ἀσχολοῦνται μονοπωλιακῶς μὲ δρισμένα ἐμπορεύματα.

Ἄπὸ αὐτὰ ὅλα φαίνεται δτὶ ὀπωσδήποτε ἡ ἐμπορικὴ κίνησις τῆς δοδοῦ Λήδρας δὲν εἶναι ἄμοιρος ἐπηρεασμοῦ ἐπὶ τὸ χειρότερον.

Ἐν τούτοις θὰ ἥθελα νὰ ἀναφερθῶ εἰς μίαν ἄλλην πτυχὴν τοῦ ὅλου ζητήματος, τὴν περίπτωσιν τῆς Πρασίνης Γραμμῆς.

Οἱ ἔντιμοι κ. Σαββίδης ἀνέφερεν εἰς τὴν δμιλίαν του δτὶ ἔγιναν προσπάθειαι τόσον ἀπὸ τὴν Κυθέρην δσον καὶ ἀπὸ τὸν Δῆμον διὰ νὰ διατηρηθῇ ἡ ἐμπορικὴ κίνησις τῆς δοδοῦ Ἐρμοῦ. Ὡς εἶναι δὲ γνωστὸν οἱ λόγοι, οἱ δποῖοι συνηγοροῦν ὑπέρ τῆς διατηρήσεως τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως τῆς δοδοῦ Ἐρμοῦ, εἶναι πολὺ σοθαροί, τόσον οἰκονομικοί δσον καὶ προπαντός έθνικοι.

Δεδομένου δὲ δτὶ ἡ μόνη δδὸς προσπελάσεως πρὸς τὴν δδὸν Ἐρμοῦ εἶναι ἡ δδὸς Λήδρας, διότι δλοὶ οἱ ἄλλοι δρόμοι οἱ δποῖοι δδηγοῦν πρὸς τὴν δδὸν Ἐρμοῦ εἶναι δλῶς ἀκατάλληλοι καὶ ούδολως ἔξυπρετικοὶ διὰ τὴν ἐμπορικὴν κίνησιν τῆς δοδοῦ Ἐρμοῦ καὶ δεδομένου δτὶ διὰ νὰ μεταθῇ κανεὶς εἰς τὴν δδὸν Ἐρμοῦ πρέπει ἡ νὰ διέλθῃ διὰ τῆς Πύλης Πάφου ἡ διὰ τῆς δοδοῦ Τρικούπη, ἡ δποία εἶναι ἡ τετάρτη παράλληλος μετὰ τὴν δδὸν Λήδρας, εἶναι φανερὸν δτὶ ἡ δδὸς Ἐρμοῦ ἀχρηστεύεται τελείως τόσον ἀπὸ ἐμπορικῆς ἀπόφεως δσον καὶ γενικῶς ἀπὸ ἀπόφεως πυκνότητος παρουσίας Ἐλλήνων εἰς αὐτὴν.

Νομίζω δτὶ τὸ θέμα αὐτὸν εἶναι πολὺ σοθαρὸν καὶ πρέπει ὀπωσδήποτε νὰ προσεγθῇ καὶ, δπως συνηγόρησαν καὶ οἱ προηγούμενοι δμιληταί, νομίζω δτὶ ἐπιβάλλεται ὀπωσδήποτε νὰ σταματήσῃ τὸ πείραμα αὐτὸν καὶ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ δδὸς Λήδρας εἰς τὴν προηγουμένην κατάστασιν.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Ἡκουσα μετὰ πολλῆς προσοχῆς τὰς ἀπὸ στήθους ἀγορεύσεις τῶν ἀξιοτίμων Βουλευτῶν κ.κ. Χατζηϊώάννου καὶ Ζαμπᾶ καὶ ἔξετίμησα ἀπολύτως τὸ σθένος καὶ τὸν δρθὸν κοινοθουλευτικὸν τρόπον μὲ τὸν δποῖον ὑπερήσπισαν τὸ θέμα καὶ ἐν γένει τὰς ἀπόφεις των.

‘Ομολογῶ δτὶ δσον ἀφορᾶ ἐμέ, δ δποῖος εἶμαι «ἀλλοδαπός» Βουλευτής καὶ ούχι κάτοικος Λευκωσίας, σοθαρὸν λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ δὲν μπορῶ νὰ ἔχω καὶ μᾶλλον θὰ εἶναι ἵσως ἀνακόλουθον καὶ, περαιτέρω, νομίζω, καὶ ἔχω τὴν ἐντύπωσιν δτὶ τὸ ἔγγραφέν θέμα δὲν ἴτο θέμα τὸ δποῖον θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπασχολήσῃ τὴν Βουλὴν αὐτὴν ἐπὶ μακρὸν διάστημα καὶ ὑπῆρχαν, ἄλλωστε, αἱ ἀρμόδιαι ἀρχαὶ πρὸς τοῦτο. Ἀλλὰ λαμβάνων ἀφορμήν, ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε, ἀπὸ τὰς ἀπὸ στήθους ἀγορεύσεις τῶν ἔντιμων συναδέλφων κ.κ. Χατζηϊώάννου καὶ Ζαμπᾶ, δφείλω νὰ ἐπισύρω καὶ τὴν ὑμετέραν προσοχὴν καὶ τὴν προσοχὴν τῶν συναδέλφων, εἰς δτὶ ἀφορᾶ τὰ κοινοθουλευτικὰ θέσμια τῶν δποίων δ ἀξιό-

τιμος Πρόεδρος τῆς Βουλῆς λίαν προσφάτως, καὶ μάλιστα χθές, τόσον εὐφραδῶς καὶ τόσον σθεναρῶς ὑπερημύνθη δτι θαίνουσι καλῶς καὶ δτι ἔχουν μίαν σταθερὰν πρόδοδον ἐπὶ τὰ θελτίφ.

Οφείλω μετὰ λύπης μου νὰ παρατηρήσω τὰ ἔξῆς : Τὸ Σῶμα αὐτὸ πλειστάκις εὑρέθη εἰς τὴν ὀνάγκην νὰ ἀκούσῃ μακροσκελεῖς διαλέξεις καὶ δοκίμια, ἐπιμελῶς ἔτοιμασθέντα κατ' οἶκον ὑπὸ τῶν συναδέλφων. Ὁμολόγω δτι μοῦ ἔκαμαν ἀρκετά καλὴν ἐντύπωσιν τὰ δοκίμια καὶ αἱ διαλέξεις αὐταὶ καὶ ἐντηρετοῦν χρήσιμον σκοπὸν καὶ διὰ διαφώτισιν τῶν Βουλευτῶν ἄλλὰ καὶ ἐν γένει δι' εὔρυτέραν γνῶσιν τοῦ κοινοῦ. Καὶ ἐκτιμῶ πλήρως τὴν προσπάθειαν καὶ τὸν κόπον καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν εὐπαιδεύτων συναδέλφων, οἱ δποῖοι καταρτίζουν τὰς διαλέξεις καὶ τὰ δοκίμια αὐτά. Ἀλλὰ εἰλικρινῶς, ἀξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φρονῶ δτι ἀποτελοῦν πολὺ δράσιν θέμα καὶ πολὺ δράσιν τρόπον ἐκπαιδευτικὸν ἐνώπιον εὔρυτέρου κοινοῦ καὶ οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ Σώματος αὐτοῦ. Υμεῖς, κύριε Πρόεδρε, πολλάκις, καὶ δὴ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Συνόδου τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης Βουλῆς, μᾶς εἴχατε ἀναφέρει δτι θὰ ἐπιτραπῇ εἰς τοὺς συναδέλφους νὰ ἀναγιγνώσκουν ἀπὸ χειρογράφων διὰ προσωρινὸν διάστημα μέχρις δτου ἐθισθοῦν εἰς τὰ ἔθιμα τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὰ θέσμια τῆς Βουλῆς.

Βλέπω μετὰ λύπης μου, κύριε Πρόεδρε, δτι τὸ πρᾶγμα κατήντησεν χρόνιον. Ή κατάστασις χρονίζει καὶ θὰ ἥθελα, μὲ δλον τὸν σεβασμόν, νὰ παρακαλέσω νὰ πληροφορηθῶμεν ἐὰν ἔχῃ μονιμοποιηθῆ ἡ κατάστασις αὐτῆ. Καθ' δτι ὑπάρχουν, πλὴν ἐμοῦ, καὶ ἄλλοι Βουλευταί, οἱ δποῖοι νομίζουν δτι πρέπει πλέον νὰ ἐφαρμοσθῶσι πλήρως τὰ ἐν τῷ Συντάγματι διαλαμβανόμενα περὶ ἀγορεύσεων Βουλευτῶν. Ἐπαναλαμβάνω δτι οὐδόλως ἐπιθυμῶ νὰ θέξω οἰονδήποτε συνάδελφον καὶ ἐκτιμῶ πλήρως τὴν ἐργασίαν ἡ ὁποία γίνεται διὰ τὰς διαλέξεις αὐτάς, αἱ δποῖαι, ἐπαναλαμβάνω, μπορεῖ νὰ είναι χρήσιμοι καὶ ἀξιόλογοι διαλέξεις καὶ δοκίμια, ἀλλὰ νομίζω δτι, κατὰ τὸ δοκοῦν ἐκάστω, δοκιμάζεται ἡ Βουλὴ ἡ μᾶλλον θέτουν εἰς δοκιμασίαν τὴν ἐγνωσμένην ὑπομονὴν τῆς Βουλῆς διὰ τοιαύτα πράγματα.

Διὰ ταῦτα θὰ ἤμην ὑπόχρεως πρὸς τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς ἐὰν ἐγνωρίζαμεν κατὰ πόσον ἔχει παγιοποιηθῆ καὶ μονιμοποιηθῆ ἡ τοιαύτη κατάστασις.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε, διὰ τὴν ὑπομονὴν νὰ μὲ ἀκούσετε καὶ πάντως παρακαλῶ νὰ πιστεύσετε δτι ἡ παρατήρησίς μου γίνεται ἐξ ἀγαθοῦ συνειδότος διὰ τὴν εὕρυθμον λειτουργίαν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αντιλαμβάνομαι δτι δ ἔντιμος Βουλευτής κ. Φειδίας Παρασκευαῖδης ἥγειρε θέμα διαδικασίας.

Ἐὰν ἀντελαμβανόμην δτι ἥγειρε θέμα δαδικασίας θὰ τὸν παρεκάλουν δπως ἀγορεύσῃ ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, διότι τὰ κοινοθουλευτικὰ θέσμια, τὰ δποῖα ἐπικρατοῦν εἰς αὐτὴν τὴν Βουλήν, είναι δτι οἱ ζητοῦντες τὸν λόγον ἐπὶ θέματος διαδικασίας ἀγορεύουν ἀπὸ τῆς θέσεώς των, ἐπὶ δὲ θέματος οὐσίας ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἀκολουθήσω τὸν αὐστηρὸν κανόνα τοῦ δτι, ἐπειδὴ δ ἔντιμος Βουλευτής ἥγορευσεν ἀπὸ τοῦ βήματος, δὲν θὰ λάθω ὑπ' ὅψιν τὴν ἔνστασιν ἐπὶ θέματος διαδικασίας τὴν δποίαν ἥγειρε.

Τὸ θέμα ἔχει ἀπασχολήσει ἐπανειλημμένως τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ δὲν είναι μάνον φαινόμενον τῆς Κυπριακῆς Βουλῆς.

Εἰς δλα τὰ Κοινοθούλια ὑπάρχει ἡ ρητὴ διάταξις εἰς τοὺς Κανονισμούς των δτι οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί ἀγορεύουν ἀνευ δοκιμίων ἀλλ' δτι δικαιοῦνται νὰ ἔχουν σημειώσεις ἐπὶ τῶν δποίων νὰ θασίζουν τὴν δμιλίαν των καὶ, ὡς ἀνέφερεν δ κ. Φειδίας Παρασκευαῖδης, νὰ δμιλοῦν ἐκ στήθους.

Ἐγώ ἀποδίδω μεγαλυτέραν σημασίαν εἰς τὸ κατὰ πόσον ἀγορεύουν ἐξ ἑγκεφάλου, δπως ἐπίσης καὶ εἰς τὴν ἐποικοδομητικότητα τοῦ περιεχομένου τῆς διμιλίας καὶ οὕτω καθ' ἔξῆς.

Οἱ κανῶν δύμας ὁ ὅποιος ὑπάρχει καὶ εἰς ἄλλα Κοινοθούλια, δηλαδὴ ὅτι οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ δὲν πρέπει νὰ ἀναγινώσκουν τὰς διμιλίας των, δὲν ἐφαρμόζεται αὐστηρῶς εἰς καμμίαν Βουλήν, ἡ δὲ προσωπικὴ μου πεῖρα ἀπὸ διάφορα Κοινοθούλια, τῶν ὅποιων τὰς ἔργασίας παρηκολούθησα, εἶναι ὅτι ὁ Πρόεδρος ἐπεμβάνει μόνον ἐάν ἐγερθῇ ἔνστασις ὑπὸ Βουλευτοῦ ὅτι Βουλευτῆς ἀγορεύει ἀπὸ χειρογράφου. Εἴθισται δὲ ὡς ἄγραφον κοινοθουλευτικὸν θέσμιον οἱ Βουλευταὶ νὰ μὴ προβαίνουν εἰς τοιαύτης φύσεως ἐνστάσεις σεθόμενοι τὸ γεγονός ὅτι εἰς μίαν Βουλήν ὑπάρχουν πρόσωπα μὲν διαφορετικάς ίκανότητας, ἡτοι μερικοὶ ἔχουν τὸ χάρισμα τῆς εὐφραδίας ἐνῷ ἄλλοι ἔχουν ἐποικοδομητικάς σκέψεις ἀλλὰ διὰ τὸν αἱ ἐλόγον δυσκολεύονται εἰς τὴν διατύπωσίν των ἢ προτιμοῦν νὰ ἐργάζωνται διὰ δοκιμίου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει παροτρύνω καὶ προτρέπω δλα τὰ Μέλη νὰ περιορίζωνται εἰς τὸ νὰ ἔχουν σημειώσεις τῶν θασικῶν σημείων ἐπὶ τῶν δυοῖς θέλουν νὰ ἀγορεύουν καὶ κατὰ τὸ δυνατόν νὰ ἀγορεύουν ἀπὸ στήθους.

Δὲν νομίζω δύμας ὅτι εἶναι θέμα, ἐξ δυων γνωρίζω—καὶ ἔχω ἐνδιατρίψει ἐπ' ἀρκετὸν καιρὸν ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ—διὰ τὸ ὅποιον διακόπτεται Βουλευτῆς ἢ τοῦ ἀφαιρεῖται ὁ λόγος, διότι ἀγορεύει ἐνώπιον τοῦ Σώματος ἀπὸ χειρογράφου.

Ο κ. Παρασκευαΐδης ἔχει τὸν λόγον.

ΕΠΙΔΙΦΤΞΙΨΧ 15

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε, κ. Πρόεδρε, ἐν πρώτοις νὰ εὐχαριστήσω διότι ἐλάσσατε ὑπ' ὅψιν τὴν ἀγόρευσίν μου, ἀλλὰ ἔχω μίαν ἔνστασιν δοσον ἀφορᾶ τὸ κατὰ πόσον ἀφεώρα θέμα διαδικασίας ἢ ὅχι. Ἡτο καὶ θέμα ούσιας, διότι ἐξέφρασα ἀρχικῶς ἀπόψεις ἐπὶ ούσιας.

“Οσον ἀφορᾶ τὸ τελευταῖον τμῆμα τῆς εὐφραδοῦς ἀγορεύσεώς σας, δὲν ἀνεφέρθην ποσῶς εἰς τὸ νὰ διακοπῇ Βουλευτῆς κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του εἴτε ἀναγινώσκει εἴτε διμιλεῖ ἀπὸ στήθους.

Ἐτόνισα καὶ τονίζω καὶ τώρα τὸ ἔξ ἀγαθοῦ συνειδότος κάμνω τὴν ὑπόδειξιν αὐτὴν καὶ μάλιστα ἔχω τὴν τόλμην νὰ ἀναφερθῶ εἰς ίδικήν σας γνωμάτευσιν ἐν προκειμένῳ, γενομένην οὐχὶ ἄπαξ, ἀλλὰ πολλάκις, δοσον ἀφορᾶ ἀκριβῶς τὴν διαδικασίαν ταύτην καὶ ἐπὶ τῆς πεπατημένης ταύτης ὀδοῦ θαδίζων καὶ ἔγων ὑπέθαλα τὴν εἰσήγησίν μου. Δηλαδὴ ἐπὶ τῆς πεπατημένης ὀδοῦ τῶν ίδικῶν σας ἀρχικῶν εἰσηγήσεων κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν συνεδριῶν τῆς Βουλῆς ταύτης.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἄσφαλῶς ἔχει δίκαιον ὁ ἔντιμος Βουλευτῆς ὅτι ὑπέδειξα καὶ προηγουμένως εἰς τὸ Σώμα ὅτι οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ πρέπει νὰ ἀποφεύγουν νὰ ἀγορεύουν ἐκ δοκιμίων. Ἀλλὰ μοῦ ἔκαμεν ἔντύπωσιν τὸ ὅτι δ. κ. Βουλευτῆς εἶπεν ὅτι ἔχει τὸ θάρρος νὰ ἀναφερθῇ εἰς ίδικήν μου γνωμάτευσιν.

Δὲν νομίζω ὅτι χρειάζεται θάρρος διὰ νὰ ἀναφερθῆτε εἰς ίδικήν μου γνωμάτευσιν, ἔκτός ἐάν αἱ γνωμάτευσεις μου εἶναι τόσον κακαὶ ποὺ χρειάζεται θάρρος διὰ νὰ ἀναφερθῆτε εἰς αὐτάς!!

(Γέλωτες)

Ο κ. Ζιαρτίδης, ἐπὶ τῆς ούσιας φαντάζομαι.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

'Επι τοῦ διαδικαστικοῦ θέματος, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Έχει τὸν λόγον δ κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Θὰ ἤθελα νὰ πῶ δτι συμφωνῶ πλήρως μὲ τὸν τρόπον μὲ τὸν δποῖον ἐθέσατε τὸ ζήτημα.

Προσωπικῶς προτιμῶ νὰ ἀκούσω διάλεξιν καλογραμμένην ἀπὸ τοῦ θέματος παρὰ τοὺς μαργαρίτας Βουλευτοῦ διμιούντος ἐκ τοῦ προχείρου!!

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἶναι θέμα προσωπικῆς ἐκτιμήσεως καὶ προτιμήσεως.

Περὶ δρέξεως οὐκ ἔστι λόγος.

'Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. 'Επειδὴ ἔχετε ἀναφερθῆ εἰς τοὺς Κανονισμοὺς θὰ παρεκάλουν τὸν Πρόεδρον τῆς 'Επιτροπῆς Εσωτερικῶν κ. Ξάνθου Κληρίδην, δ. δποῖος, εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ ἀναλάβῃ τὴν σύνταξιν ἐνὸς προσχεδίου Κανονισμῶν τὸ δποῖον θὰ διανεμηθῇ.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο Πρόεδρος τῆς 'Επιτροπῆς Νομικῶν εἶναι δ κ. Ποταμίτης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

'Εσωτερικῶν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω δτι τὸ θέμα παρεπέμφθη εἰς τὴν 'Επιτροπὴν Νομικῶν, ἐὰν δὲν μὲ δπατᾶ ἡ μνήμη.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Ναι, ὀλλὰ ἀνέλαβεν δ κ. Ξάνθος Κληρίδης τὴν ἑτοιμασίαν ἐνὸς προσχεδίου Κανονισμῶν. Νὰ κατατοπίσῃ τὸ Σῶμα εἰς ποῖον στάδιον εὑρίσκεται ἡ σύνταξις τῶν Κανονισμῶν οὕτως ὥστε θάσει τῶν Κανονισμῶν νὰ λύωνται πολλὰ θέματα καὶ νὰ μὴν ἔγειρεται θέμα διαδικασίας τόσον συχνά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Η πεῖρα τῶν πραγμάτων ἔχει ἀποδείξει δι' ἐκείνους οἱ δποῖοι ἐμελέτησαν τὴν ἴστορίαν τῶν Κοινοθουλίων καὶ τὸν τρόπον ἐργασίας τῶν δτι μετὰ τὴν θέσπισιν Κανονισμῶν τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν συζητήσεων εἰς μίαν Βουλὴν καταναλίσκεται εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν Κανονισμῶν. Καὶ ἐπομένως ἐνῷ συμφωνῶ καὶ ὑπερθεματίζω δτι ἔφθασε πλέον ἡ ὥρα νὰ συνταχθοῦν Κανονισμοί, ἐν τούτοις ᾧ μὴν ἔχωμεν τὴν φευδαίσθησιν δτι λόγῳ τῆς συντάξεως Κανονισμῶν θὰ ἀποφευχθοῦν αἱ συζητήσεις ἐπὶ διαδικασίας.

Ἐάν δὲ κοιτάξετε τὸν Ἔρσκιν Μέις ἡ ἄλλα συγγράμματα—τὰ ὅποια εἶναι δυκωδέστατα—θὰ ιδῆτε τὰς δυσκολίας αἱ ὅποιαι προκύπτουν ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἔρμηνείαν τῶν Κανονισμῶν καὶ τές φορὲς ποὺ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπέμβῃ ὁ Πρόεδρος διὰ νὰ δώσῃ μίαν ἔρμηνείαν τῶν Κανονισμῶν ἡ ὅποια, συνήθως, δῆμοι εἰς συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ διαδικασίας.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει νομίζω ὅτι τὸ θέμα διαδικασίας θεωρεῖται ὅτι ἔληξε καὶ ἔάν δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ούσιας θὰ θεωρήσω τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος ως λήξασαν.

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἡ συζήτησις τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Μιχαλάκη Σαββίδη ἐγγραφέντος θέματος «Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς κυκλοφορίας Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων διὰ τῆς ὅδου Λήδρας καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις» θεωρεῖται ως λήξασα.

Τὸ δεύτερον θέμα, τοῦ ὅποιου ἡ συζήτησις ἥρχισε, καὶ τὸ ὅποιον ἀνεγράφη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ Λεμεσοῦ κ. Γιάγκου Ποταμίτη, εἶναι «Ο Ὅδατοφράκτης Γερμασόγειας».

Ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

Ο. κ. Χατζηρακλέους, καὶ ἐν συνεχείᾳ οἱ κ.κ. Σαμψών, Μαλλιώτης καὶ Νεοκλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Σοθαρώτατον τὸ θέμα τὸ διοῖν ἐνέγραψεν δὲν ἔντιμος συνάδελφος κ. Ποταμίτης καὶ λόγω ἀκριθῶς τῆς σοθαρότητός του δὲν ἀφορᾶ μόνον τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως ἡ καὶ τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ ἀλλὰ δλόκληρον τὸν Κυπριακὸν λαόν. Διότι εἶναι γνωστόν, καὶ ἔχει κατ' ἐπανάληψιν εἰπωθῆ ἀπὸ ἐπίσημα χείλη τῆς Κυθερνήσεως καὶ ἀπὸ ἄλλους ἀρμοδίους ἔξωκυθερνητικούς, ὅτι τὸ σοθαρώτερον πρόβλημα τὸ ὅποιον ἀπασχολεῖ τὴν νῆσον μας εἶναι τὸ ὑδατικὸν πρόβλημα. Ἐπειδή, ἀκριθῶς, τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν ἀδιαμφισθήτητον πραγματικότητα, καθίσταται ἀδιανόητον τὸ γεγονός ὅτι, ἐπὶ τρία δλόκληρα χρόνια, ἔνας ὑδατοφράκτης, δὲν ὅποιος ἔστοιχεν ἔνα ἑκατομμύριον καὶ πλέον λίρας παραμένει ἀναξιοποίητος, καὶ μία τεραστία ποσότης ὕδατος, περὶ τὰ 14 ἑκατομμύρια τόννοι, παραμένει ἐπίσης ἀναξιοποίητος καὶ χάνεται εἰς τὴν θάλασσαν, ἐνῶ περιοχαὶ πλησίον τοῦ ὑδατοφράκτου, ἀλλὰ καὶ ἄλλαι περιοχαὶ, εἰς ἄλλα μέρη τῆς νῆσου, ως εἶναι καὶ μερικαὶ περιοχαὶ τῆς ἐπαρχίας Ἀμμοχώστου, παραμένουν πράγματι διψασμέναι, καὶ κινδυνεύουν νὰ καταστραφούν παντελῶς.

Ἡ σοθαρότης τοῦ προβλήματος αὐτοῦ ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων ὅτι οὐδεὶς σοθαρὸς προγραμματισμὸς προύπηρε τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου αὐτοῦ διότι, ἐξ δοῶν διάφοροι εἰδικοὶ ἀναφέρουν, δὲν ὑδατοφράκτης τῆς περιοχῆς τῆς Γερμασόγειας κατεσκευάσθη εἰς μίαν περιοχὴν ὅπου εἶναι ἀνύπαρκτος ἡ χρήσιμος πρὸς καλλιέργειαν γῆ, λόγω τῆς ἀναπτύξεως τῆς πόλεως τῆς Λεμεσοῦ καὶ κυρίως τῆς τουριστικῆς ἀναπτύξεως τῆς περιοχῆς. Δι' αὐτὸς καὶ δρθῶς κρίνεται ως ἐπιθεβλημένη ἡ μεταφορὰ τοῦ ὕδατος αὐτοῦ πρὸς οἰανδήποτε ἄλλην περιοχὴν διὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ κατάλληλος χρησιμοποίησις καὶ δξιοποίησίς του.

Πιστεύω ὅτι θὰ πρέπει, ἀνευ οἰασδήποτε περαιτέρω χρονοτριθῆς, νὰ προχωρήσῃ ἡ Κυθέρνησις εἰς τὴν ἔτοιμασίαν σχεδίων διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ὕδατος, τὸ διοῖν συγκεντρώνει δὲν ὑδατοφράκτης τῆς Γερμασόγειας. Καὶ ὑπάρχουν ἀρκετοὶ περιοχαὶ πρὸς δλας τὰς κατευθύνσεις τοῦ ὕδατοφράκτου, ἔστω καὶ ἀπομεμακρυσμέναι ἐξ αὐτοῦ αἱ διοῖν ἔχουν ἀνάγκην ὕδατος τόσον δι' ὑφισταμένας καλλιέργειας δοὺν ἀκόμη καὶ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ καλλιέργειαν ἄλλων ξηρικῶν σήμερον περιοχῶν.

Θά ήθελα νά τονίσω ἐπίσης, ότι τὸ πρόβλημα αὐτὸ δημιουργεῖ μίαν ἀρκετά δικαιολογημένην κριτικὴν καὶ κατὰ τῆς Κυθερνήσεως ἀπὸ μέρους τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου. Διότι ἐνῶ εἰς τὸ πρόσφατον παρελθὸν κατεβάλλοντο ἐντατικαὶ προσπάθειαι διὰ νά περιορισθῆ ἡ χρήσις τοῦ ὕδατος διὰ σκοπούς ἀρδεύσεως ἀπὸ μέρους τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου, εἰς πλείστας περιοχᾶς τῆς νήσου, καὶ κυρίως μὲ πλέον ἐντατικὸν καὶ δυναμικόν, θαμόν, εἰς τὴν περιοχὴν Ἀμμοχώστου—Κοκκινοχωρίων, τὴν ίδιαν ἀκριθῶς ἐποχὴν τεράστιαι ποσότητες ὕδατος ὑπῆρχον συγκεντρωμέναι εἰς ἐνα ὕδατοφράκτην τῆς Κύπρου καὶ ἔμενον ἀναξιοπόίητοι.

Δὲν ἐπιθυμῶ δι' αὐτοῦ νά ἀναφέρω ἢ νά τονίσω ότι διεκδικοῦμεν νά στερήσωμεν τὸ ὕδωρ αὐτὸ ἀπὸ τοὺς γεωργοὺς τῆς περιοχῆς Λεμεσοῦ. Ἐάν, δημοσί, μεταξὺ τῶν ἄλλων λόγων ποὺ παραμένει ἀναξιοποίητος ἡ τεραστία αὐτὴ ποσότης ὕδατος εἰναι καὶ τυχὸν ἄρνησις τῶν γεωργῶν τῆς περιοχῆς τῆς Λεμεσοῦ νά τὴν ἀξιοποίησουν, ἐπιθυμῶ νά καταστήσω σαφές ότι μερικοὶ ἄλλοι γεωργοὶ τῆς περιοχῆς Ἀμμοχώστου—Κοκκινοχωρίων εἰναι ἔτοιμοι νά δεχθῶν πάσῃ θυσίᾳ τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ τοῦ ὕδατος καὶ νά δυνηθῶν μάλιστα νά τὸ ἀξιοποίησουν καὶ νά προσφέρουν εἰς τὴν γενικωτέραν οἰκονομίαν τῆς Νήσου.

Δι' αὐτό, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, θά ήθελα μὲ λίγα λόγια νά τονίσω ότι ἐπιθάλλεται τὸ ταχύτερον δυνατὸν νά καταστῇ δυνατή ἡ ἀξιοποίησις τοῦ ὕδατος τοῦ ὕδατοφράκτου Γερμασόγειας διότι, ἐπὶ πλέον, οἰαδήποτε ἀξιοποίησις αὐτοῦ τοῦ ὕδατος μειώνει τὸ πρόβλημα τὸ ὕδατικὸν καὶ ἔτοι θά καταστῇ ἴσως εὔκολωτέρα ἡ λύσις τοῦ γενικοῦ ὕδατικοῦ προβλήματος δλοκλήρου τῆς Νήσου, καὶ ἀσφαλῶς θά καταστῇ καὶ εὐκολωτέρα ἡ λύσις τοῦ ὕδατικοῦ προβλήματος τῆς περιοχῆς Ἀμμοχώστου Κοκκινοχωρίων, ἡ δόπια, σήμερον, εἰναι ἡ πλέον δυσπραγοῦσα περιοχὴ καὶ ἡ μόνη περιοχὴ ἡ δόπια κινδυνεύει νά καταστραφῇ καὶ μαζύ της νά χάσῃ ἡ ἔθνικὴ οἰκονομία πέραν τῶν πέντε ἑκατομμυρίων λιρῶν.

Δι' αὐτοὺς ἀκριθῶς τοὺς λόγους συμφωνῶ ὅποιύτως μὲ τὸν ἐγγράψαντα τὸ θέμα καὶ ὑπερθεματίζω ότι εἰναι ἀπόλυτος ἀνάγκη νά καταστῇ τὸ ταχύτερον δυνατή ἡ ἀξιοποίησις τοῦ συγκεντρωμένου εἰς τὸν ὕδατοφράκτην Γερμασόγειας ὕδατος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε, ἀξιότιμοι συνάδελφοι. Εἰς πρόσφατον συνάντησίν μου μετά τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας διηρμήνευσα τοῦ λαοῦ τῆς ἐπαρχίας Ἀμμοχώστου τὴν ἀπόφασιν νά δεχθῆ τὸ νερὸν τῆς Γερμασόγειας τὸ δόπιον, πιθανόν, οἱ κατοικοῦντες πέριξ νά μὴ θέλουν νά ἐκμεταλλευθοῦν.

Ἐάν ὑπάρξῃ τρόπος νά δοθῆ τὸ νερὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀμμοχώστου, εὐχαρίστως θά τὸ δεχθῶμεν. Καὶ θά τὸ δεχθῶμεν ἔαν οἱ εύρισκόμενοι κοντά εἰς τὸ φράγμα δὲν ἐπιθυμοῦν νά τὸ χρησιμοποιήσουν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας των καὶ τῆς περιοχῆς των.

"Ομως, κ. Πρόεδρε, τὸ πρόβλημα τοῦ φράγματος τῆς Γερμασόγειας δὲν ἀφορᾶ μόνον, κατ' ἐμέ, τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ὕδατος τὸ δόπιον παραμένει ἀνεικμετάλλευτον. Δι' ἐμέ ὑπάρχει καὶ ἔτερον θέμα. Θέμα θαρύτατον, θέμα ἀρχῆς διὰ τὸ πῶς ἐκτίσθη, διὰ ποιὸν ποσὸν ἐπρογραμματίσθη καὶ πόσα ἐκόστισεν αὐτὸ τὸ ἔργον. Καὶ ἐπιθυμῶ, κ. Πρόεδρε, ὅπως γίνη δεκτή ἡ εισήγησίς μου δημιουργηθῆ μία Ἐπιτροπή, ἡ δόπια νά ἔξετάσῃ τὴν δλην ὑπόθεσιν τοῦ φράγματος τῆς Γερμασόγειας. Διότι ἀποτελεῖ σκάνδαλον νά πραγματοποιῆται ἔνα ἔργον εἰς τριπλασίαν τιμὴν ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν προγραμματισθεῖσαν.

Ὑπάρχουν πολλαὶ διαδόσεις, ἀλλ' ἡμεῖς λέγομεν ὅτι ἀποτελεῖ σκάνδαλον ἔαν εἶναι ἀληθεῖς αὐταὶ αἱ διαδόσεις. Ἐάν, κ. Πρόεδρε, ἀληθεύουν τὰ ὅσα ἔχουν διαδοθῆ ὅτι κατεσπαταλήθη τὸ δημόσιον χρῆμα, πιστεύομεν ὅτι πρέπει νὰ συσταθῇ μία Ἐπιτροπὴ ἢ δοποὶ νὰ ἔξετάσῃ τὸ δόλον θέμα καὶ νὰ ἀποδοθοῦν εὐθύναι ἐκεῖ ποὺ πρέπει.

Τὸ φράγμα τῆς Γερμασόγειας ἐκτίσθη εἰς περιοχὴν ὅπου οἱ ἀρμόδιοι ἐγνώριζον ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ κτισθῇ. Καὶ παραμένουν ἑκατομμύρια γαλόνια ὕδατος ἀχρησιμοποίητα, τὰ δοποὶ πολλάκις χύνονται εἰς τὴν θάλασσαν, διότι ἀναγκάζονται νὰ ἀνοίξουν τὸ φράγμα διὰ νὰ μὴ διαρραγῇ ὅταν εἶναι γεμάτο.

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν θὰ ἐπεκταθῶ ἐπὶ τοῦ θέματος διότι τὸ ἀνέλυσαν οἱ προηγούμενοι διμιλῆται μὲν σαφήνειαν. Θὰ ἥθελα, δόμως, περαίνων τὴν διμιλίαν μου αὐτὴν, νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν ἴδικήν σας βοήθειαν διὰ νὰ δημιουργηθῇ αὐτὴ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐρεύνης καὶ νὰ ἀποδοθοῦν τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ξενόπουλος. Θὰ ἀγορεύσετε ἐπὶ θέματος διαδικασίας ἢ ἐπὶ τῆς ούσίας ;

Ξ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ :

Θὰ ἥθελα νὰ πληροφορήσω τὸν ἔντιμον συνάδελφον ὅτι ἔχει συγχύσει τὰ στοιχεῖα τοῦ φράκτου Γερμασόγειας μὲν ἐκεῖνα τοῦ φράκτου Πολεμιδίων. ‘Ο φράκτης Πολεμιδίων ἔχει προγραμματισθῆ διὰ £ 400.000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναί, ἀλλὰ εἰσέρχεσθε εἰς τὴν ούσιαν τῆς συζητήσεως. ‘Επομένως εἴμαι ὑπόχρεωμένος νὰ δώσω τώρα τὸν λόγον εἰς τοὺς ἥδη ζητήσαντας νὰ ἀγορεύσουν καὶ εἰς τὸ τέλος μπορεῖτε νὰ ζητήσετε τὸν λόγον.

Ξ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ :

Καλῶς, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Είχαν ζητήσει τὸν λόγον ὁ κ. Νεοκλέους, ὁ κ. Μαλλιώτης καὶ δ. κ. Παπαϊωάννου.

‘Ο κ. Μαλλιώτης νομίζω εἶχε ζητήσει τὸν λόγον πρὸ τοῦ κ. Νεοκλέους. ‘Επομένως θὰ δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Μαλλιώτην, κατόπιν εἰς τὸν κ. Νεοκλέους καὶ ἀκολούθως εἰς τὸν κ. Παπαϊωάννου.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἀξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι. Εἶναι γενικῶς παραδεκτὸν ὅτι λόγῳ τῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν ποὺ ἐπικρατοῦν εἰς τὴν ἥσον μας ἡ δημιουργία καὶ κανονικὴ λειτουργία ὕδατοφρακτῶν εἶναι παράγων βασικῆς σημασίας διὰ τὴν γεωργικήν, οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου μας.

Σύμφωνα μὲ τὰς στατιστικὰς τῶν ἀρμοδίων κυβερνητικῶν τμημάτων μόνον τὸ 15% περίπου τῆς καλλιεργουμένης Κυπριακῆς γῆς ἀρδεύεται ὑπὸ διαφόρους μορφάς καὶ τοῦτο λόγῳ τῶν πτωχῶν ὕδατικῶν μας πόρων.

Αἱ ἴδιαι στατιστικαὶ παρουσιάζουν ὅτι ἡ διαφορὰ τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος μεταξὺ ἀρδευομένης καὶ μὴ ἀρδευομένης γῆς ἀνέρχεται περίπου εἰς τὸ πεν-

ταπλάσιον. Ό μέσος έτησιος δρος είσοδήματος από τον στρέμμα μή δρδευ-
ομένης γῆς δέν υπερβαίνει τάς 20 λίρας τον άντιθέσει πρός έκεινον τῆς δρδευ-
ομένης δύο διποίος κυμαίνεται πέριξ τῶν £100.

Είναι δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον που ἐπιβάλλεται δπως εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸν
μιμηθῶμεν τὸ γειτονικόν μας Ισραὴλ καὶ λάθωμεν τὰ κατάλληλα μέτρα οὕτως
ώστε νὰ παύσῃ πλέον νὰ χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ή τελευταία σταγῶν
διμέριον.

Ἡ Κυθέρησις τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας από τῆς ἐγκαθιδρύσεώς της προ-
έθη εἰς τὴν ἑκτέλεσιν διαφόρων ὄδατικῶν ἔργων τόσον δι' ἀποθηκευτικούς δοσον
καὶ δι' ἐμπλουτιστικούς σκοπούς. Μεταξὺ τῶν ἔργων τούτων συγκαταλέγεται
καὶ δύοτοφράκτης Γερμασόγειας, ή ἀποπεράτωσις τοῦ δποίου συνεπληρώθη
ἀπό τοῦ 1968 καὶ ή δαπάνη διὰ τὴν κατασκευὴν του υπερέθη τὸ τον ἐκατομμύ-
ριον λιρῶν. Είναι διπολύτερος ἐκ τῶν μέχρι σήμερον ἀνεγερθέντων ἐν Κύ-
πρῳ ὄδατοφράκτων καὶ ή χωρητικότης του ἀνέρχεται εἰς 13.5 ἐκατομμύρια κυ-
βικά μέτρα ὄδατος. Λόγω τῆς μεγάλης χωρητικότητός του καὶ τοῦ γεγονότος
ὅτι εἰς τὸ σημεῖον ποὺ ἀνηγέρθη συγκεντρώνει σημαντικάς ποσότητας νεροῦ—
καὶ αὐτὸν εἰναι ἀντίθετον μὲ διὰ ἀνέφερεν προηγούμενος ἔντιμος συνάδελφος—
πρὸς πληροφορίαν σας ἐγέμισε καὶ ὑπερεξεχείλισεν ἀπὸ τοὺς πρώτους μῆνες
τῆς ἀποπερατώσεώς του. "Εχει τὸ χαμηλότερον κόστος ὄδατος, μή υπερβαί-
νον τὰ 8 μίλια κατὰ κυβικὸν μέτρον, μή λαμβανομένου ὑπὸ δψιν τοῦ κόστους τοῦ
συστήματος διανομῆς, τὸ δποίον κόστος ὄδατος ἐν συγκρίσει μὲ ἔκεινο τῶν
ἄλλων Ὅδατοφράκτων εἰναι ἀσυγκρίτως χαμηλότερον.

Γενικὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ διποτυχέστερος δλων τῶν μέχρι τοῦδε ἀνεγερ-
θέντων Ὅδατοφράκτων ἐν Κύπρῳ.

Δυστυχῶς δύμως τὸ ἐπιτυχὲς τοῦτο ὄδατικὸν ἔργον μὲ τὸ τεράστιον κόστος
τῆς κατασκευῆς παραμένει ἐπὶ τετραετίαν τώρα ἀναξιοπόίητον δι' ἀγνώστους
λόγους. Τὸ πολύτιμον περιεχόμενόν του, τὰ ἐκατομμύρια τόννοι ὄδατος τὰ
δποία συγκεντρώνει κατ' ἔτος καὶ τὰ δποία εὔκολως θὰ ἡδύναντο νὰ δρεύ-
σουν ἔκτασιν πέραν τῶν 10 χιλιάδων στρεμμάτων γειτονικῆς διψασμένης γῆς,
ή διοχετεύεται πρὸς τὴν θάλασσαν παρ' δλον διὰ τὰ φάρια δέν ἔχουν ἀνάγκην
γλυκοῦ νεροῦ ή παραμένει λιμνάζον ἔντὸς τοῦ φράγματος καὶ χρησιμοποιεῖται
ώς καταφύγιον ἀποδημητικῶν πτηνῶν τοῦ χειμῶνος.

Συμφώνως ἔκθεσεων ὑπευθύνων τμημάτων τῆς Κυθερήσεως ὑπάρχει ἔκτα-
σις γειτονικῆς γονίμου γῆς νοτιοδυτικῶς καὶ ἀνατολικῶς τοῦ ὄδατοφράκτου
35 περίπου χιλιάδων στρεμμάτων, ἥτις θὰ ἡδύνατο νὰ δρεύσῃ διὰ κανονικῆς
ροῆς καὶ ἄλλη πολὺ μεγαλυτέρα ἔκτασις ή δποία θὰ ἡδύνατο νὰ δρεύσῃ δι'
ἀντλήσεως.

Ἐπιπροσθέτως τῆς ως ἀνω ἀναφερομένης μή δρδευομένης γῆς, δυτικῶς τῆς
πόλεως Λεμεσοῦ εύρισκονται αἱ μεγάλαι φυτεῖαι ἐσπεριδοειδῶν καὶ ἀμπελῶ-
νων τῆς περιοχῆς Τραχωνίου—Ασωμάτου, Ζακακίου, ἔκτάσεως 14 χιλιάδων
στρεμμάτων αἱ δποίαι, συμφώνως γνωμοδοτήσεως εἰδικῶν, κινδυνεύουν νὰ
καταστραφοῦν λόγω τῆς υπεραντλήσεως καὶ εἰσχωρήσεως θαλασσίου ὄδατος
εἰς τὸ ὑπέδαφος τῆς περιοχῆς.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ κινδύνου τούτου, σύμφωνα μὲ τοὺς εἰδικούς, εἰναι
ἀνάγκη δπως ή περιοχὴ ἐνισχυθῇ διὰ παροχῆς ἐπιπροσθέτου ποσότητος νεροῦ,
πέριξ τῶν 4 ἐκατομμυρίων τόννων ἐτησίως.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας τῆς πέριξ, τοῦ Ὅδατοκοῦ τούτου "Ἐργου περιοχῆς,
τὸ νερὸν τοῦ Ὅδατοφράκτου Γερμασόγειας παραμένει ἀδικαιολογήτως ἐπὶ
τετραετίαν τώρα ἀναξιοπόίητον καὶ οὐδεμίᾳ ἐνδειξις ὑπάρχει περὶ λύσεως τοῦ
προβλήματος τούτου εἰς τὸ ἔγγυς μέλλον.

Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ 1971 συμπεριελήφθη πρόνοια δα-
πάνης 300 χιλιάδων λιρῶν διὰ τὴν ἐναρξιν τῆς πρώτης φάσεως τοῦ Σχεδίου

Διανομῆς ὅδατος τοῦ Ὅδατοφράκτου Γερμασόγειας, χωρὶς δῆμως νὰ ἔξιοδευθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παρελθόντος ἔτους οὔτε ἔνα γρόσι διὰ τὸν σκοπὸν τούτον.

Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως διὰ τὸ 1972 ἡ πρόνοια διὰ τὴν τοιαύτην δαπάνην ἐμειώθη εἰς 100 χιλιάδας λίρας.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ θεωρῶ σκόπιμον νὰ ἀναφερθῶ καὶ εἰς τὴν ἀκόλουθον περίπτωσιν, ἡ δοποία ἀποτελεῖ κλασσικὸν παράδειγμα τοῦ τρόπου ἀντιμετωπίσεως ἐκ μέρους τῶν ὑπευθύνων τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προσλήματος.

Διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Ὅδατοφράκτου Γερμασόγειας ἡ Κυβέρνησις προέθη εἰς ἀπαλλοτρίωσιν ἐκτεταμένης ἐκτάσεως ἀρδευομένης γῆς, ἡ δοποία ἀνήκειν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν παρακειμένων χωρίων Ἀκρούντας καὶ Φοινικαριῶν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἡ Κυβέρνησις δι' ἐπισήμου ἐκπροσώπου τῆς ὑπερσχέθη πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν ἐν λόγῳ χωρίων διὰ τοὺς ἔθοι-θει νὰ ἀξιοποιήσουν ἄλλην παρακειμένην πρὸς τὴν ἀπαλλοτριωθεῖσαν γῆν, ἐκτάσεως 900 περίπου στρεμμάτων, καὶ θὰ παρεχώρει πρὸς αὐτοὺς ἀμέσως μετά τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ φρόγυματος νερὸν ἔξι αὐτοῦ διὰ νὰ καταστήσουν τὴν γῆν αὐτὴν ἀρδεύσιμον καὶ οὕτω νὰ δυνηθοῦν νὰ συνεχίσουν τὴν γεωργικὴν τῶν ἀσχολίων ἡ δοποία ἥτοι κυρίως ἡ καλλιέργεια λαχανικῶν.

Τὸ γεωργικὸν εἰσόδημα τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Φοινικαριῶν ἀνήρχετο εἰς 20 περίπου χιλιάδας λίρας ἐτησίως, πρὸ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῆς ποτίμου γῆς των, ἐνῷ ἔκτοτε ἐμειώθη εἰς τὸ ποσὸν τῶν 3 χιλιάδων λιρῶν.

Οἱ κάτοικοι ἀναμένουν ἔκτοτε τὴν Κυβερνητικὴν θοήθειαν πρὸς ἀξιοποίησιν τῆς γῆς των. Ἀναμένουν τὸ ὑποσχεθὲν νερὸν ἐκ τοῦ ἀνεγερθέντος ἐντὸς τῶν γαιῶν των Ὅδατοφράκτου, ἡ στάθμη τοῦ δοποίου, δταν γεμίζῃ, πλησιάζει πρὸς τὰς οἰκίας των. Ἀναμένουν τώρα ἐπὶ τετραετίαν, πλὴν εἰς μάτην. Καὶ ἡ μὲν Κυβερνητικὴ ὑπόσχεσις παραμένει ὑπόσχεσις, ἡ δὲ ὑποχρέωσις τῆς Κυβερνήσεως ἔναντι τῶν δεινοπαθούντων τούτων κατοίκων ἐπεξηγεῖται τώρα ὡς Ἡθικὴ παρὰ ὡς Νομικὴ Ὑποχρέωσις.

Ἄξιότιποι κύριοι συνάδελφοι, ἡ ἀκόλουθουμένη αὐτὴ τακτικὴ εἶναι ἀδιανόητος καὶ ἀπαράδεκτος.

Ἡ παραπτηρουμένη καθυστέρησις χρησιμοποιήσεως τοῦ πολυτιμοτάτου τούτου νεροῦ μόνον ὡς πρᾶξις ἀσυγχωρήτου ἀδιαφορίας ἐκ μέρους τῶν ὑπευθύνων πρὸς τὴν γεωργικὴν καὶ ἄλλην ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ.

Ἡ ζημία τῆς ἔθνικῆς μας οἰκονομίας, λόγῳ τῆς καθυστερήσεως ταύτης, λαμβανομένων ὑπὸ δψιν τῶν συντελεστῶν τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδῆματος ἀρδευομένης γῆς, ἀνέρχεται εἰς ἔνα ἐκατομμύριον λίρας ἐτησίως, ἡ δὲ ζημία τοῦ δημοσίου Ταμείου, λόγῳ τῆς μὴ εἰσπράξεως τελῶν ἐκ τῆς διαθέσεως τοῦ νεροῦ, ἔστω καὶ ἐν ὑπολογίσωμεν πρὸς 10 μίλια, κατὰ κυθικὸν μέτρον, ἀνέρχεται εἰς 135 χιλιάδας λίρας.

Ἄλλα ἔκτοτε τῶν ἀναγκῶν τῆς γειτονικῆς πρὸς τὸν Ὅδατοφράκτην περιοχῆς δι' ἀρδευσιν, ὡς ἀνωτέρω ἀνέφερα, δέον νὰ σημειωθῇ διὰ τῆς λεμεσοῦ πολὺ συντόμως θὰ ἔχῃ ἀνάγκην προσθέτων ποσοτήτων νεροῦ δι' ὕδρευσιν καὶ παραλείπω ἀκόμη τὸ γεγονός διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς τουριστικῆς κινήσεως, διὰ τῆς δημιουργίας νέων ξενοδοχείων καὶ τουριστικῶν χωρίων, μεγάλαι ποσότητες ὅδατος θὰ ἀπαιτηθοῦν.

Προκαλούμενοι καὶ πάλιν τοὺς ὑπευθύνους τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐπεξηγήσουν τοὺς λόγους διὰ τοὺς δοποίους μένει ἀναξιοπόίητον τὸ δλον ἔργον ἐπὶ τόσον χρόνον διὰ νὰ γνωρίσῃ τοὺς λόγους τούτους δὲ λαός.

Φημολογεῖται, καὶ κάποια νύξις ἔγινεν ἀπὸ προηγούμενους διμιλητές διὰ ὑπάρχει πρόθεσις μεταφορᾶς ὅδατος ἐκ τοῦ Ὅδατοφράκτου τούτου εἰς ἄλλας ἐπαρχίας καὶ ἵσως αὐτὸν νὰ εἶναι εἰς ἔκ τῶν λόγων τῆς παραπτηρουμένης καθυστερήσεως.

Προσωπικῶς δὲν πιστεύω εἰς τοιαύτας φήμας διότι εἶναι ἔκτὸς λογικῆς οὔτε καὶ εἴμαι ἐναντίον τῆς μεταφορᾶς νεροῦ ἀπὸ τῆς μιᾶς Ἐπαρχίας εἰς ἄλλην δτῶν πρόκειται περὶ πλεονάσματος, πλὴν, ὅμως, εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ἐπειδὴ δὲν πρόκειται περὶ πλεονάζοντος ὕδατος, θεωρῶ καθῆκον μου νὰ κάμω καθαρὸν ἀπὸ τώρα ὅτι δὲ λαὸς τῆς Λεμεσοῦ, διὰ τὸν ὅποιον τὸ νερὸν τοῦ ὕδατοφράκτου τούτου εἶναι ζωτικῆς σημασίας διὰ τὴν ὑπαρξίν του καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας του, θὰ ἐμποδίσῃ διὰ παντός τρόπου τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ὕδατος τούτου διὰ σκοπούς ξένους πρὸς τὴν πόλιν καὶ ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ.

Τελειώνων εἰσηγοῦμαι δῆπος ἡ Βουλὴ δι’ ἀποφάσεως τῆς ζητήσης ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν δῆπος, εἰς περίπτωσιν ποὺ δὲν ὑπάρχουν τελειωτικά σχέδια διὰ τὴν διανομὴν τοῦ ὕδατος τοῦ Ὅδατοφράκτου Γερμασόγειας διὰ τὴν γειτνιάζουσαν πρὸς αὐτὸν περιοχὴν Λεμεσοῦ, καταρτισθοῦν ταῦτα ἀνευ χρονοτριβῆς, μὲ γνώμονα τὴν παροχὴν τοῦ ὕδατος εἰς τὰς περιοχὰς ἐκείνας ποὺ οἱ εἰδικοὶ πιστεύουν ὅτι ἔχουν περισσοτέραν ἀνάγκην καὶ ἡ τοιαύτη παροχὴ θὰ εἶναι πλέον προσδοφόρος διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς περιοχῆς.

Ἐάν δημως ὑπάρχουν τοιαῦτα σχέδια, ὅπερ εἶναι καὶ τὸ πιθανώτερον, τότε αἱ ἔργασίαι διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ συστήματος διανομῆς τοῦ ὕδατος νὰ ἀρχίσουν ἀμέσως.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Νεοκλέους.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Τὸ Δεύτερον Πενταετές Σχέδιον Ἀναπτύξεως, τὸ δποῖον ὧς γνωστὸν ἐκάλυψεν τὴν περίοδον 1967—1971, περιελάμβανεν εἰς τὴν σελίδα 222 ἐπὶ λέξει τὰ ἀκόλουθα :

«Ἀκριβῶς ἐπὶ τῇ θάσει τῶν κριτηρίων τούτων κατηρτίσθη τὸ ἀρδευτικὸν πρόγραμμα διὰ τὸ Δεύτερον Σχέδιον. Τρία κύρια κριτήρια διέπουν τὸ πρόγραμμα :

(α) Ἐδόθη προτεραιότης εἰς ἔργα τὰ δποῖα ἥρχισαν ἀλλὰ δὲν συνεπληρώθησαν κατά τὴν διάρκειαν τοῦ Πρώτου Σχέδιου. Εἶναι σημαντικὸν νὰ συμπληρωθοῦν τὰ ὑφιστάμενα ἔργα καὶ νὰ κατασκευασθοῦν τὰ ἀναγκαῖα συστήματα διανομῆς ὥστε τὸ ὕδωρ τὸ συγκεντρωθὲν εἰς τὰ φράγματα νὰ ἀξιοποιηθῇ πλήρως καὶ νὰ πραγματοποιηθοῦν μέγισται οἰκονομικαὶ ἀποδόσεις.

“Εχει γίνει πρόνοια £5,25 ἑκατ. δι’ ἀρδευτικὰ ἔργα, ποσὸν τὸ δποῖον εἶναι κατὰ 30% περίπου μεγαλύτερον ἐκείνου, τὸ δποῖον ἐδαπανήθη κατά τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου. £2 ἑκατ. προορίζονται δι’ ἔργα, τὰ δποῖα ἐμπίπτουν εἰς τὴν κατηγορίαν (α) ἀνωτέρω, ἢτοι συνεχιζόμενα ἔργα (Γερμασόγεια, Μαυροκόλυμπος, Πολεμίδια, κ.λ.π.).

‘Ο ὕδατοφράκτης τῆς Γερμασόγειας ἐπληρώθη μὲ ὕδωρ κατά τὸ 1968. Ή κατασκευὴ ὅμως τοῦ ἀναγκαίου συστήματος διανομῆς τοῦ ὕδατος του δὲν ἔχει εἰσέτι ἀρχίσει μέχρι σήμερον. Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ Δεύτερον Πενταετές Σχέδιον ἔξεπνευσε καὶ παρὰ τὴν ἀνωτέρω διακήρυξιν τῆς Κυβερνήσεως ἡ δποία, ἀφ’ ἧς στιγμῆς συμπεριελήφθη εἰς Πενταετές Σχέδιον ለΑναπτύξεως, ἀπετέλεσε καὶ ἀποτελεῖ ἐπίσημον διαθεσιάωσιν αὐτῆς πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν λαόν.

‘Ο Προϋπολογισμὸς ለΑναπτύξεως διὰ τὸ ἔτος 1971 περιελάμβανεν εἰς τὸ ἀρθρὸν ΔΙΙ ποσὸν ἐκ £1308.114 διὰ μείζονα ለΑρδευτικὰ ለΈργα. ለΈκ τοῦ ποσοῦ τούτου £300.000, καὶ δχι £75.000, ὡς ἀνέφερεν ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος, προ-

ωρίζετο διά τὴν κατασκευὴν τῆς πρώτης φάσεως τοῦ συστήματος διανομῆς τοῦ ὅδατος τοῦ ὁδατοφράκτου τῆς Γερμασόγειας. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀς σημειωθῆ διτὶ ἀπετέλει ἐπαναψήφισιν.

Οὐμιλῶν ἀπὸ τοῦ θήματος τούτου ἐπὶ τοῦ ίδιου Προϋπολογισμοῦ δὲ 'Υπουργὸς Οἰκονομικῶν ἔβεβαίωνε καὶ πάλιν τὸ Σῶμα διτὶ «Ἐντὸς τοῦ 1971 θὰ προωθηθῇ ἡ κατασκευὴ ὁδατοφρακτῶν εἰς Παλαιχώρι, Μάσσαρι καὶ Λεύκαρα, καὶ ἡ κατασκευὴ συστημάτων διοχετεύσεως ὅδατος ἐκ τῶν ὑφισταμένων καὶ κατασκευασθησομένων ἔργων» (Σελ. 12 τῆς ὀμιλίας του).

Τὴν 27.8.1971 ὑπέθαλα πρὸς τοὺς ἀρμοδίους 'Υπουργοὺς τὴν ἀκόλουθον Ἐρώτησιν :

«Παρὰ τὸ γεγονός διτὶ ἔχουν ἥδη παρέλθει τὰ δύο τρίτα τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, μετὰ λύπης μας διαπιστοῦμεν διτὶ τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν προθλεπομένων εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ 1971, διὰ τὴν Πόλιν καὶ Ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ ἔργων δὲν ἔχουν εἰσέτι οὔτε καν ἀρχίσει.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἔρωτῶμεν τοὺς ἀρμοδίους 'Υπουργοὺς ἵνα διὰ τοῦ Σώματος τῆς Βουλῆς πληροφορήσωσι τὸν Λαὸν τῆς Λεμεσοῦ ἐάν καὶ πότε προτίθενται νὰ εἰσηγηθῶσι τὴν ἀποδέσμευσιν τῶν ψηφισθέντων ὑπὸ τῆς Βουλῆς κονδυλίων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀκολούθων ἔργων : (α) (β) (γ) Κατασκευὴ συστήματος διανομῆς τοῦ ὅδατος τοῦ ὁδατοφράκτου Γερμασόγειας».

Καὶ ἐκεῖνοι μέχρι σήμερον δὲν ἀπήντησαν.

Τὴν 26.9.1971 ἡ ἐφημερὶς «Ἐλευθερία» ἐπληροφόρει τὸ ἀναγνωστικὸν τῆς κοινὸν διτὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀξιοποίησεως τοῦ ὅδατος τοῦ ὁδατοφράκτου Γερμασόγειας συνεστήθη 'Επιτροπὴ ἐξ 'Υπουργῶν ἡ ὁποίᾳ συνῆλθε τὴν προτεραίαν εἰς συνεδρίαν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων. Εἰς τὴν εἰδῆσιν ἀνέφερετο διτὶ ἡ ἐξ 'Υπουργῶν 'Επιτροπὴ καταρτίζει σχέδια καὶ μελετᾶ διαφόρους λύσεις διὰ τὴν διανομὴν τοῦ ὅδατος τοῦ ὁδατοφράκτου καὶ διτὶ αὕτη θά συνήρχετο ἐκ νέου πρὸς καταρτισμὸν εἰσηγήσεων πρὸς τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον.

Δὲν γνωρίζω ἐάν ἡ ἐξ 'Υπουργῶν 'Επιτροπὴ ἐπεράτωσε τὸ ἔργον τῆς. Γνωρίζω δῆμως διτὶ ἡ 'Επιτροπὴ αὐτή, ἡ ὁποίᾳ πράγματι συνεστήθη, ἥρχισε τὸ ἔργον τῆς μετὰ καθυστέρησιν 5, τὸ διλιγότερον, ἔτῶν.

Αἱ μελέται καὶ τὰ σχέδια τῆς ἀξιοποίησεως τοῦ ὅδατος ἐνὸς ὁδατοφράκτου πρέπει νὰ συμπληρώνωνται πρὸ τῆς ἐνόρεξεως τῆς κατασκευῆς του. Τὰ σχέδια διανομῆς καὶ διοχετεύσεως τοῦ ὅδατος τοῦ ὁδατοφράκτου πρέπει νὰ ἀρχίσουν συγχρόνως μὲ τὴν ἀνέγερσιν καὶ νὰ ἀποπερατωθῶνται συγχρόνως.

Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν δὲ ὁδατοφράκτης ἐπερατώθη τὸ 1968, καὶ τὰ σχέδια διανομῆς τοῦ ὅδατος του ἀρχίζουν νὰ μελετῶνται περὶ τὰ τέλη τοῦ 1971. Καὶ οὐδεὶς γνωρίζει πότε θὰ ἀρχίσουν νὰ ἐκτελῶνται.

Ποσὸν ἐκ £1 ἔκατ. τὸ ὁποῖον ἐδαπανήθη διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὁδατοφράκτου Γερμασόγειας παραμένει μέχρι σήμερον νεκρὸν εἰς θάρος τῶν Κυπρίων φορολογουμένων καὶ τὸ ὅδωρ αὐτοῦ ἐντελῶς ἀνεκμετάλλευτον πρὸς θλάβην τῶν κατοίκων τῶν πέριξ χωριών τῆς πόλεως Λεμεσοῦ καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου γενικώτερον.

Δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιθολία διτὶ εἰς τὸ θέμα αὐτὸς κάποιοι ἐμπαίζουν καὶ κάποιοι ἐμπαίζονται. Δὲν γνωρίζω ποῖοι ἐμπαίζουν, γνωρίζω δῆμως ποῖοι ἐμπαίζονται—'Ημεῖς καὶ ὁ Λαός.

'Εάν, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, τὰ γεγονότα αὐτὰ ἔξετιθεντο ἐνώπιον οἰασδήποτε Βουλῆς οἰασδήποτε διλῆς χώρας θὰ είχον ἴσως ως ἀποτέλεσμα τὴν ἔγερσιν θέματος ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Κυπριανήσιν. Εἰς τὴν ίδικήν μας Βουλήν

μακάρι τὰ δσα ἔχουν ἐκτεθῆ καὶ τὰ δσα ἀκόμη θά ἐκτεθοῦν γύρω ἀπὸ τὸ πρό-
θλημα αὐτὸν νὰ ἔχουν ώς ἀποτέλεσμα μόνον τὴν ἐπίσπευσιν τῆς κατασκευῆς τοῦ
ἔργου τούτου.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ δευτερολογήσετε.....

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

“Οχι, δὲν θὰ δευτερολογήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

‘Ο προηγούμενος διμιλητής εἶπεν ἀκριθῶς δτὶ εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ
1971 εἶχε διατεθῆ ποσὸν £ 300.000.

Αὐτὸν είναι ὁρθόν, ἐνῷ ἔγώ ἐσημείωσα £ 70.000, νομίζω. Αὐτὸν διφείλεται εἰς
μίαν παραδρομήν. Εἰς τὴν ἴδιαν σελίδα διὰ τὸν ἴδιον ὄδατοφράκτην εἰς τὸ
μνημόνιον τοῦ Προϋπολογισμοῦ εὑρίσκετο τὸ ποσὸν τῶν £ 70.000, ἀκριθῶς ἀνω-
θι τῶν £ 300.000 καὶ αὐτὸν τὸ ποσὸν τῶν £ 70.000 ἥτο ἀλλο κονδύλι τὸ δποῖον
πρωαρίζετο διὰ τὸν ἴδιον ὄδατοφράκτην.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η οὐσία τοῦ θέματος είναι κατὰ πόσον είναι δικαιολογημένη ἡ καθυστέ-
ρησις τῆς ἐτοιμασίας τῶν σχεδίων διακλαδώσεως τοῦ ὄδατος ἀπὸ τοῦ 1968
μέχρι τοῦ 1972 καὶ ἡ κατ’ ἀνάγκην συγκέντρωσις τοῦ ὄδατος εἰς τὸν ὄδατο-
φράκτην, ἡ μὴ χρῆσις του καὶ ἡ ἔξαπόλυσις τοῦ ὄδατος πρὸς τὴν θάλασσαν.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Αὕτη είναι ἡ θάσις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αὕτη είναι ἡ θάσις καὶ δχι ἔάν.....

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

.....νπῆρξαν £ 70.000 ἢ £ 300.000. Φυσικὰ ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε τὰς £ 300.000,
ἀλλὰ διὰ κάποιον ἀγνωστὸν λόγον αἱ ἀρμόδιαι ὑπηρεσίαι δὲν ἐπροχώρησαν
εἰς τὴν ὄλοποίησιν τοῦ σχεδίου, μὲ ἀποτέλεσμα ἡ δαπάνη τοῦ ἑνὸς ἐκατομ-

μυρίου νὰ παραμένῃ ἀνεκμετάλλευτος, ποσότης ὅδατος νὰ χάνεται καὶ ἡ περιοχὴ, ἡ δποία χρειάζεται τὸ νερὸν διὰ νὰ αὐξήσῃ τὴν παραγωγικότητὰ τῆς, νὰ ὑποφέρῃ λόγῳ τῆς ἐλλείψεως τοῦ ὅδατος.

Αὐτὴ εἶναι μὲ δλίγα λόγια ἡ ούσια τοῦ συζητουμένου θέματος.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο. κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἐπανειλημμένως ἔχει τονισθῇ ἀπὸ τοῦ Βήματος τούτου ὅτι τὸ ὅδατικὸν εἶναι τὸ ὑπ’ ἀριθμὸν ἕνα πρόβλημα τῆς Κυπριακῆς οἰκονομίας. Ἐπανειλημμένως ἔχομεν τονίσει ὅτι δσα χρήματα καὶ ἔαν ἔξοδεύσωμεν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ σοθαρωτάτου αὐτοῦ προβλήματος θὰ εἶναι δλίγα. Καὶ ἔχουν ἔξοδευθῆ μέχρι σήμερον ἀρκετά ἔκατομμύρια λίρων διὰ τὴν ἀνέγερσιν ὅδατοφρακτῶν, δι’ ἐμπλουτιστικά ἔργα καὶ διάφορα ἄλλα ἀρδευτικά ἔργα.

Μεταξὺ αὐτῶν τῶν ἔργων εἶναι καὶ τὸ μεγαλύτερον ἔργον, ὁ ὅδατοφράκτης Γερμασόγειας, δ ὅποιος ἔχει στοιχίσει περὶ τὸ ἐν ἑκατομμύριον λίρας. Διὰ νὰ κατασκευάσωμεν αὐτὸν τὸν ὅδατοφράκτην ἔχομεν ἀπαλλοτριώσει ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς γύρω περιοχῆς, καὶ συγκεκριμένως ἀπὸ τοὺς κατοίκους Φοινικαριῶν, 900 στρέμματα ἀρδευσίμου γῆς πρὸς 100 καὶ 150 λίρας κατὰ στρέμμα καὶ ἔχομεν ὑποσχεθῆ πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν Φοινικαριῶν ὅτι ἐντὸς συντόμου χρονικοῦ διαστήματος θὰ ἐδίδαμεν εἰς αὐτοὺς τοὺς κατοίκους ὅδωρ ἀπὸ τὸν ὅδατοφράκτην διὰ νὰ ἀρδεύσουν τούλαχιστον περὶ τὰ 500 στρέμματα ἰδικῆς των γῆς. Καὶ εἶναι δ τέταρτος χρόνος σήμερον ἀπὸ τῆς ήμέρας ποὺ ἔχει ἀποπερατωθῆ τὸ ἔργον τοῦ ὅδατοφράκτου Γερμασόγειας καὶ δὲν ἔχομεν δῶσει εἰς τοὺς κατοίκους ὅχι μόνον τῶν Φοινικαριῶν ἄλλὰ οὔτε καὶ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν γύρω χωρίων, τῆς Γερμασόγειας, τῆς Ἀκρούντας, καὶ τῆς περιοχῆς γενικά, ἔστω καὶ ἔν γαλόνιον ὅδατος ἀπὸ τὸν ὅδατοφράκτην Γερμασόγειας.

Ἐπομένως δις μὴ συζητοῦμεν τώρα, ποὺ θὰ πρέπει νὰ μεταφερθῇ αὐτὸ τὸ πολύτιμον ύγρόν. Τὸ θασικὸν εἶναι νὰ διασωληνώσωμεν τὸ πολύτιμον αὐτὸ ύγρὸν διὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήσωμεν καὶ πρωτίστως νὰ τὸ χρησιμοποιήσωμεν εἰς τὴν περιοχήν, νὰ ἴκανοποιήσωμεν τὰς ἀνάγκας τῆς περιοχῆς καὶ ἀφοῦ ἴκανοποιηθοῦν αἱ ἀνάγκαι τῆς περιοχῆς, ἀσφαλῶς θὰ πρέπει νὰ ἴκανοποιηθοῦν καὶ αἱ ἀνάγκαι ἄλλων περιοχῶν. “Ομως εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἴκανοποιήσωμεν τὰς ἀνάγκας τῆς περιοχῆς, διότι ἔχομεν ὑποσχεθῆ καὶ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς ὅτι θὰ παραχωρήσωμεν εἰς αὐτοὺς ποσότητα ὅδατος διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν.

Δι’ αὐτοὺς τοὺς λόγους ἐπιβάλλεται πρῶτον νὰ ἴκανοποιήσωμεν τὰς ἀνάγκας τῆς περιοχῆς. Τώρα, ποῖος εὐθύνεται δι’ αὐτὴν τὴν καθυστέρησιν; Τέσσαρα δλόκληρα χρόνια καὶ δὲν κατωρθώσαμεν μέχρι σήμερον νὰ χρησιμοποιήσωμεν αὐτὸ τὸ πολύτιμον ύγρόν. Μάλιστα τὸ ἀφήνομεν νὰ ρέῃ πρὸς τὴν θάλασσαν ἐνῷ ἔχομεν τόσας καὶ τόσας ἀνάγκας νὰ ἴκανοποιήσωμεν, τοπικῶς καὶ παγκυπρίως. Κάποιοι θὰ πρέπει νὰ εὐθύνωνται δι’ αὐτὴν τὴν κατάστασιν καὶ θὰ πρέπει τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικὴν “Ἐξουσίαν δπως ἀναζητηθοῦν αὐτοὶ οἱ δποῖοι εὐθύνονται διὰ νὰ μὴν ἔξοδεύσουν τὸ ποσὸν τῶν £ 300,000, ποσὸν τὸ δποῖον ὑπεσχέθη ὁ ‘Υπουργὸς Οἰκονομικῶν ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ Σώματος ὅτι θὰ ἔξοδευθῆ διὰ σκοπούς διασωληνώσεως καὶ ἀξιοποιήσεως τοῦ ὅδατος ἀπὸ τὸν ὅδατοφράκτην Γερμασό-

γειας και η 'Εκτελεστική 'Εξουσία νά μήν ἀνεχθῇ πλέον αύτούς οί όποιοι εύθυ-
νονται δι' αυτήν τήν ἀπαράδεκτον καθυστέρησιν ή όποια ζημιώνει ἔξαρετικά
τήν οἰκονομίαν τοῦ τόπου.

Δέν είναι δυνατόν διαρκῶς αύτὸ τὸ Σῶμα νά ψφίζῃ κονδύλια και κάθε χρό-
νον νά ἔχωμεν τὰς ίδιας ἐπαναψηφίσεις. Πολὺ δρθῶς ἐλέχθη δτι δ λαδὸς θά
ζητήσῃ ἀπὸ ἡμᾶς ποῖοι τὸν ἐμπαίζουν και θά πρέπει δ λαδὸς νά ἔξευρη ποῖοι
είναι ύπευθυνοι διὰ τὸν ἐμπαιγμὸν αύτὸν και νομίζω δτι θά πρέπει νά ἀναζη-
τηθοῦν τὸ ταχύτερον δυνατόν αύτοὶ οἱ ύπευθυνοι και νά ἔκτεθοῦν ἐνώπιον τοῦ
λαοῦ διὰ νά γνωρίσῃ δ λαδὸς τούς πραγματικούς ύπευθύνους.

Είναι η 'Εκτελεστική 'Εξουσία ή όποια θά πρέπει νά λάθῃ τὰ ἀναγκαῖα
μέτρα διὰ νά θέσῃ τέρμα εἰς αύτην τήν ἀπαράδεκτον κατάστασιν. Διότι πρό-
κειται περὶ ἀπαραδέκτου καταστάσεως, δταν ἔχωμεν τόσον μεγάλην ἀνάγκην
ἀπὸ τὸ πολύτιμον νερὸν νά ἔχωμεν τὸ νερὸν και νά μήν είμεθα εἰς θέσιν νά
τὸ ἀξιοποίησωμεν, διότι κάποια ύπηρεσία —Κυθερητικὴ ύπηρεσία— καθυστερεῖ
εἰς τήν ἔκτελεσιν τῶν ἀπαιτουμένων ἔργων.

Ἐύχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο. κ. Ξενόπουλος είχε ζητήσει τὸν λόγον.

Ξ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ :

Θά ἔπειθυμοιν, κ. Πρόεδρε, νά διευκρινίσω δρισμένα στοιχεῖα ἀναφερθέντα
ὑπὸ ἑντίμου συναδέλφου λόγω συγχύσεως τοῦ ὄδατοφράκτου Πολεμιδίων μὲ
τὸν ὄδατοφράκτην Γερμασόγειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα τὸ διόποιον ἔξετάζομεν εἰς τὸ παρὸν στάδιον δὲν είναι η δαπάνη. Τὸ
θέμα, δπως ἔτεθη ὑπὸ τοῦ κ. Ποταμίτη και συνεζητήθη, είναι διατὶ νά μήν ἀξιο-
ποίηθῇ δ ὄδατοφράκτης και ἐπομένως τὸ ἐὰν ἔγιναν ύπερβασίαι, ἐὰν ἐπρο-
γραμματίσθη α' ποσὸν και ἐκόστισε θ' ποσὸν, είναι τελείως διαφορετικὸν θέμα
τὸ διόποιον δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὸ θέμα τὸ διόποιον ἐνέγραψεν δ κ. Ποταμίτης.

'Ο κ. Ποταμίτης περιώρισε τὸ θέμα εἰς τὸ διατὶ νά μήν ἀξιοποίηται η χρῆ-
σις τοῦ ὄδατοφράκτου και δὲν εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέμα τοῦ κατὰ πόσον ἐδαπα-
νήθη διὰ τήν κατασκευὴν τοῦ ὄδατοφράκτου μεγαλύτερον ποσὸν ἐκ τοῦ ἀρχι-
κῶς προγραμματισθέντος.

'Επομένως ή οὐσία τοῦ θέματος ἐνώπιον τῆς Βουλῆς παραμένει διατὶ νά μήν
ἀξιοποίηθῇ δ ὄδατοφράκτης.

'Ο κ. Κώστας Χριστοδουλίδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Τὸ ἔγγραφὲν θέμα ὑπὸ τοῦ κ. Ποτα-
μίτη και ἐπίκαιρον είναι και χρήσιμον. "Εδωσε τήν εύκαιρίαν εἰς τήν Βουλὴν
νά ἐπαναλάθῃ ἀκόμη μίαν φορὰν τήν θέσιν τῆς ἐπὶ τοῦ ὄδατοφράκτου προβλήματος,
και κυρίως ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν φραγμάτων, διὰ τῆς ἀνακινήσεως τοῦ θέματος
τοῦ ὄδατοφράκτου Γερμασόγειας.

Δέν θὰ ἀναφερθῶ εἰς τὰ δσα οἱ προηγούμενοι συνάδελφοι ἔχουν τόσον παρα-
στατικὰ περιγράψει, ἀναφέρει και ἐκθέσει. Τὸ θέμα αύτό, τὸ διόποιον ἀπασχο-
λεῖ φαινομενικῶς τήν ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ, οὐσιαστικῶς ἀπασχολεῖ και ἐνδιαφέ-
ρει δλην τήν Κύπρον διότι ἔδραζεται ἐπὶ τῆς πολιτικῆς τῆς Κυθερητικῆς δσον
ἀφορᾶ τὸν τομέα τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Δυστυχῶς ἡ πολιτικὴ τῆς Κυθερῆσεως εἰς τὴν κατασκευὴν φραγμάτων καὶ ἐμπλουτιστικῶν ἔργων ὑπῆρξε καὶ συνεχίζει, κατὰ τὴν κρίσιν μου, νὰ εἶναι ἕρασιτεχνική, πρόχειρος, ἐπιπολαῖα καὶ οὐχὶ προγραμματισμένη.

Ἐστηρίχθη εἰς τὴν ἰκανοποίησιν τῶν ἑκάστοτε παρουσιαζομένων ρευμάτων, εἰς τὴν ἰκανοποίησιν τῆς πολιτικῆς ἡ ὅποια ἐπεκράτησε διὰ τὴν κατασκευὴν φραγμάτων διὰ νὰ λύσῃ τὸ ὑδατικὸν πρόβλημα, ἡ ὅποια στηρίζεται εἰς τὴν ἔξυπηρέτησιν τῶν διαφόρων ἑκάστοτε ρευμάτων ἢ συμφερόντων, χωρὶς προγραμματισμόν, καὶ λέγω τοῦτο μετά πάθους, διότι μεταπτῆδα ἀπὸ τὴν μίαν ἡμέραν εἰς τὴν ἄλλην εἰς δλῶς διάφορον οἰκονομικὴν πολιτικὴν. Π.χ. εἰς τὴν ἀρχὴν εἶχαμεν ἀφοσιωθῆ, ὡς πολιτεία, εἰς τὴν ὑποστήριξιν καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, πρᾶγμα τὸ διόπιον δῆμως φαίνεται νὰ ἀποτυγχάνῃ ἀφοῦ ἔγκατελείψαμεν ἥδη τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ κυρίου παράγοντος, δὲ ὅποιος θὰ ὑποβοηθήσῃ εἰς τὴν γεωργικὴν ἀνάπτυξιν, δηλαδὴ τὴν κατασκευὴν τῶν φραγμάτων καὶ τῶν ἐμπλουτιστικῶν ἔργων. Μετεπηδήσαμεν οὕτω εἰς τὴν λιμενικὴν πολιτικὴν διὰ νὰ κατασκευάσωμεν λιμένας μὲν ἔξοδα ἐκατομμυρίων λιρῶν καὶ κατεφύγαμεν κατόπιν εἰς τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν, ἡ ὅποια στηρίζεται καὶ αὐτὴ ἐπὶ ἀμμών, ἐάν δὲν θὰ μπορέσωμεν νὰ ἔξερωμεν πόρους νερῶν διὰ νὰ παράγωμεν οἱ ίδιοι τρόφιμα ὡστε νὰ διατηρήσωμεν τὸν τουρισμὸν μας. Ἐν συνεχείᾳ μετεπηδήσαμεν εἰς τὴν υἱοθέτησιν τῆς βιομηχανικῆς πολιτικῆς, πρὸς ὑποστήριξιν βιομηχανιῶν καὶ λοιπά, καὶ οὕτω εἴμαστε ἀνερμάτιστοι ὡς πρὸς τὴν στήριξιν καὶ τὴν υἱοθέτησιν προγραμματισμένης οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

Θὰ ἀπαντήσω εἰς τὸν κ. Παπαϊωάννου εὐθαρσῶς ὅτι τὴν εὐθύνην ἀκεραίαν τὴν φέρει ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία καὶ δὲν εἶναι ἐντροπὴ νὰ τὸ εἴπωμεν καὶ ἡμεῖς ἡ Βουλή, εἴτε ἡ προηγουμένη εἴτε ἡ σημερινή, διότι τὸ φράγμα τῆς Γερμασόγειας δὲν εἶναι κανένα μικρὸν ἔργον εἰς κανένα χωριούδακι καὶ δὲν μποροῦμεν νὰ τὸ κρύψωμεν, δπως δὲν μποροῦμεν κατὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ρητὸν νὰ κρύψωμεν μίαν πόλιν ποὺ εὑρίσκεται ἐπὶ ὅρους, οὔτε τὴν λυχνίαν κάτω ἀπὸ τὸ μόδιον. "Ετοι καὶ τὸ φράγμα τῆς Γερμασόγειας δὲν μπορεῖ νὰ κρυθῇ καὶ δὲν ὑπάρχουν εὐθύναι εἰς δργανα κρατικά, ἥτοι εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ τὴν εὐθύνην φέρει ἀκεραίαν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία κατ' ἀρχὴν καὶ ἡ Βουλή, κατὰ δεύτερον λόγον, ἡ ὅποια δὲν ἀνέλασθεν ὑπευθύνως νὰ ἔπηρεάσῃ, νὰ ἐκβιάσῃ τρόπον τινά τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν εἰς τὴν ἀξιοποίησιν αὐτοῦ τοῦ ἔργου.

"Οσὸν ἀφορᾶ τοὺς ἀγαπητοὺς συναδέλφους ἐκ Λεμεσοῦ, ὁφελῶ νὰ τονίσω δότι δὲν πρέπει νὰ παρεξηγοῦν τὸν πόνον καὶ τὸν πόθον τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας Ἀμμοχώστου, διότι τὸ δράμα, «τὸ ἔηρὸν δράμα», τὸ διόπιον διέρχεται σήμερον καὶ ἀνέκαθεν ἡ ἐπαρχία Ἀμμοχώστου καὶ δλόκληρος ἡ περιοχὴ Κοκκινοχωριῶν—Μεσαορίας, δὲν τὸ ζῶμεν μόνον ἡμεῖς ἀλλὰ δλὴ ἡ Κύπρος.

Δὲν κατωρθώσαμεν νὰ πάρωμεν ἀκόμη νερὸν καὶ εἶναι αὐτὸ μία ἀκόμη ἔνδειξης τοῦ ἀπρογραμματίστου τῆς πολιτικῆς τῆς Κυθερῆσεως ἡ ὅποια δὲν ἔμεριμνησεν ὡστε μετά μίαν δεκαετίαν νὰ μπορέσῃ ἡ Ἀμμόχωστος νὰ ἀποκτῆσῃ—ἐάν τὸ ἀποκτῆσῃ ποτὲ— νερὸν πόσιμον, δι' ὅδρευσιν καὶ αὐτὸ δὲν περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὴν Κυθέρησιν, διότι, δπως εἰπα, ἄγεται καὶ φέρεται μεταξὺ διαφόρων ρευμάτων καὶ διαφόρων ἀντιλήψεων.

Διὰ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος αὐτοῦ ὑπῆρχαν ἐμπειρογνώμονες, ὑπῆρχαν εἰδικοί, ἐκλήθησαν ξέναι ἀποστολαὶ αἱ ὅποιαι ὑπέθαλαν ἐκθέσεις καὶ δλοι ἡμποροῦσαν νὰ ἐργασθοῦν θάσει ἐνδός προγραμματισμένου σχεδίου.

"Ἡ Ἀμμόχωστος δὲν ἔναντιοῦται εἰς τὴν Λεμεσόν. Ἐπιθυμεῖ καὶ ἐνδιαφέρεται νὰ ἀναπτυχθῇ τόσον αὐτὴ δσον καὶ ἡ ἀγαπητὴ Πάφος γεωργικῶς. διότι πιστεύομεν δτι ἡ οἰκονομία τοῦ τόπου, δσαδήποτε μέτρα καὶ ἐάν λάσωμεν, ἀργά ἡ γρήγορα θασίζεται καὶ θά θασισθῇ ἐπὶ τῆς γεωργικῆς μας ἰκανότητος.

Δὲν εἶναι νοητὸν τὴν μίαν ἡμέραν νὰ ὀψιλῶμεν περὶ ὑποστήριξεως τῶν γεωργῶν καὶ τὴν ἄλλην νὰ τοὺς ἔγκατελείπωμεν εἴτε δσον ἀφορᾶ τὰ προϊόντα τῶν εἴτε δσον ἀφορᾶ τὴν παροχὴν τῶν μέσων πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν γεωργικῶν αὐτῶν προϊόντων.

Ἡ Λεμεσός δικαιοῦται νὰ χρησιμοποιήσῃ πρώτη τὸ νερόν της ὅχι μόνον διὰ τὰς 35.000 στρέμματα ποὺ ἀνέφερεν ὁ συνάδελφος Μαλλιώτης, ἀλλ᾽ ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ κατασκευασθοῦν φράγματα διὰ νὰ ποτισθῇ δὴ καὶ δὴ ἡ καλλιεργήσιμος γῆ τῆς Λεμεσοῦ. Νὰ κατασκευασθοῦν φράγματα διὰ νὰ ποτισθῇ καὶ δὴ ἡ Πάφος, δῆση εἰναι ἵκανη νὰ παραγάγῃ κατόπιν μελέτης καὶ ὑποδείξεως τῶν εἰδικῶν, διότε θὰ ἀποδειχθῇ δὴ εἰναι δυνατὸν νὰ στραφῇ νερόν καὶ πρὸς τὴν ἐπαρχίαν Ἀμμοχώστου. Τότε θὰ ἀποδειχθῇ δὴ εἰναι δυνατὸν καὶ αὐτῇ ἡ ἐπαρχία νὰ ἵκανοποιηθῇ εἰς νερόν παρὰ νὰ ἀφήνεται, λόγῳ τῆς ἀπρογραμματίστου πολιτικῆς, νὰ κατασχεται διὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν δῆθεν ἄλλαι περιοχαὶ μὲ ἄλλα μέσα εἴτε διὰ τῶν λιμένων εἴτε διὰ τῶν τουριστικῶν ξενοδοχείων εἴτε διὰ τῶν θιομηχανιῶν. Διότι δὲ ἡ γεωργία τῆς Ἀμμοχώστου καταστραφῇ, ἡ καταστραφοῦν αἱ περιοχαί, αἱ δύοιαι σήμερον ἀρδεύονται, οὕτε δὲ τουρισμός θὰ ἐπιζήσῃ οὕτε τὸ ἔμποριον οὕτε καὶ τὰ λιμάνια μας.

Ὦς ἐκ τούτου νὰ μὴ φαντάζωνται οἱ τῆς Λεμεσοῦ δὴ ἡ Ἀμμόχωστος ἀντιδικεῖ μὲ τὴν Λεμεσὸν ἥ μὲ τὴν Πάφον εἰς τὸν τομέα τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ νεροῦ. Εἰμεθα ἔτοιμοι, δύοιανδήποτε στιγμὴν παρουσιασθῇ πρόβλημα διαθέσεως χρημάτων διὰ τὴν γεωργικὴν ἀνάπτυξιν εἴτε τῆς Λεμεσοῦ, εἴτε τῆς Πάφου ἥ καὶ ἄλλων περιοχῶν, νὰ ὑπερψηφίσωμεν αὐτὰ τὰ ποσά, διότι πιστεύομεν δὴ ἀναποφεύκτως θὰ ἀνταποδώσουν καὶ εἰς τὴν Ἀμμόχωστον εἴτε διὰ τῆς γενικῆς ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας μας εἴτε διὰ τῆς ἐν συνεχείᾳ, μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν των παροχῆς ὄντας καὶ εἰς τὴν Ἀμμόχωστον ἀφοῦ τὸ πρόβλημά των αὐτὸς ἐπιλυθῇ.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο. κ. Φράγκος.

ΑΙΜ. ΦΡΑΓΚΟΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ὁμολογῶ δὴ μοῦ ἐπροξένησεν ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν ἥ ἐκτοξεύεισα ἀπειλὴ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἐκ μέρους τῶν συναδέλφων τῆς Ἀμμοχώστου κ.κ. Χατζηρακλέους καὶ Σαμψών, δὲ, ἐὰν καὶ δταν οἱ γεωργοὶ τῆς περιοχῆς τοῦ φράγματος Γερμασόγειας ἀρνθῶσι νὰ δεχθοῦν τὸ νερὸν αὐτό, εἰναι ἔτοιμοι νὰ τὸ δεχθοῦν οἱ γεωργοὶ τῆς Ἀμμοχώστου.

Λυποῦμαι νὰ παρατηρήσω δὴ διὰ τῆς δηλώσεως αὐτῆς—καὶ δι’ αὐτὸν τὸν λόγον ἀνέρχομαι ἐπὶ τοῦ βήματος—εἰναι ὡς νὰ γίνεται προσπάθεια νὰ ἐπιρριφθῇ ἥ εὐθύνη διὰ τὴν μὴ ἀξιοποίησιν τοῦ φράγματος τούτου εἰς τοὺς γεωργούς τῆς περιοχῆς αὐτῆς. Οὐδὲν τούτου ἀναληθέστερον. Ἀπόλυτον εὐθύνην ὑπέχει διὰ τὴν μὴ ἀξιοποίησιν τοῦ νεροῦ τοῦ φράγματος Γερμασόγειας τὸ ἀρμόδιον Κυθερητικὸν Τμῆμα, τὸ δύοιον εἶχε καθῆκον νὰ προγραμματίσῃ καὶ νὰ συντονίσῃ τὰς ἐνεργείας του, ὡς πρὸς τὸ ποῦ καὶ πῶς θὰ διοχετεύσῃ τὸ νερὸν εἰς τὴν πέριξ περιοχὴν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ποὺ ἡρχισεν ἡ κατασκευὴ του. Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο δὲν ἐπετεύχθη ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ φράγματος αὐτοῦ, δυστυχῶς, οὐδεμία σοθαρά ἐργασία ἔγινε διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ νεροῦ αὐτοῦ.

Ἐκτιμῶ δεόντως τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Χριστοδούλη δὲ, οὐδεμία ὑπάρχει ἀντιδικία, δπως καὶ δὲν ὑπάρχει καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ διότι εἰναι καὶ φυσικὸν καὶ δίκαιον καὶ λογικόν, δταν κατασκευάζεται ἔνα φράγμα εἰς μίαν περιοχὴν νὰ καλύψῃ τὰς ἀνάγκας τῆς περιοχῆς αὐτῆς καὶ, ἐὰν θεσαίως ὑπάρχῃ περίσσεια ὄντας, νὰ διοχετεύῃ καὶ εἰς ἄλλας περιοχὰς ποὺ ἔχουν ἀνάγκην αὐτοῦ τοῦ νεροῦ. Ἐπομένως δὲν πιστεύω δὴ εἰναι δυνατὸν νὰ δημιουργηθῇ οἰσδήποτε ἀντιδικία ἐπὶ τοῦ βήματος τούτου. Μόνον ἡθελα νὰ καυτηριάσω τὴν προσπάθειαν ἐπιτρίψεως ἔστω καὶ ἐπ’ ἐλάχιστον εὐθύνης εἰς τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς αὐτῆς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θά καθελα νὰ παρατηρήσω ότι εἰς τὴν ἀγόρευσίν του ὁ ἔντιμος Βουλευτής κ. Αιμίλιος Φράγκος διέφερεν ότι ή εὐθύνη θαρύνει τὸ ἄρμόδιον Κυβερνητικὸν Τμῆμα. Δὲν νομίζω ότι εἶμεθα εἰς θέσιν νὰ διατυπώσωμεν κατηγορίαν κατὰ τοῦ ἄρμοδίου Τμήματος, ότι δηλαδὴ τοῦτο εὐθύνεται διὰ τὴν μὴ υλοποίησιν τῆς προνοίας διὰ δημιουργίαν διασωλησώσεως διὰ τὸ ೦δωρ τοῦ ೦δατοφράκτου, διότι τὰ γεγονότα τὰ δόποια ἔχομεν ἐνώπιόν μας καταδεικνύουν τὸ ἀντίθετον. Πρῶτον ἔχομεν τὸ γεγονός ότι ἔγινεν εἰσήγησις εἰς τὸν Προϋπολογισμόν, ἡ δοπία ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, διὰ τὴν δαπάνην ποσοῦ £ 300.000. "Αρα τὸ ἄρμόδιον Τμῆμα προητοίμασε τὰ σχέδια διὰ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν υλοποίησιν τῆς διασωλησώσεως τοῦ ೦δατος.

Τὸ δεύτερον στοιχεῖον τὸ δόποιον προκύπτει ἐκ τῆς συζητήσεως εἰναι ότι ἐντὸς τοῦ 1971 κατηρτίσθη ἐπιτροπὴ ἔξ 'Υπουργῶν διὰ νὰ μελετήσῃ τὸ θέμα. 'Ως γνωστὸν μία Ἐπιτροπὴ ἔξ 'Υπουργῶν δὲν καταρτίζεται διὰ νὰ μελετήσῃ τὰ τεχνικὰ δεδομένα, δηλαδὴ κατὰ πόσον θὰ χρησιμοποιηθοῦν σωλῆνες ἢ αὐλακες ἢ διδήποτε ἄλλο, ἀλλὰ ύποδηλοὶ ἡ κατάρτισης τῆς Ἐπιτροπῆς ότι θὰ υπάρχῃ κάποια διαφωνία ὡς πρὸς τὸν τρόπον μὲ τὸν δόποιον θὰ διατεθῇ τὸ ೦δωρ. Καὶ εἴτε ή διαφωνία αὐτὴ θὰ ἀναφέρεται εἰς τὸ θέμα τῆς δαπάνης εἴτε εἰς τὸν προγραμματισμὸν εἴτε εἰς τὸ ξάνθην θὰ πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ νερὸν διὰ τρεῖς διαφορετικοὺς λόγους ἀντὶ ἀπλῶς νὰ περιορισθῇ εἰς ἔνα.

Αὐτὰ εἰναι θέματα τὰ δόποια μία ἔξ 'Υπουργῶν Ἐπιτροπὴ ἔξετάζει, δηλαδὴ ἔξετάζει ποία θὰ εἰναι ἡ πολιτικὴ ἐν σχέσει μὲ τὸ θέμα αὐτὸ καὶ ἐπομένως εἰναι δυνατόν, ἐκ τῶν δσων ἔχομεν ἀκούσει, νὰ ἔξαχθῃ εὐλόγως τὸ συμπέρασμα ότι ἡ καθυστέρησις δὲν δφείλεται εἰς ἀδράνειαν τοῦ Κυβερνητικοῦ Τμήματος εἰς τὴν ἐτοιμασίαν σχεδίων, ἀλλὰ εἰς κάποιαν διχογνωμίαν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς, ἡ δοπία θὰ ἀκολουθηθῇ ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τοῦ ೦δατος. 'Ως ἐκ τούτου νομίζω ότι δρθῶς ὑπερημύνθη τῆς ἀπόψεως ότι δὲν εὐθύνονται οἱ γεωργοὶ τῆς περιοχῆς, διότι ἀσφαλῶς οἱ γεωργοὶ τῆς περιοχῆς ἐπιθυμοῦν τὴν χρῆσιν τοῦ ೦δατος, ἀλλὰ δὲν νομίζω ότι υπάρχουν στοιχεῖα τὰ δόποια δικαιολογοῦν νὰ καταλήξῃ ἡ Βουλὴ ἡ οἰοσδήποτε Βουλευτής εἰς τὸ συμπέρασμα ότι ἡ θραδύτης υλοποίησεως τοῦ σχεδίου διασωληνώσεως δφείλεται εἰς τὴν ἀδράνειαν τοῦ Κυβερνητικοῦ Τμήματος. Τούναντίον υπάρχουν ἐνδείξεις ότι πιθανὸν νὰ δφείλεται εἰς διαφοράν ἀπόψεων ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν ἐπὶ τοῦ θέματος.

ΑΙΜ. ΦΡΑΓΚΟΣ :

Δὲν ηθελα νὰ ἐπιρρίψω εὐθύνην ἐπὶ τοῦ ἄρμοδίου Τμήματος ἀμέσως, ἀλλὰ θεωρῶ τὸ ἄρμόδιον Τμῆμα ὡς τὸν φορέα τῆς πολιτικῆς τοῦ ἄρμοδίου 'Υπουργείου τὸ δόποιον ἀποφασίζει καὶ δίδει δδηγίας. 'Ασφαλῶς δὲν εὐθύνονται οἱ Τμηματάρχαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναί, ἀλλὰ ἀπὸ πλευρᾶς Κοινοβουλευτικῶν θεσμῶν καὶ πάλιν ἡ Βουλὴ θεωρεῖ ὑπεύθυνον ἔναντι τοῦ Σώματος τὴν πολιτικὴν πλευρὰν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ οὐχὶ τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν. Καὶ ἐπομένως οἰαδήποτε ἐπίκρισις διὰ καθυστέρησιν ἔργου ἡ μὴ ἐκτέλεσιν ἔργων ἡ δοπία γίνεται ἀπὸ πολιτικὸν σῶμα, ἀπὸ τὴν Βουλὴν, ἀναφέρεται πάντοτε εἰς τὴν ἀντίστοιχον πολιτικὴν ἔξουσίαν καὶ δχι εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν.

'Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Δὲν θὰ μακρηγορήσω δεδομένου ότι τὸ θέμα ἔχει συζητηθῆ, ἔχει ἐξαντληθῆ καὶ οὕτε ἐπὶ τῆς ούσίας θὰ διμιήσω.

*Ενεγράφη ἐν θέματι ὑπὸ τοῦ ἐντίμου συναδέλφου δτὶ κατεσκευάσθη φράγμα, ἔξωθεύθη τεράστιον ποσὸν χρημάτων καὶ δὲν γίνεται ἐγκατάστασις διασωληνώσεως ἐπὶ μίαν τριετίαν καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον πρέπει νὰ ἔξετάσωμεν τώρα, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον θά σταθῶ, εἶναι δτὶ δύο συνάδελφοι, δ. κ. Ποταμίτης καὶ δ. κ. Νεοκλέους, ὑπέβαλαν ἐπανειλημένως Ἐρωτήσεις πρὸς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον καὶ ἔζητουν νὰ πληροφορηθοῦν διὰ τὴν ἔξελιξιν τοῦ διου ἔργου, πότε δηλαδὴ θὰ γίνῃ ἡ ἐγκατάστασις τῆς διασωληνώσεως πρὸς ἀξιοπόίησιν τῆς τεραστίας ποσότητος νεροῦ τοῦ φράγματος τούτου καὶ ἔξακολουθητικῶς τὸ Ὑπουργείον ἡρεύετο νὰ δώσῃ οἰανδήποτε ἀπάντησιν. Αὐτὸ ἔχεταν δτὶ ὑπάρχει μία ἐνοχὴ καὶ ἡ ἀναβλητικότης δὲν διείλεται εἰς κανένα ἄλλον λόγον. Καὶ πρέπει οἱ λόγοι αὐτοὶ νὰ διασφαγθοῦν, νὰ γίνουν καθαροὶ ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

Διὰ τοῦτο ἡ ἀρμόδια Ἐπιτροπή, εἰς τὴν ὅποιαν εἰσηγοῦμαι ὅπως παραπεμφθῇ τὸ θέμα τοῦτο, νὰ καλέσῃ ὁπωδήποτε τοὺς ἀρμόδιους νὰ ἔξηγήσουν τοὺς λόγους τῆς ἀναθολῆς καὶ πολὺ δρθά ἀνέφερεν δ. κ. Πρόεδρος δτὶ ἡ εὐθύνη τῆς ὑλοποίησεως εἶναι ἀλλοῦ, δεδομένου δτὶ τὰ σχέδια ἔχουν κατασκευασθῆ ἀσφαλῶς ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον Τμῆμα καὶ δεδομένου δτὶ δαπάνη ἔχει περιληφθῆ εἰς τὸν Προϋπολογισμόν.

*Ἀκριβῶς αὐτὸ ἥθελα νὰ ἀναφέρω, καὶ μὲ ἔχει προλάβει δ. κ. Πρόεδρος, δτὶ τὸ θέμα εἶναι πολὺ σοθαρώτερον δεδομένου δτὶ δὲν εἶναι καθυστέρησις τοῦ ἀρμόδιου Τμήματος, ἀλλὰ κάπου διείλεται ἡ εὐθύνη καὶ ἡ εὐθύνη αὐτὴ ἀφορᾶ, κατὰ τὴν γνώμην μου, τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν. *Άλλα, διὰ νὰ εἰμεθα δίκαιοι, διείλομεν νὰ ἀναφερθῶμεν καὶ εἰς τὸ ἔζης :

Προτοῦ ἔκδικάσωμεν μίαν ὑπόθεσιν ἔχομεν καθῆκον νὰ ἀκούσωμεν καὶ τοὺς δύο.

Διὰ τοῦτο εἰσηγοῦμαι ὅπως ἡ ἔκθεσις τῆς ἀρμόδιας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποθληθῇ τὸ συντομώτερον εἰς τὴν Βουλὴν οὕτως ὡστε νὰ γνωρίζῃ ἡ Βουλὴ τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὅποιους ἔγινεν ἡ τοιαύτη καθυστέρησις, ἡ ὅποια τόσην ζημίαν ἐπέφερε καὶ εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν—διότι εἶναι χρήματα τὰ δοπία ἔξωθεύσαν—ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου, διότι ἔστερησεν ἐπὶ τόσα χρόνια τὸ νερὸν ἀπὸ τοὺς ἀγρότας τῆς περιοχῆς.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Δὲν ἦτο πρόθεσίς μου νὰ δημιύσω ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ περιωρισμένου, τοῦ τοπικοῦ τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ, καθ' δτὶ οἱ συνάδελφοι ἐκ Λεμεσοῦ ἀνέπτυξαν καὶ περιώρισαν τὸ θέμα των, ἀλλὰ λόγω διαφόρων ἀλλων εἰσηγήσεων ἀλλων δημιλητῶν, οἱ ὅποιοι ἐπεξετάθησαν καὶ εἰς διαφόρους ἀλλας ἐπαρχίας, καὶ εἰς διάφορα ἀλλα ἔργα, νομίζω πῶς ἔχω καθῆκον καὶ ὑποχρέωσιν νὰ ἀναφερθῶ εἰς ώρισμένα σημεῖα.

Θά περιορισθῶ πρὸς τὸ παρὸν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τοῦ φράγματος τῆς Γερμασόγειας, τὸ ὅποιον ἐθεωρήθη σκόπιμον καὶ ἀναγκαῖον ἀπὸ μερικούς τῶν ἐντίμων Μελῶν τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ νὰ ἔγγραψουν, καθ' δτὶ ἐθεωρήθη πολὺ σοθαρὸν καὶ λόγω ἀκριβῶς τῆς ἐποχῆς ποὺ μαστίζεται ἡ Κύπρος ἀπὸ τὴν ἀνομοθρίαν ἀπὸ τριῶν καὶ πλέον ἑτῶν καὶ λόγω τοῦ δτὶ ἔγινεν ἔνα ἔργον σημαντικὸν καὶ μεγάλης ἀξίας καὶ ὑπάρχει δ πλούτος αὐτός, δ ὅποιος δὲν χρησιμοποιεῖται καὶ προκαλεῖ μεγάλην ζημίαν εἰς τὴν ἔθνικὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου. Δι' αὐτὸ, λέγω, ἐθεωρήθη, δτὶ ἦτο καιρὸς νὰ ἔγγραφῇ καὶ νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα διὰ νὰ ἔξευρεθοῦν οἱ λόγοι ἐκεῖνοι, ἔνεκα τῶν ὅποιων καθυστερεῖ ἡ ἀξιοπόίησις τοῦ ἔργου τούτου.

Παρά τάς πολλάς Ἐρωτήσεις ἐντίμων συναδέλφων τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ καὶ παρά τάς πολλάς ἐπισκέψεις εἰς τὰ ἀρμόδια Ὅπουργεῖα καὶ Τμῆματα δὲν ἔδθη καμμία ἀπάντησις ἐκ μέρους τῶν ὑπευθύνων διὰ τὴν καθυστέρησιν αὐτήν. Καὶ δημιουργεῖται ἀμέσως τὸ ἔρωτημα : Μήπως τὸ ἔργον αὐτὸ ἔγινε δι' ὅλους σκοπούς ; Δὲν ἔγινε διὰ νὰ ἀρδευθῇ η περιοχή αὐτή ; "Εγίνεν ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ σκοπούς ποὺ ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ ξεύρωμεν ; "Εγίνεν μόνον καὶ μόνον διὰ ἔμπλουτιστικούς, ἄρα, σκοπούς ; Δι' αὐτὸ θὰ ἔπειπε νὰ ἐπιψένωμεν νὰ τύχωμεν μιᾶς τέτοιας ἀπαντήσεως διὰ νὰ ίδωμεν τοὺς σκοπούς τοῦ ἀρμόδιου αὐτοῦ Τμήματος, ήτοι διὰ ποιὸν λόγον ἔχει ἀνεγείρει αὐτὸ τὸ τεράστιον ἔργον, τὸ φράγμα τοῦτο τῆς Γερμασόγειας. Καὶ ἐπειδὴ η ἀξιοποίησις τοῦ ἔργου τούτου καθυστερεῖ ἀπὸ τεσσάρων ἑτῶν, ἐθεωρήθη ἀπὸ συναδέλφους ὅτι η ἐπαρχία τῆς Λεμεσοῦ δὲν τὸ ἔχρειάζετο, καὶ, φυσικά, λόγω τῆς μεγάλης ἀνομβρίας, η ὅποια μαστίζει τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀμμοχώστου, ἐθεωρήθη ἀπὸ συναδέλφους τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς ὅτι ἦτο καλὸν «νὰ τὸ τραβήξῃ ἡ ὅρεξή τους» καὶ νὰ ζητήσουν νὰ τὸ μεταφέρουν εἰς τὴν Ἀμμόχωστον. Ἄλλα ὑπάρχει καὶ η Ἐπαρχία Πάφου, η ὅποια μαστίζεται ἀπὸ τὴν ἀνομβρίαν καὶ λόγω τοῦ ὅτι εἶναι πλέον κοντά πρὸς τὴν Λεμεσὸν η Πάφος, θὰ ἦτο δρθότερον νὰ ζητηθῇ νὰ μεταφερθῇ πρὸς τὴν Πάφον ! Ἄλλα δὲν θέλομεν νὰ.....

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐίναι καὶ η Λάρναξ.

(Γέλωτες)

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἄλλα δὲν θέλομεν νὰ ὑφαρπάσωμεν δικαιώματα, κεκτημένα δικαιώματα ἄλλων ἐπαρχιῶν. Αὐτὸ εἶναι τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὅποιον ἀνεφέρθη ὁ ἐντίμος συναδέλφος κ. Χριστοδούλιδης καὶ εἰς τὸ ὅποιον ἥθελα νὰ ἀπαντήσω διὰ τὴν ἀλλεργίαν δηλαδὴ τὴν ὅποιαν ὑφίσταται ὅταν ἀκούῃ νὰ κατασκευάζωνται ἔργα ὡς ὄδατοφράκται, λιμένες, βιομηχανικαὶ περιοχαὶ, κ.λ.π. Καὶ τοῦ προκαλοῦν δῆλα αὐτὰ τὰ ἔργα, ὅταν πρόκειται νὰ δημιουργηθοῦν εἰς ὅλας ἐπαρχίας καὶ πόλεις, ἀλλεργίαν. Ἄλλα εἶναι καιρὸς πλέον καὶ αὖταί αἱ πόλεις καὶ ἐπαρχίαι νὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ η ὑπεροιψία νὰ σταματήσῃ ἀπὸ μέρους τῆς Ἀμμοχώστου η ὅποια ἐπιθυμεῖ νὰ στραφῇ δλη η φυσικὴ ροή τῶν ποταμῶν πρὸς τὴν ἐπαρχίαν αὐτήν καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ τεχνητοὶ ποταμοὶ νὰ στραφοῦν πρὸς αὐτήν τὴν κατεύθυνσιν !

Ἐίναι καιρὸς πλέον νὰ ἀφήσωμεν νὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ λιμενικῶς καὶ τουριστικῶς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως φραγμάτων αἱ ὅλαι ἐπαρχίαι καὶ νὰ μὴν περιμένωμεν ἀπλῶς καὶ μόνον νὰ ἀναπτύξωμεν μίαν ἐπαρχίαν καὶ δῆλαι αἱ ὅλαι νὰ περιμένουν πότε νὰ ζήσῃ η ἐπαρχία τῆς Ἀμμοχώστου διὰ νὰ δώσῃ πορτοκάλια καὶ ο.τιδήποτε ἄλλο εἰς τὰς ὅλας ἐπαρχίας.

Δι' αὐτό, κ. Πρόεδρε, δὲν θὰ ἥθελα νὰ ἐπεκταθῶ ἀλλ' ἀπλῶς καὶ μόνον νὰ ἐπισημάνω καὶ νὰ πῶ δτι η ἐπαρχία Λεμεσοῦ ἔχει τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ τοῦ νεροῦ καὶ πρέπει νὰ δροῦμεν τὰ αἴτια τῆς καθυστέρησεως τῆς μὴ παροχῆς τοῦ ὄδατος ἀπὸ τὸν ὄδατοφράκτην Γερμασόγειας πρὸς τὴν γῆν τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ.

Εὔχαριστῶ.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Πλὴν τοῦ θασιλείου τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ τῆς Πάφου, ὑπάρχει καὶ τοῦ Κιτίου τὸ θασιλείον καὶ νὰ μὴν φθάσωμεν εἰς τὰ ἐννέα θασιλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν άλλοι δμιληταί οἱ δποῖοι δὲν ἔχουν δμιλήσει ἐπὶ τοῦ θέματος : 'Ἐφ' δσον δὲν ὑπάρχουν άλλοι δμιληταί, οἱ δποῖοι δὲν ἔχουν δμιλήσει, θά δώσω τον λόγον εἰς δσους ἐπιθυμοῦν νὰ δευτερολογήσουν.

'Ο κ. Παπαϊωάννου, ἀκολούθως δ. κ. Σαμψών καὶ ἀκολούθως δ. κ. Χατζηράκλεους. Παρ' δλίγον κατὰ λάθος νὰ εἴπω Χατζηχάρος, ἀλλὰ ή διαφορὰ τῆς ήλικίας μὲ ἐσταμάτησε !

(Γέλωτες)

'Ο κ. Παπαϊωάννου ἔχει τὸν λόγον.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Εὐχαριστῶ τὸν ἔντιμον συνάδελφον κ. Χριστοδούλην διὰ τὸν εὐθαρσῆ τρόπον μὲ τὸν δποῖον ἀπήντησεν εἰς τὸ ἔρωτημα ποῖοι εὐθύνονται. "Ομως αὐτὴ εἶναι ἡ γενικὴ εὐθύνη. 'Ασφαλῶς τὴν γενικὴν εὐθύνην τὴν φέρει ἡ 'Εκτελεστικὴ 'Εξουσία. "Οπως τὴν γενικὴν εὐθύνην διὰ τὴν καθυστέρησιν οἰουδήποτε νομοθετικοῦ μέτρου φέρει τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων. 'Υπάρχει δμως καὶ ἡ εἰδικὴ, ἡ συγκεκριμένη εὐθύνη καὶ ἔδω εἶναι ποὺ πρέπει ἡ 'Εκτελεστικὴ 'Εξουσία—ἡ δποία εἶναι ἀρμοδία δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν—νὰ ἔξεύρῃ τὸν ύπευθυνον. 'Υπουργόν, δ. δποῖος διαφωνεῖ, φέρ' εἰπεῖν. 'Ελέχθη δτι ὑπάρχουν διαφωνίαι καὶ ἵσως δ. διαφωνῶν 'Υπουργὸς νὰ εἶναι δ. ύπευθυνος διὰ τὴν κωλυσιεργίαν. Δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω καὶ δὲν εἶναι δρθὸν νὰ ἐπιρρίπτωμεν εὐθύνας εἰς δημοσίους υπαλλήλους, διότι οἱ δημόσιοι υπάλληλοι δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀπαντήσουν ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς. 'Ημεῖς ως Βουλευταὶ ἀναζητοῦμεν εὐθύνας ἀπὸ τοὺς 'Υπουργοὺς καὶ εἶναι αὐτὸ τὸ νόημα αὐτῆς τῆς δμιλίας μου, δτι ἡ 'Εκτελεστικὴ 'Εξουσία, ἡ δποία φέρει τὴν γενικὴν εὐθύνην, ἀσφαλῶς θὰ πρέπει νὰ ἀναζητήσῃ ταυτοχρόνως καὶ τὴν συγκεκριμένην εὐθύνην, καὶ δφοῦ ἔξεύρῃ τὸν ύπευθυνον 'Υπουργόν, δ. δποῖος εὐθύνεται διὰ τὴν καθυστέρησιν αὐτήν, τότε νὰ λάθῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα.

'Επὶ παραδείγματι, αἱ £300.000 εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως τοῦ 1971 ποὺ προωρίζοντο δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν τῆς διασωλησώσεως καὶ τῆς ἀξιοποίησεως τοῦ ῦδατος ἐκ τοῦ ῦδατοφράκτου Γερμασόγειας ήσαν μὲ ἔνα σταυρόν, ἐάν ἐνθυμῆσθε. ?Ησαν μὲ ἔνα σταυρόν. Διατὶ δὲν ἀπεδεσμεύθη τὸ ποσὸν αὐτό ; Πιθανὸν νὰ μὴν ἐνθυμοῦμαι δρθῶς, ἀλλὰ ἔξ δσων ἐνθυμοῦμαι ήσαν μὲ ἔνα σταυρόν.

'Εάν δὲν ήσαν μὲ σταυρόν, τότε αἱ εὐθύναι τοῦ 'Υπουργείου Οίκονομικῶν φαίνονται νὰ εἶναι σοθαραί. Διατὶ δὲν τὸ ἀπεδεσμευσεν, ἐάν πράγματι ήσαν μὲ σταυρόν ; Διατὶ δὲν ἀπεδεσμεύθη τὸ ποσὸν αὐτὸ διὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διασωληνώσεως ;

Εἶναι αὐτὸ τὸ νόημα τῆς ἀπόφεως μου, δτι πρέπει νὰ ἀναζητηθοῦν αἱ εἰδικαὶ εὐθύναι οὕτως δστε ἡ 'Εκτελεστικὴ 'Εξουσία νὰ εἶναι εἰς θέσιν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ ἐπιρρίπτῃ τὰς εὐθύνας εἰς τὸν 'Υπουργὸν ποὺ πράγματι εὐθύνεται διὰ τὴν καθυστέρησιν καὶ τὴν κωλυσιεργίαν ἡ δποία παραπτηρεῖται.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Φαίνεται δτι ἔχομεν, οἱ ἔξ 'Αμμοχώστου ἀντιπρόσωποι, παρεξηγηθῇ δτι ἐπιζητοῦμεν νὰ πάρωμεν τὸ νερὸν τῆς Λεμεσοῦ.

Πρὸς Θεοῦ, δὲν ἐπιζητοῦμεν νὰ πάρωμεν τὸ νερὸν τοῦ φράγματος τῆς Γερμασόγειας, τὸ δόποῖν ἔχει κατασκευασθῆ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Λεμεσοῦ. Ἐπειδὴ δὲν ἔχρησιμο ποιήθη—καὶ εἰχαμεν τοὺσει αὐτὸ εἰς τοὺς λόγους μας—έὰν δὲν τὸ θέλουν οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ, τότε ἡμεῖς εἰμεθα διατεθειμένοι νὰ τὸ πάρωμεν.

Ἐπ’ αὐτοῦ ἥθελα νὰ δώσω αὐτὴν τὴν ἑξήγησιν διὰ νὰ μὴν ὑπάρχουν αἱ παρεξηγήσεις ἐκείνων ποὺ ἥθελαν νὰ παρεξηγήσουν τὴν πρόθεσιν τῶν ἐξ Ἀμμοχώστου ἀντιπροσώπων διὰ τὸ θέμα τοῦ νεροῦ τῆς Γερμασόγειας.

“Ομως, κ. Πρόεδρε, δταν ὁμίλησα, ἑζήτησα τὴν δημιουργίαν μιᾶς Ἐπιτροπῆς δι’ ἑξέτασιν ἀτασθαλιῶν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ φράγματος τῆς Γερμασόγειας. Τότε εἰς συνάδελφος ἐκ Λεμεσοῦ ἑζήτησε τὸν λόγον καὶ εἶπεν δτι ἐσύγχυσα τὸ θέμα τῆς Γερμασόγειας μὲ τὸ θέμα τοῦ φράγματος τῶν Πολεμιδῶν.

Ἐὰν ὁμίλουν διὰ τὸ θέμα τῶν Πολεμιδῶν, κ. Πρόεδρε, δὲν θὰ ἔλεγα δτι ὑπάρχουν ὑποψίαι καὶ ἐκφράζονται ὑπὸ ποιῶν λαοῦ. Θὰ ὁμίλουν μετὰ θεοτοπίας, διότι εἰναι ἐν ἀπὸ τὰ χειρότερα καὶ μεγαλύτερα σκάνδαλα ποὺ ἔδημιουργήθησαν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τὸ θέμα τοῦ φράγματος τῶν Πολεμιδῶν. Τὸ φράγμα τῶν Πολεμιδῶν εἰναι σκάνδαλον τὸ δόποῖν πρέπει κάποια μέρα νὰ ἐκεκαθάρισῃ καὶ ἐκεῖνοι οἱ δόποιοι εὐθύνονται διὰ τὸ σκάνδαλον, τὸ τρομερὸν αὐτὸ τῶν Πολεμιδῶν, νὰ πληρώσουν καὶ νὰ παρουσιασθοῦν ἐνώπιον τοῦ λαοῦ.

“Οσον δὲ διὰ τὸ φράγμα, διὰ τὸ δόποῖν συζητοῦμεν καὶ ἑζήτησα τὴν ἑξέτασιν, εἴμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω, κ. Πρόεδρε, δτι τότε κάποιος ἀρμόδιος ἐδέχθη μίαν τσάνταν μὲ 70.000 λίρας διὰ τὸ θέμα τοῦ φράγματος αὐτοῦ.

Δι’ αὐτό, κ. Πρόεδρε, ἐπιμένω δπως εἰσηγηθῆτε νὰ γίνη μία Ἐπιτροπὴ ἡ δόποια νὰ ἐξετάσῃ ὅλα αὐτὰ τὰ σκάνδαλα τὰ δόποια «Θρωματῶν» τὴν ὅλην ὑπόθεσιν.

Δὲν θὰ ἥθελα νὰ ἐπεκταθῶ περισσότερον ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸν κ. συνάδελφον ἐκ Λεμεσοῦ, δ ὁ δόποιος ἐνόμισεν δτι ἐσύγχυσα τὰ δύο φράγματα.

Εἴμαι διατεθειμένος, κ. Πρόεδρε, ἐὰν δημιουργηθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτῆ, τὴν δόποιαν ἐπιζητῶ, νὰ καταθέσω μὲ δύναματα καὶ δτι γνωρίζω διὰ νὰ ὑποστηθήσω εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν «τοῦ σταύλου τοῦ Αὐγείου».

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο κ. Χατζηρακλέους εἶχε ζητήσει νὰ δευτερολογήσῃ.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐκτιμῶ τὸν δυναμισμὸν τῶν ἐντίμων συναδέλφων Βουλευτῶν τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ. Θὰ ἥθελα ὅμως νὰ τούσιω δτι διὰ τὴν παροῦσαν περίπτωσιν καὶ διὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα ἵσως νὰ ἥτο περίσσεια ἡ ἐπίδειξις του διὰ τὸν λόγον δτι ὑδεῖς ἀπὸ ἡμᾶς, καὶ εὔτυχῶς ὑπάρχουν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ Πρακτικά τῆς τὰ δόποις ἀποδεικνύουν τὸ λέγει ἔκαστος Βουλευτῆς, ἑζήτησε νὰ στερήσῃ ἀπὸ τὴν Λεμεσὸν τὸ ὅδωρ τοῦ ὑδατοφράκτου τῆς Γερμασόγειας. Ἐτοίσαμεν ἀπλῶς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀξιοποίησεως τοῦ νεροῦ αὐτοῦ καὶ ἐτονίσαμεν ἐπίσης τὸ ἀδικαιολόγητον τῆς καθυστερήσεως διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ὕδατος αὐτοῦ. “Ομως εἰλικρινὰ δὲν θὰ ἔνοιαθα καλὰ ὡς Βουλευτῆς Ἀμμοχώστου, δπως ἀνέφερε καὶ δ συνάδελφος κ. Χριστοδούλιδης, γνωρίζοντας τὸν πόνον καὶ τὸ πραγματικὸν ὕψος τοῦ ὕδατος προβλήματος τὸ δόποιον ὑπάρχει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀμμοχώστου, νὰ μὴν ἀναφέρω δτι, ἐὰν αὐτὸ τὸ νερὸν δὲν τὸ χρειάζεται ἡ περιοχὴ αὐτῆ ἢ ἐὰν οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς αὐτῆς δὲν τὸ θέλουν, ὑπάρχει κάποιος λαός, κάποιον μέρος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ τὸ δόποιον ἐνδιαφέρεται διὰ νὰ ἀξιοποίησῃ αὐτὸ τὸ νερόν.

Τονίζω, ἐν τούτοις κατηγορηματικά, δτι δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ στερήσωμεν ἀπὸ οἰονδήποτε γεωργὸν τῆς Λεμεσοῦ τὰ μέσα τῆς ζωῆς τὰ ὅποια, εἰς τὴν περιπτωσιν αὐτῆν, εἶναι τὸ νερόν. Ἐὰν δὲν οὐπάρχουν περισσεύματα, πιστεύω δτι οὐδεὶς ἀπὸ τοὺς παρόντας ἡ καὶ ἀκόμη οὐδεῖς ἀπὸ τὸν Κυπριακὸν λαὸν θὰ διαφωῆ δτι αὐτὰ τὰ περισσεύματα θὰ εἶναι προτιμότερον νὰ τὰ δεχθοῦν γεωργοὶ ἄλλου μέρους τῆς Κύπρου, παρὰ ἡ Μεσόγειος θάλασσα ἡ ὅποια τὰ δέχεται μέχρι σήμερον.

Κύριε Πρόεδρε. Θὰ ἥθελα ἐπίσης νὰ τονίσω δτι παρετηρήθη μία προσπάθεια νὰ ἐπιρριφθοῦν εὐθύναι εἰς τὸν Ὑπουργὸν Γεωργίας. Καὶ ἡ δλη συζήτησις ἐστρέφετο, ὡς ἀντελήφθην, πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν διότι δῆθεν σκόπιμα προσπαθεῖ νὰ καθυστερήσῃ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ νεροῦ τοῦ ὑδατοφράκτου Γερμασόγειας. Θὰ ἥθελα νὰ τονίσω δτι ἐκ τῶν ἐπαφῶν τὰς ὅποιας ἔχομεν εἴμεθα πεπεισμένοι ήμεῖς, ὡς Βουλευταὶ τῆς Ἀμμοχώστου, δτι οὐδέποτε κατεβλήθη σοθαρά προσπάθεια ἀπὸ οἰονδήποτε διὰ τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ τοῦ νεροῦ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀμμοχώστου, διότι, τεχνικῶς, καὶ εἰμαὶ θέσιοις δτι αὐτὸ τὸ γνωρίζουν καὶ οἱ Βουλευταὶ τῆς Λεμεσοῦ, τοῦτο εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ πραγματοποιηθῇ, διότι ἡ θέσις εἰς τὴν ὅποιαν εύρισκεται δὲν διατοφράκτης εἶναι πολὺ χαμηλά καὶ τοῦτο δημιουργεῖ τεραστίας τεχνικάς δυσκολίας.

Ἐπίσης θὰ ἥθελα νὰ τονίσω δτι ήμεῖς δὲν εἴμεθα Βουλευταὶ οἱ ὅποιοι καραδοκοῦμεν νὰ κλέψωμεν ἀπὸ οἰονδήποτε ἄλλην ἐπαρχίαν διδήποτε τῆς ἀνήκει οὔτε καὶ μεμφόμεθα οὔτε καὶ ζηλεύομεν τὴν ἀνάπτυξιν οἰασδήποτε ἄλλης ἐπαρχίας. Ὁμως θὰ ἥθελα νὰ τονίσω δτι, ἡ τοιαύτη κριτικὴ ἀπὸ τοὺς συναδέλφους Βουλευτάς τῆς Λεμεσοῦ ἐναντίον τῆς Κυθερνήσεως κατ' ἐμὲ εἶναι ἀδικαιολόγητος. Διότι ἐάν θὰ ἤτο δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ κριτικὴ κατὰ τῆς Κυθερνήσεως θὰ ἔπειτε νὰ ὑπάρξῃ κριτικὴ κατὰ τῆς Κυθερνήσεως ἀπὸ ἄλλους διὰ τὴν εὔνοιαν τὴν ὅποιαν παρέχει πρὸς τὴν πόλιν καὶ ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ. Εἶναι δὲ ἀρκετὸν νὰ ρίξῃ κανεὶς μιὰ ματιά εἰς τὸ λημενικὸν διὰ νὰ ἀντιληφθῇ ἐάν πράγματι ὑπάρχῃ εὔνοια ὑπὲρ τῆς Λεμεσοῦ ἡ ὅχι. Αὐτὰ ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν προτίθεμαι νὰ δώσω τὸν λόγον εἰς οἰονδήποτε ἄλλον Βουλευτὴν νὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος. Η οὐσία τοῦ θέματος δὲν εἶναι κατὰ πόσον ὑπάρχει εὔνοια εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ ἡ Ἀμμοχώστου ἡ κατὰ πόσον θὰ μεταφερθῆ νερὸν ἐξ Ἀμμοχώστου εἰς Λεμεσόν ἡ ἐκ Λεμεσοῦ εἰς Λευκωσίαν ἡ εἰς οἰονδήποτε ἄλλην ἐπαρχίαν.

Τὸ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εὑρισκόμενον θέμα προέκυψε κατόπιν ὑποθληθείσης Ἐρωτήσεως ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ποταμίτη πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ἡ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον, τῆς μὴ λήψεως ἀπαντήσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου τῆς ἐγγραφῆς τοῦ θέματος ὑπὸ τοῦ κ. Ποταμίτη.

Τὸ θέμα ὡς ἐνεγράφη εἶναι «Ο Ὑδατοφράκτης Γερμασόγειας» καὶ φυσικὰ τὸ θέμα βασίζεται ἡ προδιαγράφεται ἀπὸ τὰς Ἐρωτήσεις τὰς ὅποιας δὲν ἔντιμος Βουλευτὴς ὑπέβαλε καὶ διὰ τὰς ὅποιας δὲν ἔτυχεν Ἀπαντήσεως.

Αἱ Ἐρωτήσεις αὐταὶ περιορίζονται καὶ ἀναφέρονται εἰς τὸ θέμα τῆς μὴ ἀξιοποίησεως ἡ τῆς καθυστερήσεως εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ὑδατος τοῦ ὑδατοφράκτου. Ἐκ τῆς διεξαχθείσης συζήτησεως προκύπτει, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἐκ πρώτης ὅψεως, δτι ἐνῷ δὲν διατοφράκτης ἐτελείωσε καὶ ἐγέμισε τὸ 1968, μέχρι τῆς στιγμῆς οὐδεμία χρῆσις γίνεται τοῦ ἐκεῖ συγκεντρωμένου ὑδατος, τὸ διοῖον ἀφήνεται νὰ διαρρέῃ πρὸς τὴν θάλασσαν λόγῳ τοῦ δτι δὲν ὑπάρχει σύστημα διασωληνώσεως τοῦ νεροῦ.

Δεύτερον, προκύπτει δτι ἡ Βουλὴ τὸ 1971 ἐνέκρινε ποσὸν ἐκ £ 300.000 διὰ τὴν κατασκευὴν συστήματος διασωληνώσεως. Μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἔχει ἀρχίσει ἡ ἐργασία τοῦ συστήματος τούτου καὶ ἐπομένως δὲν διατοφράκτης παραμένει ἀναξιοποίητος διὰ περίοδον τεσσάρων ἑτῶν.

Έκ πρώτης δψεως υπάρχει άδικαιολόγητος καθυστέρησις. Διά τὴν ἀδίκαιολόγητον αὐτὴν καθυστέρησιν δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ καταχωρήσωμεν ή νὰ ξειδικεύσωμεν εὐθύνας εἰς 'Υπουργεῖον ή εἰς άρμοδίαν 'Υπηρεσίαν.

'Επομένως είναι ἀνάγκη τὸ θέμα νὰ παραπεμφῆ εἰς άρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν 'Επιτροπήν, τῆς δποίας οἱ δροὶ ἐντολῆς νὰ είναι ή ἔξετασις τῶν λόγων καθυστερήσεως καὶ ή ὑποθολή ἐμπεριστατωμένης ἐκθέσεως πρὸς τὸ Σῶμα προτοῦ ή Βουλὴ καταλήξῃ εἰς οἰονδήποτε θετικὸν συμπέρασμα.

'Ως ἔκ τούτου ως Πρόεδρος τῆς Βουλῆς παραπέμπω τὸ θέμα τοῦτο εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν 'Επιτροπήν, ή δποία είναι ή 'Επιτροπή Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, μὲ δρον ἐντολῆς δπως ζητήσῃ ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον ἔξηγήσεις διὰ τὴν καθυστέρησιν, ή δποία προέκυψεν ἀπὸ τοῦ 1968 μέχρι σήμερον εἰς τὴν κατασκευὴν συστήματος διασωληνώσεως καὶ ἐντὸς 15 ημερῶν ή τὸ ἀργότερον τριῶν ἐθδομάδων νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν 'Εκθεσιν, τὴν δποίαν θὰ καταθέσῃ εἰς τὸ Σῶμα, ἐν ἔκτάσει τοὺς λόγους εἰς τοὺς δποίους ἀποδίδεται ή καθυστέρησις.

Τὸ θέμα θὰ παραμείνῃ ἔγγεγραμμένον, λόγω τῆς σημασίας του, ἐπὶ τῆς ημερησίας διατάξεως καὶ ή συζήτησις θὰ συνεχισθῇ δταν θὰ ἔχωμεν τὰ πορίσματα τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς.

'Ἐν σχέσει μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Σαμψών δπως παραπεμφῆ τὸ θέμα τῆς ἔξετασεως τῶν ἀτασθαλῶν ως πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦ ὑδατοφράκτου, λυποῦμαι διότι ὑπὸ τὴν σημερινὴν συζήτησιν δὲν δύναμαι νὰ τὸ παραπέμψω, ἐκτὸς ἔάν ἔγγραφῇ θέμα δ' ἀτασθαλίας εἰς τὴν κατασκευὴν εἴτε αὐτοῦ εἴτε οἰονδήποτε ἄλλου ὑδατοφράκτου. 'Ἐκ πρώτης δψεως ἔάν προκύψῃ δτι ὑπάρχει θέμα πρὸς ἔξετασιν ὑπὸ 'Επιτροπῆς, τότε ἀσφαλῶς θὰ ἀποσταλῇ πρὸς ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν 'Επιτροπήν.

Τὸ τρίτον θέμα ἐπὶ τῆς ημερησίας διατάξεως «'Η Λειτουργία τοῦ Συμβουλίου 'Εμπορίας Κυπριακῶν 'Ελαιοκομικῶν Προϊόντων καὶ αἱ ἔξ αὐτοῦ ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου καὶ τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ».

'Ο κ. Χατζηχάρος, θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χατζηράκλεους.

(Γέλωτες)

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Πάντως δὲν μὲ πειράζει τὸ δτι μὲ ἀποκαλεῖτε Χατζηχάρον, διότι προερχόμεθα ἀπὸ τὴν Ιδίαν δργάνωσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Kαὶ ἔχετε καὶ τὸ «κοινὸν» δτι καὶ οἱ δύο είστε Χατζῆδες!

(Γέλωτες)

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Πρὸ 15 ημερῶν είχον ζητήσει τὴν ἔγγραφὴν τοῦ ἐν λόγῳ θέματος, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἀλλὰ ἐν τῷ μεταξύ ἐμεσολάθησαν δύο γεγονότα τὰ δποία μὲ πείθουν δτι ίσως δὲν χρειάζεται ἐπὶ τοῦ παρόντος ή δημοσίᾳ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ.

Τὰ δύο αὐτὰ γεγονότα είναι ἀφ' ἐνὸς μὲν ή ἀπόφασις τῆς 'Επιτροπῆς Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ νὰ ἀσχοληθῇ ἐν ἔκτάσει μὲ τὰ θέματα ποὺ ἀφοροῦν τὰ διάφορα Συμβούλια 'Εμπορίας Γεωργικῶν Προϊόντων καὶ ἀσφαλῶς ἐπομένως καὶ τὸ Συμβούλιον 'Ελαιοκομικῶν Προϊόντων καὶ ἀφ' ἐτέρου τὸ γεγονός δτι ή Βουλή, ως ἔχετε πρὸ ἐθδομάδος τονίσει ἐπισήμως, θὰ ἔξετάσῃ

λίαν συντόμως τὴν ἔκθεσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐλεγκτοῦ τῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν δοποῖαν καὶ ἀναφέρονται μερικά θέματα τὰ δοποῖα εἰχα ὑπ' ὅψιν μου νὰ ζητήσω ἐν σχέσει μὲ τὸ ἔλαιολαδον ποὺ παρέχεται πρὸς τὸ στράτευμα, δι' αὐτὸ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, παρακαλῶ ἐδώ δὲν ὑπάρχῃ ἔνστασις ὅπως διαγραφῇ τὸ δόλον θέμα ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα διαγράφεται. Θέλω νὰ ἔκφράσω τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τὸν ἔντιμον Βουλευτὴν κ. Χατζηηρακλέους, διότι ἡκολούθησε τὴν δρθήν διαδικασίαιν ἐφ' ὅσον περιῆλθεν εἰς γνῶσιν του δτὶ τὸ θέμα θὰ ἔξετασθῇ ὑπὸ ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα καὶ νὰ ἀγορεύσῃ εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ προκαταλάβῃ τὰς ἀποφάσεις, ἢ νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἔξετασιν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ θέματος.

‘Ως ἐκ τούτου ἀνευ οὐδεμιᾶς δυσκολίας διαγράφω τὸ θέμα ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

‘Η ἐπομένη συνεδρία τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

‘Η ἡμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ως ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : ‘Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

- (1) ‘Ο περὶ Πωλήσεως Οίνοπνευματώδῶν Ποτῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) ‘Ο περὶ Ἑγγραφῆς Λεσχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) ‘Ο περὶ Μηχανοκινήτων Ὀχημάτων, Α, τὸ θέμα ὅμως διεγράφη, οἱ περὶ Μηχανοκινήτων Ὀχημάτων.
- (4) ‘Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) (‘Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) ‘Ο περὶ Συμβάσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) ‘Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (‘Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ : «‘Ο ‘Υδατοφράκτης Γερμασόγειας», τοῦ δοποῖου ὅμως ἡ συζήτησις δὲν θὰ συνεχισθῇ πρὸ τῆς ὑποθολῆς ἐκθέσεως ὑπὸ τῆς ἀρμόδιας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν δοποῖαν παρεπέμφθῃ.

‘Ο κ. Χριστοφίδης καὶ ἀργότερον δ. κ. Νεοκλέους.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Λυποῦμαι, κ. Πρόεδρε, ἀλλὰ εἴμαι ἀναγκασμένος νὰ ἐγγράψω ἐν θέμα διὰ τὸ δοποῖον εἰχα ἐπανειλημμένως ὑποθάλει ἐρωτήσεις εἰς τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργεῖον καὶ δὲν ἔλαθα ἀπάντησιν. Τὸ θέμα είναι τὸ ἔξης :

«‘Η ἀρνησις τοῦ ‘Υπουργοῦ Ἐσωτερικῶν νὰ ἀπαντήσῃ διὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ δοθείσας ἀπαλλαγάς καὶ ἀναστολάς εἰς Κυπρίους Πολίτας πρὸς κατάταξιν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Φρουράν».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Εφ’ ὅσον ὑπεθάλετε ἐρώτησιν καὶ δὲν ἔλαθετε ἀπάντησιν δικαιοῦσθε νὰ ἐγγράψετε τὸ θέμα ἀνευ ψηφοφορίας. Τὸ θέμα ἐπομένως ἐγγράφεται;

‘Ο κ. Νεοκλέους.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐπιθυμῶ νὰ ἐγγράψω ἐπίσης ἐν θέμα καὶ ἔχει ὡς ἀκολούθως :

«Ἡ ὅδρευσις τῶν προαστείων τῆς Λεμεσοῦ, Πολεμιδίων καὶ Ὑψωνα».

Τὸ θέμα προέρχεται ἀπὸ Ἔρώτησιν τὴν δποίαν ὑπέθαλα πρὸ ἀρκετοῦ χρόνου εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον καὶ δὲν ἔλασθον μέχρι τῆς στιγμῆς ἀπάντησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἀρκετὸν χρόνον μπορεῖτε νὰ μᾶς δώσετε μίαν ἔνδειξιν ;

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Πέριξ τῶν δύο μηνῶν καὶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι δύο μῆνες ἥτο ἀρκετὸς χρόνος διὰ νὰ ἀπαντήσῃ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον καὶ ἐπομένως θεωρῶ ὅτι δικαιοῦσθε νὰ ἐγγράψετε τὸ θέμα.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Δὲν πρόκειται νὰ ἐγγράψω θέμα κύριε Πρόεδρε. Ἀπλῶς θὰ ἥθελα νὰ παρακαλέσω ὅπως τὸ θέμα τῆς μελέτης τῆς Ἐκθέσεως τοῦ Γενικοῦ Ἐλεγκτοῦ πρέπει νὰ ἐπισπευσθῇ διότι ἀντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε, ὅτι εἰς ὀρισμένας περιπτώσεις ἔχει δίκαιον ἀλλά καὶ εἰς ὀρισμένας περιπτώσεις ἐπιφρόπτει εὐθύνας ἐναντίον ἀνθρώπων καὶ Τμηματαρχῶν καὶ Κυβερνητικῶν Ὑπαλλήλων, οἱ δποίοι δὲν δύνανται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀπαντήσουν καὶ νὰ ἀποδοθοῦν αἱ εὐθύναι ἐκεῖ ποὺ πρέπει. Δι' αὐτό, κύριε Πρόεδρε, παρακαλῶ δπως ἐπισπευσθῇ τὸ ταχύτερον ὃστε δπως εἶπα καὶ προηγουμένως, νὰ ἀποδοθοῦν τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ ἀρχίσουν ἐντὸς τῆς τρεχούσης ἐθδομάδος συνεδρίασις τῆς Ἐπιτροπῆς Δημοσίων Λογαριασμῶν καὶ θὰ ἔξετασθῇ ἐπισταμένως ἡ Ἐκθεσίς τοῦ Γενικοῦ Ἐλεγκτοῦ.

‘Ως εἶπα ἡ ἐπομένη συνεδρίασις τῆς Βουλῆς δρίζεται τὴν προσεχῆ Πέμπτην τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 6.30 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης
Ζαμπᾶς Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας
Κληριδῆς Ξάνθος
Κόστης Νίκος
Κουρτελλάρης Χρῆστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Μαλλιώτης Γεώργιος
Μαυρονικόλας Νίκος
Νεοκλέους Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος
Ξενόπουλος Ξενῆς
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας

Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ποσκώτης Σταῦρος
Ποταμίτης Γιάγκος
Σαββίδης Μιχαλάκης
Σαμψών Νίκος
Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Φάντης Ἀνδρέας
Φράγκος Αιμίλιος
Χατζηηρακλέους Ἡρακλῆς
Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Χατζηκακοῦ Κώστας
Χριστοδούλης Κώστας
Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις ('Η δξιοποίησις τῶν διατρήσεων παρὰ τὸν ποταμὸν τῆς Πόλεως Χρυσοχοῦς—Προθλήματα τῆς κωμοπόλεως Ἀκανθοῦς—'Η θόσκησις εἰς τὸ δάσος τοῦ Ἀκάμαντος).
- (2) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (3) 'Εκθέσεις ἐπὶ τοῦ περὶ Ἀλλοδαπῶν καὶ Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (4) Διαγραφὴ ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τοῦ περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971.
- (5) 'Απόσυρσις τῶν περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων ('Εκπαίδευσις 'Οδηγῶν) Κανονισμῶν.
- (6) Παραπομπὴ εἰς τὰς Κοινοθουλευτικάς 'Επιτροπάς 'Εργασίας καὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων καὶ Οἰκονομικῶν τοῦ θέματος τῶν πολυτέκνων.
- (7) Παραπομπὴ τοῦ θέματος τοῦ 'Υδατοφράκτου 'Ορμήδειας καὶ εἰς τὴν 'Επιτροπὴν 'Εσωτερικῶν.
- (8) Συνέχισις τῆς συζητήσεως (Α. Χατζηώαννου, Ντ. Κωνσταντίνου, Γ. Ζαμπάς, Φ. Παρασκευαΐδης) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Μ. Σαββίδη θέματος «'Η ἀπαγόρευσις τῆς κυκλοφορίας μηχανοκινήτων Ὁχημάτων διὰ τῆς ὁδοῦ Λήδρας καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις».
- (9) Συνέχισις τῆς συζητήσεως (Η. Χατζηρακλέους, Ν. Σαμψών, Ξ. Ξενόπουλος, Γ. Μαλλιώτης, Α. Νεοκλέους, Γ. Ποταμίτης, Ε. Παπαϊωάννου, Πρόδερος, Κ. Χριστοδούλιδης, Αἴμ. Φράγκος, Χρ. Χριστοφίδης, Κ. Παπαδημητρίου) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος υπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Γ. Ποταμίτη θέματος «'Ο υδατοφράκτης Γερμασσόγειας».
- (10) Διαγραφὴ ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τοῦ ἐγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Η. Χατζηρακλέους θέματος «'Η λειτουργία τοῦ Συμβουλίου 'Εμπορίας Κυπριακῶν 'Ελαιοκομικῶν Προϊόντων καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου καὶ τῆς ὄγείας τοῦ λαοῦ».
- (11) 'Ἐγγραφὴ πρὸς συζήτησιν υπὸ τῆς Βουλῆς υπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη τοῦ θέματος «'Η ὄρνησις τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν νὰ ἀπαντήσῃ διὰ τὰς ὅπ' αὐτοῦ δοθείσας ἀπαλλαγάς καὶ ἀναστολάς εἰς Κυπρίους πολίτας πρὸς κατάταξιν εἰς τὴν 'Εθνικὴν Φρουράν».
- (12) 'Ἐγγραφὴ πρὸς συζήτησιν υπὸ τῆς Βουλῆς υπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους τοῦ θέματος «'Η υδρευσις τῶν προαστείων τῆς Λεμεσοῦ Πολεμίδιων καὶ 'Υψωνα».

Τιμὴ 50 Μίλων

· 'Εταπωθή ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 20ῆς ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.09 μ.μ.)

(‘Αρ. 18)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Α εἶναι ‘Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ‘Ερωτήσεων—Απαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ερωτήσις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1ην Νοεμβρίου 1971, ὑποθέλησα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Γιάγκου Ποταμίτη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 2αν Νοεμβρίου 1971.

Ἐπὶ τρία σχεδὸν ἔτη μετά τὴν συμπλήρωσιν τοῦ φράγματος Γερμασόγειας—τοῦ μεγαλυτέρου ἐν Κύπρῳ—τὸ ἐν αὐτῷ ἀποθηκεύμενον ὅδωρ παραμένει ἀχρησιμοπόιητον ὑποκείμενον εἰς ἀπωλεῖας λόγῳ ἔξατμίσεως καὶ ἄλλως. Εἶναι γνωστὸν δὲ ὅτι ἐνῶ κατὰ τὸ 1968 τὸ φράγμα ἐπληρώθη, δόλκηρος ἢ ποσότης ἐκ 14 περίπου ἐκαστομμαρίων τόνων ἐστάλη εἰς τὴν θάλασσαν—ἐλάχιστα ἀξιοποιουμένη κατὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ ὅδατος εἰς τὰ χωράφια Γερμασόγειας—λόγῳ ἀνυπαρξίας τοῦ ἀναγκαιοῦντος συστήματος διανομῆς.

‘Ερωτᾶται τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργείον νὰ εἴπῃ :

(α) Διατὶ ἡ ἐγκατάστασις τοῦ συστήματος διανομῆς δὲν ἔγινε παραλήλως πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦ φράκτου.

- (β) Διατί ή τοιαύτη έγκατάστασις έξακολουθεῖ νά καθυστερή μὲ ἀνυπολογίστους ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου.
- (γ) Πότε ή τοιαύτη έγκατάστασις θὰ πραγματοποιηθῇ.
- (δ) Εἰς ποίαν περιοχὴν ή εἰς ποίας περιοχὰς τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ θὰ μεταφερθῇ τὸ ὅδωρ.
- (ε) 'Εάν πρόκειται ἐκ τοῦ ὅδατος τοῦ φράγματος νά ἐνισχυθῇ ή ὅδατοπρομήθεια Λεμεσοῦ'.

'Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 13ην Ιανουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 2αν Νοεμβρίου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Γιάγκου Ποταμίτη.

«Ἡ διάθεσις τοῦ ὅδατος τοῦ φράγματος Γερμασόγειας τυγχάνει προσεκτικῆς μελέτης ύπό τῆς πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν διορισθεῖσῆς ἐξ 'Υπουργῶν 'Ἐπιτροπῆς. Ἡ διάθεσις τοῦ ὅδατος τούτου παρουσιάζει πολλὰ καὶ δύσκολα προθλήματα τόσον οἰκονομικῆς ὅσον καὶ διοικητικῆς φύσεως καὶ ή μελέτῃ τῶν ἀπαιτεῖ καιρόν. Ἐκ τῆς μελέτης καὶ τῶν διεξαγομένων ἐρευνῶν θὰ ἐξαρτηθῇ δ χρόνος προωθήσεως τῶν ἔργων καὶ τοῦ τρόπου διαθέσεως τοῦ ὅδατος. Ἡ ἐνίσχυσις τῆς ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ καθὼς καὶ ἄλλων περιοχῶν είναι μεταξὺ τῶν θεμάτων εἰς τὰ δποῖα δίδεται σημασία καὶ πᾶσα δυνατή προτεραιότης».

'Ερώτησις ύπό ήμερομηνίαν 11ην Νοεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 12ην Νοεμβρίου 1971.

«Ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος δτι ὑφίστανται καὶ λειτουργοῦν σήμερον εἰς τὸν τόπον μας διάφορα Γραφεῖα 'Ιδιωτικῶν 'Ἐρευνῶν καὶ 'Αναζητήσεων καὶ ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος δτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ιδιωτικοῦ ντετέκτιθ χρήζει, δι' εὐνοήτους λόγους, περισσότερον οἰουδήποτε ἄλλου ἐπαγγέλματος εἰδικῆς περιοριστικῆς καὶ προστατευτικῆς ρυθμίσεως, ἔρωτῶμεν τὸν ὀρμόδιον 'Υπουργόν ἵνα μᾶς πληροφορήσῃ κατά πόσον προτίθεται νά καταθέσῃ εἰς τὴν Βουλὴν σχετικὸν Νομοσχέδιον καὶ, ἐὰν δχι, διατί»;

'Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 14ην Ιανουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 12ην Νοεμβρίου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Ολα τὰ ἐν Κύπρῳ λειτουργοῦντα Γραφεῖα 'Ιδιωτικῶν 'Ἐρευνῶν καὶ 'Αναζητήσεων ἀναλαμβάνουν τὴν διεξαγωγὴν ἐρευνῶν, αἱ δποῖαι ἀνατίθενται εἰς αὐτὰ ύπό ἐμπορικῶν καὶ θιμητανικῶν Οἰκῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ καθὼς καὶ 'Ασφαλιστικῶν 'Ἐταιρειῶν. Ούδεν ἐκ τῶν Γραφείων τούτων ἀναλαμβάνει τὴν ἐξιχνίασιν ἔγκλημάτων, τὴν ἐκτέλεσιν καθηκόντων ιδιωτικοῦ ἀστυνομικοῦ (ντετέκτιθ), ή ἀστυνομικάς ἔρευνας.

«Ως ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ζητήματος καὶ τῶν κινδύνων τούς δποῖους συνεπάγεται ή παραχώρησις εἰς ιδιώτας τοῦ δικαιώματος νά υπεισέρχωνται εἰς πρωτικάς καὶ οἰκογενειακάς ύποθέσεις πολιτῶν τῆς Δημοκρατίας, τὸ 'Υπουργεῖον 'Εσωτερικῶν δὲν προτίθεται νά συστήσῃ τὴν εἰσαγωγὴν τοιαύτης νομοθεσίας».

'Ερώτησις ύπό ήμερομηνίαν 1ην Δεκεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971.

«Ἡ 'Επαρχία Πάφος ως καθαρῶς γεωργικὴ ζητεῖ μέσα ἀξιοποιήσεως τῆς γῆς της.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἀπαιτεῖται ἡ παροχὴ ὑδατος. "Ὕδωρ ὑπόγειον ὑπάρχει ἄφθονον, ἄφθονώτατον, εἰς πάρα πολλὰς περιοχάς.

Οἱ ἴδιοκτῆται γῆς ζητοῦν ἀδείας διὰ νὰ κάμουν διατρήσεις. Μέχρι σήμερον αἱ ἀδειαι δὲν χορηγοῦνται. Τὸ ἀρμόδιον Τμῆμα ἔκαμεν ὠρισμένας μελέτας. Αἱ μελέται ἔχουν συμπληρωθῆ.

Μπορεῖ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα:

- (α) Ἐὰν καὶ πότε θὰ ἐπιτρέψῃ καὶ χορηγήσῃ τοιαύτας ἀδείας διὰ νὰ γίνουν ἀπὸ μέρους τῶν ἴδιοκτητῶν γῆς διατρήσεις καὶ, ἐκεῖ ὅπου οἱ ἴδιοκτῆται δὲν μποροῦν, νὰ γίνουν ἀπὸ μέρους τῆς Κυβερνήσεως;
- (β) Πότε θὰ παραχωρηθοῦν εἰς τὰς κοινότητας αἱ ἥδη ὑπάρχουσαι ἔτοιμαι διατρήσεις;

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12ην Ἱανουαρίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Τὸ ὑδατικὸν ἔτυχεν εἰδικῆς μελέτης εἰς τὴν περιοχὴν Πάφου ὑπὸ εἰδικῆς δύμαδος ὑπὸ «Σχέδιον Ἐπισκοπήσεως τῶν Ὑδατίνων Πόρων τῆς Νήσου».

Ἐν συνεχείᾳ ἔχει τώρα ἀρχίσει ὡς δευτέρα φάσις τοῦ ἴδιου Σχεδίου ἡ ἐκπόνησις τεχνοοικονομικῆς μελέτης διὰ τὴν περιοχὴν Πάφου. Ἀναμένεται ὅτι ἔκθεσις ἐπὶ τούτῳ θὰ ὑποθληθῇ ἐντὸς τῶν προσεχῶν δλίγων μηνῶν, ὅπόταν, βάσει τῶν πορισμάτων καὶ συστάσεων ταύτης, θὰ προωθηθῇ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν σύστασις διὰ τὰ κατάλληλα ἀρδευτικὰ ἔργα.

Ἐλπίζεται ὅτι θὰ κατορθωθῇ νὰ γίνῃ ἐκμετάλλευσις τῶν ὑδάτων τῶν ὑπεγίων ὑδροφόρων στρωμάτων ἐν συγδυασμῷ μὲ τὰ ἐπιφανειακὰ καὶ τὰ ὅμερια ὕδατα εἰς ἔν γενικὸν καὶ ὀλοκληρωμένον σχέδιον τὸ ὅποιον νὰ δύναται νὰ ἔξυπηρετήσῃ δύον τὸ δυνατόν μεγαλυτέραν ἔκτασιν καὶ μὲ τὸν πλέον οἰκονομικὸν τρόπον.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀντενδείκνυται εἰς τὸ παρὸν στάδιον ἡ ἔκδοσις ἀδειῶν διατρήσεων εἰς ἴδιωτας. Τόσον αἱ ἥδη ἀνορυχθεῖσαι Κυβερνητικαὶ διατρήσεις δύον καὶ νέαι τοιαῦται, αἱ ὅποιαι καὶ πάλιν θὰ ἀνορυχθοῦν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, θὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀπὸ κοινοῦ διὰ τοὺς σκοπούς τοῦ γενικοῦ ἀρδευτικοῦ σχεδίου».

*Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7ην Ἱανουαρίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐντιμών Βουλευτῶν περιφερείας Λεμεσοῦ κ.κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους καὶ Γεωργίου Μαλλιώτη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 8ην Ἱανουαρίου 1972.

«Ὑπάρχουν ἐν Κύπρῳ περὶ τοὺς δγδοίκοντα θηροφύλακες οἱ ὅποιοι ὑπηρετοῦν ἐπὶ προσωρινῆς βάσεως καὶ λαμβάνουν μισθὸν £ 25 μηνιαίως μόνον.

Πρὸ ἔτους καὶ πλέον οὗτοι ὑπέθαλον μέσω τῆς συντεχνίας των διάφορα αἰτήματα ἀφορῶντα τὴν μονιμοποίησιν τῶν, τὴν αὔξησιν τοῦ μισθοῦ των καὶ τὴν παροχὴν εἰς αὐτοὺς Ταμείου Προνοίας, Ιατρικῆς περιθάλψεως καὶ στολῆς.

Ἐπειδὴ μέχρι σήμερον οὐδεμία ἀπόφασις πρὸς ίκανοποίησιν τῶν ὡς ἄνω αἰτήματων ἐλήφθη, ἔρωτῶν τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον ἵνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων πότε καὶ κατὰ ποῖον τρόπον προτίθεται νὰ ἐπιλύσῃ τὰ ὡς ἄνω προθλήματα»;

*Απάντησις ύπο τίμημα 14ην Ιανουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἐρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 8ην Ιανουαρίου 1972 ύπο τῶν ἑντίμων Βουλευτῶν περιφερείας Λεμεσοῦ κ.κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους καὶ Γεωργίου Μαλλιώτη.

«Ο θεσμὸς τῶν θηροφυλάκων ἔγκαθιδρύθη ἐν Κύπρῳ κατόπιν σχετικῆς τροποποιήσεως τοῦ περὶ Προστασίας Θηράματος καὶ Ἀγρίων Πτηνῶν Νόμου, Κεφ. 65, διὰ τοῦ Νόμου Ἀρ. 9 τοῦ 1964. Δυνάμει τοῦ εἰρημένου Τροποποιητικοῦ Νόμου οἱ θηροφύλακες διορίζονται διὰ διετῆ περίοδον, μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὅποιας δυνατόν νά τύχωσιν ἐπαναδιορισμοῦ ἐάν ἐκτελέσωσι τὰ καθήκοντά των πρὸς πλήρη ἰκανοποίησιν τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν. 'Η μισθοδοσία αὐτῶν καθωρίσθη διὰ τοῦ εἰρημένου Νόμου εἰς £22 μηνιαίως, ἀνεθεωρήθη δὲ αὕτη εἰς £25 ἀπὸ τῆς Ἰης Αύγουστου 1969.

2. *Ἐν δψει τοῦ γεγονότος ὅτι μελετᾶται ύπο τοῦ ἡμετέρου 'Υπουργείου Ἱδρυσίς «Υπηρεσίας Θήρας καὶ Ἀγρίας Ζωῆς» τὸ θέμα τῆς μισθοδοσίας καὶ μονιμοποιήσεως τῶν θηροφυλάκων ὡς καὶ τῶν λοιπῶν συναφῶν προβλημάτων ἀτίνα ἀναφέρονται εἰς τὴν «Ἐρώτησιν», θὰ ἔξετασθῶσι μετὰ τὴν Ἱδρυσιν τῆς εἰρημένης ὑπηρεσίας».

*Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. 'Η ἀνάγνωσις 'Ἐρωτήσεων—'Απαντήσεων ἐπερατώθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Ἐργασία.

'Υπάρχουν ἐγγεγραμμένα πέντε κατατεθέντα Νομοσχέδια πρὸς συζήτησιν.

'Η συζήτησις τούτων δὲν εἶναι δυνατόν νά διεξαχθῇ σήμερον διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ 'Εκθέσεις τῶν ἀρμοδιών Κοινοθουλευτικῶν 'Επιτροπῶν 48 ὕρας πρὸ τῆς συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νά προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ 'Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον κατετέθη εἰς τὴν Βουλὴν ύπο τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν 'Επιτροπὴν ἐπὶ Οἰκονομικῶν Θεμάτων πρὸς περαιτέρω διερεύνησιν καὶ υποθολήν 'Εκθέσεως πρὸς τὴν Βουλὴν.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τὸ πρῶτον θέμα εἶναι «Ο ὄδατοφράκτης Γερμασόγειας». Τὸ θέμα συνεζήτηθη καὶ παρεπέμφθη εἰς τὴν 'Επιτροπὴν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων πρὸς περαιτέρω διερεύνησιν καὶ υποθολήν 'Εκθέσεως πρὸς τὴν Βουλὴν.

Τὸ δεύτερον θέμα εἶναι «Η ἀρνησις τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν νά ἀπαντήσῃ διὰ τάς ύπ' αὐτοῦ δοθείσας ἀπαλλαγάς καὶ ἀναστολάς εἰς Κυπρίους πολίτας πρὸς κατάταξιν εἰς τὴν 'Εθνικὴν Φρουράν».

Τὸ θέμα ἐνεγράφη ύπο τοῦ ἑντίμου Βουλευτοῦ κ. Χριστοφίδη.

*Ο. κ. Χριστοφίδης ἔχει τὸν λόγον.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

*Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. 'Η σοθαρὰ καθυστέρησις τοῦ ἑντίμου 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν ὅπως ἀπαντήσῃ εἰς 'Ἐρώτησιν ύποθληθεῖσαν

πρὸς αὐτὸν ὑπ' ἐμοῦ τὴν 22αν Ἀπριλίου 1971 καὶ πρὸ μηνὸς ἐπαναληφθεῖσαν καὶ πάλιν παραμείνασαν ἀναπάντητον συνιστᾶ ἄρνησιν νὰ κατατοπίσῃ τὸ Σῶμα ὃσον ἀφορᾶ τὸν ὀριθμὸν καὶ τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὅποιας στρατεύσιμοι ἔτυχον εἴτε ἀναστολῆς εἴτε ἀπαλλαγῆς τῶν στρατιωτικῶν των ὑποχρεώσεων.

Συγκεκριμένως ή Ἐρώτησις ἀνεφέρετο, πρῶτον, εἰς πόσους καὶ ποίους ὁνομαστικῶς ἔδόθη ἀναστολὴ καὶ διὰ ποιους λόγους καὶ ἐὰν ὑφίστανται οἱ λόγοι αὐτοὶ μέχρι σήμερον.

Δεύτερον, εἰς πόσους καὶ ποίους ὁνομαστικῶς ἔδόθη ἀπαλλαγὴ δι' εἰδικοὺς λόγους καὶ ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ οἱ εἰδικοὶ λόγοι. Τὸ θέμα τοῦτο δημιουργεῖ συθεράς ὑπονοίας ἐν σχέσει μὲ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὄποιον ἡσκήθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζόμεναι ἔξουσιαι τοῦ Ὑπουργοῦ. Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προνοιῶν τοῦ περὶ Ἐθνικῆς Φρουρᾶς Νόμου (20/64) καὶ ἀριθμοῦ μεταγενεστέρων τροποποιήσεων ή ἐφαρμογὴ τῶν προνοιῶν τοῦ Νόμου βαρύνει κατὰ πρῶτον λόγον τὸν Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν. Κέκτηται δὲ ὁ Ὑπουργός, μεταξὺ ἄλλων, ἔξουσίαν ὅπως, εἰς ἔξαιρετικάς περιπτώσεις, ἔξαιρη στρατευσίμους τῆς ὑποχρεώσεως νὰ ὑπηρετήσουν. Συμφώνως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου 68 τοῦ 1964 οὐδεὶς στρατεύσιμος δύναται νὰ ἔγκαταλεψῇ τὴν Δημοκρατίαν ἀνευ εἰδικῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν (ἄρθρον 26, Νόμος 20 τοῦ 1964).

Εἶναι γνωστὸν εἰς δόλους ὅτι ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς καὶ ἐντεῦθεν, σημαντικὸς ἀριθμὸς προσώπων ἔτυχον διὰ τοῦ ἐνὸς ή τοῦ ἄλλου τρόπου ἔξαιρέσεως τῶν στρατιωτικῶν των ὑποχρεώσεων. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν παρὰ τὴν κλήσιν πρὸς κατάταξιν τῆς κλάσεών των ἔταξιδευσαν εἰς τὸ ἔξωτερικὸν διὰ σπουδᾶς ή ἄλλους λόγους ἐνῷ σημαντικὸς ἀριθμὸς προσώπων τυχάνει συνεχοῦς ἀναστολῆς τῶν στρατιωτικῶν των ὑποχρεώσεων, ἄλλοι δὲ ἔχουν ἔξαιρεθη ὀλοσχερῶς τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν δι' εἰδικούς λόγους περὶ τῶν ὅποιων δὲν γίνεται γνωστοποίησις.

"Ἐχων ὑπ' ὅψιν μου τὰ δινόματα πολλῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω προσώπων πιστεύω ὅτι ή πεποιθήσις τοῦ λαοῦ εἶναι δρθή ὅτι τὰ τέκνα μιᾶς προνομιούχου τάξεως τοῦ πλούτου ή τῶν μεγάλων μέσων τυγχάνουν προνομιακῆς μεταχειρίσεως. Τὸ αἰσθημα αὐτὸν κλονίζει τὴν πίστιν τῆς κοινῆς γνώμης ὃσον ἀφορᾶ τὴν ὑπαρξιν ἴσοπολιτείας ἐν σχέσει μὲ τὴν ιερὰν ὑπὸ τὰς συνθήκας ποὺ διεργόμεθα ἐκπλήρωσιν ὑπὸ τῆς νεολαίας τῶν στρατιωτικῶν τῆς καθηκόντων. Ἡ στρατιωτικὴ θητεία προκαλεῖ μὲν μίαν ἀνωμαλίαν εἰς τὴν ζωὴν τῶν νέων διότι τοὺς ἀπασχολεῖ εἰς τὴν κρίσιμον ἐπαγγελματικὴν καὶ φοιτητικὴν τῶν σταδιοδρομίαν. Εἶναι δῆμως ὑψιστὸν ἔθνικὸν καθῆκον καὶ ὑποχρέωσις πρὸς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς τὸν λαὸν δλόκληρον.

"Η πολεμικὴ ἐτοιμότης εἶναι ἄμυνα, ταυτοχρόνως δὲ παρέχει δυνατότητας πολιτικῶν διαπραγματεύσεων. Εἶναι πολὺ πιθανὸν τὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ καὶ ἐκείνων οἱ δρόποι οὐ πεπερεότην νὰ ἐπηρεάσουν δυσμενῶς τὴν πειθαρχίαν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ καὶ νὰ μειώσουν εἰς τὴν συνείδησον ὅλων τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς ὅταν δὲ ἀριθμὸς τῶν φυγοστράτων τοὺς ὅποιους δημιουργοῦν ἄλλοι εἶναι μεγάλοις. Τὸ θέμα αὐτὸν πλειστάκις ἀπησχόλησε τὸν τύπον καὶ τοὺς γονεῖς. Παρὰ ταῦτα δὲ ὁ Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν συνεχίζει διὰ λόγους καλύτερον εἰς αὐτὸν γνωστοὺς τὴν σιγήν του ή ὅποια, δῆμως, ὑπὸ τὰς συνθήκας, δύμιλει πολὺ εὐγλώττως.

"Αναφιεβόλως ή καλὴ ἐφαρμογὴ τῶν προνοιῶν τοῦ περὶ Ἐθνικῆς Φρουρᾶς Νόμου καὶ ή στερέωσις μεταξὺ τοῦ κοινοῦ τῆς πίστεως περὶ ὑπάρξεως ἵστης μεταχειρίσεως ὅλων τῶν πολιτῶν ἐν σχέσει μὲ τὰς στρατιωτικάς των ὑποχρεώσεις εἶναι ὑψιστὸν ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων, τὸ δὲ ὅλον θέμα χρήζει ἐνδελεχοῦς ἔξετάσεως. Ἐάν δὲ ὁ Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν δὲν θεωρήσῃ σκόπιμον ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος νὰ προθῇ εἰς ἀπολογισμὸν εἰς τὰς μέχρι τοῦδε χορηγηθείσας ἀπαλλαγὰς καὶ ἀναστολάς, ἔξαιρέσεις, κ.λ.π. καὶ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸ Σῶμα διὰ αἱ ὑπὸ τοῦ Νόμου χορηγούμεναι

διακριτικαὶ ἔξουσιαι θὰ ἔξασκοῦνται θάσει λογικῶν ἀντικειμενικῶν κριτηρίων, τότε θὰ ὑποθάλω συντόμως, πρότασιν Νόμου διὰ τῆς δποίας θὰ γίνεται εἰσήγησις περιορισμοῦ τῶν ἔξουσιῶν τοῦ Ὑπουργοῦ.

Περαιτέρω, εἰσηγοῦμαι δηποτὲ καθιερωθῆ θεσμὸς ἐτησίας ἐκθέσεως εἰς ποίους δίδεται ἀπαλλαγὴ ἢ ἀναστολὴ δινομαστικῶς καὶ διὰ ποίους λόγους.

Ἐν κατακλεῖδι, ἀναφέρω ὅτι δὲν θεωρῶ σκόπιμον εἰς τὸ παρὸν στάδιον νὰ γνωστοποιήσω τὰς συγκεκριμένας περιπτώσεις διὰ τὰς δποίας, κατὰ τὴν ἄποψίν μου, ἔγινε κατάχρησις ἔξουσίας δεδομένου ὅτι αἱ περιπτώσεις αὐταὶ δὲν εἶναι αἱ μόναι ἀλλὰ ὑπάρχει μεγάλος ἀριθμὸς τοιούτων περιπτώσεων καὶ δὲν θὰ ἥτο δρόθον νὰ ἀναφερθοῦν τὰ δνόματα τῶν δλύων, τὰ δποῖα κατέχω πρὸς τὸ παρόν.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος ;

‘Ο ἔντιμος Βουλευτὴς κ. Νίκος Σαμψών ἔχει τὸν λόγον.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

‘Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε, ἀξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι. ’Ηκουσα μετὰ προσοχῆς τὴν δμιλίαν τοῦ ἀξιότιμου συναδέλφου ἐκ Λάρνακος κ. Χριστοφίδη. ’Ηκουσα τὸν κ. Χριστοφίδην νὰ καταφέρεται ἐναντίον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν καὶ νὰ ἀπειλῇ ὅτι θὰ καταθέσῃ σχέδιον Νόμου ποὺ θὰ περιορίζῃ τὰς ἔξουσίας τοῦ Ὑπουργοῦ.

‘Ωμίλησε περὶ δνομάτων τὰ δποῖα ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του, χωρίς, δμως, νὰ μᾶς παρουσιάσῃ τὰ δνόματα αὐτά, ὡστε δικυριακός λαός ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς νὰ πληροφορηθῇ ποίοι εἶναι ἐκεῖνοι οἱ δποῖοι δὲν ὑπηρετοῦν τὴν πατρίδα καὶ δὲν πράττουν τὸ καθῆκον τῶν πρὸς τὴν κινδυνεύουσαν πατρίδα μας. ’Εκράτησε διὰ τὸν ἑαυτὸν του τὴν ἀνωνυμίαν, ἔκρατησε διὰ τὸν ἑαυτὸν του τὰς γνώσεις του καὶ προσεπάθησε νὰ ἐπιρρίψῃ εύθυνας εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν καὶ νὰ κατηγορήσῃ τοῦτον.

Εἰς τὴν Ἐρώτησίν του τῆς 22ας Ἀπριλίου 1971 ἡρώτησε τὰ ἔξῆς :

«Εἰς πόσους καὶ ποίους δινομαστικῶς ἐδόθη ἀναστολὴ καὶ διὰ ποίους λόγους ; Υφίστανται οἱ λόγοι αὐτοὶ μέχρι σήμερον ;

Δεύτερον, εἰς ποίους καὶ πόσους δινομαστικῶς ἐδόθη ἀπαλλαγὴ δι’ ειδικοὺς λόγους καὶ ποῖοι εἶναι αὐτοὶ οἱ ειδικοὶ λόγοι».

‘Η Ἐρώτησις τοῦ κ. Χριστοφίδη ὑπῆρξε πολὺ πλατειά. ’Ἐρωτᾶ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν νὰ τὸν πληροφορήσῃ ἀπὸ τοῦ 1964 καὶ ἐντεῦθεν, δτε ἐδημιουργήθη ἢ ’Εθνικὴ Φρουρά, ποίοι ἐπῆραν ἀναστολὴν δνομαστικῶς καὶ νὰ ἀναφερθοῦν καὶ οἱ λόγοι διὰ τοὺς δποίους ἐδόθησαν αἱ ἀναστολαί. Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν θὰ ἔχρειάζετο τὴν ’Εθνικὴν Φρουρὰν δλόκληρον διὰ νὰ ἐτομάσῃ δνομαστικοὺς καταλόγους ποὺ νὰ πληροφοροῦν τὸν ἀξιότιμον συνάδελφον ἐκ Λάρνακος διὰ τὰς ἀναστολὰς ποὺ ἐδόθησαν, διότι ἀς μὴ λησμονῶμεν δτι δίδονται ἀναστολαὶ εἰς τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν. Καὶ ἐδόθησαν ἀπὸ τοῦ 1964 μέχρι σήμερον 25.000 ἀναστολαὶ μαθητῶν. Μόνον νὰ καταγραφοῦν αἱ 25.000 περιπτώσεις τῶν μαθητῶν μας, οἱ δποῖοι ἐπῆραν κατὰ περιόδους ἀναστολὰς καὶ μετέπειτα ὑπηρέτησαν τὴν θητείαν των, θὰ ἀπητεῖτο, ὡς προανέφερα, δλοι οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὴν ’Εθνικὴν Φρουρὰν νὰ μετατραποῦν εἰς γραφιάδες διὰ νὰ πληροφορήσουν τὸν ἐκ Λάρνακος συνάδελφον εἰς τὴν Ἐρώτησίν του καὶ νὰ ίκανοποιήσουν τὴν περιέργειάν του.

Πληροφορώ τὸ Σῶμα δτὶ ἐδόθησαν ἔτεραι τρεῖς χιλιάδες ἀναστολαί, διὰ φοιτητάς μας, οἱ ὅποιοι εύρισκονται εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Ἐδόθησαν 10.000 ἀναστολαὶ μονίμων κατοίκων τοῦ ἔξωτερικοῦ. Ἐδόθησαν 1.000 ἀναστολαὶ διὰ ὑπαλλήλους δημοσίας ὡφελείας καὶ 2.000 ἀναστολαὶ λόγω ὑπηρετοῦντος ἀδελφοῦ. Σύνολον 42.000 ἀναστολαί. Ἐάν ἡμποροῦσε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ εἰς τὸν κ. Χριστοφίδην κατάλογον δινομαστικὸν εἴμαι θέσαιος δτὶ θά τὸ ἔπραττε. Ἀλλὰ δὲν ἡμποροῦσε νὰ ἀνακαλέσῃ ἀπὸ τὰ φυλάκια, τὰ εύρισκόμενα ἔναντι τῶν Τούρκων, τοὺς φαντάρους μας καὶ νὰ τοὺς μετατρέψῃ εἰς γραφιάδες διὰ νὰ ἔτοιμάσουν δινομαστικῶς τοὺς καταλόγους ποὺ ἔζητησεν ὁ ἐκ Λάρνακος συνάδελφος.

Δέν θά ἥθελα, κύριε Πρόεδρε, νὰ συζητήσω ἕκεινο ποὺ εἶπεν ὁ ἀξιότιμος ἐκ Λάρνακος συνάδελφος δτὶ θά καταθέσῃ σχέδιον Νόμου ποὺ θά περιορίζῃ τὰς ἔξουσίας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἔσωτερικῶν καὶ Ἀμύνης. Δέν θά ἥθελα νὰ τὸ συζητήσω διότι τὸ θεωρῶ πολὺ ἀστείον νὰ τὸ συζητήσω. Ἀλλοίμονον καὶ τρισαλλοίμονον ἔάν φθάσωμεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ περιορίσωμεν τὰς εὐθύνας καὶ τὰς ἔξουσίας τοῦ ἀνθρώπου, δ ὅποιος ἔχει σήμερον εἰς τὰ χέρια του τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν ἄμυναν τοῦ τόπου μας. Καὶ τοῦτο διότι ἔται θέλει μία κατάστασις ἀνθρώπων. "Ωφείλεν δ κ. Χριστοφίδης νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸν κατάλογον τῶν δινομάτων ἔκεινων οἱ ὅποιοι εἶναι φυγόστρατοι. Νὰ ἔξετάσωμεν ἔκαστην περίπτωσιν χωριστὰ καὶ νὰ ἀποδοθοῦν εὐθύναι. "Οχι δμως νὰ κατηγοροῦμεν τὸν Ὑπουργὸν Ἔσωτερικῶν καὶ νὰ ἀφήνωμεν αἰχμάς δτὶ τὰ παιδιά ὁρισμένων πλουσίων δὲν ὑπηρετοῦν τὴν θητείαν των καὶ δὲν κάμνουν τὸ καθῆκον των πρὸς τὴν πατρίδα. Εἴμαι θέσαιος δτὶ ἀργότερον ὁ ἐκ Λάρνακος συνάδελφος, δταν φέρῃ εἰς τὸ μυαλόν του τὴν ἀπειλὴν, θά ἀντιληφθῇ πόσον δὲν εὔσταθεὶ ἡ ἀπειλὴ του καὶ πόσον δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι παρὰ οὐτοπιστική.

Κύριε Πρόεδρε. Εἴμαι ἔξ ἔκεινων, οἱ ὅποιοι καταδικάζουν οἰονδήποτε ὁ ὅποιος ἀρνεῖται νὰ πράξῃ τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθῆκον. Διότι δταν ἐκλήθην ἀπὸ τὴν πατρίδα ἔπραξα τὸ καθῆκον μου. "Ἐπραξα τὸ καθῆκον μου, κύριε Χριστοφίδη καὶ κύριοι συνάδελφοι, δσον καὶ ἔκεινοι, οἱ ὅποιοι ἐκλήθησαν καὶ ἔπραξαν τὸ καθῆκον των. Δέν ύστεροῦμεν ἀπὸ ἄλλους καὶ ως ἔκ τούτου δὲν δεχόμεθα ἀπὸ κανένα νὰ μέμφεται καὶ νὰ διμιῇ περὶ καθῆκοντος πρὸς τὴν πατρίδα. "Ημεῖς μὲ τὸ παρελθόν καὶ τὴν προσφορὰν πρὸς τὸν τόπον μας είμεθα οἱ πρῶτοι, οἱ ὅποιοι θά καταδικάσωμεν ἔκεινους, οἱ ὅποιοι ἀρνοῦνται νὰ πράξουν τὸ καθῆκον των πρὸς τὴν πατρίδα. "Ἀλλὰ εἴμεθα καὶ οἱ πρῶτοι οἱ ὅποιοι καταδικάζομεν ἀδίκους ἐπιθέσεις ἔναντίον δργάνων τοῦ κράτους, ἔναντίον τοῦ ἀξιοτίμου Ὑπουργοῦ τῶν Ἔσωτερικῶν καὶ Ἀμύνης κ. Κωμοδρόμου.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

'Ἄξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Πολὺ εύστόχως δ συνάδελφός μου κ. Σαμψών ἀνέφερθε εἰς τὴν πληθώραν ἀριθμοῦ ὑπεχόντων στρατιωτικὴν θητείαν προσώπων καὶ ἀπαλλαγέντων διὰ διαφόρους λόγους.

Δέν θά ἐνδιατρίψω ἐπὶ μακρὸν εἰς δσα ἀγορεύων ἐκ καλῶς προπαρασκευασθέντος κατ' οἰκον χειρογύραφου δ Βουλευτῆς Λάρνακος κ. Χριστοφίδης ἀνέφερεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Βεβαίως εἶναι ἡ δευτέρα φορὰ κατά τὴν δποίαν δ συνάδελφος φορᾶται διαπράττων προσωπικὴν ἐπίθεσιν ἔναντίον Κυβερνητικοῦ ἀνωτάτου λειτουργοῦ καὶ μὴ διαχωρίζων ἀκριθῶς τὰ αἴτια τὰ δποῖα δόηγοῦν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν μιᾶς κειμένης νομοθεσίας. Σπεύδω εὐθὺς ἔξ ἀρχῆς νὰ καυτηριάσω καὶ νὰ καταδικάσω τὸν τρόπον μὲ τὸν δποῖον ἀποχωρίζει ὁ κ. Χριστοφίδης τὸ αἴτιον ἀπὸ τὰ αἴτια, τοὺς πταίστας, τοὺς ἐνόχους ἀπὸ ἔκεινο

τὸ σημεῖον τὸ ὅποιον πραγματικῶς πταίει. Μὲ δὲ λόγια εἶμαι θέσαιος ὅτι διανάδελφος ἐκ Λάρνακος κάμνει μίαν σύγχυσιν ὡς πρὸς τὸ ποῦ πρέπει νὰ ἀποδώσῃ εὐθύνην, πρὸς πολὺν κατεύθυνσιν πρέπει νὰ ἀποδώσῃ τὰς μεμψιμοιρίας του καὶ πρὸς πολὺν κατεύθυνσιν πρέπει νὰ ἔκτοξεύσῃ τὰς θροντάδεις, θυελλώδεις καὶ μεγαλεπηθόλους ἀπειλάς του περὶ μειώσεως προνομίων καὶ ἔδουσιῶν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας.

‘Αλλά, παρ’ δὲ αὐτά, κ. Πρόεδρε, δὲν θὰ ἥθελα νὰ σταματήσω ἀπλῶς εἰς μίαν ἐπίκρισιν τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὅποιον δ. κ. Χριστοφίδης ζητεῖ καὶ εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν καὶ εἰς ἄλλας ἀναλόγους περιπτώσεις ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Κυβερνητικὸν λειτουργὸν πληροφορίας, ἐκθέσεις καὶ καταστάσεις. ‘Ο τρόπος μὲ τὸν ὅποιον ἀπαιτεῖ, ζητεῖ μᾶλλον, τοιαῦτα στοιχεῖα εἶναι δλίγον τι ἔκτος καὶ πέραν τῆς δυναμικότητος καὶ τῆς δυνατότητος νὰ τοῦ δοθοῦν σαφεῖς καὶ εὐλογοὶ εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἀπαντήσεις. ‘Αλλά, παρ’ δὲν ὅτι ἀπορρίπτω διαρρήδην καὶ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὅποιον ἡρώτησεν δ. κ. Βουλευτῆς—παρεμπιπτόντως εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ὅτι δ. Υπουργὸς Ἐσωτερικῶν ἀπήντησεν εἰς ἔτερον συνάδελφον εἰς ἀκριθῶς δύοιαν ἑρώτησιν, εἰς τὸν κ. Κόσιην, περὶ ἀπαλλαγέντων διὰ διαφόρους λόγους κατὰ καίρους προσώπων ὑπεχόντων ὑποχρέωσιν στρατιωτικῆς θητείας—ἐν τούτοις, κ. Πρόεδρε, θέλω νὰ σταματήσω εἰς μίαν ἐποικοδομητικὴν πτυχήν τοῦ θέματος ἡ ὅποια ἔρχεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἀκριθῶς μὲ τὴν δργίλην ἑρώτησιν καὶ μὲ τὴν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔντονον ὑποστήριξιν τῆς ἑρωτήσεως ὑπὸ τοῦ ἑρωτῶντος συναδέλφου.

‘Η ἐποικοδομητικὴ πλευρὰ τοῦ θέματος, κ. Πρόεδρε, ἐπιτραπήτω μοι νὰ ἀναφέρω, εἶναι ἡ ἔξῆς :

Οὐδέποτε ἐκ τῶν Κυπρίων φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἀπαλλάττωνται στρατιωτικῆς θητείας τὰ τέκνα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Βεβαίως ἡ θητεία, δηλαδὴ ἡ στρατιωτικὴ ὑποχρέωσις, πρέπει νὰ εἶναι καθολική, πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἴδική μου προσωπικὴ ἀποψίς εἶναι ὅτι τὸ αἴτιον διὰ τὸ ὅποιον μεμψιμοιρεῖ σήμερον καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην καὶ παραπονεῖται δ. κ. Χριστοφίδης ἀλλοῦ ἔγκειται καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ὅτι δ. ἀρμόδιος Υπουργὸς ἐφαρμόζει τὸν ὑφιστάμενον Νόμον, ὃς λέγει δ. κ. Χριστοφίδης, κατὰ τὸ δοκοῦν, κατ’ ἔξαίρεσιν καὶ μὲ πνεῦμα εὐνοιοκρατίας καὶ οὐχὶ μὲ πνεῦμα δημοσίας καὶ καλῆς θελήσεως.

Τὸ αἴτιον, κ. Πρόεδρε, ἔγκειται, κατὰ τὴν ταπεινὴν μου γνώμην, εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν κειμένην νομοθεσίαν, δηλαδὴ εἰς τὸν ὑφιστάμενον περὶ Ἐθνικῆς Φρουρᾶς Νόμον.

Εἶμαι δὲ πρῶτος δ. ὅποιος θὰ ἥθελα ἀκριθῶς νὰ ἐφαρμόζεται ὀλοσχερῶς καὶ ἀπολύτως ὑφ’ δὲν τῶν τμημάτων τοῦ λαοῦ καὶ ἀνευ οὐδεμιᾶς, εἰ δυνατόν, ἔξαιρέσεως ἡ στρατιωτικὴ θητεία.

Ισως μόνον νὰ ἦτο ἐπιτρεπτὸν ἀπολ. αγῇ τῆς στρατιωτικῆς θητείας διὰ τοὺς εἰς τὸ ἔξωτερικὸν μονίμως διαμένοντας καὶ διὰ τοὺς σπουδάζοντας φοιτητάς, ὅπως γίνεται καὶ ἐν Ἑλλάδι.

Οφείλω νὰ διμολογήσω ὅτι ἀπὸ τὴν ὑφισταμένην περὶ Ἐθνικῆς Φρουρᾶς νομοθεσίαν δὲν εἶμαι ίκανοποιημένος δοσον ἀφορᾶ ἀκριθῶς αὐτὸ τὸ σημεῖον, τὰς ἀπαλλαγάς, καὶ τοῦτο τὸ σημεῖον, κ. Πρόεδρε, τὸ ἐποικοδομητικὸν ἥθελα νὰ τονίσω καὶ δ. λόγος ποὺ ἀνέρχομαι εἰς τὸ βῆμα δὲν εἶναι τόσον διὰ νὰ κατακρίνω τὸν τρόπον καὶ τὴν ἑρώτησιν τοῦ ἑρωτῶντος συναδέλφου δοσον διὰ ἐπισημάνω ὅτι, κατὰ τὴν γνώμην μου, εἰς τὸν Νόμον περὶ Ἐθνικῆς Φρουρᾶς ὑπάρχει ἀτέλεια δοσον ἀφορᾶ τὰς ἀπαλλαγάς προσώπων.

Διὰ ταῦτα ἔαν ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ δ. ἀρμόδια Κυβερνητικὴ μηχανὴ καὶ δὴ τὸ νομοτεχνικὸν καὶ νομοπαρασκευαστικὸν τμῆμα τῆς Κυβερνήσεως λάθη ὑπ’ δψιν του αὐτὰ τὰ στοιχεῖα καὶ ἐπανεξετάσῃ τὸ θέμα περὶ ἀπαλλαγῆς προσώπων ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως περὶ ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐθνικήν Φρουράν, ἀσφαλέστατα θὰ ἦτο μία καλὴ ὑπηρεσία διὰ τὴν καλυτέραν καὶ εύσυνειδητοτέραν καὶ πλέον ἀνώδυνον ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ στρατιωτικῆς θητείας Νόμου.

Συνοψίζων, κ. Πρόεδρε, ύποθέσαλλα πρὸς τὸ Σῶμα εὐλαβῶς τὴν ἀποψιν ὅτι, ἔνα ἀπὸ τὰ σημεῖα τῆς κειμένης περὶ Ἐθνικῆς Φρουρᾶς νομοθεσίας πρέπει νὰ ἀναπροσαρμοσθῇ οὕτως ὡστε νὰ περιορισθῇ τὸ θέμα τῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς στρατιωτικῆς θητείας πολλῶν προσώπων καὶ νὰ ἐντοπισθῇ μόνον εἰς ἀπολύτως ἀναγκαίας καὶ ἔξαιρετικάς τινας περιπτώσεις καὶ οὐχὶ ὡς ἐφαρμόζεται σήμερον, δηλαδὴ νὰ περιλαμβάνῃ πολλάς ἀπαλλαγάς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

¹ Εν σχέσει μὲ τὸ τελευταῖον σημεῖον τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Φειδία Παρασκευαῖδη ἀντελήθη διὰ ἀναφέρεται εἰς τὸ θέμα τῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως καὶ οὐχὶ τῆς ἀναστολῆς. ² Εν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ θέμα τῆς ἀπαλλαγῆς ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ περὶ Ἐθνικῆς Φρουρᾶς Νόμου καὶ ἀπαλλαγὴ ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

Πρῶτον, ἔὰν δ στρατεύσιμος ἔχῃ πέραν τῶν τριῶν ἐξαρτωμένων προσώπων.

Δεύτερον, έαν δ στρατεύσιμος έχῃ πρεσβύτερον ἀδελφόν, δ οποῖος ἐφονεύθη εἴτε κατά τὸν ἄγωνα τῆς Ε.Ο.Κ.Α. εἴτε κατά τὴν διάρκειαν τοῦ νῦν διεξαγομένου ἄγωνος.

Αύται είναι αἱ μόναι περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἐπιτρέπεται ὅπως ἀπαλλαγὴ τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως οἰօσδήποτε στρατεύσιμος.

Υπάρχει μίας άλλη διάταξις ή όποια δίδει τό δικαίωμα εις τὴν Κυβέρνησιν οὐχί νά ἀπαλλάξῃ τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως, άλλὰ νά δώσῃ ἀναστολὴν εις πρόσωπα τῶν δποίων αἱ ὑπηρεσίαι εἰναι ἀπαραίτητοι δ·ά λόγους δημισίου συμφέροντος δπως εἰναι πρόσωπα τά δποία δυνατὸν νά ἐργάζωνται εις τὴν Ἀρχὴν Ἡλεκτρισμοῦ, τὴν Ἀρχὴν Τηλεπικοινωνιῶν καὶ οὕτω καθ' ἔχης. Καὶ δι' εἰδίκους λόγους δύναται τό Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, δχι δ Ὑπουργός άλλά τό Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, νά συντμήσῃ τὴν θητείαν ὑπηρετοῦντος ἔθνοφρουροῦ ἐὰν ὑπάρχουν ἔξαιρετικαὶ περιπτώσεις αἱ δποίαι νά δικαιολογοῦν τὴν σύντμησιν τῆς θητείας καὶ τοῦτο ἀφοῦ ὁ ἔθνοφρουρός κθελε συμπληρώσει ἔξαμηνον ὑπηρεσίαν.

‘Ο περι Έθνικής Φρουρᾶς Νόμος συνετάχθη κατόπιν μετακλήσεως έξι Έλλαδος στρατολόγου, δ όποιος προσήρμοσε τὸν Κυπριακὸν Νόμον πρὸς τὸν Έλληνικὸν Νόμον καὶ, ὅπως εἴπα, εἰς τὸ θέμα ποὺ ἀνεφέρθητε εἰδικῶς, τῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως, δύο μόνον περιπτώσεις ἀναγνωρίζει δ Νόμος, τὴν περίπτωσιν στρατευσίμου πολίτου τῆς Δημοκρατίας, δ όποιος ἔχει πέραν τῶν τριῶν ἔξαρτωμένων προσώπων καὶ τὴν περίπτωσιν πολίτου τῆς Δημοκρατίας τοῦ ὅποιου δ πρεσβύτερος ἀδελφὸς ἀπωλέσθη εἴτε κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παρόντος ἀγώνος.

Ἐπομένως οἰαδῆποτε ἀναπροσαρμογὴ τοῦ Νόμου δὲν μπορεῖ νὰ περιορίσῃ περισσότερον τὰς περιπτώσεις κατά τὰς δηοίας ἐπιτρέπεται ἀπαλλαγὴ ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπογρεώσεως.

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΓΙΑΝΗΣ :

Εύχαριστώ, κ. Πρόεδρε, διότι ἀνεφέρθητε εἰς ἐν σημείον τὸ δποῖον μοῦ ἐπιτρέπει νὰ κάμω μίαν διευκρίνησιν.

Ακριβῶς δι' αὐτὸ τὸ σημεῖον τὸ δόποιον ἀνεφέρατε ώς πρῶτον λόγον ἀπαλλαγῆς ὑπάρχει μεγίστη πέτρα σκανδάλου. Εἶναι ἀκριβῶς τὸ θέμα τοῦ μὴ ὑπηρετοῦντος λόγω τοῦ δτὶ ἔχει ἐξαρτώμενα πρόσωπα. Αὐτὴ ή διάσταξις κατὰ

τὴν ταπεινήν μου γνώμην, διὰ νὰ διμιλήσω ἐν συντομίᾳ καὶ συνοπτικῶς καὶ ἐν περιλήψει πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ. Κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην, ἀκριθῶς ἔδω εἰναι ποὺ γίνονται πολλαὶ παραβάσεις, ἡ γιαγιά, φερ' εἰπεῖν, τινὸς εἰναι ἔξαρτώμενον πρόσωπον καὶ λαμβάνεται ὑπ' ὅψιν, ἐνῷ ἄλλου τινὸς δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὅψιν ἡ μήτηρ ἡ ὁποία ἔργαζεται. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀκριθῶς τοῦτο εἰναι τὸ σημεῖον τὸ ὁποῖον ἐπεσημάνατε καὶ ἀνεφέρατε ως πρῶτον καὶ διὰ τὸ ὁποῖον ἔκαμα τὴν εἰσήγησίν μου περὶ τροποποίησεως διὰ τὰς ἀπαλλαγὰς εἰς τὴν κειμένην νομοθεσίαν καὶ λέγω ὅτι ἀκριθῶς τὸ σημεῖον τοῦτο, κατὰ τὴν γνώμην μου, πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ καὶ νὰ ἔξαλειφθῇ δλοσχερῶς, δηλαδὴ τὸ σημεῖον συμφώνως τῷ ὁποίῳ ἀπαλλάττεται τις ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ Ἑθνικῇ Φρουρᾷ ἐπειδὴ ἔχει ἔξαρτώμενα πρόσωπα πλείονα τοῦ ἐνός.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αντελήθη τὴν εἰσήγησίν σας. Δηλαδὴ ἡ εἰσήγησίς σας περιορίζεται εἰς τὴν ὑποχρεωτικήν θητείαν δλων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἔξαρτωμένων προσώπων τὰ ὁποῖα ἔχουν.

‘Ο κ. Χατζηηρακλέους εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα ἐδημιουργήθη κατόπιν τῆς ὑποθολῆς σχετικῆς Ἐρωτήσεως πρὸς τὸν ἔντιμον ‘Υπουργὸν Ἐσωτερικῶν καὶ Ἀμύνης ἀπὸ τὸν συνάδελφον Βουλευτὴν τῆς Λάρνακος κ. Χριστοφίδην καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἔντιμος ‘Υπουργὸς Ἐσωτερικῶν δὲν ἀπήντησε πρὸς τὴν ὑποθληθεῖσαν Ἐρώτησιν. Ἐξ αὐτοῦ ὀρμώμενος δ συνάδελφος κ. Χριστοφίδης προέβη εἰς μίαν ἐπίθεσιν, ως τὴν ἔχουν χαρακτηρίσει ἄλλοι διμιληταί, ἐναντίον τοῦ ‘Υπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, ἀλλὰ δυστυχῶς διεπράχθη καὶ τὸ δεύτερον σφάλμα ἀπὸ τοὺς ἄλλους διμιλητάς νὰ προσθοῦν εἰς ἀντεπίθεσιν κατὰ τοῦ ἔγγραφαντος τὸ θέμα. Ἡ δηλ ὑπόθεσις, ως ἔχει παρουσιασθῆ, πιστεύω ὅτι ἔχει τὰ ἔντιμης χαρακτηριστικὰ σημεῖα :

Κατ’ ἐπανάληψιν ἔχει εἰπωθῆ ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς ὅτι ἡμεῖς, ως Βουλευταί, δσάκις ὑποθάλλομεν ἔρωτήσεις πρὸς τὰ ἀρμόδια ‘Υπουργεῖα θά πρέπει νὰ εἰμεθα προσεκτικοὶ οὕτως ὅστε αἱ Ἐρωτήσεις μας νὰ δύνανται νὰ ἀπαντηθοῦν ἀπὸ τὰ ἀρμόδια ‘Υπουργεῖα καὶ νὰ μὴ δημιουργοῦν τεραστίαν ἀναστάτωσιν εἰς τὰ ‘Υπουργεῖα, δηλαδὴ νὰ χρειάζεται νὰ ὑπάρχουν εἰδικὰ συνεργεία συνεχῶς, τὰ ὁποῖα νὰ ἀπαντοῦν εἰς τὰς ὑποθαλλομένας ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν Ἐρωτήσεις. Ταυτοχρόνως, δμως, ἔχει ἐπίσης τονισθῆ ὅτι καὶ οἱ ‘Υπουργοὶ, σεβόμενοι τὸ Σῶμα, θὰ πρέπει νὰ ἀπαντοῦν πρὸς τὰς Ἐρωτήσεις τὰς ὁποὶας ὑποθάλλουν τὰ ἔντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς δσάκις αὐταὶ αἱ Ἐρωτήσεις εἰναι συγκεκριμέναι.

Πιστεύω ὅτι εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν δ ἔντιμος ‘Υπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἡδύνατο νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ὑποθληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Χριστοφίδη ‘Ἐρωτησιν. Διότι ἔὰν λάθω ὑπ’ ὅψιν μου ὅτι εἰς πολὺ ὀγαπητὸς συνάδελφος παρέθεσε στοιχεῖα διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀτόμων τὰ ὁποῖα ἔχουν λάθει ἀναστολήν, ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου καὶ ἐντεῦθεν, διερωτῶμαι διατὶ δ ἔντιμος ‘Υπουργὸς ἐδυσκολεύετο νὰ ἀπαντήσῃ ὅτι ἀναστολαὶ ἔχουν δοθῆ εἰς ἀρκετὰς χιλιάδας προσώπων εἴτε αὐτοὶ εἰναι μαθηταὶ εἴτε αὐτοὶ εἰναι ἔργαζόμενοι εἰς Κυβερνητικάς ὑπηρεσίας δπου αἱ ὑπηρεσίαι των εἰναι ἀπαραίτητοι διὰ τὴν δμολὴν λειτουργίαν τοῦ κράτους. Δι’ αὐτὸ πιστεύω ὅτι ἀπὸ δλην αὐτὴν τὴν συζήτησιν ἔργεται ἐν συμπέρασμα : “Οτι, κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην, ὑπῆρξε πολὺ αὐστηρὸς ἡ ἐκτοξευθεῖσα ἀπειλὴ ὑπὸ τοῦ ἔντιμου συναδέλφου κ. Χριστοφίδη περὶ ὑποθολῆς προτάσεως διὰ νὰ μειωθοῦν αἱ ἔξουσιαι τοῦ ἔντιμου ‘Υπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, ἀλλὰ ὅτι καὶ δ ἔντιμος ‘Υπουργὸς Ἐσωτερικῶν ἡδύνατο νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ὑποθληθεῖσαν Ἐρώτησιν χωρὶς νὰ παραθέσῃ δνομαστικὸν κατά-

λογον ἀλλὰ δίδων μὲ τὴν ἀπάντησίν του τὸν δύκον ἢ τὴν ἔκτασιν τοῦ διου προθέλματος τὸ δόποίον ὑπάρχει ἐν σχέσει μὲ τὴν Ἐθνικήν Φρουράν, λόγῳ τοῦ δτὶ πολλοὶ μαθηταὶ εἰναι ὑποχρεωμένοι νὰ λάθουν ἀναστολήν, διότι δὲν ἔχουν τελειώσει τὴν φοίτησίν των εἰς τὸ Γυμνάσιον, ἢ καὶ ἀκόμη πολλοὶ τεχνικοὶ εἰς τὴν Κυθέρηνσιν εἰναι ὑποχρεωμένοι νὰ λαμβάνουν ἀναστολήν διότι ἀκόμη αἱ ὑπηρεσίαι των ἔξακολουθοῦν νὰ εἰναι ἀναγκαῖαι.

Δὲν θὰ ἀναφερθῶ εἰς τὰς ἀπαλλαγάς. Εἰναι ἀληθές ὅτι αὗται ἔχουν δημιουργῆσει εἰς τὸ παρελθόν ἀρκετάς συζητήσεις καὶ ἐλέχθη ὑπὸ πολλῶν πολλάκις δτὶ ἐδόθησαν ἀπαλλαγαὶ εἰς πρόσωπα τὰ δόποία δὲν ἔπρεπε νὰ λάθουν τοισάτας ἀπαλλαγάς. "Ομως πιστεύω ὅτι οἰօσδήποτε Ὑπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν πάντοτε θὰ θάλλεται διὰ τὰς ἀναστολὰς καὶ τὰς ἀπαλλαγάς τὰς δόποίας παρέχει, ἔστω καὶ ἐντὸς τῶν προνοιῶν τοῦ Νόμου, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν εἰναι πολλοὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι, οἱ δόποιοι, πολλάς φοράς, χάριν τοῦ συμφέροντος τοῦ ίδικοῦ των παιδιοῦ ἢ ἔνδος μέλους τῆς ίδικῆς των οἰκογενείας, παρασθέπουν καὶ τὸ ἔθνικόν συμφέρον καὶ τὴν ἀσφάλειαν ἀκόμη αὐτοῦ τοῦ τόπου.

"Η προσωπική μου γνώμη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἰναι ὅτι τὸ θέμα γενικά τοῦ Νόμου περὶ Ἐθνικῆς Φρουρᾶς, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ θέμα τῆς διαδικασίας διὰ τὰς ἀπαλλαγὰς καὶ ἀναστολὰς ἐκ τοῦ στρατοῦ θὰ ἡδύνατο κάλλιστα νὰ συζητηθῇ εἰς τὴν ὑπάρχουσαν ἀρμόδιαν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ ἔξετασθοῦν καὶ συζητηθοῦν καὶ σοθαρώτερα θέματα, τὰ δόποια ἀφοροῦν τὴν Ἐθνικήν μας Φρουράν καὶ τὰ δόποια, δυστυχῶς, δὲν δύνανται νὰ συζητηθοῦν δημοσίως ἀπὸ τοῦ Βήματος αὐτοῦ. Διότι τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν δόποιαν ἐμφανίζονται εἰς τὸν τύπον συγκλονιστικαὶ εἰδήσεις, αἱ δόποιαι πραγματικά συγκλονίζουν τὸν καθένα διὰ πολλὰ πράγματα, τὰ δόποια γίνονται ἐντὸς τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς ἢ καὶ διὰ πρόσφατον ἀκόμη ἐπεισόδιον, τὸ δόποιον θέτει ἐν ἀμφιθόλῳ τὴν πίστιν τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν ἀσφάλειαν αὐτοῦ τοῦ τόπου, πιστεύω ὅτι θὰ ἥτο δχι σοθαρόν νὰ συζητοῦμεν τόσον ἀδριστα τὸ ἐὰν ἐδόθησαν δικαιολογημένα ἢ ἀδικαιολόγητα ἀναστολαὶ ἢ καὶ ἀπαλλαγαὶ εἰς πρόσωπα τὰ δόποια οὔτε κάν ἀναφέρονται ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ οἱ δόποιοι δὲν ἔχουν ἀγορεύσει ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ οἱ δόποιοι ἐπιθυμοῦν νὰ λάθουν τὸν λόγον;

"Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν θὰ δώσω τὸν λόγον εἰς τοὺς Βουλευτάς οἱ δόποιοι ἐπιθυμοῦν νὰ δευτερολογήσουν.

"Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Διὰ τῆς ἐρωτήσεώς μου ἐζήτησα ἀπάντησίν ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ ἐν τοῖς δὲν ἔλασθα ἀπάντησιν ἄλλα δὲν ἔγνωριζα ὅτι ὑπάρχουν δικηγόροι Ὑπουργῶν εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ δίδουν ἀπαντήσεις ὅταν ἀρνοῦνται οἱ Ὑπουργοὶ νὰ ἀπαντήσουν, ὅταν ὑπάρχῃ καὶ γνωμάτευσις τοῦ Γενικοῦ Εισαγγελέως ὅτι πρέπει νὰ δίδωνται ἀπαντήσεις εἰς ἐρώτησεις Βουλευτῶν.

Εἰναι ἡ δευτέρα φορά κατὰ τὴν δόποιαν ἐξανίσταται δ συνάδελφος κ. Σαμψών δταν θέτωμεν θέματα διὰ τὰ δόποια πραγματικά δ λαός ἐνδιαφέρεται πολύ.

Τὸ προηγούμενον θέμα ἥτο τὸ θέμα τῆς Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως. "Εξανέστη καὶ πάλιν δ κ. Σαμψών διαμαρτυρόμενος διότι ἐκάμαμεν προσωπικὴν ἐπίθεσιν ἐναντίον Ὑπουργοῦ. Πολὺ ἀμφιθάλλω δτὶ αὐτὸ δὲν εἰναι ἡ δρθὴ κρίσις, διότι, ἐφ' δσον συζητεῖται ἔνα θέμα καὶ τὸ θέμα ἀφορᾶ ἔνα Ὑπουργείον,

ἀσφαλῶς ἔκεινος δὲ ποῖος καὶ ἐμμέσως θάτιθῆ εἶναι δὲ ἀρμόδιος. Ὑπουργὸς καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν πρέπει νὰ ἔρμηνεύεται κάθε κρίσις ὡς ἐπίθεσις προσωπικὴ ἔνσατίον τοῦ Ὑπουργοῦ.

Διηρωτήθην διατὶ νὰ προστατεύῃ τόσον πολὺ καὶ νὰ θεωρήσῃ ὡς ἐπίκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγειας καὶ ἔμαθα δτὶ δὲ πενθερὸς τοῦ κ. Σαμψών εἶναι δὲ Διευθυντὴς τοῦ Νοσοκομείου Λευκασίας. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο ἔντιμος κ. ἀγορητῆς εἶναι ἐκτὸς τάξεως.

Αἱ σχέσεις ἡ αἱ συγγένειαι τῶν Βουλευτῶν δὲν ἀποτελοῦν θέμα συζητήσεως εἰς τὴν Βουλήν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Νομίζω δτὶ δ κ. συνάδελφος διαθέτει καὶ ἐφημερίδα καὶ Ισχυρίζεται δτὶ γνωρίζει τὰ παράπονα τῆς κοινῆς γνώμης.

Τὸ θέμα αὐτὸ τὸ δποῖον ἐνέγραψα κατόπιν ἀρνήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ μὰ ἀπαντήσῃ δὲν ἀφέωρα περιέργειαν, ὡς τὴν ἔχαρακτηρίσε, ιδικὴν μου, ἀλλὰ δτὸ παράπονον γενικὸν τὸ δποῖον ἀκούεται καθημερινῶς διὰ τὰς διδομένας ἀναστολὰς καὶ ἀπαλλαγὰς ἀπὸ τὸν στρατόν.

‘Αμφιθάλλω ἀν δ ἀριθμὸς εἶναι μεγάλος, ἀλλὰ δὲν ἐνδιαφέρομαι διὰ τὰ πρότωπα αὐτά. Ἐκεῖνα τὰ δποῖα ἔχω ὑπ’ ὅψιν μου εἶναι πρόσωπα τὰ δποῖα δὲν καὶ προσφάτως ἐτελείωσαν τὸ Γυμνάσιον, κατὰ τὸ ἔτος 1970—1971, εύρισκονται εἰς Ἀγγλίαν καὶ σπουδάζουν, ἐνῷ οἱ συμμαθηταὶ τῶν ὑπηρετοῦν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Φρουράν καὶ τέτοιοι εἶναι πάρα πολλοὶ καὶ εἰδικῶς εἶναι αὐτάς τὰς περιπτώσεις ποὺ θέλω νὰ ἐπισημάνω καὶ δχτὶ περιπτώσεις ἔνας μαθητής τοῦ Γυμνασίου εἶναι εἰς τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ εύρισκεται εἰς τὴν πέμπτην τάξιν καὶ τοῦ δίδεται ἀναστολὴ διὰ νὰ ἀποφοιτήσῃ ἀπὸ τὸ Γυμνάσιον. Αὐτὴ εἶναι μία λογικὴ ἀναστολὴ ἡ δποία δὲν προκαλεῖ τὰς αἰσθήματα κανενός, διότι δὲ καθένας τὴν βλέπει ως μίαν δικαιολογημένην ἀναστολήν, καὶ τέτοιαι δικαιολογημέναι ἀναστολαὶ δὲν ἀμφιθάλλω δτὶ δίδονται εἰς ἀρκετούς. Ἀλλὰ ὑπάρχει εἰς ἀριθμὸς δ δποῖος χαριστικῶς λαμβάνει αὐτάς τὰς ἀναστολὰς καὶ χαριστικῶς λαμβάνει καὶ ἀπαλλαγὰς τελείας ἀπὸ τὸν στρατὸν καὶ δὲ καθένας, νὰ μὴ κρυθώμεθα, γνωρίζει πολλάς περιπτώσεις καὶ πολλὰ παράπονα ἥλθαν κοντά μας καὶ μᾶς διετύπωσαν ἄνθρωποι καὶ ἀλλοι στρατιῶται οἱ δποῖοι ὑπηρετοῦν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Φρουράν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι θέμα τὸ νὰ κρίνωμεν ἡ νὰ προστατεύσωμεν τὸν Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν.

Δὲν ἔχω προσωπικὰ μὲ κανένα Ὑπουργὸν ἀλλὰ εἶναι θέμα τὸ δποῖον πρέπει νὰ συζητηθῇ καὶ πρέπει νὰ συζητήται ἔδω καὶ νὰ μὴ μεταφέρωμεν τὸ θέμα καὶ νὰ τὸ θέτωμεν ἐκτὸς τῆς ούσίας του.

Φυγόστρατοι δὲν ὑπάρχουν. Εἶναι ἐλάχιστοι οἱ φυγόστρατοι ποὺ εἶναι εἰς τὸ ἔξωτερικὸν καὶ δὲν ἔρχονται εἰς Κύπρον. Τοὺς φυγόστράτους ήμεῖς τοὺς δημιουργοῦμεν. Κατὰ συνέπειαν δὲς μὴν δημιλῶμεν περὶ φυγόστράτων ἀλλὰ δι’ ἔκεινους εἰς τοὺς δποῖους δίδομεν τὰς ἀναστολὰς οἱ δποῖοι δφείλουν νὰ ὑπηρετήσουν. Καὶ δὲν εἶναι ἀνόγκη νὰ δραδιάζωμεν τὴν ἀγωνιστικότητά μας δτὸν θέλομεν νὰ ὑπεραμιθῶμεν ἐνὸς θέματος. ‘Ο καθένας ἔχει προσφέρει καὶ δὲν ἔθιξαμεν εἰς τὴν δημιλίαν μας ούδενός τὴν ἀγωνιστικότητα, ἀλλὰ ἔκεινο τὸ δποῖον ἔθιξαμεν εἶναι τὸ θέμα τῶν παρεχομένων ἀναστολῶν ἡ ἀπαλλαγῶν εἰς πολλοὺς ἀδικαιολογήτους. Ἀλλὰ φαίνεται καὶ δὲς Ἡράκλειτος εἰς παρομοίαν περίπτωσιν εὐρέθη διὰ νὰ εἴπῃ τὰς ἔντης: «Τὸ ἀξύνετοι ἀκούσαντες κωφοῖσιν ἔοικασιν».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Προσεπάθησε, κύριε Πρόεδρε, ό ἐκ Λάρνακος συνάδελφος, νὰ μᾶς παρουσίασῃ ως δικηγόρους τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν καὶ παρεξενεύθη διότι ἐπαρουσιάσαμεν τὰ στοιχεῖα τὰ διοῖα δὲν εἶχε. Τὰ στοιχεῖα, κύριε Πρόεδρε, τὰ ἐπήραμεν ὅταν ἐπεσκέφθημεν τὸ Γραφεῖον Στρατολογίας καὶ ἐζητήσαμεν νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ εἰς γενικότητας χωρὶς νὰ ζητήσωμεν δινομαστικῶς καταλόγους, ως ἐζητήσειν ὁ ἐκ Λάρνακος συνάδελφος.

Ἡθέλησε νὰ πῇ ὅτι κάμνομεν τὸν δικηγόρον εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὅτι ἐπράξαμεν εἰς τὸ παρελθόν τὸ ἴδιον ὅταν ἐπετίθετο ἐναντίον τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγειας, ὅταν ἐνέγραψε τὸ θέμα περὶ ιατρικῆς περιθάλψεως. Φαίνεται ἐλλησμόνησεν ὁ ἐκ Λάρνακος συνάδελφος ὅτι καὶ εἰς προηγουμένην περίπτωσιν πάλιν ἔξανέστημεν εἰς προσωπικὴν ἐπίθεσιν τοῦ ἐκ Λάρνακος συνάδελφου ἐναντίον Ὑπουργοῦ ὅταν συνεζητεῖτο θέμα γεγονότων τῆς 21ης Ἀπριλίου, ὅτε ὁ κ. Χριστοφίδης καὶ ὁ κ. Λυσσαρίδης ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Ὑπουργοῦ κατὰ τὸν τρόπον ἐκείνον τὸν πραγματικά λυπτρὸν καὶ ἀπαράδεκτον τὴν ἡμέραν τῆς συζήτησεως εἰς τὴν Βουλήν. Εἶναι τρεῖς φοράς ποὺ ἔξανέστημεν καὶ ἀπηντήσαμεν εἰς τὸν ἐκ Λάρνακος συνάδελφον διότι δὲν πιστεύομεν εἰς προσωπικὰς ἐπιθέσεις ἐναντίον Ὑπουργῶν.

Ο ἐκ Λάρνακος συνάδελφος παρουσιάζεται ως Μακαριακός. Παρουσιάζεται ως ὁ ἀνθρωπὸς καὶ κόμμα ποὺ προσπίζεται τὰ συμφέροντα καὶ κόπτεται διὰ τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπίσκοπον Μακάριον καὶ ἔρχεται καὶ κάμνει προσωπικάς ἐπιθέσεις ἐναντίον Ὑπουργῶν, γνωρίζων ὅτι τὴν εὐθύνην τῶν πράξεων Ὑπουργῶν τὴν φέρει ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, δ ὅποιος διορίζει τοὺς Ὑπουργούς. Γνωρίζει ὅτι εἶναι συλλογικὴ ἢ εὐθύνη τῶν κρατούντων τὴν ἔξουσίαν, ὅτι εἶναι συλλογικὴ ἢ εὐθύνη τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ ξεχωρίζει ὁρισμένους τοὺς ὅποιους διὰ τὸν α' ἢ β' λόγον ἀποφασίζει ὅτι πρέπει νὰ κτυπήσῃ καὶ τοὺς κτυπᾶ. Θά κήθελα δὲ ὁ ἐκ Λάρνακος συνάδελφος νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ Βῆμα καὶ εὐθέως νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως Μακαρίου, ὅτι τάσσεται ἀνεπιφύλακτα ἐναντίον του καὶ ἀρχίζει τὴν κριτικὴν καὶ τὸν πόλεμον. Τότε νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι θά ἡρχίζα νὰ σκέπτωμαι ὅτι τὸ κόμμα εἰς τὸ ὅποιον ἀνήκει ὁ κ. Χριστοφίδης ἔχει μίαν γραμμήν. "Ομως, νὰ παρουσιάζεται ως Μακαριακὸν κόμμα, νὰ παρουσιάζωνται ως οἱ «Ηρακληδεῖς» τοῦ Μακαρίου καὶ ταυτόχρονα νὰ βάλλουν κατὰ Ὑπουργῶν τοῦ Μακαρίου θεωρῶ τοῦτο ως πολιτικὴν ἀνεύθυνον, πολιτικὴν ἢ ὅποια δὲν ἔχει πραγματικὴν γραμμήν.

Κύριε Πρόεδρε. Ἐγὼ ἀπήντησα εἰς τὴν προσωπικὴν ἐπίθεσιν τὴν ὅποιαν ἥρχισεν ὁ ἐκ Λάρνακος συνάδελφος ἐναντίον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν χωρὶς νὰ χρησιμοποιήσω τὰ ἴδια μέσα νὰ ἐπιτεθῶ προσωπικῶς. Ἀπήντησα ἀπλῶς καὶ εἴπα ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτον νὰ ἐπιτιθέμεθα προσωπικῶς ἐναντίον τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ἥλθε νὰ ἀναφέρῃ συγγενείας, ἥλθεν εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο νὰ μοῦ ἐπιτεθῆ ἀπλῶς πάλιν διὰ προσωπικῆς ἐπιθέσεως. Διότι ὁ ἐκ Λάρνακος συνάδελφος μόνον διὰ προσωπικῶν ἐπιθέσεων δύναται νὰ χρησιμοποιῇ τὸ Βῆμα τοῦτο καὶ τὸ ἀπέδειξε πλειστάκις. Δὲν πρόκειται, κύριε Πρόεδρε, νὰ ἐπιτεθῶ προσωπικῶς ἐναντίον τοῦ ἀγαπητοῦ μου ἐκ Λάρνακος συναδέλφου. Θά κήθελα, κύριε Πρόεδρε, νὰ εἴπω εἰς τὸν συνάδελφον ὅτι αἱ προσωπικαὶ ἐπιθέσεις προκαλοῦν ἀντίδρασιν, καὶ θά ἔξυπηρέτει τοὺς σκοπούς, τοὺς ὅποιους δ ἴδιος λέγει ὅτι ἔξυπηρετεῖ, ἔὰν ἥλλαζε τὴν γραμμήν τῆς παρουσιάσεως τῶν διαφόρων θεμάτων του. "Ας παύσῃ νὰ ἐπιτίθεται προσωπικῶς ἐναντίον τῶν διαφόρων ἀρμοδίων καὶ εἰμαι βέβαιος ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θὰ ἀντιδρῆ κατὰ τὸν τρόπον ποὺ ἀντιδρᾷ εἰς τὰς προσφάτους ἐπιθέσεις τοῦ ἐκ Λάρνακος συναδέλφου.

Ο ἐκ Ἀμμοχώστου συνάδελφος κ. Χατζηρακλέους εἰς τὴν δμιλίαν του εἴπεν ὅτι ἀπηντήσαμεν διὰ προσωπικῶν ἐπιθέσεων. "Οχι, κ. Πρόεδρε, τὰ Πρακτικά ὑπάρχουν, καὶ μποροῦμεν νὰ τὰ ἔξετάσωμεν, καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι δὲν ἔγινεν ἀπάντησις διὰ προσωπικῆς ἐπιθέσεως ἐναντίον τοῦ ἐκ Λάρνακος συναδέλφου. Ἀπλῶς παρεθέσαμεν ἀριθμοὺς ἀτόμων τὰ ὅποια ἐπῆραν ἀναστολὴν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς. Καὶ δ μεγαλύτερος ἀριθμός, 25.000, ήσαν μαθηταί, οἱ ὅποιοι μετέπειτα ὑπηρέτησαν τὴν θητείαν των.

‘Ο κ. Χατζηρακλέους εἶπεν διτί ἐγώ εἶχα εἰς χεῖρας μου τούς ἀριθμούς καὶ διὰ Λάρνακος συνάδελφος, διόποιος τούς ἐξήτησε προηγουμένως, δὲν τούς εἶχε. Μα διὰ Λάρνακος συνάδελφος ἐξήτησεν ονομαστικῶς καταλόγους. Καὶ εἴπα, κύριε Πρόεδρε, καὶ ἐπαναλαμβάνω, κύριοι συνάδελφοι, διτί θὰ ἔχρειάζετο διλογίης ή Ἐθνικὴ Φρουρά καθὼν θὰ ἔχρειάζετο ἐπίσης νὰ ἐπιστρατευθοῦν μία - δύο κλάσεις διὰ νὰ μπορέσωμεν νὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὸν ἑκ Λάρνακος συνάδελφον τοὺς ἀριθμούς, θνομαστικῶς, ἐκείνων οἱ ὄποιοι ἐπῆραν ἀναστολὴν κατὰ περιόδους καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν ὄποιών ὑπρέπεσαν τὴν θητείαν των εἰς τὴν Ἐθνικὴν Φρουράν καὶ ἔπραξαν τὸ καθῆκον των πρὸς τὴν πατρίδα.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης καὶ ἀκολούθως δ. κ. Χατζηρακλέους.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

‘Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Ἀξύνετοι ἀκούειν καὶ μὴ κατανοεῖν δὲν εἶναι ἀπλῶς μόνον κακόν, πολὺ χειρότερον εἶναι τὸ ἀσύνετον καὶ δχι ἀπλῶς ἀσύνετον ἀλλά, διὰ νὰ μὴν κάμω ἀλλον χαρακτηρισμὸν θαρύτερον, χειρότερον εἶναι τὸ νὰ προκαλῇ τις τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα καὶ νὰ νομίζῃ διτί κατέχει εἰς τὴν ἀριστεράν του χεῖρα τὸ σύμπτων καὶ τὴν πλάσιν καὶ διτί ἀποτελεῖ τὸν δμφαλὸν τῆς γῆς καὶ διτί θὰ ἀνατρέψῃ τὸν κόσμον.

Αὐτὸ νομίζω εἶναι πολὺ περισσότερον ἀσύνετον καὶ παράλογον ἀπὸ τὸ νὰ μὴν καταλαμβαίνῃ τις κάτι τὸ δρποῖον εἶπεν δ. κ. Χριστοφίδης εἰς τὴν ἀρχαῖζουσαν διάλεκτον καὶ τὸ δρποῖον ἐφαντάσθη πώς δὲν θὰ κατανοήσουν ἀλλοι συναδέλφοι.

Διὰ ταῦτα νομίζω δὲν ἥμην ἐπιθετικὸς εἰς τὴν ἀγόρευσίν μου διὰ νὰ ἐπικρίνω καὶ νὰ σχολιάσω τὴν ἑρώτησιν τοῦ ἑκ Λάρνακος συναδέλφου, ἀλλὰ θὰ προσπαθήσω νὰ εἰμαι κατά τι ἐπιθετικώτερος εἰς τὰ ἔχης σημεῖα, κ. Πρόεδρε.

‘Ο κ. Χριστοφίδης ἀνέφερεν διτί κατέχει ωρισμένα στοιχεῖα καὶ δνόματα καὶ διτί ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν κρίνει διτί ὁ Ὑπουργὸς εἶναι καταδικαστέος, ἀντιλαμβάνομαι δὲ διτί οὕτω πως θέτει τὸ θέμα, διότι προέβη εἰς εὔνοιαν ἡ χάριν ἡ ἀπῆλαξεν ἡ ἔχαρισθη εἰς ὑπέχοντας στρατιωτικὴν θητείαν.

Νομίζω διτί πρωταρχικὸν καθῆκον ἐπιθάλλει εἰς τὸν κ. Χριστοφίδην ἀκριθῶς νὰ καταθέσῃ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ἡ ἐνώπιον τοῦ Σώματος τούτου ἡ ἐνώπιον ἀλλοι ἔτερας ἀρμοδίας Κρατικῆς. Υπηρεσίας καὶ νὰ καταγγείλῃ τὸν Ὑπουργὸν εὐθέως καὶ ἀπεριφράστως διτί «κ. Ὑπουργέ μου αὐτὸ καὶ αὐτὸ συμβαίνει καὶ καταθέτω τὰ στοιχεῖα ταῦτα καὶ τὰ δνόματα ταῦτα». Εάν δὲν τὸ πράξῃ δ. κ. Χριστοφίδης, τότε ἀποκαλῷ μὲ τὴν ὀλιγωτέραν καὶ μὲ τὴν κάπως ἡπιωτέραν ἔκφρασιν ἀπλῆν συκοφαντίον τὴν τοιαύτην ἀκριθῶς δῆλωσίν του ἐνώπιον τοῦ Σώματος αὐτοῦ.

Διὰ νὰ εἰμαι κάπως πιὸ ἐπικριτικὸς εἰς δσα περὶ δικηγόρων ἀνέφερεν δ. κ. Χριστοφίδης δμολογῶ διτί οὐδενός τὸν δικηγόρον κάμνω - δὲν μοῦ περνᾶ νὰ κάμω τὸν δικηγόρον κανενός - καὶ πολὺ περισσότερον τῶν Ὑπουργῶν τῆς Κυθερνήσεως τῆς Κύπρου. Εἰδικώτερον δέ, ἐπειδὴ ἥμην ἔξ ἐκείνων οἱ ὄποιοι ἐπετέθησαν ἐναντίον τῆς προσωπικῆς ἐπιθέσεως τοῦ κ. Χριστοφίδη ἐναντίον τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγειας κ. Γλυκύ, δμολογῶ διτί μέχρι προσφάτως, δηλαδὴ πρὸ δέκα ημερῶν, τὸν ἀξιότιμον ἐπὶ τῆς Ὅγειας Ὑπουργὸν οὐδὲ προσωπικῶς ἔξ δψεως, οὐδὲ «έκ φάτσας» ἐγνώριζον.

(Γέλωτες)

‘Ἐπομένως αὐτὸ ἀφ’ ἔαυτοῦ καταρρίπτει τὸ ἐπιχείρημα διτί ἀποτελῶ ἔγω τούλαχιστον δικηγόρον τοῦ προμηθέντος Ὑπουργοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπειδὴ δὲν διεπίστωσα καμμίαν ἀνησυχίαν ἐκ μέρους τῶν ἑντίμων Βουλευτῶν, οἱ οποῖοι τυγχάνουν νὰ εἶναι καὶ δικηγόροι, δτὶ ἄλλοι μπορεῖ νὰ τοὺς πάρουν τὰ προνόμια τοῦ ἐπαγγέλματος, νομίζω δτὶ ἡ οὐσία τοῦ θέματος δὲν εἶναι ἔαν οἱ ἔντιμοι Βουλευταί, οἱ δποῖοι ἔχουν ἀγορεύσει, ἐκτελοῦν καθήκοντα δικηγόρου, ἀλλὰ ἡ οὐσία τοῦ θέματος ἔγκειται εἰς τὸ κατὰ πόσον ἔχουν παραχωρηθῆ ἀπαλλαγαὶ αἱ δποῖα δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ εἶχον παραχωρηθῆ. Εἰς αὐτὸ ἔγκειται τὸ θέμα τῆς οὐσίας καὶ ἡ συζήτησις, ἔαν θὰ συνεχισθῇ ἐποικοδομητικῶς, πρέπει ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σημείου καὶ μόνον νὰ σταθῇ καὶ ὅχι εἰς τὰς ἐγκλήσεις καὶ ἀντεγκλήσεις καὶ τὰ ρητορικὰ φραστικὰ σχῆματα περὶ δικηγόρων ἢ μὴ δικηγόρων.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Σπεύδω νὰ διαλύσω ὅλας τὰς ἀνησυχίας περὶ δικηγόρων διότι ούδενός κάμνω τὸν δικηγόρον καὶ οὔτε μοῦ περνᾶ ἄλλωστε.

Δεύτερον, δφείλω νὰ ἀπαντήσω εἰς ἀναφορὰν συναδέλφου ἀπὸ τοῦ θήματος αὐτοῦ δ ὅποιος ἐπέκρινε δριμύτατα καὶ ἔξω δδόντων ἀκριβῶς τὰς ίδικάς μας προηγουμένας ἀγορεύσεις. Ἐάν νομίζετε δτὶ ἔχω ἔξελθει τοῦ θέματος, πολὺ εὔχαριστως καταθέτω τὸν λόγον καὶ ἔαν ἡ ίδική μου ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀπὸ τοῦ θήματος αὐτοῦ ἀναφορὰ εἰς τὸ θέμα τοῦτο παρέλκει, τότε είμαι ἔτοιμος νὰ μὴ συνεχίσω τὴν ἀγόρευσίν μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διὰ νὰ μὴ συνεχισθῇ ἀσκόπως ἡ συζήτησις ἐπαναλαμβάνω δτὶ τὸ θέμα εἶναι δτὶ δ ἔντιμος Βουλευτής ἐκ Λάρινακος κατηγόρησε τὸ δρμόδιον Ὅπουργεῖον δτὶ ἔχει προθῆ εἰς ἀναστολάς ἡ μᾶλλον ἀπαλλαγάς τὰς δποῖας δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ δώσῃ. Ούδεν στοιχεῖον ἀνέφερεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἐκ τοῦ δποίου νὰ προκύψῃ δτὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἔχει συμβῆ. Ἐπομένως ἡ συζήτησις μπορεῖ νὰ διεξάγεται εἰς τὸ διηνεκές καὶ δ μὲν ἔντιμος Βουλευτής νὰ ισχυρίζεται δτὶ ὑπῆρξαν περιπτώσεις ποὺ δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ δοθοῦν ἀναστολαὶ καὶ ἐδόθησαν, οἱ δὲ ἄλλοι νὰ ἀπαντοῦν δτὶ τοῦτο δὲν ἀπεδείχθη. Καί, ἐπομένως, νομίζω δτὶ δσονδήποτε καὶ ἀν ἀγορεύσωμεν ἐπὶ τοῦ θέματος δὲν θὰ λύσωμεν τὴν ἀπορίαν τῆς κοινῆς γνώμης, ἔαν ὑπάρχῃ, οὔτε καὶ θὰ κατατοπίσωμεν τὴν κοινὴν γνώμην ἐφ' δσον συζητοῦμεν ἐπὶ ἀσρίστου θάσεως καὶ οὐχὶ ἐπὶ συγκεκριμένων στοιχείων.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Ὁφείλω ἀπὸ τοῦ θήματος νὰ δώσω δφείλομένην ἀπάντησιν εἰς τὸν προαγορεύσαντα Βουλευτήν καὶ προσεπάθησα νὰ τὸ πράξω, κύριε Πρόεδρε.

“Οσον ἀφορᾷ τὰ «ἐποικοδομητικῶς» καὶ ἄλλας τινάς εἰσηγήσεις νομίζω δτὶ πρώτος προέβην εἰς μίαν ἐποικοδομητικήν εἰσήγησιν.

Διὰ ταῦτα, διὰ νὰ τελειώνω καὶ νὰ μὴ σπαταλῶ τὸν πολύτιμον σας χρόνον, κ. Πρόεδρε, ἀπαντῶ ἀπεριφράστως δτὶ δρθότατα ἐπραξεῖν δ Ὅπουργὸς μὴ ἀπαντήσας εἰς τὸν ἔρωτήσαντα συνάδελφον, διότι καὶ δ τρόπος καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ἔρωτήσεως του δὲν ἔχρηζον ἀπαντήσεως, διότι ἡτο ἐντελῶς πέραν τῆς δυνατότητος τοῦ Ὅπουργοῦ νὰ ἀπαντήσῃ δνομαστὶ εἰς τὸν ἔρωτῶντα συνάδελφον.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο κ. Χατζηρρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

‘Απὸ τῆς θέσεως μου, ἔντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν θὰ ὑπεισέλθω εἰς τὴν νέαν πορείαν ποὺ ἔχει λάθει ἡ δλη συζήτησις, διότι εἰλικρινῶς δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω ἀντιδικίαν μὲ οίονδήποτε ἐπὶ θέματος τὸ δποίον—ώς δρθῶς ἔχετε ἀναφέρει—

δὲν είναι συγκεκριμένον. "Ομως, ἐπειδὴ ἔχει διεξαχθῆ δλη αὐτή ή συζήτησις γύρω ἀπὸ θέματα τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς, θὰ ήθελα ἀπλῶς νὰ τονίσω ἐμφανικῶς δtti, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἔαν ή ἐρώτησις ποὺ ὑπεβλήθη ἀπὸ τὸν ἔντιμον συνάδελφον ἣτο εὔκολον νὰ ἀπαντήθῃ ή ἀνεξαρτήτως τοῦ ἔαν δὲ Ὅπουργός καλά ή κακά ἐπραξει νὰ μὴν ἀπαντήσῃ, ἔξακολουθεῖ νὰ παραμένη σοθαρὸν θέμα διὰ τὴν παροῦσαν Βουλὴν, τὸ θέμα τῶν ἀπαλλαγῶν ή τῶν ἀναστολῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐθνικὴν Φρουρὰν ποὺ παρέχονται καὶ, γενικά, ἀρκετά καὶ ὅλα θέματα ποὺ ἀφαροῦν τὴν Ἐθνικὴν Φρουρὰν καὶ ως ἔκ τούτου ἀπαναλαμβάνω τὴν εἰσήγησίν μου δπως, δταν τὸ θέμα κριθῇ δti ἔχει συζήτηθῆ ἐπαρκῶς, σταλῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἑσωτερικῶν δπου πιστεύω δti θὰ ἡδύναντο νὰ εἰπωθοῦν περισσότερα καὶ νὰ προέλθῃ ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἔξετασιν κάτι συγκεκριμένον διὰ τὸ καλὸν τοῦ τόπου γενικώτερον καὶ ἀσφαλῶς διὰ νὰ διατηρηθῇ καὶ τὸ ἐπίπεδον τῶν ἔντος τῆς Βουλῆς συζήτησεων καὶ ἐργασιῶν ἀρκετά ὑψηλά δπως πρέπει νὰ είναι.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοφόρης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Εἰς τὸ τέλος τῆς διμίλιας μου, κ. Πρόεδρε, ἀνέφερα δti ἔχω εἰς τὴν κατοχήν μου ὀρισμένα δνόματα πλήν, δμως, δ ἀριθμὸς εἶναι μεγάλος καὶ δι' αὐτὸ ἀπέφυγα νὰ καταθέσω τὰ δνόματα αὐτά, διότι δὲν είναι δρθὸν νὰ καταθέσω 20 δνόματα ἐνῷ δ ἀριθμὸς εἶναι πολὺ μεγάλος. Ἀλλά, ἔαν πράγματι ή Βουλὴ θέλῃ νὰ διερευνήσῃ τὸ θέμα τοῦτο, εἶναι εὔκολον νὰ τὸ πράξῃ ἔαν ζητῇσῃ ἀπὸ τὸ Ὅπουργείον νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσίν της δλα τὰ ἀπαραίτητα μέσα διὰ νὰ πληροφορηθῇ. Καὶ νομίζω δti πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν πρέπει νὰ ἐρευνήθῃ τὸ θέμα, διότι τονίζω δti ή κατακραυγή εἶναι μεγάλη δσον καὶ ἔαν θέλωμεν νὰ παρασιωπήσωμεν τὸ θέμα τοῦτο (δχι δλοι ἄλλ) ἐκείνοι οἱ δποῖοι ήθελαν νὰ τὸ παρασιωπήσουν).

Δι' αὐτὸ ή εἰσήγησίς μου είναι καὶ πάλιν δπως καθιερωθῆ δ θεσμὸς τῆς ἐτησίας ἐκθέσεως εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους δι' ἐκείνους εἰς τοὺς δποῖους δίδεται ἀναστολὴ οὕτως ὥστε δ ἀριθμὸς νὰ είναι μικρὸς καὶ νὰ μὴ χρειάζεται τόση μεγάλη ὑπηρεσία διὰ νὰ διεκπεραιώσῃ τὴν ἐργασίαν. Ἀλλὰ τὸ θέμα τὸ δποῖον παραμένει εἶναι θέμα τεράστιον, τὸ δποῖον δὲν πρέπει νὰ παραβλέψωμεν, κ. Πρόεδρε, διότι εἰς τὸν καθένα μας ἔχουν ὑποθληθῆ πολλὰ παράπονα συγκεκριμένα καὶ δὲν πιστεύω δti κατέχει κανεὶς δλον τὸν ἀριθμόν, καὶ θὰ ἣτο ἀδικον Βουλευτὴς νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ καταθέσῃ 20 δνόματα καθ' ήν στιγμὴν γνωρίζει δti ὑπάρχουν ἐκατοντάδες ἄλλα δνόματα. Διατί νὰ ἀναφερθοῦν τὰ 20 καὶ νὰ μὴν ἀναφερθοῦν δλα; Αὐτὸ είναι τὸ πνεῦμα τῆς δικαιοσύνης καὶ δχι νὰ καταγγείλωμεν δρισμένας μεμονωμένας περιπτώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. 'Ομιλοῦμεν περὶ ἐκατοντάδων περιπτώσεων, καὶ θὰ ήθελα μίαν διευκρίνισιν. 'Εννοοῦμεν τὰς περιπτώσεις ποὺ λογικῶς ἐδόθησαν αὶ ἀναστολαὶ ή ἐννοοῦμεν τὰς περιπτώσεις ἐκείνας ποὺ θέλει νὰ μᾶς παρουσιάσῃ καὶ ποὺ ἔχει μέσα στὸ μυαλό του δ ἐκ Λάρνακος συνάδελφος, δηλαδὴ 5, 10, 20 δνόματα ποὺ πιθανῶς—ώς θέλει νὰ μᾶς πῆ—ἐπῆραν τὴν ἀναστολὴν δχι μὲ λογικὴν θάσιν; Διότι είναι ἀδικον νὰ κατηγοροῦμεν ἐκείνους ποὺ δ νόμος προνοεῖ δti μποροῦν νὰ πάρουν ἀναστολὴν εἴτε διότι είναι μαθηταὶ εἴτε διότι ἐργάζονται εἰς Κυθερνητικὰς Ὅπουρείσας αὶ δποῖαι είναι χρήσιμοι διὰ τὸν κ.λ.π.

Πρέπει νὰ διευκρινισθῇ αὐτό, κ. Πρόεδρε.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Νομίζω ότι ύπηρξα σαφής, κ. Πρόεδρε. Είναι άδύνατος μία ατέρμων αυζή-
τησης καὶ ἐπανέλασθα κάτι τὸ δόποιον δὲν ἥρεσε διότι ἐλέχθη εἰς ἀρχαϊκὴν
γλῶσσαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Ἐν σχέσει μὲ τὸ τελευταῖον σημεῖον τῆς περικοπῆς τοῦ κ. Χριστοφίδη, νομίζω
ὅτι καὶ τὸ Σῶμα αὐτὸ καὶ ἡ κοινὴ γνώμη καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν
καὶ πᾶσα ἄλλῃ ἀρμοδίᾳ Ὑπηρεσίᾳ θὰ ίκανοποιηθοῦν μὲ τὴν παράθεσιν ὅχι
μόνον τῶν 20 ἀλλὰ καὶ τῶν 10 καὶ τῶν 5 δονομάτων, μὲ στοιχεῖα τεκμηριωμένα,
τὰ δόποια κοτέχει ὁ ἀξιότιμος ἐκ Λάρνακος κ. συνάδελφος.

Διὰ τῶντα τὸν προκαλῶ νὰ καταθέσῃ καὶ νὰ καταγγείλῃ εὐθαρσῶς τὰ δύνο-
ματα αὐτὰ καὶ τὴν περίπτωσιν ἐνδός ἐκάστου τὴν δόποιαν ἔχει εἰς χεῖρας του.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

Δέν ἀντιλαμβάνομαι νὰ ύπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ ἐπο-
μένως εἴμαι ύποχρεωμένος νὰ θεωρήσω τὴν συζήτησιν ὡς λήξασαν ἐφ' ὅσον
δὲν διετυπώθη οἰαδήποτε συγκεκριμένη πρότασις τὴν δόποιαν νὰ θέσω εἰς ψηφο-
φορίαν.

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Μὲ συγχωρεῖτε, κ. Πρόεδρε, ἀλλὰ ὑπέβαλα συγκεκριμένην πρότασιν ἐάν δὲν
ὑπάρχῃ ἔνστασις, διὰ νὰ συζητηθῇ ἡ νὰ μελετηθῇ ἡ νὰ ἔξετασθῇ, ἀν θέλετε,
ἐκτενέστερον τὸ δόλον θέμετ περὶ τῶν ἀναστολῶν ἡ ἀπαλλαγῶν εἰς τὴν Ἐθνικὴν
Φρουράν, ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Σώματος, ἡ
δόποια εἶναι ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν. Ἐάν δὲν ύπάρχῃ ἔνστασις θὰ εἰσηγού-
μην νὰ τεθῇ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὡς πρότασις ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν θὰ καταθέσω τὰ δύνοματα, κ. Πρόεδρε, ἐάν παραπεμφθῇ.
Είμαι ἔτοιμος νὰ καταθέσω τὰ δύνοματα τὰ δόποια ἔχω ύπ' δψιν μου εἰς τὴν
Ἐπιτροπήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Ἐνίσταμαι εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Χατζηρακλέους ἐκτὸς μόνον ύπὸ τὸν
ὅρον διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν θὰ συνέλθῃ διὰ νὰ ίδῃ καὶ νὰ ἔξετάσῃ τὰς καταγγελλο-
μένας ύπὸ τοῦ κ. Χριστοφίδη περιπτώσεις.

Κατά τὰ ἄλλα φρονῶ ὅτι εἶναι ἀπολύτως πρόχειρον καὶ ἀμελέτητον καὶ ἀπαράδεκτον τὸ νὰ συγκληθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ διὰ νὰ ίδῃ τί, τὴν στιγμὴν ποὺ δὲν ἔχει τίποτε συγκεκριμένον καὶ προτοῦ προθῆ ισως εἰς συγκέντρωσιν καὶ ἀξιολόγησιν στοιχείων.

Διὰ ταῦτα θὰ συμφωνήσωσ μόνον καὶ μόνον δι' αὐτὸ τὸ τελευταῖως λεχθὲν ύπὸ τοῦ κ. Χριστοφίδη, δηλαδὴ νὰ συγκληθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ διὰ νὰ ίδῃ καὶ νὰ μελετήσῃ τὰς καταγγελίας τοῦ κ. Χριστοφίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Ἐγώ, κ. Πρόεδρε, ἐνίσταμαι ἀπολύτως εἰς τὴν πρότασιν καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Χριστοφίδην, διὰ νὰ μὴ θεωρηθῇ ὡς πρόκλησις, νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ Σῶμα, ἐδῶ εἰς τὴν Βουλήν, τὰ δύναματα αὐτῶν ποὺ παρανόμως κατὰ τὴν γνώμην του ἐπῆραν τὴν ἀναστολὴν ἡ ἀπαλλαγὴν νὰ τοὺς μάθῃ δὲ Κυπριακὸς λαός, διότι, δλα δσα ἐλέχθησαν περὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἐλέχθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτῆν, κ. Πρόεδρε. ‘Ο Κυπριακὸς λαός θὰ πληροφορηθῇ τώρα τὴν συζήτησιν καὶ δὲν θὰ πληροφορηθῇ τὰ δύναματα τῶν 5, 10 ή 20, ὡς λέγει ὁ κ. Χριστοφίδης, ἀτόμων τὰ δόποια ἐπῆραν παρανόμως ἀπαλλαγὴν.

Παρακαλῶ νὰ κατατεθοῦν εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν διὰ νὰ πληροφορηθῇ δὲ Κυπριακὸς λαός καὶ ἀπὸ τὸν τύπον καὶ ἀπὸ τὴν τηλεόρασιν καὶ ἀπὸ τὸ ραδιόφωνον τὰ δύναματα ἐκείνων ποὺ παρανόμως, ἐπαναλαμβάνω, πιθανῶς νὰ ἐπῆραν ἀναστολὴν ἡ ἀπαλλαγὴν. Νὰ τοὺς κακίσωμεν ἀλλὰ ὅχι εἰς τὰς κλειστάς συνεδρίας τῶν Ἐπιτροπῶν, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Εἰς πρόσφατους δηλώσεις σας ἔτονίσατε τὴν σημασίαν τὴν δόποιαν ἀποδίδει τὸ κοινοθουλευτικὸν σύστημα τῆς Κύπρου εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς τῆς Βουλῆς καὶ τὴν θαυμασίαν ἐργασίαν τὴν δόποιαν ἐπιτελοῦν αἱ Ἐπιτροπαὶ αὐταῖ. Νομίζω δτι εἶναι καιρός, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, συζητήσεις αἱ δόποιαι ἐπτερεάζουν πρόσωπα εἴτε ὑψηλά ἰστάμενα εἴτε υπηρετοῦντα εἰς οἰανδήποτε θέσιν εἰς τὴν Κυθέρην καὶ διεξάγονται δημοσίως εἰς τὸ Σῶμα, εἴτε ἀκόμη καὶ θέματα διὰ τὰ δόποια ἐνδιαφέρεται καὶ ἄλλος κόσμος ἀλλά δὲν μποροῦν δημοσίως νὰ ἀναφέρωνται, εἶναι καιρός, λέγω, αὐταὶ αἱ Ἐπιτροπαὶ νὰ ἀρχίσουν νὰ ἀσχολοῦνται μὲ αὐτὰ τὰ θέματα καὶ, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐάν δὲντιμος συνάδελφος κ. Χριστοφίδης, ὡς εἶπεν, εἶναι ἔτοιμος νὰ καταθέσῃ δύναματα, ἀνεξαρτήτως ἐάν αὐτὰ τὰ δύναματα θὰ κατατεθοῦν ἡ ὅχι, πιστεύω δτι ἡ ἔξετασις τοῦ θέματος αὐτοῦ ύπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς θὰ ηδύνατο νὰ προσφέρῃ καὶ ὅχι νὰ βλάψῃ οἰονδήποτε. Ἐπίσης πιστεύω δτι καμμία Βουλὴ δὲν θὰ ἐσέθετο τὸν ἔαυτόν της ἐάν, ἐνῶ συνάδελφος Βουλευτής ἀναφέρει δτι εἶναι ἔτοιμος νὰ καταθέσῃ στοιχεῖα καὶ δύναματα εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἥρνειτο εἰς τὸ μέλος της νὰ καταθέσῃ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα τὰ δόποια ἔχει καὶ ἐπὶ πλέον πιστεύω δτι, ἐάν κατατεθοῦν στοιχεῖα, τὰ δόποια θὰ ἀποδειχθοῦν ἔξι ἐρεύνης δτι δὲν εἶναι ίκανοποιητικὰ στοιχεῖα οὔτε καὶ ἀποτελοῦν κριτικὴν κατὰ τοῦ ἔντιμου Υπουργοῦ, ή ἀξιοπρέπεια αὐτοῦ τούτου τοῦ Υπουργοῦ ἐπιθάλλει ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐρευνήσῃ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις, τὸ πόρισμα δηλαδὴ τῆς δλης ἐργασίας τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτού ἀποφασίσω κατά πόσον θὰ παραπέμψω τὸ θέμα εἰς ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπήν ή θὰ θέσω τοῦτο εἰς ψηφοφορίαν, θὰ ήθελα: νὰ ὑποθάλω τὰ ἀκόλουθα ἐρώτήματα εἰς τὸν ἔντιμον Βουλευτήν κ. Χριστοφίδην.

‘Ο κ. Χριστοφίδης ισχυρίσθη ὅτι ἔχει ὑπ’ ὅψιν του 20 δύναματα ή 20 περιπτώσεις εἰς τὰς ὁποίας ἐδόθη ἀπαλλαγὴ ἐκ τῆς στρατιωτικῆς θητείας ή ἀναστολὴ ἀνευ λόγου καὶ ισχυρίζεται ὅτι πιθανὸν νὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι περιπτώσεις τὰς ὁποίας δὲ ἕιδος δὲν γνωρίζει. Ἀνέφερε τὰ στοιχεῖα αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἔχει δι’ ἔγγραφου του πρὸς τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν καὶ δὲν ἔλαβεν ἔξήγησιν;

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Δέν τὰ ἀνέφερα, κ. Πρόεδρε, δι’ ἔγγραφου μου διὰ νὰ λάθω ἔξήγησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ζητῶ ἔξήγησιν ἀπλῶς ζητῶ νά.....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Δέν ἀνέφερα ἄλλα, ἔχων ὑπ’ ὅψιν δλα ἐκεῖνα, ὑπέθαλα τὴν ἐρώτησιν πρὸς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον.

‘Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ θέμα, ὡς τίθεται τώρα, εἶναι τὸ ἔξῆς :

‘Ἐφ’ ὅσον παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπήν, εἴμαι ἔτοιμος νὰ καταθέσω τὰ δύναματα ἐκεῖ καὶ ὅχι ἐδῶ διὰ τὸν λόγον ὅτι αἱ περιπτώσεις εἶναι πολὺ περισσότεραι διὰ νὰ ἀναφερθοῦν ἐδῶ.

Ζητῶ δημως ἐπιπροσθέτως, ἐάν δὲν παραπεμφθῇ, νὰ δοθῇ δικαιώματος νὰ ἔλεγχθοῦν τὰ στοιχεῖα ἀπό τὸ Ὑπουργείον εἰς ποίους ἐδόθησαν καὶ νὰ ἀναφερθοῦν εἰς τὴν Βουλὴν.

‘Ἐφ’ ὅσον δὲν ὑπάρχει ὑπηρεσία εἰς τὸ Ὑπουργείον.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Εζήτησα ἀπλῶς μίαν διευκρίνισιν καὶ ὅχι ἔξήγησιν.....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Διὰ τῆς ἐρώτησεώς μου, κ. Πρόεδρε, ἐζήτησα ἔξηγήσεις ἀπό τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η πρώτη μου ἐρώτησις ήτο ἔαν αἱ 20 περιπτώσεις, τὰς ὁποίας ἔχετε ὑπ’ ὅψιν σας, εἰς τὰς ὁποίας ἐδόθη ἀπαλλαγὴ ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου, εἴτε διὰ λόγους εύνοίας εἴτε λόγῳ κακῆς ἐρμηνείας τοῦ Νόμου, ἔαν αὐταὶ αἱ συγκεκριμέναι περιπτώσεις, αἱ ὁποῖαι περιῆλθον εἰς γνῶσιν σας, ἐτέθησαν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ, ἔαν ἐτύχετε ἀπαντήσεως καὶ, ἔαν ἐτύχετε ἀπαντήσεως, ποία ἡ ἀπαντήσις.

Φαίνεται ὅτι δὲν ἡκολουθήσατε αὐτὴν τὴν διαδικασίαν. Πιστεύω ὅτι, ἐφ’ ὅσον σεῖς δὲ ἕιδος ἐθεωρήσατε ὅτι δὲν θὰ ἥτο πρέπον νὰ ἀναφέρητε τὰ δύναματα τῶν προσώπων αὐτῶν ἐντὸς τῆς Βουλῆς δημοσίως, διὰ τὸν λόγον δὲν θὰ ἐπρεπε τὰ δύναματα αὐτὰ νὰ ἀναφερθοῦν εἰς ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπήν, ἔστω κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, προτού δοθῆ ἡ εὐκαιρία νὰ ἔχετε ὑπ’ ὅψιν σας ἔαν πράγματι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἔτυχαν καλῶς ἢ κακῶς ἀναστολῆς.

Ἐπομένως ή ἀποψίς μου ώς Προέδρου τῆς Βουλῆς είναι ότι ἐπιβάλλεται τά στοιχεῖα, τὰ ὅποια ἔχετε, νὰ τὰ διαβιβάσετε πρὸς τὸν ἄρμόδιον "Υπουργὸν"—ἐὰν θέλετε μέσω τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς—νὰ ζητηθῇ νὰ δοθῇ μία ἀπάντησις δι' ἐν ἔκαστον ἐκ τῶν προσώπων, διὰ τὰ ὅποια ὑπάρχει ἰσχυρισμὸς ότι ἔτυχαν ἀναστολῆς ἐνῷ δὲν ἐδικαιοῦντο, καὶ ἐὰν ή ἀπάντησις δὲν σᾶς ίκανοποιήσῃ ἢ ἐὰν ἐκ πρώτης ὅψεως φανῇ ότι ἀδικαιολογήτως ἐδόθησαν αἱ ἀναστολαὶ ή ἀπαλλαγαὶ τότε τοῦ δικού σας προσώπου νὰ ἐπιληφθῇ ή ἀρμόδια Κοινοθουλευτικὴ "Επιτροπῇ.

Διότι κατὰ τὴν ιδικήν σας κρίσιν κακῶς ἐδόθη ἀναστολὴ ή ἀπαλλαγὴ εἰς ωρισμένα πρόσωπα, ἐνῷ, πιθανῶς, ἐὰν ἀκούσετε τὰ ἐπιχειρήματα ή τοὺς λόγους ἐπὶ τῶν ὅποιων ἔθασισθη δ' "Υπουργός, δ ὅποιος ἔξασκει τὴν διακριτικὴν αὐτὴν ἔξουσίαν κατόπιν συμβουλῆς Κυθερονητικῆς "Επιτροπῆς καὶ κατόπιν ἐκθέσεως τὴν ὅποιαν ὑποθάλλει δ "Επαρχος ἐκάστης ἐπαρχίας, μπορεῖ καὶ σεῖς δ τοῖος νὰ πῆτε ότι αὐταὶ ήσαν περιπτώσεις ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ δοθῇ ἀναστολὴ ή ἀπαλλαγὴ. Καὶ ἐπομένως νὰ μὴ διασυρθῇ δημοσίως τὸ δικόνατον 20 ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι ἔτυχαν ἀναστολῆς ἐὰν ήτο δεδικαιολογημένη.

Δι' αὐτὸν εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ή εἰσήγησίς μου είναι νὰ ἀποστέλλετε τὰ στοιχεῖα δινομαστικῶν εἰς τὸν "Υπουργὸν καὶ, ἐὰν δ "Υπουργὸς δὲν σᾶς ἀπαντήσῃ, ή δὲν σᾶς ίκανοποιήσῃ, τότε τὸ θέμα νὰ παραπεμφθῇ πρὸς ἔρευναν εἰς τὴν ἀρμόδιαν Κοινοθουλευτικὴν "Επιτροπήν.

"Ερχομαι τώρα εἰς τὸ δεύτερον σημεῖον. Τὸ δεύτερον σημεῖον, τὸ ὅποιον ἀνεφέρατε, είναι νὰ ζητηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὅπως δ "Υπουργὸς ὑποθάλλῃ ἐτησίαν ἐκθεσιν πρὸς αὐτὴν δὸν ἀφορᾶ τὰ πρόσωπα εἰς τὰ ὅποια ἐδόθη ἀναστολὴ καὶ νὰ ἀναφέρῃ συνοπτικῶς τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὅποιους ἐδόθη η ἀναστολὴ ή η ἀπαλλαγὴ.

"Οπως είναι δ περὶ "Εθνικῆς Φρουρᾶς Νόμος, ή Βουλὴ διὰ τοῦ Νόμου αὐτοῦ ἔχει δώσει τὴν ἔξουσίαν τῆς παροχῆς ἀναστολῆς ή ἀπαλλαγῆς εἰς τὸ "Υπουργικὸν Συμβούλιον. Τὸ ἄρμόδιον Σῶμα ἐπομένως, τὸ ὅποιον δύναται νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν "Υπουργὸν νὰ ὑποθάλλῃ ἐκθεσιν διὰ πόσα πρόσωπα ἔδωσεν ἀναστολὴν καὶ διὰ ποίους λόγους, είναι τὸ "Υπουργικὸν Συμβούλιον διὰ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ.

"Ἐὰν η Βουλὴ ἀξιώσῃ νὰ δίδεται μία τοιαύτη ἐκθεσις πρὸς αὐτὴν τότε πρέπει νὰ τροποποιήσῃ τὸν περὶ "Εθνικῆς Φρουρᾶς Νόμον οὕτως ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ὑποχρέωσις εἰς τὸν "Υπουργὸν νὰ ἐνημερώῃ τὴν Βουλήν, ή ὅποια, ὅπως ἔχω ἀναφέρει, ἔχει ἐκχωρήσει τὴν ἔξουσίαν τῆς παροχῆς ἀναστολῶν εἰς τὸ "Υπουργικὸν Συμβούλιον. "Επομένως διὰ νὰ γίνη αὐτὸς χρειάζεται τροποποιήσις τοῦ θασικοῦ Νόμου.

"Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Μὲ ἐκπλήττει πρωτίστως η εἰσήγησίς νὰ ἀποστέλλω ή νὰ ἀποστέλλῃ οἰσοδήποτε Βουλευτής, διάκονος περιέρχεται εἰς γυῶν του διδήποτε, ἐπιστολὴν δ ἴδιος πρὸς τὸν "Υπουργὸν ή μέσω τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς διὰ νὰ λαμβάνῃ τὰς ζητουμένας ἔξηγήσεις. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐμμέσως είναι ως νὰ ἀφαιρῆται τὸ δικαίωμα τῆς ἐρωτήσεως.

"Εφ' δοσον δ Βουλευτής ἔχει τὸ δικαίωμα ἐρωτήσεως διὰ νὰ κατατοπισθῇ καὶ νὰ λάθῃ πληροφορίας δι' ωρισμένον θέμα ἀπ' εύθειας ἀπὸ τὸν "Υπουργόν, δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀκολουθηθῇ αὐτῇ ή ὅδος καὶ δεδομένου ότι ἔγώ δὲν ἔνδιαφέρομαι διὰ τὴν μίαν ή τὰς δύο ή τὰς τρεῖς καὶ περισσοτέρας περιπτώσεις, τὰς ὅποιας ἔχω ύπ' ὅψιν μου, ἀλλὰ διὰ πολὺ περισσοτέρας οὕτως ὥστε τὸ θέμα νὰ τεθῇ ἐπὶ μιᾶς γενικωτέρας θάσεως καὶ νὰ καλύψῃ δικούς καὶ δχι τοὺς διλέγουσ.

Κατά συνέπειαν νομίζω ότι ή έπιμονή μου νά μήν ἀναφέρω τά δύναματα εἰς τὴν Βουλήν δὲν πρέπει νά θεωρηθῇ ως ἀρνησίς, ἵσα - ἵσα πρέπει νά θεωρηθῇ ότι ἀποδίδω μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν εὕνοιαν τῆς δικαιοσύνης, διότι δὲν θέλω νά ἀναφερθοῦν τά δύναματα τῶν δλίγων καὶ νά ἀφήσωμεν τά δύναματα τῶν πολλῶν. Διατί, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νά μήν ζητηθῇ ἀπό τὸ "Υπουργεῖον, ὅπως Μέλη τῆς Βουλῆς λάθουν ἔξηγήσεις καὶ μελετήσουν εἰς ποίους ἐδόθησαν ἀναστολαὶ οὕτως ὥστε νά εὑρωμεν ἔαν ἔχω δίκαιον ή ἔαν ἔχῃ δίκαιον καὶ ἀδικον δ λαθός δ όποιος παραπονεῖται διὰ τάς παρεχομένας ἀναστολάς ή ἀπαλλαγάς καὶ οὕτω καθ' ἔξης;

Τὸ δεύτερον θέμα τοῦ θεσμοῦ, διὰ τοῦ όποιου καθ' ἔκαστον ἔτος νά γνωστοποιήσαι εἰς ποίους δίδονται ἀπαλλαγαὶ καὶ ἀναστολαὶ, είναι ἔνα θέμα τὸ δροῦον θά προστατεύσῃ τὸ ἴδιον τὸ "Υπουργεῖον ἀπό φιθύρους, οἱ όποιοι εἰναι δυνατὸν νά ἀκούωνται, διότι χαριστικῶς δίδονται ἀναστολαὶ ή ἀπαλλαγαὶ εἰς πρόσωπα εἰς τὰ όποια δὲν θά ἔπειρε νά δοθοῦν.

Κατά συνέπειαν πολὺ θὰ παρεκάλουν ὅπως τὸ θέμα παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμόδιαν "Επιτροπὴν ή, ἔαν δὲν παραπεμφθῇ, νά δοθῇ τὸ δικαίωμα—καὶ ἔχομεν τέτοιο δικαίωμα—νά ζητήσωμεν ὅπως πληροφορηθῶμεν εἰς ποίους ἐδόθησαν ἀναστολαὶ καὶ τότε μπορεῖ νά λεχθῇ δημοσίᾳ εἰς ποίους ἐδόθησαν αἱ ἀναστολαὶ, ἔθιστο εἰς τὴν Βουλήν.

Τὸ θέμα, κ. Πρόεδρε, είναι θέμα πλέον δικαιοσύνης καὶ ἔγω πιστεύω ότι διερμηνεύω τὰ αἰσθήματα πολλῶν οἱ όποιοι παραπονοῦνται δι' αὐτὸ τὸ θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Κώστας Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι ύπάρχει μία σύγχυσις εἰς τὸ θέμα. Ὁμιλοῦμεν θεωρητικῶς ἀλλὰ παραγνωρίζομεν τὴν πρακτικὴν ἔργασίαν. Φαίνεται ότι δ. κ. Χριστοφίδης θέλει νά μᾶς παρουσιάσῃ ότι ἔαν κατηγορήσωμεν ότι γίνονται ἀνασθαλίαι εἰς τὴν Δημοσίαν "Υπηρεσίαν ή εἰς μίαν αἱ ἐπιχειρησιν διὰ καταχρήσεις, κ.λ.π., θὰ πρέπει νά χρησιμοποιήσωμεν δλητ τὴν Κυβερνητικὴν "Υπηρεσίαν διὰ νά κάμωμεν Ἐλεγχον διὰ νά ἔξακριθώσωμεν ἔαν τὸ α εἴτε τὸ β είναι δρθόν. Διαφέρει τὸ θέματος ἔαν ύπάρχουν συγκεκριμέναι περιπτώσεις, ὅπως τώρα μὲ τὴν ἔκθεσιν, φερ' εἰπεῖν, τοῦ Γενικοῦ Ἐλεγκτοῦ, ὅπότε ἔχομεν ύποχρέωσιν καὶ καθῆκον νά ἔρευνήσωμεν τὰς συγκεκριμένας περιπτώσεις ή ἀλλας αἱ όποιαι ἐν τῷ μεταξὺ θὰ μᾶς καταγγελθοῦν. Τὸ ἴδιον πρέπει νά ισχύῃ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν, ὅπου ἀπλῶς διμιλοῦμεν ἀσφίστως περὶ εὔνοιοκρατίας.

Πιστεύω ότι ἔγιναν εὕνοιαι ως πρὸς τὴν ἀπαλλαγὴν ή τὴν ἀναστολὴν στρατευσίμων. Πιστεύω ότι ἔγιναν. Μπορεῖ νά είναι μεμονωμέναι περιπτώσεις, μπορεῖ νά είναι ὀλίγαι εἴτε πολλαὶ, ἀλλὰ δὲν μπορῶ ἀσφίστως νά ζητήσω αὐτὴν τὴν ἔρευναν μέσα εἰς 10.000 καὶ 20.000 δικαιολογημένας ἀναστολάς.

"Ἐνῷ ἔαν ἐπιζητήσω νά μᾶς παρασχεθοῦν οἱ λόγοι διὰ τὴν α ή β περίπτωσιν διὰ νά διαπιστώσω κατὰ πόσον είναι δικαιολογημέναι ή ὄχι, τότε τοῦτο είναι ἔργον τὸ όποιον πρέπει νά ἀναλάσθῃ ή "Επιτροπὴ καὶ νομίζω ότι δ. Πρόεδρος πρέπει, ὃν θὰ παραπέμψῃ τὸ θέματος εἰς τὴν "Επιτροπὴν "Εσωτερικῶν καὶ "Αμύνης, νά δώσῃ συγκεκριμένην ἐντολήν. Διαφορετικὰ πρακτικῶς, ἐπαναλαμβάνω, είναι ἀδύνατον διὰ τὴν "Επιτροπὴν "Εσωτερικῶν νά προσθῇ εἰς μίαν ἔρευναν καὶ νά ἔξευρῃ ή ίδιας εἰς ποίας ἔκ τῶν 10.000 ή 20.000 παραχωρηθεισῶν μέχρι σήμερον ἀπαλλαγῶν ή ἀναστολῶν ύπῆρξεν οἰσθήποτε εὕνοια.

Πιστεύω ότι οὕτε καὶ τὸ ἀρμόδιον "Υπουργεῖον ή ή ἀρμόδια "Υπηρεσία θὰ μᾶς παράσχουν κατάλογον καὶ θὰ μᾶς ποῦν «δρίστε, κύριοι, αὐταὶ αἱ περιπτώσεις ἔτυχαν εὔνοίας». Είναι φυσικῶς ἀδύνατον νά γίνῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Ἐπομένως αἱ περιπτώσεις ποὺ θὰ ἔρευνήσωμεν εἶναι ἔκεῖναι ποὺ θὰ μᾶς δώσῃ ὁ κ. Χριστοφίδης ἢ οἰουσδήποτε ἄλλος, ἀκόμη δέ, ἐπαναλαμβάνω, ἐὰν ὑπάρχουν εἴτε δργανώσεις εἴτε πολλταὶ οἱ ὅποιοι μποροῦν νὰ καταγγέλλουν τοιαύτας περιπτώσεις, διὸ τὰς ἀποστέλλουν εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπήν διὰ νὰ ἔρευνηθοῦν.

Ἐὰν πρόκειται νὰ ἔργασθῶμεν ἐπ' αὐτῆς τῆς γραμμῆς τότε δέχομαι νὰ παραπεμφθῇ τὸ θέμα εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπήν. Διαφορετικά ψάρι «μέσα στὴ θάλασσα δὲν μποροῦμε νὰ τὸ πιάσουμε».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο κ. Χατζηκακοῦ,

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐπειδὴ νομίζω ὅτι κατόπιν τῆς συζητήσεως αὐτῆς θὰ διασαλευθῇ ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ κοινοῦ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἔσωτερικῶν καὶ ἐν ἐπεκτάσει πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, νομίζω ὅτι ὁ κ. Χριστοφίδης διερίστει νὰ καταθέσῃ τὰ δινόματα τὰ δόποια ἔχει ὑπ’ ὄψιν του πρὸς τὸ Σῶμα διὰ νὰ γίνη διερεύνησις καὶ νὰ καταφανῇ ποῖος ἐκ τῶν δύο σφάλλει, διὸ Ὑπουργὸς ἢ ὁ κ. Χριστοφίδης.

Νομίζω ὅτι τὸ κοινὸν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γνωρίζῃ ποὺ ἀκριβῶς εὑρίσκεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

- Κύριε Πρόεδρε. Ἐπειδὴ διμιλοῦν πολλοὶ συνάδελφοι περὶ χιλιάδων περιπτώσεων, θὰ κάμω μίση δευτέραν εἰσήγησιν.

Νὰ ἔξετασθοῦν αἱ ἀπαλλαγαὶ καὶ αἱ ἀναστολαὶ αἱ ὅποιαι ἐδόθησαν κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν καὶ νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τοῦ τέλους μέχρις ἔκει, οὕτως ὥστε νὰ καταδείξωμεν ὅτι ὑπάρχει αὐτὸ τὸ θέμα καὶ εἶναι εὔκολον καὶ δὲν εἶναι χιλιάδες αἱ περιπτώσεις ὅπως προτάσσομεν ὡς ισχυρισμόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰς τὸ Κοινοθουλευτικὸν σύστημα καὶ εἰς τὸ σύστημα τὸ δόποιον ἐπικρατεῖ εἰς ὅλα τὰ κράτη, ὑπάρχουν εἴτε μόνιμοι Ἐπιτροπαὶ εἴτε προσωρινοὶ Ἐπιτροπαὶ διὰ νὰ διερευνήσουν ἐν συγκεκριμένον θέμα.

Ἡ προϋπόθεσις, ἡ ὅποια πρέπει νὰ ὑφίσταται πάντοτε διὰ τὴν δημιουργίαν Ἐπιτροπῆς ἢ καὶ διὰ τὴν ἀνάληψιν ἔρευνης ὑπὸ ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς, εἶναι συγκεκριμένη κατηγορία ἡ ὅποια νὰ βασίζεται ἐπὶ στοιχείων τὰ δόποια νὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὴν Ἐπιτροπήν πρὸς διερεύνησιν. Ἐκ τῆς παρούσης συζητήσεως τὸ συμπέρασμα, τὸ δόποιον δύναται νὰ διεξαγθῇ, εἶναι διὰ τὴν ἀποψιν τοῦ κ. Χριστοφίδη ἐδόθησαν πολλαὶ ἀναστολαὶ ἢ καὶ ἀπαλλαγαὶ ἐκ στρατιωτικῆς θητείας χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ βάσιμος λόγος ἢ κατὰ παράθασιν τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου.

Ἐκεῖνο τὸ δόποιον ζητεῖ δ. κ. Χριστοφίδης εἶναι ἡ Ἐπιτροπή, ἡ ὅποια θὰ διορισθῇ, νὰ ἔξετασῃ ὅλας τὰς περιπτώσεις καὶ νὰ ἀποφασίσῃ ποῖα ἐξ αὐτῶν εἶναι δικαιολογημέναι καὶ ποῖαι δὲν εἶναι δικαιολογημέναι.

Ἐφ’ ὅσον δ. ἴδιος εἶναι δ. εἰσηγητής τοῦ θέματος καὶ δ. ἴδιος κατέχει στοιχεῖα ὅτι τούλαχιστον 20 περιπτώσεις ὑπάρχουν, κατὰ τὰς δόποιας ἐδόθη, παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου, εἴτε διὰ λόγους εύνοίας εἴτε δι’ οἰουσδήποτε ἄλλους

λόγους, ἀναστολὴ ή ἀπαλλαγή, θὰ ἔπειπε νά ζητήσῃ δπως αι 20 αύται περιπτώσεις διερευνηθοῦν και έαν προκύψῃ δτι έκ τῶν 20 αύτων περιπτώσεων πράγματι υπῆρξε παρανομία υπό την Ἐννοίαν δτι ἐδόθησαν διά λόγους-εύνοίας και ούχι δυνάμει τοῦ Νόμου, τότε προκύπτει σύθαρδον θέμα διευρύνσεως τῆς ἔρευνης διά νά-ξετασθοῦν όλαι αι περιπτώσεις.

Προτού δημως ὑπάρξουν συγκεκριμέναι περιπτώσεις καὶ ἀποδειχθῆ ἐνώπιον ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι εἰς αὐτὰς ὑπῆρξε παρανομία, δὲν μπορεῖ Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπή νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὸ θέμα ἀπλῶς καὶ μόνον διότι διετυπώθη μία ἀσφαλῆς κατηγορία.

Ἐπανέρχομαι εἰς τὴν εἰσῆγησίν μου. Οἱ Βουλευταὶ ἔχουν δικαίωμα νὰ ὑποθάλλουν ἐρωτήσεις εἰς τοὺς Ὑπουργούς καὶ οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουν ηθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀπαντοῦν εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῶν Βουλευτῶν, ἐάν αἱ ἐρωτήσεις εἰναὶ διατυπωμέναι κατὰ συγκεκριμένον τρόπον ὥστε νὰ εἶναι δύνατὸν νὰ ἀπαντηθοῦν καὶ δὴ νὰ ἀπαντηθοῦν ἐν συντομίᾳ.

Εις τὴν παρούσαν περίπτωσιν ὅμως προκύπτει τὸ ἔξῆς θέμα: Σητεῖται νὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν δι' ἔρευναν ὡρισμέναι περιπτώσεις τὰς ὁποίας δὲν ἔντιμος Βουλευτής δὲν ἔφερεν εἰς γνῶσιν τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τὰς ὁποίας, ἐάν φέρῃ εἰς γνῶσιν του, πιθανόν καὶ δὲν ὕπουργός νὰ συμφωνήσῃ διτὶ ἐδόθησαν αὐταὶ αἱ ἀναστολαὶ χωρὶς νὰ ἔπρεπε νὰ δοθοῦν καὶ νὰ ζητήσῃ καὶ δὲν ἔρευναν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον του ὡς πρὸς τὸ ποία εἶναι τὰ ὑπεύθυνα ὅργανα τὰ ὁποῖα συνεβούλευσαν ἢ διὰ ποίους λόγους ἐγνωμάτευσαν διτὶ ἔπρεπε νὰ δοθῇ αὐτὴ ἢ ἀναστολὴ ἢ ἀπαλλαγὴ. "Αλλωστε δυνατὸν ἔκ τῶν ὑστέρων γὰρ ἀποδειχθῆ διτὶ ἔκει ποὺ δὲν ἔντιμος Βουλευτής πιστεύει διτὶ κακῶς ἢ παρανόμως ἐδόθη ἀναστολὴ ἢ ἀπαλλαγὴ νὰ ἐδόθῃ πράγματι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑφισταμένης νομοθεσίας.

Ἐπομένως ἐπιβάλλεται ὅπως ὁ ἔντιμος Βουλευτής θέση ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ τὰ στοιχεῖα τὰ δόπια ἔχει, ἀναμείν νὰ λάθῃ μίαν ἀπάντησιν διὰ τὴν κάθε περίπτωσιν καὶ ἐὰν ἡ ἀπάντησις αὐτῇ δὲν τὸν ἴκανοποιῇ, τότε προκύπτει σοβαρώτατον θέμα τὸ δόπιον ἀσμαλῶς πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμοδιανὴν Βουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς διερεύνησιν.

‘Ομιλήσεν δὲ ξενίκος Βουλευτής περὶ τῆς δικαιοσύνης. Ἀλλὰ θά καθεδα νά ύπενθυμίσω εἰς αὐτὸν δτι καὶ εἰς αὐτὰ τὰ Δικαστήρια ή ύπόθεσις μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀρχίζει διὰ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἀπαγγέλεως, ή σποία δφείλει νά περιλαμβάνη δτα τὰ στοιχεῖα ἐπί τῶν δποιών θά σπριχθῇ ύπόθεσις τοῦ αίτουντος, τῆς γραπτῆς ἀπαντήσεως τῆς λεγομένης ύπερασπίσεως καὶ ἔπειται ή ἔρευνα ύπό τοῦ Δικαστηρίου ἐπί τῶν δύο αὐτῶν συγκεκριμένων προτάσεων, δηλαδὴ τῶν Ισχυρισμῶν τῆς μᾶς πλευρᾶς καὶ τῶν ἀπαντήσεων τῆς ἄλλης πλευρᾶς.

Αλλ' απλῶς διότι πολίτης ισχυρίζεται ότι ἔχει δίκαιον καὶ πηγαλνεῖ εἰς τὸ Δικαστήριον, δὲν μπορεῖ νὰ διεκχθῇ διαδικασία.

Ἐπομένως προτοῦ ἀρχίσῃ ὁ ρόλος τῆς Ἐπιτροπῆς, δ. διερευνητική ἀνακριτική
ζεται εἰς τὴν νομικήν "quasi judicial" δηλαδή είναι διερευνητική ἀνακριτική
Ἐπιτροπή, πρέπει νά έχουν καθορισθή οι ίσχυρισμοί και τῶν δύο πλευρῶν ἐπί^τ
τῶν διοίων θά στηριχθούν ἐπί τῇ βάσει στοιχείων. Ἐναπομένει δέ εἰς τὴν Ἐπι-
τροπήν ή ἐπαλήθευσις τῶν στοιχείων και ὅχι ή ἔξεύρεσις τῶν στοιχείων.

Τὰ στοιχεῖα πρέπει νὰ τεθοῦν ἀπὸ τὰ πρόσωπα τὰ ὅποια εἰσηγοῦνται καὶ ἀπὸ τὰ πρόσωπα τὰ ὅποια ἀπαντοῦν καὶ τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἡ ἐπαλήθευσις τῶν στοιχείων.

Ἐπομένως, ἐκτὸς ἔαν ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ ἀντιθέτου, προτοῦ τεθούν αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ διθῆ ἀπάντησις, δὲν προτίθεμαι νὰ παραπέμψω τὸ θέμα εἰς ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπήν, διότι τοῦτο, ὡς ἐτέθη, εἶναι ἀσαφὲς καὶ ἀόριστον.

• Ο κ. Χριστοφίδης: Επειδή αυτό το παραπάνω σχέδιο δεν είναι στην πλήρη μαθηματική μορφή, θα προτείνω να αναβούμε στην επόμενη σελίδα για να δούμε την πλήρη μορφή.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Λυποῦμαι νὰ παρατηρήσω ὅτι τὸ θέμα ἡτο καὶ σαφὲς καὶ οὐσιαστικῆς σημασίας καὶ ἔχει καὶ πολιτικὴν σημασίαν. Ἡ Βουλὴ θεθαῖς συμφωνῶ ὅτι πρέπει νὰ ἀκοῦῃ καὶ τάς δύο πλευράς διὰ νὰ καταλήγῃ εἰς συμπεράσματα, πλὴν δύμως ἡ Βουλὴ δὲν διαδραματίζει ρόλον δικαστηρίου. Ἡ Βουλὴ κατανέμει καὶ πολιτικάς εὐθύνας τάς δποίας τὸ δικαστήριον δὲν κατανέμει. Εἶναι δυνατὸν ἡ Βουλὴ διὰ τῶν Ἐπιτροπῶν τῆς νὰ ζητήσῃ νὰ λάβῃ στοιχεῖα διὰ νὰ ἐνημερωθῇ, δπως συνέθη εἰς πολλάς ἀλλας περιπτώσεις καὶ ἐνθυμοῦμαι, πρὸ δλίγων συνεδριάσεων, ὅτε ἀνεφέροτε ὅτι αἱ Ἐπιτροπαὶ πρέπει νὰ ζητήσουν στοιχεῖα νὰ ἐνημερωθοῦν κ.λ.π. Μὲ ἐκπλήττει τώρα τὸ γεγονός ὅτι λέγετε ὅτι πρέπει νὰ δπευθυνθῶ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν καὶ ἀκινητοποιεῖται ὁ ρόλος τῶν Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Τὸ θέμα νομίζω ἑτέθη, πρέπει νὰ διερευνηθῇ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν δεδομένου ὅτι εἶμαι καὶ πρόθυμος νὰ καταθέσω δσα δνόματα ἔχω καὶ περαιτέρω ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ διερευνήσῃ τὸ θέμα καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ὑποθάλῃ σχετικὴν "Ἐκθεσιν ἐπὶ τοῦ διλού ζητήματος.

"Ἔχω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι αὐτῇ θὰ ἡτο μία διαδικασία ἡ δποία θὰ προσέδιδε καὶ πολιτικὴν εὐθύνην εἰς τὸ διλον θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἄκριθῶς ἔπειδὴ ἡ Βουλὴ εἶναι καὶ πολιτικὸν Σῶμα καὶ ἔπειδὴ μπορεῖ νὰ γίνῃ ἔκμετάλλευσις τοῦ πολιτικοῦ Σώματος διὰ τῆς ἀπλῆς προσάφεως, κατηγορίας, ἡ δποία νὰ μὴν εἶναι δεόντως ήτιολογημένη καὶ ἐμπεριστατωμένη μὲ στοιχεῖα, ἄκριθῶς δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἐπιθάλλεται, δταν διατυπώνεται μία κατηγορία καὶ δταν ὁ διατυπώνων τὴν κατηγορίαν ἔχῃ στοιχεῖα, τὰ στοιχεῖα αὐτὰ νὰ τίθενται ἐνώπιον τοῦ Σώματος διὰ νὰ ἀποφασίζῃ κατὰ πόσον ἐκ τῶν στοιχείων αὐτῶν προκύπτει θέμα ἐρεύνης. Εἰδ' ἀλλως θὰ εἶναι εὔκολον δι' οἰνδήποτε Βουλευτὴν νὰ ἀνέρχεται εἰς τὸ Βῆμα τῆς Βουλῆς, νὰ ισχυρίζεται ὅτι «κατέχω στοιχεῖα ὅτι ἔγιναν αἱ αἱ' ἢ β' καταχρήσεις», νὰ παραπέμπωνται τὰ θέματα εἰς Ἐπιτροπὰς τῆς Βουλῆς ἀπλῶς διὰ νὰ δημιουργήται θόρυβος καὶ ἐν κατακλεῖδι νὰ παραμένη τὸ θέμα ἐν ἐκκρεμότητι ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ δποία νὰ ἀναζητῇ τὴν ἀνεύρεσιν τῶν στοιχείων ἀντὶ νὰ ὑπάρχουν τὰ στοιχεῖα ἐνώπιον τῆς διὰ τὴν ἔξτασιν τοῦ προθλήματος.

Εἰς τὸ παρελθόν παρεπέμφθησαν θέματα εἰς τάς Ἐπιτροπὰς διὰ νὰ ζητήσουν γενικὰ στοιχεῖα καὶ δχι διὰ νὰ ζητήσουν ειδικὰ στοιχεῖα διὰ νὰ θοηθήσουν Βουλευτὴν νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἀληθές τῶν ισχυρισμῶν του. Εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν ισχυρίζεσθε ὅτι κατέχετε 20 περιπτώσεις εἰς τάς δποίας ἐδόθη ἀναστολὴ ἀνευ λόγου ἢ καὶ ἀπαλλαγὴ πρὸς κατάταξιν. Δὲν εἰσθε δύμως ἔτοιμος τὰ στοιχεῖα αὐτὰ νὰ θέσητε ἐνώπιον τῆς Βουλῆς οὔτε καὶ ἔθεσατε τὰ στοιχεῖα αὐτὰ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ διὰ νὰ τύχετε συγκεκριμένης ἀπαντήσεως ἐπὶ μῆτς ἔκστης τῶν περιπτώσεων διὰ τὴν δποίαν ισχυρίζεσθε ὅτι ὑπῆρξε παρανομία. Ἐπομένως, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν σημερινῶν δεδομένων, δὲν προτίθεμαι νὰ παραπέμψω τὸ θέμα εἰς Ειδικὴν Ἐπιτροπήν, ἐκτός ἐάν θέσετε τὰ στοιχεῖα, εἴτε ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἴτε πρὸς τὸν Ὑπουργὸν καὶ δὲν τύχετε ἀπαντήσεως ἢ τύχετε ἀπαντήσεως τὴν δποίαν ἡ Βουλὴ δὲν θὰ ἔκρινεν δῶς Ικανοποιητικήν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Εἰς τὸ παρελθόν κατηγγέλθησαν εἰς τὴν Βουλὴν ὀρισμέναι σοθαραὶ περιπτώσεις, αἱ δποίαι ἐνδιέφερον τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, καὶ ἐλήφθη ἀπόφασις ἀπὸ τὸ Σῶμα τοῦτο καὶ ἔξουσιοδότησε Βουλευτὴν νὰ τεθοῦν ὑπὸ δψουν του φάκελλοι εἰς τοὺς δποίους ἀνεφέρῃ. Ἐάν θέλετε πράγματι νὰ γίνῃ ἐρευνα καὶ νὰ μὴν ἀποσιωπηθῇ τὸ θέμα, τότε ἡς γίνῃ κάτι παρόμοιον καὶ εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν οὕτως ὥστε νὰ ἐρευνήσωμεν ὅλας τάς περιπτώσεις,

διότι είναι πολὺ δύσκολον νὰ κατέχῃ ἔνας ἐλαχίστας περιπτώσεις ἐνῷ ὁ ἀριθμὸς νὰ είναι μεγάλος, καὶ είναι εἰς πολὺ δύσκολον θέσιν ὁ παραπονούμενος Βουλευτής ἢ ὁ ἐρωτῶν Βουλευτής ἢ ἐκεῖνος ὁ ὅποιος θέτει ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα, εἰς τὸ ὅποιον ἀνεφέρθητε, ἥγειρεν ὁ ἔντιμος Βουλευτής κ. Λυσσαρίδης καὶ ἦτο ἐν σχέσει μὲν ὡρισμένα ἔγγραφα τὰ ὅποια ἰσχυρίσθη ὅτι μετέφερεν ὁ τέως Ὑπουργός Ἐσωτερικῶν εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἐν σχέσει μὲν κονδύλια διὰ τὰ ὅποια ἰσχυρίσθη ὅτι ὁ τέως Ὑπουργός ἔχειρίσθη ὁ ἴδιος καὶ διὰ τὰ ὅποια δὲν ὑπῆρχαν ἀποδεῖξεις. Ὁ νῦν Ὑπουργός Ἐσωτερικῶν ἐπληροφόρησε τὸ ἔντιμον Μέλος ὅτι είναι εἰς τὴν διάθεσίν του οἱ φάκελλοι τοῦ Ὑπουργείου διὰ νὰ πληροφορήθῃ τὴν πραγματικότητα πέριξ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ κατὰ πόσον θὰ ἤθελε νὰ συνεχίσῃ τὴν συζήτησιν. Αὐτὸ προῆλθεν δχι ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς ἀλλὰ ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργοῦ. Εἶμαι θέσιος ὅτι ἐὰν καὶ σεῖς ἀκολουθήσετε τὸ παράδειγμα αὐτό, καὶ θέσετε τὰ στοιχεῖα τὰ ὅποια ἔχετε ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ, τὰς συγκεκριμένας περιπτώσεις τὰς ὅποιας ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας, θὰ λάβετε ἀπάντησιν ὅτι δύνασθε νὰ διεξέλθητε τοὺς φακέλλους τῶν περιπτώσεων αὐτῶν διὰ νὰ σηματίσετε ίδιαν ἔκτιμησιν κατὰ πόσον ὀρθῶς ἢ ἀδίκως ἐδόθησαν ἀναστολαί. Ἐκεῖνο δῆμος τὸ ὅποιον ζητεῖτε σήμερον είναι νὰ παραπέμψω εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ ἔξετάσῃ δλας τὰς περιπτώσεις ἀναστολῶν καὶ ἀπαλλαγῶν, αἱ ὅποιαι ἀνέρχονται εἰς πολλὰς χιλιάδας, διὰ νὰ καταλήξωμεν εἰς τὰς 20 ἢ 30 περιπτώσεις τὰς ὅποιας ἔχετε σεῖς ὑπ' ὄψιν σας, ἐνῷ θὰ ἡμπορύσατε νὰ δώσετε τὰς 20 ἢ 30 περιπτώσεις διὰ νὰ διερευνήθοῦν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν είναι 20.000. Πιθανὸν νὰ είναι 100.000. Δὲν ὑπάρχει σαφής ἀπάντησις.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ «πιθανὸν» σημαίνει ὅτι δὲν κατέχετε στοιχεῖα διὰ 20 ἀλλά.....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Λέγομεν 20.000 διὰ νὰ δημιουργήσωμεν ἔντυπώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐάν δὲν ἔντιμος Βουλευτής θέλῃ τὸ θέμα νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν εἶμαι ἔτοιμος, ἀφοῦ διατυπώσῃ συγκεκριμένην εἰσήγησιν, νὰ θέσω τὴν εἰσήγησίν του εἰς ψηφοφορίαν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν, εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν αὐτὴν νὰ καταθέσω δσα στοιχεῖα ἔχω καὶ περαιτέρω νὰ διερευνήσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ θέμα καὶ νὰ ὑποθάλῃ ἔκθεσιν εἰς τὴν Βουλήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι ἡ πρότασις διετυπώθη. Θὰ τὴν θέσω εἰς ψηφοφορίαν.

Ποιοὶ ψηφίζουν ὑπέρ;

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·ΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε.

Ἐνα θέμα διαδικασίας, ἐὰν μοῦ ἐπιτρέπετε. Είναι τὸ θέμα τοῦτο που προκύπτει ἀπὸ τὴν δλην συζήτησιν. Προτοῦ δὲν ἀξιότιμος ἐκ Λάρνακος συνάδελφος

καταθέση ένωπιον τῆς Βουλῆς αὐτῆς τὰ συγκεκριμένα στοιχεῖα ούδεν θέμα τίθεται πρὸς ὑποβολὴν εἰσηγήσεως ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ. Κατὰ τὰ ἄλλα νομίζω δτὶ ἡ Βουλὴ αὐτὴ θὰ προχωρήσῃ πέραν ώρισμένων φραγμῶν καὶ νομίζω δτὶ πρωταρχικὸν καθῆκον τῆς Βουλῆς αὐτῆς εἶναι, προτοῦ θέσῃ εἰς ψηφοφορίαν οἰανδήποτε εἰσηγησιν, νὰ καλέσῃ τὸν Βουλευτὴν νὰ καταθέσῃ ένωπιον τῆς Βουλῆς αὐτῆς τὰς 20 περιπτώσεις, ἀν καὶ ἀντελήφθην δτὶ ἐπεσυνάφθη ὁ κατάλογος καὶ κατῆλθον εἰς τρεῖς ἔσχάτως, ἀλλά, ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ καταθέσῃ ένωπιον τῆς Βουλῆς τὸν κατάλογον αὐτὸν διὰ νὰ μπορῇ ἡ Βουλὴ νὰ λάσῃ οἰανδήποτε ἀπόφασιν, κύριε Πρόεδρε, ὃς πολὺ εὐλόγως εἴπατε σεῖς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

‘Αντιλαμβάνομαι, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, δτὶ ὑπάρχει καὶ ἄλλη πρότασις, ἡ ίδική σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Φυσικὰ ὑπάρχει ἡ ίδική μου πρότασις. Ἀλλὰ εἰμαι ὑποχρεωμένος νὰ θέσω πρῶτα.....

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ναί, δρθόν. ‘Αλλὰ ἐπειδὴ ἀνεφέρθητε μόνον εἰς μίαν πρότασιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ τὰς θέσω κατὰ σειράν. Διότι ἐὰν θὰ ψηφισθῇ ἡ πρώτη τότε δὲν θὰ χρειασθῇ ἡ δευτέρα.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Διότι δὲν πρέπει νὰ ἀφεθῇ ἡ ἐντύπωσις δτὶ αὐτὸν τὸ Σῶμα ἀρνεῖται νὰ ἔξετάσῃ καταγγελίας. Ἀσφαλῶς δὲν συμβαίνει κάτι τέτοιο. Τὸ Σῶμα.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θέτω τώρα εἰς ψηφοφορίαν.....

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Τὸ Σῶμα δὲν ἀρνεῖται νὰ ἔξετάσῃ καταγγελίας ἀλλὰ τὸ Σῶμα θέλει νὰ ἔξετάσῃ καταγγελίας ἐπὶ τῇ θάσει συγκεκριμένων στοιχείων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ εἰσήγησις τοῦ ἔντιμου Προέδρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.

Θέτω εἰς ψηφοφορίαν τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Χριστοφίδη.

Ποιοι ψηφίζουν ὑπέρ;

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Συγγνώμην, θέμα διαδικασίας. Ποία είναι ή πρότασις του κ. Χριστοφίδη; Παρακαλώ νά τήν έπαναλάθη διά νά.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλώ τὸν ἔντιμον Βουλευτὴν νά έπαναλάθῃ τὴν εἰσήγησίν του διά νά πληροφορηθῆ δ κ. Παρασκευαΐδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Διὰ δευτέραν φοράν τὴν έπαναλαμβάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διὰ τρίτην.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Καὶ νομίζω τὴν πρώτην φορὰν τὴν διετύπωσεν δ κ. Χατζηρακλέους. Δηλαδὴ είναι ή τρίτη φορά. Εἰσηγοῦμαι δπως παραπεμφῆ τὸ δλον θέμα εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπήν, ἡτοι τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ δλον θέμα; Ἡ διατύπωσις τοῦ «δλου θέματος» μᾶς ἐνδιαφέρει.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν νά καταθέσω τὰ δνόματα τὰ δποῖα ἔχω ὑπ' ὅψιν μου, περαιτέρω δὲ ή Ἐπιτροπὴ νά διερευνήσῃ καὶ ἄλλας παρομοίας περιπτώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναι, ἀλλὰ τὶ περικλείει ή φράσις «τὸ δλον θέμα»;

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Τῶν ἀπαλλαγῶν καὶ ἀναστολῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ 1964 καὶ ἐντεῦθεν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Νὰ περιορισθῶ εἰς τὰ τρία τελευταῖα ἔτη, τὰ δποῖα ἀνέφερα προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δηλαδὴ ή εἰσήγησίς σας ὑπὸ συγκεκριμένην μορφήν, ἔχει διά ἀκολούθως: Ἡ ἀρμοδία Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπή.....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Ἡ ἀρμοδία Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπή, ἡτοι ή Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν, νὰ ἔξετάσῃ τὰς περιπτώσεις τὰς δποῖας ἔχω ὑπ' ὅψιν μου ἐκ δευτέρου δέ.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Συγγνώμην. Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν νὰ ἔξετάσῃ δλας τὰς ἀναστολὰς καὶ ἀπαλλαγὰς αἱ δποῖαι ἐδόθησαν ἀπὸ τοῦ 1963 καὶ ἐδῶ.....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Όχι, κ. Πρόεδρε, δεδομένου ότι θέλομεν νά διευκολύνωμεν τήν 'Επιτροπήν καὶ δεδομένου ότι υπάρχει ισχυρισμός περὶ χιλιάδων περιπτώσεων, νά παραπεμφθῇ τὸ θέμα εἰς τὴν ἀρμόδιαν Κοινοβουλευτικήν 'Επιτροπήν, εἰς αὐτήν θὰ καταθέσω τὰ δύο ἔχω ὑπ' ὅψιν μου καὶ ἡ 'Επιτροπή αὐτῇ νά διερευνήσῃ θέματα ἀπαλλαγῶν καὶ ἀναστολῶν τῆς τελευταίας τριετίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δηλαδὴ ἡ 'Επιτροπή 'Εσωτερικῶν θὰ διερευνήσῃ τὰς περιπτώσεις τὰς διποίας ἔχετε υπ' ὅψιν σας καὶ περαιτέρω θὰ διερευνήσῃ δλας τὰς ἀναστολὰς καὶ ἀπαλλαγάς τῆς τελευταίας τριετίας διὰ νά καταλήξῃ εἰς συμπέρασμα ἐὰν καλῶς ἡ κακῶς ἐδόθησαν. Αὕτη εἶναι ἡ συγκεκριμένη εἰσήγησίς σας. Λοιπόν, τήν θέτω εἰς ψηφοφορίαν.

'Ο κ. Κώστας Χριστοδούλης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Παρακαλῶ τὸν κ. Χριστοφίδην πάλιν νά μητῇ εἰς τὸ πνεῦμα καὶ ὅχι εἰς τὸ γράμμα τῶν δύον λέγομεν, καὶ ίδιαιτέρως τοῦ διτὶ ἔχετε πεῖ σεῖς, κ. Πρόεδρε. Διότι συνεχῶς παραποιεῖ τὰ λεγόμενα. 'Επαναλαμβάνω καὶ λέγω: "Ἄς υποθέσωμεν ότι δεχόμεθα, ἔστω καὶ παραπύως, δ. κ. Χριστοφίδης ἀντὶ νά καταθέσῃ ἐδῶ τὰς περιπτώσεις ποὺ ἔχει υπ' ὅψιν του νά τὰς καταθέσῃ εἰς τήν 'Επιτροπήν, ἔστω καὶ χωρὶς νά ἐπιτρέπεται ἀπὸ τὸ Σῶμα αὐτὸ διότι δὲν υπάρχουν συγκεκριμέναι καταγγελίαι. Μετὰ ἀπὸ αὐτὸ διὰ νά ίκανοποιήσωμεν τήν περιέργειαν τοῦ κ. Χριστοφίδη καὶ νά μὴν ἐκθέσωμεν μόνον τὰ 20 πρόσωπα ποὺ ἔχει υπ' ὅψιν του, θὰ ἔχωμεν ἐπιφυλάξεις δι' δλα τὰ ἄλλα πρόσωπα, τὰ διποία ἔτυχον ἀναστολῆς ἡ ἀπαλλαγῆς καὶ διὰ τὰ διποία τὸ 'Υπουργεῖον θὰ μᾶς πῇ διτὶ, κατὰ τήν κρίσιν μου, δρθῶς ἐδόθη ἀπαλλαγή ἡ ἀναστολή, καὶ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀφοῦ τὸ 'Υπουργεῖον θὰ ἔχῃ αὐτήν τήν ἀποψιν, ήμεῖς θὰ καλέσωμεν δνομαστικῶς ἔνα ἔκαστον τῶν ἀπαλλαγέντων ἡ τυχόντων ἀναστολῆς καὶ θὰ ζητήσωμεν ἔξηγήσεις διὰ τὰς περιστάσεις υπὸ τὰς διποίας ἐδόθη ἡ ἀναστολή ἡ ἀπαλλαγή; Δηλαδὴ δι' δλους θὰ ἔχωμεν ἐπιφυλάξεις; Δὲν μπορῶ νά καταλάβω πῶς ἔννοει τήν διαδικασίαν αὐτήν δ. κ. Χριστοφίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἡ διαδικασία τήν διποίαν εἰσηγεῖται δια τὸν Εντιμον κ. Βουλευτής εἶναι διτὶ θὰ δώσῃ ὥρισμένα δνόματα διὰ τὰ διποία ἡ 'Επιτροπή θὰ διερευνήσῃ ἐὰν καλῶς ἡ κακῶς ἐδόθη ἀναστολὴ ἡ ἀπαλλαγή. Πέραν τῶν 20 αὐτῶν δνομάτων θὰ ζητήσῃ τὸν κατάλογον δλων τῶν ἀναστολῶν καὶ δλων τῶν ἀπαλλαγῶν αἱ διποία ἐδόθησαν κατὰ τήν τελευταίαν τριετίαν καὶ θὰ ἔξετάσῃ μίαν ἐκάστην ἔξ αὐτῶν διὰ νά διαπιστώσῃ ἐὰν ἐδόθη δικαιολογημένως ἡ ἀδικαιολογήτως. Αὕτη εἶναι ἡ εἰσήγησίς τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ.

'Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Τὸ θέμα ἐνεγράφη καὶ συνεζητήθη κατόπιν 'Ερωτήσεως τοῦ κ. Χριστοφίδη διμερομηνίας 22ας 'Απριλίου 1971. Καὶ εἰς τήν 'Ερωτήσην του τῆς 22ας 'Απριλίου 1971 δ. κ. Χριστοφίδης ἐρωτᾶ διὰ περιόδον ἀπὸ τοῦ 1964 μέχρι σήμερον, δτε ἐδημιουργήθη ἡ 'Εθνική Φρουρά. Τώρα ποὺ εύρεθη εἰς πολὺ δυσκολον θέσιν δ. κ. Χριστοφίδης «ἡρχισε νά παιζῃ τήν κολοκυθιά». «Δὲν πειράζει, νά μὴν τραβήξωμεν ἀπὸ τὸ 64, νά πιάσωμεν τὰ τρία τελευταία χρόνια». Αὕτα δὲν γίνονται, κύριε Πρόεδρε. "Ἄς καταλάβῃ δ. κ. Χριστοφίδης ότι τέτοια πράγματα—παιγνίδια—κολοκυθιῶν—δὲν ἔχουν θέσιν εἰς τήν Βουλήν.

ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΗΣ :

‘Ο ίδιος ό κ. Σαμψών ἔκαμεν αὐτὴν τὴν εἰσήγησιν τῶν τριῶν τελευταίων ἐτῶν.

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ ·

Ἡ συζήτησις ἔληξε.

Εύρισκόμεθα εἰς τὸ στάδιον τῆς ψηφοφορίας.

Ποιοι ψηφίζουν ύπέρ της εἰσηγήσεως του ἐντίμου Βουλευτοῦ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ·

E1c

ΠΒΟΕΑΡΩΣ

KOSTER

GRAMMATEVS

25

607-40736700
大連市人民檢察院

ПОДВІР'Я : www.vivat.com.ua

Υπάρχει τώρα η εισήγησις περί τής διαδικασίας τήν δύοις ᔁχω προδιαγράψει. Δηλαδή ή κατάθεσις τῶν στοιχείων τῶν συγκεκριμένων περιπτώσεων τάς δύοις ᔁχεῖ όπ' ὅψιν του ό ἔντιμος Βουλευτής εἰς τὸν Ὑπουργὸν καὶ ή ἐπανεξέτασις τοῦ θέματος μετὰ ἀπό τάς ἀπαντήσεις τάς δύοις θά δώσῃ ό Ὑπουργός. Καί, εἰς τρίτον στάδιον, ἔân ἐκ τῆς ἑξετάσεως αὐτῆς προκύψῃ ὅτι ἀριθμὸς ἀναστολῶν ή ἀπαλλαγῶν ἐδόθη κατά κατάχρησιν τότε νά γίνη εύρυτέρα διερεύνησις τοῦ δλου θέματος.

Ποιοι ψηφίζουν ύπερ τής απόψεως αύτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

25

ΠΡΟΕΛΑΒΟΣ :

Kastor.

FRAMMATEVS

E16

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :
*Αποχαί ;
Ουδεμία.
Η παρένθετη λέξη σύμφωνα

Τὸ τρίτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερσίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ είναι· «Η μῆδοςις τῶν προσπατέων τῆς Λειψαροῦ Πολεμιδῶν καὶ Ὑπερνότος».

Αντιλαμβάνομαι ότι ο έγγραφως τό θέμα Βουλευτής θά κήθελεν άνασολήν του θέματος διά την συλλογήν περισσότερων στοιχείων.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η συζήτησις τοῦ θέματος διάταξις διάταξις. Προτοῦ διάταξις τὴν ἡμερησίαν διάταξιν θὰ ήθελα νὰ διάταξις τὴν ἀναγνώσω τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν, ή δοπιά εστάλη πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως :

Γ.Ε. ἀρ. Φακ. 55/28.

**ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ.**

18η Ιανουαρίου 1972.

Πρόεδρον τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων,

Ἐπειδὴ ή κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 13ης Ιανουαρίου 1972 γενομένη δήλωσις ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀμποχάστου κ. Σαμψών ἐν σχέσει πρὸς τὸν διάτοφρόκτην Γερμασόγειας διὰ γνωρίζει διὰ εἰς ἐκ τῶν ἀρμοδίων «ἐδέχθη μίαν τσάνταν περιέχουσαν £ 70.000 διὰ τὸ φράγμα», ἀφίνει τὴν ἐντύπωσιν διὰ ἔχωρησε δωροδοκία ἐν σχέσει πρὸς τὸ φράγμα τοῦτο κατὰ παράθασιν τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, θὰ σᾶς ἡμην εὐγνώμων ἐὰν πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον ἐτίθεντο ἐνώπιόν μου τὰ διαγκαία στοιχεῖα ὥστε νὰ δώσω δόδγίας δι' ἀστυνομικὴν ἔρευναν ἐπὶ σκοπῷ ποινικῆς διώξεως.

(Υπ.) Γενικὸς Εἰσαγγελέως τῆς
Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλῶ τὸν ἔντιμον Βουλευτήν, καὶ εἴμαι θέθαιος διὰ θέλῃ νὰ δοηθῇση τὸ ἔργον τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως, νὰ παραθέσῃ τὰ διαγκαία στοιχεῖα.

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Χαίρω ιδιαιτέρως διότι ἐλήφθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως. Ἡ καταγγελία μου ή δοπιά ἐγένετο ὅποτε τὸ ἐπίσημον Βῆμα τῆς Βουλῆς σκοπὸν εἶχε νὰ ἐπισύρῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν ὥστε νὰ ἀρχίσουν ἔρευνας διὰ νὰ ἐπιθληθῇ δικαιοσύνη καὶ νὰ ἀποδοθοῦν, ὅπως εἴπα κατὰ τὴν ἀγόρευσίν μου, «τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι» καὶ πληροφορῶ τὸ Σῶμα διὰ πρωτικοῦ αὐτοῖς θὰ μεταθῶ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως διὰ νὰ θέσω ὅπ' ὅψιν του δσα περιῆλθον εἰς γνῶσιν μου.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, ή δοπιά θὰ γίνῃ τὴν προσεχῆ Πλέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινήν ὥραν, θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : ‘Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική ‘Εργασία :

(1) ‘Ο περὶ Πωλήσεως Οινοπνευματωδῶν Ποτῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

(2) ‘Ο περὶ Εγγραφῆς Λεσχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

- (3) 'Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) 'Ο περὶ Συμβάσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) 'Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: «Ἡ ὅδρευσις τῶν προαστείων τῆς Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ "Υψωνα». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους).

(*"Ωρα λήξεως 6.00 μ.μ.*)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν):

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδόπουλος Τάσος
Ζαμπάς Γεώργιος	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποσκώτης Σταῦρος
Κληρίδης Ξάνθος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κόσιης Νίκος	Σαμψών Νίκος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαλλιώτης Γεώργιος	Φάντης Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φράγκος Αἰμιλίος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδούλιδης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις (Τὸ θέμα τῆς διαθέσεως τοῦ ὅδατος τοῦ φράγματος Γερμασόγειας—'Η νομοθετικὴ ρύθμισις τῆς λειτουργίας γραφείων ἰδιωτικῶν ἔρευνῶν—Εἰσηγήσεις διὰ τὴν περαιτέρω γεωργικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Πάφου—Προβλήματα τῶν θηροφυλάκων).
- (2) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
- (3) Διεξαγωγὴ συζήτησεως (Χρ. Χριστοφίδης, Ν. Σαμψών, Φ. Παρασκευαΐδης, Πρόδεδρος, Η. Χατζηρακλέους, Κ. Χριστοδούλιδης, Κ. Χατζηκακοῦ, Ε. Παπαϊωάννου) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη θέματος «Ἡ ὅρησις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν νὰ ἀπαντήσῃ διὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ δοθείσας ἀπαλλαγάς καὶ ἀναστολάς εἰς Κυπρίους πολίτας πρὸς κατάταξιν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Φρουράν» καὶ ἀπόφασις δπως συγκεκριμένα στοιχεῖα ἐπὶ τοῦ θέματος τεθοῦν ὑπ' ὅψιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, τοῦτο δὲ ἐπανεξετασθῇ ἀναλόγως τῶν διθησομένων ἀπαντήσεων.
- (4) 'Επιστολὴ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως ἀναφορικῶς μὲ καταγγελίας τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών διὰ δωροδοκίας ἐν σχέσει μὲ τὸ φράγμα Γερμασόγειας.

Τιμὴ 50 Μίλς

*Επιπλωθῇ ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

(1) Ο πατέρας Γεώργιος, Οικογένεια Πότιδη (Τροποποιητικός) Νόμος
ετών 1971

प्राचीन विद्यालयों की स्थापना के बारे में जानकारी अवलम्बन करते हैं।

χαλεπούς; διαγράφει γράμματα, διαρρέει την πόλη με αποτέλεσμα να γίνεται η πόλη της αποκλειστικής χρήσης των στρατιωτών της Αρχής. Τον έτος του 1971, οι Βούλευτες της Βουλής αποφάσισαν να δημιουργήσουν έναν επίπεδο πολιτικού στόλου για την προστασία της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Αλλά τον ίδιο χρόνο, οι Βούλευτες της Βουλής αποφάσισαν να δημιουργήσουν έναν επίπεδο πολιτικού στόλου για την προστασία της Ελληνικής Δημοκρατίας.

(α) Εάν και τότε θα γίνεται αποδεκτό από την Βουλή της Ελλάς, οι Βούλευτες της Βουλής θα δημιουργήσουν έναν επίπεδο πολιτικού στόλου για την προστασία της Ελληνικής Δημοκρατίας.

να γίνεται αποδεκτό από την Βουλή της Ελλάς, οι Βούλευτες της Βουλής θα δημιουργήσουν έναν επίπεδο πολιτικού στόλου για την προστασία της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 27ης ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1972

(“Ωρα έναρξεως 4.21 μ.μ.)

(**Αρ. 19**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

(Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ)

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης συνεδρίας.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐντιμε ἡ. Πρόεδρε, εὐρισκόμεθα ἐν ἀπαρτίᾳ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ προθιδον εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 27ην Αύγουστου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 27ην Αύγουστου 1971.

«Εἰς πολλάς ἐκ τῶν μεγάλων κυρίων κοινοτήτων μας ἡ ἰδρυσις καὶ ἡ λειτουργία νηπιαγωγείων ἀποτελεῖ οὐχί μόνον στοιχειώδες μέτρον κοινωνικῆς προνοίας ἀλλὰ καὶ ἐπιτακτικὴν οἰκονομικὴν, βιοτικὴν καὶ πολιτιστικὴν ἀνάγκην.

Ἐν ὅψει τούτου ἔρωτῷ τὸν ἀρμόδιον Ὅπουργὸν ἵνα μὲ πληροφορήσῃ ἐάν δφίσταται οἰονδήποτε κυθερηγτικὸν σχέδιον διὰ τὴν ἰδρυσιν καὶ λειτουργίαν νηπιαγωγείων εἰς τὰς μεγάλας τούλαχιστον κοινότητάς μας καὶ ἐάν ὅχι διατί;

Απάντησις ύπο διαφόρων ήμερομηνίαν 18ην Ιανουαρίου 1972, τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας και Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων, εἰς ἔρωτησιν ύποθέσεων τὴν 27ην Αύγουστου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ανδρέα Νεοκλέους.

«Τὸ πρόσθλημα τῆς φροντίδος και προστασίας τῶν παιδιῶν προσχολικῆς ἡλικίας τῶν ἐργαζομένων μητέρων ἀπασχολεῖ ἀπὸ καιροῦ τὸ Υπουργείον Εργασίας και Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων και τὴν Κυβέρνησιν γενικῶς.

2. Υπὸ τοῦ Υπουργείου τούτου παρέχονται ἡδη διάφοροι ύπηρεσίαι πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας φροντίδος τῶν παιδιῶν τῶν ἐργαζομένων μητέρων. Αἱ ύπηρεσίαι αὐταὶ εἰναι :

(α) Επιθεώρησις και ἐγγραφή, θάσει σχετικῆς νομοθεσίας, ἀπάντων τῶν ἰδρυμάτων εἰς τὰ διάφορα γίνονται δεκτὰ παιδιά προσχολικῆς ἡλικίας, πρὸς τὸν σκοπὸν ἔξασφαλίσεως ίκανοποιητικοῦ ἐπιπέδου φροντίδος και ἀγωγῆς τῶν παιδιῶν. Ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ προγράμματος τούτου ἔχουν ἐγγραφή και ἐπιθεωροῦνται κατὰ τακτικὰ χρονικὰ διαστήματα 74 Παιδοκομικοὶ Σταθμοὶ.

(β) Παροχὴ τεχνικῆς καθοδηγήσεως και οἰκονομικῆς ἐπιχορηγήσεως πρὸς ἔθελοντικάς κοινοτικάς δργανώσεις διὰ τὴν ἰδρυσιν καταλλήλων Σταθμῶν ἐκεῖ ὅπου ἔχει ἀποδειχθῆ διὰ ύπάρχει σχετικὴ ἀνάγκη. Κατὰ τὰ διαρρεύσαντα τρία ἔτη ἀπὸ τῆς καθιερώσεως τῆς ύπηρεσίας αὐτῆς ἰδρύθησαν Παιδοκομικοὶ Σταθμοὶ εἰς 21 κοινότητας και ἐδαπανήθη διὰ χορηγίας ποσὸν £ 6.200.

(γ) "Ιδρυσις προτύπου Κρατικοῦ Παιδοκομικοῦ Σταθμοῦ εἰς Λευκωσίαν. Ό ἐν λόγῳ Σταθμὸς ἤρχισε λειτουργῶν τὴν 1ην Ιουνίου 1971 και δέχεται παιδιά ἀπὸ ἡλικίας τριῶν μηνῶν μέχρι τοῦ κατωτάτου δρίου τῆς ἡλικίας ὑποχρεωτικῆς ἐκπαίδευσεως.

3. Ἐν δψει τοῦ αὐξανομένου ποσοστοῦ τῶν ἐργαζομένων μητέρων ἔχει ἀναγνωρισθῆ ἡ ἀνάγκη ριζικῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος ἐπὶ παγκυπρίου κλίμακος. Τοῦ θέματος τούτου ἐπελήφθη τὸ Παγκύπριον Συμβούλιον Κοινωνικῆς Ἀναπτύξεως, τὸ διόπιον ἔχει δρίσει ἐπιτροπὴν ἔξι, ἐκπροσώπων διαφόρων Υπουργείων, ἔργον τῆς δροίας εἰναι ἡ μελέτη και ὁ προγραμματισμὸς τῶν ύπηρεσιῶν πρὸς παιδιά προσχολικῆς ἡλικίας. Ἡδη ἡ ἐπιτροπὴ συνεπλήρωσεν εἰδικὴν ἔρευναν ἐπὶ παγκυπρίου κλίμακος, θά προσθῇ δὲ προσεχῶς εἰς τὴν ύποθολήν ἐκθέσεως μετὰ σχετικῶν εἰστηγήσεων πρὸς τὸ Παγκύπριον Συμβούλιον Κοινωνικῆς Ἀναπτύξεως. Εύθὺς ως ύποθέση ἡ ἐν λόγῳ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς θά προγραμματισθῇ ἡ δλη ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος τῆς φροντίδος τῶν παιδιῶν τῶν ἐργαζομένων μητέρων ἐπὶ παγκυπρίου κλίμακος.

4. Ἐπὶ τοῦ ιδίου θέματος ἐδόθη ύπ' ἐμοῦ ἀπάντησις εἰς ἔτερον ἐντίμον μέλος τῆς Βουλῆς, ύπο διαφορομηνίαν 17ην Νοεμβρίου 1970 και τὰ ὡς ἀνα εἰναι πέραν και ἐν συνεχείᾳ τῶν δσων ἐλέχθησαν τότε.

«Οπως εἰναι γνωστό, στὴν Κερύνεια εἰναι ἀπαραίτητη ἡ ἀνέγερση πρόσθετου κτιριακοῦ συγκροτήματος, γιὰ στέγαση τῶν διοικητικῶν ύπηρεσιῶν ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ πραγματοποίηση τῆς ἀπόφασης τοῦ Υπουργικοῦ Συμβούλιου, γιὰ διοικητικὴ αὐτοτέλεια τῆς ἐπαρχίας, καθὼς και ἀνάλογα κτιριακὰ συγκροτήματα, γιὰ νέο και κατάλληλα ἐξοπλισμένο ἐπαρχιακὸ νοσοκομεῖο, καθὼς και ἄλλο κτίριο γιὰ στέγαση τῶν ἐπαρχιακῶν γεωργικῶν και κτηνιατρικῶν ύπηρεσιῶν.

«Οπως εἰναι γνωστό, στὴν Κερύνεια εἰναι ἀπαραίτητη ἡ ἀνέγερση πρόσθετου κτιριακοῦ συγκροτήματος, γιὰ στέγαση τῶν διοικητικῶν ύπηρεσιῶν ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ πραγματοποίηση τῆς ἀπόφασης τοῦ Υπουργικοῦ Συμβούλιου, γιὰ διοικητικὴ αὐτοτέλεια τῆς ἐπαρχίας, καθὼς και ἀνάλογα κτιριακὰ συγκροτήματα, γιὰ νέο και κατάλληλα ἐξοπλισμένο ἐπαρχιακὸ νοσοκομεῖο, καθὼς και ἄλλο κτίριο γιὰ στέγαση τῶν ἐπαρχιακῶν γεωργικῶν και κτηνιατρικῶν ύπηρεσιῶν,

Οι κάτοικοι της πόλης και της Επαρχίας Κερύνειας, έκφράζουν έντονα και δικαιολογημένα παράπονα, για τές καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην έκτελεση αύτών των έργων, δύνασται για την καθυστέρηση στην έναρξη των έργασιών γιατί κατασκευή των δρόμων Λευκωσίας—Δικώμου—Κερύνειας και Λευκωσίας—Κλεπίνης—Κερύνειας.

Γι' αυτό παρακαλεῖται τὸ ἀρμόδιο 'Υπουργεῖο και ἡ Κυβέρνηση νὰ μᾶς πληροφορήσουν :

- (α) 'Εάν και πότε θὰ πραγματοποιηθῇ ή άνέγερση συμπληρωματικοῦ κτιρίου για στέγαση τῶν διοικητικῶν υπηρεσιῶν τῆς Κερύνειας ;
- (β) Πότε προγραμματίζεται ή άνέγερση νέου καταλλήλου νοσοκομειακοῦ κτιρίου στήν Κερύνεια ;
- (γ) Πότε θὰ γίνῃ ή άνέγερση τῶν κτιρίων για στέγαση τῶν γεωργικῶν και κτηνιατρικῶν υπηρεσιῶν τῆς 'Επαρχίας Κερύνειας ;
- (δ) Γιατὶ καθυστερεῖ και πότε θὰ άρχισῃ η κατασκευὴ τῶν νέων δρόμων που ἀπεφασίσθηκαν ἀπὸ Λευκωσίαν—Δίκωμο—Κερύνεια και Λευκωσίαν—Κλεπίνη—Κερύνεια» ;

'Απάντησις ύπὸ ήμερομηνίαν 26ην Ιανουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἐρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 3ην Σεπτεμβρίου 1971 ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«Τὸ θέμα τῆς στεγάσεως τῶν υπηρεσιῶν τῆς 'Επαρχιακῆς Διοικήσεως Κυρηνείας διηγείτηθη προσωρινῶς διὰ τῆς ἐκμισθώσεως ίδιωτικοῦ διαμερίσματος διὰ περιόδου ἐνὸς ἔτους. Ἐλπίζεται ὅτι διαρκούσης τῆς ἐν λόγῳ περιόδου θὰ γίνουν αἱ ἀναγκαῖαι θελτιώσεις και ἐπεκτάσεις εἰς τὰ ὑφιστάμενα κτίρια πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς 'Επαρχιακῆς Διοικήσεως. Σχετικὴ δεσμευτικὴ πρόνοια τῶν έργων ύφισταται εἰς τὸν Προϋπόλογισμὸν 'Αναπτύξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους».

'Ερώτησις ύπὸ ήμερομηνίαν 4ην Νοεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, και ληφθεῖσα τὴν 5ην Νοεμβρίου 1971.

«Απὸ ἀρκετῶν ήμερῶν ύπὸ τοῦ 'Υπουργείου Συγκοινωνιῶν και 'Έργων ἀπεστάλη εἰς τὸν λιμένα Πάφου εἰδικὸν μηχάνημα τὸ ὁποῖον ἀρχικῶς ἔκαμε διατήσεις διὰ νὰ διαπιστωθῇ τὸ υπέδαφος και τώρα ἥρχισε νὰ μεταφέρῃ διάφορα ἀμμοχώματα τὰ δόποια ρίπτονται ἐκτὸς τοῦ λιμένος εἰς τὴν θάλασσαν, διὰ νὰ ἐπανέλθουν μὲ τὴν πρώτην θαλασσοταραχὴν εἰς τὸν λιμένα.

Η δοθεῖσα ύπόσχεσις πρὸς τοὺς Βουλευτάς Πάφου και ἡ γενομένη δημοσίευσις ήτο πώς θὰ ἐστέλλοντο εἰδικοὶ διὰ τὴν μελέτην και ἐκπόνησιν τῶν ἀναγκαίων σχεδίων διὰ τὴν κατασκευὴν λιμένος εἰς Κάτω Πάφον και ὅχι νὰ σπαταλῶνται ἀσκόπως τὰ χρήματα τοῦ δημοσίου.

'Ερωτάται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλήν :

- (α) Διατὶ συνεχίζεται η ἀσκοπος διασπάθισις τοῦ δημοσίου χρήματος εἰς τὸν λιμένα Πάφου χωρὶς κανένα συγκεκριμένον σχέδιον ;
- (β) Διατὶ μέχρι σήμερον, παρὰ τὴν ύπόσχεσιν τῶν ἀρμόδιων, δὲν μετεκλήθησαν εἰδικοὶ διὰ τὴν μελέτην και ἐκπόνησιν τῶν ἀναγκαίων σχεδίων και τὴν ἐτοιμασίαν τῆς ἀναγκαίας τεχνοοικονομικῆς μελέτης διὰ τὴν κατασκευὴν λιμένος εἰς Πάφον ;
- (γ) 'Επι πόσον ἀκόμη χρόνον θὰ ἀναμένουν οἱ κάτοικοι τῆς Πάφου τὴν πραγματοποίησιν τοῦ δικαίου των αἰτήματος νὰ κατασκευασθῇ λιμήν εἰς Πάφον» ;

Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 22αν Ιανουαρίου 1972, τοῦ Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργαν, εἰς ἔρωτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 5ην Νοεμβρίου 1971, ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«(α) Ἡ εἰς τὸν λιμένα Πάφου ἐκτελουμένη ἐργασία εἰς τὴν διοίσαν ἀναφέρεται δὲ ἐντίμος Βουλευτής δὲν θεωρεῖται ἄσκοπος διασπάθισις τοῦ δημοσίου χρήματος ὡς ισχυρίζεται οὗτος ἀλλ' ἀποτελεῖ τὴν συνήθη ἐργασίαν θυθοκορήσεως τῆς λεκάνης ἥτις εἶναι ἀναγκαία καὶ γίνεται κάθε 2-3 ἔτη, τὸ δὲ ἀνασκαπτόμενον διλικόν ρίπτεται εἰς τὰ ἀνοικτὰ τῆς θαλάσσης διὰ νὰ μὴ ἐπαναφερθῇ ύπό τῶν κυμάτων εἰς τὸν λιμένα.

(β) "Οταν συμπληρωθοῦν αἱ ἀναγκαῖαι προκαταρκτικαὶ μελέται τοῦ ύπεδάφους καὶ αἱ θυθομετρήσεις θὰ γίνη ἡ ἀναγκαιόσα μελέτη τῶν ἐκτελεσθησμένων ἔργων.

(γ) Μέχρι τοῦδε συνεπληρώθησαν αἱ θυθομετρήσεις καὶ ἡ ἐκτέλεσις μερικῶν γεωτρήσεων. Αἱ τελευταῖαι ἀνεστάλησαν προσωρινῶς λόγω τῶν δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν, καὶ θὰ ἐπαναρχίσουν δταν αἱ καιρικαὶ συνθῆκαι καλυτερεύσουν».

Ἐρώτησις ύπό ήμερομηνίαν 1ην Δεκεμβρίου 1971, ύποβληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971.

«Εἰς πλείστας δσας κοινότητας τῆς Ἐπαρχίας Πάφου ἡ ἀνάπτυξις τῆς Μικτῆς Γεωργίας—Κτηνοτροφίας ἐπιβάλλεται καθ' δτι ἐκ τῶν γεγονότων ἀποδεικύεται δτι εἶναι πολὺ συμφέρονσα καὶ προσδοκόρος τόσον διὰ τὴν τάξιν τῶν γεωργῶν—κτηνοτρόφων δσον καὶ διὰ τὸ καταναλωτικὸν κοινόν.

Μπορεῖ τὸ ἀρμόδιον Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα πῶς προωθεῖ τὴν τοιαύτην ἐνθάρρυνσιν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου αὐτῆς»;

Ἀπάντησις ύπό ήμερομηνίαν 20ὴν Ιανουαρίου 1972, τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Τὸ Σχέδιον Μικτῆς Γεωργίας—Κτηνοτροφίας ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν τὸ 1967, ἀρχικῶς δὲ τοῦτο ἐφημρόσθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κυρηνείας καὶ τὴν περιοχὴν Καρπασίας. Ἀργότερον τὸ Σχέδιον ἐπεξετάθη καὶ τώρα καλύπτει τὰς ἐπαρχίας Κυρηνείας, Ἀμμοχώστου καὶ Λάρνακος ὡς καὶ μερικὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας Λευκωσίας. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1970 τὸ ἐν λόγῳ Σχέδιον ἐφαρμόζεται διὰ δοκιμαστικοὺς σκοπούς εἰς τὸ χωρίον Πραστείον τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ καὶ εἰς Ἀναρίταν τῆς ἐπαρχίας Πάφου. Ἐλπίζεται δτι εἰς τὸ μέλλον θὰ μελετηθῇ ἡ πιθανότης ὅπως τὸ Σχέδιον ἐπεκταθῇ ἵνα καλύψῃ περισσοτέρας περιοχᾶς εἰς διόλκηρον τὴν Κύπρον, ἡ ἐπαρχία δὲ Πάφου θὰ τύχῃ τῆς δεούσης προτεραιότητος».

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Απαντήσεων ἐπεραιώθη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εὔχαριστῷ.

Κεφάλαιον Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

Οὐδὲν τῶν ἔγγεγραμμένων θεμάτων εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ σήμερον διότι δὲν ἔχουν εἰσέτι κυκλοφορήσει αἱ σχετικαὶ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Ο. κ. Παπαϊωάννου,

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Θά καθελα νά μοῦ ἐπιτρέψετε νά προσθῶ εἰς μίαν δήλωσιν ἀναφορικῶς πρὸς τὸ Τροποποιητικὸν Νομοσχέδιον περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παρακαλῶ.

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

"Η Ἐπιτροπὴ Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων ἔσχε δύο συνεδρίας, ἐκ τῶν ὅποιων ἡ τελευταία ἔγινε τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν, κατὰ τὴν ὅποιαν ἔλασθον μέρος ἐκπρόσωποι τῶν αὐτοκινιτικῶν δργανώσεων καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων κατέθεσαν ὅτι ἡ Ἀρχὴ Ἅδειῶν ἀνέλαβεν ὑποχρέωσιν μέχρι τῆς 20ῆς Φεβρουαρίου νά ἔξετάσῃ δλας τὰς αἰτήσεις αὐτοκινιτιστῶν οἱ ὅποιοι ζητοῦν νά τους χορηγηθῇ ἄδεια δι' ὁχῆ ματα μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει. Δι' αὐτὸ μέχρι τῆς προθεσμίας αὐτῆς δὲν θὰ διώκωνταν οἰοιδήποτε αὐτοκινιτισταί, αἱ δὲ ἐκκρεμοῦσαι ὑποθέσεις εἰς τὰ δικαστήρια ἐναντίον αὐτοκινιτιστῶν διὰ παραπτώματα τοιαύτης φύσεως δὲν θὰ προωθηθοῦν μέχρι τῆς ἡμερομηνίας τῆς 20ῆς Φεβρουαρίου.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Αντιλαμβάνομαι ἐπίσης ὅτι ἔχουν γίνει νέαι προτάσεις ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ τῆς κατατεθείσης προτάσεως περὶ τροποποιήσεως.

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

"Η Ἐπιτροπὴ Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων θὰ συνέλθῃ ἀμέσως μετὰ τὴν 20ῆν Φεβρουαρίου διὰ νά ἐπανεξετάσῃ τὸ δλον θέμα ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἀρχῆς Ἅδειῶν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εὐχαριστῶ.

"Ἐπειδὴ δὲν κατέστη εἰσέτι δυνατὴ ἡ ψήφισις τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου διὰ τὸ 1972 διὰ ταῦτα, καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ἀκολουθουμένην μέχρι τοῦδε τακτικήν, καλεῖται ἡ Βουλὴ νά ψηφίσῃ σχετικὴν ἀπόφασιν διὰ τὴν διάθεσιν χρημάτων ὑπὸ τὸ σύστημα τῶν δωδεκατημορίων.

Παρακαλῶ τὸν κ. Γραμματέα νά ἀναγνώσῃ τὸ σχετικὸν κείμενον τῆς Ἀποφάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΣ Α ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΓΙΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΝ ΤΟΥ 1972.

"Ἐπειδὴ δὲν καθίσταται δυνατὴ ἡ ψήφισις τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1972 ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων πρὸ τῆς 1ῆς Φεβρουαρίου 1972:

Καὶ ἐπειδὴ ἐπιπροσθέτως τοῦ ποσοῦ τὸ ὅποιον δέον νά βαρύνῃ τὸ Πάγιον Ταμείον, ὡς προνοεῖται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἡ Νόμου, καθίσταται ἀναγκαία

ή συνέχισις ύπηρεσιών διά τάς όποιας γίνεται πρόνοια εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1971 :

Διὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ἀποφασίζει ὡς ἀκολούθως :

- (α) Παρέχει ἔξουσιοδότησιν διενεργείας δαπάνης διὰ τὸν μῆνα Φεβρουαρίου τοῦ 1972 διὰ ποσὸν μὴ ὑπερβαίνον τὸ ὄλικὸν ποσὸν τὸ προθετόμενον εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1972 διὰ τὸν μῆνα Φεβρουαρίου ἐν σχέσει πρὸς ἔκαστον Κεφάλαιον Δαπάνης, ὡς ὁ ἐπισυνημμένος Πίναξ :

Νοεῖται ὅμως ὅτι τὸ δαπανηθόσμενον ποσὸν ὑπὸ οἰονδήποτε "Αρθρον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τὸ προοούμενον εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1972 ἐν σχέσει πρὸς τὸ "Αρθρον τοῦτο.

- (β) Οὐδεμία δαπάνη δύναται νὰ διενεργηθῇ διὰ νέας ύπηρεσίας ἢ σκοποὺς καὶ οὐδεμία νέα θέσις δύναται νὰ πληρωθῇ μέχρις ὅτου ὁ Τακτικὸς Προϋπολογισμὸς τοῦ 1972 ἐγκριθῇ τελικῶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

- (γ) Δαπάνη ἀπὸ "Αρθρα σημειούμενα διὰ σταυροῦ (†) δὲν δύναται νὰ διενεργηθῇ μέχρις ὅτου παρασχεθοῦν πλήρεις λεπτομέρειαι τοῦ σχεδίου καὶ ληφθῇ ἡ ἔξουσιοδότησις τοῦ "Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὑπὸ μορφὴν «Ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς Διενέργειαν Δαπανῶν». Καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Υπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἀναγνωσθέντος κειμένου τῆς Ἀποφάσεως καὶ τοῦ Πίνακος ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστάσεως ἔγκρινονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΣΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΝ ΤΟΥ 1972.

"Ἐπειδὴ δὲν καθίσταται δυνατή ἡ ψήφισις τοῦ περὶ Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου τοῦ 1972 ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων πρὸ τῆς Ἱης Φεβρουαρίου 1972"

Καὶ ἐπειδὴ καθίσταται ἀναγκαία ἡ συνέχισις ύπηρεσιών διὰ τάς όποιας γίνεται πρόνοια εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ 1971 :

Διὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ἀποφασίζει ὡς ἀκολούθως :

- (α) Παρέχει ἔξουσιοδότησιν διενεργείας δαπάνης διὰ τὸν μῆνα Φεβρουαρίου τοῦ 1972 διὰ ποσὸν μὴ ὑπερβαίνον τὸ ὄλικὸν ποσὸν τὸ προθετόμενον εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ 1972 διὰ τὸν μῆνα Φεβρουαρίου ἐν σχέσει πρὸς ἔκαστον Κεφάλαιον Δαπάνης, ὡς ὁ ἐπισυνημμένος Πίναξ :

Νοεῖται ὅμως ὅτι τὸ δαπανηθόσμενον ποσὸν ὑπὸ οἰονδήποτε "Αρθρον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τὸ προοούμενον εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ 1972 ἐν σχέσει πρὸς τὸ "Αρθρον τοῦτο.

- (β) Οὐδεμία δαπάνη δύναται νὰ διενεργηθῇ διὰ νέας ύπηρεσίας ἢ σκοποὺς καὶ οὐδεμία νέα θέσις δύναται νὰ πληρωθῇ μέχρις ὅτου ὁ Προϋπολογισμὸς Ἀναπτύξεως τοῦ 1972 ἐγκριθῇ τελικῶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

- (γ) Δαπάνη ἀπὸ "Αρθρα σημειούμενα διὰ σταυροῦ (†) δὲν δύναται νὰ διενεργηθῇ μέχρις ὅτου παρασχεθοῦν πλήρεις λεπτομέρειαι τοῦ σχεδίου εἰς τὸ Γραφεῖον Προγραμματισμοῦ καὶ ληφθῇ ἡ ἔξουσιοδότησις τοῦ "Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὑπὸ μορφὴν «Ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς Διενέργειαν Δαπανῶν». Καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Υπάρχει οιαδήποτε ένστασις;

Μή ύπαρχούσης ένστασεως τό διαγνωσθέν κείμενον τής 'Αποφάσεως καὶ διπίναξ ἐγκρίνονται.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ιδρύσεως Συνδέσμων καὶ Ταμείου διὰ Προστασίαν τῶν Φυτῶν Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται πρὸς ἔξέτασιν ύπὸ τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγῶνος Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν Ἀναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο Τροποποιητικός (‘Αρ. 1) τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐγγραφα ἀποσταλέντα ύπὸ τοῦ ‘Υπουργείου Οἰκονομικῶν τὴν 26ην Ἰανουαρίου 1972 συμφώνως τῷ ἑδαφίῳ (2) τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1970 (‘Αρ. 11 τοῦ 1970) καὶ τῷ ἑδαφίῳ (2) τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου τοῦ 1970 (‘Αρ. 12 τοῦ 1970).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπονται ἐπίσης εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν τῆς Βουλῆς.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ εὑρίσκεται ἐγγεγραμμένον ἐν μόνον θέμα, ἐγγραφὲν ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Νεοκλέους μὲ τίτλον «Ἡ ὅδρευσις τῶν προαστείων τῆς Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ ‘Υψωνα».

‘Ο κ. Νεοκλέους ἔχει τὸν λόγον.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Τὴν 18ην Νοεμβρίου 1971, ύπέθαλα πρὸς τὸν ἀρμόδιον ‘Υπουργὸν τὴν ἀκόλουθον ἐρώτησιν :

«Διὰ τὴν κάλυψιν τῶν εἰς πόσιμον ὅδωρ σιθαρῶν ἀναγκῶν τῶν χωρίων ‘Υψωνα, Πάνω καὶ Κάτω Πολεμιδίων ἐξεπονήθη καὶ ἐπρογραμματίσθη ύπὸ τῶν

άρμοδιών Τμημάτων Σχέδιον 'Υδρεύσεως συνολικής δαπάνης £ 62.000 περίπου, τό διόπιον ήρχισεν έκτελούμενον από τοῦ ἔτους 1970 καὶ σήμερον ἔχει σχεδόν αποπερατωθῆ.

Πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν έκτελέσεως αἱ Ἀρχαι τῶν ἐνδιαφερομένων χωρίων συνῆψαν δάνεια καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῶν ἐπεθαρύνθησαν μὲ τοὺς σχετικούς τόκους.

Τὸ ἀνωτέρω Σχέδιον θὰ ἐτροφοδοτεῖτο ὑπὸ μιᾶς διατρήσεως εὔρισκομένης παρὰ τὸ χωρίον Ἐπισκοπὴ τῆς διοίας τὸ ὄδωρο συμφώνως τῶν ἐκτιμήσεων, μετρήσεων, κ.λ.π. τῶν εἰδικῶν τῶν ἀρμοδίων τμημάτων ἢτο ἱκανὸν εἰς ποσότητα καὶ ποιότητα νὰ καλύψῃ τὰς εἰς πόσιμον ὄδωρο ἀνάγκας τῶν ἐνδιαφερομένων χωρίων, τὰ διόπιστα σημειωτέον εἰναι ταχέως ἀναπτυσσόμενα πρόστεια τῆς πόλεως Λεμεσοῦ, μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1980. Σχετικὴ εἰναι καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Ὅπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1ην Δεκεμβρίου 1970, εἰς ἐρώτησιν ἐντίμου Βουλευτοῦ ὑποβληθεῖσαν πρὸς τὸ Σῶμα τὴν 23ην Σεπτεμβρίου 1970.

Πρὸ δὲ λίγων ἡμερῶν ἐγένετο δοκιμαστικὴ ἄντλησις τῆς ὡς ἄνω διατρήσεως διόπιον καὶ ἀπεδείχθη δτὶ τὸ ὄδωρο αὐτῆς εἰναι σχεδόν ἀνύπαρκτον καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει κατὰ πολὺ δλιγάντερον εἰς ποσότητα ἐκείνου τῶν γνωματεύσεων καὶ ἐκτιμήσεων τῶν εἰδικῶν τῶν ἀρμοδίων Κυθερνητικῶν Τμημάτων, πρᾶγμα τὸ διόπιον ἐπιθάλλει τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ ὄδου καὶ σχεδόν συμπληρωθεῖσαν τοῦ Υπουργοῦ 'Υδρεύσεως.

'Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτουν τὰ ἀκόλουθα ἐρωτήματα τὰ διόπια παρακαλῶ τὸν ἀρμόδιον Ὅπουργὸν νὰ ἀπαντήσῃ :

(α) 'Εὰν ἔχῃ προγραμματίσει οἰονδήποτε νέον Σχέδιον διὰ τὴν κάλυψιν τῶν εἰς πόσιμον ὄδωρο ἐπειγουσῶν καὶ σοθαρῶν ἀναγκῶν τῶν ἐνδιαφερομένων χωρίων.

(β) 'Εάν ἐλήφθησαν ἡ θὰ ληφθοῦν οἰαδήποτε μέτρα ἐναντίον τῶν τυχὸν ὑπευθύνων τῆς ὡς ἄνω ἀποτυχίας.

(γ) Ποιοὶς ἡ ποιοὶ θὰ ἐπωμισθοῦν τὰ οἰκονομικὰ θάρη τῆς ὡς ἄνω ἀποτυχίας».

Παρῆλθον ἔκτοτε δύο δλόκληροι μῆνες καὶ εἰς οὐδὲν τῶν τεθέντων ἐρωτημάτων ἔδοθη οἰαδήποτε ἀπάντησις.

"Ἔχει λεχθῆ κατὰ καιρούς εἰς αὐτὸ τὸ Σῶμα δτὶ δὲν ἔχει νομικὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀπαντᾶ εἰς αἰτήσεις ἢ παράπονα οἰονδήποτε πολίτου τῆς Δημοκρατίας, καὶ μάλιστα ἐντὸς προθεσμίας μὴ ὑπερβαίνοντος τὰς 30 ἡμέρας, διερωτῶμαι διστὶ δὲν Ὅπουργὸς νὰ μὴν ἔχῃ κατὰ μείζονα λόγον τοιαύτην ὑποχρέωσιν δταν πρόκειται περὶ Βουλευτοῦ δὲν ποιοῖς ζντιπροσωπεύει ἔνα μεγάλον ἀριθμὸν πολιτῶν ;

Καὶ ἔαν ἀκόμη ὑπάρχῃ ἀμφισθήτησις περὶ τῆς νομικῆς ὑποχρεώσεως τοῦ Ὅπουργοῦ, περὶ τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ ὑποχρεώσεως καὶ εὐθύνης οὐδεμίᾳ ἀμφισθήτησις ὑπάρχει. 'Η δὲ ταχεῖα ὑπὸ αὐτοῦ ἀπάντησις εἰς ἐρώτησιν Βουλευτοῦ καὶ ὑπὸ τῆς πολιτικῆς εὐθύνης καλύπτεται ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς στοιχειώδους πολιτικῆς εὐθίξιας ἐπιθάλλεται.

'Απὸ ἀρκετῶν ἔτῶν τὰ Πολεμίδια καὶ δὲν 'Υψωνας, δύο ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα προάστεια τῆς πόλεως Λεμεσοῦ, ἀντιμετωπίζουν σοθαρὸν καὶ δεῦ πρόσθλημα ὑδρεύσεως τὸ διόπιον δσημέραι καθίσταται σοθαρῶτερον καὶ δεῦτερον λόγῳ κυρίως τῆς ταχείας ἀναπτύξεως καὶ ἐπεκτάσεώς των.

Πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος τούτου ἔξεπονήθη ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Κυθερνητικῶν Τμημάτων Κοινὸν Σχέδιον ὑδρεύσεως τὸ διόπιον ήρχισεν έκτελούμενον κατὰ τὸ ἔτος 1970 καὶ σήμερον ἔχει σχεδόν αποπερατωθῆ. 'Η δαπάνη τοῦ

σχεδίου άνερχομένη εἰς τὸ ποσὸν τῶν £ 62.000 θά ἐκαλύπτετο ἢ μᾶλλον ἔχει σχεδὸν καλυφθῆ κατὰ τὸ ἡμισυ ἀπὸ Κυθερνητικὴν συνεισφορὰν καὶ κατὰ τὸ ἔτερον ἡμισυ ἀπὸ δάνεια τὰ δόποια συνῆψαν αἱ Ἀρχαι τῶν δύο προαστείων καὶ διὰ τὰ δόποια οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐπεθαρύνθησαν καὶ ἐπιθαρύνονται μὲ τοὺς σχετικοὺς τόκους.

Κατὰ τοὺς ύπολογισμοὺς καὶ τὰς ἐκτιμήσεις τῶν εἰδικῶν τοῦ τμήματος Ἀναπτύξεως Ὅδατων τὸ Σχέδιον τοῦτο καὶ ἡ ἀπόδοσις τῆς παρὰ τὸ χωρίον Ἐπισκοπῆς ὁνορυχθείσης διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον διατρήσεως, θά ἐκάλυπτον τὰς εἰς πόσιμον ὅδωρ ἀνάγκας τῶν δύο ἀναπτυσσομένων προαστείων μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1980, τούλαχιστον.

Ἡ καταλληλότης τῆς διατρήσεως ταύτης τόσον ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ποσότητος ὑπεστηρίχθη ἐπανειλημμένως ὑπὸ τῶν ἀρμόδιων καὶ ὑπὸ ἀυτοῦ τούτου τοῦ Ὅπουργοῦ ὅταν εἰς ἀπάντησιν ἐρωτήσεως ἐντίμου συναδέλφου ἐπληροφόρει ἐπισήμως τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1970 τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς ὅτι «ἡ ἐπελεγένσα διάτρησις πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ὑδατοπρομηθείας «Ψώνα, Πάνω Πολεμιδίων καὶ Κάτω Πολεμιδίων εἶναι ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς ἡ καλυτέρα τῶν μέχρι τοῦδε ἀνορυχθεισῶν εἰς τὴν περιοχήν.».

Περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου εἴτε λόγω τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ Σχέδιου εἴτε λόγω τῶν παραπόνων καὶ τῶν διαμαρτυριῶν τῶν κατοίκων τῶν δύο προαστείων, οἱ δόποιοι διφέλω νὰ ἀναφέρω εὐθὺς ἔξι ἀρχῆς εἰχον ἐπιφύλαξεις διὰ τὴν καταλληλότητα τῆς διατρήσεως, διετάχθη ἡ δοκιμαστικὴ ἀντλησις ἐκ τῆς διατρήσεως διόπτει ἀπεκαλύφθη καὶ ἀπεδείχθη ὅτι «ἄνθρακες διθεσαύρος». Ἡ διάτρησις δὲν εἶχεν καθόλου νερόν.

Παρεκάλεσα τὸν ἀρμόδιον Ὅπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ἐάν ἔχῃ προγραμματίσει οἰονδήποτε νέον σχέδιον διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐνδιαφερομένων προαστείων.

Μετὰ τὴν φανεράν αὐτὴν ἀποτυχίαν ἔπειτε νὰ ἔξεπονεῖτο ἀμέσως νέον σχέδιον καὶ ἔπειτε νὰ ἔξερισκετο ἄνευ ἀλλῆς καθυστερήσεως ἀλλη διάτρησις. Καὶ ὑπάρχει ἀλλη, ἡ διάτρησις AB.97 ἡ δόποια εὑρίσκεται εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Φασουρίου καὶ πλησίον τῶν διατρήσεων αἱ δόποια χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν ὕδρευσιν τῶν Βρεττανικῶν Βάσεων. Εἶναι ἡ διάτρησις ἡ δόποια ὑπεδείχθη πρὸ πολλοῦ ὑπὸ διαφόρων παραγόντων ὡς ἡ καταλληλότερα διὰ τὴν ὕδρευσιν τῶν δύο προαστείων καὶ ἐνεκρίθη ὡς τοιαύτη καὶ ὑπὸ μερικῶν Κυθερνητικῶν Τμημάτων.

“Ωφειλε τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργείον νὰ ἔκπονήσῃ ἐν νέον σχέδιον καὶ νὰ προχωρήσῃ τὸ ταχύτερον εἰς τὴν ἐκτέλεσίν του. Οἱ κάτοικοι τῶν δύο προαστείων ταλαιπωροῦνται τὰ μέγιστα καὶ κυριολεκτικῶς διψοῦν. Αἱ ὀγγλικαὶ οἰκογένειαι αἱ δόποια ἐνοικιάζουν οἰκίας εἰς τὰ Πολεμίδια ἀπειλοῦν νὰ μετακομίσουν ἐάν τὸ πρόβλημα δὲν ἐπιλυθῇ τὸ συντομώτερον.

‘Αντ’ αὐτοῦ καὶ παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἀκαταλληλότης τῆς διατρήσεως διεπιστώθη ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου, εἰς τὸν κατατεθέντα κατὰ τὸν ἐπόμενον μῆνα Προϋπολογισμὸν ἀναπτύξεως διὰ τὸ ἔτος 1972 περιέχεται πρόνοια ἔκ ποσοῦ £ 2.000 διὰ τὴν πλήρη ἀποπεράτωσιν τοῦ ἀποτυχόντος Σχέδιου.

Τὶ ἄλλο μπορεῖ νὰ σημαίνῃ τοῦτο παρὰ πρόθεσιν τῆς Κυθερνήσεως νὰ συνέχισῃ καὶ νὰ συμπληρώσῃ, νὰ δαπανήσῃ περισσότερα χρήματα, δι’ ἐν ἔργον τὸ δόποιον κακῶς ἔξεπονήθη, κακῶς ἔξετελέσθη καὶ οὐδένα ἔξυπηρετεῖ;

‘Ηρώησα περαιτέρω τὸν ἀρμόδιον Ὅπουργὸν ἵνα πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων ἐάν ἐλήφθησαν ἡ θά ληφθοῦν οἰσδήποτε μέτρα ἐναντίον τῶν τυχόν ὑπευθύνων διὰ τὴν ἀποτυχίαν ταύτην.

Διότι ἔάν δσα ἀνέφερα ἐλάμβανον χώραν εἰς οἰσδήποτε Ιδιωτικὴν ἐπιχείρησιν ἀσφαλῶς θά διεξήγοντο ἔρευναι καὶ ἀσφαλῶς θά ἔζητοῦντο εὐθῦναι. Κάποιοι θά ἀπελύοντο καὶ κάποιοι θά ἐκαλούντο νὰ πληρώσουν. Κατὰ μείζονα λόγον δέον νὰ ἀναζητηθοῦν τυχόν ὑπεύθυνοι εἰς τὴν «δημοσίαν ἐπιχείρησιν», εἰς τὴν

κρατικήν μηχανήν καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς, διότι αὐτὴ ἐργάζεται καὶ λειτουργεῖ μὲν χρήματα πού δὲ λαός μας μὲν στερήσεις πολλάς προσφέρει εἰς τὸ Δημόσιον Ταμείον, μὲν «χρήματα ίερά».

Φημολογεῖται δτι τὸ ἀρμόδιον Κυβερνητικὸν Τμῆμα, προφανῶς ἐν τῇ προσπάθεια του νὰ ἀποκρύψῃ τὴν ἀποτυχίαν του καὶ νὰ ἀποείσῃ τὰς εὐθύνας του, προτίθεται νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ ἀποτυχόντος καὶ ὀχρήστου πλέον σχεδίου ως βάσιν δι' ἐν νέον Σχέδιον κατά τρόπον ὅλως ἀσύμφορον, ἀπαράδεκτον καὶ σκανδαλώδη. Καὶ προτίθεται περαιτέρω νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὸ νέον αὐτὸν σχέδιον τὰ χωρία Ἐρήμη καὶ Κολόσσοι, τὰ δποῖα ἐπίσης ἀντιμετωπίζουν πρόσβλημα ὄρδενεσεως, διὰ νὰ ἐπωμισθοῦν ως ἀντιλαμβάνομαι τὴν ἀπαίτουμένην ἐπιπλέον δαπάνην.

Ἐάν δημος οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα δφείλω νὰ προειδοποιήσω τοὺς ἀρμόδιους καὶ νὰ ἐπισύρω αὐστηρῶς τὴν προσοχήν των εἰς τὴν φράσιν τοῦ Εὐαγγελίου «Καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης».

Ἡρώτησα ἐν τέλει τὸν Ὅπουργὸν ἵνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν καὶ πάντας τοὺς ἑνδιαφερομένους, ποῖος ἡ ποῖοι θὰ ἐπωμισθοῦν τὰ οἰκονομικὰ βάρη τοῦ ἀποτυχόντος τούτου ἔργου. Ποῖος ἡ ποῖοι θὰ ἀποπληρώσουν τὰ δάνεια τὰ δποῖα συνῆψαν αἱ Ἀρχαι τῶν δύο προαστείων καὶ ποῖος ἡ ποῖοι θὰ ἐπιθαρυνθοῦν μὲν τοὺς καταβληθέντας ἡ κτηθέντας τόκους.

Διότι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναμαι νὰ πιστεύσω δτι οἱ κάτοικοι τῶν δύο προαστείων οἱ δποῖοι εἰναι ἀμοιροι οἰασδήποτε εὐθύνης καὶ οἱ δποῖοι τόσον ἐταλαιπωρήθησαν καὶ ἔξακολουθοῦν νὰ ταλαιπωροῦνται ἀπ' ὅλην αὐτὴν τὴν ιστορίαν, θὰ κληθοῦν τελικὰ νὰ πληρώσουν τὰ σπασμένα.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Παπαζώνου.

Ε. ΠΑΠΑΖΩΝΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ πρόσβλημα τῆς ὁδατοπρομηθείας τῶν προαστείων «Ὑψωνα καὶ Πολεμίων Λεμεσοῦ εἰναι ἐν πολὺ σοβαρὸν πρόσβλημα διότι τὰ δύο αὐτὰ προάστεια ἀποτελοῦν μεγάλας κοινότητας καὶ εύρισκονται πολὺ πλησίον τῆς πόλεως Λεμεσοῦ.

Πολὺ δρθῶς ἐτονίσθη δτι οἱ κάτοικοι τῶν δύο αὐτῶν κοινοτήτων ὑπεβλήθησαν εἰς μεγάλην φορολογίαν διὰ τὴν λύσιν τοῦ προσθήματος τῆς ὁδατοπρομηθείας τῶν κοινοτήτων των. «Ομως, μέχρι τῆς στιγμῆς, τὸ πρόσβλημα παραμένει πρόβλημα καὶ συζητεῖται ποῖος θὰ ἐπωμισθῇ τὰς οἰκονομικὰς συνεπείας τοῦ πρόσθματος τὸ δποῖον δὲν ἔχει λυθῆ.

Νομίζω δτι τὸ πρόσβλημα τῆς ὁδατοπρομηθείας τῶν δύο αὐτῶν προαστείων θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ ριζικῶς καὶ ἡ ριζικὴ ἀντιμετώπισης τοῦ προσθήματος εὑρίσκεται εἰς τὴν ὑπαγωγὴν τῶν δύο αὐτῶν προαστείων εἰς τὸ Συμβούλιον «Ὕδατοπρομηθείας μείζονος Λεμεσοῦ, τὸ δποῖον Συμβούλιον νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παράσχῃ ὅδωρ εἰς τὰς κοινότητας αὐτάς, δπως παρέχει καὶ εἰς ἄλλας κοινότητας πλησίον τῆς Λεμεσοῦ πού δὲν εὑρίσκονται ἐντὸς τῶν δημοτικῶν δρίων τῆς Λεμεσοῦ. Θὰ πρέπει νὰ παρασχεθῇ εἰς ἐνα Συμβούλιον μείζονος Λεμεσοῦ ὅλη ἡ οἰκονομικὴ καὶ ἄλλη θοήθεισ διὰ νὰ δυνηθῇ πραγματικῶς νὰ λύσῃ ριζικῶς τὸ πρόσβλημα τόσον δι' αὐτά τὰ δύο προάστεια δσον καὶ διὰ τὴν πόλιν τῆς Λεμεσοῦ. Ἐάν γινη τοῦτο πιστεύω ἀκραδάντως δτι θὰ εἶναι περισσότερον οἰκονομικὸν διὰ τοὺς κατοίκους τῶν δύο αὐτῶν προαστείων, δπως καὶ διὰ τὴν πόλιν τῆς Λεμεσοῦ,

Ἐπομένως, ἡ εἰσήγησίς μου πρός τὸ Σῶμα εἶναι δπως ἀντιμετωπισθῆ τὸ πρό-
βλημα τῶν δύο αὐτῶν προστείων ριζικῶν καὶ δπως ἀνατεθῆ εἰς τὸ Συμβού-
λιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ νὰ συμπεριλάβῃ τὰ δύο αὐτὰ προστείων εἰς
τὴν δικαιοδοσίαν του καὶ νὰ παράσχῃ τὰς ἀπαιτουμένας ποσότητας ὅδατος διὰ
τὴν ἰκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν τῶν δύο κοινοτήτων, ταυτοχρόνως δέ,
ἐπειδὴ τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ δὲν θὰ ἔχῃ πρός στιγμὴν τὴν
ἀπαιτουμένην ποσότητα ὅδατος, νὰ παρασχεθοῦν εἰς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρο-
μηθείας μείζονος Λεμεσοῦ ἢ οἰκονομικὴ βοήθεια καὶ τὰ τεχνικὰ μέσα, ἐκεῖ ὅπου
χρειάζονται τὰ τεχνικὰ μέσα. Πιστεύω δτι τὸ Συμβούλιον διαθέτει δπωσδήποτε
περισσότερα τεχνικὰ μέσα ἀπ' δτι διαθέτουν αἱ δύο αὐταὶ κοινότητες διὰ τὴν
ριζικὴν λύσιν τοῦ προβλήματος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε, ἀξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι. Χάριτας χρεωστῷ εἰς
τὸν ἙΚ Λεμεσοῦ συνάδελφον κ. Ἀνδρέαν Νεοκλέους, δόποιος ἐνέγραψε τὸ θέμα
πρὸς συζήτησιν καὶ ἔτοι μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὸ θασικὸν
τοῦτο πρόβλημα ποὺ ἀπασχολεῖ τὰς κοινότητας “Υψωνα καὶ Πολεμιδίων καὶ
τῶν ἄλλων χωρίων τῆς περιοχῆς διὰ τὴν ὅδρευσίν των.

Τὴν 23ην Σεπτεμβρίου 1970 ἀκριθῶς, ἐλαχίστους μῆνας μετά τὴν ἐκλογὴν
μας ὡς Βουλευτῶν, ὑπέθαλα πρὸς τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργείον σχετικὴν Ἐρώ-
τησιν διὰ τὴν ὅδρευσιν τῶν χωρίων αὐτῶν.

Ὑπέθαλα τὴν Ἐρώτησίν μου διότι ἥθελα νὰ ἔξυπηρετήσω τούς κατοίκους
τῶν προαναφερθέντων χωρίων παρ' ὅλον ποὺ δὲν ἤμουν Βουλευτής τῆς ἐπαρχίας
των. Διότι μὲ ἐπεσκέφθησαν εἰς τὸ Γραφεῖον μου ἀντιπροσωπευτικοὶ παράγοντες
τῶν προαναφερθέντων χωρίων καὶ μοῦ ἔξεθεσαν ἐν πλάτει τὸ πρόβλημά των.
Ὑπέθαλα λοιπὸν τὴν Ἐρώτησίν μου τὴν 23ην Σεπτεμβρίου 1970 διὰ τὸ θέμα
τῆς ὅδρεύσεως τῶν ἐν λόγῳ χωρίων, ἀλλ' ὑπέθαλα ταυτοχρόνως ἐτέρας δύο
Ἐρώτησεις ποὺ ἀφεώρων τὴν γύρω περιοχήν.

Μία Ἐρώτησις διὰ τὸ θέμα Μερρᾶ καὶ ἡ ἄλλη Ἐρώτησις διὰ τὴν
ἄρδευσιν καὶ τὸ ὑπὸ μελέτην φράγμα τὸ δόποιον ζητοῦν οἱ κάτοικοι τῆς περιο-
χῆς. Συγκεκριμένως, κ. Πρόεδρε, εἰς τὴν Ἐρώτησίν μου τὴν 23ης Σεπτεμ-
βρίου 1970 ἐπῆρα ἀπάντησιν ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργείον ἡμερομηνίας 1ης
Δεκεμβρίου 1970. Δὲν ἔθεώρησα τὴν ἀπάντησιν ἰκανοποιητικὴν καὶ ἥρχισα ἐνερ-
γείας μαζί μὲ ἀντιπροσωπευτικοὺς παράγοντας τῆς περιοχῆς πρὸς τὰ ἀρμόδια
Ὕπουργεία.

Ἐπεσκέφθημεν τὸ Τμῆμα Ὅδατων, ἐπεσκέφθημεν τὸ Ὅπουργείον Γεωργίας,
ἐπεσκέφθημεν καὶ τὸν Ὅπουργόν Εσωτερικῶν ὡς ἀρμόδιον ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς
ὅδατοπρομηθείας τῶν ἐν λόγῳ χωρίων.

Τὴν 3ην Σεπτεμβρίου 1971 κατώρθωσα νὰ πάρω συγκεκριμένην ἀπάντησιν
ἀπὸ τὸν Ὅπουργόν Εσωτερικῶν, ἀκριθῶς ἔνα χρόνον μετά τὴν πρώτην Ἐρώ-
τησίν μου μέσω τῆς Βουλῆς, δτι θὰ ἐμελετᾶτο τὸ θέμα τῆς μὴ παροχῆς ὅδατος
ἀπὸ τὴν διάτρησιν Ἐπισκοπῆς τὴν δόποιαν ἡ Κυθέρηνησις ἥθελε νὰ ἐπιθάλῃ εἰς
τοὺς κατοίκους “Υψωνα καὶ Πολεμιδίων.

Ἀπεδείξαμεν εἰς τὸν Ὅπουργόν καὶ τοὺς ἀρμόδιους δτι τὸ νερὸν διὸ δλίγον
καὶ ἀκατάλληλον. Ἡτούσον δλίγον ὥστε δὲν μποροῦσε κάνω νὰ δικαιολογήσῃ
τὰ ἔξοδα τῶν διατρήσεων καὶ τῶν ἔργων τὰ δόποια ἔγιναν καὶ μὲ τὰ δόποια ἐπε-
φορτίσθησαν οἱ ἀτυχεῖς κάτοικοι τῶν προαναφερθέντων χωρίων. Οἱ κάτοικοι τῶν
χωρίων “Υψωνα καὶ Πολεμιδίων ζητοῦν, ἐπιμένουν καὶ ἀγωνίζονται νὰ πάρουν

νερὸν ἀπὸ τὴν διάτρησιν ποὺ εἶναι εἰς τὰ σύνορα "Υψωνα—Φασουρίου ἡ ὁποία ἔχει 9 ἵντζας νερὸν δεδοκυμασμένον καὶ καλόν, ἔξαιρετικῆς ποιότητος, νερὸν τὸ ὅποιον εἶναι θέσιον ὅτι θά καλύψῃ τὰς ἀνάγκας τῶν προαναφερθέντων χωρίων τελειωτικά.

Τὰ Πολεμίδια καὶ ὁ "Υψωνας ἐπιθάλλεται ὅπως μὴ ἔχουν κοινὴν ὄδατοπρομήθειαν. Πρέπει ἡ Κυθέρηντις νὰ χωρῇση εἰς τὴν ὄδατοπρομήθειαν τῶν ἐν λόγῳ χωρίων ἔχειριστά. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ νερὸν τῆς διατρήσεως Φασουρίου, τὸ ὅποιον εἶναι εἰς τὰ σύνορα "Υψωνα—Φασουρίου διὰ τῆς διακλαδώσεως Πολεμίδων, δηλαδὴ «νὰ κάμην δόλόκληρον γύρον» καὶ νὰ ἔρχεται εἰς τὰ τεπόζιτα τοῦ "Υψωνα διὰ νὰ δικαιολογηθοῦν δρισμένοι ἀρμόδιοι οἱ ὅποιοι ὑπέπεσαν εἰς τὰ σφάλματα τῆς δημιουργίας τοῦ μικτοῦ συστήματος ὄδατοπρομηθείας τῶν ἐν λόγῳ χωρίων.

Κύριε Πρόδεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Τὸ πρόβλημα τῶν προαναφερθέντων χωρίων "Υψωνα καὶ Πολεμίδων, ἀλλὰ καὶ τῶν γειτονικῶν χωρίων, εἶναι θασικόν. Χρειάζεται ἡ Κυθέρηντις νὰ ἀγκαλιάσῃ μὲ στοργὴν τὸ πρόβλημα τοῦτο, νὰ παραμερίσῃ ἔκεινους οἱ ὅποιοι εἰσηγοῦνται λανθασμένας εἰσηγήσεις, αὐτοὺς οἱ ὅποιοι διέπραξαν σφάλματα, τὰ ὅποια προσπαθοῦν νὰ φορτώσουν εἰς τὴν ράχιν τῶν φορολογουμένων κατοίκων τῆς περιοχῆς.

"Η Κυθέρηντις πρέπει νὰ προχωρήσῃ χωρὶς χρονοτριθήν εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ θασικοῦ τούτου προσβλήματος τῶν χωρίων "Υψωνα καὶ Πολεμίδων καὶ νὰ δῆ μὲ στοργὴν δλα τὰ προσβλήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τούς κατοίκους τῆς περιοχῆς.

Τὴν 23ην Σεπτεμβρίου 1970 ὑπέθαλα ἐπίσης τὴν ἔξης Ἐρώτησιν πρὸς τὸ ἀρμόδιον "Υπουργεῖον :

«Αἱ κοινότητες "Υψωνα, Κολοσσίου, Ἐρήμης, Ἐπισκοπῆς, Τραχωνίου, Ἀσωμάτου, Ζακακίου καὶ Καντοῦ θασίζουν τὴν οἰκονομίαν τῶν εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν.

Διατὶ ἡ Κυθέρηντις ἡμέλησεν ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον δεκαετίαν νὰ κατασκευάσῃ ὄδατοφράκτην παρὰ τὸν ποταμὸν Κούρρην ὥστε νὰ ἀρδεύωνται χιλιάδες στρεμμάτων καλλιεργησίου γῆς τῶν προαναφερθέντων χωρίων ;

Καὶ ὑπέθαλα τὴν Ἐρώτησιν ταύτην ἐν συσχετισμῷ μὲ τὴν προηγουμένην Ἐρώτησιν μου διὰ τὴν ὄδατοπρομήθειαν. Διότι πιστεύω ὅτι ἡ Κυθέρηντις πρέπει νὰ λύσῃ καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ὄδατοπρομηθείας, ἀλλὰ καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἀρδεύσεως τῶν χωραφῶν τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς.

"Η Κυθέρηντις, κύριοι συνάδελφοι, ἀς στείλη ἀρμόδιους εἰς τὴν περιοχὴν οἱ ὅποιοι νὰ μὴν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μὲ τὰς λανθασμένας εἰσηγήσεις καὶ τὰ λανθασμένα ἔργα τὰ ὅποια ἔγιναν εἰς τὸ παρελθόν.

"Ἄς ἐπισκεφθῇ τὴν περιοχὴν "Υψωνα—Πολεμίδων καὶ τῶν ἄλλων χωρίων ὁ ἴδιος δ "Υπουργὸς Γεωργίας καὶ εἴμαι θέσιος ὅτι θά ἀντιληφθῇ τὸ πρόβλημά των. Εἶναι ἀνθρωπὸς δ ὅποῖς γνωρίζει ἀπὸ γεωργίαν, εἴναι ἀνθρωπὸς δ ὅποῖς ἀγαπᾶ τὸν λαόν μας, εἴναι ἀνθρωπὸς δ ὅποῖς ἀπέδειξε μὲ τὰς πολλὰς ἐπισκέψεις του εἰς τὴν ὄπαιθρον ὅτι προσπαθεῖ νὰ δῆ ἀπὸ κοντά τὰ καυτά προβλήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὴν ὄπαιθρόν μας καὶ εἴμαι θέσιος ὅτι ἀν ἐπισκεφθῇ τὰς περιοχὰς αὐτάς, συνομιλήσῃ μὲ τοὺς κατοίκους καὶ ἰδῇ τὰ λανθασμένα ἔργα τὰ ὅποια ἐπραγματοποίησαν δρισμένοι ὑπάλληλοι, εἴμαι θέσιος ὅτι θά διορθώσῃ τὴν κατάστασιν καὶ θά χωρῇση πρὸς ἐπίλυσιν τῶν θασικῶν προβλημάτων τῶν χωρίων τῆς περιοχῆς Λεμεσοῦ ποὺ ἐνέγραψεν ὡς θέμα συζητήσεως δ ἀξιότιμος Βουλευτής τῆς περιοχῆς κ. Νεοκλέους.

"Ἐγὼ ὡς Βουλευτής Ἀμμοχώστου, ἀλλὰ φίλος τῆς περιοχῆς, φίλος τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς, θὰ ἔξακολουθήσω νὰ εἴμαι παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν κατοίκων, θὰ ἔξακολουθήσω νὰ προσπαθῶ διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων των, θὰ ἔξακολουθήσω νὰ συμπαρίσταμαι εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν κατοίκων "Υψωνα, Πολεμίδων, Ἐρήμης καὶ ὅλων τῶν χωρίων τῆς περιοχῆς. Εἴμαι ἔτοιμος νὰ δώσω

τὰ χέρια εἰς τοὺς ἀξιοτίμους Βουλευτάς τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ καὶ μαζὶ νὰ κάμωμεν τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν τόσον θασικῶν προβλημάτων ποὺ ἀπασχολοῦν τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς.

Εύχαριστῷ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Εἰσηγοῦμαι ὅπως τὸ θέμα παραπεμφῆ εἰς Ἐπιτροπὴν διὰ τοὺς ἔξῆς λόγους :

‘Ἐλέχθησαν ἀπὸ τοῦ θήματος, καὶ πιστεύω δικαιολογημένως, ὅτι Ἰωας ὑπῆρξαν παραλείψεις αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ἔξετασθοῦν μὲ δλην τὴν σοθαρότητα. Ἐάν πράγματι ὑπῆρξαν παραλείψεις, αἱ ὁποῖαι θὰ μποροῦσαν νὰ εἶχαν ἀποφευχθῆ, ὑπάρχει κάποια εὐθύνη τῶν ἀρμοδίων, τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τῶν ὑπ’ αὐτὸν ἀρμοδίων, διὰ τὰ γεγονότα αὐτὰ καὶ δεύτερον φυσικά διὰ τὴν συζήτησιν τῆς δροθεράς πορείας καὶ τῶν καλυτέρων συστάσεων διὰ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος.

‘Ἐπίσης θὰ κηθελα ἀπλῶς νὰ ἀναφερθῶ παρεμπιπτόντως εἰς ἔνα σοθαρὸν θέμα τὸ ὁποῖον ἔθιξεν ὁ πρῶτος δημιλητής, διτ, ἀνεξαρτήτως νομικῶν εὐθυνῶν οἰουδήποτε Ὑπουργοῦ, ὑπάρχει πράγματι πολιτική εὐθύνη οἰουδήποτε Ὑπουργοῦ νὰ πληροφορῇ αὐτὸ τὸ Σῶμα καὶ νὰ συνεργάζεται διὰ τὴν συζήτησιν θεμάτων τὰ ὁποῖα ὑποβάλλονται ὑπὸ Βουλευτοῦ.

Πάντως ἡ ίδική μου εἰσήγησις είναι ὅπως τὸ θέμα παραπεμφῆ εἰς Ἐπιτροπὴν οὕτως ὥστε νὰ γίνῃ συζήτησις ἐπὶ συγκεκριμένων στοιχείων καὶ ἀφοῦ κληθοῦν οἱ ἀρμόδιοι, ἐπίσης, νὰ δώσουν τὰς ἀπόψεις των ἐπὶ τοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ἐκτὸς τοῦ ὅτι διὰ τῆς δημιλίας του ὁ κ. Νεοκλέους ἔχει θίξει ἐνδιαφερούσας ἀπόψεις τοῦ δλου θέματος, Ἰωας ἀπλῶς καὶ μόνον διότι ὁ ἀξιοτίμος κ. Ὑπουργὸς ἔθεωρήσεν ἄσκοπον ἡ περιττὸν Ἰωας νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν σημασίαν τὴν ὅποιαν δλοι μας, πιστεύω, θέλομεν νὰ ἀποδίδεται εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἀπηξίωσεν οἰασδήποτε ἀπαντήσεως τὸ ἀξιότιμον Μέλος, τὸ ὁποῖον ὑπέθαλε τὴν σχετικὴν ἔρωτησιν, νομίζω καὶ δι’ αὐτὸν μόνον τὸν λόγον, ἀν μὴ δι’ οἰονδήποτε ἄλλον, θὰ ἔπερπεν ἡ Βουλὴ νὰ ἀσχοληθῇ διὰ τῆς ἀρμοδίας αὐτῆς Ἐπιτροπῆς καὶ διὰ τοῦτο, ἀν δὲν ὑπάρχῃ περὶ τοῦ ἐναντίου ἔνστασις, προτίθεμαι νὰ παραπέμψω τὸ θέμα εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν, ἢτοι τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας πρὸς συζήτησιν αὐτοῦ καὶ πιθανῶς διαπίστωσιν τῶν Ισχυρισμῶν οἱ ὁποῖοι ὑπεβλήθησαν σήμερον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

‘Ο κ. Παρασκευατίδης, παρακαλῶ.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΤΙΔΗΣ :

‘Ασφαλῶς, κ. Πρόεδρε, θὰ προσπογράψω καὶ ἔγω τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Λυσσαρίδη καὶ τῶν προλαθησάντων Βουλευτῶν περὶ παραπομπῆς τοῦ θέματος.

‘Ἐκεῖνο ποὺ σπεύδω νὰ προλάθω είναι τὸ ἔξῆς : Νομίζω πῶς είναι μᾶλλον Ἰωας ἄκαριοι αἰτιάσεις διὰ τὴν παραλειψιν ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς Ἐρωτήσεις Βουλευτῶν καὶ νομίζω ὅτι προτοῦ σπεύσῃ τις νὰ δικάσῃ καὶ νὰ καταδικάσῃ ἔτοι, κάπως ἀσφαλῶς, τὰ θέματα καὶ τὰ περιστατικὰ ταῦτα, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἔχῃ κανεὶς συγκεκριμένα τινὰ στοιχεῖα διὰ νὰ προθῇ εἰς αἰτιάσεις καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ μομφὴν ἐπὶ οἰονδήποτε κρατικοῦ Λειτουργοῦ, Ἀνωτέρου ἡ Κατωτέρου.

Πάντως ἐπικροτῶ καὶ ἔγώ τὴν εἰσήγησιν καὶ φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῇ τὸ θέμα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὸν θασικώτερον λόγον ὅτι, δπως ἀνέφερεν ὁ ἀξιότιμος Βουλευτής κ. Σαμψών, μπορεῖ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἐφαρμογὴ σχεδίου καὶ προγράμματος τὸ δόποιον εἶναι εἰς βάρος τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς "Υψωνα—Πολεμιδίων καὶ Ἰωας ἐφαρμοσθῇ λανθασμένῃ ὁδῷς πρὸς κάλυψιν τυχόν προηγουμένων σφαλμάτων καὶ διὰ νὰ περισωθῇ τὸ κῦρος καὶ ὁ ἔγωισμὸς ὑπαλλήλων οἱ δόποιοι ἔχουν διαπράξει τὸ σφάλματα αὐτά.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Οὐδεμία μοιμῇ γίνεται ἐναντίον οἰουδήποτε Ὑπουργοῦ. Ἀπλῶς διαπιστούμεται τὸ γεγονός τῆς μὴ ἀπαντήσεως καὶ τῆς μὴ παροχῆς στοιχείων ἐκ μέρους τῶν ἀρμόδιων τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἰδιαίτέρως τοῦ Ὑπουργείου. Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ μορφώσῃ γνώμην ἐπὶ τῆς θασιμότητος ἢ τῆς δρθότητος τῶν προθληθέντων ἐπιχειρημάτων καὶ ἐκφρασθείσῶν ἀπόψεων καὶ συνεπῶς ἐνδείκνυται ὅπως διὰ τῆς ἀρμόδιας Ἐπιτροπῆς διερευνηθῇ ἡ δλη ὑπόθεσις.

‘Ο. κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε, τὴν Ἐρώτησίν μου ὑπέθαλα τὴν 23ην Σεπτεμβρίου 1970 καὶ ἐπῆρα τὴν Ἀπάντησιν τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1970. Δηλαδὴ ἔχρειάσθη χρονικόν διάστημα πέραν τῶν δύο μηνῶν διὰ νὰ πάρω τὴν Ἀπάντησιν ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργόν.

Εἰσηγοῦμαι ὅπως τὸ θέμα παραμείνῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, διότι πιστεύω ὅτι ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργὸς δὲν ἐπειρφόρνησε τὸν ἀξιότιμον ἐκ Λεμεσοῦ συνάδελφον, ἀλλ’ ὅτι δὲν τοῦ ἀπήντησεν λόγω φόρτου ἐργασίας καὶ ἀποδεικνύεται τοῦτο ἀπὸ πολλὰς ἐρωτήσεις τὰς ὃποιας ὑπέθαλα εἰς τὸ παρελθόν πρὸς τὸ ἔν λόγω Ὑπουργείον. Χρειάζεται χρονικὸν διάστημα πέραν τῶν δύο μηνῶν διὰ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς σχετικὰς ἐρωτήσεις.

Εἰσηγοῦμαι ὅπως παραμείνῃ τὸ θέμα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ ἐὰν ἔντὸς συντόμου χρονικοῦ διαστήματος δὲν ἔλθῃ Ἀπάντησις τοῦ ἀρμόδιου Ὑπουργοῦ, τότε νὰ χωρήσωμεν εἰς παραπομπὴν εἰς τὴν ἀρμόδιαν Ἐπιτροπήν, ὡς ἀντιλαμβάνομαι τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Δηλαδὴ, νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι μερικῶς εὐθύνεσθε διὰ τὴν καθυστέρησιν τοῦ Ὑπουργοῦ λόγω τῶν πολλῶν Ἐρωτήσεων ποὺ τοῦ ὑποθάλλετε;

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

“Οχι δέν.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, κ. Σαμψών, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἄνευ τῆς διεξαγωγῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος. Ἡ παραπομπὴ του εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν οὐδένα σκοπὸν ἔχει καὶ εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποθλέπει παρὰ τὴν διαπίστωσιν τῶν γεγονότων.

‘Ο. κ. Ὑπουργὸς ἢ οἱ ἀρμόδιοι Λειτουργοὶ θὰ ἔχουν πᾶσαν εὐκαιρίαν νὰ ἔξηγήσουν ἐν πλάτει τὰς ἀπόψεις των καὶ νὰ δώσουν τὴν Ἀπάντησίν των εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐν καιρῷ—καὶ δὲν σημαίνει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως τῆς

δοθοῦν ἔξηγήσεις προτοῦ τὸ Ὑπουργεῖον εἶναι ἔτοιμον—καὶ διὰ τῆς ὑποθολῆς ἐκ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκθέσεως πρὸς τὸ Σῶμα θὰ πληροφορηθῇ καὶ ἡ δλομέλεια τῆς Βουλῆς δπως καὶ τὸ κοινὸν περὶ τῆς πραγματικότητος.

‘Ο. κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

Νοουμένου ὅτι τὸ θέμα παραπέμπεται εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπήν, δηλαδὴ τὴν ίδικήν μου Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, θὰ παρεκάλουν νὰ καθορισθοῦν καὶ οἱ ὄροι ἐντολῆς διὰ νὰ γνωρίζωμεν ἀκριθῶς πῶς θὰ προσεγγίσωμεν τὸ δλον θέμα καὶ νὰ μὴν παραστῆ ἀνάγκη νὰ μετατρέψωμεν τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τεχνικὸν Τμῆμα τῆς Κυβερνήσεως. Θὰ ἔπειπε νὰ υπάρξουν καὶ οἱ ὄροι ἐντολῆς, κατὰ τὴν γνώμην μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Θὰ ἀναφερθῶμεν εἰς τοὺς ὄρους.

‘Ο. κ. Παπαϊωάννου, παρακαλῶ.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Νομίζω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ὅτι ἡ ἀρμοδία Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ εἶναι ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν καὶ οὐχὶ ἡ Ἐπιτροπὴ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων. ‘Εξ ἀλλου τὸ πρόθλημα ἔχει δύο σκέλη.

Τὸ ἔν σκέλος εἶναι αἱ εὐθύναι τῶν Ιθυνόντων διὰ τὴν πιθανὴν σπατάλην ἢ δποίᾳ ἔχει γίνει καὶ ποιοὶ θὰ ἐπωμισθῇ αὐτὴν τὴν σπατάλην καὶ τὸ δεύτερον σκέλος εἶναι αὐτὸ καθ’ ἔαυτὸ τὸ πρόθλημα τὸ δποίον παραμένει πρόθλημα ἀλυτὸν καὶ πῶς θὰ πρέπει νὰ λυθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εἰς πλείστας δσας περιπτώσεις ἐν θέμα ἐμπίπτει εἰς τὴν ἀρμοδιότητα πέραν τῆς μιᾶς Ἐπιτροπῶν λόγῳ τῶν ἐναλλασσομένων ἐνδιαφερόντων. ‘Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ἔγγεγραμμένον θέμα εἶναι «Ἡ Ὁδρευσίς τῶν προαστείων Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ Ὕψωνα»—ὑπόθετα ἡ μὴ Ὁδρευσίς των εἶναι δρθοτέρα ἔκφρασις—καὶ τὸ θέμα τῆς παροχῆς Ὁδρεύσεως εἰς τὰς κοινότητας ἀποτελεῖ πρωταρχικῶς εὐθύνην τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ γεγονότος ὅτι, διὰ λόγους καθαρῶς διοικητικούς, ἀρμόδιον διὰ τὴν διαδικαστικὴν διεκπεραίωσιν τοιούτων θεμάτων εἶναι τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν.

Οὐδεμία ἔνστασις πιστεύω θὰ υπάρξῃ ἀπὸ οἰνδήποτε δπως Μέλη ὀμφοτέρων τῶν Ἐπιτροπῶν ἥ καὶ αἱ δύο Ἐπιτροπαὶ μετάσχουν εἰς τὴν ἔξέτασιν τοῦ θέματος.

Τὸ ύπὸ ἔξέτασιν θέμα, τὸ δποίον κατὰ τὴν γνώμην μου θὰ ἡδύνατο νὰ ἔξετάσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐποικοδομητικῶς, εἶναι τὰ σχέδια τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ θέματος τῆς Ὁδρεύσεως τῶν προαστείων Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ Ὕψων, τυχὸν διαζευκτικὰ σχέδια τὰ δποίᾳ υπάρχουν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ θέματος καὶ ἡ σκοπιμότης, ἡ ὀφελιμότης καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀπόδοσις εἴτε τοῦ ὄφισταμένου σχεδίου, ὃς τοῦτο εἶναι δυνατὸν νὰ συνεχισθῇ, εἴτε οἰωνδήποτε ἀλλων διαζευκτικῶν σχεδίων.

‘Ο. κ. Ξάνθος Κληρίδης εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Νομίζω ἐκαλύψατε τὸ θέμα εἰς τὸ δποίον θὰ ἀναφερόμην, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Μαυρονικόλας.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Καὶ ποῖος θὰ ἐπωμισθῇ τὰ οἰκονομικά ὡάρη τὰ δόποια ἐπωμίζονται οἱ ἀγρόται τῶν δύο κοινοτήτων; Διότι ἔχομεν δεδομένον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κύριε Μαυρονικόλα, ἐάν μὲ ἐπροσέξατε ἔχω δύναφέρει δτὶ ή ‘Ἐπιτροπὴ θὰ ἔξετάσῃ τὴν οἰκονομικὴν ἐπίπτωσιν εἴτε τοῦ ὑφισταμένου σχεδίου εἴτε οἰωνή-ποτε ἄλλων διαζευκτικῶν σχεδίων.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Διότι, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἔχομεν δεδομένον δημίου. “Ἐχομεν δεδομένον εἰς τὴν Πάφον ποὺ ἔγινε παρόμοιον ἔργον, ἀπέτυχε τὸ ἔργον ἐκεῖνο, δὲν παίρνουν οἱ κοινότητες Ἀναρίτας, Τίμης καὶ Ἀγίας Βαρβάρας νερὸν ἀπὸ τὴν διάτρησιν καὶ ἐν τούτοις συνεχίζουν νὰ πληρώνουν τοκοχρεωλύσιον δι’ ἔργον πού.....”

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Ἄς περιορισθῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἐγγεγραμμένου θέματος.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Θέλω νὰ πῶ δτὶ πρέπει ή προσοχὴ νὰ στραφῇ εἰς τὸ νὰ μὴ ἐπέλθῃ καμμία οἰκονομικὴ ἐπιθάρυνσις εἰς τὰς κοινότητας. Ἐάν ἔκαμαν λάθη οἱ ἀρμόδιοι.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κύριε Μαυρονικόλα, δὲν πρόκειται νὰ συζητήσωμεν τὸ θέμα ἐδῶ.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Η ‘Ἐπιτροπὴ ή δόποια θὰ ἔξετάσῃ τὸ θέμα είμαι βέβαιος δτὶ θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργείον τὰς ἀπόψεις του. Ἐπὶ τοῦ παρόντος οὔτε ἐκδικάζεται ύποθεσις οὔτε κατανέμονται εὐθύναι.

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κατόπιν τῆς ἔξηγήσεως ποὺ ἐδώσατε, κ. Πρόεδρε, δτὶ θὰ παραπεμφθῇ τὸ θέμα εἰς τὰς ἀρμόδιας Ἐπιτροπάς, δηλαδὴ Ἐσωτερικῶν καὶ Γεωργίας, ἀποσύρω τὴν ἐνστασιν τὴν δόποιαν εἶχα ἐγείρει προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εὐχαριστῶ.

‘Ο κ. Νεοκλέους.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Συμφωνῶ μὲ τὴν εἰσήγησίν σας καὶ μὲ τὴν εἰσήγησίν ἄλλων συναδέλφων, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, περὶ παραπομπῆς τοῦ θέματος καὶ εἰς τὰς δύο Ἐπιτροπάς. "Ομως θὰ παρεκάλουν δπως, ώς Προεδρεύων τῆς Βουλῆς, θέσετε ἔνα χρονοδιάγραμμα, τακτήν προθεσμίαν, μᾶλλον, ἐντὸς τῆς ὁποίας ή Ἐπιτροπὴ νὰ ἀποπερατώσῃ τὸ ἔργον της, τὰς ἔρευνας της καὶ νὰ μεταφέρῃ τὰς ἀπόψεις τοῦ ἀρμοδίου ή τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργείων διὰ τὸν λόγον ὅτι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὸ θέμα εἶναι πολὺ σοβαρὸν καὶ ἐπείγον, δπως ἀνέφερα καὶ εἰς τὴν ἀγόρευσίν μου, κατετέθη ἡδη εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν ἔνα ποσόν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ σχεδίου αὐτοῦ. Διὰ τὴν ὄριστικὴν καὶ μόνιμον συμπλήρωσίν του.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Ἄς θασισθῶμεν εἰς τὴν κρίσιν τῶν Προεδρῶν τῶν ἀρμοδίων Ἐπιτροπῶν ὅτι, ἀκούσαντες τὰ ἐπιχειρήματα καὶ τὴν σημασίαν ποὺ δίδετε εἰς τὰ χρονικά πλαίσια, θὰ ἐπιληφθοῦν τοῦ θέματος μετὰ πάσης δυνατῆς ταχύτητος.

"Ἡ ἐπομένη συνεδρίασις τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν, μὲ τὴν ἀκόλουθον ἡμερησίαν διάταξιν:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

- (1) Ὁ περὶ Πιωλήσεως Οινοπνευματωδῶν Ποτῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) Ὁ περὶ Ἔγγραφῆς Λεσχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) Ὁ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) Ὁ περὶ Συμβάσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) Ὁ περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) Ὁ περὶ Ἰδρύσεως Συνδέσμων καὶ Ταμείου διὰ Προστασίαν τῶν Φυτῶν Νόμος τοῦ 1972.
- (7) Ὁ περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγῶνος Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν Ἀναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (8) Ὁ Τροποποιητικός ('Αρ. 1) τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

Ο κ. Σαμψών.

N. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Θὰ ἡθελα νὰ ἔγγραφω ἐν θέμα πρὸς συζήτησιν. Δέν προέρχεται ἀπὸ Ἐρώτησίν μου καὶ, ώς ἐκ τούτου, ἀντιλαμβάνομαι ὅτι θὰ χρειασθῇ ψηφοφορίαν. Τὸ θέμα τὸ δοποῖον ἐπιθυμῶ νὰ συζητήσῃ τὸ Σῶμα τοῦτο εἶναι :

«Ἡ ἀνάγκη ἀγορανομίας εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Εἶναι ἐπὶ τοῦ ίδiou θέματος ;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

“Οχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παρακαλῶ νὰ διευθετηθῇ πρῶτα τὸ θέμα τῆς ἑγγραφῆς ή μή.

‘Υπάρχει οἰδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἑγγραφὴν τοῦ ἀναφερθέντος ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου Βουλευτοῦ Ἀμμοχώστου κ. Σαμψών Θέματος;

Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστασεως τὸ θέμα ἑγγράφεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Εγὼ ἔχω δύο θέματα νὰ εἰσηγηθῶ :

Τὸ πρῶτον εἶναι τὸ θέμα τοῦ «λόκ» τῶν Τραπεζῶν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τοῦ Λόκ - σουτ ;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Μάλιστα. Καὶ αἱ εὐθῦναι αἱ ὅποιαι προκύπτουν, δεδομένου ὅτι οἱ χειριζόμενοι τὰ εἰς τὰς Τραπέζας ἀποθέματα δὲν εἶναι καὶ πάντοτε οἱ ἔχοντες τὰ ἀποθέματα, καὶ ἐπομένως καὶ αἱ νομικαὶ καὶ αἱ ἄλλαι εὐθῦναι αἱ ὅποιαι προκύπτουν ἀπὸ τὴν στάσιν τῶν Τραπεζῶν εἰς τὴν ὅλην αὐτῆν διαφοράν.

Καὶ τὸ δεύτερον εἶναι τὸ ἔξῆς : Εἶναι μᾶλλον θέμα πληροφοριακοῦ χαρακτῆρος.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἀπεστάλη εἰδικὴ ἀποστολὴ ἀπὸ τὴν Κύπρον διὰ νὰ μελετήσῃ τοὺς ὅρους τῆς συνδέσεως τῆς Κύπρου μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οικονομικὴν Κοινότητα. Καὶ αὐτὸ τὸ Σῶμα τὸ ὅποιον θὰ κληθῇ νὰ ἀποδεχθῇ τὰ οἰδήποτε συμπεράσματα δὲν γνωρίζει καν τὰς ἀρχάς. Δὲν εἰσηγοῦμαι ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίζῃ τὰς λεπτομερείας ἀλλὰ δὲν γνωρίζει καν τὰς ἀρχάς ἐπὶ τῶν ὅποιων γίνεται ή συζήτησις ή ὅποιας καὶ θὰ προδικάσῃ τὸ μέλλον αὐτοῦ τοῦ τόπου ἐπ' ἀρίστον.

Δι’ αὐτοὺς τοὺς λόγους εἰσηγοῦμαι δι’ ἀποφάσεως τῆς ή Βουλὴ καλέση τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα ἐπὶ τῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν ὅποιων στηρίζεται ή συζήτησις διὰ τὴν σύνδεσιν τῆς Κύπρου μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οικονομικὴν Κοινότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Οὐδὲν τῶν ἀναφερθέντων θεμάτων ἐγείρεται ἐξ Ἐρωτήσεως.

‘Επειδὴ πιστεύω εἶναι κοινὴ ἐπιθυμία δλῶν τῶν Μελῶν τῆς Βουλῆς, διὰ τοῦ λαοῦ καὶ δλῶν τῶν ἐνδιαφερομένων, διὰ τοῦ οἰδήποτε συντομώτερον δυνατοῦ, κατὰ τὸν καλύτερον δυνατὸν τρόπον δι’ δλους, καὶ μὲ κάποιαν ἐμπειρίαν εἰς τὸ πῶς ἐργατικαὶ διαφοραὶ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεασθοῦν ἀπὸ δημοσίας συζήτησεις, θὰ ὑπέβαλλε τὴν εἰσήγησιν διὰ πιθανῶς, ή ἑγγραφὴ τοῦ θέματος εἰς τὴν Βουλήν, καὶ πιθανῶς καὶ ή συζήτησίς του, νὰ μὴν εἶναι πολὺ ὑποθητικαὶ εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ταχεῖαν λύσιν τῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς. Εάν, παρὰ ταῦτα, ἐπιμένετε εἰς τὴν ἑγγραφὴν τοῦ θέματός σας, θὰ τὸ θέσω εἰς ψηφοφορίαν.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Νὰ ἔρμηνεύσω διατὶ ἐπιμένω. Διότι κυρίως ἡ Βουλὴ δὲν θὰ συζητήσῃ τὴν ἐργατικὴν διαφοράν. Συμφωνῶ μαζί σας, όσον ἀφορᾷ τὴν ἐργατικὴν διαφοράν, δτὶ δὲν θὰ ἥτο σκόπιμον νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Αὐτὸ ποὺ ἐπιμένω δτὶ πρέπει νὰ συζητηθῇ δὲν εἰναι αὐτὴ αὐτὴ ἡ ἐργατικὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Τραπεζικῶν Ὑπαλλήλων, ἀλλὰ ἡ τακτικὴ τὴν ὅποιαν ἡκολούθησαν αἱ χειριζόμενοι αὐτὰ τὰ θέματα εἰς τὸ νὰ κηρύξουν «λόκ ἄσουτ» καὶ νὰ ἐπηρεάσουν δπως ἐπηρεάζουν τὴν οἰκονομίαν αὐτοῦ τοῦ τόπου καὶ νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ Κυπριακά ἀποθέματα κατὰ τὸν τρόπον κατὰ τὸν δποῖον τὰ χρησιμοποιοῦν ἐναντίον αὐτοῦ τούτου τοῦ λαοῦ. Τὸ θέμα εἰναι ἐντελῶς διαφορετικόν. Δὲν ισχυρίζομαι δτὶ ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ συζητησῃ τὴν ἐργατικὴν διαφορὰν αὐτὴν καθ' εαυτὴν. Ἀλλὰ τὸ κατὰ πόσον αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἰναι ἀνεκτὸν καὶ ποια μέτρα θὰ πρέπει νὰ ληφθοῦν οὕτως ὥστε νὰ μὴν εἰναι δυνατὸν εἰς μίαν δράκανθρώπων νὰ μποροῦν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ ὑπονομεύουν τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου, δπως τὴν ὑπονομεύουν σήμερα, δυστυχῶς, οἱ ἐργοδόται, η μᾶλλον ἔκεινοι οἱ δποῖοι αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔχουν εὐθύνην διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν τραπεζῶν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Τὸ θέμα τὸ δποῖον δ ἀγαπητὸς συνάδελφος θέλει νὰ ἐγγράψῃ εἰναι θέμα τῆς δικαιοδοσίας τῶν Δικαστηρίων καὶ δχι τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Οσον ἀφορᾷ τὴν νομιμότητα τοῦ «λόκ ἄσουτ».

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

“Οσον ἀφορᾷ τὴν νομιμότητα τοῦ «λόκ ἄσουτ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Περαιτέρω δμως ἔχει προσθέσει καὶ ἄλλας πτυχάς δ κ. Λυσσαρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

‘Αλλὰ διὰ τὰ περαιτέρω νομίζω ἀπαντήσατε σεῖς, κ. Πρόεδρε, καὶ δὲν θὰ ήθελα νὰ ἀπαντήσω ἐπὶ τοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Προτοῦ ἀπαντήσῃ δ κ. Λυσσαρίδης ἔχουν ζητήσει τὸν λόγον ἀλλα δύο Μέλη.

‘Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

‘Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Είναι φυσικὰ θέμα τὸ δποῖον ἐπέσυρε πολὺ τὴν προσοχὴν δλονῶν μας καὶ ἡ εἰσήγησις, τὴν ὅποιαν θὰ ἔκαμνα εἰς τὸ τέλος τῆς ἡμερησίας διατάξεως, θὰ ἥτο ἐὰν μποροῦσε μία ἀντιπροσωπεία τῆς Βουλῆς νὰ μεσολαβήσῃ μεταξὺ τῶν διαδίκων Ἐπιτροπῶν ἡ Σωμάτων πρὸς συμφίλωσιν καὶ δὲν θὰ ἥτο σκόπιμον καὶ δρθὸν νὰ γίνῃ σήμερα πρότασις πρὸς ἐγγραφὴν καὶ συζήτησιν αὐτοῦ τοῦ θέματος, διότι πολὺ φοβοῦμαι δτὶ θὰ ἐπηρεάσῃ καὶ θὰ δυσκολεύσῃ πολὺ τὴν κατάστασιν τῶν δύο ἀντιμαχομένων Σωμάτων. Θὰ

μποροῦσεν ίσως νά έγγραφή αύτό το θέμα μετά, δταν θά έπελθη ή πλήρης συμφωνία καὶ ή ἐπαναλειτουργία τῶν Τραπέζων.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Περὶ πολλῶν καὶ διαφόρων τυρβάζει καὶ ἔτύρβαζεν ή παρούσα Βουλή καὶ νομίζω δτι ἀρκεῖ ή μέχρι οήμερον ζωντανή δραστηριότης της. "Ἄς μὴν ἀποδυθῆ καὶ εἰς τὸ μᾶλλον ἐπικίνδυνον καὶ περίπλοκον θά ξελεγα ἔργον τῆς ἐπιλύσεως ἔργατικῶν διαφορῶν διὰ μεσολαθήσεως ή ἄλλως πως.

Ό. κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. 'Ἐν μέρει είναι δσα ἐλέχθησαν υπὸ τοῦ συναδέλφου κ. Παπαδημητρίου ποὺ ἥθελα νά πώ, ἀλλὰ λέγω καὶ τὸ ἔξῆς : "Οσον καὶ ἔαν είναι συμπαθὲς τὸ θέμα δπως τὸ ἔγειρει δ κ. Λυσσαρίδης, τῆς ἐνεργείας τῶν Τραπέζων, καὶ δσον καὶ ἔαν ἐπηρεάζῃ δυσμενῶς τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου καὶ ἔχει ἐπιπτώσεις, αἱ δποῖαι πραγματικῶν είναι δδυνηραὶ διὰ τὴν οἰκονομικὴν ύποστασιν καὶ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὴν ἐξέλιξιν τῶν πραγμάτων τοῦ τόπου, νομίζω καὶ ἔγώ δτι πρέπει νά ἀναβληθῆ ή συζήτησις τῶν θεμάτων αύτῶν διότι καὶ τὸ κλίμα τῶν διαπραγματεύσεων δὲν ἐπιτρέπει, ώς πολὺ δρθῶς ἀνεφέρατε, καὶ ἐτονίσατε καὶ είναι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, εὔκταίον δπως καταλήξουν εἰς συμβιθασμὸν αἱ διεστάμεναι ἀπόψεις τῶν ἐνδιαφερομένων. Νομίζω πώς ύπάρχει καιρὸς νά ξετασθῇ καὶ τὸ θέμα, δπως τὸ ἔγειρει δ κ. Λυσσαρίδης, μετά ἀκριθῶς ἀπὸ τὴν ἀναμενομένην καὶ, ώς εύχόμεθα δλοι, σύντομον λύσιν τῆς διαφορᾶς ταύτης.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Νά μοῦ ἐπιτρέψετε δύο λεπτά, κ. Λυσσαρίδη.

'Ἐὰν δρθῶς ἀντελήφθην τὰς ἐκφρασθείσας ἀπόψεις δ κ. Λυσσαρίδης ἔγειρει ἔνα θέμα ἐξ ἀφορμῆς τῆς υπαρχούσης εἰς τὰς Τραπέζας σήμερον διαφορᾶς, ἀλλὰ ἐπιθυμεῖ νά ἐπεκτείνῃ τοῦτο εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ τόπου, ἀνεξαρτήτως τοῦ παρεμφεροῦντος θέματος τῆς νομιμότητος ή μὴ τοῦ χειρισμοῦ υπὸ ἑκατέρας τῶν πλευρῶν τοῦ δλου θέματος. Παραλλήλως ἔξεφράσθησαν ἀπόψεις ἀπὸ ἄλλα μέλη δτι δσον καὶ ἔαν κριθῇ δτι είναι ἐνδιαφέρον τὸ θέμα—μερικοὶ τὸ ἔχαρακτήρισαν «συμπαθές»—παρὰ ταῦτα οὔτε τὴν ἐπικαιρότητα οὔτε τὴν σημασίαν του θά χάσῃ ἔαν ή συζήτησίς του ἀναβληθῇ μετά τὰς ἐξελίξεις τῶν προσεχῶν ἡμερῶν ώς πρὸς τὴν ὑφισταμένην διαφοράν. 'Ἐὰν οὕτως ἔχουν αἱ ἀπόψεις, καὶ πάλιν ἐπαναλαμβάνω, ἔχαρταται ἀπὸ τὸν ύποθαλόντα τὴν εἰσήγησιν νά ἀποφασίσηται κατά πόσον θά ἐπιμείνῃ δπως ή Βουλή λάθῃ ἀπόφασιν περὶ τῆς ἔγγραφῆς ή μὴ τοῦ θέματος καὶ ἐπαφίεται εἰς τὰ μέλη νά ἀποφασίσουν κατά τὴν κρίσιν των.

Ό. κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

'Ἐν πρώτοις συμφωνῶ ἀπολύτως μαζί σας, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, δτι θά ήτο ἀφελές διὰ τὴν Βουλὴν νά μετατραπῇ εἰς διαιτητὴν ἔργατικῶν διαφορῶν καὶ ἐπικροτῶ πλήρως τὴν ἀποψιν αύτην. Τὸ θέμα είναι ἀντελῶς διάφορον. Τὸ θέμα, τὸ ὁποῖον προσπαθῶ νά έγγραψω, δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν ἔργατικὴν διαφοράν μεταξὺ τῆς ἔργαδοσίας καὶ τῶν Τραπέζικῶν Ὑπαλλήλων. Είναι θέμα τῆς στάσεως, δπως είπα καὶ πρίν, τῶν χειριζομένων, τῶν ἔργοδοτῶν, τοῦ τραπεζικοῦ κεφαλαίου. Καὶ τὸ θέμα ἐπείγει, διότι ἔχει σοθαράς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας καὶ ίσα - ίσα ή ἀναβολὴ αύτοῦ τοῦ θέματος δὲν ἐπιθάλλεται.

Περαιτέρω τὸ ἔαν ύπάρχουν ή ὅχι καὶ νομικαὶ εὐθῦναι συμφωνῶ μαζὶ σας ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι τὸ ἀρμόδιον μέρος εἰς τὸ ὅποιον μπορεῖ νὰ ἀποφασισθῇ κατὰ πάσον ύπάρχει καὶ νομικὴ εὐθύνη ή ὅχι. Ἀλλὰ ἡ Βουλὴ νομοθετεῖ. Καὶ ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον, καὶ ἔαν ἀκόμη δὲν ύπάρχουν νομικαὶ εὐθῦναι, ἀποδειχθῆ ὅτι τὸ συμφέρον τοῦ τόπου ἐπιθάλλει εἰς αὐτήν τὴν Βουλὴν νὰ πάρῃ τὴν αἱ τὴν β θέσιν εἶναι τὸ ἀνώτατον Σῶμα αὐτοῦ τοῦ τόπου καὶ εἶναι δυνατόν νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν λῆψιν μέτρων τὰ ὅποια εἶναι δυνατόν νὰ θέσουν τέρμα εἰς τὴν ἐντελῶς ἀπαράδεκτον στάσιν τῆς ἐργοδοσίας τῶν Τραπεζῶν.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἐπιμένω ὅπως τὸ θέμα ἐγγραφῇ εἰς τὴν ημερησίαν διάταξιν καὶ παρακαλῶ ὅπως τεθῇ εἰς τὴν ψηφοφορίαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Οὐδεμίαν ἀρμοδιότητα ἔχω νὰ ἐκφράσω ἀποψιν ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεώς σας.

Παρακαλῶ ὅπως διατυπώσητε ἐκ νέου τὸ θέμα, ως ἐπιθυμεῖτε νὰ τὸ ἐγγράψητε, ἐν ὅψει ἵσως καὶ τῶν λεχθέντων, καὶ θὰ καλέσω καὶ τὴν Βουλὴν νὰ λάβῃ ἀπόφασιν ἐπ' αὐτοῦ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἡ ἔξετασις τῆς στάσεως τῆς ἐργοδοσίας τῶν Τραπεζῶν, ἡ ὅποια προσέθη εἰς λόκο - διούτι καὶ ἔθεσεν εἰς κίνδυνον τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου, κατ' ἐμὲ ἄνευ δικαιώματος - δὲν ἔννοιω νομικοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Αὐτὸ δο δὲν εἶναι ὁ τίτλος.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Παρακαλῶ ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ «κατ' ἐμὲ ἄνευ δικαιώματος» δὲν ἀποτελεῖ μέρος τοῦ τίτλου.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

“Οχι, ἄνευ δικαιώματος. Ἀλλὰ ἐπεξηγῷ ὅτι δὲν ἔννοιω νομικοῦ διὰ νὰ μὴν πέσωμεν εἰς νομικήν συζήτησιν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Ἐάν μοῦ ἐπιτρέπετε, κ. Πρόεδρε, νὰ διατυπώσω συντομώτερον τὸν ὀρισμὸν ποὺ ἔθωσεν ὁ κ. Λυσσαρίδης.

«Ἡ κήρυξις τοῦ λόκο - διούτι εἰς δργανισμούς δημοσίας ὀφελείας».

«Ἡ κήρυξις λόκο - διούτι τῶν Τραπεζῶν ως δργανισμῶν δημοσίας ὀφελείας».

Εἶναι πάλιν κάτι τὸ δρποῖον δὲν ἀποδίδει ἀποκλειστικῶς ὅτι αἱ Τράπεζαι εἶναι δημοσίας ὀφελείας ἀλλὰ εἰχε κάμει μᾶλλον ἀνάλυσιν ὁ κ. Λυσσαρίδης παρὰ δρισμὸν. Καὶ δὲν θὰ πρέπει νὰ ἐγγράψωμεν τὴν ἀνάλυσιν ως θέμα. Δηλαδὴ θὰ συζητήσωμεν θεωρητικῶς, μᾶλλον, τὸ θέμα, καὶ δικαιοῦται ὁ κ. Λυσσαρίδης νὰ ἐγγράψῃ τέτοιο θέμα, καὶ ὅχι τὸ ζήτημα τῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς αὐτῆς καθ' ἑαυτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Συμφωνώ. Τό μόνον που διαφωνώ είναι τό ούσιωδους και ζωτικής σημασίας, που είναι

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Διά τά τελειώνωμεν, κ. Πρόεδρε, «Αἱ ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Δηλαδή τό θέμα τό δποιον ύπεβλήθη πρὸς ψηφοφορίαν, ώς τελικῶς διετυπώθη είναι :

«Ἡ κηρυχθεῖσα ἀνταπεργία εἰς τὰς Τραπέζας καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου».

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Θά μου ἐπιτρέψετε νά ἐπιμείνω εἰς τὴν τροποπίζουσιν τῆς εἰσηγήσεως δύον ἀφορᾶς τούλαχιστον τό χρονοδιάγραμμα διὰ θέμα τό δποιον ἔγγραφει δ Βουλευτής κ. Λυσσαρίδης καὶ συγκεκριμένως τό ἔχη :

‘Η εἰσηγήσις μου είναι δτι ουδόλως θά χάσῃ τὴν ἐπικαιρότητά του, δπως δρθῶς ἔτονίσατε, τό θέμα, ἐάν ἀναμείνωμεν νά τό ἔγγραφωμεν καὶ νά τό συζητήσωμεν μετά τὴν λύσιν τῆς ἔργατικῆς διαφορᾶς. Είμαι ύποχρεωμένος νά ἐπιμείνω εἰς τὴν τροποπίζουσιν αὐτὴν καὶ εἰς τὴν ἀντεισήγησιν ταύτην, διότι φρονῶ δτι μᾶλλον ύπάρχει τό ἔνδεχόμενον νά ἐπηρεασθοῦν δυσμενῶς καὶ αἱ διεξαγόμεναι διαπραγματεύσεις καὶ δλαι αἱ ἄλλαι προσπάθειαι πρὸς ρύθμισιν τῆς ἔργατικῆς διαφορᾶς.

Συμφωνῶ δτι δὲν είναι τό θέμα τῆς ἔργατικῆς διαφορᾶς που θά ἔξετάσῃ ἡ Βουλὴ αὐτή ἀλλά τό εύρυτερον θέμα. Παρ’ δλα ταῦτα ἔξακολουθῶ νά φρονῶ καὶ νά ἐπιμένω δτι ύπάρχουν καὶ ἐπιπτώσεις καὶ ἵσως καὶ ἐπηρεασμοὶ καὶ ἵσως κακαὶ συνέπειαι εἰς τὰς διεξαγομένας διαπραγματεύσεις μεταξὺ τῶν δύο ἀντιμαχομένων μερῶν.

Διά ταῦτα, θά ἐπιμένω εἰς τὴν ἀντεισήγησιν δπως ἀναθληθῆ ἡ ἔγγραφή τοῦ θέματος.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Ηδη νομίζω ἔχουν ἔξαντληθῆ αἱ ἀπόψεις.

‘Η Βουλὴ δικαιούται νά ἀποφασίσῃ περὶ ἔγγραφῆς ἡ μὴ θέματος, ύποθαλλομένου πρὸς ἔγγραφὴν ύπὸ μέλους τῆς Βουλῆς.

Θέτω εἰς ψηφοφορίαν πρότασιν τοῦ κ. Λυσσαρίδη δπως εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Βουλῆς ἔγγραφῆ τό θέμα «Ἡ προκηρυχθεῖσα ἀνταπεργία εἰς τὰς Τραπέζας καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου».

Πόσοι ψηφίζουν ύπέρ ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Πόσοι ἔναντίον ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : μάτι νορμάδηται νότι υπομονήστηκε ιστοταύοθι ισθιαλόνη ΙΩ : (νότιο υποτρέψαθι)

11.

γραμματευόντος ηρδίνουσαντορούΠ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Αποχαί :

γραμματευόντος ηρδίνουσαντορούΠ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : γραμματευόντος ηρδίνουσαντορούΠ

3.

γραμματευόντος ηρδίνουσαντορούΠ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ θέμα ἐγγράφεται.

Τὸ δεύτερον θέμα τὸ δόποιον εἰσηγήθη δ. κ. Λυσσαρίδης καὶ πάλιν θὰ παρακαλέσω δημοσίᾳ τὴν ἐγγραφήν του διὰ τὸν ἔγχης λόγον.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Υποθάλλω δημοσίᾳ τὴν ἐγγραφήν του διὰ τὸν Κυθέρην.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Εάν μοῦ ἐπιτρέπετε, νὰ προσθέσω μερικὰ στοιχεῖα.

“Εχω ύπο δψιν μου δτι κατόπιν παραστάσεων μερικῶν ὀξιοτίμων μελῶν τῆς Βουλῆς πρὸς τὸν κύριον Πρόεδρον τῆς Βουλῆς οὗτος ἀπηύθυνε σχετικὸν ἐγγραφὸν πρὸς τὸ ‘Υπουργεῖον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας εἰς τὸ δόποιον ἔχει δοθῆ ἀπάντησις ἀπὸ τὴν Κυθέρην καὶ δὲν εἶμαι ἐνήμερος ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀπάντησεως. “Εχω πληροφορήθη ἀπὸ τηλεφώνου μόνον δτι ή ἀπάντησις ἀφεώρα τὸν τρόπον τῆς συμμετοχῆς τῆς Βουλῆς εἰς τὰς συζητήσεις. Διὰ τοῦτο, ώς καὶ διὰ τὸ γεγονός δτι δ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἔχει καὶ εἶχε περαιτέρω ἐπαφάς ἐπὶ τοῦ θέματος, εἰσηγούμαι δημοσίᾳ δημοσίᾳ τὴν ἐγγραφήν του δηματος μέχρι τῆς ἐπανόδου τοῦ κ. Κληρίδη.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Συμφωνῶ ἀπολύτως, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Μόλις προχθές, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἡρώτησα τὸν ἔντιμον Πρόεδρον τῆς Βουλῆς νὰ μὲ πληροφορήσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ μὲ ἐνημέρωσεν δτι ή Κυθέρην είναι πρόθυμος νὰ ἐνημερώσῃ τὰς δύο Κοινοβουλευτικάς ‘Ἐπιτροπάς Οἰκονομικῶν καὶ ‘Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας καθ’ οἰανδήποτε στιγμὴν αἱ δύο αὐταὶ ‘Ἐπιτροπαὶ θελήσουν νὰ ἐνημερωθοῦν πλήρως ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Επομένως ἐφ’ δσον ὑπάρχει ταυτότης ἀπόψεων δημοσίᾳ τῆς περι ἐγγραφῆς τοῦ θέματος εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἀναβληθῆ μέχρι τῆς ἐπομένης συνεδριάσεως, δτε θὰ είναι δ. κ. Κληρίδης παρών, νομίζω δτι ούδεν περαιτέρω θέμα ἐγείρεται.

Κηρύσσω τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως.

(“Ωρα λήξεως 5.30 μ.μ.)

Οι άκόλουθοι Βουλευταί ύπεγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαβητικήν σειράν) :

Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Κληρίδης Ξάνθος	Ποσκώτης Σταύρος
Κόσης Νίκος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Σαμψών Νίκος
Μαλλιώτης Γεώργιος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαυρονικόλας Νίκος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Φάντης Ἀνδρέας
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Φράγκος Αιμίλιος
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηπρακλέους Ἡρακλῆς
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Παπαδόπουλος Τάσος	Χριστοδούλης Κώστας
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας	Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) "Ερωτήσεις—Απαντήσεις ("Ιδρυσις καὶ λειτουργία νηπιαγωγείων εἰς μεγάλας κοινότητας—Ἀνέγερσις κτιρίων διὰ τὴν στέγασιν διοικητικῶν καὶ ὅλων ὑπηρεσιῶν εἰς Κυρήναιαν—Τὸ θέμα τοῦ λιμένος Πάφου—Ἡ ἀνάπτυξις τῆς μικτῆς γεωργίας—κτηνοτροφίας εἰς Πάφον).
- (2) Δήλωσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ε. Παπαϊωάννου ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ τροποποιητικὸν νομοσχέδιον περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς.
- (3) "Εγκρισις δωδεκατημορίων διὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον.
- (4) Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.
- (5) Συζήτησις (Α. Νεοκλέους, Ε. Παπαϊωάννου, Ν. Σαμψών, Β. Λυσσαρίδης, Φ. Παρασκευαΐδης, Γ. Μαλλιώτης, Ν. Μαυρονικόλας) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Νεοκλέους θέματος «Ἡ ὅδρευσις τῶν προστείων τῆς Λεμεσοῦ Πολεμιδῶν καὶ "Υψωνα», καὶ ἀπόφασις ὅπως τὸ θέμα παραπεμφῆ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Γεωργίας καὶ Ἐσωτερικῶν πρὸς μελέτην καὶ ὑποθολήν Ἐκθέσεως πρὸς τὸ Σῶμα.
- (6) Ἐγγραφὴ πρὸς συζήτησιν, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Νίκου Σαμψών, τοῦ θέματος «Ἡ ἀνάγκη ἀγορανομίας εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν».
- (7) Ἐγγραφὴ πρὸς συζήτησιν, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Β. Λυσσαρίδη, τοῦ θέματος «Ἡ κηρυχθεῖσα ἀνταπεργία εἰς τὰς Τραπέζας καὶ αἱ ἔξι αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου».

Πόσαι φημίσαι ὄμηροι

Τιμὴ 50 Μίλων

*Επιπλέον έν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 3ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1972

(*"Ωρα ἐνάρξεως* 4.44 μ.μ.)

(Ap. 20)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ
ἀπερτεῖα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εγινε κ. Πρόεδρε, εύρισκόμεθα ἐν ἀπαρτίᾳ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τό πρώτον θέμα έπι τής ήμερησίας διατάξεως είς τό Κεφάλαιον Α είναι ή διάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν
Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Έρωτησις ύπό ήμερομηνίαν 20ήν Μαΐου 1971, ύποθληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου
Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ξενῆ Ξενοπούλου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 21ήν
Μαΐου 1971.

«Είναι γνωστόν ότι η καλλιέργεια τής ινδικής Καννάθεως ή άλλως χασίς ή μαριχουάνας έμπειτουν σε εις τὸν περὶ Ναρκωτικῶν Νόμον ἀπαγορεύεται ύπό τῆς Κυπριακῆς Νομοθεσίας.

*Ερωτάται τό δρμόδιον 'Υπουργεῖον κατὰ πόσον θὰ ήτο σκόπιμον νὰ ἀπαγορευθῇ ή εἰσαγωγὴ τοῦ σπόρου καὶ ως ἐκ τούτου νὰ ἔκλεψῃ ὁ συνεχής κίνδυνος ἀναπαραγωγῆς του ὑπὸ ἀσυνειδήτων ή ἀδαῶν πολιτῶν τῆς Δημοκρατίας μὲ δῆλας τὰς καταστρεπτικάς συνεπείας. Καὶ τοῦτο νοούμένου ὅτι ἔξι ὅσων εἴμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω δὲν χρησιμοποιεῖται εἰς Κύπρον διὰ φαρμακευτικούς σκοπούς.

* Απάντησις ύπο δημερομηνίαν 26ην Ιανουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Υγείας, εἰς ἐρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 21ην Μαΐου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ξενῆ Ξενοπούλου.

«Ἐν δψει τοῦ γεγονότος ὅτι δὲν εἶναι δυνατή ἡ ἀπαγόρευσις τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ὧς ἄνω σπόρου θάσει τῆς ὑφίσταμένης νομοθεσίας, τὸ 'Υπουργεῖον 'Υγείας θὰ μελετήσῃ εἰς τὸ προσεχὲς μέλλον τὸ θέμα τῆς τροποποίησεως τοῦ σχετικοῦ Νόμου, ἐν συσχετισμῷ πρός ἄλλας τροποποιήσεις».

* Ερώτησις ύπο δημερομηνίαν 18ην Νοεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, καὶ ληφθεῖσα τὴν 22αν Νοεμβρίου 1971.

«Ἡ Ἀρχὴ Ἡλεκτρισμοῦ κατὰ τὴν παροχὴν ἥλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς τὸ χωρίον Ἀγία Μαρίνα (Χρυσοχοῦς) παρὰ τὰ διαθήματα καὶ ἀπαίτησιν τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος καὶ τῆς Χωριτικῆς Ἀρχῆς, δπως γίνουν δλαι οἱ ἀναγκαῖαι διευθετήσεις ἐκ μέρους τῆς Ἀρχῆς διὰ παροχὴν τριφασικοῦ ρεύματος εἰς τὸ χωρίον, λόγῳ τοῦ ὅτι εἰς τὸ χωρίον ὑπάρχουν τρία ἔργαστηρια, σιδηρουργεῖον, σινεμά καὶ 100 πηγάδια τὰ δποῖαι ἔχουν ἐγκαταστάσεις ἥλεκτρομοτέρ διὰ τὴν ἀντλησιν νεροῦ, ἔκαμε δύο ἐγκαταστάσεις μικρῶν τρανσφόρμερ, ἔνα μονοφασικό καὶ ἔνα τριφασικό, αἱ δποῖαι ἐγκαταστάσεις οὐδόλως ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων, διότι ἡ μὲν ἐγκατάστασις μονοφασικοῦ εἰς ἐποχὴν κακοκαιρίας μὲ τές θροντές τὰ φῶτα σθήνουν, ἡ δὲ ἐγκατάστασις τριφασικοῦ εἶναι πολὺ μικρᾶς δυναμικότητος ὥστε νὰ μὴ κινῇ τὰ ἥλεκτρομοτέρ διὰ τὴν ἀντλησιν νεροῦ ἀπὸ τὰ πηγάδια, καὶ εἰς πολλάς οἰκίας δὲν παρεχωρήθῃ ἥλεκτρικὸν ρεῦμα.

Κατόπιν διαμαρτυριῶν τῶν κατοίκων καὶ τῆς Χωριτικῆς Ἀρχῆς τῆς κοινότητος Ἀγίας Μαρίνας (Χρυσοχοῦς) ἡ Ἀρχὴ Ἡλεκτρισμοῦ ἀπήτησε τὴν ύποθλητὴν αἰτήσεων διὰ τὴν παροχὴν τριφασικοῦ ρεύματος μεγάλης δυναμικότητος καὶ ἐζήτησε παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων τὸ ποσὸν £1.500 καὶ τώρα ἀπαιτεῖ μεγάλα ποσά ὡς ἀκολούθως :

1. Ἀπὸ τὸν Βάσον Ἀθανάση £ 730.
2. Ἀπὸ τὸν Παρασκευᾶν Χριστοφόρου £ 400.
3. Ἀπὸ τὸν Ἀνδρέαν Νικολάου £ 710.
4. Ἀπὸ τὸν Ἀνδρέαν Θεωρῆ £ 730.
5. Ἀπὸ τὸν Χριστόδουλον Δημοσθένους £ 400 καὶ ἀπὸ διαφόρους ἄλλους ἀπὸ £ 75 μέχρι £ 148.

* Ερωτάται ἡ ἀρμοδία Ἀρχὴ καὶ τὸ ἀρμοδίον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὰ μέλη τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων :

- (α) Διατί ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἡ ἀρμοδία Ἀρχὴ δὲν προέβη εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τριφασικοῦ μεγάλης δυναμικότητος, τούλαχιστον εἰς τὴν κεντρικὴν ἀρτηρίαν τοῦ χωρίου, ὡς ἡ ἀπαίτησις τῆς Χωριτικῆς Ἀρχῆς καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων κατοίκων ;
- (β) Ποῖοι λόγοι συντρέχουν ὥστε ἡ ἀρμοδία Ἀρχὴ νὰ ἀπαιτῇ παρὰ τῶν 70 ἐνδιαφερομένων κατοίκων διὰ παροχὴν τριφασικοῦ ρεύματος τὰ ἄνω μεγάλα ποσά, τὰ δποῖαι οἱ ἐνδιαφερόμενοι δὲν δύνανται νὰ ἔξευρουν, καὶ ἀρνεῖται τὴν παροχὴν ρεύματος εἰς πολλάς οἰκίας τῆς κοινότητος μὲ τὴν ἀθάσιμον δικαιολογίαν ὅτι αἱ οἰκίαι τῶν δὲν συνορεύουν πρὸς δημόσιον δρόμον, ἐνῶ συμβαίνει τὸ ὀντίθετον ;
- (γ) Διατί ἡ Ἀρχὴ Ἡλεκτρισμοῦ εἰς γειτονικά χωρία πρὸς τὴν Ἀγίαν Μαρίναν (Χρυσοχοῦς) ἔκαμε ἐγκαταστάσεις τριφασικοῦ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ δὲν ἔκαμε τὰς ίδιας ἐγκαταστάσεις καὶ εἰς τὴν Ἀγίαν Μαρίναν ὅπου 70 καὶ πλέον ίδιοκτῆται πηγαδιῶν θὰ ἔξυπηρετοῦντο ;

(δ) Μελετάται παρά τής άρμοδίας 'Αρχής ή έγκατάστασις μεγάλης δυναμικότητος τριφασικού ρεύματος εἰς τήν περιοχήν τῆς Κοινότητος 'Αγίας Μαρίνας ώστε νά δυνηθοῦν οἱ 70 καὶ πλέον ἐνδιαφερόμενοι ίδιοκτῆται πηγαδιῶν νά κάμουν τάς ἀναγκαῖας έγκαταστάσεις ώστε νά δύνανται νά ἀντλοῦν νερὸν δπό τά πηγάδια των διὰ τήν ἀρδευσιν τῶν κτημάτων των ως καὶ τήν δμαλὴν λειτουργίαν τῶν διαφόρων ἐργαστηρίων διὰ νά μήν ὑφίστανται μεγάλας ζημίας»;

'Απάντησις ύπο δημορομηνίαν 27ην Ιανουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἔρωτησιν ύποθετικήν τήν 22αν Νοεμβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Η 'Αρχή 'Ηλεκτρισμοῦ Κύπρου μετά τῆς δποίας τὸ 'Υπουργεῖον ἐπεκοινώνησεν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς παροχῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς τήν περιοχήν τοῦ χωρίου 'Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) πληροφορεῖ τὸν 'Υπουργὸν 'Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας ως ἀκολούθως :

'Η ἡλεκτροδότησις τοῦ ως ἀνω χωρίου ἐνεκρίθη ύπο τῆς 'Αρχῆς τήν 18ην 'Οκτωβρίου 1969 καὶ συνεπληρώθη κατά τὸ ἔτος 1970. Τὸ ἔργον τοῦτο συμπεριελάμβανε τήν έγκατάστασιν δύο μετασχηματιστῶν, ἐνὸς μονοφασικοῦ ίσχύος 25 χιλιοθόλταμπέρ καὶ ἐνὸς τριφασικοῦ ίσχύος 50 χιλιοθόλταμπέρ. 'Η ίσχὺς τῶν δύο μετασχηματιστῶν ως προέκυψεν ἐκ τῆς διενεργθείσης μελέτης, πρωρίζετο πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν παροχῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς ἀπάσας τάς οἰκίας τάς κειμένας ἐντὸς τοῦ χωρίου. Τὰ συνολικὰ ἔξοδα διὰ τήν τοιαύτην παροχὴν καὶ διανομὴν ἀνερχόμενα εἰς πέραν τῶν £5.000 ἔχει ἐπωμισθῆ ἐξ ὀλοκλήρου ἡ 'Αρχή.

Οἱ ἐν τῇ 'Ερωτήσει ἀναφερόμενοι 5 αἴτηται ἔχουν ύποθάλει αἰτήσεις διὰ παροχῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς τοποθεσίας εύρισκομένας ἐκτὸς τοῦ χωρίου, δι' ἀρδευτικούς κυρίως σκοπούς. "Ινα δυνηθῆ ἡ 'Αρχή νά ἀνταποκριθῆ εἰς τάς ἀνάγκας τῶν ἐν λόγῳ πέντε προσώπων θά ἔδει—

(α) νά ἀνεγερθοῦν πέντε ἐπιπρόσθετοι γραμμαὶ ὑψηλῆς τάσεως (11.000 βόλτες)· καὶ

(β) νά έγκατασταθοῦν ίσάριθμοι ἐπιπρόσθετοι μετασχηματισταὶ, ἢτοι εἰς μετασχηματιστής δι' ἔκαστον αἴτητήν.

Τὰ ποσὰ τὰ δποία ἔζητησεν ἡ 'Αρχή δπως καταβάλουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀντιπροσωπεύουν μέρος τῶν ἔξδων διὰ τήν ἐκτέλεσιν τῆς ως ἀνω ἐργασίας.

Τὰ ύποστατικά τῶν τεσσάρων ἄλλων αἴτητῶν τῶν ἀναφερομένων εἰς τήν 'Ερωτήσιν, παρὰ τῶν δποίων ἔζητήθη νά καταβάλουν ποσὰ ἀνερχόμενα εἰς £57 μέχρι £147 (καὶ οὐχὶ εἰς £75 μέχρι £148 ως ἀναφέρεται) εύρισκονται μὲν πλησίον τοῦ χωρίου ἀλλὰ λόγῳ τοῦ μεγέθους τοῦ φορτίου τὸ δποίον ἔζητήθη, ἢτοι 46 χιλιοθόλταμπέρ, εἶναι ἐπάναγκες δπως ἀντικατασταθῆ ὁ τριφασικὸς μετασχηματιστής τῶν 50 χιλιοθόλταμπέρ δι' ἔτέρου τῶν 100 χιλιοθόλταμπέρ καὶ ἐπιπλέον δπως γίνουν διάφοροι ἄλλαι ἀλλαγαὶ εἰς τὸ σύστημα διανομῆς τοῦ χωρίου. Μέρος τῶν ἔξδων διὰ τήν ως ἀνω ἐργασίαν ἔχει διαμοιρασθῆ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἀναλόγως τοῦ φορτίου καὶ τῆς θέσεως τῶν ύποστατικῶν των.

'Η 'Αρχή ἐκπονεῖ τὰ σχέδια ἡλεκτροδοτήσεως ἀπάντων τῶν χωρίων κατά τὸν αὐτὸν τρόπον, ἢτοι λαμβάνεται όπ' δψιν μόνον δ ἀριθμὸς τῶν οἰκιῶν τῶν εύρισκομένων ἐντὸς τοῦ χωρίου καὶ οὐχὶ τῶν διαφόρων διατρήσεων, κ.λ.π. τῶν δποίων οἱ ίδιοκτῆται δυνατόν νά ἀποφασίσουν θραδύτερον νά αἰτήσουν παροχὴν ἡλεκτρισμοῦ μετατρέποντες τάς ἡδη ὑπαρχούσας πετρελαιοκινήτους μονάδας των. Τοιουτορόπως δὲν τίθεται θέμα μεροληψίας ύπερ τοῦ ἐνὸς ἡ τοῦ ἄλλου χωρίου, ἡ δὲ σύγκρισις μετ' ἄλλων χωρίων εἶναι ἐντελῶς ἀνεδαφική καθ' δτι ἐκάστη περίπτωσις ἔξετάζεται κεχωρισμένως θάσει δμως τῆς αὐτῆς ἀκριθῶς πολιτικῆς.

‘Η Ἀρχὴ ἐπιθυμεῖ νὰ τονίσῃ ὅτι ἡ ἀπόφασις δι’ ἑγκατάστασιν τριφασικοῦ ἡ μονοφασικοῦ συστήματος εἰς ἐν χωρίον καθώς καὶ ἡ δυναμικότης τοῦ ἑγκατάστηθσομένου μετασχηματιστοῦ δὲν ἔναπόκειται εἰς τὴν Χωριτικὴν Ἀρχήν, ἀλλὰ εἰς τὴν Ἀρχὴν Ἡλεκτρισμοῦ καὶ μόνον, λαμβανομένων θεοφαίως ὅπ’ ὅψιν τῶν τεχνικῶν καὶ οἰκονομικῶν παραγόντων. Ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς πλείστα τῶν χωρίων τῆς Κύπρου αἱ οἰκίαι εἰναι μᾶλλον ἑγκατεσπαρμέναι, μερικαὶ δὲ τούτων εύρισκονται εἰς πολὺ μακρινάς ἀποστάσεις ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ χωρίου. Ἐάν συμπεριελαμβάνοντο καὶ αἱ ἀπομεμακρυσμέναι αὖται οἰκίαι εἰς τὸ ἀρχικὸν σχέδιον ἡλεκτροδοτήσεως τῶν χωρίων, αἱ ἀρχικαὶ δαπάναι τῆς Ἀρχῆς θὰ ήσαν ἀσυγκρίτως ὑψηλότεραι, τὸ δὲ ἔργον τῆς ἡλεκτροδοτήσεως τῶν χωρίων μοιραῖς θὰ καθυστέρει καθότι εἰναι εὐνόητον ὅτι αἱ ἑτήσιαι δαπάναι τῆς Ἀρχῆς δι’ ἀντιοικονομικὰ ἔργα εἰναι ἀπαραίτητον ὅπως περιορίζωνται ἐντὸς λογικῶν δρίων. Θὰ ἡτο ἀδικον νὰ στερῶνται τῶν ἀγαθῶν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ πολλαὶ οἰκίαι λόγῳ τῆς ὑπάρχεως δλίγων ιδιαζόυσης φύσεως καὶ ἀπομεμακρυσμένων πιθανῶν καταναλωτῶν διὰ τὴν ἡλεκτροδότησιν τῶν δποίων ἀπαιτοῦνται ὑπέρογκα ποσὰ καὶ ὅταν μάλιστα τὸ ἀναμενόμενον ἐκ τούτων εἰσόδημα θὰ εἰναι ἐλάχιστον.

Συναφώς ἡ Ἀρχὴ ἐπιθυμεῖ ώσαύτως νὰ παρατηρήσῃ ὅτι εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Ἀγίας Μαρίνης, ἡ Ἀρχὴ ἔχει λάβει μόνον 14 αἰτήσεις μέχρι σήμερον καὶ οὐχὶ 70 ὁς ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἐρώτησιν. Ἐάν υπάρχουν 70 πραγματικῶς ἐνδιαφερόμενοι αἰτηταὶ καὶ υποθάλουν οὗτοι τὰς αἰτήσεις των δμαδικῶν εἰναι πιθανὸν τὸ ποσόν τὸ ὅποιον θὰ κληθῇ νὰ πληρώσῃ εἰς ἕκαστος νὰ ἐλαττωθῇ σημαντικῶς.

‘Αναφορικῶς πρὸς τὸν Ισχυρισμὸν ὅτι «τὰ φῶτα σθήνουν μὲ τὶς θροντές» τοῦτο δὲν εἰναι δρόμον. Τὰ φῶτα σθήνουν διὰ τῶν ἡλεκτρικῶν ἐκκενώσεων ήτοι τῶν κεραυνῶν, τοῦτο δὲ εἰναι σύνηθες παντοῦ. Ἐν περιπτώσει πτώσεως κεραυνοῦ ἐπὶ ἐνός μετασχηματιστοῦ ὑπάρχει πιθανότης τήξεως τῶν ἀσφαλειῶν προστασίας τούτου μὲ ἐπακόλουθον τὴν διακοπὴν τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ἀνεξαρτήτως τῆς δυναμικότητος τοῦ μετασχηματιστοῦ καὶ τοῦ ἐάν οὗτος εἰναι μονοφασικὸς ἢ τριφασικός.»

‘Ἐρώτησις ύπὸ ἡμερομηνίαν 18ην Δεκεμβρίου 1971, ύποβληθεῖσα ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη καὶ ληφθεῖσα τὴν 21ην Δεκεμβρίου 1971.

«Μᾶς ἔχουν ἐκφρασθῆ ἐπανειλημμένα παράπονα, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀλλοδαποὺς ποὺ ἀγοράζουν περιοχές καὶ ἀνεγείρουν τουριστικές κατοικίες στὲς διάφορες περιοχές τῆς Κερύνειας τές χρησιμοποιοῦν γιὰ προσωρινὴ διαμονὴ ξένων τουριστῶν ἐπὶ πληρωμῆ καὶ ὅτι πλεῖστοι ἀσκοῦν καὶ διάφορα ἄλλα ἐπαγγέλματα, συναγωνιζόμενοι τοὺς νεότιους.

Γι’ αὐτὸ παρακαλεῖται τὸ ἀρμόδιο Ὑπουργεῖο καὶ ἡ Κυβέρνηση νὰ μᾶς πληροφορήσουν :

- (α) Κατὰ πόσο ὑπάρχει καὶ ποιὸς ἔλεγχος γίνεται στὴν ἀπόκτηση καὶ ἀνέγερση ιδιοκτήτων κατοικιῶν ἀπὸ ἀλλοδαπούς.
- (β) ‘Ἐάν καὶ τὶ μέτρα λαμβάνονται ἢ πρόκειται νὰ ληφθοῦν γιὰ ἀποτροπὴ τῆς ἐξάσκησης διοιουδήποτε ἐπαγγέλματος ἀπὸ ξένα μὴ ἀδειοῦχα προσωπα καὶ τῆς μὴ χρησιμοποιησης τῶν κατοικιῶν τους γιὰ διαμονὴ ξένων τουριστῶν ἐπὶ πληρωμῆ.

‘Ἀπάντησις ύπὸ ἡμερομηνίαν 29ην Ιανουαρίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρώτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 21ην Δεκεμβρίου 1971 ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«Ἡ ύπὸ ἀλλοδαπῶν ἀπόκτησις ἀκινήτου ιδιοκτησίας ἐν Κύπρῳ γίνεται δυνάμει τῶν προνοιῶν τοῦ περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ιδιοκτησίας (‘Ἄλλοδαποί’) Νόμου, Κεφ. 109, ὃς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Νόμου 52 τοῦ 1969. Πρὸς τὸν σκοπὸν

τούτον ύποθάλλεται ύπό τοῦ ἐνδιαφερομένου ἀλλοδαποῦ αἰτησις πρὸς τὸν "Ἐπαρχὸν τῆς ἐπαρχίας ἐν ἣ εὑρίσκεται ἡ αἰτουμένη ἰδιοκτησία, ὁ δποῖος ἀφοῦ λάθη καὶ τὰς ἀπόψεις τῶν λοιπῶν ἐνδιαφερομένων ὑπῆρεσιῶν τῆς Κυβερνήσεως, ἢ τοῦ Τμήματος Κτηματολογίου καὶ Χωρομετρίας, Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως, καὶ Γεωργίας ὑποθάλλει ταύτην μετὰ τῶν ἀπόψεων του πρὸς τὸ 'Ὑπουργεῖον' Ἐσωτερικῶν ἵνα αὕτη τεθῇ ἐνώπιον τοῦ 'Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Κατὰ τὴν ἔξετασιν τῶν τοιούτων αἰτησεων τὸ 'Ὑπουργικόν Συμβούλιον λαμβάνει ὑπ' ὅψιν του τὰ ἀκόλουθα κριτήρια :

- (α) Τόπον διαμονῆς αἰτητοῦ.
- (β) Χαρακτήρα καὶ ἐπάγγελμα τοῦ αἰτητοῦ.
- (γ) Τὴν φύσιν τῆς αἰτουμένης ἰδιοκτησίας, ἢ τοι κατὰ πόσον αὕτη εὑρίσκεται ἐντὸς ἀστικῆς ἢ ἀγροτικῆς περιοχῆς, ἔκτασιν καὶ θέσιν αὐτῆς.
- (δ) Σκοπὸν διὰ τὸν δποῖον θά χρησιμοποιηθῆ ἢ ύπό ἀπόκτησιν ἰδιοκτησία.
- (ε) Χρῆσιν τῆς αἰτουμένης ἰδιοκτησίας, ἢ τοι κατὰ πόσον αὕτη χρησιμοποιεῖται διὰ γεωργικούς σκοπούς· καὶ
- (στ) Κατὰ πόσον ἢ ύπό ἀπόκτησιν ἰδιοκτησία θά χρησιμοποιηθῆ διὰ κερδοσκοπικούς σκοπούς.

'Εκ τῶν ἀνωτέρω ἔκτιθεμένων προκύπτει ὅτι διενεργεῖται ἀπόλυτος καὶ συστηματικὸς ἔλεγχος διὰ τὴν ύπό ἀλλοδαπῶν ἀπόκτησιν ἀκινήτου ἰδιοκτησίας ἐν Κύπρῳ.

2. Ἀναφορικῶς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀνεγέρσεως κατοικιῶν ύπό ἀλλοδαπῶν, οὗτοι ύπόκεινται εἰς τοὺς ίδιους Νόμους καὶ Κανονισμούς ως καὶ ἀπαντεῖς οἱ πολῖται τῆς Δημοκρατίας. "Ητοι, οἱ ἀλλοδαποί οἵτινες ἐπιθυμοῦν νὰ ἀνεγέρσουν οἰανδήποτε κατοικίαν, ύποχρεοῦνται δπως ἔξασφαλίσουν ἐκ τῶν προτέρων τὴν σχετικὴν ἀδειαν οἰκοδομῆς παρὰ τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς δυνάμει τοῦ περὶ Ρυθμίσεως 'Οδῶν καὶ Οἰκοδομῶν Νόμου, Κεφ. 96.

3. 'Εκ διενεργηθέντος ἔλέγχου διεπιστώθη ὅτι ούδεις ἀλλοδαπὸς ἔξασκει οἰονδήποτε ἐπάγγελμα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κυρηνείας ἀνευ τῆς πρὸς τοῦτο σχετικῆς ἀδείας τοῦ Λειτουργοῦ Μεταναστεύσεως. Τὸ 'Ὑπουργεῖον' Ἐσωτερικῶν παρακολουθεῖ τὴν κατάστασιν καὶ ἔὰν ύπάρξουν περιπτώσεις ἔξασκήσεως οἰουδήποτε ἐπαγγέλματος ύπό ἀλλοδαπῶν ἀνευ τῆς σχετικῆς ἀδείας θά λάθῃ δλα τὰ ἐνδεικυόμενα·μέτρα.

4. Τὸ 'Ὑπουργεῖον' Ἐσωτερικῶν δὲν ἔχει ύπ' ὅψιν του περιπτώσεις καθ' ᾧ οἰκίαι ἀλλοδαπῶν ἔχρησιμοποιήθησαν ύπό ἄλλων ἀλλοδαπῶν ἐπὶ πληρωμῆ. Τούναντίον ἔχει ύπ' ὅψιν του περιπτώσεις κατὰ τὰς δποίας οἰκίαι ἀλλοδαπῶν ἔχρησιμοποιήθησαν, ἀνευ πληρωμῆς, ύπό συγγενῶν, γνωστῶν ή φίλων των κατὰ τὴν εἰς τὸ ἔξωτερικόν ἀπουσίαν των.

'Ερωτησις ύπό ήμερομηνίαν 30ήν Δεκεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπό τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερείας Λεμεσοῦ κ.κ. Γεωργίου Μαλλιώτη καὶ Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 31ήν Δεκεμβρίου 1971.

«Ἐν ὅψιν τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ πόλις τῆς Λεμεσοῦ ἀντιμετωπίζει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη δξύ πρόβλημα ύδρεύσεως, καὶ ἐν ὅψιν τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ εἰσήγησις τοῦ Συμβουλίου 'Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ διὰ τὴν ἀνόρυξιν νέων διατρήσεων παρὰ τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ Γερμασόγειας παρέχει ἐπαρκεῖς ἐνδείξεις ἐπιλύσεως τοῦ προβλήματος τούτου, ἐρωτῶμεν τοὺς ἀρμοδίους 'Ὑπουργούς ἵνα πληροφορήσουν τὴν Βουλήν τῶν 'Αντιπροσώπων καὶ διὰ μέσου αὐτῆς τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως Λεμεσοῦ.

- (α) Διατί καθυστερεῖ ἡ παραχώρησις τῆς σχετικῆς ἀδείας πρὸς τὸ Συμβούλιον 'Υδατοπρομηθείας διὰ τὴν ἀνόρυξιν τῶν διατρήσεων καὶ
- (β) Διατί δὲν ἔλήφθη ούδεμία πρόνοια εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως τοῦ 1972 διὰ τὸ ἐπείγον καὶ ούσιωδες αὐτὸς ἔργον.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ή ἐπίλυσις τοῦ ὑδρευτικοῦ προβλήματος τῆς πόλεως Λεμεσοῦ θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐπίλυσιν πλείστων δσῶν κοινωνικοϊκονομικῶν προβλημάτων καὶ ἐμμέσως εἰς τὴν μείωσιν τῆς συνεχοῦς αὐξανομένης τιμῆς τῶν οἰκοπέδων».

'Απάντησις ύπὸ ἡμερομηνίαν 31ην Ἱανουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971 ύπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερείας Λεμεσοῦ κ.κ. Γεωργίου Μαλλιώτη καὶ Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«2. Εἶναι γεγονός ὅτι ή ὑδατοπρομήθεια τῆς πόλεως Λεμεσοῦ χρήζει συμπληρώσεως. Πρότασις διὰ τοιαύτην συμπλήρωσιν ἔχει γίνει πρὸς τὸ Συμβούλιον 'Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ύπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως 'Υδάτων ἐντὸς τῶν πλαισίων πολιτικῆς τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ Τμῆμα Ἀναπτύξεως 'Υδάτων νὰ εἴναι δὲ προμηθευτής ὑδατος, καθότι (1) τὰ ὑπόγεια ὕδατα ἀνήκουν εἰς τὴν πολιτείαν, καὶ (2) εἰδικῶς τὸ υδροφόρον στρώμα ἀπ' ὅπου θὰ γίνεται ἡ ἀντλησις θὰ ἐμπλουτίζεται διὰ παροχῆς νεροῦ ἀπὸ τὸ φράγμα τὸ ὅποιον κατεσκευάσθη δι' ἔξόδων ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

3. Συγκεκριμένως, ἡ γενομένη πρότασις διαλαμβάνει τὴν ἀνόρυξιν 3—4 διατρήσεων ἐντὸς τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Ἀμάθου, ἐγκατάστασιν ἐπ' αὐτῶν ἀντλητικῶν μέσων, ἔξόδοις τῆς Κυθερνήσεως καὶ ἡ παράδοσις πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ ἀντλουμένου ὕδατος ἔναντι καθοριζομένου λογικοῦ καὶ δικαίου τιμήματος.

4. Τὸ Συμβούλιον 'Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν πρότασιν αὐτὴν καὶ ζητεῖ τὴν ιδιοκτησίαν τῶν πηγῶν. Κατόπιν τούτου τὸ πρόβλημα παραμένει ἐν ἐκκρεμότητι καὶ τυγχάνει μελέτης ύπὸ 'Επιτροπῆς ἐξ 'Υπουργῶν».

'Ερώτησις ύπὸ ἡμερομηνίαν 5ην Ἱανουαρίου 1972, ὑποβληθεῖσα ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Κώστα Χατζηκακοῦ, καὶ ληφθεῖσα τὴν 7ην Ἱανουαρίου 1972.

«Μεγάλη ταλαιπωρία δημιουργεῖται εἰς ἀσθενοῦντας Δημοσίους 'Υπαλλήλους καὶ ἀστυνομικούς οἱ ὅποιοι θεραπεύονται ύπὸ ιδιωτῶν Ιατρῶν.

Συμφώνως πρὸς ἐπικρατοῦντας κανονισμούς οἱ δημόσιοι αὐτοὶ ὑπάλληλοι δφείλουν νὰ παρουσιάζουν τὸ πιστοποιητικὸν ἀσθενείας τὸ ἐκδοθὲν ύπὸ ιδιώτου Ιατροῦ εἰς κυθερνητικὸν Ιατρὸν δι' ἐπιθεσαίωσιν καὶ προσυπογραφήν.

Ασχέτως τῆς ταλαιπωρίας τοῦ ἀσθενοῦς εἴναι πολὺ προσβλητικὸν καὶ ἀπαράδεκτον δι' ἔνα ιδιώτην Ιατρὸν μὲ πολυετῆ πείραν νὰ ἀποστέλλῃ τὸ πιστοποιητικόν του πρὸς νεαροὺς κυθερνητικούς Ιατρούς δι' ἐπιθεσαίωσιν.

Προτίθεται δὲ ἐντίμος 'Υπουργὸς νὰ λάβῃ οἰονδήποτε μέτρον δι' ἐπανόρθωσιν τῆς καταστάσεως αὐτῆς»;

'Απάντησις ύπὸ ἡμερομηνίαν 29ην Ἱανουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Υγείας, εἰς ἔρωτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 7ην Ἱανουαρίου 1972 ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Κώστα Χατζηκακοῦ.

«(α) Συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις ὅταν ὑπάλληλος τις ἀσθενήσῃ ἔξετάξεται ύπὸ Κυθερνητικοῦ Ιατρικοῦ Λειτουργοῦ, δστις ἐκδίδει πιστοποιητικὸν ἀσθενείας δεικνύον τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας καὶ τὸν χρόνον ἀπουσίας αὐτοῦ ἐκ τῆς ἔργασίας του.

(β) 'Εξ ἄλλου, ἀδεια ἀσθενείας διὰ περίοδον μὴ ὑπερβαίνουσαν συνολικῶς τὰς ὀκτὼ ἡμέρας δι' ἔκαστον ἔτος, δύναται νὰ παραχωρηθῇ εἰς ύπαλληλον ἀνευ πιστοποιητικοῦ ἀσθενείας, νοούμενον ὅτι ἐκάστη τοιαύτη ἀδεια δὲν ὑπερβαίνει

τάς δύο συνεχείς ήμέρας και δὲν προηγεῖται οὕτε ἀκολουθεῖ Κυριακάς, δημοσίας ἀργίας ή θρησκευτικάς ἑορτάς. Δι' ἐκάστην περίπτωσιν ἀπουσίας ὁ ὑπάλληλος ὑποθάλλει αἴτησιν διὰ καλυπτικήν ἔγκρισιν ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ του εἰς τὴν ἔργασίαν του.

(γ) Εἰς περιπτώσεις καθ' ᾧ ιδιῶται Ιατροί νοσηλεύουσι κατ' οἶκον ή εἰς τὰς κλινικάς των Δημοσίους 'Υπαλλήλους, οἱ τελευταῖοι ἔχουν ὑποχρέωσιν, ώς ἀνεφέρθη εἰς τὴν παράγραφον (α) ἀνωτέρω, νὰ ἀποτείνωνται, εὐθὺς ως ἀσθενήσουν, εἰς Κυθερνητικὸν Ιατρικὸν Λειτουργὸν διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς προθλεπομένης ἀδείας ἀσθενείας.

'Εάν τοιοῦτος ἀσθενής ὑπάλληλος παραλείψῃ νὰ ἐνεργήσῃ ως ἀνωτέρω, τὸ ὑπὸ τοῦ ιδιῶτου Ιατροῦ ἔκδιδόμενον πιστοποιητικὸν ἀσθενείας τὸ δόπιον παρουσιάζεται ἐκ τῶν ὑστέρων εἰς τὰς Κυθερνητικὰς Ιατρικὰς 'Υπηρεσίας διὰ τὴν ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ἀδείας ἀσθενείας καὶ οὐχὶ διὰ τὴν ἐπιθεθαίσιν τῆς ἀσθενείας, γίνεται, κανονικῶς ἔχόντων τῶν πραγμάτων, ἀποδεκτόν. Εἰς περιπτώσεις θεοβαίως ὅπου ὑπάρχουν θάσιμοι ὑποψίαι ὅτι δὲν πρόκειται περὶ πραγματικοῦ περιστατικοῦ ή διόπου ἡ γνησιότης οἰασδήποτε περιπτώσεως τίθεται ἐν ἀμφιθόλῳ, τὸ γεγονός τοῦτο δύναται νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀρχὴν πρὸς διερεύνησιν. Τὸ ἐνδεχόμενον παραπομῆς ἐνὸς περιστατικοῦ εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀρχὴν πρὸς διερεύνησιν ἀφορᾶ τόσον τὰ ὑπὸ τῶν ιδιωτῶν, δυνον καὶ τῶν Κυθερνητικῶν Ιατρῶν ἔκδιδόμενα πιστοποιητικὰ ἀσθενείας.'

'Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 13ην Ιανουαρίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. 'Ανδρέα Φάντη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 15ην Ιανουαρίου 1972.

«Η Σχολική 'Εφορεία 'Αμμοχώστου λαμβάνουσα ὑπ' ὅψιν ὅτι διὰ τὴν ἔξυπρέτησιν τῆς ἀναπτυσσομένης κυπριακῆς ναυτιλίας καθίσταται ἀναγκαία ἡ ίδρυσις Ναυτικῆς Σχολῆς εἰς Κύπρον, καὶ ἔχουσα τὴν πεποιθήσιν ὅτι μίσα τοιαύτη Σχολὴ δέον νὰ λειτουργῇ εἰς 'Αμμόχωστον ὅπου εύρισκεται καὶ ὁ μεγαλύτερος λιμὴν τῆς Κύπρου, προέθη εἰς ἐπανειλημμένα διαθήματα πρὸς τὸ 'Υπουργείον Παιδείας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς δρθῆς αὐτῆς εἰσηγήσεως.

Κατὰ τὴν 23ην παρελθόντος Νοεμβρίου τὸ 'Υπουργείον Παιδείας δι' ἀπαντήσεως τοῦ 'Διευθυντοῦ 'Εκπαιδεύσεως ἐπληροφόρησε τὴν Σχολικὴν 'Εφορείαν, ὅτι «Τὸ θέμα ἔξετάζεται ὑπὸ 'Επιτροπῆς εἰς ἣν συμμετέχουν ἐκπρόσωποι διαφόρων Τμημάτων τῆς Κυθερνήσεως».

'Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω, ἔρωτάται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον κατὰ πόσον ἔχει συμπληρωθῆ ἡ μελέτη τοῦ ἐν λόγῳ θέματος καὶ ποίᾳ ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπόφασις τῆς Κυθερνήσεως ἡ τῆς 'Επιτροπῆς».

'Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 29ην Ιανουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 15ην Ιανουαρίου 1972, ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. 'Ανδρέα Φάντη.

«Κυθερνητικὴ 'Επιτροπὴ—ἀπαρτιζομένη ἀπὸ ἐκπροσώπους τῶν 'Υπουργείων Παιδείας, Συγκοινωνιῶν καὶ 'Εργών, Οἰκονομικῶν, 'Εργασίας καὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων, τοῦ Γραφείου Προγραμματισμοῦ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ Τμήματος Λιμένων—έμελέτησε τὸ θέμα τῆς ίδρυσεως ἐν Κύπρῳ ναυτικῆς σχολῆς καὶ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος δέν ἐνδείκνυται ἡ ίδρυσις τοιαύτης σχολῆς λόγῳ τοῦ πολυδαπάνου τοῦ ἔγχειρήματος, ἀλλ' ὅτι θὰ πρέπει νὰ πρωθηθῇ ἡ χορήγησις ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως ὑποτροφιῶν διὰ ναυτικάς σπουδάς εἰς τὸ ἔξωτερικόν».

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἡ ἀνάγνωσις 'Ερωτήσεων—'Απαντήσεων ἐπερατώθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ Ἐργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β εἶναι ὁ περὶ Πωλήσεως Οἰνοπνευματωδῶν Ποτῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΩΝ ΠΟΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Νίκος Κόσιμης

Κώστας Χριστοδουλίδης

Ανδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

"Η Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ ὃ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 31ην Ἰανουαρίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ "Υπουργείου Ἐσωτερικῶν οἵτινες καὶ ἀνέλυσαν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιου.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θεατικοῦ περὶ Πωλήσεως Οἰνοπνευματωδῶν Ποτῶν Νόμου εἰς τρόπον ὥστε νὰ περιλαμβάνηται εἰς τὴν ἔκάστωτε ἐκδιδομένην δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου τούτου Λιανικὴν "Αδείαν Ξενοδοχείου καὶ δικαιώματος πωλήσεως οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν καθ' οἰανδήποτε ὥραν τῆς ήμέρας καὶ νυκτὸς εἰς οἰαδήποτε πρόσωπα διαμένοντα ἢ μὴ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ.

Διὰ τῆς προτεινομένης τροποποίησεως παύει νὰ εἶναι ἀναγκαία ἡ ἔξασφάλισις ὑπὸ τῶν ξενοδοχείων τῆς Γενικῆς Αδείας Λιανικῆς Πωλήσεως ἥτις εἶναι διὰ περιωρισμένον ἀριθμὸν ὥρῶν καὶ συνεπάγεται τὴν πληρωμὴν ἐπιπροσθέτων δικαιωμάτων ἀναλόγως τῶν ὥρῶν διὰ τὰς ὅποιας χορηγεῖται ἡ τοιαύτη ἄδεια.

"Η ἐνσωμάτωσις ὅμως τοῦ προμηθέντος δικαιώματος εἰς τὴν Λιανικὴν "Αδείαν Ξενοδοχείου καὶ ἡ κατὰ συνέπειαν κατάργησις τῆς Γενικῆς Αδείας Λιανικῆς Πωλήσεως καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ξενοδοχεῖα, καθιστοῦν ἀναγκαίαν τὴν αὔξησιν τῶν τελῶν τῆς Λιανικῆς Αδείας Ξενοδοχείου ἀπὸ £ 30 διὰ ξενοδοχεία πολυτελείας, £ 20 διὰ ξενοδοχεία πρώτης τάξεως καὶ £ 12 διὰ ξενοδοχεία δευτέρας τάξεως, εἰς £ 60, £ 30 καὶ £ 18, ἀντιστοίχως.

"Ως ὑπολογίζεται, τὸ ὑφος τῶν τελῶν τὸ ὅποιον θὰ πληρώνηται ὑπὸ τῶν ξενοδοχείων διὰ τὴν μίαν ἐν τῷ μέλλοντι "Αδείαν τῶν θὰ εἶναι χαμηλότερον τῶν νῦν κατασταλλομένων δικαιωμάτων.

"Η ισχὺς τοῦ προτεινομένου νόμου καθορίζεται χάριν διοικητικῆς εύκολίας ὥστε ἀρχήζῃ ἀπὸ τῆς 13ης Μαρτίου 1972, ἥτοι τῆς ἐπομένης τῆς λήξεως τῶν νῦν ἐν Ισχύι ἀδειῶν.

"Η Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν, μελετήσασα τὸ δλον θέμα καὶ λαβοῦσα ὑπὸ δψιν ὅτι αἱ ὅνω προτεινόμεναι τροποποίησεις ἵκανοτοισθν ἀντίστοιχα αἰτήματα ἀπὸ πολλοῦ ὑποβληθέντα ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ξενοδόχων, εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου,

άφοι τροποποιηθή δ τίτλος αύτοῦ οὕτως ὥστε νὰ ἀναφέρηται ως «Ο περὶ Πωλήσεως Οἰνοπνευματωδῶν Ποτῶν (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972».

Ἐγερθέντος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς μελέτης τοῦ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχεδίου τοῦ θέματος τῆς περαιτέρω παρατάσεως τῶν ὅρῶν λειτουργίας τῶν ὑποστατικῶν λιανοπωλῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, ὅτινα εὑρίσκονται ἐντὸς οἰστρήποτε πόλεως ἢ περιοχῆς βελτιώσεως, ως ἀνταὶ ἐν προκειμένῳ καθωρίσθησαν διὰ τελευταῖαν φοράν διὰ τοῦ Διατάγματος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὅπ' ἀρ. 294 καὶ ἡμερομηνίαν 7ην Μαΐου 1971, τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰσηγούμενα τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, καλοῦν ἐκ παραλλήλου τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον δπως ἐπανεξετάσῃ τὸ θέμα τοῦτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἢ δποία θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 6 τοῦ βασικοῦ νόμου. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ παραρτήματος τοῦ βασικοῦ νόμου. "Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εναρξις ισχύος τοῦ παρόντος νόμου. "Αρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνεται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρών Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως δ περὶ Πωλήσεως Οινοπνευματωδῶν Ποτῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετά τοῦ περὶ Πωλήσεως Οινοπνευματωδῶν Ποτῶν Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «δ θασικὸς νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ δεύτερον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β είναι δ περὶ Ἑγγραφῆς Λεσχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΛΕΣΧΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Νίκος Κόσιης

Ανδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης

Κώστας Χριστοδούλης.

Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 31ην Ἰανουαρίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτῆν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν οἵτινες καὶ ἀνέλυσαν τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν τροποποιητικοῦ νομοσχεδίου.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Ἑγγραφῆς Λεσχῶν Νόμου εἰς τρόπον ὅστε νὰ μὴ καθίσταται ἀναγκαῖα ἡ κατ' ἔτος ὑποθολὴ ὑπὸ τοῦ γραμματέως λέσχης τινός ἀντιγράφου τοῦ καταστατικοῦ ἐὰν οὐδεμίᾳ μεταθολὴ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὑποθολῆς τοῦ τελευταίου ἀντιγράφου.

Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα συμφωνεῖ πρὸς τὴν προτεινομένην τροποποίησιν καὶ ως ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἀφοῦ τροποποιηθῆ δ τίτλος αὐτοῦ οὕτως ὅστε νὰ ἀναφέρηται ως «Ο περὶ Ἑγγραφῆς Λεσχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ ὅποια θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : θι μάκιμοι μαρτυρούμενοί ἡ πρόταξη ὃν επεζητεῖ θι διετό χρόνο
Συνοπτικός τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκριθῆ ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ θασικοῦ νόμου. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκριθῆ ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο παρών Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως δ περὶ Ἑγγραφῆς Λεσχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δικοῦ μετά τοῦ περὶ Ἑγγραφῆς Λεσχῶν Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «δ θασικός νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ τρίτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως είναι δ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

Τὸ Νομοσχέδιον δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ σήμερον διότι δὲν ἔχει εἰσέτι κυκλοφορήσει ἡ "Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ ἴδιον ίσχύει διὰ τὸ τέταρτον θέμα «Ο περὶ Συμβάσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971», διὰ τὸ 5ον θέμα «Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971» καὶ διὰ τὸ δον θέμα «Ο περὶ Ιδρύσεως Συνδέσμων καὶ Ταμείου διὰ Προστασίαν τῶν Φυτῶν Νόμος τοῦ 1972».

'Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. "Οσον ἀφορᾷ τὸ δον θέμα «Ο περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ ἔθδομον, θέλετε νὰ πῆτε.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Τὸ ἔθδομον, μὲ συγχωρεῖτε.

«Ο περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγῶνος Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν Ἀναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972». Ἐπειδὴ ὑπάρχουν ωρισμένα νομικά σημεῖα

τὰ δόποια θὰ ἔπειπε νὰ ἔξετάσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν, θὰ σᾶς παρακαλέσω δπως ἀποστείλετε τὸ θέμα καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν καθότι τὸ ἔχομεν ἔξετάσει ως ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ ὑπάρχουν δρισμέναι τροποποιήσεις αἱ δόποια πρέπει νὰ γίνουν ἀπὸ νομικούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αἱ τροποποιήσεις εἶναι νομοτεχνικῆς φύσεως;

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Νομοτεχνικῆς φύσεως, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι θὰ ἥτο δρθότερον αἱ νομοτεχνικαὶ τροποποιήσεις νὰ ἀναφερθοῦν εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα, διότι ἡ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν τῆς Βουλῆς δὲν διαδραματίζει τὸν ρόλον τῆς νομοτεχνικῆς ἔξετάσεως τῶν Νομοσχεδίων, ἀλλὰ τῆς ἔξετάσεως τῆς νομικῆς θέσεως ἢ τῶν προνοιῶν τῶν προτεινομένων Νομοσχεδίων.

Δι᾽ αὐτὸν θὰ εἰσηγούμην δπως τὸ θέμα, ἐάν ὑπάρχουν νομοτεχνικαὶ τροποποιήσεις καὶ ὅχι ούσιας, ἔξετασθῇ μετὰ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως. Ἐάν εἶναι ἀπλῶς νομοτεχνικαὶ αἱ τροποποιήσεις.....

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἀπὸ μίαν ματιὰν ποὺ εἶχα ρίξει τὸ ἀπόγευμα εἰς τὸ Νομοσχέδιον αὐτό, νομίζω ὅτι δὲν εἶναι νομοτεχνικῆς φύσεως. Θίγει θέματα.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αρχῆς..... (Ἐπινέψας τὸ χειρόβιο)

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

‘Αρχῆς, καὶ νομίζω ὅτι..... (Σ. ἄρ.) (Ἐπινέψας τὸ χειρόβιο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομικῆς ἀρχῆς.....

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Νομικῆς ἀρχῆς καὶ ὑποθάλλω ὅτι τὸ ἀρμόδιον Σῶμα διὰ νὰ ἔξετάσῃ θὰ ἥτο ή Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπομένως τὸ θέμα παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπῆς Νομικῶν τῆς Βουλῆς. Ἐφ’ δον αἱ τροποποιήσεις δὲν εἶναι νομοτεχνικῆς φύσεως ἀλλὰ εἶναι θέματα νομικῆς ἀρχῆς τὰ δόποια θὰ ἔξετάσῃ.

Τὸ δύδοον θέμα «Ο Τροποποιητικὸς (‘Αρ. 1) τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 Νόμος τοῦ 1972» δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ σήμερον διότι δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἡ “Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εγγραφα αποσταλέντα ύπό τοῦ 'Υπουργείου Οικονομικῶν τὴν 26ην Ιανουαρίου 1972 συμφώνως τῷ ἑδαφίῳ (2) τοῦ ὅρθου 4 τοῦ περὶ Προύπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 ('Αρ. 6 τοῦ 1971) καὶ τῷ ἑδαφίῳ (2) τοῦ ὅρθου 4 τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου τοῦ 1971 ('Αρ. 7 τοῦ 1971).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὰ κατατεθέντα "Εγγραφα παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οικονομικῶν.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ. Τὸ πρῶτον θέμα εἶναι «Ἡ ἀνάγκη ἐπιβολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν».

Τὸ θέμα ἐνεγράφῃ τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Νίκου Σαμψών. Δίδω τὸν λόγον εἰς τὸν εἰσηγητὴν τοῦ θέματος.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

"Ἄξιότιμε κ. Γρόεδρε, ἀξιότιμοι συνάδελφοι. Ἐάν ἔχω ἐγγράψει ὡς θέμα πρὸς συζήτησιν ύπό τῆς Βουλῆς τὴν ἀνάγκην ἐφαρμογῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ θασικῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, τοῦτο διείλεται εἰς τὰς ἀνησυχητικὰς διαστάσεις καὶ ἄλλας σοθαρωτάτας προεκτάσεις, τὰς ὅποιας ἔχει προσλάβει ἡ ἀνεξέλεγκτος ἀναρρίχησις τῶν τιμῶν πρὸς δυσθεώρητα ὑψη, μὲν θασικὴν αἰτίαν τὴν ἀχαλίνωτον καὶ ἀκόρεστον αἰσχροκέρδειαν εἰς θάρος ὅλων τῶν ἐργαζομένων τάξεων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ καὶ, ίδιαιτέρως, τῶν πτωχοτέρων αὐτοῦ στρωμάτων.

Θὰ ἥθελα εὔθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ τονίσω ὅτι δὲν τίθεται θέμα ἐλέγχου τοῦ λογικοῦ, τοῦ θεμιτοῦ κέρδους, διότι ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι τὸ θασικώτερον κίνητρον εἰς τὴν μορφὴν τῆς ίδικης μας κοινωνικῆς συγκροτήσεως εἶναι τὸ κέρδος.

"Ομως, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ λογικὸν καὶ τὸ θεμιτὸν κέρδος, ύπάρχει καὶ τὸ παράλογον, τὸ παράνομον κέρδος—ἡ αἰσχροκέρδεια, εἰς τὴν ὅποιαν ὀθοῦνται ὁρισμένοι κύκλοι, οἱ ὅποιοι, πρὸς συσσώρευσιν πλούτου, δὲν διστάζουν νὰ ἀπομοζοῦν τὸν ἰδρῶτα καὶ τὸ αἷμα τῶν ἐργαζομένων συνανθρώπων των, ἀν δύνανται νὰ ἀποκαλοῦν φυσικά συνανθρώπους ἐκείνους, τοὺς ὅποιους καθημερινῶς καταληστεύουν καὶ τοὺς ὅποιους καταδικάζουν εἰς τὸν ἀργὸν θάνατον διὰ τῆς ἀπαραδέκτου καὶ ἀνηθίκου δολιοφθορᾶς πού λέγεται αἰσχροκέρδεια.

Ποῖον ὅμως εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἀνεπιτρέπτου καταστάσεως;

Αἱ τιμαὶ ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν εἰδῶν αὐξάνονται μὲν ἔνα εἶδος, θὰ ἔλεγα, διαστημικῆς ταχύτητος. Ἐκείνα ποὺ ἐπωλοῦντο πρὸ τινῶν ἐτῶν ἀκόμη πρὸς τόσα σήμερον πωλοῦνται εἰς τὸ τριπλάσιον καὶ τὸ τετραπλάσιον, δσα ἐπωλοῦντο μέχρι πρὸ τινῶν μηνῶν πρὸς τόσα πωλοῦνται τώρα εἰς τὸ διπλάσιον διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς ἔνα σημείον ποὺ νὰ μὴ γνωρίζωμεν ὃν δσα πωλοῦνται σήμερον εἰς μίαν τιμὴν δὲν θὰ πωλοῦνται αὔριον εἰς ὑψηλοτέρων.

Ποῖαι ὅμως εἶναι αἱ ἐπιπτώσεις ἐξ αὐτοῦ τοῦ φαινομένου;

Τραγικαὶ καὶ δλέθριαι. Οἱ μισθοί, τὰ ἡμερομίσθια καὶ τὰ εἰσοδήματα τῶν ἐργαζομένων, εἴτε ὑπάλληλοι εἶναι αὐτοί, εἴτε ἐργάται, εἴτε—καὶ κυρίως—ἀγρόται, ἔκμηδενίζονται ἀπὸ τὴν ἀδυσώπητον μάστιγα αὐτῆς τῆς ἀνεξέλεγκτου αἰσχροκερδείας.

Φυσικὸν ἐπακόλουθον εἶναι ἡ ὑποθολὴ αἰτημάτων διὰ νὰ μὴ καταντᾶ ὁ βίος των ἀδίωτος. "Υποθολὴ αἰτημάτων, ὅμως, σημαίνει δύο τινά: "Ἡ ίκανοποίησιν τούτων, μὲ δλας τὰς ἐπιπτώσεις τῆς δημιουργίας νέων πληθωριστικῶν τάσεων,

νέας ἀναρριχήσεις τῶν ἀνεξελέγκτων τιμῶν καί, πάλιν, τὴν ἀνάγκην ὑποθολῆς νέων καὶ νέων αἰτημάτων, εἰς ἔνα ἀένναν φαῦλον κύκλον, εἰς τὸν ὅποιον ἡ αἰσχροκέρδεια τίποτε δὲν ἀφίνει μόνιμον, σταθερὸν καὶ ὄμαλόν.

Πέραν ὅμως τούτου : "Εστω καὶ ἂν δεχθῶμεν ὅτι ὑπάρχουν εἴς τινας περιπτώσεις ἰσχυραὶ δργανώσεις ἐργαζομένων, δυνάμεναι νὰ ἐπιθηθοῦν καὶ νὰ ἔξασφαλίσουν αὐξήσεις διὰ τῆς πυγμῆς των καὶ διὰ τῶν δυναμικῶν μεθόδων των μέσα εἰς αὐτὸν τὸν ἀτελείωτον φαῦλον κύκλον, καὶ πάλιν τίθεται τὸ ἔρωτημα :

Ποὺ ἔγκαταλείπονται αἱ τόσαι καὶ τόσαι ἄλλαι διμάδες ἐργαζομένων αἱ ὅποιαι, εἴτε διότι δὲν διαθέτουν τόσον ἰσχυρὰς δργανώσεις, εἴτε διότι εἰναι ἐντελῶς ἀνοργάνωτοι, εἴτε ἀκόμη διότι δὲν ἔχουν νὰ κάμουν μὲ δκμαζούσας οἰκονομικῶς ἐργοδοτικάς ἐπιχειρήσεις, δὲν δύνανται νὰ ἔξασφαλίσουν οἰασδήποτε αὐξήσεις (κάποτε μάλιστα οὔτε καὶ αὐτάς τὰς τυπικὰς «τιμαριθμικάς» λεγομένας) ; Πῶς δύνανται νὰ παρακολουθήσουν αἱ ἀπολαβαὶ αὐτῶν τῶν ἐργαζομένων τὰς πρὸς δυσθεώρητα ὑψη ἀναρριχωμένας τιμάς ; Ποῖον δλονὲν καὶ περισσότερον χάσμα δημιουργεῖται μεταξὺ τῶν δσων ἀμείθονται καὶ τῶν δσων χρειάζονται διὰ νὰ ζήσουν καταληστεύμενοι ἀπὸ τοὺς πωρωμένους αἰσχροκέρδεις ;

Δὲν εἰναι ὅμως καὶ πάλιν μόνον αὐταὶ αἱ συνέπειαι, ἀξιότιμοι κύριοι Βουλευταί.

"Η αἰσχροκέρδεια, ὅπως ἀνέφερα καὶ ἐνωρίτερον, εἰναι ἡ κυριωτέρα πηγὴ τῶν πληθωριστικῶν τάσεων. Αὐταὶ ὅμως ἀκριθῶς αἱ τάσεις κλονίζουν συνθέμελα τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου μας, ἐάν δὲ ἀφεθῶμεν νὰ συράμεθα ἀνεξελέγκτως εἰς τὸν ἀτέρμονα δρόμον τοῦ ἀθεμίτου κέρδους, φοθοῦμαι ὅτι εἰναι πολὺ κοντὰ ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὅποιαν θὰ παύσωμεν κομπάζοντες ὅτι ἡ Κύπρος διαθέτει οἰκονομικὴν εύρωστίαν καὶ σταθερότητα.

Εἶμαι ὅμως ὑποχρεωμένος νὰ σταματήσω καὶ εἰς ἔνα ἄλλο ἀπειλητικώτατον νέφος, τὸ ὅποιον, ὡς φάσμα, ἔγειρεται ἀπό τινος χρόνου ἐνώπιον μας.

"Η αἰσχροκέρδεια εἰναι ἡ θασικὴ πηγὴ τῆς διασαλεύσεως τῆς ειρήνης εἰς τὰς θιμηχανικάς σχέσεις. Ἡ διαρκῆς ἀνατίμησις τῶν εἰδῶν κατὰ τρόπον παντελῶς ἀνεξελέγκτον δόγηει εἰς διαρκῆ ὑποθολὴν νέων αἰτημάτων. Νέα αἰτηματα δόγηον εἰς νέους ἀγῶνες τῶν ἐργαζομένων καὶ οἱ ἀγῶνες εἰς νέας ρήξεις μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργοδοτουμένων, εἰς ἀπεργίας καὶ εἰς ἀνταπεργίας, εἰς δξεῖς ταξικοὺς ἀνταγωνισμούς καὶ εἰς κλιμάκωσιν τῆς κοινωνικῆς ἀναταραχῆς.

"Εχει μήπως ἀνάγκη ἀπὸ τέτοια φροῦτα σήμερον ὁ τόπος μας ; Χρειάζεται μήπως καὶ ἄλλην διασπορὰν παθῶν καὶ ἀνταγωνισμῶν ὁ μαρτυρικὸς αὐτὸς τόπος, ὅταν δλοι δμολογοῦμεν ὅτι διερχόμεθα ἀπὸ κρισιμωτάτας ἐθνικὰς περιστάσεις καὶ ἀντιμετωπίζομεν ὑψίστους ἐθνικούς κινδύνους, δμιλοῦντες περὶ ἐνδεχομένων συμφορῶν καὶ τραγωδιῶν ;

Μὲ ποίαν οἰκονομικήν, κοινωνικήν καὶ πολιτικήν σταθερότητα θὰ ματαιώσωμεν τὴν κατὰ τῆς πατρίδος μας ὑποθειδήποτε προερχομένην ἐπιθουλήν, ὅταν ὑπονομεύωμεν τὰ πάντα διὰ τῆς δημιουργίας τῶν πλέον ἀνωμάλων συνθηκῶν, αἱ ὅποιαι προκαλοῦνται τόσον ἀνευθύνως ἐκ τῆς ἀνεξελέγκτου αἰσχροκερδείας ;

Προσεπάθησα, ἀξιότιμοι κύριοι Βουλευταί, νὰ σκιαγραφήσω ἀνωτέρω μόνον τὰς εύρυτάτας ἐπιπτώσεις ποὺ δημιουργεῖ ἡ κατάστασις τῆς ἐκπληττούσης ἀπαθείας, μὲ τὴν ὅποιαν οἱ ἀρμόδιοι παρακολουθοῦν τὴν ἀθέμιτον ἀνατίμησιν τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, χωρὶς νὰ ἀντιλαμβάνωνται, ἵσως, ὅτι αὐτὴ ἡ ἀπάθεια ισοδυναμεῖ, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, μὲ μαχαιριάν εἰς τὰς πλάτας τῆς Κύπρου καὶ τοῦ μαρτυρικοῦ λαοῦ μας.

Δὲν θὰ εἰσέλθω εἰς παραδείγματα διὰ νὰ ἀποδείξω τὸν βαθμὸν αὐτῆς τῆς ἔξοφθάλμου αἰσχροκερδείας, δμιλῶν εἴτε διὰ τὰ τρόφιμα, εἴτε διὰ τὰ φόρμακα, εἴτε διὰ τὰ γεωργικὰ μηχανήματα καὶ ἐργαλεῖα, εἴτε διὰ τὰ ἐνοίκια, εἴτε διὸ τι ἄλλο ἀποτελεῖ εἶδος πρώτης ἀνάγκης.

Χρειάζεται όμως νά τονίσω ότι άκεραίαν τήν εύθυνην διά τήν παρουσιαζόμενην σήμερον άπαράδεκτον αύτην κατάστασιν—κατάστασιν άπανθρωπον και έγκληματικήν—φέρει ή Κυβέρνησις. "Ηδη ή Βουλή, από τοῦ 1964, έθέσπισε νόμον, δόποιος παρέχει εἰς τὸ 'Υπουργεῖον Ἐμπορίου και Βιομηχανίας τάς άπαρατήτους έξουσίας διά νά παρακολουθῇ τήν κατάστασιν από άγορανομικῆς άπόψεως και νά προβαίνῃ εἰς τάς άναγκαίας πρός τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον εἰσηγήσεις τό δόποιον, μὲ τήν σειράν του, δύναται νά έκδηλη σχετικά διατάγματα πρός έλεγχον τῶν τιμῶν δι' έκεινα τά εἶδη, εἰς τά δόποια παρατηρεῖται αἰσχροκέρδεια.

Τι έχει γίνει μέχρι σήμερον; 'Ο νόμος έθεσπίσθη, άλλα τίποτε δὲν έγινε ή, σχεδόν, τίποτε. 'Ο νόμος άμπαρώθηκε σέ άραχνιασμένα γραφεῖα, ή άγορανομία ύπνωττει τὸν νήδυμον, ή αἰσχροκέρδεια δργιάζει, ή λαός άφαιμάσσεται και ή κοινωνική άναταραχή ύποδαυλίζεται. Τὸ μαχαίρι διά τοὺς μισθοδιαίτους, τοὺς μεροκαματιάρηδες και τοὺς εἴλωτες τῆς Κυπριακῆς ύπαιθρου έχει άφεθη νά φθάσῃ εἰς τὸ κόκκαλον. Μὲ τοὺς άρμοδίους νίπτοντας τάς χείρας. Και ισχυρίζομένους άφελέστατα—

"Η δτι χρειάζονται πάρα πολλά χρήματα διά νά στηθῇ έπαρκής μηχανισμὸς άγορανομικού έλεγχου, ώς έάν νά μήν ήξιζε κάποια οίκονομική έστω θυσία διά νά άπαλλαγῇ ή Κυπριακή φτωχολογιά από τήν λερναίαν 'Υδραν τῆς άδυστηπήτου έκμεταλλεύσεως και τοῦ μαυραγορίτισμοῦ,

"Η δτι δὲν χρειάζεται τάχα άγορανομικός έλεγχος, άφοῦ αἱ τιμαὶ έλέγχωνται αὐτομάτως εἰς τά πλαίσια τοῦ έλευθέρου συναγωνισμοῦ!

"Ομως, οἱ προβάλλοντες τὸ τελευταῖον τοῦτο έπιχειρημα δὲν μᾶς έξηγοῦν παραλλήλως ποῦ και πῶς κατώρθωσε μέχρι σήμερον νά συγκρατήσῃ τάς τιμάς αὐτὸς δ περίφημος έλευθερος συναγωνισμός. Οὔτε και μᾶς έχουν έξηγήσει πῶς δ νόμος τοῦ έλευθέρου συναγωνισμοῦ δύναται νά λειτουργήσῃ εἰς τάς πολυαριθμούς έκείνας περιπτώσεις ποῦ τό ένα ή τό άλλο εἶδος πρώτης άναγκης διατίθεται κατά τρόπον άπόλυτα ή σχεδόν μονοπωλιακόν.

'Αλλά προβάλλεται και τό άλλο έπιχειρημα, δτι δηλαδὴ δ άγορανομικός έλεγχος θά άπετέλει «κρατικὸν ἐπεμβατισμὸν» εἰς ένα σύστημα «έλευθέρου Ἐμπορίου» και «έλευθέρου συναγωνισμοῦ».

Νά μοῦ έπιτραπῇ νά χαρακτηρίσω τὸ έπιχειρημα τοῦτο ώς «Φαρισσαϊκὸν»—έννοω νά τὸ χαρακτηρίσω έτσι μόνον έπιεικῶς.

Ἐάν διά τοῦ δόγματος τοῦ «έλευθέρου» Ἐμπορίου και τοῦ «έλευθέρου» συναγωνισμοῦ έννοοῦν οἱ κύριοι αὐτοὶ τήν ίδικήν των μόνον έλευθερίαν και άσυδοσίαν νά καταληστεύουν τὸν φτωχὸν κοσμάκην, τότε ή παρέμβασις τοῦ κράτους είναι ένδειγμένη. Τὸ κράτος δὲν ύπάρχει διά νά έγκαταλείπῃ τὸν λαόν εἰς τὸ έλεος τοῦ ληστρικοῦ μαυραγορίτισμοῦ και νά έξαγνίζῃ τοῦτον έν δύναμι τῆς έλευθερίας τῶν μαυραγοριτῶν. Τὸ κράτος ύπάρχει διά νά προστατεύῃ τὸν λαόν, και πρὸ παντὸς τὰ άσθενέστερα αὐτοῦ στρώματα, έναντίον πάσης άθεμίτου έπιθέσεως κατά τῶν γλίσχων εἰσοδημάτων του, κατά τῶν κόπων και τοῦ ίδρωτος και τοῦ αἴματός του, έναντίον αὐτῆς ταύτης τῆς ζωῆς και τῆς ύπάρξεώς του.

Και ταῦτα μὲν δι' δσα προβάλλονται άπό δσους έχουν συμφέρον νά μήν ίδουν χαλιναγωγούμενην τήν παράνομον αἰσχροκέρδειαν, νά μήν ίδουν συγκρατουμένην τήν έπιθεσίν των κατά τοῦ Ισχνοῦ θαλαστίου και τοῦ μικροῦ καλαθιοῦ τῶν έκατοντάδων χιλιάδων Κυπρίων θιοπαλαιστῶν.

Τι δμως πρέπει νά γίνη; Τὸ πρῶτον είναι νά καταγγελθῇ ύπό τοῦ Σώματος τούτου άπεριφράστως ή μέχρι τοῦδε άχαρακτήριστος δλιγωρία τῶν άρμοδίων έν σχέσει μὲ τήν έφαρμογήν έλεγχου εἰς τήν κερδοσκοπικήν ἀνοδον τῶν τιμῶν.

Και τὸ δεύτερον νά άφυπνισθῇ άμέσως δ Νόμος περὶ 'Άγορανομίας. Νά άφυπνισθῇ και νά έφαρμοσθῇ. Και διά νά παύσῃ νά προβάλλεται διαρκῶς τὸ έπιχειρημα περὶ ύπερθολικῶς δαπανηροῦ μηχανισμοῦ, εἰσηγοῦμαι :

Τὸ δάρμόδιον Ὑπουργείον νὰ ἐγκαθιδρύσῃ μίαν εύρυτάτην Ἐπιτροπήν, εἰς τὴν δοποίαν νὰ ἀντιπροσωπεύωνται δλα τὰ ἔργαζόμενα στρώματα διὰ τῶν δργανώσεών των, μαζὶ μὲ ἀντιπροσώπους τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ νὰ ἐπιφορτισθῇ μὲ τὸ καθῆκον τῆς παρακολουθήσεως τῶν τιμῶν καὶ τῶν ἑκάστοτε παρατηρουμένων αὐξήσεων. Νὰ περιβληθῇ μὲ δάρμοδιότητας καὶ ἔξουσίας νὰ ἐλέγχῃ καὶ νὰ ἔξακριθῶνη (διὰ τῆς μελέτης τιμολογίων καὶ ἄλλων δεδομένων) ἀν αἱ ἑκάστοτε ἀνατιμήσεις διφείλωνται εἰς λόγους ἀντικειμενικούς καὶ ἐπιθάλλωνται πρὸς ἔξασφάλισιν λογικοῦ καὶ θεμιτοῦ κέρδους. Εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκείνας, ὅπου θὰ παρετηρεῖτο ἀθέμιτον κέρδος ἀπό τάσεις αἰσχροκερδείας καὶ μαυραγοριτισμοῦ, ἡ νοθείας ἡ καὶ προσφορᾶς ἀκαταλλήλου ποιότητος, κ.λ.π., νὰ προθαίνῃ εἰς τὰς ἀναγκαίας εἰσηγήσεις δι' ἐπιθολὴν τοῦ ἀπαραίτητου ἐλέγχου. Ἡ περαιτέρω διαδικασία θὰ ἡκολουθεῖτο ὡς διαγράφεται ὑπὸ τοῦ Νόμου, δηλαδὴ διὰ τῆς παραπομῆς τῶν εἰσηγήσεων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας, μετὰ τῶν σχετικῶν παρατηρήσεων, πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ δποίον θὰ ἀποφασίζῃ διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν διαταγμάτων ἐλέγχου.

Σᾶς εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι δημιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

Ο κ. Κόσιης καὶ ἀκολούθως ὁ κ. Παπαδημητρίου.

Ν. ΚΟΣΙΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα δὲν συζητεῖται διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων. Τὸ αὐτὸ θέμα ἐνεγράφη καὶ συνεζήτηθη ἐν ἐκτάσει ὑπὸ τῆς παρελθούσης Βουλῆς καὶ συγκεκριμένως τὸν Ιούλιον τοῦ 1968.

Ἐτονίσθησαν καὶ τότε καὶ θὰ τονισθοῦν καὶ πάλιν τὰ ούσιαστικὰ πλεονεκτήματα τὰ δόποια προσπορίζονται τόσον εἰς τοὺς παραγωγούς δόσον καὶ εἰς τὸ καταναλωτικὸν κοινόν διὰ μιᾶς ὀλοκληρωμένης καὶ ἀνελλιποῦς ἐφαρμογῆς τῆς ὑφισταμένης ἀγορανομικῆς νομοθεσίας εἰς Κύπρον. Ἀλλὰ καὶ τὰ μειονεκτήματα καὶ αἱ δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις ὡς ἐκ τῆς ούσιαστικῆς ἀνυπαρξίας εἰς τὴν πράξιν συγκεκριμένης ἀγορανομικῆς πολιτικῆς τυγχάνουν καλῶς γνωστά εἰς δόλους καὶ δὲν νομίζω ὅτι ἐξυπρετεῖται οἰօσδήποτε χρήσιμος σκοπός διὰ τῆς ἐπανατονίσεώς των. Ἐκείνο τὸ δποίον ἀξίζει ίσως ἰδιαιτέρως νὰ τονισθῇ εἰναι ὅτι ὅγιης οἰκονομικὴ πολιτικὴ καὶ ἰδιαιτέρως πολιτικὴ ἀποθλέπουσα εἰς τὴν σταθεροποίησιν τῶν τιμῶν τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν καὶ τὸν περιορισμὸν τῆς περαιτέρω αὐξήσεως τοῦ τιμαρίθμου, πρᾶγμα τὸ δόποιον ἰδιαιτέρως τονίζεται: ὅτι ἐπιδιώκεται ἀπὸ μέρους τῆς Κυπριακῆς Κυβερνήσεως, δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἀνεύ τῆς ἐν τῇ πράξει ἐφαρμογῆς τῆς ὑφισταμένης, ὡς προανέφερα, ἀγορανομικῆς νομοθεσίας. Φρονοῦμεν ὅτι δεδομένης τῆς δυνατότητος τῆς Κυπριακῆς Κυβερνήσεως νὰ λάθῃ τὰ ἀπαραίτητα μέτρα πρὸς θεραπείαν τῆς δπωδήποτε σοθαρᾶς περὶ τὴν ἀγορανομίαν καταστάσεως, οἰαδήποτε περαιτέρω ἀναθλητικότης καὶ ἀδράνεια ἀπὸ μέρους τῆς δὲν δύναται παρὰ νὰ θεωρηθῇ ὡς κατακριτέα.

Ἡ Βουλὴ διὰ τῆς ψηφίσεως τῆς σχετικῆς νομοθεσίας ἐπραξε τὸ καθῆκον τῆς. Εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀπέμεινε καὶ ἀπομένει νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰς ἔξουσίας τὰς δοποίας ἡ Βουλὴ διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῆς σχετικῆς νομοθεσίας τῆς παρέσχε. Δὲν δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν καν δότι ἡ Κυβέρνησις ἐκ προθέσεως ἀποφεύγει νὰ ἀντιμετωπίσῃ προστκόντως τὸ φλέγον τοῦτο θέμα. Ἀλλὰ καὶ δὲν δυνάμεθα ἀληθῶς νὰ ἀντιληφθῶμεν τοὺς λόγους ἡ τὰ δικαιολογητικὰ τῆς τοιαύτης ἀδρανείας καὶ ἀναθλητικότητος τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος. Ἡ ριζικὴ ἀντίκρυσις τοῦ προσθλήματος τούτου προϋποθέτει δχι μόνον τὴν θεωρητικὴν ὑπαγωγήν, ὡς συμβαίνει συνήθως, διαφόρων καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ἡ

ἄλλων εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης ύπὸ τὰς προνοίας τῆς ὑφισταμένης νομοθεσίας ἀλλὰ τὴν ἀπὸ μέρους τῆς Κυθερνήσεως παράλληλον διοργάνωσιν τῶν ἀπαραιτήτων ἔκεινων ὑπηρεσιῶν τῶν ὁποίων μέριμνα καὶ εὐθύνη θὰ εἶναι ἡ παρακολούθησις καὶ ὁ σχολαστικός Ἐλεγχος τῆς ἐφαρμογῆς τῆς σχετικῆς νομοθεσίας. Ούδενός τὴν προσοχὴν διαφέύγει ὅτι ἡ Κυθέρνησις κατά καιρούς προθαίνει εἰς σπασμωδικάς κινήσεις καὶ δι' ἐπὶ μέρους ἐνεργειῶν ἐπιχειρεῖ νὰ ἀντικρύσῃ τὸ δλον πρόβλημα. Τὰ ἀποτελέσματα τυγχάνουν εἰς πάντας καλῶς γνωστά. Αἱ τιμαὶ τῶν διαφόρων καταναλωτικῶν καὶ ἄλλων εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης ἔξακολουθοῦν νὰ ἀνέρχωνται, ἡ μαύρη ἀγορά καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις δρυγιάζουν καὶ τόσον οἱ παραγωγοὶ δσον καὶ ἡ τάξις τῶν μισθωτῶν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ καὶ τὴν πλειοψηφίαν τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, κατά κύριον λόγον ὑποφέρουν ἐκ τῆς ἀπαραδέκτου αὐτῆς καταστάσεως.

Δὲν θὰ ἐπεκταθῶ εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν δυσμενῶν κοινωνικῶν κυρίων ἐπιπτώσεων ὡς ἐκ τῆς ἀνυπαρξίας συγκεκριμένης ἀγορανομικῆς πολιτικῆς ύπὸ τῆς Κυθερνήσεως. Θὰ ἀρκεσθῶ νὰ ἀναφέρω ἀπλῶς ὅτι ἡ ἀρξαμένη ἐργατικὴ ἀναταραχὴ, συνισταμένη κυρίως εἰς τὴν ὑποβολήν νέων αἰτημάτων δι' αὐξήσεις ἀπὸ μέρους τῶν ἐργαζομένων, ὡς καὶ ἡ παρούσα δυσανασχέτησις τῶν παραγωγικῶν τάξεων δὲν ἥμπορεῖ παρὸν νὰ ἀποδοθῇ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἀδυναμίαν νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ σοθαρόν τοῦτο πρόβλημα. Καὶ ὅπωσδηποτε ἀπροθλέπτων διαστάσεων, καὶ ἵσως καταστροφικῶν διὰ τὴν ἐν γένει οἰκονομίαν τοῦ τόπου, θὰ εἶναι ἐνδεχομένη συνέχισις τῆς ἀνεξελέγκτου αὐξήσεως τῶν τιμῶν τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν καὶ ἄλλων εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης. Αἱ κατὰ διαστήματα παρεχόμεναι αὐξήσεις πρὸς τὰς ἐργαζομένας τάξεις ὡς καὶ οἰαδῆποτε ἄλλα μέτρα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς σταθεροποίησεως τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων τῶν παραγωγικῶν τάξεων οὐδὲν ἀποτέλεσμα θὰ ἐπιφέρουν ἐάν δὲν τεθῆ δριστικός Ἐλεγχος ἐπὶ τῶν διαφόρων γνωστῶν, ὀγκώστων παραγόντων οἱ ὁποίοι διανεξελέγκτως ὑψώνουν τὰς τιμάς καὶ ἐκμεταλλεύονται τὴν μεγάλην μᾶζαν τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

*Ως ἔχουν διαμορφωθῆ σήμερον τὰ πράγματα τὸ θέμα τῆς ἀνάγκης ἀμέσου ἐπιθολῆς συγκεκριμένου ἀγορανομικοῦ συστήματος δὲν εἶναι μόνον θέμα κοινωνικὸν ἢ οἰκονομικὸν ἀλλ' ἀποτελεῖ ἐν τῇ πραγματικότητι θέμα ἐπιθώσεώς μας ὡς κράτους, ἐπιθώσεως ἐκ τῆς ὁποίας θὰ ἔξαρτηθῇ ἐν πολλοῖς καὶ ἡ δυνατότης μας νὰ ἀντεπεξέλθωμεν πρὸς τὰς δυσχερεῖς πολιτικάς συνθήκας τὰς ὁποίας διερχόμεθα. *Η Βουλὴ δέον νὰ διατρανώσῃ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς παρούσης συζήτησεως, διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, τὴν δύμοθυμον ἀπαίτησίν της δπως ἡ Κυθέρνησις πάραντα χωρήσῃ εἰς τὴν Ἐμπρακτον καὶ ὀλοκληρωμένην ἀντίκρυσιν τοῦ δλου θέματος.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

*Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Θέμα σοθαρόν, σοθαρώτατον συζητεῖται σήμερον ύπὸ τοῦ Σώματος. *Η πρὸ πολλοῦ καιροῦ συνέχιζομένη αὐξήσις τοῦ τιμαρίθμου, καὶ ἡ ἐκ τῶν γεγονότων προβλεπομένη συνέχισις τῆς τοιαύτης αὐξήσεως εἰς πολὺ μεγαλύτερον θαθμόν, ἐδημιούργησεν εἰς τὸν τόπον μας ἔνα δέν καὶ κοινωνικὸν πρόβλημα. *Ἀρα πολὺ δρθῶς δέντιμος συνάδελφος κ. Νίκος Σαμψών ἐνέγραψε τὸ θέμα τοῦτο καὶ πολὺ δρθῶς τοῦ ἀπεδόθη ὁ τίτλος ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν.

Τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν μᾶς προειδοποιοῦν δτι θαίνομεν δλοταχῶς πρὸς πληθωρισμὸν μεγάλου θαθμοῦ, καὶ ἔάν ἡ *Ἐκτελεστικὴ *Ἐξουσία ἔστω καὶ τὴν ὑστάτην δὲν λάθη τὰ δέοντα μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν τῆς ἀνεπιθυμήτου ἀλλὰ καὶ ἀπαραδέκτου αὐτῆς καταστάσεως, αἱ ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου, τοῦ δυσμοίρου αὐτοῦ τόπου, θὰ εἶναι πολὺ καταστρεπτικαί.

Τὸν κίνδυνον τοῦτον τὸν πληθωρισμὸν τὸν διείδαμεν καὶ τὸν ἐπεσημάναμεν ἀφ' ἣς στιγμῆς ἀνελάθομεν τὸ τιμητικὸν τοῦτο ἀξίωμα καὶ τὸν ἔθιξαμεν τόσον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συζήτησεως τοῦ περυσινοῦ προύπολογισμοῦ, δύον καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν διαφόρων ἄλλων θεμάτων οἰκονομικῆς φύσεως.

Εἴπαμεν τότε ὅτι ἡ χορήγησις 13ου μισθοῦ καὶ εἰς δλίγον χρονικὸν διάστημα ἵσως καὶ 14ου δὲν λύει τὸ πρόβλημα, ἐὰν ἀπὸ μέρους τῶν ὑπευθύνων δὲν τεθῇ ἔνας φραγμὸς εἰς τὸ ἐλεύθερον ἐμπόριον καὶ δὲν ληφθοῦν αὐστηρὰ καὶ δρακόντια μέτρα πρὸς ἀναστολὴν τῆς μεθοδικῆς αὐξήσεως τοῦ τιμαρίθμου ἀπὸ μέρους τῶν μαυραγορητῶν.

Οὐ νόμος ὑπάρχει, χρειάζεται ἡ ἐφαρμογή του. Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἔχει κάθε δικαίωμα ἄλλα καὶ τὴν εὐθύνην νὰ θέσῃ εἰς ἅμεσον ἐφαρμογὴν τὸν νόμον περὶ ἀγορανομίας, τὸν νόμον ἕκεīνον ποὺ θὰ καθηλώσῃ τὰς τιμὰς τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν πρώτης ἀνάγκης.

Ἡ μόνη δυσκολία ποὺ θὰ παρουσιασθῇ καὶ θὰ ἀντιμετωπίσῃ ἡ Κυβέρνησις εἶναι τὰ πρόσωπα ἕκεīνα εἰς τὰ ὅποια θὰ ἐμπιστευθῇ τὸ ἔργον τοῦτο. Διότι χρειάζονται ἄτομα ἀκεραίου χαρακτῆρος, ἄτομα σοθαρά, αὐστηρὰ καὶ ἀποφασιστικά. Τὰ ἄτομα αὐτὰ θὰ πρέπει νὰ περιβληθοῦν μὲν ὠρισμένας ἔξουσίας, ἡ δὲ ἀμοιβή των θὰ πρέπει νὰ εἶναι ὑψηλὴ διὰ νὰ γίνωνται εὐάλωτοι τῶν ἐπιτηδίων πρὸς δωροδοκίαν.

Μόνον ἔτσι θὰ μπορέσωμεν νὰ χαλιναγωγήσωμεν τὴν ἀνοδικήν πορείαν τοῦ τιμαρίθμου δ ὅποιος, μὲ τὴν συνεχῆ αὔξησίν του, δημιουργεῖ συστηματικὴν ὑποβολὴν αἰτημάτων καὶ κήρυξιν ἀπεργιῶν ὑπὸ τῶν διαφόρων ὑπαλλήλων εἴτε οὗτοι εἶναι ἴδιωτικοὶ ἢ ἡμικρατικοὶ εἴτε καὶ ὑπαλληλοι τοῦ Δημοσίου.

Καὶ οἱ μὲν ὑπαλληλοι, ὅποιασδήποτε κατηγορίας καὶ ἀν εἶναι, δταν 6λέπουν τὰ δίκαια των νὰ καταπατῶνται, δταν 6λέπουν τὰ παιδιά των νὰ πεινοῦν, 6χουν ὠρισμένα ὅπλα, ὡς τὸ τῆς ἀπεργίας, ποὺ μποροῦν νὰ μεταχειρισθοῦν πρὸς διεκδίκησιν καὶ ἱκανοποίησιν τῶν αἰτημάτων των.

Τὶ δύως νὰ εἴπωμεν διὰ ὠρισμένας ἄλλας τάξεις ἀνθρώπων, ὡς τῶν ἐλεύθερων μικροεπαγγελματιῶν καὶ τὴν τάξιν, τὴν μεγάλην ἕκεīνην τάξιν τῶν γεωργῶν, ποὺ οὐδὲν ὅπλον ἔχουν νὰ ἀντιτάξουν πρὸς ἐπίλυσιν τῶν διαφόρων προθλημάτων των, οὔτε καὶ προστατευτικὸν τοιούτον πρὸς ἔξασφάλισιν χαμηλοτέρου κόστους ζωῆς; Ἰδίως δὲ ἡ γεωργικὴ τάξις εἶναι ἔκεīνη ἡ ὅποια ὑφίσταται δλας αὐτάς τὰς συνεπείας καὶ τὰς ὑποφέρει καὶ ὑπομένει ἀγοργύστως καθ' ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει ποὺ νὰ τῆς συμπαρασταθῇ. Ὕπάρχουν πολλὰ παραδείγματα ποὺ μποροῦμεν νὰ παρουσιάσωμεν διὰ νὰ πείσωμεν τοὺς ὑπευθύνους ὅτι ὁ γεωργὸς εἶναι εἰς τὰς προκειμένας περιπτώσεις δ μόνος ἀπροστάτευτος, ἀλλὰ θὰ εὑρισκόμεθα ἔκτος θέματος.

Μὲ δλα αὐτὰ δὲν θέλομεν νὰ ἀντιταχθῶμεν εἰς τὰ δίκαια, τὰ δικαιότατα αἰτήματα δλων τῶν ἐργαζομένων καὶ μισθοσυνηρήτων τάξεων. Τόσον οἱ μικρο-υπαλληλοι, οἱ δημόσιοι ὑπαλληλοι, οἱ τραπεζικοὶ δύον καὶ οἱ ἐκπαιδευτικοὶ 6χουν ἐν πολλοῖς πληρέστατον δίκαιον νὰ θέλουν καὶ νὰ ἐπιδιώκουν τὴν κατοχύρωσιν τοῦ ἐπαγγέματός των καὶ τὴν ἔξασφάλισιν καλυτέρων ὅρων ζωῆς, ἀλλὰ δ στόχος μας εἶναι ἄλλος καὶ εἰς αὐτὸ πιστεύομεν ὅτι συμφωνοῦν δλοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι μαζί μας.

Μήπως πρὶν δύο χρόνια δὲν εἴχαμεν τὰ ἴδια προθλήματα καὶ αἰτήματα μὲ τοὺς δημόσιους ὑπαλλήλους καὶ ἐκπαιδευτικούς; Μήπως δὲν εἶναι πέρυσι ποὺ ἐδόθη δ 13ος μισθὸς εἰς δλους τοὺς Δημόσιους ὑπαλλήλους;

Μήπως ἔὰν καὶ τώρα ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἐνδώσῃ εἰς τὰς πιέσεις καὶ ὑποχωρήσῃ πρὸ τοῦ ισχυροῦ ὅπλου τῶν ἀπεργιῶν καὶ ἱκανοποίησῃ δλα τὰ αἰτήματά των, τὸ ἐπόμενον ἔτος δὲν θὰ 6χωμεν τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἴδιων προθλημάτων;

Ἄρα ή λύσις τοῦ προθλήματος εἶναι κάπου ἀλλοῦ.

Καὶ τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ Ἀγορανομίας.

Τὴν εὐθύνην δὲ τῆς τοιαύτης καταστάσεως ἀκεραίαν τὴν φέρει ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία καὶ μόνη αὐτή, διότι εἰς τὴν προσπάθειάν της νὰ λύσῃ τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα, καὶ τοῦτο πρὸ τοῦ κινδύνου τῶν ἀπεργιῶν, πράττει κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην δύο ούσιώδη σφάλματα, ἀποτέλεσμα τῶν δποίων εἶναι ἡ ἄμεσος αὔξησις τοῦ τιμαρίθμου καὶ τὸ δῶρον γίνεται ἀδωρον.

Ταῦτα δὲ εἶναι : Πρῶτον, ἔὰν ἡ Κυθέρηνσις τὴν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας εἰς τὸν δημοσιούπαλληλικὸν κόσμον τὴν ἔδιδεν ἀντιστρόφως ἀνάλογον ἀπὸ διὰ δίδεται σήμερον, δηλαδὴ ἔὰν ἡ αὔξησις ἔδιδετο εἰς ἀναλογίαν μεγαλυτέρων εἰς τοὺς μικροὺς ὑπαλλήλους μὲ πολὺ μικρὸν μισθὸν καὶ οἱ δποῖοι ἔχουν περισσοτέρων ἀνάγκην αὐξήσεως ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους, τότε τὸ πρόβλημα θὰ ἐλύετο κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον. Διότι μὲ τὸν τρόπον ποὺ πραγματοποιεῖται μέχρι σήμερον ἡ αὔξησις αὐτὴ τῆς μισθοδοσίας οἱ μὲν πλούσιοι γίνονται πλουσιώτεροι καὶ οἱ πτωχοὶ πτωχότεροι.

Καὶ, δεύτερον, ἔὰν ἡ Κυθέρηνσις μετὰ ἀπὸ κάθε αὔξησιν μισθοδοσίας εἰς τὸν ὑπαλληλικὸν κόσμον ἐλάμβανε τὰ δέοντα ἐκείνα μέτρα τῆς προστασίας τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ποὺ θέλει νὰ εὑεργετήσῃ ἀπὸ τοὺς τυχοδιώκτας καὶ καραδοκοῦντας εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἀπομυζήσουν καὶ τὴν τελευταίαν δεκάραν τοῦ πτωχοῦ ὑπαλλήλου, τότε τὰ πράγματα θὰ ἥσαν πολὺ διαφορετικά.

Ἄρα δὲν μένει τίποτε ἄλλο εἰς τὴν Κυθέρηνσιν παρὰ νὰ προθῇ πάραυτα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἀγορανομίας νόμου, τώρα, αὐτὴν τὴν περίοδον, προτοῦ εἶναι ἡδη ἀργά.

Ἡ θέσπισις τοῦ νόμου ἔγινε δι' αὐτὸν τὸν σκοπόν.

Εἰς πολλὰς χώρας τοῦ κόσμου ἐφαρμόζεται ἐπιτυχῶς τὸ μέτρον τοῦτον. Καὶ εἰς τὴν Κύπρον ἐπὶ ἀποικιοκρατίας ἐφηρμόσθη ὁ νόμος καὶ μάλιστα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Ἡ δλη δὲ ἐπιτυχία ἔγκειται εἰς τὴν εύσυνειδησίαν τῶν δργάνων ἐκείνων τοῦ κράτους ποὺ θὰ πάρουν τὴν ἐντολὴν νὰ ἐφαρμόσουν ταύτην. "Οσον δὲ ἔξαρτάται ἀπὸ ημᾶς θὰ ἐπικροτήσωμεν τὴν χειρονομίαν καὶ θὰ τὴν ὑποστηρίξωμεν ἐνθέρμως.

Περαίνων εἰσηγοῦμαι τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ ἀγορανομίας ἵνα ἐπιτευχθῇ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, πρᾶγμα τὸ δποῖον θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς δλας τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ αὐτοῦ νὰ ἀπολαμβάνουν δλα τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου εἶχε ζητήσει τὸν λόγον ;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Οχι, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

"Αξιότιμε κ. Πρόεδρε. Ἀσφαλέστατα εἶναι ἐπιτυχής ἡ ἔγγραφὴ τοῦ θέματος ἀπὸ τὸν συνάδελφον κ. Σαμψών. Τὸ θέμα εἶναι καὶ ἐπείγον καὶ καταθλιπτικόν, θαρύνει δὲ ἀρκετὰ τὸν πληθυσμὸν τῆς Κύπρου. Καὶ ἀσφαλέστατα ὁ κ. Σαμψών

ἔχει ὑπερασπισθῆ πολὺ εὐθαρσῶς καὶ μαχητικώτατα τὸ θέμα του, ἔστω καὶ ἀπὸ δακτυλογραφημένου κειμένου, ὅπως καὶ ἄλλοι προλαλήσαντες ἐμοῦ Βουλευταί.

"Ηθελα, Θεοφαίως, νὰ τονίσω μίαν ἄλλην πτυχὴν τοῦ προσβλήματος τῆς ἀγορανομίας, ἡ ὁποία, δύμως, εἶναι ἀναπόσπαστος καὶ ἀλληλένδετος καὶ ἀποτελεῖ καὶ αὐτὴ μίαν οὐσιώδη πλευράν, ἡ ὁποία πρέπει ἀπὸ τῆς Βουλῆς αὐτῆς, μαζὶ μὲ τὴν ὅλην μαχητικὴν ὑποστήριξιν περὶ ἐφαρμογῆς τῆς κειμένης περὶ ὀγορανομίας νομοθεσίας, μαζὶ μὲ τὴν ἀπαίτησιν αὐτήν, νὰ προσβληθῇ καὶ ἡ ἀπαίτησις αὕτη.

Πρόκειται περὶ τῆς ἀστιατρικῆς ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐλέγχει καὶ πρέπει νὰ ἐλέγχῃ ἡ διοίτης νὰ ἐλέγχῃ καὶ διοίτης νὰ θέτῃ ὑπὸ ἐλεγχον τὴν ποιότητα τῶν τροφίμων ἀφ' ἐνδος καὶ δεύτερον τὰ καταστήματα ἡ τὰ οἰκήματα κοινῆς ὀφελείας, τὰ ὁποῖα παρέχουν τρόφιμα εἰς τὸν λαόν. Ἐνοῶ, κύριε Πρόεδρε, τὸ ἔνδειξις: Βεθαίως δύον καὶ ἔαν γίνη προσπάθεια περὶ συγκρατήσεως τῶν τιμῶν καὶ δύον καὶ ἔαν γίνη προσπάθεια περὶ ἀνακουφίσεως τοῦ λαοῦ μὲ τὴν συγκράτησιν τῶν τιμῶν ὅλο τόσον διοίτης νὰ γίνη μία προσπάθεια περὶ παροχῆς εἰς τὸν λαόν ὑγιῶν τροφίμων, μὴ νοθευμένων τροφίμων καὶ καταλλήλων πρὸς ψρῶσιν τροφίμων. Αὐτὸς δὲ τομεύς, νομίζω, ὑστερεῖ ἐν Κύπρῳ τὰ μέγιστα πρὸς μεγίστην ζημίαν τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ. Καὶ τοῦτο διαπιστοῦται ἔαν ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὰς διαφόρους τροφικὰς δηλητηριάσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι καὶ τόσον ἀσυνήσεις, καὶ καταλήξωμεν εἰς τὴν κακὴν καὶ χρονίαν δηλητηρίασιν ἀπὸ νοθευμένων τρόφιμων καὶ οὕτω καθ' ἔνδειξις. Ἐν ὅλαις λέξεσι, κύριε Πρόεδρε, νομίζω διτὶ ταυτοχρόνως μὲ τὴν εἰσήγησιν περὶ ἐφαρμογῆς τῆς νομοθεσίας περὶ ὀγορανομίας πρέπει νὰ γίνη θασικὴ προσπάθεια ἐκ μέρους τῆς Κυθερνήσεως, ὑπεύθυνος προσπάθεια περὶ ἐφαρμογῆς πλήρους καὶ καταλλήλου ἀστιατρικῆς ὑπηρεσίας οὕτως ὥστε ἡ ὑπηρεσία αὕτη νὰ θέσῃ ὑπὸ ἐλεγχον πᾶν κατάστημα, πᾶν ξενοδοχεῖον, πᾶν ἐστιατόριον, πᾶν κέντρον ἀναψυχῆς, τὰ ὁποῖα διαθέτουν εἰς τὸν λαόν τροφὴν καὶ τρόφιμα ἐν γένει.

Εἶχα, κύριε Πρόεδρε, τὴν εὐκαιρίαν νὰ ὑπηρετήσω εἰς ἀστιατρικὴν ὑπηρεσίαν ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ ψραχύ διάστημα, πρὸ ἀμνημονεύτου χρόνου, πρὸ πολλῶν ἐτῶν, καὶ εἰδα διτὶ ἐκεῖ ἐπετελεῖτο τότε, καὶ φαντάζομαι σήμερον εἰς πολὺ καλύτερον θαθμόν, θαυμάσιον ἔργον ἐλέγχου ἀπὸ ἀστιατρικῆς ὑγειονομικῆς πλευρᾶς αὐτῶν τῶν θεμάτων τὰ ὁποῖα θίγω τὴν στιγμὴν ταύτην. Ἐγένετο τότε, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἔνας πλήρης ἐλεγχος τῶν ὑποστατικῶν αὐτῶν τῶν παρεχόντων τροφὴν καὶ πωλούντων τρόφιμα—έδωδιμοπωλείων καὶ παντοπωλείων ἐν γένει—οἱ ὁποῖος ἦτο ἀρκετὰ ἐπαρκῆς καὶ ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀρκετὰ καλὰ ἀποτελέσματα καὶ ὁ ἐλεγχος αὐτὸς ἐξικείτο ἀπὸ τῆς ἐναποθηκεύσεως τῆς τροφῆς μέχρι τῆς διαθέσεως τῆς τροφῆς, δηλαδὴ ἡρχίζεν ἀπὸ τὰς ἀποθήκας, τὰ σκεύη, τὰς κουζίνας, τὰ ὑποστατικά αὐτά καθ' ἐσαντά καὶ ἐξικείτο μέχρι τῆς παροχῆς τροφῆς. Εἶναι ἀρκετὸν νὰ ἀναφέρω τὸ ἔνδειξις, διτὶ ὁ ἐνεργῶν τὸν ἐλεγχον ἀστιατρικός λειτουργός εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἀναρτήσῃ ἐπὶ τοῦ καταστήματος, τοῦ ἐστιατορίου ἢ τοῦ κέντρου ὑποχρεωτικῶν τὴν ἐπιγραφήν: «Τὸ παρὸν κατάστημα εἶναι ἀκάθαρτον» καὶ ἔπρεπε νὰ τὸ εἶχεν ἀνηρτημένον ἐπὶ δεκαπενθήμερον ἐκεῖ.

Οἱ λόγοι ποὺ ἀναφέρομαι, κύριε Πρόεδρε, εἰς τὸ σημεῖον αὕτη εἶναι διότι πιστεύω διτὶ εἶναι τὸ θέμα ἀπολύτως συναφές καὶ ἀπολύτως ἀλληλένδετον. Καὶ ἔαν ἀκόμη ἐπιτευχθῆ μία συγκράτησις τῶν τιμῶν, τὴν ἄνοδον τῶν ὁποίων μὲ τόσα μελανὰ χρώματα περιέγραψαν καὶ οἱ προλαλήσαντες συνάδελφοι καὶ ἔχουν ἐπισύρει ἀκριβῶς τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ κινδύνου καὶ τῆς ταλαιπωρίας τοῦ κοινοῦ, ἀκριβῶς φρονῶ διτὶ καὶ ἄλλην τόσην προσπάθειαν καὶ ἄλλο τόσον ἐνδιαφέρον πρέπει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Κυθερνήσις καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀστιατρικοῦ ἐλέγχου. Νομίζω διτὶ τὸ θέμα εἶναι ἀναπόσπαστον καὶ νομίζω διτὶ ταυτοχρόνως μὲ τὴν προσπάθειαν καὶ τὴν ἔκκλησιν καὶ τὸ αἴτημα καὶ τὴν ἀπαίτησιν τῆς Βουλῆς ποὺ θὰ γίνη δι' ἐφαρμογὴν ὑγιούς, καλοῦ καὶ συγχρονισμένου ὀγορανομικοῦ ἐλέγχου πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ταυτοχρόνως καὶ κατάλληλος ἀστιατρικός ὑγειονομικός ἐλέγχος, ὁ ὁποῖος νὰ καλύπτῃ ὅχι μόνον τὰς πόλεις, ἀλλὰ ὅλην τὴν ἐπικράτειαν τῆς Κύπρου.

Διὰ ταῦτα, κύριε Πρόεδρε, εἰσηγοῦμαι ὅπως ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ τῆς Κυθερνήσεως ἐπὶ τῶν παραλείψεων τάς δποίας ἔχει μέχρι τῆς στιγμῆς κάμει ὅσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τοῦ ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου καὶ τονισθῇ πρὸς τὴν Κυθερητικὴν κατεύθυνσιν ἡ εὐθύνη τῆς σοθιαρᾶς ἐξετάσεως καὶ μελέτης καὶ ἐπειγούσης ἀντιμετωπίσεως τῶν δύο αὐτῶν σκελῶν τοῦ λειτουργήματος αὐτοῦ τοῦ ἐλέγχου, δηλαδὴ τοῦ ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου καὶ τοῦ ἀστιατρικοῦ ὑγειονομικοῦ ἐλέγχου.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

“Εντιμε κύριε Πρόεδρε, ἀξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἀγορανομία εἶναι τὸ σύνολον τῶν διατάξεων αἱ ὁποῖαι ἀποσκοποῦν εἰς τὴν προφύλαξιν τοῦ ἀγοραστοῦ ἀπὸ ἀπάτην, αἰσχροκέρδειαν, τεχνικὴν ἔλλειψιν ἀγαθῶν, ὡς καὶ διὰ τὴν προστασίαν τοῦ καταναλωτοῦ ἀπὸ κινδύνους τῆς ὑγείας του, λόγῳ ἐφθαρμένων ἢ παραποιημένων προϊόντων.

‘Ἀγορανομικά μέτρα ἔφηρμόσθισαν ὑπὸ δλων σχεδὸν τῶν κρατῶν μὲν ἐλευθέρων οἰκονομίαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δύο Παγκοσμίων πολέμων καὶ ἄλλων ἐκτάκτων καταστάσεων.

Μεταπολεμικῶς δμως αἱ πλεῖσται τῶν χωρῶν μὲν ἐλευθέρων οἰκονομίαν ἔχαλάρωσαν τὰ μέτρα ταῦτα εἰς πλεῖστους τομεῖς καὶ κυρίως εἰς τὸν τομέα τοῦ καθορισμοῦ τῶν τιμῶν καθ’ ὅτι ἐπιστεύετο ὅτι διὰ τοῦ Ἐλευθέρου Ἐμπορίου ὃπου δύναται νὰ λειτουργήσῃ ὁ νόμος τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ ὁ συναγωνισμὸς προκύπτουν πλέον εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα ὃσον ἀφορᾶ τὸ ζήτημα τῶν τιμῶν καὶ ἐπὶ πλέον διὰ τῆς ἐμπειρίας τοῦ ἐλευθέρου Ἐμπορίου εἶναι δυνατὸν νὰ ἐλέγχωνται καλύτερον αἱ πηγαὶ προμηθειῶν τῶν διαφόρων ἐμπορευμάτων μὲν ἀποτέλεσμα τὴν εὑμενὴ ἐπίδρασιν τόσον ἐπὶ τῆς τιμῆς δσον καὶ ἐπὶ τῆς ποιότητος τούτων.

‘Η ὡς ἄνω θέσις εἶναι δρθή καὶ μὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δλα λειτουργοῦν δμαλῶς ἢ χαλάρωσις τῶν ἀγορανομικῶν μέτρων εἶναι δικαιολογημένη.

Εἰς τὰς περιπτώσεις δμως ἔκεινας ποὺ ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου δδηγεῖ εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ καταναλωτοῦ διὰ τῆς πραγματοποιήσεως ὑπερβολικοῦ κέρδους ἢ παρουσιάζει τάσεις πρὸς διαμόρφωσιν ίδιωτικῶν μονοπωλίων, τότε ἡ παρέμβασις τοῦ κράτους περὶ ἐφαρμογῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἶναι ὅχι μόνον δικαιολογημένη ἀλλὰ καὶ ἐπιβεβλημένη.

‘Ἐν Κύπρῳ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη παρουσιάζεται συνεχῆς αὔξησις τῶν τιμῶν δλων σχεδὸν τῶν ἀγαθῶν πρᾶγμα ποὺ ἔχει ὡς ἐπακόλουθον τὴν δικαιολογημένην αὔξησιν τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων μὲν ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς καὶ τοιουτοτρόπως τὴν περαιτέρω αὔξησιν τῶν τιμῶν τῶν ἀγαθῶν, δηλαδὴ τὴν δημιουργίαν ἐνὸς φαύλου κύκλου.

Διὰ τὴν τοιαύτην κατάστασιν ἡ γνώμη ἡ δποία ἐπικρατεῖ μεταξύ τοῦ λαοῦ, δρθῶς ἢ ἐσφαλμένως, εἶναι ὅτι τοῦτο δφειλεται ἐν πολλοῖς εἰς τὴν πραγματοποίησιν ὑπερβολικῶν κερδῶν ὑπὸ τῶν ἐμπόρων εἰς βάρος τοῦ καταναλωτοῦ.

‘Η ἔξακριθωσις τῆς δρθότητος ἢ μὴ τῆς ἀπόψεως ταύτης δὲν εἶναι δυνατή μὲ τὰ σημερινὰ τούλαχιστον δεδομένα ποὺ ἔχομεν εἰς τὴν διάθεσιν μας.

Εἶναι δμως γεγονός δτι συμβαίνει πολλάκις ἐν καὶ τὸ αὐτὸ εἶδος νὰ πωλήται κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς διαφόρους τιμάς καὶ μὲ διαφόρους διακυμάνσεις. Τὸ γεγονός αὐτὸ καὶ μόνον εἶναι ἀρκετά χαρακτηριστικὸν τῆς ἐπικρατούσης ἐν Κύπρῳ καταστάσεως δσον ἀφορᾶ τὴν ἐμπορίαν τῶν διαφόρων ἀγαθῶν.

‘Ἐνα ἄλλο χαρακτηριστικὸν παράδειγμα εἶναι ἐκεῖνο ποὺ συμβαίνει μὲ τὴν πώλησιν τῶν διαφόρων ἐμπορευμάτων μὲ τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιαγορᾶς κατὰ

τὸ δόποιον ἐφαρμόζεται ή ἐπιθολὴ ἐπιπέδου τόκου (φλάτ ἵντερεστ), δπως λέγεται ἔδω, πρᾶγμα τὸ δόποιον ἀναγκάζει τὸν ἀγοραστὴν νὰ καταβάλῃ πολὺ ὑψηλότερον τίμημα.

Διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἀγοραστοῦ ἐπιθάλλεται ή ἐφαρμογὴ διατάξεως ἡ δόποια νὰ ἐπιθάλλῃ δπως ἐπὶ τοῦ ἀγοραπωλητηρίου ἔγγράφου ἀπαραίτητως διαχωρίζεται αὐστηρῶς ἡ τιμὴ τοῦ ἐμπορεύματος ἀπὸ οἰαδήποτε ἐπιθάρυνσιν.

Δὲν θεωρῶ δτι εἰναι τοῦ παρόντος νὰ ἐπεκταθῶ εἰς λεπτομερείας ἐνδὸς πλήρους ἀγορανομικοῦ σχεδίου καθ' δτι, ως ἀνέφερα καὶ προηγουμένως, δὲν ἔχομεν εἰς τὴν διάθεσίν μας τὰ ἀπαραίτητα σχετικὰ στοιχεῖα.

Φρονῶ δμως δτι ἐπιθάλλεται δπως ή Κυβέρνησις μελετήσῃ καὶ ἔρευνήσῃ προσεκτικῶς καὶ λεπτομερῶς τὸ σοθαρὸν τοῦτο ζῆτημα, καὶ ἀν ἐκ τῆς τοιαύτης ἔρευνῆς διαφανῆ δτι γίνεται οἰαδήποτε ἐκμετάλλευσις εἰς βάρος τοῦ καταναλωτοῦ νὰ προχωρήσῃ ἀμέσως εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ὑφισταμένου νόμου περὶ ἀγορανομίας τούλαχιστον ἐπὶ τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης τὰ δόποια ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας δὲν εἰναι καὶ δλίγα, μὲ γνώμονα δτι ή ἀρχὴ τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας δὲν παραβιάζεται πουθενά ἀλλοῦ δικαιοτερον, παρὰ εἰς τὸ πεδίον τοῦ ἐλέγχου τῆς ποιότητος καὶ τῆς τιμῆς τῶν διαφόρων ἀγαθῶν.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λέανδρος Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ :

Λυποῦμαι διότι θὰ ἀπογοητεύσω τὸν ἔντιμον συνάδελφον κ. Παρασκευαΐδην, διότι δὲν θὰ διμιλήσω ἐκ στήθους, ἀλλὰ τὸ θέμα ἔχειαζετο κάποιαν προεργασίαν. ‘Οπωσδήποτε συμφωνῶ ἀπολύτως μαζὶ του δσον ἀφορᾶ τὴν ἀνάγκην ἐπιθολῆς ἐλέγχου ἐπὶ τῆς ποιότητος τῶν εἰδῶν, καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς ἀνάγκης ἐπιθολῆς ἐλέγχου ἐπὶ τῆς καθαριότητος τῶν ὑποστατικῶν.

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. “Ηκουσα μετὰ μεγίστης προσοχῆς δσα δ ἔντιμος συνάδελφος Νίκος Σαμψών εἶπεν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος, τὸ δόποιον δμολογουμένως ἐνδιαφέρει τοὺς πάντας. Καὶ ἀπλὴ ἀναφορὰ τῆς λέξεως «ἀγορανομία» φαίνεται νὰ ἔγγιζη σήμερον τὴν πλέον λεπτήν χορδὴν ὅλων τῶν στρωμάτων εἰς βαθμὸν ποὺ νὰ δημιουργῇ τὴν ψευδαίσθησιν δτι ή ἐπιθολὴ ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου θὰ ἐπέφερεν ως διὰ μαγείας τὴν καθήλωσιν, ή ἀκόμη καὶ τὴν μείωσιν τῶν τιμῶν. Μακάρι νὰ ἥτο ἔται. Θὰ ἤμην δ πρῶτος δ δόποιος θὰ συνηγοροῦσα ὑπὲρ τῆς ἀμέσου ἐφαρμογῆς πλήρους ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου. ‘Αλλὰ δυστυχῶς τὰ πράγματα δὲν ἔχουν οὕτω πως. Ή ἀναχαίτησις τῆς ἀνοδικῆς πορείας τῶν τιμῶν δὲν εἰναι ἀπλοῦν πρόβλημα, ούδεμία δὲ χωρα ἔχει ἐπιτύχει νὰ λύσῃ τοῦτο πλήρως. Καὶ τοῦτο κυρίως διότι ἐλεγχος τιμῶν ἀναποφεύκτως συνεπάγεται γενικὸν ἐλεγχον πρὸς δλας τὰς κατευθύνσεις ἐφ’ δσον σκοπὸς αὐτοῦ εἰναι ή ἔξασφάλισις σταθερότητος τιμῶν δι’ δλα τὰ στρώματα τοῦ λαοῦ. Διότι σταθερότης τιμῶν ἐνδιαφέρει δλα ἀνεξαιρέτως τὰ στρώματα τοῦ λαοῦ. ‘Ενδιαφέρει τόσον τὸν ἐμπόρον καὶ τὸν βιομήχανον ὑπὸ τὴν ιδιότητά των ως ἀγοραστῶν ὄλικῶν καὶ ὑπηρεσιῶν διὰ σκοπούς κατασκευῆς ἐνδὸς προϊόντος δσον καὶ τὸν ἐργοδοτούμενον ὑπὸ τὴν ιδιότητά του ως καταναλωτοῦ. Θὰ ἥτο μία πολὺ ἐπικίνδυνος ἀπλούστευσις τοῦ θέματος ἔὰν ὑποτεθῆ δτι δ ἐλεγχος τῶν τιμῶν δύναται νὰ λειτουργήσῃ μόνον ως μέσον προστασίας τῶν οἰκονομικῶν ἀσθενεστέρων τάξεων κατὰ τῶν αὐξανομένων τιμῶν.

‘Ομιλῶν ἐπὶ τῶν βασικῶν σκοπῶν τοῦ Δευτέρου Πενταετοῦ Σχεδίου δ ἔντιμος ‘Υπουργός Οἰκονομικῶν κ. Α. Πατσαλίδης, τὴν 4ην Νοεμβρίου 1968, ἀνέφερε τὰ ἔξῆς :

«Η ἄνοδος τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ εἶναι βεθαίως ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς προσπαθείας δι' οἰκονομικήν καὶ κοινωνικήν ἀνάπτυξιν. Ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις δὲν εἶναι αὐτοσκοπός. Ἀποτελεῖ δῆμος αὕτη τὴν μόνην δόδον καὶ τὴν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν αὔξησιν τῆς εύημερίας τοῦ λαοῦ. Ἐχομεν συνεπῶς καθῆκον καὶ ὑποχρέωσιν νὰ περιφρουρήσωμεν τὰς συνθήκας ἐκείνας ἅνευ τῶν δποίων ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις καθίσταται προσθηματική. Μία τῶν συνθήκων αὐτῶν εἶναι ἡ διατήρησις σχετικῆς σταθερότητος τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν. Ἀνοδος τῶν τιμῶν καὶ κατάστασις πληθωρισμοῦ θὰ ἔχῃ, μεταξὺ ἄλλων, τὰς ἀκολούθους συνεπείας διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου : Τὰ ἔγχωρια προϊόντα δὲν θὰ δύνανται νὰ διατίθενται εύκολως εἰς τὸ ἔξωτερικόν, ἐνώ ἀντιθέτως τὰ ξένα προϊόντα θὰ εἶναι πλέον ἀνταγωνιστικά καὶ εἰς τὴν ἔσωτερηκήν ἀγοράν. Τὸ συγκριτικὸν πλεόνασμα τῆς Κύπρου εἰς τὸν τουρισμὸν θὰ μειωθῇ μὲ συνέπειαν τὴν ἐλάττωσιν μεταξὺ ἄλλων καὶ τῶν εἰσπράξεων ξένου συναλλάγματος καὶ τὴν χειροτέρευσιν τοῦ ισοζυγίου πληρωμῶν. Ἡ μείωσις τῆς ἔγχωρίου παραγωγῆς θὰ ἀνακόψῃ τὴν ἀνάληψιν νέων ἐπενδύσεων μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνακοπὴν τῆς οἰκονομικῆς προόδου καὶ τὴν ἀνεργίαν. Ἐπὶ πλέον—συνέχισεν δ. κ. ‘Υπουργός— ὁ πληθωρισμὸς θὰ μειώσῃ τὴν ἀγοραστικήν δύναμιν τῶν χρηματικῶν εἰσοδημάτων τῶν ἔργαζομένων. Πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτων ἐνδεχομένων, ἡ Κυβερνησίς έχει ήδη ἐγκρίνει τὴν σύστασιν Συμβουλευτικοῦ Σώματος ἐπὶ τῶν Τιμῶν καὶ Εἰσοδημάτων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ‘Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν μὲ τοὺς ἔξῆς ὅρους ἐντολῆς :

- (α) Νὰ παρακολουθῇ τὰς διακυμάνσεις τῶν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων καὶ ἄλλα συναφῆ ζητήματα.
- (β) Νὰ ὑποθάλλῃ εἰσηγήσεις ὡς πρὸς τὴν ἀκολουθητέαν πολιτικήν ἐπὶ τῶν τιμῶν καὶ τῶν εἰσοδημάτων· καὶ
- (γ) Νὰ ὑποθάλλῃ εἰσηγήσεις ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὡς πρὸς τὰ κριτήρια καὶ τὴν γενικήν γραμμήν διὰ τὴν ἔξελξιν τῶν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων.

Ἐκ τῶν ἄνω δηλώσεων τοῦ κ. ‘Υπουργοῦ καθίσταται πρόδηλον ὅτι διὰ νὰ ἔξασφαλισθῇ σταθερά ἄνοδος τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ ἐπιτευχθῇ πραγματικὴ εύημερία δι' ὀλόκληρον τὸν πληθυσμόν, ἡ Κύπρος πρέπει νὰ ἔξειρῃ τρόπον νὰ ἐπιτύχῃ μίαν λογικήν καὶ οἰκονομικῶς ἐφικτὴν ἔξελιξιν τῶν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων διὰ νὰ μὴ ἐμπλακῇ εἰς τὴν δίνην τοῦ φαύλου κύκλου τῆς αὐξήσεως τιμῶν καὶ ήμερομισθίων. Καὶ τοῦτο εἶναι πρωτίστως μέλημα τῆς Κυβερνήσεως ἥτις, ἐν προκειμένῳ, δύναται νὰ θασίζεται ἐπὶ τῶν συστάσεων τοῦ Συμβουλευτικοῦ Σώματος ἐπὶ τῶν τιμῶν καὶ Εἰσοδημάτων.

“Οσον ἀφορᾷ τὸν καθορισμὸν τιμῶν πωλήσεως, ἀπὸ τοῦ 1962 ἡ Βουλὴ ἐψήφισε Νόμον δυνάμει τοῦ δποίου τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ κηρύξῃ ὡς ἐλεγχόμενα οἰδαήποτε ἐμπορεύματα διπότε δ ‘Υπουργός δύναται διὰ σχετικοῦ διατάγματος νὰ δρίσῃ ἀνώτατον ποσοστὸν κέρδους ἢ ἀνωτάτην τιμὴν λειανικῆς πωλήσεως διὰ τὰ τοιαῦτα εἴδη. “Οταν κατὰ τὸ 1967 ἐπῆλθεν ἡ ὑποτίμησις τῆς στερλίνας, ἡ Κυβερνησίς, παραλλήλως πρὸς ἄλλα μέτρα, ἐκήρυξεν ἀμέσως ὀρισμένα εἴδη μαζικῆς καταναλώσεως (οἰκοδομικὰ ὄλικά, πετρελαιοειδῆ, σιγαρέττα, κ.τ.λ.) ὡς ἐλεγχόμενα εἴδη πρὸς ἀποφυγὴν κερδοσκοπικῆς ἐκμεταλλεύσεως.

‘Ως γνωστόν, αἱ τιμαὶ τοῦ ψωμιοῦ, τῶν φρούτων καὶ λαχανικῶν καὶ τοῦ χοιρινοῦ κρέατος ἔχουν ήδη ρυθμισθῆ διὰ ἀγορανομικῶν διαταγμάτων, ὀριθμὸς δὲ ἄλλων ἐμπορευμάτων, περιλαμβανομένων τῆς ζακχάρεως, τῆς ὀρύζης, τῶν ἔγχωρίων νωπῶν κρέατων, τῶν κατεψυγμένων κρέατων, τῶν ζωοτροφῶν, τῶν ιατρικῶν καὶ φαρμακευτικῶν προϊόντων, κ.λ.π., εἶναι ἐκ τῶν κηρυχθέντων εἰς τὸ παρελθόν ὡς ἐλεγχόμενων. ‘Ως δὲ ἀνεκοινώθη προσφάτως, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ‘Υπουργικοῦ Συμβουλίου, τὰ αὐγά, τὰ μείγματα ἐλαιολάδου, τὰ εἰσαγόμενα νωπά κρέατα καὶ τὰ χαλλούμια ἐκηρύχθησαν ὡς «ἐλεγχόμενα ἐμπορεύματα», δυνάμει τῶν προνοιῶν τοῦ ἀριθμοῦ 3(1) τῶν περὶ ‘Ἐμπορευμάτων καὶ ‘Υπηρεσιῶν (Κανονισμὸς καὶ ‘Ελεγχος) Νόμων τοῦ 1962 ἔως 1966.

Είναι έπισης γνωστὸν ὅτι ἀπὸ πολλοῦ ὑπάρχει Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐλέγχου Ποιότητος καὶ Τιμῶν ἡ ὁποίᾳ συμβουλεύει τὸν Ὑπουργὸν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας ἐπὶ θεμάτων ἀφορώντων τὴν ἀγορανομίαν. Δὲν θὰ εἰσέλθω εἰς λεπτομερείας ὡς πρὸς τὰς τεραστίας δυσκολίας καθορισμοῦ τιμῶν πωλήσεως ἢ ποσοστοῦ κέρδους ὅταν ὑπάρχουν ἀλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα παραγωγῶν, μεσαζόντων, εἰσαγωγέων, μεταπωλητῶν, θιομηχάνων. Οὕτε καὶ θὰ ἀναφερθῶ εἰς τὰς ταλαιπωρίας τὰς ὁποίας θὰ ὑφίσταται τὸ κοινόν, λόγῳ ἐμπορευματοκρυψίας ἢ τεχνητῆς σπάνεως ἐλεγχομένων εἰδῶν. Ἐκ πέρας δημως γνωρίζω ὅτι ὁ καθορισμὸς τιμῶν πωλήσεως καὶ μόνος δὲν πρόκειται νὰ συγκρατῇσῃ τὰς τιμάς. Ἀπεναντίας μὲν θιμητικὴν ἀκρίβειαν θὰ δόηγήσῃ εἰς τὴν αὔξησιν τῶν τιμῶν καθ' ὅτι καθορισμὸς περιθωρίων κέρδους θὰ ἐσήμανεν ὅτι κάθε ἐνδιαφέρον πρὸς διατήρησιν χαμηλοῦ κόστους παραγωγῆς θὰ ἔξελειπεν ἐφ' δοσὸν κάθε ἐπιχείρησις θὰ ειργάζετο μὲν ὥστιν τὸ κόστος πλέον τὸ καθωρισμένον ποσοστὸν κέρδους. Μόνον ὑπὸ συνθήκας ἐλευθέρου ἐμπορίου καὶ συναγωνισμοῦ εἶναι δυνατόν νὰ ἀναχαιτισθῇ ἡ ἀδικαιολόγητος αὔξησις τῶν τιμῶν. Πρέπει ως ἔκ τούτου νὰ προσέξωμεν μῆπως ἐν τῇ προσπαθείᾳ μας ὅπως θιοθήσωμεν τὰ οἰκονομικῶν ἀσθενέστερα στρώματα ἐπιφέρωμεν, διὰ μᾶς ἀλογίστου καὶ μονοπλεύρου ἐπεκτάσεως τοῦ ἐλέγχου τιμῶν, ἐντελῶς ἀντίθετα ἀποτελέσματα μὲ μοιραίαν συνέπειαν οἱ πτωχοὶ νὰ κληθοῦν νὰ πληρώσουν τὰ σπασμένα.

Ἡ γνώμη μου, ἔντιμε κ. Πρόεδρε καὶ ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι, εἶναι ὅτι τὸ θέμα ἀγορανομίας πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναπόσταστον μέρος τῆς δλῆς Κυβερνητικῆς πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων καὶ τὸ πρόσθλημα νὰ ἀντικρυσθῇ ὅπο τῆς σκοπιᾶς αὐτῆς. Οὐχὶ μεμονωμένως. Ὁ μηχανισμὸς ὑπάρχει, ὑπάρχει ἡ νομοθεσία, ὑπάρχουν τὰ Συμβουλευτικὰ Σώματα καὶ αἱ Ἐπιτροπαὶ. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ παρακολουθῇ στενῶς δλας τὰς καταστάσεις αἵτινες συμβάλλουν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς ὁρθῆς πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ σοθαροῦ τούτου θέματος καὶ νὰ ἐνεργῇ ἀναλόγως—ὅταν καὶ δηνου παρίσταται ἀνάγκη—μὲ περίσκεψιν καὶ σύνεσιν, καὶ πάντοτε ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν γενικωτέρων συμφερόντων δλῶν τῶν στρωμάτων τοῦ λαοῦ μας.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι δμιληταί;

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἄπλως ἡθελα νὰ παρακαλέσω ὅπως τὸ θέμα παραμείνῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, διότι ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι δμιληταί οἱ ὁποῖοι θὰ ἡθελαν νὰ λάθουν τὸν λόγον, δημως δὲν ἔχουν συμπληρώσει εἰσέτι τὰ στοιχεῖα τῶν ἐπὶ τοῦ σοθαροῦ αὐτοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι δμιληταί οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ ἀγορεύσουν σήμερον ἐπὶ τοῦ θέματος;

Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Ἐκ σήθους καὶ ἔκ τῆς θέσεώς των διὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ὑφιστάμενον ἐκ Κυρηνείας συνάδελφον, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἡ διὰ χειρογράφου;

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν γνωρίζω έάν δ' ἔκ Κυρηνείας συνάδελφος ἔχῃ ἀδυναμίαν πρὸς τὸ στῆθος (!), ἀλλὰ δικαιοῦνται οἱ ἐντιμοὶ κύριοι Βουλευταὶ νά τά ἀγορεύσουν ἐκ στῆθους καὶ, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἔνστασις, ἐκ χειρογράφου.

Φαίνεται ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι ἀγορηταὶ οἱ ὅποιοι θέλουν νά ἀγορεύσουν στήμερον ἐπὶ τοῦ θέματος, ὑπάρχει ὅμως εἰσήγησις ὅπως τὸ θέμα παραμείνῃ ἐπὶ τῆς ἡμερήσιας διατάξεως διά τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, διότι ὡς ἐπληροφορήθην ἀπὸ τὸν ἐντιμὸν Βουλευτὴν κ. Παπαϊωάννου, ὑπάρχουν Βουλευταὶ οἱ ὅποιοι συλλέγουν στοιχεῖα διά νά ἔτοιμάσουν τὰς ἀγορεύσεις τῶν. Καὶ, ἐπομένως, λόγω τῆς σημασίας τοῦ θέματος καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος, θὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησίς του διά τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς ἡ ὅποια θὰ δρισθῇ κατὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης συνεδρίας.

Τὸ δεύτερον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερήσιας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ εἶναι «Ἡ κηρυχθεῖσα ἀνταπεργία εἰς τὰς Τραπέζας καὶ οἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου».

Προτοῦ δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν ἔγγραψαντα τὸ θέμα Βουλευτὴν κ. Λυσσαρίδην, θὰ ἥθελα νά πληροφορήσω τὸ Σῶμα ὅτι, καθὼς μοῦ ἀνεφέρθη, κατεχωρίσθη ἀριθμὸς ἀγωγῶν εἰς τὰς ὅποιας τίθεται τὸ θέμα τῆς ἀνταπεργίας τῶν Τραπέζων ἡ τοῦ “lock out”, ὅπως λέγεται, καὶ ζητεῖται ἀπόφασις ἀπὸ τὴν Δικαστικὴν Ἐξουσίαν κατὰ πόσον ἡ πρᾶξις αὐτὴ εἶναι νόμιμος ἡ μή.

Ἐπειδὴ εἰς τὸ παρὸν στάδιον δὲν ἔχω ἐπαρκῆ στοιχεῖα ὡς πρὸς τὴν φύσιν τῶν ἀγωγῶν οἱ ὅποιαι ἐκινήθησαν καὶ ἐπειδὴ ἀρχὴ τῆς Βουλῆς εἶναι ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν συζητεῖ θέματα τὰ ὅποια εὐρίσκονται ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης, θὰ ἀναβλῶ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος μέχρι τῆς προσεχοῦσας συνεδρίας τῆς Βουλῆς διά νά ζητηθοῦν στοιχεῖα, καὶ ἔάν ἐκ τῶν στοιχείων προκύπτῃ ὅτι τὸ θέμα τὸ ὅποιον θὰ συζητηθῇ εἰς τὴν Βουλὴν εἶναι δυνατὸν νά ἐπηρεάσῃ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων, τότε κατόπιν συζητήσεως θὰ ἀποφασισθῇ κατὰ πόσον θὰ συζητηθῇ ἡ θὰ ἀναβληθῇ, ἀναλόγως.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Ο τρόπος μὲ τὸν ὅποιον προτίθεμαι νά θίξω τὸ θέμα δὲν ὑπεισέρχεται καθόλου εἰς τὸ θέμα τοῦ παρανόμου ἡ μὴ τῆς ἀνταπεργίας.

Τὸ θέμα αὐτὸν εἶναι ἐντελῶς διάφορον. Γνωρίζω ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν ἡ Βουλὴ νά συζητῇσῃ οἰονδήποτε θέμα, τὸ ὅποιον εὐρίσκεται ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, ἀλλὰ πιστεύω ὅτι τὰ θέματα τὰ ὅποια θίγω δὲν σχετίζονται μὲ τὸ θέμα τῆς νομιμότητος ἡ μὴ τῶν Τραπέζων εἰς τὸ νά κηρύξουν ἀνταπεργίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

‘Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Εἰσάγεται νέον στοιχεῖον εἰς τὸ ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ κ. Λυσσαρίδη θέμα κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίαν τῆς Βουλῆς ταύτης. Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίαν ἐγένετο δξεῖα συζήτησις καὶ ἀντηλλάγησαν πολλαὶ ἀπόψεις περὶ τοῦ κατὰ πόσον ἦτο ἡ μὴ σκόπιμον νά ἔγγραφῇ τὸ θέμα αὐτὸν εἰς τὸ παρὸν στάδιον, δόσον καὶ ἔάν ἦτο, ὡς ἐτονίσθη, συμπαθές τὸ θέμα αὐτὸν ἀπὸ μιᾶς πλευρᾶς.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον εἶχε τονισθῇ καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίαν ὅτι κατὰ κάποιον τρόπον θὰ ἐπηρεάσῃ ἵσως τὰς διαπραγματεύσεις ποὺ διεξήγοντο

τότε καὶ διεξάγονται καὶ σήμερον. Νομίζω ὅτι δὲν ἔχει κλείσει τὸ θέμα καὶ διὰ τοῦτο εἶχε προταθῆ εἰς τὴν Βουλὴν αὐτὴν νὰ ἀναβληθῆ ἡ ἐγγραφὴ τοῦ θέματος μέχρις ὅτου διποδήποτε καταλήξουν εἰς θετικὸν ἀποτέλεσμα.

Τώρα, κ. Πρόεδρε, εἰσάγεται καὶ ἐν νέον καὶ ἐπιπρόσθετον στοιχεῖον, τὸ θέμα ὅτι ἡδη ἔχουν κατατεθῆ ἀγωγαὶ διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην καὶ δοσον καὶ ἔαν δικαστής φρονῇ ὅτι οἰλαδήποτε συζήτησις, ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἐλεγχομένη εἰς τὴν Βουλὴν ταύτην—καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἐλεγχομένη συζήτησις—δὲν θὰ ἐπηρεάσῃ δυσμενῶς ἡ ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν θὰ ὑπεισέλθῃ εἰς ἕκκρεμούσας ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὑποθέσεις.

Διὰ ταῦτα, κ. Πρόεδρε, ὑποθάλλω εὐλαβῶς ὅπως τὸ δόλον θέμα παραμείνῃ εἰς τὴν ἡμερήσιαν διάταξιν ἥ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἔαν ἀναθεωρήσῃ τὰς σκέψεις του δ ἐγγράφως τὸ θέμα Βουλευτής, διαγραφῇ εἰς τὸ παρὸν στάδιον καὶ ἐπανέλθῃ ἐν καιρῷ διὰ νὰ συζητηθῇ ὅταν ἐπικρατήσῃ καὶ ἡρεμος ἀτμόσφαιρα καὶ λείψουν καὶ τὰ ὄλλα πρόσθετα στοιχεῖα τὰ ὅποια ἐπιθαρύνουν καὶ ἐπισκιάζουν καὶ δυσμενῶς ἵσως θὰ ἐπιδράσουν ἐπὶ τοῦ δόλου θέματος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Οσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τὸ ὅποιον ἤγειρεν ὁ ἐντίμος Βουλευτής κ. Παρασκευαδῆς, δηλαδὴ ὅτι, ἐπειδὴ ἡρχισαν διαπραγματεύσεις μεταξὺ τῆς Συντεχνίας καὶ τῶν Τραπεζῶν καὶ ἡ πιθανὴ συζήτησις τοῦ θέματος εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάσῃ τὰς διαπραγματεύσεις, δὲν δύναμαι νὰ λάβω οἰλαδήποτε θέσιν, διότι τὸ θέμα τοῦτο συνεζητήθη ἡδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ἡ Βουλὴ δι’ ἀποφάσεως τῆς πλειοψηφίας ἐνέκρινε τὴν ἐγγραφήν του. Ἐπομένως δὲν εἶναι θέμα ἐπὶ τοῦ ὅποιου ἔχω δρμοδιότητα νὰ λάβω οἰλαδήποτε ἀπόφασιν.

Τὸ ὅτι δημως ὑπάρχουν ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων ὑποθέσεις αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν νομιμότητα τῶν ἐνεργειῶν τῶν Τραπεζῶν καὶ τὸ ὅτι ὑπάρχει συζήτησις ἐπὶ τοῦ ίδιου θέματος εἰς τὴν Βουλὴν, εἶναι εὐθύνη, ὅπως ἀναφέρουν τὰ συγγράμματα, τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς νὰ ἀποφασίσῃ κατὰ πόσον εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις λόγῳ τοῦ ὅτι ἐκκρεμοῦν ὑποθέσεις ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων. Εἶναι ἔνα ἀπὸ τὰ δύσκολωτερα θέματα διὰ νὰ ἀποφασίσῃ οἰοσδήποτε Πρόεδρος Βουλῆς, συνεζητήθη δὲ τὸ δόλον θέμα ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν Νέαν Δελχὶ υπὸ τῶν Προέδρων τῶν Κοινοβουλίων τῆς Κοινοπολιτείας καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν αὐτῶν φαίνεται πόσον δύσκολον καὶ περίπλοκον εἶναι τὸ θέμα.

Θὰ ἥθελα νὰ ἀναφέρω εἰς τοὺς ἐντίμους Βουλευτάς ὅτι εἰς τὸ πρῶτον στάδιον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποφασισθῇ κατὰ πόσον τὸ θέμα σχετίζεται μὲ τὰς καταχωρηθείσας ἀγωγάς ἥ ὅχι, ἀπλῶς διότι δ ἐγγράφως τὸ θέμα ισχυρίζεται ὅτι δὲν θὰ ἔχῃ συσχέτισιν καὶ θὰ ίδητε ὅτι εἰς τὰ διάφορα συγγράμματα ἀναφέρεται σαφῶς ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ οἰλαδήποτε συζήτησις εἰς τὴν Βουλὴν θέματος τὸ ὅποιον ἐκκρεμεῖ ἐνώπιον Δικαστηρίων εἴτε Ποινικῶν εἴτε Στρατοδικείων εἴτε Πολιτικῶν, ἐκτὸς ἐὰν διαπιστωθῇ πέραν πάσης ἀμφιβολίας ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα εἰς τὴν Βουλὴν δὲν σχετίζεται καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων.

“Η διαδικασία, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖται εἰς ὡρισμένα Κοινοβούλια, εἶναι ὅτι τὸ θέμα παραπέμπεται εἰς Ἐπιτροπὴν ἡ ὁποία ἔξετάζει ὅχι τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος, ἀλλὰ τὸ κατὰ πόσον ὑπάρχει συσχέτισμὸς ἥ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάσῃ καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ συμβούλεύει τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, δ ὅποιος, τότε, ἐπὶ τῇ θάσει τῆς ἐρεύνης, ἡ ὁποία γίνεται, ἀποφασίζει κατὰ πόσον θὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἥ ὅχι.

Εἰς τὸ παρὸν στάδιον θεωρῶ ὅτι εἶναι πρόωρον νὰ ἀποφανθῇ τις ὅτι εἶναι δυνατὸν ἡ συζήτησις νὰ ἐπηρεάσῃ τὰς ὑποθέσεις αἱ ὁποῖαι ἔκκρεμοῦν ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, ἐφ’ ὅσον ἀκόμη δὲν γνωρίζομεν μὲ σαφήνειαν πῶς διετυπώ-

θησαν αἱ ὑποθέσεις αὐταὶ καὶ τὶ εἰναι ἔκεινο τὸ δόπιον ζητεῖται ἀπὸ τὸ Δικαστήριον. Ὡς ἐκ τούτου εἴχα εἰσηγηθῆ τὴν ἀναβολὴν μέχρι τῆς προσεχοῦς συνεδρίας τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἔχωμεν πρῶτον στοιχεῖα ὡς πρὸς τὸ τὶ περιλαμβάνουν αἱ ἀγωγαὶ καὶ, δεύτερον, διὰ νὰ ἴδωμεν ἐάν τὸ θέμα, ὡς ἐνεγράφη, εἰναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν διαξαγομένην διαδικασίαν ἐνώπιον τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας.

Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον ἡ εὐθύνη διὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν, δυνάμει τῶν Κοινοβουλευτικῶν θεσμῶν, θαρύνει τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, εἰμαι ὑποχρεωμένος —ἐκτὸς ἐάν ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ τὸ ἀντίθετον, ὅπότε ἀπαλλάσσομαι ἐκ τῆς εὐθύνης—νὰ ἀναβάλω τὸ θέμα μέχρι τῆς προσεχοῦς συνεδρίας τῆς Βουλῆς.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δὲν εἰναι θέμα μιᾶς ἔθοδος, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, καὶ δὲν εἰναι δι' αὐτὸν τὸν λόγον που ἐπανέρχομαι. Ἐπανέρχομαι διὰ νὰ τονίσω κινδύνους οἱ δόποι θὰ προκύψουν ἐπὶ θεμάτων ἀρχῆς ἐάν τεθῇ μὲ αὐτὸν τὸν πολὺ γενικὸν τρόπον ὅτι δι' οἰανδήποτε ὑπόθεσιν, ἡ ὁποία ἔχει καὶ ἐκ τοῦ μακρόθεν σχέσιν μὲ οἰονδήποτε θέμα, ἡ Βουλὴ δὲν εἰναι δυνατὸν νὰ προθῇ εἰς συζήτησιν ἐπὶ ἐνὸς θασικοῦ θέματος. Εἰς αὐτὰς τὰς περιπτώσεις, ἐάν καὶ ἐφ' ὅσον ἔνα ἀτομον ἀποφασίσῃ διὰ τὸν αἱ β λόγον νὰ ἐγείρῃ οἰονδήποτε θέμα ἐνώπιον μιᾶς Δικαστικῆς Ἀρχῆς, θὰ εἰναι δυνατὸν νὰ παρακαλεύεται ἡ συζήτησις θασικῆς σημασίας θεμάτων εἰς τὴν Βουλὴν.

Δὲν πρόκειται, φυσικά, εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν περὶ αὐτοῦ τοῦ θέματος, ἀπεναντίας πρόκειται περὶ μιᾶς δικαιολογημένης ἀποφάσεως τῶν ἐργαζομένων νὰ ζητήσουν ἀκόμη καὶ νομικήν θεραπείαν διὰ τὴν στάσιν τῶν Τραπεζῶν.

Ἄλλα ἔγω πιστεύω ὅτι, καὶ ἀν ἀκόμη πρόκειται νὰ συζητηθῇ τὸ νόμιμον ἢ μὴ τῆς ἀνταπεργίας εἰς αὐτὴν τὴν Βουλὴν, θὰ ἦτο τότε μόνον σύγκρουσις μὲ τὴν Δικαστικὴν Ἐξουσίαν ἐάν ἐπρόκειτο νὰ δώσωμεν ἐρμηνείαν τοῦ κειμένου Νόμου. Ἡμεῖς δὲν θὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ τὸ ἐάν πρόκειται νερὶ νομίμου ἢ σχι ἀποφάσεως τῶν Τραπεζῶν. Καὶ ἐάν ἀκόμη ἐπρόκειτο νὰ εἰσηγηθῶ νομοθεσίαν αὐτὴν τὴν στιγμὴν διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἐργαζομένων, αὐτὴ ἡ νομοθεσία θὰ ισχυειν ἀφ' ἣς στιγμῆς θὰ κατωχυρούτο ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ δὲν θὰ εἰχει κανένεν ἀποτέλεσμα ἐπὶ τῆς ὑπαρχούσης ἥδη ὑποθέσεως. Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους φοροῦμαι ὅτι, ἀπὸ πλευρᾶς ἀρχῆς, θὰ εἰναι ἐπικίνδυνος ἀρχῆ νὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι δὲν δικαιούμεθα νὰ συζητήσωμεν τὰς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τῆς τάσεως τοῦ τραπεζικοῦ κεφαλαίου καὶ τὰς κακάς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος, διότι οἱ ἐργαζόμενοι δρῶμς ἔθεωρησαν σκόπιμον νὰ καταγγείλουν καὶ νομικῶς τὴν ἀπόφασιν τῶν Τραπεζῶν καὶ ἐάν ὑποθέσωμεν ὅτι αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις ἀναβληθῆ ἐπ' ἀρίστον, ὅπως συμβαίνει συνήθως εἰς αὐτὰ τὰ Δικαστήρια, σημαίνει ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θὰ εἰναι εἰς θέσιν οὔτε νὰ συζητῇ τὸ θέμα τῆς ἀνταπεργίας καὶ τῆς στάσεως τοῦ τραπεζικοῦ κεφαλαίου οὔτε νὰ εἰσηγηθῇ μέτρα οὔτε νὰ προστατεύῃ τὴν ἐθνικήν οἰκονομίαν καὶ τὸν συνδικαλισμὸν ἀπὸ τὴν ἀσύδοτον συμπεριφορὰν τοῦ τραπεζικοῦ κεφαλαίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Οσον ἀφορᾶ τὸ θέμα ὅτι πιθανὸν ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία, ἐάν συζητῇση τὸ θέμα, νὰ ἔλθῃ εἰς αὐτιδικίαν μὲ τὴν Δικαστικήν, δὲν προκύπτει τοιοῦτο θέμα ἄλλο” οὔτε καὶ σκοπός εἰναι ἡ ὑπαρξία sub judice κανονισμοῦ.

‘Ο σκοπός εἰναι νὰ μὴν προκύψῃ ἐπηρεασμὸς καὶ σχι ἀντιδικία. Καὶ πέραν τούτου ὅσον ἀφορᾶ τὸ σημεῖον τὸ δόπιον ἥγειρεν ὁ ἔντιμος Βουλευτής, ἐάν ἐνδιατρίψῃ εἰς τὰ συγγράμματα θὰ ίδῃ ὅτι ἀντιμετωπίζεται ὁ κίνδυνος τῆς παρεμποδίσεως τῆς συζητήσεως εἰς τὴν Βουλὴν λόγω καταχωρίσεως μιᾶς ἀγω-

γῆς, διότι, πρῶτον, πρέπει νὰ διαπιστωθῇ ὅτι ἡ ἀγωγή, ἡ ὁποία κατεχωρίσθη, εἶναι τοιαύτης φύσεως οὕτως ὡστε ἐάν ὑπάρξῃ συζήτησις εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν διαδικασίαν τῶν Δικαστηρίων καὶ, δεύτερον, ὅτι ὑπάρχουν οἱ τρόποι διασφαλίσεως ὑπὸ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας ὅτι τὸ θέμα δὲν θὰ ἐκκρεμῇ ἐπ’ ἄπειρον εἰς τὴν Δικαστικὴν Ἐξουσίαν.

‘Ως ἀνέφεραν καὶ ἄλλοι συνάδελφοι Προέδρων Βουλῶν, τὸ θέμα ἀντιμετωπίζεται διότι ὑπάρχουν δυνάμει τῶν Κανονισμῶν τῶν Δικαστηρίων χρονικά δρια ἐντὸς τῶν ὁποίων πρέπει νὰ κατατεθῇ ἡ ἔκθεσις ἀπαιτήσεως καὶ ἡ ὑπεράσπισις καὶ νὰ ζητηθῇ ὁ δρισμὸς ἡμερομηνίας ἀκροάσεως.

Δύναται ἔπομένως ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς νὰ πληροφορήσῃ τὴν Δικαστικὴν Ἐξουσίαν ὅτι τότε μόνον ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία θὰ ἐπιδείξῃ αὐτοσυγκράτησιν καὶ θὰ ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος ἐάν, ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν, αἱ ὁποῖαι προσβλέπονται ὑπὸ τῆς δικονομίας τῶν Δικαστηρίων, συμπληρωθοῦν δλα τὰ ἀναγκαῖα διαθήματα καὶ αἱ ἀκροάσεις τῆς ὑποθέσεως.

‘Ἐπομένως ὑπάρχουν τρόποι ἀντιμετωπίσεως καὶ οὓδεις θὰ ἥτο διατεθειμένος νὰ δεχθῇ τὴν ἀρχὴν ὅτι οἰονδήποτε θέμα εἰς τὴν Βουλὴν δὲν συζητεῖται ἀπλῶς καὶ μόνον διότι εἰς πολίτης ἡ μία δργάνωσις κατεχώρισεν—ἀπλῶς διὰ νὰ παρεμποδίσῃ τὴν συζήτησιν—προσφυγὴν εἰς τὸ Δικαστήριον.

Εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῇ ὅτι οἱ καταχωρίσαντες προσφυγὴν οἱ ὁποίοι εἶναι οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὑπάλληλοι, θέλουν νὰ παρεμποδίσουν τὴν συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἔπομένως δὲν γεννᾶται θέμα ὅτι αἱ καταχωρισθεῖσαι προσφυγαὶ εἶναι γνήσιαι καὶ ὅτι κατεχωρίσθησαν ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ παρεμποδισθῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος τὸ δποῖον, ὡς διαισθάνομαι, μᾶλλον θὰ ἐπεθύμουν νὰ συζητῇ παρὰ νὰ παρεμποδισθῇ.

Καὶ ἔπομένως δὲν ὑπάρχει ἐκ πρώτης ὅψεως οἰαδήποτε ἔνδειξις ὅτι ἡ καταχώρησις ἀγωγῶν ἔγένετο ἐπὶ σκοπῷ παρεμποδίσεως τῆς συζήτησεως εἰς τὴν Βουλὴν.

‘Ο. κ. Δημητρίου καὶ κατόπιν ὁ. κ. Λυσσαρίδης.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Υπάρχουν τὰ τρία δργανα τῆς κράτους, ἥτοι ἡ Δικαστικὴ Ἐξουσία, ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία καὶ ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία. ‘Ἐκαστον δργανον τοῦ κράτους δφείλει νὰ σέβεται τὸ ἄλλο καὶ νὰ σέβεται ταυτόχρονα καὶ τὰ περιθώρια τῆς ἐλευθέρας διακινήσεώς του.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ Δικαστικὴ Ἐξουσία ἔχει ἐνώπιόν της αὐτάς τὰς ἀγωγάς, αἱ ὁποῖαι κατεχωρίσθησαν ὑπὸ Ιδιωτῶν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἀμέσως ἐπηρεαζομένων ἐργοδοτουμένων τῶν Τραπεζῶν.

Πιστεύω ὅτι πρέπει νὰ παρασχεθῇ ἡ ἔθδομάς ἡ ὁποία ἐζητήθῃ ἡ ἔγινεν εἰσήγησις νὰ παρασχεθῇ εἰς τὸ Σῶμα ἀπὸ μέρους τοῦ ἐντίμου Προέδρου, διὰ νὰ διερευνηθῇ κατὰ πόσον καὶ ἐάν θὰ ἐπηρεασθῇ ἡ δικαστικὴ πλευρὰ τοῦ δλου θέματος ἀπὸ τὴν συζήτησιν ἡ ὁποία θὰ διεξαχθῇ.

Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι πιστεύω ὅτι ὁ ἔντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης θὰ προσπαθήσῃ ἐπιμελῶς ὁ ίδιος προσωπικά νὰ μὴν πηδήσῃ μὲ τὴν συζήτησιν μέσα εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας, ἐν τούτοις, δὲν ὑπάρχει ἀμφιθολία, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν θὰ γίνη ἀναφορά καὶ εἰς τὸν Νόμον διότι τὰ περὶ Τραπεζῶν τὰ ρυθμίζει Νόμος. Καὶ συνεπῶς ὁπωδήποτε προσβλέπω, προσωπικῶς, ὅτι θὰ ὑπάρξῃ παρέμβασις εἰς τὰ πλαίσια τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας.

Συνεπῶς συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Προέδρου δπως ἀναθληθῇ ἡ συζήτησις διὰ μίαν ἔθδομάδα πρὸς διερεύνησιν τοῦ δλου θέματος,

ήτοι έαν καὶ κατὰ πόσον θὰ ἐπηρεασθῇ ή ἐκδίκασις τῶν ὑποθέσεων ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου.

Εὐχαριστῶ. Ἐδύπο οὐαθέ^{τη} οὐαίλετεκαν θονίζεται δοτ ρεσούφοτέ έτι μηδ

προεδροῦ διατάξει διατάξει νάτ επερέποτέ έτι μηδεμίαν θετ διατάξει

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : αινθή νήτ επετήλη φοτό δη μηδεμίαν θετ διατάξει

‘Ο κ. Ποταμίτης. ηθούντο δη μηδεμίαν φοτό δη μηδεμίαν θετ διατάξει

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

‘Ηγέρθην ἀπλῶς διὰ νὰ ὑποστηρίξω τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Προεδρου, μὲ τὴν ὄποιαν συμφωνῶ πλήρως. Κατὰ τὴν εἰσήγησιν ζητεῖται ὅπως ἀναθληθῇ ή συζήτησις διὰ μίαν ἔθδομάδα. Καὶ έαν ἀπαιτήται ἀκόμη μεγαλύτερον χρονικὸν διάστημα διὰ νὰ παρουσιασθῶσι τὰ στοιχεῖα, ἐπὶ τῶν ὄποιων βασίζονται αἱ ἀγωγαί, θετ συνεφώνουν ἀκόμη καὶ εἰς τοῦτο.

Δὲν εἰμι διατεθειμένος θεθαίως νὰ δεχθῶ ἀπολύτως τὸ δῆτι διὰ κάθε ἀγωγήν, ή ὄποιας θὰ κινήται εἰς τὸ Δικαστήριον πρέπει νὰ ἀναστέλλεται ή νὰ ματαιούται ή συζήτησις ἐνός θέματος, τὸ ὄποιον εἶναι καὶ ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης. Υπάρχουν πολλαὶ περιπτώσεις διὰ τὰς ὄποιας δὲν πρέπει νὰ γίνεται τοῦτο. Άλλα, κατ’ ἀρχήν, ή ἀρχῇ εἶναι δῆτι δὲν πρέπει νὰ γίνεται συζήτησις εἴτε εἰς τὴν Βουλὴν εἴτε ἀλλοῦ, ή ὄποια θὰ ἐπηρεάζῃ τὴν ἀκριβοδικαίαν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν δὲν εἰμεθα εἰς θέσιν νὰ τὸ εἴπωμεν. Οταν ἔξετασθοῦν τὰ στοιχεῖα ἐπὶ τῶν ὄποιων βασίζονται αἱ ἀγωγαί αὗται, καὶ τοῦτο μόνον θὰ γίνη ἀφοῦ δοθῇ ή Ἐκθεσις ἀπαιτήσεως καὶ ίσως καὶ ή Ἐκθεσις ὑπεραποτίσεως, τότε θὰ εἰμεθα εἰς θέσιν νὰ εἴπωμεν έαν θὰ ἐπηρεασθῇ ή δικαιοσύνη ἀπό μίαν συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν.

Δι’ αὐτὸν νομίζω δῆτι εἶναι πολὺ φρόνιμος μία ἀπόφασις, ή εἰσήγησις, ὅπως ἀναθληθῇ ή συζήτησις μέχρις δουτού συγκεντρωθῶσι τὰ στοιχεῖα ταῦτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αναφέρομαι εἰς Erskine May “Parliamentary Practice”, ὁ ὄποιος ἀναφέρει τὰ ἔξης: Λυπούμεται διότι εἶναι ἀγγλιστή.

“Matters awaiting the adjudication of a court of Law should not be brought forward in a debate”.

Καὶ ἀκολούθως ἀναφέρει δῆτι πρέπει, πρῶτον—αὐτὸν τὸ ὄποιον εἴπε καὶ δὲντιμός σύναδελφος κ. Ποταμίτης, καὶ ἐτόνισα καὶ ἔγω ἀπὸ τὴν ἔδραν—νὰ διαπιστωθῇ ποῖα εἶναι τὰ ὑπὸ συζήτησιν θέματα εἰς τὴν ἐκκρεμούσαν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου ἀγωγὴν ή εἰς τὰς ἐκκρεμούσας ἀγωγάς, καὶ κατόπιν νὰ διαπιστωθῇ κατὰ πόσον εἶναι δυνατὸν ή συζήτησις νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἀκριβοδικαίαν ἔξετασιν τῶν ὑποθέσεων ὑπὸ τῶν δικαστηρίων.

‘Ως ἔκ τούτου, ως εἶπα, ἐκτὸς έαν ή Βουλὴ εἶναι ἐτοίμη νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην καὶ νὰ ἀνταρέψῃ τὴν ἀπόφασίν μου, θὰ ἀναθάλω τὴν συζήτησιν διὰ μίαν ἔθδομάδα διὰ νὰ διαπιστωθῇ ή φύσις τῶν ἀγωγῶν αἱ ὄποιαι εὑρίσκονται ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ως ἐπίσης καὶ κατὰ πόσον ή συζήτησις τοῦ θέματος εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἀκριβοδικαίαν ἔξετασιν τῶν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Ἀπλῶς, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, θὰ ἀναφέρω δῆτι τὸ θέμα τὸ ὄποιον ἐνέγραψε εἶναι «ἡ ἀνταπεργία τῶν τραπεζῶν καὶ αἱ ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου». Δὲν διακρίνομαι δι’ δέξιων αἱ δέλτα δὲν νομίζω δῆτι αὐτὸν θέμα μπορεῖ νὰ ὑπεισέρχεται εἰς τὴν δικαίαν ἀπόφασιν τῆς δργανώσεως τῶν Τραπεζικῶν Υπαλλήλων νὰ προσφύγουν εἰς τὸ δικαστήριον διὰ νὰ ἀποδείξουν

ότι, πέραν των ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῆς ἔθνικῆς οἰκονομίας, τὰς ὁποίας συζητεῖ ἡ Βουλή, αἱ Τράπεζαι ἔδρασαν καὶ κατὰ παράνομον τρόπον προθαίνουσαι εἰς ἀνταπεργίαν. Δὲν ἔθεσα εἰς συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν θέμα περὶ τοῦ νομίμου ἢ ὅχι τῆς ἀποφάσεως τοῦ τραπεζικοῦ κεφαλαίου. "Εθεσα ἀπλῶς εἰς τὴν Βουλὴν θέμα διὰ τὰς ἐπιπτώσεις τῆς ἀποφάσεως τῶν χειρίζομένων τὸ τραπεζικὸν κεφαλαίον νὰ καταλήξουν εἰς ἀπόφασιν, ἢ ὁποία πλήγτει τὴν ἔθνικὴν οἰκονομίαν. Τὸ θέμα τὸ ίδικόν μου εἶναι ἐντελῶς οἰκονομικὸν καὶ διμολογῶ ὅτι δυσκολεύομαι νὰ ἀντιληφθῶ μὲ ποιὸν τρόπον εἶναι δυνατὸν νὰ συνδεθῇ, ἐπαναλαμβάνω, μὲ τὸ δίκαιον αἴτημα τῶν τραπεζικῶν ὑπαλλήλων νὰ ζητήσουν καὶ νομικὴν θεραπείαν διὰ τὴν ἀδικίαν τῶν Τραπεζῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διὰ νὰ σᾶς εύκολύνω νὰ ἀντιληφθῆτε θὰ σᾶς ἀπαντήσω μὲ τὸν ἔξῆς τρόπον :

Ἐθέσατε ως θέμα «Αἱ δυσμενεῖς οἰκονομικαὶ ἐπιπτώσεις αἱ δόποιαι προκύπτουν λόγῳ τῆς ἀνταπεργίας τῶν Τραπεζῶν». Ἐὰν ή Βουλὴ ἀποφανθῇ ὅτι αἱ ἐπιπτώσεις αὗται εἶναι τόσον μεγάλαι οὕτως ὥστε ή ἐνέργεια, εἰς ἣν προέβησαν αἱ Τράπεζαι, νὰ ἐναντιοῦται πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον, τότε, ἀσφαλῶς, ἐπηρεάζεται ή οὐσίᾳ τῆς νομικῆς ἔξετάσεως διότι διὰ τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύονται ἐνέργειαι, αἱ δόποιαι καθάπτονται τοῦ δημοσίου συμφέροντος. Καὶ ἐπομένως ή Βουλὴ ἔχει οὕτω προδικάσει τὸ θέμα τὸ δόποιον θὰ ἐδίκαζεν ή δικαστική ἔξουσία.

Δι' αύτό, δὲν είναι τόσον εὔκολον, ὅπως, εἶπα, νὰ ἀποφασίσῃ κανεὶς ἐπὶ τῆς οὐδίσας τοῦ θέματος, δηλαδὴ ἐπὶ τοῦ κατὰ πόσον μπορεῖ νὰ διεξαχθῇ ἡ συζήτησις, ἐν ὅψει τῆς ἐκκρεμότητος τῶν ἀγωγῶν, ἐὰν δὲν διαπιστώθῃ ποίου εἴναι τὸ περιεχόμενον τῶν ἀγωγῶν καὶ ἐπὶ ποίου νομικοῦ σημείου θὰ διεξαχθῇ ἡ συζήτησις.

•Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΑΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. "Ημην ένας έξι έκείνων οι όποιοι υπεστήριξαν τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος τόσον ὡς θέματος οὐσίας ὅσον καὶ λόγω τῆς ἀρχῆς δτι πρέπει νὰ συζητοῦνται τόσον σοθαρά θέματα ἐντὸς τῆς Βουλῆς. Ἀλλὰ τώρα, καὶ παρά τὸ γεγονός δτι ἔχουν σχεδόν ἀναπτυχθῆ ἀπὸ μέρους σας αἱ δικαιολογίαι ποὺ ἐπιτρέπουν τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος, ἐν τούτοις δὲν ἐζητήσατε τοῦτο ἀπὸ τὴν Βουλήν, ἀλλά, ἀπλῶς, ἐπειδὴ ὑπάρχουν ὀρισμέναι ἐπιφυλάξεις περὶ τῆς συζητήσεως ἢ μή, ἐζητήσατε μίαν ἀπλουστάτην ἀναβολὴν διὰ νὰ ἐξετασθῇ τὸ θέμα. Δὲν Өλέπτω τὸν λόγον διατί νὰ ἐπιμένωμεν εἰς τὴν συζήτησιν σῆμερον ἢ, ἀκόμη, ὅπως εἶπεν ὁ συνάδελφος κ. Ποταμίτης, ἐντὸς τῆς προσεχοῦς ἐθδομάδος. Ἐν ὅσῳ τὸ θέμα δὲν είναι τόσον ἐπείγον, ὅπως πράγματι παρουσιάζεται, εἰσηγοῦμαι—ἀπὸ ίδικῆς μας πλευρᾶς—ὅπως πράγματι ἀναβληθῆ ἢ συζήτησις τοῦ θέματος μέχρι τῆς ἀπὸ μέρους σας ἐξετάσεως τοῦ θέματος καὶ κατόπιν ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἐάν θέλῃ τὴν συζήτησιν ἢ τὴν διαγραφὴν τοῦ θέματος ἐκ τῆς ήμερησίας διατάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Αποκτόρου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ·

Κύριε Πρόεδρε. Ἐπειδὴ ὁ ἔντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης, παρὰ τὸ γεγονός δὴ ἐγένετο συζήτησις ἐπὶ τῆς διαδικασίας, ἀνεφέρθη πολλάκις εἰς τὰ δίκαια αἰτήματα τῶν Τραπεζικῶν Ὑπαλλήλων, διφείλω νὰ τὸν πληροφορήσω δὴ δὲν θὰ τοῦ ἐπιτραπῇ νὰ μονοπωλήσῃ τὴν ὑποστήριξιν τῶν δίκαιών αἰτη-

μάτων τῶν Τραπεζικῶν Ὑπαλλήλων καὶ ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι οἱ ὅποιοι θλέπουν τὸ δίκαιον τῶν αἰτημάτων τῶν Τραπεζικῶν Ὑπαλλήλων.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι τὸ θέμα ἔχει λήξει.....

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Μοῦ ἐγένετο προσωπικὴ ἐπίθεσις, κύριε Πρόεδρε, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἀπαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ σᾶς δώσω τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀπαντήσετε, ἔντιμε κύριε Βουλευτά.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Τὰ Ἑλληνικὰ τοῦ κυρίου Δημητρίου δὲν εἶναι δρθά, καὶ λυποῦμαι διότι μέχρι τῆς στιγμῆς ἐνόμιζα ὅτι ἡσαν. Διότι εἰς καμμίαν περίπτωσιν δὲν ὥμιλησα ὅτι εἴμαι ὁ μόνος ὑποστηρικτής. Θὰ ἡτο τραγικὸν διὰ τοὺς Τραπεζικούς Ὑπαλλήλους νὰ ἔχουν μόνον ἔνα ὑποστηρικτὴν τῶν αἰτημάτων των. Ἀπορῶ πῶς κατέληξεν εἰς αὐτά τὰ συμπεράσματα ὁ κατὰ τὰ ὅλα ἀρκετὰ ἔξυπνος κύριος συνάδελφος καὶ ἀποδεικνύει ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον ἀπὸ αὐτὸ τὸ δόποιον εἰπα. Ἀλλὰ τὸ ἐνδιαφέρον δὲν δεικνύεται δι’ ἀπλῶν συνθημάτων ἀλλὰ ἐπιδεικνύεται διὰ πολλῶν ὅλων τρόπων οἱ δόποιοι εἶναι σαφεῖς καὶ οἱ δόποιοι δυστυχῶς δὲν ἀποδεικνύονται ἀπλῶς διὰ τῆς φρασεολογίας τῆς δόποιαν ἔχρησιμοποίησεν δ ἔντιμος κύριος συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Εἴμαι ὑποχρεωμένος ἀπό τῆς θέσεώς μου νὰ ἐγερθῶ καὶ νὰ ὑπεραμυθῶ τῆς εἰσηγήσεώς σας, ως τὴν διετυπώσατε, διὰ βραχυπρόθεσμον ἀναθολήν τῆς συζητήσεως τοῦ ἐγγραφέντος θέματος. Ἀλλὰ παρ’ ὅλα αὐτὰ δράττομαι τῆς εὐκαιρίας νὰ πῶ ὅτι ὁ κ. Λυσσαρίδης, ἐν τῇ δύνοιᾳ, ἢ δόποια τὸν διακρίνει, ἡδη ὥμιλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ ἡδη νομίζω ὅτι τὸ ἐγκλημα διεπράχθη εἰς κάποιον θαθόν καὶ νομίζω ὅτι ἡδη τώρα ἀναμένει νὰ καρπωθῇ αὐτά ὅλα τὰ ὀγαθά τὰ δόποια ἀπεμπόλησε καὶ διὰ τὰ δόποια εἴπεν ὅλος ὥμιλητής, δ Βουλευτής κ. Δημητρίου, ὅτι ἐμονοπώλησε. Νομίζω ὅτι ἡδη παρ’ ὅλα αὐτὰ παρεβιάσθη καὶ τὸ πεντακά τῆς συζητήσεως αὐτῆς καὶ ὁ σκοπὸς τῆς εἰσηγήσεώς σας. Ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ εἰχα ἀρχικῶς εἰσηγηθῆ κάτι διάφορον τούτου καὶ εἰχα εἰσηγηθῆ νὰ ἀποσυρθῆ τὸ θέμα ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, διὰ ταῦτα ἀναγκάζομαι νὰ ἐγερθῶ καὶ νὰ συμφωνήσω καὶ νὰ ἐπικροτήσω τὴν εἰσήγησίν σας δι’ ἀναθολήν τῆς συζητήσεως τοῦ ἐγγραφέντος θέματος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η ἔννοια τοῦ Κανονισμοῦ περὶ sub judice δὲν εἶναι ὅτι θὰ ἐπηρεασθῇ ἡ δικαιοσύνη διότι εἰς Βουλευτής θὰ χαρακτηρίσῃ τὰ αἰτήματα τοῦ α ἢ τοῦ β δίκαια ἢ ὅχι, ἀλλὰ κατὰ πόσον ἢ Βουλὴ θὰ καταλήξῃ εἰς ὧρισμένον συμπέρασμα,

τὸ δόποιον δυνατὸν νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἔξελιξιν τῶν ἐνεργειῶν τῆς δικαστικῆς ἔξουσίας.

Τὸ δεύτερον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀναβάλλεται διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, ἡ δόποια δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

‘Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. Διὰ τὸν ἴδιον λόγον ποὺ ἔζήτησεν ὁ ἔντιμος συνάδελφος τὸν λόγον προηγουμένως, δτὶ τάχα ἐθίγη προσωπικῶς, ζητῶ καὶ ἔγὼ τὸν λόγον διὰ νὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν μομφήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέχομαι ὅτι ἐθίγητε καὶ οἱ δύο, καὶ (γέλωτες) νομίζω ὅτι.....

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐπειδὴ ἔθιξε τὰ Ἑλληνικά μου δ. κ. Λυσσαρίδης θὰ ήθελα εἰς κάποιο στάδιον νὰ θίξω κι' ἔκεινου τὴν Ἑλληνικότητά του.

Εὐχαριστώ.

(Γέλωτες)

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Η Ἑλληνικότης μου εἶναι γνωστή. Ή ίδική σας δύμας εἶναι πολὺ ἄγνωστος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αύτὴ ἡ Βουλὴ ἔχει λειτουργήσει διὰ μίαν δωδεκαετίαν καὶ κατώρθωσε νὰ κρατήσῃ τὸ ἐπίπεδον τῶν συνεδριάσεών της εἰς πολὺ ψηφλὴν στάθμην, οὕτως ὥστε νὰ ὑπερηφανευώμεθα δτὶ συζητοῦμεν τὰ θέματα μέσα εἰς τὴν Βουλὴν μὲ ἀντικειμενικότητα καὶ χωρὶς νὰ καταφεύγωμεν εἰς προσωπικάς ἐγκλήσεις καὶ ἀντεγκλήσεις. Δι' ἐμὲ αἱ προσωπικάς ἐγκλήσεις καὶ ἀντεγκλήσεις ἀποδεικνύουν ἀδυναμίαν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν πραγματικῆς ἐπιχειρηματολογίας. ‘Ενας ἀνθρώπος, Βουλευτής, οἰօσδήποτε ὁ δόποιος μπορεῖ νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ἀπόψεις τού μὲ οὐσιαστικά ἐπιχειρήματα, δὲν χρείαζεται τάς προσωπικάς ἐπιθέσεις καὶ ἀντεγκλήσεις. Μπορεῖ νὰ ὑπῆρξα δλίγον αὐστηρὸς εἰς τὸ παρελθόν καὶ νὰ ἔχω χαλαρώσει τὴν αὐστηρότητά μου ώς πρὸς τὸ θέμα τῆς τάξεως τὴν δόποιαν ἀπαίτω εἰς αὐτὴν τὴν Βουλὴν. Προειδοποιῶ τοὺς ἔντιμους κυρίους Βουλευτὰς δτὶ θὰ είμαι αὐστηρότατος καὶ ἀμειλικτος διότι θέλω νὰ ὑπερηφανεύωμαι δτὶ προεδρεύω Ἑλληνικῆς Βουλῆς, ἡ δόποια, δύμα, Βουλὴ ἔχει συναίσθησιν τῆς ψηφλῆς της εὐθύνης καὶ ἀποτελεῖ παράδειγμα διὰ τὸν Κυπριακὸν λαὸν περὶ τῆς ἔλευθερας συζητήσεως ἀνεύ προσωπικῶν ἐγκλήσεων καὶ ἀντεγκλήσεων.

‘Η προσεχῆς συνεδρίασις τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογεύματιν ὥραν.

‘Η ἡμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ώς ἀκολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : ‘Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική Ἐργασία :

(1) Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

(2) Ο περὶ Συμβάσεως (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

- (3) 'Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (4) 'Ο περὶ Ιδρύσεως Συνδέσμων καὶ Ταμείου διὰ Προστασίαν τῶν Φυτῶν Νόμος τοῦ 1972.
- (5) 'Ο περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ 'Εκτάκτων 'Επιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ 'Αγῶνος 'Εξαρτωμένων καὶ τῶν 'Αναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (6) 'Ο Τροποποιητικός ('Αρ. 1) τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «'Η ἀνάγκη ἐπιθολῆς ἀγορανομικοῦ ἑλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθῆλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν». (Συνέχισις τῆς συζήτησεως). (Θέμα έγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών).
- (2) «'Η κηρυχθεῖσα ἀνταπεργία εἰς τὰς Τραπέζας καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου». (Θέμα έγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Β. Λυσαρίδη).
- (3) «'Εκθεσις τῆς Κοινοθυλευτικῆς 'Επιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἐπὶ τοῦ θέματος 'Ο Υδατοφράκτης Γερμασόγειας».

'Η "Εκθεσις τῆς Κοινοθυλευτικῆς 'Επιτροπῆς Γεωργίας θὰ ἀναγνωσθῇ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ κατόπιν θὰ καθορισθῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ώς θέμα πρὸς συζήτησιν.

'Ο κ. Κόσιης.

Ν. ΚΟΣΙΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἐγγράψω πρὸς συζήτησιν τὸ ἔξῆς θέμα, τὸ δόπον δὲν προκύπτει ἀπὸ προηγουμένην 'Ερώτησιν : «'Η καθυστέρησις τῆς καταθολῆς ἀποζημιώσεων ἀπὸ τὸ κράτος εἰς κατόχους γῆς τῶν δόποιων ἢ περιουσία ἀπαλλοτριώθη πρὸ τετραετίας διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ δρόμου 'Αστρομερίτη—Καρθουνᾶ—Τροδόους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Εφ' ὅσον τὸ θέμα δὲν προκύπτει ἀπὸ τεθεῖσαν 'Ερώτησιν εἶναι ἀνάγκη νὰ ζητηθῇ ἔγκρισις ἀπὸ τὴν Βουλὴν.

'Ο κ. Κώστας Χριστοδούλης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΗΣ :

'Εὰν εἶναι δυνατὸν νὰ διευρυνθῇ τὸ θέμα ως ἔξῆς : «Αἱ μὴ καταβληθεῖσαι ἀποζημιώσεις δι' ἀπαλλοτριωθείσας περιουσίας ὑπὸ τῆς Κυθερνῆσεως». Διότι παρόμοιαι περιπτώσεις ὑπάρχουν πάμπολλαι καὶ εἰς τὴν 'Αμμόχωστον καὶ εἰς δλην τὴν Κύπρον. "Η θὰ πρέπει οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ καταφύγουν εἰς τὰ δικαστήρια ἢ πρέπει, ἐὰν θὰ τὸ συζήτησωμεν, νὰ γενικευθῇ τὸ θέμα.

Ν. ΚΟΣΙΗΣ :

Οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Εφ’ δօν δ εἰσηγητής τοῦ θέματος δὲν ἔχει ἔνοτασιν τοῦτο τροποποιεῖται καὶ θὰ ἔχῃ ως τίτλον : «Η καθυστέρησις τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεων ἀπὸ τὸ κράτος εἰς κατόχους γῆς τῶν δποίων ἡ περιουσία ἀπηλλοτριώθη διὰ σκοπούς δημοσίου συμφέροντος».

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Εἶμεθα θέσαιοι ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία ὑπόθεσις ἐκκρεμῆς εἰς τὸ Δικαστήριον, κύριε Πρόεδρε, δι’ αὐτὰ τὰ θέματα ;

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

‘Θεοὶ τοι μοσῆς γότι εἰς υσυγγάλλα θρησκευματοδογόνια ἀποδιδούται οὐκ γάνθινό Η’ (1)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἶμαι θέσαιος ὅτι θὰ ὑπάρχῃ σωρεία ὑποθέσεων αἱ δποῖαι ἐκκρεμοῦν πρὸς ἔξετασιν ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἔξετάσωμεν μετά τὴν ἔγγραφήν τοῦ θέματος.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 6.40 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ’ ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης

Παπαϊωάννου Ἐζεκίας

Ζαχαριάδης Λέανδρος

Παρασκευατίδης Φειδίας

Ζιαρτίδης Ἀνδρέας

Ποταμίτης Γιάγκος

Κληρίδης Ξάνθος

Σαθείδης Γεώργιος

Κόσιης Νίκος

Σαθείδης Μιχαλάκης

Κουρτελλάρης Χρῆστος

Σαμψών Νίκος

Κωνσταντίνου Ντίνος

Σωτηριάδης Ἀντωνάκης

Λυσσαρίδης Βάσος

Τουμαζῆς Ἀνδρέας

Μαλλιώτης Γεώργιος

Φράγκος Αἰμιλίος

Μαυρονικόλας Νίκος

Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς

Μιχαηλίδης Χαμπῆς

Χατζήιωάννου Ἀνδρέας

Νεοκλέους Ἀνδρέας

Χατζηκακοῦ Κώστας

Νικολαΐδης Ἡρόδοτος

Χριστοδούλης Κώστας

Ξενόπουλος Ξενῆς

Χριστοφίδης Χριστόφορος

Παπαδημητρίου Κυριάκος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) ‘Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις (‘Η εἰσαγωγὴ σπόρου ινδικῆς καννάθεως εἰς Κύπρον—‘Η παροχὴ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου Ἀγίας Μαρίνας Χρυσοχοῦς—‘Η ἀγορὰ ὑπὸ ἀλλοδαπῶν ἀκινήτου ιδιοκτησίας εἰς Κύπρον—Τὸ πρόθλημα τῆς ὑδατοπρομηθείας τῆς πόλεως Λεμεσοῦ—Τὸ παρεχόμενον πιστοποιητικὸν ἀσθενείας ὑπὸ ιδιωτῶν Ιατρῶν εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους—‘Η ἀνάγκη ιδρύσεως ναυτικῆς σχολῆς εἰς Κύπρον).

- (2) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Πωλήσεως Οἰνοπνευματωδῶν Ποτῶν (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(3) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Ἑγγραφῆς Λεσχῶν (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(4) Κατάθεσις Ἑγγράφων.

(5) Ἀγορεύσεις Βουλευτῶν (Ν. Σαμψών, Ν. Κόσιης, Κ. Παπαδημητρίου, Φ. Παρασκευαδῆς, Γ. Μαλλιώτης, Λ. Ζαχαριάδης) ἐπὶ τοῦ ἑγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών θέματος «Ἡ ἀνάγκη ἐπιθολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν».

(6) Διεξαγωγὴ συζητήσεως (Πρόεδρος, Β. Λυσσαρίδης, Φ. Παρασκευαδῆς, Π. Δημητρίου, Γ. Ποταμίτης) ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ἑγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Β. Λυσσαρίδη «Ἡ κηρυχθεῖσα ἀνταπεργύτα εἰς τὰς Τραπέζας καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας του τόπου».

三

Τιμή 50 Μίλις

Τιμή 50 Μίλας

*Επιτρέψθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 10ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.52 μ.μ.)

(Άρ. 21)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἑργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, εύρισκόμεθα ἐν ἀπαρτίᾳ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Α είναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18ην Νοεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεκολέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 18ην Νοεμβρίου 1971.

«Διὰ τὴν κάλυψιν τῶν εἰς πόσιμον ὅδωρ σοθιαρῶν ἀναγκῶν τῶν χωρίων Ὑψωνα, Πάνω καὶ Κάτω Πολεμιδίων, ἔξεπονήθη καὶ ἐπρογραμματίσθη ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Τμημάτων σχέδιον ὅδρεύσεως συνολικῆς δαπάνης £ 62.000 περίπου, τὸ δοιοὶ ἥρχισεν ἐκτελούμενον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1970 καὶ σήμερον ἔχει σχεδόν ἀποπερατωθῆ.

Πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν ἐκτελέσεως αἱ Ἀρχαὶ τῶν ἐνδιαφερομένων χωρίων συνῆψαν δάνεια καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῶν ἐπεθαρύνθησαν μὲ τοὺς σχετικοὺς τόκους.

Τὸ ἀνωτέρω Σχέδιον θὰ ἐτροφοδοτεῖτο ὑπὸ μιᾶς διατρήσεως εὐρισκομένης παρὰ τὸ χωρίον Ἐπισκοπὴ τῆς δοπίας τὸ ὅδωρ συμφώνως τῶν ἐκτιμήσεων, μετρήσεων, κ.λ.π. τῶν εἰδικῶν τῶν ἀρμοδίων τμημάτων ἢτο ἱκανὸν εἰς ποσότητα καὶ ποιότητα νὰ καλύψῃ τὰς εἰς πόσιμον ὅδωρ ἀνάγκας τῶν ἐνδιαφερομένων

χωρίων, τὰ δόποια σημειωτέον εἶναι ταχέως ἀναπτυσσόμενα προάστεια τῆς πόλεως Λεμεσοῦ, μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1980. Σχετική εἶναι καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων υπὸ ἡμερομηνίαν 1ην Δεκεμβρίου 1970 εἰς 'Ερώτησιν ἐντίμου Βουλευτοῦ ὑποθληθεῖσαν πρὸς τὸ Σῶμα τὴν 23ην Σεπτεμβρίου 1970.

Πρὸ δὲ λίγων ἡμερῶν ἐγένετο δοκιμαστικὴ ἀντλησις τῆς ὡς ἄνω διατρήσεως δόποτε καὶ ἀπεδείχθη διὰ τὸ ὅδωρ αὐτῆς εἶναι σχεδὸν ἀνύπαρκτον καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει κατὰ πολὺ διλιγότερον εἰς ποσότητα ἐκείνου τῶν γνωματεύσεων καὶ ἐκτιμήσεων τῶν εἰδικῶν τῶν ἀρμόδιων Κυβερνητικῶν Τμημάτων, πρᾶγμα τὸ δόποιον ἐπιβάλλει τὴν ἐγκατάλεψιν τοῦ ὅδου καὶ σχεδὸν συμπληρωθέντος Σχεδίου 'Υδρεύσεως.

'Εκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτουν τὰ ἀκόλουθα ἔρωτήματα τὰ δόποια παρακαλῶ τὸν ἀρμόδιον 'Υπουργὸν νὰ ἀπαντήσῃ :

- (α) 'Εάν ἔχῃ προγραμματίσει οἰδονδήποτε νέον Σχέδιον διὰ τὴν κάλυψιν τῶν εἰς πόσιμον ὅδωρ ἐπειγουσῶν καὶ σοθαρῶν ἀναγκῶν τῶν ἐνδιαφερομένων χωρίων.
- (β) 'Εάν ἐλήφθησαν ἢ θὰ ληφθοῦν οἰδαδήποτε μέτρα ἐναντίον τῶν τυχὸν ὑπευθύνων τῆς ὡς ἄνω ἀποτυχίας.
- (γ) Ποιος ἢ ποῖοι θὰ ἐπωμισθοῦν τὰ οἰκονομικὰ θέρη τῆς ὡς ἄνω ἀποτυχίας.

*Απάντησις ύπὸ ἡμερομηνίαν 9ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 18ην Νοεμβρίου 1971 ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Τὸ συνδυασμένον σχέδιον ὅδατοπρομηθείας τῶν ὡς ἄνω χωρίων ἔχει ὡς πηγὴν ὅδατοπρομηθείας τὴν γεώτρησιν ὑπὸ ἀριθμὸν 33/69 ἡτοις κατὰ τὴν ἀρχικὴν δοκιμαστικὴν ἀντλησιν ἀπέδειξεν διὰ τὸ ἀπέδιδε περὶ τὰς 9.000 γαλονίων δωριαίων, ἡτοι ποσότητα κρινομένην ὡς ἴκανοποιητικὴν διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν λειτουργίαν τοῦ σχεδίου. Τὸ Σχέδιον τοῦτο θὰ ἐνίσχυε τὸ ὑφιστάμενον σύστημα ὅδατοπρομηθείας, τὸ δόποιον στήριζεται ἐπὶ φυσικῶν πηγῶν καὶ ἐπὶ μιᾶς γεωτρήσεως, ὑπὸ ἀριθμὸν 196/62 πλησίον τοῦ χωρίου Καντοῦ.

2. "Οταν πρὸ δὲ λίγων μηνῶν κατέστη ἀναγκαῖα νέα δοκιμαστικὴ ἀντλησις ἀπροσδοκήτως παρετηρήθη σημαντικὴ μείωσις εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐν λόγῳ διατρήσεως, διφειλομένη, ὡς πιστεύεται, εἰς ἔμφραξιν τῶν δπῶν θωρακίσεως, ἐκρίθη δὲ σκόπιμος ἢ εξόρυξις τῆς θωρακίσεως καὶ διαθαρίσμδς τῶν δπῶν διὰ τὴν ἀνάληψιν νέας δοκιμαστικῆς ἀντλησεως.

3. Δυστυχῶς δημοσί, κατὰ τὴν προσπάθειαν ἔξορύξεως τῶν σωλήνων θωρακίσεως οὗτοι ἀπεκόπησαν εἰς θάθος 100 ποδῶν καὶ ἡ ἔξορυξις τούτων κρίνεται ὡς λίαν δαπανηρὰ ἢ δυνατόν. Κατόπιν τούτου ἐθεωρήθη σκόπιμον δπῶς ἀνορυχθῆ νέα γεώτρησις πλησίον τῆς ὑφισταμένης καθ' ὃτι ὑπῆρχον ἐπαρκεῖς ἐνδείξεις περὶ ἀποτυχίας τῆς νέας γεωτρήσεως, δεδομένου ὃτι ἀπασαὶ αἱ εἰς τὴν περιοχὴν γεωτρήσεις ἐν ἐνεργείᾳ εἶναι ἀποδοτικαί. Ή τοιαύτη προσπάθεια ἀπέτυχε λόγῳ τῆς ἀρνήσεως τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Καντοῦ νὰ συνεργασθοῦν καὶ νὰ δωσουν τὴν συγκατάθεσιν τῶν διὰ τὴν διενέργειαν τῆς νέας γεωτρήσεως, ἐντός τῆς περιοχῆς τοῦ χωρίου των.

4. Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν ὡς ἄνω προσπαθειῶν ἀπεφασίσθη ἡ ἀνόρυξις 25 νέων διατρήσεων παρὰ τὸ χωρίον Κολόσσι ὅπου ὑφιστάνται αἱ περισσότεραι ἐνδείξεις ἀσφαλοῦς ἀποδοτεως ἴκανοποιητικῆς ποσότητος ὅδατος καὶ ἡ ἐργασία προχωρεῖ κανονικῶς. Τὸ νέον τοῦτο σχέδιον θὰ καλύψῃ καὶ τὴν ὑδροδότησιν τῶν χωρίων Ἐρήμη καὶ Κολόσσι τῶν δπῶν ἡ ὅδατοπρομηθεία χρήζει ἐνισχύσεως ἐπειγόντως. Διὰ τῆς τοιαύτης διευθετήσεως τὰ ἔξοδα συντηρήσεως

καὶ λειτουργίας τοῦ σχεδίου θὰ μειωθοῦν σημαντικῶς καθ' ὅτι θὰ ἀντικειτω-
πίζωνται ἀπὸ κριοῦ ὑπὸ πέντε κοινοτήτων ἀντὶ κεχωρισμένως, θὰ ὑπάρχῃ δὲ
καὶ τὸ πλεονέκτημα τῆς ὑπάρχεως δευτέρας γεωτρήσεως συνδεδεμένης ἐπὶ
τοῦ αὐτοῦ ἀγωγοῦ οὕτως ὥστε εἰς περίπτωσιν θλάβης νὰ ὑπάρχῃ ἄμεσος ὑδρο-
δότησις. Τὸ σχέδιον τοῦτο κρίνεται ως τὸ συμφερώτερον καὶ πλέον ἐνδεδει-
γμένον παντὸς ἄλλου.

5. Τὰ ἔξοδα τῆς ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἐργασίας δὲν θαρύνουν τὸ ἔργον ὑδατοπρομηθείας τῶν χωρίων "Υψωντα και Πολεμιδίων και δ Ισχυρισμός περὶ ὀχρηστεύσεως σχεδίου £ 60.000 δὲν είναι δρθός καθ' διτὶ πρόκειται περὶ θέματος ἀπλῆς ἀντικαταστάσεως μιᾶς γεωτρήσεως ὑπὸ ἄλλης.

6. Ούσιώδη πρόσθετα οίκονομικά όρη διά την 'Υδατοπρομήθειαν "Υψωνα και Πολεμιδίων δέν θά υπάρξουν. Πρόσθετα θά είναι δσα ἀφοροῦν εἰς τὴν δαπάνην διὰ τὴν σύνδεσιν τῶν νέων γεωτρήσεων μετά τοῦ ὑφισταμένου συστήματος καὶ προκαταρκτικῶς ὑπολογίζονται εἰς £ 3.000—5.000. Τὸ δημιου τοῦ ποσοῦ τούτου θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἐπιχορήγησις τὸ δὲ ἔτερον δημιου θὰ καταβληθῇ ἀπὸ κοινοῦ καὶ κατ' ἀναλογίαν ὑπὸ τῶν κοινοτήτων. 'Υψωνα, Πάνω Πολεμιδίων, Κάτω Πολεμιδίων, Ἐρήμης καὶ Κολοσσοῦ, ἀναλόγως τῆς ληφθησομένης ὑπὸ ἐκάστης κοινότητος ποσότητος ὕδατος».

¹ Έρωτησις ύπο δημεραμηνίαν 18ην Νοεμβρίου 1971, ύποθελητήσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 18ην Νοεμβρίου 1971.

«Η παραθαλάσσιος περιοχή τῆς Λεμεσοῦ ἡ εύρισκομένη μεταξύ τοῦ ὑπὸ δάνεγερσιν Ξενοδοχείου τῆς Ἐταιρείας «ΑΜΑΘΟΥΣ» καὶ τοῦ Τσιμεντοποιείου είναι κατά τὴν γνώμην μου μία ἐκ τῶν ἐλαχίστων περισχῶν τῆς Λεμεσοῦ αἱ δόποιαὶ πρασφέρονται διὰ πραγματισμένην τουριστικὴν ἀπάτην καὶ ἀξιοπόίησιν ἐπὶ τῇ θάσει συγχρόνων κατευθυντηρίων γραμμῶν καὶ ἀτιλήψεων.

Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω ἐπιθυμῶ νὰ ἔρωτήσω τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργόν :

- (α) Έάν υπάρχουν οιαδήποτε σχέδια ή προγράμματα διά την τουριστικήν
άναπτυξιν της ώς άνω περιοχής καί, έάν δχι, διατί ;

(β) Έάν προτίθεται ή Κυθέρηνησις νά έξασφαλίσῃ διά την έν λόγω περιο-
χήν τάς άπαραιτήτους προϋποθέσεις, ήτοι πόσιμον όδωρ, ήλεκτρισμόν,
κ.λ.π. ίνα διευκολύνη καί έπιταχύνη την τουριστικήν της άξιοποίησιν
καί, έάν δχι, διατί» ;

* Απάντησις ύπο δήμερο μηνίναν 8ην Φεβρουαρίου 1972, τού "Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 18ην Νοεμβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Ανδρέα Νεοκλέους.

«Τὸ θέμα τῆς τουριστικῆς ἀναπτύξεως παραθαλασσιών περιοχῶν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς εἰς ᾧ ἀναφέρεται ἡ ἔρωτησις περιοχῆς, εὑρίσκεται υπό μελέτην».

Έρωτησις ύπο ήμερομηνίαν 1ην Δεκεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπό του έντιμου Βουλευτοῦ περιφερέας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου, και ληφθεῖσα τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971.

«Η Κυβέρνησις διά κάτια θωηθήσῃ τούς κτηνοτρόφους πρὸς καλυτέραν ἀπόδοσιν εἰς τὸν τομέα των, τόσον ἀπό ἀπόψεως κρέατος ὅσον καὶ γάλακτος, φροντίζει, μέσω τοῦ ἀρμοδίου "Υπουργείου τῆς, νὰ ὅρῃ τὶς κατάλληλες ἐκεῖνες ράτσες πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ. Είναι γεγονός δτὶ τὸ "Υπουργείον

Γεωργίας κατόπιν γνωμοδοτήσεως και μελέτης ἔφερεν ώρισμένες ποικιλίες —«ράτσες»— τόσον άπο πλευρᾶς αἰγοπροθάτων δύον και άπο πλευρᾶς θυσιειδῶν. 'Εδοκιμάσθησαν άπο μέρους τοῦ 'Υπουργείου και τὰ πορίσματα ήσαν εύνοϊκά. 'Εδόθησαν δόηγίαι νὰ πωληθοῦν εἰς ίδιώτας κατόπιν δύμως αἰτήσεως.

«Εγιναν αἰτήσεις άπο πολλούς γεωργούς—κτηνοτρόφους ἀλλά και ἐρασιτέχνες γεωργούς και τσιφλικάδες. Τὰ 90% σχεδὸν ἐδόθησαν εἰς τοὺς ἐρασιτέχνες και τσιφλικάδες, ἐνῶ εἰς τοὺς πραγματικῶς ἔχοντας ἀνάγκην γεωργούς—κτηνοτρόφους δὲν ἐδόθησαν.

Μπορεῖ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα :

- (α) Διατὶ γίνεται ἡ διάκρισις αὐτῆς ; και
- (β) 'Εάν ύπαρχουν διαθέσιμα αἰγοπρόθατα και ἔαν προτίθενται νὰ πωλήσουν και σὲ γεωργούς—κτηνοτρόφους ποὺ εἶναι ἡ πραγματικὴ των ἔργασία και ἀπασχόλησις» ;

*Απάντησις υπὸ ἡμερομηνίαν 3ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἑρώτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971, υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Εἶναι γεγονός δτι εἰσήχθησαν ἐν Κύπρῳ νέαι θελτιωμέναι φυλαὶ ζώων, κυρίως αἰγοπροθάτων και ἀγελάδων γαλακτοπαραγωγῆς, αἱ δοποῖαι ἐδοκιμάσθησαν και ἀπέδωσαν Ικανοποιητικά. 'Ακολούθως ἐπωλήθησαν νεαρὰ ζῶα ἐκ τῶν φυλῶν τούτων υπὸ τοῦ Τμήματος Γεωργίας διὰ σκοπούς ἀναπαραγωγῆς.

2. Κατὰ τὴν ἕκδοσιν τῶν θελτιωμένων φυλῶν τῶν ζώων λαμβάνονται ὑπὸ δψιν πλεῖστα κριτήρια ὡς εἶναι αἱ δραστηριότητες εἰς τὰς ἔργασίας τῶν γεωργῶν ἢ κτηνοτρόφων, ἢ προσδευτικότης τούτων και ἡ καταλληλότης τῆς περιοχῆς. Οὐδεμία διάκρισις γίνεται δι' ἄλλους λόγους. Προτίμησις συνήθως δίδεται εἰς γεωργούς οἱ δοποῖοι συμμετέχουν εἰς τὰ διάφορα σχέδια ἀναπτύξεως, ὡς τὸ σχέδιον Μικτῆς Γεωργίας—Κτηνοτροφίας, τὸ σχέδιον ἐνθαρρύνσεως Κτηνοτροφίας εἰς τὰ Κοκκινοχώρια, τὸ σχέδιον ἀξιοποιήσεως τῆς ἀγραναπαύσεως, κ.λ.π.

3. Κατὰ τὸ 1969 και 1970 ἐπωλήθησαν τὰ ἀκόλουθα ζῶα διὰ σκοπούς ἀναπαραγωγῆς.:

	Ἄρρενα	Θήλεα
Πρόθατα φυλῆς Χίου	618	456
Αἴγες Δαμασκοῦ	126	266
Μόσχοι φυλῆς Φρίζιαν	9	1

*Ἐπὶ πλέον ἐδόθη μικρὸς ἀριθμὸς κριῶν τῆς φυλῆς 'Αουάσσι εἰς κτηνοτρόφους τῆς Δυτικῆς Μεσαορίας.

Τὰ αἰγοπρόθατα παρεχωρήθησαν εἰς μικρογεωργούς εἰς μικροὺς ἀριθμούς, τὰ μὲν πρόθατα καθ' ὅμαδας ἀπὸ 5—10 θηλυκά, τὰ δὲ ἔριφια ἀπὸ 1—5 θηλυκά. 'Εξαίρεσιν ἀπετέλεσε τὸ Σχέδιον 'Ενθαρρύνσεως τῆς Κτηνοτροφίας εἰς Κοκκινοχώρια, τὸ δοποῖον διελάμβανε τὴν παραχώρησιν 20 προθάτων Χίου και 20 ἔριφιών Δαμασκοῦ εἰς ἔνα ἔκαστον πατατοπαραγωγὸν συμμετέχοντα εἰς τὸ σχέδιον.

«Οσον ἀφορᾶ κριοὺς τῆς φυλῆς Χίου και τράγους τῆς φυλῆς Δαμασκοῦ ὅλοι οἱ αἰτηταὶ ἔξ ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν ἔχουν τύχει πλήρους ἀνταποκρίσεως εἰς τὰς αἰτήσεις των. 'Έκκρεμοῦν μόνον αἰτήσεις διὰ κριοὺς τῆς φυλῆς 'Αουάσσι.

*Ἐρώτησις υπὸ ἡμερομηνίαν 30ην Δεκεμβρίου 1971, ύποβληθεῖσα υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Ανδρέα Νεοκλέους, και ληφθεῖσα τὴν 30ην Δεκεμβρίου 1971.

«Ο δρόμος 'Επταγώνιας—Μελίνης παρὰ τὸ γεγονός δτι ἀποτελεῖ τμῆμα τῆς ὁδικῆς ἀρτηρίας Παρεκκλησιᾶς—'Επταγώνιας—Μελίνης—'Ορᾶς—Χοιροκοιτίας,

καὶ παρὰ τὸ γεγονός ὅτι εἶναι μόνον δύο μίλια εύρισκεται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν πρὸς μεγίστην ταλαιπωρίαν δλων τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς καὶ τῆς συχνῆς συγκοινωνίας ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ δρόμου.

Ἡ ἀσφάλτωσις καὶ θελτίωσις τοῦ ἐν λόγῳ δρόμου, καίτοι ἔχει πρὸ πολλοῦ ἀναγνωρισθῆ ὅτι ἀποτελεῖ ζωτικὴν καὶ ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῆς περιοχῆς, ἐν τούτοις, διὰ διαφόρους λόγους παραμένει μέχρι σήμερον ἀπραγματοποίητος.

Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω ἔρωτῶν τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν πότε προτίθεται νὰ εἰσηγηθῇ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἔργου καὶ, ἐὰν ὅχι, διατί;

‘Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἔσωτερικῶν, εἰς ἔρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 30ην Δεκεμβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Ο Ὑπουργὸς Ἔσωτερικῶν ἐπιθυμεῖ νὰ παραπέμψῃ τὸ ἐντίμον Μέλος εἰς τὴν ἀπάντησιν του τὴν δοθεῖσαν εἰς τὴν ὑπὸ ἀριθμὸν BA’197 Ἐρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 28ην Σεπτεμβρίου 1970, ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Μέλους τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων κ. Νίκου Σαμψών ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος».

‘Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30ην Δεκεμβρίου 1971, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερείας Πάφου κ.κ. Ν. Μαυρονικόλα, Α. Σωτηριάδη καὶ Κ. Παπαδημητρίου καὶ ληφθεῖσα τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971.

«Αἱ κοινότητες Πάφου : 1. Ἀσπρογάδας, 2. Ἄχελειας, 3. Δρύμους, 4. Λεμόνας, 5. Κοίλης, 6. Τραχυπέδουλας, 7. Σκούλλης, 8. Κάτω Ἀκουρδάλιας, 9. Κανναβιοῦς, 10. Μέσα Χωρίου, 11. Σίμου, 12. Μαραθούντας καὶ ἄλλων, ὅποι μακροῦ ἀπετάθησαν διὰ τὴν κατ’ οἰκον διανομὴν τοῦ ποσίμου ὕδατος, καὶ ἔξ δσων πληροφορούμεθα τὰ ἀναγκαῖα σχέδια καὶ ἐκτιμήσεις ἡτοιμάσθησαν καὶ ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν ἀρμόδιαν Ἀρχὴν διὰ τὴν παραχώρησιν ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας τῶν ἀναγκαίων πιστώσεων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀναγκαίων ἔργων διὰ τὴν κατ’ οἰκον διανομὴν τοῦ ποσίμου ὕδατος.

‘Ερωτάται ἡ ἀρμόδια Ἀρχὴ καὶ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ μᾶς πληροφορήσῃ διατὶ δὲν διετέθησαν αἱ ἀναγκαῖαι πιστώσεις διὰ τὴν κατ’ οἰκον διανομὴν τοῦ ποσίμου ὕδατος εἰς τὰς ἀνω κοινότητας ἢ μερικάς τούτων εἰς τοὺς κατατεθέντος Προϋπολογισμούς τοῦ 1972.

Προτίθεται ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία νὰ καταθέσῃ συμπληρωματικὸν Προϋπολογισμὸν διὰ τὴν παραχώρησιν τῶν ἀναγκαίων χρημάτων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀναγκαίων ἔργων διὰ τὴν κατ’ οἰκον διανομὴν τοῦ ποσίμου ὕδατος εἰς τὰς ἀνω κοινότητας» ;

‘Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971 ὑπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερείας Πάφου κ.κ. Ν. Μαυρονικόλα, Α. Σωτηριάδη καὶ Κ. Παπαδημητρίου.

«Δι’ ἀπαντα τὰς ὡς ἀνω ἀναφερόμενα χωρία ὑπάρχουν ἔτοιμα σχέδια διὰ κατ’ οἰκον ὑδροδότησιν, τὸ ὄψις δὲ τῆς συνολικῆς δαπάνης ἀνέρχεται εἰς £ 41.100. Λόγῳ ὅμως προτεραιότητος ἐκτελέσεως ἐτέρων σχεδίων προνοούντων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ὑδατοπρομηθείας ἄλλων χωρίων τῶν ὅποιων ἡ ποσότης τοῦ ποσίμου ὕδατος εἶναι ἀνεπαρκής, δὲν κατέστη δυνατή ἡ περιλήψις τῶν σχεδίων τῆς κατ’ οἰκον ὑδροδότησεως εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Συναφῶς ἐπιθυμῶ νὰ πληροφορήσω ὅμας ὅτι ἔχουν ἔτοιμασθῆ σχέδια διὰ κατ’ οἰκον ὑδροδότησιν χωρίων καθ’ ἀπασαν τὴν Νήσον, συνολικῆς δαπάνης £ 203.190, τὰ σχέδια δὲ ταῦτα προωθοῦνται σταδιακῶς ἀναλόγως τῆς προτε-

ραιότητος ἐκάστου τοιούτου σχεδίου καὶ τῶν κατ' ἔτος διατίθεμένων πιστώσεων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἀποτελεῖ στόχον καὶ ἐπιδίωξιν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ὅπως διατίθεται πόσιμον διασωληνωμένον ὕδωρ εἰς τὴν κατοικίαν ἐκάστου πολίτου.

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20ῆν Ἰανουαρίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερείας Λευκωσίας καὶ Λεμεσοῦ κ.κ. Παναγιώτη Δημητρίου καὶ Ἀνδρέα Νεοκλέους, ἀντιστοίχως, καὶ ληφθεῖσα τὴν 20ῆν Ἰανουαρίου 1972.

«Τὸ ποδόσφαιρον ἐν Κύπρῳ εἶναι μέσον ψυχαγωγίας, καὶ συγκινεῖ μεγάλον ἀριθμὸν Κυπρίων, προσθέτως δὲ ἀποτελεῖ ὑγιὰ ἀπασχόλησιν διὰ τοὺς νέους μας.

Γνωστοῦ ὅντος ὅτι τὰ σωματεῖα ποδοσφαιρίου εἶναι ὅλα καταχρεωμένα, σκέπτεται μήπως τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον νὰ ἔξαιρέσῃ τοῦ φόρου θεάματος τὰς ποδοσφαιρικὰς συναντήσεις πρὸς μερικὴν ἕστω ἀνακούφισιν τῶν σωματείων μας»;

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7ῆν Φεβρουαρίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 20ῆν Ἰανουαρίου 1972, ὑπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερείας Λευκωσίας καὶ Λεμεσοῦ κ.κ. Παναγιώτη Δημητρίου καὶ Ἀνδρέα Νεοκλέους, ἀντιστοίχως.

«Τὸ θέμα τῆς μὴ ἐπιθολῆς ὑπὸ τῶν Δήμων φόρου θεάματος ἐπὶ τῶν πεδοσφαιρικῶν συναντήσεων ἀπησχόλησεν ἐπανειλημμένως εἰς τὸ παρελθόν τόσον τὸ Ὑπουργείον Ἐσωτερικῶν δσον καὶ τοὺς ἄμεσα ἐνδιαφερομένους Δήμους.

2. Καίτοι κατανοοῦνται αἱ οἰκονομικαὶ δυσκολίαι αἵτινες ἀντιμετωπίζονται ὑπὸ τῶν ἀθλητικῶν σωματείων ἐντούτοις οἱ Δῆμοι δὲν συμφωνοῦν ὅπως προωθήθῃ θέμα τροποποιήσεως τῆς κειμένης νομοθεσίας διὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἐν λόγῳ φόρου δστις, ὡς γνωστόν, ἐπιβάλλεται καὶ ἐπὶ κινηματογραφικῶν καὶ ἄλλων παρομοίων ἐκδηλώσεων, διὰ τὰς δοπίας ὑπεβλήθη ἐπίσης παρομοία παράκλησις. Οἱ Δῆμοι φρονοῦν ὅτι μία τοιαύτη ἐνέργεια θὰ ἀπεστέρει αὐτοὺς οὐχὶ εὐκαταφρονήτου εἰσοδήματος τοῦθ' ὅπερ θὰ ἐπεδείνωνε περαιτέρω τὴν οἰκονομικήν των ἀνεπάρκειαν καὶ θὰ ἐπέτεινε τὴν ἀδυναμίαν των νὰ ἀναλάβουν τὴν ἐφαρμογὴν ἀναπτυξιακῶν σχεδίων διὰ τὰς πόλεις των, πρὸς ἔξυπρέτησιν τῶν δημοτῶν».

“Εντιμε κ. Πρόεδρε, ή ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων ἐπερατώθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετική Ἐργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεων εἶναι «Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971».

Τὸ Νομοσχέδιον δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ διότι δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ή "Εκθεσίς τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ ἕκτον ίσχύει διὰ τὸ δεύτερον, τὸ τρίτον, τὸ τέταρτον, τὸ πέμπτον καὶ τὸ ἔκτον. Θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Τὸ ἕκτον θέμα εἶναι «Ο Τροποποιητικός ('Αρ. 1) τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 Νόμος τοῦ 1972».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Εκθεσίν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

«Ο δρόμος Ἐπαγγέλματος—Μελίτης παρά τὸ γεγονός διὰ μποτάλει τμῆμα τῆς Δημοκρατίας Παρακλήσηας—Ἐπαγγέλματος—Μελίτης—Ορδῆς—Χοιροκόπειος

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ (Άρ. 1) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟ-
ΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1971 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντήνος Κωνσταντίνου

Σταύρος Ποσκώτης.

Η Κοινοβουλευτική Έπιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έμελέτησε τό περί οù δ λόγος Νομοσχέδιον εις συνεδρίασιν αύτής συγκροτηθείσαν την 1ην Φεβρουαρίου 1972.

Διά τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ειδίκευσις συμπληρωματικῆς πι-
στώσεως ἐκ £681.111 πρὸς κάλυψιν τῶν γενομένων κυβερνητικῶν ἐπιχορηγή-
σεων πρὸς τὴν Έπιτροπὴν Σιτηρῶν Κύπρου καὶ τὸ Συμβούλιον Ἀμπελουργικῶν
Προϊόντων διαρκοῦντος τοῦ ἔτους 1971.

Ἡ ἔγκρισις τῆς συμπληρωματικῆς ταύτης πιστώσεως καθίσταται ἀναγκαία
λόγῳ τῆς γενομένης ὑπερβάσεως τοῦ ἀρχικῶν ἔγκριθέντος ποσοῦ δι' ἐπιχορη-
γήσεις τῶν ἐν λόγῳ δργανισμῶν, κατὰ τὸ ἄνω ἀναφερόμενον ποσόν, διὰ τὸ 1971.
Ἡ ἀρχικὴ πρόνοια εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1971 διὰ τὴν Έπιτροπὴν Σι-
τηρῶν Κύπρου ἦτο £1.100.000 καὶ διὰ τὸ Σχέδιον Ἀμπελουργικῶν Προϊόντων
£700.000. Αἱ πραγματικαὶ, δῆμως, ἀνάγκαι δι' ἐπιχορηγήσεις ἀνῆλθον εἰς
£1.872.862 καὶ £608.249, ἀντιστοίχως, ἥτοι ἔγένετο συνολικῶς ὑπέρβασις κατὰ
£681.111. Ἐπειδὴ διὰ λόγους νομοτεχνικούς καὶ δρῆς παρουσιάσεως τῶν
λογαριασμῶν τοῦ ληξαντος ἔτους δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ψήφισις συμπληρωματικοῦ
προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ ἔτος τοῦτο προτείνεται τὸ ως ἄνω ἀναφερόμενον Νομο-
σχέδιον.

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ἡ Έπιτροπὴ Οικονομικῶν συμφωνεῖ πρὸς τὰς προ-
τεινομένας δημοσιονομικάς διευθετήσεις καὶ ως ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν
Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐχω τὴν γνώμην ὅτι τὸ Νομοσχέδιον εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔξετασθῇ καὶ ὑπὸ τῆς
Έπιτροπῆς Νομικῶν. Ἐν τῇ οὐσίᾳ τὸ προτεινόμενον Νομοσχέδιον, ἀνεξαρτήτως
τῆς διατεπώσεως τοῦ τίτλου, προτείνει ἔγκρισιν γενομένης δαπάνης διὰ τὸ
ληξαντος ἔτους καὶ ἐπομένως ἐν τῇ οὐσίᾳ εἶναι Συμπληρωματικὸς Προϋπολογισμὸς
διὰ τὸ ἔτος 1971.

Δεύτερον, ἡ Βουλὴ ἔχει ἐπανειλημμένως τονίσει πρὸς τὴν Έκτελεστικὴν
Ἐξουσίαν ὅτι δὲν εἶναι διατεθειμένη ἐκ τῶν δυτέρων νὰ ἔγκρινῃ ὑπερβάσεις
τῶν κονδυλίων τὰ δροῖα ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἡ ὑπέρβασις αὐτή, ἡ δροῖα ἀποτελεῖται ἐκ £681.111, ἔγινε σταδιακῶς καὶ
ἐπομένων ὑπῆρχεν δ ἀπαραίτητος χρόνος εἰς τὴν Έκτελεστικὴν Εξουσίαν νὰ
καταθέσῃ Νομοσχέδιον περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ νὰ ζητήσῃ
συμπληρωματικάς πιστώσεις. Πέραν τούτου ἀφέθη νὰ παρέλθῃ δλόκληρον τὸ
ἔτος 1971 χωρὶς νὰ ζητηθῇ Συμπληρωματικὴ Πιστώσις καὶ κατατίθεται τώρα
Νομοσχέδιον Τροποποιητικὸν τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971. Ἄνκαι
ὁ τίτλος δὲν δημιλεῖ περὶ Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως, ἀλλὰ περὶ Τροποποιη-
τικοῦ Νομοσχεδίου τοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971, ἡ Ἔκθεσις τῆς ἀρμο-
δίας Κοινοβουλευτικῆς Έπιτροπῆς ἀναφέρει σαφῶς ὅτι πρόκειται περὶ Συμπλη-

ρωματικής Πιστώσεως. Προτού ψηφισθή τό Νομοσχέδιον τό παραπέμπω εἰς τήν 'Επιτροπήν Νομικῶν διὰ νά έξετάσῃ τήν νομικήν πλευράν τοῦ θέματος.

Δέν ύπάρχουν ἄλλα θέματα τά όποια είναι ἔτοιμα πρὸς συζήτησιν εἰς τό Κεφάλαιον Β—Νομοθετική 'Εργασία.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Εγγράφων.

Παρακαλούνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νά προθούν εἰς τήν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ 'Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τό Νομοσχέδιον κατατίθεται εἰς τήν Βουλὴν ύπό τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν καὶ ἐπομένως παραπέμπεται εἰς τήν Κοινοθουλευτικήν 'Επιτροπήν ἐπὶ 'Εσωτερικῶν Θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οἱ περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν Κανονισμοὶ τοῦ 1972. 'Εστάλη ύπό τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Οἱ Κανονισμοὶ παραπέμπονται εἰς τήν Κοινοθουλευτικήν 'Επιτροπήν ἐπὶ 'Εσωτερικῶν Θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ 'Εμπορευμάτων καὶ 'Υπηρεσιῶν (Κανονισμοὶ καὶ "Ελεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τήν Κοινοθουλευτικήν 'Επιτροπήν 'Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ Πολιτιστικῆς καὶ 'Επιστημονικῆς Συνεργασίας μεταξὺ τῆς Κυθερήσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυθερήσεως τῆς Σοσιαλιστικῆς Δημοκρατίας τῆς Ρουμανίας (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τήν 'Επιτροπήν ἐπὶ 'Εξωτερικῶν Θεμάτων.

Εἰσερχόμεθα εἰς τό Κεφάλαιον Δ.

«Η ἀνάγκη ἐπιβολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν».

Η συζήτησις τοῦ θέματος ἥρχισε, μερικοὶ δὲ Βουλευταὶ ἐζήτησαν ὅπως παραμείνῃ ἐπὶ τῆς ἡμερήσιας διατάξεως διὰ νά ἀγορεύσουν σήμερον. 'Εάν δὲν ύπάρχῃ ἀντίρρησις προτίθεμαι νά ἀναβάλω τήν συζήτησιν τοῦ θέματος διὰ τήν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Τὸ δεύτερον θέμα εἶναι «Ἡ κηρυχθεῖσα ἀνταπεργία εἰς τὰς Τραπέζας καὶ αἱ ἔκ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου».

Ἐν σχέσει μὲ τὸ θέμα αὐτὸ θὰ ηθελα νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλὴν δτὶ ἔζητησα ἀντίγραφα τῶν καταχωρισθεισῶν ἀγωγῶν καὶ κατόπιν μελέτης τούτων κατέληξα εἰς τὸ συμπέρασμα δτὶ τὸ θέμα δύναται νὰ συζητηθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ἄνευ ἐπηρεασμοῦ τῆς διαδικασίας ή ὅποια ὑφίσταται ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων καὶ ή ὅποια ἀφορᾶ μόνον θέματα καταθολῆς μισθῶν, χωρὶς νὰ ζητήται διάταγμα ή ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου δτὶ ή κηρυχθεῖσα ἀνταπεργία ὑπὸ τῶν Τραπέζων εἶναι παράνομος.

὾Ως ἐκ τούτου τὸ θέμα δύναται νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἄνευ ἐπηρεασμοῦ τῆς διαδικασίας ή ὅποια εὑρίσκεται ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων Δικαστηρίων.

Θὰ εἰσηγούμην, ὅμως, ὅπως, λόγῳ τῆς σοθαρότητος τοῦ θέματος, γίνῃ μία προεργασία καὶ διὰ τοῦτο, ἐάν ή Βουλὴ συμφωνῇ, θὰ παραπέμψω τὸ θέμα ἄνευ περιπολῆς Ἐιδικῆς Ἐπιτροπῆς, ως ἔχει ἐγγραφή τὸ θέμα ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Λυσσαρίδη, δηλαδὴ «Ἡ κηρυχθεῖσα ἀνταπεργία εἰς τὰς Τραπέζας καὶ αἱ ἔκ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου».

Ἐάν ή Βουλὴ δὲν ἔχῃ ἀντίρρησιν τότε θὰ κληθῇ ή Ἐπιτροπὴ Ἐπιλογῆς τῆς Βουλῆς διὰ νὰ καταρτίσῃ τὴν Ειδικὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τὴν ὅποιαν θὰ παραπεμφθῇ τὸ θέμα.

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ θέμα θὰ παραπεμφθῇ εἰς Ειδικὴν Ἐπιτροπὴν τὴν ὅποιαν θὰ καθορίσῃ ή Ἐπιτροπὴ Ἐπιλογῆς.

«Ἐκθεσις τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἐπὶ τοῦ θέματος 'Ο Υδατοφράκτης Γερμασόδγειας' ».

Ἡ ἔκθεσις εἶναι ἑτοίμη, ἐάν δὲ οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ ἐπιθυμοῦν δύναται νὰ θεωρηθῇ ως ἀναγνωσθεῖσα, καὶ νὰ κυκλοφορήσῃ εἰς τοὺς ἐντίμους κυρίους Βουλευτάς καὶ φυσικά καὶ εἰς τοὺς ἔκπροσώπους τοῦ τύπου.

Ἐφ' δօσον δὲν ὑπάρχει ἔνστασις ή ἔκθεσις θεωρεῖται ως ἀναγνωσθεῖσα καὶ τὸ κείμενον αὐτῆς καταχωρίζεται εἰς τὰ Πρακτικά.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ «Ο ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑΣ».

Παρόντες :

Γεώργιος Μαλλιώτης, Πρόεδρος

Μιχαλάκης Σαββίδης

Χαμπῆς Μιχαηλίδης

Χρήστος Κουρτελλάρης

Ηρακλῆς Χατζηρακλέους.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος θέμα εἰς δύο αὐτῆς συνεδριάσεις τῇ παρουσίᾳ καὶ τοῦ ἐγγράψαντος τοῦτο Βουλευτοῦ κ. Γιάγκου Ποταμίτη, συγκροτηθείσας τὴν 24ην καὶ τὴν 31ην Ιανουαρίου 1972.

Εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, οἵτινες παρέσχον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν λεπτομερῆ στοιχεῖα ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζητησιν θέματος καὶ ἀνέπτυξαν τὰς ἐπὶ τῶν διαφόρων αὐτοῦ πλευρῶν ἀπόψεις τῶν Βοηθησαντες οὕτω τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τὴν διερεύνησιν τοῦ διου θέματος, τὸ ὄποιον, ως γνωστόν, εἶχε παραπεμφθῆ ἐπὶ αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Σώματος μὲ τοὺς ἀκολούθους δρους ἐντολῆς :

«Νά ζητήσουν από τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεῖον ἔξηγήσεις διὰ τὴν καθυστέρησιν, ἡ ὅποια προέκυψεν ἀπὸ τοῦ 1968 μέχρι σήμερον εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς επισυστήματος, διασωληνώσεως, καὶ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἡ τὸ ἀργύότερον τριῶν ἡμέρας ἔθεδομάδων νά ἀναφερθοῦν εἰς τὴν Ἔκθεσιν, τὴν ὅποιαν ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ κατατεύσῃ εἰς τὸ Σῶμα, ἐν ἐκτάσει οἱ λόγοι, εἰς τοὺς ὅποιους ἀποδίδεται ἡ καθυστέρησις».

Κατὰ τὴν πραγματοποιηθεῖσαν τὴν 24ην Ἰανουαρίου 1972 ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Ὅπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, οὗτοι παρέσχον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὰ κάτωθι στοιχεῖα :

Τὸ θέμα ἡγέρθη τὸ πρῶτον τὴν 7ην Αὔγουστου 1968, δὲ ἐγένοντο διαθήματα διὰ τὴν ἀποδεσμευσιν κονδυλίου διὰ τὴν διακλάδωσιν τοῦ ὄδατος τοῦ Ὅδατοφράκτου Γερμασόγειας πρὸς κάλυψιν τῶν περιοχῶν Ἀκρούντας—Φοινικαριῶν καὶ δυτικῶν τῆς Λεμεσοῦ. Ἡ τότε προβλεφθεῖσα δαπάνη ἀνήρχετο διὰ τὴν φάσιν αὐτὴν τοῦ ἔργου εἰς £ 490.000. Ἡ ἐγκεκριμένη διλικὴ δαπάνη ἦτο, £ 500.000. Ἡ Ἐπιτροπὴ Προγραμματισμοῦ συνεζήτησε τὸ δόλον θέμα καὶ ἀπεφασίσθη ὅπως :

- «(α) Τὸ γενικὸν σχέδιον διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ προτεινομένου Συστήματος Διακλαδώσεως διὰ τὸν Ὅδατοφράκτην Γερμασόγειας, τὸ ὅποιον συνεπάγεται δαπάνην £ 520.000, ἔγκριθῇ κατ' ἀρχήν.
- (β) τὸ ποσὸν £ 270.000 ἀποδεσμευθῇ ἐκ τοῦ Κεφ. 2Δ «Ἀνάπτυξις Ὅδάτων», Ἀρθρον 10 «Μείζονα Ἀρδευτικά Ἔργα», τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως τοῦ ἔτους 1968 πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν διὰ τὴν ἀγοράν τῶν ἀπαιτουμένων ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πρώτης φάσεως τοῦ σχεδίου σωλήνων»
- (γ) τὸ Ὅπουργείον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων διοιδοσκοπήσῃ τοὺς ἐνδιαφερομένους ἰδιοκτήτας γῆς διὰ νὰ ἐπιθεσιαθῇ κατὰ πόσον οὗτοι θὰ ἥσουν δριστικῶς διατεθειμένοι νὰ ἀγοράζουν ὄδωρ ἐκ τοῦ ὄδατοφράκτου εἰς τὴν τιμὴν τὴν καθοριζομένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως συμφώνως πρὸς τοὺς ὑφισταμένους κανονισμούς καὶ τὴν πολιτικὴν τὴν διέπουσαν τὸ θέμα τοῦτο· καὶ
- (δ) τὸ δόλον θέμα παραπεμφθῇ ὑπὸ τοῦ Ὅπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων πρὸς τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον πρὸς περαιτέρω μελέτην καὶ τελικὴν ἔγκρισιν».

Τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον, δυνάμει ἀποφάσεως αὐτοῦ τῆς 17ης Ὁκτωβρίου 1968, ἀπεφάσισεν ὅπως ἔγκρίνῃ τὴν περαιτέρω δαπάνην £ 142.000 διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Ὅδατοφράκτου Γερμασόγειας καὶ ταυτοχρόνως διώρισεν Ἐπιτροπὴν Ἐρεύνης ἵνα ἐρευνήσῃ τὴν τυχὸν ὄπαρξιν εὐθύνης ἀναφορικῶς πρὸς τὰς διαφορὰς εἰς τὴν δαπάνην, τὴν ἀρδευομένην ἐκτασιν, τὸν λόγον μεταξὺ δαπάνης καὶ ὀφελείας, καὶ ἐν γένει τὸν τρόπον μὲ τὸν ὅποιον ἡτοιμάσθῃ ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐκτίμησις τοῦ ἔργου καὶ ὑποθάλῃ ἔκθεσιν εἰς τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐρεύνης ἐπελήφθη τοῦ ἔργου καὶ ὑπέθαλε πρὸς τὸ Συμβούλιον τὰ πορίσματα καὶ τὰς εἰσηγήσεις τῆς. Τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον, συνεζήτησε τὴν 24ην Ἰουλίου 1969, συνεζήτησε τὰ πορίσματα τῆς Ἐρεύνης καὶ ἐσημείωσε τὰς ὑποθληθείσας εἰσηγήσεις ἐν σχέσει μὲ τὸ θέμα αὐτό.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ θέμα τῆς διακλαδώσεως τοῦ ὄδατος τοῦ Ὅδατοφράκτου ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον περαιτέρω ἔξετάσεως. Συγκεκριμένως, τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1969 ἔλαβε χώραν εἰς τὸ Ὅπουργείον Γεωργίας σύσκεψις δλων τῶν ἐνδιαφερομένων Ὕπηρεσιακῶν παραγόντων, εἰς τὴν ὅποιαν ἀπεφασίσθη ὅπως :

- (α) γίνῃ εἰδικὴ μελέτη διὰ τὸ κόστος τοῦ ὄδατος καὶ συμπληρωθῇ ἡ ἐδαφολογικὴ μελέτη τῆς περιοχῆς ἀνατολικῶς τῆς Γερμασόγειας·
- (β) τὸ Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὅδάτων ἐπεξεργασθῇ διαζευκτικά Σχέδια διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ὄδατος εἴτε ἀνατολικῶς εἴτε δυτικῶς τῆς Γερμασόγειας·

(γ) παρασχεθούν θετικά στοιχεῖα ἐπὶ τῆς γενικῆς υδρολογικῆς καταστάσεως τῆς περιοχῆς

(δ) δ "Επαρχος Λεμεσοῦ προσπαθήσῃ νὰ ἀναπροφαρμόσῃ τὰς ἀδείας ἀντλήσεως τοῦ ὄδατος τῇ συστάσει τοῦ Τμήματος 'Αναπτύξεως 'Υδάτων'

(ε) καθυστερηθῆν ἐφαρμογὴ τοῦ Σχεδίου διὰ τὰ Φοινικάρια/Ακρούνταν, διὰ νὰ ἔξετασθῇ περαιτέρω τὸ υψόμετρον τῆς ἀντλήσεως.

Τὰ ἀνωτέρω ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Προγραμματισμοῦ τὴν 14ην Φεβρουαρίου 1969.

Τὸν Ἀπρίλιον—Μάϊον τοῦ 1969 ἐστάλη εἰς τὸ Γραφεῖον Προγραμματισμοῦ ἡ ἐπιστολὴ ἡ ἀφορῶσα τὴν χρῆσιν τοῦ ὄδατος τοῦ 'Υδατοφράκτου, εἰς ἣν ὑπεβάλλοντο τέσσαρες διαζευκτικαὶ λύσεις. 'Η Ἐπιτροπὴ Προγραμματισμοῦ συνεζήτησε τὸ ὄλον θέμα τὴν 26ην Μαΐου 1969. Αὕτη κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 1 διαζευκτικὴ λύσις ἦτο ἡ πλέον ἐνδεειγμένη (Μουταγιάκια—Ζακάκι—Τραχώνι—Ακρωτήρι—45.000 σκάλαι), ἀπεφάσισεν, δῆμως, ὅπως πρὸ τῆς λήψεως τελικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ θέματος δ "Επαρχος Λεμεσοῦ παρακληθῆ ὅπως ἔξακριθώῃ παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων γαιοκτήμονών (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τῆς περιοχῆς Παρεκλησιάς) κατὰ πόσον οὗτοι θὰ ἥσαν διατεθειμένοι :

(α) νὰ ιδρύσουν 'Αρδευτικὰ Τμήματα'

(β) νὰ ἀγοράζουν ὄδωρ ἐκ τοῦ 'Υδατοφράκτου εἰς καθωρισμένας τιμάς' καὶ

(γ) νὰ ἀποδεχθοῦν τὸν ἀναδασμὸν καὶ τὴν κατασκευὴν ἔργων διατηρήσεως τοῦ ἐδάφους.

Τὴν 3ην Ἰουνίου 1969 τὸ ὄλον θέμα ἐπανεξητάσθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Προγραμματισμοῦ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Ἐπάρχου Λεμεσοῦ καὶ ἀπεφασίσθη ὅπως τὸ Τμῆμα 'Αναπτύξεως 'Υδάτων χωρῆσῃ μετὰ πάσης σπουδῆς εἰς τὴν ἐκπόνησιν λεπτομεροῦς σχεδίου καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῆς διλικῆς δοπάνης διὰ τὴν μεταφορὰν ὄδατος εἰς τὰς περιοχὰς 'Ακρούντας—Φοινικάριαν—Παρεκλησιάς—Μουταγιάκας—Ἄγ. Τύχωνας—Ζακακίου—Τραχώνιου, κ.ο.κ., τὸ 'Υπουργεῖον Γεωργίας προθῆ εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς τοῦ ὄδατος καὶ δ "Επαρχος Λεμεσοῦ ἔξασφαλίσῃ τὴν συγκατάθεσιν τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τρόπον ὡστε νὰ δεσμεύῃ τούτους νομικῶς ὅπως ἀγοράζουν ὄδωρ εἰς τὴν καθορισθεῖσαν τιμὴν. "Οσον ἀφορᾷ τὴν τιμὴν τοῦ ὄδατος, εἰναι γνωσταὶ αἱ ἐνέργειαι τῆς Κυβερνήσεως καὶ αἱ συζητήσεις αὐτινες διεξήχθησαν εἰς τὴν Βουλήν. 'Η Κυβερνητικὴ πολιτικὴ ἦτο ὅτι ἡ δηλητικὴ διαχείρισις τοῦ 'Υδατοφράκτου Γερμασόγειας ἔδει νὰ εἰναι ἡ αὐτὴ ὡς καὶ τοῦ 'Υδατοφράκτου Πολεμιδίων.

'Ἐν συνεχείᾳ, τὴν 16ην Μαρτίου 1970 ἐστάλη εἰς τὸ Γραφεῖον Προγραμματισμοῦ λεπτομερεῖς σχέδιον, τεχνικὸν καὶ οἰκονομικόν, διὰ τὴν μεταφορὰν καὶ χρῆσιν τοῦ ὄδατος τοῦ 'Υδατοφράκτου Γερμασόγειας συμφώνως πρὸς προηγουμένας ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Προγραμματισμοῦ, ταυτοχρόνως δὲ ἐζητήθησαν καὶ αἱ ἀπόφεις τοῦ Ἐπάρχου Λεμεσοῦ ἐπὶ τοῦ κατὰ πόσον οἱ γαιοκτήμονες ἥσαν διατεθειμένοι νὰ ἀγοράζουν τὸ ὄδωρ συμφώνως πρὸς τοὺς δρους τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ ἀποδεχθοῦν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀναδασμοῦ καὶ τὴν κατασκευὴν ἔργων διατηρήσεως τοῦ ἐδάφους. Ληφθεισῶν τὴν 6ην Ἰουνίου 1970 τῶν παρατηρήσεων τοῦ Ἐπάρχου Λεμεσοῦ, τὸ 'Υπουργεῖον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, ἀφοῦ προηγουμένως ἔσχε τὴν πρωτοθουλίαν τῆς συγκλήσεως συσκέψεως εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐπάρχου Λεμεσοῦ τὴν 10ην Ἰουλίου 1970, ὑπέβαλε τὴν 15ην Ἰουλίου 1970 εἰς τὸ Γραφεῖον Προγραμματισμοῦ τὰ πορίσματα καὶ τὰς συστάσεις του. Τὴν 11ην Σεπτεμβρίου 1970 τὸ ὄλον θέμα τῆς διαθέσεως τοῦ ὄδατος τοῦ 'Υδατοφράκτου Γερμασόγειας ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ἐγδελεχοῦς καὶ λεπτομεροῦς συζητήσεως καὶ ἔξετάσεως ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Προγραμματισμοῦ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ 'Αναπτύξεως εἰς συνεδρίασίν της ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐντίμου 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν παρόντος τοῦ Ἐπάρχου Λεμεσοῦ, ὡς καὶ, κατὰ τὸ τελικὸν στάδιον τῆς συζητήσεως, τοῦ ἐντίμου 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων.

Κατά τὴν συζήτησιν ἡγέρθη ἐκ νέου τὸ θέμα τῆς ἔξασφαλίσεως συγκαταθέσεως καὶ νομικῆς δεσμεύσεως ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων, ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισεν ὅπως :

- (α) ἀναβληθῆ ἡ λῆψις τελικῆς ἐπὶ τούτου ἀποφάσεως μέχρις δتو τὸ 'Υπουργεῖον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ὑποθάλῃ τὸ γενικὸν Σχέδιον διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ὅδατων Γερμασόγειας, Κούρρη καὶ Πολεμιδίων'
- (β) δὲ "Ἐπαρχος Λεμεσοῦ καταθάλῃ ἐν τῷ μεταξὺ νέας προσπαθείας διὰ τὴν ἔξασφαλίσιν παρὰ τῶν ἐπηρεαζομένων γαιοκτημόνων περαιτέρω γραπτῶν δηλώσεων δεσμευουσῶν τούτους νομικῶς νὰ ἀγοράζουν ὅδωρ ἐκ τοῦ 'Υδατοφράκτου εἰς τὰς ἥδη δρισθείσας τιμάς' καὶ
- (γ) ἔξετασθῇ τὸ ἐνδεχόμενον τροποποιήσεως τῆς ὑφισταμένης Νομοθεσίας οὕτως ὅστε τὸ 'Υπουργικόν Συμβούλιον νὰ καθορίζῃ τελικῶς τὰ τέλη πωλήσεως ὅδατος ἐκ τῶν 'Υδατοφρακτῶν.

'Ἐν συνεχείᾳ, τὸ 'Υπουργεῖον Γεωργίας διὰ τοῦ Τμήματος 'Αναπτύξεως 'Υδάτων καὶ ἄλλων Τεχνικῶν 'Υπηρεσιῶν ἐπανεξήτασε τὸ δόλον θέμα, τὴν δὲ 28ην Μαΐου 1971 ὑπεθέλησε εἰς τὸν 'Υπουργὸν Οἰκονομικῶν τελικὸν 'Υπόμνημα μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως τὸ θέμα ἐπανασυζητηθῆ διεξοδικῶς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Προγραμματισμοῦ πρὸ τῆς ὑποθόλης τῶν τελικῶν προτάσεων πρὸς τὸ 'Υπουργικόν Συμβούλιον.

'Ἡ Ἐπιτροπὴ Προγραμματισμοῦ τὴν 26ην Ἰουλίου 1971 συνεζήτησε διεξοδικῶς τὸ δόλον θέμα καὶ ἀπεφάσισεν ὅπως :

- (α) ἔγκρινῃ τὸ ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων προταθὲν σχέδιον διαθέσεως τοῦ ὅδατος ἔναντι συνολικῆς δαπάνης ἐκ £1.122.470, συμπεριλαμβανομένης δαπάνης ἐκ £184.470 διὰ διακλαδώσεις καὶ ίσοπεδώσεις γαιῶν'
- (β) τὸ σχέδιον ἐκτελεσθῆ εἰς φάσεις ὡς διελάμβανεν ἡ πρότασις τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων' καὶ
- (γ) δὲ ἀγωγός, δοτὶς θὰ μεταφέρῃ τὸ ὅδωρ τοῦ ὅδατοφράκτου, τοποθετηθῆ κατὰ μῆκος τῆς Λεωφόρου 'Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'.

Κατόπιν τούτου τὸ θέμα ὑπεθέλησε εἰς τὸ 'Υπουργικόν Συμβούλιον κατὰ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου 1971, ὅπότε διὰ τῆς ἀποφάσεως τούτου τῆς 9ης Σεπτεμβρίου 1971, ὥρισθη ἐξ 'Υπουργῶν 'Ἐπιτροπὴ ἀπαρτιζομένη ἐκ τῶν 'Υπουργῶν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, 'Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας, Οἰκονομικῶν, 'Εσωτερικῶν, Συγκοινωνῶν καὶ 'Ἐργων, Δικαιοσύνης καὶ 'Ὑγείας, μὲ σκοπὸν νὰ μελετῇ τὸ δόλον θέμα καὶ ὑπεθάλῃ συγκεκριμένας εἰσηγήσεις εἰς τὸ 'Υπουργικόν Συμβούλιον πρὸς λῆψιν τελικῆς ἀποφάσεως. 'Ἡ ἐξ 'Υπουργῶν 'Ἐπιτροπὴ συνῆλθεν εἰς προκαταρκτικὴν συνεδρίασιν τὴν 25ην Σεπτεμβρίου 1971, εἰς τὴν δοποίαν καὶ συνεφωνήθη ὅπως τὸ θέμα συζητηθῆ περαιτέρω εἰς μεταγενεστέραν συνεδρίασιν λόγω τοῦ γεγονότος δτού ὑπῆρχον εἰσέτι ἀρκετὰ σημεῖα χρήζοντα περαιτέρω μελέτης. Τὴν 1ην Νοεμβρίου 1971 συνῆλθεν ἐκ νέου ἡ ἐξ 'Υπουργῶν 'Ἐπιτροπῆς, ἀπεφασίσθη δὲ ὅπως διεξαχθοῦν περαιτέρω ἔρευναι ἐν συσχετισμῷ μὲ τὴν ἥδη ἀναληφθείσαν ὑπὸ τοῦ Οἴκου 'Χάσουγορτ Χάμφρεϋς' καὶ ἄλλων 'Ἐταιρειῶν μελέτην σκοπιμότητος τῆς περιοχῆς 'Ακρωτηρίου. Τὴν 17ην Ἰανουαρίου 1972 ἡ ἐξ 'Υπουργῶν 'Ἐπιτροπὴ συνῆλθεν ἐκ νέου καὶ συνεζήτησε τὸ δόλον θέμα, ἀπεφασίσθη δὲ ὅπως ἐπανεξετασθῆ τὸ θέμα τῆς δεσμεύσεως τῶν γαιοκτημόνων διὰ τὴν ἔξασφαλίσιν τῆς ἀγορᾶς τοῦ ὅδατος, τὸ δὲ δόλον θέμα παραπεμφθῆ ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὸ 'Υπουργικόν Συμβούλιον διὰ τὴν λῆψιν τελικῆς ἀποφάσεως.

Τὰ ἀνωτέρω ἀποτελοῦν σύντομον περιγραφὴν τῶν σχετικῶν γεγονότων ὡς καὶ τὰς διαφόρους ἐνεργείας τῆς 'Ἐκτελεστικῆς 'Εξουσίας καὶ τῶν ἀρμοδίων 'Υπηρεσιῶν διὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ πῶς καὶ ποῦ δέον νὰ διατεθῇ τὸ ὅδωρ τοῦ 'Υδατοφράκτου Γερμασόγειας.

'Ἡ κατασκευὴ τοῦ ὅδατοφράκτου Γερμασόγειας ὑπὸ τῆς 'Ἐταιρείας ΣΑ·Γ·ΠΑΡΚΟ ἥρχισε τὸ 1965 κατόπιν ἔγκρισεως τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ

ξέετελέσθη θάσει σχεδίων, τὰ δόποια ξέεπονήθησαν ύπὸ τῆς Γιουγκοσλαβικῆς 'Εταιρείας «'Ενεργοπρότζεκτ». Οἱ κυριώτεροι λόγοι, οἱ δόποιοι πιθανῶς ἔθαρυνον τότε εἰς τὴν ύπὸ τῆς Κυθερνήσεως λήψιν τῆς ἀποφάσεως διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὄνταοφράκτου Γερμασόγειας ήσαν :

- (α) ἡ ἐπιθυμία τῆς Κυθερνήσεως νὰ διατηρήσῃ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἑκείνην κανονικὸν ρυθμὸν ἐπειδύσεων, ἀναπτύξεως καὶ ἀπασχολήσεως ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.
- (β) τὸ γεγονός ὅτι ὁ ὄνταοφράκτης οὗτος ἔθεωρεῖτο ύπὸ τοῦ ἀρμόδιου πρὸς τοῦΤμήματος Ἀναπτύξεως 'Υδάτων ὅτι ἀνταπεκρίνετο καὶ ἵκανοποιεὶ ὅλα τὰ κριτήρια καὶ δεδομένα τῆς τότε περιόδου' καὶ
- (γ) ἡ πιθανότης νὰ ὑποθληθῇ χαμηλὴ διὰ τὴν κατασκευὴν του προσφορὰ λόγω ίδιαζουσῶν συνθηκῶν.

'Ο ὄνταοφράκτης συνεπληρώθη τὸ 1968–1969 ἔναντι δλικοῦ κόστους £912.000, ἀπομένει δὲ σήμερον ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀρδευτικοῦ δικτύου. Τὸ ἀρμόδιον Τμῆμα ὑπέβαλλε κατὰ καιροὺς προκαταρκτικὰς προτάσεις διὰ τὴν διάθεσιν τοῦ ὄνταος δυτικῶς τῆς Λεμεσοῦ, ἀλλ' ἀν καὶ αἱ προτάσεις αὐταὶ δὲν ἦσαν τεχνικῶς πλήρεις, ἐν τούτοις παρέμενε πάντοτε τὸ ἔρωτημα κατὰ πόσον, ἐὰν μετεφέρετο τὸ ὄδωρ εἴτε δυτικῶς εἴτε ἀνατολικῶς τῆς Λεμεσοῦ, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ διατεθῇ τοῦΤμήματος καὶ πωληθῇ εἰς τὴν ύπὸ τῆς Κυθερνήσεως καθορισθεῖσαν τιμήν.

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ἔξ 'Υπουργῶν Ἐπιτροπῆς τὴν 25ην Σεπτεμβρίου 1971 ὁ 'Υπουργὸς Δικαιοσύνης ἀνέφερεν—ή ἀναφορά του δὲ αὔτῃ δίδει σαφῆ εἰκόνα τῆς καταστάσεως—ὅτι ἡ ἐκτέλεσις οἰσαδήποτε τῶν ὑποθληθεισῶν διαζευκτικῶν λύσεων ἀπήτει ωρισμένας προϋποθέσεις, ἀνευ τῆς διευθετήσεως τῶν ὅποιων θάτοι παρέμενε πάντοτε τὸ ἔρωτημα κατὰ πόσον, ἐὰν μετεφέρετο τὸ ὄδωρ εἴτε δυτικῶς εἴτε ἀνατολικῶς τῆς Λεμεσοῦ, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ διατεθῇ τοῦΤμήματος καὶ πωληθῇ εἰς τὴν ύπὸ τῆς Κυθερνήσεως καθορισθεῖσαν τιμήν.

- (α) ἡ διασφάλισις ὅτι τὸ ὄδωρ θὰ διατεθῇ
- (β) ἡ διασφάλισις ὅτι ἡ διάθεσις θὰ πραγματοποιηθῇ θάσει ωρισμένων τιμῶν, αἱ δόποιαι ἔδει νὰ συμφωνηθοῦν ἐκ τῶν προτέρων, ἵνα διασφαλισθῇ ὅτι ἡ Κυθέρησις θὰ ἔχῃ τὴν εὐχέρειαν νὰ εἰσπράξῃ μέρος τῶν ἔξόδων τῆς διὰ τὰ ἔργα ταῦτα καὶ
- (γ) ἡ διασφάλισις ὅτι θὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἐν ἴσχυί νομοθεσίᾳ διὰ τὴν περιοχὴν, καθ' ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ τιμὴ τοῦ πωλουμένου ὄνταος θὰ εἰναι δπωσδήποτε ὑψηλοτέρα τῆς δαπάνης ἀντλήσεως τούτου ἐκ τῶν ίδιωτικῶν φρεάτων καὶ γεωτρήσεων, θὰ ὑπάρξουν δυσκολίαι εἰς τὴν διάθεσιν ὄνταος πρὸς τοὺς ίδιοκτήτας γεωτρήσεων.

'Η Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπὴ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἔλαβε σοθαρῶς ύπὸ δψιν τὰ οὕτω παρασχεθέντα εἰς αὐτὴν στοιχεῖα καὶ προέθη εἰς περαιτέρω ἐνδελεχῆ μελέτην τούτων. Εἰς τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ὑπεθλήθησαν ποικίλα ἔρωτηματα ἀφορῶντα τὰς διαφόρους φάσεις, διὰ τῶν δόποιων διῆλθον αἱ προετοιμασίαι διὰ τὰ σχέδια συστήματος διακλαδώσεως, ἐκ τῶν δοθεισῶν δὲ εἰς αὐτὰ ἀπαντήσεων προκύπτουν κυρίως τὰ κάτωθι :

- (α) Ἐκ τῆς διεξαχθείσης ύπὸ τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων σχετικῆς ἐδαφολογικῆς μελέτης ἀποδεικνύεται ὅτι εἰς τὰς περιοχὰς δυτικῶς καὶ ἀνατολικῶς τῆς Λεμεσοῦ ὑφίστανται γόνιμοι γαῖαι συνολικῆς ἐκτάσεως πέραν τῶν 30.000 σκαλῶν.
- (β) 'Η Κυθέρησις ἀναγνωρίζει κάποιαν ύποχρέωσιν δπως παράσχῃ εἰς τὴν περιοχὴν Φοινικαριῶν-'Ακρούντας ωρισμένην ποσότητα ὄνταος διὰ τὴν ύπὸ τῶν γαιοκτήμονων τῆς περιοχῆς ἀξιοποίησιν, κατὰ τὸ δυνατόν, τῶν γονίμων γαιῶν, αἱ δόποιαι ἀπέμειναν εἰς τούτους μὲτὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ὄνταοφράκτου Γερμασόγειας εἰς τοποθεσίαν, ὡς ἐκ τῆς δόποιας ωρισμέναι τῶν γαιῶν των κατεκλύσθησαν ύπὸ τῶν ἀποθηκευομένων εἰς τὸν ὄνταοφράκτην ὄδάτων.

(γ) Ως έγένετο παραδεκτὸν ὑπὸ τοῦ παραστάντος εἰς τὴν συνεδρίασιν ἐκπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, τὸ κόστος τοῦ ἐκ τοῦ ὄντοφράκτου ὄντας ὑπολογίζεται ὅτι θὰ κυμαίνεται μεταξὺ τῶν 14 καὶ 15 μίλις κατὰ κυθικὸν μέτρον ὄντος. Τοῦτο περιλαμβάνει 8 μίλις κατὰ κυθικὸν μέτρον διὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ συντήρησιν τοῦ ὄντοφράκτου, τὰ δὲ ὑπόλοιπα διὰ τὸ σύστημα διακλαδώσεως τοῦ ὄντος.

Ἐν κατακλεῖδι ἡ Ἐπιτροπὴ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Κυβερνητικῶν Ὑπηρεσιῶν κατεθλήθησαν προσπάθειαι διὰ τὴν σχεδιοποίησιν καὶ τὴν προώθησιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὸν ὄντοφράκτην Γερμασόγειας συστήματος διακλαδώσεως τοῦ ὄντος, ἐν τούτοις ἐσημειώθη καθυστέρησις εἰς τὴν ὑλοποίησιν τῶν ἐκπονηθέντων σχετικῶν σχεδίων διὰ τοὺς ἀκολούθους κυρίως λόγους:

(α) Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι εἰς σύσκεψιν Κυβερνητικῶν ἐκπροσώπων μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων γαιοκτημόνων πραγματοποιηθεῖσαν τὴν 2αν Νοεμβρίου 1970 εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ἐπάρχου Λεμεσοῦ οἱ γαιοκτήμονες ἀνέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἀγοράζουν ποσότητα ὄντος ἐκ τοῦ ὄντοφράκτου Γερμασόγειας ἀνερχομένην εἰς 53% τῆς διλικῆς παροχῆς τούτου, ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις οὐδόλως θεωρεῖ ὡς νομικῶς δεσμευτικὴν τὴν ὑπὸ τούτων ἀνάληψιν τῆς τοιαύτης ὑποχρέωσεως.

(β) Λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ Κυβέρνησις προετίθετο ὅπως διὰ τὸ ἐκ τοῦ ὄντοφράκτου Γερμασόγειας ὄντωρ ἐπιθάλῃ τὰ αὐτὰ τέλη κατὰ κυθικὸν μέτρον ὡς καὶ διὰ τὸ ἐκ τοῦ ὄντοφράκτου Πολεμιδίων ὄντωρ, αὕτη εὑρέθη εἰς δυσχέρη ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέσιν ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν εἶχεν ἔγκρινει τούς ὑποθληθέντας εἰς αὐτὴν Κανονισμούς, οἱ όποιοι προέθλεπον, μεταξὺ ἄλλων, περὶ τῶν καταθλητέων τελῶν διὰ τὸ ὄντωρ τὸ προερχόμενον ἐκ τοῦ ὄντοφράκτου Πολεμιδίων.

«Ἡ καθυστέρησις τῆς καταθολῆς ἀποζημιώσεων ἀπὸ τὸ κράτος εἰς τοὺς κατόχους γῆς τῶν ὁποίων ἡ περιουσία ἀπηλοτριώθη διὰ σκοπούς δημοσίου συμφέροντος».

Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Νίκου Κόστη.

Προτίθεμαι νὰ ἀναθάλω τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, ἡ ὁποία θὰ καθορισθῇ ἐντὸς διλίγου, ἐκτὸς ἐάν ὑπάρχουν ἀντιρρήσεις.

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ἀντιρρησις, ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἀναθάλλεται.

Θὰ ἥθελα νὰ πληροφορήσω τὰ ἐντίμα Μέλη τῆς Βουλῆς ὅτι τὴν προσεχῆ Τρίτην είναι ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀκούσωμεν τὴν ἀνάλυσιν τῶν δύο Προϋπολογίσμων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

Προτίθεμαι νὰ ὀρίσω συνεδρίαν διὰ τὴν προσεχῆ Τρίτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὡραν.

·Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Μήπως κατὰ λάθος ἔχετε ἀναφέρει τὴν Τρίτην ἀντὶ τῆς Δευτέρας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ὑπουργός μὲν ἐπληροφόρησεν ὅτι θὰ εἶναι ἔτοιμος καὶ τὴν Δευτέραν, ἀλλὰ διὰ λόγους κάποιας δυσκολίας ἔχω εἰσηγηθῆ τὴν Τρίτην.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Έπομένως δρίζω συνεδρίασιν τής Βουλῆς διὰ τὴν προσεχῆ Τρίτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν. Τὸ μόνον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως θὰ εἶναι ἡ ἀνάλυσις τῶν δύο Προϋπολογισμῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν. Δένθα ἐπακολουθήσῃ συζήτησις διὰ νὰ κυκλοφορήσῃ καὶ ἡ "Ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν τῆς Βουλῆς καὶ νὰ δρισθῇ ἡ ἡμερομηνία συζητήσεως τῶν δύο Προϋπολογισμῶν.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἔργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

("Ωρα λήξεως 5.18 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παρασκευοῦντος Φειδίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ποσκώτης Σταῦρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποταμίτης Γιάγκος
Κληρίδης Ξάνθος	Σαββίδης Γεώργιος
Κόστης Νίκος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαμψών Νίκος
Κωνσταντίνου Ντένος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαλλιώτης Γεώργιος	Φάντης Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φράγκος Αἰμιλίος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηϊώάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδούλιδης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος.
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) "Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις (Ἡ ὄδατοπρομήθεια τῶν χωρίων "Υψωνα καὶ Πάνω καὶ Κάτω Πολεμιδίων—Τὸ θέμα τῆς τουριστικῆς ἀναπτύξεως παραθαλασσίου περιοχῆς τῆς Λεμεσοῦ—Ἐρωτήματα ἐν σχέσει μὲν θελτιωμένας φυλάξ ζώων προοριζομένας πρὸς παραχώρησιν εἰς κτηνοτρόφους—Ἡ ἀσφάλτωσις καὶ θελτίωσις τῆς ὁδοῦ Ἐπταγώνιας—Μελίνης—Ἡ ὄδατοπρομήθεια διαφόρων χωρίων τῆς ἐπαρχίας Πάφου—Τὸ θέμα τῆς μὴ ἐπιθολῆς φόρου θεάματος ἐπὶ τῶν ποδοσφαιρικῶν συναντήσεων).
- (2) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ Τροποποιητικοῦ (Ἄρ. 1) τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 Νόμου τοῦ 1972 καὶ διπόφασις δπως τὸ θέμα παραπεμφθῆ καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν δι' ἔξετασιν τῆς νομικῆς αὐτοῦ πλευρᾶς.
- (3) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
- (4) "Ἀπόφασις δπως τὸ ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Β. Λυσσαρίδη θέμα «Ἡ κηρυχθεῖσα ἀνταπεργία εἰς τὰς τραπέζας καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου» παραπεμφθῆ εἰς Ειδικὴν Ἐπιτροπὴν τὴν δποίαν θὰ δρίσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐπιλογῆς τῆς Βουλῆς.
- (5) "Ἐκθεσις τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἐπὶ τοῦ θέματος «Ο ὄδατοφράκτης Γερμασόγειας».

Τιμὴ 50 Μίλων

©AIM 02 tutti

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 15ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.16 μ.μ.)

(Ap. 22)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ὅτι ὑπάρχη ἀπάρτια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Εύρισκόμεθα ἐν ἀπαρτίᾳ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΛΑΡΧΟΣ :

Το μόνον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερήσιας διατάξεως εἶναι ή όμιλια τοῦ ἑντίμου "Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῶν δύο Προύπολονισμῶν τοῦ 1972.

Τὸν λόγον ἔχει ὁ ἔντιμος Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν,

(611)

Α. ΠΑΤΣΑΛΙΔΗΣ :

(ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ)

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευταί.

"Η έφετεινή μου· διμιλία ένώπιον τῆς Βουλῆς μοῦ παρέχει τὴν εὐκαιρίαν οὐχὶ μόνον νὰ ἀναλύσω τὴν πολιτικὴν ἡτις διέπει τοὺς Προϋπολογισμοὺς ἀλλὰ καὶ νὰ ἀνασκοπίσω τὰς ἔξειλεις τοῦ παρελθόντος, νὰ διαγράψω τὴν πορείαν πρὸς τὸ μέλλον, νὰ σκιαγραφήσω τὰς προοπτικὰς καὶ νὰ ἀναφερθῶ εἰς τοὺς στόχους τῆς ἐρχομένης πενταετίας. Εύρισκόμεθα σήμερον εἰς ἐν ὁρόσημον, εἰς ἔνα τέλος καὶ μίαν ἀρχήν, εἰς τὸ τέλος τοῦ Δευτέρου Πενταετοῦ Προγράμματος 'Αναπτύξεως καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Τρίτου. Τι ἐπετεύχθη διὰ τοῦ Δευτέρου Σχεδίου καὶ ποῖα αἱ προοπτικαὶ καὶ οἱ στόχοι τοῦ Τρίτου; Μὲ αὐτὰ θὰ ἀσχοληθῶ κυρίως εἰς τὴν διμιλίαν μοῦ· θὰ ἥθελα ἐν τούτοις νὰ καταστήσω σαφές ἐξ ὑπαρχῆς δτὶ τὸ Τρίτον Πενταετὲς Σχέδιον, ὃς τοῦτο προκαταρκτικῶς κατηρτίσθη καὶ ἐν μεγαλυτέρᾳ λεπτομερείᾳ ὑφίσταται τώρα τὴν τελικὴν του ἐπεξεργασίαν ὅπου θάσει μελετῶν τοῦ Γραφείου Προγραμματισμοῦ καὶ προτάσεων τῶν 'Υπουργείων, ἐνδέχεται τελικῶς νὰ ὑποστῇ ἀναπροσαρμογάς μετὰ τὸ πέρας τῶν διαθουλεύσεων αἵτινες ἥρχισαν ἀπὸ καιροῦ μετὰ τῶν ἀρμοδίων 'Επιτροπῶν τοῦ Σώματος καὶ τοῦ ίδιωτικοῦ τομέως. Εἰς μίαν οἰκονομίαν ὡς ἡ Κυπριακὴ εἰς τὴν διποίαν δοιαίκας προγραμματισμὸς εἶναι ἐνδεικτικός καὶ ἡ ίδιωτικὴ πρωτοβουλία διαδραματίζει σημαντικῶτατον ρόλον εἶναι ἐπιθετικόν την διαθουλεύσεων αἵτινες ἥρχισαν ἀπὸ καιροῦ μετὰ τῶν ἀρμοδίων 'Επιτροπῶν τοῦ Σώματος καὶ τοῦ ίδιωτικοῦ τομέως. "Εχομεν ὡς ἐκ τούτου προσθῇ εἰς τὴν σύστασιν ἔνδεκα Συμβουλευτικῶν 'Επιτροπῶν (εἰς τὰς διποίας ἐκπροσωπεῖται δοιαίκας προτοβουλίοις, κάσμος, γεωργικαὶ, ἐργατικαὶ καὶ ἐπαγγελματικαὶ δργανώσεις, ἀλλοὶ ἀντιπροσωπευτικοὶ παράγοντες, Κυβερνητικοὶ καὶ ἀλλοὶ ἐμπειρογνώμονες) ἐνώπιον τῶν διποίων ἔχουν τεθῆ ἢ τίθενται τώρα αἱ διάφοροι πτυχαὶ τοῦ Σχεδίου. 'Αλλὰ καὶ τὸ κοινὸν ἐν γένει δύναται νὰ ἔχῃ γνώμην καὶ νὰ ἔκφερῃ ἀπόφεις. Καὶ ἡ σημερινή μου 'Ομιλία διὰ ἀποτέλεση τὴν ἀφετηρίαν διὰ γενικωτέραν συζήτησιν καὶ ὑποθολήν εἰσηγήσεων.

Προτοῦ δημος εἰσέλθω εἰς τὸ κύριον θέμα τῆς διμιλίας μου, θὰ ἐνδιατρίψω ἐπὶ διλίγον ἐπὶ διαφόρων διεθνῶν οἰκονομικῶν ἔξειλεις αἵτινες ἀναποφεύκτως ἔχουν τὰς ἐπιπτώσεις των καὶ ἐπὶ τῆς Κυπριακῆς οἰκονομίας.

II. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1971

"Η ἀσταθῆς διεθνῆς νομισματικὴ κατάστασις κατὰ τὸ 1971 εἶχε δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου, ἐνῷ τὰ νομισματικά καὶ δημοσιονομικά μέτρα τὰ διποία ἐλήφθησαν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν συνεχίζομένων πληθωριστικῶν πιέσεων εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τῆς ἀνεργίας καὶ τὴν μείωσιν τοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως πλείστων θιομηχανικῶν χωρῶν.

Βάσει τῶν προσφάτων στατιστικῶν δεδομένων τοῦ 'Οργανισμοῦ Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ 'Αναπτύξεως, προσθέπεται δτὶ τὸ 'Ακαθάριστον 'Εθνικὸν Προϊόν τῶν ἀνεπτυγμένων Δυτικῶν Εύρωπαϊκῶν χωρῶν, εἰς σταθεράς τιμάς, ηὕξηθη κατὰ τὸ 1971 κατὰ 3.5% ἐν συγκρίσει πρὸς 4.8% τοῦ προηγουσμένου ἔτους. 'Ο ρυθμὸς ἀναπτύξεως τῶν περισσοτέρων Εύρωπαϊκῶν χωρῶν καὶ τῆς 'Ιαπωνίας ἀναμένεται νὰ εἶναι χαμηλότερος κατὰ τὸ 1971 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1970, ἐνῷ δ ρυθμὸς ἀναπτύξεως τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν καὶ τοῦ Καναδᾶ ἀναμένεται νὰ ἀνέλθῃ κατὰ 2% ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ παρελθόν ἔτος.

‘Ως άποτέλεσμα τής συνεχιζομένης αύξησεως τῶν ἐργατικῶν κόστων καὶ τῶν τιμῶν ὀρισμένων θασικῶν πρώτων ύλῶν, αἱ τιμαὶ κατὰ τὸ 1971 ἔξηκολούθησαν νὰ αὔξανωνται μὲ ταχύτερον ρυθμὸν ἐν συγκρίσει πρὸς ἔκεινον τοῦ 1970. Οὕτω, αἱ τιμαὶ εἰς Εὐρώπην ηύξηθησαν κατὰ μέσον ὅρον κατὰ 6% περίπου, ἐνῷ εἰδικώτερον εἰς τὴν Βρεττανίαν ἡ αὔξησις ἦτο τῆς τάξεως τῶν 9%. Κατὰ τὸ ὑπὸ ἐπισκόπησιν ἔτος παρετηρήθη ποιά τις ἀλλαγὴ εἰς τὴν ἀντιπληθωριστικὴν πολιτικὴν τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν. Τὰ ἀντιπληθωριστικὰ νομισματικὰ καὶ δημοσιονομικὰ μέτρα ἀτινα ἐλήφθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1970 καὶ τὰ ὅποια συνέτεινον εἰς τὴν μείωσιν τοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως καὶ τὴν αὔξησιν τῶν ἐπιπέδων ἀνεργίας (ἥτις ἀνήλθε εἰς 6% τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ εἰς Η.Π.Α. καὶ Καναδᾶν καὶ 4% εἰς Βρεττανίαν) ἀντικατεστάθησαν κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ 1971 ὑπὸ μέτρων τῶν ὅποιων ἀντικειμενικὸς σκοπὸς ἦτο ἡ ἀναζωγόνησις τῆς οἰκονομίας. Οὕτω, παρετηρήθη αὔξησις τῶν δημοσίων δαπανῶν εἰς πολλὰς ἀνεπτυγμένας χώρας, ὡς εἰς Βρεττανίαν, καὶ μείωσις τῶν προεξοφλητικῶν ἐπιτοκίων 2–3% κατὰ μέσον ὅρον. Παραλλήλως ἐπιδιώκεται ἡ ἐφαρμογὴ κάποιας συγκεκριμένης μορφῆς πολιτικῆς τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων, ἐνῷ εἰς ἄλλας χώρας ἔχει ἥδη ἐφαρμοσθῆ τὸ μέτρον τῆς παγοποιήσεως τῶν τιμῶν καὶ ἡμερομισθίων δι’ ὀρισμένην χρονικὴν περίοδον. Εἰς Βρεττανίαν ἡ ἄρτι εἰσαχθεῖσα ἐργατικὴ νομοθεσία ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν βιομηχανικῶν σχέσεων, ἐνῷ ἡ Συνομοσπονδία Βρεττανικῶν Βιομηχανιῶν ἀνέλαβε νὰ περιορίσῃ ἐθελουσίως τὴν αὔξησην τῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων. Εἰς Η.Π.Α. συνεστήθησαν ἐπιτροπαὶ διὰ τὸν Ἐλεγχον τῶν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων.

Παρ’ δλην τὴν ὀστάθειαν τῆς διεθνοῦς νομισματικῆς καταστάσεως καὶ τὸ μειωμένον ποσοστὸν αύξησεως τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος, αἱ πλεισται ἀνεπτυγμέναι χῶραι, πλὴν τῶν Η.Π.Α., ἔθελτίωσαν τὸ Ισοζυγίον πληρωμῶν τῶν καὶ ἡδησαν τὰ συναλλαγματικὰ τῶν ἀποθέματα. Βεβαίως εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν περισσοτέρων Εὐρωπαϊκῶν βιομηχανικῶν χωρῶν καὶ τῆς Ἱαπωνίας τὸ πλεόνασμα εἰς τὸ Ισοζυγίον πληρωμῶν δὲν ὀφείλετο μόνον εἰς τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σημαντικὴν εἰσροήν ἔνους κεφαλαίου. Ἡ τοιαύτη ἔξελιξις ἐπηρέασε δυσμενῶς τὴν Ισορροπίαν εἰς τὰς διεθνεῖς συναλλαγὰς καὶ ἐπέτεινε τὴν νομισματικὴν κρίσιν. Τὸ ἔτος 1971 ἔχει χαρακτηρισθῆ ὡς ἔτος διεθνοῦς νομισματικῆς κρίσεως. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους, τεραστία εἰσροή δολλαρίων εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰδικῶς εἰς τὴν Ὀμόσπονδον Γερμανικὴν Δημοκρατίαν, ὀφειλομένη εἰς τὸ συνεχές ἔλλειμμα τοῦ Ισοζυγίου πληρωμῶν τῶν Η.Π.Α. καὶ ἐνθαρρυνομένη ὑπὸ τῶν ὑψηλῶν ἐπιτοκίων τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ἐπέσπευσε τὴν λῆψιν μέτρων πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς Ισορροπίας εἰς τὰς διεθνεῖς συναλλαγὰς. Οὕτω, ἡ μὲν Ὀμόσπονδος Γερμανικὴ Δημοκρατία καὶ Ὀλλανδία ἀπεδέσμευσαν τὰ νομίσματά των, ἡ δὲ Ἐλβετία καὶ Αὐστρία ἀνετίμησαν ταῦτα κατὰ 7% καὶ 5% ὀντιστοίχως ἔναντι τοῦ δολλαρίου εἰς μίαν προσπάθειαν μειώσεως τῆς πληθωριστικῆς ἐπιδράσεως τῆς τοιαύτης εἰσροής.

Πρὸς θελτίωσιν τοῦ Ισοζυγίου πληρωμῶν τῶν αἱ Η.Π.Α. προέβησαν εἰς τὴν λῆψιν σειρᾶς μέτρων μεταξὺ τῶν ὅποιων τὰ κυριώτερα ἥσαν ἡ ἐπιβολὴ ἐπιπροσθέτου εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ ἐκ 10% καὶ ἡ ἀναστολὴ τῆς μετατρεψιμότητος τοῦ δολλαρίου εἰς χρυσόν. Ἕκολούθησαν ἀμέσως ἡ ὑπὸ τῆς Βρεττανίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Ἰταλίας, τῆς Σουηδίας, τῆς Δανίας καὶ τῆς Νορβηγίας ἀποδέσμευσις τῶν νομισμάτων τῶν εἰς περιωρισμένον θαθμόν, καὶ ἡ ὑπὸ τῆς Γαλλίας ἀποδέσμευσις τοῦ νομίσματός της εἰς τὰς περιπτώσεις συναλλαγῶν σχετιζομένων μὲ τὴν διακίνησιν κεφαλαίων καὶ τὸν τουρισμόν. Μία γενικὴ ἀναθεώρησις τῶν νομισματικῶν Ισοτιμῶν κατέστη πλέον ἀναπόφευκτος καὶ οὕτω κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν τῶν δέκα πλουσιωτέρων χωρῶν τῆς Δύσεως συνηντήθησαν εἰς Οὐασιγκτῶνα καὶ κατέληξαν εἰς συμφωνίαν, ἥτις ἐλπίζεται ὅτι θὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν διεθνῆ νομισματικὴν κρίσιν. Ἡ συμφωνία αὕτη διαλαμβάνει τὴν ἀνατίμησιν τῶν πλέον θασικῶν νομισμάτων τοῦ κόσμου κατὰ 7% καὶ ἀνω ἔναντι τοῦ δολλαρίου, ὡς τῆς στερλί-

νας και τοῦ Γαλλικοῦ Φράγκου κατά 8.6%, τοῦ Γερμανικοῦ Μάρκου κατά 11.9% και τοῦ Ισπανικοῦ Γιέν κατά 14.4%. Ἐπιπροσθέτως αἱ χώραι αὗται ἀπεδέχθησαν τὴν αὔξησιν τοῦ περιθωρίου διακυμάνσεως τῆς συναλλαγματικῆς τῶν ἴσοτιμίας ἀπό 1% εἰς 2.25%. Ἡ συμφωνία διαλαμβάνει ωσαύτως τὴν ἀκύρωσιν τοῦ 10% ἐπιπροσθέτου εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ τῶν Η.Π.Α. και τὴν ὑποτίμησιν τοῦ δολλαρίου ἔναντι τοῦ χρυσοῦ κατά 8.6%.

Ἐν ὅψει τῶν διεθνῶν αὐτῶν νομισματικῶν ἔξελίξεων ἐτίθετο ἐνώπιον μας τὸ θέμα τῆς ἴσοτιμίας τῆς Κυπριακῆς λίρας. Κατόπιν προσεκτικῆς μελέτης και σταθμίσεως δλῶν τῶν παραγόντων και τῶν δυνατοτήτων τῆς οἰκονομίας κατελήξαμεν ώς γνωστὸν εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως ἡ ὑφισταμένη ἴσοτιμία τῆς Κυπριακῆς λίρας πρὸς τὸν χρυσὸν διατηρηθῆ.

Ἡ νομισματικὴ ἀστάθεια, οἱ περιορισμοὶ εἰς τὸ διεθνὲς ἐμπόριον και ἡ μείωσις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἰς πλείστας ἀνεπτυγμένας χώρας, εἶχον ώς ἀποτέλεσμα δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῶν οἰκονομιῶν τῶν ἀναπτυσσομένων χωρῶν. Ἐξ ἄλλου ἡ οἰκονομικὴ βοήθεια πρὸς τὰς ἀναπτυσσομένας χώρας κατά τὸ 1971 δὲν ἀνήλθεν εἰς 1% τοῦ Ἀκαθαρίστου Ἐθνικοῦ Προϊόντος τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν ώς ἡτο δὲ πότε τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν τεθεὶς στόχος.

Τέλος, ἡ συμφωνία δι' ἔνταξιν τῆς Βρεττανίας εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγοράν, ἐδημιούργησε κατάστασιν ἥτις ἐπιβάλλει ἐπίσπευσιν τῶν διαδικασιῶν διὰ σύνδεσιν τῆς Κύπρου μετά τῆς Κοινότητος.

Πλὴν τοῦ θέματος τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, δύο ἡσαν ἐν περιλήψει αἱ κυριώτεραι ἄλλαι εἴδελίξεις εἰς τὸν διεθνῆ δρίζοντα αἴτινες μᾶς ἐπηρέασαν ἡ μᾶς ἀπησχόλησαν ίδιαιτέρως κατά τὸ λῆξαν ἔτος. Ἡ πρώτη ἀφεώρα εἰς τὴν νομισματικὴν κρίσιν. Ὡς ἀνέφερα και προηγουμένως, κατά τὰς διεθνεῖς νομισματικάς ἀνακατατάξεις ἡ Κυπριακὴ λίρα διετήρησε τὴν ἴσοτιμίαν τῆς πρὸς τὸν χρυσόν. Ἡ δευτέρα ἀφεώρα εἰς τὴν συνέχισιν τῶν πληθωριστικῶν πιέσεων και τῆς ἀνόδου τῶν τιμῶν εἰς πλείστας χώρας μετά τῶν δποίων ἡ Κύπρος συναλλάττεται. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς χώρας μᾶς ἔβασισθη ἐπὶ μιᾶς φιλελευθέρας ἐμπορικῆς πολιτικῆς, ἐπὶ μιᾶς πολιτικῆς ἥτις προϋποθέτει τὴν διατήρησιν ἀνοικτῆς οἰκονομίας. Ἡ πολιτικὴ αὕτη ἔξυπηρέθησε καλῶς τὰ συμφέροντα τῆς Κύπρου κατά τὸ παρελθόν πα τοπεύω ότι θά τὰ ἔξυπηρετηση και εἰς τὸ μέλλον. Ἐν τούτοις, είναι ἀναπόφευκτον ὃς συνέπεια τῶν στενῶν δεσμῶν μᾶς μετά τοῦ ἔξωτερικοῦ νὰ ἐπηρεαζώμεθα ἀπό τὰς οἰκονομικάς ἔξελίξεις εἰς ἄλλας χώρας. Οὕτω, ἡ ἀνοδος τῶν τιμῶν τοῦ ἔξωτερικοῦ είγενεν ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν ἐν Κύπρῳ. Κατά τὸ διαρρεύσαν ἔτος ὁ δείκτης τῶν τιμῶν λιανικῆς πωλήσεως ήγειθη κατά 4.15% ἐν συγκρίσει πρὸς 2.4% τὸ 1970, 2.3% τὸ 1969 και 3.8% τὸ 1968. Βεβαίως, ἐν συγκρίσει μὲ ἄλλας χώρας, ἡ ἀνοδος τοῦ δείκτου δὲν είναι ἀνησυχητική, είναι ἐν τούτοις ὑψηλοτέρα ἐκείνης τῶν τελευταίων ἐτῶν. Μέρος τῆς αὐξήσεως ὀφείλεται ἀσφαλῶς εἰς τὰς τιμὰς τῶν εἰσαγομένων ἀγαθῶν. Ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν τιμῶν θά ἐπανέλθω ἀργότερον.

III. ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΕΝΤΑΕΤΕΣ ΣΧΕΔΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΠΕΝΤΑΕΤΟΥΣ ΣΧΕΔΙΟΥ.

Τὸ Τρίτον Πενταετὲς Σχέδιον, τὸ δποίον θὰ καλύψῃ τὴν περίοδον 1972—1976, ἀποτελεῖ θασικῶν συνέχισιν τῆς ἀναπτυξιακῆς προσπαθείας, ἥτις ἤρχισεν ἀμέσως μετά τὴν Ἀνεξαρτησίαν, ἔλασθε δὲ πλέον συγκεκριμένην μορφὴν εἰς τὸ Δεύτερον Πενταετές Σχέδιον, 1967—1971. Τὰ Πενταετῆ Σχέδια συνίστανται εἰς ἐπὶ μέρους προγράμματα μεσοπροθέσμου διαρκείας, τῶν δποίων ἀπότερος σκοπὸς είναι ἡ ἐπίτευξις μακροπροθέσμων ἀντικειμενικῶν σκοπῶν και στόχων. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Κύπρου, οἱ καθορισθέντες εἰς τὸ Δεύτερον Πενταετές Σχέδιον μακροπροθέσμοι στόχοι συνοψίζονται εἰς : (α) τὴν πλήρη ἀξιοποίησιν τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων τῆς Νήσου· (β) τὴν ἐπίτευξιν ἐνδεικούσης ισοζυγίου πληρωμῶν· (γ) τὴν θελτίσισιν τῶν κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν· και (δ) τὴν Ισόρροπον περιφερειακήν ἀνάπτυξιν.

‘Η ἐπίτευξις τῶν ἀνωτέρω στόχων δὲν εἶναι θεοῖς ὁμοίας δυνατή ἐντὸς τῶν περιωρισμένων χρονικῶν πλαισίων ἐνὸς Πενταετοῦ Σχεδίου. Ἀπαιτεῖται ἡ παρέλευσις σημαντικῶς μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ ἐπών διὰ νὰ ἐπιτευχθοῦν μακρο-πρόθεσμοι στόχοι καὶ νὰ δξιολογηθοῦν δεόντως τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀκολουθουμένης ἀναπτυξιακῆς πολιτικῆς. ‘Ηδη εἰς τὴν διάστασην μου ἐνώπιον τοῦ Σώματος ἐπ’ εὐκαιρία τῆς συζήτησεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ 1971 προέθην εἰς μακράν ἀνασκόπησιν τοῦ ἐπιτελεσθέντος κατὰ τὴν δεκαετίαν 1960–1970 ἔργου. ἐκ τῆς διοίας διεφάνη ἡ δρθότης τῆς ἀπὸ Ανεξαρτησίας καὶ ἐντεῦθεν ἀκολουθηθείσης Κυβερνητικῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς. Πέραν τούτου, προτίθεμαι σήμερον νὰ προθῶ εἰς πλέον λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τῶν ἐπιτευγμάτων κατὰ τὸ Δεύτερον Πενταετές Σχέδιον ταυτοχρόνως μὲ τὴν διαγραφὴν τῶν πλαισίων καὶ τῶν προοπτικῶν τοῦ Τρίτου Πενταετοῦ Σχεδίου.

A. Ρυθμὸς ἀναπτύξεως—Ἐπιτελεσθεῖσα Πρόοδος καὶ Προοπτικαὶ κατὰ Τομέα Δραστηριότητος

Βασικὴ ἐπιδιώξις τοῦ Δευτέρου Σχεδίου ὑπῆρξεν ἡ συνέχισις καὶ δὴ εἰς ὑψηλότερον ἐπίπεδον τοῦ ἥδη ὑψηλοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας ως συνόλου. ‘Ως γνωστόν, διαγραμματισθεὶς ἐτήσιος ρυθμὸς αὐξήσεως τοῦ Ἀκαθαρίστου Εγχώριου Προϊόντος εἰς σταθερὸν κόστος συντελεστῶν παραγωγῆς διὰ τὴν περίοδον 1967–1971 ἦτο τῆς τάξεως τῶν 7.2%. Ὁ ἐπιτευχθεὶς τελικῶς ρυθμὸς ὑπολογίζεται εἰς 8% περίπου ἐτησίως. Οὕτω, διαθεὶς στόχους ἀναπτύξεως οὐχὶ μόνον ἐπετεύχθη ἀλλὰ καὶ ὑπερηκονίσθη. Ὁ πραγματοποιηθεὶς ὑψηλότερος τοῦ προγραμματισθέντος ρυθμὸς ἀναπτύξεως συνέτεινε, μεταξὺ ὅλων παραγόντων, εἰς τὴν ὁσκήσιν κατὰ περιόδους πιέσεων ἐπὶ τῶν διαφόρων μεγεθῶν τῆς οἰκονομίας. ‘Η κατάστασις ἀντεμετωπίσθη ἐν τούτοις ἐπιτυχῶς διὰ τῆς λήψεως σειρᾶς χραχυπροθέσμων μέτρων διευθύνσεως τῆς οἰκονομίας.

Κατόπιν προσεκτικῆς σταθμίσεως ὅλων τῶν συναφῶν δεδομένων, ἔχομεν καταλήξει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι κατὰ τὸ Τρίτον Πενταετές Σχέδιον ὁ υἱοθετηθόσθιμενος ρυθμὸς ἀναπτύξεως πρέπει νὰ εἶναι καὶ πάλιν πέριξ τῶν 7% ἐτησίως. ‘Η ἐπίτευξις τοῦ ρυθμοῦ τούτου, διόποιος εἶναι ὑψηλὸς συγκρινόμενος μὲ τοῦ ρυθμούς ἀναπτύξεως ὅλων ἀναπτυσσομένων χωρῶν, θὰ παράσχῃ· τὰ μέσα καὶ θὰ δημιουργήσῃ τὰς ἀπαραιτήτους προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ὅλων στόχων τοῦ Σχεδίου, ἐνῷ ταυτοχρόνως θὰ διαφύλαξῃ τὴν ἑσωτερικὴν καὶ ἑξωτερικὴν νομισματικὴν σταθερότητα τῆς Νήσου. Οἱ κυριώτεροι περιοριστικοὶ παράγοντες κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Τρίτου Σχεδίου θὰ είναι ή ἀναμενομένη ἐπιθράδυνσις τῆς αὐξήσεως δρισμένων τομέων τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς (διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὅποιους θὰ ἐκθέσω κατωτέρω), ή προθλεπομένη μείωσις τῆς ἀποδόσεως τῶν μεταπλείων, ή ἔλλειψις ἐργατικῶν χειρῶν, καὶ ἡ ἀνάγκη συγκρατήσεως τῆς διευρύνσεως τοῦ ἔλλειμματος τοῦ ἐμπορικοῦ Ισοζυγίου καὶ τοῦ Ισοζυγίου τρεχουσῶν συναλλαγῶν ἐντὸς ἀποδεκτῶν δρίων. ‘Ἐν τῷ μεταξύ, θὰ πρέπει νὰ καταβληθοῦν ἰδιαίτεραι προσπάθειαι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Σχεδίου οὕτως ὡστε οἱ περιοριστικοὶ αὐτοὶ παράγοντες νὰ ὑπερπηδηθοῦν καὶ νὰ μὴ ἀποτελέσουν μόνιμον ἀνασχετικὴν κατάστασιν ἀργότερον. ‘Η πολιτικὴ διὰ τὴν συνέχισιν ἐνὸς ὑψηλοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως θὰ ἀποθέψῃ εἰς τὴν ἐνθάρρυνσιν ἐπεκτάσεως ὅλων τῶν τομέων δραστηριότητος, ἐμφάσεως, δύμως, διδομένης καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πλέον παραγωγικῶν ἐκ τούτων. Οὕτω, κατὰ τὸ Τρίτον Σχέδιον, θὰ δοθῇ ίδιαιτέρα ἔμφασις εἰς τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ τουρισμοῦ.

(α) Γεωργία καὶ Ὅδατινοι Πόροι

‘Ο εὐρὺς γεωργικὸς τομεὺς εἶναι εἰσέτι ὁ μεγαλύτερος καὶ εἰς τῶν ζωτικωτέρων τομέων τῆς οἰκονομικῆς μας δραστηριότητος. Τὸ 1970 τὰ 36% τοῦ οἰκονομικῶς ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ ἀπησχολοῦντο εἰς τὴν γεωργίαν. Κατὰ

τὸ ίδιον ἔτος τὰ 59% τῶν ἐγχωρίων ἔξαγωγῶν ἀπετελοῦντο ἀπὸ προϊόντα γεωργικῆς προελεύσεως, ἐνῷ ἡ συνεισφορά τοῦ τομέως εἰς τὸ Ἀκαθάριστον Ἐγχώριον Προϊόν ήτο 17.6% παρὰ τὸ γεγονός ὅτι τὸ 1970 ὑπῆρξεν ἔξαιρετικῶς δυσμενὲς ἔτος διὰ τὴν γεωργίαν. Κατὰ τὸ διαρρεύσαν Πενταετές Σχέδιον ἐπεδιώχθη ἡ ραγδαία ἀνάπτυξις, ἡ περαιτέρω διαφοροποίησις τῆς παραγωγῆς καὶ ὁ ἐκσυγχρονισμὸς τοῦ γεωργικοῦ τομέως. Αἱ δύο τελευταῖαι ἐπιδιώξεις ἀποτελοῦν θεβαίως μέρος τοῦ μακροπρόθεσμῶν στόχων τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Νήσου. Τὸ Σχέδιον προέβλεπε τὴν αὔξησιν τῆς ἀκαθάριστου γεωργικῆς παραγωγῆς κατὰ 8.4% ἔτησίως, τῆς δὲ προστιθεμένης ἀξίας κατὰ 8.5%. Οἱ στόχοι οὗτοι, καίτοι φιλόδοξοι, φαίνεται ὅτι τελικῶς ἔχουν ἐπιτευχθῆναι. Βάσει προκαταρκτικῶν ὑπολογισμῶν διὰ τὸ 1971 ὑπολογίζεται ὅτι κατὰ τὴν περίοδον 1967–1971 ἡ ἀκαθάριστος παραγωγὴ τοῦ εὐρέως γεωργικοῦ τομέως καὶ ἡ προστιθεμένη ἀξία ἔχουν αὔξησην κατὰ 8.5% ἔτησίως. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι εἰς τὴν ραγδαίαν αὐτὴν ἀνάπτυξιν συνέθαλον τόσον ἡ καθαρῶς γεωργικὴ παραγωγὴ ὅσον καὶ ἡ κτηνοτροφικὴ. Ἡ καθαρῶς γεωργικὴ παραγωγὴ ἐσημείωσεν ἔτησίαν αὔξησιν 8.4% ἐν συγκρίσει πρὸς 8.2% ἥτις προεβλέφθη εἰς τὸ Σχέδιον. Ὁ ρυθμὸς ἀναπτύξεως τῆς κτηνοτροφικῆς παραγωγῆς ὁ δόποιος ἀνῆλθεν εἰς 10.1% κατ' ἔτος, ὑπερέβη τὸν προγραμματισθέντα τοιοῦτον (9.6% ἔτησίως). Τὰ κυριώτερα προϊόντα, τὰ δόποια συνέθαλον εἰς τὴν ραγδαίαν αὐτὴν πρόσοδον ἥσαν τὰ ἐσπεριδοειδῆ αἱ πατάται, τὰ δημητριακά (λόγω τῆς καλῆς γεωργικῆς παραγωγῆς τοῦ 1971), τὸ κρέας, τὸ γάλα, τὰ αὐγά, κ.λ.π. Ἡ ὡς ἄνω σημαντικὴ αὔξησις τῆς προστιθεμένης ἀξίας ἐν συσχετισμῷ μὲν μικράν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν γεωργίαν γένεικῶς ἀπὸ 96.800 τὸ 1966 εἰς 95.500 τὸ 1971 ὑπολογίζεται ὅτι κατέληξεν εἰς ἔτησίαν αὔξησιν 8.8% τῆς παραγωγικότητος, ὡς αὕτη ἐπιμετρᾶται διὰ τῆς προστιθεμένης ἀξίας κατὰ ἐργαζόμενον πρόσωπον. Ἡ αὔξησις αὕτη δίδει ἐν μέτρον τῆς ἐξελίξεως τῶν γεωργικῶν εἰσοδημάτων (Πίναξ 1).

Πίναξ 1 : Ἀκαθάριστος Γεωργικὴ Παραγωγὴ καὶ Προστιθεμένη Ἀξία,
1966, 1970 καὶ 1971.

(Εἰς σταθεράς τιμάς τοῦ 1966 — £ ἔκατ.)

	1966	1970	1971	•Ετήσιος Ρυθμός Αὔξησεως (%)	1966–1971	1966–1970	1966–1971	(προγραμ.) (ἐπιτευχθεῖς) (ὑπολογιζόμενος)
A. Ἀκαθάριστος Παραγωγὴ								
Γεωργικὴ	.. 37.7	48.7	56.8	8.4	6.6	8.5		
Κτηνοτροφικὴ	.. 23.1	27.8	34.6	8.2	4.7	8.4		
Λοιπὴ	.. 11.3	17.1	18.3	9.6	10.9	10.1		
B. Προστιθεμένη Ἀξία	26.4	31.8	39.7	8.5	4.8	8.5		
G. Προστιθεμένη Ἀξία κατ' ἀπασχολούμενον πρόσωπον (£)	.. 273	333	416	8.5	5.1	8.8		

Τὸ Δεύτερον Πενταετές Σχέδιον προέβλεπε αὔξησιν τῶν ἔξαγωγῶν γεωργικῶν προϊόντων τόσον ὑπὸ ἀκατέργαστον μορφὴν ὅσον καὶ κατειργασμένην κατὰ 93.7%. Κατὰ τὴν περίοδον 1967–1970 ἡ σημειωθεῖσα αὔξησις τούτων ἀνῆλθεν εἰς 63.9%, ἐνῷ δι' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ Σχέδιου ὑπολογίζεται αὔξησις πέριξ τῶν 104%. Οὕτω, ἐντὸς πέντε ἔτῶν αἱ γεωργικαὶ ἔξαγωγαὶ ὑπερεδιπλασιάσθησαν (Πίναξ 2). Τὰ κυριώτερα ἔξαγωγα προϊόντα, τὰ δόποια συνέθαλον εἰς τὴν αὔξησιν αὐτὴν, ἥσαν τὰ ἐσπεριδοειδῆ, αἱ πατάται, αἱ ἐπιτραπέζιοι σταφύλαι καὶ οἱ οἶνοι.

Πίναξ 2 : 'Εξαγωγαὶ Γεωργικῶν Προϊόντων 1966, 1970 καὶ 1971
(Εἰς τρεχούσας τιμάς – δ' ἑκατ.)

	Δεῖκται αὐξήσεως							
	1966		1970		1971		1966–1971	
	(προγ.)	(προγραμ.)	1971	(προγ.)	1971	(προγραμ.)	1966–70	1966–71
1. 'Εξαγωγαὶ Γεωργικῶν Προϊόντων ..	13.9	22.7	27.0	28.1	194.2	163.3	202.2	
2. 'Εξαγωγαὶ Κτηνοτροφικῶν Προϊόντων ..	0.5	0.9	0.9	1.2	180.0	180.0	240.0	
3. 'Ολικαὶ 'Εξαγωγαὶ ..	14.4	23.6	27.9	29.3	193.7	163.9	203.5	

"Ανκαὶ μέρος τῆς λαμπρᾶς ἐπιδόσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ὡς αὕτη ἔξετέθη ἀνωτέρω, δοφείλεται ἐν μέρει εἰς τὸ γεγονός διὰ τὸ 1971 ὑπῆρξεν εὐνοϊκὸν ἔτος δι' ὧρισμένα προϊόντα, ή ἀνάπτυξις τοῦ γεωργικοῦ τομέως ὑπῆρξεν ἔξαιρετικῶς καλὴ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας εἰς πολλὰς ἄλλας χώρας. Οἱ κυριώτεροι παράγοντες, οἵτινες συνέθαλον εἰς τὴν εἰκόνα αὐτὴν εἶναι ή ταχεῖα ἀνταπόκρισις καὶ ή ἐπίδειξις ἐπιχειρηματικοῦ πνεύματος ἐκ μέρους τῶν γεωργῶν καὶ κτηνοτρόφων, ή αὔξησις τῆς ποσότητος τοῦ δι' ἄρδευσιν παρεχομένου ὅδοτος, ή αὔξησις τῆς ζητήσεως γεωργικῶν προϊόντων εἰς τὸ ἑσωτερικὸν καὶ τὴν ἀλλοδαπήν, καθὼς καὶ ή ἐν γένει γεωργικὴ πολιτικὴ καὶ τὰ σχέδια καὶ προγράμματα τῆς Κυβερνήσεως.

'Ἐν πρώτοις, ή Κυβερνησίς ἐθοίησε τοὺς γεωργούς εἰς τὴν συντήρησιν καὶ θελτίωσιν τῆς γῆς μέσῳ διαφόρων σχεδίων, ὡς εἶναι τὸ σχέδιον ἐπισκοπήσεως καὶ κατατάξεως ἑδαφῶν, τὰ διάφορα ἐγγειοθελτιωτικά ἔργα (περιλαμβανομένου τοῦ σχεδίου τοῦ ἀναληφθέντος ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Παγκοσμίου Προγράμματος Τροφίμων διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ἑδάφους καὶ δενδροφυτείαν), ή κατασκευὴ ἀγροτικῶν ὁδῶν, κ.ο.κ. 'Ἐπιπλέον ή Κυβερνησίς διέθεσε πρὸς τοὺς γεωργοκτηνοτρόφους θελτιωμένας ποικιλίας φυτῶν καὶ φυλάς ζώων, τὰ δοποῖα ἀπεδείχθησαν κατόπιν ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης ὡς πλέον κατάλληλα διὰ τὰς ἀγροκλιματολογικὰς συνθήκας τῆς Νήσου, ἀποδίδουν δὲ συγκριτικῶς περισσότερον. Διὰ τὴν ἐπὶ πλέον συστηματικῆς θάσεως ἀναπαραγωγὴν διαφόρων ἔξηγενισμένων καὶ θελτιωμένων φυλῶν ζώων ἱδρύθη τῇ θοηθείᾳ τοῦ Προγράμματος 'Αναπτύξεως τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν, κτηνοτροφικός σταθμός ἀναπαραγωγῆς εἰς Μαρκό, τοῦ δοπούν τὰ ἀποτελέσματα θά φανοῦν κατά τὸ Τρίτον Σχέδιον. Μέσω τῆς ὑπηρεσίας γεωργικῶν ἐφαρμογῶν διωχετεύθησαν πρὸς τοὺς γεωργούς καὶ κτηνοτρόφους τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἔρευνῶν καὶ ἄλλαι συμβουλαὶ δοσον ἀφορῶ τὴν καλυτέραν διατροφὴν φυτῶν καὶ ζώων, τὴν προστασίαν τῶν φυτῶν διὰ τῆς χρήσεως φυτοφαρμάκων καὶ τελευταίως διὰ βιολογικῶν μεθόδων, τὴν προστασίαν τῶν ζώων, τὴν ἐνθάρρυνσιν καταλήλου μηχανοποίησεως τῶν ἔργασιῶν, τὴν θελτιώσιν τῆς διαχείρισεως καὶ διευθύνσεως ἀγρεπαύλεων καὶ κτηνοτροφικῶν μονάδων, κ.λ.π. 'Ἐντός τῶν πλαισίων τῆς προσπάθειας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ διαφοροποίησιν τῆς γεωργικῆς καὶ κτηνοτροφικῆς παραγωγῆς ἀνελήφθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τὰ σχέδια μικτῆς γεωργίας–κτηνοτροφίας, θελτιώσεως σίτου καὶ κριθῆς, ἀναπτύξεως νομῆς καὶ ζωτροφῶν, προωθήσεως τῆς κατασκευῆς σανοῦ καὶ πλῆθος ἀλλων γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν σχεδίων. Εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν ή Κυβερνησίς δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν παροχὴν συμβουλῶν, τὴν ἐφαρμογὴν σχεδίων καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων, ἀλλὰ ἐπιπροσθέτως παρεχώρησεν ἐπιχορηγήσεις καὶ πιστώσεις μὲν χαμηλὸν ἐπιτόκιον πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν γεωργῶν εἰς τὴν προσπάθειαν δι' ἐπένεξιν ἐπιθυμητῶν θελτιώσεων καὶ ἀλλαγῶν καὶ αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος.

'Αλλὰ καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς διαθέσεως τῆς γεωργικῆς καὶ κτηνοτροφικῆς παραγωγῆς ἐπεδείχθη ζωηρὸν τὸ Κυβερνητικὸν ἐνδιαφέρον. 'Ιδρυθησαν τὸ

Συμβούλιον 'Ελαιοκομικών Προϊόντων καὶ δ. 'Οργανισμὸς Κυπριακῆς Γαλακτοκομικῆς Βιομηχανίας, ἐνῷ ἐσυνέχισαν λειτουργοῦντα ἱκανοποιητικῶς παρόμοια συμβούλια ἰδρυθέντα προηγουμένως. Ἐπιπλέον παρεσχέθη προστασία εἰς τὴν ἔγχωριον παραγωγὴν διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν ἀρκετοῦ ἀριθμοῦ προϊόντων, δπου τοῦτο δὲν κατεστρατήγει τὰ γενικώτερα συμφέροντα τοῦ πληθυσμοῦ.

Βασικὸς συντελεστὴς ρυθμίζων τὴν γεωργικὴν ἀνάπτυξιν, καθὼς καὶ τὴν ἀνάπτυξιν πλείστων ὅλων τομέων, εἰναι οἱ ὄδατινοι πόροι. Οἱ στόχοι καὶ τὰ ἐπιτεύγματα εἰς τὸν τομέα τῆς ὄδατικῆς ἀναπτύξεως κατὰ τὸ Δεύτερον Σχέδιον δύνανται νὰ συνοψισθῶσιν ὡς ἀκολούθως: 'Ἐν πρώτοις, τὸ Δεύτερον Σχέδιον ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν ἐνὸς συνδυασμένου καὶ γενικοῦ σχεδίου διὰ τὸν ἔλεγχον, τὴν ὀρθολογιστικὴν ἀξιοποίησιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὄδατίνων πόρων. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπερατώθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Σχεδίου δύο μεγάλαι ἐπισκοπήσεις, ἡ 'Ἐπισκόπησις 'Υπογείων 'Υδατῶν καὶ 'Ορυκτῶν Πόρων καὶ τὸ Σχέδιον Προγραμματισμοῦ 'Αναπτύξεως τῶν 'Υδατίνων Πόρων, ἀμφότερα ἀναληφθέντα τῇ Βοηθείᾳ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν. 'Ως ἀποτέλεσμα τῶν δύο τούτων μελετῶν καὶ ὅλων μικροτέρας ἐκτάσεως ἐκτήθη σημαντικὴ γγώσις δοσον ἀφορᾶ τοὺς ὄδατίνους πόρους τῆς Νήσου καὶ τὰς δυνατότητας οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τούτων μακροπροθέσμως. 'Ἐπι πλέον ἀνελήφθησαν καὶ εὑρίσκονται πρὸς τὸ τέλος τεχνοοικονομικαὶ μελέται πρὸς διαμόρφωσιν συγκεκριμένων σχεδίων, τὰ δοῖα θά ἀποτελέσουν μέρος τοῦ γενικωτέρου προγράμματος διὰ τὴν Πάφον καὶ τὴν Λεμεσόν, αἱ δοῖα ἔχουν ἐπισημανθῆ ὡς περιοχαὶ πλέον ὑποσχετικαὶ εἰς ὅδωρ ἐπιφανείας καὶ ὑπόγειον, ἀναμένεται δὲ συντόμως ἡ ἔναρξις παρομοίας μελέτης διὰ τὴν περιοχὴν Μόρφου—Τυλληρίας. 'Ἐκτὸς τῶν ἐπισκοπήσεων, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου 1967—1971, ἐμελετήθη ὡσάντως προκαταρκτικῶς ἡ δυνατότης αὐξήσεως τῆς προσφορᾶς ὄδατος διὰ τεχνητῶν μεθόδων, ὡς τῆς τεχνητῆς βροχοπτώσεως καὶ τῆς ἀφαλατώσεως.

Λόγῳ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ὧς ἀνω μελετῶν, τὸ Δεύτερον Σχέδιον προέβλεπε τὴν κατασκευὴν ἀριθμοῦ φραγμάτων μὴ ἐπηρεαζόντων τὸ γενικὸν σχέδιον ὄδατικῆς ἀναπτύξεως, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἥδη ἐκτελουμένων ἔργων καὶ τὴν συνέχισιν τοῦ προγράμματος ἐκτελέσεως μικροτέρων ἀρδευτικῶν ἔργων. Οὕτω συνεπληρώθησαν τὰ φράγματα τῶν δοῖων ἡ κατασκευὴ ἔχειν ἀρχίσει, ἀδαπανήθησαν δὲ μεγάλα ποσά διὰ τὴν κατασκευὴν συστημάτων διανομῆς τοῦ ὄδατος φραγμάτων. 'Ἐν τούτοις, ἡ πλήρης ἀξιοποίησις ὀρισμένων ἔργων προσέκρουσεν ἐνίστοτε ἐπὶ θεσμικῶν, νομικῶν καὶ ὅλων διαδικασιῶν τῶν δοῖων ἡ ὑπερπήδησις ἀπαιτεῖ χρόνον. "Οσον ἀφορᾶ νέα φράγματα, ἥρχισεν ἡ κατασκευὴ τῶν φραγμάτων τῶν Λευκάρων, τοῦ Παλαιχωρίου καὶ τῶν Μασσάρων. Γενικῶς ὡς ἀποτέλεσμα τῶν ἐκτελεσθέντων μεγάλων καὶ μικρῶν ἀρδευτικῶν ἔργων κατὰ τὴν περίοδον 1967—1971 13,000 περίπου ἐπιπρόσθετοι σκάλαι γῆς κατέστησαν ἀρδεύσιμοι.

Πλὴν τῆς ἀναπτύξεως νέων ὄδατίνων πόρων τὸ Δεύτερον Σχέδιον ἀπέδιδε μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ὑφισταμένων ὄδατίνων πόρων καὶ τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ ἀντλουμένου ὄδατος. Τὸ φράγμα τῆς Συγκράσεως καθὼς καὶ τὸ φράγμα τῶν Μασσάρων προορίζονται κυρίως διὰ τὸν ἐμπλουτισμὸν τῶν ὑπογείων ὄδατων. Τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἶχε καὶ ἡ ἐκτέλεσις μεγάλου ἀριθμοῦ μικρῶν καθαρῶν ἐμπλουτιστικῶν ἔργων. 'Ἐπιπλέον κατεβλήθησαν προσπάθειαι διὰ τὸν ἀποτελεσματικὸν ἔλεγχον τῆς ἀντλήσεως ὄδατος εἰς κρισίμους περιοχάς, αἵτινες ἐπηρεάζονται λόγῳ τῆς εἰσχωρήσεως θαλασσίου ὄδατος εἰς τὰ ὑδροφόρα στρώματα. Αἱ προσπάθειαι αὗται προσκρούουν εἰσέτι εἰς ἀρκετάς δυσκολίας. Τέλος, διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν σημαντικαὶ δαπάναι διενηργήθησαν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Σχεδίου Βελτιώσεως τῆς Χρήσεως "Υδατος, τὸ δοῖον ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν μείωσιν ἡ καὶ ἔξαλειψιν τῆς σπαταλῆς ὄδατος διὰ τῆς εἰσαγωγῆς συστημάτων ἀρδεύσεως ἀτινα ἔξοικονομοῦν ὅδωρ. Παρὰ τὰς προσπαθείας αὐτάς, ἡ σοθαρά ὑπεράντλησις, ἡτις ἐσυνεχίσθη εἰς μερικάς περιοχάς,

είχεν ως άποτέλεσμα τήν συνεχή πτώσιν τῆς στάθμης τῶν υπογείων ύδατων, τήν σταδιακήν διπολικήν ωρισμένων διατρήσεων καὶ τήν περαιτέρω εισχώρησιν θαλασσίου ύδατος εἰς ωρισμένας περιοχάς.

Πλὴν τῶν τομέων τῆς γεωργίας καὶ τῆς κτηνοτροφίας, διατηρούμενης τούς μικροὺς τομεῖς τῶν δασῶν, ἀλιείας καὶ θήρας. Ἡ ἀνάπτυξις τῶν τομέων τούτων ὑπῆρξε σχετικῶς μικροτέρα, ἡ δὲ συμβολὴ τῶν εἰς τὴν ἀκαθάριστον παραγωγὴν τοῦ εὐρέως γεωργικοῦ τομέως δὲν ὑπερβαίνει τὰ 8%. Αἱ ἐπιδιώξεις τοῦ Δεύτερου Σχέδιου δύον ἀφορᾶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν δασῶν ἵσσαν ἡ παραγωγὴ ἔυλείας, ἡ δημιουργία δασικῶν χωρῶν ἀναψυχῆς, ἡ συντήρησις καὶ ἀνανέωσις τοῦ δασικοῦ πλούτου καὶ ἡ παρεμπόδισις καταστροφῆς τούτου ὑπὸ τῶν πυρκαϊῶν. Εἰς τὸν τομέα τῆς ἀλιείας ἐσυνεχίσθη εἰς τὴν ηὔξημένον θαμβὸν ἡ ἔρευνα δι' ἀνακάλυψιν ἀλιευτικῶν πεδίων, διατηρούμενος δὲν ἐκτροφὴν ἰχθύων γλυκέων ύδατων, καθὼς καὶ ἡ παροχὴ κινήτρων καὶ διευκολύνσεων εἰς τοὺς ἀλιεῖς δι' αὔξησιν τῆς προσφορᾶς νωπῶν ἰχθύων εἰς τὴν Κυπριακὴν ἀγοράν.

Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ εὐρέως γεωργικοῦ τομέως περιλαμβανομένης τῆς ἀναπτύξεως, συντηρήσεως καὶ θελτιώμένης χρήσεως τῶν ύδατίνων πόρων, διετέθησαν ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως ἡ ὑπὸ μορφὴν δανείων £12.6 ἑκ. κατὰ τὴν περίοδον 1967–1970, ὑπολογίζεται δὲ δτὶ τὸ ποσόν τοῦτο ἔχει ἀνέλθει εἰς £16.1 ἑκ. μέχρι τέλους τοῦ 1971. Τὸ ποσόν αὐτὸν ἀντιπροσωπεύει πέραν τῶν 35% τῶν δλικῶν δαπανῶν ἀναπτύξεως ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως κατὰ τὸ Δεύτερον Σχέδιον. Ἀναλυτικῶς τὰ διατεθέντα ποσά ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ προγραμματισθέντα τοιαῦτα δίδονται εἰς τὸν Πίνακα 3.

Πίνακας 3 : Κυθερνήτικα Δαπάναι Ἀναπτύξεως διὰ τὸν Εύρον

Γεωργικὸν Τομέα, 1967–1971 (£000'c)

		Προγραμμα- τισθεῖσαι	Πραγματο- ποιηθεῖσαι	Πραγματο- ποιήσεως (2) ÷ (1) X100
		(1)	(2)	(2) ÷ (1) X100
1. Γεωργία	5,050	4,949	98
2. Κτηνοτροφία	1,160	785	68
3. Ἰνστιτούτον Γεωργικῶν Ἐρευνῶν	750	864	115
4. Βελτίωσις Χρήσεως "Υδατος"	1,900	839	44
5. Κτηνιατρικαὶ Υπηρεσίαι	440	352	80
6. Ἀνάπτυξις Δασῶν	850	772	91
7. Ἀνάπτυξις Ἀλιείας	400	308	77
8. "Υδάτινοι Πόροι"	8,650	7,252	84
*Ολικὸν		19,200	16,121	84

* Περιλαμβανομένων δαπανῶν διὰ τὴν ύδατοπρομήθειαν πόλεων καὶ χωρίων.

Παρὰ τὰ σημαντικὰ θήματα προδόου, τὰ δποῖα ἔγένοντο εἰς τὸν τομέα τῆς γεωργικῆς καὶ κτηνοτροφικῆς ἀναπτύξεως κατὰ τὸ Δεύτερον Σχέδιον, πολλαὶ δραστηριότητες τῶν τομέων τούτων χαρακτηρίζονται εἰσέτι ὑπὸ Ἑλλείψεως συναγωνιστικότητος ἔναντι τοῦ ἔξωτερικοῦ. Ὡς ἀποτέλεσμα, σημαντικαὶ ποσότητες γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν προϊόντων ἔξακολουθοῦν νά εἰσάγωνται ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ, ἀλλαὶ δὲ νά παράγωνται ἐπιτοπίως μόνον τῇ ύποστηρίξει τῆς Κυθερνήσεως μέσω ἐπιχορηγήσεων. Συνεπῶς τὸ κυριώτερον πρό-

ελημα τὸ δποῖον ἀντιμετωπίζει ἡ γεωργία καὶ ἡ κτηνοτροφία δὲν εἶναι μόνον ἡ ραγδαία αὔξησις τῆς παραγωγῆς, ἀλλ' ἐπίσης ἡ βελτίωσις τῆς συναγωνι-
στικῆς θέσεως τῶν προϊόντων των. Τοῦτο δὲν εἶναι καθόλου εύκολον ἔγχει-
ρημα, θὰ ἀπαιτήσῃ δὲ ἀρκετὸν χρόνον. Ἐν πρώτοις, θὰ χρειασθῇ περαιτέρω
ἐπέκτασις τῶν ἀρδευομένων καλλιεργειῶν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος αἱ καλλιεργεῖσαι
αὐται, ἄνκαι καλύπτουν μόνον τὰ 12% τῆς καλλιεργησίμου γῆς, συνεισφέρουν,
ὑπὸ δύμαλάς καιρικάς συνθήκας, τὰ 60% περίπου τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς,
ἀποδίδουν δὲ κατὰ μέσον δρον 10 φοράς περισσότερον ἀπὸ τὰς Ἑηρικάς καλ-
λιεργείας κατὰ σκάλαν. Πλὴν δημως, ἡ ἐπέκτασις ἐπὶ μεγαλυτέρας κλίμακος
τῶν ἀρδευομένων καλλιεργειῶν εἰς τὸ ἀμεσον μέλλον διαγράφεται προβλη-
ματική, λόγῳ τῆς ἐλλειψεως ἐπαρκῶν ποσοτήτων ῦδατος καὶ τοῦ ὑψηλοῦ
κόστους ἀναπτύξεως τῶν ὑδατίνων πόρων. "Οσον ἀφορᾷ τὰς Ἑηρικάς καλλιερ-
γείας καὶ τὴν κτηνοτροφίαν, ὑφίστανται ἀρκετὰ προβλήματα συμβάλλοντα εἰς
τὴν διαμόρφωσιν ὑψηλῶν σχετικῶν κόστων καὶ σχετικῶν χαμηλῶν ἀποδόσεων,
ῶς ἡ ἐλλειψις ῦδατος, ἡ διάθρωσις τοῦ ἔδαφους, τὸ σύστημα ἀγραναπαύσεως,
δὲ κατατεμαχισμὸς τῶν κλήρων, ἡ ἐποχιακὴ ἐλλειψις ἐργατῶν, αἱ διακυματι-
μεναι καιρικαὶ συνθῆκαι, κ.λ.π. Ἐπιπλέον, ὑφίστανται εἰσέτι περιθώρια διὰ
χρησιμοποίησιν βελτιωμένων σπόρων φυτῶν καὶ φυλῶν ζώων, τὴν ἐφαρμογὴν
βελτιωμένων μεθόδων λιπάνσεως φυτῶν καὶ διατροφῆς ζώων ἥ τὴν προστασίαν
τούτων ἐναντίον τῶν ἀσθενειῶν. Τέλος, καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν προβλημάτων
παραγωγῆς, ὑφίστανται εἰσέτι δρισμένα προβλήματα ἐμπορίας τόσον εἰς τὴν
ἐγχώριον ἀγοράν δοσον καὶ εἰς τὰς ἀγοράς τοῦ ἔξωτερικοῦ, παρὰ τὴν πρόοδον
ἥτις ἐπετελέσθη ἐν προκειμένῳ.

Βασικοὶ στόχοι εἰς τὸν τομέα τῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας κατὰ
τὸ Τρίτον Σχέδιον θὰ εἶναι ἡ αὔξησις τῆς ἀποδόσεως τῶν συντελεστῶν
παραγωγῆς (γῆς, ἐργασίας, ῦδατος, κ.λ.π.) καὶ ἡ δημιουργία ἐκείνων
τῶν συναγωνιστικῶν συνθηκῶν, αἱ δποῖαι θὰ καταστήσουν δυνατὴν τὴν
διάθεσιν εἰς ἀμειπτικάς τιμάς τῆς ηδημένης παραγωγῆς τόσον εἰς τὸ ἐσωτε-
ρικὸν δοσον καὶ τὸ ἔξωτερικόν. Τοῦτο ἀπαιτεῖ δπως δοθῆ ἐμφασις εἰς τὴν παρα-
γωγὴν ἐκείνων τῶν προϊόντων διὰ τὰ δποῖα ἡ Κύπρος διαθέτει συγκριτικά
πλεονεκτήματα, καθὼς καὶ ἐντατικήν καὶ συντονισμένην προσπάθειαν μειώσεως
τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ/ἢ αὔξησεως τῶν ἀποδόσεων. Βάσει προκαταρ-
κτικῶν ὑπολογισμῶν ἡ ἀκαθάριστος παραγωγὴ τοῦ εύρεως γεωργικοῦ τομέως
καθὼς καὶ ἡ προστιθέμενη ἀξία κατὰ τὴν περίοδον 1972-1976 ἀναμένεται
νὰ αὐξάνουν μὲ ἐτήσιον ρυθμὸν πέριξ τῶν 7%. Ὁ μειωμένος ἔναντι τοῦ Δευ-
τέρου Σχέδιου ρυθμὸς ἀναπτύξεως δφελεται κυρίως εἰς τὸ γεγονός δτι τὸ
ἔτος 1971) ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς καλὸν ἔτος διὰ τὴν γεωργίαν, ἐνῷ,
τὸ τελευταῖον ἔτος τοῦ Τρίτου Σχέδιου (1976) ἐκλαμφάνεται κατὰ τοὺς ὑπο-
λογισμοὺς ἔτος μέσης ἐπιδόσεως. Ἐάν ὡς βάσις ληφθῆ ὁ μέσος δρος τῶν
ἔτων 1970 καὶ 1971, δ προβλεπόμενος ρυθμὸς ἀναπτύξεως κατὰ τὸ Τρίτον
Σχέδιον θὰ εἶναι παρόμοιος τοῦ ἐπιτευχθέντος κατὰ τὸ Δεύτερον Σχέδιον.
Ο ρυθμὸς οὗτος ἀναπτύξεως εἶναι εἰσέτι πολὺ ὑψηλὸς ἐπὶ διεθνοῦς κλίμακος.
Οι κυριώτεροι περιοριστικοὶ παράγοντες εἰς τὴν ἐπὶ μεγαλυτέρας κλίμακος
ἀνάπτυξιν τοῦ τομέως εἶναι διὰ μὲν τὰ γεωργικά προϊόντα ἡ ἐλλειψις ῦδατος,
διὰ δὲ τὰ κτηνοτροφικὰ προϊόντα τὸ ὑψηλὸν κόστος παραγωγῆς καὶ συνεπῶς
ἡ διάθεσίς των. Τὴν συγκριτικῶς μεγαλυτέραν συνεισφοράν εἰς τὴν ἀνάπτυ-
ξιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἀναμένεται νὰ παρουσιάσουν τὰ ἀρδευόμενα
δένδρα, κυρίως δὲ τὰ ἐσπεριδοειδῆ καὶ τὰ φυλλοβόλα, τὰ ἐπιτρα-
πέζια καὶ τὰ συνήθη εῖδον ἀμπέλου, ἐνῷ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κτηνοτροφικῆς
παραγωγῆς ἡ παραγωγὴ κρέατος, γάλακτος καὶ γαλακτοκομικῶν προϊόντων.
Ἡ ἀπασχόλησις εἰς τὸν γεωργικὸν τομέα προβλέπεται δτι θὰ μειωθῇ περαιτέρω,
ἐνῷ ἡ ἀξία τῶν ἔξαγωγῶν γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν προϊόντων ἀναμέ-
νεται νὰ αὐξηθῇ κατὰ 70% περίπου μέχρι τέλους τοῦ 1976, μὲ κυριώτερα ἐξα-
γώγιμα προϊόντα τὰ ἐσπεριδοειδῆ, τὰ ἐπιτραπέζια σταφύλια καὶ τοὺς οίνους.
Βεβαίως, ἡ τελικὴ διαμόρφωσις τοῦ ဉψους τῆς ἀξίας τῶν ἔξαγωγῶν θὰ ἐξα-
πειθῇ καὶ ἐκ τῶν διεθνῶν τιμῶν,

Τὰ μέτρα πολιτικῆς καὶ τὰ εἰδικὰ σχέδια ἀναπτύξεως τὰ δποῖα θὰ ἐφαρμοσθοῦν κατὰ τὴν πενταετίαν 1972–76 θὰ καθορισθοῦν τελικῶς θάσει τῶν ὡς ἄνω ὀντικειμενικῶν σκοπῶν καὶ στόχων καὶ θὰ ἀποσκοποῦν εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν διαγραφέντων προβλημάτων. Γενικῶς διμιούντες, θὰ συνεχισθοῦν πολλὰ ἀπὸ τὰ ἐφαρμοζόμενα ἥδη σχέδια ἐν σχέσει πρὸς τὴν διατήρησιν καὶ θελτίωσιν τῆς γῆς, τὴν διατήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν ὄντατίνων πόρων, τὴν θελτίωσιν τῶν καλλιεργουμένων ποικιλιῶν φυτῶν καὶ τῶν ἐκτρεφομένων φυλῶν ζώων, τὴν παροχὴν συμβουλῶν καὶ ἐνθάρρυνσιν χρησιμοποιήσεως καλυτέρων μεθόδων εἰς τὰς γεωργικὰς καὶ κτηνοτροφικὰς ἐνασχολήσεις, τὴν ἐνθάρρυνσιν διὰ τὴν παραγωγὴν ἐπὶ μεγαλυτέρας κλίμακος πρωτικῶν λαχανικῶν, καθὼς καὶ τὴν θελτίωσιν τῆς ἐμπορίας τῶν προϊόντων ίδιως εἰς δ.τι ἀφορᾶ τὰς ἔξαγωγάς (καλυτέρα συσκευασία, μεταφορά, κ.λ.π.). Ἰδιαιτέρα δημοσίας ἐμφασίς θὰ δοθῇ εἰς τὴν προώθησιν πρὸς ἐπίλυσιν δύο θασικῶν προβλημάτων, ήτοι τῆς δημιουργίας θασικῶν γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν μονάδων καὶ τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως τῶν ὄντατίνων πόρων.

“Ηδη, διὰ τῆς ἀπὸ τοῦ Δευτέρου Σχεδίου ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ ‘Ἐνοποιήσεως καὶ Ἀναδιανομῆς’ Ἀγροτικῶν Κτημάτων Νόμου, ἥρχισεν εἰς ἀριθμὸν χωρίων ἡ ἐργασία ἀναδασμοῦ, σκοπὸς τῆς δποίας εἶναι ἡ δημιουργία μεγαλυτέρων γεωργικῶν κλήρων. Ἡ ἐργασία τοῦ ἀναδασμοῦ εἶναι μία περίπλοκος διαδικασία, ἡ ἐπιτυχῆς δὲ ἐκθασίς τῆς θὰ ἐξαρτηθῇ εἰς μέγα βαθμὸν καὶ ἐκ τῆς προθύμου συνεργασίας τῶν ἐνδιαφερομένων. Λόγω τῶν πολλῶν προβλημάτων τὰ δποῖα ἐνυπάρχουν εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτήν, δὲ ἀναδασμὸς θὰ προχωρήσῃ ἀρχικῶς μὲ συντηρητικὸν ρυθμόν, θὰ ἐπιταχύνεται δὲ ἀναλόγως τῆς κτωμένης πείρας καὶ τῶν ἀπαιτουμένων οἰκονομικῶν πόρων. Ἀνεξαρτήτως δημοσίας τῆς προόδου τοῦ ἀναδασμοῦ, τὰ διάφορα σχέδια καὶ μέτρα πολιτικῆς θὰ διαμορφωθοῦν κατὰ τοιούτον τρόπον ὥστε νὰ ἀποσκοποῦν σύν τῷ χρόνῳ εἰς τὴν δημιουργίαν μεγαλυτέρων μονάδων, λειτουργουσῶν ἐπὶ ἐπιστημονικῆς καὶ οἰκονομικῆς θάσεως. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν θὰ μελετηθῇ ἡ παροχὴ τῶν ἀναγκαίων πιστοδοτικῶν καὶ ἀλλων κινήτρων.

Κατὰ τὸ Τρίτον Σχέδιον θὰ καταβληθοῦν ώσαύτως συνδυασμέναι προσπάθειαι ἐπιλύσεως τῶν προβλημάτων, τὰ δποῖα παρεμποδίζουν τὴν διατήρησιν καὶ περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῶν ὄντατίνων πόρων. Συναφῶς θὰ ἐπιδιωχθῇ δὲ πλέον ἀπότελεσματικὸς ἔλεγχος τοῦ βαθμοῦ ἀντλήσεως ὥστε οὕτος νὰ συνάδῃ πρὸς τὸν βαθμὸν ἀναπληρώσεως τοῦ ἀντλουμένου ὄντατος, ἡ πλήρης καὶ πλέον ἀποδοτικὴ χρησιμοποίησις τοῦ ὄντατος τῶν ὄντατοφρακτῶν, ἡ ἀρσίς τῶν διαφόρων νομικῶν καὶ ἀλλων ἐμποδίων, τὰ δποῖα μέχρι τοῦδε ὑπῆρξαν ἀνασχετικοὶ παράγοντες εἰς τὴν πλήρη ἀνάπτυξιν, ἔλεγχον καὶ ἀξιοποίησιν τῶν ὄντατων, ἡ ἔναρξις ἐκτελέσεως ἀριθμοῦ μεγάλων ὄντατικῶν ἔργων καὶ ἡ περαιτέρω προώθησις σχεδίων αὐξήσεως τοῦ διαθεσίμου ὄντατος διὰ τεχνητῶν μεθόδων.

(β) Βιομηχανία

Τὸ Δεύτερον Σχέδιον προέβλεπε αὔξησιν τῆς προστιθεμένης ἀξίας ὑπὸ τῆς βιομηχανίας μὲ ἑτήσιον ρυθμὸν 10%. Ὁ ἐπιτευχθεὶς ρυθμὸς ἀναπτύξεως ὑπολογίζεται νὰ εἶναι τῆς τάξεως τῶν 9% κατ’ ἔτος. “Ανκαὶ δὲ ρυθμὸς οὗτος εἶναι κατὰ τι χαμηλότερος τοῦ προγραμματισθέντος, ἐν τούτοις εἶναι σημαντικῶς ὑψηλότερος ἐκείνου τοῦ Πρώτου Σχεδίου. Ὁ κυριώτερος λόγος διὰ τὴν μὴ πλήρη ἐπίτευξιν τοῦ τεθέντος στόχου εἶναι κατὰ θάσιν ἡ μὴ ἔγκαιρος ἔναρξις τῶν ἔργων αὐξήσεων ὁρισμένων ἐκ τῶν προγραμματισθέντων σχεδίων, ὡς π.χ. τοῦ διολιστηρίου πετρελαιοειδῶν, τῶν δασικῶν βιομηχανιῶν, κ.λ.π.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἔτων 1967–1971 ιδρύθη σημαντικός ἀριθμὸς νέων ἔργοστασίων εἰς τοὺς τομεῖς τῆς συσκευασίας κρεάτων καὶ φρούτων, τῆς παραγωγῆς μπισκότων, γαλακτοκομικῶν προϊόντων, ζύθου, εἰδῶν ἐνδύσεως, ὑποδήσεως καὶ πλεκτῶν, σάκκων καὶ κιβωτίων ἐκ χάρτου, χαλυβδίνων σωλήνων, μεταλλίνων κυτίων, παρασκευῆς φαρμάκων, μαργαρίνης καὶ φυτικῶν ἔλαιων,

κ.λ.π. Τό μέγεθος τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἔχει σημαντικῶς αὔξηθη, αἱ δὲ μεγάλαι μονάδες συμβάλλουν τῷρα περισσότερον τόσον εἰς τὴν ἀκαθάριστον παραγωγὴν δὸν καὶ εἰς τὴν προστιθεμένην ἀξίαν. Ταυτοχρόνως ἡ διάρθρωσις τῆς παραγωγῆς ἔχει διαφοροποιηθῆ, οὕτως ὡστε αἱ παραδοσιακαὶ βιομηχανικαὶ μονάδες ἀπώλεσαν ἕδαφος ἔναντι τῶν πλέον δυναμικῶς ἀναπτυσσομένων τοιούτων, ἐνῷ ἡ ἀποδοτικότης ἐν τῷ συνόλῳ ἐβελτιώθη ὡς ἐμφαίνεται ἀπὸ τὴν αὐξήσιν τοῦ λόγου τῆς προστιθεμένης ἀξίας πρὸς τὴν ἀκαθάριστον παραγωγὴν καὶ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητος. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τεσσάρων πρώτων ἑταῖρων τοῦ Σχεδίου δ' ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν βιομηχανίαν ηὔξηθη ἀπὸ 27,930 τὸ 1966 εἰς 33,185 τὸ 1970, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι ἔχει ἀνέλθει εἰς 34,650 τὸ 1971, ἡτοι ἐδημιουργήθησαν πέραν τῶν 6,700 νέων εύκαιριῶν ἀπασχολήσεως.

Ἄλλα καὶ εἰς τὸν τομέα τῶν ἔξαγωγῶν βιομηχανικῶν προϊόντων ἡ πρόοδος ὑπῆρξε πολὺ ἴκανοποιητική. Αἱ ἔξαγωγαὶ τῶν τοιούτων προϊόντων, αἱ δοποῖαι ἀνήρχοντο εἰς £4.7 ἑκ. τὸ 1966 ηὔξηθησαν εἰς £8 ἑκ. τὸ 1970, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι ἔχουν ἀνέλθει εἰς £10.7 ἑκ. περίπου τὸ 1971. Οὕτω δ' υιοθετήθεις εἰς τὸ Δεύτερον Σχέδιον στόχος τῶν £8.2 ἑκ. διὰ τὸ 1971 ἔχει ὑπερακονισθῆ. Οἱ τομεῖς οἱ δοποῖοι ηὔξησαν μὲ ταχὺν ρυθμὸν τὰς ἔξαγωγάς των εἶναι οἱ τομεῖς συσκευασίας φρουτῶν καὶ λαχανικῶν, εἰδῶν ἐνδύσεως καὶ ὑποδήσεως.

Ἡ ἀνωτέρω σύντομος ἐπισκόπησις ἀπεικονίζει τὰς ἀξιεπαίνους προσπαθείας αἵτινες κατεβλήθησαν καὶ καταβάλλονται ἐκ μέρους τόσον τῶν Ἰδιωτῶν βιομηχάνων δὸν καὶ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸν τομέα τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως. Βάσει τῆς ἔξαγγελθείσης διὰ τοῦ Δεύτερου Σχεδίου πολιτικῆς, ἡ Κυβέρνησις ἐσυνέχισε τὴν ληψιν μέτρων πρὸς δημιουργίαν ἐνὸς εὐνοϊκοῦ κλίματος βιομηχανικῆς ἀνόδου. Ἀρκετοὶ εἰσαγωγικοὶ δασμοὶ ἀνεθεωρήθησαν διὰ καθαρῶς προστατευτικούς λόγους, πλεῖστοι δὲ δασμοὶ ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων πρώτων ὄλων κατηργήθησαν ἢ ἡλαττώθησαν πρὸς ἐνθάρρυνσιν καὶ ὑποθήμησιν τῆς ἔγχωρίου βιομηχανίας. Οἱ θεσμὸς τῶν βιομηχανικῶν περιοχῶν ἐπεξετάθη εἰς τὴν Λεμεσὸν καὶ Λάρνακα, ἔγένετο δὲ ἡ ἀναγκαία προεργασία διὰ τὴν ἔδρυσιν βιομηχανικῆς περιοχῆς εἰς Ἀμμόχωστον. Ἡ βιομηχανικὴ περιοχὴ Λευκωσίας ἐτέθη ἐν πλήρει λειτουργίᾳ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπὸ ἐπισκόπησιν περιόδου, ἢ δὲ δι' ἐργοστασίων καλυφθεῖσα ἔκτασις ἀνέρχεται εἰς 60% τῆς πρὸς ἐνοικίασιν γῆς. Ἀνηγέρθησαν εἰς αὐτὴν καθὼς καὶ εἰς Λεμεσὸν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐργοστασιακὰ κτίρια πρὸς μίσθωσιν εἰς βιομηχάνους. Πρὸς ἐπιτάχυνσιν τῶν νέων ἐπενδύσεων εἰς τὴν βιομηχανίαν καθὼς καὶ ἐκσυγχρονισμὸν τῶν ὑφισταμένων ἐγκαταστάσεων, αἱ ἐκπτώσεις λόγω ἐπενδύσεων ηὔξηθησαν ἀπὸ 20% εἰς 30% εἰς τὴν περίπτωσιν ἐγκαταστάσεων καὶ μηχανημάτων καὶ ἀπὸ 10% εἰς 20% εἰς τὴν περίπτωσιν βιομηχανικῶν κτιρίων.

Πρὸς τὸν σκοπὸν πρωθήσεως τῆς διαθέσεως τῶν προϊόντων τῆς βιομηχανίας ἡ διαφημιστικὴ ἐκστρατεία διὰ τὰ Κυπριακὰ βιομηχανικὰ προϊόντα ἐπεξετάθη τόσον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν δὸν καὶ τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ Κύπρος συμμετέσχε τακτικῶς εἰς ἀριθμὸν Ἐμπορικῶν Ἐκθέσεων τοῦ ἐξωτερικοῦ, καθὼς καὶ εἰς ἔξειδικευμένας ἐκθέσεις. Τὸ σύστημα ἐπιστροφῆς δασμῶν διὰ εἰσαγομένων πρώτας ὄλας, αἱ δοποῖαι χρησιμοποιοῦνται εἰς ἔξαγόμενα προϊόντα, ἔχει ἀπλοποιηθῆ. Τέλος ἔγένετο ἀριθμὸς ἐπισκόπησεων ἀγορῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ πρὸς ἔξακρισιν τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν δρῶν τοποθετήσεως εἰς αὐτὰς συγκεκριμένων προϊόντων.

Τὸ πρόγραμμα βιομηχανικῶν ἐρευνῶν ἐνετάθη. Τῇ θοηθείᾳ τῆς Ὀργανώσεως Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἀνελήφθη ἐνδελεχής ἔρευνα διὰ τὴν ἐπισήμανσιν νέων εύκαιριῶν δι' ἐπενδύσεις. Ἐμελετήθησαν τὰ προσθλήματα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν Ἐλεγχον ποιότητος καὶ καθορισμὸν προδιαγραφῶν (στάνταρτς), τὴν συσκευασίαν τῶν προϊόντων, τὴν δημιουργίαν

έλευθέρων ζωνῶν, κ.λ.π. ως καὶ τρόποι ἀντιμετωπίσεως τῶν προβλημάτων τούτων. Ἀνελήφθησαν εἰδικαὶ μελέται σκοπιμότητος διὰ τὴν δημιουργίαν ἐργοστασίου ξυλείας, λιπασμάτων, χάρτου καὶ ἀμιαντοτισμενοσωλήνων. Ἡδη δὲ Κυθέρηντις προέβη εἰς τὴν Ἰδρυσιν τῶν Δασικῶν Βιομηχανιῶν Κύπρου, αἱ δοποῖαι ἀναμένεται νὰ ἀρχίσουν λειτουργίαν κατὰ τὰ πρώτα ἔτη τοῦ Τρίτου Σχεδίου. Συνολικῶς αἱ ἀπ' εὐθείας δαπάναι τῆς Κυθερήντης διὰ τὴν Βιομηχανικήν ἀνάπτυξιν ἀνῆλθον εἰς £ 2.1 ἑκ. κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Σχεδίου.

Παρὰ τὴν πρόοδον ἡτις ἐπετελέσθη μέχρι τοῦδε εἰς τὸν Βιομηχανικὸν τομέα, ἀπομένουν εἰσέτι νὰ γίνουν πολλὰ διὰ νὰ καταστῇ οὕτος πραγματικῶς ἐν ἀπὸ τὰ βασικὰ στηρίγματα τῆς οἰκονομίας τῆς Νήσου. Ἡ συμβολὴ τῆς Βιομηχανίας εἰς τὸ Ἀκαδάριστον Ἐγχώριον Προϊόν εἰναι ἀκόμη πολὺ χαμηλή (12.1% τὸ 1970) ἐάν λάθῃ κανεὶς ὑπὲρ δψιν τὸ ύψος τοῦ κατὰ κεφαλὴν Ἐθνικοῦ Εἰσοδήματος. Ἐπίσης δὲ Βιομηχανία ἀπασχολεῖ μόνον μικρὸν ἀριθμὸν ἐκ τοῦ οἰκονομικῶν ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ (12.5% τὸ 1970), δὲ συμβολὴ τῆς εἰς τὰς ἔξαγωγὰς ἀποτελεῖ τὰ 20% τῶν ἔγχωριῶν ἔξαγωγῶν. Συνεπῶς δύναται νὰ λεχθῇ ἐκ πρώτης δψεως δτὶ υπάρχουν σημαντικὰ περιθώρια μεγεθύνσεως τῆς Βιομηχανικῆς παραγωγῆς, δὲ ἔξέτασις τῶν κυριωτέρων προβλημάτων, τὰ δοποῖα ἐμποδίζουν τὴν τοιαύτην μεγέθυνσιν θά υποβοηθήσῃ νὰ διαγραφοῦν τὰ πλαίσια ἐντὸς τῶν δοποῶν ἡ ἀναπτυξιακὴ προσπάθεια πρέπει νὰ κινηθῇ κατὰ τὸ Τρίτον Σχέδιον.

Ἡ διάρθρωσις τῆς Βιομηχανίας χαρακτηρίζεται εἰσέτι ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν πολλῶν μικρῶν καὶ μὲ σχετικῶς χαμηλὴν παραγωγικότητα μονάδων. Ἡ τοιαύτη διάρθρωσις δὲν προσφέρεται διὰ σοδαράν αὐξησιν τῆς παραγωγῆς, οὔτε καθιστᾶ δυνατήν τὴν ἀποδοτικὴν χρησιμοποίησιν τῶν διαθρώπων καὶ υλικῶν πόρων μὲ ἀποτέλεσμα τὴν δημιουργίαν διαφράσεως κόστους μὲ υψηλὸν λόγον μεταβλητοῦ πρὸς σταθερὸν κόστος. Λόγω τῆς φύσεως τῆς Κυπριακῆς Βιομηχανίας, ἔχει δημιουργηθῆ ύπερβάλλουσα παραγωγικὴ δυναμικότης. Εἰς ταῦτα πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ἡ οἰκογενειακὴ βάσις ιδιοκτησίας πλείστων ἐπιχειρήσεων, δὲ ὅποια, μεταξὺ ἄλλων, δὲν υποβοηθεῖ τὴν εἰσόδον εἰς ταύτην νέων διευθυντικῶν ταλέντων. Λόγω τῆς σμικρότητος γενικῶν τῶν Βιομηχανικῶν μονάδων καὶ ἄλλων περιορισμῶν ἀπορρεόντων ἐκ ταύτης, δὲν προωθεῖται εἰς ίκανοποιητικὸν βαθμὸν ἡ ἔρευνα διὰ νέας ἀγοράς εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ἐν τούτοις, δὲ Κυθέρηντις ἀποδίδει τεραστίαν σημασίαν εἰς τὴν Βιομηχανικήν ἀνάπτυξιν τῆς Νήσου, ύπάρχουν δὲ πλεῖστοι λόγοι συνηγοροῦντες ύπερ τοῦ κατορθωτοῦ τοῦ τοιούτου ἔγχειρήματος. Ἡ τοιαύτη ἀνάπτυξις εἰναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν δημιουργίαν συνθηκῶν σταθερότητος τῆς οἰκονομικῆς προόδου μέσῳ διαφοροποιήσεως τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ διὰ τὴν ἐπίτευξιν υψηλοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας. Εἰδικώτερον ἀναμένεται δτὶ διὰ τῆς Βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως θά καταστῇ δυνατή:

- (α) ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἔγχωριῶν πρώτων ὄλων
- (β) ἡ διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν ἔξαγωγῶν σμικρυνσις τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἐμπορικοῦ Ισοζυγίου
- (γ) ἡ πλέον ἀποδοτικὴ χρησιμοποίησις τῶν παραγωγικῶν πόρων καθότι ἡ Βιομηχανία ἀποτελεῖ τομέα προσφερόμενον δι' ἐπίτευξιν υψηλῆς παραγωγικότητος· καὶ
- (δ) ἡ δημιουργία πλέον παραγωγικῶν εὔκαιριῶν ἀπασχολήσεως τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.

Ἡ στρατηγικὴ Βιομηχανικής ἀναπτύξεως διὰ τὰ ἐπόμενα πέντε ἔτη πρέπει νὰ καθορισθῇ μὲ βάσιν τὰς εἰδικάς Κυπριακάς συνθήκας καὶ τὴν κτηθεῖσαν ἐμπειρίαν. Ὡς ἔχει διακηρυχθῆ ἡδη πρὸ πολλοῦ ἡ πολιτικὴ τῆς ύποκαταστάσεως τῶν εἰσαγωγῶν δὲν είναι πλέον ίκανοποιητική. Ἡ τοιαύτη πολιτικὴ

καταλήγει τελικώς εἰς περιορισμόν του άνταγωνισμού όσον άφορά τάς τιμάς καὶ τὴν ποιότητα τῶν προϊόντων καὶ δημιουργίαν ύπερβαλλούσης παραγωγικῆς δυναμικότητος, μὲ χαμηλὰ κέρδη καὶ ὑψηλὰ κόστα. Ή πολιτική ήτις θὰ ἀκολουθήθῃ θὰ πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ εἰς τὴν προώθησιν τῶν ἔξαγωγῶν. Μόνον διὰ τῆς τοιαύτης πολιτικῆς θὰ ύπερπηδηθῇ ἐν τῶν μεγαλυτέρων ἐμποδίων ἀναπτύξεως, ἡτοι τὸ μικρὸν μέγεθος τῆς ἔγχωρίου ἀγορᾶς. Βεβαίως, ή πολιτική ύποκαταστάσεως τῶν εἰσαγωγῶν θὰ συνεχίσῃ ἐφαρμοζομένη εἰς ὀρισμένους τομεῖς, ὅπου ή πολιτική αὐτὴ δὲν θὰ ἔχῃ τὰ ἀνωτέρω δυσμενῆ ἀποτελέσματα. Συνεπῶς θάσις τῆς πολιτικῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως κατὰ τὸ Τρίτον Σχέδιον θὰ πρέπει νὰ είναι ὁ ἔκσυγχρονισμὸς τῶν βιομηχανικῶν μονάδων διὰ τῆς ἐνθαρρύνσεως τῆς συνενώσεως τῶν μικρῶν τοιούτων εἰς μεγαλυτέρας. Πέραν τούτου θὰ πρέπει νὰ ἐνθαρρυνθῇ ἔτι περαιτέρω ή συνεργασία ξένων οἰκων μετὰ Κυπριακῶν διὰ τὴν δημιουργίαν πρωτοποριακῶν βιομηχανικῶν μονάδων. Ἐξ ἄλλου, καὶ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ὡς ἀνω στρατηγικῆς, πρέπει νὰ ἐκμεταλλευθῶμεν τὴν πλεονεκτικὴν γεωγραφικὴν θέσιν τῆς Κύπρου διὰ καταλήλων μέτρων ἀποσκοπούντων εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῆς Κύπρου ὡς ἔξαγωγικῆς θάσεως διὰ διεθνεῖς ἐπιχειρήσεις καὶ ὡς θάσεως διὰ βιομηχανίας συναρμολογήσεως.

Εἰς διὰ τοῦτο αὔξενης εἰδικώτερον τοὺς στόχους τοῦ Τρίτου Σχέδιου, πρωταρχικός στόχος θὰ είναι ἡ ἐπίτευξις ἐνὸς ὑψηλοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τῆς προστιθεμένης ἀξίας ὑπὸ τοῦ τομέως καὶ δὴ εἰς ὑψηλότερα ἐπίπεδα ἀπὸ τὸν γενικὸν ρυθμὸν ἀναπτύξεως. Ἐκ τῆς μελέτης τῶν δυνατοτήτων ἀναπτύξεως τῶν διαφόρων βιομηχανικῶν τομέων φαίνεται ὅτι ὁ στόχος τῶν 11% ἐπησίως είναι ἐφικτός. Ή διλκή βιομηχανικὴ προστιθεμένη ἀξία ὑπολογίζεται ὅτι θὰ ἀνέλθῃ ἀπὸ £24.3 ἐκ. τὸ 1970, εἰς £26.7 ἐκ. τὸ 1971 καὶ εἰς £45.1 ἐκ. τὸ 1976 (εἰς τιμάς 1970). Οὕτω, ή συμβολὴ τῆς βιομηχανίας εἰς τὸ Ἀκαδέμιον Ἑγχώριον Προϊόν τὸ 1976 ὑπολογίζεται νὰ ἀνέλθῃ εἰς 14.6% ἐν συγκρίσει πρὸς 12.1% τὸ 1970 καὶ τὸ 1971. Μεταξὺ τῶν βιομηχανιῶν, αἵτινες διαμένονται ία σημειώσουν ραγδαίαν ἀνάπτυξιν είναι ή βιομηχανία τῶν χημικῶν προϊόντων (διύλισεως πετρελαιοειδῶν), ἥλεκτρικῶν εἰδῶν, ξυλείας, μὴ μεταλλικῶν ὀρυκτῶν προϊόντων, προϊόντων ἐκ μετάλλου, εἰδῶν ἐνδύσεως, ὑποδήσεως, δερμάτων, εἰδῶν διατροφῆς, οἰνων, κ.λ.π. Ὁ ὡς ἀνω στόχος δοσον ἀφορᾷ τὸν ρυθμὸν ἀναπτύξεως θὰ ἐπιτευχθῇ δεδομένου ὅτι θὰ ἐπέλθῃ περαιτέρω θελτίωσις τοῦ λόγου προστιθεμένης ἀξίας πρὸς τὴν ἀκαδέμιον παραγωγὴν, θὰ παρατηρηθῇ ἀλλαγὴ εἰς τὴν διάρθρωσιν τῆς παραγωγῆς καὶ θελτίωσις εἰς τὸ μέγεθος τῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ἔξαγωγαι θὰ αὐξηθοῦν ἀπὸ £10.7 ἐκ. τὸ 1971 εἰς £17.8 ἐκ. τὸ 1976, θὰ ἐπέλθῃ δὲ περαιτέρω θελτίωσις τῆς ποιότητος τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων.

Ἡ ἀπασχόλησις εἰς τὴν βιομηχανίαν ἀναμένεται νὰ αὐξηθῇ ἀπὸ 34,650 τὸ 1971 εἰς 41,800 τὸ 1976. Ἡ παραγωγικότης ἔξ ἄλλου προβλέπεται νὰ αὐξηθῇ κατὰ τοχύτερον ρυθμὸν ἢ κατὰ τὸ Δεύτερον Σχέδιον.

Ἐπίκεντρον τῆς Κυθερητικῆς πολιτικῆς, κατὰ τὸ Τρίτον Πενταετὲς θὰ είναι ἡ διὰ τῆς δημιουργίας καταλλήλου κλίματος ἐνθάρρυνσις καὶ ὑποβοήθησις τῆς ιδιωτικῆς πρωτοβουλίας. Εἰδικώτερον ἡ πολιτική αὐτὴ θὰ ἀποβλέπῃ εἰς τὴν δημιουργίαν νέων βιωσίμων μονάδων, ἔκσυγχρονισμὸν καὶ ἐπέκτασιν τῶν ὑφισταμένων, τὴν ποιοτικὴν θελτίωσιν τῶν προϊόντων, τὴν ἀνοδον τῶν ἐπιπέδων διευθύνσεως, τὴν τοποθέτησιν τῶν προϊόντων εἰς τὸ ἔσωτερικὸν καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὴν ἀλλοδαπήν καὶ τὴν θελτίωσιν τῶν συνθηκῶν χρηματοδοτήσεως. Συναφῶς θὰ καταβληθῇ προσπάθεια διὰ τὴν ἀποφυγὴν σπατάλης πολυτίμων πόρων καὶ τὴν προσαγωγὴν τῆς ἀποδοτικῆς χρησιμοποίησεως τούτων. Ἡ προσαγωγὴ τῆς ἀποδοτικότητος ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς δημιουργίας μεγαλυτέρων μονάδων. Τοῦτο οὐδόλως σημαίνει ὅτι η ἐνθάρρυνσις τῆς δημιουργίας αὐτῶν τῶν μονάδων θὰ δημιουργήσῃ ταυτοχρόνως μονοπωλιακάς καταστάσεις. Ὁ ἐλεύθερος ἀνταγωνισμὸς πρέπει νὰ διατηρηθῇ καὶ νὰ θελτίωσῃ. Μόνον δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν δημιουργίαν μονάδων, αἵτινες νὰ δύνανται νὰ ἀνθέξουν εἰς τὸν ἔξωτερικὸν ἀνταγωνισμὸν εἰς τὴν

έγχωριον άγοράν καὶ νὰ συναγωνισθοῦν τὰς ξένας ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν ἀλλοδαπήν. Ἐντὸς τῶν πλαισίων τούτων θὰ πρέπει νὰ κινηθῇ καὶ ἡ πολιτικὴ προστασίας τῆς ἔγχωρίου βιομηχανίας. Δὲν εἶναι δρθὸν νὰ προστατεύσωμεν τὴν βιομηχανίαν δι' ὑψηλῶν δασμολογικῶν φραγμῶν, πλὴν εἰς εἰδικάς περιπτώσεις καὶ δι' ὀρισμένον χρονικὸν διάστημα, τὸ δόποιον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς νηπιακῆς καταστάσεως, τὴν δρθολογιστικήν δργάνωσιν, τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν ἐμπορίας καὶ τῆς ποιότητος τῶν προϊόντων ἢ διὰ γενικωτέρους λόγους ὡς εἶναι ἡ ἀντιμετώπισις ὀθεμίτου συναγωνισμοῦ ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ. Ἡ παρεχομένη προστασία εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν θὰ πρέπει νὰ εἶναι μόνιμος, θὰ μελετηθοῦν δὲ ἐν τῷ μεταξὺ τὰ ἀποτελέσματα τῆς μέχρι τοῦδε παρασχεθείσης προστασίας.

Μεταξὺ τῶν εἰδικῶν σχεδίων τὰ δόποια ἡ Κυβέρνησις προτίθεται νὰ προωθήσῃ πρὸς ἐπίτευξιν τῶν στόχων τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως εἶναι: ἡ ἀπέκτασις ἢ ἡ δημιουργία νέας βιομηχανικῆς περιοχῆς εἰς τὴν Λευκωσίαν, ἡ συμπλήρωσις τῶν βιομηχανικῶν περιοχῶν Λάρνακος καὶ Λεμεσοῦ, ἡ δημιουργία βιομηχανικῆς περιοχῆς εἰς Ἀμμόχωστον καὶ Πάφον καὶ ἐλευθέρων ζωνῶν βιομηχανικῶν περιοχῶν.

Ίδιαιτέρα προσοχὴ θὰ δοθῇ εἰς τὸ πρόσθλημα τῆς χρηματοδοτήσεως τόσον διὰ σκοπούς παγίων ἐπενδύσεων, δσον καὶ διὰ σκοπούς κυκλοφοροῦντος κεφαλαίου ὡς καὶ εἰς τὸ πρόσθλημα τῆς τεχνικῆς καταπτίσεως τοῦ ἔργατικοῦ δυναμικοῦ. Μεταξὺ ἀλλων θὰ ἐνθαρρυνθῇ ἡ δημιουργία δημοσίων ἑταίρειῶν ὥστε νὰ λυθῇ καὶ τὸ πρόσθλημα τῆς δυσαναλόγου πρὸς τὸ κεφαλαίον δανειοδοτικῆς ἐπιβαρύνσεως. Εἰδικῶς εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἔξαγωγικῶν μονάδων μελετᾶται σύστημα παροχῆς χρηματοδοτικῶν διευκολύνσεων.

Κατὰ τὸ Τρίτον Σχέδιον προγραμματίζεται νὰ τεθῇ εἰς λειτουργίαν σχέδιον βιομηχανικῶν ἐφαρμογῶν. Τὸ σχέδιον τούτο θὰ ἐνισχύσῃ καὶ θὰ συντονίζῃ τὰς παρεχομένας ἐπὶ τοῦ παρόντος ύπηρεσίας εἰς τὴν βιομηχανίαν διὰ τῆς στενῆς παρακολουθήσεως τῶν προθλημάτων ἀτινα ἀντιμετωπίζει αὕτη καὶ τῆς παροχῆς ταχείας καὶ ἀποτελεσματικῆς λύσεως τούτων. Ἐπιπλέον προγραμματίζεται ἡ Ίδρυσις Ἰνστιτούτου Προδιαγραφῶν.

(γ) Τουρισμός

Θεαματικὴ πρόοδος ἔχει ἐπίσης ἐπιτευχθῆ ἐπὶ τὸν τομέα τοῦ τουρισμοῦ. Ο διλικὸς ἀριθμὸς ξένων περιηγητῶν ηὔξηθη κατὰ 27% ἐτησίως κατὰ τὴν περίοδον 1967–1971 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν τεθέντα ἐτήσιον στόχον τῶν 25.6%. Ο διλικὸς ἀριθμὸς τούτων ἔχει ἀνέλθει εἰς 179,000 περίπου τὸ 1971, ἐν συγκρίσει πρὸς 54,114 τὸ 1966. Ο ἀριθμὸς τῶν ἐπισκεπτῶν οἱ δόποιοι παραμένουν εἰς τὴν Νήσον διλιγάτερον τῆς μιᾶς ήμέρας ηὔξηθη ἀπὸ 88,452 τὸ 1966 εἰς 129,300 περίπου τὸ 1971. Ἐξ ἀλλου δ στόχος τῶν £11.6 ἔκ. δ προγραμματίσθεις διὰ τὸ 1971 δσον ἀφορᾶ τὸ τουριστικὸν συνάλλαγμα φαίνεται ὅτι ἔχει ὑπερκαλυφθῆ.

Ἐκ παραλλήλου, ἡ εἰς κλίνας δυναμικότης τῆς ξενοδοχειακῆς βιομηχανίας ἔχει αὐξῆθη ἀπὸ 6,020 κλίνας τὸ 1966 εἰς 7,823 τὸ 1970 καὶ εἰς 9,500 περίπου κλίνας τὸ 1971, αἱ δὲ ξενοδοχειακαὶ μονάδες ἀπὸ 126 τὸ 1966 εἰς 135 τὸ 1970 καὶ 142 τὸ 1971. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνεγείρεται ἀριθμὸς ξενοδοχείων συνολικῆς δυναμικότητος πέραν τῶν 5,000 κλινῶν. Ὑπολογίζεται ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου 1967–1971 δ μέσος δρος ποσοστοῦ πληρότητος τῶν ξενοδοχείων ήτο πέραν τῶν 60%. Τὸν μεγάλον δρασμὸν εἰς τὴν ἀνέγερσιν νέων καὶ τὴν ἀπέκτασιν ὑφισταμένων ξενοδοχείων ὑπεβοήθησε σημαντικῶς ἡ Κυβερνητικὴ πολιτικὴ παροχῆς κινήτρων. Ἐν πρώτοις ὑπολογίζεται ὅτι κατὰ τὴν ὑπὸ ἐπισκόπησιν πενταετῆ περίοδον τὰ ἐκδοθέντα δάνεια ὑπὸ τῶν Δανειστικῶν Ἐπιτρόπων ἀνέρχονται εἰς πέραν τῶν £1.8 ἔκ., μὴ περιλαμβανομένων τῶν διατεθέντων ποσῶν μέσω τῆς Κυπριακῆς Τραπέζης Ἀναπτύξεως. Οὕτω, τὰ διατεθέντα ἀπὸ εύθειας ὑπὸ τῆς Κυβερ-

νήσεως ποσά, δόμου μετά τῶν παραχωρηθέντων τοιούτων ύπό τῆς Τραπέζης 'Αναπτύξεως, ἐκάλυψαν ἔν μέγα ποσοστὸν τοῦ κόστους ἀνεγέρσεως καὶ ἔξοπλισμοῦ τῶν προσθέτων ξενοδοχειακῶν κλινῶν. 'Εξ ἄλλου, αἱ ἐκπτώσεις λόγῳ ἐπενδύσεων ηὗξθησαν ἀπὸ 10% εἰς 25% τὴν περίπτωσιν ξενοδοχειακῶν κτιρίων. 'Επιπλέον, ἐσυνεχίσθη καὶ ἐπεξετάθη τὸ σχέδιον διὰ τὴν ἀτέλη ἐισαγωγὴν μεγάλου ἀριθμοῦ εἰδῶν ξενοδοχειακοῦ ἔξοπλισμοῦ, ἐνετάθη δὲ ἡ Κυθερητικὴ προσπάθεια διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἔξειδίκευσιν προσωπικοῦ ξενοδοχείων διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ὑφισταμένων ξενοδοχειακῶν σχολῶν ὥστε νὰ δέχωνται περισσοτέρους μαθητὰς, διὰ τῆς ίδρυσεως τοῦ 'Ινστιτούτου Σενοδοχειακῶν καὶ 'Επισιτιστικῶν Τεχνῶν καὶ τῆς δργανώσεως σειρᾶς προγραμμάτων ταχυρρύθμου ἐκπαίδευσεως εἰς τὰ ξενοδοχειακά καὶ ἐπισιτιστικά ἐπαγγέλματα. 'Εξ ἄλλου, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ Δευτέρου Σχεδίου ἐτέθη ἐπὶ συστηματικώτερας θάσεως ἡ πολιτικὴ διαθέσεως κρατικῆς γῆς μακροπρόθεσμως καὶ ἐπὶ χαμηλῷ ἐνοικίῳ διὰ σκοπούς ἀνεγέρσεως ξενοδοχείων καὶ ἐκτελέσεως ἄλλων τουριστικῶν ἔργων.

Γενικῶς ἡ Κυθερητικὴ πολιτικὴ ἐν προκειμένῳ ἐπεδίωξε τὴν δημιουργίαν εύνοϊκοῦ κλίματος τουριστικῆς ἀναπτύξεως. 'Υπολογίζεται δτὶ κατὰ τὴν περίοδον 1967–1971 αἱ δαπάναι ἀναπτύξεως εἰς τὸν τομέα τοῦτον ἔχουν ἀνέλθει εἰς £4 ἑκ., καὶ πλέον, περιλαμβανομένων δανείων, δαπανῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ἀναπτύξεως τῶν ἀκτῶν καὶ ἄλλων ἔργων, διαφημίσεως καὶ δημοσιότητος, ἀναπτύξεως καὶ συντηρήσεως ἀρχαίων μνημείων καὶ ἐκπαίδευσεως προσωπικοῦ. Εἰς δόλους τοὺς ἐπὶ μέρους τομεῖς, αἱ προγραμματισθεῖσαι δαπάναι ἐπραγματοποιήθησαν ἡ ὑπερικονίσθησαν, πλὴν τῆς περιπτώσεως τῶν ἔργων ἀναπτύξεως τῶν ἀκτῶν. "Ηδη ἡ Κυθέρησις ἀνέλασθεν ἡ ίδια τὴν ἀνάπτυξιν τῆς «Χρυσῆς 'Ακτῆς» Ἀμμοχώστου, εὐρίσκεται δὲ εἰς διαπραγματεύσεις μετ' ἐνδιαφερομένων οἰκιῶν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἀξιοποίησιν ἄλλων κρατικῶν παρακτίων περιοχῶν, αἱ ὅποιαι ἔχουν ἐπισημανθή ὡς κατάλληλοι διὰ τουριστικὴν ἀνάπτυξιν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Σχεδίου ἡ Κυθέρησις ἡτοίμασε καὶ ἔθεσεν εἰς ἐφαρμογὴν εἰδικὴν νομοθεσίαν διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ καταλλήλου θεσμικοῦ πλαισίου δι' ἀπρόσκοπτον ἀνάπτυξιν τοῦ τουρισμοῦ. Αὕτη περιλαμβάνει τὸν νόμον διὰ τοῦ διόποιου ίδρυθη διοίκησης τουρισμοῦ καὶ τὸν νόμον καὶ τοὺς κανονισμοὺς δι' ἀνακατάταξιν τῶν ξενοδοχείων καὶ ἄλλων καταλυμάτων. 'Ο τελευταῖος ἀναμένεται νὰ ὑποθοῇσῃ εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἐπιπέδου τῶν ξενοδοχειακῶν καὶ ἄλλων τουριστικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ νὰ προωθήσῃ τὴν ἀνταγωνιστικὴν θέσιν τῆς Νήσου ἔναντι γειτονικῶν τούριστικῶν κέντρων. "Αλλη νομοθεσία, ἡ ὅποια εὐρίσκεται εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐφαρμογῆς εἶναι ὁ νόμος διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν ταξιδιωτικῶν πρακτορείων.

'Επιδίωξις τοῦ Τρίτου Σχεδίου θὰ εἶναι ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξις τοῦ τουρισμοῦ τόσον ἀπὸ πλευρᾶς ζητήσεως δσον καὶ ἀπὸ πλευρᾶς προσφορᾶς τουριστικῶν ὑπηρεσιῶν ὥστε μέχρι τέλους τοῦ 1976 ἡ Κύπρος νὰ σταθεροποιήσῃ τὴν θέσιν τῆς ὡς διεθνὲς τουριστικὸν κέντρον, ἡ δὲ οἰκονομία νὰ ἀναπτυχθῇ ἀπροσκόπτως ὑποθοῇσμένη εἰς τοῦτο ὑπὸ τῆς συμβολῆς τοῦ τουρισμοῦ εἰς τὸ ισοζύγιον πληρωμῶν. Μεταξὺ τῶν εἰδικωτέρων ἀντικειμενικῶν σκοπῶν καὶ στόχων τοῦ Τρίτου Σχεδίου θὰ εἶναι : (α) ἡ σημαντικὴ αὔξησις τοῦ τουριστικοῦ ρεύματος πρὸς τὴν Κύπρον, (β) ἡ διαφοροποίησις τῆς συνθέσεως τούτου, (γ) ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ ἐποχιακοῦ προσβλήματος εἰς τὴν ἔλευσιν τουριστῶν καὶ (δ) ἡ παροχὴ τῶν ἀναγκαίων κινήτρων πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ὁμαλῆς προσφορᾶς τουριστικῶν ὑπηρεσιῶν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Τρίτου Σχεδίου ἀναμένεται δτὶ ἡ ἐτησία αὔξησις τοῦ τουριστικοῦ ρεύματος θὰ εἶναι τῆς τάξεως τῶν 20%. Διὰ τὴν ἔξυπηρέτησιν τοῦ ήδημένου τουριστικοῦ ρεύματος ἡ εἰς κλίνας δυναμικότης τῆς ξενοδοχειακῆς θιομηχανίας ὑπολογίζεται δτὶ πρέπει νὰ αὔξηθῇ εἰς 26,000 περίπου τὸ 1976, ἐνῷ ταυτοχρόνως θὰ καταβληθῇ προσπάθεια ὥστε νὰ ἐπεκταθῇ ἡ τουριστικὴ περίοδος ἀπὸ δκτῶ εἰς δέκα μῆνας. Αἱ ἔκ τοῦ τουρισμοῦ εἰσπράξεις

εις ξένον συνάλλαγμα υπολογίζεται νά διάλθουν εις £ 35 έκ. περίπου τό 1976. (1) Ούτω δ τουρισμός θά καταστή μία σεβαστή πηγή ξένου συναλλάγματος μέχρι τού 1976. Τό διπατηθησόμενον προσωπικόν διά τήν λειτουργίαν τῶν ξενοδοχειακῶν μονάδων τό 1976 υπολογίζεται ότι θά είναι τῆς τάξεως τῶν 7,000 ἐν συγκρίσει πρός 1,069 πρόσωπα τό 1966 καὶ πλέον τῶν 2,600 τό 1971.

Ως καὶ κατά τό παρελθόν, ή Κυθέρησις θά συνεχίσῃ νά προσδίδῃ εἰς τὸν τουρισμὸν συγκριτικῶν ψηφηλὴν προτεραιότητα καὶ θά συνεχίσῃ τὸ πρόγραμμα ἐνθαρρύνσεως καὶ διευκολύνσεως τῆς τουριστικῆς ἀναπτύξεως εἰς ηὔξημένον θαθμόν. "Ηδη ἀπεφασίσθη ὅπως τό ὑψος τῶν κεφαλαίων τά δοῦλα θά διατεθοῦν ὑπὸ μορφὴν δανείων διὰ τήν χρηματοδότησιν ἀνεγέρσεως νέων ξενοδοχειακῶν μονάδων διάλθη μέχρις £1 έκ. κατ' ἔτος έως τό 1974. Τά δάνεια αὐτὰ θά διατεθοῦν συμφώνως πρός τά κατά καιρούς υἱοθετηθησόμενα κριτήρια. Θά συνεχισθῇ ή ἐπί ένοικιώ παραχώρησις Κρατικῆς γῆς διὰ σκοποὺς τουριστικῆς ἀναπτύξεως θάσει μακροπροθέσμου προγράμματος, καθὼς καὶ ή ἀτελής εἰσαγωγὴ διασφόρων εἰδῶν ξενοδοχειακοῦ ἔξοπλισμοῦ. "Ιδιαίτέρα ἔμφασις θά δοθῇ καὶ πάλιν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν ξενοδοχειακοῦ καὶ τουριστικοῦ προσωπικοῦ γενικῶς, καθὼς καὶ εἰς θέματα δργανώσεως καὶ λειτουργίας ξενοδοχείων, ταξιδιωτικῶν πρακτορείων καὶ ἄλλων τουριστικῶν καταλυμάτων. Πρέπει νά τονίσω, δημώς, ότι ἀναμένεται ἀπὸ τὸν ίδιωτικὸν τομέα νά συνεργασθῇ μετά τῆς Κυθερήσεως εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτήν. "Αναμένεται ἐπίσης ἀπὸ τὸν ίδιωτικὸν τομέα νά ἐπιδείξῃ αὐτοσυγκράτησιν εἰς δι. τι ἀφορᾶ ἀνδήσεις τιμῶν ξενοδοχείων, ἵνα οὕτω διασφαλισθῇ ή ἀνταγωνιστικότης τῆς Κύπρου ἔναντι ἀλλων τουριστικῶν κέντρων. "Η Κυθέρησις θά θοηθήσῃ ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς λήψεως μέτρων πρός διαφύλαξιν τῆς νομιματικῆς σταθερότητος εἰς τὴν Νήσον, ὡς ἀναφέρω καὶ ἀλλαχοῦ τῆς δημιλίας μου.

Πέραν τῶν ἀνωτέρω μέτρων, ή πολιτικὴ δσον ἀφορᾶ τὴν δι. ἀέρος καὶ διὰ θαλάσσης σύνδεσιν τῆς Νήσου μετ' ἄλλων χωρῶν καθὼς καὶ τὸ πρόγραμμα δδοποιίας θά διαμορφώνωνται κατά τοιούτον τρόπον διότε νά παρασχεθῇ εἰς τὸν τουρισμὸν τό κατάλληλον πλαίσιον δι. ἀνάπτυξιν. "Ἐν προκειμένῳ, θά θελτιαθοῦν αἱ διευκολύνσεις ὑποδοχῆς εἰς τοὺς λιμένας καὶ τὸν ἀερολιμένα, θά ἐπεκταθῇ δὲ τὸ ἀεροπορικὸν δίκτυον τὸ συνδέον τὴν Νήσον μετά ξένων χωρῶν μὲ μεγάλην δυνατότητα προσελκύσεως τουριστῶν. Θά συνεχισθῇ καὶ ἐνταθῇ ή διαφημιστική ἐκστρατεία τῆς Νήσου εἰς τὸ ἔξωτερικόν, εἰς δὲ τὸ ἔσωτερικόν θά δοθῇ ιδιαιτέρα ἔμφασις εἰς τὴν δημιουργίαν ἐκείνων τῶν συνθηκῶν αἵτινες μαζὶ μὲ τὴν ἀνετον διαμονήν, τὰς ἔξαιρέτους παραλίας, τὰ γραφικὰ δρεινὰ θέρετρα, τὸ κλῖμα, τοὺς ἀρχαιολογικούς καὶ τουριστικοὺς χώρους, τὴν πατροπαράδοτον φιλοδενίαν τοῦ λαοῦ καὶ τὸν γαλανὸν οὐρανὸν καθιστοῦν τὴν παραμονὴν τῶν περιηγητῶν ἐλκυστικήν. Ούτω, θά ληφθοῦν μέτρα διὰ τὴν προστασίαν καὶ ἀρμονικήν ἀνάπτυξιν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ἐντὸς τῶν πλαίσιων τοῦ ἔνωπον τοῦ Σώματος εύρισκομένου Νομοσχεδίου ἐπὶ τῆς Πολεοδομίας καὶ ἄλλως. Θά ἀναληφθῇ σχέδιον ἔξωραΐσμοῦ περιοχῶν τουριστικοῦ ἐνδιαφέροντος, περιλαμβανομένων τῶν ἀρχαίων μνημείων, θά καθιερωθοῦν δὲ καλλιτεχνικαὶ ἐκδηλώσεις, ἐκδηλώσεις μὲ τοπικὸν χρῶμα καὶ θά διευκολυνθῇ ή διεξαγωγὴ ἐν Κύπρῳ διεθνῶν συνεδρίων.

(δ) Μεταλλεία καὶ Λατομεία

Παρά τὰς περὶ τοῦ ἀντιθέτου προβλέψεις δσον ἀφορᾶ τὴν πρόδον τοῦ τομέως τῶν μεταλλείων καὶ λατομείων κατά τὴν περίοδον 1967-1971, δ τομέως οὗτος ἐσημείωσε σημαντικήν πρόδον μέχρι τό 1970 λόγῳ αὐξήσεως τῶν διεθνῶν τιμῶν ὀρισμένων μεταλλευτικῶν προϊόντων καὶ τῆς ἔξαιρετικῆς ἐπιδόσεως τοῦ τομέως τῶν λατομείων. "Η προστιθεμένη ἀξία τοῦ τομέως εἰς τρεχούσας τιμάς ἀνῆλθεν ἀπὸ £9.2 έκ. τό 1966 εἰς £12.6 έκ. τό 1970, ἐνώ εἰς

(1) "Ο υπολογισμὸς τῶν εἰς συνάλλαγμα προσόδων κατά τό 1976 ἐγένετο μὲ θάσιν ἀναθεωρημένον ποσόν εἰσπράξεων κατά τό 1970, ήτοι £10.2 έκ. ἀντὶ £8.1 έκ. ὡς τό δημοσιευδενον.

σταθεράς τιμάς τοῦ 1970 ἀπὸ £9.1 ἑκ. εἰς £12.6 ἑκ., ἡτοι παρετηρήθη ἐτήσιος ρυθμός ἀναπτύξεως πέριξ τῶν 8.5%. Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ὁ τομεὺς τῶν μεταλλείων ἐσημείωσε κάμψιν λόγῳ τῶν χαμηλῶν τιμῶν τοῦ χαλκοῦ εἰς τὰς ἀγορὰς τοῦ ἔξωτερικοῦ καὶ οὕτω ἡ προστιθεμένη ἀξία δλοκλήρου τοῦ ὑπὸ ἔξετασιν τομέως ὑπολογίζεται ὅτι ἔχει μειωθῆ ἀπὸ £12.6 ἑκ. τὸ 1970 εἰς £11.2 ἑκ. εἰς τρεχούσας τιμάς ἡ νὰ παραμείνῃ εἰς τὰ αὐτὰ περίπου ἐπίπεδα ὡς καὶ τὸ 1970 εἰς τιμάς τοῦ ἔτους τούτου. Οὕτω, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Σχεδίου διαπρατηρηθεῖς ρυθμός ἀναπτύξεως τοῦ τομέως ὑπολογίζεται εἰς 6.7% ἐτησίως.

Αἱ ἔξαγωγαὶ μεταλλευμάτων ἡδεῆθησαν ἀπὸ £12.2 ἑκ. τὸ 1966 εἰς £14.0 ἑκ. τὸ 1970, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι κατῆλθον εἰς £10 ἑκ. περίπου τὸ 1971. Ἐξ ἄλλου, ὁ ἀριθμός τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸν τομέα τοῦτον ἥλαττώθη ἀπὸ 5,072 τὸ 1966, εἰς 4,898 τὸ 1970 καὶ 4,290 περίπου τὸ 1971. Γενικῶς ὁ τομεὺς τῶν μεταλλείων καὶ λατομείων συνεισφέρει τώρα διλιγότερον εἰς τὸ Ἀκαθάριστον Ἔγχώριον Προίόν, τὰς ἔξαγωγάς καὶ τὴν ἀπασχόλησιν παρὰ κατὰ τὸ 1966 λόγῳ τῶν ἔξελίξεων εἰς τὸν μεταλλευτικὸν τομέα. Αἱ ἔξελίξεις αὗται εἶχον προσθεφθῆ ὑπὸ τοῦ Δευτέρου Σχεδίου.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Σχεδίου ἡ Κυβέρνησις παρέσχε ἡδεῆθην ὑποστήριξιν εἰς τὸν μεταλλευτικὸν τομέα. Ποσὸν πέριξ τῶν £500,000 διετέθη ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως διὰ σκοπούς γεωλογικῆς ἐπισκοπήσεως. Κατὰ τὸ Δεύτερον Σχέδιον ἐπερατώθη τὸ ἀπὸ τοῦ 1963 ἀναληφθὲν τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Ειδικοῦ Ταμείου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν Σχέδιον ἐπισκοπήσεως τῶν Ὑπογείων Ὑδάτων καὶ Ὁρυκτῶν Πόρων. Τὸ Σχέδιον τοῦτο προέβλεπε, μεταξὺ ἄλλων, τὴν διεξαγωγὴν ἐρευνῶν πρὸς τὸν σκοπὸν ἐκτιμήσεως τῶν ὄρυκτῶν πόρων εἰς ὑποσχετικάς περιοχάς διὰ τῆς ἐφαρμογῆς συγχρόνων μεθόδων ἐρεύνης καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ προσωπικοῦ. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Σχεδίου δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ίκανοποιητικά. Οὕτω κατὰ τὴν περίοδον 1967–1971 ἐγένετο γεωλογικὴ χαρτογράφησις ἐκτάσεως 233 τετρ. μιλίων, ἡ γεωφυσικὴ διερεύνησις διὰ μεταλλεύματα ἐκάλυψεν ἔκτασιν 111 τετρ. μιλίων, ἐγένοντο δὲ 326 γεωτρήσεις συνολικοῦ βάθους 134,087 ποδῶν καὶ χημικαὶ ἀναλύσεις μεγάλου ἀριθμοῦ δειγμάτων πετρωμάτων. Αἱ συμπληρωθεῖσαι κατὰ τὴν ὑπὸ ἐπισκόπησιν περίοδον ἐρευναὶ ἀπεσκόπουν κυρίως εἰς τὴν ἐπισήμανσιν ὑποσχετικῶν πετρωμάτων, ίδιαιτέρως χαλκοπυρίτου καὶ σιδηροπυρίτου, συνεκεντρώθησαν. Δὲ εἰς περιοχάς μὲ ἐπιφανειακάς ἔνδειξεις ὑπάρχεως δρυκτοῦ πλούτου. Δύνανται νὰ λεχθῇ ὅτι αἱ μέχρι τοῦδε ἐρευναὶ ἀπέδωσαν ἀποτελέσματα ίκανά νὰ δικαιολογήσουν τὴν ἀνάληψιν περιστέρω ἐρεύνης εἰς ὀρισμένας περιοχάς καὶ δὴ εἰς μεγαλύτερον βάθος. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀναληφθεῖσαι ἐρευναὶ εἶχον εἰς πλείστας περιπτώσεις συμβουλευτικὸν χαρακτῆρα πρὸς ὑποθοήσιν τῶν ἐπισκοπήσεων τῶν διεξαγομένων ὑπὸ τοῦ ίδιωτικοῦ τομέως.

Ο τομεὺς τῶν μεταλλείων ἀντιμετωπίζει δύο βασικὰ προσθλήματα. Ἀπὸ πλευρᾶς ζητήσεως ὑφίσταται τὸ πρόσθλημα τῆς διακυμάνσεως τῶν διεθνῶν τιμῶν. Ἀπὸ πλευρᾶς προσφορᾶς ὑπάρχει τὸ πρόσθλημα τοῦ ἡδεῆθην κόστου λόγῳ τῆς σταδιακῆς ἔξαντλήσεως τῶν κοιτασμάτων μὲν ὑψηλὸν βαθμὸν περιεκτικότητος, ίδιαιτέρως εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ χαλκοῦ, ὡς καὶ τὸ πρόσθλημα τῆς σταδιακῆς ἔξαντλήσεως τοῦ συνολικοῦ δγκου τῶν γνωστῶν κοιτασμάτων.

Αἱ ἔπιδιώξεις τοῦ Τρίτου Πενταετοῦ Σχεδίου θὰ συνίστανται εἰς τὴν κατὰ τὸ δυνατόν ἀντιμετώπισιν τῶν ἀνωτέρω προσθλημάτων, τὰ ὅποια παρεμποδίζουν τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τομέως. Παρ’ δλον τοῦτο, αἱ προσπάθειαι αὐταὶ δὲν ἀναμένεται νὰ καρποφορήσουν πλήρως ἐντὸς τῶν περιωρισμένων χρονικῶν πλαισίων τοῦ Τρίτου Σχεδίου, ἡ δὲ ἀρξαμένη κατὰ τὴν περίοδον 1970–1971 καθοδικὴ πορεία φαίνεται ὅτι θὰ συνεχισθῇ. Προκαταρκτικοὶ ὑπολογισμοὶ ἀναθισάζουν τὸ ὄψος τῆς ὑπὸ τοῦ τομέως προστιθεμένης ἀξίας τὸ 1976 εἰς £10.6 ἑκ. (εἰς σταθεράς τιμάς τοῦ 1970) ἔναντι £12.6 ἑκ. περίπου τὸ 1971,

τῶν δὲ ἔξαγωγῶν μεταλλευμάτων εἰς £10 ἑκ. Αἱ ἔξελίξεις αὗται θὰ προέλθουν κυρίως λόγῳ τῆς ἀναμενομένης μειώσεως τοῦ ὅγκου παραγωγῆς χαλκοπερίτου καὶ σιδηροπυρίτου. Ἀναμένεται, ἐν τούτοις, ὅτι τελικῶς δὲ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸν τομέα τοῦτον τὸ 1976 θὰ εὑρίσκεται εἰς τὰ αὐτά περίπου ἐπίπεδα ὡς κατὰ τὸ 1971. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Τρίτου Σχεδίου, καὶ βάσει τῆς κτηθείσης ἐμπειρίας, θὰ ἐπεκταθῇ τὸ Κυβερνητικὸν καὶ ίδιωτικὸν πρόγραμμα ἔρευνῶν δὲ ἀνακάλυψιν νέων κοιτασμάτων. Θὰ καταβληθοῦν ὁσαύτως προσπάθειαι διὰ τὴν διαφοροποίησιν καὶ διεύρυνσιν τῶν ἀγορῶν τοῦ ἔξωτερικοῦ. Θὰ ἔτοιμασθῇ τελικῶς σχέδιον ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Γενικοῦ Χωροταξικοῦ Σχεδίου, τὸ δόποιον θὰ καθορίζῃ τὰς περιοχάς αἵτινες προσφέρονται διὰ μεταλλευτικᾶς ἐργασίας ἢ ἐργασίας λατομείων.

(ε) Κατασκευαί

Οἱ ρόλοι τοῦ τομέως τῶν κατασκευῶν εἰς τὴν οἰκονομίαν εἶναι μεγίστης σημασίας δεδομένου ὅτι δὲ τομεὺς συνεισφέρει καθ' ἕκαστον ἔτος πλέον τῶν 50% εἰς τὴν δημιουργίαν παγίου κεφαλαίου. Ἐπιπλέον δὲ τομεὺς τῶν κατασκευῶν συμβάλλει εὐθέως εἰς τὸ ἀκαθάριστον ἔγχωριον προϊόν καὶ τὴν ἀπασχόλησιν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Σχεδίου, αἱ πάγιαι ἐπενδύσεις εἰς κατασκευάς ὑπολογίζεται ὅτι ήσαν τῆς τάξεως τῶν £134 ἑκ. Τὸ ποσόν τοῦτο ἀντιπροσωπεύει τὰ 58% τοῦ συνόλου τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἐπενδύσεων αἱ δόποια ἀνῆλθον εἰς £230 ἑκ. περίπου (εἰς τρεχούσας τιμάς). Η προστιθεμένη ἀξία ἡτοῖς ἐδημιουργήθη ὑπὸ τοῦ τομέως κατὰ τὸ 1971 ὑπολογίζεται εἰς £19.1 ἑκ. ἐν συγκρίσει πρὸς £8.9 ἑκ. τὸ 1966 (εἰς τρεχούσας τιμάς), δὲ δὲ μέσος ἐτήσιος ρυθμὸς αὐξήσεως εἰς σταθεράς τιμάς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Σχεδίου ἦτο 10.5% περίπου. Οἱ ρυθμὸς οὗτος εἶναι σχεδὸν ὡς προεθλέπετο εἰς τὸ Σχέδιον (10.6% κατ' ἔτος). Τέλος, ὑπολογίζεται ὅτι τὸ 1971 ἀπασχολοῦντο πέριξ τῶν 26,000 προσώπων εἰς τὸν τομέα τοῦτον, ἔναντι 21,700 τὸ 1966.

Ἐν τῶν σοθαρωτέρων προβλημάτων τὰ δόποια ἀντιμετωπίζει ὁ τομεὺς τῶν κατασκευῶν εἶναι ἡ ἔλλειψις ἐργατικοῦ δυναμικοῦ δλῶν τῶν κατηγοριῶν. Η Κυβερνήσις εἰς τὴν προσπάθειάν της ὅπως θοηθῆσῃ τὴν βιομηχανίαν τῶν κατασκευῶν νὰ ὑπερπηδήσῃ τὸ ἐμπόδιον τῆς ἔλλειψεως ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, ἐπιπροσθέτως πρὸς τὰ ὑφιστάμενα ίδρυματα καὶ σχέδια ἐκπαιδεύσεως, εἰσήγαγε ἀπὸ τοῦ 1970 πρόγραμμα ταχυρρύθμου ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰ οἰκοδομικά ἐπαγγέλματα. Τὰ μαθήματα εἶναι ἔξαμήνου διαρκείας, καλύπτουν δὲ τὰς κυριωτέρας ειδικεύσεις. Δέοντας ὅπως διαφερήθῃ ὅτι τὸ κόστος τοῦ προγράμματος τούτου καλύπτεται μερικῶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ μερικῶς ὑπὸ τοῦ ίδιωτικοῦ τομέως. Τὰ ὑφιστάμενα ίδρυματα καὶ προγράμματα ἐκπαιδεύσεως τὰ δόποια προμηθεύουν τὴν βιομηχανίαν τῶν κατασκευῶν μὲν ἔξειδικευμένον ἐργατικὸν δυναμικὸν εἶναι τὸ Σχέδιον Μαθητείας, αἱ Τεχνικαὶ καὶ Ἐπαγγελματικαὶ Σχολαὶ καὶ τὸ 'Ανώτερον Τεχνολογικὸν Ινστιτούτον.

Η παραγωγικότης τοῦ τομέως ηύξηθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου 1967–1971 μὲν μέσον ἐτήσιον ρυθμὸν 6.5. Η ἐπιτευχθεῖσα ὑψηλὴ αὔξησις τῆς παραγωγικότητος δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς πολλοὺς παράγοντας, ὡς ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, ἡ μηχανοποίησις, ἡ καλυτέρα δργάνωσις καὶ ἐποπτεία, δὲ ὑψηλότερος βαθμὸς ἀξιοποίησεως τῶν συντελεστῶν παραγωγῆς λόγῳ ηύξημένης ζητήσεως, κ.λ.π. Δὲν ὑπάρχουν ἐνδείξεις περὶ τῆς συνεισφορᾶς ἔκαστου μεμονωμένου παράγοντος εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος. Μερικαὶ ἀπὸ τὰς ἐνδείξεις αἵτινες δόηγοῦν εἰς τὴν ἀνωτέρω διαπίστωσιν εἶναι : ἡ ἐκπαίδευσις περισσοτέρων ειδικευμένων ἐργατῶν, δὲ δύκος τῶν εἰσαγωγῶν μηχανημάτων καὶ ἔξοπλισμοῦ, αἱ μεταβολαὶ εἰς τὸ μέγεθος τῶν ἐπιχειρήσεων, δὲ ηύξημένος δύκος τῆς παραγωγῆς, ἡ μείωσις τῆς ἐποχιακῆς διακυμάνσεως τῆς ἀπασχολήσεως, κ.λ.π.

Παρά την παρατηρηθείσαν αύξησιν τής παραγωγικότητος—δριζομένης ως προστιθεμένη άξια κατ' απασχολούμενον πρόσωπον—τὸ ἀπόλυτον ὄψος τῆς παραγωγικότητος εἰς ὅρους ὅγκου παραγωγῆς κατ' ἐργάτην φαίνεται νὰ εἶναι χαμηλὸν συγκρινόμενον πρὸς τὰ ἐπίπεδα παραγωγικότητος τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν. Ἐκτιμήσεις αὗτινες ἔχουν γίνει διὰ τὴν οἰκοδομικὴν θιομηχανίαν ὃποιοι εἶναι περισσότεροι περιπτώσεις, αἵτινες δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ως τυπικαὶ ἐμπίπτουν μεταξὺ τῶν 20 καὶ 30 ἐργασίμων ωρῶν» (1). Ἡ δήλωσις αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὰ ἔτη πέριξ τοῦ 1959. «Ἐκτοτε ἡ μεγίστη παραγωγικότης ηὔξηθη εἰς μερικὰς χώρας διπού χρησιμοποιοῦνται παραδοσιακαὶ μέθοδοι κατασκευῆς εἰς 10 ἐργασίμους ώρας κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον, εἰς ἄλλας δὲ διπού χρησιμοποιοῦνται σύγχρονοι θιομηχανικαὶ μέθοδοι εἰς διλιγώτερον τῶν 10.

Ἡ κατάστασις αὕτη, ἐάν εἶναι δρθή, εἶναι σοθαρά καὶ ἀπαιτεῖ τὴν ἀνάληψιν συντονισμένων προσπαθειῶν διὰ τὴν ἔξεύρεσιν θεραπείας, διότι οὕτω οὐχὶ μόνον τὰ οἰκοδομικὰ κόστα εἶναι ηὔξημένα, ἀλλ᾽ ἐπίσης πολύτιμον ἐργατικὸν δυναμικὸν χρησιμοποιεῖται ἀντιοικονομικῶς, ἐνῷ δὲ ἐπιθυμητὸς δύκος κατασκευῶν (Ιδιαιτέρως κατοικιῶν) δὲν ἔπιτυχάνεται. Ἱσως ἡ θεραπεία θὰ πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ εἰς τὴν προώθησιν κάποιας μορφῆς τυποποίησεως καὶ μεγαλυτέρου βαθμοῦ μηχανοποιήσεως τῶν κατασκευαστικῶν ἐργαν.

Εἰς διούς τοὺς τύπους κατασκευῶν τὰ ὑλικὰ ἀποτελοῦν τὸ κυριώτερον συστατικὸν τῆς ὀλικῆς ἀκαθαρίστου παραγωγῆς. Ὁ δείκτης τιμῶν χονδρικῆς πωλήσεως τῶν κυριωτέρων οἰκοδομικῶν ὑλικῶν ηὔξηθη αἰσθητῶς κατὰ τὴν περίοδον 1967—1971. Ἐπιπλέον ὑπολογίζεται διὰ τὰ 35—40% τῶν οἰκοδομικῶν ὑλικῶν εἰσάγονται ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ. Ὡς ἐκ τούτου προκύπτει ἀνάγκη ἐνθαρρύνσεως τῆς παραγωγῆς καὶ χρησιμοποιήσεως περισσοτέρων ἐπιτοπίων παραγομένων οἰκοδομικῶν ὑλικῶν. Παρὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἔγχωρου παραγωγῆς οἰκοδομικῶν ὑλικῶν, ἐν τούτοις ἐν αὔξανόμενον ποσόν συναλλάγματος διαπαντᾶται εἰς τὸ ἔξωτερικὸν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοιούτων ὑλικῶν. Σύγκρισις τοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τῶν εἰσαγωγῶν τῶν ὑλικῶν τούτων μὲ τὸν ρυθμὸν αὐξήσεως τῆς ἀκαθαρίστου παραγωγῆς τοῦ τομέως κατασκευῶν δεικνύει διὰ δ πρῶτος ἥτοι χαμηλότερος ἀπὸ τὸν δεύτερον. Τοῦτο ὑποδηλοῖ διὰ δλοέν καὶ περισσότερα εἰσαγόμενα υλικά ὑποκαθιστῶνται ὃποι ἔγχωροις παραγομένων τοιούτων. Ἡ ἔξιλιξις αὕτη εἶναι ίδιαιτέρως ἐμφανής εἰς τὴν περίπτωσιν ωρισμένων ὑλικῶν. Ἐπὶ παραδείγματι, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ τομέντου αἱ εἰσαγωγαὶ τὸ 1971 κατῆλθον εἰς £ 258,000 περίπου ἐν συγκρίσει πρὸς £ 476,000 τὸ 1966, ἐνῷ κατὰ τὴν ίδίαν περίοδον ἡ ἀξία τοῦ ἐπιτοπίως παραχθέντος τοιμέντου ηὔξηθη κατὰ 285%.

Ο ρυθμὸς ἀναπτύξεως τοῦ τομέως τῶν κατασκευῶν συσχετίζεται μεγάλως μὲ τὸν ρυθμὸν ἀναπτύξεως δλοκλήρου τῆς οἰκονομίας. Ἡ ἐπίτευξις ἐνὸς γενικοῦ ἐπησίου ρυθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς τάξεως τῶν 7%, ὡς δὲ προγραμματιζόμενος, θὰ ἀπαιτήσῃ τὴν δημιουργίαν ἀκαθαρίστων ἐπενδύσεων παγίου κεφαλαίου τῆς τάξεως τῶν £ 350 ἔκ. (εἰς τιμάς τοῦ 1970). Βάσει τῶν τάσεων τοῦ παρελθόντος δύον ἀφορῷ τὴν σύνθεσιν τῶν παγίων ἐπενδύσεων, ὑπολογίζεται διὰ δ τομεὺς τῶν κατασκευῶν θὰ κληθῇ νὰ συνεισφέρῃ £ 208.6 ἔκ. Ἡ 57% τῶν ἐπενδύσεων τούτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περίοδου 1972—1976. Διὰ νὰ ὑπολογισθῇ ἡ ἀκαθαρίστος παραγωγὴ τοῦ τομέως τῶν κατασκευῶν πρέπει νὰ προστεθῇ ἡ ἐργασία ἡ δποία πρόκειται νὰ γίνῃ δι' ἐπισκευάς καὶ συντήρησιν, ἥτις ἀναβιθάζεται εἰς £ 15.0 ἔκ. περίπου. Οὕτω, ἡ ὑλικὴ ἀκαθαρίστος παραγωγὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Τρίτου Σχεδίου ὑπολογίζεται νὰ ἀνέλθῃ εἰς £ 223.6 ἔκ. Ἡ δὲ ὑλικὴ προστιθεμένη ἀξία εἰς £ 116.3 ἔκ.

(1) «Κυβερνητική Πολιτική καὶ Κόστος Οικοδομήσεως» Η.Ε. Γενεύη 1959, σελίς 47.

Η προστιθεμένη άξια του τομέως των κατασκευών προβλέπεται νά αύξηθη από £18.3 έκ. το 1971 εις £26.8 έκ. το 1976 (εις τιμάς τού 1970). Ο προβλεπόμενος ρυθμός διαπτυξεως είναι 8% περίπου κατ' έτος. Το μεγαλύτερον μέρος της αύξησεως αυτής θά πρέπει νά προέλθη από την περαιτέρω θελτίωσιν της παραγωγικότητος της έργασίας, διότι ή προσφορά έργαστικών χειρών θά έξακολουθήσῃ νά είναι πολὺ περιωρισμένη, ή δε διοχέτευσις μεγάλου άριθμου έργατων εις τὸν τομέα τῶν κατασκευών δὲν είναι εύκολος. Έπι τῇ θάσει τῶν προβλέψεων τούτων αἱ ἀνάγκαι τοῦ τομέως εἰς έργατικὸν δυναμικὸν κατά τὸ 1976 ὑπελογίσθησαν εἰς πέρι τῶν 30,000. Τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα καὶ προγράμματα, τὰ δόποια ἀνέφερα προηγουμένως, θά συνεχίσουν νά προμηθεύουν τὴν θιομηχανίαν κατασκευών μὲ διειδικευμένους έργατας εἰς μεγαλυτέραν κλίμακα. "Αγκαὶ δὲν ὑπάρχουν πλήρη στατιστικά στοιχεῖα ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἄριθμὸν τῶν ἐπιστημόνων καὶ τεχνικῶν, οἵτινες σπουδάζουν εἰς τὸ ἔξωτερικόν, ἐκ διαφόρων πληροφοριῶν συνάγεται δτὶ δ ὀπαίτούμενος ἀριθμός θά έξευρεθῇ.

Ίδιαιτέρα ἔμφασις καὶ ἐνθάρρυνσις κατά τὸ Τρίτον Σχέδιον θά δοθῇ εἰς τὴν παραγωγὴν περισσοτέρων καὶ ἐπὶ μεγαλυτέρας κλίμακος οἰκοδομικῶν ὄλικῶν ἐπιτοπίως. "Ηδη ἐν ἐπιπλέον θῆμα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν ἔχει γίνει διὰ τῆς ίδρυσεως τῶν Κυπριακῶν Δασικῶν Βιομηχανιῶν, αἱ δόποια, μεταξὺ ἄλλων, θὰ παράγουν ξυλείαν δι' οἰκοδομικούς σκοπούς, θὰ προωθήσουν δὲ τὴν τυποποίησιν τῶν τοιούτων προϊόντων. Αἱ ἐπιπτώσεις ἐκ τῆς λειτουργίας τῆς θιομηχανικῆς αὐτῆς μονάδος θὰ είναι ἔμφανεῖς κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Τρίτου Σχέδιου. Περαιτέρω ἐπισήμανσις καὶ κατάλληλος ἀνάπτυξις ἐγχωρίων οἰκοδομικῶν ὄλικῶν θὰ ἡδύνατο νά ἀναληφθῇ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ἰνστιτούτου Προδιαγραφῶν, τὸ δόποιν πρόκειται νά ίδρυθῃ εἰς τὸ ἔγγυς μέλλον. Τὸ Ἰνστιτούτον αὐτὸ ἀναμένεται μεταξὺ ἄλλων, νά ὑποβοηθήσῃ εἰς τὴν τυποποίησιν καὶ τὸν ποιοτικὸν ἔλεγχον τῶν χρησιμοποιουμένων οἰκοδομικῶν ὄλικῶν καὶ κατασκευασμάτων μὲ σκοπὸν τὴν μείωσιν τοῦ κόστους τῶν κατασκευών, τὴν αὔξησιν τοῦ ὅγκου κατασκευῆς κατ' έργατην, τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀσφαλείας τῶν οἰκοδομικῶν ἔργων ἀνεύ δικαιολογήτου χρησιμοποιήσεως μεγαλυτέρων ποσοτήτων συντελεστῶν ἀσφαλείας, κ.λ.π.

(στ) Ἡλεκτρισμός, Υγραέριον καὶ Υδατοπρομήθειαι

Ἡ Ἀρχὴ Ἡλεκτρισμοῦ Κύπρου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Σχέδιου ἔξετέλεσεν ἐπιτυχῶς ἐκτεταμένον πρόγραμμα ἡλεκτροδοτήσεως. Ἡ διλικὴ δυναμικότης παραγωγῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας τῆς Ἀρχῆς ηὗξηθῇ απὸ 148,400 κιλοβατόρας τὸ 1966 εἰς 177,000 τὸ 1971 διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως μιᾶς ἐπιπλέον γεννητρίας εἰς τὸν ἡλεκτροπαραγωγὸν σταθμὸν Μονῆς. Λόγῳ τῆς παρατηρηθείσης μεγάλης αὔξησεως τῆς ζητήσεως ἡλεκτρικοῦ ρεύματος κατέστη ἀναγκαία ἡ ἐπιτάχυνσις τῶν προγραμματισθεισῶν ἐπενδύσεων τῆς Ἀρχῆς καὶ οὕτω απὸ τοῦ 1972 ἀναμένεται νά τεθῇ ἐν λειτουργίᾳ καὶ ἐτέρα γεννητρία τῶν 30,000 κιλοβατορῶν. Οἱ στόχοι τοῦ Σχεδίου ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατανάλωσιν ἡλεκτρισμοῦ ὑπερηκοντίσθησαν. Υπολογίζεται δτὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1971 ἡ μέση ἐτησία αὔξησις τῆς καταναλώσεως ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ἥτο τῆς τάξεως τῶν 14.4% ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν προγραμματισθέντα ρυθμὸν 9.2% διὰ τὴν περίοδον 1967–1971. Μεγαλύτερα τῆς προγραμματισθείσης αὔξησις ἐσημειώθη εἰς δλους τοὺς τομεῖς χρησιμοποιήσεως ἡλεκτρισμοῦ, ἀντανακλᾶ δὲ τὴν θελτίωσιν τοῦ θιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ πληθυσμοῦ, τὴν ἀνθούσαν ἐμπορικήν καὶ τουριστικὴν κίνησιν, τὴν ηὗξημένην παραγωγὴν καὶ μηχανοποίησιν. Ἀνάλογος αὔξησις παρετηρήθη καὶ εἰς τὰς ἐπενδύσεις παγίου κεφαλαίου. Τὸ ἀρχικὸν πρόγραμμα, τὸ δόποιν προέβλεπεν ἐπενδύσεις ὑψους £6 έκ. καθ' ὅλην τὴν ὑπὸ ἐπισκόπησιν περίοδον ἀνεψεωρήθη, ἀναμένεται δὲ τελικῶς αἱ διλικαὶ ἐπενδύσεις τῆς Ἀρχῆς νά ἀνέλθουν εἰς £9.9 έκ. εἰς τρεχούσας τιμάς ἥ £8 έκ. εἰς τιμάς τοῦ 1966. Τέλος, ή προστιθεμένη ἀξία ὑπὸ τοῦ τομέως παραγωγῆς ἡλεκτρισμοῦ καὶ τῶν μικρῶν τομέων Υγραέριου καὶ ὑδατοπρομηθείας, ἥτις ἀνεμένετο νά αὔξηθῃ μὲ ρυθμὸν 8.2% ἐτησίως κατὰ τὴν περίοδον 1967–1971, ηὗξηθη

μὲ έτήσιον ρυθμὸν 12.4% κατὰ τὴν περίοδον 1967–1970, ὑπολογίζεται δὲ ἡ αὔξησις νὰ εἶναι πέριξ τῶν 12% καθ' ὅλην τὴν περίοδον 1967–1971, ἐνῶ δὲ δόλικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τοὺς τομεῖς αὐτούς ηύξηθη ἀπὸ 1,764 περίπου τὸ 1966 εἰς 2,076 τὸ 1971.

Κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Τρίτου Σχεδίου ἡ προστιθεμένη ἀξία δλοκλήρου τοῦ τομέως ἀναμένεται νὰ σημειώσῃ αὔξησιν πέραν τῶν 11% ἔτησίως, ἡ δὲ ἀπασχόλησις νὰ ἀνέλθῃ ἀπὸ 2,076 τὸ 1971 εἰς 2,650 τὸ 1976. Εἰδικῶς εἰς δὲ τι ἀφορᾶ τὴν παραγωγὴν ἡλεκτρικοῦ ρεύματος οἱ στόχοι τῆς Ἀρχῆς περιλαμβάνουν τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἡλεκτροπαραγωγοῦ σταθμοῦ Μονῆς διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως δύο προσθέτων γεννητριῶν τῶν 30,000 κιλοστορῶν πέραν τῆς μιᾶς ἥτις θὰ λειτουργήσῃ τὸ 1972, τὴν ἐπέκτασιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν συστημάτων μεταφορᾶς καὶ διανομῆς ἡλεκτρισμοῦ, τὴν συνέχισιν τοῦ προγράμματος ἡλεκτροδοτήσεως καὶ ἄλλων ἀγροτικῶν περιοχῶν καὶ τὴν θελτίωσιν τῶν πρὸς τοὺς καταναλωτὰς τῶν πόλεων παρεχομένων ὑπηρεσιῶν. Διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς παραγωγικῆς δυναμικότητος τῆς Ἀρχῆς ἀναμένεται νὰ ἀντικετωπισθῇ ἐπιτυχῶς ἡ προβλεπομένη ηύξημένη ζήτησις ἡλεκτρισμοῦ. Αἱ προγραμματιζόμεναι ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς ἐπενδύσεις ὑπολογίζονται εἰς πέραν τῶν £15 ἔκ., ἐνῶ τοῦ τομέως δλοκλήρου εἰς πέριξ τῶν £22 ἔκ. (περιλαμβανομένων σχεδίων διὰ τὴν ὑδατοπρομήθειαν χωρίων καὶ πόλεων, ἀποχετευτικῶν σχεδίων, κ.λ.π.).

(ζ) Μεταφοραὶ καὶ Ἐπικοινωνίαι

Οἱ τομεὺς τῶν μεταφορῶν καὶ ἐπικοινωνιῶν ἀνεμένετο κατὰ τὸ Δεύτερον Πενταετὲς Σχέδιον Ἀναπτύξεως νὰ σημειώσῃ ἔτησίον ρυθμὸν ἀναπτύξεως 6.6%. Εἰς τὴν πραγματικότητα δὲ τελικῶς ἐπιτευχθεὶς ρυθμὸς διαγράφεται πέριξ τοῦ 8.6% λόγῳ τῆς ἐπιταχύνσεως τοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας καὶ εἰδικώτερον τῶν τομέων τοὺς ὅποιους αἱ μεταφοραὶ καὶ ἐπικοινωνίαι ἔχουν πρητετοῦν. Ὅπολογίζεται δὲ τι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Σχεδίου αἱ ἐπενδύσεις τοῦ τομέως εἰς πάγιον κεφάλαιον ἀνῆλθον εἰς £41 ἔκ. περίπου περιλαμβανομένων, μεταξὺ ἄλλων, ἐπενδύσεων εἰς μεταφορικά μέσα, δόδικὸν δίκτυον, λιμένας, ἀερολιμένας καὶ τηλεπικοινωνίας. Δέον νὰ σημειωθῇ δὲ τοιαῦται ἐπενδύσεις δὲν ἐπηρεάζουν μόνον τὸν τομέα τῶν μεταφορῶν καὶ ἐπικοινωνιῶν, ἀλλ' ἀποτελοῦν ἐπίσης θασικά ἔργα ὑποδομῆς μὲ εύρυτέρας οἰκονομικάς καὶ κοινωνικάς προεκτάσεις.

Κατὰ τὴν ὑπὸ ἐπισκόπησιν περίοδον ἡ ἀναλογία δλῶν τῶν τύπων αὐτοκινήτων πρὸς τὸν πληθυσμὸν ἔμειώθη ἀπὸ ἐν ὅχημα ἀνὰ 10.3 πρόσωπα κατὰ τὸ 1966 εἰς ἐν ὅχημα ἀνὰ 7.1 περίπου πρόσωπα κατὰ τὸ 1971. Μεγαλυτέρα αὔξησις εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ δχημάτων παρετηρήθη εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων. Ἡ ἔξελιξις αὕτη εἶναι ἐνδεικτικὴ τῆς ἀνόδου τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ. Ἐξ ἀλλοῦ δῆμως δὲν πρέπει νὰ παροραθῇ τὸ γεγονός δὲ τοιαῦταις ἀριθμάτων, ἔξαρτημάτων, κ.λ.π. ηύξημάτων μὲ τόσον πολὺ ταχὺν ρυθμὸν ὡστε νὰ δύναται νὰ λεχθῇ δὲ τοιαῦταις ἀριθμάτων μεγάλου κεφαλαίου δὲν εἶναι ἡ πλέον οἰκονομική. Ὅδιαιτέρως δὲ εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν δχημάτων δημοσίας χρήσεως ὑπάρχουν ἐνδείξεις δὲ τοιαῦταις ἀριθμάτων δημοσίας χρήσεως, ἔξαρτημάτων, καὶ τὸ μικρὸν μέγεθος τῶν μεταφορικῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἡ παρατηρηθεῖσα σημαντικὴ αὔξησις εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν δχημάτων γενικῶς ἔδημιούργησε, πλὴν τῶν οἰκονομικῶν, καὶ τὰ κάτωθι ἐπιπρόσθετα προβλήματα: σχετικὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ δόδικοῦ δίκτυου, συνωστισμὸν εἰς τὴν κυκλοφορίαν, ἀνεπάρκειαν τῶν χώρων σταθμεύσεως δχημάτων, καὶ κινδύνους εἰς τὴν τροχαίαν κίνησιν.

Ἐν τῶν μελημάτων τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν διαρρεύσασαν πενταετίαν ὑπῆρξεν ἡ μελέτη καὶ τοποθέτησις ἐπὶ δρθολογιστικῆς θάσεως τῶν ὑπηρεσιῶν

τῶν ὄχημάτων δημοσίας χρήσεως. "Ηδη, ως ἀποτέλεσμα τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν, ἴδρυθη καὶ λειτουργεῖ ίκανοποιητικῶς ἡ Ἐταιρεία Ἀστικῶν Λεωφορείων Λευκωσίας, εύρισκονται δὲ ὑπὸ ἴδρυσιν καὶ ἄλλαι παρόμοιαι ἔταιρειαι εἰς ἀστικάς καὶ ἀγροτικάς περιοχάς. Τὸ κυθερηνητικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν καλυτέραν δργάνωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν ἔξεδηλώθη τόσον διὰ τῆς παροχῆς συμβουλῶν καὶ τεχνικῆς βοηθείας ὅσον καὶ διὰ τῆς δανειοδοτήσεως ὑπὸ εὐνοϊκούς δρους.

Ἐπιδίωξις τοῦ Τρίτου Σχεδίου θά είναι ή περαιτέρω προώθησις τής δρθολογιστικής δργανώσεως τῶν δημοσίων υπηρεσιῶν μεταφορῶν καὶ ή περαιτέρω θελτίωσις τούτων. Ἡδη ή ίδεα τῆς ἀναδιοργάνωσεως ἐπὶ τῶν ως ἄνω θάσεων ἔχει υιοθετηθῆ εὑρέως τόσον εἰς τὰς ἀστικάς δόσον καὶ τὰς ἀγροτικάς περιοχάς. Ἀπεφασίσθη δωσάυτως ὅπως δλα σχεδὸν τὰ θέματα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰ μηχανοκίνητα δχήματα περιέλθουν ύπὸ ἐνιαίαν διοίκησιν, ἐτροποποιήθη δὲ η σχετικὴ νομοθεσία διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐπὶ συμβάσει μεταφορῶν. Παραλλήλως μελετᾶται η ἀναδιοργάνωσις τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν καὶ ὁ περαιτέρω ἐκσυγχρονισμὸς τῆς νομοθεσίας τῆς ἀφορώσης εἰς τὴν ἑγγραφὴν καὶ λειτουργίαν τῶν μηχανοκινήτων δχημάτων.

‘Ο συνεχώς αύξανόμενος ἀριθμὸς τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ ὀχημάτων, καὶ τὰ συνεπείᾳ τούτου προκύπτοντα προβλήματα τροχαίας κινήσεως καὶ ὀδικῆς ἀσφαλείας, καθὼς καὶ ἡ ἀνάγκη ταχείας καὶ οἰκονομικῆς μεταφορᾶς ἐπιθετῶν καὶ ἀγαθῶν, ὠδήγησαν :

(α) Εις τὴν ἀνάληψιν συγκεκριμένων μελετῶν ἐπὶ τοῦ συγκοινωνιακοῦ προβλήματος ἐντὸς τῶν κυριωτέρων πόλεων τῆς Νήσου. Αἱ ἐν λόγῳ μελέται θὰ θοηθήσουν εἰς τὴν διαπίστωσιν τῶν παρουσῶν καὶ μελεοντικῶν ὁδικῶν ἀναγκῶν τῶν πόλεων.

(β) Εις τὴν ἐπιτάχυνσιν τοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως τοῦ ὁδικοῦ δικτύου· οὕτω, κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Δευτέρου Πενταετοῦ Σχεδίου Ἀναπτύξεως ἐσυνεχίσθη τὸ πρόγραμμα θελτιώσεως τῶν ὑπεραστικῶν ὁδικῶν ἀρτηριῶν τῶν συνδεούσῶν τὰς πόλεις, τὰ μεγάλα τουριστικά ὁρεινά θέρετρα καὶ τὰς παραλίας τῆς Νήσου, ἐθελτιώθησαν καὶ ἀνεμοφράγησαν ὁδικαὶ ἀρτηρίαι ἐντὸς κατωκημένων ἀστικῶν περιοχῶν πρὸς ἀσφαλεστέραν καὶ ταχυτέραν ἔξυπρέτησιν τόσον τῆς ὑπεραστικῆς κινήσεως ὅσον καὶ τῆς τοπικῆς διακινήσεως τοῦ πληθυσμοῦ· καὶ τῶν ἀγαθῶν ἐντὸς τῶν ίδίων τῶν πόλεων καὶ ἐθελτιώθη παραλίως τὸ γωριτικὸν ὁδικὸν δίκτυον τῆς Νήσου.

Συγκεκριμένως έδαπανήθη ύπό της Κυθερήσεως ποσόν πέραν τῶν £5 ἔκ. διά τὴν κατασκευὴν καὶ ἀσφαλτόστρωσιν νέων ὁδῶν καὶ τὴν θελτίωσιν καὶ ἀσφαλτόστρωσιν ὑφισταμένων τοιούτων (μὴ περιλαμβανομένων δημοτικῶν ὁδῶν ή ὁδῶν ἐντὸς χωρίων ή δασικῶν ὁδῶν). Τὸ συνολικὸν μῆκος τῶν ἡσφαλτοστρωμένων ὁδῶν ἐκτὸς τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων ηὗξηθη ἀπό 1,422 μῆλια κατὰ τὸ 1966 εἰς 1,765 μῆλια κατὰ τὸ 1971. Ἐπὶ πλέον κατὰ τὴν ίδιαν περίοδον ἡσφαλτοστρώθησαν πέραν τῶν 150 μῆλιων ὁδῶν ἐντὸς χωρίων. Χαρακτηριστικὸν ἐν προκειμένῳ είναι τὸ γεγονός ὅτι συμφώνως πρὸς στατιστικὰ δεδομένα τῆς Διεθνοῦς Ὁδικῆς Ὀμοσπονδίας, ἀπό ἀπόψεως πυκνότητος διδικοῦ δικτύου, ἡ Κύπρος κατέχει σήμερον τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ ὅλων τῶν γειτονικῶν πρὸς αὐτὴν χωρῶν, καὶ δὲν ὑστερεῖ κατὰ πολὺ τῶν προηγμένων Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν.

(γ) Εις τὴν περαιτέρω ἐνίσχυσιν καὶ βελτίωσιν τοῦ Κλάδου Ὁδοποιίας τοῦ Τμήματος Δημοσίων "Ἐργῶν διὰ τῆς προσλήψεως ἐπιπροσθέτου ἐπιστημονικοῦ καὶ τεχνικοῦ προσωπικοῦ, καὶ μετεκπαιδεύσεως εἰς τὸ ἔξωτερικόν καὶ ἐπιτοπίως τοῦ ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῆς ἐπεκτάσεως καὶ περαιτέρω ἔξοπλισμοῦ τοῦ ἔργαστηρίου ἐλέγχου ὄλικῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἐκτέλεσιν δικιῶν ἔργων. Παραλλήλως, πρὸς τὸν σκοπὸν καλυτέρας ἀξιοποιίσεως τῶν ὄφι-

σταμένων έργαστηριακῶν ἔγκαταστάσεων καὶ μηχανημάτων εἰς δλ.α τὰ Τμήματα τῆς Κυθερνήσεως τὰ ὀσχολούμενα μὲ τὴν κατασκευὴν ἔργων ὑποδομῆς, διενηργήθη ὑπὸ ζένων ἐμπειρογνωμόνων τεχνοοικονομικὴ μελέτη πρὸς ἔξακριθωσιν τῆς σκοπιμότητος συγκεντρώσεως τούτων ὑπὸ μίστην Ἀρχῆν.

- (δ) Εἰς τὴν ἐπὶ συμβολαῖς ἀνάθεσιν εἰς ίδιωτας ἔργοιλάθους τῆς ἐκτελέσεως χωματουργικῶν ἔργασιῶν εἰς δδικά ἔργα.
- (ε) Εἰς τὴν ἀνάγκην καταρτισμοῦ μακροπροθέσμου σχεδίου ὁδικῆς ἀναπτύξεως τῆς Νήσου πρὸς τοῦτο ἐγένετο ἀρκετὴ προκαταρκτικὴ ἔργασία κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Πένταετοῦ Σχεδίου Ἀναπτύξεως.
- (στ) Εἰς τὴν ἐκπόνησιν μελέτης διὰ τὴν εἰσαγωγὴν νέων προτύπων κατασκευῆς δδῶν.

Οἱ κυριώτεροι στόχοι τῆς ὁδικῆς ἀναπτύξεως κατὰ τὸ Τρίτον Σχέδιον δύνανται νὰ διαγραφοῦν ὡς ἀκολούθως :

- (α) Θά συνεχισθῇ μὲ ἐντατικὸν ρυθμὸν ἢ περαιτέρω ἀνάπτυξις τοῦ ὁδικοῦ δικτύου.
- (β) Θά προωθηθῇ ἢ ἀρξαμένη προσπάθεια ἐνοποιήσεως τῶν εὐθυνῶν καὶ ἀρμοδιοτήτων διὰ τὴν μελέτην, κατασκευὴν καὶ συντήρησιν ὁδικῶν ἔργων.
- (γ) Θά ληφθῇ ἀπόφασις ἐν σχέσει πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν νέων προτύπων κατασκευῆς ὁδικῶν ἀρτηριῶν.
- (δ) Θά καταβληθοῦν προσπάθειαι διὰ τὸν πλέον δρθιογιστικὸν προγραμματισμὸν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν διαφόρων ὁδικῶν ἔργων, καθ' ὅτι ὃ ἐπὶ τοῦ παρόντος παρουσιαζόμενος κατατεμαχισμὸς τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων δὲν ὑποθοθεῖ τὴν καλυτέραν δυνατήν ἀξιοποίησιν τῶν διὰ τὴν ὁδικὴν ἀνάπτυξιν διατιθεμένων πόρων, δδηγεῖ δὲ εἰς καθυστερήσεις εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἔργων.
- (ε) Θά δοθῇ μεγαλυτέρα ἔμφασις εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ ὁδικοῦ δικτύου. Ἡ ὀφέλιμος ζωὴ τῶν κατασκευαζομένων νέων καὶ θελτισμένων ὁδικῶν ἀρτηριῶν ἐπεκτείνεται διὰ τῆς κανονικῆς καὶ συστηματικῆς συντήρησεως τούτων.

Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν ἀνωτέρω στόχων καθὼς καὶ διὰ τὴν μελέτην τοῦ δλού ὁδικοῦ δικτύου τῆς Νήσου καὶ τὴν τελικὴν διαμόρφωσιν ἐνὸς δεκαετοῦς σχεδίου ὁδικῆς ἀιστατύξεως μετεκλήθη Οἶκος Συμβούλων Μηχανικῶν ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ μέσῳ τῆς Διεθνοῦς Τραπέζης, ἥτις ἀναμένεται νὰ χρηματοδοτήσῃ ἀριθμὸν ὁδικῶν ἔργων. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Τρίτου Σχεδίου θὰ καταβληθῇ προσπάθεια ὑλοποιήσεως τοῦ μέρους ἐκείνου τοῦ καταρτισθησομένου δεκαετοῦς σχεδίου τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὴν πρώτην πενταετίαν.

Εἰς τὸν τομέα τῶν ἔξωτερικῶν μεταφορῶν οἱ στόχοι τοῦ Δευτέρου Σχεδίου ήσαν θεσικῶς τρεῖς : ἡ δημιουργία, συμπλήρωσις καὶ συντήρησις τῶν ἔργων ὑποδομῆς καὶ ἡ παροχὴ ἄλλων διευκολύνσεων καὶ ὑπηρεσιῶν, ἡ διατήρησις ἐνὸς τακτικοῦ συγκοινωνιακοῦ δικτύου μεταξὺ Κύπρου—Εύρωπης καὶ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ὡς καὶ ἡ θελτιώσις καὶ ἐπέκτασί του, ὅπου τοῦτο ἥτο δυνατόν, πρὸς ἔξυπηρέτησιν τῶν παρουσῶν καὶ μελλοντικῶν ἀναγκῶν τῆς Νήσου, καὶ ἡ διάνοιξις νέων τομέων πρὸς διαφοροποίησιν τῶν οἰκονομικῶν δραστηριοτήτων τῆς Νήσου.

Ἀναφορικῶς πρὸς τὸν πρῶτον στόχον, ἥτοι τὰ ἔργα ὑποδομῆς, τὰς διευκολύνσεις καὶ ὑπηρεσίας. Ἱρχισαν αἱ ἔργασίαι διὰ τὴν κατασκευὴν νέων λιμένων εἰς Λάρνακα καὶ Λεμεσόν, ὡς καὶ λιμενίσκου θαλαμηγῶν εἰς Λάρνακα, ἐγένοντο θελτιώσεις εἰς τὸν λιμένα Αμμοχώστου διὰ τῆς ἀνερέσεως νέων κτιρίων διοικήσεως, δευτέρας ἀποθήκης καὶ δευτέρου ἀνοικτοῦ ὑποστέγου, ἐπερατωθῆ ἡ ἀνέγερσις νέων κτιρίων ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων εἰς τὸν ἀερολιμένα Λευ-

κωσίας, ώς καὶ ἡ κατασκευὴ νέου χώρου σταθμεύσεως ἀεροπλάνων, ἥρχισαν καὶ περατοῦνται συντόμως αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ κυρίως διαύλου ὃστε νὰ δύναται τὰ χρησιμοποιηθῆ διὰ πτήσεις ἐπὶ ἀποστάσεων μέχρι 2.000 ναυτικῶν μιλίων, ἀνεῳ ἐνδιαμέσων σταθμῶν μὲ πλῆρες ὁφέλιμον φορτίον, ἥγοράσθη νέος μηχανικὸς ἔξοπλισμὸς διὰ τὴν φορτοεκφόρτωσιν ἀποσκευῶν καὶ ἐμπορευμάτων, ἐγκατεστάθησαν νέα βοηθήματα ἀεροναυτιλίας. ἥρχισεν ἡ ἐπέκτασις τοῦ χώρου σταθμεύσεως ἀεροπλάνων καὶ ἡ μελέτη ἐπεκτάσεως τῶν ἀκραίων κτιρίων, διεξήχθησαν τεχνικοοικονομικαὶ μελέται ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ἔξοπλισμοῦ τοῦ ἀερολιμένος δι' ἐπιπροσθέτων βοηθημάτων ἀεροναυτιλίας, περιλαμβανομένης τῆς ἐγκαταστάσεως συστήματος ἐνοργάνου προσγειώσεως, νέου συγχρόνου φωτισμοῦ προσεγγίσεως καὶ διαύλου, ἐποπτικοῦ ραδιοεντοπιστῆρος ώς καὶ διὰ τὴν ἀνέγερσιν νέου συγχρόνου κτιρίου ἐλέγχου ἐναερίου κυκλοφορίας, κ.τ.λ.

Διὰ τὴν καλυτέραν δργάνωσιν τῶν λιμενικῶν ὑπηρεσιῶν ἡ Κυθέρηνησις μετεκάλεσεν ἔμπειρογνώμονας ἵνα συμβουλεύσουν ἐπὶ τῆς δργανώσεως, λειτουργίας καὶ διοικήσεως τῶν ἐμπορικῶν λιμένων τῆς Νήσου, περιλαμβανομένων τῶν λιμενικῶν ἐγκαταστάσεων, ὀδιευκολύνσεων καὶ μηχανικοῦ ἔξοπλισμοῦ (ἥτοι κτιρίων ἐπιθατῶν καὶ διοικήσεως, κλειστῶν ἀποθηκῶν, ὑποστέγων, διακινήσεως ἐμπορευματοκιβωτίων, ἐκφορτώσεως σιτηρῶν, ἐλευθέρων ζωνῶν, κ.τ.λ.), ώς καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐγκαθιδρύσεως ἐν Κύπρῳ Ἀρχῆς Λιμένων, ἥτις νὰ ἀναλάβῃ τὴν διαχείρισιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐμπορικῶν λιμένων τῆς Νήσου.

"Οσον ἀφορᾶ τὸν δεύτερον στόχον, δύναται τὰ λεχθῆ ὅτι διὰ τῆς ἀκολουθηθείσης πολιτικῆς ἡ Κύπρος διετήρησε καὶ ἀνέπτυξεν ἐν τακτικὸν θαλάσσιον καὶ ἀεροπορικὸν συγκοινωνιακὸν δίκτυον, ὅπερ εἰναι καὶ θὰ παραμείνῃ τόσον ζωτικὸν διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου. Ἀριθμὸς νέων θαλασσίων καὶ ἀεροπορικῶν ἐταῖρειῶν περιέλαθον τὴν Κύπρον εἰς τὰ τακτικὰ δρομολόγιά των. Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀεροπορικοῦ δίκτυου τοῦτο κατέστη δυνατὸν διὰ τῆς συνομολογήσεως μετὰ ξένων χωρῶν καὶ ἄλλων διμερῶν δεροπορικῶν συμφωνιῶν. Ἐπιπροσθέτως τὸ ἀεροπορικὸν δίκτυον ἐπεξετάθη διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν δρομολογίῶν τῶν Κυπριακῶν Ἀερογραμμῶν. Ἐπετέχθη ὡσαύτως μείωσις τῶν ἀεροπορικῶν κομίστρων ἀπὸ σημεῖα τῆς Εὐρώπης πρὸς τὴν Κύπρον μεταξὺ τῶν δρομολογίῶν εἰναι ἡ Βρετανία, ὅπου διαμένουν χιλιάδες Κύπριοι, οἱ δρομολογίαι δύνανται τώρα νὰ ἐπισκέπτωνται τὴν γενέτειρά των ὑπὸ εύνοϊκωτέρους ἢ πρότερον οἰκονομικοὺς δρους καὶ καθιερώθησαν εἰδικὰ μειωμένα φοιτητικά κόμιστρα. Πέραν τῶν τακτικῶν δρομολογίῶν ηδεήθησαν σημαντικῶς αἱ πτήσεις κλειστοῦ περιηγητικοῦ κύκλου πρὸς τὴν Κύπρον, κυρίως δὲ ἐκ χωρῶν τῆς Βορείου Εὐρώπης καὶ τῆς Βορείου Αμερικῆς.

Τέλος, ἐν σχέσει πρὸς τὸν τρίτον στόχον τοῦ Δευτέρου Σχεδίου, ἥτοι τὴν διάνοιξιν νέων τομέων διὰ τὴν διαφοροποίησιν τῶν οἰκονομικῶν δραστηριοτήτων τῆς Κύπρου, αἱ προσπάθειαι διὰ μὲν τὴν ναυτιλίαν συνίσταντο εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπὸ Κυπριακὴν σημαίαν πλοίων καὶ τὴν ἐνθάρρυνσιν περισσότερων Κυπρίων νὰ ἀκολουθήσουν τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα, διὰ δὲ τὰς ἀεροπορικὰς συγκοινωνίας εἰς τὴν ἐνθάρρυνσιν καὶ διευκόλυνσιν τοῦ ἔθνικοῦ μεταφορέως, ἥτοι τῶν Κυπριακῶν Ἀερογραμμῶν, νὰ ἀπαττυχθῇ περαιτέρω. Τὰ ὑπὸ Κυπριακὴν σημαίαν πλοῖα ηδεήθησαν ἀπὸ 71 τὸν Ἱανουάριον τοῦ 1967 εἰς 411 τὸν Νοέμβριον τοῦ 1971, ἡ δὲ διλικὴ χωρητικότης τούτων ἀπὸ 357.000 εἰς 1.843.000 τόνους. Αἱ ἀμεσοὶ Κυθερηνήτικαὶ πρόσδοτοι ἐκ τῆς ναυτιλίας ἔξαιρουμένων τῶν λιμενικῶν τελῶν, ἀνήλθον ἀπὸ £ 42,783 τὸ 1966 εἰς πέραν τῶν £ 250,000 τὸ 1971. Διὰ τὰς Κυπριακάς Ἀερογραμμάς ἡ περίοδος 1967–1971 ἔχαρακτηρίζετο ὑπὸ σημαντικῶν ἔξελίξεων συνισταμένων εἰς τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ ἀεροπορικὸν δίκτυο τῆς Κύπρου δύο ιδιοκτήτων συγχρόνων ἀεροπλάνων, ὅπερ ἐπέτρεψεν εἰς τὴν Ἐταιρείαν νὰ λειτουργῇ ώς ἀνεξάρτητος δυντότης, τὴν ἀνοδὸν τοῦ ἐπιπέδου τῶν προσφερομένων ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας ὑπηρεσιῶν, καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἐν γένει δραστηριοτήτων τῆς τόσον εἰς τὸν τομέα τῶν τακτι-

κῶν πτήσεων ὅσον καὶ εἰς τὸν τομέα τῶν ἐκτάκτων τοιούτων ἐπὶ ναυλώσει. Αἱ ἔξελίξεις αὖται ἥρχισαν ἥδη νὰ ἀποφέρουν σημαντικούς καρπούς τόσον ἀπὸ πλευρᾶς αὐξῆσεως τῆς τουριστικῆς κινήσεως ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ἀμέσων προσόδων εἰς ξένον συνάλλαγμα.

Αἱ ἐπιδιώξεις τοῦ Τρίτου Σχεδίου εἰς τὸν τομέα τῶν ἔξωτερικῶν μεταφορῶν θὰ εἶναι αἱ αὐταὶ ὡς καὶ κατὰ τὸ Δεύτερον Σχέδιον. "Οσον ἀφορᾶ εἰδικῶς τὰ σχέδια, τὰ προγράμματα καὶ τὰ μέτρα πολιτικῆς, τῶν ὅποιων θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ἐφαρμογή, ταῦτα δύνανται νὰ συνοψισθοῦν ως ἔξης :

Διὰ μὲν τὰς ἀεροπορικάς συγκοινωνίας θὰ συμπληρωθῇ ἡ ἐπέκτασις τοῦ κυρίως διαύλου τοῦ διεθνοῦς ἀερολιμένος Λευκωσίας ἀπὸ 2 440 μέτρα εἰς 2,960 μέτρα καὶ θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ἔγκαταστασις συστήματος ἐιοργάνου προσγειώσεως καὶ νέου συγχρόνου φωτισμοῦ προσεγγίσεως διαύλου καὶ τροχοδρόμων, θὰ μελετηθῇ ἡ ἐπέκτασις τοῦ κτιρίου ἐπιθατῶν διὰ νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν συνεχῶν αὔξανομένην κίνησιν, ἡ περαιτέρω ἐπέκτασις τοῦ χώρου σταθμεύσεως ἀεροσκαφῶν, ἡ ἐπέκτασις τοῦ κτιρίου ἐμπορευμάτων. ἡ ἀνέγερσις νέου καὶ πλήρως ἔξωπλισμένου κτιρίου ἐναερίου κυκλοφορίας διαθέτοντος, μεταξὺ ἄλλων, ἐποπτικὸν ραδιοεντοπιστήρα. ὁ ἐφοδιασμὸς τοῦ ἀερολιμένος διὰ τοῦ ἀναγκαιούντος συγχρόνου μηχανικοῦ καὶ ἄλλου ἔξοπλισμοῦ διὰ τὴν ταχυτέραν καὶ οἰκονομικωτέραν ἔξυπηρέτησιν τῶν δέροσκαφῶν καὶ ἐπιθατῶν, ἡ περαιτέρω μείωσις τῶν κομίστρων ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ πρὸς τὴν Κύπρον, δηπου τοῦτο εἶναι δυνατόν. ἡ πυκνοτέρα καὶ συστηματικωτέρα ἀεροπορικὴ σύνδεσις τῆς Κύπρου μετά τοῦ ἔξωτερικοῦ διὰ τῆς συνομολογίσεως νέων διμερῶν ἀεροπορικῶν συμφωνιῶν μετὰ ξένων χωρῶν καὶ ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξις τῶν δρομολογίῶν τῶν Κυπριακῶν Ἀερογραμμῶν διὰ τῆς ἀποκτήσεως ὑπὸ αὐτῶν νέων ιδιοκτήτων ἀεροσκαφῶν καὶ τῆς μεγαλυτέρας δυνατῆς χρήσεως τῶν ὑφισταμένων, ἡ περαιτέρω αὔξησις τῶν πτήσεων κλειστοῦ περιηγητικοῦ κύκλου καὶ ἡ αὔξησις τῆς δι᾽ ἀέρος μεταφορᾶς ἐμπορευμάτων.

Εἰς τὸν τομέα τῶν θαλασσιῶν συγκοινωνιῶν θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ἀποπεράτωσις τῶν ύπὸ ἐκτέλεσιν λιμενικῶν ἔργων καὶ ἡ προώθησις νέων ἔργων, ὁ περαιτέρω ἐκσυγχρονισμὸς τῶν ἔγκαταστάσεων καὶ τοῦ ἔξοπλισμοῦ τῶν λιμένων ύπὸ τὸ φῶς τῶν νέων ἀπαιτήσεων, ἡ ἔγκαθιδρυσις Ἀρχῆς Λιμένων, ἡ μελέτη τῆς περὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Νομοθεσίας πρὸς τὸν σκοπὸν ἀναθεωρήσεως τῆς ὅπου τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον, ἡ αὔξησις τῶν ύπὸ Κυπριακὴν σημασίαν πλοίων, ἡ αὔξησις τῶν ἐκ τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας ἐσόδων, ἡ διατήρησις τοῦ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἐμπορικοῦ στόλου τόσον ποσοτικῶς ὅσον καὶ ποιοτικῶς, ἡ παρακολούθησις καὶ ἐφαρμογή, δηπου τοῦτο εἶναι ἐφικτόν, τῶν διεθνῶν συμβάσεων τῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν, ἡ ἔξασφάλισις τῆς ὑπάρχεως καλῶν συνθηκῶν ἀπασχολήσεως ἐπὶ τῶν Κυπριακῶν πλοίων, καὶ ἡ ἐνθάρρυνσις περισσότερων Κυπρίων νέων νὰ ἀκολουθήσουν τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα.

"Οσον ἀφορᾶ τὰς ταχυδρομικὰς ύπηρεσίας, διὰ τῆς ιδρύσεως δέκα νέων ταχυδρομείων καὶ παραρτημάτων εἰς διαφόρους πόλεις καὶ πέντε εἰς τὰ μεγάλα ἀγροτικά κέντρα, καθὼς καὶ σημαντικοῦ ἀριθμοῦ νέων ταχυδρομικῶν πρακτορείων, τόσον αἱ ἀστικαὶ ὅσον καὶ αἱ ἀγροτικαὶ ταχυδρομικαὶ ὑπηρεσίαι ἔστελτιώθησαν σημαντικῶς. Ἡ κατ' οἰκον διανομὴ ἐπιστολῶν πλὴν τῶν πόλεων, ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὰ προάστια καθὼς καὶ εἰς ὀρισμένα μεγάλα ἀγροτικά κέντρα. Εἰς τὰς ἀστικὰς περιοχὰς ἐτέθη ἐπίσης εἰς ἐφαρμογὴν ἡ κατ' οἰκον διανομὴ μικρῶν δεμάτων ὡς καὶ συστημένων ἐπιστολῶν, ἐνῷ καθιερώθη καθημερινὴ ὑπηρεσία εἰς ἀλλα ἔξηκοντα χωρία, τοῦ ἀριθμοῦ τούτων ἀνελθόντος εἰς πέραν τῶν 90% τῶν χωρίων. Κατὰ τὸ Τρίτον Σχέδιον οἱ κυριώτεροι στόχοι ἀναπτύξεως τῶν ταχυδρομικῶν ὑπηρεσιῶν θὰ εἶναι : 'Ἡ καθημερινὴ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία εἰς ὅλα τὰ χωρία, ἡ ἐπέκτασις τῆς κατ' οἰκον διανομῆς ἐπιστολῶν καὶ δεμάτων εἰς μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἀγροτικῶν κέντρων, ἡ περαιτέρω αὐχανοποίησις τῶν ταχυδρομικῶν ἔργων, ἡ ἀνέγερσις ἀριθμοῦ νέων ταχυδρομείων, ἡ μελέτη τῆς δυνατότητος ιδρύσεως καὶ λειτουργίας ταχυδρομικοῦ ταμιευτηρίου καὶ ἡ μετεκπαίδευσις ἀριθμοῦ ὑπαλλήλων εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Είς τὸν τομέα τῶν τηλεπικοινωνιῶν τὰ κυριώτερα ἐπιτεύγματα κατὰ τὴν ὑπὸ ἐπισκόπησιν περίοδον ήσαν ἀπὸ πλευρᾶς μὲν ἔσωτερικῶν τηλεπικοινωνιῶν ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ συστήματος αὐτομάτου συνδέσεως εἰς ὅλα τὰ κύρια τηλεπικοινωνιακά κέντρα, ἡ ἐγκατάστασις 16,800 νέων τηλεφωνικῶν γραμμῶν καὶ ἡ ἐπέκτασις τῆς ὑπηρεσίας εἰς ἄλλα 59 χωρία, ἀπὸ πλευρᾶς δὲ ἔσωτερικῶν τηλεπικοινωνιῶν ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ συστήματος «τέλεξ» πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἐμπορικοῦ κόσμου, ἡ θελτίωσις τούτων διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ συστήματος λίαν ὑψηλῆς συχνότητος καὶ τροποσφαιρικῆς ζεύξεως μετὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐγκαθιδρύσεως νέων ἀπ' εὐθείας τηλεφωνικῶν συνδέσεων τῆς Κύπρου μὲ τέσσαρας ἄλλας χώρας. Ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Τρίτου Σχεδίου εἶναι ἡ ἐπέκτασις, δὲ ἐκουγχρονισμὸς καὶ ἡ πλέον ἀποδοτικὴ λειτουργία τῶν τηλεπικοινωνιῶν τόσον εἰς τὸ ἔσωτερικὸν δύον καὶ μετὰ τοῦ ἔσωτερικοῦ. Ἡ Ἀρχὴ ἔχει ὡς στόχους τὴν αὔξησιν τῶν τηλεφωνικῶν γραμμῶν, τὴν ἐπέκτασιν τοῦ συστήματος αὐτομάτου συνδέσεως εἰς διόλκηρον τὴν Νήσον, τὴν συμπλήρωσιν τῆς αὐτοματοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας «τέλεξ» ὡς καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ συστήματος διεθνοῦς αὐτομάτου τηλεφωνικῆς ἐπικοινωνίας. Διὰ τὴν ὡς ἀνω ἀναφερομένην ἀνάπτυξιν καὶ θελτίωσιν τῶν ἔσωτερικῶν τῆς τηλεπικοινωνιῶν, ἡ Ἀρχὴ προγραμματίζει τὴν ἐγκατάστασιν διεθνοῦς τηλεφωνικοῦ κέντρου, ὡς καὶ τὴν πόντισιν ὑποθρυχίων καλωδίων μεταξὺ Κύπρου—Ἑλλάδος καὶ Κύπρου—Συρίας.

Τέλος, εἰς τὸν τομέα τῆς ραδιοφωνίας ἡ πρόσδος κατὰ τὴν διαρρεύσασαν πενταετίαν ὑπῆρξεν τόσον ποσοτικὴ δύον καὶ ποιοτική. Τόσον εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ραδιοφώνου δύον καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς τηλεοράσεως αἱ ἔθεδομαδισταὶ ὅραι μεταδόσεως προγραμμάτων ηὔξηθσαν, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἡ ἔμφασις ἔχει μετατοπισθῇ ἀπὸ τὰ ψυχαγωγικά εἰς τὰ μορφωτικά καὶ πληροφοριακά προγράμματα. Στόχοι τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδούματος Κύπρου κατὰ τὴν πενταετίαν 1972—1976 εἶναι ἡ περαιτέρω ἐπέκτασις τῶν «ζωτανῶν» προγραμμάτων καὶ ἡ αὔξησις τῶν ὥρων μεταδόσεως προγραμμάτων τῆς τηλεοράσεως, ἡ περαιτέρω ποιοτικὴ θελτίωσις τῶν προγραμμάτων τηλεοράσεως καὶ ραδιοφώνου, ἡ κάλυψις περισσοτέρων ἔσωτερικῶν γεγονότων, κ.λ.π.

(η) Ἐμπόριον

Ἡ σημασία τοῦ τομέως χονδρικοῦ καὶ λιανικοῦ ἐμπορίου ἔγκειται εἰς τὴν συνεισφοράν τούτου εἰς τὸ Ἀκαθάριστον Ἔγχώριον Προϊόν, τὴν ἀπασχόλησιν καὶ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἐμπορικοῦ ισοζυγίου καὶ τοῦ ισοζυγίου πληρωμῶν γενικώτερον. Ὑπολογίζεται ὅτι κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Δευτέρου Σχεδίου δὲ ἐπιτευχθεῖς ρυθμὸς αὔξησεως τῆς ὑπὸ τοῦ τομέως προστιθεμένης ἀξίσεως εἶναι πέραν τῶν 10% ἑτησίως, δὲ ὅποιος εἶναι ὑψηλότερος τοῦ υἱοθετηθέντος εἰς τὸ Σχέδιον στόχου τῶν 8.2%. Οὕτω, ἡ συμβολὴ τοῦ τομέως εἰς τὸ Ἀκαθάριστον Ἔγχώριον Προϊόν ηὔξηθη. Τὸ αὐτὸς συνέβη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπασχολήσεως. «Οσον ἀφορᾶ τὸ ἔσωτερικὸν ἐμπόριον, κατόπιν μικρᾶς μόνον αὔξησεως τὸ 1967, τόσον αἱ εἰσαγωγαὶ δύον καὶ αἱ ἔξαγωγαὶ ηὔξηθσαν σημαντικῶς κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη τοῦ Σχεδίου. Αἱ εἰσαγωγαὶ εἰς τιμὰς c.i.f. ηὔξηθσαν ἀπὸ £55.4 ἑκ. τὸ 1966 εἰς £98.2 ἑκ. τὸ 1970, αὐτοὶ δὲ ὑπολογίζονται εἰς £107 ἑκ. περίπου τὸ 1971, ἥτοι καθ' ὅλην τὴν περίοδον ἐσημείωσαν αὔξησιν 14% ἑτησίως. Ἐξ ὅλου αἱ δόλικαι ἔξαγωγαὶ ηὔξηθσαν μὲ ἑτησίον ρυθμὸν 10.3%, ἥτοι ἀπὸ £29.2 ἑκ. τὸ 1966 εἰς £45.2 ἑκ. τὸ 1970 καὶ £48 ἑκ. περίπου τὸ 1971. Ἡ ταχυτέρα αὔξησις τῶν εἰσαγωγῶν ὀδήγησεν εἰς διεύρυνσιν τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἐμπορικοῦ ισοζυγίου, ἀνκαὶ τελικῶς λόγῳ τῆς ραγδαίας αὔξησεως τῶν ὀδήλων πόρων καὶ τῆς εἰσροής ξένου κεφαλαίου τόσον ἡ κατάστασις τοῦ ισοζυγίου πληρωμῶν δύον καὶ τὰ συναλλαγματικὰ ἀποθέματα τῆς χώρας παρουσίασαν ὑγιᾶ ἔξελιξιν. Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου θὰ ἐπανέλθω ἀργότερον.

Ο τομεὺς χονδρικοῦ καὶ λιανικοῦ ἐμπορίου ἀναμένεται νὰ διαδραματίσῃ σημαίνοντα καὶ πάλιν ρόλον κατὰ τὸ Τρίτον Σχέδιον. Προβλέπεται ὅτι οὗτος θὰ αὔξησῃ ἔτι περαιτέρω τὴν συμβολήν του εἰς τὸ Ἀκαθάριστον

Ἐγχώριον Προϊόν, ἥτοι δτὶ θὰ ἀναπτύσσεται μὲ ταχύτερον ρυθμὸν ἢ ἡ οἰκονομία ὡς σύνολον. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὑφίστανται περιθώρια δι’ ἔκσυγχρονισμόν, ἀνασυγκρότησιν καὶ αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος ὥστε ὁ τομεὺς νὰ δυνηθῇ νὰ διαδραματίσῃ ἀποτελεσματικῷ τεροῦ, ρόλον εἰς τὴν ὑποθήσιν τῆς ἔγχωρίου παραγωγῆς καὶ τῆς ἐπιτυχοῦ διαθέσεως τῶν τελικῶν προϊόντων ὡς καὶ τὴν θελτίωσιν τοῦ θιοτικοῦ ἐπιπέδου διὰ τῆς ίκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ εἰς ἀγαθά.

B. Βιοτικὸν ἐπίπεδον—Κοινωνικαὶ ὑπηρεσίαι

Ως ἑτοῖσα ἐπανειλημμένως, ἡ ἐπίτευξις ἐνὸς ὑψηλοῦ ρυθμοῦ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, διλικοῦ καὶ κατὰ τομέα δραστηριότητος, καὶ αἱ ἐντατικαὶ προσπάθειαι ἔκσυγχρονισμοῦ καὶ ἀναπτύξεως τῶν πλέον παραγωγικῶν τομέων τῆς οἰκονομίας, τὰς ὅποιας περιέγραψα ἀνωτέρω, δὲν ἀποτελοῦν αὐτοσκοπούς. Εἶναι ἀπλῶς τὰ μέσα, τὰ ἀπαραίτητα μέσα, διὰ τὴν θελτίωσιν τοῦ θιοτικοῦ ἐπιπέδου δλοκλήρου τοῦ λαοῦ, δτὶς θὰ δύναται οὕτω νὰ ἐπιδοθῇ, καὶ νὰ ἔχῃ τὰ μέσα νὰ ἐπιδοθῇ, εἰς τὴν ἀτομικὴν καὶ κοινωνικὴν πρόσοδον καὶ ἀνάπτυξιν. Ἐν τούτοις, λόγῳ τῆς φύσεως τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων πρέπει ἀπαραίτητως ἡ πολιτικὴ μας ἐν προκειμένῳ νὰ ἀποθέλῃ εἰς τὸν ἄριστον συγκερασμὸν τῆς ἀνάγκης διαφυλάξεως ἑκείνων τῶν συνθηκῶν αἵτινες διασφαλίζουν τὴν ἀπρόσκοπτον καὶ ραγδαίαν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τῆς ίκανοποιήσεως τῶν προσδοκιῶν τοῦ λαοῦ δι’ ἐν δλοὲν ὑψηλότερον θιοτικὸν ἐπίπεδον. Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ πολιτικὴ μας κατὰ τὸ Δεύτερον Σχέδιον ἀυτὴ θὰ πρέπει νὰ εἶναι καὶ κατὰ τὸ Τρίτον Σχέδιον.

Κατὰ τὴν ὑπὸ ἐπισκόπησιν περίοδον τὸ κατὰ κεφαλὴν Ἀκαθάριστον Ἐθνικὸν Προϊόν ηὑξήθη ἀπὸ £255.1 τὸ 1966 εἰς £357 τὸ 1970, ὑπολογίζεται δὲ νὰ ἔχῃ ἀνέλθει εἰς £395.5 τὸ 1971. Εἰς σταθεράς τιμάς ἡ παραπτηρθεῖσα ἑτησία αὔξησις ἥτο τῆς τάξεως τῶν 7%. Τῆς ἀνόδου τοῦ θιοτικοῦ ἐπιπέδου ἐπωφελήθησαν δλαι αἱ εἰσοδηματικαὶ τάξεις. Διάφορα στοιχεῖα συνθέτουν τὴν εἰκόνα τῆς καθολικῆς ἀνόδου τῆς οἰκονομικῆς εὐημερίας, ἥτις εἶναι ἐμφανῆς εἰς τὴν καθημερινήν ζωὴν. Ἐν πρώτοις, ὁ δείκτης τῶν ἀπολαθῶν τῶν ἐργοδοτουμένων εἰς χρηματικοὺς δρους ηὑξήθη κατὰ ποσοστὸν πέραν τῶν 9% ἑτησίως μεταξὺ τῶν ἑτῶν 1966 καὶ 1971, ἐνῷ ἡ κατὰ κεφαλὴν ἰδιωτικὴ κατανάλωσις εἰς τρεχούσας τιμάς ὑπολογίζεται δτὶς ηὑξήθη πέραν τῶν 8% ἑτησίως κατὰ τὴν ἰδίαν περίοδον. Τοῦτο ὑποδηλοῦ ὅτι οἱ ἐργοδοτούμενοι δὲν ὑστέρησαν δσον ἀφορᾶς τὴν συμμετοχὴν τῶν εἰς τὴν ἀνόδον τοῦ θιοτικοῦ ἐπιπέδου. Εἰδικώτερον, εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν Δημοσίων ὑπηρεσιῶν οἱ δροὶ συνταξιοδοτήσεως ἔθελτιώθησαν, οἱ δὲ καθηγηταὶ ἀπολαμβάνουν ἀπὸ τοῦ 1967 τοῦ εὐεργετήματος τῆς συντάξεως. Ἐκ παραλλήλου, αἱ χρηματικαὶ ἀπολαθαὶ ηὑξήθησαν διὰ τῆς μισθολογικῆς ἀναθεωρήσεως, τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν τιμαριθμικῶν ἐπιδομάτων καὶ τῆς παροχῆς 13ου μισθοῦ, ὡς καὶ δι’ ἐπὶ μέρους ἀναδιοργανώσεων καὶ ἀνακατατάξεων πολλῶν θέσεων. Ἐπιθυμῶ ἐν προκειμένῳ νὰ ἀναφέρω δτὶς ἡ Κύπρος εἶναι μία τῶν δλίγων χωρῶν εἰς τὰς ὅποιας ὑφίστανται αὐτόματος σύνδεσις τῶν μισθῶν καὶ ήμερομισθίων μετὰ τοῦ τιμαριθμικοῦ δείκτου. Κατὰ γενικήν δμολογίαν τῶν ἐργατικῶν καὶ ἐργοδοτικῶν ὅργανωσεων, ὁ τιμαριθμικὸς δείκτης ἐν Κύπρῳ καταρτίζεται ἐπὶ ἐπιστημονικῆς βάσεως καὶ ἀντανακλᾶ τὰς αὔξομειώσεις τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν. Ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῶν ἀπολαθῶν λόγῳ αὔξομειώσεως τοῦ δείκτου εἶναι οὕχι μόνον αὐτόματος ἀλλὰ καὶ σχεδὸν ἀμεσος (κατὰ τριμηνίαν). Ἐκεῖνο τὸ δποίον εἰς πολλὰς ἀλλας χώρας οἱ ἐργαζόμενοι κερδίζουν δι’ αἴτημάτων καὶ ἐν πολλοῖς δι’ ἀγώνων (ἥτοι αὔξησις τῶν μισθῶν λόγῳ αὔξησεως τῶν τιμῶν) ἐδῶ εἰς τὴν περίπτωσιν μεγάλου ποσοστοῦ τῶν ἐργαζομένων παρέχεται αὐτομάτως. Ἐξ ἀλλου, καὶ ἡ γεωργικὴ τάξις, ὡς εἰδομεν προηγουμένως, δὲν ἔχει ἐπίσης ὑστέρησει δσον ἀφορᾶς τὴν αὔξησιν τοῦ εἰσοδηματός της θιοθουμένη εἰς τοῦτο καὶ ὑπὸ τῶν ἀναπτυξιακῶν πρόγραμμάτων καὶ σχεδίων τῆς Κυθερήσεως. Ἡ Κυθέρησις, διὰ νὰ ἔνισχύσῃ τὸ εἰσόδημα ἑκείνων τῶν γεωργῶν οἵτινες ἀσχολοῦνται μὲ ἀσταθεῖς καὶ δλιγώτερον ἀμειπτικάς γεωργικάς ἐνασχολήσεις, ἐσυνέχισε τὴν παροχὴν

έπιχορηγήσεων, αίτινες ἐν τελικῇ ἀναλύσει ἀποτελοῦν μεταβίθασιν εἰσοδήματος ἐκ τῶν πλέον εὐπόρων τάξεων πρὸς τὴν τάξιν αὐτῆν. Κατὰ τὴν περίοδον 1967–1971 αἱ κατασ্থηθεῖσαι κυριώτεραι ἀμεσοὶ γεωργικαὶ ἐπιχορηγήσεις, περιλαμβανομένων ἐπιχορηγήσεων πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος, δι’ ἀνακούφισιν ἐκ τῆς ἀνομοθρίας, κ.λ.π. καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν τιμῶν τῶν σιτηρῶν καὶ τῶν ἀμπελουργικῶν προϊόντων ὑπολογίζονται εἰς πέριξ τῶν £11 ἔκ.

Ἄλλα πέραν τούτων, τὸ Δεύτερον Πενταετὲς Σχέδιον Ἀναπτύξεως ἔθεσεν ως στόχον τὴν διὰ τῆς θελτιώσεως τῶν κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν δικαιοτέρων κατανομὴν τοῦ θεμικοῦ εἰσοδήματος, παραλλήλως πρὸς τὴν προώθησιν τῆς κοινωνικῆς ἀναπτύξεως γενικώτερον. Κατὰ τὸ Τρίτον Σχέδιον θά διθῆ μεγαλυτέρα ἐμφασις εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτῆν.

(α) Υγεία

Οὕτω, κατὰ τὸ Δεύτερον Σχέδιον, εἰς τὸν τομέα τῆς ὑγείας ἐπετεύχθη τόσον ποσοτικὴ δσον καὶ ποιοτικὴ θελτιώσις. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ιατρῶν ἐν Κύπρῳ ηὔξηθη ἀπὸ 457 τὸ 1966 εἰς 540 τὸ 1971 καὶ οὕτω ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων κατὰ ιατρὸν ἐμειώθη ἀπὸ 1,317 εἰς 1,183 ἀντιστοίχως. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δόντιάτρων ἀνῆλθεν εἰς 190 τὸ 1971 ἔναντι 177 τὸ 1966, τῶν δὲ νοσοκόμων καὶ μαιῶν εἰς 1,257 τὸ 1970 ἔναντι 720 τὸ 1966. Ωσαύτως, ὁ ἀριθμὸς τῶν κλινῶν ὅλων τῶν τύπων νοσοκομείων καὶ κλινικῶν ηὔξηθη ἀπὸ 3,009 τὸ 1966 εἰς 3,238 τὸ 1970. Ἐπιπροσθέτως πρὸς τὴν πρόσδον δσον ἀφορᾶ τὰς θεραπευτικὰς ιατρικὰς ὑπηρεσίας, ἡ συνεχῆς ἐπαγρύπνησις καὶ ἐπέμβασις τῶν προληπτικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἡ συνεχῆς θελτιώσις τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως καὶ τοῦ περιθάλλοντος ἀνύψωσαν ἔτι περαιτέρω τὸ ἐπίπεδον ὑγείας γενικῶς ὥστε ἡ Νήσος νὰ μη προσβληθῇ κατὰ τὴν διαρρεύσασαν πενταετίαν ὑπὸ ἐπιδημικῶν νόσων, αἱ ὅποιαι κατὰ καιροὺς ἐνεφανίσθησαν εἰς γειτονικάς χώρας. Ἡ μόνη πηγὴ ἀνησυχίας εἰς τὸν τομέα τούτον ὑπῆρξεν ἡ ἐνδημικὴ ἀσθένεια τοῦ ἔχινοκόκκου. Ἡδη ἡ Κυθέρηντις ἐνέκρινε καὶ ἔθεσεν εἰς ἐφαρμογὴν μακροπρόθεσμον σχέδιον διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ἀσθενείας ταύτης, ἐλπίζεται δὲ ὅτι συντάμως τὰ ἀποτελέσματα τοῦ σχεδίου τούτου θὰ καταστοῦν ἐμφανῆ.

Εἰδικῶς δσον ἀφορᾶ τὸν τομέα τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν Ὅγείας, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων ιατρῶν ηὔξηθη ἀπὸ 106 τὸ 1966 εἰς 148 τὸ 1971, ἐνῷ ὁ ἀριθμὸς τῶν δόντιάτρων ἀπὸ 12 εἰς 17. Ἰδιαιτέρως ἐμφανῆς ὑπῆρξεν ἡ αὔξησις τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν νοσοκομείων, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νοσοκόμων αὔξηθέντος ἀπὸ 437 τὸ 1966 εἰς 1,029 τὸ 1971. Τὴν γενικὴν αὐτὴν αὔξησιν τοῦ ιατρικοῦ καὶ νοσοκομειακοῦ προσωπικοῦ καθὼς καὶ τὴν ποιοτικὴν ἀνοδὸν τούτου ὑπεβοήθησαν τὰ μέγιστα ἡ συνεχῆς ἀποστολὴ ὑποτρόφων εἰς τὸ ἔξωτερικὸν δι’ ἐκπαίδευσιν καὶ/ἢ μετεκπαίδευσιν μὲν ὑποτροφίας κυρίως ἔξασφαλισθείσας ὑπὸ τῆς Κυθερήντης ἀπὸ φιλικάς χώρας ἡ διεθνεῖς δργανισμούς, ἡ ἐπέκτασις τῆς Σχολῆς Νοσοκόμων τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Λευκωσίας, μὲν κλάδους εἰς Ἀμμόχωστον καὶ Λεμεσόν, καθὼς καὶ ἡ θελτιώσις, μισθολογικὴ καὶ ἄλλῃ, τῶν εἰς τὰς Δημοσίας Ὅγείας ἀπασχολουμένων. Ἡ πρόσληψις περισσοτέρων εἰδικῶν ιατρῶν εἰς τὴν Κυθερητικὴν ὑπηρεσίαν κατέστησε δυνατὴν τὴν παροχὴν εἰδικῆς ιατρικῆς περιθάλψεως εἰς περισσοτέρους τομεῖς εἰς δλα τὰ Κυθερητικὰ νοσοκομεῖα. Πρὸς τὸ τέλος τοῦ Δευτέρου Σχεδίου εἰσήχθη εἰδικὸν σχέδιον δόντιατρικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὰ σχολεῖα περιλαμβάνον τὴν διὰ κινητῆς δόντιατρικῆς μονάδος ἐπίσκεψιν δοντιάτρων εἰς τὰ σχολεῖα.

Γενικῶς τὸ πρόγραμμα ἀναπτύξεως τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν Ὅγείας ἔξετελέσθη εἰς ίκανοποιητικὸν βαθμόν, αἱ δὲ πραγματοποιηθεῖσαι δοπάναι ἀναπτύξεως κατὰ τὴν περίοδον 1967–1971 ἐδιπλασίσθησαν ἔναντι ἑκείνων τοῦ Πρώτου Σχεδίου. Περιληπτικῶς τὸ ἐκτελεσθὲν πρόγραμμα περιλαμβάνει: Ἐπέκτασιν τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Λευκωσίας, ἐπέκτασιν τοῦ Ψυχιατρείου, ἀνέγερσιν νέου νοσοκομείου δι’ ἀσθενεῖς οἱ δοποῖι χρειάζονται ἀπομόνωσιν, ἐπέκτασιν καὶ θελτιώσιν τῶν ἐπαρχιακῶν νοσοκομείων, ἀνέγερσιν νέου Ἀνα-

λυτικού Χημείου καὶ νέων Φαρμακευτικῶν Ἀποθηκῶν, προκαταρκτικὴν ἔργασίαν ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀνέγερσιν νέου Γενικοῦ Νοσοκομείου εἰς Λευκωσίαν, κ.λ.π. Πλέον ἐμφανῆς δύμας εἶναι ἡ θελτίωσις εἰς τὸν τομέα τοῦ ἔξοπλισμοῦ τῶν νοσοκομείων διὰ συγχρόνων καὶ ἐπαρκῶν θοηθητικῶν μέσων. Τὸ θέμα τῶν ἀγροτικῶν κέντρων ὑγείας ἐμελετήθη ἐπισταμένως τῇ θοηθείᾳ εἰδικοῦ ἐμπειρογνώμονος, θάσει δὲ τῶν ἔξαρχέντων πορισμάτων ἀπεφασίσθη ἡδη ἡ ἀνέγερσις νέων ἀγροτικῶν ὑγειειονομικῶν κέντρων εἰς Μόρφου καὶ Πόλιν.

Παρὰ τὴν ὅτι ἄνω σημειωθεῖσαν πρόοδον εἰς τὸν τομέα τῆς ὑγείας, ἐν τούτοις, ὑπάρχουν μεγάλα περιθώρια διὰ περαιτέρω θελτίωσιν. Στόχοι τοῦ Τρίτου Σχεδίου ἐν προκειμένῳ θὰ εἶναι ἡ περαιτέρω ἐπάνδρωσις τῶν νοσοκομείων μὲ περισσότερον καὶ πλέον ἔξειδικευμένον Ιατρικὸν καὶ παραϊατρικὸν προσωπικόν, ἡ ἐπέκτασις τῆς εἰς κλίνας δυναμικότητος τῶν νοσοκομείων καὶ δικαίωτερος ἔξοπλισμὸς τούτων, ἡ συνεχὴς θελτίωσις τῶν προληπτικῶν ὑπηρεσιῶν ὑγείας περιλαμβανομένων τοῦ ἐλέγχου ποιότητος καὶ τιμῶν τῶν φαρμάκων καὶ τῶν καταναλισκομένων τροφίμων καὶ θελτίωσις τῶν συνθηκῶν τοῦ περιβάλλοντος. Ἐξ ἄλλου, τὸ ύφιστάμενον σύστημα πιστοποιητικῶν ἀπορίας θὰ τεθῇ ἐπὶ καλυτέρας θάσεως οὕτως, μεταξὺ ἄλλων, οἱ πραγματικῶς δικαιούμενοι δωρεάν Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως νὰ ἔχουν πρετέρωνται καλύτερον. Ἐν τέλει θὰ μελετηθῇ πλέον ἐπισταμένως ὑπὸ ἐμπειρογνώμονων ἡ δυνατότης εἰσαγωγῆς ἐνὸς τύπου γενικοῦ σχεδίου Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως.

(β) Παιδεία καὶ Πολιτιστικὴ Ἀνάπτυξις

Βασικὴ ἐπιδίωξις τοῦ Δευτέρου Σχεδίου, δύον ἀφορᾶ τὴν στοιχειώδη καὶ μέσην Ἐκπαίδευσιν, ἥτο τὸ ποιοτικὴ θελτίωσις δλῶν τῶν ἐπιπέδων ταύτης. Ἀπὸ πλευρᾶς δαπανῶν ἀναπτύξεως τὸ προγραμματισθὲν ποσὸν διετέθη, ἐνῷ σημαντικὴ αὔξησις ἐσημειώθη ἐπίσης εἰς τὰ δαπανούμενα ποσὰ διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ πολιτιστικὴν ἀνάπτυξιν ἐκ τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ. Ἡ ἐπιτευχθεῖσα ποιοτικὴ πρόοδος εἶναι ἐμφανῆς ἐκ τῶν ἀκολούθων ἀριθμῶν. Κατὰ τὴν περίοδον μεταξὺ τῶν ἔτῶν 1966–67 καὶ 1971–72 ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν στοιχειώδους ἐκπαίδευσεως κατὰ διδάσκαλον κατῆλθεν ἀπὸ 34.6 εἰς 29.8, τῶν δὲ μαθητῶν σχολῶν μέσης ἐκπαίδευσεως κατὰ καθηγητὴν ἀπὸ 23.4 εἰς 21.4. Κατὰ τὴν περίοδον 1967–1971 ἀνηγέρθησαν 98 σχολικά κτίρια στοιχειώδους ἐκπαίδευσεώς, ἔγενοντο δὲ ἐπεκτάσεις καὶ θελτίωσεις εἰς μεγάλον ἀριθμὸν ἄλλων, ἥτοι συνολικῶς ἀνηγέρθησαν 576 νέαι αἴθουσαι διδασκαλίας καὶ 67 εἰδικαὶ αἴθουσαι. Αἱ δημόσιαι σχολαὶ μέσης γενικῆς ἐκπαίδευσεως ηὔξηθησαν ἀπὸ 33 τὸ σχολικὸν ἔτος 1966–67 εἰς 41 τὸ 1971–72, αἱ δὲ τεχνικαὶ καὶ ἐπαγγελματικαὶ σχολαὶ ἀπὸ 10 εἰς 11. Ἐνηγέρθησαν 11 νέα σχολικά κτίρια μέσης ἐκπαίδευσεως καὶ ἔγενοντο διάφοροι ἐπεκτάσεις μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνέγερσιν 238 νέων αἴθουσῶν διδασκαλίας καὶ 119 εἰδικῶν αἴθουσῶν. Οὕτω ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν κατὰ αἴθουσαν διδασκαλίας ἐμειώθη εἰς μὲν τὰς σχολάς μέσης γενικῆς ἐκπαίδευσεως ἀπὸ 37.7 τὸ 1966–67 εἰς 35.5 τὸ 1971–72, εἰς δὲ τὰς τεχνικάς καὶ ἐπαγγελματικάς σχολάς ἀπὸ 33.7 εἰς 25.8. Ἐντὸς τῶν προσπαθειῶν διὰ ποιοτικὴν θελτίωσιν τῆς ἐκπαίδευσεως δύνανται νὰ ἐνταχθοῦν αἱ ἐπενεχθεῖσαι ἀλλαγαὶ εἰς τὰς μεθόδους διδασκαλίας, ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ραδιοφώνου καὶ τηλεοράσεως, ἡ εἰσαγωγὴ μαθημάτων πρακτικῶν γνώσεων εἰς τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν καὶ τεχνολογικῶν μαθημάτων εἰς τὸν πρῶτον γενικὸν κύκλον τῆς μέσης ἐκπαίδευσεως, ἡ ἀνέγερσις καὶ διέξοδος ἔργαστηρῶν, ἡ πρόσληψις μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ ἐπιθεωρητῶν, ἡ ἀποστολὴ μεγάλου ἀριθμοῦ ἐκπαίδευτικῶν εἰς τὸ ἔξωτερον διὰ μεταπτυχιακάς σπουδάς, ἡ προσθήκη τρίτου ἔτους σπουδῶν εἰς τὴν Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν, ἡ ἐνθάρρυνσις τῆς ἐπὶ μεγαλυτέρας κλίμακος χρήσεως βιβλιοθηκῶν, ἡ έδρυσις τοῦ Ἀνωτέρου Τεχνολογικοῦ Ἰνστιτούτου τὸ διποίον, μεταξὺ ἄλλων, θὰ φροντίζῃ διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῶν τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν μὲ ἐκπαίδευτάς, κ.λ.π. Αἱ προσπάθειαι διὰ ποιοτικὴν θελτίωσιν ἐπεξετάθησαν

καὶ ἔκτος τῶν σχολῶν δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Δι’ εἰδικῆς νομοθεσίας εἰσαχθείσης τὸ 1971 θὰ ἐλέγχωνται καὶ θὰ παρακολουθῶνται συστηματικά τερόν ὑπὸ τῶν ἀρμόδιων δργάνων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας τὰ ἐπίπεδα τῆς ὑπὸ τῶν ἰδιωτικῶν σχολῶν παρεχομένης μορφώσεως.

Παρὰ τὴν ἔμφασιν ἡτις ἔδόθη εἰς ποιοτικάς θελτιώσεις τῆς ἐκπαιδεύσεως ἡ ποσοτική ἐπέκτασις οὐδόλως παρημποδίσθη. ‘Ως γνωστόν, ἡ στοιχειώδης ἐκπαιδεύσις εἶναι ἀπὸ ἀρκετῶν ἔτῶν υποχρεωτική δι’ ὅλα τὰ παιδιά σχολικῆς ἡλικίας. ‘Ο ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν τῶν δημοσίων σχολῶν μέσης γενικῆς ἐκπαιδεύσεως ηὐξήθη ἀπὸ 20,850 τὸ 1966–67 εἰς 27,250 τὸ 1971–72 ἐνῷ ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτώντων εἰς τὰς ἀντιστοίχους σχολάς τεχνικῆς, ἐπαγγελματικῆς καὶ γεωργικῆς κατευθύνσεως ηὐξήθη ἀπὸ 3,809 εἰς 4,851. Δεδομένου ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν τῶν ἰδιωτικῶν σχολῶν μέσης ἐκπαιδεύσεως ηὐξήθη μὲν ἔτι ταχύτερον ρυθμόν, τὸ σχολικὸν ἔτος 1970–71 83.7% τῶν ἀποφοίτων τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐνεγράφησαν εἰς τὴν πρώτην τάξιν σχολῶν μέσης ἐκπαιδεύσεως ἐν συγκρίσει πρὸς 70% τὸ 1966–67.

“Αλλα σχέδια καὶ προγράμματα τὰ δποῖα εἰσήχθησαν καὶ μέτρα πολιτικῆς τὰ δποῖα ἐλήφθησαν κατὰ τὴν περίοδον 1967–71 εἰς τὸν τομέα τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς πολιτιστικῆς ἀναπτύξεως περιλαμβάνουν τὴν ἰδρυσιν νυκτερινοῦ γυμνασίου εἰς Λευκωσίαν, τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ θεσμοῦ κινητῶν δανειστικῶν θιλιοθηκῶν, τὴν ἰδρυσιν τοῦ Θεατρικοῦ Ὀργανισμοῦ Κύπρου καὶ τοῦ Κυπριακοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀθλητισμοῦ, τὴν συμμετοχὴν τῆς Κύπρου εἰς καλλιτεχνικὰς ἐκθέσεις, τὴν προώθησιν τῶν τεχνῶν καὶ τῆς λογοτεχνίας, τὴν διοργάνωσιν ἐκθέσεων, συναυλιῶν, κ.λ.π., ἐν Κύπρῳ, τὴν ἐτοιμασίαν σχεδίων διὰ τὴν ἀνέγερσιν κτιρίου διὰ τὴν στέγασιν Κρατικῆς Βιβλιοθήκης καὶ Πινακοθήκης, κ.λ.π.

Δεσπόζουσαν θέσιν εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδευτικῆς καὶ πολιτιστικῆς ἀναπτύξεως κατὰ τὸ Τρίτον Πενταετές κατέχει τὸ σχέδιον διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1972–73 σταδιακὴν εἰσαγωγὴν τοῦ θεσμοῦ τῆς δωρεάν παιδείας διὰ τὰς τρεῖς πρώτας τάξεις τῆς δημοσίας μέσης ἐκπαιδεύσεως ὡς ἔχει ἡδη ἔξαγγελθῆ. “Ηδη ἀρκετὴ προετοιμασία ἔγενετο διὰ τὴν διασφάλισιν δοσον τὸ δυνατὸν ὄμαλωτέρας μεταβάσεως ἀπὸ τὸ ὄφιστάμενον εἰς τὸ νέον σύστημα. Παρὰ τὴν συνεχῆ αὔξησιν τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους παρεχομένων ὑποτροφιῶν κατὰ τὸ Δεύτερον Σχέδιον καὶ προηγουμένων καὶ παρὰ τὸ γεγονός ὅτι δὲν φαίνεται νὰ ἀποτελῇ σοθιάρδον κώλυμα εἰς τὴν ἐγγραφὴν τῶν παιδιῶν εἰς σχολάς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἡ καταβολὴ διδάκτρων, ἀν ληφθῆ ὑπὲ ὅψιν τὸ συνεχῶς αὔξανόμενον ποσοστὸν τῶν φοιτώντων, ἐν τούτοις ἡ Κυθέριησις ἀποδίδουσα μεγίστην σημασίαν εἰς τὴν ἐκδημοκρατικοποίησιν τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ θεωροῦσα τὴν ἐκπαιδευτικὴν ὑπόθεσιν ὡς ἐμπίπτουσαν εἰς τὰς συλλογικὰς εὐθύνας τῆς κοινωνίας, ἀπεφάσισε τὴν ἐντὸς τῶν δυνατοτήτων τοῦ Κράτους σταδιακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ τῆς δωρεάν παιδείας.

Παρὰ τὸ βαρὺ φορτίον τοῦ ἀναληφθέντος τούτου ἔργου οὐδόλως θὰ παραμεληθοῦν ἄλλαι πτυχαὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς καὶ πολιτιστικῆς ἀναπτύξεως. Ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ σχέδιου δωρεάν παιδείας δὲν θὰ πρέπει νὰ γίνη εἰς βάρος τῆς ποιοτικῆς στάθμης καὶ τῆς ποιοτικῆς θελτιώσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως. Παρὰ τὸ διτὶ δὲν ἀναμένεται αὔξησις τῶν μαθητῶν στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, θὰ συνεχισθῇ τὸ πρόγραμμα ἀνεγέρσεως νέων σχολικῶν κτιρίων πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποσυμφορήσεως τῶν σχολείων τῶν μεγαλυτέρων πόλεων καὶ περαιτέρω θελτιώσεως τῶν σχολικῶν κτιρίων τῆς ὑπαίθρου, ἐνῷ ἐκ παραλλήλου θὰ παρασχεθοῦν τὰ ἀπαραίτητα μέσα διασκαλίας, εἰδικαὶ διευκολύνσεις καὶ προσωπικὸν διὰ τὴν ποιοτικὴν θελτιώσιν. Διὰ τὴν ἔξυψωσιν τῆς στάθμης τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ γενικῶς μελετῶνται διάφοροι λύσεις μεταξύ τῶν δποίων καὶ ἴδρυσις Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ὃπου θὰ γίνεται συνεχῆς ἐπιμόρφωσις τούτου. Θὰ συνεχισθοῦν τὰ σχέδια ἀνεγέρσεως καὶ ἔξοπλισμοῦ ἐργαστηρίων διὰ τὰς θετικὰς ἐπιστήμας καὶ τὰ πρακτικὰ μαθήματα τῆς μεταλλοτεχνίας καὶ ξυλουργικῆς. Εἰς τὸν τομέα τῆς πολιτιστικῆς ἀναπτύξεως, πλὴν τῆς ἀνε-

γέρσεως τῆς Κρατικῆς Βιβλιοθήκης καὶ Πινακοθήκης, θά συνεχισθοῦν ἐπὶ ηύξημένης κλίμακος αἱ προσπάθειαι διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν τεχνῶν καὶ αἱ ἄλλαι μορφωτικαὶ δραστηριότητες.

(γ) Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις καὶ Κοινωνικὴ Πρόνοια

Εἰς ἄλλος τρόπος διὰ τοῦ δποίου μεταβιβάζεται εἰσόδημα ἐκ τῶν πλέον εὐπόρων πρὸς τὰς διλιγώτερον εὐημερούσας εἰσοδηματικὰς τάξεις καὶ δὴ εἰς τὰς πλέον δυσκόλους στιγμὰς τῆς ζωῆς εἶναι τὸ σύστημα κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καὶ τὰ ἄλλα κοινωνικὰ σχέδια. Αἱ κοινωνικαὶ παροχαὶ μέσω τοῦ Σχεδίου Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ηὔξηθσαν κατὰ 7–8% τὸ 1969. Εἰσήχθη νομοθεσία περὶ τερματισμοῦ ἀπασχολήσεως προνοοῦσα τὴν καταβολὴν ἀποζημώσεων δι’ ἀπόλυτην λόγῳ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, καθὼς καὶ σχέδιον διὰ τὴν παροχὴν ἑτησίων ἀδειῶν μετ’ ἀπολαβῶν εἰς τοὺς ἔργοδοτουμένους μέσω κεντρικῶν ταμείων δημιουργηθέντων διὰ τοὺς σκοπούς αὐτούς. Ἀρκετὸς χρόνος κατηναλώθη εἰς τὴν μελέτην τῆς εἰσαγωγῆς ἐνὸς ἐπικουρικοῦ σχεδίου συντάξεως θασιζομένου ἐπὶ τῶν ἀπολαβῶν καὶ τῆς διὰ νόμου ρυθμίσεως τῶν διαφόρων ταμείων προνοίας. Ἡ εἰσαγωγὴ τῶν σχεδίων τούτων ὡς καὶ ἡ περαιτέρω θελτίσισις τοῦ ὑψους τῶν παροχῶν μέσῳ τοῦ ὑφισταμένου σχεδίου κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων θά ἀποτελέσουν τὰ κυριώτερα μελήματα τοῦ Τρίτου Σχεδίου εἰς τὸν τομέα αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς κοινωνικῆς προνοίας συνετελέσθη ἀρκετὴ πρόοδος. Τὰ χορηγήματα διὰ κοινωνικήν πρόνοιαν ηὔξηθσαν, ίδρυθη κέντρον ἀποκαταστάσεως ἀναπτύρων, παρεχωρήθησαν χορηγίαι εἰς ἔθελοντικάς φιλανθρωπικάς ὁργανώσεις, ίδρυθησαν κέντρα νεότητος, ίδρυθη ἐπὶ πειραματικῆς θάσεως παιδοκομικός σταθμός, ίδρυθη ξενών κορασίδων εἰς Λευκωσίαν, ἀνηγέρθησαν σχολὴ ἀσκησίμων παίδων καὶ σχολὴ κωφαλάλων εἰς Λευκωσίαν, ἥρχισε ἀνεγειρόμενον κέντρον νεαρῶν παραστατῶν, κ.λ.π.

Κατὰ τὸ Τρίτον Σχέδιον αἱ ὑπηρεσίαι εἰς τὸν τομέα τῆς κοινωνικῆς προνοίας θά ἐπεκταθοῦν ἐπὶ τῇ θάσει ἐνὸς γενικωτέρου προγράμματος κοινωνικῆς ἀναπτύξεως, τὸ δποίον θά διαμορφωθῇ θάσει εἰδικῶν μελετῶν.

(δ) Λοιπαὶ Ὑπηρεσίαι—Οἰκησις

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς παροχῆς θασικῶν ὑπηρεσιῶν τόσον πρὸς ὑποδοήθησιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως δὲν τῶν περιοχῶν τῆς Νήσου δύον καὶ διὰ τὴν θελτίσισις τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως εἰς τὰς πόλεις καὶ τὴν Ίπαθρον, ἡ περίοδος τοῦ Δευτέρου Σχεδίου ἔχει πολλὰ νὰ ἐπιδείξῃ. Τὰ διάφορα γεωργικά σχέδια, τὰ σχέδια διατοπήσεως, τὰ ἔργα δόδοποιας, ἡ ἀνέγερσις σχολικῶν κτιρίων, κ.λ.π. ἔκάλυψαν ὑπὸ τὴν μίαν ἡ τὴν ἄλλην μορφὴν δλας τὰς γεωργαφικάς περιφερείας τῆς Νήσου. Εἰς τὸν τομέα τῆς θδατοπρομηθείας πόλεων ἔδαπανήθησαν μεγάλα ποσά διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς παρουσιαζομένης λειψυδρίας εἰς τὰς πόλεις τῆς Ἀμμοχώστου, Λάρνακος καὶ Λευκωσίας. Μεγάλα ποσά διετέθησαν ἐπίσης διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ θελτίσισιν τῆς θδατοπρομηθείας εἰς μεγάλον ἀριθμὸν χωρίων. Εἰς ἑκατὸν νέα χωρία ἔγκατεστάθη σύστημα κατ’ οίκον διανομῆς θδατος, τοῦ δλικοῦ ἀριθμοῦ τούτων ἀνελθόντος εἰς 408 τὸ 1971. “Ολα τὰ χωρία διαθέτουν τώρα διασωληνωμένον θδωρ, ἐνῷ δὲ ἀριθμὸς τῶν χωρίων μὲ νέα χωρίσιαν ποσότητα θδατος κάτω τῶν 20 γαλονίων κατὰ κεφαλὴν ἐμειώθη ἀπὸ 86 τὸ 1966 εἰς 51 τὸ 1971. Τὸ πρόγραμμα ἡλεκτροδοτήσεως τῆς θδατούρου ἔκάλυψεν ἀρκετὰ νέα χωρία καὶ οὕτω τὸ 1971 512 χωρία ἐπρομηθεύοντο μὲ ἡλεκτρισμὸν ἔναντι 316 χωρίων τὸ 1966. Ἀπὸ τοῦ 1966 μέχρι τοῦ 1971 59 νέα χωρία συνεδέθησαν μετὰ τοῦ τηλεφωνικοῦ δικτύου, τοῦ δλικοῦ ἀριθμοῦ τούτων ἀνελθόντος εἰς 506. Τέλος τὸ 1971 ποσόστον πέραν τῶν 90% τῶν χωρίων ἔξυπηρετοῦνται διὰ καθημερινῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Σχεδίου ἥρχισε καὶ συνεπληρώθη ἡ μετακίνησις δύο χωρίων, ἅτινα ἐπηρεάσθησαν σοθαρῶς λόγῳ κατολισθήσεως

τοῦ ἔδαφους, ἥρχισαν δὲ αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν μετακίνησιν ἄλλων. Σημαντικὴ πρόοδος ἔγένετο εἰς τὸν τομέα τῆς ἀσφαλτοστρώσεως ὅδῶν ἐντὸς χωρίων, τῆς συνδέσεως χωρίων μετὰ τῶν κυρίων ὅδῶν δι' ἀσφαλτωμένων ὅδῶν, τῆς κατασκευῆς ἀγροτικῶν ὅδῶν καὶ δημοσίων κτιρίων ἐντὸς χωρίων. Πρόοδος συνεπελέσθη ἐπίσης εἰς τὴν ἐκτέλεσιν πολεοδομικῶν σχεδίων, ἥρχισαν καὶ συνεπληρώθησαν λεπτομερεῖς πολεοδομικαὶ μελέται διὰ τὰς περισσοτέρας τῶν πόλεων, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ γενικὸν χωροταξικὸν σχέδιον διὰ τὴν δισγραφὴν τοῦ πλαισίου ἐντὸς τοῦ διόπου θάτα κινηθῆ ἡ ἀνάπτυξις τῆς Νήσου κατὰ τὰ ἐπόμενα 30 ἔτη ἀπὸ χωροταξικῆς πλευρᾶς. Ἰδιαίτερα μνεία πρέπει νὰ γίνῃ τοῦ προβλήματος τῆς οἰκήσεως. Ὡς προέβλεπε τὸ Δεύτερον Σχέδιον, αἱ οἰκιστικαὶ συνθῆκαι τῆς Κύπρου ἐμελετήθησαν διεξοδικῶς τῇ θοηθείᾳ ξένων ἐμπειρογνωμόνων τόσον ἀπὸ ἀπόψεως τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως δοσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τῶν μελλοντικῶν ἀναγκῶν, τοῦ τρόπου χρηματοδοτήσεως, κ.λ.π. Ἡδη εἰς τὸν πρὸ ὑμῶν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως περιλαμβάνεται ηὔξημένη πρόνοια ἡ προηγουμένως διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Κυθερηνήσεως ἀνέγερσιν ἀριθμοῦ οἰκιῶν χαμηλοῦ κόστους εἰς τὰς πόλεις ὅπου παρουσιάζεται πλέον δξὺ τὸ οἰκιστικὸν πρόβλημα, αἱ δόποιαὶ θάτα διατεθοῦν εἰς οἰκογενείας χαμηλοῦ εἰσοδήματος θάσει τοῦ συστήματος ἐνοικιαγορᾶς. Γενικῶς τὸ πρόβλημα τῆς στέγης ἐν Κύπρῳ δὲν φαίνεται νὰ είναι δξὺ ἀπὸ πλευρᾶς προσφορᾶς οἰκιῶν, παρουσιάζεται δικῶς δξὺ ἀπὸ πλευρᾶς συσχετίσεως τῶν διαπανῶν διὰ στέγασιν (κυρίως δι' ἀνέγερσιν ἰδιοκτήτων κατοικιῶν) καὶ τῶν εἰσοδημάτων.

Μία τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ Τρίτου Σχέδιου θάτα είναι ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν ἐπίλυσις τῶν θασικωτέρων προβλημάτων τῶν σχετιζομένων μὲ τὴν στέγασιν. Θάτα ἐπιδιωχθῆ ἡ μείωσις τοῦ κόστους ἀνέγέρσεως κατοικιῶν ὡς καὶ ἡ βελτίωσις τῶν ὅρων χρηματοδοτήσεως διὰ τὴν ἀπόκτησιν ιδιοκτήτου κατοικίας, δοσον ἀφορᾶ ἀπὸ τὰς ἀσθενεστέρας εἰσοδηματικάς τάξεις ἡ Κυθερηνήσις θάτα ἀνεγείρη καὶ θάτα διαθέσῃ θάσει τοῦ συστήματος ἐνοικιαγορᾶς μεγαλύτερον ἡ μέχρι τοῦδε ἀριθμὸν οἰκιῶν χαμηλοῦ κόστους. "Ανκαὶ δὲν είναι δυνατή ἡ ἀνάπτυξις ὅλων τῶν περιοχῶν τῆς Νήσου μὲ τὸν αὐτὸν ρυθμόν, ἐν τούτοις, κατὰ τὴν ἐπομένην πενταετίαν θάτα καταβληθῆ προσπάθεια ὅπως τόσον τὰ οἰκονομικά δοσον καὶ τὰ κοινωνικά σχέδια ἀναπτύξεως καὶ ἡ παροχὴ θασικῶν ὑπηρεσιῶν κατανεμηθοῦν γεωγραφικῶς κατὰ τοιούτον τρόπον ὥστε ἡ προβλεπομένη δύνασις τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου νὰ ὑπερθῇσῃ τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως τῶν κατοίκων ὅλων τῶν περιοχῶν. "Ἡδη διὰ τῆς συμπληρώσεως τῆς μελέτης διὰ τὸ χωροταξικὸν σχέδιον—καὶ νοούμενου ὅτι ἡ ψήφισις τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου εἰς νόμον δὲν θάτα καθυστερήσῃ—ἡ Κυθερηνήσις διαθέτει τὸ γενικὸν πλαίσιον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν μιᾶς πολιτικῆς περιφερειακῆς ἀναπτύξεως ἐπὶ πλέον ὀρθολογιστικῶν θάσεων.

Γ. Ἀπασχόλησις καὶ Ἐργατικὸν Δυναμικὸν

Εἰς ἄλλος στόχος τοῦ Δευτέρου Σχέδιου ἦτο ἡ διατήρησις συιθηκῶν πλήρους ἀπασχολήσεως τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ καὶ ἡ προώθησις τῆς πλέον παραγωγικῆς ἀπασχολήσεως τούτου τόσον διὰ σκοπούς μεγιστοποιήσεως τῆς συμβολῆς τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος εἰς τὴν παραγωγικήν διαδικασίαν δοσον καὶ διὰ σκοπούς βελτίωσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων. Τὸ πρῶτον σκέλος τοῦ στόχου τούτου ἐπετεύχθη πλήρως μέχρι σημείου νὰ παρουσιασθῇ κατὰ καιρούς ἔλλειψις εἰδίκευμένου καὶ μὴ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγγεγραμμένων ἀνέργων κατῆλθεν ἀπὸ 3,484 τὸ 1966 εἰς πέριξ τῶν 2,850 τὸ 1971, καθ' ὅλην δὲ τὴν πενταετή περίοδον παρέμεινεν εἰς χαμηλότερα ἐπίπεδα ἐκείνου τοῦ 1966. Ὡς ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ οἰκονομικῶν ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἀνέργων δὲν ὑπερέθη τὸ 1.2% εἰς οὐδὲν ἔτος τῆς πενταετοῦ περιόδου.

"Οσον ἀφορᾶ τῷρα τὸ θέμα τῆς πλέον παραγωγικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ φαίνεται ὅτι τοῦτο προωθεῖται ίκανοποιητικῶς. Παρὰ τὴν αὔξησιν τοῦ οἰκονομικῶν ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ, δὲ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολου-

μένων είς τὸν εύρὺν γεωργικὸν τομέα συνεχῶς ἐλαττοῦται πρὸς ὅφελος ἄλλων μὲν ψηλοτέραν παραγωγικότητα τομέων.

Ἐξ ἄλλου, τὰ διάφορα ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα καὶ προγράμματα ἔξειδικεύσεως καὶ ἐπανεκπαιδεύσεως παραδίδουν εἰς τὴν οἰκονομίαν δλοέν καὶ μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἐκπαιδευμένου προσωπικοῦ. Χαρακτηριστικῶς ἐπιθυμῶ νὰ ἀναφέρω τὰς κάτωθι ἔξειλεις εἰς τὸν τομέα τοῦτον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν τῶν δημοσίων τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ηὔδηθη μὲ ταχύτερον ρυθμὸν ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἄλλων κατεύθυνσεων. Τὸ 1966–1967 οὗτοι ἀπετέλουν τὰ 10.9% τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν τῶν τριῶν ἀνωτέρων τάξεων, ἐνῷ τὸ 1971–1972 τὰ 17.5%. Ἰδρύθησαν νέαι ἀνώτεραι σχολαῖ, ώς τὸ Ἀνώτερον Τεχνολογικὸν Ἰνστιτοῦτον καὶ τὸ Ἰνστιτοῦτον Ξενοδοχειακῶν καὶ Ἐπιστημονικῶν Τεχνῶν. Τὸ Κέντρον Παραγωγικότητος, ἐνισχυθὲν διὰ τῆς ἀνεγέρσεως ἐργαστηρίων, ἐσυνέχισεν εἰς σημαντικῶς ηὔξημένον βαθμὸν τὸ πρόγραμμά του εἰς τοὺς τομεῖς ἔξυψώσεως τῶν γνώσεων καὶ ἰκανοτήτων τῶν διευθυντῶν καὶ ἄλλων στελεχῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν εἰδικευμένων εἰς ὀρισμένους τομεῖς ἐργατῶν. Τὸ Σύστημα Μαθητείας ἔξεπαίδευσε μεγάλον ἀριθμὸν ἐργαζομένων παιδιῶν εἰς διαφόρους εἰδικότητας, αἱ Ξενοδοχειακαὶ Σχολαῖ ηὔξησαν σημαντικῶς τὴν προσφοράν των εἰς τὴν ξενοδοχειακὴν βιομηχανίαν, ἐνῷ ἐλειτούργησαν μὲν ἰκανοποιητικά ἀποτελέσματα τὰ διάφορα προγράμματα ταχυρρύθμου ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐπανεκπαιδεύσεως τὰ δόποια εἰσήχθησαν διὰ νὰ καλύψουν ἐπειγούσας ἀνάγκας, κ.λ.π.

Αἱ θασικαὶ ἐπιδιώξεις τοῦ Τρίτου Σχεδίου εἰς τὸν τομέα τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ καὶ τῆς ἀπασχολήσεως θὰ εἶναι ώς καὶ προηγουμένως. Ὁ προγραμματιζόμενος ρυθμὸς ἀναπτύξεως ὑπολογίζεται νὰ δημιουργήσῃ τὰς συνθήκας διὰ τὴν πλήρη ἀπασχόλησιν τοῦ προσθέτου ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. Ὡς πρὸς τὰς ἀπαιτήσουμένας εἰδικότητας θὰ καταβληθῇ προσπάθεια ὥστε αὗται νὰ ἰκανοποιηθοῦν διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν φισταμένων σχολῶν καὶ προγραμμάτων. Ἐπειδὸν δύμας τὸ κόστος τῶν δραστηριοτήτων ἔξειδικεύσεως καὶ ἐπανεκπαιδεύσεως καθίσταται δλοέν καὶ μεγαλύτερον, εἶναι ἀπαραίτητον δπως οἱ ιδιώται ἐπιχειρηματίαι συνεισφέρουν περισσότερα παρὰ μέχρι τοῦτο διὰ τὴν κάλυψιν τῶν τοιούτων δαπανῶν. Ἡ ἔξασφάλισις τοῦ ἀπαιτουμένου ἔξειδικευμένου προσωπικοῦ εἶναι οὐχὶ εἰς μικρότερον βαθμὸν εὐθύνη αὐτῶν τούτων τῶν ἐπιχειρήσεων. Οὕτω τὰ διάφορα σχέδια θὰ τεθοῦν ἐπὶ ἔνιαίας βάσεως διὰ τῆς ἐπεξεργασίας καὶ εἰσαγωγῆς ἐνὸς γενικοῦ προγράμματος βιομηχανικῆς ἐκπαιδεύσεως προνοοῦντος, μεταξὺ ἄλλων, περὶ τοῦ τρόπου χρηματοδοτήσεως τούτων, πρᾶγμα τὸ δόποιον θὰ ὑποθοιησῇ ἐπίσης τὴν ποιοτικὴν βελτίωσιν τούτων. Διὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον σκοπὸν ἡρχισεν ἡδη ἡ προεργασία διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐν Κύπρῳ ἐπιπέδων ἐπαγγελματικῆς καταρτίσεως, ἡτις ἐλπίζεται ὅτι θὰ συμπληρωθῇ ἐντὸς τοῦ Τρίτου Σχεδίου.

Δ. Ἐσωτερικὴ καὶ ἔξωτερικὴ Νομισματικὴ Σταθερότης

Τὸ Δεύτερον Σχέδιον ἀπέδιδε μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν διατήρησιν ἐσωτερικῆς καὶ ἔξωτερικῆς νομισματικῆς σταθερότητος. Ὡς ἐπανειλημμένως ἐτούτη ἡ διατήρησις σχετικῶς σταθερῶν τιμῶν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἀποτελεῖ σκοπὸν καὶ μέσον ἐπιτεύξεως ἄλλων σκοπῶν καὶ στόχων τῶν προγραμμάτων οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Αἱ ἐπιπτώσεις ἐκ τυχὸν πληθωρισμοῦ, ἡτοι τῆς συνεχοῦς καὶ ἀνεξέλεγκτου αὐξήσεως τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν, ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας δύνανται νὰ συνοψισθοῦν ώς ἀκολούθως: Ἐναντὶ τοῦ ἔξωτερικοῦ ἡ χώρα θὰ ἔχανε τὰ συγκριτικὰ πλεονεκτήματα, τὰ δόποια κατέχει, πρᾶγμα τὸ δόποιον θὰ ἐπηρέαζε τόσον τὰς ἔξαγωγας δσον καὶ τὴν εἰσροήν ἀδήλων πόρων π.χ. διὰ τοῦ τουρισμοῦ. Τὸ γεγονός αὐτὸ θὰ εἶχεν ώς συνέπειαν τὴν ἀδυναμίαν τῆς οἰκονομίας νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ἡδη ὑφισταμένους ἡ νέους παραγωγικούς τομεῖς. Ἡ ἀπώλεια τῶν ἀγορῶν τοῦ ἔξωτερικοῦ ἡ ἡ ἀδυναμία ἔξειρψεως νέων τοιούτων θὰ ἔθετε σοθαρόν φραγμὸν εἰς τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν ίδιαιτέρως εἰς τομεῖς, ώς ἡ βιομηχανία, τῶν

όποιων ή ἀνάπτυξις συναρτάται στενώς μὲ τὸ μέγεθος τῆς ἀγορᾶς. Ἐπιπλέον ή δημιουργηθησομένη στενότης εἰσροής ξένου συναλλάγματος εἰς τὴν Νήσον ἐκ τῶν ἀνωτέρω πόρων θά διαιώνιζε τὴν ἔξαρτησιν τῆς οἰκονομίας ἐξ ἀσταθῶν πηγῶν συναλλάγματος, θά ἐδημιούργει δὲ ἐνδεχομένως συνθήκας ἐλλειμματικοῦ Ισοζυγίου πληρωμῶν, μὲ συνέπειαν τὴν ἔξασθένισιν τῆς συναλλαγματικῆς θέσεως τῆς χώρας, τὴν δημιουργίαν δυσπιστίας δὸσον ἀφορᾶ τὸ Κυπριακὸν νόμισμα, κ.ο.κ. Εἰς τὸ ἔσωτερικὸν οἱ ἐργαζόμενοι, καὶ γενικῶς οἱ ἀποζῶντες ἐκ σταθερῶν εἰσοδημάτων, θά ἔθλεπον τὴν ἀγοραστικήν των δύναμιν συνεχῶς νὰ μειοῦται, τὰς δὲ ἐπιτυγχανομένας αὐξήσεις τῶν εἰσοδημάτων των νὰ μὴ προσθέτουν τίποτε εἰς τὴν καλυτέρευσιν τοῦ θιοτικοῦ των ἐπιπέδου λόγῳ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἐπελθούσης αὐξήσεως τῶν τιμῶν. Τοῦτο, ἐκτὸς τῆς ἀναταραχῆς τὴν δόποιαν θὰ ἐπέφερεν εἰς τὰς ἐργατικὰς σχέσεις, θὰ εἶχε καὶ ἄλλας δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις διότι μίαν τοιαύτην κατάστασιν συνοδεύει κατὰ κανόνα ἔξαρθρωσις τῶν οἰκονομικῶν ἀξιῶν, ὅπουναμία δρθολογιστικοῦ καὶ ύγιοις προγραμματισμοῦ καὶ ἀνακοπῆ τῆς προόδου.

Διὰ τῆς ἀκολουθηθείσης πολιτικῆς ἡ σχετικὴ σταθερότης τῶν τιμῶν διετρήθη, ή δὲ οἰκονομία ὠδηγήθη εἰς ὑψηλότερα ἐπίπεδα, παρὰ τὴν συνεχῆ ὑπαρξίαν πλήρους ἀπασχολήσεως, τὰς κατὰ καιρούς παρουσιασθείσας πληθωριστικᾶς πιέσεις καὶ τὴν ἐν τῷ μεταξὺ ὑποτίμησιν τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος. Τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν, ὡς τοῦτο ἐμφαίνεται εἰς τὸν δεικτὴν λιανικῆς πωλήσεως, ηὗ ἡθη κατὰ 3.2% ἐτησίως μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1967–1971. Πλὴν τῶν δημοσιονομικῶν μέτρων, τῶν μέτρων νομισματικῆς καὶ πιστωτικῆς πολιτικῆς, καθὼς καὶ τῆς ἀμέσου ἐπεμβάσεως τῆς Κυβερνήσεως εἰς περιπτώσεις ἀδικαιολογήτων αὐξήσεων τιμῶν, ή διατήρησις σχετικῶν σταθερῶν τιμῶν εἰς τὴν χώραν ἐπεδιώχθη ἐπίσης καὶ διὰ τῆς συστάσεως τριμεροῦς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Τιμῶν καὶ Εἰσοδημάτων μὲ δρους ἐντολῆς : (α) νὰ παρακολουθῇ τὰς διακυμάνσεις τῶν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων καὶ ἄλλα συναφῆ ζητήματα, (β) νὰ ὑποθάλλῃ εἰσηγήσεις ὡς πρὸς τὴν ἀκολουθητέαν πολιτικὴν ἐπὶ τῶν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων, καὶ (γ) νὰ ὑποθάλλῃ εἰσηγήσεις ἀπὸ καιρού εἰς καιρὸν ὡς πρὸς τὰ κριτήρια καὶ τὴν γενικὴν γραμμὴν διὰ τὴν ἔξελιξιν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων. "Αμα τῇ συστάσει τῆς ή Ἐπιτροπῆς ἐπελήφθη τοῦ ἔργου τῆς διαγραφῆς τῆς γενικωτέρας πολιτικῆς καὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν κριτηρίων. Τὸ ἔργον τοῦτο δὲν ἦτο εὔκολον, λαμβανομένης ὅπ' ὅψιν τῆς σκοπιμότητος ἔξευρέσεως συμπτώσεως ἀπόφεων τῶν τριῶν μερῶν ἐφ' ὅλων τῶν γενικῶν καὶ ἐπὶ μέρους θεμάτων. Ἐν τούτοις, σημαντικὸν ἔδαφος ἔχει καλυφθῆ, δλαι δὲ αἱ πλευραὶ συμφωνοῦν ὅτι ή Ἐπιτροπὴ ἐπετέλεσε χρήσιμον ἔργον καὶ θὰ πρέπει νὰ συνεχίσῃ τὴν προσπάθειάν της. Τὰ σημεῖα ἐπὶ τῶν δόποιων ὑπῆρξε κατ' ἀρχὴν σύμπτωσις ἀπόφεων ἀφοροῦν τόσον τὴν ἔξελιξιν μισθῶν καὶ ήμερομισθίων δὸσον καὶ τὴν ἔξελιξιν τιμῶν, πλὴν δύμως ἡγέρθησαν διαφοροί δὸσον ἀφορᾶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς τοιαύτης πολιτικῆς.

"Ανεξαρτήτως τῶν κατὰ καιρούς παρουσιαζομένων δυσχερειῶν εἰς τὸ ἔργον τῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι μόνον διὰ μιᾶς ὑγιοῦς πολιτικῆς τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ διατήρησις τῆς εὐρωστίας τῆς οἰκονομίας καὶ ἡ πρὸς τὰ πρόσω ἀνοδικὴ πορεία τῆς. Ἐν ἐναντίοις περιπτώσει, ή οἰκονομικὴ εὐρωστία τῆς Νήσου θὰ ὑπονομευθῇ καὶ ἡ πρόοδος θὰ ἀνακοπῆ ἐάν δὲν ἐπικρατήσῃ ὑπεύθυνον πνεῦμα εἰς τὸν τομέα τῆς αὐξήσεως τόσον τῶν εἰσοδημάτων δὸσον καὶ τῶν τιμῶν. Ὡς ἐκ τούτου, θὰ συνεχίσωμεν τὰς προσπάθειάς μας διὰ τὴν ἐπίτευξιν ἐθελοντικῆς συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν. Πέραν τούτου, θὰ λαμβάνωνται τὰ ἀναγκαῖα μέτρα τόσον γενικῶς ὡστε ή συνολική ζήτησις νὰ μὴ ἐνασκῆ πληθωριστικᾶς πιέσεις ἐπὶ τῆς προσφορᾶς ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, δὸσον καὶ εἰς συγκεκριμένας περιπτώσεις. Ἡ διατήρησις σχετικῆς σταθερότητος τῶν τιμῶν εἰς τὸ ἔσωτερικὸν θὰ ἀποτελῇ καὶ κατὰ τὸ Τρίτον Σχέδιον σκοπὸν καὶ μέσον ἐπιτεύξεως ἀλλων σκοπῶν καὶ στόχων.

Συναφές πρὸς τὸ θέμα τῆς νομισματικῆς σταθερότητος εἰς τὸ ἔσωτερικὸν εἶναι καὶ ή ἔξωτερικὴ νομισματικὴ σταθερότης, ήτις συναρτάται μὲ τὴν

κατάστασιν είς τό Ισοζύγιον πληρωμῶν. Σκοπὸς τοῦ Δευτέρου Σχεδίου ἐν προκειμένῳ ήτο ἡ διατήρησις ἐνὸς σχετικῶς ὑψηλοῦ ποσοῦ συναλλαγματικῶν ἀποθεμάτων καὶ ἡ ἀναδιάρθρωσις τοῦ Ισοζυγίου πληρωμῶν καθ' δὲ μέτρον τοῦτο εἰναι δυνατὸν ἐντὸς τῶν περιωρισμένων χρονικῶν πλαισίων μᾶς πενταετοῦς περιόδου. "Οσον ἀφορᾷ τὰ ἀποθέματα ξένου συναλλαγματος τῆς χώρας, ταῦτα ηὐξήθησαν ἀπὸ £53.8 ἑκ. τὸ 1966 εἰς £116 ἑκ. περίπου τὸ 1971, ἀντιπροσωπεύοντα εἰσαγωγάς ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν διὰ 11 καὶ 12 μῆνας περίπου ἀντιστοίχως. Τὸ Ισοζύγιον πληρωμῶν ὑπῆρξε πλεονάσματικὸν καθ' δλην τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Σχεδίου, τοῦ τελικοῦ πλεονάσματος ἀνελθόντος ἀπὸ £4.3 ἑκ. τὸ 1966 εἰς πέριξ τῶν £17 ἑκ. τὸ 1971. "Η μεγέθυνσις αὕτη τοῦ πλεονάσματος εἰς τὸ Ισοζύγιον πληρωμῶν ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα τῆς παρατηρηθείσης μεγάλης καθαρᾶς εἰσροής ξένου κεφαλαίου πρὸς τὴν χώραν. Ἀντιθέτως τόσον τὸ ἐμπορικὸν Ισοζύγιον δύον καὶ δὲ λογαριασμὸς τρεχουσῶν συναλλαγῶν παρουσίασαν συνεχῶς ηὐξημένον ἔλλειμμα.

Αἱ ἔξελιξις αὕται προεβλέποντο εἰς τὸ Σχέδιον ἀν καὶ εἰς ἡπιώτερον θαμμὸν. "Ἐνῷ αἱ εἰσαγωγαὶ ἀγαθῶν (f.o.b.) ηὐξήθησαν κατὰ 7.9% τὸ 1967, ἡ αὔξησις κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη ὑπῆρξεν ραγδαιοτέρα ὥστε τελικῶς αὕται νὰ ἔχουν αὐξηθῆ ἀπὸ 14% καὶ τέλεον ἐτησίως κατὰ τὴν περίοδον 1967–1971. "Η πρὸς τὰ ἄνω ἀπόκλισις τῆς τάσεως αὐξήσεως τῶν εἰσαγωγῶν δύναται μερικῶς νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὰς ηὐξημένας τιμὰς τῶν εἰσαγομένων προϊόντων ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ὑποτιμήσεως τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος καὶ τῶν πληθωριστικῶν καταστάσεων εἰς τὰς χώρας προελεύσεως τῶν εἰσαγωγῶν τῆς Νήσου καὶ μερικῶς εἰς τὸν μεγαλύτερον ὅγκον τῶν εἰσαγωγῶν λόγῳ τοῦ ἐπιτευχθέντος ρυθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας. Παρὰ τὴν ταχυτέρων τῆς προσθεφθείσης αὔξησιν τῶν ἔξαγωγῶν (αὕται ὑπολογίζεται ὅτι ηὐξάνοντο μὲν ἐτήσιον ρυθμὸν πέριξ τῶν 11% κατὰ τὴν περίοδον 1967–1971), τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ Ισοζυγίου ἀνῆλθεν ἀπὸ £20.4 ἑκ. τὸ 1966 εἰς £48 ἑκ. περίπου τὸ 1971.

"Ἡ ὧς ἄνω ἔκ πρώτης ὅψεως ἀνησυχητικὴ εἰκὼν ἀναφορικῶς πρὸς τὴν δυσμενὴ ἀνισοσκέλειαν τοῦ ἐμπορικοῦ Ισοζυγίου καὶ τοῦ Ισοζυγίου τρεχουσῶν συναλλαγῶν ἀπαμβλύνεται ἀν ληφθοῦν ὑπὲρ ὅψιν τὰ ἔξης. "Ἐν πρώτοις, κατόπιν περαιτέρω ἀναλύσεων τῶν εἰσαγωγῶν ἀγαθῶν κατὰ οἰκονομικὸν προορισμὸν θλέπομεν ὅτι τὸ μερίδιον τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ἡλαττώθη σημαντικῶς, ἐνῷ τὰ μερίδια τῶν πρώτων ὅλων καὶ ἰδιαιτέρως τῶν κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν ηὐξήθησαν ἀναλόγως. "Η ἔξελιξις αὕτη θεωρεῖται ὡς φυσιολογικὴ καθ' ἦν περίοδον ἡ οἰκονομία ἐνδυναμώνει τὴν παραγωγικήν τῆς δυναμικότητα, δημιουργεῖ δὲ μεγάλας ἐλπίδας ὅτι εἰς τὸ οὐχὶ ἀπότερον μέλλον δὲ ρυθμὸς ἀνόδου τῶν εἰσαγωγῶν θά μειωθῇ. Πέραν τούτου τὸ μέγιστον μέρος τοῦ ἔλλειμματος τοῦ ἐμπορικοῦ Ισοζυγίου ἐκαλύφθη ὑπὸ τοῦ συνεχῶς αὐξανομένου πλεονάσματος τῶν ἀδήλων πόρων, ἐνῷ τὸ ὑπόλοιπον ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω ὑπερεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ λογαριασμοῦ κινήσεως κεφαλαίων. Εἶναι ἀξιοσημείωτον τὸ γεγονός ὅτι οἱ πλέον ἀσταθεῖς ἔκ τῶν ἀδήλων πόρων οἱ προερχόμενοι ἐκ τῶν στρατιωτικῶν δοπανῶν ἀποτελοῦν τάραση σημαντικῶς μικρότερον ποσοστὸν τῶν δλικῶν εἰσπράξεων ξένου συναλλαγματος (μὴ περιλαμβανομένης τῆς εἰσροής κεφαλαίων) παρὰ τὸ 1966, ἐνῷ αἱ εἰσπράξεις ἔκ τοῦ τουρισμοῦ, τῶν ναύλων, ἀσφαλειῶν καὶ λοιπῶν μεταφορικῶν, ὡς καὶ τοῦ εἰσοδήματος ἐξ ἐπενδύσεων εἰς τὸ ἔξωτερον ἔθελτιωσαν συγκριτικῶς τὴν συμβολήν των. Συνεπῶς εἰς τῶν μακροπρόθεσμῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν τῶν σχεδίων ἀναπτύξεως, ἥτοι ἡ σταδιακὴ ἀπογκίστρωσις τῆς οἰκονομίας ἐξ ἀσταθῶν πηγῶν ξένου συναλλαγματος καὶ ἡ ἔξυγίασις τοῦ Ισοζυγίου πληρωμῶν, ἥρχισε νὰ ἐπιτυγχάνεται.

Πλὴν τῶν μέτρων πολιτικῆς, τὰ ὅποια ἀνέλυσα ἀνωτέρω ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν διαφόρων τομέων δραστηριότητος καὶ τὰ ὅποια εἰχον, πεταξύ ἄλλων, εὑμενεῖς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ Ισοζυγίου πληρωμῶν, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Δευτέρου Σχεδίου ἔδρῃ μεγαλυτέρα ἔμφασις εἰς τὴν προώθησιν

τῶν ἔξαγωγῶν παραλλήλως πρὸς τὴν συνέχισιν τῆς λήψεως μέτρων δι' ὑποκατάστασιν τῶν εἰσαγωγῶν. Ἡ προώθησις τῶν ἔξαγωγῶν δὲν ἀνεμένετο νὰ ἀποδώσῃ θεαματικά ἀποτελέσματα ἐντὸς τῆς περιόδου ἐνὸς καὶ μόνον Σχεδίου. Ἡ ταχεῖα αὐξῆσις τῶν ἔξαγωγῶν συναρτᾶται στενῶς μὲν ὠρισμένα θασικά προθλήματα ἀναπτύξεως, ώς εἶναι ἡ ἀναδιάρθρωσις καὶ ὁ ἐκσυγχρονισμὸς τῆς οἰκονομίας, ἡ αὔξησις τῆς παραγωγῆς καὶ δὴ τοῦ πρὸς ἔξαγωγὴν πλεονάσματος, ἡ θελτιώσις τῆς τεχνολογίας καὶ τῆς παραγωγικότητος, ἡ μείωσις τοῦ κόστους καὶ, διπερ σημαντικότερον, ἡ θελτιώσις τῆς ποιότητος τῶν προϊόντων, προθλήματα τῶν δποίων ἡ ἐπίλυσις ὀπαίτει χρόνον. Ἐν τούτοις, ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ προωθήσῃ τὰς ἔξαγωγάς προέβη εἰς τὴν ληψιν σειρᾶς μέτρων ὡς ἡ ἀπλοποίησις τοῦ σχεδίου διὰ τὴν ἐπιστροφὴν δασμῶν ἐπὶ πρώτων ὅλων χρησιμοποιηθεισῶν δι' ἔξαγωγικά προϊόντα, ἡ ἀνανέωσις διμερῶν ἐμπορικῶν συμφωνιῶν, ἡ συμμετοχὴ εἰς διεθνεῖς ἐμπορικὰς καὶ ειδικάς ἐκθέσεις, ἡ πρόσκλησις καὶ φιλοξενία ξένων εἰσαγωγέων Κυπριακῶν προϊόντων, ἡ προθολή τῶν Κυπριακῶν προϊόντων διὰ διαφημίσεων, ἡ μελέτη διαφόρων ἀγορῶν αἱ δποίαι παρουσιάζουν καλάς προοπτικὰς δι' ἀπορρόφησιν Κυπριακῶν προϊόντων, κ.λ.π. Ἐν τῷ μεταξύ, μελετᾶται ἡ δυνατότης εἰσαγωγῆς σχεδίου χρηματοδοτήσεως τῶν ἔξαγωγῶν ὠρισμένων προϊόντων, ἡ δὲ ὑπηρεσία ἐπιθεωρήσεως τῶν ἔξαγωγιμένων προϊόντων ἐνισχύθη καὶ οἱ κανονισμοὶ οἱ διέποντες τὰ τῆς ποιότητος τῶν προϊόντων τούτων ἔφηρμόσθησαν σύστηρῶς. Τέλος, ἐμελετήθησαν τρόποι ὑποθοιθήσεως περαιτέρω θελτιώσεως τῆς συσκευασίας τῶν προϊόντων καθὼς καὶ τῆς ποιότητος τούτων.

Ἡ διατήρησις ἐνὸς πλεονασματικοῦ Ισοζυγίου πληρωμῶν καὶ ἡ περαιτέρω ἔξυγίανσις τούτου θὰ ἀποτελέσουν θασικοὺς σκοπούς τοῦ Τρίτου Σχεδίου. Ἡ πολιτικὴ ὑποκαταστάσεως τῶν εἰσαγωγῶν θὰ συνεχισθῇ ἐπὶ πλέον ἐκλεκτικῆς θάσεως, ἐνῷ θὰ δοθῇ μεγαλυτέρα παρὰ μέχρι τοῦδε ἔμφασις εἰς τὴν προώθησιν τῶν ἔξαγωγῶν. Τόσον αἱ ἔξαγωγαὶ δύσον καὶ αἱ εἰσαγωγαὶ ἀναμένονται νὰ αὔξηθοῦν μὲν ρυθμὸν θραδύτερον ἐκείνου τῆς τελευταίας πενταετίας, αἱ μὲν πρῶται λόγω τῆς προθλεπομένης στασιμότητος ἡ καὶ μειώσεως τῶν ἔξαγωγῶν μεταλλευμάτων, αἱ δὲ δεύτεραι λόγω τῆς ἐνάρξεως λειτουργίας ὠρισμένων θασικῶν θιομηχανιῶν, τὰ προϊόντα τῶν δποίων θὰ ὑποκαταστήσουν τὰς μέχρι τοῦδε εἰσαγωγάς παρομοίων προϊόντων. Ἐν τούτοις, τὸ ἐμπορικὸν Ισοζυγίον θὰ συνεχίσῃ διευρυνόμενον, τὴν αὐτὴν δὲ ἔξέλιξιν ἀναμένεται νὰ ἔχῃ καὶ διαπραγματεύσεις τρεχουσῶν συναλλαγῶν, παρὰ τὴν προθλεπομένην τεραστίαν αὔξησιν ὠρισμένων ἀδήλων πόρων, ώς π.χ. τῶν προσόδων ἐκ τοῦ τουρισμοῦ. Τὸ τελικὸν Ισοζυγίον πληρωμῶν ἀναμένεται ἐν τούτοις νὰ εἶναι καὶ πάλιν πλεονασματικόν.

Ἡ ἔξέλιξις τῶν διαφόρων συστατικῶν στοιχείων καὶ τοῦ τελικοῦ ἀποτελέσματος τοῦ Ισοζυγίου πληρωμῶν δὲν εἶναι, θεθαίως, δυνατὸν νὰ ἐκτιμηθῇ ἐπακριβῶς εἰς τὸ στάδιον τοῦτο. Ἡδη, ώς γνωρίζετε, ήρχισαν εἰς Βρυξέλλας αἱ διαπραγματεύσεις διὰ τὴν σύνδεσιν τῆς Κύπρου μετὰ τῆς Εύρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος. Ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τούτου θὰ ἔξαρτηθῇ εἰς μέγα θαθμὸν ἡ μελλοντικὴ ἀνάπτυξις τῶν ἔξαγωγῶν τῆς Νήσου εἰς τὴν Κοινότητα περιλαμβανομένου καὶ τοῦ Ἡν. Βασιλείου. Κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις αὐτὰς θὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν ἔξασφάλισιν δύσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέρων παραχωρήσεων ἐκ μέρους τῆς Κοινότητος διὰ τὰς ἔξαγωγάς γεωργικῶν καὶ θιομηχανικῶν προϊόντων, ὅστε δχὶ μόνον νὰ ἔξουδετερωθοῦν αἱ δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις λόγῳ τῆς σταδιακῆς ἀπωλείας τῆς προτιμησιακῆς μεταχειρίσεως τῶν προϊόντων μας εἰς τὴν ἀγοράν τοῦ Ἡν. Βασιλείου ἀλλὰ καὶ νὰ διευρυνθοῦν αἱ δυνατότητες ἔξαγωγῆς Κυπριακῶν προϊόντων εἰς τὰς λοιπὰς χώρας τῆς Κοινότητος. Ἐπίσης θὰ ἐπιδιωχθῇ δπως αἱ δασμολογικαὶ καὶ ἀλλαὶ παραχωρήσεις πρὸς τὴν Κοινότητα εἶναι τοιαῦται ὅστε νὰ μὴ ἐπηρεασθῇ δυσμενῶς ἡ μελλοντικὴ ἀνάπτυξις τῆς Νήσου. Ἡ σύνδεσις τῆς Κύπρου μετὰ τῆς Κοινότητος θὰ ἀποτελέσῃ μίαν εὐκαιρίαν καὶ μίαν πρόκλησιν. Ἀπὸ τὴν ταχύτητα καὶ τὴν ἐπιδεξιότητα μὲ τὴν δποίαν θὰ ἐπωφεληθῶμεν τῆς εὐκαιρίας καὶ θὰ ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὴν πρόκλησιν θὰ ἔξαρτηθῇ εἰς μέγα θαθμὸν ἡ μελλοντικὴ οἰκονομικὴ καὶ κοινω-

νική άναπτυξις τῆς Νήσου. Ἰδιαιτέρας προσοχῆς χρήζει ἡ προώθησις τῶν ἔξαγωγῶν ὑπὸ τὰς δημιουργηθησομένας περισσότερον ἀνταγωνιστικάς συνθήκας. Ἡ περίοδος τοῦ Τρίτου Σχεδίου θά πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῇ δι' ἀνασυγκρότησιν καὶ δρθολογιστικὴν δρᾶ ἀνωσιν τῆς γεωργικῆς καὶ βιομηχανικῆς παραγωγῆς κατὰ τοιούτον τρόπον ὥστε αὕτη νὰ στραφῇ πρὸς τὰς ἔξαγωγάς. Ἡ Κυθέρινησις θά δώσῃ ἴδιαιτέραν θαρύτητα εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτήν.

Ε. Ἐπενδύσεις καὶ Δαπάναι Ἀναπτύξεως

Τὸ μέγεθος ἐνὸς Πενταετοῦ Σχεδίου Ἀναπτύξεως καθορίζεται συνήθως ἐπὶ τῇ θάσει τῶν προβλεπομένων εἰς αὐτὸ ἐπενδύσεων εἰς πάγιον ὄλικὸν κεφάλαιον. Τὸ Δεύτερον Σχέδιον ἀνεῳθεῖ τὰς εἰς ἐπενδύσεις ἀνάγκας τῆς οἰκονομίας κατὰ τὴν περίοδον 1967–1971 εἰς £ 186 ἑκ. εἰς τιμάς τοῦ 1966. Ὁ πραγματοποιηθεὶς δύκος ἐπενδύσεων εἰς τιμάς τοῦ 1966 ὑπολογίζεται εἰς πέρι τῶν £ 190 ἑκ., ἢ εἰς £ 230 ἑκ. περίπου εἰς τρεχούσας τιμάς ἀγορᾶς. Αἱ δαπάναι δι' ἐπενδύσεις ηὗξησαν σταθερῶς τὸ μερίδιόν των εἰς τὴν κατανομὴν τοῦ Ἀκαθαρίστου Ἐθνικοῦ Προϊόντος. Ἡ χρηματοδότησις τῶν ἐπενδύσεων τούτων καθὼς καὶ τῶν £ 12.5 ἑκ. περίπου μεταβολῶν τῶν ἀποθεμάτων ἔγενετο ἐξ ἔγχωρίων καὶ ἔξωτερικῶν πόρων. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ χρηματοδότησις τῆς ἐν γένει οἰκονομίας ὑπὸ μορφὴν καθαροῦ εἰσοδήματος συντελεστῶν ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ, καθαρῶν πληρωμῶν ἐκ μεταβιθάσεων καὶ καθαρῶν εἰσροής ξένων κεφαλαίων ἀνῆλθεν εἰς πλέον τῶν £ 130 ἑκ. καθ' ὅλην τὴν ὑπὸ ἐπισκόπησιν περίοδον, ἐκ τούτων δὲ ποσὸν πέραν τῶν £ 61 ἑκ. κατέληξεν εἰς αὔξησιν τῶν συναλλαγματικῶν ἀποθεμάτων τῆς χώρας. Ἡ καθαρὸς εἰσροὴ κεφαλαίων ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ ἀνῆλθεν εἰς πλέον τῶν £ 50 ἑκ. καθ' ὅλην τὴν περίοδον. Γενικῶς δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀνκαὶ παρετηρήθη κάποια αὔξησις εἰς τὴν δριακὴν ροπὴν πρὸς ἀποταμίευσιν εἰς τὸ ἔσωτερικόν, ἡ ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ χρηματοδότησις τῶν ἐπενδύσεων ἐκάλυψε μεγαλύτερον μέρος τούτων κατὰ τὸ Δεύτερον Σχέδιον ἢ κατὰ τὸ Πρώτον.

Πρὸς τὸν σκοπὸν ἐνθαρρύνσεως καὶ διευκολύνσεως τῶν ἐπενδύσεων εἰς πάγιον ὄλικὸν κεφάλαιον ἐν Κύπρῳ ἢ Κυθέρηνησις, πλὴν τῶν ληφθέντων μέτρων καὶ τῶν παρασχεθεισῶν διευκολύνσεων ἐν σχέσει πρὸς συγκεκριμένους τομεῖς, πρόεθη εἰς τὰς κάτωθι ἐνεργείας. Ἐτροποποίησε τὸν περὶ Φόρου Εἰσοδήματος Νόμον πρὸς τὸν σκοπὸν διὰ τῆς μειώσεως τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν αὐξῆθοῦν αἱ ἀποταμίευσις καὶ παρασχεθοῦν ηὗξημέναι ἐκπτώσεις λόγω ἐπενδύσεων τόσον ἐπὶ τῶν μηχανημάτων καὶ ἐγκαταστάσεων δοσον καὶ ἐπὶ τῶν βιομηχανικῶν κτίρων καὶ ξενοδοχείων. Παρέσχεν ἐπίσης φορολογικάς ἀπαλλαγάς εἰς εἰσόδημα προερχόμενον ἐξ ἀποταμίευσεων καὶ ἐπενδύσεων (τόκος τραπεζῶν, μερίσματα δημοσίων ἐταιρειῶν, κρατικά χρεώγραφα, κ.λ.π.). Ὑπέγραψε καὶ μὲ ἄλλας χώρας συμφωνίας περὶ ἀποφυγῆς διπλῆς φορολογίας, ἐνεθάρρυνε δὲ ἀλλοδαποὺς οἰκους νὰ ἐπενδύσουν ἐν Κύπρῳ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ ἡμεδαπῶν ἐπιχειρήσεων. Πρόεθη εἰς τὴν λῆψιν μέτρων διὰ τὸν ἐπαναπατρισμὸν τῶν εἰς τὸ ἔσωτερικόν πλεονασμάτων τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν, ὡς καὶ διὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιρειῶν ἐπένδυσιν ἐν Κύπρῳ μέρους τῶν ὑπὸ αὐτῶν εἰσπραττομένων ἀσφαλίστρων καὶ δὴ εἰς τομεῖς καθοριζομένους ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Διὰ σκοπούς ἐνθαρρύνσεως τῆς αὔξησεως καὶ κινητοποίησεως τῶν ἀποταμίευσεων καὶ τῆς δημιουργίας κεφαλαίας ἀγορᾶς, ἡ Κυθέρηνησις πρόεθη εἰς τὴν ἔκδοσιν διολογιῶν ἀναπτύξεως καὶ ἀποταμίευσεως, ἔξδωσε καὶ ἄλλα Κυθερητικά χρεώγραφα, ὑπεθοήθησε δὲ τὴν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως καὶ τὴν Ἀρχὴν Τηλεπικοινωνῶν εἰς τὴν ἔκδοσιν ιδικῶν των διολογιῶν. Τὰ ἐπιτόκια τῶν ἔκδοσεων τούτων ὑπῆρξαν κατὰ κανόνα ἐνθαρρυτικά διὰ τὸ ἀποταμιευτικὸν κοινόν. Παρὰ τοὺς κατὰ καιρούς τεθέντας περιορισμοὺς εἰς τὴν πιστωτικὴν πολιτικὴν τῶν τραπεζικῶν ίδρυμάτων διὰ σκοπούς βραχυπρόθεσμου διευθύνσεως τῆς οἰκονομίας, ἡ Κυθέρηνησις ἔλαβε τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἀπάμβλυνσιν ἢ καὶ ἀποφυγὴν δυσμενῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῆς ἐπενδυτικῆς δραστηριότητος τῶν πλέον παραγωγικῶν τομέων.

Προκαταρκτικοί υπολογισμοί εν σχέσει πρὸς τὰς ἀπαιτηθησομένας ἐπενδύσεις διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ προγραμματιζόμενος ρυθμὸς ἀναπτύξεως τοῦ Τρίτου Σχεδίου ἀναθιθάζουν ταύτας εἰς πέραν τῶν £350 ἔκ. ἐν συγκρίσει πρὸς ἐπενδύσεις £240 ἔκ. περίπου πραγματοποιηθείσας κατά τὴν περίοδον 1967–1971 (ἀμφότεραι εἰς σταθεράς τιμάς τοῦ 1970). Προβλέπονται ηὔημεναι ἐπενδύσεις εἰς δῆλους τοὺς τομεῖς δραστηριότητος. Αἱ ἐπενδύσεις αὗται θὰ πραγματοποιηθοῦν, ὡς καὶ κατά τὸ παρελθόν, τόσον ὑπὸ τοῦ δημοσίου δῆλου καὶ ὑπὸ τοῦ ἴδιωτικοῦ τομέως, τοῦ τελευταίου συμβάλλοντος τὸ μέγιστον μέρος. "Ανκαὶ δὲν προγραμματίζεται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ παροχὴ περαιτέρω ἀμέσων φορολογικῶν ἐκπτώσεων, ἐν τούτοις τὰ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πραγματιζόμενα ἔργα ὑποδομῆς καὶ διευκολύνσεις, αἱ διοῖαι θὰ δημιουργήσουν τὰς ἀναγκαῖας ἔξωτερικάς οἰκονομίας. Ἡ ἐν γένει δημιουργία εὐφόρου ἐπενδυτικοῦ κλίματος καὶ ἡ παροχὴ πιστωτικῶν διευκολύνσεων, τεχνικῆς θοηθείας, συμβουλῶν καὶ πληροφοριῶν δῆλον ἀφορᾶ συγκεκριμένας εὐκαιρίας πρὸς ἐπένδυσιν, ἀναμένεται ὅτι θὰ ὑποθοιται τοῖς αἱ ἀπαιτούμεναι ἐπενδύσεις νὰ πραγματοποιηθοῦν. "Οσον ἀφορᾶ τὴν χρηματοδότησιν τοῦ προγράμματος ἐπενδύσεων, προβλέπεται ὅτι θὰ ἀπαιτηθῇ ηὔημενη εἰσροή κεφαλαίων ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ. Θὰ δοθῇ ἐν τούτοις ἰδιαιτέρα προσοχὴ εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ροπῆς πρὸς ἀποταμίευσιν εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Τὸ πρόγραμμα ἀναπτύξεως τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Ἡμικρατικῶν Ὀργανισμῶν διὰ τὴν περίοδον 1967–1971 διελάμβανε τὴν διενέργειαν δαπανῶν δι'. ἔργα καὶ σχέδια ἀναπτύξεως ὄψους £66.6 ἔκ., ἥτοι £57 ἔκ. ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ £9.6 ἔκ. ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν, τῆς Ἀρχῆς Ἡλεκτρισμοῦ καὶ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρύματος Κύπρου. "Ο ἀπολογισμὸς τοῦ προγράμματος τούτου εἶναι ἀκρως ἐνθαρρυντικός. "Υπολογίζεται ὅτι τελικῶς ἀναπτύξεων £60.7 ἔκ., δηλαδὴ τὸ πρόγραμμα ἐκαλύφθη κατά ποσοστὸν 91% καὶ πλέον. "Ἐκ τῶν προγραμματισθεισῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δαπανῶν ἀναπτύξεως ἀναπτύξεων πέριξ τῶν £45.7 ἔκ., ἥτοι τὰ 80%, πρᾶγμα τὸ διοῖον ἔμφανει τὴν σημαντικὴν πρόσοδον τοῦ Κυβερνητικοῦ μηχανισμοῦ εἰς τὸν τομέα προγραμματισμοῦ καὶ ἐκτελέσεως ἔργων ἀναπτύξεως. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι κατὰ τὸ Πρῶτον Σχέδιον αἱ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δαπάναι ἀναπτύξεως ἀνῆλθον εἰς £26.7 ἔκ., ἥτοι ἥσαν κατὰ 70% καὶ πλέον διλιγότεραι (Πίνας 4).

Αὔξησις τῶν Κυβερνητικῶν δαπανῶν ἀναπτύξεως ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ Πρῶτον Σχέδιον παρεπήρθη εἰς δῆλους σχεδὸν τοὺς τομεῖς. Τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν ἐκ τῶν πραγματοποιηθεισῶν δαπανῶν ἀναπτύξεως ἔχρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ εὐρέως γεωργικοῦ τομέως περιλαμβανομένης τῆς ὑδατικῆς ἀναπτύξεως. Τὰ ἔργα ὑποδομῆς καὶ τὰ σχέδια ἀναπτύξεως τῶν μεταφορῶν καὶ ἐπικοινωνιῶν ἡὔησαν τὸ μερίδιόν των κυρίως λόγω τῆς σημαντικῆς αὔξησεως τῶν λιμενικῶν ἔργων. Τὰ σχέδια βιομηχανικῆς καὶ τουριστικῆς ἀναπτύξεως ἀπερρόφησαν ἐπίσης σημαντικῶς μεγαλύτερα ποσά. "Ανκαὶ τὰ διατίθεμενα διὰ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως ποσὰ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν ἀποτελοῦν μικρὸν μόνον μέρος τῶν διλικῶν Κυβερνητικῶν δαπανῶν διὰ τοὺς τομεῖς αὐτούς—πολὺ μεγαλύτερα ποσὰ διατίθενται διὰ τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ—ἐν τούτοις καὶ τὰ ποσὰ ταῦτα ηὔδηθησαν σημαντικῶς τόσον ἀπολύτως δῆλον καὶ σχετικῶς πρὸς τὰς δαπάνας δι'. Ἄλλους τομεῖς. Αἱ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δαπάναι ἐκ τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως διὰ τὰς πλέον ἐμφανεῖς κοινωνικάς ὑπηρεσίας, ἥτοι τὰς ἐν γένει ἔκπαιδευτικάς δραστηριότητας, τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας ὕγειας, τὰς ὑπηρεσίας κοινωνικῆς εὐημερίας, τὰς κοινωνικάς ἀσφαλίσεις, συντάξεις, κ.λ.π., ηὔημησαν ἀπὸ £7.2 ἔκ. τὸ 1966 εἰς £12.8 ἔκ. περίπου τὸ 1970, ἀπετέλουν δὲ τὰ 30% τῶν διλικῶν Κυβερνητικῶν δαπανῶν καὶ διὰ τῶν δύο προϋπολογισμῶν.

Αἱ προγραμματιζόμεναι Κυβερνητικαὶ δαπάναι ἀναπτύξεως κατὰ τὴν ἐπομένην πενταετίαν ὑπελογίσθησαν προκαταρκτικῶς εἰς £85 ἔκ. περίπου, "Η λεπτομερής κατανομὴ τούτων θὰ γίνῃ ἅμα τῇ περιτώσει τῆς τελικῆς ἐπ-

ξεργασίας τοῦ Τρίτου Σχεδίου καὶ ἀφοῦ ἀκουσθοῦν αἱ ἀπόψεις τῶν ὀρμοδίων Ἐπιτροπῶν τοῦ Σώματος καὶ τῶν Συμβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν εἰς τὰς δόπιας ἀνεφέρθην ἐν ἀρχῇ τῆς Ὁμιλίας μου.

**Πίναξ 4 : ΠΡΩΤΟΝ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΕΝΤΑΕΤΕΣ ΣΧΕΔΙΟΝ
ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ**

Δαπάναι Ἀναπτύξεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Τομέως

Τομέας ἢ Τμῆμα	Πραγματο- ποιηθεῖσαι Δαπάναι 1962—66 £ 000'c.	Προθλεπό- μεναι Δαπάναι ὑπὸ τοῦ Β Σχεδίου £ 000'c.	Πραγματο- ποιηθεῖσαι Δαπάναι 1967— 1971 (3) £ 000'c.	Κατανομὴ (%) 1962— 1966 1967— 1971
1. Γεωργία καὶ Ὅδατινοι				
Πόροι .. .	12,330	19,200	16,121	46.2 35.3
1.1 Γεωργία .. .	3,050	5,050	4,949	11.4 10.8
1.2 Κτηνοτροφία .. .	400	1,160	785	1.5 1.7
1.3 Ἰνστιτούτον Γεωργι- κῶν Ἐρευνῶν .. .	390	750	864	1.5 1.8
1.4 Βελτίωσις Χρήσεως “Ὕδατος” .. .	180	1,900	839	0.7 1.9
1.5 Κτηνιατρικαὶ Ὕπη- ρεσίαι .. .	140	440	352	0.5 0.8
1.6 Ἀνάπτυξις Δασῶν ..	660	850	772	2.4 1.7
1.7 Ἀνάπτυξις Ἀλιείας ..	70	400	308	0.3 0.7
1.8 Ὅδατινοι Πόροι .. .	7,440	8,650	7,252	27.9 15.9
2. Αγροτικὴ Ἀνάπτυξις	2,110	1,840	1,925	7.9 4.2
3. Μεταλλεῖα (Γεωλογικὴ Ἐπισκόπησις) .. .	140	500	468	0.5 1.0
4. Μεταποίησις .. .	1,180	2,500	2,073	4.4 4.5
5. Ἐμπόριον .. .	200	800	599	0.7 1.3
6. Τουρισμὸς καὶ Ἀρχαῖα Μνημεῖα .. .	1,620	5,500	3,676	6.0 8.1
6.1 Τουρισμὸς .. .	1,320	5,150	3,293	4.9 7.2
6.2 Ἀρχαῖα μνημεῖα ..	300	350	383	1.1 0.9
7. Μεταφοραὶ καὶ Ἐπι- κοινωνίαι .. .	6,130	15,950	12,252	23.0 26.8
7.1 Ὁδικαὶ Ἀρτηρίαι ..	3,500	6,200	5,068	13.1 11.1
7.2 Λιμένες .. .	1,660	7,600	5,235	6.2 11.4
7.3 Ἀερολιμένες .. .	920	1,800	1,771	3.5 3.9
7.4 Ταχυδρομικαὶ Ὕπη- ρεσίαι .. .	50	150	145	0.2 0.3
7.5 Λοιπὰ (περιλ. ἀνα- πτύξεως τῶν ὑπηρε- σιῶν χερσαίων με- ταφορῶν) .. .	—	200	33	— 0.1
8. Εκπαίδευσις καὶ Πολι- τιστικὴ Ἀνάπτυξις ..	600(1)	3,000(2)	2,463	2.2 5.4

(1) Δαπάναι ὑπὸ τῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως δὲν περιλαμβάνονται.

(2) Περιλαμβανομένων £ 600,000 διά τὴν ἀνέγερσιν σταδίου, τὸ διποίον τελικῶν ἀνελήφθη ὑπὸ τοῦ Κ.Ο.Α.

(3) Διά τὸ 1971 αἱ δαπάναι ὑπελογίσθησαν.

	Πραγματοποιηθείσαι Τομεύς ή Τμήμα 1962-66 £'000's.	Προβλεπόμενοι Δαπάναι 1967- £'000's.	Πραγματοποιηθείσαι Δαπάναι 1971 (3) £'000's.	Κατανομή (%) 1962- 1966 1967- 1971
9. Λοιπά 'Ινστιτούτα και Προγράμματα 'Εκπαίδευσεως				
9.1 Κέντρον Παραγωγής κόπτητος Κύπρου	150	1,050	1,087	0.6 2.4
9.2 Ξενοδοχειακαί Σχολαί (περιλαμβανομένων προγραμμάτων έκπαιδεύσεως εἰς τὴν ἐπιστιστικήν θεομηχανίαν)	50	250	195	0.2 0.4
9.3 Σχολή Δημοσίας 'Υπηρεσίας και 'Εκπαίδευσις εἰς τὴν 'Αλλοδαπήν	20	430	373	0.1 0.8
9.4 'Ανώτερον Τεχνολογικὸν 'Ινστιτούτον	—	200	340	— 0.8
9.5 Λοιπά	70	150	63	0.3 0.1
10. Λοιπά Κοινωνικαὶ 'Υπηρεσίαι				
10.1 'Υγεία	630	1,910	1,000	2.4 2.2
10.2 Εύημερία	350	1,500	686	1.3 1.5
10.3 'Εργασία και Κοιν. Ασφαλίσεις κ.ά.	50	80	94	0.2 0.2
	230	330	220	0.9 0.5
11. Πολεοδομία και Δημοτικὰ "Εργα				
11.1 Πολεοδομία	600	3,000	2,157	2.3 4.7
11.2 Δημοτικὰ "Εργα	450	1,000	887	1.7 1.9
	150	2,000	1,270	0.6 2.8
12. Κυθερητικά Κτίρια				
	160	800	258	0.6 0.6
13. Λειπαὶ 'Υπηρεσίαι (Περιλαμβανομένων μηχανημάτων και έξοπλισμοῦ και προκαταρκτικοῦ προγραμματισμοῦ, κ.λ.π.)				
	850	950	1,609	3.2 3.5
ΟΛΙΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ				
	26,700	57,000	45,688	100.0 100.0
14. Ήμικρατικοὶ 'Οργανισμοὶ				
	11,890	9,600	14,979	— —
ΟΛΙΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΩΣ				
	38,590	66,600	60,667	— —

IV. ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Η δημοσιονομική πολιτική τῆς Κυβερνήσεως, ώς γνωστόν, ἐκφράζεται διὰ τῶν ἔτησίων προϋπολογισμῶν—τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως. Διὰ τούτων προϋπολογίζονται τὰ ἔτησια ἕσοδα καὶ αἱ ἔτησιαι δαπάναι τοῦ Κράτους. Διὰ τῶν προϋπολογισμῶν ἐπιδιώκονται θασικῶς δύο σκοποί : Εἰς θραχυπρόθεσμος καὶ εἰς μακροπρόθεσμος. Βραχυπροθέσμως ὁ σκοπὸς ἀφορᾷ πλὴν τῆς συντηρήσεως τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς οἰκονομίας μέσῳ τῆς ἐπενεργείας ἐπὶ τῆς δλικῆς ἐνεργοῦ ζητήσεως ὡστε νὰ ὑποθοιθῇται, μεταξὺ ὅλων, ἡ διατήρησις συνθηκῶν νομιμοτικῆς σταθερότητος. Ὁ μακροπρόθεσμος σκοπὸς ἔξι ὅλου ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ Κράτους παροχὴν ἐκείνων τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκείνων τῶν ἔργων, διτία προωθοῦν καλύτερον τὴν ἐπίτευξιν τῶν στόχων τῶν προγραμμάτων οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναπτύξεως.

A. Ὁ Τακτικὸς Προϋπολογισμὸς διὰ τὸ 1972

Τὰ ἕσοδα τοῦ Κράτους εἶναι συνάρτησις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, τὸ δὲ προθετόμενον ἐπίπεδον τῶν ἕσοδων τοῦ κατατεθέντος προϋπολογισμοῦ θασίζεται ἐπὶ τῆς προϋποθέσεως ὅτι τὸ παρὸν ἐπίπεδον οἰκονομικῆς δραστηριότητος ὅχι μόνον θὰ διατηρηθῇ, ἀλλὰ ὅτι θὰ αὔξηθῇ ἔτι περαιτέρω. Ὁ κατατεθεὶς προϋπολογισμὸς προθέλεπε ἕσοδα, συντηρητικῶς ὑπολογισθέντα, ὑψους £ 42.3 ἔκ. ἔναντι £ 42.06 ἔκ. τοῦ ἀναθεωρημένου προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1971. "Οθεν, προθέλεπεται ἐλαφρὰ αὔξησις παρ" δλον ὅτι μία σοβαρὰ πηγὴ ἕσοδων, ἡ ἀπόδοσις φόρου εἰσόδηματος τῆς μεταλλευτικῆς βιομηχανίας ἔχει αἰσθητῶς μειωθῆ. "Ἡ Βουλὴ εἶναι ἐνήμερος τῆς κάμψεως τὴν δούλων ἔχει ὑποστῆ τελευταίως ὁ σημαντικὸς οὐδός τομεὺς τῆς οἰκονομίας μας. Εἶναι ως ἐκ τούτου ἀναγκαῖον ὅπως τὸ δημιουργούμενον κενὸν ἀναπτυγραφῇ διὰ τῆς ταχυτέρας ἀναπτύξεως τῶν λοιπῶν τομέων. "Ἡ προσπάθεια κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους θὰ συνίσταται εἰς τὴν ἀσκησιν τοιαύτης δημοσιονομικῆς πολιτικῆς ὡστε ὁ δημόσιος τομεὺς ἐν τῇ εὐρυτέρᾳ αὐτοῦ ἐννοίᾳ, νὰ μὴ ἀσκήσῃ πληθωριστικὴν ἐπιδρασιν ἐπὶ τῆς οἰκονομίας. Παρ" δλον ὅτι πιστεύω δτὶ τὸ φορολογικὸν μας σύστημα εἶναι κατὰ θάσιν ίκανοποιητικόν, ἐν τούτοις, ἐν ὅψει ιδιαιτέρως τῆς μελετωμένης συνδέσεως μας μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, θὰ ἀναληφθῇ μελέτη τούτου πρὸς τὸν σκοπὸν διαπιστώσεως κατὰ πόσον χρήζει ἀναμορφώσεως. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν θὰ γίνῃ χρῆσις καὶ ἐμπειρογνωμόνων ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ.

Αἱ δαπάναι αἱ ἐμφανιζόμεναι εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν εἶναι κατὰ θάσιν δαπάναι καταναλωτικῆς φύσεως χωρὶς ὅμως διὰ τούτου νὰ ἐννοήηται ὅτι αὗται στεροῦνται παντελῶς ἀναπτυξιακοῦ χαρακτῆρος, ἐφ' ἓσον εἰς αὐτὰς περιλαμβάνονται αἱ κυριώτεραι δαπάναι διὰ τὴν κοινωνικήν καὶ ἐκπαιδευτικήν ἀνάπτυξιν. "Ἀκόμη καὶ αἱ δαπάναι διὰ τὴν συντηρησιν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, λαμβανομένου ὑπ" δψιν τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ κυβερνητικὴ μηχανὴ εἶναι ἀπό τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἐντεῦθεν ἐπιστρατευμένη εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ προγράμματος τῆς κοινωνικοοικονομικῆς ἀναπτύξεως, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ λεχθῇ ὅτι στεροῦνται ἀναπτυξιακοῦ χαρακτῆρος.

"Ο κατατεθεὶς προϋπολογισμὸς προθέλεπε ὑψος τακτικῶν δαπανῶν τῆς τάξεως τῶν £ 36 ἔκ., τοῦ ίδιου περίπου ἐπιπέδου ώς ὁ ἀναθεωρηθεὶς προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1971. Οὕτω προθέλεπεται δτὶ τὰ ἕσοδα θὰ ὑπερβοῦν τὰς δαπάνας κατὰ £ 6.3 ἔκ. περίπου. Τὸ ποσὸν τοῦτο δόμοῦ μετὰ ἑτέρου ποσοῦ £ 700 000 προερχομένου ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ Παγίου Ταμείου θὰ μεταφερθῇ εἰς τὸ Ταμείον Ἀναπτύξεως διὰ τὴν χρηματοδότησιν ἔργων τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως. Οὕτω, ἡ πρὸς καιροῦ διακηρυχθεῖσα πολιτικὴ τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους πραγματοποιήσεως ἀποταμιεύσεων πρὸς τὸν σκοπὸν χρηματοδοτήσεως τῶν κρατικῶν ἐπενδύσεων μετουσιώνεται εἰς πρᾶξιν διὰ μίαν εἰσέτι φοράν.

B. Προϋπολογισμὸς Ἀναπτύξεως διὰ τὸ 1972

Ο Προϋπολογισμὸς Ἀναπτύξεως εἶναι τὸ πρῶτον ἐτήσιον πρόγραμμα Κυβερνητικῶν δαπανῶν ἀναπτύξεως τῆς πενταετίας τῆς καλυφθσομένης ὑπὸ τοῦ Τρίτου Σχεδίου, ἀπηχεῖ δὲ τὰς γενικωτέρας κατευθύνσεις καὶ ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς τοὺς δποὶους ἔξεθεσα ἀνωτέρω. Σημαντικὸν ποσοστὸν τῶν προϋπολογισμένων δαπανῶν προορίζεται διὰ συνεχίζομενα ἔργα ἢ σχέδια διὰ τὰ δποὶα ἔχει ἥδη ληφθῆ ἀπόφασις. Ο εἰς τὴν πρᾶξιν προγραμματισμὸς ἀναπτύξεως εἶναι μία συνεχῆς διαδικασία καὶ δὲν ἔχει ἀπόλυτα χρονικὰ δρόσημα ὡς συμβαίνει εἰς τὴν περίπτωσιν ἐνὸς νέου Πενταετοῦ Σχεδίου.

Τὸ ὑψος τῶν προϋπολογιζομένων κρατικῶν δαπανῶν ἀναπτύξεως διὰ τὸ 1972 ἀνέρχεται εἰς £ 16.4 ἔκ. Ἡ χρηματοδότησις μέρους τούτων θὰ γίνῃ διὰ τῆς μεταφορᾶς ποσοῦ £ 7 ἔκ. ἐκ τοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας καὶ £ 1 ἔκ. ἔξι ἄλλων πηγῶν εἰς τὸ Ταμείον Ἀναπτύξεως, τοῦ δὲ ὑπολοίπου διὰ τῶν ἀποθεμάτων τοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως. Πλὴν τῆς προϋπολογισμῆς εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν δαπάνης θὰ ἔκδοθομὲν ὑπὸ τῶν Δανειστικῶν Ἐπιτρόπων δάνεια ὑψους £ 3.7 ἔκ. διὰ τὴν χρηματοδότησιν ἔργων καὶ σχεδίων κυρίως εἰς τοὺς τομεῖς τῆς ὑδατικῆς καὶ γεωργικῆς ἀναπτύξεως, τοῦ τουρισμοῦ, τῆς παιδείας καὶ τῆς ἀναπτύξεως ἀγροτικῶν περιοχῶν. Οὕτω, συνολικῶς αἱ προϋπολογιζόμεναι δαπάναι ἀναπτύξεως ἀνέρχονται εἰς £ 20 ἔκ. καὶ πλέον, αὗται δὲ εἰναι αἱ ὑψηλότεραι αἵτινες ἐπρογραμματίσθησαν μέχρι σήμερον. Ἡ κατανομὴ τῶν δαπανῶν κατὰ τομέα ἐμφαίνεται εἰς τὸν Πίνακα 5.

Λεπτομερῆς περιγραφὴ τῶν κυριωτέρων ἔργων, σχεδίων καὶ προγραμμάτων, τὰ δποὶα προνοεῖ ὁ Προϋπολογισμὸς Ἀναπτύξεως διὰ τὸ 1972, περιέχεται εἰς τὸ συνοδεύον τὸν Προϋπολογισμὸν ἐπεξηγηματικὸν ὑπόμνημα καὶ συνεπῶς δὲν θὰ ὑπεισέλθω εἰς λεπτομερείας. Θὰ προσπαθήσω ἐν τούτοις, νὰ συσχετίσω ἐν συντομίᾳ τὰς προϋπολογιζομένας δαπάνας μὲ τοὺς στόχους τοῦ Τρίτου Σχεδίου Ἀναπτύξεως, ὡς οὗτοι ἔξετέθησαν προηγουμένως.

Πίνακας 5: Προτεινόμεναι Δαπάναι Ἀναπτύξεως διὰ τὸ 1972

I. Γεωργικὴ Ἀνάπτυξις (περιλαμβανομένης τῆς Ὕδατικῆς καὶ Ἀγροτικῆς Ἀναπτύξεως)

(α) Γεωργία	1,063,603	
(β) Ἰνστιτούτον Γεωργικῶν Ἐρευνῶν	239,601	
(γ) Κτηνοτροφία	320,726	
(δ) Κτηνιαστικὰ Ὑπηρεσίαι	180,340	
(ε) Ἀνάπτυξις Δασῶν	148,800	
(στ) Ἀνάπτυξις Ἀλιείας	91,769	
(ζ) Μετεωρολογικὴ Ὑπηρεσία	12,032	
(η) Βελτίωσις Χρήσεως "Ὕδατος"	197,827	
(θ) Ἀνάπτυξις Ὅδατῶν	2,918,857	
(ι) Ἀγροτικὴ Ἀνάπτυξις	713,957	
(κ) "Αλλαι Δαπάναι	45,000	
		£ 5,932,512 29.5%

II. Ἀνάπτυξις Ἐμπορίου, Βιομηχανίας καὶ Τουρισμοῦ

(α) Μεταποίησις	1,250,931 (1)	
(β) Ἐμπόριον		
(γ) Ἐκπαίδευσις Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ ("Ὑπουργείον Ἐργασίας")	364,025	
(δ) Κέντρον Παραγωγικότητος	60,462	
(ε) Μεταλλεῖα (Γεωλογικὴ Ἐπισκόπησις)	155,466	
(στ) Τουρισμὸς	2,994,634	
(ζ) Ἀρχαιότητες	152,015	
(η) "Αλλαι Δαπάναι	35,000	
		£ 5,012,533 24.9%

III. "Εργα Υποδομής

(α) Όδικόν δίκτυον (περιλαμβανομένων των Δημοσίων "Εργών) .. .	2,001,340	
(β) Λιμένες .. .	3,196,197	
(γ) Αερολιμένες .. .	487,200	
(δ) Δημόσια Κτίρια .. .	100,500	
(ε) Πολεοδομία και Οίκησις .. .	332,213	
(στ) Δημοτικά "Εργα .. .	450,000	
		£ 6,567,450 32.6%

IV. Κοινωνικά Υπηρεσίαι

(α) Παιδεία .. .	1,017,674	
(β) Ύγεια .. .	429,643	
(γ) Εύημερία .. .	47,620	
(δ) Λοιπαί Κοινωνικά Υπηρεσίαι .. .	38,816	
		£ 1,533,753 7.6%

V. Λοιπαί Υπηρεσίαι και μή Προθλεπόμεναι Δαπάναι .. .

£ 1,082,094 5.4%

ΟΛΙΚΟΝ .. . £ 20,128,342 100.0%

(1) Περιλαμβανομένου ποσοῦ £ 250,000 πρὸς δανειοδότησιν τῆς Κυπριακῆς Τραπέζης Αναπτύξεως Λτδ.

'Ως ἐμφαίνεται εἰς τὸν Πίνακα 5 ποσὸν ἀνερχόμενον εἰς £ 5.9 ἔκ. ἀντιπροσωπεύον τὰ 29.5% τῶν προτεινομένων διὰ τὸ 1972 δαπανῶν ἀναπτύξεως θά διατεθῆ διὰ τὴν ἐν γένει γεωργικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὑπαίθρου περιλαμβανομένης τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ὅδατος τόσον δι' ἀρδευσιν ὅσον καὶ δι' ὕδρευσιν. Ἐπιπρόσθετα ποσὰ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὑπαίθρου διατίθενται ὑπὸ ἄλλα κεφάλαια τοῦ Προϋπολογισμοῦ (π.χ. δικόν δίκτυον, παιδεία). Ἡ διδομένη μεγάλῃ ἔμφασις εἰς τοὺς τομεῖς αὐτούς συνάδει πρὸς τοὺς τεθέντας στόχους ὅσον ἀφορᾶ τὴν αὔξησιν, διαφοροποίησιν καὶ ἐκσυγχρονισμὸν τῆς γεωργικῆς καὶ κτηνοτροφικῆς παραγωγῆς, τὴν μεγέθυνσιν τοῦ εἰσοδήματος τῶν γεωργοκτηνοτρόφων, τὴν ἀνάπτυξιν καὶ διατήρησιν τῶν ὅδατίνων πόρων τόσον διὰ σκοπούς ἐπεκτάσεως τῶν ἀρδευομένων καλλιεργειῶν, ὅσον καὶ διὰ σκοπούς θελτιώσεως τῆς ὑδατοπρομηθείας πόλεων καὶ χωρίων, ὃστε αὕτη νὰ συμβαίνῃ μὲ τὰς ηὑδημένας ἀνάγκας εἰς ὕδωρ τοῦ ἀνερχόμενου θιοτικοῦ ἐπιπέδου, τὴν θελτίωσιν τῆς χρήσεως τοῦ ὅδατος καὶ τὴν παρόχην ηὑδημένων θασικῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸν πληθυσμὸν τῆς ὑπαίθρου.

'Η διακηρυχθεῖσα πολιτικὴ ἐνθαρρύνσεως τῆς θιομηχανίας καὶ τοῦ τουρισμοῦ ὃστε οἱ τομεῖς οὗτοι, δόμοῦ μετά τῆς γεωργίας, νὰ ἀποτελέσουν τοὺς ἀκριγωνιαίους λίθους ἐπὶ τῶν δόποιν θά οἰκοδομηθῇ ἡ ἀπρόσκοπτος καὶ ραγδαία οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῆς χώρας, ὅλοποιεῖται διὰ τῆς προθλέψεως ηὑδημένων δαπανῶν διὰ σκοπούς ἀναπτύξεως τούτων. Ποσὸν πέραν τῶν £ 4.2 ἔκ. ἡ 20.9% τῶν προθλεπομένων δαπανῶν προνοεῖται εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν διὰ τὴν θιομηχανίαν, τὸ ἐμπόριον καὶ τὸν τουρισμόν, εἴτε ὑπὸ μορφὴν ἀμέσων κρατικῶν δαπανῶν (συμμετοχὴ τῆς Κυθερνήσεως εἰς τὸ Διϋλιστήριον Πετρελαίου καὶ τὰς Δασικάς θιομηχανίας, τὴν συντήρησιν ἢ/καὶ συμπλήρωσιν τῶν θιομηχανικῶν περιοχῶν Λευκωσίας, Λεμεσοῦ καὶ Λάρνακος, τὴν ἔναρξιν ἐργασιῶν διὰ τὴν ίδρυσιν θιομηχανικῆς περιοχῆς εἰς Αμμόχωστον, τὴν διεξαγωγὴν θιομηχανικῶν ἔρευνῶν, τὴν διαφήμισιν καὶ προσβολὴν Κυπριακῶν προϊόντων, τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων τουριστικῆς ἀναπτύξεως) εἴτε ὑπὸ μορφὴν δανείων ὑπὸ εύνοικοὺς δρους διὰ τὴν ἀνέγερσιν ξενοδοχείων.

Βασικὴ ἐπιδίωξις τῆς Κυθερνήσεως, πλὴν τῆς ἐκτελέσεως συγκεκριμένων ἔργων καὶ τῆς λήψεως ὀρισμένων μέτρων πολιτικῆς, εἶναι ἡ δημιουργία τοῦ καταλλήλου κλίματος καὶ ἡ παροχὴ τῶν ἀπαραίτητων ἔνικωτέρων διευκολύνσεων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ίδιωτικῆς πρωτοθουλίας. Μία τῶν

σημαντικωτέρων τούτων διευκολύνσεων, ήτις ἀποτελεῖ ἀποκλειστικήν εὐθύνην τοῦ Κράτους, εἶναι ἡ δημιουργία τοῦ καταλλήλου συστήματος ἔργων ὑποδομῆς. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης φύσεως ἔργων, ἥτοι διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ διδικοῦ δικτύου, τῶν λιμένων, τοῦ ἀερολιμένος καὶ τὴν ἐφαρμογὴν πολεοδομικῶν καὶ δημοτικῶν σχεδίων θὰ διατεθοῦν πιστώσεις ὅψους £6.6 ἐκ. περίπου.

Τέλος, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν αἱ προθετόμεναι διαπάναι εἶναι τόσον ἀπολύτως δσον καὶ σχετικῶς μεγαλύτεραι ἐκείνων τοῦ προηγουμένου ἔτους. Ἰδιαίτερως ηὖξημέναι διαπάναι προνοοῦνται διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν ἐν ὅψει τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ θεσμοῦ τῆς δωρεάν παιδείας. Βεβαίως, ως εἶπον καὶ προηγουμένως, ἡ μέριμνα τῆς Κυθερήσεως διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν θελτιώσιν τῶν συνθηκῶν διαθίσεως τοῦ λαοῦ δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τοὺς τομεῖς τῆς ἐκπαίδευσεως, τῆς ψυχής καὶ τῶν ὑγείας καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν κοινωνικῆς εὐημερίας καὶ οὕτε ἀντανακλάται μόνον εἰς τὰ προνοούμενα σχετικά κονδύλια τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως. Ἡ μέριμνα αὕτη εἶναι διάχυτος εἰς δλον τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως ὡς καὶ εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν.

V. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τὸ λῆξαν ἔτος ἐπεστέγασε μίσην δεκαετίαν προγραμματισμένης καὶ ἐντόνου ἀναπτυξιακῆς δραστηριότητος. Τὰ δύο Πενταετῆ Σχέδια Οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς Ἀναπτύξεως ἐστέφθησαν ὑπὸ ἔξαιρετικῆς ἐπιτυχίας. Τὰ θάσει ἀντικείμενοι προγράμματος ἐκτελεσθέντα ἔργα, πάρα πολλὰ εἰς ἀριθμόν, ἐκάλυψαν σχεδὸν δλας τὰς πτυχάς τῆς Κυπριακῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς, ὥστε καὶ τὸ θεοτικὸν ἐπίπεδον δλοκλήρου τοῦ λαοῦ νὰ θελτιώθῃ σημαντικῶς καὶ ἡ θεμελίωσις τῆς μονίμου καὶ ἀπροσκόπου προόδου νὰ ἀρχίσῃ νὰ πραγματοποιήται. Δίκαιος ἔπαινος ἀρμόζει εἰς τὸν Κυπριακὸν λαὸν δστις μὲ μόχθον καὶ ἐργατικότητα ἐπετέλεσε, τῇ καθοδηγήσει, συμπαραστάσει καὶ θοηθείᾳ τῆς Κυθερήσεως, τόσα πολλὰ δσα ἵσως εἰς καμμίαν ἀλλην περίοδον τῆς μακραίωνος ιστορίας του.

Ἐν τούτοις, πρέπει νὰ εἶναι τοῖς πᾶσιν ἐμφανὲς ὅτι αἱ προοπτικαὶ διὰ συνέχισιν τῆς ἀνοδικῆς πορείας τῆς οἰκονομίας, ως αὗται διαγράφονται εἰς τὸ ἐν περιλήψει ἐκτεθὲν Τρίτον Πενταετές Σχέδιον, θὰ καταστοῦν πραγματικότης ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ ἐπικρατήσουν συνθῆκαι δμαλότητος καὶ ὅτι ὁ Κυπριακὸς λαὸς θὰ συνεχίσῃ ἀπερίσπαστος τὸ δημιουργικὸν του ἔργον. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας τὸ μέλλον διαγράφεται αἰσιόδοξον. Ἡ αἰσιοδοξία μας αὕτη δὲν πηγάζει ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι κατὰ τὴν διαρρέουσασαν περίοδον ἔχομεν ἐπιλύσει δλα τὰ προθλήματα τῆς ἀναπτυσσομένης οἰκονομίας μας. Εἰς τὴν πραγματικότητα τὰ θαυμάτερα προθλήματα, ίδιως ἐκεῖνα ἀτινα ἀφοροῦν εἰς τὴν ἀναδιάρθρωσιν καὶ ἐκσυγχρονισμὸν τῆς οἰκονομίας, τώρα μόλις ἡρχισαν νὰ ἐπιλύωνται. Ἡ αἰσιοδοξία μας στηρίζεται εἰς τὴν δημιουργικὴν δύναμιν, τὴν ἐργατικότητα, τὴν προσαρμοστικότητα καὶ τὴν φιλοπρόσδον διάθεσιν τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ καὶ τὴν κτηθεῖσαν ἔμπειρίαν ἀποτελεσματικοῦ προγραμματισμοῦ καὶ ἐκτελέσεως ἔργων τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, τὰ δποῖα ἀποτελοῦν ἔχεγγυον διὰ τὴν μελλοντικὴν ἐπιτυχῆ ὑπερπήδησιν τῶν ὑφισταμένων προθλημάτων.

Τὰ προθλήματα εἶναι πολλὰ καὶ ποικίλα. Ἀνωτέρω, δμιλῶν διὰ τὸ Τρίτον Πενταετές Σχέδιον, ἀνέλυσα τόσον γενικῶς δσον καὶ ἐν σχέσει πρὸς τοὺς διαφόρους τομεῖς τὰ κυριώτερα τούτων καὶ συνεπῶς δὲν θὰ ἐπαναλάβω ταῦτα. Ἐπιθυμῶ, δμως, νὰ τονίσω καὶ πάλιν τὴν ἀνάγκην ἐνδυναμώσεως τῆς ἀνταγωνιστικῆς θέσεως τῶν προσφερομένων ὑπὸ τῆς Κύπρου προϊόντων καὶ ὑπηρεσιῶν εἰς τὴν ἐγχώριον καὶ τὴν ἀλλοδαπήν ἀγοράν. Τοῦτο θὰ πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὴν συνισταμένην τῶν προσπαθειῶν δλων μας, ἐν ὅψει μάλιστα τῆς ἐπικειμένης συνδέσεως τῆς Νήσου μετά τῆς Εύρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος. Διὰ τῆς συνεχοῦς θελτιώσεως τῆς ποιότητος τῶν προϊόντων καὶ ὑπηρεσιῶν (γεωργικῶν καὶ θιμηχανικῶν προϊόντων, τουριστικῶν ὑπηρεσιῶν, κ.λ.π.)

καὶ τῆς συγκρατήσεως ἐντὸς λογικῶν δρίων τῆς αὐξήσεως τῆς τιμῆς των θάκαταστῆ δυνατή ἡ αὔξησις τῶν ἔξαγωγῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν καὶ θὰ ὑποκατασταθοῦν ἔτι περαιτέρω αἱ εἰσαγωγαὶ, ἐνῷ τὸ ἐμπορικὸν ἴσοζύγιον καὶ ὁ λογαριασμὸς τρεχουσῶν συναλλαγῶν θὰ παύσουν νὰ δεικνύουν συνεχῶς αὔξανόμενον ἔλλειμμα. Ἡ ἀνάγκη αὕτη καθίσταται τώρα παρὰ ποτὲ διλοτε πλέον ἐπιτακτικὴ δτε θὰ ἔχωμεν σὺν τῷ χρόνῳ νὰ ἀντιμετωπίσωμεν ηὔημένον ἔξωτερικὸν συναγωνισμὸν. Διὰ νὰ ἀντεπεξέλθωμεν ἐπιτυχῶς εἰς τὸν συναγωνισμὸν αὐτὸν, πρᾶγμα τὸ δόπιον θὰ σημαίνῃ αὐτὴν ταύτην τὴν μελλοντικὴν ἐπιθέωσιν καὶ ἀνάπτυξιν πολλῶν τομέων τῆς Κυπριακῆς οἰκονομίας, ἀπαιτεῖται πλέον ὀρθολογιστικὴ ὀργάνωσις τῶν παραγωγικῶν μονάδων τόσον ἀπὸ ἀπόψεως μεγέθους δσον καὶ λειτουργίας, υἱοθέτησις πλέον συγχρόνων καὶ ἀποδοτικῶν μεθόδων παραγωγῆς καὶ δραστηριοποίησις πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος. Παρομοίᾳ προσπάθεια εἰς τὸν τομέα αὔξησεως τῆς παραγωγικότητος ἐπιθάλλεται νὰ ἐπιδειχθῇ καὶ ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτουμένων. Ἡ εἰς δγκον αὔξησις τῆς κατὰ κεφαλὴν παραγωγῆς, ἐν τούτοις, δὲν σημαίνει αὐτομάτως μείωσιν τοῦ κόστους καὶ τῶν τιμῶν τῶν τελικῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν. Τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον ἐάν οἱ μὲν ἰδιώται ἐπιχειρηματίαι ἀποφεύγουν νὰ αὔξανουν τὰ περιθώρια κέρδους των ἐπὶ τῆς μονάδος προϊόντος, ἀλλὰ προσπαθήσουν νὰ μεγιστοποιήσουν τὰ δλικὰ κέρδη των μέσω ηὔημένης παραγωγῆς, οἱ δὲ ἐργοδοτούμενοι περιορίζουν τὰ αἰτήματά των δι' αὔξησιν τῶν ἀπολασθῶν των ἐντὸς λογικῶν δρίων ἐπιθαλλούμενων ὑπὸ τῶν δυνατοτήτων τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀνάγκης συγκρατήσεως τῆς ἀνοδικῆς πορείας τῶν τιμῶν. Λόγω τῆς τεραστίας σημασίας τὴν δόπιαν ἀποδίδει ἡ Κυθέρησις εἰς τὴν διατήρησιν συνθηκῶν ἐσωτερικῆς καὶ ἔξωτερικῆς νομιμοτικῆς σταθερότητος, αὕτη θὰ συνεχίσῃ νὰ λαμβάνῃ τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα διὰ τὴν περιφρούρησιν καὶ βελτίωσιν ταύτης, διότι ἐν τελικῇ ἀναλύσει τοῦτο σημαίνει τὴν περιφρούρησιν καὶ προώθησιν τῆς καθολικῆς εὔημερίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Βουλευταί,

Ἡ σημερινή μου Ὁμιλία δύναται νὰ συνοψισθῇ ὡς ἀκολούθως : Παρὰ τὰς ἀντιξότητας, τὸ Δεύτερον Πενταετές Σχέδιον, ὡς καὶ τὸ Πρώτον, ἐστέφθη ὑπὸ μεγάλης ἐπιτυχίας. Ἡ πρόδος ἡτοις ἔχει συντελεσθῇ εἰς δλους τοὺς τομεῖς εἰναι πράγματι οὐσιαστικὴ καὶ θεαματικὴ. Ὁχι μόνον τὸ θιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ λαοῦ ὡς συνόλου ἔχει ἀνέλθη αἰσθητῶς, ἀλλὰ καὶ αἱ προϋποθέσεις διὰ μελλοντικὴν αὐτοδύναμον ἀνάπτυξιν ἥρχισαν νὰ δημιουργῶνται. Αἱ προοπτικαὶ διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀνοδικῆς πορείας τῆς οἰκονομίας διαγράφονται εὐόλων. Ἐν τούτοις, κατὰ πόσον εἰς τὴν πρᾶξιν θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ἀνέλθωμεν εἰς ὑψηλότερα θιοτικὰ ἐπίπεδα καὶ ἡ αἰσιοδοξία μας δὲν θὰ παραμείνῃ παρὰ μόνον εὔσεβής πόθος θὰ ἔξαρτηθῇ κατὰ θάσιν ἀπὸ ήμᾶς τοὺς ἰδίους. Εύρισκομεθα σήμερον εἰς ἐν δρόσημον ἀλλὰ καὶ εἰς μίαν ιστορικὴν καμπήν. Ἀπὸ τὸν τρόπον μὲ τὸν δόπιον θὰ ἀντιμετωπίσωμεν τόσον τὰ οἰκονομικά δσον καὶ τὰ πολιτικά μας θέματα θὰ ἔξαρτηθῇ τὸ μέλλον τοῦ τόπου μας. Ἐάν τὸ σαράκι τῆς διχονοίας καὶ τοῦ διχασμοῦ ἀφεθῇ νὰ διαθρώσῃ τὸν οἰκονομικὸν καὶ πολιτικὸν μας θίον, αἱ συνέπειαι θὰ εἰναι δλέθριαι καὶ ίσως ἀνεπανόρθωτοι. Ἐάν δμως δμονοοῦντες ἀναλάθωμεν τὰς εύθυνας μας καὶ ἐργασθῶμεν μὲ σύνεσιν δ καθείς ἐφ' δ ἐτάχθη ἡ πορεία πρὸς τὰ πρόσω θὰ εἰναι ἀπρόσκοπτος. Καὶ τὸ ἔπαθλον θὰ εἰναι μία εύημεροῦσα Κύπρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εὐχαριστῶ τὸν Ὅπουργὸν Οἰκονομικῶν διὰ τὴν ἀνάλυσιν τοῦ τρίτου Πενταετοῦ Προγράμματος Ἀναπτύξεως ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τὴν ἀνάλυσιν τῶν δύο Προϋπολογισμῶν διὰ τὸ ἔτος 1972.

Ἡ ἐπομένη συνεδρία τῆς Βουλῆς θὰ λάθῃ χώραν τὴν μεταπροσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

‘Η ήμερησία διάταξις διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς θὰ κυκλοφορήσῃ ἐντὸς τῶν προσεχῶν δύο ἡμερῶν πρὸς τὰ ἔντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς. ‘Υπόλογίζω διτὶ ή ἔκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς ‘Επιτροπῆς, ἣτοι τῆς ‘Επιτροπῆς Οἰκονομικῶν, ἐπὶ τῶν δύο Προϋπολογισμῶν θὰ ἔχῃ κυκλοφορήσει οὕτως ὅστε νὰ συζητήσωμεν κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, ἣτοι τὴν μεταπροσεχῆ Πέμπτην, τοὺς δύο Προϋπολογισμούς.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 6.04 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ’ ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποσκώτης Σταῦρος
Κληρίδης Ξάνθος	Σαββίδης Γεώργιος
Κόσιης Νίκος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κουρτελλάρης Χρῆστος	Σαμψών Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαλλιώτης Γεώργιος	Φάντης Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φράγκος Αἰμίλιος
Μιχαηλίδης Αἰμίλιος	Χατζηηρακλέους Ἡρακλῆς
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηιώάννου Ἀνδρέας
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηκακοῦ Κώστας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χριστοδούλης Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοφίδης Χριστόφορος
Παπαδημητρίου Κυριάκος	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

‘Ομιλία τοῦ ‘Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῶν δύο Προϋπολογισμῶν τοῦ 1972.

Τὰ τέλη της Επιτροπῆς θέλουμε να θεωρήσουμε την ‘Επειτα τὰ σημεία της συνεδρίασης.

Ταῦτα γενικά αντίθετα:

Τὰ σημεία της συνεδρίασης την Επειτα θεωρήσουμε να θεωρήσουμε την ‘Επειτα τὰ σημεία της συνεδρίασης.

Τιμὴ 50 Μίλς

*Επιπλέοντες συντηρητικοί της Επειτα θεωρήσουμε τὰ σημεία της συνεδρίασης την ‘Επειτα τὰ σημεία της συνεδρίασης.

ΙΟΝΙΣΜΟΝΙΟΝ ΗΓΕΤΕΙΠ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΕΛΛΑΣΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΥ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΚΙΩΝΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΥ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΚΙΩΝΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΥ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΚΙΩΝΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΥ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΚΙΩΝΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΥ

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 24ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.51 μ.μ.)

(Άρ. 23)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐὰν ὑπάρχῃ
ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εύρισκόμεθα ἐν ἀπαρτίᾳ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετική Ἐργασία, εἰς τὸ δποῖον εἶναι
ἔγγεγραμμένα δύο θέματα, ἥτοι «Ο περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμος τοῦ 1972» καὶ
«Ο περὶ Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος τοῦ 1972».

Ἡ Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐπὶ τῶν δύο
τούτων Νομοσχεδίων ἔχει ἡδη κυκλοφορήσει πρὸς τὰ ἔντιμα Μέλη καὶ εἶναι
δύκοδεστάτη.

Ἐάν τὰ ἔντιμα Μέλη δὲν ἔχουν ἀντίρρησιν, προτίθεμαι νὰ θεωρήσω τὴν Ἐκθε-
σιν ως ἀναγνωσθεῖσαν.

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως ἡ Ἐκθεσις θεωρεῖται ως ἀναγνωσθεῖσα καὶ τὸ
κείμενον αὐτῆς καταχωρίζεται εἰς τὰ Πρακτικά.

(Καταχώρισις τοῦ κειμένου τῆς Ἐκθέσεως)

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΩΝ ΤΩΝ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΟΥΜΕΝΩΝ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972»
ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥ-
ΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σταύρος. Πορεία

Λέπτηνδος Ζαχαριάδης

Ντήνος Κωνσταντίνου

Ανδρέας Ζιαστάδης

**Αιόρεας Σταράντογις
‘Ησσηκλῆς Χατζηπαπαζέων**

Πράκτορες Λατινογρ.
Σταύρωση Ποσπέρτη

Ο Τακτικός Προϋπολογισμός καὶ ὁ Προϋπολογισμός 'Αναπτύξεως διά τὸ ἔτος 1972 κατετέθησαν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν 25ην Νοεμβρίου καὶ 23ην Δεκεμβρίου 1971, ἀντιστοίχως, καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ πρὸς μελέτην καὶ ὑποθολήν ἐκθέσεως πρὸς τὴν δόλιμέλειαν τοῦ Σώματος.

‘Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έμελέτησε τὰ περὶ διὸ λόγος Νομοσχέδια εἰς είκοσιν αὐτῆς συνεδριάσεις συγκροτηθείσας μεταξύ τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1971 και τῆς 15ης Φεβρουαρίου 1972.

Εις τάς συνεδριάσεις αύτάς κληθέντες παρέστησαν οι διάφοροι 'Υπουργοί συνοδευόμενοι ύπό τῶν Γενικῶν Διευθυντῶν καὶ 'Ανωτέρων Λειτουργῶν τῶν 'Υπουργείων των, μετά τῶν δποίων ἡ 'Επιτροπή συνεζήτησε διάφορα θέματα γενικωτέρας πολιτικῆς ἐμπίποντα εἰς τὴν ἀρμοδιότητα καὶ τὰς δραστηριότητας τῶν 'Υπουργείων των. Εἰς τὴν τελευταίαν τῶν συνεδριάσεων αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ κύκλου ἐπαφῶν, κληθεὶς παρέστη δ 'Υπουργὸς Οικονομικῶν συνοδευόμενος ύπό τῶν προϊσταμένων τῶν Γραφείων Προγραμματισμοῦ καὶ Προϋπολογισμοῦ, μετά τῶν δποίων συνεζήτηθσαν θέματα γενικωτέρας δημοσιονομικῆς πολιτικῆς καὶ ἔτερα ειδικά θέματα προκύψαντα ἐκ τῶν γενομένων συσκέψεων τῆς 'Επιτροπῆς μετά τῶν ὑπολοίπων 'Υπουργῶν.

Σημειωτέον ότι ή μελέτη άμφοτέρων τῶν Προϋπολογισμῶν ἔγένετο κατά τὸ τρέχον ἔτος ἐπὶ τῇ θάσει ἐντελῶς διαφορετικῆς διαδικασίας, ταύτης συνιστα-
μένης εἰς τὴν εἰς πρῶτον στάδιον ἐντόπισιν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν πρὸς ἐκτε-
νεστέραν συζήτησιν θεμάτων γενικωτέρας πολιτικῆς καὶ, διὰ τῆς ἔξασφαλίσεως
οἰωνδήποτε τυχὸν διευκρινίσεων, εἰς τὴν εἰς δεύτερον στάδιον συζήτησιν τῶν
θεμάτων τούτων μετὰ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν. Θέσις τῆς Ἐπιτροπῆς ήτο ἐν
προκειμένῳ διώρως οἰωνδήποτε συμπεράσματα ἀτινα ἐνδεχομένως θὰ προέκυπτον
ἐκ τῆς τοιαύτης συζήτησεως υἱοθετούμενα νὰ ἐλάμβανον τὴν τελικὴν μορφὴν
πραγματικῶν προτάσεων εἰς τοὺς δύο ὑπὸ συζήτησιν Προϋπολογισμούς ή τὴν
ἔκδοσιν οἰωνδήποτε ἔτέρων καταλλήλων Κυβερνητικῶν ἀποφάσεων ρυθμιζου-
σῶν τὰ οὕτως ἔγειρόμενα θέματα.

Κατά τὴν ἀποφασισθεῖσαν διαδικασίαν μελέτης τῶν δύο Προϋπολογισμῶν ἀπεδόθη Ἰδιαιτέρα σημασία εἰς τὴν συζήτησιν θεμάτων γενικωτέρας Κυβερνητικῆς πολιτικῆς καὶ εἰς τὴν κατά συνέπειαν ἐνάσκησιν τῆς ἀπαιτουμένης πιέσεως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας προκειμένου αἱ ἀπόψεις τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ γίνωσι τελικῶς ἀποδεκταὶ πρὸς ἔφαρμογήν.

Πέραν τῶν γενομένων ὡς ἀνωτέρω ἐπαφῶν τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς είχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀνταλλάξουσι μετά τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν εἰς εἰδικὴν συσκεψιν ἀπόψεις ἐπὶ τῶν συμπεριληφθσομένων στόχων καὶ ἐπιδιώξεων εἰς τὸν νῦν ὑπὸ συζήτησιν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως ἐπὶ τῇ 6άσει τῶν μέχρι

σήμερον ἐπιτευχθέντων στόχων τοῦ Δευτέρου Πενταετοῦ Σχεδίου 'Αναπτύξεως καὶ τῶν πρὸς συμπερίληψιν ἐπιδιώξεων εἰς τὸ ύπό καταρτισμὸν Τρίτον Πενταετές Σχέδιον 'Αναπτύξεως.

Κατὰ τάς ἐπαφάς τῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας κατέστη εἰς αὐτοὺς σαφὲς δτὶ ἀποδίδεται ίδιαιτέρα σημασία εἰς τὰς ἐκάστοτε γινομένας εἰσηγήσεις ή ὑποδείξεις ἐκ μέρους τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ δτὶ ἡ μέχρι τοῦδε παρουσιαζομένη παραγγνώρισις τούτων ἐκ μέρους ἀριθμοῦ τίνος ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τῆς Κυβερνήσεως ὑποχρεοῖ ταῦτα νὰ ἐπανατονίσουν παλαιοτέραν θέσιν των δτὶ τυχόν συνέχισις τῆς καταστάσεως αὐτῆς δὲν παρέχει εἰς αὐτά ὅλην ἐκλογὴν πλὴν τῆς μετά σχολαστικότητος ἐνασκήσεως τῶν ἀπορρεουσῶν ἐκ τοῦ Συντάγματος ἔξουσιῶν των. Ἐν προκειμένῳ τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιθυμοῦν νὰ παρατηρήσωσιν δτὶ ή μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν τῶν ἐκάστοτε γινομένων εἰσηγήσεων θεωρεῖται ἐντελῶς ἀδικαιολόγητος καὶ δτὶ ἔξυπονοεῖ ἔλλειψιν πνεύματος συνεργασίας καὶ συνεννοήσεως μεταξὺ τῶν δύο ἔξουσιῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ, προτοῦ προθῆ εἰς λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τῶν δύο Προϋπολογισμῶν, ἐπιθυμεῖ νὰ τονίσῃ τὸ γεγονός δτὶ λόγῳ τῆς μὴ ἔγκαιρου καταθέσεως τούτων εἰς τὴν Βουλήν, ίδιως τοῦ Προϋπολογισμοῦ 'Αναπτύξεως, δὲν κατέστη δυνατή ή συμπλήρωσις τῆς σχετικῆς μελέτης αὐτῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸ τῆς ἡμέρας ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, εἰς δὲντοι ἀφοροῦν, κριθείσης οὕτω ἀναγκαῖας τῆς ψηφίσεως δωδεκατημορίων διὰ τοὺς μῆνας Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου τοῦ ἀρξαμένου ἔτους. Ὡς ἐπανετονίσθη καὶ ὅλοτε ή μὴ ἔγκαιρος κατάθεσις τῶν δύο Προϋπολογισμῶν ἀναμφιθόλως δημιουργεῖ δυσκολίας εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς ἐκτελέσεως νέων ἔργων δι' ὃ καὶ καλοῦνται ἀπαντά τὰ 'Υπουργεῖα ὅπως ἀποστέλλωσιν ἔγκαιρως εἰς τὰς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τάς ἐκάστοτε προτάσεις των διὰ τοὺς ὑπὸ κατάρτισιν Προϋπολογισμούς.

Α'. ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ὦς ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν "Ἐκθεσιν τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν, ἥτις ὑπεβλήθη ὡς ἐπεξηγηματικὸν σημείωμα ἐπὶ τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ πρὸ τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ, ἡ κατάρτισις τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ 1972 ἐγένετο ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς πολιτικῆς τῆς διαγραφείσης ὑπὸ τοῦ Δευτέρου Πενταετοῦ Προγράμματος 'Αναπτύξεως καὶ ἡ διατάξη πολιτικῆς θά δένει ὅπως ἀκολουθηθῇ καὶ κατὰ τὸ Τρίτον Πενταετές Πρόγραμμα 'Αναπτύξεως. Συμφώνως πρὸ τὴν πολιτικὴν αὐτῆν, τὸν Προϋπολογισμὸν τούτον νὰ διέπει πνεύμα περισύλλογῆς καὶ οἰκονομῶν πρὸ τὸν σκοπὸν ὅπως ἔξοικονομῶνται συνεχῶς αὐξανόμενα ποσὰ ἀτινα νὰ μεταφέρωνται ἀσφαλῶς εἰς τὸ Ταμείον 'Αναπτύξεως διὰ τὴν συμπληρωματικὴν κάλυψιν τῆς χρηματοδοτίσεως τῶν σχεδίων ἀναπτύξεως.

Ὦς ἀναφέρεται ώσαύτως εἰς τὸ ρηθὲν ἐπεξηγηματικὸν σημείωμα, αἱ μισθολογικαὶ ἀναπροσαρμογαὶ τοῦ ἔτους 1968, ἡ ἀπὸ τοῦ λήξαντος ἔτους παροχὴ τοῦ 13ου Βασικοῦ μισθοῦ, ἡ αὔξησις τῶν ἐπιχορηγήσεων, κ.ἄ., εἰχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν σημαντικὴν αὔξησιν τῶν δημοσίων καταναλωτικῶν δαπανῶν καὶ αἱ δαπάναι αὗται εἶναι ἐπαναλαμβανόμεναι.

Συμπερασματικῶς ἀναφέρεται εἰς τὴν ίδιαν "Ἐκθεσιν τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν δτὶ παρ'" δλον δτὶ δὸν προϋπολογισμὸς ἀντανακλᾶ μίαν ὑγιὰ δημοσίαν οἰκονομίαν ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ παρορᾶται τὸ γεγονός δτὶ ή οἰκονομία τῆς νήσου δὲν ἔχει εἰσέτει εἰσέλθει εἰς τὸ στάδιον τῆς αὐτοδυνάμου ἀναπτύξεως καὶ δὲν ὑπάρχουσιν εἰσέτι αἱ προϋποθέσεις ἐκεῖναι αἴτινες θά ἔγγυῶνται σταθερὰν καὶ ἀπρόσκοπτον πορείαν εἰς τὸ μέλλον. Διὰ τοὺς λόγους αὐτούς, ὅλη' ίδιαιτέρως ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας ὡς αὗται ἀναλύονται κατωτέρω, ἐπιθάλλεται ὅπως συνεχισθῇ ἡ πολιτικὴ περισύλλογῆς καὶ οἰκονομιῶν εἰδικῶς εἰς δτὶ ἀφορᾶ μὴ παραγωγικὰς ὑπηρεσίας.

(α) Γενικαὶ παραπτηρήσεις :

1. Έν δψει τῆς ἀρξαμένης μελέτης τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ καὶ τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἐν γένει πρὸς τὸν σκοπὸν ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς καὶ τῆς δημιουργίας μᾶς πλέον ἀποδοτικῆς καὶ ἀποτελεσματικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἀνάγκης περιορισμοῦ τῶν τακτικῶν δαπανῶν, διὰ τοὺς λόγους οἵτινες ἔξετέθησαν προηγουμένως, ἡ δημιουργία νέων μονίμων θέσεων εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν Προϋπολογισμὸν περιωρίσθη μόνον εἰς ἔξαιρετικάς περιπτώσεις. Αἱ περιπτώσεις αὗται ἀφοροῦν νέας ὑπηρεσίας ἢδη ἐγκριθείσας ὅπου ἡ ἀνάγκη διὰ τοιαύτας νέας ἡ προσθέτους θέσεις κατεδείχθη πέραν πάσης ἀμφιθολίας.

Ο περιορισμὸς οὗτος ἔχαλαρώθη ὁσαύτως εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκείνας ὅπου ἀπητοῦντο ἐπαγγελματικὰ προσόντα καὶ /ἢ/ πεῖρα ἢ ὅπου ἄλλοι λόγοι ἐδικαιολόγουν μόνιμον διορισμόν. Ἐξ ἄλλου ἐμελετήθησαν προτάσεις διὰ μεταφορὰν ἐπὶ μονίμου θάσεως εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν ἀριθμοῦ θέσεων τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως. Συναφῶς 37 προσωριναὶ θέσεις τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως μετεφέρθησαν ως μόνιμοι θέσεις εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμόν.

Προτάσεις δι' ἀνακατατάξεις δὲν ἔγενοντο δεκταὶ σχεδὸν εἰς οἰανδήποτε περίπτωσιν. "Εχει ἐν τούτοις ἀποφασισθῆ ὅπως ἡ μελέτη ὀρισμένων τοιούτων περιπτώσεων, αἵτινες ἐκκρεμοῦν πρὸ πολλοῦ ἐνώπιον τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς Προσωπικοῦ, συνεχισθῆ, οἰαδήποτε δὲ περίπτωσις, μελετωμένη ὑπὸ τῆς Μ.Ε.Π. καὶ ὑποβαλλομένη εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον δι' ἔγκρισιν, ἥθελεν ἐν τέλει υἱοθετηθῆ ὑπὸ τοῦ τελευταίου αὕτη θά δύνατο νὰ λάσῃ τὴν μορφὴν τροποποιήσεως εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν Προϋπολογισμὸν εἴτε, ἐὰν τοῦτο ἔθεωρεῖτο ἀναγκαῖον, διὰ τῆς καταθέσεως εἰς τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς πρὸς ψήφισιν εἰς νόμον ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους σχετικοῦ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

2. Διὰ σκοπούς συγκρίσεως τῶν Προϋπολογισμῶν Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων τῶν ἔτῶν 1971 καὶ 1972 ἡ τοιμάσθη ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ κατετέθη ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς διὰκόλουθος συγκριτικὸς πίναξ :

	Ἄρχικὸς Προϋπολο- γισμὸς 1971	Ἀναθεωρη- μένος Προϋπο- λογισμὸς 1971	Προϋπολο- γισμὸς διὰ τὸ 1972
	£	£	£
Ὑπόλοιπον Παγίου Ταμείου κα- τά τὴν 1ην Ἰανουαρίου ..	2.994.787	5.619.482	2.659.396
Προϋπολογισμὸς Ἐσόδων ..	37.899.747	42.066.644	42.310.584
	40.894.534	47.686.126	44.969.980
Προϋπολογισμὸς Δαπανῶν ..	33.060.332	36.026.730	35.949.849
Ὑπόλοιπον μεταφερόμενον εἰς τὸ ἐπόμενον ἔτος	7.834.202	11.659.396	9.020.131
Συμπληρωματικὴ Μεταφορὰ εἰς τὸ Ταμείον Ἀναπτύξεως ..	7.000.000	9.000.000	7.000.000
Ὑπόλοιπον μεταφερόμενον εἰς τὸ ἐπόμενον ἔτος	834.202	2.659.396	2.020.131

Σημείωσις :—Ο Προϋπολογισμὸς Ἐσόδων περιλαμβάνει τὰς ἀκολούθους Εἰσπράξεις ἐκ Δανείων :

Ἄρχικὸς Προϋπολο- γισμὸς 1971	Ἀναθεωρη- μένος Προϋπο- λογισμὸς 1971	Προϋπολο- γισμὸς διὰ τὸ 1972
£	£	£
1.150.000	951.742	2.000.000

3. Εις τὸν προαναφερθέντα πίνακα παρατηρεῖται αὔξησις τοῦ πιστωτικοῦ ύπολοίπου μὲ τὸ δόποιον ἥρχισε τὸ ἔτος 1971 (£ 5.619.482 ἔναντι ύπολογισθέντος ἀρχικῶς ἐκ £ 2.994.787). Τοῦτο, κατὰ τὸ ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, διφελεται εἰς τὸ γεγονός ὅτι τὰ εἰσπραχθέντα ἔσοδα κατὰ τὸ 1970 ἦσαν £ 40.542.458 (ἔναντι τοῦ ἀναθεωρημένου προϋπολογισμοῦ τῶν £ 37.113.934, γενομένου περὶ τὰ μέσα τοῦ 1970) ἐνώ αἱ πραγματικαὶ δαπάναι ἦσαν £ 32.014.009 (ἔναντι τοῦ ἀναθεωρημένου προϋπολογισμοῦ τῶν £ 31.210.180, γενομένου περὶ τὰ μέσα τοῦ 1970). Ἡ ἀνοδος τῶν ἐσόδων προήλθεν ἀπὸ ηὐξημένας εἰσπράξεις ἐκ τῆς ἀμέσου καὶ ἐμμέσου φορολογίας. Αἱ αὔξησεις ἐκ τῆς φορολογίας ὠφείλοντο εἰς τὴν συνέχισιν τῆς ἀνόδου τοῦ ἐπιπέδου οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ εἰς τὴν σταθερὰν θελτίσιν τῶν μεθόδων φοροσύλλογης.

4. Ὡς καὶ εἰς προηγούμενα ἔτη παρατηρεῖται ὅτι τὰ ἔσοδα κατὰ τὸ 1971 εἶναι σημαντικῶς ὑψηλότερα τῶν ἀρχικῶς προϋπολογισθέντων. Ἐνώ προϋπελογίσθη διὰ τὸ ἔτος 1971 ποσὸν ἐσόδων ἐκ £ 37.899.747, τοῦτο ἐν συνεχείᾳ ἀνήλθεν εἰς £ 42.066.644, ἥτοι ἐσημειώθη αὔξησις κατὰ £ 4.166.897.

5. 'Αφ' ἔτέρου αἱ ἀναθεωρημέναι δαπάναι διὰ τὸ ἵδιον ἔτος ἐσημειώσαν ἐπίσης αὔξησιν ἔναντι τοῦ ἀρχικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους, ἥτοι ἐνώ προϋπελογίσθη ἀρχικῶς ποσὸν δαπανῶν ἐκ £ 33.060.332 ἐν συνεχείᾳ τοῦτο ἀνήλθεν εἰς £ 36.026.730, ἥτοι ἐσημειώθη αὔξησις κατὰ £ 2.966.398.

6. 'Ο ἀναθεωρημένος προϋπολογισμὸς ἐσόδων διὰ τὸ ἔτος 1971 θὰ υπερβῇ τὸν ἀναθεωρημένον προϋπολογισμὸν κανονικῶν δαπανῶν διὰ τὸ ἵδιον ἔτος κατὰ £ 6.039.914 ἔναντι £ 4.839.415 ὡς ἀρχικῶς προϋπελογίσθη. Τοῦτο, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν 'Ἐπεξηγηματικὴν' Ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, διφελεται εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἀναμένονται σημαντικαὶ αὔξησεις εἰς τὸν ἀναθεωρημένον προϋπολογισμὸν ἐσόδων εἰσπραχθησομένων ἐξ ἐμμέσου καὶ ἀμέσου φορολογίας, ἐκ προσόδων ἐκ κεφαλαίων τοῦ δημοσίου ὡς καὶ ἐξ ἄλλων δικαιιωμάτων καὶ διφειλῶν. Αἱ αὔξησεις αῦται θὰ ἀντισταθμίσουν τὴν ἀνοδον τοῦ ἀναθεωρημένου προϋπολογισμοῦ δαπανῶν διφειλομένην εἰς ηὐξημένας ἀνάγκας δι' ἐπιχορηγήσεις, χορηγίας καὶ συνεισφοράς καὶ προθλέψεις δι' ἀποπληρωμάς καὶ ἄλλας διφειλάς ἐκ τοῦ δημοσίου χρέους, ἐπίσης δὲ εἰς ηὐξημένας δαπάνας συντηρήσεως τῆς δημοσίας ύπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένης τῆς παροχῆς 13ου θασικοῦ μισθοῦ καὶ τῆς αὔξησεως τοῦ τιμαριθμικοῦ ἐπιδόματος ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1971) ὡς καὶ τῆς 'Ἐθνικῆς Φρούρας'.

7. 'Εκ τοῦ προϋπολογισθέντος μετὰ τὴν ἀναθεώρησιν ύπολοίπου τῆς χρήσεως τοῦ 1971—τὸ δόποιον ἀνήρχετο εἰς £ 11.659.396—ποσὸν ἐκ £ 9.000.000 μετεφέρθη εἰς τὸ Ταμείον 'Αναπτύξεως, παραμένει δὲ προϋπολογιζόμενον ύπολοίπον ἐκ £ 2.659.396 διὰ μεταφορᾶν εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως τοῦ 1972.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1972 προϋπολογίζεται ύπολοίπον ἐκ £ 9.020.131 ἐκ τοῦ δόποιου £ 7.000.000 θὰ μεταφερθοῦν καὶ πάλιν εἰς τὸ Ταμείον 'Αναπτύξεως, ὅτε προϋπολογίζεται νὰ παραμείνῃ ύπολοίπον ἐκ £ 2.020.131 πρὸς μεταφορᾶν εἰς τὸ 1973. Πιστεύεται, ὅμως, ὅτι τελικῶς τὸ ύπολοίπον τοῦτο θὰ είναι πολὺ μεγαλύτερον, ἐάν συμβῇ τὸ 1972 ὅτι καὶ κατὰ τὰ ἔτη 1969, 1970 καὶ ἄλλα προηγούμενα ἔτη, ἥτοι νὰ εἰσπραχθῶσι ποσά μεγαλύτερα τῶν προϋπολογιζόμενων.

'Η μεταφορὰ τῶν ὡς ἄνω εἰς τὸ Ταμείον 'Αναπτύξεως τοῦ ἵδιου ἔτους τοποθετεῖται ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἡδη διακεκηρυγμένης πολιτικῆς τῆς Κυθερών σεως ὅπως πᾶν ποσὸν ἐκ τῶν ύπολοίπων τοῦ Παγίου Ταμείου ἐκάστης χρήσεως, τὸ δόποιον δύναται νὰ μεταφερθῇ ἀσφαλῶς εἰς τὸ Ταμείον 'Αναπτύξεως, μεταφέρεται οὕτω διὰ τὴν συμπληρωματικὴν κάλυψιν τῆς χρηματοδοτήσεως τοῦ Σχεδίου 'Αναπτύξεως τῆς αὐτῆς χρήσεως.

8. Μολονότι τὰ εἰσπραχθησόμενα ἔσοδα τὸ 1972 ἐκ προσόδων ἐκ κεφαλαίων τοῦ δημοσίου καὶ ἐξ ἀμέσου φορολογίας ύπολογίζονται, κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον, ὅτι θὰ είναι ἐλαφρώς κάτω τοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἀναθεωρημένου προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ 1971, ἐν τούτοις δὲ προϋπολογισμὸς ἐσόδων ἐμμέσου φορολογίας

καὶ ἔξι εἰσπράξεως διανείων διὰ τὸ 1972 καὶ ὁ προϋπολογισμὸς ἐσόδων ὡς σύνολον διὰ τὸ 1972 ἀναμένεται νὰ εἶναι ὑπεράνω τοῦ ὅψους τῶν ἐσόδων διὰ τὸ 1971 τόσον ὡς ἀρχικῶς προϋπελογίσθη ὅσον καὶ ὡς μεταγενεστέρως ἀνεθεωρήθη. 'Αφ' ἔτέρου καὶ παρὰ τὴν πίεσιν δι' ἀνοδικήν τάσιν τῶν Κυθεριητικῶν τακτικῶν δαπανῶν ὁ Προϋπολογισμὸς δαπανῶν διὰ τὸ 1972 διετηρήθη ἐλαφρῶς κάτω τοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἀναθεωρημένου Προϋπολογισμοῦ δαπανῶν διὰ τὸ 1971. Τούτο, κατά τὸ 'Υπουργεῖον Οἰκονομικῶν, κατέστη δυνατὸν διότι κατεβλήθη διὰ μίαν εἰσέτι φοράν προσπάθεια διὰ περισυλλογὴν ἥτις, δημος, δέον νὰ συμβιθάζηται πρὸς τὴν ἀνάγκην Ικανοποιητικῆς συντηρήσεως τῶν ὑπαρχουσῶν ὑπηρεσιῶν.

(β) "Εσοδα :

1. Τὰ ἐσοδα κατανέμονται ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ κατατάσσονται εἰς δέκα Κεφάλαια, γίνεται δὲ εὐκρινής διάκρισις μεταξὺ ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων ὡς ἐπίσης μεταξὺ ἐσόδων ἐκ φορολογίας καὶ ἔξι ἄλλων πηγῶν. 'Ο δύκος τῶν ἐσόδων προέρχεται ἐκ τῆς φορολογίας, τῆς ἐμμέσου φορολογίας ἀποδιδούσης τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν τούτων.

Κατωτέρω παρατίθεται ἀνάλυσις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐσόδων διὰ τὸ 1972 εἰς ποσοστὰ ὑπὸ τὰ διάφορα Κεφάλαια καὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν ἐγκεκριμένον καὶ ἀναθεωρημένον προϋπολογισμὸν ἐσόδων διὰ τὸ 1971 :

"Εσοδα κατὰ Κεφάλαιον	'Εγκεκριμένος Προϋπολογισμὸς 1971	% 11,21	'Αναθεωρημένος Προϋπολογισμὸς 1971	%	Προϋπολογισμὸς 1972	%
(1) "Αμεσοι Φόροι .. .	25,19	24,28	23,77			
(2) "Εμμεσοι Φόροι .. .	46,68	45,36	45,87			
(3) Δικαιώματα, 'Οφειλαὶ καὶ Εισφοραὶ δι' Ειδικὰς Ύπηρεσίας ..						
(4) Πρόσοδοι ἐκ Κεφαλαίων τοῦ Δημοσίου .. .	8,08	10,58	8,45			
(5) 'Ενοίκια καὶ Δικαιώματα .. .	1,50	1,66	1,61			
(6) Πρόστιμα .. .	0,29	0,26	0,27			
(7) Κρατικὸν Λαχεῖον .. .	2,77	2,54	2,53			
(8) Διάφοροι Εισπράξεις .. .	1,12	1,03	1,03			
(9) 'Εκποίησις Ακινήτου Περιουσίας .. .	0,13	0,12	0,12			
(10) Εισπράξεις Δανείων .. .	3,03	2,26	4,73			
	100,00	100,00	100,00			
	=====	=====	=====			

2. Ο Προϋπολογισμὸς 'Εσόδων διὰ τὸ 1972 ἀνέρχεται εἰς £ 42.310.584 ἔναντι ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ ἐσόδων ἐκ £ 37.899.747 διὰ τὸ 1971 καὶ ἀναθεωρημένου προϋπολογισμοῦ ἐσόδων ἐκ £ 42.066.644 διὰ τὸ ἴδιον ἔτος, ἥτοι θεώνταρχη αὔξησις ἐκ £ 4.410.837 καὶ £ 243.940, ἀντιστοίχως.

3. Αἱ πλέον σημαντικαὶ μειώσεις ἐσόδων διὰ τὸ 1972 ἔναντι τοῦ ἀναθεωρημένου προϋπολογισμοῦ ἐσόδων διὰ τὸ 1971 εἶναι ὑπὸ τὰ ἀκόλουθα Κεφάλαια :

(4) Πρόσοδοι ἐκ Κεφαλαίων τοῦ Δημοσίου .. .	£ 874.046
(1) "Αμεσοι Φόροι .. .	£ 151.972
(3) Δικαιώματα, 'Οφειλαὶ καὶ Εισφοραὶ δι' Ειδικὰς Ύπηρεσίας ..	
	£ 95.495

4. Αἱ κυριώτεραι αὐδήσεις ἀφ' ἔτέρου τῶν ἐσόδων διὰ τὸ 1972 ἔναντι τοῦ ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ ἐσόδων διὰ τὸ 1971 εἰναι ὑπὸ τὰ ἀκόλουθα Κεφάλαια :

(2) "Εμμεσοὶ Φόροι	£ 1.720.000
(10) Εισπράξεις Δανείων	£ 850.000
(3) Δικαιώματα, Ὁφειλαὶ καὶ Εισφοραὶ δι' Εἰδικάς Ὑπηρεσίας	£ 667.237
(4) Πρόσοδοι ἐκ Κεφαλαίων τοῦ Δημοσίου	£ 514.500
(1) "Αμεσοὶ Φόροι	£ 513.800

5. Ὁ Προϋπολογισμὸς Ἐσόδων διὰ τὸ 1972 κατηρτίσθη καὶ ἐφέτος ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν δτὶ εἰρηνικαὶ συνθῆκαι θὰ ἔξακολουθήσουν νὰ ἐπικρατοῦν εἰς τὴν νῆσον καὶ δτὶ τὸ παρὸν ἐπίπεδον οἰκονομικῆς δραστηριότητος θὰ διατηρηθῇ καὶ θὰ αὐξηθῇ περαιτέρω. Ἐπομένων δ καταρτισθεὶς Προϋπολογισμὸς διὰ τὸ 1972 εἰναι κατὰ θάσιν συνάρτησις τῆς πολιτικῆς καταστάσεως καὶ τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ ώς ἐκ τούτου ὑπόκειται εἰς διακυμάνσεις.

(γ) Δαπάναι :

1. Αἱ εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν προβλεπόμεναι δαπάναι κατανέμονται εἰς 77 Κεφάλαια ἄτινα καὶ κατατάσσονται ὑπὸ τὰ ἔνδεκα Ὑπουργεῖα τῶν ὅποιων πράσσονται τὰ Ἀνεξάρτητα Γραφεῖα καὶ ἐπονται αἱ "Ἀλλαὶ Ὑπηρεσίαι.

2. Ὁ Τακτικὸς Προϋπολογισμὸς Δαπανῶν, δστὶς θασικῶς εἰναι Καταναλωτικὸς Προϋπολογισμός, προνοεῖ διὰ τὴν συντήρησιν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, διὰ τὴν κάλυψιν τῶν Κυβερνητικῶν δαπανῶν εἰς τὸν ἑκπαιδευτικὸν καὶ κοινωνικὸν τομέα καὶ δι' ἄλλας ὑπηρεσίας καὶ σκοπούς μὴ ὑπαγομένους εἰς τὸν τομέα ἀναπτύξεως.

Παρὰ τὸν καταναλωτικὸν χαρακτῆρα τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἐὰν λάθῃ τις ὑπ' ὅψιν δτὶ μέγα μέρος τῶν ἔξοικονομουμένων ἔξ αὐτοῦ πόρων διατίθεται διὰ τὴν χρηματοδότησιν τοῦ Σχεδίου Ἀναπτύξεως, δ ἐτήσιος Τακτικὸς Προϋπολογισμός, εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν, παρουσιάζει μίαν καθαράν εικόνα τῆς οἰκονομικῆς εύρωστίας τοῦ τόπου καὶ ἀποτελεῖ τὸ κάτοπτρον τῆς οἰκονομίας αὐτοῦ.

3. Ὁ Προϋπολογισμὸς Δαπανῶν διὰ τὸ 1972 ἀνέρχεται εἰς £ 35.949.849 ἔναντι δαπανῶν ἔκ £ 33.060.332 διὰ τὸ 1971 ώς ἀρχικῶς προϋπελογίσθησαν καὶ £ 36.026.730 ώς ἀκολούθως ἀνεθεωρήθησαν. Οὕτω δ Προϋπολογισμὸς Δαπανῶν διὰ τὸ 1972 θὰ εἰναι κατὰ £ 2.889.517 ὑψηλότερος τῶν δαπανῶν διὰ τὸ 1971 ώς ἀρχικῶς προϋπελογίσθησαν καὶ κατὰ £ 76.881 χαμηλότερος ώς 6ραδύτερον ἀνεθεωρήθησαν.

4. Ὁ κατωτέρω πίναξ παρουσιάζει συγκριτικοὺς ἀριθμούς καὶ ποσοστιαίας ἀναλογίας τῶν Προϋπολογισμῶν Δαπανῶν τοῦ 1971 καὶ 1972. Ἡ ἀνάλυσις τῶν δαπανῶν συνοψίζεται εἰς δεκατρεῖς γενικάς κατηγορίας. Εἰς τοὺς ἀριθμούς διὰ τὸ 1971 συμπεριλαμβάνονται συμπληρωματικαὶ πιστώσεις μέχρι τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου 1971 :

ΠΙΝΑΞ

		1971		1972	
	£	%	£	%	
Αποδοχαὶ Προσωπικοῦ :					
Βασικοὶ Μισθοὶ .. .	11.062.778	32,05	11.701.016	32,55	
13ος Μισθὸς .. .	500.000	1,45	1.172.000	3,26	
Τιμαριθμικὰ Ἐπιδόματα .. .	2.134.000	6,18	2.528.500	7,03	
Ἄλλα Δικαιώματα καὶ Ἐπιδόματα	878.149	2,54	1.039.893	2,89	
Ἄλλαι Δαπάναι .. .	5.405.792	15,66	5.822.836	16,20	
Ἐθνικὴ Φρουρά .. .	3.353.000	9,71	3.000.000	8,35	
Ἐπιχορηγήσεις .. .	1.800.000	5,21	2.300.000	6,40	
Οφειλαὶ ἐκ Δῆμοσίου Χρέους .. .	2.758.512	7,99	2.365.464	6,58	
Συντάξεις καὶ Φιλοδωρήματα .. .	1.176.000	3,41	1.194.000	3,32	
Χορηγίαι καὶ Συνεισφοραὶ .. .	3.037.855	8,80	2.426.840	6,75	
Ἐπιστροφαὶ Χρημάτων καὶ Δασμῶν	1.413.900	4,10	1.399.300	3,89	
Δάνεια εἰς Δανειστικούς Ἐπιτρόπους	500.000	1,45	500.000	1,39	
Μὴ Προθετέομεναι Δαπάναι, Ἐπαναφηφίσεις καὶ Ἀποθεματικὸν .. .	500.000	1,45	500.000	1,39	
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	34.519.986	100,00	35.949.849	100,00	

Ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος ὁ προϋπολογισμὸς δαπανῶν διὰ τὸ 1972 εἰς μισθούς, τιμαριθμικά καὶ ἄλλα ἐπιδόματα εἰναι £ 16.441.409 ἐκ τοῦ συνολικοῦ προϋπολογισμοῦ δαπανῶν τῶν £ 35.949.849 διὰ τὸ 1972, ἤτοι ἀντιπροσωπεύει τὸ £ 45,73% αὐτοῦ.

Ως περαιτέρω ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν "Ἐκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, τὸ ἐν λόγῳ ποσοστὸν ἔχει ἀνέλθει κατὰ 3-4% περίπου λόγῳ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν μισθῶν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας τῆς πραγματοποιηθείσης ἐντὸς τοῦ 1968 καὶ κατὰ ἔτερον 1,75% περίπου ἔνεκεν τῆς ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους παροχῆς τοῦ 13ου θασικοῦ μισθοῦ.

5. Κατὰ τὴν ἔξέτασιν, ὅμως, τοῦ ὡς ἀνω ποσοστοῦ δέον νὰ ληφθῇ ὑπὲρ ὅψιν ὅτι ἐπιπροσθέτως τῆς συντηρήσεως τῶν Κυβερνητικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν προνοούμενων εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν, μέγα μέρος τοῦ προθετεομένου εἰς τὸν Τακτικὸν Πραϋπολογισμὸν προσωπικοῦ ἀπασχολεῖται καὶ εἰς τὰ διάφορα σχέδια ἀνπτύξεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως. Ἐπομένως τὸ ὡς ἀνω ποσοστὸν εἰναι ἐνδεικτικὸν ἐν σχέσει πρὸς τὸν Καταναλωτικὸν Προϋπολογισμὸν καὶ δὲν ἔχει οἰκονομικὴν σπουδαιότητα ἐκτὸς ἐάν υπολογισθῇ ἐπὶ τῶν συνολικῶν δημοσίων δαπανῶν.

6. Ἐκ τοῦ ἀκολούθου πίνακος ἐμφαίνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν θέσεων, αἵτινες δεικύνονται εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1972 ὑπὸ τὰ κονδύλια «Ἀποδοχαὶ Προσωπικοῦ», ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἔκεινας τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1971 :

	1971	1972	Αὔξησις (+) ή Μείωσις (-)
Δημόσιοι Υπάλληλοι (συμπεριλαμβανομένων τῶν Ιατρικῶν ὑπηρεσιῶν) .. .	6.532	6.687	+155
Ἐκπαιδευτικαὶ ὑπηρεσίαι .. .	4.004	4.207	+203
Ἀστυνομία .. .	2.671	2.727	+ 56
Φυλακαὶ .. .	164	164	-
Πυροσθετικαὶ ὑπηρεσίαι .. .	224	237	+ 13
Κυπριακὸς Στρατὸς .. .	143	143	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	13.738	14.165	+427

(3) Δικαιώματα, Οφειλαὶ καὶ Υποχρεώσεις

Έκ του διεθνού διαριθμού των 427 έπιπροσθέτων θέσεων, διά τάς δποίας γίνεται σύστασις εις τὸν Τακτικὸν Προϋπόλογισμὸν τοῦ 1972, διεθνὸς διαριθμὸς ἐκ 324 θέσεων προορίζεται διά τάς Ἐκπαιδευτικὰς Ὑπηρεσίας, τὸ Ιατρικὸν Τμῆμα καὶ τὸ Ἐναλλάξιμον Προσωπικόν.

7. Αἱ κατὰ Ὑπουργεῖα καὶ Γραφεῖα ἀντίστοιχοι πιστώσεις διά τὸ 1972 ὅμοι μετὰ ποσοστιαίς κατανομῆς τούτων ἐμφαίνονται εἰς τὸ ἀκόλουθον πίνακα :

	£	%
1. Ἀνεξάρτητα Γραφεῖα	481.916	1,34
2. Ὑπουργεῖον Ἀμύνης	158.028	0,44
3. Ὑπουργεῖον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ..	1.090.399	3,03
4. Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης	200.586	0,56
5. Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας ..	192.556	0,54
6. Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ..	641.194	1,78
7. Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν	6.879.420	19,14
8. Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν	489.989	1,36
9. Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν	15.780.185	43,89
10. Ὑπουργεῖον Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων ..	1.847.328	5,14
11. Ὑπουργεῖον Ὅγειας	2.471.613	6,88
12. Ὑπουργεῖον Παιδείας	4.887.093	13,59
13. Ἀλλαὶ Ὑπηρεσίαι	829.642	2,31
	<hr/> 35.949.849	<hr/> 100,00

8. Ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀνωτέρῳ πίνακος τὰ μεγαλύτερα ποσοστά δαπανῶν, ἢτοι 43,89% καὶ 19,14% κατανέμονται εἰς τὰ Ὑπουργεῖα Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν, ἀντίστοιχως, ταῦτα δὲ κατανέμονται κατὰ ποσά καὶ ποσοστιαίς ἀναλογίας εἰς τὰ ἀκόλουθα Κεφάλαια :

	£	%
Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν :		
(i) Ὑπουργεῖον καὶ Τμήματα	1.072.891	2,99
(ii) Ὁφειλαὶ ἐκ Δημοσίου Χρέους	2.365.464	6,58
(iii) Συντάξεις καὶ Φιλοδωρήματα	1.194.000	3,32
(iv) Ἐπιχορηγήσεις	2.300.000	6,40
(v) 13ος Μισθὸς	1.172.000	3,26
(vi) Τιμαριθμικὸν Ἐπίδομα	2.528.500	7,03
(vii) Χορηγίαι καὶ Συνεισφοραί	2.426.840	6,75
(viii) Ἐπιστροφαὶ Χρημάτων καὶ Δασμῶν	1.399.300	3,89
(ix) Δάνεια εἰς Δανειστικούς Ἐπιτρόπους	500.000	1,39
(x) Μή προθλεπόμεναι Δαπάναι, Ἐπαναψηφίσεις καὶ Ἀποθεματικὸν	500.000	1,39
(xi) Ἀλλαὶ Ὑπηρεσίαι	321.190	0,89
	<hr/> 15.780.185	<hr/> 43,89
Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν :		
(i) Ὑπουργεῖον καὶ Τμήματα	851.597	2,37
(ii) Ἀστυνομία	2.811.308	7,82
(iii) Ἐθνικὴ Φρουρά	3.000.000	8,35
(iv) Πυροσθετικὴ Ὑπηρεσίαι	216.515	0,60
	<hr/> 6.879.420	<hr/> 19,14

Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν :

	£	%
(i) Ὑπουργεῖον καὶ Τμήματα	851.597	2,37
(ii) Ἀστυνομία	2.811.308	7,82
(iii) Ἐθνικὴ Φρουρά	3.000.000	8,35
(iv) Πυροσθετικὴ Ὑπηρεσίαι	216.515	0,60
	<hr/> 6.879.420	<hr/> 19,14

Β'. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

Γενικαί Παρατηρήσεις :

1. Ή προθλεπόμενη δαπάνη είς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως διὰ τὸ 1972 ἀνέρχεται ὅμοιοῦ ἐκ τῶν Ταμείων Ἀναπτύξεως καὶ Δανειστικῶν Ἐπιτρόπων εἰς £ 20.128.342 ἐν συγκρίσει πρὸς £ 18.609.541 διὰ τὸ 1971, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς πιστώσεως ἐκ £ 1.785.637 τῆς χορηγηθείσης μέχρι τῆς 30ῆς Νοεμβρίου 1971 συμπεριλαμβανομένης, καὶ πρὸς £ 13.667.559 ὡς τελικῶς ἀνεθεωρήθη.

2. Παρατίθεται κατωτέρω πίνακας δεικνύων τὴν κατὰ τομεῖς κατανομὴν τῆς δαπάνης δι' ἔργα ἀναπτύξεως διὰ τὰ ἔτη 1971 καὶ 1972.

Π Ι Ν Α Ξ

Δαπάνη κατὰ Κεφάλαιον	Ἐγκεκριμένος Προϋπολογισμὸς 1971	£	Ἀναθεωρημένος Προϋπολογισμὸς 1971	£	Προϋπολογισμὸς 1972
'Επιτροπὴ Προγραμματισμοῦ :					
1. 'Επιτροπὴ Προγραμματισμοῦ ..	40.823	30.000	42.615		
'Ανάπτυξις καὶ Χρήσις 'Υδάτων :					
2. 'Ανάπτυξις 'Υδάτων ..	2.262.380	1.130.000	2.519.952		
3. Βελτίωσις Χρήσεως 'Υδατος ..	85.167	75.000	90.507		
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	2.347.547	1.205.000	2.610.459		
'Ανάπτυξις Γεωργίας :					
4. Γεωργία ..	869.004	700.000	842.603		
5. 'Ινστιτούτον Γεωργικῶν Ἐρευνῶν ..	232.475	200.000	239.601		
6. Κτηνοτροφία ..	330.666	220.000	304.656		
7. Κτηνιατρικὴ 'Υπηρεσία ..	173.783	100.000	180.340		
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	1.605.928	1.220.000	1.567.200		
'Ανάπτυξις Δασῶν :					
8. 'Ανάπτυξις Δασῶν ..	161.618	145.000	148.800		
'Ανάπτυξις 'Αλιείας :					
9. 'Ανάπτυξις 'Αλιείας ..	84.332	85.000	76.769		
'Ανάπτυξις Μετεωρολογίας :					
10. Μετεωρολογικὴ 'Υπηρεσία ..	—	—	12.032		
Πιστοδότησις 'Αναπτύξεως :					
11. Πιστοδότησις 'Αναπτύξεως ..	10	—	10		
'Ανάπτυξις Βιομηχανίας :					
12. 'Εμπόριον καὶ Βιομηχανία ..	478.578	360.000	700.931		
13. Μεταλλεία ..	99.427	90.000	155.466		
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	578.005	450.000	856.397		
Τουριστικὴ καὶ Πολιτιστικὴ 'Ανάπτυξις :					
14. Τουρισμὸς ..	1.071.942	860.000	1.994.634		
15. 'Αρχαιολογία ..	108.251	90.000	152.015		
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	1.180.193	950.000	2.146.649		

"Εργα Υποδομής : *κατανομήσιτοι πινόκτοι πολιτισμός φορούσεις ή ποσοτά*

	£	£	£
16. Δημόσια "Εργα	185.119	155.000	244.010
17. 'Ανάπτυξις 'Οδικοῦ Δικτύου	1.579.110	920.000	1.757.330
18. Λιμένες	3.166.235	2.700.000	3.196.197
19. 'Αερολιμένες	875.701	780.000	487.200
20. Δημόσια Κτίρια	160.305	65.000	100.500
21. Πολεοδομία και Οίκησις	522.907	300.000	332.213
	<hr/> 6.489.377	<hr/> 4.920.000	<hr/> 6.117.450

'Ανάπτυξις 'Ιατρικῶν και

"Υγειονομικῶν 'Υπηρεσιῶν :

22. 'Ιατρικαὶ καὶ 'Υγειονομικαὶ 'Υπηρεσίαι	411.462	220.000	429.643
--	---------	---------	---------

'Αγροτικὴ 'Ανάπτυξις :

23. 'Αγροτικὴ 'Ανάπτυξις	600.640	350.000	520.571
--------------------------	---------	---------	---------

'Ανάπτυξις Κοινωνικῶν και

"Άλλων 'Υπηρεσιῶν :

24. 'Εργασία και Κοινωνικαὶ 'Ασφαλίσεις	433.363	400.000	364.025
25. Κέντρον Παραγωγικότητος	59.357	50.000	60.462
26. 'Υπηρεσίαι Κοινωνικῆς Εύημερίας	40.681	30.000	47.620
27. Παιδεία	849.854	450.000	272.674
28. Τμῆμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	137.632	70.000	103.712
29. Ταχυδρομικαὶ 'Υπηρεσίαι	12.830	12.000	39.841
30. Στατιστικαὶ 'Υπηρεσίαι	51.720	52.000	52.806
31. "Άλλαι 'Υπηρεσίαι	198.600	130.000	221.916
	<hr/> 1.784.037	<hr/> 1.194.000	<hr/> 1.163.056

Διάφορα :

32. Προκαταρκτικὸς Προγραμματισμός	25.000	38.000	25.000
33. Ξένη Τεχνικὴ Βοήθεια	90.000	100.000	80.000
34. Δέκατος Τρίτος Μισθός	—	—	240.000
35. Τιμαριθμικὰ 'Επιδόματα	120.010	120.000	120.010
36. Μή Προθλεπόμεναι Δαπάναι	450.000	—	250.000
	<hr/> 685.010	<hr/> 258.000	<hr/> 715.010
Γενικὸν Σύνολον	15.968.982	11.027.000	16.406.661

3. "Απαντα τὰ ώς ἄνω ἔργα θὰ χρηματοδοτηθοῦν ἐκ τοῦ Ταμείου 'Αναπτύξεως. 'Επι πλέον μερικά ἐκ τῶν ἀκολούθων ἔργων ὅψους £ 3.721.681 θὰ χρηματοδοτηθοῦν ἐπὶ πλέον ἐκ τοῦ Ταμείου Δανειστικῶν 'Επιτρόπων :

	£
'Ανάπτυξις 'Υδάτων	398.905
Βελτίωσις Χρήσεως "Υδατος	107.320
Γεωργία	121.000
Κτηνοτροφία	16.070
'Ανάπτυξις 'Αλιείας	15.000
Πιστοδότησις 'Αναπτύξεως	1.125.000
Τουρισμός	1.000.000
'Αγροτικὴ 'Ανάπτυξις	193.386
Παιδεία	745.000

4. "Απασαι αι προαναφερθείσαι δαπάναι κατανέμονται μεταξύ των άκολουθων τομέων τής οίκονομίας μας :

I. Γεωργική 'Ανάπτυξις (συμπεριλαμβανομένης τής Ύδατικής και Αγροτικής Αναπτύξεως ..	£ 5.932.512, ήτοι 29,5%
II. 'Ανάπτυξις 'Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ..	£ 5.012.533, ήτοι 24,9%
III. "Εργα 'Υποδομής ('Οδικόν Δίκτυον, Λιμένες, Αερολιμένες και Δημόσια Κτίρια)	£ 6.567.450, ήτοι 32,6%
IV. 'Ανάπτυξις Παιδείας και "Άλλων Κοινωνικών 'Υπηρεσιών	£ 1.533.753, ήτοι 7,6%
V. Λοιποί 'Υπηρεσίαι	£ 1.082.094, ήτοι 5,4%

'Ως προκύπτει έκ τής ως άνω κατανομής δίδεται ίδιαιτέρα σημασία εις τήν άνάπτυξιν τής γεωργίας και των φυσικών πόρων τής νήσου ως έπισης εις τήν άνάπτυξιν τοῦ τουρισμού, έμπορίου και βιομηχανίας. Σημαντικόν μέρος τῶν προτεινομένων πιστώσεων θά διατεθῇ ώσαύτως δι' ἔργα ύποδομῆς τὰ δόποια εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τήν άνάπτυξιν τῶν διαφόρων τομέων τής οίκονομίας. Τέλος, ἐλήφθη μέριμνα ὡστε νὰ περιληφθούν εις τὸν Προϋπολογισμὸν σημαντικαὶ πιστώσεις τόσον διὰ τήν περαιτέρω άνάπτυξιν τῶν κοινωνικῶν ύπηρεσιῶν ἐν γένει ὅσον και διὰ τήν ἐκτέλεσιν διαφόρων ἔργων ἀτινα θά ύποθοι θήσουν τήν οίκονομικήν και κοινωνικήν ὄνοδον τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ τής νήσου.

5. Περιληπτικῶς ὁ Προϋπολογισμὸς 'Αναπτύξεως διὰ τήν χρήσιν τοῦ ἔτους 1972 ἔχει ως άκολούθως :

£	
Προϋπολογιζόμενον ύπόλοιπον κατὰ τὴν 1ην Ιανουαρίου 1972	8.741.127
Προϋπολογιζόμενη Ειδίκευσις Πιστώσεως ἐκ τοῦ Παγίου Ταμείου	7.000.000
Προϋπολογιζόμεναι 'Επιπρόσθετοι Εισπράξεις ἐξ "Άλλων Πηγῶν	1.000.000

Ολικὸν	16.741.127
Μεῖον Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη	16.406.661

Προϋπολογιζόμενον 'Υπόλοιπον κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972	334.466

6. 'Ως ἀνεφέρθη ύπό τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν κατὰ τὴν συνάντησιν αὐτοῦ και τῆς 'Επιτροπῆς, δ Προϋπολογισμὸς 'Αναπτύξεως ἀποτελεῖ θασικῶν συνέχειαν ἔργων ἀναπτύξεως ἐγκριθέντων εις προηγούμενα ἔτη ή/και ἐκπλήρωσιν ἥδη ἀνειλημμένων ύποχρεώσεων τῆς Κυθερνήσεως διὰ τοισῦτα ἔργα. Περαιτέρω ἐλέχθη ὅπ' αὐτοῦ ὅτι παρὰ τὸ γεγονός ὅτι δὲν συνεπληρώθη εἰσέτι ή σύνταξις τοῦ Τρίτου Πενταετοῦ Προγράμματος 'Αναπτύξεως, τοῦ ὅποιου τὸ ἔτος 1972 θὰ ἀποτελῇ τὸ πρῶτον ἔτος, ἐν τούτοις ή σύνταξις τοῦ ρηθέντος Προϋπολογισμοῦ ἔθασίσθη ἐπὶ ἥδη γενομένων μελετῶν ἀναφορικῶς πρὸς τὰς ύπό συμπερίληψιν διαφόρους θέσεις και τομεῖς τοῦ Τρίτου Πενταετοῦ Προγράμματος 'Αναπτύξεως.

'Ο 'Υπουργὸς Οἰκονομικῶν παρετήρησεν ώσαύτως ὅτι δύπλα συζήτησιν Προϋπολογισμὸς 'Αναπτύξεως εἶναι λίαν θεωρημένος μὲ συνεχιζόμενα μεγάλα ἔργα και ως ἔκ τούτου δὲν ὑφίστανται οἰαδήποτε περιθώρια περαιτέρω περικοπῶν εις τὸ ὄψος τῶν δαπανῶν αὐτοῦ και ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀπεδόθη ίδιαιτέρα ἔμφασις εἰς τὸν τουρισμόν, τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὄδατων και τὴν παιδείαν.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

'Η Κοινοθουλευτική 'Επιτροπὴ Οἰκονομικῶν και Προϋπολογισμοῦ ἔχουσα ὅπ' ὅψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω καθὼς ἐπίσης τὰς παρασχεθείσας συμπληρωματικὰς πληροφορίας ἐφ' ἐνός ἑκάστου ἔργου και τὰς παρασχεθείσας ἀναλύσεις τῆς ἀκολουθουμένης Κυθερνήτικῆς πολιτικῆς ἐπὶ διαφόρων θεμάτων και μελετήσασα εἰς ίδιαιτέραν αὐτῆς σύσκεψιν τὴν προσφώνησιν τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονο-

μικῶν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν Προϋπολογισμῶν τοῦ 1972 ἐπιθυμεῖ δπως προσῆι εἰς τὰς ἀκολούθους γενικάς παρατηρήσεις ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν Προϋπολογισμῶν καὶ τῆς ἐν γένει δημοσιονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυθερνήσεως :

1. Οἱ ὑπὸ συζήτησιν Προϋπολογισμοί, ὡς ἀντικατοπτρίζοντες τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν εἰς τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν ἐνὸς τόπου καὶ ἀποτελοῦντες τὰ μέσα τῆς ὀλοποίησεως τῶν οἰκονομικῶν προγραμμάτων τῆς Κυθερνήσεως, ὑπαγορεύουν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὴν ἀνάγκην ἐκφράσεως ἀπόψεων καὶ παρατηρήσεων ἐπὶ τῆς ἀκολουθουμένης ἐν γένει δημοσιονομικῆς πολιτικῆς καὶ ἐπὶ τῆς ἀνάγκης λήψεως σειρᾶς μέτρων διὰ τὴν δρθολογιστικῶτεραν ἀξιοποίησιν τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων τῆς νήσου καὶ τὴν ἐπιτάχυνσιν τοῦ ρυθμοῦ τῆς οἰκονομικῆς προόδου.

2. 'Η Ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπὲρ ὅψιν αὐτῆς ὅτι ὑφίστανται εἰσέτι σοθαρὰ ἐμπόδια καὶ πολλὰ προσβλήματα, ἄτινα πρέπει νὰ ὑπερπηδηθοῦν, προκειμένου να ἐπιτευχθῇ ἡ ἀναδιάρθρωσις καὶ περαιτέρω ἀνάπτυξις τῆς οἰκονομίας μας καὶ νὰ δημιουργηθοῦν συνθήκαι διασφαλίζουσαι αὐτοδύναμον ἀνάπτυξιν, πιστεύει ὅτι ἡ προσπάθεια τῆς Κυθερνήσεως διὰ τὴν ὑπὲρ δλων τῶν ἐνδιαφερομένων υιοθετησιν μᾶς δρῆσης πολιτικῆς τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων δέον νὰ συνεχισθῇ μὲτα παραλληλον συνέχισιν τῆς καταβολῆς προσπαθειῶν ἐκ μέρους αὐτῆς πρὸς διατήρησιν σχετικῆς σταθερότητος τῶν τιμῶν καὶ ἀποτροπὴν πληθωριστικῶν καταστάσεων οὕτως ὥστε οὔτε η οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις οὔτε η δικαία κατανομὴ τοῦ εἰσοδήματος νὰ ἐπηρεασθοῦν δυσμενῶς.

3. 'Αφ' ἔτερου η ἐκτέλεσις διαφόρων ἔργων ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως πρὸς ἔκμετάλλευσιν καὶ χρήσιν τῶν διαθεσίμων πόρων τῆς νήσου δέον νὰ πραγματοποιῆται κατὰ τρόπον πολὺ καλῶς μελετημένον ὥστε τὰ ἐκάστοτε κατασκευαζόμενα ἔργα νὰ εἶναι ἀπολύτως ἐπιτυχημένα καὶ οἰκονομικῶς θιώσιμα. 'Εκ παραλλήλου, δύμως, θά πρέπει οι ἐνδιαφερόμενοι πολίται νὰ ἀντιληφθῶσιν ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν τοιούτων ἔργων ἀπαιτεῖ χρηματοδοτήσεις πολλῶν χιλιάδων λιρῶν, καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου ἔνευ τῆς ίδικῆς των οἰκονομικῆς ἀνταποκρίσεως πρὸς τὴν εἰς αὐτοὺς ἐπιθαλλομένην δικαίαν φορολογίαν, αἱ δυνατότητες τοῦ κράτους διὰ ἐκτέλεσιν τοιούτων ἔργων περιορίζονται εἰς τὸ ἐλάχιστον. 'Η Ἐπιτροπὴ εἰστηγούμενή ταξ κατευθυντηρίους ταύτας γραμμάτων ἔλαβεν ὑπὲρ ὅψιν καὶ ἀριθμὸν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐκφραζομένων παραπόνων καὶ ἐπικρίσεων εἰς διαφόρων ἀφορᾶ ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν ἀνεπιτυχῆ ἐκτέλεσιν διαφόρων μεγάλων ἔργων, ἀφ' ἔτερου δὲ τὴν παρουσιαζομένην τάσιν τῶν ἐπωφελουμένων ἐκ τῶν τοιούτων ἔργων πολιτῶν νὰ ἀποφύγωσι τὴν ἐπιθολήν εἰς αὐτοὺς τῆς ἀναγκαιούσης συναφούς φορολογίας.

'Η Ἐπιτροπὴ ὑποθάλλουσα ἐν τούτοις τὰ ἀνωτέρω δὲ ἀποκλείει, ιδίως εἰς τὸ ἀμεσον μέλλον, τὴν ἐκτέλεσιν καὶ μὴ θιώσιμων οἰκονομικῶς ἔργων ἐὰν αἱ περιστάσεις ἐπιθάλουν τοῦτο, δοθέντος ὅτι τὸ κράτος ὑποχρεοῦται πολλάκις, διὰ διαφόρους κοινωνικούς καὶ ἄλλους λόγους, νὰ προθαίνῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἔργων οὐχὶ πλήρως ἀπὸ τεχνικοοικονομικῆς πλευρᾶς δικαιολογουμένων.

4. Τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς εύρισκουν ἔαυτά σύμφωνα μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν γενομένην, κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς προσφώνησιν αὐτοῦ, δῆλωσιν ὅτι ἔχει ἐπιτευχθῇ ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἐντεῦθεν σημαντικὴ πρόσδοσις τόσον εἰς τὸν οἰκονομικὸν δσον καὶ εἰς τὸν κοινωνικὸν τομέα καὶ ὅτι, ὡς ἀποτέλεσμα τούτων, ἔχει θελτιωθῆ ἡ κατανομὴ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος μὲ συνέπειαν τὴν ἀνδρὸν τοῦ θιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ.

'Η Ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπὲρ ὅψιν τὸ ὕψος τοῦ ἐπιτευχθέντος κατὰ τὴν παρελθοῦσαν δεκαετίαν ρυθμοῦ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ τὴν εἰς ἄλλας περιπτώσεις ἀναλυθεῖσαν θέσιν τῆς Κυθερνήσεως ὅτι ἡ οἰκονομικὴ αὐτῆς πολιτικὴ ἀποθέλεται εἰς διαρκῆ καὶ μόνιμον, καὶ οὐχὶ ἐφήμερον εὐημερίαν, πιστεύει ὅτι αἱ δημιουργηθεῖσαι σήμερον συνθήκαι ἐπιτρέπουν τὴν εἰς ηδημένον θαθμὸν ἐπένδυσιν εἰς κοινωνικάς παροχάς, τοῦτο δὲ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς διακεκηρυγμένης γενικωτέρας Κυθερνήσεως πολιτικῆς διὰ δικαιοτέρων διανομὴν καὶ

άναδιανομήν τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος. Συναφῶς θεωρεῖται ἐπιβεβλημένη ἡ υἱοθέτησις σχεδίων διὰ περατιέρω ἐπέκτασιν τῶν κοινωνικῶν ὀφελημάτων εἰς εὐρύτερα στρώματα τοῦ λαοῦ διὰ τῆς δόσον τὸ δυνατὸν ταχυτέρας ἐφαρμογῆς καὶ ὄλοποισεως τοῦ ἔξαγγελθέντος σχεδίου παροχῆς δωρεάν παιδείας, τῆς προωθήσεως τῆς εἰσαγωγῆς ἐνὸς γενικωτέρου σχεδίου ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως, τῆς υἱοθέτησεως ταχυρρύθμων προγραμμάτων ἀναπτύξεως εἰς ἀγροτικάς περιοχάς τῆς νήσου, ὅπου, ὡς ἄλλοτε ἔτονός, τὸ κατά κεφαλὴν εἰσόδημα εἶναι χαμηλότερον τοῦ γενικῶς ἐπικρατοῦντος καὶ γενικῶς διὰ τῆς δημιουργίας καλυτέρων εὔκαιριῶν εἰς τοὺς διαθιοῦντας εἰς τὰς ἀγροτικὰς περιοχάς.

Προθαίνουσα ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὰς γενικὰς ταύτας παρατηρήσεις ἔλαβε σοθαρῶς ὑπ' ὅψιν διτι, παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας εἰσηγήσεις τῶν Μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς Βουλῆς ἔξακολουθοῦν νὰ διατίθενται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὀρισμένων ἔργων ἀναπτύξεως τῆς ὑπαίθρου συνεχῶς ἀνεπαρκῆ ποσά μὲ τὰ γνωστὰ ἀποτελέσματα τῆς δημιουργίας δυσαρεσκειῶν εἰς τοὺς κατοίκους τῆς ὑπαίθρου, λόγῳ τῆς πεποιθήσεως τῶν διτι ὑφίσταται ἐκ μέρους τοῦ κράτους παραγνώρισίς των, καὶ τῆς κατά συνέπειαν δημιουργουμένης καὶ συνεχῶς αὐξανομένης τάσεως τῶν κατοίκων τῶν ἀγροτικῶν περιοχῶν νὰ ἐγκαταλείπουν τὰς περιοχάς των καὶ νὰ μετακινῶνται πρός τὰς μεγαλύτερας συήθως πόλεις τῆς νήσου. Τὸ γεγονός τοῦτο, ὡς εἶναι εἰς δόλους ἀντιληπτόν, δημιουργεῖ ἀφ' ἐνὸς ἐρήμωσιν τῆς ὑπαίθρου καὶ συσσωρεύει ἀφ' ἐτέρου νέα προβλήματα εἰς τὰ ἥδη ἀρκούντως δξύτατα προβλήματα τῶν πόλεων.

5. Ὡς ἔτονόθη καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ σημειωθεῖσα καὶ διατηρηθεῖσα ἀνοδος τοῦ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας μας ἔξακολουθεῖ εἰσέτι νὰ στηρίζηται εἰς σημαντικὸν θαθμὸν ἐπὶ ἀσταθμήτων καὶ ἔξωγενῶν παραγόντων. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐν προκειμένῳ εἶναι τῆς γνώμης διτι ἡ Κυθέρηνησις δέον νὰ συνεχίσῃ τὰς ἥδη ἀρξαμένας προσπαθείας τῆς διὰ τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς οἰκονομίας ἐπὶ σταθερωτέρων, μονιμωτέρων καὶ ἀσφαλεστέρων θάσεων.

6. Τὰ ἔκαστοτε προτεινόμενα δι' ἐκτέλεσιν ἔργα ἀναπτύξεως εἰς ἀμφοτέρους τοὺς προϋπολογισμούς καὶ ἡ ἀποδιδομένη εἰς αὐτοὺς σημασία δημιουργοῦν εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ηὐδημένας εὐθύνας καὶ ἐπιπρόσθετα καθήκοντα. Αἱ οὕτω δημιουργούμεναι ὑποχρεώσεις καὶ ἡ αὔξησις τῶν καθηκόντων τῶν μελῶν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καθιστοῦν ἀπαραίτητον τὴν ληψιν μέτρων διὰ τὴν περιάτερω αὔξησιν τοῦ ἐπιπέδου ἀποδόσεως τούτων καὶ τὴν καλυτέραν κατάρτισιν αὐτῶν. Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς φρονοῦν ἐν προκειμένῳ διτι τὸ ἥδη ἀρξάμενον ἔργον τῆς μελέτης τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, διὰ σκοπούς ἀναδιοργανώσεως καὶ ἔκσυγχρονισμοῦ ταύτης, δέον νὰ ἐπισπευσθῇ χρησιμοποιουμένων δόμου μετὰ τῶν ξένων εἰδικῶν ἐμπειρογνωμόνων καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν Κυπρίων εἰδικῶν.

Ως ἀναμένεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Κυθέρηνησις θὰ ἔξετάσῃ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς διεξαγομένης ἀναδιοργανώσεως τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ τρόπους ἐπιλύσεως τῶν ἔκαστοτε δημιουργουμένων δημοσιοϋπαλληλικῶν προβλημάτων καὶ διαφορῶν οὕτως ὡστε νὰ ἀποφεύγηται ἡ διασάλευσις τῶν τῶν σχέσεων δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ Κυθερήνησεως μὲ τὰ ἀναποφεύκτως προκύπτοντα δυσμενῆ ἀποτελέσματα ἐφ' ὄλοκλήρου τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου. Γνώμων τῆς Κυθερήνησεως ἐν προκειμένῳ θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ διατηρησις μιᾶς εὐελίκτου, ἐπαρκῶς κατηρτισμένης δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ λειτουργούσης ὑπὸ πᾶσαν διμαλότητα ἵνα παρέχηται εἰς τὸ κράτος ἡ εὐχέρεια νὰ προγραμματίζῃ τὰς διαφόρους ἐνεργείας του εἰς δόλους τοὺς τομεῖς καὶ νὰ γνωρίζῃ ἐκ τῶν προτέρων διτι ἡ ἀνταπόκρισις τοῦ δημοσιοϋπαλληλικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὰ ἔκαστοτε ἐκπονούμενα προγράμματα ἀναπτύξεως θὰ εἶναι ίκανοποιητική.

7. Ἡ Ἐπιτροπὴ μελετήσασα τὸ θέμα τῆς πιστοδοτικῆς πολιτικῆς, τῆς ἀκολουθουμένης ὑπὸ τῆς Κυθερήνησεως, ἐπιθυμεῖ ὅπως ἐκφράσῃ παλαιοτέρων ἀποψιῶν αὐτῆς διτι τὸ θέμα τοῦτο δέον νὰ ἀντιμετωπίζεται ὑπὸ τοιαύτην σκοπιάν ὡστε νὰ μὴ παραθλάπτωνται αἱ δραστηριότητες τῆς ίδιωτικῆς πρωτοθουλίας.

Ἐκ παραλλήλου, ὅμως, δέον δπως ή Κυθέρηνησις αύξηση τάς πιστοδοτήσεις της εἰς δ.τι ἀφορᾶ τὴν προώθησιν τοῦ τουρισμοῦ καὶ τὴν ἀνάπτυξιν θιομηχανικῶν μονάδων, παρεχομένης ταυτοχρόνως ἐξ Ἰου Ιδιαιτέρας σημασίας εἰς τὴν ἀγροτικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὑπαίθρου δπου τὸ ὑψος τῶν ἀναγκῶν τῶν κατοίκων τῆς ἀπιθάλλει τοῦτο. Ἡ χρηματοδότησις ἔν προκειμένῳ τῶν τομέων τούτων ἐπὶ μακροπροθέσμου θάσεως καὶ μὲ χαμηλότοκα δάνεια θὰ ἀπετέλει σημαίνοντα παράγοντα καὶ ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν μακροπροθέσμων στόχων τῆς Κυθερήνησεως.

8. Ἀναφορικῶς πρὸς τὸ θέμα τῆς φορολογίας ή Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐπιθυμεῖ δπως διατυπώσῃ παιλαιοτέραν ἀποψιν δτι ή φορολογία δέον νὰ είναι τοιαύτης φύσεως ὥστε τὰ οἰκονομικῶν ἀσθενέστερα στρώματα νὰ μὴ ἐπωμίζωνται μεγάλα φορολογικά θάρη ἐνῷ ἐκ παραλλήλου, τὰ οἰκονομικῶν ισχυρότερα στρώματα νὰ μὴ ἐπιθερύνωνται μὲ τοιούτου ὕψους φορολογίαν ὥστε αὕτη νὰ ἐπενεργῇ ὡς ἀναστατικός παράγων εἰς περαιτέρω ἐπενδύσεις καὶ ηὔξημένην παραγωγικότητα.

9. Τὸ θέμα τῶν ἀρξαμένων διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν σχέσεων μεταξὺ τῆς Κύπρου καὶ τῆς Εύρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἀπησχόλησε σοθαρῶς τὴν Ἐπιτροπήν. Ἐλλείψει, ὅμως, ἐπαρκῶν στοιχείων αὕτη, ὡς καὶ εἰς ἄλλο μέρος τῆς ἐκθέσεως παρατηρεῖ, ἔξακολουθεῖ ἀπλῶς νὰ διατηρῇ τὰς ἐπιφυλάξεις τῆς ἐπὶ τοῦ ὅλου θέματος. Δράττεται ὅμως τῆς εὐκατιρίας νὰ καταστήσῃ σαφές δτι θέσις αὐτῆς είναι δπως ή Βουλή, διαρκουσῶν τῶν διαπραγματεύσεων, κατατοπίζηται καὶ ἐνημεροῦται ἀνελλιπῶς καὶ δτι πρὸ τῆς συνάψεως οἰασδήποτε συμφωνίας θὰ ἔδει ἀπαραίτητως νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὅψιν αἱ ἀπόψεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς Βουλῆς, ἐπαφιεμένου ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τοὺς ἐκπροσωποῦντας τὸν λαὸν νὰ ἐπικυρώσωσιν ή μὴ οἰασδήποτε τοιαύτην συμφωνίαν.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟ·ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

1. Δικαστικὸν Τμῆμα καὶ Νομικὴ Ὑπηρεσία :

Ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐσημείωσε μεθ' ίκανοποιήσεως τὰς καταθαλομένας προσπαθείας πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν διαφόρων προβλημάτων εἰς τὰς ἐν λόγῳ ὑπηρεσίας ὡς ἐκ τοῦ παρουσιαζομένου μεγάλου φόρτου ἐργασίας. Ὡς πιστεύεται, ἡ ἐπαρκής ἐπάνδρωσις τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν καὶ ἡ ίκανοποίησις τῶν πάσης φύσεως ἀναγκῶν των θὰ ὑποθοηθῇσῃ αὐτάς τὰς μέγιστα εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς των.

2. Ἐλεγκτικὴ Ὑπηρεσία :

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιθυμεῖ νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὰς παρουσιαζομένας ἀνωμαλίας καὶ ὑπερβασίας ὑπὸ διαφόρων Κυθερηνητικῶν Τμημάτων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων ἔργων καὶ τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἀρμοδιοτήτων των, ὡς αὗται ἀναφέρονται ἀναλυτικῶς εἰς τὴν κατατεθεῖσαν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἐτησίων ἐκθεσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐλεγκτοῦ τῆς Δημοκρατίας διὰ τὸ 1970, καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὰς σοθαρὰς αὐτῆς ἀνησυχίας. Ἐκ παραλλήλου ἐπιθυμεῖ νὰ παρατηρήσῃ δτι ή παράλεψις τῶν λειτουργῶν τῶν ἀσκεύτων ἔλεγχον ἐπὶ τῶν κοινωνίων νὰ παράσχωσιν ἔγκαιρως ἐξηγήσεις εἰς τὰς καθ' ἔκαστον ἔτος γινομένας ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐλεγκτοῦ τῆς Δημοκρατίας παρατηρήσεις θὰ εύρῃ ἀντιμέτωπα τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἀτινα, μὴ ὑπαρχούσης ἔτερας ἐκλογῆς, προτίθενται νὰ ἐνασκήσωσι τὰς ἐκ τοῦ Συντάγματος ἀπορρεούσας ἔξουσίας των.

3. Ὑπουργεῖον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ Τμῆματα :

Δοθείσης τῆς εὐκατιρίας εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ λάθῃ γνῶσιν τῶν διαφόρων θεμάτων τῶν ἐμπιπτόντων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ἐν λόγῳ Ὑπουργείου καὶ

νά γνωρίσῃ ἐν λεπτομερείᾳ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀκολουθουμένην πολιτικὴν τοῦ 'Υπουργείου τούτου αὕτη ἐπιθυμεῖ νά προσθῇ εἰς τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις :

- (α) Εἰς τὰς Κτηνιατρικάς 'Υπηρεσίας διαπιστοῦται καὶ ἔφέτος ὅτι δὲν κατέστη εἰσέτι δυνατή ἡ ἐπαρκῆς ἐπάνδρωσις δι' ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ κτηνοτροφία ἐν Κύπρῳ ηὔξῃ προσφάτως εἰς μέγαν βαθμὸν καὶ ἀναμένεται νὰ διαδραματίσῃ σημαίνοντα ρόλον εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πρόσδον τῆς νήσου. Παραλλήλως μὲ τὴν λήψιν τῶν καταλλήλων μέτρων πρὸς κάλυψιν τοῦ κενοῦ τούτου ἡ 'Ἐπιτροπὴ εἰσηγεῖται δύος μελετηθῆ καὶ τὸ θέμα τῶν δρῶν ὑπηρεσίας τῶν κτηνιατρικῶν λειτουργῶν οὕτως ὥστε οἱ δροὶ οὗτοι νὰ παύσουν νὰ εἰναι ὑποδεέστεροι ἐκείνων οἱ δροὶ προβλέπονται δι' ἄλλας θέσεις, αἵτινες ἀπαιτοῦν τὸ αὐτὸ δύψος προσόντων, καὶ νὰ ἀποτελοῦν ἐν τέλει ἀναστατικὸν παράγοντα διὰ τοὺς νέους οἰτινες ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκολουθήσουν τὴν ἐπιστήμην τῆς κτηνιατρικῆς.
- (β) 'Η 'Ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑφιστάμενον σχέδιον μικτῆς γεωργίας –κτηνοτροφίας, τὸ δροῖον τυγχάνει τῆς ἐνισχύσεως τοῦ 'Οργανισμοῦ Τροφίμων καὶ Γεωργίας, εἰσηγεῖται δύος ἔξετασθῆ τὸ ἐνδεχόμενον μελλοντικῆς ἔγκατατελεψεως τῆς σημερινῆς ἐκτροφῆς ὑφ' ἐνὸς ἐκάστου γεωργοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ ζώων, ὡς ἀντιοικονομικῆς καὶ αὐξανούσης τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς, καὶ ἀντ' αὐτῆς εἰσαγχθῆ διεσμὸς τῶν ἀγρεπαύλεων ἐπὶ μετοχικῆς βάσεως, εἰς ᾧ συμμετέχῃ σημαντικὸς ἀριθμὸς γεωργῶν, θὰ ἐπιτυγχάνωνται δὲ τοιουτοτρόπως ή μείωσις τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ ἡ εὐκολωτέρα συγκέντρωσις τῶν παραγομένων προϊόντων.
- (γ) Σημειοῦνται μεθ' ίκανοποίησεως αἱ καταβάλλομεναι προσπάθειαι ἐκ μέρους τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας δι' ἀξιοποίησιν τῶν ἐκ τῶν δασῶν προϊόντων δσον καὶ τῶν ἄλλων φυσικῶν καλλονῶν παραλλήλων πρὸς τὴν διατήρησιν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. 'Η διατήρησις, δύμως, τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, κατὰ τὴν γνώμην τῆς 'Ἐπιτροπῆς, ἀποτελεῖ σοθαρώτατον θέμα, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ δργάνωσις εἰδικῆς ὑπηρεσίας, ἥτις νὰ ἀναλάβῃ κατ' ἀποκλειστικότητα τὸ θέμα τοῦτο, θὰ ἀπετέλει ἐνδεδειγμένην ἐνέργειαν.
- (δ) 'Η 'Ἐπιτροπὴ συνειδητοποιοῦσα πλήρως τὸ μέγεθος τῆς εὐθύνης ἐκ τῆς τυχὸν εἰσαγωγῆς ἐνὸς γενικωτέρου σχέδιον ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων ἐπιθυμεῖ νὰ παρατηρήσῃ ὅτι θὰ πρέπει νὰ γίνῃ εἰς δλους τοὺς ἐνδιαφερομένους συνειδητὸν ὅτι ἐν ᾧ περιπτώσει ήθελεν εἰσαγχθῆ ἐν τοιοῦτον σχέδιον θὰ πρέπει ὡρισμένα γεωργικὰ προϊόντα νὰ ἐπιδοτοῦν ἀπαρατήτως ἀριθμὸν ἄλλων, ἄλλως ή λειτουργία τοιούτου σχεδίου δὲν θὰ εἰναι ὑπὸ οἰασδήποτε ἄλλας συνθήκας ἐφικτῆ.
- (ε) Δεδομένης τῆς σημασίας τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῶν Γεωργικῶν Φαρμάκων Νόμου τὰ Μέλη τῆς 'Ἐπιτροπῆς καλοῦν τὰς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας δύος ἐπισπεύσουν τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀπαιτουμένων Κανονισμῶν καὶ καταβάλουν πᾶσαν δυνατήν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου.
- (στ) 'Η 'Ἐπιτροπὴ εἰναι τῆς γνώμης ὅτι ἀποτελεῖ καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὴν γινομένην ἀξιοποίησιν τῶν ὑδατίνων πόρων τῆς νήσου, νὰ ἐπισημάνῃ κατ' ἀρχὴν τὰ ἔργα ἐκείνα τὰ δροὶ θὰ πρέπει νὰ τύχωσι προτεραιότητος καὶ διὰ καταλλήλου συντονισμοῦ τῶν ἀρμοδίων Κυβερνητικῶν ὑπηρεσιῶν νὰ παράσχῃ τὰς ἀναγκαίας πιστώσεις διὰ τὴν ταχείαν προώθησιν τούτων. Πιστεύεται ἐν τούτοις ὅτι ἡ συγκέντρωσις τῶν διαφόρων ἀρμοδιοτήτων ἐπὶ τῶν ὑδατῶν εἰς μίαν Ἀρχὴν ἀποτελεῖ βασικήν προϋπόθεσιν διὰ τὴν συντομωτέραν προώθησιν τῶν διαφόρων ἔργων καὶ τὴν ἀποφυγὴν τῶν δημιουργουμένων περὶ τὸ θέμα τοῦτο σημερινῶν καταστάσεων.

Ἐν τέλει αὕτη συμφωνεῖ ὡς πρὸς τὸ ἀπαραίτητον τῆς διεξαγωγῆς ἐμπεριστατωμένης μελέτης σκοπιμότητος πρὸ τῆς ἐκτελέσεως οἰουδή-
ποτε ὄδατικοῦ ἔργου καὶ δηλοῖ ὅτι εἶναι ἔτοιμη νὰ θοηθήσῃ πρὸς τὴν
κατεύθυνσιν τῆς προσλήψεως τοῦ ἀπαραιτήτου προσωπικοῦ δι' ἐκτέ-
λεσιν τῶν ἔργων αὐτῶν.

(ζ) Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπικροτεῖ τὴν ληφθεῖσαν ἐκ μέρους τῆς Κυθερνήσεως κατ' ἀρχὴν ἀπόφασιν δπῶς κατασκευάσῃ ἐν Κύπρῳ μονάδα ἀφαλα-
τώσεως ὄδατος πλήν, ὅμως, πιστεύει ὅτι τὸ θέμα τοῦτο, ὡς ἐμπερικλείον
πολλαπλᾶς λεπτομερείας καὶ ἔχον ἀμεσον σχέσιν μὲ πρόσφατα ἐπι-
τεύγματα τῆς τεχνολογικῆς προόδου, ήτις εἰς τὸν τομέα τοῦτον εὑρί-
σκεται ἐν συνεχεί εξελίξει, θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ μετὰ πάσης
προσοχῆς καὶ περισκέψεως. Περαιτέρω, καὶ δεδομένης τῆς ἀντιλήψεως
ὅτι δ συνδυασμὸς τῆς κατασκευῆς τῆς μονάδος αὐτῆς μὲ ταυτόχρονον
ἀνέγερσιν ἡλεκτροπαραγωγοῦ σταθμοῦ ἔχει εύνοϊκάς ἐπιπτώσεις εἰς
τὸ κόστος τοῦ παρεχομένου ὄδατος ἐκ τῶν ἐγκαταστάσεων ἀφαλα-
τώσεως, καλεῖται τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ διερευνήσῃ καὶ τὸ
τοιοῦτον ἐνδεχόμενον.

(η) Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς συζητήσαντα τὸ θέμα τῆς ἐκάστοτε διδομένης
ὑπὸ τῶν ἀρμόδιων ὄπηρεσιῶν κατεύθυνσεως πρὸς τοὺς γεωργοὺς διὰ
καλλιέργειαν δρισμένου εἴδους γεωργικῶν προϊόντων καὶ τῶν ἐν συ-
νεχείᾳ προκυπτουσῶν δυσκολιῶν ἥχθησαν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τού-
λαχιστὸν εἰς τὰς περιπτώσεις κατασκευῆς ὑπὸ τοῦ κράτους τῶν δια-
φόρων ὄδατικῶν ἔργων θὰ πρέπει νὰ καταθάλλωνται ἐκ μέρους τῶν
ἀρμόδιων τῆς Κυθερνήσεως προσπάθειαι ἵνα ἐλέγχωνται αἱ εἰς τὰ
ἔργα ταῦτα καλλιεργούμεναι ποικιλαὶ τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

4. Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας καὶ Τμῆματα :

Ἡ Ἐπιτροπὴ μελετήσασα ἐπισταμένως ἐν ἔκαστον τῶν θεμάτων ἀτινα ἐμπί-
πτουσιν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργείου καὶ τῶν Τμημάτων αὐτοῦ
ἐπιθυμεῖ δπῶς παραπτηρήσῃ τὰ ἀκόλουθα :

(α) Τὸ θέμα τῆς δασμολογικῆς προστασίας ἐγχωρίων βιομηχανιῶν ἀπῆ-
σχόλησε σοθαρῶς τὴν Ἐπιτροπήν. Κατόπιν ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων μετὰ
τοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργείου τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἥχθησαν εἰς τὸ συμ-
πέρασμα ὅτι ἡ τοιαύτη προστασία ἐὰν ἐν τέλει δὲν ἀκολουθηθῇ μὲ
τὸν δέοντα ἐλεγχον ἐπὶ τῆς ποιότητος καὶ τῆς τιμῆς τῶν προστατευο-
μένων εἰδικῶν ἀποθαίνει εἰς βάρος τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ. Θέσις
ἐν προκειμένῳ τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι δπῶς δσάκις αἱ βιομηχανίαι αὖται
αὐξάνωσι τὰς τιμάς των ἀνευ τῆς πρὸς τοῦτο ἔξουσιοδοτήσεως τοῦ
ἀρμόδιου Ὑπουργείου, ἀμέσως νὰ ζητήται ἐλάττωσις ἢ καὶ ἀπόσυρσις
τῆς παρεχομένης δασμολογικῆς προστασίας. Ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα
τοῦ ἐλεγχου τῆς ποιότητος τῶν διατιθεμένων εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμπορευ-
μάτων θέσις τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι δπῶς εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἡ χρῆ-
σις τῶν ὄπηρεσιῶν τοῦ Κυθερνητικοῦ χημικοῦ γίνεται συχνότερον καὶ
ἐπὶ καλῶς δργανωμένης βάσεως. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι δ τοιοῦτος
ἐλεγχος δέον νὰ ἐπεκτείνηται εἰς τοὺς τόπους παρασκευῆς τῶν διατι-
θεμένων προϊόντων ἀντὶ τῶν ὄπηστατικῶν μεταπωλήσεως τούτων, αἱ
δὲ ἐκάστοτε διαπιστούμεναι παραθάσεις νὰ τυγχάνωσι σχετικῆς δημο-
σιεύσεως πρὸς γνῶσιν τοῦ κοινοῦ καὶ συμμόρφωσιν ἐκ παραλήλου
τῶν παρανομούντων.

(β) Ἐκ τῆς γενομένης ἐνημερώσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς
εἰσαγωγῆς κρεάτων διαφαίνεται ὅτι τὸ δλον θέμα χρήζει ἐπανεξε-
τάσεως, τὰ δὲ ἐφαρμοζόμενα κριτήρια ὑπὸ τῶν κτηνιατρικῶν ὄπηρε-
σιῶν τῆς Κυθερνήσεως, ὡς ὑπερμέτρως αὐστηρὰ καὶ περιορίζοντα τὸν
ἀριθμὸν τῶν χωρῶν ἐξ ὧν δύναται νὰ εἰσαχθῇ εὐθηνὸν κρέας, νὰ ἀνα-
θεωρηθῶσι.

(γ) Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κτηθείσης πείρας ἐκ τῆς λειτουργίας τῶν Συμβουλίων Ἐμπορίας διαφαίνεται διὰ αὐτὸν ὅτι αἱ ἀπό τοῦ πολλοῦ ἀναφεύσαι δυσκολίαι εἰς τὰ πλείστα ἔξι αὐτῶν ὑπαγορεύουν τὴν ἄμεσον ἐπανεξέτασιν τοῦ υἱοθετηθέντος θεσμοῦ καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του ὑπὸ μιᾶς πρὸς τοῦτο συσταθησομένης Ἀνεξαρτήτου Ἐπιτροπῆς. Τοῦτο δὲ ἰδίως ἐν ὅψει τοῦ παρουσιαζομένου σήμερον φαινομένου, Ἀνώτεροι Κρατικοὶ Λειτουργοί, συμμετέχοντες εἰς τὰ διάφορα Συμβούλια Ἐμπορίας, νὰ προσπαθοῦν νὰ εύθυγραμμίσουν τὴν πολιτικὴν τοῦ Ὑπουργείου των μὲ τὴν πολιτικὴν τῶν Συμβουλίων, εἰς ἃ συμμετέχουν.

(δ) Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποδίδουσα ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ κυπριακοῦ Ἐμπορίου εἰς τὸ ἔξωτερικὸν καλεῖ τὴν Κυθέρηνησιν διὰ τοῦ μελετῆσης περαιτέρω τὸν θεσμὸν τῶν Ἐμπορικῶν Ἀκολούθων δοτικοῦς να καθιερωθῆ ἐις ὅλας τὰς συναλλασσομένας μὲ τὴν Κύπρον χώρας καὶ νὰ προσδοθῇ εἰς αὐτὸν ἡ δέουσα σημασία καὶ κύρος. Τὸ ζῆτημα ἐπίσης τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Κύπρου εἰς Ἐμπορικάς ἐκθέσεις τοῦ ἔξωτερικοῦ θὰ ἔσται νὰ τεθῇ ἐπὶ νέας βάσεως, διὰ τῆς λογικῆς δὲ αὐξήσεως τῆς χορηγουμένης χρηματοδοτήσεως διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν τὸ ἐπίπεδον ἐμφανίσεως τῶν Κυπριακῶν ἐκθέσεων νὰ ἀποφέρῃ τὰ ἀναμενόμενα ἐμπορικά δόφελη εἰς τὸν τόπον. Ἡ ἐν προκειμένῳ συνεργασία καὶ ἀνταπόκρισις τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως τῆς νήσου εἰς τὰς ἐκθέσεις ταύτας ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον στοιχεῖον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ των.

(ε) Τὸ σχέδιον εἰσαγωγῆς τοῦ θεσμοῦ τῶν Βιομηχανικῶν περιοχῶν ἐλεύθερων ζωνῶν ἔχει καθυστερήσει εἰς μέγαν βαθμὸν δι' ὃ καὶ καλούνται οἱ ἀρμόδιοι διὰ τοῦ χωρήσουν εἰς τὴν ἄρσιν τῶν τυχόν ἐμποδίων καὶ καταστήσουν τὸ δλον σχέδιον πραγματικότητα.

(στ) Δοθείσης τῆς ἀναπτροσαρμογῆς ἐπὶ παγκοσμίου κλίμακος τοῦ ρόλου τῶν διπλωματικῶν ἀποστολῶν εἰς τὸ ἔξωτερικὸν ἡ Ἐπιτροπὴ καλεῖ τὴν Κυθέρηνησιν διὰ τοῦ προσθῆτος εἰς τὴν μεγαλυτέραν δυνατήν ἀξιοποίησιν τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσωπειῶν μας εἰς τὸ ἔξωτερικὸν πρὸς προώθησιν τῶν Ἐμπορικῶν συναλλαγῶν μας καὶ ἀνάπτυξιν τῆς τουριστικῆς κινήσεως τῆς νήσου.

5. 'Υπουργείον Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων καὶ Τμήματα :

Κατὰ τὴν διεξαγχθεῖσαν συζήτησιν ἐπὶ τῶν διαφόρων θεμάτων τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργείου καὶ Τμημάτων διεπιστώθησαν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τὰ ἀκόλουθα :

(α) Ἡ Ἐπιτροπὴ χαιρετίζει τὴν ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως προγραμματιζομένην εἰσαγωγὴν νέου σχεδίου κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων ἥτις ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν ἥδη ἀναληφθεῖσαν βάσει τῶν καθορισθέντων στόχων τοῦ ληξαντος Δευτέρου Πενταετοῦ Προγράμματος Ἀναπτύξεως. Δεδομένης τῆς σημασίας τοῦ ἐν λόγῳ σχεδίου ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξέφρασεν ἐπιθυμίαν διὰ τοῦ συζητήση τὸ θέμα τοῦτο εἰς εἰδικὴν αύσκεψιν αὐτῆς καὶ τῆς Κοινού Λευτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ 'Υπουργοῦ Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων ἀφοῦ ἐφοδιασθῶσι τὰ Μέλη τῶν δύο Ἐπιτροπῶν διὰ τῶν ἀπαιτουμένων στοιχείων καὶ λεπτομερειῶν.

(β) Ἡ Ἐπιτροπὴ χαιρετίζει ἐπίσης τὴν μελετωμένην εἰσαγωγὴν σχετικῆς νομοθεσίας τοποθετούσης τὰ παρεχόμενα σήμερον δημόσια θοηθήματα πρὸς τοὺς οἰκονομικῶν ἀδυνάτους καὶ παθόντας ἐπὶ νέας βάσεως, καὶ παρεχούσης τὸ νομικὸν δικαίωμα εἰς ἔνα ἔκαστον ἐνδεῆ νὰ τυγχάνῃ ἐνδός κατωτάτου ἐπιπέδου εἰσοδήματος, τούτου ρυθμιζομένου ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν του.

(γ) Συζητηθέντος τοῦ θέματος τῆς αὐξήσεως τοῦ νῦν χορηγουμένου εἰς τὰς οἰκογενείας σχετικοῦ ποσοῦ διὰ κάλυψιν τῶν ἔξοδων συντηρήσεως

καὶ διαμονῆς τῶν εἰς αὐτάς ἀποσπαζομένων παιδιῶν ὑπὸ τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Εύημερίας καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ φαινομένου ἢ παραμονὴ τῶν παιδιῶν αὐτῶν νὰ καθίσταται προθληματική εἰς τάς οἰκογενείας αὐτάς, δὲ 'Υπουργός Οἰκονομικῶν ἀνέλασθεν ὅπως ἐπανεξετάσῃ τὸ δόλον θέμα ἐν συνεργασίᾳ μετά τοῦ ἀρμοδίου συναδέλφου του.

(δ) 'Η Ἐπιτροπὴ μελετήσασα τὸ θέμα τῆς Ιδρύσεως καὶ λειτουργίας τῶν Κέντρων Νεότητος είναι τῆς γνώμης δτὶ ἡ Κυβέρνησις διεθέλει, πέραν ἔκείνων τὰ δόποια προσφέρει ὑπὸ μορφὴν ἑφ' ἀπαξ ἐπενδύσεων διὰ τὰ Ιδρύματα ταῦτα, νὰ συνεισφέρῃ καὶ ἐτησίας χορηγίας διὰ τὴν συντήρησιν τούτων, ίδιως ἐν ὅψει τῶν ἀντιμετωπιζομένων ὑπὸ τῶν υδρυμάτων αὐτῶν δυσκολιῶν.

(ε) 'Η Ἐπιτροπὴ μετ' εύχαριστήσεως σημειοῖ δτὶ παλαιοτέρα αὐτῆς εἰσήγησις διὰ χρησιμοποίησιν τοῦ ἐκ τοῦ Ταμείου 'Αδειῶν πλεονάζοντος ποσοῦ διὰ σκοπούς ἐπιχορηγήσεως τῆς ἀναπταύσεως τῶν ἐργαζομένων, διαρκουσῶν τῶν ἐτησίων ἀδειῶν των, εἰς δρεινὰ θέρετρα τῆς νήσου, ἔχει υἱοθετηθῆ κατ' ἀρχὴν πλήρως ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου 'Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων καὶ δτὶ λαμβάνονται αἱ δέουσαι ἐνέργειαι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ἐφαρμογῆς τῆς γενομένης εἰσηγήσεως.

(στ) Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἔχοντα ὑπ' ὄψιν τὴν μορφὴν τῆς παρεχομένης σήμερον ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ τῶν τεχνικῶν σχολῶν ἐν ἀντιπαραθολῇ πρὸς τὸ εἶδος τῶν ἀναγκῶν τῆς βιομηχανίας μας εἰς τεχνικούς, μεθ' ἱκανοποιήσεως παρατηροῦν δτὶ τὸ θέμα τοῦτο ἀπασχολεῖ σοθαρῶς τὸ 'Υπουργείον 'Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων καὶ δτὶ λαμβάνονται τὰ δέοντα μέτρα διὰ τὴν ἐπὶ πλέον δρθιολογιστικῆς θάσεως ἀντιμετώπισιν τούτου.

(ζ) 'Εκ παραλλήλου ἐσημειώθησαν μετά προσοχῆς αἱ γενόμεναι παρατηρήσεις τοῦ 'Υπουργοῦ 'Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων καθ' ἀρχὴν δὲ ἐξαγγελθείς θεσμὸς τῆς παροχῆς δωρεάν παιδείας δὲν ἐφαρμοσθῇ μὲ παράλληλον ἔξειρεσιν τῶν καταλλήλων τρόπων ἐνθαρρύσεως τῆς προσελεύσεως τῶν ἐγγεγραμμένων νέων μαθητῶν εἰς τὰς τεχνικὰς σχολὰς καὶ μὲ ταυτόχρονον θελτίσιν καὶ ἀναθεώρησιν τῶν παρεχομένων ὑπὸ τῶν σχολῶν τούτων ἐπιπέδων μορφώσεως, προσθέτεται ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ τοιούτου μέτρου νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὐξήσιν ἀφ' ἐνὸς μὲν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνέργων ἀποφοίτων σχολῶν μέσης ἐκπαιδεύσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ σηματικὸς ἀριθμὸς ἐργατικῶν χειρῶν νῦν ἀπασχολουμένων διὰ διαφόρων τρόπων εἰς τὴν βιομηχανίαν νὰ ἀφαιρεθῇ ἐξ αὐτῆς μὲ συνεπακόλουθον τὴν δημιουργίαν σοθαροῦ προθληματος εἰς τὰς βιομηχανίας. 'Ελπίζεται δτὶ τὸ θέμα τοῦτο θὰ ἀπασχολήσῃ σοθαρῶς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τοῦτο προτοῦ ἡ ἀπὸ πολλοῦ ἀναμενομένη εἰσαγωγὴ τοῦ θεσμοῦ τούτου καταλήξῃ ἐν τέλει νὰ είναι δῶρον ἄδωρον διὰ τοὺς Κυπρίους πολίτας.

6. 'Υπουργείον 'Εσωτερικῶν καὶ Τμήματα :

Κατόπιν τῶν παρασχεθεισῶν ἐπειδηγήσεων ἐπὶ διαφόρων θεμάτων ἐμπιπτόντων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν καὶ τῆς ἀναλύσεως τῆς ἀκολουθουμένης ἐπ' αὐτῶν πολιτικῆς τοῦ 'Υπουργείου τούτου, τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιθυμοῦν ὅπως προσθῶσιν εἰς τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις :

(α) Εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως περιλαμβάνεται πρόνοια δι' ἀνέγερσιν εἰς Λευκωσίαν κατοικιῶν χαμηλοῦ κόστους καὶ διάθεσιν ἐν συνεχείᾳ τούτων ἐπ' ἐνοικιαστοῦ εἰς ἀστέγους οἰκογενείας χαμηλῶν εἰσοδημάτων μὲ παράλληλον πρόνοιαν ἐκ £ 50.000 διὰ τὴν ἀγοράν γῆς εἰς Λεμεσόν καὶ χρησιμοποίησιν ταύτης πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ στεγαστικοῦ προθληματος τῆς πόλεως τὸ ὅποιον κατέστη καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην δέυταν. 'Εγκρίνουσα δὲ 'Ἐπιτροπὴ ἀμφοτέρας τὰς

προνοίας καλεῖ τὴν Κυθέρην σιν ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν μελέτην τοῦ γενικωτέρου θέματος τῆς στεγάσεως καθότι οἰαδήποτε περαιτέρω ἀναβολὴ θὰ δόηγήσῃ, ὡς ἀναμένεται, εἰς τὴν περαιτέρω αὔξησιν τῶν καταβαλομένων σήμερον ἔνοικιν καὶ τὴν ταυτόχρονον δημιουργίαν νέου κοινωνικοῦ προβλήματος.

- (β) Ἡ Ἐπιτροπὴ χαιρετίζει τὴν μελετωμένην ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως ἀλλαγὴν τοῦ συστήματος εἰσπράξεως τελῶν ραδιοφώνων καὶ ἐκφράζει τὴν πεποιθήσιν ὅτι τὸ νέον σύστημα ἐφαρμοζόμενον τὸ ταχύτερον θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἔξαλεψιν τῆς ταλαιπωρίας τοῦ κοινοῦ καὶ τὴν ἔξοικονόμησιν σημαντικοῦ ποσοῦ χρημάτων. Ἐκ παραλλήλου θὰ παρασχεθῶσιν εἰς τὸ Ραδιοφωνικὸν Ἰδρυμα Κύπρου πάγιοι πόροι ἐπὶ τῇ θάσει τῶν δόποιων θὰ δύναται νὰ προγραμματίζῃ τὰς δαπάνας του καὶ τὴν ἐν γένει λειτουργίαν του.
- (γ) Ἀναφορικῶς πρὸς τὰς δραστηριότητας τοῦ ὡς ἄνω Ἱδρύματος ἡ Ἐπιτροπὴ εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ἡ διεξαγομένη σήμερον διαφήμισις διὰ διαφόρων τηλεοπτικῶν προγραμμάτων ξένων προϊόντων δέον νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς διαφημίσεως τῶν προϊόντων ἔγχωρίου κατασκευῆς καὶ προελεύσεως.
- (δ) Ἡ Ἐπιτροπὴ μετὰ λύπης τῆς παρατηρεῖ ὅτι τὸ θέμα τῶν ὑπερωριῶν τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας ἔξακολουθεῖ νὰ εὑρίσκεται ἐν ἐκκρεμότητι, τούτῳ δὲ παρὰ τὴν ὑποθληθεῖσαν σχετικὴν αἵτησιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου διὰ δημιουργίαν ἀριθμοῦ νέων θέσεων πρὸς ρύθμισιν τοῦ δόλου προβλήματος. Δεδομένου τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπαιτουμένων θέσεων καλεῖται ὡς ἐκ τούτου ἡ Κυθέρην σιν ὅπως ἀντιμετωπίσῃ τὸ θέμα τούτο ἄνευ οὐδεμιᾶς περαιτέρω χρονοτριθῆ.
- (ε) Εἰς τὸ Τμῆμα Κτηματολογίου καὶ Χωρομετρίας διαπιστοῦται διὰ μίαν εἰσέτι φοράν ὅτι ἔξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται σοθαρά ἔλλειψις προσοντούχου προσωπικοῦ μὲ ἀποτέλεσμα τὴν καθυστέρησιν τῆς διεκπεραιώσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν λόγω Τμήματος καὶ τὰς ταλαιπωρίας τοῦ κοινοῦ. Πέραν τούτου καὶ παρὰ τὸν καθορισμὸν κριτηρίων διὰ τὴν διανομὴν τῆς χαλίτικης γῆς ἡ ἔξέτασις τῶν ὑποθληθειῶν σχετικῶν αἰτήσεων καθυστερεῖ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους.
- (στ) Ἔσημειώθη μεθ' Ικανοποιήσεως ἡ ἔκδοσις Κανονισμῶν ρυθμιζόντων τὰ τῆς λειτουργίας τῆς ἐγκαθιδρυθείσης Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, σκοπὸς τῆς δόποις θὰ εἶναι ἡ συνεχὴς παρακολούθησις τῶν προσθλημάτων τῶν ἀστυνομικῶν ἐπὶ τῶν δόποιν καὶ θὰ ἐκδίδῃ πορίσματα πρὸς μελέτην ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων. Ὡς πιστεύεται ὁ καθερούμενος θεσμὸς θέτει τὸ δόλον θέμα ἐπὶ τῆς δρῆς θάσεως καὶ ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον παράγοντα διατηρήσεως τῆς ἐπιβαλλομένης πειθαρχίας εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν Σῶμα.

7. Ὕπουργειὸν Ἐξωτερικῶν καὶ Ὅπερεσίαι :

Ἡ Ἐπιτροπὴ λαβοῦσσα σοθαρῶς ὑπὸ ὅψιν τὰς παρασχεθείσας πληροφορίας ὑπὸ ἀρμοδίου Κυθερητικοῦ ἐκπροσώπου ἐπιθυμεῖ νὰ παρατηρήσῃ τὰ ἀκόλουθα :

- (α) Διαπιστοῦται καὶ ἐφέτος ἀνεπάρκεια καταλλήλου προσωπικοῦ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ὡς ἄνω Ὕπουργειὸν καὶ δὴ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὅπερεσιῶν αὐτοῦ. Ἡ κατάστασις αὐτὴ πείθει τὴν Ἐπιτροπὴν ὅτι ἡ ἡθάρων ἀναδιάρθρωσις τῶν Ὅπερεσιῶν αὐτῶν ἀποτελεῖ πρώτιστον ἀνάγκην.

Ἄφ' ἔτέρου ἡ ἀπόδοσις μεταπολεμικῶς ὑπὸ πλείστων ὅσων χωρῶν ἰδιαιτέρας σημασίας εἰς τὸν οἰκονομικὸν καὶ ἐμπορικὸν τομέα δέον νὰ ἀπασχολήσῃ σοθαρῶς τὴν Κυθέρην σιν καὶ νὰ ὀθήσῃ ταύτην εἰς τὴν ὑπὸ διαφορετικῆς σκοπιάς ἀντιμετώπισιν τοῦ δόλου θέματος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὕπερεσιῶν. Ὡσαύτως δέον νὰ κατανοηθῇ τὸ γεγονός ὅτι ἡ διπλωματικὴ ἀποστολὴ συνήθως δὲν λαμβάνει χώραν εἰς τὰ γραφεῖα

τῶν πρεσβειῶν ἀλλά, τούναντίον, ἐπιτυγχάνεται αὕτη εἰς εὐρύτερον κοινωνικὸν κύκλον, ἡ ἀνάπτυξις τοῦ διποίου προϋποθέτει ἐπηυξημένα οἰκονομικὰ μέσα.

- (β) 'Η ἔλλειψις τῆς δυνατότητος τῶν ἐν τῷ ἔξωτερικῷ πρεσβειῶν μας νὰ παρέχωσιν, ὅμα τῇ ζητήσει, ἐνημερωτικὰς πληροφορίας καὶ στατιστικὰ δεδομένα εἰς δ' τι ἀφορᾷ τὴν ἐν Κύπρῳ οἰκονομίαν μας ἀποτελεῖ διὰ τὴν 'Ἐπιτροπὴν σφάλμα μέγα, δι' ὃ καὶ καλεῖ τοὺς ἀρμοδίους ὅπως ἀντιμετωπίσωσι τὸ προκύπτον θέμα ἀνευ οὐδεμιᾶς περαιτέρω ἀναθολῆς.
- (γ) 'Η 'Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπὸ σημείωσιν τὰς παρασχεθείσας πληροφορίας ἐπὶ τῶν λαθουσῶν χώραν ἐξελίξεων ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν διαπραγματεύσεων τῆς Κύπρου μετά τῆς Ε.Ο.Κ. στερεουμένη, ὅμως, ἐπαρκῶν στοιχείων ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ τὰς ἐπιφυλάξεις τῆς ἐπὶ τοῦ ὅλου θέματος.
- (δ) 'Εν τέλει τὰ Μέλη τῆς 'Ἐπιτροπῆς διαπιστώνουν διὰ ἀριθμὸς μελῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ 'Υπουργείου, διὰ διαφόρους λόγους, δὲν προσέρχονται εἰς τὸ 'Υπουργεῖον δι' ἐργασίαν ή/καὶ τὸ τελευταῖον δὲν δύναται νὰ ἀναθέτῃ εἰς αὐτοὺς καθήκοντα. 'Η κατάστασις αὕτη κρίνεται ἀπαράδεκτος δι' ὃ καὶ τὰ μέλη τῆς 'Ἐπιτροπῆς ἐπιφυλάσσουν εἰς ἔαυτὰ τὸ δικαιώματα ὅπως ἐπανέλθουν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου καὶ, ἐν περιπτώσει μὴ διευθετήσεως τούτου, νὰ ἐνασκήσωσι τὰ ἐκ τοῦ Συντάγματος ἀπορρέοντα δικαιώματά των.

8. 'Υπουργείον Οἰκονομικῶν καὶ Τμήματα :

'Εντὸς τῶν πλαισίων μελέτης τῶν δύο Προϋπολογισμῶν ἡ 'Ἐπιτροπὴ ἔσχεν ίδιαιτέραν σύσκεψιν μετά τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν μεθ' οὖς καὶ ἀντήλλαξε διαφόρους ἀπόψεις ἐπὶ ἀριθμοῦ γενικῶν καὶ εἰδικῶν θεμάτων ἐμπιπτόντων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ 'Υπουργείου του, ὡς ἐπίσης ἐπὶ ἐτέρου ἀριθμοῦ θεμάτων προκυψάντων ἐκ τῶν γενομένων συσκέψεων τῆς 'Ἐπιτροπῆς μετά τῶν λοιπῶν ἀρμοδίων 'Υπουργῶν.

Τὰ Μέλη τῆς 'Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὸ φῶς τῶν παρασχεθείσων ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ 'Υπουργοῦ πληροφοριῶν ἐπὶ τῶν ὧν θεμάτων θὰ ἥθελον νὰ παρατηρήσωσι τὰ ἀκόλουθα :

- (α) Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐκάστοτε παρουσιαζομένων καθυστερήσεων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν προγραμματιζομένων ἔργων ἡ 'Ἐπιτροπὴ εἶναι τῆς γνώμης διὰ ή Κυβερνητικῆς δέον νὰ ἔξετάσῃ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς καταχωρήσεως εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν τῆς ἐκτελέσεως τοιούτων ἔργων εἰς ίδιώτας κατόπιν προσφορῶν προερχομένων ἀπὸ κατάλογον ἐγκεκριμένων προσφοροδοτῶν. Τὰ Μέλη τῆς 'Ἐπιτροπῆς ἔλαβον ἐκ παραλλήλου ὑπὸ σημείωσιν γενομένην δήλωσιν τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ ίδιου θέματος καθ' ἣν γίνεται σκέψις ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς διεξαγομένης ἀναδιοργανώσεως τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, ὅπως, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐκάστοτε ἀναφυομένων ἀπροβλέπτων δυσκολιῶν, ἀπαιτῆται δι' ὠρισμένα μεγάλα ἔργα ή ἔγκαιρος καὶ ή ἐκ τῶν προτέρων ἔγκρισις αὐτῶν.

- (β) Τὰ Μέλη τῆς 'Ἐπιτροπῆς ἔχοντα ὑπὸ δψιν τὴν ἀναλυθεῖσαν ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν πολιτικήν τοῦ 'Υπουργείου του ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς μετατροπῆς τῶν προσωρινῶν θέσεων εἰς μονίμους, ἐκφράζουν τὴν πεποίθησιν διὰ τὸ διάλογον θέμα θὰ ἀντιμετωπισθῇ ριζικῶς εὐθὺς ὡς συμπληρωθῆ ή ἀναληφθεῖσα ἀναδιοργάνωσις τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας διὰ τοῦ Κυβερνητικοῦ Τμήματος καὶ τὸ ἀκριβές ὑψος τοῦ ἀπαιτουμένου πρωτοπικοῦ δι' ίκανοτοίησιν τούτων.

- (γ) Τὸ θέμα τῆς μὴ ὑπάρξεως ἐτέρου Κυβερνητικοῦ λειτουργοῦ δυναμένου νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ ἀπουσιάζοντος Γενικοῦ Διευ-

θυντοῦ ἐνὸς Ὅπουργείου ἀπησχόλησε σοθαρῶς τὴν Ἐπιτροπήν. Αἱ παρασχεθεῖσαι ἐπεξηγήσεις ὑπὸ τοῦ Ὅπουργοῦ Οἰκονομικῶν πείθουν αὐτὴν ὅτι τὸ δλον θέμα μελετᾶται ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς διεξαγομένης ἀναδιοργανώσεως τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

- (δ) Κατόπιν σχετικῆς συζητήσεως τοῦ θέματος τῆς κατασκευῆς περισσοτέρων ἀγροτικῶν δρόμων καὶ δρόμων προσπελάσεως καὶ ἀφοῦ ἐτονίσθη ἡ σημασία τοῦ νὰ γνωρίζωσιν αἱ κοινότητες τῆς ὑπαίθρου τὴν χρονικήν περίοδον ἐντὸς τῆς δποίας θὰ καταστῇ ἐνδεχομένως δυνατὴ ἡ ἔκτελεσις τῶν τοιούτων δόδων, δ Ὅπουργός Οἰκονομικῶν ἀνέλαβεν ὅπως μελετήσῃ τοῦτο ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὅπουργείου καὶ τῶν εἰδικῶν ἐμπειρογνωμόνων. Ἐλπίζεται ὅτι τὸ δλον θέμα θὰ δηγηθῇ πρὸς τὴν λύσιν του καὶ θὰ πάυσῃ οὕτω τὸ σημερινὸν φαινόμενον τῆς εἰς τὰ διάφορα Κυθερνητικά γραφεῖα ἀσκόπου περιπλανήσεως ἀντιπροσωπειῶν τῶν κοινοτήτων δι' ἔξασφάλισιν τῶν ἀπαιτουμένων κονδυλίων.
- (ε) Ἡ ἰδρυσις τῆς Κυπριακῆς Τραπέζης Ἀναπτύξεως καὶ τὰ μέχρι σήμερον ἀποτελέσματα τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιβάλλουν, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ἀναθεώρησιν ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως τόσον τοῦ υἱοθετήσαντος θεσμοῦ δσον καὶ τῆς δλης πολιτικῆς τῆς Τραπέζης αὐτῆς.
- (στ) 'Εσμειώθη μετ' εύχαριστήσεως ὅτι λαμβάνονται ὑπὸ τοῦ Ὅπουργείου Οἰκονομικῶν, κατ' ἔξουσιοδότησιν τοῦ Ὅπουργικοῦ Συμβουλίου, τὰ δέοντα μέτρα πρὸς περιορισμὸν τῶν ἔξόδων φιλοξενίας καὶ τῶν ἄλλων ἔξόδων διὰ συνέδρια εἰς τὸ ἔξωτερικόν εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκείνας ὅπου αἱ περιστάσεις τὸ ἐπιβάλλουν. Ὡς καὶ ἄλλοτε ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει καταστῆσει σαφές, αὕτη δὲν εἶναι διατεθειμένη νὰ εἰσηγηθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἔγκρισιν κονδυλίων τὰ δποία ἐδαπανήσαν καθ' ὑπέρ-εασιν ἔξουσιῶν καὶ δνευ τῆς ἐκ τῶν προτέρων σχετικῆς ἔγκρίσεως τοῦ Ὅπουργείου Οἰκονομικῶν.
- (ζ) Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιθυμεῖ νὰ παρατηρήσῃ καὶ ἐφέτος ὅτι ἔξακολουθοῦν νὰ ὑφίστανται σχόλια καὶ ἐπικρίσεις εἰς δ, τι ἀφορᾶ τὸν τρόπον κατακυρώσεως τῶν προσφορῶν καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Προσφορῶν λαμβανομένας ἀποφάσεις δι' δ καὶ καλεῖ τοὺς ἀρμοδίους δπως μελετήσωσι τὸ δλον θέμα καὶ προθῶσιν εἰς βελτίωσιν τῆς ἐπικρατούσης καταστάσεως.

9. "Ὕπουργείον Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων καὶ Τμήματα :

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφοῦ ἔλαθεν ὑπὸ δψιν τὰς διαφόρους πληροφορίας καὶ ἐπεξηγήσεις τὰς παρασχεθεῖσας ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Κυθερνητικοῦ ἐκπροσώπου ἐπιθυμεῖ δπως προθῇ εἰς τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις καὶ εἰσηγήσεις :

- (α) Παρ' δλον ὅτι ἔξωδεύθησαν καὶ ἔξοδεύονται διὰ τὸν ἀερολιμένα μεγάλα ποσά, ἐν τούτοις ἔξακολουθοῦν νὰ ὑφίστανται ἐλλείψεις μικρᾶς μὲν οἰκονομικῆς δαπάνης ἀλλὰ μεγάλης σπουδαιότητος. Ὡς τοιαύτας ἡ Ἐπιτροπὴ ὑποδεικνύει καὶ ἐφέτος τὴν ἐλλειψιν τηλεοπτικῆς συσκευῆς δεικνυούσης τὰς ἀφίξεις καὶ ἀναχωρήσεις ἀεροσκαφῶν, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ἔγκαταστάσεις, τὴν ἀνάγκην βελτιώσεως τῶν εἰσόδων εἰς τὸν χῶρον σταθμεύσεως τῶν ἀεροσκαφῶν καὶ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ κυρίως κτιρίου τοῦ ἀερολιμένος, ἐν δψει τοῦ ἐπικρατοῦντος μεγάλου συνωστισμοῦ εἰς τὸν τελωνειακὸν χῶρον κατὰ τὴν ἀφίξιν τῶν ἐπιβατῶν.
- (β) Διαπιστοῦται ὅτι γίνονται αἱ δέουσαι ἐνέργειαι ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων διὰ τὴν τοποθέτησιν εἰς τὸν ἀερολιμένα Λευκωσίας συστήματος ἐνοργάνου προσγειώσεως. Πιστεύεται ὅτι ἡ τοποθέτησις ἐνὸς τοιούτου συστήματος εἰς τὸν ἀερολιμένα Λευκωσίας πληροῖ ἐν ἀπὸ πολλοῦ ὑφιστάμενον κενὸν καὶ παρέχει ἀμεσον ἐξυπέρτησιν καὶ ἀσφάλειαν εἰς τὰ προσγειούμενα εἰς τὸν ἀερολιμένα ἀεροσκάφη.

- (γ) Ἐντὸς τῶν πλαισίων ἀναπτύξεως τῶν ταχυδρομικῶν ὑπηρεσιῶν τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς καλοῦν τὴν Κυθέρνησιν δόπως μελετήσῃ τὸ θέμα τῆς ἐπεκτάσεως τῆς κατ' οἶκον παροχῆς τῶν ταχυδρομικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ εἰς τὰ μεγάλα χωρία τῆς ὑπαίθρου.
- (δ) Ἡ συμπλήρωσις τῶν διαφόρων ἔργων ἔξοπλισμοῦ καὶ ἐγκαταστάσεων εἰς τὸν λιμένα Ἀμμοχώστου ἔδει νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ ταχύτερον δυνατὸν χάριν τῆς διμαλῆς λειτουργίας τοῦ λιμένος.
- (ε) Ἡ Ἐπιτροπὴ μετὰ λύπης παρατηρεῖ δότι ἡ καθυστέρησις εἰς τὴν λῆψιν τελικῆς ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς μετατροπῆς τῆς γερανογεφύρας Καραβοστασίου εἰς λιμένα φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως γεωργικῶν προϊόντων συνεχίζεται καὶ τοῦτο εἰς θάρος μιᾶς μεγάλης παραγωγικῆς περιοχῆς τῆς νήσου ἥτις ἀναμένεται νὰ ἐπωφεληθῇ μεγάλως ἐκ τῆς τοιαύτης μετατροπῆς.
- (στ.) Ἐσημειώθη μεθ' ἵκανοποιήσεως δότι εἰς τὸ ὑπὸ κατάρτισιν δεκαετὲς πρόγραμμα δίδικῆς ἀναπτύξεως πρόθεσις τῆς Κυθερήσεως εἶναι νὰ εἰσηγηθῇ νέα πρότυπα σχεδιάσεως καὶ κατασκευῆς δόῶν τὰ δόποια θά συνίστανται εἰς αὔξησιν τοῦ πλάτους καὶ τῆς ἀντοχῆς τοῦ διδοστρώματος, τὴν ἐπίτευξιν καλυτέρας δρατότητος, τὴν θελτίωσιν τῶν γεωμετρικῶν χαρακτηριστικῶν τῶν δόῶν, ἥτοι παράγοντας οἵτινες συντελοῦν κατὰ τρόπον ἄμεσον εἰς τὴν καλυτέραν καὶ ταχυτέραν ἔξυπηρέτησιν τῆς τροχαίας ὡς ἐπίσης εἰς τὴν μείωσιν τῶν δύστυχημάτων.

10. Ὑπουργεῖον Ὅγειας καὶ Ἰατρικὸν Τμῆμα :

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν παρασχεθεισῶν πληροφοριῶν καὶ τῆς γενομένης ἀναλύσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ὅγειας τῆς πολιτικῆς τοῦ Ὑπουργείου του ἐπὶ διαφόρων θεμάτων ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιθυμεῖ δόπως παρατηρήσῃ τὰ ἀκόλουθα :

- (α) Ἐσημειώθη μεθ' ἵκανοποιήσεως δότι ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς καταβαλλομένας προσπαθείας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ὅγειας δι' εἰσαγωγὴν γενικωτέρου σχεδίου Ἰατρικῆς περιθάλψεως ὑφίστανται συντονισμέναι προσπάθειαι διὰ σταδιακήν ἔξασφάλισιν τῶν καταλλήλων νοσηλευτικῶν χώρων, τὴν ἐκπαίδευσιν Ἰατρικοῦ καὶ παραϊατρικοῦ προσωπικοῦ, τὴν συλλογὴν διαφόρων στατιστικῶν δεδομένων καὶ τὴν διεξαγωγὴν συναφούς φύσεως προεργασίας. Ωσαύτως θεωρεῖται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς παρήγορον τὸ γεγονός δότι ἡ Κυθέρνησις κινουμένη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ἑτοιμασίας ἐνὸς γενικωτέρου σχεδίου διὰ τὰς Ἰατρικὰς ἀνάγκας τῆς νήσου ἔχει ἀντιληφθῆ πλήρως τὴν σημασίαν τῆς συνεργασίας μετὰ ζέγκων οἶκων, εἰδικῶν ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων, καὶ δότι καταβάλλει πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τὰς δεούσας ἐνεργείας δι' ἔξασφάλισιν τῶν ὑπηρεσιῶν μερικῶν ἐκ τῶν οἰκων τούτων.
- (β) Παραλλήλως πρὸς τὴν προετοιμασίαν τῶν ὡς ἀνω προϋποθέσεων εἰσαγωγῆς ἐνὸς γενικωτέρου σχεδίου Ἰατρικῆς περιθάλψεως δέον νὰ μελετηθῇ τὸ θέμα τῆς πληρεστέρας ἐπανδρώσεως τῶν Ἰατρικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ὑπηρετοῦντος εἰς ταύτας Ἰατρικοῦ καὶ παραϊατρικοῦ προσωπικοῦ.
- (γ) Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν παρασχεθεισῶν ἐπεξηγήσεων ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν προσφερομένων σήμερον ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τῶν Ἰατρικῶν ἰδρυμάτων, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκφράζει τὴν πεποίθησιν δότι ἡ ἐπαναδραστηριοποιηθεῖσα παλαιά Κυθερηνητικὴ Ἐπιτροπὴ, ἥτις συνεστήθη μὲ δρους ἐντολῆς τὴν ὑποθολήν εἰσηγήσεων πρὸς τὴν Κυθέρνησιν ἀναφορικῶς μὲ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ἐπικρατοῦντος σήμερον συστήματος εἰς δικαιούχους δωρεάν Ἰατρικῆς περιθάλψεως, κ.ἄ., θὰ συμπληρώσῃ τὸ ταχύτερον τὸ ἀνατεθὲν εἰς αὐτὴν ἔργον. Ως πιστεύεται θὰ καταστῇ ἐν τέλει δυνατή ἡ ἐξεύρεσις τῶν ἀπαιτουμένων

τρόπων καὶ μέσων ἵνα τὸ ὑφιστάμενον σχέδιον ιατρικῆς περιθάλψεως ἀπευθύνεται πρὸς τὴν μερίδα ἐκείνην τῶν πολιτῶν διὰ τὴν ὅποιαν καὶ ἔγκαθιδρύθη.

‘Η Ἐπιτροπὴ ἀφ’ ἔτέρου ἐπανατονίζει παλαιὰν ἀποψίν της ὅτι τὸ ὑψος τῶν κατασθαλλομένων τελῶν ὑπὸ μή δικαιούχων ἐκ τοῦ σχεδίου δωρεάν ιατρικῆς περιθάλψεως χρήζει ἀμέσου ἀναθεωρήσεως καὶ εὐθυγραμμίσεως πρὸς τὰ σημεινά οἰκονομικά δεδομένα.

(δ) ‘Η Ἐπιτροπὴ ἀποδίδουσα ίδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς τῆς τιμῆς καὶ τῆς ποιότητος τῶν προσφερομένων εἰς τοὺς ἀσθενεῖς φαρμάκων καλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως, ἀνεξαρτήτως τῶν δυσκολιῶν αἵτινες ἐνυπάρχουν εἰς τὴν ἐνάσκησιν τοῦ ἐλέγχου τούτου, χωρῆσῃ εἰς τὴν ἄμεσον ἐφαρμογήν του. Ὡς πιστεύεται ἡ ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ ἀρμόδιου Τμήματος πρωτοθουλίας τινὸς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου θὰ ἔχῃ εὔμενή ἀντίκτυπον εἰς τὸ κοινόν καὶ θὰ ἀποτελέσῃ σαφῆ προειδοποίησιν εἰς τοὺς ἐμπορευομένους τὰ φάρμακα περὶ τῶν προθέσεων τῆς Κυβερνήσεως.

(ε) ‘Η Ἐπιτροπὴ συζητήσασα μετὰ τοῦ ‘Υπουργοῦ ‘Υγείας τὴν σκοπουμένην ὑπὸ μέλους τινὸς τῆς Βουλῆς κατάθεσιν σχετικῆς προτάσεως νόμου προνοούσης τὸν καθορισμὸν ἀριθμοῦ ιατρικῶν θέσεων δι’ ἔκαστον νοσηλευτικὸν ίδρυμα ἥκθη ἐν τέλει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ μόνον διποτέλεσμα ἐκ τῆς τυχὸν εἰσαγωγῆς τῆς ρηθείσης προτάσεως νόμου θὰ είναι ἡ μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσφερομένων κλινῶν διὰ περιθαλψιν τῶν ἀσθενῶν, πέραν δὲ αὐτοῦ ὀρισμένη ἐργασία ἐκτελουμένη σήμερον ὑπὸ ἐξειδικευμένων νοσοκόμων κατ’ ἀνάγκην θὰ ἀντεθῇ εἰς τὸ ιατρικὸν προσωπικὸν μὲ τὰς γνωστὰς ἐπιπτώσεις εἰς δάρος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νῦν περιθαλπομένων ἀσθενῶν. Καὶ τοῦτο χωρὶς νὰ παραγνωρίζεται τὸ γεγονός ὅτι ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς μιᾶς τοιαύτης νομοθεσίας θὰ ὑπάρξῃ συνεπακόλουθος αὐξένσις εἰς τὴν ποιότητα τῆς προσφερομένης περιθάλψεως.

(στ) Σημειοῦται μετ’ εύχαριστήσεως ὅτι τὸ ‘Υπουργείον ‘Υγείας προθαίνει εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας πρὸς τροποποίησιν τῆς ὑφισταμένης νομοθεσίας διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ποιότητος τῶν τροφίμων δεδομένου ὅτι, ὡς εἶναι σήμερον ἡ σχετικὴ νομοθεσία, ἀποτελεσματικὸς ἔλεγχος τῶν τροφίμων είναι ἀδύνατος.

11. ‘Υπουργείον Παιδείας καὶ ‘Υπηρεσία :

‘Η Ἐπιτροπὴ ἀφοῦ ἔλαβεν ὅπ’ ὅψιν τὰς διαφόρους πληροφορίας καὶ ἐπεξηγήσεις τοῦ ἀρμόδιου ‘Υπουργοῦ ἐπιθυμεῖ ὅπως προσθῇ εἰς τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις καὶ εἰσηγήσεις :

(α) Παρὰ τὴν ἔξαγγελθεῖσαν εἰσαγωγὴν τοῦ θεσμοῦ τῆς δωρεάν παιδείας εἰς τὸν κατώτερον κύκλον σπουδῶν τῶν σχολείων μέσης ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους ἐν τούτοις ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ τῆς δρισθείσης περιόδου θὰ ἀποδειχθῇ ἐν τέλει ἀδύνατος δοθέντος ὅτι τὸ ὑψος τῆς ἀπαιτουμένης οἰκονομικῆς δαπάνης δὲν παρεσχέθη εἰσόπτει ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Πέραν αὐτοῦ παρατηρεῖται ὅτι ἀπωλέσθη ἐν τῷ μεταξὺ πολύτιμος χρόνος προκειμένου νὰ πεισθῶσιν οἱ ἀρμόδιοι νὰ προσφέρωσιν εἰς τὰς σχολικάς ἐφορείας τὴν ἀναγκαῖαν γῆν πρὸς ἀνέγερσιν τῶν ἀπαιτουμένων κτιριακῶν ἔγκαταστάσεων.

(β) Περαιτέρω παρατηρεῖται ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου τῆς δωρεάν παιδείας θὰ γίνῃ κατὰ στάδια εἰς τὰς τρεῖς πρώτας τάξεις τῶν σχολείων μέσης ἐκπαιδεύσεως, τῶν ὑφισταμένων ἐσωτερικῶν ταμείων διατηρουμένων ὡς ἔχουσι, καὶ τοῦτο διότι δὲν διετέθησαν εἰς τὰς σχολικάς ἐφορείας τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν σχολείων εἰς κτιριακάς ἔγκαταστάσεις καὶ ἀποπληρωμὴν τῶν ἥδη συνα-

φθέντων υπ' αὐτῶν δανείων. 'Υπὸ τοιαύτας περιστάσεις ἀποψις τῆς 'Επιτροπῆς εἶναι δπως τὰ κριτήρια, ἐφ' ὃν θασίζεται σήμερον ἡ ἐπιθελή τῆς εἰσπραττομένης φορολογίας ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν ταμείων, ἀναθεωρηθῶσι κατόπιν τρόπον ὡστε οἱ προερχόμενοι μαθηταὶ ἀπὸ πτωχᾶς τάξεις νὰ τυγχάνωσιν ἀπαλλαγῆς τόσον τῶν διδάκτρων δοσον καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ταμείων. Τὴν εἰσήγησίν της ταύτην ἡ 'Επιτροπὴ συνεζήτησε μετὰ τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὅστις καὶ ἀνέλαβεν δπως μελετήσῃ περαιτέρω.

(γ) 'Η 'Επιτροπὴ χαιρετίζει τὴν δοθεῖσαν υπὸ τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ προσθῇ ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς ἀρμοδίας Κυβερνητικῆς 'Επιτροπῆς εἰς τὴν ἀμεσον ἔκδοσιν ἀνακοινώσεως πρὸς κατατόπισιν τοῦ ἐνδιαφερομένου κοινοῦ ἐπὶ τῶν παρασχεθησομένων υπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὑποτροφιῶν διὰ πανεπιστημιακάς σπουδάς. 'Η ἔκδοσις μᾶς τοιαύτης ἀνακοινώσεως πιστεύεται ὅτι θὰ παράσχῃ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον δι' ἔξασφάλισιν τῶν ἀναγκαίων ἐφοδίων δι' ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος ὑποψηφιότητος διὰ τὰς ὑποτροφίας αὐτάς.

(δ) Δοθέντος ὅτι τὸ 'Υπουργείον Παιδείας ἔξακολουθεῖ διὰ τῶν διαφόρων αὐτοῦ ἐνεργειῶν νὰ θεωρῇ τὴν τεχνικὴν ἐκπαίδευσιν ὡς δευτέρας τάξεως παιδείαν μὲ τὰς συνεπαγομένας γνωστάς ἐπιπτώσεις εἰς τὸ εύρυ κοινόν, ἡ 'Επιτροπὴ καλεῖ τὴν Κυβερνήσειν δπως προσθῇ εἰς τοιαύτας ἐνεργείας ὡστε νὰ τονισθῇ εἰς τὸν Κύπριον πολίτην ἡ σημασία τῶν τεχνικῶν ἐπαγγελμάτων, ἐκ παραλλήλου δὲ νὰ ὑπάρξῃ διαφοροποίησις τοῦ ἐπιπέδου τῆς προσφερομένης μορφώσεως εἰς τρόπον ὡστε νὰ συνάδῃ μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς βιομηχανίας. Πρὸς ἐπίτευξιν αὐτῶν δέον νὰ γίνη ἀναθεώρησις τῶν Ισχυούσων σήμερον μεθόδων ἐκπαίδευσεως τῶν μαθητῶν, ἡ δὲ διδασκομένη εἰς αὐτοὺς ὥλη καὶ διὰ χρησιμοποιούμενος πειραματικὸς ἔξοπλισμὸς νὰ ἀντικατασταθῶσι.

(ε) 'Η 'Επιτροπὴ ἔχουσα υπὸ δψιν τὴν υπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην πολιτικὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν νηπιαγωγείων ἐπιθυμεῖ νὰ παρατηρήσῃ καὶ ἔφετος ὅτι διὰ τομένυ προσχολικῆς ἀγωγῆς τῶν παίδων χρήζει καλυτέρας ἀντιμετωπίσεως καὶ τοποθετήσεως αὐτοῦ ἐπὶ καλυτέρων θάσεων.

(Α) Διαρκούσης τῆς μελέτης τῶν δύο Προϋπολογισμῶν υπεθλήθησαν υπὸ τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν διάφοροι τροποποιήσεις αἱ δποῖαι ἀφοῦ ἔτυχον προσεκτικῆς μελέτης υπὸ τῆς 'Επιτροπῆς ἐνεκρίθησαν καὶ ἐνεσωματώθησαν εἰς τὰ κατάλληλα μέρη τῶν Προϋπολογισμῶν.

Αἱ τροποποιήσεις αὗται κατά σειράν λήψεως εἶναι αἱ ἀκόλουθοι :

(α) Τακτικὸς Προϋπολογισμός.—Κεφάλαιον 12Α.—Κυπριακὸς Στρατός :

"Ἀρθρον 1.—Ἀποδοχαὶ Προσωπικοῦ.

'Η λαμβανομένη πρόνοια διὰ τρεῖς θέσεις Ταγματάρχων υπὸ τὸ ἐδάφιον (5) τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου αὐξάνεται διὰ μίαν ἀκόμη θέσιν ἔναντι καταργήσεως τῆς προνοίας διὰ μίαν θέσιν Λοχαγοῦ υπὸ τὸ ἐδάφιον (6) τοῦ ίδιου ἄρθρου.

Αἱ υπόλοιποι στῆλαι καὶ πίνακες τοῦ Προϋπολογισμοῦ τροποποιοῦνται καταλλήλως.

(β) Τακτικὸς Προϋπολογισμός.—Κεφάλαιον 17Α.—Τμῆμα Ἀναπτύξεως 'Υδάτων:

"Ἀρθρον 1.—Ἀποδοχαὶ Προσωπικοῦ.

Κατόπιν τῆς ἐγκριθέσης υπὸ τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου μεταφορᾶς διοκλήρου τοῦ κλάδου διατρήσεων τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως 'Υδάτων υπὸ τὸ

Τυμῆμα Γεωλογικῆς 'Επισκοπήσεως, καὶ τῶν ὡς ἐκ τούτου γενομένων διευθετήσεων εἰς δ, τι ἀφορᾶ τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὸν ρηθέντα κλάδον προσωπικόν, ὃ ἀριθμὸς τῶν θέσεων Τεχνικῶν Βοηθῶν ὑπὸ τὸ ἐδάφιον (14) τοῦ ὡς ἀνώ ἄρθρου μειοῦται ἀπὸ 36 εἰς 33, τῆς προθλεπομένης διὰ τὰς θέσεις ταύτας δαπάνης τροποποιουμένης καταλλήλως. Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ὃ ἀριθμὸς τῶν συνδεδυασμένων θέσεων 'Επιστατῶν 1ης Τάξεως καὶ 'Επιστατῶν 2ας Τάξεως ὑπὸ τὸ ἐδάφιον (15) τοῦ ίδιου ἄρθρου μειοῦται ἀπὸ 41 εἰς 39, τῆς προθλεπομένης διὰ τὰς θέσεις ταύτας δαπάνης ἐπίσης τροποποιουμένης ἀναλόγως.

(γ) Τακτικός Προϋπολογισμός.—Κεφάλαιον 18Α.—Τμῆμα Γεωλογικῆς 'Επισκοπήσεως, "Αρθρον 1.—'Αποδοχαὶ Προσωπικοῦ :

Κατόπιν τῆς ἑγκριθείσης ὑπὸ τοῦ "Υπουργικοῦ Συμβουλίου μεταφορᾶς διοκλήρου τοῦ κλάδου διατρήσεων τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως Ὑδάτων ὑπὸ τὸ ως ἄνω Κεφαλαιον καὶ τῶν κατὰ συνέπειαν γενομένων διευθετήσεων εἰς δ, τι ἀφορᾶ τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὸν ρηθέντα κλάδον προσωπικόν, δ τίτλος τῶν θέσεων Χωρομέτραι—Σχεδιασταὶ ὑπὸ τὸ ἐδάφιον (6) τοῦ ως ἄνω ἅρθρου τροποποιεῖται εἰς Χωρομέτραι—Σχεδιασταὶ 2ας Τάξεως. Ωσαύτως δημιουργεῖται νέον ἐδάφιον (9) ὑπὸ τὸ ἵδιον ἅρθρον εἰς δ καταχωροῦνται αἱ ἐκ τοῦ Κεφαλαίου 17Α—Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων μεταφερόμεναι τρεῖς θέσεις Τεχνικοῦ Βεηθοῦ, τῶν ὑπολοίπων ἔδαφιών ἀναριθμουμένων καταλλήλως.

Περιστέρω δὲ ἀριθμὸς τῶν συνδευτασμένων Γέσεων Ἐπιστατῶν 1ης Τάξεως καὶ Ἐπιστατῶν 2ας Τάξεως ὑπὸ τὸ ἀναριθμηθὲν ἔδαφιον (10) (παλαιὸν ἔδαφιον (9)) αὐξάνεται ἀπὸ 3 εἰς 5.

Αἱ ὑπόλοιποι στῆλαι καὶ πίνακες τοῦ Προϋπολογισμοῦ τροποποιοῦνται καταλλήλως.

Πρὸς ἔφαρμογὴν τῆς εἰς τὰς παραγράφους (β) καὶ (γ) ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐγένοντο ἡδη αἱ δέουσαι ἄλλαγαι εἰς τὰ Κεφάλαια 2Δ καὶ 13Δ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως.

(B) Κατά την διάρκειαν τής έτοιμασίας της παρούσης έκθέσεως τό 'Υπουργείον Οικονομικῶν άπέστειλεν εἰς τὴν Βουλὴν ἀριθμὸν νέων τροποποιήσεων ἀφορωσῶν εἰς ἀναθεωρήσεις κλιμάκων ὠρισμένων θέσεων, ἀλλαγὴν τίτλων καὶ ἰδρυσιν νέων θέσεων ἔναντι καταργήσεως ἢ συγχωνεύσεως ἄλλων. Πίνακ, περιέχων τὰς τοιαύτας τροποποιήσεις ἐπιουνάπτεται.

Περαιτέρω τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν δι' ἐπιστολῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἔζητησεν δῆπος ἡ γινομένη εἰς τὸν Τακτικὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1972 πρόνοια ἐκ £500.000 ὑπὸ τὸ Κεφάλαιον 55A «Μακροπρόθεσμα Δάνεια καὶ Προκαταθολαί». Ἀρθρον 1 «Δάνεια εἰς Δανειστικούς Ἐπιτρόπους» αὐξηθῆ ἐις £570.000.

‘Η Ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα ἐκτάκτως τὴν 18ην Φεβρουαρίου ἐνέκρινε τὰς ὡς
ἄνω τροποποιήσεις, αἱ ὅποιαι καὶ ἐνεσωματώθησαν εἰς τὰ κατάλληλα μέρη τῶν
Προϋπολογισμῶν.

¹ Έν τέλει ἡ Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμους ψήφισιν τῶν δύο Προϋπολογισμῶν ὃς οὗτοι διεμορφώθησαν τελικῶς.

ΠΙΝΑΞ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Άρ. θέσεων	Τίτλος θέσεως	Μισθ. κλίμαξ	Άρ. θέσεων	Τίτλος θέσεως	Μισθ. κλίμαξ	Παραπήρημες
(Α) 1	ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ 'Αρχιφαρμακοποίδς	19 & 23	1	'Αρχιφαρμακοποίδς	24	
1 6	ΧΗΜΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ Χημικός Βοηθόι Χημικοί	24 19 & 23	1 6	'Ανώτερος Χημικός Χημικοί, 1ης & 2ας Τάξεως (συνδ.)	24 19 & 23	'Αλλαγή Τίτλου 'Αλλαγή Τίτλου
1 3 2 (1 προσ.)	Τεχνικός Χημικοῦ 'Εργαστηρίου, 1ης Τάξεως Τεχνικοί Χημικοῦ 'Εργαστηρίου, 2ας Τάξεως Κατώτεροι Βοηθοί Χημικοῦ 'Εργαστηρίου	13 11 3 (1 προσ.)	1 3 2	Τεχνικός Χημικοῦ 'Εργαστηρίου, 1ης Τάξεως Τεχνικοί Χημικοῦ 'Εργαστηρίου, 2ας Τάξεως Κατώτεροι Βοηθοί Χημικοῦ 'Εργαστηρίου	14 11 & 12 3 & 5	
1 3 4 12 5 5 (3 προσ.)	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ 'Επιθεωρητής Νοσοκομειακοῦ 'Εργαστηρίου 'Ανώτεροι Τεχνολόγοι Νοσοκ. 'Εργαστηρίου Τεχνολόγοι Νοσοκομειακοῦ 'Εργαστηρίου, 1ης Τάξεως Τεχνολόγοι Νοσοκομειακοῦ 'Εργαστηρίου, 2ας Τάξεως Βοηθοί Νεκροτομείου Κατώτεροι Βοηθοί Νοσοκομειακοῦ 'Εργαστηρίου	17 & 18 15 13 11 4 3 (3 προσ.)	1 3 4 12 5 5	'Επιθεωρητής Νοσοκομειακοῦ 'Εργαστηρίου 'Ανώτεροι Τεχνολόγοι Νοσοκ. 'Εργαστηρίου Τεχνολόγοι Νοσοκομειακοῦ 'Εργαστηρίου, 1ης Τάξεως Τεχνολόγοι Νοσοκομειακοῦ 'Εργαστηρίου, 2ας Τάξεως Βοηθοί Νεκροτομείου Κατώτεροι Βοηθοί Νοσοκομειακοῦ 'Εργαστηρίου	19 & 21 15 & 17 14 11 & 12 3 & 5 3 & 5	
1 1 4 15 (5 προσ. ἐκ τῶν δύοις 3 τοῦ Π.Α.)	ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ Τεχνικός 'Οδοντιατρικοῦ 'Εργαστηρίου, 1ης Τάξεως Τεχνικός 'Οδοντιατρικοῦ 'Εργαστηρίου, 2ας Τάξεως Βοηθοί 'Οδοντιατρείου Κατώτεροι Βοηθοί 'Οδοντιατρείου	13 10 5 3 (5 προσ. ἐκ τῶν δύοις 3 τοῦ Π.Α.)	1 1 19	Τεχνικός 'Οδοντιατρικοῦ 'Εργαστηρίου, 1ης Τάξεως Τεχνικός 'Οδοντιατρικοῦ 'Εργαστηρίου, 2ας Τάξεως Βοηθοί 'Οδοντιατρείου	14 11 & 12 5	Συγχώνευσις ἀμφοτέρων εἰς μίαν θέσιν Βοηθοῦ 'Οδοντιατρείου ἐπὶ Κ.Λ. 5.

Π Ι Ν Α Ζ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

*Αρ. θέσεων	Τίτλος θέσεως	Μισθ. Κλίμαξ	*Αρ. θέσεων	Τίτλος θέσεως	Μισθ. Κλίμαξ	Παρατηρήσεις
1	ΚΛΑΔΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ		1	Φροντιστής Νοσοκομείου	17 & 18	
1	Φροντιστής Νοσοκομείου 'Επόπτης Πλυντηρίου Π.Α.=Προϋπολογισμός 'Αναπτύξεως	9	1	'Επόπτης Πλυντηρίου	7 & 10	
13	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ		13	Κλητήρες Νοσοκομείου	3 & 5	
(B) 50 (12 προσ. Π.Α.)	ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ Δασονόμοι	11	(12 προσ. Π.Α.)	Δασονόμοι	11 & 13	
(Γ)	ΩΡΙΣΜΕΝΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡ- ΓΩΝ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ- ΚΗΣΕΩΣ, ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ					
1	'Επιθεωρητής Οικεδομών Τμήματος Δημοσίων "Εργων 'Ανώτεροι Τεχνικοί Βοηθοί (α) Τμ. Δημ. "Εργων καὶ	17 & 18	1	'Επιθεωρητής Οικεδομών Τμήματος Δημοσίων "Εργων 'Ανώτεροι Τεχνικοί Βοηθοί (α) Τμ. Δημ. "Εργων καὶ	19	
13 (5 προσ. Π.Α.)	(β) Τμ. Πολ. & Οικήσεως καὶ		13 (5 προσ. Π.Α.)	(β) Τμ. Πολ. & Οικήσεως καὶ	17 & 18	
5 (1 προσ. Π.Α.)	(γ) 'Υπουργείον Παιδείας (Πολιτιστικά καὶ "Άλλαι 'Υπηρεσίαι)	μ.σ.£ 1,260	5 (1 προσ. Π.Α.)	(γ) 'Υπουργείον Παιδείας (Πολιτιστικά καὶ "Άλλαι 'Υπηρεσίαι)		
1		1				
(Δ)	ΓΕΝΙΚΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ					
25	*Ανώτεροι Γραφείς, Γ.Γ.Π.	μ.σ.£ 1,260	25	*Ανώτεροι Γραφείς, Γ.Γ.Π.	μ.σ.£ 1,344	
(Ε) 1	'Υπηρεσία Μεταναστεύσεως Βοηθός Λειτουργός Μεταναστεύσεως	16	1	Βοηθός Λειτουργός Μεταναστεύσεως	20	

(ΣΤ)	ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΗΜ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Φωτογράφος, Γραφείον Δημοσίου Πληροφοριών	12	1 Φωτογράφος, Γραφείον Δημοσίου Πληροφοριών	15	Λεπτούργος 'Ελέγχου 'Ασφαλιστικών 'Εταιρειών 'Επιθεωρητα Λογαριασμών	17 & 18	1	Λεπτούργος 'Ελέγχου 'Ασφαλιστικών 'Εταιρειών 'Επιθεωρητα Λογαριασμών	19 & 21	Λεπτούργος 'Ελέγχου 'Ασφαλιστικών 'Εταιρειών 'Επιθεωρητα Λογαριασμών	17 & 18	Μία νέα θέση έναντι καταργήσεως μίας θέσης λογιστικού λει- τουργού ΙΠΣ Τάξεως.			
(Ζ)	ΓΕΝΙΚΟΝ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ Λεπτούργος 'Ελέγχου 'Ασφαλιστικών 'Επιθεωρητα Λογαριασμών	12	15 Λογιστικοί Λεπτούργοι, 1ης Τάξεως	20	Λογιστικοί Λεπτούργοι, 1ης Τάξεως	16	2 'Ανδρετοι Πληρωται	2	Λογιστικοί Λεπτούργοι, 1ης Τάξεως	16	Λογιστικοί Λεπτούργοι, 1ης Τάξεως	16	Μία θέση καταργείται έναντι δισ- μιούριας μίας προθέτου θέσης ως 'Επιθεωρητού λογαριασμών. Μία θέσης έναντι καταργήσεως 2 θέσεων Πληρωτών και Βοηθώ Πληρωτών.		
(Η)	Χειρίστρια Μηχανών Χειρίστρια Διατρ. Μηχανών	19	5 (1 προσ.) και 10	7	Χειρίστρια Μηχανών, 1ης Τάξεως	22	5 Χειρίστρια Μηχανών, 2ης Τάξεως	5	Χειρίστρια Μηχανών, 1ης Τάξεως	7	Χειρίστρια Μηχανών, 1ης Τάξεως	7	Χειρίστρια Μηχανών, 1ης Τάξεως		
(Θ)	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 'Εξαγορι Λογαριασμών, 1ης Τάξεως	9	15 ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ & ΟΙΚΟΝ. ΕΡΕΥΝΩΝ	9	Ελεγκτορι Λογαριασμών, 1ης Τάξεως	15	5 Χειρίστρια Μηχανών	2	Ελεγκτορι Λογαριασμών, 1ης Τάξεως	16	Ελεγκτορι Λογαριασμών, 1ης Τάξεως	16	Ελεγκτορι Λογαριασμών, 1ης Τάξεως		
(Ι)	ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ Πρότοι Λεπτούργοι Εθημερίας	4	19 (1 προσ. Π.Α.)	4	Πρότοι Λεπτούργοι Εθημερίας (1 προσ. Π.Α.)	8	15 8 34 (7 προσ. Π.Α.)	4	Πρότοι Λεπτούργοι Εθημερίας (1 προσ. Π.Α.)	17	Πρότοι Λεπτούργοι Εθημερίας Λεπτούργοι Εθημερίας (7 προσ. Π.Α.)	14	Πρότοι Λεπτούργοι Εθημερίας Λεπτούργοι Εθημερίας (7 προσ. Π.Α.)	14	Πρότοι Λεπτούργοι Εθημερίας Λεπτούργοι Εθημερίας (1 προσ.)
	ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΠΑΘΗΚΩΝ ΣΤΕΓΩΝ		9+ £90·Επ. Δ. & Δ.		13 7 (1 προσ.)		13 7 (1 προσ.)		13 7 (1 προσ.)		13 7 (1 προσ.)		13 7 (1 προσ.)		9 & 10+ £90·Επ. Δ. & Δ.

ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ				ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ			
Άρ. Θέσεων	Τίτλος θέσεως	Κλήματ	'Αρ. θέσεων	Τίτλος θέσεως	Μισθ. κλήματ	Παραπήδησες	
4 (προσ.)	•Υπεύθυνοι Εφηβικῶν Συνδικάτων Διευθύντρια Συνδικός	9 £.90. *Επ. Δ. & Δ.	4 (προσ.) 1 (προσ.)	•Υπεύθυνοι Εφηβικῶν Συνδικάτων Διευθύντρια Συνδικός	9 & 10 £.90. Ε.π. Δ. & Δ.		
(Κ) 1	ΠΛΑΔΕΙΑ Τημαστάρχης Τεχνικῆς •Εκπαιδεύσεως	23	1	Τημαστάρχης Τεχνικῆς •Εκπαιδεύσεως	24		
(Λ) 2	ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ Γραμματείς Κοινοβουλευτικῶν •Επιπροπόλυ	13	1	Γραμματεὺς Κοινοβουλευτικῶν •Επιπροπόλυ, 1ης Τάξεως	16	Νέα θέσης έχουντα καταργηθεῖσα 1 θέσεως Γραμματέας Κοινοβουλευτικῶν •Επιπροπόλυ, •Αλλαγὴ Τίτλου	
10	Γενικός Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	15	1	Γραμματεὺς Κοινοβουλευτικῶν •Επιπροπόλυ, 2ας Τάξεως	13		
14	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10	5	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10		
15	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10	5	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10		
16	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10	5	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10		
17	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10	5	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10		
18	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10	5	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10		
19	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10	5	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10		
20	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10	5	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10		
(ΙΙ) 1	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10	5	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10		
21	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10	5	Διευθυντής Επαγγελματικού Πανεπιστημίου •Επιπροπόλυ	10		

Αντιλαμβάνομαι ότι διερμηνεύω τάς ἀπόψεις δλων τῶν ἐν τῇ Βουλῇ πλευρῶν περὶ ψηφίσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἀνευ συζητήσεως καὶ ἀνευ ἀγορεύσεων καὶ τοῦτο λόγω τῆς ἐπικρατούστης καταστάσεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας δλων ὅπως θοηθήσωσι τὴν Κυθέρην νὰ ἀρχίσῃ τὴν ύλοποίησιν τῶν ἔργων τῶν προθλεπομένων εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Βελτιώσεως καὶ Ἀναπτύξεως τὸ ταχύτερον δυνατόν.

Ο. κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Θὰ ἐπεθύμουν νὰ πῶ μερικὰ λόγια πρὸ τῆς ἐπιψήφισεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ, διὰ νὰ δικαιολογήσω τὴν ψῆφον ποὺ θὰ δώσω εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν καὶ δι' αὐτὸν νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ πῶ ἀπὸ τοῦ θήματος ὀρισμένα πράγματα.

Δὲν εἶμαι ἐνήμερος τῆς κοινῆς συμφωνίας περὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ὑπῆρξε συμφωνία ἀλλ' ἀπλῶς ἐξεφράσθησαν ἀπόψεις ἀπὸ δλας τὰς πλευρὰς πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν. Δὲν εἶναι θέμα συμφωνίας, ἐάν δμως ὑπάρχουν ἀγορηταὶ τότε θὰ ἡτο δρθὸν νὰ δοθῇ ἡ εὔκαιρία εἰς δλους νὰ ἀγορεύσουν ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ προτίθεμαι τότε νὰ ἀναθάλω τὴν συζήτησιν διὰ τὴν προσεχῆ Τρίτην.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, κ. Πρόεδρε, εἶμαι ἔτοιμος νὰ πῶ τὰς ἀπόψεις μου διὰ τὸν Προϋπολογισμὸν ἐν συνόψει, ἐάν μοῦ ἐπιτρέπετε, ἀπὸ τοῦ θήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο. κ. Λυσσαρίδης ἔχει τὸν λόγον.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Οἱ λόγοι οἱ δποῖοι ὑπηγόρευσαν τὴν στάσιν δλων τῶν πλευρῶν νὰ ἀποφύγουν τὰς ἀγορεύσεις εἶναι, ὡς δρθῶς ἐτονίσατε, ἡ σημερινὴ ἐσωτερικὴ κατάστασις καὶ ἡ διάθεσις τῆς Βουλῆς νὰ ὑποθηκῇ τὴν Κυθέρην εἰς τὸ δύσκολον ἔργον τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν τωρινῶν συνθηκῶν.

Πιστεύω ὅτι ὑπὸ αὐτὸν τὸ κλῖμα καὶ μὲ αὐτὸν τὸ πνεῦμα θὰ πρέπει νὰ ἀποφευχθοῦν αἱ ἀγορεύσεις, ἀλλως θὰ εἰσέλθωμεν δλοι εἰς τὴν συζήτησιν καὶ δὲν θὰ ἐπιτευχθῇ αὐτὸν τὸ δποῖον ἐξεφράσθη ὑφ' δλων τῶν πλευρῶν ὅτι ἡ ἐπιθυμία μας εἶναι ἀπλῶς νὰ συμβάλωμεν εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς Κυθερήσεως νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς ἐκτάκτους περιστάσεις τὰς δποίας αὐτὴν τὴν στιγμὴν δ τόπος διέρχεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο. κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι δ. κ. Λυσσαρίδης εἶναι ἔτοιμος νὰ θοηθήσῃ τὴν Κυθέρην καὶ νὰ συμβάλῃ κατά τὸν τρόπον του εἰς τὴν ἔξομάλυνσιν τῆς καταστάσεως.

Φρονῶ, κ. Πρόεδρε, δτι ούδεμίαν σχέσιν ἡ ἐσωτερική κατάστασις μὲ τὸ θέμα τῆς συζήτησεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐδόλως συναρτάται ἡ ἀντιμετώπισις τῶν ἐσωτερικῶν προβλημάτων καὶ τῆς κρίσεως αὐτῆς μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐφ' δσον ὑπάρχει ἔντιμος Βουλευτής δ ὅποιος ζητεῖ νὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ, δὲν δύναμαι παρὰ νὰ τοῦ δώσω τὸν λόγον. Μετά τὴν ἀγορευσιν τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ ἔαν καὶ ἄλλα Μέλη τῆς Βουλῆς θέλουν νὰ ἀγορεύσουν ἐπὶ τῆς ούσιας τοῦ Προϋπολογισμοῦ, τότε θὰ ἀναθληθῇ ἡ συζήτησις διὰ τὴν προσεχῆ Τρίτην διὰ νὰ διθῇ ἡ εὐκαρία καὶ εἰς ἄλλους Βουλευτάς νὰ ἐτοιμάσουν τὰς ἀγορεύσεις των, διότι ἀντιλαμβάνομαι δτι δλοι ήσαν μὲ τὴν ἐντύπωσιν δτι δὲν θὰ ἐγίνοντο ἀγορεύσεις σήμερον καὶ ἐπομένως μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι ἐτοιμοι νὰ ἀγορεύσουν ἐπὶ τῆς ούσιας τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

‘Ο κ. Σαββέδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐάν, ώς ἔχουν ἐκφράσει τὰς ἀπόψεις των οἱ ἄλλοι δλοι Βουλευταί, δὲν πρόκειται νὰ διμιήσωμεν ἔστω καὶ ἔαν δ. κ. Παρασκευαΐδης θέλῃ νὰ διμιήσῃ, ἀς γίνη αὐτῇ ἡ ἔξαρτεσις διὰ τὸν κ. Παρασκευαΐδην καὶ ήμεις νὰ ἔξακολουθήσωμεν νὰ κρατοῦμεν τὴν ίδιαν στάσιν ώς ἔχομεν ἀποφασίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐξ δόνοματος τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ὀμάδος τῆς Προοδευτικῆς Παρατάξεως θὰ ἥθελα νὰ δηλώσω δτι ἔξακολουθοῦμεν νὰ πιστεύωμεν δτι θὰ πρέπει νὰ ἀποφευχθοῦν οἰαδήποτε συζήτησεις ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ ἔαν δ συνάδελφος κ. Παρασκευαΐδης ἐπιθυμῇ νὰ διμιήσῃ δύναται νὰ τὸ πράξῃ, ἀσφαλῶς δμως ήμεις καὶ πάλιν μετὰ τὴν διμιήσιαν του δὲν θὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ τοὺς Προϋπολογισμοὺς ἐν δψει τῆς σοθαρᾶς καταστάσεως ἡ ὅποια ὑπάρχει εἰς τὸν τόπον μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν τῆς Ἀριστερᾶς ἐπιθυμῶ νὰ δηλώσω δτι ἔμμενομεν εἰς τὴν ἀποψιν, ἡ ὅποια ἐκφράζεται ἀπὸ δλας τὰς πλευράς τῆς Βουλῆς, ὅπως, λόγω τῆς ἐπικρατούσης καταστάσεως καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ δλων μας νὰ θοηθήσωμεν τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὸ ἔργον της, δ Τακτικὸς Προϋπολογισμός καὶ δ Προϋπολογισμός Ἀναπτύξεως μὴ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον συζήτησεως. Ἐάν δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Παρασκευαΐδης ἐπιθυμῇ νὰ ἀγορεύσῃ, βεβαίως εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἀγορεύσῃ δμως καὶ ήμεις θὰ τηρήσωμεν τὴν ὑπόσχεσιν τὴν δποίαν ἐδώσαμεν, διότι πιστεύομεν δτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔξυπηρετοῦμεν καλύτερα τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Τὸ αὐτὸν θέλω νὰ δηλώσω καὶ ἔγὼ ὅτι, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποφάσεως τοῦ κ. Παρασκευαῖδην νὰ προσῇ εἰς οἰσαδήποτε ἀγόρευσιν ἀπὸ τοῦ θήματος, ἡμεῖς θὰ παραμείνωμεν μὲ τὴν πρώτην ἀπόφασιν, διότι πιστεύομεν ὅτι οἱ λόγοι οἱ δποῖοι ὑπηγόρευσαν τὴν πρώτην ἀπόφασιν εἶναι ὀρθοί καὶ ἐπομένως δὲν θὰ προσθῶμεν εἰς καμμίαν ἀγόρευσιν ἀπὸ τοῦ θήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι οἱ δποῖοι θέλουν νὰ ἀγορεύσουν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς διαδικασίας, τὸν λόγον ἔχει δ. κ. Παρασκευαῖδης ἐπὶ τῆς οὖσίας τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ δικαιολογήσω τὸ ὅτι, παρὰ τὴν ἔκφρασθείσαν πρόθεσιν τῶν ἀξιοτίμων κυρίων συναδέλφων νὰ μὴν ἀγορεύσουν ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ, προσωπικῶς θὰ ἀγορεύσω.

*Ἐπαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, ὅπως εἶπα καὶ ἀπὸ τῆς θέσεώς μου, ὅτι οὐδόλως συσχετίζω τὸ θέμα τῆς δεινῆς κρίσεως, εἰς τὴν δποίαν ἔχει ἐμπλακῆ ἡ Κύπρος ἀπὸ τινῶν ἔθεδομάδων. Καὶ νομίζω ὅτι εἶναι ἔτερον ἐκάτερον τὸ θέμα καὶ, ἀπεναντίας, ἐάν παρασιωπηθῇ τὸ κάθε τι καὶ ἐάν στραφῇ ἡ προσοχὴ τοῦ λαοῦ μας καὶ τῶν ἔκπροσώπων του καὶ τοῦ Κράτους αὐτοῦ καθ' ἔαυτοῦ μόνον εἰς μίαν ἐκδήλωσιν τῆς ζωῆς τοῦ τόπου, τὴν κρίσιν αὐτήν, ἡ δποία εὔχομαι, ἐλπίζω καὶ πιστεύω ὅτι εἶναι παροδική, νομίζω ὅτι αὐτὸν τὸ πρᾶγμα οὐδόλως θὰ ἀποτελῇ ἐνόχλησιν διὰ τὴν Κυθερίην καὶ σπεύδω νὰ τονίσω ὅτι ἡ θέσις μου δὲν ἀποτελεῖ θέσιν ἀντιπολιτεύσεως πρὸς τὴν Κυθερίην τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου· ἀπεναντίας ὑποστηρίζω εἰς πλεῖστα ὅσα σημεῖα τὴν πολιτείαν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἀλλά, εἰδικώτερον, κύριοι συνάδελφοι, ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ νομίζω ὅτι ἔχω δ· καίωμα νὰ διαφωνήσω καὶ πρέπει νὰ ἀκφράσω ἐν περιλήψει ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς αὐτῆς ὅτι ἀντικείμαι καὶ ἀντιτίθεμαι πρὸς τὴν δημοσιονομικήν καὶ οἰκονομικήν ἐν γένει πολιτικήν τῆς Κυθερίηςεως καὶ εἰδικώτερον τοῦ ὑπηρεσιακοῦ Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

Εἴθισται, κύριε Πρόεδρε, ἀπὸ μακροῦ, ἀπὸ 12ετίας, νὰ ψηφίζεται δ. Προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους αὐτοῦ παρὰ τὰς ἀντιθέσεις καὶ ἀντιρρήσεις τῆς Βουλῆς αὐτῆς καὶ εἰδικῶς τῆς ἀρμοδιάς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς αὐτῆς, ἡ δποία, πάντοτε, κάμνει ἐποικοδομητικάς εἰσηγήσεις. Ἀκριθῶς ἔγὼ λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπὸ τὰς παραπτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς, αἱ δποίαι παραπτήσεις ἀκριθῶς συνιστοῦν τὴν διάγνωσιν μιᾶς δειάτης ἀντιθέσεως μεταξὺ τῶν ἀπόψεων τῆς Βουλῆς αὐτῆς καὶ τῆς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς, καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐν γένει πολιτικῆς τοῦ κράτους αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἀκριθῶς ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτή κάμνει τὰς διαπιστώσεις αὐτάς, διὰ ταῦτα ἔχω καὶ ἔγὼ τὸ δικαίωμα ἀκριθῶς στηριζόμενος ἐπὶ τῶν παραπτήσεων ἐν γένει τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς, νὰ κάμω συντόμους τινάς παραπτήσεις ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Πρόθεσίς μου, κύριε Πρόεδρε, εἶναι νὰ καταψηφίσω τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους αὐτοῦ ἡ τούλαχιστον νὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας, διὰ γενικωτέρους λόγους, καὶ δι' εἰδικούς λόγους ἀφορῶντας καὶ τὴν ἴδικήν μου ἐκλογικήν περιφέρειαν Κυρηνείας. Οἱ γενικοὶ λόγοι, ἀξιότιμε κύριε Πρόεδρε, εἶναι πρωτίστως αὐτοὶ ποὺ θὰ ἀναφέρω κατωτέρω, οἱ ἔξῆς:

Πολὺ δλίγον τὸ Σῶμα αὐτὸν λαμβάνεται ὑπ' ὅψιν κατὰ τὴν κατανομὴν τοῦ Εθνικοῦ Εισοδήματος εἰς τὸν πληθυσμὸν τῆς Κύπρου.

Εἰδικώτερον αἱ ἐπιφυλάξεις μου εἶναι αἱ ἔξῆς :

“Οσον ἀφορᾶ τὸν λεγόμενον προγραμματισμὸν τοῦ Κράτους αὐτοῦ ἀπεκόμισα τὴν ἐντύπωσιν, κύριε Πρόεδρε, δτὶ προγραμματισμὸς τοῦ Κράτους αὐτοῦ εἶναι ἀπλῶς τὸ νὰ τίθενται ἐν ἐνὶ προγράμματι ὡρισμέναι ἀπαίτησεις ἀπὸ ὡρισμένας πλευράς καὶ οὐχὶ τὸ σύνολον τῶν ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ συνδόλῳ του.

Πέραν τοῦ προγραμματισμοῦ, κύριε Πρόεδρε, διὰ τὸν δποῖον, ως εἶπα, ἔχω δξεῖαν ἀντίρρησιν ως πρὸς τὸ πῶς γίνεται ὁ προγραμματισμὸς τῶν ἔργων τοῦ κράτους αὐτοῦ, διὰ τὰ δποῖα νομίζω δτὶ καὶ πολλοὶ συνάδελφοι θὰ εἶναι ἀκατάπιστοι, καὶ μᾶλλον πολὺ δλγον θὰ ἔρωτῶνται ὅσον ἀφορᾶ τὸν προγραμματισμὸν τῶν ἔργων καὶ τὴν δικαίαν διάθεσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Εἰσοδήματος, εἶναι καὶ τὸ ἔξῆς σημεῖον, τὸ δποῖον, ως ίδικήν μου ἀποψιν θέλω νὰ ἐκφράσω πρὸς τὸ Σῶμα, δηλαδὴ τὸ ἔξῆς : Τὸ ζῆτημα τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχορηγήσεων πρὸς τὰς δποῖας ἐκφράζω πλήρῃ ἀντίθεσιν ὅχι τόσον διότι ἡ ίδική μου περιοχὴ καὶ ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς τῆς ίδικῆς μου περιοχῆς οὐδὲν λαμβάνουν ἐκ τῶν χορηγῶν αὐτῶν. “Οταν δὲ λέγω ἐπιχορηγήσεις καὶ χορηγίας, κύριε Πρόεδρε, ἐννοῶ τὰ ἔξῆς κυρίως : Εἶναι τὸ θέμα τῶν ἐπιχορηγήσεων διὰ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα, διὰ τοὺς ἀνομβριοπλήκτους, διὰ τοὺς θροχοπλήκτους. ‘Ἐὰν βρέχῃ ὁ Θεὸς θὰ δοθοῦν χορηγίαι, ἔὰν δὲν βρέξῃ πάλιν θὰ δοθοῦν αἱ χορηγίαι. ‘Ἐὰν παραχθοῦν προϊόντα θὰ δοθοῦν χορηγίαι καὶ ἐπιχορηγήσεις, ἔὰν δὲν παραχθοῦν πάλιν θὰ δοθοῦν χορηγίαι. “Ολα αὐτὰ τὰ θέματα, κύριε Πρόεδρε, εἶναι κάτι διὰ τὸ δποῖον ἔχω μίαν ἀντίθεσιν. Φρονῶ δτὶ πολὺ περισσότερον ἐποικοδομητικὸν καὶ διὰ τὸ σύνολον καὶ πρὸς δφελος δλοκλήρου τοῦ λαοῦ θὰ εἶναι ἔὰν τὰ χρήματα αὐτὰ πᾶνε δι’ ἄλλους σκοπούς, διὰ τὴν δωρεάν παιδείαν, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν ἐν γένει παρὰ διὰ τὰς κρατικὰς αὐτάς χορηγίας.

Αὐτοὶ περίπου καὶ ἐν συνόψει, κύριε Πρόεδρε, πέραν ἄλλων τινῶν, διὰ νὰ είμαι καὶ σύντομος, εἶναι οἱ γενικοὶ λόγοι διὰ τοὺς δποῖους ἀντιτίθεμαι εἰς τὴν ἐν γένει δημοσιονομικὴν πολιτικήν. “Ἐχω νὰ παραπτηρήσω δτὶ γίνεται διάθεσις πολλῶν ἀκατοντάδων χιλιάδων λιρῶν, πολλάς φοράς ὅνευ τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ μελέτης καὶ πολλάς φοράς ὅνευ τῆς ἀναγκαίας ἀποδόσεως, ως εἶναι τὸ φράγμα Γερμασόγειας διὰ τὸ δποῖον προσφάτως, πολὺ προσφάτως, μάλιστα, ἔγενετο λόγος εἰς τὴν Βουλὴν αὐτὴν καὶ διὰ τὸ δποῖον ἀπεκομίσαμεν, πολλοὶ Βουλευταί, ἀρκετά δυσμενεῖς καὶ κακάς ἐντυπώσεις. Θέλω νὰ πῶ, κύριε Πρόεδρε, δτὶ ἡ πολιτεία τοῦ ὑπηρεσιακοῦ ‘Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν, πέραν τῆς καθαρῶς τεχνοκρατικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς εἰσηγήσεως ὅσον ἀφορᾶ αὐτὰ τὰ πράγματα, κατὰ τὰ ἄλλα ἡ πολιτεία αὐτῇ στερεῖται γενικῶς οἰουδήποτε πολιτικοῦ οἰκονομικοῦ πνεύματος καὶ μπορῶ νὰ χαρακτηρίσω δτὶ ἡ πολιτεία αὐτῇ εἶναι τὸ «εύθηνός εἰς τὸ ἄλευρον καὶ ἀκριβός εἰς τὰ πίτυρα». Δηλαδὴ διὰ δεκάδας τινάς καὶ ἀκατοντάδας λιρῶν μπορεῖ νὰ γίνη δλόκληρος ὑπόθεσις ἐνά διὰ ἀκατοντάδας χιλιάδας λιρῶν τὸ θέμα μένει ἀπαρατήρητον.

Αὐτὰ ὅσον ἀφορᾶ τὰ γενικὰ σημεῖα, κύριε Πρόεδρε.

“Οσον ἀφορᾶ εἰδικά τινα σημεῖα θέλω νὰ ἐπισημάνω καὶ εἰς τὴν ίδικήν μου ἐκλογικὴν περιφέρειαν, τὴν ἐπαρχίαν Κυρηνείας, μερικάς ἀπολύτως χονδρειδεῖς καὶ στοιχειώδεις ἀνάγκας διὰ τὰς δποίας θὰ διατέσσω τὴν ψήφον μου ἀφοῦ σκεφθῶ πολὺ - πολὺ σοθαρά καὶ μεταξύ αὐτῶν εἶναι τὸ νοσοκομεῖον τῆς πόλεως Κυρηνείας, τὸ δποῖον δὲν εἶναι νοσοκομεῖον, κύριε Πρόεδρε, ἄλλα ἀπλῶς εἶναι ἔνας σταθμὸς συλλογῆς ἀσθενῶν τινῶν ἐν γένει. ‘Ἡ ἀντίρρησις μου, μᾶλλον ἡ ἐννοια τῆς ψήφου μου πού θὰ δώσω διὰ τὸν Προϋπολογισμόν, ἐνέχει ἀκριβῶς τοῦτο τὸ σημεῖον, δτὶ πρέπει πολὺ - πολὺ σοθαρά νὰ ληφθῇ ὑπὸψιν καὶ αὐτῇ ἡ ἀπαίτησις τῆς ἐπαρχίας μου, δηλαδὴ ἡ ἀνάγκη ἐπειγούσης δημιουργίας νοσηλευτικοῦ ιδρύματος εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου, καὶ, δπως ἀντελήθη, ἔὰν δὲν ὑψωθῇ φωνή τις καὶ ἀπὸ τοῦ θήματος αὐτοῦ μᾶλλον θὰ περάσῃ καὶ τοῦ χρόνου ἀπαρατήρητον τὸ γεγονός. ‘Αρκεῖ νὰ πῶ τὸ ἔξῆς περὶ προγραμματισμοῦ, κύριε Πρόεδρε :

Από δωδεκαετίας—ὅταν διά πρώτην φοράν ἔξελέγην Βουλευτής—ύπέθαλα εἰσήγησιν δι' ἔνα μικρὸν τμῆμα δρόμου. Διά νὰ μεταβῇ τις, κύριε Πρόεδρε, ἀπό τὸ χωρίον Ἀγριδάκι, Λάρνακα τῆς Λαπήθου, Κοντεμένον, "Ἄγιον Ἐρμόλαιον, Σύσκληπον, ἔχει νὰ κάμη μίαν δλόκληρον κυκλικὴν διαδρομὴν καὶ ἔαν ξεκινήσῃ ἀπὸ τὸν Σύσκληπον διὰ νὰ πάγι εἰς τὸ Ἀγριδάκι, ποὺ ἀπέχει 2 ή 3 μίλια, πρέπει νὰ κάμη τὸν κύκλον αὐτὸν τὸν δρόπον σᾶς ἀνέφερα προηγουμένως. Ο Προγραμματισμὸς αὐτοῦ τοῦ Κράτους ὑστερεῖ εἰς στοιχειώδεις τινὰς ἀνάγκας, κύριε Πρόεδρε, καὶ μία ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν εἶναι αὐτὴ τὴν δρόπον σᾶς λέγω τώρα, ὅτι τὸ χωρίον Σύσκληπος ἀπέχει ἀπὸ τὸ Ἀγριδάκι μόνον 2 μίλια ή 3 μίλια, καὶ διὰ νὰ μεταβῇ τις ἀπὸ τὸ ἔν χωρίον εἰς τὸ ἄλλο πρέπει νὰ κάμη μίαν δλόκληρον διαδρομὴν, νὰ προσεγγίσῃ τὸν τουρκικὸν τομέα, νὰ εισέλθῃ εἰς τὸν κύριον δρόμον Λευκωσίας—Μύρτου καὶ νὰ μεταβῇ ξανὰ εἰς τὴν Λάρνακα τῆς Λαπήθου καὶ μετὰ εἰς τὸ Ἀγριδάκι. Δηλαδὴ δι' ἔνα μικρὸν τμῆμα δδοῦ μήκους τριῶν μιλῶν ἀπὸ δωδεκαετίας ταλαιπωροῦνται οἱ κάτοικοι ὁλοκλήρου διαμερίσματος τῆς ἐπαρχίας μου.

Αὐτὸς ἀπλῶς εἶναι ἔνα σημείον τὸ δρόπον ἀναφέρω μόνον διὰ λόγους παραδείγματος. Καὶ προγραμματισμὸς εἶναι ἀπλῶς πρόγραμμα κατασκευῆς ἔργων κατὰ τὸ δοκοῦν ἢ κατόπιν διαφόρων εἰσηγήσεων ἀνωθεν καὶ οὐχὶ διὰ πραγματικάς ἢ τούλαχιστον δι' δλας τὰς πραγματικάς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ;

"Ολα ταῦτα, κύριε Πρόεδρε, τὰ ἀνέφερα, οὐχὶ διότι ἥθελα νὰ ἀγορεύσω ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ διότι ἥθελα νὰ κάμω ἐμφανῆ τὴν στάσιν μου ἐὰν θὰ καταψήφισω ἢ θὰ ἀπόσχω τελικῶς ἀπὸ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Εὐχαριστῶ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αντιλαμβάνομαι ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ ἐπομένως θὰ χωρήσωμεν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τῶν δύο Νομοσχεδίων, ἤτοι τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως. Ἀφοῦ ψηφισθοῦν τὰ Νομοσχέδια θὰ τεθοῦν εἰς ψηφοφορίαν οἱ πίνακες κατὰ κεφάλαιον καὶ κατ' ἀρθρον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Προσίμιον. Ἐπειδὴ δυνάμει τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἀρθρου 167 τοῦ Συντάγματος ἔχει συνταχθῆ προϋπολογισμὸς τῆς Δημοκρατίας ἐν σχέσει πρὸς τὸ οἰκονομικὸν ἔτος τὸ λήγον τῆς 31ην Δεκεμβρίου 1972 καὶ ἐγκριθῆ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὡς προνοεῖται ἐν αὐτῇ.

Καὶ ἐπειδὴ ποσὸν μὴ ὑπερβαῖνον τὰ £3.597.273 δέον νὰ βαρύνῃ τὸ Πάγιον Ταμείον διὰ τὴν χρῆσιν τῶν δώδεκα μηνῶν οἴτινες λήγουν τὴν τριακοστὴν πρώτην ημέραν τοῦ Δεκεμβρίου 1972 ὡς προνοεῖται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἢ νόμου.

Καὶ ἐπειδὴ καθίσταται ἀναγκαία ἡ πρόβλεψις διὰ τὰς ἐκ τῶν δαπανῶν τῆς Κυθερήσεως τῆς Δημοκρατίας διὰ τὸ ἔτος τὸ λήγον τὴν τριακοστὴν πρώτην ημέραν τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1972, δι' ἃς δὲν ἔχει ἥδη γίνει πρόβλεψις ἢ δὲν θὰ γίνη μετὰ ταῦτα τοιαύτη ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἢ οἰουδήποτε νόμου.

Καὶ ἐπειδὴ περαιτέρω καθίσταται ἀναγκαία ἡ ἔδρυσις ὀρισμένων νέων θέσεων καὶ ἡ κατάργησις ὀρισμένων ὑφισταμένων τοιούτων ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ψηφίζει ὡς ἀκολούθως :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Προσίμιον καὶ τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £ 32.432.052 διὰ τὴν χρήσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ειδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. Πρώτος Πίναξ, ἄρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ τρίτον ἄρθρον καὶ ὁ Πρώτος Πίναξ θὰ τεθοῦν εἰς ψηφοφορίαν μετὰ τὴν ψήφισιν τῶν κεφαλαίων τοῦ Πίνακος. "Αρθρον 4ον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Χρησιμοποίησις τοῦ περισσεύματος ὀρισμένων ἄρθρων πρὸς κάλυψιν ἐλλείμματος ἄλλων ἄρθρων ὑπὸ τὸ αὐτὸν κεφάλαιον. "Αρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 4ον ἄρθρον ἐγκριθῇ;

Μή ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ιδρυσις καὶ Κατάργησις Θέσεων. Δεύτερος Πίναξ, Πρώτον Μέρος. Δεύτερος Πίναξ, Δεύτερον Μέρος. "Αρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ 5ον ἄρθρον θὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Πρώτου καὶ Δευτέρου Μέρους τοῦ Δευτέρου Πίνακος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κεφάλαια A1—A20.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὰ Κεφάλαια A1—A20 ἐγκριθοῦν;

Μή ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κεφάλαια A21—A40.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὰ Κεφάλαια A21—A40 ἐγκριθοῦν;

Μή ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κεφάλαια A41—A60.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως έγκρινονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κεφάλαια Α61—Α77.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως έγκρινονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Πίνακες Κλιμάκων καὶ Δεύτερος Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως έγκρινονται.

Θά θέσωμεν τώρα εἰς ψηφοφορίαν τὸ 3ον καὶ 5ον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου.

‘Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ 3ον καὶ 5ον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου έγκριθοιν;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως έγκρινονται.

“Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς δ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δπως δ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμος τοῦ 1972 έγκριθῇ;

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης ἔχει άντιρρησιν, δπως άντιλαμβάνομαι.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Θὰ ἀπόσχω, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλῶ νὰ σημειωθῇ ὅτι ύπάρχει μία ἀποχή.

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς νόμον.

Προϋπολογισμὸς ‘Αναπτύξεως διὰ τὸ 1972.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Προοίμιον. ‘Επειδὴ καθίσταται ἀναγκαῖα ἡ πρόθεψις διὰ τὰς ἐκ τῶν διαπανῶν τῆς Κυθερήσεως τῆς Δημοκρατίας, δι’ ἔργα ἀναπτύξεως διὰ τὸ ἔτος τὸ ληγον τὴν τριακοστὴν πρώτην ήμέραν τοῦ Δεκεμβρίου 1972, δι’ διὸ δὲν ἔχει γίνει ἥδη πρόθεψις ἡ δὲν θὰ γίνῃ μετὰ ταῦτα τοιαύτη ὑφ’ οἰουδήποτε νόμου.

Καὶ ἐπειδὴ καθίσταται ἀναγκαῖα ἡ ἔδρυσις ὥρισμένων νέων θέσεων καὶ ἡ κατάργησις ὥρισμένων ὑφισταμένων τοιούτων.

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ψηφίζει ὡς ἀκολούθως :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Προοίμιον καὶ τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκριθοῦν;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως ποσοῦ £ 16.407.413 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκριθῇ ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον 3ον καὶ Πρώτος Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ 3ον ἄρθρον θὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν μετὰ τὴν Ἐγκρίσιν τοῦ Πρώτου Πίνακος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Χρησιμοποίησις τοῦ περισσεύματος ὥρισμένων ἄρθρων πρὸς κάλυψιν ἐλλείμματος ἀλλων ἄρθρων ὑπὸ τὸ αὐτὸν Κεφάλαιον. "Αρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 4ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ιδρυσις καὶ κατάργησις θέσεων. Δεύτερος Πίναξ, Πρώτον Μέρος καὶ Δεύτερος Πίναξ, Δεύτερον Μέρος. "Αρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ 5ον ἄρθρον θὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν μετὰ τὴν Ἐγκρίσιν τοῦ Πρώτου καὶ Δευτέρου Μέρους τοῦ Δευτέρου Πίνακος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Αρθρα Δ1—Δ20.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὰς ἀρθρὰ Δ1—Δ20 ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Αρθρα Δ21—Δ36.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὰ ἄρθρα Δ21—Δ36 έγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Παράρτημα—Μισθολογικαὶ Κλίμακες—Δεύτερος Πίναξ—“Ιδρυσις καὶ Κατάργησις Θέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως έγκρινονται.

‘Υπάρχει άντιρρησις δπως τὰ ἄρθρα 3 καὶ 5 έγκριθοῦν;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὰ ἄρθρα 3 καὶ 5 έγκρινονται.

“Ελξεν ή δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. ‘Η τρίτη ἀνάγνωσις θά γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Εἰδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Παρακαλῶ νὰ σημειωθῇ ὅτι υπάρχει μία ἀποχή.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Γ—Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Προστασίας τῆς Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Κυπριακοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀθλητισμοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Παιδείας.

‘Η ἐπομένη συνεδρία τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

‘Η ήμερησία διάταξις θὰ κυκλοφορήσῃ πρὸς τὰ ἔντιμα μέλη τῆς Βουλῆς.

Κηρύσσω τὴν λήξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 5.29 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταί υπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Κληρίδης Ξάνθος	Ποσκώτης Σταύρος
Κόσιης Νίκος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαββίδης Γεώργιος
Λυσσαρίδης Βάσος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Μαλλιώτης Γεώργιος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαυρονικόλας Νίκος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Φράγκος Αιμίλιος
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηγρακλέους Ἡρακλῆς
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χατζηκακοῦ Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου 1972 καὶ τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου τοῦ 1972, διεξαγωγὴ συζητήσεως (Φειδίας Παρασκευαΐδης, Πρόεδρος, Β. Λυσσαρίδης, Μ. Σαββίδης, Η. Χατζηγρακλέους, Ε. Παπαϊωάννου) καὶ ἀγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Φειδία Παρασκευαΐδη.

(2) Ψήφισις τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως.

(3) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.

ΕΛΛΑΣ ΣΥΖΗΤΗΣ
Το δεν μπορεί δε ταξιδιώτες να αποφύγουν την ελληνική πόλη που έχει γίνει η μεγαλύτερη πόλη στην Ευρώπη. Οι Έλληνες έχουν αποδειχθεί οι καλύτεροι στην παραγωγή και στην πώληση της ιδέας.

Τιμή 50 Μίλας

*Επικύρωμα έντονης περιουσιακής τάξης. Κυριολεκτικός Δημοκρατίας. Έννοια Λευκωσίας

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 2ας ΜΑΡΤΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.47 μ.μ.)

(‘Αρ. 24)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

(Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ)

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης συνεδρίας τῆς Βουλῆς.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εύρισκόμεθα ἐν ἀπαρτίᾳ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κύριοι Βουλευταί, ώς θά ἐπληροφορήθητε συνεκλήθη ἐκτάκτως τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον εἰς τὸ ὅποιον, κληθεὶς, μετέχει καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς.

Ἐν ὅψει τῆς ἀπουσίας τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ τῆς ἐκφρασθείσης ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν ἐπιθυμίας δπως κατατοπισθοῦν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν τελευταίων ἔξελίξεων, ἡ παρούσα συνεδρία τῆς Βουλῆς ἀναβάλλεται δι’ αὐτοιν κατά τὴν ίδιαν ἀκριθῶς δραν.

Ἡ ἡμερησία διάταξις θὰ κυκλοφορήσῃ ἔγγράφως.

Ἐάν δὲν ὑπάρχῃ ἔνστασις, κηρύσσω τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς.

(“Ωρα λήξεως 4.48 μ.μ.)

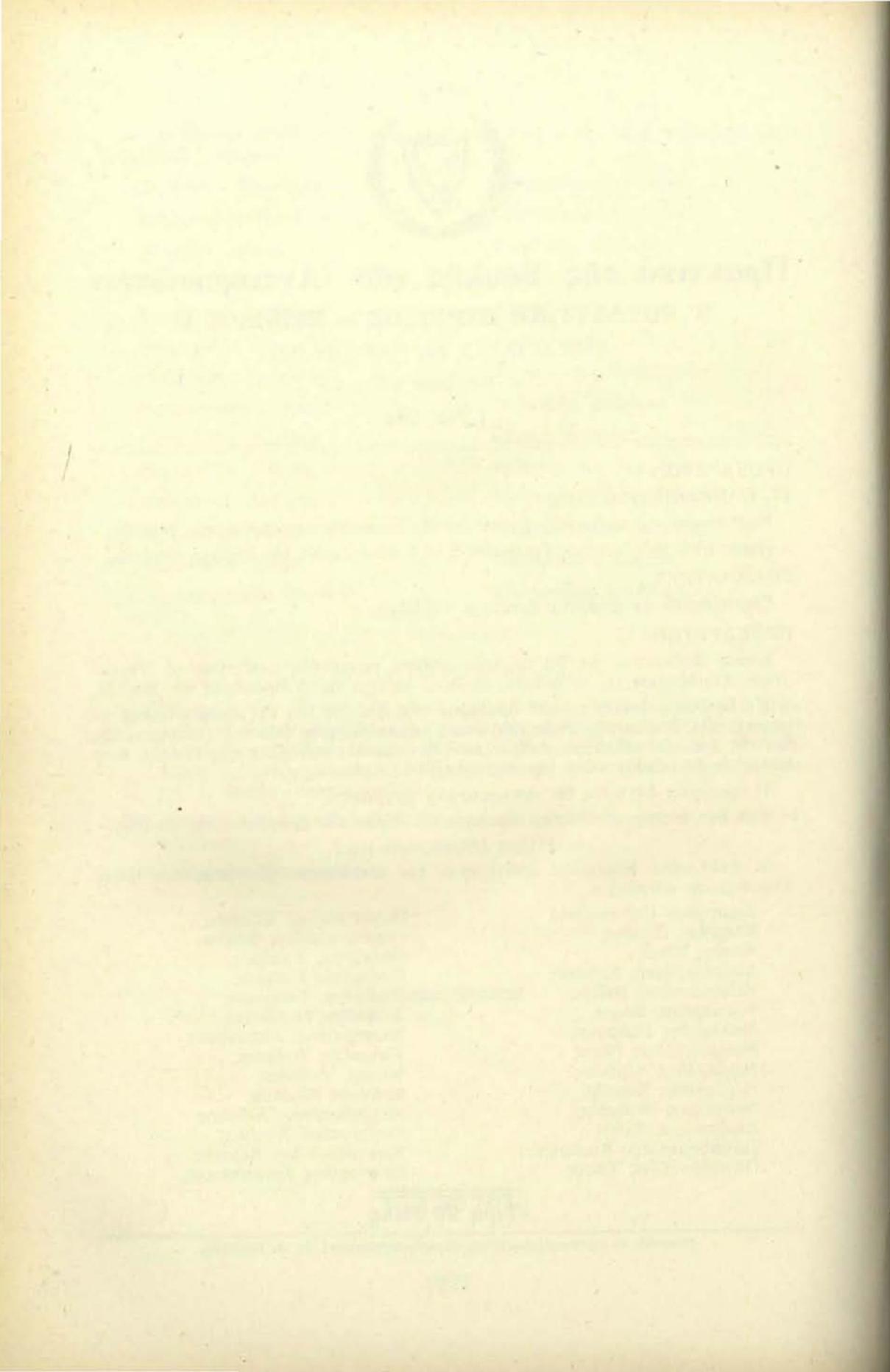
Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ’ ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης
Κληρίδης Ξάνθος
Κόσης Νίκος
Κουρτελλάρης Χρῆστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαλλιώτης Γεώργιος
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας
Ξενόπουλος Ξενῆς
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Τάσος

Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ποσκώτης Σταύρος
Ποταμίτης Γιάγκος
Σαββίδης Γεώργιος
Σαββίδης Μιχαλάκης
Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Φάντης Ἀνδρέας
Φράγκος Αιμίλιος
Χατζηιωάννου Ἀνδρέας
Χατζηκακοῦ Κώστας
Χριστοδούλης Κώστας
Χριστοφίδης Χριστόφορος.

Τιμὴ 50 Μίλων

*Επιπλῷ ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 3ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 5.16 μ.μ.)

(Αρ. 25)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐὰν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εὐρισκόμεθα ἐν ἀπαρτίᾳ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ εἰσέλθωμεν εἰς τὰ θέματα τὰ ὅποια εὑρίσκονται ἔγγεγραμμένα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ κατόπιν κατατοπίσεως τῶν ἐντίμων κυρίων Βουλευτῶν ὑπ’ ἐμοῦ, ‘Οργανώσεων καὶ ἄλλων παραγόντων, ἀναφέρω δτι, ὃς ἀποτέλεσμα, κατετέθη εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Βουλῆς ψήφισμα ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν ὑπὸ τοῦ ‘Ενιαίου Κόμματος, τῆς Προοδευτικῆς Παρατάξεως καὶ τῶν δύο ἀνεξαρτήτων Βουλευτῶν.

Παρακαλῶ ὅπως τὸ ψήφισμα ἀναγνωσθῇ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Η Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ψηφίζει ὡς ἀκολούθως :

«‘Ἐχουσα ὑπ’ ὅψιν τὴν ἐπιδεινωθεῖσαν κρίσιμον ἐσωτερικὴν κατάστασιν πιστεύει δτι ἡ παραμονὴ τοῦ Μακαριωτάτου ‘Αρχιεπισκόπου εἰς τὴν θέσιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, εἰς ἥν ἡ ψῆφος τοῦ λαοῦ τὸν ἀνέδειξεν, ἐνδείκνυται ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ἀμεσος λῆψις τῶν ἐνδεδειγμένων μέτρων διὰ πλήρη ἀποκατάστασιν τῶν σχέσεων ‘Αθηνῶν—Λευκωσίας.

‘Ωσαύτως ἀπευθύνει ἕκκλησιν πρὸς σύμπαντα τὸν λαὸν ὅπως ἀντιμετωπίσῃ μετὰ ψυχραιμίας τὴν κρίσιμον κατάστασιν».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ τὸ προαναφερθὲν ψήφισμα ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ προαναφερθὲν ψήφισμα τὸ ὅποιον ὑποστηρίζουν καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐν τῇ Βουλῇ Θρησκευτικῶν Ομάδων, ἐγκρίνεται διμοφώνως ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

‘Η ἡμερησία διάταξις εἰς τὸ Κεφάλαιον Α περιέχει ‘Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

‘Εὰν οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ συμφωνοῦν, ἐπειδὴ τὰ θέματα τὰ ὅποια εὑρίσκονται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν δὲν εἰναι ἐπειγούσης φύσεως καὶ ἐπειδὴ ὑπάρχει ἀνάγκη περαιτέρω συσκέψεων ἐπὶ σοθαρωτέρου θέματος, εἰσηγοῦμαι

τὴν ἀναθολὴν τῆς συζητήσεως τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς τὴν ὅποιαν θὰ δρίσω διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπόγευματινὴν ὥραν.

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ύπαρχουσης άντιρρήσεως τὰ ύπολοιπά θέματα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀναθάλλονται διά τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Οι άκόλουθοι Βουλευταί ύπεγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαθητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδόπουλος Τάσος
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαϊωάννου Έζεκίας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Κληριδής Ξάνθος	(ΣΣ .qA') Ποσκώτης Σταύρος
Κόσιης Νίκος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαββίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Τουμαζῆς Ανδρέας
Μαλλιώτης Γεώργιος	Φάντης Ανδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Φράγκος Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Χατζηϊωάννου Ανδρέας
Νεοκλέους Ανδρέας	Χατζηκακοῦ Κώστας
Νικολαΐδης Ήρόδοτος	Χριστοδούλης Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοφίδης Χριστόφορος.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ

Ψήφισμα της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν.

Τιμή 50 Μίλς

Τιμή 50 Μίλιας

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 9ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρδεως 4.27 μ.μ.)

(Αρ. 26)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐὰν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, εύρισκόμεθα ἐν ἀπαρτίᾳ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων — Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεών — Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 27ην Αύγουστου 1971, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 27ην Αύγουστου 1971.

«Ἐρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων πότε σχεδιάζεται ἡ ἀσφαλτόστρωσις τῆς ὁδοῦ Τριμίκλινης—Ἀγίου Μάμαντος ἡ διοία καλύπτει ἀπόστασιν τριῶν περίπου μιλίων.»

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 16ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ Ὅπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργών, εἰς ἐρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 27ην Αύγουστου 1971 ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου.

«Ἡ ὁδὸς Τριμίκλινης—Ἀγίου Μάμαντος ἀποτελεῖ τμῆμα τῆς ὁδοῦ Παλώδιας—Ἀπαισιᾶς—Κορφῆς—Λιμνατίου—Καπηλιοῦ—Ἀγίου Μάμαντος—Τριμίκλινης, ἡ ἀσφαλτόστρωσις τῆς διοίας ἥρχισε κατὰ τὸ 1968 καὶ συνεχίζεται.

Μέχρι τέλους τοῦ 1971 ήσφαλτοστρώθη τμῆμα τῆς δόδου μήκους 5.929 μέτρων μεταξύ τῆς διασταυρώσεως πρὸς Παλώδιαν καὶ τῆς διασταυρώσεως πρὸς Ἀπαισιάν ἔναντι δαπάνης ἀνερχομένης εἰς £ 35.710.

Διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ ἔργου περιλαμβάνεται εἰς τὸ "Ἀρθρον 36 τοῦ Κεφαλαίου 17Δ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως 1972 πίστωσις ὑψους £ 18.600.

"Η ἀσφαλτόστρωσις τοῦ τμήματος τῆς δόδου μεταξύ Τριμίκλινης καὶ Ἀγίου Μάμαντος θὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς τοῦ πλαισίου ἀσφαλτόστρωσεως ὀλοκλήρου τῆς δόδου ἡτὶς θὰ προχωρῇ ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε παραχωρουμένων πιστώσεων διὰ τὸ ἔργον αὐτό».

'Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 5ην Ὁκτωβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 5ην Ὁκτωβρίου 1971.

«1. Πότε θὰ ἐπιδιορθωθοῦν καὶ ἀσφαλτόστρωθοῦν οἱ ὑφιστάμενοι δρόμοι τῆς κωμοπόλεως Ἀκανθοῦς;

2. Πότε θὰ ἐπιδιορθωθοῦν τὰ χαντάκια τοῦ δρόμου Ἀκανθοῦς πρὸς τὴν τοποθεσίαν Νεράϊδες; Γνωρίζει τὸ "Ὑπουργεῖον σας ὅτι ἡ ὁμοίωση δόδος κατέστη ἐπικίνδυνος λόγῳ τῆς ἀθλίας τῆς καταστάσεως;

3. Πότε θὰ ἀρχίσουν ἔργα διαπλατύνσεως τῶν δρόμων ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως Ἀκανθοῦς»;

'Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 16ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ "Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 5ην Ὁκτωβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Τὸ Τμῆμα Δημοσίων Ἐργων προέθη εἰς ἐπιδιόρθωσιν τῶν ἐρεισμάτων καὶ αὐλάκων τῆς δόδου μεταξύ Ἀκανθοῦς καὶ τοποθεσίας «Νεράϊδες» περὶ τὰ μέσα Αύγουστου 1971, νέα δὲ συντήρησις αὐτῶν εἶναι προγραμματισμένη νὰ γίνῃ ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους».

'Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 29ην Ὁκτωβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Ἀνδρέα Ζιαρτίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 1ην Νοεμβρίου 1971.

«Η συλλογικὴ σύμβασις δυνάμει τῆς ὁποίας καθωρίσθησαν τὰ ισχύοντα σήμερον ἡμερομίσθια τῶν Κυθερνητικῶν Ἐργατῶν ὑπεγράφη τὸν Ἰούλιον τοῦ 1969 καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972.

«Απὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως μέχρι σήμερον τὰ ἐπικρατοῦντα εἰς τὴν νήσον ἡμερομίσθια ἥλλαξαν εἰς σημαντικώτατον βαθμὸν καὶ ἡ ἀπόστασις μεταξύ τῶν ἡμερομίσθιῶν τὰ δόποια πληρώνονται ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως καὶ τῶν ἡμερομίσθιῶν τὰ δόποια πληρώνει ἡ Κυθέρησις ἐμεγάλωσεν εἰς σημεῖον ἀπαράδεκτον.

Αἱ ἐνδιαφερόμεναι συνδικαλιστικαὶ δργανώσεις ἔζητησαν ὅπιας ἀρχίσουν τώρα κοιναὶ συνεννοήσεις διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἡμερομίσθιῶν τῶν Κυθερνητικῶν Ἐργατῶν πρὸς τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως.

Παρακαλῶ ὅπως πληροφορηθῇ ἡ Βουλὴ ποία εἶναι ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἡ γνώμη τοῦ "Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων".

Απάντησις ύπο δημερομηνίαν 25ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας καὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν Ιην Νοεμβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Ἀνδρέα Ζιαρτίδη.

«Τὸ θέμα τοῦτο ἡγέρθη ύπο τῶν ἐνδιαφερομένων συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων ἐνώπιον τῶν 'Υπουργείων Οἰκονομικῶν καὶ 'Εργασίας καὶ ἐπραγματοποιήθησαν προκαταρκτικαὶ ἐπαφαὶ μετὰ τῶν συντεχνιῶν αἵτινες προθλέπεται ὅτι θά συνεχισθῶσι. Συνεπῶς θεωρῶ σκόπιμον δπῶς μὴ ἐκθέσω τὰς ἀπόψεις τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας κατὰ τὸ παρὸν στάδιον καθ' ὅτι ἡ ἐνέργεια αὕτη πιθανὸν νὰ ἐπηρεάσῃ καὶ προδικάσῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἡδη ἀρξαμένων διαβούλευσεων.

2. Ἀνεξαρτήτως δῆμως τῶν τελικῶν ἀπόψεων τοῦ 'Υπουργείου τούτου ἐπὶ τοῦ ἔγερθέντος θέματος ἐπιθυμῶ νὰ καταστήσω σαφὲς ὅτι τὸ 'Υπουργείον 'Εργασίας τάσσεται ὑπὲρ τῆς πιστῆς τηρήσεως τῶν συμβάσεων εἰς τὸν τομέα τῶν ἐργατικῶν σχέσεων καὶ τοῦτο διὰ τοὺς ἀκολούθους κυρίως λόγους :

(α) 'Η συλλογικὴ σύμβασις περιέχει τοὺς μεταξὺ τῶν δύο πλευρῶν ἔλευθέρως συνομολογηθέντας δρους ἐργασίας. Προσπάθεια ἀλλαγῆς τῶν δρων τούτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως δὲν δῆμηγει εἰς τὴν ἔδραίωσιν καὶ παγίωσιν ὑγιῶν ἐργατικῶν σχέσεων.

(β) Προηγούμενον «παραθιάσεως» συλλογικῆς συμβάσεως καὶ δὴ ύπο μεγάλων συντεχνιῶν ἢ εἰς σημαντικούς δργανισμούς, θά ἔχρησμοποιεῖτο ύπο τῆς ἐργοδοτικῆς τάξεως γενικῶς ὡς πρόσχημα διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν μὴ πιστὴν τήρησιν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, πρὸς θλάσην τοῦ ὅλου συστήματος τῶν ἐργατικῶν μας σχέσεων.

(γ) 'Η πιστὴ τήρησις τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐνισχύει τὸ αἰσθημα ἀσφαλείας τόσον τοῦ ἐργοδότου δσον καὶ τοῦ ἐργαζομένου, εἶναι δὲ τίδιον μιᾶς καλῶς ὀργανωμένης καὶ λειτουργούσης καταστάσεως πραγάτων εἰς δ,τι ἀφορᾶ τὰ ἐργατικὰ θέματα.

(δ) 'Η υποτίμησις τοῦ νομίσματος καὶ ἡ συνεπείᾳ ταύτης αὔξησις τοῦ Δείκτου Τιμῶν Λιανικῆς Πωλήσεως, δὲν ἀποτελεῖ ἀφ' ἑαυτοῦ λόγον διὰ τὴν καταγγελίαν μιᾶς συλλογικῆς συμβάσεως ἐφ' δσον ἀπασαι σχεδὸν αἱ συμβάσεις περιέχουν πρόνοιαν περὶ αὐτομάτων αὔξησεων τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἄμα τῇ αὔξησει τοῦ Δείκτου Τιμῶν Λιανικῆς Πωλήσεως.

3. Παρὰ ταῦτα δὲν ἀποκλείεται παντελῶς ἡ τροποποίησις ἐνὸς ἡ περισσότερων δρων μιᾶς συλλογικῆς συμβάσεως ἔάν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τῆς μεσολαβήσουν ἀπρόθλεπτα καὶ σοθαρώτατα συμβάντα ἀτινα νὰ καθιστοῦν τὴν σύμβασιν ἀνεφάρμοστον.

4. Εἶναι πρὸς πίστιν τόσον τῶν Συνδικαλιστικῶν δσον καὶ τῶν ἐργοδοτικῶν ἐν Κύπρῳ 'Οργανώσεων τὸ ὅτι ἀπεδέχθησαν τὴν ἀρχὴν τῆς πιστῆς τηρήσεως τῶν συμβάσεων διακηρύξασαι μάλιστα τοῦτο πλειστάκις εἰς τὰ ἐτήσια συνέδριά των».

'Ἐρώτησις ύπο δημερομηνίαν 8ην Νοεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 10ην Νοεμβρίου 1971.

«Τὸ κοινὸν γενικὰ ἔκτιμα τές ὑπηρεσίες καὶ τὴν πρόσδο ποὺ ἔχει σημειωθῆ στὸ Τμῆμα τῶν Ταχυδρομείων.

Τίθενται δῆμως πολλὰ καὶ δικαιολογημένα παράπονα ἀπὸ τὴν ὑπαίθρο ποὺ δὲν ὑπάρχει ὑπηρεσία γιὰ κατ' οἰκον παράδοση τοῦ ταχυδρομείου.

Τὸ πρόσθημα εἶναι δέξιτερο ίδιαίτερα στὰ μεγάλα ἀγροτικά κέντρα μὲ αὔξημένη ἀλληλογραφία καὶ ἡ ὅποια χωρὶς ὑπηρεσία δὲν φθάνει ἔγκαιρα καὶ κανονικὰ στοὺς ἐνδιαφερομένους.

Πολλά παράπονα έκφραζονται έπισης για τό δτι δέν υπάρχουν στά χωριά διευθετήσεις για την πώληση ένσημων των κοινωνικῶν ασφαλίσεων, πρᾶγμα πού δημιουργεῖ προβλήματα στούς άγροτες και άποθαίνει σε θάρος τοῦ Ταμείου τῶν Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων.

Γι' αύτό έρωτάται τό άρμόδιο 'Υπουργείο και ή Κυβέρνηση νά μᾶς πληροφορήσουν :

(α) Τι μέτρα λαμβάνονται ή πρόκειται νά ληφθούν για τὴν δργάνωση τῆς κατ' οἰκον διανομῆς τοῦ ταχυδρομείου στά χωριά, και ίδιαίτερα στά μεγάλα άγροτικά κέντρα ;

(β) 'Εάν και πῶς προγραμματίζεται δέ φοδιασμός και ή πώληση ένσημων τῶν Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων σε δλα τά χωριά για τὴν έξυπηρέτηση τοῦ άγροτικοῦ κόσμου ;

'Απάντησις ύπο ήμερομηνίαν 15ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν και "Εργων, εἰς έρωτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 10ην Νοεμβρίου 1971 ύπο τοῦ έντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«(α) Η έπεκτασις τοῦ συστήματος τῆς κατ' οἰκον διανομῆς άλληλογραφίας εἰς τὰ χωριά μελετάται ἐν σχέσει πρὸς τὸ Τρίτον Πενταετὲς Πρόγραμμα 'Αναπτύξεως.

(β) "Απαντα τὰ ταχυδρομικά πρακτορεῖα τῶν χωρίων εἰναι ἔφωδιασμένα μὲ ένσημα κοινωνικῶν ασφαλίσεων, οἱ δὲ ύπεύθυνοι ταχυδρομικοὶ πράκτορες δύνανται νά άναπληροῦν καθημερινῶς τὰ άποθέματά των ἀπὸ τὸ πλήσιεστερον άγροτικὸν ταχυδρομικὸν ύποκατάστημα ή ἀπὸ τὸ 'Επαρχιακὸν Ταχυδρομεῖον τῆς περιφερείας των πρὸς καλυτέραν έξυπηρέτησιν τοῦ άγροτικοῦ πληθυσμοῦ".

'Έρωτησις ύπο ήμερομηνίαν 18ην Δεκεμβρίου 1971, ύποβληθεῖσα ύπο τοῦ έντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, και ληφθεῖσα τὴν 20ην Δεκεμβρίου 1971.

«Στὴν πόλη και στὴν θόρεια περιοχὴ τῆς 'Επαρχίας Κερύνειας διαδίδεται σε εύρεια κλίμακα δτι η Κυβέρνησης μελετά τὴν παραχώρηση δικαιώματος σε ξένη 'Εταιρεία για νά έκμεταλλευθῇ τουριστικά τὸ Νησί, πού εἰναι μεταξὺ τῆς πόλης τῆς Κερύνειας και τοῦ 'Αγίου Γεωργίου.

Συχνά μᾶς ύποβάλλονται ποικίλα και ἔντονα παράπονα γύρω ἀπὸ αύτὸ τὸ θέμα.

Γι' αύτὸ παρακαλεῖται τό άρμόδιο 'Υπουργείο και ή Κυβέρνηση νά μᾶς πληροφορήσουν :

(α) "Εγιναν δποιαδήποτε μελέτη και σχέδια για τουριστικὴ άξιοποίηση στὸ ἐν λόγω νησί ;

(β) 'Υπάρχει πράγματι πρόθεση τῆς Κυβέρνησης για έκχώρηση δικαιώματος νά τὸ έκμεταλλευθῇ τουριστικὰ δποιαδήποτε ξένη 'Εταιρεία ;

(γ) 'Εάν και ἐφ' δσον αύτὸ τὸ νησί συγκεντρώνει σημαντικὴ τουριστικὴ άξια, γιατὶ νά μη γίνη η τουριστικὴ άξιοποίηση του πάνω σε κρατικὴ βάση, ή μέσον δργανισμοῦ μὲ κυπριακὰ κεφάλαια πρὸς δφελος τῆς ντόπιας οἰκονομίας» ;

'Απάντησις ύπο ήμερομηνίαν 22αν Φεβρουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εμπορίου και Βιομηχανίας, εἰς έρωτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 20ην Δεκεμβρίου 1971 ύπο τοῦ έντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«Τὸ 'Υπουργείον 'Εμπορίου και Βιομηχανίας θεωρεῖ τὴν μεταξὺ τῆς πόλεως Κυρηνείας και τοῦ 'Αγίου Γεωργίου νησίδα ώς σημαντικῆς τουριστικῆς σημασίας.

2. 'Από μακρού χρόνου διεξάγονται διαπραγματεύσεις μετά Κυπρίου έπιχειρηματίου διὰ τὴν εἰς αὐτὸν μακροχρόνιον ἐκμίσθωσιν τῆς νησίδος ἐπὶ τῷ σκοπῷ τουριστικῆς ἀξιοποιήσεως αὐτῆς.

3. 'Ο ἐν λόγῳ Κύπριος έπιχειρηματίας, ἐάν ἔξασφαλίσῃ τελικῶς τὴν μίσθωσιν, θὰ συνεργασθῇ κατὰ πᾶσαν θεσμοτηταν μετά ξένων έπιχειρηματιῶν.

4. 'Υπὸ τοῦ ὡς ἄνω Κυπρίου έπιχειρηματίου ὑπεβλήθησαν πρὸ μακροῦ προσχέδια τῶν ἐπὶ τῆς νησίδος προτεινόμενων ὅπως ἐκτελεσθοῦν τουριστικῶν ἔργων. Τὰ προσχέδια ταῦτα συνεζητήθησαν ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου 'Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας, τοῦ Τμήματος Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως καὶ τοῦ Κυπριασκοῦ 'Οργανισμοῦ Τουρισμοῦ.

5. 'Η ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως ἀκολουθουμένη πολιτικὴ ἐν σχέσει πρὸς τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν κρατικῶν γαιῶν εἶναι νὰ δίδηται προτεραιότης εἰς τὴν ίδιωτικὴν πρωτοθουλίαν».

'Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 13ην Δεκεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Κώστα Χριστοδούλη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 21ην Δεκεμβρίου 1971.

«'Υπὸ τῆς 'Αρχῆς 'Άδειῶν 'Οδικῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς ἔχει ληφθῆ ἀπόφασις εἰς συνεδρίαν τῆς τὴν 3ην Ιουλίου 1971 καὶ τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν τώρα ὡς πρόσθετος ὅρος τῆς ἀδείας ὁδικῆς χρήσεως τῶν ὑπεραστικῶν καὶ ἀστικῶν ὁχημάτων ὅτι δὲν δικαιοῦνται τοῦ λοιποῦ νὰ ἐπιβιθάζουν ἐπιθάτας ἀπὸ τὸν ἀερολιμένα Λευκωσίας.

"Ἐχει τὸ ὑμέτερον 'Υπουργείον μελετήσει καὶ λάθει σοθαρῶς ὑπ' ὅψιν τὰς ἐπιπτώσεις αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως καὶ ποίους δι' αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως πρόκειται νὰ προστατεύσῃ ;

Πιθανὸν νὰ μᾶς λεχθῇ ὅτι δι' αὐτοῦ τοῦ μέτρου θὰ ἔχυπηρετηθοῦν οἱ ἀποβιταζόμενοι εἰς τὸν ἀερολιμένα Λευκωσίας, ὅτι καθ' οἰανδήποτε ὕραν θὰ εύρισκωνται ταξι εἰς τὴν διάθεσίν των ἐκ τῶν εὐεργετηθέντων νὰ τοποθετηθοῦν ἐκεῖ.

(α) Παραγνωρίζεται τὸ γεγονός ὅτι αἱ πλεῖσται ἀεροπορικαὶ ἐταιρεῖαι καὶ τὰ Τουριστικά Γραφεῖα διαθέτουν εἰδικὰ λεωφορεῖα πρὸς ἔχυπηρέτησιν τῶν πελατῶν των ἐκ τοῦ ἀεροδρομίου πρὸς τὴν Λευκωσίαν ὅπου ὑπάρχουν διανυκτερεύουσαι ὑπηρεσίαι συγκοινωνίας δι' ὅλην τὴν Κύπρον.

(β) Θέτετε εἰς μειονεκτικώτεραν θέσιν ὅλους τοὺς ἄλλους ἐπαγγελματίας διηγούντας μὲ τὸν ἀποκλεισμόν των ἐκ τοῦ ἀεροδρομίου καὶ

(γ) Τὸ σοθαρώτερον, ὅτι πέριφρονεῖτε καὶ ὑποθάλλετε εἰς περιπλέον ἔξιδα τὸ ἐκ τῶν ἄλλων περιοχῶν τῆς Κύπρου κοινόν, ποὺ δὲν διαθέτει ίδιωτικὸν αὐτοκίνητον καὶ προσέρχεται μὲ ὑπεραστικὸν ἢ ἀστικὸν ὁχημα εἰς τὸν ἀερολιμένα διὰ τὴν παραλαβὴν συγγενοῦς του προσώπου, τὸ ὅποιον ἀναμένει νὰ τὸ μεταφέρῃ διὸ τοῦ ἰδίου αὐτοκινήτου. "Η μήπως πρέπει σ' αὐτάς τὰς περιπτώσεις νὰ τὸ ἔχουν ὑπ' ὅψιν, ἀφοῦ τοὺς τὸ ἐπιβάλλετε, νὰ πληρώνουν ἔνα ταξι ἀπὸ τὴν πόλιν τους ἢ τὸ χωρίον τους πρὸς τὸ ἀεροδρόμιον καὶ νὰ τὸ ἐγκαταλείπουν διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ αὐτὸς κενὸν καὶ μετά νὰ πληρώνουν εἰς δεύτερον ἀπὸ τὰ εὐεργετηθέντα σας τοῦ ἀεροδρομίου ;

'Επικροτοῦμεν τὸν καθορισμὸν κομίστρων μὲ γνώμονα τὸ γενικὸν συμφέρον —ἐπαγγελματιῶν καὶ λαοῦ—ἀλλὰ πιστεύομεν ὅτι ἡ ἄνω ἀπόφασις θὰ πρέπει νὰ ἀναθεωρηθῇ καὶ, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, παραπατῶν νὰ μοῦ δοθοῦν οἱ λόγοι ποὺ ἐπιβάλλουν τὴν παραμονὴν τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς».

Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 3ην Μαρτίου 1972, τοῦ Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργαν, εἰς ἑρώτησιν υποθληθεῖσαν τὴν 21ην Δεκεμβρίου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Ἀμμοχώστου κ. Κώστα Χριστοδούλη.

«Ο Ἀερολιμήν Λευκωσίας δοτις εύρισκεται ἐντὸς τῆς ἀστικῆς τροχαίας περιοχῆς Λευκωσίας καθωρίσθη ὡς χῶρος σταθμεύσεως δι' ὠρισμένον ἀριθμὸν ἀστικῶν ταξὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ἐξυπηρετήσεως τῶν ἀφικνουμένων ἐπιβατῶν ἢ ἄλλων προσώπων ἔχοντων ἀνάγκην χρήσεως ταξὶ διὰ τὴν μεταφοράν των. Ἐκ τοῦ ἀερολιμένος. Η διευθέτησις αὕτη ἐγένετο κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον δπως καὶ διαφορά σημεία ἀστικῆς τινος τροχαίας περιοχῆς.

2. Πρὸς προστασίαν τῶν ἴδιοκτητῶν τῶν ταξὶ τὰ δόποια σταθμεύουν εἰς τὸν ἀερολιμένα ή 'Αρχὴ 'Αδειῶν ἀπεφάσισεν δπως ἀπαγορεύσῃ εἰς τὰ ὑπεραστικὰ δχῆματα νὰ ἐπιβιθάζουν ἐπιβάτας ἐκ τοῦ ἀερολιμένος Λευκωσίας. 'Εκ παραδρομῆς ή γνωστοποίησις τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης ἐστάλη καὶ πρὸς τοὺς ἴδιοκτήτας ἀστικῶν ταξὶ. Τὸ σφάλμα τοῦτο ἔγινεν ἀντιληπτὸν ἐγκαίρως καὶ διωρθώθη.

Ἐρώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 20ην Ιανουαρίου 1972, υποθληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου καὶ ληφθεῖσα τὴν 20ην Ιανουαρίου 1972.

«Ο διδασκαλικὸς κόσμος τῆς Ἐπαρχίας μας ἀλλὰ καὶ οἱ γονεῖς τῶν παιδιῶν μας εύρισκονται ἐν ἀναστατώσει σχετικά μὲ τὶς προαγωγές διὰ τὰς 85 θέσεις τῶν Βοηθῶν Διευθυντῶν.

Ἐκ τῶν 900 δημοδιδασκάλων εἰς δῆλην τὴν Κύπρον ποὺ δικαιοῦνται προαγωγῆς ἐκλήθησαν μόνον 240. Ἐκ τῶν 240, ἀπὸ τὴν Ἐπαρχίαν Πάφου ἐκλήθησαν μόνον τρεῖς.

Ὑπηρετοῦν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν μας πέραν τῶν 220 διδασκάλων καὶ ἀσφαλῶς δολοὶ εἶναι ἐκ Πάφου.

Σὰν γονεῖς ἀλλὰ καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ λαοῦ τῆς Ἐπαρχίας ἐνδιαφερόμεθα ἅμεσα, διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων μας καὶ ἀρχίζει νὰ δημιουργήται μία δικαιολογημένη ἀνησυχία καὶ νὰ διερωτώμεθα τὶ μέλλει γενέσθαι.

Δι' αὐτὸ δέλομεν νὰ μᾶς πληροφορήσῃ τὸ ἀρμόδιον Υπουργεῖον διὰ μέσου τῆς Βουλῆς εἰς τὰ κάτωθι ἑρωτήματα.

Πρῶτον: Διατὶ ἐκ τῶν 900 διδασκάλων πρὸς προαγωγὴν ἔξ, δῆλης τῆς Κύπρου ἐκλήθησαν ἐκ τούτων μόνον 240, καὶ διατὶ ἀπὸ τὴν Ἐπαρχίαν Πάφου μόνον τρεῖς; Μήπως αὐτὸ εἶναι τὸ ποσοστὸν ποὺ ἀναλογεῖ διὰ τὴν Ἐπαρχίαν μας;

Δεύτερον: Μήπως οἱ διδάσκαλοι τῆς Ἐπαρχίας μας δὲν ἐργάζονται ίκανοποιητικά καὶ, ἐάν ὅχι, διατὶ παραμένουν στὶς θέσεις των;

Τρίτον: Βάσει τίνων κριτηρίων γίνεται ἡ ἐπιλογὴ διὰ προαγωγὴν;

Τέταρτον: Μέχρι σήμερον ἐγνωρίζαμεν ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους δτὶ οἱ ἐκ Πάφου διδάσκαλοι κατείχον μεταξὺ τῶν συναδέλφων των ὃν μὴ τὴν καλυτέραν ἀλλὰ ἔξ ἴσου τούλαχιστον τὴν αὐτὴν θαθμολογίαν τόσον ἀπὸ ἀπόψεως ἐκπαιδευτικῆς καταρτίσεως, δσον καὶ ἀπὸ πλευρᾶς ἀποδόσεως. Πῶς συμβαίνει τώρα στὸ στάδιον τῆς ἡθικῆς ἀμοιβῆς καὶ τῆς ἐπιθραβεύσεως τῶν κόπων των νὰ μὴ θεωροῦνται ίκανοι καὶ δξιοι τοιαύτης διακρίσεως;

Καὶ πέμπτον: Μήπως καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν γίνεται δυσμενῆς διάκρισις εἰς βάρος τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς Ἐπαρχίας μας;

*Απάντησις ύπο δημορομηνίαν 10ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἑρώτησιν υποθληθεῖσαν τὴν 20ὴν Ιανουαρίου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«1. 'Η Ἐπιτροπὴ Ἐκπαιδευτικῆς 'Υπηρεσίας δικαιοῦται νὰ ἐπιλέξῃ τοὺς προ-αχθησμένους ἀφοῦ μελετήσῃ πάντα τὰ ἐνώπιον αὐτῆς στοιχεῖα καὶ τοὺς προσωπικοὺς φακέλλους τῶν δικαιουμένων εἰς προσαγωγὴν καὶ ἀφοῦ λάθῃ ὑπ' ὅψιν τὰς προνοίας τοῦ περὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδευτικῆς 'Υπηρεσίας Νόμου τοῦ 1969 ('Αριθ. 10 τοῦ 1969) καὶ τῶν Σχεδίων 'Υπηρεσίας ἀτινα ἐγκρίνονται ύπο τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 24 τοῦ ρηθέντος Νόμου. Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν θὰ ἡτο δυνατή καὶ νόμιμος ἡ ἐπιλογὴ τῶν 85 προαχθησμένων, θάσει τῶν ὡς ἄνω κριτηρίων, ἀνευ προσωπικῆς συνεντεύξεως. 'Η Ἐπιτροπὴ Ἐκπαιδευτικῆς 'Υπηρεσίας, ὅμως, ἀντὶ νὰ ἐπιλέξῃ καὶ προσαγάγῃ 85 διδασκάλους Α' εἰς θέσιν Βοηθοῦ Διευθυντοῦ, ἔθεωρησε σκόπιμον καὶ δικαιότερον νὰ καλέσῃ εἰς προσωπικὴν συνέντευξιν 240 ἐκ τῶν δικαιουμένων ἵνα ἔξ αὐτῶν ἐπιλεγώσιν οἱ 85 Βοηθοὶ Διευθυνταί. Ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ἡ ἐπιλογὴ τῶν 240 ἐγένετο θάσει τῶν ύπο τοῦ Νόμου καθοριζόμενων κριτηρίων (ἀξία, προσόντα, ἀρχαιότης, ἔκθεσεις 'Επιθεωρητῶν). 'Η κλῆσις πάντων τῶν ὑποψήφιων (ἄνω τῶν 900) ἐκρίθη ύπο τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκπαιδευτικῆς 'Υπηρεσίας ὡς πρακτικῶς μὴ ἐφαρμόσιμος. 'Εξ ἄλλου, ἡ ἀναλογία 3 : 1 μεταξὺ τῶν κληθέντων καὶ τῶν κενῶν θέσεων εἶναι δικαία καὶ λογική.»

2. 'Η ἐπιλογὴ τῶν 240 δὲν ἐγένετο μὲν θάσιν τὴν τοποθέτησιν τῶν ὑποψήφιων καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐκπαιδευτικῆς 'Υπηρεσίας δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὅψιν τὴν ἐπαρχίαν εἰς ἥν ὑπηρετεῖ ἔκαστος διδασκάλος καθότι τοῦτο δὲν εἶναι μεταξὺ τῶν νομίμων κριτηρίων ἐπιλογῆς διὰ προσαγωγὴν. 'Ἐν πάσῃ περίπτωσει, οἱ ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἐπαρχίας Πάφου κληθέντες ὑποψήφιοι δὲν εἶναι μόνον τρεῖς ἀλλὰ ἐπτά.

'Εξ ἄλλου, ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐκπαιδευτικῆς 'Υπηρεσίας θὰ δεχθῇ εἰς συνέντευξιν καὶ δούσις ἐκ τῶν διδασκάλων ύπερβαλον (μέχρι 31ης Ιανουαρίου 1972) σχετικὴν αἴτησιν, νοούμενον ὅτι οὗτοι πληροῦν τὸ ἔλαχιστον τῶν ύπο τῶν Σχεδίων 'Υπηρεσίας ἀπαιτούμενων προσόντων.

3. Τὰ ύπο τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκπαιδευτικῆς 'Υπηρεσίας χρησιμοποιούμενα κριτήρια διὰ προσαγωγὴν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν εἶναι τὰ καθοριζόμενα ύπο τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου, ἀτινα δύνανται νὰ συνοψισθῶσιν εἰς τὴν ἀξίαν, τὰ προσόντα καὶ τὴν ἀρχαιότητα τῶν ἐν λόγῳ λειτουργῶν, καὶ ἀτινα διαγράφονται εἰς τὴν ὡς ἄνω παράγραφον 1.

4. 'Ως ἐσημειώθη καὶ δινωτέρω, ἡ θαθμολογία δὲν ἀποτελεῖ τὸ μοναδικὸν κριτήριον διὰ τὴν προσαγωγὴν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, δπως καὶ πάντοτε, ἐλήφθησαν ύπ' ὅψιν δλα τὰ ύπο τοῦ Νόμου δριζόμενα κριτήρια.

5. 'Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται ὅτι οὐδόλως γίνεται δυσμενής διάκρισις εἰς βάρος τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν τῆς ἐπαρχίας Πάφου».

*Ἐρώτησις ύπο δημορομηνίαν 19ην Ιανουαρίου 1972, υποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Ἀμμοχώστου κ. Κώστα Χριστοδούλη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 20ὴν Ιανουαρίου 1972.

«'Από πολλοῦ παρετηρήθη ἡ ἀνάγκη αὐστηροτέρας πολιτικῆς εἰς τὴν προσασίαν τῆς παραλίας διὰ τὴν καθ' δλα οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς νήσου ὡς ἐκ τῆς σημασίας ποὺ διαδραματίζει ἡ παραλία εἰς τὴν τουριστικὴν μας ἀνάπτυξιν καὶ τῶν παρανόμων ἐπεμβάσεων ποὺ γίνονται εἰς αὐτήν.

Αἱ ὀπόψεις τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ συγκεκριμένως αὐταὶ τοῦ Δημοτικοῦ μας Συμβουλίου πρὸς περίσωσιν τῆς παραλίας Ἀμμοχώστου ἔξετέθησαν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Αὔγουστου πρὸς τοὺς ἀρμοδίους διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ τροποποιητικοῦ Νομοσχεδίου,

Παρακαλείται δέ ἔντιμος Ὑπουργός νὰ μᾶς πληροφορήσῃ πότε προτίθεται νὰ καταθέσῃ τὸ τροποποιητικὸν Νομοσχέδιον τοῦ περὶ Προστασίας τῆς Παραλίας Νόμου διότι δὲ αὐτὸν θὰ ληφθοῦν ἀποτελεσματικῶς σωστικά μέτρα τῆς παραλίας μᾶς καὶ συνεπῶς οἰαδήποτε περαιτέρω καθυστέρησις ἀποθαίνει πρὸς μεγάλην ζημίαν τῆς δῆλης ὑποθέσεως».

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἐρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Κώστα Χριστοδούλιδη.

«Ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ προσπαθείᾳ τῆς δπῶς προστατεύσῃ καὶ διατηρήσῃ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς ἀνέσεις τῆς παραλίας τῆς Νήσου, ἔχει ἤδη καταθέσει εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων τροποποιητικὸν Νομοσχέδιον τοῦ περὶ Προστασίας τῆς Παραλίας Νόμου, Κεφ. 59.»

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20ὴν Ἰανουαρίου 1972, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Κώστα Χατζηκακοῦ, καὶ ληφθεῖσα τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου 1972.

«Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας ἡ θερμοκρασία εἰς Κύπρον δὲν εἶναι καὶ πολὺ ὑψηλοτέρα ἔκεινης πολλῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, οἱ μαθηταὶ μᾶς ὑποφέρουν πολὺ ἀπὸ τὸ κρύο λόγῳ ἀνεπαρκοῦς θερμάνσεως τῶν σχολικῶν αἰθουσῶν.

Εἶναι πολὺ σύνηθες νὰ Өλέπῃ κανεὶς μαθητὰς ντυμένους σὰν Ἐσκιμώους ἢ καθημένους εἰς τὰ θρανία τρέμοντας ἀπὸ τὸ κρύο χωρὶς νὰ δύνανται νὰ συγκεντρωθοῦν.

Εἰς ἐρώτησις μου πρὸς διαφόρους παράγοντας μοῦ ἔδόθη ἡ ἀπάντησις ὅτι ἔξαν ἔθερμαίνοντο αἱ σχολικαὶ αἰθουσαὶ, οἱ μαθηταὶ ἔξερχόμενοι κατὰ τὰ διαλέμματα θὰ ὑπέκειντο εἰς συχνὰ κρυολογήματα.

«Ἐπειδὴ ἡ θεωρία αὐτὴ δὲν εὔσταθεί ἐπιστημονικῶς, δύνασθε νὰ διευθετήσητε ἀρτιωτέραν θέρμανσιν τῶν σχολικῶν αἰθουσῶν»;

*Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἐρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Κώστα Χατζηκακοῦ.

«Τὸ θέμα τῆς θερμάνσεως τῶν σχολείων εἶναι καθαρῶς οἰκονομικόν. Ἐγκατάστασις κεντρικῆς θερμάνσεως στοιχίζει περὶ τὰς £ 3.000. Ἡ ἐγκατάστασις εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὰ σχολεῖα τῶν δρεινῶν περιοχῶν. Εἰς τὰ ὑπόλοιπα σχολεῖα τὸ θέμα ἀντιμετωπίζεται διὰ τῆς ὑπάρξεως ἥλεκτρικῶν ἢ ἄλλων θερμαστρῶν».

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 27ην Ἰανουαρίου 1972, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Βάσου Λυσσαρίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 27ην Ἰανουαρίου 1972.

«Ως εἶναι γνωστὸν ὁ Κύπριος πολίτης κ. Ἀνδρέας Χριστοδούλης κρατεῖται εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Ὀμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας ἀνευ δίκης ἀπὸ πολλῶν μηνῶν.

Παρακαλῶ δπῶς πληροφορήσητε τὸ Σῶμα :

(α) Ἐάν ἔγένοντο παραστάσεις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ὀμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας δπῶς εἴτε ἀμέσως πάρουσιάσῃ τὸν κ. Χριστοδούλην εἰς δίκην ἢ ἀπολύτῃ τοῦτον ἀμέσως.

(β) Ἐάν ἔγένοντο διαθήματα καὶ δεδομένου ὅτι συνεχίζεται ἡ ἀνευ δίκης κράτησις τοῦ κ. Χριστοδούλη ποιὰ περαιτέρω μέτρα προτίθεσθε νὰ λάβητε πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην».

Απάντησις ύπο δικαίου της Κύπρου στην αίτηση της Δημοκρατίας της Γερμανίας για την επίθεση στην Κύπρο στις 27 Ιανουαρίου 1972.

«(α) Ο ένας Γερμανός κρατούμενος της Κύπρου πολίτης Ανδρέας Χριστοδούλης υπόκειται εις την Ποινική Δικονομίαν της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Οιαδήποτε έπειτα στην Κύπρο της Γερμανικής Δικαιοσύνης αντικείται εις τά διεθνή ειώθοτα.

(β) Η Κυπριακή Κυβέρνησης έχει έκφράσει παράκλησιν πρὸς τὴν Γερμανικήν Κυβέρνησην δι' έπισπευσιν τῆς ἀνακρίσεως.

Ερώτησις ύπο δικαίου της Δημοκρατίας της Γερμανίας για την επίθεση στην Κύπρο στις 27 Ιανουαρίου 1972.

«Πολλοί ἀσθενεῖς καὶ τραυματίαι ἔχουν ἀπολέσει μέχρι σήμερον τὴν ζωὴν τῶν συνεπείᾳ τῆς μὴ ὑπάρξεως ἐνὸς ταχέος καὶ καταλλήλου μέσου διὰ τὴν ἔγκαρον μεταφοράν των εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

Ἐν δψι τούτῳ ἔρωτῷ τὸν ἀρμόδιον Ὅπουργὸν ἵνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ἐάν προτίθεται νὰ εἰσηγηθῇ τὴν ἀγορὰν ἐνὸς καταλλήλως ἔξωπλισμένου Νοσοκομειακοῦ ἐλικοπτέρου τὸ δόποιν νὰ τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Νοσοκομείων διὰ τὴν ἔξυπηρέτησιν τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ μας, καὶ ἐάν δχι διατέλεσθαι;

Απάντησις ύπο δικαίου της Δημοκρατίας της Γερμανίας για την επίθεση στην Κύπρο στις 27 Ιανουαρίου 1972.

«(α) Τὸ Ὅπουργεῖον Ὅγείας δὲν ἔχει ὑπὲρ δψιν συγκεκριμένας περιπτώσεις καθ' ἃς ἀσθενεῖς ἢ τραυματίαι ἀπώλεσαν τὴν ζωὴν τῶν λόγω τῆς μὴ ἔγκαρον μεταφορᾶς τούτων εἰς τὸ Νοσοκομεῖον. Ἐδὲ ἄλλου, δμως, εἰναι γεγονός δτι εἰς ὡρισμένας μεμονωμένας περιπτώσεις, ἢ μεταφορά τῶν ἀσθενῶν δι' ἐλικοπτέρου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν συνέτεινεν εἰς τὴν ταχυτέραν παροχὴν Ιατρικῆς περιθάλψεως.

(β) Ολα τὰ Νοσοκομεῖα διαθέτουν ἀσθενοφόρα δχῆματα διὰ τὴν μεταφοράν ἀσθενῶν οἰτινες δὲν δύνανται νὰ μεταφερθοῦν διὰ τῶν συνήθων μεταφορικῶν μέσων. Μὲ τὴν προθετικήν ἀναδιοργάνωσιν τῶν Ἀγροτικῶν Ὅγειονομικῶν Μονάδων ὅλαι αἱ Μονάδες θά ἐφοδιασθοῦν μὲ ἀσθενοφόρα δχῆματα.

(γ) Λόγω τοῦ ικανοποιητικοῦ συγκοινωνιακοῦ δικτύου καὶ τῶν μικρῶν ἀποστάσεων ἐν Κύπρῳ ἢ μεταφορὰ ἀσθενῶν δὲν θεωρεῖται προθληματική.

(δ) Τὸ Ὅπουργεῖον Ὅγείας φροντίζει διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ εἰς τὴν διάθεσιν του Ιατρικοῦ καὶ ἄλλου ἔξοπλισμοῦ καὶ τὴν ἀπόκτησιν νέου τοιούτου, πάντοτε ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τοῦ τόπου καὶ τῶν προτεραιοτήτων τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ.

(ε) Διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἀναφερομένους λόγους, τὸ Ὅπουργεῖον δὲν προτίθεται, τούλαχιστον εἰς τὸ παρὸν στάδιον, νὰ προσθῇ εἰς τὸ δαπανηρὸν ἔγχειρημα τῆς ἀγορᾶς Νοσοκομειακοῦ ἐλικοπτέρου».

Ερώτησις ύπο δικαίου της Δημοκρατίας της Γερμανίας για την επίθεση στην Κύπρο στις 27 Ιανουαρίου 1972.

«Πολλαὶ ἀπώλειαι ἀνθρωπίνων ζωῶν ἢ σοιδαροὶ τραυματισμοὶ θά ἀπεφεύγοντο ἐάν οἱ δῦηγοὶ καὶ οἱ ἐπιβάται μοτοσυκλετῶν ἐφόρουν κατὰ τὴν στιγμὴν τῶν δυστυχημάτων τὰ οὕτω καλούμενα «προστατευτικά κράνη».

Ἐν ὅψει τούτου ἔρωτῷ τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν ἵνα πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων ἐάν προτίθεται νὰ ἐπιθάλῃ εἰς τοὺς δόηγούς καὶ τοὺς ἐπιθάτας τῶν μοτοσυκλεττῶν τὴν ὑποχρεωτικὴν χρησιμοποίησιν τοῦ προστατευτικοῦ κράνους, ὡς γίνεται καὶ εἰς πλείστας ἄλλας χώρας, καὶ ἐάν ὅχι διατί»;

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 4ην Φεβρουαρίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Τὸ ἡμέτερον Ὑπουργεῖον ἔχει ἡδη ὑποθάλει ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου σχέδιον Κανονισμῶν περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως τοῦ 1972, ἐν τῷ δποίῳ ἐνσωματοῦνται οἱ ὑφιστάμενοι βασικοὶ Κανονισμοὶ τοῦ 1959, αἱ ἐπενεχθεῖσαι εἰς αὐτοὺς τροποποιήσεις ἀπὸ τοῦ 1959 καὶ ἐντεῦθεν, καθὼς καὶ πλεῖσται ὅσαι νέαι τροποποιήσεις.

Εἰς τοὺς νέους Κανονισμοὺς ἔχει περιληφθῆ, μεταξὺ ἄλλων, πρόνοια διαλαμβάνουσα δπως «δ δόηγὸς μοτοσυκλέττας ὡς καὶ μεταφερόμενον ἐπ’ αὐτῆς πρόσωπον δέον δπως φέρωσι προστατευτικὸν κράνος ἐν ὅσῳ ταξιδεύουσι ἐπὶ δόδον, τὸ δριον τῆς ταχύτητος τῆς ὁποίας ὑπερβαίνει τὰ τριάκοντα μίλια ὥριαίως».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4ην Φεβρουαρίου 1972, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 4ην Φεβρουαρίου 1972.

«Ἡ κοινότης τοῦ Ἀγίου Θεοδώρου Ἀγροῦ, μία καθ’ ὅλα ἀκμάζουσα καὶ τουριστικῶς ἀνθούσα κατὰ τὸ παρελθόν κοινότης, εὑρίσκεται σήμερον ὑπὸ μαρασμὸν συνεπείᾳ τῆς πλήρους ἐγκαταλείψεως τῆς.

Πρὶν 15 χρόνια δρόμος Ἀγίου Θεοδώρου—Παπούτσας, συνολικοῦ μήκους 2¼ μιλίων, διεπλατύνθη μὲ προσπιτικὴν νὰ ἀσφαλτοστρωθῇ συντόμως ἀλλ’ ἔκτοτε παραμένει ἀνασφάλτωτος καὶ ἔχασμένος παρὰ τὴν ὑψίστην διὰ τὴν κοινότητα σημασίαν του.

Πρὶν 6 χρόνια ἥρχισεν ἡ διαπλάτυνσις τοῦ δρόμου Ἀγίου Θεοδώρου—Ζωοπηγῆς πρὸς Λεμεσόν, ἀλλ’ ἔχοντες ὑπ’ ὅψιν τὸν θραδύν τυθμὸν προόδου τῆς δλης ἐργασίας, συνεπείᾳ τῶν ἀνεπαρκῶν κατ’ ἔτος παραχωρουμένων κονδυλίων, ἡ ἀσφαλτόστρωσις δὲν πρέπει νὰ ἀναμένεται πρὸ τῆς παρόδου δεκαετίας.

Ἀπὸ 15ετίας οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος ἥξισαν ἀπὸ τὴν Κυθέρην την κατασκευὴν ἐνὸς μικροῦ φράγματος εἰς τὴν τοποθεσίαν «Κουφές—Ανεκρῆς» διὰ νὰ περισώσουν τὰς δεινδροφυτείας των ἀπὸ τὴν λειψυδρίαν καὶ τὴν καταστροφὴν ἀλλ’ ἔκτοτε περιμένουν εἰς μάτην.

Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω ἔρωτῷ τοὺς ἀρμόδιους Ὑπουργοὺς ἵνα πληροφορήσωσι τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων :

- (α) Πότε θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἀσφαλτόστρωσις τοῦ δρόμου Ἀγίου Θεοδώρου—Παπούτσας ;
- (β) Πότε προγραμματίζεται ἡ ἀποπεράτωσις τῆς διαπλατύνσεως καὶ ἀσφαλτοστρώσεως τοῦ δρόμου Ἀγίου Θεοδώρου—Ζωοπηγῆς καὶ διατὶ δὲν ἐπιταχύνεται ἡ ἔκτελεσις τοῦ ἔργου τούτου καὶ
- (γ) Ἐὰν ὑπάρχῃ οἰονδήποτε σχέδιον ἡ πρόγραμμα κατασκευῆς τοῦ φράγματος εἰς τὴν τοποθεσίαν «Κουφές—Ανεκρῆς» καὶ ἐάν ὅχι διατί».

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 29ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 4ην Φεβρουαρίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Διεξάγεται ἡδη προκαταρκτικὴ τεχνοοικονομικὴ μελέτη ἥτις ἀναμένεται νὰ ἀποπερατωθῇ ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἐν περιπτώσει δὲ θετικῶν ἀποτελεσμάτων θὰ προωθηθῇ ἡ ἐκπόνησις τελικοῦ σχεδίου διὰ τὴν ἀνέγερσιν φράγματος».

*Ερώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 8ην Φεβρουαρίου 1972, ύποθεση ίσα ύπό τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόσιη, καὶ ληφθεῖσα τήν 8ην Φεβρουαρίου 1972.

«Παρακαλῶ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα εἰς ποῖον σημεῖον εὑρίσκονται αἱ προσπάθειαι διὰ τὴν προσχώρησιν τῆς Κύπρου εἰς τὴν εἰδικὴν σύμβασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης περὶ Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως ἢ διὰ τὴν σύναψιν ἄλλης διμεροῦς συμβάσεως μετά τῆς Γαλλίας σχετικῶς μὲ τὴν Ιατροφαρμακευτικὴν περίθαλψιν τῶν Κυπρίων φοιτηῶν εἰς τὴν χώραν αὐτῆν».

*Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 18ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εξωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθεσηΐσαν τήν 8ην Φεβρουαρίου 1972 ύπό τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόσιη.

«Τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον ἐνέκρινε τὴν ὑπογραφὴν ύπό τῆς Κυβερνήσεως Κύπρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Προσωρινῆς Συμφωνίας περὶ Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως τὴν 2αν Δεκεμβρίου 1971. Τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1972 διεβιβάσθησαν δόηγαια πρὸς τὸν μόνιμον 'Αντιπρόσωπον τῆς Κύπρου παρὰ τῷ Συμβουλίῳ τῆς Εὐρώπης διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἐν λόγῳ Συμφωνίας, ἥτις ὡς ἐλπίζεται θὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα τῆς Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως τῶν ἐν Γαλλίᾳ σπουδαζόντων φοιτηῶν.

'Ἐν τούτοις, ἡ Συμφωνία θὰ τεθῇ ἐν ισχύι διὰ τὴν Κύπρον μετά τὴν ύπό τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων ἐπικύρωσιν αὐτῆς καὶ μετά πάροδον ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ήμέρας τῆς καταθέσεως παρὰ τῷ Συμβουλίῳ τῆς Εὐρώπης τοῦ σχετικοῦ ἐγγράφου ἐπικυρώσεως. Ταυτοχρόνως θὰ παρέλθῃ ὡρισμένη χρονικὴ περίοδος πρὸ τῆς καταθέσεως τῆς Συμβάσεως εἰς τὴν Βουλὴν διότι αὕτη θὰ πρέπει νὰ μεταφρασθῇ ύπό τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως.

'Η καθυστέρησις ἡ ὁποία ἐσημειώθη ὠφελεῖτο εἰς τὴν ἀνάγκην ἔξονυχιστικῆς μελέτης τῶν διαφόρων προνοιῶν τῆς Συμφωνίας τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀμοιβαίστητος καὶ ίδιαιτέρως εἰς δ.τι ὀφεώρα τὰς νομικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις διὰ τὴν Κύπρον».

*Ερώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 10ην Φεβρουαρίου 1972, ύποθεση ίσα ύπό τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Ανδρέας Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τήν 11ην Φεβρουαρίου 1972.

«Ἡ δόδος ἡτίς δόηγει πρὸς τὴν κοινότητα τῆς 'Ανωγύρας Λεμεσοῦ εὑρίσκεται εἰς ἀθλιεστάτην κατάστασιν καὶ ἀποτελεῖ ὅχι μόνον σοθαρὸν ἀναστατικὸν παράγοντα εἰς τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῆς κοινότητος ἀλλὰ καὶ σοθαράν αἰτίαν συνεχοῦς ταλαιπωρίας καὶ κακουχίας τῶν κατοίκων αὐτῆς.

'Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω ἐρωτῶ τὸν ἀρμόδιον 'Υπουργὸν ἵνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν 'Αντιπροσώπων :

- (α) 'Εὰν ύφισταται οἰονδήποτε σχέδιον ἢ προγραμματισμὸς διὰ τὴν θετικῶν καὶ ἀσφαλτόστρωσιν τῆς δόδου 'Ανωγύρας καὶ ἐάν ὅχι διατί ;
- (β) Πότε προτίθεται νὰ εἰσηγηθῇ τὴν διενέργειαν τῆς ἀναγκαίας δαπάνης διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀνωτέρου ἔργου ;

*Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 29ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθεσηΐσαν τήν 11ην Φεβρουαρίου 1972 ύπό τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Ανδρέα Νεοκλέους.

«Διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν τῆς δόδου 'Ανωγύρας—Αύδημου, μήκους $4\frac{1}{2}$ μιλῶν, ἀπαιτεῖται δαπάνη ἐκ £ 29.600. Πλὴν τοῦ χωρίου 'Ανώγυρας, διὰ τῆς ίδιας δόδου θὰ ἔχυπηρετηθοῦν, μέχρις ἐνὸς σημείου, καὶ τὰ χωρία "Αγιος Θωμᾶς καὶ Πλατανίσκια.

2. Ό ώς είρηται χωματόδρομος συντηρεῖται κανονικώς καὶ εύρισκεται εἰς σχετικῶς καλήν κατάστασιν.

3. Ή ἀσφαλτόστρωσις τῆς ἐν λόγῳ δόδοι θά μελετηθῇ ἐν συσχετισμῷ μὲ τὸν καταρτισμὸν τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως τοῦ 1973, καὶ νοούμενου ὅτι ἡ ἀσφαλτόστρωσις ταύτης θά θεωρηθῇ ώς ἔργον μείζονος προτεραιότητος ἐν συγκρίσει πρὸς ἔτερα ὀδικὰ ἔργα τῶν ὁποίων ἡ ἐκτέλεσις ἐκκρεμεῖ. Θά κατα-
θληθοῦν προσπάθειαι συμπεριλήψεως τοῦ ἀναγκαίου ποσοῦ εἰς τὸν Προϋπο-
λογισμὸν οὕτως ὥστε τὸ ἔργον νὰ ἐκτελεσθῇ ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς ἔτους.

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10ην Φεβρουαρίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντί-
μου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα
τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1972.

«Αἱ ἀμπελοφυτεῖαι τῆς σουλτανίης τοῦ χωρίου Πισσούρι, αἱ ὁποῖαι ἀποφέρουν εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου εἰσόδημα ὑπερβατίνον τὰς £500.000 ἑτησίως καὶ εἰς τὴν κοινότητα τὸν μόνον αὐτῆς εἰσόδημα, εύρισκονται ἀπὸ μερικῶν ἐτῶν ἐν κινδύνῳ καταστροφῆς συνεπείᾳ τῆς ἐλλείψεως ἀρδευσίμου ὕδατος. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ κινδύνου τούτου ἡ Κυβέρνησις προέθη κατὰ τὸ παρελθόν εἰς τὴν ἀνόρυξιν διαφόρων δοκιμαστικῶν διατρήσεων ἐκ τῶν ὁποίων κατεδείχθη ὅτι ἡ λύσις τοῦ προβλήματος ἔδει νὰ ἀναζητηθῇ εἰς ἄλλους τομεῖς.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἡ κοινότης ὑπέδειξε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἡ μόνη, ὑπὸ τὰς περιστάσεις, δρῆθη καὶ ἐπιβεβλημένη ἀντιμετώπισις τοῦ ὅλου προβλή-
ματος εἶναι ἡ ἐπείγουσα ἐκτέλεσις ἐνὸς ἔργου διὰ τὴν μεταφορὰν ποσότητος ἐκ τοῦ χειμερινοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ Χάπτοταμι εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἀμπε-
λοφυτεῶν τοῦ χωρίου, ἐκ τοῦ χειμερινοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον σήμερον ρέει πρὸς τὴν θάλασσαν ἀνωφελές καὶ ἀχρησιμοποίητον.

‘Ως δὲ ἀντιλαμβάνομαι ἡ ὑποδειχθεῖσα ὑπὸ τῆς κοινότητος λύσις ἔτυχεν τόσον ἀπὸ ἀπόψεως τεχνοοικονομικῆς ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἀποδοτικότητος καὶ ἀναγκαιότητος, τῆς πλήρους ἐγκρίσεως τῶν ἀρμεδίων Κυβερνητικῶν Τμημά-
των. Ἐπὶ πλέον δὲ ἡ λύσις αὕτη προβλέπεται καὶ εἰς τὸ γενικώτερον σχέδιον ἀξιοποίησεως τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ Χάπτοταμι.

‘Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐπὶ πλέον ἐν ὅψει τοῦ δεδομένου ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος Πισσούριου ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ καταβάλουν τὴν ἀπαίτου-
μένην ὑπὸ τοῦ Νόμου συνεισφοράν των διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὸν σκοπὸν τούτον ἀρδευτικοῦ τμήματος, ἔρωτῶν τὸν ἀρμόδιον ‘Υπουργὸν
ἴνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων :

- (α) ‘Ἐὰν πράγματι αἱ φυτεῖαι τῆς σουλτανίης τοῦ Πισσούριου αἱ ὁποῖαι ἀποφέρουν εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου εἰσόδημα ὑπερβατίνον τὰς £500.000 κινδυνεύουν νὰ ἔξαλειφθοῦν κατὰ τὰ ὀλίγα προσεχῇ ἔτη συνεπείᾳ τῆς ἐλλείψεως ἀρδευσίμου ὕδατος.
- (β) Καὶ ἔὰν ναὶ, διατὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν προχωρεῖ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀνωτέρου ἔργου τῆς μεταφορᾶς ποσότητος ἐκ τοῦ χειμερινοῦ ὕδατος τοῦ Χάπτοταμι εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἀμπελοφυτεῶν τοῦ χωρίου τὸ συν-
τομώτερον καὶ προτοῦ εἶναι πολὺ ἀργά»;

‘Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 24ην Φεβρουαρίου 1972, τοῦ ‘Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«(α) Εἶναι γεγονός ὅτι τὸ πρόβλημα τῆς περιοχῆς Πισσούριου ἀπὸ ἀπόψεως ἐλλείψεως ὕδατος εἶναι δεῦ καὶ χρήζει προσοχῆς. Ἡ ἐν λόγῳ περιοχὴ δὲν εἶναι ἡ μόνη ἥτις ὑποφέρει ἀπὸ ἐλλείψιν ὕδατος ἀλλὰ σχεδόν δλόκληρος ἡ

Κύπρος καὶ τὸ θέμα τοῦτο ἀπασχολεῖ σοθαρῶς τὸ 'Υπουργεῖον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, τὸ δόποιον λαμβάνει ἅπαντα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος.

(β) 'Η πλήρης ἔκμετάλλευσις τοῦ ὄδατος τοῦ πόταμού «Χαποτάμι» ἀποτελεῖ μέρος τῆς τεχνοοικονομικῆς μελέτης ἀξιοποίησεως τῶν ὄδατίνων πόρων τῆς Πάφου καὶ ἡ ἐκτροπὴ ποσότητος ὄδατος ἐκ τῆς περιοχῆς Πάφου πρὸς οἰασδήποτε ἄλλην περιοχὴν προσαπατεῖ τὴν συμπλήρωσιν ἐνὸς γενικοῦ σχεδίου ἀξιοποίησεως τῶν ὄδατίνων πόρων τῆς νήσου. 'Ανευ τῶν μελετῶν τούτων εἶναι παρακεκινθυνευμένον νὰ γίνῃ ἐκτροπὴ τῶν ὄδατῶν τοῦ πόταμού «Χαποτάμι». Πρέπει νὰ μελετηθοῦν πάρα πολλοὶ παράγοντες πρὸς οἰασδήποτε σχετικῆς ἐνεργείας. 'Επειδὴ δύμας τὸ 'Υπουργεῖον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων διαπιστώνει τὴν ἀναγκαιότητα ὑπάρχεως ὄδατος εἰς τὴν περιοχὴν Πισσούριου τὸ πρόβλημα τοῦτο θὰ τύχῃ περαιτέρω ἔξετάσεως ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οἰασδήποτε ἔργα ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος δὲν θὰ ἀποθεοῦν μεταγενεστέρως ἐπιζήμια διὰ τὴν πλήρη καὶ δρήθην ἀξιοποίησιν τῶν ὄδατῶν τούτων. 'Εν τῷ μεταξύ ἔχει ἀναληφθῆ ἡ ἀνόρυξις δύο διατρήσεων ἐκ τῶν δποίων ἡ μία ἔχει συμπληρωθῆ. 'Αφοῦ συμπληρωθῆ καὶ ἡ δευτέρα καὶ ἀμφότεραι δοκιμασθοῦν ὡς πρὸς τὴν ποσότητα καὶ ποιότητα τοῦ ὄδατος των καὶ ἐὰν ἐκ τῶν ἔρευνῶν δικαιολογήσαι ἀξιοποίησις τῶν διατρήσεων τούτων, θὰ προωθηθῇ ἡ ἐκπόνησις καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καταλλήλου ἀρδευτικοῦ σχεδίου.

'Η ἀνάγνωσις 'Ἐρωτήσεων—'Απαντήσεων ἐπεραστώθη, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, Νομοθετική 'Ἐργασία :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β είναι ὁ περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς 'Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς 'Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΠΡΑΤΗΡΙΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κόστης

Άνδρέας Φάντης.

'Η Κοινοβουλευτική 'Ἐπιτροπή 'Εσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 25ην Φεβρουαρίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν οἵτινες καὶ ἀνέλυσαν εἰς τὴν 'Ἐπιτροπὴν τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιου.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν Νόμου εἰς τρόπον ὥστε—

(α) ἡ διὰ τοὺς σκοπούς τοῦ ὑπὸ τροποποίησιν Νόμου ἐγκαθιδρυθεῖσα 'Αρχὴ 'Αδειῶν νὰ συμβουλεύηται, πρὸ τῆς παροχῆς ἀδείας, καὶ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Τμήματος Δημοσίων 'Εργων'

- (β) ή παράγραφος (β) τοῦ ἑδαφίου (2) τοῦ ἄρθρου 4 τούτου νὰ καταστῇ σαφεστέρα, ἐφαρμοζομένη καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὅποιας παραθλάπτεται ἢ ἐπηρεάζεται δυσμενῶς ἡ θέα, ή ἐμφάνισις ἢ αἱ ἀνέσεις οὐχὶ μόνον τοῦ τοπίου ἢ τῆς περιοχῆς ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν αὐτῇ οἰκοδομῶν·
- (γ) ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν καὶ οἰασδήποτε τῶν ἀρχῶν τὰς ὅποιας αὕτη συμβουλεύεται συμφώνως πρὸς τὸ ἑδαφίον (2) τοῦ ἄρθρου 4 τούτου, τὸ θέμα χορηγήσεως ἀδείας ἢ μὴ δυνάμει τοῦ παρόντος ἄρθρου νὰ ἀποφασίζηται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν·
- (δ) νὰ ἀποτελῇ ἀδίκημα ἢ ὑπὸ τῶν ἑταῖρεών πετρελαιοειδῶν ἢ ἄλλων προσώπων προμήθεια πετρελαιοειδῶν παντὸς εἴδους εἰς πρατήρια ἀνεγερθέντα ἀνεύ ἀδείας·
- (ε) ἐν περιπτώσει διαπράξεως ἀδικήματος ὑπὸ δργανισμοῦ τινος πᾶς διευθύνων σύμβουλος, συνετάρος, κ.λ.π. νὰ είναι ἐπίσης ἔνοχος ἀδικήματος.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν μελετήσασα μίαν ἐκάστην τῶν προτεινομένων τροποποιήσεων ἐγκρίνει ταύτας καὶ εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον φήμισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ’ δον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγγωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ή ὅποια θά γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἄρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκριθῇ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ 6ασικοῦ Νόμου. "Ἄρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ 6ασικοῦ νόμου. "Ἄρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἑδαφίου (2) τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ 6ασικοῦ νόμου. "Ἄρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις :

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 4ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἔδαφου (1) τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Ἄρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις :

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 5ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Προσθήκη ἐν τῷ θασικῷ νόμῳ νέου ἄρθρου 12Α. “Ἄρθρον 6ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ 6ον ἄρθρον ἐγκριθῆ ;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 6ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

“Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου. Ή τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δμοῦ μετά τοῦ περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν Νόμου τοῦ 1968 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «ὁ θασικὸς νόμος») καὶ ὁ θασικὸς νόμος καὶ ὁ παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρωνται δμοῦ ως οἱ περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν Νόμοι τοῦ 1968 καὶ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον ;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ ἐπόμενον θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως, εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, είναι ὁ περὶ Προστασίας τῆς Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κόστης

Ανδρέας Φάντης.

Η Κοινοθουλευτική Έπιτροπή Εσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 25ην Φεβρουαρίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν ἑκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Εσωτερικῶν οἵτινες καὶ ἀνέλυσαν εἰς τὴν Έπιτροπήν τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιου.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Προστασίας τῆς Παραλίας Νόμου εἰς τρόπον ὃστε νὰ παρέχηται εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἡ ἔξουσία δπως, τῇ αἰτήσει ἀρμοδίας ἀρχῆς ἢ ἄλλως, καθορίζῃ οἰανδήποτε περιοχὴν τῆς παραλίας ἡ ἐφαπτομένη ταύτης ὡς περιοχὴν ἐντὸς τῆς δποιας νὰ μη ἐπιτρέπηται ἡ ἀνέγερσις οἰκοδομῶν ἑκτὸς κατόπιν ἔξουσιοδιτήσεως αὐτοῦ διδομένης χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος.

Ἡ λῆψις τοῦ ὡς ἄνω μέτρου κατέστη ἀναγκαῖα πρὸς τὸν σκοπὸν προστασίας ἡ διατηρήσεως τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν ἀνέσεων τῆς παραλίας ἡ προστασίας τῆς δημοσίας χρήσεως καὶ ἀπολαύσεως ταύτης ἡ τῆς ὑπὸ τοῦ κοινοῦ προσεγγίσεως αὐτῆς.

Ὦς ἀνεφέρθη περαιτέρω εἰς τὴν Έπιτροπὴν ὑπὸ τῶν ἑκπροσώπων τοῦ Ὑπουργείου Εσωτερικῶν, ἡ λῆψις τοῦ ὡς ἄνω μέτρου κατέστη ἐπιθεβλημένη καθότι, ἔλλειψει περιοριστικῶν νομικῶν διατάξεων, ἀνηγέρθησαν εἰς διαφόρους περιοχάς πλησίον τῆς παραλίας ἀρκεταὶ οἰκοδομαὶ αἴτινες ἐπέφερον σημαντικὰς ζημίας εἰς τὰς ἀνέσεις καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς παραλίας καὶ ἐπηρεάζουν δυσμενῶς τὸ φυσικὸν περιβάλλον.

Ἡ Κοινοθουλευτική Έπιτροπή Εσωτερικῶν, μελετήσασα τὸ δόλον θέμα καὶ λαθούσα ὑπ' ὅψιν τὸ γεγονός δτι ἡ λῆψις τῶν ὡς ἄνω περιοριστικῶν μέτρων ἥθελεν ἐνδεχομένως δημιουργήσει ζημίας εἰς θάρος ίδιοκτησιῶν, εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν, τῇ συναινέσει καὶ τῶν ἑκπροσώπων τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, οἵτινες ἐδήλωσαν εἰς τὴν Έπιτροπὴν δτι πρόθεσις τῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ ἔξετάξῃ τοιαύτας περιπτώσεις ἐπὶ τῇ θάσει τῶν οἰκείων προνοιῶν τοῦ Συντάγματος, τὴν προσθήκην εἰς τὸ τέλος τοῦ προτεινομένου νέου ἀρθρου 5Α τοῦ δικολούθου νέου ἐδάφου :

«(3) Ἔὰν καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἥθελε προκύψει ζημία εἰς θάρος ίδιοκτησίας τινὸς συνεπείᾳ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν προνοιῶν τοῦ παρόντος ἀρθρου ἡ ἀρμοδία ἀρχῆς δέον νὰ καταβάλῃ δικαίας ἀποζημιώσεις λαμβανομένων ὑπ' ὅψιν ὅλων τῶν περιστατικῶν τῆς περιπτώσεως.»

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω τὰ Μέλη τῆς Έπιτροπῆς Εσωτερικῶν εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπ' αὐτῶν.

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Θά ἥθελα ἐδῶ νὰ ἀναφέρω δτι εἰς τὸ ἐδάφιον (3), τὸ δποιὸν ἡ Έπιτροπὴ εἰσηγεῖται νὰ ἐνταχθῇ εἰς τὸ Νομοσχέδιον, ἡ λέξις «ούσιώδης», πρὸ τῆς λέξεως «ζημία», παρελήφθη καὶ νομίζω δτι τὸ πνεύμα τῆς ἀρμοδίας Έπιτροπῆς ἥτο ἡ ζημία νὰ εἶναι «ούσιώδης ζημία».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δηλαδή : «Ἐὰν καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἥθελε προκύψει «ούσιώδης» ζημία εἰς θάρος ίδιοκτησίας τινὸς συνεπείᾳ.....».

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

Ο κ. Χατζηηρακλέους ἔχει τὸν λόγον.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Παρ' δλον τὸ γεγονός δτι εἰς τὴν "Εκθεσίν της ἡ ἀρμοδία Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπή ἀναφέρει σαφῶς τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὅποιους εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ἐν τούτοις, ὡς Βουλευτῆς προερχόμενος ἀπὸ μίαν περιοχῆν, ἡ δποία ἔχει πληγῇ ἀνεπανορθώτως ἀπὸ τὴν Ἑλλεψιν μᾶς τοιαύτης νομοθεσίας, θά ἥθελον ἀπὸ τοῦ θήματος αὐτοῦ νὰ χαιρετίσω ἰδιαιτέρως τὴν κατάθεσιν ἐνώπιον τοῦ Σώματος τοῦ Νομοσχεδίου αὐτοῦ καὶ τὴν ἐντὸς δίλγου, ὡς ἐλπίζω, ψήφισίν του εἰς Νόμον. Διότι ἡ Ἑλλεψις μᾶς τοιαύτης νομοθεσίας κατέστρεψεν εἰς τὴν Ἀμμόχωστον μίαν ἀπὸ τὰς ὡραιοτέρας παραλίας, τὰς δποίας ἔχει νὰ ἐπιδειξῃ ἡ νῆσος μας καὶ ίσως δλόκληρος ἡ περιοχή μας.

Θά ἥθελα ἐπίσης νὰ ἑκφράσω τὴν ἐλπίδα δτι αἱ ἔξουσίαι, αἱ δποίαι διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου δίδονται εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, θά χρησιμοποιηθοῦν ἄνευ χρονοτριβῆς διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ἡ περαιτέρω καταστροφή καὶ τῆς παραλίας Ἀμμόχωστου ἀλλά καὶ γενικῶτερον δλοκλήρου τῆς παραλίας τῆς Νήσου καὶ εἰδικῶτερον τῶν περιοχῶν ἐκείνων αἱ δποίαι ἔχουν πάρει μίαν ἀνάπτυξιν ἡ ἔχουν μέλλον νὰ ἀναπτυχθοῦν τουριστικῶς.

"Η Ἀμμόχωστος θλίβεται διότι ἡ Ἑλλεψις τῆς παρούσης νομοθεσίας τὴν κατέστρεψεν ἀλλά ἐλπίζει δτι ἡ νομοθεσία, ἡ δποία θά ψηφισθῇ σήμερον, θά ἀποτρέψῃ τὴν καταστροφὴν καὶ ἀλλων ὡραιοτέρων περιοχῶν τὰς δποίας ἔχει πρὸς ἀξιοποίησιν τουριστικῶς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

"Ἐφ' δσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ δποία θά γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος, "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ βασικοῦ νόμου. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ βασικοῦ νόμου διὰ τῆς προσθήκης νέου ἀρθρου 5Α. "Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως έγκρίνεται.

Θά κήθελα νὰ θεσαίωθω ἀπό τὸν ἔντιμον κύριον Γραμματέα ὅτι ἡ φραστικὴ τροποποίησις.....

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐχει γίνει, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... τὴν δόποιαν εἰσηγεῖται ὁ Πρόεδρος τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς ἔχει περιληφθῆ.

Παρακαλῶ δπως μονογραφηθῆ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐγινε, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Προστασίας τῆς Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δμοῦ μετὰ τοῦ περὶ Προστασίας τῆς Παραλίας Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεδῆς ἀναφερομένου ως «ὁ θασικὸς νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλούνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περὶ Μηχανοκινήτων Ὀχημάτων (Ἐκπαίδευσις Ὀδηγῶν) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον κατατίθεται εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπομένως παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ Ἐσωτερικῶν θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περὶ Ἐργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Χειροκρούσθετος ήρη τὸν λόγον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον κατετέθη ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας καὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων καὶ παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν 'Επιτροπὴν 'Εργασίας καὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων.

"Ἐλήξεν ἡ συζήτησις τῶν θεμάτων τὰ ὅποια εἶναι ἔγγεγραμμένα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

'Η ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ 'Εργασία :

(1) 'Ο περὶ Μηχανοκινήτων 'Οχημάτων ('Εκπαίδευσις 'Οδηγῶν) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(2) 'Ο περὶ 'Εργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

'Ως πρὸς τὸ Κεφάλαιον Β θὰ ὑπάρξῃ συμπλήρωσις διὰ νὰ περιληφθοῦν καὶ ώρισμένα ἄλλα νομοσχέδια τὰ ὅποια εὑρίσκονται ἐνώπιον τῶν 'Επιτροπῶν καὶ τὰ ὅποια εἶναι πιθανὸν μέχρι τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς νὰ ἔτοιμασθοῦν πρὸς συζήτησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

'Ο ἔντιμος Βουλευτὴς κ. Βάσος Λυσσαρίδης ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς ἐπιστολὴν δι' ἣς παρακαλεῖ ὅπως εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ ἔγγραφῇ τὸ ἀκόλουθον θέμα :

«Ἡ πολύμηνος ἄνευ δίκης κράτησις τοῦ Κυπρίου πολίτου κ. 'Ανδρέα Χριστοδούληδη εἰς τὰς φυλακάς τῆς 'Ομοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας».

Τὸ θέμα προκύπτει ἀπὸ ὑποθληθεῖσαν 'Ερώτησιν καὶ δοθεῖσαν 'Απάντησιν τὴν ὅποιαν δὲ ἔντιμος Βουλευτὴς δὲν κρίνει ὡς ἴκανοποιητικήν. 'Ως ἐκ τούτου τὸ θέμα δύναται νὰ ἔγγραφῇ καὶ ἄνευ ψηφοφορίας. Τὸ θέμα ἐπομένως ἔγγραφεται εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

'Ο κ. Χατζηηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. "Ἔχω τὴν πεποίθησιν δι', ὑπὸ τὰς παρούσας πολιτικὰς συνθήκας τῆς Κύπρου, ἡ ἔγγραφὴ ἐνὸς τοιούτου θέματος θὰ δημιουργήσῃ περισσοτέραν δξενυσιν καὶ μεγαλυτέραν ἔντασιν εἰς τὴν ἡδη ὑφισταμένην διὰ τὸν λόγον δι' τὸ θέμα αὐτὸν ὑπῆρξεν ἀφορμὴ νὰ γραφοῦν ἐκατέρωθεν διάφορα σχόλια καὶ ἔθεωρήθη μᾶλιστα καὶ ὡς διένεξις μεταξὺ Κυπριακῆς καὶ 'Ελληνικῆς Κυθερνήσεως, κατεβλήθη δὲ προσπάθεια νὰ ἀναμιχθῇ καὶ τὸ δνομα τοῦ Πρέσβεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ νὰ ἐπιριφθῇ καὶ εύθύνη ἐπὶ τῆς Κυπριακῆς Κυθερνήσεως δι' αὐτὸν τὸ συγκεκριμένον θέμα.

Λυπούμαι διότι δὲν παρίσταται εἰς τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν δὲ ἔντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης, διότι πιστεύω δι' ἓαν παρίστατο καὶ ἓαν εἶναι πράγματι εἰς θέσιν νὰ ἀντιληφθῇ δι' αὐτὸν τὸ θέμα θὰ δημιουργήσῃ μίαν περισσοτέραν κρίσιν εἰς τὴν ὑφισταμένην σήμερον κρίσιν τῆς Κύπρου, καὶ δὲν διότι ἵσως νὰ συνεφώνει δι' δὲν εἶναι δι' κατάλληλος χρόνος συζήτησεώς του. 'Εν πάσῃ δημοσίᾳ, περιπτώσει, ἀπουσιάζοντος τοῦ κ. Λυσσαρίδη ἔξακολουθῶς νὰ πιστεύω δι' δὲν θὰ πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ ἡ συζήτησις τοῦ θέματος αὐτοῦ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διότι θὰ δώσῃ μίαν περαιτέρω δξενυσιν εἰς τὴν ὑφισταμένην σήμερον κατάστασιν καὶ θὰ δημιουργήσῃ ἀρκετὴν ζημίαν εἰς τὸν τόπον καὶ εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ

Κύπρου καὶ Ἑλλάδος εἰς τὰς ὁποίας δὲ οἱ προσπαθοῦμεν νὰ ἐπέλθῃ μία ἀρμονικὴ κατάστασις καὶ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ ἀρμονικὴ συνεργασία.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Εἶμαι υποχρεωμένος νὰ συμφωνήσω μὲ τὴν ἔνστασιν τοῦ ἑντίμου ἐξ Ἀμμοχώστου Βουλευτοῦ δοσοῦ ἀφορᾶ τὴν μὴ ἐγγραφὴν τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ δηλῶ ὅτι θὰ ψηφίσω ἐναντίον τῆς ἐγγραφῆς αὐτῆς, καὶ διὰ τοὺς λόγους εἰς τοὺς ὁποίους πολὺ εὐλόγως ἀνεφέρθη ὁ ἑντίμος ἐξ Ἀμμοχώστου Βουλευτῆς ἀλλά, ἐπιπροσθέτως, καὶ διότι τὸ δόλον θέμα, κύριε Πρόεδρε, ἀποτελεῖ μᾶλλον ἔνα εύσχημον τρόπον διὰ νὰ ἀσκηθῇ κριτικὴ καὶ ἵσως καὶ προπαγάνδα πρὸς μίαν ὀρισμένην ἰδεολογικὴν κατεύθυνσιν.

Διὰ ταῦτα ἔχω νὰ προθῶ εἰς τὴν δήλωσιν ὅτι θὰ καταψηφίσω τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν προκύπτει θέμα ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ θέματος. ‘Ως ἐδήλωσα, τὸ θέμα προκύπτει ἀπὸ ἔρωτησιν τὴν ὁποίαν ὁ ἑντίμος Βουλευτὴς κ. Λυσσαρίδης ὑπέθαλεν, ἐδόθη σήμερον ἀπάντησις, δὲ ἴδιος κρίνει τὸ περιεχόμενον τῆς ἀπαντήσεως ὡς μὴ ίκανον ποιητικὸν καὶ ὡς ἐκ τούτου δικαιοῦται νὰ ἐγγράψῃ τὸ θέμα, δυνάμει ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, ἡ ὁποία ἐτηρήθη ἀνευ οὐδεμιᾶς παραβιάσεως τῆς, ἀνευ οἰασδήποτε ψηφοφορίας.

‘Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν γνωρίζω τὴν ἀπόφασιν ἡ ὁποία ἐλήφθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν περὶ αὐτομάτου ἐγγραφῆς θέματος, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἀκόμη δεχθῶμεν ὅτι ὑφίσταται καὶ ισχύει τοιαύτη ἀπόφασις, νομίζω ὅτι οὐδεὶς μπορεῖ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Βουλὴν δι’ ἀποφάσεως τῆς περὶ τοῦ ἀντιθέτου νὰ ἀπαγορεύῃ τὴν ἐγγραφὴν οἴουδήποτε θέματος εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ασφαλῶς, ἐὰν ἡ Βουλὴ θέλῃ, δύναται νὰ λάθῃ διαφορετικὴν ἀπόφασιν. Θὰ ήθελα σόμως ἐν πρώτοις νὰ κατατοπίσω τοὺς ἑντίμους κυρίους Βουλευτάς ὅτι τὴν Βουλὴν ἀπησχόλησε τὸ θέμα τῶν Ἐρωτήσεων καὶ Ἀπαντήσεων.

“Οταν ἡ Κυπριακὴ Βουλὴ ἥρχισε νὰ λειτουργῇ, ἐτέθη θέμα κατὰ πόσον είναι δυνατὸν νὰ τίθενται Ἐρωτήσεις ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, νοούμενον ὅτι τὸ σύστημα δὲν είναι Κοινοβουλευτικὸν ἀλλὰ Προεδρικὸν καὶ κατὰ πόσον θὰ ἥτο ἐνδεειγμένον ἡ κατὰ πόσον θὰ ἥτο υποχρεωτικὸν διὰ τοὺς Ὕπουργούς νὰ ἀπαντοῦν.

‘Ο Γενικὸς Εἰσαγγελεύς, τοῦ ὁποίου ἡ γνωμάτευσις ἐξητήθη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ἀπεφάνθη ὅτι τὸ Κυπριακὸν σύστημα, ὡς σύστημα Προεδρικὸν καὶ οὐχὶ Κοινοβουλευτικόν, δὲν περιέχει οἰασδήποτε διάταξιν ἡ ὁποία νὰ ἐπιβάλλῃ νομικὴν υποχρέωσιν εἰς τοὺς Ὅπουργούς νὰ ἀπαντοῦν εἰς τὰς Ἐρωτήσεις αἱ ὁποίαι τίθενται ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν. Ἀκολούθως τὸ θέμα συνεζητήθη εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὅτι θὰ ὑποθάλλωνται

Ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς ἐντίμους Ὑπουργοὺς καὶ ὅτι ἔὰν οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἀπαντοῦν, ἢ δὲν ἀπαντοῦν κατὰ ἱκανοποιητικὸν τρόπον, νοούμενοι ὅτι δὲν ἔχουν νομικὴν ὑποχρέωσιν νά ἀπαντῆσουν, ἢ Βουλὴ θὰ ἔξασκῃ τὴν ἡθικὴν πίεσιν αὐτῆς διὰ νά προκαλῇ Ἀπάντησιν.

Ἐξητάσθη ὡσαύτως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων κατὰ πόσον θὰ ἔπειπε τὸ θέμα ἔὰν εἰς Ὑπουργὸς θὰ ἀπαντήσῃ ἢ δὲν θὰ ἀπαντήσῃ ἢ ἔὰν θὰ ἀπαντήσῃ σαφῶς ἢ δὲν θὰ ἀπαντήσῃ κατὰ ἱκανοποιητικὸν τρόπον, νά ἀποτελῇ ἀντικείμενον συζητήσεως εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νά ἀπαφασισθῇ ἢ ἔγγραφὴ θέματος. Ἡ Βουλὴ τότε διμοφώνως ἀπεφάσισεν δύως μῇ ἀπαιτήται συζήτησις, ἀλλὰ δύως δικαιωματικῶν δ Βουλευτῆς, δ ὅποιος διέθαλε τὴν Ἐρώτησιν καὶ ἔλαβε Ἀπάντησιν τὴν διποίαν κρίνει μῇ ἱκανοποιητικὴν ἢ δὲν ἔλαβεν Ἀπάντησιν, αὐτοθούλως ἔγγραφει τὸ θέμα ἄνευ ἀνάγκης οἰασθήποτε ἀποφάσεως ἐκ μέρους τοῦ Σώματος.

Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ τῆς Βουλῆς ἐτηρήθη μὲν ἀπόλυτον συμμόρφωσιν καὶ συμφώνως πρὸς αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν εἰργάσθη ἢ Βουλὴ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν δωδεκαετίαν. Ἐναπόκειται εἰς τὴν Βουλὴν νά θέσῃ θέμα ἀναθεωρήσεως τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς καὶ ἔὰν ἡ Βουλὴ ἀναθεωρήσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς, τότε ἀσφαλῶς ὃς Πρόεδρος θὰ είμαι ὑποχρεωμένος νά ἀκολουθήσω τὴν ἀναθεωρηθησμένην ἀπόφασιν. Μέχρις δτου δύως ἡ Βουλὴ ἀναθεωρήσῃ αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν, δὲν μπορῶ παρὰ νά πειθαρχήσω εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς διομελείας τῆς Βουλῆς καὶ νά ἔγγραψω τὸ θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ο. κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ὅτι ἔγείρεται καὶ θέμα διαδικασίας ἀλλων ἢ ἐκείνων τὰ διποία ἡγέρθησαν προηγουμένως. Δηλαδὴ αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὁ ἔγγραφων τὸ θέμα ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν Βουλὴν καὶ δι' ἐπιστολῆς του ζητεῖ νά ἔγγραφῇ θέμα. Εἶναι πρωτοφανές αὐτὸ εἰς τὴν Βουλὴν αὐτὴν καὶ πιστεύω ὅτι δὲν πρέπει νά διανοίξωμεν νέους δρίζοντας καὶ νέας τακτικάς, ἔστω καὶ ἔὰν ἡ τακτικὴ καὶ ἡ παράδοσις τῆς ἔγγραφῆς θεμάτων μετά ἀπὸ μῇ ἱκανοποιητικὴν Ἀπάντησιν πρέπει νά ἀκολουθηθῇ. Δὲν πρέπει νά ἀκολουθηθῇ τακτικὴ ἔγγραφῆς θεμάτων δι' ἀπῆς ἀλληλογραφίας ἢ δι' ἐπιστολῆς. Ἐχει τὰ περιθώρια χρόνου δ ἐπιθυμῶ νά ἔγγραψῃ τὸ θέμα νά παρουσιασθῇ εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν καὶ νά ζητήσῃ τὴν ἔγγραφὴν τοῦ θέματος λόγω τοῦ ὅτι δὲν ἔλαβεν ἱκανοποιητικὴν Ἀπάντησιν εἰς τὴν Ἐρώτησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο. κ. Τάσος Παπαδόπουλος, ἀκολούθως δ. κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης καὶ κατόπιν δ. κ. Χριστοφίδης.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ὁρθῶς μέχρι τῆς στιγμῆς ἀπεφασίσατε ὅτι τὸ θέμα ἔγγραφεται αὐτομάτως, διότι ἐφ' δσον ὑπῆρχεν αὐτὴ ἢ ἀπόφασις, ἢ διποία ἡκολουθεῖτο, αὐτὸ ἔπειπε νά πράξετε. Παρὰ ταῦτα ὑποθάλλω τὴν πρότασιν πρὸς τὴν Βουλὴν δύως ἀπορριφθῆ ἢ εἰσήγησις τοῦ ἐντίμου Μέλους τῆς Βουλῆς κ. Λυσσαρίδη περὶ ἔγγραφῆς τοῦ ἀναφερθέντος θέματος εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ πιστεύω ὅτι δικαιοῦται ἡ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς προτάσεως μου αὐτῆς νά μῇ ἐπιτρέψῃ τὴν ἔγγραφήν του.

Ἐάν παρὰ ταῦτα ἀποφασίσετε ὅτι πρέπει νά προϋπάρχῃ τροποποίησις τῆς ὑφισταμένης διαδικασίας, τῆς ἔγκριθείσης ὑπὸ τῆς προηγουμένης Βουλῆς καὶ ἀκολουθηθῆσης μέχρι σήμερον, τότε ὑποθάλλω καὶ δευτέραν διαζευκτικὴν πρότασιν δύως ἀνατραπῆ καὶ ἡ Ισχύουσα μέχρι σήμερον διευθέτησις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

¹Αξιότιμε κ. Πρόεδρε. ²Αντιλαμβάνομαι καὶ ἐκτιμῶ ἀπολύτως τὴν εὐθίξιαν μὲ τὴν ὁποῖαν δὲ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ὑπεραμύνεται τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων κατόπιν λήψεως μη ἰκανοποιητικῆς ³Απαντήσεως.

¹ Αλλά ήθελα, έν πρώτοις, νά συμφωνήσω μὲ τὸν ἀξιότιμον Βουλευτὴν κ. Δημητρίου, όσον ἀφορᾶ τὸ ἐν σκέλος τῆς εἰσηγήσεώς του, οὐχὶ διότι ἀπηγθύνθη δι’ ἐπιστολῆς νὰ ἔγγραψῃ τὸ θέμα κατόπιν δοθείσης μὴ ἴκανοποιητικῆς Ἀπαντήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἀρμοδίου “Υπουργοῦ, ἀλλὰ διὰ τὸ διτὶ ἀπλῶς ἔγενετο εἰς τὴν Βουλὴν μία συζήτησις κατὰ την ὅποιαν δὲ ἐνδιαφερόμενος Βουλευτὴς ἀπουσίαζε καὶ ἵσως - ἵσως ή συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ αὐτῇ νὰ ἔπειθε τὸν ἔγγραφοντα Βουλευτὴν νὰ καταλήξῃ εἰς ἄλλοις ἀπόφασιν, δηλαδὴ εἰς ἀπόφασιν μὴ ἔγγραφῆς.

Διὰ ταῦτα εὐσεβάστως ὑποβάλλω ὅπως τούλάχιστον ἀναβληθῇ ἡ ἐγγραφὴ μέχρι τῆς παρουσίας τοῦ Βουλευτοῦ εἰς τὴν Βουλὴν αὐτήν.

"Οσον ἀφορᾶ τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἀξιοτίμου ἐκ Λευκωσίας Βουλευτοῦ κ. Παπαδοπούλου ύποστηρίζω ἀπολύτως τὴν εἰσήγησιν του ὅπως τεθῆ εἰς ψηφοφορίαν καὶ γίνη τροποποίησις τῆς διαδικασίας ὅσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τῆς ἔγγραφῆς θεμάτων κατόπιν λήψεως μὴ ἰκανοποιητικῆς Ἀπαντήσεως.

Διότι, κ. Προέδρε, ἐπιτραπήτω μοι νά. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν θά ἐπιτρέψω εἰς τὸ παρὸν στάδιον συζήτησιν κατὰ πόσον πρέπει νὰ τροποποιηθῇ ή διαδικασία ἐκτὸς ἔawan τεθῇ θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατροποποιήσιν τῆς διαδικασίας δόποτε θὰ ὀρίσω ἡμερομηνίαν συζήτησεως τοῦ θέματος.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙΔΗΣ :

ΑΞΙΟΤΙΜΕ κ. Πρόεδρε.....

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ :

Δέν μπορεῖ θύμως τώρα ή Βουλή νά ασχοληθῇ μὲ ἀγορεύσεις διὰ ποίους λόγους πρέπει νά ἀνατραπῇ ή διαδικασία, ἐφ' ὅσον δέν ύπάρχει θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως περὶ τροποποίησεως οίασδήποτε διαδικασίας.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙΔΗΣ :

¹ Αξιότιμε κ. Πρόεδρε. Δέν αγορεύω ἐπὶ τοῦ διατί καὶ ἔαν εἶναι δίκαιον ἢ εὐλογον νὰ ἀνατραπῇ ἢ διαδικασία. ² Ακριθῶς ἡγέρθην τῆς θέσεώς μου διὰ νὰ ὑποστηρίξω τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἀξιοτίμου ἐκ Λευκωσίας Βουλευτοῦ κ. Παπαδοπούλου περὶ τῆς ἀνατροπῆς τῆς διαδικασίας.

Τὸ ἔαν θὰ ἀγορεύσω κατά τὴν συζήτησιν τῆς εἰσηγήσεως αὐτῆς, αὐτὸ ἐνιαὶ ἄλλο θέμα. Πάντως ἔγῳ ὑποστηρίζω τὴν πρότασιν τοῦ κ. Παπαδοπούλου, περὶ ἀνατροπῆς τῆς διαδικασίας ἀπεριφράστως, καὶ θέτω τὸ θέμα ἀπεριφράστως περὶ ἀνατροπῆς τῆς μέχρι τοῦδε ἀκολουθηθείσης διαδικασίας.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Νομίζω ότι τὸ θέμα τῆς ἑγγραφῆς ἔχει διευθετηθῆ ἀπὸ τὸν ἕδιον τὸν Πρόεδρον, διότι αὐτή εἶναι ἡ διαδικασία.

Τὸ δεύτερον σημεῖον τὸ ὅποιον ἡγέρθη ὅσον ἀφορᾷ τὴν παρουσίαν ἢ μὴ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ πρὸς ἑγγραφῆν θέματος, καὶ πάλιν, κατὰ τὴν γνώμην μου, εἶναι θέμα ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας τοῦ ἕδου τοῦ Προέδρου, δεδομένου ότι δὲν ὑπάρχουν κανονισμοὶ ἐπ’ αὐτοῦ.

Τώρα ἔκεινο τὸ ὅποιον προέκυψεν εἶναι κατὰ πόσον θὰ γίνη συζήτησις τοῦ θέματος αὐτοῦ ἢ ὅχι.

“Έχω τὴν γνώμην ότι εἶναι δρθόν, εἶναι ἐπιθεσθημένον νὰ γίνη συζήτησις δεδομένου ότι εἶχε δικαίωμα δὲ Βουλευτῆς νὰ ἔρωτήσῃ καὶ ἔλαβε μίαν Ἀπάντησιν. Κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο νὰ συζητηθῇ ἐφ’ ὅσον δὲν ἔκρινεν ίκανοποιητικὴν τὴν ἀπάντησιν τὴν ὅποιαν ἔλαβεν. Ἐκείνο ὅμως τὸ ὅποιον περαιτέρω θὰ ἥθελα νὰ παρατηρήσω εἶναι τὸ ἔξῆς : “Οτι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι μόνον νομοτεχνικὸν Σῶμα, ἀλλὰ εἶναι καὶ θῆμα ἀσκήσεως πολιτικῆς καὶ δσάκις τέτοια θέματα πολιτικῆς ἔχουν ἔλθει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, πλείστοι Βουλευταὶ προσποιοῦνται.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ἥθελα νὰ διακόψω ἀλλὰ δὲν ἔξετάζω ἐὰν τὸ θέμα πρέπει νὰ ἑγγραφῇ ἢ ὅχι εἰς τὸ παρὸν στάδιον. Αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα ἀλλ’ ἐὰν δικαιούμενοι αὐτοθούλως δὲ Βουλευτῆς νὰ ἑγγράψῃ τὸ θέμα λόγῳ Ισχυούσης διαδικασίας τῆς Βουλῆς.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι εἶναι θέμα ιδικῆς σας δικαιοδοσίας, δεδομένου ότι δὲν ὑπάρχουν κανονισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν εἶναι θέμα ιδικῆς μου δικαιοδοσίας. Εἶναι θέμα τὸ ὅποιον καθωρίσθη δι’ ἀποφάσεως.....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

‘Ελήφθη.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... τῆς Βουλῆς, ἡ ὅποια ἀπόφασις ἐτηρήθη ὡς ἐπρεπε νὰ εἴχε τηρηθῆ, ἐφ’ ὅσον ἦτο ἀπόφασις τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν δωδεκαετίαν καὶ οὐδόλως ἐτροποποιήθη καὶ οὐδεμίᾳ εἰσήγησις ἔγινε διὰ τροποποίησίν της.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κατὰ συνέπειαν δὲν πρέπει νὰ τίθεται οὔτε θέμα ἀναθολῆς τῆς συζήτησεως ἀλλὰ ἑγγραφῆς τοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

ΖΩΦΕΔΡΟΣ Η

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. 'Επειδὴ διμιλοῦμεν περὶ ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς, θὰ ἴθελα νὰ ὑπομνήσω εἰς τὸ Σῶμα ὅτι πρὸ δὲ λίγων μόνον ἡμερῶν, χάριν ἀκριβῶς τῆς σοθαρᾶς ἐσωτερικῆς καὶ τῆς ἐν γένει πολιτικῆς καταστάσεως, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ σήμερον, αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ Βουλὴ δι' ὅμοφώνου ἀποφάσεώς της διέγραψεν ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Βουλῆς ὅλα τὰ ὑπὸ συζήτησιν θέματα καὶ μάλιστα θέματα τὰ ὅποια ἀφεώρων τὸν λαὸν αὐτοῦ τοῦ τόπου. Θέματα τὰ ὅποια εἶχαν οὐσιώδη σημασίαν δι' ὅλας τὰς τάξεις αὐτοῦ τοῦ λαοῦ διεγράφησαν χάριν τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος τοῦ τόπου, κατόπιν διμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.

Διερωτῶμαι ποῖον σεβασμὸν θὰ ἐπιδείξῃ αὐτὴ ἡ Βουλὴ πρὸς τὸν ἔαυτόν της, ἔαν, ἐνῷ διὰ θέματα, ἀφορῶντα τὸν λαόν, ἀπεφάσισε τὴν διαγραφὴν των χάριν τῆς ἐσωτερικῆς ἐκρύθμου καταστάσεως, ἔλθη νὰ δεχθῇ ὅπως διεξαχθῆ συζήτησις εἰς τὴν Βουλὴν διὰ θέμα τὸ ὅποιον εἰς τὸ παρελθόν, δυστυχῶς, ἀπετέλεσε θέμα τὸ ὅποιον ἔθετε φωτιάν καὶ εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ Κύπρου καὶ Ἑλλάδος, διότι ἐπαρουσιάζετο ως θέμα ποὺ εἶχε σχέσιν μὲ τὴν παροῦσαν Ἑλληνικὴν Κυθέρην.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Σεῖς ὁ ἴδιος ἔδωσατε τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἔρωτησιν τὴν ὅποιαν ὑπεβάλετε, διὰ τῆς φράσεως «ἡ Βουλὴ διμοφώνως ἀπεφάσισε νὰ ἀποσυρθοῦν θέματα», ἡ ὁποία περιελάμβανε καὶ τὴν διμοφωνίαν ἐκείνων οἵτινες ἐνέγραψαν τὰ θέματα.

'Εὰν ἐπομένως καὶ αὔριον, μετά τὴν ἐγγράφην τοῦ θέματος, δὲ γράψας τὸ θέμα τὸ ἀποσύρῃ ἢ πῇ ὅτι δὲν ἔχει ἔνστασιν ὅπως μὴ συζητηθῇ, αὐτὸς εἶναι θέμα τὸ ὅποιον ἀσφαλῶς δικαιοῦται νὰ πράξῃ ἡ Βουλὴ. Εἰς τὸ στάδιον ποὺ εὑρισκόμεθα τώρα ἔξετάζομεν εἰσήγησιν Βουλευτοῦ νὰ ἔχασκῃ δικαίωμα, τὸ ὅποιον τοῦ ἔδόθη ὑπὸ αὐτῆς τῆς Βουλῆς, δικαίωμα νὰ ἐγγράψῃ θέματα ἔαν κατὰ τὴν κρίσιν του ἡ 'Απάντησις τὴν ὅποιαν ἔλασθε δὲν τὸν ἰκανοποιῆ. Δὲν ἔχομεν δικαίωμα ως Βουλὴ νὰ ὑπεισέλθωμεν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Βουλευτοῦ, δὲν ὅποιος ἔχασκεν τὸ δικαίωμα αὐτό, ἐκτὸς ἔαν ἀναθεωρήσωμεν τὴν ἀπόφασίν μας, ἡ ὁποία, ὅπως εἴπα, ἔχει τώρα ἐφαρμοσθῆ ἐπὶ δωδεκατίαν, καὶ ἀφαιρέσωμεν δῆλον ἀπὸ τὸν ἔνα Βουλευτήν, ἀλλ' ἀπὸ ὅλους τοὺς Βουλευτάς τὸ δικαίωμα αὐτὸς καὶ θέσωμεν νέαν διαδικασίαν ως πρὸς τὸν τρόπον ἐγγραφῆς θεμάτων τὰ ὅποια προκύπτουν'. ἔξι 'Απαντήσεων μὴ κρινομένων ἰκανοποιητικῶν.

'Εφ' ὅσον ὅμως ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ισχύει, ἐφ' ὅσον τὸ δικαίωμα τὸ ὅποιον ἔχει νὰ ἔχασκῃ δὲ Βουλευτής εἶναι κατὰ τὴν κρίσιν του ἔαν τὸν ἰκανοποιῆ. 'Απάντησις ἡ δῆλη, δὲν δικαιούμεθα ως Βουλὴ νὰ ὑπεισέλθωμεν εἰς αὐτὸς τὸ δικαίωμα, ἐκτὸς ἔαν τροποποιήσωμεν τὴν βασικὴν ἀπόφασιν.

'Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

ΖΩΦΕΔΡΟΣ Η

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν ἐτελείωσα, μὲ συγχωρεῖτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

'Επειδὴ αἱ παρατηρήσεις σας ἀναφέρονται εἰς δσα εἴπα προηγουμένως, κατόπιν ἀδείας σας θὰ ἴθελα νὰ τονίσω ὅτι διερωτῶμαι ἔαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δωδεκατοῦς αὐτῆς δημοκρατικῆς παραδόσεως τῆς παρούσης Βουλῆς ἡγέρθη θέμα ἐγγραφῆς θέματος—ως ἐτόνισε καὶ ἔτερος συνάδελφος—ἀπουσιάζοντος τοῦ Βουλευτοῦ, δὲ ὅποιος ἐπιθυμεῖ νὰ ἐγγράψῃ τὸ θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θά απαντήσω εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Καὶ ἐπ' αὐτοῦ, κ. Πρόεδρε, παρακαλῶ νὰ ἔχωμεν τὴν ἀπάντησίν σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θά απαντήσω καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου ἑκείνου.

‘Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Λόγῳ τῆς ἐκρύθμου καταστάσεως εἰσηγοῦμαι δι τοῦδεν θέμα πρέπει νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὴν Βουλὴν διὰ τὸν προσεχῆ μῆνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου εἶχε ζητήσει τὸν λόγον. Ἀκολούθως δ κ. Παπαδόπουλος.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. ‘Η ἐγγραφὴ θεμάτων εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ ἔγινε καθεστῶς κατὰ τὴν τελευταίαν δωδεκαετίαν βάσει τῆς διαδικασίας τὴν διόπιαν ἀνέπτυξε καὶ ἀνέλυσεν δ ἐντιμος κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ πιστεύω δι τοῦδεν διοι οἱ ἐντιμοι συνάδελφοι θά συμφωνήσουν δι τὸ δὲν πρέπει νὰ καταργηθῇ αὐτὸ τὸ διόπιον ἔχει κερδίσει αὐτὸ τὸ Σῶμα κατὰ τὴν τελευταίαν δωδεκαετίαν. Ἐπειδὴ δι μῶς δ ἐντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης, δ ὅποιος προτίθεται νὰ ἐγγράψῃ τὸ θέμα δι’ ἐπιστολῆς, ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν Βουλὴν αὐτὴν τὴν στιγμὴν καὶ δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀκούσῃ τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἐντίμων συνάδελφων, οἱ ὅποιοι διμίλησαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος, δι’ αὐτὸ ἵσως θά ἦτο σκόπιμον νὰ ἀναθληθῇ ἡ λῆψις ἀποφάσεως ἐπὶ μίαν ἔθδομάδα διόπτεν θά εἶναι παρὼν δ ἐντιμος συνάδελφος διὰ νὰ κρίνῃ δ ἴδιος κατὰ πόσον σκοπεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ δικαίωμα τὸ διόπιον ἔχει διὰ νὰ ἐγγράψῃ τὸ θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Λυποῦμαι, ἀλλὰ εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ διαφωνήσω μαζὶ σας ἐπὶ τῆς ἐρμηνείας τῆς ὑφισταμένης ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, τὴν διόπιαν οὐδόλως ἀμφισβητῶ.

‘Η ἡμερησία διάταξις καταρτίζεται καὶ ἡ Βουλὴ ἔχει δικαίωμα νὰ ψηφίσῃ τοὺς ἑστέρεικούς τῆς κανονισμούς εἴτε διὰ σειρᾶς κτυφάσεών της καὶ διὰ τῆς παραδόσεως νὰ καθιερώσῃ τὴν μέθοδον, τὴν τακτικὴν καὶ τὰς ἀρχὰς ἀνθέλετε διὰ τῶν διόπιων καταρτίζεται ἡ ἡμερησία διάταξις. Διὰ λόγους τοὺς διόποιους ἔξήγησαν προλαλήσαντες διμιληταὶ καὶ σεῖς, ἡ Βουλὴ ἡκολούθησε μέχρι σήμερον ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν τῆς καταρτίσεως τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ τῆς περιλήψεως εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ οἰουδήποτε θέματος ἐπιθυμεῖ Βουλευτῆς νὰ ἐγγράψῃ, προερχόμενον ἡ ἀπορρέον ἀπὸ δοθεῖσαν Ἀπάντησιν ἡ μὴ δοθεῖσαν Ἀπάντησιν εἰς Ἐρώτησιν του.

Ἐύσεβάστως ὑποθάλλω τὴν ἀποψίν δι τοῦδεν δικαίωμα οὔτε σεῖς δως Πρόεδρος δι’ ἀποφάσεώς σας νὰ παραβῆτε ρητάς προνοίας τοῦ Συντάγματος περὶ τοῦ ἀντιθέτου. Καὶ ἐνῷ ὑφισταται ἔξουσία εἰς τὴν Βουλὴν νὰ καθο-

ρίζη, ώς καθώρισε, τάς ἀρχὰς αἱ δόποιαι θά διέπουν τὸν καταρτισμὸν τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὸ ἄρθρον 76 τοῦ Συντάγματος, τὸ δόποιον διαλαμβάνει τὰ τῆς ἔξαγγελίας τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ συμφωνήσῃτε μαζὶ μου ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται, ως εἰσηγήθην εἰς τὴν πρότασιν, τὴν δόποιαν ἥδη ἔθεσα, δι' ἀποφάσεως τῆς περὶ τοῦ ἀντιθέτου, νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἔγγραφὴν οἰουδήποτε θέματος τὸ δόποιον, κατὰ τὰ εἰωθότα ἡ κατὰ τὴν ἀπόφασίν της, περιελήφθη εἰς τὸν καταρτισμὸν τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

*Ιδιαίτερα τὸ ἄρθρον 76 τοῦ Συντάγματος ἀναφέρει :

«(1) Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων κηρύσσει τὴν ἔναρξιν καὶ τὴν λῆξιν ἑκάστης συνεδριάσεως.

(2) Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων κηρύσσει τὴν λῆξιν τῆς συνεδριάσεως γνωστοποιεῖ συγχρόνως τὴν συναινέσει τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων δριζομένην ἡμέραν καὶ δώραν τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως καὶ ἀνακοινοῖ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς συνεδριάσεως ταύτης.....».

*Ἐρμηνεύω τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον ὡς καθορίζον αὐστηρῶς καὶ ἀπειριφράστως ὅτι τόσον δικαθορισμὸς τῆς ἡμέρας τῆς ἔπομένης συνεδρίας δοσον καὶ ἡ ἀνακοινουμένη πρὸς συζήτησιν διὰ τὴν ἔπομένην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς ἡμερησία διάταξις, γίνονται τῇ συναινέσει τῆς Βουλῆς.

Διὰ ταῦτα ἔχω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι μπορεῖ ἡ Βουλὴ διὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἀποφάσεως τῆς νὰ μὴ συναινέσῃ εἰς τὴν περίληψιν οἰουδήποτε θέματος εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὴν δόποιαν δικαίωμα τοῦ Πρόεδρος καταρτίζει καὶ ἔξαγγέλλει.

*Ορθῶς δικαίωμα τοῦ Πρόεδρος ἔχει δέσμευσιν νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰ εἰωθότα καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς διὰ τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν ἔξαγγελίαν τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Δὲν δύναται δῆμος εἴτε ἔκεινη ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς εἴτε οἰαδήποτε δὲλη ἀπόφασις τῆς Βουλῆς νὰ ἀποστερήσῃ τὸ συνταγματικὸν δικαίωμα —δικαίωμα τὸ δόποιον ἀπορρέει ἀπὸ ρητὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος—τῆς Βουλῆς νὰ ἀρνηθῇ τὴν συναίνεσίν της εἰς τὴν ἔγγραφὴν θέματος.

Διὰ τοῦτο ἐπαναλαμβάνω τὴν εἰσήγησίν μου διπάς τεθῆ εἰς ψηφοφορίαν ἡ πρότασίς μου περὶ μὴ χορηγήσεως ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς συναίνεσεως πρὸς ἔγγραφὴν τοῦ ἀναφερθέντος θέματος.

Κύριε Πρόεδρε. Ἐλπίζω νὰ παρετηρήσατε ὅτι ἀπέφυγα ἐπανειλημμένως νὰ ἀναφερθῶ εἴτε εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος εἴτε εἰς τοὺς λόγους διὰ τοὺς δόποιους ύποθετῶς τὴν εἰσήγησιν.

*Ἐλπίζω, ἐφ' δοσον τοῦτο ἐτήρησα ἔγώ, ὅτι δὲν θὰ ἐπιτρέψετε συζήτησιν περιλαμβάνονταν τὰ στοιχεῖα τὰ δόποια οἱ προλαλήσαντες περιέλαθον, διότι νομίζω ὅτι εἶναι ἐκτὸς θέματος. "Αλλως νομίζω ὅτι θὰ πρέπει νὰ δοθῇ καὶ εἰς ἔμετο δικαίωμα νὰ ἔξηγήσω τοὺς λόγους τῆς εἰσηγήσεώς μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἐχω ὑπὸ δψιν μου τὸ ἄρθρον εἰς τὸ δόποιον ἀνεφέρθη διατημὸς Βουλευτῆς καὶ πρέπει νὰ εἴπω ὅτι, μὲ τὴν νομικὴν ίκανότητα, ἡ δόποια τὸν διακρίνει, προσεπάθησε νὰ δώσῃ μίαν ἔρμηνειαν εἰς τὸ ἄρθρον αὐτό, ὅτι δηλαδὴ ἡ συναινέσις τῆς Βουλῆς εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Οὐδεμίαν διαφωνίαν ἔχω ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου καὶ εἶναι θέσιον ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται, καὶ ἔὰν ἀκόμη δικαίωμα τοῦ Πρόεδρος θέλῃ νὰ ἔγγραψῃ οἰουδήποτε θέμα, διὰ τῆς διαφωνίας τῆς νὰ παρεμποδίσῃ τὴν ἔγγραφὴν ἐνὸς θέματος. Ἡ ἔννοια δῆμος τοῦ Συντάγματος εἶναι ὅτι τὸ Σύνταγμα θέτει τὰ πλαίσια ἐκτὸς τῶν δόποιων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἔξερχεται οἰουδήποτε Σῶμα ἢ πρόσωπον. 'Υπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι οἰαδήποτε πρᾶξις, ἡ δόποια ὑπερβαίνει τὰ συνταγματικὰ πλαίσια εἶναι "ultra vires" καὶ ἐπομένως εἶναι ἀντισυνταγματική.

Ούδεμία δημοσία νομική ἀρχή ὑπάρχει δυνάμει τῆς δποίας νὰ δύναται ἐν Σῶμα, τὸ δποῖον ἔχει ἐν Συνταγματικὸν δικαιώμα, αὐτοθούλως καὶ δι' ίδικῆς του ἀποφάσεως νὰ περιορίσῃ τὴν ἔξασκησιν τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ.

Ἡ παρούσα περίπτωσις ἐμπίπτει εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν, ὅχι τὴν κατηγορίαν ἐκείνην τῶν πράξεων αἱ δποίαι εἰναι πέραν τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ τὴν κατηγορίαν τῶν πράξεων ἐκείνων κατὰ τὰς δποίας δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμόδιου Σῶματος περιορίζεται τὸ ἀπόλυτον δικαιώμα τῆς Βουλῆς.

Καὶ ἐπομένως ἡ θέσις τοῦ ζητήματος ἀπὸ νομικῆς πλευρᾶς ἔχει ως ἀκολούθως :

Τὸ Σύνταγμα δίδει τὸ δικαιώμα εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐγκρίνῃ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Ἡ Βουλὴ ἡ ίδια ἀπεφάσισεν δτι, εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς δποίας Μέλος τῆς Βουλῆς δὲν εἰναι ίκανοποιημένον διὰ τὴν Ἀπάντησιν τῆς δποίας ἔτυχεν ἐκ μέρους Ὑπουργοῦ, αὐτοθούλως ἐγγράφει θέμα καὶ ἡ Βουλὴ ἀναλαμβάνει νὰ μὴ παρεμπεδίσῃ τὴν ἐγγραφήν τοῦ θέματος διὰ τῆς ἔξασκησεως τοῦ δικαιώματος τῆς.

Ἐπομένως μία Βουλὴ δφείλει πάντοτε κατὰ παραδειγματικὸν τρόπον νὰ σέβεται τὰς ἀποφάσεις τῆς.

Ἡ διαδικασία ἡ δποία ὑπάρχει εἰναι :

Ἐάν ἡ Βουλὴ δι' οἰονδήποτε λόγον θέλῃ νὰ τροποποιήσῃ τὴν θέσιν αὐτῆν, τὴν δποίαν ἔλαβε, καὶ νὰ ἀφῆῃ ἀδεσμεύτους τούς Βουλευτάς νὰ παρεμποδίζουν τὴν ἐγγραφήν θεμάτων ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Βουλῆς, τὰ δποία προκύπτουν ἀπὸ Ἐρωτήσεις, πρέπει πρῶτον ἡ ίδια νὰ ἀκυρώσῃ τὴν προγενεστέραν ἀπόφασίν της καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν θέσιν τῆς ἔξασκησεως τοῦ δικαιώματος.

Δὲν νοεῖται δημως, ὑφισταμένης τῆς πρώτης ἀποφάσεως, ἡ Βουλὴ νὰ παραγνωρίσῃ τὴν ίδικην τῆς ἀπόφασιν καὶ εἰς μίαν δεδομένην στιγμὴν νὰ ἐνεργήσῃ κατ' ἀντίθεσιν αὐτῆς. Καὶ ἐπομένως τὸ θέμα, δι' ἐμέ, εἰναι ἀπλούστατον. Τίθεται θέμα ἔαν ἡ Βουλὴ θέλῃ νὰ τροποποιήσῃ προγενεστέραν ἀπόφασίν της διὰ τῆς δποίας ἐρρυθμίσθη ἡ διαδικασία. Ἐάν θέλῃ τότε εἰναι ἐλεύθερα, ως Βουλὴ, νὰ λάθῃ ἀπόφασιν ἐπὶ τούτου καὶ τότε τὸ θέμα τίθεται ἐπὶ νέας θάσεως.

Ἐφ' δοσον δημως ἡ Βουλὴ ἐνέκρινεν αὐτὴν τὴν διαδικασίαν, ἡ δποία εἰναι περιορισμὸς τῆς γενικωτέρας ἔξουσίας, ἡ δποία παρέχεται εἰς τὸ Σῶμα ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, δφείλει μὲ συνέπειαν νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ μέχρις ἀποφάσεως περὶ τοῦ ἀντιθέτου.

Τὸ δεύτερον θέμα, τὸ δποῖον ἡγέρθη, εἰναι κατὰ πόσον ἔντιμος Βουλευτὴς δύναται νὰ ἐγγράψῃ θέμα, μὴ παρευρισκόμενος εἰς τὴν Βουλὴν, δι' ἐπιστολῆς του.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς θέτει εἰς τὸν Πρόεδρον αὐτῆς, εἰς περίπτωσιν ἐγγραφῆς θέματος ἡ αιτήσεως ἐγγραφῆς θέματος, τὸ δποῖον προκύπτει ἀπὸ Ἐρώτησιν, τὸ καθῆκον καὶ τὴν εύθυνην νὰ διαπιστώσῃ μόνον δύο πράγματα :

Πρῶτον, ἔαν ὑπεθλήθη Ἐρώτησις.

Δεύτερον, ἔαν ἐδόθη Ἀπάντησις, εἰς περίπτωσιν ποὺ δ Βουλευτὴς ισχυρίζεται δτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἐγγράψῃ τὸ θέμα διότι δὲν ἐδόθη Ἀπάντησις καὶ ἔαν ἐδόθη Ἀπάντησις νὰ πληροφορηθῇ ἀπὸ τὸν ίδιον τὸν Βουλευτὴν, ὅχι νὰ διαπιστώσῃ, δτι δὲν τὸν ίκανοποιεῖ ἡ Ἀπάντησις.

Εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν δ ἔντιμος Βουλευτὴς πληροφορεῖ τὸν Πρόεδρον δι' ἐπιστολῆς του δτι ἔθεσεν Ἐρώτησιν—τοῦτο διεπιστώθη καὶ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας τῆς Βουλῆς—καὶ δεύτερον δτι ἔλαβεν Ἀπάντησιν—τὸ δτι ἔλαβεν Ἀπάντησιν ἐπίσης διεπιστώθη ὑπὸ τῆς Γραμματείας τῆς Βουλῆς—καὶ προθάλλει τὸν ισχυρισμὸν δτι ἡ Ἀπάντησις δὲν τὸν ίκανοποιεῖ.

Ἐάν δ ἔντιμος Βουλευτὴς εὑρίσκετο ἐν Κύπρῳ καὶ δι' οἰονδήποτε ἀλλον λόγον δὲν εὑρίσκετο εἰς τὴν Βουλὴν, ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐδεχόμην τὴν αἵτησίν του. Νοούμενου δημως δι' δ ἔντιμος Βουλευτὴς μὲ πληροφορεῖ δτι εἰναι ἀσθενῆς καὶ

ότι ή ἀσθένειά του είναι τοιαύτης φύσεως ή δοποία δὲν τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ὅμιλησῃ καὶ ότι οἱ λατροὶ του τὸν συνεβουλευσαν νὰ μὴν ὅμιλῇ καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἥτο ἀνάγκη καὶ εἰς τὴν Βουλῆν, ἐάν ἥτο, γραπτῶς νὰ διαθιθάσῃ τα λεχθέντα, δὲν νομίζω ότι είναι εὐλογος δικαιολογία ή ἀπουσία του ἐκ τῆς Βουλῆς διὰ νὰ μὴν ἐπιτρέψω τὴν ἐγγραφήν τοῦ θέματος.

Ἐπαναλαμβάνω εἰς πάντας, ἀνεξαρτήτως εἰς ποῖον πολιτικὸν κόμμα αὖτοις καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν ἴδιων μου πεποιθήσεων, κατὰ πόσον είναι ὄρθον καὶ πρὸς το οἰλμόσιον συμφερον ἡ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν σχέσεων Ἑλλάδος καὶ Ιωνίου νὰ ἐγγραφῇ το θέμα, ότι ὡς Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἔχω δώσει ὑπόσχεσιν εἰς τοὺς ἐντίμους κύριους Βουλευτὰς καὶ εἰς τὸν Κυπριακὸν λαὸν ότι αὐτοὶ οὐδεμιᾶς προκαταλήψεως, ἀνευ οὐδεμιᾶς εύνοιας πρὸς οἰονδήποτε, θὰ εκτελῶ τὰ καθήκοντα τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐντίμως καὶ ἀκριβοδικάως.

Ἐν δψει δλων δσων ἀνέφερα, τόσον ως πρὸς τὴν διαδικασίαν δσον καὶ ως πρὸς το θέμα τῆς ἀπουσίας τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ, είμαι ὑποχρεωμένος νὰ εγγράψω το θέμα παρ' δλον ότι συμμερίζομαι τὰς ἀνησυχίας τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν διὰ τὰς ἐπιπτώσεις τὰς δοποίας η ἐγγραφὴ τοῦ θέματος δυνατὸν νὰ ἔχῃ. Ἐναπόκειται—μετά τὴν ἐγγραφήν τοῦ θέματος—εἰς τὸν ἐντίμον Βουλευτὴν ἐάν πεισθῇ ότι θὰ πρέπει νὰ ἀποσύρῃ τὸ θέμα να πράξῃ τοῦτο, ἀλλὰ δὲν ἐναπόκειται εἰς ἔμει νὰ ἀλλοιώνω τὰς ἀποφάσεις καὶ τοὺς κανονισμοὺς τῆς Βουλῆς κατὰ τρόπον δ ὅποιος νὰ εξυπηρετῇ οἰανδήποτε ἀποικιν ἐπὶ τοῦ θέματος. Ἐάν ἐπραττα τοῦτο, δὲν θὰ ἔξετέλουν τα καθήκοντά μου ἐντίμως ως Γιρόεδρος τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

Τὸ θέμα ἐγγράφεται εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

Ἡ ἐπομένη συνεδρία δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινήν ώραν.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 5.45 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης

Παπαδόπουλος Τάσος

Ζαχαριάδης Λέανδρος

Παπαϊωάννου Ἐζεκίας

Ζιαρτίδης Ἀνδρέας

Παρασκευαΐδης Φειδίας

Κληρίδης Ξάνθος

Ποσκώτης Σταύρος

Κόστης Νίκος

Ποταμίτης Γιάγκος

Κουρτελλάρης Χρῆστος

Σαββίδης Γεώργιος

Κωνσταντίνου Ντίνος

Σαββίδης Μιχαλάκης

Μαλλιώτης Γεώργιος

Σωτηριάδης Ἀντωνάκης

Μαυρονικόλας Νίκος

Τουμαζῆς Ἀνδρέας

Μιχατλίδης Αιμίλιος

Φάντης Ἀνδρέας

Μιχατλίδης Χαμπῆς

Φράγκος Αιμίλιος

Νεοκλέους Ἀνδρέας

Χατζηγρακλέους Ἡρακλῆς

Νικολαΐδης Ἡρόδοτος

Χατζηλώάννου Ἀνδρέας

Ξενόπουλος Ξενῆς

Χατζηκακοῦ Κώστας

Παπαδημητρίου Κυριάκος

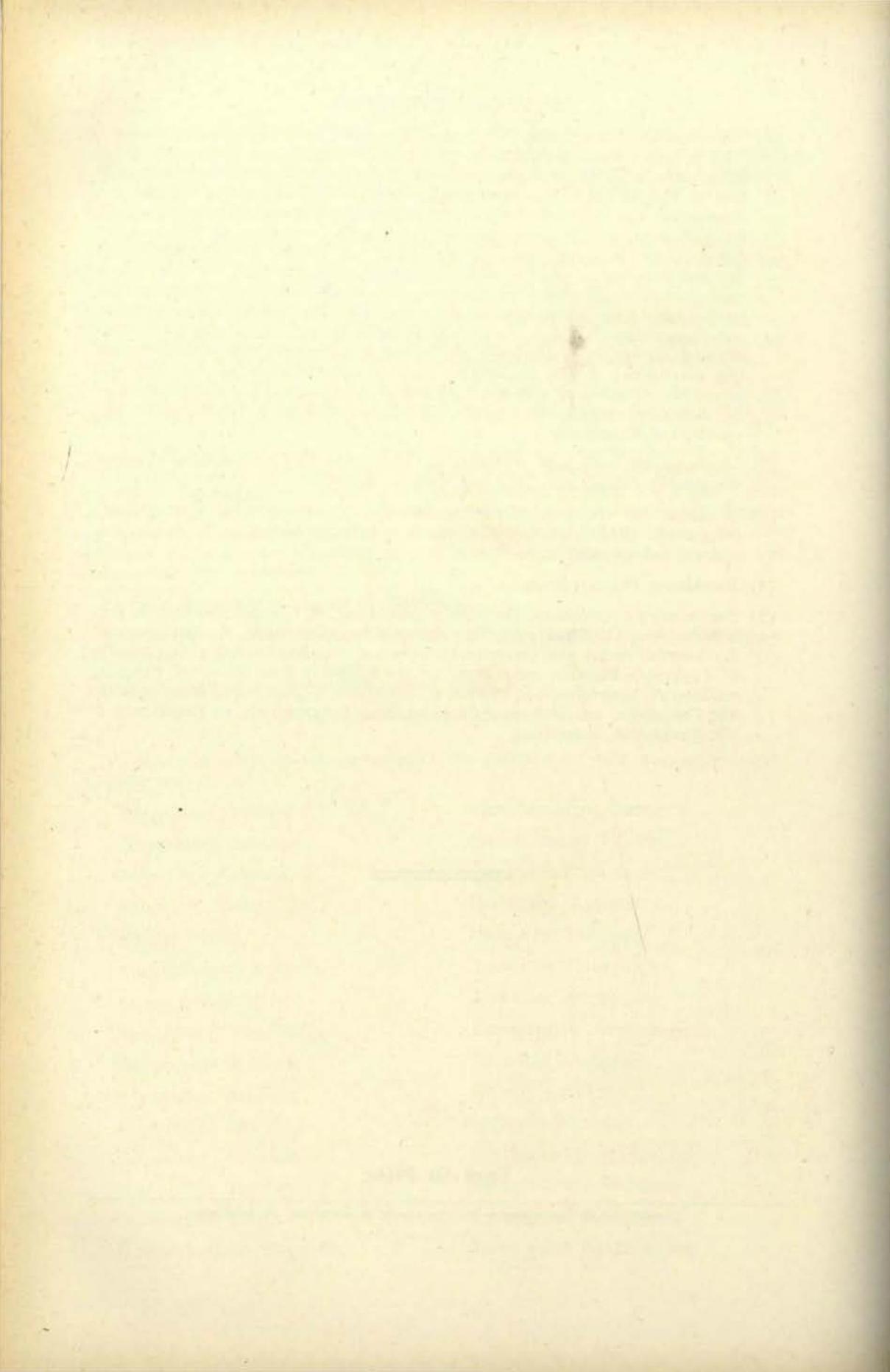
Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Ἐρωτήσεις—'Απαντήσεις ('Η ἀσφαλτόστρωσις τῆς ὁδοῦ Τριμίκλινης—'Αγίου Μάρκου—Προσθήματα τοῦ χωρίου 'Ακανθοῦ—Τὸ θέμα τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν Κυβερνητικῶν ἐργατῶν—Ἐρωτήματα διὰ τὸ Τμῆμα Ταχυδρομείων—'Η ἀξιοποίησις νησίδος μεταξὺ τῆς πόλεως Κυρηνείας καὶ 'Αγίου Γεωργίου—'Η μεταφορά ἐπιθατῶν δι' ἀστικῶν ταξί ἐκ τοῦ ἀερολιμένος Λευκωσίας—Ἐρωτήματα ἐν σχέσει μὲν προσαγωγάς διδασκάλων ὑπηρετούντων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πάφου εἰς τὴν θέσιν τοῦ Βοηθοῦ Διευθυντοῦ—'Η διὰ νόμου προστασία τῆς παραλίας—'Η θέρμανσις τῶν σχολικῶν αἰθουσῶν—'Η κράτησις τοῦ Κυπρίου πολίτου Ἀνδρέα Χριστοδούλιδη ἀνευ δίκης εἰς τὰς φυλακάς τῆς Ὀμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας—'Η ἔγκαιρος μεταφορά ἀσθενῶν εἰς τὸ νοσοκομεῖον—Προστατευτικά κράνη δι' δόηγούς καὶ ἐπιθάτας μοτοσυκλετῶν—Προσθήματα τῆς κοινότητος 'Αγίου Θεοδώρου Αγροῦ—Προσπάθειαι διὰ τὴν προσχώρησιν τῆς Κύπρου εἰς ειδικὴν Σύμβασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης—'Η ἀσφαλτόστρωσις τῆς ὁδοῦ 'Αινωγύρας—Αύδήμου—Προσθήματα τῆς κοινότητος Πισσούρου).
- (2) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισμας αὐτοῦ.
- (3) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Προστασίας τῆς Παραλίας (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972, ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Η. Χατζηράκλεους καὶ ψήφισμας αὐτοῦ.
- (4) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
- (5) Διεξαγωγὴ συζητήσεως (Η. Χατζηράκλεους, Φ. Παρασκευαΐδης, Τ. Παπαδόπουλος, Π. Δημητρίου, Χρ. Χριστοφίδης, Πρόεδρος, Κ. Χατζηκακοῦ, Ε. Παπαϊωάννου) ἐπὶ γραπτῆς εἰστηγήσεως τοῦ Βουλευτοῦ κ. Λυσσαρίδη δι' ἔγγραφήν θέματος ἀφορῶντος εἰς τὴν κράτησιν ἀνευ δίκης τοῦ Κυπρίου πολίτου Α. Χριστοδούλιδη εἰς τὰς φυλακάς τῆς Ὀμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας καὶ ἀπόφασις ὅπως τὸ θέμα ἔγγραφῇ εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ήμερησίας διατάξεως.

Τιμὴ 50 Μίλς

*Επιπώθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λαυκασίᾳ.

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 16ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1972

(“Ωρα ξενάρχεως 4.06 μ.μ.)

(Ap. 27)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ὅτι ὑπάρχῃ
ἀπάρτια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

·Υπάρχει άπαρτία, ξέντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΛΑΡΟΣ :

—Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—
Απαντήσεων

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐφωτήσεων· Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συμπληρωματική ἀπάντησις υπὸ ἡμερομηνίαν 14ην Μαρτίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν, εἰς ἔρώτησιν ὑποθέλησαν τὴν 27ην Ἰανουαρίου 1972 υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Βάσου Λυσσαρίδην.

«Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν ἐπληροφορήθη τὴν 14ην Μαρτίου υπὸ τῆς ἐν Λευκωσίᾳ Πρεσβείας τῆς Ὀμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας ὅτι ἡ ἀνάκρισις τῆς ὑποθέσεως τοῦ Ἀνδρέα Χριστοδούληδη ἔχει περατωθῆ. "Αν καὶ δὲν ἔχει ἀκόμη καθορισθῆ ἡ ἡμερομηνία ἐκδίκασεως πιστεύεται, ἐν τούτοις, ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ ἔνωρχις τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως θὰ ἀρχίσῃ περὶ τὰ τέλη τοῦ τρέγοντος μηνὸς εἰς Ντούσσελντορφ».

¹Ερώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 21ην Ιουνίου 1971, ύποθεση έπειτα ύπό του έντιμου Βουλευτού περιφερείας Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, και ληφθείσα τήν 22αν Ιουνίου 1971.

«Ο δρόμος πού δόηγει άπό την κωμόπολιν Τρικώμου πρὸς τὴν παραλίαν τῆς Χάραυτης, ἣτοι εἰς τὸν κεντρικὸν δρόμον Ἀμμοχώστου—Καρπασίας, εἶναι λίαν ἐπικίνδυνος καὶ μὴ ἀνταποκρινόμενος εἰς τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις τῆς αὐξηθείσης εἰς μεγάλον θαθμὸν τροχαίας κινήσεως. Ο ἐν λόγῳ δρόμος εἶναι ἐπαναγκες ὅπως εὐθυγραμμισθῇ καὶ διαπλατυνθῇ. Δύνασθε νὰ μᾶς πληροφορήσητε πότε τοῦτο θὰ γίνη πραγματικότης»:

'Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 13ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργαν, εἰς ἐρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 22αν Ἰουνίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Τὸ θέμα τῆς βελτιώσεως τῆς δοῦ Τρικώμου—Χάρακτης (μέχρι τῆς κυρίας δοῦ Ἀμμοχώστου—Ἀποστόλου Ἀνδρέου) θὰ ἔξετασθῇ ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ γενικωτέρου προγράμματος δικῆς ἀναπτύξεως τῆς νήσου».

'Ερώτησις ύπο δήμερομηνίαν 8ην Ἰουλίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, καὶ ληφθεῖσα τὴν 17ην Ἰουλίου 1971.

«Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀσφαλτοστρώσεως τῆς δοῦ Πάφου Ἐπισκοπῆς, τῆς ἐπαρχίας Πάφου ἐψηφίσθη τὸ ποσὸν τῶν £ 8.000 ύπο τῆς Βουλῆς.

Τὸ Τμῆμα Δημοσίων "Εργαν διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν τῆς εἰρημένης δοῦ ἀπαιτεῖ £ 28.000.

Ο "Ἐπαρχος Πάφου ἀναλαμβάνει τὴν ἀσφαλτόστρωσιν τῆς εἰρημένης δοῦ μὲ τὸ ποσὸν τῶν £ 8.800.

"Ἐρωτᾶται ἡ ἀρμόδια Ἀρχὴ καὶ τὸ ἀρμόδιον "Υπουργεῖον, ποῖοι λόγοι συντρέχουν ώστε νὰ μὴ ἀνατίθεται ἡ ἀσφαλτόστρωσις τῆς εἰρημένης δοῦ εἰς τὸν "Ἐπαρχον Πάφου, διὰ νὰ σταματήσῃ ἡ ταλαιπωρία τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἐπισκοπῆς ποὺ τόσα ὑπέφερεν εἰς τὸ παρελθόν».

'Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 13ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργαν, εἰς ἐρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 17ην Ἰουλίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Αἱ εὐρισκόμεναι εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως 1971 πιστώσεις ἐκ £ 8.000 διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν τῆς δοῦ Πάφου—Κονιῶν—Ἐπισκοπῆς, παρεχωρήθησαν εἰς τὸν "Ἐπαρχον Πάφου, δοτὶς ἔξετέλεσεν ἥδη τὰς σχετικὰς ἐργασίας.

2. Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως 1972 προβλέπεται ποσὸν £ 4.000 πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου».

'Ερώτησις ύπο δήμερομηνίαν 18ην Νοεμβρίου 1971, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 18ην Νοεμβρίου 1971.

«Η γέφυρα τῶν Κάτω Πολεμιδίων ἀποτελεῖ παγίδα καὶ συνεχῆ κίνδυνον διὰ τὴν ζωὴν πάντων τῶν χρησιμοποιούντων τὴν δόδον τὴν ἄγουσαν πρὸς τὰ Κάτω Πολεμίδια καὶ τὸ Βερεγγάρια.

Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐν ὅψει ιδίως τῆς μεγάλης διακινήσεως τροχοφόρων ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω γεφύρας ἔρωτῷ τὸν ἀρμόδιον "Υπουργὸν ἵνα μὲ πληροφορήσῃ πότε θὰ καταστῇ δυνατή ἡ ἐπιδιόρθωσις τῆς ὑφισταμένης ἡ ἡ ἀνέγερσις νέας γεφύρας ἐπὶ τῆς δοῦ τῶν Κάτω Πολεμιδίων».

'Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 13ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργαν, εἰς ἐρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 18ην Νοεμβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Τὸ θέμα τῆς γεφύρας τῶν Κάτω Πολεμιδίων θὰ ἔξετασθῇ ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Τρίτου Πενταετοῦ Σχεδίου Ἀναπτύξεως τοῦ δικοῦ δικτύου καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν μελέτην τῆς δοῦ Λεμεσοῦ—Σαΐτᾶ».

Έρωτησις ύπό ήμερομηνίαν 4ην Φεβρουαρίου 1972, ύποθληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους καὶ ληφθεῖσα τὴν 4ην Φεβρουαρίου 1972.

«(α) Διατί καθυστερεῖ ἡ ἔναρξις τῶν ἔργασιῶν ἀνεγέρσεως τοῦ νέου Δικαστηριακοῦ Μεγάρου Λεμεσοῦ;

(β) Πότε θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἑκτέλεσις τοῦ ἔργου τούτου καὶ πότε υπολογίζεται ἡ ἀποτεράτωσίς του»;

Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 16ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Δικαιοσύνης, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 4ην Φεβρουαρίου 1972 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Εἶναι γεγονός ὅτι παρετηρήθη σχετικὴ καθυστέρησις εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Δικαστηριακοῦ Μεγάρου Λεμεσοῦ, διὰ τὸ διποίον ἔργον ύπάρχει πρόσθλεψις εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως τοῦ 1972.

"Ηδη ἀναμένεται ὅτι δὲ ἀρχιτέκτων, εἰς τὸν διποίον ἔχει ἀναθέσει τὸ 'Υπουργεῖον Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ διποίου ύπαγονται αἱ ἔργασιαι ἀνεγέρσεως δημοσίων κτιρίων, τὴν ἐκπόνησιν τῶν τελικῶν σχεδίων, θὰ περατώσῃ τὴν ἀνατεθεῖσαν εἰς αὐτὸν ἔργασίαν περὶ τὸ τέλος τοῦ παρόντος μηνός. 'Ακολούθως, θάσει τῶν τελικῶν αὐτῶν σχεδίων, θὰ γίνῃ ἡ συγγραφὴ λεπτομερειακῶν προδιαγραφῶν καὶ θὰ ζητηθῶσι προσφοραὶ διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ κτιρίου.

"Ηδη ἔχουν διορισθῆ καὶ ιδιώται σύμβουλοι ἡλεκτρολόγοι μηχανικοί, οἵτινες συνεργάζονται μετὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος δύον ἀφορᾶς τὸ σύστημα κλιματισμοῦ τοῦ κτιρίου, οὕτως ὥστε ἡ μελέτη διὰ τὸ σύστημα κλιματισμοῦ νὰ εἶναι ἔτοιμη ταυτοχρόνως μὲ τὰ ἀρχιτεκτονικὰ σχέδια πρὸς ἀποφυγὴν περαιτέρω καθυστερήσεως.

"Αναμένεται ὅτι ἡ ἔναρξις ἀνεγέρσεως τοῦ Δικαστηριακοῦ Μεγάρου θὰ ἀρχίσῃ περὶ τὸν 'Ιούλιον τοῦ τρέχοντος ἔτους, καὶ θὰ ἀπαιτήσῃ περὶ τοὺς 18 μῆνας μέχρι τῆς ἀποτερατώσεώς του.

Τὸ 'Υπουργεῖον Δικαιοσύνης καταθάλλει πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν διὰ τὴν ἔναρξιν ἀνεγέρσεως τοῦ κτιρίου τὸ συντομώτερον δυνατόν».

Έρωτησις ύπό ήμερομηνίαν 10ην Φεβρουαρίου 1972, ύποθληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 10ην Φεβρουαρίου 1972.

«Παρακαλῶ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον δπως πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἐάν καὶ ποῖος ὑγειονομικὸς ἔλεγχος ἔξασκεῖται ἐπὶ τῶν ἐν Κύπρῳ κατασκευαζομένων κονσερβοποιημένων προϊόντων».

Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 9ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Υγείας, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 10ην Φεβρουαρίου 1972 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

«Τὸ 'Υπουργεῖον 'Υγείας ἐν τῇ προσπαθείᾳ αὐτοῦ δπως ἀσκῇ πληρέστερον ἔλεγχον εἰς δὲ τὸ ἀφορᾶς τὸ θέμα τῆς ὑγειεινῆς τόσον τῶν εἰσαγομένων δύον καὶ τῶν ἐπιτοπίων παρασκευαζομένων τροφίμων εἰσηγήσῃ καὶ ἐτροποποιήσῃ δὲ περὶ Πωλήσεως Τροφίμων καὶ Φαρμάκων Νόμος, δυνάμει δὲ τοῦ ἀρθρου 19 τοῦ Τροποποιητικοῦ τούτου Νόμου τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον ἔξεδωσε τοὺς περὶ 'Υγειεινῆς Τροφίμων Γενικούς Κανονισμούς, τοὺς περὶ Χρωστικῶν Ούσιων Τροφίμων Κανονισμούς καὶ τοὺς περὶ Συντηρητικῶν Τροφίμων Κανονισμούς οἵτινες ἐτέθησαν ἐν Ισχύι ἀπὸ τοῦ 1970.

Βάσει τοῦ ὡς ἀναφερομένου Νόμου καὶ Κανονισμῶν, οἱ 'Υγειονομικοὶ 'Επιθεωρηταί, κατόπιν γραπτῶν δῆμοιῶν τοῦ Τμήματος 'Ιατρικῶν 'Υπηρεσιῶν, προθεσμίους τόσον εἰς συχνάς ἐπιθεωρήσεις τῶν ὑποστατικῶν κατασκευῆς τροφίμων, δύον καὶ εἰς συχνάς δειγματοληψίας διὰ νὰ διαπιστώνηται κατὰ πόσον τηροῦνται αἱ διατάξεις τῆς προρρήθεισης Νομοθεσίας.

Πρὸς καλυτέραν προώθησιν τοῦ θέματος τοῦ ἔλεγχου τῶν ὑποστατικῶν κατασκευῆς τροφίμων τὸ Τμῆμα 'Ιατρικῶν 'Υπηρεσιῶν ἔξεδωσεν εἰδικὸν δελτίον διὰ τὴν ἐγγραφὴν ὑποστατικῶν κατασκευῆς καθωρισμένων τροφίμων τὸ δόπιον συμπληροῦται ὑπὸ τῶν 'Υγειονομικῶν 'Επιθεωρητῶν κατόπιν ἐπιτοπίου ἐπιθεωρήσεως τοῦ ὑποστατικοῦ.

'Ερωτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10ην Φεβρουαρίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Ἀντωνάκη Σωτηριάδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1972.

«Πρὸ ἔτους περίπου συνεστήθη μία 'Επιτροπή, μὲ σκοπὸν τὴν μετάφρασιν, τὴν ἀναθεώρησιν, τὸν ἐκσυγχρονισμὸν καὶ τὴν κωδικοποίησιν τῆς Κυπριακῆς Νομοθεσίας.

"Ἐχοντες ὑπ'" ὅψιν, δτι τοῦτο εἶναι ζήτημα ἐπειγούσης φύσεως, τόσον διὰ τοὺς νομικοὺς δύον καὶ διὰ τὸ κοινόν, καὶ δεδομένου δτι μέχρι σήμερον δὲν ἔχομεν στοιχεῖα περὶ τῆς προόδου τῆς ἐν λόγῳ ἐργασίας,

'Ερωτῶμεν τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον νὰ μᾶς πληροφορήσῃ :

(α) Ποία ἐργασία ἔχει μέχρι τοῦτο ἐπιτελεσθῆ : καὶ

(β) Πότε ὑπολογίζεται δτι θὰ δλοκληρωθῇ ἡ ὅλη ἐργασία ;

'Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Δικαιοσύνης, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Ἀντωνάκη Σωτηριάδη.

«Τὸ ἐντιμὸν Μέλος ἀναφέρεται εἰς τὴν σύστασιν «'Επιτροπῆς μὲ σκοπὸν τὴν μετάφρασιν, ἀναθεώρησιν, ἐκσυγχρονισμὸν καὶ κωδικοποίησιν τῆς Κυπριακῆς Νομοθεσίας». Ὡς γεγονός τὸ 'Υπουργείον Δικαιοσύνης ὑπέβαλε πρότασιν, ἐν σχέσει πρὸς τὸ δεύτερον πενταετὲς πρόγραμμα ἀναπτύξεως, διὰ τὴν σύστασιν Νομικῆς 'Επιτροπῆς ἡτις θὰ ἡσχολεῖτο μὲ τὸ θέμα τῆς ἀναθεωρήσεως, ἐκσυγχρονισμοῦ καὶ ἐνοποιήσεως τῆς Κυπριακῆς Νομοθεσίας, πρὸς τούτοις δὲ ἡτοιμάσθη ὑπὸ τῆς προκατόχου μου 'Υπουργοῦ λεπτομερές σχέδιον ὡς πρὸς τὴν διάρθρωσιν, τοὺς δρους ἐντολῆς καὶ τὸν τρόπον λειτουργίας τῆς 'Επιτροπῆς.

Ἡ σύστασις τῆς ἐν λόγῳ 'Επιτροπῆς δὲν κατέστη δυνατὴ κατόπιν τῆς κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1971 ἀποφάσεως τοῦ Παγκυπρίου Δικηγορικοῦ Συλλόγου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Γενικοῦ Εισαγγελέως τῆς Δημοκρατίας, δτι «αἱ ἐν Κύπρῳ συνθῆκαι δὲν ἀπαιτοῦν τὴν σύστασιν τοιαύτης 'Επιτροπῆς, καθ' ὅδον ἡ Κυπριακὴ νομοθεσία χρήζει μόνον ἀναθεωρήσεως καὶ ἐνοποιήσεως καὶ οὐχὶ ἀναμορφώσεως καὶ κωδικοποίησεως ὡς ἀλλαχοῦ».

Τὸν Μάιον τοῦ 1971 ἀνετέθη εἰς τὴν κυρίαν Στέλλαν Σουλιώτη, δικηγόρον, καὶ τέως 'Υπουργὸν Δικαιοσύνης, ἡ ἐποπτεία τοῦ ἔργου τῆς ἀναθεωρήσεως καὶ ἐνοποιήσεως τῆς Κυπριακῆς νομοθεσίας.

'Αναφορικῶς πρὸς τὴν μετάφρασιν τῆς ἐν Ισχύ Κυπριακῆς νομοθεσίας ἄχρι τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν 'Ελληνικὴν γλῶσσαν, δυνάμει τοῦ περὶ Νόμων καὶ Δικαστηρίων (Κείμενον καὶ Διαδικασία) Νόμου, ἀριθμὸς 51 τοῦ 1965, δ Γενικὸς Εισαγγελέυς ἔξουσιοδοτήθη ὅπως ἐπιθλέψῃ ταύτην. Τὸ ἔργον τῆς μεταφράσεως εἶναι δύμας ἀλληλένδετον μὲ τὸ ἔργον τῆς ἀναθεωρήσεως καὶ ἐνοποιήσεως τῆς Νομοθεσίας, καθότι δὲν θὰ ἥτο σκόπιμον

νὰ μεταφρασθοῦν τὰ κείμενα ως ἔχουν, ἀνεὶ προσαρμογῆς των πρὸς τὰ σήμερον ισχύοντα. Ὡσαύτως πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ νομικοῦ κόσμου καὶ τοῦ κοινοῦ, εἶναι ἀνάγκη δπῶς, κατὰ τὴν μετάφρασιν, γίνεται καὶ ἐνσωμάτωσις τῶν τροποποιητικῶν νόμων τῶν ψηφισθέντων ἀπὸ τῆς τελευταίας ἐνοποίησεως τῆς νομοθεσίας ἡτὶς ἐγένετο τὴν 1ην Ἀπριλίου 1959. Συνεπῶς τὸ ἔργον τῆς μεταφράσεως, ἀναθεωρήσεως καὶ ἐνοποίησεως τῆς νομοθεσίας διεξάγεται ὑπὸ τῆς συσταθείσης ἀνεξαρτήτου ὑπηρεσίας, ἡ ὑπεύθυνος τῆς δποίας κυρία Στέλλα Σουλιώτη παρέσχεν ἐν προκειμένῳ τὰς ἀκολούθους πληροφορίας ως πρὸς τὴν πρόοδον τοῦ ὅλου ἔργου.

Κατὰ τὸν προγραμματισμὸν τοῦ ἔργου, ἐδόθη προτεραιότης εἰς τοὺς νόμους οἱ δποίοι περιλαμβάνονται μεταξὺ τῶν θεμάτων διὰ τὰς ἔξετάσεις τῶν νέων δικηγόρων, ἥτοι, τὸν Ποινικὸν Κώδικα, καὶ τοὺς Νόμους περὶ : Ποινικῆς Δικονομίας, Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας, Πωλήσεως Ἐμπορευμάτων, Διαθηκῶν καὶ Διαδοχῆς, Δικηγόρων, Ἀστικῶν Ἀδικημάτων, Συμβάσεων, Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ Ἀποδείξεως.

Μὲ τὸ ἔργον τῆς μεταφράσεως ἀσχολοῦνται ἀποκλειστικῶς, ἀπὸ δλίγων μηνῶν, δύο νομικοὶ—μεταφρασταί. Τὰ ἀνωτέρω κείμενα ἔχουν ἡδη μεταφρασθῆ, ἐλέγχονται δὲ τώρα μετά τῶν ἀρμοδίων τοῦ Νομικοῦ Τμήματος οὕτως ὅστε νὰ ἔξασφαλισθῇ δμοιομορφία εἰς τὴν ἔκφρασιν καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν διαφόρων δρῶν, ἡ δποία εἶναι ὑψίστης σημασίας προκειμένου περὶ νόμων. Διὰ νὰ γίνῃ δμως ὁ ἐν λόγῳ ἔλεγχος ἡτο ἀνάγκη νὰ μεταφρασθῇ ἀριθμὸς κειμένων, ἀτινα νὰ ἀποτελέσουν τὴν θάσιν μελέτης καὶ συγκρίσεως.

Ἡ Ὑπηρεσία Ἀναθεωρήσεως καὶ Ἐνοποίησεως εὑρίσκεται ἐπίσης εἰς ἐπαφὴν μετά τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Διεθνοῦς καὶ Ἀλλοδαποῦ Δικαίου, τὸ δποίον προθύμως ὑπερέχει νὰ παράσχῃ οἰανδήποτε σχετικὴν συμβουλὴν καὶ θοήθειαν.

Τονίζεται ὅτι τὸ ἔργον τῆς μεταφράσεως πρέπει νὰ γίνεται λίαν προσεκτικῶς, λαμβανομένου ἰδίως ὑπ' ὄψιν τοῦ γεγονότος ὅτι, δυνάμει τοῦ προαναφερθέντος Νόμου 51/65, τὸ μεταφρασθὲν κείμενον ἔκάστου νόμου, ἀφοῦ ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας καὶ κατατεθῇ εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου, θὰ ἀποτελῇ τὸ αὐθεντικὸν κείμενον τοῦ νόμου τούτου. Δὲν θὰ ἡτο ἐπιθυμητὸν πρὸς ἐπίσπευσιν τοῦ ἔργου, νὰ ἀπασχοληθοῦν πολλοὶ μεταφρασταί, ἔστω καὶ ἐὰν ἡτο δυνατὸν νὰ ἔξευρεθοῦν οἱ κατάλληλοι, καθότι οἱ κίνδυνοι ἀνομοιομορφίας θὰ ηὔξανοντο.

Ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων κειμένων, ἔχουν ἡδη ἐτοιμασθῆ, ἐν συνεργασίᾳ μετά τῶν ἀρμοδίων, ἀναθεωρημένα καὶ ἐνοποιημένα κείμενα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν τῶν περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμων καὶ Κανονισμῶν. Λόγω τῶν πολλῶν τροποποιήσεων καὶ τῆς χρησιμότητός της εἰς τὸ κοινόν, ἡ ἐν νόγῳ νομοθεσία ἐκρίθη ως χρήζουσα προτεραιότητος. Διὰ τοὺς ἴδιους λόγους, ἔχει ἐπίσης ἀρχίσει ἡ μετάφρασις καὶ ἐνοποίησις τῶν περὶ Ρυθμίσεως Ὄδων καὶ Οἰκοδομῶν Νόμου καὶ Κανονισμῶν.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ώς ἀναφερομένων κειμένων, ἡτοιμάσθη ἡδη ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας Ἀναθεωρήσεως καὶ Ἐνοποίησεως, καὶ ἐκτυπώνται, πλήρες Εὑρετήριον τῶν Κυπριακῶν Νόμων, καταρτίζεται δὲ καὶ Εὑρετήριον τῆς Δευτερογενοῦς Νομοθεσίας. Δεδομένου τοῦ γεγονότος ὅτι τοιαῦτα εὑρετήρια δὲν ἔξεδόθησαν ἀπὸ τοῦ 1959 ὅσον ἀφορᾶ τοὺς Νόμους καὶ ἀπὸ τοῦ 1953 ὅσον ἀφορᾶ τὴν Δευτερογενῆ Νομοθεσίαν, τὸ ἔργον εἶναι δγκωδέστατον, παρουσιάζει δὲ καὶ σημαντικὰ προθλήματα διὰ τοὺς λόγους οἱ δποίοι ἐκτίθενται κατωτέρω.

Ως πρὸς τὸν χρόνον ἐντὸς τοῦ δποίου ὑπολογίζεται δτι θὰ δλοκληρωθῇ ἡ δλη ἔργασία τῆς μεταφράσεως, ἀναθεωρήσεως καὶ ἐνοποίησεως, πρέπει νὰ ἀναφερθῇ δτι, διὰ νὰ συμπληρωθοῦν αἱ προηγούμεναι ἐνοποίησεις τῶν Νόμων τῆς Κύπρου ἔχρειάζοντο τρία ἔως τέσσερα ἔτη. Ὑπὸ τὰς παρούσας δμως συνθήκας, τὸ ἔργον εἶναι κατὰ πολὺ δυσκολώτερον καὶ πλέον δγκωδες διὰ τοὺς

έξης λόγους :

- (α) Τὸ γεγονός ὅτι ἡ κατὰ τὴν 16ην Αὔγουστου 1960, ἰσχύουσα νομοθεσία ἥτο εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν. "Απαντεῖς οἱ νόμοι πρέπει νὰ μεταφρασθοῦν, προτοῦ γίνῃ ἡ ἐνοποίησις, καθότι, ἐκτὸς τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ νομοθεσία πρέπει νὰ εἰναι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, δὲν εἰναι θεωρίας δυνατὸν νὰ ἐνοποιηθοῦν ἀνομοιογενῆ κείμενα. 'Ως ἔτοντος ἀνωτέρω, τὸ ἔργον τῆς μεταφράσεως χρειάζεται εἰδίκευσιν καὶ μεγίστην προσοχήν.
- (β) Τὸ γεγονός ὅτι ἀπὸ τῆς τελευταίας ἐνοποίησεως ἐμεσολάθησεν ἀλλαγὴ πολιτικοῦ συστήματος καὶ ἡ εἰσαγωγὴ νέων κλάδων δικαίου, ἥτοι τοῦ Συνταγματικοῦ καὶ τοῦ Διοικητικοῦ. 'Ως ἐκ τούτου, κατὰ τὴν ἐνοποίησιν ἡ νομοθεσία δέον νὰ ἀναθεωρήται οὕτως ὡστε νὰ προσαρμόζηται εἰς τὰς συνταγματικὰς καὶ ἄλλας διατάξεις, δὸν ἀφορᾶ τὸν δὲν εἰς οὐσιαστικὰς δὸν καὶ εἰς διαδικαστικὰς προνοίας.
- (γ) 'Η ὑπαρξίας νόμων ψηφισθέντων ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως καὶ υἱοθετηθέντων ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, οἵτινες δέον διπλανευθοῦν καὶ ἀποτελέσουν μέρος τοῦ ἐνοποιημένου συνόλου.
- (δ) Τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν νομοθετημάτων τῶν ψηφισθέντων κατ' ἔτος κατὰ τὰ τελευταία δεκατρία ἔτη εἰναι πολὺ μεγαλύτερος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νομοθετημάτων τῶν θεσπισθέντων κατ' ἔτος κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς τελευταίας ἐνοποίησεως καλυφθεῖσαν περίοδον (1949—1959). 'Εξ ἄλλου, αἱ προηγούμεναι «ἐνοποίησεις» ἐκάλυπτον μόνον δέκα ἔτη.

'Ἐπειδὴ τὸ ἐνοποιημένον κείμενον, διὰ νὰ εἰναι χρήσιμον, πρέπει νὰ ἐκδίδηται τὸ ταχύτερον μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν ἐνοποίησεώς του, ἡ καλυτέρα τακτικὴ εἰναι νὰ ἐκδίδηται ἕκαστος Νόμος ἡ Κανονισμός, ὑπὸ τὴν ἐνοποιημένην αὐτοῦ μορφήν, μόλις συμπληρωθῆται. 'Η μέθοδος αὐτῇ ἀκολουθεῖται εἰς πλείστας χώρας. 'Ἐν τῷ μεταξύ, ἀπηρχαιωμένα ἡ ἀχρηστα νομοθετήματα, τῶν διποίων ὁ προορισμὸς ἐλήξε, θὰ καταργοῦνται.

'Ἐπισής, δοάκις θεωρεῖται ὅτι οἰօσδήποτε Νόμος ἔδει νὰ τύχῃ ἀναμορφώσεως (πέραν τῆς ἀναθεωρήσεως καὶ προσαρμογῆς του πρὸς τὰ σήμερον ἰσχύοντα) γίνεται πρὸς τοῦτο σχετικὴ εἰσήγησις πρὸς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα τῆς Δημοκρατίας καὶ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον, μετὰ τῶν διποίων ἡ 'Υπηρεσία 'Αναθεωρήσεως καὶ 'Ενοποίησεως εὑρίσκεται εἰς στενήν ἐπαφήν.

'Ἐπι τοῦ προγραμματισμοῦ τοῦ ἔργου τῆς ἐν λόγῳ 'Υπηρεσίας ἐνημερώθη ὁ σαύτως ὁ Πρόεδρος τῆς Νομικῆς 'Επιτροπῆς τῆς Βουλῆς».

'Ἐρωτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10ην Φεβρουαρίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Ἀντωνάκη Σωτηριάδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1972.

'Ο 'Οργανισμὸς 'Ηνωμένων 'Εθνῶν ἔχει προκηρύξει τὸ 1972 σὰν ἔτος Βιθλίου.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν λοιπὸν αὐτὴν καὶ δεδομένου ὅτι καὶ στὴν Κύπρον, ὑπάρχουν ἀρκετοὶ πνευματικοὶ δημιουργοί, (συγγραφεῖς, λογοτέχναι, κ.λ.π.) καὶ μὲ ἔργα ἀξιόλογα, ἐπιστημονικά, λογοτεχνικά, κ.λ.π.

'Ἐρωτῶμεν τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον νὰ μᾶς πληροφορήσῃ :

- (α) Ποῖα μέτρα λαμβάνονται διὰ τὴν προστασίαν τοῦ κυπριακοῦ Βιθλίου;
- (β) Διατί νὰ μὴ καταθληθῇ προσπάθεια ὡστε κάθε πόλις, κάθε κωμόπολις καὶ κάθε χωρίον, νὰ ἔχουν τὴν Βιθλιοθήκην τῶν;

"Η μήπως μία τέτοια προσπάθεια εἰναι πολυδάπανος, ἀσύμφορος καὶ ἀκατόρθωτος»;

Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 9ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Ἀντωνάκη Σωτηριάδη.

«Τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν Κυπρίων συγγραφέων καὶ προθολήν τοῦ ἔργου των ἀπονέμει κατ' ἔτος λογοτεχνικά βραβεῖα καὶ ἀγοράζει συστηματικῶς λογοτεχνικά βιβλία τὰ δόποια ἀποστέλλει εἰς τὰς Κυπριακάς Πρεσβείας, εἰς ἐνδιαφερομένας βιβλιοθήκας τοῦ ἔξωτερικοῦ καὶ εἰς Ἑλληνιστάς καὶ ἄλλους μελετητάς ἐν τῷ ἔξωτερικῷ. Εἰδικῶς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἔτους Παλιγγενεσίας τὸ 'Υπουργεῖον προεκήρυξεν διαγωνισμὸν συγγραφῆς νουθέλλας ἐμπνευσμένης ἐκ τῆς ιστορίας τῆς Κύπρου.

Πρὸς τούτοις, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοπικῶν ἐπιτροπῶν, ἔχει ύπο τὴν εὐθύνην του 85 Κοινοτικάς Βιβλιοθήκας εἰς ἀγροτικάς κοινότητας τὰς ὁποίας ἐμπλουτίζει ἀναλόγως τοῦ ἐπιδεικνυούμενου ἐνδιαφέροντος καὶ θοηθεῖ δργανωτικῶς.

Παραλλήλως πρὸς τὰς κοινοτικάς βιβλιοθήκας λειτουργεῖ ἀπὸ διετίας λίαν ἐπιτυχῶς μονάς περιοδευούσης βιβλιοθήκης, ἐφέτος δὲ θά ἀρχίσῃ τὴν λειτουργίαν τῆς καὶ ἐτέρα μονάς.

Οἰκονομικὴν καὶ δργανωτικὴν θοηθειαν παρέχει ἐπίσης τὸ 'Υπουργεῖον εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῶν Σχολῶν Μέσης Ἐκπαίδευσεως. Ἐπὶ πλέον τὸ 'Υπουργεῖον διαθέτει βιβλιοθήκην ἥτις ἔχυπερετεῖ διὰ δανειστικοῦ συστήματος τὸ κοινὸν τῆς Λευκωσίας καὶ τοὺς ἐκπαίδευτικοὺς δλοκλήρου τῆς νήσου διὰ τοῦ ταχυδρομείου.

Ἐπίσης τὸ 'Υπουργεῖον διοργανώνει ἐκθέσεις βιβλίων καὶ μεριμνᾷ διὰ τὴν συμμετοχὴν τῆς Κύπρου εἰς διεθνεῖς ἐκθέσεις βιβλίου ἐν τῷ ἔξωτερικῷ.

Δέον ἐν τέλει νὰ ἀναφερθῇ ὅτι τὸ 'Υπουργεῖον ἐνισχύει οἰκονομικῶς τὰς ἐκδοτικάς δραστηριότητας Πνευματικῶν καὶ Ἐπιστημονικῶν Ὀργανώσεων.

2. Τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας προσπαθεῖ σταδιακῶς νὰ ἐνισχύῃ καὶ διευρύνῃ τὰ ἀνωτέρω μέτρα. Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρεται ὅτι ἐντὸς τοῦ 1973 ἀναμένεται νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἀνέγερσις τοῦ συγκροτήματος Κρατικῆς Πινακοθήκης—Βιβλιοθήκης, περὶ τοῦ ὁποίου τὸ 'Υπουργεῖον ἐνημέρωσε τὴν Βουλὴν πρὸ δλίγων μηνῶν.

'Αλλ' ἡ ἰδρυσις βιβλιοθηκῶν εἰς μικρότερα χωρία τῆς Κύπρου δὲν κρίνεται σκόπιμος. Πρακτικώτερα καὶ οἰκονομικώτερα λύσις εἶναι ἡ ἔχυπερέτησις αὐτῶν διὰ Περιοδευούσων Βιβλιοθηκῶν. Πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν ἐργάζεται τὸ 'Υπουργεῖον.

3. 'Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ "Ετους Βιβλίου θὰ ἀναληφθῶσιν ύπο τοῦ 'Υπουργείου καὶ ἄλλαι δραστηριότητες πρὸς προσαγωγὴν τῆς συγγραφῆς καὶ διαδόσεως τοῦ βιβλίου ἐν Κύπρῳ. "Ηδη Παγκύπριος 'Ἐπιτροπὴ ύπο τὴν προεδρίαν τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας ἐργάζεται πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν».

'Η ἀνάγνωσις 'Ἐρωτήσεων—'Απαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Ἐργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β είναι «Ο Τροποποιητικὸς (Άρ. 1) τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 Νόμος τοῦ 1972».

'Η "Ἐκθεσίς τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς 'Ἐπιτροπῆς ἀνεγνώσθη.

'Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

'Ο κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ξενιάστηκαν κύριοι συνάδελφοι. Δέν προτίθεμαι νά διμιλήσω έπι τῆς ούσίας του θέματος ἀλλά ἐπιθυμῶ δόπως ἔκθεσω ἐν διλγοῖς ἐνώπιον τοῦ Σώματος ὡρισμένας ἀπορίας μου, αἱ δόποῖαι προέκυψαν ἐκ τῆς μελέτης τῆς εἰσηγητικῆς ἔκθεσεως τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ Νομοσχέδιου καὶ νά προθῶ εἰς ὡρισμένας παρατηρήσεις ἐπ' αὐτῆς.

"Εχω τὴν γνώμην ὅτι ἡ εἰσηγητική ἔκθεσις τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν εἶναι συντεταγμένη κατὰ τοιοῦτον τρόπον ποὺ κατὰ πρῶτον λόγον δὲν ἀποδίδει τὴν πραγματικὴν εἰκόνα τῆς καταστάσεως διὰ τὰς ἐπιχορηγήσεις τοῦ ἔτους 1971 καὶ κατὰ δεύτερον λόγον τείνει νά δημιουργήσῃ λανθασμένας ἐντυπώσεις καὶ συμπεράσματα εἰς τὴν Βουλὴν δὸν ἀφορᾶ τὰς ἀναληφθείσας ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὑποχρεώσεις δι' ἐπιχορηγήσεις τῶν γεωργικῶν προϊόντων διὰ τὸ ἔτος 1971. Καὶ ἔχηγοῦμαι :

Εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἔκθεσιν, εἰς τὴν πρώτην σελίδα, παράγραφος 3, ἀναφέρονται τὰ ἔξῆς :

«Κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1971 κατέστη προφανὲς ὅτι τὸ διλικὸν ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἐπιχορηγήσεων τοῦ ἔτους 1971 ἦτο £ 2.481.111 ἔναντι τοῦ ποσοῦ τοῦ £ 1.800.000 ὡς ἀρχικῶς προϋπελογίσθη.»

Εἰς τὴν παράγραφον 4, εἰς τὴν αὐτὴν σελίδα, γίνεται διαχωρισμὸς καὶ ἀναφέρεται ὅτι ἡ πρόνοια εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν διὰ τὸ 1971 «Ἐπιτροπὴ Σιτηρῶν Κύπρου» εἶναι £ 1.100.000 καὶ «Σχέδιον Ἀμπελουργικῶν Προϊόντων» £ 700.000, παρουσιάζεται δὲ ὅτι αἱ πραγματικαὶ ἀνάγκαι διὰ τὸ 1971 ἦσαν £ 1.872.862 διὰ τὰ σιτηρά καὶ μόνον £ 608.249 διὰ τὰ ἀμπελουργικὰ προϊόντα καὶ ὅτι εἰς μὲν τὰ ἀμπελουργικὰ προϊόντα ὑπάρχει ἔξοικονόμησις θάσει τῆς προνοίας τοῦ Προϋπολογισμοῦ, διὰ δὲ τὰ σιτηρά ὑπέρβασις κατὰ £ 772.862.

Τέλος εἰς τὴν δευτέραν σελίδα, εἰς τὴν παράγραφον 5, ἀναφέρονται τὰ ἔξῆς :

«Ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ ἀνάγκαι τόσον τῆς Ἐπιτροπῆς Σιτηρῶν Κύπρου δὸν καὶ τοῦ σχεδίου Ἀμπελουργικῶν Προϊόντων ἀντιμετωπίζονται ἀρχικῶς διὰ προκαταθολῶν πρὸς τοὺς ὄργανοισμοὺς τούτους, αἱ ἐπιπρόσθετοι ἀνάγκαι δι' ἐπιχορηγήσεις τούτων διὰ τὸ 1971 δύνανται εἴτε νά διευθετηθοῦν εἰς τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ ἔτους 1971 εἴτε νά παραμείνουν ἐν ἐκκρεμότητι διὰ τελικὴν ἐκκαθάρισιν κατὰ τὸ ἔτος 1972. Διὰ λόγους δημοσίου δρθῆς παρουσιάσεως τῶν λογαριασμῶν, ἐθεωρήθη σκόπιμον δόπως αἱ πραγματικαὶ ἀνάγκαι δι' ἐπιχορηγήσεις τοῦ ἔτους 1971 διευθετηθοῦν εἰς τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ ἔτους τούτου καὶ ζητηθῆ συμπληρωματικὴ πίστωσις ἀπὸ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὑπερβάσεως τῶν £ 681.111, ἥτις ἐδημιουργήθη.»

Περαιτέρω ἀναφέρει : «Τοιουτορόπως δὲν θὰ παραστῇ ἀνάγκη νά ἐπιθαρυθῇ ἡ πρόνοια τοῦ ἔτους 1972 δι' ἐπιχορηγήσεις μὲ ἐκκρεμεῖς ὑποχρεώσεις τοῦ ἔτους 1971.»

Τὸ λογικὸν συμπέρασμα, τὸ ὃποιον ἔξαγεται ἐκ τῆς μελέτης τῆς προαναφερθείσης ἔκθεσεως εἶναι ὅτι, διὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ προτεινομένου Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ διὰ ποσὸν £ 681.111 πρὸς κάλυψιν τῆς γενομένης ὑπερβάσεως τακτοποιεῖται πᾶσα ἐκκρεμῆς ὑποχρέωσις τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τοὺς παραγωγοὺς διὰ τὸ ἔτος 1971 δὸν ἀφορᾶ τὰ σιτηρά καὶ τὰ ἀμπελουργικὰ προϊόντα.

Αὐτὸ τούλαχιστον ἀναφέρεται ρητῶς εἰς τὴν παράγραφον 5 τῆς εἰσηγητικῆς ἔκθεσεως τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν τῆς κατατεθείσης εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς κατατόπισιν τοῦ Σώματος διὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον.

"Εντιμοι κύριοι συνάδελφοι, μὲ τὸν ισχυρισμὸν αὐτὸν διαφωνῶ ριζικῶς καθότι, ἔξ δοσῶν κάλλιον πιστεύω καὶ γνωρίζω, ἡ Κυβερνήσις καθυστερεῖ ἀπὸ πολλῶν τώρα μηνῶν τὴν πληρωμὴν πρὸς τοὺς ἀμπελουργούς τῆς ἐξαγγελθείσης ἀπὸ

πέρυσι στρεμματικής ἐπιχορηγήσεως τῶν ἀμπελουργικῶν προϊόντων διὰ τὸ 1971. Ἡ τοιαύτη καθυστέρησις τῆς πληρωμῆς πρὸς τοὺς ἀμπελουργούς τῆς στρεμματικῆς ἐπιχορηγήσεως διὰ τὸ ἔτος 1971 κρατεῖ ἐν ἀναστατώσει τὸν ἀμπελουργικὸν κόσμον διόποιος ἔχει ἅμεσον ἀνάγκην τῶν χρημάτων τούτων διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἀντεπεξέλθῃ πρὸς τὰς ἀνυπερβλήτους οἰκονομικάς δυσκολίας ποὺ ἀντιμετωπίζει κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν λόγῳ τῶν καλλιεργητικῶν του ἔξδων.

Διὰ τὸ ζῆτημα αὐτὸν ἔγιναν μέχρι σήμερον ἀρκεταὶ παραστάσεις πρὸς τὰ ἀρμόδια Κυθερητικὰ Τμῆματα ἑκάστης μέρους διαφόρων ἀμπελουργικῶν δρυγανώσεων ὡς καὶ ἑκάστης Βουλευτῶν, δυστυχῶς, ὅμως, ἀνευ ἀποτελέσματος.

Προσωπικῶς ἔχω ὑποθάλει ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ Ἐρώτησιν μέσω τῆς Βουλῆς.

Ἐκ τῶν προαναφερθεισῶν παρατηρήσεών μου προκύπτουν μερικαὶ ἀπορίαι καὶ ἔρωτήματα, τὰ κυριώτερα τῶν ὅποιων εἶναι :

Πρῶτον, διατὶ εἰς τὴν εἰσηγητικὴν πρὸς τὴν Βουλὴν Κυθερητικὴν ἔκθεσιν ἀναφέρεται ρητῶς ὅτι διὰ τῆς ζητουμένης θάσει τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως καλύπτονται ἀπασαὶ αἱ ἐκκρεμεῖς ὑποχρεώσεις τῆς Κυθερητικῆς δι’ ἐπιχορηγήσεις διὰ τὸ 1971 καὶ τοιουτόρπως, ὡς ἀναφέρουν εἰς τὴν ίδιαν ἔκθεσιν, δὲν θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ ἐπιθαρυνθῇ ἡ πρόνοια τοῦ ἔτους 1972 μὲν ὑποχρεώσεις τοῦ 1971; Ἐνόσῳ ὕφειλον νὰ γνωρίζουν διὰ τὴν ὑπάρχει ἡδη ὑποχρέωσις τῆς Κυθερητικῆς διὰ στρεμματικὴν ἐπιχορηγήσιν τῶν ἀμπελουργικῶν προϊόντων, ἡ καταθολὴ τῆς ὅποιας καθυστερεῖ ἀδικαιολογήτως.

Δεύτερον, μήπως τὸ ποσὸν αὐτὸν τῆς στρεμματικῆς ἐπιχορηγήσεως συμπεριλαμβάνεται εἰς τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ Νομοσχέδιον ποσὰ καὶ καθυστερεῖ ἡ καταθολὴ τούτου πρὸς τοὺς ἀμπελουργούς διὰ τεχνικούς ἡ ἄλλους λόγους; Ἐάν ναί, τότε διατὶ δὲν ἔγενετο ἀναφορά εἰς τὴν Κυθερητικὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν διὰ νὰ γνωρίζῃ ἐπὶ τέλους ἡ Βουλὴ ποία εἶναι ἡ πραγματικὴ κατάστασις καὶ τὶ ψηφίζει;

Ἐνόσῳ τὰ ἔρωτήματα μου αὐτὰ δὲν διευκρινίζονται ἀπὸ τὰς κατατεθείσας ἔκθεσις καὶ ἐνόσῳ ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ Ὅπουργείου Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ θέματος κατὰ τὴν γνώμην μου εἶναι ἀσαφῆς καὶ δῆγει τὸν μελετητὴν τῆς εἰς τὴν ἔξαγωγὴν λανθασμένων συμπερασμάτων ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐν λόγῳ Νομοσχέδιον κατετέθη πρωθύστερα τῆς γενομένης δαπάνης, πρᾶγμα τὸ διόποιον δὲν πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὸ μέλλον, δὲν θὰ ψηφίσω ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου ἀλλὰ θὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι ὅμιληται;

Ἐφ’ δοσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι ὅμιληται, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ διόποια θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις διπλας τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῆ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κεφαλαίου 54Α τοῦ θασικοῦ νόμου. "Ἄρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή υπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἄρθρον ἔγκρινεται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. "Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως «Ο Τροποποιητικός (Άρ. 1) τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετὰ τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «δ θασικός νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή υπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Παρακαλῶ νὰ σημειωθῇ ὅτι υπάρχει μία ἀποχή.

"Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ δπως ἀναγνωσθῇ ἡ "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΑΛΙΕΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Γεώργιος Μαλλιώτης, Πρόεδρος

Νίκος Κόστης

Μιχαλάκης Σαββίδης

Ηρακλῆς Χατζηγρακλέους

Χαμπῆς Μιχαηλίδης

Χρήστος Κουρτελλάρης.

"Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπὴ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἥν παρεπέμφθη πρὸς μελέτην τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον, ἔξήτασε τοῦτο εἰς ἐπανειλημμένας συνεδριάσεις αὐτῆς, τῆς τελευταίας συγκροτηθείσης τὴν 9ην Μαρτίου 1972.

Εἰς τινας τῶν συνεδριάσεων αὐτῶν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ "Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων οἵτινες καὶ ἀνέπτυξαν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς διὰ τοῦ ως ἀνω Νομοσχεδίου προτεινομένης τροποποίησεως τοῦ περὶ Ἀλιείας Νόμου. Εἰς μίαν ἔξ αὐτῶν παρέστη ὁσαύτως καὶ ὁ Γενικὸς Εισαγγελεὺς τῆς Δημοκρατίας μετὰ τοῦ ὅποιού ἡ Ἐπιτροπὴ συνεζήτησε τὸ δόλον Νομοσχέδιον ἐν ἀντιπαραθολῇ πρὸς τοὺς ὑφισταμένους Κανονισμούς διὰ τὴν ἀλιείαν.

Εἰς τὸ στάδιον τῆς μελέτης τοῦ περὶ οὓς δὲ λόγος Νομοσχεδίου παρεσχέθη ὡσαύτως ἢ εὐκαιρία εἰς ἐκπροσώπους τοῦ Συνδέσμου Ἐργοδοτῶν Ἀλιείας καὶ εἰς ἀντιπροσωπείαν τοῦ Συνδέσμου Ἀλιέων παρακτίου ἀλιείας νὰ ἔκφερωσιν ἀπόψεις καὶ νὰ ὑποθάλωσιν εἰσηγήσεις ἐπὶ τοῦ διου θέματος.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ θασικοῦ περὶ Ἀλιείας Νόμου (ώς τοῦτο ἐκτίθεται εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 44 τοῦ 1961) οὕτως ὡστε οἱ παραβάται τῶν Κανονισμῶν τῶν γινομένων δυνάμει τῶν προνοιῶν τοῦ ἄρθρου τούτου νὰ ὑπόκεινται πλήν τῆς εἰς πρόστιμον ποινῆς καὶ εἰς ποιήν φυλακίσεως μὴ ὑπερβαινούσης τὰ δύο ἔτη ἢ εἰς ἀμφοτέρας τὰς ποινὰς ταύτας.

Ἡ οὕτω προτεινομένη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας αὖξησις τῶν ἐπιθαλλομένων ποινῶν εἰς τοὺς παραβάτας τῶν ρηθέντων Κανονισμῶν, ὡς ἀνεφέρθη ὑπὸ τῶν Κυβερνητικῶν ἐκπροσώπων, ἐνδείκνυται χάριν τῆς προστασίας τοῦ θαλασσίου πλούτου καὶ πρὸς ἔξισωσιν τῶν ἐπιθαλλομένων ποινῶν δυνάμει ἐτέρου ἄρθρου τοῦ ρηθέντος θασικοῦ νόμου δι' ἔξι ίσου σοθαρά ἀδικήματα παρομοίας φύσεως.

Ως ὡσαύτως ἀνεφέρθη ὑπὸ τοῦ Λειτουργοῦ τοῦ Τμήματος Ἀλιείας τὰ ἀλιευτικὰ πεδία τῆς Κύπρου εἶναι κατεστραμμένα καὶ τοῦτο διείλεται εἰς τὴν μὴ δρθολογιστικὴν ἀλιείαν ὑπὸ τῶν Κυπρίων ἀλιέων διὰ τρατῶν. Αἱ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀναληφθεῖσαι προσπάθειαι τοῦ Κυβερνητικοῦ Τμήματος δι' ἐφαρμογὴν τοῦ σχετικοῦ νόμου καὶ τῶν δυνάμει αὐτοῦ ἐκδοθέντων Κανονισμῶν οὐδὲν σημαντικὸν ἀποτέλεσμα ἀπέφερον μέχρι σήμερον, τοῦτο δέ, κατὰ τὴν γνώμην τῶν ὡς ἀνω κληθέντων Κυβερνητικῶν ἐκπροσώπων, διείλεται εἰς τὰς ἐντελῶς ἀνεπαρκεῖς ποινὰς τὰς ἐπιθαλλομένας εἰς τοὺς παραβάτας τοῦ ρηθέντος Νόμου καὶ τῶν ἀναφερθέντων Κανονισμῶν.

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ἔκριθη σκόπιμον δπως προταθῆ ἢ αὔξησις τῆς ποινῆς τῆς προσθλεπομένης εἰς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ θασικοῦ νόμου διὰ τῆς προσθήκης τῆς ποινῆς τῆς φυλακίσεως μέχρι δύο ἔτῶν, αὔξησις ἡτὶς ἀποθλέπει ὡσαύτως εἰς τὴν ἔξισωσιν τῆς ἐπιθαλλομένης ποινῆς μετ' ἄλλων ποινῶν προθλεπομένων εἰς τὸν θασικὸν νόμον καὶ ἐπιθαλλομένων δι' ἔξι ίσου σοθαρά ἀδικήματα.

Ἐκθέτων ἐκ παραλλήλου τὰς ἀπόψεις τοῦ Συνδέσμου Ἐργοδοτῶν Ἀλιείας ἐκπρόσωπος αὐτοῦ παρετήρησεν δτι ἡ προτεινομένη διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου αὔξησις τῆς ποινῆς δι' ἀδικήματα προκύπτοντα ἐκ τῆς παραβάσεως τῶν Κανονισμῶν, τῶν ἐκδοθέντων δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ θασικοῦ νόμου ἀναμένεται νὰ ἀποθῇ εἰς βάρος τῶν διεξαγομένων ὑπ' αὐτῶν ἐπιχειρήσεων. Εἰδικώτερον δὲ τὴν ἐκπρόσωπος παρετήρησεν δτι ἡ ἀναφερομένη εἰς τοὺς θασικούς Κανονισμούς ἀπαγορευτικὴ διάταξις περὶ ἀλιείας εἰς ῦδατα θάθους κατωτέρου τῶν τριάκοντα δρυγιῶν θέτει τοὺς ἀλιεύοντας διὰ τρατῶν κατὰ τὴν πρακτικὴν αὐτῆς ἐφαρμογὴν εἰς λίαν δύσκολον θέσιν. Τοῦτο δέ, ἐν ὅψει τῶν παρουσιαζόμενων, διὰ τεχνικοὺς λόγους, δυσκολιῶν ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐκάστοτε θάθους ἔνθα αἱ τράται ἀλιεύουν. Ἐκ παραλλήλου ἡ ἀναγνώρισις θάσει τοῦ ὑφισταμένου νόμου διὰ σκοποὺς προσάφεως κατηγορίας πρὸς τοὺς ἀλιεῖς—τραταδόρους τῶν ἐκάστοτε καταγγελιῶν ἄλλων ἀνταγωνιστῶν ἀλιέων θέτει αὐτοὺς εἰς ἔτι περαιτέρω δύσκολον θέσιν.

Ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἀλιέων παρακτίου ἀλιείας ἐκθέτων τὰς ἀπόψεις τοῦ Συνδέσμου τοῦ ἀνέφερεν εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς δτι δὲ ὑπὸ αὐτὸν Σύνδεσμος ὑπέβαλε, μεταξὺ ἄλλων εἰσηγήσεων, πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ δραστικὸν περιορισμὸν τῆς παρανόμου ἀλιείας, τὴν εἰσήγησιν δπως οἱ ἐκάστοτε διευθύνοντες τὰς τράτας φέρωσι σοθαράν εὐθύνην ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς νομοθεσίας περὶ ἀλιείας. Περαιτέρω δὲ διοις ἐκπρόσωπος ἀνέφερεν δτι ἡ τυχὸν ἔλλειψις αὐστηρᾶς νομοθεσίας προνοούσης ὑψηλᾶς ποινᾶς διὰ τὰς περιπτώσεις ἀδικημάτων παραβάσεως ταύτης θά δόηγήσῃ, ὡς ἀναμένεται, εἰς τὴν πλήρη καταστροφὴν τοῦ θαλασσίου πλούτου καὶ τὴν διακοπὴν τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τούτου ἐν ὅμει τῆς ἐπιφερομένης καταστροφῆς, εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης διὰ τῆς ἀλιείας εἰς ἀσθαθῆ ῦδατα.

Τά μέλη τής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων ἀποδεχθέντα τὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ προστασία τοῦ θαλασσίου πλούτου τῆς νήσου ἐνδείκνυται, ἐμελέτησαν ἐν συνεργασίᾳ μετά τῶν ἀρμοδίων λειτουργῶν τῆς Κυβερνήσεως διαφόρους τρόπους ρυθμίσεως τοῦ δλου θέματος ἰδίως ἐν ὅψει τῶν παρουσιαζομένων, διὰ τεχνικούς λόγους, δυσκολιῶν ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐκάστοτε θάλους τῶν τρατῶν ἐνθα αὐται ἀλιεύουν. Μεταξὺ τῶν ὑποθλητισῶν ἐκατέρωθεν εἰσηγήσεων περιελαμβάνετο ἡ τοποθέτησις εἰς ἐκάστην τράταν ἀνδρῶν τοῦ ἀρμοδίου τμῆματος μὲ παράλληλον ἀπόκτησιν ἱκανοποιητικοῦ ἀριθμοῦ περιπολικῶν σκαφῶν καὶ ἀνάλογον τροποποίησιν τῶν ὑφισταμένων Κανονισμῶν περὶ τὴν ἀλιείαν διὰ νὰ καθίσταται δυνατὸς ὁ ἔλεγχος τῶν παρανομούντων ἀλιεών—τραταδόρων. Τελικῶς, δμως, ἡ γενομένη εἰσηγήσις προσέκρουσεν εἰς τὸ ὄψος τῆς ἀπαιτηθησομένης οἰκονομικῆς δαπάνης, υἱοθετηθεῖσῆς ἀντ' αὐτῆς τῆς εἰσηγήσεως ὅπως εἰς τοὺς δυνάμει τοῦ ὑπὸ τροποποίησιν νόμου ἐκδιδομένους Κανονισμούς ληφθῆ πρόνοια ὅπως ἐκάστη τράτα φέρῃ ἐπ' αὐτῆς ὑποχρεωτικῶς εἰδικὸν θυθμόμετρον, τῆς ἔγκρίσεως τοῦ Λειτουργοῦ Ἀλιείας, τὸ δποῖον καὶ θά καταγράφῃ αὐτομάτως τὴν θυθμομέτρησιν καὶ θά δημιουργῇ τοιουτοτρόπως ἀπόδειξην τῆς ὑπὸ αὐτῆς διεξαγομένης ἀλιείας. Περαιτέρω ἀπεφασίσθη ὅπως ούδεμία ποινική διωξίς λαμβάνῃ χώραν ἐπὶ τῇ διαπράξει οἰουσδήποτε ἀδικήματος, διὰ παράθασιν Κανονισμοῦ ἀναφερομένου εἰς χρῆσιν οἰασδήποτε τράτας, ἀνευ τῆς ἔγγραφου συγκαταθέσεως τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας.

Πέραν τῆς λήψεως, τῇ συνανιέσει τῆς Εκτελεστικῆς Εξουσίας, τῶν ὡς ἀνωμέτρων τὰ μέλη τῆς Επιτροπῆς, τοῦ κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη διατηρούντος τὰς ἐπιφυλάξεις του, ἔκριναν ὡς σκόπιμον τὴν μείωσιν τῆς προθλεπομένης ἐν προκειμένῳ ποινῆς φυλακίσεως ἀπὸ δύο ἔτη εἰς φυλάκισιν μὴ ὑπερβαίνουσαν τοὺς ἔξ μηνας θεωρήσαντα τὸ ὄψος τῆς οὕτω προτεινομένης νέας ποινῆς ὡς ἀρκούντως ἱκανοποιητικὸν δεδομένου ὅτι θά ἀκολουθηθῶσιν αἱ διὰ τῶν ἐτέρων προθλεπομένων προνοιῶν προδιαγραφόμεναι προϋποθέσεις,

Ἐν κατακλεῖδοι τὰ μέλη τῆς Επιτροπῆς ἀπεφάσισαν ὅπως εἰσηγηθῶσι τὴν εἰς τὸ τέλος τοῦ ὑπὸ τροποποίησιν ἄρθρου 6 τοῦ θασικοῦ νόμου προσθήκην τῆς συνήθους προνοίας περὶ καταθέσεως τῶν ἐκδιδομένων Κανονισμῶν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων πρὸς ἔγκρισιν.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ κατατεθέντος Νομοσχεδίου κατέστησαν ἐπιθετικά :

(α) Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ θασικοῦ νόμου τροποποιεῖται διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ ἔδαφου (3) (ὡς τοῦτο ἐκτίθεται εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 44 τοῦ 1961) καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ διὰ τοῦ ἀκολούθου :

«(3) Πᾶν πρόσωπον παραθαίνον οἰουσδήποτε Κανονισμούς γινομένους δυνάμει τῶν προνοιῶν τοῦ παρόντος ἄρθρου θά εἶναι ἔνοχον ἀδικήματος καὶ ἐπὶ καταδίκη θά ὑπόκειται ἐπὶ τῇ διαπράξει τοῦ πρώτου ἀδικήματος εἰς πρόστιμον μὴ ὑπερβαίνον τὰς πεντακοσίας λίρας, ἐπὶ τῇ διαπράξει δὲ παντὸς μεταγενεστέρου ἀδικήματος εἰς φυλάκισιν μὴ ὑπερβαίνουσαν τοὺς ἔξ μηνας ἢ εἰς πρόστιμον μὴ ὑπερβαίνον τὰς πεντακοσίας λίρας ἢ εἰς ἀμφοτέρας τὰς ποινὰς ταύτας :

Νοεῖται ὅτι ούδεμία ποινική διωξίς θά χωρήσῃ ἐπὶ τῇ διαπράξει οἰουσδήποτε ἀδικήματος διὰ παράθασιν Κανονισμοῦ ἀναφερομένου εἰς χρῆσιν οἰασδήποτε τράτας ἀνευ τῆς ἔγγραφου συγκαταθέσεως τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας.».

(β) Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ θασικοῦ νόμου τροποποιεῖται διὰ τῆς εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ προσθήκης τοῦ ἀκολούθου νέου ἔδαφου (4) :

«(4) Κανονισμοὶ γινόμενοι ἐπὶ τῇ θάσει τοῦ παρόντος ἄρθρου κατατίθενται εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων. Ἐάν μετὰ πάροδον εἴκοσι καὶ μιᾶς ήμερῶν ἀπὸ τῆς τοιαύτης καταθέσεως ἢ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων δι' ἀποφάσεως αὐτῆς δὲν τροποποιήσῃ ἢ ἀκυρώσῃ τοὺς οὕτω

κατατεθέντας Κανονισμούς ἐν δλω ἢ ἐν μέρει, τότε οὗτοι ἀμέσως μετά τὴν πάροδον τῆς ως ἄνω προθεσμίας δημοσιεύονται ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἔφημερίδι τῆς Δημοκρατίας καὶ τίθενται ἐν ίσχυΐ ἀπὸ τῆς τοιαύτης δημοσιεύσεως. Ἐν περιπτώσει τροποποιήσεως τούτων ἐν δλω ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων οὗτοι δημοσιεύονται ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἔφημερίδι τῆς Δημοκρατίας ως ἡθελον οὕτω τροποποιηθῆ ύπ' αὐτῆς καὶ τίθενται ἐν ίσχυΐ ἀπὸ τῆς τοιαύτης δημοσιεύσεως.».

“Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων διαφόρων εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ως τοῦτο ἐτροποποιήθη ύπ' αὐτῶν καὶ ἀφοῦ τροποποιηθῆ δι τίλοις αὐτοῦ οὕτως ὥστε νὰ ἀναφέρηται ως «Ο περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

“Ἐφ” δοσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἢ δποία θὰ γίνῃ δι” ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῆ ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 6 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

“Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι” ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετὰ τοῦ περὶ Ἀλιείας Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «ὅ θασικὸς νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

“Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (’Αρ. 9) τοῦ 1971.

Τὸ Νομοσχέδιον ἀποσύρεται ἀπὸ τὸ Υπουργεῖον τὸ δποίον τὸ κατέθεσε, διότι ἐγένετο πρόθλεψις εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1972 διὰ τὸ ποσὸν τὸ δποίον περιλαμβάνεται εἰς τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο.

‘Επομένως τὸ θέμα διαγράφεται.

Τὰ ύπόλοιπα θέματα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, Νομοθετικὴ Ἐργασία, δὲν δύνανται νὰ συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ᾔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (‘Αρ. 1) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ Οἰκονομικῶν θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (‘Αρ. 1) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ Οἰκονομικῶν θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οἱ περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν Κανονισμοὶ τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Οἱ Κανονισμοὶ εἰχον κατατεθῆ ἐνωρίτερον εἰς τὴν Βουλὴν ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔξετασθοῦν προτοῦ θεσπισθῆ ὁ Τροποποιητικὸς Νόμος.

Δεδομένης τῆς θεσπίσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοῦ θασικοῦ νόμου ἐπανακατατίθενται οἱ Κανονισμοὶ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

Κεφάλαιον Δ :

«Ἡ πολύμηνος ἄνευ δίκης κράτησις τοῦ Κυπρίου πολίτου Ἀνδρέα Χριστοδουλίδη εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Ὀμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Βάσου Λυσσαρίδη).

‘Ο κ. Βάσος Λυσσαρίδης ἔχει τὸν λόγον.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. ‘Ο λόγος διὰ τὸν ὅποιον ἐνέγραψα τὸ θέμα εἰναι σαφής. ‘Ανεξαρτήτως κατηγοριῶν, εἰς Κύπριος πολίτης κρατεῖται ἀπὸ πολλῶν μηνῶν εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Ὀμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας δι’ ἐν ἀδίκημα διὰ τὸ ὅποιον ἀγνοοῦμεν ἐὰν εἰναι ἔνοχος ἢ ἐὰν εἰναι ἀθώος.

Θὰ ἥτο κατ’ ἐμὲ ἐντελῶς ἀπαράδεκτον ἔνας πολίτης νὰ τιμωρήται ἐκ τῶν προτέρων μὲ ποινὴν ἢ ὅποια, δυνάμει τοῦ Νόμου τῆς χώρας εἰς τὴν ὅποιαν κρατεῖται, εἰναι ἢ ποινὴ ἢ ὅποια συμπίπτει μὲ τὴν ποινὴν τῆς πρὸ τῆς δίκης κρατήσεώς του.

‘Η Κυπριακὴ Κυβέρνησις, παρ’ ὅλον ὅτι γνωρίζω ὅτι ἔκαμεν ὀρισμένα διαχήματα, δὲν πιστεύω ὅτι ἔξήντλησεν ὅλην τὴν πίεσιν, τὴν ὅποιαν θὰ ἔπρεπε νὰ

είχεν έξαντλήσῃ, οὕτως ώστε νά είχεν ἐπισπευσθῇ ή δλη διαδικασία καὶ έάν μὲν ἀνέυρισκεν ἡ Γερμανικὴ δικαιούσην ὅτι ἦτο ἀπάραίτητον νά προσάρξῃ τὸν Κύπριον αὐτὸν πολίτην ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων νά τὸ εἶχε πράξει, έάν δὲ δὲν είχε στοιχεῖα, τὰ δποῖα νά ἐδικαιολόγουν αὐτὴν τὴν προσαγωγὴν εἰς δίκην, νά τὸν είχεν ἀπολύσει ἀπὸ μακροῦ.

Θά ἡμην πρόθυμος νά δώσω δλα τὰ στοιχεῖα τῆς ὑποθέσεως, τὴν δποῖαν γνωρίζω καλῶς. Ἀντιλαμβάνομαι δμως ὅτι ὑπῆρξε σήμερον μία συμπληρωματικὴ ἀπάντησις ἐκ μέρους τοῦ Πρέσβεως τῆς Ὀμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας, εἰς τὴν δποῖαν δίδεται ἔνδειξις ὅτι ἡ δλη ὑπόθεσις, κατὰ τὸν α ἢ β τρόπον—καὶ αὐτὸ ἀφορᾶ τὴν Γερμανικὴν δικαιούσην—θὰ λήξῃ ἐντὸς τοῦ τρέχοντος μηνός. Ὑπ' αὐτὰς τὰς προϋποθέσεις δὲν θὰ είχα δυσκολίαν νά ἀναθάλω τὴν οὐσιαστικὴν συζήτησιν καὶ τὴν εἰσήγησιν διὰ τὸ ποῖα μέτρα, κατὰ τὴν γνώμην μου, θὰ ἔπρεπε νά ληφθοῦν διὰ τὴν ἐπίσπευσιν αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως μέχρι τέλους τοῦ μηνός, οὕτως ώστε ἔάν καὶ ἐφ' δσον μέχρις ἐκείνης τῆς ἡμερομηνίας πραγματικὰ δ Κύπριος αὐτὸς πολίτης προσαχθῇ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου θὰ θεωρήσω ὅτι ἡ ὑπόθεσις δὲν πρέπει νά ἀπασχολῇ οὔτε τὸ Κοινοβούλιον, οὔτε τὰς Κυπριακὰς ἀρχάς.

Αὐτὴ είναι ἡ εἰσήγησίς μου, ὅπως τὸ θέμα παραμείνῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν μέχρι τέλους τοῦ τρέχοντος μηνός.

Πρὶν δμως κατέλθω τοῦ θήματος θὰ ἥθελα καὶ δημοσίως νά ψέξω μίαν μερίδα ἀνευθύνου τύπου, δ ὅποῖς παραποιεῖ τὰ ἔγγραφα τῆς Βουλῆς, καὶ δ ὅποῖς προσέθεσεν εἰς τὴν ἐπιστολὴν μου πρὸς τὸν Πρόεδρον, δυνάμει τῆς δποῖας ἐζήτουν τὴν ἔγγραφὴν αὐτοῦ τοῦ θήματος, φράσεις καὶ δικαιολογητικὰ τὰ δποῖα οὐδόλως περιείχοντο εἰς τὴν ἐπιστολὴν. Αὐτά, διὰ τὸνίσω ὅτι δ προορισμὸς τοῦ τύπου είναι ἀλλος καὶ οὐχὶ ἡ κακόθουλος ἐντελῶς παραποίησις ἐπισήμων ἔγγραφων τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θήματος;

Ἐπειδὴ τὸ θέμα, ὡς ἔξετέθη ἀπὸ τὸν ἔντιμον Βουλευτὴν κ. Λυσσαρίδην, δὲν δίδει τὴν εἰκόνα δσον ἀφορᾶ τὸν χρόνον τῆς κρατήσεως καὶ ἐπειδὴ τὸ θέμα τοῦ χρόνου είναι οὐσίας, θὰ ἦτο δυνατὸν διὰ τὸν ἔντιμον Βουλευτὴν νά μᾶς πληροφορήσῃ τὴν ἡμερομηνίαν συλλήψεως διὰ νά ὑπολογισθῇ ἐπακριβῶς ὁ χρόνος διὰ τὸν ὅποιον κρατεῖται;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Περίπου ἔξ μηνες, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ἐκ τῆς θέσεώς μου. Είχα ἐγείρει ἔνστασιν εἰς τὴν ἔγγραφὴν τοῦ θήματος καὶ δ λόγος, έάν μοῦ ἐπιτραπῇ ἐν πολὺ μεγάλῃ συντομίᾳ νά ἀναφέρω, είναι διότι δὲν θεωρῶ ὅτι τὸ Κοινοβούλιον τῆς Κύπρου είναι ἀρμόδιον νά συζητῇ τὸ δικαστικὸν ἡ ἀνακριτικὸν σύστημα τῆς Ὀμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας ἡ οἰσαδήποτε ἀλλης χώρας καὶ έάν ἐπιτρέπεται διὰ τοῦ Νόμου ἐκείνης ἡ ἀλλης χώρας ἡ κράτησις οἰουδήποτε ὑποδίκου διὰ τὸ α ἢ β διάστημα, νομίζω ὅτι πρέπει νά ὑπάρχουν ἔννομα μέτρα θεραπείας ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ καὶ δὲν ἀφορᾶ τὸ Κοινοβούλιον τῆς Κύπρου. Παρὰ ταῦτα ἐπειδὴ ἡ εἰσήγησίς είναι δπως μὴ ἐπεκταθῶμεν εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ θήματος, ἡ ίδική μου εἰσήγησίς είναι δπως τὸ θέμα διαγραφῇ ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Ίνα μὴ παρα-

μελήνη ἐν ἔκκρεμότητι καὶ φαινομενικῶς νὰ φάίνεται ὅτι ἡ Βουλὴ εὐρίσκεται ἐν ἐπαγρυπνήσει ἐν εἶδει ἑκβιασμοῦ πρὸς τὰς δικαστικὰς ἢ ἀστυνομικὰς ἀρχὰς τῆς χώρας αὐτῆς πρὸς ἐπίσπευσιν τοῦ ἀνακριτικοῦ ἔργου καὶ ἐὰν τὸ ἔντιμον Μέλος θεωρήσῃ ὅτι δὲν ἐσημειώθη ἰκανοποιητικὸς ρυθμὸς διεξαγωγῆς τῶν ἔρευνῶν καὶ λήψεως ἀποφάσεως περὶ προσαγωγῆς ἢ μὴ τοῦ ἐν λόγῳ πολίτου εἰς δίκην, τότε ἔχει κάθε δικαίωμα νὰ ἐπαναγράψῃ τὸ θέμα συμφώνως τῆς ἡδη ἐκφρασθείσης ἀποφάσεώς σας, ὅτι ἐφ' ὅσον τὸ θέμα ἀπορρέει ἐκ μὴ ἰκανοποιητικῆς Ἐρωτήσεως, εἶναι δυνατή ἡ αὐτόματος ἐγγραφὴ τοῦ θέματος ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Κύριε Πρόεδρε. Ἐξακολουθῶ νὰ νομίζω ὅτι τὸ θέμα εἶναι ἐκτὸς τάξεως καὶ ἐκτὸς τῆς ἀρμοδιότητος τῆς παραύσης Βουλῆς καὶ διὰ τοῦτο δὲν συμφωνῶ ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ παραμείνῃ ἐγγεγραμμένον ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

·Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

·Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. ·Ἐάν τὸ θέμα εἶχε μόνον μίαν πλευράν, τὴν νομικήν, θὰ συνεφώνουν ὅπως μὴ συζητηθῇ ἀπὸ τοῦ θέματος τῆς Βουλῆς.

·Ἐπειδὴ δύμας τὸ θέμα καὶ ἡ πρόθεσις τοῦ ἐγγράφαντος τὸ θέμα ἔχει καὶ μίαν ἄλλην πλευράν, τὴν πολιτικήν πλευράν, νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ὅπως ἀσχοληθῶ ἐπὶ τούτου ἐπ' ὀλίγον.

·Ἐπαναλαμβάνω ἔκεινα τὰ ὅποια ἐλέχθησαν προηγουμένως ὅτι οὐδὲν κράτος ἔχει δικαίωμα νὰ ὑπεισέλθῃ εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς προανακρίσεως ἢ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Δικαστηρίων ἄλλου κράτους.

Αὐτή εἶναι θασική, εἶναι θεμελιώδης ἀρχὴ δικαίου, τὴν ὅποιαν σέβονται δλα τὰ κράτη.

Είμαι τῆς γνώμης ὅτι, ἐάν δὲν ἔντιμος συνάδελφος κ. Βάσος Λυσσαρίδης συνεισουλεύετο νομικούς συμβούλους, διπωσδήποτε θὰ τοῦ είχαν ἀναφέρει ὅτι ἡ δικαιοδοσία τῶν Δικαστηρίων μιᾶς χώρας δὲν ὑπόκειται εἰς Ἐλεγχον εἴτε τοῦ Κοινοθουλίου εἴτε τῶν Δικαστηρίων ἄλλης χώρας κατὰ τὸν τρόπον κατὰ τὸν δόποιν ἡμεῖς θέλομεν νὰ ὑπαγάγωμεν αὐτὴν τὴν δικαιοδοσίαν ὑπὸ τὸν Ἐλεγχόν μας.

·Ἐξετάζεται εἰς τὴν Γερμανίαν μία ὑπόθεσις διοργανώσεως διμάδων στρεφομένων ἐνόπλως ἐναντίον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν φέρεται ὡς ἀναμεμιγμένος καὶ εἰς Κύπριος πολίτης. Δὲν γνωρίζω λεπτομερείας τῆς ὑπόθεσεως, γνωρίζω δύμας ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συλλήψεως τοῦ ὑπόπτου εἰς τὴν Γερμανίαν, καὶ εἰς τὸν ίδιον τόπον ὅπου συνελήφθη δὲν ποτέ, εὐρίσκετο καὶ δὲν ἐγγράφας τὸ θέμα, ἔντιμος συνάδελφος κ. Βάσος Λυσσαρίδης.

Συνεπῶς ἔχει δίκαιον καὶ εἶναι καὶ εὐεξήγητον τὸ γεγονός ὅτι ἔχει μέγα ἐνδιαφέρον διὰ τὴν τύχην τοῦ κρατουμένου. Εἶναι δικαίωμα κάθε χώρας νὰ ἔχῃ τοὺς ίδιους τῆς διαδικαστικούς κανονισμούς.

·Υπενθυμίζω ὅτι εἰς τὴν Κύπρον, μετά τὴν ἀπόπειραν κατὰ τοῦ Μακαριωτάτου, ὑποπτοὶ ἐκρατήθησαν ἀνευ δίκης πέραν τῶν τριῶν μηνῶν καὶ ἡτο δικαίωμα τῆς Κυπριακῆς νομοθεσίας νὰ ἔχῃ τοιαύτην πρόνοιαν ποὺ νὰ δικαιολογῇ τοιαύτην κράτησιν.

Δὲν ἡγέρθη δύμας οὐδεὶς τότε νὰ εἴπῃ, λόγω τῆς σοθαρότητος τῆς ὑπόθεσεως, καὶ πολὺ ὅρθα, «μὰ διατί, κύριοι, κρατεῖτε αὐτούς τοὺς ἀνθρώπους ὡς ὑπόπτους καὶ δὲν τοὺς παρουσιάζετε εἰς δίκην»; Πολὺ ὅρθα, λέγω, διότι ἔπρεπεν ἡ δικαιοσύνη νὰ παραμείνῃ ἀνενόχλητος διὰ νὰ διεξαγάγῃ τὸ ἔργον τῆς,

Εις τὴν περίπτωσιν δύμως αὐτήν, ἀκριθῶς ἐπειδὴ ὑπάρχει πολιτικὴ πλευρά καὶ πολιτικὴ αἰχμὴ ἐπὶ τοῦ θέματος, ὁ ἔντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης ἔθεώρησε καλὸν νὰ ἔγγραψῃ τὸ θέμα.

Δὲν μὲ δεῖνιζει τὸ γεγονός διότι ὁ ἔντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης προέθη εἰς αὐτήν τὴν ἐνέργειαν μέσα εἰς τὰ πλαίσια σειρᾶς ἐνεργειῶν, μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς γενικωτέρας πολιτικῆς του περὶ ἐκδόσεως διαζυγίου μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Κύπρου. Τῆς δημιουργίας αὐτῆς τῆς ἐθνοκτόνου διαζεύξεως μεταξὺ Λευκωσίας καὶ Ἀθηνῶν.

Ἐάν δὲ Κύπριος κρατούμενος ἐκρατεῖτο ἀπλῶς καὶ μόνον διότι ἐφαίνετο ἀναμεμιγμένος εἰς ἐν τυχαίον ἔγκλημα κοινῆς φύσεως χωρὶς πολιτικὰς περιπλοκὰς τότε θὰ ἔθλεπα ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρξῃ κάποιο ἐνδιαφέρον. Ὁμως λόγω ἀκριβῶς τῆς πολιτικῆς φύσεως τῆς ὑποθέσεως, εἰς τὴν δροίαν φέρεται ὡς ἀναμεμιγμένος ὁ κ. Χριστοδούλης, ἀκριθῶς δι' αὐτὸν τὸν λόγον δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν τὸ θράσος νὰ ἔγειρωμεν τὸ θέμα εἰς τὴν Βουλὴν καὶ νὰ τὸ συζητήσωμεν διὰ νὰ ὑποστηρίξωμεν ἐμμέσως πράξεις στρεφομένας ἐναντίον τῆς Ἑλληνικῆς Κυθερήσεως καὶ νὰ δεύνωμεν τὰς σχέσεις Λευκωσίας καὶ Ἀθηνῶν εἰς αὐτὸ τὸ κρίσιμον στάδιον.

Ἐπὶ τῆς οὐσίας δύμως, ὅχι τῆς ὑποθέσεως ἀλλὰ τῆς τακτικῆς καὶ τῆς σκοπιμότητος τῆς ἔγγραφῆς τοῦ θέματος, θέλω νὰ ἀναφέρω μὲ τὴν ἀδειάν σας, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἀκόμη μερικά λόγια.

Ο ἔντιμος συνάδελφος κ. Βάσος Λυσσαρίδης ἔχει ἀνέθει ἐπὶ μιᾶς ὑαλίνης ἐπάλξεως διὰ νὰ πετροθολήσῃ ἄλλους. Εἶναι ὑαλίνη ἡ ἐπαλξίς του, διότι δὲν ὑπῆρχεν ἀμφιθολία ὅτι, ἔγγραφων τὸ θέμα, θὰ ἔπρεπε νὰ ξεύρῃ ὅτι παρουσιάζεται καὶ ἡ ἀνάμιξίς του ἡ θεατρίνη τούλαχιστον εἰς τὸ φανερόν καὶ ἡ ἀνάμιξίς του εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν διὰ τὴν δροίαν ὁ κρατούμενος εἰς τὴν Γερμανίαν σήμερον θὰ παρουσιασθῇ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν εἰς δίκην.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο ἔντιμος ἀγορητής εἶναι ἐκτὸς τάξεως. Διότι.....

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Τὸ ἀνεγνώρισα, κ. Πρόεδρε, ὅτι εἶμαι ἐκτὸς τάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διότι ἀναμιγνύει ἔντιμον Μέλος τῆς Βουλῆς εἰς παράνομον ἐνέργειαν εἰς ξένην χώραν, γεγονός τὸ ὅποιον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποδειχθῇ ἐκ τοῦ ὅτι ἀπλῶς καὶ μόνον ἐνέγρωψε τὸ θέμα. Ἐάν ὑπῆρχαν ἀλλα στοιχεῖα, τότε τὰ στοιχεῖα αὐτὰ θὰ ἔπρεπε νὰ κατατεθοῦν εἰς τὰς ἀρμόδιας Ὑπηρεσίας τῆς Δημοκρατίας πρὸς διευκρίνισιν καὶ ὅχι ἐνώπιον τοῦ Σώματος τῆς Βουλῆς.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Δὲν ἔχω προθῆ, κ. Πρόεδρε, εἰς δικαστικὰ συμπεράσματα καὶ δὲν ἔχω ἀποφασίσει τὸν ρόλον τοῦ κ. Λυσσαρίδη. Ἐχω προθῆ μόνον εἰς νύξεις καὶ ἔκαστος μπορεῖ νὰ ἔξαγάγῃ συμπεράσματα. Δὲν ἔχω πεῖ ὅτι ὁ κ. Λυσσαρίδης.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μὲ σαφήνειαν λέγετε ὅτι ἐκ τῆς ἐνέργειάς του προκύπτει ἡ ἀνάμιξίς του εἰς τὰς παρανόμους ἐνέργειάς τοῦ συλληφθέντος. Τοῦτο ὑπόδηλοί σαφῶς ὅτι κατηγορεῖτε τὸ ἔντιμον Μέλος τῆς Βουλῆς, ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ὅτι ἦτο ἀναμεμιγμένον εἰς μίαν παράνομον ἐνέργειαν. Τοιούτου εἴδους κατηγορίας δὲν ἔπι-

τρέπονται ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς ἐκτὸς ἐάν εἰναι τεκμηριωμέναι κατηγορίαι καὶ ἀφοῦ ἔχουν διερευνηθῆ δεόντως ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν τῆς Δημοκρατίας.

Ἐπομένως ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ παρατήρησίς σας ἦτο ἐκτὸς τάξεως.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἀντιπαρέρχομαι τὸ σημεῖον, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, καὶ μὲ τὴν ἄδειάν σας συνεχίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μπορεῖτε νὰ συνεχίσετε, ὅχι ὅμως ἐπὶ τῆς ίδιας θάσεως.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἀνεφέρθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος κατὰ πόσον θὰ ἡμπορούσε νὰ ἔγγραφῇ τὸ θέμα ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ ἔγγραψαντος. Ἀνεφέρθη κατὰ τὴν συζήτησιν ἀπὸ μέρους ἐνὸς ἔντιμου Μέλους τῆς Βουλῆς ὅτι ἔγγραφή τοῦ θέματος δὲν θὰ ὑπεβοήθει ἢ θὰ ἔξυπηρέτει οἰσοδήποτε σκοπόν, ἀλλὰ μᾶλλον θὰ ἥτο ἐπιθλασθήσει διὰ τὸν τόπον.

Θέλω, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς σημειρινῆς συζητήσεως, νὰ προσυπογράψω αὐτὴν τὴν παρατήρησιν τοῦ ἔντιμου συνάδελφου, ἢ διόπια ἐγένετο τὴν προηγουμένην φοράν.

Ἐπειδὴ, ὅμως, ἡ συζήτησις γίνεται θὰ συνεχίσω καὶ θὰ ἀναφέρω γεγονότα ἢ θὰ κάμω πολιτικὴν ἀπὸ τοῦ θήματος αὐτοῦ διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲ ἔντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης εἶναι πολλές φορὲς ποὺ ἀνέφερεν ὅτι τὸ θῆμα τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμοποιήται καὶ διὰ λόγους πολιτικῆς.

Ο ἔντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀγωνίζεται κατὰ τρόπον πολὺ ἔντονον καὶ δραστήριον νὰ ἀναπτύξῃ μίαν πολιτικὴν εἰς τὸν τόπον, τὴν πολιτικὴν τοῦ διαχωρισμοῦ Ἐλλάδος καὶ Κύπρου. Ἡρωποίησεν ἐκεῖνον δὲ διόπιος διὰ βομβῶν εἰς τὰς Ἀθήνας προσεπάθησε νὰ ἀφαιρέσῃ ζωήν ἄλλων. Εύρισκεται τώρα εἰς τὴν θέσιν τῆς ἐνθέρμου υποστηρίξεως ἐνὸς ἀνθρώπου δὲ διόπιος φαίνεται ως ἀναμεμιγμένος εἰς παρομοίας ἐνεργείας.

“Ολα αὐτὰ δόηγοῦν εἰς ἐν καὶ μόνον συμπέρασμα. “Οτι δ. κ. Λυσσαρίδης εἶναι εἰς τῶν κυρίων ὑπαίτιών τῆς παρουσιαζομένης σήμερον κρίσεως εἰς τὰς σχέσεις Ἐλλάδος—Κύπρου. Εἶναι εἰς ἐκ τῶν ναρκοθετῶν τῶν σχέσεων Λευκωσίας—Ἀθηνῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ἥθελα νὰ διακόψω τὸν ἔντιμον ἀγορητήν, ἀλλὰ τὸ θέμα τὸ διόπιον εἶναι ἔγγεγραμμένον εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν εἶναι : «Ἡ πολύμηνος ἄνευ δίκης κράτησις τοῦ Κυπρίου πολίτου Ἀνδρέα Χριστοδούλιδη.....». Δικαιούσθε, φυσικά, ἐν συντομίᾳ νὰ ἔξετασετε τοὺς λόγους διὰ τοὺς διόπιους δὲ ἔγγραφας τὸ θέμα τὸ ἔγγραφεν. Ἀλλὰ πέραν ἀπλῶς μιᾶς ἀναφορᾶς εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἀποψίν σας λόγους, οι διόπιοι ὠδήγησαν εἰς τὴν ἔγγραφήν, δὲν εἶναι θέμα συζητήσεως ἡ πολιτικὴ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Λυσσαρίδη ἢ οἰουδήποτε ἄλλου Βουλευτοῦ. Εάν προκύψῃ θέμα θὰ ἐπρεπε νὰ ἔγγραφῃ ως θέμα τὸ διόπιον νὰ συζητήσῃ ἡ Βουλή. Δὲν ἀπορρέει ὅμως ἀπὸ τὸ ἔγγραφεν θέμα, τὸ διόπιον ὅπως εἶπα, περιορίζεται εἰς τὸ θέμα τῆς συλλήψεως ἐνὸς Κυπρίου πολίτου καὶ θὰ εἶχετε τὸ δικαίωμα νὰ διαμφισθητήσετε τὰ ἔλατηρια τὰ διόπια ὠδήγησαν τὸν ἔντιμον Βουλευτὴν νὰ ἔγγραφῃ τὸ θέμα αὐτό, χωρὶς ὅμως νὰ ὑπεισέλθετε εἰς γενικωτέραν συζήτησιν τῆς πολιτικῆς του τοποθετήσεως ἢ τῆς πολιτικῆς τὴν διόπιαν γενικώτερον ἐνασκεῖ, ἐκτὸς ἐάν τοιοῦτο θέμα ἥτο ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Δι' αὐτό.....

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Ἀντιλαμβανόμενος ὅτι δὲν θὰ ἐπεθυμούσατε συνέχισιν τῆς δημιλίας μου ἐπὶ τῆς ιδίας γραμμῆς, τερματίζω τὴν ἀγόρευσιν μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἔξελθωμεν τῶν πλαισίων τοῦ θέματος τὸ δποῖον ἐνεγράφη καὶ τὸ δποῖον εὑρίσκεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς πρὸς συζήτησιν.

“Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης ἔχει τὸν λόγον.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·ΙΔΗΣ :

‘Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. “Ἐνα τέμα διαδικασίας ἀπλῶς. Βεβαίως ἐγκρίνω τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐκ Λευκωσίας Βουλευτοῦ κ. Παπαδοπούλου, δπως διαγραφῇ τὸ θέμα ἐκ τῆς ήμερησίας διατάξεως καὶ ἀσφαλέστατα προσυπογράφω δι’ ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὰ δσα δ ἐπίλεκτος συνάδελφος κ. Παναγιώτης Δημητρίου ἔξεθεσεν ἀπὸ τοῦ θέματος τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ ἡ εἰσήγησίς μου ἀφορᾷ τὸ ἔξῆς σημεῖον, κ. Πρόεδρε.

‘Ο ἐγγράφας τὸ θέμα εἰσηγήθη δπως παραμείνη ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως τὸ θέμα καὶ ἐπιφυλάσσεται νὰ ἐκθέσῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὰ στοιχεῖα καὶ τὰς ὀπόψεις τὰς δποίας ἔχει ἀσφαλῶς ἐτοιμάσει.

Προτοῦ ἡ εἰσήγησίς του αὐτῆ γίνει δεκτή ἢ ὅχι, νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἐν τῇ Βουλῇ.

Διὰ ταῦτα, κ. Πρόεδρε, μὲ δλον τὸ σέθας ὑποθάλλω δπως ἐγκριθῇ ἢ μὴ ἡ εἰσήγησίς τοῦ ἐγγράφαντος Βουλευτοῦ. ‘Ἐὰν θὰ ἐπιτραπῇ συζήτησις τοῦ θέματος καὶ νὰ παραμείνη καὶ ἐγγεγραμμένον ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως, ἐνίσταμαι σφοδρῶς καὶ διὰ ταῦτα προτείνω δπως τὸ θέμα τῆς διαγραφῆς ἢ μὴ ἐκ τῆς ήμερησίας διατάξεως προταχθῇ πάσης περαιτέρω συζήτησεως.

Ἐύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Νεοκλέους.

Θέμα διαδικασίας;

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Μάλιστα, κ. Πρόεδρε, διότι ἔὰν δ. κ. Λυσσαρίδης προτίθεται νὰ δευτερολογήσῃ, δὲν νομίζω ὅτι ήλθε τὸ στάδιον διὰ νὰ πράξῃ τοῦτο. ‘Υπάρχουν καὶ ἄλλοι δημιληταί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ λάθος εἶναι ίδικόν μου, διότι δὲν ἡρώτησα ἔὰν ὑπάρχουν ἄλλοι οἱ δποῖοι θέλουν νὰ πρωτολογήσουν ἐπὶ τοῦ θέματος.

‘Υπάρχουν ἄλλοι οἱ δποῖοι θέλουν νὰ δημιλήσουν ἐπὶ τοῦ θέματος προτοῦ δώσω τὸν λόγον εἰς Βουλευτάς νὰ δευτερολογήσουν;

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

‘Ἀπὸ τῆς θέσεώς μου, ἔντιμε κ. Πρόεδρε. Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ἡγέρθησαν ὥρισμένα τά δποῖα ἀπαίτοῦν, μᾶλλον καθιστοῦν ἀπαραίτητον τὴν συλλογὴν ὥρισμένων στοιχείων.

'Ο κ. Λυσσαρίδης ἀνέφερεν εἰς τὴν Βουλήν ὅτι ὁ Χριστοδουλίδης κρατεῖται ἀπό ἔξαμηνου καὶ πλέον. Ἐάν ἡ μνήμη μου δὲν μὲ ἀπατᾶ δὲν συμβαίνει τοιοῦτο τι.

'Ἐπισῆς ὑπάρχουν ωρισμένα δὲλλα στοιχεῖα τὰ ὅποια χρήζουν περαιτέρω ἐρεύνης καὶ παρακαλῶ δπως τὸ θέμα παραμείνη εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν διὰ νὰ ἀγορεύσωμεν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. Προτοῦ δημως κάμω αὐτὴν τὴν εἰσήγησιν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, θὰ ἥθελα νὰ θίξω ἔνα θέμα τάξεως ποὺ προέκυψε κατὰ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος. Ἐάν ἐνθυμοῦμαι καλῶς ὅταν κατὰ τὴν παρελθούσαν συνεδρίαν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμος συνάδελφος εἴπεν ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐγγράφειν θέμα εἶναι προσωπικὸν τοῦ Βουλευτοῦ καὶ ὅτι χρειάζεται ἀπαραίτητως ἡ παρουσία τοῦ Βουλευτοῦ, ἡ ἐντιμότης σας ἀπήντησεν ὅτι ἐνώ κατ' ἄρχην συμφωνεῖτε μὲ τὴν εἰσήγησιν αὐτὴν, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ κ. Λυσσαρίδη λόγω τοῦ ὅτι οὗτος εἶναι ἄρρωστος εἰς κλινικήν καὶ λόγω τοῦ ὅτι οὗτος ἀδυνατεῖ νὰ διμιλήσῃ καὶ ὅτι ἔαν ἀκόμη εύρισκετο εἰς τὴν Βουλήν γραπτῶς καὶ πάλιν θὰ ἀπήτει τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος, διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἐπετρέψατε τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος. Πιστεύω ὅτι δύο τινὰ θὰ συμβαίνουν: Εἴτε δ. κ. Λυσσαρίδης εἴτε οἰοσδήποτε δὲλλος Βουλευτής, δοτις ἀνέφερεν ὅτι δ. κ. Λυσσαρίδης ἦτο ἄρρωστος εἰς κλινικήν καὶ ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ διμιλήσῃ, ἐψεύδετο καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ Βουλή καὶ ἡ ἐντιμότης σας ἡ πατήθησαν διὰ νὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος εἴτε ἔχρησιμοποιήθη αὐτῇ ἡ τακτική διὰ νὰ ἐγγραφῇ αὐτὸ τὸ θέμα λόγῳ τῶν διαφωνιῶν αἱ ὅποιαι ὑπῆρξαν.

'Η εἰσήγησίς μου, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἶναι ὅπως τὸ θέμα παραμείνῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν διότι ἀπαιτεῖται συλλογὴ στοιχείων, συγκεκριμένων στοιχείων διὰ νὰ ἐκτεθοῦν ἀπό τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ἐν πρώτοις θὰ ἥθελα νὰ διορθώσω μίαν ἐντύπωσιν ἡ ὅποια ἐδημιουργήθη. Εἰς ἔνστασιν ἔντιμου Μέλους τῆς Βουλῆς δπως τὸ θέμα ἐγγραφῇ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ θέματος, ἀνέφερα ὅτι ἐπληροφορήθην ἡ μοῦ διεθιδάσθη ὅτι ὁ ἔντιμος Βουλευτής ἦτο ἀσθενής—δὲν ἀνέφερα κλινικήν ἔγω καὶ δὲν ξεύρω ἔαν ἀλλος ἀνεφέρθη εἰς κλινικήν—καὶ, ὅτι, ὡς ἀντελαμβανόμην ἐδυσκολεύετο νὰ διμιλήσῃ λόγῳ παθήσεως τοῦ φάρυγγος ἡ τοῦ λάρυγγος. 'Ἐπισῆς ὅτι, ὡς ἐκ τούτου, θὰ ἐπέτρεπα τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος παρὰ τὸ γεγονός ὅτι κανονικῶς ἔχόντων τῶν πραγμάτων θὰ ἐπρεπεν ὁ αἵτων τὴν ἐγγραφὴν νὰ εύρισκετο παρὼν εἰς τὴν Βουλήν. Οὐδεμία δημως ἀναφορά ἐγένετο ἐκ μέρους μου περὶ κλινικῆς ἢ περὶ διδήποτε ἄλλου.

'Ο κ. Παπαϊωάννου ἔχει τὸν λόγον.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

'Ἄπο τῆς θέσεώς μου, ἔντιμε κ. Πρόεδρε. Τὸ θέμα ὅπως ἔχει ἐγγραφῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν εἶναι καθαρῶς θέμα κρατήσεως πολίτου τῆς Δημοκρατίας ἀνευ δίκης ἐπὶ ἔξι μηνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἀναφέρεται.....

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Δὲν ἀναφέρεται ἡ περίοδος.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αναφέρεται πολύμηνος κράτησις.....

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

Πολύμηνος, άλλα δ εισηγητής τοῦ θέματος ἔχει πληροφορήσει τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς ὅτι κρατεῖται διοίτης αὐτὸς τῆς Δημοκρατίας ἐπὶ ἔξι μῆνας ἀνευ δίκης.

‘Εφ’ ὅσον ἐν τῷ μεταξὺ ἔχει μεσολαβήσει ή ἀπάντησις τοῦ ‘Υπουργοῦ ‘Εξωτερικῶν καὶ ἐφ’ ὅσον δ ἐντίμος συναδέλφος διοίτης ἔνέγραψε τὸ θέμα εἰσηγεῖται τὴν ἀναθολήν του μέχρις ὅτου ἐκδικασθῇ ή ὑπόθεσις, νομίζω ὅτι τὸ Σῶμα τὸ ἐπραττεν καλῶς ἔδω ἀπεδέχετο τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου συναδέλφου καὶ ἀνέθαλλε τὴν συζήτησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Φειδίας ἔχει διμιλήσει ἥδη ἐπὶ τοῦ θέματος.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΓΙΔΗΣ :

Εἶναι ἐπὶ θέματος διαδικασίας, κ. Πρόεδρε, καὶ θέλω νὰ πῶ ὅτι ἐνίσταμαι εἰς τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Παπαϊωάννου, ἔδω δὲ ἀποφασίσῃ τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς ἄλλως ἐπὶ τοῦ θέματος, προτείνω διότι τὸ θέμα συζητηθῇ σήμερον καὶ περατωθῇ, εἰ δυνατόν, ή συζήτησις σήμερον, διότι φρονῶ ὅτι οὐχὶ μικρὰ ζημίαν προσκομίζει καὶ ή συζήτησις καὶ οὐχὶ μικρά κέρδη προσπορίζονται καὶ ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ προσπορισθοῦν προπαγανδιστικά κέρδη ἀπὸ τὴν υπόθεσιν αὐτῆν.

Διὸ ταῦτα νομίζω ὅτι πρέπει, κ. Πρόεδρε, νὰ ἀποφασίσετε ή νὰ συνεχισθῇ ή συζήτησις τοῦ θέματος καὶ νὰ προσκομίσῃ δὲ ἔγγραφας τὸ θέμα τὰ στοιχεῖα του ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ διαφωτισθῇ, ή νὰ ἀποφασισθῇ κατὰ πόσον θὰ διαγραφῇ ή μὴ τὸ θέμα. Καὶ ἐπαναλαμβάνω τὴν εἰσήγησίν μου καὶ παρακαλῶ διότι τεθῆ εἰς ψηφοφορίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δὲν τίθεται τοιοῦτο θέμα, διότι ἥδη συζητεῖται τὸ θέμα, κ. Πρόεδρε. ‘Η εἰσήγησίς μου δὲν ισχύει καν, δι’ αὐτὸν παρακαλῶ διότι διοθῇ δὲ λόγος νὰ διμιλήσω διότι δὲν πρόκειται περὶ δευτερολογίας καν ἄλλα περὶ διμιλίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ οἱ διοίτοι θέλουν νὰ διμιλήσουν ἐπὶ τῆς ούσίας τοῦ θέματος προτοῦ διοθῆ ή εὐκαιρία διὰ δευτερολογίαν, ὅχι ἐπὶ θέματος διαδικασίας, ἄλλα δὲ πρόκειται περὶ διμιλίας;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Εγὼ δὲν διμιλησα καν, κ. Πρόεδρε. Περὶ πρωτολογίας πρόκειται. Εἴμαι δὲ εισηγητής καὶ εἰσηγοῦμαι διότι διοθῇ τὸ δικαίωμα νὰ διμιλήσω. Διότι διμιλησα ἄπλως διὰ νὰ εἰσηγηθῶ ἀναθολήν τοῦ θέματος.

Δὲν δέχομαι πλέον τὴν ἀναθολήν τοῦ θέματος καὶ ζητῶ διότι διοθῇ δὲ λόγος διὰ νὰ διμιλησα τὸ θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης ἔχει τὸν λόγον.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. 'Ο διαμοιράζων πιστοποιητικά έλληνικότητος, γνωστός ανά τὸ παγκόσμιον ἀγωνιστής τῆς 'Ελλάδος καὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ ὑπερασπιστής τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ παγκοσμίως, γνωστός ἔντιμος κύριος Παναγιώτης Δημητρίου, ἔχητος νὰ σκιαγραφήσῃ τὰς προθέσεις μου καὶ τὴν πολιτικήν μου, καὶ ἔχει ἀξιώτατον σύμμαχον τὸν κ. Παρασκευαΐδην, δόποιος καὶ μὲ τὰ δύο του χέρια προσυπογράφει δόλα τὰ σοφά περὶ 'Ελλάδος καὶ ἔλληνικότητος, τὰ δόπια ἐν εἰδεῖ διαλέξεως προσεπάθησε νὰ δώσῃ δ. κ. Παναγιώτης Δημητρίου, ἐκμεταλλευόμενος ἔκεινος τὴν ἐγγραφὴν ἐνὸς θέματος, τὸ δόπιον εἶχε σχέσιν μόνον μὲ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα—οὐδεμίᾳ ἀναφορὰ ἔγενετο καν περὶ τοῦ λόγου τῆς συλλήψεως αὐτοῦ τοῦ προσώπου—ἀλλὰ δ. κ. Παναγιώτης Δημητρίου ἔθεωρησε σκόπιμον νὰ μᾶς πῇ δτὶ αὐτὸς εἰναι δ μοναδικὸς ὑπερασπιστής τῆς 'Ελλάδος, διότι, κατὰ τὴν ἀποψιν τοῦ κ. Δημητρίου, 'Ελλάς εἶναι ἡ μειοφηφία τῶν Συνταγματαρχῶν καὶ δχι ἡ 'Ελλάς τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ, δχι τοῦ Κανελλοπούλου, δχι τοῦ Γαπανδρέου, δχι τοῦ Μαύρου, δχι δλων αὐτῶν τῶν ἀνθελλήνων, τοὺς δόπιους δ. κ. Παναγιώτης Δημητρίου διαγράφει, καὶ οἰοσδήποτε τολμᾶ νὰ κάμη οἰανδήποτε κριτικὴν—κατὰ τὸν κ. Δημητρίου—έναντιον ἔκεινων, οἱ δόπιοι ἐφίμωσαν τὸν 'Ελληνικὸν λαόν καὶ οἱ δόπιοι ἔθεωρησαν ἀνώριμον τὸν 'Ελληνικὸν λαόν, οἱ δόπιοι ἐκάλεσαν τὴν Κύπρον πόρην, οἱ δόπιοι ἔχητος νὰ φορέσουν φέσιν εἰς τὴν Κύπρον, οἰοσδήποτε ἀμύνεται ἔναντιον αὐτῆς τῆς καταστάσεως χρειάζεται πιστοποιητικά ἔλληνικότητος ἀπὸ τὸν παγκοσμίως γνωστὸν ἀγωνιστὴν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς 'Ελλάδος κ. Παναγιώτην Δημητρίου.

Αὐτά, περίπου, ἔφερεν εἰς τὴν Βουλὴν δ. κ. Παναγιώτης Δημητρίου μὲ ἀξιώτατον σύμμαχον τὸν μὲ δύο χέρια ὑπογράφοντα κ. Παρασκευαΐδην! Δὲν ἦτο πρόθεσίς μου, κύριε Πρόεδρε, νὰ φέρω ἐντὸς τοῦ Σώματος αὐτὴν τὴν συζήτησιν, ἀλλὰ εἶναι κατιρός νὰ ἀντιληφθοῦν μερικοὶ δτὶ ἔπαισεν ἡ ἐποχὴ ποὺ θὰ ἐκφοβίζουν οἰονδήποτε θέλει νὰ ἀγωνισθῇ ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ νὰ τὸν καλοῦν ἀνθελλήνα διότι ἀντιτίθεται εἰς τὴν δικτατορίαν, διότι ἀντιτίθεται εἰς ἔκεινους, οἱ δόπιοι κατήργησαν τὸν 'Ελληνικὸν λαόν, διότι ἀντιτίθενται εἰς ἔκεινους οἱ δόπιοι, αὐτὴν τὴν στιγμήν, ἐκθιάζουν τὸν Μακάριον νὰ ἀποδεχθῇ τελεσίγραφα, τὰ δόπια θὰ δόδηγήσουν εἰς τὴν τουρκοποίησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Εξήλθετε καὶ σεῖς, ἔντιμε κύριε Βουλευτά, τοῦ θέματος.....

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Εχετε δίκαιον, κύριε Πρόεδρε.

"Ηκολούθησα δυστυχῶς τὴν πορείαν, τὴν δόπιαν δ κύριος Δημητρίου κακῶς....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... δπως ὑπέδειξα καὶ εἰς τὸν κύριον Δημητρίου. 'Ο μὲν κύριος Δημητρίου δημφεσθήτησε τὰ ἐλαστήριά σας, σεῖς δὲ τώρα ὑπεισέρχεσθε εἰς ἐν ἄλλο θέμα, τὸ θέμα τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως, τὸ θέμα τῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν 'Ελλάδα, τὸ θέμα τῆς πολιτικῆς κρίσεως καὶ ἐπομένως αὐτὴ ἡ συζήτησις, ἡ δόπια διεξάγεται, δὲν εἶναι συζήτησις, δπως θὰ ἐπρεπε νὰ διεξαχθῇ, περὶ ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἀλλὰ εἶναι θέμα, τὸ δόπιον ἔχει γενικωτέρας ἐπιπτώσεις, ἐπικαλοῦμαι δὲ τὴν σύνεσιν.....

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Συμφωνῶ, κύριε Πρόεδρε, καὶ θὰ διακόψω.....

: ΖΟΕΔΠΟΠ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... πάντων τῶν μελῶν ποὺ θὰ ἀγορεύσουν δπως περιορισθοῦν εἰς τὸ θέμα ως εἶναι ἔγγεγραμμένον ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Συμφωνῶ, κύριε Πρόεδρε, καὶ θὰ συμμορφοθῶ.

‘Ο. κ. Παναγιώτης Δημητρίου εἶπε τὸ ἔχης περιθότον :

‘Ἐάν ήτο κοινὸς ἔγκληματίας θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρξῃ ἐνδιαφέρον εἰς τὴν Βουλὴν. Ποίου τὰ ἐλατήρια τώρα τίθενται ἐν ἀμφιβόλῳ, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι; Δι’ ἔνα κοινὸν ἔγκληματίαν δ. κ. Παναγιώτης Δημητρίου θὰ ἤθελεν αὐτὴν ή Βουλὴν νὰ ἀσχοληθῇ καὶ νὰ κάμη διαθήματα πρὸς τὴν Γερμανικὴν Κυβερνησίαν· δὲν θέλει δημοσίας διότι δὲν εἶναι κοινὸς ἔγκληματίας! Τούλαχιστον ἄλλοι συνάδελφοι προσέταξαν ἐπιχειρήματα, τὰ δποῖα χρήζουν μελέτης. Κατὰ πόσον θὰ ἔπρεπεν ή δχι τὸ Κοινοθύλιον νὰ ἀσχολήται μὲ τὸ τι συμβαίνει εἰς μίαν ἄλλην χώραν. Καὶ ἐνῷ συμφωνῶ ὅτι εἰς καμμίσαν περίπτωσιν δὲν δικαιούμεθα νὰ συζητήσωμεν ποῖα εἶναι τὰ θεμέλια τοῦ τρόπου μὲ τὸν δποῖον ή Γερμανικὴ δικαιοσύνη εἰς τὴν ‘Ομόσπονδον Δημοκρατίαν τῆς Γερμανίας ἐφαρμόζεται, δημοσίευτη εἰς τὰ δικαιώματα οἰασδήποτε χώρας νὰ φροντίσῃ δι’ οἰνδήποτε πολίτην, καὶ σᾶς πληροφορῶ ὅτι ὑπάρχουν χιλιάδες ὑποθέσεων εἰς τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον ἐναντίον αὐτῆς τῆς καταστάσεως εἰς τὴν ‘Ομόσπονδον Δημοκρατίαν τῆς Γερμανίας, καὶ ἐπομένως εἰς πολλὰς Βουλὰς πολλὰς φοράς συνεζητήθησαν θέματα ὅταν τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα κάποιου πολίτου ἥδη καταπατοῦνται εἰς κάποιαν χώραν ἀκόμη καὶ πέραν τῶν καλῶν νοούμενων διεθνῶν θεσμῶν.

‘Ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως :

‘Ο. κ. Χριστοδουλίδης συνελήφθη, ἔάν δὲν μὲ ἀπατᾶ ή μνήμη μου, τὸν ‘Οκτώβριον, μὲ τὴν κατηγορίαν ὅτι ήτο δυνατὸν νὰ ήτο ἀναμεμιγμένος εἰς ὑπόθεσιν μεταφορᾶς ἐκρηκτικοῦ ὄλικοῦ μέσω τῆς Γερμανίας. Τὸ δλον ἀποδεικιτκὸν στοιχεῖον, τὸ δποῖον μοῦ ἐδόθη ή εὐκαιρία νὰ δῶ, ὅταν ἤμην ἔκει ήτο μία ἐπιστολὴ δακτυλογραφημένη, μὲ τὴν ὑπογραφήν «Ἀνδρέας»—αὐτὸς δὲ λέγεται ‘Ἀνδρέας—ἄλλα δὲ γραφολόγος εἶπεν ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποδῷ αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν κ. Χριστοδουλίδην. Οὐδὲν ἄλλο στοιχεῖον ἔτεθη ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου.

Ψευδές ὅτι ή πρώτη φορὰ κατὰ τὴν δποίαν συνελήφθη δ. κ. Χριστοδουλίδης ήτο ή ήμέρα τῆς ἀφίξεως μου εἰς τὴν Γερμανίαν. ‘Ο. κ. Χριστοδουλίδης συνελήφθη 36 ήμέρας πρὸ τῆς ἀφίξεως μου εἰς τὴν Γερμανίαν. Παρουσιάσθη δὲ εἰς τὸ Δικαστήριον καὶ τὸ Πρωτόδικον Δικαστήριον τῆς Βόνης διέταξε τὴν ἀμεσον ἀπόλυσίν του, διότι, ως εἶπεν, οὐδὲν στοιχεῖον ἴκανοποιητικὸν ἔτεθη ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου ποὺ νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν παράτασιν τῆς συλλήψεως του. Καὶ ἀφέθη ἐλεύθερος δ. κ. Χριστοδουλίδης. Ήτο, τότε, ἀκριθῶς, τὴν ἐπομένην ήμέραν τῆς ἀπόλυσεως τοῦ κ. Χριστοδουλίδη, ποὺ εὑρίσκομην εἰς τὴν Βόνην, ως ἐπίσημος προσκεκλημένος τῆς Κυβερνήσεως τῆς ‘Ομοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας. Καὶ εἶναι γεγονός ὅτι δ. κ. Χριστοδουλίδης μὲ ἐπεσκέψθη εἰς τὸ δωμάτιόν μου, καὶ εἶναι γεγονός ὅτι δ. κ. Χριστοδουλίδης τὴν δευτέραν φοράν συνελήφθη ἐντὸς τοῦ δωματίου μου, ἀνευ ἐντάλματος συλλήψεως ἄλλα δι’ αὐτὴν τὴν πρᾶξιν ἐδόθη πλήρης ἀπόλογία τόσον πρὸς ἐμὲ δύον καὶ πρὸς τὸν Πρέσβυτον τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν ‘Ομόσπονδον Δημοκρατίαν τῆς Γερμανίας. Θὰ πρέπει δὲ νὰ τονίσω ὅτι η Κυβερνησία ἔκαμε πάρα πολλὰ διαθήματα ἐναντίον αὐτῆς τῆς στάσεως, η δποία ἐτηρήθη, δύον ἀφορᾶ τὴν δευτέραν σύλληψιν τοῦ κ. Χριστοδουλίδη. Φαίνεται δημοσίας, κύριοι, ὅτι ὑπάρχουν κύκλοι, οἱ δποίοι ήσαν ἀκόμη ισχυρότεροι.

‘Ο. κ. Χριστοδουλίδης 48 ὥρας μετά τὴν ἀπόλυσίν του ἐπανασυνελήφθη ἀπὸ τὸν Εἰσαγγελέα τῆς Κολωνίας μὲ τὴν ίδίαν ἀκριθῶς κατηγορίαν καὶ χωρὶς ἄλλα ἀποδεικτικά στοιχεῖα καὶ διετάχθη καὶ πάλιν ή προφυλάκισίς του διότι ή ἀστυνομία εἶπεν ὅτι θὰ προσεκόμιζε νέα στοιχεῖα. ‘Εκτοτε, καὶ τὴν ίδίαν στιγμήν,

ὅ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Κόδιματός των καὶ Ὑπουργὸς τῆς Κυθερνήσεως μὲ διεθεθάσαν δὴ θὰ ἡτο θέμα μιᾶς ἢ δύο ἔθδομάδων καὶ δὴ τὸ θέμα θὰ ἔξε- καθαρίζετο, καὶ δὴ ἐάν μὲν προέκυπτον στοιχεῖα ἀσφαλῶς ὁ κ. Χριστοδούλιδης θὰ παρουσιάζετο ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς κατηγο- ρίας, τὰς δποίας τυχὸν ἡ Γερμανικὴ δικαιοσύνη θὰ ἐπαρουσιάζειν, ἐάν δμως δὲν ὑπῆρχον στοιχεῖα ἐντὸς μιᾶς, τὸ πολὺ δύο ἔθδομάδων, θὰ ἐπρεπεν ὁ κ. Χρι- στοδούλιδης νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερος, διότι, δπως εἶπε καὶ τὸ Πρωτόδικον Δικα- στήριον τῆς Βόνης, ἵσα- ἵσα, ἀντιθέτως πρὸς δ.τι μᾶς εἴπεν ὁ κ. Παναγιώτης Δημητρίου, ἐπειδὴ εἰναι δυνατόν, ἐάν καὶ ἐφ' δσον ἐνέχεται εἰς αὐτὴν τὴν πρᾶξιν, νὰ ὑπάρχουν πολιτικὰ ἐλατήρια, ἡ ποινή, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Γερμανικοῦ Δικαστηρίου καὶ οὐχὶ τὴν ιδικήν μου, θὰ ἡτο ἡ ἐλαφροτέρα δυνατή, καὶ δεδομένου δὴ θὰ ἐλαφροτέρα δυνατή ποινή εἰναι ἡ πρόστιμον ἡ μάξιμου ἔξι μηνῶν φυλάκισις, πέραν τούτου δὲν ἡτο δυνατὸν ἡ προφυλάκισις νὰ συνεχίζεται εἰς τέτοιον χρονικὸν διάστημα. Ἐαν ἔχετε τί- ποτε νὰ πῆτε κ. Κληρίδη, μπορεῖτε νὰ ζητήσετε τὸν λόγον ἀπὸ τὸν ἔντιμον κύριον Πρόεδρον.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

"Οχι, ἀκούω.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἄφοῦ ἀκοῦτε νομίζω δὴ ἡ τάξις εἰς τὴν Βουλὴν εἰναι δὴ δποίος θέλει τὸν λόγον τὸν ζητεῖ ἀπὸ τὸν κύριον Πρόεδρον.

"Ἐλέχθη δὴ δὲν ἡτο δυνατὸν ἡ προφυλάκισις νὰ εἰναι τέτοια ποὺ νὰ συμπίπτη μὲ τὴν ποινήν, τὴν δποίαν ἡτο δυνατὸν νὰ ἐπιβάλῃ τὸ Δικαστήριον εἰς περί- πτωσιν κατὰ τὴν δποίαν ὁ οἰοσδήποτε πολίτης θὰ εύρισκετο ἔνοχος τοῦ ἀδι- κήματος διὰ τὸ δποίον κατηγορεῖται. Ἐνδιαφέρουσα ἡ σύγκρισις τὴν δποίαν μᾶς ἔδωσεν ὁ κ. Παναγιώτης Δημητρίου διὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Προέδρου. Ἔκαμαν τρεῖς μῆνας. Ἐπρόκειτο περὶ ἀποπείρας δολοφονίας καὶ ἡτο τρεῖς μῆνες. Καὶ ἀκριβῶς κάθε φοράν παρουσιάζοντο εἰς τὸ Δικαστήριον ἐπανει- λημμένως διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ἐάν ὑπῆρχε λόγος περαιτέρω κρατήσεως διότι σω- ρεία εἰδικῶν είχαν ἀρχίσει νὰ φθάνουν διὰ νὰ ἔξετάσουν τὴν ὑπόθεσιν καὶ νὰ δώσουν πράγματι νέα στοιχεῖα δσον ἀφορᾶ τὴν ἀνάκρισιν. Πολὺ ἀτυχῆς, καὶ πολὺ ἀτυχῆς τὸ παράπονον τοῦ κ. Παναγιώτη Δημητρίου διότι ἐκρατήθησαν ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἔκεινοι οἱ δποίοι ἐνείχοντο—ἀπεδείχθη ἐκ τῶν δυτέρων τούλα- χιστον ἡ πλειονότης ἐξ αὐτῶν—εἰς ἀποπειραν ἐναντίον τῆς ζωῆς τοῦ Προέδρου.

Πρέπει νὰ πῶ δὴ ἐπανειλημμένα διαθήματα ἔγενοντο καὶ πρέπει νὰ πῶ δὴ ὑπῆρξε κατανόησις ἀπὸ τὴν ἔδω Πρεσβείαν τῆς Ὀμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας, ἡ δποία καὶ ἔκεινη ἐπανειλημμένως ἐτόνισεν δὴ εἰναι ἀδιανόητον νὰ κρατῆται ἐπὶ τόσον μακρὸν χρονικὸν διάστημα, καὶ αὐτὰ τὰ λέγω ἐπισήμως ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς, δὴ ἐλέχθησαν ἀπὸ ἐπισήμους τῆς Γερμανικῆς Κυθερνήσεως καὶ τῆς Πρεσβείας ἔδω. "Αρα ἐάν ἔκεινοι ἡσθάνοντο δὴ ἡτο ἀδιανόητος ἡ τόσον μακρὰ κράτησις νομίζω δὴ καὶ ήμεις θὰ ἡμπορούσαμεν νὰ αισθανόμεθα τὸ ίδιον ἀντὶ νὰ ἀναζητῶμεν ἐλατήρια διὰ τὴν κράτησιν ἐπὶ ξε- μῆνας ἐνός Κυπρίου πολίτου εἰς τὰς φυλακάς ἄνευ δίκης. Ἀπόδειξις τοῦ δὲν ἡσαν αἱ προθέσεις αὐταὶ τὰς δποίας παρουσιάζει ὁ κ. Παναγιώτης Δημητρίου εἰναι δὴ ἀφορᾶ τόσον μακρὸν χρονικὸν διάστημα νὰ παρέλθῃ διότι κάθε φοράν ἐλέγετο δὴ «ἐπὶ τέλους ἔχουν κλείσει αἱ ἀνακρίσεις», «ἐπὶ τέλους θὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸ Δικαστήριον». Δὲν ἔχητσαμεν τὴν ἀπόλυτιν του. Ἐξη- τήσαμεν τὴν παρουσιάσιν του εἰς τὸ Δικαστήριον. Ἀπόδειξις δὲ καὶ πέραν τούτου εἰναι δὴ ἔστω καὶ τὴν τελευταίαν στιγμήν, ὅταν ἐλέχθῃ ἐπισήμως ἀπὸ τοῦ θή- ματος τῆς Βουλῆς δὴ δ.κ. Πρέσβυτος εἶπεν δὴ ἐντὸς δεκάπεντε περίπου ήμερῶν ἐλπίζει δὴ ἡ ὑπόθεσις θὰ διευθετηθῇ μὲ τὸν αἱ β τρόπον διὰ τῆς παρουσιά- σεως του εἰς τὸ Δικαστήριον, μόνος ἔχητσα τὴν ἀναβολὴν καὶ δὲν ἔχητσα νὰ συζητῇ τὸ θέμα ἐν τῇ ούσιᾳ του εἰς τὴν Βουλήν. Αὐτὰ ἀποδεικνύουν δὴ αἱ προθέσεις ἡσαν ειλικρινεῖς καὶ δρθαί. "Αλλων αἱ προθέσεις πρέπει νὰ τίθενται ἐν ἀμφιθόλῳ.

Πιστεύω ότι, καὶ πάλιν, ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος ότι ὑπάρχει διαθεθαίωσις τοῦ Γερμανοῦ Πρέσβεως ότι δ. κ. Χριστοδούλης θὰ προσαχθῇ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου—καὶ δὲν δικαιοῦμαι παρὰ νὰ ἀδιαφορῶ διὰ τὸ ποία θὰ εἰναι ἡ ἀπόφασις τοῦ Γερμανικοῦ Δικαστηρίου, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον εὐρεθῇ ἔνοχος, αὐτὸν εἰναι ὑπόθεσις, τότε, μάλιστα, τῆς δικαιούσης τῆς Γερμανίας—εἰσηγοῦμαι τὰ ἔξῆς :

Ἐλέχθη ότι εἰναι δυνατὸν ὁ λόγος διὰ τὸν ὄποιον θέλω νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν εἰναι διὰ νὰ ἀποτελῇ ἐκβιαστικὸν δῆλον πρὸς τὴν Γερμανικήν Κυβέρνησιν. Διὰ νὰ μὴν ἀποτελῇ ἐκβιαστικὸν δῆλον—διότι δὲν εἰναι αὐτὸς ὁ σκοπὸς—δέχομαι νὰ ἀποσυρθῇ, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον δὲ μοῦ ἀφαιρῆται τὸ αὐτόματον δικαίωμα τῆς ἐπανεξετάσεως τοῦ θέματος ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἐντὸς αὐτῶν τῶν λογικῶν χρονικῶν περιθωρίων ἡ ὑπόθεσις δὲν ἔχει διευθετηθῇ διὰ τῆς παρουσιάσεως τοῦ ὑπὸ κράτησιν προσώπου ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος ;

Ο. κ. Δημητρίου, ἐλπίζω νά.....

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐπειδὴ ξεύρω τὴν ἐπιφύλαξίν σας.....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Μὲ συγχωρεῖτε, κ. Πρόεδρε, διὰ κάτι προσωπικόν.

Ἐλέχθη τὸ θέμα τῆς ἀσθενείας μου ἀπὸ τὸν κ. Νεοκλέους. Οὐδέποτε ἀνέφερα τοιοῦτο τι. Ἐγνωρίζατε σεῖς πράγματι ότι ἔπασχα ἀπὸ λαρυγγίτιδα λόγω προσωπικῆς ἐπαφῆς. Καὶ εἰς τὴν ἐπιστολήν μου οὐδὲν δικαιολογητικὸν ἀνέφερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο μεταφέρας εἰς ἐμὲ τὴν ἐπιστολήν σας.....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ο μεταφέρας μπορεῖ νὰ εἴπεν ἐν γνώσει του καὶ ἐκείνος, δπως ἐγνωρίζατε καὶ σεῖς.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἶχε πεῖ εἰς τὴν Γραμματέα μου ὅταν ἔδωσε τὴν ἐπιστολήν ότι ὁ ἔντιμος Βουλευτής κ. Λυσσαρίδης, λόγω τοῦ ότι εἶχε μιλήσει πάρα πολὺ—δὲν εἰναι ίδική μου ἔκφρασις—τὰς τελευταῖς ἡμέρας εἶχε πάθει φαρυγγίτιδα. Νομίζω ότι καὶ ἐξ ἐπαφῆς, τὴν δροίαν, εἶχον, διεπίστωσα ότι εἶχετε φαρυγγίτιδα.

Ο. κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Θέμα διαδικασίας, κ. Πρόεδρε. Εἶχα ὑποθάλει μίαν εἰσήγησιν περὶ διαγραφῆς τοῦ θέματος ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς ἀπάντησιν εἰσηγήσεως τοῦ κ. Λυσσαρίδη περὶ παραμονῆς ἀνευ συζήτησεως τοῦ θέματος ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Τώρα, δμως, δτε συνεχίσθη ἡ συζήτησις καὶ πιστεύω θὰ θεωρήσῃ τώρα τούλαχιστον δ. κ. Λυσσαρίδης ότι ἔχει πρωτομιλήσει, ἡ εἰσήγησίς μου οὔτε τὴν θέσιν τῆς ἔχει οὔτε ἀσφαλῶς ἴσχυει. Ἡ συζήτησις διεξάγεται, καὶ ὅμα τῇ λήξει τῆς θὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ἐὰν θὰ παραμείνῃ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἢ κατὰ πόσον ἔξηντλήθη τὸ θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

‘Επειδή, κ. Πρόεδρε, άντιλαμβάνομαι ότι μόλις άρχισω νά δύμιλώ έπι δύσων δ. κ. Λυσσαρίδης άνέφερε θά μὲ κηρύξετε έκτός τάξεως καὶ έκτός θέματος, θά άποφύγω νά τό πράξω καὶ άπλως θά δηλώσω ότι άντιπαρέρχομαι καὶ τάς ειρωνείας τοῦ κ. Λυσσαρίδη καὶ τό μεγαλόσχημον στομφῶδες ύφος του καὶ περιφρονῶ τὸν τρόπον μὲ τὸν δόποιον προσωπικῶς μοῦ ἐπετέθη χωρὶς νά εἶχα άναφέρει έκεῖνα τὰ δόποια πολὺ εὐθηνῶς, μπορώ νά πω, ξύθαλεν εἰς τό στόμα μου μόνος του συμπερασματικῶς, άναφερθεὶς μάλιστα καὶ εἰς τό θέμα τῆς ἀπονομῆς διπλωμάτων έλληνικότητος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

‘Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε. ‘Άντιλαμβάνομαι τὴν δυσφορίαν σας ἀλλὰ δὲν άντιπαρέρχομαι ἔγω τὰ δύσα δ. κ. Λυσσαρίδης ἔξεστόμησε. Καίτοι δὲν θά ἐπισύρω τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν καλωσύνην σας νά μὴ μὲ διακόψετε ἐν τούτοις κρατῶ τὰ δύσα ἐλέχθησαν ἐκ μέρους του καὶ ἐπι μὲν τῆς ούσίας τῶν δύσων άνέφερε θέλω νά κάμω μίαν μικράν ή καὶ μεγάλην παρατήρησιν, ὀλλὰ δύσον ἀφορᾶ τὸν χαρακτηρισμὸν σπεύδω νά τοῦ τονίσω ότι δι’ ἐμὲ καὶ διὰ πολλοὺς ὄλλους συνεδέλφους Βουλευτάς πᾶσα ‘Ελληνική Κυβέρνησις, ή οιαδήποτε ‘Ελληνική Κυβέρνησις, ἀποτελεῖ Κυβέρνησιν τῆς ὑποδούλου πατρίδος μας Κύπρου, καὶ αὐτὸ δις τὸ ἔχη γνώμονα καὶ δόηγόν. ‘Εφ’ δύσον ή Κύπρος είναι ὑπόδουλος ή ‘Ελληνική Κυβέρνησις, ή οιαδήποτε, είναι Κυβέρνησις ‘Ελληνική ήμῶν τῶν ὑποδούλων ‘Ελλήνων Βουλευτῶν.

‘Οσον ἀφορᾶ δὲ τὴν ούσίαν τοῦ θέματος, κύριε Πρόεδρε, ἀπὸ τῆς θέσεώς μου λέγω τοῦτο : Κατὰ τὸ δοκοῦν δύσφυής συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης ἔξέθεσε ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ τὰ τῆς διαδικασίας καὶ τὰ τῶν άνακρίσεων καὶ τὰ τῶν συλλήψεων καὶ ως αὐτὸς ἤθελεν οὕτως ὥστε ἐδημιούργησε τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ἀδικουμένου καὶ τοῦ συνηγόρου τοῦ συλληφθέντος, δὲν ξεύρω διὰ ποίαν ὑπόθεσιν.

‘Εν πάσῃ περιπτώσει εὕχομαι εἰς τὸν κ. Λυσσαρίδην νά ἔχῃ τὴν ίδίαν εὐθιξίαν καὶ δι’ ὅλα τὰ ὄλλα θέματα καὶ δι’ ὅλας τὰς ὄλλας συλλήψεις, αἱ δόποια γίνονται καὶ εἰς τὴν Δυτικήν, ἀσφαλῶς, Γερμανίαν, ὀλλὰ καὶ εἰς ὄλλας φίλα προσκειμένας πρὸς αὐτὸν χώρας, καὶ ἀπὸ έκει θά κατατοπισθῇ καλύτερα καὶ θά συνετισθῇ καλύτερα καὶ θά άντλήσῃ πολλὰ παραδείγματα δύσον ἀφορᾶ ἀκριβῶς τὸν τρόπον μὲ τὸν δόποιον γίνονται αἱ διαδικασίαι ως εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν.

Εύχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Επειδή ἔγω ήμην δ μεταφέρας τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Λυσσαρίδη, καὶ δεδομένου ότι ἔγινε καὶ μία ἐκμετάλλευσις τοῦ θέματος περὶ ἀσθενείας, θά ήθελα νά δώσω μίαν ἔξήγησιν διὰ νά ίκανοποιηθοῦν καὶ οἱ κύριοι συνάδελφοι διότι ἐπαρουσίασαν τὸν κ. Λυσσαρίδην ως ψευδόμενον καὶ ως παρα-

πλανούντα τὴν Βουλῆν ἐνῶ αὐτὸς εἶναι ἄδικον καὶ δὲν ἀποτελεῖ τὴν πραγματικότητα. Ἡ πραγματικότης εἶναι ὅτι ἔλασθα τὴν ἐπιστολὴν περὶ τὴν 7ῃ πρωΐνην, περίπου, ἀπὸ τὸ Γραφεῖον τοῦ κ. Λυσσαρίδη—ἀπὸ τὴν γραμματέα του—ή διπολὰ ἐπιστολὴ εὑρίσκετο εἰς φάκελλον, δὲ διποίος ἦτο κλειστός καὶ ἀνέγραφε τὸ δνομά μου· καὶ ὅταν ἤνοιξα τὴν ἐπιστολὴν εἶδα ὅτι ἀπημύνετο πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον. Ἡλθα ἀμέσως, ἔδωσα τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὴν Γραμματέα σας, δὲν ἡδυνήθην νὰ σᾶς δῶ προσωπικῶς δεδομένου ὅτι ἡσθο ἀπησχολημένος, καὶ ἔγινε συζήτησις περὶ τῆς ἀσθενείας, διότι πράγματι ὁ κ. Λυσσαρίδης ἦτο ἀσθενής.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν νομίζετε ὅτι αὐτὸς τὸ θέμα τώρα ἔχει λήξει;

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Ἐχει λήξει, κύριε Πρόεδρε, ἀλλὰ ἔχει λήξει εἰς βάρος τοῦ κ. Λυσσαρίδη καὶ αὐτὸς δὲν εἶναι δρθόν.....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

'Ἐκ μέρους μου δὲν ὑπάρχει θέμα. Οὐδεμίαν δικαιολογίαν ἔδωσα, δὲν εύθυνομαι δι' αὐτό.....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

..... καὶ αὐτὸς εἶναι ἐντελῶς ἄδικον, ἀλλὰ εἶναι συμπεράσματα τὰ διποῖα συνήγαγον οἱ διάφοροι. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν θέλω νὰ ἐπεκταθῶ ἐπὶ τοῦ θέματος, νὰ δῶσω πλήρη περιγραφὴν τῆς δλῆς ὑποθέσεως, ἀλλὰ πράγματι εἶναι μία ἄδικος κριτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ως θέμα ἀρχῆς θὰ ἥθελα νὰ παρατηρήσω καὶ νὰ συμβουλεύσω τοὺς ἐντίμους κυρίους Βουλευτάς ὅτι εὐρισκόμενοι εἰς τὸ ἔξωτερικόν, εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν διπολὰν Κύπριος τυγχάνει εἴτε νὰ συλληφθῇ εἴτε νὰ διατελῇ ὑπὸ σύλληψιν, δὲν εἶναι δρθόν μέλη τῆς Βουλῆς νὰ ἀναμιγνύωνται εἰς αὐτὰς τὰς ὑποθέσεις, ἐφ' ὅσον μάλιστα ὑπάρχει Πρεσβεία, δὲν ἔχειρισμὸς τοῦ θέματος πρέπει νὰ ἀφήνεται εἰς τὸν ἐκπρόσωπον τῆς Κυπριακῆς Κυθερνήσεως.

Εἰς τὸ δεύτερον θέμα, ως θέμα ἀρχῆς, θὰ ἥθελα νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ ἔγγραφὴ τοῦ θέματος εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Βουλῆς χωρὶς τὰ ἐπακριθῆ στοιχεῖα τοῦ χρόνου διὰ τὸν διποίον κρατεῖται, τοῦ κατὰ πόσον κρατεῖται δυνάμει ἐνταλμάτων δικαστηρίων, καὶ τοῦ χρόνου διὰ τὸν διποίον ἐπιτρέπεται ἡ κράτησις εἰς τὴν Γερμανίαν προσώπων, δὲν ἦτο δρθή, χωρὶς τούλαχιστον νὰ εἴχαμεν ἐνώπιον μας συγκεκριμένα στοιχεῖα. Δυνάμει τοῦ Κυπριακοῦ Συντάγματος, πολίτης τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ κρατηθῇ ἐπὶ τρίμηνον, καὶ ὑπῆρξαν περιπτώσεις ποὺ πολίται τῆς Δημοκρατίας—δὲν ἀναφέρομαι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποπείρας δολοφονίας κατὰ τοῦ Μακαριωτάτου—κατὰ τὰς διπολὰς πολίται τῆς Δημοκρατίας ἐκρατοῦντο καὶ διὰ 45 ἡμέρας, καὶ ἵσως καὶ διὰ τρίμηνον, νοούμενον ὅμως ὅτι παρουσιάζονται εἴτε κατὰ δικταήμερον εἴτε ἀναλόγως τοῦ διατάγματος τοῦ Δικαστηρίου ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου καὶ διδεται ἔξηγησις διὰ τὸν λόγον διὰ τὸν διποίον ζητεῖται ἡ περαιτέρω κράτησις. Εἰς ώρισμένα κράτη, ὅπως εἰς τὴν Γαλλίαν, τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν καὶ εἰς ώρισμένα ἄλλα Εὐρωπαϊκά κράτη, ἡ περίσδος τῆς κρατήσεως εἶναι δυνατὸν νὰ παραταθῇ καὶ πέραν τῶν τριῶν μηνῶν. Ἐπομένως τοῦτο εἶναι αὐστηρῶς θέμα, τὸ διποίον καλύπτεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἐκάστης χώρας καὶ δὲν εἶναι θέμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων νὰ ὑπεισέλθῃ εἰς τὴν συνταγματικὴν τάξιν ἄλλης χώρας. Νοούμενου μάλιστα ὅτι τόσον ἡ Δυτικὴ Γερμανία δύσον καὶ

ἄλλαι Εύρωπαῖκαὶ χῶραι ἔχουν προσυπογράψει τὴν Σύμβασιν περὶ Ἀνθρώπινων Δικαιωμάτων, καὶ οἰօσδήποτε κρατούμενος δύναται νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ Δικαστήριον Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων τῆς Εὐρώπης.

Πιστεύω ὅτι ἡ ἐγγραφὴ τοῦ θέματος ἡτο τούλαχιστον πρόωρος ἐφ' ὅσον δὲν ἔξετέθησαν, ὅχι οἱ λόγοι τῆς συλλήψεως, ἐάν καλῶς ἡ κακῶς συνελήφθη τὸ πρόσωπον, διότι δὲν εἶναι θέμα τῆς ἴδικῆς μας ἀρμοδιότητος, ἀλλὰ τούλαχιστον ἡ ἀκριβὴς ἡμερομηνία τῆς συλλήψεως, κατὰ πόσον κρατεῖται δυνάμει ἐπανελημμένων δικαστικῶν ἐνταλμάτων τῆς χώρας εἰς τὴν ὅποιαν κρατεῖται καὶ κατὰ πόσον ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τῆς χώρας ἐκείνης ἐπιτρέπεται ἡ κράτησις διὰ τὴν περίοδον διὰ τὴν ὅποιαν κρατεῖται ἡ κατὰ πόσον ὑπῆρξεν ὑπέρθασις τῶν συνταγματικῶν διατάξεων.

"Οπως ἀνέφερα, εἰς τὸ Κυπριακὸν Σύνταγμα προσθλέπεται σαφῶς ὅτι πολίτης εἶναι δυνατὸν νὰ κρατηθῇ ἀνεύ δίκης, κατόπιν ἐνταλμάτων τοῦ δικαστηρίου, διὰ περίοδον μὴ ὑπερβαίνουσαν τοὺς τρεῖς μῆνας. Καὶ ἐάν εἰς τὸ τέλος τῶν τριῶν μηνῶν προσαφθῇ κατηγορία καὶ παραπεμφθῇ πρὸς ἀνάκρισιν τότε δύναται τὸ Δικαστήριον νὰ ἀρνηθῇ νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερον ἀλλὰ παραμένῃ μέχρις ὅτου διεξαχθῇ καὶ ἡ προσανάκρισις καὶ, ἀργότερον, ἐάν παραπεμφθῇ εἰς τὸ Κακουργοδικεῖον, παραμένει ὑπὸ κράτησιν μέχρις ὅτου ἡ ὑπόθεσις ἔξετασθῇ ὑπὸ τοῦ Κακουργοδικείου. "Ανευ, ἐπομένως, ὅλων αὐτῶν τῶν στοιχείων, τὰ ὅποια θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχον τεθῆ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διεξαχθῇ ἐποικοδομητικὴ συζήτησις. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον προτίθεμαι—ἐκτός ἐάν ὑπάρχῃ ἀντίρρησις—νὰ διαγράψω τὸ θέμα απὸ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Βουλῆς, καὶ ἐάν δὲ ἐντιμος Βουλευτῆς θέλῃ νὰ τὸ ἐπανεγγράψῃ τότε ἔχει τὴν εὐχέρειαν νὰ ὑπεράλλῃ Ἐρώτησιν, νὰ λάθῃ Ἀπάντησιν καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐπανεγγραφῆς τοῦ θέματος.

Ο. κ. Λυσσαρίδης ἔχει τὸν λόγον.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Ἐν πρώτοις, κύριε Πρόεδρε, δὲν ἀντιλαμβάνομαι τὴν πρώτην σας παραπήρησιν, διότι ὅταν ἔφθασα εἰς τὴν Γερμανίαν δ. κ. Χριστοδουλίδης ἡτο ἐλεύθερος πολίτης ἀπολυθείς δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῆς Βόνης, ὡς ἀνέφερα. Καὶ ὅταν μὲν ἐπεσκέφθη μὲν ἐπεσκέφθη ὡς ἐλεύθερος πολίτης δ ὅποιος ἡτο ἐτοιμος ἥδη νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τὴν ἐπομένην. Οὐδεὶς ἔγνωριζε.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἀνεφέρθην εἰς τὴν συνάντησιν σας. 'Ως νουθεσίαν πρὸς τοὺς Βουλευτάς....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ναι, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἡ νουθεσία ἐλέχθη.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... ὅτι εἰς περίπτωσιν ποὺ εύρισκονται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ πολίτης τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας κρατεῖται θὰ ἡτο ὁρθότερον νὰ ἀφήνουν τὸν χειρισμὸν τοῦ ὄλου θέματος τῆς κρατήσεώς του εἰς τὴν ἀρμοδίαν ὑπηρεσίαν—εἰς τὴν Πρεσβείαν—ἀντὶ οἱ Βουλευταὶ οἱ ίδιοι νὰ ἀναμιγνύωνται εἰς τὴν διαλεύκανσιν τοῦ κατὰ πόσον ὁρθῶς κρατεῖται ἡ κακῶς κρατεῖται.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Ἐπαναλαμβάνω ὅτι καὶ πάλιν δὲν ἀντιλαμβάνομαι τὴν παρατήρησιν, δεδομένου ὅτι, όπως εἶπα, δὲν μὲν ἐπεσκέφθη διότι ἐκρατεῖτο ἀλλὰ διότι ἡτο ἐλεύθερος. 'Η περαιτέρω ἀνάμιξις ἡτο διότι ἡ ίδια ἡ Γερμανικὴ Κυθέρησις ἀν-

μίχθη διά νὰ ἐκφράσῃ τὰς ἀπολογίας τῆς καθ' ὅτι ἡ σύλληψις ἔγένετο εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ ἐφ' ὅσον ἤμην ἐπίσημος προσκεκλημένος τῆς Γερμανικῆς Κυ-
βερνήσεως. Αὕτη ἦτο ἡ ὀνάμαξις καὶ οὐδεμία ἄλλη. "Ἐκτοτε πράγματι τὸ θέμα εὑρίσκετο ὑπὸ τὸν χειρισμὸν τῶν διπλωματικῶν ἐκπροσώπων τῆς Κυ-
πριακῆς Κυβερνήσεως.

"Οσον ἀφορᾶ τὰ στοιχεῖα, ἀπλῶς διά νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλήν, λέγω ὅτι ἔξεδόθη πρῶτον διάταγμα διά τὴν πρώτην του σύλληψιν, τὸ ὅποιον διήρκεσεν ἐπὶ 36 ἡμέρας. "Οπως εἶπα, ἀπελύθη κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Πρωτεδίου Δικαστηρίου τῆς Βόνης, ἐπανασυνέλθη κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Κολωνίας 48 ὥρας μετά τὴν ἀπόλυσίν του καὶ ἔξεδόθη δεύτερον διάταγμα τοῦ Δικαστηρίου διά τὴν ἐπανασύλληψιν του. Μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν τοῦ προ-
σήφθη καμμία κατηγορία. Ἀπλῶς ἐκρατήθη διά δύο διαταγμάτων, τοῦ Δικα-
στηρίου τῆς Βόνης πρῶτα, τὸ ὅποιον, ὅμως, ὅπως εἶπα, εἶχε λήξει, καὶ κατόπιν τοῦ Δικαστηρίου τῆς Κολωνίας. "Αρα τὰ στοιχεῖα εὑρίσκονται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. "Οτι ἀπλῶς εὑρίσκεται ἀκόμη εἰς τὸ στάδιον τῆς προσανακρίσεως καὶ δὲν παρεπέμφθη εἰς δίκην ἡ ὅλη ὑπόθεσις κατά τὴν διάρκειαν δλων αὐτῶν τῶν πολλῶν μηνῶν. "Οσον ἀφορᾶ δὲ τὸ Δικαστήριον τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιω-
μάτων, ἀκριβῶς ἐπειδὴ φαίνεται ὅτι ὑπάρχουν πολλαὶ τέτοιαι περιπτώσεις εἰς μερικάς χώρας καὶ δυστυχώς πολλοὶ νόμοι ισχύουν ἀπό 500 ἢ 600 ἑτῶν ἄνευ οἰασδήποτε ἀλλαγῆς, καὶ εἰναι δυνατὸν δι' ἓνα Εἰσαγγελέα νὰ κάμη κακήν χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὅποια εἰναι δυνατὸν νὰ ἐμπίπτουν ἐντὸς τῶν συν-
ταγματικῶν δικαιωμάτων μιᾶς χώρας, ὑπάρχουν χιλιάδες αἰτήσεων εἰς τὸ Δικα-
στήριον τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων δι' ἀναλόγους περιπτώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ἐπομένως προτίθεμαι νὰ διαγράψω τὸ θέμα ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

'Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ Βουλή, καὶ νομίζω ὅτι διερμηνεύω τὴν θέλησιν τῆς Βουλῆς, δὲν προθαίνει εἰς οὐδεμίαν μομφήν ὡς πρὸς τὴν κράτησιν ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως, διότι οὐδὲν στοιχεῖον ὑπάρχει ἐνώπιον μας ἐκ τοῦ ὅποιου νὰ ὑπάρχῃ ἔνδειξις ὅτι προέκυψεν οἰασδήποτε παραθίασις τῶν νόμων τῆς Δυτικῆς Γερμανίας ἢ τοῦ Συντάγματος τῆς Δυτικῆς Γερμανίας εἰς θάρος Κυπρίου πολίτου. 'Ἐπομένως τὸ θέμα πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀνοικτὸν διὰ περαιτέρω ἔξετασιν ἐν καιρῷ.

'Ο κ. Λύσσαριδης.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Δὲν νομίζω ὅτι συμφωνῶ μὲ τὴν διατύπωσιν, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε. 'Εδῶ δὲν ἔξετάζω τὸ θέμα κατά πόσον ἔγινε παράθασις τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν Νόμων τῆς Δυτικῆς Γερμανίας ἀλλὰ κατά πόσον θὰ ἦτο λογικὸν ἔνας Κύπριος πολίτης νὰ κρατῆται ἄνευ δίκης ἐπὶ ἔξι μῆνας εἰς τὰς φυλακάς οἰασδήποτε χώρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ κατά πόσον εἰναι λογικὸν ἔνας Κύπριος πολίτης νὰ κρατῆται εἰς τὴν Κύ-
προν διά τρεῖς μῆνας ἄνευ δίκης δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλή τῆς Δυτικῆς Γερμανίας ὅσον ἀφορᾶ τὴν Κύπρον. Οὕτε μπορεῖ ἡ Βουλή τῆς Κύπρου νὰ ἀποφασίσῃ κατά πόσον εἰς πολίτης μιᾶς ἀλλης χώρας—διὰ νὰ μὴν κατονο-
μάσω χώραν—δυνάμει τοῦ ίδιοκού της συντάγματος μπορεῖ νὰ κρατῆται δι'. Ἐξ
ἡ ἐπτά μῆνας. 'Εκεῖνο τὸ ὅποιον μπορεῖ νὰ δέξιωσῃ ἡ Κυπριακὴ Βουλή εἰναι νὰ μὴν κρατῆται κατά παράθασιν τῶν Νόμων τῆς χώρας ἔκεινης καὶ νὰ μὴν
ὑπάρχῃ δυσμενής διάκρισις διὰ τὴν κράτησιν του ἐν συγκρίσει μὲ τὴν μετα-
χείρισιν Γερμανῶν ἢ ἀλλων πολιτῶν.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Επ’ αὐτοῦ δύναμαι νὰ σᾶς δώσω μίαν πληροφορίαν, κύριε Πρόεδρε: “Οτι Γερμανοὶ πολίται μὲ ἀνάλογον κατηγορίαν δὲν κρατοῦνται καὶ δὲ λόγος διὰ τὸν διοῖον κρατεῖται ἑνὸς—ἡ δικαιολογία ποὺ ἔδόθη—εἰναι δὲν ἔχει διεύθυνσιν ἐντὸς τῆς Γερμανίας. ‘Επομένως ὑπάρχει δυσμενῆς διάκρισις ἐναντίον πολιτῶν εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν. Πάντως σκοπός μου δὲν εἰναι νὰ προκαλέσω περαιτέρω συζήτησιν. ‘Απλῶς εἶπα πῶς αἰσθάνομαι ἐγὼ τὴν δλῆν ὑπόθεσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν ἀντιλαμβάνομαι αὐτὴν τὴν νέαν διαδικασίαν, ή δποὶα ἀκολουθεῖται τώρα. ‘Ενεγράφη ἐν θέμα. ‘Ανεξαρτήτως τῶν εἰσηγήσεων ποὺ ἔγένοντο ἔκατέρωθεν διὰ τὴν συνέχισιν τῆς συζήτησεως ἡ μή, διεξήχθη ἡ συζήτησις. ‘Ωμιλησαν οἱ δημιληταὶ, οἱ δποὶοι ἐπεθύμουν νὰ δημιλήσουν ἐπὶ τοῦ θέματος, οὐδὲν θέμα ἡ ψήφισμα εὑρίσκεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως, εἰπεν δὲ γγράψας τὸ θέμα τὰς ἀπόψεις του, ἥκουσε τὰς ἀπαντήσεις ἡ ἀπόψεις ἄλλων Βουλευτῶν, ἐπερατώθη ἡ συζήτησις τοῦ θέματος καὶ οὕτε θέμα διαγραφῆς γεννᾶται οὕτε τίποτε. Τὸ θέμα δὲν εὑρίσκεται πλέον ἐνώπιον τῆς ήμερησίας διατάξεως, διότι ἔχειται θέματα νομίζω ὅτι εἰναι καὶ ἐκτὸς τάξεως καὶ ἔκτὸς θέματος, μὲ δλον τὸ σέθας πρὸς τὸ Προεδρεῖον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η συζήτησις δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔξαντληθεῖσα διότι λησμονεῖται ὅτι ὑπῆρξεν εἰσήγησις ἐντὸμου Βουλευτοῦ δπως τὸ θέμα παραμείνῃ ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως. ‘Επομένως, ἐφ’ δσον ὑπῆρξεν εἰσήγησις δπως τὸ θέμα παραμείνῃ ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως καὶ ὑπάρχει καὶ αὐτὴ ἡ ἀποφις, δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἡ συζήτησις ὡς ἔξαντληθεῖσα. Συνεπῶς ἐπανέρχομαι εἰς τὴν θέσιν ὅτι τὸ θέμα διαγράφεται ἐκ τῆς ήμερησίας διατάξεως καὶ ἔὰν ὑπάρχῃ περίπτωσις τοῦτο δύναται νὰ ἐπανεγγραφῇ κατόπιν τῆς γνωστῆς διαδικασίας.

‘Υπάρχει εἰσήγησις περὶ διαγραφῆς τοῦ θέματος ὑπάρχει καὶ εἰσήγησις δπως τὸ θέμα παραμείνῃ ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως, καὶ ὑπάρχει καὶ εἰσήγησις δπως ἡ συζήτησις τοῦ θέματος θεωρηθῇ ἔξαντληθεῖσα.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Ως δρθῶς ἐλέχθη ἀπὸ τὸν κ. Παπαδόπουλον ἐγὼ προσωπικῶς ἔθεσα τὸ θέμα, ἔξέθεσα τὰς ἀπόψεις μου, ἥκουσα τὰς ἀπόψεις, ἥκουσα καὶ τὴν εἰσήγησιν ὅτι, ἔὰν καὶ ἐφ’ δσον νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἐπαναφέρω τὸ θέμα ὑπάρχει ἡ διαδικασία τῆς Ερώτησεως ἡ δχι. ‘Απὸ τῆς ἴδικῆς μου πλευρᾶς δὲν ὑπάρχει καμμία πλέον εἰσήγησις περὶ ἀναθολῆς τοῦ θέματος διότι πράγματι θεωρῶ ὅτι διεξήχθη συζήτησις. ‘Ἐγὼ θὰ ἀναμένω τὰ ἀποτελέσματα καὶ ἐπιφυλάσσω τὰ δικαιώματά μου ἔὰν καὶ ἐφ’ δσον νομίσω ὅτι πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ ἔτερα Ερώτησις ἡ δχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

"Ηθελα νὰ πληροφορηθῶ ποῖα εἰναι τὰ δικαιώματα τοῦ ἐντίμου Μέλους. Ἐὰν εἰς τὸ μέλλον δὲν ἴκανοποιηθῆ τὶ εἰσηγεῖται; Νὰ κηρύξωμεν πόλεμον κατὰ τῆς Ὀμοσπόνδου Γερμανικῆς Δημοκρατίας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἄς μὴ εἰσέλθωμεν εἰς ἄλλο θέμα. Τὸ θέμα δὲν θὰ τεθῇ ἐπὶ τῆς ἐπομένης ἡμερησίας διατάξεως, ἢ δοπία ἡμερησία διάταξις, διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική Ἐργασία:

- (1) Ὁ περὶ Κυπριακοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀθλητισμοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (2) Ὁ περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ Πολιτιστικῆς καὶ Ἐπιστημονικῆς Συνεργασίας μεταξὺ τῆς Κυθερήσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυθερήσεως τῆς Σοσιαλιστικῆς Δημοκρατίας τῆς Ρουμανίας (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (3) Ὁ περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων (Ἐκπαίδευσις Ὁδηγῶν) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (4) Ὁ περὶ Ἐργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (5) Ὁ περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) Ὁ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (7) Ὁ περὶ Ἐμπορευμάτων καὶ Ὑπηρεσιῶν (Κανονισμός καὶ Ἐλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (8) Ὁ περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως (Ἐπιθολὴ καὶ Ἐπιστροφὴ τούτων) (Τροποποιητικός) ('Αρ. 3) Νόμος τοῦ 1971.
- (9) Ὁ περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.
- (10) Ὁ περὶ Ἰδρύσεως Συνδέσμων καὶ Ταμείου διὰ Προστασίαν τῶν Φυτῶν Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Ἡ ἐπομένη συνεδρίασις τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

("Ωρα λήξεως 5.50 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ύπεγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν):

Δημητρίου Παναγιώτης
Ζαμπάς Γεώργιος
Κληρίδης Ξάνθος
Κόσιης Νίκος
Κουρτελλάρης Χρήστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαλλιώτης Γεώργιος
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος
Ξενόπουλος Ξενῆς

Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Τάσος
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ποσκώτης Σταύρος
Ποταμίτης Γιάγκος
Σαββίδης Γεώργιος
Σαββίδης Μιχαλάκης
Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Φράγκος Αιμίλιος
Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Χατζηκακοῦ Κώστας
Χριστοφίδης Χριστόφορος.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις (Συμπληρωματική 'Απάντησις έπι τῆς ὑποθέσεως τοῦ Κυπρίου πολίτου 'Ανδρέα Χριστοδούληδη, δ ὁποῖος κρατεῖται εἰς τὰς φυλακὰς τῆς 'Ομοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας—'Η θελτίωσις τῆς δόδου Τρικώμου—Χάραυητης—'Η ἀσφαλτόστρωσις τῆς δόδου Πάφου—Κονιῶν—'Επισκοπῆς—Τὸ θέμα τῆς γεφύρας τῶν Κάτω Πολεμιδίων—'Η ἀνέγερσις τοῦ νέου δικαστηριακοῦ μεγάρου Λεμεσοῦ—'Ο υγειονομικός ἔλεγχος τῶν κατασκευαζομένων ἐν Κύπρῳ κονσερβοποιημένων προϊόντων—'Η μετάφρασις, ὁ ἐκσυγχρονισμὸς καὶ ἡ κωδικοποίησις τῆς Κυπριακῆς νομοθεσίας—Μέτρα τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν προκήρυξιν τοῦ 1972 ὡς ἔτους θεοφάνειας τοῦ Οργανισμοῦ 'Ηνωμένων 'Εθνῶν).
 - (2) 'Αγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Γεωργίου Μαλλιώτη ἐπὶ τοῦ Τροποποιητικοῦ ('Αρ. 1) τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
 - (3) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ 'Αλιείας (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
 - (4) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
 - (5) 'Αγορεύεις Βουλευτῶν (Β. Λυσσαρίδης, Τ. Παπαδόπουλος, Π. Δημητρίου, Φ. Παρασκευαΐδης, Α. Νεοκλέους, Ε. Παπαϊωάννου, Χρ. Χριστοφίδης, Πρόδερμος) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Λυσσαρίδη θέματος «'Η πολύμηνος ἄνευ δίκης κράτησις τοῦ Κυπρίου πολίτου 'Ανδρέα Χριστοδούληδη εἰς τὰς φυλακὰς τῆς 'Ομοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας» καὶ ἀπόφασις ὅπως τὸ θέμα διαγραφῇ ἐκ τῆς ήμερησίας διατάξεως.

Τιμή 50 Μίλς

¹ Ετυπώθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικά της Βουλής τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 23ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.36 μ.μ.)

(***Αρ. 28)**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἑργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐὰν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Α εἶναι ‘Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ‘Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ἐρωτήσις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1ην Δεκεμβρίου 1971, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971.

«Ἄπο τὴν κοινότητα Πάνω Αρόδων ζεκινᾶ ἔνας γεωργικὸς δρόμος πρὸς τὸν ‘Αγιον Γεώργιον Πέγειας, δόστις ἔξυπηρετεῖ δλην τὴν κοινότητα διὰ τὴν μετάβασιν τῶν κατοίκων τῆς εἰς τὰ κτήματά των. Εἰς τὴν περιοχὴν ὅμως τοῦ δάσους ὑπάρχουν δύο μικροὶ ποταμοὶ ὅπου χρειάζεται νὰ γίνουν δύο μικρά γεφυράκια ἥ «σιονόστρες».

Τὸ Τμῆμα τοῦ δρόμου ἀνήκει εἰς τὸ Δασονομεῖον. “Εγιναν ἀρκεταὶ ἐνέργειαι ἀπὸ μέρους τῶν κατοίκων πρὸς διόρθωσιν τοῦ δρόμου αὐτοῦ. Μέχρι σήμερον οὐδεμία ἐνέργεια ἀπὸ μέρους τοῦ Δασονομείου ἔγινε.

Μπορεῖ τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα ἐὰν ἔχῃ μελετηθῆ αὐτὸ τὸ μικρὸν πρόβλημα καὶ πότε προτίθεται νὰ τὸ ἐπιλύσῃ»;

*Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 18ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, εἰς ἐρώτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«(α) Ἡ ἀγροτικὴ δόδος ἡτις ἄγει ἀπὸ Πάνω Ἀρόδες εἰς "Αγιον Γεώργιον Πέγειας κεῖται ἐντὸς τοῦ δάσους Ἀκάμαντος καὶ ἡ παρακειμένη γῆ ἀνήκει ἐξ δόλοκλήρου εἰς τὸ Τμῆμα Δασονομείου.

(β) Παρ' ὅλον τοῦτο, ἡ Χωριτικὴ Ἀρχὴ Πάνω Ἀρόδων ἐπρογραμμάτισεν ὅπως κατὰ τὸ τρέχον ἔτος διαθέσῃ μέρος τοῦ ποσοῦ τὸ δποῖον παρεχωρήθη εἰς αὐτὴν ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ "Αναπτύξεως διὰ τὴν θελτιώσιν καὶ κατασκευὴν ἀγροτικῶν δόδων (Κεφ. 23Δ—"Ἀρθρον 7) διὰ τὴν κατασκευὴν μιᾶς μικρᾶς γεφύρας πρὸς διευκόλυνσιν τῆς χρήσεως τῆς δόδου ταύτης. Ἐλπίζεται δτὶ ἡ Χωριτικὴ Ἀρχὴ θὰ δυνηθῇ νὰ προσθῇ εἰς τὴν κατασκευὴν καὶ ἐτέρας μικρᾶς γεφύρας κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος, ἐὰν θεσιαὶ ὑπάρξουν αἱ ἀπαιτούμεναι πιστώσεις.

(γ) Ἀναφέρεται συναφῶς δτὶ οὐδέποτε εἰς τὸ παρελθὸν ἡγέρθη θέμα θελτιώσεως τῆς ἐν λόγῳ δόδου εἴτε ἀπὸ μέρους τῆς Χωριτικῆς Ἀρχῆς εἴτε ὑψ' οἰουδήποτε ἀτόμου».

*Ερώτησις ύπο δήμερομηνίαν 7ην Δεκεμβρίου 1971, ύποβληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 9ην Δεκεμβρίου 1971.

«Ἡ Ἐπαρχία Πάφου ἔχει ἔνα πολὺ μεγάλον ἀριθμὸν δχημάτων ποὺ νὰ δικαιολογῇ τὴν δημιουργίαν ἐνὸς Γραφείου ἐκδόσεως ἀδειῶν.

Ἡκούσαμεν ἀπὸ Ραδιοφόνου καὶ Τηλεοράσεως καὶ ἀνεγνώσαμεν εἰς τὸν Τύπον δτὶ θὰ ἐκδίδωνται ἀδειαὶ κυκλοφορίας δχημάτων σὲ δλας τὰς πόλεις τῆς Κύπρου, ως συνήθως, ἐφέτος δὲ καὶ στὴν κωμόπολιν Μόρφου, πλὴν τῆς Πάφου.

Μπορεῖ τὸ ἀρμόδιον "Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα ἐὰν προτίθεται νὰ δημιουργήσῃ Γραφείον διὰ τὸν ὁς ἄνω σκοπόν, καὶ πότε, καὶ εἰς Πάφον»;

*Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 20ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν, εἰς ἐρώτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 9ην Δεκεμβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποκεντρώσεως τῆς ἐργασίας καὶ τῆς καλυτέρας ἔξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ ἐδημιουργήθησαν καὶ λειτουργοῦν τακτικῶς ἐπαρχιακὰ Γραφεῖα εἰς Λεμεσὸν καὶ Ἀμμόχωστον, ἀτινα ἀσχολοῦνται μέ :

(α) τὴν ἔκδοσιν ἡ ἀνανέωσιν ἀδειῶν δδηγῶν·

(β) τὴν ἀνανέωσιν ἀδειῶν δχημάτων· καὶ

(γ) τὴν ἐγγραφὴν νέων δχημάτων καὶ μεταβιβάσεων.

*Ἐπιπροσθέτως, κατὰ τὰς περιόδους αἰχμῆς, ἐλειτούργησαν ἐπὶ προσωρινῆς βάσεως ἐπαρχιακὰ γραφεῖα εἰς τὴν πόλιν Λάρνακας ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν κωμόπολιν Μόρφου. Ἐλπίζεται δτὶ συντόμως θὰ καταστῇ δυνατή ἡ λειτουργία παρομοίου γραφείου καὶ εἰς Πάφον».

*Ερώτησις ύπο δήμερομηνίαν 21ην Δεκεμβρίου 1971, ύποβληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών καὶ ληφθεῖσα τὴν 22αν Δεκεμβρίου 1971.

«Ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος δτὶ ἐλήφθη ἀπόφασις ύπο τοῦ "Υπουργικοῦ Συμβουλίου (ἀρ. 8969, δήμερομηνίας 7ης Αὔγουστου 1969), κατὰ τὴν δποῖαν :

(α) Ἐκπαίδευσις εἰς τὸ ἔξωτερικὸν δδηγοῦσα εἰς τὴν ἀπόκτησιν Πανεπιστημιακοῦ πτυχίου ἢ τίτλου ύπο ὑπηρετοῦντος ύπαλλήλου μὴ κατέ-

χοντος οἰονδήποτε πτυχίου ἢ τίτλου, μὴ ἀναγνωρίζεται ώς πεῖρα ἢ ὑπηρεσία διὰ σκοπούς Σχεδίων 'Υπηρεσίας Θέσεων Προαγωγῆς ἢ Πρώτου Διορισμοῦ καὶ Προαγωγῆς' καὶ,

(β) 'Εκπαίδευσις εἰς τὸ ἔξωτερικόν, μέχρις ἐνὸς ἔτους, μὴ δόηγούσα εἰς τὴν ἀπόκτησιν Πανεπιστημιακοῦ πτυχίου ἢ τίτλου, καὶ μὴ θεωρουμένη θάσει τῶν Σχεδίων 'Υπηρεσίας ώς πλεονέκτημα, ἀναγνωρίζεται ώς πεῖρα ἢ ὑπηρεσία, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἐκπαίδευσις θὰ σχετίζεται μὲ τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπαλλήλου.'

Ζητοῦμεν παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς νὰ πληροφορηθῶμεν :

- (1) Διατὶ ἡ ἀπόφασις αὐτὴ δὲν ἔχει δημοσιευθῆ εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας, ως προνοεῖ τὸ ἄρθρον 57 τοῦ Συντάγματος ;
- (2) 'Υπάρχουν καὶ ἄλλαι (καὶ πόσαι) ἀποφάσεις τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου, αἱ δόποιαι δὲν ἔχουν δημοσιευθῆ καὶ ποία σκοπιμότης ὕθησεν εἰς τὴν μὴ δημοσιευσίν των—ἔαν ἡ τοιαύτη «σκοπιμότης» δὲν ἔμπιπτη εἰς τὴν συνταγματικὴν πρόνοιαν τοῦ Ιδίου ἄρθρου : «πλὴν ἔαν τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον ὄρισῃ ἄλλως» ;
- (3) Εἰς ποιὸν ἄλλο προηγούμενον παράδειγμα οἰονδήποτε χώρας ἔχει στηριχθῆ ἡ ἀπόφασις τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ ἀριθμὸν 8969, ἡμερομηνίας 7ης Αὐγούστου 1969, διὰ τῆς δόποιας αἱ Πανεπιστημιακαὶ σπουδαὶ ὑπηρετοῦντος ὑπαλλήλου δὲν ἀναγνωρίζονται ώς πεῖρα ἢ ὑπηρεσία διὰ σκοπούς Σχεδίων 'Υπηρεσίας, Θέσεων Προαγωγῆς ἢ Πρώτου Διορισμοῦ καὶ Προαγωγῆς ;
- (4) Πῶς ἔξηγεῖται τὸ γεγονός ὅτι ὑπότροφοι, ἀποκτήσαντες Πανεπιστημιακὸν πτυχίον ἢ τίτλον ὡρισμένης εἰδικότητος, δὲν τοποθετοῦνται εἰς θέσεις τῆς τοιαύτης εἰδικότητος, ἐνίστε δὲ ἀπομακρύνονται ἀπὸ τοιαύτας θέσεις τῆς εἰδικότητός των, διὰ νὰ ἔργασθοῦν εἰς θέσεις ἐντελῶς ξένας πρὸς τὰ δὲ' ὑπότροφίας κτηθέντα εἰδικά προσόντα των» ;

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν, εἰς ἔρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 22αν Δεκεμβρίου 1971, ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Ἡ ὑπὸ ἀριθμὸν 8969 'Απόφασις τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου δὲν ἔδημοσιεύθη εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας καθότι οὕτως ὕρισε τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 4 τοῦ "Ἀρθρου 57 τοῦ Συντάγματος. Πλεῖσται ἄλλαι παρομοίας φύσεως 'Αποφάσεις τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου δὲν ἔχουν δημοσιευθῆ εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας.

2. Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεώς του τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον ἐνέκρινε δόμοφωνον εἰσήγησιν τῆς Μικτῆς 'Επιτροπῆς Προσωπικοῦ ὅπως ἐκπαίδευσις εἰς τὸ ἔξωτερικόν, δόηγούσα εἰς τὴν ἀπόκτησιν Πανεπιστημιακοῦ πτυχίου ἢ τίτλου ὑπὸ ὑπηρετοῦντος ὑπαλλήλου μὴ κατέχοντος οἰονδήποτε πτυχίον ἢ τίτλον, μὴ ἀναγνωρίζεται ώς πεῖρα ἢ ὑπηρεσία διὰ σκοπούς Σχεδίων 'Υπηρεσίας Θέσεων Προαγωγῆς ἢ Πρώτου Διορισμοῦ καὶ Προαγωγῆς. Τὸ θέμα εἶχε συζητηθῆ διεξοδικῶς εἰς ἐπανειλημμένας συνεδρίας τῆς Μικτῆς 'Επιτροπῆς Προσωπικοῦ καὶ ἡ δόμοφωνος σύστασις αὐτῆς ὑπεβλήθη πρὸς τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ δόποιον καὶ ἐνέκρινε ταύτην.

3. Πάντοτε καταθάλλεται προσπάθεια ὅπως ὑπότροφοι Κυθερνητικοὶ ὑπάλληλοι ἀποκτήσαντες Πανεπιστημιακὸν πτυχίον ἢ τίτλον ὡρισμένης εἰδικότητος τοποθετῶνται εἰς θέσεις τῆς εἰδικότητός των».

'Ερώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 4ην 'Ιανουαρίου 1972, ύποθληθείσα ύπό τού ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόσιη, καὶ ληφθείσα τήν 5ην 'Ιανουαρίου 1972.

«Συμφώνως τοῦ νόμου οἱ ἀγροφύλακες ἀφυπηρετοῦν εἰς τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των ἐνῷ εἰς τὸ 65ὸν ἔτος ἀρχίζουν νὰ λαμβάνουν σύνταξιν ἀπὸ τὰς κοινωνικάς ἀσφαλίσεις.

Παρακαλῶ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ κατατοπίσῃ τὸ Σῶμα κατὰ πόσον μελετᾶ τὴν τροποποίησιν τοῦ σχετικοῦ νόμου οὕτως ὥστε νὰ ἀφυπηρετοῦν εἰς τὸ 65ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των».

'Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 17ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθείσαν τήν 5ην 'Ιανουαρίου 1972 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόσιη.

«Τὸ 'Υπουργεῖον 'Εσωτερικῶν προτίθεται νὰ καταθέσῃ συντόμως ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων τροποποιητικὸν Νομοσχέδιον τοῦ περὶ Ἀγροφυλάκων Νόμου, Κεφ. 287, δυνάμει τοῦ δποίου εἰς ἔξαιρετικάς περιπτώσεις καὶ ἐφ' ὅσον αἱ συνθῆκαι θὰ ἀπῆτον τοῦτο, δ "Ἐπαρχος νὰ κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως, τῇ ἔγκρισει τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, διορίζῃ ἢ ἐπαναδιορίζῃ ὡς ἀγροφύλακα ἢ προσωρινὸν ἀγροφύλακα, πρόσωπον τὸ ὅποιον συνεπλήρωσε τὴν ἡλικίαν τῶν ἔξηκοντα ἐτῶν ἀλλὰ δὲν ὑπερέθη τὴν ἡλικίαν τῶν ἔξηκοντα πέντε ἐτῶν».

'Ερώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 27ην 'Ιανουαρίου 1972, ύποθληθείσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθείσα τήν 1ην Φεβρουαρίου 1972.

«Ἄπο χρόνια δ κτηνοτροφικὸς κόσμος ύποθάλλεται σὲ πολλὲς ταλαιπωρίες, ἀπώλεια χρόνου καὶ ἔξοδα γιὰ νὰ μπορέσῃ κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνες νὰ πάρῃ ἀπὸ τές ἐγκαταστάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Σιτηρῶν, στὴν Λευκωσία καὶ σὲ ἄλλες ἐπαρχίες, τές ποσότητες σπασμένου καὶ ἀσπαστου κριθαριοῦ, γιὰ τὴν συντήρηση τῶν ζώων τους.

Παρότι τὰ ἐπανειλημμένα καὶ δικαιολογημένα παράπονα ποὺ ἔγιναν μέχρι τώρα γι' αὐτὸ τὸ πρόθλημα, οἱ κτηνοτρόφοι ἔξακολουθοῦν νὰ ύποθάλλωνται σὲ βασανιστικές καὶ ἀσκοπες ταλαιπωρίες.

Γι' αὐτὸ παρακαλεῖται τὸ ἀρμόδιο 'Υπουργεῖο νὰ μᾶς πληροφορήσῃ ἐάν, πῶς καὶ πότε προγραμματίζεται ἡ δημιουργία τοῦ διαγκαλουματισμοῦ, γιὰ τὴν ἀπρόσκοπη καὶ χωρὶς καθυστερήσεις πώληση τοῦ σπασμένου καὶ ἀσπαστου κριθαριοῦ στοὺς ἐνδιαφερομένους».

'Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 21ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθείσαν τήν 1ην Φεβρουαρίου 1972 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«Ἡ Ἐπιτροπὴ Σιτηρῶν είναι ἐν ἐπιγνώσει τῶν δυσχερειῶν ὃσον ἀφορᾶ τὴν ἔκδοσιν σπαστῆς κριθῆς. Τοῦτο διείλεται εἰς τὴν συνεχῶς αὐδανομένην ζήτησιν διὰ κτηνοτροφικούς σκοπούς. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐλπίζει νὰ ἔχῃ ἔτοιμον πρὸς λειτουργίαν ἐντὸς διμήνου περίπου μύλον διὰ τὴν συντριθήν τῆς κριθῆς ὡς καὶ σιλὸ δι' ἀποθήκευσιν αὐτῆς ἐν Λευκωσίᾳ. Ἔτερος μύλος ἀλέσεως κριθῆς εὑρίσκεται ύπό κατασκευὴν καὶ εἰς Λάρνακα. Πιστεύεται ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα θὰ ἐπιλύσουν τὸ πρόθλημα πρὸς ίκανοποίησιν τῆς γεωργοκτηνοτροφικῆς τάξεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν πιστεύει ὅτι ὑφίσταται πρόθλημα ὃσον ἀφορᾶ τὴν ἔκδοσιν ἀσπάστου κριθῆς καθότι θεωρεῖ τὸν ὑφιστάμενον ἀποθήκευτικὸν χῶρον ίκανοποιητικόν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, θὰ κατάστασις θὰ θελτιωθῇ ἀμα τῇ ἀνεγέρσει τοῦ προγραμματιζομένου σιλό».

Έρωτησις ύπό ήμερομηνίαν 4ην Φεβρουαρίου 1972, ύποθληθείσα ύπό τού ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας Λεμεσού κ. 'Ανδρέα Νεοκλέους καὶ ληφθείσα τήν 4ην Φεβρουαρίου 1972.

«"Εν ἀπὸ τὰ πολὺ παλαιὰ αἰτήματα τῆς κοινότητος τοῦ 'Αγροῦ εἶναι καὶ ἡ ἀσφαλτόστρωσις τοῦ δρόμου δὲ διποίος συνδέει τὴν κοινότητα μὲ τὴν κεντρικὴν διοικήν ἀρτηρίαν Λευκωσίας—Παλαιχωρίου—Τροόδους. 'Ο δρόμος οὗτος, δοτις εἶναι συνολικού μήκους δύο μιλίων, καθίσταται κατὰ τὸν χειμῶνα ἐντελῶς ἀδιάβατος καὶ κατὰ τὸ καλοκαίρι συνεχῆς καὶ μεγάλη ὁχληρία διὰ τοὺς κατοίκους καὶ τοὺς παραθεριστάς.

Κατὰ τὸ ἔτος 1970 διετέθη διὰ τὴν μερικὴν διαπλάτυνσιν τοῦ δρόμου τούτου ποσὸν ἐκ £7.000 καὶ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐδόθη πρὸς τὰς 'Αρχὰς τῆς κοινότητος ρητὴ καὶ σαφῆς ὑπόσχεσις ύπό τῶν ἀρμοδίων 'Υπουργῶν ὅτι θὰ διετίθετο κατὰ τὸ τρέχον ἔτος τὸ ὑπολοιπόμενον ποσὸν ἐκ £9.000 διὰ τὴν πλήρη διεύρυνσιν καὶ ἀσφαλτόστρωσίν του.

'Εν δψει τῶν ἀνωτέρω ἔρωτῶν τὸν ἀρμόδιον 'Υπουργὸν ἵνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν 'Αντιπροσώπων :

- (α) Εἰς ποιὸν ἄρθρον τοῦ κατατεθέντος Προϋπολογισμοῦ 'Αναπτύξεως διὰ τὸ ἔτος 1972 περιλαμβάνεται ἡ ἀπαιτουμένη διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ὡς ἄνω ἔργου δαπάνη ;
- (β) 'Εὰν τοιαύτη πρόνοια δὲν περιέχεται εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως, διατί νὰ μὴ τηρηθῇ ἡ ἀνωτέρω σαφῆς ὑπόσχεσις»;

Άπαντησις ύπό ήμερομηνίαν 17ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθείσαν τὴν 4ην Φεβρουαρίου 1972 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Ανδρέα Νεοκλέους.

«'Η δόδος αὕτη τυγχάνει κεντρικὴ ἀρτηρία ἐνώνυμουσα τὴν Λεμεσόν μὲ τὴν δόδον Παλαιχωρίου—Καρθουνᾶ μέσῳ 'Αγροῦ, εἶναι δὲ μήκους δύο μιλίων. Διὰ τὴν θελτίωσιν τῆς ὡς εἰρηται δόδοῦ ἐδαπανήθη τὸ 1970 ποσὸν ἐκ £7.000. 'Η ἀσφαλτόστρωσις τῆς δόδου ταύτης ἀπαιτεῖ δαπάνην προϋπολογισθείσαν εἰς τὸ ποσὸν τῶν £7.500 ἥτις δυστυχῶς δὲν κατέστη δυνατόν νὰ περιληφθῇ εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους. 'Η ἑκτέλεσίς τοῦ ἔργου θὰ ἔξαρτηθῇ ἐκ τοῦ θαμμοῦ προτεραιότητος τὸν διόπιον τοῦτο κέκτηται συγκρινόμενον πρὸς ἄλλα συναφῆ δόδια ἔργα ἀναπτύξεως».

Έρωτησις ύπό ήμερομηνίαν 4ην Φεβρουαρίου 1972, ύποθληθείσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Ανδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθείσα τὴν 4ην Φεβρουαρίου 1972.

«'Η κοινότης τοῦ 'Αγίου Θεοδώρου 'Αγροῦ, μία καθ' ὅλα ἀκμάζουσα καὶ τουριστικῶς ἀνθύμισα κατὰ τὸ παρελθόν κοινότης, εύρισκεται σήμερον ύπό μαρασμὸν συνεπείᾳ τῆς πλήρους ἐγκαταλείψεώς της.

Πρὶν 15 χρόνια δὲ δρόμος 'Αγίου Θεοδώρου—Παπούτσας, συνολικοῦ μήκους 2½ μιλίων, διεπλατύνθη μὲ προοπτικὴν νὰ ἀσφαλτοστρωθῇ συντόμως ἀλλ' ἔκτοτε παραμένει ἀνασφάλτωτος καὶ ξεχασμένος παρὰ τὴν ὑψίστην διὰ τὴν κοινότητα σημασίαν του.

Πρὶν 6 χρόνια ἤρχισεν ἡ διαπλάτυνσις τοῦ δρόμου 'Αγίου Θεοδώρου—Ζωοπηγῆς πρὸς Λεμεσόν, ἀλλ' ἔχοντες ύπ' ὅψιν τὸν θραδύν ρυθμὸν προόδου τῆς ὅλης ἔργασίας, συνεπείᾳ τῶν ἀνεπαρκῶν κατ' ἔτος παραχωρουμένων κονδυλίων, ἡ ἀσφαλτόστρωσις δὲν πρέπει νὰ ἀναμένεται πρὸ τῆς παρόδου δεκαετίας.

Απὸ 15ετίας οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος ἡξίωσαν ἀπὸ τὴν Κυθέρηνσιν τὴν κατασκευὴν ἐνδός μικροῦ φράγματος εἰς τὴν τοποθεσίαν «Κουφές—Ανεκρῆς» διὰ νὰ περισώσουν τὰς δενδροφυτείας των ἀπὸ τὴν λειψυδρίαν καὶ τὴν καταστροφὴν ἀλλ' ἔκτοτε περιμένουν εἰς μάτην.

Ἐν δψει τῶν ἀνωτέρω ἔρωτῷ τοὺς ἀρμοδίους Ὅπουργούς ἵνα πληροφορήσωσι τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων :

- (α) Πότε θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἀσφαλτόστρωσις τοῦ δρόμου Ἀγίου Θεοδώρου—Παπούτσας ;
- (β) Πότε προγραμματίζεται ἡ ἀποπεράτωσις τῆς διαπλατύνσεως καὶ ἀσφαλτοστρώσεως τοῦ δρόμου Ἀγίου Θεοδώρου—Ζωοπηγῆς καὶ διατί δὲν ἐπιταχύνεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου τούτου, καὶ
- (γ) ἐάν υπάρχῃ οἰονδήποτε σχέδιον ἢ πρόγραμμα κατασκευῆς τοῦ φράγματος εἰς τὴν τοποθεσίαν «Κουφές—Ἀνεκρής» καὶ ἐάν ὅχι διατί .

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18ην Μαρτίου 1972, τοῦ Ὅπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 4ην Φεβρουαρίου 1972, ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«(α) Ἀσφάλτωσις δδοῦ Ἀγίου Θεοδώρου—Παπούτσας.

Ἡ δδὸς αὕτη ἔχει μῆκος 3 μιλίων διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν τῆς δὲ ἀπαιτεῖται δαπάνη ἐκ £ 15.960.

(β) Ἀσφάλτωσις δδοῦ Ἀγίου Θεοδώρου—Ζωοπηγῆς.

Διὰ τὴν ἀσφαλτόστρωσιν τῆς δδοῦ ταύτης μῆκους 5 μιλίων ἀπαιτεῖται δαπάνη ἐκ £ 39.360. Ποσὸν ἐκ £ 1.500 ἐνεκρίθη δπως δαπανηθῇ ἐκ τοῦ Κεφαλαίου 23 Δ «Ἀγροτικὴ Ἀνάπτυξις» Ἀρθρον 6 «Βελτίωσις καὶ Κατασκευὴ Χωριτικῶν Όδῶν» τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους. Διὰ τὴν συνέχισιν τῆς διευρύνσεως τῆς ίδιας δδοῦ ἀπαιτεῖται εἰσέτι ποσὸν ἐκ £ 7.500.

«Αμφότεραι αἱ δδοὶ προετάθησαν δι᾽ ἀσφαλτόστρωσιν ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Γ΄ Πενταετοῦ Προγράμματος Ἀναπτύξεως. Ὁ χρόνος τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων θὰ ἔξαρτηθῇ ἐκ τοῦ βαθμοῦ προτεραιότητος τὸ δποίον ταῦτα κέκτηνται συγκρινόμενα πρὸς ἄλλα συναφῆ ἔργα ἀναπτύξεως καὶ ἀναλόγως τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τοῦ Κράτους».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7ην Φεβρουαρίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 7ην Φεβρουαρίου 1972.

«Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Φοινικάρια, οἱ δποίοι ἀπώλεσαν τὴν καλυτέραν γῆν των διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὑδατοφράκτου Γερμασόγειας, παραπονοῦνται διτὶ παρεχωρήθη προνόμιον ἐκμετάλλευσεως τσιακιλιοῦ παρὰ τὴν κοιτὴν τοῦ ὑδατοφράκτου εἰς ἐπιχείρησιν ἀπὸ τὴν δποίαν ἡ κοινότης οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἔχει.

Δι’ αὐτὸν καὶ ἔρωτάται τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεῖον νὰ πληροφορήῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων :

- (α) Ὅπὸ ποίους δρους ἐδόθη προνόμιον διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ τσιακιλιοῦ καὶ πότε λήγει αὐτὸν τὸ προνόμιον ;
- (β) Διατί δὲν παραχωρεῖται αὐτὸν τὸ προνόμιον εἰς τοὺς κατοίκους τῶν Φοινικαριῶν, τῶν δποίων ἡ καλυτέρα γῆ ἔχει ἀπαλλοτριωθῆ διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὑδατοφράκτου Γερμασόγειας ἔναντι τοῦ ἔξευτελιστικοῦ ποσοῦ τῶν £ 100—£ 150 κατὰ σκάλαν» ;

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20ην Μαρτίου 1972, τοῦ Ὅπουργοῦ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἔρωτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 7ην Φεβρουαρίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου.

«Ο Ἀνώτερος Λειτουργὸς Μεταλλείων, μετά τοῦ δποίου τὸ Ὅπουργεῖον ἐπεκοινώησεν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς παραχωρήσεως προνομίου Λατομείου ἐντὸς τῆς

κοίτης τοῦ ποταμοῦ Γερμασόγειας, ἐπληροφόρησε τὸν 'Υπουργὸν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας δῖτι κατόπιν ὑποθολῆς αἰτήσεως ὑπὸ τοῦ κ. Ἀνδρέα Παπαδούρη διὰ τὴν παραχώρησιν εἰς αὐτὸν προνομίου Λατομείου ἐντὸς τῆς κοίτης τοῦ ἐν λόγῳ ποταμοῦ πάρα τὸ χωρίον Φοινικάρια καὶ τῆς λήψεως εὐνοϊκῶν ἀπόψεων ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν, ἤτοι τοῦ Ἐπάρχου Λεμεσοῦ καὶ τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως 'Υδάτων, παρεχωρήθη ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω περιοχῆς προνόμιον Λατομείου εἰς τὸν κ. Παπαδούρην κατά τὴν 10ην Ἰουνίου 1971, διὰ χρονικήν περίοδον ἐνός ἔτους.

2. Ἡ κοινότης Φοινικαριῶν δὲν εἶχε καὶ οὕτε ἔχει ὑποθάλει μέχρι σήμερον αἴτησιν διὰ τὴν παραχώρησιν προνομίου Λατομείου εἰς αὐτήν.

3. Συναφῶς θὰ ἔδει νὰ τονισθῇ δῖτι συμφώνως πρὸς τὰς προνοίας τοῦ ὅρθρου 20 τοῦ περὶ Ρυθμίσεως Μεταλλείων καὶ Λατομείων Νόμου, Κεφ. 270, προτεραιότης δίδεται εἰς τὸν πρῶτον αἴτητὴν δόσις ὑποθάλει αἴτησιν διὰ τὴν παραχώρησιν προνομίου Λατομείου ἐπὶ ωρισμένης περιοχῆς.

'Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 8ην Φεβρουαρίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόση, καὶ ληφθεῖσα τὴν 8ην Φεβρουαρίου 1972.

«Παρακαλῶ τὸ ὅρμοδιον 'Υπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τοὺς λόγους διὰ τοὺς δόποιους ἢ Κυβέρνησις ἔχει σταματήσει τὴν κατασκευὴν τοιμενταλάκων εἰς τὰς κοινότητας τῆς περιοχῆς Μόρφου».

'Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 13ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 8ην Φεβρουαρίου 1972, ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόση.

«Ἡ κατασκευὴ τοιμενταλάκων εἰς τὴν περιοχὴν Μόρφου δὲν ἔσταμάτησεν ἀλλ’ ἀνεστάλη. Ὡς εἶναι γνωστόν, ἡ στεγανοποίησις τῶν αὐλάκων ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἔξοικονόμησιν ὅδατος, εἰδικῶς δὲ εἰς τὴν περιοχὴν Μόρφου εἰς τὴν ἔξοικονόμησιν ὑπογείων ὅδατων (ἐκ γεωτρήσεων) διοχετευομένων μέσῳ αὐλάκων διὰ τὴν ὅρδευσιν κήπων ἐσπεριδοειδῶν.

Λόγω τοῦ γεγονότος δῖτι ἡ περαιτέρω ἔξοικονόμησις ὅδατος καθίσταται πλέον ἐπιτακτικὴ ἐν ὅψει τῆς δεύνσεως τοῦ ὅδατικοῦ προθλήματος, τὸ 'Υπουργείον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων μελετᾶ οἰκονομικώτερους, πρακτικώτερους καὶ ἀποτελεσματικώτερους τρόπους τῇ συστάσει ἐμπειρογνωμόνων, διὰ τῆς ἔφαρμογῆς θελτιωμένων συστημάτων ὅρδευσεων λειτουργούντων ἐπὶ σωληνωτῶν δικτύων ὅρδευτικῆς διανομῆς καὶ ἐλέγχου τῶν ἀντλήσεων.

Τὸ ὡς ἄνω σχέδιον ἔτυχε προκαταρκτικῆς ἐγκρίσεως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀναμένεται ἡ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν κατόπιν συμπληρώσεως τῆς ἀπαίτουμένης διοικητικῆς καὶ δημοσιονομικῆς διαδικασίας.

«Υπὸ τὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις ἡ ἐπένδυσις τῶν χωματαυλάκων θὰ προσφέρεται μόνον πρὸς ἔξοικονόμησιν χειμερινῶν ρεόντων ὅδατων».

'Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10ην Φεβρουαρίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1972.

«Ἡ 'Ιερὰ Μονὴ Σταυροβουνίου ἐζήτησεν ἐπανειλημμένως τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ἡλεκτρικοῦ δικτύου τῆς περιοχῆς καὶ παροχὴν ρεύματος εἰς αὐτήν.

Πότε προτίθεται ἡ Ἀρχὴ Ἡλεκτρισμοῦ νὰ ίκανοποιήσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς Μονῆς».

Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 14ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἑρώτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

«Η Ἀρχὴ Ἡλεκτρισμοῦ Κύπρου μετὰ τῆς ὅποιας τὸ 'Υπουργεῖον ἐπεκοινώνησεν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς παροχῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς τὴν 'Ιεράν Μονήν Σταυροθουνίου πληροφορεῖ τὸν 'Υπουργὸν 'Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας ὅτι ἔξ ἐλέγχου τῶν ἀρχείων αὐτῆς προκύπτει ὅτι ἡ 'Ιερά Μονὴ Σταυροθουνίου οὐδέποτε μέχρι σήμερον ύπεβαλεν οἰασδήποτε αἴτησιν διὰ παροχῆς ἡλεκτρικῆς ἐνέργειας εἰς τὴν Μονήν.

Ἐφ' ὅσον ἡ 'Ιερά Μονὴ Σταυροθουνίου ἐνδιαφέρεται διὰ τοιαύτην παροχήν, θὰ ἡδύνατο νὰ ύποθάλῃ γραπτῶς πρὸς τὸν 'Επαρχιακὸν Μηχανικὸν τῆς Ἀρχῆς εἰς Λάρνακα τὰς εἰς ἡλεκτρικὴν ἐνέργειαν ἀνάγκας τῆς ὅποτε καὶ θὰ ἐκπονηθῇ ἡ σχετικὴ μελέτη. Ἀκολούθως ἡ Ἀρχὴ θὰ κοινοποιήσῃ πρὸς τὴν 'Ιεράν Μονὴν τοὺς ὄρους παροχῆς συμφώνως πρὸς τὴν συνήθη διαδικασίαν».

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἡ ἀνάγνωσις 'Ερωτήσεων—Απαντήσεων ἐπερατώθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Εργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β είναι διερήθρα τοῦ Κυπριακοῦ 'Οργανισμοῦ 'Αθλητισμοῦ (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Εκθεσιν τῆς 'Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Γ. ΖΑΜΠΑΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Γεώργιος Ζαμπᾶς, Πρόεδρος

Ἀνδρέας Νεοκλέους

Ἀντωνάκης Σωτηριάδης

Γεώργιος Σαββίδης

Νίκος Μαυρονικόλας

Σταύρος Ποσκώτης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

Ἐκπρόσωποι τῶν Θρησκευτικῶν 'Ομάδων :

Ἀντρανίκ 'Αστζιάν.

Η Κοινοβουλευτικὴ 'Επιτροπὴ Παιδείας ἐμελέτησε τὸ περὶ σὲ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 16ην Μαρτίου 1972, εἰς τὴν δόποιαν κληθεῖς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Κυπριακοῦ 'Οργανισμοῦ 'Αθλητισμοῦ.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ βασικοῦ νόμου οὕτως ὥστε νὰ παρέχηται εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ 'Οργανισμοῦ ἀρμοδιότης ἀσκήσεως δικαστικῆς ἡ πειθαρχικῆς δικαιοδοσίας, πλὴν ἐπὶ τὸν ὄμοσπον διοικητικοῦ οἰκοδομού τοῦ Κυπριακοῦ 'Οργανισμοῦ 'Αθλητισμοῦ.

Περαιτέρω παρέχεται εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ δευτεροβάθμιος δικαστική δικαιοδοσία δπως κρίνη καὶ ἀποφασίζῃ ἐπὶ πάσης ἔφεσεως ἡτις ἥθελε ἀσκηθῆ κατ' ἀποφάσεως τῆς οικείας δμοσπονδίας, δσάκις τὸ καταστατικὸν αὐτῆς ἐπιτρέπει ταύτην, πρωτοβάθμιος δικαστική δικαιοδοσία ἐπὶ πάσης ἀθλητικῆς δικαστικῆς ὑποθέσεως, δσάκις τὸ καταστατικὸν τῆς οικείας ἀθλητικῆς δμοσπονδίας δὲν προσθέπει περὶ τῆς ὑπ' αὐτῆς ἀσκήσεως τοιαύτης δικαιοδοσίας, ως καὶ ἔουσια διὰ τὴν σύστασιν Ἐπιτροπῶν, σωμάτων ἢ δργάγων καὶ τὴν εἰς αὐτὰ ἀνάθεσιν τῆς ἀσκήσεως οἰασδήποτε ἀρμοδιότητος αὐτοῦ.

Ἀναμένεται δτι ἡ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τροποποίησις τοῦ βασικοῦ νόμου θὰ καταστήσῃ εὐχερεστέραν τὴν ἐπίτευξιν τῶν στόχων τοῦ Κ.Ο.Α. καὶ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν εύρυθμον λειτουργίαν τοῦ ἔξωσχολικοῦ ἀθλητισμοῦ.

Τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Παιδείας ἀπησχόλησεν ίδιαιτέρως τὸ θέμα τῆς ἀναδρομικότητος τῆς Ισχύος τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου. Ἐξεφράσθη ἐν προκειμένῳ ἐπιφύλαξις ως πρὸς τὴν ὀρθότητα τῆς προταθέσης ἀναδρομικότητος, καὶ θὰ ἀπέρριπτε ταύτην ἀν σκοπὸς ταύτης δὲν ἦτο ἡ καλυπτικὴ ἔγκρισις τῶν Κανονισμῶν τοῦ Κ.Ο.Α. οἵτινες ἔξεδόθησαν καθ' ὑπέρβασιν ἔξουσιῶν. Ἡ Ἐπιτροπὴ δμοφώνως ὑποστηρίζουσα τὸ σχετικὸν ἄρθρον περὶ ἀναδρομικότητος συνιστᾶ ταυτοχρόνως εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀρχὴν τοῦ Κ.Ο.Α. δπως ἀπόσχῃ τῆς διώξεως οἰωνδήποτε προσώπων ἐνεχομένων εἰς παραθάσεις ἐπισυμβάσας πρὸ τῆς θεσπίσεως εἰς νόμον τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Παιδείας, ἔχουσα ὑπ' ὅψιν τὴν χρησιμότητα καὶ σκοπιμότητα τῶν προνοιῶν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν αὐτοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

Προτοῦ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, θὰ ἥθελα νὰ πληροφορηθῶ ἐάν τὸ Νομοσχέδιον ἔξητάσθη καὶ ὑπὸ τῆς Νομικῆς Ἐπιτροπῆς. Διότι μοῦ προξενεῖ ἐντύπωσιν ἡ παράγραφος (ιγ) τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τῆς δποίας δίδεται ἔουσια δπως ἐπιθάλλωνται ποιναὶ ἐπὶ φιλάθλων, δηλαδὴ ἐπὶ τοῦ κοινοῦ. Καὶ θεωρῶ περίεργον τὸ δτι ἔνα Συμβούλιον δικαιοῦται νὰ ἐπιθάλλῃ ποινὰς εἰς πολίτας.

Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης ἔχει τὸν λόγον.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Τὴν ίδιαν ἀπορίαν ἔχω καὶ ἔγώ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, καὶ θὰ εἰσηγούμην δπως ἀποσταλῇ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἔξέτασιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἄσφαλῶς ἔνα Συμβούλιον πρέπει νὰ ἔχῃ δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῶν διαιτητῶν, τῶν ἀθλητῶν καὶ οὕτω καθ' ἔχης. Ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ εύρυτέρου κοινοῦ δὲν νομίζω δτι μπορεῖ νὰ δοθῇ τοιαύτη ἔουσια.

Ο κ. Μαυρονικόλας.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐθεωρήθη ἡ τροποποίησις αὐτὴ ἀναγκαία διὰ νὰ καλύψῃ καὶ ώρισμένας ἀντιαθλητικὰς πράξεις διαφόρων ἀλλων φιλάθλων. Ὑπάρχουν πληροφορίαι δτι μερικοὶ φιλάθλοι προσπαθοῦν νὰ δωροδοκήσουν εἴτε διαιτητάς εἴτε ποδοσφαιριστάς καὶ αἱ ποιναὶ αἱ δποῖαι θὰ ἐπιθάλλωνται ἐπὶ φιλάθλων εἶναι ἐκεῖναι αἱ δποῖαι καθορίζονται ὑπὸ τῶν Κανονισμῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο φίλαθλος δὲν μπορεῖ νὰ ὑπόκειται εἰς κανονισμούς.

‘Ο φίλαθλος, δὲ όποιος εἶναι μέλος τοῦ εύρυτέρου κοινοῦ ὑπόκειται εἰς τοὺς Νόμους τῆς Δημοκρατίας, δχι δμως εἰς τοὺς κανονισμούς. Περαιτέρω, δὲς ὑποθέσωμεν δὲι ἐπιθάλλεται μία ποινή ἀπὸ μίαν Ἐπιτροπὴν εἰς τὸν φίλαθλον. Ταυτοχρόνως δμως δὲ φίλαθλος κατηγορεῖται καὶ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου. Τὶ θὰ συμβῇ ἔάν μὲν τὸ Δικαστήριον τὸν ἀθωῶσῃ, ή δὲ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἐπιθάλλη ποινήν;

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Δυστυχῶς εἰς τὰ Δικαστήρια εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω δὲι τὸ θέμα δὲν χωρεῖ περαιτέρω συζήτησιν καὶ πρέπει νὰ ἔξετασθῇ ὑπὸ τῆς Νομικῆς Ἐπιτροπῆς.

‘Ο κ. Ζαμπᾶς.

Γ. ΖΑΜΠΑΣ :

Μοῦ ἐπιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.

Γ. ΖΑΜΠΑΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. ‘Ακριθῶς τὸ θέμα αὐτὸ ἀπησχόλησε καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ κυρίως τὸ ζήτημα τοῦ ἀποκλεισμοῦ δρισμένων σεσημασμένων φίλαθλων, οἱ όποιοι δημιουργοῦν ζητήματα καὶ ἐπιδεικνύουν ἀντιαθλητικὴν συμπεριφοράν, ἀπὸ δρισμένας ἀθλητικάς ἐκδηλώσεις καὶ πάντως ἔξητάσθῃ τὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ ἔγινε λόγος νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν πλήν, δμως, ἐπεκράτησεν ή γνώμη δὲι, ἀσφαλῶς, τὸ Νομοσχέδιον προτοῦ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν εἶχεν ἔξετασθῇ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως καὶ δὲι ἦτο μᾶλλον μὲ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Αιμίλιος Μιχαηλίδης.

ΑΙΜ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

“Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Δὲν ἔχω ἔνστασιν νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπὴν παρ’ δλον ποὺ ἔχω τὴν γνώμην δὲι ίσως νὰ ὑπάρχῃ ἀσφαλμένη ἐντύπωσις δως πρὸς τὴν φύσιν τῶν ἀδικημάτων τῶν δοιών θὰ ἐπιλαμβάνεται ή Ἐπιτροπή. Δὲν ἀναφέρεται θεσαίως εἰς τὸ εύρυτερον κοινὸν δπως λέγετε σεῖς. Ομιλοῦν περὶ τῶν φίλαθλων, οἱ όποιοι εύρισκονται ἐντὸς τοῦ σταδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.

ΑΙΜ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Αἱ δὲ ποιναί, αἱ όποιαι τυχὸν θὰ ἐπιθεθοῦν, δὲν εἶναι αἱ συνήθεις ποιναὶ ποὺ ἐπιθάλλουν τὰ Δικαστήρια τῆς πολιτείας, ἀλλὰ εἶναι π.χ. ἀποκλεισμός ἀπὸ

διοικητικά Συμβούλια Σωματείων παρεκτρεπομένων φιλάθλων. Είναι αύτής τής φύσεως αἱ ποιναί. Δὲν είναι αἱ ποιναί αἱ δόποια μπορεῖ νὰ ἔλθουν εἰς σύγκρουσιν μὲ τυχόν ποινάς ποὺ μπορεῖ νὰ ἐπιθάλῃ τό.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ανεξαρτήτως αὐτοῦ, δὲν είναι μικρὸν πρᾶγμα δι’ ἔνα πολίτην νὰ τοῦ λεχθῇ ὅτι ἀπεκλείσθη ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ Στάδιον. Ποία θὰ είναι ἡ δικονομία καὶ πῶς θὰ γίνη καὶ ἡ ἐκδίκασις ;

Νομίζω ὅτι είναι θέμα τὸ δόποιον, ἐν πάσῃ περιπτώσει, πρέπει νὰ ἔξετασθῇ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν.

Παραπέμπω τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν.

Τὸ δεύτερον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως είναι «Ο περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ Πολιτιστικῆς καὶ Ἐπιστημονικῆς Συνεργασίας μεταξὺ τῆς Κυθερνήσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυθερνήσεως τῆς Σοσιαλιστικῆς Δημοκρατίας τῆς Ρουμανίας (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Τάσος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος

·Ανδρέας Χατζηώαννου

Αιμίλιος Μιχαηλίδης

·Εζεκίας Παπαϊωάννου

Χρήστος Κουρτελλάρης

Κώστας Χατζηκακοῦ

·Ανδρέας Τουμαζῆς.

·Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπή ·Εξωτερικών ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 16ην Μαρτίου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ κύρωσις τῆς Συμφωνίας περὶ Πολιτιστικῆς καὶ Ἐπιστημονικῆς Συνεργασίας μεταξὺ τῆς Κυθερνήσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυθερνήσεως τῆς Σοσιαλιστικῆς Δημοκρατίας τῆς Ρουμανίας τὴν δόπιαν ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία ὑπέγραψε τὴν 6ην Ἰανουαρίου 1972 κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπ’ ἀριθμὸν 10.725 καὶ ἡμερομηνίαν 26ην Αὐγούστου 1971.

Αἱ κυριώτεραι πρόνοιαι τῆς ὑπογραφείσης Συμφωνίας, τῆς δόπιας βασικός σκοπός είναι ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἐνίσχυσις τῶν φιλικῶν σχέσεων καὶ τῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν λαῶν τῶν Συμβαλλομένων Χωρῶν, είναι αἱ ἀκόλουθοι :

(α) ‘Η ἀνάπτυξις συνεργασίας εἰς τοὺς τομεῖς τῆς ἐπιστήμης, τῆς ἐκπαίδευσεως, τῶν τεχνῶν, τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς δημοσιογραφίας, τῆς ραδιοφωνίας καὶ τοῦ ἀθλητισμοῦ.

(β) ‘Η ἀμοιβαίσα ἀνταλλαγὴ ἐπισκέψεων καὶ ἄλλων ἐπαφῶν ἐπιστημόνων καὶ ἐρευνητῶν διὰ μελέτας, ἔρευναν, τεκμηρίωσιν καὶ διαλέξεις.

- (γ) Ἡ ἀμοιβαία ἀνταλλαγὴ ὄλικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ, ἐπιστημονικοῦ καὶ πολιτικοῦ περιεχομένου.
- (δ) Ἡ δργάνωσις εἰς ἀμφοτέρας τὰς Συμβαλλομένας Χώρας ἐκθέσεων καὶ ἀλλων καλλιτεχνικῶν καὶ ἀθλητικῶν ἐκδηλώσεων.
- (ε) "Εκαστον Συμβαλλόμενον Μέρος θέλει παράσχει πρὸς τοὺς ἐπιστήμονας, τεχνικούς, ἐμπειρογνώμονας καὶ λοιπούς ἔρευνητάς τοῦ ἐτέρου Συμβαλλομένου Μέρους πᾶσαν δυνατήν διευκόλυσιν καὶ θοήθειαν διὰ τὴν ἐπιτυχεστέραν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς των.
- (στ) Πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ὡς ἄνω σκοπῶν τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ διαπραγματεύωνται προγράμματα ἐφαρμογῆς δι' ὥρισμένην πάντοτε περίοδον χρόνου καθορίζοντα τὰ συγκεκριμένα σχέδια συνεργασίας καὶ τοὺς οικονομικούς δρους.
- (ζ) Ἡ ὡς ἄνω Συμφωνία συνάπτεται διὰ περίοδον πέντε ἑτῶν καὶ σιωπηρῶς θὰ ἀνανεώθηται εἰς τὸ τέλος ἐκάστης πενταετίας δι' ἕτερα πέντε ἔτη ἐκτὸς ἐάν αὕτη ηθελε καταγγελθῆ ἐγγράφως ὅφ' ἐνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἔξι τούλαχιστον μῆνας πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν συμφωνεῖ μὲ τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς ὡς ἄνω ἀναφερομένης Συμφωνίας καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσγείται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου πρὸς κύρωσιν αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

Ἐφ' δοσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἢ δοποία θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρμηνεία. "Ἀρθρον 2ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κύρωσις τῆς Συμφωνίας "Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 3ον ἀρθρον ἐγκριθῇ ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ Πολιτιστικῆς καὶ Ἐπιστημονικῆς Συνεργασίας μεταξύ τῆς Κυθερνήσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυθερνήσεως Σοσιαλιστικῆς Δημοκρατίας τῆς Ρουμανίας (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον καὶ ἡ Σύμβασις κυροῦται.

Τὸ τρίτον, τέταρτον, πέμπτον, ἔκτον, ἔθδομον, ἔννατον καὶ δέκατον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ἔχουν εἰσέτι κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Τὸ δον θέμα «Ο περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως (Ἐπιβολὴ καὶ Ἐπιστροφὴ τούτων) (Τροποποιητικός) (Άρ. 3) Νόμος τοῦ 1971» δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ διότι ἡ “Ἐκθεσις δὲν ἐκκλιοφόρησε 48 ὥρας πρὸ τῆς συζητησεως τοῦ θέματος, μερικοὶ δὲ ἐκ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν μὲν ἐπιληροφόρησαν δὴ μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἔχουν εἰσέτι λάθει τὸ κείμενον τῆς Ἐκθέσεως καὶ ἐπομένως ἡ συζήτησις τοῦ θέματος θὰ ἀναθληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Πάρακαλοῦνται οἱ ἐντίμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ἀποχετευτικῶν Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ Ἐσωτερικῶν Θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Υδατοπρομηθείας (Δημοτικαὶ καὶ ὄλλαι Περιοχαὶ) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται ωσαύτως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν, ὅπως καὶ ὁ περὶ Διαχειρίσεως τῆς Υδατοπρομηθείας Λευκωσίας (Βακούφια Ἀράππ Ἀχμέτ καὶ Σιλικτάρ) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ (Άρ. 3) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ (‘Αρ. 4) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμβάσεως περὶ Ἀδικημάτων καὶ Ἐτέρων Πράξεων Τελουμένων ἐπὶ Ἀεροσκαφῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν.

Ἡ ἡμερήσια διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς θὰ ἔχῃ ώς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική Ἐργασία :

- (1) Οἱ περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν Κανονισμοὶ τοῦ 1972.
- (2) ‘Ο περὶ Κυπριακοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀθλητισμοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (3) ‘Ο περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων (Ἐκπαίδευσις Ὁδηγῶν) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (4) ‘Ο περὶ Ἐργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (5) ‘Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (‘Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (6) ‘Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) (‘Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (7) ‘Ο περὶ Ἐμπορευμάτων καὶ Ὑπηρεσιῶν (Κανονισμὸς καὶ Ἐλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (8) ‘Ο περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως (Ἐπιθολὴ καὶ Ἐπιστροφὴ τούτων) (Τροποποιητικός) (‘Αρ. 3) Νόμος τοῦ 1971.
- (9) ‘Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.
- (10) ‘Ο περὶ Ιδρύσεως Συνδέσμων καὶ Ταμείου διὰ Προστασίαν τῶν Φυτῶν Νόμος τοῦ 1972.
- (11) ‘Ο περὶ Ἀποχετευτικῶν Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (12) ‘Ο περὶ Ὑδατοπρομηθείας (Δημοτικαὶ καὶ Ἀλλαι Περιοχαὶ) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (13) ‘Ο περὶ Διαχειρίσεως τῆς Ὑδατοπρομηθείας Λευκωσίας (Βακούφια Ἀράππ ‘Αχμέτ καὶ Σιλικτάρ) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (14) ‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ (‘Αρ. 1) Νόμος τοῦ 1972.
- (15) ‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ (‘Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1972.

- (16) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ ('Αρ. 3) Νόμος τοῦ 1972.
 (17) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ ('Αρ. 4) Νόμος τοῦ 1972.
 (18) 'Ο περὶ Συμβάσεως περὶ Ἀδικημάτων καὶ Ἐτέρων Πράξεων Τελουμένων ἐπὶ Ἀεροσκαφῶν (Κυρωτικὸς) Νόμος τοῦ 1972.
 (19) 'Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 1) τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Ἡ ἐπομένη συνεδρίασις τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἑργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 5.10 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ύπεγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδόπουλος Τάσος
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Κληρίδης Ξάνθος	Ποσκώτης Σταῦρος
Κόσιης Νίκος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαββίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαλλιώτης Γεώργιος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φράγκος Αἰμιλίος
Μιχαηλίδης Αἰμιλίος	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηκακοῦ Κώστας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χριστοδούλης Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοφίδης Χριστόφορος.
Παπαδημητρίου Κυριάκος	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ἐρωτήσεις—'Απαντήσεις (Ἡ θελτίωσις τῆς δόδοις Πάνω Ἀρόδων—'Αγίου Γεωργίου Πέγειας—Ἡ δημιουργία Ἐπαρχιακοῦ Γραφείου Ἐκδόσεως Ἀδειῶν Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων εἰς Πάφον—Ἡ ἀπόκτησις πανεπιστημιακοῦ πτυχίου ἢ τίτλου ὑπὸ ὑπηρετοῦντος δημοσίου ὑπαλλήλου—Τὸ δριον ἥλικιας ἀφυπηρετήσεως τῶν ἀγροφυλάκων—Τὸ πρόθλημα τῶν χώρων ἀποθηκεύσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Σιτηρῶν—Ἡ ἀσφαλτόστρωσις τῆς δόδοις ἢ δοπίας συνδέει τὸν Ἀγρὸν μὲ τὴν δόδικήν ἀρτηρίαν Λευκωσίας—Παλαιχωρίου—Τροόδους—Προσθήματα τῆς κοινότητος Ἀγίου Θεοδώρου Ἀγροῦ Προνόμιον διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν λατομείου ἐντὸς τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ παρὰ τὸ χωρίον Φοινικάρια—Ἡ κατασκευὴ τσιμενταυλάκων εἰς κοινότητας τῆς περιοχῆς Μόρφου—Ἡ παροχὴ ἥλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς τὴν Ἱεράν Μονήν Σταυροθουνίου).

- (2) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Κυπριακοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀθλητισμοῦ (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ἀπόφασις ὅπως τὸ θέμα παραπεμφθῇ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς πρὸς περαιτέρω μελέτην.

(3) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ τῆς Συμφώνιας περὶ Πολιτιστικῆς καὶ Ἐπιστημονικῆς Συνεργασίας μετάξὺ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Σοσιαλιστικῆς Δημοκρατίας τῆς Ρουμανίας (Κυρωτικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(4) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.

(4) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.

Οι αναστολές δεν είναι πάντα τέλειες λύσεις για την απόφευκτη παραγωγή.

Τιμή 50 Μίλιας

*Επιπώθη έν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Λαϊκή Βουλή της Ελλάς
Επίσημη Εφημερίδα της Βουλής
της Ελλάς
Επίσημη Εφημερίδα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 30ῆς ΜΑΡΤΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.05 μ.μ.)

(Άρ. 29)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις ‘Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ‘Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 6ην Ὁκτωβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 9ην Ὁκτωβρίου 1971.

«Ο δρόμος ποὺ δηγεῖ πρὸς τὸ χωρίον Τίμη ἀπὸ τὸν δείκτην τοῦ κυρίως δρόμου Πάφου—Λεμεσοῦ μέχρι τὴν ἔξοδον τοῦ χωρίου χρειάζεται ἀσφαλτόστρωσιν καὶ διεύρυνσιν δι’ ἀσφαλτικοῦ ἐπιστρώματος τῶν παγκέττων. Εἰς τὸν δρόμον αὐτὸν ὑπάρχει ἀρκετὴ τροχαία κίνησις λόγῳ τῆς συνδέσεως πολλῶν ἄλλων κοινοτήτων. ‘Υπεδείχθη εἰς τὸ ἀρμόδιον Τμῆμα καὶ παρεκλήθη νὰ ἐπιληφθῇ αὐτοῦ τοῦ τμήματος τοῦ δρόμου ποὺ δὲν εἶναι πέραν τῶν χιλίων μέτρων.

Μπορεῖ τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα ἐάν τὸ ‘Ἐπαρχιακόν του Γραφείον ἔχει μελετήσει αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ τότε προτίθεται νὰ προθῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τοῦ ἔργου»;

‘Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30ῆς Μαρτίου 1972, τοῦ ‘Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ ‘Ἐργων, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 9ην Ὁκτωβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Τὸ θέμα τῆς διαπλατύνσεως τοῦ ἀσφαλτικοῦ δόσιστρώματος τῆς δόδον μεταξὺ τοῦ χωρίου Τίμης καὶ τῆς κυρίας δόδον Λεμεσοῦ—Πάφου θὰ ἔξετασθῇ ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ γενικωτέρου προγράμματος ὁδικῆς ἀναπτύξεως τῆς νῆσου».

*Ερώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 3ην Φεβρουαρίου 1972, ύποθεσία ύπό τού εντίμου Βουλευτού περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, και ληφθείσα την 4ην Φεβρουαρίου 1972.

«Τὰ πλοῖα, τὰ μεταφέροντα μαζούτ, μετά τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν φορτίων τῶν ἀπορρίπτουν τὰ κατάλοιπα εἰς τὴν θάλασσαν μὲν ἀποτέλεσμα τὴν ρύπανσεως ἀπὸ τὰ κατάλοιπα τοῦ μαζούτ τὰ δοῖα ἀπορρίπτουν τὰ διάφορα πλοῖα.»

*Ερωτάται ἡ ἀρμοδία 'Αρχὴ νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς ποῖα μέτρα λαμβάνονται διὰ τὴν προστασίαν τῆς θαλασσίας περιοχῆς ἐκ τῆς ρυπάνσεως ἀπὸ τὰ κατάλοιπα τοῦ μαζούτ τὰ δοῖα ἀπορρίπτουν τὰ διάφορα πλοῖα.»

*Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 24ην Μαρτίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ύποθεσίαν την 4ην Φεβρουαρίου 1972 ύπό τοῦ εντίμου Βουλευτού περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Τὰ πλοῖα, τὰ μεταφέροντα μαζούτ, ἀπορρίπτουν τὰ κατάλοιπά των εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν ἐκτὸς τῶν χωρικῶν ὑδάτων τῆς Νήσου, διόπου δὲ ἔλεγχος ύπό τῶν 'Αρχῶν τῆς Δημοκρατίας είναι ἀδύνατος. Γίνεται ἀντιληπτὸν δτι, λόγω τῶν ὡς ἄνω δυσκολιῶν, αἵτινες ἀφοροῦν οὐχὶ μόνον τὴν Κύπρον ἀλλ' ὅλας τὰς χώρας αἵτινες συνορεύουν μὲν τὴν θάλασσαν, τὸ ζήτημα τοῦτο συζητεῖται ἐπὶ διεθνοῦς ἐπιπέδου πρὸς τὸν σκοπὸν ἔγκρισεως διεθνοῦς συμβάσεως, ἡτις νὰ ἔλέγχῃ τὴν συμπεριφορὰν τῶν πλοίων, τόσον εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν, δσον καὶ ἐντὸς τῶν Χωρικῶν 'Υδάτων τῶν διαφόρων χωρῶν. 'Ἐν τῷ μεταξὺ ἔλπιζεται δτι διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῆς Λιμενικῆς 'Αστυνομίας διὰ καταλλήλων μηχανικῶν μέσων θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ἔξασκηται αὐστηρότερος ἔλεγχος τῶν ἐνεχομένων πλωτῶν μέσων.»

'Η ἀνάγνωσις 'Ερωτήσεων-'Απαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Εργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β είναι «Οἱ περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν Κανονισμοὶ τοῦ 1972».»

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας 'Επιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Έκθεσιν τῆς 'Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΠΡΑΤΗΡΙΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1972».»

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κόσιης

Κώστας Χριστοδούλης

Χριστόφορος Χριστοφίδης

Χρήστος Κουρτελλάρης (ἐκπροσωπῶν τὸν κ. Α. Φάντην).

*Η Κοινοβουλευτικὴ 'Επιτροπὴ 'Εσωτερικῶν ἐμελέτησε τοὺς ὡς ἄνω ἀναφερομένους Κανονισμοὺς εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 27ην Μαρτίου 1972.

Διὰ τῶν ὡς ἄνω Κανονισμῶν, οἵτινες ἔκδιδονται δυνάμει τοῦ ἀρθρου 13 τοῦ περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν Νόμου τοῦ 1968 ('Αρ. 94 τοῦ 1968), προτείνεται ἡ εἰσαγωγὴ ἀριθμοῦ διατάξεων ἀποσκοπουσῶν εἰς τὴν καλλιτέραν ἐφαρμογὴν τῶν διαφόρων προνοίων τοῦ Νόμου τούτου.

Οἱ Κανονισμοὶ οὗτοι προνοοῦσι, μεταξὺ ἄλλων, περὶ τῶν ἀκολούθων ζητημάτων:

(α) Περὶ τῆς ἐπιθολῆς ὅρων καὶ περιορισμῶν εἰς ἀδείας χορηγουμένας δυνάμει τοῦ προμηθέντος Νόμου.

(β) Περὶ τῶν κατωτάτων διαστάσεων, τοῦ σχήματος, ὑλικῶν καὶ τρόπου κατασκευῆς πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν.

(γ) Περὶ παντὸς θέματος ἀναγκαίου διὰ τὴν ἀσφάλειαν προσώπων ἐκμεταλλευομένων, διατηρούντων, ἢ ποιουμένων χρῆσιν πρατηρίων πετρελαιοειδῶν, ἢ προσώπων ἀτινα δυνατόν νὰ ἐπηρεασθῶσιν, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, ὡς ἐκ τῆς λειτουργίας, διατηρήσεως ἢ χρήσεως τοιούτων πρατηρίων.

(δ) Περὶ τῆς ἐξετάσεως ἢ ἐπιθεωρήσεως πρατηρίων πετρελαιοειδῶν.

(ε) Περὶ τῶν τελῶν τῶν καταβλητέων ἐπὶ τῇ ἐξετάσει ἢ ἐπιθεωρήσει πρατηρίων πετρελαιοειδῶν ἢ ἐπὶ τῇ ὑποθολῇ αἰτήσεων ἢ τῇ ἐκδόσει ἀδείας δυνάμει τοῦ προμηθέντος Νόμου.

(στ) Περὶ τοῦ καθορισμοῦ χρηματικῆς ποινῆς ἢ ποινῆς φυλακίσεως δι' οἰανδήποτε παράβασιν τῶν ὑπὸ συζήτησιν Κανονισμῶν.

Τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν μελετήσαντα ἔνα ἔκαστον τῶν προτεινομένων Κανονισμῶν ἐπιθυμοῦν ὅπως εἰσηγηθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀκολούθους τροποποιήσεις:

(α) Ἡ παράγραφος (ι) τοῦ Κανονισμοῦ 6 πρὸς σαφεστέραν διατύπωσιν αὐτῆς ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἀκολούθου:

«(ι) Πρατήριον ἐφαπτόμενον πλειόνων τῆς μιᾶς ὅδοιν θὰ ἔχῃ εἰσόδους ἐπὶ τῆς μιᾶς τῶν δόδων τούτων μόνον καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐδέποτε πέραν τῶν δύο εἰσόδων.».

(β) Ὁ Κανονισμὸς 8 ἀπαλείφεται, ἢ δὲ ἐν αὐτῷ πρόνοια διὰ τὰς προϋποθέσεις μερικῆς κατεδαφίσεως πρατηρίου πετρελαιοειδῶν μεταφέρεται εἰς τὸν Κανονισμὸν 7, τῶν ὑπολοίπων Κανονισμῶν ἀναριθμούμενων καταλλήλως.

(γ) Τὸ ὕψος τῶν προτεινομένων δικαιωμάτων εἰς τὴν ὑποπαράγραφον (α) τῆς παραγράφου (1) τοῦ Κανονισμοῦ 15 (ὡς οὗτος ἀνηριθμήθη) αὐξάνεται ἀπὸ £ 2,000 μίλις εἰς £ 5,000 μίλις, τοῦ ἀρχικῶς προταθέντος ποσοῦ θεωρηθέντος ὡς λίσαν χαμηλοῦ.

(δ) Πρὸς σαφεστέραν ἀπόδοσιν τῶν προθέσεων τῆς Κυβερνήσεως ἢ παράγραφος (2) τοῦ Κανονισμοῦ 15 (ὡς οὗτος ἀνηριθμήθη) ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἀκολούθου:

«(2) Κατὰ τὴν ἔκδοσιν ἀδείας λειτουργίας, περιλαμβανομένης ἀναγνωστικῆς τοιαύτης ἀδείας, ὁ αἰτητής καταβάλλει εἰς τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν (Λειτουργίας) τὰ ἀκόλουθα δικαιώματα, καθοριζόμενα ἀναλόγως τῆς γνωστού χωρητικότητος τοῦ ἀποθηκευτικοῦ χώρου τῶν πάσης φύσεως πετρελαιοειδῶν ἔκάστου πρατηρίου:».

«Απασαι αἱ ὡς ἄνω τροποποιήσεις ἐγένοντο τῇ συναινέσει ἐκπροσώπων τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν τεχνικῶν αὐτῆς.

«Ἡ Κοινωνικού Λειτουργούσας τοῦ Ημερογένειον θεσπίζεται εἰς Νόμον,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ Κανονισμῶν, καὶ οὐχὶ περὶ Νομοσχέδιου, οἱ δποῖοι Κανονισμοὶ ἵσχουν ως κατετέθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ἐκτὸς ἐὰν ἥθελον τροποποιηθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, δὲν υπάρχει θέμα πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης ἀναγνώσεως.

Ὑπάρχει ἔνστασις ὅπως οἱ Κανονισμοὶ ἐγκριθοῦν ως ἐτροποιήθησαν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς;

Μή ὑπαρχούσης ἔνστάσεως οἱ Κανονισμοὶ ἐγκρίνονται ως ἐτροποιήθησαν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ο περὶ Κυπριακοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀθλητισμοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Τὸ θέμα παρεπέμφθη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν ἡ ὅποια, δις διτιλασθάνομαι, ἔξακολουθεῖ νὰ συνεδριάζῃ καὶ ἐπομένως θὰ τὸ ἀφῆσωμεν εἰς τὸ τέλος τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Ἐάν ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν καταλήξῃ εἰς συμπέρασμα ἐπὶ τοῦ παραπεμφθέντος σημείου, τότε εἶναι δυνατὸν νὰ συζητῇ σήμερον τὸ Νομοσχέδιον.

Ο περὶ Μηχανοκινήτων Ὀχημάτων (Ἐκπαίδευσις Ὁδηγῶν) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΟΔΗΓΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κόστης

Κώστας Χριστοδουλίδης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἑσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 23ην Μαρτίου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Μηχανοκινήτων Ὀχημάτων (Ἐκπαίδευσις Ὁδηγῶν) Νόμου τοῦ 1968 οὗτως ὥστε νὰ πληρωθῇ τὸ εἰς τούτου ὑφιστάμενον κενόν τὸ ὅποιον παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς ἐκπαίδευτήν δόδηγόν, διατὶς δισκεῖ τὸ ἐπάγγελμα ως ἀνεξάρτητον ὅτομον καὶ οὐχὶ ως ἐργοδοτούμενος σχολῆς δόδηγῶν, νὰ ἐκπαίδευῃ δόδηγούς δὲνευ συμμορφώσεως πρὸς τὰς ἐν τῇ νομοθεσίᾳ ταύτη διασυραφομένας προϋποθέσεις ἀσφαλείας.

Πρὸς τοῦτο ὁ θασικὸς νόμος τροποποεῖται κατὰ τοιούτον τρόπον ὥστε νὰ ἀπαγορεύηται ἡ ὑπὸ ἀδειούχου ἐκπαίδευτού δόδηγῶν παρόχῃ ἐκπαίδεύσεως δόδηγῶν, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος εἴτε ἀπασχολήσται ὑπὸ ἀδειούχου σχολῆς δόδηγῶν εἴτε εἶναι δωσάτως κάτοχος ἔγκυρου ἀδείας λειτουργίας σχολῆς δόδηγῶν ἔστω καὶ ἐὰν εἶναι διάστημα ἐν αὐτῇ ἐκπαίδευτῆς δόδηγῶν.

"Επί" εύκαιρια τῆς ἐπιφερομένης ώς ἅνω τροποποιήσεως εἰς τὸν θασικὸν νόμον ἀντικαθίσταται ἐπέσης ἢ παράγραφος (γ) τοῦ ἔνδειφου (3) τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ διὰ νέας παραγύραφου πρός ἅροιν ὀρισμένων ἥδη ἐκφρασθεισῶν ὀμφισθολιῶν ώς περφό τὴν διετύπωσίν της.

"Αμφότεραι αἱ ώς ἅνω τροποποιήσεις ἡγέρθησαν ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Κοινού οὐλευτικῆς, 'Επιτροπῆς 'Εσωτερικῶν διατροφῆς τῆς μελέτης τῶν κατατεθέντων καὶ ἀποσυρθέντων ὑπὸ τῆς 'Ἐκτελεστικῆς 'Εξουσίας περὶ Μηχανοκινήτων 'Οχημάτων ('Εκπαίδευσις 'Οδηγῶν) Καινοισμῶν τοῦ 1971. Διαπιστωθέντος κατὰ τὴν συνεδρίασιν τοῦ προμηθέντος κενοῦ εἰς τὴν ψηφισθείσαν νομοθεσίαν παρεκλήθη τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον διὰ τὴν ψήφισιν σχετικὴν τροποποίησιν τοῦ θασικοῦ νόμου.

"Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῆς 'Επιτροπῆς 'Εσωτερικῶν ὁμοφώνως ἐγκρίνουν τὰς προτεινομένας τροποποιήσεις καὶ εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

"Εφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἢ ὅποια θά γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Άρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις διὰ τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκριθῆ ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ θασικοῦ νόμου. "Άρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις :

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. 'Η τρίτη ἀνάγνωσις θά γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος θά ἀναφέρηται ώς ὁ περὶ Μηχανοκινήτων 'Οχημάτων ('Εκπαίδευσις 'Οδηγῶν) (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θά ἀναγινώσκηται ὁμοῦ μετὰ τοῦ περὶ Μηχανοκινήτων 'Οχημάτων ('Εκπαίδευσις 'Οδηγῶν) Νόμος τοῦ 1968 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ώς «ὁ θασικὸς νόμος»), ὁ δὲ θασικὸς νόμος καὶ ὁ παρὼν Νόμος θά ἀναφέρωνται ὁμοῦ ώς οἱ περὶ Μηχανοκινήτων 'Οχημάτων ('Εκπαίδευσις 'Οδηγῶν) Νόμοι τοῦ 1968 καὶ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις διὰ τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τό τέταρτον θέμα «Ο περί 'Εργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1972» δεν είναι δυνατόν να συζητηθῇ σήμερον διότι δεν έχει κυκλοφορήσει ή "Έκθεσις της άρμοδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Τό πέμπτον θέμα «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος του 1971» δεν δύναται να συζητηθῇ λόγω τού ότι δὲν ἐκυκλοφόρησεν ή "Έκθεσις τῆς ἀρμόδιας Κοινοβουλευτικῆς Επιτροπῆς.

Ό περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) (Άρ. 2)
Νόμος τοῦ 1971.

· Ή "Εκθεσις της αρμοδίας · Επιτροπής έκυκλοφόρησεν άλλα ούχι 48 ώρας πρό της συζητήσεως.

Ἐπομένως σήμερον θὰ ἀναγνωσθῇ ή "Ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἀλλ᾽ η συζήτησις θὰ ἀναβληθῇ διά τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ ΤΗΣ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕ-
ΝΗΣ «Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ (ΤΡΟΠΟ-
ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ)» (Άρ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

•Εγκίζε Παπούωντας Πρόεδρος

Χρηστος Κουρτελλάρος (ἐκπροσωπών τὸν κ. Ἀγδρέαν Φάντην)

Λέπτηνος Ζωγραφίδης

Γεώργιος Μαλλιώτης (έκπροσωπον τὸν κ. Νίκον Κόστην)

ΦΕΙΔΙΩΣ Προσπορτιστής

Κυριάκος Παπαδημητρίου

Κόριακος Ηλακανίδης
Κώστας Χριστοδούλης

‘Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και “Εργανέμελέτησε την περί ής ό λόγος πρότασιν νόμου εις τέσσαρας αύτης συνεδριάσεις, τής τελευταίας συγκροτηθείσης την 23ην Μαρτίου 1972.

Είς τρεῖς τῶν συνεδριάσεων αὐτῶν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ Υπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Ἔργων καὶ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν. Κληθέντες παρέστησαν ώσαύτως ἐκπρόσωποι τῶν δργανώσεων ἐπαγγελματιῶν αὐτοκινητιστῶν, τῶν ἔταιρεών λεωφορείων Λευκωσίας καὶ Ἀμμοχώστου, καθὼς ἐπίσης ἀντιπροσωπευτικὴ ὁμάδας τῶν 117 Ιδιοκτητῶν ἀγροτικῶν λεωφορείων τῆς Ἐπαρχίας Λεμεσοῦ, οἵτινες, δι' ὑπομνήματός των, διετύπωνον σφοδράς διαμαρτυρίας ὡς πρός τὸν ψηφισθέντα προσφάτως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τροποποιητικὸν Νόμον τοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς Νόμου.

Διὰ τῆς ἐν λόγῳ προτάσεως νόμου, ὡς ὑπεθλήθη εἰς τὴν Βουλὴν, σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μετάφορᾶς Νόμου κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὡστε νὰ μὴ ἀπαιτήται ἄδεια ὀδικῆς χρήσεως δι' ἔκεινα τὰ ὁχήματα δημοσίας χρήσεως τὰ χρησιμοποιούμενα ὡς ὁχήματα πρὸς ἔκτελεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει ἐπὶ τινος διαδρομῆς καὶ τὸ ὅποια ἔχρησιμοποιοῦντο ἢδη καλῇ τῇ πίστει καὶ ἐπὶ εὐλόγως ἰκανὸν χρονικὸν διάστημα, οὐχὶ διλιγώτερον τῶν τριῶν ἐτῶν, ὡς ὁχήματα ἐπὶ συμβάσει ἢ ὡς ὁχήματα πρὸς ἔκτελεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει εἰς τὴν αὐτὴν διαδρομὴν ἢ πλησίον αὐτῆς ἢ μέρος τῆς αὐτῆς διαδρομῆς.

*Ως γνωστόν, διά τοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 (*Αρ. 45 τοῦ 1971) ἐτροποποίηθε τὸ ἀρθρον 7 τοῦ θεσμού περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς Νόμου (*Αρ. 16 τοῦ 1964) κατά

τοιούτον τρόπον ὅστε νὰ ἀπαιτήται μελλοντικῶς ἡ ὑπὸ ὀρισμένους δρους λῆψις παρὰ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν ἀδείας δικῆς χρήσεως καὶ δι' ὁχήματα ἄτινα χρησιμοποιοῦνται πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει. Τοῦτο, ὡς ἐπειγηθή ὑπὸ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων καὶ ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως διαρκούστης τῆς μελέτης τοῦ σχετικοῦ Νομοσχεδίου, οὐδόλως συνεπάγεται τὴν δημιουργίαν νέας κατηγορίας ὁχημάτων, ἡτοι κατηγορίας ὁχημάτων ἐπὶ συμβάσει, ἀλλ' ἀπλῶς τὴν ἀνάγκην λῆψεως ἀδείας παρὰ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καθωρισμένης ἔργασίας μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει καὶ μόνον δι' ἣν περίοδον ισχύει συναφθεῖσα σύμβασις.

Ως εἶναι περατιέρω γνωστόν, δυνάμει τοῦ ἐδαφίου (2) τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ Θασικοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς Νόμου τοῦ 1964 ('Αρ. 16 τοῦ 1964) δὲν ἀπτεῖτο μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως ισχύος τοῦ ὡς ἄνω τροποποιητικοῦ νόμου ἀδειας δικῆς χρήσεως δι' ὁχήματα δημοσίας χρήσεως χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν περιοδείαν τουριστικῶν ὁμάδων, διὰ τὴν μεταφοράν ὁμάδων ἐπιβατῶν εἰς ἐκδρομάς καθωρισμένου προορισμοῦ καὶ δι' ὁχήματα μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει. Ως ὥσαύτως εἰς τὸ ἀρθρον 8 τοῦ Θασικοῦ νόμου ἀναφέρεται, ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν κέκτηται διακριτικὴν ἔξουσίαν παροχῆς ἀδειῶν δικῆς χρήσεως ἢ ἐπιθολῆς δρων οὓς ἡθελε κρίνει πρέπον νὰ ἐπιθάλῃ ὑπὸ τὰς περιστάσεις. Η Ἀρχὴ Ἀδειῶν, ὅμως, ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς διακριτικῆς ταύτης ἔξουσίας, δέον νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὅψιν, μεταξὺ ἀλλων, καὶ οἰασδήποτε τυχὸν παραστάσεις προσώπων ἄτινα κατά τὴν ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως τῆς ισχύος τοῦ μέρους τούτου τοῦ νόμου παρεῖχον ἡδη καλῆ τῇ πίστει καὶ ἐπὶ εὐλόγως ἵκανὸν χρόνον μεταφορικάς διευκολύνσεις εἰς τὴν αὐτὴν διαδρομὴν ἢ πλησίον αὐτῆς ἢ μέρος τῆς αὐτῆς διαδρομῆς.

Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν τοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς Νόμου, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη, διετυπώθησαν ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἰδιοκτητῶν ἀγροτικῶν λεωφορείων, οἵτινες ἔχετέλουν τοιαύτας μεταφοράς ἐπὶ εὐλόγως ἵκανὸν χρονικὸν διάστημα πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ προμηθεύτην τροποποιητικοῦ νόμου, σφοδραὶ διαμαρτυρίαι διασποραὶ διαδρομῶν πρὸς τὴν παραπτηθεῖσαν καθυστέρησιν ἀφ' ἐνὸς τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν νὰ ἔγκρινῃ ὑποθέλησεις πρὸς αὐτὴν αἰτήσεις δι' ἀδείας δικῆς χρήσεως διὰ ὁχήματα χρησιμοποιούμενα διὰ μεταφορᾶς ἐπὶ συμβάσει, καὶ τὴν εἰς θάρος των, ἀφ' ἐτέρου, δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν, καθ' ἣν ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς διακριτικῆς αὐτῆς ἔξουσίας ἀπέρριψε τὴν δλότητα σχεδόν τῶν ὑποθέλησεισῶν πρὸς αὐτὴν αἰτήσεων μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι οὗτοι δέον ἔξετέλουν, θάσει ἀδείας δικῆς χρήσεως χορηγηθείσης εἰς τὸ παρελθόν ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν, μεταφορᾶς πρὸς ἔξυπηρέτησιν τῶν κυριάρχων Βρεττανικῶν θάσεων.

Εἰς γενομένας ἀνταλλαγάς ἀπόψεων μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐκπροσώπων τόσον τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων δοσον καὶ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν, ἐλέχθη ὑπὸ τῶν τελευταίων, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν λαβούσαν χώραν καθυστέρησιν εἰς τὴν μελέτην τῶν ὑποθέλησεισῶν ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων αἰτήσεων δι' ἀδείας δικῆς χρήσεως δι' ἐκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει, διτοι ἀστητοῦ εἰς τὸ ὅτι ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν, προκειμένου νὰ ὑποθέλησει τὴν μελέτην τῶν ἐλόγων αἰτήσεων, ἐθεώρησε σκόπιμον ὅπως ζητήσῃ τὴν συμπλήρωσιν ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν αἰτητῶν τῶν ἀρχικῶν ὑποθέλησεισῶν αἰτήσεων τῶν διὰ τῆς ὑποθέλησης τῶν ὑπὸ ἀνανέωσιν σχετικῶν συμβολαίων διμοῦ μετά τῶν ἀναφερομένων ἐπὶ τῶν συμβολαίων λεπτομερῶν πρὸς ἐκτέλεσιν δρομολογίων. Η ὑποθέληση τῶν ὡς ἄνω ἐπιπροσθέτων λεπτομερειῶν, κατά τούς ἐκπροσώπους τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν, διμοῦ μετά τῶν ἀπροόπτων κωλυμάτων ἐνίων μελῶν τῆς Ἀρχῆς ὅπως παραστῶσιν εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς, εἰχον ὡς συνεπακόλουθον τὴν καθυστέρησιν τῆς μελέτης ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν τῶν ὀρχικῶν ὑποθέλησεισῶν πρὸς αὐτὴν αἰτήσεων.

*Αναφορικῶς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἔγκρισεως τῶν αἰτήσεων τῶν λεωφορειούχων ἔκεινων οἵτινες ἡθελον ἀποδείξει διὰ στοιχείων ὅτι ἔξετέλουν καὶ προηγουμένων

τάς αύτάς ως τάς αίτουμένας πρός έκτελεσιν διαδρομάς, οἱ ίδιοι έκπρόσωποι ἀνέφερον δτὶ πρόθεσις τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν ἦτο, ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς διακριτικῆς αὐτῆς ἔξουσίας, νὰ ἐγκρίνῃ ταῦτας. Πέραν τούτου, ως ὡσαύτως ἀνεφέρθη ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν, αὕτη προετίθετο ἐπίσης νὰ ἐγκρίνῃ ἀδείας μεταφορῶν μόνον εἰς τάς περιπτώσεις ἐκείνας αἰτινές ἀνεφέροντο εἰς ἐπέκτασιν δρομολογίου καὶ τοῦτο νοούμενου δτὶ δὲν θὰ ὑπῆρχε πρός έκτελεσιν τῶν τοιούτων δρομολογίων ἔτερον ἀδειούχον μέσον μεταφορᾶς, τούτου συνήθως ἀποφασιζομένου κατόπιν σχετικῆς ἐκτιμήσεως τῆς εἰς τὴν ὑπὸ ἐξυπηρέτησιν περιοχὴν κυκλοφοριακῆς κινήσεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων ἔχουσα ὑπὸ" δψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω ἐζήτησε, διαρκούσης τῆς μελέτης τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἐπέτυχε ἀφ' ἐνδεῖς τὴν ἀναστολὴν τῶν ἥδη γενομένων ποινικῶν διώξεων ἐναντίον τῶν Ιδιοκτητῶν τῶν ἐν λόγῳ δχῆμάτων τῶν ὅποιων αἱ αἰτήσεις ἡσαν ἐν ἐκκρεμότητι ἐνώπιον τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἀκροάσσεως ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν δικαστηρίων τῶν ἥδη προσαχθεισῶν ἐνώπιον αὐτῶν ὑποθέσεων, μέχρι τῆς 20ῆς Φεβρουαρίου 1972, ὅτε, ως συνεφωνήθη μετ' ἐκπροσώπων τοῦ "Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν, ἀνεμένετο ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον τῆς μελέτης καὶ λήψεως ἀποφάσεως ἐπὶ τῶν ὑποθληθεισῶν πρός αὐτὴν σχετικῶν αἰτήσεων.

Ἐκ παραλλήλου ἡ Ἐπιτροπὴ ἐζήτησε καὶ ἔλασθε παρὰ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν, ἃμα τῇ συμπληρώσει τῆς ὑπὸ αὐτῆς μελέτης τῶν ὑποθληθεισῶν αἰτήσεων, πρόσθετα στοιχεῖα ἀναφορικῶς πρός τὸν ὑποθληθέντα δριθμὸν αἰτήσεων δι' δχῆμάτων πρός ἐκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐγκριθεισῶν αἰτήσεων καὶ τὸ δνοματεπώνυμον ἐκείνων οἵτινες ἔλασθον τοιαύτας ἀδείας, καθὼς ἐπίσης τὰ χρησιμοποιηθέντα κριτήρια διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ἀδειῶν τούτων. Ταῦτα μελετηθέντα ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς κατετέθησαν εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Βουλῆς, εὑρίσκονται δὲ εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς μέλους αὐτῆς.

Τὰ χρησιμοποιηθέντα ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν κριτήρια διὰ τὴν ἐγκρισιν ἡ ἀπόρριψιν τῶν ὑποθληθεισῶν αἰτήσεων ως ταῦτα συνοψίζονται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχουν ως ἀκολούθως :

(α) Διὰ τὰ δχῆματα δημοσίας χρήσεως πρός έκτελεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει ἐνεκρίθησαν μόνον αἱ αἰτήσεις τῶν Ιδιοκτητῶν τῶν τοιούτων δχῆμάτων οἵτινες ἐξετέλουν βάσει ἀδείας δικῆς χρήσεως χορηγηθείσης εἰς τὸ παρελθόν ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν κυριάρχων Βρεττανικῶν θάσεων καὶ δεδομένου δτὶ ἐχορηγήθη νέον συμβόλαιον εἴτε εἰς τὸν αἰτητὴν εἴτε εἰς ἔτερον πρόσωπον μετά τοῦ ὅποιου δ ἰδιοκτήτης τοῦ ἐν λόγῳ δχῆματος συνεβλήθη.

(β) Διὰ τὰ δχῆματα δημοσίας χρήσεως τὰ ὅποια ούδεποτε κατείχον ἀδειαν δικῆς χρήσεως πρός ἐξυπηρέτησιν τῶν Βρεττανικῶν θάσεων αἱ αἰτήσεις τῶν Ιδιοκτητῶν αὐτῶν ἀπερρίφθησαν ἔστω καὶ ἐάν είχον συμβόλαιον ἡ ὅχλη.

(γ) Δι' ἀγροτικὰ λεωφορεῖα τῶν ὅποιων οἱ Ιδιοκτῆται δὲν ἐκέκτηντο ἀδείας δικῆς χρήσεως εἰς τὸ παρελθόν πρός ἐξυπηρέτησιν τῶν θάσεων αἱ αἰτήσεις αὐτῶν ἀπερρίφθησαν.

Καθ' δον, δμως, ἀφορᾶ τὰ ἀγροτικὰ λεωφορεῖα τὰ ὅποια παρείχον ἐξυπηρέτησιν εἰς τὰς κυριάρχους Βρεττανικὰς θάσεις ἐπιπροσθέτως τῆς καθωρισμένης διαδρομῆς των ἀπὸ τὸ χωρίον των, ἐχορηγήθη ἐγκρισις, νοούμενου δτὶ οἱ Ιδιοκτῆται τούτων θὰ ὑποδείξουν πρὸς τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν ποίαν ἐκ τῶν δύο διαδρομῶν προτίθενται νὰ ἐξυπηρετοῦν.

(δ) Αἰτήσεις προσώπων τῶν ὅποιων τὰ λεωφορεῖα εἰσήχθησαν μεταχειρισμένα ἀπερρίφθησαν βάσει τῶν κριτηρίων τῶν Ισχύοντων Κανονισμῶν.

“Η Επιτροπή Συγκοινωνιῶν καὶ Ἔργων ἔχουσα ὑπ’ ὅψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω, ὡς ἐπίσης τὰς ἐκτεθείσας ἀπόφεις ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν δργανώσεων τῶν ἐπαγγελματιῶν αὐτοκινητιστῶν δύον καὶ ὑπὸ τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων ἰδιοκτητῶν ἀγροτικῶν λεωφορείων, ἥχθη κατόπιν μελέτης τούτων εἰς τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα :

- (α) Ἡ παρατηρηθεῖσα καθυστέρησις εἰς τὴν μελέτην τῶν ὑποθέληθεισῶν πρὸς τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν αἰτήσεων, πέραν τῆς παρελεύσεως ἐνὸς λογικοῦ χρονικοῦ διαστήματος λόγῳ τῆς ὑπάρκειας τῶν προμηθεύτων λόγων, κρίνεται ἀδικαιολόγητος. Πέραν αὐτοῦ δὲ τρόπος ἀντιμετωπίσεως τοῦ δόλου προκύψαντος θέματος ἀπέδειξεν ὅτι δὲ ρυθμὸς λειτουργίας τῆς ἐν λόγῳ Ἀρχῆς καὶ ἡ ἐνάσκησις τῆς διὰ τοῦ Νόμου παρεχομένης εἰς αὐτὴν διακριτικῆς ἔξουσίας ὡς ἐπίσης καὶ ἡ δλη διάρθρωσις αὐτῆς ταύτης τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν χρήσουν ἐπανεξετάσεως, πρᾶγμα τὸ δόπιον, ὡς ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἔπιτροπῆς Συγκοινωνιῶν καὶ Ἔργων, θὰ ἔδει νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας μελέτης εἰς μίαν τῶν προσεχῶν συνεδριάσεων αὐτῆς.
- (β) Δεδομένης τῆς ἐλλείψεως εἰς τὸν θασικὸν νόμον σχετικῆς προνοίας ἀπαιτούσης ὅπως οἱ ἐκάστοτε ἐκτελούντες μεταφοράς ἐπὶ συμβάσει ἔξασφαλίζωσι τὰς πρὸς τοῦτο ἀδείας δικῆς χρήσεως, πλεῖστα πρόσωπα κατέχοντας ἀδείας δικῆς χρήσεως ἀγροτικῶν λεωφορείων ἔξετέλουν ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ προμνηθέντος τροποποιητικοῦ νόμου τοιαύτας διαδρομάς ἄνευ οὐδέμιας σχετικῆς ἀδείας.
- (γ) Ἡ πρόσφατος ψήφισις ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοῦ προμνηθέντος τροποποιητικοῦ νόμου ἄνευ τῆς λήψεως προνοίας περὶ οἰασδήποτε μεταβατικῆς διατάξεως πρὸς προστασίαν τῶν ἤδη ἐκτελούντων τοιαύτας μεταφοράς ἐπὶ συμβάσει εἴλεν ὡς ἀποτέλεσμα σημαντικὸς ἀριθμὸς ἰδιοκτητῶν ἀγροτικῶν λεωφορείων νὰ στερηθῇ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκτελέσεως τοιούτων διαδρομῶν. Τούτο ἀποτελεῖ δυσμενῆ διάκρισιν εἰς θάρος ἀριθμοῦ ἰδιοκτητῶν ἀγροτικῶν λεωφορείων οἱ δόπιοι, ἐν ἀντιθέσει πρὸ τὰς λοιπὰς μεταφορικάς ἔταιρείας αἰτίνες διεξάγουσι καὶ ἔτερας ἐργασίας, στεροῦνται ἐπιπροσθέτου τινὸς ἐργασίας. Πέραν αὐτοῦ ἔναν λάθη τις ὑπ’ ὅψιν τὴν ἀξίαν ἀγορᾶς ἐνὸς λεωφορείου καὶ τὰ ἀναμενόμενα νὰ προκύψωσιν οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς χρήσεως τούτου διὰ μεταφοράς ἐπιβατῶν ἐκ μιᾶς διαδρομῆς μόνον, ἰδιαιτέρως δύον πρόκειται περὶ ἀγροτικῶν λεωφορείων ἐκτελούντων ἀγόνους διαδρομάς, ὅδηγείται εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι μία τοιαύτη ἀποστέρησις τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ εἶναι ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς ἐσφαλμένη καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπευκταίται. Εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ὅτι ἡ ἀποστέρησις μιᾶς ἐπιπροσθέτου διαδρομῆς δι’ ἐν ἀγροτικὸν λεωφορείον δημιουργεῖ αὐτομάτως ἡθικὴν ὑποχρέωσιν τῆς Κυβερνήσεως δύος ἔλθη διὰ καταλλήλων μέτρων ἀρωγὸς εἰς τὴν διατήρησιν τῶν τοιούτων διαδρομῶν δλλως πλεῖστοι δοι κάτοικοι τῶν μικρῶν χωρίων θὰ στεροῦνται οἰασδήποτε ἐπαφῆς μὲ τὰς πόλεις.
- (δ) Ἀριθμὸς αἰτητῶν ὑποθαλόντων αἰτήσεις δι’ ἀδείας πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει ἔχουσι συνοδεύσει ταύτας δι’ δλων τῶν ἀπαιτουμένων στοιχείων, καθ’ δύον ἀφορᾶ τὴν προηγουμένην ἐκτέλεσιν ὑπὸ αὐτῶν διαδρομῶν πρὸς μεταφορὰν ἐργασῶν εἰς τὰς Βάσεις, πρᾶγμα τὸ δόπιον, δμως, ὡς διεπιστώθη ἐκ προσωπικῆς ἐπαφῆς τῆς Ἔπιτροπῆς μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων, οὐδόλως ἐλήφθη ὑπ’ ὅψιν.

“Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῆς Ἔπιτροπῆς ὁμοφώνως ἐγκρίνουν τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς περὶ ἥς δὲ λόγος προτάσεως νόμου, τοῦ κ. Φειδία Παρασκευαῖδη διατηροῦντος τὰς ἐπιφυλάξεις του καὶ ὑποστηρίζοντος ὅτι δὲ ὑφιστάμενος θασικὸς περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφόρας Νόμος παρέχει διακριτικὴν ἔξουσίαν εἰς τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν ἀρκούντως ἱκανοποιητικήν, ἵνα καταστῇ δυνατή ἡ ἀρσις οἰωνδήποτε τυχὸν ἀδικιῶν εἰς θάρος ἀριθμοῦ τίνος

προσώπων, πρᾶγμα τὸ δποῖον καὶ καθιστᾶ, εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν, τὴν ἐπιψήφισιν οἰουδήποτε τροποποιητικοῦ νόμου τελείως περιττήν καὶ πλεονάζουσαν.

Εἰσηγούμενα τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τῆς περὶ ἡς δ λόγος προτάσεως νόμου τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἔχουν προθῆ εἰς τὰς ἀκολούθους ἐπ' αὐτῆς τροποποιήσεις :

(α) 'Η προτεινομένη εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νομοσχεδίου προσθήκη τῆς παραγράφου (γ) εἰς τὸ ἑδάφιον (2) τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ θασικοῦ νόμου ἀντικαθίσταται διὰ τῆς εἰς τὸν θασικὸν νόμον προσθήκης τοῦ ἀκολούθου νέου ἄρθρου, περιέχοντος ἀφ' ἐνὸς τὰς προνοίας τῆς παραγράφου ταύτης καὶ καθιστῶντος ἀφ' ἐτέρου τὰς ἐπιδιώξεις αὐτῆς σαφεστέρας :

«Εἰδικαὶ 16A. Ἀνεξαρτήτως παντὸς διαλαμβανομένου ἐν τῷ παδιατάξεις δι' ὅχηματα πρὸς ἑκτέλεσιν μεταφορῶν ποιεῖτο καλῇ τῇ πίστει καὶ ἐπὶ εὐλόγως ἴκανὸν χρονικὸν διάστημα ἐντὸς τῶν δύο ἑτῶν πρὸ τῆς 23ης Ἰουλίου 1971 ἐπὶ συμβάσει ὡς ὅχημα ἐπὶ συμβάσει ἢ ὡς ὅχημα πρὸς ἑκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει ἐπὶ τίνος διαδρομῆς δικαιοτήτης αὐτοῦ θὰ δικαιοῦται δ ἕδιος ἢ δι' ἄλλου ὀδηγοῦ νὰ τὸ χρησιμοποιῆ ὡς ὅχημα πρὸς ἑκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει εἰς τὴν αὐτὴν διαδρομὴν ἢ πλησίον αὐτῆς ἢ μέρος τῆς αὐτῆς διαδρομῆς.».

(β) Δεδομένης τῆς ἐκκρεμότητος ἐνώπιον τῶν ἐπαρχιακῶν δικαστηρίων ἀριθμοῦ ποιικῶν διώξεων εἰς βάρος θιοπαλαιστῶν λεωφορειούχων τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Συγκοινωνῶν καὶ "Ἐργων ἔκρινον σκόπιμον δπως εἰσηγήθωσι τὴν προσθήκην εἰς τὴν ὑπὸ συζήτησιν πρότασιν νόμου νέου ἄρθρου 3 καθορίζοντος τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς προτεινομένης τροποποιητικῆς νομοθεσίας.

(γ) 'Ἐν κατακλεῖδι τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰσηγούμενα τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τῆς περὶ ἡς δ λόγος προτάσεως νόμου, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη ὑπ' αὐτῶν, ἔχουν προθῆ εἰς τὴν δέουσαν ἐπ' αὐτῆς τροποποίησιν οὕτως ὡστε διψηφισθόμενος ὑπὸ τῆς Βουλῆς νόμος νὰ ἀναφέρηται ὡς «δ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Οποίς ἀνέφερα ἢ "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἐκυκλοφόρησε 48 ὥρας πρὸ τῆς συζήτησεως καὶ ἐπομένως ἢ συζήτησις τοῦ θέματος θὰ ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν.

"Ο περὶ Ἐμπορευμάτων καὶ Ὅπηρεσιῶν (Κανονισμὸς καὶ Ἐλεγχος) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Εκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

'Ηρακλῆς Χατζηηρακλέους, Πρόεδρος
Κώστας Χριστοδούλιδης
Μιχαλάκης Σαββίδης
Λέανδρος Ζαχαρίσης
Γεώργιος Μαλλιώτης
Χρήστος Κουρτελλάρης
Χαμπῆς Μιχαηλίδης.

‘Η Κοινοθουλευτική’ Επιτροπή ‘Εμπορίου και Βιομηχανίας ἔμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 20ὴν Μαρτίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ ‘Υπουργείου’ Εμπορίου και Βιομηχανίας, οἵτινες παρέσχον εἰς τὴν ‘Επιτροπὴν περισσοτέρας πληροφορίας ἀναφορικῶς πρὸς τὸ δλον θέμα και τοὺς λόγους οἵτινες ὅθησαν τὴν Κυθέρην νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ διεύρυνσις τῶν σκοπῶν και ἐπιδιώξεων τῆς ψηφισθεῖσῆς νομοθεσίας περὶ ‘Εμπορευμάτων και ‘Υπηρεσιῶν (Κανονισμὸς και ‘Ελεγχος), τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ ἀρθρῷ 3 αὐτῆς, Ινα ἔξασφαλίζηται, χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος, και ὁ ἔλεγχος τῆς ποιότητος, συσκευασίας και ταξινομήσεως ἔλεγχομένων ἐμπορευμάτων.

Πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἀνωτέρω παρέχεται ἔξουσία εἰς τὸν ἀρμόδιον ‘Υπουργὸν ὅπως καθορίζῃ—

- (α) τὸν τύπον και τὴν ταξινόμησιν ἔλεγχομένου ἐμπορεύματος;
- (β) τὴν ποιότητα τούτου ἀναφορικῶς πρὸς τὴν τοιαύτην ταξινόμησιν;
- (γ) τὸν τρόπον συσκευασίας τοῦ ἐμπορεύματος;
- (δ) τὰ δοχεῖα εἰς τὰ ὅποια θὰ γίνεται ἡ συσκευασία ή ἡ τοποθέτησις τοῦ ἐμπορεύματος;
- (ε) τὸ καθαρὸν θάρος τούτου εἰς τὰ ὡς εἴρηται δοχεῖα· και
- (στ) οἰονδήποτε στοιχεῖον συναφές ή συμπληρωματικὸν πρὸς τὰ προαναφερθέντα θέματα.

‘Ως ἀνεφέρθη εἰς τὴν ‘Επιτροπὴν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω κληθέντων Κυθερητικῶν ἐκπροσώπων, ή ἔλλειψις εἰς τὴν ὑφισταμένην νομοθεσίαν τῶν ὡς ἄνω προνοιῶν ἔχει ὡς συνέπειαν νὰ κομίζωνται εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμπορεύματα ἀνομοιομόρφου ποιότητος και συσκευασίας μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ζημιώνωνται τόσον οἱ μεταπωληταὶ τούτων δσον και τὸ καταναλωτικὸν κοινόν, κατ’ ἐπέκτασιν δὲ νὰ ἐπηρεάζωνται αὐτὰ ταῦτα τὰ συμφέροντα τῶν παραγωγῶν. Προτείνουσα ή Κυθέρηντις τὴν λῆψιν τῶν ὡς ἄνω νομοθετικῶν μέτρων προτίθεται νὰ ἐφορμόσῃ ταῦτα, ὡς ἀνεφέρθη ὑπὸ τῶν Κυθερητικῶν ἐκπροσώπων, κατὰ τρόπον σταδιακόν, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ δώρισμένα θασικά εἶδη προϊόντων και ἀφοῦ προηγηθῇ σχετικὴ κατατόπισις ἀπάντων τῶν ἐνδιαφερομένων. Περαιτέρω ἐλέχθη ὑπὸ αὐτῶν δτὶ τὰ προτεινόμενα νομοθετικὰ μέτρα δμοῦ μὲ τὰ ὑφιστάμενα τοιαῦτα ἀναμένεται νὰ ἀποτελέσωσιν ἀξιόλογα θοηθήματα διὰ τὴν μέλουσαν νομοθεσίαν διὰ τυποποίησιν.

Τὰ μέλη τῆς ‘Επιτροπῆς υἱοθετοῦντα πλήρως τὰς οὕτω προτεινομένας συμπληρωματικὰς προνοίας εἰς τὴν προμηνησθεῖσαν νομοθεσίαν και εἰσηγούμενα τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχεδίου, ἐπιθυμοῦν ἐκ παραλλήλου νὰ παρατηρήσωσιν δτὶ ἀποδίδοντος ίδιαιτέρων σημασίαν εἰς τὴν σταδιακὴν ἐφαρμογὴν τῆς οὕτω τροποποιουμένης νομοθεσίας και τούτῳ ἀφοῦ προηγηθῇ σχετικὴ ἐνημέρωσις τῶν ἐνδιαφερομένων παραγωγῶν προκειμένου οὗτοι νὰ πρετοιμασθῶσι καταλλήλως πρὸς συμμόρφωσιν εἰς τὰς νέας προνοίας τῆς περὶ ής δ λόγος νομοθεσίας. Τὰ μέλη τῆς ‘Επιτροπῆς Εμπορίου και Βιομηχανίας ὀσαύτως καλοῦν τοὺς ἀρμόδιους ὅπως προθῶσιν εἰς τὴν λῆψιν τῶν δεόντων μέτρων Ινα αἱ διὰ τῶν ἀρθρῶν 4 και 5 τοῦ προμηνησθέντος θασικοῦ νόμου ἐγκαθιδρυόμεναι ‘Επιτροπεῖαι ‘Ελέγχου Ποιότητος και Τιμῶν και αἱ ‘Επιτροπεῖαι Συντονισμοῦ ἐπαναδραστηριοποιηθῶσι πλήρως πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν δι’ οὓς προεθλέφθη ή ἐγκαθιδρυσίς τῶν.

‘Ἐν κατακλεῖδι τὰ μέλη τῆς ‘Επιτροπῆς εἰσηγοῦνται τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

‘Ἐφ’ ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ή δποία θά γίνη δι’ ἀναγνώσεως τῶν δριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἔδαφίου (1) τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ 6ασικοῦ νόμου. “Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ 6ασικοῦ νόμου διὰ τῆς προσθήκης νέου ἀρθρου 6Α. “Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ 6ασικοῦ νόμου διὰ τῆς προσθήκης νέου ἀρθρου 7Α. “Ἀρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 4ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τῆς παραγράφου (α) τοῦ ἔδαφίου (2) τοῦ ἀρθρου 14 τοῦ 6ασικοῦ νόμου. “Ἀρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 5ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

“Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. ‘Η τρίτη ἀνάγνωσις θά γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον,

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Ἐμπορευμάτων καὶ Ὑπηρεσιῶν (Κανονισμὸς καὶ "Ἐλεγχος") (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δμοῦ μετὰ τῶν περὶ Ἐμπορευμάτων καὶ Ὑπηρεσιῶν (Κανονισμὸς καὶ "Ἐλεγχος") Νόμων 1962 ἔως 1966 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένων ως «ὁ θασικὸς νόμος») καὶ ὁ θασικὸς νόμος καὶ ὁ παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρωνται δμοῦ ως οἱ περὶ Ἐμπορευμάτων καὶ Ὑπηρεσιῶν (Κανονισμὸς καὶ "Ἐλεγχος") Νόμοι τοῦ 1962 ἔως 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Ο περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως ("Ἐπιθολὴ καὶ Ἐπιστροφὴ τούτων) (Τροποποιητικός) ("Ἀρ. 3) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνῶσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥΤΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ("Ἀρ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Ἄνδρεας Ζιαρτίδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Ηρακλῆς Χατζηρακλέους

Στάυρος Ποσκώτης.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐ διάγονος Νομοσχέδιον εἰς τέσσαρας συνεδριάσεις αὐτῆς, τῆς τελευταίας συγκροτηθείσης τὴν 14ην Μαρτίου 1972.

Εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτὰς κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τῶν Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας οἵτινες διὰ τῶν πληροφοριῶν καὶ ἐπεξηγήσεων ἀτινας παρέσχον εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐθοήθησαν αὐτὰ τὰ μέγιστα. Παρέστησαν ώσαύτως εἰς μίαν ἔξι αὐτῶν ἐκπρόσωποι τῶν ἐνδιαφερομένων βιομηχανιῶν τῶν προστατευομένων εἰδῶν ως καὶ ἐκπρόσωποι τῶν ἐπηρεαζομένων εἰσαγωγέων τῶν εἰδῶν τούτων. Ἐζητήθη ἐπίσης διὰ μερικὰ ἐπὶ μέρους θέματα ἡ τεχνικὴ συμβούλη τῶν ἀρμοδίων λειτουργῶν τῶν Κυθερνητικῶν Τμημάτων Ἀναπτύξεως Ὑδάτων καὶ Γεωργίας.

Αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μελέτης τοῦ Νομοσχεδίου ἀπόσταλεῖσαι ἀπόψεις καὶ ὑπομνήματα ἐλήφθησαν ώσαύτως ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς σοθαρῶς ὅπ' ὄψιν.

Σκοπὸς τοῦ προτεινομένου νόμου εἶναι ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως ("Ἐπιθολὴ καὶ Ἐπιστροφὴ τούτων) Νόμου τοῦ 1967 οὕτως ὥστε καταστῆ δυνατή ἡ ἐνθάρρυνσις καὶ προστασία τῶν ἐπιτοπίων βιομηχανιῶν. Ἡ τοιαύτη ἐνθάρρυνσις καὶ προστασία τῶν ἐπιτοπίων βιομηχανιῶν ἐπιδιώκεται εἴτε διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ δασμοῦ ἐπὶ εἰσαγομένων βιομηχανικῶν πρώτων ύλῶν καὶ ἀλλων βιομηχανικῶν χρειώ-

δῶν χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τῶν ἐπιτοπίων θιομηχανιῶν, εἴτε διὰ τῆς ἐπιθολῆς ηὐξημένου δασμοῦ ἐπὶ εἰσαγομένων ἔτοιμων προϊόντων δύοειδῆ τῶν δποίων κατασκευάζονται ἐπιτοπίως.

Μεταξὺ τῶν θιομηχανιῶν αἵτινες εὐεργετοῦνται ἐκ τῶν ὡς ἄνω προτεινομένων δασμολογικῶν τροποποιήσεων περιλαμβάνονται αἱ θιομηχανίαι κατασκευῆς μαργαρινῆς, μπισκότων, ἔξορύξεως καὶ ἐπεξεργασίας μαρμάρων, χρωμάτων, κατασκευῆς πλαστικῶν σφουγγαριῶν, κατασκευῆς σωλήνων ἐξ ἀμιαντοτιμένου, κατασκευῆς σωλήνων ἐκ σιδήρου ἢ χάλυβος, κατασκευῆς μεταλλινῶν δοχείων διὰ κονσέρβας καὶ στιλβώσεως καὶ ἐπικαλύψεως ἀλουμινίου.

‘Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν “Ἐκθεσιν τοῦ ἀρμοδίου ‘Υπουργείου διὰ τῆς ἐπιθολῆς ηὐξημένου δασμοῦ ἐπὶ εἰσαγομένων ἔτοιμων εἰδῶν ἐπιδιώκεται ἡ διεύρυνσις τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς τιμῆς πωλήσεως τῶν ἔγχωρίων καὶ ἑκείνης τῶν εἰσαγομένων προϊόντων, παρεχομένης οὕτω τῆς εὐκαιρίας εἰς τὴν ἐπιτόπιον θιομηχανίαν νὰ αὐξήσῃ τὰς πωλήσεις τῆς καὶ νὰ κατακτήσῃ μεγαλύτερον μέρος τῆς κυπριακῆς ἀγορᾶς. ‘Ως ἀνεφέρθη περαιτέρω ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ ἰδίου ‘Υπουργείου ἡ κατάκτησις τῆς κυπριακῆς ἀγορᾶς δι’ ἔγχωρίων προϊόντων θὰ ἐπιφέρῃ ἔξοικονόμησιν ξένου συναλλάγματος καὶ θὰ ἔχῃ εὐεργετικάς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ ἐμπορικοῦ μας Ισοζυγίου.

Διὰ τῆς καταργήσεως ἐκ παραλλήλου τοῦ δασμοῦ ἐπὶ θιομηχανικῶν πρώτων ὅλων ἢ ἄλλων χρειωδῶν, τὰ δποῖα ἢ ἔγχωριος θιομηχανία δὲν δύναται νὰ προμηθευθῇ ἐπιτοπίως, παρέχεται ἡ δυνατότης εἰς τὰς εὐεργετουμένας θιομηχανίας νὰ μειωσουν τὸ κόστος παραγωγῆς καὶ συνεπώς τὰς τιμάς πωλήσεως τῶν προϊόντων των καὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν πλέον ἀποτελεσματικῶς τὸν ξένον συναγωνισμὸν αὐξάνουσαι τὰς πωλήσεις των τόσον εἰς τὴν ἐπιτόπιον ἀγοράν δον καὶ εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Τὰ κυριώτερα κριτήρια τὰ δποῖα ἐλήφθησαν ὅπ’ ὅψιν κατὰ τὴν μελέτην τῶν προτεινομένων δασμολογικῶν τροποποιήσεων, ὡς ταῦτα ἀνεφέρθησαν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Κυθερνητικῶν ἐκπροσώπων, δύνανται νὰ συνοψισθῶσι εἰς τὰ ἀκόλουθα :

- (α) Ἡ συνεισφορά τῶν θιομηχανιῶν εἰς τὸ ἀκαθάριστον ἐθνικὸν προϊόν ἢ ἡ «προστιθεμένη ἀξία» τούτων, ἥτοι ἡ ἀξία τὴν δποίαν αἱ οὕτω προσταυόμεναι θιομηχανίαι προσθέτουν εἰς τὰς ὅπ’ αὐτῶν χρησιμοποιουμένας πρώτας ὅλας.
- (β) Αἱ προοπτικαὶ τῶν ἐν λόγῳ θιομηχανιῶν νὰ ἀναπτυχθῶσιν εἰς θιωσίμους θιομηχανικάς μονάδας ἐντὸς μιᾶς λογικῆς περιόδου προστασίας.
- (γ) Αἱ δυνατότητες τῶν θιομηχανιῶν τούτων νὰ ἀνταποκριθῶσιν ἱκανοποιητικῶς εἰς τὴν ἐπιτόπιον ζήτησιν ἀπὸ ἀπόφεως ποσότητος, ποιότητος καὶ τιμῆς.
- (δ) Τὰ δόφελη ἀτίνα ἀναμένεται νὰ προκύψωσιν εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἀναπτύξεως τῶν δραστηριοτήτων τῶν ἐν λόγῳ θιομηχανιῶν ἀπὸ ἀπόφεως ἀπασχολήσεως ἐργατικῶν χειρῶν, ὑποκαταστάσεως εἰσαγωγῶν, πραγματόποιήσεως ἔξαγωγῶν, κ.λ.π.

Οι κληθέντες θιομήχανοι καὶ εἰσαγωγεῖς τῶν ἐπηρεαζομένων εἰδῶν ἀνέφερον εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ὑποστήριξιν τῶν συμφερόντων των τὰ ἀκόλουθα κατὰ κλάδον ἐπηρεαζομένων εἰδῶν :

- (α) Βιομηχανία σωλήνων ἐκ σιδήρου ἢ χάλυβος :

Ἐκπρόσωπος τῶν εἰσαγωγέων σωλήνων ἀναφερόμενος εἰς τὴν διὰ τοῦ ὡς ἄνω Νομοσχεδίου προτεινομένην ἐκ δευτέρου δασμολογικὴν προστασίαν τοῦ εἰδούς τούτου εἶπεν δτὶ ὡς προτείνεται ἡ δασμολογικὴ αὔξησις καὶ ὡς ἐν τῇ πράξει αὕτη ἐπιθάλληται ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων σωλήνων (ἐπὶ τῇ θάσει τοῦ θάρους των) καθιστᾶ τὴν ἐμπορίαν τῶν ίδικῶν των εἰδῶν προθληματικὴν μὲ

κίνδυνον τήν δημιουργίαν μονοπωλίου μιᾶς θιομηχανίας μόνον μὲ τὰ συνεπα-
κόλουθα δυσμενῆ ἀποτελέσματα εἰς τὸ καταναλωτικόν κοινὸν καὶ τὴν ἐν γένει
οἰκονομίαν τοῦ τόπου.

‘Ο ἕδιος ἐκπρόσωπος ἀνεφέρθη ὡσαύτως εἰς τὴν ποιότητα τῶν εἰσαγομένων
σωλήνων καὶ εἶπεν ὅτι οὗτοί ἀναμφισβόλως ὑπερισχύουσι τῶν ἐν Κύπρῳ κατα-
σκευαζομένων, εἰσάγονται δὲ εἰς τοιαύτην ποικιλίαν καὶ διὰ τοσοῦτον ἀριθμὸν
χρήσεων ὥστε νὰ είναι εἰς θέσιν νὰ καλύπτωσιν πᾶσαν ἀνάγκην τῆς κυπριακῆς
ἀγορᾶς.

‘Ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα τῆς εἰσαγωγῆς σωλήνων πρὸς χρῆσιν δι’ ἐλαφράς
κατασκευάς ὁ ἕδιος ἐκπρόσωπος εἶπεν, ἐν κατακλεῖδι, ὅτι λόγω τῆς ἀδυναμίας
τῆς κυπριακῆς θιομηχανίας νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν κυπριακήν ἀγοράν τοιούτου
εἴδους σωλήνας ἐπιβαρύνονται ἀδίκως τὰ ἐν Κύπρῳ πλεῖστα μικρά ἔργα στήρια,
τὰ δοπιά χρησιμοποιοῦν τούτους, καὶ ὑποστηρίζεται κατά τρόπον ἀπόλυτον μία
κυπριακή θιομηχανία μόνον.

‘Ἐκπρόσωπος τῆς ἐν Κύπρῳ ἐνδιαφερομένης θιομηχανίας ἀνέφερεν ὅτι ἡ ποιό-
της τῶν ἐν Κύπρῳ κατασκευαζομένων σωλήνων είναι ἀπολύτως σύμφωνος πρὸς
τὰς διεθνεῖς προδιαγραφάς καὶ ὅτι δύναται νὰ συγκριθῇ εὐνοϊκῶς μὲ τὰς εἰσα-
γομένας ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ. ‘Ὑποστηρίζων ὁ ἕδιος ἐκπρόσωπος τὴν ἐπιθολήν
προστατευτικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τῶν σιδηροσωλήνων ἀνέφερεν ὡσαύτως ὅτι ἡ ὑπ’
αὐτὸν λειτουργοῦσα ἐν Κύπρῳ θιομηχανία ὡς ἀρτίως ἔξωπλισμένη δύναται νὰ
αὐξήσῃ τὴν ἔτησίαν παραγωγήν της, ἐάν τοῦτο ἤθελεν ἀπαιτήσει ἡ κυπριακὴ
ἀγορά, καὶ ὅτι ὁ προτεινόμενος προστατευτικός δασμός θὰ καταστήσῃ τὴν θιο-
μηχανίαν του πλέον συναγωνίσιμον, θὰ παράσχῃ δὲ εἰς αὐτὴν τὴν δυνατότητα
νὰ αὐξήσῃ τὰς ἔξαγωγάς της πρὸς τὰς διαφόρους χώρας τοῦ ἔξωτερικοῦ.

(β) Βιομηχανία σωλήνων ἔξι ἀμιαντοτισμένου :

‘Ἐκπρόσωπος τῶν εἰσαγωγέων τῶν ὡς ἄνω σωλήνων παρετήρησεν ὅτι ἡ ποιό-
της τῶν παραγομένων ἐν Κύπρῳ σωλήνων οὐδόλως δύναται νὰ συγκριθῇ μὲ
τὴν ποιότητα τῶν εἰσαγομένων, κατέθεσε δὲ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν σχετικά δείγματα
ἀμφοτέρων τῶν σωλήνων τούτων. ‘Ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα τῶν τιμῶν ὁ ἕδιος
ἐκπρόσωπος εἶπεν ὅτι οἱ ἐν Κύπρῳ κατασκευαζόμενοι σωλήνες δὲν είναι εὐθη-
νότεροι τῶν εἰσαγομένων οὔτε καὶ θὰ γίνουν ἔστω καὶ μὲ τὴν παραχώρησιν
τῆς ζητούμενης προστασίας.

‘Ο ἐκπρόσωπος τῆς ἐν Κύπρῳ θιομηχανίας τοῦ εἴδους τούτου ὑποστηρίζων
τὴν παραχώρησιν τῆς ζητηθείσης προστασίας καὶ ἀπαντῶν εἰς διαφόρους ἐρω-
τήσεις τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπε τὰ ἀκόλουθα :

- (i) Σκοπὸς τῆς ζητούμενης προστασίας είναι νὰ παρασχεθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ
δυνατότης νὰ συναγωνισθῶσι τούς ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ εἰσαγομένους
σωλήνας.
- (ii) ‘Η ποιότης τῶν κατασκευαζομένων εἰδῶν θεωρεῖται δι’ ὠρισμένας χρήσεις
μόνον ἐφάμιλλος τῶν εἰσαγομένων.
- (iii) Αἱ τιμαὶ τῶν παραγομένων εἰδῶν ὑπὸ τῆς θιομηχανίας του ἡδεῖθησαν
προσφάτως κατὰ 10% θάσει ἐνός γενικωτέρου σχεδίου τῆς ἐταιρείας,
ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὅποιου ἀπλῶς συνέπεσε μὲ τὴν προταθεῖσαν προστα-
σίαν τῶν εἰδῶν αὐτῶν. ‘Ως ἀνεφέρθη ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τοῦ ἕδιου
ἐκπροσώπου δὲν ἔχητη ἡ ἔγκρισις τοῦ ‘Υπουργείου ‘Εμπορίου καὶ
Βιομηχανίας ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀλλ’ ἡ ὑπ’ αὐτὸν θιομηχανία είναι
ἔτοιμη νὰ παράσχῃ εἰς τὸ ‘Υπουργείον τοῦτο πᾶσαν πληροφορίαν καὶ
πᾶν ἀπαραίτητον δικαιολογητικόν συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς αὐξήσεως τῶν
τιμῶν.

‘Ἐκθέτοντες τὰς ἀπόψεις των κατὰ παράκλησιν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς
ἐπὶ τῶν εἰς τὰς παραγράφους (α) καὶ (β) ἀναφερομένων θεμάτων οἱ κληθέντες
ἐκπρόσωποι τῶν Τμημάτων Ἀναπτύξεως ‘Υδάτων καὶ Γεωργίας ἀνέφερον, καθ’

δօσον ἀφορᾶ τοὺς σωλῆνας ἐξ ἀμιαντοτισμέντου, δτὶ οὗτοι ἔπαυσαν νὰ χρησιμοποιῶνται διὰ σκοπούς ἀρδεύσεως, τούτων ἀντικατασταθέντων διὰ τῶν σωλήνων ὑψηλῆς πιέσεως, καὶ δτὶ οἱ σωλῆνες ἐξ ἀμιαντοτισμέντου θεωρούμενοι πτωχῆς κατασκευῆς δὲν χρησιμοποιοῦνται οὔτε καὶ δι' ἄλλους σκοπούς (ἀποχετεύσεις, καλώδια, κ.λ.π.).

Ἐν σχέσει πρὸς τοὺς σωλῆνας ἐκ σιδήρου οἱ ἴδιοι ἐκπρόσωποι ἀνέφερον δτὶ οὗτοι συγκρινόμενοι κρίνονται ὡς ἐφάμιλλοι τῶν ἐξωτερικῶν καὶ δτὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν Τμῆματα χρησιμοποιήσαντα τούτους εὑρίσκουν αὐτοὺς ἀπολύτως ἱκανοποιητικούς.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐτονίσθη ὑπὸ τῶν ἴδιων ἐκπροσώπων ἡ σημασία τῆς εἰσαγωγῆς καταλλήλου νομοθεσίας ρυθμιζούσης τὰ θέματα ποιότητος τῶν χρησιμοποιουμένων πρώτων ὅλων κατασκευῆς τῶν σωλήνων τούτων, τὸ πάχος τοῦ τοιχώματος τῶν κατασκευαζομένων καὶ εἰσαγομένων σωλήνων, τὴν ποιότητα τῶν χρησιμοποιουμένων σωλήνων δι' ἐσωτερικάς κατασκευάς εἰς οἰκίας, κ.λ.π., προδιαγράψαντες τοὺς ἐνδεχομένως νὰ προκύψωσι κινδύνους ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως.

Τὰς συστάσεις αὐτὰς ἡ Ἐπιτροπὴ υἱοθετεῖ πλήρως, ὡς ἐκ τούτου δὲ καλεῖ ἀπάσας τὰς ἀρμοδίας Κυβερνητικάς Ὑπηρεσίας δπως μελετήσωσι ταύτας καὶ προθῶσιν εἰς τὴν λῆψιν ἀπάντων τῶν ἐνδεδειγμένων μέτρων.

(γ) Βιομηχανία κατασκευῆς μεταλλίνων δοχείων διὰ κονσέρβας :

Ἐκπρόσωπος τῆς ἐνδιαφερομένης βιομηχανίας ἀνέφερεν δτὶ σκοπὸς τῆς αἰτηθείσης προστασίας εἰναι νὰ καταστῇ δυνατή ἡ ἐξασφάλισις δλοκλήρου τῆς κυπριακῆς ἀγορᾶς ἐν σχέσει μὲ τὰ εἰδή ταῦτα καὶ ἡ παροχὴ ὡς ἐκ τούτου τῆς δυνατότητος εἰς τὴν βιομηχανίαν τού νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ "ορίτιμον" τῆς παραγωγῆς τῆς μὲ τὰ γνωστὰ εύνοϊκὰ διὰ τὴν ἐταιρείαν οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα. Ο ἴδιος ἐκπρόσωπος εἶπε περαιτέρω δτὶ τὰ ὑπὸ τῆς βιομηχανίας τῶν προγραμματιζόμενα νὰ παραχθῶσι μεγέθη δοχείων, ἀνερχόμενα εἰς τέσσαρα τὸν ἀριθμὸν καὶ θεωρούμενα ποιοτικῶς ἐφάμιλλα τῶν εἰσαγομένων, εἰναι εἰς θέσιν νὰ καλύψωσι τὸ 75% τῆς συνολικῆς καταναλώσεως. Τὰ ὑπόλοιπα τῶν ἀπαιτουμένων εἰδικῶν τύπων δοχείων ("lacquered" καὶ "lithographed"), ἀνέφερεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὸν ἐκπρόσωπον, ἀναμένεται νὰ παρασκευάζωνται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑπὸ τύπου πλακῶν ὑπὸ ἐταιρείας συνεργαζομένης μετὰ τῆς ἴδικῆς των καὶ θὰ ἀποστέλλωνται εἰς Κύπρον διὰ περαιτέρω ἐπεξεργασίαν. Ο ἴδιος ἐκπρόσωπος εἶπεν ἐπίσης δτὶ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ εἰδους αὐτοῦ, παρ' ὅλον δτὶ αὐξάνει τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου, ἐξακολουθεῖ νὰ ἀφήνῃ περιθώρια θεωρούμενα ἀρκούντως συναγωνιστικά καὶ δτὶ ἡ ὑπ' αὐτὸν βιομηχανία εἰναι εἰς θέσιν νὰ κατασκευάσῃ τοὺς εἰδικούς τύπους δοχείων νοούμενου δτὶ αἱ ἐνδιαφερόμεναι βιομηχανίαι συσκευασίας κονσερβῶν θὰ παρέχωσιν εἰς αὐτὴν λογικήν προειδοποίησιν.

Ἐκθέτοντες τὰς ἀπόψεις τῶν ἐκπρόσωποι τῶν ἐπηρεαζομένων βιομηχανιῶν συσκευασίας κονσερβῶν εἴπον, μεταξὺ ἄλλων, τὰ ἀκόλουθα :

(i) Ἡ ἐπιβολὴ τοῦ προτεινομένου δασμοῦ θὰ ἔχῃ ἀναμφιθόλως ἐπιπτώσεις εἰς τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς τῶν προϊόντων των μὲ συνεπακόλουθον νὰ αὐξηθῶσιν αἱ τιμαὶ τούτων εἰς θάρος τῶν ἐξαγωγῶν τῶν εἰδῶν αὐτῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

(ii) Ἐξέφρασαν τὰς ἀμφιθολίας τῶν κατὰ πόσον ἡ ἐν Κύπρῳ βιομηχανία θὰ εἰναι εἰς θέσιν νὰ παραγάγῃ τὰ ἀπαιτούμενα μεγέθη δοχείων καὶ εἰς τοὺς ἀπαιτηθησομένους εἰδικούς τύπους ἔστω καὶ ἔδαν μέρος τούτων θὰ εἰσάγηται ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑπὸ τύπου πλακῶν.

(iii) Οἱ χρησιμοποιούμενοι ἔκαστοτε εἰδικοὶ τύποι βερνικώματος διὰ τὰ τοιαῦτα δοχεῖα εἰναι ἀποτέλεσμα τοιαύτης μακροχρονίου ἐρεύνης καὶ ἐργαστηριακῆς μελέτης ὥστε εἰναι ἀμφιθόλον κατὰ πόσον ἡ ἐν Κύπρῳ

Βιομηχανία θά δυνηθή νά παράσχῃ ταῦτα ἑγκαίρως καὶ ἐπιτυχῶς πρὸς κάλυψιν δλων τῶν ἀπαιτήσεων τῶν κυπριακῶν βιομηχανιῶν συσκευα-σίας κονσερβῶν.

- (iv) Ἡ κονσερβοποίησις τροφίμων χρήζει μεγίστης προσοχῆς, διότι ἡ ἔξεύ-ρεσις καταλλήλου ποιότητος καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν χρησιμοποιουμένων δοχείων παρουσιάζουν πλεῖστα δσα προβλήματα διηρωτήθησαν δὲ κατὰ πόσον ἡ ἐν Κύπρῳ βιομηχανία εἰναι εἰς θέσιν νά ἐγγυηθῇ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν βερνικωμάτων τῆς, καὶ κατὰ πόσον εἰναι εἰς θέσιν νά εἰσηγήται καὶ νά συμβουλεύῃ, ἐπὶ τῇ βάσει μελέτης τῶν ἐν Κύπρῳ κλιμα-ματολογικῶν συνθηκῶν, τὸν κατάλληλον τύπον τούτων.
- (v) Οὐδεμία τῶν βιομηχανιῶν τούτων γνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων τὰς ἀνάγ-κας τῆς, αὗται δὲ ἐγείρονται εὐθὺς ὡς ἥθελεν ἀρχίσει ἡ συσκευασία τῶν παραγομένων ἐν Κύπρῳ προϊόντων μὲ ἀποτέλεσμα νά παρίσταται ἀνάγκη προμηθείας τούτων εἰς σύντομα χρονικά διαστήματα.
- (vi) Διηρωτήθησαν κατὰ πόσον ἡ ἐν Κύπρῳ βιομηχανία εἰναι εἰς θέσιν νά προσφέρῃ τοὺς ίδιους δρους πιστώσεων, κ.λ.π., ὡς αἱ ἔταιρειαι τοῦ ἔξωτερικοῦ, καὶ κατὰ πόσον θὰ εἰναι εἰς θέσιν νά παρέχῃ δμοῦ μετὰ τῶν παρασκευαζομένων δοχείων καὶ τὰ κατάλληλα κιβώτια.

(δ) **Βιομηχανία ἔξορύξεως καὶ ἐπεξεργασίας μαρμάρων :**

Ἐκπρόσωπος τῆς ἐνδιαφερομένης βιομηχανίας ἀνέφερεν εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐπι-τροπῆς ὅτι τὰ ὑπὸ ἐκμετάλλευσιν ὑπὸ τῆς ἔταιρείας των λατομεία ἐν Κύπρῳ εἰναι ἵκανα νά προμηθεύσωσι τὴν κυπριακὴν ὄγοράν μὲ μάρμαρα ποιότητος καὶ ποσότητος τοιαύτης πρὸς πλήρη ἵκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς, ὅταν συμπληρωθῇ ἡ ἀνέγερσις τοῦ ὑπ’ αὐτὸν νέου ἐργοστασίου ἡ ὅποια ἔχει καθυ-στερήσει ἐν ὅψει τῆς μὴ ὑπάρχειας προστατευτικῆς δασμολογικῆς νομοθεσίας. Ὁ ίδιος ἐκπρόσωπος ἀνέφερεν ὁσαύτως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ὅτι, παρ’ ὅλον ὅτι αἱ τιμαὶ τῶν προσφερομένων ἐπιτοπίων μαρμάρων εἰς τὴν ὄγοράν εἰναι κατὰ 30% περίπου εὐθηνότεραι τῶν τιμῶν τῶν εἰσαγομένων, ἐν τούτοις οἱ Κύπριοι ἐπιδεικνύουσιν ἰδιαιτέραν προτίμησιν εἰς τὰ εἰσαγόμενα μάρμαρα.

Ἐκπρόσωπος τῶν ἐπηρεαζομένων ἐξηρτημένων βιομηχανιῶν μαρμάρων ὑπο-στηρίζοντες τὴν ἀπόρριψιν τοῦ προτεινομένου ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας προστατευτικοῦ δασμοῦ διὰ τὸ ὡς ἀνω ἐδος ἀνέφερον, μεταξὺ ὅλων, τὰ ἀκό-λουθα :

- (i) Αἱ τιμαὶ τῶν εἰσαγομένων μαρμάρων εὑρίσκονται περίπου εἰς τὸ αὐτὸ διπέδον μὲ τὰς τιμὰς τῶν κυπριακῶν μαρμάρων καὶ τοῦτο παρὰ τὸ ὅτι τὰ εἰσαγόμενα μάρμαρα ὑφίστανται ἔξοδα κατὰ 40% περισσότερα τῶν ἐν Κύπρῳ παραγομένων.
- (ii) Ποιοτικῶς τὰ ἐν Κύπρῳ ἔξορισόμενα μάρμαρα εὑρίσκονται εἰς ὑπο-δεεστέραν μοῖραν ἐν συγκρίσει μὲ τὰ εἰσαγόμενα, τοῦτο δὲ δύναται εὐκόλως νά διαπιστωθῇ ἐκ τῶν προκυπτόντων ἀποτελεσμάτων διαρ-κούσης τῆς ἐπεξεργασίας τούτων.
- (iii) Ἡ ποσότης τῶν παραγομένων ἐν Κύπρῳ μαρμάρων οὐδόλως κρίνεται ἀρκετῇ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν βιομηχανιῶν των, τὰ δὲ ὑπὸ ἐκμετάλλευ-σιν λατομεία ἐν Κύπρῳ δέν δύνανται νά ἀποδώσωσιν δμοιούδρφους ποσότητας μαρμάρων ἵκανοποιούντων πλήρως τὰς ἀνάγκας τῶν ἐξηρ-τημένων βιομηχανιῶν. Πέραν αὐτοῦ ὁρισμένα εἴδη μαρμάρων, ὡς τὸ λευκόν μάρμαρον, δὲν υφίστανται ἐν Κύπρῳ, εἰσάγονται δὲ κατ’ ἀνάγ-κην ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ.

(ε) Βιομηχανία χρωμάτων :

‘Υποστηρίζων ἐκπρόσωπος τῶν ἐν λόγῳ βιομηχανιῶν τὴν παραχώρησιν εἰς αὐτούς προστατευτικοῦ δασμοῦ καὶ ἀπαντῶν εἰς διαφόρους ἔρωτήσεις τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνέφερε τὰ ἀκόλουθα :

- (i) ‘Η δυναμικότης τῶν ἐν Κύπρῳ ἐργοστασίων εἶναι εἰς θέσιν νὰ καλύψῃ ἀπάσας τὰς ἀνάγκας τῆς κυπριακῆς ἀγορᾶς εἰς χρώματα.
- (ii) ‘Η ὑπὸ αὐτούς παραγωγὴ δὲν ἔχει φθάσει εἰς τὸ ἀνώτατον αὐτῆς σημεῖον μὲν ἀποτέλεσμα νὰ μὴ γίνεται πλήρης ἐκμετάλλευσις ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως τῶν γενομένων ἐπενδύσεων.
- (iii) ‘Η παρεχομένη προστασία εἰς ἄλλας χώρας διὰ τὰ προϊόντα ταῦτα καὶ ἡ διδομένη ὑπὸ πλείστων χωρῶν ἐπιχορήγησις διὰ τὰ προϊόντα ταῦτα θέτει τὰ κυπριακὰ χρώματα εἰς ὑποδεεστέραν μοῖραν ἐν σχέσει μὲ τὰ εἰσαγόμενα.
- (iv) Αἱ ἐν Κύπρῳ βιομηχανίαι πιστεύουσαι ὅτι κατασκευάζουν θαφάς ποιότητος εἶναι ἔτοιμαι νὰ ἀποδεχθῶσιν οἰονδήποτε Κυθερητικὸν ἔλεγχον ἐπ’ αὐτῶν.

Ἐκπρόσωπος τῶν ἐπηρεαζομένων εἰσαγωγέων χρωμάτων παρετήρησεν ὅτι ἡ προτεινομένη διὰ τρίτην φοράν δασμολογικὴ προστασία, προστιθεμένη εἰς τὰς ἥδη σύδιθείσας διεθνῶς πρώτας ψλας καὶ ἐργατικὰ τῶν βιομηχανιῶν τῶν τοιούτων εἰδῶν, καθιστᾶ τὴν ἐμπορίστων τῶν εἰδῶν των προβληματικὴν λόγῳ αὐξήσεως τῶν τιμῶν των κατὰ 45% ἔναντι τῶν ἐπιτοπίων τοιούτων. Ἐκ παραλλήλου ἡ λαμβανομένη πρόνοια διὰ φορολογίαν δλων ἀνεξαιρέτως τῶν χρωμάτων, σημαντικὸς ἀριθμὸς τῶν δποίων δὲν κατασκευάζεται ἐν Κύπρῳ, θὰ ἐπιφέρῃ ἔτι περαιτέρω ἐπιθάρυνσιν τοῦ θαρέως φορολογουμένου Κυπριακοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ.

Ἐν κατακλεῖδι ὁ ἴδιος ἐκπρόσωπος τῶν ἐπηρεαζομένων εἰσαγωγέων χρωμάτων παρετήρησεν ὅτι ἡ ἔντονος ὑποστήριξις δύο μικρῶν βιομηχανιῶν χρωμάτων ἐν Κύπρῳ καὶ ἡ ἔξακολουθητικὴ καταπολέμησις τῶν ἐμπόρων—εἰσαγωγέων χρωμάτων οἱ δποίοι, ειρήσθω ἐν παρόδῳ, ἀπασχολοῦν εἰς τὰς ὑπηρεσίας των προσωπικὸν περισσότερον ἕκείνου τῶν προστατευομένων δύο βιομηχανιῶν, θεωρεῖται ἄδικος ὡς δημιουργοῦσα μονοπώλιον δύο βιομηχανιῶν μόνον.

(στ) Βιομηχανία στιλβώσεως καὶ ἐπικαλύψεως ἀλουμινίου :

Ἐκπρόσωπος τῆς προστατευομένης βιομηχανίας εἶπεν ὅτι αὕτη εἶναι εἰς θέσιν νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν ἀγορὰν προϊόντα ποιοτικῶς καὶ ποσοτικῶς ἵκανά πρὸς πλήρη κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς κυπριακῆς ἀγορᾶς.

Ἐκ παραλλήλου ἐκπρόσωπος τῆς βιομηχανίας ἡ δποία χρησιμοποιεῖ τὰ ὁντότητα τὰς ἄνω εἰδῶν παρετήρησεν ὅτι οὐδεμία ἔνστασις ὑφίσταται ἐκ μέρους του προκειμένου νὰ ἐπιβληθῇ ὁ προτεινόμενος προστατευτικὸς δασμός, νοούμενου ὅτι ἡ ἐν Κύπρῳ προστατευομένη βιομηχανία θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ παρέχῃ δλα τὰ ὑπὸ αὐτοῦ ἀπαιτούμενα εἰδῶν εἰς ποικιλίαν καὶ εἰς ποιότητα ἔφαμιλλα τῶν εἰσαγομένων. Περαιτέρω ὁ ἴδιος ἐκπρόσωπος ἔχαρακτήρισε τὸν τρόπον ἐπιβολῆς τοῦ προστατευτικοῦ δασμοῦ ὡς ἄδικον διότι ἐπιβαλλόμενος ἐπὶ τῆς δλικῆς ἀξίας τοῦ ἀλουμινίου αὐξάνει αὐτομάτως τὸ ὑψος τοῦ καταβαλλομένου δασμοῦ.

Διαρκούσης τῆς μελέτης τοῦ ὡς ἄνω Νομοσχεδίου ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἔζητησε μέσῳ τοῦ ἀρμοδίου Ὅπουργείου καὶ ἔλαθε παρὰ τῶν οὗτων προστατευομένων βιομηχανιῶν δηλώσεις δυνάμει τῶν δποίων ἀναλαμβάνεται ὑφ’ δλων, πλὴν τῆς βιομηχανίας κατασκευῆς σωλήνων ἐξ ἀμιαντοτιμέντου, ἡ ὑποχρέωσις δπως μὴ ἐπιφέρωσιν οἰανδήποτε αὔξησιν εἰς τὰς τιμὰς πωλήσεως τῶν προϊόντων των, νοούμενου ὅτι τὸ κόστος κατασκευῆς τούτων δὲν θὰ ἐπηρεασθῇ αἰσθητῶς ἐξ οἰονδήποτε λόγου, καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς μίαν τοιαύτην περίπτωσιν δὲν θὰ προθῶσιν εἰς οὐδεμίαν αὔξησιν τῶν τιμῶν των ἄνευ τῆς ἐκ τῶν προτέρων ἐγκρίσεως τοῦ ἀρμοδίου Ὅπουργείου.

¹Αναφορικώς πρόδη τὸ θέμα τῆς προστασίας τῆς θιουμηχανίας ἐξορύξεως καὶ ἐπεξεργασίας μαρμάρων ἔζητήθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὴν ἔκθεσις τοῦ ἀρμόδιου Κυβερνητικοῦ Τμήματος εἰς τὴν δόποιαν ἐκτίθενται λεπτομέρειαι εἰς διτὸν ἀφορᾶ τὰ ὑπάρχοντα ἐν Κύπρῳ ἀποθέματα μαρμάρων καὶ τὴν ποιότητα τούτων.

Αἱ παρασχεθέσαι ἐν προκειμένῳ πληροφορίαι ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Κυβερνητικοῦ Τμήματος δύνανται νὰ συνοψισθῶσιν εἰς τὰ ἀκόλουθα:

- (i) Τὰ κυριώτερα ἀποθέματα μαρμάρου ἐν Κύπρῳ ἀνευρίσκονται εἰς τὴν δροσειράν τοῦ Πενταδακτύλου ὑπὸ τὴν μορφὴν ἡμικρυσταλλικοῦ ἀσβεστολίθου. Ἡ ἔκτασις τῶν ἀσβεστολίθων τούτων εἶναι τεραστία, ἥτοι ἀνευρίσκονται ἀπὸ τὴν περιοχὴν Πάναγρα ἕως τὸ χωρίον Ἐπτακώμη, σχηματίζοντες τὸν πυρῆνα τῆς δροσειρᾶς τοῦ Πενταδακτύλου.

(ii) Εἰς ἔκαστον λατομικὸν μέτωπον, κατὰ μῆκος τῆς δροσειρᾶς τοῦ Πενταδακτύλου, ὑπάρχουν πάντοτε ἐμπορεύσιμα καὶ μὴ μάρμαρα τὸ ποσόστον τῶν δποίων εἶναι δύσκολον νὰ προβλεφθῇ πρὸ τῆς ἐκσκαφῆς. Τὰ συνήθη κριτήρια τὰ δποία χρησιμοποιοῦνται εἶναι τὸ χρῶμα, ἢ λάμψις, τὸ μέγεθος τοῦ δγκου, δ βαθμὸς καταθρυμματισμοῦ, κ.λ.π. Τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς Κύπρον δὲν ἔχομεν συγκεκριμένας καὶ συνεχεῖς ζώνας μαρμάρου.

(iii) Ἐκ τῶν ὡς ἄνω καθίσταται σαφές ὅτι ἐν Κύπρῳ ὑπάρχουν ἀποθέματα μαρμάρου τὰ δποία δύνανται νὰ ἴκανοποιήσουν τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου διὰ περισσότερα τῶν 5 ἢ 10 ἑτῶν νοούμενου ὅτι τὰ ἀρμόδια Τμῆματα τῆς Κυθερνήσεως δὲν θὰ ἐνίστανται εἰς τὴν ἔκδοσιν λατομικῶν προνομίων κατὰ μῆκος τῆς δροσειρᾶς Πενταδακτύλου, ὡς συμβαίνει σήμερον. Πληροφορίαι διὰ τὰ ἀκριβῆ ἀποθέματα μαρμάρων ὀρισμένου χρωματισμοῦ δύνανται νὰ δοθοῦν ὑπὸ τῶν ἐταιρειῶν μαρμάρων μόνον.

(iv) Ἀποθέματα μαρμάρου ὑπάρχουν ἐπίσης εἰς τὰς ἐπαρχίας Πάφου καὶ Λεμεσοῦ ἀλλ ἐις μικροτέρας ποσότητας καὶ ὑπὸ μορφὴν μᾶλλον ἀπομειναμένων δγκων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπὸ δψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω καὶ ἀφοῦ ἐμελέτησεν ἐπισταμένως μίαν ἔκάστην προτεινομένην δασμολογικήν τροποποίησιν, ἐπιθυμεῖ δπῶς εἰσηγηθῆ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου μὲ τάς ἀκολούθους τροποποιήσεις :

(α) Δασμολογική κλάσις ύπ' αρ. 25.15 και 25.16 :

Είδος ἐμπορεύματος : Μάρμαρα, τραβερτίναι, κ.λ.π. εἰς ὅγκους :

‘Η Ἐπιτροπή είναι τῆς γνώμης δτι ή ποσότης τῶν ἐν Κύπρῳ μαρμάρων καὶ αἱ δυνατότητες ἔξορύζεως τούτων ἐν ἀντιπαραθολῇ πρὸς τὴν σημειεινὴν παραγωγικὴν δυναμικότητα τῆς ἐπιτοπίου θιομηχανίας οὐδόλως συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς ἐπιβολῆς προστατευτικοῦ δασμοῦ εἰς τὸ παρόν στάδιον. Ἡ Ἐπιτροπή ἐν τούτοις είναι διατεθειμένη νὰ ἐπανεξετάσῃ τὸ δόλον θέμα εύθυνς ὡς ή ἐνδιαφερομένη θιομηχανία αὐξήσῃ τὴν παραγωγὴν τῆς καὶ ἐν γένει προ布ῇ εἰς τοιαύτας ἐπεκτάσεις καὶ μετατροπάς οὕτως δύστε νὰ είναι εἰς θέσιν νὰ ἴκανοποιῇ, πέραν πάσης ἀμφιβολίας, τόσον εἰς ποιότητας δύσον καὶ εἰς ποσότητας μαρμάρων, ἀπάσας τὰς ἀνάγκας τῆς κυπριακῆς ὄγορᾶς. Ὡς ἐκ τούτου εἰσηγείται τὴν ἀπάλεψιν τοῦ προταθέντος προστατευτικοῦ δασμοῦ εἰς ἀμφοτέρας τὰς δασμολογικὰς κλάσεις, παραμενούσης ἐν ἰσχύι τῆς ὑφισταμένης δι’ ἀμφοτέρας τὰς κατηγορίας δασμολογικῆς ἀπαλλαγῆς.

³ Εν σχέσει πρὸς τὴν δασμολογικήν κλάσιν ὑπ' ἀρ. 68.02 τὴν ἀφορῶσαν εἰς τὰ ἐπεξεργασμένα μάρμαρα, ὡς ἀνεφέρθη ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας τελωνειακῆς ὑπηρεσίας, αὕτη ἀναφέρεται, θάσει τῆς δασμολογικῆς αὐτῆς κατατάξεως, εἰς μάρμαρα πλήρως ἐπεξεργασμένα εἰσαγόμενα ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ καὶ προοριζόμενα, ἀνευ οὐδεμιᾶς περαιτέρω ἐπεξεργασίας, διὰ χρῆσιν εἰς τὰς οἰκοδομάς, υπηρεσία κ.λ.π.

Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς δόμοφώνως εἰσηγοῦνται τὴν ἔγκρισιν τῆς ἐπιβολῆς τῆς προτεινομένης δασμολογικῆς προστασίας ἐπὶ τοῦ εἶδους τούτου, ὡς τοῦτο καθωρίσθη ἀνωτέρω.

(β) Δασμολογική κλάσις ὑπ' ἀρ. 32.09 :

Εἶδος ἐμπορεύματος : Χρώματα (Βαφαί) :

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἔχοντα ὑπ' ὅψιν των ὅτι αἱ περὶ ὅν δ λόγος βιομηχανίας ἔχουν ἡδη ὑποστηριχθῆ ἐτέρας δύο φοράς καὶ ὅτι διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου προτεινόμενος διὰ τρίτην φοράν προστατευτικὸς δασμὸς εἰναι τοῦ ὄψους ἐκείνου τὸ δόπον οὐδεμίαν ἀποτελεσματικὴν προστασίαν δύναται νὰ παράσχῃ εἰς τὰς οὔτω ἐπιτρεαζομένας βιομηχανίας, ταύτης καθισταμένης ἐν τέλει ταμιευτικῆς προστασίας, δόμοφώνως εἰσηγοῦνται τὴν ἀπάλεψιν αὐτῆς διαστηρουμένου ἐν ἴσχυΐ τοῦ ὑφισταμένου ὄψους δασμοῦ. Περαιτέρω τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιθυμοῦν νὰ παρατηρήσωσιν ὅτι ἡ ἀποδιδομένη προτίμησις τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ πρὸς γνωστάς εἰσαγομένας βαφὰς διερίζεται εἰς τὴν μακράν χρῆσιν τούτων καὶ τὴν κατὰ συνέπειαν δοκιμασθεῖσαν ἀναφυισθήτητον ποιότητα τούτων, πρᾶγμα τὸ δόπον, ἐξεταζόμενον ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου κοινοῦ μὲν γνώμονα τὸ ἀπαιτούμενον ὄψος δαπανῶν δι' ἀγοράν χρωμάτων ἐν ἀντιπαραβολῇ τούτου πρὸς τὸ ἀπαιτούμενον ὄψος δαπανῶν δι' ἐργαστικά, δῆγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ διὰ τοῦ ὡς ἄνω νομοσχεδίου προτεινομένη δασμολογική προστασία οὐδόλως δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὸ καταναλωτικὸν κοινόν εἰς τὴν ἐπιλογήν του.

(γ) Δασμολογική κλάσις ὑπ' ἀρ. 68.12 :

Εἶδος ἐμπορεύματος : Σωλῆνες ἐξ ἀμιαντοτσιμέντου :

Ἐπειδὴ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς μελέτης τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν ἡ ἐνδιαφερομένη βιομηχανία παρέσχε διαθεσιαστέοις ὅτι εἰναι ἑτοίμη νὰ δεχθῇ ἔρευναν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας πρὸς διαπίστωσιν κατὰ πόσον αἱ προσφάτως ἐφαρμοσθεῖσαι ὑπὸ τῆς βιομηχανίας αὐξήσεις εἰναι δικαιολογημέναι ἡ ὅχι καὶ ὅτι ἔαν αὖται ἡθελον κριθῆ ἀδικαιολόγητοι ἡ βιομηχανία θὰ ἀποσύρῃ τὰς τοιαύτας αὐξήσεις, ἡ Ἐπιτροπὴ εἰσηγεῖται :

(α) "Οπως ἡ σχετικὴ δασμολογικὴ προστασία μὴ παρασχεθῇ.

(β) "Οπως δηλωθῇ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου, κατόπιν ἔρεύνης, κατὰ πόσον αἱ ἐφαρμοσθεῖσαι ὑπὸ τῆς βιομηχανίας αὐξήσεις ἥσαν δικαιολογημέναι ἡ ὅχι" καὶ

(γ) ἔαν ἡ βιομηχανία παράσχῃ τὴν διαθεσιαστέοις ὅτι δὲν θὰ ἐπιφέρῃ, εἰς τὸ μέλλον, αὐξήσεις εἰς τὰς τιμὰς πωλήσεως τῶν προϊόντων τῆς ἄνευ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου, τότε ἡ Ἐπιτροπὴ εἰναι πρόθυμος νὰ εἰσηγηθῇ τὴν ἔγκρισιν σχετικῆς προτάσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας πρὸς παροχὴν τῆς νῦν προτεινομένης δασμολογικῆς προστασίας.

(δ) Δασμολογική κλάσις ὑπ' ἀρ. 73.18 :

Εἶδος ἐμπορεύματος : Σωλῆνες ἐκ σιδήρου ἢ χάλυβος :

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς μελετήσαντα ἐπισταμένως τὸν τρόπον ἐπιβολῆς τοῦ ἔκαστοτε δασμοῦ ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων σωλήνων καὶ ἔχοντα ὑπ' ὅψιν τὰς συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης τακτικῆς προκυπτούσας ἀδικίας εἰς βάρος ιδίως τῶν εἰσαγωγέων μαύρων σωλήνων καθ' ὃς οἱ εἰσαγόμενοι οὗτοι σωλῆνες, ἐπιβαρυμένοι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ βάρους των, ἐπιθαρύνονται εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν διὰ δασμοῦ ἀνερχομένου κατὰ μέσον δρον εἰς 35,43%, θεωροῦν σκόπιμον νὰ εἰσηγηθῶσι τὴν ἀντίστοιχον μείωσιν τοῦ ἐπιθαρυμένου δασμοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ βάρους τῶν εἰσαγομένων μαύρων σωλήνων ἐσωτερικῆς διαμέτρου μιᾶς ἔως τεσσάρων ἵντζῶν καὶ ἡμίσεος ἔως μιᾶς ἵντζας ἀπὸ 32 καὶ 32 μίλς κατ' ὀκὸν (δασμὸς προτιμήσεως καὶ δασμὸς γενικός, ἀντιστοίχως) καὶ 32 καὶ 36 μίλς

κατ' ὁκάν (ἐπίσης δασμός προτιμήσεως καὶ δασμός γενικός, ἀντιστοίχως) εἰς 25 καὶ 25 μίλια κατ' ὁκάν καὶ 25 καὶ 29 μίλια κατ' ὁκάν ἀντιστοίχως).

Αι υπόλοιποι τροποποιήσεις εις τούς κώδικας στατιστικής του ώς άνω είδους έχουσι καταλλήλως ἐπενεχθή εις τὸ ἐπηρεαζόμενον κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου.

Τό 'Υπουργείον 'Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας λαθόν ἐπίσης ὑπ' ὅψιν τὰς παραστάσεις τῶν εἰσαγωγέων σιδηροσωλήνων, τάς γενομένας ἀναφορικῶς πρὸς τὸ θέμα τῆς εἰσαγωγῆς σωλήνων πρὸς χρῆσιν δι' ἐλαφρᾶς κατασκευάς, καὶ ἔχον ὑπ' ὅψιν διτὶ ή ἐν Κύπρῳ Βιομηχανίᾳ ἀδυνατεῖ νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν κυπριακὴν ἀγοράν τοιούτου εἰδούς σωλῆνας, ὑπέβαλε, διαρκούσης τῆς μελέτης τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, σχετικὴν τροποποίησιν δυνάμει τῆς ὁποίας οἱ συγκεκολλημένοι σωλῆνες (welded) ἐσωτερικῆς διαμέτρου ἀπὸ 15—50 χιλιοστόμετρα, ἀντὶ 16—35 χιλιοστόμετρα ὡς προετέλεντο διὰ τοῦ κατατεθέντος εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχεδίου, ἀπαλλάσσονται οἰασδήποτε δασμολογικῆς ἐπιθαρύνσεως, ἥτις ἔγκριθείσα ὑπὸ τῆς 'Ἐπιτροπῆς ἐνεσωματώθη εἰς τὸ κατάλληλον μέρος τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου.

(ε) Δασμολογική κλάσις ύπ' ἀρ. 73.23 :

Εἶδος ἐμπορεύματος : Μετάλλινα δοχεῖα διὰ κονσερβοποίησιν :

Αἱ συνεπακόλουθοι τροποποιήσεις εἰς τοὺς κώδικας στατιστικῆς τοῦ εἶδους τούτου ἔχουσιν ἐπενεγθῆ εἰς τὸ κείμενον τοῦ Νομοσχέδιου.

(στ) Δασμολογική κλάσις ύπ' ἀρ. 76.02 :

Είδος έμπορεύματος : Ράβδοι, γωνίαι, μορφαὶ καὶ τομαὶ ἔξ αργιλίου
(ἀλουμινίου) :

Κατ' είσηγησιν τού ἄρμοδιου 'Υπουργείου καὶ μὴ ἐνισταμένης τῆς Ἐπιτροπῆς ή εἰς τὸ ἀδάφιον 10 ἀναφερομένη τεχνοδασμολογική κατάταξις τοῦ εἰδους τούτου τροποποιεῖται οὕτως ώστε τὸ οὕτω προστατευόμενον εἶδος ἐμπορεύματος νὰ ἀναφέρηται σαφῶς εἰς ράθδους, γωνίας, κ.λ.π. ἐξ ἀργιλίου ἐστιλωμένας ή ἀνοδειωμένας μόνον. Τοῦτο δὲ καθότι διὰ τῆς προταθείσης ὀρχικῶς τεχνοδασμολογικῆς προνοίας θὰ πειρελαμβάνοντο ὠρισμένα εἴδη ή κατασκευὴ τῶν ὅποιών δὲν δύναται νὰ γίνη ἐπιτοπίως.

‘Η Επιτροπή είσηγείται δύως αί πά’ αύτης ἐπενεχθεῖσαι τροποποιήσεις, ἐὰν ἥθελον τελικῶς ἔγκριθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τεθῶσιν ἐν Ισχύι ἀπὸ τῆς 24ης Δεκεμβρίου 1971. ’Εκ παραλλήλου θεωρεῖ δρθὸν δύως καλέσῃ τὴν ἀρμοδίαν Κυβερνητικὴν ὑπηρεσίαν ἵνα προθῇ εἰς ἔλεγχον τῶν τιμῶν ἀπάντων τῶν διὰ τῶν προτεινομένων συμπληρωματικῶν τροποποιήσεων ἐπηρεαζόμενων εἰδῶν οὕτως ὅστε αἱ τιμαὶ τῶν εἰδῶν τούτων νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ προηγούμενα πρὸ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ προστατευτικοῦ δασμοῦ ἐπίπεδα αὐτῶν, διασφαλιζόμενων οὕτω τῶν καταναλωτῶν τῶν προϊόντων αὐτῶν.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐπιθυμοῦν ὡσαύτως ὅπως ἐπιστήσωσι διὰ μίαν εἰσέτι φοράν τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων Κυ-
Θερητικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν ἀνελλιπῆ ἔλεγχον τῶν τιμῶν καὶ τῆς ποιότητος

τῶν νῦν προστατευομένων εἰδῶν οὕτως ὡστε οἱ καταναλωταὶ τῶν προϊόντων αὐτῶν ἐπίσης νὰ διασφαλισθῶσι πλήρως ἐκ τυχὸν ἐκμεταλλεύσεως ἢ ἐκδηλώσεως οἰστρούποτε μονοπωλιακῆς τάσεως εἰς θάρος των.

Ἐν τέλει τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιθυμοῦν νὰ ὑπογραμμίσωσιν ὅτι ἡ εἰς τὸ μέλλον ἔξετασις ὑπὸ τῶν ἀρμόδιων Κυθερητικῶν ὑπηρεσιῶν μιᾶς ἔκάστης τῶν ὑποθαλλομένων εἰς αὐτὰς περιπτώσεων διὰ δασμολογικήν τινα προστασίαν δέονταν νὰ γίνεται κατὰ τρόπον ἀπολύτως λεπτομερῆ καὶ ἐμπεριστατωμένον, νὰ ἔχαντλωνται δὲ ὅλα τὰ εἰς τὴν διάθεσίν των μέσα προκειμένου αἱ προκύπτουσαι συστάσεις, εὑρισκόμεναι ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν καθορισθέντων διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν κριτήριων, νὰ μὴν ἐπιδέχωνται οὐδεμιᾶς ἀμφισβήτησεως. Ἐν προκειμένῳ παραπτεῖται ὅτι ἡ ἄνευ τῆς δεούσης προσοχῆς ἔξετασις τῆς τοιούτων περιπτώσεων δημιουργεῖ ἀναμφιβόλως ἀνεπιτρέπτους καταστάσεις, τόσον εἰς θάρος τῶν προστατευομένων βιομηχανιῶν καὶ τῶν ἐπηρεαζομένων ἐμπόρων—εἰσαγωγέων τῶν οὕτω προστατευομένων εἰδῶν ὅσον καὶ εἰς θάρος τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ.

Ἐν κατακλεῖδι ἡ Ἐπιτροπὴ εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ως τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπ' αὐτῆς, ἀφοῦ τροποποιηθῇ διάτιλος αὐτοῦ οὕτως ὡστε νὰ ἀναφέρηται ως «Ο περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως (Ἐπιθολὴ καὶ Ἐπιστροφὴ τούτων) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

Ο. κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη τῆς παροχῆς διευκολύνσεων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Κυπριακῆς βιομηχανίας καὶ πολλάκις ἔξησκήθη κριτικὴ διότι ἡ Κυθέρητικής, εἰς μερικάς τούλαχιστον περιπτώσεις, ἐδείκνυεν ὀλιγωρίαν ως πρὸς τὴν παροχὴν πλήρων διευκολύνσεων καὶ δασμολογικῆς προστασίας ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον κατὰ τὰ κριτήρια, τὰ διόπια τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργείον εἶχεν ὑπ' ὅψιν του, ἐπεβάλλετο, καὶ ὅτι ἡ Κυθέρητικής δὲν εἶχε προχωρήσει μὲν τὸν ταχὺν ρυθμὸν τὸν διόπιον αὐτὸν τὸ Σῶμα εἰσηγεῖτο εἰς τὴν λῆψιν μέτρων. Εἶναι δι' αὐτὸν ποὺ ὁδολογῶ ὅτι δυσκολεύομαι νὰ ἀντιληφθῶ πῶς, ἐνῶ ἡ Κυθέρητικής εἰσηγεῖται δασμολογικήν προστασίαν διὰ συγκεκριμένην βιομηχανίαν—έκτος ἐὰν ἡ Βουλὴ ἔχῃ λόγους νὰ πιστεύῃ ὅτι ἀπὸ κριτήρια εύνοιοκρατικὰ παρέσχεν αὐτὴν τὴν διευκόλυνσιν—ἔρχεται ἡ Βουλὴ νὰ θέσῃ φραγμὸν εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς Κυθέρητικής νὰ παράσχῃ διευκολύνσεις εἰς μίαν συγκεκριμένην βιομηχανίαν. Θά ἡτο ἐπίσης δύσκολον δι' ἐμὲ νὰ παραδεχθῶ ὅτι διὰ μηχανισμὸς ἐρεύνης τοῦ ἀρμόδιου Ὅπουργείου εἶναι μικρότερος ἀπὸ τὸν ἀνύπαρκτον μηχανισμὸν ἐρεύνης τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἐξεύρῃ κατὰ πόσον πράγματι αὐτὴ ἡ βιομηχανία ἐμπίπτει εἰς τὰ κριτήρια τὰ διόπια ἡ Κυθέρητικής καὶ ἡ Βουλὴ θεωροῦν ως τὰ κριτήρια ἐπὶ τῶν διόπιων θά πρέπει νὰ στηρίζεται ἡ παροχὴ ἢ μὴ δασμολογικῶν διευκολύνσεων.

Ἐξ ὅσων εἴμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω—δεδομένου ὅτι ἐδημιουργήθη τὸ θέμα, ἡτο φυσικὸν πλέον νὰ διεσαχθῇ μία σχετικὴ ἔρευνα ὑφ' ὅλων ήμῶν—αὐτὴ ἡ βιομηχανία χρησιμοποιεῖ πρώτας ὅλας Κυπριακάς καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι ὑπάρχει σωρεία βιομηχανιῶν διὰ τὰς διόπιας ἡ Βουλὴ οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔφερε διὰ τὴν παροχὴν δασμολογικῶν διευκολύνσεων, αἱ διόπιαι δὲν καταναλίσκουν πρώτας ὅλας ἐκ Κύπρου. Εἶναι μία βιομηχανίκη μονάς, ἡ διόπια ἔχει ἀρκετὸν μέλλον. “Οσον ἀφορᾶ τὴν ποιότητα, τούλαχιστον, φάνεται ὅτι ἡ βιομηχανία παρέσχεν ἀρκετὰς ἐνδείξεις ὅτι ἡ ποιότης εἶναι ίκανοποιητική—ἀλλωστε αὐταὶ αἱ ἐνδείξεις θὰ πρέπει νὰ ἔχουν πείσει καὶ τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργείον—καὶ ἐξ ὅσων εἴμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω, ἥδη ἐκ τῶν £ 40.000 περίπου Κυπριακῆς ἀγορᾶς αἱ

£10.000 ήδη καλύπτονται από τὴν θιομηχανίαν, καὶ αὐτὴ ἡ ἀλματώδης, κατὰ κάποιον τρόπον, ἔξελιξις, ἐγένετο τοὺς τελευταίους μῆνας καὶ ὑπάρχει ἡ δυνατότης καλύψεως ὀλοκλήρου τῆς ἀγορᾶς. Ὁμοιογῶς διτὶ δυσκολεύομαι νὰ ἀντιληφθῶ διατὶ τὸ Σῶμα ἔθεωρησε σκόπιμον, διὰ μίαν καὶ μόνην συγκεκριμένην θιομηχανίαν, νὰ ἀρνηθῇ τὴν δασμολογικήν προστασίαν τὴν ὅποιαν εἰσηγεῖται ἡ Κυβέρνησις.

Ἐλέχθῃ διτὶ εἶναι τὸ θέμα τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν. Δὲν εἶμαι εἰς θεούν νὰ ἔχω μηχανισμὸν διὰ νὰ ἔρευνήσω τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἐνδιαφερομένων, οἱ διποῖοι Ισχυρίζονται διτὶ ἡ αὔξησις τῶν τιμῶν ἡδη προηγεῖτο κατὰ πολὺ τῆς αἰτήσεως διὰ δασμολογικήν προστασίαν καὶ, δεύτερον, ἔθετον ἐνώπιον τοῦ 'Υπουργείου καὶ ἐνώπιον τὸ δικαίωμα ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον τὸ 'Υπουργεῖον ἔθεωρει διτὶ ἡ αὔξησις εἶναι ἀδικαιολόγητος, δεδομένου διτὶ Ισχυρίζονται διτὶ ἀπὸ τοῦ 1961 διατηροῦν τὰς αὐτὰς τιμάς παρ' ὅλην τὴν σχετικήν αὔξησιν τοῦ κόστους παραγωγῆς, διτὶ θὰ ἴσαν διατεθειμένοι νὰ πειθαρχήσουν πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον, τὸ ὄποιον, ἀλλωστε, ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ θιομηχανία ἥρνετο νὰ πειθαρχήσῃ πρὸς τὴν εἰσήγησιν τοῦ 'Υπουργείου, δὲν θὰ ἥτο δύσκολον καὶ πάλιν νὰ πάρῃ τὴν δασμολογικήν προστασίαν, τὴν ὄποιαν προσφέρει τώρα. Τὸ νὰ ἔρχεται ἡ Βουλὴ καὶ νὰ λέγῃ διτὶ πρέπει νὰ πάῃ ξανὰ τὸ 'Υπουργεῖον —τὸ διποῖον ἔκαμεν ἡδη τὴν ἔρευνάν του καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἔρεύνης του εἰσηγήθη τὴν δασμολογικήν προστασίαν—νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἔρευναν καὶ ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον ικανοποιηθῇ νὰ ἐπαναφέρῃ νέον Νομοσχέδιον, πιστεύω διτὶ δὲν ἀποτελεῖ πολὺ - πολὺ καθαρὴν πολιτικήν.

Ἡ εἰσήγησίς μου εἶναι διτὶ, κατὰ τὴν γνώμην μου, αὐτὴ ἡ θιομηχανία ἐμπίπτει καὶ πληροῖ ὅλα τὰ κριτήρια ἐπὶ τῶν διποίων θὰ πρέπει νὰ στηριχθῇ τόσον ἡ Βουλὴ ὅσον καὶ ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ παράσχουν προστασίαν δασμολογικήν. 'Αλλως ἡμεῖς οἱ ἴδιοι θὰ ἔχωμεν κατὰ κάποιον τρόπον παρεκκλίνει ἀπὸ τὰς ἀρχὰς, τὰς διποίας συνεχῶς εἰσηγούμεθα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, διτὶ θὰ πρέπει νὰ βοηθήσῃ τὴν ἔγχωριον θιομηχανίαν. Οὐδεὶς λόγος συντρέχει ἀναστολῆς καὶ πιστεύω διτὶ εἶναι καθῆκον μας νὰ ἐγκρίνωμεν τὸ Νομοσχέδιον ὃς ἐστάλη ὑπὸ τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Εξουσίας καὶ ἔαν ἡ 'Εκτελεστικὴ 'Εξουσία ἔχῃ λόγους νὰ πιστεύῃ διτὶ θὰ πρέπει νὰ διεξαγάγῃ περαιτέρω ἔρευναν καὶ νὰ φέρῃ οἰασδήποτε τροποποίησεις, τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον δύναται νὰ τὸ πράξῃ καὶ ὅχι ἡ Βουλὴ, ἡ διποία δὲν διαθέτει μηχανισμὸν ἔρεύνης ἐπὶ αὐτῶν τῶν θεμάτων. Τὴν ἔρευναν τὸ 'Υπουργεῖον τὴν ἔκαμε, ἔκαμε τὰς εἰσηγήσεις του καὶ τώρα ἐπαναπέμπομεν τὸ Νομοσχέδιον δι' ἐπανέρευναν.

Φοβοῦμαι πολὺ διτὶ, ἔαν κάμωμεν μίαν καλὴν μελέτην τοῦ καταλόγου θὰ εῦρωμεν πολλὰς θιομηχανίας αἱ διποῖαι μὲν δυσκολίαν θὰ ἔπρεπε νὰ περιληφθοῦν εἰς ἔκεινας αἱ διποῖαι θὰ ἔπρεπε νὰ τύχουν δασμολογικῆς προστασίας. Δὲν ἔφεραμεν ἔνστασιν διότι ἡ Κύπρος εὐρίσκεται εἰς ἕνα στάδιον ἐμβρυϊκῆς ἀναπτύξεως τῆς θιομηχανίας καὶ ἐπομένως καὶ ἔκει ποὺ τὰ κριτήρια εὐρίσκονται εἰς τὸ μεταίχμιον ἔθεωρήσαμεν ὁρθὸν νὰ μὴν ἔξασκησώμεν οἰανδήποτε κριτικὴν διὰ τὴν παροχὴν δασμολογικῆς προστασίας καὶ εἰς θιομηχανίας αἱ διποῖαι εὐρίσκονται, ὅπως εἴπα, εἰς τὸ μεταίχμιον, τοῦ κατὰ πόσον θὰ ἔπρεπε νὰ τύχουν ἡ ὅχι δασμολογικῆς προστασίας. Δὲν πιστεύω διτὶ αὐτὴ ἡ θιομηχανία εὐρίσκεται εἰς τὸ μεταίχμιον, καὶ ὑπάρχει κίνδυνος, ἵσα - ἵσα, νὰ παρεξηγηθῶμεν διτὶ ἀλλα τὰ ἐλατήρια καὶ ἐπομένως ἀλλα τὰ κριτήρια διὰ τὸν διαχωρισμὸν τῶν θιομηχανῶν εἰς ἔκεινας αἱ διποῖαι ἔπρεπε νὰ τύχουν ἡ ὅχι δασμολογικῆς προστασίας.

Διὰ τὴν διαφύλαξιν, λοιπόν, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τυχὸν ὑποψίας πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν, πιστεύω διτὶ τὸ Σῶμα θὰ πρέπει νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου ὃς κατετέθη. Τὸ ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον, προτοῦ ἀκόμη δοθοῦν ὠρισμένα κριτήρια εἰς τοὺς ἐντίμους κυρίους συναδέλφους, εἰχαν καταλήξει εἰς ὠρισμένας ἀποφάσεις, πιστεύω διτὶ τὸ νὰ ἀλλάξῃ κανεὶς τὴν ἀποφάσιν του ἐπὶ τῇ βάσει νέων κριτήριων δὲν ἀποτελεῖ ἀδυνατίαν ἀλλὰ δύναμιν, δὲν ἀποτελεῖ ἔλλειψιν ἀντιλήψεως ἀλλὰ ὁρθὴν ἀντιληψιν τῆς καταστάσεως καὶ πιστεύω

ὅτι, ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν συνάδελφοι, οἱ ὁποῖοι ἔθεώρησαν ὅτι λόγῳ τοῦ ὅτι εἶχαν καταλήξει εἰς μίαν ἀπόφασιν ἐπὶ τῇ θάσει ὠρισμένων κριτηρίων, τώρα εὑρίσκονται πρὸ νέων κριτηρίων νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχουν καμμίαν δυσκολίαν, ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον πειθωνται ὅτι τὰ κριτήρια τώρα ἐπιθάλλουν τὴν παροχὴν αὐτῆς τῆς δασμολογικῆς προστασίας, νὰ τὸ πράξουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ δώσω τὸν λόγον εἰς τοὺς ἐντίμους ἀγορητάς, θὰ ἥθελα νὰ πληροφορήσω τὸ Σῶμα ὅτι ἡ εἰσήγησις διὰ τὴν ἐπαναπομπὴν τοῦ θέματος πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας διὰ νὰ ἐπανεξετασθοῦν ὠρισμένα σημεῖα, προῆλθεν ἀπὸ ἐμὲ τὸν ἴδιον.

Δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν θέσιν τὴν ὅποιαν ἔθεσεν ὁ ἔντιμος Βουλευτής κ. Λυσσαρίδης ὅτι ἡ ἀρμοδιότης τῆς Βουλῆς εἶναι νὰ ἐπικυρώῃ ἀποφάσεις τῶν 'Υπουργείων, ἐκτὸς ἔαν πιστεύῃ ὅτι παρεισέδυσαν λόγοι οὐχὶ κανονικῆς λειτουργίας ἢ εύνοιοκρατίας, ἀλλὰ ἡ Βουλὴ ἔχει εὐθύνην νὰ διαπιστώνῃ ἡ Ιδία κατὰ πόσον ἐνδείκνυται ἡ ἐπιθολὴ οἰανδήποτε δασμολογικῆς φορολογίας ὅπως ἔχει εὐθύνην νὰ διαπιστώνῃ δι' οἰανδήποτε Νομοσχέδιον, τὸ δοποῖν ψηφίζει, ὅτι ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς ἀπόψεις τῶν ἐν τῇ Βουλῇ εὑρισκομένων Μελῶν.

Εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν οἱ λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους ἐπιθάλλεται νὰ ἐπανεξετασθῇ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου 'Υπουργείου τὸ θέμα, εἶναι δύο.

Πρῶτον, ἡ Βιομηχανία διὰ τὴν ὅποιαν προτείνεται δασμολογικὴ προστασία προέβη εἰς ὄψιν τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων τῆς κατὰ ἔνα ποσοστόν. Πράττουσα τοῦτο δὲν ισχυρίζομαι ὅτι εἰναι λόγω κακῆς πίστεως, ἀλλὰ ἵσως λόγω ἀγνοίας τοῦ γεγονότος ὅτι ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ δασμολογικὴ προστασία. Ἐπιθάλλεται δῆμως νὰ ἔξετασθῇ κατὰ πόσον ἡ αὔξησις εἶναι δικαιολογημένη, καὶ ἔαν μὲν εἶναι δικαιολογημένη οὐδεὶς θὰ διαφωνήσῃ, πιστεύω, ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ ἡ προστασία τὴν ὅποιαν ἡ Βιομηχανία ζητεῖ.

'Ακριθῶς ἐπειδὴ οὐδεὶς ὄποιψάζεται ἡ πιστεύει ὅτι ὑπῆρξε θέμα εύνοίας διὰ τὴν Βιομηχανίαν, δι' αὐτὸ παρεπέμφθη τὸ θέμα εἰς τὸ ἴδιον τὸ 'Υπουργεῖον διὰ νὰ τὸ ἔξετάσῃ.

Τὸ ἴδιον τὸ 'Υπουργεῖον ἀνέφερεν ἐνώπιον τῆς 'Επιτροπῆς Οἰκονομικῶν ὅτι δὲν ἔγνωριζε ὅταν εἰσήγειτο τὴν δασμολογικὴν προστασίαν ὅτι προέκυψεν αὔξησις τῶν τιμῶν ἡ ἐπειθήμη αὔξησις τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων καὶ ὅτι τὸ ἴδιον τὸ 'Υπουργεῖον συνεθούλευσεν ὅτι τὸ θέμα τοῦτο θὰ ἐπρεπε νὰ ἔξετασθῇ.

Πέραν δὲ τούτου ὑπάρχει καὶ ἔτερον σημεῖον.

Αἱ Βιομηχανίαι, αἱ ὑπόλοιποι Βιομηχανίαι διὰ τὰς ὁποίας ἐδόθη προστασία, ἀνέλασσαν ὑπευθύνως δέσμευσιν ἔναντι τοῦ ἀρμοδίου 'Υπουργείου ὅτι δὲν θὰ προθοῦν εἰς οἰανδήποτε αὔξησιν τῶν τιμῶν των ἀνευ προσυνεννοήσεως καὶ ἔγκρισεως ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου.

Εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν οὐδεμία διαθεβαίωσις ἐδόθη καὶ ὅχι μόνον δὲν ἐδόθη διαθεβαίωσις ἀλλὰ καὶ ἐσημειώθη καὶ αὔξησις τῶν τιμῶν. Καὶ ἐπομένως τὰ δύο αὐτὰ θασικά σημεῖα ἐπρεπε νὰ διαπραγματευθῆ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον μὲ τὴν ἐνδιαφερομένην Βιομηχανίαν καὶ νὰ ἐπανέλθῃ τὸ θέμα πρὸς ἔξετασιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων.

'Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος καὶ δ. κ. Χατζηγρακλέους.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ἀξιότιμοι κύριοι Βουλευταί. 'Υπιστηρίζω τὴν εἰσήγησιν τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς διὰ τὴν παραπομπὴν τοῦ θέματος πρὸς τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον πρὸς διεξαγωγὴν ἐρεύνης καὶ ἐπαναφοράν του πρὸς τὴν Βουλὴν διὰ ψήφισιν ἔαν τὸ 'Υπουργεῖον ίκανοποιηθῇ ὅτι ἔχουν συμμορφωθῆ

οἱ ἐνδιαφερόμενοι πρὸς τὰ κριτήρια τὰ ὅποια τὸ Ὑπουργεῖον θέτει διὰ τὴν ὄλοποίσιν τῆς γνωστῆς πολιτικῆς τῆς Κυθερνήσεως διὰ τὴν προστασίαν τῶν θιομηχανιῶν.

Δέν πρόκειται νὰ ἔξετάσω κατὰ πόσον δικαιολογημένως ἡ μὴ ἡ ἐνδιαφερομένη θιομηχανία ηὗησεν ἡ ἐνδιαφοροποίησε τὰς τιμάς της. Οὕτε τὰ ἀλλα θέματα τὰ ὅποια ἡγέρθησαν κατὰ τὴν ἔξετάσιν τοῦ θέματος ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Τονίζω μόνον τὸ γεγονός τὸ ὅποιον ἥδη ἔχετε σκιαγραφήσει, κ. Πρόεδρε, ὅτι δρος σχεδὸν ἀπαράθατος διὰ τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὴν παροχὴν αὐτῆς τῆς δασμολογικῆς προστασίας πρὸς τὰς Κυπριακάς θιομηχανίας εἰναι ἡ παροχὴ διαθεσιώσεων ἡ ἐγγυήσεων ἐκ μέρους οἰασδήποτε ἐνδιαφερομένης θιομηχανίας ὅχι μόνον διὰ τὸ σημερινὸν ἐπίπεδον τιμῶν τῶν προϊόντων των, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μὴ αὔξησιν ἡ διαφοροποίησιν αὐτῶν τῶν τιμῶν τούλαχιστον εἰς τὸ ἀμεσον μέλλον ἀνευ συνεννοήσεως ἡ ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας. Καὶ πιστεύω ὅτι αὐτὴ ἡ ἀπαίτησις τοῦ Ὑπουργείου ἀποτελεῖ τὴν μόνην ἀσφαλιστικὴν δικλίδα τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ ἔναντι τυχόν ἐκμεταλλεύσεως του ὑπὸ θιομηχανιῶν διὰ τῆς αὔξησεως τῶν τιμῶν ἀφοῦ πρῶτον διὰ τῆς παρεχομένης εἰς αὐτὰς προστασίας ἐκδιωξουν ἀπὸ τὴν ἀγοράν ἀλλὰ συναγωνιστικά προϊόντα ἡ ἀφοῦ δημιουργήσουν κατάστασιν μονοπωλίου ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐμπορίαν τῶν προϊόντων τὰ ὅποια παράγουν.

Αὐτὴ ἡ σοθαρά προστασία τοῦ κοινοῦ ὅχι μόνον πρέπει νὰ είναι ἐμφανής καὶ ἐντόνως δηλουμένη κάθε φοράν κατὰ τὴν ὅποιαν ἡ Βουλὴ παρέχει δασμολογικὴν προστασίαν, ἀλλὰ νὰ είναι καὶ ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου προφανῆς καὶ ἐντόνως διατυπωμένη ἡ πρόθεσις δπως μὴ παράσχῃ—καὶ ὅχι νὰ ὅρῃ ἐκ τῶν ὑστέρων—οἰανδήποτε δασμολογικὴν προστασίαν ἔαν δὲν ὑπάρξῃ συμμόρφωσις πρὸς αὐτὴν τὴν ἀνάγκην προστασίας τοῦ κοινοῦ ἀπὸ ἐκμετάλλευσιν λόγῳ διαφοροποίησεως τῶν τιμῶν καὶ ἔξδων τῶν προϊόντων, τὰ ὅποια εἶχεν ἐνώπιον της ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἔξετάσῃ καὶ νὰ ἐρευνήσῃ κατὰ πόσον ἐδικαιολογεῖτο ἡ παροχὴ τῆς δασμολογικῆς προστασίας.

Ἡ μόνη θιομηχανία ἡ ὅποια δὲν παρέσχε τὴν διαθεσιώσιν είναι ἡ ἐνδιαφερομένη θιομηχανία διὰ τὴν παροχὴν δασμολογικῆς προστασίας εἰς τοὺς ἀμιαντοσωλήνας. Δέν είναι γνωστὸν—τούλαχιστον δὲν είναι εἰς ἐμέ γνωστῶν ώς καὶ εἰς ἄλλους συναδέλφους—κατὰ πόσον ἡ μὴ παροχὴ αὐτῆς τῆς διαθεσιώσεως ἐκ μέρους τῆς θιομηχανίας ὀφελεῖται εἰς εἰλημμένην ἐκ μέρους τῆς ἀπόφασιν δπως μὴ παράσχῃ αὐτὴν τὴν διαθεσιώσιν, διότι πιθανῶς ὑπάρχει πρόθεσις περαιτέρω αὐξήσεως τῶν τιμῶν, καὶ κατὰ πόσον δὲν ἔζητηθῇ ἀπὸ τὴν θιομηχανίαν ἡ παροχὴ αὐτῆς τῆς διαθεσιώσεως. Οὕτε ἀποτελεῖ σύνηθες διὰ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ζητῇ αὐτὰς τὰς διαθεσιώσεις κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἔξετάσεως τοῦ ἐνδεχομένου παροχῆς τῆς προστασίας—καὶ ὅρθως πράττει τὸ Ὑπουργεῖον—διότι ἀλλως διὰ τῆς ζητήσεως τοιούτων διαθεσιώσεων θά ἡτο δυνατὸν νὰ διαρρέουν πολὺ ἀκαίρως αἱ πληροφορίαι περὶ τοῦ ποια δασμολογικὴ ἐπιβολὴ θά γίνη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου. Καὶ ἔαν τὸ μόνον γεγονός ἡτο ἡ μὴ παροχὴ ἐκ μέρους αὐτῆς τῆς θιομηχανίας τῆς διαθεσιώσεως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τὴν Βουλὴν κατ' ἐπέκτασιν περὶ ἀναλήψεως ἐκ μέρους τῆς εὐθύης διὰ μὴ μελλοντικὴν αὔξησιν τῶν τιμῶν της—καὶ δὲν ἔξετάζω διὰ τοὺς σκοπούς τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου τὸ κατὰ πόσον αἱ προηγούμεναι ἐπιθυμηταὶ αὔξησεις ἥσαν δικαιολογημέναι ἡ ὅχι—ἔαν, λέγω αὐτὸ καὶ μόνον ἡτο τὸ στοιχεῖον τὸ ὅποιον ἔλειπεν, ὅρθως ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν εἰσηγεῖται τὴν παροχὴν τῆς τοιαύτης δασμολογικῆς προστασίας σήμερον καὶ τολμῶ νὰ εἰσηγήθω ὅτι ἐσφαλμένως θά παρείχειν ἄλλως πως τὴν δασμολογικὴν προστασίαν ἡ Βουλὴ.

Κύριε Πρόεδρε. Δέν είναι ἡ πρώτη φορά ἀκόμη καὶ εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον κατὰ τὸ ὅποιον οἱ ἀρμόδιοι λειτουργοὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ θιομηχανίας παρεδέχθησαν ὅτι εἴτε παρεγνώρισαν μερικὰ οὖσιώδη στοιχεῖα εἴτε κακῶς διετύπωσαν ὡρισμένας προτάσεις, τὰς ὅποιας είχον ὑποθάλει, καὶ εἰς τὸ παρόν Νομοσχέδιον ἔχουν ἐπενεχθῆ ὑπὸ τοῦ ίδιου τοῦ Ὑπουργείου κατόπιν ὑποδείξεως τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς τέσσαρες τοῦ

λάχιστον τροποποιήσεις—πλὴν τῆς ἀναφερομένης—παραδεχθὲν τὸ 'Υπουργεῖον δtti ἐπὶ ἔσφαλμένων κριτήριών εἶχε βασίσει τὴν εἰσήγησίν του τὴν δποίαν ἀκολούθως ἐνέκρινε τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον, εἰς δὲ τὸ παρελθόν πολλαὶ περιπτώσεις, αἱ δποίαι δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νὰ ἀναφερθοῦν, ἐσημειώθησαν κατὰ τὰς δποίας τὸ ἵδιον τὸ 'Υπουργεῖον μετά τὴν ἀποστολὴν τῆς προτάσεως καὶ ἀφοῦ ὑπεδείχθησαν εἰς αὐτὸ μερικαὶ παρατηρήσεις ἡ γεγονότα ἐκ μέρους τῆς ἀρμόδιας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐτροποποίησε τὴν ἀρχικήν του εἰσήγησιν.

Ἐάν ἐδεχόμεθα ἀκόμη καὶ διὰ σκοποὺς συζητήσεως τὴν θέσιν δtti ἐφ' δσον πολιτικὴ γενικωτέρα τῆς Κυθερνήσεως εἶναι ἡ παροχὴ δασμολογικῆς προστασίας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς θιομηχανίας μας, συνεπῶς οἰαδήποτε εἰσήγησις τῆς Κυθερνήσεως διὰ τὴν παροχὴν τοιαύτης δασμολογικῆς προστασίας οὖσα ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς διακεκρυμμένης πολιτικῆς τῆς Κυθερνήσεως πρέπει αὐτομάτως νὰ τυγχάνῃ τῆς ἔγκρισεως τῆς Βουλῆς, νομίζω δtti θὰ ὑποτιμούσαμεν τὸν ρόλον τῆς Βουλῆς εἰς τὸ νὰ ἐλέγχῃ τὰ κριτήρια ἐπὶ τῶν δποίων ἔφαρμόζεται ἡ δηλωθεῖσα πολιτικὴ τῆς Κυθερνήσεως καὶ δὲν ἀποτελεῖ ἀντινομίαν ἡ ἀντίθεσιν πρὸς τὴν κεκρυμμένην πολιτικὴν τῆς Κυθερνήσεως περὶ παροχῆς ὑποστηρίξεως καὶ ἐνθαρρύνσεως πρὸς τὴν ἔγχωριον θιομηχανίαν διὰ τῆς δασμολογικῆς προστασίας τὸ γεγονός δtti ἡ Βουλὴ δρθῶς ἡ ἔσφαλμένως κρίνει εἰς τὴν μίαν ἡ τὴν ἄλλην περίπτωσιν δtti τὰ δεδηλωμένα κριτήρια εἴτε παρηρμηνεύθησαν ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου εἴτε παρεγνωρίσθησαν εἴτε δὲν ἐφηρμόσθησαν ίκανοποιητικῶς. Τοῦτο δὲν σημαίνει δtti ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπηρεσίαν ἡ ἔξουσίαν ἐλέγχου κατὰ τὸν ἵδιον λεπτομερῆ τρόπον κατὰ τὸν δποῖον ἔχει τὸ Κυθερνητικὸν Τμῆμα. Οὔτε εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχῃ τέτοιαν ὑπηρεσίαν πάντοτε ἡ Βουλὴ, διότι ἀρκεῖ δ ἐλέγχος καὶ ἡ διεύρυνσις δι' ἔρωταποκρίσεων, εύκαιριαν τὴν δποίαν δὲν ἔχει τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν ἔξετασιν τῶν ὑποθαλλομένων εἰς αὐτὸ προτάσεων κατὰ πόσον τὰ κριτήρια αὐτὰ διητῶς ἔφαρμόζονται εἰς τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ ἐπίπεδον εἰς τὸ δποῖον εἰσηγεῖται τὸ 'Υπουργεῖον.

Τούτων λεχθέντων, κ. Πρόεδρε, ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς παροχῆς ἡ μὴ πρὸς τὴν ἐνδιαφερομένην θιομηχανίαν τῆς δασμολογικῆς προστασίας, ἐπιθυμῶ νὰ προσθέσω μερικὰ σχόλια καὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν λεχθέντων ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος Βουλευτοῦ ἐπὶ τῆς ἔφαρμογῆς τῆς πολιτικῆς τῆς ἐνθαρρύνσεως τῆς ἔγχωρίου θιομηχανίας διὰ τῆς παροχῆς δασμολογικῆς προστασίας.

Εἶχα τὴν εύκαιριαν κατὰ τὴν διμιλίαν μου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1971 νὰ διατυπώσω τὴν ἀποψιν δtti, ἐνῷ κατ' ἀρχὴν πρέπει νὰ εἶναι ἀποδεκτὴ ἡ πολιτικὴ δtti διὰ τὴν ἐνθάρρυνσιν τῆς ἔγχωρίου θιομηχανίας πρέπει νὰ παρέχεται δασμολογικὴ προστασία, δ περιορισμὸς τῆς πολιτικῆς τῆς Κυθερνήσεως εἰς αὐτὸ μόνον τὸ μέτρον καὶ ἡ ἀνευ ἐλέγχου καὶ κατὰ γενικὸν τρόπον χορήγησις τέτοιας προστασίας εἰς οἰαδήποτε ἔγχωριον θιομηχανίαν ἡ δποία συμμορφοῦται πρὸς τὰ σκιώδη κριτήρια τὰ δποῖα σήμερον ἔξεταστονται ὅχι μόνον δὲν συμβάλλει εἰς τὴν ταχείαν καὶ ὑγια θιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου, ἀλλὰ ἀποθαίνει καὶ εἰς θάρος τῶν θιομηχανιῶν καὶ εἰς θάρος τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ καὶ ἐν γένει τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου.

Ἐξ δλων τῶν πολλῶν μεθόδων παροχῆς ἐνθαρρύνσεως διὰ ταχείαν θιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν φαίνεται δtti ἡ Κυπριακὴ Κυθέρησις περιορίζεται μόνον εἰς δύο ίσως, διότι εἶναι αἱ δύο εύρυτερον γνωσταὶ καὶ αἱ εύκολότεραι, φαινομενικῶς, νὰ ἔφαρμοσθοῦν. Δηλαδὴ εἰς τὴν ἰδρυσιν θιομηχανικῶν περιοχῶν τῆς μιᾶς ἡ τῆς ἄλλης μορφῆς, οὐχὶ πάντοτε τῆς καλλίστης ἡ τῆς πλέον ἔξυπηρετικῆς ὑπὸ τὰ δεδομένα τῆς Κύπρου, καὶ εἰς τὴν παροχὴν δασμολογικῆς προστασίας.

Ἐάν δμως αὐτὴ ἡ δασμολογικὴ προστασία παρέχεται χωρὶς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ δρου περὶ ἐλέγχου ποιότητος καὶ τιμῶν τότε πολὺ φοβοῦμαι δtti μακρὰν τοῦ νὰ θοηθοῦμεν εἰς τὴν θιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου, θοηθοῦμεν ἀπλῶς εἰς τὴν δημιουργίαν δασμοθιώτων θιομηχανιῶν αἱ δποῖαι ἀνευ τῆς δασμολογικῆς προστασίας δὲν εἶναι θιώσιμοι, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ποιῶν εἶναι ;

Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ καταναλωτικὸν κοινὸν νὰ ἀναγκάζεται νὰ πληρώνῃ ὑψηλοτέραν τιμὴν διὰ τὴν ἀγορὰν προϊόντων κατωτέρας ποιότητος καὶ δὴ διὰ θιομηχανίας αἱ ὄποιαι ἀφ' ἐνδὸς μὲν ἀπὸ ἀπόφεως πρώτης ὅλης πολὺ ἐλάχιστον ἥ μηδαμινὸν ποσοστὸν χρησιμοποιοῦν ἐκ τῶν ἔγχωρίων πρώτων ὅλων, ἀφ' ἔτερου δὲ ἀπὸ πλευρᾶς ἐργοδοτήσεως πάρα πολὺ μικρὸν ἀριθμὸν ὑπαλλήλων ἐργοδοτοῦσι. Καὶ εἶναι ἐνδεχόμενον ὅποιος προστάτης προστάτης εἶναι νὰ ἀγνοηθῇ καὶ τὸ θέμα τῆς τιμῆς, νὰ ἀγνοηθῇ καὶ τὸ θέμα τῆς ἐργοδοτήσεως, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῶμεν ἀδιαμαρτυρήτως καὶ ἀδοκιμάστως τὴν ὁρθότητα αὐτῆς τῆς πολιτικῆς ἕνευ ἔξετάσεως παραλλήλως τῶν ἄλλων οἰκονομικῶν δεδομένων ἐντὸς τῶν δποίων παρέχεται ἥ ἐφαρμόζεται ἡ πολιτικὴ αὐτῆ. Δηλαδὴ τῶν δεδομένων ποὺ ἀφοροῦν εἰς τὴν κατάστασιν τῆς οἰκονομίας μας ἀπὸ πλευρᾶς ἔνουσι συναλλάγματος, ἥ ὄποια εἶναι ὀνθηροτάτη, καὶ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἐργοδοτικῆς καταστάσεως ἐν Κύπρῳ δηλαδὴ κατὰ πόσον ὑπάρχει ἥ ὅχι πλήρης ἐργοδότησις ἥ ἀνεργία καὶ νομίζω ὅτι εἶναι σφάλμα νὰ θεωρήται ὅτι ἀποτελεῖ τὴν λυδίαν λίθον τῆς πολιτικῆς μας ἥ ἀλόγιστος, ἀδοκιμαστος καὶ γενικὴ ἀποδοχὴ τῆς πολιτικῆς τῆς παροχῆς δασμολογικῆς προστασίας εἰς τὰς ἔγχωρους θιομηχανίας.

"Εχω τὴν ἀποψιν ὅτι εἰς μερικὰς περιπτώσεις ἥ παροχὴ αὐτῆς τῆς δασμολογικῆς προστασίας εἶναι καταστρεπτικὴ καὶ διὰ τὸν τόπον καὶ διὰ τὴν θιομηχανίαν καὶ κυρίως διὰ τὸ καταναλωτικὸν κοινόν. Καὶ δὲν ισχυρίζομαι ὅτι δὲν ἔχομεν διαπράξει καὶ ὡς Κυθέρηντος καὶ ὡς Βουλὴ σοθαρά σφάλματα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς τοιαύτης πολιτικῆς. Καὶ νομίζω ὅτι ἀκριθῶς αὐτῇ ἥ σχεδὸν ἀδοκιμαστος ἀποδοχὴ τῆς πολιτικῆς αὐτῆς ἔχει ἀποθαρρύνει τὴν Κυθέρηντος ἀπὸ τοῦ νὰ ἔξετάσῃ ἄλλα μέσα ἐνθαρρύνσεως τῆς θιομηχανοποιίσεως τοῦ τόπου, δπως ἐπὶ παραδείγματι τῆς παροχῆς σοθαρῶν πιστώσεων διὰ τὴν ἔξαγωγὴν τῶν θιομηχανοποιουμένων προϊόντων, τῆς ἐπιχορηγήσεως ἥ ἀκόμη τῆς χρηματοδοτήσεως διὰ κεφαλαιουχικᾶς ἐπενδύσεις ἥ τῆς παροχῆς ἡλεκτρισμοῦ καὶ ἄλλων μέσων λειτουργίας τῶν θιομηχανῶν μας εἰς ἐπιχορηγούμενα ἐπίπεδα, διὰ νὰ μὴ ἀναφέρω τὰς πλείστας ἄλλας διευκολύνσεις ποὺ πολλαὶ ἄλλαι Εύρωπαῖκαι ἥ ἀκόμη Ἀφρικανικαι καὶ Ἀσιατικαι χῶραι παρέχουν, ἐπιδιώκουσαι δρθόδοξον, ὑγιῆ καὶ ταχεῖαν ἐκθιομηχανοποίησιν τοῦ τόπου.

"Εάν ἥ Βουλὴ δέχεται ἀδιαμαρτυρήτως καὶ ἐν πολλοῖς ἀθασανίστως πᾶσαν καὶ οἰανδήποτε πρότασιν περὶ παροχῆς δασμολογικῆς προστασίας δῆθεν ὅπο τὸ πρόσχημα ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ἀσφαλῆς τρόπος διὰ τὴν ἐνθάρρυνσιν τῆς ἐκθιομηχανοποιίσεως τοῦ τόπου, νομίζω ὅτι πολὺ συντόμως θὰ δηγηθῶμεν εἰς οἰκονομικᾶς δυσκολίας ὅχι μόνον, ἐπαναλαμβάνω, τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν Ιδίων τῶν θιομηχανῶν, αἱ ὄποιαι θὰ ἐνταθοῦν καὶ θὰ γίνουν ἐντονότεραι μὲ τὴν πιθανήν ἥ μελετωμένην σύνδεσιν καθ' οἰονδήποτε τρόπον τῆς Κύπρου μὲ τὴν Εύρωπαῖκην Οἰκονομικὴν Κοινότητα.

Αὐτὰ τὰ σχόλια, κ. Πρόεδρε, δσον ἀφορᾶ τὴν πολιτικὴν τῆς Κυθερήσεως διὰ τὴν ἐνθάρρυνσιν τῆς ἐκθιομηχανοποιίσεως τοῦ τόπου οὐδόλως ὀναφέρονται εἰς τὸ ὅποιος συζήτησιν θέμα, ἐὰν δὲ τὰ ἀνέφερα, τὰ ἀνέφερα ἀπλῶς διὰ νὰ τονίσω ὅτι καὶ ή Βουλὴ—καὶ θεοῖς τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπή—ἔχει εὐθύνην καὶ ὑποχρέωσιν ὅχι νὰ ἐπικυρώνῃ οἰανδήποτε πρότασιν τῆς Κυθερήσεως διὰ παροχῆς δασμολογικῆς προστασίας διότι δῆθεν τὸ Ὕπουργεῖον ἔξήτασε καὶ ἐνέκρινεν ὅτι ἥ μία ἥ ἥ ἄλλη θιομηχανία συμμορφοῦται πρὸς τὰ κριτήρια, ἀλλὰ νὰ ἔξετάζῃ καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κριτήρων αὐτῶν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν γενικωτέρων πλαισίων τῆς πολιτικῆς μας διὰ τὴν ἐνθάρρυνσιν τῆς ἐκθιομηχανοποιίσεως τοῦ τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

· Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε πύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Εἶναι γνωστὸν ὅτι πρὸ διλίγων μηνῶν εἰχον ζητήσει ἀπὸ τὰ ἔντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς νὰ ἐγκρίνουν

τὴν ἔγγραφήν θέματος πρὸς συζήτησιν διότι ἐπίστευα ὅτι ἡ ὑπάρχουσα προστασία πρὸς τὰς Κυπριακὰς Βιομηχανίας δὲν ἦτο ἡ πρέπουσα καὶ ἡ ἰκανοποιητική, ἡ δποία νὰ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὰς νὰ ἀναπτυχθοῦν πραγματικά καὶ νὰ προσφέρουν περισσότερα εἰς τὴν γενικήν οἰκονομίαν τοῦ τόπου. Διεγράφῃ τὸ δλον θέμα κατόπιν ποὺ κατετέθησαν εἰς τὴν Βουλὴν αἱ προτάσεις διὰ προστασίαν τῶν Βιομηχανιῶν, αἱ δποίαι ἀναφέρονται εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὡς μέλη τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔξετάζοντες θέματα προστασίας οἰασδήποτε κυπριακῆς βιομηχανίας εύρισκόμεθα πάντοτε εἰς μίαν δύσκολον θέσιν διότι ἄνθρωποι προερχόμενοι ἀπὸ τὸν ἴδιον κόσμον, ἄνθρωποι προερχόμενοι ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν τάξιν αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, μὲ δισταμένας ἀπόψεις, διότι ἔχουν συγκρουόμενα συμφέροντα, εύρισκονται ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὑποστηρίζουν δυναμικά ἔκαστος τὰς ἴδικάς του ἀπόψεις καὶ θέσεις. Καὶ δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ κεφαλαίου, ἀς μοῦ ἐπιτραπῆ, ἐνώπιον αὐτῆς τῆς Ἐπιτροπῆς συνεκρούσθησαν ἐπανειλημμένως ὑποστηρίζοντες ἀντιθέτους ἀπόψεις καὶ προσπαθοῦντες νὰ πεισθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ψηφίσῃ ὑπέρ ἡ κατὰ τῆς οἰασδήποτε προστασίας διὰ μίαν βιομηχανίαν.

Δι' αὐτὸν λόγον, ὡς Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς καταβάλλομεν πάντοτε προσπάθειαν, ἐν συνεργασίᾳ καὶ μετὰ τῶν ἀρμοδίων ἐκπροσώπων τῆς Κυθερήσεως, νὰ εὔρωμεν ποία εἶναι ἡ δικαιοσύνη, ἡ κατὰ τὸ δυνατόν—ἄνθρωπινως δυνατόν—δικαιοσύνη, τὴν δποίαν νὰ ἐφαρμόσωμεν ἡ νὰ εἰσηγηθῶμεν εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ ψηφίσῃ ἡ ὄχι οἰασδήποτε πρότασιν διὰ προστασίαν βιομηχανίας.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ὡς ἄνω βιομηχανίας κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς παρευσίαν τῶν δὲν ἔπεισαν ἀρχικῶς τὴν Ἐπιτροπὴν οὕτε διὰ τὴν αὔξησιν, τὴν δποίαν ἐπέφεραν εἰς τὰς τιμᾶς τῶν προϊόντων τῶν, οὕτε καὶ διὰ τὴν ποιότητα τῶν ὑπὸ τῆς βιομηχανίας αὐτῆς παραγομένων προϊόντων. Καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τῆς δσα ἐτέθησαν τόσον ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιον δσον καὶ ἀπὸ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν διαφόρων εἰσαγωγέων καὶ ἐμπόρων ἔκρινεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ εἰσηγηθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παροχὴν τῆς σχετικῆς αὐτῆς προστασίας. "Εγιναν δμως διάφορα διαβήματα, ἐστάλησαν διάφοροι ἐπιστολαὶ καὶ ὑπομνήματα πρὸς τὰ ἔντιμα Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Βουλῆς διὰ τῶν δποίων ἐδίδοντο μετὰ διευκρίνισεις ἡ καὶ περισσότεραι λεπτομέρειαι διατί ὑπῆρξεν αὐτὴ ἡ αὔξησις τῶν τιμῶν καὶ διατί, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἔπρεπε νὰ δοθῇ προστασία εἰς τὴν βιομηχανίαν αὐτὴν. Προσωπικά ἐπιθυμῶ νὰ δηλώσω δτι, μὲ τὰ νέα διαβήματα ποὺ ἔγιναν, είμαι πεπεισμένος ὅτι αὐτὴ ἡ βιομηχανία ἀξίζει νὰ προστατευθῇ.

"Ομως, πρὸς ἀποφυγὴν ἀκριβῶς τῆς λέξεως «εύνοιοκρατία», καὶ διότι αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ στοιχεῖα τὰ δποία ἐτέθησαν ἐκ δευτέρου ἐνώπιον τῆς δὲν ἡδυνήθη ἡ Βουλή, μὴ ἔχουσα τὴν ἀρμοδίαν ἐπιτροπὴν ἐρεύνης, νὰ τὰ ἐξακριβώσῃ, δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον πιστεύω δτι ἡ ἀπόφασις, τὴν δποίαν ἐπήραμεν, εἶναι ἡ δροθοτέρα, οὕτως ὥστε τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον νὰ διερευνήσῃ τὰ νέα αὐτὰ στοιχεῖα καὶ ἔαν πεισθῇ ὅτι αὐτὰ τὰ νέα στοιχεῖα πράγματι ὑπάρχουν, τότε τίποτε δὲν δυσκολεύει τὴν Βουλὴν ἀπὸ τοῦ νὰ ψηφίσῃ καὶ νὰ παράσχῃ τὴν αἴτουμένην προστασίαν.

Πιστεύω δτι δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου κατοχυρώνομεν πρῶτα ἀπ' δλα ἔνα θέμα ἀρχῆς ἀπαράθατον διὰ τὴν Βουλὴν, δτι οἰασδήποτε βιομηχανία, ἡ δποία ζητεῖ ἡ λαμβάνει προστασίαν παρὰ τοῦ Κράτους δὲν ἐπιτρέπεται πρὸ ἡ ἀμέσως μετὰ τὴν προστασίαν νὰ αὔξανῃ τὰς τιμᾶς τῆς ὄντε συνεννόήσεως μὲ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν διότι διαφορετικά θὰ ἐφθάναμεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα νὰ ξεσηκωθῇ μία τεραστία κατακραυγὴ ἐναντίον καὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας, διότι θὰ ἀνέθανε συνεχῶς, θὰ προσετίθετο, μᾶλλον, ἀκόμη ἔνα δνέθασμα εἰς τὰ ὕψη εἰς τὰ δποία ἔχει φθάσει δ τιμάριθμος εἰς τὴν Κύπρον.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ὡς μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς εἶμεθα πολὺ προσεκτικοὶ εἰς τὴν ἔξετασιν τοιούτων θεμάτων.

Τέλος καὶ συγκεκριμένα ἐπιθυμῶ νὰ δηλώσω ὅτι ἡ ὀρθοτέρα γραμμή, ἡ ὅποια θὰ πρέπει νὰ ἀκολουθηθῇ, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων περὶ «εὐνοοκρατίας» ἢ περὶ ἔξαθουλευτικῶν ἐπαφῶν, θὰ πρέπει νὰ ἀποσταλῇ ξανά ἐκ νέου τὸ δλον θέμα εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον, τὸ ὅποιον εἰς συντομώτατον χρονικὸν διάστημα νὰ στελῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀπόψεις του καὶ ἀναλόγως τῶν ἀπόψεων τοῦ Ὑπουργείου ἡ Βουλὴ νὰ προχωρήσῃ νὰ παράσχῃ ἡ δχι τὴν ἐν λόγῳ προστασίαν.

Εὔχαριστῷ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ἀποτελεῖ οὐσιαστικὰ μίαν ἐμπρακτὸν ἔκφρασιν, ὥλοποίησιν τῆς Κυβερνητικῆς πολιτικῆς διὰ τὴν προστασίαν καὶ ἐνθάρρυνσιν τῆς Κυπριακῆς θιομηχανίας.

Δὲν προτίθεμαι νὰ ἀναλύσω ποῖα εἶναι τὰ κριτήρια ἡ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς τῆς πολιτικῆς. “Ομως φαίνεται ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον ὁρισμέναι πλευραὶ αὐτοῦ τοῦ ζητήματος νὰ τεθοῦν σήμερα ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

‘Ημεῖς εἶμεθα πάντοτε, καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ τὸ Σῶμα, ὑπέρ τῆς προστασίας καὶ τῆς ἐνθαρρύνσεως τῆς Κυπριακῆς θιομηχανίας. Αὐτὴ ἡ προστασία εἶναι ἀπαραίτητος ὅταν οἱ ἄλλοι οἰκονομικοὶ παράγοντες δεικνύουν ὅτι ἡ δεδομένη θιομηχανία εἶναι κιώσιμος νὰ παρέχεται τέτοια προστασία τόσον διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν τῶν συναγωνιστικῶν ἐμπορευμάτων δοσον καὶ διὰ τῆς καταργήσεως τῶν δασμῶν ἐπὶ τῶν πρώτων όλων.

“Ομως ἡ πολιτικὴ αὐτὴ καὶ αὐτὴ ἡ πλευρά νομίζω ὅτι πολλάς φοράς παραγνωρίζεται. Προστασία τῆς θιομηχανίας, ναί, κανένας δὲν διαφωνεῖ μὲ αὐτό, ἀλλὰ ταυτόχρονα καὶ προστασία τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ. Δι’ αὐτὸ εἰς τὴν δεδομένην περίπτωσιν ἡ δευτέρα αὐτὴ πλευρά δὲν ἔτηρηθη. Εἶναι ὀρθὸν ὅτι δλα τὰ κριτήρια καὶ δλοι οἱ παράγοντες συνηγοροῦν ὑπέρ τῆς προστασίας αὐτῆς τῆς θιομηχανίας. “Ομως ἐδῶ δὲν ἔξετέθησαν πῶς πραγματικὰ εἶχαν τὰ ζητήματα ὅταν ἦλθε τὸ θέμα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν. Ἡ προστασία αὐτὴ ἐδόθη ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1971. Μετὰ τὴν προστασίαν αὐτῆς ἡ ἐν λόγῳ θιομηχανία ηρξησε κατὰ 10% τὰς τιμάς της. Χωρὶς προηγουμένως νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ Ὑπουργείον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας καὶ νὰ ἀκολουθηθῇ ἡ ἐνδεδειγμένη διαδικασία διὰ μίαν τέτοιαν αὔξησιν. Δὲν ἀποκλείονται αἱ αὐξήσεις εἰς τὰς τιμάς τῶν προϊόντων τῶν Κυπριακῶν θιομηχανῶν ὅταν αὐτὸ εἶναι ἐπιβεβλημένον καὶ ἀναγκαῖον. ‘Αλλὰ ποὺς θὰ εἴναι ἔκεινος ποὺ θὰ κρίνῃ δι’ αὐτό ; ‘Ἐνῶ εἰς τὴν πλευράν τῆς προστασίας ὑπάρχει δὲ εὔκολος δρόμος τῆς εἰσηγήσεως δι’ αὔξησιν τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ, ἡ κατάργησιν τῶν πρώτων όλων, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐλέγχου κατὰ πόσον εἶναι δικαιολογημένη ἡ αἱ ἡ β αὔξησις εἰς τὴν τιμὴν τοῦ δοσμένου προϊόντος θὰ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κάποιος ποὺ νὰ ἀπόφασίσῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Πολὺ ὀρθὸν εἶναι ὅτι αὐτὸ δὲν θὰ τὸ κάμνῃ ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν τῆς Βουλῆς. “Ομως ὑπάρχει μιὰ τέτοια διαδικασία καὶ ἡ διαδικασία αὐτὴ εἶναι μέσω τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

Δυστυχῶς ἡ ἐν λόγῳ θιομηχανίᾳ δὲν ἤκολούθησε τὴν ἐνδεδειγμένην αὐτὴν πορείαν, τὴν ἐνδεδειγμένην αὐτὴν διαδικασίαν. Αὐτὸ τὸ ἔκαμεν ἀργότερα διὰ τηλεγραφημάτων ἡ δι’ ἀλλων μέσων. “Ομως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν δὲν κατετέθησαν τέτοια στοιχεῖα οὕτε καὶ ἐδόθησαν ἔξηγησεις δι’ αὐτό. Δι’ αὐτὸ δρθῇ εἶναι ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν ἡ ὅποια ἐμπειρέχεται εἰς τὴν “Ἐκθεσίν της. Ὁρθὴ δύμως ταυτοχρόνως μετὰ τῶν ἐπιπροσθέτων ἐπε-

έγηγήσεων πού έδόθησαν, ήτοι τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας νὰ ἐπανεξετάσῃ τὸ ζῆτημα καὶ έὰν ἀποδειχθῇ ἐκ τῶν πραγμάτων δι τοῦ λόγῳ αὐξήσεων τῶν πρώτων ύλῶν εἴτε ἄλλων παραγόντων ἐνδείκνυται ή ἐπιβάλλεται ή αὔξησις αὐτὴ τότε νὰ ἐπανέλθῃ τὸ δλον θέμα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Βουλὴν.

"Ομως θὰ ήθελα νὰ ὑπογραμμίσω δι τὸ Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν εἶναι ὑποχρεωμένη, ὅταν συζητῇ προστασίαν τῆς Κυπριακῆς Βιομηχανίας, νὰ ζητῇ ταυτοχρόνως καὶ διαθεσιαίσεις δι τὸ προστατευθῆ καὶ τὸ κοινὸν ἀπὸ ἀδικαιολογήτους αὐξήσεις τῶν τιμῶν. Καὶ ἀπὸ δλας τὰς βιομηχανίας αἱ ὅποιαι περιέχονται εἰς τὸ σημερινὸν Νομοσχέδιον καὶ ποὺ τοὺς δίδεται προστασία ὑπῆρξεν αὐτὴ ή διαθεσιαίσεις. Μόνην ἔξαρεσιν ἀπετέλεσεν ή ἐν λόγῳ βιομηχανίας, ή ὅποια ηδήσεις τὰς τιμάς της χωρίς νὰ ἀποταθῇ κἄν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας καὶ μὲ τὴν διαδικασίαν ή ὅποια ὑπάρχει μέχρι τῆς στιγμῆς καὶ ἐφαρμόζεται ἀπὸ δλας τὰς ἄλλας βιομηχανίας.

Δι' αὐτὸ ήμεῖς ὑποστηρίζομεν τὴν εἰσήγησιν τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν ὅπως ἔχει κατατεθῆ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ έὰν μετὰ ή ἐνδιαφερομένη βιομηχανία πείσῃ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας δι τὸ ήτο ἀναγκαῖα ή αὔξησις, ή ὅποια ἐτέθη εἰς τὰ ἐμπορεύματά της, καὶ δὲν εἶναι ἀπλῶς ἐκμετάλλευσις τῆς ἐξ 20% αὐξήσεως τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν, τῶν συναγωνιστικῶν ἐμπορευμάτων, τότε ή Βουλὴ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς πολιτικῆς διὰ προστασίαν καὶ ἐνθάρρυνσιν τῆς Κυπριακῆς βιομηχανίας εἶναι θέσιος δι τὸ δώσῃ αὐτὴν τὴν προστασίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταί ;

"Ο. κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Προτοῦ ἐκφράσω διὰ δευτέρων φοράν τὰς ἀπόψεις μου θὰ ήθελα νὰ παρατηρήσω δι τοῦ μία ἐντελῶς ἀνορθόδοξος μέθοδος ἡκολουθήθη δι τὸ διαδικασίαν ἐπ'. αὐτοῦ τοῦ θέματος.

"Ἐνώπιον τῶν ἐντίμων συναδέλφων κατετέθη μία "Εκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν εἰς τὴν ὅποιαν ἐτίθεντο ἀρκετοὶ λόγοι διὰ τοὺς ὅποιους δὲν ἐπρεπε νὰ δοθῇ προστασία εἰς αὐτὴν τὴν βιομηχανίαν. Αὐτὴν τὴν "Εκθεσιν ή Βουλὴ ἐμελέτησε. "Ολῶς ἀπροόπτως—καὶ αὐτὸ δψειλε νὰ ἐρμηνευθῇ—γίνεται δευτέρα συνεδρίασις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ γίνεται τροποποίησις τῆς "Εκθέσεως καὶ ἀναγνώσκηται τὸ ἀπόσπασμα τῆς τροποποιημένης "Εκθέσεως ἐνώπιον τοῦ Σώματος χωρίς οἱ ἐντιμοι συναδέλφοι νὰ ἔχουν γνῶσιν τοῦ περιεχομένου καὶ γνῶσιν τοῦ διατὶ ή Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν ἥλαξε τὴν ἀπόφασιν τῆς προηγουμένης συνεδρίασεως. Καὶ ἔδω ἐτέθησαν λόγοι ἀντιφατικοί. "Άλλοι μὲν μᾶς εἴπαν δι τοῦ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἐπείσθη δι τὸ πράγματι μετὰ τὴν αὔξησιν, τὴν ὅποιαν ἐζήτησεν ή βιομηχανία, θὰ ἐπρεπε τούλαχιστον νὰ ἐπανεξετάσῃ ή νὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν ἀποφίν του. Οὐδὲν τούτου ὑπάρχει εἰς τὴν "Εκθεσιν. "Άλλος συναδέλφος εἴπεν δι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔχει καμμίαν γνῶσιν τοῦ θέματος καὶ ή Βουλὴ τώρα δὲν γνωρίζει περὶ τίνος πρόκειται. Πράγματι τὸ Ὑπουργεῖον δταν ἐπήρειν αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν εἰχε γνῶσιν αὐτῆς τῆς αὐξήσεως ή δχι; Καὶ έὰν δχι, ὅταν ἐκ τῶν ύστερων ἐγνώριζεν αὐτὴν τὴν νέαν αὔξησιν, ποῖαι ήσαν αἱ ἀπόψεις τὰς ὅποιας ἐξέθεσεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν; Διότι αὐτὸ τὸ θέμα εἶναι σοθαρώτατον δι' ἐκείνους οἱ ὅποιοι θὰ θέλουν νὰ καταλήξουν εἰς ἔνα συγκεκριμένον συμπέρασμα δι τὸ διαδικασίαν αὐτὴν.

Εἶναι δι' αὐτὸ ποὺ πιστεύω δι τοῦ κάτι ὑπῆρξε τὸ ὅποιον δὲν εἶναι πολὺ δμαλόν εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν.

Ἐλέχθησαν πολλά περὶ κριτηρίων δσον ἀφορᾶ τὴν ἐνθάρρυνσιν τῆς ἔγχωρίου βιομηχανίας. Πιστεύω ἀκριβῶς ὅτι ρόλος τῆς Βουλῆς εἶναι καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν κριτηρίων καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν κριτηρίων ὥπως ἐπίσης πιστεύω ἀκραδάντως ὅτι ἔνα ἀπὸ τὰ βασικὰ κριτήρια, πλὴν τῆς ἐνθαρρύνσεως τῆς βιομηχανίας, εἶναι ἡ προστασία τῆς ἔθνικῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ. Οὐδεὶς ἐπὶ αὐτοῦ ἀμφιθάλει. Ἡμεῖς δὲ ἐπανειλημένως ἐτονίσαμεν ποῖα κριτήρια θεωροῦμεν ὡς ἀπαραίτητα διὰ νὰ δοθῇ προστασία εἰς μίαν βιομηχανίαν.

Ἐλέχθη ὅτι κριτήρια θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ κατανάλωσις πρώτων ψλῶν, ἐάν δχι, ἀρκετὸν ποσοστὸν τοῦ τελικοῦ προϊόντος νὰ στηρίζεται ἐπὶ ὑψηλοῦ ποσοστοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, καὶ ἡ ἔξοικονόμησις ξένου συναλλάγματος. Δὲν εἶδα εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς δικαιολογητικὰ διὰ τὰς βιομηχανίας, αἱ δοποὶ προστατεύονται, ἐάν πράγματι ἐμπίπτουν ἡ δχι, καὶ δὲν λέγω ὅτι δὲν ἐμπίπτουν, εἰς αὐτὰ τὰ κριτήρια. Οὕτε καὶ τὸ ποσοστὸν τοῦ συναλλάγματος τὸ δοποὶ πρόκειται νὰ μειωθῇ εῖδαμεν, οὔτε τὸ ποσοστὸν τῶν πρώτων ψλῶν, οὔτε τὸ ἐργατικὸν δυναμικὸν τῆς συνεισφορᾶς εἰς τὸ τελικὸν προϊόν τῶν ψηλοίπων βιομηχανιῶν.

Ἐλέχθη ὅτι ἀπροόπτως ἥλθαν αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ Ἐπιτροπὴ λέγεται ὅτι ἥλθε μὲ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον εἰς ἐπαφήν. Ἐάν πράγματι τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον κατελήφθῃ ἐξ ἀπροόπτου ὑπὸ αὐτῆς τῆς βιομηχανίας δρθὸν θὰ ἥτο νὰ ἀποσύρῃ ἀμέσως τὴν προστασίαν πρὸς αὐτήν τὴν βιομηχανίαν—καὶ αὐτὴ θὰ ἥτο ἡ δρθοτέρα τακτικὴ—διότι συμφωνῶ ἀπολύτως ὅτι οἰαδήποτε αὔξησις τῶν προϊόντων μιᾶς προστατευομένης βιομηχανίας θὰ πρέπει νὰ γίνεται διὰ τῆς κανονικῆς δδοῦ μέσῳ τοῦ Ὑπουργείου. Ἄλλα, δύμας, Ισχυρίζονται ἄλλοι, ἄλλα Ισχυρίζονται οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ ἄλλα Ισχυρίζονται διάφορα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ θήματος. Τι ἐπὶ τέλους συμβαίνει; Ποία εἶναι ἡ ἀποψίς τοῦ Ὑπουργείου μετά, ἐάν ἐκ τῶν ὑστέρων πράγματι ἐπληροφορήθῃ τὰ περὶ τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν αὐτῆς τῆς συγκεκριμένης βιομηχανίας; Διότι ἄλλοι Ισχυρίζονται ὅτι δὲν εἶναι ἔτσι τὰ πράγματα.

Ἐλέχθη ἐπίσης ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ ίδιον Νομοσχέδιον εἰς τέσσαρας περιπτώσεις τὸ Ὑπουργείον ἥλλαξε τὴν γνώμην του κατόπιν εἰσηγήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Οἰκονομικῶν. Ἔγω δὲν εἶδα τίποτε εἰς τὴν "Ἐκθεσιν ἀπὸ τὸ δοποὶ νὰ συνάγεται ὅτι πράγματι ἐγένοντο εἰσηγήσεις ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς τῆς διαδικασίας καὶ αἱ δοποὶ ἐγένοντο ἀποδεκταὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου. Τέσσαρες περιπτώσεις ὀνεφέρθησαν καὶ ἐγὼ ὅμολογῶ ὅτι καμμίσαν δὲν ἀνεῦρον εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν.

Δὲν εἶναι στόχος μου ἡ προστασία ἡ δχι αὐτῆς τῆς συγκεκριμένης βιομηχανίας. Ἐάν πράγματι αὐτὴ ἡ βιομηχανία παρέβῃ τοὺς όρους τοὺς δοποὶ θὰ ἔπρεπε νὰ τηρήσῃ διὰ τὴν προστασίαν, τότε καθῆκον τοῦ Ὑπουργείου θὰ ἥτο νὰ ἀποσύρῃ ἀπὸ τὸ Νομοσχέδιον τὴν δασμολογικὴν προστασίαν αὐτῆς τῆς βιομηχανίας. Καὶ ἀπορῶ, ἐάν πράγματι τὸ Ὑπουργείον εὑρέθη πρὸ ἀπροόπτου μὲ τὴν στάσιν αὐτῆς τῆς ἔταιρείας, διατί δὲν προέβη εἰς αὐτὸ τὸ διάθημα καὶ ἀφήνει τὴν Βουλὴν νὰ κρίνῃ κατὰ πόσον αὐτὴ ἡ βιομηχανία παρέβῃ τὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ὀναμενόμενα μέτρα καὶ εύρισκόμεθα τώρα ἐδῶ νὰ κρίνωμεν ἐάν παρέβῃ αὐτὴ ἡ βιομηχανία αὐτὴν τὴν διαδικασίαν ἡ δχι.

Πιστεύω ὅτι οἰαδήποτε περαιτέρω συζήτησις δὲν πρόκειται νὰ φωτίσῃ περαιτέρω τὸ θέμα, ἀπεναντίας φοβούμει ὅτι τὸ συγχίζει.

Δὲν ἔχω πλέον νὰ πῶ παρὰ μόνον ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν δὲν διεφώτισε σαφῶς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ θήματος ἡ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον δὲν ἔπραξε τὸ καθῆκον του νὰ ἀποσύρῃ τὴν προστασίαν, ἐάν καὶ ἐφ' δσον, ὥπως εἴπα καὶ πρίν, εὑρέθη πρὸ ἐκπλήξεως ἀπὸ τὴν στάσιν τῆς ἔταιρείας. Καὶ αἱ δύο περιπτώσεις δὲν εἶναι πολὺ εὐχάριστοι δι' αὐτὸ τὸ Σῶμα. Δὲν εἶμαι δὲ εἰς θέσιν νὰ συζητήσω περαιτέρω διότι στοιχεῖα, εἰς τὰς χειράς μας, δὲν ἔχομεν τούλαχιστον οὔτε μέσῳ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ δὲ τὰ ἀντιφατικὰ στοιχεῖα τὰ δοποῖα

ήκούσθησαν ἐδῶ δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ κρίνω ποία εἶναι ἡ πραγματικότης ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος.

Θὰ ἀναμένω νὰ ἀκούσω περισσότερα προτοῦ ἀποφαθῶ καὶ ὑπὸ αὐτᾶς τὰς προϋποθέσεις δὲν θὰ λάθω μέρος εἰς τὴν ψηφοφορίαν δσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τοῦ Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπειδὴ δὲντιμος Βουλευτής ἀνεφέρθη εἰς ὠρισμένα ἀντιφατικά στοιχεῖα, θὰ θέτεια νὰ διασαφηνίσω δὲν τὸ θέμα ἣτο ἀπλούστατον.

Κατὰ τὴν ἔξετασιν τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀνεφέρθη, οὐχὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας ἀλλὰ ὑπὸ ἄλλων εἰσαγωγέων συναγωνιστῶν, δὲν ἡ παροῦσα βιομηχανία προέβη εἰς αὔξησιν τῶν τιμῶν παρὰ τὴν προστασίαν ἡ ὁποία ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ. Ἡρωτήθη ἡ βιομηχανία καὶ παρεδέχθη δὲν ἔδωσε τὴν αὔξησιν. Ἡρωτήθη τὸ Ὑπουργείον καὶ τὸ Ὑπουργείον εἶπεν δὲν οὐδὲν ἔγνωριζε περὶ τούτου, διότι δὲν ἀπετάθη πρὸς τὸ Ὑπουργείον καὶ ἐπληροφορεῖτο ἐκ τῶν ὑστέρων δὲν ἔδόθη ἡ αὔξησις αὐτῇ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα δὲν, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις αὐτάς, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ δοθῇ προστασία ἐφ' δσον δὲν ἔγινεν ἡ αὔξησις τῶν τιμῶν ἐν συνεννοήσει μετά τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ ἐνδιαφερομένη βιομηχανία, πληροφορηθεῖσα δὲν αὐτῇ θὰ ἥτο ἡ ἀπόφασις τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς, ἀπέστειλε τηλεγράφημα πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, πρὸς τὸ Ὑπουργείον Ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας καὶ πρὸς τὰ ἔντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς δὲν θὰ ἔτοιμη νὰ δεχθῇ ἔξετασιν ἀπὸ τὸ Ὑπουργείον ὡς πρὸς τὸ κατά πόσον αἱ αὔξησις τὰς ὁποίας ἔδωσεν ἥσαν λογικαὶ ἡ μὴ καί, ἐάν ἐκρίνοντο ὡς μὴ λογικαὶ, νὰ ἀφαιρέσῃ τὰς αὔξησις εἰς τὰς ὁποίας προέβη.

Ἐπειονώησα προσωπικῶς μὲ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον καὶ παρεκάλεσα ἐάν ήτο δυνατὸν τὸ Ὑπουργείον νὰ προθῇ εἰς τὴν ἔρευναν αὐτήν πρὸ τῆς θεσπίσεως τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ὁποία ἀνεβλήθη, καὶ τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ συζητηθῇ σήμερον.

Μοῦ ἐλέχθη ἀπὸ τὸ Ὑπουργείον δὲν ὁ χρόνος δὲν ἥτο ίκανοποιητικός διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἀπαίτουμένη ἔρευνα καὶ εἰσηγήθην τότε εἰς τὴν Ἐπιτροπήν ὅπως ἀπανασυνέλθῃ, ὅπως ἀποφασίσῃ νὰ ἐπαναπέμψῃ τὸ θέμα αὐτὸν πρὸς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον διὰ νὰ τὸ ἔξεταση—δὲν δύναται τὸ Νομοσχέδιον νὰ μένῃ ἐν ἐκκρεμότητι μέχρις δτου συμπληρωθῆ ἡ ἔρευνα, διότι ἐπηρεάζονται καὶ ἄλλαι βιομηχανίαι—καὶ ταυτοχρόνως νὰ διαπιστωθῇ ἐάν ἡ αὔξησις, ἡ ὁποία ἔδόθη, ἥτο λογική ἡ δχι καὶ νὰ δοθῇ διαβεβαίωσις δὲν οὐδεμία περαιτέρω αὔξησις θὰ δοθῇ εἰς τὰ προϊόντα αὐτὰ ὑπὸ τῆς βιομηχανίας ἕνευ συνεννοήσεως μετά τοῦ ἀρμόδιου Ὑπουργείου.

Τὸ θέμα εἶναι ἀπλούστατον, εὔκολονότον καὶ νομίζω δὲν πολλὴν προσπάθειαν, δκριθῶς διὰ νὰ μὴ προκύψῃ οὐδεμία ἀδικία, ἡ Ἐπιτροπὴ ἡ κολούθησε τὴν πολιτικήν αὐτήν.

Ἡ τροποποίησις τῆς Ἐκθέσεως ἥτο ἀναγκαία κατόπιν τοῦ τηλεγραφήματος, τὸ δποῖον ἀπέστειλεν ἡ ἐνδιαφερομένη βιομηχανία, διὰ τοῦ δποίου προτείνεται νὰ ἔρευνητῇ τὸ θέμα ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον καὶ δέχεται νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν αὔξησιν εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἥθελε κριθῆ δὲν ἡ αὔξησις δὲν εἶναι δικαιολογημένη, καὶ νὰ δώσῃ τὰς διαβεβαιώσεις καὶ οὕτω καθ' ἔξῆς.

Ἐπομένως εἶναι ἔνα ἀπλούστατον θέμα καὶ νομίζω δὲν πρέπει νὰ ἀπασχολήσῃ τὴν Βουλὴν περισσότερον. Νομίζω δὲν ἡ διαδικασία ἡ ὁποία ἐτηρήθη ἥτο δικαία, δρθῇ καὶ πρέπουσα καὶ ἐπομένως, ἐκτὸς ἐάν ὑπάρχουν ἄλλοι οἱ δποῖοι θέλουν νὰ δώσουν συνέχισιν εἰς τὴν συζήτησιν αὐτήν, θὰ καλέσω τοὺς Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου.

‘Ο. κ. Τάσος Παπαδόπουλος. Ἐκ τῆς θέσεώς σας, ἐάν θέλετε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Μάλιστα, κ. Πρόεδρε, 'Επιθυμῶ νὰ ἀναφερθῶ εἰς δύο σημεῖα τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἀγαπητοῦ συνάδελφου κ. Λυσσαρίδη παρὰ τὴν παράκλησίν σας δπως μὴ δοθῇ συνέχεια. 'Οφείλω νὰ ἀναφερθῶ εἰς αὐτὰ τὰ σημεῖα πρὸς ἄρσιν δημιουργῆσθος τυχόν ἐντυπώσεως δτι πρόκειται περὶ οἰασδήποτε συνωμοσίας ἢ περὶ οἰασδήποτε ἀποπείρας ἀποκρύψεως γεγονότων, διότι ἔχει δώσει ἔνα τόνον εἰς τὴν δλην συζήτησιν ως ἔστι πρόκειται περὶ μιᾶς μοναδικῆς περιπτώσεως, κατὰ τὴν δποίαν σκότιαι ἑωσφορικαὶ δυνάμεις ἔχουν ἐργασθῆ εἰς τὰ παρασκήνια διὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ σοθαρωτάτου τούτου θέματος.

"Οσον ἀφορᾶ τὴν διαμφισθητήθεισαν δήλωσίν μου δτι, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συζήτησεως τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ίδιον 'Υπουργείον προέβη εἰς τέσσαρας τούλαχιστον τροποποίησεις καὶ ἐπειδὴ τὸ ἀγαπητὸν μέλος εἶπεν δτι δὲν ἀνερέθη ὅπ' αὐτοῦ τίποτε εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς, ἐπιθυμῶ νὰ τὸν παραπέμψω εἰς τὴν σελίδα 13, μόλις τὴν ἔχω ἐξετάσει τῷρα, εἰς τὴν δποίαν θὰ unction τρεῖς περιπτώσεις.

'Αναφέρομαι εἰς τὴν τροποποίησιν, τὴν δποίαν τὸ 'Υπουργείον ὑπέθαλε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συζήτησεως, διὰ τὸ θέμα τῶν σιδηροσωλήνων εἰς τὰ ἔδαφια (11) καὶ (12) δσον ἀφορᾶ τὰ μεγέθη τῶν δοχείων καὶ εἰς τὴν δασμολογικὴν κλάσιν ὅπ' ἀριθμὸν 76.02-δυστυχῶς δὲν ἐνθυμοῦμαι τὶ είναι, νομίζω είναι ράθδοι ἔξ ἀργύρου ἢ κάτι παρδόμοιον—διὰ νὰ μὴ ἀναφερθῶ εἰς πλείστας δσας ἀλλας περιπτώσεις.

'Ανεφέρθη ἐπίσης εἰς τὸ κατὰ τὴν γνώμην του παράδοξον γεγονός δτι ἔγινεν αὐτὴ ἡ τροποποίησις τῆς 'Ἐκθέσεως. Οὐδόλως είναι παράδοξον. 'Εάν ὑπάρχῃ οἰασδήποτε παραδοξότης εἰς τὸ δλον θέμα, ἔγκειται εἰς τὸ γεγονός δτι ἡ ἐνδιαφερομένη βιομηχανία, ὅπως καὶ σεῖς ἀνεφέρατε, κ. Πρόεδρε, ἔκρινε σκόπιμον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς μελέτης νὰ συνεχίσῃ, ως ὀρθῶς δικαιοῦται, νὰ ὑποθάλλῃ παραστάσεις καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ διαφωτίσῃ τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ νέων στοιχείων ἢ ἐπὶ νέων θέσεων τὰς δποίας ἢ Ἐπιτροπὴ τυχόν δὲν ἔξητασε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συζήτησεως τοῦ θέματος. 'Εάν ἡ ἐνδιαφερομένη βιομηχανία ἀπέστειλε τηλεγραφικῶς ἢ γραπτῶς ἢ διὰ προσωπικῶν ἐπαφῶν, ως νομίμως δικαιοῦται νὰ πράξῃ, νέας ἀπόφεις, ἢ μόνη δυσκολίας καὶ παραδοξότης·είναι ἡ στενότης χρόνου ἢ δποία ἐπέβαλλεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν νὰ ὑποθάλῃ τροποποίησιν ἐκείνου τοῦ τμήματος τῆς 'Ἐκθέσεως χωρὶς νὰ δώσῃ τὰ πλήρη δικαιολογητικὰ καὶ ἵσως ἐκ τῆς παραλήψεως ταύτης νὰ ὀδηγήθῃ δ ἀγαπητὸς συνάδελφος εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν συμπερασμάτων τὰ δποία συνήγαγεν. Οὔτε είναι δρθὸν κατὰ τὴν γνώμην μου νὰ δίδεται πρώτα δασμολογικὴ προστασία καὶ μετά νὰ αἱρεται οὔτε ἀπὸ τῆς ίδιας τῆς πλευρᾶς τῆς βιομηχανίας. Διότι δὲν είναι νοητὸν διὰ τὸν βιομήχανον, τὸν κεφαλαιοῦχον νὰ μὴ γνωρίζῃ ποιά είναι ἡ παρεχομένη ὑπὸ τοῦ κράτους δασμολογικὴ προστασία καὶ νὰ μὴ γνωρίζῃ πῶς μπορεῖ νὰ προσχεδιάσῃ τὰ κόστα παραγωγῆς του καὶ τὰς τιμὰς πωλήσεως του δταν ἐπικρέμαται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ἢ δυνατότης τῆς ἄρσεως τῆς προστασίας οὐχὶ ἐκ νέας ἐνεργείας τοῦ ίδιου, ἀλλὰ πιθανῶς ἐκ νέας ἔρμηνείας ἢδη τελειωθεισῶν πράξεων.

Τὸ τελευταῖνον μου σημεῖον, κ. Πρόεδρε, είναι δτι δ ἀγαπητὸς συνάδελφος ἀνέφερε τρία κριτήρια ἐπὶ τῶν δποίων πρέπει νὰ θασίζεται ἡ παροχὴ δασμολογικῆς προστασίας καὶ, κατὰ τὴν ἀποψίν μου, είναι ἐλλιπῆς δ κατάλογος τῶν κριτηρίων. Πιθανὸν νὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλα. Πρὸς ἄρσιν τοῦ ἐνδεχομένου δημιουργίας φευδῶν ἐντυπώσεων μεταξὺ τῶν βιομηχάνων, δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἀσχολίαστον τὸ γεγονός καὶ νὰ μὴν ἐκληφθῇ ὑπὸ οἰασδήποτε ως γεγονός δτι δῆθεν αὐτὴ ἡ Βουλὴ είναι διατεθειμένη νὰ παρέχῃ δασμολογικὴν προστασίαν μόνον μὲ τὰ τρία κριτήρια τὰ δποία ἀνέφερεν τὸ προλαθῆσαν Μέλος. Δηλαδὴ τὸ ποσοστὸν τῶν χρησιμοποιουμένων πρώτων ύλῶν, τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἔνου συναλλάγματος τὸ δποίον ἔξοικονομεῖται.

Ἐκ τῶν τριῶν ἀναφερθέντων, ποὺ δὲν εἶναι τὰ μόνα, οὐδὲν ἀνεφέρθη περὶ ποιότητος, περὶ ίκανότητος τῆς βιομηχανίας νὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ νὰ ίκανοποιήσῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου καὶ εἰς ποσότητα καὶ εἰς ποιότητα, καὶ τὸ σοθαρώτατον, περὶ τοῦ θέματος τῶν τιμῶν.

Ἐκ τῶν ἀναφερθέντων τριῶν κριτήριων λέγω ὅτι τὰ δύο, τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ καὶ τοῦ ξένου συναλλάγματος, ἔξι δσων γνωρίζω, εἶναι ἀμελητέα τούλαχιστον ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας τῆς Κύπρου, διότι οὔτε εἰς τὸ πρῶτον, δηλαδὴ τὸ ἐργατικὸν δυναμικόν, οὔτε εἰς τὸ θέμα τοῦ ξένου συναλλάγματος ἀντιμετωπίζει οἰονδήποτε πρόσθλημα ἡ Κύπρος.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης. ‘Ἐκ τῆς θέσεώς σας.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐκ τῆς θέσεώς μου, κ. Πρόεδρε, “Οσον ἀφορᾶ τὰ κριτήρια φαίνεται ὅτι δὲ ἀγαπητὸς ἔντιμος κ. συνάδελφος ἀγνοεῖ ὅτι τὸ παθητικὸν ίσοζύγιον τῆς Κύπρου εἶναι πολὺ μεγάλον. Ἐπομένως τὸ θέμα τῆς ἔξικονομήσεως ξένου συναλλάγματος εἶναι σοθαρόν. Ἀσφαλῶς ἡ ποιότης καὶ δλα τὰ ἄλλα εἶναι κριτήρια ἐπὶ τῶν δποίων στηρίζεται. Εἴπαμεν ποῖα εἶναι τὰ θασικά κριτήρια ἀπὸ τὰ δποία θὰ ἀρχίσῃ μία μελέτη, κατὰ πόσον μία βιομηχανία θὰ πρέπει νὰ τύχῃ προστασίας ἡ ὅχι.

‘Οπωσδήποτε δὲν εἶναι ἡ ὥρα τῆς συζήτησεως τώρα τῶν κριτηρίων οὔτε εἶπα δτι αὐτὰ εἶναι τὰ κριτήρια ἐπὶ τῶν δποίων ἡ Βουλὴ στηρίζεται. Αὐτὰ εἴπετε εἶναι τὰ κριτήρια τὰ δποία ήμεῖς εισηγήθημεν εἰς τὴν Βουλὴν ως θασικά κριτήρια διὰ τὴν προστασίαν τῆς βιομηχανίας Οιονδήποτε ἄλλο Μέλος δικαιουται νὰ προσθέσῃ, νὰ ἀφαιρέσῃ, νὰ ἔχῃ τὰς ἀπόψεις του ἡ ἀκόμη καὶ νὰ μὴν εἶναι ὑπὲρ τῆς προστασίας τῆς ἔγχωρίου βιομηχανίας. Ἀποτελεῖ δικαίωμα ἔκαστου Μέλους νὰ ἔχῃ τὰς ἀπόψεις του ἐπὶ τῶν θασικῶν αὐτῶν θεμάτων.

“Οσον ἀφορᾶ τώρα τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἀσφαλῶς ἔχαν ἡ Ἐκθεσις περιείχειν αὐτὸ ποὺ εἴπετε ὅτι πράγματι τὸ Ὕπουργείον ἐπεισθῇ δτι θὰ ἔπρεπε νὰ γίνη ἐπανεξέτασις τοῦ θέματος μετὰ τὰ νέα στοιχεῖα, τὰ δποία προέκυψαν ἀπὸ τὴν αὔξησιν, δὲν θὰ ἐτίθετο κἀν τὸ θέμα πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν.

Οὐδὲν ἔξ αὐτῶν ἔλέχθη εἰς τὴν Συμπληρωματικὴν “Ἐκθεσιν τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ εἶναι αὐτὸ ποὺ θὰ πρέπει νὰ προσέξουν αἱ Ἐπιτροπαὶ δτι, δταν ζητοῦν ἀπὸ τὰ Μέλη νὰ λάθουν τὴν α ἡ τὴν β ἀπόφασιν, δφείλουν νὰ γνωρίζουν διατὶ καλούνται νὰ λάθουν τὴν α ἡ τὴν β ἀπόφασιν. “Ἐνα ἔκ τῶν θασικῶν μου ἐπιχειρημάτων, δταν ἤρχισα τὴν ἀγόρευσιν μου, ήτο κατὰ πόσον τὸ Ὕπουργείον, τὸ δποίον διαθέτει μηχανισμὸν ἐπὶ αὐτῶν τῶν θεμάτων, ήτο ἡ ὅχι ίκανοποιημένον, κατὰ πόσον θὰ ἔπρεπε νὰ δώσῃ ἡ ὅχι αὐτὴν τὴν δασμολογικὴν προστασίαν. Διὰ πρώτην φοράν ήκουσαμεν ἀπὸ σᾶς, κ. Πρόεδρε, δτι τὸ ίδιον τὸ Ὕπουργείον τώρα θέλει νὰ ἐπανεξέτασῃ τὸ θέμα. ‘Ἐὰν πράγματι

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ἤθελα νὰ διθῆ παρερμηνεία. ‘Η ίδια ἡ βιομηχανία ἔζήτησε μέσω τῆς Βουλῆς καὶ πρὸ τὸ Ὕπουργείον δπως ἔξετασθῇ καὶ τὸ Ὕπουργείον εἶναι πρόθυμον νὰ ἔξετασῃ, ἐφ’ δσον δὲν εἶχε γνῶσιν, νοουμένου δτι θὰ εἶχε τὰ περιθώρια χρόνου. Ἐπεισθῇ δηλαδὴ δτι, ἐφ’ δσον καὶ ἡ ίδια ἡ βιομηχανία ζητεῖ νὰ διερευνηθῇ τὸ θέμα τῆς δοθείσης αὔξησεως, θὰ ἔπρεπε νὰ ἔξετασῃ τὸ θέμα αὐτό.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Ισως καὶ πάλιν νὰ ὑπάρχῃ παρεξήγησις. Ἡ ἐντύπωσίς μου εἶναι ὅτι τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον, μετὰ τὴν αὐξῆσιν τῶν τιμῶν ὑπὸ τῆς ἐνδιαφερομένης θιομηχανίας, ἔθεωρησεν ὅτι ὑπῆρξε παράθασις κατὰ κάποιον τρόπον.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

..... τῆς συνήθους διαδικασίας.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

..... καὶ, ἐπομένως, ὑπ' αὐτάς τὰς προϋποθέσεις καὶ ἐφ' ὅσον τὸ "Ὑπουργεῖον θεωρεῖ ὅτι αὐτὸς ἀποτελεῖ παράθασιν τῆς δεδομένης πορείας....."

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τῆς διαδικασίας.....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

..... καὶ τὸ ίδιον αἰσθάνεται ὅτι θὰ πρέπει πρόγυματι νὰ ἐπανεξετάσῃ τὴν δῆλην ὑπόθεσιν, τότε δὲν θὰ ὑπῆρχε θέμα πρὸς συζήτησιν ἐὰν ὑπ' αὐτὸς τὸ πρᾶσμα καὶ ὑπ' αὐτὸς τὸ πνεῦμα κατετίθετο ἡ "Εκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ διὰ νὰ μὴ χάνωμεν περισσότερον χρόνον, ἐὰν δὲν ὑπάρχουν δημιληταί, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἢ διοία θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Αποχὴ διὰ λόγους τάξεως ὅσον ἀφορᾷ τὴν δηλωθεῖσαν διαδικασίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ἐναρξεις Ισχύος. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ Δευτέρου Πίνακος τοῦ θασικοῦ νόμου. “Ἄρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ δ Πίναξ ἔγκριθον;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ δ Πίναξ ἔγκρινονται.

Παρακαλῶ νὰ σημειωθῇ δτι κατὰ τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ὑπῆρξαν δύο ἀποχαί.

‘Ο κ. Μιχαλάκης Σαββέδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. ‘Ο Πίναξ ώς ἔχει τροποποιηθῇ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ασφαλῶς.

‘Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως δ περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως (‘Επιθολή καὶ ‘Επιστροφή τούτων) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972, θὰ ἀναγινώσκηται δὲ δμοῦ μετὰ τῶν περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως (‘Επιθολή καὶ ‘Επιστροφή τούτων) Νόμων τοῦ 1967 ἕως 1971 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένων ως «δ θασικὸς νόμος») καὶ δ θασικὸς νόμος καὶ δ παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρωνται δμοῦ ως οἱ περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως (‘Επιθολή καὶ ‘Επιστροφή τούτων) Νόμου τοῦ 1967 ἕως 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ ἔννατον θέμα «‘Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972» δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ σήμερον διότι δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἡ ‘Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς ‘Επιτροπῆς.

Τὸ δέκατον θέμα «‘Ο περὶ Ιδρύσεως Συνδέσμων καὶ Ταμείου διὰ Προστασίαν τῶν Φυτῶν Νόμος τοῦ 1972».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς ‘Επιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Εκθεσιν τῆς ‘Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΟΥ ΔΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Γεώργιος Μαλλιώτης, Πρόεδρος

Μιχαλάκης Σαββίδης

Ηρακλής Χατζηρασκλέους

Χαμπῆς Μιχαηλίδης

Χρήστος Κουρτελλάρης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς τρεῖς αὐτῆς συνεδριάσεις, συγκροτηθείσας τὴν 17ην Φεβρουαρίου, τὴν 5ην και 20ην Μαρτίου 1972. Εἰς τὰς δύο ἐκ τῶν συνεδριάσεων αὐτῶν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων, οἵτινες ἀνέλυσαν εἰς τὰ μέλη τῆς Επιτροπῆς τοὺς σκοπούς και τὰς ἐπιδιώξεις τῆς προτεινόμενης νομοθεσίας.

Διὰ τοῦ προτεινόμενου νόμου σκοποῖται ἡ ἔγκαθιδρυσις Συνδέσμων Προστασίας Φυτῶν διὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς διὰ καταλλήλων μέσων και μεθόδων προλήψεως, καταπολεμήσεως και ἐν γένει ἐφαρμογῆς θεραπείας ἐναντίον τῶν ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν αἵτινες ἐπηρεάζουσι τὴν γεωργικήν παραγωγήν.

Ως ἀνεφέρθη ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω Κυβερνητικῶν ἐκπροσώπων εἰς τὴν Επιτροπήν, η διὰ νόμου ἔγκαθιδρυσις Συνδέσμων Προστασίας Φυτῶν θὰ καταστήσῃ δυνατὴν τὴν ἐπὶ ὁμαδικῆς βάσεως καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν τόσον εἰς μεγάλην ἔκτασιν ὅσον και εἰς σύντομον χρονικὸν διάστημα μὲ τὰ ἀνώτερα δυνατά ἀποτελέσματα. Περαιτέρω ἐλέχθη εἰς τὴν Επιτροπήν διτὶ ὃ οὕτω προτεινόμενος καθολικὸς φεκασμὸς θὰ στοιχίζῃ διλιγότερον και θὰ δύναται, ἀνευ τῆς προτάξεως τῶν σημερινῶν δυσκολιῶν ὑπὸ ἀριθμοῦ γεωργῶν, νὰ πραγματοποιῆται τὸ ταχύτερον δύνατόν.

Πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ὡς ἄνω σκοπῶν και ἐπιδιώξεων λαμβάνονται εἰς τὴν προτεινόμενην νομοθεσίαν, μεταξὺ ὅλων, αἱ ἀκόλουθοι πρόνοιαι :

(α) Προνοεῖται ἡ ἔδρυσις κατὰ γεωργικὴν περιφέρειαν Συνδέσμων Προστασίας Φυτῶν σκοπὸς τῶν ὅποιων θὰ εἰναι ἡ διενέργεια φεκασμῶν διὰ τὴν καταπολέμησιν ἀσθενειῶν μιᾶς ή πλειόνων καλλιεργειῶν.

(β) Προβλέπεται ἡ ἔγκαθιδρυσις Επιτροπῆς δι' ἔκαστον Σύνδεσμον Προστασίας Φυτῶν ἢτις θὰ φέρῃ τὴν εὐθύνην δργανώσεως και διαχειρίσεως δλων τῶν ὑποθέσεων τοῦ Συνδέσμου και γενικῶς θὰ προθαίνῃ εἰς τοιαύτας ἐνεργείας, αἱ δοποῖαι καθιστανται ἀναγκαῖαι, διὰ τὴν δέουσαν ἐφαρμογὴν μέτρων προστασίας τῶν φυτῶν ἐν τινι γεωργικῇ περιφερείᾳ.

(γ) Πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν ἐκάστου Συνδέσμου θὰ ἐκδίδωνται ὑπὸ τῆς Επιτροπῆς του και ἐν συνεχείᾳ θὰ δημοσιεύωνται εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας θεσμοὶ διέποντες τὰ τῆς λειτουργίας τῆς Επιτροπῆς, καθορίζοντες τὰ κριτήρια κατανομῆς τῶν τελῶν και δικαιωμάτων τῶν καταβάλλομένων ὑπὸ τῶν παραγωγῶν τῶν ἀναγραφομένων εἰς τὸν κατάλογον μελῶν και προβλέποντες τὴν ἐν γένει ἀσκησιν τῶν ἔξουσιῶν και καθηκόντων τῆς Επιτροπῆς.

(δ) Η Επιτροπή ἐκάστου Συνδέσμου προβλέπεται ὅπως, ἀμα τῇ ἔγκαθιδρύσει τῆς και μετὰ ταῦτα καθ' ἔκαστον ἔτος, ὑποθάλῃ εἰς τὸν Υπουργὸν πρὸς ἔγκρισιν μέτρα προστασίας τῶν φυτῶν, ἀτινα αὐτὴ προτίθεται νὰ ἐφαρμόσῃ διαρκοῦντος τοῦ ἔτους, μετὰ σχετικῆς δηλώσεως ἐπὶ τῶν προϋπολογιζομένων ἐσόδων και ἔξόδων, ὡς και τὴν κατὰ προσέγγισιν ὑπολογιζομένην δαπάνην διὰ τὰς διαφόρους καλλιεργείας, δι' ἀς θὰ διεξαχθῇ ὁμαδικὴ καταπολέμησις κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον.

- (ε) Έπι τῷ σκοπῷ τῆς προσαγωγῆς μέτρων προστασίας τῶν φυτῶν κατά τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν καὶ πρὸς προσαγωγὴν τῆς λειτουργίας τῶν Συνδέσμων ἔγκαθιδρύεται γενικὸν Ταμείον τὰ ἔσοδα τοῦ ὅποιου, ὃς προτείνεται ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, θὰ συνίστανται ἐκ τελῶν καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ ἐπιθαλλομένων ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν γεωργικῶν προϊόντων τὰ ὅποια θὰ διατίθενται ἐπιτοπίως ἢ εἰς τὸ ἔξωτερικόν, ἐξ οἰωνδήποτε χρηματικῶν ποσῶν τὰ ὅποια ἥθελεν ἔξειδικεύσει τὸ Ὑπουργικόν Συμβούλιον ἐκ τῶν δημοσίων προσόδων, ἐκ συνεισφορῶν τῶν Συνδέσμων, ἐξ οἰουδήποτε προϊόντος δανείου συναπτομένου τῇ ἔγκρισει τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, κ.ἄ.

(στ) Τὸ οὕτω ἰδρυόμενον Ταμείον θὰ τελῇ ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ τὸν ἔλεγχον διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἐκ κυβερνητικῶν ἐκπροσώπων καὶ ἀντιπροσώπων τῶν γεωργῶν.

(ζ) Προβλέπεται ἡ ἔκδοσις Κανονισμῶν διὰ τὴν καλυτέραν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ προτεινομένου νόμου καὶ διὰ τὸν καθορισμὸν ἢ τὴν ρύθμισιν οἰουδήποτε θέματος ὅπερ χρήζει ἢ εἶναι ἐπιδεκτικὸν καθορισμοῦ ἢ ρυθμίσεως.

(η) Προβλέπεται ἡ ἐπιθολὴ χρηματικῶν ποινῶν ἢ/καὶ ποινῶν φυλακίσεως εἰς τὰ πρόσωπα ἔκεινα τὰ ὅποια παρανόμως παρεμποδίζουσι οἰονδήποτε πρόσωπον δεόντως ἔξουσιοδοτημένον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του.

‘Η Ἐπιτροπὴ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων μελετήσασα τὸ ὅλον θέμα συμφωνεῖ ως πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν σχετικῆς νομοθεσίας ρυθμιζούσης τὰ θέματα ταῦτα, ἔχουσα ὑπ’ ὄψιν τὰ ἀναμενόμενα νὰ προκύψωσι θετικά ἀποτελέσματα εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν καὶ τὴν προστασίαν οὕτω τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς πρὸς ὅφελος τῆς οἰκονομίας ἐν γένει τοῦ τόπου.

Κατὰ τὴν κατ' ἄρθρον μελέτην τοῦ περὶ οὐδὲν λόγος Νομοσχεδίου τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἀπεφάσισαν δύναμιν εἰσηγηθῶσι τὰς ἀκολούθους τροποποίησεις :

- (α) Τό άρθρον 14 του Νομοσχεδίου τροποποιείται διά τής έκ του έδαφου (2) αύτού ἀπαλείψεως τῶν παραγράφων (α) καὶ (γ) αύτοῦ, τῶν ὑπολοίπων παραγράφων ἀναγραμματιζομένων καταλήλως, τῆς δὲ φράσεως «ἢ ἐκ προϊόντος δανείου συναφθέντος τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργοῦ δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου» (τετάρτη καὶ πέμπτη γραμμαὶ τῆς πρώην παραγράφου (ε)) συνιστώσης νέαν παράγραφον (δ) (ώς αὕτη ἀναγραμματίζεται).

‘Απαλείφοντα τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τὸ προτεινόμενον δι’ ἐπιθολὴν τέλος ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν γεωργικῶν προϊόντων, τὰ δόποια διατίθενται ἐπιτοπίως ἢ εἰς τὸ ἔξωτερικόν, ἔλαθον ὑπ’ ὅψιν τὸ ὕψος τοῦ ἐνδεχομένως νὰ εἰσπραχθῇ, ἐκ μιᾶς τοιαύτης φορολογίας, ποσοῦ καὶ τὰς συνεπείᾳ τῆς ὑπάρξεως καὶ ἔτερας φορολογίας εἰς τὴν προτεινομένην νομοθεσίαν ἀναμενομένας νὰ προκύψωσιν ἀντιδράσεις ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων γεωργῶν. Ἡ ὑπαρξίς ἐν προκειμένῳ μιᾶς τοιαύτης διτῆς φορολογίας πλήν τοῦ δτι, ὡς πιστεύεται, θὰ ἔχῃ πολλαπλάς δυσκολίας κατὰ τὴν εἰσπραξίν της, ἐπιβαλλομένη εἰς ἥδη δι’ ἄλλης φορολογικῆς προνοίας φορολογουμένους γεωργούς, θὰ ἔγειρῃ τὰς ἐνστάσεις των καὶ κατ’ ἐπέκτασιν θὰ στερήσῃ τὰς ἀρμοδιάς Κυβερνητικάς Ὑπηρεσίας τῆς συνεργασίας τούτων πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν καὶ ἐπιδιώξεων τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου.

- (β) Τό δέδαφιον (4) τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Νομοσχεδίου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων «δύο γεωργῶν δριζομένων ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ» (έθδόμη καὶ δγδόν γραμματί) διὰ τῶν λέξεων «τριῶν γεωργῶν δριζομένων ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ ἀφοῦ συμβουλευθῆ τὰς ἀγροτικὰς δργανώσεις».

‘Η Ἐπιτροπὴ πιστεύει δτὶ ή σχετικὴ αὔξησις ἀφ’ ἐνὸς τῶν μελῶν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν γεωργῶν εἰς τὴν ἑγκαθιδρυομένην δυνάμει τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου διαχειριστικὴν ἐπιτροπήν, δεδομένου τοῦ προτεινομένου ἀριθμοῦ ἐκπροσώπων τῆς κυβερνητικῆς πλευρᾶς, καὶ ή λῆψις ἀφ’ ἔτερου τῆς σχετικῆς συμβουλῆς τῶν ἀγροτικῶν ὄργανώσεων ὡς πρὸς τοὺς διορισμοὺς αὐτούς, θὰ ὑποθῇ θῆσῃ τὰ μέγιστα τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ θὰ δύναται, ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν πολλαπλῶν καθηκόντων τῆς, νὰ ἔχῃ ἀναμφισβόλως τὴν ἀμεσον συνεργασίαν τῶν ὄργανων μεμένων γεωργῶν.

(γ) Τὸ ἔδαφιον (7) τοῦ ἰδίου ἀρθρου τοῦ Νομοσχεδίου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων «ὑπὸ τὴν τήρησιν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Γενικοῦ Λογιστοῦ» (πρώτη καὶ δευτέρα γραμματί) διὰ τῶν λέξεων «ὑπὸ τὴν τήρησιν τοῦ Γενικοῦ Λογιστοῦ καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Γενικοῦ Ἐλεγκτοῦ».

‘Η Ἐπιτροπὴ προτείνουσα τὴν ὡς ἄνω τροποποίησιν εἶναι τῆς γνώμης δτὶ τὸ διὰ τοῦ νόμου τούτου προτεινόμενον νὰ ἑγκαθιδρυθῇ Ταμείον δέον νὰ τηρήται λογιστικῶς ὑφ’ ἐνὸς προσώπου, νὰ ἔλεγχηται δὲ ὑπὸ ἄλλου τοιούτου καὶ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, τακτικὴ ἥτις ἀκολουθεῖται εἰς ἀριθμὸν ἄλλων ταμείων ἑγκαθιδρυομένων διὰ Νόμου.

(δ) Τὸ ἀρθρον 15 τοῦ Νομοσχεδίου τροποποιεῖται διὰ τῆς εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ προσθήκης τῆς συνήθους διατάξεως περὶ καταθέσεως τῶν ἀδιδομένων Κανονισμῶν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων πρὸς ἔγκρισιν.

‘Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων διμοφώνως εἰστηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπ’ αὐτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Ἐφ’ δσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ δποία θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ερμηνεία. “Αρθρον 2ον.

“Ιδρυσις Συνδέσμου καὶ σκοποὶ τούτου. ”Αρθρον 3ον.

‘Επιτροπὴ Συνδέσμου. ”Αρθρον 4ον.

‘Εξουσίαι καὶ καθήκοντα τῆς Ἐπιτροπῆς. ”Αρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 2ον, τὸ 3ον, τὸ 4ον καὶ τὸ 5ον ἀρθρον ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὰ προαναφερθέντα ἀρθρα ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κατάλογος μελών καὶ καλλιεργουμένων ἐκτάσεων. "Αρθρον 6ον. Διορισμὸς προσώπων διὰ τὴν διαχείρισιν τοῦ Συνδέσμου ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας ἐκλογῆς ἢ λειτουργίας τῆς Ἐπιτροπῆς. "Αρθρον 7ον. Θεσμοί. "Αρθρον 8ον. Παράλειψις καταθολῆς τελῶν. "Αρθρον 9ον. Ὑποβολὴ ἐκθέσεως προτιθεμένων μέτρων προστασίας. "Αρθρον 10ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ δόν, τὸ 7ον, τὸ 8ον, τὸ 9ον καὶ τὸ 10ον ἄρθρον ἔγκριθοῦν;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἔγκρινονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Λογαριασμὸς Ἐπιτροπῆς καὶ ἔλεγχος τούτων. "Αρθρον 11ον. Ἐπωνυμία Συνδέσμου. "Αρθρον 12ον. Διάλυσις Συνδέσμου. "Αρθρον 13ον. Ταμείον. "Αρθρον 14ον. Κανονισμοί. "Αρθρον 15ον. Ἀδικήματα καὶ ποιναί. "Αρθρον 16ον. Μεταβίβασις ἔξουσιῶν. "Αρθρον 17ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 11ον, τὸ 12ον, τὸ 13ον, τὸ 14ον, τὸ 15ον, τὸ 16ον καὶ τὸ 17ον ἄρθρον ἔγκριθοῦν;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἔγκρινονται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Ἰδρύσεως Συνδέσμων καὶ Ταμείου διὰ Προστασίαν τῶν Φυτῶν Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ 11ον, τὸ 12ον καὶ τὸ 13ον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Τὸ 14ον θέμα, ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 1) τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ('Αρ. 1) ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ηρακλῆς Χατζηγρακλέους

Ντίνος Κωνσταντίνου.

Η Κοινοθουλευτική Έπιτροπή Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 27ην Μαρτίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Οικονομικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἐπαναψήφισις καὶ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £133.046 ἵνα δυνηθῶσιν αἱ ἀρμόδιαι Κυβερνητικαὶ ὑπηρεσίαι νὰ καλύψωσι, διαρκοῦντος τοῦ ἔτους 1972, ὀρισμένας εἰδικάς δαπάνας ἐγκριθεῖσας διὰ τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1971 καὶ μὴ δαπανηθεῖσας.

Περισσότεραι λεπτομέρειαι διὰ μίαν ἑκάστην ἐγκριθεῖσαν δαπάνην ἀναφέρονται ἀναλυτικῶς εἰς τὸν πίνακα τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιου.

Η Ἐπιτροπὴ Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετήσασα τὸ δόλον θέμα ἐγκρίνει τὴν ἐπαναψήφισιν τοῦ ὧς ἀνα ποσοῦ καὶ εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον φήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Προοίμιον καὶ Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἄρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Προοίμιον καὶ τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £133.046 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972. "Ἄρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Ἄρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ως δὲ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ("Ἄρ. 1) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις όπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 2) τοῦ 1972.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (Άρ. 2) ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Ηρακλής Χατζηρακλέους.

‘Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 27ην Μαρτίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ ‘Υπουργείου Οικονομικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 180.000 διὰ τὴν παραχώρησιν ἀπὸ τῆς Ιης Ἱανουαρίου 1972 πρὸς τοὺς Κυπρίους Κυβερνητικούς συνταξιούχους προσωρινοῦ ἐπιδόματος ἐξ 20% ἐπὶ τῆς καταβαλλομένης συντάξεως τῶν.

‘Η παραχώρησις τοῦ ὡς ἄνω προσωρινοῦ ἐπιδόματος ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα προσφάτων ἐπαφῶν καὶ συζητήσεων μεταξὺ ἐκπροσώπων τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Π.Α.Σ.Υ.Δ.Υ. καὶ ἐκτιμήσεως τοῦ σημερινοῦ κόστους ζωῆς ἐν ἀντιπαραθολῇ πρὸς τὰς γῦν καταβαλλομένας συντάξεις εἰς τοὺς Κυβερνητικούς συνταξιούχους.

‘Η ἔγκρισις ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ὡς ἄνω προσωρινοῦ ἐπιδόματος εὑρίσκεται ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἀκολουθουμένης Κυβερνητικῆς πολιτικῆς ὅπως παραχωρῶνται αὐξήσεις εἰς τὰς συντάξεις ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε ἐπικρατουσῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν συνθηκῶν. ‘Η τελευταία αὔξησις κατά 13% τῶν συντάξεων ἐνέκριθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ τῇ θάσει τῆς ίδιας πολιτικῆς, τὴν 1ην Ἱανουαρίου 1968, δτε ἔλασθε χώραν ἡ ἀναθεώρησις τῶν μισθῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. ‘Εκτοτε, πλὴν τῆς χορηγήσεως εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ 13ου μισθοῦ καὶ παρ’ δλον δτι τὸ τιμαριθμικὸν ἐπίδομα ἀνῆλθεν ἀπὸ 10% εἰς τὸ ποσοστὸν τῶν 29,25% τῶν θασικῶν μισθῶν, ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1972, οὐδεμίᾳ αὔξησις συντάξεων ἔχοργηθη.

‘Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ἡ ‘Επιτροπὴ Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἔγκρινει τὴν διάθεσιν τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

‘Εφ’ δὲν δέν ύπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Προϊμιον καὶ Συνοπτικός τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £ 180.000 διὰ τὴν χρήσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίθη;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκριθοῦν;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 2) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

"Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 3) τοῦ 1972.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ('Αρ. 3) ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Ηρακλής Χατζηγρακλέους.

Η Κοινοθουλευτική 'Επιτροπή Οίκονομικών και Προϋπολογισμού έμελέτησε τὸ περὶ οὐδ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 27ην Μαρτίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ 'Υπουργείου Οίκονομικῶν.

Σκοπὸς τοῦ προτεινομένου νόμου εἶναι ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 74.578 διὰ τὴν κάλυψιν ὑπολογιζομένου διὰ τὸ 1972 ἐλλείμματος τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ 'Εκτάκτων 'Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν πεσόντων καὶ τῶν θυμάτων τοῦ 'Αγῶνος ἔξαρτωμένων καὶ τῶν ἀναπήρων αὐτοῦ, τὸ δόπιον ὑφίσταται καὶ λειτουργεῖ δυνάμει τοῦ Κοινοτικοῦ Νόμου ὅπ' ἀριθμὸν 4 τοῦ 1962, ὡς οὗτος ἔτροποι ήθη διὰ τοῦ περὶ Μεταθισάσεως τῆς 'Ασκήσεως τῶν 'Αρμοδιοτήτων τῆς 'Ελληνικῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως καὶ περὶ 'Υπουργείου Παιδείας Νόμου, ὅπ' ἀριθμὸν 12 τοῦ 1965.

Ἡ διάθεσις τοῦ ὡς ἀνω ποσοῦ κρίνεται ἀναγκαῖα ἵνα δυνηθῇ ἡ δρισθεῖσα Κυθερητικὴ 'Επιτροπὴ διαχειρίσεως τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου νὰ ἀνταποκριθῇ πλήρας πρὸς τὰς ἀναληφθεῖσας ὑποχρεώσεις τῆς αἵτινες περιλαμβάνουν χορηγήματα εἰς ἔξαρτωμένους πεσόντων ἀγωνιστῶν, εἰς ἔξαρτωμένους θυμάτων ἀγῶνος καὶ εἰς ἀναπήρους ἀγῶνος, ἐπιδόματα Ιστρικῆς περιθάλψεως, ἐκπαιδεύσεως καὶ προϊκοδοτήσεως.

'Ως διαπιστοῦται ἐκ τοῦ ἐπισυναφθέντος, εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν "Ἐκθεσιν τοῦ 'Υπουργείου Οίκονομικῶν, Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου διὰ τὸ 1972 ἡ προτεινομένη ἐφετεινὴ κυθερητικὴ χορηγία παρουσιάζεται ὑψηλοτέρᾳ λόγῳ τοῦ ὅτι τὰ προμησθέντα χορηγήματα ἡδήθησαν τὸ παρελθόν ἔτος κατὰ 37% (Νόμος ἀρ. 43 τοῦ 1971) καὶ ὅτι συνεπείᾳ τοῦ κατατεθέντος εἰς τὴν Βουλὴν τροποποιητικοῦ Νομοσχέδιον τοῦ τιτλοφορούμενου «Ο περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ 'Εκτάκτων 'Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ 'Αγῶνος ἔξαρτωμένων καὶ τῶν ἀναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972» ἀναμένεται νὰ ἐγκριθῶσιν ἀναδρομικῶς αἰτήσεις διὰ τὴν παροχὴν χορηγήματος εἰς πρόσωπα τὰ δόπια δὲν ἥδυναντο νὰ ὑποθάλουν προηγουμένων αἰτήσεις καθότι εἶχον ἄλλους πόρους ἐπιτρέποντας «ἄνετον ζωήν».

Ἡ 'Επιτροπὴ Οίκονομικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα συμφωνεῖ μὲ τὸν σκοπὸν δι' ὃν πρόκειται νὰ διατεθῇ τὸ ὡς ἀνω ποσὸν χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς Νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν διμιληταί;

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £ 74.578 διὰ τὴν χρήσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ειδίκευσις τῶν διαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον Ζον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Ζον ἄρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

'Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γένη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 3) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις διπάς τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

Μή υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 4) τοῦ 1972.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ('Αρ. 4) ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντήνος Κωνσταντίνου

Ήρακλης Χατζηρακλέους.

'Η Κοινοθουλευτική Έπιτροπή Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 27ην Μαρτίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ 'Υπουργείου Οικονομικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ὑπὸ τύπον Κυθερητικῆς χορηγίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 75.482 διὰ κάλυψιν ὑπολογιζομένου ἐλλείμματος τοῦ Ταμείου Χορηγημάτων εἰς 'Εξαρτωμένους Πεσόντων καὶ εἰς 'Αναπήρους, τὸ διποίον ὄφισταται καὶ λειτουργεῖ δυνάμει τῶν περὶ τῆς 'Εθνικῆς Φρουρᾶς (Χορηγήματα εἰς 'Εξαρτωμένους Πεσόντων καὶ εἰς 'Αναπήρους) Κανονισμῶν τοῦ 1966 καὶ τῶν περὶ Χορηγημάτων εἰς 'Εξαρτωμένους Πεσόντων καὶ εἰς 'Αναπήρους Νόμων 1967 ἔως 1971.

'Η διάθεσις τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ θεωρεῖται ἀναγκαία διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ ἀρμόδια Κυθερητική Έπιτροπή διαχειρίσεως τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου νὰ ἀναποκριθῇ πρὸς τὰς τρεχούσας ὑποχρεώσεις αὐτῆς ἀφ' ἐνδός καὶ ἀφ' ἔτερου νὰ καταθάλῃ ἀναδρομικῶς συντάξεις εἰς δικαιούχα πρόσωπα τῶν ὅπειρων αἱ αἰτήσεις ἐνδεχομένως θὰ ἐγκριθοῦν ὑπ' αὐτῆς.

'Ως γνωστόν, ἐκ τοῦ Ταμείου τούτου καταθάλλονται, καπότιν ὑποθολῆς σχετικῶν αἰτήσεων, χορηγήματα εἰς 'Εξαρτωμένους πεσόντων ἐθναφρουρῶν, εἰς ἀναπήρους ἐθνοφρουρούς, εἰς 'Εξαρτωμένους ἐκ πεσόντων συνεπείᾳ τῶν ἀπὸ τῆς

21ης Δεκεμβρίου 1963 δημιουργηθεισῶν συνθηκῶν καὶ εἰς καταστάντας ἀναπήρους ἔνεκα τῶν ἐν λόγῳ συνθηκῶν. Ὡς εἰναι ἐπίσης γνωστὸν τὰ χορηγήματα ταῦτα ηὐδῆθησαν κατὰ μέσον ὅρον κατὰ 37%, ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ ψηφισθέντος περὶ χορηγημάτων εἰς Ἑξαρτωμένους Πεσόντων καὶ εἰς Ἀναπήρους (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1971 ('Αρ. 44 τοῦ 1971) καὶ τῆς τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν Κανονισμῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετήσασα τὸ δόλον θέμα συμφωνεῖ μὲν τὸν σκοπὸν δι' ὃν πρόκειται νὰ διατεθῇ τὸ ὡς ἄνω ποσὸν χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

—"Εγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £ 75.482 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972." Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ."

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

—"Ο πάρων Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 4) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπώς τὸ Νομοσχέδιον θεσπιθῆ εἰς Νόμον;

—Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ 18ον θέμα δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ διότι δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἡ "Εκθεσὶς τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

—"Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 1) τοῦ 1972.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

: ΖΥΕΤΑΜΜΑΡΠ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩ-
ΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (Άρ. 1) ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λεωνίδας Ζαχαριάδης

Ηρακλής Χατζηγρακλέους

Ντίνος Κωνσταντίνου.

Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έμελέτησε
τὸ περὶ οὗ διάλογος Νομοσχέδιον εἰς συνέδριασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 27ην
Μαρτίου 1972. Εἰς τὴν συνέδριασιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος
τοῦ "Υπουργείου Οικονομικῶν".

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἀπάντησις καὶ διάθεσις ἐκ τοῦ
λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων, ἐκ
£ 381.088 ἵνα δυνηθῶσιν αἱ ἀρμόδιαι Κυβερνητικαὶ ὑπηρεσίαι νὰ καλύψωσι,
διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους, τὰς δαπάνας συνεχίσεως καὶ συμπληρώσεως
ἀριθμοῦ ἔργων ἀναπτύξεως προγραμματισθέντων καὶ ἐγκριθέντων διὰ τοῦ
Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως τοῦ ἔτους 1971.

Περισσότεραι λεπτομέρειαι δι' ἐν ἔκαστον ἔργον ἀναφέρονται ἀναλυτικῶς
εἰς τὸν πίνακα τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου.

Η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελετήσασα τὸ δόλον θέμα
ἐγκρίνει τὴν ἀπάντησιν τοῦ ὡς ἀνω ποσοῦ, καὶ εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν
τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν διμιλήται;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν
τοῦ Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Άρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως ποσοῦ
£ 381.088 διὰ τὴν χρήσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972.
Άρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον Ζον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Ζον ἄρθρον καὶ δὲ Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ως δὲ περὶ Εἰδίκευσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 1) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον ψηφισθῇ εἰς νόμον:

Μή ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον ψηφίζεται εἰς Νόμον.

Κεφάλαιον Γ: Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταστολῆς Παρανόμων Καταλήψεων Ἀεροσκαφῶν (Κυρωτικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 5) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οἱ περὶ Ἄλιείας (Τροποποιητικοὶ) Κανονισμοὶ τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ἑγγράφων (Ειδικὸν Τέλος) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

‘Η ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, ἡ ὅποια δὲν θὰ λάθῃ χώραν τὴν προσεχῆ Πέμπτην—λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ προσεχῆς Πέμπτη εἶναι ἡ Ἀγία Πέμπτη—ἄλλα τὴν μεταπροσεχῆ Πέμπτην, θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

(1) ‘Ο περὶ Κυπριακοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀθλητισμοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(2) ‘Ο περὶ Ἐργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(3) ‘Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

(4) ‘Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

(5) ‘Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.

(6) ‘Ο περὶ Ἀποχετευτικῶν Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(7) ‘Ο περὶ Υδατοπρομηθείας (Δημοτικαὶ καὶ Ἀλλαὶ Περιοχαὶ) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(8) ‘Ο περὶ Διαχειρίσεως τῆς Υδατοπρομηθείας Λευκωσίας (Βακούφια Ἀράπ· Ἀχμέτ καὶ Σιλικτάρ) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(9) ‘Ο περὶ Συμβάσεως περὶ Ἀδικημάτων καὶ Ἐτέρων Πράξεων Τελουμένων ἐπὶ Ἀεροσκαφῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

(10) ‘Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταστολῆς Παρανόμων Καταλήψεων Αεροσκαφῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

(11) ‘Ο περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(12) ‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 5) τοῦ 1972.

(13) ‘Ο περὶ Ἑγγράφων (Ειδικὸν Τέλος) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἑγγράφων.

(1.οὐΑ.) σούδη θαρρούντο
“Ωρα λήξεως 6.15 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταί υπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδόπουλος Τάσος
Ζαμπάς Γεώργιος	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποσκώτης Σταύρος
Κληρίδης Ξάνθος	Ποταμίτης Γιάκος
Κόστης Νίκος	Σαββίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Τούμαζης Ἀνδρέας
Μαλλιώτης Γεώργιος	Φάντης Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φράγκος Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδούλιδης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) "Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Ἡ διαπλάτυνσις τοῦ ἀσφαλτικοῦ δόδοστρώματος τῆς δόδου μεταξὺ τοῦ χωρίου Τίμης καὶ τῆς κυρίας δόδου Λεμεσοῦ—Πάφου—Μέτρα διὰ τὴν ἀπότροπὴν τῆς ρυπάνσεως τῆς θαλάσσης ἐκ τῶν καταλοίπων τοῦ Μαζούτ).
- (2) "Εκθεσις ἐπὶ τῶν περὶ Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδῶν Κανονισμῶν τοῦ 1972 καὶ ἔγκρισις αὐτῶν.
- (3) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ἐκπαίδευσις 'Οδηγῶν) (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (4) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικοῦ) ('Αρ. 2) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ἀναθολὴ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ.
- (5) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ἐμπορευμάτων καὶ Υπηρεσιῶν (Κανονισμὸς καὶ Ελεγχος) (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (6) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν καὶ Φόρων Καταναλώσεως ('Επιβολὴ καὶ Ἐπιστροφὴ τούτων) (Τροποποιητικοῦ) ('Αρ. 3) Νόμου τοῦ 1971, αἱ ἐπὶ αὐτοῦ ἀγορέύσεις Βουλευτῶν (Β. Λυσσαρίδης, Πρόεδρος, Τ. Παπαδόπουλος, Η. Χατζηρακλέους, Ντ. Κωνσταντίνου) καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (7) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ιδρύσεως Συνδέσμων καὶ Ταμείου διὰ Προστάσιαν τῶν Φυτῶν Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (8) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 1) τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

- (9) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 2) τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (10) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 3) τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (11) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 4) τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (12) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείου 'Αναπτύξεως) Νόμου ('Αρ. 1) τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (13) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.

(Όπις Αριθμός 425 πλ.)

(Άρ. 30)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καρδινάλιος τὴν Σύνταγμα τὸν Κυριακὸν τῆς παρούσας σάββα,

Παρακαλούμενος εἰς διπλανό μέρος Γραμματεὺς τῷ παραπάνω τὸν ομόνοιο φυλάκιον,

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Υπόρους ἀναρριζεῖ, θεμάτικον Πρότερον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ παρόντα θέρος οὐλῆς λίμνης ποταμοῦ, διεπιλέγεται εἶναι ἡ δικτύωσης 'Εργαστηρού—Αναπτύξεως.

Παρακαλούμενος εἰς διπλανό μέρος Γραμματεὺς νόμονδεις εἰς τὴν δικτύωσην 'Εργαστηρού—Αναπτύξεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Έργοιν, οὐλῆς λίμνης ποταμοῦ Ζηρύ Τανάγρας 1972, διεπιλέγεται οὐλῆς λίμνης Βοοβούντης παραποταμοῦ Καρύ πάλαι Κομιστής Καρυτελλατού, καὶ ληρώσια της θέρης Ηλιοκαΐας 1972.

εἰς τὴν οὐλήν λίμνης 'Εργαστηρού παραποταμοῦ οὐλᾶς παραποταμοῦ γιά τὸ θέρος τοῦ τελευταίου χρόνου περιπολούσαται στὸν Προσωπαγόντο οὐλᾶς γιὰ επιθυμητώντας καὶ περιποταμοῦ τοῦ ορμούντος παραποταμοῦ—Αλισθέος, γιατὶ τὰ δεκατέτοια σάστασιν λίμνης γιὰ πότε τοῦ πατεῖν.

Ἐπίσης μάς οικοδόλουντα παράπονα καὶ συνεπειῶς, γιὰ τὸ θέρος τοῦ διήθετος οἱ προσπάθειες καὶ προτίτοι οἱ λιγυστοί, γιὰ τὸν νέον λίμνης λιμναστού—παραποταμοῦ μέσου Κλεινής, διεπιλέγεται διὰ διά την δύνατον σύδιο γιὰ νόμον τοῦ δράσμου δια τὸν 'Άγιο 'Εργαστηρού μέρον τῆς Κύρρεας.

Τὸ οὐλές λίμνης τοῦ ορμούντος παραποταμοῦ καὶ η Κύρρεα, εἰς μή πληρωμένον :

(α) Τὸ οὐλές λίμνης τῆς Λαγονέρατης, έργοντα τοῦ οικοτοπού καλύπτοντον διά τέλη τοῦ μεταξύ Αλισθέος—Κλεινής πάλαι τῆς Καρυτελλατού,

(β) Τὸ ουλές λίμνης καὶ τὸ μέρος λίμνης λιμναστού, οἱ προσπάθειες εἰς ληρώσια, γιὰ επιθυμητώντας, τοῦ διεπιλέγοντος οὐλᾶς λίμνης τοῦ λίμνης λιμναστού.

Τιμὴ 50 Μίλς

*Επιπλέθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

(Σ. 5Δ') μαζί με προστάτην Παντεπαρθένην ζειτ ποτ ήττα πάνταξ'	(9)
Επιβεβαίηση της φρίτης	Ποτός σε γυναικεία μορφή πατέτης πάνταξ'
(Ε. 5Δ') μαζί με προστάτην Παντεπαρθένην ζειτ ποτ ήττα πάνταξ'	(10)
Επιβεβαίηση της φρίτης	Ποτός σε γυναικεία μορφή πατέτης πάνταξ'
(Π. 5Δ') μαζί με προστάτην Παντεπαρθένην ζειτ ποτ ήττα πάνταξ'	(11)
Σταγόνες αίματος	Ποτός σε γυναικεία μορφή πατέτης πάνταξ'
·ΠΓ· πρωτεύοντας προστάτην ζειτ ποτ ήττα πάνταξ'	(12)
Μοτόρο επαφής των πατών ποτ (Ι. 9Δ') μαζί με πατέτη Ανδρέα	(13)
Κλεψύδρας	χαρακτηριστική για πάνταξ'
Κλεψύδρας Νίκου	χαρακτηριστική για πάνταξ'
Κορυφαλλίδης Χρήστος	Σε πειζής Μηχανόπολης
Καποδιστρίου Νίκος	Σε πειζής Αντιπάπες
Λυσσαρίδης Βάσος	Τακρεύτη Λίαρας
Μαλλιάτης Γεώργιος	Φάνης Ανδρέας
Μαυροπιέλας Νίκος	Φράγκος Κίτσιας
Μυρτολίδης Χαροκόπης	Χαροπαλέας Ηρακλής
Νικολέας Ανδρέας	Κατερινόπολης Ανδρίας
Νικολάδης Πρόδοτος	Χατζηγιακού Κώστας
Ξενόπολης Θεόδωρος	Χριστοδούλης Κώστας
Παπαδημητρίου Καρόλος	Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έργοντας—Αναπτύσσεις (Η διαπλάτενος των παραπάνω βιοτροφιαστικής σε όσοι μεταξύ των χρόνων 1945 και της σύντομης διάσημης λεγομένης "Εποχής της Αράτρας" διέπιε την αναπτυξή της γεωπονικής παραδόσεως της περιοχής της Αράτρας).
- 2) Εκθεσης της τάσης οικονομικού προσαρτού Πετρούπολης Κανακαριών τού 1972 και δυναμικής της.
- 3) Εκθεσης της τάσης Μεταπολεμικής Ουγγαρίας (Επανίδευσης Οδηγίας) (Τροποποιητικού) τού 1972 και φρέσκιας αύλοις.
- 4) Εκθεσης της τάσης Ρεύματος της Τρούγλας Αγριεύορδας (Τροποποιητικού) (Άρ. 2) Νόμου τού 1971 και συστολή της αυτήτης αύλοις.
- 5) Εκθεσης της τάσης Ευπορικού πολιτισμού Υπηρεσιών (Διοικητικούς και Ελεγγούς) (Τροποποιητικού) Νόμου τού 1972 και φρέσκιας αύλοις.
- 6) Εκθεσης της τάσης Τελωνειακών θεμάτων των θέρεων Βασιλαλέωνος (Επιβολή των θεωρητικών τοποτυπών (Τροποποιητικού) (Άρ. 3) Νόμου τού 1973, αλλά επίσης αυτορισμών Βασιλεών (Β. Ιωαννίσης Πρίγκιπας, Ι. Παπαδόπουλος, Η. Καποδιστρίου, Ν. Κανακαριών) και φρέσκιας αύλοις.
- 7) Εκθεσης της τάσης Ιεράρχων Συδίκων των Τοπειών Βές Προστατευόμενων της Φεραύ Νόμου (Άρ. 11)

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 13ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1972

(^oAρ. 30)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ὅταν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

·Υπάρχει απαρτία, ξέντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΛΑΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—
Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθεōῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Απαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

*Ερώτησις ύπό δημορφήνιαν 25ην Ιανουαρίου 1972, ύποσθλητείσα ύπό του εντίμου Βουλευτού περιφέρειας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, και ληφθείσα την 26ην Ιανουαρίου 1972.

«Στὴν πόλη καὶ στὴν Ἐπαρχία Κερύνειας ἐκφράζονται πολλὰ παράπονα γιὰ τὸ δτὶ τὰ τελευταῖα χρόνια περιλαμβάνονται στὸν Προϋπολογισμὸ ποσὰ γιὰ εὐθυγράμμιση καὶ διαπλάτυνση τοῦ δρόμου Κερύνειας—Ἀκανθοῦς, χωρὶς νὰ ἐκτελῆται οὐσιαστικὴ ἔργασία γι’ αὐτὸ τὸν σκοπό.

Ἐπίσης μᾶς ὑποβάλλονται παράπονα καὶ ἀνησυχίες, γιὰ τὸ δτὶ ἐνῶ δόθηκαν οἱ προσφορὲς καὶ ἀρχισαν οἱ ἔργασίες γιὰ τὸν νέο δρόμο Λευκωσίας—Κερύνειας μέσω Κλεπίνης, διαδίδεται δτὶ δὲν ἔγιναν σχέδια γιὰ τὸ μέρος τοῦ δρόμου ἀπὸ τὸν "Άγιο Ἐπίκτητο μέχρι τὴν Κερύνεια.

Γι' αύτό έρωτάται τὸ ἀρμόδιο 'Υπουργεῖο καὶ ἡ Κυβέρνηση νὰ μᾶς πληροφορήσουν :

- (α) Τὰ σχέδια καὶ ἡ ἐργοληπτικὴ ἔργασία που δόθηκε καλύπτουν ὀλόκληρο τὸν νέο δρόμο Λευκωσίας—Κλεπίνης μέχρι τὴν Κερύνεια;

(β) Ἐάν ἔγιναν σχέδια καὶ τὶ μέτρα ἔχουν ληφθῆ, ἡ πρόκειται νὰ ληφθοῦν, γιὰ εὐθυγράμμιση καὶ διαπλάτυνση τοῦ μέρους τοῦ δρόμου ἀπὸ τὴν

Κερύνεια μέχρι τοῦ σημείου ποὺ θὰ θγῆ δ νέος δρόμος στὸν "Αγιον Επίκτητο.

(γ) Έάν έγιναν τὰ δάναγκακά σχέδια καὶ πότε προγραμματίζεται ἡ εύθυγράμμιση τοῦ δρόμου Κερύνειας—'Ακανθοῦς».

'Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 3ην 'Απριλίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργαν, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 26ην 'Ιανουαρίου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«(α) Ή ἔργολασθία διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς νέας δόδοι Λευκωσίας—Κυρηνείας μέσω Κλεπίνης ἀφορᾶ τὴν κατασκευὴν τμήματος τῆς δόδοι ταύτης τὸ δόποιον ἄρχεται ἐξ ἐνός σημείου τῆς παρακαμπτηρίου δόδοι Κυθραίας δλίγον πρὸ τοῦ Κεφαλοθρύσου Κυθραίας καὶ καταλήγει εἰς ἐν σημείον ἐπὶ τῆς παραλιακῆς δόδοι Κυρηνείας—'Ακανθοῦς παρὰ τὸν Παχύαμμον, ἔνθα ἐνοῦται μετὰ τοῦ ἀνατολικοῦ ἄκρου τῆς κατασκευαζομένης παρακαμπτηρίου δόδοι 'Αγίου Επικτήτου ἀποτελούσης μέρος τῆς βελτιώσεως τῆς ρηθείσης δόδοι Κυρηνείας—'Ακανθοῦς.

(β) Ή ἔργολασθία δὲν περιλαμβάνει τὴν ρηθείσαν παρακαμπτήριον τοῦ 'Αγίου Επικτήτου δόδον καθ' ὅτι αὔτη ἀποτελεῖ τμῆμα τῆς παραλιακῆς δόδοι Κυρηνείας—'Ακανθοῦς καὶ κατασκευάζεται ύπο τοῦ Τμήματος Δημοσίων "Εργαν, ἐνάρξεως γενομένης ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ τῶν ἔργασιῶν ἐπὶ ταύτης εὐρισκομένων εἰς προκεχωρημένον στάδιον. Τὰ σχέδια διὰ τὸ ὑπόλοιπον τμῆμα τῆς δόδοι ἀπὸ τοῦ δυτικοῦ ἄκρου τῆς παρακαμπτηρίου μέχρι τῆς πόλεως Κυρηνείας ἔκπονοῦνται ύπο τοῦ Τμήματος Δημοσίων "Εργαν.

(γ) Η βελτίωσις τοῦ ὑπολοίπου τμήματος ἀπὸ Παχύαμμον πρὸς 'Ακανθοῦν μελετᾶται ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Τρίτου Πενταετοῦ Προγράμματος 'Οδικῆς 'Αναπτύξεως».

'Ερώτησις ύπο δήμερομηνίαν 27ην 'Ιανουαρίου 1972, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Εζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 27ην 'Ιανουαρίου 1972.

«Ἐν ὅψει τῆς περιόδου καλλιεργείας τῶν ἀμπελώνων, κατὰ τὴν δόποιαν οἱ ἀμπελουργοὶ ύποθάλλονται εἰς μεγάλα ἔξοδα καὶ ἔχουν δάναγκην χρημάτων, ἔρωτάται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ σῶμα τῆς Βουλῆς :

(α) Διατὸν καθυστερεῖ ἡ καταβολὴ τῆς στρεμματικῆς ἐπιχορηγήσεως τῶν ἀμπελώνων καὶ πότε θὰ καταβληθῇ εἰς τοὺς δικαιούχους τῆς δεδομένου, μάλιστα, ὅτι σχετικὸν ποσὸν είναι ἔγκεκριμένον ἀπὸ πέρυσι ;

(β) Πότε θὰ καταβληθῇ ύπο τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων εἰς τοὺς ἀμπελουργούς καὶ τοὺς παραγωγούς γενικῶς ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὰς ἐκ τῆς χαλάζης προκληθείσας ζημίας» ;

'Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 5ην 'Απριλίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 27ην 'Ιανουαρίου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Εζεκία Παπαϊωάννου.

«Τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτοῦ τῆς 30ῆς Μαρτίου 1972 ἐνέκρινε τὴν καταβολὴν εἰς τοὺς δικαιούχους παραγωγούς 50% τῶν ζημιῶν των, ἐκ τοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου Προνοίας. Ἐπειδὴ δύμως θὰ χρειασθῇ ψηφιστὶς Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ ύπο τῆς Βουλῆς, ἐδόθησαν δόηγαια δι' ἀμεσον πληρωμὴν τῶν δικαιούχων ἐκ τοῦ ποσοῦ τὸ δόποιον ύπαρχει εἰς πίστιν ἐκάστου 'Επαρχιακοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου. Τοῦτο δέον δπως θεωρηθῇ ὡς πληρωμὴ ἔναντι τοῦ ποσοῦ τὸ δόποιον οἱ δικαιούχοι παραγωγοὶ θὰ λάθουν εὐθὺς ὡς ψηφισθῇ ὁ Συμπληρωματικὸς Προϋπολογισμός».

Η δάναγνωσις 'Ερωτήσεων—'Απαντήσεων ἐπερατώθη, ἐντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετική 'Εργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β είναι ὁ περὶ Κυπριακοῦ 'Οργανισμοῦ 'Αθλητισμοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς Νομικῆς 'Επιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν Συμπληρωματικὴν "Εκθεσιν τῆς 'Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Γιάγκος Ποταμίτης, Πρόεδρος οἰδεμηρούμενος δοτ (δ) 2 νοσθιμός ὃτι σπέρνει Η. Ε. Νίκος Μαυρονικόλας
 'Ανδρέας Χατζηώαννου
 'Ανδρέας Νεοκλέους
 Αιμίλιος Μιχαηλίδης
 Ξάνθος Κληρίδης.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ 'Επιτροπὴ Νομικῶν ἔμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 30ὴν Μαρτίου 1972, εἰς τὴν δόποιαν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ Κυπριακοῦ 'Οργανισμοῦ 'Αθλητισμοῦ.

Ὦς γνωστόν, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς Παιδείας ἐπὶ τοῦ ὅντος ὅντος Νομοσχέδιου κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς 23ῆς Μαρτίου ἐ.ξ., τὸ Νομοσχέδιον παρεπέμφθη ὑπὸ τοῦ Σώματος εἰς τὴν Νομικὴν 'Επιτροπὴν πρὸς ἔξετασιν τοῦ θέματος τῆς ἐπιθολῆς ποινῶν ἐπὶ φιλάθλων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κ.Ο.Α.

Ἐπὶ τοῦ ὅντος ὅντος σημείου ως καὶ ἐπὶ τοῦ ὅντος Νομοσχέδιου ἐγένετο ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων, ως ἀποτέλεσμα τῆς δόποιας ἡ 'Επιτροπὴ κατέληξε, μεταξὺ ἄλλων, εἰς τὰ ἔξῆς :

(α) Δέν θά ἥτο οὕτε ἀναγκαία οὕτε καὶ ἐπιθυμητὴ ἡ ὁρθὴ ἡ ἐπέκτασις τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ 'Οργανισμοῦ ὅπως ἐπιθάλλῃ τὰς καθωρισμένας ποινὰς διὰ παραστάσεις τῆς ἐν Ισχύι ἀθλητικῆς νομοθεσίας καὶ τῶν περὶ ἀθλητισμοῦ διεθνῶν κανόνων καὶ κανονισμῶν ως καὶ δι' οἰασδήποτε φύσεως ἀντιαθλητικήν συμπεριφοράν (ὅντος προσβλέπεται εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2(α) τοῦ Νομοσχέδιου προτεινόμενην παράγραφον εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ὑφισταμένης τοιαύτης) καὶ ὅπως ἀσκῇ πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν (ὅντος προσβλέπεται εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2(β) τοῦ Νομοσχέδιου προτεινόμενην νέαν παράγραφον (ιστ)) κατὰ τοιούτον τρόπον ὡστε νὰ ἐπηρεάζωνται καὶ οἱ φίλαθλοι.

(β) Ἡ ἐπιπρόσθετος πρόνοια, ἡτις προσβλέπεται εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2(α) τοῦ Νομοσχέδιου προτεινόμενην παράγραφον (ιγ), θάσει τῆς δόποιας τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον «μεριμνᾷ ὅπως πᾶς παραστάτης διώκηται δι' οἰασδήποτε ἀνωτέρω μνημονευμένην παράστασιν», θεωρεῖται περιττή καὶ ἀπαλείφεται.

(γ) Είναι ἀνάγκη ὅπως ὁ θασικὸς νόμος τροποποιηθῇ περαιτέρω κατὰ τοιούτον τρόπον, ὡστε οἱ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 19(2) αὐτοῦ ἐκδιδόμενοι Κανονισμοὶ νὰ ρυθμίζουν, πλὴν τῶν ἄλλων, καὶ τὴν σχετικὴν πρὸς τὴν ἀθλητικὴν πειθαρχίαν δικονομίαν καὶ νὰ καθορίζουν τὰς ἐπιβλητέας ποινὰς.

Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἀναγκαίας τὰς ἀκόλούθους τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ ὑπὸ μελέτην Νομοσχεδίου :

1. Ἡ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 2(α) τοῦ Νομοσχεδίου νέα παράγραφος (ιγ) τροποποιεῖται ὡς ἀκόλουθως :

(α) Διὰ τῆς διαγραφῆς τῶν λέξεων «καὶ φιλάθλους» (3η γραμμὴ) καὶ τοῦ πρὸ τῆς λέξεως «ἀθλητάς» κόμματος καὶ τῆς προσθήκης τῆς λέξεως «καὶ» μετὰ τὴν λέξιν «διαιτητάς».

(β) Διὰ τῆς διαγραφῆς τῆς ἐν αὐτῇ τελικῆς φράσεως «καὶ μεριμνᾶ ὅπως πᾶς παραθάτης διώκηται δι' οἰανδήποτε ἀνωτέρω μνημονευομένην παράθασιν».

2. Ἡ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 2(β) τοῦ Νομοσχεδίου εἰσαγομένη νέα παράγραφος (ιστ) τοῦ ἄρθρου 6(2) τοῦ θασικοῦ νόμου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἀπολείψεως τῶν ἐν αὐτῇ λέξεων «καὶ φιλάθλων» καὶ τοῦ πρὸ τῆς λέξεως «ἀθλητῶν» κόμματος καὶ τῆς προσθήκης τῆς λέξεως «καὶ» μετὰ τὴν λέξιν «διαιτητῶν».

3. Ἡ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 2(β) τοῦ Νομοσχεδίου εἰσαγομένη νέα παράγραφος (ιζ) τοῦ ἄρθρου 6(2) τοῦ θασικοῦ νόμου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἀπαλείψεως τῆς ἐν τῇ κατακλείδῃ αὐτῆς προτάσεως «δσάκις τὸ καταστατικὸν τῆς οἰκείας ἀθλητικῆς δμοσπονδίας ἐπιτρέπῃ τοιαύτην ἔφεσιν».

4. Εἰς τὸ Νομοσχέδιον προστίθεται τὸ ἀκόλουθον ἄρθρον ὡς ἄρθρον 3, τοῦ νῦν ὑφισταμένου ἄρθρου 3 ἀναριθμουμένου ὡς ἄρθρου 4 :

«3. Τὸ ἔδαφιον (2) τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ θασικοῦ νόμου διὰ τοῦ παρόντος τροποποιεῖται ὡς ἀκόλουθως :

(α) Διὰ τῆς εἰς τὴν παράγραφον (α) αὐτοῦ καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν λέξιν «πειθαρχίας» προσθήκης κόμματος καὶ τῶν λέξεων «τῆς σχετικῆς δικονομίας».

(β) Διὰ τῆς προσθήκης τῆς ἀκόλουθου παραγράφου (β), τῆς νῦν ὑφισταμένης παραγράφου (β) ἀναγραμματιζομένης ὡς παραγράφου (γ) : «(β) καθορίζοντας τὰς ἐπιβλητέας ποινάς».

Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ἡ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν εἰσηγεῖται δμοφώνως εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπ' αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

‘Ἐφ’ δօν δὲν ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέρων ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ή δποία θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἄρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκριθῆ ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Ἄρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 19 τοῦ βασικοῦ νόμου. “Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Εναρξις Ισχύος τοῦ παρόντος Νόμου. ”Αρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 4ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

“Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρεται ως ὁ περὶ Κυπριακοῦ ’Οργανισμοῦ ’Αθλητισμοῦ (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δόμῳ μετά τοῦ περὶ Κυπριακοῦ ’Οργανισμοῦ ’Αθλητισμοῦ Νόμου τοῦ 1969 (ἐν τοῖς ἐφεδῆς ἀναφερομένου ως «δ βασικὸς νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ 2ον, 3ον, 5ον, 6ον, 7ον, 8ον, 9ον, 10ον, 11ον καὶ 13ον θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ ’Εκθεσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν ’Επιτροπῶν.

‘Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικὸς) (’Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

Εἶναι ἀνάγκη δπως τὸ Νομοσχέδιον ἔξετασθῇ καὶ υπὸ τῆς ’Επιτροπῆς Νομικῶν καὶ ἐπομένως παραπέμπεται εἰς τὴν ’Επιτροπὴν Νομικῶν μὲ τὴν παράκλησιν δπως ἡ ’Επιτροπὴ ἔξετάσῃ τὸ Νομοσχέδιον τὴν Δευτέραν, οὕτως ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (’Αρ. 5) τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς ’Επιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ”Εκθεσιν τῆς ’Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

**ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (Άρ. 5) ΤΟΥ 1972».**

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος
Τάσος Παπαδόπουλος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Ήρακλης Χατζηγρακλέους
Σταύρος Ποσκώτης
Άνδρεας Ζιαρτίδης
Ντίνος Κωνσταντίνου.

Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 11ην Ἀπριλίου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἔγκρισις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 200.679 καὶ ἡ διάθεσις τούτου ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τύπον προσθέτου χορηγίας εἰς τὸ Ταμείον Βοηθείας Ζημιώθεντων τὸ ίδρυθεν δυνάμει τῶν περὶ Ταμείου Βοηθείας Ζημιώθεντων Νόμων (Άρ. 2 καὶ 35 τοῦ 1968 καὶ 94 τοῦ 1970).

Ως ἔμφαίνεται εἰς τὸν ἐπισυνημμένον ἐπὶ τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως τοῦ Υπουργείου Οικονομικῶν Προϋπολογισμὸν τοῦ ρηθέντος Ταμείου διὰ τὸ ἔτος 1972, ἐκ τῆς ὑπολογιζομένης δαπάνης ποσὸν ἐκ £ 143.000 προορίζεται διὰ χορηγήματα ἀνακούφισεως, ἐνοικίου δι' ἀπροσπελάστους καλλιεργησίμους γαίας, ἐνοικίου δι' ἔγκαταλειφθείσας κατοικίας καὶ διὰ χορηγήματα ἐκπαιδεύσεως. Τὸ ὑπόλοιπον ἐκ £ 133.000 ἐκ τῆς προϋπολογισθείσης συνολικῆς δαπάνης ἐκ £ 276.000 ἀναμένεται νὰ διατεθῇ διὰ τὴν χορήγησιν δανείων διὰ τὴν ἀποπληρωμὴν ἐνυποθήκων χρεῶν, διὰ τὴν ἐπέκτασιν ὑφισταμένης ἐργασίας ἢ τὴν δημιουργίαν νέας τοιαύτης, διὰ τὴν ἀποπληρωμὴν χρεῶν δυνάμει συμβάσεων ἐνοικιαγόρᾶς, διὰ προικοδότησιν θυγατέρων, διὰ σπουδᾶς τέκνων εἰς ἀνώτατα ἐκπαιδευτήρια εἰς τὸ ἔξωτερικόν καὶ διὰ παροχὴν δανείων πρὸς μετάθεσιν εἰς τὸ ἔξωτερικόν διὰ θεραπείαν.

Η Επιτροπή Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετήσασα τὸ δόλον θέμα συμφωνεῖ μὲ τὸν σκοπὸν δι' ὃν πρόκειται νὰ διατεθῇ τὸ ὡς ἄνω ποσὸν χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Σύνοπτικός τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἔγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εγκρισις πληρωμής έκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £200.679 διά την χρήσιν του έτους τού λήγοντος τήν 31ην Δεκεμβρίου 1972. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις ;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τό 2ον άρθρον έγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ειδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων πισῶν. "Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις δπως τό 3ον άρθρον καὶ δ Πίναξ έγκριθοῦν ;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τό 3ον άρθρον καὶ δ Πίναξ έγκρινονται.

"Εληξεν ή δευτέρα άνάγνωσις τού Νομοσχεδίου. Ή τρίτη άνάγνωσις θά γίνη δι' άναγνώσεως τού τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρών Νόμος δύναται νά άναφέρηται ώς δ περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος ('Αρ. 5) τού 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις δπως τό Νομοσχέδιον θεσπισθή εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τό Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

'Ο περί Έγγραφων (Ειδικὸν Τέλος) (Τροποποιητικός) Νόμος τού 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νά άναγνώσῃ τήν "Εκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τήν Βουλήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :**Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :**

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΩΝ (ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΕΛΟΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

'Ηρακλῆς Χατζηηρακλέους, Πρόεδρος

Κώστας Χριστοδούλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Μιχαλάκης Σαββίδης

Γεώργιος Μαλλιώτης

Χαμπῆς Μιχαηλίδης

Χρήστος Κουρτελλάρης.

"Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπή Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας ἔμελέτησε τό περί ου δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τήν 11ην Απριλίου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Ἐγγράφων (Ειδικὸν Τέλος) Νόμου διὰ τῆς ἐξ αὐτοῦ διαγραφῆς ἀπασῶν τῶν προνοιῶν τῶν ἀναφερομένων εἰς εἰδικὰ τέλη καταθαλλόμενα ἐν σχέσει πρὸς τὸν περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων Νόμον καὶ τοὺς περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων Κανονισμούς.

Ἡ διαγραφὴ τῶν ὧς ἀναφερομένων προνοιῶν, αἵτινες προβλέπουν περὶ τῆς καταθολῆς τελῶν δοσάκις οἰονδήποτε ἔγγραφον διποστέλλεται ἡ κατατίθεται εἰς τὸν "Ἐφορον" Ἐμπορικῶν Σημάτων θάσει τοῦ περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων Νόμου καὶ τῶν περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων Κανονισμῶν, κατέστη ἀναγκαῖα κατόπιν τῆς συμπεριλήψεως τῶν ἐν λόγῳ τελῶν εἰς τὰ νέα τέλη τὰ καθορισθέντα διὰ τῶν περὶ Ἐμπορικῶν Σημάτων (Τροποποιητικῶν) Κανονισμῶν τοῦ 1971, τῶν δημοσιευθέντων εἰς τὴν ἐπίσημον ἑφημερίδα τῆς Δημοκρατίας τῆς 10ης Δεκεμβρίου 1971.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας μελετήσασα τὸ δόλον θέμα ἐγκρίνει τὴν διαγραφὴν τῶν ὧς ἀναφερομένων προνοιῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

"Ἐφ' δοσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ Παραρτήματος τοῦ θασικοῦ νόμου. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Ἐγγράφων (Ειδικὸν Τέλος) (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ἀγροφυλάκων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμος (‘Αρ. 2) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμος (‘Αρ. 3) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οἱ περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων (Ἐκπαίδευσις Ὁδηγῶν) Κανονισμοὶ τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Εξαμηνιαία Ἐκθεσις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης τῆς Δημοκρατίας διὰ τὴν περίοδον τὴν λήγουσαν τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1971 συμφώνως τοῦ ‘Αρθρου 119(5) τοῦ Συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ετησία Ἐκθεσις καὶ Λογαριασμοὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν διὰ τὸ ἔτος 1969—1970.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Έτησία "Εκθεσις και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Καρόττων διά το έτος 1970.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Επιτροπήν Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περὶ Φαρμακοποιῶν (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείον Συντάξεων) Νόμος του 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοβουλευτικήν Επιτροπήν Υγείας.

Η έπομένη συνεδρίασις τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινήν ὡραν.

Η ημερησία διάταξις θά ἔχῃ ως ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική Εργασία :

(1) Οι περὶ Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1972.

(2) Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος του 1971.

(3) Ο περὶ Εργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1972.

(4) Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος του 1971.

(5) Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις και Φόρος) Νόμος του 1972.

(6) Ο περὶ Αποχετευτικῶν Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1972.

(7) Ο περὶ Ύδατοπρομηθείας (Δημοτικαί και "Άλλαι Περιοχαί") (Τροποποιητικός) Νόμος του 1972.

(8) Ο περὶ Διαχειρίσεως τῆς Ύδατοπρομηθείας Λευκωσίας (Βακούφια 'Αράπ 'Αχμέτ και Σιλικτάρ) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1972.

(9) Ο περὶ Συμβάσεως περὶ Αδικημάτων και Ετέρων Πράξεων Τελουμένων ἐπὶ Αεροσκαφῶν (Κυρωτικός) Νόμος του 1972.

(10) Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταστολῆς Παρανόμων Καταλήψεων Αεροσκαφῶν (Κυρωτικός) Νόμος του 1972.

(11) Ο περὶ Χωριτικῶν Αρχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος του 1972.

(12) Ο περὶ Αγροφυλάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1972.

(13) Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 2) του 1972.

(14) Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 3) του 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Πρό τριῶν περίπου μηνῶν εἶχε παραπεμφθῆ τὸ θέμα τοῦ ὄντα οφράκτου Ὁρμήδειας εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

Τὰ ἔντιμα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς εἶχαν ἐπισκεφθῆ ἐπὶ τόπου τὸ ἔργον καὶ θὰ ἥθελα νὰ γνωρίζω πότε θὰ καταρτισθῇ ἡ σχετικὴ Ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ νὰ κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα εὑρίσκεται ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν ἢ Γεωργίας;
‘Ο κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

Τὸ θέμα εὑρίσκεται ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας. Εἶναι γεγονὸς ὅτι κλιμάκιον τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπεσκέφθη τὸ μέρος ἐπὶ τόπου ἀλλὰ πρόκειται ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἰδῃ τὸν Ὑπουργὸν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ἀνταλλάξῃ μετ' αὐτοῦ δρι- σμένας ἀπόψεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλῶ ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ ὑποθολὴ τῆς σχετικῆς Ἐκθέσεως.
‘Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἡ Ἐπιτροπὴ μοῦ εἶχεν ἀναθέσει νὰ πλησιάσω τὸν ἔντιμον Ὑπουργὸν Οἰκονομικῶν, πρᾶγμα τὸ δόποιν καὶ ἔπραξα καὶ ἔλπίζω πολὺ συντόμως νὰ ἔχωμεν τὰ ἀποτελέσματα τὰ δόποια θέλομεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

‘Απλῶς μίαν διόρθωσιν, κ. Πρόεδρε. Τὸ θέμα εὑρίσκεται ἐνώπιον τῶν Ἐπι- τροπῶν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ Ἐσωτερικῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.
("Ωρα λήξεως 5.02 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν):

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποσκώτης Σταῦρος
Κληρίδης Ξάνθος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κουρτελλάρης Χρῆστος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαμψών Νίκος
Λυσσαρίδης Βάσος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαλλιώτης Γεώργιος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηγρακλέους Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοφίδης Χριστόφορος.
Παπαδημητρίου Κυριάκος	

- (1) Έρωτήσεις-Απαντήσεις ('Η κατασκευή της δόδου Λευκωσίας-Κυρηνεάς μέσω Κλεπίνης και η θελτίωσις της δόδου Παχυάμμου-Ακανθούνς-Η καταβολή της έπιχορηγήσεως των άμπελώνων και της αποζημιώσεως διά τάξ έκ της χαλάζης προκληθείσας ζημίας).
 - (2) Συμπληρωματική "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Κυπριακοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀθλητισμοῦ (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
 - (3) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 5 τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
 - (4) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Ἑγγράφων (Ειδικὸν Τέλος) (Τροποποιητικοῦ Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
 - (5) Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἑγγράφων.

Τιμή 50 Μίλων

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 20ῆς ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.14 μ.μ.)

(Άρ. 31)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἐναρξιν τῆς ἔργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐδὺ ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις ‘Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ‘Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 21ῆν Ἰουνίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 22αν Ἰουνίου 1971.

«Ο δρόμος ποὺ ὁδηγεῖ ἀπὸ τὴν Σκαρίνου εἰς Λεύκαρα εἶναι πολὺ στενός καὶ εἰς κατάστασιν οὐχὶ καλήν. Δύνασθε νὰ μᾶς πληροφορήσετε πότε θὰ διαπλα-
τυνθῇ καὶ ἐπισκευασθῇ»;

‘Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11ῆν Ἀπριλίου 1972, τοῦ ‘Υπουργοῦ Συγκοινω-
νιῶν καὶ ‘Ἐργων, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 22αν Ἰουνίου 1971 ὑπὸ τοῦ
ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Τὸ Τμῆμα Δημοσίων ‘Ἐργων προέσθη κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος εἰς τὴν Θελτίω-
σιν ἐννέα ἐπικινδύνων καμπῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σκαρίνου—Λευκάρων ἔναντι δα-
πάνης ὅψους £ 2.000.

2. Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως 1972 ὑπάρχει πρόνοια ἔκ £ 4.000
διὰ τὴν περαιτέρω Θελτίωσιν τῆς ὁδοῦ ταύτης ὡς ὁδικὸν ἔργον «Σκαρίνου—
Λευκάρων—Βαθατσινιάς». Αἱ σχετικαὶ ἔργασίαι προγραμματίζονται νὰ ἀρχί-
σουν περὶ τὸν Αὔγουστον τοῦ τρέχοντος ἔτους».

*Ερώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 24ην Αύγουστου 1971, ύποθληθείσα ύπό τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη, καὶ ληφθείσα τὴν 26ην Αύγουστου 1971.

«Οπως εἰναι γνωστὸ ἔχουν ύποθληθῆ ἀπὸ ἀρκετὸ καιρὸ 14.000 αἰτήσεις ἀπὸ γεωργοὺς γιὰ τὴν παραχώρηση χαλίτικης γῆς.

«Εχει δηλωθῆ ἐπισήμως ὅτι ἀφοῦ καθορισθοῦν τὰ κριτήρια θὰ ἄρχιζαν νὰ ἔξετάζωνται οἱ αἰτήσεις τῶν γεωργῶν.

Μπορεῖ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ τὸ ἀρμόδιο 'Υπουργεῖο :

- (A) Ποιὰ κριτήρια καθωρίσθησαν γιὰ τὸ δλο ζήτημα τῆς χαλίτικης γῆς ;
- (B) "Αρχισαν νὰ ἔξετάζωνται οἱ αἰτήσεις καὶ πόσες ἔχουν ἔξετασθῆ ;
- (Γ) Μελετᾶται ἡ πρόσληψης καὶ ἄλλου ύπαλληλικοῦ προσωπικοῦ στὸ Κτηματολόγιο γιὰ τὴν ἐπίσπευση τῆς ἔξετασης τῶν ύποθληθεισῶν αἰτήσεων ἀπὸ τοὺς γεωργούς» ;

*Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 15ην 'Απριλίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἔρώτησιν ύποθληθείσαν τὴν 26ην Αύγουστου 1971 ύπό τοῦ έντιμου Βουλουτοῦ περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Τὰ καθορισθέντα κριτήρια ἐμφαίνονται εἰς τὸ συνημμένον ἔγγραφον τὸ δόπιον καθορίζει καὶ τὴν δληγ Κυβερνητικὴν πολιτικὴν ἐπὶ τῆς διαθέσεως τῆς «χαλίτικης» καὶ ἄλλης Κυβερνητικῆς γῆς.

«Η ἔξετασις τῶν 13.736 αἰτήσεων τῶν ύποθληθεισῶν δυνάμει τοῦ μέρους Α τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως ἤρχισε ἀπὸ τοῦ τρέχοντος ἔτους 1972. Πρὸς ἐπίσπευσιν τῆς ἔξετάσεως τῶν τοιούτων αἰτήσεων ἡ Κυβέρνησις μελετᾶ τρόπους ἐνδυναμώσεως τῶν ύπηρεσιῶν τοῦ Τμήματος Κτηματολογίου καὶ Χωρομετρίας».

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΤΗΣ «ΧΑΛΙΤΙΚΗΣ» ΚΑΙ ΆΛΛΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΓΗΣ

A. 'Ἐπεμβάσεις ἐπὶ Κρατικῆς γῆς γενόμεναι πρὸ τῆς 1ης 'Ιουνίου 1968.

1. Οιοσδήποτε δστις ἐπενέθη πρὸ τῆς 1ης 'Ιουνίου 1968, ἐπὶ Κρατικῆς γῆς καὶ εἴτε ἔχει δενδροφυτεύσει ταύτην ἢ ἔχει ἐπιφέρει σημαντικὴν θελτίωσιν ἢ ἀξιοποίησιν αὐτῆς εἴτε εἰναι ιδιοκτήτης συνορευούσης ιδιοκτησίας δύναται νὰ ύποθάλη αἰτησιν διὰ τὴν ἀγοράν τῆς τοιαύτης γῆς. Τοιαῦται αἰτήσεις δύνανται νὰ ύποθληθοῦν εἰς τὸ Κτηματολογικὸν καὶ Χωρομετρικὸν Τμῆμα μέχρι τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου 1969. Μετὰ τὴν ήμερο μηνίαν ταύτην οὐδεμιὰ αἰτησὶς ἐπεμβάντος ἐπὶ Κρατικῆς γῆς θὰ γίνεται ἀποδεκτή, οἱ δὲ ἐπεμβασίαι δέον δπως ἐγκαλείπουν τὴν ἐπέμβασίν των.

2. 'Η ἀποδοχὴ τῆς αἰτήσεως ύπὸ τοῦ Κτηματολογικοῦ καὶ Χωρομετρικοῦ Τμήματος καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ εἰσπραξίας τῶν νενομισμένων δικαιωμάτων διὰ τὴν ἔξετασιν τῆς αἰτήσεως δὲν δεσμεύει καθ' οἰονδήποτε τρόπον τὴν Κυβέρνησιν νὰ παραχωρήσῃ τὴν αἰτουμένην Κρατικὴν γῆν.

3. "Ολαι αἱ αἰτήσεις θὰ ἔξετασθοῦν κατ' ἀξίαν εἰς τὸ Κτηματολογικὸν καὶ Χωρομετρικὸν Τμῆμα. 'Αφοῦ γίνῃ ἡ ἐπιτόπιος ἔξετασις, χωρομέτρησις, ἐκτίμησις καὶ ἡ ἀναγκαία ἔρευνα εἰς τὰ βιθλία τοῦ Κτηματολογίου καὶ ληφθοῦν αἱ ἀπόψεις τῆς ἀρμοδίας Χωριτικῆς ἀρχῆς, τῶν ἐνδιαφερομένων Τμημάτων τῆς Κυβερνήσεως, ἀναλόγως τῆς θέσεως, τῆς κατηγορίας καὶ τῆς χρήσεως τῆς ἐπηρεαζομένης γῆς, οἰωνδήποτε ἄλλων ἐνδιαφερομένων 'Αρχῶν καὶ τελικῶν τοῦ οἰκείου 'Επάρχου, αἱ σχετικαὶ συστάσεις δσον ἀφορᾶ ἔκαστην αἰτησιν θὰ ύποθληθοῦν ύπὸ τοῦ Κτηματολογικοῦ καὶ Χωρομετρικοῦ Τμήματος πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον 'Εσωτερικῶν δι' ύποθολήν Προτάσεως πρὸς τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον,

4. Εἰς περίπτωσιν ἐγκρίσεως τῆς αἰτουμένης παραχωρήσεως τὸ τίμημα πωλήσεως θὰ καταβάλληται τοῖς μετρητοῖς. Ἐάν δύναται τὸ τίμημα πωλήσεως θὰ δύναται νὰ γίνῃ ἐντὸς δκτα-ετίας τὸ ἀργότερον, ἐπὶ πληρωμῇ τόκου πρὸς 6% ἐπὶ τὸν τίμημα πωλήσεως. Ἡ μεταβίβασις τῆς ιδιοκτησίας πρὸς τὸν παραχωροδόχον θὰ γίνεται δταν ἐξοφληθῆ δόλοκληρον τὸ ποσὸν τοῦ τίμηματος πωλήσεως δμοῦ μετὰ τῶν πληρωτών τόκων.

Καθωρίσθησαν Τὰ κριτήρια δυνάμει τῶν δποίων θὰ ἔχετανται αἱ αἰτήσεις αῦται
 ***Ιδέτε** θὰ καθορίσθοιν ἀργότερον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.
Παράρτημα
 «Δ».

5. Ἡ πολιτικὴ αὕτη ἀφορᾶ δλας τὰς Κρατικὰς γαίας πλὴν τῶν Κρατικῶν Δασῶν, Ἀρχαίων Μνημείων καὶ γαιῶν ἀποκτηθεισῶν ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως ἀναγκαστικῶς, ή διαχείρισις καὶ διάθεσις τῶν δποίων διέπεται ὑπὸ εἰδικῆς δι' ἔκάστην κατηγορίαν νομοθεσίας.

B. Πολιτικὴ ἡτις θὰ ισχύῃ διὰ τὴν μελλοντικὴν διάθεσιν τῆς «Χαλίτικης» καὶ ἄλλης Κρατικῆς γῆς.

Πλὴν τῶν περιπτώσεων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ Μέρος Α ἀνωτέρω θὰ δύνανται νὰ ὑποβάλλωνται πρὸς τὸ Κτηματολογικὸν καὶ Χωρομετρικὸν Τμῆμα αἰτήσεις πρὸς παραχώρησιν ή διάθεσιν μικρῶν τεμαχίων Κρατικῆς γῆς ὑπὸ :

(1) Δημαρχείων, Συμβουλίων Βελτιώσεως, Χωριτικῶν Ἀρχῶν, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Ὁργανισμῶν Κοινῆς Ωφελείας, Φιλανθρωπικῶν, Ἐκκλησιαστικῶν, Ἐκπαιδευτικῶν καὶ ἄλλων παρομοίων ίδρυμάτων.

(2) Ἰδιωτῶν, ἐταιρειῶν καὶ συνεταιρισμῶν διὰ σκοπού :

(α) ἀναπτύξεως τουρισμοῦ (ἐπὶ σχεδίων ἐγκρινομένων ἔκάστοτε ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ δρ. 6408 καὶ ἡμερομηνίαν 2αν Μαρτίου 1967, ἡτις ἐπισυνάπτεται ώς Παράρτημα «Α») μεταλλείων, βιομηχανίας καὶ ἄλλους συναφεῖς σκοπούς:

Σημ.:— Αναφορικῶς πρὸς τὰς αἰτήσεις διὰ παραχώρησιν Κρατικῆς γῆς διὰ βιομηχανικούς ή ἄλλους συναφεῖς σκοπούς ιδέτε κριτήρια εἰς Παράρτημα «Β».

(β) ἀξιοποίησεως ιδιωτικῆς ιδιοκτησίας ἐπὶ δρθολογιστικῆς ὄπου ή Κρατική γῆ εἴτε συνορεύει μετὰ τῆς τοιαύτης ιδιοκτησίας ή ὑπεισέρχεται δίκην σφηνός εἰς τὴν ιδιωτικὴν ιδιοκτησίαν καὶ ώς ἐκ τούτου ή Κρατική γῆ εἴναι ἀπολύτως ἀναγκαία ἐν σχέσει πρὸς τὴν τοιαύτην ἀξιοποίησιν.

(γ) διαπλατύνσεως ή ἀλλαγῆς τῆς κατευθύνσεως δημοσίων δδῶν ή ἀτραπῶν καὶ διακανονισμοῦ τῆς διακατοχῆς τημμάτων τούτων.

(δ) ἔξασφαλίσεως διεξόδου πρὸς δημοσίαν δδὸν ὅπου ή διέξοδος αὕτη ἐνδείκνυται.

(ε) τετραγωνισμοῦ καὶ ἐν γένει ἀναπροσαρμογῆς συνόρων ιδιωτικῆς γῆς ὅπου τοῦτο θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τόσον τῆς ιδιωτικῆς γῆς δύον καὶ τῆς συνορευούσης Κρατικῆς γῆς.

(3) Γεωργῶν κατὰ προτίμησιν συνορευόντων ιδιοκτητῶν οὔτως ὥστε νὰ ὑποθηκήται ή δημιουργία βιωσίμων γεωργικῶν κλήρων καὶ συμφώνως πρὸς κριτήρια ώς ἐν τῷ Παραρτήματι «Γ».

“Οσον ἀφορᾶ τὰ εἰς τὴν παράγραφον ταύτην ἀναφερόμενα μικρὰ τεμάχια Κρατικῆς γῆς τοιαῦτα τεμάχια θεωροῦνται τὰ ἔχοντα ἔκτασιν μέχρις 20 σκαλῶν διὰ μὴ ἀρδευσίμους γαίας, μέχρις 8 σκαλῶν διὰ γαίας αἵτινες ἀρδεύονται ή

δύνανται νὰ ἀρδευθοῦν δι' ἐποχιακοῦ Ὀδατος καὶ μέχρι 4 σκαλῶν διὰ γαλας αἵτινες ἀρδεύονται ή δύνανται νὰ ἀρδευθοῦν ἐξ ἀενάου πηγῆς Ὀδατος.

2. Ἐάν τὸ ἐπηρεαζόμενον χωρομετρικὸν τεμάχιον (survey plot) Κρατικῆς γῆς καταλλήλου διὰ γεωργικούς σκοπούς εἶναι μεγάλον, ήτοι ἐκτάσεως ἄνω τῶν 20—8—4 σκαλῶν, ὡς ἀναφέρεται ἀνωτέρω, ή παραχώρησις μέρους τούτου θὰ δύνανται νὰ γίνῃ ἀφοῦ ἐτοιμασθῇ σχέδιον ἀναπτύξεως ὀλοκλήρου τοῦ τεμαχίου καὶ προκύψῃ ἐξ αὐτοῦ διὰ ή διάθεσις τοῦ αἰτουμένου μέρους τοῦ ἐν λόγῳ τεμαχίου δὲν θὰ ἐπηρεάσῃ δυσμενῶς τὴν ἀνάπτυξιν ὀλοκλήρου τοῦ τεμαχίου. Τὸ τοιοῦτον σχέδιον ἀναπτύξεως θὰ ἐτοιμάζεται ὑπὸ τοῦ Τμῆματος Γεωργίας.

3. Πέραν τῆς προμηνθείσης ἐκτάσεως τῶν 20—8—4 σκαλῶν δέον δῆπας μὴ παραχωρῶνται Κρατικαὶ γαῖαι ἐπὶ πωλήσει. Ἐπειδὴ δῆμος δέν θὰ ἥτο ἐπιθυμητὸν αἱ γαῖαι αὖται νὰ παραμείνουν ἀκαλλιέργητοι αὖται θὰ δύνανται νὰ ἐκμισθώνωνται νοούμενοι διὰ ὁνομαστής θὰ ἀναλάθῃ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν γῆν συμφώνως τῶν ὑποδείξεων τῆς Κυθερνήσεως οὕτως ὅστε νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἐπιθυμητὴ χρήσις καὶ ἀξιοποίησις τῶν γαιῶν τούτων. Αἰτήσεις δι' ἐκμισθωσιν οἰασδήποτε ἐκτάσεως Κρατικῆς γῆς διὰ γεωργικούς ἢ ἄλλους σκοπούς ἀναπτύξεως θὰ γίνωνται ἀποδεκταὶ καὶ θὰ ἔξετάζωνται κατ' ἀξίαν. Ἡ διάρκεια τῆς ἐκμισθώσεως θὰ ἔξαρταται ἀπὸ τὴν χρήσιν εἰς τὴν δόποιαν πρόκειται νὰ τεθῇ ἢ ἔχει ἡδη τεθῇ ἡ γῆ, ἀλλ' εἰς ὀλας τὰς περιπτώσεις θὰ τίθεται δρος εἰς τὴν Συμφωνίαν Ἐκμισθώσεως δῆπας ἡ ἐκμισθωσις τερματίζεται ὅμα τῇ ἐφαρμογῇ μέτρων ἀναδασμού γῆς ἐν τῇ περιοχῇ μετά προνοίας ἀποζημιώσεως πρὸς τὸν μισθωτὴν διὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐπενεγχθείσας βελτιώσεις.

4. Ἐάν, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Κυθερνήσεως, λόγῳ ὑπάρξεως εἰδικῶν περιστάσεων, παραχώρησις ἡ διάθεσις δῆλης τῆς Κρατικῆς γῆς τῆς εὔρισκομένης ἐν τῇ περιοχῇ ἐνὸς χωρίου ἢ συμπλέγματος χωρίων ἐνδείκνυται δῆπας γίνῃ πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς μέτρων ἀναδασμού γῆς εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην, θὰ δύνανται νὰ ἐτοιμάζωνται σχέδια χρήσεως καὶ διαθέσεως τῆς τοιαύτης Κρατικῆς γῆς ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς ἀπαρτιζομένης ὑπὸ μελῶν τῶν Τμημάτων Γεωργίας, Κτηματολογίου καὶ Χωρομετρίας, τοῦ οἰκείου Ἐπάρχου καὶ, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, οἰουδήποτε ἄλλου τεχνικοῦ Τμήματος τῆς Κυθερνήσεως. Ἡ συνεργασία τῶν ἀρμοδίων Χωριτικῶν Ἀρχῶν δέον δῆπας ἔξασφαλίζεται ὑπὸ τῆς τοιαύτης Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν μελέτην καὶ ἐπεξεργασίαν ἐκάστου τοιούτου σχεδίου. Τὰ οὕτω ἐτοιμαζόμενα σχέδια θὰ ὑποθάλλωνται μέσω τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργέου πρὸς ἕγκρισιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

5. Εἰς τὰς περιοχὰς ἀναπτύξεως τῶν πόλεων καὶ μεγάλων ἀγροτικῶν κέντρων αἵτινες θὰ θεωρῶνται ὡς «κλεισταὶ περιοχαὶ» διὰ τούς ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτη ἐκτιθεμένους σκοπούς καὶ εἰς τὰς δόποιας περιοχὰς ὑπάρχει ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη διατηρήσεως τοῦ ἀποθέματος Κρατικῆς γῆς ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀμέσους καὶ μελλοντικὰς εἰς γῆν ἀνάγκας τῆς Κυθερνήσεως, αἰτήσεις διὰ τὴν παραχώρησιν ἡ διάθεσιν Κρατικῆς γῆς δέον θὰ ἔξετάζωνται ἐκτὸς εἰς ἔξαιρετικὰς περιπτώσεις ἢ εἰς περιπτώσεις ἀνταλλαγῆς Κρατικῆς γῆς μετ' ἄλλης, ἵσης ἀξίας, ἰδιωτικῆς γῆς κεψέντης ἐντὸς τῆς ἴδιας «κλειστῆς περιοχῆς». Ἐκμισθωσις ἡ παραχώρησις ἀδείας (license) διὰ ὥραχειν χρονικὴν περίοδον θὰ δύνανται ἐπιστῆς νὰ γίνῃ, ἀλλ' ἐκμισθωσις διὰ μακροχρόνιον περίοδον θὰ γίνεται μόνον εἰς ἔξαιρετικὰς περιπτώσεις. Ὁ Διευθυντής τοῦ Τμήματος Πολεοδομίας καὶ Οικήσεως, ἔχει ἐτοιμάσει σχέδια δεικνύοντα τὴν «κλειστὴν περιοχὴν» ἐκάστης τῶν ἔξι πόλεων. Δέον δῆπας ἐτοιμασθοῦν ἐπίσης σχέδια τῶν «κλειστῶν περιοχῶν» τῶν μεγάλων ἀγροτικῶν κέντρων ἐν συνεννοήσει μετά τῶν οἰκείων Ἐπάρχων.

6. «Οσον ἀφορᾶ τὴν Κρατικὴν γῆν ἡτις εἴτε αὕτη ἀποτελεῖ μέρος τῆς παραλίας (foreshore) εἴτε αὕτη συνορεύει μετά τῆς παραλίας, ἢ μέχρι τοῦδε πολιτικὴ τῆς Κυθερνήσεως ἡδη δῆπας ἡ τοιαύτη γῆ μὴ παραχωρήται ἐπὶ πωλήσει, ἐκτὸς εἰς πολὺ ἔξαιρετικὰς περιπτώσεις. Ἡ πολιτικὴ αὕτη δέον δῆπας συνεχισθῇ οὕτως ὅστε νὰ διασφαλισθῇ ἡ κυριότης τῆς Κυθερνήσεως ἐπὶ τῆς παρὰ τὴν θάλασσαν λωρίδος γῆς ἡτις, κατὰ τὸ μέγιστον αὐτῆς μέρος, εἶναι ἰδιοκτησία τῆς Κυθερνήσεως. Διὰ τοῦτο Κρατικαὶ γαῖαι περιλαμβανόμεναι ἐντὸς λωρίδος γῆς πλά-

τους 100 ύπαρδων από της γραμμής άνωτάτης στάθμης παλιρροίας θά δύνανται νά παραχωρώνται έπι μισθώσει μόνον, έκτος εἰς ἔξαιρετικάς περιπτώσεις δηλαδή πώλησις ἐνδείκυνται διὰ σκοπούς σχετιζομένους πρὸς σχέδια ἀναπτύξεως.

7. "Οσον ἀφορᾶ τὴν Κρατικὴν γῆν ἡτις ἀποτελεῖ μέρος τῆς κοίτης ποταμῶν αὐτῆς δέοντας τυγχάνῃ εἰδικῆς μεταχειρίσεως. Μέχρις δου εἰσαχθῆ εἰδικὴ νομοθεσία διὰ τὴν θελτιώσιν καὶ εύθυγράμμισιν τῆς κοίτης ποταμῶν αἰτήσεις διὰ παραχώρησιν μέρους κοίτης ποταμῶν θά δύνανται νά προωθῶνται μόνον κατόπιν γνωματεύσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως Ὅδατων δηλαδή της τοιαύτης διάθεσις δὲν συνεπάγεται δυσμενῆ ἐπηρεασμὸν τοῦ ροῦ τοῦ ποταμοῦ ή οἰουδήποτε μελλοντικοῦ σχεδίου θελτιώσεως καὶ εύθυγραμμίσεως τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ.

8. Εἰς δλας τὰς περιπτώσεις ή διάθεσις ή ή ἐκμίσθωσις τῆς Κρατικῆς γῆς θά γίνεται έπι πληρωμῇ τῆς τρεχούσης ἀγοραίας ἀξίας της ή μισθώματος. Εἰς ἔξαιρετικάς περιπτώσεις δηλαδή ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ή κρατική γῆ παραχωρεῖται δωρεάν ή διὰ τῆς πληρωμῆς μόνον μέρους τῆς ἀξίας αὐτῆς, τὸ παραχωρούμενον ποσόν δέοντας δηλαδή ἐμφανίζεται εἰς τὸν Κρατικὸν Πραϋπολογισμὸν ὑπὸ τύπου χορηγίας.

9. "Ολαι αἱ αἰτήσεις διὰ παραχώρησιν ή ἐκμίσθωσιν Κρατικῆς γῆς θά ἔξετάζωνται κατ' ἀξίαν εἰς τὸ Κτηματολογικὸν καὶ Χωρομετρικὸν Τμῆμα ὡς μέχρι τοῦδε. Ἀφοῦ γίνη ἡ ἐπιτόπιος ἔξετάσις, χωρομέτρησις, ἐκτίμησις καὶ ή ἀναγκαῖα ἐρευνα εἰς τὰ βιβλία τοῦ Κτηματολογίου καὶ ληφθοῦν αἱ ἀπόψεις τῆς ἀρμοδίας Χωριτικῆς Ἀρχῆς τῶν ἐνδιαφερομένων Τμημάτων τῆς Κυθερνήσεως, ἀναλόγως τῆς θέσεως, τῆς κατηγορίας καὶ τῆς σκοπουμένης χρήσεως τῆς ἐπηρεαζομένης γῆς, οἰωνδήποτε ἄλλων ἐνδιαφερομένων Ἀρχῶν καὶ τελικῶν τοῦ οἰκείου Ἐπάρχου, αἱ σχετικαὶ συστάσεις δοσον ἀφορᾶ ἐκάστην αἴτησιν θά ὑποθάλλωνται ὑπὸ τοῦ Κτηματολογικοῦ καὶ Χωρομετρικοῦ Τμήματος πρὸς τὸ Ὑπουργείον Ἐσωτερικῶν πρὸς τελικὴν ἔγκρισιν, ή ἄλλως, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἐκάστη περίπτωσις πωλήσεως ἀρδευσίμου γῆς θά ἔξετάζεται λαμβανομένης ὑπὸ δψιν τῆς ἐκάστητος πολιτικῆς τῆς Κυθερνήσεως δοσον ἀφορᾶ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀρδευσίμου γῆς, τὴν ἔξοικονόμησιν ὑπογείων ὅδατων καὶ τὴν ἐν γένει προστασίαν τῶν ὑπογείων ἀποθεμάτων ὅδατος. "Οπου, κατόπιν ἔξετάσεως ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Τμημάτων τῆς Κυθερνήσεως, ἀποφασίζεται δηλαδή ποτε αἴτησις ἀπορριφθῆ, ή τοιαύτη ἀπόρριψις τῆς αἰτήσεως θά γίνεται ἐν συνεννόήσει μετά τοῦ οἰκείου Ἐπάρχου. Εἰς περιπτώσεις ἐκμίσθωσεως Κρατικῆς γῆς ή παραχωρήσεως ἀδείας (license) σχετικῶς πρὸς Κρατικὴν γῆν, ή Συμφωνία ἐκμίσθωσεως ή τὸ Ἔγγραφον Ἀδείας θά ἐτοιμάζωνται εἰς τὸ ἀρχικόν των στάδιον ὑπὸ τοῦ Κτηματολογικοῦ καὶ Χωρομετρικοῦ Τμήματος ὡς μέχρι τοῦδε.

10. "Ἐπεμβάσεις έπι Κρατικῆς γῆς γενόμεναι μετά τὴν 1ην Ἰουνίου 1968, δὲν θά γίνωνται ἀνεκταὶ ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως. Πρὸς παρεμπόδιαν δὲ τοιούτων ἐπεμβάσεων θά λαμβάνωνται αὐστηρὰ μέτρα ἐναντίον τῶν ἐπεμβάντων συμφώνων τοῦ περὶ Κυθερητικῶν Γαιῶν Νόμου, Κεφ. 221. "Η παρασκολούθησις καὶ καταγγελία τῶν τοιούτων ἐπεμβάσεων δέοντας δηλαδή ποτε αἴτησις ἀπορριφθῆ, ή τοιαύτη ἀπόρριψις τῆς αἰτήσεως θά γίνεται ἐν συνεννόήσει μετά τοῦ οἰκείου Ἐπάρχου. Ὑποθέσεις ἐπεμβάσεων έπι Κρατικῆς γῆς δέοντας δηλαδή ποτε παραπομῆς των εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, ἔξετάζωνται ἐπιτοπίως ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων τοῦ Κτηματολογικοῦ καὶ Χωρομετρικοῦ Τμήματος διὰ συλλογὴν τῶν στοιχείων ἔκεινων ἀτινα χρειάζονται διὰ τὴν καταχώρησιν ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς εἰς τὸ Δικαστήριον, ήτοι ὄνομα καὶ διεύθυνσιν τοῦ ἐπεμβάντος, ἔκτασιν, εἰδος καὶ χρόνον ἐπεμβάσεως, σχέδιον δεικνύον τὴν ἐπέμβασιν, ἐπιθετικώσιν δηλαδή τὸ ὑπὸ ἐπέμβασιν κτῆμα εἶναι Κρατική γῆ καὶ δηλαδή η Κυθερνήσις εἶναι ιδιοκτήτρια τῆς γῆς δυνάμει τίτλου ή ἀνευ τίτλου.

11. Η Ἐπιτροπὴ ἡτις διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δυνάμει ἀποφάσεως αὐτοῦ ὑπὸ ἀριθμὸν 3112 καὶ ἡμερομηνίᾳν 20ῆν Ἰουνίου 1963, θὰ ἔξακολουθήσῃ νὰ ὑφίσταται ὡς «μόνιμος συμβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ» ἡτις, μεταξὺ ἄλλων, θὰ χειρίζεται θέματα πολιτικῆς ἐπὶ τῆς διαθέσεως τῆς «Χαλίτικης» καὶ ἄλλης Κρατικῆς γῆς καὶ θὰ ὑποθάλλῃ τὰς ἀναγκαῖας εἰσηγήσεις πρὸς τὴν Κυβερνησίν. Η ὑπάρχουσα Ἐπαρχιακὴ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ δύναται νὰ ἔξετάζῃ ἔγειρόμενα σχετικὰ θέματα καὶ νὰ παραπέμψῃ ταῦτα πρὸς τὴν «Μόνιμον Συμβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν» πρὸς μελέτην.

12. Η πολιτικὴ αὕτη ἀφορᾶ δλας τὰς Κρατικὰς γαιάς πλὴν τῶν Κρατικῶν Δασῶν, Ἀρχαίων Μνημείων καὶ γαιῶν ἀποκτηθεισῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀναγκαστικῶς, ἡ διαχείρισις καὶ διάθεσις τῶν δποίων διέπεται ὑπὸ εἰδικῆς δι' ἔκαστην κατηγορίαν νομοθεσίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»

Τουριστικὴ ἀξιοποίησις κρατικῶν γαιῶν
(*Ἄποφασις ὑπὸ ἀρ. 6408*)

19. Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐμελέτησε τρόπους διαδικασίας διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν καταλλήλων διὰ τουριστικὴν ἀνάπτυξιν κρατικῶν γαιῶν καὶ ἀπεφάσισεν—

- (α) δπως αὕτη αὕτη ἡ Κυβερνησίς ἀναπτύξῃ ὠρισμένας ἐκλεκτάς περιοχάς καὶ ἀκολούθως ζητηθοῦν διεθνεῖς προσφοραὶ διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν
- (β) δπως προκηρυχθῇ διεθνῆς διαγωνισμὸς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν παραλίων κρατικῶν περιοχῶν αἱ δποῖαι ἐπισημαίνονται ὑπὸ τῶν Γάλλων ἐμπειρογνωμόνων· καὶ
- (γ) δπως ἔξουσιοδοτήσῃ Ἐπιτροπήν, ἀπαρτιζομένην ἐκ τῶν Ὑπουργῶν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ ἔνων κεφαλαιούχων ὑποθαλόντων καὶ ὑποθαλόντων προτάσεις δι' ἐκμετάλλευσιν κρατικῶν περιοχῶν, ἐπὶ τῇ βάσει μισθώσεως μέχρις 99 ἑτῶν. Η τελικὴ ἔγκρισις τῶν τυχόν ἐπιτυγχανομένων συμφωνιῶν θὰ παραχωρῆται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β»

Κριτήρια διὰ τὴν διάθεσιν Κρατικῆς Γῆς πρὸς Ἰδιώτας,
Ἐταιρείας καὶ Συνεταιρισμούς διὰ σκοπούς Βιομηχανίας
καὶ ἄλλους συναφεῖς σκοπούς.

- (α) Κατὰ πόσον δὲν ὑπάρχει κατάλληλος ἴδιωτικὴ γῆ διὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐπιχείρησιν εἰς τὴν περιοχήν
- (β) τὸ μέγεθος τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὴν ὀφελιμότητά της διὰ τὴν Νῆσον γενικῶς·
- (γ) ἔὰν ἡ φύσις τῆς ἐπιχειρήσεως εἶναι τοιαύτη ὅστε νὰ εἶναι ἀπαραίτητος ἡ τοποθέτησις τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς εἰς τὴν περιοχὴν ὅπου εὑρίσκεται ἡ αἰτουμένη κρατικὴ γῆ·
- (δ) κατὰ πόσον τὰ ἀρμόδια Ὑπουργεῖα ἢ Τμῆματα (ὡς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας καὶ τὸ Τμῆμα Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως) συνιστοῦν τὴν δημιουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὴν ἐν λόγῳ περιοχὴν καὶ
- (ε) κατὰ πόσον ἡ προτεινομένη χρῆσις τῆς αἰτουμένης γῆς εἶναι ἡ καταλληλότερα λαμβανομένων ὑπὸ δψιν τῆς περιοχῆς, τῆς φύσεως τῆς γῆς καὶ ἄλλων σχετικῶν παραγόντων.

Κριτήρια διά τὴν διάθεσιν Κρατικῆς γῆς πρὸς Γεωργούς

(α) "Οσον ἀφορᾶ τεμάχια κρατικῆς γῆς τῶν ὅποιων ἡ καλλίστη χρῆσις εἶναι πέραν πάσης ἀμφιθόλιας γεωργική ἀλλ' εἰναι ἐκτάσεως μέχρι 10 σκαλῶν διὰ μὴ ἀρδευσίμους γαίας, μέχρι 4 σκαλῶν διὰ γαίας αἱ ὅποιαι ἀρδεύονται ἡ δύνανται νὰ ἀρδευθοῦν δι' ἐποχιακοῦ ῦδατος καὶ μέχρι 2 σκαλῶν διὰ γαίας αἱ ὅποιαι ἀρδεύονται ἡ δύνανται νὰ ἀρδευθοῦν ἐξ ἀενάων πηγῶν ῦδατος, θὰ δύνανται νὰ παραχωρῶνται μόνον εἰς συνορεύοντας ίδιοκτήτας. Ἡ τοιαύτη εἰσήγησις γίνεται διότι ἡ προτεινομένη τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ περὶ Ἀκινήτου ίδιοκτησίας (Διακατοχή, Ἐγγραφή καὶ Ἐκτίμησις) Νόμου δὲν ἐπιτρέπει τὴν ὑποδιαίρεσιν ἀγροτικῶν κτημάτων εἰς τεμάχια μικρότερα τῶν 10—4—2 σκαλῶν (ἰδέτε σχετικὸν νομοσχέδιον τὸ ὅποιον ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ Παράρτημα "Ἐκτὸν τῆς ἐπισήμου ἔφημερίδος ὑπ' ἀριθμὸν 576 τῆς 25ῆς Μαΐου 1967, δικοῦ μετὰ τοῦ περὶ Ἐνοποίησεως καὶ Ἀναδιανομῆς Ἀγροτικῶν Κτημάτων Νόμου τοῦ 1967).

"Οσον ἀφορᾶ τεμάχια κρατικῆς γεωργικῆς γῆς ἐκτάσεως 10—4—2 σκαλῶν καὶ ἄνω ἀλλὰ μικρότερας τῶν 20—8—4 ταῦτα θὰ δύνανται νὰ παραχωρῶνται εἰς συνορεύοντας ἡ μὴ συνορεύοντας ίδιοκτήτας βάσει τῶν κάτωθι κριτηρίων καὶ μὲ τὴν ἔχης σειρὰν προτεραιότητος νοούμενου ὅτι εἰς ειδικάς περιπτώσεις τὰ κριτήρια ταῦτα θὰ δύνανται νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὅψιν συλλογικῶς :

(i) Ἐὰν ὁ αἰτητής εἶναι γεωργός καὶ ἔχῃ τὴν δυνατότητα καὶ πρόθεσιν γεωργικῆς ἀξιοποίησεως τῆς γῆς

(ii) Ἐὰν ὁ αἰτητής εἶναι κάτοικος τῆς περιοχῆς.

(iii) Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ αἰτητοῦ προτιμήσεως διδομένης εἰς μικροκαλλιεργητάς καὶ ἀκτήμονας γεωργούς.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἥν δὲν ὑπάρχουν αἰτηταὶ ίκανοποιοῦντες τὰ ἀνωτέρω κριτήρια θὰ δύνανται νὰ γίνωνται δεκταὶ αἰτήσεις ὑποθαλλόμεναι ὑπὸ ἄλλων προσώπων ἐκάστη δὲ τοιαύτη αἰτησίς θὰ ἔξετάζεται κατ' ἀξίαν.

(β) Εἰς περίπτωσεις παραχωρήσεως κρατικῆς γεωργικῆς γῆς εἰς συνορεύοντας ίδιοκτήτας κατὰ τὰς ὅποιας ἡ ἔκτασις τῆς παραχωρηθείσης κρατικῆς γῆς δικοῦ μετὰ τῆς γειτνιαζούσης ίδιωτικῆς γῆς τοῦ αἰτητοῦ συμποσοῦται εἰς 20—8—4 σκάλας καὶ ἄνω ἡ παραχωρησίς δέον νὰ γίνεται ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἡ κρατικὴ γῆ θὰ συγχωνεύεται εἰς ἕνα τίτλον μετὰ τῆς ίδιωτικῆς τοιαύτης καὶ ὁ οὕτω δημιουργηθσόμενος γεωργικὸς κλῆρος δὲν θὰ δύναται νὰ ὑποδιαίρεθῇ ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κτηματολογικοῦ καὶ Χωρομετρικοῦ Τμήματος. Ἡ Κυθέρηντος δικαιοῦνται νὰ ἐπιθάλλῃ ὅρους εἰς περίπτωσιν παραχωρήσεως κρατικῆς γῆς ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν οἱ ἐπιβληθσόμενοι ὅροι δὲν θὰ δύνανται νομικῶς νὰ δεσμεύουν καὶ τὴν μετὰ τῆς κρατικῆς γῆς ἐνούμενην ίδιωτικὴν τοιαύτην ὁ αἰτητής δέον ὅπως, πρὸ τῆς παραχωρήσεως εἰς αὐτὸν τῆς κρατικῆς γῆς, ὑπογράφῃ ἀνάληψιν ὑποχρεώσεως ἥτις νὰ δεσμεύῃ αὐτὸν καὶ τὸν ἐκάστοτε ίδιοκτήτην τοῦ κτήματος ὅπως μὴ ὑποδιαιρέσῃ εἰς τὸ διηνεκὲς τὸν οὕτω δημιουργηθσόμενον γεωργικὸν κλῆρον. Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν δημιουργίαν μεγαλυτέρων γεωργικῶν κλήρων πρᾶγμα ὅπερ εἶναι δὲ κυριώτερος στόχος τῶν μέτρων ἀναδασμοῦ γῆς. Μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῆς παραχωρήσεως ὁ οὕτω ἐπιβληθεὶς ὅρος θὰ ἀναγράφεται ἐπὶ τοῦ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ ἔγγραφῆς καὶ θὰ δεσμεύῃ εἰς τὸ διηνεκές τὸν ἐκάστοτε ίδιοκτήτην τοῦ ἐν λόγῳ κτήματος. Παρομοία ἀπαγόρευσις τεμαχισμοῦ ἐνοποιηθείσης ίδιοκτησίας ὑφίσταται εἰς τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Νομοσχέδιον τοῦ περὶ Ἐνοποίησεως καὶ Ἀναδιανομῆς Ἀγροτικῶν Κτημάτων Νόμου τοῦ 1967, ἡ δὲ ἀπαγόρευσις αὕτη θὰ ἐφαρμόζεται ἀποτελεσματικῶς διὰ τῆς ἐκδόσεως πιστοποιητικοῦ ἔγγραφῆς ὑπὸ ὅρους (Conditional registration).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Δ»

Πρακτικά συνεδρίας τής έξι 'Υπουργών 'Επιτροπής συγκροτηθείσης έν τῷ 'Υπουργείῳ 'Εσωτερικῶν τὴν 15ην Ἰουλίου 1970, πρὸς ἔγκρισιν τῶν κριτηρίων θάσει τῶν δποίων θὰ ἔξετάζωνται αἱ παράνομοι ἐπεμβάσεις πρὸς νομιμοποίησιν.

'Η δυνάμει τῆς παραγράφου 16 τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδρίας τοῦ 'Υπουργείου Συμβουλίου τῆς 27ης Μαρτίου 1969 διορισθεῖσα ἔξι 'Υπουργών 'Επιτροπή ('Υπουργοὶ 'Εσωτερικῶν, Οἰκονομικῶν, Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ Δικαιοσύνης) πρὸς ἔγκρισιν μεταξὺ ἄλλων τῶν κριτηρίων θάσει τῶν δποίων θὰ ἔξετάζωνται αἱ παράνομοι ἐπεμβάσεις πρὸς νομιμοποίησιν, συνελθοῦσα ἐν τῷ 'Υπουργείῳ 'Εσωτερικῶν τὴν 15ην Ἰουλίου 1970, παρισταμένων καὶ τοῦ Γενικοῦ Εισαγγελέως τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τμήματος Κτηματολογίου καὶ Χωρομετρίας, τοῦ 'Ανωτέρου Κτηματολογικοῦ Λειτουργοῦ, κ. Μεταξῆ, τοῦ Διοικητικοῦ Λειτουργοῦ τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, κ. Φυλακτοῦ, καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Λειτουργοῦ τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν κ. Φραγκούδη, ἐνέκρινε κατόπιν διεξοδικῆς συζητήσεως τὰ κάτωθι κριτήρια:

«A»

ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΚΛΕΙΣΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

'Ἐν ὅψει τῆς ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης διατηρήσεως τοῦ ἀποθέματος Κρατικῆς γῆς εἰς τὰς περιοχὰς ταύτας ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀμέσους καὶ μελοντικάς εἰς γῆν ἀνάγκας τῆς Κυβερνήσεως τὸ δημόσιον συμφέρον ἀπαιτεῖ δπως ἡ παραχώρησις τῶν γενομένων ἐπεμβάσεων γίνη εἰς ἔξαιρετικάς μόνον περιπτώσεις καὶ νοούμενου ὅτι διὰ τῆς παραχωρήσεως τῆς ἐπεμβάσεως δὲν ἐπηρεάζεται δυσμενῶς τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς Κρατικῆς γῆς. Τὸ μέγεθος τῆς δαπάνης τοῦ ἐπεμβάντος διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς ἐπεμβάσεως ως καὶ τὸ εἶδος τῆς γενομένης ἀξιοποίησεως δέον νὰ λαμβάνωνται σοθαρῶς ὑπ' ὅψιν κατὰ τὴν ἔξετασιν τῆς σχετικῆς αἰτήσεως.

2. 'Ἐάν ἡ ἐπέμβασις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ως ἔξαιρετική περίπτωσις νὰ δύναται νὰ ἔξετασθῇ ἡ πιθανότης παραχωρήσεως τῆς ἐπεμβάσεως ἐπ' ἀνταλλαγῆ μετ' ἄλλης, ἵσης ἀξίας, ιδιωτικῆς γῆς κειμένης ἐντὸς τῆς ίδιας «κλειστῆς περιοχῆς».

3. 'Ἐάν ἡ ἐπέμβασις δὲν δύναται νὰ παραχωρηθῇ εἴτε ἐπὶ πληρωμῆς εἴτε ἐπ' ἀνταλλαγῆ νὰ είναι δυνατὸν δπως αἱ ἐπεμβάσεις αῦται μισθώνωνται εἰς τοὺς ἐπεμβάντας αἰτητὰς διὰ τοιαύτην περίοδον καὶ ὑπὸ τοιούτους δρους ως ἡ Κυβέρνησις θὰ κήθελε θεωρήσει σκόπιμον.

«B»

ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΠΑΡΑΛΙΑΚΩΝ ΛΩΡΙΔΩΝ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΓΗΣ

Διὰ σκοπούς καλυτέρας δυνατῆς ἀναπτύξεως τῶν παραλιακῶν λωρίδων Κρατικῆς γῆς, τῆς ἀνάγκης διατηρήσεως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῶν λωρίδων τούτων διὰ τοιούτους σκοπούς καὶ διὰ σκοπούς ἀμύνης, τὸ δημόσιον συμφέρον ἀπαιτεῖ δπως ἡ παραχώρησις τῶν γενομένων ἐπεμβάσεων γίνη εἰς ἔξαιρετικάς μόνον περιπτώσεις ὅπου ἡ πώλησις ἐνδείκνυται διὰ σκοπούς σχετιζομένους πρὸς σχέδια ἀναπτύξεως καὶ νοούμενου ὅτι διὰ τῆς παραχωρήσεως τῆς ἐπεμβάσεως δὲν ἐπηρεάζεται δυσμενῶς τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς Κρατικῆς γῆς.

2. 'Ἐάν ἡ ἐπέμβασις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ως ἔξαιρετική περίπτωσις καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ παραχωρηθῇ, νὰ είναι δυνατὸν δπως αἱ ἐπεμβάσεις αῦται μισθώνωνται εἰς τοὺς ἐπεμβάντας αἰτητὰς διὰ τοιαύτην περίοδον καὶ ὑπὸ τοιούτους δρους ως ἡ Κυβέρνησις θὰ κήθελε θεωρήσει σκόπιμον.

«Γ»

ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΚΛΕΙΣΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ
ΕΚΤΟΣ ΠΑΡΑΘΑΛΑΣ ΣΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

1. Ἐπεμβάσεις γενόμεναι διὰ γεωργικούς σκοπούς.

(α) Ἐπεμβάσεις ἐκτάσεως μικροτέρας τῶν 5 : 2 : 1 σκαλῶν.

(i) Διὰ σκοπούς συμμορφώσεως πρὸς τὰς προνοίας τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ περὶ Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας (Διακατοχῆς, Ἔγγραφῆς καὶ Ἐκτιμήσεως) Νόμου, παραχωρήσεις ἐπεμβάσεων διὰ γεωργικούς σκοπούς αἰτίνες συνεπάγονται υποδιαιρέσιν χωρομετρικοῦ τεμαχίου καὶ ἔχουσῶν ἔκτασιν μικροτέραν τῶν 5 σκαλῶν (διὰ μὴ ἀρδευσίμους ἢ μὴ δυναμένας νὰ ἀρδευθοῦν γαίας), μικροτέραν τῶν 2 σκαλῶν (διὰ γαίας αἰτίνες ἀρδεύονται ἢ δύνανται νὰ ἀρδευθοῦν δι᾽ ἐποχιακοῦ ὅδατος) καὶ μικροτέραν τῆς μιᾶς σκάλας (διὰ γαίας αἰτίνες ἀρδεύονται ἢ δύνανται νὰ ἀρδευθοῦν ἔξι δεκάου πηγῆς ὅδατος) νὰ μὴ γίνωνται εἰμὴ πρὸς ἐπεμβάντας αἰτίνες εἶναι ίδιοκτήται συνορευούσης ἀκινήτου ίδιοκτησίας καὶ ἔχουν, κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἀρμοδίων Κυβερνήτικων ὑπηρεσιῶν, ἀναπτύξει γεωργικῶς εἰς ίκανοποιητικὸν θαθμὸν τὰς ἐπεμβάσεις, ὑπὸ τὸν δρὸν ὅτι ἡ παραχωρηθησομένη Κρατική γῆ θὰ συγχωνεύεται εἰς ἔνα τίτλον μετὰ τῆς συνορευούσης ίδιωτικῆς γῆς τοῦ παραχωροδόχου.

Εἰς περιπτώσεις ἐπεμβάσεων ὑπὸ μὴ συνορεύοντων ίδιοκτητῶν αἰτίνες ἔχουν ἀναπτύξει γεωργικῶς εἰς «ίκανοποιητικὸν θαθμὸν» τὰς ἐπεμβάσεις, αὗται νὰ δύνανται νὰ ἔκμισθωνται πρὸς τοὺς ἐπεμβάντας διὰ χρονικήν τινα περίοδον ἵνα δυνηθοῦν νὰ καρπωθοῦν τούς κόπους των καὶ τὰς δαπάνας τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ὑπὸ αὐτῶν γενομένων ἐπεμβάσεων.

(ii) Προκειμένου περὶ ἐπεμβάσεως ἐπὶ κρατικῆς γῆς ἐκτάσεως μικροτέρας τῶν 5 : 2 : 1 σκαλῶν ἡ παραχώρησις τῆς ὁποίας δὲν συνεπάγεται υποδιαιρέσιν χωρομετρικοῦ τεμαχίου εἰς οἴλαν περίπτωσιν εἶναι νομικῶς δυνατὸν διὰ τὴν τοιαύτην ἐπέμβασιν νὰ ἔγγραφῇ κεχωρισμένως εἰς τὰ φιλία τοῦ Κτηματολογίου, νὰ εἶναι δυνατὸν δπως ἡ τοιαύτη ἐπέμβασις παραχωρηθῇ εἰς τὸν ἐπεμβάντα ἀσχέτως τοῦ ἐάν εἶναι ἢ δχλ συνορεύων ίδιοκτήτης ἐάν οὕτος ἔχῃ ἀναπτύξει γεωργικῶς καὶ εἰς «ίκανοποιητικὸν θαθμὸν» τὴν ἐπέμβασιν. Νοεῖται, βεβαίως, ὅτι εἰς περίπτωσιν καθ’ ἥν δ ἐπεμβάζεις εἶναι δ συνορεύων ίδιοκτήτης θὰ τίθεται δρος δπως ἡ παραχωρηθησομένη Κρατική γῆ συγχωνεύθῃ εἰς ἔνα τίτλον μετὰ τῆς συνορευούσης ίδιωτικῆς γῆς τοῦ παραχωροδόχου.

(β) Ἐπεμβάσεις ἐκτάσεως 5 : 2 : 1 σκαλῶν καὶ ἄνω.

Ἐάν αἱ ἐπεμβάσεις εἶναι ἐκτάσεως 5 : 2 : 1 σκαλῶν καὶ ἄνω αὗται νὰ παραχωρῶνται εἰς τοὺς ἐπεμβάντας ἐάν ἔχουν ἀναπτύξει γεωργικῶς τὴν ἐπέμβασιν εἰς «ίκανοποιητικὸν θαθμὸν».

“Οσάκις ἡ παραχώρησις ἥθελε θεωρηθῆ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὅτι δὲν εἶναι πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον νὰ εἶναι δυνατὸν δπως ἀντὶ παραχωρήσεως χορηγῆται μίσθωσις εἰς τὸν αἰτητήν διὰ τοιαύτην περίοδον καὶ ὑπὸ τοιούτους δρους ὡς ἡ Κυβέρνησις θὰ ἥθελε θεωρήσει σκόπιμον.

2. Ἐπεμβάσεις γενόμεναι διὰ μὴ γεωργικούς σκοπούς.

Νοούμενου ὅτι οἱ ἐπεμβάντες ἔχουν ἀξιοποιήσει εἰς «ίκανοποιητικὸν θαθμὸν» τὴν ἐπηρεαζόμενην Κρατικήν γῆν αὕτη νὰ παραχωρήσηται εἰς τοὺς ἐπεμβάντας δπου τὸ υπόλοιπον μέρος τῆς Κρατικῆς γῆς δὲν ἐπηρεάζεται δυσμενῶς ἐκ τῆς τοιαύτης παραχωρήσεως καὶ νοούμενου ὅτι οἱ τοιούτοι ἐπεμβάντες εἶναι :

(α) Δημαρχεῖα, Συμβούλια Βελτιώσεως, Χωριτικαὶ Ἀρχαὶ, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Οργανισμοὶ Κοινῆς Ωφελείας, Φιλανθρωπικά,

¹Εκκλησιαστικά, Ἐκπαιδευτικά καὶ ἄλλα παρόμοια Ιδρύματα καὶ ἡ χρήσις τῶν ἐπεμβάσεων ἔχυπηρτεῖ τοὺς σκοποὺς τῶν τοιούτων Ἀρχῶν, Ὁργανισμῶν καὶ Ἰδρυμάτων.

(β) Ἰδιῶται, Ἐταιρεῖαι καὶ Συνεταιρισμοί καὶ ἡ χρῆσις τῶν ἐπεμβάσεων ἔξυπηρτεῖ τοὺς ἀκολούθους σκοπούς:

- (i) τὴν ὀνάπτυξιν τουρισμοῦ, μεταλλείων, βιομηχανίας καὶ ἄλλους συναφεῖς σκοπούς·

(ii) τὴν ἀξιοποίησιν ιδιωτικῆς ιδιοκτησίας ἐπὶ δρθολογιστικῆς θάσεως ὅπου ἡ Κρατικὴ γῆ εἴτε συνορεύει μετά τῆς τοιαύτης ιδιοκτησίας ἢ υπεισέρχεται δίκην σφηνός εἰς τὴν ιδιωτικὴν ιδιοκτησίαν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ Κρατικὴ γῆ είναι ἀπολύτως ἀναγκαία ἐν σχέσει πρὸς τὴν τοιαύτην ἀξιοποίησιν·

(iii) διαπλάτυνσιν ἢ ἀλλαγὴν τῆς κατευθύνσεως δημοσίων ὁδῶν καὶ ἀτραπῶν καὶ διακανονισμοῦ τῆς διακατοχῆς τμημάτων τούτων·

(iv) ἔξασφάλισιν διεξόδου πρὸς δημοσίαν ὁδὸν ὅπου ἡ διέξοδος αὕτη ἐνδείκνυται· καὶ

(v) τετραγωνισμὸν καὶ ἐν γένει ἀναπροσαρμογὴν συνόρων ιδιωτικῆς γῆς ὅπου τοῦτο συντελεῖ εἰς τὴν θελτίωσιν τόσον τῆς ιδιωτικῆς γῆς ὅσον καὶ τῆς συνορευούσης Κρατικῆς γῆς.

GENIKA

Διὰ σκοπούς ἔξυπηρετήσεως τοῦ δημοσίου συμφέροντος εἰς ἀπάσας τὰς περιπτώσεις ἐπεμβάσεων εἰς τὰ Μέρη «Α», «Β» καὶ «Γ» ἀνωτέρω οὐδεμίᾳ ἐπέμβασις θὰ παραχωρήται ἐὰν αὕτη είναι ἀναγκαία δι’ οίουσδήποτε σκοπούς δημοσίας ώφελείας.

3. Διὰ σκοπούς ἐπιταχύνσεως τῆς ἔξετάσεως τῶν ὑποθληθεισῶν αἰτήσεων αἱ συστάσεις τοῦ Τμήματος Γεωργίας εἰς δ,τι ἀφορᾶ τὴν «εἰς ίκανοποιητικὸν θαθμὸν» γεωργικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐπεμβάσεων ὑπὸ τῶν αἰτητῶν θὰ ζητοῦνται ὑπὸ τοῦ Τμήματος Κτηματολογίου καὶ Χωρομετρίας μόνον εἰς περιπτώσεις καθ ἅς ἀ̄ τοιαῦται συστάσεις εἶναι προδήλως ἀπαρατήτοι.

*Ερώτησις υπό ήμερο μηνίαν 7ην Ιανουαρίου 1972, ύποβληθείσα υπό τού έντιμου Βουλευτού περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου, και ληφθείσα την 7ην Ιανουαρίου 1972.

«Η συνεχίζομένη άνομβριά πλήττει συνεχώς τὸν κτηνοτροφικὸν καὶ γεωργικὸν κόσμον.

‘Υπάρχουν δέ ειδικαί περιοχαὶ ποὺ ἡ ἀνομβρία εἰναι πλέον ἐμφανῆς ως εἰς τὴν κοινότητα Πέγειας ποὺ οἱ γεωργοὶ αὐτῆς ως καὶ οἱ κτηνοτρόφοι ἀντιμετωπίζουν τὸ πρόβλημα τῆς παντελοῦς καταστροφῆς τῶν.

Μπορεῖ τὸ ἀρμόδιον "Υπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα ἐὰν ὑπάρχῃ πρόθεσις νὰ θοιηθῇ ὁ κτηνοτροφικὸς ίδιως κόσμος, τὴν ἔποχὴν αὐτῆν ποὺ ἀκόμη χορτάρι δὲν ἔχει θλαστήσει, καὶ πῶς σκέπτεται διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ δευτάτου αὐτοῦ προσβλήματος";

*Ερώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 11ην Μαρτίου 1972, υποθέλησε σα ύπό του έντιμου Βουλευτού περιφερείας Άμμοχωστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη, και ληφθείσα την 14ην Μαρτίου 1972.

«Οπως είναι γνωστό ή κτηνοτροφία μας έχει έφετος έπιρεασθή συστάση από την άνομοτρία. Οι κτηνοτρόφοι γιατί δύο μηνες ύποχρεώνονται να αγοράζουν

ζωοτροφές γιά νά συντηρήσουν τά ζώα τους. "Έχουν ήδη καλύψει τά πιστωτικά τους περιθώρια και ύποχρεώνονται νά πωλούν μέρος τῶν ζώων τους γιά νά συντηρήσουν τά άλλα.

"Η οίκονομική κατάσταση τῶν κτηνοτρόφων είναι άπελπιστική. "Έχουν ήδη άποταθή στή Κυβέρνηση και ζητοῦν βοήθεια. Συγκεκριμένα είσηγήθησαν :

- (α) Νά κηρυχθῇ ἡ κτηνοτροφία ὡς ἀνομθριόπληχτος.
- (β) Νά τοὺς παραχωρηθοῦν ζωοτροφές δωρεάν.
- (γ) Νά τοὺς παραχωρηθοῦν νέα δάνεια.
- (δ) Νά ἐπιθληθῇ ἔλεγχος στές τιμές και τὴν ποιότητα τῶν ζωοτροφῶν και τῶν φαρμάκων ποὺ χρησιμοποιοῦν.

Μποροῦμε νά πληροφορηθοῦμε πῶς μελετοῦν τὴν ἀντιμετώπιση αὐτοῦ τοῦ σοθαροῦ προσθλήματος τά Υπουργεῖα Οἰκονομικῶν και Γεωργίας ;

Μελετᾶται ή ἔγκαιρη λήψη μέτρων προτοῦ αἱ ἐπιπτώσεις ἀπὸ τὴν ἀνομθρία ἐπηρεάσουν περισσότερο τὴν ἀνάπτυξη τῆς κτηνοτροφίας ;

*Απάντησις ύπὸ ἡμερομηνίαν δην Ἀπριλίου 1972, τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτήσεις ὑποθληθείσας ύπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερειῶν Πάφου και Ἀμμοχώστου κ.κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου και Χαμπῆ Μιχαηλίδη, ἀστιστοίχως.

Τὸ Υπουργικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτοῦ τῆς 16ης Μαρτίου 1972 ἐνέκρινε τὴν διάθεσιν ποσοῦ μέχρι £63.000 διὰ τὴν ἀγορὰν 3.000 περίπου τόννων κριθῆς και ροσιοῦ, ἵνα ταῦτα χορηγήθοῦν δωρεάν εἰς τοὺς ἀνομθριοπλήκτους κτηνοτρόφους πληγεισῶν ἐκ τῆς ἀνομθρίας περιοχῶν.

Τὸ Υπουργεῖον τοῦτο λαμβάνει δλα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως.

*Ερώτησις ύπὸ ἡμερομηνίαν 16ην Μαρτίου 1972, ὑποθληθείσα ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, και ληφθείσα τὴν 16ην Μαρτίου 1972.

"Έχω ἡδὲ ὅψιν μου ἀρκετές περιπτώσεις ἀσθενῶν πασχόντων ἐκ χρονίας νεφρίτιδος οἱ ὅποιοι ἀπώλεσαν τὴν ζωὴν τῶν συνεπέᾳ τῆς μὴ ὑπάρξεως καταλλήλου θεραπευτικῆς ἀγωγῆς και ἀρκετές ἀλλες περιπτώσεις πασχόντων ἐκ χρονίας νεφρίτιδος οἱ ὅποιοι θά ἀπολέσουν τὴν ζωὴν τῶν λόγω τῆς παρασείψεως τῶν Κρατικῶν Ιατρικῶν ὑπηρεσιῶν νά χορηγήσουν εἰς αὐτοὺς τὴν ἀναγκαίαν και ἀπαιτουμένην θεραπείαν διὰ τοῦ οὕτω καλουμένου μηχανήματος τοῦ «τεχνητοῦ νεφροῦ».

Συγκεκριμένως και ἐνῶ εἰς δλόκληρον τὸν κόσμον ἀσθενεῖς πάσχοντες ἐκ χρονίας νεφρίτιδος ζοῦν κανονικάτατα μὲ μόνην ἔξαίρεσιν τὴν κατὰ διαστήματα δλιγόνωρον ἐπίσκεψίν τῶν εἰς Κυβερνητικὰ Νοσοκομεῖα ὅπου τῇ βοήθειᾳ τῶν «τεχνητῶν νεφρῶν» ἀναπληροῦν τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν ιδικῶν τῶν νεφρῶν, εἰς Κύπρον ἔγκαταλείπονται ἐντελῶς ἀθοηθῆτοι εἰς τὴν μοῖραν τῶν και εἰς τὸν ἀργὸν θάνατον. Εἰς οὐδέν Νοσοκομεῖον τῆς Κύπρου ὄφισταται μηχανῆμα «τεχνητοῦ νεφροῦ» ἐν λειτουργίᾳ πλήν τοῦ Τουρκικοῦ Νοσοκομείου τῆς Λεμεσοῦ τὸ ὅποιον διαθέτει τοῦτο διὰ τὴν θεραπείαν Τούρκου κατοίκου τῆς πόλεως Λεμεσοῦ και εἰς μίαν γνωστὴν εἰς ἐμὲ περιπτωσιν διέθεσε τοῦτο διὰ τὴν θεραπείαν "Ελληνος ἀσθενοῦς.

"Ἐν δψει τῶν ἀνωτέρω ἔρωτῷ τὸν ἀρμόδιον Υπουργὸν ἵνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν Αντιπροσώπων τὸ συντομώτερον :

- (α) Διατὶ δὲν εἰσηγεῖται τὴν ἔγκατάστασιν «τεχνητῶν νεφρῶν» εἰς δλα τὰ Νοσοκομεῖα τῆς Κύπρου ; και
- (β) διατὶ ἐν Κύπρῳ νά ἐπιδεικνύεται τοιαύτη ἀδιαφορία και δλιγωρία πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν ;

*Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 13ην Απριλίου 1972, τοῦ *Υπουργοῦ *Γγείας, εἰς ἔρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 16ην Μαρτίου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Αἱ Μονάδες τεχνητοῦ νεφροῦ» ή Μονάδες «αίμοκαθάρσεως» εἰναι ἔν δξύ πρόσθλημα οὐχὶ μόνον διὰ τὰς ύπο ἀνάπτυξιν χώρας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς λίαν ἀνεπτυγμένας. Δὲν εἰναι ἀπλῶς θέμα ύπάρχεως μιᾶς ή πλειόνων τοιούτων Μονάδων εἰς ἔκαστον Νοσοκομεῖον, ἀλλὰ πολὺ μείζον τούτου.

Εἰς ἡν τῶν βασικωτέρων λόγων εἰναι ή ἀνεπάρκεια εἰδικευμένου Ἐπιστημονικοῦ καὶ Νοσηλευτικοῦ Προσωπικοῦ, ή δὲ ἐπιλογὴ τοῦ τοιούτου Προσωπικοῦ δέον δπως λάβῃ χώραν σταδιακῶς, μετὰ τῆς προσηκούσης εύθυνης καὶ ἐπὶ τῇ βάσει μακροπνόου Προγράμματος.

Δυσεπίλυτον εἰναι καὶ τὸ οἰκονομικὸν πρόσθλημα, τὸ δποῖον μετὰ δέους πολλοῦ ἀντιμετωπίζουν καὶ αἱ πλέον πλούσιαι καὶ προηγμέναι χώραι. Ἀρκεῖ νὰ ἀναφερθῇ δτι δι' ἔκαστον ἀσθενῆ χρήζοντα αίμοκαθάρσεως, ύπολογίζεται δτι η ἔτησία δαπάνη, ως ἔγγιστα, θά ἀνέρχεται εἰς £ 2.500 ἐὰν η αίμοκάθαρσις γίνεται ἐν τῷ Νοσοκομείῳ καὶ περίπου η ἡμίσεια ταύτης ἐὰν λαμβάνῃ χώραν «κατ' οἶκον».

Δὲν εἰναι ἀπλῶς θέμα ἀγορᾶς ώρισμένου ἀριθμοῦ Μονάδων, ἀλλὰ κυριώτατα θέμα συντηρήσεως τούτων, διότι ἀλλως πλείστοι δσοι κίνδυνοι ἐπιπλοκῶν ἐπικρέμανται ἐπὶ τῆς ζωῆς τῶν ἀσθενῶν.

Ἐν τῷ Γενικῷ Νοσοκομείῳ Λευκωσίας λειτουργεῖ δι' δξείας καταστάσεις μία τοιαύτη Μονάδας αίμοκαθάρσεως, προγραμματίζεται δὲ ἐν τῷ μέλλοντι η προμήθεια καὶ ἔτέρων, νουμένου δτι θά ἔξασφαλισθῶσιν αἱ ὑπηρεσίαι εἰδικευμένου Προσωπικοῦ.

Θά ἥτο ἵσως ἐπιθυμητὸν νὰ λεχθῇ δτι τὸ θέμα τῆς μεταμοσχεύσεως ως καὶ τῆς χρονίας αίμοκαθάρσεως διὰ τεχνητοῦ νεφροῦ εἰναι λίαν περίπλοκον, συνυφασμένον μετὰ πληθύος προϋποθέσεών ἐπιστημονικῶν, οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἄλλων.

Ἐντὸς τῶν προαναφερθεισῶν δυσκολιῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς πλήρους συναισθήσεως ως πρὸς τὴν ἀναγκαιότητα τῆς αὔξησεως τῶν Μονάδων αίμοκαθάρσεως ἐν Κύπρῳ, τὸ *Υπουργεῖον *Γγείας προγραμματίζει τὴν κατὰ στάδια ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τούτου, διὰ τῆς κατ' ἀρχὴν εἰδικεύσεως τοῦ ἀναγκαιούντος Προσωπικοῦ».

*Ερώτησις ύπο δήμερομηνίαν 18ην Μαρτίου 1972, ύποθληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 20ην Μαρτίου 1972.

«Πρὸ 20 περίπου ἑτῶν ἀνηγέρθησαν ύπο τῶν Δήμων διαφόρων πόλεων τῆς Κύπρου ώρισμένα συμπλέγματα διαμερισμάτων (Πολυκατοικίες) τὰ δποῖα διετέθησαν διὰ τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιαγορᾶς εἰς αύστηρῶς ἐπιλεγείσας ἀστέγους καὶ ἀπόρους πολυμελεῖς οἰκογενείας. Εἰς τὴν πόλιν τῆς Λεμεσοῦ, παρὰ τὸ γεγονός δτι ἡ κοιλούθηθησαν τὰ αὐτά ἀναφορικῶν μὲ τὴν ἐπιλογὴν τῶν δικαιούχων οἰκογενειῶν κριτήρια, τὰ ύπο τοῦ Δήμου Λεμεσοῦ καὶ διὰ κυβερνητικῶν δανείων ἀνεγερθέντα διαμερίσματα διετέθησαν, οὐχὶ διὰ τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιαγορᾶς, ἀλλὰ δι' ἀγνώστους λόγους, διὰ τοῦ συστήματος τῆς ἀπλῆς ἐνοικιάσεως.

Μὲ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς Δημοκρατίας αἱ ἐπιλεγεῖσαι ἐκ τῶν πτωχοτέρων στρωμάτων τοῦ λαοῦ τῆς Λεμεσοῦ πολυμελεῖς οἰκογένειαι, 144 τὸν ἀριθμόν, ἤλπισαν δτι ἡ γενομένη εἰς αὐτὰς δυσμενής διάκρισις καὶ ἀδικία θὰ ἤρετο καὶ αἱ ἀρμόδιαι. Ἀρχαὶ τῆς Δημοκρατίας θὰ ἐπανεξήταζον τὴν δλην ύπόθεσιν καὶ θὰ προέθαινον καὶ εἰς τὴν περίπτωσίν των εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιαγορᾶς. Ἐνθάρρυνσιν ἀπετέλεσαν δι' αὐτὰς καὶ αἱ ἐπανειλημμέναι διακηρύξεις τῆς Κυβερνήσεως, τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν ἀλλὰ καὶ τοῦ Δήμου Λεμεσοῦ δτι θὰ κατεβάλλοντο προσπάθειαι διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ σοθαροῦ προβλήματος τῆς στέγης τὸ δποῖον ἀντιμετωπίζουν αἱ πτωχότεραι κυρίως τάξεις τοῦ λαοῦ,

Παρά τάς άνωτέρω διακηρύξεις και άντι τής άναμενομένης έφαρμογῆς τοῦ συστήματος ένοικιαγορᾶς, δ' Δῆμος Λεμεσοῦ ἐκάλεσε προσφάτως τάς 144 οίκογενείας ένοικιαστῶν του νὰ ύπογράψουν νέα έγγραφα ένοικιάσεως εἰς τὰ δόποια προνοείται εἰς τάς πλείστας περιπτώσεις αὔξησις τοῦ ένοικιου κατὰ 100% και εἰς τὰ δόποια έπιβάλλονται δυσμενέστεροι διὰ τοὺς ένοικιαστὰς δροι.

*Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω ἔρωτῶν τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν ἵνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ δ' αὐτῆς τάς ἐνδιαφερομένας πτωχὰς οίκογενείας περὶ τῶν ἀκολούθων :

- (α) Ἐάν καὶ πότε προτίθεται τὸ Ὑπουργεῖον του εἰς τὸ δόποιον ὑπάγεται δ' Δῆμος Λεμεσοῦ νὰ ύποδειξῇ τὴν ἀνάγκην έφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῆς ένοικιαγορᾶς καὶ διὰ τάς ἐπιλεγέσας πτωχὰς αὐτὰς οίκογενείας αἱ δόποια σήμερον στεγάζονται εἰς τάς Δημοτικὰς Πολυκατοικίας τῆς Λεμεσοῦ μὲ 68σιν τὸ πραγματικὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνεγέρσεως κόστος ἔκαστου διαμερίσματος καὶ, ἐάν δχι, διατί ;
- (β) Ἐάν προτίθεται τὸ Ὑπουργεῖον του νὰ ύποδειξῇ εἰς τὸν Δῆμον Λεμεσοῦ δόπως ἀνακαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν—ἀπαίτησίν του δι' αὐξήσεις ένοικίων καὶ ύπογραφήν νέων ένοικιαστηρίων ἐγγράφων μέχρι τῆς εύνοϊκῆς ρυθμίσεως τοῦ δλου θέματος καὶ, ἐάν δχι, διατί ;

*Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 15ην Ἀπριλίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 20ην Μαρτίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Ἡ ἀνέγερσις καὶ διάθεσις οἰκιῶν πρὸς ἀπόρους οίκογενείας διὰ τοῦ συστήματος τῆς ένοικιαγορᾶς μελετάται ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως ἐντὸς τῶν πλαισίων ἐνὸς γενικωτέρου στεγαστικοῦ σχεδίου».

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 21ην Μαρτίου 1972, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 23ην Μαρτίου 1972.

«Δεκάδες γεωπόνοι παραμένουν ἀνεργοὶ ἀπὸ ἀρκετὸν καιρὸν. Ἡ κατάσταση αὐτὴ δημιουργεῖ πάρα πολλὰ προβλήματα γιὰ τοὺς ἴδιους τοὺς ἀνεργούς ἐπιστήμονες γεωπόνους, γιὰ τές οίκογένειές τους, καὶ γιὰ τὴν ἴδια τὴν πολιτεία.

Οἱ ἀνεργοὶ γεωπόνοι σὲ ἔκτακτη συνέλευσή τους στὲς 27 Φεβρουαρίου 1972 ἀποτάθηκαν σὲ διάφορα Ὑπουργεῖα καὶ ὑπέθαλαν συγκεκριμένες εἰσηγήσεις γιὰ τοὺς τρόπους ἀπασχόλησής τους.

Μποροῦν νὰ μᾶς πληροφορήσουν τὰ Ὑπουργεῖα Γεωργίας, Ἐργασίας, Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν ἀν ἔχουν μελετήσει τὸ ὑπόμνημα τῶν ἀνέργων γεωπόνων καὶ πῶς προγραμματίζουν τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχόλησής τους»;

*Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11ην Ἀπριλίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 23ην Μαρτίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη.

«Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων συμφώνως πρὸς τὰς ὑπηρεσιακὰς αὐτοῦ ἀνάγκας ὑποβάλλει τὰς σχετικὰς εἰσηγήσεις του διὰ νέας θέσεις γεωπόνων τόσον ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Πενταετοῦς Προγράμματος Ἀναπτύξεως δσον καὶ τῶν προτάσεων τῶν ἔτησίων Προϋπολογισμῶν ἀνάλογος δὲ ἀριθμὸς γεωπόνων προσλαμβάνεται πρὸς τὰς κατ' ἔτος ἐγκρινομένας θέσεις ἐντὸς τῶν ὧς ἀνω πλαισίων».

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων ἐπερατώθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐισερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ Ἐργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β εἶναι «Οἱ περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικοὶ) Κανονισμοὶ τοῦ 1972».

Παρακαλῶ ὅπως ἀναγνωσθῇ ἢ “Ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΛΙΕΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Γεώργιος Μαλλιώτης, Πρόεδρος

Μιχαλάκης Σαββίδης

Ηρακλής Χατζηρακλέους

Νίκος Σαμψών

Χαμπῆς Μιχαηλίδης

Χρήστος Κουρτελλάρης.

‘Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων έμελέτησε τους ώς άνω άναφερομένους Κανονισμούς εις συνεδρίασιν αύτης συγκροτηθείσαν την 14ην Απριλίου 1972.

Διὰ τῶν ώς άνω Κανονισμῶν, οἵτινες ἔκδιδονται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ περὶ ‘Αλιείας Νόμου, σκοπεῖται ἡ λῆψις προνοίας δπως ἔκαστη τράτα φέρη ἐπ’ αὐτῆς ὑποχρεωτικῶς εἰδικὸν ψυθόμετρον, τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Λειτουργοῦ ‘Αλιείας, τὸ δποίον θάτα καταγράφῃ αὐτομάτως τὴν ψυθόμετρησιν καὶ θάτα δημιουργῇ τοιουτοτρόπως ἀπόδειξιν τῆς ψυθόμετρησιν τράτας διεξαγομένης ἀλιείας.

‘Ως γνωστὸν τὸ θέμα τοῦτο ἡγέρθη ψυθό τῆς ώς άνω Κοινοβουλευτικῆς Επιτροπῆς κατὰ τὴν μελέτην ψυθό αὐτῆς προσφάτως τροποποιητικοῦ νομοσχεδίου περὶ ‘Αλιείας διὰ τοῦ δποίον προετείνετο ἡ αὔξησις τῶν ἐπιβαλλομένων ποινῶν εις τοὺς παραβάτας τῶν Κανονισμῶν περὶ ‘Αλιείας, χάριν τῆς προστασίας τοῦ θαλασσίου πλούτου. Συναφῶς ἀπεφασίσθη τότε δπως πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἔκαστοτε παραβάσεων τῶν Κανονισμῶν ψυθό τῶν τρατῶν, διὰ τῆς ἀλιείας εἰς ἀβαθή ψάρια, ἔκδοθῶσι Κανονισμοὶ δυνάμει τῶν δποίων ἔκαστη τράτα νάτα ψυθόμετραι δπως εἶναι ἐφωδιασμένη δι’ εἰδικοῦ ψυθόμετρου καταγράφοντος τὸ ἔκαστοτε ψάριο ἔνθα αὕτη ἀλιεύει.

‘Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω καὶ δεδομένου δτι οἱ ψυθό συζήτησιν Κανονισμοὶ ἀποτελοῦν συνέχειαν τῶν δσων ἀπεφασίσθησαν τότε μετὰ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ‘Εκτελεστικῆς Εξουσίας, τὰ μέλη τῆς Επιτροπῆς Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εἰσηγούνται εις τὴν Βουλὴν τὴν ἔγκρισιν αὐτῶν ψφ’ ἥν μορφὴν κατετέθησαν εις τὴν Βουλὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν εἰσηγήσεις διὰ τὴν τροποποίησιν τῶν ;

‘Ο. κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Μόνον δύο λόγια ἔκ τῆς θέσεώς μου.

Δὲν ἔνίσταμαι εις τὸ μέτρον. ‘Εκεῖνον δύμως τὸ δποίον προσέχω εἶναι δτι εις τὴν ‘Εκθεσίν τῆς ἡ ἀρμοδία Κοινοβουλευτική Επιτροπή δὲν ἐπελήφθη τοῦ θέματος τῆς τυχόν οἰκονομικῆς ἐπιπτώσεως, ἡ δποία μπορεῖ νάτα ψυθόρχη εις τὴν προκειμένην περίπτωσιν. Διότι ἀν διτελήθηται καλῶς τὸ ψυθόμετρον τοῦτο δὲν εἶναι ἔνα ἀπλοῦν μηχάνημα. Δὲν εἶναι ἀπλῶς ἔνα μηχάνημα τὸ δποίον καταδεικνύει τὸν ψυθόν, ἀλλά καταδεικνύει καὶ καταγράφει καθ’ ἥν στιγμὴν τὸ ἀλιευτικὸν σκάφος ἀλιεύει εις τὴν περιοχὴν καὶ καταγράφει κατὰ τρόπον κατὰ τὸν δποίον θάτα εἶναι δυνατὸν αἱ ἀρχαὶ ἡ δὲ πρόσωπος τῶν ἀρχῶν νάτα ἐλέγχουν τοῦτο κατὰ πάντα χρόνον μετὰ τὴν γενομένην καταγραφήν. Τοῦτο σημαίνει δτι πρόκειται περὶ ἔνδος μηχανήματος μᾶλλον περιπλόκου καὶ τὸ δποίον ἀσφαλῶς μᾶλλον θάτα στοιχίζῃ καὶ ἐφ’ δσον εις τὴν ‘Εκθεσίν τῆς ἀρμοδίας Επιτροπῆς δὲν ἀναφέρεται τὸ κόστος τοῦ μηχανήματος τούτου θάτα ήτο σκόπιμον νάτα ἔχωμεν τὰς ἀπόψεις τῶν προτοῦ προσθῶμεν εις τὴν ἐπιψήφισιν τῶν κανονισμῶν.

Τὸ δεύτερον σημεῖον τὸ ὅποιον ἔχω νὰ θίξω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἶναι ἀπλῶς λεκτικόν.

Ἡ προτεινομένη παράγραφος τοῦ Κανονισμοῦ 5 ἔχει ως ἔξῆς :

«Πᾶσα τράτα δέον δπως εἶναι κατὰ πάντα χρόνον ἐφωδιασμένη διὰ εἰδικοῦ ψυθομέτρου τῆς ἑγκρίσεως τοῦ Λειτουργοῦ Ἀλιείας (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως τὸ «εἰδικὸν ψυθόμετρον») ἐπιπροσθέτως πρὸς οἰονδήποτε ἀναγκαῖον δι' ἀλιείαν ψυθόμετρον ἐπὶ τοῦ σκάφους.»

Βεβαίως ἀναφέρεται εἰς τὴν σχετικὴν παράγραφον «εἰδικὸν ψυθόμετρον» ἀλλὰ δὲν ἀναφέρεται δτὶ πρόκειται περὶ ψυθομέτρου, τὸ ὅποιον καὶ θὰ καταγράψῃ. Ἐνῷ εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς σαφῶς ἀναφέρεται «δι' εἰδικοῦ ψυθομέτρου καταγράφοντος τὸ ἔκαστοτε θάλασσα αὕτη ἀλιεύει.»

Νομίζω δτὶ ἡ φράσις «εἰδικὸν ψυθόμετρον» δὲν εἶναι ἡ πρέπουσα φράσις καὶ θὰ ἔπρεπεν ἡ σχετικὴ παράγραφος νὰ τροποποιηθῇ οὕτως ώστε νὰ ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς παραγράφου τὸ τὶ πράγματι ἐννοοῦμεν καὶ οὐχὶ ἀπλῶς νὰ τὸ ἀφήνωμεν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Λειτουργοῦ Ἀλιείας.

Αὐτὰ ἔχω νὰ παρατηρήσω, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Ὑπῆρξα μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας ἡ ὅποια συνεζήτησεν εἰς πλείστας δσας συνεδρίας τὸ θέμα νομοθεσίας καὶ κανονισμῶν διὰ τὴν ἀλιείαν.

Δυστυχῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπουσίας μου—μὲ τὴν πρόσφατον ἀσθενειάν μου—δ Νόμος ἐψηφίσθη καὶ δὲν ἥδυνθην νὰ πῶ τὰς ἀπόψεις μου καὶ νὰ προσπαθήσω νὰ πείσω τὴν Βουλὴν δτὶ τὸ μέτρον εἰς τὸν Νόμον περὶ φυλακίσεως ἥτο ἀδικον καὶ νὰ ἀναπτύξω πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς συναδέλφους τὴν δρθότητα τῶν ίδικῶν μου ἀπόψεων.

Σήμερον μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία διὰ τῶν κανονισμῶν νὰ εἴπω πόσον ἀδικον εἶναι τὸ μέτρον τῆς φυλακίσεως διὰ τοὺς ψαράδες μὲ τράταν καὶ ἐπίσης νὰ πῶ δτὶ τὸ ψυθόμετρον, τὸ ὅποιον εἰσηγεῖται ὡς Κανονισμός, δὲν λύει τὸ πρόβλημα ποὺ ἀπασχολεῖ ἐπὶ τόσα ἔτη τοὺς ίδιοκτήτας τῶν τρατῶν.

Παρέστην μάρτυς ἀδικιῶν πολλῶν ἐναντίον ίδιοκτητῶν καὶ κυβερνήτων τῶν τρατῶν μας.

Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας δυστυχῶς δὲν ἔπειται ποτὲ κατανόησις πρὸς τοὺς ίδιοκτήτας καὶ τοὺς κυβερνήτας τῶν σκαφῶν ποὺ δνομάζονται τράται. Παρέστην μάρτυς ἀδικίας, ἥτοι νὰ καταδικάζεται ίδιοκτήτης καὶ πλοίαρχος τράτας εἰς πρόστιμον £ 500, θασιζομένης τῆς καταδίκης του εἰς μαρτυρίαν ἀντιπάλων ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι ἔχουν ἄλλα συμφέροντα.

Χωρὶς νὰ ληφθῇ ὅπ' ὅψιν ἡ ἀντιδικία μεταξὺ αὐτῶν, δ ὑπεύθυνος τῆς Ἀλιείας εἰσηγήθη εἰς τὸ Δικαστήριον καὶ κατεδίκασεν ἀδίκως πολλάκις πλοιάρχους καὶ ίδιοκτήτας τρατῶν.

Συνεζητήσαμεν ἐπὶ ἐν δλόκληρον ἔτος τὸ πρόβλημα αὐτό. Ἐσκέφθημεν πᾶν μέτρον, τὸ ὅποιον θὰ ἡμποροῦσε νὰ ἐμποδίσῃ τὰς ἀδικίας καὶ ταυτόχρονα νὰ ἐπιθληθῇ δ Νόμος ώστε νὰ μὴν ψαρεύουν εἰς ἀθαμῆ δατα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συζητήσεων αὐτῶν εἶδαμεν, κ. Πρόεδρε, δτὶ τὸ ψυθόμετρον δὲν λύει τὸ πρόβλημα.

Τὸ ψυθόμετρον ἀπλῶς, κ. Πρόεδρε, θὰ κάμη μερικούς νὰ πιστεύσουν δτὶ λύει τὸ πρόβλημα. Εἰς τὴν ούσιαν του δὲν λύει τὸ πρόβλημα καὶ συνεζητήσαμεν

τούτο μὲν ἀρμοδίους τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, οἱ δόποιοι παρεδέχθησαν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας διὰ τὸ ψυθόμετρον εἰς τὴν οὐσίαν δὲν λύει τὸ πρόβλημα.

Κύριε Πρόεδρε. 'Ως ἐκ τούτου ἔγώ θὰ καταψηφίσω διὰ λόγους ἀρχῆς τοὺς κανονισμούς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν δύο παρατηρήσεις. Ή πρώτη ἀναφέρεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ὄρου «Εἰδικὸν θυθόμετρον» καὶ ἡ εἰσήγησις εἶναι ὅπως ἡ φράσις «Εἰδικὸν θυθόμετρον» ἀντικατασταθῆ διὰ φράσεως ἡ ὅποια νὰ προσδιορίζῃ ὅτι τὸ θυθόμετρον θὰ καταγράφῃ τὸ βάθος τῶν ὑδάτων εἰς τὰ ὅποια ψαρεύει ἡ τράτα καὶ ταυτοχρόνως θὰ τὸ καταγράψῃ κατὰ τοιοῦτον τρόπον οὕτως ὥστε νὰ παραμένῃ καταγεγραμμένον καὶ μετά τὸ πέρας τοῦ ἀλιευτικοῦ ταξιδίου.

Νομίζω ότι θα ήτο πολὺ δύσκολον νά διατυπωθῆ ἐπακριθῶς ὁ ὄρος «*Θυθόμετρον*» καὶ ότι ή φράσις τὸ «*Ιδίκιὸν Θυθόμετρον*» δέον νά παραμείνη νοουμένου ότι θὰ ἐπεξηγηθῆ εἰς τούς ἀλιεῖς—Ιδίοκτήτας τραπών—ὅ τύπος τοῦ *Θυθομέτρου* τὸ δποιῶν ή *Κυθέρηνσις* ἀξιοὶ ὅπως ἔγκαταστήσουν εἰς τὰς τράτας των.

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Αυτήν τὴν στιγμὴν ἔχω σκεφθῆ τὴν ἀνάλογον τροποποίησιν.
Ἐάν μου ἐπιτρέπετε νὰ τὴν ἀναγνῶσω. Συγκεκριμένως θὰ ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ
τὴν δευτέραν γραμμὴν τῆς παραγράφου τὴν λέξιν «εἰδικοῦ» καὶ ἡ ὅλη παρά-
γραφος θὰ ἀναγνώσκηται ως ἔξῆς :

«Πᾶσα τράτα δέον δηπως είναι κατά πάντα χρόνον ἐφωδιασμένη διὰ θυθομέτρου καταγράφοντος τὸ ἑκάστοτε θάθος ἔνθα ἡ τράτα ἀλιεύει, τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Λειτουργοῦ Ἀλιείας κ.λ.π.».

ΠΡΟΕΑΡΩΣ :

Δηλαδή, πᾶσα τράτα δέοντα ὅπως είναι κατά πάντα χρόνον ἐφωδιασμένη διά
ψυθομέτρου τῆς ἔγκρισεως τοῦ Λειτουργοῦ Ἀλιείας καταγράφοντος.

≡ ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

«..... κατά πάντα χρόνον ἐφωδιασμένη διά θυθομέτρου καταγράφοντος τὸ ἔκαστοτε θάθος ἔνθα ἡ τράτα ἀλιεύει, τῆς ἐγκρίσεως, τοῦ Λειτουργοῦ 'Ἀλιείας' καὶ ὡς ἔχει ἡ υφισταμένη παράγραφος. Δηλαδὴ ἀφαιροῦμεν τὴν λέξιν «εἰδικοῦ» καὶ προσθέτομεν, εὐθὺς μετὰ τὴν λέξιν «θυθομέτρου», τὴν φράσιν «καταγράφοντος τὸ ἔκαστοτε θάθος ἔνθα ἡ τράτα ἀλιεύει».

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ :

Νομίζω ότι ίσως καλυτέρα διατύπωσις θα ήτο «Πᾶσα τράτα δέον δπως είναι κατά πάντα χρόνον ἐφωδιασμένη διὰ θυθομέτρου τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Λειτουργοῦ „Αλεξίας”».

Ξ·ΚΛΗΡΙΛΗΣ·

Kai καταγράψει

ERGEOGRAPH

Kai kaiptou iō̄phantes

Digitized by srujanika@gmail.com

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ός πρός τὴν ἀπορίαν τὴν ὅποιαν ἔχει ὁ ἐντιμος συνάδελφος κ. Κληρίδης, διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ θυθομέτρου, ἀναφέρω ὅτι ἡ ἀξία τοῦ θυθομέτρου εἶναι περὶ τὰς £50. Εἰς τὰ θυθόμετρα αὐτὰ ὑπάρχει κορδέλλα ὅπως εἶναι τοῦ καρδιογράφου καὶ καταγράφει συνεχῶς, ἀπὸ τῆς ὥρας ποὺ ξεκινᾶ ἡ τράτα μέχρι τῆς ὥρας ποὺ ἐπιστρέφει, τὸ θάθος τῆς θαλάσσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐπὶ τῆς προτάσεως τροποποιήσεως τῆς παραγράφου, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἥθελα νὰ ὑποθάλω τὰς ἀπόψεις μου.

Ἡ ἀπάλεψις τῆς λέξεως «εἰδικοῦ» δὲν ἀλλάζει τὴν κατάστασιν διὰ τὸν λόγον ὅτι, ἐφ' ὅσον παραμένει ἡ Ἑγκρισις τοῦ Λειτουργοῦ Ἀλιείας, σημαίνει ὅτι ὁ Λειτουργός Ἀλιείας μπορεῖ τὸ θυθόμετρον αὐτὸν καὶ εἰδικὸν νὰ τὸ κάμη καὶ γενικὸν νὰ τὸ κάμη.

Συνεπῶς δὲν κτυποῦμεν εἰς τὴν ούσιαν τῆς ὑποθέσεως, ἐάν ἡ ούσια τῆς ὑποθέσεως εἶναι νὰ μὴν ἀφήσωμεν τὴν λέξιν «εἰδικοῦ» νὰ ἐπιθαρύνῃ δι' οἰκονομικῆς ἐπιθαρύνσεως μεγάλης τούς ἀλιεῖς.

Συνεπῶς θὰ πρέπει ἡ καὶ τὸ «εἰδικοῦ» νὰ ἀπαλειφθῇ καὶ τὸ «τῆς Ἑγκρίσεως τοῦ Λειτουργοῦ Ἀλιείας» νὰ ἔκλειψῃ ἡ νὰ μείνουν καὶ τὰ δύο. Διότι τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι τὸ ἴδιον ἐάν φύγῃ τὸ «εἰδικοῦ» καὶ παραμείνῃ τὸ δικαίωμα Ἑγκρίσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι ὁ λόγος διὰ τὸν ὅποιον προτείνεται ἡ ἀπάλεψις τῆς λέξεως «εἰδικοῦ» εἶναι διότι ὁ δρός «εἰδικὸν θυθόμετρον» δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐρμηνευθῇ νομικῶς καὶ ἐπομένως ἀφοῦ φύγῃ ἡ λέξις «εἰδικοῦ» παραμένει «τῆς Ἑγκρίσεως».

Ο λόγος διὰ τὸν ὅποιον χρειάζεται ἡ Ἑγκρισις εἶναι διότι μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν θυθόμετρα τὰ ὅποια νὰ εἶναι εὔθυνῆς κατασκευῆς καὶ νὰ μὴν ἔχουν ἀκρίβειαν, καὶ ἐπομένως ἔκεινο τὸ ὅποιον θὰ κάμη ὁ Λειτουργός Ἀλιείας ὅταν φύγῃ ἡ λέξις «εἰδικοῦ» εἶναι νὰ προσδιορίσῃ ὀρισμένες μάρκες θυθομέτρων τὰ ὅποια θὰ εἶναι ἀποδεκτά.

Νομίζω ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς τροποποιήσεως καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἀποφευχθῇ, διότι ὑπάρχουν καὶ θυθόμετρα τὰ ὅποια εἶναι πολὺ εὔθυνῆς κατασκευῆς καὶ οὐδόλως ἀποδίδουν τὴν πραγματικότητα.

“Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν διαφωνῶ μὲ τὰς ἀπόψεις σας, ἀλλὰ ὑπάρχει ἀκόμη εἰς τὴν σκέψιν μου ἡ ἐντύπωσις ὅτι ἡ λέξις «εἰδικοῦ» λόγῳ τῆς οὐδετερότητος τῆς σημασίας της εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν δὲν παύει νὰ ισχύῃ καὶ ἐάν ἀπαλειφθῇ, διότι πάλιν εἰδικὸν θυθόμετρον μπορεῖ νὰ Ἑγκρίνῃ ὁ Λειτουργός Ἀλιείας. Δὲν εἰσηγοῦμαι δηδαλή τὴν ἀπάλεψιν καὶ τῆς φράσεως «τῆς Ἑγκρίσεως τοῦ Λειτουργοῦ Ἀλιείας», ἀλλὰ ἀκριθῶς θέλω νὰ θέξω καὶ αὐτὸν τὸ σημεῖον ὅτι πιθανὸν ὁ Λειτουργός Ἀλιείας νὰ προτείνῃ εἰδικὰ θυθόμετρα ὅπως τὰ ἐννοεῖ ἔκεινος καὶ ἡ ἀπορία μου εἶναι ποῖα εἶναι τὰ εἰδικὰ καὶ ποῖα εἶναι τὰ μὴ εἰδικὰ θυθόμετρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η ἀπάλειψις τῆς λέξεως «εἰδικοῦ» περιορίζει τὴν έξουσίαν τοῦ Λειτουργοῦ Ἀλιείας εἰς τὸ νὰ προσδιορίσῃ ώρισμένα ψυθόμετρα τὰ ὅποια εἶναι γνωστῆς περιωπῆς.

‘Εάν παραμείνῃ, ἡ φράσις «εἰδικοῦ ψυθομέτρου τῆς ἐγκρίσεως» ὑπάρχει καὶ μία ὄλλη εύρυτέρα έξουσία, δηλαδὴ νὰ πρόκειται περὶ ψυθομέτρου τοιούτου τύπου ποὺ νὰ μπορῇ νὰ κάμη πολὺ πλέον μεγαλυτέραν ἔρευναν. Τὰ ψυθόμετρα εἶναι περίπλοκα δργανα καὶ ὑπάρχουν ψυθόμετρα τὰ ὅποια καταγράφουν ἀκόμη καὶ τοὺς θράχους καὶ τὸ τί περνᾶ κάτω ἀπὸ ἓνα σκάφος. ‘Εάν ἐπομένως ἀφεθῇ ὁ δρός «εἰδικοῦ» τότε μπορεῖ ἔνας ίδιότροπος Λειτουργός Ἀλιείας νὰ προσδιορίσῃ ἔνα ψυθόμετρον αὐτῆς τῆς περιωπῆς, τὸ ὅποιον μπορεῖ νὰ κοστίζῃ £500, £600, £700 ἢ καὶ £1.000. ‘Ἐνῶ ἔαν εἶναι «τῆς ἐγκρίσεώς του», τότε ἡ ἐγκρισίς του θὰ ἀφορᾷ τὰ ψυθόμετρα τὰ ὅποια θεωροῦνται, διὰ σκοπούς καταμετρήσεως τοῦ βάθους, δτὶ προέρχονται ἀπὸ φίρμες ἀναγνωρισμένες.

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρόδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Δέν πρόκειται νὰ συζητήσω, ἀπλῶς ἥθελα νὰ τονίσω ὅτι διὰ τῆς προτεινόμενης τροποποίησεως δέν προκαλεῖται οὐδὲν κακόν, οὐδεμία σύγχυσις, τούναντίον διευκρινίζεται μία κατάστασις, ἡ ὅποια πιθανὸν νὰ ἥτο συγκεχυμένη εἰς τὸν νοῦν οἰοσδήποτε ἀνθρώπου εἴτε οὗτος εἶναι Λειτουργός Ἀλιείας εἴτε δικαστικὸς εἴτε νομικὸς εἴτε ψαράς εἴτε οἰοσδήποτε ἄλλος πολίτης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως ἡ τροποποιητική εἰσήγησις ἐγκριθῇ ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως ἡ τροποποιητική εἰσήγησις ἐγκρίνεται.

‘Ο κ. Σαμψών ἔχει ἔνστασιν ὅπως οἱ ὅλοι Κανονισμοὶ ἐγκριθοῦν ;

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως οἱ Κανονισμοὶ ἐγκριθοῦν ;

‘Υπάρχουν δύο ἔνστάσεις καὶ ἐπομένως τὸ θέμα τίθεται εἰς ψηφοφορίαν.

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπέρ τῆς ἐγκρίσεως τῶν Κανονισμῶν ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

24.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά :

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ἀποχαί ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὐδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Οι Κανονισμοί έγκρινονται.

‘Η συζήτησις του περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικοῦ) (Άρ. 2) Νόμου τοῦ 1971 ἀναθάλλεται διὰ μίαν ἔθδομάδα.

‘Ο περὶ Ἐργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 δὲν δύναται νὰ συζητῇ σήμερον διότι δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἡ “Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Τὸ ἴδιον ἰσχύει διὰ τὸν περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικὸν) Νόμον τοῦ 1971 καὶ διὰ τὸν περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμον τοῦ 1972.

‘Ο περὶ Ἀποχετευτικῶν Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

‘Ο. κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. “Οσον διφορᾶ τὸν Νόμον περὶ Στοιχημάτων ἡ “Ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς Οικονομικῶν ἔχει ἐτοιμασθῆ ἀλλὰ θεοῖς λίων δὲν δύναται νὰ ἀναγνωσθῇ εἰς τὴν Βουλὴν αὐτὴν τὴν στιγμὴν καὶ θὰ ἥτο καλὸν νὰ σταλῇ τὸ θέμα καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν διὰ νὰ ἔξετάσῃ τὰ νομικὰ σημεῖα τὰ διοικητικά της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα ἐπομένως παραπέμπεται καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν διὰ νὰ ἔξετάσῃ τὴν νομικήν πλευρὰν τοῦ προβλήματος.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Εὐχαριστῶ.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

‘Η Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 11ην Ἀπριλίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, τοῦ Συμβούλου Ἀποχετεύσεως Λευκωσίας, ὡς ἐπίσης ἐκπρόσωποι τοῦ Συμβούλου Ὑδατοπρομηθείας Λευκωσίας.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ βασικοῦ περὶ Ἀποχετευτικῶν Συστημάτων Νόμου τοῦ 1971 (Άρ. 1 τοῦ 1971) οὕτως ὅτε

νὰ χορηγήται ἔξουσία εἰς τὸ ἔγκαθιδρυθὲν δυνάμει τοῦ νόμου τούτου Συμβούλιον ὅπως δύναται, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νὰ ἔξουσιοδοτῇ οἰονδήποτε νομικὸν πρόσωπον, ἀρχὴν ἢ δργανισμὸν ἐν τῇ Δημοκρατίᾳ ὅπως ἐνασκῆ, ἐκ μέρους του, τάς διὰ τοῦ θασικοῦ νόμου ἢ τῶν δυνάμει τούτου ἐκδοθέντων Κανονισμῶν ἔξουσίας του ὑπὸ τοιούτους δρους, ἔξαιρέσεις ἢ ἐπιφυλάξεις, ὡς θὰ καθορίζωνται ἐν τῇ τοιαύτῃ ἔξουσιοδοτήσει.

Δι’ ἑτέρας τροποποιήσεως τοῦ προμνησθέντος θασικοῦ νόμου παρέχεται ὡσαύτως εἰς τὸ Συμβούλιον ἡ ἔξουσία ὅπως δύναται, τῇ ἐγκρίσει καὶ πάλιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νὰ ἐνασκῆ ἐκ μέρους οἰονδήποτε νομικοῦ προσώπου, ἀρχῆς ἢ δργανισμοῦ οἰασθήποτε ἔξουσίας χορηγουμένας εἰς αὐτά, δυνάμει νομοθετικῆς διατάξεως, καὶ ἐγγράφως ἐκχωρουμένας εἰς τὸ Συμβούλιον ὑπὸ τοιούτους δρους, ἔξαιρέσεις καὶ ἐπιφυλάξεις, ὡς καθορίζεται ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐκχωρήσει.

Ἐκ παραλλήλου τροποποιεῖται δὲ θασικὸς περὶ Ἀποχετευτικῶν Συστημάτων Νόμος τοῦ 1971 κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον νὰ δύναται, τῇ αἰτήσει τοῦ Συμβουλίου, νὰ διατάττῃ τὴν ἀναζήτησιν καὶ εἰσπραξιν τῶν τελῶν τῶν ἐπιβαλλομένων δυνάμει τῶν παραγράφων (β) καὶ (δ) τοῦ ἐδαφίου (1) τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ νόμου τούτου ὑπὸ τοῦ Τμήματος Ἐσωτερικῶν Προσδόσων ὡς ἀνὰ ἐπρόκειτο περὶ φόρων.

Ἐν κατακλεῖδι ἐπιφέρονται, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ὡς ἀνὰ τροποποιήσεων τοῦ θασικοῦ νόμου, καὶ ἔνιαι ἐπὶ μέρους τροποποιήσεις μικρᾶς σημασίας ἢ συνεπακόλουθοι τῶν ὡς ἀνὰ προτεινομένων τροποποιήσεων.

Πρὸς ρύθμισιν τῶν ὡς ἀνὰ θεμάτων προτείνονται δι’ ἑτέρων σχετικῶν νομοσχεδίων καὶ ἀντίστοιχοι τροποποιήσεις τοῦ περὶ Ὑδατοπρομηθείας Δημοτικῶν καὶ Ἀλλων Περιοχῶν Νόμου, Κεφ. 350, καὶ τοῦ περὶ Διαχειρίσεως τῆς Ὑδατοπρομηθείας Λευκωσίας (Βακούφια Ἀράπ· Ἀχμέτ καὶ Σιλικτάρ) Νόμου, Κεφ. 345 καὶ Νόμος 10 τοῦ 1971.

Ὦς ἀνεφέρθη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ὑπὸ τῶν ὡς ἀνὰ κληθέντων ἐκπροσώπων, διὰ τῶν ἀνὰ προτεινομένων τροποποιήσεων σκοπεῖται ἡ ἐπίτευξις περισσοτέρων κατὰ τὸ δυνατόν οἰκονομιῶν κατὰ τὴν εἰπραξιν τῶν προαναφερθέντων τελῶν καὶ ἡ πρόκλησις τῆς δλιγωτέρας δυνατῆς ἐνοχλήσεως τοῦ κοινοῦ, διὰ τῆς ἐκχωρήσεως ἀφ’ ἐνός ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἀποχετεύσεως Λευκωσίας τῆς ἔξουσίας εἰς τὸ Συμβούλιον Ὑδατοπρομηθείας Λευκωσίας ὅπως ἀναλάβῃ ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου Ἀποχετεύσεων τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐπιβαλλομένων τελῶν, τὰ δόποια θασίζονται ἐπὶ τῆς καταναλισκομένης ποσότητος ὅδατος, καὶ τῆς ἀναλήψεως ἀφ’ ἑτέρου ὑπὸ τοῦ Τμήματος Ἐσωτερικῶν Προσδόσων τῆς εἰσπράξεως ἔξι ὑπαρχῆς τῶν προαναφερθέντων τελῶν, τὰ δόποια ἐπιβάλλονται ἐπὶ τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας. Τὸ Συμβούλιον Ἀποχετεύσεως Λευκωσίας καὶ τὸ Συμβούλιον Ὑδατοπρομηθείας Λευκωσίας ἔχουν προθῆ, ὡς ὡσαύτως ἀνεφέρθη ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐκπροσώπων, εἰς διευθετήσεις διὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἀνάθεσιν τῶν προτεινομένων ἔργων τοῦ ἀποχετευτικοῦ συστήματος Λευκωσίας καὶ τῆς θελτιώσεως τῆς ὕδατοπρομηθείας τῆς ἐντὸς τῶν τειχῶν περιοχῆς εἰς ἕνα ἐργολάβον ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου Ἀποχετεύσεων ἐνεργούντος ἐν προκειμένῳ ὡς ἐργοδότου δι’ ἀμφότερα τὰ ἔργα.

Ἡ ισχὺς τοῦ προτεινομένου νόμου προτείνεται ὅπως ἀρχίσῃ ἀπὸ τῆς 8ης Ἰανουαρίου 1971, ἢτοι ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως ισχύος τοῦ προμνησθέντος θασικοῦ νόμου καὶ τοῦτο διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἡδη συναφθεισῶν συμβάσεων μεταξὺ τῶν προμνησθεισῶν ἀρχῶν ἐν τῇ Δημοκρατίᾳ.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν ἔχουσα ὑπ’ ὅψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω, καὶ ἀφοῦ ἐμελέτησε μίαν ἐκάστην τῶν προτεινομένων τροποποιήσεων, ἐγκρίνει ταύτας μὲ ἐλαφράς νομοτεχνικῆς καὶ λεκτικῆς φύσεως τροποποιήσεις, εἰσηγεῖται δὲ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ὡς τοῦτο τελικῶς διεμορφώθη ὑπ’ αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Εφ’ ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἢ δόποια θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἔδαφου (2) τοῦ ἀρθρου 12 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 14 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

‘Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ θασικοῦ νόμου διὰ τῆς ἐν αὐτῷ ἐνθέσεως νέου ἀρθρου 14Α. “Αρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 4ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 30 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Αρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 5ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 34 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Αρθρον 6ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ δον ἀρθρον ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ισχὺς τοῦ Νόμου. Ἀρθρον 7ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις;

‘Εγκρίνεται.

“Ἐληξεν δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως δὲ περὶ Ἀποχετευτικῶν Συστημάτων (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετὰ τοῦ περὶ Ἀποχετευτικῶν Συστημάτων Νόμου τοῦ 1971 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένῳ ως ‘ὅ βασικὸς νόμος’) καὶ δὲ βασικὸς νόμος καὶ δὲ παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρωνται διμοῦ ως οἱ περὶ Ἀποχετευτικῶν Συστημάτων Νόμοι τοῦ 1971 καὶ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

“Ο περὶ Υδατοπρομηθείας (Δημοτικαὶ καὶ ἄλλαι Περιοχαὶ) (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ (ΔΗΜΟΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΆΛΛΑΙ ΠΕΡΙΟΧΑΙ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

“Η Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθείσαν τὴν 11ην Ἀπριλίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ ‘Υπουργείου Ἐσωτερικῶν, τοῦ Συμβουλίου Ἀποχετεύσεως Λευκωσίας, ως ἐπίσης ἐκπρόσωποι τοῦ Συμβουλίου Υδατοπρομηθείας Λευκωσίας.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ 'Υδατοπρομηθείας (Δημοτικάι καὶ 'Αλλαι Περιοχαί). Νόμου διὰ τῆς χορηγήσεως εἰς οἰονδήποτε Συμβούλιον 'Υδατοπρομηθείας ἔξουσίας δπως δύναται, τῇ ἐγκρίσει τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ ἔξουσιοδοτῇ οἰονδήποτε νομικὸν πρόσωπον, ἀρχὴν ἡ δργανισμὸν ἐν τῇ Δημοκρατίᾳ νὰ ἔνασκῃ ἐκ μέρους του τὰς δυνάμεις τῆς κειμένης νομοθεσίας ἔξουσίας του, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἔνασκῃ, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου, τὰς ἔξουσίας ἑτέρου νομικοῦ προσώπου, ἀρχῆς ἡ δργανισμὸν, αἱ δόποια ἐκχωρούνται εἰς αὐτὸ ἐγγράφως ὑπὸ τοιούτους δρους, ἔξαιρεσις ἡ ἐπιφυλάξεις ὡς αὗται θὰ καθορίζωνται ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐκχωρήσει.

'Ως καὶ εἰς ἑτέραν ἔκθεσιν τῆς 'Επιτροπῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἀναφέρεται, ἡ τροποποίησις αὕτη τοῦ θασικοῦ νόμου εἶναι ἀναγκαῖα ἔνεκεν τῶν προτεινομένων ἀντιστοίχων τροποποιήσεων τοῦ περὶ 'Αποχετευτικῶν Συστημάτων Νόμου καὶ γενικῶς πρὸς συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Συμβουλίου 'Υδατοπρομηθείας, δόποι τοῦτο θεωρεῖται ἀναγκαῖον, μετά τῶν ἐνεργειῶν ἑτέρων νομικῶν προσώπων, ἀρχῶν ἡ δργανισμὸν, ὡς τοῦ Συμβουλίου 'Αποχετεύσεων, διὰ τὴν καλυτέραν καὶ ἀποτελεσματικωτέραν ἐνάσκησιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου 'Υδατοπρομηθείας τῶν ἔξουσιῶν του.

'Η Κοινοθουλευτικὴ 'Επιτροπὴ 'Εσωτερικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα ἐγκρίνει τὴν οὕτω προτεινομένην τροποποίησιν τοῦ θασικοῦ νόμου καὶ εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐγκρίσιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου μὲ ἐλαφρᾶς νομοτεχνικῆς καὶ λεκτικῆς φύσεως τροποποίησεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

'Εφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἐντιμοὶ κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθῶν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ δόποια θὰ γίνη δι'

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντιρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ θασικοῦ νόμου διὰ τῆς ἐν αὐτῷ ἐνθέσεως νέου ἀρθρου 13Α. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντιρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ισχὺς τοῦ Νόμου. "Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντιρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου, 'Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Ὅδατοπρομηθείας Δημοτικῶν καὶ "Αλλων Περιοχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετά τοῦ περὶ Ὅδατοπρομηθείας Δημοτικῶν καὶ "Αλλων Περιοχῶν Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ὡς «ὁ θασικὸς νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον ;
(Κρούουν οἱ κάδωνες)

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Ο περὶ Διαχειρίσεως τῆς Ὅδατοπρομηθείας Λευκωσίας (Βακούφια Ἀράπ· Αχμέτ καὶ Σιλικτάρ) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (ΒΑΚΟΥΦΙΑ ΑΡΑΠ ΑΧΜΕΤ ΚΑΙ ΣΙΛΙΚΤΑΡ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

Η Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 11ην Ἀπριλίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ Ὅπουργείου Ἐσωτερικῶν, τοῦ Συμβουλίου Ἀποχετεύσεως Λευκωσίας, ὡς ἐπίσης ἐκπρόσωποι τοῦ Συμβουλίου Ὅδατοπρομηθείας Λευκωσίας.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ χορήγησις εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ὅδατων ἔξουσίας δπως δύναται, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ὅπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ ἔξουσιοδοτῇ οἰονδήποτε νομικὸν πρόσωπον, ἀρχὴν ἢ ὀργανισμὸν ἐν τῇ Δημοκρατίᾳ νὰ ἐνασκῆ ἐκ μέρους τῆς τάς δυνάμει τῆς κειμένης νομοθεσίας ἔξουσίας τῆς, ἀφ' ἐτέρου δὲ νὰ ἐνασκῆ, κατόπιν ὀσαύτως ἐγκρίσεως τοῦ Ὅπουργικοῦ Συμβουλίου, τάς ἔξουσίας ἐτέρου νομικοῦ προσώπου, ἀρχῆς ἢ ὀργανισμοῦ, οἱ δποῖαι ἐκχωροῦνται εἰς αὐτὴν, ὑπὸ δρους, ἔξαιρέσεις καὶ ἐπιφυλάξεις ὡς αὗται θὰ καθορίζωνται ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐκχωρήσει.

Αἱ πρόνοιαι αὗται εἶναι ἀναγκαῖαι λόγῳ τῶν, δι' ἐτέρων σχετικῶν νομοσχεδίων προτεινομένων ἀντιστοίχων τροποποιήσεων τοῦ περὶ Ἀποχετευτικῶν Συστημάτων Νόμου καὶ τοῦ περὶ Ὅδατοπρομηθείας (Δημοτικαὶ καὶ "Αλλων Περιοχαὶ") Νόμου, σκοπὸς τῶν δποίων, ὡς εἰς ἄλλην συναφῆ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφέρεται, εἶναι ἡ καλυτέρα, πρακτικωτέρα καὶ οἰκονομικωτέρα ἐνάσκησις ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ὅδατων τῶν ἔξουσιῶν τῆς.

Η Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀφοῦ ἐπέφερεν ἐπὶ τοῦ Νομοσχέδιου ὡρισμένας ἐπουσιώδεις λεκτικῆς καὶ νομοτεχνικῆς φύσεως τροποποιήσεις εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν αὐτοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Εφ’ ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ δοπία θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπάρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ Βασικοῦ νόμου διὰ τῆς ἐν αὐτῷ ἐνθέσεως νέου ἀρθρου 8Α. “Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ισχὺς τοῦ Νόμου. “Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπάρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

“Ελληνεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις. ‘Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Διαχειρίσεως τῆς ‘Υδατοπρομηθείας Λευκωσίας (Βακούφια ’Αράπ ’Αχμέτ καὶ Σιλικτάρ) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετά τοῦ περὶ Διαχειρίσεως τῆς ‘Υδατοπρομηθείας Λευκωσίας (Βακούφια ’Αράπ ’Αχμέτ καὶ Σιλικτάρ) Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «ὁ βασικὸς νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον ;

Μὴ ὑπάρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

‘Ο περὶ Χωριτικῶν ’Αρχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς ’Επιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Εκθεσιν τῆς ’Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος
Παναγιώτης Δημητρίου
Ανδρέας Φάντης
Χριστόφορος Χριστοφίδης.

‘Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών έμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 11ην Ἀπριλίου 1972. Κατὰ τὴν ὡς ἄνω συνεδρίασιν παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ ‘Υπουργείου Εσωτερικών μετὰ τῶν δποίων τὰ μέλη τῆς Επιτροπῆς συνεζήσαν τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῶν διαφόρων διατάξεων τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου.

‘Ως γνωστὸν τὸ θέμα τῆς δι’ ἔκλογῶν ἀναδείξεως χωριτικῶν ἀρχῶν ἀπησχόλησεν ἐπανειλημμένως τὴν Επιτροπὴν Εσωτερικών κατὰ τὴν ἐκάστοτε ἐξέτασιν ὑπὸ αὐτῆς τῶν κατὰ καιρούς παραπεμφθέντων εἰς αὐτὴν νομοσχεδίων περὶ παρατάσεως τῆς θητείας τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως καὶ ἐκάλεσε πολλάκις τὴν Εκτελεστικὴν Εξουσίαν δπως λάθῃ τὰ δέοντα μέτρα πρὸς ἀνάδειξιν χωριτικῶν ἀρχῶν δι’ ἔκλογῶν.

‘Ως ἀνεφέρθη εἰς τὴν Επιτροπὴν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω κυθερητικῶν ἐκπροσώπων, ἡ Εκτελεστικὴ Εξουσία ἔχουσα ὑπὸ δψιν τὴν ἐπανειλημμένως ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν τῆς Επιτροπῆς αὐτῆς, ὡς καὶ τῆς Βουλῆς ὡς συνόλου, δπως ληφθῶσι τὰ δέοντα μέτρα διὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς διεξαγωγῆς ἔκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν χωριτικῶν ἀρχῶν, προέθη ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν ἔτοιμασίαν σχετικοῦ νομοσχεδίου.

‘Η Επιτροπὴ Εσωτερικών ἐκ παραλλήλου ἐνεργοῦσα ἐντὸς τῶν πλαισίων πρωθήσεως τῶν γενομένων ὑπὸ αὐτῆς εἰσηγήσεων πρὸς τὴν Βουλήν, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν κατατεθεῖσαν ἔκθεσιν αὐτῆς κατὰ τὴν τελευταίαν ἐγκριθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Σώματος παράτασιν τῆς θητείας τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως, συνεζήσης τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος θέμα μετ’ ἐκπροσώπων τῆς Εκτελεστικῆς Εξουσίας προκαταρκτικῶς ἐπὶ τῇ βάσει συνταχθέντος πρὸς τούτο προσχεδίου νομοσχεδίου. Συγκεκριμένως, εἰς συνεδρίαν αὐτῆς λαθοῦσαν χώραν τὴν 16ην Μαρτίου 1972, ἡ Επιτροπὴ συνεζήσησε μετὰ τοῦ ‘Υπουργοῦ Εσωτερικών τοὺς σκοπούς καὶ ἐπιδιώξεις τοῦ προσαναφερθέντος προσχεδίου νομοσχεδίου.

Κατὰ τὴν ὡς ἄνω συνεδρίαν τῆς 16ης Μαρτίου 1972 ἐγένοντο ἐκ πρώτης ὁψεως ἀποδεκταὶ αἱ προδιαγραφεῖσαι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς διατάξεις τοῦ νῦν ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν δτὶ θά ἐπανεξητάζοντο τὰ θέματα τῆς διεξαγωγῆς ἔκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν χωριτικῶν ἀρχῶν εἰς δήμους καὶ τῆς πληρώσεως τῶν κενουμένων θέσεων ἐν τινὶ χωριτικῇ ἐπιτροπῇ δι’ ἀναπληρωματικῶν ἔκλογῶν ἢ ἀλλως πως.

Τὰ ἐκτεθέντα συναφῶς ἐπιχειρήματα τῶν μελῶν τῆς Επιτροπῆς ήσαν, καθ’ ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἀνάδειξιν δι’ ἔκλογῶν χωριτικῶν ἀρχῶν εἰς δήμους, δτὶ τὰ σημερινὰ ἐν τῇ πράξει καθήκοντα τῶν δργάνων τούτων καὶ αἱ ἀναμενόμεναι νὰ ἀναφυῶσι τεχνικαὶ καὶ ἀλλαι δυσκολίαι κατὰ τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τῆς προνοούσης περὶ διεξαγωγῆς ἔκλογῶν εἰς τὰς πόλεις, ὑπηρέσιαν τὴν ἐπανεξέτασιν τοῦ δλου θέματος καὶ δτὶ, ἀναφορικῶς πρὸς τὸ θέμα τῆς διεξαγωγῆς ἀναπληρωματικῶν ἔκλογῶν πρὸς πλήρωσιν κενουμένων θέσεων ἐν τῇ χωριτικῇ ἐπιτροπῇ, θά ἔδει, καὶ τούτο δεδομένου τοῦ ἀναμενομένου νὰ προκύψῃ σοβαροῦ ὅγκου ἐργασίας καὶ σημαντικῆς δαπάνης λόγῳ τῆς μεγάλης συχνότητος τῶν τοιούτων περιπτώσεων, ὡσαύτως νὰ ἐπανεξετασθῇ, ἀφοῦ ἐκ

παραλλήλου ληφθῆ τοιαύτη πρόνοια ώστε εἰς περίπτωσιν πληρώσεως τῶν οὕτω κενουμένων θέσεων οὐχὶ δι' ἀναπληρωματικῶν ἐκλογῶν ἡ ἔγκυρότης οἰσασδή- ποτε πράξεως ἡ ἐργασίας τῆς χωριτικῆς ἐπιτροπῆς νὰ μὴ ἐπιτρεάζηται λόγῳ χηρείας θέσεως μέλους αὐτῆς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ θεωρῆται ώς νομίμως συγκε- κροτημένη ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν αὐτῆς δὲν εἶναι διλιγώτερος τοῦ ἀριθμοῦ ὁ δποῖος θὰ ἀπεφασίζετο τελικῶς.

Μετὰ τὴν προαναφερθεῖσαν συνεδρίαν τῆς 16ης Μαρτίου 1972, καθ' ἥν τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης συνεζήτησαν μετ' ἐκπροσώπων τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας τὰς προνοίας καὶ διατάξεις τοῦ προσχεδίου Νομοσχεδίου, κατετέθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ τελικῶς ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας συνταχθὲν Νομο- σχέδιον, ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ προέθη, ἐντὸς τῶν ὡς ἀνώ προδιαγραφέντων πλαισίων, εἰς λεπτομερῆ μελέτην αὐτοῦ.

Αἱ κυριώτεραι πρόνοιαι τοῦ Νομοσχεδίου, ώς τοῦτο τελικῶς κατετέθη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, εἶναι ὅπως, υἱοθετουμένης τῆς δι' ἐκλογῶν ἀνα- δείξεως τῶν χωριτικῶν ἀρχῶν, αἱ ἐκλογαὶ διεξάγωνται, τηρουμένων τῶν ἀνα- λογιῶν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἐκάστοτε ισχύοντος ἐκλογικοῦ Νόμου δι' ἀνάδειξιν μελῶν τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων ἀναφορικῶς πρὸς τὰς διοικητικὰς διευθετήσεις, τὴν ὑποβολὴν ὑποψηφιοτήτων καὶ ἀνακήρυξιν ὑπο- ψηφίων, ἐκλογικὴν διαδικασίαν καὶ διεξαγωγὴν ἐκλογῆς, ἀνακήρυξιν ἐκλε- γέντων, αἰτήσεις πρὸς ἀκύρωσιν ἐκλογῆς καὶ σχετικὴν διαδικασίαν καὶ ἐκλο- γικὰ δικαιώματα.

Ως ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ προβλέπεται ἐκλογεῖς θὰ εἶναι ἀπαντες οἱ πολῖται τῆς Δημοκρατίας οἱ συμπληρώσαντες τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἔχοντες τὴν συνήθη αὐτῶν διαμονὴν ἐν τῷ χωριῷ ἐπὶ ἔξαμηνον ἀπὸ τῆς καθωρισμένης ἡμερομηνίας, οἱ ἔγγεγραμμένοι εἰς τὸν οἰκείον ἐκλογικὸν κατάλογον. Ἐκλέ- ξιμοι θὰ εἶναι οἱ ἐκλογεῖς οἱ συμπληρώσαντες τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ μὴ ὑποκείμενοι εἰς οἰονδήποτε κώλυμα ἐκλογιμότητος ἢ ἀσυμβιθάστου.

Ἡ ἐκλογὴ θὰ διενεργήται τὴν 1ην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Ὁκτωβρίου, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τοῦ Ὁκτωβρίου 1972, καὶ ἐφεξῆς ἀνὰ τετραετίαν, οἰαιδήποτε δὲ κενουμένων θέσεις, πέραν τῆς μιᾶς, πληρούνται δι' ἀναπληρωματικῶν ἐκλο- γῶν καὶ διὰ περίοδον ἀντιστοιχούσαν πρὸς τὸ ὑπόλοιπον τῆς κανονικῆς θητείας.

Ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα τῆς διεξαγωγῆς ἡ μὴ ἐκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν χωρι- τικῶν ἀρχῶν εἰς δῆμους παρέχεται δι' εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ή ἔξουσία εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὅπως, δσάκις κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ αἱ ὑφιστάμεναι συνθῆκαι καὶ ἐν γένει τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπι- θάλλουν τοῦτο, διατάττῃ τὴν μὴ διεξαγωγὴν τοιούτων ἐκλογῶν, εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν δι' Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως διορίσῃ τὸν κοινοτάρχην καὶ τὰ μέλη τῶν ἀρχῶν τούτων, οἱ δποῖοι καὶ θὰ κατέχουν τὸ ἀξίωμα αὐτῶν καὶ θὰ ἀσκῶσι τὰς λειτουργίας τούτου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ προτεινομένου νόμου.

Ἐπὶ τῇ εὔκαιρᾳ τῶν ἐπιφερομένων ἀλλαγῶν εἰς τὸν βασικὸν περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν Νόμον προτείνονται καὶ ὠρισμέναι ἐπὶ μέρους τροποποιήσεις τοῦ βασι- κοῦ νόμου καταστᾶσαι ἀναγκαῖαι συνεπείᾳ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ τρόπου πληρώσεως τῆς θέσεως μελῶν τῶν χωριτικῶν ἐπιτροπῶν.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν μελετήσαντα μίαν ἐκάστην τῶν προ- τεινομένων τροποποιήσεων καὶ ἀφοῦ ἐπήνεγκον ἐπ' αὐτῶν ἀριθμὸν νομοτεχνι- κῆς καὶ λεκτικῆς φύσεως τροποποιήσεων ἐπιθυμοῦν ἐπιπροσθέτως ὅπως εἰση- γηθῶσι καὶ τὴν ἀκόλουθον τροποποίησιν :

Δεδομένης τῆς τροποποιήσεως τοῦ ἀρχικῶν συνταχθέντος Νομοσχεδίου καθ' ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὴν διάταξιν τὴν ρυθμίζουσαν τὸ θέμα τῆς διεξαγωγῆς ἡ μὴ ἐκλογῶν εἰς περίπτωσιν κενωσεώς θέσεώς τινος τῆς χωριτικῆς ἐπιτροπῆς, ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν θεωρεῖ σκόπιμον ὅπως εἰσηγηθῆ τὴν τροποποίησιν τοῦ ἐδαφίου (2) τοῦ προτεινομένου εἰς τὸ Νομοσχέδιον νέου ἀρθρου 17 διὰ τῆς

έξ αύτοῦ ἀπαλείψεως τῆς φράσεως «ἐν περιπτώσει δημιουργίας οἰουδήποτε ἀσυμβιθάστου ἐν σχέσει πρὸς οἰονδήποτε μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, κηρύξῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ ως κενωθεῖσαν καὶ προκηρύξῃ ἀναπληρωματικὴν ἐκλογὴν πρὸς πληρωσιν ταύτης ἡ» (δευτέρα, τρίτη, τετάρτη, πέμπτη καὶ ἕκτη γραμματί) καὶ τῆς συμπεριλήψεως αὐτῆς ὑπὸ νέον ἔδαφιον (3) ἔχον ως ἀκολούθως :

«(3) Ὡσάτως ὁ 'Υπουργός κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως, ἐν περιπτώσει δημιουργίας οἰουδήποτε ἀσυμβιθάστου ἐν σχέσει πρὸς οἰονδήποτε μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, κηρύξῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ ως κενωθεῖσαν, ὅπότε καὶ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10.».

Τόσον αἱ νομοτεχνικῆς καὶ λεκτικῆς φύσεως τροποποίησεις ὅσον καὶ ἡ ως δῶν προτεινόμενή τροποποίησις ἐγένοντο ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἐκπροσώπων τῆς 'Ἐκτελεστικῆς 'Ἐξουσίας.

'Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῆς 'Ἐπιτροπῆς 'Εσωτερικῶν εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ως τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ αὐτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Εἰσηγοῦμαι ὅπως ἡ συζήτησις τοῦ ἐν λόγῳ Νομοσχεδίου ἀναβληθῆ διὰ τὴν ἐρχομένην ἔθδομάδα.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Δὲν ἔχω ἔνστασιν νὰ ἀναβληθῇ, κύριε Πρόεδρε, παρ' ὅλον ποὺ ἡμην ἔτοιμος νὰ διμιλήσω ἐπὶ τῆς ούσιας τοῦ Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Σεῖς ἔζητήσατε τὸν λόγον διὰ νὰ ἀγορεύσετε.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἔνστασις, ἐπειδὴ ἀντιλαμβάνομαι ὅτι εἶναι ἐν Νομοσχέδιον ἐπὶ τοῦ δόποιου θὰ ἀκουσθοῦν ἀρκεταὶ ἀπόψεις καὶ ἡ συζήτησις θὰ εἶναι μᾶλλον ἐκτεταμένη, θὰ ἀναθάλω τὴν συζήτησιν διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου θὰ ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

‘Ο περὶ Ἀγροφυλάκων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΑΓΡΟΦΥΛΑΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες* :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

‘Η Κοινοθουλευτική ’Επιτροπή ’Εσωτερικῶν ἔμελέτησε τὸ περὶ οὐ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 14ην Ἀπριλίου 1972.

Διά τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ ’Αγροφυλάκων Νόμου διὰ τῆς χορηγήσεως ἔξουσίας εἰς ἕκαστον ’Επαρχον δπώς δύναται, τῇ ἐγκρίσει τοῦ ’Υπουργοῦ ’Εσωτερικῶν, νὰ διορίζῃ ἢ ἐπαναδιορίζῃ ὡς ἀγροφύλακα ἢ προσωρινὸν ἀγροφύλακα πρόσωπον τὸ δποῖον συνεπλήρωσε τὴν ἡλικίαν τῶν ἔξικοντα ἔτῶν ἀλλὰ δὲν ἔχει συμπληρώσει τὴν ἡλικίαν τῶν ἔξικοντα πέντε ἔτῶν.

‘Η τροποποίησις αὕτη ἐκρίθη ἀναγκαῖα ἵνα ἐπιτρέπηται εἰς ἀγροφύλακας, οἵτινες παρέσχον εὐδοκίμους ὑπηρεσίας καὶ εἶναι σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ἱκανοί δπως ἔξακολουθήσωσι νὰ ὑπηρετήσωσι, νὰ δύνανται νὰ πράξουν οὕτω ἔστω καὶ ἀν συνεπλήρωσαν τὸ ἔξικοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των.

‘Η Κοινοθουλευτική ’Επιτροπή ’Εσωτερικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα ἐγκρίνει τὴν προτεινομένην τροποποίησιν τοῦ θασικοῦ νόμου καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Ἐφ’ δσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. ’Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθροῦ 18 τοῦ θασικοῦ νόμου. ’Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

‘Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου. ’Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς δ περὶ ’Αγροφυλάκων (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετὰ τοῦ περὶ ’Αγροφυλάκων Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεδῆς ἀναφερομένου ὡς «δ θασικὸς νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ 13ον καὶ 14ον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον B δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ ’Εκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν ’Επιτροπῶν,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων και Ἐγγράφων.

Παρακαλούνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων και Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (’Αρ. 6) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Κήπων Ἐσπεριδοειδῶν (Ἐπισκόπησις και Καταγραφὴ) (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων.

‘Η ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς θὰ ἔχῃ ως ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

(1) ‘Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικὸς) (’Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

(2) ‘Ο περὶ Ἐργοστασίων (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1971.

(3) ‘Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικὸς) (’Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

(4) ‘Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις και Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.

(5) ‘Ο περὶ Συμβάσεως περὶ Ἀδικημάτων και Ἐτέρων Πράξεων Τελουμένων ἐπὶ Ἀεροσκαφῶν (Κυρωτικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

(6) ‘Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταστολῆς Παρανόμων Καταλήψεων Ἀεροσκαφῶν (Κυρωτικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

(7) ‘Ο περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

(8) ‘Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (’Αρ. 2) τοῦ 1972.

(9) ‘Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (’Αρ. 3) τοῦ 1972.

(10) ‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (’Αρ. 6) τοῦ 1972.

(11) ‘Ο περὶ Κήπων Ἐσπεριδοειδῶν (Ἐπισκόπησις και Καταγραφὴ) (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων και Ἐγγράφων.

‘Η προσεχῆς συνεδρία τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 5.12 μ.μ.)

Οι άκόλουθοι Βουλευταί ύπεγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειρὰν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ποσκώτης Σταύρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποταμίτης Γιάγκος
Κληρίδης Ξάνθος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κωνσταντίνου Ντῖνος	Σαμψών Νίκος
Μαλλιώτης Γεώργιος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Φάντης Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηηρακλέους Ἡρακλῆς
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χατζηϊωάνου Ἀνδρέας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Παπαδόπουλος Τάσος	Χριστοφίδης Χριστόφορος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) "Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις ("Ἡ διαπλάτυνσις καὶ ἐπισκευὴ τῆς δδοῦ Σκαρίνου—Λευκάρων—Ἡ παραχώρησις χαλίτικης γῆς εἰς γεωργούς—Ἡ παροχὴ ἔοιησις πρὸς τοὺς κτηνοτρόφους ἔνεκεν τῆς ἀνομοθρίας—Ἡ ἐγκατάστασις τεχνητῶν νεφρῶν εἰς τὰ νοσοκομεῖα τῆς Κύπρου—Ἡ ἀνέγερσις καὶ διάθεσις οἰκιῶν πρὸς ἀπόρους οἰκογενείας—Οἱ ἀνεργοὶ γεωπόνοι).
- (2) "Ἐκθεσις ἐπὶ τῶν περὶ Ἀλιείας (Τροποποιητικῶν) Κανονισμῶν τοῦ 1972, ἡ ἐπ' αὐτῶν διεξαχθεῖσα συζήτησις (Ξ. Κληρίδης, Ν. Σαμψών, Πρόεδρος, Μ. Σαββίδης, Π. Δημητρίου) καὶ ἔγκρισις αὐτῶν.
- (3) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ἀποχετευτικῶν Συστημάτων (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (4) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ὑδατοπρομηθείας (Δημοτικαὶ καὶ Ἀλλαι Περιοχαὶ) (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (5) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Διαχειρίσεως τῆς Ὑδατοπρομηθείας Λευκωσίας (Βακούφια Ἀράπτ Ἀχμέτ καὶ Σιλικτάρ) (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (6) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ἀναθολὴ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ.
- (7) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ἀγροφυλάκων (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (8) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.

Τιμὴ 50 Μίλς

*Ἐπιπλόθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 27ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.24 μ.μ.)

(***Αρ. 32**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐύρισκόμεθα ἐν ἀπαρτίᾳ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Α εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11ην Μαρτίου 1972, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 14ην Μαρτίου 1972.

«Ἄπο ἀρκετὰ χρόνια οἱ κάτοικοι τῶν χωριῶν Ὁρμήδειας, Ξυλοφάγου καὶ Ξυλοτύμβου ποὺ βρίσκονται στὴ περιοχὴ τῶν Ἀγγλικῶν θάσεων ἀντιμετωπίζουν δεῦτα πρόσθλημα οἰκοπέδων. Τὰ οἰκόπεδα τῶν τριῶν κοινοτήτων βρίσκονται σὲ ἔδαφος ποὺ ἔλεγχουν οἱ Ἀγγλικὲς στρατιωτικὲς ὅρχες, οἱ δποίες ἀπαγορεύουσαν στοὺς κατοίκους τὸ κτίσιμο σπιτιῶν. Ἡ ἀπαγόρευση αὐτὴ τῶν Ἀγγλικῶν Ἀρχῶν δημιουργεῖ σοθαρώτατα προβλήματα γιὰ ἐκατοντάδες οἰκογένειες αὐτῶν τῶν χωριῶν.

“Ἔχουν γίνει μέχρι σήμερα τόσο ἀπὸ τές χωριτικές Ἀρχές καὶ τοὺς κατοίκους δόσο καὶ ἀπὸ τές δργανώσεις καὶ θουλευτές ἀρκετὰ διαβήματα στὴ Κυθέρηση γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση αὐτοῦ τοῦ προβλήματος.

Μπορεῖ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ τὸ Ὅπουργεῖο Ἐσωτερικῶν ποιὰ συγκεκριμένα μέτρα μελετᾶ γιὰ τὴν ἔξασφάλιση τῶν ἀπαίτουμένων οἰκοπέδων στοὺς κατοίκους Ξυλοφάγου, Ὁρμήδειας, Ξυλοτύμβου»;

Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 21ην Απριλίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἔρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 14ην Μαρτίου 1972, ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη.

«Εἶναι γεγονός ὅτι τὰ χωρία Ὁρμήδεια, Ξυλοφάγου καὶ Ξυλοτύμπου ἀντιμετωπίζουν πρόβλημα ἔξευρέσεως καταλλήλου πρὸς οἰκοπεδοποίησιν χώρου διὰ τοὺς ἀκολούθους δύο κυρίως λόγους :

(α) οἱ ιδιοκτῆται τῆς ἀκινήτου περιουσίας ἡτις εύρισκεται ἐντὸς καταλλήλου δι' οἰκοπεδοποίησιν περιοχῆς δὲν προτιμοῦν νὰ οἰκοπεδοποίησουν ταύτην διότι εἶναι γῆ εὔφορος καὶ πολὺ κατάλληλος διὰ φυτείας πατατῶν, ἐπιχειρήσεως λίαν προσδοφόρου» καὶ

(β) η ὑπαρξία τῆς Βάσεως ΔΕΚΕΛΕΙΑΣ εἰς μικράν ἀπόστασιν ἐκ τῆς κατωκημένης περιοχῆς τῶν χωρίων περιορίζει τοὺς πρὸς οἰκοπεδοποίησιν χώρους.

2. Πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ προθλήματος τῶν χωρίων Ξυλοφάγου καὶ Ὁρμήδειας, ὅπου τὸ πρόθλημα εἶναι δέκτερον, η Κυβερνητική προσωθεῖ σχέδιον οἰκοπεδοποίησεως ὀρισμένης κρατικῆς καὶ δασικῆς γῆς ἡτις, βάσει κριτηρίων τὰ δοκία θὰ καθορισθοῦν τελικῶς ύπό τῆς Κυβερνήσεως, θὰ παραχωρηθῇ εἰς τοὺς κατοίκους. Συγκεκριμένως εἰς τὸ χωρίον Ξυλοφάγου διὰ τῆς προθλεπομένης οἰκοπεδοποίησεως θὰ δημιουργηθοῦν 58 οἰκόπεδα τὰ δοκία θὰ καλύψουν τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων διὰ μίαν ἔξαετίαν τούλαχιστον, εἰς δὲ τὸ χωρίον Ὁρμήδεια θὰ δημιουργηθοῦν 35 οἰκόπεδα τὰ δοκία θὰ καλύψουν τὰς ἐπειγούσας ἀνάγκας τῶν χωρίων.

3. ΕἼκ γενομένης ἔρευνης διεπιστώθη ὅτι τὸ πρόθλημα καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ χωρίον Ξυλοτύμπου δὲν εἶναι τόσον δέκτης ὅσον εἰς τὰ προαναφερθέντα δύο ἄλλα χωρία.

Η ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Απαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετική Ἐργασία.

Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ μᾶς πληροφορήσῃ εἰς ποῖον στάδιον εύρισκεται τὸ Νομοσχέδιον.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Τὸ Νομοσχέδιον εύρισκεται εἰσέτι ἐνώπιον τῆς Νομικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ δοκία συνεδριάζει τὴν προσεχῆ Τρίτην.

Μέχρι τῆς προσεχοῦς συνεδρίας τῆς Βουλῆς θὰ διλοκληρωθῇ ἡ ἐργασία, ὡς ἀντιλαμβάνομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπομένως κατ' ἀνάγκην ἡ συζήτησίς του θὰ ἀναβληθῇ. Τὸ δεύτερον, τρίτον, τέταρτον, πέμπτον καὶ ἔκτον θέμα τοῦ Κεφαλαίου Β, τῆς ἡμερησίας διατάξεως, δὲν θὰ συζητηθοῦν σήμερα, διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Τὸ ξεδομόν, θέμα «Ο περὶ Χωριτικῶν Αρχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

Η "Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς ἀνεγνώσθη καὶ ἀνεβλήθη ἡ συζήτησίς διὰ σήμερον.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. "Εχω μερικάς εισηγήσεις διά τροποποίησεις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, αἱ δποῖαι ἀναφέρονται εἰς τέσσερα ἄρθρα, ἀλλὰ εἰναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξουν καὶ τροποποίησεις ἄλλων ἄρθρων, συνεπείᾳ τῶν εισηγήσεών μου, ἐὰν ἡ Βουλὴ τελικῶς τὰς δεχθῇ.

Προτοῦ ὅμως ἀναφέρθω εἰς τὰ συγκεκριμένα ἄρθρα, θέλω νὰ ἀναφέρω εἰς γενικάς γραμμάς τὸ περιεχόμενον τῶν εισηγήσεων ἐπὶ τῶν δποῖων εἰναι δυνατὸν νὰ ἔκφρασθῇ ἢ ἐπιθυμίᾳ τῆς Βουλῆς καὶ ἐὰν ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ τὴν υιοθέτησιν τῆς οὐσίας τῶν τροποποίησεων τὰς δποίας εισηγούμαι, τότε θεσαίως δύνανται νὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν σύνταξιν των.

"Η πρώτη τροποποίησις ἀναφέρεται εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου τῆς Κοινοτικῆς Ἀρχῆς. 'Ως ὑπεθλήθη τὸ Νομοσχέδιον καὶ ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ κοινοτάρχης ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν ἐκλεγομένων μελῶν τῆς Κοινοτικῆς.

Αὐτὸ ἀναφέρεται εἰς τὸ ἄρθρον 5, ἐδάφιον 3. Κατὰ τὴν ἀποφίν μου ὁ κοινοτάρχης πρέπει νὰ ἐκλέγεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ψηφοφόρων καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἐκλεγησομένων μελῶν τῆς Κοινοτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦτο διότι, γνωστῆς οὖσης τῆς συνθέσεως τῶν ἀγροτικῶν κοινοτήτων καὶ τῆς δυνατότητος ἐπηρεασμοῦ τῆς ἐκπεφρασμένης θελήσεως τῶν κατοίκων, εἰναι δυνατὸν τὰ ἐκλεγέντα μέλη Κοινοτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἐκλέξουν ὡς Πρόεδρον τῆς Κοινοτικῆς Ἀρχῆς πρόσωπον ἄλλον ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ δποῖον συνεκέντρωσε τὴν μεγαλυτέραν πλειοψηφίαν ἐκ μέρους τῶν ψηφοφόρων. Τὸ θέμα γίνεται ἀκόμη σοβαρώτερον ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὅψιν δτὶ δ κοινοτάρχης, δυνάμει τῶν διαφόρων Νόμων οἱ δποῖοι σχετίζονται μὲ τὸ ἀξιώμα τοῦ κοινοτάρχου καὶ τὰς ἔξουσίας του, δὲν εἰναι ὁ ἐκφραστής τῆς θελήσεως τῆς πλειοψηφίας τῆς Κοινοτικῆς Ἀρχῆς, ἀλλὰ εἰναι ὁ ἴδιος, ὑπὸ τὸ χρῆσμα τῆς θέσεώς του ὡς Πρόεδρος τῆς Κοινοτικῆς Ἀρχῆς, περιθεθλημένος διὰ τοῦ Νόμου μὲ ἔξουσίας τὰς δποίας ἀσκεῖ μόνος του ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπιθυμίας ἢ τῆς θελήσεως τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Κοινοτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔξουσίας ὡς ἡ ἔκδοσις πιστοποιητικῶν, ἡ συμμετοχὴ του εἰς διαφόρους Ἐπιτροπάς, εἰς Συμβούλια Ἀναπτύξεως, κ.λ.π. Δηλαδὴ ἔχει καθήκοντα «ἔξ δοφίκιο» καὶ οὐχὶ ὡς ἐντεταλμένος τῆς Κοινοτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ χωρίου.

Σχετική, τροποποίησις πρέπει θεσαίως νὰ ἐπέλθῃ καὶ εἰς ἄλλα ἄρθρα τὰ δποῖα διέπουν τὰς ἔξελίξεις ἐν περιπτώσει θανάτου ἢ ἀποχωρήσεως ἢ παραιτήσεως ἢ ἀνικανότητος τοῦ ούτως ἐκλεγομένου κοινοτάρχου.

"Η δευτέρα ούσιωδης εισήγησίς μου εἰναι ἡ ἀφορῶσα εἰς τὸ ἄρθρον 6, ἡ δποία παρέχει εἰς τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον τὴν ἔξουσίαν νὰ ἀποφασίζῃ, ἐὰν τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπιθάλλῃ τὴν διεξαγωγὴν ἢ τὴν μὴ διεξαγωγὴν ἐκλογῶν καὶ τὸ δποῖον παραλλήλως παρέχει εἰς τὸν 'Υπουργὸν Ἐσωτερικῶν τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ κοινοτάρχην ἐν περιπτώσει ἀποφάσεως τῆς Ἐκτελεστικῆς ἔξουσίας δτὶ τὸ δημόσιον συμφέρον δὲν ἐπιθάλλει τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν.

"Η ἀποφίς μου εἰναι ὅπως ἡ ἔξουσία αὐτὴ περὶ λήψεως ἀποφάσεως, κατὰ πόσον τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπιθάλλει ἢ δὲν ἐπιθάλλει τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν, παραμείνη εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποθάλλω τὴν εισήγησιν αὐτὴν ἔχων ὑπ' ὅψιν μου τὴν κτηθείσαν πεῖραν τῶν τελευταίων ἐτῶν.

"Ἐὰν ἡ εισήγησις αὕτη γίνῃ ἀποδεκτή, τότε πρέπει νὰ γίνουν παράλληλα κατὰ συνέπειαν τροποποίησεις εἰς τὰ ἄρθρα 8 καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 10(1).

Τρίτον σημεῖον εἰναι τὸ περὶ τῆς καταρτίσεως τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων.

Οἱ ἐκλογικοὶ κατάλογοι περιλαμβάνουν τὰ δνόματα τῶν ἀτόμων, τὰ ὅποια, κατὰ τοὺς τελευταίους ἔξ μηνας, ήσαν κάτοικοι τῆς κοινότητος καὶ καταρτίζονται εἰς καθωρισμένην ἡμερομηνίαν, δηλαδὴ τὴν 1ην Ἰουνίου ἐκάστου ἔτους. 'Ο πολίτης ἔχει δικαίωμα ἐντὸς 15 ἡμερῶν νὰ ὑποθάλλῃ ἔνστασιν διὰ τὴν περιληψιν τοῦ δνόματός του εἰς τοὺς καταλόγους. Καὶ ἐνῷ αὐτῇ ἡ πρόνοια εἰναι

ίκανοποιητική διά τάς πλείστας τῶν περιπτώσεων, ἐν τούτοις ἔξαρτωμένων τῶν ἐκλογῶν—ἐκτός ἔαν γίνουν ὀποδεκταὶ αἱ προηγούμεναι εἰσηγήσεις μου—ἀπὸ τὴν ἡμερομηνίαν κατὰ τὴν ὁποίαν αὐταὶ καθορίζονται εἶναι δυνατὸν ἄτομα, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται μὲν εἰς τὴν κοινότητα ἀπὸ ὀκτὼ ἥ ἑπτὰ ἥ καὶ ἔξι μηνῶν, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν εὑρίσκονται εἰς τὴν κοινότητα μέχρι τῆς 15ης Ιουνίου, ὅποτε ἡδύναντο νὰ ὑποθάλουν ἔνστασιν, νὰ μὴν ἔχουν δικαίωμα περιλήψεώς των εἰς τοὺς ἐκλογικούς καταλόγους. Διὰ τοῦτο νομίζω πρέπει νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἄλλη διαζευκτική πρότασις, ἥ ὁποία νὰ παρέχῃ δικαίωμα, εἰς καθωρισμένην χρονικήν περίοδον πρὸ τῆς καθορισθησούμενης ἡμερομηνίας διεκαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν, εἰς τὸν πολίτην νὰ ὑποθάλῃ αἵτησιν διὰ τὴν περίληψιν του εἰς τοὺς ἐκλογικούς καταλόγους.

Αύταὶ, ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, κ. Πρόεδρε, εἶναι αἱ εἰσηγήσεις μου, αἱ ὁποῖαι νομίζω, εἶναι εἰσηγήσεις ούσιας περὶ τροποποίησεων.

Ἡ διαδικασία ἥ ὁποία εἰσηγούμαι νὰ ἀκολουθηθῇ εἶναι, ἐπειδὴ δὲν εἶμαι μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν, νὰ παρασχεθῇ εἰς ἐμὲ ἥ εἰς ἄλλα μέλη τῆς Βουλῆς, τὰ ὁποῖα τυχὸν ἔχουν τὰς ίδιας ἥ ἀντιθέτους ἀπόψεις, ίδιαίτερα ὅσον ἀφορᾶ τὸν τρόπον τῆς ὀμέσου ἐκλογῆς τοῦ κοινοτάρχου, νὰ ἐκθέσουν τὰ ὑπέρ καὶ τὰ κατὰ—δέχομαι ὅτι ὑπάρχουν καὶ πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα εἰς τὴν εἰσήγησιν τὴν ὁποίαν ἔχω ὑποθάλει—ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ νὰ παρασχεθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἥ εὐκαιρία νὰ ἐπανεξετάσῃ τὰς νῦν ὑποθαλλομένας εἰσηγήσεις καὶ νὰ ὑποθάλῃ νέαν “Ἐκθεσιν εἰς τὴν Βουλήν.

”Αλλη πιθανῶς διαδικασία εἶναι ὅπως ἥ Βουλὴ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν ὑποθαλλομένων ὑπὲρ ἔμοιν προτάσεων καὶ ἔαν δεχθῇ οἰασδήποτε ἐξ αὐτῶν, τότε ἥ Ἐπιτροπὴ τῶν Νομικῶν εἶναι δυνατὸν νὰ προθῇ εἰς τὰς δεούσας ἀλλαγάς τοῦ νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

’Αντιλαμβάνομαι, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ὅτι ὁ ἔντιμος συνάδελφος εἰσηγεῖται ἀναθολήν τῆς συζητήσεως, διότι ἔξι ὅσων δλοι μας γνωρίζομεν δὲν διέξκειται εἰσέτι συζητησίς ἐπὶ θέματος ἀρχῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν ἀντελήφθην νὰ εἰσηγῆται τοιοῦτόν τι διότι εἶχε πεῖ ὅτι ἔαν κατ’ ἀρχὴν ἥ Βουλὴ ἀποφασίσῃ περὶ τῶν τροποποίησεων αὐτῶν, τότε θὰ ἡδύναντο νὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπεξεργασίαν.

Αὕτη ἦτο ἥ διατύπωσις τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ ἔντιμος

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Δηλαδή, ἥ Βουλὴ δύναται νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν συζητησιν τοῦ Νομοσχεδίου ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Οὕτω πως ἀντελήφθην τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ, ὅτι ἔαν ἥ Βουλὴ ἀποφασίσῃ ὡς θέμα ἀρχῆς ὅτι αὐταὶ αἱ τροποποίησεις ἐνδείκνυται νὰ γίνουν, τότε νὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπὴν, ἔαν ἀντελήφθην καλῶς, πρὸς ἔξετασιν.

‘Ο κ. Παπαδόπουλος νὰ διευκρινήσῃ τὸ θέμα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Νομίζω ότι αἱ υποθήσεις εἰσηγήσεις καὶ ίδιαιτέρως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔξουσίαν τῆς Βουλῆς νὰ διαφασίζῃ ἐάν τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπιτρέπῃ ἢ μὴ τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν εἰναι θέμα τὸ δποίον ούσιαδῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐπιψήσιν ἢ μὴ τοῦ Νόμου.

Αἱ ἄλλαι μου εἰσηγήσεις εἰναι εἰσηγήσεις ἐπὶ τῶν ούσιαστικῶν προνοιῶν τοῦ Νομοσχεδίου ὅσον ἀφορᾷ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν, αἱ δποίαι νομίζω εὐχερέστερον θά ήδυναντο νὰ συζητθοῦν εἰς τὸ στάδιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν, διότι ὑπάρχουν ἐπιχειρήματα καὶ ὑπὲρ καὶ κατά. Ἐὰν δημαρχὸς δὲν ὑπάρχουν ἐντάσεις εἰς τὴν υἱοθέτησιν τῶν ἀπόψεων ποὺ ἔχω πεῖ, τότε ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου, διότι χρείαζονται σημαντικαὶ τροποποιήσεις ἄλλων παρεμφερῶν ἀρθρῶν τοῦ Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηρασκλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. “Ηθελα νὰ ἀναφέρω μὲ τὴν σειράν μου ότι ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ὁμάδα τῆς Προοδευτικῆς Παρατάξεως ἔξήτασε τὸ θέμα αὐτὸ καὶ πιστεύει ότι πράγματι ἐπιθάλλεται νὰ ὑπάρξῃ ἐπανεξέτασις τοῦ Νομοσχεδίου αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς, διότι πλείστα μέλη τῆς Ὁμάδος μας δὲν είχαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκφράσουν ἀπόψεις, πλείσται τῶν δποίων συνταυτίζονται μὲ τὰς εἰσηγήσεις ποὺ ἔχει ὑποθάλει ὁ κ. Παπαδόπουλος.

Δι’ αὐτὸ καὶ εἰσηγοῦμαι ὅπως τὸ δλον θέμα ἐπαναπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν πρὸς συζήτησιν τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Παπαδόπουλου ὑποθληθεισῶν εἰσηγήσεων καὶ ἄλλων εἰσηγήσεων τὰς δποίας ἔχομεν ὑπ’ ὅψιν μας νὰ κάμωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Πολὺ φοβοῦμαι ότι δὲν θὰ μποροῦσα νὰ συμφωνήσω μὲ τὴν διαδικασίαν ἡ δποία προτείνεται.

Τὸ Νομοσχέδιον εὑρίσκετο ἐπώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ μακρὸν καὶ κατηρτίσθη “Εκθεσὶς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ δποία ἀνεγνώσθη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Τὸ ἐπόμενον δῆμα, δμαλῶς, είναι ἡ συζήτησις ἐνώπιον τοῦ Σώματος καὶ είναι δικαίωμα οἰουδήποτε Βουλευτοῦ, ὅπως ἦτο, καὶ δρθῶς, δικαίωμα τοῦ ἐντίμου κ. Παπαδόπουλου, νὰ ὑποθάλῃ τροποποιήσεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν μορφὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Τὸ Νομοσχέδιον εὑρίσκεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Σώματος. Πιστεύω ότι θὰ πρέπει νὰ χωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τυχὸν τροποποιήσεων αἱ δποίαι ὑποθάλλονται ἐνώπιον τοῦ Σώματος καὶ ἐάν καὶ ἐφ’ ὅσον τυχὸν προτάσεις αἱ δποίαι ἐγένοντο καὶ ἐνεκρίθησαν ἐπιθάλλουν τὴν ἐξέτασιν τοῦ θέματος ὑπὸ τῆς Νομικῆς Ἐπιτροπῆς, οὕτως ὥστε νὰ γίνῃ ἡ δρθή διατύπωσις τοῦ Νομοσχεδίου συμφώνως πρὸς τὰς νέας προτάσεις, αἱ δποίαι θὰ ἔχουν τυχὸν υιοθετηθῆ, αὐτὸ είναι ἔτερον θέμα.

Δὲν νομίζω ότι είναι δυνατὸν ποτὲ τώρα, ἀνευ συζήτησεως εἰς τὴν Βουλήν, νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς συζήτησιν. “Αλλωστε, ποῖον θέμα θὰ παραπεμφθῇ πρὸς συζήτησιν;

Δι' αύτό νομίζω ότι θά ήτο λανθασμένη ἀπόφασις διὰ τὴν Βουλήν, προτοῦ συζητήσῃ τὸ θέμα αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ καὶ τὰς εἰσηγήσεις, νὰ ἀποστείλῃ καὶ πάλιν τὸ δόλον θέμα ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης, κατόπιν δ. κ. Παρασκευαΐδης καὶ ἐν συνεχείᾳ δ. κ. Παπαδόπουλος.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν εἶναι δρθὸν ὅτι ἐλέχθη ἀπὸ τὸν κ. Παπαδόπουλον ότι δὲν τὸν πρότιμος Ὅπουργὸς κέκτηται τὸ δικαίωμα, εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν ἢ μὴ κρίνει ότι ἐπιθάλλεται ἀπὸ τὸ δημόσιον συμφέρον, νὰ ἀναθάλλῃ τὰς ἐκλογὰς ἢ νὰ μὴν προκηρύσσῃ ἐκλογάς.

Τὸ σχετικὸν ἄρθρον, εἰς τὸ δόποιον ἀνεφέρθη ὁ ἔντιμος συνάδελφος, εἶναι τὸ ἄρθρον 6, τὸ δόποιον ἔχει ὡς ἔξῆς :

«Παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5, τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον κέκτηται ἔξουσίαν δπως, δσάκις κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ αἱ ὑφιστάμεναι συνθῆκαι καὶ ἐν γένει τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπιθάλλουν τοῦτο, διατάξῃ τὴν διεξαγωγὴν ἢ μὴ ἐκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν Χωριτικῶν Ἀρχῶν εἰς δῆμους»..... Τονίζω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, τὰς λέξεις «εἰς δῆμους», διότι, ὡς θὰ ἐνθυμῆσθε, συνεζητάσμενεν καὶ προηγουμένων τὸ θέμα τοῦτο καὶ εἴχαμεν καταλήξει ότι, λόγῳ τοῦ διτοῦ οἱ κοινοτικοὶ ἀρχοντες δὲν εἶναι ἐν τῇ οὐσίᾳ κοινοτικοὶ ἀρχοντες, ἀλλὰ παρὰ μόνον πιστοποιοῦντες ὑπάλληλοι, ἢ ἐκλογή τῶν προσώπων αὐτῶν εἰς τοὺς δῆμους δὲν θὰ ήτο ἵσως ἐπιθυμητὴ ἢ ἀναγκαῖα. Καὶ τὸ ἐδάφιον (6) αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἔχει. Νὰ καλύψῃ τὸ θέμα τοῦτο καὶ ὅχι ἀναλόγως τῆς ἐπικρατούσης καταστάσεως νὰ ἀποφασίζῃ τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον κατὰ πόσον θὰ προκηρύξῃ ἢ μὴ ἐκλογὴν δι' ἀνάδειξιν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν εἰς τὴν ὕπαιθρον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

‘Αξιότιμε κ. Πρόεδρε. Ἐν πρώτοις δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Λυσσαρίδη ότι δὲν μπορεῖ νὰ ἀναπεμφῆται τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸ δι’ ἐπανεξέτασιν. Πλειστάκις ἡ κοιλουσθήθη ἢ δόδος τῆς ἐπαναπομπῆς Νομοσχεδίου δι’ ἐπανεξέτασιν διὰ πολλούς καὶ ποικίλους λόγους καὶ ἐπομένως καὶ ἐν προκειμένῳ μπορεῖ νὰ ἐπαναπεμφῆται εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἢ τὰς ἀρμοδίας Ἐπιτροπᾶς.

Δεύτερον, ἐπειδὴ εἶναι θέμα διαδικαστικόν, κ. Πρόεδρε, διαφωνῶ ριζικῶς μὲ τὰς εἰσηγήσεις τοῦ κ. Παπαδοπούλου, τούλαχιστον τὰς δύο πρώτας δσον ἀφορῷ τὸν τρόπον ἀναδείξεως τοῦ Κοινοτάρχου καὶ τῆς Χωριτικῆς Ἀρχῆς. Πιστεύω ότι εἶναι θέμα συλλογικῆς διοικήσεως τῆς κοινότητος ὑπὸ τῆς Χωριτικῆς Ἀρχῆς καὶ νομίζω ότι δὲν τῷ Νομοσχεδίῳ διαλαμβανόμενος τρόπος εἶναι δρθὸς δπως δρθὸν εἶναι ἐπίσης, κ. Πρόεδρε, καὶ τὸ θέμα τοῦ νὰ ἐπιφυλαχθῇ εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, δηλαδὴ εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν ἀρμόδιον Ὅπουργόν, νὰ καθορίζῃ πότε μποροῦν νὰ παρέμθουν ὡς Κυβέρνησις καὶ νὰ δρίσουν ἐν περιπτώσει, ἵσως θανάτου ἢ ἄλλως πως, τὸν κοινοτάρχην ἢ τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν.

Δι' αὐτὰ τὰ δύο τούλαχιστον σημεῖα καὶ ἐπειδὴ πρόκειται περὶ εἰσηγήσεως διὰ τροπολογίαν τοῦ Νομοσχεδίου, ἔσπευσα νὰ ὑποθάλω τὰς ἀπόψεις μου προτοῦ ἀποφασίσῃ ἢ Βουλὴ ἐὰν θὰ ἐπαναπεμφθοῦν ἢ μὴ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέτασιν.

Εὔχαριστῶ,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδόπουλος καὶ ἀκόλουθως δ. κ. Παπαϊωάννου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Πρὸς διευκρίνησιν τῆς ἀπορίας τοῦ κ. Ξάνθου Κληρίδη ἔχω ἀναφέρει τὸ ἄρθρον 10 (1), τὸ δόποιὸν καθορίζει τὴν ἐκλογὴν καὶ εἰχα πεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἀποφασίζῃ περὶ τοῦ χρόνου τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν.

Ἐάν αὐτὴ ἡ εἰσήγησις, εἰχα πεῖ, γίνη ἀποδεκτή, τότε θὰ ὑπάρξουν κατ’ ἀκολουθίαν τροποποιήσεις ἄλλων ἄρθρων καὶ μία ἐκ τῶν εἰσήγησεών μου εἶναι ὅπως αἱ κατ’ ἀκολουθίαν τροποποιήσεις γίνουν καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 6 πρὸς διατήρησιν τῆς δημοιομορφίας. Δηλαδὴ καὶ πάλιν ἡ Βουλὴ θὰ ἀποφασίζῃ ἐάν τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπιβάλλῃ τὴν ἐκλογὴν καὶ οὐχὶ ἡ Κυθέρηνησις, ὡς προτείνεται εἰς τὸ ἄρθρον 6. Αὐτὴ δὲ ἡ παρέμβασις τοῦ κ. Κληρίδη εἶναι ἐνδεικτικὴ τῶν δυσκολιῶν τὰς δόποιας ἥθελα νὰ ἀποφύγω μὲ τὴν εἰσήγησιν μου ὅπως ἀποφασισθῇ κατ’ ἀρχὴν ἐάν γίνωνται ἀποδεκταὶ ἡ ὅχι αἱ προτάσεις μου, ἀντὶ νὰ προθῶμεν εἰς συζήτησιν κατ’ ἄρθρον.

Οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω ὅπως ἡ συζήτησις διεξαχθῇ, ἀλλὰ καὶ συμφώνως τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς διαδικασίας τροποποιήσεις ὑποθαλλόμεναι συζητοῦνται πρῶτα καὶ μετά ἡ ούσια τοῦ Νομοσχεδίου.

Αἱ εἰσήγησεις μου ὑπεθλήθησαν κατὰ γενικὸν τρόπον, διότι ἀπὸ νομοτεχνικῆς πλευρᾶς τούλαχιστον ἐπτά ἄρθρα τοῦ Νόμου πρέπει νὰ ἀλλάξουν καὶ νομίζω θὰ εἶναι δύσκολος ἡ ὑποθολὴ συγκεκριμένης εἰσήγησεως κατ’ ἄρθρον.

Ὑποθάλλω τὰς εἰσηγήσεις μου ὑπὸ τὴν γενικήν των μορφήν. Εἰσηγοῦμαι, ἐάν ἡ Βουλὴ οὕτως ἐπιθυμῇ, νὰ συζήτησῃ τὴν ούσιαν τῶν ὑποθετισῶν εἰσήγησεών διὰ τροποποιήσεις, καὶ ἐάν μὲν ἀπορριφθοῦν χωροῦμεν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ούσιας τοῦ Νομοσχεδίου ὡς ἔχει ὑποθληθῆ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐάν δημοσιαὶ γίνουν ἀποδεκταὶ, ἐπειδὴ δὲν ισχυρίζομαι ὅτι δύναμαι νὰ προθῶ εἰς τὰς νομοτεχνικὰς τροποποιήσεις σήμερα, νομίζω ὅτι ἡ δρθοτέρα λύσις εἶναι ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν ἢ Νομικῶν νὰ προθῇ εἰς τὰς δεούσας διευθετήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Εἰς τὸ στάδιον εἰς τὸ δόποιὸν εὑρίσκεται τὸ Νομοσχέδιον, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἄρθρον εἶναι νὰ χωρήσῃ τὸ Σῶμα εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ὅποτε τόσον αἱ εἰσηγήσεις τοῦ ἔντιμου συναδέλφου κ. Παπαδοπούλου, δοσον καὶ ἄλλαι εἰσηγήσεις διὰ τροπολογίαν δύνανται νὰ συζητοῦνται καὶ ἐάν ἀποφασισθῇ ἀπὸ τὸ Σῶμα νὰ παραπεμφθοῦν αὖται ἐνώπιον τῆς Νομικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ Ἐσωτερικῶν θεμάτων, τότε ἀσφαλῶς τὸ Σῶμα δικαιοῦται νὰ πράξῃ τοῦτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Καὶ πάλιν φαίνεται ὅτι ὑπάρχει μία παρεξήγησις. “Οταν γίνωνται τροποποιήσεις ἀσφαλῶς τίθενται εἰς ψηφοφορίαν πρῶτα, ἀλλὰ θὰ ἦτο ἔντελῶς κατὰ τὴν γνώμην μου ἀπαράδεκτον μία τυχὸν πρότασις ἀλλαγῆς νὰ καθυστερῇ τὴν γενικὴν συζήτησιν ἐνὸς Νομοσχεδίου.” Αλλωστε αὐτὸς εἶναι δ. λόγος διὰ τὸν

δποίον ἀρχίζει ή συζήτησις ἐπὶ ἑνὸς Νομοσχεδίου οὕτως ὥστε νὰ ἐκφρασθοῦν ἀπόφεις, πρῶτον, κατά πόσον ή Βουλὴ κατ' ἀρχὴν ἔγκρινη ἢ δχι τὸ Νομοσχέδιον, ποίαι τροποποιήσεις εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποθληθοῦν, καὶ νὰ ἔγκριθοῦν ἢ νὰ ἀπορριφθοῦν. Αὐτὴ εἰναι ή ἔννοια τῆς κατ' ἀρχὴν συζήτησεως καὶ ὁ κ. Παπαδόπουλος ἡδη εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν τὸ στάδιον διὰ τῆς ὑποθολῆς συγκεκριμένων εἰσηγήσεων αἱ δποίαι ἀποτονται τῆς ούσιας τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου. "Ηδη εὑρισκόμεθα εἰς τὸ στάδιον τῆς συζήτησεως καὶ θά δη παράδοξον νὰ συζητήσωμεν μόνον αὐτάς τὰς εἰσηγήσεις ἢ νὰ μὴν τὰς συζητήσωμεν ἀκόμη καθόλου —ὅπως ἔγινεν ἀπὸ μερικούς πρότασις—καὶ νὰ τὰς παραπέμψωμεν εἰς τὴν Ἐπιτροπήν. Εἰς τὴν ἐπομένην συνεδρίαν κάποιος ἄλλος μπορεῖ νὰ κάμη προτάσεις, νὰ μὴν τὰς συζητήσωμεν, νὰ τὰς παραπέμψωμεν εἰς τὴν Ἐπιτροπήν καὶ οὕτω καθ' ἔξῆς :

"Η δρθή διαδικασία εἰναι δτι εὑρισκόμεθα τώρα εἰς τὸ στάδιον τῆς συζητήσεως, εἰς τὸ δποίον οἰօσδήποτε δικαιοῦται νὰ ἐκφράσῃ τὰς ἀπόφεις του ἢ νὰ προτείνῃ ὀρισμένας τροπολογίας, δτως ἔχομεν ἡδη ὑπ' ὅψιν μας ὀρισμένας συγκεκριμένας προτάσεις. "Η Βουλὴ νὰ ἐκφρασθῇ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἀπόφεων καὶ νὰ ἐπαναπεμφθοῦν εἰς τὴν Ἐπιτροπήν καὶ ἀσφαλῶς δικαιοῦται ή Βουλὴ νὰ ἐπαναπεμψῃ εἴτε εἰς τὴν ίδιαν Ἐπιτροπήν εἴτε εἰς ἄλλην εἴτε εἰς ἀμφοτέρας τυχὸν θέματα τὰ δποία δὲν εἰναι δυνατὸν νὰ λάθουν τὴν τελικήν των μορφὴν εἰς τὴν πρώτην αὐτὴν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

Αὐτὴ κατά τὴν γνώμην μου εἰναι ή δρθή διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Η διαδικασία τὴν δποίαν ή Βουλὴ ἀκολουθεῖ εἰς περιπτώσεις συζητήσεως Νομοσχεδίων εἰναι δτι μετά τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Ἐκθέσεως τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπακολουθεῖ συζήτησις ἐπὶ θέματος ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου. Κατά δὲ τὸ στάδιον τῆς δευτέρας ἀναγνώσεως, τὸ δποίον στάδιον τῆς δευτέρας ἀναγνώσεως ἔπειται τῆς συζητήσεως ἐπὶ θεμάτων ἀρχῆς, ὅποιανται κατά τὴν κατ' ἀρθρον ἀνάγνωσιν τροποποιητικαὶ εἰσηγήσεις. Διεξάγεται τότε συζήτησις ἐπὶ μιᾶς ἐκάστης τῶν τροποποιητικῶν εἰσηγήσεων καὶ εἴτε ἔγκρινοται εἴτε ἀπορρίπτονται. Εἰς περίπτωσιν κατά τὴν δποίαν εἰναι ἀνάγκη ὅπως αἱ τροποποιητικαὶ εἰσηγήσεις διατυπωθοῦν, τότε τὸ θέμα μπορεῖ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπήν διὰ τὴν διατύπωσιν τῶν τροποποιητικῶν εἰσηγήσεων, ἐφ' ὅσον κατ' ἀρχὴν θά ἐτίθεντο εἰς ψηφοφορίαν αἱ τροποποιητικαὶ εἰσηγήσεις οὐχὶ ὑπὸ τὴν νομικὴν αὐτῶν μορφὴν, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ περιεχομένου τῶν.

"Ἐὰν ἔγκριθοῦν ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας αἱ τροποποιητικαὶ εἰσηγήσεις, τότε μπορεῖ νὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὴν Ἐπιτροπήν Νομικῶν πρὸς ἐπεξεργασίαν τῆς διατυπώσεως καὶ ἀναβάλλεται ή τρίτη ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου διὰ νὰ διεξαχθῇ ψηφοφορία ἐπὶ τῶν τροποποιήσεων αἱ δποίαι ἔχουν ἡδη ἔγκριθη κατ' ἀρχήν. Καὶ ἐπομένως αὐτὴν τὴν διαδικασίαν θά ἀκολουθήσωμεν καὶ σήμερον.

"Υπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

"Ο. κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ἀποσκοπεῖ εἰς τὸ νὰ ἀποκαταστήσῃ ἔνα στοιχειώδες δημοκρατικὸν δικαίωμα, τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς χωριτικῶν ἀρχῶν, τὸ δποίον οἱ χωρικοὶ μας ἐστερήθησαν διὰ μίαν δλόκληρον πεντηκονταετίαν.

"Η στέρησις αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος ἀπετέλει καὶ αὐτὴ ἔνα δεῖγμα, κοντά στα τόσα ἄλλα, τοῦ δικτατορικοῦ, καταπιεστικοῦ πνεύματος τῆς ἀποικιοκρατίας, ή δποία, ἀπὸ τοῦ 1923, ὅπως ἀναφέρεται εἰς τὴν αἰτιολογικὴν "Ἐκθεσιν

τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως, κατήργησε τὴν αἱρετότητα τῶν χωριτικῶν ἀρχῶν καὶ ἐπέβαλε τὸ ἀπεχθές, ἀναχρονιστικὸν καὶ ἀπαράδεκτον διοριστικὸν σύστημα τὸ ὅποιον, λόγῳ τῆς κακῆς φήμης του, ἔμεινε γνωστὸν ὡς «Μουχταροκρατία». Μὲ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς Κύπρου εἰς ἀνεξάρτητον Κράτος τὸ σύστημα αὐτὸ παρετάθη δι' εἰδικοὺς λόγους. Θὰ πρέπει θεοῖς νὰ ἀναφερθῇ διτὶ ὑπῆρξε πάντοτε μόνιμον καὶ καθολικόν, μποροῦμεν νὰ πούμεν, αἴτημα τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ γενικά τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἡ κατάργησις τοῦ δημοκρατικὸν σύστηματος καὶ ἡ ἀντικατάστασίς του μὲ τὸ δημοκρατικὸν σύστημα τῆς ἀναδείξεως τῶν χωριτικῶν ἀρχῶν μὲ τὴν ψῆφον τοῦ λαοῦ.

Εἶναι ἐπίσης γνωστὸν καὶ δίκαιον νὰ λεχθῇ διτὶ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς κάθε φοράν που ἔκαλετο νὰ δώσῃ παράτασιν διὰ τὴν θητείαν τῶν διωρισμένων χωριτικῶν ἀρχῶν τὸ ἔπραττε πάντοτε μὲ πολὺ δισταγμὸν καὶ ἀπροθυμίαν ἐκφράζον ταυτοχρόνως τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν εὐχὴν ὅπως ἡ ἔκάστοτε παράτασις ἦτο ἡ τελευταία.

Ἡ ψήφισις τοῦ ἐν λόγῳ Νομοσχεδίου, ὅπως εἰσηγεῖται διμοφώνως ἡ ἀρμοδία Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπῆ μὲ τὴν "Ἐκθεσίν της, θὰ ἔθετε τέρμα εἰς τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν θὰ ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὰ αἰσθήματα καὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ γενικά τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιπροσθέτως θὰ διεδήλωνε τὴν σταθεράν προσήλωσιν τῆς Βουλῆς ὡς Σώματος ἀντιπροσωπευτικοῦ τοῦ λαοῦ πρὸς τὰ δημοκρατικὰ ἰδεώδη, ποὺ ἔνα ἀπὸ τὰ πιὸ βασικὰ εἰναι καὶ τὸ ἱερὸν δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι. Ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας θεωροῦμεν διτὶ εἰναι δλῶς ἴδιαιτέρας σημασίας καὶ ἴδιαζόντως χρήσιμον καὶ ἐπίκαιρον ἡ Βουλὴ μὲ τὴν ὑπερψήφισιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου νὰ ἐπιθεωρᾶσῃ τὴν προσήλωσιν τῆς πρὸς αὐτὰ τὰ δημοκρατικὰ ἰδεώδη.

"Οσον ἀφορᾷ τὴν Ἀριστεράν, αὐτὴ ἐμφορουμένη ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἰδεώδη ποὺ κατέχουν ἔξεχουσαν θέσιν εἰς τὸ πρόγραμμά της, καὶ συνεπῆς πρὸς τὰς δημοκρατικάς της παραδόσεις, θὰ ψηφίσῃ διμοφώνως ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

"Ο κ. Αυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Θὰ πῶ δλίγα μόνον ἐκ τῆς θέσεώς μου, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε. Δεδομένου διτὶ τὸ Νομοσχέδιον ἀποτελεῖ, ἐπὶ τέλους, τὸ ἐπιστέγασμα τῶν προσπαθειῶν ὅλων τῶν καταστάσεων αἱ ὅποιαι πράγματι πάντοτε ὑπεστήριζαν τὴν ἀποφιν διτὶ θὰ πρέπει, ἐπὶ τέλους, νὰ ἀποκατασταθοῦν τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ καὶ διτὶ αἱ χωριτικαὶ ἀρχαὶ θὰ πρέπει νὰ ψηφίζωνται ὑπὸ τῶν δημοτῶν, ἀπλῶς χαιρετίζομεν τὸ γεγονός διτὶ, ἐπὶ τέλους, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ τέρμα αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν καὶ εὐρισκόμεθα πρὸ τῆς εὐχαρίστου καταστάσεως νὰ ἔχωμεν συγκεκριμένον Νομοσχέδιον ἐνώπιον μας διὰ ψήφισιν καὶ ἐλπίζω διτὶ οὐδεμία καθυστέρησις πλέον θὰ προταχθῇ διὰ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου καὶ διὰ τὴν ἄμεσον ἀποκατάστασιν τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΓΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Ἔντιμε κ. Πρόεδρε. Εἶχα ζητήσει ἀπὸ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς νὰ ἀναπτύξω ἀπόφεις μου ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου. Ὡς ἔχει διμοφώνως ἔξελιχθῇ ἡ συζήτησις τοῦ δλου θέματος θὰ τονίσω μόνον διτὶ δὲν θὰ

ήθελα ή σημειρινή συνεδρίασις νά παρέλθη, χωρὶς νά άκουσθῇ καὶ ἀπό τὴν πλευράν τῆς ἑθνικόφρονος παρατάξεως ή δήλωσις ὅτι πάντοτε ἐπίστευε καὶ πιστεύει εἰς τὰ δημοκρατικά δικαιώματα τοῦ λαοῦ διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν ἀρχόντων του τόσον εἰς τὰς κοινότητας δύον καὶ εἰς οἰονδήποτε μέρος τῆς δημοσίας ζωῆς. "Εχομεν, δύος, μερικάς ἐπιφυλάξεις, αἱ δόποιαι καὶ ὑλοποιοῦνται μὲ τὰς εἰσηγήσεις τὰς δόποιας θὰ ύποθάλωμεν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ σχετικοῦ Νομοσχεδίου.

"Ομως, δὲν θὰ ηθέλαμεν νά θεωρηθῇ ή οἰαδήποτε εἰσήγησις ή δήλωσίς μας, ὅπως ἀφέθῃ νά ἐννοηθῇ προηγουμένως ἀπὸ τὸν κ. Λυσσαρίδην, ὅτι ἔχει σκοπὸν νά ἀποτρέψῃ τὴν φύφισιν τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τοῦ δόποιου, δσάκις αἱ συνθῆκαι τὸ ἐπιτρέψουν, θὰ ἐκλέγῃ δὲ λαός τους ἄρχοντάς του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Δυσκολεύομαι νά ἀντιληφθῶ πῶς μπορῶ νά ἀπαντήσω ἐκ τῶν προτέρων εἰς εἰσήγησιν τὴν δόποιαν ἀγνοῶ. 'Απόψεις ἔξέφρασα ὅπως τὰς αἰσθάνομαι, δὲν ἥμην εἰς θέσιν νά γνωρίζω καὶ οὕτε τώρα δὲν είμαι εἰς θέσιν νά γνωρίζω τὶ εἶδος εἰσηγήσεις θὰ ύποθληθοῦν οὕτως ὥστε ἐκ τῶν προτέρων νά ἔχω κατὰ κάποιον τρόπον ἐπιτεθῇ ἐναντίον εἰσηγήσεων τὰς δόποιας ἀγνοῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Εφ' δύον δὲν ύπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ ἐπὶ θέματος οὐσίας εἰσερχόμεθα εἰς τὸ στάδιον τῆς δευτέρας ἀναγνώσεως τοῦ Νομοσχεδίου, ή δόποια θὰ γίνῃ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

'Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. 'Ἐπειδὴ ἐλήξεν ή συζήτησις τῆς οὐσίας τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τίθενται εἰς ψηφοφορίαν διάφορα ἄρθρα, ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν ὅτι ἔάν ύποτεθῇ ὅτι ή Βουλὴ ἐγκρίνῃ ἄρθρα μέχρι καὶ τοῦ δου ἄρθρου, εἰς τὸ δόποιον εύρισκεται ἡ πρώτη μου παρατήρησις, τότε, κατ' ἀνάγκην, ἔάν γίνῃ δεκτὴ κατ' ἄρχὴν ή εἰσήγησίς μου διὰ τὸ ἄρθρον 6, πρέπει νά ἀλλάξουν ἔξ ύπαρχῆς τούλαχιστον τὰ ἄρθρα 1, 4, 5 καὶ πιθανῶς καὶ ἄλλα ἄρθρα. 'Ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὸ πρακτικώτερον διὰ τὴν Βουλὴν—καὶ τὸ ίδιον θὰ ἐπαναληφθῇ εἰς κάθε ἄλλην εἰσήγησιν—είναι ὅπως γίνῃ ή συζήτησις ἐπὶ τῶν εἰσηγήσεών μου προτούν χωρήσωμεν εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου. Καὶ πρώτη θασικὴ συζήτησις ή δόποια ως συνέπειαν θὰ ἔχῃ τὴν ἀλλαγὴν τῶν ἄρθρων 6 καὶ 8, είναι κατὰ πόσον ή πρόνοια τοῦ ἄρθρου 10(1), ή δόποια προνοεῖ ὅτι «Ἐκλογὴ ἐνεργεῖται τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς 'Οκτωβρίου, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ 'Οκτωβρίου τοῦ 1972 καὶ ἐφεξῆς ἀνὰ τετραετίαν» θὰ ἀντικατασταθῇ, ως εἰσηγούματι, διὰ παρομοίας φράσεως ως ή περιεχομένη εἰς τὸ ἄρθρον 6 ἡ τοι «παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5.» καὶ ἀντὶ τῶν λέξεων, «τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως» τεθοῦν αἱ λέξεις «ἡ Βουλὴ κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως, δσάκις, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς, αἱ ύφιστάμεναι συνθῆκαι καὶ ἐν γένει τὸ γενικὸν συμφέρον ἐπιθάλλουν τοῦτο διατάξῃ.....». Δὲν καυχῶμαι διὰ τὸ ἔχω νομοτεχνικάς γνώσεις διὰ τὴν δρθὴν διατύπωσιν ἄλλα πιστεύω ὅτι δὲ σκοπὸς τῆς εἰσηγήσεώς μου είναι προφανῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο σκοπὸς τῆς εἰσηγήσεώς σας εἰς τὸ ἄρθρον 10(1) είναι ὅπως ἀντὶ τῆς καθωρισμένης ήμερομηνίας, ή δόποια ἀναφέρεται ως ή πρώτη Κυριακὴ τοῦ 'Οκτωβρίου τοῦ 1972, περιληφθῇ ή πρόνοια ὅτι δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς θὰ καθορίζεται δὲ χρόνος τῶν ἔκλογῶν;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Μάλιστα. Ἡ ὁποία ἡμερομηνία μπορεῖ νὰ δρισθῇ ἐνωρίτερον ή ἀργότερον ή δυοτεδήποτε ή Βουλὴ ηθελε κρίνει ὅτι τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπιθέαλλει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἄντελήθην τὴν εἰσήγησιν. Ἐπ' αὐτῆς τῆς εἰσηγήσεως τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ θὰ ήτο δρθὸν νὰ διεξαχθῇ συζήτησις.

Εἶχε ζητήσει τὸν λόγον ὁ κ. Λυσσαρίδης καὶ ἀκολούθως ὁ κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐν πρώτοις θὰ ηθελα νὰ δεχθῶ ὅτι ἡ εἰσήγησις τοῦ κ. Παπαδοπούλου περὶ τοῦ τρόπου συζήτησεως είναι όρθη. Διότι, δεδομένου ὅτι μερικαὶ εἰσηγήσεις είναι δυνατὸν νὰ ἀφοροῦν πολλὰ ἄρθρα θὰ ήτο πράγματι συντόμευσις τῆς ἐργασίας ἐὰν συνεζητούσαμεν ἐπὶ τῆς οὐσίας τῶν ὑποθαλομένων προτάσεων. Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ἡ πρώτη πρότασις, ἡ ὁποία τίθεται τώρα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, είναι κατὰ πόσον θὰ θέσωμεν εἰς τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸν ἐναρξιν Ισχύος ἢ κατὰ πόσον καὶ πάλιν θὰ παραμείνῃ ἀνενάρξεως.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Οχι ἐναρξιν Ισχύος. Τὸ Νομοσχέδιον Ισχύει ἀφ' ἣς στιγμῆς.....”

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

“Οχι, ἐννοῶ πότε θὰ γίνουν ἐκλογαί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καθορισμὸν χρόνου ἐκλογῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Μάλιστα. Πιστεύω ὅτι ἐὰν σκοπὸς τῆς Βουλῆς θὰ ήτο ἀπλῶς ἡ θεωρητικὴ ἐπιψήφισις ἐνδὲς νομοσχεδίου χωρὶς νὰ ἔχῃ καθορίσει τούλαχιστον τὴν πρώτην περίοδον ἐκλογῶν, τότε δῆλοι οἱ ἀγῶνες εἰς τοὺς ὁποίους ἀνεφέρθην πρὶν, δὲν ἐπιβραβεύονται πράγματι αὐτὴν τὴν στιγμήν.

Πιστεύω ὅτι ἡ Βουλὴ, διὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ πράγματι τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, θὰ πρέπει νὰ ἀποδεχθῇ τὴν εἰσήγησιν τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἡ Ἰη 'Οκτωβρίου θὰ είναι καὶ ἡ πρώτη ἡμέρα διεξαγωγῆς τῶν πρώτων κοινοτικῶν ἐκλογῶν. Θὰ ήτο ἄλλο θέμα ἐὰν ἡ εἰσήγησις ἀφεώρω τὰς μετέπειτα καταστάσεις κατὰ πόσον θὰ ἔη δυνατὸν νὰ παραμένουν κάποια χρονικὰ περιθώρια διὰ τὴν προκήρυξιν τῶν ἐκλογῶν. “Ἀλλωστε καὶ δταν ἄκομη αἱ ἐκλογαὶ ἔχουν ἡμερομηνίαν πολλάκις ἡ Βουλὴ δι' ὥρισμένων ἀποφάσεων ἔχει ἐπέμβει εἰς αὐτὸν τὸ θέμα, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον διὰ τὸ δημόσιον συμφέρον ἡτο ἀνάγκη νὰ ἐπέμβῃ καὶ εἰς τὸν ἔαυτὸν τῆς πολλάκις ἔδωσε παράτασιν καὶ πολλὰς ἄλλας παρατάσεις ἔδωσε παρὰ τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὸν νόμον ὑφίστατο συγκεκριμένη ἡμερομηνία διὰ τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν. Δι' αὐτὸν πιστεύω ὅτι δρθῇ πολιτικὴ καὶ δικαίωσις τοῦ λαϊκοῦ αἰσθήματος, τὸ δόπον ἀπαιτεῖ αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐκλογάς, είναι δπως ἡ Βουλὴ ἀποδεχθῇ τὴν Κυβερνητικὴν πρότασιν ὅτι ἡ Ἰη 'Οκτωβρίου δέον νὰ είναι καὶ ἡμέρα τῶν κοινοτικῶν ἐκλογῶν. “Ἀλλως καὶ πάλιν ἡ Βουλὴ θὰ φαίνεται ὅτι ἀπλῶς χαρίζει ἔνα δῶρον ἀδωρον πρὸς τὸν λαόν διότι δὲν ἔχει λάθει ἀπόφασιν διὰ τὴν πραγματικὴν προκήρυξιν τῶν ἐκλογῶν ἄλλα ἔχει ἀπλῶς ἔγκρινε τὸν μηχανισμὸν δυνάμει τοῦ δποίου

θά γίνουν αἱ ἑκλογαὶ ἔὰν καὶ ἐφ' ὅσον ποτὲ ἀποφασίσῃ καὶ πάλιν ἡ Βουλὴ νὰ προκηρύξῃ ἑκλογάς. Διὶ ἀύτῳ εἰσηγοῦμαι ὅπως τὸ Νομοσχέδιον εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ἐγκριθῇ ὅπως κατετέθῃ ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Βεβαίως εἶναι πολὺ συγκινητικὴ καὶ πολὺ εὔκολος ἡ ἀναδρομὴ εἰς τὰ δημοκρατικὰ θέσμια καὶ εἰς τὴν προστασίαν τῶν δημοκρατικῶν συμφερόντων τοῦ ἐλληνικοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ τὴν δποίαν κάμνει ὁ κ. Λυσσαρίδης. Καὶ φρονῶ ἀδιστάκτως ὅτι ἐν τῇ Βουλῇ ταύτῃ οὐδὲ εἰς Βουλευτής ἔχει ἀντίθετον γνώμην ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ σπεύσῃ τις νὰ θέσῃ ὑπὸ ἐκμετάλλευσιν αὐτὰ τὰ αἰσθήματα καὶ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς ἐντόνου ἐπιθυμίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ δημοκρατικοῦ λαοῦ.

Διὰ ταῦτα νομίζω ὅτι οὐδόλως εἶναι σκόπιμον καὶ χρήσιμον νὰ κάμνῃ κανεὶς ἐπίκλησιν τῶν δημοκρατικῶν αἰσθημάτων καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῶν Βουλευτῶν διότι ἐν προκειμένῳ ἐν ἀμφιθόλῳ δὲν τίθεται οὐδὲν τῶν τοιούτων αἰσθημάτων καὶ ἐπομένως πᾶσα ἀναδρομὴ ἀποβλέπει εἰς ἀλλότριον σκοπὸν ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Νομοσχέδιου, τὸ δποίον πνεῦμα εἶναι νὰ δοθῇ εἰς τὸ κράτος ἔνας μηχανισμὸς διὰ νὰ κάμῃ εἰς τὸ μέλλον καὶ ὅποτε θεωρεῖ εὔθετον τὰς δημοκρατικὰς κοινωνίας ἑκλογάς.

Καὶ ταῦτα δοσον ἀφορᾶ τὸ πλαίσιον εἰς τὸ δποίον τοποθετεῖται τὸ Νομοσχέδιον αὐτό. “Οσον ἀφορᾶ τὴν εἰσήγησιν περὶ καθορισμοῦ ἡμερομηνίας ἡ ἐγκρίσεως τῆς ἡμερομηνίας, ὡς διαλαμβάνεται εἰς τὸ ἀποσταλέν Νομοσχέδιον, δηλαδὴ νὰ ἐγκρίνῃ ἡ Βουλὴ ἡμερομηνίαν ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου καὶ διενεργείας τῶν κοινωνικῶν αὐτῶν ἑκλογῶν, νομίζω ὅτι θὰ ἥτο ἐσφαλμένη τοιαύτη ἐνέργεια καὶ νομίζω ὅτι γίνεται μεγάλη ὑποτίμησις καὶ πολὺ ἀνεύθυνος ἔρμηνεία τῆς παρούσης κρίσεως ἐν Κύπρῳ καὶ τῶν παρουσῶν δυσχερειῶν τὰς δποίας δὲν νομίζω, ἔστω καὶ ἔὰν ἐντὸς τοῦ ἀμέσως προσεχοῦς μέλλοντος ἔξομαλυνθοῦν ἀπολύτως, νὰ διαδεχθῇ πλήρως δμαλή κατάστασις ἐσωτερική καὶ συνεπῶς θὰ ἥτο πάλιν δυσχερές νὰ γίνῃ ἔναρξις ἐφαρμογῆς τοῦ Νομοσχέδιου αὐτοῦ κατά τὴν διαγραφομένην ἐν αὐτῷ ἡμερομηνίαν. Διὰ ταῦτα φρονῶ ὅτι καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ ἀκριβῶς παρατραβηγμένην προσπάθειαν ἵνα ἐμφανισθῇ εἰς τὸν λαόν η φενάκη ὅτι «Ἐλληνικὲ Κυπριακὲ λαέ, σοῦ ἀποστεροῦν τὰ δημοκρατικὰ σου δικαιώματα οἱ «Ἐλληνες Κύπριοι Βουλευταί».

Συμπαθῶ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Παπαδοπούλου ἀλλὰ φοβοῦμαι ὅτι καθάπτεται τοῦ δικαιώματος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας νὰ καθορίζῃ ἡ ίδια ἡ Κυβέρνησις τὴν ἡμερομηνίαν τῶν ἑκλογῶν. Διὰ ταῦτα ἔὰν ὑπῆρχεν ἔνα ἔνδυμα μὲ τὸ δποίον νὰ ἐνδυθῇ ἡ ἐπιθυμία τῆς Βουλῆς αὐτῆς ὅπως ἔχει λόγον εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς ἡμερομηνίας τῶν ἑκλογῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους αὐτοῦ θὰ ἥτο πλέον φρόνιμον καὶ πλέον συνετόν. Ἀς ἔξευρεθῇ νομοτεχνικῶς καὶ νομοτυπικῶς δ τύπος αὐτὸς δ ὁ δποίος νὰ καθειρώνῃ—ἔὰν τελικῶς ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ νὰ δεχθῇ τὴν εἰσήγησιν μου—ὅπως ἡ Βουλὴ αὐτῇ ἔχῃ λόγον καθορισμοῦ τῆς ἡμερομηνίας τῶν ἑκλογῶν ἀλλὰ ταυτοχρόνως νὰ μὴν ἀντιθαίνῃ τοῦτο εἰς δικαιώματα τὰ δποία ἐπιφυλάσσει δι’ ἔαυτὴν μόνον ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΓΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Θὰ ἤθελα νὰ ἀναφέρω ὅτι συμφωνῶ μὲ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Παπαδοπούλου ὅπως τὸ ἄρθρον 10 τοῦ σχετικοῦ Νομοσχέδιου τροποποιηθῇ

εἰς τρόπον ὅστε τὸ δικαίωμα τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς τῶν κοινοτικῶν ἐκλογῶν νὰ τὸ ἔχῃ ἡ Βουλή. Διότι ἡ Βουλὴ εἶναι τὸ δημοκρατικῶς ἐκλελεγμένον ἀντιπροσωπευτικὸν Σῶμα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Καὶ ἐπομένως Σῶμα δημοκρατικῶς ἐκλελεγμένον δύναται νὰ εἶναι ἔτοιμον ἀνά πᾶσαν στιγμὴν νὰ σκέπτεται τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ. Δὲν θὰ ὑπάρξῃ δὲ ποτὲ δόφος ὅτι αὐτὸ τὸ Σῶμα, Σῶμα, ἐπαναλαμβάνω, δημοκρατικῶς ἐκλελεγμένον θὰ στερήσῃ τὸν λαόν ἀπὸ δημοκρατικὰ δικαιώματα διὰ τὰ δόπια δῆλοι διμιούροι.

Ἐπίσης πιστεύω ὅτι ἔὰν τυχὸν γίνη ἀποδεκτὴ ἡ εἰσήγησις τοῦ ἐντίμου κ. Παρασκευαΐδη, ἥτοι νὰ παρασχεθῇ αὐτὸ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, τότε θὰ παρατηρηθῇ τὸ φαινόμενον τῆς ἀπὸ μέρους δλῶν πιέσεως πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ἥ κριτικῆς κατὰ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ὅτι ἀποστερεῖ τὸν λαὸν ἀπὸ τὸ δημοκρατικὸν δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ τοὺς κοινοτάρχας του. Ἐνῷ ἡ Βουλή, ὡς δημοκρατικῶς ἐκλελεγμένον Σῶμα, θὰ εὑρίσκεται εἰς πλέον εὔκολον θέσιν νὰ πράξῃ τοῦτο καὶ ἥ ἀπόφασίς της διὰ τὸν καθορισμὸν ἥ μη ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς ἐκλογῶν θὰ εἶναι πλέον δικαιολογημένη καὶ πιστεύω ἄνευ σοθιαρῶν ἀντιδράσεων ἀπὸ τὸν λαόν. Δι' αὐτὸ καὶ ὑποστηρίζω πλήρως τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Παπαδοπούλου.

'Ο κ. Ζιαρτίδης.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Διερωτῶμαι ἔὰν ἥ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλῶ ἀπὸ τὸ μικρόφωνον διὰ νὰ ἀκούεσθε.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Διερωτῶμαι ἔὰν ἥ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία, ὅταν θὰ ἀκούσῃ αὐτὰ ποὺ συζητοῦνται τώρα ἐδῶ, δὲν θὰ ἔχῃ δίκαιον νὰ μᾶς διαμηνύσῃ ὅτι δὲν εὑρίσκει τὴν «ἴσιαν» μας.

Διότι, δῆλοι ἐνθυμούμεθα ὅτι εἶναι ἡ Βουλὴ αὐτὴ ποὺ ἐπέμεινε καὶ ἔστειλε προειδοποίησιν εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ὅτι διφείλει νὰ μᾶς στείλῃ νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὅποιου θὰ ἐπαναφέρωνται εἰς τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν τὰ ἐλογικά του δικαιώματα.

Τώρα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Παπαδοπούλου διὰ τὸ ἄρθρον 10(1) ἔὰν τὸ ἄρθρον ἥτο διατυπωμένον ὡς ἔξῆς : «Ἐκλογὴ διενεργεῖται εἰς ἡμερομηνίαν τὴν ὅποιαν ἀποφασίζει τὸ Υπουργικὸν Συμβούλιον» ἐγώ θὰ συνεφώνουν μὲ τὸν κ. Παπαδόπουλον ὅτι αὐτὸ τὸ δικαίωμα εἶναι δικαιώματα τῆς Βουλῆς. «Οπως εἶναι διατυπωμένον τὸ ἄρθρον αὐτό, ποὺ θὰ τὸ ἐγκρίνῃ ἡ Βουλὴ εἶναι ἡ Βουλὴ οὐσιαστικὰ ποὺ δρίζει τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Ὁκτωβρίου ὡς ἡμέραν ἀσκήσεως τῶν ἐκλογικῶν δικαιωμάτων τῶν ἀγροτῶν. Δὲν εἶναι ἥ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία. Καὶ ἔὰν ὑπάρχῃ ἥ ἀποψίς ὅτι ἡ πρώτη Κυριακὴ τοῦ μηνὸς Ὁκτωβρίου δὲν εἶναι ἥ κατάλληλος ἡμερομηνία καὶ γίνῃ πρότασις διὰ μίαν ἀλλήν Κυριακὴν κάποιου ἀλλού μηνὸς τότε δεχόμεθα τὴν πρότασιν. Ἐὰν γίνῃ διὰ τὸν Νοέμβριον, διὰ παράδειγμα, ἥ διὰ τὸν Δεκέμβριον. Ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τῆς Βουλῆς νὰ καθορίζῃ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἐκλογῆς ὑπάρχει εἰς τὸ Νομοσχέδιον αὐτό. Ἡ Βουλὴ θὰ ἐγκρίνῃ αὐτὸ τὸ ἄρθρον. Ἡ Βουλὴ θὰ ἐγκρίνῃ τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Ὁκτωβρίου.

Αὐτὰ εἶχα νὰ πῶ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δέν θά ἀναφερθῶ εἰς τὴν αἵρεσίν μου διὰ τὴν προστασίαν τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ καὶ τὰ ἱδικά μου δημοκρατικά αἰσθήματα, θεωρῶν ότι εἶναι ὑπεράνω ὑποψίας καὶ ἐπομένως εἶναι περιττὸν νὰ τὰ τονίσω.

“Οσον ἀφορᾶ τὴν παρατήρησιν τοῦ κ. Λυσσαρίδη ότι θὰ ἥτο δυνατὸν νὰ δεχθῇ ότι ὑπῆρχε δικαιολογία—ἄν δὲν κάμω λάθος—ἢ οὐσία εἰς τὴν εἰσήγησίν μου, ἔάν αὐτὴ ἀνεφέρετο εἰς τὰς μετέπειτα τετραετίας ἀλλ’ οὐχὶ εἰς τὴν πρώτην, δύμολογῶν ότι ἀδυνατῶ νὰ κατανοήσω τὴν λογικὴν συνέπειαν τοῦ συλλογισμοῦ. Νομίζω ότι ἔάν ὑπάρχῃ οὐσία, καὶ δ. κ. Λυσσαρίδης εἶπεν ότι πιθανὸν νὰ ὑπῆρχε διὰ τὰς μετέπειτα ἐκλογάς, αὐτὴ ἡ οὐσία ὑπάρχει διὰ τὴν πρώτην ἐκλογὴν καὶ ὅχι διὰ τὴν δευτέραν. Διότι, ἔάν ὑπῆρχε διὰ τὴν δευτέραν ἐκλογὴν μόνον, καὶ ὅχι εἰς τὴν πρώτην, τούτῳ θὰ ἐσήμαινε ότι θὰ παρείχαμεν εἰς τὴν Βουλήν, πιθανῶς κυθερωνῷαν ὑπὸ κόμματος ἀπολέσαντος κατά πλειοψηφίαν τὰς ἐκλογάς εἰς τὴν ὑπαίθρον, τὴν δυνατότητα νὰ τροποποιῇ τὴν ἡμερομηνίαν ἐκλογῆς πρὸς διασάλευσιν τῆς λαϊκῆς ἐτυμηγορίας.

“Οσον ἀφορᾶ τὸ σημεῖον τοῦ κ. Ζιαρτίδη, δ. δποῖος ἐπίσης φαίνεται νὰ δέχεται τούλαχιστον τὸ ἡμισυ σκέλος τῆς εἰσήγησεώς μου, ότι ἡ ἔξουσία τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡμερομηνίας ἐκλογῶν τῆς Βουλῆς εἶναι ἔξουσία ἡ ὅποια πρέπει νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν Βουλήν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν.....”

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ἐκλογῶν κοινοταρχῶν.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Μὲ συγχωρεῖτε, ἐκλογῶν κοινοταρχῶν, μάλιστα, ὑπενθυμίζω ότι τὸ ἴδιον ἄρθρον παρέχει εἰς τὸ ‘Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἔστω καὶ εἰς τὸ καθοριζόμενα δεδομένα, τὸ δικαίωμα, παρὰ τὴν ὑπαρξίαν τοῦ ἄρθρου 10, νὰ ἀναβάλλῃ τὰς ἐκλογάς. «Νοεῖται ότι τὸ ‘Ὑπουργικὸν Συμβούλιον κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως, ἀναλόγως τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν, δρίσῃ ἄλλην ἡμερομηνίαν ἐκλογῆς».

‘Ἐάν ἐπομένως εἶναι σημεῖον διὰ τὸ δποῖον δ. κ. Ζιαρτίδης δέχεται νὰ ἀναγνωρίσῃ δίκαιον εἰς τὴν εἰσήγησίν μου, ότι τέτοιοι εἴδους ἔξουσίαι πρέπει νὰ εύρισκωνται εἰς τὴν Βουλήν, πιστεύω ότι ἡ λογικὴ συνέπεια τοῦ συλλογισμοῦ εἶναι ότι καὶ δ. καθορισμὸς τῶν ἀρχικῶν ἐκλογῶν—καὶ τονίζω, ίδιως τῶν ἀρχικῶν ἐκλογῶν, οὐχὶ τῶν μεταγενεστέρων, ὅπως δ. ἀγαπητὸς συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης ἔχει εἰσηγηθῆ—πρέπει νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν Βουλήν.

Τώρα δύον ἀφορᾶ τὴν συγκεκριμένην εἰσήγησιν, πιθανῶς νὰ μὴ διετύπωσα καλῶς ἡ πλήρως τὴν νομοτεχνικὴν πλευράν τοῦ ἄρθρου καὶ νομίζω ότι δὲν πρόκειται νὰ ἐπαναλάβω τὴν ὁρθότητα τῆς προηγουμένης μου εἰσήγησεως ὅπως ἡ νομοτεχνικὴ πλευρά ἀφεθῆ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπήν, ἀλλὰ οἱ προλαήσαντες μοῦ ἔχουν δώσει μίαν ίδεαν. Πιθανῶς θὰ ἥτο καταλληλοτέρα διατύπωσις χωρὶς καὶ πάλιν νὰ ισχυρίζωμαι ότι αὐτὴ εἶναι ἡ ὁρθότερα, ἔάν διατυπωθῆ τὸ ἑδάφιον 10(1) ὡς ἔξῆς : «Ἐκλογὴ διεξάγεται εἰς τοιοῦτον χρόνον ὡς ἡ Βουλὴ θέτει δι’ ἀποφάσεώς της καθορίσει».

‘Οπότε τέτοια πρόνοια θὰ είχε συνέπειαν μὲ τὴν ἐπακολουθοῦσαν πρόνοιαν τοῦ «Νοεῖται δὲ περαιτέρω ότι ἡ Βουλὴ κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως, ἀναλόγως τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν, δρίσῃ οἰσιδήποτε ἄλλην ἡμερομηνίαν ἐκλογῆς». Τούτῳ θὰ είχε κάποιαν συνέπειαν. ‘Ἐνῷ δρίσας ἔχει—καὶ ἀναφέρομαι εἰς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Ζιαρτίδη—γίνεται δεκτὸν ότι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἀποφασίζῃ περὶ τῆς διεξαγωγῆς ἡ τῆς ἀναβολῆς, ἀκολούθως δημοσιεύσει τὸ παραβλέπεται τὸ γεγονός ότι τὸ ἴδιον ἄρθρον παρέχει τὴν ίδιαν ἔξουσίαν εἰς τὸ ‘Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θά δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Μαυρονικόλαν, ἀλλὰ προηγουμένως θά ἥθελα νὰ ἀναφέρω ὅτι δπως τὸ ἄρθρον εἶναι διατυπωμένον, ή Βουλὴ ἐγκρίνει τὴν ἡμερομηνίαν τὴν δποίαν εἰσηγεῖται ή Κυθέρηνης καὶ ἀκολούθως ἔκχωρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς ἀναθολῆς τῆς ἡμερομηνίας ἐκείνης εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν.

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. “Ισως πρέπει νὰ διευκρινήσω ὅτι δὲν ἐπιθυμῶ συζήτησιν ἐπὶ τῶν νομοτεχνικῶν μου εἰσηγήσεων, διότι δὲν δύναμαι νὰ τὰς ὑπερασπισθῶ. ‘Η εἰσηγησίς μου εἶναι ἀπλῆ καὶ σαφῆς. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ὑπάρχῃ ἀναγεγραμμένη ἡμερομηνία καθορισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ‘Υπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀνήκῃ αὐτῇ ἡ ἔξουσία εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐπιθυμῶ δπως ἡ ἔξουσία καθορισμοῦ τῆς ἡμερομηνίας ἡ ἀναθολῆς τῆς ἡ ἐπιταχύνσεώς της παραμείνῃ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ δὲν πρόκειται νὰ ὑποθάλω εἰσήγησιν ἐπὶ νομοτεχνικῆς πλευρᾶς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Μαυρονικόλας.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. ‘Εάν εἶναι τὸ ἔδαφον «Νοεῖται ὅτι τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον κέκτηται ἔξουσίαν δπως, ἀναλόγως τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν, δρίσῃ ἀλλην ἡμερομηνίαν ἐκλογῆς» ποὺ ἐπηρεάζει τὴν δλην ὑπόθεσιν, ἔχω τὴν γνώμην ὅτι μπορεῖ ἔδω νὰ γίνη μία τροποποίησις.

«Νοεῖται ὅτι, τῇ εἰσηγήσει τοῦ ‘Υπουργικοῦ Συμβουλίου, ή Βουλὴ ἀποφασίζει ἀναλόγως τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν καὶ δρίζει ἀλλην ἡμερομηνίαν». Διότι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καθωρισμένη ἡμερομηνία. Πρέπει νὰ ξέρῃ ὁ λαός ὅτι θὰ γίνουν ἐκλογαὶ τὸν ‘Οκτώβριον. ‘Ηδη εύρισκόμεθα εἰς τὰ τέλη ‘Απριλίου. ‘Εάν αἱ συνθῆκαι τὸν ‘Οκτώβριον εἶναι καλαι καὶ μποροῦν νὰ διεξαχθοῦν αἱ ἐκλογαὶ, κάθε χνας ὁ δποίος θέλει νὰ διεκδικήσῃ τὸ ἀξιώμα τοῦ Προέδρου ή τοῦ κοινοτικοῦ μέλους πρέπει νὰ πρεστοιμάζεται ἀπὸ τὰ τώρα διὰ νὰ ἔχῃ καιρόν, καὶ πρέπει νὰ τὸ γνωρίζῃ. Δι’ αὐτὸ λέγω ὅτι ἔάν αὐτὸ εἶναι ποὺ ἐμποδίζει, μπορεῖ νὰ τροποποιηθῇ ή παρακάτω πρόνοια ως ἔχω προαναφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν νομίζω ὅτι ἡ Βουλὴ μπορεῖ νὰ ἀναμένῃ εἰσήγησιν. Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τῆς εἰσηγήσεως;

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Αἱ ἐκλογαὶ θὰ γίνουν τὴν 1ην ‘Οκτωβρίου.

‘Εάν τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον εύρισκῃ ὅτι αἱ ἐπικρατοῦσαι συνθῆκαι εἶναι ἀνώμαλοι καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνουν αἱ ἐκλογαὶ, γίνεται εἰσήγησις πρὸς τὴν Βουλὴν νὰ ἀποφασίσῃ ἔάν θὰ ἀναθληθῇ ἡ ἡμερομηνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δηλαδή, ἡ εἰσήγησις ἀφορᾶ τὴν περίπτωσιν ἀναθολῆς τῶν ἐκλογῶν.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Μάλιστα, αὐτὸ ἥθελα νὰ πῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δέν μου διέφυγεν ή ἐπιφύλαξις τοῦ ἔδαφου 1, τοῦ ἄρθρου 10.

Ἐδιδα ὅμως καὶ δίδω ἀλλην ἐρμηνείαν ἀπὸ ἑκείνην τὴν δποίαν δίδει ὁ κ. Παπαδόπουλος. Ἐδῶ ή ἐπιφύλαξις αὐτή δὲν δίδει εἰς τὴν Κυθέρην τὸ δικαιώμα τῆς ἐπ’ ἀδριστὸν ἀναθολῆς ή τῆς ματαιώσεως τῶν ἐκλογῶν. Τῆς δίδει ἀπλῶς τὸ δικαιώμα ύπὸ ὀρισμένας δυσκόλους συνθήκας νὰ ἀλλάξῃ τὴν ἡμερομηνίαν. Καὶ ὅπως ἐρμηνεύω—παρ’ ὅλον ποὺ δὲν είμαι νομικός—τὴν ἐπιφύλαξιν αὐτήν, δτι ἔὰν ή Κυθέρην τὸ πορειασθήσασθαι νὰ δικαιώματος ποὺ τῆς δίδει ή ἐπιφύλαξις αὐτή, τότε ταυτοχρόνως μὲ τὴν δικησιν τοῦ δικαιώματος διεθεῖται νὰ δρίσῃ καὶ ἀλλην ἡμερομηνίαν.

Ἐπαναλαμβάνω δτι δὲν είμαι νομικός καὶ ἵσως νὰ μπορήτε νὰ μᾶς διαφωτίσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομικῶς δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν ἐρμηνείαν τὴν δποίαν δίδετε, διότι ή ἐπιφύλαξις «Νοεῖται δτι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως, ἀναλόγως τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν.» σημαίνει δτι δὲν μπορεῖ προκαταθοικῶς νὰ δρίσῃ ἡμερομηνίαν, ἐφ’ ὅσον δὲν ξέρει ἔὰν αἱ συνθήκαι ἑκεῖναι θὰ ὑφίστανται ή δὲν θὰ ὑφίστανται.

Θὰ συνεφώνουν μὲ τὴν ἐρμηνείαν σας, ἔὰν δὲν ὑπῆρχε τὸ «ἀναλόγως τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν». Ἐὰν π.χ. ἐπικρατῇ μία κατάστασις, ἀς εἴπωμεν, ἀνταρσίας, δὲν μπορεῖ ἀναθάλλουσα τὰς ἐκλογὰς ή Κυθέρην τὸ δικαιώμα τῆς ἡμερομηνίαν, διότι δὲν θὰ ξεύρη εἰς πόσον χρόνον καὶ πότε θὰ ἥτο δυνατὸν νὰ παύσουν αὐταὶ αἱ συνθήκαι. Ὁμιλῶ καθαρῶς ἀπὸ πλευρᾶς νομικῆς ἐρμηνείας.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

«Μή κακόν» νὰ ἔχωμεν ἀλλην ἀνταρσίαν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δέχομαι τὴν νομικήν ἐρμηνείαν σας, ἀλλὰ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει νὰ ίκανοποιηθῇ ὁ κ. Παπαδόπουλος ἔὰν ή παράγραφος αὐτῇ τροποποιηθῇ ως ἔξης :

«Νοεῖται δτι ή Βουλὴ κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως, ἀναλόγως τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν, δρίσῃ ἀλλην ἡμερομηνίαν ἐκλογῆς». Ὁπότε τὸ δικαιώμα τῆς ἡμερομηνίας ἔξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ εἰς τὴν Βουλὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ προκύψῃ ἐν θέμα ἀπλῶς ἀπὸ νομοτεχνικῆς πλευρᾶς. Πότε καὶ ἐντὸς ποίου διαστήματος θὰ πρέπει νὰ ληφθῇ ή ἀπόφασις τῆς Βουλῆς;

Διότι ἀς ὑποθέσωμεν δτι ὑπάρχει καθωρισμένη ἡμερομηνία ή δποία είναι ή ίη Ὁκτωβρίου καὶ, ὅπως ἀνέφερεν δ ἔντιμος Βουλευτής κ. Μαυρονικόλας, τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη ἀρχίσουν τὴν προεκλογικήν ἐκστρατείαν κ.λ.π.

Εἰς ποῖον στάδιον θὰ ἔλθῃ ή Βουλὴ καὶ θὰ πῇ «τώρα, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν, ἀναθάλλω τὴν ἐκλογήν;» Εἰς ποῖον στάδιον; Μίαν ἡμέραν πρὸ τῶν ἐκλογῶν, πέντε ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν ή δέκα ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν;

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀντιλαμβάνομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διότι θὰ ύπάρχῃ τότε δικίνδυνος ἐν Κόμμα, τὸ δόποιον ἔχει τὴν πλειοψηφίαν εἰς τὴν Βουλήν, ή μία παράταξις ή Κόμματα, τὰ δόποια ἔχουν τὴν πλειοψηφίαν, ἐὰν διαισθάνωνται δτὶ δὲν θὰ ἥτο πρὸς τὸ συμφέρον τῶν τὴν ἡμέραν ἔκεινην νὰ διεξαχθοῦν αἱ ἐκλογαὶ, τὴν τελευταῖαν στιγμὴν ἀφοῦ ἔχῃ ἐκδηλωθῆ πλέον κατὰ κάπιον τρόπον, θεωρητικῶς, διμιλῶν, ή ἔξελιξις τῶν πραγμάτων, νὰ ἐπέμβουν διὰ τῆς πλειοψηφίας καὶ νὰ ἀναβάλλουν τὴν ἐκλογὴν. Πρέπει νὰ δούμεν καὶ αὐτῆς τῆς πλευρᾶς τὸ θέμα.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. "Ολα αὐτὰ τὰ ἔρωτήματα ποὺ θέτετε ἵσως θὰ δικαιολογήσουν τὴν Βουλὴν νὰ δεχθῇ τὴν πρότασιν δπως δ. κ. Παπαδόπουλος ὑποθάλη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν ή Ἐσωτερικῶν λεπτομερῶς τὰς ἀπόφεις του ὁστε νὰ δυνηθοῦν αἱ Ἐπιτροπαὶ ή ή Ἐπιτροπὴ νὰ τὰς συζητήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐὰν δὲν ύπάρχῃ ἔνστασις.....

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Ἐγώ προσωπικῶς δὲν ἔχω ἔνστασιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Πολὺ φιθοῦμαι δτὶ ἀπὸ μίαν παρεξήγησιν βαίνομεν εἰς ἄλλην. Οὐδέποτε εἰσηγήθην δτὶ δὲν πρέπει νὰ ύπάρχῃ καὶ διὰ τὰς ἐπομένας ἐκλογὰς καθωρισμένη ἡμερομηνία. Ἡ γνώμη μου εἶναι δτὶ θὰ πρέπει νὰ ύπάρχῃ καθωρισμένη ἡμερομηνία καὶ διὰ τὰς πρώτας ἐκλογὰς καὶ διὰ τὰς μετ' ἔπειτα ἐκλογὰς. Εἴπα δτὶ εἶναι δυνατόν υπὸ δώρισμένας συνθήκας νὰ καταστῇ ἀναγκαία ή τυχὸν ἀναθολὴ ἐκλογῶν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν εἶναι συζητήσιμον πράγματι ποῖον θὰ πρέπει νὰ εἶναι τὸ Σῶμα τὸ δόποιον θὰ πρέπει νὰ ἀποφασίζῃ διὰ τὴν ἀναθολὴν τῶν ἐλογῶν. Ὑπάρχουν ἐπιχειρήματα καὶ υπὲρ τῆς μιᾶς ἀπόφεως καὶ υπὲρ τῆς ἄλλης, μερικά δὲ ἀνεφέρθησαν. ήδη ἀπὸ τὸν ἔντιμον κ. Πρόεδρον.

Συμφωνῶ δτὶ ή Βουλὴ πρέπει νὰ ἔχῃ λόγον ἐπὶ τυχὸν ἀναθολῆς τῶν ἐκλογῶν καὶ διὰ τὰ κριτήρια τὰ δόποια ἐπιτάλλουν αὐτὴν τὴν ἀναθολὴν ἀλλὰ θὰ πρέπει, δπως πολὺ δρθὰ ἐτόνισεν δ. κ. Πρόεδρος, νὰ ἔχῃ καὶ τοὺς περιορισμούς οὕτως ὡστε τὰ κριτήρια αὐτὰ νὰ μὴν εἶναι ἐπὶ κομματικῆς βάσεως, ἀλλὰ πράγματι ἐπὶ τυχὸν συμφερόντων τοῦ συνόλου τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Καὶ αὐτὰ εἶναι δυνατόν νὰ συζητηθοῦν. Ἡ οὐσία εἶναι μία, κ. Πρόεδρε. Κατὰ πόσον αὐτὴ ή Βουλὴ, ή δόποια τόσες πολλές φορὲς ἐπίειζε τὴν Κυβέρνησιν νὰ δρίσῃ ἐπὶ τέλους ἡμερομηνίαν κοινοτικῶν ἐκλογῶν, εἶναι τώρα διατεθειμένη νὰ δρίσῃ τὴν 1ην Ὁκτωβρίου, τὴν δόποιαν εἰσηγεῖται ή Κυβέρνησις, ως ἡμερομηνίαν ἐκλογῶν ή δὲν εἶναι διατεθειμένη καὶ εἶναι διατεθειμένη νὰ τὴν ἀναβάλῃ διὰ τυχὸν ἄλλο χρονικὸν διάστημα, τὸ δόποιον ἀργότερα ή Βουλὴ θὰ ἀποφασίσῃ.

Εἶναι ἄλλο θέμα, ἔὰν δρίσῃ δτὶ ή ἡμερομηνία κοινοτικῶν ἐκλογῶν εἶναι ή 1η Ὁκτωβρίου καὶ παραμείνῃ αὐτὴ μόνιμος ἡμερομηνία καὶ διὰ τὰς μετ' ἔπειτα ἐκλογὰς. Ἐὰν καὶ ἐφ' δύον ἔστω καὶ ἀπὸ σήμερα μέχρι τῆς 1ης Ὁκτωβρίου διὰ τὸν α. ή β. λόγον μεσολαβήσουν γεγονότα, τὰ δόποια ἐπιθάλλουν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κριτηρίων, τὰ δόποια καὶ σεῖς προηγουμένως ἔθιξατε, τὴν τυχὸν ἀναθολὴν, τότε θὰ συζητήσωμεν πράγματι τὸν μηχανισμὸν τῆς ἀναθολῆς, ἀλλὰ τὸ γεγονός

παραμένει ότι πρωταρχική άπόφασις τώρα είναι ότι δὲν είναι δυνατὸν νὰ γίνῃ Νομοσχέδιον τὸ ὅποιον νὰ μὴν καθορίζῃ ἡμερομηνίαν ἐκλογῶν. Διότι καὶ διὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς ὑπάρχει καὶ διὰ τὰς προεδρικὰς ὑπάρχει καὶ διὰ τὰς κοινοτικὰς πρέπει νὰ ὑπάρχῃ. Καὶ ὑπάρχει ἡ Κυβερνητικὴ εἰσήγησις ότι ἡ 1η Ὁκτωβρίου θὰ πρέπει νὰ είναι ἡ καθωρισμένη ἡμέρα ἐκλογῶν.

Πιστεύω ότι αὐτὴν καθωρισμένην ἡμέραν θὰ πρέπει νὰ τὴν διατηρήσῃ ἡ Βουλὴ καὶ νὰ συζητήσωμεν πράγματι τὴν πρότασιν τοῦ κ. Παπαδόπουλου κατὰ πόσον τὴν τυχὸν ἀναθολὴν τὴν ἀναλαμβάνει ἡ Βουλὴ ἢ τὴν ἀναλαμβάνει τὸ Ὑπουργεῖον Συμβούλιον καὶ ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις τὴν ἀναλαμβάνει.

Ἐγὼ δὲ ἔχω ισχυράς ἀπόψεις καὶ πολὺ εὔκολως θὰ πεισθῶ ότι ἡ Βουλὴ θὰ πρέπει νὰ ἔχῃ λόγον διὰ τυχὸν ἀναθολὴν τῶν ἐκλογῶν. Δὲν είναι αὐτὸ τὸ ὅποιον μὲ ἀπασχολεῖ αὐτὴν τὴν στιγμὴν. Αὐτὸ ποὺ ἀπασχολεῖ είναι ἡ οὐσία τὴν δποίαν ἀποφεύγομεν, ἐν τούτοις, πράγματι, νὰ ἐκθέσωμεν ἀνοικτά. Θὰ δρίσωμεν ἡ δχι τὴν 1ην Ὁκτωβρίου τοῦ 1972 ὡς τὴν πρώτην ἡμέραν τῶν πρώτων κοινοτικῶν ἐκλογῶν ἡ δχι;

Αὐτὸ είναι τὸ κύριον θέμα καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν τὰς εὐθύνας μας δι' ἄλλων ἐνδιαμέσων προτάσεων. Καὶ είναι ὅλο θέμα, ἐάν θὰ πρέπει νὰ συζητήσωμεν πράγματι τὸν μηχανισμὸν ἀναθολῆς τῶν ἐκλογῶν, ἐάν καὶ ἐφ' ὅσον χρειασθῇ νὰ γίνῃ ἀναθολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Δὲν πρόκειται νὰ ἐπαναλάβω ότι είπα. 'Η εἰσήγησίς μου ἐλπίζω νὰ είναι ύπ' ὅψιν τῶν ἀγαπητῶν συναδέλφων. 'Η εἰσήγησίς μου είναι νὰ μὴν δρισθῇ διὰ τοῦ Νόμου ἡμερομηνία, διότι δρισμός της, ως θέμα ἀρχῆς, δι' ἐμὲ ἀποτελεῖ ἀσκησίας ἔξουσίας τῆς Βουλῆς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δποία ὑπέθαλεν αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον καὶ δὲν ἀποτελεῖ θεραπείαν αὐτοῦ τοῦ μειονεκτήματος τὸ γεγονός ότι ἐπικυρώνει ἡ Βουλὴ εἰσήγησιν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος. Δικαιώματα τῆς Βουλῆς νὰ δρίσῃ συντομώτερον χρόνον ὅπό τὸν Ὁκτωβρίου τοῦ 1972. 'Ἐχω ἀκούσει δλους τούς διμιλῆσατας νὰ τονίζουν τὴν προσήλωσίν των εἰς τὰ δημοκρατικὰ ἰδεώδη καὶ τὴν προστασίαν τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων τοῦ πολίτου καὶ ἐπομένως προσωπικῶν οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχω ότι εἰς τοιαύτας στιβαράς χείρας ὑπερασπιστῶν τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ οὐδεὶς πρέπει νὰ ἀνησυχῇ.

"Ομως, κύριε Πρόεδρε, αὐτὴ ἡ συζήτησις ἔδημιούργησε καὶ εἰς ἐμὲ μερικὰ ἔρωτήματα περὶ ἄλλων διασφαλίσεων ποὺ πρέπει νὰ τεθοῦν, ἐάν υἱοθετηθῇ ἡ εἰσήγησίς μου, ἡ δποία κατὰ τὸ ήμισυ ἔγινεν ἀποδεκτῇ ἥδη ἀπὸ μίαν πλευράν· δὲν ἔγινεν ἀποδεκτῇ ἀπὸ ἄλλους. Αὐταὶ αἱ διασφαλίσεις, λέγω, περὶ τῆς μὴ παροχῆς εἰς τὴν Βουλὴν παραλλήλως ἔξουσίας ὑπερβάσεως τῶν ἔξουσιῶν τῆς καὶ καταπατήσεως τῆς ἐπιθυμίας τοῦ λαοῦ, είναι ἀρκετά εὔγλωττον παράδειγμα τῆς ἀρχικῆς μου εἰσηγήσεως ότι ἡ συζήτησις αὐτοῦ τοῦ θέματος—καὶ πρώτος ἐτόνισα ότι ὑπάρχουν καὶ πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα—πρέπει νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ παρασχεθῇ καὶ εἰς ἡμᾶς, οἱ δποῖοι δὲν εἰμεθα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν οὔτε ἐγνωρίζαμεν περὶ τῶν ἡμερομηνῶν τῶν συνεδριῶν τῆς—διότι δὲν ἔζητησαμεν δχι διότι φταίει ἡ Ἐπιτροπὴ καθ' οἰονδήποτε τρόπον—ἡ εὐκαιρία νὰ ὑποθάλωμεν τὰς ἀπόψεις μας καὶ δέχομαι ότι ὑπάρχουν καὶ ὑπὲρ καὶ κατά. 'Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ ἀρχικὴ μου εἰσήγησις καὶ ἐάν ἔγινετο ἐξ ἀρχῆς ἀποδεκτῇ, πιστεύω ότι θὰ ἀπέφευγεν ἡ Βουλὴ αὐτὴν τὴν κατὰ τὸ μᾶλλον ἡ ἥπτον ἀσκοπὸν συζήτησιν, νομίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι τὸ θέμα ἔχει ἀρκετὰ συζητηθῆναι καὶ δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς λήξαν. Τὸ Σῶμα νὰ κληθῇ νὰ ἀποφανθῇ ἐάν θά δεχθῶμεν τὸ Νομοσχέδιον ὅπως εἶναι, ἢτοι καθορίζον ἡμερομηνίαν διεξαγωγῆς ἐκλογῶν ἢ ἐάν θά δεχθῶμεν τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Παπαδοπούλου ὅπως ἡ Βουλὴ ἔχῃ τὴν ἔξουσίαν νὰ καθορίσῃ τὴν ἡμερομηνίαν διεξαγωγῆς τῶν πρώτων κοινοτικῶν ἐκλογῶν. Προσωπικά καὶ ἔξι δινόμαστος τῆς Προσδευτικῆς Παρατάξεως τάσσομαι ὑπὲρ τῆς εἰσηγήσεως ὅπως ἡ Βουλὴ ἔχει τὴν ἔξουσίαν νὰ ἀποφασίσῃ πότε θὰ γίνουν αἱ πρώται κοινοτικαὶ ἐκλογαὶ εἰς τὴν Κύπρον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παρασκευαδῆς εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΔΗΣ :

‘Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε. ‘Ηκουσα τὰ ὅσα ἐλέχθησαν ὑπὸ τῶν συναδέλφων καὶ ἀγομαι εἰς τὴν ἰδέαν νὰ συμφωνήσω μὲ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Μαυρονικόλα, ἡ ὁποία ἔξασφαλίζει καὶ τὰ δύο σκέλη τῆς ἔξουσίας ἐν τῇ διακυθερήσει τῆς Κύπρου, δηλαδὴ καὶ τὴν Ἐκτελεστικὴν ἔξουσίαν καὶ τὴν Νομοθετικήν.

Δηλαδὴ μὲ ἄλλα λόγια ἐάν θελτιωθῇ ἡ πρότασις τοῦ κ. Μαυρονικόλα οὕτω πως, ὅπως, προτάσει τῆς Κυθερήσεως, ἡ Βουλὴ καθορίσῃ ἡ ἀπορρίψῃ ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅρισῃ τὴν ἡμερομηνίαν διεξαγωγῆς ἐκλογῶν, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ Κυθερήσης ἡ ὁποία θὰ σταθμίσῃ καὶ θὰ κρίνῃ τὰς περιστάσεις καὶ τὴν κατάστασιν ἐν δλῷ θὰ προτείνῃ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπευθύνως τὴν ἡμερομηνίαν διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν καὶ ἡ Βουλὴ θὰ ἔχῃ δλῆν τὴν εὐχέρειαν καὶ τὴν εὔκολιαν νὰ ἐπιφυλάξῃ εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἀποφασίσῃ ἢ νὰ ἀπορρίψῃ τὴν προτεινομένην ἡμερομηνίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ότι ὑπάρχει κάποια παρανόησις εἰς τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Μαυρονικόλα.

‘Ο κ. Μαυρονικόλας δὲν εἰσηγήθη ὅπως μὴ ὑπάρχῃ τακτὴ προθεσμία. Εἰσηγήθη δπως παραμείνῃ ἡ προθεσμία καὶ ὅπως ἡ ἀναθολὴ τῆς διεξαγωγῆς ἐκλογῶν γίνεται κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ ‘Υπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐγκρίσεως τῆς Βουλῆς.

‘Ἐπομένως εἶναι μόνον δσον ἀφορᾶ τὴν ἐπιφύλαξιν εἰς τὴν ὅποιαν ἀναφέρεται ἡ εἰσηγήσης τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Μαυρονικόλα καὶ ὅχι δσον ἀφορᾶ τὸ 10(1), τὸ ὅποιον καθορίζει τὴν Ιην Ὁκτωβρίου ώς τὴν ἡμερομηνίαν ἐκλογῶν.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΔΗΣ :

Εὔχαριστω, κ. Πρόεδρε, διὰ τὴν διαφώτισιν καὶ νομίζω ότι ἡ πρότασίς μου τότε εύσταθει ὡς τὴν εἴπα προηγουμένως, δηλαδὴ προτάσει τῆς Κυθερήσεως ἡ Βουλὴ ἀποφασίζει περὶ τῆς ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς ἐκλογῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἶναι ἡ ἴδικὴ σας πρότασις καὶ ὅχι τοῦ κ. Μαυρονικόλα;

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΔΗΣ :

Μάλιστα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ζιαρτίδης εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Θέλω νὰ ἐπαναλάβω ότι ὅπως είναι τὸ ἔδαφιον (1) τοῦ ἄρθρου 10, τὸ δικαίωμα τῆς Βουλῆς είναι ἔξησφαλισμένον διότι ἡ Βουλὴ θὰ ψηφίσῃ αὐτὸ τὸ ἄρθρον καὶ ἡ Βουλὴ είναι ποὺ καθορίζει τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Ὁκτωβρίου. Ἐκεῖνο ποὺ συζητεῖται, κατά τὴν γνώμην μου, είναι μόνον ἡ ἐπιφύλαξις τῆς παραγράφου αὐτῆς. Καὶ ἐπαναλαμβάνω ότι τὸ περιεχόμενον αὐτῆς τῆς ἐπιφυλάξεως ἔγω θὰ ἐδεχόμην νὰ συζητηθῇ, μὲ ἐλευθερίαν τοῦ καθενὸς θεοφαίων νὰ λάθῃ τὴν θέσιν του εἰς τὰς ἀρμοδίας Ἐπιτροπάς.

ΠΡΟΕΑΡΩΣ :

‘Ο κ. Μαυρονικόλας.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμα Μέλη. Τώρα θά ψηφίσωμεν τὸν Νόμον αὐτὸν, διόποιος ἀποτελεῖ οίονει ἐκλογικὸν νόμον τῶν χωριτικῶν ἀρχῶν. Ἐάν δὲν καθορίζεται ἡ ἡμερομηνία τῶν ἐκλογῶν εἰς ἔνα νόμον, τὸν διόποιον ψηφίζουμεν, τότε δὲν ψηφίζουμεν τὸν Νόμον. Εἶναι προτυπότερον νὰ μὴν ψηφίσωμεν τὸν Νόμον καὶ νὰ ἀναβάλωμεν τὴν ψήφισίν του. Ἄλλὰ ἡ εἰσήγησίς μου εἶναι νὰ καθορίζεται ἡ ἡμερομηνία τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν. Καὶ τὸ ἀρμόδιον Σῶμα διὰ νὰ δῆ ἔάν αἱ συνθῆκαι εἶναι κατάληλοι διὰ τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν ἢ τὴν ἀναθολήν των εἶναι τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον, εἶναι ἡ 'Ἐκτελεστικὴ 'Εξουσία. Καὶ ἡ παράγραφος τοῦ 'Νοεῖται' νὰ τροποποιηθῇ κατά τέτοιον τρόπον πού, δταν τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον θεωρῇ δτι αἱ συνθῆκαι εἶναι ἀνώμαλοι καὶ δὲν πρέπει νὰ διεξαχθοῦν ἐκλογαί, νὰ εἰσηγήται εἰς τὸ Σῶμα ἀναθολήν τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν. Καὶ τὸ Σῶμα νὰ ἀποφασίζῃ. Ἐάν εἶναι ἀδικαιολόγητος ἡ εἰσήγησίς τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου τὸ Σῶμα θά ἔχῃ τὴν εὐχέρειαν νὰ τὴν ἀπορρίψῃ. Ἐάν εἶναι δικαιολογημένη τὸ Σῶμα θά ἔχῃ τὴν εὐχέρειαν νὰ ἀλλάξῃ τὴν ἡμερομηνίαν ἢ νὰ παρατείνῃ τὴν ἡμερομηνίαν. Αὐτή νομίζω εἶναι ἡ καλυτέρα διατύπωσις καὶ πρέπει νὰ ίκανοποιῇ δλους αὐτὴ ἡ εἰσήγησίς.

ΠΡΟΕΛΑΡΧΟΣ :

·Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. "Υποστηρίζομεν όπως ή Βουλή τών 'Αντιπροσώπων καθορίζῃ τὴν ἡμερομηνίαν διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν. "Αλλωστε αὐτὸ τὸ Σῶμα εἶναι πού ἔκήτησεν εἰς τὸ παρελθόν ἐπανειλημμένως όπως ή παράτασις τῆς θητείας τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν εἶναι ή τελευταία καὶ ἔὰν δὲν ἀπατῶμαι ή θητεία τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν λήγει τὴν 1ην 'Ιουνίου 1972. Καὶ κανονικῶς ἔχοντων τῶν πραγμάτων θὰ ἔπρεπε νὰ διενεργηθοῦν ἐκλογαὶ πρὸ τῆς 1ης 'Ιουνίου 1972.

Σήμερον έχουμεν ένωπιόν μας ἐν Νομοσχέδιον τὸ δποίον καθορίζει ως ήμερημηνίαν διεξαγωγῆς τῶν κοινοτικῶν ἐκλογῶν τὴν 1ην Ὁκτωβρίου τοῦ 1972. Ἐάν αὐτῇ ἡ ήμερομηνία δι' οἰονδήποτε λόγον ἐμποδίζῃ τοὺς ἐντίμους συναδέλφους ἀπὸ τοῦ νὰ συμφωνήσουν δπως χρησιμοποιηθῇ ως ήμερομηνία διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν καὶ προτείνουν τὴν 15ην Ὁκτωβρίου ἢ καὶ ἐνωρίτερον ήμερις κατ' ἀρχὴν δὲν έχουμεν ἔνστασιν εἰς αὐτὸ τὸ ζῆτημα. Διότι τὸ δικαίωμα αὐτὸ τὸ ἔχει ἡ Βουλὴ νὰ δρίζῃ τὴν ήμερομηνίαν καὶ σήμερα αὐτὸ πράττομεν. Ὁρίζομεν τὴν ήμερομηνίαν διὰ τοῦ νόμου τούτου. Ἡμεῖς ὑποστηρίζομεν δτι ἡ πρώτη Ὁκτωβρίου εἰναι ἡ ήμερομηνία. Ἐάν, ἐν τῷ μεταξύ, μεσολαβήσῃ οἰονδήποτε γεγονός, σοβαρώτατον γεγονός, δπως ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Προέδρου, λ.χ. ἀνταρσία, τότε νομίζω δτι, καὶ τὴν παραμονὴν

άκομη, ἐκ τῶν πραγμάτων, θὰ εἴμεθα ύποχρεωμένοι νὰ ἀναθάλωμεν τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἔκλογῶν διότι πρακτικῶς δὲν θὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ διενεργήσωμεν τοιαύτας ἔκλογάς·'. Εδῶ εἰς τὸ ἄρθρον 10 ὑπάρχει ἐπιφύλαξις καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῆς τῆς ἐπιφύλαξεως ποὺ ἵσως νὰ χρειάζεται ἡ γνωμοδότησις τῆς Νομικῆς 'Ἐπιτροπῆς, ἢ μᾶλλον καλυτέρα διατύπωσις ἀπὸ μέρους τῆς Νομικῆς 'Ἐπιτροπῆς. Δηλαδὴ αὐτὸ τὸ «Νοεῖται ὅτι τὸ 'Ὑπουργικὸν Συμβούλιον κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως, ἀναλόγως τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν, δρίσῃ ἀλλην ἡμερομηνίαν ἔκλογῆς». Δὲν νομίζω ὅτι μποροῦμεν αὐτὴν τὴν στιγμήν. 'Εάν οἱ νομικοὶ μας εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὸ ἀποφασίσουν αὐτὴν τὴν στιγμήν, νὰ ἀποσυρθοῦν καὶ νὰ μᾶς φέρουν μίαν διατύπωσιν τέτοιαν ποὺ νὰ ἰκανοποιῇ τὸ Σῶμα ὅτι εἶναι ἡ κατάλληλος νομικὴ διατύπωσις. 'Εάν όχι, τότε νὰ ἀναθληθῇ ἀπλῶς διὰ τὴν καλυτέραν νομικὴν διατύπωσιν τῆς ἐπιφύλαξεως τοῦ ἄρθρου 10, όχι διὰ τὸ θέμα ούσιας, κατὰ τὴν γνώμην μας, τὸ δποῖον εἶναι ὅπως ἡ Βουλὴ ἢ ίδια καθορίσῃ τὴν τακτὴν προθεσμίαν διὰ τὴν διενέργειαν τῶν ἔκλογῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν καὶ ως τοιαύτην ἡμερομηνίαν ἡ Βουλὴ σήμερον διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου καὶ διὰ τῆς εἰσηγήσεως τῆς 'Ἐπιτροπῆς 'Εσωτερικῶν καθορίζει τὴν 1ην 'Οκτωβρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἔξηντλήθη.

'Υπάρχουν ἐνώπιον τοῦ Σώματος τρεῖς τροποποιητικαὶ προτάσεις τοῦ ἄρθρου 10(1). 'Η ούσια τῶν προτάσεων αὐτῶν ἀνκαὶ προφορικῶν καὶ ούχι γραπτῶν, ἔχει ως ἀκολούθως :

Πρότασις ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Τάσου Παπαδοπούλου ὅπως τὸ ἄρθρον 10 τροποποιηθῇ κατὰ τοιοῦτον τρόπον οὕτως ὥστε ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων νὰ καθορίζῃ τὴν ἡμέραν διεξαγωγῆς ἔκλογῶν.

'Ἐπὶ τῆς προτάσεως αὐτῆς ὑπεθλήθη τροποποιητικὴ πρότασις ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Μαυρονικόλα, δσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ ἐδαφίου (1) τοῦ ἄρθρου 10, ἡ ούσια τῆς δποίας ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι τὸ 'Ὑπουργικὸν Συμβούλιον θὰ κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως εἰσηγήται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀναθολήν τῆς ἔκλογῆς ἐφ' δσον θὰ ὑπῆρχον συνθῆκαι αἱ δποῖαι θὰ ἐπέθαλλον τὴν μὴ διεξαγωγὴν τῆς ἔκλογῆς. Καὶ ὑπάρχει καὶ ἡ τρίτη εἰσηγησις, ἡ εἰσηγησις τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Φειδία Παρασκευατίδη, ὅπως τὸ ἄρθρον 10 τροποποιηθῇ οὕτως ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχῃ καθωρισμένη ἡμερομηνία διεξαγωγῆς ἔκλογῶν ἀλλὰ τὸ 'Ὑπουργικὸν Συμβούλιον νὰ εἰσηγήται ἡμερομηνίαν ἔκλογῶν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἡ Βουλὴ νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς τῶν ἔκλογῶν.

Διαδικαστικῶς αἱ τρεῖς αὗται εἰσηγήσεις θὰ τεθοῦν εἰς ψηφοφορίαν ως ἀκολούθως :

'Η τελευταία τροποποιητικὴ εἰσηγησις θὰ τεθῇ πρώτη εἰς ψηφοφορίαν, μετὰ θὰ τεθῇ ἡ δευτέρα καὶ ἡ πρώτη ως τελευταία. Διότι αὐτὴ εἶναι ἡ διαδικασία ἡ δποία ἀκολουθεῖται ὅταν ὑπάρχουν τροποποιήσεις.

Παρακαλῶ τὰ ἐντίμα Μέλη τῆς Βουλῆς νὰ προσέξουν διὰ νὰ μὴν ὑπάρξουν λάθη εἰς τὴν ψηφοφορίαν.

Θέτω εἰς ψηφοφορίαν τὴν πρώτην εἰσηγησιν, τὴν εἰσηγησιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Φειδία Παρασκευατίδη, ἡ δποία, ἐπαναλαμβάνω, ίσοδυναμεῖ μὲ τὸ ὅτι δὲν θὰ ὑπάρχῃ καθωρισμένη ἡμερομηνία ὑπὸ τοῦ Νόμου, ἀλλὰ ὅτι τὸ 'Ὑπουργικὸν Συμβούλιον θὰ εἰσηγήται εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἡ Βουλὴ θὰ καθορίζῃ ἡμερομηνίαν διεξαγωγῆς ἔκλογῶν Κοινοτικῶν 'Αρχῶν.

Ποιοὶ ψηφίζουν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς προτάσεως :

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά ;

Η τροποποιητική εισήγησις τοῦ ἐντίμου Μέλους κ. Φειδία Παρασκευαΐδη ἀπορρίπτεται.

Θέτω εἰς ψηφοφορίαν τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Μέλους κ. Μαυρονικόλα, ἡ δοπία ἐπαναλαμβάνω δὲν ἀφορᾶ τὸ ἄρθρον 10(1). Διὰ τῆς εἰσηγήσεώς του θὰ παραμείνῃ καθωρισμένη ἡ πρώτη Κυριακή τοῦ Ὁκτωβρίου ὡς ἡμερομηνία διεξαγωγῆς κοινοτικῶν ἔκλογῶν καὶ ἡ ἐπιφύλαξις τοῦ ἄρθρου 10(1) θὰ τροποποιηθῇ οὕτως ὅστε ἡ ἀναθολὴ τῆς διεξαγωγῆς ἔκλογῶν, διὰ λόγους οἱ δοποὶ ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐπιφύλαξιν, θὰ γίνεται κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐγκρίσεως τῆς Βουλῆς.

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς εἰσηγήσεως αὐτῆς, οἱ δὲν τούτη νοοῦστοι οἱ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

22.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἡ τροποποιητική εισήγησις ἀπορρίπτεται.

Θέτω εἰς ψηφοφορίαν τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ, κ. Παπαδόπούλου, ἡ δοπία ἔγκειται εἰς τὸ δτὶ τὸ ἄρθρον 10(1) θὰ τροποποιηθῇ οὕτως ὅστε νὰ μὴν ὑπάρχῃ καθωρισμένη ἡμερομηνία ἀλλὰ ἡ Βουλὴ δὲν ἀποφάσεως τῆς θὰ καθορίζῃ τὴν ἡμερομηνίαν διεξαγωγῆς κοινοτικῶν ἔκλογῶν.

Ο. κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Θὰ ἥθελα ἀπλῶς διὰ λόγους πληροφορίας νὰ γνωρίζω δτὶ ἔὰν αὐτὸς θὰ συμβαίνῃ πάντοτε, δηλαδὴ δτὶ δὲν θὰ ὑπάρχῃ καθωρισμένος χρόνος ἔκλογῶν οὕτε εἰς τὴν πρώτην.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Οὔτε εἰς τὴν δευτέραν.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Οὔτε εἰς τὴν δευτέραν, ἀλλὰ κάθε φορὰν ἡ Βουλὴ θὰ ἀποφασίζῃ πότε θέλει νὰ γίνωνται ἔκλογαί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καλύτερα νὰ ἐπεξηγήσῃ τὴν εἰσήγησίν του ὁ ἐντίμος κ. Βουλευτής.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Ἡ εἰσήγησίς μου, κ. Πρόεδρε, εἶναι δτὶ δὲν θὰ ὑπάρχῃ εἰς αὐτὸν τὸν κύριον Νόμον ἡμερομηνία καθωρισμένη διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἔκλογῶν καὶ ἔχω πεῖ δτὶ κατόπιν τῆς συζητήσεως ἡ Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπή Ἐσωτερικῶν θὰ μελετήσῃ τρόπους διασφαλίσεως δτὶ ἡ Βουλὴ δὲν θὰ δύναται διὰ συχνῶν ἀποφάσεων ἀνά ἔξαμην, ἀς ποῦμεν, ἡ ἀνά ἔτος, ἀλλά.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αύτό καθορίζεται διότι ή θητεία των καθορίζεται ύπό τοῦ Νόμου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Μάλιστα, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ υπάρξουν ἄλλοι λόγοι, ἀλλαι διασφαλίσεις αἱ δόποιαι νὰ ἐλέγχουν τὴν ἀσκησιν αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, Ἀντιλαμβάνομαι δτὶ τώρα θὰ ψηφίσωμεν ἀπλῶς τὸ περιεχόμενον ή θὰ καταψηφίσωμεν τὸ περιεχόμενον μᾶς εἰσηγήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Καὶ δτὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀποτελέσματος ή Βουλὴ θὰ ἔξετάσῃ καὶ τὴν νομοτεχνικὴν διατύπωσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ασφαλῶς.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Καὶ θὰ ψηφίσωμεν ἐπὶ τῆς νομοτεχνικῆς διατύπωσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ασφαλέστατα.

Θέτω εἰς ψηφοφορίαν τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Παπαδοπούλου ὅπως ἐκ τοῦ ἀρθρου 10(1) ἀπαλειφθῇ ή ἡμερομηνία διεξαγωγῆς τῶν πρώτων ἐκλογῶν κοινοταρχῶν καὶ δπως ἀφεθῇ ὁ καθορισμὸς τοῦ χρόνου διεξαγωγῆς ἐκλογῶν εἰς τὴν Βουλὴν, δι’ ἀποφάσεως αὐτῆς.

Ποῖοι ψηφίζουν ύπερ τῆς εἰσηγήσεως αὐτῆς;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

22.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδεμία. Ιανουάριος δεσμός στην πλατεία της Αθήνας μεταξύ των δικαιώματος από την Επιτροπή και της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Η τροποποιητική είσηγησις έγκρινεται.

Τό θέμα παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν πρὸς ἐπεξεργασίαν τῆς καταλλήλου νομοτεχνικῆς διατυπώσεως.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Καὶ Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

Υπάρχουν ἀλλαι τροποποιήσεις;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ξανὰ ἡ συζήτησις, κ. Πρόεδρε, καὶ νὰ μὴν ἐπανέλθωμεν πάλιν εἰς τὸ ἴδιον σημεῖον, εἰσηγοῦμαι ὅπως ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς οὐσίας καὶ ἐπαναλαμβάνω τὴν διαζευκτικήν μου εἰσήγησιν. Ἐάν δὲν ἔπιθυμοῦν νὰ ἀποφασίσουν σήμερα οἱ Βουλευταὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας, αὐταὶ αἱ εἰσηγήσεις νὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν πρὸς ἔξετασιν. Αἱ εἰσηγήσεις ἀφοροῦν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν κατ' ἀκολουθίαν ἀλλαγὴν τοῦ ἄρθρου 6 δοσον ἀφορᾶ τοὺς δῆμους, συμφώνως τῆς προηγουμένως ληφθείσης ἀποφάσεως, τὴν τροποπίσησιν τοῦ ἄρθρου 5(3) δοσον ἀφορᾶ τὸν τρόπον ἐκλογῆς τοῦ κοινοτάρχου καὶ τὴν εἰσήγησιν περὶ τῆς συντάξεως τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐφ' δοσον ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς αἱ Ἐπιτροπαὶ Νομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν τῆς Βουλῆς θὰ ἐπιληφθοῦν τῶν τροποποιήσεων τοῦ δλου Νομοσχεδίου εἰναι διπλοῦς κόπος νομίζω, νὰ συζητοῦμεν σήμερον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπομένως συμφωνεῖτε μὲ τὴν παραπομπὴν εἰς τὴν Ἐπιτροπήν.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Λυποῦμαι, καὶ πάλιν διαφωνῶ. Νομίζω ὅτι ἡ οὐσία ἐδῶ πρέπει νὰ συζητηθῇ, διότι πρέπει νὰ δώσωμεν ἐντολὴν εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Ἐσωτερικῶν καὶ Νομικῶν ὃς πρὸς τὴν ἀποψιν τοῦ Σώματος.

Ἐπομένως πιστεύω ὅτι θὰ εἰναι πλέον σκόπιμον νὰ καταλήξωμεν εἰς κατ' ἀρχὴν συμπεράσματα καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν εἰσηγήσεων οὕτως ὥστε αἱ Ἐπιτροπαὶ Ἐσωτερικῶν καὶ Νομικῶν νὰ καταθέσουν πλέον ἐν ὀλοκληρωμένον ἔγγραφον....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θά ήθελα νὰ παρατηρήσω.....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Ανεξαρτήτως τοῦ ἔαν συμφωνῶ ή διαφωνῶ. Εἰναι θέμα διαδικασίας.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θά ήθελα νὰ παρατηρήσω ὅτι ἔαν παραπεμφθῆ εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, φυσικά ή Ἐπιτροπή θὰ ύποθάλῃ ἔκθεσιν καὶ θὰ γίνη ή συζήτησις ἔδω.

‘Ἐπομένως ἔαν κάμωμεν τώρα τὴν συζήτησιν καὶ μετὰ τὸ παραπέμψωμεν εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, θὰ ἐπανέλθωμεν διὰ νὰ ἐπανασυζήτησωμεν τὸ ἀποτέλεσμα.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Θὰ φέρωμεν τὴν Ἐπιτροπήν Ἔσωτερικῶν εἰς τὴν ἔχης δύσκολον θέσιν.

‘Η Ἐπιτροπή Ἔσωτερικῶν κατέληξεν εἰς ἔνα συμπέρασμα καὶ ἔδωσεν ἔνα ἔγγραφον εἰς τὴν Βουλῆν ὡς τὸ δόμοφωνον συμπέρασμα τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ αὐτὸ μὲ καταπλήσσει φυσικά ἀλλὰ δὲν ἔχει σημασίαν.

Τώρα ή ίδια ή Ἐπιτροπή, χωρὶς νὰ ἀκούσῃ ἀπόψεις παρὰ μόνον μίαν ξηράν εἰσήγησιν ἀπὸ ἔνα Μέλος τῆς Βουλῆς, θὰ ἐπανεξετάσῃ τὸ θέμα διὰ νὰ δώσῃ νέον ἔγγραφον. ‘Εγὼ οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω, διότι πολὺ δρθῶς ἐτονίσατε, κ. Πρόεδρε, ὅτι τὰ δικαιώματα ἑκάστου μέλους κατοχυρούνται εἰς τὸ νὰ ἐκφράσῃ τὰς ἀπόψεις του εἴτε σήμερα εἴτε τὴν ἐπομένην συνεδρίαν. ‘Αλλά ἀκριβῶς γάτε εἶναι ποὺ θὰ παρατείνωμεν τὴν συζήτησιν διότι θὰ ἐπανέλθωμεν καὶ ἵσως νὰ χρειασθῇ νὰ ἐπαναστείλωμεν τὸ θέμα πίσω ἔαν τυχόν ύπάρξουν ἔνστάσεις ἐπὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν δόποιν ή Ἐπιτροπή Ἔσωτερικῶν διὰ δευτέραν φοράν θὰ παρουσιάσῃ τὸ θέμα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Συμφωνῶ ὅτι διὰ νὰ εἶναι εὔκολον διὰ τὰς Ἐπιτροπὰς Νομικῶν καὶ Ἔσωτερικῶν καὶ νὰ τὰς ύποθοιησωμεν εἰς τὸ ἔργον των, θὰ ἥτο δρθόν τὰ ἔντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς, τὰ δόποια ἔχουν ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ θέματος, ὡς εἰσηγήθη ἀντιλαμβάνομαι, δ. κ. Παπαδόπουλος, νὰ παρουσιασθοῦν ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ νὰ ύποθάλουν τὰς ἀπόψεις των διὰ νὰ δοθῇ ή εὐκαιρία εἰς τὰς δύο Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπὰς νὰ μελετήσουν τὰς ἀπόψεις των καὶ νὰ ύποθάλουν εἰσήγησιν εἰς τὴν Βουλήν.

‘Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

‘Εντιμε κ. Πρόεδρε. ‘Εγὼ θὰ εἰσηγούμην πλὴν αὐτοῦ καὶ πρὶν νὰ γίνη αὐτό, δηλαδὴ προτού παρουσιασθοῦν τὰ ἔντιμα Μέλη ἐνώπιον τῶν Ἐπιτροπῶν, τὰ δόποια ἔχουν εἰσηγήσεις περὶ τροποποιήσεως, νὰ ύποθάλουν εἰς τὴν Γραμματείαν ἔγγραφως τὰς τροποποιήσεις των καὶ αἱ ἔγγραφοι τροποποιήσεις νὰ κυκλοφορήσουν εἰς τὰ Μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν ποὺ θὰ ἐπιληφθῶσι τούτων πρὸ τῆς συνεδρίασεως καὶ ὅχι προφορικῶς. Εἰλικρινῶς δὲν είμαι εἰς θέσιν νὰ ξεύρω ποῖον εἶναι ἀκριβῶς σήμερα τὸ περιεχόμενον τῶν τροποποιήσεων τὰς δόποιας εἰσηγεῖται τὸ ἔντιμον Μέλος κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Χωρὶς νὰ εἶναι διατυπωμένον εἰς νομικήν μορφήν;

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διότι θά το έργον τής Νομικής 'Επιτροπής νά τους δώσῃ νομικήν διατύπωσιν.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

'Ασφαλώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Συμφωνῶ. 'Επομένως αί εισηγήσεις διά περαιτέρω τροποποιήσεις παραπέμπονται εις τάς 'Επιτροπάς 'Εσωτερικῶν καὶ Νομικῶν. Παρακαλοῦνται όλοι όσοι θά ύποθάλουν εισηγήσεις νά τάς ύποθάλουν γραπτῶς καὶ όσοι έχουν ἀπόψεις νά παρουσιασθοῦν ἐνώπιον τῶν δύο 'Επιτροπῶν καὶ νά έξηγήσουν τάς ἀπόψεις των οὕτως ώστε καὶ ή Νομική 'Επιτροπή νά διατυπώσῃ τάς τροποποιητικάς εισηγήσεις καὶ ή 'Επιτροπή 'Εσωτερικῶν νά διευκολυνθῇ εἰς τὸ νά μελετήσῃ τάς διαφόρους εισηγήσεις αἱ δποῖαι θά ύποθληθοῦν.

'Η περαιτέρω συζήτησις τοῦ θέματος ἀναβάλλεται μέχρις δτου αἱ ἔργασίαι τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν 'Επιτροπῶν περατωθοῦν.

'Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον 'Αναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 2) τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς νά ἀναγνώσῃ τὴν "Εκθεσιν τῆς 'Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ ('Αρ. 2) ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Ντίνος Κωνσταντίνου

Άνδρεας Ζιαρτίδης

Ήρακλης Χατζηγρακλέους.

'Η Κοινοθουλευτική 'Επιτροπή Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 24ην 'Απριλίου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ή διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £14.933 καὶ ή ἐν συνεχείᾳ καταθολή αὐτοῦ, ύπο τύπον προσθέτου Κυθερνητικῆς χορηγίας, εἰς τὸν Θεατρικὸν 'Οργανισμὸν Κύπρου, τὸν ἐγκαθιδρυθέντα καὶ λειτουργοῦντα δυνάμει τοῦ περὶ Θεατρικοῦ 'Οργανισμοῦ Κύπρου Νόμου τοῦ 1970 ('Αρ. 71 τοῦ 1970).

'Ως γνωστὸν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ προρρηθέντος νόμου τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Θεατρικοῦ 'Οργανισμοῦ Κύπρου καταρτίζει ἐτησίως τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 'Οργανισμοῦ τὸν δποῖον καὶ ύποθάλλει πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον. 'Ο καταρτισθεὶς διά τὸ τρέχον ἔτος προϋπολογισμὸς προβλέπει ἔσοδα ἐκ £40.200 καὶ δαπάνας ἐκ £90.133, ἔναντι προκαταρκτικῶς περιληφθείσης προνοίας εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως τοῦ τρέ-

χοντος έτους έκ £ 35.000. Παρίσταται ώς έκ τούτου άνάγκη, προκειμένου διθεατρικός Ὀργανισμός Κύπρου νὰ δυνηθῇ νὰ άνταποκριθῇ εἰς τὰς ύποχρεώσεις του, διπος χορηγηθῇ πρόσθετος κρατική θοήθεια διὰ τὸ έτος 1972 τοῦ ψηφους τῶν £14.933, ήτοι συνολική κρατική χορηγία διὰ τὸ 1972 έκ £49.933, ἔναντι ἐγκριθείσης χορηγίας διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου τοῦ παρελθόντος έτους έκ £20.158.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετήσασα τὸ δόλον θέμα ἐγκρίνει τὴν διάθεσιν τοῦ ώς δινω ποσοῦ χρημάτων καὶ ώς έκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' δον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν άναγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ὁποίᾳ θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις διπος τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῆ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐγκρισις πληρωμῆς έκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως ποσοῦ £14.933 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ έτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις διπος τὸ 3ον ἀρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα άναγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ τρίτη άναγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ άναφέρηται ώς διπος Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Ἀρ. 2) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις διπος τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Ἀρ. 6) τοῦ 1972.

Παρακαλῶ διπος ἀναγνωσθῇ ἡ "Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

**ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (Άρ. 6) ΤΟΥ 1972».**

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος
Ντίνος Κωνσταντίνου
Άνδρέας Ζιαρτίδης
Ηρακλής Χατζηπαπακλέους.

«Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε
τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν
24ην Ἀπριλίου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου Νόμου σκοπεῖται ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ
Πιαγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 141.391 καὶ ἡ ἐν συνε-
χείᾳ χορήγησις αὐτοῦ, ὑπὸ τύπου Κυθερητικῆς εισφορᾶς, εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ
Σχεδίου Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων τοῦ λειτουργοῦντος ἐπὶ τῆς ἴδιας
θάσεως ὡς καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη 1964—1970.

Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν "Ἐκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου Οικονομικῶν,
τὸ δλικὸν ποσὸν τὸ ὅποιον εἶναι διαθέσιμον εἰς τὰ Ἐπαρχιακὰ Ταμεῖα Ἀσφα-
λίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων διὰ τὸ 1971 ἀνέρχεται εἰς £ 80.824 περίπου, ἔνοντι
ἐκτιμηθεῖσης συνολικῆς ζημιᾶς ἐκ £ 676.811,931 μῆλος. Τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν
διὰ τὴν πληρωμὴν δυνάμει τοῦ σχετικοῦ Νόμου τῶν 50% τῶν ἐκτιμηθεισῶν ζη-
μιῶν, ὡς ἔχει ὑπολογισθῆ, εἶναι τῆς τάξεως τῶν £ 272.214,664 μῆλος. Πρὸς κά-
λυψιν ὡς ἐκ τούτου τῆς προκυπτούσης διαφορᾶς παρίσταται ἀνάγκη ἐγκρίσεως
συμπληρωματικῆς πιστώσεως ὄψους £ 141.391 περίπου, τοῦ ὑπολοίπου ἀπαι-
τουμένου ποσοῦ καταβληθησομένου ἐκ τῆς ἡδη περιληφθεῖσης εἰς τὸν Τακτικὸν
Προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους σχετικῆς προνοίας ἐκ £ 50.000.

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ἡ Ἐπιτροπὴ Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ
ἐγκρίνει τὴν καταβολὴν εἰς τοὺς δικαιούχους παραγωγοὺς τοῦ ἐν λόγῳ Σχεδίου
τῶν 50% τῶν ἐκτιμηθεισῶν ζημιῶν αὐτῶν διὰ τὸ ἔτος 1971 καὶ ὡς ἐκ τούτου
εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ο. κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

Θὰ ἥθελα νὰ διμιλήσω ἐπὶ τῆς οὖσίας τοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο. κ. Μαλλιώτης ἔχει τὸν λόγον.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι κατὰ
τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν τελευταίων δεκαοκτὼ μηνῶν ἔχω διμιλῆσει ἀπὸ τοῦ
θήματος τούτου τέσσαρας τούλαχιστον φοράς, ἐπὶ τοῦ θέματος Ἀσφαλίσεως
Γεωργικῶν Προϊόντων, ἐν τούτοις σήμερον κατὰ τὴν ἔξτασιν τοῦ ὑπὸ συζή-
τησιν Νομοσχεδίου, θεωρῶ ὑποχρέωσίν μου ὅπως ἔστω καὶ μὲ δόλγα λόγια
ἀναφερθῶ καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς οὖσίας τοῦ οὖσιώδους τούτου προθλήματος.

Κατά τάς προηγουμένας διμιλίας μου είχα άναφερθή λεπτομερώς έπι τής λειτουργίας τῶν δύο υφισταμένων Ταμείων, ήτοι τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων ἐναντίον χαλάζης καὶ τοῦ Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγῶν ἐκ τῆς ἀνομοθίας καὶ διὰ τῶν ἐκτεθέντων στοιχείων καὶ παραδειγμάτων ἀπεδείχθη ὅτι τὰ Ταμεῖα ταῦτα παρουσιάζουν πλείστα δσα μειονεκτήματα καὶ ἀποτελοῦν ἀπλῶς ἡμίμετρα, χρήζουν δὲ ταῦτα ριζικῆς ἀναδιοργανώσεως καὶ συμπληρώσεως διὰ νὰ ἀνταποκρίνωνται πρὸς τοὺς σκοποὺς τῆς δημιουργίας τῶν.

Εἰς τὴν αὐτὴν διαπίστωσιν κατέληξαν τότε καὶ οἱ ἄλλοι ἔντιμοι συνάδελφοι διμιλταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, παρομοίᾳ δὲ εἶναι καὶ ἡ ἀξίωσις τῶν 'Αγροτικῶν 'Οργανώσεων περὶ δημιουργίας καὶ ἐφαρμογῆς ἐνὸς νέου καὶ ἐκουγχρισμένου Ταμείου 'Ασφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων ἐπὶ καθολικῆς καὶ ὑποχρεωτικῆς βάσεως.

Μὲ τὴν ἐπιδίωξιν ταῦτην ἐκ πρώτης ὅψεως φαίνεται ὅτι δὲν εἶναι ἀντίθετος καὶ ἡ Κυθερνητικὴ θέσις πλήν, δῆμως, οὐδὲν θετικὸν μέτρον λαμβάνεται πρὸς προώθησιν καὶ λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου.

Εἰς ὑποθληθεῖσαν ἀπὸ τῆς 29ης Ἱανουαρίου 1971 Ἐρώτησίν μου πρὸς τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον ὅπως πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν εἰς ποῖον στάδιον εὑρίσκετο τὸ μελετώμενον ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Κυθερνητικῶν Τμημάτων νέον Σχέδιον 'Ασφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων καὶ πότε τοῦτο ἐπρόκειτο νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογήν, ἐδόθη τὴν 8ην Φεβρουαρίου 1971 ἀπάντησις ἥτις, ἐν περιλήψει περιελάμβανε τὰ ὀκόλουθα :

- (α) "Οτι ἡ πολιτικὴ τῆς Κυθερνήσεως εἶναι ἡ ἀνάγκη ἐφαρμογῆς εὔρυτέρου σχεδίου καὶ ἡ ἐγκαθίδρυσις Κυθερνητικοῦ 'Οργανισμοῦ δὲ ποῖος νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀσφάλισιν τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἐναντίον τῶν κινδύνων οἱ ὅποιοι ἐπηρεάζουν τὴν γεωργικὴν παραγωγήν, ἡ πολιτικὴ δὲ αὕτη ἔξετέθη κατὰ τὴν προσφώνησιν τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τὴν 21ην Αὐγούστου 1961 κατὰ τὴν ἔξαγγελίαν τοῦ Α' Προγράμματος 'Αναπτύξεως.
- (β) 'Αποτέλεσμα τῆς τοιαύτης πολιτικῆς ἡτο νὰ κληθῇ εἰδικὸς τοῦ 'Οργανισμοῦ Τροφίμων καὶ Γεωργίας τῶν Ἡνωμένων 'Εθνῶν δστις ἐμελέτησε τὸ θέμα καὶ ὑπέθαλεν εἰσηγήσεις καὶ παραλλήλως ἐζητήθη καὶ ἐλήφθη ἔκθεσις ξένου ἀναλογιστοῦ.
- (γ) Εἰδικὴ 'Επιτροπὴ τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἀφοῦ ἐμελέτησε τὸ δόλον θέμα, τὰς εἰσηγήσεις τῶν εἰδικῶν διὰ τὰ σχέδια ὄλλων χωρῶν ἡτοίμασε προσχέδιον Νόμου περὶ Γεωργικῆς 'Ασφαλίσεως τὸ δόποιον παρέπεμψεν ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1969 τόσον πρὸς τὰς διλας ἐνδιαφερομένας Κυθερνητικὰς ὑπηρεσίας καὶ τὴν Βουλὴν δοσον καὶ πρὸς τὰς Γεωργικὰς καὶ Κτηνοτροφικὰς 'Οργανώσεις.
- (δ) ἀφοῦ ἐλήφθησαν δλαι αἱ εἰσηγήσεις καὶ ἀφοῦ ἐμελετήθησαν ἐπισταμένως ἡτοιμάσθη τὸ τελικὸν προσχέδιον Νόμου τὸ δόποιον ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1970 εὑρίσκεται ἐνώπιον τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐξ 'Υπουργῶν 'Επιτροπῆς πρὸς μελέτην καὶ λῆψιν ἀποφάσεως.

Δυστυχῶς ἔκτοτε ἔχουν παρέλθει δύο σχεδόν ἔτη καὶ τὸ ζήτημα ἔξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ εἰς τοὺς φακέλλους τῶν ἔντιμων 'Υπουργῶν πρὸς περαιτέρω μελέτην, διὰ ἀναφέρει ἡ Κυθερνητικὴ ἀπάντησις.

Μὲ τὴν μεγάλην αὐτὴν καθυστέρησιν διὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεως ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν υφισταμένων Ταμείων 'Ασφαλίσεως ζημιοῦνται μεγάλως οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν γεωργίαν, καθ' ὅτι ταῦτα λόγω τῶν μειονεκτημάτων ποὺ παρουσιάζουν, ἐλαχίστην προστασίαν προσφέρουν πρὸς τοὺς ἀσφαλιζομένους παραγωγούς καὶ οὐδεμίσιν εἰς ἑκείνους οἱ δόποιοι, εἴτε λόγω ἀγνοίας εἴτε λόγω ὄλλων λόγων, δὲν προέθησαν ἐγκαίρως εἰς τὴν ἔξαγοράν μετοχῶν.

Γενικώς ή τακτική αύτή παρεμποδίζει τὴν προσαγωγὴν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ οὐδεμίαν ἔξοικονόμησιν προσφέρει πρὸς τὸ Δημόσιον Ταμείον, τὸ δποῖον κατὰ τὰ τελευταῖα δύο ἔτη εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἔνισχύσῃ τὰ ὄφιστάμενα ἀνεπαρκῆ Ταμεία Ἀσφαλίσεων μὲ ποσὸν πέραν τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου λιρῶν διὰ νὰ δυνηθοῦν ταῦτα νὰ ἀνταποκριθοῦν ἔστω καὶ μερικῶς πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τῶν. Καὶ διόγος εἶναι δτὶ τὸ Ταμείον Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων λειτουργεῖ ἐπὶ ἔθελοντικῆς βάσεως καὶ κατὰ συνέπειαν αἱ εἰσπράξεις του εἶναι πενιχραί.

Ἐνῶ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐνὸς ἐκσυγχρονισμένου καὶ ὀλοκληρωμένου Ταμείου Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων ἐπὶ ὑποχρεωτικῆς βάσεως καὶ μὲ τὸ μέγεθος τῆς ἐπιχορηγήσεως ποὺ ή Κυβερνησίς ἀναγκάζεται σήμερα νὰ ἐπιχορηγῇ τὰ νῦν ὄφιστάμενα Ταμεία, τὰ εὐεργετήματα καὶ τὰ δφέλη τὰ δποῖα θὰ προκύψουν ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τοῦ τόπου μας θὰ εἶναι πολλαπλάσια τῆς ἀπαίτηθησομένης δαπάνης.

Περαίνων ἐπιθυμῶ νὰ δηλώσω δτὶ θὰ ψηφίσω ὑπὲρ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου διὰ τὴν καταβολὴν εἰς τοὺς δικαιούχους παραγωγοὺς τῶν 50% τῶν ἐκτιμηθεισῶν ζημιῶν των διὰ τὸ 1971 ἀλλὰ ταύτοχρόνως εἰσηγοῦμαι πρὸς τὸ Σῶμα τοῦτο ὅπως διὰ τοῦ Προέδρου του ζητήσῃ παρὰ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς ἐφαρμογῆς νέου καὶ ὀλοκληρωμένου Σχεδίου Ἀσφαλίσεως διὰ τὰ Γεωργικὰ Προϊόντα.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο. κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὰς ἀπόφεις μας ἐπὶ τῆς ἀνάγκης ὑπάρξεως ἐνὸς πλήρους καὶ ὀλοκληρωμένου σχεδίου ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων ἔξερασμενον κατ’ ἐπανάληψιν ἐνώπιον τοῦ Σώματος αὐτοῦ καὶ ἐν λεπτομερεῖ ἀνελύσαμεν τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως του δταν τὸ Σῶμα τοῦτο συνεζήτει θέμα ἔγγραφεν ὑπὸ τοῦ ὑποφαινομένου. Δι’ αὐτὸ καὶ δὲν θὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὸ ἕδιον θέμα καὶ δὲν θὰ τονίσω ξανὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως του διότι τοῦτο εἶναι καθολικὸν αἴτημα τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου καὶ ἀπὸ τὴν διεξαχθεῖσαν εἰς τὴν Βουλὴν συζήτησιν δύναμαι νὰ δηλώσω δτὶ εἶναι αἴτημα ὑποστηριζόμενον όφ’ δλοκήρου τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς ήσου.

Θὰ ηθελα ἀπλῶς ἐπὶ τῇ εὐκατείᾳ τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ νὰ ἀναφέρω τὴν πικρίαν τὴν δποῖαν αἰσθάνεται δ ἀγροτικὸς κόσμος διὰ τὴν τρομερὰν καθυστέρησιν ή δποῖα παρετηρήθη εἰς τὴν ἐτοιμασίαν τῶν σχετικῶν καταλόγων, εἰς τὴν ψήφισιν καὶ τὴν παραχώρησιν τοῦ ποσοῦ τῆς οἰασδήποτε θοηθείας πρὸς τοὺς γεωργοὺς ἀπὸ τὸ ὄφιστάμενον σχεδίον ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων, ή δποῖα κατέστη δυνατὸν νὰ ψηφίζεται σήμερον δτε εύρισκόμεθα ξα μῆνα πρὸ τοῦ θέρους τοῦ 1972 διὰ νὰ πληρώσωμεν ἀποζημιώσιν τὴν δποῖαν ἐδικαιοῦντο οἱ γεωργοὶ νὰ λάθουν διὰ τὸ θέρος ή διὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ 1971. Η τοιαύτη καθυστέρησις εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἀδικαιολόγητος καὶ θὰ πρέπει οἱ διάφοροι ὀδρόδιοι τῆς Κυβερνήσεως νὰ λάθουν ὑπ’ ὅψιν των σοθαρῶς δταν μία ἀγροτικὴ περιοχὴ πλήττεται ἀπὸ τὴν χάλαζαν ή ἀπὸ τὴν σκωρίασιν καὶ αὐτὴ ή ἐλαχίστη βοήθεια τὴν δποῖαν λαμβάνουν ἀπὸ τὸ ὄφιστάμενον σήμερον σχεδίον εἶναι ἀνάγκη νὰ δίδεται τὸ ταχύτερον δυνατὸν πρὸς τοὺς γεωργοὺς διότι οἱ γεωργοὶ ἔχουν ἀνάγκην αὐτῶν τῶν χρημάτων.

Τελειώνων θὰ ηθελα νὰ τονίσω δτὶ ψηφίζομεν καὶ θὰ ψηφίσωμεν τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ καὶ θὰ τονίσωμεν δμως διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, δπως ἐλέχθη καὶ δταν ή Βουλὴ τὸ 1971 παρέτεινε τὴν Ισχὺν τοῦ νόμου δυνάμει τοῦ δποίου όφ-

σταται τὸ παρὸν σχέδιον ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ξαναψηφίσωμεν παράτασίν του ἐὰν ή Κυθέρηνησις δὲν ἔτοιμάσῃ ἔνα πλῆρες καὶ ώλοκληρωμένον σχέδιον ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων.

Εύχαριστῷ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν εἶναι ή πρώτη φορά ποὺ θίγεται τὸ θέμα τῆς λειτουργίας ἐνδὸς ώλοκληρωμένου Ταμείου Ἀσφόλειας γιὰ τὰ γεωργικὰ προϊόντα.

Στὴν διάρκεια τῆς δωδεκαετίας ἔχει ἐγγραφῇ πολλὲς φορὲς ὡς θέμα, ἔγιναν ἀρκετές συζητήσεις, εἶχαμεν ὑποσχέσεις ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ὅμως μέχρι σήμερα ἔνα τέτοιο σχέδιο δὲν ἔχει προωθηθῆ.

Ἐάν ὑπῆρξεν ή καθυστέρηση ποὺ ἀνεφέρθη ἀπὸ τὸν κ. Χατζηγρακλέους στὸ νὰ πληρωθοῦν οἱ ἀποζημιώσεις καὶ ἐὰν κάθε χρόνον ή Βουλὴ ὑποχρεώνεται νὰ ψηφίζῃ Συμπληρωματικοὺς Προϋπολογισμούς, αὐτὸ διφεύλεται στὴν μὴ ὑπαρξῃ ἐνδὸς ώλοκληρωμένου σχεδίου ἀσφαλείας τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Στὴν δωδεκαετία μᾶς εἶχαν ὑποσχεθῆ δτὶ ἐτοιμάστηκαν σχέδια, ἐκλήθησαν εἰδικοί, δτὶ θὰ κατετίθεντο σύντομα στὴν Βουλὴ αὐτὰ τὰ σχέδια, ὅμως ὕστερα ἀπὸ πολλὲς προσπάθειες καὶ πολλὰ διαθήματα, πρὶν τέσσαρα χρόνια εἶχεν ἐτοιμασθῆ ἔνα σχέδιο Νόμου δσον ἀφορᾶ τὸ ώλοκληρωμένο σχέδιο ἀσφαλείας.

‘Απὸ δύο χρόνια αὐτὸ τὸ σχέδιο Өρίσκεται μπροστὰ στὸ Ὅπουργικό Συμβούλιο. ‘Ομως μέχρι σήμερα δὲν ἔχει προωθηθῆ, δὲν ἔχει ἀποφασισθῆ ή δλη διαδικασία αὐτοῦ τοῦ σχεδίου.

Εἶναι ή εἰσήγηση μας, κ. Πρόεδρε, ὅπως ή Ἐπιτροπὴ Γεωργίας τῆς Βουλῆς ζητήση πληροφορίες ἀπὸ τὰ ἀρμόδια Ὅπουργεῖα καὶ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν ἐξ Ὅπουργῶν σὲ ποιὸ στάδιο Өρίσκεται αὐτὴ ή μελέτη τοῦ σχεδίου. Θὰ πρέπει νὰ εἶναι ή ἐπιδιωξη τῆς Κυθερηνῆσεως ὅπως στὴν διάρκεια τοῦ 1972 κλείση ή διαδικασία καὶ μέσα στὸ 1973 ἀρχὴ ή ἐφαρμογὴ αὐτοῦ τοῦ σχεδίου.

Πιστεύω ὅτι ή Ἐπιτροπὴ Γεωργίας θὰ μποροῦσε μὲ τὴ θοήθεια καὶ μὲ τὴν εἰσήγηση τοῦ Προέδρου νὰ καλέσῃ τὴν Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία νὰ μᾶς πληροφορήσῃ σὲ ποιὸ στάδιο Өρίσκεται ή δλη ἐπεξεργασία τοῦ ἔτοιμασθέντος προσχεδίου Νόμου δσον ἀφορᾶ τὸ σχέδιον ἀσφαλείας.

Εύχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Εφ’ δὲν δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντιρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εγκρισις πληρωμής ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £ 141.391 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

"Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο παρὸν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 6) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὰ ὑπόλοιπα θέματα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν 'Επιτροπῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ 'Επησίων 'Αδειῶν μετ' 'Απολαθῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν 'Επιτροπὴν 'Εργασίας καὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ Κυθερητικῶν Γαιῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν 'Επιτροπὴν 'Εσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ Ποινικοῦ Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν ἐπὶ Ἐσωτερικῶν θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπήν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Πνευμονοκονιάσεως (‘Αποζημιώσεως) Τροποποιητικός Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω δτὶ κακῶς ἔτέθη ἐπὶ τοῦ καταλόγου τῶν Νομοσχεδίων. ‘Η Πρότασις Νόμου κατατίθεται κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Βουλευτοῦ δ ὁποῖος προτίθεται νὰ τὴν καταθέσῃ.

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Ηθελα νὰ καταθέσω Πρότασιν Νόμου τιτλοφορούμενην «Νόμος τροποποιῶν τὸν περὶ Πνευμονοκονιάσεως (‘Αποζημιώσεως) Νόμον τοῦ 1960.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπήν Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων.

‘Ο κ. Νεοκλέους.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐπιθυμῶ ἐπίσης νὰ καταθέσω Πρότασιν Νόμου ἡ ὁποία τιτλοφορεῖται «Νόμος τροποποιῶν τὸν περὶ Προστασίας τῶν Θηραμάτων καὶ Ἀγριῶν Πτηνῶν Νόμον».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπήν Ἐσωτερικῶν. “Ἐληξεν ἡ κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Προτοῦ ἀνακοινωθῆ ἡ ἡμερησία διάταξις, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, θὰ ἥθελα νὰ γνωρίζω περὶ μιᾶς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ἡ ὁποία ἐλήφθη ὅταν ἔθεσα τὸ θέμα τῆς συζήτησεως τῆς ἀνταπεργίας τῶν Τραπεζῶν. Εἶχεν ἀποφασισθῆ τότε νὰ δημιουργηθῇ μία Ελδική Ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία θὰ ἐμελέτα τὸ θέμα. Θὰ ἥμην εὐγνώμων νὰ ξεύρω ποὺ εὑρίσκεται αὐτὸ τὸ θέμα, κατὰ πόσον ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει καθορισθῆ καὶ ἔχει ἀρχίσει τὰς ἐργασίας τῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η Ἐπιτροπὴ καθορίζεται ύπο τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιλογῆς τῆς Βουλῆς. ‘Ἐξ δοσῶν ἐνθυμοῦμαι δὲν συνῆλθεν ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐπιλογῆς. ‘Αλλὰ προτίθεμαι νὰ

συγκαλέσω τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐπιλογῆς ἐφ' ὅσον μάλιστα τὸ θέμα ἔξακολουθεῖ νὰ εύρισκεται ἐν ἑκκρεμότητι καὶ νὰ μὴν ἔχῃ διευθετηθῆ.

‘Ο. κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Είχα ἐγγράψει θέμα πρὸς συζήτησιν «Ἡ ἀνάγκη ἐπιβολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν». Λόγω τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως ἡ συζήτησις δὲν τῶν ἐγγραφέντων θεμάτων εἶχεν ἀναθληθῆ. Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ὅτι ἐπέστη ἡ στιγμὴ νὰ συνεχίσῃ τὸ Σῶμα τὴν συζήτησιν τοῦ θασικοῦ αὐτοῦ θέματος ποὺ προβληματίζει τὸν Κυπριακὸν λαόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα ἦτο ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως;

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

‘Ητο προηγουμένως εἰς τὴν ήμερησίαν διάταξιν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ἐὰν δὲν μὲν ἀπατᾶ ἡ μνήμη μου διεξήχθη συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος εἰς τὴν Βουλὴν;

‘Ο. κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

‘Εντιμε κ. Πρόεδρε. Διεξήχθη ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὴν ήμερησίαν διάταξιν ἦσαν ἐγγεγραμμένα καὶ πολλὰ ὄλλα θέματα καὶ ἐπειδὴ εἶχομεν εἰσέλθει εἰς τὴν μεγάλην κρίσιν περὶ τὸ πολιτικὸν καὶ ἐθνικὸν μας θέμα τὴν Βουλὴν ἔκρινεν ὡς δρθὸν καὶ ἐπιβεβλημένον νὰ ἀναθάλῃ τὴν συζήτησιν τῶν ὄλλων θεμάτων ποὺ ἦσαν ἐγγεγραμμένα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως. Θά ἤθελα νὰ τονίσω ὅτι καὶ προσωπικῶς φρονῶ ὅτι ἡ σημερινὴ κατάστασις εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ τόπου, ἥτοι ἡ ὑπαρξίας ἀπεργιῶν καὶ ἀνταπεργιῶν, τὰ συνεχῶς ὑποθαλλόμενα αἰτήματα καὶ αἱ ἀπαιτήσεις δι' ὑψηλότερα ήμεροι μίσθια, κ.λ.π., ἐπιβάλλουν τὴν συνέχισιν τῆς συζήτησεως τοῦ θέματος αὐτοῦ, διότι ἐξ αὐτῆς τῆς συζήτησεως πιστεύω ὅτι θὰ προέλθουν συμπεράσματα ἀρκετὰ ικανοποιητικά τὰ δόποια θὰ θοηθήσουν τὴν Κυθέρνησιν, ἐὰν ἐπιθυμῇ νὰ ἔξελθῃ ἀπὸ τὸ οἰκονομικὸν ἀδιέξοδον εἰς τὸν δόποιον ἀρχίζει νὰ εἰσέρχεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ἐὰν τὸ θέμα εύρισκετο ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως ἀνεύ συμπληρώσεως τῆς συζήτησεως τότε αὐτομάτως ἐπαναφέρεται εἰς τὴν ήμερησίαν διάταξιν. ‘Ἐάν, δημος, συνεπληρώθη ἡ συζήτησις τότε προκύπτει θέματα νέας εἰσηγήσεως δι' ἐγγραφὴν ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως.

‘Ο. κ. Σαμψών καὶ κατόπιν ὁ κ. Ζιαρτίδης.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν εἶχε συμπληρωθῆ ἡ συζήτησις. ‘Ἐνθυμούμασι καλῶς ὅτι λόγω τῆς δημιουργηθείσης ἐκρύθμου καταστάσεως εἰς τὸν τόπον μας ἔγινεν εἰσηγήσις καὶ δὲν τὰ θέματα τὰ δόποια εἶχαν ἐγγραφῆ πρὸς συζήτησιν ἀπεσύρθησαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τό κατά πόσον έληξεν ή συζήτησις ή δχι είναι δυνατόν νά έξακριθωθῇ ἀπὸ τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς. 'Εάν, ἐπομένως, δὲν εἶχε κλείσει ή συζήτησις τὸ θέμα θὰ τεθῇ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. 'Εάν εἶχε λήξει ή συζήτησις καὶ ζητεῖται ή ἐπαναφορά τοῦ θέματος πρὸς ἐπανεξέτασιν τότε είναι θέμα τὸ δρόπον θὰ ἀπαιτήσῃ ψηφοφορίαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

'Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

'Εάν χρειάζεται ή μαρτυρία μου, κύριε Πρόεδρε, δὲν έληξεν εἰς τὴν Βουλήν, ἔδω, ή συζήτησις τοῦ θέματος. "Ημην ἐγγεγραμμένος νά δημιλήσω καὶ δὲν κατώρθωσα νά δημιλήσω.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ δεχθῶμεν τὴν μαρτυρίαν σας ὡς ἐκείνην ἀξιοπίστου μάρτυρος καὶ ἐπομένως θὰ ἐγγράψωμεν τὸ θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. 'Εφ' δοσον ὑπάρχει μαρτυρία, δτι ήτο ἐγγεγραμμένος δ ἔντιμος κύριος Βουλευτής νά ἀγορεύσῃ καὶ ἀνεβλήθῃ, πρέπει νά δεχθῶμεν τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἔντιμου κ. Βουλευτοῦ.

Καὶ ἄλλος μάρτυς;

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

"Οχι, είναι θέμα τοῦ Νόμου περὶ Μαρτυριῶν, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε. Θὰ δεχθῆτε τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἔντιμου κυρίου συναδέλφου ἀνευ δρκου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ ἀνευ ἀντεξετάσεως;

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Η ἐπομένη συνεδρίασις δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν, μὲ τὴν ἀκόλουθον ἡμερησίαν διάταξιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ἐρωτήσεις—'Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική 'Ἐργασία :

- (1) Οι περὶ Μηχανοκινήτων 'Οχημάτων ('Εκπαίδευσις 'Οδηγῶν) Κανονισμοὶ τοῦ 1972.
- (2) 'Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (3) 'Ο περὶ 'Ἐργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (4) 'Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (5) 'Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.
- (6) 'Ο περὶ Συμβάσεως περὶ 'Αδικημάτων καὶ 'Ετέρων Πράξεων Τελουμένων ἐπὶ 'Αεροσκαφῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (7) 'Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταστολῆς Παρανόμων Καταλήψεων 'Αεροσκαφῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

- (8) 'Ο περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (9) 'Ο περὶ Κήπων Ἐσπεριδοειδῶν ('Επισκόπησις καὶ Καταγραφὴ) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (10) 'Ο περὶ Ἐπησίων Ἀδειῶν μετ' Ἀπολαθῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (11) 'Ο περὶ Κυθερηνητικῶν Γαιῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (12) 'Ο περὶ Ποινικοῦ Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (13) 'Ο περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος.
- (14) 'Ο περὶ Πνευμονοκονιάσεως ('Αποζημιώσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (15) 'Ο περὶ Προστασίας Θηραμάτων καὶ Ἀγρίων Πτηνῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (16) 'Ο περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγάδονος Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν Ἀναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἑγγράφων.

Ο κ. Νεοκλέους.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Θὰ ἔγγράψω πρὸς συζήτησιν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι ἔχει παρέλθει τὸ στάδιον τῆς ἔγγραφῆς κατόπιν τῆς συζήτησεως ἡ ὁποία ἔγινε.....

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Νομίζω ὅμως ὅτι ἡ περέμβασις τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Σαμψών ἦτο δλίγον πρόωρος. Ἐγὼ ἀνέμενα τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι εύρισκομαι ἐγὼ ἐκτὸς τάξεως. Ὁρθῶς παρετηρήσατε ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ Βουλευτοῦ νὰ εἰσηγηθῇ ἔγγραφη θέματος εἰναι κατὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ οὐχὶ καθ' ὃν χρόνον κατατίθενται Νομοσχέδια.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Σαμψών προέτρεξε καὶ εἰσηγήθη τὸ θέμα του καθ' ὃν χρόνον κατετίθεντο Νομοσχέδια.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Τὰ θέματα τὰ ὅποια ἐπιθυμῶ νὰ ἔγγράψω, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, ἀπαστα προέρχονται ἀπὸ Ἐρωτήσεις τὰς ὅποιας ὑπέθαλα καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον δὲν θὰ ἀπαιτηθῇ ἡ ἔγκρισις τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Έπομένως εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ἡμερησίας διατάξεως θὰ είναι ἔγγεγραμμένον ἐπίσης καὶ τὸ θέμα τὸ ὅποιον ἥγειρεν ὁ κύριος Σαμψών καὶ ἐπιπροσθέτως τὰ θέματα τὰ ὅποια προτείνετε σεῖς.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Μάλιστα.

Τὸ πρῶτον θέμα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἶναι :

«Ἡ ἀνάγκη ταχείας ἐγκαταστάσεως μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς ἄπαντα τὰ Κυθερητικά Νοσοκομεῖα».

Προκύπτει ἀπὸ Ἐρώτησίν μου ἡμερομηνίας 16.3.1972 καὶ ἀπὸ μὴ ἴκανοποιητικήν Ἀπάντησιν τοῦ ἔντιμου Ὑπουργοῦ Ὅγειας ὑπὸ ἡμερομηνίαν 13.4.1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τεχνητοῦ νεφροῦ ἢ νεφρῶν; Διότι ὅπως πηγαίνομεν θὰ χρειασθῶμεν δύο νεφρούς, πιστεύω!

(Γέλωτες)

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Τεχνητοῦ νεφροῦ. Ἐγκαταστάσεις εἰς ὅλα τὰ Κυθερητικά νοσοκομεῖα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Τὸ δεύτερον θέμα, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, εἶναι «Αἱ ἐπιβληθεῖσαι ἀπὸ πολλῶν ἔτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ἴδιοκτητῶν ἀκινήτου περιουσίας εὐρισκομένης ἔντὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος».

Προκύπτει ἀπὸ Ἐρώτησίν μου ἡμερομηνίας 3.12.1971 εἰς τὴν ὅποιαν δὲν ἔχω λάθει μέχρι σήμερον Ἀπάντησιν.

Καὶ ὑπάρχει καὶ ἐν τρίτον θέμα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

«Ἡ ἀρνησίς τῆς Κυθερήσεως νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἀδειαν ἀνορύζεως διατρήσεων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ὄδατοπρομηθείας τῆς πόλεως Λεμεσοῦ».

Προκύπτει ἀπὸ Ἐρώτησίν τὴν ὅποιαν ὑπέβαλα ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἔντιμου συναδέλφου κ. Μαλλιώτη καὶ τὸ θέμα ἔγγραφεται ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ κ. Μαλλιώτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὰ θέματα θεωροῦνται ἔγγεγραμμένα ὅντες ψηφοφορίας διότι προκύπτουν ἀπὸ τεθείσας Ἐρωτήσεις καὶ Ἀπαντήσεις αἱ ὅποιαι δὲν ἔκριθησαν ἴκανοποιητικαί.

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Καὶ ἔγώ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, θὰ ἥθελα νὰ ἔγγραψω ἐν θέμα τὸ ὅποιον προκύπτει ἀπὸ Ἐρώτησίν τὴν ὅποιαν ὑπέβαλα πρὸ καιροῦ καὶ ἔδοθη μὴ ἴκανοποιητική Ἀπάντησις. Τὸ θέμα εἶναι : «Τὸ πρόθλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα θεωρεῖται ἐγγραφὲν εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

Ἡ ἑπομένῃ συνεδρίασις δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογεύματινήν ὡραν.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἔργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(Ωρα λήξεως 6.15 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαϊωάννου Ἐξεκίας
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ποσκώτης Σταύρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποταμίτης Γιάγκος
Κληρίδης Ξάνθος	Σαθείδης Μιχαλάκης
Κόσιης Νίκος	Σαμψών Νίκος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Φάντης Ἀνδρέας
Μαλλιώτης Γεώργιος	Φράγκος Αιμίλιος
Μαυρόνικόλας Νίκος	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδουλίδης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος.
Παπαδόπουλος Τάσος	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις (Τὸ πρόθλημα τῆς ἔξευρέσεως χώρου πρὸς οἰκοπεδοποίησιν εἰς τὰς κοινότητας Ὁρμήδειας, Ξυλοφάγου καὶ Ξυλοτύμπου).
- (2) Διεξαγωγὴ συζητήσεως (Τ. Παπαδόπουλος, Ε. Παπαϊωάννου, Η. Χατζηρακλέους, Β. Λυσσαρίδης, Ξ. Κληρίδης, Φ. Παρασκευαΐδης, Πρόεδρος, Α. Φάντης, Α. Ζιαρτίδης, Ν. Μαυρονικόλας, Γ. Ποταμίτης) ἐπὶ τοῦ περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ἀπόφασις δπως δῷρισμέναι τροποποιητικαὶ εἰσηγήσεις μελετηθοῦν νομοτεχνικῶς ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Νομικῶν.
- (3) Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου ('Αρ. 2) τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (4) Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 6) τοῦ 1972, αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἀγορεύσεις Βουλευτῶν (Γ. Μαλλιώτης, Η. Χατζηρακλέους, Χ. Μιχαηλίδης) καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (5) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
- (6) Ἐπανεγγραφὴ εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τοῦ θέματος «Ἡ ἀνάγκη ἐπιθεοῦ ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν» ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών.
- (7) Ἐγγραφὴ πρὸς συζήτησιν εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῶν ἀκολούθων θεμάτων :
 - (α) «Ἡ ἀνάγκη ταχείας ἐγκαταστάσεως μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς ἀπαντα τὰ κυθερητικὰ νοσοκομεῖα». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους).

- (β) «Αἱ ἐπιθέσαις απὸ πολλῶν ἔτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ιδιοκτητῶν ἀκινήτου περιουσίας εὑρισκομένης ἐντὸς τῆς ὀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους).
- (γ) 'Η ἄρνησις τῆς Κυθερήσεως νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ Συμβούλιον 'Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἄδειαν ἀνορύξεως διατρήσεων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ὑδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ'. (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν κ.κ. Α. Νεοκλέους καὶ Γ. Μαλλιώτη).
- (δ) «Τὸ πρόβλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ε. Παπαϊωάννου).

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΔΗΣ ΜΑΪΟΥ 1972

("Πρα. Ανθράκες 437 μ.α.)

(Αρ. 33)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Περίσσου τῆς θυρᾶς τῆς τρυπαίσας τῆς ακαδημίας αὐτής.
Περισταλόθηκε τις δευτέρες πλευραὶ Γραμματεῖας καὶ διαπιστεύσουν διῆς ὀπίρρυ
πιστορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Τύπων έπειτας δύτικα κ. Πρόεδρον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Τὸ πολὺτον θέμα ἡ τῆς ήμεροτος διεπόμενη εἰναι ἡ φανέσιος 'Εργατικού—Απαγγέλματος.

Περισταλόθηκε τις δευτέρες πλευραὶ Γραμματεῖας καὶ προβλήθη εἰς τῆς διατήρησιος 'Εργατικού—Απαγγέλματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Έργατης θέμα διὸ διαμεριζήσεις Δημοτικών 1971, διαπιστεύσουν διῆς τοῦ ἐνιάτου Βουλευτῶν περιθέματος Κύριας κ. Χρήστου Κουρταλίδη, καὶ Αριθμοῦ τῆς Δημ. Ησαΐδη 1971.

«Εἶναι γνωστό διὸ ὁ δρόμος τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κηφισιατοκούνι καὶ Χαροματρίου γενναὶ εἶναι σημεῖον τῆς 'Ο τρόπος' ποὺ στηγαδίζονται εἰς διαπρεπεῖς τοῦ Κηφισιατοκούνιος στὴν Αεροπολιτική σε πολλὰ κτηρίαντα πλευροτομώντα, διεῖ τῶν οἰκοτομῶν διαπρεπεῖς εἰς διάρες τοῦ απομονωτοῦ οικισμοῦ προστιθέμενοι καὶ διαπολιτικοὶ πατέρες οικισμοῖς μέσων σημαντικῶν κάθεμα.

Τὸ κοινὸν τοῦ πληροῦντος καὶ μεθυταῖς φυλαῖς καὶ τῷ τοπίῳ τῆς διπλανῆς γεωργίας Ικανοποιεῖται Μητροπολιτικὴ διαρρέει δύναται καὶ διαπιστεύγματα παρέπονται—νῦν τὰς καθιεπερήσεις καὶ τὰς ταλαιπωρίες τοῦ διελεύσοντο.

Π' εὐθὺς ζητοῦσι τοῦ προδότοιος Τύπωνος καὶ τῆς Κοινόρρηψης καὶ μῆτρας προβήσουν.

(α) Πᾶσα καὶ πάντα προγραμματίζεται ἡ καταστάληκτη ἀπόδραση καὶ διπλανῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κηφισιατοκούνι καὶ τῆς Χαροματρίου.
Έπειτα γε καὶ πιστράτη για διπλανὴ καὶ δικαίη διεπρέπεια τοῦ τοπίου;

(β) 'Ἐάν καὶ τὸ μέρη λαοδικέναντον ἡ ποικιλία νέονται τῆς τοπίου γεωργίας πολλοῖς πληρούμενοι, κατέστητο καὶ πολλοῖς λαοδικέναντον τοῦ τοπίου γεωργίας πολλοῖς πληρούμενοι.'

Τιμὴ 50 Μίλις

*Επιπώθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 4ης ΜΑΐΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.37 μ.μ.)

(**Άρ. 33**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3ην Νοεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνέας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 4ην Νοεμβρίου 1971.

«Ἶναι γνωστὸ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κτηματολογίου καὶ Χωρομετρίας γενικὰ εἰναι ἀνεπαρκής. Ο τρόπος ποὺ στεγάζονται οἱ ὑπηρεσίες τοῦ Κτηματολογίου στὴν Λευκωσία σὲ πολλὰ κτηριακά συγκροτήματα, ἐκτὸς τῶν οικονομικῶν ἐπιπτώσεων σὲ θάρος τοῦ δημοσίου, δημιουργεῖ πολλὰ προβλήματα καὶ δυσκολίες στὸ προσωπικό καὶ ιδίως στὸν ἄγροτικὸν κόσμο.

Τὸ κοινὸ ποὺ πληρώνει καὶ μάλιστα ψηλὰ ποσὰ γι’ αὐτές τές ὑπηρεσίες χωρὶς ἴκανον ποιητικὴ ἔξυπηρέτηση ἐκφράζει ἔντονα καὶ δικαιολογημένα παράπονα—γιά τές ταλαιπωρίες ποὺ ὑφίσταται.

Γι’ αὐτὸ ἐρωτᾶται τὸ ἀριμόδιον ‘Υπουργείον καὶ ἡ Κυβέρνηση νὰ μᾶς πληροφορήσουν.

(α) Πῶς καὶ πότε προγραμματίζεται ἡ κατάλληλη ἐπάνδρωση καὶ ἀναδιάρθρωση τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κτηματολογίου καὶ τῆς Χωρομετρίας, Ἐπαρχιακά καὶ Κεντρικά, γιὰ ἐπαρκῆ καὶ ἔγκαιρη ἔξυπηρέτηση τοῦ κοινοῦ;

(β) ‘Εάν καὶ τὶ μέτρα λαμβάνονται ἡ πρόκειται νὰ ληφθοῦν γιὰ τὴν στέγαση τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κτηματολογίου Λευκωσίας, κατὰ τρόπο κατάλληλο, ἀποδοτικό καὶ ἔξυπηρετικό ;»

Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 25ην Απριλίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, εἰς ἐρώτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 4ην Νοεμβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«Τὸ θέμα τόσον τῆς καταλλήλου στεγάσσεως δύον καὶ τῆς πληρεστέρας ἐπανδρώσεως τῶν γραφείων τοῦ Τμήματος Κτηματολογίου καὶ Χωρομετρίας τυγχάνει τῆς σοθαρωτέρας δυνατῆς μελέτης ύπο τῆς Κυβερνήσεως».

Ἐρώτησις ύπο δήμερομηνίαν 13ην Ιανουαρίου 1972, ύποβληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, καὶ ληφθεῖσα τὴν 14ην Ιανουαρίου 1972.

«Εἰς τὰς περιοχάς τῶν χωρίων Στενῆς καὶ Περιστερώνας τῆς Ἐπαρχίας Πάφου ἔγιναν διατρήσεις δι' ἀνεύρεσιν ὑπογείων ὄρδατων καὶ ἀπεδείχθησαν πολὺ ύδροφόροι, οἱ δὲ κάτοικοι τῶν χωρίων Λυσοῦ καὶ Φιλούσης (Χρυσοχοῦς) Πάφου ἀπετάθησαν εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἀρχῆν ὅπως καὶ εἰς τὰ χωρία τῶν διεξαχθοῦν διατρήσεις διὰ τὴν ἀνεύρεσιν ὑπογείων ὄρδατων δι' ἀρδευσιν τῶν κτημάτων τῶν.

Ἐπὶ πλέον δλαι αἱ ἄνω κοινότητες ἀπαιτοῦν τὴν κατασκευὴν φράγματος εἰς τὸν ύδροφόρον ποταμὸν Σταυροῦ τῆς Ψώκας, μὲ τὸ νερὸν τοῦ δποίου θά εἶναι δυνατή ἡ ἀρδευσις πολλῶν χιλιάδων σκαλῶν εὐφόρου γῆς πρὸς αὔξησιν τῶν εἰσοδημάτων τῶν, διὰ νὰ παραμείνουν οἱ κάτοικοι τῶν εἰς τὰ χωρία τῶν, τῶν δποίων δι πληθυσμός ἐμειώθῃ εἰς διησυχητικὸν θαθμόν.

Ἐρωτᾶται ἡ ἀρμοδία Ἀρχῆ καὶ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς :

(α) Διατί δὲν ἀξιοποιεῖται τὸ νερὸν τῶν γενομένων διατρήσεων εἰς τὰς περιοχάς τῶν χωρίων Στενῆς καὶ Περιστερώνας καὶ ἡ παραχώρησις τούτου δι' ἀρδευσιν τῶν κτημάτων τῶν ἀγροτῶν τῆς περιοχῆς τῶν ;

(β) Προτίθεται ἡ ἀρμοδία Ἀρχῆ :

(1) Νὰ διενεργήσῃ διατρήσεις εἰς τὰς περιοχάς τῶν χωρίων Λυσοῦ καὶ Φιλούσης (Χρυσοχοῦς) δι' ἀνεύρεσιν ὑπογείων ὄρδατων δι' ἀρδευτικούς σκοπούς ;

(2) Νὰ κατασκευάσῃ φράγμα εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ποταμοῦ Σταυρὸς τῆς Ψώκας, αἴτημα τὸ δποίον οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς ὑπέβαλον εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν 'Εξουσίαν ;

Απάντησις ύπο δήμερομηνίαν 24ην Απριλίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἐρώτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 14ην Ιανουαρίου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«(α) Ἀξιοποίησις τοῦ ὄρδατος τῶν γενομένων διατρήσεων εἰς τὴν Στενήν καὶ Περιστερώναν : Εἰς τὰς ἐν λόγῳ περιοχάς ἀνωρύθησαν ύπο τοῦ Τμήματος Γεωλογικῆς Ἐπισκοπήσεως ἀρκεταὶ δοκιμαστικαὶ διατρήσεις πλὴν ὅμως μόνον μία διατρήσις παρέχει κατάλληλον ὄδωρ δι' ἀρδευσιν. Τὸ Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὅδατων μελετᾷ ἡδη σχέδιον διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς ἐν λόγῳ διατρήσεως διὰ τῆς συστάσεως ἀρδευτικοῦ Τμήματος. Δυστυχῶς αἱ ἄλλαι διατρήσεις ἀπεδείχθησαν ἀνεπιτυχεῖς λόγῳ τῆς ἀκαταληλότητος τοῦ ὄρδατος δι' ἀρδευσιν (ὑψηλὴ περιεκτικότης εἰς ἄλλατα καὶ θόριον).

(β) Διενέργεια διατρήσεων εἰς τὰς περιοχάς Λυσοῦ καὶ Φιλούσης : Τὸ αἴτημα τοῦτο θὰ τύχῃ προσοχῆς καὶ ιεραρχήσεως συμφώνως τῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διαθεσμῶν κατ' ἔτος πιστώσεων καὶ τῶν εἰς ὄδωρ ἀναγκῶν τῶν διαφόρων περιοχῶν τῆς νήσου.

(γ) Κατασκευὴ φράγματος εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ποταμοῦ Σταυροῦ τῆς Ψώκας : Ἡ διέγερσις ύδατοφράκτου ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σταυροῦ τῆς Ψώκας θὰ ἔξετασθῇ ἐν τῷ πλαισίῳ γενικωτέρας ἐρεύνης, ἢτις ἔχει ἡδη ἀναληφθῆ, πρὸς ἀξιοποίησιν τῶν ὄρδατίνων πόρων τῆς νήσου».

*Ερώτησις ύπό ήμερομηνίαν 21ην Μαρτίου 1972, ύποθεσία ύπό του έντιμου Βουλευτού περιφερείας Αιμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη, καὶ ληφθείσα την 23ην Μαρτίου 1972.

«Δεκάδες γεωπόνοι παραμένουν άνεργοι από δρκετόν καιρόν. Η κατάσταση αυτή δημιουργεῖ πάρα πολλά προβλήματα για τούς ίδιους τούς άνεργους έπι-στήμονες γεωπόνους, για τές οίκογένειές τους, καὶ για την ίδια την πολιτεία.

Οι άνεργοι γεωπόνοι σὲ έκτακτη συνέλευσή τους στές 27.2.1972 αποτάθηκαν σὲ διάφορα 'Υπουργεία καὶ υπέθαλαν συγκεκριμένες εισηγήσεις για τούς τρό-πους ἀπασχόλησής τους.»

Μποροῦν νὰ μᾶς πληροφορήσουν τὰ 'Υπουργεία Γεωργίας, 'Εργασίας, Παι-δείας καὶ Οἰκονομικῶν ἀν ἔχουν μελετήσει τὸ υπόμνημα τῶν άνεργων γεωπόνων καὶ πῶς προγραμματίζουν τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος τῆς ἐπαγγελμα-τικῆς ἀπασχόλησής τους;»

*Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 29ην Απριλίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἑρώτησιν ύποθεσίαν την 23ην Μαρτίου 1972, ύπό του έντιμου Βουλευτού περιφερείας Αιμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Ο διαριαμός γεωπόνων εἰς τὰς σχολὰς Μέσης Ἐκπαίδεύσεως δὲν εἶναι δυνατός, διότι προτεραιότης διὰ τὰ μαθήματα Φυσικῶν-Φυσιογνωστικῶν, διὰ τὰ δόπια οἱ γεωπόνοι θὰ ήσαν κατὰ κάποιον τρόπον-μάλιστα διὰ τὰ Φυσιογνω-στικὰ-κατάλληλοι, δίδεται εἰς τοὺς Φυσιογνώστας καὶ Φυσικούς.

'Υπάρχει στρατιά ἀδιορίστων Φυσικῶν-Φυσιογνωστῶν. Οὕτω μέχρι Μαρτίου ἐνεστώτως ἔτους ἔχομεν κατάλογον 56 Φυσικῶν καὶ 42 Φυσιογνωστῶν ὀναμε-νόντων διορισμόν. 'Ο ἀριθμὸς θὰ αὐξηθῇ πολὺ μὲ τὰς νέας αἰτήσεις μετά τὴν προκήρυξιν τῶν νέων θέσεων εἰς τὰς σχολὰς Μέσης Ἐκπαίδεύσεως. 'Υπὸ τὰς καλυτέρας συνθήκας δὲν ἀναμένεται νὰ διορισθοῦν πέραν τῶν 40 συνολικῶν κατὰ τὸ ἐπὶ θύραις σχολικὸν ἔτος. 'Οπωσδήποτε δι' ἡμᾶς δὲν υπάρχει ἀμφι-βολία ὅτι οἱ Φυσικοί καὶ Φυσιογνώσται ἔχουν ἀπόλυτον προτεραιότητα.

‘Ως γνωστὸν ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀποκατάστασις τῶν γεωπόνων δὲν εἶναι εὐθύνη τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας.»

“Εντιμε κ. Πρόεδρε, η ἀνάγνωσις 'Ερωτήσεων—Απαντήσεων ἐπερατώθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Εργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β εἶναι «Οἱ περὶ Μηχανοκινήτων Οχημάτων ('Ἐκπαίδευσις Οδηγῶν) Κανονισμοὶ τοῦ 1972.»

Οἱ προαναφερθέντες Κανονισμοὶ ἀποσύρονται ἀπό τὴν Βουλὴν κατόπιν αἰτή-σεως τοῦ 'Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, ήμερομηνίας 3ης Μαΐου τοῦ 1972.

‘Επομένως διαγράφονται ἀπό τὴν ήμερησίαν διάταξιν.

‘Απὸ τὰ ὑπόλοιπα θέματα τὰ δόπια εἶναι ἔγγεγραμμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, δύο μόνον εἶναι ἔτοιμα πρὸς συζήτησιν, διότι ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν 'Επιτροπῶν.

Τὸ πρῶτον θέμα εἶναι «Ο περὶ Συμβάσεως περὶ Αδικημάτων καὶ 'Ετέρων' Πράξεων Τελουμένων ἐπὶ Αεροσκαφῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.»

Παρακαλῶ διπλαὶς ἀναγνωσθῆ ἡ "Εκθεσις τῆς 'Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Α. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΤΕΡΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΠΙ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Τάσος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος

Αιμίλιος Μιχαηλίδης

Έζεκίας Παπαϊωάννου

Χρήστος Κουρτελλάρης

Κώστας Χατζηκακού

Άνδρεας Τουμαζῆς.

«Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών έμελετήσε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 27ην Ἀπριλίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Εξωτερικών.

Σκοπὸς τοῦ προτεινομένου νόμου εἶναι ἡ κύρωσις τῆς ἐν Τόκῳ γενομένης τὴν 14ην Σεπτεμβρίου 1963 Συμβάσεως περὶ Ἀδικημάτων καὶ Ἐτέρων Πράξεων Τελουμένων ἐπὶ Αεροσκαφῶν, εἰς τὴν δόποιαν τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε, διὰ τῆς ὑπὸ ἀριθμὸν 9841 καὶ ἡμερομηνίαν 9ην Ιουλίου 1970 Ἀποφάσεως αὐτοῦ, διπος ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία προσχωρήσῃ.

Ἡ υπὸ τοῦ Σώματος ἐπιψήφισις τοῦ ὡς ἄνω Νομοσχέδιου ἐπιβάλλεται διὰ τὴν κατὰ νόμον κύρωσιν τῆς περὶ ἡς ὁ λόγος Συμβάσεως.

Διὰ τῶν προνοιῶν τῆς ὡς ἄνω ἀναφερομένης Συμβάσεως, ἡτις ἐτέθη ἐν Ισχύι τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1969, σκοπεῖται ὅπως πᾶν Συμβαλλόμενον Μέρος ἀναλάσσῃ τὴν ύποχρέωσιν νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς τοὺς ἐπιθάτας καὶ τὸ πλήρωμα ἀεροσκάφους, ἐπὶ τοῦ δόποιου διεπράχθῃ ἀδίκημα ἢ ἐνησακήθῃ θία, νὰ συνεχίσωσι τὸ ταξίδιόν των, εὐθὺς ὡς τοῦτο εἶναι δυνατόν, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ ἀεροσκάφος καὶ τὸ φορτίον του εἰς τὰ πρόσωπα ἀτινα δικαιοῦνται νὰ κατέχωσι ταῦτα νομίμως.

Ο Γενικὸς Εἰσαγγελεὺς τῆς Δημοκρατίας, τοῦ δόποιου ἐζητήθησαν αἱ ἀπόψεις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Εξωτερικών, ἀπεφάνθη διτὶ οὐδὲν νομικὸν κώλυμα ὑφίσταται ἵνα ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία μὴ προσχωρήσῃ εἰς τὴν ὡς ἄνω Σύμβασιν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελετήσασα τὸ δόλον θέμα δημόφωνως εισηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον φήσισν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου πρὸς κύρωσιν τῆς ὡς ἄνω ἀναφερομένης Συμβάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ δὸν δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχέδιου ἡ δόποια θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ; Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρμηνεία. Ἀρθρον 2ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κύρωσις Συμβάσεως. Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 3ον ἄρθρον ἐγκριθῇ; μονιμοῦ δετος γένεται.

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσ.ς θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Ἀδικημάτων καὶ Ἐτέρων Πράξεων Τελουμένων ἐπὶ Ἀεροσκαφῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

(Κρούσον οἱ κώδωνες)

Μή ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον καὶ ἡ Σύμβασις κυροῦται.

Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταστολῆς Παρανόμων Καταλήψεων Ἀεροσκαφῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν. Νομίζω δὲ τὸ Πρόεδρος τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ὁ κ. Παπαϊωάννου εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Τὸ θέμα ἔξητάσθη εἰς κοινὴν συνεδρίαν τῶν Ἐπιτροπῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων καὶ δ. κ. Παπαϊωάννου εἶχε τὴν εὐγένειαν νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ προεδρεύσω.

Δι' αὐτό, ἐάν δὲν ὑπάρχῃ ἔνστασις, θὰ ἀναγνώσω τὴν "Ἐκθεσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Οὐδεμία ἔνστασις ὑπάρχει.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΚΑΤΑ-
ΛΗΨΕΩΝ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Έζεκίας Παπαϊωάννου, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κυριάκος Παπαδημητρίου
Κώστας Χριστοδούλης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιῶν και "Εργων ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 27ην Ἀπριλίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν κληθέντες παρέστησαν και ἐκπρόσωποι τοῦ Υπουργείου Συγκοινωνιῶν και "Εργων.

Σκοπός τοῦ προτεινομένου νόμου εἶναι ἡ κύρωσις τῆς ἐν Χάγη συνομολογηθείσης Συμβάσεως περὶ Καταστολῆς Παρανόμων Καταλήψεων Αεροσκαφῶν, τὴν δποίαν τὸ Υπουργικὸν Συμβούλιον τῆς Δημοκρατίας ἐνέκρινε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 10700 και ἡμερομηνίαν 12ην Αὐγούστου 1971 Ἀποφάσεως αὐτοῦ.

Η ὑπὸ τοῦ Σώματος ἐπιψήφισις τοῦ ως ἀνω Νομοσχέδιου ἐπιθάλλεται διὰ τὴν κατὰ νόμον κύρωσιν τῆς περὶ ἣς δὲ λόγος Συμβάσεως.

Διὰ τῆς ως ἀνω ἀναφερομένης Συμβάσεως, σκοπὸς τῆς δποίας εἶναι ἡ ἀποτροπὴ παρανόμων πράξεων καταλήψεως ἡ ἐνασκήσεως ἐλέγχου ἐπὶ ἀεροσκαφῶν ἐν πτήσει, αἵτινες θέτουν ἐν κινδύνῳ τὴν ἀσφάλειαν προσωπῶν και περιουσιακῶν στοιχείων και ἐπηρεάζουν σοθαρῶς τὴν λειτουργίαν τῶν ἀεροπορικῶν ὑπηρεσιῶν, διαλαμβάνονται τοιαῦται πρόνοιαι ὥστε ἡ ἐκτέλεσις τῶν τοιούτων πράξεων νὰ ἀποτελῇ ἀδίκημα κολάσιμον διὰ σοθαρῶν ποινῶν.

Ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς καταστολῆς και ἀποτροπῆς ἐν γένει τῶν τοιούτων πράξεων προσθλέπεται ἡ λῆψις ὑφ' ἐνὸς ἔκαστου τῶν Συμβαλλομένων Κρατῶν σειρᾶς καταλλήλων μέτρων πρὸς ἐπιθολὴν τῆς δικαιοδοσίας των καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ διαπραττόμενα ως ἀνω ἀδικήματα και διὰ τὴν ὑποθοήθησιν τοῦ νομίμου κυθερνήτου τοῦ ἀεροσκάφους, ἐφ' ὃ διαπράττεται τὸ ἀδίκημα, νὰ ἀναλάσθῃ ἐκ νέου ἡ διαπρήση τὸν ἔλεγχον ἐπὶ τοῦ ἀεροσκάφους.

Η περὶ ἣς δὲ λόγος Σύμβασις ἀποτελεῖ συμπλήρωμα τῆς Συμβάσεως περὶ Αδικημάτων και Ἐτέρων Πράξεων Τελουμένων ἐπὶ Αεροσκαφῶν, τῆς δποίας τὴν ἐπικύρωσιν εἰσηγεῖται ἡ Κοινοβουλευτική Επιτροπὴ Εξωτερικῶν δι' Ἐτέρας ἐκθέσεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπὴ Συγκοινωνιῶν και "Εργων μελετήσασα τὸ δλον θέμα δμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου πρὸς κύρωσιν τῆς ἐν λόγῳ Συμβάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔπιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου, ἡ δποία θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δύος τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῆ ;

Μὴ ὑπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ερμηνεία. “Ἀρθρον 2ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κύρωσις Συμβάσεως. “Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

‘Η τρίτη άναγνώσις θὰ γίνῃ δι’ δαναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

‘Ο παρὸν Νόμος θὰ άναφέρηται ως ὁ περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταστολῆς Παρανόμων Καταλήψεων Ἀεροσκαφῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δύος τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μὴ ὑπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον καὶ ἡ Σύμβασις κυροῦται.

Τὰ ὑπόλοιπα έπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β δὲν δύνανται νὰ συζητηθοῦν σήμερον, διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχέδιων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχέδιων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας (‘Ἄλλοδαποι) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας (‘Ἄλλοδαποι) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972, παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (‘Αρ. 7) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περὶ Θεατρικοῦ Ὀργανισμοῦ Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐγγραφα φάσκος στον οποίον αναφέρεται ο θεματικός νόμος τοῦ 1972 συμφώνως τῷ ἔδαφι (2) τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1971 ('Αρ. 6 τοῦ 1971) καὶ τῷ ἔδαφι (2) τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου τοῦ 1971 ('Αρ. 7 τοῦ 1971).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Ἐληξεν ἡ κατάθεσις Νομοσχέδιων καὶ Ἐγγράφων.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

«Ἡ ἀνάγκη ἐπιθολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν». Τὸ θέμα ἐνεγράφη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Νίκου Σαμψών.

«Ἡρχισεν ἡ συζήτησις τοῦ θέματος καὶ διεκόπη. Ὑπάρχουν δύμιληται ἐπὶ τοῦ προαναφερθέντος θέματος;

Ο κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης.

ΧΑΜΠΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Ἐντιμει κύριε Πρόεδρε, ἐντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ θέμα τῆς ἐπιθολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου, ποὺ ἐνέγραψε γιά συζήτηση δ συνάδελφος κ. Σαμψών, εἶναι θέμα σοθαρό, πολύπλευρο, ποὺ ἐνδιαφέρει δλόκληρο τὸν Κυπριακὸ λαό.

Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά ποὺ ἡ Βουλὴ συζητεῖ αὐτὸ τὸ θέμα. ἐνεγράφη τρεῖς φορὲς καὶ συζητήθηκε στὴν προηγούμενη Βουλὴ καὶ τώρα εἶναι ἡ τετάρτη φορά ποὺ τὸ συζητοῦμε.

Ἄσφαλῶς ὑπάρχει ἡ αἰτιολόγηση γιατὶ τόσες πολλές φορὲς νὰ συζητῇ ἡ Βουλὴ αὐτὸ τὸ θέμα. Καὶ ἡ αἰτία εἶναι δτὶ ὑπάρχει πρόθλημα, ὑπάρχει κατάσταση, ὑπάρχει ἀπαίτηση ἀπὸ μέρους τοῦ λαοῦ γιά ἀγορανομικὸ ἔλεγχο.

Ο νόμος ψηφίστηκε τὸ 1962, δηλαδὴ πρὶν 10 χρόνια ἀπὸ τὴν Βουλὴ μὲ διπλὸ σκοπό. Νὰ τεθῇ ἔλεγχος στὲς τιμὲς καὶ στὴν ποιότητα τῶν ἐμπορευμάτων.

Στὴν αἰτιολογικὴ ἔκθεση τοῦ Νομοσχέδιου ὅταν κατετέθη στὴ Βουλὴ τότε ἀνεφέρετο δτὶ ἐπιδιωξῃ τοῦ νόμου εἶναι «Ο ἔλεγχος τῆς τιμῆς καὶ τῆς ποιότητος τῶν πρὸς πώλησιν ἐμπορευμάτων διὰ νὰ ἀποφευχθῇ καὶ περιορισθῇ ἡ ἐκμετάλλευσις καὶ ἔξασφαλισθῇ ἡ δικαία κατανομῆ τῶν ἐμπορευμάτων καὶ ἡ εἰς λογικὰς τιμὰς διάθεσις αὐτῶν».

Ἡ Ἐκτελεστικὴ Εξουσία διαπίστωνε τότε, τὸ 1962, δτὶ ὑπάρχει ἐκμετάλλευση, δτὶ ἐγένοντο μεγάλα κέρδη, ὑπῆρχαν νοθεῖες στὰ ἐμπορεύματα καὶ δι' αὐτὸ ἐπειθάλλετο ἀγορανομικός ἔλεγχος.

Ἐχουν περάσει δέκα χρόνια ἀπὸ τὴν ψήφιση τοῦ νόμου. Καὶ ούσιαστικὰ δ νόμος δὲν ἐφαρμόστηκε.

Καὶ δοες φορές ἐφαρμόστηκε ὁ νόμος περὶ ἀγορανομίας, τές πιὸ πολλές φορές ἐφαρμόστηκε μονόπλευρα καὶ ἐνάντια στὰ συμφέροντα τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου.

Πρόσφατα παραδείγματα ἔχουμε τὰ διατάγματα γιὰ τὸ θωδινὸν καὶ τὸ χοιρὶνὸν κρέας καὶ πιὸ παλῆ τὸ διάταγμα γιὰ τές πατάτες. Καθορίζονται ἀπὸ τὸ ἀρμόδιο Ὑπουργεῖο ἀνώτατες τιμές γιὰ τοὺς καταναλωτές δίχως νὰ ρωτοῦνται οἱ Ἰδιοὶ οἱ παραγωγοὶ καὶ οἱ ὄργανωσεις τους, δίχως νὰ λαμβάνεται ὅπ' ὅψη τὸ κόστος παραγωγῆς αὐτῶν τῶν προϊόντων καὶ προπατός δίχως νὰ λαμβάνεται καμμιὰ πρόνοια ὅταν οἱ τιμές τῶν προϊόντων αὐτῶν ξεπέφτουν καὶ ζημιώνουν οἱ παραγωγοὶ.

Δὲν ἦταν καὶ δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου. Νὰ ἐφαρμόζεται δηλαδὴ σὲ θάρος τῆς τάξης τῶν παραγωγῶν, ὅταν καιένα μέτρο δὲν παίρνεται γιὰ τὸν Ἐλεγχο τῶν εἰδῶν ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ ἀγρότες. Τέτοια πολιτική, ἀντὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ, περιορίζει τὴν ἀνάπτυξη τῆς παραγωγῆς καὶ ζημιώνει τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου.

Ἐμεῖς δὲν ὑποστηρίζουμε δλοκληρωτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου. Οὕτε εισηγούμαστε σαρωτικὰ μέτρα ἀγορανομίας. Οὕτε λέμε ὅτι εἶναι ἀπλὸ καὶ εὔκολο τὸ ζήτημα τοῦ ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου. "Ομως πιστεύουμε ὅτι ὑπάρχουν περιπτώσεις ὑπερβολικῶν κερδῶν, ὑπάρχουν περιπτώσεις νοθείας ἐμπορευμάτων ποὺ ἐπιβάλλεται ἡ ἐφαρμογὴ ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου.

Θὰ ἀναφερθῶ σὲ συντομία στὸν ἀγροτικὸν τομέα καὶ τὰ εἶδη ποὺ ἀφοροῦν τὸ κόστος παραγωγῆς τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων.

"Υπάρχει ἀπὸ χρόνια ὁ παναγροτικὸς ισχυρισμὸς ὅτι παρουσιάζονται περιπτώσεις ὑπερβολικῶν κερδῶν στὰ γεωργικὰ μηχανήματα, στὰ ἔξαρτήματα, στὰ κτηνιατρικὰ φάρμακα καὶ στὶς ζωοτροφές.

Εἶναι δρθὸς αὐτὸς ὁ ισχυρισμός; Ἐμεῖς δὲν ἀμφιθάλλουμε ὅτι ἔχει θάση, ἔχει ἀλήθεια.

"Ἔχουμε πολλὰ παραδείγματα. Ἔχουμε ἀποδείξεις ποὺ πιστοποιοῦν ὅτι ὑπῆρχαν περιπτώσεις ὑπερβολικῶν κερδῶν γιὰ γεωργικὰ μηχανήματα, περιπτώσεις γεωργικῶν ἔξαρτημάτων καὶ περιπτώσεις γεωργικῶν φαρμάκων.

Τὸ ἀλλο πρόβλημα ποὺ παρουσιάζεται εἶναι ή νοθεία. Γίνεται νοθεία σὲ γεωργικὰ φάρμακα, γίνεται νοθεία καὶ σὲ ζωοτροφές.

Δὲν ὑποστηρίζουμε ὅτι δλοι οἱ εἰσαγωγεῖς μηχανημάτων, γεωργικῶν ἔξαρτημάτων καὶ φαρμάκων αἰσχροκερδῶν.

Οὕτε ὅτι γίνεται νοθεία τῶν ζωοτροφῶν ἀπὸ δλους τοὺς τέλους ἐμπόρους. Δὲν εἴμαστε ἐπίσης ἐνάντια στὰ λογικὰ κέρδη.

"Ομως ὑπάρχουν περιπτώσεις, καὶ αὐτὸ μπορεῖ νὰ ἀποδειχθῇ, ποὺ ἔξασφαλίζονται κέρδη ὑπερβολικὰ καὶ γίνονται νοθείες σὲ θάρος γεωργῶν καὶ κτηνοτρόφων.

Ποὺ δῆγει ἀύτῃ ἡ κατάσταση ποὺ συνεχίζεται γιὰ πολλὰ χρόνια; Αὐξάνει τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς τῶν γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν προϊόντων σὲ μιὰ περίοδο ποὺ θέλουμε δλοι νὰ ρίξουμε τὸ κόστος παραγωγῆς τῶν προϊόντων γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ τὰ διαθέτουμε καὶ νὰ συναγωνιστοῦμε τὰ προϊόντα τῶν ἀλλων χωρῶν.

"Επηρεάζει τὸ ψηλὸ κόστος παραγωγῆς καὶ τὴν διάθεση τῶν προϊόντων μας στὴν ἐσωτερικὴ ἀγορά.

Ηὑξημένες τιμές τῶν γεωργικῶν μηχανημάτων καὶ ἔξαρτημάτων σημαίνει ἐπίσης μείωση τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος, αὔξηση τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, μεγαλύτερες οἰκονομικές δυσκολίες γιὰ τές ἀγροτοκες οἰκογένειες.

"Η νοθεία τῶν γεωργικῶν φαρμάκων καὶ τῶν ζωοτροφῶν ἔχει δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις στὴν δλη γεωργικὴ καὶ κτηνοτροφικὴ παραγωγή.

"Ενα άλλο θέμα που έχει σχέση με το κόστος τής παραγωγής είναι ή συνεχής αύξηση των ένοικων τής γῆς. Μέσα στα τελευταία πέντε χρόνια αύξηθηκαν τά ένοικια τής γῆς κατά 50% περίπου. Φέτος για παράδειγμα ένω αύξηθηκαν οι τιμές των σιτηρών, μόνο κατά 11%, οι τιμές των ένοικών τής γῆς αύξηθηκαν όποι 20-25%.

Είναι για διοικητικούς αυτούς τους λόγους που έπιβαλλεται ή έπιβολή άγορανομικού έλέγχου στές τιμές των γεωργικών μηχανημάτων, έξαρτημάτων, φαρμάκων, ζωοτροφών καὶ ένοικών γῆς.

Θά απαντήσουμε τώρα σὲ μερικά έπιχειρήματα που προτάσσονται έναντια στήν έπιβολή άγορανομικού έλέγχου :

Λέγει ένα έπιχειρημα : Είναι χιλιάδες τὰ γεωργικὰ έξαρτημάτων καὶ είναι άδύνατος ή έφαρμογὴ άγορανομικού έλέγχου.

"Έμεις υποστηρίζαμε πολλές φορές. Δὲν προτείνουμε έλεγχο για δια τὰ έξαρτημάτων.

"Ελεγχος νὰ έπιβληθῇ σὲ ένα μικρὸ ἀριθμὸ 40-50 έξαρτημάτων πλαστειᾶς χρήσης ἀπὸ τὸ κάθε μηχάνημα.

"Άλλο έπιχειρημα λέγει : Δὲν υπάρχει λόγος έπιβολῆς άγορανομικοῦ έλέγχου γιατὶ υπάρχει συναγωνισμὸς μεταξὺ τῶν εἰσαγωγέων στήν έλεύθερη άγορᾳ καὶ γι' αὐτὸ δὲν γίνεται έκμετάλλευση ή υπερβολικὰ κέρδη.

Απαντοῦμε :

"Υπάρχει ένας ἀριθμὸς έξαρτημάτων που δικάθε εἰσαγωγέας ή κάθε μάρκα τὰ έχει μονοπώλιο. Δὲν μπορεῖ νὰ τὰ εἰσάξῃ άλλος.

Καὶ ἔτσι οἱ άγρότες ύποχρεώνονται νὰ προστρέξουν στὸν εἰσαγωγέα γιατὶ δὲν τὰ θρίσκουν άλλοι. Καὶ υπάρχουν περιπτώσεις που μερικοὶ εἰσαγωγεῖς έπιβάλλουν κέρδη υπερβολικά.

"Ενα άλλο έπιχειρημα που άναφέρεται είναι τοῦτο : Πρακτικὰ είναι άδύνατος ή έφαρμογὴ άγορανομικοῦ έλέγχου. Ασφαλῶς δυσκολίες παρουσιάζονται. Όμως διταν υπάρχουν τὰ τιμολόγια εἰσαγωγῆς διων τῶν ἐμπορευμάτων, καὶ διταν αὐτὰ τὰ τιμολόγια είναι σὲ γνώση τῆς Κυβέρνησης, διέλεγχος δὲν είναι πολὺ δύσκολος. Μπορεῖ νὰ γίνῃ.

Νὰ μὴ συμβῇ Όμως μὲ τὰ τιμολόγια διτι ἔγινε πρὶν 4 περίπου χρόνια στὴ Βουλὴ. Έγγράψαμε τὸ ίδιο θέμα, συζητήθηκε καὶ παραπέμφθηκε σὲ μιὰ Ειδικὴ Επιτροπή. Η Επιτροπὴ αὐτὴ μεταξὺ ἄλλων ζήτησε μέσω τοῦ "Υπουργείου τιμολόγια γιὰ μερικὰ μηχανήματα καὶ έξαρτημάτων. Όμως μέχρι σήμερα δὲν κατατοπισθήκαμε τὶ ἔγινε μὲ αὐτὰ τὰ τιμολόγια.

Θά απαντήσωμεν καὶ σὲ ένα τελευταῖο έπιχειρημα :

Δὲν έξασφαλίζουν υπερβολικὰ κέρδη λέγουν οἱ εἰσαγωγεῖς. Συνεπῶς δὲν χρειάζεται νὰ έπιβληθῇ έλεγχος. Αντιστρέφουμε τὸ έπιχειρημα. "Αν δὲν έξασφαλίζουν υπερβολικὰ κέρδη δὲν υπάρχει κανένας λόγος νὰ φοβοῦνται τὸν έλεγχον. Μᾶλλον οἱ ίδιοι ἔπρεπε νὰ προκαλέσουν έρευνα καὶ έλεγχο γιὰ νὰ ἀποδείξουν διτι δὲν συμβαίνουν αὐτὰ που ισχυρίζονται οἱ άγρότες.

"Εντιμοὶ κύριοι. Καταλήγω σὲ ώρισμένες προτάσεις :

Δὲν υποστηρίζουμε σαρωτικὸ διοκληρωτικὸ άγορανομικὸ έλεγχο.

Νὰ έπιβληθῇ έλεγχος σὲ εἰδη που θὰ διαπιστώνωνται υπερβολικὰ κέρδη. Σὲ ώρισμένα μηχανήματα, θασικὰ έξαρτημάτων, γεωργικὰ φάρμακα, ζωοτροφές, ένοικια γῆς.

Νὰ έπιβληθῇ έλεγχος γιὰ τὴν ποιότητα τῶν γεωργικῶν φαρμάκων καὶ τὴν ποιότητα ζωοτροφῶν.

Νά έφαρμοσθῇ δύναμος γιὰ τές τιμές καὶ τὴν ποιότητα τῶν γεωργικῶν φαρμάκων ποὺ δὲν έφαρμόστηκεν ἀκόμα καὶ ποὺ ψήφισε ἡ Βουλὴ πρὶν 5 χρόνια.

Γιὰ τὸν σκοπὸν αὐτό, γιὰ ποιὰ ἐμπορεύματα θὰ ἐπιθάλλεται ἀγορανομικὸς ἔλεγχος νὰ συσταθῇ Συμβούλιο ἔλεγχου τιμῶν καὶ ποιότητας ἐμπορευμάτων. Τὸ Συμβούλιο αὐτό, στὸ δόποιο νὰ ἐκπροσωποῦνται ὅλοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι, νὰ ὑποθάλῃ προτάσεις στὴν Κυβερνηση γιὰ τὰ ἐμπορεύματα ποὺ θὰ πρέπει νὰ γίνεται ἔλεγχος.

‘Η ἄλλη μας πρόταση ἀφορᾶ τὸν μηχανισμὸν ποὺ θὰ παρακολουθῇ καὶ θὰ ἔλεγχῃ τές τιμές. Ἐννοοῦμε τὸν κυβερνητικὸν μηχανισμὸν τῆς ἀγορανομίας. Μὲ τὸ σημερινὸν προσωπικὸν εἶναι ὀδύνατο νὰ παρακολουθοῦνται καὶ νὰ ἔλεγχονται οἱ τιμές ὀρισμένων θεσμῶν ἐμπορευμάτων. Χρειάζεται ἀμεσα νὰ ἐπανδρωθῇ καὶ νὰ δργανωθῇ καλύτερα τὸ Τμῆμα Ἀγορανομίας.

Αὔτες εἶναι οἱ προτάσεις μας.

Γενικά ξανατονίζουμε δτὶ ὑπῆρξεν ἀρκετὴ καθυστέρηση, τὸ θέμα εἶναι ζωτικὸ καὶ δτὶ θὰ πρέπει σταδιακὰ νὰ ὀρχίσῃ νὰ ἔφαρμόζεται γιὰ ὀρισμένα εἰδη ὁ ἀγορανομικὸς ἔλεγχος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ἀνδρέας Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Συζητοῦμεν ἔνα πολὺ σοβαρὸν θέμα. Πολὺ σοβαρὸν ὅχι μόνον διότι εἶναι θέμα ποὺ ἐνδιαφέρει τὴν μεγάλην πλειονότητα τοῦ λαοῦ—θὰ ἔλεγε κανεὶς σχεδὸν ὅλους τοὺς πολίτας τῆς χώρας μας—ἀλλὰ καὶ διότι ἡ δρθὴ συζήτησις αὐτοῦ τοῦ θέματος καὶ ἡ ἐκ μέρους τοῦ Σώματος αὐτοῦ δρθὴ καθοδήγησις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ τοῦ λαοῦ θὰ ἔχῃ εὐνοϊκὰς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου. Ἀντιθέτως μία λανθασμένη συζήτησις καὶ λανθασμένη καθοδήγησις εἶναι πιθανὸν νὰ φέρῃ ἀποτελέσματα, ἐντελῶς ἀντίθετα αὐτῶν ποὺ δὲ ισηγητής τοῦ θέματος καὶ ὅλοι ήμεῖς ἔδω ἐπιδιώκομεν, καὶ νὰ ζημιώσῃ γενικώτερον τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου.

Εἰς δύο περιπτώσεις, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, κατὰ τὰς ὅποιας δὲ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συνεκάλεσεν εἰς τὸ Προεδρικὸν Μέγαρον σύσκεψιν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν παραγόντων διὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ τοῦ θέματος ὑπεστήριξα δτὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀμφισθῇ διότι κανένα ή ὑπαρξὶς σοθαροῦ προθλήματος κερδοσκοπίας εἰς τὴν ἀγορὰν ὀρισμένων εἰδῶν καὶ δτὶ διὰ τὰ εἰδη αὐτὰ ἐπιθάλλεται ἡ λῆψις μέτρων προστασίας τῶν καταναλωτῶν. Ἀνεφέρθησαν ἐπανειλημμένως μερικὰ εἰδη. Εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν φαρμάκων, π.χ., ἐπικρατεῖ μία κατάστασις ἡ ὅποια χρειάζεται ἀμεσον κυβερνητικὴν ἐπέμβασιν. Ἀνεφέρθησαν ἐπανειλημμένως καὶ ἀλλα εἰδη ἐπὶ τῶν ὅποιων ὑπάρχει δὲ Ισχυρισμὸς—ῶς πρὸ διλίγου δὲ ἔντιμος συνάδελφος κ. Μιχαηλίδης ἀνέφερε—δτὶ δργιάζει ἡ κερδοσκοπία.

Οι ἀγρόται παραπονοῦνται διὰ τὰ φυτοφάρμακα. Οι κτηνοτρόφοι διὰ τὰ κτηνιατρικὰ φάρμακα. “Ἐγιναν καταγγελίαι διὰ κερδοσκοπίαν ἐπὶ τῶν ἔξαρτημάτων γεωργικῶν μηχανημάτων. Ὕπάρχει ἐπίσης ἡ κατακραυγὴ δσον ἀφορᾶ τὰ ἔξαρτημάτα τῶν αὐτοκινήτων. Καὶ ὑπάρχει θεσαίως καὶ τὸ θέμα τῆς τιμῆς τῶν οἰκοπέδων διὰ τὴν ὅποιαν δὲν μπορεῖ νὰ διμιούμεν περὶ Ισχυρισμοῦ διὰ κερδοσκοπίαν διότι κανεὶς δὲν τὴν ἀμφισθεῖ. Πρόκειται διὰ τὴν πλέον ἀποχαλινωμένην κερδοσκοπίαν ποὺ ἐγνώρισε ποτὲ ἡ Κυπριακὴ ἀγορά. ”Ἐχω τὴν γνώμην δτὶ δλα δσα καταγγέλλονται πρέπει νὰ ἐρευνηθοῦν καὶ νὰ εὔρεθῇ τρόπος νὰ προστατευθῇ δ καταναλωτὴς ὅπου τοῦτο χρειάζεται, καὶ ὑπάρχουν δπωσδήποτε εἰδη καὶ περιπτώσεις δπου ἡ προστασία χρειάζεται.

Εἶπα εἰς τὴν ἀρχήν, κ. Πρόεδρε, ὅτι αὐτὸ τὸ Σῶμα ἔχει καθῆκον νὰ δώσῃ πρὸς τὴν Ἐξουσίαν καὶ πρὸς τὸν λαὸν ὁρθὴν καθοδήγησιν. Ὑπάρχει, δπως εἶπα, πρόσθλημα κερδοσκοπίας εἰς τὴν ἀγοράν ὡρισμένων εἰδῶν. Δέν θὰ δώσωμεν δύμας ὁρθὴν εἰκόνα τῆς καταστάσεως ποὺ ὑπάρχει καὶ δὲν θὰ δώσωμεν ὁρθὴν καθοδήγησιν εἰς τοὺς ἀρμοδίους καὶ εἰς τὸν λαὸν ἐάν ἀπὸ τὴν συζήτησίν μας ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἔξαχθῇ τὸ συμπέρασμα ὅτι εἰς τὴν κυπριακήν ἀγοράν κυριαρχεῖ ἡ κερδοσκοπία καὶ ἡ καταλήστευσις καὶ ἡ κλοπὴ τοῦ καταναλωτοῦ, ὅτι διπλασιάζονται καὶ τριπλασιάζονται αἱ τιμαὶ βασικῶν εἰδῶν καθημερινῶν διαβάζει κανεὶς τέτοια πράγματα, ὅτι δηλαδὴ εύρισκόμεθα μέσα εἰς ἕνα χάος οἰκονομικῆς ἀναρχίας καὶ ἀθεσιάστηκες. Δέν θὰ ἥτο ὁρθὴ μία ταινίη εἰκών. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ὑπάρχει πρόσθλημα δι' ὡρισμένα εἰδῆ ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ εἰκὼν τῆς κυπριακῆς ἀγορᾶς. Δέν εἶναι εἰκὼν χάους καὶ ἀναρχίας ποὺ παρουσιάζεται εἰς τὴν ἀγοράν τῆς Κύπρου. Θέλω νὰ υπογραμμίσω αὐτὸ τὸ σημεῖον διότι πιστεύω ὅτι ἡ ζημία ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ προκύψῃ εἰς τὴν κυπριακήν οἰκονομίαν, καὶ κυρίως ἡ ζημία εἰς τὰ λαϊκά συμφέροντα ἀπὸ τὴν καλλιέργειαν αὐτοῦ τοῦ πανικοῦ δσον ἀφορᾶ τὴν σταθερότητα τῆς οἰκονομίας καὶ τὴν ἐσωτερικήν ἀγοραστικήν ἀξίαν τοῦ νομίσματός μας, εἶναι ἀπείρως μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν ζημίαν ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ προκληθῇ ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν πλέον ἐκτεταμένην κερδοσκοπίαν. Εἶναι υπὸ τὸ πρίσμα αὐτῆς τῆς γενικῆς ἀπόφεως μου ποὺ θὰ ἔξετάσω μερικάς ἀπὸ τὰς πλευράς τοῦ θέματος τῶν τιμῶν. Πρῶτα, εἶναι κυπριακὸν μόνον αὐτὸ τὸ φαινόμενον τῆς ἀνόδου τῶν τιμῶν; Πρέπει νὰ ἀπαντήσωμεν αὐτὸ τὸ ἔρωτημα. Εἶναι καθῆκον αὐτοῦ τοῦ Σώματος ἀφοῦ συζήτητὸ σοθαρὸν αὐτὸ θέμα νὰ τῇ εἰς τὸν λαὸν τὴν ἀλήθειαν. "Οτι ἡ ἀνοδος τῶν τιμῶν δὲν εἶναι κυπριακὸν φαινόμενον. "Οτι τὸ πρόσθλημα εἶναι παγκόσμιον. Αὔξησις τιμῶν παρατηρεῖται εἰς πλείστας χώρας, ἀλλοῦ μικροτέρα καὶ ἀλλοῦ μεγαλυτέρα. Καὶ εἶναι ἐπίσης καθῆκον καὶ τοῦ Σώματος καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν παραγόντων καὶ τοῦ τύπου νὰ ποῦν εἰς τὸν λαόν ὅτι ἡ Κύπρος δὲν εἶναι μεταξύ τῶν χωρῶν ποὺ εἶχαν τὴν μεγαλυτέραν ἀνοδον τῶν τιμῶν.

Ξεύρω ὅτι οἱ ἀριθμοὶ εἶναι κουραστικοί, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί, ἀλλὰ αὐτὴ εἶναι μία περίπτωσις ποὺ μᾶς χρειάζονται οἱ ἀριθμοί. Θὰ ἀναφέρω μερικοὺς τοὺς ὄποιους ἐπῆρα ἀπὸ πηγάς τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν τῶν τελευταίων ἐκδόσεων τοιούτων στοιχείων. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων τεσσάρων ἑτῶν ἡ Κύπρος εἶχε μίαν γενικήν αὔξησιν τῶν τιμῶν τῆς περίπου κατά 18%. Εἰς τὰ τρόφιμα ἡ αὔξησις ἦτο 20% περίπου. Ὁμηλούμεν διά γενικούς μέσους δρους. Οἱ ἀντίστοιχοι ἀριθμοὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦσαν 10 καὶ 13%. Εἰς τὴν Τουρκίαν 45 καὶ 40%. Εἰς τὸν Ἰσραὴλ 25 καὶ 26%. Εἰς τὴν Αίγυπτον 16 καὶ 22%. Εἰς τὴν Ἱορδανίαν 16 καὶ 21%. Εἰς τὸ Χόγκ Κόγκ 20 καὶ 30%. Εἰς τὴν Ἰαπωνίαν 26 καὶ 28%. Εἰς τὴν Ἰταλίαν 16 καὶ 13%. Εἰς τὴν Γαλλίαν 23 καὶ 23% καὶ εἰς τὴν Βρετανίαν 30 καὶ 33%.

Θὰ μποροῦσα νὰ ἀναφέρω τοὺς ἀριθμοὺς πολλῶν ἀλλών χωρῶν, νομίζω δύμας ὅτι δὲν χρειάζεται. Εἶναι ἀναμφισθήτητον τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἀνοδος τῶν τιμῶν δὲν εἶναι φαινόμενον τῆς κυπριακῆς ἀγορᾶς. Θὰ ἀναφέρω δύμας τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ δείκτου χονδρικῶν τιμῶν βασικῶν πρώτων όλων τῆς παγκοσμίου ἀγορᾶς δπως δημοσιεύονται εἰς διεθνοῦς κύρους οἰκονομικά περιοδικά. Εἶναι ἐπὶ τῶν τιμῶν αὐτῶν ποὺ στηρίζονται αἱ τιμαὶ τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων τόσον τῆς διεθνοῦς δσον καὶ τῆς κυπριακῆς ἀγορᾶς. Ὁ γενικός δείκτης χονδρικῶν τιμῶν πρώτων όλων τῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς ἀνῆλθε κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων δκτώ ἑτῶν κατά 26%. Ὁ ειδικός δείκτης τῶν χονδρικῶν τιμῶν τῶν τροφίμων εἰς τὴν διεθνῆ ἀγοράν ἀνῆλθε κατά 42%. Καὶ ὁ δείκτης διὰ τὰ μέταλλα κατά 78%. Ὁ δείκτης τῶν συνθετικῶν καὶ φυσικῶν ἴνῶν ἐπὶ τῶν δποίων στηρίζεται ἡ βιομηχανία πλεκτῶν καὶ ὑφαντῶν ἀνῆλθε μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1971 κατά 25%. Ἡ τιμὴ τῆς ζακχάρεως ἀνῆλθεν εἰς τὴν διεθνῆ ἀγοράν εἰς ἔξ μόνον ἔθδομάδας κατά 60%. Εἶναι θέσιον, κύριοι, ὅτι μέσα εἰς μίαν κατάστασιν διαρκῶς ἀνερχομένων τιμῶν, κάποτε μάλιστα ἀποτόμως ἀνερχομένων, ως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ζακχάρεως, οἱ ἔχοντες παρακαταθήκην ἐμπορεύματος κερδί-

ζουν πραγματοποιοῦντες μεγάλα κέρδη. Οἰσδήποτε μέτρα καὶ ἔαν ληφθοῦν, τὰ μεγάλα κέρδη αὐτοῦ τοῦ εἰδους αὐτῶν τῶν περιπτώσεων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παρεμποδισθοῦν. Αὐτὸς εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς καπιταλιστικῆς ἀγορᾶς μέσα εἰς τὴν διοίσιν ζῶμεν. Ἀλλὰ καὶ ἔαν παρεμποδισθοῦν αὐτοῦ τοῦ εἰδους τὰ μεγάλα κέρδη, αὐτὸς δὲν πρόκειται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἄνοδον τῶν τιμῶν. Ἀπλῶς θὰ ἀναβάλῃ τὴν ἄνοδον μέχρις ὅτου ἔσαντληθῇ ἡ παρακαταθήκη. Τελικῶς ἡ τιμὴ θὰ ἀνεῳχῇ ἐφ' ὅσον διεθνῶς ἀνεβαίνει.

Τὸ πρόθλημα αὐτὸς εἶναι, ὅπως εἶπα, παγκόσμιον. Συνεπῶς εἶναι εἰσαγόμενον εἰς τὴν Κύπρον πρόθλημα. Θὰ ἔλεγα ὅτι εἶναι κατὰ κύριον λόγον εἰσαγόμενον τὸ πρόθλημα τῶν τιμῶν τῆς Κύπρου. Καὶ εἶναι καθῆκον μας τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν νὰ τὴν λέγωμεν εἰς τὸν λαόν. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ αὐξάνωνται αἱ τιμαὶ εἰς δλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου, νὰ αὐξάνωνται κυρίως εἰς τὰς χώρας μὲ τὰς δποίας ἔχομεν ἐμπορικάς καὶ οἰκονομικάς σχέσεις καὶ συναλλαγάς, καὶ αἱ τιμαὶ εἰς τὴν Κύπρον νὰ μένουν σταθεραί.

Εἰσάγομεν ἀπ' ὅτι ξεύρω τὸ 15% τῶν τροφίμων μας. Εἰσάγομεν τὸ 30% τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων ιδιωτικῆς καταναλώσεως. Εἰσάγομεν δλας σχεδόν τὰς πρώτας δλας τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων τὰ δποίας κατασκευάζομεν ἐδῶ. Εἰσάγομεν τὰ μηχανήματα καὶ τὰ μέσα παραγωγῆς. Μαζὶ μὲ αὐτὰ εἰσάγομεν καὶ τὴν ἄνοδον τῶν τιμῶν.

Ἐπανέρχομαι, λοιπόν, εἰς ἐκεῖνο ποὺ εἶπα εἰς τὴν ἀρχήν : 'Υπάρχει πρόθλημα κερδοσκοπίας εἰς ὁρισμένα εἰδή. Πρέπει νὰ ἐπισημανθοῦν-ἐδῶ εἶναι ἡ εὐθύνη τῶν ἀρμοδίων—καὶ νὰ ληφθοῦν μέτρα ἔλεγχου τῶν τιμῶν. Μερικά ἀπὸ τὰ μέτρα μπορεῖ νὰ εἶναι καθαρὰ ἀγορανομικά μέτρα, θάσει τοῦ θεοπισθέντος νόμου, ὅλα μπορεῖ νὰ εἶναι οἰκονομικά μέτρα, διὰ τῶν δποίων θὰ διαφοροποιῆται ἡ ἀγορά καὶ θὰ γίνεται ἀπὸ ἀγορά πωλητοῦ ἀγορά καταναλωτοῦ.

Θέλω ίδιαίτερα νὰ ἐπεκταθῶ ἐπὶ τοῦ σοθαροῦ προσθήματος τῆς κερδοσκοπίας ἐπὶ τῶν οἰκοπέδων. Τὸ θέμα συνεζητήθη καὶ προηγουμένως ὑπὸ τοῦ Σώματος αὐτοῦ καὶ ηκούσθησαν ἀπὸ τοῦ θήματος πολλαὶ ριζοσπαστικαὶ εἰσηγήσεις. Κατὰ τὴν γνώμην μου ἡ λύσις τοῦ προσθήματος αὐτοῦ διὰ τὰ ἐργατικὰ καὶ ὑπαλληλικὰ καὶ τὰ πωχά ἀγροτικά στρώματα διέρχεται διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Εἶναι ή Κυβέρνησις καὶ ή Βουλὴ διατεθειμένη νὰ δαπανήσῃ μέσα εἰς τὴν προσεχῆ πενταετίαν ἐν σημαντικὸν ποσόν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν στεγαστικῶν ἔργων καὶ τὴν προσφοράν στέγης εἰς ἐργάτας καὶ ὑπαλλήλους τῶν πόλεων καὶ εἰς πτωχάς ἐργατικάς οἰκογενείας ; Κατὰ τὴν γνώμην μου πρέπει νὰ εἶναι διατεθειμένη, καὶ ἔαν δὲν εἶναι, ή Βουλὴ πρέπει νὰ ἀσκήσῃ τὴν νόμιμον καὶ λογικήν, ὑπὸ τὰς συνθήκας, κοινοθουλευτικήν πλεισ. Κάποιος μπορεῖ νὰ ἐρωτήσῃ ποιὸν εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην μου, τὸ σημαντικὸν ποσόν ποὺ ἀπαιτεῖται. Προχείρους ἀπαντήσεις δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν. Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ μελετηθῇ ἡ ἐκτασίς τοῦ προσθήματος, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ καθορισθῇ πόσον ἀπὸ τὸ δάρος πρέπει νὰ ἀναληφθῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ νὰ δρισθῇ τὸ ἀπαιτούμενον ποσόν, ποὺ διποσδήποτε πρέπει νὰ εἶναι σημαντικόν. Εάν ή Κυβέρνησις δὲν λάθῃ ἐπὶ τοῦ προσθήματος αὐτοῦ τολμηράς ἀποφάσεις, ἔαν δὲν ἀποκτήσῃ στεγαστικήν πολιτικήν, δπως ἔχει πολιτικήν ἐπὶ τοῦ ύδατοικοῦ προσθήματος, ἐμπορικήν πολιτικήν, φορολογικήν πολιτικήν, ἔαν δὲν προσφέρῃ ή ίδια ή Κυβέρνησις εὐθυνήν στέγην τὸ πρόθλημα θὰ δέξυνεται.

Θὰ ἐπεκταθῶ ἐπίσης ἐπὶ ἔνδος θέματος ποὺ ἔθιγη ἀπὸ ἔνα συνάδελφον καὶ πού, κατὰ τὴν γνώμην μου, εἶναι πολὺ σημαντικόν. 'Εννοῶ τὸ θέμα τοῦ ἔλεγχου τῆς ποιότητος, τῆς ποσότητος καὶ τῆς καταλληλότητος τῶν προσφερομένων εἰς τὸν καταναλωτὴν εἰδῶν. 'Εάν δὲν ἀποτῶμαι τὸ εἰχε θίξει δ ἔντιμος κ. Παρασκευαΐδης. 'Υπάρχει καὶ ἐδῶ πρόθλημα ποὺ πρέπει νὰ θασανίσῃ τὴν Κυβέρνησιν. Δὲν θὰ ἐπαναλάθω δσα εἰπεν δ ἔντιμος συνάδελφος, θὰ ἀναφέρω μόνον τὸ παραδειγμα τοῦ ψωμιοῦ. Τὰ περισσότερα ψωμιά ποὺ διατίθενται σήμερον εἰς τὴν ἀγοράν εἶναι λιποθαρῆ. Καὶ δσα δὲν εἶναι λιποθαρῆ δὲν εἶναι ψημένα καὶ περιέχουν ύγρασίαν πέραν τῆς κανονικῆς. Θὰ ἀναφέρω ἐδῶ τὰ ἀποτελέ-

σματα μιᾶς ἔρεύνης πού διεξήχθη ἀπό τὴν Παγκυπρίαν Ἐργατικήν Ὀμοσπονδίαν πρὶν ἀπό δλίγους μῆνας. Ἡ ἔρευνα, πού ἐκράτησε δέκα ημέρας εἰς τὰς πέντε μεγάλας πόλεις καὶ εἰς τὴν κωμόπολιν Μόρφου, ἔδειξεν ότι 24% τῶν ψωμιῶν πού πωλοῦνται εἶναι κάτω ἀπό 280 δράμια, 48% εἶναι πάνω ἀπό 280 ἀλλά κάτω ἀπό 300 δράμια καὶ μόνον 30% τῶν ψωμιῶν πού πωλοῦνται εἶναι 300 δράμια καὶ ἀνω. Δηλαδή, σε κάθε 100 ἀνθρώπους πού ὅγοράζουν ψωμὸι 70 παίρνουν ψωμὸι λιποθαρές. Διὰ αὐτὸ τὸ πρόθλημα καὶ διὰ παρόμοια πού ὑπέδειξεν δ. κ. Παρασκευαῖδης πρέπει νὰ ληφθοῦν μέτρα.

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὁμιλίας μου ὀνέφερα τὸ ποσοστὸν τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν εἰς τὴν Κύπρον καὶ εἰς μίαν σειρὰν ἄλλων χωρῶν. Εἴπα ότι εἰς τὴν Κύπρον κατὰ τὰ τέσσερα τελευταῖς ἔτη ἡ αὔξησις τῶν τιμῶν μέχρι τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος ἔτους ἦτο γύρω εἰς τὸ 18%. Ὁ εἰδικὸς δείκτης τῶν τροφίμων εἶχεν ἀνέλθει κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ίδιας περιόδου κατὰ 20%. Ὅπάρχει ἔδω ἔνα ἔρωτημα πού νομίζω ότι πρέπει ἐπίσης νὰ ἀπαντηθῇ. Πρέπει νὰ ἀπαντηθῇ διότι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ καθοδηγῇ τὸν λαὸν καὶ πρέπει νὰ λέγῃ τὴν ἀλήθειαν εἰς τὸν λαόν. Τὸ ἔρωτημα εἶναι τὸ ἔξῆς: Εἶναι οἱ ἀριθμοὶ μας ἀκριβεῖς; Εἶναι δείκτης λειανικῶν τιμῶν ποὺ ἐκδίδεται ἀπό τὴν Κυβέρνησιν δρόσος; Ἀπεικονίζει ἐπακριθῶς τὴν ἀνοδικήν τάσιν τῶν τιμῶν εἰς τὴν Κυπριακήν ἀγοράν; Κύριοι, ζεύρω, καὶ εἴμαι θέσαιος ότι καὶ σεῖς ξέρετε, ότι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον δείκτης λειανικῶν ἢ χονδρικῶν τιμῶν ποὺ νὰ μπορῇ νὰ θεωρηθῇ ότι ἀπεικονίζει μὲν ἀπόλυτον ἀκριβειαν τὴν τάσιν τῶν τιμῶν. Τὸ θέμα εἶναι τὸ ἔξῆς: Εἶναι ἡ μεθοδολογία πού ἀκολουθεῖται εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κυπριακοῦ δείκτου δρόση; Διὰ νὰ ἀπαντήσῃ κανεῖς εἰς τὸ ἔρωτημα αὐτὸ πρέπει νὰ ἔχῃ μελετήση τὴν μεθοδολογίαν. Εἴμαι ἔνας ἐκ τῶν δλίγων ἢ τῶν πολλῶν οἱ ὅποιοι ἐμελέτησαν τὴν μεθοδολογίαν τοῦ κυπριακοῦ δείκτου. Εἴμαι ἔνας ἐκ τῶν δλίγων ἢ τῶν πολλῶν ποὺ παρακολουθοῦν τὸν δείκτην, δχι μόνον τῆς Κύπρου ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἀλλων χωρῶν. Καὶ δὲν διστάζω νὰ δηλώσω, τὸ θεωρῶ καθῆκον μου νὰ δηλώσω, ότι ἡ μεθοδολογία τοῦ κυπριακοῦ δείκτου λειανικῶν τιμῶν εἶναι δρόση καὶ στηρίζεται ἐπὶ τῆς 35ετοῦς κυπριακῆς πείρας καὶ ἐπὶ τῆς πείρας ἀλλων χωρῶν. Δὲν ισχυρίζομαι ότι δείκτης μας δὲν ἔχει οὕτε καὶ τὸ ἐλάχιστον ψεγάδι. Δὲν ὑπάρχει δείκτης εἰς τὸν κόσμον δίχως ψεγάδι. Ἀντίθετα πιστεύω ότι πρέπει καὶ δείκτης μας καὶ διοικηταὶ οἱ δείκται νὰ εύρισκωνται ὑπὸ συνεχῆ παρακολούθησιν καὶ νὰ προσαρμόζωνται πρὸς τὰς δλλοιούσμενας συνθήκας. Εἴμαι πεπεισμένος αὐτὴν τὴν στιγμὴν ότι ὁ εἰδικὸς δείκτης τῶν ἐνοικίων, διὰ παράδειγμα εἰς τὴν Κύπρον χρειάζεται ἐπανεξέτασιν καὶ διόρθωσιν. Δὲν ισχυρίζομαι λοιπὸν ότι δείκτης δείκτης εἶναι τέλειος. Ισχυρίζομαι δύμως ότι ἡ μεθοδολογία του εἶναι ἐπιστημονικῶς δρόση καὶ ότι ἀπεικονίζει, δσον εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπεικονίζεται ἀπό ἔνα δείκτην, δρόση τὴν τάσιν ἡ δρόση ὑπάρχει εἰς τὰς τιμὰς τῆς Κυπριακῆς ἀγορᾶς.

Ὑπάρχει κάτι ἀκόμη σχετικὸν μὲ τὸν Κυπριακὸν δείκτην. Δὲν εἶναι ἀρκετὸν νὰ εἶναι δείκτης εἰς τὴν μεθοδολογίαν του ἐπιστημονικῶς δρόσος. Χρειάζεται καὶ κάτι ἄλλον. Χρειάζεται δημοκρατικὴν συμμετοχὴν καὶ δημοκρατικὸν ἔλεγχον καὶ παρακολούθησιν τῶν ἐνδιαφερομένων. Εἰς τὴν Κύπρον ὑπάρχει αὐτὸ τὸ στοιχεῖον τοῦ δημοκρατικοῦ ἔλεγχου καὶ τῆς δημοκρατικῆς συμμετοχῆς. Καμμία ἄλλαση, καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω, καμμία ἄλλαση δὲν ἔγινεν εἰς τὸν κυπριακὸν δείκτην ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων συνδικαλιστικῶν καὶ ἐργαδοτικῶν δργανώσεων καὶ εἶναι ἀρκεταὶ αἱ διορθώσεις καὶ ἄλλαση πού ἔγιναν εἰς τὸν δείκτην κατόπιν εἰσηγήσεων τῶν δργανώσεων.

Αἱ συνδικαλιστικαὶ δργανώσεις ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσουν καὶ ὅταν ζητήσουν παίρνουν ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον τμῆμα κάθε πληροφορίαν σχετικὴν μὲ τὰ εἰδη, τοὺς συντελεστάς, τὰς τιμάς, κ.λ.π. Σᾶς εἶπα, κύριοι, ότι εἴμαι ἐκ τῶν δλίγων ἢ τῶν πολλῶν ποὺ ἐμελέτησαν τοὺς δείκτας πολλῶν χωρῶν. Μπορῶ νὰ σᾶς πῶ ότι δσον ἀφορᾷ τὴν δημοκρατικὴν συμμετοχὴν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ δείκτου ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἡ Κύπρος εύρισκεται εἰς τὴν πρώτην γραμμήν. Δὲν θὰ ήθελα νὰ ἀναφέρω δνόματα χωρῶν εἰς τὰς δρόσας ούδεν δικαίωμα ἔλεγχου ὑπάρχει ἐκ μέρους τῶν συντεχνιῶν διὰ τὸν δείκτην.

Θά καθελα νά άναφέρω καί κάτι άλλον, ἐπίσης, κ. Πρόεδρε, που ἔχει σημασίαν. Μέσα εἰς συνθήκας ἀνερχομένων τιμῶν, ἔχει πολὺ μεγάλην ἀξίαν ὡς ἐργατική κατακτησίς δι θεσμὸς τῆς αὐτομάτου τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν μισθῶν καί τῶν ἡμερομισθίων. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς λεγομένης κινητῆς κλίμακος τῶν μισθῶν καί τῶν ἡμερομισθίων εἰναι σήμερον ἔνα αίτημα τῶν ἐργατούπαλλήλων εἰς δὲ τὰς χώρας τοῦ κόσμου διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἀγοραστικῆς ἀξίας τοῦ μισθοῦ τῶν. Εἰς τὴν Κύπρον αὐτὸν τὸ αἴτημα κατεκτήθη χάρις εἰς τὸ κυπριακὸν συνδικαλιστικὸν κίνημα ἀπὸ τὴν πολὺ μεγάλην πλειονότητα τῶν ἐργατούπαλλήλων. Δὲν ὑπάρχει συλλογικὴ σύμβασις εἰς τὴν Κύπρον πού νά μήν περιέχῃ πρόνοιαν αὐτομάτου τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς. Καί αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις προστατεύουν δχι μόνον τὰς 70.000 τῶν ὀργανωμένων ἀλλὰ ἐμμέσως καί πολλάς χιλιάδας ἀνοργανώτων ἐργατούπαλλήλων.

Κύριοι, ἔχω τὰ συνδικαλιστικὰ στοιχεῖα τῶν πλείστων χωρῶν τῆς Εὐρώπης. Δὲν ὑπάρχει χώρα εἰς τὴν ὁποιαν νά ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τῆς αὐτομάτου τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν μισθῶν καί τῶν ἡμερομισθίων εἰς τὸν θαμὸν καί εἰς τὴν ἔκτασιν πού ἐφαρμόζεται εἰς τὴν Κύπρον. Καί ὑπάρχουν προηγμέναι χώραι ὅπου τὸ σύστημα αὐτὸν εἰναι ἐντελῶς ἀγνωστὸν καί ἀκόμη καί τώρα ἀγνοῦζονται οἱ ἐργάται νά τὸ κατακτήσουν. Δὲν ισχυρίζομαι δτὶ εἰς τὴν Κύπρον δὲν ἔχομεν πρόβλημα μισθῶν καί ἡμερομισθίων. Ὕπάρχει πρόβλημα. Ἀλλὰ αὐτὸν δὲν εἰναι πρόβλημα τιμαριθμικῆς προστασίας εἰναι πρόβλημα αὐξήσεως τοῦ βασικοῦ ἐπιπέδου τῆς ζωῆς, τοῦ βασικοῦ ἐπιπέδου τοῦ μισθοῦ. Αὐτὸν δώμας εἰναι ἀλλο θέμα πού δὲν δικαιοῦμαι νά τὸ ἀναπτύξω τώρα χωρίς νά μοῦ κτυπήσῃ τὴν σφύραν του δ κ. Πρόεδρος.

Αὐταὶ εἰναι, κύριοι, αἱ ἀπόψεις μου πού, ὅπως εἶπα εἰς τὴν ἀρχήν, διετυπώθησαν μὲ σκοπὸν νά συμβάλουν ὥστε ἡ συζήτησις αὐτὴ νά δώσῃ δρήγην καθοδήγησιν καί εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν καί εἰς τὸν λαόν καί νά περιφρουρήσουν τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου ἀπὸ δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις.

Συνοψίων καταλήγω : 'Υπάρχει πρόβλημα δι' ὀρισμένα εἰδη νά ἐπισημανθοῦν, νά προστατευθῇ δ λαός μὲ ἀγορανομικά μέτρα, ὅπου χρειάζονται' μὲ οἰκονομικά καί δημοσιονομικά μέτρα. Νά ἐπέλθῃ διαφοροποίησις τῆς ἀγορᾶς, ὅπου τοῦτο εἰναι προτιμότερον, καί νά ἐφαρμοσθῇ τολμηρὰ κοινωνικὴ πολιτικὴ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅπως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς στεγάσεως. Γενικὰ νά υιοθετηθῇ πολιτικὴ πού θὰ προωθῇ τὴν δικαιοτέραν κατανομὴν τοῦ θεντικοῦ εἰσοδήματος.

Εύχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Νεοκλέους.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα εἰναι πράγματι σοθαρώτατον καί, ἀπὸ ἀπόψεως σημασίας, ζωτικώτατον διὰ τὸν λαόν. Ἡ ἀνάγκη ὑπάρξεως ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου ἀπησχόλησεν ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων τὰς ὀργανωμένας κοινωνίας καί ἔξακολουθεῖ καί σήμερον νά ἀπασχολῇ τὰς πλείστας χώρας τοῦ συγχρόνου κόσμου. Διότι, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, δ ἀγορανομικὸς ἐλεγχος, ἡ ἀμεσος δηλαδὴ ἐπέμβασις τοῦ κράτους ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τῶν ἀγαθῶν καί τῶν ὑπηρεσιῶν, εἰναι ἐν σημαντικὸν μέτρον προστασίας τῶν οἰκονομικῶν ἀσθενεστέρων τάξεων τοῦ λαοῦ καί εἰναι ἀπόρροια τῆς θεμελιώδους ἀρχῆς τῆς Κοινωνικῆς Δικαιοσύνης.

Εἰναι γεγονός δτὶ ιστορικῶς δ ἀγορανομικός ἐλεγχος κατέστη πλέον ἀναγκαῖος εἰς περιόδους πολέμων, ἀποκλεισμῶν καί οἰκονομικῶν κρίσεων καί δτὶ οὗτος ἡτόνησεν εἰς περιόδους οἰκονομικῆς εύημερίας καί κοινωνικοπολιτικῆς

σταθερότητος. Είναι έπισης γεγονός ότι ή έπιτυχία τής έφαρμογής του είς πλείστας δύσας χώρας τοῦ κόσμου κατά τὴν τελευταίαν πεντηκονταετίαν υπῆρξε μετρία, καὶ εἰς ώρισμένας περιπτώσεις ἀμφίθιολος.

‘Αλλ’ είναι έπισης γεγονός ότι ή έπιθιολή ἐνδὸς τοιούτου ἐλέγχου καὶ εἰς τὸν τόπον μας είναι ύπερ ποτε ἄλλοτε ἀναγκαῖα καὶ ἐπιτακτική. Ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐπιθιώσιν τοῦ λαοῦ μας, ἐπιτακτική διὰ τὴν ἀποσόθησιν τῆς ἐπικρατούσης κοινωνικοϊκονομικῆς ἀναταραχῆς, τῆς ὅποιας ἀπλῶς μόνον ἐκδηλώσεις ἀποτελοῦν αἱ πρόσφατοι ἀπεργίαι.

Πιστεύω, καὶ αὐτὸς ἀντίθετα μὲ τὸν ἔντιμον συνάδελφον κ. Ζιαρτίδην, ότι υπάρχει καὶ ἐπικρατεῖ, συνεπείᾳ τῆς πλήρους ἐλλείψεως ἐνδὸς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου, κοινωνικοϊκονομικὴ ἀναταραχὴ εἰς τὸν τόπον μας.

‘Ανεφέρθη ύπό προηγουμένων ἀγορητῶν ότι ή ἐφαρμογὴ ἐνδὸς πλήρους ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου δὲν είναι πρᾶγμα εὔκολον. Οὐδεὶς διαφωνεῖ. Πολλὰ ἀπὸ τὰ βασικὰ εἶδη τῆς ἀγορᾶς τῶν ὅποιών αἱ τιμαὶ πρέπει νὰ χαλιναγγηθῶσι παράγονται ἐπιτοπίως ἀπὸ τὰς πλέον ἀσθενεστέρας οἰκονομικῶν τάξεις τοῦ λαοῦ, ως είναι οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ κτηνοτρόφοι μας, οἱ ὅποιοι χρήζουν κρατικῆς προστασίας. ’Αλλα δὲ κατασκευάζονται ἡ παρασκευάζονται ἀπὸ τὴν θιοτεχνίαν καὶ τὴν νηπιάδην θιομηχανίαν μας η ὅποια χρήζει ἐπίσης κρατικῆς ἐντοχύσεως.

Τι γίνεται δύμας μὲ τὰ εἰσαγόμενα βασικὰ εἶδη τῆς ἀγορᾶς; Τι γίνεται μὲ τὰ γεωργικὰ μηχανήματα, τὰ ἔξαρτήματα καὶ τὰ ἐργαλεῖα; ’Ησκήθη ποτὲ ή ἀσκεῖται σήμερον ὁ ἐπαρκής ἐλέγχος εἰς τὴν τιμήν, τὴν ποιότητα καὶ τὴν περιεκτικότητα τῶν γεωργικῶν φαρμάκων καὶ δηλητηρίων; Τι γίνεται μὲ τὰς τιμὰς τῶν φαρμάκων καὶ τῶν φαρμακευτικῶν σκευασμάτων αἱ ὅποιαι ήμέρων παρ’ ἡμέραν ἀνέρχονται εἰς δυσθεώρητα ὑψη; ’Ασκεῖται ὁ ἀπαιτούμενος ή ὁ οἰօσδηποτε ἐλέγχος ἐπὶ τῆς τιμῆς αὐτῶν καὶ καθορίζεται τὸ λογικὸν εἰς αὐτὴν περιθώριον κέρδους ή είναι πράγματι ἀληθές τὸ φημολογούμενον ότι οἱ χονδρέμποροι κερδίζουν ἐτησίως μερικὰς χιλιάδας λιρῶν ἐξ ἐλαχίστων μόνον φαρμάκων; Διηρωτήθησαν ποτὲ οἱ ἀρμόδιοι πόσον ποσοστὸν κέρδους περιέχεται εἰς τὰς τιμὰς τῶν βασικῶν εἰδῶν οἰκοδομῆς καὶ πόσον εἰς τὰς τιμὰς τῶν ἄλλων βασικῶν εἰδῶν;

‘Ανεφέρθη ύπό προηγουμένων ἀγορητῶν ότι υπάρχει ὁ Νόμος περὶ Ἀγορανομίας ἀπὸ τοῦ 1962 καὶ ότι ἀπλῶς πρέπει οὗτος νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ύπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Νόμοι δύμας μὲ ἀγορανομικάς διατάξεις υπάρχουν πολλοί. ’Υπάρχει πρῶτον ὁ περὶ Ἐμπορευμάτων καὶ ’Υπηρεσιῶν (Κανονισμοὶ καὶ ’Ελεγχος) Νόμος τοῦ 1962, υπάρχει ὁ Νόμος περὶ Φαρμάκων (“Ἐλεγχος Ποιότητος, Προμηθείας καὶ Τιμῶν) τοῦ 1967, ὁ Νόμος περὶ Γεωργικῶν Φαρμάκων τοῦ 1967, ὁ Νόμος περὶ ’Ἐλεγχου ’Ενοικίων (’Υποστατικὰ ’Ἐργασίας) τοῦ 1961, ὁ Νόμος περὶ ’Ἐλεγχου Σιτηρῶν, ὁ Νόμος περὶ ’Ἐλαιολάδου καὶ ἄλλοι δῶν οὐκ ἔστι ἀριθμός. Καὶ αὐτὸς ἀκριβῶς είναι τὸ κακόν, η πολυνομία καὶ η πολυαρχία η ὅποια δυστυχῶς μᾶς διακρίνει εἰς δλους τοὺς τομεῖς καὶ τὰς δραστηριότητας τῆς δημοσίας μας ζωῆς.

Ἐπρεπε νὰ υπῆρχε καὶ πρέπει κατὰ τὴν γνώμην μου νὰ θεσπισθῇ ἔνας καὶ μόνον Νόμος, ἔνας ’Αγορανομικὸς Κώδικας μὲ μίαν καὶ μόνον ’Αγορανομικὴν ’Αρχὴν καὶ ’Υπηρεσίαν. Μίαν ’Αγορανομικὴν ’Αρχὴν καὶ ’Υπηρεσίαν ή ὅποια νὰ εἴναι ἐντεταλμένη μὲ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀνωτάτου ὅριου τῶν τιμῶν ή τοῦ ἀνωτάτου ποσοστοῦ κέρδους ἐφ’ δλῶν τῶν διαγαθῶν τῆς θιοτικῆς ἀνάγκης. Η ὅποια νὰ εἴναι ἐντεταλμένη μὲ τὴν ἔξασφάλισιν τῆς ἐπαρκείας τῶν βασικῶν εἰδῶν, τὴν τήρησιν τῶν ὅρων ποσότητος, περιεκτικότητος, ποιότητος καὶ υγιεινῆς αὐτῶν, η ὅποια νὰ εἴναι ἐντεταλμένη μὲ τὴν προστασίαν τῶν καταναλωτῶν καὶ τὴν ἐν γένει ἐπιθεώριαν τῆς έφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ’Αγορανομικοῦ Κώδικος.

Πρέπει δύμας παραλλήλως μὲ τὴν θέσπισιν τοῦ ’Αγορανομικοῦ Κώδικος καὶ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς ’Ενιαίας ’Αγορανομικῆς ’Αρχῆς καὶ ’Υπηρεσίας νὰ υπῆρξε μία ’Αγορανομικὴ Πολιτική. Πιστεύω ότι ἔὰν υπῆρχον ἔστω καὶ ἀμυδραῖ

γραμματί μιᾶς τοιαύτης Πολιτικῆς ἐκ μέρους τῆς Κυθερήσεως θά ἀντιμετωπίζετο δρθότερον ἀλλὰ καὶ μακροπροθέσμως ἢ πρόσφατος αὔξησις τῆς τιμῆς τοῦ κρέατος, διὰ τοῦ ἐλέγχου π.χ. τῆς τιμῆς τῶν ζωατροφῶν ἢ τῆς παροχῆς μακροπροθέσμων δανείων ἢ ἀλλων διευκολύνσεων πρὸς τοὺς κτηνοτρόφους μας, ἀντὶ διὰ τῆς εὐκόλου καὶ κακίστης διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου μας μεθόδου τῆς εἰσαγωγῆς νωποῦ κρέατος εἰς μίαν κατ' ἔξοχην γεωργοκτηνοτροφικὴν χώραν, ώς ἡ Νήσος μας.

Ο καθορισμὸς μιᾶς ὑγιοῦς Ἀγορανομικῆς Πολιτικῆς ἐκ μέρους τῆς Κυθερήσεως μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ θέσῃ τὰς δρθάς βάσεις διὰ τὴν λῆψιν δλῶν ἐκείνων τῶν μέτρων τὰ δποία ἀπαιτοῦνται καὶ ἐπιθάλλονται διὰ τὴν Ισορροπίαν τῶν συνθηκῶν τῆς ἀγορᾶς καὶ τὴν συγκράτησιν τῶν τιμῶν τῶν θαυμάτων ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς κοινωνικῆς δόλτητος, τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου γενικώτερον.

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Τὸ θέμα τῆς συγκρατήσεως τῶν τιμῶν τῶν θαυμάτων καταναλωτικῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν ἀποτελεῖ σήμερον τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ἔνα κοινωνικοοικονομικὸν πρόβλημα τοῦ λαοῦ μας. Τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν γνώμην μου, δὲν ἀπεκδύεται τῶν εὐθυνῶν του διὰ τῆς ἀπλῆς ἀκαδημαϊκῆς συζητήσεώς του. Ὁφείλει νὰ λάβῃ θέσιν ἐπ' αὐτοῦ, δοφείλει νὰ ὑποδείξῃ τρόπους ἀντιμετωπίσεώς του, δοφείλει νὰ καταλήξῃ εἰς ἀποφάσεις.

Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους θέτω εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Σώματος τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα :

«Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων, ἀφοῦ συνεζήτησε τὸ θέμα «ἡ ἀνάγκη ἐπιβολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν», ἀποφασίζει ὅπως καλέσῃ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ἵνα προχωρήσῃ τὸ συντομώτερον εἰς τὴν χάραξιν καὶ ἔξαγγελίαν μιᾶς πλήρους Ἀγορανομικῆς Πολιτικῆς, εἰς τὴν ἔτοιμασίαν ἐνὸς Σχεδίου Ἀγορανομικοῦ Κώδικος καὶ εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν μιᾶς ἔνιαίας Ἀγορανομικῆς Ἀρχῆς ἢ δποία νὰ είναι ἐντεταλμένη μὲ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ τίρησιν τῆς Ἀγορανομικῆς Πολιτικῆς καὶ τοῦ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σωτηριάδης.

Α. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμα Μέλη. Τὸ θέμα ποὺ ἡγειρε τὸ ἔντιμο Μέλος εἶναι σοθαρώτατο. Είναι ἔνα ἀπὸ τὰ πιὸ ζωτικά θέματα ποὺ ἀπασχολοῦν σήμερα δλες τὶς ἐργαζόμενες τάξεις καὶ γενικώτερα δλο τὸν λαό.

Γι' αὐτὸ κι' ἀποτελεῖ ἔνα ἀπὸ τὰ πιὸ θαυμάτων ἀιτήματα δλῶν τῶν ἐργατοϋπαλληλικῶν Ὀργανώσεων.

Κύριοι συνάδελφοι. Κι' ἐμεῖς οἱ Ἰδιοι καθημερινὰ παριστάμεθα μάρτυρες τῆς ἀλματώδους αὔξησης τῶν τιμῶν τῶν διαφόρων εἰδῶν, εἴτε τρόφιμα εἶναι αὐτά, εἴτε λιπάσματα, εἴτε μηχανήματα, εἴτε φάρμακα, εἴτε οἰκόπεδα εἴτε ἔνοικια, εἴτε, εἴτε, κ.λ.π....

Δὲν πρόκειται ὅμως νὰ ἐνδιατρίψω λεπτομερειακά στὸ καθένα ἀπ' αὐτά, γιατὶ τὰ πράγματα εἶναι σ' δλους γνωστά. Ἡ αἰσχροκέρδεια καὶ ἡ ἔκμετάλλευσις δργιαζούν. Ο λαός ὑποφέρει καὶ δυσανασχετεῖ. Οι ἐργαζόμενες τάξεις δλοένα καὶ ἐγείρουν νέες ἀξιώσεις. Ὁλοένα καὶ ἀπαιτοῦν ἔνες αὔξησις. Ὁλοένα καὶ ἀπαιτοῦν ἀναπροσαρμογὴ τοῦ μισθολογίου τους.

Πρὶν λιγες μέρες ἀπεργοῦσαν οἱ Τραπεζικοί, τώρα ἀπεργοῦν οἱ Καθηγητές. Αὔριον ἔτοιμάζονται νὰ ἀπεργήσουν οἱ δασκάλοι. Ἐνῶ δλλες 2.000 ἡμερομίσθιοι δημόσιοι ὑπάλληλοι προειδοποιοῦν δτι θὰ κατέλθουν σὲ ἀπεργία.

"Ενα κῦμα ἀπεργιῶν σὲ λίγο θὰ συγκλονίσῃ δλόκληρη τὴν Κύπρο. Κι' δλα αὐτά γιατί; Γιατὶ λόγω τῆς καθημερινῆς αὔξησης τοῦ τιμαρίθμου οἱ μισθο-συντήρητοι ἀδυνατοῦν νὰ ζήσουν μὲ τοὺς σημερινούς μισθούς των.

Κι' δλα αὐτά σὲ στιγμές ποὺ τὸ κυπριακὸ πρόσθλημα θρίσκεται σὲ ἀδιέξοδο καὶ χωρὶς καμμιά ἔνδειξη, πῶς θὰ ὑπάρξῃ στὸ προσεχὲς μέλλον κάποια διευθέ-τηση του.

Ποῦ θὰ μᾶς πάση αὐτὴ ἡ κατάσταση κανεὶς δὲν ξέρει. "Η μᾶλλον δλοὶ ξέ-ρουμε. Γιατὶ όπως λέει καὶ μιὰ κυπριακὴ παροιμία «ὅταν κανεὶς θλέπη τὴν «κωλοσυρμαδιάν τῆς κουφῆς» εἶναι περιττὸν νὰ ρωτᾶ ποῦ εἶναι ἡ τρύπα τῆς».

Κι' ἐνῷ καθημερινά θλέπουμε τὴν συνεχῆ ἀνοδὸ τῶν τιμῶν ἀπὸ τῇ μιά, κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὶς συνεχεῖς αὔξησεις τῶν μισθῶν, μὲ ἀπόλυτη θεβαιότητα καὶ μὲ μαθηματικὴ ἀκρίθεια μποροῦμε νὰ ποῦμε πῶς σίγουρα θὰ φθάσουμε στὸν πληθωρισμό, στὸν ὀλεθρο καὶ στὴν καταστροφῆ.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχουμε οἰκονομολογικὲς γνώσεις γιὰ νὰ καταλήξουμε σ' αὐτὸ τὸ συμπέρασμα.

"Η Κυβέρνηση στὴν προσπάθειά της νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν ἀνοδικὴ πορεία τοῦ τιμαρίθμου κατὰ διαστήματα προθαίνει σὲ διάφορες σπασμαδικὲς κινήσεις καὶ παίρνει διάφορα σπασμαδικὰ μέτρα ποὺ εἶναι ὅμως ἀνεπαρκῆ γιὰ νὰ φέρουν θετικὰ ἀποτελέσματα.

Πρὶν λίγο καιρό, π.χ., τὸ Ὑπουργικὸ Συμβούλιο ἀποφάσισε νὰ κηρύξῃ σὰν ἐλεγχόμενα εἴδη τὰ αὐγά, τὰ μίγματα ἐλαιολάδου, τὰ εἰσαγόμενα νωπά κρέατα καὶ τὰ χαλλούμια.

Νομίζουμε ὅτι τὸ μέτρον εἶναι ἀνεπαρκές. Γιατὶ τὸ ἴδιο εἶχε συμβῆ καὶ προη-γουμένως σὲ μερικὰ ἄλλα εἴδη, όπως π.χ. τὸ ψωμί, τὰ φρούτα, τὰ λαχανικά, τὸ χοιρινὸ κρέας, κ.λ.π.

Τὸ ἴδιο εἶχε συμβῆ ἀκόμα καὶ μὲ τὴν ζάχαρη, τὸ ρύζι, τὰ ντόπια νωπά κρέατα, τὰ κατεψυγμένα κρέατα, τὶς ζωτροφές. Τὸ ἴδιο εἶχε συμβῆ ἐπίσης καὶ μὲ τὰ φάρμακα.

Κι' ὅσον ἀφορᾶ τὰ φάρμακα ἡ Βουλὴ ἔχει ψηφίσει τὸν σχετικὸ Νόμο ἀπὸ τὸ 1967. Εἶναι δὲ Νόμος περὶ Φαρμάκων ἀριθμὸς 6 τοῦ 1967.

Κι' ὅμως ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε πέντε δλόκληρα χρόνια καὶ ἀκόμα δὲν ἔχουν καθορισθῆ ὡς τιμές τους!

Τὸν περασμένο χρόνο, τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1971, ἐρωτήσαμε τὸν ἔντιμο Ὑπουργὸ "Υγείας νὰ μᾶς πληροφορήσῃ γιατὶ καθοιστερεῖ δὲ καθορισμὸς τῶν τιμῶν καὶ τῆς ποιότητος τῶν φαρμάκων ποὺ μὲ τόση ἀφθονία κατακλύζουν τὴν Κυπριακὴ ἀγορὰ καὶ ἡ ἀπάντηση ἦταν ὅτι δὲν ἔχει ἀκόμα συμπληρωθῆ ἡ ἔκδοση ἀδειῶν ἐμπορίας τῶν φαρμάκων καὶ ὅτι μόλις συμπληρωθῆ ἡ ἔκδοση ἀδειῶν ἐμπορίας τῶν φαρμάκων τὸ Ὑπουργεῖον Υγείας θὰ ἐπιληφθῆ καὶ τοῦ θέματος τῶν τιμῶν τῶν φαρμάκων!

Νομίζουμε ὅτι ἐπιθάλλεται νὰ γίνη δὲ καθορισμὸς τῶν τιμῶν τῶν φαρμάκων τὸ συντομώτερο, ἔστω καὶ ἀν δὲν ἔχῃ ἔκδοθῆ ἀκόμα ἀδεια ἐμπορίας σὲ δλα τὰ φάρμακα. "Ο κ. Ὑπουργὸς ἀνέφερεν ὅτι ἀπὸ τὰ 1801 εἴδη ποὺ ἔζητηθῆ ἀδεια, χορηγήθηκε ἀδεια στὰ 1605. Μποροῦν λοιπὸν νὰ μποῦν τιμές πάνω σ' αὐτά. Τὰ φάρμακα εἶναι σήμερα εἴδη πρώτης ἀνάγκης. Γιατὶ ἀφοροῦν τὴν ύγεια καὶ τὴν ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κάνουμε μαύρη ἀγορὰ μὲ τὰ φάρμακα καὶ νὰ αἰσχροκερδοῦμε σὲ βάρος τῆς ύγειας καὶ τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ μας. Δὲν θέλω νὰ ἀναφερθῶ σὲ παραδείγματα. "Ἐνας ἄλλωστε λόγος, γιὰ τὸν δρόποιον τὰ Νοσοκομεῖα κατακλύζονται ἀπὸ ἀρρώστους, εἶναι γιὰ νὰ προμηθεύωνται τὰ φάρμακα δωρεάν, ποὺ ἔξω εἶναι πανάκριβα,

Είναι καιρός, νομίζουμε, ή Κυθέρηνη νά όφυπνισθή. Είναι καιρός οι οίκονομικοί έγκεφαλοι τῆς Κυθερινήσεως νά μελετήσουν και νά υιοθετήσουν μέτρα πιό ριζικά και πιό αποτελεσματικά.

Είναι καιρός οι άρμοδιοι νά έγκαταλείψουν τά γραφεῖα τους, νά κατέθουν έξω στήν άγορά, νά δοῦν τίς τιμές τῶν διαφόρων πραγμάτων και νά όποφασίσουν νά δώσουν τὴν μάχη γιά τὴν χαλιναγώγηση τοῦ τιμαρίθμου.

Νά σταματήσουν τίς θεωρητικές υποδείξεις και τίς έγκυκλους, γιατί μὲ τὰ ήμιμετρα δὲν διορθώνεται ή κατάσταση.

Νά πάψουν νά έπικαλοῦνται τὸν Νόμο τῆς προσφορᾶς και τῆς ζητήσεως, τὸν ἔλευθερο συναγωνισμό, τὸ ἔλευθερο ἐμπόριο.

“Υπάρχουν κι’ ὅλλες χώρες πολιτισμένες και μάλιστα πιό προηγμένες ἀπό μᾶς, κι’ ὅμως ἐφαρμόζουν τὴν ἀγορανομία μὲ ἐπιτυχία.

Στὸ κάτω - κάτω ἀς πεταχθοῦν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἄρμοδιους ἔδω κοντά στήν Ἐλλάδα ὅπου ἐπίσης ἐφαρμόζεται μὲ ἐπιτυχία ή ἀγορανομία γιά νά δοῦν και νά μάθουν.

“Η ἀν δὲν θέλουν νά πάνε οἱ ἴδιοι, ἀς καλέσουν μερικούς ἐμπειρογνώμονες νά ἔλθουν ἔδω.

Δὲν είναι ντροπή νά ἐπωφεληθοῦμε ἀπὸ τίς γνώσεις και τὴν πεῖρα τῶν ὅλων.

Στήν Ἐλλάδα ὁ ἀγορανομικός ἔλεγχος ἐφαρμόζεται μὲ ἀρκετὴν ἐπιτυχία ἔδω και πολλὰ χρόνια. Σήμερα δὲ ή Ἐλλάδα παρουσιάζει τὴν μικρότερη αὔξηση τοῦ τιμαρίθμου διεθνῶς, ὑστερα ἀπὸ τὸν Καναδᾶ. Σήμερα ή ἀγορανομικὴ ὑπηρεσία στήν Ἐλλάδα και στὶς ὅλλες χώρες ἀποτελεῖ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ θαυματικές ὑπηρεσίες τοῦ Κράτους. Είναι μιὰ ὑπηρεσία ἀναγκαῖα και ἀπαραίτητη, γιατὶ φροντίζει γιά τὴν προστασία τῶν καταναλωτῶν. Αὐτὴ φροντίζει γιά τὴν ἔξασφάλιση τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, ιδίως δὲ τῶν τροφίμων. Αὐτὴ ἐπίσης φροντίζει γιά τὸν ἔλεγχο τῶν τιμῶν στὰ ἐστιατόρια, στὰ καταστήματα κ.λ.π. Αὐτὴ ἔνδιαφέρεται γιά τὴν ποιότητα και γιά τὸ ύψος τῶν κερδῶν. Αὐτὴ ἔλέγχει τὰ μέτρα και τὰ σταθμά, αὐτὴ ἔλέγχει γιά νοθείες, κ.λ.π.

Και δὲν περιορίζεται μόνο σ’ αὐτά. Προχωρεῖ και πιὸ πέρα. Πρὶν λιγες μέρες, π.χ. ή Κυθέρηνη στὸ ζήτημα τῶν φθαρτῶν δηλαδὴ δπωροκηπευτικῶν πῆρε τὰ ἔξης μέτρα, πρὸς διφελος τῶν καταναλωτῶν, ὅπως ἐπίσης και τῶν παραγωγῶν. Κι’ ὅπως είναι γνωστό, τὰ φθαρτὰ παίζουν μεγάλο ρόλο στήν αὔξηση τοῦ τιμαρίθμου.

“Η Κυθέρηνη, λοιπόν, ἀφοῦ εἶδε και διεπίστωσε πῶς δὲν είναι ἀρκετὸς ὁ καθορισμὸς τῶν τιμῶν, πῆρε και τὰ ἀκόλουθα μέτρα :

1. Κατάργηση τῶν μεσαζόντων (μεσιτεμπόρων). Γιατὶ ἔχει διαπιστωθῆ πῶς οἱ παραγωγοὶ εἰσπράττουν μόλις τὸ 25-30% ἀπὸ τὶς τιμές τῶν προϊόντων τους, τὰ δὲ ὑπόλοιπα, ποὺ είναι και περισσότερα, τὰ καρποῦνται οἱ μεσάζοντες και οἱ ἐμπόροι.

2. Δημιουργία κέντρων πωλήσεως ἀπ’ εύθειας ὑπὸ τῶν παραγωγῶν. Ιδίως στὶς κυριώτερες παραγωγικὲς περιοχές.

3. Τυποποίηση τῶν διαφόρων προϊόντων. Πρὸς τοῦτο μάλιστα γίνεται χρηματοδότηση διαφόρων συνεταιριστικῶν δργανισμῶν γιά τὴν δημιουργία νέων ἔργοστασίων (συσκευαστηρίων) γιά τὴν τυποποίηση και τὴν συσκευασία τῶν προϊόντων τούτων.

4. Δημιουργία κεντρικοῦ φορέα. Γιά τὴν διακίνηση τῶν προϊόντων, ἀπὸ τὸν τόπον τῆς παραγωγῆς στὸν τόπο τῆς καταναλώσεως.

5. Ἀναγραφὴ ἐπὶ τῆς συσκευασίας τῆς τιμῆς λιανικῆς πώλησης. Γιά τὴν ἀποφυγὴ εἰσπράξης ὑπερβολικοῦ κέρδους ἀπὸ τοὺς μεσάζοντες.

6. "Ιδρυση μεγάλων καταστημάτων τύπου Supermarket στήν Πρωτεύουσα και σ' άλλα μεγάλα διοικητικά κέντρα.

Τὰ μέτρα αὐτὰ ἀναμφίβολα θὰ συμβάλλουν στήν μείωση τῶν τιμῶν. Καὶ τοῦτο πρός δόξαντος δχι μόνον τῶν καταναλωτῶν ἀλλὰ καὶ τῶν παραγωγῶν, γιατὶ μὲ τὴν μείωση τῶν τιμῶν σίγουρα θὰ ὑπάρξῃ δυνατότητα γιὰ τὴν αὔξηση καὶ τῆς κατανάλωσης.

"Υστερα μὲ τὰ μέτρα αὐτὰ θὰ μειωθῇ καὶ τὸ μεγάλο χάσμα, ἡ μεγάλη διαφορὰ δηλαδὴ ποὺ ὑπάρχει μεταξὺ τῶν τιμῶν παραγωγῆς καὶ τῶν τιμῶν κατανάλωσης.

"Ανάλογα λοιπὸν μέτρα θὰ μποροῦσαν νὰ ληφθοῦν κι' ἐδῶ σ' ἔμιας γιὰ πολλὰ καὶ διάφορα εἰδῆ, εἴτε τρόφιμα εἰναι εἴτε φάρμακα, εἴτε λιπάσματα, εἴτε γεωργικὰ μηχανήματα.

"Αλλωστε ὁ τουρισμός μας, τὸ ἐμπόριο μας καὶ ἡ ντόπια παραγωγή μας αὐτὸ ἐπιθάλλουν.

"Ἐπίσης ἡ σύνδεση τῆς Κύπρου μὲ τὴν Κοινὴ Ἀγορὰ (ΕΟΚ) ἐπιθάλλουν τὴν διατήρηση χαμηλῶν τιμῶν καὶ χαμηλῶν μισθῶν γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ ἀντέχουμε τὸν ἐλεύθερο συναγωνισμό.

"Αλλωστε δὲν ἔχει καὶ τόση σημασία τὸ ὕψος τῶν μισθῶν δῆτα ἡ ἀγοραστική τους δύναμη.

Κύριοι συνάδελφοι. Ἐπαναλαμβάνουμε καὶ πάλι πώς ἡ Κυθέρνηση πρέπει νὰ ξυπνήσῃ ἀπὸ τὸν λήθαργό της καὶ νὰ λάθῃ μέτρα ἀποφασιστικά γιὰ τὴν προστασία τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ.

Εἶναι καιρὸς ἡ Κυθέρνηση νὰ θέσῃ τέρμα στήν ἐκμετάλλευση τοῦ κοινοῦ.

Δὲν ἐπιτρέπεται, ἐν δόνοματι δῆθεν τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ, νὰ ἀφήνωνται μερικοὶ ἀνάλγητοι κερδοσκόποι ἀσύδοτοι κι' ἀνεξέλεγκτοι νὰ αἰσχροκερδοῦν καὶ νὰ καταληστεύουν τὸν φτωχὸν κόσμον.

Τὸ κράτος ἀλλωστε γι' αὐτὸ ὑπάρχει. Γιὰ νὰ προστατεύῃ τὸν λαό ἀπὸ τὴν αἰσχροκέρδεια καὶ τὴν ἐκμετάλλευση.

Δὲν εἴμαστε θεοφίλως οὕτε κι' ἔμεῖς ἐναντίον τοῦ κέρδους, τοῦ λογικοῦ κέρδους. Διότι τὸ κέρδος εἰναι τὸ ἐλαστήριο ποὺ ὀθεῖ πρὸς τὴν ἀνάπτυξη.

Εἴμαστε ὅμως ἐναντίον τοῦ παράλογου, τοῦ ὑπερβολικοῦ κέρδους. Εἴμαστε ἐναντίον τῆς αἰσχροκέρδειας καὶ τοῦ μαυραγορίτισμοῦ, ὅπως π.χ. συμβαίνει σὲ μερικοὺς μονοπωλιακούς δργανισμούς, ποὺ χωρὶς οἰκτο καὶ ἔλεος ἀπομζοῦν τοὺς κόπους καὶ τὸν ἰδρῶτα τῶν φτωχῶν συνανθρώπων τους.

Εἴμαστε ἐναντίον τοῦ παράλογου καὶ ὑπερβολικοῦ κέρδους, γιατὶ τοῦτο προκαλεῖ τὴν μεγάλη—τὴν προκλητικὴ ἀνισότητα καὶ τὶς κοινωνικὲς ἀναταραχές.

"Οφείλει, λοιπόν, ἡ Κυθέρνηση νὰ ἔγκαταλεψῃ τὴν ἀδιαφορία καὶ τοὺς δισταγμούς της καὶ νὰ ἐπέμβῃ γιὰ τὴν χαλιναγώγηση τῶν τιμῶν, διαφορετικά ὁ φαῦλος κύκλος τιμῶν—μισθῶν καὶ μισθῶν—τιμῶν σίγουρα θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ στὸν πληθωρισμό καὶ στήν οἰκονομικὴ καταστροφή.

Κανένας δὲν θὰ κατηγορήσῃ τὴν Κυθέρνηση γιὰ τὸν παρεμβατισμό της αὐτό, ίδιως στὰ εἰδῆ πρώτης ἀνάγκης.

Αὐτὰ τὰ εἰδῆ πρώτης ἀνάγκης εἰναι ποὺ ἐνδιαφέρουν κυρίως τὸν λαό, τὸ μεγάλο καταναλωτικὸ κοινό. Κι' ἐδῶ ἀκριβῶς πρέπει νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴ της ἡ Κυθέρνηση.

Κύριοι συνάδελφοι. Εἶναι σ' δλους γνωστὸ πώς ὁ τιμάριθμος ἀποτελεῖ τὸν μέσο ὅρο τῆς διακύμανσης τῶν τιμῶν πολλῶν καὶ διαφόρων ἀγαθῶν.

'Απ' αύτά τά ἀγαθά, κατά διαστήματα ἄλλα ἀνατιμοῦνται περισσότερο κι' ἄλλα λιγώτερο. "Άλλα μένουν στὸ ίδιο ἐπίπεδο κι' ἄλλα ὑποτιμοῦνται.

"Η συνισταμένη δὲ τῶν τιμῶν ὅλων αὐτῶν τῶν ἀγαθῶν ἀποτελεῖ τὸν τιμάριθμο καὶ καθορίζει τὸ κόστος τῆς ζωῆς σ' ἔνα τόπο. Μάτι εἶναι ἐπίσης γνωστὸ πῶς δι πολὺς κόσμος, τὸ μεγάλο καταναλωτικὸ κοινό, οἱ μισθοσυντήρητοι καὶ γενικά οἱ μικροεισοδηματίες δὲν ἐνδιαφέρονται καὶ πολὺ γιὰ τὴν αὔξηση τῶν τιμῶν πλείστων εἰδῶν.

Γιατὶ τὰ εἶδη αύτά δὲν τὰ ἀγοράζουν καθημερινά ή τακτικά ή καὶ δὲν τὰ θεωροῦν ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

Άντούς τοὺς ἐνδιαφέρουν κυρίως τὰ εἶδη πρώτης ἀνάγκης, διοιαδήποτε δὲ ἀνατίμηση πάνω σ' αὐτά τοὺς εἶναι αἰσθητή.

Κύριοι συνάδελφοι. Παρ' ὅλο ποὺ ξέρουμε πῶς οἱ ἀνατιμήσεις τῶν διαφόρων ἀγαθῶν συνήθως διεβίλονται σὲ διεθνεῖς αἵτιες, ὅμως νομίζουμε πῶς ή Κυθέρηνη μπορεῖ καὶ διφεύλει νὰ τὶς ἀντιμετωπίζῃ μὲ διαφόρους οἰκονομικούς συνδυασμούς, ἔχοντας πάντα σὰν κύριο σκοπό της τὴν προστασία τοῦ θιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων.

"Η Βουλὴ στὸ ζήτημα τοῦτο ἔχει κάμει τὸ καθῆκον τῆς. "Ο Νόμος περὶ ἀγορανομίας ὑπάρχει.

Εἶναι καιρὸς κι' ή Κυθέρηνης νὰ κάμη τὸ καθῆκον τῆς. "Αν ή ἀγορανομικὴ ὑπηρεσία εἶναι ἀνεπαρκής καὶ ἐλλιπής, ἀς συμπληρωθῇ καὶ ἀς ἀρχίσῃ ἐργασία.

"Ο λαός ἀναμένει ἔργα. "Οχι λόγια καὶ ὑποσχέσεις. Κι' ὅχι ἀποφάσεις ποὺ νὰ μὴν ἐφαρμόζωνται, ποὺ νὰ μὴν ἐκτελοῦνται.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης ἔχει τὸν λόγον.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

"Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Δὲν πρόκειται νὰ ἀπασχολήσω ἐπὶ μακρὸν τὸ Σῶμα. "Άλλωστε ἔχει ἔξιαντληθῆ, φαντάζομαι, καὶ ή ὑπομονὴ τοῦ προεδρείου διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος. Σπεύδω νὰ πῶ ὅτι ήταν φυσικά ἐπιτυχῆς ή ἔγγραφή τοῦ θέματος καὶ ή συζήτησις διότι ἀκριβῶς διερμηνεύουν μίαν ἀγωνίαν τοῦ λαοῦ ὡς πρὸς τὸ νὰ τεθοῦν ὑπὸ κάποιον ἐλεγχον τούλαχιστον αἱ τιμαὶ καὶ ή ποιότης ὀρισμένων θασικῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης. "Άλλα ἐπειδὴ δ ἀξιότ. μος συνάδελφος κ. Ζιαρτίδης μοῦ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ ἀναφερθῇ εἰς ἀπόσπασμα τῆς Ιδικῆς μου ἀγορεύσεως περὶ ἐλέγχου ποιότητος τῶν τροφίμων, διφεύλω νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὴν κάπως οὐχὶ ἐντελῶς δικαίαν εἰκόνα τὴν ὅποιαν ἔδωσε περὶ, ἡς ἐν γένει καταστάσεως τοῦ τιμαρίθμου ὀρισμένων χωρῶν. "Η εἰκόνα τὴν ὅποιαν ἔδωσεν δ κ. Ζιαρτίδης, καίτοι τὴν ὀνόμασε παγκόσμιον, εἶναι ἐλλιπής τούλαχιστον δυον ἀφορᾶ ὀρισμένας χώρας, τὰς ὅποιας ποσῶς δὲν ἀνέφερε καὶ εἰς τὰς ὅποιας πολὺ ἀμφιβάλλω ἔάν ή κατάστασις εἶναι ροδίη, τούλαχιστον τόσον ροδίνη δυον εἶναι εἰς τὰς χώρας ποὺ ἀνέφερεν δ κ. Ζιαρτίδης.

Πάντως ἔκεινο τὸ δόποιον, κ. Πρόεδρε, μοῦ ἔκαμεν εὐχάριστον ἔκπληξιν ἀπὸ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Ζιαρτίδη, εἶναι ὅτι ήτο μπορῶ νὰ πῶ ἀγόρευσις ἐμπεριστατωμένη, μάλιστα δὲ μᾶς ἔκαμεν δ κ. Ζιαρτίδης καὶ ἀρκετήν διαφώτισιν περὶ τῶν τιμαρίθμων ὀρισμένων καπιταλιστικῶν χωρῶν καὶ τοῦ καπιταλιστικοῦ κόσμου εἰς τὸν δόποιον ζῶμεν, θεβαίως μὲ πνεύμα καὶ ἀπώτερον σκοπὸν διαφανῆ διὰ νὰ δώσῃ τὴν ζοφεράν αὐτὴν εἰκόνα τῆς καταστάσεως εἰς τὸν κόσμον τὸν καπιταλιστικόν. Παρὰ ταῦτα σπεύδω νὰ πῶ ὅτι εὐχάριστον ἐντύπωσιν ἀπεκόμισα ἀπὸ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Ζιαρτίδη, ὅτι εἰς τὴν Κύπρον καὶ εἰς ἄλλας χώρας, φυσικά, ὑπάρχει ἀρκετά εύρυ περιθώριον δημοκρατικῆς ἀνελίξεως ὀρι-

σύμενων θεσμῶν καὶ ὡρισμένων προθλημάτων ποὺ ἀφοροῦν τὴν μᾶζαν τοῦ λαοῦ καὶ ἐν γένει τὰ προθλήματα τοῦ λαοῦ, καὶ δι' αὐτὸς τὸ πρᾶγμα ἀκριθῶς ἐκτιμῷ πολὺ τὴν διαπίστωσιν αὐτὴν τοῦ κ. Ζιαρτίδη ὅτι ἀκριθῶς ἐν Κύπρῳ ὑπάρχει μία δημοκρατικὴ συμμετοχὴ καὶ δημοκρατικὴ ἔξετασις ὡρισμένων προθλημάτων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πρὸς πίστιν τοῦ καπιταλιστικοῦ χώρου εἰς τὸν δόπιον ζῶμεν.

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν θὰ ἐπεκταθῶ εἰς αὐτὸς διότι ἀκριθῶς φοթοῦμαι, ὅτι ὑπάρχει καὶ ἐπικρέμμαται καὶ ὁ κίνδυνος τῆς προεδρικῆς σφύρας διὰ νὰ μὲ διακόψῃ ὡς ἐκτὸς θέματος, ἀλλὰ ἡ ἀπάντησις ἡτοῖ διφειλομένη, τούλαχιστον διὰ νὰ ἀποδώσω δλίγον δίκαιον καὶ «τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι».

“Οσον ἀφορᾷ ἐν κατακλεῖδι τὴν εἰσήγησίν μου περὶ ἐλέγχου καὶ τῆς ποιότητος τῶν παρεχομένων τροφίμων ἐμμένω ἀπολύτως εἰς τὴν ἀποψίν μου ὅτι πέραν τῆς κερδοσκοπίας καὶ πέραν τῶν τιμῶν τῶν ὑπερβολικῶν καὶ πέραν τῶν κερδῶν εἰς θάρος καὶ τῶν ὀγυροτῶν καὶ τῶν ἄλλων τάξεων τοῦ λαοῦ, διὰ τὰς δποιάς εἰμαι θέσιος ὅτι δὴ η Βουλὴ ἐπιδεικνύει ζωηρὸν καὶ ζωηρότατον ἐνδιαφέρον, διὰ τὴν προάσπισιν ἀκριθῶς τοῦ συμφέροντος τῆς ὀγυροτικῆς καὶ τῶν λοιπῶν τάξεων τοῦ λαοῦ μας, πέραν αὐτῶν λέγω, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ὅτι εἶναι θασικὸν στοιχεῖον τὸ αἴτημα τῆς Βουλῆς, ἐάν ποτὲ γίνη αἴτημα τῆς Βουλῆς, πρὸς τὴν Κυθέρηνσιν νὰ διαλαμβάνῃ σαφῶς καὶ σαφέστατα τὸν ἐλεγχον, τῆς ποιότητος τῶν παρεχομένων ὀγυρῶν καὶ εἰδῶν καὶ, κυρίως, ἐάν μή τι ἄλλο, ὀστυϊατρικόν, ὀγυρανομικόν ἐλεγχον τῶν τροφίμων τούλαχιστον τῶν καταστημάτων ἢ τῶν ὑποστατικῶν τὰ δποιά πωλοῦν είτε νωπά είτε παρασκευασμένα ἢ ψημένα τρόφιμα, ἐστιατορίων, κ.λ.π. Τοῦτο θὰ ἥτο ἐν ἔργον πρώτης τάξεως διὰ προστασίαν καὶ τοῦ λαοῦ, τῆς υγείας καὶ τοῦ θαλαντίου του, δηλαδὴ ὁ ἐλεγχος τῆς ποιότητος τῶν πωλουμένων καὶ παρεχομένων τροφίμων καὶ προϊόντων.

Εὔχαριστῷ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταί ;

‘Ο κ. Μιχαλάκης Σαθείδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Θὰ ἥθελα, ἀν εἶναι δυνατόν, νὰ ἀναθληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν ἡ συζήτησις αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

‘Απὸ τῆς θέσεώς μου, κ. Πρόεδρε. Εἶναι πράγματι δι’ ἐμὲ ἀποκάλυψις νὰ ἀντιληφθῶ ὅτι δὲ ἔντιμος συνάδελφος ἐνδιαφέρεται τόσον πολὺ διὰ τὸν τιμάριθμον τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν. “Αν τὸ ήξευρα θὰ ἀνέφερε ὅτι εἰς τὴν Πολιωνίαν κατά τὸ ίδιον χρονικόν διάστημα δείκτης ἀνῆλθε κατά 12% καὶ εἰς τὴν Ούγγαρίαν περίπου 6%.

Δὲν ἔνθυμοῦμαι τοὺς ἄλλους ἀριθμοὺς ἐκ στήθους, δπως λέτε σεῖς, ἀλλὰ τοὺς ήξευρα. ‘Εάν ήξευρα ὅτι ἐνδιαφέρεσθε τόσον πολὺ διὰ τὰς σοσιαλιστικὰς χωρας θὰ τοὺς ἀνέφερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ότι μπορείτε νά συνεννοηθήτε έκτος τής Βουλής, έân ένδιαφέρεσθε ή μή διά τὸν τιμάριθμὸν διαφόρων χωρῶν, πέραν ἐκείνων, αἱ ὅποιαι ἀνεφέρθησαν.

‘Ο κ. Χατζήωαννου εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Α. ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐγώ ἥθελα νά πῶ μόνον δλίγα λόγια, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐάν ή συζήτησις θά ἀναθληθῇ καὶ θά συνεχισθῇ, κατά τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, τότε νομίζω ότι θά ἥτο δρθότερον νά μήν ἀκούσωμεν ἄλλους ἀγορητάς ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπόψε, καὶ νά συνεχίσωμεν μὲ τὴν συζήτησιν τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

Ἐφ’ ὅσον ἀντιλαμβάνομαι ότι θά ὑπάρξουν ἀρκετοὶ διμιληταὶ ἀκόμη θά ἀναθάλω τὴν συνέχισιν τῆς συζήτησεως διὰ τὴν σύνεδρίαν τῆς προσεχοῦς Πέμπτης, ή ὅποια θά δρισθῇ κατά τὸ πέρας τῆς παρούσης συνεδρίας.

‘Ο κ. Νεοκλέους.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Εἰσηγοῦμαι ὅπως ή παροῦσα συνεδρίασις προχωρήσῃ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἄλλων θεμάτων. Τούλαχιστον δὲ ἀκούσθῃ ἡ εἰσαγωγική διμιλία, ἀντιλαμβάνομαι δὲ ότι αὐτή ή τακτική εἶχεν ἀκολουθηθῆ καὶ εἰς τὸ παρελθόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὰ ἔπομενα θέματα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως εἶναι «Ἡ ἀνάγκη ταχείας ἐγκαταστάσεως μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς ἀπαντα τὰ κυθερνητικὰ νοσοκομεῖα». «Αἱ ἐπιθληθεῖσαι ἀπὸ πολλῶν ἔτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορίσμοι. . . .».

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Ἐπ’ αὐτῶν τῶν δύο τούλαχιστον θεμάτων, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, νά ἀκουσθῇ ή εἰσαγωγική διμιλία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ότι έân θά ἀκουσθοῦν εἰσαγωγικαὶ διμιλίαι, τότε θά εἶναι ἀνάγκη νά ἀκουσθοῦν ἐπὶ δλῶν τῶν θεμάτων, διότι ἀσφαλῶς δὲν μπορῶ νά διακόψω τὴν συζήτησιν εἰς τὸ δεύτερον ή τὸ τρίτον θέμα.

Ἐάν θά ἀκούσωμεν τὰς εἰσαγωγικὰς διμιλίας, τότε θά ζητήσω νά ἀγορεύσουν δλοι οἱ Βουλευταὶ οἱ ὅποιοι ἔχουν ἐγγράψει, θέματα, ἔκτος έân οἰσσήποτε ἐξ αὐτῶν μὲ πληροφορήσῃ ότι τὸ θέμα του δὲν ἐπιθυμεῖ νά τὸ συζήτηση σήμερον καὶ ζητεῖ ἀναθολήν αὐτοῦ.

«Ἡ ἀνάγκη ταχείας ἐγκαταστάσεως μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς ἀπαντα τὰ κυθερνητικὰ νοσοκομεῖα».

Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Νεοκλέους.

‘Ο κ. Νεοκλέους ἔχει τὸν λόγον.

Θά ἀκούσωμεν τὴν εἰσηγητικήν διμιλίαν τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ καὶ έân δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταί, οἱ ὅποιοι θέλουν νά ἀγορεύσουν σήμερον ἐπὶ τοῦ θέματος, θά ἀναθληθῇ ή περάτερω συζήτησις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

‘Ο κ. Νεοκλέους ἔχει τὸν λόγον.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. "Έχων ύπ' ὅψιν τὸ δρᾶμα ἀρκετῶν δεκάδων νεφρο-παθῶν συμπατριωτῶν μας, οἱ ὅποιοι παραμένουν σήμερον, ἐν εἰκοστῷ αἰῶνι, ἐντελῶς ἀθοήθητοι καὶ ἔγκαταλελειμμένοι εἰς τὴν μοῖραν των καὶ εἰς τὸν ἄργον θάνατον, καὶ ἔχων ύπ' ὅψιν ὅτι οἱ συνάνθρωποι μας αὐτοὶ θὰ ἡδύναντο, ὅπως εἰς δλόκληρον τὸν κόσμον, νὰ ζοῦν κανονικά, νὰ ἐργάζωνται καὶ νὰ προσφέρουν παραγωγικά, ἐὰν ὑπῆρχον καὶ ἐν Κύπρῳ ἔγκατεστημέναι εἰς τὰ Νοσοκομεῖα μας μερικαὶ μονάδες «τεχνητοῦ νεφροῦ», ὑπέθαλα τὴν 16ην Μαρτίου 1972, τὰ ἀκόλουθα ἔρωτήματα πρὸς τὸν 'Υπουργὸν 'Υγείας :

«(α) Διατὶ δὲν εἰσηγεῖται τὴν ἔγκατάστασιν «τεχνητῶν νεφρῶν» εἰς ὅλα τὰ νοσοκομεῖα τῆς Κύπρου ; καὶ

(β) διατὶ ἐν Κύπρῳ νὰ ἐπιδεικνύεται τοιαύτη ἀδιαφορία καὶ δλιγωρία πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ζωήν ;»

'Η ἀπάντησις τοῦ 'Υπουργοῦ ἀνεγνώσθη εἰς τὴν Βουλὴν τὴν 20ὴν Ἀπριλίου 1972, καὶ ὑπῆρξε, κατὰ τὴν γνώμην μου, μὴ ἴκανοποιητική καὶ ἀπογοητευτική.

«Τὸ θέμα τῆς χρονίας αίμοκαθάρσεως διὰ τεχνητοῦ νεφροῦ», ἀναφέρει ἡ 'Απάντησις, «εἶναι λίαν περίπλοκον, συνυφασμένον μετά πληθύος προϋποθέσεων ἐπιστημονικῶν, οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἄλλων».

Δὲν γνωρίζω ἐὰν ὅντως τὸ θέμα εἶναι τόσον περίπλοκον. Γνωρίζω δμως ὅτι ὁ ἔκ Λεμεσοῦ νεφροπαθής Χασσάν Χαμζά κατέχει καὶ χρησιμοποιεῖ ἀπὸ μερικῶν ἔτῶν τὸν ἴδιον του τεχνητὸν νεφρὸν καὶ γνωρίζω ὅτι δὲ ἀπλοϊκός καὶ καλὸς αὐτὸς κρεοπώλης ποὺ προσέφερε πολλές φορὲς τὴν ἀνακούφισιν εἰς τοὺς δμοιοπαθεῖς του θὰ ἤτο διατεθειμένος νὰ προσφέρῃ καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν τὴν θοήθειαν, τὴν πείραν καὶ τὰς γνώσεις του πρὸς τὸν κ. 'Υπουργὸν καὶ τοὺς ἄλλους εἰδήμονας τοῦ 'Υπουργείου του διὰ νὰ δυνηθοῦν οὗτοι νὰ ἀντιμετωπίσουν «τὴν πληθὺν τῶν ἐπιστημονικῶν, τῶν οἰκονομικῶν, τῶν κοινωνικῶν καὶ τῶν ἄλλων αὐτῶν προϋποθέσεων».

«Εἰς ἐκ τῶν θασικωτέρων λόγων», δηλαδὴ τῆς μὴ ἔγκαταστάσεως μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ, ἀναφέρει περαιτέρω ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. 'Υπουργοῦ, «εἶναι ἡ ἀνεπάρκεια ειδικευμένου 'Ἐπιστημονικοῦ καὶ Νοσηλευτικοῦ Προσωπικοῦ, ἡ δὲ ἐπιλογὴ τοῦ τοιούτου Προσωπικοῦ δέον δπως λάθη χώραν σταδιακῶς, μετά τῆς προσηκούσης εὐθύνης καὶ ἐπὶ τῇ θάσει μακροπονόου Προγράμματος».

'Ως δμως μᾶς πληροφορεῖ ἡ ἔγκυρος καθημερινὴ ἐφημερὶς «ΑΓΩΝ» τοιοῦτον πρόσθλημα δὲν ὑφίσταται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Λυποῦμαι διότι εἴμαι υποχρεωμένος νὰ διακόψω τὸν ἔντιμον ἀγορητήν. Οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ δὲν δύνανται νὰ ἀναφέρωνται εἰς τὸν τύπον καὶ νὰ θασίζουν τὰς ἀπόψεις των ἐπὶ εἰδήσεων ἥ πληροφοριῶν ἥ ἄρθρων τὰ δποῖα ἀναγράφονται εἰς τὸν τύπον.

Αὐτὸς ἀποτελεῖ ἀπαράθατον κανόνα, δ ὅποιος ἐφαρμόζεται εἰς ὅλα τὰ Κοινο-θούλια.

'Εὰν πρόκειται νὰ ἀναφερθοῦν ἐπὶ ἐπιστημονικῶν θεμάτων, τότε εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναφέρωνται εἰς συγγράμματα ἀνεγνωρισμένης ἐπιστημονικῆς ἀξίας.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν ἀναφέρομαι εἰς ἄρθρον, ἀναφέρομαι εἰς ἔρευναν ἥ δποῖα διεξήθη σχετικῶς ὑπὸ μιᾶς ἐφημερίδος καὶ περὶ τῆς ἔγκυρότητος τῆς δποίας ἔχω προσθῇ καὶ ἔγω εἰς διαπιστώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μπορεῖτε νὰ θέσετε τὰ στοιχεῖα τῆς ἑρεύνης, τὰ διόπια διεπιστώθησαν, ἐφ' ὅσον αὐτά ἀναφέρονται εἰς στατιστικά δεδομένα, οὐχὶ δμως ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς χρήσεως τεχνητοῦ νεφροῦ, τῶν προθλημάτων τὰ διόπια προκύπτουν ἢ οὕτω καθ' ἔξῆς.

"Αν είναι στατιστικά δεδομένα, ήτοι πόσοι πάσχουν καὶ χρειάζονται τεχνητούς νεφρούς ἢ διδήποτε, ἀσφαλῶς μπορεῖτε νὰ τὰ ἀναφέρετε.

Ἐάν δμως είναι ἐπὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ θέματος, ἐκτὸς ἐάν τὸ ἀρθρον εἰς τὸ διόπιον ἀναφέρεσθε είναι ὑπογεγραμμένον ὑπὸ ἐπιστήμονος, δὲν μπορεῖτε νὰ τὸ χρησιμοποιήσετε ὡς ἐπιχείρημα διὰ τὴν ὀρθότητα τῶν ἀπόψεων τὰς διόπιας περιέχει.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Ἀναφέρομαι, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ἀπαντήσεως τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ τὸ διόπιον λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχει καπητισμένον προσωπικόν, νοσηλευτικὸν ἢ ιατρικὸν διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν τεχνητῶν νεφρῶν καὶ ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις τοιούτου προσωπικοῦ ἀπαιτεῖ μακρότυπον πρόγραμμα. Ἐπ' αὐτοῦ, πλὴν τῆς ἑρεύνης τῆς ἐφημερίδος τὴν διόπιαν ἀνέφερα, γνωρίζω καὶ ἐγὼ προσωπικῶς ὅτι ὑπάρχουν ἀφ' ἐνδός Κύπριοι ἐν Ἀγγλίᾳ οἱ διόπιοι ἐργάζονται καὶ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἴτε διὰ νοσοκόμων εἴτε διὰ τῆς Αγγλίας διὰ τὴν χρήσιν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος καὶ μόνον δύνασθε νὰ συνεχίσετε.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἔχω ἔξακριθώσει καὶ ἐγὼ προσωπικῶς ὅτι μία τοιαύτη ἐκπαίδευσις ἀπαιτεῖ μόνον διίγας ἑδομάδας καὶ αὐτὸς διλλωστε συνέβη καὶ μὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ Τουρκοκυπρίου κρεοπώλου Χασσάν Χαμζά, διόπιος εἰς διίγας ἑδομάδας ἐξεπαίδευσε τὴν σύζυγόν του εἰς τὸ νὰ χειρίζεται καὶ νὰ χρησιμοποιῇ τὸν τεχνητὸν νεφρόν.

Περαιτέρω, τονίζει μὲ ἔμφασιν εἰς τὴν ἀπάντησίν του ὁ κ. Ὑπουργὸς ὁμοσπλιτον είναι καὶ τὸ οἰκονομικὸν πρόθλημα τὸ διόπιον μετὰ δέους πολλοῦ ἀντιμετωπίζουν καὶ αἱ πλέον πλούσιαι καὶ προηγμέναι χῶραι» καὶ παραθέτει στοιχεῖα καὶ ἀριθμούς. Στοιχεῖα δμως καὶ ἀριθμοὺς τοὺς διόπιους θέτει ἐν ἀμφιθόλῳ ἢ Κεντρικῇ Ἐπιτροπῇ τῆς Παγκυπρίου Ὁργανώσεως Ἀποκαταστάσεως Ἀναπτήρων κατόπιν ἐπίσης σχετικῆς ἑρεύνης της.

Ἡ ἀνάγκη δμως τῆς ἔγκαταστάσεως καὶ λειτουργίας μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς τὰ Νοσοκομεῖα μᾶς δὲν είναι καὶ δὲν πρέπει νὰ είναι θέμα οἰκονομικόν. Είναι θέμα πρωτότως ἀνθρωπιστικόν, είναι θέμα ἐκπληρώσεως στοιχείωδους ἀνθρωπίνου καθήκοντος, είναι θέμα χριστιανικῆς ἀγάπης.

Ἐντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν δεκάδες νεφροπαθῶν συμπατριωτῶν μᾶς ποὺ ἔχεδιώχθησαν ἀπὸ τὰ Νοσοκομεῖα μᾶς μὲ τὰ λόγια «δὲν ἔχομεν τεχνητούς νεφρούς, πηγαίνετε σπίτι σας διὰ νὰ πεθάνετε», δεκάδες πάσχοντες συνάθρωποί μᾶς, ποὺ ἀπεγοητεύθησαν ἀπὸ τὴν Ἀπάντησιν τοῦ Ὑπουργοῦ, μᾶς ἐρωτοῦν μὲ πόνον καὶ παράπονο :

«Διατί εἰς τὸν τόπον μᾶς νὰ ἐπιδεικνύεται τόση ἀδιαφορία καὶ δλιγωρία πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ζωήν;»

Θὰ τοὺς ἀπογοητεύσωμεν καὶ ἡμεῖς ἢ θὰ τοὺς χαρίσωμεν τὴν ἐλπίδα τῆς ζωῆς καὶ τὴν χαράν;

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν, όλοι, διμιληταί; Στη συνέχεια παρακαλούμε την απόφευξη των παραπομένων.

Ό. κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δεν πρόκειται σήμερα νά διμιλήσω, διότι γνωρίζω ότι εάν άρχισω την συζήτησιν δύοι οι συνάδελφοι θά θέλουν νά συζητήσουν. Τό θέμα συνεζητήθη ύπο τού Παγκυπρίου Ιατρικού Συλλόγου, δύοποιος έπικροτεῖ κατ' άρχην την απόψιν. Θά έκθεσώ τάς απόψεις τού Παγκυπρίου Ιατρικού Συλλόγου εις την έπομένην συνεδρίαν της Βουλής.

* Απλώς σήμερα έζητησα τὸν λόγον διά νά απαντήσω εις τὸ θέμα τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ προσωπικοῦ διά νά μή δημιουργηθοῦν ἐσφαλμέναι ἐντυπώσεις. Συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὸν ἐντίμον κ. συνάδελφον ότι δέν τίθεται θέμα μακρᾶς εἰδικεύσεως προσωπικοῦ ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ τεχνητοῦ νεφροῦ καὶ ότι αἱ τεχνικαὶ προϋποθέσεις διά τὴν λειτουργίαν μονάδων εἰναι ἐντελῶς εὔκολος. Τὰς απόψεις θά τάς έκφέρω δια τὸν θά συνεχισθῇ ή συζήτησις. Άλλα ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ τεχνικοῦ θέματος θά ήθελα ἀπλῶς νά ἐπιθεθαιώσω τάς απόψεις τοῦ πρόγονού μένου συνάδελφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Η συζήτησις τοῦ θέματος θά ἀναβληθῇ διά τὴν προσεχῆ συνεδρίαν της Βουλῆς διά νά παρασχεθῇ ή εύκαιρια εις τὰ ἐντίμα Μέλη, τα δύοπια θέλουν νά αγορεύσουν ἐπὶ τούτου, νά έκφράσουν τάς απόψεις των.

Τὸ τρίτον θέμα εἰναι «Αἱ ἐπιθληθεῖσαι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ιδιοκτητῶν ἀκινήτου περιουσίας εὑρισκομένης ἐντὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος». (Θέμα ἔγγραφεν ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Νεοκλέους).

Ό. κ. Νεοκλέους έχει τὸν λόγον.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Τὴν 3ην Δεκεμβρίου τοῦ 1971 ύπεθαλα πρὸς τὸν ἀρμόδιον Υπουργὸν τὴν ἀκόλουθον ἐρώτησιν :

«Μία μεγάλη ἔκτασις γῆς ἔξ 800 περίπου στρεμμάτων ή δύοια ἀνήκει εις κατοίκους τοῦ Ἀγίου Τύχωνος, Παρεκκλησίας, Κελλακίου καὶ Πραστειού Κελλακίου, ἔχει συμπεριληφθῆ, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εις τὴν ἀρχαιολογικὴν περιοχὴν Ἀμαθοῦντος καὶ ἔχει δεσμευθῆ εις βαθμὸν ἐκμηδενίζοντα τὴν ὅλην οἰκονομικὴν τῆς ἀξίαν.

Συγκέκριμένως οἱ ιδιοκτῆται περιουσίας ἐντὸς τῆς ἐν λόγῳ περοχῆς δέν δύνανται νά ἀξιοποιήσουν ταύτην παρὰ τὸ γεγονός ότι προσφέρεται δι' ἀρίστην σὺν ἄλλοις τουριστικήν ἀξιοποίησιν καὶ δέν δύνανται νά πωλήσωσι ταύτην ἔστω καὶ εἰς τιμᾶς ἔξετελιστικάς.

Κατὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον μία ἀντιπροσωπεία δλων τῶν ιδιοκτητῶν ἐπεσκέψθη τὸν ἐντίμον Υπουργὸν Συγκοινωνιῶν καὶ «Ἐργων καὶ ύπεθαλε πρὸς αὐτὸν τὰς ἀκολούθους κατὰ σειράν διαζευκτικάς εἰσηγήσεις διά τὴν ἐπίλυσιν τοῦ σοθαροῦ τούτου προθλήματος».

- (α) Νά ἐπιτραπῇ εις τοὺς ιδιοκτήτας δπως ἀξιοποιήσουν καταλλήλως τὴν περιουσίαν τῶν ύπο τὴν ἐπιθλεψιν καὶ ἐποπτειαν τοῦ Τμῆματος Ἀρχαιοτήτων.
- (β) Νά προχωρήσῃ ἡ Κυβέρνησις εις τὴν ἀμεσον ἀπαλλοτρίωσιν τῶν ἐπηρεαζομένων κτημάτων των.
- (γ) Νά δοθῇ ισαξία χαλίτικη γῇ εις τοὺς ἐπηρεαζομένος ιδιοκτήτας.

Κατά τὴν συνάντησιν ταύτην δὲ ἔντιμος κ. Ὑπουργὸς ἀνέλαβε νὰ μελετήσῃ τὰς ἀνωτέρω εἰσηγήσεις καὶ νὰ γνωστοποιήσῃ τὰς ἐπ’ αὐτῶν ἀπόψεις τοῦ Ὑπουργείου του καὶ τῆς Κυθερήσεως πρὸς τὰ μέλη τῆς ἀντιπροσωπείας.

Ἐν δψει τοῦ γεγονότος δτι παρῆλθεν ἀρκετὸς χρόνος χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ οἰαδήποτε ἀπάντησις καὶ ἐν δψει τοῦ γεγονότος δτι οἱ πλεῖστοι τῶν ἐπηρεαζομένων ίδιοκτητῶν εἶναι πτωχοὶ θιοπαλαισταὶ τῶν ὅποιων ἡ ἐπηρεαζομένη περιουσία ἀποτελεῖ τὴν μόνην ἡ τὴν θασικὴν ίδιοκτησίαν των, ἐρωτῶ τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν ἵνα πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων ποία ἡ ἀπάντησίς του ἐν προκειμένῳ καὶ ποιᾶι αἱ ἀπόψεις του διὰ τὴν τύχην καὶ τὸ μέλλον τῶν κατοίκων τῶν χωρίων Ἀγίου Τύχωνος, Παρεκκλησιᾶς, Κελλακίου καὶ Πραστειοῦ Κελλακίου τῶν ὅποιων τὸ θεμελιώδες δικαίωμα τῆς ίδιοκτησίας ἔδεσμεύθη, περιωρίσθη καὶ ἔξηυτελίσθη;»

Παρῆλθον ἀπὸ τῆς συναντήσεως τῆς ἀντιπροσωπείας τῶν ίδιοκτητῶν μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ δκτῷ δλόκληροι μῆνες καὶ οὐδεμίᾳ ἀπάντησις ἐδόθη πρὸς αὐτήν. Παρὰ τὸ γεγονός δτι δ. κ. Ὑπουργὸς ὑπεσχέθη πρὸς τὴν ἀντιπροσωπείαν νὰ δώσῃ μίαν ἀπάντησιν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς καὶ παρὰ τὸ γεγονός δτι ἡ ἀντιπροσωπεία ὑπενθύμισε τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπανειλημμένως.

Παρῆλθον ἀπὸ τῆς ὑποθεολῆς τῆς ἐρωτήσεως μου πέντε δλόκληροι μῆνες καὶ δ. κ. Ὑπουργὸς μὲ κατηξίωσε μὲ τὴν σιωπήν του. Ἐρμηνεύω τὴν σιωπήν του ως περιφρόνησιν πρὸς τὸ Σῶμα καὶ τὸν λαὸν καὶ κακίζω ἀπὸ τοῦ θήματος τούτου τὴν στάσιν του.

Πρὸς πολλῶν ἐτῶν μία μεγάλη παραθαλάσσιος περιοχὴ εὐρισκομένη ἀνατολικῶς τῆς πόλεως Λεμεσοῦ ἀνεκρύχθη εἰς Ἀρχαιολογικὴν περιοχὴν καὶ ἐνετάχθη εἰς τὸν Δεύτερον Κατάλογον τοῦ περὶ Ἀρχαιοτήτων Νόμου. Ἡ περιοχὴ αὐτὴ ἡ ὅποια ὑπερβαίνει εἰς ἔκτασιν τὰ δκτακόσια στρέμματα ἀποτελεῖ σήμερον μέρος, ὃν δχι τῆς μόνης, μᾶς τούλαχιστον ἐκ τῶν ἐλαχίστων παραθαλασσίων τῆς πόλεως Λεμεσοῦ περιοχῶν, αἱ ὅποιαι προσφέρονται διὰ σύγχρονον τουριστικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἀξιοποίησιν, μέρος μᾶς ἐκ τῶν περιοχῶν ἐπὶ τῶν ὅποιων ἡ Λεμεσός θασίζει τὸ τουριστικὸν καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ οἰκονομικὸν τῆς μέλλον.

Πρὸς δρσιν οἰαδήποτε παρεξηγήσεως δφείλω νὰ τονίσω δτι ἡ περιοχὴ αὐτὴ δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν παρακειμένην ίδιοκτησίαν τοῦ Τσιμεντοποιείου Λεμεσοῦ, περὶ τοῦ status τῆς ὅποιας θὰ ἀπασχολήσω εἰς τὸ σύντομον μέλλον τὸ Σῶμα, ἀλλὰ ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς πτωχούς θιοπαλαιστάς καὶ κατοίκους τῶν κοινοτήτων τοῦ Ἀγίου Τύχωνος, τῆς Παρεκκλησιᾶς, τοῦ Κελλακίου καὶ τοῦ Πραστειοῦ Κελλακίου.

*Ἐχρησιμοποίησα τὴν φράσιν «ἀνήκει ἀποκλειστικῶς» διάφορος δμως κατὰ πολὺ εἶναι ἡ πραγματικότης. Αἱ περιουσίαι τῶν πτωχῶν αὐτῶν θιοπαλαιστῶν, ἀπὸ τῆς ἐντάξεως τῆς περιοχῆς των εἰς τὸν Δεύτερον Πίνακα τοῦ περὶ Ἀρχαιοτήτων Νόμου, ἐδεσμεύθησαν καὶ περιωρίσθησαν εἰς ἀφάνταστον θαμόν. Οἱ ίδιοκτῆται αὐτῶν μετετράπησαν εἰς ψιλούς ίδιοκτήτας καὶ τὸ ἐπ’ αὐτῶν δικαίωμα ίδιοκτησίας ἔξεμηδενίσθη καὶ ἔξηυτελίσθη.

*Απηγορεύθη εἰς τοὺς πτωχούς αὐτοὺς ίδιοκτήτας ἡ ἀξιοποίησις τῆς περιουσίας των, ἡ ἀνέγερσις ἐπ’ αὐτῆς οἰωνδήποτε οἰκοδομῶν, ἡ ἀνόρυξις λάκκων ἐντὸς αὐτῆς ἢ ἡ ἐκσκαφὴ τοῦ ἐδάφους της. Καὶ αὐτὸς ἀνευ καταθολῆς οἰαδήποτε ἀποζημιώσεως.

Οἱ παρακείμενοι ίδιοκτῆται καρποῦνται, ἀπολαμβάνουν κατὰ τὸ δοκοῦν ἡ πωλοῦν τὰ κτήματά των εἰς παχυλάς τιμάς. Οἱ ίδιοκτῆται δμως τῆς δεσμεύμένης περιοχῆς ἀδυνατοῦν νὰ θροῦν ἀγοραστάς ἀκόμη καὶ δταν πιεζόμενοι ἀπὸ τὴν ὀνάγκην προσφέρουν τὰ κτήματά των εἰς χαμηλοτέρας τιμάς.

Δὲν προτίθεμαι ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ὑπεισέλθω εἰς τὴν νομικὴν πλευράν τοῦ θήματος, καὶ οὔτε νὰ ἔξετάσω τὴν συνταγματικότητα ἢ μὴ τῶν περιορισμῶν καὶ

τῶν δεσμεύσεων τούτων. Ἡ νομική καὶ ἡ συνταγματική πλευρά τοῦ θέματος θὰ ἔξετασθῇ ὅταν θὰ καταθέσω πρότασιν Νόμου τροποποιούσαν τὸν περὶ Ἀρχαιοτήτων Νόμον, μέτρον τὸ ὅποιον μετὰ θεοφαίστητος θὰ ὑποχρεωθῶ νὰ λάθω ἐὰν δὲ ἀρμόδιος Ὅπουργός δὲν τείνῃ τὸ συντομώτερον εὔήκοον οὓς εἰς τὰ αἰτήματα τῶν δεσμευμένων ίδιοκτητῶν τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος.

Εἰς τὰ αἰτήματα τὰ διποία ἐτέθησαν ἀπλὰ καὶ καθαρὰ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἐνδιαφερομένων, εἰς τὰ αἰτήματα ποὺ συνυπάρχει καὶ συμβαδίζει ἡ λογικὴ μὲ τὸ Δίκαιον καὶ τὸ Δίκαιον μὲ τὴν Δυνατότητα.

Ἐξήτησαν πρῶτον οἱ ἐνδιαφερόμενοι αὐτοὶ μικροῖδιοκτῆται νὰ τοὺς ἐπιτραπῆ νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν περιουσίαν τῶν ὑπὸ τὴν ἐπίθεψιν καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Τμήματος Ἀρχαιοτήτων. Καὶ ἐὰν μὲν ἥθελον εὑρεθῆ ἐντὸς αὐτῆς ἀρχαῖα ἀντικείμενα τὰ διποία δύνανται νὰ μετακινηθῶσι, ταῦτα νὰ μετακινῶνται καὶ ἡ ἀξιοποίησις νὰ συνεχίζεται, ἐὰν δημοσίου ἥθελον ἀνευρεθῆ ἀρχαῖα μνημεῖα τὰ διποία εἶναι ἀδύνατον νὰ μετακινηθῶσι τότε τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς περιουσίας ὃπου θὰ εύρισκεται τὸ ἀμετακίνητον μνημεῖον νὰ ἀπαλλοτριώνεται καὶ νὰ ἀποζημιώνεται. Τὶ περισσότερον δίκαιον, λογικὸν καὶ δυνατόν τοῦ αἰτήματος τούτου ὑπάρχει, ἐὰν μᾶλιστα ληφθῆ ὑπὸ ὅψιν ὅτι ἡ διαδικασία αὐτῇ ἐφηρμόσθη καὶ ἥκολου θήμη μετ' ἐπιτυχίας πρὸ ἔτους περίπου, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ὑπὸ ἀνέγερσιν Ξενοδοχείου τῆς Ἐταιρείας Ἀμαθοῦς ἐπὶ γῆς συμπεριλαμβανομένης ἐπίσης εἰς τὸν Δεύτερον Πίνακα τοῦ Νόμου;

Ἡ μήπως εἰς τὴν περίπτωσιν ἐκείνην ὑπῆρξε ποιά τις διαφορά, οὐχὶ φυσικὰ εἰς τὴν ίδιοκτησίαν, ἀλλὰ εἰς τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα τῆς ίδιοκτητρίας;

Ἐξήτησαν κατὰ δεύτερον λόγον οἱ μικροῖδιοκτῆται διποιοί, εἰς ἣν περίπτωσιν τὸ αἴτημά των δὲν ἥθελε γίνει ἀποδεκτόν, νὰ προχωρήσῃ ἡ Κυθέρηνσις, ἀμέσως, εἰς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν περιουσιῶν τῶν ἐπὶ τῇ καταβολῇ δικαιάσιας ἀποζημιώσεως ἡ διποία νὰ καθορισθῇ ἐπὶ τῇ θάσει τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν τῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν πέριξ περιοχήν.

Ἡ καταβολὴ δημοσίας τῆς ἀποζημιώσεως πρέπει νὰ είναι ταχεῖα καὶ ὅχι ώς εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς εὐθυγραμμίσεως τοῦ κυρίου δρόμου Λεμεσοῦ—Λευκωσίας, ἡ διποία ἔγινε τὸ 1961, ὅπου ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν μέρους τῆς περιουσίας των ἀκόμη ἐκκρεμεῖ.

Κατὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως πρέπει νὰ ἐπιδειχθῇ ίδιαιτέρα μέριμνα διὰ τὰς πτωχάς ἐκείνας οἰκογενείας αἱ διποία κατοικοῦν καὶ διαμένουν ἐντὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς.

Καὶ ἐὰν καὶ τὸ δεύτερον τοῦτο αἴτημα ἀπορριφθῇ, οἱ μικροῖδιοκτῆται κατὰ τρίτον λόγον ζητοῦν ἀπὸ τὴν Κυθέρηνσιν διποιούς τοὺς παραχωρήσῃ ίσαξίαν τῆς περιουσίας τῶν χαλίτικην γῆν ἐξ ἐκείνης ἡ διποία εύρισκεται ἐν ἀφθονίᾳ εἰς τὴν πέριξ περιοχήν.

Ἐπαναλαμβάνω, τὶ περισσότερον δίκαιον, λογικὸν καὶ δυνατόν τῶν αἰτημάτων τούτων ὑπάρχει;

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Θαυμάζω τὸν ἀρχαιολογικὸν μας θησαυρὸν καὶ κλίνω τὸ γόνυ μπροστά στὸ μεγαλεῖο τοῦ διπλαρχηγοῦ ἐκείνου τοῦ 21 ποὺ ἔδωσε δόλια στοὺς Τούρκους γιὰ νὰ παύσουν νὰ χαλουν τὴν Ἀκρόπολη ἀναζητώντας μολύβι.

“Ομως εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν πιστεύω ὅτι ἡ τουριστικὴ ἀξιοποίησις πρέπει καὶ μπορεῖ νὰ συνυπάρξῃ μὲ τὴν ἀρχαιολογικὴν ἀξιοποίησιν, τὸ παρελθόν πρέπει καὶ μπορεῖ νὰ συμβαδίσῃ μὲ τὸ παρόν καὶ τὸ μέλλον.

Εὐχαριστῶ.

(Χειροκροτήματα ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον).

(7) Η δοτή Ιουλίου γενίτην γη τοῦ Επιτρόπου, ομήνος ίδιοκτητής,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πρὸς πληροφορίαν τοῦ ἀκροστηρίου ἀπαγορεύονται τὰ χειροκροτήματα εἰς τὴν Βουλὴν.

Ἐπὶ τοῦ τρίτου θέματος ἀντιλαμβάνομαι ὅτι δ. κ. Παπαϊωάννου θέλει νὰ ὅμιλῃ.

Ο. κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐάν μοῦ ἐπιτρέπεται, θὰ ἤθελα νὰ ἀγορεύσω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἄσφαλῶς.

Ο. κ. Παπαϊωάννου ἔχει τὸν λόγον.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Οὐδεὶς πιστεύω δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι οἱ ἀρχαιολογικοὶ μας χώροι, οἱ ἀρχαιολογικοὶ μας θησαυροὶ δὲν πρέπει νὰ τυγχάνουν τῆς προστασίας τοῦ κράτους. "Ολοὶ μας ὑποστηρίζομεν ὅτι εἶναι δρθὸν αὐτὴ ἡ μεγάλη πολύτιμος κληρονομία νὰ τυγχάνῃ προστασίας.

Ομως εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν αὐτὸ ποὺ πρέπει νὰ ληφθῇ ὅπ' ὅψιν εἶναι ὅτι καλοῦνται πτωχοὶ βιοπαλαισταὶ νὰ πληρώσουν διὰ τὴν προστασίαν αὐτῶν τῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων καὶ τῶν ἀρχαιολογικῶν μας θησαυρῶν.

Δὲν εἶναι δρθὸν πιστεύω νὰ δεσμεύεται ἡ περιουσία αὐτῶν τῶν πτωχῶν βιοπαλαιστῶν διὰ τόσα πολλὰ ἔτη, διότι τὸ κράτος δρθῶς, ἐφαρμόζον δρθὴν πολιτικὴν διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἀρχαιολογικῶν μας χώρων, ἥθελησε νὰ δῶσῃ προστασίαν εἰς αὐτὴν τὴν περιοχὴν.

Ἐφ' δօσον χρειαζόμεθα τοὺς ἀρχαιολογικούς μας χώρους, θὰ πρέπει τὸ κράτος τὸ ἴδιον νὰ πληρωσῇ δι' αὐτὴν τὴν προστασίαν. Δι' αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς ἴδιοκτήτας αὐτῆς τῆς περιουσίας, οἱ δποῖοι ἀνέρχονται εἰς μερικάς δεκάδας οἰκογενειῶν, νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν περιουσίαν τῶν δπως οἱ ἴδιοι ἔχουν προτείνει πρὸς τὸ ἀρμόδιον Υπουργεῖον ἡ ἔαν δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτοὺς νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν περιουσίαν των, τότε τὸ κράτος νὰ ἀπαλλοτριώσῃ αὐτὴν τὴν περιουσίαν καὶ νὰ τὴν χρησιμοποιήσῃ δπως τὸ κράτος νομίζῃ δρθόν.

Δὲν εἶναι δόμως δίκαιον νὰ δεσμεύεται ἡ περιουσία δεκάδων πτωχῶν οἰκογενειῶν διὰ τόσα πολλὰ ἔτη—εἶναι ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς ἀποικιοκρατίας ποὺ ἔχει δεσμευθῆ ἀυτὴ ἡ περιουσία—καὶ αὐτοὶ οἱ πτωχοὶ βιοπαλαισταὶ νὰ μὴν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν περιουσίαν των διὰ νὰ δυνηθοῦν καὶ αὐτοὶ νὰ ζήσουν.

Δι' αὐτὸ καὶ ὑποστηρίζω δπως ἡ Κυθέρησις τὸ ταχύτερον δυνατὸν λάθη ἀπόφασιν ἐπὶ τοῦ προσβλήματος τούτου, τὸ δποῖον ἐπηρεάζει μίαν μεγάλην ἔκτασιν γῆς καὶ πολλὰς οἰκογενείας. Εἴμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω ὅτι δλαι αὐταὶ αἱ οἰκογένειαι εἶναι πτωχαὶ οἰκογένειαι καὶ δτι χρειάζονται αὐτὴν τὴν περιουσίαν διὰ νὰ ἀποκαταστήσουν τὰ τέκνα των, δι' αὐτὸ καὶ πρέπει τὸ ταχύτερον δυνατὸν νὰ λάθῃ ἡ Κυθέρησις ἀπόφασιν κατὰ πόσον θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτοὺς νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν γῆν των καταλλήλως καὶ πιστεύω ὅτι ἡ προσφορά των δι' αξιοποίησιν αὐτῆς τῆς γῆς θὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ μέγιστα καὶ τὸν τουρισμὸν μας, ἐφ' δօσον θὰ εἶναι ὅπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Μουσείου ἡ ἔαν δὲν δέχεται αὐτὴν τὴν πρότασιν τῶν ἐνδιαφερομένων ἴδιοκτητῶν γῆς, τότε νὰ προχωρήσῃ πάραντα

εις τὴν ἀπαλλοτρίωσιν αὐτῆς τῆς γῆς—ὅπως εἶναι καὶ ἡ πρότασις τῶν ἐνδιαφερομένων ιδιοκτητῶν—οὕτως δοτε αἱ ιδιοκτῆται αὐτοῖς νὰ πληρωθοῦν καὶ νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ χρήματα τὰ δποῖα θά λάθουν ἀπὸ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῆς γῆς τῶν διὰ νὰ κατορθώσουν καὶ αὐτοῖς νὰ ἀποκαταστήσουν τὰ τέκνα τῶν εἰς τὴν κοινωνίαν.

Διαφορετικῶς θὰ συμφωνήσω καὶ ἔγὼ μὲ τὸν ἔντιμον συνάδελφον κ. Νεοκλέους διὰ τὴν ἀνάγκη νὰ μελετήσωμεν σοθικῶς τὴν τροποποίησιν τοῦ σχετικοῦ Νόμου διὰ νὰ παράσχωμεν προστασίαν εἰς τοὺς πτωχούς αὐτοὺς θιοπαλαιστάς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα θὰ παραμείνῃ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ ἡ συζήτησις θὰ συνεχισθῇ κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Ἄντιλαμβάνομαι διὰ οἱ ἔγγραφαντες τὸ τέταρτον θέμα προτείνουν τὴν ἀναθολήν του διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς καὶ ἐπομένως θὰ ἀναθληθῇ.

Τὸ πέμπτον θέμα εἶναι «Τὸ πρόσθλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης». (Θέμα ἔγγραφεν ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Παπαϊωάννου).

·Ω κ. Παπαϊωάννου,

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐπειδὴ ἀνάμενα μερικὰ στοιχεῖα ἀκόμη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ διμιλήσω κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα ἐπομένως θὰ τεθῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, ἢ δποῖα ἡμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική 'Ἐργασία :

(1) 'Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

(2) 'Ο περὶ 'Ἐργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(3) 'Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

(4) 'Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.

(5) 'Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(6) 'Ο περὶ Κήπων 'Επεριδοειδῶν (Ἐπισκόπησις καὶ Καταγραφή) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(7) 'Ο περὶ 'Ἐτησίων 'Ἀδειῶν μετ' 'Απολαθῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(8) 'Ο περὶ Κυθερίητικῶν Γάιῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(9) 'Ο περὶ Παιγνικοῦ Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(10) 'Ο περὶ Μηχανοκινήτων 'Οχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος.

- (11) 'Ο περὶ Πνευμονοκονιάσεως ('Αποζημ.ώσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (12) 'Ο περὶ Προστασίας Θηραμάτων καὶ Ἀγρίων Πτηνῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (13) 'Ο περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγῶνος Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν Ἀναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (14) 'Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 3) τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἔγγραφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Ἡ ἀνάγκη ἐπιβολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ἡστικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών). (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).
- (2) «Ἡ ἀνάγκη ταχείας ἐγκαταστάσεως μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς ἀπαντατά καθερνητικά νοσοκομεῖα». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους). (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).
- (3) «Ἄλι ἐπιθληθεῖσαι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ιδιοκτητῶν ἀκινήτου περιουσίας εὑρισκομένης ἐντὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους). (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).
- (4) «Ἡ ἀρνησις τῆς Κυθερνήσεως νά χορηγήσῃ εἰς τὸ Συμβούλιον Ὑδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἀδειαν ἀνορύξεως διατρήσεων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ὄδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν κ.κ. Α. Νεοκλέους καὶ Γ. Μαλλιώτη).
- (5) «Τὸ πρόθλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης». (Θέμα ἔγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ε. Παπαϊωάννου).

Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, ἐπιθυμῶ νά ἔγγραφω ἔνα θέμα πρὸς συζήτησιν. Τὸ θέμα προκύπτει ἀπὸ τεθεῖσαν Ἐρώτησιν, ἔχει δὲ ὡς ἀκολούθως :

«Ἡ ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως ἐπιμονὴ εἰς τὴν προσυπογραφὴν ὑπὸ Κυθερνητικῶν Ιατρῶν τῶν ὑπὸ ίδιωτῶν Ιατρῶν πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους ἐκδιδομένων πιστοποιητικῶν είναι ἀπαράδεκτος».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα ἔγγραφεται ἀνευ ψηφοφορίας, διότι προκύπτει ἀπὸ τεθεῖσαν Ἐρώτησιν.

Ο κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλῶ ὅπως ἐγγραφῇ τὸ ἀκόλουθον θέμα :

«Ἡ ἐπίστευσις τῆς ἐφαρμογῆς ὀλοκληρωμένου ταμείου ἀσφαλείας διὰ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα».

Προκύπτει ἀπὸ ὑποθήλησαν 'Ἐρώτησιν καὶ μὴ ἱκανοποιητικὴν 'Απάντησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα ἐγγράφεται αὐτομάτως ἀνεψιοφορίας ἐφ' ὅσον προκύπτει ἀπὸ 'Ἐρώτησιν καὶ μὴ δοθεῖσαν 'Απάντησιν ἢ 'Απάντησιν ἡ ὅποια δὲν ἐκρίθη ἱκανοποιητική.

'Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δὲν πρόκειται νὰ ἐγγράψω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐύτυχῶς.

(Γέλωτες)

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς τὸ θέμα τῆς ἐπανεξετάσεως τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς κοινοτικῶν ὀρχῶν παρεπέμφθη εἰς τὴν 'Ἐπιτροπὴν 'Εσωτερικῶν καὶ ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ὥρισθη ἡμερομηνία συνεδρίας τῆς 'Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' εἰς τὴν ἡμερησίαν διάσταξιν τῶν ἔργασιῶν τῆς 'Ἐπιτροπῆς δὲν ὑπάρχει αὐτὸ τὸ θέμα.

Θὰ παρεκάλουν ἐάν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀρχίσῃ τούλαχιστον ἡ ἐξέτασις τοῦ θέματος εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς 'Ἐπιτροπῆς 'Εσωτερικῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω, ἐξ ὅσων μὲν ἐπληροφόρησαν οἱ Πρόεδροι τῶν 'Ἐπιτροπῶν Νομικῶν καὶ 'Εσωτερικῶν, ὅτι ὥρισθη συνεδρία καὶ ἐστάλη εἰδοποίησις, ἡ ὅποια θὰ κυκλοφορήσῃ εἰς δλα τὰ Μέλη οὕτως ὡστε, ἐάν ἔχουν ἀπόψεις, νὰ γνωρίζουν πότε θὰ συνέλθουν αἱ 'Ἐπιτροπαὶ διὰ νὰ παρουσιασθοῦν καὶ νὰ ὑποθάλουν τὰς ἀπόψεις τους εἴτε προφορικῶς εἴτε ἐγγράφως.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐύχαριστω, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἔργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Ἡ ἐπομένη συνεδρία δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

(“Ωρα λήξεως 6.26 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἄλφαθητικήν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης ἐπί τοῦ οὐρανοῦ εἰς Παρασκευαῖδης Φειδίας

Ζαμπᾶς Γεώργιος	Ποσκώτης Σταύρος
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ποταμίτης Γιάγκος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Σαββίδης Γεώργιος
Κληρίδης Ξάνθος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κόστης Νίκος	Σαμψών Νίκος
Κουρτελλάρης Χρῆστος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Φάντης Ἀνδρέας
Μαλλιώτης Γεώργιος	Φράγκος Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χατζηκακοῦ Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοδούλιδης Κώστας
Παπαδόπουλος Τάσος	Χριστοφίδης Χριστόφορος.
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ἐρωτήσεις—'Απαντήσεις ('Η στέγασις καὶ ἡ ἐπάνδρωσις τῶν γραφείων τοῦ Τμήματος Κτηματολογίου καὶ Χωρομετρίας—'Ἄξιοποίησις τοῦ ὕδατος τῶν διατρήσεων εἰς Στενὴν καὶ Περιστερώναν, διενέργεια δ.ατρήσεων εἰς Λυσόδον καὶ Φιλούνσαν καὶ κατασκευὴ φράγματος εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σταυροῦ τῆς Ψώκας—Προβλήματα τῶν ἀνέργων γεωπόνων).
- (2) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Ἀδικημάτων καὶ Ἐτέρων Πράξεων Τελουμένων ἐπὶ Αεροσκαφῶν (Κυρωτικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (3) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταστολῆς Παρανόμων Καταλήψεων Αεροσκαφῶν (Κυρωτικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (4) Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.
- (5) Συνέχισις τῆς συζητήσεως (Χ. Μιχαηλίδης, Α. Ζιαρτίδης, Α. Νεοκλέους, Α. Σωτηριάδης, Φ. Παρασκευαῖδης) τοῦ ἔγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών θέματος «'Η ἀνάγκη ἐπιθελῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν».
- (6) 'Ἀγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Α. Νεόκλέους ἐπὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἔγγραφέντος θέματος ('Η ἀνάγκη ταχείας ἐγκαταστάσεως τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς ἀπαντα τὰ Κυθερνητικά νοσοκομεῖα).

Η Κοινοβουλευτική Έκτρηση της Βουλής των Αντιπροσώπων
που γίνεται είς δύο μέρη, περιλαμβάνει την απόδοση
της Βουλής στην περιόδο της λεγόμενης Επιτροποποίησης
της Βουλής, καθώς και την απόδοση της από την Βουλή στην περιόδο της λεγόμενης Επιτροποποίησης της Βουλής.

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 11ης ΜΑΪΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.31 μ.μ.)

(‘Αρ. 34)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερήσιας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Α είναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 5ην Ὁκτωβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 5ην Ὁκτωβρίου 1971.

«1. Πότε θὰ κατασκευασθοῦν πετραύλακα ἐντὸς τοῦ χωρίου Παλαικύθρου;»

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3ην Μαΐου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 5ην Ὁκτωβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Τὸ θέμα τῆς κατασκευῆς σιμενταυλάκων ἐντὸς τοῦ χωρίου Παλαικύθρου ἔτυχε τῆς δεούσης μελέτης ἐκ μέρους τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, πλὴν ὅμως δὲν ἐνεκρίθη ἐν ὅψει τῆς διασπορᾶς τῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τοῦ 36ατος, καθιστώσης ἀκατόρθωτον τὴν πλήρη καὶ ἐπωφελή χρῆσιν τοῦ 36ατος.

2. Δέον νὰ σημειωθῇ ἐν προκειμένῳ ὅτι ἀπαντεῖς οἱ κεντρικοὶ αὐλακες τῆς περιοχῆς ἔχουν σιμεντωθῆ ἐις τὸ παρελθόν ἀντὶ δαπάνης πέριξ τῶν £ 100.000 ἀνευ οἰασδήποτε σημαντικῆς ἐπεκτάσεως ἢ βελτιώσεως τῶν ἀρδεύσεων.»

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων ἐπερατώθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτού εισέλθωμεν εις τὸ Κεφάλαιον Β θὰ ἡθελα νὰ πληροφορήσω τὰ ἔντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς διτὶ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐπιλογῆς ἐπελήφθη τοῦ διορισμοῦ Εἰδικῆς Κοινωνούλευτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς μελέτην τοῦ θέματος «Ἡ κηρυχθείσα ἀνταπεγύια εις τὰς Τραπέζας καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου».

‘Η Ἐπιτροπὴ Ἐπιλογῆς ἀπεφάσισεν ὅπως ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴ είναι ἑπταμελής καὶ ὅπως ἀπαρτίζεται ἀπὸ τοὺς κ.κ. Ἀνδρέαν Χατζηϊώάνου, ὃς πρόεδρον, Μιχαλάκην Σαββίδην, Τάσον Παπαδόπουλον, Ἡρακλῆν Χατζηρακλέους, Κώσταν Χριστοδούλιδην, Ἀνδρέαν Ζιαρτίδην καὶ Ντίνον Κωνσταντίνου.

•Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

(MC-A)

Δεδομένου ότι ήμην διεισηγητής του θέματος θά παρεκάλουν, όταν και έφ' όσον ή 'Επιτροπή θά συνεδριάσῃ, όπως κληθώ να έκφρασω τάς διπόψεις μου εις τὴν Ἐπιτροπὴν.

προστάτην να διασφαλίσει ότι η επομένη περίοδος θα γίνεται η πιο αποτελεσματική στην πορεία της Ελλάδας.

‘Ασφαλῶς τὸ ἴδιον ἰσχύει δι’ οἰονδήποτε ἄλλον Μέλος τῆς Βουλῆς, τὸ δόπιον ἐπιθυμεῖ νὰ ἔκφράσῃ ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ θέματος ἐνώπιον τῆς Ειδικῆς Επιτροπῆς.

"Η "Εκθεσις άνεγγώσθη εἰς τὴν Βουλὴν. Ὑπάρχει δῆμος Συμπληρωματική "Εκθεσις καὶ παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀνανεώσῃ τὴν Συμπληρωματικὴν "Εκθεσιν εἰς τὴν Βουλὴν.

Επεζητώντας για την αρχή της ποταμού, οι αρχαίοι Έλληνες έδωσαν την ονομασίαν «Αρά» στην πόλη της Αράς.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

"Εντίμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί.

ЛЯММАГҮЗЕ

Μετ' εύχαριστήσεως είδα δι την "Εκθεσιν τῆς Κοινοθουλευτικῆς αὐτῆς" Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν παροῦσαν μᾶλλον "Εκθεσιν δημοσιεύονται τὰ δύνοματα τῶν μετασχόντων κατά σειρὰν ἡλικίας καὶ ὁ φίλος μου ἐντιμος Βουλευτῆς κ. Ξάνθος Κληριδῆς δὲν τίθεται ὅπως προηγουμένως τελευταῖος, ὅποτε μὲν ἡνάγκαζε νὰ προσθέτω δι τελευταῖος μὲν ἀλλ ὡψὲ καὶ ὁ ἐλάχιστος.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ ΤΗΣ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΗΣ «Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

България. Пети цар. Първата

Πλάκος Ησιαδίτης, ή Νῖκος Μανιούκόπες

ΠΙΤΚΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΟΛΑΓΣ
ΑΙΓΑΙΟΝ ΧΟΤΖΗΝΙΑΝΟΥ

Ανθρεας λατιζητ
Ξάνθης Κονσταντινουπόλεων

Ξανθούς Κληρικούς
Αιγαίους Μιχαλίδην

Πρωτούμενός Αριθμού του είναι ο αριθμός 6, προσέχετε τη συνέχεια.

Ανδρέας Νεοκλέους

Αντρέας Θεοκλητός.

Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Νομικών έμελέτησε τὴν περὶ ἡς δ λόγος πρότασιν νόμου εἰς δύο αὐτῆς συνεδριάσεις συγκροτηθείσας τὴν 17ην Ἀπριλίου καὶ 2αν Μαΐου 1972. Εἰς τὴν πρώτην συνεδριάσιν παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ "Υπουργείου Συγκοινωνιῶν" καὶ "Ἐργων, εἰς δὲ τὴν δευτέραν δ Γενικὸς Εἰσαγγελεὺς τῆς Δημοκρατίας.

"Ως γνωστὸν συνετάχθη ὑπὸ τῆς Κοινοθουλευτικῆς Επιτροπῆς Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων, εἰς ἡν παρεπέμφθη ἡ πρότασις νόμου ἀρχικῶς, σχετικὴ ἔκθεσις ἥτις καὶ ἀνεγνώσθη εἰς τὴν Βουλὴν τὴν 30ην Μαρτίου 1972, πλὴν, ὅμως, ἡ ἐν λόγῳ πρότασις νόμου δὲν συνεζητήθη ὑπὸ τοῦ Σώματος τὴν δὲ 13ην Ἀπριλίου 1972 παρεπέμφθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Επιτροπὴν Νομικῶν πρὸς περαιτέρω μελέτην.

"Η Κοινοθουλευτικὴ Επιτροπὴ Νομικῶν ἀφοῦ ἔμελέτησε ἐπισταμένως τὸ ὅλον θέμα καὶ ἔλαβε σοθιαρῶς ὑπ' ὅψιν τὰς ἔκτεινες παραπτηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ "Υπουργείου Συγκοινωνιῶν" καὶ "Ἐργων ἥχθη τελικῶς εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ διαφύλαξις τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀναφερομένων προσώπων εἰς τὴν περὶ ἡς δ λόγος πρότασιν νόμου ἐνδείκνυται. Πρὸς προστασίαν δὲ τούτων πρέθη, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας, εἰς σχετικὴν τροποποίησιν τῆς ὑπὸ συζήτησιν προτάσεως νόμου, τῆς ὅποιας τὸ κείμενον ὃς διεμορφώθη τελικῶς ἐκτίθεται εἰς τὴν συνημμένην τῇ παρούσῃ ἔκθεσι τροποποιητικὴν πρότασιν νόμου.

"Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ἡ Επιτροπὴ Νομικῶν δμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τῆς περὶ ἡς δ λόγος προτάσεως νόμου ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη ὑπ' αὐτῆς.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν δμιληταί;

Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Δὲν θά δμιλήσω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε. Είναι δπλῶς διὰ νὰ εἰσηγηθῶ μίαν ἔλαφρὰν τροποποίησιν τὴν ὅποιαν εἰσηγήθην καὶ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ἀρμοδίας Επιτροπῆς καὶ νομίζω ἐκ παραδρομῆς δὲν περιελήφθη. Εἰς τὴν ἐκτην γραφμήν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα τῶν τροποποιήσεων νὰ ἀφεθῇ εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου. Θά ἀκούσωμεν τώρα δμιλίας ἐπὶ θέματος ἀρχῆς.

Ὑπάρχουν δμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ο κ. Παπαϊωάννου καὶ ἀκολούθως δ κ. Μαλλιώτης καὶ δ κ. Παρασκευαΐδης.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον κατέστη ἀναγκαῖον διὰ τὴν κατοχύρωσιν τῶν συμφερόντων δλῶν ἐκείνων τῶν βιοπαλαιστῶν ἰδιοκτητῶν λεωφορείων τῆς ὑπαίθρου, οἱ ὅποιοι προτοῦ θεσπισθή δ Περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) Νόμος τὸν 'Ιούνιον τοῦ 1971 ἔξετέλουν, ἐκτὸς τῆς διαδρομῆς ἀπὸ τὰ χωρία τῶν εἰς τὴν πόλιν, καὶ μίαν διαδρομὴν ἀπὸ τὴν πόλιν πρὸς ὄλλους τόπους ἐργασίας ἐπὶ συμβάσει.

Ως γνωστὸν διὰ τὰς ἐπὶ συμβάσει διαδρομάς δὲν ἀπητεῖτο ἀδεια ὄνται τῆς νομοθεσίας, ή ὅποια ὑφίστατο προτοῦ αὕτη τροποποιηθῆ ύπό τῆς Βουλῆς τὸν Ἰούλιον τοῦ 1971.

Καὶ ως δὲν οἱ ἔντιμοι συνάδελφοι γνωρίζουν κατὰ τὴν θέσπισιν οἰασδήποτε νομοθεσίας, ἀφορώσης ἐπάγγελματίας, τὸ Σῶμα τοῦτο ἐφήρμοζε πάντοτε τὴν ἀρχὴν τῆς κατοχυρώσεως τῶν δικαιωμάτων ἐκ τῶν πολιτῶν τῆς Δημοκρατίας οἱ ὅποιοι ἔξησκουν τὸ διθὲν ἐπάγγελμα προτοῦ θεσπισθῆ ή σχετικὴ νομοθεσία.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ιδιοκτητῶν λεωφορείων τῆς ὑπαίθρου, οἱ ὅποιοι ἔξετέλουν καὶ διαδρομάς ἐπὶ συμβάσει, ή διακριτικὴ ἔξουσία διὰ τὴν χορήγησιν ἀδειῶν ἀφέθη εἰς τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν.

Τόσον οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνῶν καὶ Ἐργων δύον καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν ἐδήλωσαν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Συγκοινωνῶν καὶ Ἐργων τῆς Βουλῆς, ὅταν αὕτη συνεζήτει τὸ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικὸν) Νομοσχέδιον τοῦ 1971, ὅτι οὐδεμίᾳ δυσκολίᾳ ὑφίστατο εἰς τὴν ἕκδοσιν ἀδειῶν δι' ὁχήματα πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει ἐπὶ τινος διαδρομῆς, ἐάν αὐτὰ ἐχρησιμοποιοῦντο ἥδη ἐπὶ εὐλόγως ίκανὸν χρόνον ὡς ὁχήματα ἐπὶ συμβάσει ή ὡς ὁχήματα πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει.

Δυστυχῶς δύμας ή πεύρα τῶν τελευταίων 10 μηνῶν ἔδειξεν, ὅτι σηματικὸς ἀριθμὸς ιδιοκτητῶν ἀγροτικῶν λεωφορείων, οἱ ὅποιοι ἔξετέλουν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν μεταφορᾶς ἐπὶ συμβάσει, δὲν ἔτυχον τῆς σχετικῆς ἀδείας ύπό τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν. Ἀπὸ τῆς θεσπίσεως τοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τὸν Ἰούλιον τοῦ 1971 ὑπεβλήθησαν πρὸς τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν 165 αἰτήσεις διὰ χορήγησιν ἀδείας πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει, ἐκ τῶν ὅποιων μόνον 65 ἔγιναν δεκταί. Αἱ ὑπόλοιποι ἀπερρίφθησαν.

Ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Συγκοινωνῶν καὶ Ἐργων τῆς Βουλῆς κατετέθησαν ωρισμέναι ἐκ τῶν ἀπαντήσεων τὰς ὅποιας ή Ἀρχὴ Ἀδειῶν ἔδωσεν εἰς τοὺς αἰτητάς, ἐκ τῶν ὅποιων διεπιστώθη πέραν πάσης ἀμφιθολίας, ὅτι ἐνῷ οἱ ἐν λόγῳ αἰτηταὶ παρουσίασαν πιστοποιητικὰ ἀποδεικνύοντα ὅτι ἐπὶ 8 καὶ πλέον ἔτη ἔξετέλουν εἰς τινα διαδρομὴν μεταφορᾶς ἐπὶ συμβάσει, ή Ἀρχὴ Ἀδειῶν ἀπέρριψε τὴν αἰτήσιν των.

Πολλοὶ ἔκ τῶν θιοπαλαιστῶν λεωφορειούχων ἔχουν μηνυθῆ ύπό τῆς ἀστυνομίας πλειστάκις καὶ ἐκκρεμοῦν ἥδη πολλαὶ υποθέσεις τοιαύτης φύσεως ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων. Ἐξ ἀλλού πολλοὶ ἔκ τῶν στερηθέντων τοῦ εἰσοδήματος τὸ ὅποιον ἐξησφάλιζον ἐκ μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει προτοῦ θεσπισθῆ ή σχετικὴ νομοθεσία τὸν Ἰούλιον τοῦ 1971, πρόκειται νὰ μηνύσουν τὰς Ἀρχὰς τῆς Δημοκρατίας ἐάν δὲν κατοχυρωθοῦν τὰ συμφέροντά των καὶ νὰ ἀπαιτήσουν ἀποζημίωσεις. Καὶ τὸ δημόσιον θὰ κληθῆ νὰ πληρώσῃ εἰς περίπτωσιν καθ' ἥν τὰ δικαστήρια ἥθελον ἀποδεχθῆ τὰς τοιαύτας ἀπαιτήσεις.

Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους καὶ διὰ τὴν ἀρσιν οἰασδήποτε ἀδικίας εἰς θάρος θιοπαλαιστῶν ιδιοκτητῶν λεωφορείων, παρίσταται ἀνάγκη ὅπως ἐγκριθῆ η τροποποίησις τοῦ σχετικοῦ νόμου, εἰς τρόπον ὃστε νὰ κατοχυρώνωνται τὰ συμφέροντα ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἔξετέλουν μεταφορᾶς ἐπὶ συμβάσει εἰς τινα διαδρομὴν ἐπὶ ἐν ἑτοῖς ἐντὸς τῶν τριῶν τῶν προηγθέντων τῆς θεσπίσεως τοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ Ἰουνίου 1971.

Δι' αὐτὸ καὶ ἐκφράζομεν τὴν πεποίθησιν, ὅτι ή Βουλὴ θὰ ἐγκρίνῃ τὸ ύπό συζήτησιν Νομοσχέδιον ὡς τοῦτο ἔχει τροποποιηθῆ ύπό τῶν δύο Ἐπιτροπῶν Συγκοινωνῶν καὶ Ἐργων καὶ Νομικῶν.

Εὐχαριστῶ,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

· Ο κ. Μαλλιώτης έχει τὸν λόγον.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. "Οταν ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συνεδρίασίν της τῆς 15ης Ιουλίου 1971 ἐψήφιζεν δημοφώνως εἰς Νόμον τὸ Νομοσχέδιον τὸ τιτλοφορούμενον ὡς «Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1971», εἶμαι θέσθαιος ὅτι οὐδεὶς ἔξ ήμων εἶχεν ὑπὸ δψιν του ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου μία μεγάλη μερὶς τῶν ίδιωτῶν ίδιοκτητῶν λεωφορείων, οἱ δποῖοι ἐπὶ σειράν ἐτῶν ἔκτελουν δρομολόγια ἐπὶ συμβάσει, κυρίως μεταξὺ τῆς πόλεως Λεμεσοῦ καὶ τῶν Στρατιωτικῶν θάσεων Ἀκρωτηρίου καὶ "Επισκοπῆς, θά εύρισκοντο ἐκτεθειμένοι καὶ ἀνευ ἐργασίας διωκόμενοι ποινικῶς καὶ στερούμενοι τῆς χορηγήσεως τῆς ἀναγκαίας ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός των.

Οι λεωφορείοι οὗτοι, πρὸ τῆς θεοπίσεως τοῦ ἀναφερθέντος νόμου καὶ ἐπὶ σειράν ἐτῶν, ἔκτελουν καλοπίστως μεταφοράς ἐπὶ συμβάσει, οἱ πλείστοι δὲ ἔξ αὐτῶν ἀνευ τῆς σχετικῆς ἀδείας καθ' ὅτι κατὰ τὴν ἐν λόγῳ περίοδον τοιαύτη ὅδεια δὲν ἦτο ἀναγκαία.

Εἶμαι θέσθαιος ὅτι κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ ὡς ἄνω νόμου οὐδενὸς ἔξ ήμων ἡ πρόθεσις ἦτο ἡ ἀπαγόρευσις ἢ ἡ ἀρνητικής χορηγήσεως ἀδείας εἰς τοὺς ἐν λόγῳ δῦδηγούς, οἱ δποῖοι σημειωθήτω προέρχονται κυρίως ἀπὸ τὰς ἀγροτικὰς καὶ οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρας τάξεις τῆς Νήσου μας, ἀλλὰ ἀντιθέτως πρόθεσίς μας ἦτο ἡ κατοχύρωσις τῶν ἐπαγγελματῶν τούτων καὶ ἡ σταθεροποίησις τῆς ἐπαγγελματικῆς των καταστάσεως.

Εἰς τὴν κατατεθεῖσαν τότε εἰς τὴν Βουλὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ἀνεφέροντο σαφῶς τόσον οἱ σκοποὶ οἵτινες ἐπεδιώκοντο διὰ τῶν προτεινομένων τροποποιήσεων δύον καὶ οἱ λόγοι οἵτινες ἐπέθεαλλον τὰς τοιαύτας τροποποιήσεις, ἀλλ' εἰς οὐδὲν σημεῖον καὶ εἰς καμμίαν περίπτωσιν διεφαίνετο εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἔκθεσιν ἢ ὑπῆρξεν ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Νομοσχέδιου ἐκείνου οἰαδήποτε πρόθεσις δημιουργίας μονοπωλείου μεταφορῶν ἢ καθιερώσεως δυσμενούς διακρίσεως δι'

Οὕτε ἦτο δυνατάδον νὰ ἔρμηνευθῇ ἡ πρὸς τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν παραχωρηθεῖσα διακριτικὴ ἔξουσία διὰ τὴν χορήγησιν ἀδειῶν καὶ ἐπιθολήν πρὸς τοῦτο δρῶν, ὡς ἔξουσιοδότης τῆς ἐν λόγῳ Ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου διως καταστρατηγῆ τὰ κεκτημένα δικαιώματα πτωχῶν ίδιωτῶν ἐπαγγελματῶν πρὸς δρελος τῶν μεγάλων μεταφορικῶν ἔταιρειῶν.

Ἀντιθέτως αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ἔκθεσιν διαθεσιώσεις πρὸς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκ μέρους τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων καὶ ἡ ἔρμηνεία ποὺ ἔδόθη ὑπὸ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως διὰ τὰς τροποποιήσεις εἰς τὸ Ἀρθρον 7 τοῦ θασικοῦ νόμου, διὰ τῶν διοίων θά ἀπαιτεῖτο λῆψις Ἀδείας δηληγῆτος χρήσεως παρὰ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν δι'

δχήματα χρησιμοποιούμενα πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει, οὐδόλως συμφωνοῦν μὲ τοιαύτην πρόθεσιν. Δυστυχῶς δμως αἱ μετέπειτα τῆς ψηφίσεως τοῦ ρηθέντος νόμου ἔξελίξεις ἀπέδειξαν πρῶτον, ὅτι ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν ἔρμηνεύουσα λανθασμένως τὴν εἰς ἀρτὴν παραχωρηθεῖσαν διακριτικὴν ἔξουσίαν, ἥρηθη εἰς 80 περίποι λεωφορείουχους τῆς Ἐπαρχίας Λεμεσοῦ τὴν παροχὴν ἀδείας πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει, ἐργασίαν τὴν διοίων ἔκτελουν ἐπὶ σειράν ἐτῶν προγομένων, καὶ, δεύτερον, ἀντὶ τῆς προσδοκωμένης θελτιώσεως καὶ ταχείας διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀρχῆς πρὸς ἔξυπρέτησιν τοῦ κοινοῦ, ὡς τοῦτο ἐσκοπεῖτο διὰ τῶν γενομένων τροποποιήσεων τοῦ θασικοῦ νόμου, τὸ κοινὸν ταλαιπωρεῖται μεγάλως καὶ ἡ διεκπεραίωσις τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν καθυστερεῖ ἀδικαιολογήτως.

Πολλαὶ ἐπιστολαὶ καὶ αἴτησις ίδιοκτητῶν λεωφορείων σταλεῖσαι πρὸς τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν μετὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ θασικοῦ νόμου ἢ δὲν ἀπηντήθησαν διόλου ἢ ἔχουν ἀπαντηθῆ μετὰ παρέλευσιν πολλῶν μηνῶν.

'Ετέθησαν ύπ' ὅψιν μου περιπτώσεις κατά τὰς ὁποίας λεωφορειούχοι, οἱ δόποι οἱ ἔξετέλουν ἐπὶ σειράν ἑτῶν δρομολόγια πρὸς ἔξυπρέτησιν τῶν ὕπερτανικῶν. Θάσεων καὶ κατεῖχον διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν εἰδικὴν ἀδειαν ἔκδοθεῖσαν ύπὸ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν, δταν ὑπέθαλον αἴτησιν δι' ἀνανέωσιν τῆς τοιαύτης ἀδειας των ἡ ἀπάντησις ποὺ τοὺς ἔδόθη μὲ καθυστέρησιν ἐπτὰ δλοκλήρων μηνῶν ἦτο δτι ἡ αἴτησις των ἀπερρίφθη μὲ τὴν ἀναληθῆ δικαιολογίαν δτι οὐδέποτε προηγουμένως εἶχον ἔφοδιασθῆ διὰ τοιαύτης ἀδειας.

"Ἔχω εἰς χείρας μου στοιχεῖα τοιούτων περιπτώσεων, ἀντίγραφα τῶν ὁποίων καταθέτω εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Βουλῆς.

Τὸ γεγονός αὐτὸν μαρτυρεῖ δύο τινά :

(α) "Οτι ἡ διεκπεραίωσις τῶν ἔργασιῶν τῆς Ἀρχῆς διεξάγεται μὲ ἀσυγχώρητον καθυστέρησιν" καὶ

(β) δτι αἱ ἀποφάσεις διὰ τὴν Ἑγκρίσιν ἡ ἀπόρριψιν τῶν αἰτήσεων τῶν ἐνδιαφερομένων λαμβάνονται ἀνευ τῆς ἔξετάσεως τῶν σχετικῶν φακέλλων τῶν ὑποθέσεων καὶ ἀνευ τῆς ἐπισταμένης ἐρεύνης τῶν κριτηρίων, ὡς ὅφειλε νὰ γίνεται δι' ἔκάστην περίπτωσιν κεχωρισμένως.

Τοιούτου είδους ἐνέργειαι εἰναι ἐντελῶς ἀπαράδεκτοι δταν γίνωνται ἐκ μέρους Ὑπευθύνων Τμημάτων ἡ Ἀρχῶν, καὶ εἰς καμμίαν περίπτωσιν δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ ἡ συνέχισί των.

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὰ γεγονότα καὶ ἡ μέχρι σήμερον κτηθεῖσα πεῖρα ἀπέδειξαν δτι ἡ περατέρω τροποποίησις τοῦ ὑφισταμένου περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς Νόμου εἰναι ἀναγκαία καὶ θά συμβάλῃ εἰς τὴν πλήρωσιν ἐνὸς Νομοθετικοῦ κενοῦ καὶ εἰς τὴν ἄρσιν τῶν γενομένων ἀδικιῶν.

"Ως ἐκ τούτου θὰ ψηφίσω ὑπὲρ τῆς προτεινομένης Προτάσεως Νόμου ὡς αὕτη ἐτροποιήθη ύπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν τῆς Βουλῆς τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

"Αξιότιμε κ. Πρόεδρε. Νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε, ἐκ τῆς θέσεώς μου. Ἀποσύρω τὴν δήλωσίν μου νὰ ἀγορεύσω ἀπὸ τοῦ βήματος. Εἶχα κατ' ἀρχὴν πρόθεσιν νὰ καταψηφίσω τὴν Πρότασιν Νόμου τὴν ὑποθληθεῖσαν ύπὸ τῆς Ἀριστερᾶς, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει φρονῶ τὸ ἔξῆς :

Νομίζω δτι πρέπει νὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας, διότι θεραπεύει ἐν αἴτημα δίκαιοιν ἀλλὰ μιᾶς περιωρισμένης δμάδος προσώπων ἐκ Λεμεσοῦ καὶ διὰ ταῦτα θὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας. Ἐπισημαίνω δμως τὸ ἔξῆς, κ. Πρόεδρε, δτι ἐάν τὸ λάθος πίπτῃ εἰς τὴν κακὴν ἐφαρμογὴν τῆς διακριτικῆς ἔξουσίας ἡ ὁποία παρεσχέθη ύπὸ τοῦ ὑφισταμένου Νόμου εἰς τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν, καὶ ἐάν ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν κάμην κακὴν χρήσιν τῆς διακριτικῆς ἔξουσίας, νομίζω δτι δὲν εἰναι ὁ Νόμος δ ὁποῖος πταίει καὶ νομίζω δτι δὲν εἰναι ἡ τροποποίησις τοῦ Νόμου ποὺ θὰ θεραπεύῃ τὸ κακόν.

Δι' αὐτὰ δλα, κ. Πρόεδρε, ἀποσύρω τὴν πρόθεσιν μου νὰ καταψηφίσω καὶ θὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Χατζηηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Η κατοχύρωσις οίουδήποτε έπαγγέλματος ἐπετεύχθη πάντοτε μετά ἀπό ὄγώνας, καὶ εἰς τὴν συγκεκριμένην αὐτὴν περίπτωσιν ἡ κατοχύρωσις τοῦ αὐτοκινήτικοῦ ἔπαγγέλματος ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα συνεχῶν ὄγώνων τῆς τάξεως τῶν αὐτοκινήτων.

Τὸ θέμα διὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ παρόντος Νόμου ἡγέρθη ἀπὸ τὴν ἀδικίαν ἡ ὅποια ἔγινεν εἰς θάρος ἐνὸς σημαντικοῦ ἀριθμοῦ λεωφορειούχων τῆς περιοχῆς Λεμεσοῦ. Παρηκολουθήσαμεν τὸ δλον θέμα ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς καὶ ἐδώσαμεν εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἀρχὴν Ἀδειῶν τὸν χρόνον τὸν ὅποιον αὕτη ἐζήτησε διὰ νὰ ἔξετάσῃ μίαν ἐκάστην περίπτωσιν. Ἐπεισθημεν πράγματι διτὶ οὔτε ἡ ἀρμοδία ἀρχὴ ἔδειξε τὸ πρέπον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν κάθε περίπτωσιν, ἀλλὰ ἐπεισθημεν ἐπίσης διτὶ καὶ ἡ νομοθεσία ἡ ὅποια εἶχε ψηφισθῆ καὶ τροποποιηθῆ ἀργότερον ήτο ἐλλειπής.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον καὶ διὰ νὰ ἀποδοθῇ δικαιοσύνη εἰς τοὺς 115 αὐτούς λεωφορειούχους ἔπαγγελματίας θὰ ψηφίσωμεν ως Προοδευτική Παράταξις τὴν σχετικὴν τροποποίησιν.

Ἐύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ο. κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Ὁρθὴ ἡ διαπίστωσις διτὶ ἡ νομοθεσία ἡ ὅποια εἶχε κατοχυρωθῆ διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν θεμάτων τροχαίας ἥτο ἐλλειπής. Ἀλλὰ ἀκόμη ὅρθοτέρα ἡ διαπίστωσις διτὶ εἰς τὴν ἐλλειπή αὐτὴν νομοθεσίαν προσετέθη καὶ ἡ κακὴ διαχείρισις ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν τῆς ἔξουσίας ἡ ὅποια ἐδόθη εἰς αὐτὴν.

Τὸ πρέπον καὶ ὅρθὸν τὰ κενὰ νὰ καλυφθοῦν διὰ τροποποιητικῆς νομοθεσίας καὶ ὅρθη ἥτο ἡ πρότασις Νόμου ἡ ὅποια κατετέθη σήμερον εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ καλύψῃ αὐτὰ τὰ κενὰ καὶ ἐλπίζομεν διτὶ εἰς ἔνα τούλαχιστον μέτρον δὲν θὰ δύναται πλέον ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν κατὰ κακὸν τρόπον ἐρμηνεύουσα τὸν Νόμον νὰ ἔξακολουθῇ νὰ ταλαιπωρῇ πολλοὺς ἀδειούχους πολίτας τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας τῶν διποίων τὰ δικαιώματα πράγματι εἶχαν παραγραφῆ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν.

Θὰ ἤθελα νὰ ἀναφέρω ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς διτὶ καὶ διτὸν ἀκόμη ἐφέσεις πολιτῶν είχον γίνει ἀποδεκταὶ ἀπὸ τὸν Ὑπουργόν, ὁ ὅποιος εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν εἶχε τὸ δικαιώματα νὰ ἔξετάσῃ τὰς ἐφέσεις, ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν ἡρνεῖτο καὶ ἀρνεῖται νὰ συμμορφωθῇ, ἀκόμη καὶ χωρὶς νὰ δίδῃ λόγους καὶ χωρὶς νὰ εἰσηγήται τρόπον, ἐπὶ τέλους, θεραπείας τοῦ κακοῦ. Ἀρνεῖται νὰ συμμορφωθῇ πρός τὰς ἀπόψεις τοῦ Ὑπουργοῦν ὁ ὅποιος ἐνήργει, διποις εἶπα πρίν, ως ἀρχὴ ἐφετείου εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν.

"Οπως θὰ ἐνθυμοῦνται οἱ παλαιότεροι Βουλευταί, είχα κάποτε εἰσηγηθῆ τὴν δημιουργίαν Κοινοθουλευτικοῦ ἐλέγχου διὰ τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν, διότι τότε είχεν ἔγερθη ἐν σοβαρὸν θέμα καὶ ἐπαναλαμβάνων ἐν θέμα διὰ τὸ ὅποιον ἵσως ἐπληρώθησαν ἐκατοντάδες χιλιάδες λιρῶν ἀπὸ τὸ Κυπριακὸν δημόσιον, ἀκόμη μπορῶ νὰ πῶ διτὶ ἐκλάπησαν ἐκατοντάδες χιλιάδες λιρῶν ἀπὸ τὸ Κυπριακὸν δημόσιον, διότι, διποις εἶναι γνωστόν, διποις εἶχα καταγγείλει τότε ἐπισήμως ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς, ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν εἶχε παραχωρήσει κατὰ παράθασιν τοῦ Νόμου ἀδειαῖς διὰ τὴν εἰσαγωγὴν μεταχειρισμένων αὐτοκινήτων κατὰ τὸ δοκοῦν καὶ αὐτοὶ αἱ ἀδειαὶ δὲν παρεχωροῦντο εἰς δικαιούχους τούλαχιστον ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι θὰ ἔχρησιμοποιῶσαν αὐτὰ τὰ ὀχήματα διὰ τὴν ἔξασκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀλλὰ παρεχωροῦντο ἀντὶ ποσοῦ £ 500 καὶ £ 600.

Λυποῦμαι νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ ἔρευνα δὲν συνεπληρώθη καὶ ὅτι ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ οὐδέποτε εἶχε τὴν εὔκαιρίαν πράγματι νὰ ἔξετάσῃ τὶ γίνεται μὲ τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν.

Τὰ λέγω ὅλα αὐτὰ διὰ νὰ τονίσω τὸ ἔξῆς :

Ὄρθη ἡ νομοθεσία καὶ πιστεύω ὅτι δύμοφώνως θὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Καὶ ἐλπίζω ὅτι αὐτὴ ἡ νομοθεσία, ὅπως εἴπα καὶ πρίν, θὰ ἀπαλλάξῃ τούλαχιστον ἔνα μεγάλον ἀριθμὸν αὐτοκινητοδηγῶν ἀπὸ τὰς ταλαιπωρίας τὰς δποίας ὑφίστανται.

Δὲν εἰμαι δύμως θέσταιος διότι, ἔάν ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν ἔξακολουθῇ νὰ κινήται μὲ τὰ αὐτὰ ἐλαστήρια καὶ μὲ τὰ αὐτὰ κίνητρα, ἔάν δὲν ἀντελήφθῃ ὅτι εἰναι καιρός πλέον νὰ λογοδοτῇ διὰ τὰς πράξεις της, πολὺ φοιτοῦμαι ὅτι καὶ μὲ αὐτὴν ἀκόμη τὴν νέαν νομοθεσίαν, ἡ δποία ἔν τινι μέτρῳ καλύπτει τοὺς αὐτοκινητοδηγούς, θὰ εύρεθοῦν καὶ πάλιν τρόποι νὰ ταλαιπωροῦνται αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι, θὰ εύρεθοῦν καὶ πάλιν τρόποι νὰ ἀρνοῦνται συνεχῶς τὴν παραχώρησιν ἀδειῶν εἰς αὐτοὺς τοὺς αὐτοκινητοδηγούς.

Τὰ τονίζω αὐτὰ διὰ νὰ τονισθῇ διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ὅτι καθῆκον τῆς Βουλῆς δὲν εἰναι ἀπλῶς ἡ ψήφισις αὐτοῦ τοῦ Νόμου, ἀλλὰ καὶ ὁ ἔλεγχος ἐπὶ τέλους αὐτῶν τῶν δργανισμῶν οἱ δποῖοι δφείλουν νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι εύρισκονται ὑπὸ τὸν δημόσιον ἔλεγχον αὐτοῦ τοῦ δργάνου καὶ ἡ Βουλὴ νὰ εἰναι ἔτοιμη, ἔάν καὶ ἐφ' ὅσον ἐντὸς δρισμένου χρονικοῦ διαστήματος ἀποδειχθῇ ὅτι ὑπάρχουν ἀκόμη συγκεκριμένα καὶ πολλὰ παράπονα διὰ τὴν στάσιν τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν, τούλαχιστον νὰ ἀναθιώσῃ τὴν παλαιὰν Ἐπιτροπὴν ἡ δποία εἶχεν ὡς στόχον τὴν πλήρη ἔρευναν εἰς τὰ πεπραγμένα τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι συνάδελφοι. Συμφωνῶ μὲ τὴν Πρότασιν Νόμου ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς Νομικῆς Ἐπιτροπῆς. "Αλλωστε ἔλαθον μέρος καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν αὐτὴν, ὁ Πρόεδρος τῆς δποίας ἀνέγνωσε καὶ τὴν "Ἐκθεσιν πρὸ δλίγου.

Ἐκεῖνο τὸ δποίον θέλω νὰ τονίσω εἰναι τὸ ἔξῆς : "Ο, τι ἐτονίσθη ὑπὸ προηγουμένων δμιλητῶν, καὶ ίδιως ὑπὸ τοῦ κ. Παπαϊωάννου, ὅτι διὰ τῆς προτεινομένης τροποποιήσεως λύονται τὰ προθλήματα καὶ αἱ γενόμεναι ἀδικίαι τοῦ παρελθόντος εἰς δ, τι ἀφορᾶ τὴν τάξιν τῶν βιοπαλαιστῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲν εἰναι ἀπολύτως δρθόν. Διὰ τῆς προτεινομένης τροποποιήσεως ἀπλῶς καὶ μόνον σμικρύνονται αἱ διακριτικαὶ ἔξουσίαι τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν καὶ ἐπομένως ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν, ὡς ἡ ἀντεταλμένη Ἀρχή, πάλιν θὰ ἔχῃ νὰ ἔξετάσῃ αἰτήσεις ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν καὶ ἔάν κρίνῃ εὕλογον νὰ παράσχῃ τὴν σχετικὴν ἀδειαν. Πάντως διὰ τοῦ προτεινομένου Νομοσχεδίου, ὡς εἴπον καὶ ἐνωρίτερον, σμικρύνονται αἱ διακριτικαὶ ἔξουσίαι τῆς Ἀρχῆς καὶ ἐλπίζω ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ ἀποδοθῇ κάποια δικαιοσύνη καὶ εἰναι μόνον διὰ τὸν λόγον τούτον ποὺ θὰ ψηφίσω ὑπὲρ τῆς τροποποιήσεως.

Εύχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ ἐρωτήσω ἔάν ὑπάρχουν ἄλλοι ἀγορηταὶ καὶ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, θὰ ήθελα νὰ διευκρινίσω δύο σημεία :

Τὸ πρῶτον σημεῖον προκύπτει ἀπὸ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Λυσσαρίδη, δὲ δόποιος, ἀναφερθεὶς εἰς τὰς ἔξουσίας τοῦ Ὑπουργοῦ ἐν σχέσει μὲ τὴν ὑφισταμένην νομοθεσίαν, ἔχαρακτήρισε τὰς ἔξουσίας του ὡς ἔξουσίας ἐφετείου.

Ἡ πραγματικότης εἶναι δτὶ, δπως προβλέπει ἡ παροῦσα νομοθεσία, δ Ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ ἀνατρέψῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἀρχῆς ἀλλὰ δύναται, ἔαν κρίνῃ εὐλογον, νὰ παραπέμψῃ ταύτην πρὸς τὴν Ἀρχὴν πρὸς ἐπανεξέτασιν. Καὶ ἐπομένως δημιουργεῖται κάποιος φαῦλος κύκλος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δτὶ δὲν Ὑπουργὸς μπορεῖ νὰ ἀποστέλῃ πίσω τὸ θέμα πρὸς τὴν Ἀρχὴν πρὸς ἐπανεξέτασιν, ἢ δὲ Ἀρχὴ μπορεῖ, ἐπανεξετάζουσα τὸ θέμα καὶ πάλιν, νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἀρχικήν της ἀπόφασιν. Καὶ ἐπομένως θέτω τὸ θέμα αὐτὸ διότι θὰ ἥτο δρθὸν νὰ ἔξετασθῇ ἡ πρόνοια αὐτὴ τοῦ θασικοῦ νόμου, διότι δημιουργεῖ, ὡς εἴπα, μίαν διαδικασίαν ἢ δόποια ἐν πολλοῖς εἶναι καὶ περίπλοκος, προκύπτουν καθυστερήσεις ὁσότου ἔξετασθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἔαν πρέπει νὰ ἐπανεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς ἐπανεξέτασιν καὶ δτὸν ἐπαναπεμφθῇ πρὸς ἐπανεξέτασιν προκύπτουν ἐπίσης σημαντικαὶ καθυστερήσεις εἰς τὴν Ἀρχὴν μέχρι τῆς ἐπανεξετάσεως. Δὲν προθαίνω εἰς εἰσήγησιν, ἀλλὰ ἀπλῶς ἐπισημαίνω τὴν ἀτέλειαν αὐτὴν τοῦ θασικοῦ νόμου.

Τὸ δεύτερον θέμα εἶναι δσον ἀφορᾶ κατηγορίας αἱ δόποιαι Ισοδυναμοῦν μὲ κατάχρησιν ἔξουσίας ἐκ μέρους τῆς Ἀρχῆς.

Ἄσφαλῶς συμφωνῶ δτὶ ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἔξασκῃ κοινοθουλευτικὸν ἔλεγχον, ἀλλὰ δὲν ἥθελα νὰ ἐπισύρω τὴν προσοχὴν τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν εἰς τὸ δτὶ ἡ Ἀρχὴ δὲν διορίζεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς ἔξουσίας καὶ ἐπομένως εἶναι εὔκολώτερον διὰ τὴν Ἐκτελεστικὴν ἔξουσίαν νὰ ἐπιτερῷ τὰς ἔργασίας τῆς Ἀρχῆς καὶ ἔαν καὶ ἐφ' δσον ἔχῃ στοιχεῖα δτὶ ἡ Ἀρχὴ δὲν πράττει τὸ καθῆκον τῆς ἡ χρηματοδοτεῖται ἡ ἐνεργεῖ κατά τρόπον, δ δόποιος δημιουργεῖ δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις ἡ δυσμενεῖς διακρίσεις, θὰ πρέπει ἡ Ἐκτελεστικὴ ἔξουσία νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὸ νὰ παύῃ τὴν Ἀρχὴν καὶ νὰ διορίζῃ νέαν τοιαύτην.

Διότι ἡ ὑπὸ τῆς Βουλῆς συζήτησις τοῦ θέματος ἀπλῶς μπορεῖ νὰ παρουσιάσῃ δρισμένας πτυχάς τοῦ προβλήματος, ἀλλὰ δὲν δίδει τὴν λύσιν αὐτοῦ.

Αὐτὰ τὰ δύο σημεῖα ἥθελα νὰ θίξω.

Ο. κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐπὶ τοῦ πρῶτου σημείου, τὸ δόποιον ἐθίξατε, νομίζω δτὶ θὰ ἥτο καλὸν εἰς τὸ κατάλληλον στάδιον τῆς συνεδρίας ταύτης, ἔαν παρεπέμπατε τὸ θέμα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν διὰ νὰ ἔξετάσῃ τὸ ἄρθρον τὸ δόποιον δίδει τὰς ἔξουσίας τὰς δόποιας ἀνεφέρατε εἰς τὸν Ὑπουργὸν μὲ πρόθεσιν δπως ἡ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν ἡ οἱ ἀποτελοῦντες αὐτὴν Βουλευταί, ὑποθάλουν τροποποιητικὸν Νομοσχέδιον πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅμως δτὶ δὲν θὰ ἥτο δρθὸν νὰ καθυστερήσῃ ἡ ψήφισις τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.....

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

"Οχι, όχι.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ ἔπρεπε νὰ χωρήσωμεν εἰς ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.....

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Μάλιστα, μάλιστα.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ τὸ ἄλλον θέμα μπορεῖ νὰ ἔξετασθῇ εἰς μεταγενέστερον στάδιον.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Μάλιστα. Δι' αὐτὸν εἶπα εἰς τὸ κατάλληλον στάδιον τῆς συνεδρίας, δηλαδὴ εἰς τὸ τέλος, ἀφοῦ ψηφισθοῦν ὅλα τὰ Νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Αὐτὸν ποὺ ήθελα νὰ παρατηρήσω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἶναι τὸ σημεῖον ποὺ έθιξεν ὁ ἔντιμος συνάδελφος κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ἐγώ δὲν εἶπα εἰς τὴν δημιλίαν μου δτι λύεται αὐτομάτως τὸ πρόβλημα ποὺ ἀντιμετωπίζουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι λεωφορειοῦχοι. Ἐπιδιώκουμεν οὐτανταχαρώσαμεν τὰ συμφέροντα αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ ἀρωμεν τὴν ἀδικίαν εἰς βάρος των.

‘Ασφαλῶς ἔχει σμικρυνθῆ ἡ διακριτικὴ ἔξουσία τῆς Ἀρχῆς Ἀδειῶν. ‘Ομως ἔαν καὶ εἰς τὸ μέλλον παρατηρηθῆ τὸ ἴδιον φαινόμενον ποὺ ἔχει παρατηρηθῆ μέχρι σήμερον, δηλαδὴ ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν, ἀνεξαρτήτως τῶν στοιχείων ποὺ θὰ προσκομίσουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι λεωφορειοῦχοι, νὰ ἀρνῆται νὰ ἐκδώσῃ εἰς αὐτοὺς ἀδειαν, τότε ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν θὰ ἔχῃ νὰ ἀκούσῃ καὶ πάλιν ἀπὸ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς καὶ δὲν νομίζω δτι θὰ ἀφεθοῦν οἱ λεωφορειοῦχοι αὐτοὶ χωρὶς προστασίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Εφ’ ὅσον δὲν ὑπάρχουν ὄλλοι δημιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ δόπια θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ βασικοῦ νόμου διὰ προσθήκης νέου ἀρθρου. “Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Εἰς τὸ ἄρθρον 8(β), ἔκτη γραμμή, νομίζω δτὶ πρέπει νὰ προστεθοῦν αἱ λέξεις «ἐπὶ συμβάσει» μετὰ τὴν λέξιν «ἔπιθατῶν». Διαφορετικὰ νομίζω δτὶ δὲν θγαίνει τὸ πρέπον νόημα.

Ἐάν θέλετε νὰ ἀναγνώσω διάλογον τὸ ἄρθρον 8(β), κ. Πρόεδρε.

«Ἀνεξαρτήτως παντὸς διαλαμβανομένου ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ ἡ Ἀρχὴ Ἀδειῶν παρέχει ἀδειαν διδικῆς χρήσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου εἰς πᾶν δχῆμα πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορᾶς ἔπιθατῶν δσάκις ἐν τῷ ἐδαφίῳ κ.λ.π., κ.λ.π.». Εἰσηγοῦμαι ὅπως προστεθοῦν αἱ λέξεις «ἐπὶ συμβάσει» δηλαδὴ «πᾶν δχῆμα πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορᾶς ἔπιθατῶν ἐπὶ συμβάσει».

Διότι εἰναι ἀσφαλῶς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει ποὺ ἀσχολούμεθα διὰ τοῦ τροποποιητικοῦ αὐτοῦ Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Συμφωνῶ μὲ τὸν κ. Ξάνθον Κληρίδην καὶ ὡς γεγονός εἰς τὸ προσχέδιον τὸ εἶχαμεν προσθέσει, ἀλλὰ ἐκ τυπογραφικοῦ λάθους παρελείφθη.

Βλέπετε καὶ ἀπὸ τὸν πλαγιότιτλον λέγει μεταθατικὴ διάταξις δι’ ὀρισμένα δχῆματα πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορῶν ἐπὶ συμβάσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθέσουν εἰς τὸ ἄρθρον 8(β) τὰς λέξεις «ἐπὶ συμβάσει». «Πᾶν δχῆμα πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορᾶς ἔπιθατῶν ἐπὶ συμβάσει δσάκις ἡ ἐν τῷ ἐδαφίῳ (2) κ.λ.π.» καὶ νὰ μονογραφήσουν τὴν διόρθωσιν.

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Εἰς τὸ ἴδιον ἄρθρον παράγραφος 2, ὑποπαράγραφος (β), ἀναφέρεται τὸ ἔξῆς :

«ἡ πρὸς παροχὴν τοιαύτης ἀδείας αἵτησις νὰ ὑποθληθῇ τὸ ἀργότερον ἐντὸς δύο ἑτῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἐφημερίδῃ τῆς Δημοκρατίας».

Φαντάζομαι δτὶ ἡ προθεσμία αὕτη εἰναι πολὺ μακρόχρονος καὶ εἰσηγοῦμαι τὴν τροποποίησιν δτὶ θὰ πρέπει τούλαχιστον ἡ αἵτησις νὰ ὑποθληθῇ ἐντὸς ἔξι μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς δημοσιεύσεως.

Είμαι μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Συγκοινωνιῶν, κ. Πρόεδρε, καὶ ἐνέκρινα τὴν τροποποιητικὴν αὐτὴν εἰσήγησιν τοῦ Νόμου καὶ ἀνετέθη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν νὰ συντάξῃ νομοτεχνικῶς τὴν τροποποίησιν. Παρόμοιαι περιπτώσεις ὑπάρχουν καὶ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν μας ὅπως καὶ παντοῦ καὶ ὡς μᾶς ἀνεκοινώθη καὶ ἐλέχθη καὶ σήμερον αἱ περιπτώσεις αὕται εἰναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον γνωσταί, κυμαίνονται δὲ πέριξ τῶν 120. Ἐάν ἐν τῷ μεταξύ ὑπάρξουν ἄλλαι ἐπιτρέπεται καὶ εἰς αὐτοὺς νὰ ἀποταθοῦν διὰ νὰ πάρουν τὴν σχετικὴν ἀδειαν. Ἀλλὰ δύο ἔτη διὰ νὰ ἀνευρεθοῦν ἄλλοι εἰναι πολὺ μεγάλη χρονικὴ περίοδος καὶ δὲν πιστεύω δτὶ ἔξυπηρετεῖ κανένα σκοπόν. Μᾶλλον θὰ κρατῇ καὶ τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν καὶ δλην τὴν ὑπηρεσίαν αὕτην εἰς ἀναμονήν διὰ νὰ δημιουργηθοῦν ἡ νὰ ξαναγεννηθοῦν ἄλλαι τέτοιαι περιπτώσεις.

Νομίζω δτι ἔξι μῆνες είναι ὑπεραρκετή περίοδος διὰ νὰ ὑποθάλῃ ἔνας αἴτησιν, νοούμενου δτι ἔγινε τόσος θόρυβος, τὸ θέμα ἀνεκινήθη καὶ ἀπὸ τὰς ἐπαγγελματικὰς Ὀργανώσεις τῶν αὐτοκινητιστῶν καὶ είναι πολὺ γνωστόν.

Ὑπάρχουν δσαι ὑπάρχουν καὶ ἐντὸς ἔξι μηνῶν είναι ἀρκετὴ περίοδος διὰ νὰ ὑποθάλουν αἴτησιν. Δὲν σημαίνει δτι μὲ τὸ νὰ ὑποθάλῃς αἴτησιν πρέπει νὰ ἔξασφαλίσῃς ἐντὸς ἔξι μηνῶν τὴν ἄδειαν. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ πάρῃ καὶ δύο χρόνια, μπορεῖ νὰ πάρῃ καὶ ἔνα χρόνον, μπορεῖ καὶ ἔνα μῆνα, ἀλλὰ ἡ αἴτησις νομίζω δτι είναι πολὺ παρατραβηγμένον νὰ χρειάζεται τὰ δύο ἔτη διὰ νὰ ὑποθληθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Αἰμιλίος Μιχαηλίδης.

ΑΙΜ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Χριστοδούλιδη. Τὸ θέμα αὐτὸ συνεζητήθη καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν καὶ μετὰ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως, δταν δὲ ἀναγνώσετε τὴν ὑποπαράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου, θὰ ἀντιληφθῆτε διατὶ χρειάζεται αὐτὴ ἡ κάπως μακροτέρα περίοδος. Διὰ νὰ ὑποθάλῃ ἡ αἴτησις αἴτησιν καὶ νὰ λάβῃ ἄδειαν πρέπει νὰ ἀποδείξῃ δτι ὑφίσταται σύμβασις διὰ τὴν τοιαύτην μεταφοράν ἢ πρόθεσις συνομολογήσεως τοιαύτης συμβάσεως.

Είναι ἐνδεχόμενον οἱ πολλοὶ λεωφορειοῦχοι, λόγω τῶν περιπτειῶν ἢ λόγῳ τῆς ἐκλαμβανομένης ὡς παρανομίας ποὺ παρουσιάζετο μέχρι σήμερον, νὰ μὴν ἔχουν συνομολήσει σύμβασιν καὶ νὰ μὴν είναι εἰς θέσιν νὰ παρουσιάσουν σήμερα ἢ ἐντὸς τῆς περιόδου τῶν ἔξι μηνῶν πρόθεσιν συνομολογήσεως συμβάσεως.

Δι’ αὐτὸ ἐκρίθη ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν, κατόπιν συνεννοήσεως καὶ μετὰ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως, δτι ἡ προθεσμία αὐτὴ τῶν δύο ἐτῶν είναι ἐπιθετική οὕτως ὥστε ἐκεῖνοι οἱ δόποι τυχόν δὲν ἔξησφαλίσαν ἢ δὲν είναι εἰς θέσιν νὰ παρουσιάσουν ἐνισχυτικὸν στοιχεῖον τῆς αἴτησεώς των διὰ τὴν ἔξασφαλίσιν ἄδειας νὰ πράξουν τοῦτο κατὰ τὸ προσεχές ἔτος ἢ κατὰ τὴν ἐπομένην περίοδον καθ’ ἣν θὰ παραχωρηθοῦν καὶ θὰ συνομολογηθοῦν αἱ Συμβάσεις Μεταφορᾶς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἀνέφερα καὶ προηγουμένως δτι ἄλλο τὸ κεφάλαιον νὰ ὑποθῆτῇ ἡ αἴτησις καὶ ἄλλο τὸ κεφάλαιον νὰ ἔξασφαλίσῃς ἄδειαν χρήσεως κινήσεως τοῦ αὐτοκινήτου διὰ μεταφοράς ἐπὶ συμβάσει. Ἡ αἴτησις δύναται νὰ ὑποθληθῇ καὶ αὔριον ἢ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Νόμου. Διὰ τὸ ἔαν θὰ ἔξασφαλίσῃς ἄδειαν καὶ πότε καὶ ποιὰ στοιχεῖα θὰ παρουσιάσῃ δὲν τίθεται χρονικὴ περίοδος. Δύναται νὰ παρουσιάσῃ ὁ ἐνδιαφερόμενος τὰ τεκμήριά του διότε δήποτε διὰ νὰ ἔξασφαλίσῃ τὴν ἄδειαν. Αἴτησις δμως πρέπει νὰ ὑποθληθῇ τούλαχιστον ἐντὸς ἔξι μηνῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Μιχαηλίδης.

ΑΙΜ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος νὰ διαφωνήσω καὶ πάλιν. Τότε είναι ποὺ θὰ δημιουργηθῇ πρόθλημα ἐντὸς τῆς Ἀρχῆς, διότι θὰ ὑφίσταται αἴτησις ἡ δποια θὰ δύναται νὰ παραμείνῃ ἐκκρεμῆς ἐπὶ σειράν

έτων. Δηλαδή έάν αύτή ή αίτησις ύποθετή έντός της περιόδου τών ίξη μηνῶν χωρίς νά προσαχθούν τά όποδεικτικά στοιχεῖα ή στοιχεῖα τά όποια θά ύπο- στηρίζουν τήν έκδοσιν άδειας, τότε είναι πού θά δημιουργηθή τό πρόθλημα. Θά παραμένη ή αίτησις έντός της 'Αρχῆς Άδειων και θά δύναται ό αιτητής μετά ένα, δύο, τρία χρόνια νά παρουσιάσῃ τά στοιχεῖα και νά έξασφαλίσῃ άδειαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

•Ο κ. Χατζηράκλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΠΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόδερμε. Νομίζω ότι έαν παραμείνη ώς έχει τὸ Νομοσχέδιον, διαφοροποιεῖται καὶ ὁ σκοπός διά τὸν ὅποιον γίνεται ἡ τροποποίησις τοῦ σχετικοῦ Νόμου. Ἡ τροποποίησις τοῦ σχετικοῦ Νόμου προῆλθεν ἐξ ἀφορμῆς διαθημάτων εἰς τὰ ὅποια προέβησαν λεωφορειοῦχοι οἱ ὅποιοι ἔχουν συμβάσεις σήμερον εἴτε μὲ τὰς ἀγγλικάς θάσεις εἴτε μὲ οἰαδήποτε ἄλλα ἀρμόδια Σώματα καὶ δὲν ἔχουν λάβει σχετικὴν ἀδειαν ἀπὸ τὴν Ἀρχὴν Ἀδειῶν μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διώκωνται ἀπὸ τὴν Ἀστυνομίαν.

Πρόθεσις τής τροποποίησεως τοῦ Νόμου είναι νὰ καλυφθοῦν αὐτοὶ οἱ ἀνθρωποὶ οἱ δύοιοι, ἐνώ ἔχουν ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις, δὲν ἔχουν ἄδειαν καὶ διώκονται.

Δέν είναι πρόθεσις τοῦ Νομοσχεδίου νὰ δημιουργήσῃ μίαν νέαν κατάστασιν, ἡ δποια ἀσφαλῶς θὰ ἐπηρεάσῃ καὶ τὸν Βασικὸν νόμον. Διότι ἔαν ἐπὶ δύο χρόνια θὰ δύναται ἔνας νὰ ὑποβάλῃ αἰτησιν, σημαίνει διτὶ αἱ 115 αἰτήσεις διὰ τὰς δποιας ἡσηχολήθη ἡ Βουλὴ, μπορεῖ αὔριον νὰ γίνουν 500, διότι δὲν ἔχουν σήμερον συμβάσεις θὰ προσπαθήσουν νὰ ὑπογράψουν τοιαύτας διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ λάθουν σχετικὴν ἄδειαν παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

·Ο κ. Ποταμίτης εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Ἐγώ εἶχα ζητήσει τὸν λόγον ὀλλὰ ἥθελα ἀκριβῶς γὰρ ὑποδείξω ὅτι δὲ δημι-
λητῆς πρέπει νῦν εἶναι δ. κ. Αἰμιλίος Μιχαηλίδης, δόποιος καὶ πρώτος ἔθιξε τὸ
ζῆτημα εἰς τὴν συνεδρίασσιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

ΠΡΟΕΛΑΡΟΣ :

• Ο κ. Ξάνθης Κληρίδης και κατόπιν δ κ. Μιχαηλίδης.

Ξ ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Βλέπω τὸ σημεῖον καὶ τῶν δύο παρατάξεων, κ. Πρόεδρε, ἀλλὰ έαν μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ κάμω μίσαν συμβιθαστικήν.....

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ :

Κάμιντε ως μεσολαβητής.

≡ ΚΛΗΡΙΑΗΣ :

Νά περιορίσωμεν τό χρονικόν διάστημα εἰς δώδεκα μῆνας. Νομίζω εἶναι λογικόν καὶ νά λήξῃ τό θέμα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

•Ο κ. Μιχαηλίδης.

ΑΙΜ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ : αὐτὸς δέ τοι προκλητός εἰσιν μήποτε καὶ μάλιστα.

Κύριε Πρόεδρε. Ἐπὶ τοῦ σημείου τὸ δόποιον ἥγειρεν δ. κ. Χατζηγρακλέους νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ παρατηρήσω ὅτι, ἔαν ἀναγνωσθῇ τὸ Νομοσχέδιον ἐν τῷ συνόλῳ του, θὰ ἀντιληφθῇ δ. κ. συνάδελφος ὅτι δὲν ἐκφεύγει διὰ τοῦ καθορισμοῦ διετοῦ περιόδου ἀπὸ τὴν πρόθεσιν τοῦ Νομοσχέδιου. Ἀλλωστε ἀπὸ τὴν ὑποπαράγραφον (α) θὰ δῆτε ὅτι «τὸ δῆχτα πρὸς μεταφορὰν ἐπιβατῶν ἐπὶ συμβάσει νὰ ἔχρησιμοποιεῖτο πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον τούλαχιστον ἐπὶ ἐν ἔτος ἐντὸς τῆς πρὸ τῆς 23ῆς Ιουλίου 1971 περιόδου τῶν τριῶν ἔτῶν».

Ἐπομένως δὲν εἶναι διὰ νὰ καλύψῃ μόνον τοὺς λεωφορειούχους οἱ δόποιοι τώρα, δηλαδὴ σήμερα, ἐργάζονται καὶ μεταφέρουν ἐπιβάτας ἐπὶ συμβάσει καὶ διώκονται ἀπὸ τὴν Ἀστυνομίαν. Εἶναι διὰ νὰ καλύψῃ τὴν τάξιν τῶν λεωφορειούχων οἱ δόποιοι ἐπὶ σειράν ἔτῶν ἡσκουν αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα καὶ προέβανται εἰς αὐτάς τὰς μεταφορὰς καὶ οἱ δόποιοι διὰ τὸν α, β, γ λόγον, διὰ τὸν λόγον ὅτι πιθανὸν νὰ ἥσαν νομοταγεῖς, δὲν συνῆψαν σύμβασιν δι' αὐτὸν τὸν χρόνον καὶ διὰ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς τῆς χρονικῆς περιόδου θὰ δυνηθοῦν νὰ συνάψουν σύμβασιν κατὰ τὸ προσεχές ἔτος ὅταν θὰ δοθοῦν τὰ σχετικά συμβόλαια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι ἡ περίοδος τῶν δύο ἔτῶν, ἡ δόποια προβλέπεται διὰ τὴν ὑποθολὴν αἰτήσεων, εἶναι ἀδικαιολόγητος, διότι εἴμαι θέσθιος ὅτι ἔκαστος ἐκ τῶν λεωφορειούχων θὰ θέλῃ ἀμέσως μόλις ψηφισθῇ δ. Νόμος νὰ ὑποθάλῃ τὴν αἰτήσιν του διὰ νὰ ἔξετασθῇ ἡ περίπτωσί του καὶ νὰ τύχῃ ἀδείας.

Αἱ αἰτήσεις διὰ νὰ ἔγκριθοῦν πρέπει νὰ ὑπάρχουν ἀποδεικτικά στοιχεῖα ὅτι δ. αἰτήτης ἐντὸς τῆς πρὸ τῆς 23ῆς Ιουλίου 1971 περιόδου τριῶν ἔτῶν δι' ἐν ἔτος ἔξετέλει αὐτὴν τὴν ἐργασίαν. Ἐάν ὑποθέσωμεν ὅτι μία λογικὴ περίοδος εἶναι ἔξι μῆνες διὰ νὰ ὑποθάλῃ τὴν αἰτήσιν του τὸ θέμα εἶναι ὅτι κλείει διὰ χρόνος τῆς ὑποθολῆς τῆς αἰτήσεως καὶ ἀρχίζει διὰ χρόνος τῆς ἔξετάσεως τῆς ὑποθέσεως. Ὁ ὑποθάλλων τὴν αἰτήσιν του θὰ ἔχῃ ἀπὸ τὴν ήμέραν τῆς ὑποθολῆς τῆς αἰτήσεώς του τὴν χρονικὴν περίοδον τὴν δόποιαν θὰ χρησιμοποιήσῃ διὰ νὰ προσκομίσῃ τὰ ἀποδεικτικά στοιχεῖα.

Ὀρθότερον θὰ ἥτο μαζὶ μὲ τὴν αἰτήσιν νὰ ὑποθάλῃ καὶ τὰ ἀποδεικτικά στοιχεῖα. Ἐπομένως, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ περίοδος τῶν δύο ἔτῶν δὲν δικαιολογεῖται, δηλαδὴ ἐντὸς δύο ἔτῶν νὰ σκεφθῇ ἔαν θὰ ὑποθάλῃ αἰτήσιν.

Πιστεύω ὅτι ἔξι μῆνες θὰ ἥτο κανονικὴ περίοδος, ἀλλ' ἐφ' δόσον ἔγινε συμβιθαστικὴ πρότασις διὰ περίοδον ἐνὸς ἔτους, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὴν περίοδον τοῦ ἐνὸς ἔτους ὡς ἴκανοποιητικὴν διὰ νὰ ὑποθάλῃ τὶς αἰτήσιν.

Ἐάν ἔνας λεωφορειούχος χρειάζεται ἔνα ἔτος διὰ νὰ σκεφθῇ νὰ ὑποθάλῃ αἰτήσιν, τότε δὲν μποροῦμεν νὰ ἐπικρίνωμεν τὴν Ἐπιτροπὴν ὅτι καθυστερεῖ καὶ διὰ πρότασις μας εἶναι διὰ νὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ ἐργασία τὸ ταχύτερον καὶ διὰ διὰ νὰ παραμένῃ ἐν ἐκκρεμότητι ἡ δλη κατάστασις.

Ἐπομένως εἰσηγοῦμαι διὰ τὸ τροποποιηθῆ δ. κ. περίοδος ἐντὸς τῆς δόποιας δικαιοῦται δ. λεωφορειούχος νὰ ὑποθάλῃ αἰτήσιν, ήτοι νὰ εἶναι περίοδος ἐνὸς ἔτους.

Ο κ. Χατζηιωάννου.

A. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐκεῖνο τὸ δόποιον ἥθελα νὰ παρατηρήσω εἶναι νὰ διευκρινισθῇ ὅτι μαζὶ μὲ τὴν αἰτήσιν, ἐπειδὴ εἶναι δλα σχετικά, δηλαδὴ καὶ τὸ ἔνα καὶ τὸ ἄλλο, δλα ἀπαιτοῦνται νὰ γίνωνται ταυτοχρόνως, θὰ πρέπει νὰ ὑποθάλλωνται καὶ δλα τὰ δλλα δικαιολογητικά,

Κύριε Πρόεδρε. Μή μοι ἐπιτρέψῃ ο φυσικὸς συναθέτερος νὰ διευρύνωσει καὶ πάλι. Τότε εἶναι πως θὰ διευκρινισθῇ πρόσθιμο έποιη τῆς Ἀργος, διότι θὰ διεισπεσται αἰτήσις ἡ δόποια δούλευτο τὸ παραπάνω ἐπορευής την σύραν

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Οχι.

Α. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

“Ισως.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πάντοτε ή δρθή διαδικασία είναι ότι διατητής υποθάλλει την αίτησίν του, δρίζεται ήμέρα έξετάσεως καὶ προσκομίζει τὰ ἀποδεικτικά κατὰ τὴν ἔξετασιν τῆς υποθέσεως.

Α. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

“Ισως λέγω οἱ συντάκται τοῦ Νομοσχεδίου νὰ είχαν ύπ' ὅψιν τῶν καὶ θεσαν τὸν χρόνον ἔτσι δύο ἔτῶν διὰ νὰ δίδουν καιρὸν εἰς τὸν αἴτητὴν νὰ ἀποκτᾷ τὰ νέα αἰτιολογικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Οταν ἔχῃ ἔξ μηνες ἢ ἔνα χρόνον πρέπει νὰ είναι εἰς θέσιν νὰ προσκομίσῃ τὰ ἀποδεικτικά, διότι ἄλλως πως θὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ καθυστερῇ τὴν ἔξετασιν.....

Α. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

Συμφωνῶ ἐπ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ἥθελα ἀπλῶς νὰ διευκρινήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκριθῇ ως ἑτροποποιήθη;

Αἱ δύο τροποποιήσεις είναι ότι εἰς τὸ 8(β) προστίθενται αἱ λέξεις «ἐπὶ συμβάσει» ἀμέσως μετὰ τὰς λέξεις «πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορᾶς ἐπιβατῶν» καὶ ότι εἰς τὴν ὑποπαράγραφον 2(β) διὰ τὴν ὑποθολὴν αἰτήσεων περιορίζεται εἰς ἐν ἕτοι ἀντὶ δύο ἔτῶν.

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως αἱ τροποποιήσεις ἐγκρίνονται καὶ τὸ ἀρθρον 8(β) ἐγκρίνεται ως αἱ σχετικαὶ τροποποιήσεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ἐναρξίς ίσχύος τοῦ παρόντος Νόμου. “Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

“Ἐλήξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. ‘Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως διεργασία τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετὰ τῶν περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς Νόμων τοῦ 1964 ἕως 1971 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένων ως «διεργασία νόμος») καὶ διεργασία νόμος καὶ διεργασία Νόμος θὰ ἀναφέρωνται διμοῦ ως οἱ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς Νόμοι 1964 ἕως 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

‘Ο περὶ Ἐργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν”.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Κώστας Χριστοδούλης, Πρόεδρος

Κυριάκος Παπαδημητρίου

Ξάνθος Κληρίδης

Γεώργιος Ζαμπάς

Ξενής Ξενόπουλος

Άνδρεας Ζιαρτίδης

Ντίνος Κωνσταντίνου.

‘Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπὴ Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς δύο συνεδριάσεις αὐτῆς, συγκροτηθείσας τὴν 30ὴν Μαρτίου καὶ 4ην Μαΐου 1972. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς συνεδριάσεις κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ ‘Υπουργείου Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ βασικοῦ περὶ Ἐργοστασίων Νόμου εἰς τρόπον ὅστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἔκδοσις ὑπὸ τοῦ ‘Υπουργικοῦ Συμβουλίου Εἰδικῶν Κανονισμῶν διὰ τὴν ἀσφάλειαν, τὴν ὑγείαν καὶ εὐημερίαν εἰς οἰκοδομικὰ ἔργοτάξια καὶ ἔργα ὑποδομῆς, ὡς ἔστι ταῦτα ἥσαν ἐργοστάσια, κατόπιν τῆς γενομένης διαπιστώσεως ὅτι οἱ περὶ Οἰκοδομῶν (‘Ασφάλεια, ‘Υγεία καὶ Εὐημερία) Κανονισμοὶ τοῦ 1965 ἔξεδόθησαν καθ’ ὑπέρ-θασιν ἔξουσίας.

Προτείνεται ὁσαύτως ἡ περαιτέρω τροποποίησις τοῦ βασικοῦ νόμου προκειμένου νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐν λόγῳ Κανονισμῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων ὑποδομῆς, τὰ δποῖα δὲν ἔκαλύπτοντο μέχρι τοῦδε ἐπαρκῶς ὑφ’ οἰσιδήποτε σχετικῆς νομοθεσίας, ὡς καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν γενικῶν διατάξεων τοῦ νόμου, τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῶν μηχανῶν τῶν χρησιμοποιουμένων εἰς ἐργοστάσια, καὶ εἰς τὰ οἰκοδομικὰ ἔργοτάξια.

Παραλλήλως προτείνεται ἡ αύξησις τῶν προνοούμενων χρηματικῶν ποινῶν ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ὑπὸ τροποποίησιν νόμου καθ’ ὅτι, ὡς ἡ ἐν τῇ πράξει ἐφαρμογὴ τούτου κατέδειξεν, αἱ ἐπιβαλλόμεναι ποιναὶ δὲν ἔξυπηρετοῦν πλήρως τὸν σκοπὸν διὰ τὸν δποῖον ἐπιβάλλονται.

‘Ἐν κατακλεῖδι ἐπιφέρονται εἰς τὸν βασικὸν νόμον καὶ τινες ἐπὶ μέρους τροποποίησεις πρὸς διόρθωσιν τυπογραφικῶν λαθῶν προκυψάντων κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ βασικοῦ νόμου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἔργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων μελετήσασα τὸ δλον θέμα ἔγκρινε τὰς οὕτω προτεινομένας τροποποιήσεις τοῦ θασικοῦ νόμου μὲ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις :

(α) "Οπως ληφθῆ τοιαύτη πρόθλεψις εἰς τὸν θασικὸν νόμον οὕτως ὥστε οἰοιδήποτε Κανονισμοὶ ἐκδιδόμενοι δυνάμει τούτου νὰ κατατίθενται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ἔγκρισιν.

(β) Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν θεωροῦν, εἰς τὸ παρὸν στάδιον, δικαιολογημένην τὴν κατάργησιν τῆς προβλεπομένης εἰς τὸν θασικὸν νόμον ποινῆς φυλακίσεως ἔναντι αὐξήσεως τῆς χρηματικῆς τοιαύτης, τούναντιν εἰναι τῆς γνώμης διτι αὔτη δέον, εἰς ἐπανειλημμένας παραθάσεις τοῦ νόμου, νὰ ἐπιβάλληται.

(γ) Κρίνεται σκόπιμον διτι ἀναφορικῶς πρὸς τὰς παραθάσεις τοῦ νόμου συνεπείᾳ τῶν δποίων προκαλεῖται θάνατος ἢ σωματικὴ θλάσθη εἰς οἰονδήποτε πρόσωπον θὰ ἔδει νὰ ἐπιβάλληται πλὴν τῆς χρηματικῆς ποινῆς καὶ ποινὴ φυλακίσεως, ὡς μέχρι τοῦδε τὸ ἄρθρον 97 τοῦ θασικοῦ νόμου προέθλεπε.

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ἔκριθησαν ἀναγκαῖαι αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου :

(α) Τὸ ἄρθρον 66 τοῦ θασικοῦ νόμου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐν αὐτῷ προσθήκης τοῦ σχετικοῦ ἐδαφίου τὸ δποίον προβλέπει τὴν κατάθεσιν οἰωνδήποτε Κανονισμῶν ἐκδιδόμενῶν δυνάμει τοῦ ὑπὸ τροποποιήσιν νόμου εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων πρὸς ἔγκρισιν.

(β) Τὸ ἄρθρον 95 τοῦ θασικοῦ νόμου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐν αὐτῷ λήψεως προνοίας δπως εἰς περιπτώσεις παραθάσεων τοῦ νόμου, αἱ δποίαι θὰ ἰδύναντο νὰ προκαλέσωσι θάνατον ἢ σωματικὴν θλάσθην εἰς οἰονδήποτε πρόσωπον δύναται νὰ ἐπιβάλληται, πέραν τῆς προβλεπομένης χρηματικῆς ποινῆς, καὶ ποινὴ φυλακίσεως, εἰς τὰς περιπτώσεις δὲ παραθάσεων αἱ δποίαι ὅντας προεκάλεσαν θάνατον ἢ σωματικὴν θλάσθην εἰς οἰονδήποτε πρόσωπον ὡσαύτως νὰ ἐπιβάλληται ἐπιπροσθέτως τῆς χρηματικῆς ποινῆς καὶ ἡ ποινὴ φυλακίσεως.

Ἀμφότεραι αἱ ὡς ἀνω τροποποιήσεις ἔγενοντο τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας.

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Ἔργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων δμοφώνων εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ὡς τοῦτο τελικῶς ἐτροποποιήθη ὑπὸ αὐτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ δποίᾳ θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἄρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντιρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἄρθρον ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποιήσις τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ θασικοῦ νόμου. "Ἄρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Η Ένταξη της Αποστολής στην Εθνική Βουλή γίνεται με την παραγγελία του Προέδρου. Η Ένταξη της Αποστολής στην Εθνική Βουλή γίνεται με την παραγγελία του Προέδρου.

Υπάρχει άντιρρησις;

Μή υπαρχούσης άντιρρησης τό 2ον άρθρον έγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ άρθρου 41 τοῦ θασικοῦ νόμου. "Άρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει άντιρρησις;

Έγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ άρθρου 42 τοῦ θασικοῦ νόμου. "Άρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Άρθρα 4ον, 5ον, 6ον, 7ον, 8ον, 9ον καὶ 10ον.

Υπάρχει άντιρρησις;

Μή υπαρχούσης άντιρρησης τὰ προαναφερθέντα άρθρα έγκρινονται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

"Η τρίτη ἀνάγνωσις θά γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως διάταξης της Εργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμού μετά τοῦ περὶ Εργοστασίων Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «διάταξης της Εργοστασίων Νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει άντιρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή υπαρχούσης άντιρρησης τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

"Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Επιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Εκθεσιν τῆς Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

'Ηρακλῆς Χατζηηρακλέους, Πρόεδρος
Κώστας Χριστοδούλης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Μιχαλάκης Σαββίδης
Γεώργιος Μαλλιώτης
Χαμπῆς Μιχαηλίδης
Χρήστος Κουρτελλάρης.

‘Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Έμπορίου και Βιομηχανίας έμελέτησε τό περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αύτῆς συγκροτηθείσαν τὴν 5ην Μαΐου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Κυπριακοῦ Οργανισμοῦ Τουρισμοῦ.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Ξενοδοχείων και Τουριστικῶν Καταλυμάτων Νόμου κατὰ τρόπον ἐπιτρέποντα τὴν διατήρησιν ἐν λειτουργίᾳ ἀριθμοῦ ξενοδοχειακῶν και παραξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τὰς δποίας δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἄλλως κατάταξις και ἐκδοθῇ ἀδεια λειτουργίας αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὰς σχετικάς διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ θασικοῦ νόμου. Αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται θὰ καλῶνται «ξενώνες» και οὐχὶ «ξενοδοχεῖα», θὰ διατηρῶνται δὲ ἐν λειτουργίᾳ ἐφ’ δόσον ἡ διεύθυνσις τούτων θὰ συνεχίζηται ὑπὸ τῶν σημερινῶν ἰδιοκτητῶν ή τῶν κληρονόμων των.

Ἐπὶ τῶν δῶς ἄνω ἐπιχειρήσεων θὰ ἐφαρμόζωνται, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ θασικοῦ νόμου και αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου περὶ Ρυθμίσεως Ξενοδοχείων, Ξενώνων “Υπνου και Δημοσίων Κτιρίων, (Κεφ. 139), αἵτινες δὲν κατηργήθησαν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ὥσαύτως ἡ προσθήκη νέου ἀρθρου εἰς τὸν προμνησθέντα θασικὸν νόμον δυνάμει τοῦ δποίου θεωρεῖται ἀδίκημα ἐπισύρον δρισμένας ποινάς ἡ χρησιμοποίησις οἰουδήποτε δρου διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν ἐπιχειρηματικῆς τινος ξενοδοχειακῆς μονάδος κατὰ παράθασιν τῶν Ισχυουσῶν νομοθετικῶν διατάξεων.

‘Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν “Εκθεσιν τοῦ ἀρμοδίου ‘Υπουργείου, τὸ δῶς ἄνω θέμα τὴν ἡγέρθη κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Κυπριακοῦ Οργανισμοῦ Τουρισμοῦ ἔρευναν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προνοιῶν τοῦ προαναφερθέντος νόμου περὶ Ξενοδοχείων και Τουριστικῶν Καταλυμάτων καθ’ ἣν διεπιστώθη διὰ ἀριθμὸς λειτουργούντων κατὰ τὸ 1971 ξενοδοχείων δμοῦ μεθ’ ἔτερου σημαντικοῦ ἀριθμοῦ ἐπίσης λειτουργούντων κατὰ τὸ αὐτὸ δέος ξενώνων δὲν ἐπλήρουν τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένας ἐλαχίστας προνοίας. Συνεπείᾳ τῆς διαπιστώσεως αὕτης ή δυνάμει τοῦ θασικοῦ νόμου προβλεπομένη Επιτροπὴ εὑρέθη πρὸ τοῦ διλήμματος εἴτε νὰ ἐγκρίνῃ ὑπὸ δρισμένας προϋποθέσεις τὴν διατήρησιν τῶν ἐν λόγῳ μονάδων ή νὰ διατάξῃ τὴν διακοπὴν τῆς λειτουργίας τούτων μὲ δλα τὰ συνεπακόλουθα ποικίλα προθλήματα.

Κατόπιν μελέτης τοῦ προκύψαντος δῶς ἄνω προβλήματος ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν αὗται ἤχθησαν τελικῶς εἰς τὸ συμπέρασμα διτὶ ή ὑπὸ δρισμένας προϋποθέσεις ἔξακολούθησις τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων αὐτῶν ἐνδείκνυται χάριν τῆς οἰκονομίας τῆς νήσου, δι’ δ καὶ ἔκριναν σκόπιμον ὅπως εἰσηγθῶσι τὴν κατάλληλον τροποποίησιν τῆς ὑφισταμένης ξενοδοχειακῆς νομοθεσίας.

Τὰ Μέλη τῆς Επιτροπῆς Έμπορίου και Βιομηχανίας ἔχοντα ὑπὸ δψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω δῶς ἐπίσης τὰς παρασχεθείσας περαιτέρω ἐπεξηγήσεις ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου λειτουργοῦ τοῦ Κυπριακοῦ Οργανισμοῦ Τουρισμοῦ, συμφωνοῦν πρὸς τὰς προτεινομένας διευθετήσεις, δῶς ἐκ τούτου δὲ εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισμαν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αντιλαμβάνομαι διτὶ ή Επιτροπὴ ἐκπροσωποῦσα τοὺς ξενοδόχους ἔζήτησε νὰ διατυπώσῃ ἀπόφεις ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Επιτροπῆς.

‘Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΓΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Μάλιστα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, μᾶς ἐπεσκέφθη σήμερον Επιτροπὴ τῶν ἐνδιαφερομένων και ὑποθάλλει πρὸς τὴν Βουλὴν παράκλησιν ὅπως μὴ ψηφισθῇ, ἐάν

τοῦτο εἶναι δυνατόν, σήμερα ὁ τροποποιητικός αὐτὸς Νόμος διὰ νὰ ἔχῃ τὴν εὔκαιρίαν νὰ ἐκφράσῃ ἀπόψεις τῆς ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὡς δὲ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς, δὲν ἡκούσθησαν αἱ ἀπόψεις τοῦ Συνδέσμου Ξενοδόχων, ἀλλ' ἀπλῶς ἐλήφθησαν ὑπ' ὅψιν αἱ ἀπόψεις μόνον τοῦ Κυπριακοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ.

Δι’ αὐτὸν καὶ ὑποθάλλεται ἡ θερμὴ παράκλησις πρὸς τὸ Σῶμα ὅπως τὸ θέμα ἐπανεξετασθῇ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Θὰ εἰσηγούμην ὅπως τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸν παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπὴν ὁμοῦ μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν πρὸς περαιτέρω συζήτησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ο κ. Μιχαλάκης Σαββέλης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ὡς γεγονός τὰ δικαιώματα τὰ ὅποια ἔχομεν δῶσει εἰς τὸν Κ.Ο.Τ. ίσως νὰ ἔχουν παρεξηγηθῆ διότι πλεῖστα ὅσα ξενοδοχεῖα τὰ ὅποια ἦσαν οἱ πρωτεργάται τοῦ τουρισμοῦ μας, σήμερον ἀποκλείονται ἢ κατατάσσονται εἰς μίαν τέτοιαν τάξιν ποὺ εἶναι καταδικασμένοι νὰ κλείσουν καὶ ἐπίσης ὑπάρχουν πλεῖσται ὅσαι διατάξεις.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναί, ἀλλὰ θὰ μητῆτε εἰς τὴν ούσιαν τοῦ προβλήματος.

Τὸ θέμα εἶναι ἔτοιμον θὰ ἀναθάλωμεν σήμερον τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος διὰ νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία ἐπανεξετάσεως χωρὶς νὰ ἔξετάσωμεν τὰς ἔξουσίας τὰς ὅποιας δίδομεν ἢ τὰς ἐπιπτώσεις.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Βεβαίως, εἴμαι ὑπέρ τῆς ἀναθολῆς, μάλιστα δὲ θὰ ἥθελα, ἂν ἦτο δυνατόν, νὰ ἔξετάσωμεν καὶ ὀρισμένα ἄλλα ζητήματα ἀφορῶντα τὰς ἐπιπτώσεις αἱ ὅποιαι θὰ προκύψουν ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν πολὺ δυσκόλων δρῶν τοὺς διοίους θέτει ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Λοιπόν, προτίθεμαι νὰ ἀναθάλω τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος.

Τὸ θέμα παραμένει εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας καὶ παραπέμπεται ὀσαύτως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν διὰ νὰ δῃ ὀρισμένας νομικάς πτυχάς τοῦ θέματος.

Τὸ θέμα θὰ παραμείνῃ ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως.

‘Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (‘Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ή "Εκθεσις δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἐγκαίρως καὶ δὲν ἐπρόκειτο θεσμώς νά ἐγείρω τοῦτο τὸ θέμα, πλὴν διὰ τὸν κάτωθι λόγον.

"Η Ἐπιτροπὴ εἶχε δύο συνεδρίας. Εἰς τὴν πρώτην παρέστην καὶ ὑπέθαλα μερικάς ἀπόψεις αἱ ὅποιαι εἶναι διάφοροι τῶν εἰσηγήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐπὶ τῶν ὅποιων ἐπιμένω.

"Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι εἰς τὴν δευτέραν συνεδρίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν ὅποιαν δὲν παρέστην, διότι δὲν ἔλαθα ἐγκαίρως εἰδοποίησιν περὶ τῆς συνεδρίας ταύτης, ἀπεφασίσθη ὅπως γίνουν εἰσηγήσεις πρὸς τὴν Βουλὴν ὡς ἡ κυκλοφορήσασα σήμερον "Εκθεσις.

Διὰ τὸν λόγον τῆς μὴ περιλήψεως τῶν ἀπόψεων μου εἰς τὴν "Εκθεσιν καὶ δεδομένου ὅτι ἡ "Εκθεσις δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἐντὸς τῶν καθωρισμένων ὥρων, παρακαλῶ ὅπως ἡ συζήτησις τοῦ θέματος τούτου ἀνασθληθῇ ὥστε εἴτε νά παρασχεθῇ εὐκαιρία διὰ τὴν διαφοράν καὶ εἰς τὰς Ιδικάς μου ἀπόψεις ἢ νά παρασχεθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς ἄλλα Μέλη τῆς Βουλῆς τὰ ὅποια ἐπίσης πιθανὸν νά ἔχουν ἐπιφυλάξεις, νά ὑποθάλουν αὐτάς ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Καὶ ἔγώ εἶμαι ὑπὲρ τῆς ἀναθολῆς, ἀλλὰ ταυτοχρόνως εἰσηγοῦμαι ὅπως τὸ θέμα ἔξετασθῇ καὶ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Φαίνεται ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν θέλει νά ἐργάζεται ὑπερμέτρως. Οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω. "Εφ' ὅσον δὲν μᾶς στέλλουν λογαριασμοὺς οἱ δικηγόροι.....

(Γέλωτες)

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Καὶ μᾶλλον, κ. Πρόεδρε, εἶναι διὰ νά ἔρχωμαι ἔγώ ἀπὸ τὴν Πάφον!!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Εφ' ὅσον ἡ "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἐκκλοφόρησε 48 ὥρας πρὸ τῆς συζήτησεως, ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου ἀναθάλλεται καὶ θά παραμείνῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Τὸ θέμα παραπέμπεται ἐπίσης εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν.

"Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Παραπέμπεται μόνον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν ἢ καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἐπίσης καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν.

"Ο περὶ Ἐτησίων Ἀδειῶν μετ' Ἀπολαθῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νά ἀναγνώσῃ τὴν "Εκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΔΕΙΩΝ ΜΕΤ' ΑΠΟΛΑΒΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Κώστας Χριστοδουλίδης, Πρόεδρος
 Κυριάκος Παπαδημητρίου
 Ξάνθος Κληρίδης
 Γεώργιος Ζαμπάς
 Ξενής Ξενόπουλος
 Ανδρέας Ζιαρτζής
 Ντίνος Κωνσταντίνου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Έργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έμελέτησε τό περί σε διάλογο Νομοσχέδιον είς συνεδρίασιν αύτης συγκροτηθείσαν την 4ην Μαΐου 1972. Είς την συνεδρίασιν κληθέντες παρέστησαν και έκπροσωποι του Υπουργείου Έργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Διά τοῦ προτεινομένου νόμου τροποποιεῖται διασικός περὶ Ετησίων Αδειῶν μετ' Απολασθών Νόμος πρὸς τὸν σκοπὸν χορηγήσεως ἔξουσίας εἰς τὸ ἐγκαθιδρυθὲν δυνάμει τοῦ νόμου τούτου Ταμείον δπως διαθέτῃ, τῇ συγκαταθέσει τοῦ Υπουργικοῦ Συμβουλίου, χρηματικὰ ποσά διὰ τὴν ἐπιχορήγησιν τῆς ἀδείας τῶν ἐργοδοτουμένων οἵτινες θὰ διέρχωνται τὰς διακοπάς των εἰς ξενοδοχεῖα τῶν δρεινῶν θερέτρων.

Η χορήγησις τῆς ὡς ἄνω ἔξουσίας προτείνεται ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἀρχαμένης μελέτης δι' ἔξεύρεσιν τρόπων καταλλήλου ἀξιοποίησεως τοῦ ἀποθεματικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου πρὸς δφελος τῶν ἐργοδοτουμένων, ἡ ἐπιχορήγησις δὲ τῶν ἀδειῶν τῶν ἐργοδοτουμένων προτείνεται ὡς δραχυπρόθεσμος λύσις πρὸς ἀπόκτησιν ἐμπειρίας ἐν σχέσει μὲ τὰ θέματα ταῦτα καὶ μέχρι τῆς ιδρύσεως ἐργατικῶν ἀναπαυτηρίων.

Η διαχείρισις τοῦ πρὸς διάθεσιν ποσοῦ, ὅψους £ 20.000 διὰ τὸ 1972, θὰ ἀποτελῇ ἀποκλειστικὴν εὐθύνην καὶ ἀρμοδιότητα τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Αδειῶν, ἡ δὲ ἐπιλογὴ τῶν δικαιούχων θὰ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀκολούθων κριτηρίων :

(α) Έκ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Αδειῶν θὰ ἐπιχορηγήται ἡ ἀδεια ἐργοδοτουμένων προτιθεμένων νὰ διαμείνωσιν εἰς ξενοδοχεῖα δρεινῶν θερέτρων, ἀνεξαρτήτως ἐάν οὗτοι λαμβάνουν τὴν ἀδειάν των μέσω τοῦ Ταμείου ή ἀπ' εύθειας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου των, νοούμενου δὲ πληροῦν τὰς κάτωθι προϋποθέσεις :

- (i) εἶναι ἔγγαμοι, χήροι ή χήραι·
- (ii) δι μισθός των δὲν ὑπερβαίνει τὰς £ 20 ἐδδομαδιαίως·
- (iii) εἶναι κάτοικοι περιοχῶν ἀπέχουσῶν οὐχὶ διλιγώτερον τῶν πέντε μιλίων ἐκ τῆς ἀκτῆς ή κάτοικοι περιοχῶν εὑρισκούμενων εἰς ὅψομέτρον χαμηλότερον τῶν 1.500 ποδῶν.

(β) Προτεραιότης θὰ παρέχηται εἰς ἐργοδοτουμένους οἵτινες ἔχουν ἔξαρτωμενα πρόσωπα, ὡς ταῦτα καθορίζονται εἰς τὸν περὶ Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμον, εἰς τοὺς χαμηλότερον ἀμειβούμενους καὶ τοὺς κατοίκους πεδινῶν περιοχῶν.

(γ) Εἰς περιπτώσεις ἐργοδοτουμένων πληρούντων τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις η ἐπιλογὴ θὰ διεξάγηται διὰ κληρώσεως.

Η Επιτροπή Έργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ἔχουσα ὅπ' ὅψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω ἔγκρινε τὰς προτεινομένας προσωρινάς διευθετήσεις μέχρις ἀντιμετωπίσεως τοῦ δλου θέματος ἐπὶ πλέον συστηματικῆς βάσεως.

Ἐν τέλει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, ἀφοῦ διτικασταθῇ ἡ εἰς τὸ ἅρθρον 2 τοῦ Νομοσχεδίου προτεινομένη τροποποίησις τοῦ ἔδαφου (3) τοῦ ἅρθρου 8 τοῦ θασικοῦ νόμου διὰ νέας τοισιάτης ἔχουσης ὡς ἀκολούθως :

«(4) Τὸ Ταμείον ἔχει ἔξουσίαν ὅπως, τῇ συγκαταθέσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διαθέτῃ χρηματικά ποσά διὰ τὴν ἐπιχορήγησιν ἀδειῶν ἐργοδοτούμενων καὶ τὴν ἴρυσιν καὶ συντήρησιν καταλυμάτων διὰ τὰς διακοπὰς αὐτῶν.».

Ἡ τροποποίησις αὕτη ἐθεωρήθη ἀναγκαία ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς δι' ἀποφυγὴν μελλοντικῶν παρερμηνειῶν ὡς πρὸς τὰς ἔξουσίας τοῦ Ταμείου καὶ πρὸς σαφεστέραν ἀπόδοσιν τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

Ο. κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ὑποστηρίζω τὴν ἔγκρισιν τοῦ Νομοσχεδίου ἢ μᾶλλον τὴν ἰδέαν ἡ δοπία ὑπάρχει πίσω ἀπὸ τὴν προτεινομένην τροποποίησιν τοῦ Νόμου. Ἔχω, ὅμως, ἐπιφυλάξεις κατὰ πόσον οἱ ἐπιδιωκόμενοι σκοποὶ πρόκειται νὰ τελεσφορήσουν ἕκτος ἔαν, παράλληλα μὲ τὴν γενομένην τροποποίησιν, ἐπέλθῃ καὶ μία ἄλλη τροποποίησις τοῦ νόμου. Τροποποίησις ἡ δοπία νὰ παρέχῃ εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας τὴν ἔξουσίαν νὰ καθορίζῃ τὰς περιόδους ἀδείας κατὰ ἐργοστάσια ἢ κατὰ ὑποστατικά ἐργασίας, ἀντὶ μόνον κατὰ τάξεις, ὡς σήμερον προνοεῖ ὁ νόμος. Καὶ νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἔξηγήσω δύο συντομώτερον μπορῶ τὴν σημασίαν τῆς τροποποίησεως αὐτῆς.

Τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον, παρὰ τὴν φαινομενικὴν ἀπλότητα ἡ δοπία τὸ χαρακτηρίζει, πιστεύω ὅτι ἔχει σοθαρωτάτας κοινωνικάς καὶ οἰκονομικάς ἐπιπτώσεις καὶ μπορεῖ νὰ ἀποθῇ εὐεργετικώτατον μέτρον, ὅχι μόνον πρὸς τοὺς ἐργαζομένους διὰ τῆς παροχῆς εἰς αὐτοὺς εὐκαριότας πραγματικῆς ἀπολεύσεως τῶν ἐτηρίων ἀδειῶν των, ἀλλὰ παραλλήλως διὰ τῆς παροχῆς ἐνισχύσεως εἰς τὸν ἐσωτερικὸν τουρισμὸν τοῦ τόπου καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὸν τουρισμὸν τῶν δρεινῶν θερέτρων τὰ δόπια, ὡς δλοὶ γνωρίζουν, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν διτιμετωπίζουν σοθαρωτάτην κρίσιν.

Ἄποτελεῖ ἡ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εύρισκομένη σήμερον τροποποίησις τοῦ νόμου τὸ ἀποτέλεσμα συντονισμένων ἐνεργειῶν αἱ δοπίαι ἀνάγονται εἰς προσπαθείας ἄνω τῶν τριῶν ἐτῶν καὶ αἱ δοπίαι, ἐν τούτοις, δὲν ἐκαρποφόρησαν μέχρι τώρα διότι ἔχρειάζετο ὁ συντονισμὸς τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῆς συγκαταθέσεως τριῶν κυρίων παραγόντων :

Ἐν πρώτοις τῶν συντεχνιῶν, κατὰ δεύτερον λόγῳ, τῶν ξενοδόχων, καὶ δὴ τῶν δρεινῶν θερέτρων, καὶ τρίτον τῆς Κυθερνήσεως, ἐκφραζομένης διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἡ θασικὴ θεωρία ὅπισθεν τοῦ νόμου εἶναι ὅπως ἡ τουριστικὴ περίοδος, ἡ δοπία ὡς γνωστὸν εἰς τὴν Κύπρον περιορίζεται δυστυχῶς διὰ τὸν ἐσωτερικὸν τουρισμὸν μόνον κατὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον ἡ ἔστω μέρος τοῦ Αύγουστου, θὰ ἐπρεπε νὰ ἐπεκταθῇ τούλαχιστον καὶ διὰ τὸν Ἰούλιον, διὰ νὰ μὴν εἴπω ἐνωρίτερον, διότι καὶ ὁ Ἰούλιος προσφέρεται καθ' ὅτι κατὰ τὸν μῆνα αὐτὸν σημειούται τὸ κλείσιμον τῶν σχολείων. Ἐάν, ἐπομένως, ἥτο δυνατόν νὰ ἐπεκταθῇ αὐτὴ ἡ περίοδος τότε εἶναι δυνατόν διὰ τοὺς ιδιοκτήτας ἡ ἐπιχειρηματίας ξενοδοχείων εἰς τὰ δρεινά θέρετρα νὰ προσφέρουν μειωμένας τιμάς διὰ τὴν διαμονὴν εἰς τὰ δρεινά αὐτά ξενοδοχεῖα ἐργαζομένων, οἱ δοπίοι μποροῦν νὰ

εὐεργετηθοῦν ἀπὸ τὰς προνοίας τοῦ ὑπὸ συζήτησιν τροποποιητικοῦ Νομοσχεδίου. Διὰ νὰ καταστῇ δύμως δυνατή αὐτὴ ἡ ἐπαύξησις τῆς θερινῆς τουριστικῆς περιόδου, καὶ δὴ τῶν δρεινῶν θερέτρων, δὲν ἀρκεῖ, πολὺ φιθοῦμαι, ἡ μικρὰ ἐπιχορήγησις ἡ ὅποια εἶναι δυνατὸν νὰ παρασχεθῇ διὰ τῶν κεφαλαίων τὰ δροὶα θά τεθοῦν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐργαζομένων διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ τροποποιητικοῦ αὐτοῦ νόμου. Πιστεύω δὲ τὸ κίνητρον τῆς μικρᾶς αὐτῆς οἰκονομικῆς ἐπιχορηγήσεως εἶναι πολὺ ἀσήμαντον καὶ πιστεύω δὲ τὸ ἀποτέλεσμα θά εἶναι μηδαμινόν. "Η τούλαχιστον θά δόηγηθῶμεν εἰς τὴν χρῆσιν τῶν χρημάτων δι' ἀτομα τὰ δροὶα οὕτως ἡ ἄλλως θά είχαν τὴν εὐκαιρίαν ἡ τὴν δυνατότητα νὰ ἀπολαύσουν τὰς θερινάς των διακοπάς ἀνερχόμενα εἰς τὰ δρεινά θέρετρα.

Πιστεύω δὲ ὁ κυριώτερος λόγος ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι συντελεστικὸς εἰς τὴν διάστημα τῶν σκοπῶν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου εἶναι ἡ παροχὴ τῆς εὐκαιρίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους νὰ ἀπολαύσουν τὰς θερινάς διακοπάς των κατά τὸν 'Ιούλιον. Καὶ ὑποθάλλεται πιθανῶς τὸ ἔρωτημα: «Καὶ ποῖος ἐμποδίζει αὐτοὺς νὰ ἀπολαύσουν τὰς διακοπάς των, ἐάν ἐπιθυμοῦν, κατά τὸν 'Ιούλιον;» Δυστυχῶς ἡ παρατηρουμένη τελευταίως τάσις εἶναι δὲ μερικά ἐκ τῶν ἐργοστασίων καὶ μερικαὶ ἐκ τῶν βιομηχανιῶν—ἀναφέρω ἐπὶ παραδείγματι τὴν βιομηχανίαν οἰκοδομήσεων—ἔχουν ἐκ παραδόσεως καθορίσει τὰς θερινάς διακοπάς των κατά τὴν πρώτην ἔθδομάδα τοῦ Αὔγουστου ἡ μετέπειτα. Καὶ παρὰ τὰς ἐπανειλημμένως γενομένας προσπαθείας διὰ φιλικὸν διακανονισμὸν τοῦ θέματος εἰς τρόπον ὃστε μερικαὶ τούλαχιστον βιομηχανίαι νὰ πεισθοῦν νὰ μετατοπίσουν τὴν περίοδον τῶν ἀδειῶν των εἰς ἐνωρίτερον χρονικὸν διάστημα, ὅπως ἀνέφερα ἐντὸς τοῦ 'Ιουλίου, δὲν κατέστη δυνατὸν μέχρι σήμερον εἴτε νὰ συντονισθοῦν αἱ ἐνέργειαι εἴτε νὰ πεισθοῦν αἱ βιομηχανίαι εἴτε νὰ ἔξευρεθῇ κοινὴ λύσις μετὰ τῶν συντεχνιῶν διὰ τὴν τοιαύτην μετατόπισιν τῶν θερινῶν διακοπῶν. Καὶ παρατηροῦμεν δοσμέραι καὶ μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν δὲ τὸ προηγούμενον τῆς οἰκοδομικῆς βιομηχανίας ἀκολουθοῦν καὶ ἄλλαι βιομηχανίαι, ὅπως ἡ καπνοβιομηχανία καὶ ἡ ὑποδηματεργατοβιομηχανία, αἱ δποῖαι ἐπίστης καθορίζουν τὰς ἡμερομήνιας παροχῆς ἀδειῶν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας των ἐντὸς τῆς αὐτῆς θερινῆς περίοδου, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ παρουσιάζεται ἀφ' ἐνὸς μὲν συμφόρησις ἀδειούχων ἐργατῶν ἐντὸς τῆς στενῆς περιόδου τοῦ Αὔγουστου καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀνικανότητος τῶν ξενοδοχείων τῶν δρεινῶν περιοχῶν νὰ προσφέρουν τὰς ἀπαιτουμένας ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἀναγκαῖον ὑψηλὸν ἐπίπεδον παροχῆς ὑπηρεσιῶν καὶ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, νὰ προσπρισθοῦν καὶ ἐπιπρόσθετα ἔσοδα διὰ τὴν συντήρησιν τῶν δοκιμαζομένων ἐπιχειρήσεών των.

Πιστεύω δὲ ἐάν ἐπέλθῃ ἡ τροποποίησις—ἐάν δὲν σφάλλω εἶναι τοῦ ἀρθρου 20 τοῦ σχετικοῦ νόμου, τὸ ὅποιον παρέχει εἰς τὸν 'Υπουργὸν ἔξουσίαν, ὡς ἔχει σήμερον, νὰ καθορίζῃ διὰ τάξεις ἐργατῶν τὰς περιόδους ἀδειῶν των—καὶ παρασχεθῇ εἰς τὸν 'Υπουργὸν ἔξουσία νὰ καθορίζῃ διὰ καθοριζομένας βιομηχανίας τὴν περίοδον ἀδειῶν, θὰ εἶναι δυνατὸν διὰ τὸν 'Υπουργὸν νὰ καθορίζῃ ὡς περίοδον τῆς ἐτησίας ἀδειῶν τῶν ἐργαζομένων περίοδον ἐντὸς τοῦ 'Ιουλίου, ἢ εἰς τοιαύτην ἄλλην ἡμερομήνιαν ὡς κύριε καθορισθῇ κατόπιν συνεννοήσεως ἡ συμφωνίας μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων συντεχνιῶν ὃστε καὶ οἱ ἐργοδόται νὰ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ δεχθοῦν αὐτὴν τὴν περίοδον, διότι δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὴν τὸ δεχθοῦν ἀπὸ πλευρᾶς πρακτικῆς ἢ τεχνικῆς ἡ οἰκονομικῆς καὶ ἔχω ἐρευνήσει αὐτὸν τὸ θέμα, καὶ εἶναι δυνατή, ἐπομένως, διὰ τῆς προτελεονομένας σήμερον τροποποίησεως ἡ ίκανοποίησις καὶ ἑτέρου σκέλους τῶν ἐπιδιώξεων πρὸς προσφοράν εἰς τοὺς ἐργαζομένους περιόδων πραγματικῶν ἀναπαύσεων μετ' ἀπολαθῶν. Δηλαδὴ δὲ καθορισμὸς τῆς παροχῆς τῆς ἐπιχορηγήσεως εἰς ἐργαζομένους, οἱ ὅποιοι θὰ ἀπολαμβάνουν τὰς θερινάς διακοπάς των, εἰς περίοδον ἄλλην παρὰ τὴν ἐκ παραδόσεως ἀκολουθουμένην, δηλαδὴ αὐτὴν τοῦ Αὔγουστου.

Διὰ τοῦτο, κύριε Πρόεδρε, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἐκτὸς ἐάν ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιθυμῇ νὰ ἐπανεξετάσῃ τὸ θέμα διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀναφερομένην ὑπ' ἐμοῦ τροποποίησιν, θὰ εἰσηγηθῶ τροποποίησιν τοῦ σχετικοῦ ἀρθρου, εἰς

τρόπον ώστε νά παρέχεται εις τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἡ ἔξουσία, κατόπιν συνεννοήσεως ἡ ἔὰν θέλετε κατόπιν συμφωνίας μετά τῶν συντεχνιῶν, νά καθορίζῃ περίσσον τῆς λήψεως τῶν ἐτησίων ἀδειῶν μετ' ἀπολαθῶν ἐργατῶν, καθοριζομένων βιομηχανιῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Συμφωνῶ μὲ τὸν ἔντιμον κ. Παπαδόπουλον δτὶ ἔὰν πρόκειται νά ἐπιτύχῃ πλήρως τὸ προτεινόμενον σχέδιον πρέπει νά ὑπάρξῃ μία λογικὴ κατανομή, μία λογικὴ χρονικὴ κατανομή εις τὴν λήψιν τῶν ἀδειῶν τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς ἐργατικῆς τάξεως.

Νομίζω δμως δτὶ αὐτὴ ἡ κατανομὴ δὲν εἶναι δρθὸν νά γίνη διὰ Νόμου ὑποχρεωτικῶς καὶ ἔχω Ισχυρὰν ἐπιφύλαξιν κατὰ πόσον θὰ πρέπει νά τροποποιηθῇ δ Νόμος διὰ νά δώσῃ εις τὸν Ὑπουργὸν τοιαύτην ἔξουσίαν.

Ἐὰν προχωρήσωμεν εις μίαν τοιαύτην τροποποίησιν τότε εἶναι ως ἔὰν δ κύριος σκοπὸς τοῦ Νόμου 8 τοῦ 1967 τοῦ περὶ Ἐτησίων ἀδειῶν μετ' ἀπολαθῶν, εἶναι πῶς νά βοηθήσῃ τοὺς κατὰ δρισμένην χρονικὴν περίσσον ἀδρανοῦντας ξενοδόχους καὶ δχι πῶς νά παράσχῃ εις τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀδειάν των εις τὴν περίσσον καὶ κατὰ τὸν τρόπον ποὺ οἱ ἴδιοι ἐλευθέρως ἐπιθυμοῦν.

Δὲν ἀπορρίπτω τὴν εἰσήγησιν δπως τὸ θέμα ἐπανεξετασθῇ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχω δμως πολὺ Ισχυρὰν ἐπιφύλαξιν κατὰ πόσον θὰ ἥτο δρθὸν νά δοθοῦν εις τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας τὰ δικαιώματα τὰ δποῖα εἰσηγήθῃ δ ἔντιμος συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Κώστας Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Ἐπὶ τοῦ θέματος, τὸ δποῖον ἡγέρθη ὑπὸ τοῦ συναδέλφου κ. Παπαδόπουλου, ἔχω νά κάμω τὴν παρατήρησιν—περίπου ταυτίζεται ἔν τινι Յաթմῷ μὲ τὴν ἀποψιν τοῦ συναδέλφου κ. Ζιαρτίδη, συναδέλφου ὑπὸ δύο ՚ιδιότητας τόσον θουλευτικὴν δσον καὶ συνδικαλιστικὴν—δτὶ δ σκοπὸς πράγματι τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου δὲν εἶναι νά ἐπιφέρῃ οἰσαδήποτε τροποποιήσεις εις τὸν θασικὸν νόμον περὶ ἀδειῶν. Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ αὐτῆς τῆς προθέσεως μόνον καὶ ἔγένετο ἡ τροποποίησις, τότε θὰ είχαμεν σωρείαν ἀλλων εἰσηγήσεων περὶ τροποποιήσεων εις τὸν περὶ ἀδειῶν Νόμον, δ δποῖος ἔγινεν ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ συναδέλφου κ. Παπαδόπουλου.

Ως ἔκ τούτου ἡρκέσθημεν εις αὐτὴν τὴν τροποποίησιν διὰ νά ἔχυπηρετήσωμεν αὐτὸν τοῦτον τὸν σκοπὸν τὸν δποῖον προβλέπει τὸ Νομοσχέδιον, ἢτοι νά δποθήσωμεν, λόγω τοῦ συντόμου χρονικοῦ διαστήματος ποὺ παρουσιάζεται, τὴν παροχὴν £ 20.000 διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τῶν £ 420.000 τῶν ἀναπαυτηρίων. Διότι καὶ ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ σημείου ἡ ἀξιοποίησις τῶν £ 420.000 τῶν ἀναπαυτηρίων τοῦ Ταμείου δὲν μᾶς ἱκανοποιεῖ. Θὰ είχαμεν πολλὰ νά εἴπωμεν καὶ ἀπὸ συνδικαλιστικῆς πλευρᾶς καὶ ὑπὸ τὴν ἀδιότητα τοῦ θουλευτοῦ διὰ τὴν ἀξιοποίησιν πράγματι τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ καὶ διὰ τὰ ἀναπαυτηρία καὶ διὰ τὰς παρεχομένας ἀδειάς τῶν ἐργαζομένων. Παρουσίασθη, δμως, δ κ. Παπαδόπουλος νά δμιλῇ καὶ περὶ διαχωρισμοῦ τῶν παρεχομένων, χρονικῶς, ἀδειῶν.

Πράγματι ὑπάρχει ἔνα πρόβλημα, συνεζητήθη καὶ εις τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ εις τὰς Συντεχνίας, ἀλλὰ ἡ παράδοσις, εις τὴν δποῖαν ἀνεφέρθη, μᾶς κρατεῖ ἀκόμη δεσμίους δλους, ἡ παράδοσις δηλαδὴ τοῦ τόπου, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τοῦ λαοῦ

μας, μᾶς κρατοῦν δεσμίους ἀκόμη μέσα εἰς αὐτά τὰ πλαίσια καὶ αἱ συνθῆκαι δυστυχῶς, λόγῳ τῶν συγκοινωνιακῶν μέσων τὰ δποῖα ὑπάρχουν, μᾶς ἐμποδίζουν ἀκόμη περισσότερον ώστε τάς ἀδείας νὰ τάς παρέχωμεν κατά θούλησιν καὶ δπως πρέπει ἔξ οὐ καὶ τάς θασίζομεν περισσότερον εἰς τὴν μεγάλην κατηγορίαν τῶν ἐργαζομένων ποὺ ἐπηρέαζονται ἀπὸ τάς οἰκοδομικάς ἐργασίας καὶ ἔστι, ἐπειδὴ ἀτονοῦν πολλαὶ ἄλλαι ἐργασίαι, περιοριζόμεθα εἰς αὐτήν τὴν περίοδον τοῦ Αὔγουστου ή δποῖα ἀνεφέρθη.

Εἶναι προβλήματα πολύπλοκα, δπως ξεύρει δ κ. Παπαδόπουλος, ποὺ ἔχουν ἐπιπτώσεις καὶ ἐπὶ ἄλλων θεμάτων καὶ δὲν εἶναι ἀπλῶς μὲ μίαν ἐλαφράν τροποποίησιν ποὺ μποροῦμεν νὰ θελτιώσωμεν σήμερα τὸν Νόμον περὶ Ἀδειῶν.

Ἡ εἰσήγησίς μου εἶναι νὰ γίνῃ ἡ τροποποίησις διὰ νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ μελέτη καὶ ὑποβολὴ αἰτήσεων υπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτουμένων ώστε εἰς τὴν ἐπὶ θύρας περίοδον νὰ μπορέσουν νὰ πάρουν τάς ἀδείας των καὶ ἔστι ξέωμεν οἰασδήποτε ἄλλας τροποποίησεις ἡ παρατηρήσεις, μποροῦμεν νὰ ἐπανέλθωμεν δυσον ἀφορᾶ τὴν τροποποίησιν τοῦ θασικοῦ νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἀπὸ τὴν θέσεώς μου.

Ἐάν ἐπρότεινα δτι δ ‘Υπουργός Ἐργασίας θὰ ήδυνατο, δι’ αὐτοκλήτου ἀποφάσεώς του, νὰ ἐπιθάλῃ τὴν θέλησιν του ἐπὶ τῶν συντεχνιῶν, θὰ είχαν δίκαιον καὶ οἱ δύο προαιμιλήσαντες ἀγαπητοὶ συνάδελφοι ἐπὶ τῶν ἐπιφυλάξεων. Θὰ παρετηρήσατε δμως δτι ἡ εἰσήγησίς μου ήτο δπως παρασχεθῇ εἰς τὸν ‘Υπουργὸν δυνητικὴ ἔξουσία.

Δηλαδή, ἡ εὐχέρεια ἔάν ἐπιθυμῇ νὰ ἀσκήσῃ αὐτήν τὴν ἔξουσίαν καὶ μάλιστα προσεπάθησα νὰ δεσμεύσω ἀκόμη περισσότερον τὴν ἀσκησιν αὐτῆς τῆς ἔξουσίας διὰ τῆς παρεμβολῆς τῶν φράσεων «ἐν συμφωνίᾳ ἡ κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τῶν συντεχνιῶν». Ό δὲ λόγος, κ. Πρόεδρε, εἶναι δτι ἀκριθῶς τὰ ἴδια ἐπιχειρήματα ποὺ ἔχομεν ἀκούσει τώρα, τούλαχιστον δ κ. Σιαρτίδης θὰ τὰ ἔχῃ ἀκούσει ἀπὸ ἐμὲ καὶ ἔγω ἀπὸ τὸν ἴδιον ἐπὶ τριετίαν καὶ ἀμφότεροι είχαμεν ύποβάλει τὰ ἴδια ἐπιχειρήματα πρὸς ἐργοδότας οἱ δποῖοι, ἀνεύ ύποβολῆς οἰουδήποτε περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἐπιχειρήματος, ἀλλὰ διὰ τοῦ κλασσικοῦ Κυπριακοῦ δρου «θὰ τὸ δοῦμεν ἡ θὰ τὸ ἔξετάσωμεν», οὐδέποτε ἔξήτασαν σοθαρῶς πόσον πραγματικὰ αὐτὴ ἡ Ισορροπία τῶν δεσμῶν τῆς παραδόσεως, εἰς τὴν δποίαν ἀνεφέρθη δ ἀγαπητὸς συνάδελφος κ. Χριστοδούλιδης, εἶναι πράγματι λόγος διατί, ἐπὶ παραδείγματι, αἱ 20.000 τῶν οἰκοδόμων ύποχρεωτικῶν νὰ παίρνουν τὴν ἀδείαν των ἀπὸ τῆς 8ης Αὔγουστου μέχρι τῆς 20ῆς ή 17ῆς καὶ δχι ἀπὸ τῆς 25ῆς Ιουλίου μέχρι τῆς 8ης Αύγουστου.

Πιστεύω εἰλικρινῶς δτι ἔάν δ ‘Υπουργός—καὶ νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ὀμιλήσω μὲ κάποιαν πείραν ἐπὶ τοῦ θέματος—μποροῦμε νὰ είπῃ εἰς τοὺς ἐργοδότας δτι ἔάν δὲν συγκατατεθοῦν ἔχει τὴν ἔξουσίαν καὶ δύναται νὰ ἐπιθάλῃ αὐτήν τὴν διευθέτησιν ἀφοῦ συνεννοήσῃ ἡ ἀφοῦ συμφωνήσῃ μὲ τάς συντεχνίας, πιστεύω δτι οὐδεμία ζημία θὰ γίνη οὕτε καθ’ οἰονδήποτε τρόπον πρόκειται νὰ ισχυρισθῇ οἰοσδήποτε δτι πρόκειται περὶ πειθαναγκασμοῦ ἐκ μέρους τοῦ ‘Υπουργοῦ ἐπὶ τῶν ἐργαζομένων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδημητρίου,

Κύριε Πρόεδρε, ἐκ τῆς θέσεώς μου. Λόγω τοῦ δτι τὸ μέτρον τοῦτο θὰ εἶναι ἐπὶ προσωρινῆς θάσεως, μᾶλλον δοκιμαστικῆς θάσεως, καὶ τὸ χρηματικὸν ποσὸν τὸ δποίον θὰ διατεθῇ εἰναι πολὺ δλίγον καὶ θὰ εἶναι ἐπὶ περιωρισμένης θάσεως ἐφαρμογῆς του, θὰ πρέπει νὰ προθῶμεν εἰς τὴν ψήφισιν αὐτοῦ τοῦ Νόμου, νὰ γίνῃ ἡ δοκιμαστικὴ ἐφαρμογὴ του καί, μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου καὶ τῶν εὐεργετημάτων τὰ δποία θὰ παρασχεθοῦν πρὸς τοὺς εὐεργετουμένους, νὰ προχωρήσωμεν κατὰ τὸν ἐπόμενον χρόνον πρὸς τὴν περαιτέρω ἐπεξεργασίαν καὶ διευθέτησιν τοῦ δλου Νόμου.

Ἐύχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Ἀφοῦ ἡκουσα τὰς εἰσηγήσεις τοῦ κ. Τάσου Παπαδοπούλου, δτι διὰ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ νόμου θὰ δοθῇ τὸ δικαίωμα νὰ ἔξαναγκάζωνται οἱ ἐργοδόται νὰ δίδωσιν ἀδείας κ.λ.π., αὐτὸ εἶναι ἔνας λόγος περισσότερος διὰ νὰ εἰμαι ἔναντιν αὐτῆς τῆς προτάσεως. Διότι ἔάν ἔχωμεν τὴν πειραν ἐκ τοῦ ίδιου, τότε δὲν θὰ περάσωμεν καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω δτι παρηρμηνεύσατε τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ. Δὲν ἐλέχθη τι περὶ ἔξαναγκασμοῦ. Ὁ ἐργοδότης εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ δῶσῃ ἀδείαν εἰς τὸν ἐργαζόμενον διὰ τὰς διακοπάς του. Τὸ θέμα εἶναι κατὰ πόσον δλοι αὐτοὶ θὰ δίδουν τὴν ἀδείαν περίποτο τὸν ίδιον μῆνα ἢ κατὰ πόσον θὰ ὑπάρχῃ τρόπος οὕτως ὥστε νὰ γίνεται τὸ λεγόμενον “staggering”, τὸ δποίον ὑπάρχει εἰς πολλὰς χώρας τοῦ κόσμου, διὰ νὰ μήν προκύπτῃ συνωστισμὸς εἰς μίαν ὀρισμένην περίοδον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν εἶναι θέμα ἔξαναγκασμοῦ. Εἶναι θέμα ἀπλῶς νὰ ἔχῃ ἔξουσίαν δὲ Υπουργὸς δχι νὰ πῆ εἰς ἔνα ἐργοδότην «εσύ θὰ δῶσῃς» ἀλλὰ εἰς μίαν τάξιν ἐργοδοτῶν, δτι οἱ ἐργαζόμενοι, π.χ. καλὴ ὅρα οἱ ὑπάλληλοι τῶν Τραπεζῶν, θὰ λάθουν τὴν ἀδείαν των αὐτὸν τὸν μῆνα, οἱ τῶν οικοδόμων τὸν τάδε μῆνα καὶ οὕτω καθ’ ἔχῆς. Εἶναι καθιερωμένον εἰς πολλὰ κράτη τὸ σύστημα αὐτὸ οὕτως ὥστε νὰ μήν προκύπτῃ συνωστισμὸς κατὰ τὴν ίδιαν περίοδον καὶ νὰ δύνανται τὰ ξενοδοχεῖα νὰ ἔξυπρετήσουν, ἢ νὰ βροῦν θέσεις εἰς τὰ ξενοδοχεῖα δλοι οἱ δποίοι θέλουν νὰ ἀνέθουν εἰς τὰ δρεινὰ θέρετρα.

Τὸ κύριον μειονέκτημα τῆς προτάσεως αὐτῆς εἶναι δτι, ως πιστεύω, δ λόγος διὰ τὸν δποίον οἱ περισσότεροι ἐπιδιώκουν τὸν Αὔγουστον διὰ νὰ δινέλθουν εἰς τὰ δρεινὰ θέρετρα εἶναι διότι θέλουν τοὺς προηγουμένους μῆνας νὰ κατέλθουν εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ ἐπομένως ἐδῶ εἶναι τὸ πρόθλημα, δτι ἐν Αὔγουστον εἶναι πλέον μεγάλη ἡ ζέστη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ δλοι θέλουν νὰ δινέθουν εἰς τὰ θουνά. Ἀλλὰ οὐδεὶς θέλει νὰ δινέλθῃ εἰς τὰ θουνά πρὶν τὸν Αὔγουστον διότι δλοι κατεβαίνουν εἰς τὴν θάλασσαν διὰ τὰ μπάνια τους.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, νομίζω δτι ἔάν δ. κ. Τάσος Παπαδόπουλος θὰ προθῇ εἰς τροποποιητικὴν εἰσήγησιν θὰ ἦτο καλύτερον, ἐπειδὴ τὸ θέμα εἶναι περίπλοκον καὶ ἔχει πολλὰς ἐπιπτώσεις ἢ δυσχερείας, νὰ ἐπανεξετασθῇ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐγὼ ὑποστηρίζω τὴν προηγουμένην πρότασιν δτι, δινέξαρτήτως τοῦ ἔάν ἡ Ἐπιτροπὴ ἢ οἰονδήποτε μέλος τῆς Βουλῆς θέλη νὰ προθῇ εἰς πρότασιν νόμου

ή είς πρότασιν δλλαγής τοῦ θασικοῦ νόμου, δεδομένου ότι τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸ ἐτέθη ἐνώπιον τοῦ Σώματος ἀπλῶς διὰ νὰ χορηγήσῃ ὀρισμένα ποσά ἐπὶ τῇ θάσει ὑπαρχούσης νομοθεσίας, ἵσως ὅρθοτέρα διαδικασία θὰ ἦτο νὰ ἔγκριθῇ ή πρότασις ή ὅποια ὑπάρχει σήμερον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ἐὰν οἰοσδήποτε Βουλευτὴς αἰσθάνεται ότι ή θασική νομοθεσία χρειάζεται οἰανδήποτε τροποποίησιν δικαιουται νὰ ὑποβάλῃ τοιαύτην πρότασιν εἰς τὴν Βουλὴν. Ἀλλὰ πιστεύω ότι δεδομένου ότι, ὅπως εἶπα καὶ πρίν, πρόκειται περὶ ποσοῦ τὸ ὅποιον θὰ διατεθῇ ἐντὸς τῶν προσεχῶν μηνῶν ἐπὶ τῇ θάσει τῆς ὑπαρχούσης νομοθεσίας οἰαδήποτε περαιτέρω ἐπανεξέτασις τοῦ θέματος ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ καὶ κάπως δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς τύχης τῆς παρούσης προτάσεως νόμου. Δι' αὐτὸ ἐισηγούμαι ὅπως ή πρότασις συζητηθῇ σήμερον καὶ τεθῇ ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι ή πρότασις τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου κ. Τάσου Παπαδοπούλου εἶναι καθ' ὅλα συνετή καὶ εὔλογος καὶ νομίζω οὐχὶ ἐπιζημία, μᾶλλον εἶναι πρὸς ὄφελος τῆς τάξεως τῶν ἐργαζομένων καὶ δὴ τῶν ἐργαζομένων εἰς δομικάς ἐργασίας ἀτόμων, θὰ ἔχῃ δὲ πλεονεκτήματα. Δὲν νομίζω ότι θὰ βλάψῃ ποσῶς ἔτει ὁ 'Υπουργός, ἐν συνεννοήσει μὲ τὰς συντεχνίας, ἔχῃ εὐχέρειαν νὰ καθορίζῃ τὴν χρονικήν περίοδον. Νομίζω ότι εἶναι ὑπέρβολικὸς ὁ φόβος τοῦ κυρίου Ζιαρτίδη ότι θὰ ὑπάρξῃ κατάχρησις τῆς Ἐκτελεστικῆς 'Εξουσίας, τοῦ ἀρμοδίου 'Υπουργοῦ, νὰ ρυθμίζῃ αὐτὰ τὰ πράγματα. Νομίζω ότι ή πρόθεσις τοῦ κ. Παπαδοπούλου εἶναι πολὺ ἀγαθή καὶ νομίζω ότι εἶναι πολὺ συνετή πρότασις, καὶ διὰ ταῦτα δὲν συμφωνῶ μὲ τοὺς προλαλήσαντας Βουλευτάς κ.κ. Παπαδημητρίου καὶ κ. Λυσσαρίδην, ὅπως ψηφισθῇ ὡς ἔχει τὸ Νομοσχέδιον, δηλαδὴ ἀνευ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Παπαδοπούλου καὶ ἐπανεξετασθῇ εἰς ἀπότερον μέλλον. Νομίζω ότι ἔὰν ἐνσωματωθῇ ή πρότασις αὐτὴ εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ἔχει νὰ προσφέρῃ πολλά. Μπορεῖ νὰ μὴν θεραπεύῃ δλας τὰς ἀτέλειας τῆς παλαιᾶς νομοθεσίας τοῦ 1967 ἀλλὰ πάντως θεραπεύει μίαν δυσχέρειαν ή ὅποια, ἔὰν παρακαμφῇ καὶ ἔὰν γίνη ὑπέρβασις τῆς δυσκολίας αὐτῆς, ἔξυπρετική θὰ εἶναι διὰ τὴν ἐργαζομένην τάξιν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο λόγος διὰ τὸν ὅποιον εἶχα εἰσηγηθῆ ὅπως αὐτὸ τὸ σημεῖον ἔξετασθῇ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι διότι ἔδω εἰσηγούμεθα νὰ δώσωμεν μίαν διακριτικὴν ἔξουσίαν εἰς τὸν 'Υπουργὸν τὴν ὅποιαν ή Κυβέρνησις δὲν ἔζητησε καὶ τὴν ὅποιαν δὲν γνωρίζομεν ἔὰν ἐπιθυμῇ νὰ ἔχῃ. Δι' αὐτὸ θὰ ἦτο δρθόν, ἔὰν θὰ γίνῃ τροποποίησις, τὸ θέμα αὐτὸ νὰ ἐπανεξετασθῇ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς. Θὰ κηθελα νὰ συμπληρώσω δμως τὴν εἰκόνα μὲ τὸ νὰ εἴπω ότι εἰς πολλὰς χώρας δχι μόνον διὰ τὸν χρόνον τῶν διακοπῶν ή Κυβέρνησις ή ὁ ἀρμόδιος 'Υπουργός κέκτηται ἔξουσίαν, ἀλλὰ καὶ ἀκόμη διὰ τὰς ώρας κατὰ τὰς ὅποιας κλείουν τὰ καταστήματα. Καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἀποφεύγεται δ συνωστισμὸς τῆς τροχαίας. 'Ο χρόνος κατὰ τὸν ὅποιον κλείουν τὰ καταστήματα, εἰς διαφόρους περιοχάς εἰς μεγάλας πρωτευούσας, καθορίζεται διὰ διατάγματος τῆς Κυβερνήσεως οὕτως ὥστε εἰς ωρισμένας περιοχάς κλείουν ή ὥρα 5, εἰς ἄλλας ή ὥρα 6, εἰς ἄλλας ή ὥρα 7, καὶ οὕτω καθ' ἔξῆς. "Οπως καὶ δ χρόνος καθ' δν ἀρχίζουν τὰς ἐργασίας των διὰ νὰ ἀποφεύγεται δ συνωστισμός. 'Επομένως δὲν εἶναι κατί τὸ ἀνορθόδοξον ή, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐκτὸς θέματος.

'Ο κ. Κώστας Χριστοδούλης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι ή αρχή του Νομοσχεδίου δὲν είναι ούτε αύτή την όποιαν είσηγήθη δ συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος ούτε αύτή την όποιαν συζητοῦμεν. Δὲν διαφωνοῦμεν κατ' αρχήν μὲ τὴν ἀρχὴν τῆς διασπορᾶς τῆς παρεχομένης περιόδου ἀδείας. Τὸ ἀφήνομεν διὰ νὰ τὸ συζητήσωμεν. Ἡ οὐσία είναι νὰ παραχωρηθοῦν £20.000 διά αύτην τὴν ἐπὶ θύραις περιόδον διὰ νὰ ἔχητερεπθῇ δ σκοπός διὰ τὸν όποιον δὲν δισφωνεῖ ούτε δ κ. Παπαδόπουλος. Μὲ τὴν γενομένην τροποποίησιν καὶ εἰσήγησιν ἐπιτυγχάνεται αύτὸς δ σκοπός ή ἀναθάλλεται ή μπορεῖ καὶ νὰ ματαιώθῃ δλοσχερῶς. Δηλαδὴ ή Ἐπιτροπὴ θὰ χρειασθῇ ἀκόμη μίαν ἔθδομάδα ή δεκαπέντε ημέρας νὰ τὸ συζητήσῃ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κύριε Χριστοδουλίδη, δὲν είχα εἰσηγήθη νὰ παραπεμφθῇ τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπανεξέτασιν. Τὸ θέμα τῆς τροποποίησεως τοῦ νόμου —δχι τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἀλλὰ τοῦ θασικοῦ νόμου—οὕτως ὥστε νὰ παρέχεται διακριτικὴ ἔξουσία είναι θέμα ποὺ μπορεῖ νὰ ἀπασχολήσῃ τὴν Ἐπιτροπὴν ἀφοῦ ἀκουσθοῦν μάλιστα καὶ ἀπόψεις τῆς Κυθερνήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Διότι καὶ ἔὰν γίνη, κ. Πρόεδρε, ή τροποποίησις, δὲν πρόκειται νὰ τὴν ἔξασκήσῃ δ Ὅπουργός διὰ νὰ ματαιώσῃ οὕτω πως τὴν παρεχομένην ἐπιχορήγησιν εἰς τὰς ἀδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδόπουλος,

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δέχομαι τὴν εἰσήγησίν σας. “Οπως ἐτόνισε καὶ δ κ. Χριστοδουλίδης δὲν είναι πρόθεσίς μου νὰ ματαιώσω αὐτὴν τὴν εἰσήγησίν ή όποια, ἀς μού ἐπιτραπῇ νὰ ἀναφέρω, μὲ εύρίσκει ἀπολύτως σύμφωνον, διὰ νὰ μὴν εἶπω θῆτο ἰδική μου ἰδέα.

‘Η εἰσήγησίς μου είναι ὅπως ή Ἐπιτροπὴ Ἐργασίας ἔξετάσῃ, ἀλλὰ διὰ τὴν παρούσαν περιόδον χωρὶς νὰ εἰσηγοῦμαι τὴν ματαιώσιν τῆς ψηφίσεως τοῦ σημερινοῦ Νομοσχεδίου, τροποποίησιν τοῦ ἀρθρου 7(1) διὰ τῆς προσθήκης τῶν λέξεων «δ δέ Ὅπουργός κέκτηται ἔξουσίαν, κατόπιν συνεννοήσεων μετά τῶν ἐνδιαφερομένων συντεχνιῶν, ὅπως καθορίσῃ τὴν περίοδον λήψεως τῆς τοιαύτης ἀδείας κατὰ θιομηχανίαν».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ ἀρθρον 7(1) τοῦ θασικοῦ νόμου, φυσικά.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Ἐνῷ δὲν ἐνίσταμαι καθόλου διὰ τὴν ἔξετασιν αὐτοῦ τοῦ θέματος, δὲν είναι θέμα ούσιας, φοβοῦμαι ότι ή διαδικασία δὲν είναι ή δρθή. Ἐάν ύπαρχῃ οιαδή-

ποτε πρότασις πρέπει νὰ κατατεθῇ ως πρότασις εἰς τὴν Βουλὴν καὶ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ως γίνεται δι' ὅλας τὰς προτάσεις τροποποιήσεως Νόμων. Καθαρῶς ἀπὸ νομοτεχνικῆς πλευρᾶς καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς ούσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω δτὶ δὲν εἶναι τελείως ἀνορθόδοξον τὸ σύστημα, διότι δ. κ. Παπαδόπουλος πρόστεινε τροποποίησιν τοῦ παρόντος Νόμου καὶ ἐπρόκειτο νὰ παραπεμφθῇ τὸ θέμα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἔξετασθῇ ἡ τροποποίησίς του.

‘Αντὶ νὰ παραπεμφθῇ τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸν καὶ νὰ καθυστερήσῃ ἡ ψήφισή του, παραπέμπεται εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπὴν ἡ εισήγησίς του πρὸς ἔξετασιν τῆς τροποποίησεως τοῦ βασικοῦ νόμου. Θὰ ἐπακολουθήσῃ Ἐκθεσίς τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ συζήτησίς ἐπὶ τοῦ θέματος, ἡ διότια θὰ εἶναι ἵσως καὶ ἐποικοδομητικωτέρα, διότι θὰ ἔχωμεν τὴν ἔρευναν τὴν διόταν θὰ διεξαγάγῃ ἡ ἀρμοδία Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπῆ.

‘Ο κ. Σαββείδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Βεβαίως οἱ ἔργοι δόται θὰ ήσαν οἱ τελευταῖοι ποὺ θὰ ἔφεραν ἔνστασιν νὰ ἀλλαγῇ ἡ ἐποχὴ τῶν ἀδειῶν. Ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ διότιον πρέπει νὰ λάθωμεν ὑπ' ὅψιν εἶναι δτὶ έαν δ 'Υπουργὸς δρίσῃ διὰ μίαν βιομηχανίαν χρόνον διαπαύσεως, ἡ διότια βιομηχανία δμως διὰ νὰ ἔργασθῇ ἀπατεῖται δπως καὶ μία ἄλλη βιομηχανία ἔργαζεται, ἵσως φέρει ἀναστάτωσιν.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον, διὰ νὰ γίνεται ἡ ἔργασία αὐτὴ ἐν τάξει, θὰ πρέπει νὰ υπάρχῃ συνεννόησις μεταξὺ ἔργοδοτῶν, ἔργοδοτουμένων καὶ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ασφαλῶς καὶ δὲν πρόκειται νὰ γίνεται κατὰ μονάδα βιομηχανικήν, ἀλλὰ κατὰ σύνολον βιομηχανικῶν μονάδων.

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐπειδὴ ύπάρχει καὶ μία διαδικασία διὰ τὴν μελέτην αὐτῶν τῶν θεμάτων, δὲν θὰ παραλείψωμεν ὅπως τὸ θέμα συζητηθῇ κατ' ἀρχὴν εἰς τὴν Ἐργατικὴν Συμβουλευτικὴν Ἐπιτροπήν, ὅχι τὴν Κοινοβουλευτικὴν, τῆς διότιας προεδρεύει τὸ 'Υπουργεῖον Ἐργασίας καὶ εἰς τὴν διότιαν μετέχουν ἐκπρόσωποι τῶν συντεχνιῶν καὶ τοῦ ἔργοδοτικοῦ κόσμου. Ἐκεῖ θὰ γίνουν, νομίζω, κατ' ἀρχὴν αἱ κατάλληλοι εἰσηγήσεις ὥστε αἱ τροποποίησεις τοῦ βασικοῦ νόμου νὰ προέλθουν ἵσως ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Οταν τὸ θέμα παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐργασίας, ή Ἐπιτροπὴ Ἐργασίας δύναται νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὸ 'Υπουργεῖον, τὸ 'Υπουργεῖον νὰ θέσῃ εἰς λειτουργίαν τὴν δρθὴν διαδικασίαν καὶ οὕτω καθ' ἔχης.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου ἡ διότια θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ ίον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ βασικοῦ νόμου. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

·Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαργούσης διγτιορήσεως τὸ Σον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

"Εληξεν ή δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

·Η τρίτη ἀγάγγωσις θὰ γίνη δι' ἀναγγώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

*Ο παρών Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Ἐπησίων Ἀδειῶν μετ' Ἀπολαθῶν (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δμοῦ μετά τῶν περὶ Ἐπησίων Ἀδειῶν μετ' Ἀπολαθῶν Νόμων τοῦ 1967 ἕως 1970 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς καλουμένων «ὅ βασικός νόμος») καὶ ὁ βασικός νόμος καὶ ὁ παρών Νόμος θὰ ἀναφέρωνται δμοῦ ως οἱ περὶ Ἐπησίων Ἀδειῶν μετ' Ἀπολαθῶν Νόμοι τοῦ 1967 ἕως 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

·Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μὴ ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Εις τὴν Συμπληρωματικὴν ἡμερησίαν διάταξιν, εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, Νομοθετικὴ Ἐργασία, περιλαμβάνεται ὁ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως. (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 3) τοῦ 1972.

Παρακαλώ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδιάς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Αι δύο αύται Ἐκθέσεις ἐστάλησαν τήν Ιδίαν ἡμέραν.
Ἐφ' ὅσον ὀρισμένοι συνάδελφοι λέγουν δτὶ δὲν ἔχουν σταλῆ ἐγκαίρως, ἐπο-
μένως καὶ αὐτὴ δὲν θὰ ἔχῃ σταλῆ ἐγκαίρως.

*Έγώ προσωπικῶς ἔχω πάρει καὶ τὰς δύο Ἐκθέσεις μέσα εἰς τὸν ἴδιον φάκελλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Η διάταξις δτι η "Εκθεσις της Έπιτροπής πρέπει να κυκλοφορήσῃ έντος 48 ώρων πρό της συζήτησεως του θέματος είναι από έκεινας τάς διατάξεις αι δποιαι τούλαχιστον έρμηνεύονται δπως και τό θέμα της υπάρξεως απαρτίας.

Εις πλεῖστα Κοινοβούλια ἔξετάζεται ἐὰν ὑπάρχῃ ἀπαρτία εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς συνεδρίασεως. Ἐν τῷ μεταξὺ πλείστοι Βουλευταὶ ἀποχωροῦν δὲ Πρόεδρος, λόγῳ μυωπίας, δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἀπεχώρησαν πολλοὶ Βουλευταὶ μέχρις ὅτου οἰσθῆποτε Βουλευτής ἐγέρει θέμα μὴ ὑπάρξεως ἀπαρτίας.

Τὸ ἵδιον ισχύει καὶ διὰ τὰς 48 ὥρας. "Ολαὶ θεωροῦνται ὅτι ἐκυκλοφόρησαν 48 ὥρας προηγουμένων, ἐκτὸς ἐὰν Βουλευτὴς ἐπισύρῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Προέδρου εἰς τὸ ὅτι δὲν ἐκυκλοφόρησαν 48 ὥρας ἐνωρίτερον καὶ οἱ Βουλευταὶ χρησιμοποιοῦν καὶ τὸ θέμα τῆς ἀπαρτίας καὶ τὸ θέμα τῆς κυκλοφορίας τῶν Ἐκθέσεων ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ τὸν δόποιον διαδικαστικῶς ἐπιδιώκουν νὰ ἐπιτύχουν, ἡτοι τὴν ἀναθολήν τῆς συζητήσεως. Αὕτη εἶναι ἡ κοινοθουλευτικὴ παράδοσις.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Δηλαδὴ τὰ κόλπα.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ονομάζονται κοινοθουλευτικὴ παράδοσις.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

'Αλλὰ τότε χάριν τῆς κοινοθουλευτικῆς παραδόσεως θὰ ἥτο καλὸν νὰ μὴ λέγουν ὅτι δὲν εἰδοποιήθησαν νὰ παραστοῦν εἰς τὰς.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Σοφώτεροι ἡμῶν ἔχουν δημιουργήσει τὴν κοινοθουλευτικὴν αὐτὴν παράδοσιν. Βουλαὶ αἱ δόποιαι ἔχουν πεῖραν 500 καὶ 1000 ἔτῶν καὶ ἀς μὴν προσπαθήσωμεν ἡμεῖς νὰ ταράξωμεν τὰ καλῶς κείμενα.

'Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Μά, ἥδη, κ. Πρόεδρε, ὁ κ. Σαββίδης ἔχει ἐπισύρει τὴν προσοχὴν σας εἰς τὸ ὅτι δὲν ἐκυκλοφόρησεν ἔγκαίρως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Σαββίδης εἶπεν ὅτι ἡ πρώτη ἐκυκλοφόρησεν ἔγκαίρως. 'Ο ἴδιος ἔλαθε καὶ τὰς δύο ἔγκαίρως καὶ ἐπομένως δὲν ὑπάρχει ἐνώπιον μου θέμα ὅτι ἡ "Ἐκθεσις δὲν ἐκυκλοφόρησε. Τούναντίον ὑπάρχει ἐπιθεθαίσις ὅτι ἔλήφθη ἔγκαίρως ἡ "Ἐκθεσις.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (Άρ. 3) ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Άνδρεας Ζιαρτίδης

Ντίνος Κωνσταντίνου.

'Η Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οἱ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς δύο αὐτῆς συνεδριάσεις συγκροτηθείσας τὴν 1ην καὶ 8ην Μαΐου 1972. Εἰς τὴν δευτέραν συνεδρίασιν κληθεὶς παρέστη καὶ δ 'Υπουργὸς Οἰκονομικῶν.

Διά τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ή ἔγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ἐκ £ 750.000 καὶ ἡ διάθεσις αὐτοῦ πρὸς τὸ Ταμείον τῶν Δανειστικῶν 'Επιτρόπων διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν παραχώρησιν δανείου πρὸς τὴν Κυπριακὴν Τράπεζαν 'Αναπτύξεως Λτδ.

'Η παραχώρησις τοῦ ὡς ἀνω δανείου πρὸς τὴν Κυπριακὴν Τράπεζαν 'Αναπτύξεως Λτδ., τὸ δόποιν θὰ εἰναι ἀποτληρωτέον ἐντὸς περιόδου δώδεκα ἑτῶν μὲ ἐπιτόκιον 5½% ἐτησίως, προτείνεται ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν ἀναληφθεισῶν προσπαθειῶν διὰ τὴν ἔξασφάλισιν μέσω τῆς Διεθνοῦς Τράπεζης πρὸς τὴν Τράπεζαν αὐτὴν ἐπιπροσθέτων πόρων χρηματοδοτήσεως, ἵνα αὕτη δυνηθῇ νὰ ἀνταποκριθῇ καλύτερον πρὸς τοὺς σκοπούς δι' οὓς ἔγκαθιδρύθη.

'Η 'Επιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετήσασα τὸ δόλον θέμα καὶ λαθοῦνσα ὑπ' ὅψιν τὰς παρασχεθείσας ἐπιπροσθέτους πληροφορίας, ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα τοῦτο, ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν, ἔγκρινε τὴν διάθεσιν τοῦ ὡς ἀνω ποσοῦ χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν διμιληταί ;

'Ο. κ. Χατζηηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. 'Επειδὴ ἀπουσίαζα ἐκ Κύπρου, καὶ δὲν εἶχα τὴν εὔκαιριαν νὰ ἔκφρασω θασικάς ἀπόψεις μου ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ, θὰ ήθελα νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ ἐν δλίγοις νὰ ἀναφερθῶ καὶ νὰ τονίσω ὅτι προσωπικὰ θὰ καταψηφίσω τὸ Συμπληρωματικὸν αὐτὸ Νομοσχέδιον διὰ δύο θασικούς λόγους : Πρῶτον, διότι πιστεύω ὅτι, ὡς ἀπέδειξεν ἡ μέχρι σήμερον λειτουργία τῆς Κεντρικῆς Τράπεζης 'Αναπτύξεως, ἡ δλη προσφορά τῆς πρὸς τὴν γενικὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου εἰναι πολὺ περιωρισμένη καὶ δίδεται, ὡς μοῦ ἐλέχθη ὑπὸ ἐμποροβιομηχάνων, ἀνάλογα μὲ τὰς σχέσεις τὰς δόποιας ἔχουν οἱ διάφοροι διευθυνταὶ ἡ καὶ οἱ ἀρμόδιοι τῆς, καὶ οὐχὶ ὡς ἐπιθάλλουν τὰ γενικώτερα συμφέροντα τοῦ τόπου. Δεύτερον, διότι ὡς πιστεύω ἡ Τράπεζα μέχρι σήμερον ἀφήνει ζημίαν εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου. 'Η δανειοδότησίς της μὲ χαμηλὸν ἐπιτόκιον καὶ ἡ ὑπ' αὐτῆς δανειοδότησίς Κυπρίων βιομηχάνων ἡ οἰωνδήποτε ἄλλων μὲ 8,5% ἡ καὶ 9% ἐπιτόκιον, ἐνῶ ἡ ίδια δανειοδοτεῖται μὲ ἐπιτόκιον 5,5%, δὲν εἰναι οὕτε πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον ἄλλα οὕτε καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς τάξεως ἡ δόποια ἐπιζητεῖ καὶ ἔχει ἀνάγκην τῆς δανειοδοτήσεώς της.

Θὰ ἡδύνατο κάλλιστα ἡ Κυβέρνησις, προσφέρουσα τὰ δάνεια τοὺς τὴν Τράπεζαν 'Αναπτύξεως μὲ 5,5% νὰ τὰ προσέφερε καὶ ἀπ' εὐθείας πρὸς τοὺς ίδιους τοὺς βιομηχάνους, διότι δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου θὰ ὑπῆρχε πράγματι μία ἐνθάρρυνσις καὶ βοήθεια τῆς τάξεως αὐτῆς. 'Εξ δων δὲ ἔχω ἀντιληφθῆ, μὲ τὸς ίδικάς μου ἀπόψεις συνταυτίζονται πλεῖστα ἐκλεκτὰ μέλη τῆς ἐμποροβιομηχανικῆς τάξεως, διότι ἔχουν δλοι συγκεκριμένα παράπονα κατὰ τῆς Τραπέζης καὶ κατὰ τοῦ τρόπου μὲ τὸν δόποιν λειτουργεῖ. 'Ισως ἔαν χρειασθῇ καὶ ἔαν θὰ ὑπάρξῃ περαιτέρω συζήτησις τοῦ θέματος νὰ ἀναφερθῶ καὶ εἰς πλέον συγκεκριμένας περιπτώσεις. 'Επαναλαμβάνω δόμως ὅτι δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους δὲν προτίθεμαι νὰ ψηφίσω τὸ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εύρισκόμενον Νομοσχέδιον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο. κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. 'Οφείλω νὰ διμολογήσω ὅτι ἔαν ἔχω ἔγκρινη αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον καὶ πρόκειται νὰ τὸ ψηφίσω, δὲν εἰναι δι' ἄλλον λόγον ἄλλα διότι

δυστυχῶς ἡ Κυθέρηνησις, δπως πάντοτε πράττει, μᾶς θέτει πρὸ τετελεσμένου γεγονότος καὶ μᾶς ἐκθέτει εἰς τὸ νὰ ἐκθέσωμεν τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ τόπου μας.

Διότι προτοῦ ἦδη ψηφίσωμεν ἡ ἔγκρινωμεν νὰ ἔξασφαλισθῇ τὸ δάνειον ἀπὸ τὴν Διεθνῆ Τράπεζαν, ἔχει σταλῆ ἀποστολή εἰς τὴν Διεθνῆ Τράπεζαν διὰ νὰ συνάψῃ δάνειον καὶ νὰ μελετήσῃ τοὺς δρους τῆς δανειοδοτήσεως, μὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἔχει ἦδη ἔξασφαλισθῇ τὸ δάνειον αὐτὸ ἐκ μέρους τῆς Κυθερήσεως. Καὶ ἔαν μετά τὴν ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Τραπέζης τὸ δάνειον ἡκυρώνετο, διότι ἡμεῖς ἔδω ὡς Κυθέρηνησις δὲν θὰ εἰχαμεν ἐκτελέσει τὰς ὑποσχέσεις αἱ ὁποῖαι εἰχον δοθῆ προτοῦ ἔκεινησον οἱ κύριοι ἀντιπρόσωποι τῆς Τραπέζης Ἀναπτύξεως διὰ τὴν Διεθνῆ Τράπεζαν διὰ νὰ ἔξασφαλίσουν τὸ δάνειον, θὰ εύρισκώμεθα εἰς πολὺ ἀσχημον κατάστασιν καὶ ἐκτεθειμένοι ἀπέναντι αὐτοῦ τοῦ μεγαλου Διεθνοῦς Ὀργανισμοῦ. Καὶ λέγω ὅτι δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν πολιτικὴν αὐτὴν τῆς Τραπέζης Ἀναπτύξεως καὶ τῆς Κυθερήσεως διὰ τοὺς ἀκολούθους λόγους :

Ἐν πρώτοις, παρὰ τὸ ὅτι ἡμην εἰς ἐκ τῶν εἰσηγητῶν τῆς ιδρύσεως αὐτῆς τῆς Τραπέζης καὶ εἴμαι εἰς ἐκ τῶν πλέον ἐνθέρμων ὑποστηρικτῶν τῆς ὑπάρχειν μιᾶς Τραπέζης Ἀναπτύξεως, ἐν τούτοις πιστεύω ὅτι μία Τράπεζα Ἀναπτύξεως διὰ νὰ ἐκτελῇ τὸν ρόλον τῆς δφείλει νὰ δανειοδοτῇ οὐχὶ μόνον μακροπροθέσμως, ἀλλὰ καὶ χαμηλοτόκως.

Σήμερον ἡ Τράπεζα αὐτὴ ἔχει ίδρυθη μὲ Κεφάλαιον ἐξ £ 600.000 ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως καὶ £ 400.000 μετοχῶν ίδιωτῶν.

Ηρχισε τὰς ἔργασίας τῆς καὶ παρὰ τὸ ὅτι ἡ Κυθέρηνησις μέχρι σήμερον δὲν ἔχει λάβει τόκον ἡ ἵσως ἔνα δνομαστικὸν τόκον ἐν δγδοον τοῖς ἔκατὸν ἐπὶ τῶν χρημάτων τῆς, ἥτοι τῶν £ 600.000, ἐν τούτοις ἔχει ἐγγυηθῆ εἰς τοὺς μετόχους 6% ἐλεύθερον φόρου εἰσοδήματος, τὸ δποῖον σημαίνει τούλαχιστον 10%. Θύ μὲ ἐρωτήσετε ἀπὸ ποῦ «θγαίνουν» τὰ χρήματα αὐτά. Ἐκτὸς τῶν £ 600.000, τὰς δποίας ἔχει καταθέσει ἡ Κυθέρηνησις διὰ τὴν ίδρυσιν αὐτῆς τῆς Τραπέζης, ἔχει δανειοδοτήσει ἐπίσης ἡ ίδια μέσω τῶν Δανειστικῶν Ἐπιτρόπων ἡ καὶ κατ' εὐθείαν, μὲ ἀλλα δύο περίπου ἔκατομμύρια λίρας καὶ μάλιστα χαμηλοτόκως μὲ 5%—5½% καὶ τὰ χρήματα αὐτά, τὰ δποῖα ἔχουν δοθῆ ἀπὸ τὴν Κυθέρηνησιν μὲ τὸν χαμηλὸν αὐτὸν τόκον, τοκίζονται πρὸς 8½% εἰς τοὺς δανειζομένους δι' ἔργα ἀναπτύξεως, πρᾶγμα τελείως ἀνήκουστον, ἐνῶ τὰ χρήματα αὐτά, ὡς δρθῶς ἔχει ἀναφέρει δ. κ. Χατζηρακλέους, θὰ μποροῦσαν νὰ δοθοῦν ἀπ' εὐθείας εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους μέσω τῶν Δανειστικῶν Ἐπιτρόπων ἡ μέσω ἀλλου Κυθερητικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Ἐκεῖνο τὸ δποῖον σήμερον ζητεῖ ἡ Κυθέρηνησις ἀπὸ ἡμᾶς εἶναι τὸ δικαίωμα νὰ δανειοδοτήσῃ τὴν Τράπεζαν αὐτὴν μὲ ἐπιτόκιον 5½% διὰ ποσοῦ £ 750.000 τὰς δποίας θὰ ἔξασφαλίσῃ ἀπὸ μετοχᾶς τὰς δποίας θὰ ἐκδώσῃ καὶ διὰ τὰς δποίας θὰ πληρώσῃ 7 ἡ 7½%. Δηλαδὴ θὰ κοστίζῃ εἰς τὴν Κυθέρηνησιν περίπου 2% τόκον ἐπὶ £ 750.000 διὰ μίαν δωδεκαετίαν διὰ νὰ μπορέσῃ ἡ Τράπεζα αὐτὴ νὰ ἔργασθῇ καὶ νὰ ἔξασφαλίσῃ δάνειον ἀπὸ τὴν Διεθνῆ Τράπεζαν μὲ 7½% καὶ μάλιστα εἰς νόμισμα τῶν χωρῶν αἱ δποῖα ἔχουν χρήματα νὰ δώσουν ποὺ μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ Γερμανικὸν μάρκον ἡ δολλάριον ἡ διδήποτε ἄλλο νόμισμα, τὸ δποῖον πολὺ πιθανῶς νὰ ἔχῃ μίαν ὑπερτίμησιν ἡ τὸ νόμισμα τὸ ίδικόν μας νὰ ἔχῃ μίαν ὑποτίμησιν καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ τόκος τὸν δποῖον θὰ πληρώσωμεν ἀντὶ 7½% μπορεῖ νὰ γίνη καὶ 12%. Καὶ αὐτὸ τὸ κάμνομεν διὰ νὰ ἔξασφαλίζωμεν εἰς ὀρισμένους ἀνθρώπους, οἱ δποῖοι ἔχουν καταστεθειμένας £ 400.000, ἔνα κέρδος ἡγυγημένον τὸ δποῖον προέρχεται ἀπὸ ἐπιδότησιν Κυθερητικήν, τὸ δποῖον μὲ τὸν μικρόν μου νοῦν δὲν μπορῶ νὰ ἀντιληφθῶ. Διότι ἀντιλαμβάνομαι τὴν ἐπιχορήγησιν νὰ γίνεται δι' ὀρισμένον σκοπὸν καὶ δχι διὰ νὰ ὀφελῇ ίδιώτας μετοχους. Αὐτὸ δὲν τὸ χωρεῖ τὸ μυαλόν μου.

Βεθαίως ἐντὸς διετίας ἡ πρόνοια αὐτὴ τοῦ ἔξησφαλισμένου ἐπιτοκίου τῶν 6% ἐλευθέρου φόρου εἰσοδήματος θὰ λήξῃ καὶ οἱ μετοχοι αὐτοὶ οἱ δποῖοι θὰ ἔχουν τὰς μετοχᾶς θὰ εύρεθοῦν εἰς δύσκολον θέσιν, διότι πραγματικῶς ἡ ἀξία τῶν μετοχῶν τῶν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐὰν δὲν ἔξασκολουθῇ ἡ Κυθέρηνησις νὰ

τάς ἐπιχορηγή, θά είναι πολὺ χαμηλοτέρα από τὴν ἀρχικήν των ἀξίαν καὶ ἔχω ἀναφέρει καὶ εἰς τὸν Ὑπουργὸν Οἰκονομικῶν ὅτι πιστεύω ὅτι ἡ Τράπεζα αὐτὴ δόφείλει νὰ μετατραπῇ εἰς Κυβερνητικὴν Τράπεζαν οὕτως νὰ ἀγοράσῃ τὰς ἰδιωτικὰς μετοχὰς τῶν £ 400.000 καὶ τότε ἡ ἴδια νὰ δανειοδοτῇ τὰ ἔργα ἀναπτύξεως μὲ χαμηλὸν ἐπιτόκιον, οὐχὶ κάτω τῶν 6½%.

Διότι είναι πραγματικῶς παράξενον τὸ ὅτι ἔχομεν πάρα πολλὰ ἑκατομμύρια λιρῶν ἔξω, τοποθετημένα μὲ 4¾% καὶ δανειζόμεθα μὲ 7½%.

Ἐὰν θεωρίας τὰ ἀποθέματά μας ἦσαν τέτοια ποὺ νὰ ἔφοιτούμεθα ὅτι, ἐὰν διεθέταμεν ὠρισμένα διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου μας, θὰ ἔκινδυνεύαμεν μίαν ἡμέραν νὰ εὑρεθῶμεν εἰς δύσκολον θέσιν θὰ συνεφώνουν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἔξασφαλισωμεν δάνεια ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ. Ἀλλὰ τὰ ποσά τῶν χρημάτων τὰ δόποια ἔχομεν ὡς ἀπόθεμα είναι τόσα τὰ δόποια μποροῦν νὰ μᾶς ἐπιτρέψουν νὰ κάμωμεν δρισμένας χρήσεις ωρισμένων κεφαλαίων ἀπὸ τὰ ἀποθέματα αὐτὰ διὰ τὴν προώθησιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου μας.

Παρὰ τὰ δοσα ἔχω ἀναφέρει καὶ παρὰ τὸ ὅτι δύμαλως ἔχόντων τῶν προγυμάτων θὰ ἔπρεπε νὰ καταψηφίσω αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον καὶ μὲ τὰ δύο μου χέρια, ἐν τούτοις λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν θὰ θελα νὰ ἔκτεθῶμεν εἰς τὴν Διεθνῆ Τράπεζαν ποὺ θὰ είναι ἵσως ἔνα κακὸν διὰ τὸ δόποιον ἀργότερον νὰ πληρώσωμεν μίαν ἡμέραν, θὰ τὸ ψηφίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἡ Βουλὴ αὐτὴ ἐπανειλημμένως ἔχει συζητήσει τὸ θέμα τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ τοῦ τόπου μὲ ἱδιαιτέρων ἔμφασιν εἰς τὸ θέμα τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως.

Νομίζω, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, ὅτι δὲν είναι δυνατόν νὰ συζητῶμεν τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ τοῦ τόπου χωρὶς νὰ ἔχωμεν λύσει τὸ θέμα τοῦ ποῖον ἰδρυμα θὰ χρηματοδοτῇ, θὰ πιστοδοτῇ τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν.

Ὑπάρχουν τρεῖς λύσεις αὐτοῦ τοῦ προβλήματος. Ἡ μία είναι ἡ ἰδρυσις πιστοδοτικοῦ ὁργανισμοῦ διὰ τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν, ὁ δόποιος νὰ είναι ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τὸν Κυβερνητικὸν ἔλεγχον. Νὰ ἰδρύσωμεν δηλαδὴ μίαν τράπεζαν βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως ἡ δόποια νὰ εὑρίσκεται ἀπολύτως ὑπὸ τὸν κρατικὸν ἔλεγχον. Ἡ ἄλλη λύσις είναι νὰ ἀφήσωμεν τὴν πιστοδότησιν εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, ἰδρύοντες διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως τῆς δόποιας ὁ ἔλεγχος θὰ εὑρίσκεται ἀποκλειστικῶς εἰς χεῖρας τοῦ ἰδιωτικοῦ κεφαλαίου. Ἡ τρίτη λύσις είναι αὐτὴ τὴν δόποιαν ἡκολούθησεν ἡ Κυπριακὴ Κυβέρνησις καὶ ἡ Βουλὴ αὐτὴ. Δηλαδὴ ἡ ἰδρυσις Τραπέζης Ἀναπτύξεως εἰς τὴν δόποιαν τὸ Κυβερνητικὸν καὶ τὸ ἰδιωτικὸν κεφαλαίον συνεργάζονται διὰ τὴν πιστοδότησιν τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τοῦ τόπου.

Ἡ Τράπεζα βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως ἔδωσε τὰς μετοχὰς τῆς κατὰ 50% εἰς τὸ κράτος καὶ κατὰ τὸ ἄλλον ἡμίσιο εἰς τὸ ἰδιωτικὸν κεφαλαίον. Νομίζω ὅτι ἡ λύσις αὐτὴ είναι ἡ καλυτέρα διὰ τὴν Κύπρον. Ἀλλὰ ἀμέσως μετὰ δημιουργεῖται τὸ πρόβλημα ποὺ θὰ ἔξεύρῃ ἡ Τράπεζα αὐτὰ τὰ κεφάλαια. Καὶ είναι ἔδω ποὺ ἡ Κυβέρνησις ἐπανειλημμένως ἐκλήθη νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὴν Τράπεζαν χαμηλοῦ κόστους κεφάλαιον. Αὐτὸς είναι καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ ὑπὸ συζητήσιν Νομοσχέδιου. Νὰ δώσῃ εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως κεφαλαίον μὲ χαμηλὸν κόστος διὰ νὰ δύναται καὶ ἡ Τράπεζα Ἀναπτύξεως νὰ δώσῃ διὰ τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου δάνεια μὲ χαμηλὸν κόστος.

Ἐγινεν ἔδω παράπονον ὅτι ἡ Τράπεζα Ἀναπτύξεως δανίζει μὲ ύψηλὸν ἐπιτόκιον. Αὐτὸς είναι γεγονός. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔρωτήσωμεν διατί. Διότι ὡς ἔχουν αἱ σημεριναὶ οἰκονομικαὶ συνθῆκαι εἰς τὴν Κύπρον τὸ κόστος τοῦ κεφα-

λαίου είναι ύψηλόν. Ή Τράπεζα Ἀναπτύξεως δανείζεται εἴτε από τὸ Κράτος εἴτε από τὴν Διεθνῆ Τράπεζαν εἴτε από τὸ κοινὸν διὰ νὰ δανειοδοτήσῃ τὴν θιομηχανικήν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου. Καὶ δὲν είναι δυνατὸν νὰ δανείζεται μὲ 5,5% από τὴν Κυβέρνησιν ἢ μὲ 8% από τοὺς ίδιώτας—ὅπως είναι τὸ ἐπιτόκιον ποὺ ἔδωσε διὰ τὰ ὅμολογά της—καὶ νὰ δανείζῃ διὰ τὴν θιομηχανικήν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου μὲ χαμηλότερον ἐπιτόκιον. Ἐάν τὸ κόστος τοῦ ίδικοῦ τῆς κεφαλαίου τὸ δόπιον διαθέτει είναι κατὰ μέσον ὅρον 6%, τότε ἐὰν ή Τράπεζα αὐτὴ θέλῃ νὰ ἐπιβιώσῃ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν προορισμόν τῆς πρέπει νὰ δανείσῃ πρὸς 8%. Διότι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τοῦ ίδικοῦ τῆς κόστους κεφαλαίου καὶ τοῦ ἐπιτοκίου μὲ τὸ δόπιον θά δανείσῃ μία ἀπόστασις τούλαχιστον 2%. Διαφορετικά δὲν θὰ ὑπάρχῃ ή Τράπεζα αὐτῇ.

“Ἐχω τὴν γνώμην, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, καὶ αὐτὸ ἐλέχθη καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ, δτὶ ή Κυβέρνησις πρέπει νὰ μελετήσῃ τὸ θέμα τῆς Τραπέζης καὶ γενικά τὸν τρόπον λειτουργίας της. Ἀλλὰ εἰς τὴν παροῦσαν στιγμὴν νομίζω δτὶ τὸ Σῶμα αὐτὸ θὰ κάμη λάθος ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ ἐγκρίνῃ τὸ προτεινόμενον Νομοσχέδιον. Θὰ κάμῃ λάθος ἐὰν ἀπορρίψῃ τὴν παροχὴν ἐκ μέρους τοῦ κράτους τοῦ χαμηλοτόκου αὐτοῦ δανείου διότι κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ματαιώσῃ τὴν ἐκ μέρους τῆς Διεθνοῦς Τραπέζης παροχὴν τοῦ δανείου τῶν 4 ἑκατομμυρίων, νομίζω, δολλαρίων, τὰ δποῖα ὁ τόπος αὐτὸς χρειάζεται διὰ τὴν θιομηχανικήν ἀνάπτυξιν. ”Ἐχω τὴν γνώμην δτὶ τὸ Σῶμα πρέπει νὰ ψηφίσῃ τὸ Νομοσχέδιον, νὰ ἐγκρίνῃ τὴν παροχὴν τοῦ δανείου ἐκ μέρους τῶν δανειστικῶν Ἐπιτρόπων πρὸς τὴν Τράπεζαν Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως διὰ νὰ διευκολύνῃ καὶ τὴν παροχὴν τοῦ δανείου ἀπὸ τὴν διεθνῆ τράπεζαν καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ θέμα ἀτασθαλιῶν, τὰς δποῖας ἀσφίστως κατήγγειλεν ἐνα ἔντιμον μέλος ἀπὸ τοῦ θῆματος, νὰ ἀναφερθοῦν πρὸς ἔξετασιν. Διότι νομίζω δτὶ δὲν είναι δρθὸν νὰ καταγγέλλωνται οἱ διευθύνοντες τῶν Τραπέζων δτὶ παρέχουν δάνεια κατ’ ἀρέσκειαν ἢ κατὰ συγγένειαν, χωρὶς νὰ προσάγωνται εἰς τὸ θῆμα, διὰ νὰ πεισθῇ τὸ Σῶμα, συγκεκριμένα στοιχεῖα. Παράπονα κατὰ τῆς διευθύνσεως τῆς Τραπέζης μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν, κυρίως ἀπὸ πρόσωπα τὰ δποῖα ἀπετάθησαν διὰ δάνειον καὶ δὲν ἐνεκρίθη τὸ δάνειον τῶν διότι ἵσως δὲν ἐδικαιολογησαν τὴν θιωσιμότητα τῆς ἐπιχειρήσεώς των. Ἀλλὰ δὲν νομίζω δτὶ μποροῦμεν μὲ ἀσφίστους κατηγορίας καὶ ἐπιχειρήματα νὰ ματαιώσωμεν τὴν ἐπιθίωσιν τῆς Τραπέζης αὐτῆς, τῆς δποῖας σκοπούς, δτὰν τὴν ίδρυαμεν, ήτο ή θιομηχανική ἀνάπτυξις τοῦ τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι ὅμιληται;

‘Ἐφ’ ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι ὅμιληται, θὰ δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Χατζηηρακλέους νὰ δευτερολογήσῃ.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. “Ηκουσα μετά πολλῆς προσοχῆς τοὺς δύο προλαλήσαντας συναδέλφους καὶ θὰ ἥθελα νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἀσχοληθῶ ἐπὶ μερικῶν σημείων ποὺ ἔχουν ἀπαφέρει.

‘Ο μὲν συνάδελφος κ. Σαββίδης, ἐνῶ ὅχι μόνον συμφωνεῖ μὲ τὰ δλίγα ποὺ ἀνέφερα, ἀλλὰ παρέθεσε μίαν σειρὰν γεγονότων τὰ δποῖα ἀποδεικνύουν τὴν σιθαρότητα τῶν σημείων τὰ δποῖα ἔθιξα, ἐν τούτοις χάριν γοήτρου τοῦ κράτους, θὰ ψηφίσῃ, ως ἰσχυρίσθη, τὸ Νομοσχέδιον διότι είμεθα πρὸ τετελεσμένων γεγονότων.

“Ομως, κύριοι συνάδελφοι, αὐτὸ τὸ Σῶμα, πάντοτε, ὁσάκις ὑπάρχη οἰονδή-ποτε σιθαρόδον πρόθλημα, τοῦ παρουσιάζεται ως τετελεσμένον γεγονός. Πότε ἐπὶ τέλους θὰ ἀποδείξῃ τὸ Σῶμα τοῦτο δτὶ είναι ἔτοιμον καὶ ἀποφασισμένον νὰ διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά του διὰ νὰ μὴν ἀποτελῇ, δπως κατ’ ἐπανάληψιν ἔχει εἰπωθῆ, τὸν πέμπτον τροχὸν τῆς ἀμάξης.

Πιστεύω ότι είναι μία πολὺ δικαιολογημένη περίπτωσις κατά τὴν ὅποιαν ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα νὰ ἐπιθεσιαώσῃ ἐπανειλημμένας διακηρύξεις της ὅτι δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον νὰ συνεχισθῇ ἡ πολιτικὴ τῶν τετελεσμένων γεγονότων διὰ θέματα ποὺ ἀφοροῦν τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ τόπου.

Δι’ αὐτὸν καὶ δὲ συμφωνῶ μὲ τὸν κ. Σαββίδην καὶ εἴμαι θέσιος ὅτι καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῆς τάξεως τὴν ὅποιαν ἐκπροσωπεῖ ὁ κ. Σαββίδης δὲν συμφωνοῦν μαζὶ του.

Διὰ τὸ ἔτερον θέμα, τὸ ὅποιον ἀνέπτυξεν ὁ συνάδελφος κ. Ζιαρτίδης, ἐπιθυμῶ πρῶτα νὰ ἐκφράσω πραγματικὰ ἔκπληξιν διὰ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὅποιον ἔχει παρουσιάσει τὸ δλον θέμα, διότι ἡ ΕΕΕΡΑ ὅτι ὁ οἰκονομικός παράγων τοῦ κόμματός του ἡτο ἄλλος συνάδελφος. Ὁμως ἡθελα νὰ ἐκφράσω καὶ ἔκπληξιν διότι ἡ Ἀριστερὰ ἀπὸ τοῦ θήματος αὐτῆς τῆς Βουλῆς παρουσιάζεται ώς ὁ θερμὸς συνήγορος τοῦ κεφαλαίου καὶ ἀνησυχεῖ ὅτι ἀνθρωποι οἱ ὅποιοι ἐπένδυσαν τὰ χρήματά των εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως είναι δίκαιον νὰ λαμβάνουν ἔνα κέρδος 2% ἢ νὰ ἔχῃ περιθώριον ἡ Τράπεζα διὰ νὰ λάβουν κέρδος. Ούδεις διαφωνεῖ ὅτι θὰ πρέπει νὰ λάβουν οἱ μέτοχοι κέρδος ἀπὸ τὴν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως. Ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς θὰ πρέπει νὰ συμφωνῇ ὅτι αὐτὸν τὸ κέρδος, τὸ ὅποιον ἐπιζητοῦν νὰ λάβουν οἱ μέτοχοι, θὰ πρέπει νὰ τὸ πληρώνῃ ὁ κρατικὸς προϋπολογισμός. Ούδεις θὰ πρέπει νὰ συμφωνῇ ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ τοκίζῃ πρὸς τὴν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως πρὸς 5½% διὰ νὰ ἐπαναποκίζῃ ἡ Τράπεζα αὐτῇ πρὸς τοὺς βιομηχάνους πρὸς 8½% ἢ καὶ περισσότερον.

Δὲν ἔχω καμμίαν προσωπικὴν ὑπόθεσιν οὔτε εἶχα ποτὲ μὲ τὴν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως διὰ νὰ λέγω ταῦτα ἐπηρεαζόμενος ἀπὸ οἰονδήποτε προσωπικόν μου θέμα.

‘Απλῶς ἔχω ὅπ’ ὅψιν μου ἀρκετά συγκεκριμένα παράπονα βιομηχάνων οἱ ὅποιοι ὅχι μόνον δὲν ἔθοιθμησαν, ἀλλά, ἐφ’ ὅσον προκαλοῦμαι, θὰ τονίσω ὅτι καὶ ἀπόρρητοι ἐκθέσεις, τὰς ὅποιας ἔδωσαν εἰς τὴν Τράπεζαν διότι τοὺς ἐζητήθησαν διὰ νὰ ἐνισχυθῇ ἡ αἰτησίς των, διέρρευσαν μὲ ἀποτέλεσμα αἰτήσεις που ὑπεβλήθησαν διὰ τὴν δανειόδοτησιν νέων βιομηχανιῶν νὰ διαρρεύσουν καὶ αἱ βιομηχανίαι αὐταὶ, προτοῦ κἀν δὲ αἰτητῇς λάθῃ ὀπάντησιν, νὰ ἔχουν ἀρχίσει νὰ κτίζωνται ἢ νὰ γίνωνται καὶ ἀπὸ ὑπαλλήλους τῆς Τραπέζης οἱ ὅποιοι ἔγκατέλειψαν τὴν Τράπεζαν.

‘Υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεῖα, κύριοι, καὶ δὲν είναι τὸ θῆμα τῆς Βουλῆς ἀπὸ τὸ ὅποιον θὰ πρέπει νὰ ἀναφέρωνται. Ἐάν ήμεῖς ως Βουλὴ ἐνδιαφερώμεθα διὰ μίαν κάθαρσιν, τότε ἀς προχωρήσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ ἡ ὅποια ὑπάρχει εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ ἔξετάσῃ τὰ θέματα αὐτά.

Μοῦ ἐζητήθη καὶ ἄλλοτε, δταν ὠμίλησα διὰ τὸ θέμα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, νὰ ἀναφέρω ἀπὸ τοῦ θῆματος τῆς Βουλῆς στοιχεῖα. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι καὶ διὰ τότε ὑπῆρχαν στοιχεῖα καὶ ὑπάρχουν, ἀλλὰ καὶ δι’ αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ὑπῆρχαν καὶ ὑπάρχουν στοιχεῖα. Καὶ ἔαν θέλῃ ἡ ἀρμοδίᾳ Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ἀς ζητήσῃ νὰ προχωρήσῃ καὶ θὰ εὑρεθοῦν πολλοὶ οἱ ὅποιοι θὰ παράσχουν τοιαῦτα στοιχεῖα.

Δι’ αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἔντιμε κ. Πρόεδρε καὶ ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἀνέαρτήτως τοῦ ὅτι ἔχει δημιουργηθῇ τετελεσμένον γεγονός, θὰ καταψήφισω τὸ Νομοσχέδιον αὐτό, διότι πιστεύω ὅτι αὐτὸν ἐπιθάλλει καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς Βουλῆς καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια ἡ ίδική μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Νίκος Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. “Ηκουσα μετὰ προσοχῆς τὰς ἀπόψεις ποὺ ἔξεφράσθησαν ἀπὸ τοὺς διαφόρους ἀξιοτίμους συναδέλφους. Κατόπιν τῶν δσων ἡκουσα, δὲν προτίθεμαι νὰ ψηφίσω τὸ Νομοσχέδιον καὶ θὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Πιστεύω ότι υπήρξε παρεκτροπή τῆς συζητήσεως. Ή συζητήσις είναι έάν είμεθα πεπεισμένοι ότι υπάρχει ἀναγκαιότης συνεχίσεως τῶν ἔργασιῶν τῆς Τραπέζης καὶ κατὰ πόσον είμεθα πεπεισμένοι ότι ή Κυβέρνησις θὰ πρέπει νὰ υποβοηθήσῃ εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς τῆς Τραπέζης ή κατὰ πόσον θὰ πρέπει νὰ ἀναζητῇ καὶ νὰ ἀνευρίσκῃ δάνεια ἐκ τοῦ ἑξατερικοῦ διὰ νὰ συνεχισθῇ ή ὑπαρξίς αὐτῆς τῆς Τραπέζης. Εάν υπάρχουν παράπονα διὰ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὄποιον λειτουργεῖ ή Τραπέζα αὐτά τὰ παράπονα, δικαιολογημένα ή μή, ἐλέχθη ότι δὲν είναι ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς ποὺ πρέπει νὰ ἔξετασθοῦν.

Οὐδὲν ἐπιχείρημα προεθλήθη ότι τυχὸν ἀπόρριψις τοῦ Νομοσχεδίου θὰ θέσῃ τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας εἰς καλυτέραν μοίραν. Δηλαδὴ έάν ή Κυβέρνησις ἀρνηθῇ νὰ δανειοδοτήσῃ τὴν Τράπεζαν, καὶ έάν ή Κυβέρνησις ματαιώσῃ τὸ δάνειον διὰ τὴν Διεθνὴ Τράπεζαν, αὐτὸ διαβοηθεῖ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου, αὐτὸ διαβοηθεῖ τὴν τάξιν τῶν ἐμποροβιομηχάνων διὰ τὴν δποίαν λέγεται ότι γίνεται τώρα ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ θήματος ή υπεράσπισις; Ποία θὰ είναι τὰ ἀποτέλεσματα τῆς ἀπορρίψεως αὐτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου; 'Ασφαλῶς καταστροφικά καὶ διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου καὶ διὰ τὴν τάξιν τῶν βιομηχάνων οἱ δποίοι ἀσφαλέστατα ἀναμένουν ότι ή Τραπέζα αὐτὴ θὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον τῆς καὶ θὰ συνεχίσῃ νὰ ἀνευρίσκῃ κεφάλαια διὰ τὴν δανειοδότησιν τῶν διαφόρων βιομηχανιῶν. Κατηγορίαι ἐναντίον προσώπων δὲν πρέπει νὰ γίνωνται ἀπὸ τοῦ θήματος ἀσφαλίστως. 'Ελέχθη δρθῶς ότι έάν καὶ ἐφ' δοσον υπάρχουν κατηγορίαι, καὶ είναι δικαίωμα ἔκαστου μέλους νὰ νομίζῃ ότι ἔχει στοιχεῖα, νὰ κατατεθοῦν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ νὰ συζητηθοῦν εἰς τὴν Ἐπιτριπήν.

Τὸ δεύτερον θέμα ἐπὶ τοῦ δποίου θὰ ήθελα ἀπλῶς νὰ ἀναφερθῶ εἰναι τὸ ἔξῆς: 'Ελέχθη ότι ή Βουλὴ εύρεθη καὶ πάλι, πρὸ γεγονότος τετελεσμένου. Εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ διαφωνήσω ριζικῶς. Πάντοτε εἰς τοιαύτης φύσεως θέματα ή Βουλὴ θὰ εύρισκεται πρὸ γεγονότος τετελεσμένου διότι είναι ἀδιανόητον ή Κυβέρνησις ἐκ τῶν προτέρων νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς, ἀλλωστε διὰ νὰ κάμη τί; 'Εφ' δοσον ἀκόμη δὲν ἔχει ἔξασφαλίσει δάνεια, δὲν γνωρίζει ποίαι θὰ είναι αἱ προϋποθέσεις, εἰναι μοιραῖον ότι εἰς τοιαύτας περιπτώσεις είναι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἔργου τῆς Κυβέρνησεως τὸ δποίον τίθεται πρὸς ἔγκρισιν ή πρὸς ἀπόρριψιν ἐνώπιον τοῦ Σώματος. Καὶ έάν πράγματι υπάρχουν ἐπιχείρηματα ότι ή Κυβέρνησις κατὰ τὴν διεξαγωγὴν αὐτῆς τῆς ἔρευνης καὶ διὰ τὴν ἔξασφαλίσιν αὐτῶν τῶν κεφαλαίων ἡκολούθησε πολιτικὴν ή δποία δὲν είναι ή δρθῇ διότι δυνατὸν νὰ ἔξασφαλισθοῦν κεφάλαια ὑπὸ εύνοϊκωτέρους δρους, τότε δὲν υπάρχει τετελεσμένον καὶ πιστεύω ότι ή Βουλὴ θὰ ἔξετέλει τὸ καθῆκον τῆς πρὸς τὸν λαὸν έάν ἀπέρριπτεν αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον καὶ υπεδείκνυεν ότι υπάρχουν τρόποι ἔξευρέσεως κεφαλαίων ὑπὸ εύνοϊκωτέρους δρους. Δὲν πρόκειται ἔπομένως περὶ γεγονότος τετελεσμένου διότι πάντοτε εἰς ὅλα τὰ Κοινοθούλια ἐκ τῶν υστέρων καλεῖται ή Βουλὴ νὰ ἔγκρινῃ αὐτῆς τῆς φύσεως τούλαχιστον τὰς πράξεις τῆς Κυβέρνησεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Επειδὴ δ ἔντιμος Βουλευτής κ. Λυσσαρίδης ἀνεφέρθη εἰς θέμα ποὺ ἀφορᾶ τὴν διαδικασίαν ἐπὶ διαδικασίαν ἐνεργειῶν καὶ τὸν ρόλον τῆς Βουλῆς, θὰ ήθελα νὰ διαφωνήσω μὲ τὴν ἀποψιν ότι είθισται τὰ Κοινοθούλια νὰ εύρισκωνται ἐνώπιον τετελεσμένων γεγονότων.

Γνωρίζει καλῶς ή Κυβέρνησις ότι ή Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ἔχει δυνάμει τοῦ Συντάγματος Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς, ἔκαστη τῶν δποίων ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον. Δὲν είναι μόνον δ ρόλος τῶν Κοιν-

θουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων ἐπικύρωσις ἀπόφεων ἡ ἀποφάσεων τῆς Κυθερνήσεως, ὅλλα καὶ ἡ ἐκ τῶν προτέρων συνεννόησις. Διότι τὸ θέμα, τὸ δποῖον ἔγειρεται, εἶναι εὔρυτάτης καὶ μεγίστης σημασίας. Διὰ τῆς προτεινομένης δανειοδοτήσεως ἐκ £ 750.000 μιᾶς Τραπέζης διὰ σκοπούς ἀναπτύξεως τῆς θιομηχανίας, προτείνεται ἐν τῇ πραγματικότητι διάθεσις δημοσίων χρημάτων πρὸς ἕνα τομέα ἀναπτύξεως, χωρὶς νὰ τεθῇ ὑπὲρ δύμιν τῆς Βουλῆς, ἡ δποῖα θὰ εἴχε καὶ τὸ δικαίωμα νὰ τὸ ἀπορρίψῃ ἐκ τῶν προτέρων ἡ νὰ εἰσηγηθῇ μεγαλύτερον ποσὸν ἡ ἀκόμη νὰ εἰσηγηθῇ καὶ ὄλους τομεῖς πρὸς τοὺς δποῖους θὰ ἔπειπε νὰ κινηθῇ ταυτοχρόνως ἡ Κυθέρησις.

Ἐάν τὸ θέμα τοῦτο ἐτίθετο ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Προϋπολογισμοῦ, θὰ εἴχε τὴν εὐκαρίπταν ἡ ἀρμοδία Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπὴ νὰ τὸ ἔξετάσῃ. Οὕτε πιστεύω ὅτι θὰ ἔδεσμεύετο ἡ Κυθέρησις καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἐάν ἔχηται ἐκ τῶν προτέρων τὰς ἀπόφεις τῆς Βουλῆς μέσω τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Εἰμαι τῆς γνώμης ὅτι μία τοιαύτη διαδικασία πρέπει νὰ ἀκολουθήται καὶ δὲν εἶναι δρθὸν μία Τράπεζα, εἰς τὴν δποῖαν ὑπάρχει Κυθερνητικὸν κεφάλαιον, νὰ διαπραγματεύεται μὲ Διεθνῆ Ὁργανισμὸν καὶ μὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ τύχῃ καὶ ἔγκρισεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ Βουλὴ νὰ ἔχῃ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ πρόβλημα κατὰ πόσον θὰ ἔγκρινῃ τὴν δανειοδότησιν τῆς Κυθερνήσεως ἡ δχλ.

Αὐτὸ θὰ ἔπειπε νὰ εἴχε συζητηθῇ ἐκ τῶν προτέρων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δμως αὐτὴ δὲν εἶναι ἡ ούσια τοῦ θέματος. Ἡ ούσια τοῦ θέματος εἶναι μία.

Πιστεύω ὅτι ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς εἶναι τῆς γνώμης ὅτι χρειάζεται δανειοδότησις πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς θιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τοῦ τόπου.

Ἡ Βουλὴ διὰ νόμου ἐνέκρινε τὴν δημιουργίαν Τραπέζης Ἀναπτύξεως εἰς τὴν δποῖαν συμμετέχει τόσον τὸ ίδιωτικὸν κεφάλαιον δσον καὶ τὸ Κυθερνητικὸν κεφάλαιον.

Ἐάν ἡ Τράπεζα αὐτὴ δὲν λειτουργεῖ κανονικῶς, δὲν εἶναι θέμα τὸ δποῖον εύρισκεται σήμερον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς πρὸς ἔξετασιν.

Σήμερον εύρισκεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸ θέμα ἐάν θὰ πρέπει νὰ παρασχεθῇ μεγαλυτέρα εύχρεια πρὸς τὴν Τράπεζαν αὐτὴν διὰ νὰ δώσῃ περισσότερας δανειοδοτήσεις πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς θιομηχανίας.

Ἐπομένως εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ συγκερασμὸς τῶν διεσταμένων ἀπόφεων αἱ δποῖαι ἔξεφράσθησαν. Εἰς τὸ πρῶτον στάδιον νὰ ἔγκριθῇ τὸ ποσὸν τῶν £ 750.000 διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ δανειοδότησις, νὰ τονισθῇ εἰς τὴν Κυθέρησιν ὅτι ἡ δρθὴ διαδικασία μελλοντικῶς εἶναι ὅτι ἐκ τῶν προτέρων πρέπει νὰ ἀκούῃ καὶ τὰς ἀπόφεις τῆς Βουλῆς ἐπὶ θεμάτων τοιαύτης φύσεως καὶ, ταυτοχρόνως, ἐάν ὑπάρχουν παράπονα, ἡ σοδαραὶ καταγγελίαι ὅτι ἡ Τράπεζα αὐτὴ δὲν ἔκτελεῖ τὸν προορισμὸν τῆς ἡ δὲν λειτουργεῖ δμαλῶς, νὰ ἔξετασθοῦν καὶ τὰ παράπονα αὐτὰ ἡ αἱ καταγγελίαι ὑπὸ ἀρμοδίων ἡ τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς.

Πιστεύω δμως ὅτι θὰ ἥτο πλήγμα πρὸς τὴν οἰκονομίαν νὰ μὴν ψηφισθῇ τὸ Νομοσχέδιον, διότι θὰ ἐστερούμεθα τὴν δανειοδότησιν τῶν δύο ἐκατομμυρίων λιρῶν, τὴν δποῖαν δανειοδότησιν χρειαζόμεθα, ἐάν θὰ δώσωμεν ἀνάπτυξιν εἰς τὴν θιομηχανίαν μας.

Ο. κ. Κωνσταντίνου.

(Ο Πρόεδρος ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ κ. Παπαδοπούλου).

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Συμφωνῶ μαζί σας ὅτι ἡ ούσια τοῦ Νομοσχέδιου σήμερον εἶναι κατὰ πόσον θὰ δώσωμεν εἰς τὴν κυπριακὴν οἰκονομίαν, εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως, τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια διὰ δανειοδοτήσεις πρὸς

τὴν βιομηχανίαν μας ἡ ὅχι, καὶ ὅχι τὸ θέμα τοῦ κατὰ πόσον ἡ Τράπεζα αὐτὴ ὡς θεσμός, ὅπως ὑπάρχει ἡ ὅπως λειτουργεῖ, λειτουργεῖ κανονικῶς ἢ ἔχει ἐλλείψεις καὶ ἀδυναμίας. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως ἐπειδὴ καὶ ἄλλοι συνάδελφοι ἡσχολήθησαν γενικώτερα μὲ τὸ θέμα, θά μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἀσχοληθῶ καὶ ἔγω γενικώτερα μὲ τὸ ὅλον θέμα.

"Οταν ἡ Βουλὴ ἡσχολήθη μὲ τὸ θέμα τῆς δημιουργίας Τραπέζης Ἀναπτύξεως θά ἐνθυμιοῦνται ἔντιμοι συνάδελφοι, καὶ ίδιαίτερα συνάδελφοι οἱ ὄποιοι ἡσχολήθησαν πολὺ σήμερον μὲ τὸ θέμα αὐτό, ὅτι εἰμεθα ἡμεῖς ἐκεῖνοι οἱ ὄποιοι ὑπεγραμμίζαμεν διτὶ μία τέτοια Τράπεζα Ἀναπτύξεως θά ἐπρεπε νὰ ἦτο καθαρῶς κρατική, μὲ κρατικά κεφάλαια. Καὶ δυστυχώς εἰς τὸ Σῶμα πρέπει νὰ εἴπωμεν διτὶ αὐτὴ ἡ ὅποψίς μας τότε δὲν εὑρεν ἀπήχησιν. Σήμερα μὲ εὐχαρίστησιν θλέπω ὅτι ἔχει θερμοτέρους ὑποστηρικτάς αὐτὴ ἡ ὅποψίς μας. Κατὰ συνέπειαν ἔὰν ὑπάρχῃ κάτι τὸ κακὸν εἰς αὐτὴν τὴν Τράπεζαν καὶ ίδιως ὡς τὸ διατὶ τὸ ὑψος τοῦ ἐπιτοκίου εύρισκεται εἰς αὐτὰ τὰ ἐπίπεδα, εἶναι διότι ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἡ Τράπεζα αὐτὴ δὲν ἐτέθη ἐπὶ τῆς ὁρθῆς θάσεως. Καὶ ἐπανειλημμένως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν καὶ εἰς τὴν Ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν ὑπεγραμμίζετο διτὶ χρειάζεται νὰ ἔξετασθῇ αὐτὸ τὸ θέμα. Δι' αὐτὸ καὶ συμφωνῶ μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου Προέδρου διτὶ τὸ θέμα αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ἀπασχολήσῃ τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν ἡ ὄποια, ἀφοῦ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰ ἀρμόδια Κυβερνητικά καὶ ἄλλα τμήματα, νὰ ἐτοιμάσῃ σχετικὴν Ἔκθεσιν πρὸς τὸ Σῶμα διὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς τῆς πλευρᾶς τοῦ ζητημάτος, τῆς λειτουργίας τῆς Τραπέζης Ἀναπτύξεως καὶ κατὰ πόσον θὰ ἔχειαζετο ἀλλαγὴ τῆς μορφῆς τῆς. Προσωπικῶς πιστεύω διτὶ τέτοια ἀλλαγὴ τῆς μορφῆς τῆς ἐπιβάλλεται. Κατὰ συνέπειαν ἔὰν σήμερον ὑποστηρίζωμεν διτὶ αὐτὸς δ ὁργανισμός, δ ὄποιος χρηματοδοτεῖ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου, θὰ πρέπει νὰ τύχῃ τόσον Κυβερνητικῆς θογθείας δοσον καὶ δανειοδοτήσεως ἀπὸ τὸ ἔξωτερικόν, αὐτὸ δὲν σημαίνει διτὶ εἰμεθα θερμοὶ συνήγοροι τοῦ κεφαλαίου. Εἰμεθα θερμοὶ συνήγοροι τῆς κυπριακῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς καὶ δι' αὐτὸ θὰ ὑποστηρίζωμεν τὸ Νομοσχέδιον.

"Ἐὰν ὑπάρχουν ἀτασθαλίαι ἡ ἔὰν ὑπάρχουν ἀλλα μειονεκτήματα εἰς αὐτὸν τὸν ὁργανισμὸν εἰμεθα ἔτοιμοι νὰ τὰ συζήτησωμεν καὶ δι' αὐτὸ καὶ δεχόμεθα τὴν εἰσήγησιν διὰ νὰ ἔξετασθῃ τὸ δλον θέμα. "Ομως διτὶ ήτο λάθος ἔὰν ἡ Βουλὴ αὐτὴν τὴν στιγμὴν δὲν ἔδιε τὴν δυνατότητα εἰς τὸν ὁργανισμὸν αὐτὸν, μὲ δλας τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰς ἀδυναμίας του, νὰ ἔξασφαλίσῃ τὰ ἀναγκαῖα κεφάλαια διὰ τὴν παροχὴν μεγαλυτέρων δανείων πρὸς τὰς βιομηχανίας τῆς Κύπρου. Καὶ πολλὰ ἀπὸ τὰ παράπονα ποὺ ὑπάρχουν μεταξὺ τῶν διαφόρων βιομηχανῶν συνίσταται εἰς τὸ γεγονός διτὶ ἡ Τράπεζα λόγω τῶν περιωρισμένων κεφαλαίων ποὺ ἔχει, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἴκανοποιήσῃ δλας αὐτὰς τὰς αἰτήσεις.

Θὰ ἥθελα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, νὰ ἀναφερθῶ καὶ εἰς ἔνα ἄλλο ζήτημα, ἔκεινο τῶν τετελεσμένων γεγονότων. "Εχω τὴν γνώμην διτὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν δὲν πρόκειται περὶ τετελεσμένου γεγονότος. "Η Τράπεζα Ἀναπτύξεως δὲν μποροῦσε νὰ ξεύρῃ προηγουμένως, προτοῦ ἔλθῃ εἰς διαπραγματεύσεις μὲ τὴν Διεθνὴ Τράπεζαν, διτὶ ἡ Διεθνὴς Τράπεζα θὰ ἔθετε ὡς δρον, διτὶ διὰ νὰ τῆς παράσχῃ τὸ δάνειον τῶν 4 ἑκατομμυρίων δολλαρίων θὰ ἐπρεπε νὰ ἔξασφαλίσῃ χαμηλότοκον δάνειον ἀπὸ Κυβερνητικῆς πλευρᾶς διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Διεθνὴς Τράπεζα νὰ τῆς παράσχῃ αὐτὸ τὸ δάνειον. Κατὰ συνέπειαν διτὶ ἐτέθη αὐτὸς ὁ δρος ἀπὸ τὴν Διεθνὴ Τράπεζαν, κατετέθη καὶ τὸ σχετικὸν Νομοσχέδιον πρὸς τὴν Βουλὴν. Καὶ συνεπῶς δὲν εὑρισκόμεθα πρὸ τετελεσμένου γεγονότος. "Εκεῖνο πρὸ τοῦ ὄποιου εύρισκόμεθα εἶναι ἔὰν θὰ παράσχωμεν ἡ ὅχι εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως τὰ ἀναγκαῖα κεφάλαια διὰ τὴν δανειοδότησιν τῆς Κυπριακῆς οἰκονομίας ἡ ἔὰν στηρίζομενοι εἰς διαφόρους ἀπόψεις ποὺ ἔχομεν, ἡ ἵσως καὶ λάθη τὰ ὄποια ἐδημιουργήθησαν, θὰ στερήσωμεν αὐτὴν τὴν Τράπεζαν ἀπὸ τὰ κεφάλαια τὰ ὄποια χρειάζεται διὰ τῆς ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας μας.

Εὐχαριστῶ,

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : αθηναϊκού δή μεταξύ των προεδρικών συνόδων διάφορων πολιτειών
‘Υπάρχουν δόλοι διμίληται;

‘Ο κ. Σαββίδης, ποδικούς ποδικούς καταστάσεις διάφορων πολιτειών διάφορων πολιτειών.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Εν πρώτοις δέν συμφωνώ δή μεταξύ των προεδρικών πολιτειών γεγονότος, διότι ή ‘Επιτροπή της Διεθνούς Τραπέζης ήλθεν εἰς τὴν Κύπρον καὶ ἔκτασε τὴν δλην κατάστασιν τῆς Τραπέζης. ‘Εξετάσασα τὴν κατάστασιν τῆς εὑρεν δή τὰ κέρδη, τὰ δποῖα ἐπιτυγχάνει, εἰναι πολὺ μικρὰ διά νὰ προχωρήσῃ καὶ δή θὰ ἔχειαζετο χαμηλὴ χρηματοδότησις διά νὰ προχωρήσῃ. ‘Εζητήθη δάνειον καὶ ή Διεθνής Τράπεζα κατέστησε σαφές δή διά νὰ μπορέσῃ νὰ δώσῃ δάνειον, θὰ ἔπρεπε νὰ ἔξασφαλισθῇ ἀπὸ τὴν Κυθέρηνσιν χαμηλότοκον δάνειον οὕτως ὥστε νὰ δύναται νὰ δώσῃ τὸ ἀπαιτούμενον δάνειον διά τὴν προώθησιν τῶν προσπαθειῶν τῆς Τραπέζης ‘Αναπτύξεως.

Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τὸ ἡξευραν ἐδῶ εἰς τὴν Κύπρον καὶ ή Τράπεζα ‘Αναπτύξεως καὶ ή Κυθέρηνσις. Καὶ θὰ ἦτο εὔκολον προτοῦ ξεκινήσουν διά νὰ μεταθοῦν εἰς τὴν Αμερικὴν ή νὰ σταλῇ τὸ Νομοσχέδιον προηγουμένως ή ὀκόμη καὶ νὰ ἐρωτήσουν τὴν ‘Επιτροπήν Οίκονομικῶν κατὰ πόσον συμφωνεῖ διά νὰ προχωρήσουν εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ ή ὅχι, πρᾶγμα τὸ δποῖον δὲν ἔχουν πράξει. Καὶ σήμερον εύρισκονται εἰς τὴν Αμερικὴν, ἔδαν δὲν ἔχουν ἥδη ἐπιστρέψει.

‘Εκεῖνο τὸ δποῖον θὰ ἥθελα ἐπίσης νὰ ἀναφέρω εἰς τὸν φίλον κ. Χατζηρακλέους, δ ὁ δποῖος ἐδήλωσεν δή παρὰ τὸ δή εύρισκόμεθα πρὸ τετελεσμέου γεγονότος, πρέπει νὰ καταψηφίσωμεν τὸ Νομοσχέδιον εἰναι δή διαφωνῶ διά τὸν διπλούστατον λόγον δή, ως ἔχω ἀναφέρει καὶ προηγουμένως, δ ‘Οργανισμός αὐτὸς τῆς Διεθνούς Τραπέζης δὲν εἰναι δ τυχὸν ‘Οργανισμός ἀλλὰ ἔνας ‘Οργανισμός τὸν δποῖον πιθανόν, πιθανώτατα, νὰ χρειασθῶμεν δχι μίσαν φοράν ἀλλὰ πολλάς διά πλεῖστα δσα ἔργα ἀναπτύξεως εἰς τὴν χώραν μας. Καὶ ἐπομένως δὲν μποροῦμεν νὰ ἐκτεθῶμεν ως ἀνθρωποι οι δποῖοι δὲν τηροῦμεν τὸν λόγον μας.

Συνεπῶς θὰ πρέπει εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν νὰ εἰμεθα πολὺ προσεκτικοί.

‘Επίσης ἔκεῖνο τὸ δποῖον θὰ ἥθελα νὰ ἀναφέρω ως πρὸς τὴν διμιλίσιν τοῦ συναδέλφου κ. Χατζηρακλέους, παρὰ τὸ δή δὲν ἀνεφέρετο εἰς τὴν διμιλίσιν μου ἀλλὰ εἰς τὴν διμιλίσιν τοῦ συναδέλφου κ. Ζιαρτίδη, δή ζητεῖται 2% κέρδος, εἰναι ίσως παρανόησις.

Τὸ 2% εἰναι τὰ ἔξοδα τοῦ χρήματος καὶ ἐπομένως δὲν εἰναι κέρδος ἀλλὰ εἰναι ἔξοδα. Διότι κάθε Τράπεζα ἔχει μεταξὺ 1½% καὶ 2½% ἔξοδα ἐπὶ τοῦ χρήματος τὸ ὄποιον δανείζεται.

‘Οσον ἀφορᾶ εἰς τὰ δσα ἔχει πεῖ δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης, δή εὖν εύρισκετο ἀλλοι τρόπος καλύτερος δανειοδοτήσεως θὰ συνεφώνει καὶ δή εἰναι τῆς γνώμης δή πλεῖστοι δσοι ἔκ τῶν ἐμποροθιμηχάνων δὲν συμφωνοῦν μὲ τὴν ἀποψιν τὴν δποίαν ἔχω ἀναφέρει, εἰναι γεγονός δή οι ἐμποροθιμηχάνοι δὲν συμφωνοῦν ίσως μὲ τὴν ἀποψιν τὴν ίδικήν μου νὰ ψηφίσωμεν τὸ Νομοσχέδιον, διότι εἶχαμεν ως γεγονός συνεδρίαν τοῦ ‘Εμποροθιμηχανικοῦ ‘Επιμελητηρίου εἰς τὴν δποίαν ἐτάχθησαν ἐναντίον τοῦ Νομοσχέδιού αὐτοῦ καὶ εἶχαν ἐκφέρει τὴν γνώμην δή, ἐφ’ δσον ή Κεντρική Τράπεζα ἔχει πλεῖστα δσα ἐκατομμύρια χρημάτων τὰ δποῖα δανείζει εἰς τὸ ἔξωτερικὸν πρὸς 4%, ή Τράπεζα αὐτὴ θὰ ἔπρεπε νὰ δανείσῃ εἰς τὸν τόπον πρὸς 5½% ή 6% εἰς τὴν Τράπεζαν ‘Αναπτύξεως δπότε καὶ ή Τράπεζα ‘Αναπτύξεως θὰ ἥδύνατο νὰ δανειοδοτήσῃ τὰς ἐπιχειρήσεις μὲ χαμηλότερον ἐπιτόκιον. Δηλαδή, ἀπὸ τὴν διμιλίσιν τὴν δποίαν ἔχω κάμει πρέπει νὰ ἔχετε ἀντιληφθῆ δή δὲν εἰμαι ἐναντίον τοῦ θεσμοῦ τῆς Τραπέζης ‘Αναπτύξεως. ‘Αλλὰ εἰμαι ἐναντίον τοῦ τόκου τὸν δποῖον πληρώνουν αἱ ἐπιχειρήσεις αἱ δποῖαι γίνονται δι’ ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου καὶ δή τὸ

χρῆμα, τὸ δποῖον δανειζόμεθα σήμερα, ἵσως θά ήδυνάμεθα νὰ τὸ ἔξασφαλίσωμεν μὲ πολὺ πιὸ χαμηλὸν ἐπιτόκιον ἀπὸ ἐπιτόπιον χρῆμα παρὰ ἀπὸ τὸ ἔξωτερικόν.

*Ἐπίσης ἔκεινο τὸ δποῖον θά ἔλεγα εἰναι δτὶ πλεῖστα δσα ἔργα ἀναπτύξεως, τὰ δποῖα δανειοδοτοῦνται ἀπὸ τὴν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως, θὰ μποροῦσαν νὰ δανειοδοτοῦνται καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς Δανειστικοὺς *Ἐπιτρόπους οἱ δποῖοι δὲν ἔχουν ἔξοδα καὶ οἱ δποῖοι θὰ μποροῦσαν νὰ δανείσουν τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτὰς μὲ ἐπιτόκιον 5% ἢ μάξιμου 6%.

Αύταὶ εἰναι αἱ ἀπόψεις μου, κύριοι, καὶ σᾶς εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

*Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Θὰ εἰμαι σύντομος διότι πιστεύω δτὶ ἔξηντλήθη τὸ δλον θέμα.

Λυποῦμαι ἔὰν εἰς δραν ἔξάρσεως ἔδημιουργήθη οἰαδήποτε ἐντύπωσις δτὶ ἔπειθύμουν νὰ ἔλθω εἰς ἀντιδίκιαν μὲ συναδέλφους" θὰ ἥθελα δμως νὰ τονίσω δτὶ σκοπὸς καὶ πρόθεσίς μου ήτο νὰ ὀχθῇ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ή ὑπάρχουσα εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως κατάστασις.

Πιστεύω δτὶ τοῦτο ἐπετεύχθη διὰ τῆς συζητήσεως αὐτῆς. *Ἀσφαλῶς δὲν εἰμαι οὔτε καὶ προσωπικὰ ἐναντίον τοῦ θεσμοῦ τῆς Τραπέζης* εἰναι ἐναντίον τοῦ σημερινοῦ συστήματος τὸ δποῖον ἀκολουθεῖ ἡ Τράπεζα καὶ τὸ δποῖον ἐπιβαρύνει ἡ ἐπιφορτίζει μὲ ἕνα ποσοστὸν τόκου πέραν ἀπὸ ἔκεινο μὲ τὸ δποῖον δανείζει ἡ Κυθέρνησις τὸν οἰονδήποτε ἐνδιαφερόμενον βιομήχανον. *Ἐπειδὴ δμως ἐλέχθη δτὶ θὰ πρέπει νὰ διαχωρισθῇ τὸ δλον θέμα, καὶ προσωπικὰ τὸ διαχωρίζω. Δανειοδότησις χάριν τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος τῆς οἰκονομίας, ναι, ἔστω καὶ μὲ τὸν λανθασμένον τρόπον, τὸν δποῖον ἀκολουθεῖ ἡ Τράπεζα Ἀναπτύξεως ή μὲ τρόπον μὲ τὸν δποῖον καὶ διαφωνῶ προσωπικὰ καὶ ἔξετασις τοῦ δλου θέματος κατὰ πλέον γενικὸν τρόπον ἀπὸ τὴν ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικῆν *Ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς εἰς τὴν δποίαν ἀσφαλῶς καὶ συμφωνῶ δτὶ θὰ πρέπει νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα. Διότι ὡς δρθῶς ἀνεφέρθη κατ' ἐπανάληψιν ἔχει συζητηθῇ τὸ θέμα αὐτὸ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἔξετάσεως τῶν δύο προϋπολογισμῶν τοὺς δποίους ἔχει ψηφίσει ή παροῦσα Βουλή.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

*Ἐπειδὴ τὸ θέμα ἔξηντλήθη καὶ ὑποθέτω ἔξηντλήθησαν καὶ οἱ κύριοι Βουλευταί, θὰ χωρήσωμεν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ή δποία θὰ γίνῃ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν δρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Ἄρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

*Υπάρχει ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ 1ου δρθρου;

*Υπάρχει ἔνστασις.

Πόσοι ψηφίζουν ὑπέρ;

- ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :** : ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ
24. Το παρόν διάνοιαν απεισέρται εἰς Μόδιον. ; φάμη αυτού τοῦ οἰκού¹¹
- ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :** : ΖΥΖΤΑΜΜΑΣΙ
Κατά ; : Κατά τοῦ διορέα τοῦ διοικητή της θέματα ήταν τοῦ διοικήτου Κεφαλαιού
Γραμματείας ή αρχηγού της θέματων αφότου παραβλέπεται σε
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : : ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ
Εἰς. : Κατά ;
ΚΑΛΛΙΩΝ Ι. : Κατέστοις Νομοχειρίας και Ευρύδεουν. ; Κατά ;
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : : ΖΥΖΤΑΜΜΑΣΙ
'Αποχάι ; : Επίκειται Κατερίνης Χώρας "Εργα" (Τροποποιήσες) Μόδιος τοῦ 1972.
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : : ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ
Δύο. : Αποχάι
Παραπέμψη εἰς τὴν Επιτροπὴν Ευαγγελικῶν.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : : ΖΥΖΤΑΜΜΑΣΙ
Τὸ 1ον ἀρθρὸν ἐγκρίνεται. : Επίκειται Κατερίνης Παπαϊωνίου (Τροποποιήσες) Μόδιος τοῦ 1972.
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : : ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ
"Εγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Αναπτύξεως ποσοῦ £ 750.000 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972. "Αρθρον 2ον.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : : ΖΥΖΤΑΜΜΑΣΙ
Ποῖοι ψηφίζουν ὑπέρ ;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : : ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ
Γραμματείας τοῦ Επιτροπῆς Οικονομικῶν. ; φάμη αυτού τοῦ οἰκού¹²
- ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :** : ΖΥΖΤΑΜΜΑΣΙ
Κατά ;
Γραμματείας Λαοδοπολίδης.
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : : ΖΥΖΤΑΜΜΑΣΙ
Εἰς. : ΣΑ
Εγνατίου πρὸς κατόπιν τραπεζοποίησιν τοῦ περὶ Συντάγματος Καταστάσεως τοῦ 1972.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : : ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΖΥΖΤΑΜΜΑΣΙ
'Αποχάι ;
Τὸ 2ον ἀρθρὸν τοῦ προτοτύπου τοῦ περὶ Εγγραφῆς και Ελέγχου Συντάγματος τοῦ 1972.
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : : ΖΥΖΤΑΜΜΑΣΙ
Δύο.
τοῦ προτοτύπου τοῦ προτοτύπου τοῦ περὶ Εγγραφῆς και Ελέγχου Συντάγματος τοῦ 1972.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : : ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ
Τὸ 2ον ἀρθρὸν ἐγκρίνεται.
τοῦ προτοτύπου τοῦ προτοτύπου τοῦ περὶ Εγγραφῆς και Ελέγχου Συντάγματος τοῦ 1972.
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : : ΖΥΖΤΑΜΜΑΣΙ
Ειδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον 3ον και Πίναξ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : Σταύρος Ανδρέου, θητεί οι πρόσωπα της Εγκατάστασης

Ποιοι ψηφίζουν ύπέρ; 35

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : Αντώνης Μ. Παπαγεωργίου, διευθύνοντας γραμματέα της Επιτροπής Κοινωνικής Ανάπτυξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : Επίτιμη Σύντακτη Γενική Διεύθυνση Εθνικής Αστυνομίας

Κατά ; — εις οὐδενα πολιτείαν, κατ' αὐτὸν εἰδουσαντί. 33

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : Επίκουρη Καθηγήτρια στην Αρχαιολογία της Αρχαίας Ελλάδας στην Αρχαιολογική Σχολή της Αρχαίας Ελλάδας στην Αθήνα.

Elc. - layoutA

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝ : ΛΑΜΒΑΝΟΥΤΣΗΣ

Αποχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας από την Ένωση των Σερβικών Δικτύων

GRAMMATEUS : Καταργεῖται τοις παραπάνω σημείοις. Οὐδεὶς δέ τις παραπάνω σημεῖον γένεσιν οὐδὲ παραπάνω σημεῖον παραπάνω σημεῖον γένεσιν.

National Inventory of Forest Ecosystem Management Information System 83

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Αντιπρόεδρος της Επιτροπής

Τό ζον ἀρθρον και ο πινας εγκρινονται.
Θά γενεράσουμεν εἰς τὴν τοίτην ἀνάγγωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ή δποια θὰ γένη

ιὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : Παντελής Ευστράτιος Μαργαρίτος "Επίκουρη Καθηγήτης"

· Ο παρών Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωμάτων της Βασικής Κανονικής Τελετής.

λον Ἀναπτυξεώς) Νόμος (Αρ. 5) του 1972.

ΕΠΟΙΑΡΕΥΩΝ: Το τελευταίο διάστημα από την παραγωγή της σε πρώτη θέση

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπέρ;

GRAMMATEVS

ΙΠΟΕΔΡΕΥΣΩΝ: Οι προσωπικότητες που συμμετέχουν στην πλεύση της Εθνικής Βασικής Στρατηγίας.

ΠΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : ΕΛΛΑΣ

Elç. *İzmir İmam Hoca, "Ağrıvar İsmi"*

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ : ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

τον αὐτὸν εἰκόνεσται.

ΠΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : ΖΥΣΤΑΝΜΑ

Δύο. Ταχίτι ταξιδεύει ναόθραπάς μέλος της παραδοσιακής γυναικείας επίσημης

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ Νομοσχέδιον ψηφίζεται εἰς Νόμον.

Ἐπειδὴ αἱ ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει δσον ἀφορᾶ τὰ ὑπόλοιπα θέματα ἐπὶ τοῦ δευτέρου Κεφαλαίου τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἢ συζήτησις τῶν θεμάτων αὐτῶν ἀναβάλλεται διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἔγγραφων.**ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :**

Ο περὶ Κυθερητικῶν Ὅδατικῶν Ἔργων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περὶ Ἐμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐγγραφα ἀποσταλέντα ὑπὸ τοῦ Ὅπουργείου Οἰκονομικῶν τὴν 28ην Ἀπριλίου 1972 συμφώνως τῷ ἑδαφίῳ (2) τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1972 ('Αρ. 5 τοῦ 1972) καὶ τῷ ἑδαφίῳ (2) τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ περὶ Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου τοῦ 1972 ('Αρ. 6 τοῦ 1972).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐχω ἔτοιμην πρὸς κατάθεσιν τροποποίησιν τοῦ περὶ Συντεχνιῶν Νόμου οὕτως ὥστε τὰ ἡμερομίσθια τὰ ὅποια χάνονται ἀπὸ ἀνταπεργίαν ἀπὸ δρισμένα τραπεζιτικά ἢ ἄλλα ίδρυματα νὰ πληρώνωνται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν. "Ἐχω τὸ ἔγγραφον ἔτοιμον τὸ ὅποιον προτίθεμαι νὰ καταθέσω εἰς τὴν Γραμματείαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Θὰ ἀναγνωσθῇ ὁ τίτλος τῆς τροποποιήσεως;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

«Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 36 τοῦ περὶ Ἐγγραφῆς καὶ Ἐλέγχου Συντεχνιῶν Νόμου 71 τοῦ 1965 διὰ τῆς προσθήκης τῆς κάτωθι ἐπιφυλάξεως:»

Θέλετε νὰ ἀναγνώσω ὁλόκληρον ἢ ἐφ' δσον θὰ κατατεθῇ δὲν χρειάζεται, γομίζω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Όχι δὲν υπάρχει λόγος νὰ τὸ δνασγνώσετε. Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτρο-
πὴν Ἐργασίας.

Ο κ. Φράγκος: οὐδὲ δεν εἶναι πιστεύθηται μεταξύ αὐτού καὶ της παραπέμπεται νὰ τὸ δνασγνώσετε.

ΑΙΜ. ΦΡΑΓΚΟΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Η Ἐπιτροπὴ Ὅγειας ἥρχισεν ἐξετάζουσα τὸν νόμον
περὶ Ἀσκήσεως καὶ Ἐλέγχου τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας τῶν Φαρμακοποιῶν.
Καὶ ἐπειδὴ ἡγέρθησαν μερικά νομικά σημεῖα θὰ παρεκάλουν ὅπως παραπεμφθῆ
καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Μάλιστα.

Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐπειδὴ ἡ πρότασις Νόμου τοῦ κυρίου Λυσσαρίδη ἀπτεται καὶ οἰκονομικῶν
θεμάτων σχέσιν ἔχοντων μὲ τὴν γενικωτέραν οἰκονομίαν τοῦ τόπου, παρακαλῶ
νὰ παραπεμφθῆ καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

"Ἐπειδὴ ἀπτεται κυρίων νομικῶν θεμάτων θὰ ἐλεγα νὰ παραπεμφθῆ καὶ
αὐτὸ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν παρ' ὅλον ὅτι ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος
κ. Μαυρονικόλας γνωρίζω ὅτι στενοχωρεῖται δ ἀνθρωπος, ἀλλὰ τὶ νὰ κάμωμεν;

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Σημειούμεν τὴν ηδεημένην διάθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν δι' ἐπέκτασιν
τῶν ἀρμοδιοτήτων καὶ ἀσχολιῶν τῆς. 'Αλλὰ νομίζω ὅτι εἰναι ὀρθὴ ἡ εἰσήγησις
ὅπως ἡ Πρότασις τροποποιήσεως τοῦ Νόμου παραπεμφθῆ καὶ εἰς τὰς τρεις
Ἐπιτροπάς, ἤτοι Ἐργασίας, Οἰκονομικῶν καὶ Νομικῶν διὰ νὰ ἐξετασθῆ εἰς
κοινὴν συνεδρίαν τούτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

Τὸ πρῶτον θέμα τοῦ διόποιου ἡ συζήτησις ἔχει ἀρχίσει εἰς προηγουμένην συνε-
δρίασιν τῆς Βουλῆς εἰναι «Ἡ ἀνάγκη ἐπιβολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν
τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν».

'Υπάρχουν δμιληταί;

Ο κ. Ζαχαριάδης, δ κ. Χατζηωάννου καὶ μετά δ κ. Τουμαζῆς.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν
θέματος εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀγορεύσω κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ συζήτησιν
περὶ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου. Τὰς ἀπόψεις μου τὰς ἔξεθεσα σαφῶς καὶ ἀπε-
ριφράστως εἶπὼν μεταξὺ ἄλλων, ὅτι ἀποτελεῖ φευδαίσθησιν νὰ νομίζωμεν ὅτι

ή ἐπιθολή ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου καὶ μόνον θά ἐπέφερεν ὡς διὰ μαγείας τὴν καθήλωσιν ἢ καὶ τὴν μείωσιν τῶν τιμῶν. Ὡς ἀνέφερον, ἡ ἀναχαίτισις τῆς ἀνοδικῆς πορείας τῶν τιμῶν δὲν εἶναι ἀπλοῦν πρόσθλημα, οὐδεμία δὲ χώρα ἔχει ἐπιτύχει νὰ λύσῃ τοῦτο πλήρως. Καὶ τοῦτα κυρίως διότι ἐλεγχος τιμῶν ἀναποφεύκτως συνεπάγεται γενικὸν ἐλεγχον πρὸς δλας τὰς κατευθύνσεις ἐφ' ὅσον σκοπὸς αὐτοῦ εἶναι ἡ ἔξασφάλισις σταθερότητος τιμῶν δι' δλα τὰ στρώματα τοῦ λαοῦ. Διότι ἡ σταθερότης τῶν τιμῶν ἐνδιαφέρει δλα τὰ στρώματα τοῦ λαοῦ. Ἐνδιαφέρει τόσον τὸν ἔμπορον καὶ τὸν βιομήχανον ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ὡς ἀγοραστῶν ὄλικῶν καὶ ὑπηρεσιῶν διὰ σκοπούς κατασκευῆς ἐνὸς προϊόντος ὅσον καὶ τὸν ἐργοδοτούμενον ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς καταναλωτοῦ.

Δὲν προτίθεμαι βέβαια νὰ ἐπαναλάβω τὰ δσα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου εἰπον κατὰ τὴν προηγουμένην μου ἀγύρευσιν. Σήμερον θὰ ἤθελα νὰ προσθῶ εἰς μερικὰ σχόλια ἐπὶ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἐντίμου Μέλους κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Βουλῆς τὴν παρελθοῦσαν ἔθδομάδα. Λυποῦμαι διότι τὸ ἐντίμον Μέλος ἀπουσιάζει σήμερον ἀπὸ τὴν συνεδρίαν τῆς Βουλῆς. Τὸ ἐντίμον Μέλος ἀναφέρει «ὑπάρχει πρόσθλημα, ὑπάρχει κατάσταση, ὑπάρχει ἀπαλτηση ἀπὸ μέρους τοῦ λαοῦ γιὰ ἀγορανομικὸ ἐλεγχο». Ἀμέσως δμως προχωρεῖ καὶ διαμαρτύρεται διότι τὸ ἀρμόδιο Ὑπουργεῖο καθώρισε διάτατες τιμὲς γιὰ τὸ ὕδρινὸ καὶ χοιρινὸ κρέας, καὶ γιὰ τές πατάτες. Δυσκολεύμεθα νὰ ἀντιληφθῶμεν τὶ εἶδους ἀγορανομικὸν ἐλεγχον θέλει τὸ ἐντίμον Μέλος. Λέγων δτι δὲν πρέπει νὰ ἔφαρμόζεται ἀγορανομικὸς ἐλεγχος στοὺς παραγωγοὺς δταν «κανένα μέτρο δὲν παίρνεται διὰ τὸν ἐλεγχον τῶν εἰδῶν ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ ἀγρότες» ἔρχεται νὰ συμφωνήσῃ μαζὶ μας δταν ἐλέγομεν δτι «ὁ ἐλεγχος τῶν τιμῶν διαποφεύκτως συνεπάγεται γενικὸν ἐλεγχον πρὸς δλας τὰς κατευθύνσεις ἐφ' ὅσον σκοπὸς αὐτοῦ εἶναι ἡ ἔξασφάλισις σταθερότητος τιμῶν δι' δλα τὰ στρώματα τοῦ λαοῦ». Τὸ ἐντίμον Μέλος ἀναφέρει περαιτέρω: «Ὑπάρχει ἀπὸ χρόνια ὁ παναγροτικὸς ισχυρισμὸς δτι παρουσιάζονται περιπτώσεις ὑπερβολικῶν κερδῶν εἰς γεωργικὰ μηχανήματα, ἔξαρτήματα, γεωργικά, κτηνιατρικά φάρμακα καὶ σὲ ζωτροφές». Καὶ ἐνῷ διακηρύττει «δὲν εἴμεθα ἐνάντια στὰ λογικὰ κέρδη» ἐπαναλαμβάνει τὸ παλιὸ βιολὶ περὶ ὑπερβολικῶν κερδῶν ἐπὶ γεωργικῶν μηχανημάτων, ἐπὶ γεωργικῶν ἔξαρτημάτων καὶ ἐπὶ γεωργικῶν φαρμάκων. «Ἄς δοῦμε ἔὰν πράγματι ὁ ισχυρισμὸς αὐτὸς εὔσταθῇ καὶ ἔὰν ἡ κατὰ κόρον ἐπαναληψὶς τούτου εἶναι δικαιολογημένη.

Ἐν πρώτοις τὶ εἶναι λογικὸν καὶ τὶ εἶναι ὑπερβολικὸν κέρδος. Πολὺ ἀφηρημέναι ἔννοιαι. Τὸ ποσοστὸν τοῦ λογικοῦ κέρδους δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἀπόλυτον, ποικίλλει δὲ διαναλόγως τῆς φύσεως καὶ τῶν συνθηκῶν ἐκάστης περιπτώσεως. Εἰς μίαν περίπτωσιν ἔν ποσοστὸν κέρδους 15–20% εἶναι λογικὸν-λογικώτατον. Εἰς ἄλλην, ποσοστὸν κέρδους καὶ 80 καὶ 100% πιθανὸν νὰ μὴ εἶναι ὑπερβολικὸν ὡς ἐκ πρώτης δψεως φαίνεται. Διὰ νὰ ἔχωμεν ἔν συγκεκριμένον παράδειγμα, ἀς πάρωμεν τὰ γεωργικὰ ἔξαρτήματα ἐπὶ τῶν ὅποιων ὑπάρχουν ὑπερβολικὰ κέρδη, ὡς ισχυρίζεται τὸ ἐντίμον Μέλος, τὸ ὅποιον ἔὰν ἦτο μποροῦσε νὰ μὲ παρακολουθῇση εἰς τοὺς ὑπολογισμούς μου. Ἐλπίζω νὰ μὴ διαφεύγῃ τοῦ ἐντίμου Μέλους τὸ γεγονός δτι τὰ ἔξαρτήματα καὶ ίδιως τὰ γεωργικὰ εἶναι ἔξειδικευμένη ὑπηρεσία. Δὲν πωλοῦνται τὰ ἔξαρτήματα ὅπως ἔνα κούτι σπίρτα ἀπὸ τὸ ράφι τοῦ μπακάλη. Λοιπὸν ἀς ὑποθέσωμεν δτι ἔνα ἔξαρτημα στοιχίζει εἰς τὸν εἰσαγωγέα £1 καὶ αὐτός, διὰ νὰ αἰσχροκερδίσῃ, ὡς τὸ ἐντίμον Μέλος ισχυρίζεται, προσθέτει 100% κέρδος καὶ ἔτσι τὸ ἔξαρτημα ποὺ τοῦ στοιχίσε £1 τὸ πωλεῖ £2. «Ἄς δοῦμε τὶ γίνεται μὲ τὴν £1 ἀκαθρίστου κέρδους.

Ἐν πρώτοις ἔχει νὰ δώσῃ 25% προμήθειαν ἐπὶ τῆς τιμῆς πωλήσεως εἰς τοὺς μεταπωλητάς καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν σειράν τους εἰς τοὺς μηχανικούς. Τοῦτο σημαίνει 50% ἐπὶ τῆς τιμῆς κόστους. Αὐτομάτως λοιπὸν τὸ ἀρχικὸν ποσοστὸν «κέρδους» ἐλαττούνται ἀπὸ 100% εἰς 50% καὶ τὸ ἀρχικὸν ἀκαθάριστον κέρδος ἀπὸ £1 εἰς δέκα σελίνια. «Ἀπὸ αὐτὰ τὰ 10 σελίνια θὰ ἀφαιρεθοῦν:— Μεταφορικά, ἀποθηκευτικά-ένοικια, τόκοι διὰ τὰ στόκ ποὺ κρατεῖ, ήμερομίσθια διὰ προσωπικὸν-εἰδικευμένον, γενικὰ ἔξοδα, πρόνοια διὰ πεπαλαιωμένα στόκ, φόρος

εισοδήματος. Τι μένει εἰς τὸ τέλος; Τὸ καθαρὸν φορολογητέον κέρδος δὲν ὑπερβαίνει τὰ 15%, εἰς περιπτώσεις δὲ πολλῶν εἰσαγωγέων τοῦτο δὲν ὑπερβαίνει οὔτε τὸ 10%. Θεωρεῖ τὸ ἔντιμον Μέλος τὰ ποσοστά αὐτὰ ὡς ὑπερβολικά κέρδη συνιστῶντα αἰσχροκέρδειαν; Ἐάν ναὶ, εἶναι πολὺ ἀδικος. Ἐάν δχι, πρὸς τὶ δῆλος αὐτὸς ὁ σάλος κάθε λίγο καὶ λιγάκι; Μήπως θὰ ἥθελεν οἱ εἰσαγωγεῖς νὰ φθάσουν εἰς τὸ σημεῖον νὰ μὴ δύνανται νὰ κρατοῦν στόκ εξαρτημάτων πρὸς ἔξυπηρέτησιν τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου, καὶ νὰ ὑποχρεοῦται ὁ ἀγρότης νὰ βάζῃ παραγγελίαν διὰ λογαριασμόν του; Ἀλλὰ τότε ποῖος θὰ εἶναι ὁ ζημιώμενος; Τὸ ἔντιμον Μέλος πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὶ σημαίνει καὶ τὶ δελθίας συνεπείας ἔχει διὰ τὸν γεωργὸν ἐάν οὗτος δὲν ἔχῃ τὴν κατάλληλον στιγμὴν τὸ ἔξαρτημα ποὺ χρειάζεται καὶ ἐάν ὡς ἀποτέλεσμα «κάτση» τὸ τράκτορ του κατά τὴν ἐποχὴν τῆς σπορᾶς ἢ ἡ τουρπίνα του κατά τὴν ὕραν τοῦ ποτίσματος ἢ τὸ κομπάνι του τὴν περίοδον τοῦ θερισμοῦ. Ἡ ζημία του εἶναι ἐκατοντάδες λίρες, ἀνυπολόγιστες πολλές φορές, καὶ δχι τὰ μερικά σελίνια τὰ δποία εὐχαριστώς πληρώνει ὁ γεωργός, ἀρκεῖ νὰ μπορῇ νὰ ἔχῃ τὸ ἔξαρτημά του καὶ νὰ ἔξυπηρετηθῇ τὴν στιγμὴν ποὺ ἔχει ἀνάγκη τοιαύτης ἔξυπηρετήσεως.

Περισσοτέρας σημασίας διὰ τὸν γεωργὸν—καὶ τὴν οἰκονομίαν τῆς νήσου γενικώτερον—εἶναι ἡ διατήρησις συνθηκῶν αἱ δποίαι νὰ ἐπιτρέπουν εἰς τοὺς εἰσαγωγεῖς νὰ διατηροῦν στόκ εξαρτημάτων πρὸς συστήρησιν τῶν χιλιάδων ἀγροτικῶν μηχανημάτων—ἀξίας ἐκατομμυρίων λιρῶν, καὶ διὰ τὴν ταχείαν ἔξυπηρέτησιν τῶν κατόχων των. Καὶ αἱ συνθήκαι αὐταὶ μόνον ὑπὸ καθεστώς ἐλευθέρου ἐμπορίου καὶ ὑγιούς συναγωνισμοῦ δύνανται νὰ ὑπάρχουν. Αὐτὸς εἶναι ὁ δρθός τρόπος νὰ θοηθήσωμεν τὸν γεωργόν μας.

‘Αλλ’ ἀς ἵδωμεν τώρα καὶ τὸν ἄλλον Ισχυρισμὸν ὅτι δηλαδὴ τὰ «ὑπερβολικά κέρδη τῶν εἰσαγωγέων αὐξάνουν τὸ κόστος παραγωγῆς καὶ μειώνουν τὸ ἀγροτικὸ εἰσόδημα». Εἶναι πράγματι ἀλήθεια αὐτό; Εὔσταθεῖ ὁ Ισχυρισμός; ‘Ἐν πρώτοις ὡς ἀνωτέρω ἔξηγήσαμεν δὲν ὑπάρχουν ὑπερβολικά κέρδη ἐκ μέρους των εἰσαγωγέων. Δέχομαι δῆμος ὅτι αἱ τιμαὶ τῶν μηχανημάτων καὶ ἀνταλλακτικῶν ἀνέρχονται συνεχῶς. Τοῦτο δὲν διφέλεται εἰς αἰσχροκέρδειαν τῶν εἰσαγωγέων. Τὰ μηχανήματα καὶ τὰ ἀνταλλακτικά εἶναι εἰσαγόμενα εἰδῆ καὶ ὡς εἴπομεν αἱ τιμαὶ τῶν ἀνέρχονται διεθνῶς καὶ συνεχῶς. Πῶς ἐπηρεάζουν δῆμος τὸ κόστος παραγωγῆς αἱ αὐξήσεις αὐταὶ; Τὸ ἐπηρεάζουν πράγματι εἰς σημεῖον ποὺ τὸ περιθώριον κέρδους τῶν εἰσαγωγέων νὰ μειώη τὸ ἀγροτικὸν εἰσόδημα ὡς Ισχυρίζεται τὸ ἔντιμον Μέλος;

‘Απὸ στατιστικὰς τὰς δποίας κατέχω, ὁ ρόλος τοῦ συντελεστοῦ «ἔξαρτηματα» εἰς τὸ κόστος μέσου ὅρου τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς κατά στρέμμα, καταρρίπτει τὸν Ισχυρισμὸν αὐτὸν. Καὶ παραθέτω στοιχεῖα διὰ τὰ κυριώτερα προϊόντα:

Εἰς τὸ Σιτάρι ὁ συντελεστής «ἔξαρτηματα» εἶναι 2,8%.

Εἰς τὸ Κριθάρι ὁ συντελεστής «ἔξαρτηματα» εἶναι 2,9%.

Εἰς τὰς Πατάτας ὁ συντελεστής «ἔξαρτηματα» εἶναι 1,8%.

Εἰς τὰ Καρόττα ὁ συντελεστής «ἔξαρτηματα» εἶναι 1,9%.

Εἰς τὰ πορτοκάλια τύπου (θαλέντσια) ὁ συντελεστής «ἔξαρτηματα» εἶναι 2,2%.

Πρόδηλον ἐκ τῶν ἄνω ὅτι ὁ συντελεστής «ἀνταλλακτικά» δὲν ἐπηρεάζει τὸ κόστος παραγωγῆς τῶν κυριωτέρων γεωργικῶν προϊόντων μας πέραν τοῦ 2 ή 3% καὶ αὐτὸς τὸ 2% ή 3%, ἐλάχιστα ἐπηρεάζουν τυχόν διακυμάνσεις εἰς τὰ περιθώρια κέρδους τῶν εἰσαγωγέων ἐπὶ τῶν ἀνταλλακτικῶν. Καὶ ἀν ἀκόμη πάρωμεν ὡς θάσιν κέρδους τὸ 100% καὶ ἀν ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ εἰσαγωγεὺς διὰ νὰ αἰσχροκερδίσῃ, ὅπως τὸ θέλει τὸ ἔντιμον Μέλος, ἀναθιθάζει τὸ κέρδος του σὲ 150% ή καὶ 200%, ὁ συντελεστής ἀνταλλακτικῶν εἰς τὸ κόστος παραγωγῆς δὲν θὰ αὐξηθῇ πέραν τοῦ 0,5 ή 0,7% εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν καὶ 1% έως 1,5% εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν. Καὶ διερωτᾶται κανεὶς: Γίνεται δῆλος αὐτὸς ὁ

σάλος δι' ύποθετικήν αισχροκέρδειαν πού θά ηδείσει τό κόστος παραγωγής κατά μόνον 0,5% ; 'Εφ' δύον πραγματικά ένδιαφέρεται διά τούς άγροτας τό έντιμον Μέλος θά ήδυνατο νά στρέψῃ τήν προσοχήν του και νά άσχοληθῇ ώς έχομεν καθῆκον νά άσχοληθῶμεν δύοι έπιωφελέστερον μὲ δόλους συντελεστάς οἱ όποιοι έπηρεάζουν δχι κατά 0,9% ή 0,7% δλλά εἰς τρομακτικά ύψηλόν βαθμόν τά κόστα παραγωγῆς τῶν άγροτικῶν προϊόντων και μειώνουν τά εισοδήματά των. 'Εάν δὲν γνωρίζῃ τούς συντελεστάς αύτούς εύχαριστως θά τοῦ τούς ύποδείξωμεν.

Τό έντιμον Μέλος εἶπε και τά έξῆς :

«Νά μὴ συμβῇ δύμας ὅτι έγινε πρὶν τρία χρόνια στήν Βουλή. 'Εγράψαμε τό ίδιο θέμα, συζητήθηκε, παραπέμφθηκε σὲ Ειδική 'Επιτροπή. Η 'Επιτροπή ζήτησε μεταξύ δόλων μέσω τοῦ 'Υπουργείου τιμολόγια γιά μερικά μηχανήματα και έξαρτήματα. "Όμως δὲν κατατοπιστήκαμε τί έγινε μὲ αὐτά τά τιμολόγια.»

Πολὺ περίεργον νά μὴ γνωρίζῃ. 'Ημεῖς γνωρίζομεν τί έγινε. Οἱ εισαγωγεῖς παρουσιάσθησαν ένώπιον τῆς 'Επιτροπῆς και έξέθεσαν τιμῶς και ειλικρινῶς τάς άπόψεις των. "Εδωσαν δλας τάς έξηγήσεις πού τούς έζητηθησαν και άπήνησαν εἰς δλας τάς εισηγήσεις πού ύπεβλήθησαν. Μὴ έχοντες τίποτε νά κρύψουν έθεσαν εἰς τήν διάθεσιν τοῦ 'Υπουργείου τιμολόγια των και διάκριμη και ισολογισμούς των. Συνειργάσθησαν εἰς τήν διερεύνησιν ύποθηθέντων παραπόνων τά δποια και άπεδείχθησαν άθασιμα. Και δ Σύνδεσμος Εισαγωγέων Αύτοκινήτων, Τράκτορ και Γεωργικῶν Μηχανημάτων, τοῦ δποίου έχω τήν τιμήν νά προεδρεύω, άνέλασθεν ένώπιον τοῦ 'Υπουργοῦ εύθυνην δπως διερευνᾶ και ύποθαλλή έκθεσιν έπι κάθε ύποθαλλομένου συγκεκριμένου παραπόνου δι' ύπερθολικόν κέρδος. Και δὲν άπεκδυσμέθα τῆς εύθυνης αύτῆς. 'Επαναλαμβάνω δτι είμεθα έτοιμοι νά συνεργασθῶμεν εἰς τήν διερεύνησιν οιουδήποτε συγκεκριμένου παραπόνου.

'Αλλά τό έντιμον Μέλος άνεφέρθη και εἰς ύπερθολικά κέρδη έπι γεωργικῶν μηχανημάτων, έννοιων κυρίως τά τρακτέρ. Χάρις εἰς τὸν τεράστιον συναγωνισμὸν εἰς τὸν τομέα αύτόν, τά καθαρά κέρδη τῶν εισαγωγέων συμπιέζονται τόσον πολὺ δστε διά μερικούς τούλαχιστον ἔξ αύτῶν ή συνέχισις τῆς έργασίας των νά καθισταται προθληματική. "Ηδη γνωστὸς Οίκος έγκατέλειψε τήν εισαγωγήν τρακτέρ τούλαχιστον δέ δλλοι δύο περιώρισαν τάς έργασίας .ων εἰς τὸν τομέα αύτὸν εἰς τό έλαχιστον. "Άλλα έργοστάσια δὲν κατώρθωσαν νά πείσουν τούς ένταῦθα άντιπροσώπους των νά έπεκταθοῦν και εἰς τὸν τομέα τῶν τρακτέρ. Τρακτέρ εἰσάγονται άπό Αγγλίαν, Γερμανίαν, Τσεχοσλοβακίαν, Σουηδίαν, Γιουγκοσλαβίαν, Αύστριαν, Ιταλίαν, Ρουμανίαν και Ρωσίαν. Αι τιμαι εἰς δλας αύτάς τάς χώρας άνέρχονται συνεχῶς και δὲν πταίσουν οι Κύπριοι εισαγωγεῖς διότι δὲν είναι τό δικόν τους κέρδος πού ύψωνει τάς τιμάς—τό δποίον δλλωστε έλαχιστα έπηρεάζει τὸν συντελεστήν «μηχανήματα και τόκοι» εἰς τό κόστος παραγωγῆς. Μεταξύ τῶν Εισαγωγέων Τρακτέρ συγκαταλέγεται, ώς είναι γνωστόν, και δ Συνεργατισμός.

"Άλλο έντιμον Μέλος, δ. κ. Ζιαρτίδης, πολὺ δρθῶς εἶπεν δτι έχομεν καθῆκον νά λέγωμεν τήν δλήθειαν εἰς τὸν λαὸν και νά τοῦ δώσωμεν τήν δρθήν καθοδήγησιν σχετικῶς μὲ τὸ ύπο συζητησιν θέμα. Και δὲν νομίζω δτι τὸ έντιμον Μέλος κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης δίδει τήν δρθήν καθοδήγησιν δταν προσπαθῇ 'ά δημιουργήσῃ τήν έντυπωσιν—τήν έσφαλμένην έντυπωσιν—δτι εἰς τὸν τομέα τῶν γεωργικῶν μηχανημάτων και έξαρτημάτων, κ.τ.λ. κυριαρχεῖ ή κερδοσκοπία και ή αισχροκέρδεια άπό τούς εισαγωγεῖς. Καθῆκον τοῦ έντιμου Μέλους είναι νά είπη τήν δλήθειαν πρός τούς ένδιαφερομένους και νά τούς βοηθήσῃ νά θυοῦν άπό τήν πλάνην και νά δπαλλαγοῦν άπό τήν έμμονον ίδεαν τήν δποίαν τούς έδημιούργησεν ή κατά κόρον έπανάληψις τῆς δθασίμου δσον και δδίκου αύτῆς κατηγορίας, ώς άνωτέρω άπεδείξαμεν.

Και τώρα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, θά σχολιάσω έν δλίγοις τήν άγροευσιν τοῦ έντιμου Μέλους κ. Ζιαρτίδη. Συμφωνεῖ δτι τὸ πρόθλημα τῶν άνερχομένων

τιμῶν είναι διεθνές, διτή ή ἀναχαίτισις τῆς ἀνοδικῆς πορείας τῶν τιμῶν δὲν είναι ἀπλοῦν πρόβλημα καὶ διτή οὐδεμία χώρα ἔχει ἐπιτύχει νὰ λύσῃ τοῦτο πλήρως. Τὸ ἔντιμον Μέλος μᾶς ἔχει δώσει πολὺ ἐνδιαφέροντα στατιστικά στοιχεῖα διὰ τὴν ἀνοδικήν πορείαν τοῦ δείκτου τιμῶν εἰς πολλάς χώρας καὶ φρονίμως ποιῶν δὲν ἔσπευσε νὰ φορτώσῃ τὴν εὐθύνην διὰ τὴν ἀναπόφευκτον ἀνοδον τῶν τιμῶν καὶ εἰς τὴν Κυπριακήν ἀγοράν εἰς τοὺς εἰσαγωγεῖς. Καὶ δὲν τοὺς κατηγόρησε δι' αἰσχροκέρδειαν. Εἶπεν δῆμος διτή διπάρχει πρόβλημα κερδοσκοπίας εἰς ωρισμένα εἰδή τὰ διποῖα πρέπει νὰ ἐπισημανθοῦν καὶ νὰ ληφθοῦν μέτρα ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους. Συμφωνοῦμεν ἀπολύτως ἔδν καὶ ἐφ' δοσον, κατόπιν ἐρεύνης, διαπιστωθῆ ἡ ὑπαρξίας κερδοσκοπίας. Τίνι δῆμος τρόπω νὰ γίνη τοῦτο; Κατά τὴν προηγουμένην ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀγόρευσιν μας εἰς τὴν Βουλὴν ἀνεφέρθημεν εἰς τὴν ὑπαρξίαν τοῦ Συμβουλευτικοῦ Σώματος ἐπὶ Τιμῶν καὶ Εἰσοδημάτων καὶ ἀνεφέραμεν τοὺς λόγους οἱ διποῖοι ὀδήγησαν εἰς τὴν σύστασιν του ώς οὗτοι ἔξετέθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν κ. Πατσαλίδη τὴν 4ηΝοεμβρίου 1968. Παραδόξως τὸ ἔντιμον Μέλος ἡγνόησε τὴν ὑπαρξίαν τοῦ Συμβουλίου τούτου, τοῦ διποίου είναι καὶ μέλος. Λέγω παραδόξως διότι οἱ δροὶ ἐντολῆς τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ διαλαμβάνουν διτή περίπου εἰσηγεῖται τὸ ἔντιμον Μέλος. Συγκεκριμένως καθῆκον τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ είναι:

- (α) Νὰ παρακολουθῇ τὰς διακυμάνσεις τῶν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων καὶ διλα συναφῇ ζητήματα.
- (β) Νὰ ὑποθάλλῃ εἰσηγήσεις ως πρὸς τὴν ἀκολουθητέαν πολιτικήν ἐπὶ τῶν τιμῶν καὶ τῶν εἰσοδημάτων καὶ
- (γ) Νὰ ὑποθάλλῃ εἰσηγήσεις ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ως πρὸς τὰ κριτήρια καὶ τὴν γενικήν γραμμήν διὰ τὴν ἔξελιξιν τῶν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων.

Θά ἔλεγε κανεὶς διτή καλύτερος τρόπος ἀντιμετωπίσεως τῶν ἀνερχομένων τιμῶν, τῶν ἔξι αὐτῶν ἐπιπτώσεων καὶ ἄλλων συναφῶν προβλημάτων δὲν ὑπάρχει. Καὶ δῆμος ἀπὸ τῆς συστάσεως του τὸ 1969, τὸ Συμβούλιον τοῦτο δὲν κατώρθωσε νὰ καταλήξῃ εἰς συμφωνίαν ἀποδεκτήν υφ' ὅλων τῶν πλευρῶν ἐπὶ τῆς ακολουθητέας πολιτικῆς. Δὲν κατώρθωσε νὰ ἔξεύρῃ τρόπον νὰ ἐπιτύχῃ μίαν λογικήν καὶ οἰκονομικώς ἐφικτήν ἔξελιξιν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων διὰ τὰ μὴ ἐμπλακή ἡ οἰκονομία μας εἰς τὴν δίνην τοῦ φαύλου κύκλου τῆς αὐξήσεως τιμῶν καὶ ημερομίσθιων. "Ηδη ἐνεπλάκημεν, ἀν κρίνωμεν ἀπὸ τὸ κῦμα ἀπεργιῶν ποὺ εξέσπασεν. Καὶ πολὺ φοβοῦμαι διτή τὸ ἔντιμον Μέλος δὲν είναι ἀμοιρον εὐθύνης διὰ τὴν μὴ ἐπίτευξιν τοιαύτης συμφωνίας. 'Αδιστάκτως φρονῶ διτή ἔάν μερικά ἀπὸ τὰ Μέλη τοῦ Συμβουλίου τούτου μετέφερον εἰς τὰς αἰθούσας τῶν Συνεδριάσεων τούτου τὸ ίδιον αἰσθημα εὐθύνης τὸ διποίον πλειστάκις ἐπιδεικνύουν ἔξωθεν αὐτῶν, θά συνέβαλλον μεγάλως εἰς τὴν δρθήν ἀντιμετώπισιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος. Διότι διτή γνώμη μου, ἐπαναλαμβάνω, είναι διτή τὸ θέμα τῆς ἀγορανομίας πρέπει νὰ θεωρηθῇ ως ἀναπόσπαστον μέρος τῆς δλῆς Κυθερητικῆς πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων καὶ τὸ πρόβλημα νὰ ἀντικρυσθῇ ἀπὸ τῆς σκοπιάς αὐτῆς. Οὐχὶ μεμονωμένως.

'Επαναλαμβάνω διτή τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα είναι θέμα γενικωτέρας πολιτικῆς. Δὲν είναι ἀπλῶς θέμα ἀγορανομίας. 'Ορθῶς τὸ ἔντιμον Μέλος κ. Σαμψών ἔγγραφας τὸ θέμα ἀγορανομικοῦ ἔλέγχου τὸ συνέδεσε μὲ τὴν συγκράτησιν τῶν τιμῶν. 'Η ἔμφασις είναι εἰς τὴν συγκράτησιν τῶν τιμῶν. Καὶ ἐφ' δοσον αἱ τιμαὶ εἴτε τὸ θέλομεν εἴτε δχι διαρκῶς ἀνέρχονται διότι εἰσάγομεν τὰ περισσέτερα τῶν ἐμπορευμάτων μας καὶ μαζὶ μὲ αὐτὰ τὴν αὔξησιν τῶν τιμῶν, ἀναποφεύκτως δημιουργοῦνται προβλήματα. Οἱ ἐργοδοτούμενοι ζητοῦν αὔξησεις διότι διτή ζωὴ ἀκριβώσε, οἱ ἐργαζόμενοι αὔξανουν τὰς τιμάς ἐμπορευμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν διότι τὰ κόστα τῶν ἀνέρχονται, αἱ τιμαὶ τῶν εἰσαγωγῶν τῶν αὔξανουν, τὰ ἡμερομίσθια αὔξανουν. Πρὸ μιᾶς τέτοιας καταστάσεως προβάλλει ἐπιτακτική διτή ἀνάγκη ριζικῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος ὑπὸ δλῶν τῶν ἐνδιαφερομένων. Είναι καθῆκον δλῶν—τῆς Κυθερητήσεως, τῶν 'Εργοδοτῶν, τῶν 'Εργοδοτούμενων—ὅπως ἀρθοῦν εἰς τὸ ψφος τῶν περιστάσεων καὶ παραμερ-

ζοντας ταξικά ή άλλα συμφέροντα νά έργασθούν άπό κοινού ένα πνεύματι ειλικρινούς συνεργασίας διά τό γενικόν καλόν. Τό πρόβλημα έπηρεάζει άλους. «Ολοι, «στὸ ἴδιον καζάνι βράζομεν».

Δέν συμφωνούμεν μὲ κάποιας θεωρίαν πού ήκουσαμεν ότι «ή κάθε πλευρά θὰ πρέπει νὰ γίνη ἀρκετά δυνατή ώστε νὰ μπορῇ αὐτοδύναμα νὰ διεκδική τὸ δίκαιον της». Ἐδῶ δὲν κάμνομεν ταξικόν ἀγώνα. Δέν εἶναι «ἀπὸν γικῆση». Ο τόπος μας εἶναι πολὺ μικρός καὶ δ ἔχωρος του δὲν προσφέρεται ως παλαιότερα ἐπὶ τῆς δύοις νὰ δοκιμάσουν τὴν δύναμιν των σήμερον τὰ συνδικάτα, αὔριον οἱ ἔργοδόται, μεθαύριον ἡ Κυβέρνησις. Τὸ μπαλκοσένικο—ἡ οἰκονομία μας—εἶναι εὕθραστον καὶ θὰ ὑποχωρήσῃ ἐάν συνεχισθῇ ἡ πάλη.

¹ Από κοινού λοιπὸν δῆλο πρέπει νὰ συνεργασθῶμεν διὰ τὴν συγκράτησιν τῶν τιμῶν διὰ τὴν ἐπίτευξιν μᾶς συμφωνίας ἀποδεκτῆς ἀπὸ δῆλα τὰ μέρη. "Ολοι ἔχομεν συλλογικῶς τὴν εὐθύνην.

Κατά τὸ 4ον Συνέδριον Διευθύνσεως τὸ δποίον ἔλασθε χώραν ὑπὸ τὴν αἰγιδα τοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος Κύπρου τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1969, εἶχον ἡγε-
τιμὴν νὰ προεδρεύσω Ειδικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπὸ ἐπίλεκτα μέλη προερχόμενα ἀπὸ
τοὺς κύκλους Κυθερήνησεως, Ἐμποροθιομηχάνων, Συνεργατισμοῦ, Ἐργοδοτῶν
καὶ Συνδικάτων, ἡ δποία ἐπελήφθη τοῦ φλέγοντος θέματος τιμῶν καὶ εἰσο-
δημάτων.

Πολὺ θά ἐπεθύμουν, κ. Πρόεδρε, νὰ ἀναφερθῶ λεπτομερῶς εἰς τὸ μέρος τῶν συστάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς τὸ σχετιζόμενον μὲ τὴν σταθεροποίησιν τῶν τιμῶν. Θά ξῆλε τὸν κόπον. Ὁ χρόνος δῆμος δὲν μᾶς ἐπιτρέπει καὶ ὡς ἐκ τούτου περιορίζομαι εἰς τὸ νὰ ἔπαναλάσσω τὴν γενομένην διαπίστωσιν διτί δηλαδὴ «Κυθέρησις, Συντεχνίαι καὶ Ἐργοδόται ἔχουν συλλογικῶς τὴν εὐθύνην σταθεροποίησεως τῶν τιμῶν». Ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνέφερε λεπτομερῶς ποῖος, ἐ! προκειμένῳ, πρέπει νὰ εἶναι ὁ ρόλος τῶν ἐργοδοτῶν, ποῖος ὁ ρόλος τῶν συνδικάτων, ποῖος ὁ ρόλος τῆς Κυθερήσεως. Διότι ἔκαστος κεχωρισμένως καὶ δῆλοι ἀπὸ κοινοῦ ἔχουν νὰ διαδραματίσουν σπουδαῖον ρόλον. Καὶ ἐνῶ τὴν γενικήν εὐθύνην διὰ τὴν συγκράτησιν καὶ σταθεροποίησιν τῶν τιμῶν ἔχει ἡ Κυθέρησις, ἡ συλλογική εὐθύνη Κυθερήσεως, Ἐργοδοτῶν καὶ Συντεχνιῶν ἔγκειται εἰς τὸν καθορισμὸν μιᾶς πολιτικῆς ἐπὶ τῶν ήμερομισθίων ἡ δποία, ἐνῶ ἀφ' ἐνός θά ἔξασφαλίζῃ εἰς τοὺς ἑργαζομένους δικαίαν συμμετοχὴν εἰς τὸ αὐξανόμενον ἔθνικὸν εἰσόδημα, θά περιορίσῃ ἀφ' ἔτερου τὰς αὐξήσεις ἐντὸς τῶν δρίων αὐξήσεως τῆς δηλικῆς παραγωγικότητος τῆς οἰκονομίας μας. Τὸ ἔτερον σκέλος τῆς τοιαύτης πολιτικῆς δέον νὰ εἶναι ἡ ἐνθάρρυνσις καὶ διατήρησις καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἡ δημιουργία συνθήκων ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ ἐντὸς ἐλευθέρως οἰκονομίας. Αὐτὸς εἶναι ὁ πλέον ἀποτελεσματικὸς τρόπος χαλιναγωγήσεως τῶν τιμῶν καὶ ἀντιμετώπισεως τοῦ δῆλου προσθήματος. Καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν πρέπει νὰ προχωρήσῃ ἡ Κυθέρησις, μὲ σύνεσιν καὶ περίσκεψιν μὲν ἀλλὰ γοργῷ τῷ θήματι. Τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν μᾶς λέγουν διτί δὲν ἔχομεν χρόνον νὰ χάνωμεν. Καιρὸς δῆλοι μαζὶ νὰ ἑργασθῶμεν. Νά φύγωμεν ἀπὸ τὰ λόγια καὶ νὰ μπούμεν στὴν πρᾶξιν. Διότι πολλὰ λέγομεν καὶ διακηρύττομεν δλίγα δῆμος πράττομεν καὶ λιγώτερα φαίνεται διτί εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ θυσιάσωμεν διὰ τὸ γενικὸν καλόν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΑΡΡΕΥΩΝ :

‘Ο Κ. Χατζηιωάννου.

Α. ΧΑΤΖΗ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ξητιμοι συνάδελφοι. Το πρόθλημα του άγορανομικού έλέγχου είναι πολύπλοκον και πολύπλευρον και χρήζει προσεκτικής μελέτης

προτοῦ ἀποφασισθῆ ἡ ἐφαρμογή του, καὶ τοῦτο διότι ἡ ἐφαρμογὴ τοιούτου ἐλέγχου ἐπηρεάζει συνθέμελα τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζώὴν τῆς χώρας μας.

Εἰς μίαν ἐλευθέραν οἰκονομίαν ως ἡ ίδική μας τὰ πάντα ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ συστήματος προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ως καὶ τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ.

Κρατικὴ παρέμβασις εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν σχέσεων τούτων ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος μόνον εἰς ἔξαιρετικάς περιπτώσεις, ἢτοι ἐάν καὶ ὅτε τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπιθάλλει οὕτω. Τὸ Σύνταγμα προνοεῖ ρητῶς τὰς ἔξαιρετικάς περιπτώσεις εἰς τὰς δόποιας τὸ κράτος ἡ δημόσιος δργανισμὸς δύνανται νὰ ἀναλάβουν μονοπωλιακῶς ἐπιχειρήσεις δημοσίας ὧφελείας ἡ ἐκμεταλλεύσεως φυσικῶν πόρων.

Είναι εὔκολον νὰ λέγῃ τις «ἐπιθάλαττες ἀμέσως ἀγορανομικὸν ἔλεγχον εἰς τὸ Α ἢ Β εἶδος». Πῶς δημῶς τοῦτο θὰ σταθῇ ἐν ὅψει τῆς κειμένης νομοθεσίας; Δέον νὰ γίνουν αἱ ἔρευνα, αἱ ὑπὸ τοῦ Νόμου τοῦ 1962 προθετέμεναι, καὶ ἐάν ὑπάρχουν ίκανοποιητικά δεδομένα τότε νὰ καθορισθοῦν τιμαί.

Εἰς μίαν τούλαχιστον περίπτωσιν Διάταγμα καθορισμοῦ μεγίστης τιμῆς πωλήσεως ὕστερον κρέατος ἡκυρώθη ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου διότι αἱ ἀπαιτούμεναι ὑπὸ τοῦ Νόμου ἔρευναι δὲν ἔγενοντο δεόντως καὶ οὕτω εὑρέθη ὅτι τὸ Διάταγμα ἔξεδόθη ἐπὶ ἐσφαλμένων κρ.τηρίων.

Κυρίως ἀκούονται πλειστάκις παράπονα διότι αἱ τιμαὶ τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης ἀνέρχονται ἀποτόμως καὶ πλειστάκις ἀδικαιολογήτως καὶ ζητεῖται ἡ ἐπιθολή ἔλεγχου ἐπὶ τῶν τιμῶν τούτων. Νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ δημῶς νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτῆς θὰ εἰναι μονόπλευρος, διότι δὲν εἰναι δρθὸν νὰ ἐπιθάλληται ἔλεγχος καὶ καθορισμὸς τιμῆς ἐπὶ ἐνὸς ἡ δύο εἰδῶν κ.τ.λ. Διότι δέον νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὅψιν καὶ αἱ ἀνάγκαι τῶν παραγωγῶν τούτων εἰς ἄλλα εἴδη ἄτινα δὲν θὰ εἰναι ἔλεγχόμενα. Ἐάν αἱ τιμαὶ τῶν εἰδῶν τούτων εἰναι ἐλεύθεραι καὶ ύψηλαι, τότε πῶς ὁ παραγωγὸς τοῦ δόποιου τὰ προϊόντα θὰ πωλοῦνται εἰς χαμηλὰς τιμὰς θὰ καλύψῃ τὰς ἀνάγκας του εἰς τὰ ἄλλα εἴδη;

“Ωστε ἡ πρέπει νὰ ἐπιθετοῦν τιμαὶ ἐφ' ὅλων τῶν καταναλωτ.κῶν ἀγαθῶν ἡ ἐπ' οὐδενός.

Λόγῳ τῶν τοιούτων μεγάλων προθλημάτων ἄτινα γεννῶνται εἰς τὴν ἐπιθολήν ἀγορανομικοῦ ἔλεγχου ἐφ' ὅλων τῶν εἰδῶν, γεγονός ὅπερ ἀνεγνωρίσθη ὑφ' ὅλων τῶν δημοτῶν, θὰ εἰσηγούμην ἡ παρέμβασις τοῦ Κράτους νὰ κατηύθυνετο εἰς ἄλλην κατεύθυνσιν, ἢτοι :

(α) εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς προσπαθείας αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ἐπὶ τόπου καὶ εἰσαγωγῆς, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, εὐθηνῶν εἰδῶν ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ διὰ τῆς χρήσεως τοῦ δικα.ώματος ἐκδόσεως ἀδειῶν εἰσαγωγῆς·

(β) εἰς τὴν μείωσιν ἡ καὶ ἀπαλλαγὴν ἐκ τοῦ φόρου εἰσοδήματος καὶ φόρου κληρονομίας τῶν παραγωγῶν ὡρισμένων καταναλωτικῶν ἀγαθῶν πρώτης ἀνάγκης, πρὸς αὐξῆσιν τῶν κινήτρων τούτων πρὸς τοιαύτην παραγωγήν. Π.χ. σήμερον ἔνα ἀνταλλακτικὸν μηχανήματος ἡ καὶ μηχανῆμα κοστίζει δεκαπλάσιον ἀπὸ δ.τι ἀρχικῶς ἥγοράσθη. Τοῦτο τὸ ποσὸν δέον νὰ ἐκπίπτῃ ἀπὸ τὸ φορολογητέον εἰσόδημα·

(γ) παροχὴ διευκολύνσεων εἰς τοὺς εἰσαγωγεῖς πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ παρεχομένου εἰς τὴν κατανάλωσιν ἐμπορεύματός των, δι' εἰσαγωγῆς νέου εἰς ηύημένας τιμάς.

*Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐνδιέτριψαν ἀρκετοὶ δημιουργοὶ ἵνα ἀποδείξουν ὅτι ὁ τιμάριθμος ἐν Κύπρῳ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὰς τιμὰς ἐν τῷ ἔξωτερικῷ. Ὡς ἐκ τούτου κάποια μέτρα δέον νὰ ληφθοῦν ἵνα διευκολύνουν τοὺς εἰσαγωγεῖς οὕτως ὥστε αἱ τιμαὶ τῶν προϊόντων ἐν τῇ Κυπριακῇ ἀγορᾷ νὰ εἰναι δοσον τὸ δυνατόν χαμηλαί, ως π.χ. ἐλάττωσις ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τοῦ δασμολογίου,

"Ετερος παράγων που δέον νὰ ληφθῇ υπ' ὄψιν εἰναι ή ἀδριστος καὶ/ἢ ἀκαθόριστος αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς νήσου λόγῳ αὐξήσεως τῶν ἐπισκεπτῶν ώς τουριστῶν, ξένων στρατευμάτων, κ.τ.λ. διότι ὁ παράγων οὗτος αὔξανε τὴν ζήτησιν τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν. Τὰ παραδείγματα καὶ εἰσηγήσεις ποὺ ἔχω μέχρι τοῦνδε ἀναφέρει ἀποδεικνύουν τὸ δύσκολον τοῦ ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου καὶ καθορισμοῦ τιμῶν. Διὰ τῶν κατασταλτικῶν μόνον μέτρων τίποτε δὲν ἐπιτυχάνεται ως εἰδομεν καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τελευταίου πολέμου ἐν Κύπρῳ καὶ ίδιως ἐν τῇ κατεχομένῃ Ἑλλάδι, διότι μετὰ τὸν δημόσιον ἀπαγχονισμὸν λαθρεμπόρων υπὸ τοῦ κατακτητοῦ διότι ἡψήφησαν τὰς υπ' αὐτοῦ καθορισθείσας τιμὰς ἐλασιολάδου, τὸ ἔλαιον ἔξηφανίσθη ἐκ τῆς ἀγορᾶς.

*Ἐπὶ ζητημάτων ἀτινα καθάπτονται τῆς ὑγείας τοῦ κοινοῦ ὅπως εἰναι ή εἰσαγωγὴ καὶ διάθεσις καὶ ἔλεγχος τῆς ποιότητος ὠρισμένων φαρμάκων ἢ φυτοφαρμάκων δύνανται νὰ θεσπισθοῦν εἰδικοὶ νόμοι οἱ δποῖοι καὶ τὸν εἰσαγωγέα καὶ τὸν διανομέα νὰ προστατεύσουν, καθὼς καὶ τοὺς καταναλωτάς. "Ηδη μερικοὶ νόμοι εἰναι ἐν χρήσει. Δύνανται δὲ νὰ εἰσαχθοῦν καὶ νέοι.

Γενικῶς ὅμως προσωπικῶς πιστεύω πώς κάθε προσπάθεια δέον νὰ καταβληθῇ υπὸ τῶν δρμοδίων ίνα ἐνισχυθῇ ἡ αὔξησις τῆς παραγωγῆς. Δὲν πρέπει νὰ διστάσουν νὰ προσθοῦν εἰς θυσίας πρός τὸν σκοπὸν τοῦτον, ως ἀπαλλαγὴ ἢ ἐλάττωσις τῆς φορολογίας, κ.τ.λ. "Αμα τοῦτο ἐπιτευχθῇ, ἥτοι ἡ αὔξησις τῆς παραγωγῆς γίνει γεγονός, τότε τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματά της δὲν θ' ἀργήσουν νὰ φανοῦν.

"Εσοδα δὲ τὸ κράτος δύνανται νὰ ἔξεύρῃ διὰ τῆς προοδευτικῆς φορολογίας ἐπὶ εἰδῶν πολυτελείας ως καὶ ἄλλων εἰδῶν μὴ ἐπηρεαζόντων τὰς κατωτέρας τάξεις τοῦ πληθυσμοῦ.

"Ως πρὸς τὸ ζήτημα τῶν οἰκοπέδων τὸ δποῖον ἡγέρθη υπὸ ἄλλου διμιλητοῦ παρατηρῶ πώς ὑπάρχει μία ἀνακοινουθίσι εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Κυθερήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. "Ἐνῶ ἐπιτρέπει τὴν διανομὴν τούτων ἐντὸς τῶν πόλεων, ποὺ αἱ τιμαὶ τῶν εἰναι ὑψηλαί, δὲν χορηγεῖ ἀδείας διανομῆς οἰκοπέδων εἰς προάστεια ἢ περίχωρα δπου αἱ τιμαὶ τῶν εἰναι χαμηλαί, διότι, ως λέγει, τὸ νερὸν τὸ χρειάζεται δι' ἀγροτικάς καλλιεργείας. "Ἐνῶ ἡ προμήθεια καὶ τῶν ύδρευτικῶν ἀναγκῶν τῶν πόλεων προέρχεται ἐκ τῶν ίδιων ἀγροτικῶν πηγῶν. Διατὶ ἡ διάκρισις αὕτη; Οὐδέποτε, οὐδεμία ίκανοποιητική ἔξηγησις ἐδόθη μέχρι σήμερον καὶ ἀφήνει τοὺς ίδιοκτήτας τῆς γῆς τῶν χωρίων αὐτῶν νὰ δίδουν οἰανδήποτε ἔξηγησιν οἱ ίδιοι θελήσουν.

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Ο κ. Τουμαζῆς.

Α. ΤΟΥΜΑΖΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι. Συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος αὐτοῦ ἐνώπιον τῆς σημερινῆς Βουλῆς καὶ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ ως καὶ τὴν προσπάθειαν ἔξαγωγῆς δρθῶν συμπερασμάτων ἀτινα νὰ τεθοῦν υπ' ὄψιν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας διὰ τὰ περαιτέρω. Εἶπον ἐνώπιον τῆς σημερινῆς Βουλῆς διότι καθὼς ἐνθυμούμαι καὶ ως ἀνέφεραν καὶ προλαλήσαντες συνάδελφοι τὸ ἀκανθῶδες τοῦτο θέμα συνεζητήθη πλείονας τῆς μιᾶς φοράς υπὸ τῆς προηγουμένης Βουλῆς, ἥτις καὶ ἐψήφισε σχετικὸν Νόμον.

Παρατηρεῖται σήμερον ἔδω εἰς τὴν Κύπρον τὸ ίδιον φαινόμενον τὸ δποῖον παρατηρεῖται καὶ εἰς δλα σχεδὸν τὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἥτοι αὔξησις τῆς τιμῆς τῶν διαφόρων τροφίμων καὶ τῶν ἀλλων εἰδῶν τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ἀνθρώπων ἐν ζωῇ μὲ ἐπακόλουθον τὴν υποστολὴν αἰτημάτων υπὸ τῶν ἐργοδοτουμένων δι' αὔξησιν τῶν μισθῶν καὶ ημερομισθίων αὐτῶν υπὸ τῶν

έργοδοτῶν οἱ ὄποιοι ἀναγκάζονται νὰ ὑπακούσουν εἰς τὴν δικαίαν ἀπαίτησιν τῶν ἐργοδοτουμένων ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ μὲ Ἰσην ἡ καὶ πλειστάκις μεγαλυτέραν αὔξησιν τῆς τιμῆς τῶν προσφερομένων ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν εἰδῶν, δημιουργουμένης οὕτω μιᾶς ἐσφαλμένης τακτικῆς.

Δυστυχῶς δῆμως ὑπάρχουν καὶ ἐργοδόται, δπως λόγου χάριν οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν γεωργίαν οἱ δποῖοι, μολονότι εἰναι ὑποχρεωμένοι νὰ χορηγήσουν τὰς αἰτουμένας ὑπὸ τῶν ἐργοδοτούμενων ὑπ' αὐτῶν αὔξησεις, αὐτοὶ δὲν δύνανται νὰ αὔξησουν τὰς τιμᾶς τῶν ὑπ' αὐτῶν παραγομένων ειδῶν, ίδιᾳ ἔκεινων τὰ δποῖα προορίζονται δι' ξέναγωγήν.

Διὰ δὲ τὰ εἰδῆ τὰ δροῖα καταναλίσκονται ἐπιτοπίως δυστυχῶς καὶ πάλιν δὲν δύνανται νὰ τὰ αὐξήσουν διότι ἀπὸ τὸν παραγωγὸν μέχρι τὸν καταναλωτὴν παρεμβάλλονται ξένοι πρὸς αὐτοὺς παράγοντες οἱ δροῖοι προκαλοῦν τὴν αὔξησιν τῶν τιμῶν καὶ μολονότι ὁ καταναλωτὴς πληρώνει πολλάς φοράς τὴν διπλασίαν τιμὴν τῆς τοῦ παραγωγοῦ, αὐτὸς οὖντος ὁ παραγωγὸς δὲν καρποῦται τῆς παραπτηρουμένης αὐξήσεως. Δυστυχῶς αὐτὸς συμβαίνει καὶ νομίζω ὅτι πρέπει οἱ ίδιοι οἱ γεωργοὶ—παραγωγοὶ νὰ συνασπισθοῦν καὶ νὰ ἀποτελέσουν ἔνα ἰσχυρὸν δργανισμὸν ὁ δροῖος νὰ φροντίζῃ νὰ διαθέτῃ τὰ προιόντα τῶν εἰς τὴν τιμὴν πού πρέπει.

Και διὰ νὰ θεραπευθῇ ἡ ἀνωμαλία αὕτη δέον νὰ γίνῃ κατορθωτή ἡ ἐφαρμογὴ τῆς καθηλώσεως τῶν τιμῶν, που θὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ὀγορανο- μικοῦ ἔλεγχου τούλαχιστον ἐπὶ τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης.

Τὰ ειδὸν αὐτὰ (πρώτης ἀνάγκης) καλὸν θὰ ἥτο νὰ τὰ διαχωρίσωμεν εἰς τρεῖς κατηγορίας :

1. Κατηγορία Α: Εις τὴν κατηγορίαν αὐτὴν νὰ περιληφθοῦν δλα ἔκεινα τὰ ὅποια παράγονται ἐπιτοπίως.
 2. Κατηγορία Β: Εις τὴν κατηγορίαν αὐτὴν νὰ περιληφθοῦν ἔκεινα ἄτινα εἰσάγονται ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ.
 3. Κατηγορία Γ: Εις τὴν κατηγορίαν αὐτὴν νὰ περιληφθοῦν ἔκεινα ἄτινα παράγονται μὲν ἐπιτοπίως ἀλλὰ εἰς πολὺ μικράν ποσότητα καὶ ἀνεπαρκῆ καὶ οὕτω τὸ κράτος εἶναι ύποχρεωμένον νὰ εἰσάγῃ καὶ ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ.

Διὰ τὰς κατηγορίας Β καὶ Γ νομίζω ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπέμβωμεν ἐπὶ τῆς ὑπὸ τῶν ξένων χωρῶν προσφερομένης τιμῆς, δυνάμεθα δημοσ. νὰ ἐπέμβωμεν ἐπὶ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ κέρδους τοῦ εἰσαγωγέως καὶ τοῦ πωλητοῦ θαυμά- μενοι πάντοτε ἐπὶ δρθῶν ἀντικειμενικῶν κριτηρίων.

Διὰ τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν κατηγορίαν Α εῖδη, ὅμως, ἡ πραγματικότης διαφέρει πολὺ ἀπὸ δι, τι φαίνεται ἐπιφανειακῶς. Εὔκολον εἶναι νὰ λεχθῇ ὅτι τὸ α ἥ 6 εἰδος δέον νὰ πωλήται εἰς τὴν α ἥ τὴν 6 τιμὴν ἀλλὰ τὰ δρθὰ ἀντικείμενικά κριτήρια ἐπὶ τῶν δύοιν τὰ θά διασισθῆ ὁ οἰκεῖος ὑπάλληλος ἢ ἡ οἰκεία Ἀρχὴ διὰ νὰ καθορίσῃ τὴν πρέπουσαν τιμὴν ποια θὰ εἶναι;

Νομίζω ότι ή έργασία αυτή είναι λαθυρινθώδης και πρός υποστήριξιν τού
έπιχειρήματος αύτοῦ άναφέρω ένα άπλούν παράδειγμα: "Ενα οίονδήποτε λα-
χανικόν-φθαρτόν τίθεται ύπο άγορανομικόν Ἐλεγχον. Πιστεύω ότι προτοῦ
τεθῆ ἀγορανομικός Ἐλεγχος ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἐν λόγῳ εἰδους δέον νὰ προη-
γηθῇ ή ἐπιθολή ἐλέγχου ἐπὶ τῶν διαφόρων μέσων τὰ δόποια χρησιμοποιεῖ ὁ
παραγωγὸς διὰ νὰ παραγάγῃ τὸ ἐν λόγῳ εἰδος, ήτοι: πόσας ἔργατικάς
χείρας, πόσα γεωργικά φάρμακα (Ἐλεγχος ποιότητος), τὶ γεωργικά ἔργαλεια,
πόσα πετρελαιοειδῆ, ἔξοδα ποτίσματος, κ.λ.π. Διὰ τὰ ὡς ἄνω δέον δηπως οἱ
ἀσχολούμενοι μὲ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν είναι, εύτυχῶς είναι, ἀνθρωποι ἀκεραίου
χαρακτῆρος καὶ μελετοῦν τὴν κάθε ὑπόθεσιν μὲ γνώμονα πάντοτε τὸ κοινόν,
γενικὸν συμφέρον καὶ τὴν ἔχυτηρέτησιν τῆς Ἑθνικῆς Οικονομίας. Καὶ διὰ νὰ
ἐπιτευχθῇ αὐτὸ δέον διάρχων Νόμος νὰ ἐφαρμόζεται δεόντως καὶ νὰ ἐκδο-

θοῦν οἱ εἰδικοὶ κανονισμοὶ οἱ δποῖοι νὰ διαλαμβάνουν καὶ τὴν δημιουργίαν εἰδικοῦ σώματος τὸ δποῖον νὰ περιλαμβάνῃ ἐκπροσώπους δλων τῶν Ὑπουργείων, ἐκπροσώπους δλων τῶν δργανώσεων, ἀγροτικῶν, συνδικαλιστικῶν, ἔργοδοτῶν, ἐμπόρων καὶ γενικῶς δλων τῶν τάξεων τοῦ λαοῦ. Τὸ εἰδικὸν τοῦτο σῶμα νὰ ἔξεταζῃ τὰ ἑκάστοτε παρουσιαζόμενα προβλήματα καὶ νὰ ὑποθάλλῃ τὰ συμπεράσματά του πρὸς τὸ οἰκεῖον Ὑπουργεῖον καὶ τοῦτο ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον πρὸς λῆψιν τῶν δεόντων μέτρων.

Θεωρῶ ἀκόμη καλύτερον νὰ ισχυροποιηθῇ καὶ νὰ περιθληθῇ μὲ περισσότερα δικαιώματα δ καλούμενος θεσμὸς τοῦ Συμβουλίου Τιμῶν καὶ Εἰσοδημάτων ἐνώπιον τοῦ δποίου νὰ ὑποθάλλωνται τὰ διάφορα αἰτήματα καὶ ἔκεινα ἀτίνα κρίνει αὐτὸ δς λογικά καὶ δίκαια νὰ τὰ προωθῇ ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων πρὸς μελέτην καὶ λῆψιν τῆς καταλλήλου ἀποφάσεως.

Εἰς τὰ δς ᾧ δυνατὸν νὰ ὑποθληθῇ τὸ ἔρωτημα : Πῶς εἰναι δυνατὸν νὰ ἔφαρμοσθοῦν τὰ δς ᾧ ἔδω εἰς τὴν Κύπρον ὅπου τὸ οἰκονομικὸν σύστημα ἐπὶ τοῦ δποίου ιστάμεθα καὶ θαδίζομεν εἰναι τὸ τῆς ἐλευθέρας οἰκονομίας ;

Ἡ ἀπάντησίς μου εἰναι δτι δσον ἐλευθέρων οἰκονομίαι καὶ δν ἔχωμεν νομίζω καὶ πιστεύω δτι ἡ Κυθέρηνησ δικαιοῦται καὶ μάλιστα εἰναι ὑποχρεωμένη νὰ ἔπειθαινῃ, δσάκις θεωρῇ τοῦτο ἀπαραίτητον, διὰ νὰ προστατεύῃ τὰ συμφέροντα τῶν ὑπηκόων τῆς. Εἰς πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου ὅπου ἐπικρατεῖ τὸ σύστημα τῆς ἐλευθέρας οἰκονομίας, καὶ τῶν δποίων μάλιστα τὰ οἰκονομικὰ θεμέλια εἰναι πολὺ ισχυρότερα τῶν ίδικῶν μας, ἐπιθάλλουν ὀρισμένους περιορισμοὺς δσάκις κρίνουν δτι εἰναι ἀπαραίτητον δι' ὑποστήριξιν τοῦ ίδιου τῶν Κράτους, ὅπως πρὸ ἔξη ἡ δκτὼ μηνῶν ἡ Κυθέρηνησ τῶν Η.Π.Α. ἐπέβαλε κατ' ἀρχὴν διὰ περίοδον 80 ἡμερῶν καθήλωσιν τῶν Τιμῶν καὶ τῶν Εἰσοδημάτων.

Τελειώνων ἐκφοάζω τὴν εύχὴν ὅπως ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία λάθῃ σοθαρῶς ὑπ' δψιν τοὺς φόθους τῆς Βουλῆς διὰ τὴν κατακόρυφον ᾧνοδον τοῦ τιμαρίθμου.

Εύχαριστῶ.

(‘Ο Πρόεδρος ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἔδραν του)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς θὰ δώσω τὴν εὐκαιρίαν εἰς δσους ἐπιθυμοῦν νὰ δευτερολογήσουν ἐπὶ τοῦ θέματος.

Ἡ συζήτησίς τῶν ὑπολοίπων θεμάτων τῆς ήμερησίας διατάξεως θὰ ἀναθληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς ἡ δποία δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

Ἡ ήμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ δς ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : ‘Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

- (1) ‘Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) ‘Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.
- (3) ‘Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (4) ‘Ο περὶ Κήπων ‘Επισκόπησις καὶ Καταγραφή (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (5) ‘Ο περὶ Κυθερητικῶν Γαιῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (6) ‘Ο περὶ Ποινικοῦ Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (7) ‘Ο περὶ Μηχανοκινήτων ‘Οχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος.

- (8) 'Ο περὶ Πνευμονοκονιάσεως ('Αποζημιώσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (9) 'Ο περὶ Προστασίας Θηραμάτων καὶ Ἀγρίων Πτηνῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (10) 'Ο περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγῶνος Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν Ἀναπήρων αὐτῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (11) 'Ο περὶ Κυθερνητικῶν "Υδατικῶν" Ἐργων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (12) 'Ο περὶ Ἐμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (13) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 7) τοῦ 1972.
- (14) 'Ο περὶ Θεατρικοῦ Ὀργανισμοῦ Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (15) 'Ο περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας ('Ἀλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (16) 'Ο περὶ Φαρμακοποιῶν (Σύλλογοι, Πειθαρχία καὶ Ταμείον Συντάξεων) Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

Θὰ υπάρχουν δλα τὰ εἰς αὐτὸ ἐγγεγραμμένα θέματα.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Θέλω νὰ προσθέσω, κύριε Πρόεδρε.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Περὶ προσθηκῶν δ λόγος !

Θὰ ἀρχίσωμεν κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειρὰν διὰ μὴν υπάρχουν παρεξηγήσεις ἀφοῦ δλοι ἐσηκώσατε τὰς χεῖρας.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

'Εγὼ πρέπει νὰ είμαι τελευταῖος, κύριε Πρόεδρε. Ἐκτὸς ἐάν πρόκειται περὶ ἡλικίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Χριστοφίδης. Θὰ δώσωμεν εἰς τὸν κ. Χριστοφίδην τὸν λόγον.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

«Ἡ ἀπογευματινὴ φοίτησις εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα», κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ προκύπτει ἀπὸ 'Ερώτησιν;

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Οχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Επομένως χρήζει ψηφοφορίας.

«Η απογευματινή φοίτησις είς τὰ Δημοτικά Σχολεῖα».

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

‘Εγκρίνεται.

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Δὲν προκύπτει από ‘Ερώτησιν, κύριε Πρόεδρε. Καὶ τὸ θέμα εἶναι τὸ ἔξῆς:

«Η αποφασισθεῖσα ἀπόλυσις τηλεφωνητριῶν ὑπὸ τοῦ ἡμικρατικοῦ δργανισμοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α., μέτρον ἄδικον, τὸ δόποιον πρέπει νὰ ματαιωθῇ δριστικῶς».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Επὶ τοῦ θέματος κατετέθη σήμερον ‘Ερώτησις. Δὲν ξεύρω ἐδεῦ θέλετε νὰ ἀναμένετε τὴν ‘Απάντησιν εἰς τὴν ‘Ερώτησιν προτοῦ συζητήσῃ ἡ Βουλὴ τὸ θέμα.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Επίκειται ἡ ἀπόλυσις 40 τηλεφωνητριῶν μὲ πολυετῆ ὑπηρεσίαν. Παρακαλῶ ὅπως ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ ἐάν μποροῦμεν νὰ τὸ συζητήσωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Κόσιης.

Ν. ΚΟΣΙΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Επειδὴ ἔγὼ ἔχω καταθέσει τὴν ‘Ερώτησιν αὐτήν, ἀποσύρω τὴν ‘Ερώτησιν μου καὶ ὑποστηρίζω τὴν θέσιν τοῦ κ. Σαμψών νὰ συζητῇ τὸ θέμα τὸ συντομότερον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Τοιαύτην ‘Ερώτησιν κατέθεσα τὴν περασμένην ἔβδομάδα καὶ ἀποσύρω καὶ ἔγὼ τὴν ‘Ερώτησιν μου διὰ νὰ ἐγγραφῇ τὸ θέμα πρὸς συζήτησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αποσύρονται ἔπομένως αἱ ‘Ερωτήσεις καὶ τὸ θέμα ἐγγράφεται ως τὸ ἔχει. εἰσηγηθῆ δὲ ἔντιμος Βουλευτής κ. Νίκος Σαμψών, ἐκτὸς ἐάν ὑπάρχουν ἀντιρρήσεις.

Δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησις· ἔπομένως ἐγγράφεται.

‘Ο κ. Κώστας Χριστοδούλης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Παρά τὴν πληθώραν θεμάτων ἐπιθυμῶ νὰ ἔγγραψω τὸ κάτωθι θέμα καὶ λόγῳ τῆς ἐπειγούσης φύσεως καὶ τῆς σοβαρότητός του πιστεύω δτὶ θὰ δοθῇ ἡ ἔγκρισις.

Δὲν προέρχεται ἀπὸ ὑποβληθεῖσαν Ἐρώτησιν. Τὸ θέμα εἶναι τὸ ἔντι : «Αἱ προξενίδεῖσαι ζημίαι ἐκ τῶν τελευταίων θροχῶν εἰς πατατοπαραγωγούς τῆς περιοχῆς Κοκκινοχωρίων μὲ ἐπίκεντρον τὸ Λιοπέτρι καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ χωρία Σωτήρα, Φρέναρος, Ξυλοφάγου, ἢ μὴ ὑπαρξίες σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν πατατοκαλλιεργειῶν καὶ ἡ ἀνάγκη ἀποζημιώσεως καὶ οἰκονομικῆς προστασίας τῶν πληγέντων πατατοπαραγωγῶν».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ θέμα ἔγγραφεται.

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

“Ηθελα νὰ εἰσηγηθῶ ὅπως γενικευθῆ τὸ θέμα τὸ δόπιον ἐνέγραψε τὸ ἔντιμον Μέλος κ. Νεοκλέους «Αἱ ἐπ. βληθεῖσαι ἀπὸ πολλῶν ἑτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ιδιοκτητῶν ἀκινήτου περιουσίας εὑρισκομένης ἐντὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος». Νὰ γενικευθῆ τὸ θέμα ὅπως είχα εἰσηγηθῆ καὶ εἰς τὴν περασμένην συνεδρίαν. Ἐπειδὴ εἶχαμεν φύγει ἐνωρίς, καθ' ὅτι εἶχαμεν τὸν Ὑπουργὸν Γεωργίας εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας, δὲν μπόρεσα νὰ παραμείνω διὰ νὰ κάμω τὴν τοιαύτην εἰσήγησιν. Ἄν ἐπιτρέπῃ τὸ ἔντιμον Μέλος νὰ γενικευθῆ τὸ θέμα καθότι ὑπάρχουν περ.οχαὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρουν ἄμεσα καὶ θέλομεν νὰ λάθωμεν μέρος εἰς τὴν συζήτησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω δτὶ τὸ θέμα δύναται νὰ γενικευθῆ καὶ δὲν εἶναι θέμα ἔγκρισεως τοῦ ἔγγραφαντος.

Ο κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐχω νὰ προτείνω τὴν ἔγγραφὴν ἐνὸς θέματος ἐκ μέρους δλων τῶν Βουλευτῶν τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος καὶ τὸ θέμα δὲν προέρχεται ἀπὸ Ἐρώτησιν.

Τὸ θέμα εἶναι «Αἱ πρόσφατοι καταστροφαὶ ἐκ θεομηνιῶν καὶ ἡ ἀνάγκη κυβερνητικῆς ἀρωγῆς πρὸς ἀντιμετώπισ.ν τῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῶν πληγέντων παραγωγῶν». Δηλαδὴ ἐπὶ γενικῆς μορφῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα δὲν προκύπτει ἀπὸ Ἐρώτησιν. Ἐπομένως χρειάζεται νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν.

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Τὸ θέμα μου, κ. Πρόεδρε, δὲν προκύπτει ἀπὸ Ἐρώτησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Οχι, νὰ τελειώσωμεν μὲ τὸ θέμα τοῦ κ. Μαλλιώτη.

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή υπαρχούσης άντιρρησεως τὸ θέμα ἐγγράφεται.

Εἶχε ζητήσει τὸν λόγον δ. κ. Λυσσαρίδης πρὸ τοῦ κ. Ζαρτίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δὲν πρόκειται νὰ ἐγγράψω θέμα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἀπεναντίας νομίζω δτὶ ὑπάρχει πληθώρα θεμάτων τὰ δποῖα ἐγγράφονται καὶ δρχίζω νὰ ταλαντεύωμαι διὰ τὴν χρησιμότητα ποὺ θὰ ἔξυπηρετῆσῃ δ τόσον μακρός κατάλογος αὐτῶν τῶν θεμάτων. Ἀπλῶς θὰ ἥθελα καὶ πάλιν φορτικῶν νὰ ἐρωτήσω τὶ γίνεται μὲ τὸ θέμα τῶν μεταλλωρύχων. Τὰ Νομοσχέδια πρὸ καιροῦ κατετέθησαν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τὰς ἀρμοδίας Ἐπιτροπάς. Ἡρώησα καὶ πάλιν μοῦ ἐλέχθη δτὶ ἐντὸς μικροῦ χρον. κοῦ διαστήματος ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ εἶχε περατώσει τὸ ἔργον της καὶ δυστυχῶς θλέπω δτὶ καὶ πάλιν τὸ θέμα δὲν ἐμφανίζεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Θὰ ἥμουν πολὺ εὐγνώμων ἐάν τὸ δυνατόν δ. Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ μᾶς πληροφορήσῃ ποὺ εὑρίσκεται αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὸ θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ζαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Τὸ θέμα μου εἶναι τὸ ἔξῆς, κύριε Πρόεδρε.

«Ἡ ἀνάγκη δπως ἡ Βουλὴ συνεδριάζῃ τρεῖς φοράς τὴν ἔθδομάδα διὰ νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν φόρτον τῆς παρούσης ἐργασίας».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μὲ ἐπρολάθετε. Εἶχα σκοπὸν νὰ δρίσω τέσσαρας συνεδριάσεις διὰ τὴν ἔπομένην.....

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

‘Υποστηρίζω τὴν τροπολογίαν σας, κ. Πρόεδρε.

(Γέλωτες)

Α. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

‘Ἐλπίζω δτὶ δ. κ. Ζαρτίδης δὲν θὰ ἀπουσιάζῃ εἰς οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν διότι συνήθως ἀπουσιάζει εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Κώστας Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Εἰς τὴν ὑποβληθεῖσαν Ἐρώτησιν τοῦ συναδέλφου κ. Λυσσαρίδη δσον ἀφορᾶ τὸ ποὺ εὑρίσκεται τὸ θέμα τῆς ἀπολύσεως τῶν μεταλλωρύχων τῆς Κ.Μ.Ε. καὶ ἄλλων μεταλλευτικῶν ἔταιρειῶν ἔχω νὰ ἀναφέρω δτὶ ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐργασίας συνεδρίασε τὴν παρελθόνσαν ἔθδομάδα ἐπὶ τοῦ παρεμφεροῦντος θέματος καὶ ἐκλήθη ἥδη εἰς νέαν συνεδρίαν διὰ τὴν προσεχῆ Παρασκευὴν μετά τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν διὰ νὰ συζητήσῃ καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ θέματος, διότι, δπως ξεύρει δ. κ. Λυσσαρίδης, δὲν εἶναι τόσον ἀπλοῦν τὸ θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν καὶ ἄλλοι οἱ δόποι θέλουν νὰ ἐγγράψουν θέματα;

‘Ο κ. Νεοκλέους.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Λυπούμαι, κύριε Πρόεδρε, ποὺ ύποχρεώνομαι νὰ ἐγγράψω καὶ ἔγῳ ἔνα θέμα, τὸ μόνον ἵσως ποὺ προέρχεται ἀπὸ Ἐρώτησιν, ἡ δόποια ὑπεθλήθη τὴν 1ην Νοεμβρίου 1971 καὶ δὲν ἐλήφθη Ἀπάντησις μέχρι σήμερον. Δι’ αὐτὸν εἴμαι ἡναγκασμένος, παρὰ τὸν φόρτον, νὰ ἐγγράψω τὸ ἀκόλουθον θέμα:

«Ἡ ἀρνητική τῆς Κυθερήσεως νὰ παραχωρήσῃ νέας οἰκίας εἰς δλους τούς κατοίκους τοῦ μετακινηθέντος χωρίου Πάνω Κυθίδες».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα ἐγγράφεται.

‘Επειδὴ ὑπάρχουν πολλὰ θέματα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β καὶ ἐπειδὴ δὲν θὰ ἡτο δρόθον νὰ καθυστερῇ ἡ συζήτησις τῶν θεμάτων τὰ δόποια οἱ ἔντιμοι Βουλευταὶ ἔκριναν δτὶ εἶναι θέματα μὲ τὰ δόποια θὰ ἐπρεπε νὰ ἀσχοληθῇ ἡ Βουλή, ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων θὰ συνεδριάσῃ τὴν προσεχῆ Τρίτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν, θὰ συνεδριάσῃ τὴν Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν καὶ τὴν Παρασκευὴν τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν. ‘Υπάρχει σωρεία θεμάτων Νομοθετικῆς φύσεως, τὰ δόποια εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀντιμετωπισθοῦν καὶ σωρεία ἐγγεγραμμένων θεμάτων τὰ δόποια εἶναι ἀνάγκη νὰ συζητηθοῦν.

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Δὲν πρόκειται νὰ ἐγγράψω θέμα, κ. Πρόεδρε. ‘Εάν θὰ ἐγγράψω θέμα θὰ εἶναι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἐγγραφῆς θεμάτων εἰς τὴν Βουλὴν κατά τὸν τρόπον ποὺ ἐγγράφονται σήμερον. ‘Ἐν τούτοις ἡ εἰσηγήσις μου εἶναι δύος ἡ συνεδρίασις τῆς Βουλῆς ἀφιερωθῆ διὰ τὴν Νομοθετικὴν Ἐργασίαν κατ’ ἀποκλειστικότητα. Καὶ ἡ συζήτησις τῶν ὑπὸ Βουλευτῶν ἐγγραφέντων θεμάτων ἀνασθληθῆ εἰς ἑκάτους συνεδριάσεις, τὰς δόποιας δέχομαι, δύο ἡ τρεῖς ἡ δύος σεῖς ἐπιθυμεῖτε νὰ δρίσετε. ‘Αλλὰ ἡ μία τούλαχιστον συνεδρίασις νὰ εἶναι κατ’ ἀποκλειστικότητα ἀφιερωμένη εἰς τὴν Νομοθετικὴν Ἐργασίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η τῆς Πέμπτης θὰ εἶναι κατ’ ἀποκλειστικότητα διὰ τὴν Νομοθετικὴν Ἐργασίαν διὰ νὰ παρασχεθῇ ἡ εύχερεια καὶ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς τῆς Βουλῆς νὰ ἐτοιμάσουν Ἐκθέσεις. Αἱ ἄλλαι δύο συνεδριάσεις θὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὰ θέματα τὰ δόποια εἶναι ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ. *

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

‘Αφοῦ γίνωνται εἰσηγήσεις ἐπὶ τοῦ τρόπου τῶν συνεδριάσεων εἰσηγούμασι δύος τὴν προσεχῆ Τρίτην γίνη συνεδριάσις ἐπὶ τῶν θεμάτων τὰ δόποια εἶναι ἡδη ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ ὅστε νὰ κλείσουν. Τὴν Πέμπτην θὰ γίνη συνεδριάσις ἐπὶ τῆς Νομοθετικῆς Ἐργασίας καὶ τὴν Παρασκευὴν ἡ ἔναρξις τῆς συζήτησεως τῶν νέων ἐγγραφέντων θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αὕτη εἶναι ἡ διαδικασία τὴν δόποιαν ἔχω ὑπ’ ὄψιν μου νὰ ἀκόλουθήσω νοούμενον δτὶ τὰ θέματα τὰ δόποια εἶναι ἡδη ἐγγεγραμμένα ἔχουν προτεραιότητα

ζεναντι τῶν θεμάτων τὰ δποῖα ἐνεγράφησαν σήμερον. Ἐπομένως οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ πρέπει νὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ ἐπομένη συνεδρίασις τῆς Βουλῆς θὰ γίνη τὴν προσεχῆ Τρίτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν, μὲ τὴν ἀκόλουθον ἡμερησίαν διάταξιν :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : _____

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Ἡ ἀνάγκη ἐπιβολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών). (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).
- (2) «Ἡ ἀνάγκη ταχείας ἐγκαταστάσεως μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς ἄπαντα τὰ κυθερνητικά νοσοκομεῖα». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους). (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).
- (3) «Ἄι ἐπιβληθεῖσαι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ιδιοκτητῶν ἀκινήτου περιουσίας εὐρισκομένης ἐντὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους). (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).
- (4) «Ἡ ἄρνησις τῆς Κυθερνήσεως νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ Συμβούλον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἀδειαν ἀνορύξεως διατρήσεων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ὑδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τῶν ἔντιμων Βουλευτῶν κ.κ. Α. Νεοκλέους καὶ Γ. Μαλλιώτη).
- (5) «Τὸ πρόσθημα τῆς οἰκιακῆς στέγης». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Ε. Παπαϊωάννου).
- (6) «Ἡ ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως ἐπιμονὴ εἰς τὴν προσυπογραφὴν ὑπὸ Κυθερνητικῶν Ἰατρῶν τῶν ὑπὸ ιδιωτῶν Ιατρῶν πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους ἐκδιδομένων πιστοποιητικῶν εἶναι ἀπάραδεκτος». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Κ. Χατζηκακοῦ).
- (7) «Ἡ ἐπίσπευσις τῆς ἐφαρμογῆς ὀλοκληρωμένου ταμείου ἀσφαλείας διὰ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Χαμπῆ Μ.χατζηλίδη).
- (8) «Ἡ ἀπογευματινὴ φοίτησις εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).
- (9) «Ἡ ἀποφασισθεῖσα ἀπόλυσις τηλεφωνητριῶν ὑπὸ τοῦ ἡμικρατικοῦ ὁργανισμοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α., μέτρον ἀδικον ὅποιον πρέπει νὰ ματαιωθῇ δριστικῶς». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών).
- (10) «Ἄι προξενηθεῖσαι ζημίαι ἐκ τῶν τελευταίων θροχῶν εἰς πατατοπαραγωγοὺς τῆς περιοχῆς Κοκκινοχωρίων, μὲ ἐπίκεντρον τὸ Λιοπέτρι καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ χωρία Σωτῆρα, Φρέναρος, Ξυλοφάγου, ἢ μὴ ὅπαρεις σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν πατατοκαλλιεργειῶν καὶ ἡ ἀνάγκη ἀποζημιώσεως καὶ οἰκονομικῆς προστασίας τῶν πληγέντων πατατοπαραγωγῶν». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Κ. Χριστοδούλιδη).
- (11) «Ἄι πρόσφατοι καταστροφαὶ ἐκ θεομηνιῶν καὶ ἡ ἀνάγκη Κυθερνητικῆς ὀρωγῆς πρὸς ἀντιμετώπισην τῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῶν πληγέντων παραγωγῶν». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Γ. Μαλλιώτη ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος).

(12) «Η ἀρνησις τῆς Κυθερνήσεως νὰ παραχωρήσῃ νέας οἰκίας εἰς δλους τοὺς κατοίκους τοῦ μετακινηθέντος χωρίου Πάνω Κυθίδες», (Θέμα ἐγγραφέν ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους).

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Δὲν εἶναι δυνατὸν τρεῖς ἡμέρας συνεχῶς νὰ εἴμεθα εἰς τὴν Βουλήν, ἢτοι Τρίτην, Πέμπτην καὶ Παρασκευήν.

(Γέλωτες)

Νὰ δρίσωμεν τὴν Τρίτην καὶ Πέμπτην καὶ τὴν ἐπομένην ἑβδομάδα βλέπουμεν....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγγράφωμεν θέματα εἶναι καὶ δυνατὸν νὰ συνεδρίσωμεν καὶ νὰ τὰ συζητῶμεν. Ἀλλώς δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἐγγράφωμεν τὰ θέματα.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Ὀρθῶς, κ. Πρόεδρε, ἀλλὰ πρέπει νὰ λάθωμεν ὑπὸ δψιν καὶ τὰς ἀποστάσες ποὺ χωρίζουν τὴν Λευκωσίαν ἀπὸ τὴν Ἐπαρχίαν Πάφου ποὺ εἶναι μακρινή. Δι' αὐτὸ λέγω νὰ καθιερώσωμεν δύο συνεδριάσεις, τὴν Τρίτην καὶ τὴν Πέμπτην.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα θὰ ἔχωμεν τρεῖς συνεδριάσεις καὶ θὰ ἔξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν πρόσδον τῆς ἐργασίας κατὰ πόσον θὰ μεταπηδήσωμεν εἰς τὰς δύο καὶ εἰς τὴν μίαν.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 7.55 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν):

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ποσκώτης Σταύρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποταμίτης Γιάγκος
Κληρίδης Ξάνθος	Σαθείδης Γεώργιος
Κόσιης Νίκος	Σαθείδης Μιχαλάκης
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαμψών Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαλλιώτης Γεώργιος	Φάντης Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φράγκος Αιμίλιος
Μιχατλίδης Αιμίλιος	Χατζηγρακλέους Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηιωάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδουλίδης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος.
Παπαδόπουλος Τάσος	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις (Κατασκευή πετραυλάκων εἰς τὸ χωρίον Παλαίκυθρον).
- (2) 'Ανακοίνωσις ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Σώματος τῶν μελῶν τῆς Ειδικῆς Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς ή δποία θά μελετήσῃ τὸ θέμα «Η κηρυχθεῖσα ἀνταπεργία εἰς τὰς Τραπέζας καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου».
- (3) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικοῦ) ('Αρ. 2) Νόμου τοῦ 1971, αἱ ἐπὶ αὐτοῦ ἀγορεύσεις Βουλευτῶν (Ε. Παπαϊωάννου, Γ. Μαλλιώτης, Φ. Παρασκευαΐδης, Η. Χατζηρακλέους, Β. Λυσσαρίδης, Ξ. Κληρίδης, Πρόεδρος, Γ. Ποταμίτης, Κ. Χριστοδουλίδης, Αἰμ. Μιχαηλίδης, Α. Χατζηϊωάννου) καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (4) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ 'Εργοστασίων (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (5) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ἀναθολὴ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, παραπεμφθέντος καὶ εἰς τὴν 'Επιτροπὴν Νομικῶν.
- (6) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ 'Ετησίων 'Άδειῶν μετ' 'Απολαθῶν (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972, αἱ ἐπὶ αὐτοῦ ἀγορεύσεις Βουλευτῶν (Τ. Παπαδόπουλος, Α. Ζιαρτίδης, Κ. Παπαδημητρίου, Μ. Σαββίδης, Πρόεδρος, Β. Λυσσαρίδης, Φ. Παρασκευαΐδης, Κ. Χριστοδουλίδης) καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (7) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Π.στώσεως (Ταμείον 'Αναπτύξεως) Νόμου ('Αρ. 3) τοῦ 1972, αἱ ἐπὶ αὐτοῦ ἀγορεύσεις Βουλευτῶν (Η. Χατζηρακλέους, Μ. Σαββίδης, Α. Ζιαρτίδης, Β. Λυσσαρίδης, Πρόεδρος, Ντ. Κωνσταντίνου) καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (8) Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Εγγράφων.
- (9) Συνέχισις τῆς συζητήσεως (Λ. Ζαχαριάδης, Α. Χατζηϊωάννου, Α. Τουμαζῆς) τοῦ θέματος «Η ἀνάγκη ἐπιθεολῆς ἀγορανομικοῦ ἔλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν».
- (10) 'Εγγραφὴ τῶν ἀκολούθων νέων θεμάτων:
 - (α) 'Η ἀπογευματινὴ φοίτησις εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα.
 - (β) 'Η ἀποφασισθεῖσα ἀπόλυσις τηλεφωνητριῶν ὑπὸ τοῦ ἡμικρατικοῦ δργανισμοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α., μέτρον ἄδικον τὸ δποῖον πρέπει νὰ ματαιωθῇ δριστικῶς.
 - (γ) Αἱ προξενηθεῖσαι ζημίαι ἐκ τῶν τελευταίων θροχῶν εἰς πατατοπαραγωγοὺς τῆς περιοχῆς Κοκκινοχωρίων, μὲ ἐπίκεντρον τὸ Λιοπέτρι καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ χωρία Σωτήρα, Φρέναρος, Ξυλοφάγου, ἡ μὴ ὑπαρξία σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν πατατοκαλλιεργειῶν καὶ ἡ ἀνάγκη ἀποζημιώσεως καὶ οἰκονομικῆς προστασίας τῶν πληγέντων πατατοπαραγωγῶν.
 - (δ) Αἱ πρόσφατοι καταστροφαὶ ἐκ θεομηνιῶν καὶ ἡ ἀνάγκη Κυθερητικῆς ἀρωγῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῶν πληγέντων παραγωγῶν.
 - (ε) 'Η ἀρνησις τῆς Κυθερήσεως νὰ παραχωρήσῃ νέας οἰκίας εἰς δλους τοὺς κατοίκους τοῦ μετακινηθέντος χωρίου Πάνω Κυθίδες.

Τιμὴ 50 Μίλς

*Επιπλῷ ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Боголюбовское Кириново, Гагаринское Христофорово.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 16ης ΜΑΐΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.14 μ.μ.)

(Ap. 35).

ΠΡΟΕΑΡΩΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οι ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ
διπλότικη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

•Υπάρχει απαρτία, ξύτιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΛΑΡΟΣ :

Κατὰ τὴν σημειεινὴν συνεδρίαν τῆς Βουλῆς θά ἀσχοληθῶμεν μὲ τὰ θέματα, τὰ ὅποῖα εἶναι ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐκτὸς ἔαν ύπαρχουν Νομοσχέδια πρὸς κατάθεσιν, τὰ ὅποῖα παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς γὰ καταθέσουν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

•Ο περὶ Δημοσίου Ἀρχείου Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΑΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περι Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον "Αναπτύξεως") Νόμος ('Αρ. 4) του 1972.

ΠΡΟΕΑΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Εις τό Κεφάλαιον Δ τό πρώτον θέμα είναι «Η ἀνάγκη ἐπιθολῆς ἀγερανο-
μικοῦ ἔλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέμα ζωτικῆς ση-
μασίας διὰ τὸν λαόν».

Εύρισκόμεθα εἰς τὸ στάδιον, κατὰ τὸ δποῖον θὰ δώσω τὸν λόγον εἰς τοὺς ἐντίμους κυρίους Βουλευτάς νὰ δευτερολογήσουν.

Ποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ δευτερολογήσουν;

‘Ο κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης, ἀκολούθως ὁ κ. Σαββίδης.....

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Εἶναι ἡ πρώτη φορά ποὺ θὰ διμιλήσω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τότε θὰ δώσω τὸν λόγον πρῶτον εἰς τὸν κ. Σαββίδην, ἀκολούθως εἰς τὸν κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδην, δὲ δποῖος θὰ δευτερολογήσῃ, καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸν κ. Νίκον Σαμψών.

‘Ο κ. Σαββίδης ἔχει τὸν λόγον. (Σε .9A)

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Τὸ ζήτημα τῆς ἀγορανομίας δὲν εἶναι τόσον εὔκολον δυνατόν μερικοὶ συνάδελφοι τὸ φαντάζονται. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ ἀγορανομία ἐάν ἐφαρμοσθῇ εἶναι δίκοπον μαχαίρι καὶ θὰ θελεια νὰ ἔξηγήσω τοὺς λόγους.

Ἐν πρώτοις, ἐάν πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἀγορανομία, ὑπάρχουν τρεῖς κλάσεις ειδῶν τὰς δποίας πρέπει νὰ ἔξετάσωμεν ἐκάστην κεχωρισμένως. Ἐν πρώτοις, εἶναι τὰ εἰσαγόμενα ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ εἶδη.

Οσον ἀφορᾶ τὰ εἰσαγόμενα ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ εἶδη ἡ αὐξήσις τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων αὐτῶν ἐπέρχεται ὅχι διότι αὐξάνονται τὰ κέρδη τῶν εἰσαγωγέων ἐν τῇ νήσῳ μας, ἀλλὰ διότι πρόκειται περὶ μιᾶς διεθνοῦς αὐξήσεως ἡ δποία ἐπιβάλλεται καὶ εἰς ήμᾶς ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ.

Τὸ παράδοξον δὲ εἶναι ὅτι πλειστάκις ἐνῷ φωνάζομεν ὅτι δ συνεργαστισμὸς εἶναι τὸ μέσον μὲ τὸ δποῖον «κοντρολάρονται» αἱ τιμαὶ καὶ ὅτι εἶναι δργανισμὸς δὲ δποῖος διαθέτει ἐμπορεύματα χωρὶς κέρδος ἢ ὅτι ἐάν χποθέψῃ εἰς κέρδος θὰ εἶναι τὸ ἐλάχιστον, δὲν ὑπάρχει εἶδος σχεδὸν τὸ δποῖον δὲν εἰσάγεται ἀπὸ τὸν συνεργαστισμὸν καὶ διατίθεται εἰς ὅλην τὴν Κύπρον μέσω τῶν συνεργατικῶν ἰδρυμάτων καὶ παντοπλείων, ποὺ εἶναι ἔνας τρόπος διὰ νὰ «κοντρολάρωνται» αἱ τιμαὶ τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου, καὶ ἐν τούτοις δὲν εἶναι πολὺ σπάνιον νὰ διαπιστώνεται ὅτι πλεῖστα δσα τῶν εἰσαγομένων ἐμπορεύμάτων ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ ὑπὸ τοῦ ιδιωτικοῦ ἐμπορίου προσφέρονται ἀκόμη εἰς χαμηλοτέρας τιμάς.

Τὸ δεύτερον εἶδος τὸ δποῖον ἔχομεν νὰ ἔξετάσωμεν εἶναι τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα τὰ παραγόμενα ἐπιτοπίως.

Βεθαίως πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ’ ὅψιν ὅτι, μὲ ἔξαρτεσιν πολὺ δλίγα, τὰ πλεῖστα τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων τὰ δποῖα παράγονται εἰς τὴν νήσον μας, παράγονται μὲ πρώτας ὅλας εἰσαγομένας ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ. Αἱ τιμαὶ δὲ τῶν πρώτων τούτων ὅλων βεθαίως βασίζονται ἐπὶ τῶν τιμῶν τὰς δποίας προσφέρει τὸ ἔξωτερικὸν καὶ αἱ δποῖαι ἀλλοιοῦνται ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα ἢ καὶ ἀπὸ ήμέρας εἰς ήμέραν.

Ἄλλα ἐκτὸς τούτου αἱ βιομηχανίαι αὐταὶ ἐπηρεάζονται καὶ ἀπὸ ἕνα ὄλλον παράγοντα, τὸν παράγοντα τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. Καὶ βεθαίως ἐφ’ δσον τὰ ήμερομίσθια, τὰ δποῖα πληρώνονται, συνεχῶς αὐξάνονται καὶ εἰς πλεῖστας δσας περιπτώσεις αἱ ὅραι ἐργασίας ἐλαττοῦνται, δὲν ὑπάρχει ἀμφιθολία ὅτι καὶ τὰ ἐμπορεύματα αὐτὰ τὰ δποῖα παράγονται βιομηχανικῶς ἐν τῇ νήσῳ μας θὰ ὑφίστανται μίαν αὐξήσιν εἰς τὴν τιμὴν των,

Τώρα ἔκεινο εἰς τὸ δποῖον θὰ συνεφώνουν εἶναι τὸ ἔξῆς :

Ἐδὲν ὑπάρχουν θιομηχανίαι εἰς τὰς δποίας ἡ Κυθέρηνησις καὶ ήμεῖς ὁι Βουλὴ ἔχομεν δώσει ὀρισμένας προστασίας καὶ ἐκμεταλλεύονται τὴν κατάστασιν, αἱ θιομηχανίαι αὐταὶ πρέπει νὰ παρακολουθοῦνται καὶ ἐὰν πράγματι αὐξάνουν τὰς τιμάς των ἀδικαιολογήτως, τότε Κυθέρηνησις καὶ Βουλὴ πρέπει νὰ ἔξετάζωμεν τὴν δλην ὑπόθεσιν καὶ νὰ προσπαθοῦμεν νὰ διορθώνωμεν τὴν δλην κατάστασιν, ἐν ἀνάγκῃ ἀφαιροῦντες καὶ τὴν δοθεῖσαν προστασίαν.

Ἄλλα ἔνα ἀπὸ τὰ προϊόντα τὰ δποῖα παράγονται θιομηχανικῶς ἔδω εἰς τὸν τόπον καὶ διὰ τὰ δποῖα γίνεται πολὺς λόγος συνεχῶς ὑπὸ ὀρισμένων Βουλευτῶν, οἱ δποῖοι ἐνδιαφέρονται μᾶλλον διὰ τὰς τροφάς τῶν ζώων παρὰ διὰ τὰς τροφάς τῶν ἀνθρώπων, εἶναι αἱ ζωοτροφαί. Καὶ ζητοῦμεν δπως αἱ ζωοτροφαὶ τεθοῦν ὑπὸ ἔλεγχον.

Ἄλλα καὶ ἔδω ἔκεινο τὸ δποῖον μὲν ἔκπλήττει εἶναι τὸ ἔξῆς : "Οτι θεοίως πάντες γνωρίζομεν δτι πλεῖσται τῶν πρώτων ὅλῶν αἱ δποῖαι χρησιμότοιοῦνται διὰ τὰς ζωοτροφάς εἶναι εἰδη εἰσαγόμενα ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ καὶ ἐπομένως ἔξαρτάται ἡ τιμὴ τοῦ παραγομένου προϊόντος ἀπὸ τὰς τιμάς αἱ δποῖαι πληρώνονται εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Ἄλλα, ἔκτος τούτου, ἡ παρασκευὴ ζωοτροφῶν δὲν εἶναι μονοπώλιον ἐνὸς ἐργοστασίου ἡ καὶ δύο ἡ καὶ τριῶν. Ὑπάρχουν πλεῖστα ὅσα ἐργοστάσια καὶ τὸ μεγαλύτερον ἐκ τούτων εἶναι τὸ ἐργοστάσιον τῆς Συνεργατικῆς, τὸ δποῖον ἐργοστάσιον ἔχει κτισθῆ ὅχι μὲ κεφάλαια τὰ δποῖα προήλθον ἀπὸ δάνεια ἔντοκα, ἀλλὰ ἀπὸ χρήματα τὰ δποῖα προήλθον ἀπὸ συνεργατικάς, ἀπὸ τὰ ἀποθέματα τὰ δποῖα εἶναι ἀφορολόγητα.

Αἱ Συνεργατικαὶ αὐταὶ ἐργάζονται καὶ δὲν πληρώνουν φόρους. Καὶ ὑποτίθεται δτι τὰ ἐμπορεύματα αὐτά τὰ διαθέτουν εἰς τὴν εύθηνοτέραν τιμὴν πρὸς δφελος τῶν ίδιων τῶν παραγωγῶν.

Μήπως ἔχει ἔξετασθῆ κατὰ πόσον ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τῶν τιμῶν αὐτῶν τῶν ἐργοστασίων καὶ τῶν ἐργοστασίων τὰ δποῖα ίδρυνται μὲ δάνεια ὑψηλότοκα καὶ τὰ δποῖα περιπλέον πληρώνουν φόρον εἰσοδήματος $8\frac{1}{2}$ σελίνια κατὰ λίρων ;

Ἐπομένως διατὶ γίνεται τόσος θύρυσος περὶ ζωοτροφῶν ;

Τὸ τρίτον θέμα τὸ δποῖον πρέπει νὰ ἔξετάζωμεν εἶναι τὸ θέμα τῶν τροφίμων τῶν παραγομένων ἐπιτοπίως.

Ἐδῶ δὲν ἔχω ἀκούσει καμμίαν εἰσήγησιν, διότι δυστυχῶς δὲν ἔχουν ὀρισμένοι τὸ θάρρος νὰ ἔγγιξουν ἔκει ποὺ πιθανὸν νὰ φέρῃ κάτι τὸ δποῖον νὰ μὴ τοὺς δώσῃ τὴν δημοτικότητα, ἡ δποῖα χρειάζεται.

Σήμερον τὰ τρόφιμα εἶναι τὰ εἰδη τὰ δποῖα ἐνδιαφέρουν περισσότερον ἀπὸ κάθε τι ἄλλο τὸν κοινὸν πολίτην, διότι πρῶτα—πρῶτα πρέπει νὰ γεμίσῃ τὸ στομάχι του. Καὶ ἡ Κυθέρηνησις δὲν ἔχει ἐπιβάλει ὀγορανομίαν εἰς τὴν δποίαν ἐγὼ προσωπικῶς δὲν πιστεύω, διότι, διὰ νὰ ἐπιβάλῃς ὀγορανομίαν εἰς δλα τὰ γεωργικὰ εἰδη πρέπει πρωτίστως νὰ δρίσῃς τιμὴν πωλήσεως παραγωγού, τιμὴν μεταπωλητοῦ καὶ τιμὴν λιανικήν. Ἀλλὰ σὺν τῷ χρόνῳ πρέπει νὰ ἀναλάβῃς καὶ τὴν εύθυνην νὰ παραλάβῃς δλην τὴν παραγωγὴν εἰς μίαν τιμὴν ἀσφαλείας, πρᾶγμα τὸ δποῖον πολὺ φιθοῦμαι δτι ἡ Κυθέρηνησις δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ πράξῃ.

Ἄλλο ἔκεινο τὸ δποῖον μὲν ἔκπλήττει εἶναι δτι πλεῖστα ὅσα προϊόντα, τὰ δποῖα θὰ μποροῦσεν δ τόπος νὰ ἔξασφαλίσῃ εἰς πλέον χαμηλάς τιμάς ἀντὶ τῶν ἔξασφαλιζομένων σήμερον, τὰ ἔξασφαλίζει εἰς τιμάς μαυραγοριτικάς λόγω τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Κυθερήσεως. Καὶ λέγω τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Κυθερήσεως ἥ τῶν παρακλαδιῶν αὐτῆς, κτοι τῶν Συμβουλίων ποὺ μᾶς δδηγοῦν εἰς τὸ παράδοξον ἀποτέλεσμα νὰ εἰσάγεται π.χ. λάδι ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ κακῆς ποιότητος, τὸ

δοποίον διά νὰ μπορῇ νὰ διατεθῇ, τὸ διωλίζουν καὶ τὸ πωλοῦν μὲ 100% κέρδος ἀπλῶς καὶ μόνον διότι θέλουν νὰ καλύψουν τὰς ζημίας τοῦ παρελθόντος ἔτους. Καὶ κατήνησαν μὲ τὴν τακτικὴν αὐτὴν νὰ καταστρέψουν τὸν παραγωγὸν ἐλαιοκομικῶν προϊόντων, διότι κατώρθωσαν τεχνητῶς νὰ ὑψώσουν τὴν τιμὴν εἰς τέτοιον βαθμὸν ὅστε νὰ στρέψουν τὴν ζήτησιν τῆς Κυπριακῆς πελατείας ᾧς πρὸς τὴν χρῆσιν ἐλαίων εἰς τὰ εισαγόμενα ἐλαῖα.

*Αλλὰ ἐπίσης μῆπως δὲν εἶναι παράδοξον τὸ διτι, ἐνῷ δεκάδες χιλιάδων τόνινοι πατατῶν σήπονται καὶ πετῶνται, ἐν τούτοις δὲ Κυπριακός λαός τὴν ίδιαν ἐποχὴν ἀγοράζει τὰς πατάτας πρὸς 12 γράσια ἡ ὁκά καὶ μετὰ ἀπὸ παραστάσεις διαφόρων ὀργανισμῶν ὑποθιθάζουν τὴν τιμὴν εἰς τὸ ἔνα σελίνι τὴν στιγμὴν ποὺ ὑπῆρχαν 10.000 ἢ 12.000 τόνοι αἱ ὁποίαι γνωρίζουμεν καλῶς ὅτι ἐπετάχθησαν καὶ δὲν εἶναι τὸ παράδοξον καὶ τοῦτο διτι τὰ χόρτα ἡ τὰ φρούτα ἡ διδήποτε ἄλλο παραγόμενον ἐδῶ τὰ πληρώνομεν ἡμεῖς ἐπιτοπίως εἰς πολὺ ὑψηλότερας τιμάς ἀπὸ διτι ἔξαγομεν ταῦτα εἰς τὸ ἔξωτερικόν;

Διτι αὐτὸν τὸν λόγον, κύριοι, πρέπει νὰ σκεφθῶμεν ὅτι τὸ νὰ λέγωμεν διτι θὰ ἐπιθάλωμεν ἀγορανομίσαν εἶναι πολὺ εὔκολος λέξις ἀλλὰ σημαίνει πολλά.

*Ηδη ἡ Κυπρέρησις ἔχει ἐφαρμόσει μίαν τελείως λανθασμένην πολιτικὴν ἀγορανομίας γεωργικῶν προϊόντων διά κατανάλωσιν ἀνθρωπίνην εἰς τὰς δημοτικὰς ἀγοράς καὶ ἔχει θέσει ποσοστὸν κέρδους ἐπὶ τῆς τιμῆς ἀγορᾶς. Αὐτὸ δχι μόνον δὲν περιορίζει τὸ κέρδος ἡ τὴν τιμὴν πωλήσεως τῶν προϊόντων, ἀλλὰ ἀπεναντίας ὑποθοηθεῖ εἰς τὸ νὰ γίνεται μαύρη ἀγορά καὶ νὰ ὑψώνωνται αἱ τιμαὶ.

Διότι κάθε ἔνας, δὲ ποῖος ξεύρει τὶ γίνεται εἰς τὴν ἀγοράν, γνωρίζει ὅτι αἱ τιμαὶ τῆς πρώτης παραδόσεως γεωργικῶν προϊόντων εἰς τὰς ἀγοράς εἶναι κατὰ πολὺ ὑψηλότεραι ἐκείνων τὰ ὅποια παραδίδονται ἀργότερον. "Οταν δὲ φθάσῃ ἔνα προϊόν κατά τὰς πρώτας πρωΐνας ὥρας καὶ διατεθῇ πρὸς τέσσαρα σελίνια ἡ ὁκά καὶ ἀγοράσῃ ἔνας ἀπὸ τούς μανιάθηδες ἔνας κασόνι τὸ ὅποιον θὰ πληρώσῃ εἰς τὴν τιμὴν αὐτὴν δικαιοῦται, συμφώνως τῆς ἀποδείξεως, νὰ διαθέτῃ τὸ προϊόν τοῦτο πρὸς πέντε σελίνια, προσθέτων 25%.

Μετὰ πάροδον ὠρισμένων ὠρῶν φθάνουν καὶ ἀλλὰ αὐτοκίνητα τὰ ὅποια διαθέτουν τὸ ίδιο προϊόν πρὸς τρία σελίνια καὶ πιὸ ἀργὰ ίσως πρὸς δύο σελίνια καὶ γίνονται ἀγοραὶ τοῦ προϊόντος τούτου ἀπὸ τοὺς ίδιους εἰς μεγαλυτέρας ποσότητας ἀλλὰ ἐφαρμόζουν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιθελῆς 25% ἐπὶ τοῦ τιμολογίου τοῦ προϊόντος τὸ ὅποιον ἡγόρασαν πρὸς τέσσαρα σελίνια, διαθέτουν δὲ τὸ ἐμπόρευμα αὐτὸ πρὸς πέντε σελίνια παρὰ τὸ ὅτι ἡγοράσθη πρὸς δύο, τρία ἡ ίσως καὶ 3½ σελίνια τὴν ὁκάν.

Διτι αὐτὸν τὸν λόγον μοῦ φαίνεται ὅτι διά νὰ κατορθωθῇ ἡ ἐφαρμογὴ πλήρους ἀγορανομίας εἰς τὸν τόπον μας, ἔκτὸς τοῦ ὅτι θὰ πρέπει νὰ ὑπάρξῃ μία διγάνωσις μὲ δλόκληρον στρατιάλγη προσωπικοῦ διά νὰ χειρίζεται τὸ δλὸν θέμα εἰς δλὴν τὴν Κύπρον, πρέπει νὰ ὑπάρξῃ καὶ τρόπος ἀναλήψεως ὑπὸ τῆς Κυπρέρησεως τῆς εὐθύνης τῆς ἔξαγορᾶς δλῶν τῶν γεωργικῶν προϊόντων, τῶν παραγομένων ἐν τῇ νήσῳ μας, μὲ τιμὴν ἀσφαλείας διά νὰ μπορῇ νὰ ἐπιθάλῃ τότε, καὶ μόνον τότε, εἰς τὸν παραγωγὸν μίαν τιμὴν πωλήσεως τῶν προϊόντων του. "Αλλὰς ἐπιθολὴ ἀγορανομίας ἐπὶ οἰουδήποτε προϊόντος παραγομένου ἐν τῇ νήσῳ μας εἶναι τελείως ἀδύνατος καὶ χάσιμον τοῦ χρόνου.

*Ἐάν τώρα ὑπάρχουν ὠρισμένα πράγματα, ἀνεξαρτήτως εἶδους, εἰς τὰ ὅποια πραγματικῶς ἡ Κυπρέρησις ἀντιλαμβάνεται ὅτι γίνεται κατάχρησις τῆς μονοπωλιακῆς δυνατότητος ἐνὸς ἀτόμου ἡ μιᾶς ἔταιρείας νὰ διαθέτῃ ταῦτα, τότε θὰ ἤμην εἰς τῶν πρώτων οἱ ὅποιοι θὰ συνεφώνουν ὅτι θὰ ἐπρεπεν ἡ περιπτωσις αὐτῇ νὰ ἔξετασθῇ ὑπὸ τῆς Κυπρέρησεως καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ τεθῇ ἔνας περιορισμὸς κερδῶν ἐπὶ τῶν προϊόντων τούτων. "Αλλὰ καὶ πάλιν ἐδῶ πρέπει νὰ ἔχετε ὅπ' ὅψιν σας ὅτι εἶναι δύσκολον νὰ καθορίσῃ κανεὶς τὶ εἶναι τὸ πρέπον νὰ ἐπιθηθῇ κέρδος. Διότι πρέπει νὰ ληφθοῦν ὅπ' ὅψιν πλεῖστοι δσοι

παράγοντες διὰ νὰ μπορέσῃ κανεὶς νὰ καθορίσῃ τὴν πραγματικὴν τιμὴν εἰς τὴν διποίαν πρέπει νὰ διαθέτῃ τὸ ἐμπόρευμα αὐτό. Διότι ὑπάρχουν εἴδη τὰ διποῖα ἢ καταστρέφονται εἰς ωρισμένην περίοδον ἢ ἢ «μόδα» τῶν προϊόντων τούτων παρέρχεται καὶ δὲν μποροῦν νὰ διατεθοῦν ἢ ἀκόμη καταστρέφονται εἴτε λόγω τοῦ χρόνου εἴτε λόγω τοῦ σκώρου εἴτε διαφόρων ἄλλων λόγων.

Ἐπομένως ἔκεινο τὸ διποίον πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπὸ δψιν εἶναι διτὶ παρὰ τὸ γεγονός διτὶ ἢ ἀγορανομία εἶναι κάτι τὸ διποίον δίδει τὴν ἐντύπωσιν διτὶ θὰ σώσῃ τὴν δλην κατάστασιν, ἐν τούτοις προσωπικῶς εἰμαι τῆς γνώμης δτ. εἶναι κάτι τὸ διποίον θὰ δημιουργήσῃ κεφαλοπόνους καὶ ἵσως θὰ γίνη καὶ αἵτια τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Η συνέχιση τῆς συζήτησης γιὰ τὸ θέμα τοῦ ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου καὶ ἡ συμμετοχὴ στὴ συζήτηση περισσοτέρων Βουλευτῶν ὑπογραμμίζει ἀκόμα μιὰ φορὰ τὴν σοβαρότητα τοῦ θέματος.

“Εχουν ἀγορεύσει μέχρι σήμερα ἐννέα Βουλευτές.

‘Ανεφέρθησαν παραδείγματα ἐμπορευμάτων ποὺ ἔξασφαλίζονται ὑπερβολικά κέρδη καὶ ἐμπορευμάτων ποὺ γίνονται νοθεῖες.

Τενική καὶ δμόφωνη εἶναι ἡ διαπίστωση τῶν Βουλευτῶν διτὶ ὑπάρχει πρόσθλημα. Γενική καὶ δμόφωνη διαπίστωση διτὶ ὑπάρχουν ἐμπορεύματα ποὺ ἔξασφαλίζονται ὑπερβολικά κέρδη, καὶ ἐμπορεύματα ποὺ γίνονται νοθεῖες.

Γενική ἐπίσης ἡ εἰσήγηση διποίων ή Κυθέρηση γιὰ τὰ εἰδη ποὺ διαπιστώνεται διτὶ ἔξασφαλίζονται ὑπερβολικά κέρδη καὶ γίνονται νοθεῖες ἐπιθάλη ἀγορανομικοῦ ἐλέγχο.

Αὕτες οι διαπιστώσεις καὶ αὕτες οι προτάσεις ἔγιναν τόσον ἀπὸ τὸν εἰσηγητήν κ. Σαμψών, δισον καὶ ἀπὸ Βουλευτές διλων τῶν πλευρῶν τῆς Βουλῆς.

‘Υπῆρξε μόνον μιὰ βασική διαφωνία στὴ συζήτηση. Οι ἀπόψεις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Λεάνδρου Ζαχαριάδη μὲ τὶς διποίες ἀμφισθητήθηκε ἡ ὑπαρξη πρόσθληματος.

“Αλλο δμως τὶ λέει καὶ ὑποστηρίζε. ξνας καὶ ἄλλο ἡ πραγματικότητα.

‘Η ούσια εἶναι διτὶ ὑπάρχει τὸ πρόσθλημα. “Οταν ἐπισκεφθῆς διποιοδήποτε χωριὸ εἶναι ἀπὸ τὰ πρῶτα αἰτήματα ποὺ θέτουν οἱ ἀγρότες.

Τίθεται σὲ διλες τὲς συγκεντρώσεις, σὲ διλες τὲς συσκέψεις, σὲ διλα τὰ ἀγροτικὰ συνέδρια, θέτουν τὸ αἰτήμα διλες οἱ ἀγροτικὲς δργανώσεις. Τὸ ἔθεσαν τὰ Κόμματα στὲς προγραμματικὲς προεκλογικὲς τους θέσε.ς.

Καὶ γιὰ νὰ τίθεται ἔτοι τὸ πρόσθλημα, γιὰ νὰ ἐπιμένη ὁ ἀγροτικὸς κόσμος σημαίνει διτὶ ὑπάρχει κατάσταση ποὺ πρέπει νὰ τὴν προσέξῃ καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυθέρηση.

“Αλλωστε αὐτὸς ἥταν καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ποὺ ψήφισε ἡ Βουλὴ τὸ 1962. ‘Ανταπεκρίνετο στὴ γενική ἀπαίτηση διτὶ ὑπῆρχαν εἴδη καὶ ἐμπορεύματα ποὺ ἐγίνοντο κέρδη μεγάλα καὶ ἐμπορεύματα ποὺ ἐγίνοντο νοθεῖες καὶ ἐπειθάλετο ὁ ἐλεγχος.

‘Ο κ. Ζαχαριάδης ισχυρίσθηκε διτὶ οἱ εἰσαγωγεῖς δὲν ἔξασφαλίζουν ὑπερβολικά κέρδη καὶ διτὶ μόλις τὰ δγάζουν πέρα ἀπὸ τὸν συναγωνισμό.

'Εμείς δὲν υποστηρίζαμε ότι δλοι οι εἰσαγωγεῖς έξασφαλίζουν τέτοια ύπερθροικά κέρδη. "Ο, τι εἴπαμε καὶ ξαναλέμε εἶναι ότι ύπαρχουν περιπτώσεις ύπερθροικῶν κερδῶν σὲ μηχανήματα καὶ έξαρτήματα.

"Οταν συνεζητεῦτο τὸ ἴδιο θέμα στὴν προηγούμενη Βουλὴ τὸ 1968, κατέτεθησαν στὴν ἀρμόδια Ἐπιτροπὴ καὶ στὴ Βουλὴ συγκεκριμένα στοιχεῖα μὲ ἀποδείξεις κερδῶν γιὰ μηχανήματα μέχρις 100% καὶ κερδῶν γιὰ έξαρτήματα μέχρι 300%. "Οταν γίνῃ ἔρευνα τέτοια στοιχεῖα μποροῦν νὰ έξασφαλισθοῦν καὶ σήμερα.

Δὲν πιστεύουμε ότι δ. κ. Ζαχαριάδης θεωρεῖ λογικά τέτοιου ὄψους κέρδη.

'Ο κ. Ζαχαριάδης ἀνεφέρθη στὸν ρόλο συντελεστοῦ έξαρτήματα στὸ κόστος παραγωγῆς τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ, μὲ βάση τὰ στοιχεῖα ποὺ κατέθεσε, δ συντελεστῆς αὐτὸς δὲν ξεπερνᾶ τὰ 2–3%.

Μερικά ἀπὸ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα τὰ ἑτοίμασε τὸ 'Υπουργεῖο Γεωργίας. 'Απὸ δ, τι ξέρουμε ως βάση ὅμως ἔχει πάρει τές δικές του προμήθειες, τές προμήθειες σὲ έξαρτήματα τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας ποὺ γίνονται μὲ προσφορὲς καὶ δ κάθε εἰσαγωγέας δὲν ἐνδιαφέρεται σὲ τέτοιες περιπτώσεις νὰ έξασφαλίσῃ μεγάλα κέρδη.

Πολὺ διαφορετική εἰκόνα ὅμως θὰ ύπαρξῃ ὅταν στοιχεῖα συγκεντρωθοῦν ἀπὸ ἔρευνα μὲ βάση τές τιμές ποὺ ἀγοράζει ἔνας γεωργός μὲ τὰ κέρδη τῶν μεσαζόντων καὶ τὰ κέρδη τῶν εἰσαγωγέων.

'Ο συντελεστὴς 2–3% θὰ ύπαρξουν περιπτώσεις ποὺ θὰ φτάση στὰ 9–10%.

'Ο κ. Ζαχαριάδης ἀπόρησε γιατὶ ἐνῶ διαπιστώνουμε τὴν ύπαρξη προθλήματος ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου διαμαρτυρηθήκαμε γιατὶ τὸ 'Υπουργεῖο 'Εμπορίου καθώρισε ἀνώτατες τιμές γιὰ τὸ θέοιο, τὸ χοιρινὸ κρέας καὶ γιὰ τές πατάτες.

'Έμεις διαμαρτυρηθήκαμε γιατὶ δ ἀγορανομικὸς ἐλεγχος ξεκίνησε ἀντίστροφα. Προτοῦ γίνη ἐλεγχος γιὰ τὰ εῖδη ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ γεωργοὶ γιὰ νὰ παράγουν μπαίνει ἐλεγχος στές τιμές τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων. Καὶ ὅταν οἱ τιμές ξεπέφτουν δὲν ύπάρχει καμμιά προστασία γιὰ τοὺς παραγωγούς.

Τὸ εἴπαμε καὶ τὸ ξαναλέμε. Δὲν εἴμαστε ἐνάντια στὸν καθορισμὸ τ.μῶν γιὰ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα. "Ομως αὐτὲς οἱ τιμές νὰ στηρίζωνται στὸ κόστος παραγωγῆς. Διαφορετικὰ θὰ καταστραφῆ δ ἀγροτικὴ μας οἰκονομία μὲ ἐπιπτώσεις δλέθριες γιὰ τὸν τόπο μας.

Τὸ τελευταῖο ἐπιχείρημα τοῦ κ. Ζαχαριάδη εἶναι ότι οἱ εἰσαγωγεῖς ὅταν ἐκλήθησαν ἀπὸ τὸ ἀρμόδιο 'Υπουργεῖο ἔθεσαν στὴ διάθεσή του σχετικὰ τιμολόγια γιὰ μηχανήματα καὶ έξαρτήματα.

'Εκπλήσσει κάπως αὐτὴ δήλωση τοῦ κ. Ζαχαριάδη. Γιατὶ τέτοιο ζήτημα δὲν ἔχει ύπ' ὅψη της δήλωση της Εἰδική Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπὴ ποὺ συνεστήθη γι' αὐτὸ τὸν σκοπό. Τὸ θέμα τὸ ἔγγραψαμε στὴ Βουλὴ στές 19 Δεκεμβρίου 1968.

"Εγινε συζήτηση. Συνεστήθη Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ύπὸ τὴν προεδρία τοῦ τότε Βουλευτοῦ Λεμεσοῦ κ. 'Αντωνάκη 'Αναστασιάδη, δ ὅποιος ἀντικαθιστοῦσε τὸν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς κ. Κληρούδη.

Συνεδριάσαμε ἀρκετὲς φορές. Τελικὰ ζητήσαμε ἀπὸ τὸ 'Υπουργεῖο 'Εμπορίου τὰ τιμολόγια καὶ ἄλλα στοιχεῖα δσον ἀφορᾶ τὰ γεωργικὰ μηχανήματα καὶ έξαρτήματα. Δώσαμε κατάλογο. Αὐτὸ ἔγινε στές 17 Μαΐου 1969. "Ομως μέχρι τὴ διάλυση τῆς Βουλῆς τὸν Μάιο τοῦ 1970, στοιχεῖα δὲν ἐστάλησαν στὴν Ἐπιτροπὴ.

Γι' αὐτὸν τὸν λόγο ὅταν ἀρχισε λειτουργία δέντρα Βουλὴ τὸν Ιούλιο τοῦ 1970, δ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς κυκλοφόρησε ἔγγραφο ἀνάμεσα στοὺς Βουλευτές ποὺ ἀνεφέρετο στὰ ἐκκρεμοῦντα θέματα τῆς προηγουμένης θουλευτικῆς περιόδου.

Στὸ ἔγγραφο αὐτὸ τῆς Βουλῆς ἀναφέρεται τὸ πάρα κάτω ἀπόσπασμα σχετικὰ μὲ τὴν εἰδικὴ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ποὺ τῆς ἀνετέθη ἡ ἔρευνα γιὰ τὰ γεωργικὰ μηχανήματα καὶ ἔξαρτήματα. Διαθέζω ἀπὸ τὸ ἔγγραφο τῆς Βουλῆς ποὺ κυκλοφόρησε τὸ 1970.

«Ἡ Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν τελευταίαν συνεδρίασίν της συγκροτηθεῖσαν τὴν 17ην Μαΐου 1969 ἀπεράσισεν δπῶς ἐπιπροσθέτως τῶν στοιχείων ἄτινα ἐμπεριέχονται εἰς τὰ κατατεθέντα πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ὑπομνήματα παρασχεθώσιν εἰς αὐτὴν τόσον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δσον καὶ ὑπὸ τῶν εἰσαγωγέων λεπτομερέστερα στοιχεῖα ἐπὶ τοῦ κόστους τῶν κυριωτέρων μηχανημάτων καὶ ἔξαρτημάτων δυνάμει καταλόγου ἀποσταλέντος πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἀποστολὴ τῶν ζητηθέντων στοιχείων δὲν κατέστη εἰσέτι δυνατὴ παρὰ τὰς γενομένας πρὸς τοὺς ἀρμοδίους ὑπενθυμίσεις.

Αριθμός Φακέλλου Βουλῆς Θ.Ο.Ε. Ἀρ. 7/68.

Δηλαδὴ στὴ Βουλὴ μέχρι σήμερον, καὶ ἔχουν περάσει τέσσερα χρόνια, δὲν στάλησαν οὔτε τιμολόγια οὔτε ἄλλα στοιχεῖα γιὰ τὸ κόστος τῶν μηχανημάτων καὶ ἔξαρτημάτων. Καὶ θὰ εύχαριστηθοῦμεν πολὺ νὰ ἔχουμεν ἔστω καὶ τώρα αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, αὐτὰ τὰ τιμολόγια, μὲ βάση τὸν κατάλογον ἔξαρτημάτων καὶ μηχανημάτων ποὺ ἐδώσαμε στὴν Ἐπιτροπή.

Γενικὰ μὲ τὰ ἐπιχειρήματά του ὁ κ. Ζαχαριάδης ἀντετάχθη στὴν ἐπιθολὴ ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου γιὰ ἐμπορεύματα ποὺ διαπιστώνεται ὅτι γίνονται ὑπερβολικά κέρδη.

Γιατὶ τέτοια ὑπερβολικά κέρδη δὲν ὑπάρχουν, δπῶς ισχυοίζεται ὁ κ. Ζαχαριάδης.

«Ἄν δὲν παρουσιάζονται τέτοιες περιπτώσεις δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κανένας λόγος ἀνησυχίας γιὰ τοὺς εἰσαγωγεῖς. Νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ εἰσήγηση γιὰ ἔρευνα, νὰ κατατεθοῦν τιμολόγια, νὰ συσταθῇ Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ ἐμεῖς εἴμαστε ἔτοιμοι νὰ δεχθοῦμε τὰ πορίσματα μιᾶς τέτοιας Ἐπιτροπῆς.

«Ἄν διαπιστωθῇ ὅτι ὑπάρχουν εἶδη ποὺ ἔξασφαλίζονται ὑπερβολικά κέρδη νὰ ἐπιβάλλεται ὁ ἐλεγχος. «Ἄν δὲν ὑπάρχουν οὐδεὶς λόγος ἐφαρμογῆς τοῦ σχετικοῦ νόμου ὑπάρχει.

«Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. «Ἔχω ἀπαντήσει στὰ βασικὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Ζαχαριάδη.

Δὲν θὰ ὑποθάλω τώρα προτάσεις γιατὶ ὑπέθαλα στὴν προηγούμενη διμιλία μου στὴ Βουλή. Πάντως ἀπὸ τὴν δλη συζήτηση τοῦ θέματος στὴ Βουλὴ προκύπτει ἡ ἀνάγκη τῆς σύστασης Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου τιμῶν καὶ ποιότητος τῶν ἐμπορευμάτων γιὰ τὴν παρακολούθηση τῆς κατάστασης καὶ τὴν ὑποθολὴ προτάσεων στὴ Κυβέρνηση.

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Ο κ. Ανδρέας Ζιαρτίδης.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

«Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Καὶ ἐγὼ δλίγα τινὰ διὰ τὸν κ. Ζαχαριάδην. «Οχι διὰ τὸ θέμα τοῦ ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου ἀλλὰ δι' ὅσα εἰπεν ὅσον ἀφορᾷ τὴν Συμβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων καὶ τοὺς λόγους διὰ τοὺς δποίους ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκείνη δὲν κατώρθωσε νὰ καταλήξῃ ἀκόμη εἰς ἀπόφασιν ὅσον ἀφορᾶ μίαν κοινῶς ἀποδεκτὴν πολιτικὴν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων.

«Ο κ. Ζαχαριάδης ὑπηρίχθη ὅτι διὰ τὰς δυσκολίας τῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀποκλειστικῶς εὑθύνεται ἡ ἐργατικὴ πλευρά της. Δέν ἀρνούμεθα,

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ὅτι μεταξύ τῶν διαφωνιῶν αἱ ὄποιαι ὀδήγησαν τὴν Συμβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν εἰς δυσκολίας εἶναι καὶ αἱ διαφωνίαι τὰς ὄποιας προέθαλον οἱ ἐργατικοὶ ἀντιπρόσωποι εἰς τὴν Συμβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν. Ἀλλὰ αἱ διαφωνίαι ἔκειναι τῆς ἐργατικῆς πλευρᾶς δὲν εἶναι τόσον σχετικαὶ, δὲν ἔχουν τόσον ἀμεσον σχέσιν μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα. Ἀντιθέτως αἱ διαφωνίαι τὰς ὄποιας προέθαλεν ἡ ἐργοδοτικὴ πλευρά, καὶ ἐξ αἰτίας τῶν ὄποιων αἱ δυσκολίαι τῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἦσαν μικρότεραι, ἔχουν ἀμεσωτάτην σχέσιν μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα.

Θά ἔξηγήσω ἀκριβῶς τὶ ἐννοῶ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

“Ἐνα ἀπὸ τὰ θέματα τὰ ὄποια συνεζήτει ἡ Ἐπιτροπὴ ἢτο ἡ θασικὴ οἰκονομικὴ ἀρχὴ ἐπὶ τῆς ὄποιας θά ἐστηρίζετο ἡ πολιτικὴ τῶν τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων. Εἰς τὸ τελευταῖον μνημόνιον τὸ ὄποιον ἡ τοιμάσθη ἀπὸ τὴν ἐπίσημον πλευράν τῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ εἰς τὸ ὄποιον συνωψίζοντο τὰ συμφωνηθέντα καὶ αἱ διαφοραὶ, ἀναφέρονται: τὰ ἔχῆς: «Βασικὴ οἰκονομικὴ ἀρχὴ διὰ τὴν ἔξελιξιν τῶν ἀτομικῶν εἰσοδημάτων ἀνευ πληθωριστικῶν πλεσεών εἰναι δι ταῦτα πρέπει νὰ αὐξάνωνται συμφώνων πρὸς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος. Καὶ διὰ τοῦ ὅρου παραγωγικότητος νοεῖται ἡ προστιθεμένη ἀξία κατ’ ἀπασχολούμενον πρόσωπον. Τὴν θασικὴν αὐτὴν ἀρχὴν αἱ συντεχνίαι τὴν ἀπεδέχθησαν».

Ἐν συνεχείᾳ τὸ ἔγγραφον ἀναφέρει: «Πλὴν τῶν ἡμερομισθίων ὡς εἰσοδήματα καθορίζονται ἐν προκειμένῳ ἐπίσης οἱ μισθοί, τὰ δικαιώματα τῶν ἐλευθέρων ἐπαγγελματιῶν, τῶν δικηγόρων, τῶν ιατρῶν, κ.λ.π., τῶν διευθυντῶν ἐπιχειρησεων, κ.λ.π. Καὶ τοῦτο ἔγινε δεκτὸν ἀπὸ τὴν συντεχνιακὴν πλευράν». «Ἀλλά», ὡς ἀναφέρει τὸ μνημόνιον «αἱ ἐργατικαὶ συντεχνίαι εἰσηγήθησαν ὅπως εἰς τὸν ὅρον «εἰσοδήματα» περιληφθοῦν πρῶτον, τὰ ἐνοίκια καί, δεύτερον, τὰ κέρδη τῶν ἐπιχειρηματιῶν καὶ οἱ τόκοι».

Εἶπα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα ἔχει ἀμεσον σχέσιν μὲ τὴν διαφωνίαν τῶν ἐργοδοτῶν. Συζητοῦμεν θέματα κερδοσκοπείας ἔδω. Αἱ ἐργατικαὶ λοιπὸν συντεχνίαι εἰσηγήθησαν ὅπως εἰς τὸν ὅρον «εἰσοδήματα» περιληφθοῦν καὶ τὰ κέρδη τῶν ἐπιχειρηματιῶν. Ἡ ἐργοδοτικὴ πλευρά ἀντετάχθη εἰς τὴν περίληψ.ν τῶν κερδῶν.

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι. Αὐτὴ ἡτο ἡ θασικωτέρα διαφωνία ἡ ὄποια ὀδήγησε τὴν Συμβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Τιμῶν καὶ Εἰσοδημάτων εἰς ἀποτυχίαν. Ἔαν ἡ ἐργοδοτικὴ πλευρὰ ἀπεδέχετο ὅπως εἰς τὸν ὅρον «εἰσόδημα» περιληφθοῦν καὶ τὰ κέρδη τῶν ἐπιχειρηματιῶν διὰ τὴν ἀποφυγὴν τῆς κερδοσκοπίας, τὴν ὄποιαν συζητοῦμεν τώρα, ἡ Συμβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Τιμῶν καὶ Εἰσοδημάτων ἴσως—λέγω ἴσως διότι ὑπάρχουν καὶ ἀλλαὶ δυσκολίαι—νὰ κατέληγεν εἰς ἀπόφασιν. Συνεπῶς, ἐπαναλαμβάνω, ὑπῆρξαν διαφωνίαι ἀπὸ τῆς ἐργατικῆς πλευρᾶς εἰς θέματα ἐφαρμογῆς συμφωνηθεισῶν ἀρχῶν ἀλλὰ ὑπῆρξαν καὶ διαφωνίαι ἀπὸ τῆς ἐργοδοτικῆς πλευρᾶς καὶ αἱ διαφωνίαι, τῆς ἐργοδοτικῆς πλευρᾶς εἶναι ποὺ ἔχουν ἀμεσωτάτην σχέσιν μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα.

Προτοῦ κατέλθω τοῦ θήματος, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, θὰ κηθελα νὰ ἀναφέρω—νομίζω ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ στάδιον κατὰ τὸ ὄποιον πρέπει νὰ τὸ ἀναφέρω—ὅτι ἔαν τὸ ἔντιμον ἐκ Λεμεσοῦ Μέλος κ. Νεοκλέους, προτίθεται νὰ θέσῃ ὑπὸ ψηφοφορίαν τὸ σχέδιον ἀποφάσεως τὸ ὄποιον προέτεινεν, ἡ πρόθεσίς μου εἶναι νὰ προτείνω τροπολογίαν.

Εὐχαρ.στῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Θὰ ἀπαντήσω δι’ δλίγων εἰς τὸ ἔντιμον Μέλος κ. Χαμπῆν Μιχαηλίδην.

Ἐν συντομίᾳ ἀναφέρεται εἰς τὰ ἔξῆς τέσσαρα σημεῖα τῆς διμιλίας μου. Ἀνέφερεν ὅτι ὑπέθαλε κατά τὸ 1970 κατάλογον παραπόνων καὶ ὅτι, ἐξ ὅσων γνωρίζει, αὐτά δὲν διηρευνήθησαν.

Εἰς τὴν διμιλίαν μου ἀνέφερε ὅτι γνωρίζομεν ὅτι, τὰ παράπονα αὐτὰ διηρευνήθησαν πλήρως καὶ ἀπεδεχθησαν ἀνάσιμα. Τυγχάνω νὰ ἔχω μαζί μου κατάλογον αὐτῶν τῶν παραπόνων, ὅπως τὸν διετύπωσε τὸ ἔντιμον Μέλος.

Δὲν εἶναι πρόθεσίς μου νὰ σᾶς ἀπασχολήσω μὲ τὸ περιεχόμενον τοῦ Παρατίματος αὐτοῦ, ἀλλὰ διὰ νὰ δώσω μίαν ίδεαν τῶν παραπόνων αὐτῶν, νὰ μου ἐπιτρέψετε νὰ ἀσαγνώσω δύο—τρία.

Ὑπέθαλε τὸ ἔξῆς παράπονον : Εἰσαγωγεὺς πωλεῖ «πίρους» τῶν ὑδραυλικῶν πρὸς £ 6½ τὸν ἔνα. Τὸ ἴδιον μέγεθος φτιάχνει τὸ ἐργαστήριον τοῦ Χρυσοστόμου Ἀντωνίου πρὸς £ 3½ εἰς τὴν Ἀμμόχωστον.

Απὸ ποὺ δρίσκετε, ἔντιμα Μέλη, ὅτι ὑπάρχει αἰσχροκέρδεια ;

Ἄλλο τὸ εἰσαγόμενον καὶ ἄλλο τὸ ἐπ.τοπίως κατασκευαζόμενον ἀνταλλακτικὸν καὶ ἀναμφιθόλως ὑπάρχει διαφορὰ εἰς τὸ μῆγμα, τὴν ποιότητα, τὴν ἀνθεκτικότητα.

Ἄλλο παράδειγμα. Ἐνα ἀξονα τοῦ ἐκσκαφέα εἰσαγωγεὺς τὸν πωλεῖ £ 58. Τὸν ἴδιον ἀξονα ὁ Χρυσόστομος Ἀντωνίου τὸν φτιάχνει στὴν Κύπρον £ 25.

Απὸ ποὺ πάλιν ἔξαγεται τὸ συμπέρασμα δι' αἰσχροκέρδειαν ;

Ἄλλο παράδειγμα. Υπάλληλος εἰσαγωγέως, δηλαδὴ «κουβέντες τοῦ καφενέ», τονίζει ὅτι ἔνα τρακτέρ στοιχίζει καινούργιο £ 1.000. Γιὰ νὰ τὸ στήσῃ κομμάτι - κομμάτι, ὀγοράζοντας ἔξαρτήματα, θὰ στοιχίσῃ συνολικὰ περὶ τίς £ 12.000.

Ορίστε παράπονο, ἔντιμα Μέλη, καὶ πᾶνε συνέχεια τέτοιου εἴδους παράπονα.

Τὸ ἄλλο σημεῖον τοῦ ἔντιμου Μέλους εἶναι ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἐνημερώθη ἐπὶ ωρισμένων λεπτομερεῶν, τὰς δποίας ἔχήτασε. Οὐδεμία λεπτομέρεια, ἡ δποία ἔχητήθη ἀπὸ τοὺς εἰσαγωγεῖς, δὲν ἐδόθη. Απὸ τοὺς εἰσαγωγεῖς ἡ Βουλὴ δὲν ἔχήτησε τίποτε.

Τὸ «Υπουργεῖον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας ἔχήτησε λεπτομερείας, αἱ δποίαι τοῦ ἐδόθησαν καὶ ἐπαναλαμβάνω τοῦ ἐδόθησαν μὲ τιμολόγ.α καὶ Ισολογισμούς ἀκόμη.

Τὸ ἐπόμενον σημεῖον τῆς διμιλίας τοῦ ἔντιμου Μέλους εἶναι ὅτι ἀμφισθητεῖ κατὰ πόσον ὁ συντελεστής «ἔξαρτήματα» εἰς τὸ κόστος παραγωγῆς τῶν γεωργικῶν προϊόντων, ὡς ἐδόθη ὑπ' ἐμοῦ, εἶναι ὀρθός.

Πρὸς ἀποφυγὴν περαιτέρω συζητήσεως, τὸν παραπέμπω εἰς τὸ ἀρμόδιον Κυθερνητικὸν Τμῆμα διὰ νὰ τοῦ δοθῇ ἡ εὔκαιρία νὰ συζητήσῃ καὶ νὰ ἐλέγξῃ τὸν τρόπον μὲ τὸν δποῖον εύρεθη αὐτὸς ὁ συντελεστής.

Ἀνέφερεν ἐπίσης τὸ ἔντιμον Μέλος ὅτι ἀπορρίπτω ἔλεγχον καὶ εἰς περιπτώσεις ὑπερβολικῶν κερδῶν. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀληθές.

Εἶπα πολὺ καθαρὰ τόσον ὑπὸ τὴν προσωπικήν μου ίδιότητα ὅσον καὶ ὑπὸ τὴν ιδιότητά μου ὡς Προέδρου τῶν εἰσαγωγέων, ὅτι ὁ Σύνδεσμος ἀνέλαβεν ἐπισήμως ὑποχρέωσιν ἔναντι τῆς Κυθερνήσεως νὰ διερευνᾷ κάθε παράπονον τὸ δποῖον ὑποθάλλεται σχετικῶς μὲ αἰσχροκέρδειαν καὶ ὑπῆρξε περίπτωσις ποὺ τὸ «Υπουργεῖον Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας παρέπεμψεν εἰς ήμᾶς ὑπόθεσιν τὴν δποίαν διηρευνήσαμεν. Καὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι δὲν ἀπεκδυόμεθα αὐτῆς τῆς εύθυνης. Θὰ ἔξακολουθήσωμεν νὰ διερευνῶμεν οἰονδήποτε συγκεκριμένον παράπονον δι' ὑπερβολικὰ κέρδη τὸ δποῖον ἤθελε σταλῆ εἰς ήμᾶς διὰ τῆς νομίμου δόσου.

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, διερωτῶμαι κατὰ πόσον ἐπιθάλλεται καὶ μία ἀπάντησις εἰς τὸ ἔντιμον Μέλος κ. Ζιαρτίδην.

Ἡ ἀποψίς μου δτι οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἔργατικῶν δργανώσεων εἰς τὸ Συμβούλιον Τιμῶν καὶ Εἰσοδημάτων θὰ μποροῦσαν νὰ συμβάλουν εἰς τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος, τὸ δποῖον συζητοῦμεν, μὲ ἐπίδειξιν καλυτέρας δ.αθέσεως, κατά τὴν γνώμην μου εύσταθεῖ.

Ἐχω ὑπ' ὅψιν μου ώρισμένα παράπονα τὰ δποῖα ἔγινων διὰ τὴν στάσιν αὐτὴν τὰ δποῖα χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1970. Νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἀναφέρω μέρος μιᾶς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

Ἐνῷ ἡ Κυθερητικὴ πλευρά καὶ ἡ πλευρά τῶν ἔργοδοτῶν συνεφώνησαν ἐπὶ δλων τῶν θασικῶν ἀρχῶν μιᾶς τοιαύτης συμφωνίας οἱ ἐκπρόσωποι.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ἥθελα νὰ διακόψω τὸν ἔντιμον ἀγορητὴν ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἀναφέρεται εἰς ἔγγραφον, θὰ ἔπειτε νὰ καθορίσῃ ποῖος ὁ συντάξας τὸ ἔγγραφον διὰ νὰ γνωρίζῃ καὶ ἡ Βουλὴ ποίας ἀπόψεις ἀπηχεῖ τὸ ἔγγραφον.

Ἀνεφέρατε ἀπόλῶς δτι θὰ ἀναγνώσετε ἀπὸ μίαν ἐκθεσιν. Εἰναι Κυθερητικὴ ἐκθεσις, εἰναι ἐκθεσις τῶν ἔργοδοτῶν, εἰναι ἐκθεσις τῶν βιομηχάνων; Πρέπει, διὰ νὰ δποδώσῃ θαρύπητα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐκθεσιν, νὰ γνωρίζῃ τὴν πηγὴν ἢ τὸν συντάξαντα τὴν ἐκθεσιν.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν εἶναι ἐπίσημον ἔγγραφον καὶ δὲν ἔχω τὴν ἔγκρισιν ἐκείνου ποὺ μοῦ τὸ ἔδωσε νὰ τοῦ κάμω χρῆσιν. Δι' αὐτὸ δὲν ἥθελα νὰ ἀναφέρω τὴν προέλευσίν του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τότε ἀσφαλῶς δὲν δύνασθε νὰ τὸ χρησιμοποιήσετε εἰς τὴν Βουλήν.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ :

Πολὺ καλῶς. Πάντως εἶναι ἔγγραφον τὸ δποῖον εύρισκεται εἰς χείρας τῆς Ἐπιτροπῆς Τιμῶν καὶ Ἡμερομισθίων.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ δώσω τὸν λόγον διὰ τριτολογίας. Θὰ δώσω τὸν λόγον διὰ νὰ συμπληρωθοῦν αἱ δευτερολογίαι.

Ὑπάρχουν ἄλλοι οἱ δποῖοι θέλουν νὰ δευτερολογήσουν ἐπὶ τοῦ θέματος;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι, τὸν λόγον δίδω εἰς τὸν κ. Σαμψών, δ. δποῖος ἢ το ἐισηγητής τοῦ θέματος καὶ δ. δποῖος ἔζητησε νὰ δευτερολογήσῃ.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε, ἀξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ πρωταρχικὸν καὶ θεμελιώδες συμπέρασμα ἀπὸ τὴν διεξαγθεῖσαν ἐπὶ τοῦ θέματος συζητησιν εἶναι ἡ γενικὴ ἀναγνώρισις δτι ἔχουν δημιουργητὴ σοθαρώτατα προβλήματα ἐκ τῆς μὴ χαλιναγγήσεως τῶν τιμῶν, τὰ δποῖα, μὲ τὴν σειράν των, ἔγκυμονοῦν μεγάλους κινδύνους δι' ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ στρώματα τοῦ λαοῦ, ἰδίως διὰ τοὺς ἔργαζομένους βιοπαλαιστάς τοῦ τόπου μας, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὴν ταύτην τὴν Κυπριακὴν Οἰκονομίαν.

Ολοι ἐπίσης ἔχουν συμφωνήσει δτι πρέπει νὰ ληφθοῦν κατεπειγόντως κάποια ἀποτελεσματικά μέτρα διὰ τὴν λύσιν τοῦ ύφισταμένου καὶ διαρκῶς ἐπιδειγμού-

μένου προσθλήματος, ἀπότοκος τοῦ δποίου εἶναι καὶ ἡ ἀπὸ διετίας παραπηρουμένη καὶ δλοὲν διογκουμένη δ.αταραχὴ τῶν θιομηχανικῶν σχέσεων καὶ τῆς κοινωνικῆς γαλήνης.

Ἐάν ὑπῆρξε κάποια διαφορὰ γνώμης, αὐτὴ δὲν ἀφεώρα οὕτε τὴν σοθαρότητα τοῦ προσθλήματος, οὕτε τοὺς τεραστίους κινδύνους ποὺ ἔγκυμονεῖ—οἰκονομικούς, κοινωνικούς, ἀλλὰ καὶ πολιτικούς καὶ θνικούς ἀκόμη. Ἡ διαφορὰ γνώμης εἶχε σχέσιν εἴτε μὲ τὸ ποῦ ἀκριβῶς ἐκδηλοῦται ὀχαλίνωτος ἡ αἰσχροκέρδεα, εἴτε μὲ τὸν τρόπον, μὲ τὸν δποίον θά προσεγγισθῇ, διὰ νὰ εὕρῃ τὸ πρόσθλημα τὴν καλυτέραν δυνατήν λύσιν του.

Ἐξεφράσθη, π.χ., διαφονία ἀν ύφισταται μαυραγοριτισμὸς εἰς τὰ γεωργικὰ μηχανήματα καὶ τὰ ἔργαλεῖα ἢ ὅχι, ὅπως ἔχουν διατυπωθῆ καὶ διαφοροποιημέναι ἀπόψεις ἀν τὸ πρόσθλημα λύεται διὰ τοῦ ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου καὶ μόνον, ἢ ἀν χρειάζεται μία γενικωτέρα πολιτικὴ ἐλέγχου καὶ ρυθμίσεως τοῦ τριπτύχου ποὺ λέγεται : (1) Ἀπολαθαὶ ἢ Μισθοὶ, (2) Τιμαὶ, (3) Εἰσοδήματα ἢ Κέρδη.

Ὑπὸ τὸ φῶς τῆς δλῆς συζητήσεως καὶ τῶν προσαναφερθεισῶν διαπιστώσεων, προτείνω πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα :

«Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων, ἀφοῦ συνεζήτησε τὸ θέμα : «Ἡ ἀνάγκη ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν», ἀποφασίζει καὶ καλεῖ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ὅπως :

1. Συστήσῃ Συμβούλον Ἐλέγχου τῶν Τιμῶν, τῆς ποσότητος, ποιότητος καὶ ὑγεινῆς καταλληλότητος τῶν προσφερομένων πρὸς κατανάλωσιν ἢ χρῆσιν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, τὸ δποίον νὰ δέχεται παράπονα καὶ νὰ διερευνᾷ καταγγελίας περὶ ἀθεμίτου αἰσχροκερδείας (τιμαὶ, ποσότης, ποιότης, ἀκαταλληλότης) καὶ νὰ προσβάιη εἰς εἰσηγήσεις δι᾽ ἐφαρμογὴν αὐτηροῦ ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου ἔκει καὶ δποὶ οὗτος ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν πραγμάτων.

2. Ἐπαναδραστηριοποίηση τὰς προσπαθείας της, ὡστε τὸ πρόσθλημα τῆς συγκρατήσεως τῶν τιμῶν εἰς θεμ.τὰ καὶ λογικὰ ἐπίπεδα νὰ ἀποτελέσῃ διαιχώριστον τμῆμα μιᾶς ἐνιαίας οἰκονομικῆς πολιτικῆς διὰ τὴν χάραξιν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς δποίας νὰ ἀναλάθουν ἀπὸ κοινοῦ εύθυνην ἡ Κυβερνητική, οἱ Ἐργοδόται καὶ αἱ Συντεχνίαι.

3. Θέση ὑπὸ θαυμτέρων ἐπανεξέτασιν τὴν δημοσιονομικὴν πολ.τικήν της, ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς ἀνάγκης τοιούτων ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ, αἱ δποῖαι θὰ ἔξησφάλιζον δικαιοτέρων ἀνακατανομὴν καὶ διανομὴν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἐν εύθυγραμμίσει πρὸς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος καὶ τῆς παραγωγῆς, ἀλλὰ καὶ πρὸς δρθολογιστικωτέρων ἀντίκρυσιν τοῦ σοθαρωτάτου προσθλήματος τῶν ὑποαμε.θομένων τάξεων.

4. Ρίψη τὸ βάρος της, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ὡς ἀνωτέρω ἐνιαίας οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν δημοσιονομικῶν μεταρρυθμίσεων, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῶν εύρυτέρων κοινωνικῶν παροχῶν καὶ ἀλλων εὐεργετημάτων (δωρεὰν παιδεία, δωρεὰν Ιατροφαρμακευτικὴ περίθαλψις, ἀποτελεσματικωτέρα διασφάλισ.τ. τοῦ γήρατος δι᾽ ἐνισχύσεως τῶν συντάξεων, δημοκρατικώτερος ἐκσυγχρονισμὸς τῆς φορολογίας, προσδευτικὴ οἰκοπεδικὴ πολιτική, ἀντίκρυσις τοῦ στεγαστικοῦ, κ.λ.π.), ὡστε ἡ δλη οἰκονομία μας νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ φαύλου κύκλου τῶν πληθωριστικῶν τάξεων—αὔξησις τῶν τιμῶν, αὔξησις τῶν ἀπολαθῶν—εἰς τὸ διηνεκές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ὑπάρχουν τώρα δύο ψηφίσματα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ἀντιλαμβάνομαι ὅτι τὸ ἔντιμον Μέλος κ. Ζιαρτίδης, ἔξεδήλωσε πρόθεσιν δπως ὑποθάλῃ τροποποιητικὴν εἰσήγησιν εἰς τὸ ψήφισμα τὸ ὄποιον κατέθεσεν ὁ Βουλευτής κ. Νεοκλέους.

Κατεπέθησαν τὰ κείμενα τῶν ψηφισμάτων εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Βουλῆς οὕτως ὥστε νὰ ἔχωμεν συγκεκριμένα κείμενα;

Παρακαλῶ ἐὰν δὲν ἔχουν κατατεθῆ τὰ κείμενα, νὰ κατατεθοῦν.

Παρακαλῶ ὅπως εἰς τοὺς Γραμματεῖς τῆς Βουλῆς, δχὶ εἰς τὰς στενογράφους.

Παρακαλῶ ὅπως τὸ ψήφισμα τοῦ κ. Νεοκλέους ἀναγνωσθῇ διὰ νὰ δυνηθῇ τὸ Ἐντιμόν Μέλος νὰ ὑποθάλῃ τὴν τροποποιητικήν του εἰσήγησιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

ΨΗΦΙΣΜΑ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ κ. Α. ΝΕΟΚΑΕΟΥΣ

«Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων, ἀφοῦ συνεζήτησε τὸ θέμα «Ἡ ἀνάγκη ἐπιθολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν», ἀποφασίζει ὅπως καλέσῃ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ἵνα προχωρήσῃ τὸ συντομώτερον εἰς τὴν χάραξιν καὶ ἔξαγγελίαν μιᾶς πλήρους ἀγορανομικῆς Πολιτικῆς, εἰς τὴν ἑτοιμασίαν ἐνὸς Σχεδίου ἀγορανομικοῦ Κώδικος καὶ εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν μιᾶς ἐνιαίας ἀγορανομικῆς ἀρχῆς ἢ δοπία νὰ είναι ἐπετελμένη μὲ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ τήρησιν τῆς ἀγορανομικῆς Πολιτικῆς καὶ τοῦ ἀγορανομικοῦ Κώδικος».

16η Μαΐου 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Σιαρτίδης. 'Απὸ τῆς θέσεώς σας, εργάτησε αἱ γνωστοὶ μὲ τὸν τίτλο του τοῦ Προέδρου της Επιτροπής της Βουλής των Κοινοτήτων την προτάσεων τοῦ κ. Νεοκλέους μένει ἀναλοικότων, δηλαδὴ «Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ἀφοῦ συνεζήτησε τὸ θέμα «Ἡ ἀνάγκη ἐπιθολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν» ἀποφασίζει ὅπως καλέσῃ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ἵνα»' αὐτὸ τὸ δέχομαι.

Ἄκολουθεῖ ἡ πρώτη ἐνεργητική παράγραφος τοῦ ψηφίσματος, ἢ ὅποια εἰς τὸ κείμενον τοῦ κ. Νεοκλέους λέγει «ἵνα προχωρήσῃ τὸ συντομώτερον εἰς τὴν χάραξιν καὶ ἔξαγγελίαν μιᾶς πλήρους ἀγορανομικῆς πολιτικῆς».

Προτείνω τὴν ἀκόλουθον διατύπωσιν :

«"Íνα προχωρήσῃ τὸ συντομώτερον εἰς τὴν ἔξαγγελίαν τῆς ἀγορανομικῆς πολιτικῆς τηφ».»

Τὸ δεύτερον ἐνεργητικὸν μέρος τῆς προτάσεως τοῦ κ. Νεοκλέους είναι «ἵνα προχωρήσῃ εἰς τὴν ἑτοιμασίαν ἐνὸς σχεδίου ἀγορανομικοῦ κώδικος καὶ εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν μιᾶς ἐνιαίας ἀγορανομικῆς ἀρχῆς ἢ δοπία κ.λ.π.».

Ἐπειδὴ, κ. Πρόεδρε, ὑπάρχει δ. Νόμος 32 τοῦ 1962, δ. δοποῖος κατὰ τὴν γνώμην μου ἀποτελεῖ τὸν ἀγορανομικὸν κώδικα, προτείνω ὅπως ἡ παράγραφος αὐτῆς τοῦ σχεδίου τροποποιηθῇ ὡς ἔξῆς :

«Προθῆ εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὑφισταμένης νομοθεσίας καὶ λάθῃ δλα τὰ ἀπαραίτητα μέτρα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν της. Διότι κώδιξ ἀγορανομικός, κατὰ τὴν γνώμην μου, ὑπάρχει. "Ο, πι ἀπαιτεῖται είναι ἡ συμπλήρωσις τοῦ κώδικος αὐτοῦ διὰ τῶν κανονισμῶν οἱ δοποῖοι ἀκόμη δὲν ἔθεσπίσθησαν καὶ ἐπίσης μέτρα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς νομοθεσίας αὐτῆς.»

Τέλος προτείνω όμα τρίτον μέρος τὸ ὄποιον δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Νεοκλέους καὶ τὸ ὄποιον σχετίζεται μὲ πὴ τὴν πρωτολογίαν τὴν ὄποιαν εἶχα κάμει.

Τὸ ἔξῆς :

«Μελετήσῃ ιδιαιτέρως τὴν λῆψιν δημοσιονομικῶν καὶ ὅλων μέτρων ἀντιμετωπίσεως τῆς ἀνόδου τῶν τιμῶν τῶν οἰκοπέδων καὶ τῶν ἐνοικίων».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰς τὸ παρὸν στάδιον προτίθεμαι νὰ διακόψω διὰ περίπου εἴκοσι λεπτά διὰ νὰ δοθῇ καρός νὰ δακτυλογραφηθοῦν τὰ κείμενα τὰ ὄποια θὰ τεθοῦν πρὸς ψηφοφορίαν οὕτως ὡστε νὰ μὴν ὑπάρχῃ σύλληπτο ἀμφιθολία δύσκολη ἀφορᾶ τὰ κείμενα τῶν ψηφισμάτων.

Ἡ δρα εἶναι 5.05 καὶ θὰ συνεχίσωμεν εἰς τὰς 5.25.

Ο. κ. Φράγκος.

ΑΙΜ. ΦΡΑΓΚΟΣ :

Εἰσηγοῦμαι δημοσίᾳ τῆς διακοπῆς τῆς συνεδρίασεως ἡ Βουλὴ συνεχίσῃ ἐπὶ τῶν ὅλων θεμάτων, τὰ ὄποια εἶναι οὐκ διλίγα, καὶ ἐν πῷ μεταξὺ νὰ γίνῃ ἡ ἐπεξεργασία καὶ ἡ δακτυλογράφησις τῶν κειμένων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἀποκλείεται νὰ χρειασθῇ καὶ ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων τῶν Βουλευτῶν ἐπὶ τῶν ψηφισμάτων διὰ νὰ καθορίσουν τὰς θέσεις των. Καὶ ἐπομένως ἡ συνέχισις τῆς συζήτησεως θὰ δηγήσῃ εἰς δυσκολίας ὅταν τεθοῦν τὰ θέματα εἰς ψηφοφορίαν.

Ο. κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

“Ισως θὰ ήτο χρήσιμον καὶ θὰ ἐκερδίζαμεν χρόνον, Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἐάν οἱ εἰσηγηταὶ τῶν ψηφισμάτων συνενοοῦντο κατὰ τὸ διάλειμμα καὶ ίσως νὰ προκύψῃ ὡς ἀποτέλεσμα τῆς συνενοήσεως αὐτῆς ἐνιαίον ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἶναι καὶ αὐτὸ ποὺ μπορεῖ νὰ ἔξετασθῇ ὅλα φαντάζομαι ὅτι καὶ αἱ διάφοροι Κοινοθαύλευτικοὶ Ομάδες θὰ ἔχουν νὰ ἔξετάσουν τὴν θέσιν των ἐπὶ τῶν διαφόρων ψηφισμάτων.

Ἡ συζήτησις διακόπτεται.

(“Ωρα διακοπῆς 5.07 μ.μ.)

(“Ωρα ἐνάρξεως 6.20 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Συνεχίζομεν μὲ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος «Ἡ ἀνάγκη ἐπιθολῆς διγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν». Τὸ θέμα ἐνεγράφη τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Νίκου Σαμψών,

Κατά τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεως κατετέθησαν ψηφίσματα ὑπὸ τοῦ κ. Σαμψών καὶ τοῦ κ. Νεοκλέους, καὶ ἔγιναν τροποποιητικαὶ εἰσηγήσεις ὑπὸ τοῦ κ. Ζιαρτίδη.

Κατόπιν διαθουλεύσεων ἔξευρέθη κοινὸν κείμενον ψηφίσματος, τὸ διόποιον παρακαλῶ δπως ἡ Γραμματεία ἀναγνώσῃ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Η Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ἀφοῦ συνεζήτησε τὸ θέμα «Ἡ ἀνάγκη ἐπιθιλῆς ἀγορανομικοῦ ἀλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν» ἀποφασίζει καὶ καλεῖ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν δπως :

- (α) Καταθάλῃ συστηματικὰς προσπαθείας ὥστε τὸ πρόσθλημα τῆς συγκρατήσεως τῶν τιμῶν εἰς θεμιτὰ καὶ λογικά ἐπίπεδα νὰ ἀποτελέσῃ ἀδιωχώριστον τμῆμα μιᾶς ἐνιαίας οἰκονομικῆς πολιτικῆς διὰ τὴν χάραξιν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς δποίας νὰ ἀναλάθουν ἀπὸ κοινοῦ εὐθύνην ἡ Κυβερνητικής, οἱ ἐργοδόται καὶ αἱ συντεχνίαι.
- (β) Θέσῃ ὑπὸ βαθυτέραν ἐπανεξέτασιν τὴν δλην δημοσιονομικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς μὲ ἐπιδιώξιν τάς ἀπαραιτήτους μεταρρυθμίσεις διὰ τὴν προστασίαν τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου ἀπὸ τὸν κίνδυνον πληθωριστικῶν πιέσεων.
- (γ) Προχωρήσῃ εἰς τὴν ἔξαγγελίαν τῆς ἀγορανομικῆς πολιτικῆς καὶ εἰς τὴν καδικοπόλησιν τῆς ἀγορανομικῆς νομοθεσίας.
- (δ) Χωρήσῃ εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν μιᾶς ἐνιαίας ἀγορανομικῆς ἀρχῆς ἡ δποία νὰ εἴναι ἐντεταλμένη μὲ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ τὴν τήρησιν τῆς ἀγορανομικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν ἐκάστοτε ἀγορανομικῶν διατάξεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ ψήφισμα ἐγκριθῇ ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ ψήφισμα ἐγκρίνεται δμοφώνως καὶ θὰ διαθέσθῃ πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν διὰ δμόφωνων ψήφισμα τῆς Βουλῆς.

Τὸ ἐπόμενον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως είναι «Ἡ ἀνάγκη ταχείας ἐγκαταστάσεως μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς ἀπαντα τὰ Κυβερνητικὰ νοσοκομεῖα».

Τὸ θέμα ἐνεγράφη ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

Ἐπὶ τοῦ θέματος ἡκούσθη εἰσηγητικὴ δμιλία.

‘Υπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος ;

‘Ο κ. Ξενόπουλος, δ. κ. Κόσιης, δ. κ. Χριστοφίδης, δ. κ. Χατζηκακοῦ, δ. κ. Γεώργιος Σαββίδης καὶ δ. κ. Φράγκος.

Τὸν λόγον ἔχει δ. κ. Ξενόπουλος.

Ξ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφο.. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα περὶ ταχείας ἐγκαταστάσεως μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς ἀπαντα τὰ κυβερνητικὰ νοσοκομεῖα είναι ἔνα δξύτατον, σύγχρονον καὶ ζωτικὸν πρόσθλημα ἀπὸ ἀνθρωπιστικῆς σκοπιαῖς καὶ πιστεύομεν δτι πρέπει νὰ καταθληθῇ κάθε δυνατὴ προσπάθεια δι’ ἐπίλυσιν του.

‘Η υπαρξίς μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ χρονίας αίμοκαθάρσεως ἀπασχολεῖ ιατρούς, ἀσθενεῖς τῆς παθήσεως τῶν νεφρῶν, καὶ ἐν γένει τὸ εύρυτερον κοινὸν τόσον τῆς Κύπρου δσον καὶ τῶν ὑπολοίπων ἀλλων χωρῶν.

Αἱ μὲν πλουσιώτεραι χῶραι ἀντιμετωπίζουν τὸ πρόσθλημα πιὸ εὔκολα διὰ τῆς ὑπάρχεως πολλῶν τοιούτων μονάδων ἀνακουφίσεως.

Κάπως πιὸ εὔκολα ἵσως τὸ ἀντιμετωπίζουν καὶ οἱ ἔδω πλουσιώτεροι ἀσθενεῖς εἴτε διὰ τῆς μεταβάσεως των εἰς τὸ ἔξωτερικὸν εἴτε διὰ τῆς ἀγυρᾶς ἴδικῆς των μονάδος.

Τι θὰ γίνῃ ὅμως μὲ τοὺς ὑπολοίπους πτωχοὺς ἀσθενεῖς;

Μήπως θὰ πρέπει νὰ ἀναμένουν καρτερικά, ἔρμαια τῆς κακῆς των τύχης, τὸ ἀναπόφευκτον μοιραῖον;

Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν θὰ ἥτο τοῦτο ἀχαριστία καὶ ἐν πολλοῖς θάνατοις ἐκ μέρους τῆς κοινωνίας;

Μήπως θὰ πρέπει νὰ ἐλπίζουν εἰς τὴν τυχὸν φιλευσπλαχνίαν τῆς ἴδιωτικῆς πρωτοθουλίας καὶ δὴ ἀν αὐτῇ ἐκδηλωθῆ;

"Η μήπως θὰ πρέπει νὰ ἐλπίζουν καὶ νὰ θασίζωνται εἰς τὴν κρατικὴν μέριμναν ποὺ εἶναι φυσικώτερον καὶ λογικώτερον;

Δικαιολογημένα τόσον οἱ ἀσθενεῖς δὸσον καὶ οἱ ἴδιοι τῶν, οἱ δόποιοι καθημερινῶς ζοῦν ἀπὸ κοντά τὸ δρᾶμα προσφιλῶν προσώπων, ἀναμένουν ἐναγωνίως ὅπως ἀκούσουν κάτι τὸ οὐσιαστικὸν καὶ παρήγορον περὶ λήψεως μέτρων ἀνακουφίσεως ἐκ μέρους τῆς Κυθερνήσεως εἴτε ἐκ μέρους αὐτοῦ τοῦ Σώματος, τῆς Βουλῆς, διὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν.

Ορθὸν καὶ δίκαιον τὸ αἴτημα τῶν ἀναξιοπαθούντων αὐτῶν συνανθρώπων μας.

Ζητοῦν τὸ ἀπλούστατον καὶ στοιχειωδέστερον αἴτημα τὸ δόποιον δὲν ἔξικνεῖται πέραν τοῦ αἰτήματος δι' ἐπιθέσιν.

"Αν δι' ἄλλας περιπτώσεις ὑψώνωμεν τὴν φωνὴν μας, καὶ δικαιολογημένα, θεοβαίως, ὅπως ἡ Κυθέρηνησις ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς τὰς πτωχὰς μάζας εἰς μίαν θεομηνίαν, εἴτε αὕτη εἶναι ἀνομθρία ἢ χάλαζα ποὺ εἶναι καὶ ἐπίκαιρος εἴτε προερχομένη ἐξ ἄλλης αἰτίας ἢ δόποια δὲν δύναται νὰ προθλεφθῇ ἢ προληφθῇ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον καὶ προσπαθοῦμεν μὲ κάθε τρόπον καὶ μέσον νὰ τοὺς ἔξασφαλίσωμεν διὰ νομοθετημάτων καὶ σχεδίων ἀσφαλίσεως, ἀληθῶς διερωτῶμαι πόσον θὰ πρέπει νὰ ὑψώσωμεν τὴν φωνὴν μας εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν.

Σκοπός μας δὲν εἶναι δι' ὠραίων λόγων νὰ παρηγορήσωμεν τοὺς παρόντας ἀσθενεῖς ἀλλὰ νὰ προσπαθήσωμεν ὅπως τοὺς παράσχωμεν οὐσιαστικὴν θοήθειαν καὶ συμβουλάς.

"Ως πρὸς τὴν θοήθειαν ἔχομεν κάθε λόγον νὰ πιστεύωμεν εἰς τὰς ἔξαγγελίας τοῦ ἀρμοδίου Ὅπουργείου Ὅγειας ὅτι μελετᾷ τὸ δόλον θέμα καὶ ὅτι εἶναι διατεθειμένον νὰ ἀγοράσῃ ἀριθμὸν τοιούτων συσκευῶν. Εὐχόμεθα ὅπως διάριμδος εἶναι ἱκανοποιητικός καὶ τελευταίου τύπου διὰ τὰς ἀνάγκας δλῶν τῶν ἐπαρχιακῶν Νοσοκομείων καὶ ὅπως ἐπιταχυνθῇ τὸ συντομώτερον δυνατόν. Δὲν συμμεριζόμεθα ὅμως τοὺς φόβους τοῦ Ὅπουργείου ἐν σχέσει μὲ τὸ θέμα τοῦ τεχνικοῦ εἰδικευμένου προσωπικοῦ. Πιστεύομεν ὅτι εὐκόλως δύνανται νὰ ὑπερκερασθοῦν καὶ μάλιστα εἰς πολὺ μικρὸν χρονικὸν διάστημα.

Θὰ παρωτρύναμεν τοὺς ἀσθενεῖς ὡς καὶ τὸ εὐρύτερον κοινόν, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ λόγος τρομοκρατήσεως, ὅπως ἐπισκέπτωνται Ιατρὸν εἰς περιπτώσεις ἐνοχλήσεων εἴτε εἰς τὴν περιοχὴν τῶν νεφρῶν δι' ἀπλῶν πόνων ἢ κωλικῶν ἢ ἐνοχλήσεων κατὰ τὴν οὐρησίν, εἴτε αὕτη ἐμφανίζεται ὡς αἰματουρία, ἢ δυσσουρία.

Οὐδέποτε μία νεφρίτις ἀρχίζει ὡς χρονία μὲ τὰ πιθανὰ συνεπακόλουθα τῆς τελείας ἀχρηστεύσεως τῆς φυσιολογικῆς λειτουργίας τῶν νεφρῶν.

Διέρχεται πολλὰ στάδια καὶ μάλιστα πλείστας φοράς κατόπιν μακροῦ χρονικοῦ διαστήματος δι' αὐτὸ καὶ λέγεται χρονία. "Αν ληφθοῦν τὰ δέοντα μέτρα ἔγκαιρως, πολλὰ δύνανται νὰ ἀποφευχθοῦν καὶ νὰ παρασχεθῇ θοήθεια ὅτε καὶ θὰ εἶναι πλέον οὐσιαστική.

Περισσοτέρα σημασία θὰ πρέπει νὰ δίδεται εἰς τὴν προληπτικὴν Ιατρικὴν παρὰ τὴν θεραπευτικὴν τοιαύτην.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Κόσιης.

Ν. ΚΟΣΙΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ή άμεσος άναγκη έγκαιταστάσεως μονάδων τεχνητού νεφρού είς δλα τά Κυβερνητικά νοσοκομεία τής Κύπρου προσθάλλει κατά τρόπον έπιτακτικόν. Ούδολος άμφισθητεῖται τὸ γεγονός διτή ή το. αύτη έγκαταστάσις τεχνητῶν νεφρῶν θὰ ἀπαιτήσῃ καὶ χρήματα ἄλλα καὶ τὸ ἀπαραίτητον εἰδικευμένον προσωπικόν διὰ τὴν χρησιμοποίησίν των. Δέν ἀποκλείσμεν ἐπίσης διτή δυνατόν καὶ σλλα τεχνικῆς φύσεως προσθήματα νά υπάρχουν ἐν προκειμένῳ. Άλλα, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐνώπιον τῆς οἰκονομικῆς δαπάνης καὶ τῶν τεχνικῶν προσθήματων τὰ δποία θὰ ἀνακύψουν, ἀντιπαρατάσσεται τὸ μέγα θέμα τῆς ζωῆς τὸ δποίον δὲν δύναται οὔτε εἰς χρῆμα νά ἀποτιμηθῇ ἄλλ. οὔτε καὶ μὲ τεχνικά δεδομένα νά παραθληθῇ. Πιστεύομεν ἀκραδάντως διτή διά τῆς έγκαταστάσεως τεχνητῶν νεφρῶν είς τὰ νοσοκομεία τῆς Κύπρου θὰ προσδοθῇ ή δυνατότης είς ἔκστοιτάδας νεφροπαθῶν συνανθρώπων μας νά ἀποφύγουν τὸν θάνατον ἄλλα καὶ νά καταστοῦν παραγωγικά μέλη τῆς κοινωνίας. Άλλα καὶ ἔαν ἀκόμη διά τῶν τεχνητῶν νεφρῶν θὰ παρείχετο ἀπλῶς ή δυνατότης παρατάσσεως τῆς ζωῆς τῶν διαξιοπαθούντων τούτων συνανθρώπων μας καὶ πάλιν θὰ υπεστηρίξαμεν διτή χρέος τῆς Κυβερνήσεως θὰ ἡτο νά τούς παράσχῃ αὐτήν τὴν δυνατότητα νά παρατείνωσι τὸν χρόνον τῆς ζωῆς των. Ή Κυθέρησις δφείλει νά ἀντιληφθῇ διτή, δὲν ἀποτελεῖ μιᾶς δποιασδήποτε μορφῆς οἰκονομικήν ἐπιχείρησιν, ή δποία προγραμματίζει τὸ ἔργον τῆς καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις μὲ μοναδικὸν κριτήριον τὴν στάθμην μεταξὺ δαπάνης καὶ κέρδους καὶ τὴν οἰκονομικήν ἀποδοτικότητα τῶν ἐκτελουμένων υ' αὐτῆς ἔργων. Ή Κυθέρησις ἀποτελεῖ πρωτίστως τὸν κατ' ἔξοχήν παράγοντα κοινωνικῆς ὀφελείας, καὶ κατ' ἔξοχήν κοινωνικῆς φύσεως είναι ή ἀποστολή τῆς. Καὶ ἔντος τῶν πλαισίων τούτων καὶ υπὸ τὸ πρίσμα τούτο ὀφείλε πρὸ πολλοῦ νά είχεν ἀντικρύσει τὸ τεραστίας κοινωνικῆς σημασίας τούτο θέμα.

"Εκατοντάδες οἰκογενειῶν πτωχῶν βιοπαλαιστῶν ἀναμένουν ἀπὸ τὴν Κυθέρησιν νά ἔλθῃ ἀρωγός πρὸς αὐτάς, ἔκατοντάδες οἰκογενειῶν ἀναμένουν ἀπὸ τὴν Κυθέρησιν νά προσθῇ είς μίαν δαπάνην δ.α τὴν σωτηρίαν τῶν προστατῶν των, μίαν δαπάνην ή δποία, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, θὰ καταθληθῇ υπὸ τοῦ συνόλου τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Καὶ εἰμεθα θέσαιοι διτή ούδεις Κύπριος φορολογούμενος θὰ υψώσῃ φωνήν διαμαρτυρίας ἔαν ή Κυθέρησις ἥθελε προσθῆ εἰς τὴν ἔγκατάστασιν τεχνητῶν νεφρῶν καθ' διτή προθύμως θὰ συνεισέφερε πρὸς τούτο. Δέν πρόκειται νά ἀπασχολήσω τὸ Σῶμα περισσότερον οὔτε ως πρὸς τὴν ἀνάγκην οὔτε ως πρὸς τὴν δυνατότητα τῆς ἔγκαταστάσεως τεχνητῶν νεφρῶν είς τὰ νοσοκομεία τῆς Κύπρου. Είμαι θέσαιος διτή: καὶ ή ἀνάγκη καὶ ή δυνατότης προκύπτουν κατά τρόπον διδιαιμφισθήτον. Καὶ ἐκείνο τὸ δποίον ἀπομένει είναι ή Κυθέρησις, ἀνταποκρινομένη πρὸς τὸ αἴτημα τῆς Βουλῆς καὶ τὸ διμόθυμον αἴτημα τῆς κοινῆς γνώμης, νά χωρήσῃ τὸ ταχύτερον εἰς τὴν ἔγκατάστασιν τεχνητῶν νεφρῶν διά νά ἀποδείξῃ διτή ἔκτιμα δρθῶς καὶ ἀντιλαμβάνεται ως πρέπει τὴν κοινωνικήν, ἀνθρωπιστικήν ἀποστολήν τῆς.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ θέμα παροχῆς ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως είς τὸν λαὸν συγκινεῖ τὸν κάθε ἀνθρωπον.

Τὸ νά ἀπαλύνωμεν τὸν ἀνθρώπινον πόνον είναι θέμα εύγενικόν, είναι καθῆκον ἀνθρωπιστικόν.

Τὴν ἀνάγκην διά τὴν ἔγκατάστασιν μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ είς τὰ νοσοκομεία τῆς Κύπρου ἔρχεται νά υπογραμμίσῃ σήμερον καὶ ή Βουλή.

Θὰ είμαι πολὺ σύντομος καὶ πιστεύω ότι θὰ ἐπισύρω τὴν προσοχὴν τῶν συναδέλφων εἰς κάτι τὸ δόποιον δὲν ἀνεφέρθη οὕτε ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ οὕτε ὑπὸ τῶν δύο προηγουμένων συναδέλφων οἱ δόποιοι ἡγόρευσαν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

Πρωτίστως διὰ τὴν ἔγκατάστασιν μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ χρειάζονται χῶροι ὡς ἐπίσης καὶ ἡ δαπάνη τούλαχιστον ἐκ £2.000 δι' ἐκάστην μονάδα. Κάθε τεχνητὸς νεφρὸς ἔξυπηρτεῖ μόνον δύο ἄρρωστους τὴν ἡμέραν δεδομένου ότι διὰ κάθαρσιν καὶ θὰ παραμένῃ 8–10 ὥρας. Ἐάν ὑπόθεσωμεν ότι ἔχομεν 100 ἄρρωστους, τότε τὰ μηχανήματα θὰ κάμινον 250 διαλύσεις τὴν ἔθδομάδα καὶ κατὰ συνέπειαν θὰ χρησιμοποιοῦνται 250 φίλτρα ἐπὶ £10, δηλαδὴ £2.500 τὴν ἔθδομάδα καὶ περὶ τὰς £130.000 ἐπησίως.

Δὲν πρέπει νὰ παραβλέπωμεν δὲ τὸ γεγονός ότι χρειάζεται καὶ προσωπικόν, νοσοκομειακὸν προσωπικόν καὶ παρεμφερῆ ἔργαστήρια πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον.

Μὲ τὴν ἀναφοράν μου εἰς τὴν δαπάνην δὲν λέγω ότι δὲν πρέπει νὰ ἔγκατάστασθοῦν μονάδες τεχνητοῦ νεφροῦ. "Ισα-Ισα πρέπει τούλαχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἔγκατασταθοῦν καὶ αὐτὸς εἶναι εἰς πίστιν τῆς Κυθερήσεως, διότι ἀμέσως ἀνταπεκρίθη καὶ δὲν ἀπέρριψε τὸ αἴτημα καὶ κάμινει διαθήματα πρὸς τὸν σκοπὸν ἔγκαταστάσεως μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ καὶ δῆλοι ἐλπίζομεν ότι, διὰ τῆς συζητήσεως αὐτῆς καὶ τῆς ὑπογραμμίσεως ότι πρέπει νὰ ἔγκατασταθοῦν αἱ μονάδες αὐταὶ θὰ ἔγκατασταθοῦν τὸ ταχύτερον τούλαχιστον εἰς τὸν κεντρικὸν Νοσοκομεῖον τῆς Λευκωσίας.

Ἐκεῖνο τὸ δόποιον θὰ ἔξυπηρτήσῃ περισσότερον καὶ θὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα εἶναι, δῆλως ἀνεφέρθη ὅπὸ δῆλα τὰ Μέλη εἰς ἀναλόγους συζητήσεις, ἡ υἱοθέτησις ἐνὸς γενικοῦ κρατικοῦ σχεδίου Ιατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ πραγματικῶς θὰ ἀνακουφίσωμεν τοὺς πάσχοντας δῆλοι μόνον ἀπὸ τὰ νοσήματα αὐτά, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ διάφορα νοσήματα καὶ τότε πραγματικὰ θὰ ἀνακουφίσωμεν καὶ θὰ ἀπαλύνωμεν τὸν ἀνθρώπινον πόνον. Πλὴν δῆμως πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ότι χρειάζεται καὶ πίστωσις χρόνου καὶ νὰ γνωρίζωμεν ότι ἡ ἔγκατάστασις μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ δὲν σημαίνει ίασιν τῶν ἀσθενῶν. Πρέπει οἱ Ιατροί ἐν τῇ Βουλῇ οἱ δόποιοι θὰ ἀγορεύσουν—ὡς ἡκουσα προηγουμένως—νὰ δώσουν τὴν ἀνάλυσιν των καὶ νὰ εἴπουν ότι εἶναι μία παρατασις τῆς ζωῆς τῶν ἀσθενῶν αὐτῶν, ἐκτὸς ὀρισμένων περιπτώσεων ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ θεραπευθοῦν καὶ νὰ ἀποτραπῇ πολλὲς φορὲς ὁ θάνατος.

Κατὰ συνέπειαν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔγκατασταθοῦν μονάδες τεχνητοῦ νεφροῦ καὶ εἶναι ἀνάγκη αἱ μονάδες αὐταὶ νὰ ἔγκατασταθοῦν τὸ συντομώτερον εἰς τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον τῆς Λευκωσίας.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο. κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Δὲν θὰ θίξω τὴν αἰσθηματικὴν πλευράν τῆς ἀνάγκης παροχῆς τεχνητῶν νεφρῶν εἰς τὰ κρατικὰ μας νοσοκομεῖα καὶ δὲν συμφωνῶ μὲ τὸν κ. Χριστοφίδην ότι αὐτὸς πρέπει νὰ γίνῃ μόνον εἰς τὸ Κεντρικὸν Νομοσοκεῖον. Αὐτὸς πρέπει νὰ γίνῃ εἰς δῆλα τὰ ἐπαρχιακὰ νοσοκομεῖα. Ἀλλὰ διὰ χρονίας νεφροπαθείας ἡ ώφέλεια, τὴν δόποιαν θὰ δώσῃ ὁ τεχνητὸς νεφρός, εἶναι μικρᾶς διαρκείας.

Παρ' δῆλον ποὺ ἡ ώφέλεια αὐτὴ εἰς τὰς χρονίας νεφροπαθήσεις εἶναι πολὺ μικρά, ὑπάρχουν περιπτώσεις ὅπου ἡ χρῆσις τῶν τεχνητῶν νεφρῶν εἶναι σωτήριος διὰ νεαρούς τραυματίας κατόπιν σοθαρῶν ἀτυχημάτων, ὅπου ἡ οὐραιμία ἔπερχεται λόγω ἐμφράξεως καὶ νεφριδίων ὑπὸ αἰμοσφαιρίνης ἡ μυοσφαιρίνης ἢ ὑπὸ λίπους λόγω συντρίψεως μυώνων ἡ κατόπιν ἐκτεταμένων ἔγκαυμάτων ἡ πολλαπλῶν καταγμάτων.

Ἐδὲν ἡ οὐραιμία ἀποφευχθῆ ἐις τοιαύτας περιπτώσεις διὰ τῆς χρήσεως τοῦ τεχνητοῦ νεφροῦ, ἡ ἐμφράξις εἰς πλείστας περιπτώσεις θὰ λυθῇ, οἱ νεφροὶ θὰ ἀναλάσσουν καὶ ὁ ἀσθενής θὰ σωθῇ.

Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ εἰς περιπτώσεις παραλύσεως τῶν νεφριδίων κατόπιν δηλητηριάσεων ή κατόπιν ἀνοξαιμίας ὡς ἐπέρχεται μετὰ ἀπὸ μεγάλην αἷμορ-ραγίαν ή θαρροῦ “Shock”.

Ἐάν ἡ οὐραιμία ἀποφευχθῇ διὰ τῆς χρήσεως τοῦ τεχνητοῦ νεφροῦ, ή παρά-λυσις θὰ λυθῇ καὶ δὲ νεφρός θὰ ἀναλάθῃ.

Αὐτὸ καθιστᾶ τὴν ἄμεσον ἔγκαταστασιν τεχνητῶν νεφρῶν εἰς δλα τὰ κρατικά νοσοκομεῖα πλέον ἐπιθεθλημένην.

Καὶ λέγω εἰς δλα διότι πολλάκις εἰναι δύσκολον καὶ κάποτε ἀδύνατον δι’ ἔνα θαρέως ἀσθενοῦντα νὰ μεταφερθῇ ἐν καταστάσει οὐραιμίας εἰς τὸ κεντρικὸν Νοσοκομεῖον.

Σᾶς εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο. κ. Σαββίδης Γεώργιος.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Τὸ θέμα τῆς ἔγκαταστάσεως συγχρόνων μονάδων «αἷμοκαθάρσεως» ή «τε-χνητοῦ νεφροῦ» στὰ Κυθερητικά νοσοκομεῖα καὶ, πρῶτ’ ἀπ’ δλα, στὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον, παρ’ δλο πο εἰναι θασικὰ ἔνα ἐπὶ μέρους ζήτημα τῶν Ιατρικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ παρ’ δλο ποὺ ἀφορᾶ τὴν Ιατρικὴ περίθαλψη μερικῶν δεκάδων ἀνθρώπων τὸν χρόνο, συγκ. νεὶ τὸ εὐρύτερο κοινὸ καὶ ίδιαίτερα τὸν Ιατρικό μας κόσμο. Τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ πηγάζει ἀπὸ τὰ θασιεῖα ἀνθρωπιστικά αἰσθήματα τοῦ λαοῦ μας, καὶ ἀπὸ τὸ Ισχυρὸ ἐνδιαφέρον δλων γιὰ σταθερὴ ἀνάπτυξη καὶ ἐκσυγχρονισμὸ τῶν Ιατρικῶν μας ὑπηρεσιῶν, ίδιαίτερα τῶν Κυθερητικῶν.

‘Η ἀπάντηση ποὺ ἔδωσε δ ἔντιμος ‘Υπουργὸς ‘Υγείας σὲ ἐρώτηση τοῦ ἔντιμου συναδέλφου κ. ‘Ανδρέα Νεοκλέους ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἔγκαταστάσεως «ΤΕΧΝΗΤΟῦ νεφροῦ» περιέχει ὠρισμένα θετικά σημεῖα τὰ δποῖα ὑπογραμμίζω, γιατὶ μποροῦν νὰ ἀποτελέσουν θάση γιὰ τὴν ἀντ. μετώπιση τοῦ ζητήματος στὸ ἄμεσο μέλλον.

Σχετικὰ ἀναφέρει δ. κ. ‘Υπουργὸς δτὶ : «Ἐν τῷ Γενικῷ Νοσοκομείῳ Λευκωσίας λειτουργεῖ δι’ δξείας καταστάσεις μία τοιαύτη μονάς αἷμοκαθάρσεως, προγραμματίζεται δὲ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ προμήθεια καὶ ἔτέρων, νοούμενου δτὶ θὰ ἔξασφαλισθῶν αἱ ὑπηρεσίαι εἰδικευμένου προσωπικοῦ». Τὸ ἴδιον περίπου ἐκφράζε. καὶ ἡ τελευταία παράγραφος τῆς ‘Απαντήσεως, ἡ δποία ἀναφέρει ἐπὶ λέξει δτὶ «τὸ ‘Υπουργεῖον ‘Υγείας προγραμματίζει τὴν κατὰ στάδια ἀντιμετώπισιν τοῦ προσθήματος τούτου διὰ τῆς κατ’ ἀρχὴν εἰδικεύσεως τοῦ ἀναγκαιοῦντος προσωπικοῦ».

Αὐτὰ εἰναι τὰ θετικὰ καὶ ἐνθαρρυντικὰ σημεῖα τῆς ‘Απαντήσεως τοῦ κ. ‘Υπουργοῦ. ‘Υπάρχουν δκως στὴν ‘Απάντηση ἄλλα σημεῖα τὰ δποῖα προκαλοῦν ἀνησυχίες καὶ ἀθεταιότητα, γιατὶ τονίζουν ὑπερβολικὰ καὶ ίσως μάλιστα νὰ ὑπερβάλλουν τὶς ἀντικε. μενικές οίκονομικές καὶ τεχνικές δυσκολίες ποὺ ὑπάρχουν.

‘Ασφαλῶς ἔχει μεγάλη σημασία ἡ εἰδίκευση ἐπαρκοῦς Ιατρικοῦ καὶ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ καὶ συμφωνοῦμεν δτὶ αὐτὸ πρέπει νὰ γίνη «μετὰ τῆς προστούσης εὐθύνης», γιατὶ πραγματικὰ ὑπάρχουν κίνδυνο. ἐπιπλοκῶν γιὰ τοὺς ἀσθενεῖς ποὺ χρησιμοποιοῦν ἐπανειλημμένως τὰ μηχανήματα αἷμοκαθάρσεως. ‘Επομένως τὸ προσωπικό πρέπει νὰ εἰναι ἀριστα καταρτισμένο καὶ ἐπαρκές.

Μὲ τὸ ἐπίπεδο, δκως, τῶν Ιατρικῶν ὑπηρεσιῶν ποὺ διαθέτει ἡ Κύπρος, δὲν νομίζουμε δτὶ θὰ χρειασθῇ μακρὸ χρονικὸ διάστημα γιὰ νὰ προετο. μασθῇ τὸ ἀπαραίτητο προσωπικό γιὰ τὴ λειτουργία 2-3 μονάδων αἷμοκαθάρσεως στὸ Γενικὸ Νοσοκομεῖο καὶ στὰ ἄλλα νοσοκομεῖα.

Τὸ βοηθητικὸ προσωπικό, τεχνικό καὶ νοσηλευτικό, μπορεῖ νὰ εἰδικευθῇ σὲ διάστημα τριῶν μηνῶν, ὅπως μᾶς θεβαιώνουν οἱ εἰδίκοι. Εύτυχῶς ὑπάρχουν σήμερα ἀρκετοὶ Κύπριο. Ιατροί, στὴν Κύπρον καὶ τὸ ἔξωτερικόν, ποὺ ἔχουν τὴν ἀναγκαία εἰδίκευση καὶ θὰ μποροῦσαν νὰ προσφέρουν στὸ ἄμεσο μέλλον τὶς ὑπηρεσίες τους σ’ ἔνα τέτοιο τμῆμα μὲ μονάδες αἷμοκαθάρσεως.

Τὸ δεύτερο σοθαρὸ πρόβλημα εἰναι τὸ οἰκονομικό, τὸ ὅποιο δ. κ. Ὑπουργός χαρακτηρίζει σάν «δισεπίλυτον» στὴν Ἀπάντησή του. Δὲν παραθέπουμε τὸ γεγονός ὅτι ἡ δαπάνη, κυρίως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως, δύο ἔως τριῶν μονάδων αἴμοκαθάρσεως εἰς τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον θὰ εἰναι σημαντικὴ καὶ θὰ αὐξήσῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ίδρυματος τούτου κατὰ μερικὲς δεκάδες χιλιάδες λιρῶν. Δὲν μποροῦμε, δημοσίως, νὰ δεχθοῦμε ὅτι ἡ δαπάνη εἰναι τόσο μεγάλη ποὺ δικαιολογεῖ τὴν ἀπόρριψη ἢ ἔστω τὴν ἀναβολὴ τῆς ἐγκατάστασης τῶν νέων μονάδων αἴμοκαθάρσεως.

Παρ' ὅλο ποὺ είμαστε ἀναγκασμένοι νὰ μελετοῦμε πάντοτε τὴν οἰκονομικὴ πλευρὰ τῶν ζητημάτων καὶ νὰ λεραρχοῦμε τὶς διάφορες ἀνάγκες τοῦ τόπου, σὲ τέτοιες περιπτώσεις, ὅταν δηλ. πρόκειται γιὰ τὴ σωτηρία ἀνθρωπίνων ζωῶν, εἰναι πολὺ δύσκολο καὶ λανθασμένο νὰ σταθοῦμε εἰδικὰ στὴν οἰκονομικὴ ἀποδοτικότητα ἐνὸς ἔργου.

'Απὸ μιὰ ἀποψη, δημοσίως, ἡ ἐγκατάσταση αὐτῶν τῶν μονάδων αἴμοκαθάρσεως θὰ εἰναι καὶ οἰκονομικὰ ἀποδοτικὴ γιὰ τοὺς ἔξῆς λόγους: Πολλοὶ ἀσθενεῖς, ἀπὸ Ἐλλειψη τέτοιων μονάδων στὴν Κύπρο ἀναγκάζονται νὰ μεταβαίνουν στὸ ἔξωτερικὸ γιὰ θεραπεία, δαπανώντας ὑπέρογκα ποσά ἢ ξοδεύοντας δλόκληρη τὴν οἰκογενειακὴ τους περιουσία. Ταυτόχρονα ταλαιπωροῦνται καὶ θέτουν σὲ κίνδυνο τὴν ύγεια καὶ τὴ ζωὴ τους.

Μερικοὶ ἀσθενεῖς μὲ χρονία βλάβῃ τῶν νεφρῶν ἀναγκάζονται νὰ προμηθευτοῦν ίδιωτικῶν μικρὲς μονάδες αἴμοκαθάρσεως καὶ ἄλλοι παροτρύνουν ίδιωτικούς ιατρούς νὰ εἰσάχουν τέτοιες μονάδες στὶς ίδιωτικές κλινικές. Ἡ θεραπεία στὸ ἔξωτερικὸ καὶ οἱ ίδιωτικές μονάδες εἰναι πολυδάπανες καὶ ἔξυπρετοῦν μόνο ἔνα μικρὸ ποσοστὸ ἀσθενῶν μὲ μεγάλο εἰσόδημα. Οἱ πολλοὶ ἀσθενεῖς, ποὺ δὲν εἰναι πλούσιοι, μένουν ἀθοήθητοι, ἔστω κ. ἢ ἀν πρόκειται γιὰ περιπτώσεις δεξείας μορφῆς, δπως ἀνέφερεν ὁ κ. Χατζηκακοῦ ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ σωθῶν μὲ μικρὸ ἀριθμὸ αἴμοκαθάρσεων.

'Απ' αὐτὰ φαίνεται ὅτι ὁ πιὸ οἰκονομικὸς καὶ ἀποτελεσματικὸς τρόπος λύσης τοῦ προβλήματος εἰναι ἡ εἰσαγωγὴ μονάδων αἴμοκαθάρσεως στὰ Κυθερνητικὰ νοσοκομεῖα ἢ στὸ Γενικὸ Νοσοκομεῖο ἀρχικά. Αὐτὸ στὶς Κυπριακές συνθῆκες ὅχι μόνο δὲν θὰ δημιουργήσῃ, ὅλλα θὰ λύση πραγματικὰ πολλὰ ἐπιστημονικά, κοινωνικά καὶ οἰκονομικά προσβλήματα.

Εἰναι γνωστὸ ἔξ ἄλλου, ὅτι στὰ Κυθερνητικὰ νοσοκομεῖα ἔκτὸς ἀπὸ τοὺς δημόσιους ὑπάλληλους μόνον οἱ ἀποροὶ ἔχουν δωρεάν ιατρικὴ περιθαλψη. Ἐπομένως οἱ εὕποροι ἀσθενεῖς θὰ ἐπωμισθοῦν μέρος τῆς δαπάνης γιὰ τὴν λειτουργία τῶν μονάδων αἴμοκαθάρσεως. Τοῦτο πρέπει νὰ ληφθῇ υπ' ὅψῃ ὅταν θὰ μελετᾶ ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία τὴν οἰκονομικὴ πλευρὰ τοῦ θέματος, τὴν ὅποιαν ἔχει χαρακτηρίσει σάν δυσεπίλυτη.

Τελειώνοντας ἐπαναλαμβάνων ὅτι ὑποστηρίζουμε τὴν ὅσο τὸ δυνατὸ ταχύτερη ἐγκατάσταση νέων μονάδων αἴμοκαθάρσεως στὸ Γενικὸ Νοσοκομεῖο. Ἡ Κυθέρνηση πρέπει ἀσφαλῶς νὰ προχωρήσῃ «ἐπὶ τῇ βάσει μακροπνόου προγράμματος», δπως ἀνέφερε δ ἔντιμος κ. Ὑπουργός, ὅλλα αὐτὸ δὲν σημαίνε. πὼς μπορεῖ νὰ ἀναβάλλῃ τὴν ἐγκατάσταση νέων «τεχνητῶν νεφρῶν» ποὺ εἰναι πιὰ ἀμεση καὶ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη. Πραγματικὰ ἡ ἐγκατάσταση αὐτῶν τῶν μονάδων μπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ τὸ πρῶτο θῆμα γιὰ τὴν πραγματοποίηση πιὸ μακρόχρονων σχεδίων σ' αὐτὸν τὸν τομέα τῆς ιατρικῆς περιθάλψεως.

Καταλαμβαίνουμε πὼς ἡ Κυθέρνηση καὶ οἱ ιατρικές τῆς ὑπηρεσίες δὲν μποροῦν νὰ προχωρήσουν χωρὶς ὀλόπλευρη μελέτη τοῦ ζητήματος καὶ χωρὶς τὴ λύση ὅλων τῶν συναφῶν προβλημάτων, ἐπιστημονικῶν, τεχνικῶν, οἰκονομικῶν, προσωπικοῦ, κ.ά. Γι' αὐτὸ εἰναι ἀμεσο καθῆκον τῶν ιατρικῶν ὑπηρεσιῶν νὰ συμπληρώσουν καὶ νὰ ὑποθάλλουν στὴν Κυθέρνηση μιὰ τέτοια μελέτη τὸ ταχύτερο. "Ισως δὲν θὰ ἥταν ἀσκοπο νὰ ζητήσῃ ἡ Βουλὴ ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία νὰ κατατεθῇ στὸ Σῶμα ἢ μελέτη αὐτὴ μόλις εἰναι ἐτοίμη. "Ετσι θὰ μπορέσουμε νὰ παρακολουθήσουμε καλύτερα τὶς ἔξελιξεις στὸ θέμα αὐτὸ καὶ νὰ συμβάλλουμε στὴν καλύτερη προώθηση καὶ λύση τοῦ ζητήματος.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Σαθρίδης Γεωργιος ἀπό τὴν Ἀπάντησιν τοῦ ἐντίμου Ὑπουργοῦ, ἡ δοκία ἀναφέρει ὅτι ἡ Κυβερνητική προγραμματίζει τὸ θέμα, αἰσθάνεται κάποιαν ἀνακούφισιν ὅτι τὸ θέμα ἔτέθη ἐπὶ τῆς δρῆς θάσεως.

Δὲν διαφωνῶ μὲν τὸν κ. Σαθρίδην. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐκ πείρας γνωρίζω πόσον θραδυκίνητος εἶναι ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς καὶ ἐπειδὴ γνωρίζω πόσον ραγδαῖως κινεῖται ὁ θάνατος, ἀνησυχῶ διὰ τὸ θέμα τοῦ προγραμματισμοῦ.

Ἀναφέρω αὐτὰ διὰ νὰ τονίσω τὴν ἀνάγκην ταχυρύθμου ἐπιλύσεως τοῦ θέματος διὰ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Κύπρον ἀριθμοῦ μονάδων καὶ ἐν ἀνάγκῃ προσωρινά εἰδικευμένου προσωπικοῦ ἐκ τοῦ ἑξωτερικοῦ, μέχρις ὅτου δλοκληρωθῇ τὸ τελικὸν σχέδιον ἀντιμετωπίσεως τοῦ προθλήματος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Διότι θά ήτο ἀνθρώπινον δρᾶμα ἐάν ἀπολεσθοῦν ζωαὶ λόγω τοῦ ὅτι μελετῶμεν, προγραμματίζομεν, ἔτοιμαζόμεθα ἀλλὰ δὲν ἔχομεν τὰ μέσα νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὸν κίνδυνον.

Πιστεύω ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ἔκεινο τὸ δόπιον ἐνδείκνυται νὰ γίνη εἶναι ἡ ἀμεσος εἰσαγωγὴ δύο, τριῶν ἢ τεσσάρων μονάδων καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἡ ἔξεύρεσις ἐπὶ συμβάσει πεπειραμένου προσωπικοῦ, μέχρις ὅτου εἰδικευθοῦν Κύπριοι εἰς τὴν χρῆσιν των διὰ νὰ σώσωμεν ἀνθρωπίνας ζωάς.

‘Ο κ. Φράγκος ἔχει τὸν λόγον.

ΑΙΜ. ΦΡΑΓΚΟΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ γεγονός ὅτι τὰ νοσοκομεῖα μας καὶ εἰδικῶς τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Λευκωσίας στερούνται μονάδων τεχνητῶν νεφρῶν ἀποτελεῖ οὐσιώδη παράλειψιν καὶ καθιστᾶ ἐπιτακτικὴν τὴν ἀνάγκην διὰ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον προσωθῆση τὸ ταχύτερον δυνατὸν τὴν ἔγκαθίδρυσιν τοιούτων μονάδων.

Ο ἔντιμος Ὑπουργὸς Ὅγειας, ἀπαντῶν εἰς σχετικὴν Ἐρώτησιν τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Νεοκλέους, ἀνέφερεν ὅτι τὸ θέμα τῆς χρονίας αἰμοκαθάρσεως διὰ τῶν τεχνητῶν νεφρῶν εἶναι περίπλοκον, συνυφασμένον μετὰ πληθύος προϋποθέσεων ἐπιστημονικῶν, οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἄλλων. Προσέτι δὲ ἡ ἀνεπάρκεια εἰδικευμένου ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ καὶ νοσηλευτικοῦ τοιούτου ἀποτελεῖ βασικὸν λόγον διὰ τὴν μὴ μέχρι σήμερον ἔγκατάστασιν τεχνητῶν νεφρῶν εἰς τὰ νοσοκομεῖα μας, περαίνει ἡ Ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργοῦ.

Λυποῦμαι νὰ παρατηρήσω ὅτι δὲν δύναμαι παρὰ νὰ συμφωνήσω μετὰ τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Νεοκλέους ὅτι ἡ ἀπάντησις αὐτὴ δχι μόνον δὲν εἶναι ίκανοποιητικὴ ἀλλὰ εἶναι καὶ ἀπογοητευτική. Δὲν νομίζω ὅτι ἡ ἔγκαθίδρυσις μονάδων τεχνητῶν νεφρῶν εἶναι καθ' οἰονδήποτε τρόπον περίπλοκος. Συμφωνῶ ὅτι προϋποθέτει ἔξασκησιν εἰδικευμένου προσωπικοῦ, δμως ἡ ἔξασκησις αὐτὴ δὲν ἀπαιτεῖ μακρὸν χρονικὸν διάστημα ἀλλὰ δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἐντὸς δλίγων μόνον ἔθδομάδων. Τὸ πρόβλημα τοῦτο συμφωνῶ ὅτι εἶναι οἰκονομικὸν καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου. Δὲν δύναμαι νὰ ὑπολογίσω ὀκριθῶς τὶ θά στοιχίσῃ εἰς τὸν κρατικὸν προϋπολογισμόν, δμως, ἐξ δσων δύναμαι νὰ γνωρίζω ὑπὸ τὴν ιδιότητά μου ὡς Ιατροῦ, ἡ δαπάνη, τόσον διὰ τὴν ὀγοράν τῶν τεχνητῶν νεφρῶν δσον καὶ διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν, ἀν καὶ σημαντική, δὲν θά εἶναι τόσον μεγάλη δσον τὸ Ὑπουργείον προϋπολογίζει.

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ θίξω τὴν ἐπιστημονικὴν πλευράν τοῦ διλού προθλήματος, ἐάν δηλαδὴ ἡ χρησμοποίησις τῶν τεχνητῶν νεφρῶν διὰ τὴν χρονίαν αἰμοκαθάρσιν τῶν νεφροπαθῶν ἐπιλύῃ δριστικῶς τὸ θέμα τῆς ἐπιθιώσεως των ἡ τῆς ἐπανόδου των ἔστω καὶ προσωρινῶς εἰς τὴν κανονικὴν καὶ παραγωγικὴν ζωήν. Τὸ θέμα τοῦτο εἶναι αὐστηρῶς ἐπ.στημονικὸν καὶ νομίζω ὅτι δὲν εἶναι δρόμον νὰ ἀποτελέσῃ θέμα δημοσίας συζητήσεως καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς. Τὸ θέμα τὸ δόπιον συζητεῖται τώρα εἶναι τὸ καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸ συμπληρώση τὸ ὑπάρχον κενὸν καὶ προσθῇ τὸ ταχύτερον εἰς τὴν ἔγκατάστασιν τῶν ἀναγκαιουσῶν μονάδων τεχνητῶν νεφρῶν. Μόνον

διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ θά δύνανται νὰ βοηθήσωσιν αἱ ἰατρικαὶ ὑπηρεσίαι ἀποτελεσματικῶς πολλοὺς ἀσθενεῖς πάσχοντας ἀπὸ δξείας περιπτώσεις νεφροπαθειῶν, ὅπως π.χ. οὐρίας, διαφόρους δηλητηριάσε.ς, κ.λ.π., συγχρόνως δὲ θά δύνανται νὰ χαρίζωσι τούλαχιστον τὴν ἀνακούφισιν καὶ τὴν ἐλπίδα εἰς πολλάς, ἄλλας δεκάδας χρονίων νεφροπαθῶν τοὺς δποίους ἡ σημεριṇή θεραπευτικὴ δὲν δύνανται νὰ βοηθήσῃ διαφορετικά. Ἀκριβῶς διὰ τὴν ἀνακούφισιν τοῦ πόνου αὐτῶν τῶν ἀτυχῶν ἀσθενῶν νομίζομεν ὅτι οἰαδήποτε οἰκονομικὴ ἐπ.Θάρυνσις τοῦ Προϋπολογισμοῦ μας δὲν θὰ γίνη ἐπὶ ματαίφ. Τοῦτο θὰ ἀποτελῇ ἔργον ἀνθρωπιστικὸν καὶ θεάρεστον καὶ ὡς τοιούτον πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ θέμα τῶν τεχνητῶν νεφρῶν, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Περαίνων ἐκφράζω τὴν πεποίθησιν ὅτι, δεδομένου ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον Ὅγειας μελετᾶ ἡδη σοθαρῶς τὸ δλον θέμα, θὰ τὸ προωθήσῃ πρὸς τὴν τελικὴν λύσιν, οὐ τὸ ταχύτερον δυνατόν.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι ὅμιληται;

Οἱ κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, θὰ ἥθελα νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὴν παρατήρησιν σας διὰ νὰ πῶ ὅτι δὲν ὑπάρχει διαφωνία ἐκ μέρους μου καὶ οὕτε θγαίνει αὐτὸς ἀπὸ τὴν δημιλίαν μου.

Πρὸς τὸ τέλος τῆς ὅμιλίας μου ἀνέφερα τὰ ἔξῆς κατὰ λέξιν:

«Ἡ Κυθέρηνσις πρέπει ἀσφαλῶς νὰ προχωρήσῃ ἐπὶ τῇ Θάσει «μακροπινόου προγράμματος», ὅπως ἀνέφερεν ὁ ἐντιμός κ. Ὑπουργός. Ἄλλα αὐτὸς δὲν σημαίνει πῶς μπορεῖ νὰ ἀναβάλλῃ τὴν ἐγκατάστασιν τεχνητῶν νεφρῶν ποὺ εἰναι πιὰ ἀμεσητικὴ καὶ ἐπ.τακτικὴ ἀνάγκη. Πραγματικὰ ἡ ἐγκατάσταση αὐτῶν τῶν μονάδων μπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ τὸ πρῶτον θῆμα γιατὶ τὴν πραγματοποίηση πιὸ μακροχρονίων σχεδίων σ' αὐτὸς τὸν τομέα τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως». Εἰς αὐτὸς τὸ σημεῖον ἀνέφερα τὸ μακρόπινον πρόγραμμα τῆς Κυθερήνησεως τὸ δποίον περιλαμβάνει, ὅπως ἀντελήφθην ἔγω, τὴν ἀποθεραπείαν τῶν ἀσθενῶν. Διότι οἱ τεχνητοὶ νεφροὶ ἔχουν κυρίως νόημα ἐκεῖ ὅπου ἀναπτύσσεται γρήγορα καὶ ἡ χειρουργικὴ καὶ ἡ μεταμόσχευσις νεφρῶν καὶ ἐπομένως θεραπεύεται ὁ ἀσθενής καὶ μπορεῖ νὰ ζήσῃ καὶ νὰ ἐργασθῇ. Ἀναφερόμενος εἰς αὐτὸς τὸ μακρόπινον πρόγραμμα ἐτόνιζα ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τεχνητῶν νεφρῶν εἶναι ἀμεσος ἀνάγκη καὶ ἐπιτακτική. Ἐπίσης.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἀντελήφθην πλήρως τὴν ὅμιλίαν σας καὶ δὲν ισχυρίσθην ὅτι ὑπεστηρίξατε τὴν ἀποψιν ὅτι θὰ ἐπρεπε νὰ γίνῃ μακροπρόθεσμον.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... μακροπρόθεσμον σχέδιον καὶ ἐπομένως νὰ ἀναβληθῇ ἀντιμετώπισις τοῦ θέματος.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἀνεφέρθην εἰς τὸ τμῆμα τῆς ὅμιλίας σας εἰς τὸ δποίον εἴπετε ὅτι περιείχεν ἡ ἀπάντησις τοῦ ἐντιμού κυρίου Ὑπουργοῦ δρισμένα ἐνθαρρυντικὰ ἡ θετικὰ σημεῖα.

Δὲν διεφώνησα ὅτι ὑπῆρξαν θετικὰ σημεῖα.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ναι,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Οι Ιωνικοί τοι νικηταί τοι πάντανούδινού διατάσσουν μετόπισταν διαδικτύονται.

Συνεπλήρωσα δύμας τὴν εἰκόνα, ἐπειδὴ ἐκ πείρας γνωρίζω πόσον θρασέως κινοῦνται αἱ Κυθερητικαὶ Ὅμηροι, καὶ ἐπειδὴ γνωρίζω πόσον γρήγορα κινεῖται ὁ θάνατος, ὑποδειξας τὴν ἀνάγκην ὅπως, προτού συμπληρωθῆ ὥιαδή ποτε μελέτη, ἡ ὅποια θὰ ἀπαιτήσῃ χρόνον, τούλαχιστον ὡς προσωρινὸν, σπεύσῃ ἡ Κυθερητικαὶ νὰ εἰσάγῃ εἰς Κύπρον ἀριθμὸν μηχανημάτων καὶ ἐν ἀνάγκῃ εἰδικευμένον προσωπικὸν ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ διὰ νὰ σώσωμεν ὀρισμένας ζώδια αἱ ὅποια μποροῦν νὰ ἀπολεσθοῦν μέχρι τῆς δλοκληρώσεως τῶν σχεδίων τῆς Κυθερητικαὶ.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἔχει λήξε..

Ο εἰσήγητης τοῦ θέματος κ. Νεοκλέους.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐκ τῆς θέσεώς μου, διότι θὰ εἴμαι πολὺ σύντομος. Δὲν πρόκειται νὰ δευτερολογήσω, διότι οὐδεμία διαφωνία ὑπῆρξεν ἀπὸ τοὺς ἀγορεύσαντας ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος "Ολοὶ οἱ ἀγορεύσαντες ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος κατέληξαν εἰς τὴν κοινὴν διαπίστωσιν ὅτι ἡ ἀνάγκη ταχείας ἔγκαταστάσεως μονάδων τεχνητῶν νεφρῶν εἰς δλα τὰ νοσοκομεῖα μας εἶναι ἐπιτακτική, καὶ ὑπέρ ποτε ὀλλοτε ἐπιτακτική. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον θὰ κάμω μόνον τὴν ἀκόλουθον εἰσήγησιν πρὸς τὸ Σῶμα μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως, ἐάν ἔγκριθῇ, ἀποσταλῇ εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν.

"Ἡ εἰσήγησίς μου, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἶναι ὅπως τὰ Πρακτικά, τὰ ὅποια ἀναφέρονται εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα καὶ τὰ ὅποια εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν ἰσοδυναμοῦν μὲ δύμοφων ψήφισμα τοῦ Σώματος τῆς Βουλῆς, ἀποσταλοῦν τὸ συντομώτερον εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν καὶ, ἐπιπροσθέτως, ὅπως μεταβιβασθῇ πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν καὶ ἡ εἰσήγησις δλων σχεδὸν τῶν ἀγορευσάντων ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ ὡς διετυπώθη ὅφ' ὅμῶν τοῦ Προέδρου εἰς Σώματος ὅτι ἐπιβάλλεται ἀμέσως καὶ ἀνευ οἰσθήσθητε χρονοτριθῆς ἡ εἰσαγωγὴ μερικῶν μονάδων τεχνητῶν νεφρῶν καὶ μετά νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ νὰ συνεχισθῇ ἡ μελέτη οἰσθήσθητε μακροπινόυ καὶ μακροπροθέσμου προγράμματος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὰ Πρακτικά τῆς Βουλῆς διαβιβάζονται ἀνελλιπῶς πρὸς δλα τὰ Ὅμηροι. Ἐπειδὴ δύμας καθυστερεῖ ἡ ἕκδοσις τῶν ἐπισήμων Πρακτικῶν προτίθεμαι, ἐκτὸς ἐάν ἡ Βουλὴ ἔχῃ ἀντέρρησιν, νὰ διαβιβάσω πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τὴν γενικὴν ἐπιθυμίαν τῶν Μελῶν τῆς Βουλῆς ὅπως ἡ Κυθερητικαὶ χωρῆση τὸ ταχύτερον εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τεχνητῶν νεφρῶν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προθλήματος.

Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Θὰ ἤθελα νὰ πληροφορήσω τὸ Σῶμα ὅτι εἰς τὸ Ἰσραὴλ ἔχει ἐπιτευχθῇ ἡ δημιουργία τεχνητῶν νεφρῶν καὶ ἡ πώλησις αὐτῶν τῶν νεφρῶν γίνεται εἰς τιμάς χαμηλοτέρας ἐκείνων δλων χωρῶν καὶ παρακαλῶ ὅπως ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία πληροφορηθῇ τοῦτο καὶ ζητήσῃ τὰ δέοντα ἀπὸ τὸν Ἰσραὴλ ποὺ εἶναι τόσον κοντά καὶ τόσον ἀνεπτυγμένον κράτος ἐπιστημονικῶς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αὐτὸ θὰ τὸ διαβιβάσω ὡς εἰσήγησιν τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Σαμψών δ.α σκοπούς πληροφορίας πρὸς τὸ ἀρμόδιον Ὅμηροι.

Ἐληξεν ἡ συζήτησις τοῦ θέματος.

Ἡ ἡμερησία διάταξις τῆς συνεδριάσεως τῆς προσεχοῦς Πέμπτης, ἡ ὅποια θὰ ἀρχίσῃ τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν, θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική 'Εργασία :

- (1) 'Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (2) 'Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.
- (3) 'Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (4) 'Ο περὶ Κήπων 'Εσπεριδοειδῶν ('Επισκόπησις καὶ Εισαγωγὴ) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (5) 'Ο περὶ Κυθερητικῶν Γαιῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (6) 'Ο περὶ Ποινικοῦ Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (7) 'Ο περὶ Μηχανοκινήτων 'Οχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος.
- (8) 'Ο περὶ Πνευμονοκονιάσεως ('Αποζημώσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (9) 'Ο περὶ Προστασίας Θηραμάτων καὶ 'Αγρίων Πτηνῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (10) 'Ο περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ 'Εκτάκτων 'Επιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ 'Αγῶνος 'Εξαρτωμένων καὶ τῶν 'Αναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (11) 'Ο περὶ Κυθερητικῶν 'Υδατικῶν "Έργων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (12) 'Ο περὶ 'Εμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (13) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 7) τοῦ 1972.
- (14) 'Ο περὶ Θεατρικοῦ 'Οργανισμοῦ Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (15) 'Ο περὶ Κτήσεως 'Ακινήτου 'Ιδιοκτησίας ('Άλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (16) 'Ο περὶ Φαρμακοποιῶν (Σύλλογοι, Πειθαρχία καὶ Ταμείον Συντάξεων) Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Αἱ ἐπιθηθεῖσαι ἀπὸ πολλῶν ἔτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ιδιοκτητῶν ἀκινήτου περιουσίας εὑρισκομένης ἐντὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθούντος». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους). (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).
- (2) «Ἡ ἄρνησις τῆς Κυθερητικῆς νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ Συμβούλιον 'Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ὅσειν ἀνορύξεως διατρήσεων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ὄδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν κ.κ. Α. Νεοκλέους καὶ Γ. Μαλλιώτη).
- (3) «Τὸ πρόβλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ε. Παπαϊωάννου).
- (4) «Ἡ ὑπὸ τῆς Κυθερητικῆς ἐπιμονὴ εἰς τὴν προσυπογραφὴν ὑπὸ τῶν Κυθερητικῶν Ιατρῶν τῶν ὑπὸ ιδιωτῶν Ιατρῶν πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους ἐκδιδομένων πιστοποιητικῶν εἶναι ἀπαράδεκτος». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κ. Χατζηκακοῦ).
- (5) «Ἡ ἐπίστευσις τῆς ἐφαρμογῆς ὡλοκληρωμένου ταμείου ἀσφαλείας διὰ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη).
- (6) «Ἡ ἀπογευματινὴ φοίτησις εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).

- (7) «Η ἀποφασισθεῖσα ἀπόλυτις τηλεφωνητριῶν ὑπὸ τοῦ ἡμικραστικοῦ ὁργανισμοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α., μέτρον ἄδικον τὸ δόποιον πρέπει νὰ ματαιωθῇ δριστικῶς». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών).
- (8) «Αἱ προδεινηθεῖσαι ζημίαι ἐκ τῶν τελευταίων δροχῶν εἰς πατατοπαραγωγούς τῆς περιοχῆς Κοκκινοχωρίων, μὲ ἐπίκεντρον τὸ Λιοπέτρι καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ χωρία Σωτήρα, Φρέναρος, Ξυλοφάγου, ἢ μὴ ὑπερβεβαῖς σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν πατατοκαλλιεργειῶν καὶ ἡ ἀνάγκη ἀποζημιώσεως καὶ οἰκονομικῆς προστασίας τῶν πληγέντων πατατοπαραγωγῶν». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κ. Χριστοδούλιδη).
- (9) «Αἱ πρόσφατοι καταστροφαὶ ἐκ θεομηνῶν καὶ ἡ ἀνάγκη Κυθερητικῆς ἀρωγῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῶν πληγέντων παραγωγῶν». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Γ. Μαλλιώτη ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος).
- (10) «Η ὀρνητική τῆς Κυθερητικῆς παραχωρήσῃ νέας οἰκίας εἰς δῆλους τοὺς καστοίκους τοῦ μετακινηθέντος χωρίου Πάνω Κυθίδες». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους).

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 7.05 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν):

Δημητρίου Παναγιώτης	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Ποσκώτης Σταύρος
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ποταμίτης Γιάγκος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Σαθεΐδης Γεώργιος
Κληρίδης Ξάνθος	Σαθεΐδης Μιχαλάκης
Κόσιτης Νίκος	Σαμψών Νίκος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σωτηρίδης Ἀντωνάκης
Μαλλιώτης Γεώργιος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Φράγκος Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηϊωάνου Ἀνδρέας
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδούλης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος,
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
- (2) Συνέχισις τῆς συζητήσεως (Μ. Σαθεΐδης, Χ. Μιχαηλίδης, Α. Ζιαρτίδης, Λ. Ζαχαριάδης, Ν. Σαμψών) τοῦ ἐγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Νίκου Σαμψών θέματος «Η ἀνάγκη ἐπιβολῆς ὀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθηλώσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαὸν καὶ ἔγκρισις σχετικοῦ ψηφίσματος».
- (3) Συνέχισις τῆς συζητήσεως (Ξ. Ξενόπουλος, Ν. Κόσιτης, Χρ. Χριστοφίδης, Κ. Χατζηκακοῦ, Γ. Σαθεΐδης, Πρόεδρος, Αἴμη. Φράγκος, Α. Νεοκλέους) τοῦ ἐγγραφέντος ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους θέματος «Η ἀνάγκη ταχείας ἔγκαταστάσεως τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς ἀπαντά τὰ Κυθερητικὰ νοσοκομεῖα» καὶ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ὅπως δ. Πρόεδρος τοῦ Σώματος διαβιβάσῃ εἰς τὴν Κυθερητικὴν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Σώματος διὰ τὴν ταχυτέραν δυνατήν ἔγκαταστασιν μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς τὰ Κυθερητικά νοσοκομεῖα.

Τιμὴ 50 Μίλων

*Επιπλόθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 18ης ΜΑΐΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.26 μ.μ.)

(***Αρ. 36**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ὑπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων — Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30ὴν Δεκεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ λιγθεῖσα τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου 1971.

«Τὸ χωρίον Μελίνη καίτοι διοικητικῶς ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λάρνακος ἐν τούτοις συνδέεται καὶ ἔξυπρετεῖται μόνον ἀπὸ τὴν Λεμεσόν. Συγκεκριμένως τὸ χωρίον συγκοινωνιακῶς συνδέεται μόνον μὲ τὴν πόλιν τῆς Λεμεσοῦ καὶ πολλοὶ ἔκ τῶν κατοίκων τῆς ἐργάζονται εἰς Λεμεσόν. Ἐπὶ πλέον ἡ ἀπόστασις πρὸς τὴν Λεμεσόν εἶναι 22 μίλια ἐνῶ πρὸς τὴν Λάρνακα εἶνα: σχεδόν διπλασία.

Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω καὶ κυρίως τῆς μεγίστης ταλαιπωρίας τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Μελίνη ὅσον ἀφορᾶ τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ὑποθέσεών των αἴτινες ἔχουν σχέσιν μὲ τὰ διάφορα Κυβερνητικά Τμήματα, ἐρωτῶ τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν ἵνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ἐάν προτίθεται νὰ προσαρτήσῃ διοικητικῶς τὴν Μελίνην εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ καὶ, ἐάν ὅχι, διατί;».

Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 16ην Μαΐου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 30ην Δεκεμβρίου 1971 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος ὅτι ἐκκρεμοῦν παρόμοια αἰτήματα ἀπὸ πολλὰ χωρία ἄλλων ἐπαρχιῶν, ύπό τὰς παρούσας συνθήκας τὸ 'Υπουργεῖον Εσωτερικῶν φρονεῖ ὅτι ἀντενδείκνυται ἀναπτροσαρμογή συνόρων ἐπαρχιῶν καὶ ἀνακατάταξις χωρίων».

Ἐρώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 13ην Μαρτίου 1972, ύποθληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Γεωργίου Μαλλιώτη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 14ην Μαρτίου 1972.

«(α) Ἐρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν 'Ἀντιπροσώπων διατὶ μέχρι σήμερον δὲν κατεβλήθη πρὸς τοὺς ἀμπελουργούς ἡ ἐκ £ 2.500 λιρῶν κατὰ στρέμμα ἐπιχορήγησις ἀμπελώνων διὰ τὸ 1971; Καὶ

(β) δὲν φρονεῖ περαιτέρω ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἄμεσος καὶ ἀνευ ἄλλης καθυστερήσεως καταβολὴ τῆς τοιαύτης ἐπιχορήγησεως πρὸς τοὺς ἀμπελουργούς, δεδομένου ὅτι οὗτοι ἀνευ τῆς τοιαύτης ἐπιχορήγησεως θὰ ἀντιμετωπίσουν ἀνυπερβλήτους δυσκολίας διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀμπελώνων των ἥτις διεξάγεται κατὰ τὴν ἔποχήν αὐτῆν;».

Ἀπάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 11ην Μαΐου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 14ην Μαρτίου 1972 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Γεωργίου Μαλλιώτη.

«Ως γνωστὸν εἰς τοὺς ἀμπελουργούς καταβάλλονται δύο ἐπιχορήγησεις, ἢτοι μία ἐπιχόρησις ἐπὶ τῆς ποσότητος τῶν ἀμπελουργικῶν προϊόντων καὶ μία ἐπιχορήγησις ἐπὶ τῆς στρεμματικῆς ἐκτάσεως τῶν ἀμπελώνων. Ἐκ τῶν δύο τούτων ἐπιχορήγησεων ἡ μὲν πρώτη καταβάλλεται εἰς τοὺς ἀμπελουργούς ἀμα τῇ παραδόσει τῶν προϊόντων των εἰς τὰς οἰνοθεματικὰς ἡ τὸ Συμβούλιον Ἀμπελουργικῶν Προϊόντων ἀποτελοῦσα μέρος τῆς τιμῆς, ἐνῷ ἡ δευτέρα καταβάλλεται μέσω τῶν Τοπικῶν Συνεργατικῶν Ἐταιρειῶν θάσει τῆς ἐκτάσεως τῶν κατεχομένων ἀμπελώνων οἰνοποιησίμων ποικιλιῶν.

Κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος πρὸς ύποθληθησιν τῶν ἀμπελουργῶν ἡ Κυβέρνησις ἀφ' ἐνὸς μὲν ηὕησε τὴν στρεμματικὴν ἐπιχορήγησιν κατὰ £1 ἀνά στρέμμα, ἀφ' ἔτερου δὲ ἀπεφάσισεν ὅπως ἡ ηὕημένη αὐτὴ ἐπιχορήγησις καταβλήθῃ θάσει νέας ἀπογραφῆς καὶ οὐχὶ θάσει τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1965 ἥτις δὲν περιελάμβανεν ὅπατας τοὺς δικαιουμένους εἰς ἐπιχορήγησιν ἀμπελῶνας. Ἡ νέα αὐτὴ ἀπογραφὴ διενήργηθη ἐντὸς τοῦ 1971, δὲν συνεπλήρωθη δύμως εἰσέτι δὲ ἐπὶ τόπου ἔλεγχος τῶν σχετικῶν δηλώσεων καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ πληρωμὴ τῶν ἐπιχορήγησεων καθίσταται ἀδύνατος. Ἐν τούτοις, πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀμπελουργῶν κατεβλήθη ἥδη εἰς αὐτοὺς πρὸ τῶν ἔօρτων τοῦ Πάσχα ποσὸν £1.500 μίλς κατὰ στρέμμα ύπό μορφήν προκαταβολῆς ἔναντι τῆς ὀφειλομένης ἐπιχορήγησεως, τοῦ ύπολοίπου καταβλήθησομένου ἀμα τῇ συμπληρώσει τοῦ σχετικοῦ ἔλεγχου».

Ἐρώτησις ύπό τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ :

Χάριν ἀκριβείας, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ή ἐπιχορήγησις δὲν εἶναι £ 2.500, ἀλλὰ £ 2,500 μῆνας. Ἀνεγνώσθη ὡς £ 2.500.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Θά ήτο καλόν, ἔάν ήτο £ 2.500 τὸ στρέμμα ή ἐπιχορήγησις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 29ην Μαρτίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 30ὴν Μαρτίου 1972.

«Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων Διερώνα—Ἀρακαπά, πλεῖστοι τῶν δποίων ἐπιδίδονται εἰς τὴν παραγωγὴν μανδαρινῶν ἀρίστης ποιότητος, ἀντιμετωπίζουν σοθαρώτατον πρόβλημα λόγῳ ἐλλειψεως καταλλήλου δρομού διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἴδιων καὶ τῶν προϊόντων των εἰς τὴν πόλιν. Σήμερον ἀναγκάζονται νὰ χρησιμοποιοῦν τὸν δρόμον Ἐπταγώνιας—Κελλακίου πρὸς τὴν Λεμεσόν, ή ἀπόστασις τοῦ δποίου εἶναι ὑπερδιπλασία τῆς ἀποστάσεως ἐνὸς δρόμου δ ὅποιος θὰ ήτο δυνατὸν νὰ διανοιχθῇ μέσω Ἀκρούντας.

Δι’ αὐτὸ καὶ ἐρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς ποῖα σχέδια ὑπάρχουν, ἔάν ὑπάρχουν, διὰ τὴν διάνοιξιν τῆς δδοῦ Διερώνας—Λεμεσοῦ μέσω Ἀκρούντας καὶ πότε θὰ τεθοῦν εἰς ἐφαρμογὴν».

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11ην Μαΐου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 30ὴν Μαρτίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου.

«Ἡ προτεινομένη ὁδὸς Διερώνας—Λεμεσοῦ μέσω Ἀκρούντας εἶναι μῆκους 9 μιλῶν, ἐκ τῶν δποίων ἔχει διάνοιγὴ ἔν μιλιον πρὸ δύο ἑτῶν ἐκ τῶν παραχωρηθέντων πρὸς τὸ ἡμέτερον Ὑπουργείον πιστώσεων διὰ τὴν διάνοιξιν ἀγροτικῶν ὁδῶν. Διὰ τὴν διάνοιξιν τῆς ὁδοῦ ταύτης, ὡς ἀγροτικῆς, ἀπαιτεῖται δαπάνη ἐκ £ 4.000, ὡς συγκοινωνιακῆς δέ, ὅνευ ἀσφαλτοστρώσεως, ἀπαιτεῖται δαπάνη ἐκ £ 45.000 περίπου. Τὸ πλεῖστον τμῆμα τῆς προτεινομένης ὁδοῦ θὰ διέρχεται μέσω δασικῆς γῆς, τὸ δὲ Τμῆμα Δασῶν προσεφέρθη νὰ βοηθήσῃ μόνον τεχνικῶς.

2. Ἡ ὄφισταμένη ὁδὸς μέσω Κελλακίου πρὸς τὸ χωρίον Διερώνα ἔχει μῆκος 27 μιλῶν ἐκ τῶν δποίων 21 εἶναι σήμερον ἀσφαλτοστρωμένα. Ἡ προτεινομένη ὁδὸς θὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἀπόστασιν τῆς Διερώνας πρὸς τὴν Λεμεσὸν κατὰ 9½ μιλια. Τὸ χωρίον Ἀρακαπάς εύρίσκεται δύο μιλια μακράν τῆς Διερώνας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Διερώνας—Κελλακίου.

3. Ἡ διάνοιξις τῆς ὁδοῦ ταύτης ὡς ἀγροτικῆς, κατ’ ἀρχήν, θὰ βοηθήσῃ ἐν τινὶ μέτρῳ τὰ χωρία ταῦτα. Δυστυχῶς δύμας οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων τούτων καὶ τῆς Ἀκρούντας δὲν εἶναι διατεθεῖμένοι νὰ συνεισφέρουν ἔναντι τῆς δαπάνης ὡς εἶναι ἡ ὄφισταμένη Κυθερητικὴ πολιτικὴ ἀναμένοντες τὴν Κυθέρην τὸν νὰ ἀναλάθῃ ἐξ ὀλοκλήρου τὸ ἔργον τοῦτο ὡς συγκοινωνιακόν.

4. Τὸ Ὑπουργείον Ἐσωτερικῶν θὰ μελετήσῃ τὴν δυνατότητα διανοίξεως τῆς ὁδοῦ ταύτης ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Τρίτου Πενταετοῦ Προγράμματος Ἀναπτύξεως. Ὁ χρόνος ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου θὰ ἔξαρτηθῇ ἐκ τοῦ θαθμοῦ προτεραιότητος τὸ ὅποιον τοῦτο κέκτηται συγκρινόμενον πρὸς ἄλλα συναφῆ ἔργα ἀναπτύξεως».

*Ερώτησις ύπό ήμερο μηνίαν 25ην Απριλίου 1972, ύποθεσή σα ύπό τού ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας Λευκωσίας κ. Ξάνθου Κληρίδη, και ληφθείσα τήν 26ην Απριλίου 1972.

«Η Κυβέρνησις ἐπιχορηγεῖ τὴν χρησιμοποίησιν ύπό γεωργῶν γεωργικῶν μηχανημάτων κατὰ τρόπον οὕτως ὡστε ὁ γεωργὸς νὰ κατασθάλῃ £1.500 μίλς τὴν δραν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ μηχανήματος. Ἡ ἐκ £1.500 μίλς καθ' δραν συνεισφορά τοῦ γεωργοῦ διὰ τὴν χρῆσιν γεωργικοῦ μηχανήματος πιθανὸν νὰ θεωρῆται ίκανοποιητική εἰς πεδινάς περιοχάς, ή ίδια δύμας συνεισφορά εἰς δρεινάς περιοχάς καθιστᾶ τὸ δόλον ἔγχειρημα πολυδάπανον διὰ τὸν γεωργὸν καθ' ὅτι ἐλαχίστην ἐργασίαν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ εἰς δρεινάς περιοχάς τὸ μηχάνημα ἐντὸς μιᾶς δρας.»

*Ερωτάται τὸ 'Υπουργείον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων κατὰ πόσον ὑπάρχει πρόθεσις ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐλαττώσῃ σημαντικά τὴν συνεισφορὰν τῶν γεωργῶν διὰ τὴν χρῆσιν μηχανημάτων εἰς δρεινάς περιοχάς.»

*Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 15ην Μαΐου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἐρώτησιν ὑποθέσεων τὴν 26ην Απριλίου 1972 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας Λευκωσίας κ. Ξάνθου Κληρίδη,

«1. Ἡ Κυβέρνησις ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἐφαρμόζει τὸ Σχέδιον Ἐγγειοθελτιωτικῶν Ἐργῶν καὶ Δενδροφυτείας εἰς τὰς δρεινάς περιοχάς. Βάσει τοῦ ἐν λόγῳ σχεδίου κατὰ τὸ 1972 παραχωροῦνται εἰς τοὺς γεωργούς ὡς ἐπιδοτήσεις, διὰ τὴν κατασκευὴν ἀναθαθμίδων, £5.500 μίλς εἰς μετρητὰ καὶ ἐπὶ πλέον 15 οἰκογενειακὰ σιτηρέσια ἀξίας £5.500 μίλς δηλαδὴ συνολικῶς £11 κατὰ σκάλαν, τὸ δόπιον ἀντιπροσωπεύει τὸ 25%—40% τοῦ κόστους.»

2. Εἰς τὰς πεδινάς περιοχάς ἐφαρμόζεται τὸ Σχέδιον Ἐγγειοθελτιωτικῶν Ἐργῶν τῶν πεδινῶν περιοχῶν καὶ ἡ ἐπιδότησις τῶν ἀναθαθμίδων είναι £5 εἰς μετρητὰ μόνον, ἀντιπροσωπεύει δὲ τοῦτο τὸ 25% περίπου τοῦ κόστους τῆς ἐργασίας.

3. Τὰ ύπό τοῦ Προϋπολογισμοῦ παρεχόμενα κονδύλια διὰ τὰ ὡς ἄνω Σχέδια δὲν ἔπιτρέπουν τὴν αὔξησιν τῶν νῦν παρεχομένων ἐπιδοτήσεων.

4. Οἱ γεωργοὶ συνήθως χρησιμοποιοῦν ίδιωτικά μηχανήματα πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν καθ' ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν Κυβερνητικῶν ἐλκυστήρων είναι πολὺ περισσέμενος.»

«Ἡ ἀνάγνωσις ἐρωτήσεων—Απαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ Ἐργασία.

Τὰ μόνα θέματα, τὰ δόπια δύνανται νὰ συζητηθοῦν εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, διότι ἔχουν κυκλοφορήσει ἔγκαιρως αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν, είναι «Ο περὶ Κήπων Ἐσπεριδοειδῶν (Ἐπισκόπησις καὶ Καταγραφὴ) (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972», «Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Ἀρ. 7) τοῦ 1972» καὶ «Ο περὶ Θεατρικοῦ Ὀργανισμοῦ Κύπρου (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972».

«Ἀρχίζομεν μὲ τὸν περὶ Κήπων Ἐσπεριδοειδῶν (Ἐπισκόπησις καὶ Καταγραφὴ) (Τροποποιητικὸν) Νόμον τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς γὰρ ἀναγνώσῃ τὴν «Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΚΗΠΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ (ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Γεωργιος Μαλλιώτης, Πρόεδρος

Νίκος Κόσιης

Μιχαλάκης Σαββίδης

Χαμπής Μιχαηλίδης

Χρήστος Κουρτελλάρης

Ηρακλής Χατζηρακλέους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς τρεῖς συνεδριάσεις αὐτῆς συγκροτηθείσας τὴν 24ην Ἀπριλίου, τὴν 2αν και 9ην Μαΐου 1972.

Εἰς τὴν δευτέραν συνεδρίασιν ἐκλήθησαν ὅπως παραστῶσιν ἑκπρόσωποι τῆς Π.Ε.Κ., Ε.Κ.Α. και τοῦ Συνδέσμου Κηπουρῶν Μόρφου. Ἐκ τούτων παρέστησαν μόνον οἱ ἑκπρόσωποι τῆς Ε.Κ.Α. και τοῦ Συνδέσμου Κηπουρῶν Μόρφου. Εἰς τὴν τρίτην συνεδρίασιν τῆς 9ης Μαΐου κληθέντες παρέστησαν ἑκπρόσωποι τοῦ Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ὅπως, ἐν ὅψει τῶν διατάξεων τοῦ περὶ Υδατοπρομηθείας (Ειδικά Μέτρα) Νόμου τοῦ 1964, ἡ δυνάμει τοῦ περὶ Κήπων Ἐσπεριδοειδῶν ('Ἐπισκόπησις και Καταγραφή) Νόμου ('Ἄρ. 45 τοῦ 1966) ἔκδοσις ἀδειῶν διὰ τὴν δημιουργίαν ἡ ἐπέκτασιν κήπων ἐσπεριδοειδῶν εἶναι ἐφεξῆς ἀναγκαία μόνον ὅταν πρόκειται περὶ κήπων κειμένων ἐντὸς περιοχῆς κηρυχθείσης ὡς ἐλεγχομένης ἐπὶ τῇ διάσει τοῦ προμηθέντος περὶ Υδατοπρομηθείας (Ειδικά Μέτρα) Νόμου και ἐπίσης ὅπως ἡ Ἐπιτροπή Ἐκδόσεως Ἀδειῶν ὑποχρεούται νὰ χορηγῇ ἀδειαν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἥν διατητής εἶναι κάτοχος ἀδειας ἔκδοσις δυνάμει τοῦ περὶ Υδατοπρομηθείας (Ειδικά Μέτρα) Νόμου και καλυπτούσης τὴν περιοχὴν τοῦ περὶ οὗ ἡ αἵτησις νέου κήπου ἡ ἐπεκτάσεως ὑφισταμένου τοιούτου και ἐφ' ὅσον αἱ σχετικαὶ κλιματολογικαὶ και ἐδαφολογικαὶ συνθῆκαι θὰ ἔσαν, κατὰ τρόπον ίκανοποιούντα τὴν Ἐπιτροπήν, κατάλληλοι πρὸς τοῦτο.

Ἐκθέτοντες τὰς ἐπὶ τοῦ Νομοσχέδιου ἀπόψεις των οἱ ἑκπρόσωποι τῆς Ε.Κ.Α. ὑπεστήριξαν ἀπόρριψιν τούτου διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀφ' ἐνὸς θὰ δοθῇ δι' αὐτοῦ ἡ εύκαιρια εἰς τοὺς ιδιοκτήτας ὅδατος νὰ ἔξαγοράσουν σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου τὴν γῆν, ἡ ὅποια ἀνήκε. εἰς μὴ ιδιοκτήτας ὅδατος, γνωστοῦ ὅντος ὅτι δ νόμος δὲν ὑποχρέωνται τοὺς ιδιοκτήτας ὅδατος νὰ πωλοῦν ὅδωρ εἰς τοὺς γεωργούς, οἱ ὅποιοι στεροῦνται τούτου, και ἀφ' ἐτέρου ὅτι ἀφήνει ἐν ἐκκρεμότητι τὸ πρόσθλημα τῶν δημιουργηθεισῶν μέχρι σήμερον παρανόμων φυτειῶν.

Οι ἑκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Κηπουρῶν Μόρφου ἔξέφρασαν τὴν ἀποψιν ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ ὑπαρξίας ἐλέγχου και ὅτι ἀδειαι δ.ἀ νέας φυτείας δέον νὰ παρέχωνται μόνον εἰς μικρογεωργούς, οἱ ὅποιοι ἀποζῶν ἐκ τῆς γεωργίας, και διὰ μικράς ἐκτάσεις μόνον.

Οι ἑκπρόσωποι τοῦ Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων ὑπερημύνθησαν τῶν προνοιῶν τοῦ Νομοσχέδιου εἰπόντες ὅτι τοῦτο θελτιώνει τὴν σήμερον ὑφισταμένην κατάστασ.ν και ἐπιθάλλει τοιοῦτον ἐλέγχον εἰς τὴν χρήσιν τοῦ ὅδατος εἰς ὑπεραντλουμένας περιοχὰς οὕτως ὡστε, συνυπάρχοντος και τοῦ ἐλέγχου τοῦ ἀσκουμένου δυνάμει τοῦ περὶ Υδατοπρομηθείας (Ειδικά Μέτρα) Νόμου, νὰ διασφαλίζωνται ίκανοποιητικῶς τὰ ὑπόγεια ὑδατοστρώματα τῶν ἐν λόγῳ περιοχῶν.

Η Ἐπιτροπὴ ἀφοῦ προέθη εἰς ἐνδελεχῆ μελέτην τοῦ δλου θέματος καὶ εἰς ἀνασκόπησιν τῆς ἐκ τῆς ἔφαρμογῆς τοῦ περὶ Κήπων Ἐσπεριδοειδῶν (Ἐπισκόπησις καὶ Καταγραφὴ) Νόμου κτηθείσης πείρας, κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι παρά τὰς πολλὰς δυσχερείας, αἱ ὄποιαι συνιστώντο κατά τὴν ἔφαρμογὴν τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, οἱ σκοποί, διὰ τοὺς ὄποιους οὗτος εἶχε θεσπισθῆ καὶ οἱ ὄποιοι. συνίσταντο εἰς τὴν προστασίαν τῶν ὑπογείων ὑδατοστρωμάτων διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῶν νέων φυτειῶν Ἐσπεριδοειδῶν, δὲν ἔξεπληρώθησαν. Ἐξ ὅλου ὀμόφωνος ἡτο ἡ γνώμη τῶν μελῶν τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ὅτι οἱ περὶ διὰ τὸ λόγος σκοποὶ δύνανται νὰ ἐκπληρωθοῦν ἰκανοποιητικῶς διὰ τοῦ ἐλέγχου δοτικῶν σκοπῶν.

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ὧν ἀνω διαπ.στώσεών της ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων δι' ὀμοφώνου ἀποφάσεως της εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν ἀφ' ἐνδος μὲν ἀπόρριψιν τοῦ ὑποβληθέντος τροποποιητικοῦ Νομοσχέδιου, ἀφ' ἔτερου δὲ ὅπως παρακληθῇ ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς νὰ παραπέμψῃ τὸν θασικὸν περὶ Κήπων Ἐσπεριδοειδῶν (Ἐπισκόπησις καὶ Καταγραφὴ) Νόμον εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν μὲ τὴν ἐντολὴν ὅπως αὕτη τροποποιηθῇ τούτον κατά τοιούτον τρόπον ὥστε οὗτος, παραμένων ἐν ίσχυi, νὰ ἔχει πρετῆ τοῦ λοιποῦ στατ.στικούς σκοπούς μόνον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Ἐντιμε. κ. Πρόεδρε. Ἐπειδὴ εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφέρεται ὅτι εἰς τὴν συνεδρίαν δὲν παρέστησαν ἐκπρόσωποι τῆς Π.Ε.Κ. καὶ ἐπειδὴ αἱ ἐκθέσεις αὐταὶ ἀσφαλῶς ἀποτελοῦν μέρος τῶν Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, θὰ ἥθελα νὰ τονίσω ὅτι, ὡς μοῦ ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Π.Ε.Κ., ἡ πρόσκλησις ἐλήφθη ἀργά καὶ διὸ αὐτὸν τὸν λόγον δὲν ἤδυνθησαν νὰ παραστοῦν εἰς τὴν σχετικὴν συνεδρίαν.

Αὐτὰ διὰ νὰ μὴ μειοῦται τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Π.Ε.Κ. ὡς πρὸς τὸ θέμα αὐτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Σαθέδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Θὰ διμιλήσω ἀπὸ τοῦ θέματος, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ορίστε.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι συνάδελφοι. Ο Νόμος, τὸ Νομοσχέδιον μᾶλλον τοῦτο, τὸ ὄποιον ἔχει σταλῆ καὶ ἔχει ἀπορριφθῆ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν, ἔχει ὡς σκοπόν, ὡς καὶ πλείστοι ὄλλοι Νόμοι, οἱ ὄποιοι ἔχουν ψηφισθῆ, τὴν ἔξοικονόμησιν τοῦ ὄδατος εἰς ὀρισμένας περιοχάς, αἱ ὄποιαι κινδυνεύουν νὰ ἀποξηρανθοῦν καὶ τοιουτορόπως νὰ χαθῇ ὁ γεωργικός των πλοιτος, ὁ ὄποιος συντείνει μεγάλως οὐχὶ μόνον εἰς τὴν εὐημερίαν τῶν περιοχῶν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν οἰκονομίαν μας ἐν γένει. Ἐκεῖνο, τὸ ὄποιον θὰ ἥθελον νὰ εἰσηγηθῶ, εἰναι ὅπως ἡ Κυθέρησις, ἀντὶ νὰ μᾶς στέλλῃ συνεχῶς νομοθεσίαν τοιούτου εἰδους, φρον-

τίση οὕτως ὥστε τὸ ταχύτερον νὰ γίνουν ἔργα ἐμπλουτισμοῦ εἰς τὰς περιοχὰς αὐτάς, οὐχὶ δὲ νὰ ἀναθάλλωνται ταῦτα σπὸ πενταετίας εἰς πενταετίαν, δῆτας γίνεται μέχρι σήμερον, καὶ νὰ ἀκούωμεν δὴ γίνεται "Master Plan" δι' ὅλην τὴν Κύπρον, δὴ τοῦτο ἐτελείωσε καὶ κατόπιν νὰ μᾶς ἀναγγέλλουν, ώς ἔπραξαν τελευταῖς, δὴ πρόκειται νὰ γίνῃ πάλιν νέα μελέτη, ἡ δόποια ὑπολογίζεται δὴ θὰ είναι ἔτοιμη ἐντὸς δύο, δύο καὶ ἡμίσεος ἐτῶν, διὰ νὰ ἀποφασίσουν τότε πῶς καὶ πότε πρόκειται νὰ γίνουν αὐτὰ τὰ ἐμπλουτιστικὰ ἔργα, ἐνῷ θὰ ἦδονταντο νὰ προωθηθῶσι τὸ ταχύτερον. Καὶ δι' αὐτὸ δὴ θῆτελα, ἐάν εἰναι δυνατόν, νὰ τονισθῇ εἰς τὰ ἀρμόδια. "Υπουργεῖα δὴ δοφείλουν νὰ προωθήσουν μὲ τὸν ταχύτερον τρόπον τὸν ἐμπλουτισμὸν τῶν περιοχῶν αὐτῶν εἰς ὅδατα καὶ οὐχὶ νὰ μᾶς στέλλουν νομοθεσίαν, ἡ δόποια οὐδόλως θὰ ἔχεται τὸν σκοπόν, διὰ τὸν δόποιον γίνεται.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Η Ἔκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς εἰσηγεῖται τὴν ἀπόρριψιν τοῦ τροποποιητικοῦ Νομοσχεδίου καὶ τὴν παραπομπὴν τοῦ θασικοῦ νόμου εἰς ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικῆν Ἐπιτροπῆν πρὸς τὸν σκοπὸν ὑποθολῆς τροποποιητικῶν εἰσηγήσεων οὕτως ὥστε δὲ θασικὸς νόμος νὰ παραμείνῃ ἐν ἰσχύι τροποποιούμενος, ὅμως, καταλλήλως, ὥστε νὰ ἔχῃ ἀπλῶς σκοποὺς λήψεως στατικῶν στοιχείων.

"Ἐπομένως εἰναι ἀνάγκη νὰ διεξαχθῇ ψηφοφορία, ἐφ' ὅσον κατ' οὓσιαν ὑπάρχει εἰσηγήσις δῆτας τὸ τροποποιητικὸν Νομοσχέδιον ἀπορρίφθη.

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπέρ τῆς ἀπορρίψεως τοῦ Νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

30.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν δύο ἀποχαλί.

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὔδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ τροποποιητικὸν Νομοσχέδιον ἀπορρίπτεται.

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπέρ τῆς εἰσηγήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς δῆτας δὲ θασικὸς Νόμος παραπεμφθῆ εἰς Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ τροποποιηθῇ οὕτως, ὥστε νὰ παραμείνῃ ἐν ἰσχύι διὰ στατιστικοὺς σκοπούς μόνον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

29.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὔδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αποχαίριστος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν διὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ θασικοῦ Νόμου.

‘Ο κ. Παρασκευαθῆς.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Συγγνώμην, ἔνα θέμα διαδικασίας. Τὸ Νομοσχέδιον ἀπερρίφθη. Παραπέμπεται.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο θασικὸς Νόμος. Λυποῦμαι διότι ἔχρησιμοποιήσα τὴν λέξιν Νομοσχέδιον.

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (‘Αρ. 7) τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (‘Αρ. 7) ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

‘Ανδρέας Ζιαρτζής

Ντίνος Κωνσταντίνου.

‘Η Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 8ην Μαΐου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἐπαναφήσις καὶ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £32.913 πρὸς συνέχισιν καὶ συμπλήρωσιν, διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους, τῶν σκοπῶν ὀρισμένων εἰδικῶν δαπανῶν προγραμματισθείσῶν καὶ ἐγκριθείσῶν διὰ τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1971 καὶ μὴ δαπανηθείσῶν.

‘Εκάστη τῶν εἰδικῶν τούτων δαπανῶν ὀναφέρεται ἀναλυτικῶς εἰς τὸν πίνακα τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιου, ἀφορᾶ δὲ ἐξ δλοκλήρου εἰς τὰς Ἐξωτερικὰς ‘Υπηρεσίας τῶν δποίων αἱ εἰδικαὶ αὗται πιστώσεις δέν περιελήφθησαν εἰς τὰς ἥδη ἐγκριθείσας ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπαναφήσεις δαπανῶν, καὶ αἱτινες εἶχον προγραμματισθῆ καὶ ἐγκριθῆ διὰ τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετήσασα τὸ δόλον θέμα
ἐγκρίνει τὴν ἐπαναφῆφισιν τοῦ ὡς ἀνα ποσοῦ καὶ εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν
τὴν εἰς νόμον φῆφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ο κ. Σαθῆδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Τὸ Νομοσχέδιον αὐτό, θεθαίως, ἀναφέρεται εἰς ἐπενδύσεις δι' ἀκίνητα διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν Πρεσβειῶν. Εἶναι αἱ μόναι ἐπενδύσεις, ἀπὸ τὰς ὅποιας δὲν θὰ ζημιώθωμεν. Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται διτεῖναι καὶρὸς νὰ γίνουν καὶ καλαὶ ἐπενδύσεις εἰς προσωπικὸν τῶν Πρεσβειῶν, διὰ νὰ δυνηθοῦν αὗται νὰ ἀποδώσουν ὅπως πρέπει.

Εὐχαριστῶ πολὺ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχέδιον, ή ὅποια θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £ 32.913 διὰ τὴν χρήσιν τοῦ ἑτού τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ειδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Ἀρθρον 3 καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀναγνώσις τοῦ Νομοσχέδιον. Ἡ τρίτη ἀναγνώσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο παρών Νόμος δύναται νά αναφέρηται ως δι περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος ('Αρ. 7) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

'Ο περί Θεατρικού Όργανισμού Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νά δαναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Γ. ΖΑΜΠΑΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Γεώργιος Ζαμπᾶς, Πρόεδρος

Άνδρέας Νεοκλέους

Άιτωνάκης Σωτηριάδης

Γεώργιος Σαββίδης

Νίκος Μαυρονικόλας

Σταύρος Ποσκώτης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

"Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπή Παιδείας ἔμελέτησε τὸ περὶ οὐ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς δύο συνεδριάσεις αὐτῆς συγκροτηθείσας τὴν 11ην καὶ τὴν 16ην Μαΐου 1972. Εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Ἑλλήνων Κυπρίων Ἡθοποιῶν, οἵτινες καὶ ἔξεθεσαν τὰς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἀπόψεις τῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται κυρίως ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ νόμου κατὰ τοιούτον τρόπον ὅστε ἀφ' ἐνὸς μὲν νά καταργηθῇ ἡ σήμερον ύφισταμένη Καλλιτεχνική Ἐπιτροπή, ἀφ' ἔτέρου δὲ νά διευρυνθῇ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Θεατρικού Όργανισμού Κύπρου διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτοῦ ἀπό ἑπτά εἰς ἑννέα, συμπεριλαμβανομένων μεταξὺ τούτων καὶ προσώπων ἔχοντων γνώσιν καὶ πείραν περὶ τὰ θεατρικά καὶ ἐν γένε. τὰ καλλιτεχνικὰ πράγματα. "Η κατάργησις τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἐπιτροπῆς κατέστη ἀναγκαία λόγω τοῦ ὅτι αὕτη προσήγγιε πάντοτε τὰ διάφορα θέματα ἀπό καθαρῶς καλλιτεχνικῆς σκοπιᾶς χωρὶς νά ἔχῃ τὴν πλήρη εἰκόνα τῆς ἐν γένει δργανώσεως, διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τοῦ Όργανισμού μὲ συνέπειαν τὴν δημιουργίαν προστριθῶν μετὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τὴν παρακώλυσιν τῆς κανονικῆς καὶ ἀπροσκόπου λειτουργίας τοῦ Όργανισμοῦ.

"Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπή, λαθοῦσα σοθαρῶς ὑπ' ὅψιν τὴν περὶ ἥς δ λόγος ἀνεπιθύμητον κατάστασιν ως καὶ τὸ γεγονός δτ. διὰ τοῦ οὐδὲ μελέτην Νομοσχεδίου τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Όργανισμοῦ θά διευρυνθῇ καὶ θά περιλαμβάνῃ καὶ πρόσωπα ἔχοντα πείραν καὶ γνώσεις περὶ τὰ θεατρικὰ πράγματα ως ἐπίσης καὶ τὴν διὰ τοῦ Νομοσχεδίου παρεχομένην εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἔξουσίαν δπως καταρτίζῃ ειδικάς ἐπιτροπάς ἐκ τῶν μελῶν του, αἵτινες θά ἐπιλαμβάνωνται ειδικῶν θεμάτων, κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα

δτι ένδείκνυται ή υἱοθέτησις τῶν διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ὑποθληθεισῶν προτάσεων τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας. Ἐξεφράσθη, ἐν τούτοις, ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιφύλαξις κατὰ πόσον θὰ ἥτο δρθὸν νὰ γίνωνται, συμφώνως πρὸς τὸ νέον ἐδάφιον (1) τοῦ ἄρθρου 4, δεκτὰ ὡς μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου πρόσωπα, τὰ δποῖα δὲν κέκτηνται συγχρόνως καὶ διοικητικὴν πεῖραν καὶ γνώσεις περὶ τὰ θεστρικὰ καὶ ἐν γένει τὰ καλλιτεχνικὰ πράγματα. Κατόπιν ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐκρίθη δτι θὰ ἥτο ἀναγκαῖον ὅπως τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κέκτηνται ἀμφότερα, διὰ νὰ ἔχυπηρετῆται λυσιτελέστερον δικύριος σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου.

‘Ως ἐκ τούτου ἡ Ἐπιτροπὴ ἐτροποποίησε τὸ νέον ἐδάφιον (1) τοῦ ἄρθρου 4 διὰ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἀπαλείψεως τῶν λέξεων «ἢ ίκανότητα» καὶ ἀντικαταστάσεως τούτων διὰ τῶν λέξεων «καὶ γνώσεις». Ἐπιπροσθέτως ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπήνεγκε καὶ τινας λεκτικῆς φύσεως τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου.

‘Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Παρδείας εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ αὐτῆς.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

‘Εφ’ δσον δὲν ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθιστὸν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ δποῖα θὰ γίνῃ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κατάργησις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

“Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

‘Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρών Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Θεατρικοῦ Ὀργανισμοῦ Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις δύπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον ;
υούσιον οἱ κώδωνες)

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὰ ὑπόλοιπα θέματα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν σήμερον διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν 48 ὅρας πρὸ τῆς συζητήσεως.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἑγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἑγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ἀστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ Ἑσωτερικῶν θεμάτων.

Κεφάλαιον Δ.

‘Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΓΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐπιθυμῶ νὰ καταθέσω τὰς ἀκολούθους Προτάσεις Νόμου :

- (1) Πρότασις Νόμου τιτλοφορουμένη «Νόμος Τροποποιῶν τὸν περὶ Ἐμπορίας Κυπριακῶν Καρόττων Νόμον τοῦ 1966».
- (2) Πρότασις Νόμου τιτλοφορουμένη «Νόμος Τροποποιῶν τοὺς περὶ Ἐμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν Νόμους τοῦ 1964 καὶ 1968».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλῶ δύπως αἱ τροποποιητικαὶ Προτάσεις κατατεθοῦν εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Βουλῆς.

‘Η Πρότασις Νόμου ἡ τιτλοφορουμένη «Νόμος Τροποποιῶν τὸν περὶ Ἐμπορίας Κυπριακῶν Καρόττων Νόμον τοῦ 1966» παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

‘Η Πρότασις Νόμου ἡ τιτλοφορουμένη «Νόμος Τροποποιῶν τοὺς περὶ Ἐμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν Νόμους τοῦ 1964 καὶ 1968» παραπέμπεται καὶ πάλιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Παρακαλῶ νὰ παραπεμφθοῦν καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας καὶ αἱ δύο Προτάσεις Νόμου,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἔχω ἔνστασιν αῦται παραπέμπονται καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας.
·Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ παραπεμφθοῦν εἰς τρεῖς Ἐπιτροπάς, ἐφ' ὅσον μάλιστα Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν μετέχουν καὶ τῶν δύο ὄλλων Ἐπιτροπῶν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναί, ἀλλὰ εἶναι κυρίως θέμα, τὸ δόποιον ἀφορᾶ τὴν γεωργικὴν παραγωγὴν καὶ τὸ προϊὸν τοῦ γεωργοῦ, καὶ θὰ δημιουργήσει τὴν γεωργικὴν παραγωγὴν κάποιον λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ναί, ἀλλά

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας οὕτως ὥστε νὰ εἶναι εὔκολον νὰ ἀκουσθοῦν τὰ συμφέροντα τοῦ ἐμπορικοῦ κόσμου εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

Ἐὰν αἱ δύο Ἐπιτροπαὶ καταλήξουν ὅτι αἱ προτάσεις αὗται θὰ ἔχουν εὐρυτέρας οἰκονομικάς ἐπιπτώσεις, τότε θὰ ὑπάρχῃ θέμα, τὸ δόποιον δύναται νὰ ἔξετασθῇ, κατὰ πόσον πρέπει νὰ παραπεμφθοῦν καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Δὲν γνωρίζω, θεθαίως, τὸ περιεχόμενον τῶν

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ασφαλῶς, ἐπειδὴ δὲν γνωρίζομεν τὸ περιεχόμενον, εἰς τὸ παρὸν στάδιον παραπέμπονται εἰς τὰς δύο προσαναφερθείσας Ἐπιτροπάς. Εἶναι δύο πράγματα, τὰ δόποια ἐνδιαφέρουν τὸν παραγωγόν, τὸν ἔμπορον καὶ τὸν καταναλωτήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Καὶ τὴν οἰκονομίαν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ γενικώτερον τὴν οἰκονομίαν. Εἰς τὸ παρὸν στάδιον θὰ ἔξετασθοῦν ἀπὸ τὰς δύο πρώτας Ἐπιτροπάς καὶ, ἐὰν αἱ Ἐπιτροπαὶ διαπιστώσουν ὅτι ὑπάρχουν εὐρύτεραι οἰκονομικαὶ ἐπιπτώσεις, δὲν ἀποκλείεται νὰ παραπεμφθοῦν καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐν τάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Μίαν Πρότασιν Νόμου ήθελα νὰ καταθέσω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ώς ἔξῆς : Πρότασις Νόμου τιτλοφορουμένη «Νόμος Τροποποιῶν τὸν περὶ Δήμων Νόμον τοῦ 1964».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μποροῦμεν νὰ ἔχωμεν τὸ σχετικὸν ἔγγραφον ;

Ἡ Πρότασις Νόμου παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἔσωτερικῶν καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν, διότι, ώς ἀντιλαμβάνομαι, αὕτη ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν τροποποίησιν τοῦ τρίτου Πίνακος, δὲ δύοις ἀναφέρεται εἰς θέματα φορολογίας.

Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Ἔνα θέμα, μᾶλλον διαδικαστικόν, εἶναι τὸ ἔξῆς :

Ἐπειδὴ ὅλέπω καὶ ἀντιλαμβάνομαι ὅτι θὰ ἔχωμεν πληθώραν, ἵσως, Προτάσεων Νόμων ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν, διὸ τοῦτο νομίζω ὅτι θὰ ἥτο δρθὸν καὶ φρόνιμον ὅπως κατατίθενται αἱ Προτάσεις Νόμων εἰς τὴν Βουλὴν προηγουμένως διὰ νὸς εἶναι ἐνήμερον καὶ τὸ Προεδρεῖον καὶ ἡ Γραμματεία τῆς Βουλῆς περὶ τοῦ περιεχομένου, ἐὰν μή τι ἄλλο, τῆς κατατίθεμένης Προτάσεως πρὸς διευκόλυνσιν καὶ τῆς παραπομπῆς εἰς τὰς σχετικὰς Ἐπιτροπὰς καί, ἐν γένει, τῶν ἄλλων ἐπιπτύσεων κατὰ τὴν ἔξετασιν τῶν Προτάσεων Νόμων.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δυνάμει τοῦ Συντάγματος οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ δικαιοῦνται νὰ ὑποθάλλουν Προτάσεις Νόμων εἰς τὴν Βουλὴν.

Ἐάν μετὰ τὴν ὑποθολὴν τῆς Προτάσεως Νόμου διαπιστωθῇ ὅτι ἡ ὑποθάλλομένη Πρότασις εἶναι ἐκτὸς τῶν ἔξουσιῶν τοῦ Βουλευτοῦ, διότι οὗτος προτείνει αὐξησιν προϋπολογισμοῦ καὶ οὕτω καθ' ἔξῆς, τότε ἀσφαλῶς ὑπάρχει θέμα, τὸ δύοιν θὰ ἔξετασθῇ μετὰ τὴν καταθέσιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ κατάθεσις, δημως, τῶν Νομοσχεδίων, εἴτε αὐτὰ εἶναι τῆς Κυβερνήσεως εἴτε εἶναι τῶν Βουλευτῶν, γίνεται ἐντὸς τῆς Βουλῆς καὶ οὐχὶ ἐκτὸς τῆς Βουλῆς. Ἐπομένως δὲν εἶναι δρθὸν οἱ Βουλευταὶ νὰ καταθέτουν τὰς Προτάσεις Νόμων εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Βουλῆς προτοῦ τὰς καταθέσουν εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν Βουλὴν. Διότι εἶναι δυνατὸν ώς ἐκ τοῦ ἐνδέχομένου νὰ πληροφορηθοῦν περὶ τῆς καταθέσεως Προτάσεως Νόμου ἄλλοι Βουλευταί, νὰ δημιουργηθοῦν διάφοροι παρεξηγήσεις δοσον ἀφορᾶ τὴν καταχώρησιν τοῦ θέματος.

Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Τὴν Πρότασιν Νόμου, τὴν ὁποίαν κατέθεσεν ὁ κ. Ξάνθος Κληρίδης, εἶχομεν λάθει ἀπόφασιν νὰ τὴν καταθέσῃ οὗτος ἐκ μέρους τῆς Ἐπι-

τροπής 'Εσωτερικῶν, διότι προηγουμένως εἶχομεν θεωρήσει τοὺς ἔσωτούς μας ὡς δλίγον τι ὑπευθύνους διὰ τὴν φορολογίαν, τὴν δποίαν εἰσηγήθημεν νὰ δεχθῇ ἡ Βουλὴ διὰ τοὺς Δῆμους.

Εὐχαριστῶ πολύ.

(επιτάλλη)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. 'Εκεῖνο, τὸ δποίον συνέθη, εἰναι ὅτι κάποτε συνεζητούσαμεν τὸ θέμα τοῦτο καὶ εἶχον εἴπει εἰς τὴν 'Επιτροπὴν 'Εσωτερικῶν ὅτι προτίθεμαι νὰ καταθέσω Πρότασιν Νόμου τροποποιούσαν τὸν περὶ Δήμων Νόμον καὶ δ. κ. Σαμψών εἶχε, νομίζω, διότιος εἰσηγήθῃ νὰ κατατεθῇ Πρότασις ἐκ μέρους τῆς 'Επιτροπῆς 'Εσωτερικῶν. Μετά ταῦτα δὲν συνεζητήσαμεν τὸ θέμα μὲ τὰ ἄλλα ἔντιμα Μέλη τῆς 'Επιτροπῆς 'Εσωτερικῶν. 'Αργότερον, δυστυχῶς, διέντιμος συνάδελφος κ. Σαμψών ήσθενησε καὶ μετέθη εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Τὸ θέμα δὲν συνεζητήθη μὲ τὰ ἄλλα Μέλη τῆς 'Επιτροπῆς 'Εσωτερικῶν καὶ, νομίζω, τοῦτο θὰ τὸ ἐπιβεβαιώσουν καὶ ἄλλοι ἔντιμοι συνάδελφοι τῆς 'Επιτροπῆς. Συνέταξα τότε μόνος μου τὴν Πρότασιν Νόμου καὶ τὴν κατέθεσα, ἀλλ' οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω δπως αὕτη κατατεθῇ ἐκ μέρους ἐμοῦ μετ' ἄλλων συναδέλφων οὔτε καὶ τὴν πατρότητα τῆς Προτάσεως διεκδικῶ. Τὸ ἔκαμα ἀπλῶς καὶ μόνον διότι νομίζω ὅτι εἰναι κάτι, τὸ δποίον ἔπρεπε νὰ εἶχε διορθωθῆ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διὰ νὰ καταθέσετε ἐκ μέρους τῆς 'Επιτροπῆς 'Εσωτερικῶν Πρότασιν Νόμου, πρέπει νὰ κληθῇ πρῶτον ἡ 'Επιτροπὴ 'Εσωτερικῶν, νὰ ληφθῇ ἡ σχετικὴ ἀπόφασις καὶ νὰ ἔγκρινῃ αὕτη τὸ κείμενον, τὸ δποίον καὶ νὰ καταθέσετε ἐπισήμων ἐκ μέρους τῆς 'Επιτροπῆς. 'Εάν θέλετε, δύναται νὰ ἀναβληθῇ ἡ κατάθεσις τοῦ Νομοσχεδίου διὰ νὰ τὸ συζητήσῃ ἡ 'Επιτροπὴ. 'Αλλ' ἀπλῶς διότι ἔξεφράσθη ἡ ἀποψίς, χωρὶς νὰ δοθῇ συνέχεια καὶ χωρὶς νὰ τεθῇ ἔνώπιον τῆς 'Επιτροπῆς—οἰασδήποτε 'Επιτροπῆς—ἡ δποία καὶ ὁμοφώνως ἡ κατά πλειοψηφίαν νὰ ἀποφασίσῃ, δὲν νομίζω ὅτι μπορῶ νὰ δεχθῶ κατάθεσιν Νομοσχεδίου ἐκ μέρους τῆς 'Επιτροπῆς, ἐφ' ὅσον δὲν γνωρίζω ἐάν δλα τὰ Μέλη τῆς 'Επιτροπῆς συμφωνοῦν ἡ ἡ πλειοψηφία τῆς συμφωνῇ μὲ αὐτὴν τὴν Πρότασιν.

'Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. 'Απλῶς ἥτο χάριν τοῦ Ιστορικοῦ τῆς ὑποθέσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Αλλωστε παραπέμπεται εἰς τὴν 'Επιτροπὴν 'Εσωτερικῶν καὶ ἡ 'Επιτροπὴ 'Εσωτερικῶν.....

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

'Απλῶς, κ. Πρόεδρε, ὡς εἶπον, ἥτο διὰ τὴν Ιστορικὴν κάλυψιν τῆς ὑποθέσεως.

'Υποστηρίζομεν τὴν Πρότασιν Νόμου τοῦ κ. Ξάνθου Κληρίδη, τὴν πατρότητα τῆς δποίας δὲν διεκδικοῦμεν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Οταν πρόκειται περὶ πατρότητος εὕκολον εἶναι τὸ πρᾶγμα, ἀλλά, ἢν ἀρχισωμεν νὰ διεκδικοῦμεν μητρότητα, τὶ θὰ γίνῃ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

(Γέλωτες)

Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Χατζηρακλέους.

Θριάμβῳ καθηλεῖ ο

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν εἴμαι θέσαιος ἔαν εἶναι ἡ κατάλληλος στιγμὴ διὰ νὰ παρακαλέσω τὸ Σῶμα διὰ τὸ θέμα, τὸ δόπον θὰ ἀναφέρω τῷρα.

Εἰς τὴν προπαρελθοῦσαν συνεδρίαν τῆς Βουλῆς εἶχον ἐγερθῆ διάφορα θέματα, τὰ δόποια ἀφεώρων τὴν Κυπριακὴν Τράπεζαν 'Αναπτύξεως. Ἡ Κυπριακὴ Τράπεζα 'Αναπτύξεως ἔξέδωσε μίσια ἀνακοίνωσιν, εἰς τὴν δόποιαν καὶ ἀπαντᾶ εἰς θέματα, τὰ δόποια ἡγέρθησαν ἐνώπιον τοῦ Σώματος. Ἐκ τῆς ἀνακοίνωσεως αὐτῆς παρατηρῶ μετ' εὐχαριστήσεως διτὶ ἡ Τράπεζα ἀποδέχεται ἔξετασιν τῶν θεμάτων, τὰ δόποια ἀνεφέρθησαν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, θεμάτων ἀρχῆς καὶ θεμάτων καταγγελιῶν, διὰ τὰ δόποια καὶ ἀνεφέρθη διτὶ θὰ ἔξετασθοῦ, ἔαν τὸ Σῶμα ζητήσῃ τοῦτο.

Δι' αὐτὸν καὶ παρακαλῶ, ἐπειδὴ ἐγείρεται καὶ θέμα τάξεως καὶ διὰ νὰ μὴ εὑρεθῶ εἰς τὴν θέσιν νὰ δεχθῶ τὴν πρόκλησίν των νὰ στερηθῶ τῆς Βουλευτικῆς ἀσυλίας, ως ἐντόνως τονίζεται εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς Τραπέζης, πρᾶγμα τὸ δόπον θεσαίως δὲν δυσκολεύομαι νὰ πράξω, ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ Βουλὴ δὲν θὰ ἔδεχτο νὰ συζητήσῃ τὸ θέμα, ὅπως ἀποσταλῇ τὸ δόλον θέμα εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς, ἡ δόποια πιστεύω διτὶ εἶναι ἡ 'Επιτροπὴ Οικονομικῶν, διὰ νὰ τεθοῦν ἐνώπιον τῆς θέματα, τὰ δόποια ἀφοροῦν καὶ τὴν συζήτησιν ποὺ διεξήχθη καὶ τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς Τραπέζης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Νομίζω διτὶ τὸ θέμα εἶναι ἀρκετὰ σοθαρὸν καὶ, ἐφ' ὅσον ἀπὸ τοῦ βήματος ἔχουν γίνει πολὺ βάσιμοι καταγγελίαι ἐναντίον τοῦ τρόπου διεξαγωγῆς τῶν ἔργασιῶν τῆς Τραπέζης ἀπὸ συνάδελφον Βουλευτήν καὶ ἐφ' ὅσον εἰς τὴν Βουλὴν αὐτὴν οὐδὲν στοιχεῖον προσεκομίσθη μέχρι τῆς στιγμῆς πρὸς ἐπίρρωσιν τῶν καταγγελιῶν, διὰ τοῦτο νομίζω διτὶ, προτού γίνῃ εἰς τὴν Βουλὴν ταύτην κατάθεσις στοιχείων ἐκ μέρους τοῦ καταγγέλλοντος Βουλευτοῦ, οὐδὲν ὑπάρχει διὰ νὰ παραπεμφθῇ εἰς οἰανδήποτε 'Επιτροπήν πρὸς ἔξετασιν καὶ νομίζω διτὶ τοῦτο εἶναι μία ἀρχή, ἡ δόποια πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ ἐν προκειμένῳ, διότι εἶναι πολὺ εὐχερές ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς νὰ ἔκτοξεύωνται διάφοροι κατηγορίαι, εἴτε βάσιμοι εἴτε ἀβάσιμοι, χωρὶς νὰ προσκομίζωνται τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα. Καὶ ὅλως ἐφωράκη συνάδελφος Βουλευτής νὰ ἔκτοξεύῃ διαφόρους κατηγορίας ἐναντίον ἀλλων προσώπων ἡ καὶ Κυθερητικῶν παραγόντων χωρὶς νὰ προσκομίζῃ τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα.

Διὰ ταῦτα φρονῶ διτὶ εὐθὺς ἔξ αρχῆς πρέπει νὰ κατατεθοῦν πρωτίστως στολχεῖα τῶν καταγγελιῶν. "Αλλως, δὲν νομίζω διτὶ δύναται τὸ Σῶμα αὐτὸν νὰ ἔξετάσῃ ἀκρίστως ἡ νομέλθη δι' οἰανδήποτε καταγγελίαν.

Εὐχαριστῶ. Την Πρόεδρου ίδιου, την ἄνοιξιν κατέβασιν διαπραγμάτευσε, Κληρίδης, εἶχαντεν λόγια ἀπόδοσιν νὰ τὴν καταθέσῃ αἵτος ἐκ μέρους τῆς 'Επι-

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ δώσω τὸν λόγον εἰς οἰονδήποτε ἄλλον ἐπὶ τοῦ θέματος, διότι ἀπὸ διπόμεως διαδικασίας ὁ χρόνος, κατὰ τὸν ὅποιον τοῦτο ἡγέρθη, δὲν εἶναι ὁ κατάλληλος.

Εὐρισκόμεθα τώρα εἰς τὸ Κεφάλαιον «Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων» καὶ δὲν πρόκειται περὶ καταθέσεως Νομοσχεδίου ἢ Ἐγγράφου.

Δεύτερον, ἐφ' ὅσον ἔληξε τὸ θέμα τῆς καταθέσεως Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων, θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ, εἰς τὸ ὅποιον ὑπάρχουν ἐγγεγραμμένα θέματα, ἢ συζήτησις τῶν ὅποιων θὰ συνεχισθῇ, κατὰ τὸν καταρτισμὸν δὲ τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς εἶναι δυνατὸν νὰ ζητηθῇ νὰ ἐγγραφῇ θέματα καὶ ταυτοχρόνων νὰ παραπεμφθῇ τοῦτο εἰς ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπήν, διότε θὰ ἀκούσωμεν ἀγορεύσεις ἐπὶ τοῦ κατὰ πόσον πρέπει νὰ ἐγγραφῇ τὸ θέμα καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ πόσον ὑπάρχει οἰονδήποτε λόγος νὰ παραπεμφθῇ τοῦτο εἰς οἰονδήποτε Ἐπιτροπήν.

Εἰς τὸ παρὸν στάδιον, δημως, εὐρισκόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ καὶ ἔχομεν ἐγγεγραμμένα θέματα.

Τὸ πρῶτον θέμα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ εἶναι «Αἱ ἐπιθυμηταὶ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ἰδιοκτητῶν ἀκινήτου περιουσίας εὐρισκομένης ἐντὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος».

Τὸ θέμα ἐνεγράφῃ ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, ὁ ὅποιος ἔκαμε τὴν εἰσηγητικὴν ἀγόρευσιν ἐπὶ τοῦ θέματος. Μετὰ τὴν εἰσαγωγικὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ ὑπεβλήθη πρότασις δημοσίᾳ τὸ θέμα διευρυνθῆ. Ἐάν δὲν μὲν ἀπατᾶ ἢ μηδημι μου, δ. κ. Παπαδημητρίου ὑπέθαλε πρότασιν διὰ τὴν διεύρυνσιν τοῦ θέματος.

“Ως ἀντελήθην, οὐδεμία ἔνστασις ὑπῆρξε διὰ τὴν διεύρυνσιν τοῦ θέματος καὶ ἐπομένως ἢ συζήτησις τοῦ θέματος δὲν θὰ ἀναφέρεται μόνον εἰς τὴν περιοχὴν Ἀμαθοῦντος, ἀλλὰ καὶ εἰς οἰασδήποτε ἄλλας περιοχάς, διὰ τὰς δημοσίας ἴσχυουν παρόμοιαι δεσμευτικαὶ ἀποφάσεις τῆς Κυθερίνησεως.

‘Ο κ. Φράγκος ἔχει τὸν λόγον.

ΑΙΓ. ΦΡΑΓΚΟΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφο.. Τὸ πρόθλημα τῆς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν δεσμεύσεως καὶ περιορισμοῦ τῆς ἰδιοκτησίας ἑκάστεως 800 καὶ πλέον στρεμμάτων γῆς, ἀνηκόντων εἰς δεκάδας πτωχῶν κατοίκων τῶν χωρίων Ἀγίου Τύχωνος, Παρεκκλησιᾶς, Κελλακίου καὶ Πραστειοῦ Κελλακίου, λόγῳ τῆς συμπεριλήψεώς των εἰς τὸν Πίνακα Β τῆς Ἀρχαιολογικῆς Περιοχῆς Ἀμαθοῦντος—γνωστῆς ὡς παλαιᾶς Λεμεσοῦ—ἀπετέλεσε καὶ ἄλλοτε θέμα ἔρωτήσεων εἰς τὴν Βουλὴν ταύτην. Τὸ πρόθλημα τοῦτο εἶναι πολὺ σοθαρὸν διότι ἀφορᾶ μίαν κατάφωρον ἀδ.κίσιν, ἡ δημοσία διαπράττεται ἐκ μέρους τῆς Κυθερίνησεως ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς βάρος δεκάδων πτωχῶν οἰκογενειῶν τῆς περιοχῆς αὐτῆς.

Τὸ πρόθλημα εἶναι σοθαρόν, διότι ἡ ἐπιδεικνυμένη περιφρόνησις ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν πρὸς τὰς ἐπανειλημμένας αἰτήσεις, παρακλήσεις καὶ ἐκκλήσεις τῶν ἐνδιαφερομένων ἰδιοκτητῶν ἀγροτῶν τῆς περιοχῆς αὐτῆς, δημοσίᾳ ἐπὶ τέλους μία λύσις εἰς τὸ πρόθλημά των, ὅχι μόνον εἶναι ἀδ.κος καὶ παράλογος, ἀλλὰ εἶναι καὶ τόσον προκλητική ὥστε δὲν θὰ ἔδισταζα νὰ τὴν χαρακτηρίσω ὡς σκανδαλώδη καὶ ἀπαράδεκτον.

Διότι τι ἄλλο εἶναι παρὰ ἀπαράδεκτος ἡ ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν τηρηθεῖσα μέχρι σήμερον τακτική, ἀλλοτε τῆς σιωπῆς, ἀλλοτε τῆς κωλυσιεργίας καὶ ἀλλοτε τῆς ἀρνήσεως εἰς τὰς ἐπανειλημμένας αἰτήσεις τῶν πτωχῶν αὐτῶν ἀγροτῶν, δημοσίᾳ τοὺς ἐπιτραπῆς ἡ ἀξιοποίησις τῆς ἰδιοκτήτου γῆς των, εἰς μίαν μάλιστα περοχὴν ἡ δημοσία ἀξιοποιεῖται ἡδη τουριστικῶς;

Διότι τί ἄλλο εἶναι παρὰ ἀπαράδεκτος ἡ ἀμέλεια τῆς Κυθερήσεως νὰ συζητήσῃ μὲ τοὺς ἐπηρεαζομένους αὐτοὺς πτωχοὺς ὀγρότας μικροῖδιοκτήτας μᾶλαν ἀπὸ τὰς τρεῖς διαζευκτικὰς εἰσηγήσεις τὰς δποίας ἀντιπροσωπεία αὐτῶν ὑπέβαλε πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Αὔγουστου :

Αἱ διαζευκτικαὶ αὐταὶ εἰσηγήσεις δπως ὀνέφερεν εἰς τὴν διμιλίαν του δ ἔντιμος Βουλευτὴς κ. Α. Νεοκλέους εἶναι: (1) Νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τοὺς ιδιοκτήτας δπως ἀξιοποιήσουν τὴν περιουσίαν των ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ ἐποπτείαν τοῦ Τμῆματος Ἀρχαιοτήτων. (2) Νὰ προχωρήσῃ ἡ Κυθέρησις εἰς τὴν ἄμεσον ἀπαλλοτρίωσιν τῶν ἐπηρεαζομένων κτημάτων, καὶ (3) νὰ δοθῇ Ισαξίᾳ χαλίτικη γῆ εἰς αὐτούς. Ἐρωτῶ, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί, ὑπάρχει κανεὶς ἐξ ὅμων δ ὅποιος δὲν εὑρίσκει τὰς εἰσηγήσεις αὐτὰς ἔντιμους, δικαίας καὶ πολὺ λογικάς;

Διάτι ἡ Κυθέρησις ἀποφεύγει νὰ λάθῃ θέσιν καὶ νὰ συζητήσῃ ἐπὶ τῶν εἰσηγήσεων αὐτῶν: Μήπως πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν δτι τὸ κάμνει σκοπίμως διὰ νὰ προκαλέσῃ ἀκόμη μεγαλυτέραν πτικρίαν, ἀγανάκτησιν καὶ ἔντασιν μεταξὺ τῶν ἐπηρεαζομένων κατοίκων τῆς περιοχῆς αὐτῆς; "Η μήπως ἀφελῶς πιστεύει δτι οἱ μικροῖδιοκτήται αὐτοὶ πτωχοὶ ὀγρόται πρόκειται νὰ ὑποστῶσι κάμπατον καὶ ὀπογοήτευσιν καὶ νὰ παύσωσι νὰ διεκδικῶσι τὸ δίκαιον τῶν; Τὸ ἀντίθετον ἀκριθῶς θὰ συμβῇ. Θὰ αὖξανη ἡ ἀγανάκτησις καὶ ἡ πικρία τῶν καὶ θὰ μεγαλώσῃ ἡ ἀποφασιστικότης τῶν νὰ ἀντιδράσωσι δι' ὅλων τῶν εἰς τὴν διάθεσίν των νομίμων μέσων, εἰς πᾶσαν προσπάθειαν τῆς Κυθερήσεως νὰ διαιωνίσῃ τὴν γενομένην εἰς θάρος τῶν ἀδικίαν, ἡ νὰ συνεχίσῃ τὴν εἰς θάρος τῶν δυσμενῆς διάκρισιν.

Διότι τὶ ἄλλο εἶναι παρὰ δυσμενῆς διάκρισις καὶ κατάφωρος ἀδικία, αὐτοὶ μὲν ἐπειδὴ τὰ κτήματά των συμπεριελήφθησαν εἰς τὸν Πίνακα Β τοῦ περὶ Ἀρχαιοτήτων Νόμου νὰ στεροῦνται σχεδόν παντὸς δικαιώματος ἀξιοποιήσεως, ἐνῷ ἄλλοι ιδιοκτῆται παρακειμένης γῆς νὰ δύνανται ἐλευθέρως νὰ τὴν ἀξιοποιήσωσι, μόνον καὶ μόνον διότι εἶχαν τὴν τύχην νὰ μὴ συμπεριιληφθῇ εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν περιοχὴν τοῦ Πίνακος Β;

Διότι τὶ ἄλλο εἶναι παρὰ δυσμενῆς διάκρισις δταν δίδεται εἰς ἄλλους ιδιοκτήτας οἰκονομικῶς Ισχυροτέρους, τὸ δικαίωμα τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς γῆς των, ἔστω καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Τμῆματος Ἀρχαιοτήτων, παρ' ὅλον δτ. καὶ αὐτῶν ἡ γῆ περιλαμβάνεται εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν περιοχὴν τοῦ Πίνακος Β;

Τὶ ἄλλο εἶναι παρὰ δυσμενῆς διάκρισις καὶ ἀδικία νὰ ἀρνῶνται ὑπὸ διάφορα προσχήματα εἰς αὐτοὺς τοὺς πτωχοὺς ὀγρότας τῆς περιοχῆς αὐτῆς αὶ ἀρμόδιαι Ἀρχαὶ τὴν χορήγησιν ἀδείας διὰ νὰ κτίσωσι σπίτια πρὸς προικοδότησιν τῶν παιδιῶν τους, ἡ νὰ κτίσωσι τουριστικὰ κέντρα ἢ περίπτερα διὰ νὰ κερδίσωσι τὰ πρός τὸ ζῆν; "Ἔχω εἰς χείρας μου ἐπιστολάς αὶ δποῖαι ἀντηλάγησαν μεταξὺ τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν καὶ μερικῶν ἐκ τῶν ἐπηρεαζομένων μικροῖδιοκτητῶν τῆς περιοχῆς αὐτῆς, αὶ δποῖαι ἀποδεικνύωσι σαφῶς τὴν ἀρνητικὴν στάσιν, τὴν προσπάθειαν κωλυσιεργίας καὶ τὴν τάσιν νὰ παρεμποδισθοῦν ἡ νὰ ἀποθαρρυνθοῦν οἱ αἰτηταὶ εἰς τὸ νὰ ἀξιοποιήσωσι τὴν περιουσίαν των.

"Αναγινώσκων τις τὰς ἐπιστολάς αὐτὰς δὲν δύναται παρὰ νὰ αισθανθῇ τούλαχιστον ἀγανάκτησιν.

Καὶ μήπως δὲν εἶναι δυσμενῆς διάκρισις τὸ γεγονός δτι εἰς ἄλλας περιοχάς τῆς Κύπρου, π.χ. εἰς Ἀγίαν Παρασκευὴν Λευκωσίας, εἰς Κερύνειαν καὶ εἰς Ἀμμόχωστον, παρ' ὅλον δτι αὶ περιοχαὶ αὐταὶ εὑρίσκοντο εἰς τὸν Πίνακα Β, ἐντούτοις ἡ Κυθέρησις ἡ τὸ Τμῆμα Ἀρχαιοτήτων, οὐδὲ καν ἐνδιεφέρθησαν καὶ οἱ ιδιοκτῆται τῶν ἐπροχώρησαν εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τῆς περιουσίας των ἀνενόχλητοι; "Ανκαὶ μερικαὶ τῶν περιοχῶν αὐτῶν εἶχαν κατὰ πολὺ μεγαλυτέραν ἀρχαιολογικὴν σημασίαν ἀπὸ τὴν περιοχὴν Β τῆς Ἀμαθοῦντος;

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. "Η ὑπόθεσις τῶν ἐπηρεαζομένων μικροῖδιοκτητῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος τοῦ Πίνακος Β εἶναι πολὺ διαυγής

καὶ διερωτῶμαι πράγματι διατὶ ἡ Κυθέρηνησις δὲν τὴν ἀντιμετωπίζει μὲν πνεῦμα δικαιοσύνης καὶ κατανοήσεως. Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἔρώτημα εἶναι ὅπλη: "Η θὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα ἀξιοποίησεως ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν πάντοτε τοῦ Τμῆματος Ἀρχαιοτήτων, ηθὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἄμεσον ἀπαλλοτρίωσιν τῆς γῆς αὐτῆς. "Ομως οἰδαδήποτε ἀπαλλοτρίωσις τῆς γῆς αὐτῆς πρέπει νὰ πληρωθῇ θάσει τῆς τρεχούσης ἀξίας τῶν πέριξ κτημάτων καὶ ἀμέσως, λέγω δὲ ἀμέσως διότι ἔχω ύπ' ὅψιν μου ἀπαλλοτριώσεις εἰς τὴν ίδιαν περιοχὴν ἀπό τοῦ 1961 καὶ ἀκόμη δὲν ἐπληρώθησαν οἱ ίδιοκτῆται.

"Ἐπὶ τοῦ σημείου τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἔκτιμήσεως δὲν χωρεῖ καμμία ὀμφιθολία διότι τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος εἶναι σαφές καὶ κατηγορηματικόν. Εἶναι νομίζω καιρός νὰ ἔγκαταλειφθῇ τὸ ἀκουόμενον συχνά τροπάριον διτὶ αὐτῇ η γῆ εἶναι γεωργικὴ καὶ ως γεωργικὴ γῆ θὰ ἔκτιμηθῇ ἀναλόγως. Δὲν δύναμαι πράγματι νὰ ἀντιληφθῶ θάσει ποίου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος η θάσε. ποίου νόμου η ἀρμοδία Ἀρχὴ διὰ σκοπούς ἔκτιμήσεως ἔχει διαχωρίσει καὶ διμιλεῖ συχνάκις διὰ γῆν γεωργικήν η διὰ γῆν μὴ γεωργικήν.

"Εντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Οἱ ἐπηρεαζόμενοι πτωχοὶ μικροὶ διοικηταὶ τῆς Ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος τοῦ Πίνακος Β δὲν ζητοῦν τίποτε περισσότερον ἀπό τοῦ νὰ παύσῃ η Κυθέρηνησις νὰ τοὺς θεωρῇ ως πολίτας δευτέρας κατηγορίας νὰ σταματήσῃ η Κυθέρηνησις τὴν δυσμενή εἰς θάρος των διάκρισιν καὶ νὰ τοὺς ἀποδώσῃ δικαιοσύνην καὶ ισοπολιτείαν.

Θὰ τοὺς ἀρνηθῶμεν τὴν συμπαράστασίν μας; "Ασφαλῶς δχι.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο. κ. Παπαδημητρίου καὶ ἀκολούθως δ. κ. Κόσιης καὶ δ. κ. Σαμψών.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. "Ἐν ἐκ τῶν πολλῶν θεμάτων, τὰ δόποια εύρισκονται ἐνώπιον τοῦ Σώματος πρὸς συζήτησιν, εἶναι καὶ τὸ θέμα τῶν δεσμεύσεων καὶ περιορισμῶν τῆς ἀκινήτου περιουσίας τῆς εύρισκομένης ἐντὸς τῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων.

Ἐις τὴν κατηγορίαν τῶν ίδιοκτητῶν γῆς, η δόποια εύρισκεται ἐντὸς ἀρχαιολογικῶν περιοχῶν, ὑπάγεται καὶ ἔνας μεγάλος ἀριθμὸς ίδιοκτητῶν γῆς, οἱ δόποιοι κατοικοῦνται εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Πάφου. Συγκεκριμένως, εἰς τὴν Ἐπαρχίαν μας ἔχομεν τρεῖς κυρίως περιοχάς, τὴν τῆς Κάτω Πάφου τὴν καλουμένην καὶ «Νέα Πάφος», τὴν τῶν Κουκλιῶν ή, ἄλλως, Παλαπάφον, ὃπου καὶ δ. Ναὸς τῆς Ἀφροδίτης, καὶ τὴν τῆς Πόλεως Χρυσοχούς ή, ἄλλως, τὸ Μάριον. Ἡ ἔκτασίς τῆς γῆς αὐτῆς εἶναι πέριξ τῶν 2.240 στρεμμάτων, οἱ δὲ κατοικοὶ τῆς εἶναι καταδικασμένοι νὰ μὴ μποροῦν νὰ τὴν ἀξιοποίησουν ὅπως θέλουν.

"Η Κάτω Πάφος, ως εἶναι εἰς τοὺς πλείστους γνωστὴ η περιοχὴ αὐτῆς, εἴται μία ἔξ διλοκλήρου Ἀρχαιολογικὴ Περιοχὴ, εἶναι δὲ παραδεδεγμένον δτ. αἱ οἰκίαι τῆς περιοχῆς εἶναι κτισμέναι ἀνωθεν ἀρχαίων μνημείων ἀνεκτιμήτου, ἵσως, ἀρχαιολογικῆς ἀξίας. "Αν καὶ δὴ αὐτῇ η περιοχὴ εἶναι ἀρχαιολογικὸς χῶρος, ἐν τούτοις αὐτῇ ἔχει χωρισθῆ καὶ ταξινομηθῆ ἀπό τὸ ὑπεύθυνον Ἀρχαιολογικὸν Τμῆμα εἰς ἀρχαιολογικὰς περιοχὰς Α', κατηγορίας—ως τοιαύτη δὲ ἐθεωρήθη τὸ νοτιοδυτικὸν αὐτῆς τμῆμα, τὸ πρὸς τὰ μωσαϊκά εύρισκόμενον, εἰς τὸ δόποιον ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς πᾶσα ἀξιοποίησις—καὶ εἰς ἀρχαιολογικὰς περιοχὰς Β' κατηγορίας—ως τοιαύτη δὲ ἐθεωρήθη τὸ ἀνατολικὸν τμῆμα, εἰς τὸ δόποιον κατ' οἰκονομίαν ἐπ. τρέπεται η ἀξιοποίησις τῆς γῆς διαφοροτρόπως, εἴτε διὰ καλλιεργειῶν, εἴτε διὰ τῆς ἀνεγέρσεως οἰκιῶν η ξενοδοχείων καὶ τῆς πωλήσεως αὐτῆς εἰς ἀρκετά ὑψηλάς τιμάς.

Βεβαίως δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ περιορίσωμεν οὕτε καὶ νὰ δυσχεράνωμεν τὸ ἔργον τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου, οὕτε εἶμεθα ἐναντίον τῶν μέτρων προστασίας

τῶν ἀρχαίων μνημείων καὶ ἀνεκτιμήτων θησαυρῶν τῶν περιοχῶν αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν εἶναι δίκαιον οἱ κάτοικοι γῆς ἐντὸς τῶν περιοχῶν αὐτῶν νὰ ἀδικοῦνται εἰς τόσον μεγάλον βαθμόν. Δὲν εἶναι δημοκρατ.κόν τὸ μέτρον αὐτό. Δὲν εἶναι δρθὸν τὸ Τμῆμα Ἀρχαιοτήτων νὰ χρησιμοποιῇ δύο μέτρα καὶ δύο σταθμά, οὔτε καὶ θά πρέπει νὰ καταδικάζωνται οἱ ιδιοκτῆται αὐτοὶ εἰς ἐκμηδένισιν τῆς ἀξίας τῆς περιουσίας των. Βεβαίως εἶναι καθῆκον καὶ ὑποχρέωσις τοῦ Τμήματος Ἀρχαιοτήτων νὰ προστατεύσῃ καὶ ἀξιοποιήσῃ τοὺς ἀρχαιολογικούς χώρους, ὅπως πολὺ δρθῶς πράπτει, ἀλλ' εἶναι, ἐπίσης, καθῆκον καὶ ὑποχρέωσίς του νὰ ἀποζημιώνῃ τοὺς ιδιοκτήτας τῆς γῆς, ἐὰν μὴ εἰς πολὺ ὑψηλάς τιμάς, τούλαχιστον εἰς τὰς τρεχούσας τιμάς τῆς ήμέρας τῆς ἀπαλλοτριώσεως.

Ὑπάρχουν περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας, ἐνῶ εἰς τὴν περιοχὴν κατηγορίας B' ἐπωλήθη κτῆμα πρὸς £ 500 μέχρι καὶ £ 1.000 κατὰ στρέμμα—ή ἀξία τούτου τῶρα εἶναι, ἵσως, τριπλασία καὶ πενταπλασία, καθότι ἔχει ἐπιτραπῆ εἰς τὴν περιοχὴν ἀνέγερσις ἐνοδοχείων—εἰς περιοχὴν κατηγορίας A' ἀπηλλοτριώθη κτῆμα ἐκτάσεως ἐννέα στρεμμάτων, ἡ δὲ ἀξία του ἐξετιμήθη κάτω τῶν £ 100 κατὰ στρέμμα. Δηλαδή, ἐνῶ ὁ ιδιοκτήτης γῆς εἰς τὴν περιοχὴν κατηγορίας B' θὰ λάθῃ τὸ ποσόν τῶν £ 27.000, ὁ ιδιοκτήτης τῆς ἐκτάσεως ἐννέα στρεμμάτων εἰς τὴν περιοχὴν κατηγορίας A' θὰ λάθῃ £ 880 μόνον. Αὐτὸ δὲν εἶναι μῆπως ἀδικία καὶ δὲν χρησιμοποιοῦν οἱ ίθύνοντες δύο μέτρα καὶ δύο σταθμά;

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς κοινότητος Κουκλιῶν ὑπάρχει μία περιοχὴ τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως ὡς καὶ ἡ τῆς Κάτω Πάφου. Εἰς τοὺς ιδιοκτήτας γῆς αὐτῆς τῆς περιοχῆς, ἐπίσης, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀξιοποίησις τῆς γῆς των. "Υπάρχουν εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν πολλοὶ πτωχοὶ οἰκογενειάρχαι ποὺ θέλουν νὰ κτίσουν κατοικίας διὰ τὰς θυγατέρας των, τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ ὑπανδρεύσουν καὶ δὲν μποροῦν νὰ τὸ πράξουν. Ζητοῦν ἀπὸ τὸ Μουσεῖον νὰ ἀγοράσῃ τὴν περιουσίαν αὐτήν, ἀλλὰ ἡ τιμὴ ποὺ προσφέρεται εἰς αὐτοὺς διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν εἶναι τόσον ἔξευτελιστική, ὥστε μὲ αὐτὴν ὁ ιδιοκτήτης δὲν θὰ ἦτο εἰς θέσιν οὔτε ἔνα στάθλον διὰ τὰ ζῶα του νὰ κτίση. 'Ἐάν δὲ ὁ ιδιοκτήτης, λόγῳ ἐλλειψεως χρήματος καὶ τῶν πολλῶν δυσκολιῶν ποὺ συναντᾶ, δεχθῇ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν, μέχρις ὅτου γίνη αὕτη καὶ δοθοῦν τὰ χρήματα, παρέρχονται, ἵσως, τρία καὶ τέσσερα ἔτη καὶ τὸ δῶρον γίνεται ἄδωρον, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν πρόποντον ἡ περιουσία αὐτὴ χάνεται ωσάν νὰ μὴ ὑπῆρχε ποτέ.

Τὸ ίδιον ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ τὴν περιοχὴν τῆς Πόλεως Χρυσοχοῦς, ἡτις καλύπτει ἔκτασιν περίπου 500 στρεμμάτων.

"Ως ἔχομεν ἀναφέρει, πρόθεσίς μας δὲν εἶναι νὰ καταστρέψωμεν τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα, τὰ ὁποῖα συντελοῦν εἰς μεγάλον βαθμὸν εἰς τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου μας, οὔτε καὶ νὰ περιορίσωμεν τὴν ἀξιοποίησιν τῶν ἀρχαιολογικῶν μας χώρων, οἱ ὁποῖοι ἵσως νὰ ἀποτελοῦν τὸ κυριώτερον πλεονέκτημα τῆς Ἐπαρχίας μας. Οἱ ἀρχαιολογικοί μας χώροι ἔχουν γίνει αἰτία διὰ τὴν προσθοὴν τῆς Ἐπαρχίας μας καὶ τὴν εἰς μέγαν βαθμὸν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν.

Εἶναι ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἀνευρέθησαν τὰ περίφημα μωσαϊκά μας ποὺ ἡ Ἐπαρχία μας ἤρχισε νὰ ἐμφανίζεται εἰς τοὺς Τουριστικούς Ὀργανισμούς ὡς ἀξία λόγου εἰς ἀρχαιολογικὰ εύρήματα καὶ ὡς τόπος, τὸν διόποιον θὰ ἔχει νὰ ἐπισκεφθοῦν περιηγηταί.

Πρόθεσίς μας εἶναι νὰ μὴν ἀδικηθοῦν οἱ ιδιοκτῆται γῆς ἐντὸς καὶ πέρι τῶν χώρων τούτων. Προσφέρουν οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ τὴν περιουσίαν των δι' ἀρχαιολογικούς σκοπούς, παραλλήλως, δμως, δὲν θὰ πρέπει τὸ Τμῆμα Ἀρχαιοτήτων νὰ καρπωθῇ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ Ἀπαλλοτριώσεως Νόμου καὶ νὰ προσφέρῃ τιμάς πολὺ ἔξευτελιστικάς.

Θὰ ηθελα εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀπαλλοτριώσεων καὶ τὸ ποσόν τῶν ἀποζημιώσεων καὶ νὰ εἰσηγήθω ὅπως αὕτη προσθῇ εἰς τὴν ἄμεσον ἀπαλλοτρίωσιν δλῶν αὐτῶν τῶν περιοχῶν, τὰς ὁποίας καλύπτει ὁ νόμος, καὶ νὰ καταστάῃ

δι' αυτάς όψηλήν ἀποζημίωσιν καὶ μάλιστα εἰς συντομώτατον χρονικόν διάστημα. Τοῦτο δὲ θὰ εἶναι τόσον πρὸς δφελος τοῦ Δημοσίου, διότι τώρα ἵσως ἡ ἀξία τῆς γῆς νὰ εἶναι ἀκόμη χαμηλοτέρα ἀπὸ δ. τι ἵσως θὰ εἶναι μετὰ πέντε ἢ δέκα ἔτη, ὅσον καὶ πρὸς δφελος τῶν ιδιοκτήτων, διότι θὰ δυηθοῦν οὗτοι ἐπὶ τέλους νὰ ἀξιοποιήσουν τὰ χρήματα τῆς ἀποζημιώσεως καταλλήλως.

Περαίνων, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, θὰ ἥθελα νὰ τονίσω διτὶ συμφωνῶ μὲ τὸν εἰσηγητὴν τοῦ θέματος ἔντιμον συνάδελφον κ. Νεοκλέους Βέβαιος ὃν διτὶ ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἑξουσία δὲν θὰ θελήσῃ νὰ ἀδικήσῃ τοὺς ιδιοκτήτας τῆς γῆς αὐτῶν τῶν περιοχῶν θέτουσα αὐτοὺς εἰς δευτέραν μοῖραν, ἀλλὰ θὰ τοὺς δικαιώσῃ ἀποζημιώνουσα αὐτοὺς γενναιοδώρως καὶ μεταχειρίζομένη αὐτοὺς ὅπως καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας τῆς Δημοκρατίας μας.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Κόσης.

Ν. ΚΟΣΙΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἐπικροτῶ πλήρως τὴν θεώρησιν τοῦ συζητουμένου σήμερον σοθαροῦ τούτου προθήματος ὑπὸ τὸ πρῆσμα, ὑπὸ τὸ δόπιον τὸ ἔξερθεσεν δὲν ἔντιμος συνάδελφος κ. Ἀιδρέας Νεοκλέους, καὶ ἔκφράσω τὴν γνώμην διτὶ ἡ Κυθέρηνησις δὲν ἀντίκρυσε τὸ ζήτημα τοῦτο μὲ τὴν ἐπιβαλλομένην εύθυνην.

Τὰ παρασχεθέντα ἐν προκειμένῳ εἰς τὴν Βουλὴν στοιχεῖα δημιλοῦν ἀφ' ἐαυτῶν εὐγλώττως :

- Οἱ ιδιοκτῆται γῆς εἰς Ἀμαθοῦντα προέτειναν εἰς τὸν ἀρμόδιον Ὅπουργὸν τρεῖς διαζευκτικάς λύσεις ἔντὸς τῶν πλαισίων καὶ τοῦ ἀπολύτως ἐφικτοῦ καὶ τοῦ ἀπολύτως δικαίου.
- ‘Ο ἀρμόδιος Ὅπουργός ὑπεσχέθη Κυθερητικὴν ἀπάντησιν ἔντὸς μηνός, τὴν δόπιαν, δημοσίαν, δὲν ἔδωσεν οὔτε μετὰ δικτάμηνον, ἀν καὶ τοῦ ἐγένετο ὑπενθύμισις ἐπανειλημμένως.
- ‘Υπεβλήθη, ἐν συνεχείᾳ, ἔρωτησις ὑπὸ Βουλευτοῦ, ἡ δὲ ἀπάντησις ὑπῆρξε πεντάμηνος σιωπὴ περιφρονητικὴ καὶ πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ πρὸς τὸν λαόν.

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα δὲν εἶναι περιωρισμένον, ἡτοι δὲν ἀφορᾶ μόνον τοὺς ιδιοκτήτας γῆς τοῦ Ἀγίου Τύχωνος, τῆς Παρεκκλησίας, τοῦ Κελλακίου καὶ τοῦ Πραστειοῦ Κελλακίου. Εἶναι πολὺ εὐρύτερον καὶ συνιστᾶ δοκιμασίαν διὰ πολλοὺς πολίτας ἀγροτικῶν περιοχῶν τῆς Νήσου. Προχείρως δὲ ἀναφέρω ὡς δοκιμαζομένην τὴν κοινότητα Ἰδαλίου καὶ τὰς κοινότητας Ποταμοῦ τοῦ Κάμπου καὶ Καραβοστασίου, τῶν δοπιών κάτοικοι εἶναι ιδιοκτῆται γῆς εἰς τοὺς «Ἀρχαίους Σόλους».

Εἰς τὴν κοινότητα Ἰδαλίου ἀπῆλλοτριώθη πρὸ πολλοῦ χρόνου ὑπὸ τοῦ Τμῆματος Ἀρχαιοτήτων μεγάλη ἔκτασις γῆς καὶ, παρ' ὅλον διτὶ ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος κατεβλήθησαν πάρα πολλαὶ προσπάθειαι ὅπως ἀποζημιώθοῦν, ἡ Κυθέρηνησις ἔξακολουθεῖ νὰ σιωπᾷ.

‘Η σιγὴ τῆς Κυθερήσεως δὲν λύει πρόβλημα δξὺ καὶ φλέγον. Ἀπόλυτος δ σεθασμός μας πρὸς τὰ ἀρχαῖα προγονικά μνημεῖα, ἀλλὰ ἔξι ἵσου ἀπόλυτος καὶ δ σεθασμός μας πρὸς τοὺς σημερινοὺς πολίτας τῆς Νήσου καὶ τὰ ἀναφαίρετά των δικαιώματα. Αὕτην τὴν θέσιν, ὑποθάλλομεν, πρέπει νὰ υιοθετήσῃ ἡ Βουλή, ἀναμένομεν δὲ νὰ τὴν υιοθετήσῃ καὶ ἡ Κυθέρηνησις.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

“Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, ἀξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ πρόσθλημα, τὸ δποῖον συζητοῦμεν σήμερον, εἰναι εύρυτατον. Ἀφορᾶ πλείστας δσας περιοχᾶς τῆς Κύπρου. Ἀφορᾶ τὴν εις τὴν περιοχὴν τῆς Λεμεσοῦ περιοχὴν τῆς Ἀμαθοῦντος, ἡ δποῖα ἐπηρεάζει ἀρκετοὺς χωρικούς, οἱ δποῖοι ἀδικοῦνται καταφώρως ἀπὸ τὸ μέτρον αὐτό. Ἀλλὰ ἐπηρεάζει ταυτοχρόνως δλοκλήρους περιοχᾶς εις τὴν Πάφον, ως περιοχᾶς, τὰς δποῖας προσανέφερεν δ ἀξιότιμος συνάδελφος κ. Παπαδημητρίου εἰναι αἱ περιοχαὶ τῶν Κουκλιῶν, τῆς Πόλεως Χρυσοχοῦς καὶ τῆς Κάτω Πάφου. Ἐπηρεάζει τὴν περιοχὴν Ἰδαλίου, ἐπηρεάζει τὴν περιοχὴν Ποταμοῦ τοῦ Κάμπου, ἐπηρεάζει τὴν περιοχὴν Ξεροῦ, ἐπηρεάζει δμας, πάρα πολύ, ἐπίσης, τὴν περιοχὴν Σαλαμῖνος Ἀμμοχώστου, δπου πλείστα δσα χωρία υποφέρουν ἀπὸ τὸ μέτρον αὐτὸ τῆς Κυθερνήσεως.

Ἐνώνω τὴν φωνὴν μου μαζὺ μὲ τὴν φωνὴν τῶν προλαλησάντων συναδέλφων καὶ καλῶ τὴν Κυθέρηντον δπως λάθῃ ἀπόφασιν, διὰ νὰ ἀρθῇ ἡ ἀδικία εις θάρος τῶν κατοίκων, οἱ δποῖοι ἐπηρεάζονται ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τῆς.

Κύριε Πρόεδρε. Διὰ νὰ διευκολύνω τὸ Σῶμα, καταθέτω ψήφισμα, τὸ δποῖον θά ἀναγνώσω τώρα.

«Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων, ἀφοῦ συνεζήτησε τὸ θέμα «Αἱ ἐπιθεῶσαι ἀπὸ πολλῶν ἔτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ἰδιοκτητῶν ἀκινήτου περιουσίας εὑρισκομένης ἐντὸς τῶν Ἀρχαιολογικῶν Περιοχῶν», ἀποφασίζει διὰ ἀκολούθως :

1. Καταδικάζει τὴν Κυθερνητικὴν ἐπέμβασιν ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν εὑρισκομένων εις τοὺς ἀρχαιολογικούς χώρους Ἀμαθοῦντος Λεμεσοῦ, Κάτω Πάφου, Κουκλιῶν, Πόλεως Χρυσοχοῦς, Ἰδαλίου Λευκωσίας, Ποταμοῦ τοῦ Κάμπου Λευκωσίας καὶ Σαλαμῖνος Ἀμμοχώστου.

2. Καλεῖ τὴν Κυθέρηντον δπως, εἰς περίπτωσιν ἀπαλλοτριώσεως, καταστάλῃ ἀποζημίωσιν εις τοὺς ἰδιοκτήτας, ἡ δποῖα νὰ εἰναι ἀνάλογος πρὸς τὰς τρεχούσας τιμάς τῶν πέριξ κτημάτων τῶν εὑρισκομένων ἐκτὸς τῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων ἡ προσθή εις τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων μὲ χαλίτικην γῆν ἵσης ἀξίας ἐκτιμηθομένης υπὸ ἀμερολήπτων ἐκτιμητῶν.

Εύχαριστῷ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σωτηριάδης.

Α. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ θέμα ποὺ ἐνέγραψεν δὲκ Λεμεσοῦ ἔντιμος συνάδελφος κ. Νεοκλέους δὲν εἰναι τοπικόν. Δηλαδή, δὲν εἰναι θέμα ποὺ ἀφορᾶ μόνον τοὺς ἰδιοκτήτες τῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος τῆς Λεμεσοῦ.

Εἰναι θέμα γενικώτερον, εἰναι θέμα ποὺ ἀφορᾶ τοὺς ἰδιοκτήτες δλων τῶν περιοχῶν τῆς Κύπρου, δλους τοὺς ἰδιοκτήτες ποὺ ἔχουν περιουσίες σὲ δλους τοὺς ἀρχαιολογικούς χώρους τῆς Κύπρου. Καὶ εἰς τὴν Πάφον ὑπάρχουν τέτοιοι ἰδιοκτήτες ποὺ ἔχουν περιουσίες δεσμευμένες σὲ ἀρχαιολογικούς χώρους στὴν περιοχὴν π.χ. τῆς Κάτω Πάφου—τὴν περιοχὴν, δηλαδή, τῶν μωσαϊκῶν ἡ, δπως λέγεται «Μαλούντενα»—στὴν περιοχὴν τῆς Παλαιοπάφου, δηλαδή τῶν Κουκλιῶν καὶ στὴν περιοχὴν τοῦ Μαρίου, δηλαδή τῆς Πόλεως Χρυσοχοῦς. Ἰδιοκτήτες ὑπάρχουν, ἐπίσης, καὶ σ’ δλην τὴν Κύπρον καὶ δλοι αὐτοὶ οἱ ἰδιοκτήτες σήμερα διαιμαρτύρονται γιὰ τὴν δεσμευσιν καὶ τὴν κατακράτησιν τῆς περιουσίας τῶν.

Σύμφωνα μὲ τοὺς ὑπάρχοντες Νόμους οἱ ἰδιοκτήτες τῶν κτημάτων αὐτῶν δὲν μποροῦν οὔτε νὰ ἀξιοποιήσουν τὶς περιουσίες τους ἀλλὰ οὔτε καὶ νὰ τές πουλήσουν σὲ ἄλλους γιὰ νὰ τές ἀξιοποιήσουν καλύτερα.

Τὸν περασμένον χρόνον, ὅταν συζητούσαμεν τὸν Προϋπολογισμόν, εἶχα κάμει τὴν εἰσήγησίν ὅπως ἡ Κυθέρηνσις δώσῃ ἔνα μεγαλύτερο ποσόν, ἔνα μεγαλύτερον κονδύλι γιὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ὅλων αὐτῶν τῶν κτημάτων ποὺ θρίσκονται στοὺς ἀρχαιολογικούς χώρους. Τὴν εἰσήγησίν αὐτὴν τὴν ἐπανέλαβα καὶ στὸν "Ἐπαρχον γιὰ νὰ τὴν εἰσηγηθῇ στὸ Ἀρχαιολογικὸν Τμῆμα ὅπως, ἐπίσης, καὶ στὴν Κυθέρηνσιν.

Δυστυχῶς ἡ ἀπάντησις ἡτοῦ δόμοια μὲ ἑκείνην ποὺ ἔλασε τὸ ἔντιμον Μέλος κ. Νεοκλέους, δηλαδὴ ἀπάντησις καμμίας δεῖγμα καὶ τοῦτο τῆς ἐκτίμησης ποὺ τρέφουν οἱ Ὑπουργοὶ πρὸς τὰ λεγόμενα καὶ τὰ γραφόμενά μας. Καὶ ἔλεγα τότε ὅτι μὲ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῆς περιουσίας αὐτῆς θὰ προέκυπτε τριπλῆ ὀφέλεια :

Πρῶτον, ὀφέλεια γιὰ τοὺς ιδιοκτῆτες, διότι λίγα πολλὰ θὰ ἔπαιρναν γιὰ νὰ ἀξιοποιήσουν κάποιαν ἄλλην περιουσίαν τους.

Δεύτερον, ὅταν θὰ ἐγίνετο ἀπαλλοτρίωσις, θὰ πρέκυπτεν ὀφέλεια γιὰ τὴν Κυθέρηνσιν. Διότι ἡ Κυθέρηνσις μὲ τές ὑπάρχουσες τιμές ἀσφαλῶς θὰ ἐπλήρωνε πολὺ δλιγώτερα ἀπὸ ὅσα θὰ πληρώσῃ σήμερα ἡ ἀπὸ ὅσα θὰ πληρώσῃ αὔριον ἡ μεθαύριον.

Τρίτον, ἔλεγα ὅτι θὰ προέκυπτεν, ἐπίσης, ὀφέλεια καὶ γι' αὐτές τές ιδιες τές ἀρχαιότητες.

Σήμερα ξέρουμεν ὅτι ὑπάρχουν πάμπολλα ἀρχαιολογικὰ εὑρήματα μεγάλης ἀξίας, ποὺ εἶναι θαμμένα κάτω ἀπὸ τὴν γῆν καὶ, δυστυχῶς, εἴτε καταστρέφονται ἀπὸ τοὺς γεωργικούς ἐκσκαφεῖς εἴτε ληστεύονται ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοκαπήλους.

Ο κ. Νεοκλέους εἶχε κάμει μίαν ἄλλην εἰσήγησιν, μιὰν τριπλῆν εἰσήγησιν : "Η τὰ κτήματα αὐτὰ νὰ ἀξιοποιηθοῦν ἀπὸ τοὺς ιδιοκτῆτες ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν, φυσικά, τοῦ Μουσείου ἡ νὰ ἀπαλλοτριωθοῦν ἀπὸ τὴν Κυθέρηνσιν ἀφοῦ ἀποζημιωθοῦν, θεθαίως, ὅπως πρέπει οἱ ιδιοκτῆτες. Καὶ τρίτη εἰσήγησις ἡταν νὰ δοθῇ ιστότιμη περιουσία σὲ κάποιο ἀλλο μέρος γιὰ νὰ δικαιωθοῦν οἱ ιδιοκτῆτες τῆς περιοχῆς ἑκείνης, τὴν ὅποιαν θέλει νὰ κρατήσῃ τὸ Ἀρχαιολογικόν μας Τμῆμα γιὰ τὴν διενέργειαν ἀνασκαφῶν.

Καὶ οἱ τρεῖς αὐτές εἰσηγήσεις τοῦ ἔντιμου Μέλους εἶναι, νομίζω, πολὺ λογικές, λογικώτατες.

Δυστυχῶς, εἶπα, παρ' ὅλον ποὺ δὲν ἔντιμος "Υπουργός" ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἔδινεν ἀπάντησιν στὸν ἔντιμον κ. συνάδελφον, δυστυχῶς καμμιὰ ἀπάντησις δὲν ἔδοθη.

Κύριοι συνάδελφοι, δὲν είμαι νομικός γιὰ νὰ ξέρω κατὰ πόσον εύσταθεῖ ἀπὸ νομικῆς ἡ ἀπὸ συνταγματικῆς ἀπόψεως ἡ κατακράτησις καὶ ἡ δέσμευσις μιᾶς τεραστίας περιουσίας· μιᾶς περιουσίας ποὺ ἀνήκει σὲ πολλούς, πάρα πολλούς ιδιοκτῆτες, μερικοὶ τῶν ὅποιων εἶναι πτωχοὶ, πάμπτωχοι, καὶ ὑπόφερουν. "Ομως, ἔκεινο ποὺ ξέρω εἶναι ὅτι ἡ κατακράτησις, ἡ δέσμευσις τέτοιας περιουσίας εἶναι ἀδικη, εἶναι παράλογη καὶ εἶναι ὅχι μόνον πρὸς ζημίαν αὐτῶν τῶν ιδίων τῶν ιδιοκτητῶν ἀλλὰ καὶ πρὸς ζημίαν αὐτῆς τῆς ιδίας τῆς οἰκονομίας τῆς Κύπρου, διότι ὀλόκληρες ἐκτάσεις γῆς παρασμένουν ἀναξιοποίητες ἀπὸ τουριστικῆς καὶ ἀρχαιολογικῆς ἀπόψεως.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ὁρθῶς ἔλεχθη ὑπὸ ὅλων τῶν διμήτητῶν ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα εἶναι θέμα, τὸ ὅποιον ἀφορᾷ ὅλην τὴν Κύπρον, διότι εὕτυχῶς οἱ ἀρχαῖοι ήμῶν πρόγονοι μᾶς κατέλιπον ἔνα ἔξαι-

ρετικὸν πολιτισμὸν εἰς δληγ τὴν Κύπρον, πολιτισμόν, διὰ τὸν ὅποιον πολλάκις καυχῶμεθα, πολιτισμόν, ὁ ὅποιος καὶ τὴν Ἑλληνικότητα μας ἀποδεικνύει καὶ ἔχει στοιχεῖα ἀδιαμφισθήτητα τῆς προελεύσεώς μας καὶ τῆς ἱστορικῆς προελεύσεως αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ ἀνάγκη διατηρήσεως αὐτῶν τῶν χώρων, ἡ ἀνάγκη προστασίας αὐτῶν τῶν χώρων, ὑπεχρέωσε τὴν Κυθέρηνσιν νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν ἢ τὴν αξιοποίησιν ἀρκετῶν ἑκτάσεων γῆς καὶ κυρίων ἑκτάσεων παραλιακῶν, διότι φαίνεται ὅτι καὶ οἱ πρόγονοί μας ἦσαν πολὺ φίλοι τῆς θαλάσσης.

Δὲν εἶμαι ἔξι ἔκείνων, οἱ ὅποιοι πιστεύουν ὅτι θὰ πρέπει δι' ἐνὸς ψηφίσματος νὰ καταδικασθῇ ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία διὰ τὴν κατακράτησιν τῶν κτημάτων αὐτῶν. Τυχὸν καταδίκη ὑπὸ τοῦ Σώματος τούτου αὐτῆς τῆς ἀκολουθουμένης ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως πολιτικῆς θὰ σημαίνῃ αὐτόματον καταδίκην τῆς προστασίας, τὴν ὅποιαν ἡ Κυθέρηνσις ἔχει προσφέρει μέχρι σήμερον πρὸς τοὺς χώρους αὐτούς, οἱ ὅποιοι, ὡς ἀνέφερα καὶ προηγουμένως, ἀποδεικνύουν τὴν ἱστορικὴν προέλευσιν μας.

Θὰ πρέπει ἡ Βουλὴ, καὶ συμφωνῶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σημείου, νὰ ἀσκήσῃ τὴν ἐπιρροήν της πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Κυθερηνήσεως διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ μελέτη τρόπων ἀνταλλαγῆς αὐτῶν τῶν κτημάτων μὲν Κυθερητικὴν γῆν, ἡ δποια—δόξα Σοι δ Θεός—ὑπάρχει εἰς τὸν τόπον μας εἰς ἑκτάσεις ἀρκετῶν χιλιάδων στρεμμάτων. Εἶναι, ίσως, ἡ μοναδικὴ λύσις ποὺ δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ μέσα εἰς τὰ σημερινὰ Κυπριακὰ δεδομένα. Εἶναι, ίσως, ἡ μοναδικὴ λύσις, ἡ δποια μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν κτημάτων αὐτῶν μὲ ἄλλην Κυθερητικὴν γῆν. Ἀμφιβάλλω πολὺ ἔανη ἡ πρότασις δι' ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἀξίαν αὐτῆς τῆς γῆς εἴναι ἐφικτή. Διότι, ἔξι δσων γνωρίζω, ὑπάρχουν δὲ ἐν προκειμένῳ διάφοροι πληροφορίαι, δλη αὐτὴ ἡ ἑκτασίς εἰς δληγ τὴν Κύπρον ὑπολογίζεται πέραν τῶν 15.000 σκαλῶν καὶ ἡ ἀξία της ὑπολογίζεται πέραν τῶν 15 ἑκατομμυρίων λιρῶν. Διερωτῶμαι, καὶ ἔαν ἀκόμη ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἔχῃ δληγ τὴν καλήν διάθεσιν νὰ ἀνταποκριθῇ πρὸς τὴν πρότασιν τῆς Βουλῆς, ποῖος θὰ καταθάλῃ καὶ δπὸ ποῦ θὰ καταθληθοῦν τὰ 15 αὐτά ἑκατομμύρια λιρῶν πρὸς τοὺς κατόχους αὐτῆς τῆς γῆς χωρίς μὲ αὐτὸν νὰ θέλω νὰ εἴπω ὅτι ἡ Κυθερηνήσις δὲν θὰ πρέπει νὰ ἐπιδειξῃ ἐνδιαφέρον, καὶ ἐπαναλαμβάνω, νὰ ἐπιδειξῃ ἐνδιαφέρον δι' ἀνταλλαγὴν τῶν κτημάτων αὐτῶν μὲ ἄλλην Κυθερητικὴν περιουσίαν.

Δὲν θὰ προσθέσω τίποτε περισσότερον, κ. Πρόεδρε. Ἐπιθυμῶ ἀπλῶς νὰ τονίσω ὅτι δικαιολογημένη εἶναι ἡ ἀντίδρασις ἀπὸ τοὺς ιδιοκτήτας τῆς γῆς αὐτῆς διὰ τὴν παραπτηρουμένην καθυστέρησιν, ἀλλὰ δικαιολογημένη καὶ ἡ Κυθερηνήσις, διότι προσπαθεῖ νὰ προστατεύῃ αὐτοὺς τοὺς ἀρχαιολογικούς χώρους. Ἡμεῖς ως Βουλὴ ἀς ἀποτελέσωμεν τὸ κέντρον μεσολαβήσεως διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐντὸς ἐνὸς χρονικοῦ διαστήματος ἔναρξις τῆς ἐργασίας διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν κτημάτων αὐτῶν μὲ ἄλλην Κυθερητικὴν περιουσίαν.

Δι' αὐτό, κ. Πρόεδρε, ἀναφερόμενος εἰς τὸ ψήφισμα, τὸ δποιον κατέθεσεν ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος κ. Σαμψών, θὰ ἔθελα νὰ τονίσω ὅτι συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὴν δευτέραν παράγραφον τοῦ ψηφίσματός του, διὰ τῆς δποιας καλεῖται ἡ Κυθερηνήσις ὅπως προσπαθήσῃ νὰ ἀνταλάξῃ τὰ κτήματα αὐτὰ μὲ Κυθερητικὴν περιουσίαν, ἀλλὰ λυποῦμαι νὰ τονίσω ὅτι διαφωνῶ μὲ τὸ ὅτι θὰ πρέπει νὰ καταδικασθῇ ἡ Κυθερηνήσις, διότι προσπαθεῖ νὰ διατηρήσῃ τὰ ἱστορικὰ αὐτὰ τεκμήρια, τὰ δποια, ἐπαναλαμβάνω, ἀποδεικνύουν τὴν Ἑλληνικότητα τοῦ τόπου μας.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Γεώργιος Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμα Μέλη. Πράγματι τὸ πρόθλημα ποὺ παρουσιάζουν οἱ ἀρχαιολογικοὶ χῶροι, εἰναι πολὺ ἐκτεταμένο, πολὺ μεγάλο γιὰ τὴν Κύπρο, γιατὶ οἱ χῶροι αὐτοὶ καταλαμβάνουν μεγάλη ἔκταση τῆς γῆς. Αὐτὸ εἶναι εὐτύχημα γιὰ τὴν Κύπρο, γιατὶ, μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα πλεονεκτήματα ποὺ ἔχει ἡ χώρα μας, οἱ ἀρχαιολογικοὶ θησαυροί, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ιστορική τους σημασία, ἔχουν οἰκονομική σημασία γιὰ τὸν τουρισμό.

'Ο ἀριθμὸς τῶν 15.000 σκαλῶν, ποὺ ἀνέφερε τὸ ἔντιμον μέλος κ. Χατζηράκλεους δτὶ καλύπτουν οἱ ἀρχαιολογικοὶ χῶροι, ἀσφαλῶς εἶναι πολὺ μικρός. Εἴμαι θέσιος δτὶ οἱ ἀρχαιολογικοὶ χῶροι καλύπτουν πολὺ μεγαλύτερη ἔκταση' ίσως νὰ παρουσιάζωνται προθλήματα σὲ 15.000 σκάλες. 'Άλλοι ίσως νὰ μὴ παρουσιάζωνται, γιατὶ δὲν ἔχει τόση μεγάλη οἰκονομικὴ ἀξία ἡ γῆ.

Τὸ πρόθλημα πράγματι εἶναι πολὺ μεγάλο, γιατὶ γῆ, ἡ ὁποία σήμερα ἔχει ἀξίαν οἰκοπεδική, γῆ, ἡ ὁποία ἔχει γεωργικὴ ἀξία, καὶ γῆ, ἡ ὁποία ἔχει τουριστικὴ ἀξία, ἀποκλείεται ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξην. Αὐτή, δμως, ἡ γῆ εἶναι ιδιοκτησία καὶ εἶναι συνήθως ιδιοκτησία πτωχῶν καὶ μεσαίων οἰκογενειῶν, οἱ ὁποῖες καταδικάζονται σὲ πολὺ χαμηλότερο θιοτικὸ ἐπίπεδο γιατὶ ἔτυχε νὰ κατέχουν γῆν εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα πολλές φορὲς εἶναι ἔξαιρετικὰ δραῦια καὶ ἡ γῆ σ' αὐτὰ ἔχει μεγάλη ἀξία, δπως στὴν Αἴπεια, στοὺς Σόλους, στὸ Δάλι, στὴ Σαλαμίνα, στὴν Παλαιὰ Πάφο κ.λ.π.

Τὶ πρέπει νὰ γίνη; Πολὺ δικαίως οἱ ιδιοκτῆτες αὐτῆς τῆς γῆς ἀπαιτοῦν, ἐφ' δοσον ἡ γῆ τους δεσμεύεται στὴν περιοχὴν Α' γιὰ ἀρχαιολογικές ἀνασκαφές ἡ ἀκόμη καὶ στὴν περιοχὴ Β', δταν εἶναι οἰκοπεδήσιμη γῆ καὶ δὲν μποροῦν νὰ κτίσουν, ζητοῦν τὸ θάρος αὐτῆς τῆς κληρονομίας τῆς ἀρχαιολογικῆς νὰ μὴ τὸ ἐπωμισθοῦν οἱ ίδιοι, ἀλλὰ νὰ τὸ ἐπωμισθῇ τὸ σύνολον. Νὰ πάρουν ἀποζημίωση ἀπὸ τὸν Προϋπολογισμὸ τοῦ Κράτους.

'Η Κυθέρηνη δὲν ἀρνεῖται καὶ ἀπαλλοτριώνει τέτοια γῆ. 'Άλλα οἱ ρυθμοὶ, μὲ τοὺς ὁποίους προχωρεῖ, εἶναι τόσο θραδεῖς, ποὺ δημιουργοῦν πολλὰ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ προθλήματα γι' αὐτές τὶς οἰκογένειες.

Στὴν περιοχὴ τοῦ Δαλιοῦ δπου δὲν ὑπάρχει ἀλλὴ οἰκοπεδήσιμη γῆ, γιατὶ ἀπὸ τὴ. μιὰ μεριά εἶναι ἡ Λουρουτζίνα, ἀπὸ τὴν ἄλλη εἶναι ὁ ποταμὸς καὶ δὲν ὑπάρχει γεφύρι καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη εἶναι ὁ δρόμος πρὸς τὴν Λευκωσία, σὲ μιὰ στενὴ λωρίδα πρὸς νότο ἀποκλείονται ἔκατοντάδες σκάλες στὴν περιοχὴ δπου μπορεῖ νὰ ἀναπτυχθῇ τὸ Δάλι.

Οἱ φτωχοὶ οἰκογενειάρχες ἔχουν ἀνάγκη νὰ κτίσουν σπίτια πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς παντρεύουν παιδιά. Δὲν μποροῦν γιατὶ ἀποκλείονται. Χρόνια ζητοῦν νὰ ἀποζημιωθῇ καὶ αὐτὴ ἡ γῆ καὶ ἡ ἀποζημίωση ἀργεῖ. "Οσο, δμως, ἡ Κυθέρηνη καθυστερεῖ νὰ ἀποζημιωσῃ τοὺς ιδιοκτῆτες γαιῶν ποὺ περιέχονται στὸν κατάλογο Α' καὶ Β' τῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων, τόσον περισσότερα θὰ πληρώσῃ κάποτε στὸ μέλλον καὶ τὸ θάρος θὰ εἶναι δυσθάστακτο.

Γ' αὐτὸ ή Κυθέρηνη ἔχει συμφέρον νὰ ἀπαλλοτριώνῃ ἐγκαίρως αὐτές τὶς περιοχές.

Νομίζω δτὶ στὴν περιοχὴ τῶν Σόλων ἡ περιοχὴ ἔχει δεσμευθῆ ἀπὸ τὸ 1932. "Ολα αὐτὰ τὰ χρόνια, δὲν ἡ γῆ ἀπαλλοτριώνοταν καὶ πληρωνόταν, τὸ ποσὸν θὰ ήταν ἐλάχιστο. Σήμερα, δμως, τὸ ποσὸν θὰ εἶναι πολὺ ψηλό. Τὸ ίδιο θὰ εἶναι καὶ γιὰ τὴν περιοχὴ τῆς Σαλαμίνας, τὴν περιοχὴ τῆς ἀρχαίας Λαπτίθου, τῆς Λάμπουσας, τῆς Παλα.πάφου κ.λ.π.

'Επομένως καὶ ἡ Κυθέρηνη ἔχει συμφέρον νὰ προχωρήσῃ μὲ ταχύτερο ρυθμὸ στὴν ἀπαλλοτρίωση καὶ μὲ ἀποζημίωση, δπως προνοεῖται θέσια ἀπὸ τὸ Σύνταγμα καὶ ἀπὸ τοὺς Νόμους, στὴν ἀξία ποὺ ἔχει αὐτὴ ἡ γῆ.

Πράγματι, θὰ ἔδημιουργοῦντο πολλές ύποχρεώσεις γιὰ τὴν Κυθέρνηση, ἀν ἐπροχωροῦσε μὲ τὸν ρυθμὸ ποὺ ἐπιθυμοῦμε καὶ ἀν ἔδιδε τὴν δίκαιη ἀποζημίωση ποὺ ζητοῦν οἱ κάτοικοι αὐτῶν τῶν περιοχῶν.

Νομίζω ὅτι ἡ εἰσήγηση τοῦ κ. Νεοκλέους εἶναι ἡ εἰσήγηση ποὺ ἔγινε καὶ σὲ διάφορες ἐπαφές μὲ τοὺς Ὑπουργούς καὶ ἄλλους ὑπευθύνους ἀναφορικά μὲ ἄλλες περιοχές γιὰ τὴν παροχὴ χαλίτικης γῆς στοὺς ἰδιοκτῆτες εἴτε στὸ μέρος ποὺ κατοικοῦν εἴτε σὲ ἄλλο μέρος, ἀν τὸ ἀπεδέχοντο οἱ ίδιοι οἱ ἰδιοκτῆτες. Εἶναι μιὰ θαυμάσια λύση.

Πρῶτα ἀπὸ ὅλα ἡ Κυθέρνηση κατέχει πολλὴ χαλίτικη γῆ καὶ σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση θὰ δώσῃ γῆ γιὰ νὰ πάρῃ γῆ ποὺ γιὰ τὴν Κυθέρνηση καὶ γιὰ τὸ κοινωνικὸ σύνολο ἔχει πολὺ μεγαλύτερη ἀξία σὰν ἀρχαιολογικὴ γῆ μὲ ἀρχαιολογικοὺς θησαυρούς. Μόνον ἀν ἡ Κυθέρνηση ἀποδεχθῇ αὐτὴ τὴν θάση καὶ αὐτὴ τὴν ἀρχή, θὰ μπορέσῃ νὰ προχωρήσῃ στὴν πρακτικὴ λύση τοῦ ζητήματος μὲ πολὺ ταχύτερους ρυθμούς.

"Αν θὰ προχωρήσῃ στὴν ἀπαλλοτρίωση μόνον ἀφοῦ ἔξασφαλίσῃ τὰ ποσά ποὺ χρειάζεται εἰς χρήμα, τότε οἱ ρυθμοὶ βεβαίως θὰ εἶναι βραδύτεροι καὶ θὰ ἔχουμε διαρκῶς καὶ περισσότερα προθλήματα μὲ τὴν ἄνοδο τῆς τιμῆς τῆς γῆς.

Τελειώνοντας θᾶσθελα νὰ τονίσω ὅτι συμφωνῶ μὲ τὰ περισσότερα Μέλη ποὺ ἔχουν μιλήσει πρὶν ἀπὸ μένα καὶ πεῖ ὅτι ἡ ἀποζημίωση πρέπει νὰ είναι δικαία, ὅτι ἡ ἀπαλλοτρίωση καὶ ἡ ἀποζημίωση πρέπει νὰ πραγματοποιηθοῦν χωρὶς καθυστέρηση καὶ ὅτι δὲν πρέπει τὸ θάρος γιὰ τοὺς ἀρχαιολογικοὺς θησαυρούς τῆς Κύπρου νὰ τὸ ἐπωμισθοῦν μόνον οἱ ἰδιοκτῆτες γῆς σ' αὐτές τις περιοχές, ἀλλὰ τὸ κοινωνικὸ σύνολο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

"Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. 'Ολίγα τινὰ θὰ προσθέσω εἰς δσα τόσον προσφυῶς ἔτοντοσθησαν ἀπὸ δλους τοὺς εἰναὶ συναδέλφους διὰ τὴν πράγματι ἀναγκαίαν ἀπαλλοτρίωσιν ἢ μᾶλλον τὴν ἔξυπρέτησιν τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς γῆς εἰς ἀρχαιολογικοὺς χώρους.

Συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὴν ἐποικοδομητικὴν πρότασιν τοῦ κ. Νεοκλέους δπως γίνη ἀνταλλαγὴ τῆς γῆς αὐτῆς μὲ ἄλλην χαλίτικην ἡ Κυθερνητικὴ γῆ, ἡ δποία θὰ παραχωρηθῇ πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἀλλὰ νομίζω ὅτι αὐτὸ καὶ δύσκολον εἶναι καὶ μακράν διαδικασίαν θὰ ἀπαιτήσῃ.

Θὰ εἶχον νὰ ύποθάλω μίαν ἔτεραν ἐποικοδομητικὴν πρότασιν πρὸς τὴν Κυθέρνησιν ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον πρὸς τὰς ἐκφρασθείσας ἀπόψεις, ἀλλὰ ἡ δποία, νομίζω, ἐγγίζει τὴν ούσιαν κάπως βαθύτερον, τὴν ἔξῆς, κ. Πρόεδρε :

Οἱ ἀρχαιολογικοὶ αὐτοὶ χῶροι δεσμεύονται ἀπὸ ἔτῶν πολλῶν—ώς συμβαίνει, φέρ' εἰπεῖν εἰς τὴν περιοχὴν Λαμπούσης ἀπὸ μακροῦ—χωρὶς νὰ ἔχῃ γίνει ἡ παραμικρὰ σύτε κάν ἀρχαιολογικὴ ἐπισκόπησις καὶ χαρτογράφησις τῶν μερῶν αὐτῶν καὶ ισως—ισως διερευνητικαὶ ἀρχαιολογικαὶ ἐργασίαι. Μὲ σύλλα λόγια παραμένει δεσμεύμένη εἰς τὸ ψυγεῖον γῆ, ἡ δποία ὑποτίθεται ὅτι ἀποτελεῖ ἀρχαιολογικοὺς ἐνδιαφέροντος τόπον καὶ ἡ δποία παραμένει χωρὶς κάν νὰ ἔχῃ ἐρευνηθῆ ἔστω καὶ χαρτογραφικῶς ἀπὸ ἀρχαιολογικῆς σκοπιᾶς.

Διὰ ταῦτα προτείνω κάτι βασικώτερον, τὸ ἔξῆς :

"Η Κυθέρνησις νὰ ἔγκυψῃ κάπως ἰδιαιτέρως καὶ μὲ στοργὴν εἰς τὸ θέμα τοῦ νὰ παράσχῃ ἀρκετά μέσα, πολὺ περισσότερα μέσα ἀπὸ διὰ σήμερον, εἰς τὸ ἀρμόδιον Τμῆμα, τὸ Ἀρχαιολογικόν, διὰ νὰ προθῇ τοῦτο εἰς ἀρχαιολογικάς ἐρεύνας καὶ χαρτογραφήσεις πολλῶν περιοχῶν, αἱ δποίαι, πράγματι, μὴ τυγ-

χάνουσι ἀξιοποιήσεως, ἔχουν ἐπισημανθῆ ως ἀποτελοῦσαι παθητικὸν διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου ἀπό τουριστικῆς πλευρᾶς ὅσον καὶ ἐὰν ἀποτελοῦν δεσμευμένον κεφάλαιον διὰ τοὺς ἀρχαιολογικούς θησαυροὺς τοῦ τόπου.

Γνωρίζω περιοχάς, κ. Πρόεδρε, αἱ ὄποιαι ἔχουν τεραστίας σημασίας ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν, αἱ ὄποιαι ἔχουν μεταβληθῆ εἰς οἰκότερα προσφάτως εἰς τὴν περιοχὴν μου καὶ αἱ ὄποιαι δὲν ἔχουν κάν τύχει τῆς ἀπαραίτητου στοιχειώδους ἀρχαιολογικῆς ἐπισκοπήσεως. Τοιαύτη περιοχή, κ. Πρόεδρε, εἶναι καὶ ἡ περιοχὴ Λαμπούστης, ἡ ὄποια δὲν ἔχει ἔρευνηθῆ οὔτε κάν ἀπλῶς καὶ ἀκροθιγώς.

Διὰ ταῦτα ἡ πρότασίς μου συνοψίζεται εἰς τὸ ἔξῆς :

Πέραν τῶν προσπαθειῶν, τὰς ὄποιας θὰ καταβάλῃ ἡ Κυθέρηνησις διὰ νὰ ικανοποιήσῃ ἀκριβῶς τοὺς ζημιωμένους ίδιοκτήτας περιουσίας εἰς ἀρχαιολογικούς χώρους, πέραν τῶν οἰωνδήποτε ἀλλων μέτρων, τὰ ὄποια θὰ λάθῃ, πρέπει πρωτίστως νὰ ἐνδιαφερθῇ νὰ προωθήσῃ τὴν ἀρχαιολογικὴν ἔρευναν. Τοιούτορόπεις προκύπτει, αὐτομάτως, ἀκριβῶς τὸ ἔξῆς ἀγαθόν : 'Ἐάν ἀπὸ ἐπισταμένην καὶ ἐνδελεχῇ ἀρχαιολογικὴν ἐπισκόπησιν καὶ ἔρευναν προκύψῃ ὅτι χῶροι καὶ γαῖαι καὶ ἔκτασεις καὶ στρέμματα δὲν ἀποτελοῦν ἀπαραίτητον στοιχεῖον δεσμεύσεως ἀλλὰ ὅτι δύνανται νὰ ἀποδοθοῦν εἰς τοὺς ίδιοκτήτας ἡ, τούλαχιστον, εἰς τὸν τουρισμόν, ἥ ὅτι, τούλαχιστον, δ ἔλεγχος πρέπει νὰ προσλάθῃ μορφὴν διάφορον ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἀπόλυτον δέσμευσιν, νομίζω ὅτι αὐτὸ θὰ εἶναι τεραστίας ὀφελείας καὶ ἀπὸ ἀρχαιολογικῆς σκοπιᾶς καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόφεως τῆς ἀναπτύξεως τῶν χώρων αὐτῶν τῶν τουριστικῶν.

Ἡ πρότασίς μου συνοψίζεται εἰς τὸ ἔξῆς : "Οπως ἡ Κυθέρηνησις ἵδη τὸ ζῆτημα μὲ περισσοτέραν στοργὴν καὶ παράσχῃ περισσότερα μέσα εἰς τὸ ἀρμόδιον Τμῆμα ἵνα τοῦτο προχωρήσῃ ραγδαίως καὶ ἐπειγόντως εἰς ἀρχαιολογικὰς ἔρευνας καὶ, εἰ δυνατόν, ἀποδεσμεύσῃ περιουσίας, αἱ ὄποιαι δὲν χρειάζεται νὰ παραμείνουν ως ἐφεδρεία, ως δεσμευμέναι περιοχαὶ διὰ λόγους ἀρχαιολογικούς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἀλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

‘Ο κ. Νεοκλέους.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Είχα ἀναφέρει κατὰ τὴν εἰσαγωγικὴν μου ἀγύρωνεσιν ὅτι ἐὰν ὁ ἀρμόδιος ‘Υπουργὸς ἐσυνέχιζε τὴν σ.ω.πήν του, τὴν ὄποιαν ἡρμήνευσα καὶ ἔξακολουθῶ καὶ σήμερον νὰ ἐρμηνεύω ως περιφρόνησιν πρὸς τὸ Σῶμα καὶ τὸν λαόν, τὴν σιωπὴν του, λέγω, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀντίκρυσιν τῶν δικαίων αὐτῶν αἰτημάτων τῶν ίδιοκτητῶν γῆς εὑρισκούμενης ἐντὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς ‘Αμαθοῦντος, θὰ κατέθετα πρότασιν Νόμου, ἡ ὄποια νὰ τροποποιῇ τὸν περὶ ‘Αρχαιοτήτων Νόμον.

“Ηδη ἔχω προσῆν εἰς μελέτην ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ ἔχω προχωρήσει εἰς ἀρκετὰ ικανοποιητικὸν στάδιον καὶ πιστεύω καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ είμαι εἰς θέσιν νὰ καταθέσω Πρότασιν Νόμου κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

Θὰ ἡθελα, ὅμως, ἐν δλίγοις νὰ ἀπαντήσω εἰς τὰ ἐρωτήματα ἡ εἰς ὀρισμένους συναδέλφους διμιλήσαντας ἐπὶ τοῦ θέματος.

Κατ’ ἀρχὴν θὰ ἡθελα νὰ εἴπω ὅτι δλαι αἱ πλευραὶ τοῦ Σώματος καὶ δλοι οἱ διμιλήσαντες ἐπὶ τοῦ θέματος συναδέλφοι ἐκφράζουν τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν τῶν πρὸς τὴν Κυθέρηνησιν καὶ τὴν συμπαράστασίν των πρὸς τοὺς ίδιοκτήτας λέγοντες ὅτι τὰ αἰτημάτα των εἶναι δίκαια καὶ ὅτι κάποια μέτρα πρέπει νὰ ληφθοῦν.

"Οσον ἀφορᾶ, δῆμως, τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Χατζηράκλεους, ἐὰν οὗτος ἐπρόσεχε καλύτερον τὴν εἰσαγωγικήν μου δημιλίσαι ἐπὶ τοῦ θέματος, θά διτελαμβάνετο πλήρως τὸ θέμα, διότι πιστεύω ὅτι δὲν συνέλαβε τὸ θέμα πλήρως.

Συγκεκριμένως, οὗτος ἀνέφερεν ὅτι δῆλοι δημιλησαν περὶ τῆς ἀνάγκης προστασίας τῆς ιδιοκτησίας αὐτῆς καὶ, ἐν τούτοις, οὐδεὶς ἀνεφέρθη ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ γενικωτέρου τῆς προστασίας τοῦ ἀρχαιολογικοῦ θησαυροῦ, ἡ ὅτι περίπου αὐτὸν ἦτο τὸ νόημα τῆς ἀγορεύσεώς μου.

"Ομως, οἱ ιδιοκτῆται, οἱ ἐπηρεαζόμενοι ιδιοκτῆται τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος, ὑπέβαλον καθαρά, τίμια καὶ ἔαστερα πρὸς τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν καὶ πρὸς δόλοκληρον τὴν Κυθέρην τὰς ἀπόψεις τῶν καὶ τὰς ἐισηγήσεις τῶν. Καὶ εἰς τὰς ἐισηγήσεις τῶν αὐτὰς πρωτίστως ἐλήφθη ὑπ' ὅψιν ἡ προστασία τοῦ ἀρχαιολογικοῦ θησαυροῦ καὶ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μας πολιτισμοῦ.

Εἶπον εἰς τὴν πρώτην εἰσήγησίν των οἱ ἐπηρεαζόμενοι ιδιοκτῆται : Νὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἀξιοποιήσωμεν τὴν γῆν μας καὶ τὸ Τμῆμα Ἀρχαιοτήτων νὰ σταθῇ δίπλα μας καὶ νὰ παρακολουθῇ. Ἐάν εὐρεθῇ κάτι, τὸ δόπον κινεῖται, εἶναι κινητόν, λόγου χάριν εἰς ἀμφορεὺς ἡ κάτι παρόμοιον, τὸ Τμῆμα Ἀρχαιοτήτων νὰ τὸ παραλάβῃ καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν συνέχισιν τῆς ἀξιοποίησέως του. Ἐάν εὐρεθῇ κάτι τὸ ἀκίνητον, ἔνα μνημεῖον, λόγου χάριν, τότε νὰ προχωρῇ ἀμέσως ἡ Κυθέρηνσις εἰς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῆς περιουσίας.

Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ εἰσήγησις εἶναι ἀποτέλεσμα μεγάλης φροντίδος καὶ μερίμνης διὰ τὴν διαφύλαξιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μας πολιτισμοῦ.

"Ἡ δευτέρα τώρα εἰσήγησίς των, τὴν ὁποίαν ὑπέβαλον διαζευκτικῶς καὶ κατὰ δευτέραν σειράν προτεραιότητος : Ἐάν ὄντως ἡ Κυθέρηνσις ἡ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον πιστεύῃ μετὰ βεβαίότητος ὅτι εἰς τὰς περιουσίας μας αὐτὰς ὑπάρχουν ἀκίνητα, τότε ἀς προχωρήσῃ εἰς τὴν ἀμεσον ἀπαλλοτρίωσιν τῆς περιουσίας μας καὶ εἰς τὴν ἀμεσον καταθολήν δικαιίας ἀποζημιώσεως, δχι δὲ νὰ διατηρῇ ἀπὸ πολλῶν ἔτῶν ἐπιθεθλημένας δεσμεύσεις τοῦ θεμελιώδους δικαιώματος τῆς ιδιοκτησίας ἐπὶ τῆς περιουσίας αὐτῆς.

Κατὰ τρίτην σειράν προτεραιότητος οὗτοι ὑπέβαλον τὴν εἰσήγησιν περὶ χαλίτικης γῆς, διότι, ὡς πληροφοροῦμαι, ὑπάρχει χαλίτικη γῆ εἰς τὴν πέριξ περιοχήν. Ἐν πάσῃ δημως, περιπτώσει πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι οἱ ἐπηρεαζόμενοι ιδιοκτῆται ἐπιμένουν εἰς τὴν πρώτην εἰσήγησιν καὶ πρέπει ἡ Κυθέρηνσις ἡ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον νὰ δείξῃ λόγους διατὶ νὰ μὴν ἐφαρμοσθῇ ἡ πρώτη εἰσήγησις.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς γῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνεγείρεται τώρα τὸ νέον ξενοδοχεῖον «Ἀμαθοῦ», ἡ γῆ αὐτὴ ἦτο εἰς τὸν δεύτερον Πίνακα. Καὶ δῆμως ἐδόθη ἡ ἀδεια εἰς τὴν ἔταιρείαν «Ἀμαθοῦ» νὰ ἀξιοποιήσῃ τὴν γῆν αὐτὴν καὶ νὰ ἀνεγείρῃ ἐπ' αὐτῆς ξενοδοχεῖον. Καὶ τὸ Τμῆμα Ἀρχαιοτήτων ἐπέθελε τὴν τοιαύτην ἀξιοποίησιν. Διατὶ νὰ μὴ γίνῃ τὸ αὐτὸν καὶ διὰ τὴν ὑπόλοιπον γῆν, διὰ τὰς ὑπολοίπους περιουσίας πτωχῶν θιοπαλαιστῶν, αἱ ὁποίαι εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς ἡ ἐντὸς τῶν ἀρχαιολογικῶν περιοχῶν;

Περαίνων, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἐπαναλαμβάνω ὅτι πιστεύω ὅτι τὸ θέμα δὲν εἶναι θέμα ψηφίσματος οὔτε, ἵσως, θέμα παραπομπῆς εἰς οἰανδήποτε Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν. Εἶναι θέμα τροποποίησεως τοῦ θασικοῦ Νόμου, τοῦ Νόμου περὶ Ἀρχαιοτήτων καὶ ἡδη, ὅπως ἀνέφερα, ἥρχισα τὴν ἐργασίαν τῆς συντάξεως τοιαύτης τροποποιητικῆς προτάσεως, τὴν δημιουργίαν καὶ θά καταθέσω τὴν προσεχῆ Πέμπτην ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

Εὐχαριστῶ,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι δμιληταί;

‘Εφ’ ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι δμιληταί, ἔληξαν αἱ ἀγορεύσεις ἐπὶ τοῦ θέματος.

‘Υπάρχει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς κατατεθειμένον ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Σαμψών τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα :

«Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ἀφοῦ συνεζήτησε τὸ θέμα «Αἱ ἐπιθληθεῖσαι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ιδιοκτητῶν ἀκινήτου περιουσίας εὑρισκομένης ἐντὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς»,—μᾶλλον πρέπει νὰ εἰναι «εὑρισκομένης ἐντὸς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς»—«ἀποφασίζει ὡς ἀκολούθως :

Καταδικάζει τὴν Κυθερνητικὴν ἐπέμβασιν»—τονίζω τὴν λέξιν «ἐπέμβασιν»—«ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν εὑρισκομένων εἰς τοὺς ἀρχαιολογικούς χώρους Ἀμαθοῦντος Λεμεσοῦ, Κάτω Πάφου, Κουκλιῶν, Πόλεως Χρυσοχοῦ, Ἰδαλίου, Λευκωσίας καὶ Σαλαμίνος Ἀμμοχώστου.

Καλεῖ τὴν Κυθέρηνσιν ὅπως εἰς περίπτωσιν ἀπαλλοτριώσεως καταθάλῃ ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς ιδιοκτήτας ἢ δποία νὰ εἰναι ἀνάλογος πρὸς τὰς τρεχούσας τιμᾶς τῶν πέριξ κτημάτων τῶν εὑρισκομένων ἐκτὸς τῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων ἢ προσῆῃ εἰς ἀνταλλαγὴν τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων μὲ χαλίτικην γῆν ἵσης ἀξίας ἐκτιμηθῆσομένης ὑπὸ ἀμερολήπτων ἐκτιμητῶν».

Προτοῦ θέσω τὸ ψήφισμα εἰς ψηφοφορίαν, θὰ ἥθελα νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῶν ἐντίμων κυρίων Βουλευτῶν εἰς τὰ ἀκόλουθα :

Τὸ πρῶτον θέμα, τὸ ὁποῖον δὲν διηγείνισθη κατὰ τὴν συζήτησιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, εἶναι κατὰ πόσον ἡ Κυθέρηνσις παρανόμως ἐνεργῇ μὲ τὴν κατακράτησιν τῆς περιουσίας αὐτῆς. Ἐὰν ἡ Κυθέρηνσις παρανόμως ἐνεργῇ, τότε ἀσφαλῶς δχι μόνον θὰ ἔπρεπεν ἡ ἐνέργειά της νὰ καταδικασθῇ ἀλλὰ θὰ ἔπρεπεν νὰ ληφθοῦν καὶ δικαστικὰ μέτρα ἐναντίον τῆς Κυθερνήσεως. Ἐάν, δμας, ἡ Κυθέρηνσις ἐνεργῇ ἐπὶ τῇ βάσει Νόμου, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχεται σθῆτα ἐάν δ Νόμος αὐτὸς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς παρούσης Βουλῆς ἢ ἐθεσπίσθη πρὸ τῆς Ἀνεξαρτησίας καὶ δὲν ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς παρούσης Βουλῆς, δόποτε εἶναι θέμα διὰ τὴν Βουλὴν νὰ προσῆῃ εἰς τὴν τροποποίησιν τοῦ Νόμου καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν ψηφίσματος. Διότι ἡ Κυθέρηνσις ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἐφαρμόζῃ τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους ἢ τοὺς ἐν Ισχύι νόμους καὶ, ἐπομένως, προτοῦ χωρήσωμεν εἰς οἰονδήποτε ψήφισμα, ἐάν ἡ κατακράτησις τῆς ἐν λόγῳ περιουσίας γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει νόμου τελούντος ἐν Ισχύι σήμερον, δὲν μπορεῖ ἡ Βουλὴ νὰ καταδικάσῃ τὴν Κυθέρηνσιν διότι ἐφαρμόζει τὴν νομοθεσίαν τοῦ τόπου. Ἡ δρθή ἐνέργεια θὰ εἰναι τότε διὰ τὴν Βουλὴν, διὰ νὰ ἀρῇ τὴν ἀδικίαν, ἡ δποία προκύπτει ἐκ τοῦ νόμου, νὰ τροποποιήσῃ τὸν νόμον. Ἐπομένως τοῦτο εἶναι ἐν βασικὸν θέμα. Ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ οὐδεὶς ἡγόρευσεν, οὐδεὶς ἀνέφερε βάσει ποίας νομοθεσίας ἐνεργεῖ ἡ Κυθέρηνσις. Καὶ ἀσφαλῶς, διὰ νὰ κατακρατῇ αὐτῇ περιουσίαν διὰ διαταγμάτων, πρέπει νὰ πράττῃ τοῦτο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ περὶ Ἀρχαιοτήτων Νόμου.

Δι’ αὐτὸν νομίζω ὅτι εἰναι ἀστοχον εἰς τὸ παρὸν στάδιον νὰ προχωρήσωμεν εἰς ἔκδοσιν ψηφίσματος, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ καταγγέλλωμεν τὴν Κυθέρηνσιν ὅτι ἐφαρμόζει τὴν ὑφισταμένην νομοθεσίαν. Θὰ ἔπρεπε, τούναντίον, ἐφ’ ὅσον πιστεύομεν ὅτι ἡ νομοθεσία διδεῖ ἔξουσίαν εἰς τὴν Κυθέρηνσιν, ἡ δποία δημιουργεῖ ἀδικίαν εἰς τοὺς ιδιοκτήτας, νὰ ἀναθεωρήσωμεν τὴν νομοθεσίαν.

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν τίθεται ζήτημα παρανομίας ἐκ μέρους τῆς Κυθερνήσεως. Ἡ Κυθέρηνσις κατέχει ἡ λαμβάνει τὰ κτήματα αὐτὰ ὑπὸ τὴν κατο-

χήν της δυνάμει τοῦ ὑφισταμένου νόμου, δ ὁποῖος, ως ἐνθυμοῦμαι, ἐψηφίσθη πολὺ πρὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Δημοκρατίας καὶ, ἔὰν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη μου, δὲν ἔτυχεν ἐσχάτως τροποποιήσεως. ¹ Ισως οὗτος νὰ ἐτροποποιήθη εὐθὺς μετά τὴν ἀνακήρυξιν τῆς Δημοκρατίας, ἀλλά, ἐξ δοσῶν ἐνθυμοῦμαι, ἐσχάτως δὲν ἐτροποποιήθη. Ἐπομένως δὲν τίθεται ζήτημα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, νὰ ὑποστηρίξῃ κανεὶς τὸ φήμισμα τοῦ ἐντιμωτάτου συναδέλφου κ. Σαμψών καταδικάζων τὴν Κυβέρνησιν. Ἐκεῖνο, τὸ δόπιον νομίζω ὅτι πρέπει νὰ πράξωμεν, εἶναι, ἔὰν ὑμεῖς ως Πρόεδρος ἔχετε τὴν ἔξουσίαν, νὰ παραπέμψητε εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἢ εἰς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς τὸν ὑφιστάμενον νόμον πρὸς τροποποίησιν διὰ νὰ ἀρθῇ οἰαδήποτε ὀδικία, ἡ δόπια γίνεται εἰς θάρος ἀνθρώπων, οἱ δόποι οἱ οἵοι έχουν περιουσίαν ἐντὸς περιοχῶν ἐλεγχομένων ὑπὸ τοῦ περὶ Ἀρχαιοτήτων Νόμου.

‘Ο κ. Νεοκλέους, δ κ. Σαμψών καὶ ἀκολούθως δ κ. Παπαϊωάννου.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

‘Ἐκ τῆς θέσεώς μου, ἔντιμε κ. Πρόεδρε. Είχον ἀναφέρει εἰς τὴν ἀγόρευσίν μου, εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἀγόρευσιν, ὅτι ὑπάρχει Νόμος, δ ὁποῖος ἐθεσπίσθη τὸ 1935 καὶ ἐτροποποιήθη, ἔὰν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη μου, ὑπὸ τῆς ἀπελθούσης Βουλῆς τὸ 1965.

Τὸ θέμα, ὅμως, καὶ ὁ λόγος, διὰ τὸν δόπιον ἐνέγραφα τὸ θέμα, εἶναι δ ἔξῆς : Μποροῦσε νὰ μὴν ὑπάρχῃ τὸ πρόβλημα, ἔὰν ἡ Κυβέρνησις ἢ τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργείον προέβαινεν εἰς καλὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ὅπότε ὁ νόμος ἐκεῖνος δὲν θὰ ἔχρειάζετο τροποποίησιν, ἔὰν, δηλαδή, ἐπέτρεπεν εἰς ἐκείνους τοὺς ἰδιοκτήτας, τῶν δόπιων τὰ κτήματα εὑρίσκοντο εἰς τὸν Πίνακα Β, καὶ φαίνεται ὅτι κρατοῦνται ὑπὸ τοῦ Τμήματος Ἀρχαιοτήτων ὡς «ριζέρβα», νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν περιουσίαν των καὶ νὰ ἴσταται ἐπὶ κεφαλῆς των καὶ νὰ τοὺς παρακολουθῇ ἔὰν θὰ εὕρουν κινητὸν ἢ ἀκίνητον. Ἐπειδή, ὅμως, δὲν ἐφαρμόζεται αὐτό, δι’ αὐτὸ παρίσταται ἀνάγκη τροποποίησεως, ὅπως ἀνέφερα, τοῦ Νόμου διὰ .ἡς πιθανῆς καταργήσεως τοῦ Πίνακος Β.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο βασικὸς νόμος, πρὸς πληροφορίαν τῶν ἐντίμων κυρίων Βουλευτῶν, εἶναι δ περὶ Ἀρχαιοτήτων Νόμος, Κεφάλαιον 31, δ ὁποῖος μεταγενέστερον ἐτροποποιήθη. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι, διὰ νὰ προσθῇ ἡ Βουλὴ εἰς οἰονδήποτε φήμισμα, πρέπει πρῶτον ἢ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐνεργῇ οὐχὶ ἐπὶ τῇ θάσει νόμου τῆς Βουλῆς ἢ νὰ ὑπάρχῃ ἰσχυρισμὸς περὶ κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου. Ἐξ δοσῶν ἐλέχθησαν προκύπτει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἐν προκειμένω τρεῖς ἔξουσίας, ἥτοι ἔχει καὶ ἔξουσίαν νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν χρῆσιν περιουσίας καὶ νὰ ἐπιθλέπῃ διὰ σκοπούς ἀρχαιοτήτων, ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα ἀπαλλοτριώσεως, ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα ἀπλῶς τῆς παρεμποδίσεως τῆς χρήσεως τῆς περιουσίας αὐτῆς. Μπορεῖ, ἐπομένως, δυνάμει τοῦ βασικοῦ Νόμου, νὰ υιοθετήσῃ οἰανδήποτε ἐκ τῶν τριῶν μεθόδων, τὴν δόπιαν κρίνει ως τὴν ὄρθην διαδικασίαν. Καὶ ἐπομένως καὶ πάλιν δὲν εἶναι θέμα ψηφίσματος, ἀλλὰ εἶναι οὐσιωδέστερον θέμα κατὰ πόσον πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν εὐχέρειαν ἡ Κυβέρνησις νὰ δεσμεύῃ περιουσίαν πέραν ὀρισμένης τακτῆς προθεσμίας ἢ ὀρισμένου χρόνου. Ἐάν τὴν δεσμεύῃ πέραν ὀρισμένου χρόνου, τότε θὰ πρέπει νὰ ὑποχρεώνεται εἴτε νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ἀξιοποίησίν της μὲ ἐπίθεψιν εἴτε νὰ τὴν ἀπαλλοτριώνῃ καὶ νὰ τὴν ἀποζημιώνῃ.

‘Οσον ἀφορᾶ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ κατατεθέντος φημίσματος, τοῦτο καὶ πάλιν καλεῖ τὴν Κυβέρνησιν δύτις, εἰς περίπτωσιν ἀπαλλοτριώσεως, καταβάλλη ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἡ δόπια νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὰς τρεχουσας τιμάς. Δὲν μπορεῖ νὰ κληθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ καταβάλῃ οἰανδήποτε ἀποζημίωσιν ἐκτὸς ἔὰν ἐφαρμόσῃ τὰς προνοίας τοῦ περὶ ἀπαλλοτριώσεως νόμου καὶ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν κριτηρίων ἔκεινου τοῦ νόμου. Δὲν μπορεῖ ἡ Βουλὴ νὰ ἔλθῃ διὰ ψηφίσματος νὰ ἀλλοιώσῃ κριτήρια, τὰ δόποια εὑρίσκονται ἡδη εἰς νο-

μοθεσίαν τῆς Βουλῆς· καὶ ἐπομένως δὲν μποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ποῖα κριτήρια θὰ χρησιμοποιήσῃ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ἔκτὸς ἐάν τροποποιήσωμεν τὸν περὶ Ἀπαλλοτριώσεως Νόμον ἢ τὰ κριτήρια, τὰ ὅποια περιλαμβάνονται εἰς ἑκεῖνον τὸν Νόμον.

‘Ο. κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Είναι φανερόν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ὅτι ἡ ἐνδεδειγμένη διαδικασία εἶναι ἡ τροποποίησις τοῦ βασικοῦ νόμου. Δι' αὐτὸς καὶ ὑποστηρίζομεν τὴν πρότασιν τοῦ ἑντίμου συναδέλφου κ. Νεοκλέους ὅπως τὸ ταχύτερον δύνατὸν κατατεθῇ ἡ σχετική πρότασις νόμου διὰ νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν μελέτην τοῦ ζητήματος, ὅπως καὶ σεῖς ἔχετε ὑποδείξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο. κ. Σαμψών.

Η. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Χαίρω διὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συζήτησιν, διότι διὰ τῆς συζήτησεως αὐτῆς προσπαθοῦμεν δῆλοι νὰ εὔρωμεν τρόπον ὥστε οἱ ἀνθρώποι, οἱ ὅποιοι ὑποφέρουν ἀπὸ τὴν κατακράτησιν τῆς περιουσίας τῶν, νὰ εὕρουν λύσιν εἰς τὸ πρόβλημά των.

Διὰ νὰ διευκολύνω τὸ Σῶμα, δηλαδὴ διευκολύνω τὸ δῆλον πρόβλημα, ἀπούρω τὸ φήμισμα καὶ σᾶς παρασκαλῶ πρῶτον, μᾶλλον εἰσηγοῦμαι, δηλαδὴ τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἀποσταλοῦν εἰς τὰ ἀρμόδια Τμήματα διὰ νὰ ἰδουν τὴν ἀνησυχίαν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ διὰ τὸ δρᾶμα τῶν κατοίκων τῶν περιοχῶν, δηλαδὴ τὰ Κοινοβουλευτικάς Ἐπιτροπάς. Τὰ Πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς, δηλαδὴ τὰ Πρακτικὰ δῆλων τῶν συνεδριάσεων, θὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὰ ἐνδιαφερόμενα Τμήματα καὶ Ὅπουργεῖα.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι μποροῦμεν νὰ θεωρήσωμεν ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἔληξε, θὰ ἀναμένωμεν δὲ τὴν κατάθεσιν τροποποιητικῆς προτάσεως νόμου, δόποτε αὐτὴ θὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰς ἀρμόδιας Κοινοβουλευτικάς Ἐπιτροπάς. Τὰ Πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς, δηλαδὴ τὰ Πρακτικὰ δῆλων τῶν συνεδριάσεων, θὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὰ ἐνδιαφερόμενα Τμήματα καὶ Ὅπουργεῖα.

‘Ο. κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

‘Ο αξιότιμος συνάδελφος κ. Ξάνθος Κληρίδης ὑπέθαλε μίαν ἐποικοδομητικὴν πρότασιν, ἡ ὅποια φρονῶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρέλθῃ ἀπαρατήρητος. Εἶχε προτείνει τὴν παραπομπὴν εἰς τὴν ἀρμόδιαν Ἐπιτροπήν, τὴν ἐπανεξέτασιν τοῦ Νόμου περὶ Ἀρχαιοτήτων καὶ ὑποθόλην εἰσηγήσεων πρὸς τὴν Βουλήν. Νομίζω ὅτι αὐτὸς ἀποτελεῖ μίαν λύσιν, ἡ ὅποια διευκολύνει τὸ Σῶμα τοῦτο δῆλος ἔχη μίαν εἰσήγησιν ἐποικοδομητικὴν ἐπὶ τοῦ θέματος.

Διὰ ταῦτα ὑποστηρίζω τὴν πρότασιν τοῦ κ. Ξάνθου Κληρίδη, προτοῦ κλείσετε τὸ θέμα, καὶ φρονῶ ὅτι πρέπει ἡ Ἐπιτροπή, ἡ ἀρμόδια Ἐπιτροπὴ Συγκοινωνιῶν καὶ Ἑργών νὰ ὑποθάλῃ "Ἐκθεσιν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Έπειδή ό εντιμος συναδελφος κ. Νεοκλέους άνεφερεν ότι προτίθεται νά καταθέσῃ Πρότασιν Νόμου τροποποιητικήν τοῦ περί 'Αρχαιοτήτων Νόμου, Κεφάλαιον 31, νομίζω ότι θά είχον τὴν εύκαιρίαν αἱ Ἐπιτροπαὶ, τόσον ή τῶν Νομικῶν δοσον καὶ ή τῶν Ἐσωτερικῶν, νά μελετήσουν, νά ἐπεκτείνουν, νά τροποποιήσουν ή νά διλοιπόσουν ριζικῶς ἀκόμη τὴν κατατεθησομένην Πρότασιν Νόμου. Συνεπώς ή διαδικασία αὕτη δὲν θά ἀποκλεισθῇ, ἀλλά μᾶλλον ἀναβάλλεται διὰ τὴν μεταπροσεχῆ Πέμπτην, δταν θά κατατεθῇ καὶ τὸ Νομοσχέδιον.

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ότι θά είναι ταχυτέρα ή διεκπεραίωσις τοῦ δλου προβλήματος, έάν τὸ έντιμον Μέλος, τὸ δποίον ἔξεδήλωσε πρόθεσιν νά καταρτίσῃ Πρότασιν Νόμου, τὴν καταθέσῃ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ παραπεμφθῇ αὕτη εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, διότι ἄλλως ή Ἐπιτροπὴ ἔχει σωρεῖαν νομοσχεδίων ἐνώπιον τῆς καὶ, έάν ἀρχίσωμεν νά ἀναμένωμεν ἀπό τὴν Ἐπιτροπὴν νά ἔξετάσῃ τὸ θέμα χωρὶς νά ἔχῃ συγκεκριμένον θέμα ἐνώπιον τῆς πρὸς ἔξετασιν, νομίζω ότι τὸ θέμα κινδυνεύει νά παραπεμφθῇ εἰς τὰς ἑλληνικάς καλένδας.

Ἐληξεν, ἐπομένως, ή συζήτησις τοῦ θέματος.

«Ἡ ἀρνησίς τῆς Κυθερήσεως νά χορηγήσῃ εἰς τὸ Συμβούλιον 'Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἀδειαν ἀνορύξεως διατρήσεων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ύδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ».

Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν κ.κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους καὶ Γ. Μαλλιώτη.

Ό κ. Μαλλιώτης καὶ ό κ. Νεοκλέους.

Δὲν γνωρίζω ποίος ἔκ τῶν δύο θά είναι ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος, διότι ἐμφανίζονται καὶ οἱ δύο ως εἰσηγηταὶ τούτου.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Εἰμεθα καὶ οἱ δύο, ἐντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Έπειδή δὲν μπορεῖτε νά διμιλῆτε ταυτοχρόνως, ὁ γηραιότερος εἰς τὴν ἡλικίαν.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. "Εντιμοι κύριοι Βουλευταί. Τὸ παρὸν θέμα ἐνεγράφη πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Σώματος κατόπιν ἀπαντήσεως δοθείσης ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων εἰς σχετικήν ἔρωτησιν, ὑποθεθεῖσαν ἐκ μέρους μου καὶ ἐκ μέρους τοῦ ἐντίμου συναδελφου κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους κατά τὴν 31.12.1971. Ή ἐν λόγῳ ἀπάντησις δὲν ἐκρίθη ως ίκανοποιητική, διὰ λόγους ποὺ θά ἐκθέσω εἰς τὴν παροῦσαν διμιλίαν μου.

Η Λεμεσός, ή δποία ἔχει σήμερα πληθυσμὸν περὶ τὰς 68.000 κατοίκους ύδρεύεται ἀπό τρία διαφορετικά καὶ ἀνεξάρτητα σχέδια ύδατοπρομηθείας, τὰ δποία κατεσκευάσθησαν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου 'Υδατοπρομηθείας τῆς πόλεως ἀφ' ὅτου ἐγκαθιδρύθη τὸ 1951.

Τὸ πρῶτον Σχέδιον τὸ δποίον κατεσκευάσθη κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, ὅταν ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως ἦτο μόνον 26.000, προμηθεύει τὴν πόλιν μὲν ὕδωρ ἀπὸ τρεῖς πηγὰς τῶν θουνῶν εὐρισκομένων εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἐξ αὐτῆς καὶ κειμένων παρὰ τὴν περιοχὴν τῶν χωρίων Ἀγίου Θεράποντος καὶ Κυθίδων.

Τὸ δεύτερον Σχέδιον Ὅδατοπρομηθείας, τὸ δποίον κατεσκευάσθη κατὰ τὸ ἔτος 1959, ἔχει ὡς πηγὰς προμηθείας του 6 διατρήσεις διενεργηθείσας εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ποταμοῦ Γαρύλλη, καὶ τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον Σχέδιον, τὸ δποίον κατεσκευάσθη κατὰ τὸ 1963–65, ἀντεῖ ὕδωρ ἐκ 4 διατρήσεων ἀνορυχθεισῶν πλησίον τῆς κοίτης τοῦ Ποταμοῦ Γερμασόγειας.

Ἄπο τοῦ 1966, λόγῳ τῆς προσθλεπομένης ραγδαίας αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν εἰς ὕδωρ ἀναγκῶν τῆς πόλεως, προεβλέφθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ὅδατοπρομηθείας ἡ συμπλήρωσις τῶν ἀναγκῶν τῆς πόλεως δι’ ἔτερου σχεδίου τὸ δποίον θά ἐπεραστούτο καὶ νὰ λειτουργήσῃ μέχρι τοῦ 1972, ὅτε κατὰ τὰς αὐτὰς προθλέψεις ἡ Ὅδατοπρομηθεία Λεμεσοῦ θὰ ἔτοιμη γένηται.

Ἡ ἀνομβρία ἥτις προέκυψε κατὰ τὰ τελευταῖα δύο ἔτη ἀνέτρεψε τὰ χρονικὰ δρια τῶν γενομένων προθλέψεων καὶ ἐπεδείνωσε ἔτι περισσότερον τὴν κατάστασιν.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ ζωτικοῦ τούτου προσθλήματος τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1970 διαθήματα πρὸς τὴν Κυθέρην διὰ παραχώρησιν ἀδείας ἀνορύξεως 3–4 διατρήσεων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Γερμασόγειας, πλησίον τῶν διατρήσεων τοῦ τρίτου καὶ τελευταίου σχεδίου Ὅδατοπρομηθείας τῆς πόλεως.

Ἡ ἐπιλογὴ τῆς τοποθεσίας αὐτῆς διὰ τὰς ἀναγκαιούσας διατρήσεις ἐγένετο κυρίως καθ’ ὅτι, πρῶτον, τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ κατέφυγεν εἰς τὴν ἐν λόγῳ περιοχὴν ἀπὸ τὸ 1963 καὶ ἀπέδειξε τὴν ὑπαρξίαν ὑδροφόρου στρώματος καὶ ἀνέπτυξε ταύτην, καὶ ἀκολούθως ἡ Κυθέρηνησις τὴν ἐκήρυξεν ὃς περιοχὴν συντηρήσεως ὑδάτων, ἀκριβῶς διὰ νὰ προστατεύσῃ τὰς ὑφισταμένας διατρήσεις καὶ τὴν Ὅδατοπρομηθείαν τῆς πόλεως Λεμεσοῦ.

Δυστυχῶς αἱ γενόμεναι ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ὅδατοπρομηθείας προσπάθειαι, καὶ παρὰ τὴν προθυμίαν τοῦ Ἐπάρχου Λεμεσοῦ ὅπως παραχωρήσῃ τὴν αἰτηθεῖσαν ἀδειαν, δὲν ἐκαρποφόρησαν μέχρι σήμερον, λόγῳ τῆς ἐνστάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως Ὅδάτων, τοῦ δποίου ἡ σύμπραξις εἰναι ἀπαραίτητος εἰς περιπτώσεις παραχωρήσεως ἀδειῶν δι’ ἀνόρυξιν διατρήσεων ἐντὸς περιοχῶν συντηρήσεως.

Ἡ ἀρνησίς τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως Ὅδάτων, ἐπως συμπράξῃ μετά τοῦ Ἐπάρχου διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ζητηθείσης ἀδειῶν, δὲν στηρίζεται εἰς λόγους ἀνυπαρξίας ὑδάτος ἢ εἰς λόγους προστασίας τοῦ ὑδροφόρου στρώματος τῆς περιοχῆς, πρᾶγμα ποὺ ἔμπιπτει εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του, ἀλλὰ ἡ ἀρνησίς του διφείλεται εἰς τὴν μὴ ἀποδοχὴν ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ μιᾶς ἀνηκούστου καὶ πρωτοφανοῦ προτάσεως τοῦ Τμήματος, ὃς αὐτῇ διατυπώνται καὶ εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἀρμόδιου Ὅπουργού εἰς τὴν σχετικὴν ἐρώτησιν μας. Διαλαμβάνει δὲ ἡ ἐν λόγῳ πρότασις τὴν ἀνόρυξιν 3–4 διατρήσεων ἐντὸς τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Ἀμάθου (Γερμασόγειας), τὴν ἐγκατάστασιν ἐπ’ αὐτῶν ἀντλητικῶν μέσων ἔξδοις τῆς Κυθερήσεως καὶ τὴν παράδοσιν πρὸς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ τοῦ ἀντλουμένου ὑδάτος, ἔναντι καθοριζούμενου τιμήματος.

Εἶναι δικαιώματα τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως Ὅδάτων νὰ ἐνισταται εἰς τὴν ἔκδοσιν ἀδειῶν ἀνορύξεως διατρήσεων εἰς περιοχὰς συντηρήσεως, θάσει τῆς διακριτικῆς ἔξουσίας ποὺ τοῦ παρέχει δ σχετικὸς Νόμος, εἰς τὸν οἰονδήποτε καὶ συνεπῶς καὶ εἰς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ, χάριν τῆς προστασίας τῶν ὑπογείων ὑδάτων. Τὸ αὐτὸ δόμας ὄφειλε νὰ λογήῃ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν διατρήσεων διὰ λογαριασμὸν τῆς Κυθερήσεως.

'Λφ' ής στιγμής τὸ κράτος ἀρνεῖται εἰς ἡμικρατικὸν δργανισμὸν δημοσίας ωφελείας τὸ δικαίωμα ἀνορύξεως διατρήσεων εἰς μίαν περιοχὴν μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ τὴν προστατεύῃ, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν ἔπειτε γὰρ ἐπιτρέπεται ή ἀνόρυξις διατρήσεων εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν ἐκ μέρους τῆς Κυθερινῆσεως μὲ σκοπὸν νὰ διαθέτῃ τὸ ἐκ τῶν διατρήσεων τούτων ἀντλούμενον ὕδωρ ἔναντι ἀμοιβῆς. Εἶναι διὰ τὸν λόγον τοῦτον διὰ τὸν δόποιν δὲν ἐκρίθη ἱκανοποιητικὴ ή ἀπάντησις τοῦ 'Υπουργείου, καθ' ὅτι θεωροῦμεν τὴν ἐνέργειαν ταύτην ὡς ἀπαράδεκτον, παράνομον καὶ τείνουσαν νὰ δημιουργήσῃ δυσμενῆ διάκρισιν εἰς ὄρος τοῦ Συμβουλίου 'Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἔναντι τῆς ὑδατοπρομηθείας τῶν λοιπῶν Πόλεων καὶ Χωρίων τῆς Κύπρου ὡς ἐπίσης καὶ ἔναντι τῶν περιπτώσεων τῶν ἰδιωτικῶν διατρήσεων.

Πράγματι εἰς οὐδεμίαν ἄλλην περίπτωσιν ὑδατοπρομηθείας πόλεων ή χωρίων ἐν Κύπρῳ ή ἰδιωτικῶν διατρήσεων ἐπεβλήθη μέχρι σήμερον ὅρος, δπως ή Κυθέρηνησις διαθέτῃ ὕδωρ διὰ σκοπούς ὑδρεύσεως ἔναντι τιμῆματος καὶ μάλιστα μὲ καταφανῆ πρόθεσιν, ὡς εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ὅπως τὸ τίμημα τούτο ὑπερβαίνῃ τὴν δαπάνην τῆς ἀνορύξεως τῶν διατρήσεων καὶ ἀντλήσεων τοῦ ὕδατος.

Τὸ θέμα τοῦτο εύρισκετο πρὸς μελέτην ἐνώπιον ἐξ 'Υπουργῶν 'Επιτροπῆς ἀπὸ Σεπτέμβριας, ή καθυστέρησις δὲ εἰς τὴν λήψιν οἰασδήποτε σχετικῆς ἀποφάσεως καθιστᾶ τὸ πρόβλημα διημέραι διέτερον, δι' αὐτὸν δὲ τὸν λόγον ἔθεωρήσαμεν σκόπιμον νὰ φέρωμεν τὸ δόλον θέμα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς πρὸς συζήτησιν.

Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ μετὰ τὴν ἐγγραφὴν τούτου εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Βουλῆς συνήλθεν ὡς ἀπληροφορήθημεν τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον τὸ δόποιον, κατὰ τὴν 4.5.1972, ἀπεφάσισεν δπως ή ἀνόρυξις τῶν ἐν λόγῳ διατρήσεων ἐκτελεσθῇ ἀμέσως ἵνα ἀποφευχθῇ ὁ ἀμεσος κίνδυνος λειψυδρίας διὰ τὴν πόλιν Λεμεσοῦ, παρέπεμψε δὲ τὸ ἔγερθὲν θέμα, τὸ προκύμαν ἐκ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Τιμῆματος 'Αναπτύξεως 'Υδάτων, ἐκ τῶν πρὸς τὸ Συμβούλιον 'Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ προτάσεων του, εἰς ἑτέραν ἐξ 'Υπουργῶν 'Επιτροπὴν ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας μὲ συμμετοχὴν καὶ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως πρὸς μελέτην καὶ λήψιν σχετικῆς ἀποφάσεως.

Εἰσηγοῦμαι δπως δι' ἀποφάσεως τῆς ή Βουλὴς ζητήση ἀπὸ τὴν Κυθέρηνησιν δπως ἐκπρόσωπος ή ἐκπρόσωποι αὐτῆς μετάσχῃ ή μετάσχουν τῆς ὡς ἄνω ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου 'Επιτροπῆς καὶ ἐκθέσουν τὴν ἀποφιν διὰ τὴν Βουλὴ θεωρεῖ ἀθάσιμον καὶ ἀδικαιολόγητον τὸ αίτημα τοῦ Τιμῆματος 'Αναπτύξεως 'Υδάτων δπως ἀναλάβῃ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ή ίδια ή Κυθέρηνησις, κατ' ἔξαρτεσιν πρὸς δλας τὰς ἄλλας περιπτώσεις, τὴν ἀντλησιν τοῦ ὕδατος ἐκ τῶν νέων διατρήσεων καὶ πωλῆ τὸ ἐν λόγῳ ὕδωρ ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὸ Συμβούλιον 'Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ διὰ τὴν ὑδρεύσιν τῆς πόλεως.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Νεοκλέους καὶ ἀκολούθως δ. κ. Ποταμίτης,

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ 1971 ὑπέθαλα δμοῦ μετὰ τοῦ ἐντίμου συναδέλφου μου κ. Μαλλιώτη τὴν ἀκόλουθον ἐρώτησιν πρὸς τὸν ἀρμόδιον 'Υπουργόν :

«Ἐν δψει τοῦ γεγονότος δι τὴν πόλις τῆς Λεμεσοῦ ἀντιμετωπίζει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη δξὺ πρόβλημα ὑδρεύσεως, καὶ ἐν δψει τοῦ γεγονότος δι τὴν εἰσήγησις τοῦ Συμβουλίου 'Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ διὰ τὴν ἀνόρυξιν νέων διατρήσεων παρὰ τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ Γερμασόγειας παρέχει ἐπαρκεῖς ἐνδε-

ξεις ἐπιλύσεως τοῦ προθλήματος τούτου, ἔρωτῶμεν τοὺς ἀρμοδίους· Ὅπουργούς ἵνα πληροφορήσουν τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ διὰ μέσου αὐτῆς τοὺς κατόκους τῆς πόλεως Λεμεσοῦ.

(α) Διατί καθυστερεῖ ἡ παραχώρησις τῆς σχετικῆς διδείας πρὸς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας διὰ τὴν ἀνόρυξιν τῶν ὁποίων διατρήσεων, καὶ

(β) διατί δὲν ἐλήφθη οὐδεμία πρόνοια εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ 1972 διὰ τὸ ἐπεῖγον καὶ οὐσιώδες αὐτὸν ἔργον.

Δέον νὰ σημειωθῇ διτὶ ἡ ἐπίλυσις τοῦ ὄνδρευτικοῦ προθλήματος τῆς πόλεως Λεμεσοῦ θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐπίλυσιν πλείστων ὅσων κοινωνικοίκονομικῶν προθλημάτων καὶ ἐμμέσως καὶ εἰς τὴν μείωσιν τῆς συνεχῶς αὔξανομένης τιμῆς τῶν οἰκοπέδων.

Τὴν 31ην Ἰανουαρίου τοῦ 1972 ἐλάθομεν ἐπ' αὐτῆς τὴν ἀκόλουθον ἀπάντησιν:

«Εἶναι γεγονός διτὶ ἡ ὄνδατοπρομηθεία τῆς πόλεως Λεμεσοῦ χρήζει συμπληρώσεως. Πρότασις διὰ τοιαύτην συμπλήρωσιν ἔχει γίνει πρὸς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως Ὅδάτων ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς πολιτικῆς τοῦ Ὅπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων κατὰ τὴν δοπίαν τὸ Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὅδάτων νὰ εἴναι δι προμηθευτής ὄνδατος, καθότι, (1) τὰ ὑπόγεια ὄνδατα ἀνήκουν εἰς τὴν Πολιτείαν καὶ (2) ειδικῶς τὸ ὄνδροφόρον στρῶμα ἀπ' ὃπου θὰ γίνεται ἡ ἀντλησις θὰ ἐμπλουτίζεται διὰ παροχῆς νεροῦ ἀπὸ τὸ φράγμα τὸ δοπίον κατεσκευάσθη δι' ἔξόδων ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Συγκεκριμένως, ἡ γενομένη πρότασις διαλαμβάνει τὴν ἀνόρυξιν 3—4 διατήσεων ἐντὸς τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Ἀμάθου, ἐγκατάστασιν ἐπ' αὐτῶν ἀντλητικῶν μέσων, ἔξδοις τῆς Κυθερήσεως καὶ ἡ παράδοσις πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ ἀντλουμένου ὄνδατος ἔναντι καθοριζομένου λογικοῦ καὶ δικαίου τιμῆτος.

Τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν πρότασιν αὐτήν καὶ ζητεῖ τὴν ίδιοκτησίαν τῶν πηγῶν. Κατόπιν τούτου τὸ πρόθλημα παραμένει ἐν ἐκκρεμότητι καὶ τυγχάνει μελέτης ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἐξ Ὅπουργῶν».

«Εἶναι γεγονός διτὶ ἡ ὄνδατοπρομηθεία τῆς Λεμεσοῦ χρήζει συμπληρώσεως», δημολογεῖ δ. κ. Ὅπουργός, καὶ πράγματι χρήζει τοιαύτης. Συνεπείᾳ τῆς ἀνομοθρίας τὸ νερὸν τῶν τριῶν θασικῶν πηγῶν τῆς ὄνδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ, ἥτοι τῶν πηγῶν τῆς «Μαυρομάτας», τῶν «Τριῶν Πηγαδιῶν» καὶ τοῦ «Κεφαλοιθρού». Σου» ἔχει ἐλαττωθῆ ἐν ταχμὸν ἀνευ προηγουμένου, γεγονός τὸ δοπίον θὰ ἐπηρεάσῃ τὰ μέγιστα τὴν ὄνδατοπρομηθείαν τῆς πόλεως Λεμεσοῦ κατὰ τὴν θερινὴν κυρίως περίοδον.

Δικαιολογημένη εἶναι ἡ ἀνησυχία καὶ ἡ ἀγωνία τῶν Λεμεσιανῶν διὰ τὸ καυτό καὶ διψασμένο καλοκαρί πού τούς περιμένει. Περισσότερον ὅμως δικαιολογημένη εἶναι ἡ ἀγανάκτησίς των διὰ τὴν ἀρνησιν τῆς Κυθερήσεως νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ τὴν ἀνόρυξιν νέας διατρήσεως εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Γερμασόγειας διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ὄνδατοπρομηθείας τῆς πόλεως τῶν.

Παριστάμεθα μάρτυρες ἀπὸ ἀρκετῶν μηνῶν τώρα μιᾶς πρωτοφανοῦς καὶ ἀπαραδέκτου ἀντιδικίας μεταξύ τοῦ Ὅπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἀφ' ἐνδός καὶ τοῦ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἀφ' ἔτερου, διὰ τὸ σοθαρόν καὶ ζωτικὸν τούτο θέμα τῆς ὄνδρεύσεως τῆς πόλεως Λεμεσοῦ.

Τὸ μὲν Ὅπουργείον διατείνεται διτὶ τὰ ὑπόγεια ὄνδατα ἀνήκουν εἰς τὴν Πολιτείαν καὶ συνεπῶς αὐτὸν τὸ ἴδιον πρέπει νὰ ἀνορύξῃ τὰς διατρήσεις καὶ νὰ πωλῇ τὸ ὄνδωρ αὐτῶν πρὸς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας, τὸ δὲ Συμβούλιον ἐπιμένει εἰς τὴν ἀποψιν διτὶ ἡ ἀνόρυξις τῶν διατρήσεων καὶ ἡ ἀντλησις τοῦ ὄνδατος

αύτῶν διὰ τὴν ὅδρευσιν τῶν πολιτῶν τῆς περιοχῆς του εἶναι ἔργον ἀποκλειστικῶς ίδιοκόν του συμφώνως τῶν ὑφισταμένων Νόμων καὶ τῆς μέχρι σήμερον ἐφαρμοζομένης πολιτικῆς.

Δὲν διαφωνοῦμεν μὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ὅτι τὰ ὑπόγεια ὕδατα ἀνήκουν εἰς τὴν Πολιτείαν. Διαφωνοῦμεν δὲν ὅτι ἡ Πολιτεία εἶναι μόνον τὸ Ὑπουργεῖον του ἢ τὸ εἰς αὐτὸν ὑπαγόμενον Γῆματα Ἀναπτύξεως Ὅδατων. Πολιτεία εἶναι καὶ τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ τὸ διοίον συνεστήθη καὶ ἔχουσι διοτίθητον ὑπὸ τῶν κειμένων Νόμων νὰ ἔξυπηρετῇ καὶ νὰ καλύπτῃ τὰς ὁδρευτικὰς ἀνάγκας τῶν πολιτῶν τῆς περιοχῆς του.

Δὲν εἶναι τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ κερδοσκοπική ἐπιχείρισις καὶ οὕτε δὲ οἰοσδήποτε ίδιωτης γαιοκτήμονας πρὸς τὸν διοίον, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ τὸ Γῆματα Ἀναπτύξεως Ὅδατων παρέσχε πολλάκις ἀδειαν διὰ τὴν χρησιμοποίησιν «τῶν ὑπογείων ὕδατων τῆς Πολιτείας» διὰ διαχωρισμὸν οἰκοπέδων, καὶ κερδοσκοπίαν. Ἀλλὰ εἶναι τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Ἡμικρατικός Ὁργανισμός δὲ διοίος εἶναι ἐπιφορτισμένος μὲ τὴν ἀποκλειστικὴν εὐθύνην τῆς ὕδατοπρομηθείας 70.000 κατοίκων τῆς Πολιτείας αὐτῆς.

Δὲν διαφωνοῦμεν μὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ὅτι τὰ ὑπόγεια ὕδατα ἀνήκουν εἰς τὴν Πολιτείαν. Καὶ θὰ ἥμεθα ἐκ τῶν πρώτων οἱ διοίοι θὰ ἐπεκρότουν τὴν σύστασιν μᾶς· Ἐταρείας Ὅδατων ἢ μᾶς Ἀρχῆς Ὅδατων ἢ διοία νὰ ἀνελάμβανε τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἀξιοποίησιν τοῦ συνόλου τῶν πτωχῶν ὕδατίνων πόρων τῆς Νήσου μας καὶ τὴν ἐπὶ τῇ θάσει δικαίων κριτηρίων διανομὴν αὐτῶν πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ μας. Διαφωνοῦμεν δὲν μᾶς μὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅτι ἡ Κυβέρνησις μπορεῖ νὰ γίνη, ἀνευ τῆς ὑπάρξεως τῶν ἀναγκαίων προϋποθέσεων, «ὅ Δράκος τοῦ νεροῦ» καὶ διαφωνοῦμεν ἀκόμη ἐντονώτερον μὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ μετατραπῇ εἰς ἔμπορον τοῦ νεροῦ.

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, θέλομεν νὰ ἔλπιζωμεν ὅτι ἡ ἔξι Ὑπουργῶν Ἐπιτροπὴ ἢ διοία ως ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπάντησιν μελετᾶ τὸ δίλον θέμα, θὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ θὰ παραχωρήσῃ πρὸς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ τὴν ἀπαίτουμενην ἀδειαν διὰ τὴν ἀνόρυξιν τῶν ἀναγκαίων διατρήσεων. Καὶ θέλομεν νὰ ἔλπιζωμεν ὅτι ἡ σχετικὴ διαδικασία δὲν θὰ θραδύνῃ ἐπὶ πολύ, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει οὐδεὶς θὰ δυνηθῇ νὰ ἐμποδίσῃ τούς Λεμεσιανούς οἱ διοίοι ἀπειλοῦνται ἡδη μὲ τὸν κίνδυνον τῆς δίψης νὰ ἀπευθύνουν δεήσεις καὶ προσευχάς πρὸς τὸν "Αγιον Γεώργιον—τὸν Νικητὴν τοῦ Δράκου τοῦ Νεροῦ.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα εἶναι ἡ ἄρνησις τῆς Κυβερνήσεως νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἀδειαν ἀνορύξεως διατρήσεων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ὕδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ.

Τὸ θέμα, δὲν εἶναι τόσον ἀπλὸν δσον φαίνεται ἐκ πρώτης ὅψεως, οὕτε περιορίζεται ἐντὸς τῶν φαινομενικῶν στενῶν δρίων τοῦ τίτλου.

Τὸ ζήτημα ξεκινᾶ ἀπὸ μίαν πρόθεσιν ἢ μᾶλλον ἀπόπειραν νὰ ἔγκαινιασθῇ μία νέα Κυβερνητικὴ πολιτική. θὰ ἔλεγα μία καινοφανῆς πολιτική, καταργοῦντα τὸν μέχρι τοῦδε τρόπον ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς προμηθείας ποσίμου ὕδατος. Συγκεκριμένως γίνεται προσπάθεια ἐκ μέρους ὡρισμένων

κύκλων νά διαλάθη ή Κυθέρησις μονοπωλιακώς τὴν ἐκμετάλλευσιν ὅχι μόνον τῶν δι' ἄρδευσιν προορίζομένων ὑδάτων τῶν ὑδατοφρακτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ποσίμων ὑδάτων, τὰ διοῖν προορίζονται διὰ τὴν ὕδρευσιν τῶν κατοίκων τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων.

Ἡ ἀρνητικής τῆς Κυθέρησεως νά παραχωρήσῃ εἰς τὸ Συμβούλιον Ὅδατο-προμηθείας Λεμεσοῦ ἀδειαν ἀνορύξεως διατρήσεων δὲν εἶναι τυχαία. Εἶναι τὸ σύμπτωμα τῆς ἀσθενείας, τὴν διοῖν ἀνέφερα προηγουμένως, ἢτοι τῆς προσπαθείας ἀλλαγῆς τῆς Κυθερητικῆς πολιτικῆς, καὶ ἀποτέλεσμα τῆς προσπαθείας ταύτης.

Ἡ ἀσθένεια ἔχει κάμει τὴν ἐμφάνισιν τῆς ἡ μᾶλλον τὰ συμπτώματα τῆς ἀσθενείας παρουσιάσθησαν, ὅταν παρουσιάσθη τὸ πρῶτον Ἑλλειμμα εἰς τὴν ὕδατοπρομηθείαν Λεμεσοῦ καὶ ὅταν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐλασθε τὰ πρῶτα μέτρα διὰ τὴν θεραπείαν του.

Διὰ τῆς ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1971 σχετικῆς ἐρωτήσεως μου ἐλεγα.

«Ἐν ὅψει τῶν ἀναποφεύκτων αὐξανομένων ὕδατοπρομηθεύτικῶν ἀναγκῶν τῆς Λεμεσοῦ, αἱ διοῖαι ἀναμφισθήτητως θὰ δξυνθοῦν ὅταν συμπληρωθῇ δ λιμήν, αὐξηθῇ ἡ τουριστική κίνησις καὶ ἀναπτυχθῇ δ θιομηχανικὸς τομεύς, ἐρωτῶνται τὰ ἀρμόδια Ὅπουργεῖα νά εἴπουν τὶ μέτρα ἐλήφθησαν ἢ πρόκειται ἐγκαίρως νά ληφθοῦν, ὅστε ἡ Λεμεσὸς νά μὴ στερηθῇ ὕδατος κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη ὡς ἐστερήθη καὶ στερεῖται ἀκόμη ἡ Ἀμμόχωστος».

Διὰ τῆς εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀπαντήσεως του ὁ ἔντιμος Ὅπουργός Ἐσωτερικῶν ἀνέφερε τὰ ἔξῆς :

«Ἡ πόλις Λεμεσοῦ ὕδρεύεται ἐκ τῶν πηγῶν «Κεφαλόβρυσος», «Κρυόν Πηγάδι» καὶ «Μαυρομάτα» ὡς καὶ ἐκ τῶν διατρήσεων εὑρισκομένων εἰς Γερμασόγειαν, τὸν ποταμὸν Γαρίλλην καὶ Τσιφλικούδια. Κατά τὸ θέρος τοῦ 1971 ἡ σημειωθεῖσα κατωτάτη ἀπόδοσις τῶν ὡς ἀνω πηγῶν ὕδρεύσεως ἦτο 3,50 ἑκ. γαλόνια ἡμερησίως, ἡ δὲ σημειωθεῖσα μεγίστη κατανάλωσις ὕδατος ἦτο 3,97 ἑκ. γαλόνια ὕδατος ἡμερησίως. Τὸ παρατηρηθὲν Ἑλλειμμα ἐκαλύφθη ἐκ τῶν πηγῶν τῶν διοίων ἢ ἀπόδοσις εύτυχῶς δὲν εἶχε κατέλθει εἰς τὸ κατώτατον ἐπίπεδον των.

2. Ἐν ὅψει τῶν συνεχῶς αὐξανομένων ἀναγκῶν τῶν κατοίκων καὶ τῶν συνεχῶς ἐκτελουμένων νέων ἔργων ὑποδομῆς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ μελετᾷ τὴν ἀνόρυξιν 3-4 διατρήσεων παρὰ τὴν γοίτην τοῦ Ποταμοῦ Γερμασόγειας, τὴν ἐγκατάστασιν διασωληνώσεων καὶ τὴν ἔξεύρεσιν χώρου ἀποθηκεύσεως ἔναντι δαπάνης £ 150.000. Ἐλπίζεται διὰ τῶν ληφθησομένων μέτρων θὰ ἀντιμετωπισθῶν ἐπαρκῶς αἱ ὕδρευτικαι ἀνάγκαι τῆς πόλεως Λεμεσοῦ διὰ τὰ προσεχῆ δλίγα ἔτη.».

«Οπως παραδέχεται καὶ δ ἔντιμος Ὅπουργός Ἐσωτερικῶν, ἀπὸ τοῦ 1971 παρετηρήθη διὰ ἡ εἰς ὕδωρ ἀπόδοσις δλων αὐτῶν τῶν πηγῶν καὶ διατρήσεων δὲν ἴκανοποιεὶ πλέον τὰς ἀνάγκας τῆς Λεμεσοῦ καὶ ὑφίσταται Ἑλλειμμα, τὸ διοῖον θὰ μεγαλώνῃ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος.

«Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν προμηθεῖσαν Ἀπάντησιν, πρὸς κάλυψιν τοῦ Ἑλλείμματος τούτου ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἀντιμετωπισθῶσιν αἱ ὕδρευτικαι ἀνάγκαι τῆς Λεμεσοῦ διὰ τὰ προσεχῆ δλίγα ἔτη, τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἀπεικόσιε τὴν σχεδιοποίησιν ἀντλήσεως καὶ δλου ὕδατος ἀπὸ 3-4 νέας διατρήσεις εἰς τὸν ποταμὸν τῆς Γερμασόγειας. Ἐλπίζεται διὰ μὲ τὰς διατρήσεις αὐτὰς θὰ ἀποφευχθῇ ἡ λειψυδρία εἰς τὴν Λεμεσὸν ἐπὶ δεκαετίαν κατ' ἀνώτατον δριον.

Τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ προέβη εἰς τὰ σχετικὰ διακήματα παρὰ τῷ Τμήματι Ἀναπτύξεως Ὅδατων διὰ νὰ διενεργήσῃ τοῦτο τὰς διατρήσεις αὐτὰς δι' ἔξδων τοῦ Συμβουλίου, ὡς ἐγένετο καὶ εἰς τὸ παρελθόν,

‘Οποία, δύμας, ήτο ή ἔκπληξις δόλων μας, όταν ἐπληροφορήθημεν ότι τὸ Τμῆμα Ἀναπτύξεως ‘Υδάτων ἡρήθη νὰ ἑκτελέσῃ τὸ ἔργον τοῦτο, ώς ἔπραξε προηγουμένως, καὶ ἐπὶ πλέον, ἡρήθη νὰ δώσῃ τὴν ἔγκρισίν του διὰ νὰ διενεργηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου αἱ διατρήσεις αὗται’ εἰσάγουν δὲ καινὰ δαιμόνια, θέλει νὰ κάμη τὰς διατρήσεις δι’ ἴδιων του μὲν ἔξόδων, ἀλλὰ καὶ νὰ πωλῇ τὸ ὑδωρ εἰς τὴν Λεμεσὸν ἡ Κυθέρηνησις εἰς τιμήν, τὴν ὥποιαν αὕτη θὰ καθορίσῃ. ‘Οταν δὲ ἔχητήθη νὰ ἀναφερθῇ ἡ τιμὴ αὕτη δὲν ἔδοθη καὶ οὔτε μέχρι σήμερον ἔδηλώθη.

Εἰς τὴν Κύπρον οὐδέποτε συνέθη νὰ ἐμπορεύεται τὸ πόσιμον ὑδωρ ἡ Κυθέρηνησις. Κατὰ τὴν Ἀγγλικὴν Κατοχὴν καὶ πρὸ αὐτῆς ἡ ὑδρευσις τῶν πόλεων ἦτο ἔργον τοῦ Δημαρχείου ἐκάστης πόλεως, ἀπὸ δὲ τοῦ 1951 αὐτὴ ἀνετέθη εἰς τὰ ίδρυθέντα Συμβούλια ‘Υδατοπρομηθείας διὰ τὴν Λευκωσίαν, τὴν Λεμεσὸν καὶ τὴν Ἀμμόχωστον.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἡ ὑδατοπρομηθεία εὑρίσκεται ἀλλοῦ μὲν εἰς χεῖρας τῶν Δήμων, ἀλλοῦ δὲ εἰς χεῖρας εἰδικῶν Συμβουλίων ‘Υδατοπρομηθείας’ εἰς τὴν Γαλλίαν εἰς τὰ Δημαρχεῖα καὶ εἰς ίδιωτικάς ἔταιρεις, εἰς τὴν Ἐλλείαν εἰς τὰ Δημαρχεῖα καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας εἰς ίδιωτικὴν ἔταιρειαν, εἰς τὴν ὥποιαν ἔχει κάποιαν συμμετοχήν καὶ τὸ Κράτος. Εἰς οὐδὲν μέρος τοῦ κόσμου, ἔξ δοσῶν γνωρίζω, πωλεῖ τὸ πόσιμον ὑδωρ ἡ Κυθέρηνησις.

Διατί, λοιπόν, εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ζητοῦμεν νὰ ἀνατρέψωμεν μίαν διευθέτησιν, ἡ ὥποια ἐλειτούργησε κανονικῶς καὶ λειτουργεῖ ἐπωφελῶς διὰ τὸν λαόν καὶ νὰ τὴν ἀντικαταστήσωμεν μὲ κάτι, διὰ τὸ δόπιον δὲν ὑπάρχει προηγούμενον καὶ τὸ δόπιον ἀσφαλῶς δὲν θὰ μειώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ὑδατος, ἀλλὰ θὰ τὴν αὐξήσῃ. Καὶ διατί, ἐνῷ τὸ ἔλλειμμα τοῦ 1971 συνεχίζει νὰ αὐξάνεται μὲ δλας τὰς δυσμενεῖς διὰ τὴν Λεμεσὸν ἐπιπτώσεις καὶ ἐνῷ ἀπειλούμεθα μὲ λειψυδρίαν, ἡ Κυθέρηνησις ἔξακολουθεῖ νὰ συσκέπτεται εἰς συσκέψεις ἐπὶ συσκέψεων καὶ νὰ θέλῃ νὰ ἀλλάξῃ τὴν πολιτικὴν τῆς ἀντιτάσσουσα θεωρίας περὶ Κρατικῆς ίδιοκτησίας τοῦ μέρους ἑκείνου τοῦ ὑδατος τοῦ ‘Υδατοφράκτου Γερμασόγειας, τὸ δόπιον θὰ φθάνῃ ὑπογείως καὶ θὰ ἐμπλουτίζῃ τὰς 3—4 αὐτὰς διατρήσεις, καὶ ζητεῖ νὰ πληρώνεται τὴν ἀξίαν τῆς ποσότητος τοῦ ὑδατος τοῦ ὑδατοφράκτου, τὸ δόπιον θὰ διαρρέῃ ὑπογείως πρὸς τὰς διατρήσεις ταύτας, ἐνῷ ἀφήνει νὰ ρέῃ ἀνενοχλήτως πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ σειράν τὸν δλόκληρος δῆγκος τοῦ ὑδατος τοῦ ὑδατοφράκτου τούτου; Διατί, ἐνῷ ἐντὸς δλίγου ήμεῖς καὶ αἱ οἰκίαι μας θὰ καιώμεθα ἀπὸ ἔλλειψην ὑδατος, ήμεῖς ἔγειρομει νομικά σημεῖα ἀντὶ νὰ λάσωμεν τὴν σκαπάνην καὶ νὰ ἀνοίξωμεν αὐτὰς τὰς δλίγας διατρήσεις διὰ νὰ δώσωμεν ὑδωρ εἰς τὸ κοινόν;

‘Αλλ’ εἶναι νομικῶς δρθὸν νὰ ἀρνούμεθα εἰς τὸ Συμβούλιον ‘Υδατοπρομηθείας τὴν ἀδειαν νὰ διενεργήσῃ αὐτὰς τὰς διατρήσεις:

Δὲν θὰ προθῶ ἐν τῇ Βουλῇ εἰς ἀνάπτυξιν τῆς νομικῆς πλευρᾶς τοῦ ζητήματος τούτου, διότι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι δικαστήριον. Ἀρκοῦμαι νὰ εἴπω δτι, ώς ἐπληροφορήθην, ἡ ἐπὶ τούτου γνωμοδότησις τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως εἶναι δτι ἐφ’ ὅσον δὲν παρατηρεῖται ἔλλειψις ὑδατος εἰς τὴν περιοχήν, δου θὰ γίνουν αἱ διατρήσεις, δὲν δικαιοῦνται τὸ Τμῆμα Ἀναπτύξεως ‘Υδάτων νὰ δρηθῇ τὴν παραχώρησιν ἀδειας διὰ γεωτρήσεις καὶ νὰ ζητῇ νὰ δημιουργήσῃ πολιτικὴν ἄλλην, ἀντικειμένην ἡ μὴ σύμφωνον πρὸς τὴν νομοθεσίαν.

Εἰς ἀπάντησιν ἔρωτήσεως τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ Λεμεσοῦ κ. Παπαϊωάννου καὶ ἐμοῦ δ ‘Πουργός’ Ἐσωτερικῶν εἴπεν δτι δίδονται ἀδειαι διαχωρισμοῦ οἰκοπέδων μὲ βάσιν τὴν ὑδρευσιν ἐξ ίδιωτικῶν πηγῶν. Εἰς τοὺς ίδιώτας δίδονται ἀδειαι δι’ ἀνόρυξιν φρεάτων καὶ διενέργειαν διατρήσεων. Εἰς τοὺς ίδιώτας ἡ Κυθέρηνησις ἐπιτρέπει νὰ ἀντλοῦν τὰ ὑπόγεια ὑδατα καὶ νὰ τὰ πωλῶσιν εἰς τοὺς πολίτας ποὺ ὀγοράζουν ἔνα οἰκόπεδον διὰ νὰ ἀνεγείρωσι τὴν στέγην των. Καὶ δύμας, εἰς τὸ Συμβούλιον ‘Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ, εἰς ἔνα ήμικρατικὸν δργανισμόν, δστις παρέχει τὸ ὑδωρ πρὸς τὸν λαόν μιᾶς πόλεως καὶ τῶν περιχώρων της εἰς χαμηλοτάτας τιμάς, τὸ Τμῆμα Ἀναπτύξεως ‘Υδάτων ἀρνεῖται τὴν ἔγκρισίν του.

Τὸ Συμβούλιον 'Υδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἔξυπηρετεῖ δλην τὴν περιοχὴν τῆς πόλεως, δλόκληρον τὴν περιοχὴν τῆς Μέσα—Γειτονιᾶς, τὴν περιοχὴν Καψάλου ('Αγίας Φυλάξεως), τὴν Βιομηχανικὴν Ζώνην καὶ τὸν νέον λιμένα Λεμεσοῦ. 'Επὶ πλέον ἔξυπηρετεῖ μερικὰ ὑποστατικὰ εύρισκόμενα εἰς τὰ σύνορα τοῦ δικτύου τοῦ Συμβούλιου ἀλλ᾽ ἔξωθι αὐτοῦ, τὰ δποῖχ ἐμπίπτουν εἰς τὴν περιοχὴν 'Αγίου Αθανασίου, 'Αγίου Τύχωνος καὶ Κάτω Πολεμιδίων. Τὸ δλικόν μῆκος τοῦ κεντρικοῦ δικτύου εἰναι 260 χιλιόμετρα, αἱ δὲ τιμαὶ τοῦ ὕδατος χαμηλόταται, παραμένουσαι αἱ αὐταὶ ἀπὸ τοῦ 1952. 'Εάν δὲν διενεργηθοῦν ἀμέσως αἱ προγραμματισθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Συμβούλιου 3—4 ιατρήσεις εἰς τὸν ποταμὸν Γερμασόγειας, θὰ ἀντιμετωπίσωμεν σοθαράς ἐπιπτώσεις.

"Ἄς ἀφήσουν, λοιπόν, τὰ σοφιστικὰ ἐπιχειρήματα δρισμένα Κυβερνητικὰ Τμῆματα καὶ ἀς προχωρήσουν ἐπὶ τὸ ἔργον, ὡς ἔγινετο καὶ εἰς τὸ παρελθόν, μὲ τὸ ἀζημίωτον πάντοτε τοῦ Κυβερνητικοῦ Ταμείου. Τὸ Συμβούλιον εἰναι ἔτοιμον νὰ καταβάλῃ δλα τὰ ἀπαίτουμενα ἔξοδα.

Θέλομεν ἔργα καὶ ὕδωρ, καὶ ὅχι νομικὰς θεωρίας περὶ Κυβερνητικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ὑπογείων ὄντατων.

Θέλομεν νὰ λάθῃ ἐπὶ τέλους μίαν ἀπόφασιν τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον καὶ νὰ ἴκανοποιήσῃ τὰ δίκαια αἰτήματά μας. Εἶμεθα θέβαιοι ὅτι, ἀν καὶ δ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας θέση τὴν δεξιάν του, τὰ πράγματα θὰ θαδίσουν κατ' εὐχήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Εάν, ὅμως, θέσῃ τὴν ἀριστεράν του ;

(Γέλωτες)

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Δὲν θὰ τὴν θέσῃ ποτέ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος ;

'Εφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ, ἡ συζήτησις τοῦ θέματος θεωρεῖται λήξασα.

Τὸ τρίτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰναι «Τὸ πρόσθλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης», θέμα ἔγγραφέν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ.....

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. "Εχω καταλήξει μὲ κάποιαν εἰσήγησιν. Διότι τὸ θέμα ἔφυγεν ἀπὸ τὴν ἔξ 'Υπουργῶν 'Επιτροπήν, δπου συνεζητεῖτο ἔως τώρα, καὶ παρεπέμφθη εἰς μίαν νέαν 'Επιτροπήν, συσταθεῖσαν τὴν 4ην Μαΐου 1972 ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακαριωτάτου, τῇ συμμετοχῇ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως, ἡ ὅποια καὶ κατέληξε μὲ εἰσήγησιν νὰ ζητηθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς ὅπως παρευρίσκεται κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς 'Επιτροπῆς αὐτῆς καὶ ἐκπρόσωπος ἐκ τῆς Βουλῆς διὰ νὰ μεταφέρῃ ἀκριθῶς τὰς ἀπόψεις, τὰς ὅποιας ἔχομεν ἐκρέσει ἐδῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι μποροῦν νὰ διαβιβασθοῦν αἱ ἀπόψεις ἀνευ συμμετοχῆς ἐκπροσώπων τῆς Βουλῆς εἰς τὰς διαβούλεύσεις, αἱ δποῖαι θὰ γίνουν. Διότι μποροῦν νὰ διαβιβασθοῦν τὰ Πρακτικὰ τῶν διμιλιῶν καὶ νὰ λάθῃ ή Κυβερνησίς

γνῶσιν τῶν ἀπόψεων, αἱ ὅποῖαι ἔξεφράσθησαν εἰς τὴν Βουλήν. Δέν εἶναι εὔκολον νὰ γίνῃ ἐκπροσώπησις τῆς Βουλῆς ἐκτὸς ἐὰν γίνῃ ἀναλυτικωτέρα συζήτησις, κατατεθῆ ψήφισμα καὶ δοθῇ ἔξουσιοδότησις οὕτως, ὡστε ὃ ἐκπροσωπῶν ἦ οἱ ἐκπροσωπῶντες τὴν Βουλήν νὰ διμιλοῦν ἐκ μέρους δλου τοῦ Σώματος καὶ δχι ἐκ μέρους ωρισμένων Βουλευτῶν. Ἡ Βουλή εἶναι συλλογικὸν Σῶμα καὶ ή ἐκπροσώπησίς της εἰς διαπραγματεύσεις ή συζητήσεις εἶναι δύσκολος.

Ο κ. Μιχαηλίδης.

ΑΙΜ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰσηγοῦμαι νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὰ Πρακτικά ὅτι τάς ἀπόψεις, τάς ὅποιας διετύπωσαν οἱ προλαλήσαντες, τάς συμμερίζεται δλόκληρον τὸ Σῶμα οὕτως, ὡστε νὰ φανῇ ὅτι δλόκληρον τὸ Σῶμα ἔχει αὐτάς τάς ἀπόψεις καὶ δχι μόνον οἱ τρεῖς διμιληταί.

Ἐπειδὴ τὸ θέμα ἔτεθη ὡς θέμα ἀρχῆς καὶ οὐχὶ συγκεκριμένως ἐν σχέσει μὲ τὴν ὑδατοπρομήθειαν Λεμεσοῦ.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν νομίζω ὅτι εἶναι θέμα, τὸ ὅποιον συνεζητήθη διεξοδικῶς δσον ἀφορᾶ τὴν θασικήν ἀρχήν, τὴν ἀρχήν δηλαδή, ἀνεξαρτήτως τῆς παροίσης περιπτώσεως, ποια πρέπει νὰ εἶναι ή πολιτική τῆς Κυθερνήσεως ἐν σχέσει μὲ τὰ ὑπόγεια ὕδατα. Καὶ διὰ τοῦτο δὲν θὰ ἥτο δρόθον, συζητοῦντες ἐν ἐπὶ μέρους εἰδικὸν θέμα, νὰ δεσμεύσωμεν δλόκληρον τὸ Σῶμα ὡς πρὸς μόνην θασικήν ἀρχήν πολιτικῆς, ή δποία δὲν συνεζητήθη καὶ ἐπὶ τῆς ὅποιας δὲν ἔχομεν ἀκούσει τάς ἀπόψεις τῶν ἀρμοδίων Τμημάτων ή τῆς Κυθερνήσεως. Περιοριζόμεθα εἰς τὸ νὰ εἴπωμεν ὅτι μποῶ νὰ διασιθιάσω τὴν ἀνησυχίαν δλοκλήρου τοῦ Σώματος διὰ τὴν παρατηρηθεῖσαν καθυστέρησιν εἰς τὴν ἐκχώρησιν ἀδειῶν καὶ δτι πρέπει τὸ θέμα αὐτὸν νὰ ρυθμισθῇ τὸ ταχύτερον δυνατόν.

Τὸ ἐπόμενον θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως εἶναι «Τὸ πρόθλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης». Θέμα ἐγγραφέν ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου.

Θὰ ἀκούσωμεν, φαντάζομαι, σήμερον τὴν εἰσαγωγικήν διμιλίαν τοῦ κ. Παπαϊωάννου καὶ ή συζητησίς τοῦ θέματος θὰ συνεχισθῇ κατὰ τὴν προσεχῆ συνέδριαν τῆς Βουλῆς.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Συνάδελφοι. Εἶναι ή δευτέρα φορὰ ποὺ ή Βουλὴ συζητεῖ ὡς εἰδικὸν θέμα τὸ πρόθλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης. Ἡ πρώτη φορὰ ἥτο κατὰ τὴν συνεδρίασιν τοῦ Σώματος τὴν 5ην Νοεμβρίου 1970. Τὸ σοθαρὸν αὐτὸ πρόθλημα ἡγέρθη ἐπανειλημμένως ύπὸ μωρφήν ἐρωτήσεων ὡς καὶ κατὰ τὴν συζητησίν δλων τῶν Προύπολογισμῶν Ἀναπτύξεως ἀπὸ τῆς Ἑγκαθιδρύσεως τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

Ἐθεώρησα καθῆκον μου νὰ ἐπαναφέρω αὐτὸ τὸ θέμα πρὸς συζητησιν, διότι τὸ πρόθλημα ἔξακολουθεῖ νὰ παρουσιάζεται μὲ δύτητα, ἐνῷ τὰ λιγθέντα μέχρι τοῦδε ύπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ προθλήματος δὲν κρίνονται ίκανοποιητικά.

Ἀπαντῶν εἰς σχετικήν ἐρώτησίν μου τὴν 23ην Ιουλίου 1971 ἡ ἔντιμος Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν εἶπε τὰ ἔξῆς : «Ἀριθμὸς ἐμπειρογνωμόνων μετακληθέντων πρὸς τοῦτο ἔκ τοῦ ἔξωτερικοῦ διεξάγουν μελέτας πρὸς τὸν σκοπὸν δπως συμβουλεύσουν τὴν Κυθερνήσιν ὡς πρὸς τὸν καλύτερον τρόπον ἀντιμετωπίσεως τοῦ προθλήματος. Ἐπὶ τῇ 8άσει δὲ τῶν προκαταρκτικῶν τούτων μελετῶν τὸ Τμῆμα Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως ύπεθαλε προτάσεις πρὸς ἐνσωμάτωσιν εἰς

τὴν ἐγκριτικὴν του.

τὸ Τρίτον Πενταετὲς Πρόγραμμα 'Αναπτύξεως. 'Ανεξχρήτως, δῆμος τῶν ἀνωτέρω ή Κυβέρνησις προθαίνει κατ' ἔτος εἰς τὴν ἀνέγερσιν ἀρ θυμοῦ κατοικιῶν αἵτινες διατίθενται εἰς οἰκογενείας μὲ χαμηλὸν εἰσόδημα. "Έχουν ήδη ἀνέγερθή καὶ διανεμηθῆ τριάκοντα τοιαῦται κατοικίαι εἰς 'Ομορφίταν, ἐλπίζεται δὲ ὅτι ἐντὸς τοῦ προσεχοῦ Σεπτεμβρίου θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἀνέγερσις ἐτέρων τριάκοντα κατοικιῶν εἰς τὴν ίδιαν περιοχήν. Παραλλήλως καταβάλλονται προσπάθειαι διὰ τὴν ἔξεύρεσιν καταλλήλων χώρων διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοιούτων κατοικιῶν καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις".

'Εκτιμῶμεν πλήρως τὴν προσπάθειαν τοῦ Τμήματος Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως ὅπως χωρήσῃ εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ σοθαροῦ αὐτοῦ προβλήματος ἐπὶ μελετημένης θάσεως μὲ τὴν βοήθειαν ἐμπειρογνωμόνων ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ. 'Η μελέτη, δῆμος, ἐνὸς τόσον σοθαροῦ προβλήματος, ὡς εἶναι τὸ στεγαστικόν, ἔχει καθυστερήσει. Εἴμαι θέσαιος ὅτι αὐτὴ ἡ μελέτη θὰ ήδυνατο νὰ ἔτιχε γίνει κατά τὸ πρῶτον Πενταετές Πρόγραμμα 'Αναπτύξεως, ὡς ἐπανειλημμένως εἶχομεν τονίσει ἀπὸ τοῦ θήματος αὐτοῦ κατά τὴν συζήτησιν τῶν Προϋπολογισμῶν 'Αναπτύξεως. 'Η σημειωθεῖσα καθυστέρησις συνεθαλεν εἰς τὴν περαιτέρω δέξυνσιν τοῦ προβλήματος, δι' αὐτὸ καὶ εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐπιστήσωμεν καὶ πάλιν τὴν προσοχὴν τοῦ Τμήματος Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως ὡς καὶ τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν ἐπὶ τῆς σοθαρότητος τοῦ προβλήματος.

Δὲν γνωρίζομεν εἰσέτι ποῖαι θὰ εἶναι αἱ πρόνοιαι τοῦ Τρίτου Πενταετοῦ Προγράμματος 'Αναπτύξεως ἐπὶ τοῦ στεγαστικοῦ προβλήματος. Κρίνοντες, δῆμος, ἀπὸ τὸν ἀσήμαντον ἀριθμὸν κατοικιῶν, αἱ δοποῖαι ἀνηγέρθησαν ἡ ἀνεγέρσινται δι' οἰκογενείας μὲ χαμηλὸν εἰσόδημα, εἰμεθα θέσαιος ὅτι τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντικρυσθῇ μὲ τοιαῦτα ἀνεπαρκῆ μέτρα.

'Η Κοινοβουλευτικὴ 'Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν 'Ἐκθεσίν της ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ 'Αναπτύξεως διὰ τὸ 1972 τονίζει τὰ ἔξῆς: «Εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν Προϋπολογισμὸν 'Αναπτύξεως περιλαμβάνεται πρόνοια δι' ἀνέγερσιν εἰς Λευκωσίαν κατοικιῶν χαμηλῶν κόστους καὶ διάθεσιν ἐν συνεχείᾳ τούτων ἐπὶ ἐνοικιαγορᾶ εἰς ἀστέγους οἰκογενείας χαμηλῶν εἰσόδημάτων μὲ παράλληλον πρόνοιαν ἐκ £ 50.000 διὰ τὴν ἀγορὰν γῆς εἰς Λεμεσόν καὶ χρησιμοποίησιν ταύτης πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ στεγαστικοῦ προβλήματος τῆς πόλεως τὸ δοποῖον κατέστη καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην δέξυταν. 'Ἐγκρινουσα ἡ 'Ἐπιτροπὴ ἀμφοτέρας τὰς προνοίας καλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν μελέτην τοῦ γενικωτέρου θέματος τῆς στεγάσεως καθότι οἰαδήποτε περαιτέρω ἀναθολὴ θὰ δηγήσῃ ὡς ἀναμένεται εἰς τὴν περαιτέρω αὔξησιν τῶν καταβαλομένων σῆμερον ἐνοικιῶν καὶ τὴν ταυτόχρονον δημιουργίαν νέου κοινωνικοῦ προβλήματος».

'Ο Λειτουργός Πολεοδομίας εἰς πρόσφατον συνέντευξίν του πρὸς τὸ Ραδιοφωνικόν 'Ιδρυμα Κύπρου ἔτοντεν διὰ τὸ στεγαστικὸν πρόβλημα παραμένει δεῦ, διὰ λόγω τῆς ὑψηλῆς τιμῆς τῶν οἰκοπέδων ἡ πλειονότης τοῦ πληθυσμοῦ δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἀποκτήσῃ ιδιόκτητον στέγην καὶ διὰ ὑπάρχουν ἀκόμη προπολεμικαὶ ἀκατάλληλοι κατοικίαι καὶ ἀνεπαρκῆς ἔξπλισμὸς εἰς μεγάλον ἀριθμὸν κατοικιῶν. 'Υπάρχει, λοιπόν, σοθαρώτατον πρόβλημα οἰκιακῆς στέγης διὰ χιλιάδας οἰκογενειῶν καὶ ἐφ' ὅσον δηληθυσμὸς τῆς Κύπρου αὔξανεται καὶ τὰ μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος εἶναι ἀνεπαρκῆ, τοῦτο θὰ δέξυνεται.

Συμφώνως πρὸς τὸν Λειτουργὸν Πολεοδομίας, κατὰ τὴν περίοδον 1961—1970 ἀνηγέρθησαν τριάκοντα χιλιάδες κατοικίαι. Αὗται, δῆμος, ἀνηγέρθησαν κυρίως ὑπὸ ίδιωτῶν καὶ προορίζονται δι' οἰκογενείας μὲ μεγάλα ἡ μᾶλλον ίκανοποιητικὰ εἰσόδηματα. Δι' οἰκογενείας μὲ χαμηλὸν εἰσόδημα, αἱ δοποῖαι καὶ ἀποτελοῦν τὴν συντριπτικὴν πλειοψηφίαν, αἱ κατοικίαι ποὺ ἀνηγέρθησαν οὐδόλως προσεγγίζουν τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος.

Πόσοι έργαζόμενοι, έπι παραδείγματι, δύνανται δι' ἐν διαμέρισμα εἰς μίαν τῶν πολυκατοικιῶν, αἱ δόποιαι ἀνηγέρθησαν, νὰ πληρώνουν ἐνοίκιον £30 μηνιάως, τὸ χαμηλότερον, δηλαδὴ, ἐνοίκιον διὰ τοιαῦτα διαμερίσματα; Μόνον έργαζόμενοι μὲ εἰσόδημα, τὸ δόποιον ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὰς £100 μηνιαίως, καὶ αὐτοὶ ἀκόμη μὲ πολλὰς ἄλλας στερήσεις.

Πόσοι έργαζόμενοι δύνανται, διὰ τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιαγορᾶς, νὰ πληρώσουν δι' ἐν διαμέρισμα £6.000—£7.000, ποσόν, τὸ δόποιον εἶναι ἡ χαμηλότερά τιμὴ δι' ἐν τοιοῦτο διαμέρισμα; Μόνον έργαζόμενοι μὲ εἰσόδημα πέραν τῶν £120 μηνιαίως καὶ πάλιν μὲ πολλὰς ἄλλας στερήσεις.

Πόσοι έργαζόμενοι δύνανται νὰ ἀγυράσουν οἰκόπεδον ἀξίας £4.000—£5.000, τὸ εὐθηνότερον, δηλαδὴ, οἰκόπεδον εἰς τὰ προάστια τῶν πόλεων, καὶ νὰ οἰκοδομήσουν μίαν κατοικίαν ἀξίας £5.000—£6.000, τὴν εὐθηνοτέραν κατοικίαν ποὺ θά ἤδυνατο νὰ οἰκοδομήσῃ κανεὶς εἰς τὰς πόλεις; Μόνον ἔκεῖνοι ποὺ ἔχουν εἰσόδημα πέραν τῶν £3.000 κατ' ἔτος.

Πόσοι, δῆμοι, έργαζόμενοι διαθέτουν εἰσόδηματα πέραν τῶν χιλίων λιρῶν κατ' ἔτος; Μόνον ἡ μεγάλη μειοψηφία τῶν έργαζομένων καὶ αὐτοὶ προέρχονται κυρίως ἀπὸ τὰ ἀνώτερα ὑπαλληλικά καὶ μεσαῖα γενικῶς στρώματα τῆς κοινωνίας. Ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν έργαζομένων, ἔργατῶν, ἀγροτῶν, θιοτεχνῶν, ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων έργαζομένων, ἔχουν εἰσόδηματα κάτω τῶν £1.000 ἢ ἀκόμη καὶ κάτω τῶν £500 κατ' ἔτος. Διὰ τοὺς έργαζομένους μὲ χαμηλὰ εἰσόδηματα ἡ λύσις τοῦ στεγαστικοῦ προσθλήματος, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν δεδομένων ποὺ ἔχουν ἀναφέρει, καθίσταται ἀδύνατος. Τὰ ἐνοίκια σημειώνουν ἀνοδον. Ἡ κερδοσκοπία εἰς τὰς πωλήσεις τῶν οἰκοπέδων συγχέζεται. Τὰ μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ στεγαστικοῦ προσθλήματος εἶναι ἀνεπαρκῆ καὶ σχεδόν ἀνύπαρκτα.

Ὑπάρχει σοθαρώτατον οἰκιστικὸν πρόσθλημα τόσον διὰ τὰς οἰκογενείας μὲ χαμηλὸν εἰσόδημα εἰς τὰς πόλεις, καὶ ἰδίως τὰς τῶν έργαζομένων, δοσὸν καὶ διὰ τοὺς πτωχοὺς ἀγρότας εἰς τὴν ὑπαιθρὸν. Εἰς τὴν Λεμεσόν τὸ πρόσθλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης παρουσιάζεται μὲ ἴδιαιτέρων δεύτητα. Συμφώνως πρὸς στοιχεῖα τοῦ Συνδέσμου Ἀστέγων, ὑπάρχουν κατὰ μέσον δρον 2.000 οἰκογένειαι έργαζομένων ποὺ χρειάζονται οἰκονομικῶς προστίθην κατοικίαν. Πολλαὶ οἰκογένειαι διαθιοῦν ὑπὸ συνθήκας συνωστισμοῦ. Ἐξ ἀλλοῦ καὶ ἡ Ἐκθεσις τοῦ Τμήματος Πολεοδομίας ἀναφέρει ὅτι «ἡ κατάστασις εἰς Λεμεσόν ἔχει ἐπιδεινωθῆ ἢ κατὰ τὸ 1970 ὁ ἀριθμὸς τῶν νοικοκυριῶν ὑπερεῖχε τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοικιῶν κατὰ 1.500 ἔναντι 1.000 κατὰ τὸ 1960».

Ἐκτιμῶμεν τὰς μελέτας τῶν ἐμπειρογνωμόνων, τὰς δόποιας δὲν ἔχομεν εἰσέτι, δῆπος καὶ τὰς προσπαθείας τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας νὰ στηριχθῇ ἐπὶ μελετῶν ἐμπειρογνωμόνων διὰ τὴν ἀντίκρυσιν τοῦ προσθλήματος. Ἐάν, δῆμος, δὲν διαθέσωμεν ἐκ τοῦ Κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ ἐν πολὺ σεβαστὸν ποσόν κατ' ἔτος, δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ λύσωμεν τὸ σοθαρὸν αὐτὸ πρόσθλημα διὰ τὰς χιλιάδας τῶν οἰκογενειῶν μὲ πολὺ χαμηλὸν εἰσόδημα. Αἱ £50.000 καὶ £100.000 κατ' ἔτος δὲν πρόκειται νὰ λύσουν τὸ πρόσθλημα. Ἀπαιτεῖται νὰ διαθέτωμεν ἐπὶ σειράν ἐτῶν ἐκ τοῦ Κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ ἐν τούλαχιστον ἑκατομμύριον λιρῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν κατοικιῶν, αἱ δόποιαι νὰ διατίθενται εἰς οἰκογένειας έργαζομένων μὲ χαμηλὰ εἰσόδηματα, εἴτε διὰ τοῦ συστήματος ἐνοικιαγορᾶς εἴτε ἐπὶ ἐνοικίῳ μὲ εύνοϊκοὺς δρους, διὰ νὰ κατορθώσωμεν νὰ λύσωμεν αὐτὸ τὸ πρόσθλημα.

Ἄς ληφθῇ, λοιπόν, ὑπ' ὅψιν αὐτὴ ἡ εἰσήγησίς μας εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως διὰ τὸ 1973 καὶ διὰ τὰ ἀμέσως ἐπόμενα ἔτη. Πέραν τούτου, ἐπιθάλλεται, κατὰ τὴν γνώμην μας, νὰ ληφθοῦν μέτρα διὰ τὴν χαλιναγώγησιν τῆς τιμῆς τῶν οἰκοπέδων διὰ τῆς ἐπιβολῆς αύστηροῦ Κυβερνητικοῦ ἐλέγχου θάσει καθωρισμένου σχεδίου. Πρέπει νὰ κτυπηθῇ ἀποτελεσματικῶς ἡ κερδοσκοπία ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ δόποια ὑψώνει τὰς τιμάς τῶν οἰκοπέδων. Ἡ διὰ στεγαστικούς σκοπούς διάθεσις χαλίτικης γῆς, ἡ δόποια εὑρίσκεται πλη-

σίον τῶν πόλεων, κωμοπόλεων καὶ ἀγροτικῶν κοινοτήτων, εἰς πολὺ χαμηλάς τιμὰς καλυπτούσας οὐσιαστ.κῶς τὰ ἔξοδα οἰκοπεδοποιήσεως, θά συμβάλῃ εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος τῆς στέγης.

Μὲ τὴν ἄνοδον τοῦ βιοτικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τῶν κατοίκων τῆς ὅπαιθρου, μὲ τὴν δόλόπλευρον βελτίωσιν τῶν στεγαστικῶν συμθηκῶν εἰς τὴν ὅπαιθρον καὶ τὴν ἔξασφάλισιν τακτικῆς καὶ μὲ λογικὰ ἀγώγια ἐπικοινωνίας μὲ τὴν πόλιν, θά ἐνθαρρύνωμεν τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς πόλεις πού διαμένουν εἰς τὴν ὅπαιθρον νὰ συνεχίσουν τὴν ἐκεῖ διαμονήν των.

‘Ως Βουλὴ θὰ πρέπει νὰ ἐπισπεύσωμεν τὴν μελέτην τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Πολεοδομίας καὶ Χωροταξίας, τὸ δποίον εύρισκεται ἐνώπιον τοῦ Σώματος ἀπό τοῦ 1968, διότι μία σύγχρονος καὶ ὀλοκληρωμένη πολεοδομική νομοθεσία θὰ ἔξυπηρετήσῃ τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν Κυπριακῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων.

Καταλήγων ἐπαναλαμβάνω ὅτι, διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ σοθαροῦ προβλήματος τῆς οἰκιακῆς στέγης, ἐπιβάλλεται ἡ γενναιόδωρος διάθεσις κονδυλίων ἐκ τοῦ Κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τὴν ἀνέγερσιν κατοικιῶν διὰ τὰς οἰκογενείας μὲ χαμηλὰ εἰσοδήματα, εἴτε διὰ τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιαγορᾶς εἴτε ἐπὶ ἐνοικίῳ μὲ εύνοϊκούς διὰ τοὺς ἐργαζομένους δρους.

‘Η σοθαρότης τοῦ προβλήματος ἐπιτάσσει τὴν λῆψιν τολμηρῶν ἀποφάσεων καὶ εἰσηγούμεθα ὅπως ἡ ‘Ἐκτελεστική’ Εξουσία λάθη τοιαύτας ἀποφάσεις. Θά ἔχῃ ἀμέριστον τὴν ὑποστήριξιν μας ὅπως, πιστεύω, καὶ τὴν ὑποστήριξιν δοκλήρου τοῦ Σώματος καὶ τοῦ λαοῦ.

‘Ἐν κατακλεῖδι, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἰσηγοῦμαι πρὸς τὴν Βουλὴν τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα :

ΨΗΦΙΣΜΑ

‘Η Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων, ἀφοῦ συνεζήτησε τὸ θέμα «Τὸ πρόσθλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης», ἀποφασίζει :

α) “Οτι ὑπῆρξεν καθυστέρησις εἰς τὴν μελέτην καὶ προώθησιν τοῦ σοθαροῦ αὐτοῦ προβλήματος μὲ ἀποτέλεσμα νὰ παρουσιάζεται τοῦτο μὲ ίδιαιτέραν δεύτητα διὰ τοὺς ἔχοντας χαμηλὰ εἰσοδήματα.

β) “Οτι ἡ ἀνοικοδόμησις μερικῶν κατοικιῶν εἰς Ὁμορφίταν καὶ ἡ προγραμματιζόμενη ἀνοικοδόμησις ἐνὸς ἐπίσης μικροῦ ἀριθμοῦ παραμοίων κατοικιῶν εἰς Λεμεσόν, δύον καὶ ὅτι ἐκτιμάται ὡς μέτρον, οὐδόλως πρόσεγγιζει τὴν ἀποτελεσματικήν ὀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος.

γ) “Οτι ἐπιβάλλεται ἡ λῆψις δημοσιονομικῶν μέτρων διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ σοθαροῦ προβλήματος τῆς οἰκιακῆς στέγης καὶ ίδιαιτέρως ἡ ἐπὶ σειράν ἔτῶν διάθεσις ἀπό τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως ποσοῦ σημαντικοῦ ὑψους διὰ τὴν ἀνέγερσιν κατοικιῶν, καταλλήλων δι’ οἰκογενείας μὲ χαμηλὸν εἰσόδημα καὶ παραχωρουμένων εἴτε μὲ χαμηλὰ ἐνοίκια εἴτε διὰ τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιαγορᾶς.

δ) “Οτι, ἐκτὸς τῶν δημοσιονομικῶν καὶ ἄλλων μέτρων, διὰ τὴν χαλιναγώγησιν τῆς κερδοσκοπίας ἐπὶ τῶν τιμῶν τῶν οἰκοπέδων εἶναι ἀπαραίτητος ἡ χρησιμοποίησις τῆς Κυβερνητικῆς γῆς (χαλίτικης) διὰ χωρισμὸν οἰκοπέδων εἰς τὰς πόλεις καὶ τὴν ὅπαιθρον καὶ διάθεσίς των εἰς λογικὰς τιμὰς καὶ θάσει καθωρισμένων κριτηρίων εἰς ἐργαζομένους τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων.

ε) “Οτι, τέλος, πρέπει νὰ ληφθοῦν μέτρα βελτιώσεως τοῦ βιοτικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου εἰς τὴν ὅπαιθρον καὶ τῶν μέσων ἐπικοινωνίας καὶ συγκοινωνίας μεταξὺ ὅπαιθρου καὶ πόλεων οὕτως, ώστε νὰ πεισθοῦν οἱ ἐργαζόμενοι οἱ σήμερον κατοικοῦντες εἰς τὴν ὅπαιθρον νὰ συνεχίσουν τὴν ἐκεῖ διαμονήν των.

Καταθέτω αύτὸν τὸ ψήφισμα εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Βουλῆς, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ἐκ τῆς θέσεώς μου δὲν θὰ ἀγορεύσω ἐπὶ τοῦ θέματος ἀλλὰ
θὰ προθῶ εἰς ὁρισμένας παρατηρήσεις, ἵνα ἐπιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ἐχετε τὸν λόγον.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

‘Ανέμενα τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Παπαϊωάννου, διότι ἀνέμενα κάτι ἄλλο παρὰ
τὴν ἔγγραφὴν τοῦ θέματος διὰ τὴν δημιουργίαν θορύβου, διὰ νὰ μὴ τὴν χαρα-
κτηρίσω ἄλλως πως.

‘Ανεξαρτήτως τοῦ γεγονότος ὅτι ὑπερπλειοδοτῶ διὰ τὰς παρατηρήσεις, εἰς
τὰς ὁποῖας καὶ τώρα προέθην, ἐν τούτοις εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ προθῶ εἰς
τὰς παρατηρήσεις διὰ τούς κάτωθι λόγους :

Τὸ θέμα ἐνεγράφη ὑπὸ τοῦ κ. Παπαϊωάννου τὴν 29ην Ὁκτωβρίου 1970 ἀκρι-
θῶς μὲ τὸν ἴδιον τίτλον, ἥτοι «Τὸ πρόβλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης καὶ μέτρα διὰ
τὴν ἐπίλυσίν του». Συνεζητήθη εἰς τρεῖς συνεδρίας τῆς Βουλῆς, ἥτοι τὴν 5ην,
τὴν 12ην καὶ τὴν 19ην Νοεμβρίου, καὶ ἡγόρευσαν 14 Βουλευταί, οἱ κ.κ. Ἐζεκίας
Παπαϊωάννου, Μιχαλάκης Σαββίδης, Νίκος Κόσιης, Ἀνδρέας Ζιαρτίδης, Νίκος
Σαμψών, Χατζηκακοῦ, Χριστοδούλιδης, Παπαδημητρίου, Σωτηριάδης, Χατζη-
ιωάννου, Χριστοφίδης, Μαυρονικόλας καὶ Παπαδόπουλος ὡς καὶ δ. Πρόεδρος
τῆς Βουλῆς.

Κατηγόρωσαν 35 σελίδας εἰς τὰ Πρακτικά τῆς Βουλῆς καὶ δ. κ. Παπαϊωάννου
κατέθεσε ψήφισμα κατὰ τὴν εἰσαγωγικήν του διμιλίαν, τὸ δποίον ὀπέσυρε, διότι,
ὡς ἐδήλωσεν, είχον γίνει διμιλίαι πολὺ τεκμηριωμέναι, ἐμπεριστατωμέναι μὲ
πλήρη στοιχεῖα καὶ ἐποικοδομητικαὶ διὰ τὸ θέμα. Καὶ πράγματι δμολογῶ ὅτι
ἀπὸ δλους τοὺς διμιλητὰς τὸ θέμα ἔχηται λήθη καὶ ἀνεπτύχθη δσον οἰονδήποτε
ἄλλο θέμα μέχρι σήμερον εἰς τὴν Βουλὴν. Τι ἔγινεν ὅμως; ‘Ανέμενα ἀπὸ τὸν
κ. Παπαϊωάννου αὐτὸν νὰ θεξῇ καὶ οὐχὶ νὰ μᾶς ἐπαναλάθῃ δι’ ἄλλου τρόπου
δλα δσα ἀνέφεραν Βουλευταί εἰς τὰς ἀγορεύσεις των τότε. Καὶ ήμεῖς ἔαν διμι-
λήσωμεν, ἐπὶ τῶν ἴδιων θὰ ἐνδιατριψωμεν καὶ μὲ τὰ ἴδια θὰ ἀσχοληθῶμεν
ἀπλῶς θὰ τὰ βάλωμεν εἰς ἔνα καλάθι, θὰ τὰ διαμείωμεν καὶ θὰ λάθωμεν ἀπὸ
ἔκει καὶ στοιχεῖα καὶ ὀραίους λόγους διὰ νὰ διμιλήσωμεν ἐπὶ τοῦ θέματος.

‘Η εὐθύνη, ὅμως, θαρύνει τόσον τὸν κ. Παπαϊωάννου καὶ ήμᾶς δσον καὶ τὴν
Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν. Θαρύνει, ὅμως, περισσότερον ήμᾶς, ἔαν λάθω ὑπ’
ὅψιν τὰ δσα ἀναγράφονται εἰς τὴν σελίδα 527 τῶν Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, δπου
ἀναφέρονται δσα δ. ἔντιμος Πρόεδρος ἔξεθεσε συμπερασματικῶς διὰ τὸ θέμα,
τὸ δποίον συνεζητήσαμεν.

‘Αναφέρω αὐτά, κ. Πρόεδρε, διὰ νὰ τὰ λάθωμεν ὑπ’ ὅψιν μας καὶ νὰ ἀποφα-
σίσωμεν ἔδαν πρέπει νὰ συνεχίσωμεν ἀπό τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος, δχι διότι
τὸ θεωροῦμεν ἐπουσιώδες ή δὲν δίδομεν καμμίαν σημασίαν εἰς αὐτὸν—τούναπτον
δλους μᾶς ἀνησυχεῖ—ἄλλα διὰ νὰ ἐπωμισθῶμεν καὶ ήμεῖς νὰς Βουλὴ τὰς εὐθύ-
νας μας, διότι δὲν ἔχομεν πράξει τὸ καθῆκον μας.

«ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπομπή τοῦ θέματος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν ἢ τὰς Ἐπιτροπὰς Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν πρὸς ἔξετασιν, ἀνεύ δρων ἐντολῆς, ἔξυπακούει ὅτι παραπέμπεται τὸ θέμα διὰ νὰ τὸ μελετήσῃ ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἢ αἱ δύο Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ καὶ νὰ ὑποθάλουν εἰσηγήσεις ὡς πρὸς τοὺς τρόπους ἀντιμετωπίσεως του. Πιστεύω ὅτι θὰ ἥτο προτιμότερον ἀπλῶς εἰς τὸ παρὸν στάδιον νὰ ἐνημερώσουν τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τῶν ἀπόψεων τῶν Βουλευτῶν, νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἔξετασιν τοῦ θέματος, τὴν ὑποθολήν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν σχεδίων τῆς καὶ, τότε, εἰς δεύτερον στάδιον, ἢ Ἐπιτροπὴ νὰ ἔξετάσῃ πάλιν τὸ θέμα ἀφοῦ ἀκούσῃ καὶ ἐμπειρογνώμονας. Ἔάν ἀκολουθήσωμεν τὴν ἄλλην διαδικασίαν σημαίνει ὅτι ἡ Βουλὴ δεσμεύεται ἐκ τῶν προτέρων ὡς πρὸς τὰς εἰσηγήσεις καὶ ἀπόψεις τῆς Ἐπιτροπῆς αἱ ὅποιαι θὰ μεταδοθοῦν ὡς ἀπόψεις τῆς Βουλῆς καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Βουλὴ δεσμεύεται προτοῦ ἀκόμη ἔχῃ ὅλα τὰ στοιχεῖα ἐνώπ.όν της.

Διὰ τοῦτο εἰσηγοῦμαι τὴν διαδικασίαν τὴν ὅποιαν ἔχω προδιαγράψει. Ἡ Βουλὴ θὰ τονίσῃ πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τὴν ἀνησυχίαν τὴν ὅποιαν αἰσθάνεται διὰ τὸ οἰκιστικὸν πρόβλημα καὶ τὴν ἀνάγκην λήψεως μέτρων πρὸς ἀντιμετώπισιν του. Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ συντάξῃ ἔνα ἔγγραφον, μίαν Ἐκθεσιν εἰς τὴν ὅποιαν νὰ συνοψίζῃ τὰς ἐκφρασθείσας εἰσηγήσεις καὶ νὰ ζητῇ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ὑποθάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς σκέψεις τῆς ὡς πρὸς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὅποιον προτίθεται νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ πρόβλημα. «Οταν αὐτὸν τὸ ἔγγραφον εἰναι ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τότε θὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰς ἀρμοδιας Κοινοβουλευτικάς Ἐπιτροπάς καὶ θὰ ἀκουσθοῦν αἱ ἀπόψεις ἐμπειρογνωμόνων καὶ οὕτω καθ' ἔης, προτοῦ ἡ Βουλὴ ἐπανέλθῃ διὰ νὰ συζητήσῃ τὸ θέμα.

Ἐπομένως δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ θέματος «Τὸ πρόβλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης καὶ μέτρα διὰ τὴν ἐπίλυσιν του» ἔχει λήξει καὶ δὲν θὰ εἰναι πλέον ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως μέχρις ὅτου τὸ θέμα ἐπανέλθῃ, κατόπιν τῆς εἰσηγήσεως τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ἐκφράσεως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως οἰωνοδήποτε ἀπόψεων ἐπὶ τοῦ θέματος».

Διερωτῶμαι, κ. Πρόεδρε, ἐάν δσα ἀνέφερα ὅτι ἀναγράφονται εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἔχουν γίνει, διὰ νὰ γνωρίζωμεν ἐάν πρέπει νὰ συνεχίσωμεν ἢ νὰ ἐπαναλάβωμεν μὲ νέα στοιχεῖα τὴν ἀγόρευσιν μας ἐπὶ τοῦ ίδιου θέματος, διότι πρόκειται ἀποκλε.στικῶς περὶ τοῦ ίδιου θέματος. Δέν ἀποδίδω μικρὰν σημασίαν εἰς τὸ θέμα τούναττον, ὅπως ἀνέφερα, πλειοδοτῶ, ἀλλ᾽ ἡ εὐθύνη εἰναι καὶ ίδική μας ἀν παρελείψαμεν νὰ πράξωμεν κάτι. Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι τὰ Πρακτικά εὑρίσκονται εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν καὶ αὕτη ἔλασε γνῶσιν τῶν δημιούρων, ἐν τούτοις πιστεύω ὅτι ὑπέχομεν καὶ ήμεῖς κάποιαν εύθυνην εἰς αὐτὸν τὸ σημεῖον.

Εὔχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

‘Απορῶ διατί δὲντιμος συνάδελφος κ. Χριστοδουλίδης ἔγείρει τὸ θέμα, τὸ ὅποιον ἔγείρει. Διότι, ἔξ δσων γνωρίζει διάσιος, ἀλλα θέματα, τὰ ὅποια ἔχουν συζητήθη κατὰ τὰς τελευταῖς ήμέρας, συνεζητήθησαν κατὰ κόρον εἰς τὸ παρελθόν ὑπὸ τοῦ Σώματος αὐτοῦ καὶ δημοσίευτη ἔγερθη παρομοία ἔνστασις πρὸς συζήτησιν.

Τὸ πρόβλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης εἰναι, κατὰ τὴν γνώμην μου, ὅπως ἀνέπτυξα, ἔνα πολὺ σοθαρὸν πρόβλημα· ἵσως νὰ εἰναι τὸ σοθαρώτερον πρόβλημα, τὸ ὅποιον ἀντιμετωπίζουν οἱ ἐργαζόμενοι, καὶ δὲν εἰναι διὰ τὴν δημιουργίαν θορύβου ποὺ ἔγγράφεται πρὸς συζήτησιν αὐτὸν τὸ πρόβλημα, ἀλλὰ διότι ἀκριβῶς δὲν ἔγιναν κατὰ τὰς τελευταῖς δύο ἔτη ἔκεινα, τὰ ὅποια ἡ Βουλὴ ἀνέμενε γά γίνουν,

Νομίζω ότι είναι καθήκον οίσουδήποτε συναδέλφου νά θέση θέμα πρός συζήτησιν, όταν δὲν ίκανοποιηθῇ ἀπό τὴν ἀπάντησιν, τὴν δποίαν δίδει δ ἀρμόδιος 'Υπουργός πρός οίσουδήποτε ἔρώτησιν του. Καὶ δυστυχῶς ή ἀπάντησις, ή δποία ἐδόθη πρός ἐμέ ἀπό τὸν ἔντιμον 'Υπουργὸν Ἐσωτερικῶν μετά, πολὺ μετά τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Σώματος, δὲν είναι ίκανοποιητική. Μέχρι σήμερον ούδεις γνωρίζει ποιὸν είναι τὸ τρίτον Πενταετές Πρόγραμμα 'Αναπτύξεως καὶ τὸ προνοεῖ τοῦτο διὰ τὸ πρόβλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης. "Ο, τι ἔχει γίνει μέχρι σήμερον ήτο νά ἀνεγερθοῦν 60 κατοικίαι εἰς τὴν Ὁμορφίταν ἵσως δὲ νά ἀνεγερθοῦν ἄλλαι 30, ἀπό δ, τι ἔχω ὑ' δψιν μου, ώς καὶ μερικαὶ εἰς τὴν Λεμεσόν, ἄλλα τὸ πρόβλημα παραμένει καὶ είναι σοθαρώτατον. Δι' αὐτὸ καὶ νομίζω ότι δὲν είναι δικαία ή ἀποψίς τοῦ ἔντιμου συναδέλφου ότι δὲν ἔχω δικαίωμα ή ότι τὸ Σώμα δὲν πρέπει νά ἔχῃ δικαίωμα νά ἐπανασυζητήσῃ ἐν τόσον σοθαρόν πρόβλημα, όταν μάλιστα κατὰ τὰ τελευταῖα δώδεκα ἔτη αἱ κατοικίαι, αἱ ἐργατικαὶ κατοικίαι ποὺ ἔχουν ἀνεγερθῆ, είναι ὀσήμαντοι.

Λοιπόν, δι' αὐτὸν τὸν λόγον, ἀνεξαρτήτως τῶν εὐθυνῶν — δ ἔντιμος συνάδελφος ἔχει τὸ δικαίωμα νά ἐπιρρίψῃ εὐθύνας ἀπό τοῦ θήματος αὐτῆς τῆς Βουλῆς εἰς οίσουδήποτε αὐτὸ είναι δικαίωμά του νομίζω ότι τὸ Σώμα δὲν πρέπει νά ἀποσείσῃ τὰς εὐθύνας του καὶ θὰ πρέπει νά τὰς δεχθῇ καὶ νά συζητήσῃ τὸ θέμα ὅπως παρουσιάζεται σήμερον. 'Εάν ὑπάρχῃ εὐθύνη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν, τότε δ ἔντιμος συνάδελφος δύναται νά ἐπιρρίψῃ αὐτὴν τὴν εὐθύνην εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν, διότι αὕτη δὲν ἐπροχώρησεν εἰς τὴν μελέτην τοῦ θέματος.

Βεβαίως αἱ ἀπόψεις τοῦ ἔντιμου Προέδρου τοῦ Σώματος είναι σεθασταί, ὅμως αὐταὶ ήσαν ἀπόψεις καὶ, ἀπό δ, τι ἔχω ὑ' δψιν μου, ή εἰσήγησις, ή δποία ἐγένετο κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος τὸ 1970, ήτο νά παραπεμφθοῦν διαι αἱ ἀπόψεις πρός τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν διὰ νά τὰς μελετήσῃ καὶ νά τὰς λάσῃ ὑ' δψιν της δταν θὰ ἐκπονῇ τὸ Πενταετές Πρόγραμμα 'Αναπτύξεως. Καὶ δυστυχῶς μέχρι σήμερον, ὅπως είπα, δὲν ἔχομεν ὑ' δψιν μας συγκεκριμένον σχέδιον διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν κατοικιῶν διὰ τὰ χαμηλῶς ἀμειθόμενα ἐργαζόμενα στρώματα αὐτῆς τῆς κοινωνίας ἐκτὸς τῶν κατοικιῶν, τὰς δποίας ἔχομεν κάναφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Ξάιθος Κληρίδης καὶ ἀκολούθως δ. κ. Παρασκευαΐδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι ὁ κ. Παπαϊωάννου δὲν ἀπήντησεν εἰς ἐκεῖνα, τὰ δποία εἶπεν δ. κ. Χριστοδουλίδης.

'Ο κ. Χριστοδουλίδης ήτο σαφέστατος, ἀνεφέρθη εἰς Πρακτικὰ καὶ ὁ κ. Παπαϊωάννου εἰς τὴν δευτερολογίαν του ἀνεφέρθη καὶ πάλιν εἰς τὴν σοθαρότητα τοῦ προθλήματος, τὴν δποίαν οὔτε δ. κ. Χριστοδουλίδης, οὔτε οίσουδήποτε ἔξημπῶν ὑποτιμᾶ.

Νομίζω ότι δ. κ. Παπαϊωάννου κακῶς ἐπραξεν ὑποθάλλων τὴν πρότασιν αὐτὴν καὶ νομίζω ότι, κανονικῶς ἔχόντων τῶν πραγμάτων, οὔτε ἐδικαιοῦτο νά ἐγγράψῃ τὸ θέμα, ἐδὲ βεβαίως μελετήσωμεν προσεκτικῶς τὰ Πρακτικά τῆς Βουλῆς. Οὔτε τὸ θέμα, τὸ δποίον οὗτος ἀνέφερεν, ότι πιθανὸν νά καθυστερῇ ή Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν, εὐσταθεῖ, διότι ἀπό τὰ Πρακτικά τῆς Βουλῆς είναι φανερὸν ότι ή Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν καὶ ή Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν θὰ ἀρχίσουν τὴν μελέτην τοῦ θέματος εὐθὺς ώς ή Κυθέρησις, μετά τὴν λῆψιν τῶν ἀπόψεων τῆς Βουλῆς, ὑποθάλη τὰς ιδικάς της ἀπόψεις, πρόγμα τὸ δποίον, ἐξ ὅσων γνωρίζω, οὐδέποτε ἐπραξε μέχρι τῆς στιγμῆς ή Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

‘Αξιότιμε κ. Πρόεδρε, δσα θά ήθελα νά είπω, ἐλέχθησαν ἐν πολλοῖς ἀπό τὸν διακεκριμένον συνάδελφόν μου κ. Ξάνθον Κληρίδην. ‘Αλλὰ ήθελα νά είπω περίπου τὰ ἔξῆς: Βεβαίως είναι εὐλογος ἡ συγκινητική ἀνησυχία καὶ τοῦ κ. Παπαϊωάννου ἀλλά, ἀσφαλῶς, καὶ δλων τῶν συναδέλφων ἐν τῇ Βουλῇ διὰ τὸ δέξτατον αὐτὸν πρόσθημα τῆς στέγης, τῆς λαϊκῆς κυρίως στέγης. Βεβαίως, ἀσφαλέστατα, είμαι τῆς γνώμης δτι δικαίωμα είχεν δ ἑγγράφας Βουλευτῆς νά ἐπανεγγράψῃ τὸ θέμα αὐτό. ‘Αλλὰ ὑποχρεοῦμαι νά ἀναφερθῶ εἰς τὴν πράγματι πολὺ προσφυῇ ἀγόρευσιν τοῦ Βουλευτοῦ κ. Χριστοδουλίδη, δ ὅποιος ἐπέστησε τὴν προσοχήν τοῦ Σώματος εἰς τὸ δτι τὸ θέμα πράγματι συνεζητήθη ἔξαντλητικῶς καὶ, εἰδικώτερον δσον ἀφορᾶ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος αὐτοῦ, ἐλήφθη, υἱοθετήθη μᾶλλον, δμοφώνως ὑπὸ τῆς Βουλῆς μία ὀρισμένη διαδικασία, μία ὀρισμένη εἰσήγησις τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Νομίζω δτι προσυπογράφω πλήρως δλα ἔκεινα, εἰς τὰ ὅποια δ. κ. Χριστοδουλίδης ἐπέστησε τὴν προσοχήν μας ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ καὶ νομίζω δτι ἔκεινο, τὸ ὅποιον ἀπομένει, κ. Πρόεδρε, είναι τὸ ἔξῆς:

‘Εὰν τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς ἔχῃ, συμφώνως πρὸς τὴν εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, προθή εἰς τάς δεούσας πρὸς τὴν Κυθέρηνσιν εἰσηγήσεις, συστάσεις καὶ ἀναφοράς, ως νομίζω δτι θὰ ἔπραξε, τότε ἀσφαλέστατα μπορεῖ νά γίνη καὶ πάλιν μία ἀναφορά πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν καὶ νά ζητῶνται ἐπεξηγήσεις καὶ χρονοδιάγραμμα πραγματοποιήσεως τῶν εἰσηγήσεων αὐτῶν.

‘Εὰν τοῦτο δὲν ἔχῃ γίνει καὶ ὑπάρχῃ μία παράλειψις ἐκ μέρους τοῦ Προεδρείου τῆς Βουλῆς, τότε αὐτὸ μπορεῖ νά γίνη καὶ σήμερον. Νομίζω δὲ δτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, δοθέντος δτι ἔχει προηγηθῆ υἱοθέτησις τῆς διαδικασίας τῆς προταθείσης ὑφ’ ὑμῶν, κ. Πρόεδρε, τὸ ζήτημα παρέλκει τούλαχιστον εἰς τὸ παρὸν στάδιον καὶ προτοῦ δλοκληρωθῆ ἡ εἰσήγησίς σας καὶ προτοῦ αὐτῇ λάβῃ σάρκα καὶ δστὰ καὶ διαθιβασθῆ πρὸς τὴν Κυθέρηνσιν καταλλήλως καὶ προτοῦ ἔχωμεν νεωτέρας ἀπόψεις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, νομίζω δτι μία τούλαχιστον μετριοπαθῆς εἰσήγησις θὰ ἥτο νά ἀναθληθῆ ἡ περαιτέρω συζήτησις τοῦ θέματος μέχρις δσον γίνουν δλα αὐτά, τὰ ὅποια διαλαμβάνονται ἐν τῇ προτάσει σας, τὴν ὅποιαν υἱοθέτησεν ἡ Βουλή.

Εὐχαρίστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Νεοκλέους καὶ ἀκολούθως δ κ. Γεώργιος Σαββίδης.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

‘Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, δ ἐντιμος συνάδελφος κ. Χριστοδουλίδης πολὺ ὁρθῶς, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἔθεσεν ἐν σοθαρώτατον θέμα διαδικασίας καὶ πολὺ ἀδίκως, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἔδέχθη τὴν μῆνιν τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Παπαϊωάννου.

Τὸ θέμα, τὸ σοθαρὸν θέμα διαδικασίας, τὸ ὅποιον ἔθεσεν δ ἐντιμος συνάδελφος κ. Χριστοδουλίδης, ἔχει ως ἀκολούθως :

‘Η Βουλή δὲν πρέπει νά ἐπαναλαμβάνῃ ως ἀπὸ δίσκον γραμμοφώνου ὀρισμένας ἀπόψεις, ὀρισμένας ἀγορεύσεις ἡ τροπάρια, ἀλλά πρέπει καὶ ἔχει καθῆκον ως ὑπεύθυνον Σῶμα νά φροντίζῃ πῶς νά προωθῇ τάς ἀπόψεις καὶ τάς ἀποφάσεις τῆς, ίδιως, ἡ τάς εἰσηγήσεις τῆς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ὑλοποίησεως καὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν. Καὶ αὐτὸ είναι ἀκριβῶς τὸ θέμα, τὸ ὅποιον ἔθιξε πολὺ εὔστόχως δ ἐντιμος συνάδελφος κ. Χριστοδουλίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Γεώργιος Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμα Μέλη, νομίζω ότι ήτο δικαίωμα ἐνὸς Μέλους, τὸ δποίον δὲν ἔλαθεν Ικανοποιητικὴν ἀπάντησιν, νὰ ἐγγράψῃ τὸ θέμα διὰ νὰ ἀσκήσῃ ἔλεγχον ἐπὶ τῆς πολιτικῆς τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ ἐνὸς δρισμένου ‘Υπουργείου.

Εἶναι φανερὸν ότι ἡ Κυβέρνησις, παρ’ ὅλον ότι συνεζητήθη τὸ θέμα τοῦτο ἐπανειλημένως, δὲν ἀποδίδει τὴν σημασίαν, τὴν δποίαν ἀπέδωσεν ή Βουλὴ εἰς τὸ θέμα, καὶ δὲν ἡκολούθησε τὰς εἰσηγήσεις τῶν ἔντιμων Μελῶν.

‘Ἐν τούτοις τὰ ἔντιμα Μέλη δὲν ἡθέλησαν νὰ ἰδουν τὸ νόημα αὐτῆς τῆς ἐγγραφῆς τοῦ θέματος.

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης, τοῦ δποίου ἄλλα Μέλη ἔξῆραν τὴν παρέμβασιν, εἰχε μίαν βαθυτάτην ἀντίφασιν εἰς τὴν δημιλίαν του, ἐάντι ἔξαιρέση κανεὶς τὴν μῆνιν, ἡ δποία ἔξεδηλωθῆ ἀπὸ τὴν πλευράν του. Ἡ βαθυτάτη ἀντίφασις εἰς τὴν γνώμην τοῦ κ. Χριστοδούλιδη ἐύρισκεται εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον :

Πρῶτον, ἑτονίσεν οὕτος πόσον σημαντικὸν καὶ ἀνησυχητικὸν εἶναι τὸ θέμα καὶ πόσα πρέπει νὰ γίνουν καὶ ότι τοῦτο ἀνησυχεῖ ὅλους.

Δεύτερον, ἑτονίσεν ότι ύπεχει εὐθύνας ὅχι μόνον ή Ἐκτελεστική Ἐξουσία, ή δποία δὲν εισήκουσε τὰ δσα εἰσηγήθη ή Βουλὴ, ἄλλα καὶ ή ίδια ή Βουλὴ, ή δποία δὲν ἔθοήθησε καὶ δὲν παρηκολούθησε τὸ θέμα.

Δὲν γνωρίζω ποῦ ἀκριθῶς εύρισκεται ή εὐθύνη τῆς Βουλῆς. Δὲν ἀνέπτυξεν οὕτος αὐτὸ τὸ θέμα. Ἀλλὰ τὸ ότι εύρισκει σοθαράν εὐθύνην εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ἀκόμη καὶ εἰς τὴν Βουλὴν σημαίνει ότι ή ἐπερώτησις καὶ ή ἐγγραφὴ τοῦ θέματος διὰ νὰ ἀσκηθῇ ἔλεγχος ἐπὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας είχον κάποιαν βάσιν. ‘Ωστε, διατὶ τὸ ἔντιμον Μέλος ἀπορρίπτει τὴν συζήτησιν σήμερον εἰς τὴν Βουλὴν, ἐφ’ ὅσον τὸ θέμα εἶναι τόσον ἀνησυχητικὸν καὶ ἐφ’ ὅσον ὑπάρχει ζήτημα ἔλεγχου καὶ εὐθυνῶν;

‘Ανέφερέν ως πρώτην φράσιν ότι τὸ θέμα αὐτὸ ἐνεγράφη διὰ τὴν δημιουργίαν θορύβου. Ἐν τούτοις τὴν ἀποψίν αὐτήν τὴν ἀπέρριψεν δὲν ίδιος δηλώνων ότι καὶ δὲν ίδιος ἀνησυχεῖ καὶ βλέπει εὐθύνας διὰ τὸ γεγονός ότι τὸ ζήτημα δὲν πρωθεῖται.

Αὐτὴ εἶναι ή βασικὴ ἀντίφασις, ή δποία ὑπῆρξεν ἀπ’ ἀρχῆς μέχρι τέλους εἰς τὴν δημιλίαν τοῦ ἔντιμου Μέλους κ. Χριστοδούλιδη.

Νομίζω ότι, ἀν καὶ ἔχουν παρέλθει δύο ἔτη, ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ἐπεδείχθη ἀδιαφορία καὶ ὑποτιμησίς τοῦ θέματος τούτου, δὲ καθεὶς δὲ θά γιδύνατο νὰ συζητῇσῃ καὶ νὰ προτείνῃ μέτρα ἐπὶ τοῦ θέματος δπως τοῦτο παρουσιάζεται σήμερον καὶ ὅχι δπως παρουσιάζετο πρὸ δύο ἔτῶν, δταν οὕτος δηλητεῖ.

Δὲν βλέπω τὴν ἀνάγκην νὰ ἀναμίξῃ ἔνας Βουλευτὴς τὰς γνώμας τῶν ἄλλων εἰς ἔνα καλάθι διὰ νὰ εύρῃ ἐκφράσεις καὶ νοήματα διὰ νὰ δημιλήσῃ, δταν δημιλῇ ἔδω. Αὐτὸ εἶναι πολὺ ὑποτιμητικόν. Αἱ καταστάσεις ἀλλάσσουν καὶ μπορεῖ νὰ δημιλήσῃ κανεὶς ἐπὶ τῶν καταστάσεων, αἱ δποίαι ὑπάρχουν τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν δποίαν δημιλεῖ.

Νομίζω, ἐπίσης, ότι ήτο δποτιμητικὸν νὰ μᾶς ἀναγνωσθοῦν ἔδω σελίδες δλόκηροι Πρακτικῶν, δὲν νομίζω δὲ ότι εἰμεθα τόσον προχωρημένης ἡ λικίσις δστε νὰ ἔχῃ ἀδυνατίσει ἡ μνήμη μας, ἐφ’ ὅσον τὰ ἔχομεν ἀκούσει, ούτε νομίζω ότι οἱ ἀνθρώποι, οἱ δποίοι ἐνδιαφέρονται, δὲν ἀνατρέχουν οἱ ίδιοι εἰς τὰ Πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτού δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Χριστοδουλίδην, ἐπειδὴ ὑπάρχουν ἄλλοι, οἱ ὅποιοι δὲν ἡγόρευσαν ἐπὶ τοῦ θέματος, θὰ δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Δημητρίου, τὸν κ. Χριστοφίδην καὶ τὸν κ. Νεοκλέους.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κ. Συνάδελφοι. Τὸ δλον θέμα παρουσιάζει δύο ὅψεις, τὴν ὅψιν τῆς οὐσίας καὶ τὴν ὅψιν τῆς διαδικασίας. Ἡ οὐσία ἔχει συζητηθῆ καὶ ἔχει, κατὰ τὴν δρθήν παρατήρησιν τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Κώστα Χριστοδουλίδη, ἔξαντληθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος τὸ 1970.

Αἱ παρατηρήσεις τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Κώστα Χριστοδουλίδη ἀφεώρων περισσότερον τὴν ὅψιν τῆς διαδικασίας τοῦ θέματος. Καὶ ἡσαν αὗται, ἀντελήθηθη δρθῶς, περίπου αἱ ἔχῆς:

Ἐπειδὴ συνεζητηθῆ τὸ θέμα εἰς τὴν οὐσίαν του κατὰ τὸ 1970 καὶ ἐπειδὴ κατέληξε τὸ Σῶμα εἰς κάποιον συμπέρασμα καὶ εἰς κάποιαν ἀπόφασιν ἢ εἰς κάποιον ἀποτέλεσμα, περιττεύει σήμερον νὰ ἐπαναλάβωμεν δλα ἔκεινα τὰ ἐπιχειρήματα, δλα ἔκεινα τὰ στοιχεῖα, δλας ἔκεινας τὰς ἀγορεύσεις, αἱ ὅποιαι ἔγιναν κατὰ τὸ 1970.

Ἐγὼ θὰ ἐπεκταθῶ περαιτέρω καὶ θὰ προσθῶ εἰς μίαν εἰσήγησιν πέραν τῆς παρατηρήσεως τοῦ κ. Χριστοδουλίδη, μὲ τὸν δποῖον συμφωνῶ.

Ἐφ' ὅσον δὲν τοῦ διαδέλφου κ. Παπαϊωάννου ήθέλησε νὰ ἔγγραψῃ αὐτὸ τὸ σοθαρώτατον θέμα, νομίζω ὅτι μᾶλλον εἶναι ἀπὸ τὸ σημεῖον ὃπου ἐφθάσαμεν ποὺ ἔπρεπε νὰ ἐκκινήσωμεν διὰ νὰ συνεχίσωμεν καὶ ὅχι ἀπὸ τὴν ἀρχήν.

Εἶναι σοθαρὸν τὸ πρόβλημα καὶ νομίζω ὅτι τὸ θέμα ήδυνατο νὰ ἔγγραφῇ ὡς ἔχῆς, ἔντιμε κ. Πρόεδρε :

Ἐπειδὴ τὸ Σῶμα κατέληξεν εἰς κάποιαν ἀπόφασιν τὸ 1970 ἢ εἰς κάποιαν εἰσήγησιν, ἡ ὅποια ὑπεβλήθη πρὸς τὴν Κυβερνησιν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν ἵδει τὴν λῆψιν οἰωνῆποτε μέτρων, παρακαλοῦμεν δπως ἀκούσωμεν τὰς ἀπόψεις τῆς Κυβερνήσεως συμφωνῶς πρὸς ἔκεινην τὴν εἰσήγησιν καὶ παράκλησιν τῆς Βουλῆς. Ἀπ' ἔδω ήδυνάμην νὰ ἴδω ὅτι ὑπάρχει πράγματι ἀνάγκη συζητήσεως τοῦ θέματος, ὅχι όμως ἀνάγκη συζητήσεως τοῦ σοθαροῦ αὐτοῦ προσβλήματος ἀπὸ τὴν ἀρχήν. Διότι θὰ ἐπαναλάβωμεν τὰ ἴδια πράγματα, πιθανὸν δὲ νὰ καταλήξωμεν καὶ εἰς τὸ ἴδιον συμπέρασμα καὶ ἐν τέλει θὰ καταντήσωμεν δὲ περίγελως τῶν πάντων, διότι συζητοῦμεν καὶ ἀποφασίζομεν καὶ δὲ προωθοῦμεν οἰονδήποτε πρόβλημα πρὸς τὴν λύσιν του.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Χριστοφίδης, δ κ. Νεοκλέους καὶ δ κ. Ζιαρτίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ὅτι τὸ θέμα δὲν ἔπρεπε νὰ τεθῇ, ὡς ἐτέθη. Ἡ Βουλή, κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ κ. Παπαϊωάννου, ἀπεφάσισε καὶ ἐνέγραψε θέμα, τὸ ὅποιον εύρισκεται ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως ἐπὶ δεκαπενθήμερον.

Ο κ. Πρόεδρος ἐκάλεσε τὸν ἔγγραφαντα θέμα συνάδελφον κ. Παπαϊωάννου, δ ὅποιος καὶ ὑπέθαλε τὴν εἰσήγησίν του, οὐδεὶς δέ, εἴτε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑποθολῆς τῆς αιτήσεως του πρὸς ἔγγραφήν εἴτε ἐνόσῳ τὸ θέμα εύρισκετο εἰς τὴν ήμερησίαν διάταξιν εἴτε πρὸ τῆς κλήσεως τούτου δι' ἀγόρευσιν, ἔφερεν οἰανδήποτε ἔνστασιν, ἐλέχθησαν δὲ τὰ δσα ἐλέχθησαν κατόπιν.

Νομίζω ότι είναι δικαίωμα τοῦ κάθε Μέλους νὰ ἔγγράψῃ θέμα, δεδομένου ότι καὶ εἰς τὸ παρελθόν θέματα, τὰ δόποια ἐνεγράφησαν, συνεζήτησαν καὶ πάλιν μετά ἀρκετὸν χρόνον εἰς τὴν Βουλήν.

Δεδομένου ότι τὸ θέμα αὐτὸν είναι δξύτατον καὶ δεδομένου ότι ἔγινε παραδεκτὸν ἀπὸ δλους ότι είναι μεγάλης σημασίας θέμα καὶ δεδομένου ότι παρῆλθον δύο ἔτη ἀπὸ τῆς ήμέρας τῆς συζητήσεως του, δὲν νομίζω ότι ἔπρεπε νὰ εἶχον γίνει αἱ παρατηρήσεις, αἱ δόποια ἔγιναν ἀπὸ τοὺς συναδέλφους, διὰ τὴν ἔγγραφὴν τοῦ θέματος. Ἡδύναντο, δύως, οἱ συνάδελφοι νὰ προθοῦν ὁ καθεὶς εἰς τὰς ίδικὰς του παρατηρήσεις διὰ τὴν καθυστέρησιν, ἡ δόποια ἐπεδείχθη ἀπὸ διαφόρους πλευράς. Καὶ αἱ διάφοροι πλευραὶ ὑπῆρξαν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία, ἡ Βουλὴ καὶ ἄλλαι Ὅπερεσίαι δπως ἀνεφέρθησαν ἀπὸ τὸν κ. Χριστοδουλίδην.

Κατὰ συνέπειαν ήτο δικαίωμα τοῦ ἐντίμου Μέλους νὰ διατυπώσῃ κατὰ τὴν ἀγύρευσίν του τῆς ἐπομένης συνεδρίας τὰς παρατηρήσεις του οὐχὶ κατὰ τὸν τρόπον, κατὰ τὸν δόποιν ανταὶ διετυπώθησαν.

Ὑπάρχουν θέματα, διὰ τὰ δόποια ἀνθιάστως ἐκδίδονται ψηφίσματα, δταν ταῦτα ἔγγραφωνται ἀπὸ ώρισμένους συναδέλφους ἡ θέματα, τὰ δόποια δὲν παραπέμπονται εἰς Ἐπιτροπήν, ἐπειδὴ ἔγγραφονται ἀπὸ ἄλλους συναδέλφους.

Δὲν θέλω νὰ ἐπεκταθῶ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ, δεδομένου ότι θὰ ἔχω τὸ δικαίωμα εἰς προσεχῆ συνεδρίαν νὰ ἀναπτύξω τὰς ἀπόψεις μου, δσοι δὲ ώμιλησαν σήμερον ἔθισαν καὶ τὴν ούσιαν τοῦ θέματος.

Κατὰ συνέπειαν τὸ θέμα δὲν πρέπει νὰ τὸ συζητῶμεν σήμερον καὶ ως ούσιαν καὶ ως διαδικασίαν, ἀλλὰ τὴν ούσιαν πρέπει νὰ τὴν ἀφήσωμεν διὰ προσεχῆ συνεδρίαν καὶ νὰ συζητήσωμεν τὴν διαδικασίαν. Ἡ διαδικασία δὲ είναι ἐκείνη, ἡ δόποια ἡ κολουθήθη, δηλαδὴ ἔνεγράφο τὸ θέμα καὶ ἤρχισεν ἡ συζήτησίς του. Νὰ συζητηθῇ, λοιπόν, τὸ θέμα καὶ αἱ παρατηρήσεις ἐκάστου Μέλους νὰ διατυπωθοῦν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Νεοκλέους.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε, κατ’ ἀρχὴν δφείλω νὰ τονίσω ότι συμφωνῶ, δπως καὶ ὅλοι οἱ συνάδελφοι συμφωνοῦν, ότι τὸ θέμα τὸ στεγαστικόν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Συγγνώμην προτοῦ δώσω τὸν λόγον, ἔχετε ώμιλήσει ἐπὶ τοῦ θέματος;

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Είναι δευτερολογία εἰς τὴν περίπτωσίν σας.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Είναι δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναι, θὰ σᾶς δώσω τὸν λόγον, ἀλλὰ ἐπειδὴ ὑπάρχουν ἄλλοι, οἱ δόποιοι δὲν ἔχουν δευτερολογήσει, πρέπει νὰ ἔχουν....

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Ἐξήτησαν, ὅμως, τὸν λόγον μετὰ ἀπὸ ἐμὲ οἱ ἄλλοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἔχει σημασίαν. Πάντοτε δίθεται ὁ λόγος εἰς ἑκείνους, οἱ ὅποιοι θὰ πρωτολογήσουν, καὶ ἀρχίζει ἐν συνεχείᾳ ὁ κύκλος τῶν δευτερολογιῶν.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Δὲν ἔχω ἔνστασιν, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Είχον ζητήσει τὸν λόγον ὁ κ. Ζιαρτίδης καὶ ὁ κ. Σαμψών, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν διμήνησει ἐπὶ τοῦ θέματος. Ἐπίσης, ὁ κ. Παπαδημητρίου.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ὅπως ἔχω ἀντιληφθῆ, τὸ θέμα, τὸ ὅποιον ἡγέρθη, εἶναι θέμα διαδικασίας.

Νομίζω ὅτι δὲν εἶναι καθόλου δύσκολον νὰ τὸ λύσω. Διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν θεμάτων πρὸς συζήτησιν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ τοῦ Σώματος καὶ ὑπὸ τὴν καθοδήγησίν σας ἐτέθη διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν καὶ ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὸ Σώμα μία συγκεκριμένη διαδικασία. "Οταν ἔν Μέλος ὑποθάλῃ Ἐρώτησιν εἰς ἔνα Ὑπουργὸν καὶ εἴτε δὲν λάσθη ἀπάντησιν εἴτε λάσθη ἀπάντησιν, ή ὅποια δὲν τὸν ἵκανοποιεῖ, δικαιοῦται αὐτομάτως νὰ ἐγγράψῃ θέμα πρὸς συζήτησιν.

Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ή διαδικασία αὐτὴ ἐτηρήθη κατὰ γράμμα. Ο ἔντιμος συνάδελφος ὑπέθαλεν Ἐρώτησιν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς οἰκιακῆς στέγης. Ἐλήφθη ἀπάντησις, η ὅποια ἀνεγνώσθη μετὰ τῆς ἐρώτησεως ἐνώπιον τοῦ Σώματος αὐτοῦ. Ἡ ἀπάντησις δὲν ἐκρίθη ἱκανοποιητικὴ ἀπὸ τὸν ἐρώτησαντα Βουλευτὴν, ὁ ὅποιος καὶ ἐνέγραψε τὸ θέμα καὶ δὲν ὑπῆρχεν οἰαδήποτε διαδικαστικὴ ἔνστασις οὔτε ἀπὸ τὸν Πρόεδρον, ὁ ὅποιος διευθύνει διὰ τὰ διαδικαστικὰ θέματα ἐντὸς τοῦ Σώματος, οὔτε ἀπὸ οἰονδήποτε Μέλος. Ἐδόθη ὁ λόγος εἰς τὸν ἔντιμον συνάδελφον, ὁ ὅποιος καὶ ἀνέπτυξε τὸ θέμα του καὶ δὲν διεκόπη ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τοῦ Σώματος, ὁ ὅποιος διευθύνει τὴν διαδικασίαν ἐντὸς τοῦ Σώματος αὐτοῦ.

Εἶναι, θεοφίως, δικαίωμα οἰονδήποτε Μέλους νὰ ἐγείρῃ θέμα διαδικαστικόν, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἔπραξεν ὁ ἔντιμος συνάδελφος.

Νομίζω ὅτι ἐναπόκειται εἰς σᾶς νὰ εἴπητε τὴν γνώμην σας κατὰ πόσον ὑπῆρχεν ἐκ μέρους τοῦ ἔντιμου Μέλους παραβίασις τοῦ διαδικαστικοῦ κανόνος.

Αὐτὸν εἶναι τὸ πρῶτον, τὸ ὅποιον χρειάζεται νὰ γίνῃ εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν.

Τὸ τελευταῖον, ποὺ ἥθελα νὰ εἴπω, εἶναι τὸ ἔξῆς : Ἐνεγράφη ἔν θέμα, κατέτεθη ἡ εἰσήγησις ἀπὸ τὸν ἐγγράψαντα, διολογοῦν δλοι ἐδῶ οἱ συνάδελφοι ὅτι τὸ θέμα εἶναι σοθαρώτατον, καὶ ἐναπόκειται εἰς τὰ Μέλη νὰ εἴπουν ἐάν ἔχουν ἐπὶ τοῦ σοθαροῦ αὐτοῦ θέματος γνώμην. Ἐάν δὲν ἔχουν, ἐάν αἰσθάνωνται ὅτι ἐξήντλησαν τὰς ἀπόψεις τῶν κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν συζήτησιν τοῦ θέματος, εἶναι δικαίωμά των. "Η θὰ τεθῇ θέμα πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως ή η συζήτησις θὰ διακοπῇ.

Ἐπαναλαμβάνω, ὅμως, ὅτι ἑκεῖνο, τὸ ὅποιον πρωτίστως χρειάζεται, εἶναι νὰ ἔχωμεν τὴν γνώμην σας, κ. Πρόεδρε, ἐπὶ τῆς διαδικασίας, η ὅποια ἡκολουθήθη.

Διότι ίσως νά χρειασθῇ καὶ εἰς τὸ μέλλον ἡ γνώμη αὐτὴ τοῦ Προέδρου τοῦ Σώματος ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, διὰ νά ἀποφύγωμεν πράγματι νά γίνεται περίγελως ἡ Βουλὴ δι' ὥρισμένα θέματα, τὰ δποῖα συζητεῖ, δι' ὥρισμένα θέματα, τὰ δποῖα ἔγγραφονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ασφαλῶς εἰς τὸν κατάλληλον χρόνον θὰ ἔχετε τὴν γνώμην μου, μᾶλλον τὴν ἀπόφασίν μου ὡς Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ διαδικαστικοῦ θέματος, ἀλλὰ συμφώνως, πρὸς τὰς δημοκρατικὰς ἀρχὰς, αἱ δποῖαι τηροῦνται εἰς αὐτὴν τὴν Βουλήν, ἔχω ὑποχρέωσιν νά ἀκούσω δλας τὰς ἀπόφεις τῶν Βουλευτῶν, οἱ δποῖοι θέλουν νά ἀγορεύσουν ἐπὶ θέματος διαδικασίας. "Οταν ἔξαντληθοῦν αἱ ἀγορεύσεις τῶν Βουλευτῶν—έὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν ἔχωμεν ἔξαντληθῆ ήμεῖς οἱ ίδιοι—θὰ ἀκούσετε καὶ τὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τοῦ ἔγερθέντος σημείου.

Τὸν λόγον εἶχε ζητήσει δ. κ. Νίκος Σαμψών, ἀκολούθως δ. κ. Παπαδημητρίου, δ. κ. Νεοκλέους, δ. κ. Κώστας Χριστοδούλης καὶ δ. κ. Φάντης. "Α! 'Ο κ. Φάντης μετὰ τὸν κ. Σαμψών, διότι δὲν ἔχει δευτερολογήσει ἀκόμη, ὡς καὶ δ. κ. Παπαδημητρίου.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε, ἔδω ὑπάρχει μία μεγάλη παρεξήγησις.

'Ο κ. Κώστας Χριστοδούλης δὲν ἀντετάχθη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος τῆς οἰκιακῆς στέγης. "Εθεσε θέμα διαδικασίας. Συμφωνῶ μὲ τὸν κ. Φειδίαν Παρασκευαδῆν, τὸν ἐκ Κυρηνείας συνάδελφον, δτι ήτο δικαίωμα τοῦ κ. Εζεκία Παπαϊωάννου νά ἔγγράψῃ τὸ θέμα πρὸς συζήτησιν.

'Ο κ. Κώστας Χριστοδούλης, ἀπὸ δ.τι ἀντελήθη, ἔθεσε θέμα ἀπὸ ποῖον στάδιον ἐπρεπε νά ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις τοῦ θέματος καὶ ποῦ ἐπρεπε κατὰ τὴν γνώμην του νά καταλήξῃ.

'Εδόθη ἡ εὔκαιρία εἰς πολλοὺς συναδέλφους νά ἀναπτύξουν τὰς ἀπόφεις των καὶ μὲ ἔκπληξιν ἤκουσα συνάδελφον, τὸν ἐκ Λάρνακος κ. Χριστοφίδην, νά δμιλῇ μὲ ὑπονοούμενα, νά ἀφήνῃ ὑπονοούμενα δτι ή παροῦσα Βουλὴ εἰς ὥρισμένους συναδέλφους ἐπιτρέπει νά ἔγγράφουν θέματα καὶ εἰς ὥρισμένους δὲν τὸ ἐπιτρέπει, τοῦτο δὲ χωρὶς νά συγκεκριμενοποιῇ τὰς καταγγελίας του καὶ τὰ ὑπονοούμενά του.

'Επίσης δ. κ. Χριστοφίδης μᾶς εἶπεν δτι ή παροῦσα Βουλὴ εἶχε τὸ δικαίωμα καὶ μποροῦσε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἔγγραφῆς τοῦ θέματος νά φέρῃ ἔνστασιν καὶ νά μὴ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν κ. Εζεκίαν Παπαϊωάννου νά ἔγγράψῃ τὸ θέμα.

'Ορθότατα δ. κ. Ζιαρτίδης εἰς τὴν δμιλίαν του εἶπεν δτι τὸ θέμα ἐνεγράφη κατόπιν μὴ ίκανοποιητικῆς ἀπάντησεως, τὴν δποῖαν ἔλαθεν δ. κ. Παπαϊωάννου, δ. ἔγγράψας τὸ θέμα. 'Ως ἐκ τούτου ἐπρεπε νά γνωρίζῃ δ. κ. Χριστοφίδης δτι, δταν ἔγγράφωνται θέματα, τὰ δποῖα προέρχονται ἀπὸ μὴ ίκανοποιητικῆς ἀπάντησιν, δὲν τίθεται τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν. Αὐτά πρὸς γνῶσιν τοῦ κ. Χριστοφίδη.

'Ἐν κατακλεῖδι, κ. Πρόεδρε, ἐπαναλαμβάνω τὴν γνώμην μου, ἡ δποῖα εἶναι ή ίδια μὲ ἑκείνην τοῦ κ. Φειδία Παρασκευαδῆ δτι εἶχε δικαίωμα νά ἔγγράψῃ τὸ θέμα πρὸς συζήτησιν δ. κ. Παπαϊωάννου καὶ συμφωνῶ μὲ τὸν κ. Κώσταν Χριστοδούλην ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς οἰκιακῆς στέγης, τὸ δποῖον ἔθεσε, καὶ αὐτὸ πρέπει νά ἔξετασμεν διὰ νά συμβάλωμεν εἰς τὴν ἐπίλυσιν, εἰς τὴν ἀντίκρυσιν τοῦ ἐκκρεμοῦντος αὐτοῦ θέματος τῆς οἰκιακῆς στέγης, τοῦ τόσον σοθαροῦ αὐτοῦ θέματος. Διότι είμαι θέσαιος, ἀπολύτως θέσαιος, δτι δ. κ. Κώστας Χριστοδούλης συμμερίζεται πλήρως τὰς ἀνησυχίας τοῦ κ. Παπαϊωάννου καὶ δλοκλήρου

τοῦ Σώματος, τὰς ὅποιας ἔξεφράσαμεν εἰς τὰς δημιλίας μας, όταν τὸ θέμα συνεζητεῖτο τὸ 1970, πρέπει δέ, κ. Πρόεδρε, νὰ ἴσωμεν μὲ ποιὸν τρόπον θὰ προωθήσωμεν τὸ θέμα πρὸς δριστικὴν ἐπίλυσίν του, εἰ δυνατόν δριστικὴν ἐπίλυσίν του.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. “Αν καὶ ή πεῖρα μας τῶν δύο ἑτῶν εἰναι πολὺ μικρὰ διὰ νὰ δυνάμεθα νὰ ἐκφέρωμεν γνώμην περὶ διαδικασιῶν, νομίζω, ἐν τούτοις, ὅτι ἔχομεν ἐκφύγει τοῦ θέματος καὶ τῆς διαδικασίας καὶ τῆς ούσιας, καθότι ἡ ἐγγραφὴ μὲν τοῦ θέματος ἥτο δρθή καὶ δικαιά καὶ ἡ ἐνστασίς τοῦ ἀγαπητοῦ συναδέλφου κ. Χριστοδούλη δικαιολογημέτη, ἀλλὰ ἄκαριος.

Διὰ νὰ εἴμεθα ἀκριβοδίκαιοι, ἥτο ἄκαριος ἡ ὑποθολή τῆς ἐνστάσεώς του. “Ωφείλειν οὐτος αὐτὴν τὴν ἐνστασίν νὰ τὴν εἶχεν ὑποθάλει κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐγγραφῆς τοῦ θέματος, ὅπότε θὰ ἥτο ἄξιος κάθε ὑποστηρίξεως. Φυσικά δὲν θέλω νὰ ταχθῶ ἐναντίον αὐτῆς τῆς θέσεως τοῦ ἀγαπητοῦ συναδέλφου κ. Χριστοδούλη οὔτε τῶν ἀλλων προλαλησάντων συναδέλφων, ἀλλά, διὰ νὰ εἴμεθα ἀκριβοδίκαιοι, δρθῶς ἐνεγράφη τὸ θέμα, ἐφ' ὅσον οὐδεμίαν ἐνστασίν εἴχομεν, ἐπρεπε δὲ νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ούσιας τοῦ θέματος καὶ, ἐάν ὑπάρχουν δημιλητά, οὗτοι θὰ συνεχίσουν ἀλλως, ἐάν δὲν ὑπάρχουν, νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὰ περαιτέρω.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

Πραγματικῶς, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἰναι ἀρκετὰ ἐκπληκτικὸν τὸ ὅτι ἡ ἐγγραφὴ ἐνὸς θέματος μὲ βάσιν τὴν κανονισμένην διαδικασίαν, ἡ ὅποια ἡκολουθήθη μέχρι σήμερον εἰς τὴν Βουλήν, προεκάλεσε τὴν ἀντίθεσιν, καὶ μὲ κάποιαν μῆνιν μάλιστα, ὠρισμένων συναδέλφων Βουλευτῶν καὶ μάλιστα εἰς στιγμήν, κατὰ τὴν ὅποιαν τὸ θέμα αὐτὸν εἶχε προχωρήσει εἰς τὴν συζήτησιν μὲ τὴν εἰσαγωγικήν δημιλίαν τοῦ ἐγγράφαντος Βουλευτού.

Τὸ πρῶτον σημεῖον, τὸ δποίον ἔγειρεται, εἰναι κατὰ πόσον αὐτὴ ἡ ἐγγραφὴ ἐνὸς θέματος, τὸ δποίον εἶχε συζήτηθη προηγουμένως, ἀποτελεῖ οἰανδήποτε παρατυπίαν εἰς τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς ἢ εἰς τὴν διαδικασίαν, ἡ δποία ἀκολουθεῖται ἀπὸ τὴν Βουλήν.

Τὸ γεγονός ὅτι ὑπάρχει προηγούμενον, συμφώνως πρὸς τὸ δποίον ἐν θέμα συνεζητήθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προηγουμένης Βουλῆς τρεῖς φοράς καὶ ἐθεωρήθη μάλιστα ἀναγκαῖον νὰ συζητηθῇ καὶ προσφάτως διὰ τετάρτην φοράν —καὶ ἐννοῶ τὸ θέμα τῆς ἀγροτονομίας—δεικνύει ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ παράτυπον εἰς τὴν ἐγγραφὴν ἐνὸς θέματος διὰ δευτέραν φοράν καὶ τὴν συζήτησιν διὰ δευτέραν φοράν εἰς τὴν Βουλὴν ἐνὸς θέματος, τὸ δποίον συνεζητήθη προηγούμενως.

Τὸ ἐπιχείρημα, ποὺ ἀνεφέρθη ἔδω, εἰναι ὅτι τὸ θέμα αὐτὸν συνεζητήθη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1970 καὶ ἀπὸ τὴν συζήτησιν ἐκείνην ἔξηντλήθη συνεζητήθη ἐπαρκῶς καὶ ἔξηντλήθη. “Ομως δὲν εἰναι αὐτὸ τὸ σημεῖον, ποὺ ἐκλήθη ἡ Βουλὴ νὰ ἀποφασίσῃ, ἐάν ἔξηντλήθη ἡ δχι τὸ θέμα. Τὸ σημεῖον, τὸ δποίον τίθεται ἐνώπιον μας εἰναι : Παρά τὴν συζήτησιν, ἡ δποία ἔγινε πρὸ

δύο έτῶν, ύπάρχει θέμα καὶ μάλιστα δξὺ θέμα ἢ πρόβλημα στέγης; "Ολοὶ οἱ προηγουμένως ἀγορεύσαντες Βουλευταί, παρὰ τὸ γεγονός ὃτι ἔτονται κατὰ κόρον ὃτι τὸ θέμα αὐτὸ ἔξηντλήθη κατὰ τὴν προηγουμένην συζήτησιν, παρεδέχθησαν ὃτι τὸ θέμα, ἡτο τὸ στεγαστικὸν πρόβλημα, παραμένει δξύ. Καὶ ἐφ' ὅσον παραμένει δξύ αὐτὸ τὸ στεγαστικὸν πρόβλημα, δὲν θλέπω τὸν λόγον διατὶ ἡ Βουλὴ νὰ μὴ μπορῇ νὰ τὸ συζήτησῃ ἐκ νέου καὶ, ἐὰν θέλῃ, νὰ ἐπιθεωρᾶσῃ τὰς προηγουμένας ἀποφάσεις τῆς καὶ νὰ καλέσῃ ἐκ νέου τὸν τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ὅσον καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν νὰ ἐπιληφθοῦν αὐτοῦ τοῦ θέματος.

Τὸ ἐὰν ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν ἢ ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἔχῃ εὐθύνην διὰ τὸ ὃτι ἡμέλησε νὰ προχωρήσῃ μὲ τάσιν τὰς ἐκ τῆς προηγουμένης συζητήσεως εἰσηγήσεις, δὲν ἀναιρεῖ καθόλου τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος, ἢ δὲ οὐσία είναι ὃτι ὑπάρχει δξύτατον πρόβλημα στεγαστικὸν καὶ ἔνας Βουλευτής ἢ πολλοὶ Βουλευταί αἰοθάνονται τὴν ὑποχρέωσιν ἢ τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιστήσουν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ νὰ τὴν καλέσουν νὰ λάσῃ ἐπείγοντα μέτρα. Δι' αὐτὸ νομίζω ὃτι δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ συζητῶμεν περισσότερον διὰ τὸ ἐὰν κανονικῶς ἐνεγράφῃ αὐτὸ τὸ θέμα ἢ ὅχι, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐπίκλησις, ἢ δποὶα γίνεται, τῶν προηγουμένων Πρακτικῶν καὶ ἀποφάσεων ἐνέχῃ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπαναθεσιαίωσεως ἀπό μέρους τοῦ Σώματος τῆς Βουλῆς καὶ ἰδιαιτέρως τῶν συναδέλφων, οἱ δποὶοι ὠμήλησαν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, τῆς ἐπιμονῆς των εἰς τὰς ἀποφάσεις, αἱ δποὶαι ἀπεκρυσταλλώθησαν μὲ τὴν προηγουμένην συζήτησιν καὶ, ὅπως εἶπον, τὴν ἔννοιαν τοῦ διατομοῦ νὰ καλοῦν ἐκ νέου τὸν τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ὅσον καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν νὰ ἐπιληφθοῦν αὐτοῦ τοῦ σοθαροῦ θέματος κατ' ἐπείγοντα τρόπον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θέλω νὰ ἐνθυμοῦμαι ποῖοι δὲν ἔχουν δευτερολογήσει.

Ο κ. Χατζηγρακλέους δὲν ἔχει διμιλήσει ἐπὶ τοῦ θέματος.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Θά είμαι σύντομος. Πιστεύω ὃτι δρθή είναι ἡ διαδικασία, ἢ δποὶα ἡκολουθήθη ἐπὶ τοῦ θέματος. Πιστεύω ὃτι είχε δικαίωμα δ. κ. Παπαϊωάννου νὰ ἐγγράψῃ τὸ θέμα.

Δι' ἐμὲ δημιουργεῖται ἀπλῶς τὸ ἔξῆς θέμα : Είναι ἢ δὲν είναι κατάχρησις δικαιώματος τὸ νὰ ἐπαναφέρεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἐντὸς συντομωτάτου χρονικοῦ διαστήματος θέμα, διὰ τὸ δποῖον ἡ Βουλὴ κατηγόρωσε τόσον χρόνον μὲ ἐποικοδομητικάς συζητήσεις καὶ ἐνόσῳ ἀπό μέρους τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, πρὸς τὴν δποὶαν ἐστάλησαν αὐτοὶ αἱ διμιλίαι, δὲν ἥλθεν ἀκόμη ἡ ἀπάντησις. Διότι, ἐὰν πρόκειται νὰ προκαλέσωμεν τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν δι' ἀπάντησιν διὰ θέμα, τὸ δποῖον συνεζήτηθη πρὸ ἔτους ἀπό τὴν Βουλήν, πιστεύω ὃτι διατάλλητος τρόπος δὲν είναι ἡ ἐπανασυζήτησις τοῦ θέματος ἀλλὰ ἡ μέσω τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς διαβίβασις τῆς ἀπαίτησεως τοῦ Σώματος ὅπως ἔχῃ συντόμως τὰς ἀπόψεις τῆς Κυβερνήσεως.

Δι' αὐτὸ καὶ εἰσηγοῦμαι ὅπως, κατόπιν τῆς παρούσης συζήτησεως καὶ ἐν ὅψει τοῦ διατητοῦ, ως φαίνεται, ἀπαντεῖς συμφωνοῦν ἐπὶ τῆς σοθαρότητος τοῦ προβλήματος, διαβίβασθη πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ἡ ἐπιθυμία τοῦ Σώματος νὰ ἔχῃ ἀπάντησιν ἡ ἀπόψεις τῆς ἐπὶ τοῦ θέματος, ως τὸ είχε συζήτησει η Βουλὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1970.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Νεοκλέους, ἀκολούθως δ. κ. Χριστοφίδης καὶ ἐν τέλει δ. κ. Κώστας Χριστοδούλης καὶ δ. κ. Παπαϊωάννου,

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Τὸ θέμα, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι περιεπλάκη εἰς μίαν ἀτέρμονα συζήτησιν, εἶναι, ἐν τούτοις, πολὺ ἀπλὸν θέμα διαδικασίας εἰς τὴν θάσιν του.

'Ο ἔντιμος συνάδελφος κ. Παπαϊωάννου πρὸ δύο ἑτῶν ἐνέγραψε τὸ θέμα τῆς στέγης, ἡ Βουλὴ συνεζήτησεν, ως ἐνθυμούμεθα, εἰς τρεῖς συνεδρίας τὸ θέμα τοῦτο καὶ κατέληξεν εἰς ὡρισμένα συμπεράσματα καὶ εἰς ὡρισμένας ἀποφάσεις, αἱ δοποῖαι ἀκόμη ἐκκρεμοῦν καὶ ἡ προώθησις τῶν δποίων ἔξαρτᾶται εἰς ἓνα θαθμὸν ἀπὸ τὴν ίδιαν τὴν Βουλὴν, αὐτὸ δὲν ἔχει σημασίαν.

"Ἐχει, πράγματι, δικαίωμα δὲ Βουλευτὴς νὰ ἐγγράψῃ θέμα, ὅταν ἐρωτήσῃ 'Υπουργὸν καὶ δὲν λάβῃ παρ' αὐτοῦ ίκανοποιητικὴν ἀπάντησιν ἢ δὲν λάβῃ ἀπάντησιν.

Δὲν μπορεῖ, πιστεύω, νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις τοῦ θέματος αὐτοῦ, προτοῦ ἡ Βουλὴ, ἔαν σέθεται τὸν ἔαυτὸν τῆς τὸν ίδιον—καὶ ὁπωσδήποτε πρέπει νὰ θέλῃ νὰ σέθεται τὸν ἔαυτὸν τῆς, ἐφ' ὅσον ἔχει τὴν ἀπαίτησιν οἱ ἄλλοι νὰ σέθωνται τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς—προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ίδικῶν τῆς ἀποφάσεων.

Κατ' ἐμέ, κατὰ τὴν ταπεινὴν μου γνώμην, ἔὰν δηντας δ. κ. Παπαϊωάννου ήθελε νὰ προχωρήσῃ αὐτὸ τὸ θέμα, ἡ δροθοτέρα διαδικασία ήτο ἀντὶ νὰ ὑποθάλῃ οὕτος ἐρώτησιν, νὰ ἐρωτήσῃ εἰς κάποιον στάδιον κάποιας συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς ποῦ εὑρίσκεται τὸ θέμα τοῦτο, ἔὰν ἔχουν δρισθῇ αἱ ἀρμόδιαι Ἐπιτροπαὶ καὶ νὰ εὕρῃ ἔνα τρόπον νὰ πρωθήσῃ τὸ θέμα θάσει τῶν παλαιῶν ἀποφάσεων, καὶ δχι νὰ ἐρωτήσῃ ἐκ νέου τὸν 'Υπουργὸν καὶ νὰ ἐγγράψῃ θέμα.

'Ἐπαναλαμβάνω ὅτι εἶναι ἔν δλλο θέμα διαδικασίας πρωτότυπον, δυνατὸν δὲ νὰ παρυοσιάσθῃ διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν Βουλὴν' ἐν τούτοις, εἰς τὴν θάσιν του τοῦτο εἶναι πολὺ ἀπλὸν θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Κώστας Χριστοδούλιδης' συγγνώμην, δ. κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Τὰς ἀπόψεις μου τὰς ἔξέθεσα· μόνον μίαν παρατήρησιν θὰ ήθελα νὰ κάμω διὰ τὸν ἔντιμον συνάδελφον κ. Σαμψών.

Δὲν γνωρίζω, ἀλλὰ εἰς τὴν πέμπτην τάξιν τοῦ Γυμνασίου, εἰς τὴν Λογικήν, ἀναφέροντα διάφορα εἶδη συλλογισμῶν, μεταξὺ δὲ αὐτῶν εἶναι καὶ οἱ ἐπαγγεγικοὶ συλλογισμοὶ καὶ ἄλλοι συλλογισμοί, οἱ δοποῖοι ἀρχίζουν ἀπὸ τῆς εἰς ἀποτοπὸν ἀπαγωγῆς.

'Ἐπειδὴ δ. κ. Σαμψών περιφέρεται μεταξὺ τοῦ καθίσματός του καὶ τῆς ἔξωτερηκῆς αἰθούσης, δὲν θὰ ἐπρόσεξεν ἀσφαλῶς τὶ εἴπα καὶ ἥρχισεν ἀπὸ τὴν εἰς ἀποτοπὸν ἀπαγωγὴν διὰ νὰ κάμῃ τὸν συλλογισμὸν του, καὶ λυποῦμαι νὰ εἴπω ὅτι.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Απὸ τὴν εἰς ἀποτοπὸν ἀπαγωγὴν.....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διότι ή φράσις «ἄποπον ἀπαγωγὴν» ἔχει τότε ἄλλην ἔννοιαν.

(Γέλωτες)

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

⁷ Ήτο καὶ ἄποπος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω νὰ μὴ περιπλέξωμεν τὸ θέμα.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Δι’ αὐτὸν ἥθελα νὰ κάμω αὐτάς τὰς παρατηρήσεις διὰ νὰ ἀκριβολογοῦμεν καὶ νὰ συζητοῦμεν ἐπὶ τῆς ούσίας τοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπειδὴ ἔχουν ἀγορεύσει πολλοί, δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἔποεπε νὰ ἀρχίσωμεν τώρα τὰς ἀντεγκλήσεις ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας προέβη εἰς Βουλευτής, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ συγκεντρωθῶμεν ἐπὶ τῆς ούσίας τοῦ διαδικαστικοῦ θέματος, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται ἐνώπιόν μας.

‘Ο κ. Κώστας Χριστοδούλης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δέν γε θὰ σᾶς ἀπασχολήσω ἐπὶ πολὺ, διότι οἱ πλεῖστοι συνάδελφοι, πλὴν τῶν τῆς ἀριστερᾶς, ἔχουν ἀναφέρει ἔκαστος κεχωρισμένως δοσα θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναφέρω. Εὔτυχῶς ἡ δυστυχῶς, ἐκ τῆς ἀριστερᾶς ἔνας κατενόησε τὸ θέμα, δὲν γνωρίζω διατί, εἶναι καὶ συνάδελφος ἐκτός τῆς Βουλῆς καὶ τυγχάνει νὰ εἴναι καὶ φαλακρὸς δόπως καὶ ἔγώ, ἀντελήθη ὅτι δὲν πρόκειται περὶ συζητήσεως θέματος ούσίας, ἀλλά, πράγματι, περὶ θέματος διαδικασίας.

“Έχω νὰ ἀπαντήσω, δύμως, ὅτι οὐδὲν δικαίωμα είχον νὰ φέρω ἔνστασιν κατὰ τὴν ἔγγραφήν του θέματος, διότι δὲν ἔγνωριζα ἐπὶ ποίου θέματος θὰ δώμιλει ὁ κ. Παπαϊωάννου, δηλαδὴ ἐάν θὰ ἡρχίζειν ἀπὸ ἐκεῖ, ὅπου τὸ εἴχαμεν ἀφῆσει κατὰ τὴν 19ην Νοεμβρίου τοῦ 1970.

Οὐδεμία ἀντίφασις ὑπάρχει, κ. Σαββίδη, δοσον ἀφορᾶ τὸ νὰ ἔπαναθεθαι ὅτι συσταθεῖται τοῦ θέματος μὲ τὸ νὰ συζητῶ θέμα διαδικασίας. Οὕτε προσπαθῶ δι’ αὐτοῦ νὰ ἀποκλείσω τὴν συζήτησιν οὕτε καὶ νὰ ἀποφύγω τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος, διότι ἐάν συνεχισθῇ ή συζήτησις, δύποσδήποτε νὰ είσθε θέσαιος ὅτι θὰ ἀγορεύσω ἐπὶ τοῦ θέματος μὲ νέα στοιχεῖα, τὰ ὅποια ἔχουν ἀνακύψει μέχρι σήμερον.

‘Ανέμενα τὸν κ. Παπαϊωάννου νὰ συμπληρώσῃ καὶ οὐδὲν δικαίωμα είχα νὰ τὸν διακόψω, διότι πράγματι θὰ ἀνέμενα ἔστω καὶ πρὸς τὸ τέλος νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς προηγουμένης συνεδρίας, ἡ ὁποία ἔγινε τὸ 1970, δταν δὲ λέγωμεν τὸ 1970, ὑπάρχει μεγάλη διαφορᾶ ἀν ἔνας τὴν θεωρῆ ὅτι ἔγινε τὸν Ἱανουάριον καὶ ἄλλος τὸν Νοέμβριον.

‘Ήτο ή 19η τοῦ Νοεμβρίου δταν ἔκλεισεν ἡ συνεδρία, σήμερον δὲ εἶναι 18 Μαΐου’ συζήτησις, δηλαδὴ, 1½ ἔτους καὶ τὸ θέμα ἐκκρεμεῖ. Θὰ ἔπειρμενα ἀπὸ τὸν κ. Παπαϊωάννου, δόπως πολὺ εύφυιῶς ἀνέφερεν ὁ συνάδελφος κ. Νεοκλέους, ἐάν ἥθελε νὰ ἔπιληθῇ τοῦ θέματος καὶ δχι νὰ δημιουργήσῃ θόρυβον, νὰ ἀναφέρῃ τοῦτο εἴτε εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς εἴτε εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν — ἀντιπρόσωποι τῆς Παρατάξεώς του, τοῦ Κόμματος του, ὑπάρ-

χουν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν — εἴτε ἐντὸς αὐτοῦ τούτου τοῦ Σώματος τῆς Βουλῆς, δῆπος συνήθως πράττουν ἄλλοι Βουλευταί, διά νὰ ὑπενθυμίσῃ ὅτι ἔκκρεμεῖ αὐτὸ τὸ θέμα καὶ τότε νὰ ὑποβάλῃ ἐρώτησιν. Ἀφοῦ, δῆμως, ὑπέθαλεν ἔστω καὶ τὴν ἐρώτησιν καὶ ἔλαθεν ἀπάντησιν, ὥφειλεν, ὅταν ἐγένετο θέμα, προτοῦ τὸ ἐγγράφη — καὶ οὐδὲν δικαίωμα εἶχομεν νὰ τὸν ἐμποδίσωμεν, διότι αὐτομάτως ἐδικαιοῦτο νὰ τὸ ἐγγράφη καὶ οὐχὶ νὰ τεθῇ τοῦτο εἰς ψηφοφορίαν — ὥφειλε πάλιν νὰ ὑπενθυμίσῃ τὴν Βουλήν, ἐάν δι' οἰονδήποτε λόγον τῆς διέφυγεν ἢ παρέλειψε νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὸ τὸ καθῆκον, εἴτε ήμεῖς εἴτε ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία νὰ τὸ θίξωμεν διὰ νὰ ἐπιληφθῶμεν τούτου καὶ οὐχί, τονίζω, νὰ ἀρχίσωμεν νὰ ἀγορεύωμεν ἐπὶ τοῦ Ιδίου θέματος καὶ ίδιαιτέρως, ἐπαναλαμβάνω, μὲ τεκμηριωμένας δομιλίας, αἱ δοποῖαι ἔγιναν εἰς τὸ παρελθόν, καὶ δομολογῶ ὅτι αἱ δομιλίαι δοσῶν θά δομιλήσουν τώρα θά είναι, ἔστω καὶ ἐπανεκδεδομέναι βάσει ἐκείνων, κατώτεραι ἐκείνων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Καλῶ, δῆπος ἐκάλεσε καὶ ὁ συνάδελφος κ. Ζιαρτίδης, τὸν κ. Πρόεδρον νὰ λάβῃ πλέον τὸν λόγον καὶ νὰ δώσῃ τὴν γνώμην του ἐπὶ τοῦ δημιουργηθέντος θέματος διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ :

Νομίζω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ότι είμαι καθ' όλα ἐν τάξει μὲ τὸ θέμα τῆς διαδικασίας.

Καταλήγων δέ έντιμος Πρόεδρος της Βουλής κατά την συζήτησιν τού έν λόγω θέματος τὸν Νοέμβριον τοῦ 1970 είπε τάξις : «Επομένως δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ότι ή συζήτησις τοῦ θέματος «Τὸ πρόβλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης καὶ μέτρα διὰ τὴν ἐπίλυσίν του» ἔχει λήξει καὶ όντες θά είναι πλέον ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως μέχρις ότου τὸ θέμα ἐπανέλθῃ κατόπιν τῆς εἰσηγήσεως τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ἐκφράσεως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως οἰωνδήποτε ἀπόψεων ἐπὶ τοῦ θέματος».

Ανέμενον μετά τὴν συζήτησιν αὐτῆν, τὴν καθ' ὅλα διεξοδικήν συζήτησιν, ἐπὶ τοῦ τόσον σοβαροῦ αὐτοῦ θέματος, ἀνέμενον, λέγω, ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικήν Ἐξουσίαν νὰ ἔκφράσῃ ἀπόφεις ἐφ' ὅσον αὕτη εἶχεν ὑπ' ὄψιν τῆς δλην αὐτῆν τὴν συζήτησιν, ή δποία διεξήχθη ἐνώπιον τοῦ Σώματος. Ματαίως ἀνέμενον αὐτάς ταῖς ἀπόφεις. Ὑπέβαλον μετά ἐν περίπου ἔτος—εἰς διάστημα μικρότερον τοῦ ἐνός ἔτους—ἐρώτησιν πρὸς τὸν ἔντιμον Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν καὶ Ἐλασθού μίαν ἀπάντησιν τὴν 23ην Ἰουλίου, ή δποία δὲν ἦτο ἱκανοποιητική καὶ ἤχρισα τὴν ὀμιλίαν μου ἀπὸ τὴν ἀπάντησιν, τὴν δποίαν ἔδωσεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τὴν Ἐρώτησίν μου.

Νομίζω ότι είμαι καθ' ὅλα ἐν τάξει καὶ διὰ τὸ Βουλὴν θά πρέπει νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος. Ἐάν, θεωρίας, οἱ ἔντιμοι συνάδελφοι νομίζουν διὰ αἱ ἀπόψεις, τὰς δοπίας ἔξέφρασσαν πρὸ δύο ἑτῶν, εἰναι ἀρκεταῖ, μποροῦν νὰ τὰς ἐπαναλάθουν, ἔάν θέλουν, ἀλλὰ ὑπάρχει ἐνώπιον τοῦ Σώματος ἐν ψήφισμα καὶ, παρ' ὅλον διὰ τὴν τελευταῖαν συζήτησιν τοῦ προβλήματος ἐνώπιον τοῦ Σώματος δὲν ἐπέμεινα ὅπως τὸ ψήφισμα τεθῆ εἰς ψηφοφορίαν, διότι ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι ἀπόψεις, καὶ ἐδέχθην ὅπως ὅλαι αἱ ἀπόψεις τεθοῦν ὑπὲρ ὅψιν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, αὐτὴν τὴν φορὰν ἐπιμένω ὅπως ἡ Βουλὴ λάθῃ θέσιν ὑπὲρ ἡ κατὰ ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος αὐτοῦ. Νομίζω διὰ δὲν θὰ πρέπει τὸ Σώμα νὰ μὴ δεχθῇ τὰς εὐθύνας του καὶ νὰ μὴ λάθῃ αὐτὴν τὴν θέσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Καὶ εἰς τὸ παρελθόν, δταν κατερρίπτοντο ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Χριστοφίδη, δ. κ. Χριστοφίδης προσεπάθει πάντοτε μὲ εύφυολογήματα χωρὶς οὐσίαν καὶ χωρὶς νὰ ἀπαντᾶ εἰς τὰ ἀντιπαρατασσόμενα εἰς αὐτὸν ἐπιχειρήματα νὰ δώσῃ μίαν ἔξηγησιν. Σήμερον ἐπερίμενα δτι θὰ μετέβαλλε τακτικὴν καὶ θὰ προσεπάθει νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰ δσα εἴπον, διότι τοῦ κατέρριψα, κ. Πρόεδρε, τὰ ἐπιχειρήματά του περὶ διαδικασίας καὶ περὶ ἐνστάσεως ἐγγραφῆς τοῦ θέματος ὑπὸ τοῦ κ. Παπαϊωάννου. Καὶ ἥλθε νὰ διμιλήσῃ καὶ νὰ εἴπῃ τὰ περὶ Λογικῆς μαθητοῦ Ε' Γυμνασίου. Ἀντιπαρέρχομαι αὐτὰ τὰ πράγματα, κ. Πρόεδρε, διότι εἰναι ἀνάξια ἀπαντήσεως, πρωτίστως δταν, κ. Πρόεδρε, οὗτος ἔδοκίμασε νὰ μεταχειρισθῇ ὡρισμένας ἐκφράσεις, αἱ ὅποιαι ἀπεδείχθησαν κατώτεραι μαθητοῦ Στ' Δημοτικοῦ Σχολείου.

Εύχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Εὰν συνεχισθῇ ἡ συζήτησις, θὰ κατέλθωμεν εἰς τὴν Α' Τάξιν τοῦ Δημοτικοῦ! !

(Γέλωτες)

Νομίζω δτι ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἔξηντλήθη.

‘Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Μίαν σύντομον ἐποικοδομητικὴν εἰσήγησιν ἔχω νὰ ὑποθάλω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

Παρουσιάζεται ἐνώπιόν μας τὸ δίλημμα τοῦ κατὰ πόσον θὰ συνεχίσωμεν τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας τοῦ ἐγγραφέντος θέματος ἢ δχι.

Ἡ προσωπικὴ μου ἀποψίς εἰναι δτι δὲν μποροῦμεν νὰ συνεχίσωμεν, διότι ἀκριβῶς θὰ ἐπαναλάσσωμεν τὰ ἴδια πράγματα, τὰ ὅποια εἴπομεν κατὰ τὸ 1970.

Διὰ τοῦτο παρακαλῶ, ὅπως δ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ὑποθάλῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν μίαν ἐπιστολὴν, ἐν ἔγγραφον, διὰ τοῦ ὅποιου νὰ ζητῇ, συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν ἢ τὰ συμπεράσματα, εἰς τὰ ὅποια κατέληξε τότε ἡ συζήτησις, διευκρίνησιν δσον ἀφορᾶ τὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ σοθαρωτάτου στεγαστικοῦ προβλήματος, πάραυτα νὰ παραπεμφῆ ἢ ἀπάντησις τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὰς Ἐπιτροπὰς Ἔσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν καὶ ἀκολούθως, ἐὰν χρειασθῇ, νὰ ἐπανέλθῃ τὸ δλον θέμα εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ κριθῇ πλέον ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς αὕτη θὰ διαμορφωθῇ ἢ θὰ ἐκδηλοῦται εἰς τὴν ἀπάντησιν, τὴν ὅποιαν θὰ ἀναμένωμεν.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εύρισκόμεθα εἰς τὸ στάδιον τῆς ἔξετάσεως διαδικαστικῆς ἐνστάσεως καὶ οὐχὶ εἰς τὸ στάδιον εἰσηγήσεων ὡς πρὸς τὸν περαιτέρω χειρισμόν.

Ἡ ἐνστασίς, ἡ ὅποια ἡγέρθη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κώστα Χριστοδούλιδη, δὲν εἰναι κατὰ τὴν γνώμην μου διαδικαστική, ἀπολύτως διαδικαστικὴ ἐνστασίς, διότι αὕτη δὲν συνεπληρώθη δι' εἰσηγήσεώς του ὅπως τὸ θέμα διαγραφῆ τῆς ήμερησίας διατάξεως. Οὗτος ἀπλῶς κατέληξεν εἰς τὸ νὰ διερωτᾶται, ἐφ' δσον τὸ θέμα παρεπέμφθη εἰς ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ ἐφ' δσον τοῦτο εὑρίσκεται ὑπὸ ἔξετασιν, κατὰ πόσον θὰ ἐπρεπε νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησίς του ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Θὰ ἦτο διαδικαστικὴ ἐνστασίς διαγραφῆς τοῦ θέματος, ἐὰν οὗτος ἡξίου τὴν διαγραφὴν τοῦ θέματος, ἀσφαλῶς

δὲ τότε δλαι αἱ ἀγορεύσεις τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν, οἱ δποῖοι ἀνεφέρθησαν εἰς τὸ σημεῖον δτι οὐδεμίᾳ ἔνστασις ἡγέρθη κατὰ τὴν ἔγγραφήν του θέματος, θά δσαν σχετικαὶ καὶ θά δσαν ἀποφασιστικῆς σημασίας.

Τὸ θέμα ἐνεγράφη αὐτομάτως, ως δρθῶς ἐλέχθη, διότι προέρχεται ἀπὸ τεθεῖσαν ἔρωτησιν καὶ δοθεῖσαν ἀπάντησιν. Ἐδικαιοῦτο δ ἐντιμος Βουλευτῆς νὰ ἐγγράψῃ αὐτὸ τὸ θέμα ἀνευ ψηφιφορίας καὶ, ἐπομένως, τοῦτο δρθῶς ἐνεγράφῃ ἐπὶ τῆς δημερησίας διατάξεως. Μετὰ τὴν ἔγγραφήν, διμως, οἰουδήποτε θέματος δικαιοῦται οἰονδήποτε Μέλος νὰ φέρῃ ἔνστασιν εἰς τὴν συνέχισην τῆς συζητήσεως διὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους, εἰς ἐκ τῶν δποίων εἰναι δτι ἐκκρεμεῖ διαδικασία εἰς τὴν Βουλήν πρὸς ἔξετασιν του ίδιου θέματος.

Προκύπτουν εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ δύο θέματα, τὰ δποῖα πρέπει νὰ ἔξετασθοῦν.

Τὸ πρῶτον εἰναι τὸ δικαίωμα ἐντίμου Μέλους νὰ ἐγγράψῃ θέμα, τὸ δποῖον συνεζητήθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ διὰ τὸ δποῖον πρωτίστως συνεπληρώθη ἡ διαδικασία τῆς συζητήσεως εἰς τὴν Βουλήν.

Τὰ κοινοβουλευτικὰ θέσμια, δπως ἀναφέρονται εἰς διάφορα συγγράμματα, μεταξὺ τῶν δποίων καὶ τὸ "Parliamentary Practice" του Sir Thomas Erskine May, θέτουν τοὺς ἀκολούθους δρους :

"Ἐν θέμα, τὸ δποῖον ἐνεγράφῃ εἰς τὴν Βουλήν καὶ συνεπληρώθη ἡ συζητήσις του, δὲν εἰναι δυνατὸν νὰ συζητήθῃ ἐκ νέου κατὰ τὴν ίδιαν Σύνοδον τῆς Βουλῆς. Ἡ Σύνοδος τῆς Βουλῆς διαρκεῖ ἐξ μῆνας, ἐκτὸς ἐάν αὕτη δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς παραταθῇ διὰ περίσσον τριῶν μηνῶν.

"Ἐπομένως, ἐπὶ τοῦ πρῶτου σημείου, κατὰ πόσον εἰναι δυνατὸν θέμα, τὸ δποῖον συνεζητήθη εἰς τὴν Βουλήν, νὰ ἐπανασυζητηθῇ, ἡ ἀπόφασίς μου εἰναι δτι εἰναι δυνατὸν ἐφ' ὅσον τὸ παρόν θέμα ἐνεγράφῃ καὶ ἡ συζητήσις του δὲν ἐσυνεχίσθη μετὰ τὴν 19ην Νοεμβρίου 1970.

Παραμένει τὸ δεύτερον θέμα, ἐάν ἐκκρεμῇ διαδικασία ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Ἐάν, δηλαδή, μὲ τὴν συνεδρίαν τῆς 19ης Νοεμβρίου 1970 ή Βουλὴ κατέληγεν εἰς δριστικήν ἀπόφασιν ἐπὶ ψηφισμάτος καὶ ἡ συζητήσις του θέματος ἐληγεν ἀνευ οἰασδήποτε ἄλλης διαδικασίας ἐν τῇ Βουλῇ, τότε θά ήτο ἀπλούστατον τὸ θέμα, δτι τὸ θέμα θά ήτο δυνατὸν νὰ ἐπανεγγραφῇ καὶ νὰ συζητήθῃ, ἐφ' ὅσον δὲν εὑρίσκετο ἐντὸς τῆς ίδιας Συνόδου τῆς Βουλῆς.

Εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν ὑπάρχει θέμα δτι ἐκκρεμεῖ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διαδικασία του ίδιου τοῦ Σώματος. Καὶ ἐπομένως δὲν θὰ ἔπρεπεν ή Βουλή, σεβομένη τὴν ίδιαν αὐτῆς ἀπόφασιν περὶ ίδικῆς της διαδικασίας, νὰ ἐπανασυζητῇ τὸ θέμα, ἐφ' ὅσον τοῦτο ὑφίσταται ἐνώπιον του Σώματος.

Εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν θὰ πρέπει νὰ ἀναφερθῶμεν εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς συνεδρίας τῆς 19ης Νοεμβρίου 1970, οὐχὶ μόνον εἰς τὸ τμῆμα, εἰς τὸ δποῖον ἀνεφέρθη δ ἐντιμος Βουλευτῆς κ. Κώστας Χριστοδούλης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ προηγούμενον μέρος :

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω δτι ἡ δρθοτέρα διαδικασία ἡ δποία πρέπει νὰ ἀκολουθηθῇ εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν εἰναι δτι ἔχῃ :

'Απὸ τὰς ἀγορεύσεις αἱ δποῖαι ἔγιναν προκύπτει τὸ συμπέρασμα δτι ἡ Βουλὴ ἐκφράζει τὴν ἀνησυχίαν τῆς ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐπίλυσιν του προθλήματος τῆς στέγης καὶ ἐπομένως αὐτὸ τὸ μέρος δύναται νὰ συμπεριληφθῇ εἰς ἔν ψηφισμά, διότι ἀντιλαμβάνομαι δτι ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς θέσεις τὰς δποίας ἔλασθαν δλοι οἱ ἀγορεύσαντες Βουλευταί, ως πρὸς τὴν ἀνάγκην λήψεως δρισμένων μέτρων διὰ τὴν ἐπίλυσιν του προθλήματος.

Περαιτέρω, δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἡτο δρθὸν κατόπιν μιᾶς συζητήσεως εἰς τὴν Βουλὴν, εἰς τὴν ὁποὶαν ἔχουν ἐκφρασθῆ διάφοροι ἀπόψεις, νὰ καταβληθῇ προσπάθεια ὅπως δλαι αὐταὶ αἱ ἀπόψεις συμπεριληφθοῦν εἰς ἐν ψήφισμα. Διότι θὰ ἡτο δύσκολον νὰ καταλήξωμεν εἰς δόμοφων ψήφισμα καὶ πέραν τούτου θὰ ἀπητεῖτο μακρὰ συζήτησις ἐπὶ ἐκάστου μέρους τοῦ ψηφίσματος.

Διὰ τοῦτο καὶ πιστεύω ὅτι ἡ δρθοτέρα διαδικασία θὰ ἡτο νὰ παραπεμφθῇ τὸ θέμα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν καὶ Ἰσας καὶ Οἰκονομικῶν, ἐὰν αἱ εἰσηγήσεις θὰ περιέχουν οἰκονομικάς ἐπιπτώσεις, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπόψεων αἱ ὁποῖαι ἐξεφράσθησαν νὰ συνταχθῇ ἐν ἔγγραφον τὸ ὅποιον νὰ ἀποσταλῇ πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, ὡς εἰσηγήσεις ἐκφρασθεῖσαι ὑπὸ Βουλευτῶν πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ θέματος, χωρὶς νὰ δεσμευθῇ ἡ Βουλὴ ὅτι αἱ εἰσηγήσεις αὐταὶ ἀποτελοῦν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς».

Τὸ θέμα, ἐπομένως, εἶναι ὅτι ὑπῆρξε διαδικασία, ἡ ὅποια καὶ ὑφίσταται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Ἡ διαδικασία αὐτὴ ἀνέθετεν ὡς δρους ἐντολῆς εἰς Κοινοβουλευτικάς Ἐπιτροπάς, ἀφοῦ μελετήσουν τὰς ἀγορεύσεις πέραν τοῦ κοινοῦ σημείου ὅτι δλόκληρος ἡ Βουλὴ αἰσθάνεται ἀνησυχίαν διὰ τὸ πρόβλημα τῆς στέγης, νὰ συνοψίσουν τὰς εἰσηγήσεις ὡς πρὸς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ θέματος, νὰ διεθιάσουν τὰς εἰσηγήσεις ὡς πρὸς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ θέματος εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, νὰ ζητήσουν καὶ τὰς ἀπόψεις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ νὰ ἐπανέλθουν μὲ "Ἐκθεσιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις.

Οὐδὲν ἐκ τῶν λεχθέντων ἔχει γίνει. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἡ διαδικασία δὲν ἔξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται. Ἡ διαδικασία ὑφίσταται καὶ ἡ δρθοτέρα διαδικασία θὰ ἡτο νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὰς ἀρμοδίας Ἐπιτροπάς ὅπως χωρήσουν τὸ ταχύτερον εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ τοῦ ἔγγραφου, τὸ ὅποιον θὰ διεθιάζετο ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν.

Νομίζω ὅτι δ. κ. Παπαϊωάννου ἐπέδειξε μεγάλην ὑπομονὴν ἀναμένων αὐτὴν τὴν ἔκβασιν τῶν πραγμάτων, ἡκολούθησε τὴν διαδικασίαν τῆς ὑποθολῆς ἐρωτήσεως καὶ ἀπαντήσεως καὶ ἔδικαιοῦτο νὰ ἔγγράψῃ τὸ θέμα.

Ἐπειδή, ὅμως, ὑπάρχει ἐκκρεμοῦσα διαδικασία, θὰ διακόψω τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος διὰ 15 ἡμέρας μόνον, θὰ δώσω εὔκαιρίαν εἰς τὰς Ἐπιτροπάς νὰ ἔτοιμάσσουν τὸ ἔγγραφον, τὸ ὅποιον θὰ θέσωμεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, καὶ τότε θὰ ἀποσταλῇ τὸ ἔγγραφον πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, θὰ ἀφήσωμεν καὶ πάλιν λογικὴν περίοδον εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν διὰ νὰ ἀπαντήσῃ καὶ, ἐὰν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία δὲν ἀπαντήσῃ, τότε θὰ προχωρήσωμεν μὲ τὴν περαιτέρω συζήτησιν τοῦ θέματος καὶ μὲ τὴν συζήτησιν οἰουδήποτε ψηφίσματος ἡ ψηφισμάτων, τὰ ὅποια θὰ ἥθελον ὑποθληθῆ ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

"Ο. κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Συμφωνῶ μὲ τὴν ἀνάλυσιν τοῦ θέματος ὅπως ἔγινεν ἀπὸ μέρους σας. Δὲν ἀνέφερα δσα πρὸ δλίγου ἔχετε ἀναφέρει ἐκ τῶν Πρακτικῶν, τὰ ὅποια είχα ὑπ' ὅψιν μου, διότι ἀπλῶς προέθην εἰς παρατηρήσεις καὶ αἱ εἰσηγήσεις, αἱ ὅποιαι θὰ ἔγινοντο ὑπ' ἐμοῦ—παρὰ τὸ γεγονός ὅτι αὐταὶ ἔχουν ἥδη γίνει ἀπὸ μέρους σας—ἥσαν πράγματι δ., τι ἐπρεπε. Τὸ θέμα, ἀνεξαρτήτως τοῦ γεγονότος ὅτι καθυστέρησεν ἡ συζήτησίς του ἐντὸς τῶν Ἐπιτροπῶν, νὰ τὸ ἀναλάθουν αἱ ἀντίστοιχοι Ἐπιτροπαὶ καὶ νὰ τὸ συζητήσουν. Συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὴν ἔρμηνείαν καὶ τὴν ἀνάλυσιν τοῦ θέματος, ἡ ὅποια ἔγινεν, ἀν καὶ δὲν γνωρίζω ποίαν ἀποψιν θὰ ἐκφράσῃ δ. κ. Παπαϊωάννου.

"Ἐν πάσῃ περιπτώσει, δμως, πιστεύω ὅτι αἱ 15 ἡμέραι θὰ είναι πολὺ μικρὸν χρονικὸν διάστημα. "Ισως δ. Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν νὰ διμηλήσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Ἐπιτροπῆς. Εἶναι πολὺ μικρὸν χρονικὸν διάστημα αἱ 15 ἡμέραι, ίσως δὲ νὰ ἡτο εὐχερέστερον, ἐὰν ἐτίθετο πρ-

θεσμία ένδος μηνός" δὲν ἐπιμένω ἐπ' αὐτοῦ, διότι πιστεύω ὅτι δὲ Πρόεδρος τῆς 'Επιτροπῆς 'Εσωτερικῶν θὰ πρέπει νὰ ἔκφρασθῇ ἐπ' αὐτοῦ, ἀφοῦ καὶ δὲ Κ. Παπαϊωάννου λάθῃ θέσιν ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεώς σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

"Ἐφ' δοσον τίθεται τακτὴ προθεσμία, ξητιμε κ. Πρόεδρε, δέχομαι τὴν εἰσήγησίν σας, ἀλλὰ θὰ πρέπει, νομίζω, ἡ 'Επιτροπή νὰ λάθῃ ὑπ' ὅψιν τῆς καὶ τὴν σημερινὴν ἀγόρευσιν καὶ τὰς εἰσηγήσεις, αἱ ὅποιαι ἔγιναν. Διότι ὑπάρχουν ὀρισμέναι νέαι εἰσηγήσεις ποὺ ἔγιναν, αἱ ὅποιαι δὲν εἶναι ἐπανάληψις τῶν παλαιῶν εἰσηγήσεων καὶ αἱ ὅποιαι, νομίζω, θὰ πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὅψιν ὅπο τῆς 'Επιτροπῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν νομίζω ὅτι ἡ 'Επιτροπή εἶναι δρθὸν νὰ λάθῃ ὑπ' ὅψιν νέας εἰσηγήσεις, ἐάν δὲν ἀκούσῃ δλόκληρον τὴν συζήτησιν. Διότι τότε θὰ λάθῃ ὑπ' ὅψιν τὰς ἀπόφεις ἐνδος ἀγορητοῦ μόνον καὶ οὐχὶ δλοκλήρου τοῦ Σώματος.

Δι' αὐτὸ δὲ ορθοτέρα διαδικασία εἶναι ἡ 'Επιτροπή νὰ ἔτοιμασῃ ἔγγραφον ἐπὶ τῶν ἀπόφεων, αἱ ὅποιαι διετυπώθησαν εἰς τὸ παρελθόν, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐπὶ τῇ θάσει αὐτοῦ τοῦ ἔγγραφου μπορεῖ νὰ διεξαχθῇ συζήτησις. 'Αλλὰ τὸ νὰ παραπέμψω εἰς τὴν 'Επιτροπὴν τώρα ἐκ νέου τὰς ἀπόφεις, αἱ ὅποιαι ἔξεφράσθησαν, πημαίνει νὰ παραπέμψω τὰς ἀπόφεις ἐνδος μόνον ἀγορητοῦ χωρὶς νὰ ἀκουσθοῦν καὶ ἐνδεχομένως ἀλλαὶ ἀπόφεις, αἱ ὅποιαι δυνατὸν νὰ συμφωνηθοῦν ἢ νὰ διαφωνοῦν.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

"Αλλά, ξητιμε κ. Πρόεδρε, εἶναι δικαίωμα ἐνδος ἐκάστου Βουλευτοῦ, ξητίμου Μέλους, νὰ καταθέσῃ ἐνώπιον οἰασδήποτε 'Επιτροπῆς οἰασδήποτε ἀπόφεις. 'Επομένως εἶναι ἀναφαίρετον δικαίωμα μου νὰ καταθέσω ἐνώπιον τῆς 'Επιτροπῆς. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἐντιμε κ. Βουλευτά. Αἱ 'Επιτροπαὶ αὗται δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ἀκούσουν οἰονδήποτε Βουλευτήν.

"Ἐπαναλαμβάνω διατὶ παρεπέμφη τὸ θέμα εἰς τὰς 'Επιτροπάς. Παρεπέμφη τὸ θέμα εἰς τὰς 'Επιτροπάς, λόγῳ τῆς δυσκολίας εἰς τὸ νὰ συνταχθῇ ψήφισμα, διὰ νὰ σταχυολογήσουν αὗται τὰς εἰσηγήσεις τῶν ξητίμων Βουλευτῶν, αἱ ὅποιαι ἔγιναν κατὰ τὰς ἀγορεύσεις, καὶ νὰ συντάξουν ἐν ἔγγραφον, τὸ ὅποιον νὰ φέρουν εἰς τὴν Βουλὴν, νὰ τὸ ἐγκρίνῃ ἡ Βουλὴ, νὰ παραπεμφθῇ τοῦτο εἰς τὴν 'Εκτελεστικὴν 'Εξουσίαν, νὰ ὑποβάλῃ καὶ ἡ 'Εκτελεστικὴ 'Εξουσία τὰς ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφεις τῆς καὶ νὰ διεξαχθῇ τότε συζήτησις.

"Ἐπομένως οὐδὲν Μέλος ἔχει τώρα τὸ δικαίωμα νὰ παρουσιασθῇ εἰς αὐτὰς τὰς 'Επιτροπάς, διότι αὗται δὲν εἶναι "fact finding", ήτοι διερευνητικαί, ἀλλὰ ἔργον των εἶναι νὰ σταχυολογήσουν τὰ κοινὰ σημεῖα ἀπὸ τὰς ἀγορεύσεις, αἱ ὅποιαι ἔγιναν, ἢ καὶ τὰς ἀντιθέσεις καὶ νὰ ἔτοιμασσον ἔγγραφον, τὸ ὅποιον νὰ παρουσιάζῃ εἰς τὴν 'Εκτελεστικὴν 'Εξουσίαν τὰς ἀπόφεις τῆς Βουλῆς.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

"Ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ ἀπόφεις μου παραμένουν καὶ ἐπιφύλάσσω τὸ δικαίωμά μου νὰ τὶς ἐπαναλάθω πρὸς τὸ Σῶμα,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η ἀπόφασίς μου είναι αὐτή, τὴν ὅποιαν ἔξεφρασα. Ολοσθήποτε δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν ἀπόφασιν μπορεῖ νὰ ζητήσῃ ἀναθεώρησίν της, ὅποτε τὸ θέμα τίθεται εἰς ψηφοφορίαν.

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Νομίζω ὅτι ἡ περίοδος τῶν 15 ἡμερῶν είναι πολὺ σύντομος δοθέντος ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν—θεοῖς ἐγὼ διμιῶ τῷρα διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν—είναι πολὺ θεοῖς ρυμέναι μὲ πολλὰ Νομοσχέδια, μερικὰ τῶν ὅποιων είναι καὶ δύσκολα. Ἐπιπροσθέτως ἔχομεν καὶ ὄλλας Ἐπιτροπὰς καὶ νομίζω ὅτι ἐντὸς 15 ἡμερῶν δὲν θὰ ἔχωμεν τὸν χρόνον νὰ σταχυολογήσωμεν ὅλα τὰ ὑποθληθέντα εἰς τὴν Βουλῆν ὑπὸ τῶν ἐντιμῶν Βουλευτῶν. Νομίζω ὅτι χρειαζόμεθα τούλαχιστον ἔνα μῆνα δι’ αὐτὴν τὴν ἔργασίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι διμαλῶς ἔχόντων τῶν πραγμάτων θὰ ἔδιδα τὴν περίοδον τεσσάρων ἔθδομάδων, ἐν τούτοις, λαμβάνων ὑπὸ ὅψιν ὅτι τὸ θέμα αὐτὸ καθυστερεῖ διὰ χρονικὸν διάσπορα πέραν τῶν 15 μηνῶν καὶ ἐπειδὴ ἐπιθυμῶ νὰ δοθῇ προτεραιότης ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς αὐτὸ τὸ θέμα, ἔστω καὶ, ἐν ἀνάγκῃ, μὲ καθυστέρησιν ὄλλης ἔργασίας, διὰ τοῦτο ἡ ἀπόφασίς μου είναι ὅπως τὸ ἔγγραφον ὑποθληθῆ εἰς τὸ Σώμα ἐντὸς 15 ἡμερῶν.

Τὰ ὑπόλοιπα θέματα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως δὲν είναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν σήμερον καὶ θὰ παραμείνουν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, ἡ ὅποια δρίζεται δι’ αὔριον τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

Κατὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίαν δὲν θὰ ὑπάρχῃ οὕτε νομοθετικὴ ἔργασία οὕτε Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις καὶ θὰ συνεχίσωμεν μὲ τὴν συζήτησιν τῶν θεμάτων, τὰ ὅποια εὑρίσκονται ἔγγεγραμμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

Προειδοποιῶ τὰ ἐντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς, διὰ νὰ είναι ἔτοιμα, ὅτι τὴν ἔρχομένην ἔθδομάδα ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων θὰ συνεδριάζῃ καθημερινῶς.

‘Ἐκκρεμοῦν ἐνώπιον τοῦ Σώματος 30 Νομοσχέδια καὶ ὑπάρχουν ἔγγεγραμμένα πέραν τῶν δικτῶ θεμάτων καὶ ἐπομένως ἡ μὲν Βουλὴ θὰ συνεδριάζῃ καθ’ ἑκάστην τὸ ἀπόγευμα ἀπὸ τῆς 4ης ὥρας, αἱ δὲ Ἐπιτροπαὶ θὰ ἔργαζωνται κατὰ τάς πρωινὰς ὥρας διὰ νὰ μὴ καθυστερῇ ἡ νομοθετικὴ ἔργασία καὶ θὰ ἐφαρμοσθοῦν αὐστηρῶς οἱ κανονισμοί, οἱ δόποιοι προνοοῦν τὴν ἐπιθολήν κυρώσεων δ:α Βουλευτάς, οἱ δόποιοι ἀπουσιάζουν εἴτε ἀπὸ Ἐπιτροπὰς εἴτε ἀπὸ συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς.

Δὲν είναι δυνατὸν νὰ ἔχωμεν 30 Νομοσχέδια, τὰ ὅποια νὰ ἐκκρεμοῦν ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

‘Η ἐπομένη συνεδρία τῆς Βουλῆς..... ‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν πρόκειται περὶ ἔγγραφῆς θέματος. Εἰς τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Δανειοδοτήσεως τῆς Τραπέζης Ἀναπτύξεως, ἔξεφράσθησαν ὑπὸ τοῦ ἐντιμού μέλους κ. Χατζηγρακλέους δρισμένοι ὑπαινιγμοὶ καὶ κατηγορίαι ἐναντίον τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης. ‘Η Τράπεζα δι’ ἔγγραφου ἀνακοινώσεώς της ἀνήρεσε πολλοὺς ισχυρισμούς του. ‘Αν καὶ δ. κ. Χατζηγρακλέους, προκληθεὶς

πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Μέλους κ. Ζιαρτίδη, Ισχυρίσθη καὶ διεθεθαῖσε τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς ἐδῶ ὅτι οὐδέποτε ἀπετάθη πρὸς τὴν Τράπεζαν διὰ δάνειον, ἐν τούτοις ἡ Τράπεζα εἰς τὴν ἀνακοίνωσίν της ἀναφέρει ὅτι οὗτος ἀπετάθη εἰς αὐτὴν διὰ δάνειον ὡς συνεταίρος καὶ διευθυντής ἔταιρείας καὶ ἡ αἴτησίς του ἀπερρίφθη. Δεδομένου δὲ ὅτι ὁ Ἰδιος ἔθιξε τὸ θέμα καὶ εἰσηγήθη τὴν παραπομπὴν τοῦ θέματος εἰς Ἐπιτροπήν, νομίζω ὅτι τὸ θέμα πρέπει νὰ συζητηθῇ εἰς τὴν Βουλήν, διότι διὰ προσωπικά μας θέματα ἔχρησιμοποιήσαμεν δημόσιον Βῆμα, πολὺ δὲ περισσότερον διότι καὶ εἰς τὸ παρελθόν ἡ κούσθησαν κατηγορίαι ἀπὸ τοῦ Βήματος αὐτοῦ διὰ δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς ἐπὶ παραδείγματι, κατηγορίᾳ περὶ ποσοῦ £ 70.000 εἰς θαλίτσαν καὶ, ἐνῶ εἶναι ἀπὸ ἐπτὰ μηνῶν ποὺ ἔξετάζεται τὸ θέμα, ἡ θαλίτσα ἀκόμη πηγαίνε. μακριά. Νομίζω ὅτι, ἐάν δὲν τεθῇ πρὸς συζήτησιν τὸ θέμα ἀπὸ τὸν κ. Χατζηρακλέους, θά τὸ ἔγγραφο ἔγώ ὡς θέμα συζητήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θά ἥθελα νὰ γνωρίζω ποῖον εἶναι τὸ συγκεκριμένον θέμα, τὸ διότιν θέλετε νὰ ἔγγραψετε.

Ἐδῶ ὑπῆρξεν ὁ Ισχυρισμὸς ὅτι ὅχι μόνον δ. κ. Χατζηρακλέους δὲν ἔδήλωσεν ὅτι εἶχε προσωπικὸν ἐνδιαφέρον ἀγορεύων ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, ἀλλὰ ὅτι, τούναντίον, οὗτος προσεπάθησε νὰ παραπλανήσῃ τὴν Βουλὴν δηλώσας ὅτι δὲν ὑπέθαλεν αἴτησιν διὰ δανειοδότησιν ἀπὸ τὴν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως. Ἡ πρόθεσίς σας εἶναι νὰ συζητηθῇ αὐτὸ τὸ θέμα ἡ πρόθεσίς σας εἶναι νὰ συζητηθῇ τὸ ὄλον θέμα τῆς λειτουργίας τῆς Τραπέζης; Ἐάν εἶναι τὸ πρῶτον, τότε ὑπάρχει διαδικασία, διότι θέτετε ὑπὸ κατηγορίαν Μέλος τοῦ Σώματος τῆς Βουλῆς, συγκεκριμένως δὲ ὅτι διὰ δηλώσεώς του ἀναφερομένης εἰς θέμα, τὸ διότιν ἔγνωριζε προσωπικῶς, τὸ Μέλος τοῦτο ἀπεπειράθη νὰ παραπλανήσῃ τὴν Βουλήν. Πρόκειται περὶ σοθιαρᾶς κατηγορίας καὶ ὑπάρχει διαδικασία, ἡ διόπια ἀκολουθεῖται, ὅταν εἰς Βουλευτής τεθῇ ὑπὸ τοιαύτην κατηγορίαν ὑπὸ συναδέλφου του.

Ἐάν, δμως, τὸ θέμα, τὸ διότιν θέλετε νὰ ἔγγραψετε, εἶναι γενικώτερον, ἡτοι ὁ τρόπος λειτουργίας τῆς Τραπέζης, τότε ἀσφαλῶς δὲν ἔπρεπε νὰ θίξετε τὸ πρῶτον. Ἐάν ἡ ἀπόφασίς σας εἶναι νὰ κατηγορήσετε τὸν ἐντίμον Βουλευτήν ἐνώπιον τοῦ Σώματος ὅτι διέπραξεν αὐτὸ τὸ σφάλμα, τότε πρέπει νὰ εἶναι σαφεστάτη ἡ διατύπωσις τῆς κατηγορίας καὶ νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τὸν ἐντίμον Βουλευτήν νὰ ἀπολογηθῇ.

‘Ο. κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Μόλις πρὸ δύο δρῶν ἐζήτησα ἀπὸ τὸ Σώμα διότι τὸ θέμα, τὸ διότιν εἶχε δημιουργηθῆ ἀπὸ τὴν δημιλίαν μου εἰς τὴν προηγουμένην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Τραπέζης Ἀναπτύξεως καὶ ἀπὸ τὴν ἀπάντησιν τῆς Τραπέζης Ἀναπτύξεως, παραπεμφθῆ εἰς ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπήν, ὡς τοιαύτην δὲ εἰσηγήθην τὴν Ἐπιτροπήν Οἰκονομικῶν, διὰ τὴν περαιτέρω συζήτησιν τοῦ θέματος, διότι, ὡς εἶχον δηλώσει καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς κατά τὴν προπαρελθοῦσαν συνεδρίαν, ὅτε καὶ ἐθίγη τὸ θέμα, ἡμην διατεθειμένος νὰ θέσω, οὐχὶ ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς, ἀλλ’ ἐνώπιον μιᾶς Ἐπιτροπῆς δλα τὰ στοιχεῖα, τὰ διόπια ἔχω εἰς χείρας μου, ἐπιθυμῶ δὲ νὰ ἐπιθεθαιώσω τὴν θέσιν μου αὐτὴν.

Ἐπιθυμῶ, δμως, νὰ τονίσω, ἐπίσης, ὅτι δὲν είμαι διατεθειμένος ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς νὰ ἀναφερθῶ εἰς συγκεκριμένα πρόσωπα, διότι πιστεύω ὅτι τότε μόνον θὰ γίνη πράγματι ἐκμετάλλευσις τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς. Είμαι, δμως, ἔτοιμος νὰ καταθέσω δλα τὰ στοιχεῖα ἐνώπιον ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

‘Ως πρὸς τὸ θέμα τὸ ιδικόν μου, εἰς τὸ διότιν μὲ τόσον μεγάλην ἔμφασιν ἡ Τράπεζα ἀνεφέρθη διὰ νὰ τονίσῃ ὅτι ὑπέθαλον αἴτησιν ὡς μέτοχος καὶ διευ-

θυντής μιᾶς ἐπιχειρήσεως, τοῦτο εἶναι, ἐξ δσῶν καὶ ἔγῳ διεπίστωσα, μία πραγματικότης, ή ὅποια συνέθη πρὸ 7ετίας, καὶ θὰ ἥθελα νὰ τονίσω τοῦτο μετ' ἐμφάσεως, διότι πραγματικῶς μοῦ διέφυγε τὸ γεγονός τοῦτο καὶ ὃς μὴν ἔχῃ τὴν γνώμην οὔτε ή Τράπεζα οὔτε οἰοσδήποτε ἐκ τῶν παρόντων ὅτι ή θέσις, τὴν ὅποιαν ἔλαβον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἐξηρτήθη ἐκ τοῦ ὅτι πρὸ 7ετίας ή Τράπεζα ἡρνήθη δι' οἰονδήποτε λόγον νὰ ἔγκρινῃ αἴτησιν, τὴν ὅποιαν ὑπέθαλον ως ἐκπρόσωπος μιᾶς ἔταιρείας.

Ἐν πάσῃ, ὅμως, περιπτώσει δὲν ἐπιθυμῶ νὰ διεξαχθῇ περαιτέρω συζήτησις ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ Βῆματος.

Ἐπιθυμῶ, ὅμως, καὶ ἀπαιτῶ ὅπως η Βουλὴ δώσῃ εἰς ἐν Μέλος τῆς τὴν εὔκαιρίαν νὰ ἔκφέρῃ τὰς ἀπόψεις του ἐνώπιον ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς καὶ ὅπως μὴ μὲ ἀποστερήσῃ καὶ πάλιν, ὅπως ἔπραξε καὶ εἰς τὸ παρελθόν, αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος, διὰ νὰ μὴ ἔρχεται κατόπιν συνάδελφος, ὅπως ἔπραξεν ὁ συνάδελφος κ. Χριστοφίδης, καὶ νὰ λέγῃ ὅτι καὶ πάλιν ἔξετοξεύθησαν ἐπὶ ἄλλου θέματος κατηγορίαι χωρὶς νὰ ἀποδειχθοῦν.

Τόσον διὰ τὸ παρὸν θέμα δοσον καὶ διὰ τὸ θέμα, τὸ ὅποιον ἡγέρθη προηγουμένως, ἐπαναλαμβάνω ὅτι εἰμαι ἔτοιμος, ἐάν η Βουλὴ δρίσῃ Ἐπιτροπήν, νὰ προθῶ εἰς τὴν κατάθεσιν στοιχείων, διὰ τὰ ὅποια νὰ ἐνημερωθῇ τὸ Σῶμα μετά τὴν ἔξέτασίν των ἀπὸ τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Πραγματικῶς ἔκπλήττομαι διότι τὸ ἀξιότιμον Μέλος τῆς Βουλῆς κ. Χριστοφίδης δὲν ἔχει ὑπ' ὅψιν του τὴν ἐπίσημον δήλωσιν τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως, ή ὅποια ἔξεδόθη μέσω τοῦ Κυθερνητικοῦ Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριῶν, ἐν σχέσει μὲ τὴν καταγγελίαν καὶ τὰς δοθείσας πληροφορίας ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς θαλίτσας μὲ τὰς £70.000 καὶ ἔρχεται σήμερον νὰ τὸ ἀναφέρῃ εἰς διμιλίαν του ἐν σχέσει μὲ τὸ θέμα τῆς Τραπέζης καὶ τὸν κ. Χατζηγρακλέους.

Δὲν πρόκειται, κ. Πρόεδρε, νὰ ἀπαντήσω διὰ τὸ θέμα τοῦ κ. Χατζηγρακλέους, διότι οὐδεμίαν σχέσιν ἔχω μὲ τὸ θέμα ἐκεῖνο. Ἀλλὰ παραπέμπω τὸν κ. Χριστοφίδην εἰς τὴν ἐπίσημον δήλωσιν τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως, δ ὅποιος ἔλεγεν ὅτι ίκανοποιήθη πλήρως ἀπὸ τὰς δοθείσας πληροφορίας καὶ ὅτι θὰ προέβαινεν εἰς τὰς δεούσας ἔξετάσεις διὰ νὰ παρουσιάσῃ ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης τὸν καταγγελθέντα διὰ τὴν θαλίτσαν.

Ἐάν μέχρι σήμερον τὸ θέμα δὲν ἔχῃ προχωρήσει — πρᾶγμα ποὺ δὲν γνωρίζω, ἵσως, ὅμως, νὰ προχωρῇ, διότι γνωρίζω ὅτι ἔληφθησαν καταθέσεις ἐπὶ τοῦ θέματος ἐκείνου καὶ δὲν ἔχει ἀκόμη παρουσιασθῆ ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης — δὲν εἶναι ίδιον μου πταῖσμα κ. Πρόεδρε, οὔτε καὶ ἐπιρρίπτω εὐθύνην εἰς οἰονδήποτε. Οφείλει δὲ ἐκ Λάρνακος συνάδελφος νὰ ἔχῃ ὑπομονὴν καὶ, ὅταν ὀλοκληρωθοῦν αἱ ἀνακρίσεις, τότε ἵσως καὶ δ ἴδιος νὰ ἔκπλαγῃ. “Η ἀς ὑπάγγη εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα διὰ νὰ ἔρωτήσῃ καὶ νὰ πληροφορηθῇ ποὺ εὑρίσκεται τὸ θέμα καὶ ὃς μὴ ἔρχεται νὰ ἀφήνῃ ἀπὸ τὸ Βῆμα τῆς Βουλῆς, εἰς τὸ ἐπίσημον αὐτὸ μέρος, ὑπονοούμενα ὅτι ἔγιναν ἀθάσιμοι καταγγελίαι.

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν εἶναι ίδιόν μας νὰ προσαίνωμεν εἰς ἀθασίμους καταγγελίας ἐναντίον οἰονδήποτε. Εἶναι τοῦτο προνόμιον ἄλλου—τοῦ κ. Χριστοφίδη—δ ὅποιος ἔχρησιμοποιήσε τὸ ἐπίσημον Βῆμα τῆς Βουλῆς διὰ νὰ καταγγείλῃ τὸν ἔντιμον Ὕπουργὸν Ἐσωτερικῶν ὅτι ἔδωσε παρανόμως ἀπαλλαγὴν εἰς νέους, οἱ οποῖοι ἔπρεπε νὰ καταταγοῦν, καὶ μολονότι τὸ Σῶμα ὀλόκληρον συμπεριλαμβανομένου καὶ ἐμοῦ τοῦ ίδιου, τὸν ἐπιέσαμεν καὶ τὸν προεκαλέσαμεν

νὰ δώσῃ τὰ δύναματα ἔκεινων, τοὺς δποίους εἶχεν ὑπ' ὅψιν του καὶ ὑπεσχέθη ὁ
κ. Χριστοφίδης δτὶ θὰ τὰ ἐπαρουσίαζεν ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ, τὰ δύναματα μέχρι σή-
μερον, κ. Πρόεδρε, οὐδεὶς τὰ εἰδεῖ. Παρακαλῶ τὸν κ. Χριστοφίδην νὰ θέσῃ τὰ
ἐν λόγῳ δύναματα ἐνώπιον τοῦ Σώματος, ώς ἐθέσαμεν ήμεῖς τάς καταγγελίας
μας ἐνώπιον τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν νομίζω δτὶ θὰ ἀρχίσωμεν νέαν συζήτησιν τώρα, διότι....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, λυποῦμαι πάρα πολύ, ἀλλὰ θὰ ἀρχίσῃ συζήτησις δεδομένου
δτὶ πάντοτε ὑπάρχει αὐτὸς δ διαξιφισμός.

Ἐν πρώτοις, νὰ ἀρχίσω ἀπὸ τὸ τέλος καὶ κατόπιν νὰ φθάσω εἰς τὸ πρώτον
θέμα, τὸ δποίον ἡρχισα καὶ τὸ δποίον ἀφορᾶ εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀναπτύξεως.

Ἀνεφέρθην παρεμπιπτόντως εἰς τὸ θέμα τῆς Βαλίτσας, διότι ἡ καταγγελία
ἐγένετο κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον καὶ αἱ ἀνακρίσεις ἀκόμη δὲν συνεπληρώθη-
σαν. Οὐδόλως ἐνδιαφέρει οἰονδήποτε ἡ δήλωσις οἰονδήποτε ἀντιπροσώπου δτὶ
εἰναι ἱκανοποιημένος δ Γενικὸς Εἰσαγγελεὺς ἢ οἰοσδήποτε ἄλλος. Ἐκεῖνο, τὸ
δποίον ἐνδιαφέρει, εἰναι ἔαν πράγματι τὰ καταγγελθέντα ἡσαν τεκμηριωμένα—
καὶ ἐφ' δσον κατηγγέλθησαν ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς ἔπειτε νὰ ἡσαν
τεκμηριωμένα—οὕτως, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ καὶ ὑπόθεσις ἐνώπιον δικαστηρίου.

Τὸ δεύτερον θέμα, τὸ θέμα....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ἡθελα νὰ σᾶς διακόψω, ἀλλὰ θὰ ἡθελα νὰ παρατηρήσω δτὶ ἡρχίσατε
μίαν διαμάχην ἀπὸ μίαν ίδικην σας παρατήρησιν, ἡ δποία ἡτο τελείως ἔκτὸς
θέματος. Ὡς πρὸς τὸ ἔαν καὶ κατὰ πόσον τὰ στοιχεῖα, τὰ δποία κατετέθησαν
ἐνώπιον τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως, ἡσαν τεκμηριωμένα, οὐδεὶς Βουλευτής ἔχει
τὸ καθῆκον νὰ παρουσιάσῃ στοιχεῖα μὲ καταθέσεις, ἀλλὰ ἔχει καθῆκον νὰ
δώσῃ εἰς τὸν Γενικὸν Εἰσαγγελέα τάς πληροφορίας, ἐπὶ τῇ θάσει τῶν δποίων
θὰ διεξαχθοῦν αἱ ἔρευναι. Αὐτὸ τὸ θέμα δὲν ἡτο ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἀπόψε.
Δὲν ἡτο πρὸς συζήτησιν κάν. Σεῖς δ τοιος ἔχρησιμοποιήσατε τὴν εὐκαιρίαν
αὐτὴν διὰ νὰ παρενοχλήσετε συνάδελφόν σας. Δὲν μπορεῖ, ὅμως, ἡ Βουλὴ νὰ
ταλαιπωρήται, διότι εἴτε δ ἔνας εἴτε δ ἄλλος συνάδελφος παρενοχλῶν δ προ-
σπαθῶν νὰ παρενοχλήσῃ τὸν συνάδελφόν του κάμνει μίαν ἀστοχὸν παραστή-
ρησιν, μίαν ἀκαίρον παρατήρησιν, μίαν ἔκτὸς θέματος παρατήρησιν, μὲ ἀπο-
τέλεσμα νὰ ταλαιπωρήται ἡ Βουλὴ ἀκούουσα συζήτησεις ἐπὶ θεμάτων, τὰ
δποία δὲν εὔρισκονται ἐνώπιον της. Δὲν εἶμαι διατεθειμένος νὰ δώσω τὸν
λόγον περαιτέρω ἐπὶ τοῦ ίδιου θέματος οὔτε εἰς σᾶς οὔτε εἰς τὸν κ. Σαμψών
καὶ θεωρῶ τὴν συζήτησιν ως λήξασαν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Διὰ τὸ θέμα....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐὰν θέλετε, μπορεῖτε νὰ ἐγγράψετε θέμα ἀθασίμων καταγγελιῶν τοῦ ἐντί-
μου Βουλευτοῦ κ. Σαμψών καὶ νὰ συζήτηθῇ τὸ θέμα. Ἀλλὰ δὲν ἐπιτρέπεται
εἰς μίαν συζήτησιν εἰς τὴν Βουλήν, λόγῳ ὑπανιγμῶν, οἱ δποίοι γίνονται δι' ἄλ-
λα πρόσωπα, νὰ ἐκφεύγωμεν ἐκ τῶν θεμάτων, τὰ δποία ἔχομεν εἰς τὴν Βουλήν
καὶ νὰ συζητῶμεν τάς λεπτομερείας θεμάτων, τὰ δποία δὲν εὔρισκονται ἐπὶ
τῆς ήμερησίας διατάξεως.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Οσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον θέμα, κ. Πρόεδρε, δηλαδὴ τὰ στοιχεῖα, τὰ ὅποια μοῦ ἔζητήθησαν, τὰ Πρακτικά ἥδη ἔξεδόθησαν καὶ ἐγὼ προέβην εἰς δήλωσ. ν— καὶ αὐτὸς εἶναι φανερὸν εἰς τὰ Πρακτικά—ὅτι τὰ στοιχεῖα, τὰ ὅποια ἔχω διὰ τὰ πρόσωπα, εἰς τὰ ὅποια ἔδόθησαν ἀπαλλαγαί..."

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα, ἔντιμε κ. Βουλευτά,

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Αλλά, κ. Πρόεδρε, ἐμὲ μὲν διακόπτετε συνεχῶς. "Οταν οἰσθήποτε ἄλλος Βουλευτής δηλῶ, οὐδέποτε διακόπτεται. "Ἐγὼ διακόπτομαι. 'Ο κ. Σαμψών δηλώσεν εἰς δύο περιπτώσεις καὶ οὐδέποτε διεκόπῃ. Μόλις ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα μου, πρέπει νὰ μὲν διακόψετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διότι εἰσέρχεσθε εἰς λεπτομερείας. 'Ο κ. Σαμψών...

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Απαντῶ κ. Πρόεδρε. Εἶναι ἀληθές ἡ ὅχι ὅτι ἔκαμα δήλωσιν ὅτι θὰ δώσω εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὰ δόνηματα καὶ μοῦ ὑπεδείχθη ἡ νὰ δώσω τὰ δόνηματα ἔδω ἡ νὰ ἐγγράψω θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Εντιμε κ. Βουλευτά, δὲν μποροῦμεν νὰ ἐπανεξετάσωμεν τὰς λεπτομερείας τοῦ θέματος. Σεῖς δὲ ίδιος ἐκάμετε ἔνα ύπαινιγμὸν ἐναντίον τοῦ συναδέλφου σας. 'Εδόθη ἡ εὐκαιρία εἰς τὸν συνάδελφόν σας νὰ ἀπαντήσῃ. Δὲν μποροῦμεν τώρα νὰ ἀρχίσωμεν καὶ νὰ ἐξετάσωμεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς θέμα, τὸ ὅποιον νὰ ἐπεκτείνωμεν εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας ἄλλου συζητηθέντος θέματος. 'Εὰν θέλετε, μπορεῖτε νὰ ἐγγράψετε θέμα.

"Ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ θέματος, τὸ ὅποιον εἰσηγήθητε, δηλαδὴ τοῦ θέματος τῆς Τράπεζης, μποροῦμεν νὰ σᾶς ἀκούσωμεν. 'Αλλὰ δὲν μπορῶ, οὔτε εἶναι ὁρθὸν ἡ δικαιον, νὰ ἀπασχολῶ 35 Βουλευτάς εἰς τὴν Βουλὴν καὶ νὰ ἀναλίσκω τὸν χρόνον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ γίνωνται διαξιφισμοὶ μεταξύ Βουλευτῶν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Ἐγὼ οὐδόλως ἔχω ἀντίρρησιν εἰς τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Χατζηρακλέους, δεδομένου ὅτι πρόκειται νὰ καταθέσῃ εἰς ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπὴν στοιχεῖα, δηλαδὴ τοῦτο, διότι πρόθεσίς μου δὲν εἶναι νὰ ληφθοῦν πειθαρχικά μέτρα ἐναντίον οἰσθήποτε Βουλευτοῦ, ἀλλὰ νὰ διερευνηθοῦν ὡρισμένα θέματα. Δεδομένου δὲ ὅτι εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπὴν θὰ διερευνηθῇ τὸ θέμα καὶ θὰ λάθουν γνῶσιν τούτου καὶ τὰ ὑπόλοιπα Μέλη καὶ δὲν θὰ εἴναι γνωστὸν μόνον εἰς διλόγους, δὲν φέρω οἰσθήποτε ἔνοτασιν εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ καὶ ἀναμένω τὸ πόρισμα καὶ τὴν Ἐκθεσιν τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι, ἐφ' ὅσον καὶ ἡ ίδια ἡ Τράπεζα εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν, τὴν ὅποιαν ἔξεδωσεν, εἰπεν. ὅτι εἶναι ἔτοιμη νὰ καταθέσῃ στοιχεῖα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ἐπειδὴ ἡ Τράπεζα δὲν δικαιοῦται νὰ καταθέσῃ στοιχεῖα ἐντὸς τῆς Βουλῆς παρὰ μόνον μέσω Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, παραπέμπω τὸ θέμα εἰς τὴν Ἐπιτρο-

πήν Οίκονομικῶν, ή δούλως μπορεῖ νὰ ζητήσῃ κατάθεσιν στοιχείων καὶ ἀπὸ τὴν Βουλὴν καὶ ἀπὸ τὴν Τράπεζαν καὶ ἀπὸ τὸν κ. Χατζηρακλέους καὶ ἀπὸ οἰονδή- ποτε ὅλον, δούλως ἐπιθυμεῖ νὰ καταθέσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος ἐνώπιον τῆς.

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, αὐτὸ δῆθελα καὶ εὐχαριστῶ. Ὑποθάλλω, δύμας, τὴν πα- ράκλησιν ὅπως ή ‘Ἐπιτροπὴ Οίκονομικῶν ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ δισχοληθῇ μὲ τὴν ὅλην συζήτησιν, ή δούλως διεξήχθῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Διότι ἐνώπιον τῆς Βου- λῆς διεξήχθῃ ή συζήτησις δὲ’ αὐτὸ τὸ συγκεκριμένον θέμα, διὰ τὸ δούλων χρειά- ζονται καὶ τὰ στοιχεῖα, ἀλλά, ἐπὶ πλέον, ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διεξήχθῃ συζή- τησις καὶ διὰ τὸ θέμα τῆς δῆλης πολιτικῆς τῆς Τραπέζης ‘Αναπτύξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τότε ὅλλάσσει τελείως τὸ θέμα, ἐὰν πρόκειται νὰ συζητηθῇ ή δῆλη πολιτικὴ τῆς Τραπέζης ή συγκεκριμέναι κατηγορίαι. Δὲν νομίζω δὲτι μπορῶ νὰ παρα- πέμψω εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικὴν ‘Ἐπιτροπὴν θέμα νὰ ἔξετάσῃ τὴν πολιτικὴν τῆς Τραπέζης κατὰ γενικὸν τρόπον, ἐκτὸς ἐὰν διεχήγετο συζήτησις εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ή Βουλὴ ἀπεφάσιζε νὰ παραπέμψῃ τὸ θέμα ἐνώπιον ἀρμο- δίας Κοινοθουλευτικῆς ‘Ἐπιτροπῆς.

Εἰς τὸ παρὸν στάδιον, τὸ μόνον τὸ δούλων ὑπάρχει εἶναι δὲτι ἐλέχθῃ δὲτι ὑπάρ- χουν στοιχεῖα, ἐκ τῶν δούλων προκύπτει κακὸς χειρισμὸς τῶν πραγμάτων τῆς Τραπέζης.

‘Ἐπειδὴ δὲν θὰ ἥτο δρθὸν νὰ ἔξετασθοῦν στοιχεῖα ἐνώπιον τοῦ Σώματος δη- μοσίως, προτοῦ ταῦτα κατατεθοῦν εἰς ‘Ἐπιτροπήν, μπορῶ νὰ παραπέμψω τὸ θέμα εἰς ἀρμοδίαν ‘Ἐπιτροπῆς διὰ νὰ κατατεθοῦν τὰ στοιχεῖα καὶ νὰ δοθῇ καὶ εἰς τὴν Τράπεζαν ή εὐκαιρία νὰ ὑποθάλῃ τὰς ἀπαντήσεις τῆς. Ἀλλὰ νο- μίζω δὲτι δὲν θὰ ἥτο δρθῇ διαδικασία νὰ παραπεμφθῇ θέμα νὰ ἔξετάσῃ μία Κοινοθουλευτικὴ ‘Ἐπιτροπὴ τὴν ὅλην πολιτικὴν τῆς Τραπέζης χωρὶς νὰ προϋ- πάρξῃ συζήτησις ή νὰ ὑπάρξουν θέματα πρὸς παραπομπήν.

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Θὰ δῆθελα νὰ ὑπενθυμίσω τὸ Σώμα δὲτι εἰς τὴν ‘Ἐκθε- σιν τῆς ‘Ἐπιτροπῆς Προϋπολογισμοῦ, εἰς τὴν δούλων συνεζήτηθη τὸ θέμα τῆς πολιτικῆς τῆς Τραπέζης, ἔγινεν εἰσήγησις πρὸς τὴν ‘Ἐκτελεστικὴν ‘Εξουσίαν ὅπως μελετήσῃ αὐτὸ τὸ θέμα. Συνεπῶς, προτοῦ ή Κυθέρησις μελετήσῃ τὸ θέμα—ίσως μὲ μίαν ὑπενθύμισιν, εἰς τὴν δούλων θὰ προθῶμεν πρὸς αὐτὴν—συμ- φωνῶ δὲτι δὲν θὰ πρέπει ή ‘Ἐπιτροπὴ Οίκονομικῶν νὰ μελετήσῃ ἐκτὸς ἀπό....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Συγκεκριμένας καταγγελίας θὰ ἡδύνατο νὰ διερευνήσῃ ή ‘Ἐπιτροπή.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ἀλλὰ τώρα δὲν εἶναι τὸ στάδιον, εἰς τὸ δούλων μπορεῖ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν ‘Ἐπιτροπὴν τὸ θέμα τῆς γενικῆς πολιτικῆς.

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινώς δὲν ξω ξυστασιν. 'Αλλά, ἐπειδὴ καὶ ή Τράπεζα εἰς τὴν ἀνακοίνωσίν της ἡσχολήθη μὲ διαφόρων θεμάτων, ώς εἶναι τὸ ἐπιτόκιον, τὸ δόποιον αὕτη λαμβάνει, καὶ ἀναφέρεται εἰς αὐτὴν ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἶναι πλήρως ίκανονοποιημένον διὰ τὴν ἔχεμύθεισαν τῶν ἔργαζομένων κ.λ.π., δηλαδὴ ἐπειδὴ ή Τράπεζα ἡσχολήθη μὲ διαφόρων τὴν διεξαχθεῖσαν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς συζήτησιν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κακῶς ἔπραξε, κατὰ τὴν γνώμην μου, ή Τράπεζα νὰ ἀναφερθῇ εἰς δόλα αὐτὰ τὰ θέματα καὶ κακῶς εἶναι συντεταγμένον καὶ τὸ ἔγγραφόν της. Εἶναι δικαίωμα ὁρισμένων Βουλευτῶν νὰ ἔκφράσουν οἰσοῦδήποτε ἀπόψεις ἐπὶ οἰουδήποτε θέματος. Τὸ τὶ ἔχουν ἔκφράσει δὲν ἀποτελεῖ ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς καὶ, ἐπομένως, εἶναι δικαίωμα οἰουδήποτε Βουλευτοῦ νὰ προσθῇ εἰς κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις ἐπὶ οἰουδήποτε θέματος. Δὲν ἔξητήθη δὲ ἀπὸ τὴν Βουλὴν νὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν κρίσιν της ή πολιτικὴ τῆς Τραπέζης δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς. Μπορεῖ νὰ ἔγινεν εἰσήγησις ἀπὸ ἔνα ἀγορητὴν ή δύο ἀγορητάς. Δὲν ὑπῆρξεν, δῆμως, ἀπόφασις τῆς Βουλῆς, διὰ τῆς ὅποιας νὰ ζητήται νὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Σώματος ή πολιτικὴ, τὴν ὅποιαν ἀκολουθεῖ ή Τράπεζα, καὶ, ἐπομένως, δὲν γεννᾶται θέμα νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς ή πολιτικὴ τῆς Τραπέζης ἐκτὸς ἐάν ἔγινετο πρῶτον συζήτησις εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ή Βουλὴ ἐλάμβανε τοιαύτην ἀπόφασιν.

Ναί· δ. κ. Χατζηηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

'Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κ. Πρόεδρε, ἐάν εἶναι καὶ ή κατάλληλος πρὸς τοῦτο στιγμή, εἰσηγοῦμαι δῆπος ἔγγραφῇ ἐνώπιον τοῦ Σώματος θέμα «Ἡ πολιτικὴ τῆς Τραπέζης 'Αναπτύξεως».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ τὸ εἰσηγηθῆτε κατὰ τὸ πέρας τῆς αὐριανῆς συνεδρίασεως, διότι ή ἡμερησία διάταξις ἀνεκοινώθη ἥδη διὰ τὴν αὐριανήν συνεδρίαν.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Μάλιστα. Εύχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Σαμψών.

Η. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε, δὲν πρόκειται νὰ μακρηγορήσω. Μόνον θὰ ηθελα νὰ σᾶς παρακαλέσω δῆπος εἰς τὴν αὐριανήν συνεδρίασιν ἀρχίσῃ μὲ τὴν εἰσαγωγικὴν δημιύλιαν ή συζήτησις περὶ τῆς ἐπικειμένης ἀπολύσεως τῶν τηλεφωνητριῶν τῆς Σ.Υ.Τ.Α., διότι, κ. Πρόεδρε, ἐπίκειται ή ἀπόλυσίς των καὶ εἶναι πρέπον νὰ ἀρχίσῃ ή συζήτησις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα εἶναι ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ, ἐπομένως, αὔριον θὰ ἀρχίσωμεν τὴν 4ην ἀπογευματινήν ὥραν καὶ θὰ συνεχίσωμεν ἐπὶ πολλάς ὥρας. 'Ἐπομένως, δὲν ξω ἀμφιθοίλιαν ὅτι θὰ καλύψωμεν καὶ τὸ θέμα τοῦτο.

Κηρύσσω τὴν λήξιν τῆς ἔργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

("Ωρα λήξεως : 8.47 μ.μ.)

Οι άκόλουθοι Βουλευταί ύπεγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικήν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζαμπάς Γεώργιος	Ποσκώτης Σταύρος
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ποταμίτης Γιάγκος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Σαββίδης Γεώργιος
Κληρίδης Ξάνθος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κόστης Νίκος	Σαμψών Νίκος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαλλιώτης Γεώργιος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Φράγκος Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηγρακλέους Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηιωάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδούλης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος.
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) "Ερωτήσεις—'Απαντήσεις (Διοικητική προσάρτησις τοῦ χωρίου Μελίνη εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ—Κατασθολὴ τῆς διὰ τὸ ἔτος 1971 ἐπιχορηγήσεως διὰ τοὺς ἀμπελῶνας—Διάσοιεις ὅδοῦ Διερώνας—Λεμεσοῦ μέσω Ἀκρούντας—Μείωσις τῆς συνεισφορᾶς τῶν γεωργῶν διὰ τὴν χρῆσιν γεωργικῶν μηχανημάτων εἰς δρεινάς περιοχάς).
- (2) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Κήπων Ἐσπεριδοειδῶν (Ἐπισκόπησις καὶ Καταγραφὴ) (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972, ἡ ἐπ' αὐτοῦ διεξαχθεῖσα συζήτησις (Η. Χατζηγρακλέους—Μ. Σαββίδης) καὶ ἀπόρρωψις αὐτοῦ, παραπομπὴ δὲ τοῦ βασικοῦ Νόμου εἰς Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς τροποποίησιν τούτου.
- (3) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ("Αρ. 7) τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (4) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Θεατρικοῦ Ὀργανισμοῦ Κύπρου (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (5) Κατάθεσις Νομοσχεδίου καὶ Προτάσεων Νόμων.
- (6) Συνέχισις καὶ λῆξις τῆς συζήτησεως (Αἰμ. Φράγκος—Κ. Παπαδημητρίου—Ν. Κόστης—Ν. Σαμψών—Α. Σωτηριάδης—Η. Χατζηγρακλέους—Γ. Σαββίδης—Φ. Παρασκευαΐδης—Α. Νεοκλέους—Πρόεδρος—Ξ. Κληρίδης—Π. Δημητρίου) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους θέματος «Αἱ ἐπιθληθεῖσαι ἀπὸ πολλῶν ἔτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ἱδιοκτητῶν ἀκινήτου περιουσίας εὑρισκομένης ἐντὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθοῦντος», καὶ συζήτησις ἐπὶ σχετικοῦ ψηφίσματος κατατεθέντος ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών (Πρόεδρος—Ξ. Κληρίδης—Α. Νεοκλέους—Ν. Σαμψών—Φ. Παρασκευαΐδης—Π. Δημητρίου).

- (7) 'Αγορεύσεις Βουλευτῶν (Γ. Μαλλιώτης—Α. Νεοκλέους—Γ. Ποταμίτης—Πρόεδρος—Αἴμ. Μιχαηλίδης) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν κ.κ. Γ. Μαλλιώτη καὶ Α. Νεοκλέους θέματος «Ἡ ἀρνησίς τῆς Κυβερνήσεως νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἀδειαν ἀνορύξεως διατρήσεων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ὁδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ» καὶ ἀπόφασις ὅπως δ. Πρόεδρος τοῦ Σώματος διαβιβάσῃ πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπόψεις τῆς Βουλῆς.

(8) 'Αγορεύσεις Βουλευτῶν (Ε. Παπαϊωάννου—Κ. Χριστοδούλης—Ξ. Κληρίδης—Φ. Παρασκευαΐδης—Α. Νεοκλέους—Γ. Σαββίδης—Π. Δημητρίου—Χρ. Χριστοφίδης—Α. Ζιαρτίδης—Ν. Σαμψών—Κ. Παπαδημητρίου—Α. Φάντης—Η. Χατζηγρακλέους—Πρόεδρος) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ε. Παπαϊωάννου θέματος «Τὸ πρόσθλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης».

ποτε θέλατο, το πλάνο της να απορρίψει την απόφασή της στην περιοχή της Αγρινίου. Η πρώτη πράξη της ήταν η απόφαση να διατηρηθεί ο πολιτικός πληθυσμός, είναι όμως διαφορετικό θέμα. Βιώσιμης ήταν η πρόταση της για την απόφαση της περιοχής της Αγρινίου να διατηρηθεί η παραδοσιακή κατασκευή της κατά τη διάρκεια της περιόδου ανάπτυξης. Η πρόταση της για την απόφαση της περιοχής της Αγρινίου να διατηρηθεί η παραδοσιακή κατασκευή της κατά τη διάρκεια της περιόδου ανάπτυξης ήταν μετατρέπεται σε δύναμη πληθυσμού. Από την πρόταση της για την απόφαση της περιοχής της Αγρινίου να διατηρηθεί η παραδοσιακή κατασκευή της κατά τη διάρκεια της περιόδου ανάπτυξης, προέρχεται η πρόταση της για την απόφαση της περιοχής της Αγρινίου να διατηρηθεί η παραδοσιακή κατασκευή της κατά τη διάρκεια της περιόδου ανάπτυξης.

Τιμή 50 Μίλια

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 19ης ΜΑΐΟΥ 1972

("Ωρα ἐνάρξεως : 4.16 μ.μ.)

(Άρ. 37)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἐνάρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἑντιμοὶ κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Αρχίζομεν μὲ τὸ Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἑντιμοὶ κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 8) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

Θὰ ἀσχοληθῶμεν τώρα μὲ θέματα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

Τὸ πρῶτον θέμα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ εἶναι «Ἡ υπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐπιμονὴ εἰς τὴν προσυπογραφὴν υπὸ τῶν Κυβερνητικῶν Ιατρῶν τῶν υπὸ ιθιωτῶν Ιατρῶν πρὸς δημοσίους υπαλλήλους ἐκδιδομένων πιστοποιητικῶν». Θέμα ἐγγραφέν υπὸ τοῦ ἑντίμου Βουλευτοῦ κ. Χατζηκακοῦ.

"Ο κ. Χατζηκακοῦ ἔχει τὸν λόγον.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κ. Βουλευταί. Συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις, ὅταν δημόσιος υπαλλήλος ἡ ἀστυνομικός ἡ υπάλληλος ἡμικρατικῶν δργανισμῶν ἡ στρατιωτικός ἀσθενήση διφείλει νὰ παρουσιάσῃ πιστοποιητικὸν ἀσθενείας δεικνύον τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας του καὶ τὸν χρόνον ἀπουσίας ἀπὸ τὴν ἐργασίαν του, υπογεγραμμένον υπὸ Κυβερνητικοῦ Ιατροῦ.

Ούδεν πιστοποιητικὸν ὑπογεγραμμένον ὑπὸ Ιδιώτου ἰατροῦ γίνεται ἀποδεκτὸν ἐκτὸς ἐὰν προσυπογραφῇ ὑπὸ Κυθερητικοῦ ἰατροῦ.

Τὸ γεγονός αὐτὸν προκαλεῖ μεγάλην ταλαιπωρίαν εἰς τὰς προαναφερθείσας τάξεις τῶν ἀσθενῶν.

Διὰ νὰ προτιμήσῃ ὁ ἀσθενῆς νὰ τύχῃ πολυδαπάνου ιδιωτικῆς περιθάλψεως ἀντὶ νὰ ὑποβληθῇ εἰς Κρατικὴν περίθαλψιν δωρεάν, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κάποιος λόγος, ἀλλὰ αὐτὸν δὲν εἶναι τῆς παρούσης συζητήσεως.

"Ολοὶ οἱ ιδιώταις ιατροὶ εἶναι ἔγγεγραμμένοι εἰς τὸ Ἰατρικὸν Μητρῶον, ἀπὸ τὸ δποίον δύνανται νὰ διαγραφοῦν διὰ τρεῖς λόγους :

(1) Δι' ἀτιμωτικὴν ἐπαγγελματικὴν συμπεριφοράν.

(2) Διὰ διαφήμισιν· καὶ

(3) διὰ φευδῆ πιστοποίησιν.

Καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἐπαγγελματικὴ τάξις ὅσον ἀφορᾷ τὴν φευδῆ πιστοποίησιν ἔξασφαλίζεται διὰ τῆς ἀμέσου διαγραφῆς τοῦ ιατροῦ ἀπὸ τὸ Μητρῶον, δὲν ὅλεπτω τὸν λόγον διατὶ ἡ Κυθερητικὴς νὰ ἀποδέχεται μόνον τὰ πιστοποιητικὰ τῶν Κυθερητικῶν ιατρῶν.

Ἡ ταλαιπωρία, τὴν δποίαν προκαλεῖ ἡ ἐμμονὴ αὐτὴ τῆς Κυθερητικῆς, εἶναι τεραστία.

"Ἄς ἀναφέρωμεν ἔνα παράδειγμα. "Ἐνας πτωχὸς ἀγροφύλαξ ὑφίσταται ἔνα ἀτύχημα καὶ ἀποφασίζει νὰ τύχῃ ιδιωτικῆς περιθάλψεως. Ἐκδίδεται πιστοποιητικὸν ἀπὸ Ιδιώτην ιατρόν, τὸ δποίον πρέπει νὰ προσυπογραφῇ ἀπὸ Κυθερητικὸν ιατρὸν διὰ νὰ εἶναι ἔγκυρον. "Ἄς υποθέσωμεν ὅτι ὁ ἀγροφύλαξ αὐτὸς ἔχει πολλαπλὰ κατάγματα καὶ εἶναι περιθεθλημένος μὲ γύψον. Ὁ ἀσθενῆς αὐτός, υποθασταζόμενος ὑπὸ πολλῶν συγγενῶν, παρουσιάζεται εἰς τὸ πλησέστερον Κυθερητικὸν Νοσοκομεῖον διὰ προσυπογραφὴν τοῦ πιστοποιητικοῦ του.

Τὸν ὅλεπτει εἰς τὰ ἔξωτερικὰ ιατρεῖα ὁ ἄρτι ἀποφοιτήσας ιατρός, ὁ δποίος φυσικὰ τὸν παραπέμπει εἰς τὸν εἰδικὸν. Ἀλλὰ σπανίως τυγχάνει ὁ εἰδικός νὰ ἔξετάζῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ὁ ἀσθενῆς ἐπιστρέφει εἰς τὸ χωρίον του καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὸ νοσοκομεῖον τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν δποίαν ἔξετάζει ὁ εἰδικός. Ἀλλὰ ὁ εἰδικός ἔτυχε νὰ ἀσθενήσῃ καὶ ἀπουσιάζει. Πάλιν ὁ ἀσθενῆς ἐπιστρέφει εἰς τὸ χωρίον του καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὸ νοσοκομεῖον κατὰ τὴν ἐπομένην ἡμέραν, κατὰ τὴν δποίαν ἔξετάζει ὁ εἰδικός. Ἀλλὰ καὶ τὴν φοράν αὐτὴν ἴσως νὰ ἀπουσιάζῃ ὁ εἰδικός, ἴσως δι' ἐπειγούσης φύσεως ἐγχείρησιν.

Μήπως εἶναι ἀναγκαία ἡ ταλαιπωρία αὐτή, κ. Πρόεδρε;

Εἶναι ἀπὸ νομικῆς ἀπόφεως ἀπαράδεκτον διὰ τὸν Κυθερητικὸν ιατρὸν νὰ προσυπογράψῃ τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ ιδιώτου ιατροῦ χωρὶς νὰ ἴδῃ τὸν ἀσθενῆ. Ἐάν δὲ τοῦτο ἐπετρέπετο καὶ διὰ Κυθερητικὸς ιατρὸς ὑπέγραφεν δλατά τὰ προσκομιζόμενα πιστοποιητικά, δὲν θὰ ὑπῆρχε λόγος διὰ προσυπογραφῆς. Ἐάν διὰ Κυθερητικὸς ιατρὸς ὑπογράψῃ πιστοποιητικὸν χωρὶς νὰ ἴδῃ τὸν ἀσθενῆ, δύναται νὰ κατήγορηθῇ διὰ φευδῆ πιστοποίησιν.

"Ἄς υποθέσωμεν ὅτι ὁ εἰδικός ὅλεπτει ἔνα ἀσθενῆ μὲ γύψον. Ὁ ιατρὸς αὐτὸς δοφείλει, διὰ νὰ εἶναι νομικῶς κατωχυρωμένος, νὰ ὑποβάλῃ τὸν ἀσθενῆ εἰς ἀκτινολογικὴν ἔξέτασιν διὰ νὰ ἐπιθεσιάσῃ τὴν πάθησιν. Αὐτὸν ὑποβάλλει τὸν ἀσθενῆ εἰς μίαν ἀναγκαίαν καρκινογόνον ἀκτινοθολίαν, σπαταλᾶς χρήματα τοῦ δημοσίου καθὼς καὶ τὸν χρόνον τῶν Κυθερητικῶν ιατρῶν καὶ τοῦ παραϊατρικοῦ προσωπικοῦ.

Καὶ τὶ συμβαίνει, ἐάν ἡ ἀσθένεια τοῦ ἀσθενοῦς εἶναι τοιαύτης φύσεως δύστε νὰ μὴν ἐμφαίνεται εἰς τὴν ἀκτινογραφίαν;

Πρὸ κατροῦ ἡ κ. ντοποίησα τὸ κάτω ἀκρον ἐνὸς στρατιώτου διὰ ρῆξιν τῶν συνδέσμων τῆς ποδοκνημικῆς ἀρθρώσεως. Ὁ ἀσθενῆς αὐτὸς προσῆλθεν εἰς Κυθερητικὸν ιατρὸν τοῦ νοσοκομείου μιᾶς τῶν πόλεων.

Ο Ιατρός τὸν παρέπεμψεν εἰς τὸν ὑπεύθυνον ἀνώτερον λειτουργόν, δ ὅποιος, ἀφοῦ ὑπέθαλε τὸν ἀσθενῆ εἰς ἀκτινολογικὴν ἔξέτασιν καὶ δὲν διεπίστωσε κάταγμα, διέταξε τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ γύψου καὶ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἀσθενοῦς εἰς τὴν μονάδα του. Εἰς οἰκτρὸν κατάστασιν καὶ μὲν ἀνεπανόρθωτον ζημίαν ἐπανῆλθεν εἰς ἐμὲ δ ἀσθενῆς μετὰ πενθήμερον, μόλις δὲ καὶ μετὰ δυσκολίας κατώρθωσα νὰ συγκρατηθῶ ἀπὸ τοῦ νὰ παροτρύνω τὸν ἀσθενῆ νὰ προθῇ εἰς μήνυσιν τοῦ Ιατροῦ καὶ τῆς Κυθερήσεως δι' ἀποζημιώσεις.

Ἄλλα καὶ ἀσχέτως τῆς ταλαιπωρίας τοῦ ἀσθενοῦς εἶνα προσβλητικὸν καὶ ἀπαράδεκτον δι' ἔνα ίδιωτην Ιατρὸν μὲν πολυετῆ πεῖραν νὰ παραπέμπῃ τοὺς ἀσθενεῖς του καὶ τὰ πιστοποιητικά του εἰς νεαρούς Κυθερητικούς Ιατρούς μὲν ὑποδεεστέραν, πολλάκις, ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν δι' ἐπιθεσθαίωσιν καὶ προσυπογραφήν. Ὡς Βουλευτής ποιοῦμαι ἔκκλησιν πρὸς τοὺς ἀρμοδίους ὅπως ἀπαλλάξουν τὰς προαναφερθείσας τάξεις τοῦ λαοῦ ἀπὸ αὐτὴν τὴν μὴ ἀναγκαίαν ταλαιπωρίαν.

Ως ίδιωτης Ιατρὸς ποιοῦμαι ἔκκλησιν πρὸς τοὺς ἀρμοδίους νὰ μᾶς ἀπαλλάξουν ἀπὸ αὐτὴν τὴν ταπείνωσιν.

Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὅποιαν αἱ εἰσηγήσεις μας δὲν θὰ γίνουν ἀποδεκταί, οἱ ίδιωται Ιατροί θὰ ἀντιδράσουν καὶ δὲν θὰ ἥπτο εὔχαριστον νὰ στερήσωμεν τὰς ἐν λόγῳ τάξεις τῶν ὑπηρεσιῶν μας. Ἐάν δὲ ἀναγκασθῶμεν νὰ τὸ πράξωμεν, τὴν εὐθύνην θὰ φέρῃ ἀκεραίαν ή Κυθέρησις.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν ἄλλοι ὅμιληται ἐπὶ τοῦ ίδιου θέματος;

Ο. κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Εἶναι γεγονός ἀναμφισθῆτον δι τοι μεγάλος ἀριθμὸς δημοσίων ὑπαλλήλων, δικαιουμένων δωρεάν Ιατρικῆς περιθάλψεως, καταφεύγουν εἰς ίδιωτας Ιατρούς.

Ως πρὸς τὸ θέμα τῆς προσυπογραφῆς τοῦ Ιατρικοῦ πιστοποιητικοῦ, τὸ ὅποιον ἔθιεν ὁ συνάδελφος κ. Χατζῆκακοῦ, προσυπογράφομεν καὶ ἡμεῖς δι τοῦ πρέπει τὸ Ιατρικὸν πιστοποιητικόν νὰ προσυπογράφεται ἀπὸ τοὺς Κυθερητικούς Ιατρούς. Δὲν προτίθεμαι νὰ ἐπαναλάβω τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὅποια ἀνέφερεν δ ἔντιμος κύριος συνάδελφος, ἄλλα δι τὸ ὑποβάλω μόνον εἰσήγησιν ὅπως τὸ θέμα τοῦτο, ὡς τὸ ἀνέλυσεν δ. κ. Χατζῆκακοῦ, παραπεμφῆ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Ὅγείας καὶ Ἐσωτερικῶν οὕτως, ὡστε μεταξὺ τούτων καὶ τῶν ἀρμοδίων νὰ συζητηθῇ τὸ δόλον θέμα καὶ νὰ εὑρεθῇ λύσις τοιαύτη, ὡστε τὰ ἐκδιδόμενα ὑπὸ ίδιωτικῶν Ιατρῶν πιστοποιητικά νὰ είναι ἔγκυρα καὶ νὰ μὴν ὑπάλληλωνται εἰς περαιτέρω ταλαιπωρίαν οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι οἱ καταφεύγοντες εἰς ίδιωτικούς Ιατρούς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν ἄλλοι ὅμιληται ἐπὶ τοῦ ίδιου θέματος;

Ο. κ. Σωτηριάδης.

Α. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Εἶναι γεγονός δι τοι ἡμεῖς οἱ Ιατροί εἰς τὸ ζήτημα τῶν πιστοποιητικῶν συχνάκις εύρισκόμεθα εἰς μειονεκτικὴν θέσιν ἐν σχέσει πρὸς τοὺς Κυθερητικούς Ιατρούς.

Νομίζομεν ότι ή δυσμενής αύτή διάκρισις είς θάρος τῶν ιδιωτικῶν Ιατρῶν είναι ἀδικος καὶ ἀπαράδεκτος, διότι δεικνύει, ἐὰν δχι περιφρόνησιν πρὸς τοὺς ιδιωτικούς Ιατρούς, μίαν ἔλλειψιν, τούλαχιστον, ἐμπιστοσύνης πρὸς αὐτούς. Καὶ ἐξηγοῦμαι διατί :

Γίνεται π.χ. ἔνα δυστύχημα. Ἡ ἀστυνομία ὑποχρεωτικῶς ζητεῖ ἔνα πιστοποιητικὸν ἀπὸ Κυθερητικὸν Ιατρόν. Δὲν ἀναγνωρίζει τὸ πιστοποιητικόν, τὸ δόποιον ἐκδίδει ιδιωτικὸς Ιατρός, ἐὰν δὲ τὸ ἀναγνωρίσῃ, τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὸν Κυθερητικὸν Ιατρόν. Ἀσθενεῖ ἔνας δημόσιος ὑπάλληλος ἡ ἔνας ἀστυνομικός. Ἀπαραιτήτως πρέπει τὸ πιστοποιητικόν, ποὺ θὰ προσκομίσῃ, νὰ εἶναι ἀπὸ Κυθερητικὸν Ιατρόν, οὐχὶ ἀπὸ ιδιωτικὸν Ιατρόν. Ἐὰν εἶναι ἀπὸ ιδιωτικὸν Ιατρόν, πρέπει πάλιν νὰ σταλῇ πρὸς πιστοποίησιν, πρὸς ἐπιβεβαίωσιν καὶ ὑπογραφὴν ἀπὸ τὸν Κυθερητικὸν Ιατρόν. Χρειάζεται ἔνας ἐκπαιδευτικός, εἴτε διδάσκαλος εἴτε καθηγητής, μίαν ἄδειαν λόγω ἀσθενείας. Ἀπαραιτήτως πρέπει τὸ πιστοποιητικόν νὰ προέρχεται ἀπὸ Κυθερητικὸν Ιατρόν. Ἐὰν τυχὸν ὁ καθηγητής ἡ ὁ διδάσκαλος νοσηλεύεται ἀπὸ ιδιωτικὸν Ιατρόν, δὲν εἶναι ἀρκετὸν τὸ πιστοποιητικόν τοῦ ιδιωτικοῦ Ιατροῦ, ἐὰν δὲν ἐπιβεβαιωθῇ καὶ δὲν ὑπογραφῇ ἀπὸ Κυθερητικὸν Ιατρόν.

Συμφώνως πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας νόμους καὶ κανονισμούς δῆλοι οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀστυνομικοὶ καὶ ἐκπαιδευτικοὶ πρέπει νὰ παρουσιάζουν πιστοποιητικὰ Κυθερητικῶν Ιατρῶν. Ἐάν παρουσιάσουν πιστοποιητικὸν ἀπὸ ιδιωτικὸν Ιατρόν, τοῦτο, ὅπως εἴπα, δὲν ἀναγνωρίζεται. Πρέπει ὅπωσδήποτε ὁ ἀσθενής νὰ σταλῇ εἰς τὸ Κυθερητικὸν Νοσοκομεῖον διὰ νὰ προσυπογράψῃ τὸ πιστοποιητικὸν Κυθερητικὸς Ιατρὸς καὶ τοιουτοτρόπως νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ ἡ "Υπρεσία". Αὐτὸ διπλωδήποτε δημιουργεῖ δυσφορίαν καὶ ταλαιπωρίαν διὰ τὸν ἀσθενῆ. Ἀλλὰ ἡς ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τὴν ταλαιπωρίαν καὶ τὴν δυσφορίαν ποὺ δημιουργεῖται εἰς τὸν ἀσθενῆ. Τὸ σοθαρώτερον ζήτημα εἶναι ἡ θέσις, εἰς τὴν διπλανὴν τοποθετεῖται ὁ ιδιωτικὸς Ιατρὸς ιδιαιτέρως δσάκις οὗτος τυγχάνει Ιατρὸς δοκιμασμένος καὶ πεπειραμένος μὲ πολυετῇ πείρᾳ, δταν τὸ πιστοποιητικόν του ἀποστέλλεται διὰ νὰ ἐπιβεβαιωθῇ ἀπὸ ἔνα νεαρὸν συνάδελφόν του. Βεβαίως δὲ νεαρὸς συνάδελφος τοῦ Νοσοκομείου διπλωδήποτε θὰ ἔγκρινῃ καὶ ἔγκρινει συνήθως τὸ πιστοποιητικόν τοῦ ιδιωτικοῦ Ιατροῦ. Ἀλλὰ ὑπάρχει ἔνα «διατί» ἐφ' ὃσον θὰ ἔγκρινῃ τὸ πιστοποιητικὸν δ Κυθερητικὸς Ιατρὸς διατί νὰ ὑποθάλλεται ὁ ἀσθενής εἰς αὐτὴν τὴν ταλαιπωρίαν καὶ νὰ τὸν στέλλωμεν διὰ νὰ ἐπιβεβαιωθῇ τὸ πιστοποιητικόν ἀπὸ τὸν Κυθερητικὸν Ιατρόν; Αὐτὸ τὸ «διατί» εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ἀποτελεῖ τὴν πέτραν τοῦ σκανδάλου, ἐκεῖνο ποὺ ἀποτελεῖ τὴν αἰτίαν διὰ νὰ ἀνησυχοῦμεν καὶ νὰ δυσφοροῦμεν ἡμεῖς οἱ ιδιωτικοὶ Ιατροί.

Νομίζομεν ότι δὲν εὔσταθοιν οἱ διάφοροι Ισχυρισμοὶ καὶ δικαιολογίαι τῆς Κυθερητικῆς πλευρᾶς ότι δῆθεν οἱ ιδιωτικοὶ Ιατροί εὐκόλως παραχωροῦν πιστοποιητικά ἀσθενείας, ότι δῆθεν δωροδοκοῦνται εὐκόλωτερον, ότι ἔχουν περισσότερας εύνοιας καὶ ότι μεροληπτοῦν. Αὐτά, νομίζω, δὲν εὔσταθοιν σήμερον, διότι τὰ ίδια μποροῦμεν νὰ εἴπωμεν καὶ διὰ τοὺς Κυθερητικούς Ιατρούς, ότι μπορεῖ νὰ ἔχουν τὰς εύνοιας τῶν καὶ τὰς μεροληψίας τῶν. Ἐπομένως δὲν μποροῦμεν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Οπως ἐπροχώρησε τὸ ἔντιμον Μέλος εἶναι ως ἐὰν νὰ δωροδοκοῦνται καὶ οἱ Κυθερητικοὶ Ιατροί, ἀλλὰ εἶναι εὐκολωτέρα ἡ δωροδοκία τῶν ιδιωτῶν.

(Γέλωτες)

Α. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ :

"Ισως νὰ ὑπῆρξαν μερικαὶ περιπτώσεις, κύριε Πρόεδρε, μεμονωμέναι πάντως περιπτώσεις, κατὰ τὰς διπλανὰς μερικοὶ ιδιωτικοὶ Ιατροὶ ίσως νὰ ἐμεροληπτησαν. Δὲν ἀμφισθητοῦμεν τοῦτο. Κατὰ τὸν ίδιον τρόπον μπορεῖ νὰ ὑπάρξουν

καὶ μερικοὶ Κυθερητικοὶ ἰατροί, οἱ δποῖοι νὰ μεροληπτήσουν. "Ομως, δὲν εἶναι ἔδω τὸ ζήτημα. Τὸ ζήτημα εἶναι ὅτι σήμερον, ἐάν ἔνας ἰατρός, εἴτε Κυθερητικός εἴτε ίδιωτικός, μεροληπτήσῃ, ὑπάρχουν τὰ κατάλληλα Τμῆματα, ὑπάρχουν αἱ ἀρμόδιαι Ἀρχαί, αἱ δποῖαι δύνανται νὰ διερευνήσουν κατὰ πόσον τὰ πιστοποιητικὰ ἔχονται ἀληθείας.

Σήμερον οἱ πλεῖστοι τῶν ἰατρῶν, τόσον τῶν Κυθερητικῶν δσον καὶ τῶν ίδιωτικῶν, ἔκτελοῦν τὴν ἐργασίαν τῶν τιμίων καὶ εὔσυνειδήτως, ἐάν δὲ ὑπῆρχαν μερικοὶ περιπτώσεις κατὰ τὰς δποῖας ἔγινε κάποια ὑπερβολὴ εἰς τὴν χορήγησιν καὶ τὴν ἐπίδοσιν πιστοποιητικοῦ, νομίζω ὅτι αἱ περιπτώσεις αὐταὶ εἶναι ἐλάχισται καὶ ἀμελητέαι. "Αλλωστε, δπως εἴπα, ὑπάρχουν αἱ ἀρμόδιαι Ἀρχαί, εἰς τὰς δποῖας μποροῦν νὰ παραπεμφθοῦν τὰ πιστοποιητικὰ αὐτὰ διὰ πιστοποίησιν καὶ διερεύησιν. Περὶ πλέον, εἰς δλας τὰς ἰατρικὰς δεοντολογίας ὑπάρχουν Κανονισμοί, ποὺ ἀπαγορεύουν εἰς οιονδήποτε ἰατρὸν νὰ ἐκδίδῃ πιστοποιητικὸν χαριστικόν. Σήμερον, ἐπίσης, ἐκτὸς τῶν ἀρμόδιων Ἀρχῶν, ὑπάρχουν καὶ οἱ ἰατρικοὶ Σύλλογοι, καὶ τὰ Πειθαρχικὰ Συμβούλια, εἰς τὰ δποῖα μποροῦν νὰ παραπεμφθοῦν αἱ περιπτώσεις ἔκειναι, διὰ τὰς δποῖας ὑπάρχει ὑπόνοια ἡ ὑποψία ὅτι εἰς αὐτὰς ἔχει ἐπιδειχθῆ κάποια εὑνοία.

Βεθαίως, ίσως νὰ παρατηρῶνται ἐνίστε μερικαὶ διχογνωμίαι μεταξὺ τῶν ἰατρῶν, διχογνωμίαι τόσον μεταξὺ τῶν ίδιωτικῶν δσον καὶ μεταξὺ τῶν Κυθερητικῶν ἰατρῶν. Αὐταὶ, βεθαίως, δφείλονται εἰς διαφορὰς ἀντιλήψεων, εἰς διαφορετικὴν πείραν. "Αλλωστε δι' αὐτὸν τὸν λόγον ὑπάρχουν καὶ τὰ ἰατροσυμβούλια. Διατί, λοιπόν, νὰ ὑπάρχῃ αὐτὴ ἡ δυσμενής διάκρισις εἰς θάρος τῶν ίδιωτικῶν ἰατρῶν; Μὲ τὴν διάκρισιν αὐτὴν νομίζομεν ὅτι ὁ ίδιωτικὸς ἰατρὸς τίθεται εἰς μίαν πολὺ χαμηλὴν θέσιν, εἰς μίαν πολὺ ταπεινωτικὴν καὶ ἔξευτελιστικὴν θέσιν, διότι μὲ τὴν διάκρισιν αὐτὴν θίγεται τόσον τὸ κύρος δσον καὶ ἡ δξιοπρέπεια τοῦ ἰατροῦ τόσον ὡς ἀνθρώπου δσον καὶ ὡς ἐπιστήμονος.

"Ἐπίσης, ἐν ὅψει τῆς μειονεκτικῆς αὐτῆς θέσεως, εἰς τὴν δποίαν θέτομεν τὸν ίδιωτικὸν ἰατρὸν, θίγομεν ἡ μᾶλλον όλαπτομεν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ ἀπαγγελματικὴν του σταδιοδρομίαν, διότι τὸν θέτομεν πάντοτε εἰς μοῖραν κατωτέραν τῆς τοῦ Κυθερητικοῦ ἰατροῦ.

Δι' δλους, λοιπόν, αὐτοὺς τοὺς λόγους νομίζω ὅτι ἡ διάκρισις αὐτὴ εἰς τὸ ζήτημα τῶν πιστοποιητικῶν καὶ τῶν Ἐκθέσεων μεταξὺ Κυθερητικῶν καὶ ίδιωτικῶν ἰατρῶν ἀποτελεῖ δυσμενή διάκρισιν εἰς θάρος τῶν ίδιωτικῶν ἰατρῶν, ἡ δποία πρέπει ὅπωσδήποτε νὰ καταργηθῇ διὰ νὰ μὴ τίθεται ὁ ίδιωτικὸς ἰατρὸς εἰς μειονεκτικὴν θέσιν ἔναντι τοῦ Κυθερητικοῦ ἰατροῦ.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ ἐπὶ τοῦ ιδίου θέματος;

"Ἐφ" δσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ ἐπὶ τοῦ ιδίου θέματος, ἡ συζήτησις τοῦ θέματος θεωρεῖται λήξασσα.

"Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

Προηγουμένως ὁ ἔντιμος Βουλευτής κ. Χριστοφίδης εἰσηγήθη τὴν παραπομπὴν τοῦ θέματος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ὅγειας καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ τὸ μελετήσουν καὶ ἀποφανθοῦν κατὰ πόσον ἡ κατάστασις αὐτὴ εἶναι παραδεκτὴ ἡ ἀπαράδεκτος, συμφωνῶ δέ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ θέμα εἶναι ἀρκετὰ σοβαρὸν διὰ τὸν ίδιωτην ἰατρὸν καὶ ἐπειδὴ ὁ ἰατρικὸς Σύλλογος ἔχει πολλάκις προσθῇ εἰς παραστάσεις διὰ νὰ διορθωθῇ αὐτὴ ἡ κατάστασις πλήν, ὅμως, ἀνευ ἀποτελέσματος, θὰ εἰσηγούμην καὶ ἐγὼ τὴν παραπομπὴν τοῦ θέματος εἰς τὰς δύο Ἐπιτροπὰς πρὸς μελέτην.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Φράγκος.

ΑΙΜ. ΦΡΑΓΚΟΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν Өλέπω οίονδήποτε λόγον διατί τὸ θέμα τοῦτο νὰ ἔξετασθῇ ὑπὸ οἰασδήποτε Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Είναι καθαρῶς θέμα δρων ἐργασίας τῆς ἐργοδοτούσης Κυβερνήσεως καὶ νομίζω ὅτι ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα καθ’ οίονδήποτε τρόπον νὰ ὑποδείξωμεν ἀλλαγὴν αὐτῶν τῶν δρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ὅτι αὐτή ἡ κατάστασις ὑπάρχει μόνον εἰς Κύπρον. Εἰς δλας τάς δλας χώρας πιστοποιητικὸν ἐκδοθὲν ὑπὸ οἰουδήποτε ἄλλου Ιατροῦ γίνεται ἀποδεκτόν. Καὶ ἐδῶ εἰς τὴν Κύπρον, καὶ αὐτή ἀκόμη ἡ Τουρκοκυπριακὴ ἡγεσία, παρ’ δλην τὴν ἀδιαλλαξίαν τῆς, ἀποδέχεται τὰ πιστοποιητικὰ τῶν ιδιωτῶν Ιατρῶν. Τὸ ίδιον συμβαίνει καὶ μὲ τάς βάσεις Δεκελείας, δὲν Өλέπω δὲ τὸν λόγον διατί ἡ ιδικὴ μας Κυβέρνησις νὰ μὴν ἀποδέχεται τὰ πιστοποιητικὰ τῶν ιδιωτικῶν Ιατρῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἔξετάζω τὴν ούσιαν τοῦ ζητήματος, ἀλλὰ τὸ τὶ θὰ προσφέρῃ ἡ Ἐπιτροπή. Αἱ ἀπόψεις εἶναι γνωσταὶ καὶ ἔχουν τεθῆ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

Τώρα, κατὰ πόσον ἡ Κυβέρνησις θὰ ἀσπασθῇ τὰς ἀπόψεις αὐτάς, ἡ δχι, εἶναι δλλο θέμα. Δὲν ἀντιλαμβάνομαι, δμως, τὶ ἔχει νὰ ἔξετάζῃ ἡ Ἐπιτροπή. Τοῦτο εἶναι θέμα μιᾶς ἀπλῆς ἀποφάσεως ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως κατὰ πόσον θὰ δέχεται τὰ πιστοποιητικὰ ιδιωτικῶν Ιατρῶν. Ἡ ἐπιχειρηματολογία ἐπὶ τῶν λόγων, διὰ τοὺς ὅποιους αὐτὴ πρέπει νὰ τὰ δέχεται, ἔχει ἀναπτυχθῆ ἐνώπιον τοῦ Σώματος καὶ δὲν ἀντιλαμβάνομαι ποιάν πτυχὴν θὰ διερευνήσῃ ἡ Ἐπιτροπή.

Προσωπικῶς ούδεμίαν ἔνστασιν ἔχω νὰ παραπέμψω τὸ θέμα εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἀλλὰ πέραν τῶν ἀπόψεων, αἱ ὅποιαι ἔχουν ἡδη ἐκφρασθῆ ἐδῶ, δὲν φαντάζομαι ὅτι θὰ ὑπάρξουν ἄλλαι, αἱ ὅποιαι θὰ ἐκφρασθοῦν εἰς τὴν Ἐπιτροπήν.

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

‘Αξιότιμε κ. Πρόεδρε. Ἐπειδὴ ἡδη ἔχουν ἐκφρασθῆ καὶ ἀντίθετοι ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπόψεις πέραν τῶν ἀπόψεων τῶν ἐκφρασθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἐγγράφαντος τὸ θέμα Βουλευτοῦ, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ συλληγορήσω ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου κ. Χατζηκακοῦ καὶ νὰ ὑποθάλω τὴν ἔξῆς παρακλησιν :

Πέραν τῶν δσων ἔχουν ἀναπτυχθῆ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ὅτι δ ἰατρὸς ὑπέχει νομικὴν καὶ ἄλλας ποινικὰς εὐθύνας, δταν δώσῃ ψευδῆ πιστοποίησιν, ὑπάρχει, κ. Πρόεδρε, κατὶ πολὺ σοθαρόν, σοθαρώτατον, καὶ αὐτὸ ἀκριθῶς εἶναι τὸ θέμα τοῦ δρκου τοῦ Ιατροῦ. Ἡ σχέσις τοῦ Ιατροῦ πρὸς τὸν ἀσθενῆ εἶναι ιδιότυπος καὶ ἐντάσσεται εἰς τὸ λειτούργημα, τὸ δποῖον δ ἰατρὸς ἀσκεῖ πρωτίστως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δρκου, τὸν δποῖον ἔχει δώσει καὶ δ ὅποιος διαλαμβάνει καὶ τὴν φράσιν «Ομνυμί ‘Απόλι λωνα Ιατρόν, καὶ Ἀσκληπιόν καὶ Ὅγειον καὶ Πανάκειαν, καὶ θεοὺς πάντας τε καὶ πάσας, ἵστορας ποιεύμενος ἐπιτελέα ποιήσειν κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμήν».

Δηλαδή, άξιότιμε κ. Πρόεδρε, ό λατρός τά κατά τὴν κρίσιν του ἐπιτελέα, δηλαδή ὡφέλιμα διὰ τὸ συμφέρον τοῦ ἀσθενοῦς του πράττει. Καὶ εἶναι αὐτὸς ἀκριθῶς ἔκεινο, τὸ ὅποιον κυρίως δεσμεύει τὸν λατρόν ἔναντι τοῦ ἀσθενοῦς του.

Διὰ ταῦτα νομίζω ὅτι συμφωνῶ ἀπολύτως ὅτι ἡ δυσμενῆς αὐτῆς διάκρισις δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα ἀπλῶν δρῶν ἐργασίας τοῦ ἐργοδοτουμένου λατροῦ, τοῦ Κυθερητικοῦ, εἰς τὸν ἐργοδότην του, ἢτοι τὴν Κυθέρηντικην—καὶ τοῦτο δὸσον ἀφορᾶ τοὺς Κυθερητικοὺς λατρούς—ἀλλ᾽ ἀποτελεῖ μείωσιν τῆς ιδιότητος τοῦ λατροῦ καὶ τοῦ ὑψηλοῦ του λειτουργήματος πρὸς τὴν κοινωνίαν.

‘Ως ἐκ τούτου, κ. Πρόεδρε, διὰ νὰ μὴ μακρηγορήσω, ὑποθάλλω τὴν ἔξῆς πρότασιν πρὸς τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς:

Βεβαίως ἀντιλαμβάνομαι καὶ ἔγὼ ἀπολύτως σαφῶς ὅτι οὐδένα χρήσιμον σκοπὸν θὰ ἔχει πρετήσῃ ἢ παραπομπὴ τοῦ θέματος αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ‘Υγείας διὰ νὰ ἔκφερῃ αὐτῇ οἰανδήποτε γρώμην ἢ κρίσιν ἐπ' αὐτοῦ. Τὰ στοιχεῖα εἶναι κατατεθειμένα καὶ ἔχουν ἥδη ἀναπτυχθῆ. Ἡ παράκλησις, δῆμος, τὴν ὁποίαν θὰ ἥθελα νὰ ὑποθάλλω πρὸς τὸ Σῶμα, εἶναι δπως ἡ Βουλὴ αὐτὴ ἐνώση τὴν φωνὴν τῆς μὲ τὴν φωνὴν τοῦ ὑποθαλάστος τὸ φήμισμα συναδέλφου δπως ἡ Κυθέρηντικης παύση τοῦ λοιποῦ νὰ κάμηνη τὴν δυσμενῆ αὐτῆς διάκρισιν καὶ σπεύση νὰ τροποποιήσῃ ἀκριθῶς ἔκεινον τὸν κανονισμόν, ὁ ὅποιος θεωρεῖ ὃς ἀπαράδεκτα τὰ πιστοποιητικὰ τῶν ιδιωτικῶν λατρῶν, οἱ ὅποιοι ἀσκοῦν τὸ δόσον ὑψηλὸν λειτουργῆμα τοῦ λατροῦ.

Εύχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν νομίζω ὅτι κατετέθη φήμισμα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ, ἐπομένως, δὲν μπορῶ νὰ διατιθάσω οἰονδήποτε φήμισμα.

‘Ο κ. Ποταμίτης,

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

‘Απὸ τῆς θέσεώς μου, κ. Πρόεδρε.

‘Αντιλαμβάνομαι ὅτι ὁ φίλος συνάδελφος λατρὸς κ. Παρασκευαΐδης ἔθασισε τὸ ἐπιχείρημά του μᾶλλον ἐπὶ τοῦ ὅτι ὁ λατρὸς δίδει ἔνα δρκον καὶ, ἐάν δὲν ἀποτῶμαι, οὗτος ἀνέφερε τὸ »Ομνυμι 'Ασκληπιόν...».

Νομίζω, κ. Πρόεδρε, ὅτι ὁ συνάδελφος καὶνὰ δαιμόνια εἰσάγει καὶ «οὓς μὲν ἡ πόλις νομίζει θεοὺς οὐ νομίζει», διότι ὁ 'Ασκληπιὸς ἔπεισε πρὸ καιροῦ καὶ ἐλησμονήθη. Ο ἐπίομπος δρκος, ἐπὶ τοῦ ὅποιου καὶ μπορεῖ νὰ βασισθῇ κανεῖς, εἶναι ὁ δρκος εἰς τὸν παντοδύναμον Θεόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ἐπιτρέψω περαιτέρω συζήτησιν τοῦ θέματος. Ἐκτὸς ἐάν ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ διὰ ψηφοφορίας νὰ παραπέμψῃ τὸ θέμα, δὲν προτίθεμαι νὰ τὸ παραπέμψω εἰς Ἐπιτροπὴν, διότι δὲν ἀντιλαμβάνομαι τὶ εἶναι ἔκεινο τὸ ὅποιον θὰ ἔξετάσῃ ἡ Ἐπιτροπή.

‘Εάν, δῆμος, ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ διὰ ψηφοφορίας ὅτι ὑπάρχει θέμα πρὸς παραπομπὴν εἰς Ἐπιτροπὴν, ἀσφαλῶς θὰ τὸ παραπέμψω, ἀφοῦ καὶ ἡ Βουλὴ καθορίσῃ ποῖον εἶναι τὸ θέμα πέραν αὐτοῦ τοῦ τίτλου, ὁ ὅποιος ἐνεγράφη, καὶ ποῖοι θὰ εἶναι οἱ δροι ἐντολῆς τῆς Ἐπιτροπῆς.

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης,

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙΔΗΣ :

‘Αξιότιμε κ. Πρόεδρε. Εἰς τὴν σύντομον ἀγόρευσίν μου εἶχα καταθέσει, μᾶλλον εἶχα ἀνασκοινώσει προφορικὸν ψήφισμα συμπαραστάσεως τῆς Βουλῆς αὐτῆς πρὸς τὴν ἀπαίτησιν τῶν Ιατρῶν Βουλευτῶν ὅπως ἡ Κυθέρηνησις ἀπολείψῃ τὸν ὄρον ἔκεινον, δὲ ὅποιος δεσμεύει ἡ, μᾶλλον, καθιστᾶ μὴ ἀποδεκτὰ τὰ πιστοποιητικὰ τῶν ιδιωτῶν Ιατρῶν.

Διὰ τοῦτο ὑποθάλλω προφορικῶς τὸ ἐν λόγῳ ψήφισμα, τὸ ὅποιον ἐν συγόψει ἔχει ὡς ἔξῆς :

«Ἡ Βουλὴ συμφωνεῖ ὅπως τὰ πιστοποιητικὰ τῶν ιδιωτικῶν Ιατρῶν γίνωνται ἐξ ἵσου δεκτὰ ἀπὸ τὰς Κρατικὰς Ὑπηρεσίας ὅπως καὶ τὰ τῶν Κυθερηνητικῶν Ιατρῶν».

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

Δέχομαι τὸ ψήφισμα τοῦ κ. Παρασκευαΐδη, κ. Πρόεδρε, καὶ θὰ ἤθελα νὰ τὸ καταθέσω εἰς τὴν Βουλήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Μίαν διευκρίνησιν, κ. Πρόεδρε. Ζητοῦμεν ἀπὸ τὴν Κυθέρηνησιν νὰ δέχεται τὰ πιστοποιητικὰ οἰονδήποτε Ιατροῦ, ἀπλῶς διότι είναι ἡ Κυθέρηνησις ἡ διότι αὐτὸς είναι τὸ ὄρθιὸν ὅσον ἀφορᾶ τοὺς Ιατρούς; Διότι.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρόβλημα ἔθιγη μόνον εἰς τὴν ἐπιφάνειάν του.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Διότι, ἐὰν μοῦ ἐπιτρέπετε, κ. Πρόεδρε, δὲν είναι μόνον ἡ Κυθέρηνησις ποὺ κάμνει αὐτὴν τὴν διάκρισιν. Οἰονδήποτε ἀσφαλιστικὴ ἐταιρεία κάμνει αὐτὴν τὴν διάκρισιν. Δὲν δέχεται οἰονδήποτε πιστοποιητικὸν καὶ ἐπιμένει εἰς τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ Ιατροῦ ἢ τῶν Ιατρῶν της. Πλείσται δὲ ὅσα. Ιδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις δὲν είναι δυνατὸν νὰ δεχθοῦν οἰονδήποτε πιστοποιητικόν. Δέχονται πιστοποιητικὰ ὀρισμένων Ιατρῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Λοιπόν, τὸ θέμα είναι εύρυτάτης.....

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Ζητοῦμεν τοῦτο μόνον ἀπὸ τὴν Κυθέρηνησιν ἢ ἀπὸ οἰονδήποτε, ἀπὸ τὸν κάθε ἔνα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ἐντιμε κ. Βουλευτά. Τὸ θέμα, ὡς ὄρθιῶς εἴπετε, είναι πολύπλευρον καὶ ἡ Κυθέρηνησις δὲν είνα, ἡ μόνη, ἢ ὅποια ἀκολουθεῖ τὴν πολιτικὴν νὰ ζητῇ πιστο-

ποιητικὸν ἀπὸ τοὺς ιατρούς τῆς. Ἀσφαλιστικαὶ ἔταιρεῖαι ἢ ἄλλαι μεγάλαι ἔταιρεῖαι ζητοῦν πιστοποιητικὰ ἀπὸ τοὺς ιατρούς τῶν. Πέραν, δύμας, τούτου ἡ Κυβέρνησις εὐρίσκεται εἰς μίαν πλεονεκτικὴν θέσιν, διότ., ἐφ' ὅσον προσφέρει δωρεὰν ιατρικὴν περίθαλψιν εἰς τοὺς Κυβερνητικοὺς ὑπαλλήλους μέσῳ τῆς Ἱατρικῆς Ὑπηρεσίας, ἔχει κάπως μεγαλύτερον δικαίωμα νὰ ζητῇ καὶ πιστοποιητικὰ ἀσθενείας ἐκδιδόμενα ἀπὸ τοὺς ιατρούς, μέσῳ τῶν δποίων προσφέρει δωρεὰν ιατρικὴν περίθαλψιν. Τὸ θέμα ἔθιγη μόνον ἀκροθιγῶς εἰς αὐτὴν τὴν συζήτησιν καὶ δὲν διεξήχθη ὀλοκληρωμένη συζήτησις ἐπὶ δλῶν τῶν πτυχῶν τοῦ θέματος, δὲν νομίζω δὲ ὅτι ἡ Βουλὴ αὐτῇ θὰ ἐπρεπεν, ἀνευ περατιέρω συζήτησεως καὶ ἀνευ τῆς καταθέσεως συγκεκριμένου ἐγγράφου ψηφίσματος, νὰ προσθῇ εἰς οἰανδήποτε ψηφοφορίαν ἐπὶ τοῦ θέματος.

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Συμφωνῶ μαζί σας ὅτι τὸ θέμα εἶναι εὐρύτερον καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον είχον εἰσηγηθῆ τὴν παραπομπὴν του εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, διότι ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ἔχῃ τὴν εὔκαιριαν νὰ ἀκούσῃ τοὺς ὑπευθύνους τοῦ Ὑπουργείου ‘Υγείας ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ οὕτως ὥστε νὰ δύναται νὰ ληφθῇ ἐπ' αὐτοῦ μία ἀπόφασις. ‘Εάν ἀρκεσθῶμεν μὲ αὐτὴν τὴν συζήτησιν καὶ συζήτησιν—εἰσήγησιν ἔστω καὶ μὲ τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ δποῖα ἀνεπτύχθησαν, δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ θεωρήται ὅτι τὸ θέμα ἀπλῶς ἔθιγη εἰς τὴν Βουλὴν. Ἐνῶ, ἐάν τοῦτο παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, αὕτη θὰ ἔχῃ τὴν εὔκαιριαν νὰ τὸ συζητήσῃ διεξοδικώτερον οὕτως ὥστε νὰ γνωρίζωμεν δλας τὰς πτυχὰς τοῦ θέματος καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ καταλήξῃ εἰς ἐν συμπέρασμα, τὸ δποῖον ἡ Βουλὴ θὰ ἔχῃ τὴν εὔκαιριαν νὰ ἀκούσῃ εἰς εὐθετώτερον χρόνον.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Τουμαζῆς.

Α. ΤΟΥΜΑΖΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. ‘Ο κ. Χατζηκακοῦ ἔθιξε μόνον τὸ ἐν σκέλος. Τὸ δεύτερον σκέλος, τὸ δποῖον ἔθιξεν δ. κ. Ζιαρτίδης, δὲν τὸ ἀναφέρει καθόλου εἰς τὴν διμίλιαν του.

‘Επομένως, ποῖον νὰ ἀκολουθήσωμεν, τὸ πρῶτον ἢ τὸ δεύτερον;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

Πρῶτον, θὰ ἤθελα τὸν κ. Τουμαζῆν νὰ διμιλήσῃ ἀπὸ τοῦ θήματος, κ. Πρόεδρε.

Δεύτερον, ἔτερον ἔκάτερον. Τὰ πιστοποιητικά, διὰ τὰ δποῖα δ ἔντιμος Βουλευτής κ. Ζιαρτίδης εἶπεν ὅτι ζητοῦν αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἔταιρεῖαι, δὲν εἶναι πιστοποιητικά τὰ δποῖα δεικνύουν ὅτι δ ἀσθενῆς εἶναι πράγματι ἀσθενῆς. Τὰ πιστοποιητικά αὐτὰ ἐκδίδονται, διότι ἡ ἀνικανότης, τὴν δποίαν δηλώνει ἔνας ιατρός, πιθανὸν νὰ μὴν εἶναι ἡ πραγματική, τοῦτο δὲ διότι αἱ γνῶμαι μεταξὺ τῶν ιατρῶν διαφέρουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν εἶναι μόνον εἰς αὐτὰς τὰς περιπτώσεις ποὺ συμβαίνει αὐτό. Διὰ νὰ σᾶς ἀσφαλίσῃ μία ἀσφαλιστικὴ ἔταιρεία, πρέπει, προτοῦ ἀσφαλισθῆτε, νὰ σᾶς ἔξετάσῃ δ ιατρὸς τῆς ἔταιρείας ως πρὸς τὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας σας, ἡ

δὲ ἔταιρεία δὲν δέχεται πιστοποιητικὸν οἰουδήποτε ἄλλου ιατροῦ ὅτι εἰσθε εἰς τοιαύτην κατάστασιν ὑγείας ὡστε νὰ μπορῆτε νὰ ἀσφαλισθῆτε.

Ἐπίσης, ἐὰν πρόκειται δὲν ἡμερομίσθια, τὰ δποῖα ἀπωλέσατε λόγω διυχήματος ἢ ἄλλης παρομοίας αἰτίας, καὶ πάλιν ἡ ἔταιρεία ἀξιοῖ πιστοποιητικὸν τοῦ ιατροῦ τῆς ὡς πρὸς τὸν χρόνον, κατὰ τὸν δποῖον παρεμένεται ἀεργος.

Τὸ θέμα εἶναι πολύπλευρον καὶ, ἐὰν πρόκειται νὰ παραπεμφθῇ εἰς Ἐπιτροπήν, πρέπει νὰ δοθοῦν σαφεῖς δροὶ ἐντολῆς ἀφορῶντες τὸ ὄντικείμενον, τὸ δποῖον θὰ ἔξετάσῃ ἢ Ἐπιτροπὴ οὔτως, ὡστε μὴ γίνεται συζήτησις ἀνεύ δρων ἐντολῆς. Ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρξῃ ἀπαίτησις νὰ θέσω τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν, δὲν προτίθεμαι νὰ παραπέμψω τὸ θέμα εἰς Ἐπιτροπήν.

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

ΞΗΔΙΦΟΤΞΙΨΧ. ΨΧ

‘Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Γίνεται μία δραματικὴ παρερμηνεία καὶ δημιουργεῖται μία σύγχυσις ἐπὶ τοῦ δόλου θέματος. Οἱ ίδιωτικοὶ ιατροὶ ἀπαιτοῦν ἀπὸ τὸ Κράτος ὅπως γίνωνται δεκτὰ τὰ παραχωρούμενα ὑπὸ αὐτῶν πιστοποιητικά. Ἐδῶ ἔχουν ἀναμιχθῆ παράγοντες ἐντελῶς ἀσχετοὶ μὲ τὸ δύπο συζήτησιν θέμα, αὐτοὶ δὲ εἶναι ἔταιρείαι ἢ ἄλλοι ὀργανισμοί, οἱ δποῖοι ἀπαιτοῦν πράγματι ἀπὸ τοὺς πελάτας τῶν δπως ἔξετάζωνται ἀπὸ τοὺς ιατρούς των. Πολὺ εὔλογον τοῦτο καὶ δίκαιον καὶ αὐτὸ γίνεται ἀπανταχοῦ τῆς γῆς.

Ἐκεῖνο, τὸ δποῖον ζητοῦν οἱ Κύπριοι ίδιωτικοὶ ιατροί, εἶναι ἀκριβῶς δ.τι γίνεται ἀπανταχοῦ τῆς γῆς πλὴν τῆς Κύπρου, τὰ πιστοποιητικά, δηλαδή, τοῦ δημευθύνως ἀσκοῦντος τὸ ιατρικὸν λειτουργημα καὶ δώσαντος ἐφάπαξ τὸν νεομισμένον δρον ιατροῦ νὰ γίνωνται δεκτὰ ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ μόνον. Δὲν είνα ἀναγκη νὰ ἔξετασθῇ αὐτὸ τὸ θέμα ἀπὸ Ἐπιτροπήν, οὔτε χρειάζεται περαιτέρω κοσκίνισμα, διότι ἀποτελεῖ ἀπλήν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ιατρῶν θεσμῶν καὶ ἔθιμων. Ἐν Κύπρῳ ἀκριβῶς γίνεται αὐτὴ ἢ διάκρισις, διότι αὐτὰ τὰ πιστοποιητικά τῶν ιατρῶν δὲν γίνονται δεκτὰ ἀπὸ τὴν Κρατικὴν Υπηρεσίαν.

Τὸ θέμα, κ. Πρόεδρε, ἐποπίζεται πολὺ σαφῶς εἰς δύο πλαίσια, ἥτοι ἐκεῖνο τῆς τριποποιήσεως τῶν Κανονισμῶν, οἱ δποῖοι ἀπαγορεύουν νὰ γίνωνται δεκτὰ τὰ πιστοποιητικὰ αὐτά, καὶ ἐκεῖνο, τὸ δποῖον ἀφορᾶ τὸ γεγονός ὅτι οἱ ίδιωτικοὶ ιατροὶ συμφώνως πρὸς τὸν δρον ποὺ ἔχουν δώσει καὶ τάς ἄλλας δεσμεύσεις, ποὺ ἔχουν, δηλαδή τάς ποινικάς ἢ ἄλλας δεσμεύσεις τῶν, δύνανται καὶ ὀφείλουν νὰ δίδουν πιστοποιητικά, τὰ δποῖα καὶ ὀφείλει τὸ Κράτος νὰ καταστήσῃ ἀποδεκτά. Είναι τόσον ἀπλὸς τὸ θέμα, ὡστε δὲν νομίζω νὰ χρειάζεται περαιτέρω περιπλοκάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἶναι τόσον ἀπλὸν τὸ θέμα, ὡστε, διὰ νὰ σᾶς ἀποδείξω πόσον ἀπλὸν εἶναι, θὰ ἀναφερθῶ εἰς ἔνα ἄλλον τομέα. Σήμερον, διὰ νὰ δεχθῇ ἡ Κυβερνητικὴ Υπηρεσία μίαν ἐπιστήμονικὴν γνωμάτευσιν, αὕτη πρέπει νὰ προέρχεται ἀπὸ ἐπιστήμονας, οἱ δποῖοι δημητρεύοντες ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς. Ἐάν π.χ. κάποιος πολίτης ὑποβάλῃ γνωμάτευσιν τοῦ νομικοῦ του συμβούλου, δ.τ. δποῖος, ἐπίσης, ἔδωσεν δρον ὅτι θὰ ἔρμηνε ση πιστῶς τοὺς Νόμους καὶ οὕτω καθεδῆς, ἡ Κυβερνητικὴ δὲν δύναται νὰ τὴν δεχθῇ καὶ θὰ φροντίσῃ νὰ λάθῃ γνωμάτευσιν παοά τοῦ Γενικοῦ Εισαγγελέως. Όμοιως, ἐὰν πρόκειται περὶ γνωμάτευσεως πολιτικοῦ μηχανικοῦ, αὕτη θὰ λάθῃ τὴν γνωμάτευσιν πολιτικοῦ μηχανικοῦ εἰς τὴν Δημοσίαν Υπηρεσίαν. Διατὰ νὰ δημιουργήσωμεν μίαν ίδιαιτέραν τάξιν πραγμάτων διὰ τοὺς ιατρούς; Αὐτὸ τὸ θέμα πρέπει νὰ ἔξετασθῇ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, τοῦτο δὲ δὲν εἶναι εὔκολον. Υπάρχει περίπτωσις, κατὰ τὴν δποίαν κάποιος πολίτης ισχυρίζεται ὅτι τὸ κτίριον του ὑπέστη ζημίας λόγω τοῦ ὅτι ἡ Κυβερνητικὴ προέσθη εἰς ἀνορύξεις κ.λ.π. Δὲν δέχεται ἐν προκειμένῳ ἡ Κυβερνητικὴ τὴν ἔκθεσιν ίδιώτου, ἀλλὰ ζητεῖ νὰ πιστοποιήσῃ τοῦτο δ ἀρμόδιος ἐπι-

στήμων τῆς Δημοσίας 'Υπηρεσίας. Ἐάν δὲ ιδιώτης διαφωνήσῃ, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἀποψιν τοῦ ιδιωτικοῦ συμβούλου του. Δέν εἶναι μόνον διὰ τοὺς Ιατροὺς ποὺ ἀκολουθεῖ αὐτὴν τὴν πολιτικὴν ἡ Κυθέρητος. Τὴν ίδιαν πολιτικὴν ἀκολουθεῖ εἰς δλους τοὺς κλάδους τῆς ἐπιστήμης καὶ, ἐπομένως, δέν μπορεῖ νὰ γίνῃ μονομερής τροποποίησις δσον ἀφορᾶ τοὺς σχετικοὺς κανονισμούς, οἱ δποῖοι Ισχύουν διὰ τοὺς Ιατροὺς καὶ ούχι, ὥσαύτως, καὶ τροποποίησις ἀφορῶσα τοὺς κανονισμούς τοὺς Ισχύουντας διὰ τοὺς δικηγόρους, τοὺς μηχανικούς, τοὺς χημικούς καὶ ούτω καθεξῆς. Ἐπομένως τὸ θέμα εἶναι εὐρύτατον καὶ, ἐάν πρέπει νὰ παραπεμφθῇ θέμα, πρέπει νὰ ἔγγραφη εὐρύτερον θέμα, τὸ δποῖον καὶ νὰ παραπεμφθῇ εἰς ἀριμοδίαν ἐπιτροπὴν μὲ εἰδικοὺς δρους ἐντολῆς.

*Ἐπαναλαμβάνω δτι, προσωπικῶς, δέν εἶμαι διατεθειμένος νὰ παραπέψω τὸ θέμα εἰς Ἐπιτροπήν, ἐάν δμως ἡ Βουλὴ ἐπιμένῃ, θὰ διεξαχθῇ ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορία.

*Ο. κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω δτι τὰ ἐπιχειρήματά σας εἶναι ἀπομεινάρια τῆς ἀποικιοκρατίας, εἰς τὴν δποῖαν ἡ ἀποικιακὴ Κυθέρητος ἥθελε νὰ κρατῇ δλους τοὺς Ισχυροὺς θεσμούς εἰς χειρας τῆς καὶ νὰ ταπεινώῃ δλους τοὺς ἔκτὸς τῆς Κυθερητικῆς μηχανῆς εἰδικούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω, ἔντιμε κ. Βουλευτά, δτι κακῶς ἡρμηνεύσατε τὰ ἐπιχειρήματά μου ως ἀπομεινάρια τῆς ἀποικιοκρατίας.

Σᾶς ἔρωτῷ : Εἰς τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν δέχεται μήπως ἡ Κυθέρητος τὴν γνωμάτευσιν οἰουδήποτε ιδιώτου ἐπιστήμονος ἡ μήπως αὔτη χρειάζεται τὴν γνωμάτευσιν τῶν ἐν τῇ Κυθερητικῇ 'Υπηρεσίᾳ ἐπιστημόνων; "Ἔχω δὲ ὅπ' ὅψιν μου αὐτό, τὸ δποῖον εἴπετε δσον ἀφορᾶ τὰ πιστοποιητικά τῶν Ιατρῶν εἰς τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἶναι τελείως διαφορετικόν. Εἰς τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν ἡ Κυθέρητος δέν δέχεται πιστοποιητικά ιδιωτικῶν Ιατρῶν, τὰ δποῖα οὗτοι ἔξεδωσαν ἐν τῇ ἔξασκήσει τοῦ ιδιωτικοῦ τῶν ἐπαγγέλματος. Δέχεται αὔτη πιστοποιητικά ιδιωτικῶν Ιατρῶν—ώς γνωρίζετε δλοι οἱ Ιατροί εἶναι τοποθετημένοι καὶ εἰς νοσοκομεῖα—τὰ δποῖα οὗτοι ἔκδιδουν ἔργαζόμενοι εἰς νοσοκομεῖον ὑπὸ τὴν ιδιότητά τῶν ως Ιατρῶν νοσοκομείων. Οὐδεμία Κυθέρητος οἰασδήποτε χώρας δέχεται ιδιωτικά Ιατρικά πιστοποιητικά δσον ἀφορᾶ τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ὑπάλληλους ἡ τὰ μέλη τῶν ἐνόπλων δυνάμεών της. "Ἐάν εἰσθε στρατιώτης, δέν δύνασθε νὰ παρουσιάσετε πιστοποιητικόν μὴ στρατιωτικοῦ Ιατροῦ, ἐάν δὲ εἰσθε Κυθερητικός ὑπάλληλος ἡ ἀστυνομικός δέν δύνασθε νὰ παρουσιάσετε παρὰ μόνον Ιατρικὸν πιστοποιητικόν ἐκ τῆς Ιατρικῆς 'Υπηρεσίας τοῦ Κράτους.

*Ο. κ. Φράγκος.

ΑΙΜ. ΦΡΑΓΚΟΣ :

*Ἐκπλήττομαι, κ. Πρόεδρε, καὶ διερωτῶμαι πῶς προθάλλεται τὸ ἐπιχείρημα δτι δέν κάμνουν δλαι αἱ χώραι αὐτὴν τὴν διάκρισιν. "Ἔχω δὲ ὅψιν μου προσωπικὴν περίπτωσιν. Δέν θέλω νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὴν χώραν, ἀλλὰ ἔδωσα εἰς δημόσιον ὑπάλληλον ξένης χώρας πιστοποιητικόν, τὸ δποῖον δέν ἔγένετο ἀποδεκτόν, διότι δέν ἤμην Ιατρὸς τῆς Πρεσβείας τῆς ἐν λόγῳ χώρας εἰς τὴν Κύπρον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ο. κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

“Οσον ἀφορᾷ τὸν κ. Φράγκον, κ. Πρόεδρε, οὕτος δὲν ἔτοι κανέναν ἐγγεγραμμένος λατρὸς τῆς χώρας ἔκεινης ὄστε νὰ γίνῃ ἀποδεκτὸν τὸ πιστοποιητικὸν του.

Ἐπίσης, κ. Πρόεδρε, διατὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Κυβέρνησις δέχεται, διὰ σκοποὺς ἐπιθολῆς φόρου εἰσοδήματος, τὰ πιστοποιητικὰ οἰουδῆποτε Chartered Accountant καὶ οὐχὶ τὰ πιστοποιητικὰ τῶν Κυβερνητικῶν ἐλεγκτῶν μόνον;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διότι ἔκεινο τὸ προσθέπει ὁ Νόμος περὶ Chartered Accountants καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει Chartered Accountants καὶ τὰ δέχεται μὲν τὰ πιστοποιητικὰ ἔκεινα, ἀλλ’ ὑπὸ τὴν αἵρεσιν νὰ ὑποθέληθοῦν ταῦτα πρὸς ἔξετασιν.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀπὸ αὐτὰ τὰ δόποια εἴπετε, συνάγεται σαφῶς ὅτι τὸ θέμα δὲν εἶναι τόσον ἀπλὸν διὰ νὰ δύναται νὰ ἐγκριθῇ ἐπ’ αὐτοῦ ἐν ψήφισμα. Τὸ θέμα εἶναι εὐρύτατον καὶ δὲν ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸ ίατρικὸν ἐπάγγελμα, ἀλλ’ εἰς τὴν ὅλην πολιτικὴν δσον ἀφορᾶ τὰ πιστοποιητικὰ δικηγόρων, ιατρῶν, δοντιάτρων καὶ οὕτω καθεξῆς, ἐδώ δὲ πρόκειται νὰ παραπεμφθῇ ἐν τοιοῦτο θέμα διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ἀναθεώρησις τῆς ἐν προκειμένῳ πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, πρέπει νὰ τεθῇ θέμα εὐρύτατον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, νὰ συζητηθῇ καὶ νὰ παραπεμφθῇ εἰς μίαν Ἐπιτροπὴν “ad hoc”, ἥτοι Εἰδικὴν Ἐπιτροπήν, διότι τοῦτο θὰ καλύπτῃ δλους τοὺς τομεῖς, δόποτε καὶ θὰ ἔξετασθῇ τὸ θέμα ὑπὸ τὴν πολύπτυχον αὐτὴν μορφήν του.

Ἡ συζήτησις τοῦ θέματος, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἔληξε.

Τὸ δεύτερον θέμα εἶναι «Ἡ ἐπίσπευσις τῆς ἐφαρμογῆς ὀλοκληρωμένου Ταμείου Ἀσφαλείας διὰ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα». Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη. Τὸν λόγον ἔχει ὁ κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων συζητεῖ τὸ θέμα τῆς λειτουργίας.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ ἀρχισθῇ ὁ ἔντιμος ἀγορητῆς—λυποῦμαι διότι τὸν διακόπτω—θὰ κῆθελα νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχήν τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν εἰς τὸ ἀρθρον 73(7), τὸ δόποιον ἀφορᾶ θέματα διαδικασίας καὶ τὸ δόποιον προτίθεμαι νὰ ἐφαρμόζω ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἔξῆς μὲ αὐστηρότητα κατὰ τὰς συζητήσεις τῆς Βουλῆς.

Εἰς τὴν τρίτην παράγραφὸν τούτου ἀναφέρεται σαφῶς ὅτι Βουλευταὶ ἐπιθυμοῦντες ὅπως ἀγορεύσωσιν ἐπὶ προτάσεων ἀναφερομένων εἰς οἰονδήποτε θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἢ τῆς τηρήσεως τοῦ Κανονισμοῦ ἢ ἐπὶ τοῦ τερματισμοῦ συζητήσεως προηγοῦνται τῶν ἐπιθυμούντων ὅπως ἀγορεύσωσιν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει θέλει ἐπιτραπῆ εἰς δύο Βουλευτάς, ἔνα ὑπέρ τῆς προτάσεως καὶ ἔνα ἐναντίον τῆς προτάσεως, ὅπως ἀγορεύσωσιν ἔκαστος ἐπὶ 15 λεπτά, δ ἐστι μεθερμηνεύσμενον ἐπὶ θεμάτων διαδικασίας θὰ ἀκούντων μόνον δύο διμιήτα, δ φέρων τὴν ἔνστασιν καὶ δ καθ’ οὐ ἡ ἔνστασις, θὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διμιήσουν ἔκαστος μόνον διὰ 15 λεπτά, δ Πρόεδρος θὰ ἀποφασίζῃ ἐπὶ τοῦ διαδικαστικοῦ θέματος καὶ, ἐκτὸς ἐάν ἐγερθῇ ἔνστασις ὡς πρὸς τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου, ἡ συζήτησις θὰ ερματίζεται καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ ἀναλίσκωμεν χρόνον ἐπὶ διαδικαστικῶν θεμάτων καὶ νὰ ἀσχολούμεθα μὲ τὴν ούσιαν. Ἐπομένως, ἐπὶ θεμάτων διαδικασίας θὰ ἀκούεται ὁ ἐγείρων τὴν ἔνστασιν, θὰ ἀκούεται ὁ καθ’ οὑ ἡ ἔνστασις, θὰ ἀποφασίζῃ δ Πρόεδρος καὶ, ἐκτὸς ἐάν ὑπάρχῃ ἔνστασις ἐκ μέρους τοῦ Σώματος κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου, ἡ συζήτησις ἐπὶ θέματος διαδικασίας θὰ διακόπτεται.

“Εχετε τὸν λόγον.

X. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι. Δὲν είναι ή πρώτη φορά που ή Βουλή τῶν 'Αντιπροσώπων συζητεῖ τὸ θέμα τῆς λειτουργίας ὀλοκληρωμένου Ταμείου 'Ασφάλειας. Συζητήθηκε στὴν 12ετία καὶ ἄλλες φορές τὸ θέμα.

'Εγγράψαμε τὸ θέμα ξανὰ γιὰ συζήτηση γιὰ δυὸ σοθαροὺς λόγους :

Πρῶτο : Γιατὶ ἡ καθυστέρηση τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου συνεχίζεται.

Δεύτερο : Γιατὶ φέτος προξενήθηκαν σοθαρές καταστροφές στὴν ἀγροτικὴ παραγωγὴ ἀπὸ θεομηνίες δῆπες είναι ή ἀνομβρία, τὸ χαλάζι καὶ οἱ πλήμυρες, πρᾶγμα ποὺ δημιούργησε δέύτα προβλήματα γιὰ χιλιάδες ἀγροτικὲς οἰκογένειες λόγω τῆς ἔλλειψης Ταμείου 'Ασφάλειας ποὺ νὰ καλύπτῃ αὐτές τὶς καταστροφές ποὺ ἔχουν γίνει.

Πιστεύουμε ὅτι δὲν χρειάζεται νὰ τονισθῇ ἐκτεταμένα ἡ σημασία καὶ ὁ ρόλος τοῦ Ταμείου 'Ασφάλειας τῶν γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν προϊόντων γιὰ τὴν ἀγροτικὴ μας οἰκονομία. Θὰ παραθέσουμε μόνο μερικοὺς ἀριθμούς ποὺ ὑπογραμμίζουν αὐτὴ τὴ σημασία καὶ τὶς ἐπιπτώσεις ποὺ δημιούργηθηκαν ἀπὸ τὴν καθυστέρηση τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου.

'Απὸ στοιχεῖα τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας, ποὺ δὲν είναι πλήρη καὶ δλοκληρωμένα, καθὼς καὶ ἀπὸ ἄλλα στοιχεῖα φαίνεται ὅτι στὴν ἔξαετία 1965-1970 οἱ ζημιές ἀπὸ θεομηνίες στὴν ἀγροτικὴ παραγωγὴ ἔφτασαν τὰ £13.200.000. Δηλαδή, πάνω ἀπὸ δυὸ ἑκατομμύρια λίρες ζημιές τὸν κάθε χρόνο. Κι' ἀν ληφθῇ ὑπὸ ὅψη πῶς δὲν ὑπάρχουν πλήρη καὶ δλοκληρωμένα στοιχεῖα, τότες τὸ δλικὸ ποσὸ πρέπει νὰ τὸ ὑπολογίζουμε τέ 2½-3 ἑκατομμύρια λίρες τὸν χρόνο ζημιές στὴν ἀγροτικὴ παραγωγὴ, δῆπος είναι καὶ οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας.

'Απὸ αὐτές τὶς καταστροφές τῶν 15 περίπου ἑκατομμυρίων λιρῶν οἱ παραγωγοὶ ἀποζημιώθηκαν ἀπὸ τὸ Ταμείο Προνοίας τῆς 'Ανομβρίας καὶ τὸ ὑπάρχον Ταμείον 'Ασφαλίσεως γιὰ τὸ χαλάζι καὶ τὴ σκωρίαση μὲ τὸ ποσὸ τῶν £1.700.000, δηλαδὴ σὲ ποσοστὸ 11% πάνω στὴ συνολικὴ ζημιά.

Αὐτὸ σημαίνει ὅτι παραγωγὴ ἀξίας κάπου 13 ἑκατομμυρίων λιρῶν καταστράφηκε σὲ 6άρος τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἀγροτῶν. Οἱ συνέπειες είναι γνωστές. Περισσότερα χρέη, μεγαλύτερες δυσκολίες στὴ συντήρηση τῶν ἀγροτικῶν οἰκενειῶν.

Πάνω ἀπὸ τὸ 55% τῶν συνολικῶν ζημιῶν στὴν ἔξαετία προξενήθηκαν ἀπὸ τὴν ἀνομβρία. 'Ακολουθεῖ τὸ χαλάζι, οἱ παγετοί, οἱ πλήμυρες, ἡ σκωρίαση καὶ οἱ θερμοὶ ἀνεμοί. 'Ο φετεινὸς χρόνος ἀποδείχθηκε ἀπὸ τοὺς χειρότερους δσον ἀφορᾶ τὶς θεομηνίες. Δὲν ὑπάρχουν ἀκόμα δλοκληρωμένα στοιχεῖα. Οἱ ζημιές ἀπὸ τὴν ἀνομβρία θὰ είναι φέτος στὴ γεωργία καὶ τὴ κτηνοτροφία γύρω στὰ τρία ἑκατομμύρια λίρες. 'Απὸ προκαταρκτικὰ στοιχεῖα φαίνεται ὅτι προξενήθηκαν καταστροφές ἀπὸ τὴν ἀνομβρία σὲ 126 χωριά ποὺ ἐπηρέασαν συνολικὰ 386 χιλιάδες σκάλες καλλιεργειῶν. Πιὸ ἀναλυτικὰ ἐπηρέαστηκαν :

Στὴν 'Αμμόχωστο 40 χωριά μὲ ἑκταση 200.000 σκάλες.

Στὴν Πάφο 61 χωριά μὲ ἑκταση 118.000 σκάλες.

Στὴ Λεμεσὸ 20 περίπου χωριά μὲ ἑκταση γύρω στὶς 60.000 σκάλες.

Στὴ Λευκωσία 5 χωριά μὲ ἑκταση 8.000 σκάλες.

Οἱ ζημιές ξεκινοῦν ἀπὸ τὸ 50% μέχρι 100% δηλαδὴ μέχρι τὴν δλικὴ καταστροφή.

"Οταν ὑπολογιστοῦν καὶ οἱ καταστροφές ἀπὸ τὴν ἀνομβρία στὶς ἄλλες καλλιεργειες, δῆπος στὰ ψυχανθῆ καὶ τὶς δενδροκαλλιέργειες (ἐληές, χαρουπιές, ἀμπέλια) δῆπος καὶ οἱ ἐπιπτώσεις στὴ κτηνοτροφία, τότες οἱ ζημιές ξεπερνοῦν τὰ τρία ἑκατομμύρια λίρες.

Τό χαλάζι προξένησε καταστροφές παγκύπρια σε 130 χωριά ώς έξης : 30 χωριά στή Λευκωσία, 50 στή Λεμεσό, 36 στή Πάφο, 10 στή Λάρνακα και 4 στήν Αμμόχωστο. Στή Λευκωσία τό χαλάζι έκανε ζημιές σε 300 χιλιάδες άμυγδαλόδενδρα, 30 χιλιάδες σκάλες άμπελια και 4.000 σκάλες άρδευσμενα φυλλοβόλα δένδρα. Στήν Επαρχία Λευκωσίας έχουν έπηρεασθη 2.300 οίκογένειες. Οι καταστροφές ξεκινούν άπό τά 20% μέχρι τά 90% και συμποσούνται γύρω στίς 400.000 λίρες περίπου.

Στή Λεμεσό, όπου οι καταστροφές ήταν έκτεταμένες, έπηρεάστηκαν γύρω στά 50 χωριά. Προξενήθηκαν ζημιές σε 60 χιλιάδες περίπου σκάλες άμπελια και σε έκατοντάδες χιλιάδες φυλλοβόλα και άλλα δένδρα. Ιδιαίτερα σοθαρές ήταν οι καταστροφές στό "Αρσος, τήν Βάσα, τή Δορά, τή Μαλλιά, τό Κοιλάνι, τό "Ομιδος, τό Πελέντρι, τήν Κυπερούντα, τόν Κ. Αμίαντο, τή Λάνια, τόν Πεδουλά, τίς Πλάστρες και πολλά άλλα χωριά.

Στή Λάρνακα οι ζημιές άπό τό χαλάζι υπολογίζονται στίς 50.000 λίρες περίπου και έχουν έπηρεάσει τά χωριά Κίτι και Μενεού και τήν περιοχή Λευκάρων.

Στήν Αμμόχωστο σε 4 χωριά οι ζημιές άπό τό χαλάζι υπολογίζονται στίς 100 χιλιάδες λίρες.

Συνολικά οι καταστροφές άπό τό χαλάζι φέτος σε δλες τίς Επαρχίες θάξεπεράσουν τά δυδά έκατομμύρια λίρες.

Σοθαρές καταστροφές έχουν προξενηθή στίς πατάτες άπό τίς θροχές πού ξεγιναν στίς 30 Απριλίου και τήν Ιη Μαΐου στά Κοκκινοχώρια. Ιδιαίτερα έχουν πληγή τά χωριά Λιοπέτρι, Σωτήρα, Ξυλοφάγου, Όρμηδεια και Φρέναρος. Και στά 4 χωριά έχουν προξενηθή καταστροφές σε 4,5 μέχρι 5 χιλιάδες σκάλες πατάτες με ζημιές πού ξεπερνούν τίς 300 χιλιάδες λίρες. Τό επίκεντρο τών καταστροφών ήταν τό Λιοπέτρι όπου προξενήθηκαν ζημιές σε 2.500 σκάλες πατάτες.

Τόσο στό Λιοπέτρι δσο και στή Ξυλοφάγου και Σωτήρα υπάρχουν πατατοπαραγωγοί πού οι ζημιές τους φθάνουν μέχρι τά 80% τών καλλιεργειών τους. Υπάρχουν και μερικές περιπτώσεις δλικής καταστροφής.

Τό ίδιο τραγική είναι και ή κατάσταση δσον άφορά τήν καταστροφή τού εισοδήματος χιλιάδων άγροτικών οίκογενειών στήν Πιτσιλιά, τήν Μαραθάσα, τήν Σοιλιά, σε άρκετά άμπελοχώρια τής Λεμεσού και τής Πάφου και στά χωριά τής Μεσαορίας και τής Πάφου άπό τήν άνομβριά.

Συνολικά οι ζημιές άπό τήν άνομβριά, τό χαλάζι, τίς πλήμμυρες και τή σκωρίαση θά ξεπεράσουν φέτος τά πέντε έκατομμύρια λίρες, δηλαδή ένα σημαντικό ποσοστό τού άγροτικού εισοδήματος. Αύτες οι καταστροφές, έντιμοι κύριοι, έχουν δημιουργήσει δεύτερα προθλήματα γιά χιλιάδες άγροτικές οίκογένειες. Υπάρχουν οίκογενειες πού τό εισόδημά τους έχει καταστραφή δλοσχερῶς και άλλες πού καταστράφηκε τό μεγαλύτερό του μέρος. Δημιουργούνται άμεσα προθλήματα έπιθώσης και προθλήματα συντήρησης τών οίκογενειών, προθλήματα άποτληρωμῆς χρεών και νέων δανείων γιά τήν συνέχιση τού γεωργικού έπαγγέλματος. Έχει καθηκον και εύθυνη ή Κυθέρηση νά θοηθήση στήν άντιμετώπιση αύτών τών σοθαρών προθλημάτων.

Δέν ευθύνονται οι παραγωγοί γιά τήν καθυστέρηση τής λειτουργίας δλοκληρωμένου Ταμείου Ασφάλειας γιά τά άγροτικά προϊόντα. Τό αίτημα γιά τή λειτουργία ένός τέτοιου Ταμείου πού νά καλύπτη δλη τήν άγροτική παραγωγή άπό δλες τίς θεομηνίες τέθηκε άπό τίς πρώτες μέρες τής έγκαθίδρυσης τής Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι άγρότες, μέσω τών δργανώσεών τους, προσφέρθηκαν νά δίνουν τή συνεισφορά τους γιά τή λειτουργία τού Ταμείου. Άπό τήν Κυθέρηση άρχισαν οι μελέτες και οι προετοιμασίες άπό τό 1960. Τό 1963 ύπηρξε έπισημη δήλωση δτι τό Ταμείο θά ξέπαινε σε έφαρμογή τό 1964. Αναβλήθηκε, δμως, δπως, έλέχθη άγροτερα, γιά νά συγκεντρωθούν στοιχεῖα, νά γίνουν καλύτερες μελέτες και νά ζητηθούν οι γνώμες ειδικών άπό τό έξωτερικό. Και ή ιστορία αυτή συνεχίζεται τώρα γιά μιά δωδεκαετία.

Πρίν τρία χρόνια έτοιμάστηκε ένα προσχέδιο νόμου από τὸ Ὑπουργεῖο Γεωργίας καὶ στάληκε στὶς Ἀγροτικὲς Ὀργανώσεις. Ὑποθάλαμε τὶς ἀπόψεις μας. Σὲ συνέχεια τὸ σχέδιο παρεπέμφθη στὸ Ὑπουργικὸ Συμβούλιο, τὸ ὅποιο καὶ διώρισε Ἐπιτροπὴ ἀπὸ Ὑπουργοὺς γιὰ νὰ τὸ μελετήσουν καὶ νὰ τὸ ὑποθάλαμον ξανὰ στὸ Ὑπουργικὸ Συμβούλιο. Τὸ θέμα τώρα θρίσκεται ἀπὸ δυὸ χρόνια σ' αὐτὴ τὴν Ὑπουργικὴ Ἐπιτροπή. Ὑπάρχει δῆλωση ὅτι ζητήθηκαν ξανὰ αἱ ἀπόψεις εἰδικοῦ ἐμπειρογνώμονα ἀπὸ τὸ ἔξωτερικό.

Δὲν ὑποτιμοῦμε τὶς δυσκολίες γιὰ τὴν ἔτοιμασία τοῦ σχεδίου, γιατὶ πρόκειται γιὰ ζήτημα σοθαρὸ καὶ πολύπλευρο. Μᾶς λείπει ἡ πείρα. "Ομως, καθυστέρηση δώδεκα χρόνων δὲν δικαιολογεῖται. Μπορούσαμε νὰ εἶχαμε ζεκίνησε μὲ κάποιο σχέδιο, νὰ τὸ ἐφαρμόζαμε σταδιακά καὶ νὰ τὸ θελτιώναμε μὲ βάση τὴν πείρα τῆς λειτουργίας του.

'Απὸ τὸ γεγονός ὅτι δὲν λειτουργεῖ αὐτὸ τὸ Ταμεῖο, ὅπως καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι οἱ ὀγρότες παθαίνουν ἔκαπομψύρια λίρες ζημιές χωρὶς νὰ ὀποζημιώνωνται, δημιουργοῦνται δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις γιὰ τὴν ἀγροτικὴ παραγωγὴ καὶ τὴν ἀγροτικὴ μας οἰκονομία. Αὔξανονται τὰ ὀγροτικὰ χρέη, μειώνεται τὸ ἀγροτικὸ εἰσόδημα καὶ καθυστερεῖ ἡ ἀγροτικὴ ὀνάπτηση. Τώρα, τὶ πρέπει νὰ γίνῃ; Θὰ κάνουμε ένα διαχωρισμὸ τοῦ δλου θέματος :

(α) Σχετικὰ μὲ τὰ ἄμεσα προβλήματα, ποὺ δημιούργησαν οἱ φετεινὲς θεομηνίες, ὅπως ἡ ἀνομβρία, τὸ χαλάζι καὶ οἱ πλήμμυρες, θὰ πρέπει ἡ Κυθέρηνηση νὰ πάρῃ τὰ πάρα κάτω μέτρα γιὰ τὴν παροχὴ θοήθειας στοὺς πληγέντες γεωργούς :

1. "Αμεση ἐκτίμηση τῶν καταστροφῶν. Ἡ ἐκτίμηση νὰ καλύψῃ δλους ἀνεξαίρετα τοὺς γεωργούς, εἴτε ἔχουν μετοχὲς εἴτε δὲν ἔχουν, εἴτε καλύπτονται ἀπὸ τὸ Ταμεῖο εἴτε δὲν καλύπτονται. Δὲν εὐθύνονται οἱ παραγωγοὶ ἀν τὸ ὑπάρχον Ταμείον δὲν καλύπτει τὶς φυτείες καὶ τὴν παραγωγὴ τους.

2. Νὰ δοθῇ οἰκονομικὴ θοήθεια στοὺς πληγέντες ἀπὸ τὶς θεομηνίες παραγωγούς. Ἡ θοήθεια αὐτὴ θὰ πρέπει νὰ καλύπτῃ τὰ βασικὰ ἔξοδα παραγωγῆς γιὰ τοὺς ἀνομβριόπληκτους σιτοπαραγωγούς, τοὺς χαλαζόπληκτους καὶ τοὺς πατατοπαραγωγούς τῶν Κοκκινοχωριῶν ποὺ καταστράφηκε ἡ παραγωγὴ τους ἀπὸ τὶς πλήμμυρες.

3. Νὰ ἀνασταλῇ ἡ πληρωμὴ τῶν χρεῶν τῶν πληγέντων καὶ νὰ τοὺς δοθοῦν νέα δάνεια.

4. Νὰ γίνουν παραγωγικὰ ἔργα στὶς πληγεῖσες περιοχές.

(β) "Οσον ἀφορᾶ τὴν ἐπίσπευση τῆς λειτουργίας δλοκληρωμένου Σχεδίου Ἀσφάλειας εἰσηγούμαστε ὅπως ἡ Βουλὴ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Κυθέρηνηση νὰ συμπληρωθῇ ἡ δλη διαδικασία τῆς ἔγκρισης τοῦ Σχεδίου ἀπὸ τὸ Ὑπουργικὸ Συμβούλιο καὶ τὴ Βουλὴ μέσα στὸ 1972, γιὰ νὰ τεθῇ σὲ ἐφαρμογὴ τὸ Σχέδιο μέσα στὸ 1973.

Τόσο γιὰ τὰ ἄμεσα μέτρα παροχῆς θοήθειας στοὺς πληγέντες ἀπὸ τὶς θεομηνίες δύο καὶ γιὰ τὴν ἐπίσπευση τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἀσφάλειας προτείνουμε στὴ Βουλὴ τὸ πιὸ κάτω ψήφισμα :

ΨΗΦΙΣΜΑ

"Η Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων, ἀφοῦ συνεζήτησε τὴν ἀνάγκην ἐφαρμογῆς ὁλοκληρωμένου Ταμείου Ἀσφάλειας τῶν Ἀγροτικῶν Προϊόντων τὸ ταχύτερον δυνατόν ὡς καὶ τὰ προβλήματα, τὰ δποια ἐδημιούργησαν εἰς τὴν ἀγροτικὴν παραγωγὴν αἱ ἐφετιναὶ καταστροφαὶ ἐκ τῆς ἀνομβρίας, τῆς χαλάζης καὶ τῶν πλημμυρῶν, ψηφίζει :

1. Καλεῖται ἡ Κυθέρηνησις ὅπως θοήθησῃ οἰκονομικῶς τοὺς πληγέντας ὡς ἐκ τῆς ἀνομβρίας, τῆς χαλάζης καὶ τῶν πλημμυρῶν παραγωγούς. Ἡ θοήθεια αὕτη δέον νὰ καλύπτῃ τὰ βασικὰ ἔξοδα παραγωγῆς. Παραλλήλως δὲ πρέπει

νά παραχωρηθοῦν χαμηλότοκα δάνεια καὶ διευκολύνσεις δσον ἀφορᾶ τὰ χρέη τῶν πληγέντων, ὡστε νά δυνηθοῦν οὗτοι νά συνεχίσουν τὰς γεωργικάς των δραστηριότητας.

2. Νά ἐπισπευσθῇ ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως ἡ ἐγκαθίδρυσις ἐνδὲ ὠλοκληρωμένου Ταμείου Ἀσφαλείας, τὸ δποῖον θὰ καλύπτῃ ὀλόκληρον τὴν ἀγροτικὴν παραγωγὴν ἔναντι δλων τῶν θεομηγιῶν. Τὸ σχέδιον νά ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐντὸς τοῦ 1972 καὶ νά ἀποσταλῇ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν ἵνα καταστῇ δυνατή ἡ ἐφαρμογὴ του ἐντὸς τοῦ 1973.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλῶ δπως τὸ ψήφισμα κατατεθῇ εἰς τὴν Γραμματείαν.

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐπειδὴ τὸ 5ον καὶ τὸ δον θέμα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, εἰναι μᾶλλον συγγενὴ καὶ ἀλληλένθετα θέματα, θὰ εἰσηγούμην δπως, ἐὰν τοῦτο εἰναι δυνατόν, οἱ εἰσηγηταὶ καὶ τῶν τριῶν θεμάτων καταθέσουν τὰς εἰσηγητικὰς των δμιλίας καὶ ἡ συζήτησις διεξαχθῇ καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν τούτων θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἀιτιλαμβάνομαι δτι τὰ ἄλλα δύο θέματα πιθανὸν νά ἐμπίπτουν εἰς τὸ γενικὸν θέμα, τὸ δποῖον συζητεῖται τώρα. ‘Ἄλλ’ ὑπάρχει μία ίδιάζουσα ἀντίκρυσις τῶν ἐν λόγῳ δύο θεμάτων, ἥτοι τὸ ἐπεΐγον τούτων. Διότι τὸ θέμα τῶν ἐκ τῆς χαλάζης ζημιῶν εἰναι θέμα ἐπεΐγον καὶ, συνεπῶς, πρέπει νά συζητηθῇ κεχωρισμένως διὰ νά τοῦ δοθῇ καὶ ἡ ίδιάζουσα σημασία, ἡ δποία· ἀπαιτεῖται.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

Ἐχω νά ὑποθάλω μίαν παρατήρησιν δσον ἀφορᾶ τὸ ψήφισμα, τὸ δποῖον ὑπελήθη.

Νομίζω δτι τὸ πρῶτον σκέλος ὑπεισέρχεται εἰς τὴν ούσιαν τοῦ ἕκτου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν εἰναι ἡ ὥρα τῶν ἐνστάσεων δσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τοῦ ψηφίσματος, διότι τὸ θέμα τοῦ ψηφίσματος θὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν καὶ θὰ δοθῇ ἡ εὐκαρία νά γίνουν ἀγορεύσεις ἐπὶ ἔκαστης παραγράφου τοῦ ψηφίσματος.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

Θὰ ἥθελα νά ἀγορεύσω ἀπὸ τοῦ θήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ θέματος;

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

Ναι, ζητῶ τὸν λόγον ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Μαλλιώτης ἔχει τὸν λόγον.

Ἀντιλαμβάνομαι διτὶ ὑπάρχει διαδικαστικὴ πρότασις ή ἔνστασις ἀπὸ τὸν κ. Χριστοδούλιδην. Νὰ τὴν ἀκούσωμεν.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐπὶ τῶν προταθέντων ὑπὸ τοῦ κ. Παπαϊωάννου καὶ τοῦ κ. Δημητρίου ἔχω νὰ κάμω τὰς ἔξης παραπτηρήσεις:

Θὰ ἡμην πρόθυμος νὰ συμφωνήσω μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Παπαϊωάννου, ἐὰν αὕτη ὑπεβάλλετο κατὰ τὴν ἔγγραφὴν τῶν θεμάτων ἡ, τούλάχιστον, κατὰ τὰς προηγουμένας συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς, ώστε νὰ συζητηθοῦν ταυτοχρόνως ὅλα τὰ θέματα. Τὸ θέμα τοῦ κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη ἔχει ἡδη ἀναπτυχθῆ καὶ εἶναι πολὺ θεωρητικὸν καὶ πολὺ γενικόν.

Συμφωνῶ μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Δημητρίου διπάς προτεραιότητας καὶ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ εἰς τὴν λήψιν ἀποφάσεων ἡ τὴν ἔγκρισιν ψηφισμάτων ἔχουν τὰ θέματα τόσον τῶν πληγέντων παταποπαραγωγῶν δσον καὶ τῶν χαλαζοπλήκτων, διότι τὰ θέματα αὕτα ἐπείγουν ἀνεξαρτήτως τοῦ πότε θὰ λυθῇ τὸ γενικὸν πρόβλημα, τὸ ὀλοκληρωμένον Σχέδιον Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν προϊόντων. Αὕτα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Νεοκλέους.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Ἐντιμέ κ. Πρόεδρε. Θὰ ήθελα νὰ κάμω μίαν τροποποιητικὴν εἰσήγησιν ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως τοῦ κ. Παπαϊωάννου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ κάμετε οἰανδήποτε τροποποιητικήν.....

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Ἐπὶ θέματος διαδικασίας μίαν εἰσήγησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ κάμετε οἰανδήποτε τροποποιητικὴν εἰσήγησιν ἐπὶ θέματος διαδικασίας ἡ καὶ ἐπὶ οἰουδήποτε θέματος, τὸ δόποιον εἶναι ἔγγεγρασμένον εἰς τὴν ἡμερήσιαν διάταξιν, διπάς ἔχω ἀναφέρει, ἐφ' δσον δὲν πρόκειται περὶ τῆς οὐσίας, ὑπάρχει πρότασις καὶ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀντιπρότασις. Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἔχουν ἀγορεύσει δύο διμιληταὶ καὶ, ἐπομένως, ἐναπόκειται εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς νὰ ἀποφασίσῃ ἐὰν τὰ θέματα θὰ συγχωνευθοῦν ἡ δχι.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Υπάρχει καὶ τρίτη ἀποψις, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ τελειώσῃ αὐτὸ τὸ θέμα καὶ κατόπιν μπορεῖτε νὰ κάμετε νέαν εἰσήγησιν.

Δὲν προτίθεμαι νὰ συγχωνεύσω τὰ θέματα, διότι ναι μὲν τὰ δύο θέματα δυνατὸν νὰ περιλαμβάνωνται εἰς τὸ γενικώτερον θέμα, τὸ όποιον ἐνέγραψεν ὁ ἔντιμος Βουλευτὴς κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης, δῆλαδὴ τὸ θέμα τοῦ γενικωτέρου Σχεδίου Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων, ἀλλὰ τὸ ζήτημα, μὲ τὸ όποιον ἀσχολοῦνται αὐτὰ τὰ δύο θέματα, εἶναι ἡ ἀμεσος παροχὴ κάποιας θοηθείας διὰ μίσαν περιοχήν, ἡ όποια ἐπλήγη. Ἐπομένως εἰναι τελείως διαφορετικὸν τὸ θέμα. Τὸ μὲν ἐν ἀσχολεῖται μὲ τὴν γενικωτέραν ἀποψιν τοῦ διου προβλήματος τῆς ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων, τὰ δὲ ἀλλα δύο ἀφοροῦν τὴν λῆψιν μέτρων ἀμέσου ἀνακουφίσεως μᾶς πληγείσης περιοχῆς. Διὰ τοῦτο δὲν προτίθεμαι νὰ συγχωνεύσω τὰ δύο θέματα εἰς μίσαν συζήτησιν.

‘Ο κ. Μαλλιώτης ἔχει τὸν λόγον.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Πρέπει νὰ διμολογήσω ὅτι εἰναι μὲ πολλὴν δισταγμὸν ποὺ ἐξήτησα νὰ μοῦ δοθῇ ὁ λόγος διὰ νὰ διμιλήσω καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Ἀσφαλίσεως τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων.

‘Ο δισταγμός μου διφείλεται ἀφ’ ἑνὸς εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἀκριθῶς τὸ ἴδιον θέμα συνεζητήθη μόλις πρὸ ἔτους ὑπὸ τοῦ Σώματος τούτου καὶ ἀφ’ ἔτέρου εἰς τὸ ὅτι ἥρχισα νὰ ἀμφιθάλλω ὡς πρὸς τὴν χρησιμότητα τῆς ὑπὸ τοῦ Σώματος τούτου ἀκολουθουμένης τακτικῆς ἐν σχέσει μὲ τὴν Ἑγγραφὴν καὶ συζήτησιν διαφόρων θεμάτων, τὰ όποια ἀπασχολοῦν σοθαρῶς τὰς διαφόρους τάξεις τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, καὶ τὴν λῆψιν ἀποφάσεων ἐπ’ αὐτῶν ἡ τὴν Ἑγκρισιν ψηφισμάτων, τὰ όποια ναι μὲν διαβιβάζονται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, πλὴν, δμως, παραμένουν εὐχετήρια μηνύματα, τῶν όποιων οὐδὲ ἡ λῆψις κἀν γνωρίζεται.

Μὲ τὸ σήμερον συζητούμενον θέμα ἐπὶ τῆς ἀνάγκης ἔφαρμογῆς ἑνὸς ἐκσυγχρονισμένου καὶ ώλοκληρωμένου Σχεδίου Ἀσφαλίσεως διὰ τὴν γεωργικήν μας παραγωγὴν ἡ Βουλὴ ἥσχολήθη μέχρι σήμερον εἰς πλείστας περιπτώσεις, ἔγιναν δὲ πολλαὶ διμιλίαι ἐπὶ τοῦ θέματος ἐκ μέρους Βουλευτῶν καὶ ἐλήφθησαν διμόφωνοι ἀποφάσεις, αἵτινες καὶ διεθιάσθησαν, ὡς συνήθως, πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Ἐν τούτοις, τὸ φλέγον καὶ οὐσιώδες αὐτὸ πρόθλημα ἔξακολουθεῖ νὰ εύρισκεται εἰς τὸ ἴδιον σημεῖον, ὅπου εύρισκετο καὶ προηγουμένως, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ παραμένουν σήμερον ἐκτεθειμένοι καὶ ἀπροστάτευτοι χιλιάδες παραγωγοί, οἱ όποιοι ἐπλήγησαν ἀπὸ τὰς πρωτοφανοῦς ἐκτάσεως θεομηνίας, αἵτινες ἐνέσκηψαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

‘Η Κυβέρνησις τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἡ όποια διὰ δηλώσεως τοῦ Μακριωτάτου Προέδρου αὐτῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ 1961 κατὰ τὴν ἔξαγγελίαν τοῦ Α’ Πενταετοῦ Προγράμματος ‘Αναπτύξεως, είχεν ἀναγνωρίσει τὴν ἀνάγκην ἔφαρμογῆς ἑνὸς εύρυτερου σχεδίου διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῆς γεωργικῆς μας παραγωγῆς καὶ ἀπὸ τοῦ 1970 ἔχει εἰς χειρας της διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔτοιμον τελικὸν Προσχέδιον, τὸ όποιον κατηρτίσθη τῇ ἐντολῇ τῆς ὑπὸ ειδικῆς ‘Ἐπιτροπῆς μὲ τὴν θοηθείαν καὶ κατόπιν τῆς γνωματεύσεως ξένων ἐμπειρογνωμόνων καὶ ἀναλογιστῶν, δὲν προέβη μέχρι σήμερον εἰς τὴν ἔφαρμογὴν τοῦ νέου καὶ γενικοῦ αὐτοῦ σχεδίου, ἀλλ’ ἐπιμένει ἀδίκαιολογήτως νὰ διατηρῇ ἐν λειτουργίᾳ τὰ ὄφιστάμενα ἀπηρχαιωμένα καὶ ἀτελῆ Ταμεῖα Ἀσφαλίσεως, τὰ όποια ἐν τῇ πράξει ἀπέδειξαν ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἀνταποκριθοῦν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς δημιουργίας των.

‘Ως γνωστόν, διὰ νὰ δυνηθοῦν τὰ Ταμεῖα ταῦτα νὰ ἀνταποκριθοῦν, ἔστω καὶ μερικῶς, πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἔναντι τῶν μελῶν των, παρέστη ἀνάγκη ὅπως ἐπιχορηγηθοῦν κατὰ τὰ τελευταῖα δύο ἔτη ἐκ τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ διὰ ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὸ ἐν ἑκατομμύριον λιρῶν. Οὐδεμία, δμως, θοηθεία ἡ προστασία παρεσχέθη ἡ παρέχεται εἰς διους ἐκείνους τοὺς πληγέν-

τας παραγωγούς, οι όποιοι διά διαφόρους λόγους δὲν κατώρθωσαν νὰ ξεασφαλίσουν έγκαιρως μετοχάς τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως έναντίον τῆς χαλάζης, καθ' ὅτι, ως γνωστόν, τὸ Ταμεῖον τοῦτο λειτουργεῖ ἐπὶ έθελοντικῆς βάσεως.

'Η γνώμη εἰδικῶν ἐπὶ θεμάτων ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων εἶναι ὅτι ἡ Κυβερνητικὴ συνεισφορά εἰς ἓν Γενικὸν Ταμεῖον 'Ασφαλίσεως Γεωργ.κῶν Προϊόντων διά τὴν Κύπρον, τὸ όποιον νὰ καλύπτῃ δλους τοὺς κινδύνους ἐκ θεομηνῶν καὶ νὰ ἀποζημιώνῃ δλους τοὺς πληττομένους παραγωγούς, δὲν θὰ ὑπερέθαινε τὸ ποσόν, τὸ όποιον ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν πραγμάτων ἡ Κυβέρνησις ἀναγκάζεται κατ' ἔτος νὰ συνεισφέρῃ ἑκτάκτως διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ὑφισταμένων ἔλλιπτῶν Σχεδίων 'Ασφαλίσεως, τὰ όποια, ἔστω καὶ μὲ τὴν τοιαύτην ἐνίσχυσιν, ἔλαχιστην προστασίαν παρέχουν καὶ μόνον εἰς περιωρισμένον ἀριθμὸν παραγωγῶν ἐκ τῶν πληττομένων ὑπὸ θεομηνῶν.

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Εἰς τὸ σοθαρὸν τοῦτο πρόθλημα ἀνεφέρθημεν ἀρκετάς φοράς ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ τελευταῖς δύο ἔτη. Εἰδικῶς, ὅταν τὸ θέμα τοῦτο συνεζητεῖτο ἐνώπιον τοῦ Σώματος κατόπιν ἔγγραφῆς του ὑπὸ ἐντίμων συναδέλφων, εἰχον τὴν εὐκαίριαν εἰς δύο ἑκτεταμένας διμιλίας μου τῆς 29ης ὁκτωβρίου 1970 καὶ τῆς 6ης Μαΐου 1971 νὰ προθῷ εἰς λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τῆς λειτουργίας τοῦ ὑφισταμένου Γεωργικοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως ἐναντίον χαλάζης καὶ διὰ στοιχείων καὶ παραδειγμάτων νὰ ἐπισημάνω καὶ νὰ ἀποδείξω ἀτελείας καὶ μειονεκτήματά του καὶ ἐν τέλει νὰ ὑποδείξω τρόπους καὶ ὑποθάλω εἰσηγήσεις πρὸς ἀντιμετώπισιν καὶ ριζικὴν λύσιν τοῦ προθλήματος.

Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δρθὸν ἡ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπαναλάθω σήμερον δσα ἑκτενῶς καὶ ἀναλυτικῶς ἀνέφερα εἰς τὰς προηγουμένας διμιλίας μου ἐπὶ τοῦ θέματος, τὰ όποια καὶ εὑρίσκονται καταχωρημένα εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς. Ἀπλῶς ἐπιθυμῶ σήμερον νὰ τονίω ἀκόμη μίαν φοράν ὅτι αἱ Κυπριακαὶ συνθῆκαι καὶ ἡ Κυπριακὴ πραγματικότης δὲν δικαιολογοῦν περαιτέρω καθυστέρησιν. Ἡ συνεχίζομένη καθυστέρησις δὲν ζημιοῖ μόνον τοὺς παραγωγούς, ἀλλὰ παρεμποδίζει καὶ τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου.

Πιστεύω ὅτι αἱ πρωτοφανοῦς ἑκτάσεως ζημίαι, αἵτινες προεκλήθησαν ἐκ τῶν ἐφετεινῶν θεομηνῶν καὶ διὰ τὰς όποιας ἡ Κυβέρνησις θὰ κληθῇ νὰ διασθέσῃ ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ποσὸν κατὰ πολὺ ὑψηλότερον ἐκείνου, τὸ όποιον διέθετε προηγουμένως, θὰ διαλύσῃ οἰανδήποτε ἀμφιβολίαν, τὴν όποιαν ἡ Κυβέρνησις τυχὸν διατηρεῖ ἀκόμη ὡς πρὸς τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην ἀμέσου ἐφαρμογῆς ἐνός ἔκσυγχρονισμένου Γενικοῦ καὶ Καθολικοῦ Σχεδίου 'Ασφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Κόσιης' ἀκολούθως δ. κ. Αιμίλιος Μιχαηλίδης καὶ δ. κ. Παπαδημητρίου.

Ν. ΚΟΣΙΗΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Εἶναι θλιβερὸν τὸ φαινόμενον, τὸ όποιον ἀντικρύσαμεν μετά πολλῶν συναδέλφων εἰς τὴν ὑπαίθρον ἀπὸ Μεσαρίας μέχρι Λεμεσοῦ καὶ Πάφου, τὸ τραγικὸν φαινόμενον πολλῶν ἀγροτῶν ποὺ ἀντιμετωπίζουν καὶ πρόθλημα πείνης, δώδεκα ἔτη μετά τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, καθότι στοιχεῖα τῆς φύσεως ἑκτὸς τοῦ ἔλέγχου των καταστρέφουν τὴν παραγωγὴν των χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἐν πλήρες Σχέδιον 'Ασφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων.

'Υπάρχουν ἀνομοθριόπληκτοι σιτηροπαραγωγοί εἰς τὴν Μεσαρίαν καὶ τὴν Πάφον, ὑπάρχουν χαλαζόπληκτοι ἀμπελουργοί εἰς τὴν Πάφον καὶ τὴν Λεμεσὸν καὶ ὑπάρχουν χαλαζόπληκτοι δενδροκαλλιεργηταί εἰς τὴν Πιτσιλιάν καὶ τὴν Μαραθάσαν, οἱ όποιοι, διὰ πολλοστὴν φοράν, διαδηλώνουν πικρίαν καὶ ἀγανά-

κτησιν κατά τῆς Κυθερήσεως, διότι αὕτη δὲν ἔθεσεν ἀκόμη εἰς ἐφαρμογὴν πλήρες σχέδιον ἀσφαλείας τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς, μὲ τὸ δποῖον τὰ ἀγροτικά τῶν στήθη θὰ ἐλυτρώνοντο ἀπὸ τὸν μόνιμον τρομερὸν θρασχνᾶν τῶν. Ὡρισμένοι ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς πικραμένους καὶ ἀγανακτισμένους ἀγρότας θὰ λάβουν μερικά ψιχία θοηθείας διὰ τὰς καταστροφάς, τὰς ὅποιας ὑπέστησαν, δυνάμει σκιωδῶς ὑφισταμένων προνοιῶν ἀσφαλείας ὠρισμένων ἀγροτικῶν προϊόντων ἐναντίον ωρισμένων κινδύνων, οἱ δὲ πλεῖστοι θὰ μείνουν εἰς τὸ ἔλεος τῆς μοίρας καὶ τῆς πείνης, διότι ἔξ ἀντιδράσεως πρὸς τὸ σκιῶδες σύστημα ἀσφαλείας ἀντιπαρῆλθον καὶ αὐτὸ καὶ τὰ προσφερόμενα ψιχία.

Συνέπεια αὐτῆς τῆς καταστάσεως, ἡ ὅποια συνεχίζεται κατὰ τὰ δώδεκα ἔτη διου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, εἶναι τὸ προκεχωρημένον ξεκλήρισμα πολλῶν ἀγροτικῶν περιοχῶν, ἡ φυγὴ χιλιάδων ἀγροτῶν πρὸς τὰς πόλεις καὶ ἡ δξυνσις τοῦ προβλήματος τῆς ἀστυφιλίας, ἡ ἀσύμμετρος ἀνάπτυξις τῶν ἀγροτικῶν περιοχῶν, ἡ ἔλλειψις πολιτικῆς δικαίου καταμερισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Εἰσοδήματος διὰ ωετιωμένων κοινωνικῶν παροχῶν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς, ἐν τελευταίᾳ δὲ ἀναλύσει μία προϊόντα κοινωνική δυσανασχέτησις εἰς τὴν Κυπριακήν υπαίθρον.

Πρέπει νὰ εἴπωμεν μὲ δόλον τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος καὶ ὑψηλὴν συναίσθησιν εὔθυνης, διὰ τὸ Κράτος δὲν ἀντίκρυσεν ἔγκαιρως καὶ προστηκόντως τὸ πρόβλημα τοῦτο, ἐν τῶν ζωτικωτέρων προβλημάτων διὰ τὴν φυσικὴν ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν ζωὴν τοῦ ἀγρότου. Καὶ τοῦτο, παρὰ τὴν ἔντονον προβολήν του ὑπὸ τῶν ἀγροτικῶν δρυγανώσεων καὶ τὴν ἀπαίτησιν τῆς ἀγροτικῆς τάξεως ἀπὸ τῆς ἔγκαθιδρύσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας πρὸς κατεπείγουσαν ἀντίκρυσιν αὐτοῦ. Δὲν δύναται νὰ εὐσταθήσῃ δ ἰσχυρισμὸς διὰ δώδεκα ἔτη δὲν ἥσαν ἀρκετὰ διὰ νὰ μελετηθῇ, υἱοθετηθῇ καὶ λειτουργήσῃ πλήρες σχέδιον πλήρεις ἀσφαλίσεως καὶ ἀποζημιώσεως τῆς πληττομένης ἀγροτικῆς παραγωγῆς μας.

Ἡ ἀνάγκη ὑπάρξεως καὶ λειτουργίας ἐνὸς τοιούτου σχεδίου εὐκόλως ὑπαγορεύεται ἀπὸ τὴν ἀπλῆν λογικήν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἔξαγγελθεῖσαν ἐπανειλημένων Κυθερητικήν πολιτικήν ἐναντὶ τῶν ἀδυνάτων τάξεων τοῦ λαοῦ.

Ἡ παταγροτικὴ συνεισφορά εἰς ἐν ταμεῖον πλήρους καὶ συλλογικῆς αὐτασφαλείας καὶ ἡ ισχυρά εἰς πρῶτον στάδιον συνδρομὴ τῆς Κυθερήσεως θὰ παρεῖχον τὴν θάσιν δημιουργίας ἀσφαλιστικῶν προϋποθέσεων, αἵτινες καὶ τοὺς πληττομένους ἀγρότας θὰ ἐλύτρων καὶ τὴν Κυθέρησιν ἀπὸ τὸν καθ' ἔκαστον ἔτος πονοκέφαλον θὰ ἀπῆλασσον. Ἄν ανεξήτει τις τὴν πλέον κατάλληλον λέξιν διὰ νὰ κάμῃ κριτικὴν τῆς Κυθερήσεως, ίσως νὰ κατέληγεν εἰς τὴν λέξιν «θραδυπόρια».

Εἶναι, διτως, θραδύς δ ρυθμός, μὲ τὸν δποῖον ἡ Κυθέρησις ἀντικρύζει πολλὰ προβλήματα καὶ, ίδιατέρως, τὸ ἐν προκειμένῳ πρόβλημα. Δεδομένου δὲ διὰ —ἔστω καὶ μετά παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου—ὑπάρχει ἐπὶ τέλους ἐν σχέδιοι πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος, ἡ ἐπικαιρότης, ἡ δραματικὴ ἐπικαιρότης ἐπιτάσσει νὰ τεθῇ τοῦτο ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ θέμα χωρὶς ἄλλην καθυστέρησην. Νομίζω διὰ διερημεύω παναγροτικὸν αἵτημα καὶ ἀπηχῶ τὴν ὑπεύθυνον γνώμην τῆς Βουλῆς, διὰ διερημεύω παναγροτικὸν αἵτημα καὶ ἀπηχῶ τὴν Κυθέρησις νὰ καταθέσῃ ἀμέσως ἐνώπιον τοῦ Σώματος τὸ Νομοσχέδιον περὶ ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων.

Ἐύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Αιμίλιος Μιχαηλίδης.

ΑΙΜ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Δύναμαι νὰ εἴπω διὰ τὸ θέμα λειτουργίας ἐνὸς ώλοκληρωμένου καὶ καθολικοῦ Ταμείου Ἀσφαλείας τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων εἶναι ἀπὸ τὰ πλέον γνωστά, διὰ δχι τὸ πλέον γνωστόν,

εἰς τὴν οὐσίαν του καὶ εἰς τὰς λεπτομερείας του καὶ εἰς τὴν παρούσαν καὶ εἰς τὴν προηγουμένην Βουλήν καὶ εἰς τὴν Κυθέρηνσιν καὶ εἰς τὰς ἀγροτικάς δργανώσεις κατά τρόπον, ώστε οἰαδῆποτε περαιτέρω ἀνάπτυξις τούτου νὰ ἀποτελῇ περιττήν ἀπώλειαν χρόνου καὶ ἀσκοπὸν ἐπιχειρηματολογίαν. Τῷ δοντι, τὸ θέμα συνεζητήθη ἐπανειλημένως εἰς τὴν Βουλήν, ἀνελύθη κατά τρόπον ἔξαντλητικὸν ὑπὸ τῶν διαφόρων εκάστοτε διμιλητῶν, ἐμελετήθη καὶ μελετᾶται ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως καὶ καθημερινῶς προσβαλλεται ἐπιτακτικῶς ὑπὸ τῶν ἀγροτικῶν δργανώσεων, τοῦ τύπου καὶ τῆς κοινῆς γνώμης ἐν γένει.

Παρὰ ταῦτα καὶ ἔξ αφορμῆς τῶν τεραστίων ζημιῶν εἰς τὴν ἀγροτικὴν μας παραγωγὴν ἔκ τῶν προσφάτων θεομηνῶν, αἱ δοποῖαι θά ἀφήσουν, ὅπως πολλάς φοράς κατά τὸ παρελθόν, ἐκατοντάδας ἀγροτῶν μας ἄνευ εἰσοδήματος καὶ ἄνευ οὐδενὸς πόρου ζωῆς κατά τὸ τρέχον ἔτος, αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ διμιλήσω ἐπὶ τοῦ θέματος, διὰ νὰ τονισω καὶ ἀπὸ τῆς Ιδικῆς μου πλευρᾶς τὴν τεραστίαν σπουδαιότητα τοῦ θέματος καὶ τὴν ἐπείγουσαν καὶ ἀδήριτον ἀνάγκην ἀμέσου καὶ ἀποτελεσματικῆς ἀντιμετωπίσεως καὶ ἐπιλύσεως τούτου.

Ἀποτελεῖ σήμερον καθολικῶς ἀποδεκτὴν ἀρχὴν εἰς τὰς συγχρόνους κοινωνίας καὶ τὸν χρυσοῦν κανόνα πάσης ὑγιοῦς κοινωνικοϊκονομικῆς πολιτικῆς η ἀνάγκη ἔξισωσεως καὶ παραλλήλου ἀνόδου δλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων, η ἀνάγκη ἐνισχύσεως τῶν οἰκονομικῶν ἀσθενεστέρων τάξεων καὶ ή ἐπιδιωξις οἰκαιοτέρου καὶ δρυολογιστικωτέρου καταμερισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Εἰσοδήματος. Ἔαν καὶ τῆς Ιδικῆς μας κοινωνίας ἀποτελοῦν, ὡς θὰ ἔσει νὰ ἀποτελοῦν, στόχον καὶ ἐπιδιώξιν αἱ ἀναφερθεῖσαι ἀρχαὶ, τότε δφείλομεν δλοι νὰ συμβάλωμεν, ώστε τὸ Κράτος νὰ ἀντικρύσῃ μὲ περισσοτέραν ἀγάπην καὶ κατανόησιν τὰ προσλήματα τοῦ ἀγροτικοῦ μας κόσμου καὶ ή κοινωνικὴ μέριμνα νὰ ἀγκαλιάσῃ στοργικώτερον τὴν δυστυχῆ ταῦτην τάξιν, τὴν δοποῖαν τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, αἱ συνθῆκαι παραγωγῆς καὶ διαθέσεως τῶν προϊόντων της, ὡς καὶ ἄλλοι παράγοντες τοποθετοῦν σήμερον εἰς τὴν οἰκονομικῶν ἀσθενεστέραν μοίραν. Ἀποτελεῖ πρωταρχικὸν χρέος δλων μας νὰ ἐμποδίσωμεν μὲ κάθε τρόπον τὸν μαρασμὸν καὶ ἀφανισμὸν τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, συντελούντες οὕτω εἰς τὴν γενικωτέραν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου, διὰ τῆς παρεμποδίσεως τῆς ἀστυφιλίας, τῆς μεταναστεύσεως καὶ τῶν ἄλλων δυσμενῶν ἐπακολούθων τῆς οἰκονομικῆς δυσπραγίας τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ, αἱ ἐπιπτώσεις τῶν δοποῖων ἐπιδροῦν ἀναστατικῶς εἰς τὴν δλην οἰκονομικήν μας πρόδοδον.

‘Αλλ’ ή συμπαράστασις πρὸς τὴν ἀγροτικὴν τάξιν καὶ ή ἐνίσχυσις αὐτῆς, ἐκτὸς τοῦ δτοι ἀποτελεῖ δρθῆν καὶ ἐπιβεβλημένην οἰκονομικὴν πολιτικὴν, ἀποτελεῖ καὶ χρέος ἡθικόν, ἀνθρωπίνην ἐκδήλωσιν καὶ συνέπειαν πρὸς τὰς γενικῶς παραδεκτὰς αἰώνιας ἀξίας. Εἶναι, πράγματι, τραγικὸν καὶ ἀποκαρδιωτικὸν τὸ θέαμα, μάρτυρες τοῦ δοποῖου παριστάμεθα κατ’ ἔτος, ἐκατοντάδες ἀγροτῶν νὰ θλέπουν τὸν μόχθον καὶ τὸν ίδρωτα τῶν ἐνὸς δλοκλήρου ἔτους νὰ ἔχαφανζωνται ἐν μιᾷ νυκτὶ καὶ, ἐνῶ ἀνέμενον, ἔστω καὶ ἀπὸ τὸ πενιχρὸν τῶν εἰσόδημα, νὰ συντηρήσουν ἑαυτούς καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν καὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰ κατ’ ἔτος αὐξανόμενα ἔξοδα καλλιεργείας τῶν κτημάτων των, νὰ εὔρισκωνται αἴφνης ἄνευ οἰουδῆποτε πόρου ζωῆς, νὰ μετατρέπωνται εἰς πικετοφόρους ἐπαίτας ἔξωθι τῶν κλειστῶν Κυθερητικῶν Γραφείων καὶ νὰ ὑποθιθάζωνται εἰς δευτέρας τάξεως πολίτας.

Φρονοῦμεν δτοι ἐπιβάλλεται η ἀμεσος καὶ ἄνευ περαιτέρω ἀναθολῆς ἀντιμετώπισις τοῦ θέματος καὶ πιστεύομεν δτοι πρέπει νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὴν μέχρι σήμερον ἀκολουθουμένην ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως πολιτικὴν τῆς ἀναθλητικότητος, τῶν ἡμιμέτρων καὶ τῶν ἐμβαλωματικῶν λύσεων καὶ δτοι πρέπει η Κυθερηνήσις νὰ χωρήσῃ τάχιστα εἰς τὴν υιοθέτησιν καὶ ἐφαρμογὴν ἐνὸς δλοκληρωμένου καὶ καθολικοῦ Σχεδίου Ασφαλίσεως τῆς Γεωργικῆς Παραγωγῆς.

‘Εφ’ δσον καὶ η Κυθερηνήσις ἀνεγνώρισε τὴν σοθαρότητα καὶ τὴν λογικότητα τοῦ προσβλήματος καὶ τὸ ἐπείγον τῆς ἀντιμετωπίσεως τούτου, πράγμα, δπερ διαφαίνεται καὶ ἔκ τῶν διαθημάτων τὰ δοποῖα αὐτῆς ἔλαθε κατά τὸ 1970 πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον διὰ τῆς συντάξεως ἐνὸς προσχεδίου Ασφαλίσεως Γεωργικῶν

Προϊόντων, θεωροῦμεν δτι οἰαδήποτε περαιτέρω καθυστέρησις εἰς τὴν προώθησιν τούτου είναι ἀδικαιολόγητος, ἀνεπίτρεπτος καὶ ἀπαράδεκτος. Ἡ διαρρεύσασα ἔκτοτε διετής χρονική περίοδος ἀναποφασιστικότητος, στασιμότητος καὶ ἀπραξίας, καθ' ἥν τὸ θέμα «εὔρισκεται ὑπὸ μελέτην ὑπὸ τῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον εἰδικῶς συσταθείσης ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς», κατὰ τὴν γνωστὴν Κυθερινήκην ἔκφρασιν, δημιουργεῖ εἰς ἡμᾶς ἀμφιθολίας περὶ τῶν εἰλικρινῶν προθέσεων τῆς Κυθερήσεως νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἀποφασιστικῶς τὸ θέμα.

Φρονοῦμεν δτι ἐπέστη ὁ καιρὸς νὰ ἀντιμετωπισθοῦν τὰ προβλήματα ὀλοκλήρου τοῦ λαοῦ μὲ πνεῦμα ισοτιμίας καὶ κοινωνικῆς δικαιοσύνης, νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὴν εὐημερίαν ὠρισμένων τάξεων εἰς βάρος ἄλλων καὶ νὰ παρασχεθοῦν εἰς δλους τοὺς πολίτας ἵσαι εὐκαιρίαι ἐργασίας, ζωῆς καὶ εὐημερίας. Τοὺς σκοπούς τούτους θὰ ἔξυπηρετήσῃ εἰς μέγαν θαθμὸν ἡ ταχεῖα ἐφαρμογὴ ἐνὸς ὀλοκληρωμένου καὶ καθολικοῦ Σχεδίου Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων.

Εὑχόμαι νὰ είναι ἡ τελευταία φορά, καθ' ἥν τὸ θέμα τοῦτο θίγεται καὶ συζητεῖται εἰς τὴν Βουλήν, καὶ δτι ἡ Κυθέρησις θὰ χωρήσῃ ἄνευ περαιτέρω ἀναβολῆς εἰς θετικὰ διαβήματα πρὸς ὑλοποίησιν τοῦ παναγροτικοῦ καὶ παγκονιτικοῦ τούτου αἵτηματος διὰ τῆς ἐπισπεύσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς σχετικῆς μελέτης καὶ παρουσιάσεως τοῦ ἐπὶ τούτῳ νομοσχεδίου πρὸς συζήτησιν καὶ ψήφισιν ὑπὸ τοῦ Σώματος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδημητρίου ἔχει τὸν λόγον.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Εἰς τὸ σύντομον χρικὸν διάστημα τῆς θητείας μας ὡς ἐκπροσώπων αὐτοῦ τοῦ λαοῦ ἀνεφέρθημεν πλειστάκις εἰς τὴν ἀνάγκην ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων. Εἶπομεν ἀρκετάς φοράς δτι ὁ ἀγροτικὸς κόσμος τῆς Νήσου μας είναι ὁ μόνος ἀπροστάτευτος καὶ, ἵσως, εἰς ἔξεινων, οἱ ὅποιοι ἔχουν ἀνάγκην ιδιαιτέρας μερίμνης καὶ προστασίας ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ἐτονίσαμεν, ἐπίσης, εἰς ἄλλην εὐκαιρίαν δτι αἱ πολὺ παράδοξοι μεταθολίαι τῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν τῆς Νήσου μας, καὶ αἱ ἀφύσικοι, τούλαχιστον διὰ τὸν τόπον μας, θεομηνίαι ἐπροξένησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἦτη πολὺ μεγάλας ζημίας καὶ εἰς μεγάλην ἀνὰ τὴν Νήσον ἔκτασιν, ὑπεστηρίξαμεν δὲ τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἐφαρμογῆς ἐνὸς νόμου προνοοῦντος περὶ πλήρους ἀσφαλίσεως δλων τῶν γεωργικῶν μας προϊόντων. Τώρα, περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν, ἐπιθάλλεται νὰ γίνη τοῦτο λόγῳ αὐτοῦ τούτου τοῦ γεγονότος τῆς διαφοροποίησεως καὶ παραδόξου μεταβολῆς τῶν καιρικῶν συνθηκῶν τοῦ τόπου μας, ἀποτέλεσμα τῶν ὅποιων είναι αἱ τελευταῖαι καταστροφαὶ ὡς καὶ αἱ τελευταῖαι θεομηνίαι, αἱ ὅποιαι ἐπεισυνέθησαν τὴν 30ήν Ἀπριλίου τρέχοντος ἔτους.

Τονίζομεν δὲ καὶ σήμερον καὶ ὑποστηρίζομεν δτι είναι πλέον καιρὸς τὸ Κράτος καὶ οἱ ὑπεύθυνοι νὰ ἀρθοῦν εἰς τὸ ὑψος τῶν περιστάσεων καὶ νὰ ἔλθουν ἀρωγοὶ εἰς τοὺς καταδυναστευομένους ἀπὸ δλας τὰς πλευράς γεωργούς μας, οἱ ὅποιοι είναι ἔκτεινεμένοι εἰς δλους τοὺς κινδύνους, τείνοντες εἰς αὐτοὺς χειρα ψοθείας καὶ τὸ μέτρον τῆς ὑποχρεωτικῆς δι' αὐτοὺς φαρολογίας διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν προϊόντων των.

Είναι καιρὸς δλοι νὰ ἔνιοήσωμεν δτι ἄνευ τοῦ γεωργοῦ οὐδὲν ἐπάγγελμα μπορεῖ νὰ προσδεύσῃ. Είναι πλέον καιρὸς νὰ ἀντιληφθοῦν δλοι δτι δ στυλοθάτης τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου είναι ὁ γεωργός. Τὸ βλέπομεν δλοι οἱ ἐπαγγελματίαι, ἀπὸ τοῦ ἐπιστήμονος, τοῦ ἐμπόρου, τοῦ ὑπαλλήλου καὶ τοῦ τεχνίτου μέχρι καὶ τοῦ ἐργάτου ἀκόμη, δτι ἔαν ὁ γεωργός ἐπιτύχῃ εἰς τὴν ἐσόδειαν του, δλα τὰ ἐπαγγέλματα ἐργάζονται, κινοῦνται, κερδίζουν καὶ προσδεύουν,

ἐνώ τὸ ἀντίθετον συμβαίνει, δταν ὑπάρχει ἀστοχιά. Τὸ γεγονός τοῦτο γίνεται πλέον ἔκδηλον εἰς τὰς πόλεις, δπου ἡ ζωὴ καὶ ἡ κίνησις ἐξαρτῶνται κατὰ μέγιστον θαθμὸν ἀπὸ τὴν ὑπαίθρον, καὶ εἰς τὰς καθαρῶς γεωργικὰς ἐπαρχίας, ὃς εἶναι ἡ Ἐπαρχία Πάφου.

Τὴν ίδεαν τῆς πλήρους ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων τὴν ὑπεστηρίξαμεν πολλάκις καὶ πιστεύομεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ μέτρου αὐτοῦ καθ' ὅτι προϋποθέτει τὴν ὑποχρεωτικὴν φορολογίαν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν προϊόντων. Εἰσηγούμεθα ἐμμεσον φορολογίαν ἐπὶ τῶν προϊόντων αὐτῶν, ἡ ἐκτίμησις τῆς δποίας θὰ γίνεται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραδόσεως οἰουδήποτε εἴδους γεωργικοῦ προϊόντος, τὸ ἀναλογοῦν δὲ ποσὸν θὰ ἀποκόπτεται κατὰ τὴν ὥραν τῆς πληρωμῆς. Τὸ ποσὸν τῆς φορολογίας θὰ εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὸ εἶδος τοῦ προϊόντος. Ἐάν, φέρ' εἰπεῖν, ἀποφασισθῇ ὅτι ἐπὶ τῶν σταφυλῶν θὰ ἐπιθληθῇ φορολογία $\frac{1}{2}$ —1 μιλ., ἐπὶ τῆς σταφύδος ἔνα ἢ δύο μιλᾶς καὶ ἐπὶ τῶν φρούτων, τῶν δημητριασκῶν, τῶν πατατῶν καὶ τῶν ἐσπεριδοειδῶν ποσὸν ἀνάλογον πρὸς αὐτήν, τὸ ἀναλογοῦν ποσὸν θὰ ἀφαιρῆται κατὰ τὴν πληρωμὴν καὶ θὰ κατατίθεται εἰς τὸ Ταμείον τοῦτο τῆς Ἀσφαλίσεως, οὕτω δὲ εἰς πολὺ μικρὸν χρονικὸν διάστημα θὰ δημιουργηθῇ ἐν ἀρκούντως σεβαστὸν ποσὸν καὶ ἐντὸς ὥρισμένης προθεσμίας, ἡ δποία θὰ δρισθῇ ἐκ τῶν προτέρων, θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἀρχισῃ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Σχεδίου τούτου. Εἶναι λογικὸν ὅτι θὰ πρέπει νὰ μείνῃ μία νεκρὰ περίοδος μίνιμου δύο ἑταν., διὰ νὰ δυνηθῇ τὸ Ταμείον νὰ ισχυροποιηθῇ, ἐφ' ὅσον, θεούσις, ἐκ παραλλήλου θὰ ἐπιχορηγήται τοῦτο καὶ ἀπὸ τὸ Κράτος. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μετὰ θεούσις μποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι εὐκόλως δύναται νὰ λειτουργήσῃ τὸ Ταμείον τοῦτο, ἀρκεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἡ θέλησις.

Πιστεύομεν ὅτι μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἀντίδρασις διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι ἡ φορολογία αὐτῇ θὰ εἶναι ἐμμεσος. Δέον δὲ νὰ ληφθῇ σοθαρῶς ὑπ' ὅψιν καὶ ὁ παράγων τῆς διαφωτίσεως, ὁ δποίος θὰ διαδραματίσῃ, θεούσις, τὸν σπουδαιότερον ψυχολογικὸν ρόλον διὰ νὰ γίνῃ τὸ μέτρον τοῦτο δεκτὸν καὶ, ὡς πιστεύω, μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν καὶ ἐπιθυμητόν.

Τὴν ἀποτυχίαν τῆς πλήρους ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ ἀσφαλίσεως ὥρισμένων γεωργικῶν προϊόντων ἐναντίον τῆς χαλάζης διὰ τῆς ἀγορᾶς μετοχῶν τὴν ἀποδίδων εἰς τοὺς δύο παράγοντας ποὺ ἀνέφερα, ἥτοι τὸν τῆς διαφωτίσεως καὶ τὸν τῆς ἐμμέσου φορολογίας. Τὸ συμπέρασμα δὲ τοῦτο τὸ ἔξαγω ἀπὸ τὰς σύζητησις μας μὲ τοὺς ἐνδιαφερομένους. Πιστεύω καὶ τώρα ὅτι, ἐάν γίνῃ ἐκ μέρους τῶν ὑπευθύνων καλὴ διαφωτίσις, τὸ Ταμείον τοῦτο θὰ μπορέσῃ νὰ ἐνισχυθῇ καὶ νὰ θοηθῇ ίκανοποιητικῶς.

Τὴν ίδεαν αὐτὴν τῆς ἐμμέσου φορολογίας καὶ τῆς δι' αὐτῆς πλήρους ἀσφαλίσεως δλων τῶν προϊόντων τοῦ γεωργοῦ τὴν καλλιεργοῦμεν μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ἀπὸ ἐνὸς ἔτους, λέγω δὲ μετὰ θεούσιτος ὅτι, ἐάν τοῦτο γίνῃ, θὰ ἐπιτύχῃ πλήρως καὶ θὰ γίνῃ ἀποδεκτὸν μετὰ μεγάλης ἀνακουφίσεως ὑφ' ὅλων τῶν ἐπιτρεαζομένων. Τόσον δὲ πολὺ τὸ ἔχει συνειδητοποιήσει ὁ γεωργός ποὺ τὸ ὑπεβάλλει πλέον ὡς τὸ θασικώτερον αἰτημά του, τόσον δὲνδιος ἀπ' εὐθείας δοσον καὶ μέσω τῶν δργανώσεών του.

Περαίνων, ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε, ὑποστηρίζω πλήρως τὸ μέτρον τῆς διὰ νόμου πλήρους ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ μηχανημάτων ἐναντίον πάσης φύσεως ζημιῶν, αἱ δποίαι θὰ προκύπτουν ἐξ οἰασδήποτε θεομηνίας, ὡς ἐν δὲ τῶν μέσων διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ ἀναγκαίου πρὸς τοῦτο Ταμείου τὴν μέθοδον τῆς ἐμμέσου ὑποχρεωτικῆς φορολογίας.

Εἰσηγοῦμαι δπως ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία χωρήσῃ τὸ συντομώτερον δυνατὸν μέσω τοῦ ἀρμοδίου Υπουργείου τῆς εἰς τὴν θέσπισιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὸν διανομένον διδικία εἰς θάρος μιᾶς τάξεως ἀνθρώπων, οἱ δποίοι οἵ έχουν ἀνάγκην πάσης μερίμνης καὶ προστασίας τόσον ἀπὸ τὸ Κράτος δοσον καὶ ἀπὸ τὴν κοινωνίαν.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταί;

'Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

'Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, ἀξιότιμοι συνάδελφοι. 'Ἐπι μίαν δωδεκατίαν ἀκούομεν τὸ ἴδιον παράπονο καὶ τὴν ἴδιαν ἔκκλησιν ἀπὸ τοὺς θασανισμένους γεωργούς μας καὶ ζητοῦμεν ὅπως ἡ Κυθέρηνησις προχωρήσῃ εἰς τὴν δημιουργίαν ἐνὸς ωλοκληρωμένου Ταμείου Ἀσφαλίσεως τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων.

'Ο Κυπριακὸς τύπος πλειστάκις ἐφιλοξένησε τὴν φωνὴν ἀπογνώσεως τῶν γεωργῶν μας δι' αὐτὸ τὸ Ταμείον. Θέλω νὰ πιστεύω, κ. Πρόεδρε, ὅτι ἐπέστη ὁ καιρός, ὅτε ἡ Κυθέρηνησις θὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν δημιουργίαν αὐτοῦ τοῦ ωλοκληρωμένου Ταμείου Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων.

Δὲν πρόκειται νὰ μακρυγορήσω, διότι τὸ θέμα αὐτὸ τὸ ἔξηντλησαν δλαι αἱ πλευραὶ διὰ τῶν προλαλησάντων διμιλητῶν. "Ομως, κ. Πρόεδρε, θεωρῶ τὸ σχέδιον διὰ τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Ταμείον συνυφασμένον μὲ ἔνα ἄλλο πρόβλημα ποὺ ἀπασχολεῖ τοὺς Κυπρίους γεωργούς, τὸ πρόβλημα τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν. Πιστεύω, κ. Πρόεδρε, ὅτι ἡ Κυθέρηνησις πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ τὰ δύο προθλήματα ριζοσπαστικῶς. Πιστεύω ὅτι ἔφθασεν ἡ ἐποχή, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ γεωργός μας πρέπει νὰ τύχῃ τῆς στοργῆς καὶ τῆς ἀγάπης ποὺ τοῦ ἀρμόζει.

Τὸ θέμα τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, τὸ ὅποιον ἔθιξα, τὸ θεωρῶ συνυφασμένον μὲ τὸ Ταμείον Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων. Πιστεύω ὅτι ἡ Κυθέρηνησις πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ θέμα ριζοσπαστικῶς χαρίζουσα τὰ ἀγροτικά χρέη καὶ μιμουμένη τὸ μέτρον ποὺ ἐλήφθη εἰς τὴν Μητέρα Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυθέρηνησιν, ἡ ὅποια ἔχαρισε τὰ ἀγροτικά χρέη ποὺ ἦσαν θραχνᾶς διὰ τοὺς γεωργούς ἐπὶ πολλὰς δεκαετίας.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταί ἐπὶ τοῦ θέματος;

'Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Τὸ πρόβλημα τῆς ἐφαρμογῆς ἐνὸς ωλοκληρωμένου Σχεδίου Ἀσφαλίσεως δλων ἀνεξαιρέτως τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων ἐναντίον δλων τῶν θεομηνῶν εἰναι σοθαρώτατον καὶ ἐπείγον πρόβλημα, τὸ ὅποιον ἔχει ἀμεσωτάτην σχέσιν μὲ αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπαρξιν τῶν παραγωγῶν μας. Εἰς πολλὰς περιοχὰς τῆς Νήσου οἱ ἀμπτελουργοί, οἱ φρουτοπαραγωγοί, οἱ φθαρτοπαραγωγοί ως καὶ ἄλλοι παραγωγοί καταστρέφονται κατ' ἔτος ἐξ αἰτίας τοῦ ὅτι πλήττονται ὑπὸ τῆς χαλάζης ἢ ἄλλων θεομηνῶν καὶ δὲν ὑπάρχει σήμερον παρὰ μόνον τὸ ἀνεπαρκέστατον σύστημα τῆς ἀγορᾶς μετοχῶν ὑπὸ τῶν παραγωγῶν ἔκεινων οἱ ὅποιοι πλήττονται ὑπὸ τῆς χαλάζης, τὸ ὅποιον δὲν ἰκανοποιεῖ ποσῶς τοὺς παραγωγούς μας· δὲν ὑπάρχει, λέγω, οἰονδήποτε σχέδ.ον, τὸ ὅποιον νὰ ἔξασφαλίζῃ διὰ τοὺς παραγωγούς μας ἔκεινο, τοῦ ὅποιου οὗτοι ἔχουν ἀνάγκην εἰς τοιαύτας περιπτώσεις.

"Αντιλαμβάνομαι ὅτι μερικοὶ ίσως νὰ ἔχουν ώρισμένας ἐπιφυλάξεις ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν ἐνὸς ωλοκληρωμένου Σχεδίου Ἀσφαλίσεως τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων. "Ισως ώρισμένοι ἐκ τῶν παραγωγῶν, οἱ δοποῖοι δὲν πλήττοντα. συνήθως ὑπὸ τῶν θεομηνῶν, νὰ ἔχουν τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι θὰ συνεισ-

φέρουν υποχρεωτικώς είς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως χωρὶς νὰ ἔχουν ἀμεσαὶ ὀφελήματα. Αὐτὰ τὰ Ταμεῖα ἀλληλεγγύης πρέπει νὰ εἰναι τοιαῦτα ὡστε δῆλοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι, δῆλοι οἱ παραγωγοὶ νὰ συνεισφέρουν υποχρεωτικῶς οὕτως, ὡστε οἱ συνάδελφοί των τῶν περιοχῶν, αἱ δποῖαι πλήττονται ὑπὸ τῶν θεομηνῶν, νὰ δύνανται νὰ βοηθῶνται ἀπὸ τὸ Ταμεῖον κατὰ τρόπον οὐσιαστικὸν καὶ οὐχὶ, ὡς γίνεται σήμερον, ἀπὸ τὸ ἀνεπαρκέστατον Ταμεῖον τῶν χαλαζοπλήκτων. Ἐλλὰ καὶ πάλιν οἱ παραγωγοὶ, οἱ δποῖοι δὲν πλήττονται ὑπὸ τῶν θεομηνῶν, θὰ εὑρίσκωνται εἰς καλυτέραν μοῖραν, διότι, δῆσον καὶ ἔάν ἀποζημιώθοιν οἱ παραγωγοὶ, οἱ δποῖοι πλήττονται ἀπὸ τὰς θεομηνίας, πάλιν ἔκεινοι θὰ ἔξερχωνται ζημιαὶ μένοι, δῆσον καλὸν ταμεῖον ἀσφαλίσεως τῶν προϊόντων των καὶ ἔάν ἐπεξεργασθῶμεν.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον πρέπει νὰ ἀρθοῦν αἱ ἐπιφυλάξεις, αἱ δποῖαι ὑφίστανται—ἔάν ὑφίστανται—καὶ νὰ προχωρήσῃ ἡ Κυθέρωντις εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν συγκεκριμένου νομοσχεδίου, ἐφ' δῆσον μάλιστα ἔχει ἔξασφαλίσει καὶ τὰς ἀπόψεις τῶν ἀγροτικῶν δργανῶσεων, τὸ δποῖον νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τοῦ 1972 τρόπον, ὡστε τὸ Σχέδιον Ἀσφαλίσεως νὰ ἀρχίσῃ τούλαχιστον νὰ λειτουργῇ κατὰ τὸ 1973.

Μοῦ ἔδόθη ἡ εὐκαιρία τελευταίως νὰ ἐπισκεφθῶ δεκάδας χωρίων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ, τὰ δποῖα ἐπλήγησαν ἀπὸ τὰς προσφάτους θεομηνίας, καὶ διεπίστωσα αὐτοπροσώπως τὸ δρᾶμα αὐτῶν τῶν παραγωγῶν, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς δποίους εἶδον τὴν παραγωγὴν τῶν νὰ καταστρέφεται μέχρι ποσοστοῦ 80% ἢ καὶ εἰς ποσοστὸν πέραν τοῦ 80%. Εἶναι πρόβλημα πῶς θὰ κατορθώσουν οἱ παραγωγοὶ αὐτοὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰ οἰκονομικά τῶν προβλήματα μὲ τὰ χρέη, τὰ δποῖα ἔχουν, ὅπως δὲ δῆλοι μας γνωρίζομεν, οἱ ἀμπελουργοὶ εἶναι ἔκεινοι, οἱ δποῖοι ἔχουν πολλὰ χρέη καὶ ἀντιμετωπίζουν σοβαρώτατα οἰκονομικά προβλήματα.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον πιστεύω δῆτι θὰ εἰναι δικόφωνος ἡ Βουλὴ εἰς τὸ δῆτι παρίσταται ἀνάγκη ὅπως τὸ ταχύτερον δυνατὸν ἐντὸς τοῦ 1972 κατατεθῆ νομοσχέδιον, τὸ δποῖον νὰ προνοῇ τὴν ὀλοκληρωτικὴν ἀσφάλισιν δῆλων τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἐναντίον δῆλων τῶν θεομηνῶν διὰ νὰ δυνηθῇ τοῦτο νὰ λειτουργήσῃ ἐντὸς τοῦ 1973.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Εἴχον ὑπ' ὅψιν μου νὰ ὑποθάλω παράκλησιν ὅπως ἡ συζήτησις τοῦ δῆλου θέματος ἀναβληθῇ διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν τοῦ Σώματος. Ἀντιλαμβάνομαι, δῆμως, δῆτι ἀπαντεῖς οἱ συνάδελφοι, οἱ δποῖοι ἐπεθύμουν νὰ ἐκφέρουν τὰς ἀπόψεις τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐπραξαν τοῦτο δι' αὐτὸ καὶ, ἐν δῆλοις, θὰ εἰσέλθω εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος.

‘Ἐκτιμῶ θαθύτατα τόσον ὡς Βουλευτής δῆσον καὶ ὡς ἀγροτικὸς παράγων τῆς Π.Ε.Κ. τὰ φιλαγροτικὰ αἰσθήματα, τὰ δποῖα ἔξεφράσθησαν ἀπὸ τοῦ θήματος αὐτοῦ ὑφ' δῆλων τῶν δημιλησάντων Βουλευτῶν. Ἐκτιμῶ θαθύτατα τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ δποῖον ἐπιδεικνύεται, καὶ τὴν ὀγκόπην τὴν δποίαν δ ἀγροτικὸς κόσμος δῆλεπει ἐκδηλουμένην ὑφ' δῆλων τῶν Μελῶν τῆς Βουλῆς. Πιστεύω, δῆμως, δῆτι ἡ ὑλοποίησις αὐτῆς τῆς ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως—πρᾶγμα, τὸ δποῖον ἐπιθυμούμεν—δέν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ δι' ἀπλῶν ψηφισμάτων.

Τὴν ἀνάγκην υπάρξεως ἔνδος πλήρους καὶ δηλοκληρωμένου Σχέδιου Ἀσφαλίσεως τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων ή Βουλὴ αὔτη διεκήρυξε πρὸ ἔτους, τὰς δὲ ἐν προκειμένῳ θέσεις καὶ ἀπόψεις τῆς ἐπανεβεβαίωσε σήμερον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συζήτησεως εἰς τὸ Σῶμα. Ἐπίσης, αὔτην τὴν ἀνάγκην υπάρ-

ξεως ἐνὸς τοιούτου σχεδίου ἀνεγνώρισε καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ Κυθέρηνησις, διότι οὐδὲν ἄλλο παρὰ μόνον ἀναγνώρισις αὐτῆς τῆς ἀνάγκης εἶναι ἡ ὑπ' αὐτῆς σύνταξις τοῦ προσχεδίου νόμου, τὸ δποῖον καὶ ἐκυκλοφόρησε μεταξὺ τῶν ἀγροτικῶν ὁργανώσεων, αἱ δποῖαι ὅμοι μετὰ τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου ἔξεφρασαν γραπτῶς τὰς εἰσηγήσεις καὶ ἀπόψεις των. Αὐτό, ὅμως, τὸ προσχέδιον νόμου, τὸ δποῖον ἡτοιμάσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, εὑρίσκεται ἀπὸ ἐνὸς καὶ πλέον ἔτους ἐνώπιον μιᾶς ἔξι Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς, ἡ ὅποια καὶ τὸ μελετᾶ.

Γνωρίζομεν δτι εἶναι δίκαιον τὸ αίτημα διὰ τὴν ὑπαρξιν ἐνὸς πλήρους καὶ ὠλοκληρωμένου Σχεδίου Ἀσφαλίσεως τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων. Εἶναι, πράγματι, ἀναγκαία ἡ ὑπαρξις τοιούτου Σχεδίου. Γνωρίζομεν, ἐπίσης, τὰς δυσκολίας, τὰς δποίας ἐνέχει ἡ ὑπαρξις ἐνὸς τοιούτου Σχεδίου, καὶ τὰς ἀντιδράσεις ἀκόμη, τὰς δποίας τοῦτο θὰ συναντήσῃ ἀκόμη καὶ ἀπὸ ἀγρότας. Ἐπ.θυμούμεν, ὅμως, νὰ τονίσωμεν δτι ἡ ὑπαρξις του εἶναι ἐπιθετική ἔστω καὶ μὲ ἐλλείψεις ἀρχικῶς, ἔστω καὶ μὲ ἀντιδράσεις ἀκόμη, αἱ δποῖαι θὰ προέλθουν καὶ ἀπὸ αὐτὸν τοῦτον τὸν ἀγροτικὸν κόσμον.

Ἐπειδὴ προσωπικῶς ἐπιθυμῶ ὅπως συμβάλωμεν ὡς Βουλὴ εἰς τὴν προώθησιν τοῦ θέματος καὶ τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς μελέτης του, θὰ ἥθελα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, νὰ εἰσηγηθῶ μίαν νέαν διαδικασίαν διὰ τὸ ὑπὸ συζήτησ.ν θέμα. Εἰσηγοῦμαι δπως, ἀντὶ τῆς ἐγκρίσεως ψηφίσματος, ἡ Βουλὴ παραπέμψη τὸ δλον θέμα εἰς τὴν ἀρμόδιαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, ἡ δποία καὶ νὰ καλέσῃ δλόκληρον τὴν ἔξι Ὑπουργῶν Ἐπιτροπήν, δλους τοὺς Ὑπουργούς, οἱ δποῖοι τὴν ἀποτελοῦν, ὅπως τὴν ἐνημερώσουν ἐπὶ τῶν λόγων τῆς καθυστερήσεως καὶ τῶν συγκεκριμένων δυσκολιῶν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν οἰκονομικῶν τοιούτων, αἱ δποῖαι παρουσιάζονται, οὔτως, ὥστε ἡ ἐπιθυμία τοῦ Σώματος διὰ τὴν ὑπαρξιν ἐνὸς τοιούτου σχεδίου νὰ λάβῃ συγκεκριμένην μορφὴν μὲ τὸ νὰ τονισθῇ εἰς τὴν ἔξι Ὑπουργῶν Ἐπιτροπὴν δτι καὶ ἡ Βουλὴ εἶναι ἔτοιμη νὰ θοηθήσῃ εἰς τὴν ὑπερπήδησιν οἰωνδήποτε δυσκολιῶν, οἰωνδήποτε προβλημάτων, οἰωνδήποτε ἀκόμη καὶ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν. Ἐν συνεχείᾳ δτι Ἐπιτροπὴ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, ἀφοῦ ἔξετάσῃ τὸ δλον θέμα, δι' ἐκθεσέως τῆς νὰ ἐνημερώσῃ τὸ Σώμα ἐπὶ τῆς δλης πορείας τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος, δπότε, ἐὰν καὶ ἐφ' δσον ἀπαιτήται τοῦτο πρὸς ἀσκησιν πιέσεως ἐπὶ τῆς Κυθερήσεως, νὰ ἔλθῃ ἡ Βουλὴ νὰ ἐγκρίνῃ ψήφισμα, τὸ δποῖον νὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν νὰ ἐπεκτείνῃ καὶ νὰ καταστήσῃ αἰσθητὴν τὴν πίεσιν, τὴν δποίαν αὕτη ἐπιθυμεῖ νὰ ἀσκήσῃ ἐπὶ τῆς Κυθερήσεως διὰ τὴν υἱοθέτησ.ν τοιούτου Σχεδίου.

Δὲν θὰ εἰσέλθω, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, εἰς τὰ ἐπὶ μέρους προβλήματα, τὰ δποῖα δημιουργεῖ τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς συζητούμενον σήμερον θέμα, διότι καὶ εἰς τὸ παρελθόν είχον τὴν εὐκαιρίαν ὡς δ ἔγγραφας τὸ θέμα πρὸ ἐνὸς ἔτους νὰ ἐκθέσω τὰς ἀπόψεις μου καὶ διότι ἔγένοντο τότε πράγματι πλήρεις καὶ τεκμηριωμέναι διμιλίαι ἐπὶ τοῦ θέματος.

Παρακαλῶ ὅπως τόσον ὑμεῖς ὡς Πρόεδρος τοῦ Σώματος δσον καὶ ἡ Βουλὴ ἔξετάσητε μετὰ προσοχῆς τὴν εἰσήγησίν μου περὶ παραπομπῆς τοῦ δλον θέματος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας, δ.ότι πιστεύω δτι δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου καὶ μόνον θὰ δυνηθῶμεν νὰ θοηθσωμεν πραγματικῶς τὸν γεωργόν, διὰ τὸν δποῖον δλοι ἐπιδεικνύομεν—καὶ καλῶς πράττομεν—ἐνδιαφέρον.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω δτι ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἔχει ἔξαντληθη ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχουν ἄλλοι, οἱ δποῖοι θέλουν νὰ ἀγορεύσουν ἐπὶ τῆς ούσιας τοῦ θέματος.

Ἐφ' δσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι ἀγορηταὶ ἐπὶ τῆς ούσιας τοῦ ἔγγραφέντος θέματος, ἀπομένουν ἐνώπιον μας δύο τινά, ἥτοι τὸ ψήφισμα, τὸ δποῖον κατετέθη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ τὸ δποῖον ἐκυκλοφόρησεν εἰς τὰ ἔντ.μα Μέλη δ ἔντιμος Βουλευτὴς κ. Χαμῆς Μιχαηλίδης, καὶ ἡ εἰσήγησις τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Χατζηρακλέους ὅπως, ἀντὶ τῆς ἐγκρίσεως ψηφίσματος, ἡ Βουλὴ παραπέμψῃ

τὸ θέμα εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν. Ὡς συνεπέρανα ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χατζηγρακλέους, οἱ δροὶ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, οἱ δόποιοι προδιαγράφονται διὰ τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν ὡς δροὶ ἐντολῆς, εἰναι : (α) ἡ διερεύνησις τοῦ εἰς ποίον στάδιον εὑρίσκονται αἱ ἔργασίαι τῆς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς ἐν σχέσει μὲ τὸ προσχέδιον νόμου, τὸ δόποιον κατηρτίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων (β) ἡ ἐνημέρωσις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς πορείας τῶν ἔργασιῶν τῆς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς καὶ πρᾶγμα, διπερ δὲν διηγείρεται ὑπὸ τοῦ ἀγορεύσαντος, (γ) ἡ μορφὴ τῆς προσφερθησομένης συμβολῆς εἰς τὴν ἐπίσπευσιν τῆς δλοκληρώσεως καὶ καταθέσεως τοῦ σχετικοῦ Νομοσχεδίου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Θὰ γίνῃ τοῦτο ἀπλῶς διὰ τῆς ἀσκήσεως πιέσεως ή διὰ τῆς ὑποβολῆς εἰσηγήσεων ὡς πρὸς τὴν μορφήν, τὴν δόποιαν θὰ λάθῃ τὸ τελικὸν κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου.

‘Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΓΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Ὁρθῶς ἔχετε ἐπισημάνει τὸ σημεῖον αὐτό, δ.ότι, πράγματι, οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα. Ἐπειδή, δμως, οὔτε ἐγὼ προσωπικῶς οὔτε οἰονδήποτε Μέλος τῆς Βουλῆς γνωρίζομεν ποὺ ἀκριθῶς ἔχει προσκρούσει τὸ Νομοσχεδίον, τὸ δόποιον ήτοιμασε τὸ Ὑπουργείον Γεωργίας, ἀνεφέρθην μόνον εἰς τὴν ἀνάγκην δπως ἡ Βουλή, ἀφοῦ διερευνήσῃ τὸ δλον θέμα, συμβάλῃ εἰς τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς μελέτης του. Δὲν μπορῶ νὰ διευκρινίσω τὴν εἰσηγήσιν μου περισσότερον, διότ. δὲν ἔχω ὑπ’ ὅψιν μου τὰς δυσκολίας, εἰς τὰς δόποιας ἔχει προσκρούσει τὸ θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Ἔχω ἀκούσει δλας τὰς δμιλίας, ἀλλὰ συμφωνῶ μὲ τὴν ἀποφιν τοῦ κ. Χατζηγρακλέους, διότι διὰ τοῦ τρόπου, τὸν δόποιον οὗτος εἰσηγήθη, θὰ δυνηθῇ νὰ κατατοπισθῇ δλη ἡ Βουλή ἐπὶ τοῦ ἐτοιμασθέντος Νομοσχεδίου. Ἐκεῖνο, τὸ δόποιον ίσως θὰ δυναμέθει νὰ προσθέσωμεν εἰς τὴν εἰσηγήσιν τοῦ κ. Χατζηγρακλέους, εἰναι διὰ διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τὸ θέμα θὰ προωθηθῇ οὕτως, ώστε τὸ Σχέδιον Ἀσφαλίσεως νὰ είναι ἐτοιμον ἐντὸς τοῦ 1972 διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀπὸ τοῦ 1973.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν δύο εἰσηγήσεις ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Η μία εἰσηγήσις είναι δπως ἡ Βουλή χωρήσῃ εἰς ψήφισμα καὶ ἡ ἄλλη εἰναι δπως, ἀντὶ τῆς ἐγκρίσεως ψηφίσματος, τὸ θέμα παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν μὲ τοὺς δρους ἐντολῆς, τοὺς δόποιους ἔχω προδιαγράψει.

‘Ο κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Μὲ τὴ συζήτηση ποὺ ἔχει διεξαχθῇ δσον ἀφορᾶ τὸ θέμα :ῆς ἐπίσπευσης δλοκληρωμένου Σχέδιον Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων ἡ Βουλή ἔχει ἀκόμα μιὰ φορὰ ὑπογραμμίσει τὴν σοθαρότητα τοῦ θέματος, ἔχει διαπιστώσει τὴν καθυστέρηση ποὺ παρατηρεῖται καὶ ἔχει, ἐπίσης, δμόφωνα τονίσει δπει πρέπει νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ λειτουργία τοῦ Σχέδιον Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων.

‘Ο σικοπὸς τοῦ ψηφίσματος ποὺ ἔχουμε προτείνει είναι νὰ ἐπισπευσθῇ ή υίοθετηση αὐτοῦ τοῦ Σχέδιου. Ἀποδέχομαι τὴν πρόταση τοῦ κ. Χατζηγρακλέους

νὰ παραπεμφθῇ τὸ θέμα στὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας, νὰ κληθῇ ἡ ἔξι Ὑπουργῶν Ἐπιτροπὴ νὰ κατατοπίσῃ τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας γιὰ νὰ δοῦμε ποὺ παρουσιάζονται οἱ δυσκολίες καὶ γιατὶ καθυστερεῖ γιὰ τόσα χρόνια ἡ προώθηση τοῦ Σχεδίου καὶ ὅτερα νὰ κατατοπισθῇ ἡ Βουλὴ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας πάνω σ' αὐτὴ τὴ συζήτηση μὲ βάση τοὺς δρους ποὺ ἔχουν προδιαγραφῆ. Ἔγὼ θὰ πρότεινα νὰ καθορίσουμε ἔνα χρονικὸ διάστημα γιὰ νὰ μὴ παρουσιαστῇ ἡ ἴδια κατάσταση ποὺ παρουσιάζοταν προηγούμενα.

“Ἄν, γιὰ παράδειγμα, δρίζαμε δίμηνο χρονικὸ διάστημα, μέσα στὸ δποῖο θὰ πρέπει νὰ ἔχῃ κατατοπιστῇ ἡ Βουλὴ πάνω στὸ ποὺ θρίσκεται τὸ δλο θέμα, νομίζω ὅτι αὐτὸ θὰ ἥταν λογικὸ χρονικὸ διάστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ἐντὸς διμήνου νὰ κατατοπισθῇ ἡ Βουλὴ ἢ ἡ Ἐπιτροπή ;

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

‘Ἡ Βουλὴ νὰ κατατοπιστῇ ποὺ θρίσκεται τὸ δλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἐπειδὴ γνωρίζομεν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀλληλογραφίας τῆς Βουλῆς μὲ τὴν Κυθέρησιν μέσω τοῦ τύπου, θὰ ἥθελα νὰ εἰσηγηθῶ ὅπως ἀποσυρθῇ τὸ ψήφισμα καὶ περιορισθῶμεν εἰς τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Χατζηγρακλέους, ἡ δποία καὶ πρακτικὰ ἀποτελέσματα θὰ φέρῃ καὶ πίεσιν οὐσιαστικὴν πρὸς τὴν Κυθέρησιν θὰ ἀσκήσῃ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι ὁ εἰσηγητής τοῦ ψηφίσματος ἔχει ἥδη δεχθῆ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Χατζηγρακλέους καὶ ἔχει ἀποσύρει τὸ ψήφισμά του. Ἐπομένως τὸ μόνον, τὸ δποίον ἀπομένει δι' ἐμέ, εἶναι νὰ παραπέμψω τὸ ὄποιο συζήτησιν θέμα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων μὲ τοὺς ἀκολούθους δρους ἐντολῆς :

‘Ἡ Ἐπιτροπὴ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, ἀφοῦ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς ἔξι Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς, ἡ δποία μελετᾶ τὸ Νομοσχέδιον περὶ Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων, καὶ ἀφοῦ ἔξακριθῶσῃ διὰ ποίον λόγον προέκυψε καθυστέρησις, νὰ ἐνημερώσῃ τὴν Βουλὴν ἐντὸς περιόδου μὴ ὑπερβαινούσης τοὺς δύο μῆνας.

Τὸ θέμα παραπέμπεται εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων μὲ τοὺς δρους ἐντολῆς, τοὺς δποίους ἔχω ἀναφέρει.

‘Ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἔληξε καὶ ἀρχίζει ἡ συζήτησις τοῦ ἐπομένου θέματος ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὸ δποίον εἶναι «Ἡ ἀπογευματινὴ φοίτησις εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα». Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσήγησει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη.

‘Ο κ. Χριστοφίδης ἔχει τὸν λόγον.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, Είμαι ζτοιμος νὰ ἀγορεύσω ἐπὶ τοῦ θέματος, δεδομένου, δυώς, ὅτι τὸ ἐπόμενον θέμα εἶναι «Ἡ ἀποφασισθεῖσα ἀπόλυτης τηλεφωνητρ.ῶν

ύπο τοῦ ἡμικρατικοῦ δργανισμοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α.», ύπο δὲ τοῦ ἐγγράφαντος τοῦτο ἐτονίσθη ἢ προτεραιότης τοῦ θέματος καὶ ἡ ἀνάγκη ὅπως τοῦτο προηγηθῇ πάσης συζητήσεως, οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω καὶ εἰσηγοῦμαι, ἐὰν καὶ σεῖς συμφωνήτε, ὅπως προηγηθῇ τοῦ ἴδικοῦ μου θέματος. Ἐάν δὲ, εἶμαι ἔτοιμος νὰ ἀγορεύσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ὑπάρχει θέμα ἀνάγκης νὰ προηγηθῇ, διότι καὶ τὰ δύο θέματα θὰ συζητηθοῦν σήμερον καὶ, ἐν ἀνάγκῃ, θὰ παραμείνωμεν συνεδριάζοντες μέχρι τοῦ μεσονυκτίου.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ θέμα τῆς καταργήσεως τῆς ἀπογευματινῆς φοιτήσεως εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα διὰ πρώτην φοράν τιθεται πρὸς συζητήσιν ἐνώπιον τοῦ Σώματος. Συνεζητήθη, ὅμως, τοῦτο καὶ ἀνελύθη ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς του ὑπὸ πολλῶν ἐνδιαφερομένων χωρίς, ὅμως, νὰ λυθῇ. Δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι ὑπῆρξεν ἐν προκειμένῳ κατανόησις ἐκ μέρους τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας, πλὴν, ὅμως, ἀπόφασις πρὸς καθιέρωσιν τῆς προμεσημβρινῆς φοιτήσεως δὲν ἔλήθη.

Προσκεκολλημένοι εἰς τὸ παρελθόν καὶ τὰ καθιερωμένα ηκολουθήσαμεν εἰς τὸ βασικὸν αὐτὸν ζήτημα ἀντιεπιστημονικὴν γραμμήν, ἢ δοία υποσκάπτει καὶ τὴν ὑγείαν τῶν παιδῶν. «Οἱ μικροὶ μαθητές εὐρίσκοντο κλεισμένοι καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τοὺς τοίχους τοῦ σχολείου ἢ ἔξω στὸ δρόμο ἀπὸ τὸ σπίτι στὸ σχολεῖο καὶ τὸ ἀντίθετο χωρὶς ψυχαγωγίαν καὶ παιχνίδι, σκλάδοι καὶ δεσμῶτες τῆς ὀπισθοδρομικότητος, τῆς πλέον ἀνελεύθερης καὶ ἀντιεπιστημονικῆς νοστροπίας, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ξετινάξῃ ἀπὸ πάνω τῆς τὴν παράδοσιν καὶ τὰ καθιερωμένα καὶ νὰ ἰδῃ μὲν εκεάθαρον μάτι τὴν ἀλήθειαν ποὺ Յοῦ καὶ κραυγάζει καὶ ἐπισημαίνει τοὺς κινδύνους ποὺ ἀπειλοῦν τὰ παιδιά, τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους», ὅπως ἔτοιχε διαπρεπῆς ἐκπαιδευτικός δλίγον πρὸ τῆς καθιερώσεως τῆς πρωΐνης φοιτήσεως εἰς 'Ελλάδα.

Τὸ θέμα δὲν ἐνδιαφέρει μόνον τὰ παιδιά, ἀλλὰ καὶ τοὺς γονεῖς καὶ τὸν διδάσκαλον. Οὕτω ἡ Συνομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων Στοιχειώδους 'Εκπαιδεύσεως, δι' ὑπομνήματός της πρὸς τὸ 'Υπουργείον Παιδείας, τάσσεται ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τῆς ἀπογευματινῆς φοιτήσεως καὶ, ἐν συνεχείᾳ, δι' ἔτερου ἐγγράφου κοινοποιεῖ ἀπόφασεις τῶν Συνδέσμων Γονέων Λευκωσίας καὶ προαστίων, Λεμεσοῦ, Ἀμμοχώστου, Λάρνακος καὶ Πάφου, οἱ δοίοι καὶ εἰσηγοῦνται τὴν ταχείαν υιοθέτησιν τοῦ μέτρου τούτου.

Οἱ λόγοι, οἱ δοίοι συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τῆς ἀπογευματινῆς φοιτήσεως, εἶναι πολλοί, θὰ ἀναφερθῶ, ὅμως, εἰς τοὺς κυριωτέρους.

Τὸ πρωΐνὸν ὡράριον θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν μείωσιν τῆς πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς ἐντάσεως, ἢ δοία διακατέχει τοὺς μαθητάς, οἱ δοίοι εἶναι υποχρεωμένοι μετὰ ἔξαντλητικὴν ἔργασίαν καὶ ἐντὸς τοῦ ἔλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος τῶν μετασχολικῶν ὡρῶν νὰ καλύψουν μελέτην, ἀνάπτασιν, ψυχαγωγίαν καὶ φαγητόν. Τὸ πρόσθλημα δύναται νὰ λυθῇ χωρὶς νὰ ἐπηρεασθῇ δυσμενῶς τὸ σχολικὸν πρόγραμμα ἀλλὰ μᾶλλον μὲ τὸ νὰ ἀναθεωρηθῇ καὶ ἐκσυγχρονισθῇ τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τῶν σχολείων. Μὲ ἔλαχιστην τροποποίησιν τοῦ ὡρολογίου προγράμματος ὅλαι αἱ τάξεις δύνανται νὰ ἔργασθοῦν καὶ νὰ καλύψουν τὴν ὅλην τῶν μὲ τὰς πρωΐνας ὥρας μόνον. Ή πρώτη καὶ ἡ δευτέρα τάξεις καλύπτουν 1.160 λεπτά τὴν ἔβδομάρα μεταξὺ τῆς 8ης π.μ. καὶ τῆς 11.50 π.μ. Ή τρίτη καὶ τετάρτη τάξεις καλύπτουν χρόνον 1.400 λεπτῶν, μεταξὺ τῆς 8ης πρωΐνης καὶ τῆς 12.15 μεταμεσημβρινῆς. Ή πέμπτη καὶ ἡ ἕκτη τάξεις καλύπτουν χρόνον 1.640 λεπτῶν, μεταξὺ τῆς 8ης πρωΐνης καὶ τῆς 1ης μεταμεσημβρινῆς.

Τὸ θέμα δύναται νὰ διευθετηθῇ μὲ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τοῦ ὡραρίου. Τὸ πρωΐνὸν ὡράριον οὐδόλως θὰ προκαλέσῃ κόπωσιν εἰς τοὺς μαθητάς, διότι αὐτὸ θὰ ἀφορᾶ εἰς τὰς μεγαλυτέρας τάξεις, ὅπου ἡ διαφορᾶ μὲ τὰ μικρὰ παιδιά τῶν 5½ ἔτῶν εἶναι μία περίοδος μαθημάτων καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὅψιν ὅτι οἱ μαθηταὶ θὰ ἀπασχολῶνται καὶ μὲ μαθήματα γυμναστικῆς, μουσικῆς καὶ τέχνης. Ἀντιθέτως, ἐκεῖνο ποὺ προκαλεῖ κόπωσιν εἶναι τὸ πήγανε - ἔλα εἰς τὸ σχολεῖον.

Ἐπίσης ὑπάρχει καὶ τὸ θέμα τῆς τροχαίας, διότι τὰ παιδιά εἶναι ἔκτεθειμένα εἰς διαρκῆ κίνδυνον. Ἐχω ὑπ' ὅψιν μου ὅτι εἰς Λάρνακα πέραν τῶν 20 ἀστυνομικοὶ ἀσχολοῦνται τὸ πρωΐ καὶ διλιγώτεροι εἰς ἄλλας ὁρας διὰ τὴν δισφάλειάν των. Εἰς τὰς μεγάλας πόλεις τὸ πρόσθλημα τῆς μεταφορᾶς τῶν παιδιῶν εἰς τὸ σχολεῖον εἶναι μεγάλη ταλαιπωρία διὰ τοὺς γονεῖς, τοῦτο δὲ καθίσταται ἐμπόδιον ἀνυπέρβλητον διὰ τοὺς γονεῖς ποὺ ἔχουν νὰ μεταφέρουν ἄλλα τέκνα των εἰς Σχολεῖα Μέσης Παιδείας καὶ αἱ ὅραι δὲν συμπίπτουν. Δὲν ὑπάρχει οἰκογένεια μὲ παιδιά, εἰς τὴν διποίαν νὰ γευματίζουν δλοι μαζί.

Τὸ παιδί, μόλις γευματίσῃ, εἶναι ἡναγκασμένον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ σχολεῖον. Τοῦτο εἶναι εἰς βάρος τῆς ἀποδόσεως τοῦ μαθητοῦ, διότι πρέπει νὰ παρέλθῃ χρόνος τούλαχιστον δύο ὡρῶν διὰ νὰ δύναται οὗτος νὰ ἀποδώσῃ πνευματικῶς. Τὸ σημερινὸν ὡράριον κατά συνέπειαν χωλαίνει.

Ἡ κατάργησις τῆς ἀπογευματινῆς φοιτήσεως θὰ δώσῃ τὴν εὔκαιρίαν εἰς τοὺς μαθητάς νὰ παρακολουθοῦν φροντιστήρια διὰ μίαν ξένην γλώσσαν, μουσικήν, μπαλλέτον, κ.λ.π. Θὰ ἔχουν τὴν εὔκαιρίαν νὰ μελετοῦν καλύτερα καὶ μὲ καθοδήγησιν νὰ ἀναπτύσσουν τὴν πρωτοθουλίαν των καὶ νὰ διευρύνουν τὸν κύκλον τῶν δραστηριοτήτων των. Ἡ δημιουργία ὅμιλων θὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν εὔκαιρίαν νὰ μετέχουν πολλῶν ἐκδηλώσεων. Ἄλλοτε τὸ μόνον μέσον μαθήσεως ήτο τὸ σχολεῖον. Αἱ γνώσεις προτίχοντο ἀπὸ τὸ θρανίον, σήμερον, ὅμως, καὶ οἱ εἰδικοὶ πιστεύουν ὅτι πρόσθετοι γνώσεις, ἵσως ἀνάλογοι εἰς σπουδαιότητα μὲ τὰς τοῦ σχολείου, ἀποκτῶνται ἀπὸ ἔξωσχολικὰ μαθήματα καὶ ἐκδηλώσεις καὶ τὰ μέσα μαζικῆς ἐπικοινωνίας. Κατά κόρον ἐπαναλαμβάνομεν τὴν σπουδαιότητα ποὺ ἔχει τὸ παιγνίδι διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ παιδιοῦ καὶ τὴν τόνωσιν τῆς προσωπικότητός του καὶ, ὅμως, δὲν τοῦ δίδομεν τὴν δυνατότητα νὰ παίξῃ. Στραγγαλίζομεν τὴν μεγαλυτέραν βιολογικήν του ἀνάγκην κρατοῦντες τὸ παιδί δεμένον εἰς τὸ σχολεῖον, ἀπὸ τὸ δόπον ἐπιστρέφει εἰς τὸ σπίτι του κατάκοπον καὶ ἔξηντλημένον.

Μετὰ τοὺς γονεῖς καὶ τὰ παιδιά εἶναι καὶ ὁ διδάσκαλος. Πολλοὶ διδάσκαλοι ζοῦν μακρὰν τοῦ τόπου ἔργασίας των. Μὲ τὴν κατάργησιν τῆς ἀπογευματινῆς φοιτήσεως τῶν μαθητῶν, προθλήματα ποὺ ἀποτελοῦνται οἱ διδάσκαλοι θὰ λυθοῦν, θὰ τοὺς διδέται δὲ ἡ εὔκαιρία νὰ προετοιμάζωνται καλύτερα διὰ τὰ μαθήματά των καὶ νὰ ἔχουν καὶ τὸν χρόνον πρός ἐπιμόρφωσιν διὰ νὰ δύνανται νὰ προσφέρουν πολὺ περισσότερα.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔπιμοι κύριοι συνάδελφοι. Παρ' ὅλον ὅτι πιστεύω ὅτι τὸ θέμα τοῦτο θὰ ἥδυνατο κάλλιστα νὰ ἀποτελέσῃ θέμα συζητήσεως ἐνὸς παιδαγωγικοῦ σεμιναρίου τριημέρου διαρκείας λόγῳ τῶν πολλαπλῶν πτυχῶν του παρὰ θέμα δυνάμενον νὰ συζητηθῇ εἰς τὴν Βουλήν, ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἔχει ἔγγραφή, θὰ ἤθελα νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω δλίγα τινά ἐπ' αὐτοῦ.

Τὸ θέμα τοῦτο δὲν εἶναι τόσον ἀπλοῦν, δοσον φαίνεται. Εἶναι θέμα, τὸ δόπον δύναται νὰ ἀντικρυσθῇ ἐπὶ δύο βάσεων, ἢτοι ἀφ' ἐνὸς ἐπὶ τῆς συγχρόνου παιδαγωγικῆς καὶ ἀφ' ἐτέρου ἐπὶ τῆς πραγματικότητος τῆς Κύπρου.

Είναι άληθές ότι αἱ ἀρχαὶ τῆς συγχρόνου παιδαγωγικῆς ἐπιθάλλουν ὅπως τὸ παιδὶ ἀφήνεται περισσότερον ἐλεύθερον διὰ νὰ ἀναπτύσσῃ πρωτοθουλίαν καὶ νὰ δύναται νὰ ἀφιερώνῃ τὸν ἑαυτόν του εἰς τὴν αὐτενέργειαν διὰ νὰ συμμετέχῃ ὑπευθύνως εἰς τὴν προσπάθειαν ἐπιμορφώσεώς του καὶ εἶναι, ἐπίσης, ἀληθές ότι ἡ σύγχρονος παιδαγωγικὴ ἐπιθάλλει ὅπως ἔγκαταλειφθῇ τὸ δόγμα «γνῶσις ἔστιν ἀρετὴ», διότι τάσις αὐτῆς δὲν εἶναι νὰ δημιουργήσωμεν ἀνθρώπους—«κινητάς ἔγκυκλοπαιδείας», ἀλλὰ ἀντιθέτως ἀνθρώπους μὲν χαρακτῆρα. Συνεπῶς, ὅσον περισσότερον ἐλεύθερον χρόνον παράσχωμεν εἰς τὸ παιδὶ διὰ νὰ μπορέσῃ νὰ μορφωθῇ μέσα εἰς ἕνα προγραμματισμένον σχέδιον ἐπιμορφώσεώς του, τόσον τὸ καλύτερον νοούμενον, ἐπαναλαμβάνω, διότι τὸ παιδὶ θὰ μπορῇ νὰ διακινήται μέσα εἰς τὰ πλαίσια ἐνὸς προγραμματισμένου σχεδίου ἐπιμορφώσεως, διότι ὁ ἐλεύθερος χρόνος χάριν τῆς ἐλευθερίας τοῦ παιδιοῦ μπορεῖ νὰ δηγησῃ εἰς τὴν καταστροφήν του καὶ ὅχι εἰς τὴν θελτιάσιν του.

Ἐκ παραλλήλου, πιστεύω ότι αὐταὶ αἱ θασικαὶ παιδαγωγικαὶ ἀρχαὶ πρέπει νὰ ἐφαρμοσθοῦν ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σημερινῆς Κυπριακῆς πραγματικότητος. Ὑπάρχουν ἀρικεταὶ δυσκολίαι αἱ ὅποιαι, ὅμως, ὡς γνωρίζω, ὑπῆρξαν ἀντικείμενον μελέτης τόσον τῆς ἐκπαιδευτικῆς δργανώσεως ΠΟΕΔ ὅσον καὶ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου Παιδείας. Ταυτοχρόνως, τοῦ θέματος ἔχει ἐπιληφθῆ καὶ ὁ Σύνδεσμος Γονέων, ὅλοι δὲ ἔχουν καταλήξει εἰς τὴν γενικὴν γνώμην ότι αἱ συνθῆκαι τῆς Κύπρου ἐπιτρέπουν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς πρωτινῆς φοιτήσεως μόνον εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα.

Πιστεύω, περαιτέρω, ότι, ἐφ' ὅσον τὸ θέμα εὑρίσκεται εἰς τὸ στάδιον τῆς μελέτης καὶ ἐφ' ὅσον ἡ θασικὴ ἀρχὴ τοῦ ὅτι πρέπει νὰ καθιερωθῇ ἢ πρωτινὴ φοίτησις εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα ἔχει συμφωνηθῆ, ἐπαναλαμβάνω, τόσον ἀπὸ τὴν ἐκπαιδευτικὴν δργανώσιν τῶν Διδασκάλων ὅσον καὶ ἀπὸ τὸ Ὑπουργείον Παιδείας, ἐξ ὅσων ἔχω πληροφορηθῆ, καὶ ἀπὸ τὸν Σύνδεσμον Γονέων, πιστεύω ότι τὸ θέμα πρέπει νὰ ἀφεθῇ εἰς αὐτὰ τὰ ὀρμόδια Σώματα διὰ τὴν περαιτέρω μελέτην καὶ ἐφαρμογὴν του, διότι τοῦτο ἔχει πολλάς πτυχάς, ὅπως ἀνέφερα καὶ εἰς τὴν ἀρχήν.

Εύχαριστῷ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταί;

Ο. κ. Γεώργιος Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ξητιμα Μέλη. Παρ' ὅλο ποὺ τὸ φλέγον ζήτημα αὐτὴ τὴ στιγμὴ εἶναι μᾶλλον ἡ πρωτινὴ φοίτηση στὰ Σχολεῖα Μέσης Παιδείας, ποὺ ἀργούν ἐδῶ καὶ τρεῖς ἔθδομάδες, τὸ θέμα τῆς ἀπογευματινῆς φοίτησης στὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα εἶναι πάντα ἐπίκαιρο, γιατὶ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ σοθαρώτερα προσβλήματα τῆς Σποιχειώδους ἐκπαίδευσης ποὺ μένει ἀλυτο. Τὸ θέμα αὐτὸ εἶναι παλιὸ καὶ ἔχει ἀπασχολήσει ἐπανειλημμένα, ὅπως ἀναφέρθηκε, τὸ Ὑπουργείο Παιδείας, τὴν Διδασκαλικὴν Ὀργάνωση καὶ τοὺς Συνδέσμους Γονέων.

Δὲν διστάζουμε νὰ ποῦμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ότι ὑποστηρίζουμε ἀνεπιφύλακτα τὴν κατάργηση τῆς ἀπογευματινῆς φοίτησης στὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα ἀπὸ τὸ προσεχές σχολικὸ ἔτος, γιατὶ τὰ προσβλήματα ποὺ δημιουργεῖ ἡ ἀπογευματινὴ φοίτηση καὶ τὰ μειονεκτήματά της ἔξουδετερώνουν κάθε πλεονέκτημα ποὺ πιθανὸ νὰ είχε στὸ παρελθόν κάτω ἀπὸ ἄλλες κοινωνικές καὶ ἐκπαιδευτικές συνθῆκες.

Τὸ σοθαρώτερο ἐπιχείρημα γιὰ τὴν κατάργηση τῆς ἀπογευματινῆς φοίτησης στὰ Δημοτικὰ εἶναι ότι ὁ πρωτινὸς χρόνος τῶν ἔξι ἐργασίμων ημερῶν τοῦ σχολείου εἶναι ὑπέραρκετός γιὰ τὴ διδακτικὴ ἐργασία. Είναι γνωστὸ πώς τὸ

πρόγραμμα τῶν δημοτικῶν μας σχολείων γενικά, ίδιαίτερα τῶν τεσσάρων ἀνωτέρων τάξεων, εἰναι βαρυφορτωμένο σὲ σχέση μὲ τὰ ἀντίστοιχα προγράμματα τῶν ἀναπτυγμένων χωρῶν, θάθελα δὲ νὰ προσθέσω καὶ πολλῶν καθυστερημένων. 'Υπάρχουν περιθώρια γιὰ μείωση τοῦ σχολικοῦ χρόνου μὲ παράλληλη βελτίωση τῆς ἐργασίας στὴ στοιχειώδη ἐκπαίδευση. 'Ο σημερινὸς σχολικὸς χρόνος τῶν 1.400 λεπτῶν τὴ βδομάδα γιὰ τὴν Γ' καὶ Δ' τάξη καὶ 1.640 λεπτῶν γιὰ τὴν Ε' καὶ Στ', ποὺ ἀνέφερε δὲ ἔντιμος κ. Χριστοφίδης, εἰναι ὑπερβολικός. Μὲ ἐλάχιστη μείωση τοῦ σχολικοῦ χρόνου στὴν Ε' καὶ Στ' τάξη ἡ ἀπογευματινὴ φοίτηση γίνεται περιττή. Σημειωτέον ὅτι καὶ σήμερα στὴ διάρκεια δύο τούλαχιστον μηνῶν τοῦ σχολικοῦ χρόνου, δηλαδὴ τὸν Ιούνιο καὶ τὸν Σεπτέμβριο, δὲν ὑπάρχει ἀπογευματινὴ φοίτηση καὶ δλα τὰ μαθήματα γίνονται τὸ πρωΐ.

'Απὸ τὴν ἄλλη, ἀν τὰ Σχολεῖα Μέσης Παιδείας μὲ τὸν ὑπερβολικό, ἐπίσης, φόρτο τοῦ ἀναλυτικοῦ τους προγράμματος μποροῦν νὰ ἔχουν μόνο πρωΐνῃ φοίτηση, γιατὶ τὰ δημοτικὰ ποὺ ἔχουν πολὺ λιγώτερες δρες μαθημάτων χρειάζονται τὴν ἀπογευματινὴ φοίτηση ;

'Υπάρχουν, δμως, καὶ ἄλλοι οὐσιαστικοὶ λόγοι ποὺ ἐπιθάλλουν τὴν κατάργηση τῆς ἀπογευματινῆς φοίτησης στὰ Δημοτικά. Τὰ ἀπογευματινὰ μαθήματα καὶ ἡ βιαστικὴ ἐπιστροφὴ στὸ σχολεῖο ὕστερα ἀπὸ τὸ γεῦμα προκαλοῦν ὀδικαιολόγητη κόπωση στὰ μικρὰ παιδιά. Ταυτόχρονα τὰ ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιδοθοῦν ἄνετα στὴ μελέτη, τὰ ίδιαίτερα ἐνδιαφέροντά τους καὶ τὰ παγνίδια τους.

'Η ἀπογευματινὴ φοίτηση στὰ Δημοτικά στερεῖ ἀπὸ τὸν δάσκαλο τὴν ἀπαραίτητη ἄνεση γιὰ προετοιμασία καὶ περαιτέρω μόρφωση. 'Επίσης, καταπονεῖ τοὺς γονεῖς ποὺ εἰναι ἀναγκασμένοι νὰ μεταφέρουν τὰ παιδιά τους στὸ σχολεῖο μὲ ίδιωτικὸ μεταφορικὸ μέσο.

'Η κατάργηση τῆς ἀπογευματινῆς φοίτησης γίνεται ίδιαίτερα ἀναγκαίᾳ σήμερα ποὺ τὸ 'Υπουργεῖο Παιδείας προωθεῖ τὴ συγχώνευση τῶν μικρῶν μονοδιδασκάλων καὶ διδιδασκάλων σχολείων στὰ μικρὰ χωριά γιὰ τὴ δημιουργία πολυδιδασκάλων σχολείων ποὺ θὰ παρέχουν καλύτερη στοιχειώδη μόρφωση. Αὕτο σημαίνει ὅτι πολλὰ παιδιά θὰ μεταφέρωνται σὲ μακρυνές ἀποστάσεις μὲ λεωφορεῖα. 'Η συνέχιση τῆς ἀπογευματινῆς φοίτησης θὰ δημιουργοῦσε πολλὰ προθλήματα γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ σχεδίων, δπως εἰναι π.χ. ἡ ὑπαρξὴ σχολικῶν συσσιτίων γιὰ δλα τὰ παιδιά.

Αὔτοι εἰναι οἱ σοθαρώτεροι λόγοι ποὺ συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς κατάργησης τῆς ἀπογευματινῆς φοίτησης στὰ Σχολεῖα Στοιχειώδους 'Ἐκπαίδευσης. Εἴμαστε πεπεισμένοι ὅτι δ περιορισμὸς τῆς φοίτησης στὶς προμεσημέρινὲς δρες δχι μόνο δὲν θὰ παραβλάψῃ καθόλου, ἀλλὰ καὶ θὰ βελτιώσῃ σηματικὰ τὴ μορφωτικὴ ἐργασία τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ θὰ ἐξυπηρετήσῃ ἔτσι τὴν ἐκπαίδευσή μας.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

'Εκ τῆς θέσεώς μου θὰ ἥθελα νὰ παρατηρήσω τὸ ἔδής :

Τὸ θέμα τῆς προμεσημέρινῆς φοίτησεως ἡ τῆς καταργήσεως τῆς ἀπογευματινῆς φοίτησεως εἰναι θέμα, τὸ ὁποῖον ὑπεβλήθη πρὸ καιροῦ ὑπὸ τοῦ διδασκαλικοῦ ἐν γένει κόσμου οὐχὶ ὡς αἰτημα εἰδικὸν μόνον, ἀλλὰ ὡς θέμα συγχρόνως, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῶν μαθητῶν. Οἱ γονεῖς γενικῶς υιοθέτησαν αὐτὴν τὴν γραμμὴν καὶ, ἀφοῦ ἀπετάθησαν πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον, ἤρχι-

σαν μετ' αὐτοῦ συζητήσεις. Δὲν εἶναι θέμα σεμιναρίου διὰ νὰ ἀποφασίσωμεν, ἀλλὰ σήμερον, μετά τὴν καθολικότητα, τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὸ θέμα καὶ τὴν συμπαράστασιν ποὺ ἔχει ὁ διδασκαλικός κόσμος ἀπὸ τοὺς γονεῖς, δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ παραλείψωμεν καὶ ἡμεῖς ώς Βουλή νὰ ὑπογραμμίσωμεν ὅτι συμφωνοῦμεν μὲ τὴν κατάργησιν τῆς ἀπογευματινῆς φοιτήσεως καὶ τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον τῶν μαθητῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

Ἐκ τῆς θέσεώς μου, κ. Πρόεδρε. Θὰ ἤθελα νὰ ὑποδείξω ὅτι εἶναι ἐπιστημονικῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι ὑπάρχει μία ψυχολογικὴ κατάπτωσις μεταξὺ τῆς 1ης καὶ τῆς 4ης ἀπογευματινῆς ὥρας. Ἡ κατάπτωσις αὐτὴ εἶναι πολὺ μεγαλύτερα κατά τὸ θέρος παρὰ κατά τὸν χειμῶνα. Ἐπίσης, δταν ὁ μαθητὴς προσέρχεται εἰς τὸ σχολεῖον, χρειάζεται ἀρκετά λεπτά μέχρις ὅτου λησμονῇ τὸ σπίτι του καὶ ἀρχίσῃ νὰ σκέπτεται τὸ σχολεῖον ἢ τὰ μαθήματα. Ἔνσω ὑπάρχει ἀπογευματινὴ φοιτήσις, αὐτὸς θὰ γίνεται δύο φοράς. Δι᾽ αὐτὸς εἰμαὶ ὑπὲρ τῆς εἰσηγήσεως τοῦ κ. Χριστοφίδη ὑπὲρ τῆς πρωΐνης φοιτήσεως μόνον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μὲ ἐνδιέφερεν ὁ χρόνος τῆς καταπτώσεως ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως. ‘Εχετε εἴπει ὅτι παρατηρεῖται μεταξὺ τῆς 1ης.....;

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

..... καὶ τῆς 4ης ἀπογευματινῆς, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... καὶ τῆς 4ης. Νομίζω ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ καλύτερος χρόνος διὰ νὰ συνεδριάζῃ ἡ Βουλή!

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι τὸ θέμα ἔχει ἔξαντληθῆ, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταί.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ 4ον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὸ ὅποιον εἶναι «Ἡ ἀποφασισθεῖσα ἀπόλυτοις τηλεφωνητριῶν ὑπὸ τοῦ ἡμικρατικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α., μέτρον ἀδικον τὸ ὅποιον πρέπει νὰ ματαιωθῇ ὀριστικῶς».

‘Ο εἰσηγητής τοῦ θέματος ἔχει τὸν λόγον.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Θὰ ἤρχιζα τὴν ἀγόρευσίν μου, ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε, λέγων ὅτι, ἐὰν ἡ ἔξασφάλισις ἀπασχολήσεως δι’ ὅλους τοὺς ἰκανοὺς πρὸς ἐργασίαν πολίτας ἀποτελῇ ἐν ἐκ τῶν θεμελιωδεστέρων δικαιωμάτων κάθε ἀνθρώπου, τότε ἡ ἀπώλεια τῆς ἀπασχολήσεως διὰ τοῦ ὀδυνητροτάτου μέτρου τῶν ἀπολύτεων εἶναι κοινωνικῶς ἀνεπίτρεπτος καὶ ἀνθρωπιστικῶς ἀπηγορευμένη.

Τὸ πρόθλημα εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα ὃσον ἀφορᾷ τὰς τηλεφωνητρίας τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου ἐγενήθη ἀφ’ ἣς στιγμῆς ἐτέθη τὸ ζήτημα αὐτοματοποίησεως τῶν ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς προσφερομένων ὑπηρεσιῶν. Μὲ τὴν προοπτικὴν τῆς αὐτοματοποίησεως ἐνώπιόν της καὶ τὸ ἐνδεχόμενον δημιουργίας πλεονασμοῦ εἰς τὸ προσωπικόν της ἡ Σ.Υ.Τ.Α. ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ 1966 νὰ

προσλαμβάνη τηλεφωνητρίας έπι προσωρινής θάσεως, έπιφυλάττουσα ούτω εἰς έσωτήν τὸ νομικὸν δικαιώματα μελλοντικῶν ἀπολύσεων. Λόγω καθυστερήσεως, δύμως, τῆς αὐτοματοποίησεως ἡ Συντεχνία ἤξισε τὸ 1968 τὴν μονιμοποίησιν τῶν τηλεφωνητριῶν, ὡς ἀποτέλεσμα δὲ τούτου ἐπετεύχθη διευθέτησις προνοῦνσα τὴν μονιμοποίησιν δῶν εἰχον συμπληρώσει διετῇ ὑπηρεσίᾳν μέχρι τῆς 1ης Ἱανουαρίου 1969. "Οταν ἡ Συντεχνία ἐπανῆλθεν ἀργότερον ἐπὶ τοῦ θέματος, εὑρέθη ἐνώπιον τοῦ ἀρξαμένου ἥδη σχεδίου αὐτοματοποίησεως. Τοῦτο ἔχει δημιουργήσει τὸν ἀμεσον κίνδυνον ἀπολύσεως τῶν πλεοναζουσῶν τηλεφωνητριῶν, αἱ δόποιαι δὲν εἰχον ἐν τῷ μεταξύ μονιμοποιηθῆ. Σήμερον δὲ τὸ φάσμα τῆς ἀπολύσεως τῶν ἐπικρέμαται ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν λόγω εἰλημμένης ἥδη σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς Ἀρχῆς. Τοῦτο εἶναι τὸ σύντομον ιστορικὸν τῆς ὑποθέσεως. Πέραν, δύμως, αὐτοῦ ἔκεινα τὰ δόποια ἡ ΣΥΤΑ δὲν φαίνεται νὰ λαμβάνῃ σοθαρῶς ὑπ' ὅψιν, εἶναι τὰ ἔξῆς :

1. Τὰς συνθήκας ἐργασίας καὶ τὴν ἐντατικὴν καὶ εὔσυνείδητον ἀπόδοσιν τῶν τηλεφωνητριῶν ικατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

2. Τὸν μέγιστον ζῆλον, τὸν δόποιον ἐπέδειξαν αἱ τηλεφωνητριαι κατὰ τὴν ἔκτελεσιν τῶν δυσχερῶν καθηκόντων τῶν πρὸς ἔξυπρέτησιν τοῦ κοινοῦ κατὰ τὴν πενταετίαν πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς αὐτομάτου ὑπεραστικῆς τηλεφωνίας, καθηκόντων τὰ δόποια συνεπήγοντο ὑπερωρίας καὶ διακεκομμένα καθηκοντα διὰ νὰ καλυφθοῦν αἱ ἀνάγκαι τῆς συνεχοῦς αὐξήσεως τῆς προσφορᾶς τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας.

3. Τὸ γεγονός ὅτι αὗται ἐπανειλημμένως ἐστερήθησαν τῶν θερινῶν διακοπῶν τῶν, ἐργαζόμεναι ἔξαντλητικῶς μέχρι σημείου ἐμφανίσεως λιποθυμιῶν καὶ διασπαλεύσεως τῆς ὑγείας των.

Αὕτη εἶναι ἡ θλιβερὰ κατάστασις προσώπων ἀντιμετωπιζόντων σήμερον ὅμον καὶ ἀδυσώπητον τὸ φάσμα τῆς ἀπολύσεως! Αὕτη εἶναι ἡ ἐπιβράβευσις μακρᾶς σκληροτάτης ἐργασίας καὶ τυφλῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὸ καθῆκον τῶν! Καὶ ἡ αἰτία ; 'Ο αὐτοματισμός.

Οὔδείς, φυσικά, λογικὸς ἄνθρωπος ἐπιθυμεῖ νὰ σταθῇ ἐμπόδιον εἰς τὴν τεχνικὴν πρόοδον, τῆς δόποιας τὰ πλεονεκτήματα δὲν παραθλέπονται. Λέγω δὲ τοῦτο διὰ νὰ καταλογίσω εἰς πίστιν τῆς Συντεχνίας καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ΣΥΤΑ, περιλαμβανομένων καὶ τῶν τηλεφωνητριῶν, τὸ γεγονός ὅτι οὕτοι προθύμως εἰργάσθησαν καὶ συνέθαλον δόσον περισσότερον ἥδυναντο διὰ νὰ βοηθήσουν τὴν Ἀρχὴν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νέων ἐκσυγχρονισμένων σχεδίων τῆς. Τοῦτο, δύμως, δὲν σημαίνει ὅτι δὲν δημιουργοῦνται καὶ σοθαρά προβλήματα —κίνδυνοι, θάλασσα—ἀπὸ τὴν αὐτοματοποίησιν προβλήματα καὶ κίνδυνοι, ποὺ ἀπαιτεῖται εἴτε νὰ προληφθοῦν εἴτε νὰ ἀντιμετωπισθοῦν δρθολογιστικῶς καὶ δικαίως.

Τοιαῦτα προβλήματα εἶναι κυρίως τὰ ἔξῆς :

(α) 'Ο δημιουργούμενος πλεονασμὸς προσωπικοῦ.

(β) Η ἀνάγκη ἀλλαγῆς ἐπαγγέλματος καὶ μετεκπαίδεύσεως τοῦ προσωπικοῦ διὰ νὰ δυνηθῇ τοῦτο νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰ νέα τοῦ καθῆκοντα.

(γ) 'Ο περιορισμὸς τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας, μὲ ἐπακόλουθον τὴν στενότητα τῶν προσπικῶν προσαγωγῆς.

Θὰ ἔπειπε νὰ προσθέσω ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ κίνδυνοι δημιουργοῦνται παρὰ τὸ γεγονός ὅτι, χάρις εἰς τὴν συμβολὴν τοῦ προσωπικοῦ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ σχεδίου αὐτοματοποίησεως, τὸ κοινὸν ἔχει σήμερον καλυτέραν καὶ ταχύτεραν τηλεπικοινωνιακὴν ἐξυπέρτησιν μὲ παράλληλον μείωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς διὰ τὴν Ἀρχῆν.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι, ἀν καὶ ἀναγνωρίζονται τὰ πλεονεκτήματα τοῦ αὐτοματισμοῦ, προκύπτει ἡ εύθύνη καὶ τὸ καθῆκον ἀντιμετωπίσεως ὅλων αὐτῶν

τῶν προαναφερθέντων μειονεκτημάτων καὶ τῶν κινδύνων, ιδιαίτερα δὲ ἡ εὐθύνη καὶ τὸ καθῆκον ἀπορροφήσεως τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ, τὸ δποῖον σχετίζεται ἀμεσώτερον μὲ τὸ ὑπό συζήτησιν θέμα.

Τι θὰ ἡδύνατο, δύμας, νὰ εἰσηγηθῇ κανεὶς ἐν προκειμένῳ;

(α) Ἀπὸ γενικῆς πλευρᾶς πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ ὅτι ἔναντι τοῦ προσλήματος ὑφίσταται συνολικὴ κοινωνικὴ εὐθύνη, εὐθύνη τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν καὶ εὐθύνη τῆς Κυβερνήσεως.

(β) Ἀικριθῶς διότι ἡ εὐθύνη ἔναντι τοῦ προσλήματος εἶναι τόσον εὔρεια καὶ καθολική, ἐξ ἵσου εὔρεια καὶ καθολικὴ πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ πίεσις ἐπὶ τῆς ἐργοδοτούσης Ἀρχῆς δπως ἐκτιμήσῃ δεόντως καὶ υιοθετήσῃ τὰς εἰσηγήσεις τῆς Συντεχνίας καὶ τοῦ προσωπικοῦ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, θέλω νὰ ἐλπίζω ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Βουλῆς συζήτησις τοῦ θέματος καὶ ἡ ἔγκρισις σχετικοῦ ψηφίσματος θὰ ἀποτελέσῃ μίαν μορφήν, ἀρκετὰ ὑπολογίσιμον, ηθικῆς πιέσεως πρὸς τὴν ἀνωτέρω κατεύθυνσιν.

(γ) Ὡς ἐπὶ μέρους εἰσηγήσεις μου θὰ ὑπέθαλλον εἰς τὴν Ἀρχὴν Τηλεπικοινωνιῶν τὰ ἀκόλουθα:

(1) Νὰ βελτιώσῃ τὰς συνθήκας ἐργασίας χειμερινοῦ καὶ θερινοῦ ὡραρίου, γὰρ υἱοθετήσῃ μειωμένον ὡράριον διὰ τὰς μητέρας βρεφῶν καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀδείας διὰ τὰς κυοφορούσας ὑπαλλήλους καὶ νὰ καθορίσῃ λογικὰ «στάνταρτς» ἀποδόσεως, κ.λ.π. Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν μέτρων τούτων θὰ διηγύρυνε τὰς εὐκαρισίας διατηρήσεως τοῦ προσωπικοῦ καὶ θὰ περιώριζεν εἰς σημαντικὸν βαθμὸν τοὺς κινδύνους ἀπολύσεων.

(2) Νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ σχέδιον συγκεντρωτικοποιήσεως πῶν ὑπηρεσιῶν, τὸ δποῖον, τυχὸν ἐφαρμοζόμενον, ἀφ' ἐνὸς μὲν θὰ ηὕξανε τὸ πλεονάζον προσωπικόν, ἀφ' ἐτέρου δὲ θὰ ἀπέθαινεν εἰς θάρος τῆς ἀποτελεσματικῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ.

(3) Νὰ υἱοθετήσῃ τὴν εἰσήγησιν τῆς Συντεχνίας περὶ προσφορᾶς ίκανοποιητικωτέρων ὅρων ἐργασίας πρὸς διευκόλυνσιν μετατάξεως ἀρρένων γραφέων εἰς τεχνικὰ ἐπαγγέλματα διὰ νὰ διευκολυνθῇ οὕτω ἡ ἀπορρόφησις τηλεφωνητριῶν εἰς τὰς κενωθησιομένας θέσεις.

Πέραν τούτων ὑπάρχει πληθώρα ἄλλων εἰσηγήσεων, δῶς, ἐπὶ παραδείγματι, αἱ γενικαὶ ἀνάγκαι τῆς Ὑπηρεσίας εἰς προσωπικόν, ἐπὶ τῶν δποίων δὲν θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐπεκταθῶ καταχρώμενος τοῦ χρόνου τῆς συνεδριάσεως καὶ διὰ τὰς δποίας ὑπάρχουν τεκμηριωμένα καὶ λεπτομερῆ ὑπομνήματα τῆς Συντεχνίας πρὸς τὰς ἀρμοδιας Ἀρχᾶς.

“Ο, τι θὰ ἐπεθύμουν νὰ υπογραμμίσω ιδιαιτέρως ἐν κατακλεῖδι εἶναι ἡ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη δπως ἡ Ἀρχὴ Τηλεπικοινωνιῶν καὶ τὰ ἀρμόδια Ὑπουργεῖα Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων καταβάλουν κάθε δυνατὴν προσπάθειαν διὰ νὰ ἀποφευχθοῦν ἀπολύσεις τηλεφωνητριῶν, διότι τοιαύτη ἐνέργεια εἶναι καθ' ὀλοκλήρων ἄδικος, ἀπάνθρωπος, ἀντικοινωνική καὶ ἀνεπίτρεπτος. Ἄς γνωρίζῃ δὲ ἡ Ἀρχὴ ὅτι, ἐὰν παρ' ἐλπίδα προχωρήσῃ τελικῶς εἰς τοιαύτας ἀνεπιτρέπτους ἐνέργειας, οὐδέποτε εἰς τὸ μέλλον θὰ κατορθώσῃ νὰ ἐπουλώσῃ τὰ τραύματα ποὺ θὰ δημιουργηθοῦν εἰς τὸ προσωπικόν της καὶ οὐδέποτε, συνεπῶς, θὰ πρέπει νὰ ἀναμένῃ παρ' αὐτοῦ ἐπίδειξιν καὶ πάλιν προθυμίας καὶ συνεργασίας εἰς οἰαδήποτε νέα ἐκσυγχρονιστικὰ σχέδιά της. Τούναντίον, τὴν ἔντονον τότε ἀντίδρασιν των θὰ πρέπει ἀναποφεύκτων νὰ ἀναμένῃ.

Κύριε Πρόεδρε, ἀξιότιμοι συνάδελφοι. Καταθέτω τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα, τὸ δποίον καὶ ἀναγινώσκω ἐνώπιόν σας :

ΨΗΦΙΣΜΑ

"Η Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων, κατόπιν συζητήσεως τοῦ ἑγγραφέντος θέματος «'Η ἀπόφασισθεῖσα ἀπόλυτης τηλεφωνητριῶν ὑπὸ τοῦ ἡμικρατικοῦ ὅργανουσμοῦ τῆς ΣΥΤΑ, μέτρον ἀδικον τὸ δποίον πρέπει νὰ ματαιωθῇ δριστικῶς», ἔγκρινει τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα :

Καλεῖ τὴν Ἀρχὴν Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου καὶ τὰ ἀρμόδια Ὅπως :

1. Ἀναστείλουν οἰανδήποτε ἀπόφασιν ἥ πρόθεσίν των περὶ ἀπολύτεως τηλεφωνητριῶν ἔξ αἰτίας «πλεονάζοντος» προσωπικοῦ λόγῳ τῆς αὐτοματοποίησεως τῆς τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας.
2. Θεωρήσουν ὡς ὑποχρέωσίν των τὴν δριστικὴν ἀποτροπὴν τῶν ἀπολύτεων καὶ τὴν ἔξεύρεσιν τρόπων πρὸς ἀπορρόφησιν τοῦ «πλεονάζοντος» εἰς τηλεφωνητρίας προσωπικοῦ.
3. Μελετήσουν μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ εύνοϊκῆς προσεγγίσεως δλας τὰς πρακτικὰς εἰσηγήσεις τῆς Συντεχνίας καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ΣΥΤΑ πρὸς ίκανοποιητικὴν διευθέτησιν τοῦ φλέγοντος τούτου προσβλήματος.

Εύχαριστῷ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν ἄλλοι ὁμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος ;

"Ο κ. Κόσιης.

Ν. ΚΟΣΙΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἡ ἀπόφασις τῆς Διεύθυνσεως τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν ὅπως ἀπολύτῃ ἔκ τῆς ἔργασίας των ἀριθμὸν τηλεφωνητριῶν εἶναι δπωσδήποτε, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἔξεταζομένη, ἐπικριτέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ἥθελα νὰ διαικόψω τὸν ἔντιμον ἀγορητήν, ἀλλὰ νομίζω ὅτι θὰ ἥτο δρθὸν νὰ τεθοῦν ὀρισμένα στοιχεῖα, διότι, δ, τι ἔχει προκύψει εἶναι ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν πλεοναζόντων θὰ εἶναι περίπου 100 πρόσωπα ἔκ τῶν 192 ἀπασχολουμένων. Τοῦτο εἶναι ἀρκετά σημαντικὸν στοιχεῖον διὰ νὰ τὸ ἔχωμεν ὑπὲ δψιν μας. Τὸ δεύτερον στοιχεῖον εἶναι ὅτι αἱ ἀπολύτεις, αἱ δποῖαι θὰ γίνουν καὶ θὰ ἐπηρεάσουν προσωπικόν, τὸ δποίον ὑπηρετεῖ ἐπὶ ήμερομισθίας ἥ προσωρινῆς θάσεως, θὰ ἀνέλθουν εἰς 39. 'Άλλ' αἱ 39 αὗται ἀπολύτεις δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς τὸ πρῶτον θῆμα ἥ τὸ πρῶτον στάδιον. Δι' αὐτὸ δὲν συζητοῦμεν αὐτὴν τὴν στιγμὴν μόνον τὴν ἀπόλυτην 39 προσωρινῶν προσώπων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔνδεχόμενον ἀπολύτεως καὶ ἄλλων ὑπαλλήλων, ἥτοι 100 περίπου τὸν ἀριθμὸν ἐπιπροσθέτως τῶν 39.

Ν. ΚΟΣΙΗΣ :

"Ἐν τάξει, κ. Πρόεδρε. Εύχαριστῷ.

"Εχομεν τὴν γνώμην ὅτι οἰσθήποτε καὶ ἔὰν εἶναι ὅ προθαλλόμενος λόγος καὶ οἰαδήποτε καὶ ἔὰν εἶναι τὰ δικαιολογητικά, τὰ δποῖα προθαλλονται ἔκ μέρους τῶν θευρόντων διὰ τὴν ἀπόφασίν των αὐτήν, ταῦτα δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ίκανοποιητικά. Γνωρίζομεν ὅτι ἡ κυριωτέρα αἰτία, τὴν δποίαν ἥ Ἀρχὴ προθαλλει, εἶναι ἡ ὡς ἔκ τῆς αὐτοματοποίησεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς προκύπτουσα ἔξοικονόμησις ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἐπὶ πλέον ἥ οἰκο-

νομική διφέλεια, τὴν δποίαν ἡ Ἀρχὴ θὰ προσπορισθῇ ώς ἐκ τῆς ἔξοικονομήσεως τῶν χρημάτων, τὰ δποία αὕτη καταθάλλει πρὸς τὰς ὑπὸ ἀπόλυσιν τηλεφωνητρίας.

Δὲν εἰμεθα ἐξ ἑκείνων, οἱ δποίοι ἀντικρύζουν ποτὲ τὴν Κυβέρνησιν ἢ οἰονδήποτε ἡμικρατικὸν δργανισμὸν ώς οἰκονομικὴν ἐπιχείρησιν, ἢ δποία λειτουργεῖ μὲ θάσιν τὴν κατανάλωσιν καὶ τὸ κέρδος. Εἰμεθα, ἀπεναντίας, ἐξ ἑκείνων, οἱ δποίοι πάντοτε πιστεύουν ὅτι τόσον ἡ Κυβέρνησις δσον καὶ οἱ ἡμικρατικοὶ δργανισμοὶ ἀποτελοῦν πρωτίστως δργανισμοὺς κοινῆς ὠφελείας καὶ ὅτι κυρίως κοινωνικὸς εἶναι ὁ σκοπός των καὶ ἀνθρωπιστικὴ ἡ ἀποστολὴ των. Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο ἀντικρύζουμεν τὸ ἔγερθεν ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς θέμα ἀπολύσεως ἀριθμοῦ τηλεφωνητριῶν, πλεισται τῶν δποίων ἐργοδοτοῦνται ὑπὸ αὕτης διὰ περίσσον πέντε καὶ πλέον ἐτῶν. "Ἄδικος, ἀδικαιολόγητος καὶ ἀπαράδεκτος εἶναι ἡ τοιαύτη ἀπόφασις, ἢ δποία καὶ πρέπει ἄνευ δευτέρας σκέψεως νὰ ἀνακληθῇ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς, δεδομένου τοῦ τεραστίου κοινωνικοῦ προβλήματος καὶ τῆς ἐμφανούς κοινωνικῆς ἀδικίας ποὺ θὰ δημιουργηθοῦν ἐξ ἐνδεχομένης ὑλοποιήσεως τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως. "Εάν δὲ ὑπάρχουν κάποιοι, οἱ δποίοι εὐθύνονται καὶ οἱ δποίοι θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναλάθουν τὸ θάρος τῆς εὐθύνης διὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν πλεονασμοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὴν Ἀρχήν, οὗτοι δὲν εἶναι οἱ πτωχαὶ τηλεφωνήτριαι, ἀλλ' αὕτη αὕτη ἡ Ἀρχή. Ἡ δποία ὥφειλε νὰ είχε προγραμματίσει τὰς ἐργασίας καὶ τὴν δληγη λειτουργίαν τῆς κατά τοιούτον τρόπον ὥστε νὰ είναι εἰς θέσιν νὰ προθλέψῃ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς αὐτοματοποιήσεως καὶ νὰ ἀποφύγῃ, διὰ τῆς ἐγκάριου λήψεως τῶν καταλλήλων μέτρων, τὴν σημειριήν κατάστασιν. "Άλλα, καὶ ἔναν ὀκόμη τούτο θὰ ἦτο ἀναπόθευκτον, ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι ἡ Ἀρχὴ ὥφειλε καὶ ὥφειλε νὰ συνεχίσῃ ἐργοδοτοῦντα τὰς τηλεφωνητρίας αὐτὰς ἔστω καὶ ἔναν αὗται θὰ ἡμιαπασχολῶνται. Αὕτη δφειλε νὰ ἐπιδιώῃ λύσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου θάσει μακροπροθέσμου προγραμματισμοῦ οὕτως, ὥστε νὰ παρασχεθῇ ἡ εύκαιριά εἰς τὰς ἐνδιαφερομένας νὰ ἀπασχοληθοῦν πλήρως καὶ ἐπωφελῶς εἰς ἄλλους τομεῖς τῆς Ἀρχῆς, δποι αὕτη θὰ ἔχῃ ἀνάγκην προσωπικοῦ. "Υποστηρίζομεν τὴν λύσιν αὐτήν ἔστω καὶ ἔναν θὰ ὑπάρξουν οἰκονομικαὶ ἐπιθαρύνσεις. "Οσαιδήποτε καὶ ἔναν εἶναι αὗται προτιμότερον εἶναι νὰ ἐπιφορτισθῇ δλόκληρος δ Κυπριακὸς λαός μὲ δλίγα περὶ πλέον ἔξοδα εἰς τρόπον, ὥστε ἔκαστος νὰ πληρώνῃ δλίγα περὶ πλέον μίλς πρὸς τὴν Ἀρχήν κατά τὸν α ἢ β τρόπον, παρὰ νὰ δδηγήσωμεν πτωχάς οἰκογενείας εἰς τὴν οἰκονομικὴν καταστροφήν καὶ τὴν ἀπόγνωσιν.

"Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ Ἀρχὴ Τηλεπικοινωνιῶν ἀς ἀντικρύσῃ μὲ ἐποικοδομητικὸν πνεῦμα τὰς ἐμπειριστατωμένας εἰσηγήσεις τῆς Συντεχνίας, εἰς τὰς δποίας δύνασται, ἔναν θελήσῃ, νὰ εύρῃ δρθήν καὶ δικαίαν λύσιν τοῦ προβλήματος τούτου.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Νεοκλέους.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Τὸ δπὸ συζήτησιν θέμα δὲν εἶναι τόσον ἀπλὸν δσον ἐκ πρώτης ὥφεως φαίνεται καὶ οὔτε ὑστερεῖ εἰς σημασίαν ἔναντι τῶν διαφόρων θεμάτων, τὰ δποία κατά καιρούς ἔχουν ἀπασχολήσει αὐτὸ τὸ Σῶμα.

"Αναμφιθόλως, αὐτὸ τὸ θέμα εἶναι συνυφασμένον μὲ τὸ δρᾶμα τῶν ἐργαζομένων αὐτῶν νεανίδων ποὺ περιψένουν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ ἀπολέσουν τὴν ἐργασίαν των καὶ, κατὰ συνέπειαν, καὶ τὰ μέσα πρὸς τὸ ζῆν τόσον τὰ ίδικά των δσον καὶ τῶν οἰκογενειῶν των εἶναι συνυφασμένον μὲ τὸ δρᾶμα τῶν νεανίδων αὐτῶν ποὺ ἐπὶ μίαν δλόκληρον πενταετίαν προσέφεραν, κατὰ τὴν δμολογίαν τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου, σημαντικάς καὶ ἔντατικάς

ὑπηρεσίας, ειργάσθησαν ἀδιακόπως καὶ εύσυνειδήτως μέχρι καὶ λιποθυμιῶν ἀκόμη διὰ τὸ καλὸν τῆς Ἀρχῆς καὶ ἔξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ ἐν γένει.

Εἶναι φανερὸν εἰς δόλους δὴ δράμα συνιστᾶ ἡ περίπτωσις τῶν ὑπὸ ἀπόλυσιν τηλεφωνητριῶν, αἱ δποῖαι ἐντὸς δλίγον θὰ ἐκδιωχθοῦν ἐκ τῆς ἐργασίας των, ώς ἔχει ἡδη περιγραφῇ ὑπὸ ἄλλων ἐντίμων συναδέλφων καὶ ώς θὰ περιγραφῇ ὑπὸ ἄλλων, οἱ δποῖαι ἀναμένουν νὰ ὅμιλήσουν ἀπὸ τοῦ θήματος τούτου ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος· διὰ τοῦτο δὲν θὰ ἀπασχολήσω τὸ Σῶμα. Θὰ ἀπασχολήσω, δμως, τὸ Σῶμα μὲ μίαν ἀλλήν πτυχήν τοῦ δλου προσλήματος, τὴν πτυχήν ωρισμένων σοθαρῶν ἐπακολούθων τῆς ἔξαγγελθείσης αὐτοματοποιήσεως εἰς τὴν Ἀρχὴν Τηλεποικινωνιῶν Κύπρου.

Ἄνεκοινώθη ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς δὴ η αὐτοματοποίησις, συνεπείᾳ τῆς δποίας γίνονται καὶ αἱ ἀπολύσεις, θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν καλυτέραν ἔξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ. Δὲν διαφωνῶ δὴ η αὐτοματοποίησις θὰ προσφέρῃ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀρτιωτέραν δργάνωσιν τῶν τηλεποικινωνιῶν καὶ, κατὰ συνέπειαν, εἰς τὴν καλυτέραν ἔξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ. Διαφωνῶ, δμως, ώς πρὸς τὸ δὴ η ἐφαρμογὴ τῆς αὐτοματοποιήσεως, ώς αὕτη ἔγγεγέλθη καὶ ἐπρογραμματίσθη ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς, θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν καλυτέραν ἔξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ. Ἀντιθέτως, θὰ δυσχεράνῃ αὕτη τὰς τηλεποικινωνίας καὶ θὰ προκαλέσῃ μεγίστην ταλαιπωρίαν καὶ οἰκονομικήν ἐπιβάρυνσιν εἰς τὸ κοινόν διὰ τοὺς ἀκολούθους λόγους:

1. "Ἐχει ληφθῇ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς ἀπόφασις δπως συγκεντρώσῃ τὰς ὑπηρεσίας πληροφοριῶν εἰς τὸν Κεντρικὸν Σταθμὸν Λευκωσίας καὶ καταργήσῃ τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ τοῦ κλάδου, αἱ δποῖαι σήμερον ὑπάρχουν εἰς δόλους τοὺς ἐπαρχιακούς σταθμούς. Κατάργησις, δμως, τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν συνεπάγεται ὀπωδήποτε ταλαιπωρίαν διὰ τὸ κοινόν. Θὰ ζητήσῃ λ.χ. κάποιος Λεμεσιανὸς ή κάποιος πολίτης τῆς Ἀμμοχώστου νὰ τοῦ δώσουν τὸν....."

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ήθελα νὰ διακόψω τὸν ἐντιμὸν ἀγορητήν, ἀλλὰ δὲν εἰναι ἐντὸς τοῦ ἔγγεγραμμένου θέματος. Τὸ ἔγγεγραμμένον θέμα εἰναι τὸ θέμα τῆς ἀπολύσεως ωρισμένου προσωπικοῦ καὶ δχι ἐὰν η συγκέντρωσις ωρισμένων ὑπηρεσιῶν.....

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Συμφωνῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... θὰ ἔξυπηρετήσῃ καλύτερον τὸ κοινόν. Τοῦτο εἰναι τελείως διαφορετικὸν θέμα, τὸ δποῖον δὲν εύρισκεται ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως καὶ διὰ τὸ δποῖον δὲν μπορεῖ νὰ διεξαχθῇ συζήτησις.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Συμφωνῶ ἀπολύτως, ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἀναφέρω αὐτὰ τὰ ἐπιχειρήματα διὰ νὰ καταλήξω ἀκριθῶς ἐκεῖ, διότι τὸ θέμα αὐτὸ συνδέεται ἀπολύτως μὲ τὴν ἀπόλυσιν τῶν κηρυχθεισῶν ώς πλεοναζουσῶν τηλεφωνητριῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐάν, δμως, ώς ἀποτέλεσμα τῆς διευθετήσεως αὐτῆς προκύπτῃ θέμα περαιτέρω ἀπολύσεων, τότε ἀσφαλῶς τοῦτο ἐμπίπτει εἰς τὸ ἔγγραφέν θέμα.

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Ἐάν, ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔχετε τὴν καλωσύνην νὰ ἀναμείνετε τὴν σειρὰν τῶν συλλογισμῶν μου, θὰ διαπιστώσετε δὴ τὸ θέμα αὐτὸ ἐμπίπτει ἀπολύτως εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα.

Ανέφερα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, ότι ή κατάργησις τῶν ἐπαρχιακῶν ὑπηρεσιῶν πληροφοριῶν θὰ δυσχεράνῃ διώσδηποτε τὸ κοινὸν καὶ τοὺς πολίτας τῶν διαφόρων πόλεων. Διότι σήμερον ὑπάρχουν πολῖται ποὺ ζητοῦν ὡρισμένας πληροφορίας χωρὶς νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ δῶσουν, διότι δὲν τὸ γνωρίζουν, τὸ πλῆρες ὀνοματεπώνυμον τοῦ προσώπου, τοῦ δποίου τὸν ἀριθμὸν τηλεφώνου ἐπιθυμοῦν νὰ ἔχουν καὶ μπορεῖ π.χ. νὰ ἀναφέρουν μόνον, τὸ δνομα κάποιου κ. Κώστα ποὺ ἔχει πρατήριον θενζίνης ἐπὶ τῆς δόδου Γλάδστωνος, ὅπότε αἱ τηλεφωνήτριαι αὐταὶ, αἱ ὄποιαι εύρισκονται εἰς τὴν πόλιν, γνωρίζουν καλῶς πρόσωπα καὶ πράγματα καὶ μποροῦν νὰ τὸν ἐξυπηρετήσουν. Έάν, δημως, ἡ ὑπηρεσία αὐτῇ μεταφερθῇ εἰς τὴν Λευκωσίαν, διώσδηποτε τὸ κοινὸν τῶν διαφόρων πόλεων δὲν θὰ τυγχάνῃ αὐτῆς τῆς εἰδικῆς ἐξυπηρετήσεως. Μὲ τὴν αὐτοματοποίησιν, ἐπίσης, τῶν ἀγροτικῶν κέντρων καὶ τῶν χωρίων θὰ καταργηθοῦν καὶ αἱ ὑπηρεσίαι, αἱ δποῖαι σήμερον θοηθοῦν εἰς τὴν σύνδεσιν τῶν πόλεων μετὰ τῶν χωρίων ή τῶν χωρίων μεταξύ των. Αὐτὸ δὲ ἐπιφέρῃ καὶ ταλαιπωρίαν καὶ μεγίστην οἰκονομικὴν ἐπιβάρυνσιν. Ἐπὶ παραδείγματι, εἰς κάτοικος εἴτε χωρίου εἴτε πόλεως θὰ κτυπᾷ ἀπ' εὐθείας τὸ τηλέφωνον καὶ θὰ ζητῇ π.χ. ἀπὸ τὴν Κυπερούνταν τὸν κ. Κωνσταντίνου. Έάν δὲ κ. Κωνσταντίνου εύρισκεται πλησίον τοῦ τηλεφώνου, ήτοι τοῦ δημοσίου τηλεφώνου τοῦ χωρίου, διώσδηποτε δὲν θὰ ὑπάρχῃ πρόσθετος ἐπιβάρυνσις. Ἀλλὰ, συνήθως, δὲν εύρισκεται εἰς τὸ χωρίον τὸ ζητούμενον πρόσωπον καὶ διώσδηποτε θὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὸν τηλεφωνοῦντα νὰ περιμένῃ διὰ νὰ φωνάξουν τὸν κ. Κωνσταντίνου εἴτε ἀπὸ τὸ σπίτι του εἴτε ἀπὸ ἄλλο καφενεῖον εἴτε ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγρούς του, πρᾶγμα τὸ δποίον συνεπάγεται ἐν ἐκ τῶν δύο, ήτοι εἴτε νὰ περιμένῃ ὁ τηλεφωνῶν μὲ τὸ τηλέφωνον συνεχῶς ἀνοικτὸν εἴτε νὰ τὸ κλείσῃ καὶ νὰ δοκιμάσῃ ἀκόμη μίλαν ή δύο φοράς διὰ νὰ ἐπιτύχῃ νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸν κ. Κωνσταντίνου. Αὐτὸ διώσδηποτε σημαίνει καὶ ταλαιπωρίαν καὶ πρόσθετον ἐπιβάρυνσιν.

Σημειωτέον δὲτι καὶ εἰς ἄλλας χώρας, διόπου ἐφηρμόσθη ἡ αὐτοματοποίησις τῶν τηλεφωνῶν, δὲν κατηργήθη ἡ ὑπηρεσία, ή δποῖαι θοηθεῖ εἰς τὴν σύνδεσιν τῶν χωρίων ή τῶν ἀγροτικῶν κέντρων ἐν γένει. Αὐτὸ ἔχει συμβῆ, ως πληροφοροῦμαι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, διόπου ἔχουν μὲν αὐτοματοποιηθῆ τὰ ἀγροτικὰ κέντρα, ἀλλὰ δὲν κατηργήθησαν αἱ ὑπηρεσίαι αὐταὶ.

Ἐπίσης ἡ αὐτοματοποίησις, διόπου ἔχει προγραμματισθῆ, συνεπάγεται καὶ τὴν κατάργησιν τῶν ὑπηρεσιῶν νυκτὸς εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς σταθμούς, πρᾶγμα τὸ δποίον καὶ πάλιν σημαίνει ταλαιπωρίαν καὶ δυσχέρειαν διὰ τὸ κοινόν.

Ανέφερα μόνον μερικὰ παραδείγματα, έντιμε κ. Πρόεδρε, διὰ νὰ καταδείξω διότι ἡ αὐτοματοποίησις μόνη καὶ ὡς ἔχει προγραμματισθῆ δυσχεράνει καὶ ταλαιπωρεῖ ἀντὶ νὰ προσφέρῃ. Διὰ νὰ προσφέρῃ αὐτῇ πρέπει νὰ συνυπάρχῃ μὲ τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα ὑπὸ τὴν μορφὴν ὠρισμένων ὑπηρεσιῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα, τὸ δποίον συζητεῖται, δὲν εἶναι ἐάν πρέπει νὰ γίνη αὐτοματοποίησις ἡ πῶς πρέπει νὰ λειτουργήσῃ ἡ αὐτοματοποίησις. Τὸ θέμα, τὸ δποίον συζητεῖται αὐτὴν τὴν στιγμὴν, εἶναι ἡ ἀπόλυτισις.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Καταλήγω, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν μᾶς ἔνδιαφέρει τὸ δεύτερον θέμα, τὸ δποίον θὰ ἥτο δυνατὸν νὰ ὑπερπῆδησετε λέγων διότι τοῦτο δημιουργεῖ καὶ προβλήματα κακῆς ἐξυπηρετήσεως, καὶ, ταυτοχρόνως, πρόβλημα ἀπολύσεων. Τὸ θέμα ποὺ ἔξετάζομεν εἶναι ἡ ἀπόλυτισις προσωπικοῦ καὶ οὐχὶ ἡ ἐξυπηρέτησις.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. 'Εάν ένθυμοῦμαι καλῶς, τὸ θέμα εἶναι ἡ ἀπόλυσις τηλεφωνητριῶν ως μέτρον ἀδικον. Καὶ νομίζω ὅτι εἴμαι ἐντὸς θέματος, ἔάν ἔξετάσω διατί τὸ μέτρον αὐτὸν εἶναι ἀδικον. Καὶ δὲν εἶναι ἀδικον μόνον διὰ τὸν λόγον, τὸν δοποῖον ἀνέφεραν ἄλλοι ἀγορηταὶ καὶ, ἵσως, θὰ ἀναφέρουν ἄλλοι, διὰ τὸν λόγον, δηλαδή, ὅτι θὰ ἐκδιωχθοῦν αἱ νεάνιδες αὐταὶ ἀπὸ τὴν ἐργασίαν των καὶ θὰ ἀπολέσουν τὰ μέσα πρὸς τὸ ζῆν, ἄλλα καὶ διότι ἐδῶ κρίνομεν τὴν Ἀρχὴν Τηλεπικοινωνιῶν, ἔνα ήμικρατικὸν Ὀργανισμόν, ἔνα Ὀργανισμὸν δημοσίου σκοποῦ, νομίζω δὲ ὅτι πρέπει νὰ ἔξετάσωμεν τὸ θέμα καὶ ἀπὸ γενικώτερας σκοπιᾶς, ἀπὸ τῆς ἀπόφεως δημοσίου συμφέροντος. Διότι ἔάν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, αἱ ὑπηρεσίαι αὐταὶ εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ νὰ λειτουργῇ κανονικῶς ὁ Ὀργανισμὸς αὐτός, τότε διατί νὰ καταργηθοῦν καὶ διατί αἱ νεάνιδες αὐταὶ νὰ εύρεθοῦν εἰς τὸν δρόμον; Αὐτὸν εἶναι τὸ ἔρωτημα. Τὸ θέμα εἶναι κατά πόσον τὸ μέτρον αὐτὸν εἶναι ἀδικον. Εἶναι ἀδικον καὶ ἔξηγῶ διὰ ποίους λόγους εἶναι ἀδικον.

Διὰ νὰ προσφέρῃ, ἐπαναλαμβάνω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἡ αὐτοματοποίησις, πρέπει νὰ συνυπάρχῃ μὲ τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα ὑπὸ τὴν μορφὴν ὀρισμένων θασικῶν ὑπηρεσιῶν ποὺ λειτουργοῦν σήμερον ἢ ποὺ πρέπει νὰ λειτουργήσουν. Τοιαῦται δὲ ὑπηρεσίαι εἶναι ὑπηρεσίαι δελτίου εἰδήσεων, παροχῆς πληροφοριῶν, ἀκτοπλοϊκῶν ἢ ἀεροπορικῶν δρομολογίων, διανυκτερευόντων ἢ δημερεύοντων φαρμακείων, κρατικῶν λαχείων, ΠΡΟ-ΠΟ, μετεωρολογικοῦ δελτίου καὶ ἄλλαι. Πρέπει, ἐπίσης, διὰ τὴν καλυτέραν ἔξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ ἡ Ἀρχὴ Τηλεπικοινωνιῶν νὰ προσθῇ καὶ εἰς τὸ ἀνοιγμα περισσότερων ταμείων εἰς διαφόρους περιοχάς εἰς ἔκαστην πόλιν. Εἰς τὴν Λεμεσὸν π.χ. ὑπάρχει ἔν ταμείον εἰς τὴν περιοχὴν Τσίρου, τὸ δοποῖον δὲν λειτουργεῖ. Διατί νὰ μὴ λειτουργῇ; 'Εάν ἐλειτούργει, θὰ ἔξυπηρετοῦντο καλύτερον καὶ τὸ κοινόν καὶ οἱ σκοποὶ τῆς Ἀρχῆς.

Πιστεύω, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε καὶ ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ὅτι, ἔάν ἡ Ἀρχὴ Τηλεπικοινωνιῶν θελήσῃ πραγματικῶς νὰ λάθῃ ὅπ' ὅψιν τῆς τὸ συμφέρον καὶ τὴν καλὴν ἔξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ, θὰ ἀντιληφθῇ ὅτι ἡ αὐτοματοποίησις μόνη δὲν εἶναι ἀρκετή. Χρειάζεται ὀπωδήποτε νὰ διατηρηθοῦν ὀρισμέναι ὑπηρεσίαι, χρειάζεται ὀπωδήποτε νὰ ίδρυθοῦν αἱ νέαι ὑπηρεσίαι, τὰς ὅποιας ἀνέφερα, καὶ χρειάζονται νὰ ίδρυθοῦν καὶ λειτουργήσουν περισσότερα τοῦ ἐνὸς ταμεία εἰς ἔκαστην πόλιν. 'Εάν αὐτὰ γίνουν, ἐπὶ πλέον δὲ ἱκανοποιηθοῦν ὀρισμένα θασικά αἰτήματα τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἀρχῆς, ὅπως εἶναι τὸ μειωμένον ὀράριον, ἡ ἀδεια τοκετοῦ, αἱ μετατάξεις καὶ ἄλλα, τότε πιστεύω ὅτι τὸ δρᾶμα καὶ ἡ τραγωδία τῶν ὑπὸ ἀπόλυσιν τηλεφωνητριῶν θὰ ἐκλείψῃ ἔάν δχι ἐντελῶς, τούλαχιστον εἰς τοιοῦτον θαθμόν, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπισθῇ ὑπὸ ἄλλων Κυθερινητικῶν ἢ ίδιωτικῶν ὑπηρεσιῶν.

Περάινων εἰσηγοῦμαι ὅπως κληθῇ ἡ Ἀρχὴ Τηλεπικοινωνιῶν νὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν ἀπόφασίν της περὶ ἀπολύσεως αὐτῶν τῶν νεανίδων καὶ ἔξετάσῃ τὸ δλον θέμα ἐν ὅψει τῶν δεδομένων καὶ τῶν εἰσηγήσεων ποὺ ἀπέφερα καὶ κυρίως μὲ γνώμονα τὴν καλὴν ἔξυπηρέτησιν τοῦ σκοποῦ, δ ὅποιος τάσσεται εἰς τὸν Νόμον, διὰ τοῦ δοποίου αὕτη ίδρυθη. 'Ο σκοπὸς δὲ αὐτὸς εἶναι ἡ καλυτέρα ἔξυπηρέτησις τοῦ κοινοῦ.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ λόγον εἶχε ζητήσει δ. κ. Παπαδημητρίου καὶ, ἀκολούθως, δ. κ. Σαμψών συγγνώμην, δ. κ. Ζιαρτίδης.

Σιγά - σιγά, μὴ θιάζεσθε· δλοι θὰ ἀγορεύσετε ἐπὶ τοῦ θέματος.

K. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ κοινωνικὸν πρόσθλημα, τὸ δοποῖον δημιουργεῖται σήμερον διὰ τῆς ἀπολύσεως μιᾶς ὀμάδος δυστυχι-

σμένων ὑπάρχεων ἐκ τοῦ ἀσθενοῦς φύλου ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ αὐτομάτου τηλεφωνικοῦ συστήματος, θὰ ἔπρεπε πολὺ νὰ συγκινήσῃ τὸ Σῶμα τοῦτο καὶ νὰ μὴ διαλάθῃ τῆς προσοχῆς οἰουδήποτε.

‘Ως ἐμφαίνεται καὶ εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Βουλῆς, πρὸ 15 ἡμερῶν καὶ συγκεκριμένως τὴν 4ην τρέχοντος μηνὸς κατέθεσα ἐρώτησιν εἰς τὴν Βουλὴν σχετικῶς μὲ τὸ θέμα τῆς ἀπολύσεως τῶν τηλεφωνητριῶν. Μετὰ δκτὼ ἡμέρας ἔτερος συνάδελφος, ὁ κ. Κόσιης, κατέθεσε διὰ τὸ ίδιον θέμα ἐρώτησιν, ἡ δοπία καὶ ἀπεκαλύψθη μετὰ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος τούτου ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Μέλους κ. Νίκου Σαμψών. Σκοπὸς τῆς ἀναφορᾶς αὐτῆς δὲν εἶναι ἡ διεκδίκησις πατρότητος, ὡς συνηθίζεται νὰ λέγεται, ἀλλὰ ἡ ὑπογράμμισις τῆς σπουδαιότητος τοῦ θέματος τούτου, τὸ δοπίον ἔγινεν αἰτία νὰ κεντρισθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Μελῶν τοῦ Σώματος οὕτως, ὥστε νὰ ζητηθῇ ὑπ’ αὐτῶν ὅπως τοῦτο συζητηθῇ ἐντὸς τῆς Βουλῆς.

Πρὸς διευκόλυνσιν δὲ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ θέματος καὶ ἐπίσπευσιν τῆς συζητήσεώς του τόσον δὲντιμος συνάδελφος κ. Κόσιης δοσον καὶ δ διμιλῶν ἐδέχθημεν τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος καὶ ήδη εύρισκόμεθα εἰς τὴν συζήτησίν του.

“Οπως δλα τὰ κοινωνικά προβλήματα, τὰ δοπία ἀπασχολοῦν καὶ θασανίζουν αὐτὸν τὸν τόπον, ἐνεγράφησαν καὶ συνεζητήσαν διεξοδικῶς ὑπὸ τοῦ Σώματος τούτου, οὕτω καὶ τὸ πρόβλημα τοῦτο τὸ ἐξ Ισου κοινωνικόν, τὸ δοπίον δὲν εἶναι δλιγωτέρας σημασίας, ἔχει ἐγγραφή καὶ συζητεῖται σήμερον ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Εἶναι, ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε, εἰς τὴν μοῖραν τῶν ἀνθρώπων νὰ δέχωνται μαζὶ μὲ τὴν ἔξελιξίν των καὶ τὴν ἀντιστρόφως ἀνάλογον καταστροφήν. Οὕτω καὶ εἰς τὴν ἔξελιξίν τοῦ συστήματος τῶν τηλεπικοινωνιῶν, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς αὐτοματοποίησεως, ὑπάρχει ἀφ’ ἐνὸς ἡ ραγδαία ἔξελιξις εἰς τὸν τομέα τῆς ἐξυπηρετήσεως καὶ ἀφ’ ἔτερου κάποια μείωσις, ἔξευτελισμός καὶ περιφρόνησις τοῦ ἐμψύχου ψυλικοῦ. Τὰ ἐμψυχα αὐτὰ μηχανήματα, αὐτάς τὰς ἀνθρωπίνας ὑπάρχεις, αἱ δοπίαι ἐπὶ σειράν ἐτῶν ἐξυπηρέτησαν καὶ ἐν ὅρᾳ ειρήνης καὶ ἐν ὅρᾳ πολέμου μίαν δλόκληρον κοινωνίαν, ἔρχεται ἡ πρόοδος νὰ τὰς ἀντικαταστῇ μὲ ἄψυχα μηχανήματα καὶ συγχρόνως νὰ τὰς καταστρέψῃ.

Δὲν νομίζομεν δτι εἶναι ἀνθρωπιστικὸν τὸ διάθημα μιᾶς ἐξευγενισμένης Ἀρχῆς νὰ θελήσῃ νὰ ἀποστερήσῃ τῆς δυνατότητος ἐπιθιώσεως μίαν τάξιν δυστυχισμένων ὑπάρχεων ποὺ ἀπὸ τὴν πρώτην ήμέραν τῆς προσλήψεως τῶν εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ἀπετέλουν τὸ ἔν σκέλος τοῦ δλου μηχανισμοῦ αὐτῆς τῆς Ἀρχῆς.

Δὲν θὰ ἥτο, ίσως, παράλογον νὰ προσθέσωμεν ἕδω δτι διὰ νὰ φθάσῃ μέχρις ἔδω ἡ ἀνοδικὴ αὐτὴ ἔξελιξις τοῦ συστήματος τῶν τηλεπικοινωνιῶν συνέβαλον εἰς μεγάλον θαθμὸν καὶ αἱ ὑπάρχεις αὐταὶ ποὺ σήμερον θεωροῦνται ἀνεπιθύμητοι καὶ ἀχρηστοι. Δὲν θὰ πρέπει νὰ παραγνωρισθῇ τὸ γεγονός τοῦτο καὶ μόνον, δτι τὴν ἐποχήν, κατὰ τὴν δοπίαν αὐταὶ ἔξελαρυγγίζοντο εἰς τὴν ἐργασίαν μὲ τὰ τότε ὑπάρχοντα πρωτόγονα μέσα μέχρι καὶ λιποθυμιῶν ἀκόμη ἐν καιρῷ φόρτου ἐργασίας, οἱ ιθύνοντες ἐγκέφαλοι τῆς Ἀρχῆς αὐτῆς ἔμεναν ἀνενόχλητοι διὰ νὰ μπορέσουν ἀπερίσπαστοι νὰ εύρουν νέους τρόπους καὶ νέας μεθόδους ὅχι μόνον πρὸς καλυτέραν ἔξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ ἀλλὰ καὶ διὰ μεγαλυτέραν, ίσως, οἰκονομικήν ὧφελειαν διὰ τὴν Ἀρχήν.

‘Η ἔξελιξις εἶναι ἐπιβυμητή καὶ ἡ πρόοδος ἐκτιμητέα παραλλήλως, δμως, πρέπει νὰ προβλέπωνται, διὰ νὰ μὴ παραγνωρίζωνται, ἀλλοὶ παράγοντες. Εἶναι ήθικὴ ὑποχρέωσις οἰασθήποτε Ἀρχῆς ἡ ἐπιχειρήσεως, ίδιως δὲ ταν πρόκειται περὶ Ἀρχῆς ἡ Ὁργανισμοῦ κοινῆς ὀφελείας, δ ὁποῖος λειτουργεῖ οὐχὶ πρὸς ἀπόκτησιν κέρδους ἀλλὰ πρὸς ἔξυπηρέτησιν τῆς κοινωνίας καὶ περισσότερον δταν πρόκειται περὶ ἡμικρατικοῦ Ὁργανισμοῦ, νὰ μὴ ἐγκαταλείπῃ τὸ προσωπικόν τῆς, τὸ ἔν σκέλος τοῦ δλου συγκροτήματός της, ἔρματον τῆς τύχης, ἀπροστάτευτον πλέον καὶ περιφρονημένον. Εἶναι ήθικὴ ὑποχρέωσις

τῆς συγκεκριμένης αὐτῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν νὰ ἔξεύρῃ τρόπους νὰ ἀπορροφήσῃ τὸ πλεονάζον αὐτὸ θῆλυ προσωπικόν της πού προτίθεται νὰ ἀπολύσῃ. Εἶναι ήδη καὶ ὑποχρέωσις καὶ εὐθύνη ύψιστη τῶν ιθυνόντων αὐτῆς τῆς Ἀρχῆς νὰ θασανίσουν τοὺς εὐγενεῖς ἐγκεφάλους των διὰ νὰ εὔρουν μέσα καὶ τρόπους ἀπασχολήσεως τοῦ ἐπηρεαζομένου ἐλαχίστου εἰς ὅριθμὸν προσωπικοῦ της. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ αὐτὸν ἔχομεν νὰ ὑποθάλωμεν τὰς ἔξῆς εἰσηγήσεις :

1. Νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ παραμείνῃ τὸ προσωπικὸν τηλεφωνῆμα, πρᾶγμα τὸ ὅποιον θὰ ἀπασχολήσῃ 35 τηλεφωνητρίας πού ἀντιπροσωπεύουν σχεδὸν ὄλοκληρον τὸ πλεονάζον προσωπικόν. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐφορμόσθη καὶ εἰς ἄλλας χώρας, ως εἰς τὴν Ἀγγλίαν, Γαλλίαν καὶ ἀλλού, καὶ συνετέλεσεν οὕτως ὅτε νὰ μὴ ἀπολυθῇ οὔτε μία ὑπάλληλος. "Οταν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς αὐτοματοποίησεως ἐπηρεάζοντο 120 χιλιάδες τηλεφωνητῶν, δὲν ἀπέλυσαν οὔτε ἕνα τηλεφωνητήν, πῶς συμβαίνει σήμερον εἰς τὴν Κύπρον νὰ θέλουν νὰ ἀπολύσουν, σήμερον καὶ μόνον, 40 τηλεφωνητρίας; Διότι μετά δύο ἔτη ἵσως νὰ ἀπολυθοῦν ἀκόμη 70, ἐάν ἐφαρμοσθῇ τὸ δεύτερον στάδιον τοῦ σχεδίου αὐτοματισμοῦ ἀπὸ τὸ μόνιμον προσωπικόν.

2. Νὰ μειωθῇ τὸ ἔθδομαδιάνοιν ώραρίον ἐργασίας κατὰ μίαν ώραν, ἢτοι ἀπὸ 37 εἰς 36 ώρας, διότε θὰ ὑπάρξῃ ἀπασχόλησις διὰ 7 ἀκόμη τηλεφωνητρίας.

3. Νὰ αὐξηθῇ ἡ ἀδεια διὰ τὰς μητέρας βρεφῶν ἀπὸ δύο μῆνας εἰς τρεῖς, διότε συμβαίνει καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότε θὰ ὑπάρξῃ τρόπος ἀπασχολήσεως ώρισμένων ἐκ τῶν ἐπηρεαζομένων τηλεφωνητριῶν.

4. Ἡ Ἀρχὴ νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἐπηρεαζομένου προσωπικοῦ της εἰς παρεμφερεῖς ἐργασίας τῆς Ἀρχῆς, ως εἰς τὸ Γραμματειακὸν προσωπικόν, κ.λ.π.

5. Νὰ παραμείνῃ τὸ ὑφιστάμενον προσωπικόν, δταν δὲ γίνωνται ἀφυπτρετήσεις ἐκ τοῦ μονίμου τοιούτου, νὰ προσλαμβάνωνται: ὑπάλληλοι ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος προσωπικοῦ μέχρις δτου ἐπιτευχθῆ πλήρης ἀπορρόφησις.

Δέον, ἐπίσης, νὰ ληφθῇ ὑπ' ὅψιν εἰς ἀκόμη ἔξι ἵσου σπουδαῖος καὶ σοθαρὸς παράγων. Μὲ τὴν σημερινὴν ἀνώμαλον πολιτικὴν κατάστασιν, εἰς τὴν περίπτωσιν μιᾶς κρίσεως εἰς τὸ μέλλον, πῶς θὰ προσφέρεται ἔξυπρέτησις εἰς τὴν Κυθερνητικὴν μηχανήν καὶ γενικῶς πῶς θὰ ἐπιτυγχάνεται ἡ ταχεῖα ἐπικοινωνία μὲ τὰ διάφορα Τμῆματα, Ἐπαρχίας, κ.λ.π.;

Νομίζουμεν ὅτι, ἐάν ἀφ' ἐνὸς ληφθοῦν ὑπ' ὅψιν οἱ προαναφερθέντες παράγοντες καὶ ἀντικρυσθῇ τὸ πρόβλημα ρεαλιστικῶς καὶ ἀπασχολήσῃ ἀφ' ἔτέρου τὴν Ἀρχὴν καὶ ὁ κοινωνικὸς παράγων, θὰ ἀναθεωρήθῃ ἡ ὄψιχολόγητος ἀπόφασις τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν. "Ἐάν δὲ ληφθῇ ὑπ' ὅψιν ὅτι ἐκ τῶν ἐπηρεαζομένων τηλεφωνητριῶν αἱ πλεῖσται, ως εἰναι φυσικὸν προερχόμεναι ἀπὸ πτωχᾶς οἰκογενείας ἐδημιούργησαν οἰκονομικάς ὑποχρεώσεις μὲ τὴν ἀγορὰν ἐνὸς οἰκοπέδου διὰ τὴν μελλοντικήν, σταδιακὴν ἀνέγερσιν τῆς κατοικίας των καὶ πολλαὶ συνῆψαν ἀρραβώνα διότι οἱ μνηστῆρες ἔλαθον ὑπ' ὅψιν καὶ τὸν οἰκονομικὸν παράγοντα, γεννᾶται τὸ ἔρωτημα τι θὰ γίνουν αἱ ὑπάρξεις αὐταί, πῶς θὰ ἀποπληρώσουν τὴν ἀξίαν τοῦ οἰκοπέδου των ἡ πῶς θὰ ἀνεγείρουν τὴν κατοικίαν των καὶ πῶς θὰ ἀποτρέψουν τὴν πιθανήν διάλυσιν τοῦ ἀρραβώνος των μὲ ἔνα ὑποτιθέμενον συμφεροντολόγον μνηστῆρα ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἐπειδὴ εἴμαι ἐναντίον τοῦ θεσμοῦ τῆς προικός, θὰ μὲ δόηγγήσετε νὰ καταψηφίσω τὴν πρότασιν.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Περαίνων, ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε, θὰ ἡθελα, νὰ ἐλπίζω ὅτι ἡ Ἀρχὴ Τηλεπικοινωνιῶν δὲν θὰ ἀγνοήσῃ δλους αὐτοὺς τοὺς κοινωνικούς καὶ ψυχολογικούς παράγοντας, ὅτι θὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν στάσιν της ἐναντὶ τῶν 40 ἐπηρεαζομένων τηλεφωνητριῶν καὶ θὰ θελήσῃ νὰ τὰς ἀπασχολήσῃ ποικιλοτρόπως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μένομεν μὲ τὴν θεσμικότητα, ὅτι τόσον ἡ Ἀρχὴ ὅσον καὶ ἡ σεθαστὴ ἡμῶν Κυθέρης θὰ ἀντικρύσουν τὸ δημιουργούμενον πρόβλημα μὲ τὸν φακὸν τῆς πραγματικότητος καὶ δὲν θὰ θελήσουν νὰ σταθοῦν ἀντιμέτωποι τῆς ἐπιθυμίας τῶν ἐπιτρεαζομένων ὑπαλλήλων ὅπως μὴ ἀπολυθοῦν, τῆς ἐπιθυμίας τῆς Βουλῆς ὅπως ἡ Ἀρχὴ ἀντικρύσῃ τὸ πρόβλημα ἀνθρωπιστικῶς καὶ τῆς ἐπιθυμίας τῆς κοινωνίας ὅπως δικαιωθοῦν αἱ ὑπάρχεις αὐταὶ ποὺ τόσον πολὺ ἔξυπηρέτησαν αὐτὴν τὴν κοινωνίαν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ζιαρτίδης,

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐὰν ἐπαναληφθοῦν χειροκροτήματα εἰς τὴν Βουλίν, θὰ διακόψω τὴν συζήτησιν καὶ θὰ διατάξω ὅπως τὸ κοινὸν ἀπέλθῃ τῆς ΑΙθούσης τῆς Βουλῆς.

Εἰς αὐτὴν τὴν Βουλὴν δὲν ἐπιτρέπονται χειροκροτήματα. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ κοινὸν νὰ παρακολουθῇ τὰς ἀγορεύσεις τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν, ἀλλὰ ὅχι νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν διὰ χειροκροτημάτων.

‘Ο κ. Ζιαρτίδης ἔχει τὸν λόγον.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ πρόβλημα, τὸ δποῖον συζητοῦμεν, μπορεῖ νὰ ἐμφανίζεται σήμερον ὡς πρόβλημα αὐτοματισμοῦ καὶ πλεονάζοντος προσωπικοῦ εἰς τὴν Ἀρχὴν Τηλεπικοινωνιῶν αὔριον, δύμας, μπορεῖ νὰ εἶναι γενικώτερον θέμα ἀφορῶν εἰς τὴν οἰκονομίαν τῆς Κύπρου. Συνεπῶς, ἡ ἀπόφασις καὶ ἡ γραμμή, τὴν ὁποίαν θὰ λάθῃ καὶ ἀκολουθήσῃ ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ τοῦ θέματος, θὰ ἔχουν γενικωτέρας ἐπιπτώσεις, νομίζω δὲ ὅτι ὑπὸ τὸ πρίσμα αὐτὸν πρέπει ὅλοι νὰ τὸ συζητήσωμεν.

Τὸ πρόβλημα τοῦ αὐτοματισμοῦ καὶ τῶν συνεπειῶν του δὲν εἶναι Κυπριακὸν πρόβλημα. Εἴναι πρόβλημα, τὸ δποῖον ἀντιμετωπίζεται διεθνῶς, καὶ, κατὰ συνέπειαν, δυνάμεθα, δσον ἀφορᾶ τὴν ἀντιμετωπίσιν του, νὰ προστρέξωμεν καὶ εἰς τὴν πεῖραν καὶ εἰς τὰς ἀρχάς, τὰς δποίας ἀπεδέχθησαν καὶ ἐφήρμοσαν καὶ ἐφαρμόζουν μέχρι σήμερον καὶ ἀλλαι χῶραι.

‘Υπάρχουν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε καὶ ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ἐπὶ τοῦ προβλήματος αὐτοῦ δύο θασικῶς ἀντίθετοι φιλοσοφίαι : ‘Η μία εἶναι ἡ φιλοσοφία τοῦ καθυστερημένου καὶ ἀντιδραστικοῦ, τοῦ μὴ συγχρόνου ἐργοδότου, δ ποῖος ἐνδιαφέρεται διὰ τὸν αὐτοματισμὸν καὶ τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἀλλ’ ἔχει τὴν γνώμην δτι δὲν εἶναι ἰδικὸν του καθῆκον νὰ ἐνδιαφερῇ διὰ τὸ μέλλον καὶ τὴν τύχην τῶν μέχρι χθές ὑπαλλήλων ἡ ἐργατῶν του. Ἐπαναλαμβάνω δτι αὐτὴ εἶναι ἡ φιλοσοφία καθυστερημένων καὶ μὴ συγχρόνων ἐργοδοτῶν. ‘Η δευτέρα φιλοσοφία, ἡ θασικῶς ἀντίθετος, εἶναι ἡ φιλοσοφία τῶν καθυστερημένων συνδικαλιστικῶν ὅργανώσεων, αἱ δποίαι τάσσονται ἀκόμη καὶ ἐναντίον τοῦ αὐτοματισμοῦ καὶ τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς βιομηχανίας μὲ τὸν ισχυρισμὸν δτι τὸ μόνον ποὺ ἐνδιαφέρει τὸ συνδικαλιστικὸν κίνημα εἶναι ἡ διατήρησις τῶν μελῶν του εἰς τὴν ἐργασίαν.

Κύριε Πρόεδρε. Εἶπον δτι τόσον ἡ μία δσον καὶ ἡ ἀλλη φιλοσοφία, θασικῶς ἀντίθετοι πρὸς ἀλλήλας, εἶναι καθυστερημέναι καὶ ἀντιδραστικαι. ‘Η σύγχρονος δημοκρατικὴ κοινωνία ἀνεζήτησε καὶ ἀναζητεῖ τὴν δρθήν λύσιν τὴν εύρισκομένην μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ἀντιθέτων φιλοσοφιῶν. Καὶ ὑπάρχει ἡ μέση αὐτὴ συμβιθαστικὴ λύσις. Εἶπον δτι ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἀλλαι σύγχρονοι δημοκρατικαὶ χῶραι ἔχουν ἥδη καὶ ἀρκετήν πεῖραν καὶ ἔχουν ἥδη διαμορφώσει ἀρχάς, ἐπὶ τῶν δποίων στηρίζουν τὴν πολιτική των.

Πρώτον, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, είναι ή ἀρχὴ τῆς ἐγκαίρου προειδοποιήσεως καὶ τῆς ἐγκαίρου συνεννοήσεως μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου ή τοῦ ἐργοδοτικοῦ δργανισμοῦ καὶ τῶν συνδικαλιστικῶν δργανώσεων ὅχι μόνον ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὴν τελικὴν φάσιν τοῦ προσθλήματος, δηλαδὴ τὴν ἀπόλυσιν, ἀλλὰ καὶ ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὰ σχέδια διὰ τὸν αὐτοματισμὸν καὶ τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τῆς ἐπιχειρήσεως. Δηλαδὴ, διὰ τὴν ἀποφυγὴν τῆς κρίσεως ἐπιθέλεται ὅπως η συνεννόησις μεταξὺ τῶν δύο ἐνδιαφερομένων πλευρῶν ἀρχίσῃ ἀπὸ τὰς πρώτας, τὰς ἐντελῶς πρώτας στιγμάς, κατὰ τὰς ὁποίας γίνονται σκέψεις δι' αὐτοματισμὸν καὶ ἐκσυγχρονισμόν. Δέν γνωρίζω ἐάν αὐτὸς ἔχῃ γίνει καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν. 'Εάν είχε γίνει, ἵσως τὰ πράγματα νὰ ἥσαν εὐκολότερα σήμερον.

Ἡ δευτέρα ἀρχὴ, η ὁποία ἐφαρμόζεται, είναι η ἀρχὴ οὐχὶ τῆς ἀπολύσεως προσωπικοῦ ἀλλὰ τῆς λεγομένης σταδιακῆς μειώσεως τοῦ προσωπικοῦ, ή ὡρισμένους ἀριθμοὺς ἀπολύσεως προσωπικοῦ, ἀλλὰ διὰ τοῦ περιορισμοῦ νέων προσλήψεων, αἱ δοποίαι καθίστανται ἀναγκαῖαι ἐξ αἰτίας τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν, καὶ διὰ τῆς μὴ ἀντικαταστάσεως οἰκειοθελῶς ἀποχωροῦντος προσωπικοῦ ή προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον χάνεται λόγω φυσικῆς ή ἀλλης φθορᾶς. Αὕτη είναι η μία ἀρχὴ, η ὁποία δὲν δημιουργεῖ τὸ πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ἀντιμετωπίζει σήμερον τὸ προσωπικὸν τῆς Σ.Υ.Τ.Α. Μία ἀλλη ἐφαρμοζούμενη ἀρχὴ είναι η ἀρχὴ τῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ πλεονασμοῦ διὰ τῆς μειώσεως τῶν ὡρῶν ἐργασίας καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν ἡμερῶν ἀδείας οὔτως, ὥστε τὰ πλεονεκτήματα τὰ προκύπτοντα ἀπὸ τὸν αὐτοματισμὸν καὶ τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τῆς θιομηχανίας νὰ τὰ ἐπωφελήται ὅχι μόνον η ἐργοδοτικὴ πλευρά τῆς θιομηχανίας, ἀλλὰ καὶ η πλευρά τοῦ προσωπικοῦ. Ἡ μείωσις τῶν ὡρῶν ἐργασίας καὶ η αὔξησις τῶν ἡμερῶν ἀδείας είναι φυσικὸν νὰ δημιουργοῦν, κατὰ κάποιον τρόπον, καταμερισμὸν τῆς ὑφισταμένης ἐργασίας μεταξὺ μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ.

'Επισης, εἰς πλείστας χώρας ἐφημρόσθη η ἀρχὴ τῆς σταδιακῆς εἰσαγωγῆς τῶν τεχνολογικῶν ἀλλαγῶν πρὸς ἀποφυγὴν τῶν προσθλημάτων τοῦ πλεονασμοῦ.

Ακολουθοῦν κατόπιν μέτρα εἰς τὰς περιπτώσεις, εἰς τὰς ὁποίας αἱ ἀπολύσεις καθίστανται ἀναπόφευκτοι. Εἶναι τὸ μέτρον τῶν ὡργανωμένων μεταθέσεων προσωπικοῦ ἐντὸς τῆς ίδιας ἐπιχειρήσεως ἀπὸ τοῦ ἐνὸς τμήματος εἰς ὅλο, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ τμῆμα, εἰς τὸ ὁποῖον παρουσιάζεται πλεονασμός, εἰς τμῆμα, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν παρουσιάζεται πλεονασμός. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἐάν αἱ πληροφορίαι μου είναι δριβαί, θὰ ἥτο δυνατόν μετά τὴν μετεκπαίδευσιν ἄρρενος γραφειακοῦ προσωπικοῦ νὰ μεταπεθῇ τοῦτο εἰς κλάδους, ὅπου ύπάρχει ηδη Ἑλλειψις τεχνικοῦ προσωπικοῦ, μετά δὲ τὴν μετεκπαίδευσιν τῶν τηλεφωνητριῶν νὰ μεταπεθοῦν αὐταὶ εἰς τμῆματα γραφειακοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἀπεφεύγετο τὸ δύσνηρδον μέτρον τῆς ἀπολύσεως τῶν τηλεφωνητριῶν.

Τέλος, ἔπου τὸ τελευταῖον αὐτὸ μέτρον δὲν είναι δυνατὸν καὶ ἔκει, θεωραίως, ὅπου ύπάρχει προσδευτικὸν ἐργοδοτικὸν πνεῦμα, ἐφαρμόζεται διὰ τῆς συνεργασίας μὲ ἀλλας ἐπιχειρήσεις ή μὲ Κυθερινητικὰ Τμήματα τὸ σύστημα τῆς ὡργανωμένης μεταθέσεως προσωπικοῦ ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐπιχειρήσεως εἰς τὴν ἄλλην, ἀπὸ τῆς μιᾶς Ἀρχῆς εἰς τὴν ἄλλην ή ἀπὸ μιᾶς Ἀρχῆς εἰς Κυθερητικὸν Τμῆμα. Μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν αὐτῶν ἀποφεύγεται η ἀπόλυσις, τὸ δὲ προσωπικὸν μειοῦται, ἐπαναλαμβάνω, σταδιακῶς διὰ τῆς μὴ προσλήψεως προσωπικοῦ, ὅταν ἀργότερον τοῦτο θὰ χρειάζεται, καὶ ὅρα ἀποφεύγεται η μείωσις τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἀποφεύγεται η κρίσις, η δὲ ἀντιμετώπισις τοῦ προσθλήματος ἐπιτυγχάνεται κατὰ τρόπον ἀνθρώπινον καὶ προσδευτικόν.

"Έχω τὴν γνώμην, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, δτι αὐτὸ τὸ μήνυμα πρέπει νὰ στείλη η Βουλὴ πρὸς τὴν Ἀρχὴν Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου καὶ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

«Η απόφασισθείσα απόλυσις τηλεφωνητριῶν ύπό τοῦ ήμικρατικοῦ δργανισμοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α., μέτρον ἀδικον τὸ δόποιον πρέπει νὰ ματαιωθῇ δριστικῶς».

«Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Η απόφασις τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἀπόλυσιν ἐνὸς ὀριθμοῦ τηλεφωνητριῶν δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς ἔνα γεγονός ἐργατικῆς διαφορᾶς, ἀλλ' ἐνέχει κοινωνικὸν χαρακτῆρα καὶ, ίδιαιτέρως, ἐκδηλώνει ἡ προδιαγράφει τὴν κοινωνικὴν καὶ τὴν φιλεργατικὴν, ή μή, πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως.

43 τηλεφωνητριαι, ἐργαζόμεναι ἀπὸ πενταετίας καὶ πλέον, δῆθεν ὡς προσωριναι, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν πρόκειται νὰ ἀπολυθοῦν συντόμως, ἀλλαὶ δὲ ἐκ τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ θά χαρακτηρισθοῦν ὡς πλεονάζον προσωπικὸν διὰ νὰ ἔχουν τὴν τύχην τῶν πρώτων λόγῳ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ αὐτοματισμοῦ εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς Ἐταιρείας, ἐνὸς ήμικυβερνητικοῦ Ὁργανισμοῦ, τοῦ δόποιον προορισμὸς εἶναι ἡ ἐξυπηρέτησις τοῦ κοινοῦ. Η ὑπηρεσία αὐτὴ τῶν τηλεφωνητριῶν προσφέρεται διὰ τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ ἐργατούπαλληλικοῦ προσωπικοῦ της, ἀποτελοῦν δὲ δλα ἐν οντισιον.

Ἐπὶ πολλὰ ἔτη η τηλεφωνικὴ ἐξυπηρέτησις τοῦ κοινοῦ ἦτο προθληματικὴ ὡς ἐκ τοῦ δγκου τῆς ἐργασίας καὶ τῶν ἔπι παλαιῶν συστημάτων θασιζομένων ἐγκαταστάσεων. Παρὰ ταῦτα αἱ ἀπαιτήσεις ἀντεμετωπίζοντο ἐπαρκῶς χάρις εἰς τὴν εύσυνειδητὸν ἐργασίαν τῶν τηλεφωνητριῶν. Δὲν εἶναι ὑπερθολή ἐάν ἀναφέρωμεν δτι αὐταὶ κατελαμβάνοντο ἀπὸ κάποιον εἰδος πάθους, τὸ δόποιον ἐφθανεν εἰς ἀπόγνωσιν καὶ δάκρυα, δσάκις ή πίεσις τῆς ἐργασίας δὲν ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὰς νὰ ἀνταποκρίνωνται πλήρως εἰς τὰς δλονέν αὐξανομένας κλήσεις. Δὲν παραγνωρίζομεν τὸ γεγονός δτι η Ἀρχὴ κατέβαλλε προσπαθείας διὰ τὴν θελτίωσιν τῆς καταστάσεως, ἡδη δὲ αἱ σύγχρονοι τεχνολογικαὶ ἐξελίξεις εἰς τὸν τομέα τῶν τηλεπικοινωνιῶν ἔχουν φθάσει καὶ εἰς τὸν ίδιον μας τόπον πρὸς καλυτέραν ἐξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ. «Ἔχει, δηλαδή, υἱοθετηθῇ ὁ αὐτοματισμὸς εἰς τὰς ἐπικοινωνίας μας μὲ προοπτικὴν τὴν ίκανοποίησιν τῶν πολλαπλῶν ἀναγκῶν μας μὲ γνώμονα τὸ χαμηλὸν κόστος παραγωγῆς καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν τηλεπικοινωνιακῶν ὑπηρεσιῶν.

Τίθεται λοιπὸν τὸ ἔρώτημα: Εἶναι προσωρινόν, λοιπόν, τὸ προσωπικὸν αὐτῆς ή οιασδήποτε ἄλλης Ἐταιρείας, δταν εἶναι γνωστὸν δτι τὰ μέλη του εἰργάσθησαν ἐπὶ 5-7 ἔτη συνεχῶς καὶ μὲ τόσην εύσυνειδησίαν, ἔστω καὶ ἐάν ἐλέχθῃ εἰς αὐτὰ δτι μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς αὐτομάτου ὑπεραστικῆς τηλεφωνίας θά χαρακτηρίζοντο ὡς πλεονάζον προσωπικόν; Δὲν εἰμεθα, ὡς ἐργατικὴ τάξις, ἐναντίον τῆς τεχνολογικῆς ἐξελίξεως καὶ, συνεπῶς, οὕτε ἐναντίον τοῦ αὐτοματισμοῦ. Χαιρετίζομεν κάθε νέαν τεχνικὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν υἱοθέτησιν αὐτῆς εἰς τὸν τόπον μας, διότι πιστεύομεν δτι αὐτὴ δίδει εἰς τὸν ἐργαζόμενον τὰ μέσα νὰ ἐργάζεται ύπὸ ὀνθρωπινωτέρας συνθήκας καὶ δρους ἐργασίας, νὰ ἀπολαμβάνῃ περισσότερα ἐκ τῆς ηδημέτης παραγωγῆς του, νὰ ἀναβιθάξῃ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον αὐτοῦ καὶ τῆς οίκογενείας του, νὰ ὑποβοηθῇ μὲ αὐτὰ δλα εἰς τὴν ἀνοδον τῆς οίκονομίας τοῦ τόπου καὶ νὰ μετέχῃ πλέον ίκανοποιητικῶς τῶν κοινωνικῶν ὀφελημάτων μιᾶς ἀναπτυσσομένης πολιτείας. 'Αφ' ής στιγμῆς, δμως, ή ίδια ή Κυβερνησίς, δι' ήμικρατικοῦ δργανισμοῦ της εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, προθῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν τηλεφωνητριῶν, αὐτὴ θέτει ἐν ἀμφιθολῷ τὴν ἐν λόγῳ γενικὴν ἀρχὴν καὶ θέτει ἐν κινδύνῳ τὰς βιομηχανικὰς σχέσεις. Τὸ ἐργατούπαλληλικὸν προσωπικόν τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν, παρὰ τὰς προειδοποίησεις, οὐδέποτε ἐπεισθῇ δτι ητο δυνατὸν η Ἀρχὴ νὰ προσῇ εἰς ἀπολύσεις, ή δὲ συντεχνία του συνειργάσθῃ ἐντίμως καὶ ἐποικοδομητικῶς οὕτως,

ώστε ή πρόοδος τῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν αὐτοματοποίησιν τῶν ἔγκαταστάσεων νὰ προχωρήσῃ ἀπροσκόπτως καὶ μὲ θάσιν τὸ προγραμματισθὲν σχέδιον, ἐὰν μὴ καὶ ταχύτερον αὐτοῦ.

Ἡ Συντεχνία τῆς Σ.Υ.Τ.Α. δὲν παρέμεινεν ἀπλὸς θεατής οὔτε ἀπλῶς ὑπέδειξε μὲ δρασίους λόγους τὸ ἄδικον τοῦ μέτρου τῆς ἀπολύσεως καὶ τὰς ἀντεργατικάς καὶ ἀντικοινωνικάς ἐπιπτώσεις αὐτοῦ. Τούναντίον, μὲ σύνεσιν καὶ κατόπιν προσεκτικῆς μελέτης, ὡς σῶμα ὑπεύθυνον μὲ συναίσθησιν τοῦ ρόλου τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν, ὑπέθαλε σειράν ἐγγράφων εἰσηγήσεων, αἱ διποῖαι καὶ λογικαὶ εἶναι καὶ πρακτικῶς ἐφαρμόσιμοι. Πιθανὸν νὰ μὴν ἔχουν ὑποθλήθη εἰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις ἐν Κύπρῳ τόσον προσδευτικαὶ εἰσηγήσεις πρὸς ἀντικρυσιν τοῦ ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ αὐτοματισμοῦ προκύπποντος προθλήματος, ἀλλ' αὐται εἶναι θασισμέναι ἐπὶ παρομοίων ὅργανισμῶν, εἰς τοὺς ὅποιους ἐπαρουσιάσθη ἀνάλογον πρόβλημα. Δέν θά ἀναφερθῶ ἐν λεπτομερείᾳ εἰς αὐτάς, διότι αὐται πρέπει νὰ ἀποτελέσουν θέμα συζητήσεων μεταξὺ τῆς ἐνδιαφερομένης Συντεχνίας καὶ τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν ἄλλα καὶ ἐπεμβάσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας πρὸς προστασίαν μᾶς καλῶς νοούμενης ἐργατικῆς πολιτικῆς, ἐὰν τοῦτο θέλῃ νὰ ὑπερηφανεύεται δι' αὐτήν. Μέτρα, ὡς εἶναι ἡ παράτασις τῆς ἀδείας τοκετοῦ, τὸ μειωμένον ὀράριον διὰ τὰς τηλεφωνητρίας, ἡ ἐπέκτασις καλυπτομένου χρόνου ὑπηρεσίας τῶν τηλεφωνητριῶν, ἡ χρησιμοποίησις τῶν τηλεφωνητριῶν εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας καὶ γραφεῖα, τῶν ὅποιων τὸ ἄρρεν προσωπικὸν δύναται νὰ μετεκπαιδευθῇ καὶ ἐργασθῇ εἰς τεχνικὰς ὑπηρεσίας, ἀφοῦ προσφερθοῦν εἰς αὐτὸν αἱ ίδιαι εὐκαιρίαι ἀπολαθῶν καὶ προαγωγῶν, ἡ δημιουργία νέων ὑπηρεσιῶν, κ.λ.π., θά διευκολύνουν τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προθλήματος.

Ἐκεῦνο, δῆμως, ποὺ εἶναι ἀκατανόητον εἶναι ἡ προσπάθεια τῆς Ἀρχῆς πρὸς συγκεντρωτικοποίησιν δλῶν τῶν ὑπηρεσιῶν εἰς τὴν Λευκωσίαν. Πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ Σ.Υ.Τ.Α. τῆς Λευκωσίας ὁ «ὑδροκέφαλος» τῶν τηλεπικοινωνιῶν μέχρι σημείου, δῶστε, ἐὰν εἰς πολίτης ἔξ Ἀμμοχώστου ἡ Λεμεσοῦ ἀποταθῇ εἰς τὸ Κέντρον διὰ μίαν τηλεφωνικὴν πληροφορίαν, νὰ τὴν λαμβάνῃ ἀπὸ τὴν Λευκωσίαν; Ἡ τάσις αὕτη ἐδημιούργησε πρόβλημα πλεονασμοῦ δχι μόνον εἰς τὰς τηλεφωνητρίας ἄλλα καὶ εἰς τὸ μόνιμον προσωπικόν, πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲ θά δημιουργήσῃ σοθαρώτατα προθλήματα ἔξυπηρτησεως τοῦ κοινοῦ.

Προτοῦ κατέλθω τοῦ θήματος, θά ἐτονίζα ὅτι τὸ φάσμα τῆς ἀπολύσεως ἐργατούπαλληλικοῦ προσωπικοῦ καὶ συγκεκριμένως σῆμερον αὐτῶν τῶν τηλεφωνητριῶν πρέπει νὰ ἐκλείψῃ ἀπὸ τὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν ὑπὸ οἰανδήποτε δικαιολογίαν καὶ ἐὰν παρουσιάζεται. Αὕτη εἶναι Ὑπηρεσία πρὸς ἔξυπηρτησιν τοῦ κοινοῦ, διὰ τῶν τεχνολογικῶν δὲ ἔξελιξεων δὲν πρέπει νὰ στρέφεται ἐναντίον ἐκείνων ποὺ ἐργάζονται δόκνως καὶ εύσυνειδήτως νὰ προσφέρουν τὴν ἔξυπηρτησιν αὐτὴν πλήρη τὸ ταχύτερον δυνατόν πρὸς δφελος τοῦ συνόλου. Οἱ ἡμικρατικὸς αὐτὸς Ὁργανισμὸς δὲν πρέπει νὰ πειραματίζεται ἐπὶ ζητημάτων ἀρχῆς διὰ τὸ ἐργατικὸν κίνημα, ὅπως πράττει εἰς τὴν ἀντίκρυσιν τοῦ θήματος τοῦ αὐτοματισμοῦ. Θυματοποίησις τόσον προσωπικοῦ, καὶ δὴ δταν ὑποδεικνύωνται τρόποι ἐπιλύσεως τοῦ προθλήματος, δὲν θὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὴν ἐργατικὴν τάξιν. "Ἄς μὴ δημιουργήσωμεν ἀναταραχὴν εἰς μίαν τόσον σημαντικὴν καὶ θασικὴν ὑπηρεσίαν. Νά κρατήσουν τὰς τηλεφωνητρίας εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν ἐντὸς τοῦ ἐνιαίου ἐργατούπαλληλικοῦ προσωπικοῦ των. Νά συνεργασθοῦν μὲ τὴν οἰκείαν Συντεχνίαν καὶ τὸ Ὑπουργείον Ἐργασίας πρὸς ἔξειρεσιν ίκανοποιητικῆς λύσεως τοῦ προθλήματος.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Θὰ εῖμαι πολὺ σύντομος, δεδομένου ὅτι πλειστα ὅσα ἐπιχειρήματα ἔχουν ἀναπτυχθῆ προηγουμένως τόσον ὑπὸ τοῦ κ. Ζιαρτίδη ὅσον καὶ μερικῶν ἄλλων συναδέλφων.

Τὸ μέτρον τῆς ἀπολύσεως ὑπαλλήλων ὡς πλεονάζοντος προσωπικοῦ λόγῳ τῆς αὐτοματοποιήσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Σ.Υ.Τ.Α. εἶναι, νομίζουμεν, μέτρον ἀδικον. Ὑπάρχει τρόπος ἀντιμετωπίσεως τοῦ προσβλήματος, ὑπεβλήθησαν δὲ ἡδη εἰσηγήσεις ἀπὸ τὸν κ. Ζιαρτίδην καὶ μερικοὺς ἄλλους ἀγορητὰς ἐπὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ ἀντικρυσθῇ τὸ δόλον θέμα.

Τὸ δόλον θέμα δύναται νὰ ἀντικρυσθῇ, δεδομένου δὲ τοῦ αἱ ἀπολύσεις ἐπηρεάζουν εἰς πρῶτον στάδιον μόνον 39 ὑπαλλήλους, ὡς ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις τῆς Σ.Υ.Τ.Α., οἱ δοποῖοι δύνανται νὰ ἀπορροφηθοῦν εἴτε εἰς τὴν ίδιαν εἴτε εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν 16 εἰς τὴν Λευκωσίαν, 8 εἰς τὴν Ἀμμόχωστον, 6 περίπου εἰς τὴν Λεμεσόν, 4 εἰς τὴν Πάφον καὶ 4 εἰς τὴν Λάρνακα εἶναι πολὺ μικρός, αἱ ἐπηρεαζόμεναι δὲ δύνανται νὰ ἀπασχοληθοῦν εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ προκύπτῃ τὸ θέμα καθ' ὃν τρόπον τοῦτο συζητεῖται σήμερον καὶ καθ' ὃν τρόπον ἐπηρεάζει πρωτίστως οὐχὶ δυστυχεῖς, ὡς ἐλέχθη προηγουμένως, ἀλλὰ τρυφεράς ὑπάρξεις.

Νομίζω δὲ τὸ μήνυμα τῆς Βουλῆς, ὅπως ἔχαρακτήρισε τὸ διάθημά της ἐντιμὸν Μέλος, ὁ κ. Ζιαρτίδης, πρέπει νὰ εἶναι μήνυμα πρὸς τὴν Σ.Υ.Τ.Α., τὸ δοποῖον πρέπει νὰ υιοθετήσωμεν ὑπὸ τοιαύτην μορφήν, ὥστε νὰ προσεγγίζωμεν τὸ θέμα κατὰ τρόπον θετικὸν καὶ ρεαλιστικὸν καὶ οὐχὶ ἀρνητικὸν καὶ ἀπλῶς μὲ τὴν διάθεσιν νὰ ἔξυπηρετήσωμεν τάς νεανίδων, αἱ δοποῖαι πρόσκειται νὰ ἀπολυθοῦν.

"Εχω τὴν γνώμην δὲ τὴν Βουλῆς, υιοθετοῦσα τὰς ἀπόφεις τοῦ ἐντιμού Μέλους κ. Ζιαρτίδη καὶ μερικῶν ἄλλων, θὰ χρησιμοποιήσῃ τὸν καλύτερον τρόπον ἐπιλύσεως τοῦ θέματος.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὴν σειρὰν ἔχει ὁ κ. Αἰμίλιος Μιχαηλίδης, ἀκολούθως δὲ ὁ κ. Σωτηριάδης, δ. κ. Ποσκώτης καὶ ὁ κ. Χατζηγρακλέους.

ΑΙΜ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Θεωρῶ καὶ ἔγὼ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα ὡς σοθαρόν, καθ' δὲ τοῦ αἱ ἀποφασισθεῖσαι ἀπολύσεις εἰς τὴν Σ.Υ.Τ.Α. πλήττουν σοθαρῶς ἐν μέρος μᾶς συμπαθοῦν μέν, ἀλλὰ οἰκονομικῶς μιᾶς ἐκ τῶν ἀσθενεστέρων τάξεων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ἢτοι τῆς τάξεως τῶν ἐργαζομένων νεανίδων, τῶν δοποίων ἡ ἐπιθυμία δι' ἐργασίαν προέρχεται οὐχὶ ἐξ οἰσαδήποτε διαθέσεως ὅπως πλήξουν τυχὸν ἀνίαν των ἐκ τῆς μὴ ἀπασχολήσεως των καθ' ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀνάγκης, τὴν δοποῖαν αἱ σκληραὶ καὶ πολλαὶ ἀπαίτησεις τῆς σημερινῆς ζωῆς ἐπιθάλλουν καὶ ἡ δοποία ἐκδηλοῦται ὑπὸ τὴν μορφὴν εἴτε τῆς ἔξασφαλίσεως τῶν πρὸς τὸ ζῆν εἴτε τῆς συντηρήσεως πτωχῆς ἡ ἀνήμπορης ἡ πολυμελοῦς οἰκογενείας, τὴν δοποίαν τὸ πενιχρὸν θαλάντιον τοῦ πατρὸς δὲν ἐπαρκεῖ νὰ συντηρήσῃ, εἴτε τῆς ἔξασφαλίσεως τῶν ἀπαραιτήτων προϋποθέσεων, τάς δοποίας ἀποχῶς ἡ σημερινὴ πραγματικότης ἀπαίτει διὰ τὴν οἰκογενειακήν των ἀποκατάστασιν.

Είναι λυπτὸν δὲ τὸ πλήγμα τοῦτο καταφέρεται ἐπὶ τῶν ἐργαζομένων νεανίδων τῆς Σ.Υ.Τ.Α. ἐξ ἀφορμῆς ἡ λόγῳ τῶν ἔξελίξεων καὶ τῆς προόδου εἰς τὸν τεχνολογικὸν τομέα. Ἐνώ, δώμας, οὐδόλως ἀντιτίθεμαι εἰς τὴν πρόσοδον ἡ συνηγορῶ ὑπὲρ τῆς ἀναστολῆς αὐτῆς, ἐν τούτοις θεωρῶ ἀναχρονιστικόν, ἀδικον καὶ ἀδικαιολόγητον τὸ γεγονός δὲ τοῦ μία ἐποχῆς, ἡ δοποία ἀπαίρεται διὰ τὴν ἐπιτελουμένην ὑπὸ αὐτῆς πρόσοδον εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν καὶ τὸν τεχνολογικὸν τομέα, ἐπιδεικνύει τοσαύτην ἔλλειψιν μερίμνης διὰ τὰ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ἐκσυγχρονισμένων μεθόδων ἐργασίας θύματα καὶ παντελῆ ἀδιαφορίαν διὰ τὰς ἐπιπτώσεις, τάς δοποίας ἡ ἐφαρμογὴ τῶν τοιούτων μεθόδων ἔχει ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῶν μηχανικῶν μέσων ἀντικαθισταμένου ἔμψυχου όλικοῦ,

Αισθάνομαι υποχρεωμένος νὰ κακίσω τὴν στάσιν τόσον τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν δὸν καὶ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἐπιδειχθένσαν ὑπ' αὐτῶν ἀδιαφορίαν εἰς τὸ θέμα τοῦτο καὶ τὴν ἄρνησιν ἢ παράλειψίν των νὰ μελετήσουν ἢ λάθουν σοθαρῶς ὑπ' ὅψιν τὰς ὑπὸ τῆς συνδικαλιστικῆς δργανώσεως τῶν ἐπηρεαζομένων νεανίδων εἰσηγήσεις διὰ τὴν Ικανοποιητικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ δημιουργηθέντος οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ αὐτοῦ προσβλήματος. Ἐξ δοσῶν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω διὰ τῶν εἰσηγήσεων αὐτῶν, ἐνῶ γίνεται ἀποδεκτὴ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐφαρμογῆς νέων καὶ ἔκσυγχρονισμένων μεθόδων διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀρχῆς, ὑποβάλλονται ταυτοχρόνως ἐποικοδομητικοὶ εἰσηγήσεις διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ἐπηρεαζομένου προσωπικοῦ εἰς τὴν ἐργασίαν του διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς συνεχίσεως τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως μὲ τὴν ἐπέκτασιν τῶν παρεχομένων ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς πρὸς τὸ κοινὸν ὑπῆρεισιν, αἱ διόποιαι ἄλλωστε καὶ κατὰ κοινὴν δύμοιογίαν εἶναι σήμερον πλημμελεῖς καὶ χρήζουν ἐπεκτάσεως.

Δὲν θεωρῶ σκόπιμον νὰ ἀπασχολήσω τὸ Σῶμα παραθέτων λεπτομερείας ὡς πρὸς τοὺς τρόπους, διὰ τῶν ὅποιων θὰ ἥτο δυνατή ἢ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς διατήρησ. εἰς τῇ ὑπῆρεισί τοῦ δημιουργηθέντος ὡς ἐκ τῆς αὐτοματοποιήσεως τῶν τηλεφώνων πλεονάσματος προσωπικοῦ ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἐπέκτασιν τῆς πρὸς τὸ κοινὸν παρεχομένης ἔξυπρετήσεως ἢ ἢ ἀπορρόφησις τούτων ὑπὸ ἄλλων τομέων τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς, ἔνθα ὑπάρχει Ἕλλεψις προσωπικοῦ. Ἔπιθυμῶ μόνον νὰ παρατηρήσω ὅτι ἔαν ἐπιδειχθῇ καλὴ διάθεσις ἐκ μέρους τῆς Ἀρχῆς εἶναι δυνατή ἡ ἔξευρεσις τρόπων Ικανοποιητικῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ δημιουργηθέντος προσβλήματος.

Τελευτῶν ποιοῦμαι θερμοτάτην ἔκκλησιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ιδιαιτέρως πρὸς τὸν Μακαριώτατον, τοῦ ὅποιου τὰ φιλόστοργα διὰ τὴν ἐργατούπαλληλικήν τάξιν αἰσθήματα εἴχομεν πλειστάκις εἰς τὸ παρελθόν ἄλλα καὶ προσφάτως τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαπιστώσωμεν, διόποιας τῆς Ἀρχῆς ἢ ἐνεργῆσῃ καθ' οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον ὃστε νὰ ἀποτρέψῃ τὴν ἐπαπειλουμέλην διὰ τὰς ἐργαζομένας νεάνιδας τῆς Σ.Υ.Τ.Α. δυστυχίαν καὶ ἀπόγνωσιν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σωτηριάδης.

Α. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἐλέχθησαν πολλὰ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὃστε νομίζω ὅτι θὰ ἥτο περιττὴ κάθε περαιτέρω συζήτησις. ‘Ομως, ἔαν συνεχίζωμεν νὰ διμιλῶμεν καὶ ἡμεῖς, σκοπὸν ἔχομεν νὰ ἐνώσωμεν καὶ τὴν φωνὴν μᾶς μὲ τὴν φωνὴν ὅλων τῶν προλαθησάντων διὰ νὰ ἀκουσθῇ αὐτὴ ἴσχυροτέρα εἰς τὰ ὅτα τῆς Ἐταιρείας Σ.Υ.Τ.Α. Διότι εἰς τὴν πραγματικότητα πρόκειται περὶ ἀπανθρώπου πράξεως, μιᾶς καταφώρου ἀδικίας ποὺ γίνεται εἰς βάρος τεσσαράκοντα πτωχῶν τηλεφωνήτριῶν. 40 τηλεφωνήτριαι μὲ ὑπῆρεσίαν 4 καὶ 5 ὅτῶν ἔκαστη, μὲ ὑπῆρεσίαν εὐδόκιμον, μὲ ὑπῆρεσίαν τιμίσιαν καὶ εύσυνείδητον, ἔντδες δλίγων ἡμερῶν, ἵσως περὶ τὸ τέλος τοῦ μηνός, θὰ ἀπολυθοῦν καὶ θὰ ἀντικρύσουν τὸ φάσμα τῆς πείνης.

Τὸ πρόβλημα δὲν ἀφορᾷ τὰς τηλεφωνήτριας μόνον μιᾶς πόλεως ἀλλ' ἀφορᾷ 40 τηλεφωνήτριας ἐξ ὅλων τῶν πόλεων τῆς Κύπρου, ἦτοι 16 ἀπὸ τὴν Λευκωσία, 8 ἀπὸ τὴν Ἀμμόχωστον, 8 ἀπὸ τὴν Λεμεσόν, 4 ἀπὸ τὴν Πάφον καὶ 4 ἀπὸ τὴν Λάρνακα. Αὐταὶ αἱ τεσσαράκοντα τηλεφωνήτριαι θὰ ἀπολυθοῦν εἰς πρῶτον στάδιον. Εἰς δεύτερον στάδιον, διόποιας ἡκαύσιμων καὶ ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρον, ἔτοιμάζονται αἱ ἀπολύσεις ἄλλων 60. Δηλαδὴ θὰ ἀπολυθοῦν ἐν ὅλῳ περὶ τὰς ἔκαστον. Ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐταὶ αἱ ἀπολύσεις μόνον. Ἐντὸς δλίγου θὰ ἐπακολουθήσῃ καὶ τρίτον στάδιον. Δηλαδὴ, θὰ καταργηθοῦν οἱ ἐπαρχιακοὶ σταθμοὶ καὶ δοσαι ἐργάζονται σήμερον ὡς μόνιμοι θὰ μεταφερθοῦν εἰς τὸ Κέντρον, δηλαδὴ εἰς τὴν Λευκωσίαν.

Βεθαίως, δταν προσελαμβάνοντο αἱ τηλεφωνήτριαι αὐταὶ, ἐλέχθη εἰς αὐτὰς δτι θὰ ὑπηρέτουν μόνον διὰ δύο ἔτη καὶ δτι ἡ ὑπηρεσία των θὰ ἥτο προσωρινή. "Ομως, παρῆλθον πέντε δλόκληρα ἔτη καὶ δὲν ἔγνωστοποίηθη εἰς αὐτὰς ἡ ἀπόλυτοις. Καὶ ὁ λόγος διὰ τὴν ἀπόλυτον των σήμερον ποῖος εἰναι; "Ο λόγος, δπως λέγουν, εἰναι ὁ ἐκουγχρονισμὸς τῆς Ἐταιρείας, εἰναι ἡ αὐτοματοποίησες τῶν τηλεφώνων. Βεθαίως, δὲν εἴμεθα ἔναντιον τῆς αὐτοματοποίησεως, διότι τότε θὰ εἴμεθα ἔναντιον τῆς προόδου καὶ τῆς ἔξελιξεως. Νομίζομεν, δμως, δτι τὴν πρόσδον καὶ τὴν ἔξελιξιν δὲν πρέπει νὰ τὴν πληρώσουν ωρισμένα ἄτομα καὶ μάλιστα ωρισμέναι πτωχαὶ νεάνιδες, αἱ δποῖαι εἰργάσθησαν, δπως εἶπα, τιμίως καὶ εύσυνειδήτως, εἰς δραν δὲ κρίσεως καὶ μάλιστα εἰς τὴν κρίσιν τοῦ 1967 εἰργάσθησαν ὑπερωρίας ἀνευ οὐδεμίας ἀμοιθῆς.

"Ἐντός δλίγων ἡμερῶν θὰ ἀπολυθοῦν τεσσαράκοντα τηλεφωνήτριαι.... διότι ὑπηρέτησαν τιμίως, διότι ὑπηρέτησαν εύσυνειδήτως...., ἡ δὲ ἀπόλυτος των αὐτής εἰναι ἀντὶ τοῦ εύχαριστῶ....

Καὶ ἀλλοῦ ἔγένετο αὐτοματοποίησις. Καὶ ἀλλοῦ ἐδημιουργήθη τὸ ἴδιον πρόβλημα. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν π.χ., δταν ἔγένετο ἡ αὐτοματοποίησις τῶν τηλεφώνων, περὶ τὰς 120.000 τηλεφωνήτριῶν ἐπρόκειτο νὰ ἀπολυθοῦν. "Ομως, χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας καὶ τὰς διαμαρτυρίας τῶν Συντεχνιῶν, αἱ 120.000 ἐμειώθησαν κατὰ 90.000. Διότι μὲ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ὡρῶν ἐργασίας καὶ τὴν διατήρησιν τῶν προσωπικῶν τηλεφωνημάτων αἱ 90.000 προσελήφθησαν, παρέμειναν δὲ ὡς ὑπεράριθμοι μόνον 30.000, τὰς δποῖας ἡ Κυβέρνησις ἡναγκάσθη νὰ προσλάσῃ εἰς ἄλλας Ὑπηρεσίας. Τὸ ἴδιον συνέβη καὶ εἰς τὴν Ἐλλάδα, δταν ἐφηρμόζετο ἡ αὐτοματοποίησις τῶν τηλεφώνων. Τὸ ἴδιον πιστεύομεν, κύριοι, δτι μπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐδῶ εἰς τὴν περίπτωσιν μας. Παραδεχόμεθα δτι μὲ τὴν αὐτοματοποίησιν τῶν τηλεφώνων θὰ προκύψῃ ἔνας ἀλόχιστος ἀριθμὸς ὑπεραριθμῶν τηλεφωνήτριῶν, δπως δὲ ἡκούσαμεν, αὐταὶ εἰναι μόνον 40. Αὐταὶ θὰ μποροῦσαν κάλλιστα νὰ ἀπορροφηθοῦν εἰς τὴν ἴδιαν Ὑπηρεσίαν, εἰς τὴν ἴδιαν τὴν Σ.Υ.Τ.Α., μὲ τὴν δημιουργίαν ωρισμένων ἄλλων κλάδων ἡ μετατίθεμεναι εἰς ἄλλα τμήματα τῆς ἴδιας Ὑπηρεσίας. "Εάν δὲν ἥτο δυνατὸν νὰ κρατηθοῦν εἰς τὴν ἴδιαν Ὑπηρεσίαν, θὰ ἡδύναστο ἡ Κυβέρνησις νὰ τὰς προσλάσῃ εἰς κάποιας ἄλλας θέσεις ποὺ εἰναι διαθέσιμοι. "Εάν δὲ καὶ αὐτὸ δὲν εἰναι πιθανὸν νὰ γίνη, θὰ εἰσηγούμην δπως, ἀντὶ νὰ ἀπολυθοῦν δλαι μαζί, δπότε θὰ ἐδημιουργεῖτο πρόβλημα κοινωνικόν, νὰ ἀπολυθοῦν θαθμιαίως καὶ τηματικῶς δστε νὰ προσλαμβάνωνται ἀμέσως εἰς οἰανθήποτε ἄλλην Ὑπηρεσίαν.

"Ως τελευταίαν εἰσήγησιν θὰ ὑπέβαλλον δπως μὴ καταργηθοῦν οἱ ἐπαρχιακοὶ σταθμοὶ, διότι μὲ τὴν διατήρησιν των θὰ διατηρηθοῦν, θὰ ἔλεγα, μερικαὶ ἀκόμη τηλεφωνήτριαι εἰς τὰς πόλεις των, διότι φαντασθῆτε, ἔαν μετ' δλίγα ἔτη δλαι αὐταὶ αἱ γυναῖκες μετετίθεντο εἰς τὴν Λευκωσίαν, πόσα ἔξοδα καὶ δποῖας ταλαιπωρίας θὰ ὑφίσταντο αὐταὶ;

Εύχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Ποσκώτης ἔχει τὸν λόγον.

ΣΤ. ΠΟΣΚΩΤΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Δὲν θὰ ἀναφέρωμεν λεπτομερῶς οὔτε θὰ ἀναλύσωμεν τὸ Ιστορικὸν τοῦ δημιουργηθέντος προσθλήματος τῆς ἀπειλουμένης ἀπολύσεως μεγάλου ἀριθμοῦ τηλεφωνητρίων ὅπο τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν. Προλαλήσαντες ἀγαπητοὶ συνάδελφοι ἀγορηταὶ ἐπραξαν ἥδη τοῦτο ἐπαρκῶς.

"Η Ἀρχή, ὁχυρουμένη δπισθεν τοῦ τυπικῶς νομίμου δικαιώματός της νὰ ἀπολύσῃ τὰς τηλεφωνητρίας, δικαιώματος ἀπορρέοντος ἀπὸ τὴν προσωρινότητα τῆς προσλήψεώς των, καὶ ισχυριζομένη δτι λόγοι πλεονασμοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ καὶ οἰκονομίας ἐπιθάλλουν τὴν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τηλεφω-

νητριῶν καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν δημιουργούμενῶν δυσμενῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῆς προσωπικῆς σταδιοδρομίας ἐνὸς μεγάλου ἀριθμοῦ εὐσυνειδήτων ὑπαλλήλων τῆς, αἱ διοῖαι προσέφεραν ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας εἰς δυσκόλους καὶ ἀνωμάλους περιστάσεις, προχωρεῖ εἰς τὴν ἀπόλυσίν των. Δέν θά λογισθῶμεν ὅτι δὲν ἔχει, ἔστω καὶ τυπικῶς, νομικὸν δικαίωμα ἀπολύσεως ἡ Ἀρχή.

Ἐκεῖνο, τὸ διοῖον μετὰ θεοτικῶν δυνάμεων νὰ εἴπωμεν, εἶναι ὅτι θά ἡδύνατο ἡ Ἀρχή, εἰς Ὀργανισμὸς δημοσίας ὀφελείας, νὰ ἐπιδείξῃ ἐμπράκτως περισσότεραν κατανόησιν καὶ νὰ υιοθετήσῃ τὰς ἐποικοδομητικὰς εἰσηγήσεις ἢ μερικάς ἔστω ἀπὸ τὰς ἐποικοδομητικὰς εἰσηγήσεις τῆς Συντεχνίας τῶν ὑπαλλήλων τῆς, ἢ διοῖα ἀμφισθητεῖ τὸ ἀπόλυτον τοῦ λογισμοῦ περὶ πλεονάζοντος προσωπικοῦ καὶ ζητεῖ ἀπορρόφησιν τοῦ εἰς ἐν τῷ μημα φαινομενικῶς πλεονάζοντος προσωπικοῦ ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ συνόλου τῆς Ἀρχῆς κατόπιν ἐσωτερικῶν διοικητικῶν διευθετήσεων καὶ ἀνακατατάξεων, πρᾶγμα τὸ διοῖον θὰ δώσῃ τὴν λύσιν τοῦ ἀναφύεντος προβλήματος. Πιθανόν, ως εἴπομεν, νομικῶς νὰ εὐρίσκεται ἐν δικαίῳ ἡ Ἀρχή. Ἄλλ' ἡ νομιμότης μιᾶς πρᾶξεως μόνη δὲν εἶναι ἀρκετή διὰ νὰ τὴν δικαιολογήσῃ.

Γνωρίζομεν ὅτι χρυσοῦς κανῶν δι’ ἔκείνους, οἱ διοῖοι χειρίζονται θέματα οἰκονομικά, εἶναι ὁ ψυχρὸς ὑπολογισμὸς μακράν οἰουδήποτε συναισθηματισμοῦ. Ἄλλ' ἡ περίπτωσις, τὴν διοῖαν συζητοῦμεν, εἶναι εἰδική μὲ τὴν ποικιλίαν τῶν πτυχῶν ποὺ τὴν συνθέτουν καὶ ως τοιαύτη δέον νὰ ἀντικρυσθῇ.

Ἐξ ἄλλου ὑπάρχουν πάντοτε καὶ ἄλλοι σημαντικοὶ παράγοντες, κοινωνικοὶ καὶ ἡθικοὶ, οἱ διοῖοι πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπὸ ὄψιν κατά τὴν στάθμισιν τῶν ὑπέρ καὶ τῶν κατά καὶ τὴν λῆψιν μιᾶς ἀποφάσεως, ἐάν θέλωμεν νὰ εἶναι ἡ ἀπόφασίς μας δικαία.

Πιστεύομεν ὅτι εἶναι ἀδικος καὶ σκληρά ἡ ἀπόλυσις τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν. Εἰσηγούμεθα εἰς τὴν Ἀρχὴν νὰ ἐπανεκετάσῃ τὸ δόλον θέμα μὲ εύρυτερον πνεύμα, καλὴν θέλησιν καὶ κατανόησιν καὶ μὲ ἀντικεμενικὸν στόχον δχι μόνον τὴν νομιμότητα, ἀλλὰ κυρίως τὴν ἀπονομὴν δικαιοσύνης καὶ ὑπεράνω δλῶν τὴν ἀποφυγὴν τῆς ἀδικίας καὶ τῆς θυματοποίησεως ἀνθρώπων. Θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι καὶ τὸ Ὑπουργείον Ἐργασίας θὰ παίξῃ τὸν ἐποικοδομητικὸν ρόλον του εἰς τὸ θέμα τοῦτο καὶ ὅτι, ἀκόμη, ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, τὸν διοῖον ἐγκαίρως ἔχουν κατατοπίσει αἱ ἐνδιαφερόμεναι ὑπαλλήλοι δεχθεῖσαι τὴν ἔκφρασιν συμπαθείας ἐκ μέρους του, θὰ εὕρῃ τρόπον νὰ διαθέσῃ δλίγον ἀπὸ τὸν πολύτιμον χρόνον του διὰ νὰ θοηθῇ διὰ μίαν δικαίαν λύσιν. Ἄλλα πέραν τοῦ ὑπὸ συζητησιν θέματος τῆς ἀπόλυσεως τῶν τηλεφωνητριῶν, προγραμματίζεται, δυστυχῶς, εἰς τὸ ἀμεσον προσεχές μέλλον καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ συγκεντρωτικοῦ συστήματος λειτουργίας τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Σ.Υ.Τ.Α. μὲ ἀμεσον ἀποτέλεσμα τὴν κατάργησιν τῶν ἐπαρχιακῶν κέτρων, πρᾶγμα, τὸ διοῖον θὰ συνεπιφέρῃ νέας ἀπόλυσεις ἡ μεταθέσεις μονίμων ὑπαλλήλων μὲ συνέπειαν τὴν οἰκονομικὴν ἀναστάτωσιν τοῦ εἰς τὰς ἐπαρχίας προσωπικοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α. καὶ τὴν δημιουργίαν νέων προβλημάτων. Καὶ πάλιν ἀντιλαμβανόμεθα ὅτι λόγοι οἰκονομίας εἶναι τὰ κίνητρα τῆς Ἀρχῆς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς τοιαύτης συγκεντρωτικῆς πολιτικῆς τῆς. Διερωτώμεθα, δημοσίας ὁφελείας, ἔάν Οργανισμὸν δημοσίας ὁφελείας, ως εἶναι ἡ Σ.Υ.Τ.Α., δικαιολογοῦντα νὰ ἀναπροσαρμόσουν τὰς προσφερομένας ὑπὸ αὐτῶν ὑπηρεσίας μόνον διὰ λόγους οἰκονομίας, δταν μάλιστα ἡ τοιαύτη ἀναπροσαρμογὴ δημιουργῆ ἐλάττωσιν τῶν δυνατοτήτων προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸ κοινόν.

Θεωροῦμεν χρέος μας νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι, ἐάν τὸ Σῶμα τοῦτο, ἐκτὸς καὶ παραλλήλως πρὸς τὸ νομοθετικὸν ἔργον του καὶ τὴν ἀσκησιν ἐλέγχου, ἔχῃ καθῆκον νὰ διερμηνεύῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς ἀπόψεις τῶν εὑρειῶν μαζῶν ἐπὶ προκυπτόντων ἐπικαίρων θεμάτων, δύναται ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιφυλάξεως νὰ ἀναφερθῇ ὅτι περὶ τὸ συζητούμενον θέμα ἔξεδηλώθη ἀμέριστον τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ συμπάθεια τοῦ λαοῦ καὶ ἡ εὐχή του διὰ ταχείαν καὶ αἰσίαν λύσιν του.

Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ἐντόνως ὑπογραμμίζομεν ὅτι ἡ ἀπόλυσις τῶν 40 τηλεφωνητριῶν εἶναι πρᾶξις ἀδικος καὶ θεοτική. Προσέφεραν αὖται ἀνεκτιμή-

τους ύπηρεσίας ἐπὶ σειράν ἔτῶν. Ἡ συμπεριφορά μας ἔναντί των πρέπει νὰ εἶναι φιλική καὶ πρὸ παντὸς δικαία. Καὶ πιστεύομεν ὅτι, ἐὰν οἱ ἀρμόδιοι τὸ θελήσουν καὶ ἐργασθοῦν πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν μὲ καλὴν θέλησιν, θὰ υπάρξῃ τρόπος δικαίας διευθετῆσεως τοῦ δλου θέματος.

Αὐτὸς εἰσηγούμεθα καὶ αὐτὸς εὔχόμεθα.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο. κ. Χατζηρακλέους ἐζήτησε τὸν λόγον.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Θὰ εἰμαι πολὺ σύντομος καὶ δὲν θὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος, διότι αὐτὸς τὸ ἐπραξαν δλοι οἱ προηγούμενοι διμιληταί.

Θὰ ἥθελα ἀπλῶς νὰ ἀναφερθῶ εἰς ἔνα πολὺ εὐχάριστον γεγονός· εἰς τὸ γεγονός ὅτι ὁ Κυπριακὸς λαὸς καὶ αἱ διάφοροι ἐργαζόμεναι τάξεις αὐτοῦ ἥρχισαν νὰ ἀναγνωρίζουν καὶ νὰ ἀντιλαμβάνωνται τὴν προσφοράν τοῦ Σώματος τούτου. Τρανὴ ἀπόδειξις αὐτοῦ τὸ γεγονότος εἶναι ὅτι πλεῖστα ὅσα θέματα, θέματα καθαρῶς ἐπαγγελματικά, συζητοῦνται κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἑνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ πλεῖστα ὅσα ἐπαγγελματικά προβλήματα τίθενται ἑνώπιον ἀρμόδιων Ἐπιτροπῶν τῆς Βουλῆς, εἰς τὰς ὅποιας ἡ Βουλὴ εὑρίσκει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἔκφράσῃ τὰς ἀπόψεις καὶ τὰς θέσεις τῆς ἐποικοδομητικῶς, πιστεύω. Ἐπὶ παραδείγματι, οἱ καθηγηταὶ πρὸ τῆς ἀπεργίας των ἔσχον ἐπαφήν μὲ τὴν ἀρμόδιαν Ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς. Τὸ ἴδιον ἐπραξαν καὶ οἱ διδάσκαλοι. Σήμερον δὲ συζητοῦμεν ὡς Βουλὴ ἐν θέματα καὶ πάλιν καθαρῶς ἐπαγγελματικόν, τὸ θέμα τῆς ἀπολύσεως τηλεφωνητριῶν ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς Τηλεποιονιωνιῶν. Αὐτὸς, δῆμος, τὸ θέμα, πιστεύω καὶ πάλιν, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, δὲν εἶναι θέμα, τὸ δποῖον δύναται νὰ ἐπιλυθῇ διὰ ψηφίσματος. Ὁρθῶς ἐλέχθη ἀπὸ τοὺς πλέον ἀρμόδιους ἐντὸς αὐτῆς τῆς Βουλῆς ἐκπροσώπους τῶν δύο μαζικῶν, ἐπαγγελματικῶν, ἐργατικῶν ὀργανώσεων ὅτι εἶναι θέμα ἐργατικῆς πολιτικῆς καὶ ἐργατικῶν σχέσεων καὶ δρθῶς ἐτονίσθη ὅτι ἡ Βουλὴ, πλὴν τῆς ἔκφράσεως τῆς συμπαθείας τῆς πρὸς τὰς ἀπειλουμένας μὲ ἀπόλυτην τηλεφωνητρίας, δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ προχωρήσῃ καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς καθαρῶς θέμα πολιτικῆς ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν σχέσεων, ἀλλὰ θὰ ἐπρεπε νὰ προσπαθήσῃ καὶ αὐτὴ νὰ συμβάλῃ εἰς τὸ νὰ φθάσῃ εἰς ἐν καλὸν ἀποτέλεσμα, εἰς μίαν λύσιν ἀρκετά καλὴν τὸ δλον πρόσληψη, τὸ δποῖον συζητεῖται. Πιστεύω ὅτι ἐποικοδομητικὴ προσφορά τῆς Βουλῆς κατόπιν δλων αὐτῶν τῶν συζητήσεων δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἀλλή ἀπὸ τὴν παραπομπὴν τοῦ θέματος εἰς τὰς ἀρμόδιας Κοινοβουλευτικὰς Ἐπιτροπὰς Ἐργασίας καὶ Συγκοινωνιῶν, δπου θὰ εἶχομεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀκούσωμεν καὶ τὰς ἀπόψεις τῆς Ἀρχῆς καὶ τὰς ἀπόψεις τῶν Συντεχνιῶν καὶ τὰς ἀπόψεις τῶν ἐνδιαφερομένων ὑπαλλήλων τῆς Σ.Υ.Τ.Α. Διότι, ἀλλως, θὰ εἶναι ωσάν νὰ ἐρχόμεθα ως Σῶμα, ως Βουλὴ, νὰ καταδικάζωμεν μίαν Ἀρχὴν χωρὶς κᾶν νὰ ἔχωμεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὴν ἀκούσωμεν, χωρὶς μὲ αὐτὸν νὰ ὑπονοῶ ὅτι ὑποστηρίζω τὴν ἐνέργειαν τῆς Ἀρχῆς. Θέλω νὰ τονίσω ὅτι, ὃν πράγματι ἐπιθυμῶμεν νὰ θοηθήσωμεν εἰς τὴν ἐπίλυσιν αὐτοῦ τοῦ προβλήματος, ὃ μοναδικὸς τρόπος εἶναι ἡ ἐποικοδομητικὴ συζήτησις ἑνώπιον τῶν Ἐπιτροπῶν Ἐργασίας καὶ Συγκοινωνιῶν καὶ μάλιστα, ως εἰσηγήθη ὃ ἔντιμος συνάδελφος κ. Χριστοδούλης, διὰ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ ἀρμόδιου Υπουργείου Ἐργασίας.

Δὲν πιστεύω ὅτι θὰ εἶναι δρθὸν μέτρον καὶ δρθῇ πολιτικὴ ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς νὰ ὑπεισέλθῃ αὕτη δι’ ἑνὸς ψηφίσματος εἰς ἐν θέμα καθαρῶς ἐργατικῶν σχέσεων. Πιστεύω ὅτι θὰ ὑπῆρχε καλυτέρα λύσις, ἐὰν τὸ δλον θέμα παρεπέμπετο εἰς τὰς ἀρμόδιας Κοινοβουλευτικὰς Ἐπιτροπὰς.

Λυποῦμαι, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, διότι εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τονίσω ὅτι εἰς τὰ αὐτιά μου ἔφθασε καὶ μία φράσις ὅτι «εἶναι πελλάρες ποὺ λέει ὁ διμιλητής».

Δὲν θὰ ἀναφέρω ποῖος τὴν εἶπεν. Ἐπιθυμῶ, δῆμως, νὰ τονίσω ὅτι τὸ Βῆμα τῆς Βουλῆς εἶναι τὸ Βῆμα, ὅπου ἔκαστον Μέλος τῆς ἔχει τὸ ἀπόλυτον δικαιώματα νὰ ἐκφέρῃ τὰς ἀπόψεις του καὶ τὰς θέσεις του, ώς ὁ Ἰδιος τὰς θεωρεῖ πλέον ἐποικοδομητικάς διὰ τὸ συμφέρον τῶν ἀνθρώπων, τῶν ὅποιων τὰ δικαιώματα ἔρχεται ἐνώπιον τοῦ Σώματος νὰ ὑπερασπισθῇ.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἡκουσα τὴν φράσιν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ «πελλάρας». Ἐάν αὕτη προήρχετο ἀπὸ Βουλευτὴν, ἀσφαλῶς θὰ τὸν ἐκήρυξσα ἐκτὸς τάξεως, ἐάν δὲ προήρχετο ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον θὰ ἔξεδίωκα ἐκ τῆς Αἰθούσης τῆς Βουλῆς τὸ μέλος τοῦ ἀκροατηρίου, τὸ ὅποιον ἔξεστό μιν τοιαύτην φράσιν.

Ἐφ' ὅσον, δῆμως, οὐδὲν ἡκουσα, οὐδένα δύναμαι νὰ τιμωρήσω.

Ο. κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐκ τῆς θέσεώς μου, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, διότι θὰ εἴμαι πραγματικῶς σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτίθεμαι νὰ σᾶς ἐρωτήσω ἐπὶ ποίου θέματος θὰ δημιλήσετε. Θὰ εἶναι ἐπὶ τῆς οὐσίας;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

“Οχι, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... ή ἐπὶ τῆς διαδικασίας;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

“Οχι, κ. Πρόεδρε· ἀπλῶς εἰσήγησιν ἔχω νὰ ὑποθάλω ἀναφορικῶς πρὸς αὐτὴν τὴν πρόθεσιν ή τὴν ύλοποίησιν αὐτῆς τῆς προθέσεως τοῦ Σώματος δι' ὑποθοήθησιν τοῦ θέματος αὐτοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προχωρεῖτε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

“Εχει διαπιστωθῆ, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, ἀπὸ δλους τοὺς προλαλήσαντας, ὅτι ή Βουλὴ αὐτὴ ἔχει διάθεσιν νὰ συμβάλῃ ἐποικοδομητικῶς καὶ θετικῶς διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ δεύτερου τούτου προβλήματος. Νομίζω διτι θὰ ἥτο πρακτικῶς ἐπωφελές νὰ παραπεμφθῇ τὸ δλον θέμα εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργασίας, αἱ ὅποιαι καὶ νὰ συνέλθουν ἀμέσως, τὴν Δευτέραν δηλαδή, καὶ νὰ προσκαλέσουν τόσον τὴν Ἀρχὴν δοσον καὶ τὰς Συντεχνίας διὰ νὰ ἀναπτύξουν τὰς ἀπόψεις των, διότι ἔχω πληροφορηθῆ ὅτι ὀμφότεραι αἱ πλευραὶ ἔχουν πράγματι ισχυρὰς ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ θέματος. “Οταν ἀκουσθοῦν αἱ ἀπόψεις αὐταί, ή Ἐπιτροπὴ νὰ ὑποθάλῃ, τὸ συντομώτερον δυνατόν, τὴν Ἐκθεσίν τῆς πρὸς τὸ Σώμα, διὰ νὰ λάβῃ τοῦτο ἀπόφασιν, ή ὅποια πραγματικῶς θὰ ὑποσηθήσῃ, καὶ οὐχὶ διὰ νὰ ἐκφράσῃ μόνον εὐχήν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πότε πρόκειται νὰ λάθουν χώραν αὶ ἀπολύσεις;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Τὸ τέλος τοῦ μηνός, ὡς ἔχω πληροφορίας, Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διότι τοιαύτη διαδικασία θὰ ἐπρεπε νὰ ἀκολουθηθῇ μόνον εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὄποιαν ἡ Ἀρχὴ δὲν θὰ ἐπροχώρει εἰς οἰανδήποτε ἀπόλυσιν, διότι, ἔân παρεπέμπτετο τὸ θέμα εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς πρὸς ἑξέτασιν καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἐγίνοντο αἱ ἀπολύσεις, δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἐν τῇ οὐσίᾳ θέμα πρὸς ἑξέτασιν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Ἐξυπακούεται, ἀν καὶ νομίζω ὅτι θὰ ἐπρεπε νὰ τὸ ἀναφέρω, ὅτι θὰ πρέπει νὰ κληθῇ ἡ Ἀρχὴ ὅπως ἀναστείλῃ τὰς ἀπολύσεις μέχρις ὅτου ἡ Βουλὴ δυνηθῇ νὰ ἔξετάσῃ τὸ δλον θέμα. Νομίζω ὅτι δὲν θὰ ἥτο μεγάλη θυσία διὰ τὴν Ἀρχὴν νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τοιαύτην παράσκλησιν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἡ εἰσήγησις ὅπως τὸ δλον θέμα παραπεμφθῇ εἰς ἀρμοδίας Ἐπιτροπᾶς τῆς Βουλῆς, ὡς εἶναι αἱ Ἐπιτροπαὶ Συγκοινωνῶν καὶ Ἐργων καὶ Ἐργασίας, θὰ ἥτο σοφή, ἔân δὲν ἐπέκειτο ἡ ἀμεσος ἀπόλυσις τῶν τηλεφωνητριῶν. Ἐδῶ, κ. Πρόεδρε, ὑπάρχει δὲ κίνδυνος αἱ τηλεφωνητριαι νὰ λάθουν τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἐντὸς ὀρισμένων ἡμερῶν, λέγω δὲ ἡμερῶν μόνον καὶ οὐχὶ μηνῶν ἡ ἐθδομάτων. Ἐάν εἶχομεν περιθώρια χρόνου πρὸ ἡμῶν, θὰ ἥτο, λέγω, σοφὴ ἡ εἰσήγησις νὰ παραπεμφθῇ τὸ δλον θέμα εἰς τὰς ἀρμοδίας Ἐπιτροπᾶς καὶ νὰ ἀκολουθῶν αἱ ἀπόψεις τῆς Σ.Υ.Τ.Α., τῶν Συντεχνιῶν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων. Ἐδῶ, κύριε Πρόεδρε, τὰς Συντεχνίας τὰς ἑξεπροσώπευσαν οἱ διάφοροι Βουλευταὶ χωρὶς ἐπίσημον ιδιότητα ἐκπροσωπήσεως τῶν Συντεχνιῶν, ἀλλ' ἀφοῦ τοὺς εἶδον αἱ Συντεχνίαι καὶ τοὺς ἀνέλυσαν τὸ πρόβλημα.

Εἰς τὸ ψήφισμα, τὸ ὅποιον, φρονῶ, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐγκρίνῃ ἡ Βουλὴ σήμερον, διμιλοῦμεν καθαρῶς περὶ τῆς ἀναστολῆς οἰασθήποτε ἀποφάσεως ἡ προθέσεως περὶ ἀπολύσεως τῶν τηλεφωνητριῶν. Ἐπίσης, κύριε Πρόεδρε, εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ψηφίσματος διμιλοῦμεν περὶ τῆς δριστικῆς ἀποτροπῆς τῶν ἀπολύσεων καὶ τῆς ἑξευρέσεως τρόπων πρὸς ἀπορρόφησιν τοῦ πλεονάζοντος εἰς τηλεφωνητρίας προσωπικοῦ.

Κύριε Πρόεδρε. Θεωρῶ ἀπαραίτητον τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὅμοφωνον ἔγκρισιν τοῦ ψηφίσματος, διότι τὸ ψήφισμα δὲν ἀποκλείει τὴν ταυτόχρονον μελέτην τοῦ δλον θέματος ὑπὸ ἀρμοδίων Ἐπιτροπῶν. Προσπάθεια τῆς Βουλῆς, κατ' ἐμέ, εἶναι νὰ ἀποτραπῇ ἡ ἀπόλυσις τῶν τηλεφωνητριῶν καὶ, ταυτοχρόνως, νὰ συμβάλῃ αὕτη εἰς τὴν ἑξεύρεσιν τρόπου τοποθετήσεως αὐτοῦ τοῦ προσωπικοῦ εἰς ἀλλας ὑπῆρσας τῆς Σ.Υ.Τ.Α.

Εἰσηγοῦμαι, κύριε Πρόεδρε, ὅπως ἡ Βουλὴ χωρήσῃ εἰς τὴν ὅμοφωνον, εἰ δυνατὸν—ἔân δὲν ὑπάρχουν διαφωνοῦντες φυσικά—ἔγκρισιν τοῦ ψηφίσματος, διὰ τοῦ ὅποιου καλεῖται ἡ Σ.Υ.Τ.Α. ὅπως ἀναστείλῃ, ὡς πρῶτον μέτρον, τὴν ἀπόλυσιν τῶν τηλεφωνητριῶν καὶ, ἐν συνεχείᾳ, μὴ προσθῇ εἰς οἰανδήποτε ἀπόλυσιν, θὰ θεωρήσω δὲ τὸν ἑαυτόν μου εύτυχη καὶ ὡς συμβαλόντα εἰς τὴν δλην

προσπάθειαν, έάν ή Βουλή, ως δεύτερον μέτρον, μελετήσῃ τὸ θέμα καὶ πραγματοποιήσῃ τὰς ἀναγκαίας ἐπαφάς διὰ νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν δριστικὴν διεύθετησίν του.

"Ηθελα νὰ ἀπαντήσω, κύριε Πρόεδρε, εἰς ἐν μόνον σημεῖον ὅμιλίας προλαλήσαντος συναδέλφου, δὲ ὅποιος εἶπεν διὰ τῆς παραπομῆς θὰ ἐπενέβαινε τὸ 'Υπουργεῖον Ἐργασίας καὶ μὲ τὴν θοήθειάν του θὰ ήδυνατο τοῦτο νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα. Εἰς τὴν εἰσηγητικήν μου ὅμιλίαν εἴπον καὶ τὰ ἔξης, τὰ ὅποια δὲ ἀξιότιμος συναδέλφος ἔπειτε νὰ είχε λάθη ύπ' ὅψιν του : Εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ὅπως ή 'Αρχὴ Τηλεπικοινωνιῶν καὶ τὰ ἀρμόδια ὑπουργεῖα Ἐργασίας καὶ Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων—διότι ή Σ.Υ.Τ.Α., κύριε Πρόεδρε, ὑπάγεται εἰς τὸ 'Υπουργεῖον Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων—καταβάλουν κάθε δυνατήν προσπάθειαν διὰ νὰ ἀποφευχθοῦν ἀπολύσεις τηλεφωνητριῶν. Εἶναι καθαρὰ ή θεσις, τὴν ὅποιαν ἔξέθεσα προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε. Ἔκαλουν τόσον τὴν Σ.Υ.Τ.Α. δύον καὶ τὸ 'Υπουργεῖον Ἐργασίας καὶ τὸ 'Υπουργεῖον Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων νὰ ἔξεύρουν μίαν λύσιν καὶ νὰ καταβάλουν πᾶσαν δυνατήν προσπάθειαν διὰ νὰ ἀποφευχθοῦν αἱ ἀπολύσεις.

Γενικῶς, κ. Πρόεδρε, οἱ διμιήσαντες συναδέλφοι, εἰς τὴν μεγίστην τῶν πλειοψηφίων, ἀντελήθησαν τὸ πρόβλημα καὶ διὰ τῶν ὅμιλῶν τῶν ἡσκησαν τὴν ηθικήν τῶν πλειστῶν ἐπὶ τῆς Σ.Υ.Τ.Α. διὰ νὰ ἀποτραποῦν αἱ ἀπολύσεις. Τὴν ηθικήν πλειστῶν, κ. Πρόεδρε, τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ λαοῦ, εἶμαι βέβαιος διὰ ή Κυβέρνησις πρέπει νὰ τὴν λάθη ύπ' ὅψιν καὶ νὰ ἀσκήσῃ καὶ ἔκείνη πᾶσαν δυνατήν πλειστῶν ἐπὶ τοῦ ἡμικρατικοῦ ὄργανου καὶ τῆς Διευθύνσεώς του διὰ νὰ ἐπιληφθοῦν τοῦ θασικοῦ τούτου προβλήματος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Χατζηρακλέους :

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. 'Ορθῶς ἐτέθη ἀπὸ ὑμᾶς ή ἐρώτησις ἔάν παρέχεται χρόνος εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὴν τὴν ἔξετασιν τοῦ θέματος μέσω τῶν ἀρμόδιων Ἐπιτροπῶν. 'Εάν, αἱ ἀρμόδιαι Ἐπιτροπαὶ πιστεύουν διύνανταν ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῶν δεκαπέντε ἡμερῶν νὰ ἔξετασουν τὸ θέμα, ἔχει καλῶς. 'Εάν, δύμας, ὑπάρχῃ ή γνώμη διὰ τὸ θέμα τοῦτο, ως σοθαρὸν θέμα ἐργατικῶν σχέσεων, θὰ χρειασθῇ περισσότερον χρόνον διὰ νὰ συζητηθῇ ἐνώπιον τῶν Ἐπιτροπῶν, θὰ εἰσηγούμην τροποποιήσιν ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος, τὸ ὅποιον ὑπέβαλεν ὁ συναδέλφος κ. Σαμψών, ή ὅποια καλύπτει καὶ τὸ θέμα τῆς ἀναστολῆς τῶν ἀπολύσεων καὶ τὴν ἔξετασιν τοῦ δλου προβλήματος ἀπὸ τὰς ἀρμόδιας Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. 'Εάν πράγματι ἐπίστευον διὰ τοῦ ψηφίσματος θὰ ἐφέραμεν οὐσιαστικὸν ἀποτέλεσμα καὶ θὰ ἀπετρέπαμεν διαδήποτε τὸ δυσάρεστον καὶ οἰανδήποτε δυσάρεστον ἐπίπτωσιν ἐπὶ τῶν τηλεφωνητριῶν, θὰ ἤμην ἔτοιμος νὰ ψηφίσω δεκαπέντε ψηφίσματα. Ἐπειδὴ δύμας γνωρίζω, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, διὰ τὰ ψηφίσματα ἀποτελοῦν, δυστυχῶς, λόγῳ τῆς πολιτειακῆς διαρθρώσεως αὐτοῦ τοῦ τόπου, ἀπλῶς εὔχηται τίποτε περισσότερον, διὰ τοῦτο ἔπιμένω διὰ θὰ εἶναι πρακτικώτερον καὶ ἐπωφελέστερον νὰ ἐπιληφθοῦν τοῦ θέ-

ματος ἀμέσως αἱ Ἐπιτροπαὶ αἱ δποῖαι, ἀφοῦ καλέσουν τὴν Ἀρχήν, νὰ ὑποβάλουν εἰς αὐτὴν τὴν παράκλησιν δλοκλήρου τοῦ Σώματος δπως ἀναστείλῃ τὴν ἀπόλυτην τῶν τηλεφωνητριῶν μέχρις ότου ή Βουλὴ ἐνημερωθῇ πλήρως ἐπὶ τοῦ θέματος. Νομίζω δτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἔχωμεν καλύτερον ἀποτέλεσμα καὶ θὰ εἶναι πρὸς δφελος τῶν τηλεφωνητριῶν, τὰς δποίας προσπαθοῦμεν νὰ θοηθήσωμεν.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἀντιλαμβάνομαι δτι ὑπάρχει καὶ τροποποιητικὴ εἰσήγησις ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Ἡ τροποποιητικὴ εἰσήγησις, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, ὑπάρχει, ὡς ἀνέφερα, τότε καὶ μόνον, ἐὰν πιστεύετε δτι ὁ χρόνος δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἔξετασιν τοῦ θέματος ἀπὸ τὰς ἀρμοδίας Ἐπιτροπᾶς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς δύο προτάσεις. Ἡ μία πρότασις εἶναι δπως ή Βουλὴ χωρήσῃ εἰς τὴν ἔγκρισιν ψηφίσματος, τὸ δποῖον ἔχει κυκλοφορήσει μεταξὺ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν καὶ ἔχει κατατεθῆ εἰς τὴν Γραμματείαν.

Ἡ δευτέρα πρότασις εἶναι δπως τὸ θέμα παραπεμφθῇ εἰς τὰς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικᾶς Ἐπιτροπᾶς, δηλαδὴ τὰς τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἔργων καὶ Ἔργασίας μὲ θέμα, ὡς ἀντελήφθη—παρὰ τὸ δτι οἱ δροὶ ἐντολῆς δὲν ἔχουν διατυπωθῆ μὲ σαφῆνειαν—νὰ ἀκούσουν πρῶτον τὰς ἀπόψεις τῶν Συντεχνιῶν καὶ τῆς ἐργοδοτικῆς πλευρᾶς, δηλαδὴ τῆς Σ.Υ.Τ.Α., καὶ δεύτερον, ἐὰν καλῶς ἀντελήφθην νὰ διαδραματήσουν μεσολαβητικὸν ρόλον εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς—ἐάν, λέγω, καλῶς ἀντελήφθην τοὺς δρους ἐντολῆς.

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Διαφωγῶ μὲ τὴν τελευταίαν εἰσήγησιν, διότι, ἐὰν τὸ Σώμα τοῦτο δὲν πρόκειται νὰ ληφθῇ ὑπ’ ὄψιν καὶ ἐκφράζομεν ἀπλῶς μίαν εὐχήν, πολὺ ἀσθενεστέρα εἶναι ή θέσις τῶν δύο Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν, ἐὰν πρόκειται νὰ ἔξετασουν τὸ θέμα καὶ νὰ ὑποβάλουν κατόπιν ὡς Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ εὐχὴν εἰς τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη.

Πιστεύω δτι τὸ κατατεθὲν ψήφισμα ἐκφράζει τὰ αἰσθήματα δλων καὶ δὲν εἶναι τόσον δύνητρὸν κατ’ ἀρχὴν, διότι τὸ θέμα ἐπαφίεται καὶ πάλιν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν καὶ τὴν μεταξὺ τῶν συζήτησιν, δηλαδὴ εἰς τὴν συζήτησιν μεταξὺ τῶν οἰκείων Συντεχνιῶν καὶ τῶν Ὑπουργείων οὕτως, ὅστε νὰ δηγηθῇ εἰς τὴν καθαρῶς συνδικαλιστικήν του ἀρχὴν καὶ νὰ ἀκολουθῇ τὴν διαδικασίαν, ή δποία ἐπιβάλλεται εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν. Δὲν θὰ ἔλθουν ἐπὶ τοῦ παρόντος αἱ Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ νὰ πράξουν κάτι, τὸ δποῖον δὲν ἔχουν ἀκόμη πράξει, νὰ ἀναλάβουν, δηλαδὴ, μεσολαβητικὸν ρόλον. Οὔτε εἰς σοθαρωτέρας περιπτώσεις, ὡς ήτο ή διαφορά εἰς τὰς Τραπέζας ἀνετέθῃ εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἔργασίας αὐτὸς ὁ ρόλος, πολὺ δὲ περισσότερον δὲν πρέπει νὰ ἀνατεθῇ εἰς αὐτὴν τοιούτος ρόλος εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν, εἰς τὴν δποίαν δὲν ἔχει ἀκόμη ύλοποιηθῇ οἰαδήποτε ἀπόφασις εἴτε τῆς ἔταιρείας εἴτε τῶν Συντεχνιῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναί, ὀλλὰ ἔχετε εἰσέλθει εἰς τὴν ούσιαν τῶν δύο προτάσεων. Εὑρισκόμεθα.....

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Ακριβώς ή θέσις μας είναι ότι πιστεύωμεν εἰς δσα ἔξετέθησαν ἀπό τὴν πλειοψηφίαν τῶν Βουλευτῶν πλὴν δύο ή τριῶν, οἱ ὅποιοι Ἐλαῖον ἀμφιταλαντευομένην στάσιν. "Ολοι οἱ ἄλλοι ἔξεφράσθησαν ὑπὲρ καὶ ὑπεστήριξαν καὶ ὑποστηρίζουν δπως ἀνασταλοῦν ή ἀποτραποῦν αἱ ἀπολύσεις μέχρις ὅτου τὸ θέμα συζητηθῇ μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ πάλιν εὑρίσκεσθε εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος. Εὑρισκόμην εἰς τὸ στάδιον τῆς διατυπώσεως τῶν δύο εἰσηγήσεων καὶ ήθελα νὰ διευκρινισθοῦν ἀπό τὸν εἰσηγητὴν τῆς παραπομπῆς τοῦ θέματος εἰς δύο Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς οἱ δροὶ ἐντολῆς, τοὺς ὅποιους οὗτος εἰσηγεῖται, διὰ τὰς δύο Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς διὰ νὰ θέσω καὶ τὰ δύο θέματα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ, ἀκολούθως, νὰ διεξαχθῇ ψηφοφορία ἐπὶ τῶν δύο αὐτῶν προτάσεων.

Ἡ εἰσήγησίς σας, κ. Χατζηρακλέους, ήτο—έὰν ἀντελήθῃ καλῶς—ὅπως τὸ θέμα παραπεμφῆ εἰς δύο Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς, ήτοι τὰς Ἐπιτροπάς Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργασίας, αἱ ὅποιαι πρῶτον νὰ ἀκούσουν τὰς ἀπόφεις τῶν Συντεχνιῶν καὶ τῆς ἐργοδοτούσης Ἀρχῆς καὶ δεύτερον νὰ διαδραματίσουν κάποιον μεσολαβητικὸν ρόλον. Αὐτή ήτο ή ἔννοια τῆς παραπομπῆς σας;

Η. ΧΑΤΖΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Μάλιστα, καὶ συμπληρώνω «νὰ ἀσκήσουν τὴν ἐπιρροήν των αἱ Ἐπιτροπαὶ»—ἐφ' ὅσον ή θέσις τῆς Βουλῆς ἔχει γίνει ἀντιληπτή ἀπό τὴν δλην συζήτησιν—«οὕτως, ὅστε νὰ ἀποφευχθῇ ή ἀπόλυτις τῶν τηλεφωνητριῶν».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Μαυρονικόλας.

Η. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Θέλω νὰ κάμω μίαν εἰσήγησιν, κ. Πρόεδρε. Νὰ διακόψωμεν διὰ δέκα λεπτά—διότι, ὡς γεγονός, είναι μακρά ἡ συνεδρίασις—διὰ νὰ προκύψῃ ἐν διμοφώνων ψήφισμα ή ἀπόφασις τῆς Βουλῆς. Νὰ μελετήσωμεν τὸ θέμα δλοι μαζί διὰ νὰ ἴωμεν πῶς μποροῦμεν νὰ ἀποφύγωμεν τὴν

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναι, δ. κ. Σαμψών.

Η. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐδῶ ὑπάρχει ἐνώπιον μας ἐν ψήφισμα, τὸ δποιον—ὅπως εἶπα προηγουμένως—ἐκφράζει τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς δπως παρεμποδισθῇ ή ἀπόλυτις τῶν τηλεφωνητριῶν. Εἰς τὴν ἄλλην εἰσήγησιν περὶ παραπομπῆς λέγεται ὅτι αἱ Ἐπιτροπαὶ θὰ ἀσκήσουν τὴν ἐπιρροήν των.

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν ὑπάρχει μεγαλυτέρα ἐπιρροή ἀπό τὴν τῆς διμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τῆς Κύπρου, ἔὰν πρόκειται αὕτη νὰ συγκριθῇ μὲ ἀπόφασιν μιᾶς Ἐπιτροπῆς της. Εἰναι εἰς γνῶσιν δλων, κ. Πρόεδρε, ὅτι δὲν ἔχωμεν ἔκτελεστικὴν ἔξουσίαν. Εἰναι καθαρῶς νομοθετικὴ ή ἔξουσία μας ποὺ μποροῦμεν νὰ προσφέρωμεν πρὸς τὰς τηλεφωνητρίας, αἱ ὅποιαι ἀπειλοῦνται μὲ ἀπόλυτιν, καὶ πρὸς τὴν Συντεχνίαν, ή ὅποια ἀγωνίζεται νὰ τὰς κρατήσῃ εἰς τὰς ἐργασίας των. Ἐτοίσθη ὅτι δποτελεῖ εὑρύτερον πρόβλημα τὸ θέμα αὐτὸ καὶ ὅτι χρειάζεται εἰναι ή ηθική μας συμπαράστασις. Πέραν τῆς ηθικῆς μας

συμπαραστάσεως δὲν μποροῦμεν νὰ προσφέρωμεν τίποτε ἄλλο. Καὶ ἡ ἡθικωτέρα συμπαραστασίς, ἡ ἴσχυροτέρα ἡθικὴ συμπαραστασίς εἶναι ἡ δύσκολων ἀπόφασις τῆς Βουλῆς νὰ ἔγκρινῃ τὸ ψήφισμα, τὸ δποῖον ἡθικὴν συμπαραστασίν θὰ προσφέρῃ εἰς τὰς τηλεφωνητρίας. Αὐτὴ εἶναι ἡ θέσις μου, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΓΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν διαφωνῶ μὲ τὰς ὡραίας ἀπόψεις, τὰς δποίας ἔχει ἐκφέρει ὁ ἀγαπητὸς κ. Σαμψών. Φοβοῦμαι, δμως, ὅτι αὐτὸς καὶ μόνον εἶναι ὁ κίνδυνος: Ὡς ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αὐτὸς τὸ Σῶμα θὰ θεωρήσῃ ὡς παντελῶς ἀνύπαρκτον μίαν Ἀρχὴν καὶ δὲν θὰ ἐνδιαφερθῇ νὰ ἀκούσῃ καν τὰς ἀπόψεις της, ἔστω καὶ ἔναν θὰ τὰς ἀκούσῃ μὲ στόχον καὶ πάλιν νὰ τὰς ἐπηρεάσῃ διὰ νὰ μὴ γίνουν αἱ ἀπολύσεις, φοβοῦμαι ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ὑπὸ μορφὴν ψηφίσματος θὰ εἶναι ἐν κενὸν ψήφισμα, τὸ δποῖον εἰς οὐδὲν θὰ συμβάλῃ. Δι’ αὐτὸς ἔξακολουθῶ νὰ παρακαλῶ δπως τεθοῦν ἐνώπιον τοῦ Σώματος αἱ δύο διαζευκτικαὶ προτάσεις ποὺ ὑπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Δὲν ἔχομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑποχρέωσιν, ἐν δσῳ συζητοῦνται θέματα, νὰ ἀκούωμεν τὰς ἀπόψεις τῶν ἐνδιαφερομένων, ἔξ οῦ καὶ ὅταν συνεζητήθῃ τὸ θέμα τῆς Τραπέζης Ἀναπτύξεως ὁ καθεὶς εἴπε τὰς ἀπόψεις του ἐλευθέρως προτού ἀκούσῃ τὰς ἀπόψεις τῶν ἀντιφρονούντων μερῶν, τὰ δποία ἐπηρεάζονται ἐκ τῶν δμιλιῶν.

Τώρα τὸ πρόσλημα εἶναι καθαρόν, καθαρώτατον, ἀναπτυχθὲν ἀπὸ δλας τὰς πλευράς του καὶ νομίζω ὅτι μποροῦμεν νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν λῆψιν ἀπόφασεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι δμιλοῦμεν ἐπὶ τοῦ θέματος συμπαραστάσεως, δὲν θὰ εἴπω πρὸς τὰς τηλεφωνητρίας ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀπολυόμενον προσωπικόν, διότι φαίνεται νὰ ἔχωμεν ὑπερτονίσει ὅτι πρόκειται περὶ γυναικῶν καὶ ὅτι, ἀν ἐπρόκειτο περὶ ἀνδρῶν, θὰ ἐπεδεικνύαμεν δλιγάτερον ἐνδιαφέρον!!! ‘Ἐπομένως ἡ θέσις μας πρέπει νὰ εἶναι πλέον ἀντικειμενική.

‘Ἐπομένως, ἐπειδὴ θὰ ἴτο προτιμώτερον νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν πορείαν τῆς ἔγκρισεως ψηφίσματος, ἐφ’ ὅσον διὰ τῶν ἐκφρασθειῶν ἀπόψεων διεφάνη δμοφωνία ἐπὶ τῆς οὐσίας, θὰ ἐπρεπε διὰ λόγους διαδικασίας νὰ μὴ ὑπάρξῃ διαφωνία ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος, διότι αὕτη ἀσφαλῶς θὰ μειώσῃ τὴν σημασίαν του.

‘Εάν, ἐπομένως, διακόψωμεν διὰ δεκαπέντε ἔως εἰκοσι λεπτὰ—δλλωστε πρέπει νὰ ἀναπαυθοῦν καὶ αἱ στενογράφοι τῆς Βουλῆς δι’ δλιγά λεπτά—πιστεύω ὅτι θὰ εἶναι ἀρκετὸς ὁ χρόνος διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν οὕτως ὕστε, ἔαν ἀκολουθήσωμεν τὴν εἰσήγησιν περὶ ψηφίσματος, τὸ ψήφισμα—ἐφ’ ὅσον ἐπὶ τῆς οὐσίας φαίνεται νὰ συμφωνοῦν οἱ ἔντιμοι Βουλευταί—νὰ εἶναι δύσκολων καὶ νὰ μὴ παρουσιάζεται διὰ λόγους διαδικαστικούς ὡς ψήφισμα, ἐπὶ τοῦ δποίου ὑπάρχει διχογνωμία.

Θὰ ἐπανέλθωμεν τὴν 8.20 μ.μ.

(“Ωρα διακοπῆς 8.03 μ.μ.)

“Ωρα ἐνάρξεως 9.13 μ.μ.)

ПРОЕДРОΣ : Олърь этоттг газиадэроооць бы газибодоки чуб эшкюбтепеэжине.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διακοπῆς συνετάχθη νέον κείμενον ψηφίσματος, τὸ δόποιον είναι ἐνώπιον τῆς Γραμματείας. Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς ὅπως ἀναγνώσουν τὸ κείμενον.

•Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΑΗΣ :

Είναι δυνατόν να κυκλοφορήσῃ τὸ ψήφισμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τότε θὰ διακόψωμεν διὰ νὰ πολυγραφηθῇ καὶ νὰ διανεμηθῇ. Θέλετε νὰ
έχετε τὸ κείμενον:

Α. ΖΙΑΡΤΙΑΗΣ :

Σκοπεύω νά προτείνω τροπολογίαν, κ. Πρόεδρε, καὶ πρέπει νά τό έχω γραπτώς.

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ :

Θά διασκόψωμεν διὰ δέκα λεπτά διὰ νὰ κυκλοφορήσῃ τὸ γραπτόν κείμενον τοῦ ψηφίσματος.

(“Ωρα διακοπῆς 9.15 μ.μ.)

(*"Ωστι ἐνάρειως* 9.38 μ.μ.)

ПРОЕКАТОРЪ

“Υπέροχη δύναστις”

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : Ο γραμματεύς είναι ο αντιπρόσωπος της συνέλευσης στην κυβερνητική σφραγίδα.

"Υπάρχει, κ. Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ :

Διενεμήθη τὸ κείμενον τοῦ ψηφίσματος ;

Μάλιστα κ. Πούεδης

Παρακαλούνται οι έντιμοι κύριοι Γραμματείς όπως προθούν εις άναγνωσιν τοῦ ψηφίσματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ: Το λεύκωμα διόρθωσε την προσέγγιση της Ελληνικής Δημοκρατίας στην απόφαση της Διεθνούς Δικαιοσύνης.

ΨΗΦΙΣΜΑ

‘Η Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων κατόπιν συζητήσεως τοῦ ἑγγραφέντος θέματος «Ἡ ἀποφασισθεῖσα ἀπόλυταις τηλεφωνητριῶν ἀπὸ τὸν Ἡμικρατικὸν Ὁργανισμὸν τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν, μέτρον ἀδικον, τὸ διοίκον πρέπει νὰ ματαιώθῃ δριστικῶς», καλεῖ τὴν Κυβέρνησιν διπλανή παρέμβη παρά τῇ Ἀρχῇ Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου:

(α) Πρός άναστολήν οιασδήποτε άπολύσεως προσωπικού διά λόγους πλεονασμού δημιουργηθέντος έκ της αυτοματοποίησεως της Τηλεφωνικής 'Υπηρεσίας' και

(β) Πρός έξέτασιν μετ' εύνοικής προσεγγίσεως δλων τῶν μέτρων διά τὴν συνέχισιν τῆς ἀπασχολήσεως τούτων παρά τῇ Ἀρχῇ ή τὴν ἀπορρόφησὶν τῶν εἰς Κυθερηνητικὰς Ὑπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης καὶ ἐπανεξετάσεως τῶν ὑποθληθεισῶν πρακτικῶν εἰσηγήσεων τῆς Συντεχνίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α. πρός ίκανοποιητικὴν διευθέτησιν τοῦ ζωτικοῦ τούτου προβλήματος.

ΠΡΟΕΛΑΡΧΟΣ :

·Ο κ. Ζιαρούδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΑΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, Πρώτον θά παρεκάλουν όπως τὸ ψήφισμα τεθῇ ύπό τὴν ἔγκρισιν τοῦ Σώματος εἰς τρία μέρη :

Πρώτον τὸ προοίμιον, δεύτερον ἡ πρώτη παράγραφος, καὶ κατόπιν ἡ δευτέρα, διότι πρόθεσίς μου εἶναι νὰ προτείνω τροπολογίαν εἰς τὴν δευτέραν παράγραφον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα

Τὸ ψήφισμα θὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν κατά παραγράφους, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει πρόθεσις τροποποιητικῆς εἰσηγήσεως εἰς ώρισμένην παράγραφον.

•Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δεδομένου ότι έκληθησαν όλαι αἱ πλευραὶ τοῦ Σώματος καὶ ξέθεσαν τάξ ἀπόφεις τῶν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ψηφίσματος καὶ ήμεις δὲν έκληθημεν, θὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας εἰς τὴν κατ' ἄρθρον ψήφισιν, θὰ ψηφίσω, ὅμως, ὡς σύνολον τὸ ψήφισμα πρὸς θετικὴν προσέγγισιν τοῦ προβλήματος.

ΠΡΟΕΛΑΡΧΟΣ :

Τίθεται εἰς ψηφοφορίαν τὸ προσόμιον τοῦ ψηφίσματος. Τὸ προσόμιον φθάνει μέχρι τῆς παραγράφου (ω).

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπέρ;

FRAMMATEVS

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : Η τροποποιητική εισήγησης. Η δύναμη που απελύεται στην παραγωγή της νέας τεχνής και είναι τρόπου φρεσκάρισμαν δύο συγγραφέων.

Ποιος υπείχει στην έρευνα τον φυσιολόγο; Δε τούτο κατέτηνε ο ΕΝΔΟΥΡΓΑΒΛΕΩΡΙΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τίθεται εἰς ψηφοφορίαν ή πρώτη παράγυραφος τοῦ ψηφίσματος, ητοι ή παράγυραφος (α).

Ποῖοι ψηφίζουν ύπερ τῆς παραγράφου (α) ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : Ο πρόεδρος της Επιτροπής αναλογικά με την παραπάνω σύμβαση.

24. *תְּמִימָה וְתַבְדֵּל בְּאֶתְנָה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כִּי תְּמִימָה וְתַבְדֵּל בְּאֶתְנָה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כִּי*

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Ο πρόεδρος της Επιτροπής Ανάπτυξης και Κοινωνικών Υποθέσεων, Βασίλης Λαζαρίδης.

•Αποχαί ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

M[α.]

ΠΡΟΕΛΑΡΧΟΣ :

Τίθεται εἰς ψηφοφορίαν ή δευτέρα παράγυραφος τοῦ ψηφίσματος, ήτοι η παράγυραφος (β).

Ό κ. Ζιαρτίδης. Έως και χρονοδιάφορη πτώση ή νοσευτική νομίζεσθαι ότι νοσηπόνεις κατά την παραβολή της αντίτυπης της πατέρας σου είναι μια πολύ σπάνια πτώση.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ : Επίκληση στον πρόεδρο και την κυβέρνηση για την απόφαση

Κύριε Πρόεδρε. Προτείνω όπως.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τό μικρόφωνόν σας.....!

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Προτείνω δημοσίως μετά τήν λέξιν «εισηγήσεων» είς τήν παράγραφον (β) διαγραφούν αἱ λέξεις «τῆς συντεχνίας» καὶ ἀντικατασταθοῦν διὰ τῶν λέξεων «τῶν συντεχνιακῶν ἐκπροσώπων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α.», μετά τὰς ὅποιας τὸ κείμενον γὰρ συνεχίζεται.

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ :

Δηλαδή, εισηγείσθε τὴν ἀπάλειψιν τῶν λέξεων «τῆς συντεχνίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α.» καὶ τὴν ἀντικατάστασίν των διὰ τῶν

Α ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ

«τῶν αὐτεγγιακῶν ἐκπροσώπων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α.»

ΠΡΟΕΑΡΩΣ :

‘Η τροποποιητική εισήγησις τίθεται πρώτη εις ψηφοφορίαν καὶ ἀκολούθως, ἔάν αὕτη ἐγκριθῇ, τὸ δόλον κείμενον ἔάν αὕτη ἀπορριφθῇ, πάλιν τίθεται τὸ δόλον κείμενον τῆς παραγράφου (β) εις ψηφοφορίαν.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ τής τροποποιητικής εἰσηγήσεως του κ. Ζιαρτίδη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

8. MATEY

ПРОГАРОС - Культурологічна галерея та міжнародний фестиваль сучасного вітчизняного та європейського мистецтва.

Пейзажи с холмами и горами в Альпах

16.α) Πάρος διαστολήν αισθητής βίας για την απόφαση ότι την περιοχή διαδέχεται ο στόλος γενερούμενης δημιουργίας της είναι αυτοματοποιήσιμης στην Ελληνική Δημοκρατία και

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Τιμώντας τούς κ. Διαφεύκη, Διάττη, οδηγούσκως ή : **ΖΩΦΙΑΔΟΡΡ**
· Αποχαι ; ; μέτρα γυναικείου γονέα

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : ΖΑΓΓΑΤΖΑΚΗΣ

M(α .)

ПРОЕДРОС : Αλλη φρεγούμενός της. Άλλο γεωπούμενός της είναι το πανεπιστήμιο.

Η τροποποιητική εισήγησις άπορρίπτεται.

Ποιοι φημίζουν ότι εργάζονται σε παραγράφου (β) ως αυτή περιλαμβανεται εις το κείμενον του σχετικού ψηφίσματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : πλαστικό

16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : απεδρίσας της Βουλής δρίζεται διά την προσέλευση της στην Αθήνα με την άκρωτη διαμαρτυρία της για την απόφαση της Δημοκρατίας να αποδέχεται την παραπάνο.

Ποῖοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

8

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Οι λεγένδες που αποτελούν την πρόσωπη της συνέλευσης είναι οι εξής:

³Αποχαι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : οικονομικής περιόδου της παραγωγής στην Ελλάδα

Míα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Συντάκτης Βούτσερ Μαρίος από την πόλη της Α.Τ.Υ.Σ.

Λυποῦμαι, ἀλλ' ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ψηφίσματος, δὲν ὑπάρχει τρίτη ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

• [Zigzagging](#)

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ : Μελλοντική εξ αύξουσας της Βασιλείου τοῦ "Ενισχού Κο-

Νομίζω ότι πρέπει νά τεθή εἰς ψηφοφορίαν καὶ ὡς σύνολον, κ. Πρόεδρε,
διότι ἡ πρόθεσίς μας εἶναι νά τὸ ψηφίσωμεν ὡς σύνολον, ἔχοντες ὑπ' ὅψιν μας
τὰ συμφέροντα τῆς ὑποθέσεως. ἡ ὁποία συνεπήκει.

ПРОЕДОРЫ: *προεδόροι* (προ = πρώτος, εδόρος = θέση, καθήμενη) — первые лица властей.

Νομίζω ότι πρέπει να τεθῇ και είς τρίτην φηφοφορίαν ώς σύνολον, διότι, ώς άντιλαμβάνομαι, ή τροποποιητική εισήγησις, ή δποία ύπεθλήθη, δὲν ἀφεώρα τὴν οὐσίαν τοῦ ψηφίσματος.

Ποιοί ψηφίζουν ύπέρ του ψηφίσματος, ώς τούτο κατετέθη ένώπιον τής Γραμματείας;

Каждому из вас, такую привилегию, как авторство, неотъемлемую, **ЗАДАЧУ НАХИМ МИА**

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : Ονόμασε για την προβλεπόμενη περίοδο αντρικής προσωπικότητας την προσωπικότητα του Α.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

***Αποχαί :**

α) τοτεπλόδοστό εργάζομενος ἀκτινοποστοράτη Η'
β) υιοθέτησεν μάρτυραν τοῦ θεοῦ τοῦ Ιησοῦ Χριστοῦ
γ) υιοθέτησεν μάρτυραν τοῦ θεοῦ τοῦ Ιησοῦ Χριστοῦ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ ψήφισμα ἐγκρίνεται.

***Ο. κ. Ζιαρτίδης.**

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Θὰ ἡθελα μίαν ἐπεξήγησιν ἐπὶ τοῦ ἐγκριθέντος ψηφίσματος, κ. Πρόεδρε. 'Ως
ἔχει ἐγκριθῆ τώρα τὸ ψήφισμα, εἰς τὴν δευτέραν παράγραφόν του ἀναγινώ-
σκεται ὡς ἔξῆς :

«Πρὸς ἔξετασιν μετ' εὐνοϊκῆς προσεγγίσεως δὲν τῶν μέτρων διὰ τὴν
συνέχισιν τῆς ἀπασχολήσεως τούτων παρὰ τῇ 'Αρχῇ ή τὴν ἀπορρόφησίν των
εἰς Κυθερηνῆτικάς 'Υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης καὶ ἐπανεξετάσεως τῶν
ὑποθληθεισῶν πρακτικῶν εἰσηγήσεων τῆς Συντεχνίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς
Σ.Υ.Τ.Α. πρὸς ίκανονοποιητικὴν διευθέτησιν τοῦ ζωτικοῦ τούτου προβλήματος»

Παρακαλῶ δπως ἔρμηνεύσετε τὸν ἑδῶ δρόν «συντεχνία». Οὗτος εἶναι γραμ-
μένος εἰς τὸν ἐνικόν. Νὰ ἀντιληφθῶ δτι ισχύει καὶ ἑδῶ ἐκεῖνο τὸ δόποιον ισχύει.
εἰς τὴν νομοθεσίαν, δτι, δηλαδή, ὁ δρός εἰς τὸν ἐνικόν ισχύει καὶ διὰ τὸν πλη-
θυντικόν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Η ἔρμηνεία, τὴν δόποιαν δύναμαι νὰ δώσω, εἶναι δτι, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ
Νόμου καὶ ἐὰν εἰς τὸν Νόμον ἀνεφέρετο ή λέξις «συντεχνία», δ ἐνικός, δυνάμει
τοῦ περὶ 'Ἐρμηνείας Νόμου, θὰ συμπεριελάμβανε καὶ τὸν πληθυντικόν. Εἰς
τὴν παροῦσαν, δύως, περίπτωσιν, πρόκειται περὶ ψηφίσματος καὶ δ περὶ 'Ἐρμη-
νείας Νόμος οὐδέμιαν μνείαν κάμνει διὰ τὴν ἔρμηνείαν ψηφισμάτων. Πέραν
τούτου, τὸ κείμενον, δπως εἶναι διαστυπωμένον, προσδιορίζει τὴν συντεχνίαν διὰ
τῆς φράσεως «τῆς συντεχνίας τοῦ προσωπικοῦ». 'Επομένως εἶναι θέμα ἔξε-
τάσεως τὸ πότια εἶναι ή «συντεχνία τοῦ προσωπικοῦ», ἐπὶ τούτου δὲ δὲν δύναμαι
νὰ δώσω οἰανθήποτε ἔρμηνείαν.

***Ο. κ. Αἴμ. Μιχαηλίδης.**

A.I.M. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Μίαν ἀπλῆν παραστήρησιν, κύριε Πρόεδρε, ἐπὶ τοῦ ἐγερθέντος θέματος. 'Ἐπι
τοῦ ἐὰν σημαίνῃ καὶ πληθυντικόν νομίζω δτι ἀπεφάνθη ή Βουλὴ διὰ τῆς τροπο-

ποιητικής εἰσηγήσεως τοῦ κ. Ζιαρτίδη. Διότι ούσιαστικῶς ή εἰσήγησίς του
ἥτο νά τροποποιηθῆ καὶ νά χρησιμοποιηθῆ.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν νομίζω, ἀπὸ πλευρᾶς διαδικασίας, ότι ἡ Βουλὴ μπορεῖ ἢ πρέπει νά ασχο-
ληθῇ μὲ ἔρμηνέαν ψηφίσματός της. Ἀπὸ νομοτεχνικῆς πλευρᾶς, ἐπαναλαμ-
βάνω, ἡ δρῆθη θέσις εἶναι ότι, ἐάν πρόκειται περὶ κειμένου νόμου, ὁ ένικός περι-
λαμβάνει καὶ τὸν πληθυντικόν. Εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν δέν πρόκειται
περὶ νόμου, ἀλλὰ περὶ ψηφίσματος τῆς Βουλῆς. Δεύτερον, όπως εἶναι διο-
τυπωμένη ἡ φράσις «συντεχνία τοῦ προσωπικοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α.», εἶναι θέμα ἀπο-
δείξεως ἐκ τῶν γεγονότων τὸ ποία εἶναι ἡ «συντεχνία τοῦ προσωπικοῦ τῆς
Σ.Υ.Τ.Α.».

‘Η συζήτησις τοῦ θέματος ἔληξε.

‘Η ἔπομένη συνεδρίασις τῆς Βουλῆς δρίζεται διά τὴν προσεχῆ Δευτέραν,
τὴν 5ην ἀπογευματινὴν ὥραν, μὲ τὴν ἀκόλουθον ἡμερησίαν διάταξιν:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : —

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική Ἐργασία. Η) νόμοις λόγος γενέσεος (S)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων. Α) ψηφίσ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ : —

(1) «Αἱ προξενηθεῖσαι ζημίαι ἐκ τῶν τελευταίων βροχῶν εἰς πατατοπαρ-
γωγοὺς τῆς περιοχῆς Κοκκινοχωρίων, μὲ ἐπίκεντρον τὸ Λιοπέτρι καὶ
τὰ πέριξ αὐτοῦ χωρία Σωτήρα, Φρέναρος, Ξυλοφάγου, ἡ μη ὑπαρξεῖ
σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν πατατοκαλλιεργειῶν καὶ ἡ ἀνάγκη ἀποζη-
μιώσεως καὶ οἰκονομικῆς προστασίας τῶν πληγέντων πατατοπαρα-
γωγῶν». (Θέμα ἔγγραφέν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κ.
Χριστοδούλη).

(2) «Αἱ πρόσφατοι καταστροφαὶ ἐκ θεομηνιῶν καὶ ἡ ἀνάγκη Κυθερητικῆς
ἀρωγῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῶν πλη-
γέντων παραγωγῶν». (Θέμα ἔγγραφέν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βου-
λευτοῦ κ. Γ. Μαλλιώτη ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν τοῦ Ἐνιαίου Κόμ-
ματος).

(3) «Ἡ ἄρνησις τῆς Κυθερνήσεως νά παραχωρήσῃ νέας οἰκίας εἰς δόλους
τοὺς κατοίκους τοῦ μετακινθέντος χωρίου Πάνω Κυθίδες». (Θέμα
ἔγγραφέν ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους).

Οἱ ἐντίμοι κύριοι Βουλευταὶ πρέπει νά γνωρίζουν ότι δέν θά περιορισθῶμει
μόνον εἰς τὰς εἰσηγητικὰς δημιλίας ἐπὶ τῶν θεμάτων, τὰ δόποια ἀναφέρονται
εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ, ἀλλὰ θά ἀκούσωμεν τὰς ἀγορεύσεις δλων τῶν Βουλευτῶν
μέχρι λήξεως τῆς συζήτησεως τῶν τριῶν τούτων θεμάτων.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 9.48 μ.μ.)

Οι άκολουθοι Βουλευταί υπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαρχητικήν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης
Ζαμπάς Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας
Κόσιης Νίκος
Κουρτελλάρης Χρήστος
Μαλλιώτης Γεώργιος
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Αιμίλιος
Νεοκλέους Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος
Ξενόπουλος Ξενῆς
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας

Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ποσκώτης Σταύρος
Ποταμίτης Γιάγκος
Σαββίδης Γεώργιος
Σαββίδης Μιχαλάκης
Σαμψών Νίκος
Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Φάντης Ἀνδρέας
Φράγκος Αιμίλιος
Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Χατζηώαννου Ἀνδρέας
Χατζηκακοῦ Κώστας
Χριστοδούλιδης Κώστας
Χριστοφίδης Χριστόφορος.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Κατάθεσις Νομοσχεδίου.
- (2) 'Αγορεύσεις Βουλευτῶν (Κ. Χατζηκακοῦ, Χρ. Χριστοφίδης, Α. Σωτηριάδης, Αιμ. Φράγκος, Πρόεδρος, Φ. Παρασκευαΐδης, Γ. Ποταμίτης, Α. Ζιαρτίδης, Α. Τουμαζῆς) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Κ. Χατζηκακοῦ θέματος «Ἡ ὑπὸ τῆς Κυθερίησεως ἐπιμονὴ εἰς τὴν προσυπογραφὴν ὑπὸ τῶν Κυθερητικῶν Ιστρῶν τῶν ὑπὸ τῶν Ιδιωτῶν Ιστρῶν πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους ἐκδιδομένων πιστοποιητικῶν εἶναι ἀπαράδεκτος» καὶ λῆξις τῆς συζητήσεως τοῦ θέματος.
- (3) 'Αγορεύσεις Βουλευτῶν (Χ. Μιχαηλίδης, Ε. Παπαϊωάννου, Π. Δημητρίου, Γ. Μαλλιώτης, Κ. Χριστοδούλιδης, Α. Νεοκλέους, Πρόεδρος, Ν. Κόσιης, Αιμ. Μιχαηλίδης, Κ. Παπαδημητρίου, Ν. Σαμψών, Η. Χατζηρακλέους, Μ. Σαββίδης) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Χ. Μιχαηλίδη θέματος «Ἡ ἐπίσπευσις τῆς ἐφαρμογῆς ὡλοκληρωμένου ταμείου ἀσφαλείας διὰ τὰ ἀγροτικά προϊόντα» καὶ ἀπόφασις περὶ παραπομῆς τούτου εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων.
- (4) 'Αγορεύσεις Βουλευτῶν (Χρ. Χριστοφίδης, Π. Δημητρίου, Γ. Σαββίδης, Κ. Χατζηκακοῦ) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη θέματος «Ἡ ἀπογευματινὴ φοίτησις εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα» καὶ λῆξις τῆς συζητήσεως τοῦ θέματος.
- (5) 'Αγορεύσεις Βουλευτῶν (Ν. Σαμψών, Πρόεδρος, Ν. Κόσιης, Α. Νεοκλέους, Κ. Παπαδημητρίου, Α. Ζιαρτίδης, Κ. Χριστοδούλιδης, Χρ. Χριστοφίδης, Αιμ. Μιχαηλίδης, Α. Σωτηριάδης, Στ. Ποσκώτης, Η. Χατζηρακλέους, Π. Δημητρίου, Ν. Μαυρονικόλας) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών θέματος «Ἡ ἀποφασισθεῖσα ἀπόλυτις τηλεφωνητριῶν ὑπὸ τοῦ ἡμικρατικοῦ δργανισμοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α., μέτρον ἀδικον τὸ δόπιον πρέπει νὰ ματαιωθῇ δριστικῶς» καὶ ἔγκρισις σχετικοῦ ψηφίσματος πρὸς τὴν Κυθερητικήν.

Τιμὴ 50 Μίλις

*Επιπόθητη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

The image shows a circular emblem or seal. It consists of a laurel wreath surrounding a central shield. The shield contains a stylized bird, possibly a dove or an eagle, facing left. The entire emblem is rendered in black ink on a light background.

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 22ΑΣ ΜΑΐΟΥ 1972 (α)

(“Ωρα ἐνάρξεως 3.22 μ.μ.)

('Αρ. 38)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οι ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ὅτι
ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Υπάρχει άπαρτία. Εγτιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εις τὸ Κεφάλαιον Δ τὸ πρῶτον θέμα εἶναι «Αἱ προξενηθεῖσαι ζῆμιαι ἐκ τῶν τελευταίων θροχῶν εἰς πατατοπαραγωγούς τῆς περιοχῆς Κοκκινοχώριών, μὲ ἐπίκεντρον τὸ Λιοπέτρι καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ χωρία Σωτήρα, Φρέναρος, Ξυλοφάγου, ἢ μὴ ὑπαρξίες σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν πατατοκαλλιεργειῶν καὶ ἡ ἀνάγκη ἀποζημώσεως καὶ οἰκονομικῆς πμοστασίας τῶν πληγέντων πατατοπαραγωγῶν». Θέμα ἔγγραφέν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κ. Χριστοδούλου λίδη.

‘Ο κ. Χριστοδουλίδης ᔁχει τὸν λόγον.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΑΗΣ :

«ΑΙ προξενηθείσαι ζημίαι έκ τῶν τελευταίων βροχῶν εἰς πατατοπαραγωγούς τῆς περιοχῆς Κοκκινοχωρίων, μὲ ἐπίκεντρον τὸ Λιοπέτρι καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ χωρία Σωτήρα, Φοέναρος, Ξυλοφάγου, ἢ μὴ ὅπαρξις σχεδίου ἀφολίσεως τῶν πατατοκαλλιεργειῶν καὶ ἡ ἀνάγκη ἀποζημιώσεως καὶ οικονομικῆς προστασίας τῶν πληγέντων πατατοπαραγωγῶν».

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι Συνάδελφοι. "Οπως έχω έγγραψε τό θέμα, τούτο ούτε άστριστον είναι ούτε θεωρητικόν. Είναι σαφές, σαφέστατον, και δημιλεί ἀφ' έαυτοῦ. Θὰ ἀναφέρω, δύμας, ωρισμένους παράγοντας ἐν γενικαῖς γραμμαῖς οὕτως, ώστε νὰ κατανοηθῇ ή ἀνάγκη τῆς συζητήσεώς του καὶ περισσότερον ή λῆψις ἀποφάσεων.

(α) Ἐπὶ πολλὰ ἔτη συζητεῖται σχέδιον ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν πριόντων. Συνεζητήθη τὸ θέμα ἐπανειλημμένως ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐτέθη δὲ καὶ

τίθεται έπιτακτικώς ή άνάγκη έφαρμογής ώλοκληρωμένου σχεδίου άσφαλίσεως γεωργικών προϊόντων. Πρό ήμερών άκομη ή κούσθησαν οιυλίαι ἐπ' αὐτοῦ. 'Η σιθαρότης τοῦ προθλήματος ὑπ' οὐδενὸς ἀμφισθητεῖται. Δέον νὰ σημειωθῇ, δύμας, διτὶ τοῦ παραμένει εἰσέτι εἰς τὸ στάδιον τῆς μελέτης, ἐνῷ ήμετῆς σήμερον συζητοῦμεν καὶ ζητοῦμεν τὴν λῆψιν μέτρων διὰ τὰς προσφάτους ζημίας εἰς τὰ γεωργικά προϊόντα ως ἐκ τῶν θεομηνιῶν. Αὐτῶν τῶν θεομηνιῶν θύματα ὑπῆρξαν καὶ οἱ πληγέντες πατατοπαραγωγοὶ τῶν Κοκκινοχωρίων ποὺ ἀνέφερα.

(β) 'Υφισταται, δυνάμει σχετικῶν νόμων, σχέδιον ἀσφαλίσεως τῶν ἀμπελουργικῶν προϊόντων καὶ τῶν δημητριακῶν ἐναντίον θεομηνιῶν, ως ἡ ἀνομθρία, καὶ φυτικῶν ἀσθενειῶν, οἱ δὲ πληγέντες ὑπ' αὐτῶν παραγωγοὶ ἔτυχον ἀποζημιώσεως.

(γ) Τὰ ἀμπελουργικά προϊόντα καὶ τὰ δημητριακά ἐπιχορηγοῦνται ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ συμφώνως πρὸς ἐγκεκριμένην διαδικασίαν.

(δ) Οἱ πατατοκαλλιεργηται ἔχουν ἐπωμισθῆ μόνοι τὰ προθλήματά των καὶ ἀνευ οἰασδήποτε Κυβερνητικῆς προστασίας διὰ τοῦ περὶ 'Εμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν Νόμου 'Αρ. 59 τοῦ 1964.

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι Συνάδελφοι. 'Η πατατοκαλλιεργεία καὶ ἡ καλλιεργεία φθαρτῶν ἀποτελοῦν τὴν πλέον σκληράν ἀγροτικὴν ἀπασχόλησιν. 'Ο παραγωγὸς εἶναι, πράγματι, σκλάδος τῆς γῆς. Νυχθμερὸν πρέπει νὰ εὔρισκεται εἰς τὰς καλλιεργείας του εἴτε διὰ νὰ φυτεύσῃ καὶ λιπάνῃ εἴτε διὰ νὰ ξεχορτίσῃ, νὰ ἀρδεύσῃ, νὰ φεκάσῃ, κλπ. Πρέπει νὰ φροντίζῃ δι' αὐτὰς δλη ἡ οἰκογένειά του, ἀν θέλῃ νὰ ἔχῃ καποιαν ἀπόδοσιν δῶστε νὰ είναι εἰς θέσιν νὰ ἀντεπεξέρχεται εἰς τὰς καλλιεργητικάς του δαπάνας καὶ νὰ φροντίζῃ διὰ τὸ μέλλον τῶν τέκνων του. Αὐτὸ δὲ θὰ γίνη, τόσον ἐὰν αἱ καιρικαὶ συνθῆκαι τοῦ τὸ ἐπιτρέψουν δόσον καὶ ἐὰν ἡ ἀγορά παρουσιασθῇ εὐνοϊκῇ διὰ τὰ προϊόντα του. Δυστυχῶς εἶναι ἀδύνατον νὰ συνυπάρχουν δλα, διὰ τοῦτο δὲ οἱ πλεῖστοι τῶν παραγωγῶν μας εἶναι καταχρεωμένοι.

Μὲ τὴν ἔξαγωγὴν πατατῶν εἰσάγεται κατ' ἔτος συνάλλαγμα περίπου £4 ἑκατομμυρίων, ἀποτελοῦν, δηλαδή, αἱ πατάται τὸ δεύτερον γεωργικόν μας προϊόν μετὰ τὰ ἐσπεριδοειδῆ. Μερικοὶ ἀριθμοὶ θὰ μᾶς δώσουν τὴν εἰκόνα τῆς ἐκτάσεως τῆς καλλιεργείας πατατῶν :

Κατὰ τὸ 1967/68 ἐφυτεύθη ἐκτασις 76.000 σκαλῶν μὲ παραγωγὴν περίπου 180.000 τόννων πατατῶν, ἐκ τῶν δποίων 165.000 τόννοι ἐκ τῆς περιοχῆς Κοκκινοχωρίων.

Κατὰ τὸ 1968/69 ἐφυτεύθη ἐκτασις 69.000 σκαλῶν μὲ παραγωγὴν 162.000 τόννων πατατῶν, ἐκ τῶν δποίων 130.000 τόννοι ἐκ τῶν Κοκκινοχωρίων.

Κατὰ τὸ 1969/70 ἐφυτεύθη ἐκτασις 75.000 σκαλῶν μὲ παραγωγὴν 193.000 τόννων πατατῶν, ἐκ τῶν δποίων 175.000 τόννοι ἐκ τῶν Κοκκινοχωρίων.

Κατὰ τὸ 1970/71 ἡ καλλιεργηθεῖσα ἐκτασις ἥτο ἐλαφρῶς μικροτέρα καὶ ἡ παραγωγὴ πέριξ τῶν 160.000 τόννων πατατῶν.

Συνάδελφοι. 'Η ἐφετινὴ παραγωγὴ παρουσιάζετο μέχρι πρὸ τινος ἵκανοποιητικὴ δι' δλην τὴν περιοχὴν. Δυστυχῶς, δύμας, διὰ μίαν μεγάλην περιοχὴν τοῦ Λιοπετριοῦ καὶ τῶν καλλιεργειῶν τῶν χωρίων Σωτήρας, Φρενάρου καὶ Ξυλοφάγου πρὸς τὴν περιοχὴν τοῦ Λιοπετριοῦ τὰ πράγματα εἶναι ἀποκαρδιωτικά. Αἱ καταρρακτώδεις θροχαὶ τῆς Ιης Μαΐου μετέτρεψαν τὴν ἐν λόγῳ περιοχὴν πατατοφυτείῶν εἰς ἔλος ἐκτάσεως 3.000 περίπου σκαλῶν. Αἱ συνέπειαι αὐτῆς τῆς μεγάλης θροχοπτώσεως ἐπὶ τῶν πατατῶν ὑπῆρξαν ἄμεσοι. Προτοῦ ἀκόμη ἀποξηρανθοῦν αἱ περιοχαὶ τῶν θροχῶν, αἱ πατάται ἤρχισαν νὰ σήπωνται. "Οταν δὲ ὁ 'Υπουργὸς Γεωργίας κ. Τουμαζῆς ἐπεσκέφθη μετ' δλίγας ήμέρας τὴν περιοχὴν, διεπίστωσεν ίδοιος δύμασι τὸ δράμα τῶν πατατοπαραγωγῶν αὐτῶν. 'Ἐπι παρουσίᾳ του ἔξερριζώθησαν φυτά. Τρακτέρ διήνοιξαν αὐλακας εἰς μῆκος

έντος των φυτειών καί, άντι νά γγαίνουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὰ «μῆλα τῆς γῆς», ἔθγαιναν σάπιες πατάτες ποὺ ούτε νά τές ἀγγίξῃ κανεὶς μποροῦσε. Εἰς ἄλλας καλλιεργείας ή σῆψις ήτο τόσον μεγάλη, ώστε αἱ ἐργάτριαι δὲν ἤμποροῦσαν νά διαχωρίσουν τὰς καλάς πατάτας ἀπὸ τὰς προσθετικές ἐκ τῆς ίγρασίας.

Τὸ Γεωργικὸν Τμῆμα ἔστειλε συνεργεῖον εἰς τὴν περιοχὴν καὶ προέθη εἰς τὴν καταγραφὴν τῶν ίδιοκτητῶν τῶν ἐπηρεασθεισῶν καλλιεργειῶν. Κατ' ἀρχὴν κατεγράφησαν ἐκ τοῦ Λιοπετριοῦ 106 παραγωγοὶ μὲ κατεχομένην ὑπὸ αὐτῶν ἔκτασιν 3.180 σκάλῶν, ἐκ τῶν δποίων 2.235 σκάλαι μὲ προσθετικένην παραγωγὴν περίπου 9.000 τόννων ἐπλήγησαν ὑπὸ τῶν θροχῶν. Ἐκ τῆς παραγωγῆς αὐτῆς τὸ 1/3 διέστη τελείων καταστροφήν, ἄλλας καὶ ἐκ τῶν ίδιων τῶν παραγωγῶν περὶ τοὺς 15 ἔχουν ὑποστῆ ὀλικὴν καταστροφὴν ὡς ἔξῆς :

Ἐκ τῶν παραγωγῶν τῆς Σωτήρας 45 περίπου μὲ 500 στρέμματα, ἐκ τῶν παραγωγῶν τοῦ Φρενάρου 10 περίπου μὲ 100 στρέμματα καὶ ἐκ τῶν παραγωγῶν τοῦ Ξυλοφάγου 50 περίπου μὲ 1.000 στρέμματα.

Διερωτᾶται κανεὶς : Οἱ παραγωγοὶ αὐτοὶ συνεχῶς καὶ ἐπὶ ἔτη συνέθαλλον εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου. Εἶναι ἔξι ὑπαιτιότητός των ποὺ καταστρέφονται τώρα ; Ἀναμφισθῆτας ὅχι. Θά μείνουν, λοιπόν, εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ μετὰ τὴν θεομηνίαν ποὺ ὑπέστησαν ; Θά ἀφεθοῦν εἰς τὸ ἔλεος τῶν δανειστῶν των ; Πῶς θὰ ζήσουν αὐτοὶ καὶ αἱ οἰκογένειαι των ; Πῶς θὰ συνέχισουν τὴν ἐργασίαν των καὶ πῶς θὰ καλλιεργήσουν κατὰ τὸ νέον ἔτος τοὺς ἀγρούς των ;

Εἰς τοὺς πατατοκαλλιεργητὰς δὲν ἔδόθη ἡ εὔκαιρία νά ἔχουν οἰονδήποτε σχέδιον ἀσφαλίσεως τοῦ προϊόντος των, τοῦ δποίου ἀπέφυγο, νά κάμουν χρῆσιν, συνεπῶς δὲ τὸ πρόθλημά των πρέπει νά ἀντιμετωπισθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς αὐτὴν τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν. Ὁ παραγωγὸς πατατῶν διὰ τοῦ σχετικοῦ περὶ Ἐμπορίας Πατατῶν Νόμου ἀνέλαβε συλλογικῶς τὴν εὐθύνην καὶ υἱοθέτησεν αὐτοδούλως τὸ σύστημα τῆς σταθεροποιήσεως τῶν τιμῶν. Εἶναι πρὸς τιμὴν τῶν παραγωγῶν τὸ συλλογικὸν πνεύμα, τὸ δποῖον οὗτοι ἐπέδειξαν καὶ ἐπιδεικνύουν ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἀξιον ἐκτιμήσεως τὸ ἔργον, τὸ όποιον ἐπιτελεῖται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορίας Πατατῶν. Δέν θὰ ἀναπτύξω τὰ ὀφελήματα, τὰ δποῖα προσεπορίσθησαν οἱ πατατοπαραγωγοὶ καὶ οἱ καρροτοπαραγωγοὶ διὰ τῶν Συμβουλίων Ἐμπορίας τῶν προϊόντων των, διότι τοῦτο δὲν εἶναι τοῦ παρόντος. Διὰ τοῦ ίδιου, ὅμως, θεσμοῦ καὶ τοῦ αὐτοῦ πνεύματος συλλογικῆς εὐθύνης πιστεύω δτὶ εἶναι δυνατὸν νά ἀντιμετωπισθοῦν καὶ αἱ ζημιαὶ αἱ προδεινηθεῖσαι ὑπὸ τῶν πλημμυρῶν εἰς πατατοπαραγωγοὺς τῶν προαναφερθέντων Κοκκινοχωριών. Ἀρκεῖ καὶ ἡ Κυβέρνησις νά ἀναλάβῃ τὰς εὐθύνας της δπως τὰς ἔχει ἀναλάβει καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ἀνομοθριστηκτῶν παραγωγῶν σίτου καὶ κριθῆς.

Συνεπῶς, τὸ Ὅπουργεῖον Γεωργίας καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ Κυβέρνησις πρέπει νά ἔξαγγειλουν μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ προσθλήματος τῆς ἀποζημιώσεως τῶν πληγέντων πατατοπαραγωγῶν.

‘Ως τοιαῦτα μέτρα εἰσηγοῦμαι τὰ ἔξῆς :

- (1) Ἡ Κυβέρνησις νά ἀποδεχθῇ νά συνεισφέρῃ τούλαχιστον τὸ 50% μέχρις 75% τοῦ ποσοῦ τῶν ἀποζημιώσεων.
- (2) Τὸ Συμβούλιον Ἐμπορίας Πατατῶν νά ἀναλάβῃ τὴν ἀποκοπὴν ἡμίσεος, τούλαχιστον, μὴ κατ' ὅκαν τῆς ἔξαχθησομένης ὀλικῆς ποσότητος πατατῶν πρὸς κάλυψιν μέρους τῆς ἀποζημιώσεως.

Τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως θὰ καλύψῃ, τούλαχιστον, τὰ καλλιεργητικὰ δάνεια τῶν ἔκτασεων, τῶν δποίων αἱ φυτεῖαι ἔχουν καταστραφῆ καὶ αἱ δποῖαι ἀνέρχονται περίπου εἰς 3.500 σκάλας. Τοῦτο σημαίνει δτὶ καὶ μὲ θάσιν £ 45 κατὰ σκάλαν, ποσὸν ἀντιπροσωπεύον περίπου τὰ ἔξοδα καλλιεργείας, ἀπαι-

τείται ποσὸν περίπου £ 160.000. Έάν κατακρατώνται έστω καὶ 500 μῆλα τὸν τόνινον, ἐκ τῶν 120.000 περίπου τόνινων πατατῶν, αἱ δόποιαὶ ἔξαγονται, θὰ ἀποκοπῆ ποσὸν £ 60.000, ή δὲ Κυβέρνησις θὰ συνεισφέρῃ περὶ τὰς £ 100.000 προκειμένου νὰ καταβληθῇ πλήρης ἀποζημίωσις διὰ περιπτώσεις πλήρους καταστροφῆς τῶν φυτειῶν. Δέν παραβλέπω τὸ γεγονός ὅτι τὸ Συμβούλιον Ἐμπορίας Πατατῶν διαθέτει ἀποθεματικὸν περίπου £ 500.000 διὰ τὴν σταθεροποίησιν τῶν τιμῶν τῶν πατατῶν.

Συνεπῶς, εἰναι ζήτημα ταχείας συνεργασίας τῶν Ἀγροτικῶν Ὀργανώσεων μετὰ τοῦ Συμβούλιου Ἐμπορίας Πατατῶν καὶ αὐτῶν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς προώθησιν τοῦ προβλήματος, ἀπὸ πλευρᾶς δὲ τῆς Βουλῆς, αὕτη θὰ ἀναλάβῃ τὴν τροποποίησιν, ἔάν ἀπαιτήται, τοῦ σχετικοῦ περὶ Ἐμπορίας Πατατῶν Νόμου καὶ τὴν ψήφισιν τοῦ προβλεψθησομένου ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ποσοῦ, ὅταν σταλῇ τὸ σχετικὸν Νομοσχέδιον.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω, ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως θὰ πρέπει νὰ προστατευθοῦν οἱ πληγέντες καὶ ἀπὸ τὸν κλίδυνον τῆς ἀπαιτήσεως τῶν δανειστῶν των δι' ἀμεσον εἰσπραξιν τῶν χρεῶν εἰς τρόπον ὡστε νὰ ἀνασταλῇ κατὰ ἔτος ή ἀποπληρωμῇ τῶν χρεῶν τῶν πληγέντων παραγωγῶν ὡς καὶ ή συνέχισις τῶν τόκων ἐπὶ τῶν χρεῶν των κατὰ τὴν περίοδον τῆς διαστολῆς. Δέν θὰ ἥτο δὲ πλήρης ή προστασία, ἔάν δὲν ἔθοιθούντο ὑπὸ τῆς Συνεργατικῆς Τραπεζῆς ὡστε νὰ παραχωρηθοῦν εἰς αὐτοὺς λιπάσματα, πατατόσπορος καὶ ἄλλα καλλιεργητικὰ δάνεια διὰ τὴν προσεχῆ πατατοφυτείαν των.

*Επὶ τῶν εἰσηγήσεών μου καταθέτω πρότασιν εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως διὰ τὴν ὄλοποίησιν των ὑπὸ τῶν ἐπηρεάζομένων μερῶν:

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΠΡΟΣ ΛΗΨΙΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

*Ἐπὶ τοῦ θέματος: «Ἄλι προξενηθεῖσαι ζημιαὶ ἐκ τῶν τελευταίων βροχῶν εἰς πατατοπαραγωγοὺς τῆς περιοχῆς Κοκκινοχωρίων, μὲ εἴτε κεντρον τὸ Λιοπέτρι καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ χωρία Σωτήρας, Φρέναρος, Ξυλοφάγου, ή μὴ ὑπαρξίες σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν πατατοκαλλιεργειῶν καὶ ή ἀνάγκη ἀποζημιώσεως καὶ οἰκονομικῆς προστασίας τῶν πληγέντων πατατοπαραγωγῶν».

*Η Βουλὴ μετὰ ἀπὸ συζήτησιν τοῦ ἀνω θέματος ἀποφασίζει καὶ εἰσηγεῖται δῆπος :

- (1) *Η Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία χωρῆσῃ εἰς τὴν ἀμεσον ἔξακριθωσιν τοῦ ποσοστοῦ ἐκτάσεως τῆς ζημιαὶ τὴν δόποιαὶ ὑπεστησαν οἱ πατατοπαραγωγοὶ Λιοπετριοῦ, Σωτήρας, Φρέναρου, Ξυλοφάγου (καὶ Ὁρμειας) ἐκ τῶν προσφάτων πλημμύρων τῶν πατατοφυτείων.
- (2) *Η Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία νὰ ἔξαγγειλῃ ἀπόφασιν περὶ σύμμετοχῆς τῆς εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν πληγέντων παραγωγῶν καλύπτουσαν τὰ βασικὰ καλλιεργητικὰ ἔξοδα.
- (3) Τὸ Συμβούλιον Ἐμπορίας Πατατῶν νὰ ἀναλαβῇ διὰ τοῦ μηχανισμοῦ του καὶ δυνάμει τοῦ σχετικοῦ νόμου τὴν σύμμετοχήν τῶν παραγωγῶν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν πληγέντων δι' ἀποκοπῆς ἐκ τῆς τιμῆς τῶν ἔξαχθησομένων πατατῶν ὡς συμβαίνει καὶ μὲ τὴν σταθεροποίησιν τῶν τιμῶν τῶν πατατῶν.
- (4) Υιοθετηθῆται ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναστολῆς τῶν χρεῶν καὶ τῶν τόκων αὐτῶν εἰς τοὺς πληγέντας παραγωγούς, κατοχυρωθῆται δὲ τοῦτο δὲ εἰδικῆς νομοθεσίας.
- (5) Τὴν παραχώρησιν χαμηλοτόκων δανείων πρὸς τοὺς πληγέντας παταπαραγωγούς ἢ τὴν παραχώρησιν τῶν μέσων, ὡς λιπασμάτων καὶ φυτῶν, διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἀγροτικῶν ἐργασιῶν τῶν πληγέντων παραγωγῶν.

(6) Νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ μελέτη καὶ ἀποστολὴ εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ ὠλοκληρωμένου σχεδίου ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων. Ἐάν τοῦτο εἴναι ἀκατόρθωτον θὰ πρέπει νὰ καλυφθοῦν διά νομοθετικῶν μέτρων ἐπὶ μέρους γεωργικά προϊόντα μὲ συμμετοχήν διὰ συνεισφορᾶς τῶν ἐνδιαφερομένων παραγωγῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταί ;

Ο. κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης. Ούτε τούτοις εἶναι ἔργα της Επιτροπής.

X. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι. Ὅταν ἔγγράψαμε γιὰ συζήτηση τὸ θέμα γιὰ ἐπίσπευση τῆς λειτουργίας ὠλοκληρωμένου ταμείου ἀσφάλειας λόγῳ τῶν σιθαρῶν καταστροφῶν ποὺ ἔχουν προξενηθῆ φέτος στὴν γεωργική παραγωγή, μιλήσαμε συγκεκριμένα καὶ γιὰ τὶς καταστροφές ποὺ ἔγιναν ἀπὸ τὶς πλήμυρες στὴν περιοχὴ τῶν Κοκκινοχώριών. Ὅπως ἀναφέραμε στὴν προηγούμενή μας διμιλία, οἱ πλήμυρες αὐτές ἔχουν ἐπηρεάσει 5 πατατοχώρια, ἔκαναν ζημιές σὲ περίπου 5.000 σκάλες πατατῶν — ἀναφέρθηκε σ' αὐτά λεπτομερειακά 3 συνάδελφος κ. Χριστοδούλης — μὲ συνολικές ζημιές στὸ ὑψος τῶν £ 300.000.

Ἐχουν ἐπηρεασθῆ δεκάδες πατατοπαραγωγοὶ ἀπὸ τὰ πιὸ πάνω χωριά Ξυλοφάγου, Λιοπέτρι, Ὁρμήδεια, Φρέναρος καὶ Σωτήρας μάλιστα τὸ μεγεθος τῶν καταστροφῶν ξεκινᾶ ἀπὸ τὸ 20% μέχρις δλικῆς καταστροφῆς γιὰ ἔνα ἀριθμὸ παραγωγῶν. Ἐκεῖ δην πρέπει νὰ σταθῇ περισσότερο ἡ Βουλὴ στὴ συζήτηση αὐτοῦ τοῦ θέματος εἴναι τὰ προβλήματα ποὺ ἔχουν δημιουργῆσει αὐτές οἱ καταστροφές καὶ πλήμυρες καὶ δ τρόπος ἀντιμετώπισης αὐτῶν τῶν προβλημάτων. Ὅπάρχει κάτι τὸ ίδιομορφὸ δσον ἀφορᾶ τὴν καλλιέργεια τῶν πατατῶν στὸ γεγονός ὅτι καταβάλλονται πάρα πολλὰ ἔξοδα γιὰ τὴν καλλιέργειά τους. Οἱ πατατοπαραγωγοὶ εἴναι καταχρεωμένοι, τὰ χρέη μερικῶν ἀπὸ τοὺς πατατοπαραγωγούς, ποὺ ἔχουν καταστραφῆ οἱ πατάτες τους στὸ Λιοπέτρι καὶ στὴ Ξυλοφάγου, φθάνουν ἀπὸ τὶς £ 5.000 μέχρι τὶς £ 8.000. Αὐτά είναι χρέη θραχυπρόθεσμα ποὺ είναι υποχρεωμένοι νὰ τὰ πληρώσουν. Ὅπάρχουν ἀμεσα προβλήματα συντήρησης τῶν οίκογενειῶν, ἀποπληρωμῆς τῶν χρεῶν καὶ σύναψης νέων δανείων γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ζήσουν μὲ τὶς οίκογένειές τους.

Ἄσφαλῶς, γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση αὐτῶν τῶν προβλημάτων εἰςθύη ἔχει ἡ Κυβέρνηση. Ἀν ὑπῆρχε Ταμεῖο Ἀσφάλισης τῶν Ἀγροτικῶν Προϊόντων ποὺ νὰ κάλυπτε τὶς πατατοκαλλιέργειες, θὰ ἐκαλύπτετο ἔνα βασικὸ μέρος αὐτῶν τῶν καταστροφῶν. Ὅμως, αὐτὸ τὸ Ταμεῖο δὲν ὑπάρχει, δὲν λειτουργεῖ, δὲν καλύπτει τὴν πατατοκαλλιέργεια, γι' αὐτὸ καὶ ἡ Κυβέρνηση ἔχει εὐθύη νὰ θοηθῇ γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση δλων αὐτῶν τῶν προβλημάτων.

Πρόκειται, ἀγαπητοὶ Συνάδελφοι, γιὰ μὰ θεομηνία, καὶ στὲς θεομηνίες δταν πλήττωνται οἱ γεωργοὶ, ἡ Κυβέρνηση ἔχει εὐθύη νὰ θοηθῇ γι' αὐτὰ τὰ προβλήματα, γι' αὐτές τὶς καταστροφές. Ἐχω ὅπ' δηη μου τὴν προηγούμενη περίπτωση, δταν δ περονόσπορος εἶχε προκαλέσει καταστροφές τὸ 1962 στὴν παραγωγὴ τῆς Πάφου, ποὺ ἡ Κυβέρνηση ἤλθεν ἀρωγὸς γιὰ ἔνα ούσιαστικὸ μέρος τῶν ζημιῶν ποὺ είχαν προξενηθῆ στὴν παραγωγὴ τῶν σταφυλιῶν καὶ ἔτσι θοηθήθηκαν οἱ ἀμπελουργοὶ. Περίπου παρόμοια περίπτωση τώρα, σὲ μικρότερο βαθμὸ ἀσφαλῶς, είναι ἡ περίπτωση τῶν καταστροφῶν, ποὺ ὑπέστησαν οἱ πατατοπαραγωγοὶ, γιὰ τὶς δηοῖες ἡ Κυβέρνηση θὰ πρέπει νὰ θοηθῇ.

Πῶς πρέπει νὰ θοηθῇ ἡ Κυβέρνηση; Θὰ πρέπει νὰ δώσῃ μὰν ἀποζημίωση ποὺ νὰ καλύψῃ τὰ βασικὰ ἔξοδα παραγωγῆς τῶν πατατοπαραγωγῶν. Νὰ θοηθῇ γιὰ τὴν ἀναστολὴ τῶν χρεῶν καὶ νὰ θοηθῇ, ἐπίσης, μὲ τὴν

παροχή γένων δανείων γιά νά μπορέσουν νά συνεχίσουν τις καλλιέργειές τους οι παραγωγοί. Ιδιαίτερα, δμως, θά πρέπει νά βοηθήσῃ γιά τά δάνεια που συνάφθηκαν ξέω από τις Συνεργατικές και που είναι όραχυπρόθεσμα, γιά τά όποια πολλοί δανειστές θά έπιμένουν νά πληρωθούν. "Έχουμε σχετικά μ' αὐτὸ προηγούμενες περιπτώσεις που έβγαιναν *writs* δταν καθυστερούσαν τά χρέη. Σε τέτοιες περιπτώσεις έπιθαλλεται ή Κυβέρνηση άμεσα νά βοηθήσῃ μὲ δάνεια μέσω τῶν Συνεργατικῶν γιά νά άποπληρωθούν οι δόσεις αὐτῶν τῶν χρεῶν και νά μὴν υπάρξουν περιπτώσεις κινήσεως ἀγωγῶν και πωλήσεως περιουσιῶν τῶν παραγωγῶν.

"Ο συνάδελφος κ. Χριστοδούλιδης έχει ύποθάλει μιὰ πρόταση δσον ἀφορᾶ τά πρακτικά μέτρα βοήθειας ἀπό μέρους τῆς Κυβέρνησης πρός τους πατατοπαραγωγούς. Συμφωνούμε και ύποστηρίζουμε αὐτή την πρόταση. Κι' ἐπειδὴ δημιουργοῦνται ἀρκετά προβλήματα δσον ἀφορᾶ αὐτά τά πρακτικά μέτρα, ἔμεις θά λέγαμε μάλιστα νά παραπεμφθῇ ή πρόταση τοῦ κ. Χριστοδούλιδη στις Ἐπιτροπές Οἰκονομικῶν και Γεωργίας τῆς Βουλῆς, οἱ δποῖες, ἀφοῦ συζητήσουν την πρόταση μὲ τά 'Υπουργεία Οἰκονομικῶν και Γεωργίας, γιατὶ αὐτή είναι πρόταση, γιά τὴν δποία χρειάζονται νά ληφθοῦν κυρίως μέτρα οἰκονομικά, νά μελετήσουν πρακτικούς τρόπους παροχῆς βοήθειας στους παραγωγούς γιά νά μπορέσουμε νά κάνουμε τη βοήθειά μας στους πληγέντες δσο τὸ δυνατὸ πιὸ πρακτική. Γι' αὐτὸ πιστεύουμε δτι θὰ είναι πιὸ πρακτικός δ τρόπος παροχῆς βοήθειας στους πατατοπαραγωγούς, ἀν παραπεμφθῇ ή εισήγηση τοῦ κ. Χριστοδούλιδη στις ἀρμόδιες Ἐπιτροπές, οἱ δποῖες μαζὺ μὲ τά 'Υπουργεία Οἰκονομικῶν και Γεωργίας νά συζητήσουν τους πρακτικούς τρόπους παροχῆς βοήθειας στους πληγέντες πατατοπαραγωγούς.

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν ἄλλοι δμιλητά;

'Ο κ. Χατζηρακλέοις έχει τὸν λόγον.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε. κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι Συνάδελφοι. Τὴν ἔκτασιν τῶν ζημιῶν, τάς δποίας προξενοῦν αἱ διάφοροι θεομηνίαι, και τάς οἰκονομικάς Ἐπιπτώσεις, τάς δποίας αδται έχουν ἐπὶ τῶν παραγωγῶν. ἀποδεικνύουν σαφῶς και τὰ ύπὸ συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς θέματα, ὡς τὸ θέμα, τὸ δποίον ἐνέγραψεν δ συνάδελφος κ. Χριστοδούλιδης, τὸ θέμα τὸ δποίον ἐνέγραψεν δ συνάδελφος κ. Μαλλιώτης διὰ τὴν περιοχὴν Λεμεσοῦ και τὸ πρὸ ὀλίγων ήμερῶν συζητηθὲν ἐνώπιον τοῦ Σώματος θέμα περὶ τῆς ἀνάγκης υπάρξεως ἐνὸς πλήρους και ὀλοκληρωμένου σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Είναι ἀληθὲς δτι οἱ γεωργοὶ δικαίως ζητοῦν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τῶν ἀγροτικῶν τῶν δργανώσεων και τῶν Βουλευτῶν τῶν μέσω τῆς Βουλῆς ὅπως ἔλθῃ συμπαραστάτις τῶν εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ζημιῶν, τάς δποίας ύπεστησαν. Δικαίως, λέγω, διότι ή εύθυνή βαρύνει και τὴν Κυβέρνησιν λόγῳ τοῦ γεγονότος δτι δὲν υπῆρξε μέχρι σήμερον λειτουργία ἐνὸς πλήρους Ταμείου Ἀσφαλίσεως τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων ἔστω και μὲ ἐλλείψεις, ἕπως εἶχομεν τὴν εὐκαιρίαν νά τονίσωμεν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος αὐτοῦ.

Αὐτὸ ἀκριθῶς είναι τὸ θέμα, τὸ δποίον πιστεύω νά ἐπιθάλῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀνάγκην δπως δώσῃ μεγαλυτέραν σημασίαν και προσοχήν, ἔφέτος εἰδικῶτερον, εἰς δλα αὐτά τά θέματα τῶν ἐκ τῶν θεομηνῶν ζημιῶν. Διότι είναι ἀληθὲς δτι αἱ θεομηνίαι ἔφέτος ἔπληξαν δλην τὴν Κύπρον, δπως ἀληθὲς είναι και τὸ δτι, δπως ἔτονται και δ συνάδελφος κ. Χριστοδούλιδης, εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Κοκκινοχωρίων αἱ ζημιαι, τάς δποίας ύπεστησαν οἱ πατατοπαραγωγοί, είναι ἀρκετὰ σημαντικαὶ και μεγάλαι ἀνερχόμεναι εἰς

άρκετάς χιλιάδας λιρών. Τὸ λυπηρὸν δὲ εἶναι ὅτι αὐτὴν τὴν ζημίαν τὴν ἔχουν ὑποστῆ μία μικρὰ διμάς γεωργῶν, μερικοὶ τῶν ὁποίων δὲν θὰ δυνηθοῦν νὰ εἰσπράξουν οὔτε τὸ 1/10 τοῦ εισοδήματος, τὸ δποῖον ἀνέμενον νὰ λάθουν ἀπό τὰς πατατοφυτείας τῶν.

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, θὰ ήθελα νὰ ὑπενθυμίσω ὅτι κατά τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος τοῦ σχετικοῦ μὲ τὴν ὑπαρξιν Νόμου προνοούμενος περὶ τῆς δημιουργίας Ταμείου Ἀσφαλίσεως τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων, ἔχων ὑπ' ὅψιν μου τὰς δυσκολίας αἱ δποῖαι ὑπάρχουν εἰς αὐτὸ τὸ θέμα, ὑπέβαλα πρὸ δλίγων ήμερῶν μέσω τῆς Βουλῆς Προτάσεις Νόμων, διὰ τῶν ὁποίων οἱ ὑπάρχοντες Νόμοι περὶ Συμβουλίων Πατατῶν καὶ Καρόττων, θὰ ήδύναντο νὰ τροποποιηθοῦν οὕτως, ὥστε νὰ ἀρχίσῃ ή λειτουργία ἔστω καὶ ἐνὸς τύπου σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν αὐτῶν προϊόντων.

Τελειώνων θὰ ήθελα νὰ παρακαλέσω, ὅπως ή Βουλὴ δμοφώνως καλέσῃ τὴν Ἐκτελεστικήν Ἑξουσίαν νὰ συμπαρασταθῇ εἰς δλους τοὺς πληγέντας γεωργὺς εἴτε αὐτοὶ εἶναι γεωργοὶ τῆς περιοχῆς Κοκκινοχωρίων εἴτε αὐτοὶ εἶναι γεωργοὶ τῆς περιοχῆς Λεμεσοῦ καὶ Πάφου.

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν ἄλλοι δμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος;

'Ο κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

"Απλῶς μίαν παρατήρησιν ήθελα νὰ κάμω. Κατά τὴν δμιλίαν του δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Χατζηπακλέους ἀνέφερεν ὅτι τὸ ἐγγραφὲν ὑπ' ἐμοῦ θέμα δσον ἀφορᾶ τὰς καταστροφὰς ἐκ θεομηνῶν ἀναφέρεται μόνον εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ, ἐνῷ τὸ θέμα, τὸ δποῖον ἐνέγραψα ἐκ μέρους τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος εἶναι γενικὸν καὶ ἀφορᾶ δλας τὰς καταστροφὰς ἐξ δλων τῶν θεομηνῶν ἀπανταχοῦ τῆς Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

"Ἄξιότιμε κ. Πρόεδρε. Θὰ ἀναφερθῶ ἐν δλίγοις εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἐγγραφὲν θέμα, σπεύδω δὲ νὰ εἴπω ὅτι δὲν θὰ εἶμαι πολὺ εύχαριστος εἰς τοὺς ἐγγράψαντας καὶ ὑποστηρίζοντας τὸ θέμα Βουλεύτας.

Βεβαίως, εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν τῶν πατατοχωρίων οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω ὅπως τὸ Κράτος προθῆ καὶ εἰς χρηματικὴν ἀκόμη χορηγίαν ὡς ἐντελῶς προσωρινὸν μέτρον, ἀλλὰ σπεύδω νὰ εἴπω ὅτι δὲν εἶναι ὁ τρόπος, δστις θα ἐφημορίζετο ὑπὸ ἐνὸς καλῶς λειτουργοῦμενος Κράτους ὁ τρόπος τῆς χορηγήσεως βοηθείας ὑπὸ τύπον ἐλεμησούης, ὡς γίνεται κατὰ κάπαιον τρόπον ὡς ἀποτέλεσμα ἀπαίτησεων, ἐν πολλοῖς ἀσφαλμένων, τοῦ ἀγροτικοῦ μας κόσμου.

"Ο ἀγροτικὸς κόσμος ἔχει συνηθίσει διὰ πᾶσαν μορφὴν θλάθης, καταστροφῆς ή ζημιῶν ἐκ θεομηνῶν νὰ ἀπαιτῇ τοιαύτην χορηγίαν ἐκ μέρους τοῦ Κράτους. 'Ο δρθὸς τρόπος, δ δρθολογιστικὸς τρόπος ἀντιμετωπίσεως τοῦ προθλήματος δὲν ἔγκειται εἰς τὴν παροχὴν ψιχῶν χρημάτων, τὰ δποῖα καλύπτουν ἵσως ἐν μέρος τῆς γενομένης ζημίας. 'Ο δρθὸς τρόπος, κ. Πρόεδρε, ἔγκειται ἀλλού· ἔγκειται εἰς τὴν ἐξ ὑπαρχῆς ἀντιμετώπισιν τοῦ συνόλου προθλήματος τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ εἰς τοιαύτας περιπτώσεις.

Βεσαίως ἀντιλαμβάνομαι δτι εἰς πᾶσαν μορφὴν θεομηνίας ύπάρχει ἡ προ-
αναφερθεῖσα ἀπαίτησις τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου. Δὲν είμαι ἔναντιον τῆς παρο-
χῆς Κρατικῆς θοηθείας εἴτε εἰς τοὺς ἀνομβριοπλήκτους εἴτε εἰς τοὺς χαλαζο-
πλήκτους εἴτε εἰς ἑκείνους, οἱ δποῖοι παράγουν, εἴτε εἰς ἑκείνους, οἱ ὅποιοι
δὲν παράγουν προϊόντα. Νὰ δίδεται κάποια θοήθεια, ἀλλ' ἐπιμένω καὶ ἐφιστῶ
τὴν προσοχὴν τῆς Κυθερνήσεως εἰς τὸ δτι αὐτὸς δὲν είναι δρθός τρόπος.

Θά ήμην έτοιμος νά ψηφίσω υπέρ πάσης άλλης έμμεσου θοηθείας πρός τὸν άγροτικὸν μας κόσμον, ή δποία νά καλύπτῃ τὸ σύνολον τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κύπρου καὶ ή δποία νά ἀφορᾶ διευκολύνσεις, χαμηλότοκα δάνεια καὶ δργανισμοὺς διὰ τὴν παροχὴν θοηθείας. Θά ήμην δλοφύχως ἔνθερμος ύποστρκτῆς μᾶς ριζικῆς λύσεως τοῦ προβλήματος αὐτοῦ τῶν θεομηνῶν διὰ τῆς δημιουργίας καταλλήλου Ταμείου, τὴν δποίαν τὸ Κράτος πρέπει σοθαρώς νά μελετήσῃ καὶ νά ἐπισπεύσῃ μάλιστα τὴν ἐφαρμογὴν του. Τοῦτο πρέπει νά καλύψῃ δλους τοὺς ἀγρότας μας, οἱ δποίοι ύπόκεινται εἰς τοιαύτας ἐκ θεομηνῶν καταστροφάς. Οἱ ἀγρόται δὲ οἱ δποίοι ύπόκεινται εἰς τοιαύτας καταστροφάς, κ. Πρόεδρε, δὲν είναι μόνον οἱ ἀγρόται ωρισμένων περιοχῶν, ἀλλα συλλήθδην δλος δ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς τῆς Κύπρου.

Διὰ ταῦτα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρηματικὴν χορηγίαν, ή δποία εἰναι ή κυρίως ἀπαίτησις τῶν ἐκάστοτε πληττομένων ὑπὸ τῶν θεομηνῶν, ὅσον ἀφορᾷ, λέγω, τὴν χρηματικὴν ἀποζημίωσιν, τάσσομαι πάντοτε κατ' αὐτῆς.

Φρονῶ δτι τὰ χορηγήματα αύτά θὰ ἔδει νὰ διοχετευθοῦν διά τὴν ἀγροτικὴν καὶ ἄλλην ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου παρά διά τὴν παροχὴν τῶν λεγομένων χρυσῶν κολλύζων εἰς ὅλους ὅσοι ὑφίστανται τὰς ἐπιπτώσεις τῶν θεομηνῶν. Καὶ διά τοῦτο μᾶλλον δὲν θὰ ἔγκρινω τὸ μέρος τῆς ὑποθληθείσης ὃπο τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου κ. Χριστοδούλη προτάσσεως τὸ ἀφορῶν τὴν χρηματικὴν χορηγίαν ή θὰ ἀπόσχω. Καθ' ὅλα, δμως, τὰ ἄλλα συμφωνῶ δτι οἱ πληγέντες πρέπει νὰ τύχουν μιᾶς γενικωτέρας καὶ εὐρυτέρας μερίμνης ὅσον ἀφορᾷ ἄλλα μέτρα, ήτοι διευκολύνσεις εἰς δάνεια, κλπ.

Εύχαριστῷ, κ. Πρόεδρε. Εάν τούτη τη συζήτηση δεν γίνεται στην πλήρη συνέλευση, αλλά σε μια μικρότερη συνέλευση, θα είναι πολύ δύσκολο να γίνεται συμφωνία στην πλήρη συνέλευση. Επομένως, θα πρέπει να γίνεται στην πλήρη συνέλευση.

Εύρισκομεθα εις τὸ στάδιον τῶν δευτερολογιῶν, ἐκτὸς ἐξ ὑπάρχουν ἄλλοι, οἱ δῆμοι θέλουν νὰ ἀνορεύσουν, ἕπτι τοῦ θέματος. Ο κ. Σαββίδης,

Μ ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. "Έχω ἀκούσει τάς προηγουμένας ἀγόρευσεις ἐπί τοῦ ζητήματος τῶν ἀποζημιώσεων διὰ τὰς πληγείσας πατατοφυτείας.

Πάντες γινωρίζομεν δότι σήμερον ή παρακλασή καὶ ή ἐμπορία τῶν πατατῶν διεξάγονται ύπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Συμβούλιου Ἐμπορίας Πατατῶν. Σήμερον τὸ Συμβούλιον τοῦτο διαχειρίζεται μονοπωλιακῶς τὴν παραγωγὴν τῶν πατατῶν καὶ, συγχρόνως, ἐπηρεάζει καὶ τὰς τιμὰς τοῦ καταναλωτοῦ ἐν τῇ Νήσῳ μας. Ἐκτὸς τούτου, διὰ τῆς ἐμπορίας, τὴν δύποιαν διεξάγει, τοῦτο ἔχει σήμερον διασμένα χρήματικὰ ἀποθέματα, τὰ ὅποια, ὡς ἀνεφέρθη προηγουμένως, ἀνέρχονται εἰς περίπου ἡμισυ ἑκατομμύριον λιρῶν, ἐκ τῶν δύποιων θά γίδυναντο νὰ γίνουν, ἐν ἀνάγκῃ, συνεισφοραὶ διὰ νὰ ὑπάρχουν καλύτεραι τιμαὶ εἰς περιπτώσεις δυσκολιῶν κατὰ τὴν διάθεσιν τοῦ προϊόντος. Ἀλλὰ διερωτῶμαι, πράγματι, ἐφ' ὅσον τὸ Συμβούλιον αὐτὸ διέχει περὶ τὸ ἡμισυ ἑκατομμύριον λιρῶν εἰς τὴν διάθεσίν του καὶ ἐφ' ὅσον ἔχει διασμένα χρήματα διὰ νὰ τὰ διατέσση διὰ τὴν κατασκευὴν συσκευαστηρίου τοῦ προϊόντος τούτου ἀντὶ ποσοῦ περίπολού £ 200,000 ἐνῷ ὄφιστανται τόσαι ἐγκαταστάσεις εἰς τὴν Νήσοι μας, αἱ δύποιαι καὶ ἀκινητοποιοῦνται, διερωτῶμαι διὰ ποιὸν λόγον τὸ Συμβούλιον τοῦτο νὰ μὴν ἐλθῃ ἀρωγὸν εἰς τοὺς παραγωγούς, οἱ δύποιοι ἔχουν ὑποστῆ ζημίας λόγῳ βροχοπτώσεως, ὅπως ἀνεφέρθη προηγουμένως. Διότι ἔκεινο, τὸ δύποιον θλέπεω μὲ λύπην μου.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ἥθελα νὰ διακόψω τὸν ἔντιμον δημιλητὴν, ἀλλὰ թլէπω ὅτι δ. κ. Χριστοδουλίδης κάτι θέλει νὰ παραπτηρήσῃ.

‘Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ὅτι δὲ δημιλῶν εἰναι ἐκτὸς θέματος· δηλαδή, δὲν συζητεῖ τὰς ἐκ τῶν θεομηνῶν προξενηθείσας εἰς τοὺς πατατοπαραγωγοὺς ζημίας, ἀλλὰ συζητεῖ ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορίας Πατατῶν καὶ Καρόττων, πρᾶγμα τὸ δόποιον ἐγώ εἰς τὴν δημιλίαν μου ἀπέφυγα νὰ ἀναπτύξω. Ἐὰν οὗτος συνεχίσῃ δημιλῶν περὶ τοῦ Συμβουλίου, θὰ μετατρέψωμεν πλέον τὴν συζήτησιν καὶ ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ θέματος, δόποτε εἰναι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν σας, κ. Πρόεδρε, νὰ ἀποφασίσετε ἐάν θὰ ἐπαναρχίσωμεν δημιλίας καὶ ἐπὶ τῆς σημασίας καὶ τοῦ ρόλου τῶν Συμβουλίων Ἐμπορίας Πατατῶν καὶ Καρόττων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακολουθῶ τὴν δημιλίαν τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ καὶ εἰχον σκοπόν, ἐὰν οὗτος ἐσυνέχιζεν ἐπὶ τῆς ἰδίας γραμμῆς, νὰ ὑποδείξω ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα εἰναι αἱ ὑπὸ τῶν τελευταίων βροχῶν προξενηθείσαι ζημίαι εἰς πατατοπαραγωγοὺς τῆς περιοχῆς Κοκκινοχωρίων καὶ ὅχι ὁ τρόπος λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορίας Πατατῶν. Τὸ μόνον σημεῖον, τὸ δόποιον ἀνέφερεν ὃ ἔντιμος Βουλευτής καὶ τὸ δόποιον ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὅτι εἰναι ἐντὸς τοῦ θέματος, ἥτο διατί νὰ μὴ διαθέσῃ τὸ Συμβούλιον Ἐμπορίας Πατατῶν τὸ ἐκ τοῦ ήμίσεος ἐκατομμυρίου λιρῶν ποσόν, τὸ δόποιον ἔχει διὰ σκοπούς ἀποζημιώσεως. ‘Ἀλλ’ ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο εἰναι εὐκολονόητος, διότι τὸ Συμβούλιον δὲν κέκτηται τοιαύτην ἔξουσίαν δυνάμει τοῦ Νόμου, τὸν δόποιον ἐθέσπισεν ἡ Βουλή τῶν Ἀντιπροσώπων, διότι ὁ Νόμος ἐκεῖνος ἀπλῶς καθορίζει ὅτι τὸ Συμβούλιον δύναται δι’ ἀποκοπῶν ἀπὸ τὴν τιμὴν πωλήσεως, νὰ δημιουργήσῃ Ταμείον διὰ σκοπούς ἐπιχορηγήσεως τῆς τιμῆς, ὅταν αὕτη εἰναι χαμηλή, καὶ οὐχὶ διὰ σκοπούς ἀποζημιώσεως πληγέντων καὶ, ἐπομένως, ἐάν τὸ Συμβούλιον ἐπραττε τοῦτο, θὰ τὸ ἐπραττεν κατὰ παράβασιν τοῦ Νόμου, διὰ τοῦ δόποιου ἐδημιουργήθη. ‘Ο κ. Σαθθίδης μπορεῖ νὰ συνεχίσῃ, παρακαλεῖται, δημως, δηπως ἐπανέλθῃ εἰς τὸ θέμα καὶ μὴ ἐπεκταθῇ εἰς τὸ θέμα τῶν Συμβουλίων Ἐμπορίας Πατατῶν καὶ Καρόττων.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Δὲν ἀνεφέρθην εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐμπορίας Πατατῶν, διότι ἐάν ἐπρόκειτο νὰ ἀναφερθῶ εἰς αὐτό, θὰ εἰχον πάρα πολλὰ νὰ εἴπω. Τὸ θέμα, δημως, τοῦτο, δηπως ἀνέφερε προηγουμένως δ. κ. Χριστοδουλίδης, δὲν εἰναι τοῦ παρόντος, πιθανὸν δὲ οὗτος νὰ σκέπτεται νὰ τὸ ἐγείρῃ, δόποτε εὐχαρίστως θὰ δημιήσωμεν διὰ τὸ Συμβούλιον. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν δὲν εἰναι περὶ τοῦ Συμβουλίου ποὺ δημιλῶ, ἀλλ’ ὁρκιθῶς περὶ τῆς θοηθείας, τὴν δόποιαν θὰ ἔχρειάζοντο οἱ πληγέντες παραγωγοί. “Ἐχω ὀρχίσει μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν διὰ νὰ καταλήξω καὶ ἐγώ εἰς ἡρισμένα συμπεράσματα ἐπὶ τῆς δημιλίας τοῦ ἔντιμου συναδέλφου κ. Χριστοδουλίδη. Λυπούμαι δέ, πράγματι, διότι, ἐνῶ δὲν ἔντιμος συναδέλφος κ. Χριστοδουλίδης καὶ δὲν ἔντιμος συναδέλφος κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης ἀνεφέρθησαν εἰς τὸ Συμβούλιον, ἐν τούτοις οὐδεὶς τοὺς διέκοψε. Παραδόξως, ὅταν ἐγώ ἀνεφέρθην εἰς αὐτό, ἥκούσθη φωνὴ κάτωθεν ζητοῦσα νὰ ἐπέμψῃ δ. Πρόεδρος διὰ νὰ μὲ ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ δημιήσω, διερωτῶμαι δὲ διατί.

Τὸ συμπέρασμα, εἰς τὸ δόποιον θέλω νὰ καταλήξω, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, εἰναι τὸ ἔξῆς: “Οτι, ἐπειδὴ τελευταίως μᾶς ἔχει καταλάβει μία τάσις νὰ ἐπιδεικνύωμεν ἔκαστος δσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ἐνδιαφέρον διὰ τὸ κάθε τι, θὰ ἥτο καλὸν νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησίν μας νὰ ἔξετάσῃ ποῖαι

είναι αἱ οἰκονομικαὶ δυνατότητες. Ἐὰν πρόκειται αὕτῃ νὰ ἔρχεται πάντοτε ἀρωγὸς εἰς δλα, διδήποτε καὶ ἔὰ συμβαίνῃ, πῶς θὰ ἡδύνατο ἡ Κυθέρησις νὰ καλύψῃ τὰ ποσά αὐτά, τὰ δποῖα συνεχῶς καὶ καθημερινῶς ζητοῦμεν ἀπὸ αὐτὴν κατὰ τὰς συχνὰς συνεδριάσεις μας νὰ πληρώσῃ; Ἐκεῖνο, τὸ δποῖον ἔγω φρονῶ, είναι τὸ ἔξῆς: "Οτι δρθῶς δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Χατζηπα-κλέους ἔχει καταθέσει Προτάσεις Νόμων, εἰς τὰς δποίας ἀναφέρεται δτι θὰ ήτο καλὸν εἰς τοὺς Νόμους περὶ Συμβουλίων Ἐμπορίας Πατατῶν καὶ Κα-ρότων.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν μποροῦμεν νὰ συζητήσωμεν ή νὰ ἀναφερθῶμεν εἰς νομοσχέδια, τὰ δποῖα ἐκκρεμοῦν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ τῶν δποίων ή συζήτησις δὲν είναι σήμερον ἐνώπιον τοῦ Σώματος. Τὰ Νομοσχέδια δὲν ἔχουν ἔξετασθη ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ προκαταλάβωμεν τὴν Βου-λήν, ή δποία θὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὰ κατατεθέντα νομοσχέδια ἐκφράζοντες ἀπόψεις ἐπ' αὐτῶν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐάν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, λησμονήσωμεν τὰ κατατε-θέντα νομοσχέδια, ή γνώμη μου είναι ή ἔξῆς: "Οτι, ἐφ' δσον αἱ πατάται είναι εἶδος, τὸ δποῖον ἐμπορεύεται μονοπωλιακῶς ὀρισμένος Ὁργανισμός, είναι αὐτὸς δ ἴδιος δ Ὁργανισμός ποὺ δφείλει μὲ ὀρισμένον τρόπον νὰ ἀναλάβῃ δπως ἀποζημιώνη τοὺς πληττομένους ὑπὸ θεομηνῶν παραγωγούς πατατῶν, δπως ἀναλαμβάνη νὰ ἔξισωνη τὰς τιμὰς ἀνεξαρτήτως τῶν τιμῶν, τὰς δποίας δ παραγωγός λαμβάνει ἀπὸ ἐκάστην φόρτωσιν. Ἐφ' δσον δὲ συνεχῶς φέρετε ἔντασιν εἰς δ, τι εἴπω, μοῦ φαίνεται είναι περιπτὼν νὰ ἔξακολουθήσω.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἀντελήθην τὴν τελευταίαν παραπήρησιν τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ δσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἀναλήψεως τῆς εὐθύνης διὰ τὴν κά-λυψιν τῶν ζημιῶν τῶν παραγωγῶν, ἐφ' δσον τὸ Συμβούλιον μονοπωλιακῶς χειρίζεται· τὸ θέμα τῆς διαθέσεως τοῦ προϊόντος τούτου.

Εἰσηγεῖσθε νὰ διευρυνθοῦν αἱ ἔξουσίαι τοῦ Συμβουλίου; Διότι τώρα τοῦτο δὲν ἔχει τοιαύτην ἔξυσσιαν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. "Ισως νὰ μὴν ἔχετε ὑπ' ὅψιν σας δτι καὶ αὐτὴ ή καλλιεργεια δρίζεται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Συμβουλίου. Δηλαδή, ἔὰ συμβαίνει ποτε θέλη νὰ καλλιεργήσῃ πατάτας, τοῦτο δὲν ἐπαφίεται εἰς τὴν διάθεσίν του καὶ δὲν είναι ἐλεύθερος νὰ τὸ πράξῃ.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν εἰσέρχομαι εἰς τὴν ουσίαν. Διὰ νὰ ἀντιληφθῶ τὴν πρότασίν σας, ἔρωτῶ: "Η πρότασίς σας είναι νὰ διευρυνθοῦν αἱ ἔξουσίαι τοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς τροποποίησεως τοῦ Νόμου ούτως, ὅστε νὰ δικαιοῦται τοῦτο νὰ ἀναλάβῃ μίαν εὐθύνην, ή δποία θὰ ἔχῃ καὶ ἀντίστοιχα δικαιώματα; Διότι τοῦτο δὲν μπορεῖ νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην χωρὶς ἄλλας ἔξουσίας, δπως είναι αἱ ἔξουσίαι ἐπι-θολῆς ὀρισμένων φόρων, κ.λ.π. διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προθλήματος.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Πῶς θέλετε νὰ σᾶς δώσω ἀπάντησιν, δπότε θὰ μοῦ εἴπητε δτι ὑπεισέρχομαι....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Όχι, δὲν θὰ σᾶς εἶπω. Σᾶς ήρώτησα τὶ ἐννοεῖτε. Ἐδῶ ὑπεθάλατε μίαν εἰσήγησιν νὰ ἀναλάσῃ τὸ Συμβούλιον τὸ θέμα τῆς ἀποζημιώσεως....."

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐάν μπορῶ νὰ δηλώσω χωρὶς νὰ μὲ διακόψετε, τότε θὰ ήμποροῦσα νὰ σᾶς ἔξηγήσω τὶ ἐννοῶ. Ἀλλά, θεωρίως, ἐάν πρόκειται νὰ μὲ διακόπτετε, μου φαίνεται εἶναι καὶ περιττόν νὰ δημιλῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν πρόκειται νὰ σᾶς διακόψω, ἐάν δὲν ὑπεισέλθετε εἰς θέματα ἀφορῶντα τὸν τρόπον λειτουργίας τῶν Συμβούλιων. Ἐκεῖνο, τὸ δόποιον θέλω νὰ γνωρίζω, εἶναι τὸ ἔξῆς: Σήμερον διὰ τοῦ Νόμου, τὸν δόποιον ἡ Βουλὴ ἐθέσπισε καὶ διὰ τοῦ δόποιου ἐγκαθιδρύθη τὸ Συμβούλιον, τοῦτο δὲν κέκτηται τοιαύτην ἔξουσίαν.

'Ἐπομένως :

- (1) Ἐννοεῖτε ὅτι πρέπει νὰ τροποποιηθῇ ὁ Νόμος καὶ νὰ δοθῇ εἰς τὸ Συμβούλιον εὐρυτέρα ἔξουσία οὕτως, ὅστε νὰ καλύπτῃ καὶ τὸν τομέα αὐτὸν;
- (2) Ἐάν θὰ καλυφθῇ αὐτὸς ὁ τομεύς, νὰ δοθῇ εἰς τὸ Συμβούλιον καὶ ἔξουσία ἐπιθολῆς ὀρισμένων χρηματικῶν ἐπιθεράπυσεων οὕτως, ὅστε νὰ δύναται τοῦτο νὰ δημιουργήσῃ ἐν τοιούτον Ταμείον.

Αύτὸ τὸ ἀπλὸν πρᾶγμα θέλω νὰ γνωρίζω.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Ἐάν γίνη τροποποίησις, οὕτε ἔξουσία ἐπιθολῆς χρειάζεται οὕτε διατήποτε ἄλλο. Διότι τὴν ἐπιθολήν τὴν διενεργοῦν οἱ ίδιοι κατ' ἀνεξάρτητον τρόπον χωρὶς οἰοσδήποτε νὰ τοὺς δώσῃ ἔξουσίαν.

'Ἐπομένως, δὲν ὑπάρχει εὐκολώτερον πρᾶγμα ἀπὸ τὸ νὰ διευρυνθοῦν αἱ ὑπὸ τοῦ Νομοσχεδίου παρεχόμεναι ἔξουσίαι διὰ νὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ σηματισθῇ ὀρισμένον κεφάλαιον, τὸ δόποιον νὰ εἶναι διαθέσιμον διὰ γὰ καλύπτη καὶ τὰς ζημίας, αἱ δόποιαι προκύπτουν ἀπὸ θεομηνίας ἢ ἀπὸ διατήποτε ἄλλο, καὶ τὰς τιμάς, δταν τὸ προτὸν θὰ διατίθεται εἰς χαμηλὰς τιμάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ωστε ἡ εἰσήγησίς σας εἶναι διεύρυνσις τῶν ἔξουσιῶν τοῦ Συμβούλιου διὰ νὰ δύναται τοῦτο νὰ ἀναλάσῃ καὶ τὴν εὐθύνην τῆς δημιουργίας Ταμείου πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποζημιώσεως πληγέντων παραγωγῶν λόγῳ ἀνομβρίας ἢ ἄλλης θεομηνίας.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Μόλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αὕτη εἶναι ἡ εἰσήγησίς σας. Εύχαριστω.

'Υπάρχουν ἄλλοι, οἱ δόποιοι θὰ δευτερολογήσουν ἢ πρωτολογήσουν;

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

'Απὸ τὴν θέσιν μου, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Κουρτελλάρης δὲν ᔁχει δημιλήσει ἀκόμη.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ θέμα, τὸ δποῖον εύρισκεται ἐνώπιον τοῦ Σώματος τῆς Βουλῆς καὶ τὸ δποῖον ἐνέγραψεν δ συνάδελφος κ. Χριστοδούλιδης, οὐσιαστικῶς ἀφορᾶ τὸ γενικώτερον πρόβλημα τῆς ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἐναντίον τῶν θεομηνῶν.

Τὸ πρόβλημα αὐτὸ συνεζητήθη καὶ κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς. ‘Ἐν τούτοις, οὕτως ἡ ἄλλως τίθεται σήμερον καὶ πάλιν ἐνώπιον μας ἡ ἀνάγκη ἐπιλύσεως αὐτοῦ τοῦ προβλήματος, διότι χωρὶς τὴν λῆψιν δρισμένων μέτρων εἰναι ἀδύνατον νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ δλον πρόβλημα ἐπὶ ὄρθῃς βάσεως.

Βεβαίως, πολὺ ὀρθῶς διετυπώθη ἡ ἀποφίς ὅτι ἔχομεν ἀμεσον θέμα νὰ βοηθηθοῦν οἱ πληγέντες, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχομεν τὸν ἀναγκαῖον σχετικὸν νόμον καὶ ἐφ' ὅσον οἱ παραγωγοὶ δὲν εὐθύνονται διὰ τὸ ὅτι δὲν ἔχουν ἡσφαλισμένον τὸ προϊόν των, διότι, δπως γγωρίζομεν, αἱ πατατοκαλλιέργειαι καὶ πολλαι ἄλλαι καλλιέργειαι δὲν καλύπτονται ἀπὸ τὸ ὑφιστάμενον Σχέδιον Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' αὐτὸ δὲ εἰναι ὀρθή ἡ ἀποφίς, ὅτι τὸ Κράτος πρέπει νὰ εὕρῃ τρόπους διὰ νὰ παράσχῃ τὴν ἀναγκαῖαν βοηθειαν εἰς τοὺς πληγέντας παραγωγούς.

“Ομως, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, φοιθοῦμαι ὅτι μὲ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ θέματος εἰς μέτρα, τὰ ὅποια χρειάζονται ἐπεξεργασίαν, δυνατὸν αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ προθῷμεν εἰς λανθασμένας ἑκτιμήσεις. Δι' αὐτὸ καὶ πιστεύω ὅτι δικαύτερος τρόπος ἀντιμετωπίσεως τόσον αὐτοῦ τοῦ θέματος ὅσον καὶ τοῦ θέματος, τὸ δποῖον συνεζητήθη τὴν παρελθοῦσαν ἔθδομάδα εἰς τὴν Βουλὴν, εἰναι νὰ παραπεμφθῇ τοῦτο εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπῆς, ἡ δποῖσα νὰ ἔξετάσῃ δλας τὰς ἀπόφεις καὶ τὰς προτάσεις ποὺ ἔχουν διατυπωθῆ διὰ νὰ μπορέσῃ νὰ εὕρῃ τρόπον διὰ τοῦτο νὰ τεθῇ ἐνώπιον τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ἡ ἀνάγκη τῆς ἀμέσου παροχῆς βοηθείας εἰς τοὺς πληγέντας πατατοπαραγωγούς δπως καὶ εἰς τοὺς ἄλλους παραγωγούς, τὴν ὑπόθεσιν τῶν δποίων θὰ ἔξετάσωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον θέμα, καὶ, ἐκ παραλλήλου, νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ ἰδρυσις ἐνὸς ταμείου, τὸ δποῖον νὰ εἰναι ἐπὶ καθολικῆς βάσεως. Ἡμεῖς πιστεύομεν ὅτι ἐν δλοκληρωμένον σχέδιον γεωργικῶν ἀσφαλίσεων δὲν δύναται νὰ εἰναι ἐπὶ ἐθελοντικῆς βάσεως, ἀλλὰ πρέπει νὰ καλύπτῃ τὰ βασικώτερα προϊόντα ἐπὶ τοιαύτης βάσεως, διὰ τοῦτο νὰ καθιστᾶ δυνατήν τὴν ἔξασφάλισιν τῶν προϋποθέσεων λειτουργίας καὶ ἐπιτυχίας του.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Κατετέθη ἐνώπιον σας ὑπὸ τοῦ κ. Χριστοδούλιδη μία πρότασις πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως· καὶ ὑπεβλήθη, ἐπίστης, μία ἄλλη πρότασις διὰ νὰ παραπεμφθῇ τὸ θέμα εἰς ἀρμοδίας Ἐπιτροπάς. Δὲν ἔξετάζω αὐτὴν τὴν στιγμὴν, κύριε Πρόεδρε, ποία ἐκ τῶν δύο εἰσηγήσεων πρέπει νὰ γίνη δεκτή. Ἐκεῖνο, τὸ δποῖον λέγω, κύριε Πρόεδρε, εἰναι νὰ εὕρωμεν τὸν δρθότερον τρόπον διὰ νὰ βοηθηθοῦν οἱ πληγέντες παραγωγοὶ τῶν Κοκκινοχωρίων, τῆς Πάφου καὶ, κατ' ἐπέκτασιν, τῆς Λεμεσοῦ, Ἰδιαιτέρως, δμως, τώρα ποὺ συζητοῦμεν τὸ θέμα, οἱ παραγωγοὶ τῶν Κοκκινοχωρίων.

Δὲν γνωρίζω ἐάν δρθοτέρα εἰναι ἡ πρότασις τοῦ κ. Χριστοδούλιδη ἡ ἐάν η πρότασις ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη εἰναι τὸ δρθότερον μέτρον διὰ νὰ βοηθηθοῦν οἱ γεωργοί. Τὸ Σῶμα, κύριε Πρόεδρε, πρέπει νὰ λάθῃ τὴν

δρθοτέραν ἀπόφασιν διὰ νὰ θοηθοῦν οἱ πληγέντες γεωργοὶ μας τὸ συντομώτερον δυνατόν, διότι αἱ καταστροφαὶ ἔχουν προξενήσει πραγματικὸν ὅλεθρον εἰς τὰ πληγέντα χωρία.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Κώστας Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐκ τῆς θέσεώς μου. “Ἐχω ἀκούσει τὸν συνάδελφον κ. Παρασκευαΐδην νὰ ἀποκαλῇ τὴν ἀπαίτησιν τῶν πληγέντων πατατοπαραγωγῶν καὶ, κατ’ ἐπέκτασιν, τῶν ἄλλων παραγωγῶν, οἱ δόποιοι ἐπλήγησαν ἀπὸ τὰς θεομηνίας, ὡς ἐπαιτείαν. Δὲν θέλω νὰ συζητήσω ἐντὸς τῆς Βουλῆς τὸν χαρακτηρισμόν, τὸν δόποιον ἔδωσεν ὁ συνάδελφος κ. Παρασκευαΐδης, ἀλλ’ οὗτος ἦτος ἀκρως ἀτυχῆς. Οἱ παραγωγοὶ δὲν ἐπαιτοῦν, ἀλλ’ ἀπαιτοῦν δικαιωματικῶς ἔκεινο ποὺ τοὺς ἀνήκει, ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν τῶν πατατοπαραγωγῶν, οἱ δόποιοι δὲ οὐδενὸς ἀσφαλιστικοῦ σχεδίου τυγχάνουν προστασίας, τὸ δόποιον νὰ ἔχουν ἐγκαταλείψει ἢ τοῦ δόποιου νὰ μὴν ἔχουν συμμετάσχει, καὶ οἱ δόποιοι ἥσαν καὶ εἶναι διατεθειμένοι νὰ συμβάλουν εἰς τὴν δημιουργίαν Ταμείου Ἀσφαλίσεως τοῦ προϊόντος τῶν παρομοίου πρὸς τὸ Σχέδιον, τὸ δόποιον ὑπάρχει διὰ τοὺς ἀναμβριοπλήκτους καὶ διὰ τὸ δόποιον γίνονται ἀποκοπαὶ μέσω τῆς Ἐπιτροπῆς Σιτηρῶν ἐνώ, συγχρόνως, καὶ ἡ Κυβέρνησις εἰσφέρει ἐν διάλογον ποσόν, ἡ παρομοίου πρὸς τὸ Σχέδιον ἀσφαλίσεως τῶν ἀμπελουργικῶν προϊόντων διὰ τοὺς ἀμπελουργύς, κ.λ.π.

Ἐπομένως οἱ πατατοπαραγωγοὶ δικαιωματικῶς ζητοῦν τώρα ποὺ ἐπλήγησαν ὑπὸ θεομηνίας καὶ οὐχὶ ὡς ἐπαῖται, ἀλλ’ ὡς πολίται ἐνεργοῦντες συλλογικῶς μὲ πνεῦμα κοινωνικώτατον νὰ ἀναλάβουν οἱ ἴδιοι τὰς εὐθύνας τῶν, ὅπως ἀναμένουν καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς εὐθύνας τῆς. Δὲν εἶναι δὲ ἐπαιτεία τὸ νὰ ἀπαιτοῦν ἔκεινα, τὰ δόποια τοὺς ἀνήκουν.

“Εγὼ ἀλλο σημεῖον, εἰς τὸ δόποιον θὰ ἤθελα νὰ ἀναφερθῶ, εἶναι ἡ ἀλλη πρότασις, διὰ τῆς δόποιας ἔγινεν εἰσήγησις ὅπως τὸ θέμα παραπεμφθῇ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Γεωργίας καὶ Οἰκονομικῶν.

Δὲν φέρω καμίαν ἔνστασιν εἰς τὸν τρόπον ποὺ θὰ ἐπιλέξετε διὰ νὰ ἀξιοποιηθῇ τὸ θέμα, τὸ δόποιον συζητοῦμεν, ἀρκεῖ νὰ ὑλοποιηθῇ ὁ σκοπὸς τὸ συντομώτερον δυνατόν διὰ νὰ ἔξετασθῇ καὶ πρωθητῇ ἡ ὑπόθεσις οὐχὶ ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ πλήρους Σχέδιου Ἀσφαλίσεως τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων ἀλλὰ ὡς ἀνεξάρτητον θέμα, ἀφοῦ μελετηθῇ ἀπὸ τὰς δύο Ἐπιτροπὰς καὶ γίνουν εἰδικαὶ εἰσηγήσεις δι’ αὐτό. “Ἀλλο τὸ νὰ συζητήσουν αἱ Ἐπιτροπαὶ τὸ διοκληρωμένον σχέδιον ἢ τὴν εύρυτέραν μελέτην περὶ ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ ἀλλο τὸ παρὸν θέμα τῆς ἀμέσου ἀντιμετωπίσεως τοῦ προσβλήματος τῆς παροχῆς ἀποζημιώσεων εἰς τοὺς πληγέντας πατατοπαραγωγούς.

“Υπὸ αὐτὴν τὴν ἔννοιαν, κύριε Πρόεδρε, οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω εἰς τὸ ποία μέθοδος θὰ ἀκολουθηθῇ.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Εἰσηγοῦμαι ὅπως ἡ λῆψις ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ προταθέντος ψηφίσματος ἀναθλητῇ μέχρις ἀποπερατώσεως τῆς συζητήσεως καὶ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

τοῦ δευτέρου θέματος, τὸ δποῖον εἶναι γενικώτερον, ἀφορῶν εἰς δλας τὰς καταστροφὰς ἐκ θεομηνῶν καὶ κατὰ τὸ δποῖον ἔχω ὑπ' ὅψιν μου νὰ καταθέσω ἐν γενικὸν ψήφισμα, τὸ δποῖον θὰ καλύπτῃ καὶ τὴν περίπτωσιν τῶν πατατοπαραγωγῶν. Συνεπῶς εἶναι περιττὸν νὰ συζητῶμεν δι' ἐπὶ μέρους ψήφισμα καὶ νὰ μὴ συζητήσωμεν ἀργότερον ἐπὶ τοῦ γενικωτέρου σχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Ο κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. "Ενας διαχωρισμός τοῦ θέματος ἀπὸ τὸ δλο θέμα τῆς ἐπισπευσης τῆς ιδρυσης Ταμείου Ἀσφαλείας τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων νὰ γίνῃ, δπως εἶπεν δ. κ. Χριστοδούλιδης. "Ομως, ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τῶν πλημμυρῶν καὶ τῶν καταστροφῶν στὶς πατάτες εἶναι συσχετισμένο μὲ ὡρισμένα ἀλλα ζητήματα, γι' αὐτὸ εἰσηγοῦμαι νὰ μὴ τὸ συγχωνεύσουμε μὲ τὴν πρόταση ποὺ λέγει δ. κ. Μαλλιώτης.

Τώρα, δσον ἀφορᾶ τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Σαββίδη, σύμφωνα μὲ τὴν δποῖα τὶς ἀποζημιώσεις γι' αὐτὴ τὴν καταστροφὴ θὰ ἔπειρε νὰ τὶς πληρώσῃ τὸ Ταμείο 'Εξισώσεως τῶν Τιμῶν τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορίας Πατατῶν, φρονῶ δτι δὲν εἶναι καθόλου ὅρθι, γιατὶ πρῶτον πρόκειται γιὰ καταστροφές κι' αὐτές τὶς καταστροφές δὲν τὶς καλύπτει τὸ Ταμείο κι' ἀφοῦ δὲν τὶς καλύπτει τὸ Ταμείο, ἔχει εὐθύνην ή Κυβέρνηση νὰ βοηθήσῃ γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ἀποζημιώσεων καὶ δεύτερον τὸ Ταμείον τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορίας Πατατῶν ἔγινε γιὰ νὰ ἐνισχύῃ τὶς τιμές καὶ θὰ πρέπει νὰ δούμε πῶς θὰ τὸ ἐνισχύσουμε γιὰ νὰ ἐνδυναμωθῇ ἀκόμα πιὸ πολύ, γιατὶ στὰ προσεχῆ χρόνια μὲ τὴ σύνδεση τῆς Κύπρου καὶ τῆς Αγγλίας μὲ τὴν Κοινή Αγορά θὰ ὑπάρξουν σοθαρώτατα καὶ δεύτερα προβλήματα δσον ἀφορᾶ τὶς τιμές τῶν πατατῶν. Γι' αὐτὸ εἶναι ζητήματα, τὰ δποῖα.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δὲν θέλω νὰ σᾶς διακόψω, ἀλλὰ θὰ εἰσθε καὶ σεῖς ἐκτὸς θέματος, ἐάν εἰσέλθετε εἰς ἔκεινην τὴν πτυχὴν τοῦ προβλήματος. "Ηδη παρετήρησα εἰς τὸν ἔντιμον Βουλευτὴν κ. Σαββίδην δτι ἡτο ἐκτὸς θέματος εἰς τὴν δμιλίαν του καὶ, ἐπομένως, τὸ θέμα τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορίας Πατατῶν εἶναι τελείως χωριστὸν θέμα, ἐκτὸς ἐὰν ὑπῆρχε συγκεκριμένη πρότασις τροποποιήσεως τοῦ Νόμου διὰ νὰ διευρυνθοῦν αἱ ἔξουσιαι τοῦ Συμβουλίου οὕτως, ὥστε νὰ καλύπτουν καὶ θέματα ἀποζημιώσεως τῶν πατατοπαραγωγῶν διὰ ζημίας προξενουμένας ὑπὸ ἀνομβρίας, πλημμυρῶν κ.ο.κ. Τοιαύτη, δμως, πρότασις δὲν ὑπάρχει ἐνώπιον τοῦ Σώματος εἰς τὸ παρὸν στάδιον.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ναί, κύριε Πρόεδρε, νὰ συζητήσουμε αὐτές τὶς προτάσεις στὶς ἀρμόδιες 'Επιτροπές μαζί μὲ τὶς ἐπιπτώσεις ποὺ ἔχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Ο κ. Χατζηηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ:

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. 'Ορθῶς ἐλέχθη δτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα θὰ πρέπει νὰ ἔξετασθῇ ἀπὸ τὰς ἀρμοδιάς Κοινοθουλευτικάς 'Επιτροπάς, διότι δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου θὰ δοθῇ καὶ ἡ εὐκαιρία νὰ ἀκουσθοῦν αἱ ἀπόφεις καὶ ἀλλων ἐνδιαφερομένων, ως εἶναι αἱ 'Αγροτικαὶ 'Οργανώσεις, τὸ Συμβούλιον Ἐμπορίας

Κυπριακῶν Πατατῶν καὶ, ἀσφαλῶς, οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἑξουσίας. Ἐπειδὴ δὲ πιστεύω ὅτι δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου πρακτικώτερον θά προχωρήσωμεν εἰς μίαν συγκεκριμένης μορφῆς ἔξετασιν τοῦ ὅλου προβλήματος, συμφωνῶ ὅτι τὸ θέμα θὰ πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς ὡς χωριστὸν θέμα.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Εἰς σοθικάτας λόγος, ὁ ὅποιος ἐπιθάλλει τὴν ἔξετασιν τοῦ θέματος κεχωρισμένως εἶναι τὸ γεγονός ὅτι αἱ πατάται εὑρίσκονται ὑπὸ συσκευασίαν καὶ ἔξαγωγήν. Ἐάν τὸ θέμα δὲν ἀντιμετωπισθῇ κεχωρισμένως καὶ μάλιστα μὲ προτεραιότητα ἔναντι οἰωνδήποτε ἄλλων—χωρὶς νὰ μειώνω καθόλου τὴν σημασίαν τῶν πληγέντων παραγωγῶν τῶν ἄλλων ἀγροτικῶν προϊόντων—ἔστω καὶ ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν ἡ διὰ τῶν διαφόρων ἄλλων σωμάτων, τὰ ὅποια ἀνεφέρθησαν εἰς τὸ ψήφισμα, διότι ἡ ἔξαγωγὴ τῶν πατατῶν ἥδη γίνεται, καὶ ἔάν τοῦτο δὲν ἀντιμετωπισθῇ ἀπὸ τώρα, μὲ οἰστρήποτε, δηλαδή, ἀποκοπήν ἀπὸ τὴν τιμὴν ἡ ἔάν δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ συνεργασία ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν εἰς τὸ πρόβλημα αὐτό, τότε θὰ εἶναι δῶρον ὅδωρον ἡ συζήτησις ἐντός τῶν Ἐπιτροπῶν διὰ τὴν λῆψιν μέτρων πρὸς προστασίαν τῶν σήμερον πληγέντων πατατοπαραγωγῶν ἐν δψει τοῦ γεγονότος ὅτι δυοστηρίζομεν ὅτι καὶ οἱ πατατοπαραγωγοὶ διὰ τῆς ἔξαγωγῆς τοῦ προϊόντος τῶν θὰ συνεισφέρουν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν συναδέλφων τῶν μὲ τὸν τρόπον, τὸν ὅποιον εἰσηγήθημεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αντιλαμβάνομαι ὅτι ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ θέματος δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταί.

‘Η συζήτησις, ἡ ὅποια διεξάγεται, εἶναι κατὰ πόσον πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν τὸ ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χριστοδούλιδη κατατεθέν ψήφισμα ἡ κατὰ πόσον θὰ ἐπρεπε τὸ θέμα νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς πρὸς περαιτέρω ἔξετασιν.

Κοινὸν σημεῖον ὅλων τῶν ἀγορευσάντων εἶναι ὅτι τὸ θέμα αὐτὸν δὲν πρέπει νὰ ἐνταχθῇ εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἔξετάσεως τοῦ γενικωτέρου θέματος τῆς δημιουργίας Γενικοῦ Σχεδίου Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων’ καὶ, ἐπομένως, τὸ θέμα, ἔάν θὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰς Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς, δὲν εἶναι ἡ γενικωτέρα πτυχὴ τοῦ προβλήματος, δηλαδὴ ἡ ἀνάγκη δημιουργίας Γενικοῦ Σχεδίου Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων, ἀλλὰ θὰ εἶναι καὶ πάλιν αἱ προξενηθεῖσαι ἐκ τῶν τελευταίων θεομηνιῶν ζημίαι καὶ οἱ τρόποι ἀντιμετωπίσεως τῶν.

Δὲν προτίθεμαι εἰς τὸ παρὸν στάδιον νὰ θέσω τὸ ψήφισμα εἰς ψηφοφορίαν οὕτε, δῆμως, καὶ νὰ παραπέμψω τὸ θέμα εἰς τὰς Ἐπιτροπάς, ἀλλ’ ἐφ’ ὅσον δὲν θέλω ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταί ἐπὶ τῆς οὐσίας, θὰ δῶσω τὸν λόγον διὰ νὰ ὀσκουσθοῦν ἀγορεύσεις καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου θέματος, τὸ διόποιον εἶναι «Αἱ πρόσφατοι καταστροφαὶ ἐκ θεομηνιῶν καὶ ἡ ἀνάγκη Κυβερνητικῆς ἀρωγῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῶν πληγέντων παραγωγῶν», εἰς τὸ τέλος δὲ καὶ τῶν δύο θεμάτων νὰ ἔξετασθῇ τὸ θέμα εἴτε τῆς παραπομπῆς εἴτε τῆς ἐγκρίσεως ψηφίσματος. Τούτῳ δὲ διότι καὶ τὸ δεύτερον θέμα περιλαμβάνει ὡς ἐν σκέλος τὸ πρῶτον.

‘Υπάρχουν διμιληταί ἐπὶ τοῦ δευτέρου θέματος;

‘Ο κ. Μαλλιώτης ἔχει τὸν λόγον.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Μία πολὺ παλαιά παράδοσις έχαρακτήριζε τὰ δίσεκτα ἔτη ώς ἀπαίσια καὶ ἀτυχῆ. 'Υπ' αὐτὴν τὴν μορφήν του παρουσιάζεται διὰ τοὺς Κυπρίους παραγωγούς τὸ ἐφετεινὸν δίσεκτον ἔτος 1972.

Δὲν είναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἡ ἀγροτικὴ παραγωγὴ τῆς Κύπρου ἐπλήγη ύπὸ θεομηνῶν, συνεπείᾳ τῶν ὅποιων πολλοὶ Κύπριοι παραγωγοὶ ὀδηγήθησαν εἰς τὴν χρεωκοπίαν καὶ τὸ ξεκλήρισμα. Ἡ ἐφετεινή, δύμας, περίπτωσις εἶναι παντελῶς διάφορος πάσης ἀλλῆς προηγουμένης καὶ τοῦτο διότι κατ' ἔξαρεσιν ἔφετος συνέπεσε κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν καρπῶν πλείστων δύον προϊόντων τῆς γεωργικῆς μας παραγωγῆς νὰ ἐνσκήψουν τρεῖς ἀλλεπάλληλοι καὶ διαφορετικῆς μορφῆς θεομηνίαι, αἱ ὅποιαι ἐπληξαν πολὺ μεγάλην ἐκτασιν τῆς Κυπριακῆς γεωργικῆς γῆς.

(α) 'Η ἀνομβρία, ἥτις συνεχίζεται διὰ δεύτερον κατὰ συνέχειαν ἔτος, κατέστρεψεν εἰς μεγάλον θαθμὸν τὴν παραγωγὴν δημητριακῶν εἰς 130 χωρὶς τεσσάρων 'Επαρχῶν τῆς Κύπρου μὲ ἐπίκεντρον τὰς περιοχὰς τῆς 'Επαρχίας 'Αιμμοχώστου κατὰ πρῶτον λόγον καὶ τῆς 'Επαρχίας Πάφου κατὰ δεύτερον λόγον.

(β) 'Η πρωτοφανοῦς ἐντάσεως ἀνεμοθύελλα ἡ ἐνσκήψασα κατὰ τὴν 29ην 'Απριλίου 1972 κατέστρεψε σημαντικὸν ποσοστὸν τῆς παραγωγῆς μεγάλων ἐκτάσεων ἀμπελῶν καὶ διπωροφόρων δένδρων καὶ ἀπέκοψε τοὺς βλαστοὺς τῶν δένδρων καὶ τῶν φυτῶν' καὶ

(γ) 'Η χαλαζοθύελλα, ἥτις ἐνέσκηψεν εἰς Κύπρον κατὰ τὰς αὐγινὰς καὶ πρωινὰς ὥρας τῆς Κυριακῆς, 30ῆς 'Απριλίου, ἐπληξε περιοχὴν ἑκτενομένην ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς ἀπὸ τῆς Πάφου μέχρι τῆς Λύστης καὶ ἐκ νότου πρὸς θορρᾶν ἀπὸ τῆς Λεμεσοῦ μέχρι τῆς Σολέας.

'Η ἐνσκήψασα κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην χαλαζοθύελλα ὑπῆρξε πράγματι πρωτοφανῆς εἰς τὰ ιστορικὰ χρονικὰ τῆς Νήσου, καθ' ὅτι οὐδεὶς ἔστω καὶ ἐκ τῶν γεροντοτέρων ἀγροτῶν μας ἐνθυμεῖται περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὅποιαν χαλαζόπτωσις νὰ εἴχε καλύψει τοσαύτην μεγάλην περιοχὴν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ὥραν. 'Εκ τῆς χαλαζοπτώσεως ταύτης ἐπλήγη κατὰ κύριον λόγον ἡ παραγωγὴ τῶν ἀμπελῶν καὶ τῶν διπωροφόρων δένδρων 116 κοινοτήτων τῆς Νήσου.

'Εκ προσωπικῶν ἐπισκέψεων μας εἰς πλείστας τῶν πληγεισῶν ύπὸ χαλαζῆς περιοχῶν διεπιστώσαμεν ὅτι αἱ προξενηθεῖσαι ζημίαι ποικίλλουν κατὰ περιοχὰς ἀπὸ 20%—80% καὶ ὅτι πλείστοι τῶν πληγέντων παραγωγῶν δὲν είναι ἡσφαλισμένοι εἰς τὸ ὄφιστάμενον διὰ τὸν σκοπὸν τούτον ἐλλιπές 'Ασφαλιστικὸν Ταμείον.

'Επιπροσθέτως, ἔχει διαπιστωθῆ ὅτι λόγῳ τῶν συνεχισθεισῶν μετεποχιακῶν βροχῶν κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ἔχουν προξενηθῆ σοθαραὶ ζημίαι καὶ εἰς τὰς πατατοφυτείας μὲ ἐπίκεντρον τὴν περιοχὴν τῶν Κοκκινοχωρίων.

Αἱ προξενηθεῖσαι ύπὸ τῶν προαναφερθεισῶν θεομηνῶν εἰς τὴν ἐφετεινὴν γεωργικὴν μας παραγωγὴν ζημίαι είναι τεράστιαι, τὸ δὲ ἀκριθὲς ὑψος τούτων δὲν ἐναπόκειται εἰς ἡμᾶς νὰ προσδιορίσωμεν. Αὐτὸς είναι ἔργον καὶ εὐθύνη τῆς Κυθερήσεως, ἡ ὅποια δι' ἐκτάκτων συνεργείων συσταθέντων εἰδικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον προσθίνει ἡδη εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν τοιούτων ζημιῶν.

'Επὶ τοῦ σημείου τούτου ἔχομεν νὰ διατυπώσωμεν δύο παραπτηρήσεις :

Πρῶτον, τὰ συνεργεία αὐτὰ είναι ἐκτάκτα, συνιστώμενα θεοιασμένως μετά τὴν πρόκλησιν τῶν ζημιῶν μὲ ἀναπόφευκτον ἐπακόλουθον τὴν ἀπώλειαν πολυτίμου χρόνου καὶ τὴν μὴ ἔγκαιρον καὶ ὡς ἐκ τούτου, μὴ ἐπακριθῆ ἐκτίμησιν τῶν ζημιῶν, ἐνῶ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον θὰ ἐπρεπε νὰ ὑπάρχῃ πυρήν ἀπὸ εἰδικευμένον προσωπικόν, δὲ ὅποιος νὰ εύρισκεται μονίμως εἰς τὴν ὄπηρεσίαν τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων καὶ δὲ ὅποιος νὰ ἐπιλαμβά-

νεται ἀμέσως εἰς τοιαύτας περιπτώσεις τοῦ ἔργου τῆς ἐκτιμήσεως. Δεύτερον, αἱ γινόμεναι σήμερον ἐκτιμήσεις τῶν ζημιῶν ἐκ τῶν προσφάτων θεομηνιῶν περιορίζονται μόνον εἰς τὰς καταστροφάς, αἱ διόποια ἐπροξενήθησαν ύπό χαλάζης εἰς τοὺς ἀμπελῶνας καὶ τοὺς κήπους τῶν κατόχων μετοχῶν τοῦ Ταφείου, ἐνώ δρόθον καὶ δίκαιον θάτο ἦταν αἱ ἐκτιμήσεις αὗται καλύψουν δλας τὰς ζημιάς ἐξ δλων τῶν θεομηνιῶν καὶ δι' δλους τοὺς παραγωγούς ἀνεξαρτήτως συμμετοχῆς των, ἡ μή, εἰς τὸ ὑφιστάμενον Ταφεῖον. Τούτο, ἀλλωστε, θά ὑπερβοήθει τὴν Κυθέρωντιν ὅπως σχηματίσῃ δρόθην καὶ πλήρη εἰκόνα τῶν προκληθεισῶν ζημιῶν ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ στατιστικούς καὶ ἀλλούς σκοπούς, ἀφ' ἔτερου δὲ διὰ τὴν λῆψιν δρόθης καὶ δικαίας ἀποφάσεως διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ σοθαροῦ τούτου προσθήματος.

Δὲν προτιθέμεθα νὰ ἀσχοληθῶμεν σήμερον μὲν ζήτηματα, τὰ διόποια ἀφοροῦν εἰς τὴν τροποποίησιν ἢ τὴν βελτίωσιν τοῦ Σχεδίου Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων, καθ' ὅτι τὸ θέμα τοῦτο συνεζητήθη ἔξαντλητικῶς ύπό τοῦ Σώματος τούτου, μόλις δὲ προχθές ἡ Βουλὴ κατέληξεν εἰς σχετικήν ἀπόφασιν πρὸς ἀντιμετώπισιν του. Τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀλλωστε, ἀφορᾶ τὸ μέλλον καὶ οὐχὶ τὸ παρόν.

Σήμερον ἔχομεν νὰ ἔξετάσωμεν τὸ ἐπειγόν ζήτημα τῆς οὐσίας τοῦ ἐγγράφεντος ὑφ' ἡμῶν θέματος, ἥτοι τὸ πῶς δέον νὰ ἀντιμετωπισθοῦν τὸ συγιτομώτερον δυνατὸν αἱ οἰκονομικαὶ ἐπιπτώσεις ἐκ τῶν προσφάτων καταστροφῶν ἐκ θεομηνιῶν ἐπὶ τῶν πληγέντων παραγωγῶν.

Αἱ γενόμεναι διαπιστώσεις εἰναι ὅτι αἱ προξενήθεῖσαι ύπό τῶν θεομηνιῶν καταστροφαὶ εἰναι τεράστιαι, τὸ δὲ ὑφιστάμενον Σχέδιον Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων δὲν θὰ δυνηθῇ, ὅντε Κυθερνητικῆς ἀρωγῆς καὶ ἐνισχύσεως, νὰ προσφέρῃ οἰανδήποτε προστασίαν ἔστω καὶ εἰς τὰ δλιγάριθμα ἐθελοντικῶς ἀσφαλισθέντα εἰς αὐτὸ μέλη του.

Μία ἄλλη διαπίστωσις εἰναι ὅτι ἔνας μεγάλος ἀριθμὸς ἐκ τῶν πληγέντων ύπό τῶν θεομηνιῶν παραγωγῶν διὰ πολλούς καὶ διαφόρους λόγους ύπό οὐδενὸς Σχεδίου Ἀσφαλίσεως καλύπτονται.

Ἡ κατάστασις, ἡ διόποια θὰ προκύψῃ ἐκ τῶν ἀναφερθεισῶν διαπιστώσεων, θὰ εἰναι πολὺ σοθαρὰ καὶ αἱ ἐπιπτώσεις της θὰ εἰναι αἰσθηταὶ οὐχὶ μόνον εἰς τὰς πληγέσιας περιοχὰς ἀλλὰ καὶ εἰς δλόκηρον τὸν Κυπριακὸν χῶρον.

Εἰναι φανερὸν ὅτι οἱ θαρέως πληγέντες παραγωγοὶ δὲν θὰ δυνηθοῦν νὰ ἀνθέξουν μόνον τὸ έάρος τῆς καταστροφῆς καὶ μοιραίως θὰ διηγηθοῦν εἰς τὴν χρεωκοπίαν καὶ τὸ ξεκλήρισμα, θὰ εὔρεθοῦν δὲ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μετοικησουν εἰς τὰς πόλεις ἢ εἰς τὸ ἔξωτερικὸν καὶ, τοιουτορόπως, ἡ ἀγροτικὴ μας τάξις, ἡ διόποια ἀποτελεῖ τὴν σπουδηλικὴν στήλην τοῦ κοινωνικοοἰκονομικοῦ μας οἰκοδομήματος, θὰ υποστῇ ἀνεπανόρθωτον πλήγμα μὲ ἀνυπολογίστους ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς ἐν γένει οἰκονομίας τοῦ τόπου μας.

Συνεπῶς, πιστεύομεν ὅτι ἀποτελεῖ ἐπιβεβλημένην ύποχρέωσιν τοῦ Κράτους μας, τοῦ διόποιου, κατὰ τὰς ἐπανειλημμένας διακηρύξεις του, στόχος εἰναι ἡ δικαία καὶ ίσοτιμος μεταχειρίσις δλων τῶν τάξεων, ὅπως ὅντε οντοτρ.θῆς Ἐλεή ἀρωγὸν πρὸς τὴν δεινῶς δοκιμασθεῖσαν ύπό τῶν προσφάτων θεομηνιῶν ἀγροτικὴν τάξιν καὶ ἐνέργησην κατά τοιούτον τρόπον, ὥστε τὴν προξενήθεῖσαν ζημιάν, ἡ διόποια ἀλλωστε δὲν διείλεται εἰς οἰανδήποτε ἡθελημένην ἐνέργειαν τῶν ἀγροτῶν, ἀλλ' εἰς τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, τὴν ἐπέλασιν καὶ τὴν μηνιν τῶν διόποιων οὐδεὶς δύναται νὰ ἀποτρέψῃ, νὰ ἐπωμισθῇ τὸ κοινωνικὸν σύνολον καὶ οὐχὶ μεμονωμένως ἡ πληγεῖσα ἀγροτικὴ τάξις.

Μία τοιαύτη ἐνέργεια, ἔκτος τοῦ διόποια ἀποτελεῖ ἀνθρωπιστικὴν ἐκδήλωσιν καὶ πρᾶξιν δικαιοσύνης καὶ πολιτισμοῦ, θὰ συντελέσῃ ταυτοχρόνως εἰς τὴν μετάδοσιν πρὸς τοὺς παραγωγούς μας τοῦ αἰσθητήματος τῆς κοινωνικῆς μερίμνης καὶ ἀλληλεγγύης, καὶ θὰ υποθετήσῃ αὐτούς εἰς τὴν συνέχισιν τῆς ἀγροτικῆς των ἀπασχολήσεως ύπό συνθήκας ἀσφαλείας καὶ ἐμπιστοσύνης διὰ τὸ μέλλον.

Δέν ισχυριζόμεθα ότι ή έπίδειξις τοιαύτης μερίμνης διά τούς πληγέντας παραγωγούς μας άποτελεί εύχερές έργον διά τὸ Κράτος, ἐάν λάθωμεν ὑπ' ὅψιν καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ ἔναντι καὶ ἄλλων δεινοπαθουσῶν τάξεων, ὡς ἐκείνων τῶν Τουρκοπλήκτων, τῶν ἀναπήρων, τῶν ἀνιάτων καὶ σωρείας ἄλλων δυσπραγούντων. "Εχομεν, δύμως, τὴν γνώμην ότι ἀποτελεῖ ἐπιθεβλημένον καθῆκον ἐνός φιλοστόργου Κράτους ὅπως μὲ κάθε τρόπον ὑπερπηδᾷ τὰς τυχὸν δυσχερείας καὶ μὲ θάρρος καὶ γενναιοφροσύνην μεριμνᾷ δι' δλους τούς ἀναξιοπαθούντας διά τὴν ἐπούλωσιν τῶν πληγῶν των καὶ τὴν ἀπάλεψιν τοῦ πόνου των.

Πιστεύομεν ότι εἰς μίαν τοιαύτην στοργικὴν καὶ δικαίαν ἐνέργειαν τοῦ Κράτους οὐχὶ μόνον δέν θὰ ἀντιδράσουν οἱ φορολογούμενοι πολῖται τῆς Δημοκρατίας, ἀλλὰ θὰ ἐπικροτήσουν ταύτην καὶ θὰ πλέισθοτήσουν.

"Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ὑποθέλλομεν ότι πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐπειγοντος τούτου προσβλήματος, εἰς τὸ δόποιον ἀναφέρεται τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα, δέον νὰ ληφθοῦν ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως τὰς ἀκόλουθα μέτρα :

1. 'Η ἐπίσπευσις τῆς ἐκτίμησεως ὅλων τῶν ζημιῶν τῶν προξενηθεισῶν ὑφ' ὅλων τῶν θεομηνῶν ἀσχέτως τοῦ ἐάν ανται καλύπτωνται, ή ὅχι, ὑφ' οἰουδήποτε Ταμείου Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων.
2. 'Η ἐπιχορήγησις ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου τῶν ὑφισταμένων Ταμείων Ἀσφαλίσεως, διὰ νὰ δυηθοῦν ταῦτα νὰ ἀνταποκριθοῦν πλήρως πρὸς τὰς εἰλημμένας ὑποχρεώσεις των ἔναντι τῶν μελῶν των.
3. 'Η καταθολὴ ἀποζημιώσεως καὶ πρὸς θαρέως πληγέντας παραγωγούς μὴ καλυπτομένους ὑφ' οἰουδήποτε ὑφισταμένου Ταμείου Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων.
4. 'Η καταθολὴ τῶν ἀποζημιώσεων νὰ διενεργηθῇ εύθυνς ὡς συμπληρωθῇ ή ἐκτίμησις τῶν ζημιῶν καὶ ἀνευ οἰασδήποτε καθυστερήσεως, ὡς συνέβαινεν εἰς τὸ παρελθόν.
5. 'Η ἐκτέλεσις διαφόρων γεωργικῶν καὶ ἄλλων παραγωγικῶν ἔργων εἰς τὰς πληγείσας περιοχάς.
6. 'Η ἀναστολὴ τῆς πληρωμῆς τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν διά τούς σοθαρῶς πληγέντας παραγωγούς καὶ ή παραχώρησις εἰς αὐτοὺς νέων μακροπροθέσμων χαμηλοτόκων δανείων.
7. 'Η ἀπαλλαγὴ ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως πληρωμῆς μέρους ή, τούλαχιστον, ή ἀναστολὴ τῆς πληρωμῆς τῶν κοινοτικῶν χρεῶν τῶν πληγεισῶν περιοχῶν' καὶ
8. 'Η παραχώρησις ἐπιχορηγημένων σπόρων, λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων καὶ φεκαστήρων εἰς τοὺς πληγέντας παραγωγούς.

Εἰς δ.τι ἀφορᾶ τὸν τρόπον, διὰ τοῦ δόπου ή Βουλὴ θὰ ἡδύνατο νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν προώθησιν καὶ ἐπίλυσιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προσβλήματος, φρονῦμεν ότι ὁ καλύτερος τρόπος εἶναι ή ἔγκρισις ψηφίσματος θασιζομένου ἐπὶ τῶν ὑποθέλησισῶν ὑφ' ἡμῶν εἰσηγήσεων, πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον εἰσηγοῦμαι τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ Σώματος :

ΨΗΦΙΣΜΑ

'Η Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων κατόπιν συζήτησεως τοῦ ἐγγραφέντος θέματος «Ἄι πρόσφατοι καταστροφαὶ ἐκ θεομηνῶν καὶ ή ἀνάγκη Κυθερνήτικῆς ἀρωγῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῶν πληγέντων παραγωγῶν» ψηφίζει ὡς ἀκολούθως :

Καλεῖ τὴν Κυθερνήσιν ὅπως :

- (1) 'Ἐπιχορηγήσῃ διὰ τῶν ἀναγκαιούντων ποσῶν τὰς ὑφιστάμενα Ταμεῖα Ἀσφαλίσεως ἵνα ταῦτα δυηθοῦν νὰ ἀνταποκριθοῦν πλήρως πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις των ἔναντι τῶν μελῶν αὐτῶν καὶ ὅπως παράσχῃ οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν καὶ πρὸς θαρέως πληγέντας παραγωγούς μὴ καλυπτομένους ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ Ταμείων.

(2) Πρός άνακούφισιν τῶν πληγέντων παραγωγῶν παράσχῃ ἀπαλλαγὴν μέρους ἢ τούλαχιστον ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς τῶν κοινοτικῶν χρεῶν καὶ διευθετήσῃ τὴν ἀναστολὴν πληρωμῆς τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν καὶ τὴν παροχὴν πρὸς τοὺς πληγέντας παραγωγοὺς νέων χαμηλοτόκων καὶ μακροπροθέσμων δανείων ὡς καὶ ἐπιχορηγημένων σπόρων, λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων καὶ ψεκαστήρων· καὶ

(3) Προθῇ εἰς τὴν ἄμεσον ἔκτελεσιν εἰς τὰς πληγείσας κοινότητας γεωργικῶν καὶ παραγωγικῶν ἔργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ Ιδίου θέματος;

‘Ο. κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίαν τοῦ Σώματος ἡσχολήθημεν μὲ τὴν ἐφαρμογὴν νόμου περὶ πλήρους ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ, ἀφοῦ κατελήξαμεν εἰς τὴν διμόφωνον ἀπόφασιν δτὶ τοῦτο ἐπιβάλλεται νὰ γίνῃ, τὸ θέμα παρεπέμφθη εἰς τὰς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικᾶς Ἐπιτροπᾶς πρὸς περαιτέρω προώθησιν.

Σήμερον εύρισκεται ἐνώπιον μας ἐν θέμα παρομοίας φύσεως, ἄλλα μὲ ἐντελῶς διαφορετικὴν ἀντίκρυσιν εἰς τρόπον ὥστε ἢ ἐπίλυσίς του νὰ πρέπει νὰ είναι ἄμεσος καὶ ἀποτελεσματική. Δὲν θὰ ἥτο, ἵσως, ἀνάγκη νὰ ἀρχίσωμεν τὴν δραματοποίησιν τῶν γεγονότων παρουσιάζοντες μὲ μελανὰ χρώματα τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῶν πληγέντων γεωργῶν, κτηνοτρόφων καὶ φρουτοκαλλιεργητῶν μας, καθ’ δτὶ τὰ συγκεκριμένα στοιχεῖα που θὰ παρουσιάσωμεν, τούλαχιστον διὰ τὴν Ἐπαρχίαν Πάφου, διμιούν ὅφ’ ἑαυτῶν.

‘Η Ἐπαρχία Πάφου είναι, ἵσως, ἡ περισσότερον δλῶν τῶν ἄλλων πληγείσας ὑπὸ τῆς ἀνομβρίας, αἱ δὲ ζημίαι ἀπὸ τὴν χαλαζοθύελλαν τῆς 30ῆς Ἀπριλίου ἵσως νὰ μὴν είναι μικροτέρας σημασίας καὶ ύψους. Χρειάζεται, δημως, νὰ τονισθῇ ἐδῶ ἀκόμη εἰς παράγων, δὲ διποίος πρέπει νὰ ληφθῇ σοθαρῶς ὑπὸ δψιν, οὗτος δὲ είναι δτὶ ἡ Ἐπαρχία Πάφου είναι καθαρῶς γεωργικὴ καὶ δὲν ἔχει ἄλλους πόρους ζωῆς.

‘Ἐκ τῶν 136 χωρίων τῆς Ἐπαρχίας μας 70 περίπου ἀσχολοῦνται μὲ τὴν καλλιέργειαν σιτηρῶν εἰς ἕκτασιν πέραν τοῦ 50%, ὡς προνοεῖ ὁ νόμος. ‘Ἐκ τούτων ἐπλήγησαν 31 χωρία μὲ 79.000 σκάλας σιτηρῶν καὶ μὲ ποσοστὸν ζημίας πέραν τοῦ 80%, τὸ διποίον ἀντιπροσωπεύει τὸ 60% τῆς σιτοκαλλιεργείας τῆς Ἐπαρχίας. Εἰς μερικὰ τῶν χωρίων τούτων ἡ ζημία είναι δλοσχερής. Τὰ ὑπόλοιπα χωρία ἐπηρεάσθησαν ὑπὸ τῆς ἀνομβρίας εἰς μικρότερον θαθμὸν μὲ κυμανόμενον ποσοστὸν 25–30%. Αἱ φυτεῖαι τῶν κτηνοτροφικῶν ψυχανθῶν, ὡς είναι τὸ ρόσι καὶ δὲ βίκος, που καλύπτουν ἕκτασιν 56.000 σκαλῶν, ὑπέστησαν ζημίας που κυμαίνονται ἀπὸ 50–100%. ‘Ἀλλῃ δὲ ἕκτασις 15.500 σκαλῶν μὲ ψυχανθῆ, ὡς κουκιά, λουσάνων καὶ φακῆν, ὑπέστησαν ζημίας πέραν τοῦ 60%. Πρέπει δὲ νὰ τονισθῇ δτὶ τὸ εἰσόδημα, τὸ διποίον ἀποφέρουν εἰς τοὺς γεωργούς τῶν ὡς ἀνω χωρίων αἱ ἐν λόγω ζημιώθεισα καλλιέργειαι, ἀντιπροσωπεύουν τὸ 80% τοῦ εἰσόδηματός των. Τὸ εἰς χρήμα διλοκὸν αὐτῶν τῶν ὑπὸ τῆς ἀνομβρίας προξενηθεισῶν ζημιῶν ἀνέρχεται εἰς £ 380.000.

Διὰ νὰ ἀποδειχθῇ πέραν πάσης ἀμφισθοίας δτὶ ἡ ζημία προεκλήθη ἀπὸ τὴν ἀνεπαρκῆ θροχόπτωσιν παραθέτω στοιχεῖα τῆς κατὰ μῆνα θροχοπτώσεως εἰς Πάφον ὡς ἔξῆς :

Τὸν μῆνα Ὁκτωβρίου ἡ θροχόπτωσις ἥτο	0,28''
Τὸν μῆνα Νοέμβριου ἡ θροχόπτωσις ἥτο	μηδὲν
Τὸν μῆνα Δεκέμβριου ἡ θροχόπτωσις ἥτο	1,88''
Τὸν μῆνα Ἰανουαρίου ἡ θροχόπτωσις ἥτο	2,12''
Τὸν μῆνα Φεβρουαρίου ἡ θροχόπτωσις ἥτο	0,91''
Τὸν μῆνα Μαρτίου ἡ θροχόπτωσις ἥτο	1,89''
Τὸν μῆνα Ἀπρίλιου ἡ θροχόπτωσις ἥτο	0,75''

Σύνολον θροχοπτώσεως

7,83''

‘Η ἐλαχίστη αὐτὴ δροχόπτωσις κατὰ τοὺς φθινοπωρινούς καὶ χειμερινούς μῆνας ἐπηρέασε δυσμενέστατα καὶ τὴν κτηνοτροφίαν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν μείωσιν τῆς παραγωγῆς τόσου εἰς κρέας δσον καὶ εἰς γάλα. Λόγω δὲ ἐλλείψεως τροφῶν οἱ πλεῖστοι τῶν κτηνοτρόφων μας ἡγακάσθησαν νὰ πωλήσουν ἐνωρίς τὰ ἄρνια καὶ τὰ ἔριφιά των καὶ νὰ περιορίσουν εἰς πολὺ μικρὸν ἀριθμὸν τὰ αιγοπρόβατά των. Εἰς τὸ εἶδος τοῦτο ἐπηρέασθησαν περὶ τὰ 34 χωρία, τὰ δποία ως σύνολον ἀριθμοῦν 368 κτηνοτρόφους ἐπὶ συνόλου 14.230 προβάτων καὶ 8.940 αἰγῶν.

‘Ως ἐπιστέγασμα δὲ δλων αὐτῶν τῶν ζημιῶν, τὰς δποίας ὑπέστησαν οἱ γεωργοὶ καὶ κτηνοτρόφοι τῆς ἐπαρχίας μας, ἥλθε καὶ ἡ ἀποφράς ἡμέρα τῆς 30ῆς Ἀπριλίου νὰ δώσῃ τὴν χαριστικὴν βολὴν διὰ τῆς ἀνεμοθύελλης καὶ τῆς πρωτοφανοῦς δυνάμεως καὶ διαρκείας χαλαζοθύελλης, εἰς τὸ πέρασμα τῆς δποίας ἐπλήγησαν συνολικῶς 36 χωρία. Εἰς μερικὰ δὲ ἔξ αὐτῶν καὶ εἰς ὧρισμένας περιοχάς, ως εἰς Παναγιάν, Στατόν, Ἀγιον Φώτιον, Πενταλιάν, Κοιλίνιαν, Γαλαταριάν, Ἀσπρογιάν, Καναθιού, Πολέμι, Ἀμαργέτην, Ἰνιαν, Κέδαρες, Πραιτώρι, Φιλούσαν, Ἀρμίνου, Σαλαμιοῦ, Φοίτην, Κοιλην, Λεμόναν, Στρουμπί, Σίμου, Δρύμου, Δρυνιάν, Λάσαν, Καλλέπειαν, κ.λ.π., ἡ ζημία κυμαίνεται ἀπὸ 70%—90%. ‘Η διλικὴ πληγεῖσα ἔκτασις εἶναι 39.060 σκάλαι ἀμπελώνων μὲ ποσοστὸν ζημιῶν κυμαίνομενον ἀπὸ 30%—90%. ‘Ως δὲ ὑπολογίζεται, τὸ ἀπολεσθὲν ἀπὸ τοὺς ἐν λόγῳ ἀμπελῶνας εἰσόδημα ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν £ 609.339.

‘Οσαύτως, εἰς τὰ ως ἄνω χωρία ὑπέστησαν ζημίας 1.660 σκάλαι φυλλοθύρων δπωροφόρων δένδρων μὲ ποσοστὸν ζημίας 40%—80% καὶ μὲ ἀπολεσθὲν εἰσόδημα £ 111.220.

Συνολικῶς τὸ ποσόν, τὸ δποίον ἀπωλέσθη τόσον ἀπὸ τὴν ἀνομβρίαν δσον καὶ ἀπὸ τὴν χαλαζοθύελλαν καὶ τὴν ἀνεμοθύελλαν, μὲ τοὺς πλέον αὐτηροὺς ὑπολογισμοὺς ἀνέρχεται εἰς £ 1.120.559.

Τὴν παραστατικὴν αὐτὴν εἰκόνα τῆς τραγωδίας τῆς Ἐπαρχίας μας τὴν παρουσιάζουμεν ἐνώπιον τῶν ὑπευθύνων, τοὺς δποίους καὶ καλοῦμεν δπως ἐπιδείξουν τὸ ἀνάλογον ἐνδιαφέρον, πρᾶγμα τὸ δποίον ἐκ τῶν γεγονότων ἀποδεικνύεται, καὶ ἔλθουν ἀρωγοὶ πρὸς τοὺς πληγέντας γεωργούς μας οὕτως, ὅστε ἡ θοήθεια πού θὰ δοθῇ νὰ εἶναι οὐσιαστική.

Χρέος μας ὑψιστον καὶ καθῆκον ἐπιβεβλημένον εἶναι ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου τούτου θήματος τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων νὰ ἐκφράσωμεν τὴν πλήρη ίκανοποίησιν καὶ ἀπεριόριστον εὐγνωμοσύνην μας τόσον πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν δσον καὶ πρὸς τὸν ἔντιμον Ὑπουργὸν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων διὰ τὸ πραγματικὸν ἐνδιαφέρον, τὸ δποίον οὗτος ἐπέδειξεν ἐπισκεφθεὶς τὴν Ἐπαρχίαν μας καὶ διαπιστώσας ιδίοις δῆμασι τὸ μέγεθος τῆς τραγωδίας τῶν γεωργῶν καὶ τῶν ἀμπελουργῶν μας.

Θέλομεν νὰ μείνωμεν μὲ τὴν θεωρία τητα δτι ἡ Κυβέρνησις μας μὲ τὸ πραγματικὸν ἐνδιαφέρον καὶ στοργήν, πού ἐπιδεικνύει δι’ δλους τοὺς κατοικους αὐτοῦ τοῦ τόπου, θὰ ἀρθῇ εἰς τὸ ὑψος τῶν περιστάσεων καὶ θὰ ἔλθῃ ἀρωγὸς καὶ πρὸς τὴν Ἐπαρχίαν μας, ἡ δποία ὑπέστη δεινὰ πλήγματα καὶ ἐκ τῆς ἀνομβρίας καὶ ἐκ τῆς χαλάζης.

Θέλομεν νὰ πιστεύωμεν δτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἀποζημιώσῃ δλους διεξαιρέτως τοὺς γεωργούς, οἱ δποίοι ὑπέστησαν αὐτὰς τὰς ζημίας ἀνεξαρτήτως κατοχῆς μετοχῶν διὰ τὴν χάλαζαν καὶ ἀνεξαρτήτως ἐκατοστιαίων ἀναλογιῶν ζημίας διὰ τὴν ἀνομβρίαν, ως προνοεῖ ὁ σχετικὸς Νόμος.

Περαίνων τὴν ἀγόρευσίν μου, ἀξιότιμε κύριε Πρόεδρε, θὰ ἐπεθύμουν νὰ εἰσηγηθῶ εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τὰ κάτωθι :

1. ‘Η Ἐπαρχία Πάφου νὰ θεωρηθῇ δλόκληρος ως ἀνομβριόπληκτος περιοχὴ καὶ νὰ ἀποζημιωθοῦν δλοι οἱ γεωργοί, οἱ δποίοι ὑπέστησαν ζημίας.

2. Οι ἀμπελουργοί καὶ οἱ φρουτοκαλλιεργηταί, τῶν ὅποιων οἱ ἀμπελῶνες καὶ τὰ δένδρα ἐπλήγησαν ἐκ τῆς ἀνεμοθύελλης καὶ τῆς χαλαζοθύελλης, νὰ ἀποζημιωθοῦν δλοι ἀνεξαιρέτως ἀνεξαρτήτως κατοχῆς, ἢ μή, μετοχῶν.
3. Νὰ χορηγηθοῦν μακροπρόθεσμα χαμηλότοκα δάνεια διὰ τὴν ἀγορὰν σπόρων καὶ λιπασμάτων.
4. Νὰ χορηγηθοῦν ζωοτροφαὶ εἰς τοὺς κτηνοτρόφους καὶ ἐπιχορηγηθοῦν τοιαῦται.
5. Νὰ ἀνανεωθοῦν τὰ δάνεια τούτων καὶ θεωρηθοῦν ὡς μακροπρόθεσμα.

Εἰσηγοῦμαι, ἐπίσης, ὅπως τὸ δλον θέμα παραπεμφῆ καὶ ἔξετασθῇ ἀμέσως ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς μὲ τὴν θεσαύρητα καὶ πάλιν δτὶ θὰ ἔξευσεθῇ ὁ κατάλληλος τρόπος καὶ τὰ κατάλληλα μέσα διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ δευτάτου τούτου προβλήματος, τὸ ὅποιον οὐδεὶς ἐκ τῶν πληγέτων παραγωγῶν ἐδημιούργησε καὶ συνεπῶς οὐδεὶς τούτων πρέπει νὰ ὑποστῇ τὰς προαναφερθεῖσας ἀπροβλέπτους ζημίας.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία δτὶ αἱ ποοδειηθεῖσαι ὑπὸ τῶν τελευταίων θεουηνῶν ζημίαι εἰναι μεγαλύτεραι ἔξ δσων ἔχουν προξενηθῆ ἐπὶ πολλὰ ἔτη. “Ἐχουν πληγῆ ἀπὸ τὰς τελευταίας θεουηνίας αἱ πλέον καθυστερημέναι οἰκονομικῶν περιοχαὶ τῆς Νήσου, αὐτὸ δὲ ἔχει ίδιαιτέρως μεγάλην σημασίαν, διότι αἱ περιοχαὶ αὐταὶ ὑφίστανται ἀπὸ πολλῶν ἔτῶν οἰκονομικὸν μαρασμόν.” Ιδιαιτέρως ἔχουν πληγῆ ἡ Πιτσιλιά, τὰ ἀμπελοχώρια τῆς Λευεσοῦ, ἡ Πάφος καὶ γενικῶς δλαι αἱ δοειναὶ περιοχαὶ. “Ἐχουν πληγῆ ἀμπελῶνες, διπωροφόρα δένδρα καὶ ἄλλαι καλλιέργειαι, ἡ δὲ ἔκτασις τῶν καταστοοφδν εἰναι τόσον μεγάλη. ὕστε δὲν κατώθωσαν εἰσέτι οἱ ἔκτιμηται τῆς Κυθερήσεως νὰ ἔκτιμησουν αὐτὰς τὰς ζημίας παρ’ δλον δτὶ ἔχουν παρέλθει δεκαπέντε τούλαχιστον ημέραι αἱ δὲ τῆς ημέρας, κατὰ τὴν ὅποιαν ἐπροενήθησαν αὐταὶ αἱ καταστοοφαὶ. Πιστεύω δτὶ, δταν θὰ ἔκτιμηθοῦν αἱ καταστροφαί, θὰ διαπιστωθῆ δτὶ αὐταὶ εἰναι πολὺ μεγαλύτεραι ἀπὸ δσον καὶ ημεῖς τὰς ὑπολογίζομεν. Προσωπικῶς ἔχω ἐπισκεψθῆ εἰς πάρα πολλὰ γωια τῆς Ἐπαρχίας Λευεσοῦ κήπους καὶ ἀμπελῶνας, διὰ νὰ διαπιστώσω αὐτοπροσώπως τὸ μέγεθος τῶν καταστροφῶν, δι’ ἕμε δὲ ὑπῆρξε μενάλη ἐκπληγεὶς αὐτὸ ποὺ διεπίστωσα. Ποσοστὸν ἀπὸ 30%—80% καὶ πλέον τῆς παραγωγῆς ἔγει καταστραφῆ, εἰς μεοικάς δὲ περιπτώσεις εἰς διοισμένας πεοιονδάς τούτο ἔθθασε μέχρι τοῦ 90%. Εἰναι φανερὸν δτὶ οἱ παραγωγοί οἱ ὅποιοι ἐπλήνησαν κατ’ αὐτὸν τὸν τοόπον. θὰ ἀντιμετωπίσουν χωρὶς ὑπεοθολήν τὸ φάσμα τῆς πείνης, διότι ποόκειται πεοὶ τῶν πτωχοτέρων παραγωγῶν τῆς Κύπρου, οἱ ὅποιοι εἰναι καταγοεωμένοι καὶ οἱ ὅποιοι ἀναμένουν τὸ εἰσήδημα τῶν διὰ νὰ κατοιθώσουν νὰ πληρώσουν μέρος τῶν χρεῶν τῶν καὶ, ταυτοχρόνως, νὰ ἀγοράσουν τὸ φωμὶ διὰ τὰς οἰκογενείας τῶν.

Τὶ ἐπιθάλλεται, λοιπόν, νὰ γίνῃ : “Ἐπιθάλλεται, κατὰ τὴν γνώμην μας, νὰ ἔκτιμηθοῦν τὸ ταχύτερον δυνατὸν δλαι αἱ ποοδειηθεῖσαι ζημίαι καὶ οὐχὶ μόνον αἱ ζημίαι, τὰς ὅποιας ὑπέστησαν οἱ πασαγωγοί, οἱ ὅποιοι εἰναι ήσφαλισμένοι διὰ τῶν μετογῶν ποὺ ἀγοράζουν κατ’ ἔτος. Διότι καὶ αὐτοὶ ὀκόπι οἱ πασαγωγοί, οἱ ὅποιοι ἀγοράζουν μετοχάς, δὲν δύνανται δυστυχῶν νὰ ἀγοράσσουν, διότι εἰναι τὸν Φεβρουάριον ἐκάστου ἔτους ποὺ προσφέρονται αὐταὶ αἱ μετοχαὶ πρὸς τοὺς παραγωγούς καὶ, ὅπως δλοι μας γνωρίζομεν, τὸν Φεβρουάριον οἱ παραγωγοί ἀντι-

μετωπίζουν οίκονομικάς δυσχερείας. Πλήν τούτου, τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν παραγωγῶν μας δὲν ἡγόρασε καὶ δὲν κατέχει μετοχάς καὶ ἔχει ύποστη ἐξ Ἰου μεγάλας ζημίας.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον παρίσταται ἀνάγκη :

(α) "Οπως ἀποζημιώθοιν ὅλοι οἱ παραγωγοί, οἱ δόποιοι ἔχουν ἀγοράσει μετοχάς.

(β) "Οπως καταβληθῇ ἀποζημίωσις καὶ εἰς παραγωγούς, οἱ δόποιοι δὲν ἔχουν ἀγοράσει μετοχάς ἀλλά" οἱ δόποιοι ἔχουν ύποστη πολὺ μεγάλας ζημίας.

Τὸ δλον θέμα τῶν ἀποζημιώσεων, τὸ δλον θέμα τῶν θεομηνίῶν καὶ τῶν ζημιῶν ποὺ προξενοῦνται κατ' ἄτος ἀπὸ αὐτάς, εἶναι ἀλληλένδετον μὲ τὸ θέμα τοῦ ὠλοκληρωμένου Σχεδίου Ἀσφαλίσεως ὅλων τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων. Ἐάν δὲν ἔπισπευσθῇ ἡ ἔφαρμογή ἐνδὸς ὠλοκληρωμένου Σχεδίου Ἀσφαλίσεως ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων ύποχρεωτικῶς, πιστεύω ὅτι θά ἔχωμεν τὸ ἴδιον πρόβλημα κατὰ τὸ 1973 καὶ, ἐν συνεχείᾳ, κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη, διότι αἱ θεομηνίαι δυστυχῶς δὲν θά πάψουν νὰ πλήττουν αὐτοὺς τοὺς παραγωγούς μας. Κατὰ συνέπειαν, τὸ πρόβλημα, τὸ δόποιον τίθεται ἐνώπιόν μας, εἶναι :

(α) Νὰ ἑκτιμηθοῦν ὅλαι αἱ ζημίαι, αἱ δόποιαι ἔχουν προξενηθῆ, καὶ δὴ δρῶς καὶ ἀντικειμενικῶς.

(β) Νὰ καταβληθοῦν ἀποζημιώσεις εἰς τοὺς ζημιωθέντας παραγωγούς καὶ μάλιστα δσον τὸ δυνατόν συντομώτερον καὶ δχι, ὅπως συμβαίνει μέχρι σήμερον, νὰ καθυστερήται ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἡ πληρωμὴ τῶν ἀποζημιώσεων, τὰς δόποιας ἐγκρίνει ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Βουλή. Πρὸς πληροφορίαν τοῦ Σώματος, αἱ ἀποζημιώσεις διὰ τὰς ζημίας, τὰς δόποιας ἐπροξένησαν αἱ περιστιναὶ καταστροφαὶ καὶ διὰ τὰς δόποιας τὸ Σώμα ἔχει ψηφίσει σχετικὸν νομοσχέδιον πρὸ τριῶν ἑβδομάδων ἢ καὶ περισσότερον, δὲν ἔχουν καταβληθῆ εἰς τοὺς παραγωγούς καὶ ύπαρχουν πάρα πολλὰ δικαιολογημένα παράπονα.

(γ) Θά πρέπει νὰ βοηθηθοῦν οἱ πληγέντες παραγωγοὶ μὲ διαφόρους ἀλλους τρόπους, δηλαδὴ νὰ παρασχεθοῦν εἰς αὐτοὺς λιπάσματα, σπόροι, φυτοφάρμακα καὶ γεωργικά μηχανήματα, νὰ ἐκτελεσθοῦν ἔργα εἰς τὰς πληγείσας περιοχάς, αἱ δόποιαι, ὅπως ἐτόνισα, εἶναι αἱ οίκονομικῶς πλέον καθυστερημέναι περιοχαὶ τῆς Νήσου, νὰ δοθῇ ίδιαιτέρα προσοχὴ εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τῆς γῆς δι' ἔργων μὲ ίσοπεδώσεις καὶ διὰ τῆς κατασκευῆς ἀγροτικῶν δρόμων οὕτως, διότε οἱ παραγωγοὶ μας νὰ δυνηθοῦν νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν γῆν των καὶ νὰ αὐξήσουν τὴν παραγωγὴν των, καὶ νὰ παραχωρηθοῦν εἰς αὐτοὺς χαμηλότοκα δάνεια, ἀφοῦ, θεσαίως, ἀνασταλοῦν τὰ χρέη ἐκεῖ δπου ύπαρχουν πιέσεις διὰ τὴν ἀποπληρωμήν των.

Τὸ πρόβλημα, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, εἶναι σοβαρώτατον καὶ ἀφορᾷ χιλιάδες οίκογενειῶν. Νομίζω ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἀποστείλωμεν εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τὸ μήνυμα ὅτι αὐτὸ τὸ Σώμα φρονεῖ ὅτι ἐπιθάλλεται νὰ κινηθῇ ὁ Κρατικὸς μηχανισμὸς τὸ ταχύτερον, διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ παραχωρήσωμεν εἰς τοὺς πληγέντας παραγωγούς μας δσον τὸ δυνατόν συντομώτερον τὴν βοήθειαν, τὴν δόποιαν πρέπει νὰ τοὺς παραχωρήσωμεν καὶ ἡ δόποια τοὺς ἀνήκει.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

· Ο κ. Μαυρονικόλας.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα διὰ τὴν παροχὴν Κρατικῆς ἀρωγῆς εἰς τοὺς ὑποστάντας ζημίας ὡς ἐκ τῆς χαλαζοπτώσεως καὶ ἄλλων θεομηνῶν εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς Νήσου μας εἶναι ἐν πολὺ σοθαρόν πρόσλημα, διότι χιλιάδες ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν θὰ ἔχουν νὰ ἀντιμετωπίσουν, λόγῳ τῆς καταστροφῆς τῆς παραγωγῆς των, σοθαράς οἰκονομικᾶς ἐπιπτώσεις, ἀν δχι καὶ πρόσθλημα ἐπιθιώσεως. Ἀπὸ δοσ ἔχουν λεχθῆ ὑπὸ ἄλλων συναδέλφων, οἱ δποῖοι ἡγόρευσαν, τὸ πρόσλημα τῶν ζημιῶν ἀπὸ τὰς τελευταίας θεομηνίας εἶναι παγκύπριον, εὔτυχῶς, δμως, αἱ ζημίαι περιορίζονται εἰς μερικὰς περιοχὰς ὀρισμένων κοινοτήτων. Εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου Πάφον, αἱ προξενηθεῖσαι ἐκ τῆς ἀνομβρίας καὶ τῆς χαλαζοπτώσεως ζημίαι ἐπηρεάζουν περίπου 70 χωρία, τὰ δποῖα εύρισκονται εἰς τὰς πλέον καθαυτηρημένας περιοχὰς τῆς Κύπρου καὶ τῶν δποίων τὰ σπαρτά κατεστράφησαν ἐξ δλοκλήρου ἀπὸ τὴν ἀνομβρίαν καὶ οἱ ἀμπελῶνες καὶ τὰ φυλλοβόλα δπωροφόρα δένδρα ὑπέστησαν μεγάλας ζημίας δλοκληρωθεῖσης, ὡς ἐκ τῆς χαλαζοπτώσεως τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1972, τῆς καταστροφῆς τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς πολλῶν οἰκογενειῶν εἰς ἐποχήν, κατὰ τὴν δποίαν αἱ περιοχαί, αἱ δποῖαι ἐπλήγησαν ὑπὸ τῆς ἀνομβρίας καὶ τῆς χαλαζοπτώσεως, ἀνέμενον παρὰ τῆς Κυθερήσεως προγραμματισμὸν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων ἔργων διὰ τὴν ἀνάπτυξίν των.

Είχον τὴν εύκαιρίαν, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε καὶ ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι, νὰ συνιδεύσω μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους Βουλευτάς τῆς Πάφου τὸν ἔντιμον Ὑπουργὸν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς Πάφον ἀμέσως μετὰ τὴν θεομηνίαν τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1972 καὶ νὰ ίδω ἐπὶ τόπου τὰς ἐκτεταμένας καὶ εἰς πλείστας περιπτώσεις δλικάς καταστροφάς τόσον τῆς σιτοπαραγωγῆς καὶ τῶν φυσικῶν δσον καὶ τῶν ἀμπελῶνων καὶ δπωροφόρων δένδρων. Οὕτω 39.000 στρέμματα ἀμπελῶνων ὡς καὶ πολλὰ δπωροφόρα δένδρα ἔχουν καταστραφή μερικῶς ἢ δλικῶς ἐπίσης 34 χωρία ὑπέστησαν δλικήν καταστροφήν ἀπὸ τὴν ἀνομβρίαν. Δὲν θὰ ἀναφερθῶ εἰς τὰ χωρία, τὰ δποῖα ὑπέστησαν τὰς καταστροφάς, διότι δ συνάδελφός μου τῆς περιφερείας Πάφου ἀνέφερε μερικὰ ἀπὸ αὐτά.

"Εχω τὴν γνώμην δτι ἡ Κυθέρησις, δπως καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις θεομηνῶν, οὕτω καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν πρέπει νὰ ίδῃ μὲ στοργὴν καὶ ἐνδιαφέρον τὰς χιλιάδας τῶν ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν, τῶν δποίων τὸ ἀγροτικὸν εἰσόδημα κατεστράφη ἀπὸ τὴν χαλαζοπτώσιν καὶ τὴν ἀνομβρίαν, καὶ νὰ τὰς βοηθήσῃ οἰκονομικῶς καὶ δι' ἄλλων μέσων, ὡς εἰσηγήθησαν ἄλλοι συνάδελφοι, διὰ νὰ δυνηθοῦν αῦται νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰ σοθαρά προσθλήματα ποὺ θὰ προκύψουν ἀπὸ τὴν στέρησιν τῶν εἰσοδημάτων των. Διότι τὰ ἐπακόλουθα διὰ τὰς ἀγροτικὰς αὐτὰς οἰκογενείας, τῶν δποίων ἡ γεωργικὴ παραγωγὴ κατεστράφη, ιδιαιτέρως δὲ διὰ τὰς ἀγροτικὰς οἰκογενείας τῆς πτωχῆς Ἐπαρχίας μου, τῶν δποίων ἡ παραγωγὴ ἐπλήγη καὶ ἀπὸ τὴν ἀνομβρίαν, δχι μόνον θὰ εἶναι σοθαρά ἄλλα καὶ ἀνεπανόρθωτα, ἔαν αῦται δὲν τύχουν ίκανοποιητικῆς ἀποζημιώσεως, διότι, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, θὰ δημιουργηθοῦν δι' αὐτὰς τεράστια οἰκονομικὰ προσθλήματα, ὡς εἶναι ἡ ἀποπληρωμὴ χρεῶν καὶ αἱ πιστώσεις. Ἐπίσης, προσθληματικὴ θὰ καταστῇ ἡ συνέχισις τοῦ γεωργικοῦ των ἐπαγγέλματος καὶ, τὸ σοθαρώτερον, ἡ ἐπιθιώσις των, ἀποτέλεσμα δὲ τούτου θὰ εἶναι δτι καὶ ἔκεινοι ἀκόμη ποὺ ἔμειναν εἰς τὰ χωρία των θὰ ἀναγκασθοῦν νὰ ἐγκαταλείψουν τὰς περιουσίας καὶ τὰς οἰκίας των καὶ θὰ ἀναχωρήσουν πρὸς ἀναζήτησιν ἔργασίας εἰς ἄλλους τόπους, διότι λόγῳ τῶν μεγάλων καταστροφῶν ἀπὸ τὴν ἀνομβρίαν καὶ τὴν χαλαζοπτώσιν ἡ παραγωγὴ των θὰ εἶναι πολὺ μειωμένη καὶ κατὰ τὸ προσεχές ἔτος.

Πολὺ δρθῶς δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Παπαϊωάννου εἰσηγήθη δπως ἀποσταλὴ σχετικὸν μήνυμα πρὸς τὴν Κυθέρησιν. Δι' αὐτὸ καὶ ἔγῳ ἐκ μέρους τῆς πτωχῆς καὶ παρημελημένης Πάφου ἀποστέλλω μὲ τὴν εύκαιρίαν αὐτὴν πρὸς δλους τοὺς ὑπευθύνους τὸ μήνυμα δτι ἐπιβάλλεται νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰ προσθλήματα τῆς Πάφου μὲ μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον καὶ στοργὴν.

Δὲν συμφωνῶ μὲν ἐκφρασθείσας ἀπόφεις ὅτι οἱ παραγωγοὶ καὶ ιδιαιτέρως οἱ ἀμπελουργοὶ—διὰ τοὺς ὑποστάντας ζημίας ἀπὸ τὴν ἀνομβρίαν ὑπάρχει, ὡς γνωστὸν ὁ σχετικὸς Νόμος—ἐπρεπε νὰ εἶχον ἀγοράσει μετοχὰς τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων καὶ ὑποστηρίζω ὅτι ἡ Κυβερνητικὴ ἀρωγὴ πρέπει νὰ εἴναι γενικὴ πρὸς δόλους τοὺς ἀγρότας παραγωγούς ἀνεξαρτήτως τοῦ ἔαν οὗτοι ἡγόρασαν μετοχὰς ἢ δχι, διότι τὸ Ταμείον Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων, τοῦ δποίου τὰς προνοίας ἐπικαλοῦνται οἱ ἀριμόδιοι Κυβερνητικοὶ ἐκπρόσωποι, δχι μόνον εἴναι ἐλλιπές, ἀνεπαρκές καὶ ἀτελές, ἀλλὰ καὶ δὲν καλύπτει δλας τὰς ζημίας, ἔχει διὰ δάσιν τὴν ἐθελοντικὴν συμμετοχὴν καὶ τὰ ἔσοδά του εἴναι μικρά εἰς τοιοῦτον θαθμόν, διότε ἡ παρεχομένη ἀποζημίωσις νὰ εἴναι πολὺ περιωρισμένη, γεγονός, τὸ δποίον οὐδέποτε ἐνέπνευσεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν ἀγροτικὸν κόσμον διότε νὰ ἀγοράζῃ οὗτος μετοχὰς, ἢ ἀγορά τῶν δποίων ἐν πάσῃ περιπτώσει, εἴναι εἰς ἀριθμὸν περιωρισμένη καὶ δὲν εἴναι δυνατὸν νὰ καλύψῃ δλην τὴν ζημίαν, τὴν δποίαν ὑφίστανται οἱ παραγωγοί.

Δίκαιον, λοιπόν, τὸ αἴτημα τῶν πληγέντων ἀγροτῶν δπως ἀποζημιωθοῦν δλοι εἴτε ἡγόρασαν μετοχὰς εἴτε δχι. Ἐπὶ πλέον δέ, ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις ἐπιχορηγεῖ τὸ προαναφερθὲν Ταμείον ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ ἐφ' ὅσον αἱ καταστροφαὶ ἐκ τῆς χαλαζοπτώσεως καὶ δλλων θεομηνιῶν ἐπηρεάζουν χλιάδας ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν, φρονοῦμεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει καθῆκον καὶ ὑποχρέωσιν συνάμα, διότι πρόκειται περὶ ἀνθρωπιστικοῦ καὶ κοινωνικοῦ προσλήματος, νὰ ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς τοὺς πληγέντας παραγωγούς δάσει τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ζημιῶν, τὰς δποίας οὗτοι ὑπέστησαν. Τὰ πάντα, ἐπίσης, ἐπιθάλλουν δπως ἡ Κυβέρνησις ἐπισπεύσῃ κατὰ τὸ δυνατὸν τὴν ἐφαρμογὴν ἐνὸς ώλοκληρωμένου Σχεδίου ὑποχρεωτικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων, πρᾶγμα τὸ δποίον εἴναι καὶ ἡ δῆῃ ἐκφρασθείσα πρὸ πολλοῦ καὶ ἐπαναληφθείσα κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν ἐπιθυμία τοῦ Σώματος.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο. κ. Νεοκλέους,

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Θεωρῶ, ἐν πρώτοις, καθῆκον μου νὰ συγχαρῶ τὸν ἔντιμον συνάδελφον κ. Μαλλιώτην διὰ τὸν λιαν εὔστοχον τρόπον, μὲ τὸν δποίον διεξῆλθε καὶ ἀνέπτυξε τὸ δλον θέμα ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

Τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα εἴναι σοθαρώτατον καὶ ἀφορᾶ αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν ἐπιβίωσιν χλιάδων ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν, αἱ δποίαι ἐν μιᾷ νυκτὶ εἰδὸν τὴν παραγωγὴν των νὰ καταστρέφεται ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως καὶ εἰδὸν τὸν κόπον καὶ τὸν μόχθον των νὰ χάνεται καὶ νὰ ἔξανεμίζεται.

Μοῦ ἐδόθη ἡ εὔκαιρία νὰ ἴω καὶ νὰ παρακολουθήσω ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν ἐκπασιν τῆς δλης τραγωδίας εἰς τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ πληγέντα χωρία τῆς Ἐπαρχίας Λεμεσοῦ, νὰ δικούσω τὸ δρᾶμα καὶ τὸν πόνον τῶν πληγέντων παραγωγῶν μας καὶ νὰ ἴω μέσα εἰς τὰ μάτια των τὴν ἀγωνίαν καὶ τὴν ἀπόγνωσιν διὰ τὸ ζοφερὸν μέλλον καὶ τὴν πεῖναν ποὺ τοὺς περιμένει.

Είναι γεγονός ὅτι ὑπάρχει ἐν λειτουργίᾳ ἐν Σχέδιον Ἀσφαλίσεως τῶν Γεωργικῶν Προϊόντων ἐναντίον τῶν ζημιῶν, αἱ δποίαι προκαλοῦνται ἀπὸ τὴν χάλαζαν, ἐν Σχέδιον, τὸ δποίον ίδρυθη καὶ ἐλειτούργησε τὸ πρῶτον ἐπὶ Ἀποκιοκρατίας. Τὸ Σχέδιον, δμως, αὐτὸ εἴναι ἀτελέστατον καὶ ἀνεπαρκέστατον, διότι πρῶτον δὲν καλύπτει τὰς ζημίας, αἱ δποίαι προκαλοῦνται ἀπὸ δλας τὰς θεομηνίας, καὶ, δεύτερον, δὲν καλύπτει δλόκληρον τὴν ζημίαν. Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους οἱ παραγωγοὶ μας, οὐδεμίαν τρέφοντες ἐμπιστοσύνην πρὸς αὐτό,

υπέθαλον πρὸ πολλῶν ἔτῶν τὴν ὁμόφωνον ἀπαίτησίν των διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἐνὸς ὀλοκληρωμένου Σχεδίου Ἀσφαλίσεως Γεωργικῶν Προϊόντων. Τὸ παναγροτικὸν αὐτὸν αἴτημα δὲν ἔξητάσθη μετὰ τῆς δεούσης σπουδῆς. Περιέπεσεν εἰς σκονισμένα ράφια καὶ συρτάρια, ἢ δὲ προώθησίς του καθυστερήθη καὶ καθυστερεῖ μέχρι σήμερον.

Ἐάν εὑρίσκετο σήμερον ἐν λειτουργίᾳ τὸ ὀλοκληρωμένον Σχέδιον Ἀσφαλίσεως, τὸ πρόβλημα θὰ ἦτο πολὺ διαφορετικὸν καὶ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν θὰ ἐπαρουσιάζετο σήμερον μὲ τὴν τραγικότητα, μὲ τὴν ὅποιαν παρουσιάζεται. Ἡ Κυβέρνησις ἐπέδειξεν ἀσύγγνωστον ἀμέλειαν εἰς τὴν προώθησιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ γενικοῦ καὶ ὀλοκληρωμένου αὐτοῦ Σχεδίου καὶ, κατὰ τὴν γνώμην μου, ὑπέχει εὐθύνην καὶ πρέπει νὰ ἀντικρύσῃ μὲ μεγάλην κατανόησιν τὰ αἰτήματα τῶν ἐφετινῶν χαλαζοπλήκτων.

Πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ προθῇ εἰς τὴν ἀμεσον ἐκτίμησιν τῶν ζημιῶν δλῶν τῶν παραγωγῶν γενικῶς καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν οὗτοι ἔχουν μετοχάς εἰς τὸ ὑπάρχον Σχέδιον ἢ οὔτι. Πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ δώσῃ ἐπιπρόσθετον οἰκονομικὴν βοήθειαν εἰς τοὺς μετόχους τοῦ ὑπάρχοντος Σχεδίου καὶ οἰκονομικὴν βοήθειαν εἰς δλους τοὺς ἄλλους πληγέντας ἐκ τῆς χαλαζοπτάσεως παραγωγούς. Πρέπει, ἐπὶ πλέον, ἡ Κυβέρνησις νὰ δώσῃ δόηγίας διὰ νὰ ἀνασταλῇ ἡ πληρωμὴ τῶν ἐφετινῶν δόσεων τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν καὶ νὰ δοθοῦν νέα χαμηλότοκα δάνεια.

Τέλος, ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ προθῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν παραγωγικῶν ἔργων εἰς τάς πληγείσας περιοχάς καὶ νὰ ἴκανοποιήσῃ τὰ χρόνια αἰτήματα τῶν πληγεισῶν κοινοτήτων. Κυρίως, ὅμως, αὕτη πρέπει νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν ἄνευ περαιτέρω χρονοτριβῆς ἐφαρμογὴν τοῦ ὀλοκληρωμένου Σχεδίου διὰ νὰ μὴ ὑπάρξῃ ἐπανάληψις τοῦ ἐφετινοῦ δράματος καὶ εἰς τὸ μέλλον.

Δι' δλους αὐτούς τοὺς λόγους, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, προτίθεμαι νὰ ψηφίσω τὸ κατατεθειμένον ἐνώπιον τοῦ Σώματος ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Θὰ παρεκάλουν, ἐάν δὲν ὑπάρχῃ ἄλλος ὀμιλητὴς σήμερον, νὰ ἀναθληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ θέματος διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι ὀμιληταὶ ἐπὶ τῆς ούσιας τοῦ θέματος;

‘Ἐφ’ δσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι ὀμιληταὶ ἐπὶ τῆς ούσιας τοῦ θέματος, ἡ συζήτησις τοῦ θέματος δπως καὶ ἡ τοῦ προηγουμένου θεωρεῖται λήξασα.

Προτίθεμαι, ὅμως, νὰ ἀφήσω διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς τὸ θέμα τῆς ψηφίσεως τῶν δύο ψηφισμάτων, τὰ ὅποια κατετέθησαν, ἡ τῆς παραπομπῆς εἰς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικάς ‘Ἐπιτροπάς διὰ νὰ παρασχεθῇ ὁ ἀναγκαῖος χρόνος διὰ διαθουλεύσεις, εἰς περίπτωσιν δὲ ψηφίσματος τὸ θέμα κατὰ πόσον θὰ ἐκδοθεῖ δύο ψηφίσματα ἢ δύναται νὰ γίνη συγκερασμὸς τῶν δύο εἰς ἐν ψήφισμα.

‘Ἐπομένως, εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς δὲν θὰ ἀκούσωμεν ἄλλας ἀγορεύσεις ἐπὶ τῆς ούσιας τοῦ θέματος, ἀλλὰ θὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ τὸ θέμα τῶν ψηφισμάτων ἢ τῆς παραπομπῆς εἰς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικάς ‘Ἐπιτροπάς.

Τὸ ἐπόμεννον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἥτοι ‘Ἡ ἀρνησις τῆς Κυβερνήσεως νὰ παραχωρήσῃ νέας οἰκίας εἰς δλους τοὺς κατοίκους τοῦ μετακινηθέντος χωρίου Πάνω Κυθίδες’, θὰ ἀναθληθῇ, διότι ἐλήφθη σήμερον ‘Ἀπάν-

τησις του άρμοδιου 'Υπουργού εἰς τὴν Ἐρώτησιν τοῦ ἐγγράφαντος τὸ θέμα τὴν 29ην Ὀκτωβρίου 1971. Ἐλήφθη τὴν 19ην Μαΐου 1972, ἀσφαλῶς διὰ ὄρα-
δυτάτου ταχυδρομείου, ἡ Ἀπάντησις εἰς τὴν Ἐρώτησιν καὶ ἐπομένως θὰ ἀνα-
θάλω τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος διὰ νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τὸν ἔντιμον Βου-
λευτὴν νὰ ἔξετάσῃ κατὰ πόσον τὸ περιεχόμενον τῆς Ἀπαντήσεως τὸν ἴκανοποιῆ-
ῃ κατὰ πόσον θὰ ἐπιμένῃ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος κ.ο.κ.

Παρακαλῶ τοὺς ἔντιμους κυρίους Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν
Νομοσχεδίων καὶ Ἑγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Δὲν γνωρίζω ἐὰν εἶναι ἡ κατάλληλος ὥρα, θὰ
ἡθελον, ὅμως, νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὴν Ἐκθεσιν τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς
ἐπὶ τῶν δύο Προϋπολογισμῶν, εἰς τὴν 24ην σελίδα τῆς δποίας ἀναφέρεται τὸ
ἔξῆς :

«Ἐπὶ τῇ θάσει τῆς κτηθείσης πείρας ἐκ τῆς λειτουργίας τῶν Συμβουλίων
Ἐμπορίας διαφαίνεται ὅτι ὅποι πολλοῦ ἀναφυεῖσαι δυσκολίαι εἰς πλεῖστα ἔξ
αὐτῶν ὑπαγορεύουν τὴν ἀμεσον ἐπανεξέτασιν τοῦ υἱοθετηθέντος θεσμοῦ καὶ
τῶν ἀποτελεσμάτων ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του ὑπὸ μᾶς πρὸς τοῦτο συστα-
θείσης ἀνεξαρτήτου Ἐπιτροπῆς». Μέχρι σήμερον οὐδὲν ἔχει γίνει καὶ διερω-
τῶμαι κατὰ πόσον θὰ ἡμπορούσαμεν νὰ προωθήσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν εἶναι τώρα ὁ κατάλληλος χρόνος διὰ τὸ θέμα τοῦτο.

Εἰς τὸ παρὸν στάδιον εύρισκόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομο-
σχεδίων καὶ Ἑγγράφων.

Παρακαλῶ τοὺς ἔντιμους κυρίους Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν
Νομοσχεδίων καὶ Ἑγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ Καταγραφῆς τῶν Γεννήσεων καὶ Θανάτων Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν (Τροποποιήσεις)
(Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ Ἐξωτερικῶν 'Υποθέσεων.

Ἡ προσεχής συνεδρία τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν
4ην ἀπογευματινήν ὥραν.

‘Η ήμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ως ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : ‘Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική ‘Ἐργασία.

- (1) ‘Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.
- (2) ‘Ο περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγῶνος Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν Ἀναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (3) ‘Ο περὶ Φαρμακοποιῶν (Σύλλογοι, Πειθαρχία καὶ Ταμείον Συντάξεων) Νόμος τοῦ 1972.
- (4) ‘Ο περὶ Ποινικοῦ Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (5) ‘Ο περὶ Κυθερητικῶν Γαιῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (6) ‘Ο περὶ Μηχανοκινήτων Ὀχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος.
- (7) ‘Ο περὶ Κυθερητικῶν Ὑδατικῶν Ἐργων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (8) ‘Ο περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας (Ἀλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (9) ‘Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Ἀρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (10) ‘Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (11) ‘Ο περὶ Δημοσίου Ἀρχείου Νόμος τοῦ 1972.
- (12) ‘Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Ἀρ. 4) τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

Εἰς αὐτὸν θὰ εἶναι τὰ πρῶτα δύο θέματα, τὰ ὅποια εὑρίσκονται εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς σημερινῆς ήμερησίας διατάξεως, ἀλλὰ μόνον διὰ σκοπούς λήψεως ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν, ἢ ὅποια θὰ ἀκολουθηθῇ καὶ τὸ τρίτον θέμα, δηλαδὴ «Ἡ ἄρνησις τῆς Κυθερητικῆς νὰ παραχωρήσῃ νέας οἰκίας εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τοῦ μετακινηθέντος χωρίου Πάνω Κυθίδες». ‘Η συζήτησις, δημος, ἐπ’ αὐτοῦ θὰ ἔξαρτηθῇ ἀπὸ τὸν ἔγγραφαντα τὸ θέμα, ἀφοῦ οὗτος λάβῃ γνῶσιν τῆς Ἀπαντήσεως, ἢ ὅποια ἐδόθη.

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ‘Ἐπιθυμῶ νὰ ἔγγραφω τὸ ἔξῆς θέμα, τὸ διποίον δὲν προέρχεται μὲν ἀπὸ ὑποθληθεῖσαν ‘Ἐρωτησιν, τυγχάνει, δημος, τῆς ὑποστηρίξεως τῶν Βουλευτῶν τῆς Προσδευτικῆς Παρατάξεως Ἀμμοχώστου. Τὸ θέμα τοῦτο εἶναι «Ἡ τουριστικὴ ἀνάπτυξις τῆς ἀνατολικῆς παρασταλίας ἀπὸ Ἀμμόχωστον πρὸς Τρίκαμον καὶ ἡ ὅδρευσις τῶν χωρίων Ἀνατολικῆς Μεσσαρίας».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Οπως εἴπετε, τοῦτο δὲν προέρχεται.....”

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Δὲν προέρχεται ἀπὸ ὑποθληθεῖσαν ‘Ἐρωτησιν, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ένστασις όπως τό θέμα έγγραφη;

Μή ύπαρχούσης ένστάσεως τό θέμα έγγραφεται εἰς τό Κεφάλαιον Δ.

Είχε ζητήσει τὸν λόγον δ. κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν προτίθεμαι νὰ έγγραψω θέμα πρὸς συζήτησιν. Ἀπλῶς ἔχω νὰ ἀναφέρω δτὶ προητομαζόμην νὰ έγγραψω θέμα πρὸς συζήτησιν, διότι δὲν εἶχον λάβει Ἀπάντησιν ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον εἰς Ἐρώτησιν μου διὰ τὸ μισθολόγιον τῶν εἰδικῶν ἀστυφυλάκων καὶ εἰς τὴν παρακλησίν μου ὥπως τοῦτο αὐξηθῇ. Ἐπληροφορήθην, δημως, σήμερον, κ. Πρόεδρε, δτὶ ἡ Κυβερνησίς—καὶ τὸ λέγω μετ’ εὐχαριστήσεως—ἀπεφάσισεν ὥπως δῶσῃ αὔξησιν εἰς τοὺς εἰδικούς ἀστυφυλάκας κατὰ £4 μηνιαίως, εἰς δὲ τοὺς λοχίας τῶν εἰδικῶν ἀστυφυλάκων κατὰ £6 μηνιαίως. Αὐτὸς μὲ εὐχαριστεῖ ιδιαιτέρως, διότι ἔδικαιωθῇ ἡ προσπάθειά μου δι’ αὔξησιν τοῦ μισθολογίου τῶν εἰδικῶν ἀστυφυλάκων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Εἰσηγοῦμαι, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, πρὸς έγγραφήν τὸ ἀκόλουθον θέμα:

«Ἐργα δι’ ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι».

Τὸ θέμα δὲν προκύπτει ἀπὸ Ἐρώτησιν μου καὶ δοθεῖσαν μὴ ίκανοποιητικὴν Ἀπάντησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ύπαρχούσης ἀντίρρησεως τό θέμα έγγραφεται.

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν εἶναι διὰ νὰ έγγραψω θέμα· εἶναι διὰ νὰ υποθάλω τὴν ταπεινὴν εἰσήγησιν ὥπως, εἰ δυνατόν, ἀναθληθοῦν δλα τὰ θέματα, τὰ ὅποια έγγραφονται ὑπὸ τῶν ἐντίμων συναδέλφων, μέχρις δτοι τελειώσωμεν τὴν νομοθετικὴν ἐργασίαν, τὴν ὅποιαν δὲν βλέπω νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ τελειώσωμεν μέχρι τοῦ τέλους τῆς παρούσης Συνόδου μὲ τὸν ρυθμόν, μὲ τὸν ὅποιον παρουσιάζονται τὰ Νομοσχέδια, καὶ μὲ τὸν ρυθμόν, μὲ τὸν ὅποιον έγγραφονται θέματα ὑπὸ τῶν ἐντίμων συναδέλφων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. Παρὰ τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἀγαπητοῦ συναδέλφου κ. Ξάνθου Κληρίδη, ἐν τούτοις θέλω νὰ έγγραψω θέμα. “Ισως τοῦτο νὰ εἶναι τὸ πρῶτον θέμα, τὸ ὅποιον ἡμεῖς ως Πάφος έγγραφομεν ἐφέτος.”

Τὸ θέμα, τὸ ὅποῖον ἐπιθυμῶ νὰ ἔγγράψω, προέρχεται ἀπὸ Ἐρώτησιν καὶ διοθεῖσαν εἰς αὐτὴν Ἀπάντησιν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀνάγκης δημιουργίας Γραφείου Ἐκδόσεως Ἀδειῶν Κυκλοφορίας Ὁχημάτων καὶ Ὁδηγῶν καὶ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Πάφου.

Είχον ύποθάλει σχετικὴν Ἐρώτησιν, εἰς τὴν ὅποιαν ἐδόθη Ἀπάντησις, παρ' ὅλον δὲ ὅτι ἐδίδετο ὑπόσχεσις, ἢ ὅποια θὰ ἔξεπληρούτο εἰς σύντομον χρονικὸν διάστημα, ἐν τούτοις παρηλθόν ἕκτοτε τρεῖς μῆνες καὶ παρὰ τὰς ὑποσχέσεις ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου θά.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα εἶναι διαφορετικόν. Δικαιοῦσθε νὰ ἔγγράψετε θέμα, ἐὰν ἡ Ἀπάντησις δὲν σᾶς ἰκανοποιῇ.

Ἐὰν ἡ Ἀπάντησις σᾶς ἰκανοποιῇ, ἀλλὰ δὲν προέβη ἡ Κυθέρησις εἰς τὴν ὑλοποίησιν τῶν ὑποσχέσεων, τὰς ὅποιας σᾶς ἔδωσε, τότε εἶναι νέον θέμα, τὸ ὅποῖον πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν προτοῦ ἔγγραφη.

Ποιῶν ἐκ τῶν δύο εἶναι; Ἡ Ἀπάντησις δὲν σᾶς ἰκανοποίησεν ἢ ἡ Ἀπάντησις σᾶς ἰκανοποίησε μέν, ἀλλὰ σημειοῦται ψραδύτης εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν δσων περιέχονται εἰς τὴν Ἀπάντησιν;

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἡ καθυστέρησις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποσχέσεως διὰ τὴν δημιουργίαν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἶναι ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκτελέσεως τῶν δσων ἀναφέρονται εἰς τὴν Ἀπάντησιν;

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπομένως τοῦτο εἶναι νέον θέμα, διὰ τὸ ὅποῖον ἀπαιτεῖται ἡ Ἑγκρίσις τῆς Βουλῆς ἐὰν θὰ ἔγγραφῇ ἢ δχι.

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ὑπαρχούσῃς ἀντιρρήσεως τὸ θέμα ἔγγράφεται.

Ο κ. Μιχαλάκης Σαθρίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Δὲν πρόκειται ἔγω νὰ ἔγγράψω θέμα, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε. Δὲν προσελήθην ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἀσθενειαν αὐτήν.

Ἡθελα μόνον νὰ ἔρωτήσω κατά πόσον τώρα εἶναι κατάλληλος ἡ δρα διὰ νὰ ζητήσω τὴν ἐπέμβασίν σας διὰ νὰ προωθηθῇ αὐτὸ τὸ ζήτημα, ἐπὶ τοῦ ὅποίου εἶχε ληφθῆ ἀπόφασις ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Οχι ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὑπὸ τῶν.....

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Οχι, ὑπὸ τῆς Βουλῆς, διότι ἐψηφίσθη αὐτό. Ἡτο ἡ Ἐκθεσις, ἡ ὅποια ἐνεκρίθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Όποια μεταχείριση, ωφελογγές ή διμούρια νοούπο στην αγορά της πόλης θα γίνεται στην πόλη.

Δέν φηφίζεται ή "Εκθεσις." Η "Εκθεσις" ούδέποτε τίθεται πρός έγκρισιν. Είναι ή εισήγησις μιᾶς των 'Επιτροπών, όχι, όμως, απόφασις της Βουλής.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Μάλιστα έν τάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Πιστεύω ότι είναι και θέμα διαδικασίας άλλα και θέμα τάξεως. Έαν δ συνάδελφος κ. Μιχαλάκης Σαββίδης έπιθυμη να συζητήσει οιονδήποτε μέρος της 'Εκθέσεως, την δράσην ή τοιμασίεν ή 'Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, θά ήτο δρόμον, προτού ή Βουλή ασχοληθῇ με αυτό τὸ θέμα, νὰ ασχοληθῇ μὲ αὐτὸ πρῶτον ή ίδια ή 'Επιτροπή, διὰ νὰ άκουσῃ τὶ περίπου συγκεκριμένως ἔχει νὰ εἴπῃ δ. κ. Σαββίδης ἐπὶ μιᾶς γενικότητος; εἰς τὴν δράσην έχει ἀναφερθῆ ή 'Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Νήτη χωρίς γεωργικούς θέματας νήτη τίς τοις ζητούμενοι.

'Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Η εισήγησις αὐτή δὲν είναι τοῦ κ. Σαββίδη. Είναι εισήγησις τῆς 'Επιτροπῆς Οικονομικῶν και Προϋπολογισμοῦ, εἰς τὴν δράσην ουμμετεῖχε και δ ἔντιμος συνάδελφος, δ δράσης ἔχει προτείνει αὐτό· ἐπομένως αὕτη δὲν είναι ίδική μου εισήγησις, ἀλλ' όμοφωνος εισήγησις τῆς 'Επιτροπῆς. Δὲν πρόκειται ἔγων νὰ ἔχηγήσω οιονδήποτε λόγον οὔτε πρόκειται νὰ ἔξετάσωμεν τὸ ζήτημα. 'Εκεῖνο, τὸ δράσην είχε ζητηθῆ, ήτο νὰ ἔξετασθῇ δ. θεσμὸς τῶν Συμβουλίων λόγω τοῦ ότι ἔχουν διαπιστωθῆ εἰς διάφορα Συμβούλια διάφοροι ἀτασθαλίαι ή λανθασμέναι ἐνέργειαι. Σκοπὸς τούτου ήτο νὰ δυνηθῇ μία ἀνεξάρτητος 'Επιτροπή νὰ ἔξετάσῃ τὸ δλον θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ εισέλθωμεν εἰς τὴν ούσιαν τοῦ θέματος.

Είναι γεγονός ότι ἔκ τῆς 'Εκθέσεως τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς προκύπτει ότι ἔγινεν όμοφωνος εισήγησις τῆς 'Επιτροπῆς δράσης συσταθῆ Ειδικὴ 'Επιτροπὴ τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἔξετάσῃ ωρισμένα θέματα ἀναφερόμενα εἰς τὰ Συμβούλια διαθέσεως ωρισμένων γεωργικῶν προϊόντων.

Κανονικῶς ἔχόντων τῶν πραγμάτων θὰ ἔπρεπε νὰ κληθῇ ή ἀρμοδία Κοινοβουλευτικὴ 'Επιτροπή, ή δράση εἶναι ή 'Επιτροπή 'Επιλογῆς, δράση διορίση ειδικὴν ή εἰδικάς 'Επιτροπάς, αἱ δράσηι εἶναι νὰ ἔπιληθθοῦν τοῦ θέματος. Θὰ ἔπρεπεν, όμως, πρὸ τοῦ διορισμοῦ τῶν 'Επιτροπῶν νὰ ἔχωμεν ὅπ' ὅψιν μας τοὺς δρους ἐντολῆς, τοὺς δράσης θὰ ἀναθέσωμεν εἰς αὐτάς. Διὰ τοῦτο προτίθεμα. νὰ καλέσω τὴν 'Επιτροπὴν Οικονομικῶν εἰς συνεργασίαν μετά τῆς 'Επιτροπῆς 'Επιλογῆς διὰ νὰ ἀκούσωμεν ἀκριθῶς ποιῶν συγκεκριμένον θέμα ή θέματα ἐπιθυμοῦν νὰ ἔξετασθοῦν, διὰ νὰ είναι δυνατὸν νὰ διαμορφώσωμεν ή διατύπωσωμεν δρους ἐντολῆς.

'Ο κ. Μιχαλάκης Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Δέν έχω προτείνει δπως ή Βουλή σχηματίση 'Επιτροπήν διά νά έξετάση οίονδήποτε Συμβούλιον. Ή εισήγησις, ή όποια έχει γίνει, είναι νά άνατεθή υπό τής Κυβερνήσεως, και ούχι υπό τής Βουλής, εις μίαν διεξάρτητον 'Επιτροπήν ή έξετασις τού θέματος κατά πόσον τά Συμβούλια αύτά έργαζωνται δπως πρέπει ή ίσχι και νά μάς δώσῃ ή 'Επιτροπή τάς έπι τούτου ἀπόφεις της.

Πιθανὸν τά Συμβούλια νά έργαζωνται καλύτερον ἀπό δσον πιστεύει δ κόσμος, ὅπότε ή έξετασις θά ἀπέθαινε πρός τό συμφέρον τῶν Συμβούλων. Εάν, δμως, ή 'Επιτροπή διαπιστώσῃ ίτι κάτι δέν λειτουργεῖ καινονικῶς, και πάλιν νά άναφερθῇ ή διαπίστωσις αύτή εις τήν Βουλήν, διά νά δυνηθῇ αὕτη νά προχωρήσῃ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν νομίζω, ἐν τοιαύτη περιπτώσει, ίτι μπορῶ νά διαθισθώ τήν εισήγησιν τῆς ἀμοδίας Κοινοθουλευτικῆς 'Επιτροπῆς ἀνευ συζητήσεως τοῦ δόλου θέματος εις τήν Βουλήν. Διότι εις αὐτήν τήν περίπτωσιν θά διαθισθώ τήν εισήγησιν μιᾶς 'Επιτροπῆς πρός τήν 'Εκτελεστικήν 'Εξουσίαν διά νά ἐπιληφθῇ ή τελευταία αὕτη ἐνός ἀρίστου θέματος και μάλιστα ἐνός θέματος, εις τήν έξετασιν τοῦ δποίου ή Βουλή δέν θά συμμετέχῃ κάν.

'Εάν ἐπρόκειτο περὶ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ίτι ἐνδείκνυται διορισμὸς ἀνεξαρτήτου Διερευνητικῆς 'Επιτροπῆς πρός διερεύνησιν ὀρισμένων ἀτασθαλιῶν εις τά Συμβούλια, θά ἔπρεπε νά υπάρξῃ μία προδιαδικασία εις τήν Βουλήν διά νά καταπεθοῦν στοιχεῖα και ή Βουλή νά λάσῃ ἀπόφασιν δπως ζητήσῃ ἀπό τήν Κυθέρην νά προβῇ εις τόν διορισμὸν ἀνεξαρτήτου Διερευνητικῆς 'Επιτροπῆς. Εις τό παρόν στάδιον, δμως, στοιχεῖα δέν κατετέθησαν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

Δεύτερον, ἀπόφασις τῆς Βουλῆς δέν υπάρχει. 'Υπάρχει μία εισήγησις, ή όποια θά ἔπρεπε νά ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον συζητήσεων εις τήν Βουλήν και ή όποια, διά νά τύχῃ ἐγκρίσεως, θά ἔπρεπε νά υπάρχουν καταπεθειμένα ὀρισμένα στοιχεῖα, ἐπί τῶν δποίων νά στηριχθῇ ή Βουλή διά νά ζητήσῃ τόν διορισμὸν Διερευνητικῆς 'Επιτροπῆς.

'Ο διορισμὸς Διερευνητικῆς 'Επιτροπῆς δι' οίονδήποτε θέμα είναι σοθαρωτάτη πρᾶξις, μόνον δὲ ἔάν υπάρχουν ὀρισμένα συγκεκριμένα στοιχεῖα ἐνώπιον τοῦ Σώματος, δύναται τό Σώμα νά καταλήξῃ εις τήν ἀπόφασιν ίτι υπάρχει, ἐκ πρώτης ὄψεως, ἀποχρῶν λόγος διά νά ζητήσῃ τόν διορισμὸν 'Επιτροπῆς.

'Ο κ. Μιχαλάκης Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Βεθαίως, ἐν τοιαύτη περιπτώσει, υπάρχει τοιαύτη σωρεία ἐγγραφέντων θεμάτων, ώστε θά ἀφήσωμεν αύτό τό θέμα διά τό ἐπόμενον ἔτος, ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, διά νά εύρωμεν και τά ἀπαραίτητα στοιχεῖα, τά δποία νά.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσηγεῖσθε, ἐντιμε κύριε Βουλευτά, ίτι θά ήδυνάμην νά διαθισθώ εισήγησιν μιᾶς 'Επιτροπῆς περὶ τοῦ ίτι θά ἔπρεπε νά συσταθῇ διεξάρτητος Διερευνητικής 'Επιτροπῆς, διά τήν σύστασιν τής δποίας δυνάμει τής Ισχυούσης νομοθεσίας πρέπει δ Πρόεδρος τοῦ Κράτους νά διορίσῃ διεξάρτητα πρόσωπα, τά δποία νά διερευνήσουν ἔνα 'Οργανισμὸν προτοῦ ἀκόμη καταπεθοῦν ἐνώπιον τοῦ Σώματος συγκεκριμένα στοιχεῖα, ἐκ τῶν δποίων ἐκ πρώτης ὄψεως νά προκύψῃ ίτι υπάρχει σοθαρὸν θέμα πρός διερεύνησιν. "Αλλώστε οίοσδήποτε Βουλευτής ή οίαδήποτε Κοινοθουλευτική 'Επιτροπή θά εισηγεῖτο νά διερεύ-

νηθῆ ύπό ἀνεξαρτήτου Ἐπιτροπῆς τὸ α, τὸ β ἢ τὸ γ θέμα. Πρέπει πρῶτον νὰ κατατεθοῦν ὀρισμένα στοιχεῖα εἰς μίαν Ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς, ἐκ τῶν δποίων νὰ προκύψῃ ὅτι ύπάρχει θέμα πρὸς διερεύνησιν, νὰ ύποθληθῇ ἀκολούθως εἰς τὴν Βουλὴν "Ἐκθεσὶς, ἢ δποία νὰ εἰσηγήται τὴν διαδικασίαν αὐτῆν. καὶ τότε νὰ ζητήσω ἐπισήμως ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, δπως χωρήσῃ εἰς τὴν σύστασιν ἀνεξαρτήτου Διερευνητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Δὲν γνωρίζω, κύριε Πρόεδρε, ἀλλ' ἐφ' δσον ἢ Ἐπιτροπὴ αὐτῆ, ἢ δποία μελετᾶ τὰ οἰκεῖα θέματα, δὲν ἔχει καμμίαν ἀξίαν, συμφωνῶ θεσαίως μαζί σας.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν εἶναι θέμα ἀξίας. Οὐδεμία Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς, οἰονδήποτε δνομα καὶ ἔαν φέρῃ, δικαιοῦται νὰ εἰσηγήθῃ εἰς τὴν Βουλὴν—καὶ ἡ Βουλὴ νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν εἰσηγήσιν τῆς—τὴν διερεύνησιν οἰονδήποτε θέματος, ἔαν δὲν ύπάρχῃ προηγουμένη ἔρευνα καὶ κατάθεσις ὀρισμένων στοιχείων, τὰ δποία ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ ύποδεικνύουν τὴν ἀνάγκην διορισμοῦ Διερευνητικῆς Ἐπιτροπῆς ύπό τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας διὰ τὴν διερεύνησιν τοῦ δλου θέματος.

*Ο. κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Παρ' δλην τὴν ἐκτίμησιν ποὺ τρέφω πρὸς τὸ ἀτομον τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου κ. Ξάνθου Κληρίδην, θὰ ηθελα νὰ διαφωνήσω μὲ τὴν εἰσηγήσιν του όπως μὴ ἔγγραφωνται θέματα ἢ παραμερισθοῦν τὰ θέματα, τὰ δποία ἔχουν ἔγγραφη πρὸς συζήτησιν, διότι ύπάρχει κίνδυνος νὰ μὴ τελειώσῃ ἡ νομοθετική ἔργασία τοῦ Σώματος. Συμμερίζομαι πραγματικῶς τὴν ἀγωνίαν του διὰ τὴν ἐπίσπευσιν τῆς νομοθετικῆς ἔργασίας τοῦ Σώματος, πλήν, δμως, κύριε Πρόεδρε, τὸ θέμα, τὸ δποίον ἔχει ἔγγραφει ὁ ἀξιότιμος συναδέλφος κ. Χριστοδούλιδης ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν τῆς Προοδευτικῆς Παρατάξεως τῆς Ἐπαρχίας Ἀμμοχώστου, είναι πολὺ ἐπείγον, διότι ἡ Ἀνατολικὴ Μεσαορία σήμερον ἀντιμετωπίζει τὸ φάσμα τῆς διψῆς. "Ως ἐκ τούτου διαφωνῶ μὲ τὸν ἔντιμον κ. Ξάνθον Κληρίδην καὶ λέγω ὅτι δταν ἀντιμετωπίζωνται τοιαύτης φύσεως προσβλήματα ἀπὸ τῷμα μιᾶς Ἐπαρχίας ἢ ἀπὸ δλόκληρον Ἐπαρχίαν, πρέπει νὰ διδώμεν προτεραιότητα εἰς τὴν ἔγγραφήν καὶ τὴν συζήτησιν τοῦ σχετικοῦ θέματος.

Εύχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ο. κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ὅτι ύπῆρξε παρεξήγησις. "Εγὼ δὲν εἰσηγήθην νὰ μὴ ἔγγραφωνται θέματα εἰσηγήθην ἀπλῶς νὰ ἀναθληθοῦν τὰ θέματα ἐπ' δλίγον μέχρις ὅτου τελειώσωμεν τὴν νομοθετικήν ἔργασίαν. "Αλλωστε, ἔαν ἐπρόκειτο διὰ τῆς ἔγγραφῆς τῶν θεμάτων νὰ λύωνται τὰ φλέγοντα αὐτὰ προσβλήματα, ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει θὰ εἰσηγούμην τὴν ἀναθολήν των ἔστω καὶ δι' ἐν εἰκοσιτετράωρον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ο. κ. Σαμψών.

Η. ΣΑΜΨΩΝ : Μαλιάρο να δε φέντε χαλύβων αγάθη στην πόλη της Αγίας Βαρβάρας.

Κύριε Πρόεδρε. Εἰπον καὶ εἰς τὴν προτηγουμένην συνεδρίαν τοῦ Σώματος ὅτι γνωρίζομεν ὅτι δὲν ἔχομεν ἐκτελεστικήν ἔξουσίαν. "Ἐχομεν, δμως, ήθικὸν θάρσος, τὸ δόποιον ρίπτομεν, κύριε Πρόεδρε, διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν διαφόρων προθημάτων καὶ ὡς ἐκλεγέντες ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ θὰ διατρανώσωμεν τὴν ἀπόφασίν μας νάριψωμεν αὐτὸ τὸ ήθικὸν θάρσος πρός τὴν πλευράν τῆς Κυθερῆσσος διὰ νά ἐπιλύῃ τὸ τρομερὸν πρόθλημα ποὺ ἀντιμετωπίζει η Μεσσαρία μὲ τὴν Ἐλλειψιν ὅδατος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο. κ. Ζιαρτίδης. Καὶ σεῖς θὰ ρίψετε ήθικὸν θάρσος ή μήπως κάτι ἄλλο; (Γέλωτες)

: 3ΔΙΒΒΑΖ . M

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Θὰ θελεα νά γνωρίζω ἐάν πράγματι δὲν ἔχωμεν ἐκτελεστικήν ἔξουσίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Κυπριακὸν Σύνταγμα θασίζεται ἐπὶ τοῦ προεδρικοῦ συστήματος, εἰς τὸ δόποιον ὑπάρχει διαχωρισμὸς μεταξὺ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας καὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας. Ὑπὸ τὴν ἔνοιαν τοῦ διαχωρισμοῦ αὐτοῦ δὲν ἔχωμεν, ὡς Βουλή, ἐκτελεστικήν ἔξουσίαν. Ασφαλῶς ἀσπάζομαι τὴν ἐπιθυμίαν τῶν ἐντίμων κυρίων Βουλευτῶν νά συμβάλουν διὰ τοῦ ήθικοῦ θάρσους, τὸ δόποιον δύνανται νά ρίψουν, εἰς τὴν ἐπίλυσιν φλεγόντων προθημάτων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ἀλλὰ δὲν πρέπει νά ἀγνοοῦν οὗτοι καὶ τὴν ὑποχρέωσίν των δπως φροντίζουν ὥστε νά μή καθυστερῇ ή θέσπισις νομοθετημάτων, τὰ δόποια ὀσαύτως λύουν γενικά καὶ εἰδικά προθλήματα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

"Ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καθυστεροῦν τώρα 34 νομοσχέδια, μερικὰ τῶν δποίων εἶναι ὑψίστης καὶ ζωτικῆς σημασίας διὰ τὴν ἐπίλυσιν πολλῶν προθημάτων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Ἐπειδὴ δὲ πιστεύω ὅτι οὔτε οἱ Βουλευταί, οἱ δόποιοι ἐγγράφουν θέματα, θέλουν νά καθυστερῇ ή νομοθετική ἐργασία, οὔτε καὶ οἱ Βουλευταί, οἱ δόποιοι θέλουν νά ἐπισπευσθῇ ή νομοθετική ἐργασία, ἐπιθυμοῦν νά καθυστερήσῃ ή συζήτησις τῶν ἐγγραφέντων θεμάτων, ὑπάρχει μόνον μία λύσις τοῦ δόου προθλήματος, ήτοι ή λύσις τῶν συνεχῶν συνεδριῶν οὕτως, ὥστε τὰ πάντα νά γίνωνται. Εἴχον πρόθεσιν νά μήν δρίσω συνεδρίαν διὰ τὴν Τετάρτην καὶ νά τὴν ἀφήσω διὰ τὴν Πέμπτην. Ἐν δψει τῆς ἐγγραφῆς νέων θεμάτων ή Βουλή θὰ συνεδριάσῃ καὶ τὴν Τετάρτην τὸ ἀπόγευμα, διὰ νά μή καθυστερῶμεν εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν ζωτικῶν προθημάτων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

"Ο. κ. Χατζηηρασλέομς.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Χωρὶς νά μποτιμᾶτην σαθαρότητα τῶν ἐγγραφέντων θεμάτων, θὰ παρεκάλουν δπως ή Βουλή ματθάλη τὴν συζήτησιν των ἐπὶ δεκαπενθήμερον διὰ νά δυνηθοῦν αἱ διάφοροι ἀρμόδιαι. Ἐπιτροπαὶ νά προχωρήσουν εἰς τὴν νομοθετικήν ἐργασίαν. "Αλλως—καὶ σᾶς δμιλῶ εἰλικρινῶς—εἶναι εἰς πολλοὺς ἀπὸ ήμᾶς, οἱ δόποιοι εἰμεθα μέλη εἰς πλειστας. Ἐπιτροπαὶ, ἀδύνατος καὶ η διεκπεραίωσις νομοθετικῆς ἐργασίας ἐνώπιον τῶν Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ η παρακολούθησις τῶν θεμάτων, τὰ δόποια συζητοῦνται εἰς

τὴν Βουλῆν. Ἐάν μή τι ἄλλο, τούλαχιστον, ἐφ' ὅσον διμιλοῦμεν περὶ λαοῦ, ὃς σκεφθῶμεν ὅτι καὶ ἐντὸς τῆς Βουλῆς ὑπάρχει μέρος αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, τὸ δόποιον δὲν προφθάνει οὔτε τὰ Πρακτικά νὰ ἀντιγράφῃ.

Δι' αὐτὸν εἰσηγοῦμαι ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τῶν θεμάτων ἐπὶ δεκαπενθήμερον διὰ νὰ προχωρήσουν αἱ ἐργασίαι τῶν Ἐπιτροπῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Μιχαλάκης Σαθῆδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Μοῦ φαίνεται ὅτι, διὰ νὰ τελειώνωμεν γρήγορα μὲ αὐτά τὰ ἔγγραφέντα θέματα, πρέπει νὰ κάμνωμεν διὰ τὴν παλαιὰν Βουλῆν, εἰς τὴν δόποιαν ἡρχίζαμεν ἀπὸ τὸ πρωΐ τῆς μιᾶς ἡμέρας καὶ ἐτελειώνωμεν τὸ πρωΐ τῆς ἐπομένης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρόσθλημα, τὸ δόποιον μὲ ἀπασχολεῖ, εἶναι τὸ πρόσθλημα τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν στενογράφων τῆς Βουλῆς. Ὑπάρχουν μόνον δύο στενογράφοι τῆς Βουλῆς καὶ διάφοροι ἐργασίας εἶναι μεγάλος. Ὁπως δὲ ψλέπω, πολλοὶ ἐκ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν—δὲν τὸ λέγω δὲ διὰ σκοποὺς ἐπικρίσεως—ἀφοῦ ἐκφωνήσουν τὴν ἀγόρευσίν των, ἔξερχονται τῆς Αιθούσης τῆς Βουλῆς, ἀναπαύονται καὶ ἐπανέρχονται. Αἱ στενογράφοι, δῆμος, τῆς Βουλῆς καὶ διάφορος αὐτῆς εὑρίσκονται διαρκῶς καὶ ἐπὶ σειράν ωρῶν εἰς τὰς ἔδρας των. Πέραν τούτου αἱ στενογράφοι μετά τὴν συζήτησιν ἔχουν νὰ ἐλέγξουν τὰ Πρακτικά μὲ τὰ μαγνητόφωνα, νὰ τὰ ἀποστενογράφησουν καὶ νὰ τὰ δακτυλογράφησουν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἢ πρέπει, ἐάν θὰ συνεχίσωμεν μὲ αὐτὸν τὸν ρυθμόν, νὰ ἔχωμεν ἐπιπρόσθετον προσωπικὸν ἢ δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ συνεχίσωμεν μὲ τὸν ίδιον ἐντατικὸν ρυθμὸν ἐπὶ πολὺ χρόνον.

Παρετήρησα δὲ—χωρὶς νὰ θέλω νὰ ψέξω οἰνοδήποτε—ὅτι ὑπάρχει μία καλὴ δψις τοῦ προθλήματος ἄλλα καὶ μία οὐχὶ τόσον καλὴ δψις τούτου. Διότι ἡ ἔγγραφὴ πολλῶν θεμάτων, τὰ δόποια ἔγγραφονται, θὰ ήδυνατο νὰ ἀποφευχθῇ καὶ νὰ συζήτηθοῦν ταῦτα εἰς Κοινοβουλευτικάς Ἐπιτροπάς ἀντὶ νὰ διεξάγεται εύρυτάτη συζήτησί των ἐντὸς τῆς Βουλῆς. Δηλαδή, ὑπάρχει καὶ ἡ ἀρμοδιότης τῶν Ἐπιτροπῶν, αἱ δόποια ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὰς Ὕπουργειάς καὶ αἱ δόποια δύνανται νὰ ἐπιληφθοῦν ωρισμένων θεμάτων καὶ, ίσως ἀθορύβως, νὰ τὰ προωθήσουν μέσω τῶν ἀρμοδίων Ὅπουργειῶν πρὸς ἐπίλυσιν. Πιστεύω ὅτι τοιαύτη διαδικασία θὰ ἥτο καὶ ὠφέλιμος καὶ ἐποικοδομητική καὶ θὰ εἴχε, τούλαχιστον, τὸ πλεονέκτημα τῆς μὴ δημιουργίας πλέσεως εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ Σώματος. Ἄλλα πέραν τούτου, ἔτοιμάζω τώρα καὶ θὰ ἀποστείλω πρὸς τοὺς ἐντίμους κυρίους Βουλευτάς ωρισμένους κανόνας, θασισμένους ἐπὶ τῶν κανόνων ἄλλων Κοινοβουλίων, δῶσον ἀφορᾶ τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς δόποιας κατατίθενται ψηφίσματα, τὸ τι πρέπει νὰ περιλαμβάνουν τὰ ψηφίσματα καὶ τὸν τρόπον καταθέσεως τῶν εἰς τὴν Βουλήν, τὸν τρόπον ἐγκρίσεως ψηφισμάτων ἀπὸ τὰς Κοινοβουλευτικάς Ἐπιτροπάς, τῶν δόποιων καθῆκον εἶναι νὰ τὰ ἐλέγχουν κ.ο.κ., διότι νομίζω ὅτι ἔχομεν καταλήξει εἰς τὸ σημεῖον νὰ καταθέτωμεν καὶ ἐν ψηφισμα τὴν Βουλῆς μεθ' ἐκάστην δημιλίαν, τὴν δόποιαν ἐκφωνοῦμεν. Δὲν μέμφομαι οἰνοδήποτε, ἄλλα πολλάκις κατατίθεται ψηφισμα καὶ διὰ θέμα, διὰ τὸ δόποιον δὲν χωρεῖ ψηφισμα, ἢ ἐν ψηφισμα εἶναι διατυπωμένον κατὰ τοιούτον τρόπον, ώστε ἀντιθαίνει πρὸς τὰς διαφόρεις τῆς Βουλῆς ἢ καὶ Νόμους, τοὺς δόποιους ἐθέσπισεν αὐτή ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων.

Δι' αὐτὸν πολὺ συντόμως θὰ ἀποσταλοῦν πρὸς τοὺς ἐντίμους Βουλευτάς πρὸς κατατόπισίν των λεπτομέρειας ἀφορῶσαι τὴν διαδικασίαν, ἢ δόποια ἀκολουθεῖται εἰς ἄλλα Κοινοβούλια, πρῶτον, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔγγραφὴν θεμάτων καὶ δεύτερον ἐν σχέσει πρὸς τὴν κατάθεσιν ψηφισμάτων.

‘Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Αποδέχομαι τὴν εἰσήγησιν ὅπως ἀναθληθῆ ἡ συζήτησις τῶν ἐγγραφέντων θεμάτων καὶ προκειμένου νὰ διευκολύνω τὴν διεκπεραίωσιν τῆς νομοθετικῆς ἔργασίας τῶν Ἐπιτροπῶν, ἵτοι τὴν ἐξέτασιν τῶν διαφόρων νομοσχεδίων ποὺ ἔκκρεμοῦν, ἀπόσύρω τὴν ἐγγραφήν τοῦ θέματος, τὸ δόποιον ἐνέγραψα. Πρὸς προώθησιν τοῦ σχετικοῦ προθλήματος, τὸ δόποιον ἀπασχολεῖ τὴν Ἐπαρχίαν μας, θὰ ἐνεργήσω κατὰ διαφορετικὸν τρόπον, εἰς εὐθετώτερον δὲ χρόνον, ἐὰν τὸ πρόσθλημα δὲν διευθετηθῇ, θὰ μπορῶ νὰ ἐπανεγγράψω τὸ θέμα.

Εύχαριστῶ.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Ξάνθος Κληρόδης.

Σαμψόν Νίκος.

: ΕΠΟΔΕΣΠΟΙΠ

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐν πρώτοις θὰ ἥθελα νὰ εὐχαριστήσω τὸν ἀγαπητὸν συνάδελφον κ. Χατζηρακλέους, δ ὅποιος ὑπεστήριξε τὴν εἰσήγησιν μου περὶ ἀναθολῆς τῶν ἐγγραφέντων θεμάτων διὰ νὰ ὑποθηθήσωμεν νὰ διεκπεραιώσωμεν τὴν νομοθετικὴν ἔργασίαν, ὡς ἐπίσης, καὶ τὸν ἀγαπητὸν συνάδελφον κ. Παπαδημητρίου, δ ὅποιος ἀπέσυρεν ἥδη ἐγγραφὴν θέματος. Ως παράδειγμα, τὸ δόποιον δεικνύει πόσον ὁ φθαλαμοφανῆς είναι ἡ ἀνάγκη ἀναθολῆς τῶν ἐγγραφέντων θεμάτων, ἀναφέρω τὸ γεγονός διτὶ τὴν παρελθοῦσαν ἑθδομάδα, συγκεκριμένως δὲ τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην, κύριε Πρόεδρε, ἐπεφορτίσατε τὰς Ἐπιτροπὰς Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν μὲ τὸ καθῆκον νὰ σταχυολογήσουν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀγορεύσεις τῶν ἐντίμων συναδέλφων, αἱ δόποιαι ἔγιναν πρὸ διετίας, καὶ νὰ τὰς ὑποθάλουν εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν μὲ εἰσηγήσεις.

Παρασκευασμένης Φωτίας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰς τὴν Βουλὴν πρῶτον.

: ΕΠΟΔΕΣΠΟΙΠ

ΠΙΝΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

: ΕΠΟΔΕΣΠΟΙΠ

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Εἰς τὴν Βουλὴν, μὲ συγχωρεῖτε, καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν. Μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἤδυνήθημεν νὰ πράξωμεν τοῦτο ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι καθημερινῶς εἴμεθα εἴτε εἰς τὴν Βουλὴν εἴτε εἰς Κοινοθουλευτικὰς Ἐπιτροπὰς εἴτε εἰς ἀμφοτέρας τὰς Αιθούσας τῆς Βουλῆς, ἀφ' ἐτέρου δὲ διότι μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ἔχωμεν τὰ Πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς παρελθούσης Πέμπτης. Αὐτὸ δέ, ἐντιμε κύριε Πρόεδρος, δεικνύει πόσον ὁρῇ είναι ἡ εἰσήγησις περὶ ἀναθολῆς τῆς συζήτησεως τῶν θεμάτων. Ἐπίσης, ἐπαναλαμβάνω τὴν αἵτησίν μου τῆς παρελθούσης ἑθδομάδος ὅπως, ἐὰν είναι δυνατόν, ἡ ἔργασία αὐτὴ διεκπεραιωθῇ ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς καὶ οὐχὶ ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν, διότι ἥδη παρῆλθον δκτῷ ἡμέραι καὶ δὲν ἤδυνήθημεν νὰ συνεδριάσωμεν κἄν.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ό κ. Νεοκλέους.

Εἰτί παρασκευασμένης Φωτίας

Α. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Είλικρινώς, δέν έγνωριζα περί τής νέας αύτης διαδικασίας, τήν δποίαν είσηγήθητε και συμφώνως πρός τήν δποίαν είς Βουλευτής δύναται νά ζητήσῃ τήν έξέτασιν ένος θέματος ύπό τής άρμοδιας Κοινοβουλευτικής Έπιτροπής. Τώρα, δτε τό έχω πληροφορηθή, πιστεύω δτι τό θέμα, τό δποίον έχω έγγεγραμμένον, ήτοι «Η άρνησις τής Κυβεργήσεως νά παραχωρήσῃ νέας οικίας είς όλους τούς κατοίκους τού μετακινηθέντος χωρίου Πάνω Κυθήρες», είναι πλέον κατάλληλος νά τό έξετάσῃ ή άρμοδια Κοινοβουλευτικής Έπιτροπής παρά ή Βουλή έν δλομελεία. Θά θέσω ένώπιον τής Έπιτροπής δλα τά είς χειρας μου στοιχεία, θά έχη δέ αύτη τήν εύκαιριαν νά άκουση, πιστεύω, και τάς άποψεις τών άρμοδιων Κυβερνητικών Τμημάτων ώς και έκείνας τών άμεσων ένδιαφερομένων. Πραγματικώς αύτη θά προσφέρη πλέον κατάλληλον έργασίαν διά τήν προώθησιν τού δλου θέματος παρά ή συζήτησις είς τήν Βουλήν.

Ερδιάργκι 20θνθ. Χ. Ο*

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Επομένως τό θέμα άποσύρεται τής ήμερησίας διατάξεως και θά τό θέσετε ένώπιον τής άρμοδιας Κοινοβουλευτικής Έπιτροπής, ή δποία θά τό έξετάσῃ με τό άρμόδιον Υπουργείον.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Δέν νομίζω δτι δύναμαι έγώ νά θέσω τό θέμα αύτό, έντιμε κύριε Πρόεδρε. Σείς, νομίζω, θά παραπέμψετε τό θέμα αύτό.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατόπιν αιτήσεως σας πρός τόν Πρόεδρον, τό θέμα θά παραπέμφθη είς τήν άρμοδιαν Κοινοβουλευτικήν Έπιτροπήν πρός έξέτασιν.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

Εύχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θεωρῶ αύτην τήν προφορικήν σας εισήγησην ώς αίτησιν δπως παραπέμψω τό θέμα είς τήν άρμοδιαν Κοινοβουλευτικήν Έπιτροπήν.

Θά ήθελα νά διευκρινίσω είς τά έντιμα Μέλη, τά δποία πιθανόν νά μήν έχουν ύπ' ίψην των αύτο τό γεγονός, δτι είς έν προεδρικόν σύστημα δόρολος τής Κοινοβουλευτικής Έπιτροπής έν συναρτήσει πρός τό άντιστοιχον Υπουργείον είναι πολύπλευρος, μία δέ άπό τάς πτυχάς τού πολυπλεύρου αύτού δόρολου είναι δό έλεγχος τού άντιστοιχου Υπουργείου και ή έξέτασις διαφόρων θεμάτων, τά δποία προκύπτουν άπό Έρωτήσεις και Απαντήσεις μή ίκανοποιητικάς. Πολλά δέ τών θεμάτων, τά δποία έγειρονται κατόπιν Έρωτήσεων και Απαντήσεων, είγαι θέματα, τά δποία θά ήδύναντο νά τεθούν είς τήν άρμοδιαν Κοινοβουλευτικήν Έπιτροπήν, ή δποία πρέπει νά καλέσῃ τούς άρμοδιους τού άντιστοιχου Υπουργείου είς τήν Βουλήν και νά ζητήσῃ άπό αύτούς διευκρινήσεις, έζηγήσεις, κ.λ.π. Έάν κατόπιν μάς τοιαύτης έργασίας δέν προκύψῃ θετικόν άποτέλεσμα και τό έντιμον Μέλος αίσθάνεται δτι πρέπει νά κινήσῃ τόν μηχανισμόν τής Βουλής διά νά άσκηθη ή πίεσις πρός τήν πλευράν τής Κυβερνήσεως, τότε είναι τό στάδιον, κατά τό δποίον θά ήτο δρόμον νά έγγραφούν θέματα. Δέν άναφέρομαι είς δλα γενικώς τά θέματα, άλλα είς θέματα, δπως είναι τό θέμα, είς τό δποίον άνεφέρθη δ κ. Νεοκλέους, δπως και είς δλα πλέον συγκεκριμένα θέματα. Η έπομένη συνεδρίασις τής Βουλής

δρίζεται διά πήν προσεχῆ Πέμπτην, τήν 4ην ἀπογευματινήν ώραν, μὲ τὴν ἡμέρασίαν διάταξιν, τήν ὅποιαν ἔχω ἡδη ἀνακοινώσει μονάχος οὗτος στὴν ἡμέραν

—όμημΑ' ὅπως ἡμίλιαφρα πρήματα της περιποίησης της πόλης την προσεχῆ ημέραν
την προσεχῆ ημέραν προσεχῆ ημέραν προσεχῆ ημέραν προσεχῆ ημέραν προσεχῆ ημέραν

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογὸν τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Ζαμπάς Γεώργιος	Ποσκώτης Σταύρος
Ζακίας Ζακίας	Ποταμίτης Γιάγκος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Σαββίδης Γεώργιος
Κληρίδης Ξάνθος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κουρτελλάρης Χρῆστος	Σαμψών Νίκος
Μαλλιώτης Γεώργιος	Σωτηριάδης Αντωνάκης
Μαυρονικόλας Νίκος	Τουμαζῆς Ανδρέας
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Φάντης Αινδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Φράγκος Αιμίλιος
Νεοκλέους Ανδρέας	Χατζηρακλέους Ηρακλῆς
Νικολαΐδης Ήρόδοτος	Χατζηϊώάννου Ανδρέας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χατζηκακοῦ Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοδουλίδης Κώστας
Παπαϊωάννου Εζεκίας	
Παρασκευαΐδης Φειδίας	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

(1) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.

(2) *Αγορεύσεις Βουλευτῶν (Κ. Χριστοδουλίδης, Χ. Μιχαηλίδης, Η. Χατζηρακλέους, Γ. Μαλλιώτης, Φ. Παρασκευαΐδης, Μ. Σαββίδης, Πρόεδρος, Χρ. Κουρτελλάρης, Ν. Σαμψών) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Κ. Χριστοδουλίδην θέματος «Αἱ προδευνηθέουσαι ζημίαι ἐκ τῶν τελευταίων βροχῶν εἰς παταποπαραγωγοὺς τῆς περιοχῆς Κοκκινοχώριών, μὲ ἐπίκεντρον τὸ Λιοπέτρι καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ χωρίσα Σωτήρα, Φρέναρος, Ξυλοφάγου, ἢ μὴ ὑπαρξίες σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν παταποκαλλιεργειῶν καὶ ἡ ἀνάγκη ἀποζημιώσεως καὶ οἰκονομικῆς προστασίας τῶν πληγέντων παταποπαραγωγῶν».

(3) *Αγορεύσεις Βουλευτῶν (Γ. Μαλλιώτης, Κ. Παπαδημητρίου, Ε. Παπαϊωάννου, Ν. Μαυρονικόλας, Α. Νεοκλέους, Η. Χατζηρακλέους, Πρόεδρος) ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Γ. Μαλλιώτη, ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν τοῦ Ἐνιατού Κόμματος, θέματος «Αἱ πρόσφατοι καταστροφαὶ ἐκ θεομηνῶν καὶ ἡ ἀνάγκη Κυθερητικῆς ἀρωγῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῶν πληγέντων παραγῶν».

*οικονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῶν πληγέντων παραγῶν

- (4) Έγγραφη τῶν ἀκολούθων θεμάτων εἰς τὴν ἡμερησίαν διάσταξιν τῆς συνεδρίας τῆς 25ης Μαΐου 1972 :

 - (α) «Ἡ τουριστικὴ ἀνάπτυξις τῆς ἀνατολικῆς παραλίας ἀπὸ Ἀμμόχωστον πρὸς Τρίκωμον καὶ ἡ ὕδρευσις τῶν χωρίων τῆς ἀνατολικῆς Μεσαρορίας».
 - (β) «Ἔργα δι' ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ὀγροτικοὶ δρόμοι».

(5) Ἀπόσυρσις τοῦ ἔγγραφέντος ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους Θέματος «Ἡ ἄρνησις τῆς Κυθερήσεως νὰ παραχωρήσῃ νέας οἰκίας εἰς δῆλους τοὺς κατοίκους τοῦ μετακινηθέντος χωρίου Πάνω Κυθίδες» καὶ παραπομπὴ τούτου εἰς ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπήν.

www.rosatom.ru

Τιμή 50 Μίλιας

*Επιπώθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Ερώτησης υπό ήμερομηνίαν 29ην Οκτωβρίου 1971, όποια διαβλήθηκε πάντα τού στην Βούλη
Χαρτογράφησες: Λευκός Αρχείο Βούλης, και ληφθείσα την
Μέση 1972.

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

στροφέα διέρχοντο ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 25ης ΜΑΐΟΥ 1972
κυριακήν τοῦ μεσοτοῦ 300

(“Ωρα ἐνάρξεως: 4.33 μ.μ.)

(*Αρ. 39)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ
ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—
Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρω-
τήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησης υπὸ ήμερομηνίαν 29ην Οκτωβρίου 1971, ύποβληθεῖσα ύπὸ τοῦ ἐντίμου
Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 1ην
Νοεμβρίου 1971.

«Κατὰ τὴν μετακίνησιν τοῦ χωρίου Πάνω Κυδίδες Λεμεσοῦ ἀνηγέρθησαν καὶ
παρεχωρήθησαν κατοικίαι εἰς ὅλας τὰς οἰκογενείας τοῦ χωρίου πλὴν τῶν οἰκογε-
νειῶν 23 κατοίκων τῶν ὅποιων ἐπισυνάπτομεν ὥδε κατάλογον δυομάτων.

Ἐπειδὴ πιστεύομεν ὅτι πάντες οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τὸν κατάλογον ἐδικαιοῦντο
κατοικίας εἰς τὸ νέον χωρίον Μακαρία, ὑψ' οὓς δρους παρεχωρήθη τοιαύτη καὶ εἰς
τοὺς δύοχωρίους των, ἐρωτῶμεν τὸν ἀρμόδιον ‘Υπουργόν :

(α) Ποῖοι λόγοι ἐπέδαλον τὴν διαγραφὴν τῶν 23 τούτων οἰκογενειῶν ἐκ τοῦ
Καταλόγου τῶν δικαιουμένων κατοικίας;

(β) Προτίθενται αἱ ὄρμόδιαι ὑπηρεσίαι τοῦ ‘Υπουργείου του νὰ προθοῦν εἰς
ἐπανεξέτασιν μιᾶς ἐκάστης τῶν ὡς ἄνω 23 περιπτώσεων πρὸς ἄρσην
τῆς γενομένης δυσμενούς διακρίσεως εἰς βάρος πτωχῶν οἰκογενειῶν;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

1. Διονύσιος Παναγιώτου
2. Ἡρόδοτος Γεωργίου Τσίτσης
3. "Ακης Βρυσωνή
4. Χαράλαμπος Παναγιώτου
5. Ἀριστοτέλης Σάβδα
6. Ἰωάννης Εύαγγέλου
7. Ἀπόστολος Π. Νεάρχου
8. Χ' Στεφανής Γεωργίου
9. Σταυρινός Ἀριστείδου
10. Ἰωάννης Δημοσθένους
11. Εύάγγελος Μιχαήλ
12. Στυλιανός Νεοκλή
13. Κώστας και Ἰωάννης Ἀγαθόκλη Χρυσοστόμου
14. Λάμπρος Παπαδόπουλος
15. Κυριάκος Κυριάκου
16. Μιλτιάδης Ἰωάννου
17. Χρίστος Θεοδότου
18. Ἀνδρέας Σωκράτους
19. Συμεὼν Χ' Σοφοκλέους
20. Ἀνδρέας Ζήνωνος
21. Παρασκευᾶς Μιχαὴλ
22. Λεόντιος Σταύρου
23. Μόδεστος Χριστοδούλου

Απάντησις ύπο τήμερομηνίαν 19ην Μαΐου 1972 τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 1ην Νοεμβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Οἱ ὅροι οἵτινες διέπουσι τὴν χορήγησιν κρατικῆς βοηθείας εἰς τοὺς κατοίκους μετακινούμενων χωρίων καθορίζονται εἰς τὰς σχετικὰς ἀποφάσεις λαμβανομένας ύπο τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ χωρίου Πάνω Κυδίδες οἱ ὅροι καθεωρίσθησαν ύπο τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς ὑπ' ἄρ. 8737 Ἀποφάσεως τῆς 15ης Μαΐου 1969. 'Ο καταρτισμὸς τοῦ καταλόγου τῶν δικαιουμένων εἰς κρατικήν βοηθείαν ἐγένετο έδει τῶν ὅρων τούτων, τὰ δὲ ἀναφερόμενα εἰς τὴν 'Ἐρώτησιν πρόσωπα ἐκρίθησαν ως μὴ ἐμπίπτοντα εἰς τὰς προνοίας τῆς σχετικῆς Ἀποφάσεως; καὶ συνεπῶς δὲν περιελήφθησαν εἰς τὸν κατάλογον.

Συγκεκριμένως εἰς τῶν ὅρων τῆς προσαναφερθείσης 'Ἀποφάσεως προνοεῖ διτὶ εἰς τὴν παροχὴν νέας κατοικίας δικαιούνται οἱ ἔχοντες κατοικίαν καὶ μόνιμον διασυνόντην τῷ χωρίῳ. Τὰ εἰς τὴν 'Ἐρώτησιν ἀναφερόμενα πρόσωπα ἐκρίθησαν διτὶ δὲν ἐπλήρουν τὸν ὄρον τούτον.

'Ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν προέβησαν εἰς ἐπανεξέτασιν μιᾶς ἑκάστης τῶν 23 περιπτώσεων ἐκ τῆς ὁποίας διεπιστώθη διτὶ, πλὴν μιᾶς περιπτώσεως, οἱ ἐνδιαφερόμενοι πράγματι δὲν ἐδικαιούντο εἰς τὴν παροχὴν βοηθείας διὰ τὴν ἀπόκτησιν νέας κατοικίας. Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ δικαιουμένου εἰς κατοικίαν κ. Ἀνδρέα Ζήνωνος ἔχει ἐγκριθῆ ἡ παροχὴ τῆς ἀναλόγου κρατικῆς βοηθείας».

Έρωτησις ύπο ήμερομηνίαν 2αν Μαΐου 1972, ύποβληθείσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Έζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθείσα τὴν 3ην Μαΐου 1972.

«Αἱ θεομηνίαι ποὺ ἔπληξαν τὴν Κύπρον κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας προεκάλεσαν τεραστίας ζημίας εἰς τοὺς ἀγρότας παραγωγοὺς εἰς δόλοκληρον τὴν Κύπρον. Συγκεκριμένως αἱ θεομηνίαι ἔπληξαν ἀμπελῶνας, καρποφόρα δένδρα καὶ ἄλλα φυτείας. Ιδιαιτέρως βαρεῖται ύπηρξαν αἱ ζημίαι εἰς ἀμπελῶνας καὶ εἰς καρποφόρα δένδρα.

Συμφώνως πρὸς προκαταρκτικὰς ἑκτιμήσεις εἰς ἀρκετὰ ἀμπελουργικὰ χωρία τῆς Λεμεσοῦ καὶ τῆς Πάφου αἱ προξενηθείσαι ύπο χαλάζης καὶ ἀνεμοθυελλῆς καταστροφαὶ ἀνέρχονται εἰς τὸ 80% τῆς συνολικῆς παραγωγῆς καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα κυμαίνονται μεταξὺ 30%—70%.

Λαμβανομένου ὑπ’ ὅψιν ὅτι διὰ χιλιάδας οἰκογενείας ἀμπελουργῶν τὸ μοναδικὸν τῶν εἰσόδημα προέρχεται ἐκ τῆς παραγωγῆς σταφυλῶν, γίνεται φανερὸν ὅτι τὸ δράμα αὐτῶν τῶν οἰκογενειῶν ποὺ ἔπληγησαν ἀπὸ τὰς θεομηνίας εἶναι τραγικόν. Η μοναδική των ἐλπίς τώρα εἶναι ὅτι τὸ κράτος θὰ ἔλθῃ ἀρωγόν.

Δι’ αὐτὸ καὶ ἔρωτάται τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων :

- (α) Κατὰ πόσον ἔχουν ἐπισήμως ἑκτιμῆθη αἱ προκληθείσαι ζημίαι καὶ ποῖα μέτρα λαμβάνονται διὰ τὴν παροχὴν βοηθείας εἰς ὅλους τοὺς ἀμπελουργούς καὶ ἄλλους παραγωγούς οἱ ὅποιοι ὑπέστησαν μεγάλας ζημίας ἐκ τῶν θεομηνῶν.
- (β) Εἰς ποῖον στάδιον εύρισκεται τὸ ύποσχεθὲν ύπο τῆς Κυβερνήσεως πλήρες σχέδιον ἀσφαλίσεως ὅλων τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ κατὰ πόσον θὰ τεθῇ τοῦτο ἐν ἴσχυi τούλαχιστον ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους».

‘Απάντησις ύπο ήμερομηνίαν 16ην Μαΐου 1972, τοῦ ‘Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ύποβληθείσαν τὴν 3ην Μαΐου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Έζεκία Παπαϊωάννου.

«Εἶναι γεγονός ὅτι αἱ θεομηνίαι αἱ ὅποιαι ἐπεσυνέβησαν κυρίως κατὰ τὸ τέλος ‘Απριλίου ἀρχὰς Μαΐου 1972 ἔπληξαν πολλὰς περιοχὰς καὶ ἐπήνεγκον σημαντικὰς ζημίας εἰς πλείστας φυτείας.

Η προκαταρκτικὴ ἑκτιμήσις τῶν ζημιῶν ἥρχισε πάραυτα ύπο τῶν περιφερειακῶν ύπηρεσιῶν τοῦ ‘Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ λεπτομέρεις ἑκτιμήσεις θὰ ἀφίσουν ἐντὸς τῶν ἡμερῶν ύπὸ διάδων ἑκτιμητῶν συμφώνως πρὸς τὰς προνοίας τοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου Προνοίας.

Η σχετικὴ προεργασία διὰ τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ νέου σχεδίου ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων εύρισκεται εἰς προκεχωρημένον στάδιον καὶ εἰδικὸς τοῦ ‘Οργανισμοῦ Τροφίμων καὶ Γεωργίας τῶν Ήνωμένων Έθνῶν ἐπεσκέφθη τὴν Κύπρον τὸν παρελθόντα ‘Απριλίον καὶ ἐμελέτησε τὴν προτεινόμενην νομοθεσίαν καὶ ἄλλα συναφῆ θέματα καὶ θὰ ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν του. Η ἐξ ‘Υπουργῶν ‘Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν ὅποιαν ἀνετέθη ἡ μελέτη τοῦ ἐν λόγῳ σχεδίου θὰ ύποβάλῃ τὰ πορίσματά της ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω ‘Εκθέσεως πρὸς τὸ ‘Υπουργικὸν Συμβούλιον διὰ λῆψιν τελικῆς ἀποφάσεως».

‘Ερωτησις ύπο ήμερομηνίαν 4ην Μαΐου 1972, ύποβληθείσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη, καὶ ληφθείσα τὴν 5ην Μαΐου 1972.

«Λόγω τῶν τελευταίων τεραστίων ζημιῶν ποὺ ὑπέστησαν ἐκ τῆς χαλάζης καὶ ἄλλων δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν πλείστοι δοσοὶ γεωργοὶ τῆς Κύπρου, παρακαλῶ τὸ ἀρμόδιον ‘Υπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τί μέτρα λαμβάνει τόσον ὡς πρὸς τὴν ἑκτιμήσιν τῶν ζημιῶν δοσον καὶ ὡς πρὸς τὴν καταβολὴν οἰωνδήποτε χορηγημάτων ἡ ἀποζημιώσεων πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πληγέντων».

Απάντησις ύπο ήμερομηνίαν 20ήν Μαΐου 1972, τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἑρώτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 5ην Μαΐου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη.

«Αἱ ἀρμόδιαι ὑπηρεσίαι τῆς Κυβερνήσεως ἔχουν ὄργανώσει τὴν συγκέντρωσιν λεπτομερῶν στοιχείων ἀφορώντων ἀπάσας τὰς ζημίας, αἱ δόποιαι ἔχουν ἐπενεχθῆ εἰς γεωργικὰ προϊόντα κατὰ τὰς θεομηνίας αἱ δόποιαι ἐπεσυνέβησαν τελευταίως, διὰ σκοπούς παροχῆς ἀποζημιώσεων εἰς ὅσους τῶν γεωργῶν τὰ προϊόντα καλύπτονται ύπο μετοχῶν τοῦ ὑπάρχοντος Ταμείου Προνοίας Γεωργικῶν Προϊόντων.

«Οσον ἀφορᾶ τὰ προϊόντα τὰ δόποια δὲν καλύπτονται ύπο τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου τὸ θέμα τῆς ἀνακούφισεως τῶν πληγέντων θὰ μελετηθῇ κατόπιν τῆς συλλογῆς καὶ μελέτης τῶν ἀναγκαίων στοιχείων ὅσον ἀφορᾶ τὰς ἐπενεχθεῖσας ζημίας καὶ τὰς ἐπιπτώσεις τούτων».

«Εντιμε κ. Πρόεδρε, η ἀνάγκωσις τῶν Ἐρωτήσεων—Απαντήσεων ἐπερατώθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β : Νομοθετική Ἐργασία.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Β ύπάρχουν ἐγγεγραμμένα 12 Νομοσχέδια. Ἡ συζήτησις τῶν ἐν λόγῳ Νομοσχέδιων δὲν δύναται νὰ διεξαχθῇ σήμερον, διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει εἰσέτι αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμόδιων Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Ἐπομένως η συζήτησίς των θὰ ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς καὶ θὰ τεθοῦν ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὴν δόποιαν θὰ ἔξαγγείλω κατὰ τὸ τέλος τῆς παρούσης συνεδρίας.

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Δὲν ύπάρχουν Νομοσχέδια ἢ Ἐγγραφα πρὸς κατάθεσιν.

Ο κ. Νεοκλέους.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

«Εντιμε κ. Πρόεδρε, εἶχα ἀναλάβει ύποχρέωσιν νὰ καταθέσω Πρότασιν τροποποιούσαν τὸν περὶ Ἀρχαιοτήτων Νόμον.

«Ἔχω πράξει τοῦτο καὶ θὰ καταθέσω τὴν ἐν λόγῳ Πρότασιν, η δόποια τιτλοφορεῖται : Πρότασις Νόμου τιτλοφορουμένη «Νόμος Τροποποιῶν τὸν περὶ Ἀρχαιοτήτων Νόμον».

«Ἐπίσης κατέστη ἀναγκαῖον νὰ εἰσηγηθῶ καὶ τὴν τροποποίησιν τοῦ περὶ Ἀναγκαστικῆς Ἀπαλλοτριώσεως Νόμου καὶ θὰ καταθέσω ἐπίσης σχετικὴν πρότασιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλῶ δῆπος αἱ προτάσεις κατατεθοῦν εἰς τὴν Γραμματείαν.

«Η Πρότασις Νόμου η τιτλοφορουμένη «Νόμος Τροποποιῶν τὸν περὶ Ἀρχαιοτήτων Νόμον», παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων καὶ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιτροπὴν.

«Η Πρότασις Νόμου η τιτλοφορουμένη «Νόμος Τροποποιῶν τὸν περὶ Ἀναγκαστικῆς Ἀπαλλοτριώσεως Νόμον» παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ ἔληξεν η συζήτησις τῶν δύο πρώτων θεμάτων, κατετέθησαν δύο ψηφίσματα καὶ ἔγινε πρότασις δῆπος, ἀντὶ ψηφισμάτων ἐπὶ τῶν δύο θεμάτων, παραπεμφθοῦν εἰς τὰς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικᾶς Ἐπιτροπᾶς διὰ συνενόρσιν μετὰ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ὡς πρὸς τοὺς καλυτέρους τρόπους προώθησεως καὶ ἐπιλύσεως τῶν θεμάτων τούτων.

Τὸ πρῶτον θέμα «Αἱ προξενηθεῖσαι ζημίαι ἐκ τῶν τελευταίων δροχῶν εἰς πατάτοπαραγωγούς τῆς περιοχῆς Κοκκινοχωρίων κ.λ.π.» ἐνεγράφη ὑπὸ τοῦ κ. Χριστοδούλιδη, ὁ ὄποιος κατέθεσε καὶ ψήφισμα.

Τὸ δεύτερον θέμα «Αἱ πρόσφατοι καταστροφαὶ ἐκ θεομηνιῶν καὶ ἡ ἀνάγκη Κυβερνητικῆς ἀρωγῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῶν πληγέντων παραγωγῶν» ἐνεγράφη ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Μαλλιώτη ἐκ μέρους τοῦ 'Ενιαίου Κόμματος καὶ ὁ κ. Μαλλιώτης κατέθεσε σχετικὸν ψήφισμα.

'Ο κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἐμέλετησα προσεκτικὰ τὸ ζῆτημα κατὰ πόσον τὸ κατατεθὲν ὑπ' ἐμοῦ ψήφισμα ἔπρεπε νὰ ἀποσταλῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην καὶ ὑποδολὴν Ἐκθέσεως πρὸς τὸ Σῶμα καὶ κατέληξα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ καλύτερος τρόπος διὰ νὰ προωθήσῃ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα εἶναι ἡ ψήφισμας τοῦ ψηφίσματος, ὡς κατετέθη τοῦτο ὑπ' ἐμοῦ."

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Αναφέρεσθε εἰς τό...

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

Εἰς τὸ δεύτερον θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

... δεύτερον θέμα.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

Εἶναι δὲ γενικὸν καὶ εἰσηγοῦμαι ὅπως ἡ Βουλὴ προχωρήσῃ εἰς τὴν ψήφισμαν τοῦ ψηφίσματος, διότι νομίζω ὅτι εἶναι πλέον ἀποτελεσματικὸς ὁ τρόπος τοῦ ψηφίσματος παρὰ ἡ παραπομπὴ τοῦ θέματος εἰς ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ὅπως ἀνέφερα καὶ εἰς τὴν δημιλίαν μου, τὸ θέμα τῶν πληγέντων πατατοπαραγωγῶν χρήζει ἀμέσου ἀντιμετώπισεως καὶ δὲν θὰ διεφῶνουν ὡς ζῆτημα τακτικῆς, ἔαν ἀπεστέλλετο εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην κ.λ.π., ἀλλὰ λόγω τοῦ ὅτι πιθανὸν νὰ ὑπάρξῃ κάποια καθυστέρησις, εἰσηγοῦμαι ὅπως τὸ ψήφισμα παραπεμφθῇ κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν διὰ νὰ διαφοραὶ διάφορα ἐπηρεαζόμενα μέρη νὰ προωθήσουν τὸ θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσηγεῖσθε τὴν ψήφισμάν του;

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Τὴν ψήφισμαν, τὴν ἔγκρισιν καὶ τὴν ἀποστολήν του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, δὲν ἐπιμένουμε νὰ ἀποσυρθοῦν τὰ ψηφίσματα ποὺ ἔχουν προταθῆ ἀπὸ τοὺς δύο εἰσηγητές. "Ομως πιστεύουμε ὅτι γιὰ νὰ προωθηθῆ ὁ σκοπὸς γιὰ τὸν ὅποιο ἔγινε ἡ συζήτηση στὴν Βουλή, δηλαδὴ νὰ βοηθηθοῦν οἱ πληγέντες ἀπὸ τές θεομηνίες παραγωγοί, ὁ πιὸ πρακτικὸς καὶ συγκεκριμένος τρόπος, ὁ πιὸ ἄμεσος τρόπος θὰ ἦταν ἀν παρεπέμποντο στὲς ἀρμόδιες Ἐπιτροπὲς τῆς Βουλῆς, οἱ ὅποιες νὰ καλέσουν τοὺς ἀρμοδίους "Υπουργοὺς γιὰ νὰ συζητήσουν πρακτικὰ καὶ συγκεκριμένα μέτρα βοήθειας.

"Οπως ἐλέχθη προηγουμένως, τὸ ψηφίσμα θὰ ἐκφράζῃ μιὰν εὐχὴ καὶ θὰ σταλῇ στὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, δημος ἡ Βουλὴ ποὺ ἔχει συζητήσει αὐτὸ τὸ θέμα καὶ ἔχει εἰσήγηση γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ θέματος, θὰ ἦταν πιὸ ἔξυπρετικὸ ἀν συζητοῦσε μαζὶ μὲ τοὺς ἀρμοδίους "Υπουργοὺς τὰ ἄμεσα μέτρα — διότι πρόκειται γιὰ ἄμεσον πρόβλημα — γιὰ παροχὴ βοήθειας στοὺς πληγέντες παραγωγούς.

Δὲν ἐπιμένουμε, δημος, ἀν καὶ νομίζουμε ὅτι ἡ προώθηση τοῦ σκοποῦ, τὸν ὅποιον ἐπιδιώκουν οἱ εἰσηγητές καὶ δὴ ἡ Βουλὴ, δηλαδὴ νὰ βοηθηθοῦν καλύτερα οἱ πληγέντες παραγωγοί, θὰ ἦταν πιὸ πρακτικὴ ἔὰν παρεπέμποντο τὰ θέματα στὲς ἀρμόδιες Ἐπιτροπὲς τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δηλαδή, διὰ νὰ ἀντιληφθῶ τὴν εἰσήγησίν σας, νὰ μὴ λάθῃ χῶραν ψήφισμας τῶν ψηφισμάτων καὶ τὸ θέμα νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμόδιαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπήν;

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Μαζὶ μὲ τές προτάσεις ποὺ ἔχουν γίνει καὶ οἱ ὅποιες περιέχονται στὰ ψηφίσματα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Άνευ ἐγκρίσεως τῶν ψηφισμάτων;

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

"Υποστηρίζω, κ. Πρόεδρε, τὴν πρότασιν τοῦ κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη ὅπως αἱ προτάσεις καὶ τὰ ψηφίσματα παραπεμφθοῦν πρὸς περαιτέρω ἔξετασιν καὶ ὑποδολήν πλέον ἐμπεριστατωμένων καὶ τεκμηριωμένων εἰσηγήσεων πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ διὰ τῆς Βουλῆς νὰ προωθηθοῦν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Νομίζω ὅτι ἵσως ἡ καλυτέρα εἰσήγησις θὰ ἦτο νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς ὅχι ἀπλῶς νὰ ἔξετάσουν τὸ θέμα ἡ νὰ τὸ συζητήσουν ἡ ἀκόμα νὰ τὸ ἐπαναφέρουν εἰς τὴν Βουλὴν, πρᾶγμα τὸ ὅποιον θὰ ἐσήμαινε χρονοτριβήν, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει

τῶν συζητήσεων καὶ τῶν ἀπόψεων, αἱ ὅποιαι ἀντιλαμβάνομαι ήσαν ὄμοφωνοι ἐντὸς τῆς Βουλῆς, νὰ ἔξουσιοδοτηθοῦν αἱ Ἐπιτροπαὶ νὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν διὰ τὴν προώθησιν ἀμέσων μέτρων.

Πιστεύω ὅτι αὐτὸ ἔξυπηρετεῖ σκοποὺς πολὺ πλέον ταχεῖς καὶ τῶν ψηφισμάτων καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη ἡ Βουλὴ νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ θέματος. Ἐὰν ἔξουσιοδοτήσωμεν τὰς Ἐπιτροπὰς νὰ συζητήσουν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως τὰ πρακτικὰ μέτρα, πιστεύω ὅτι ἵσως νὰ εἶναι ὁ ταχύτερος τρόπος διὰ τὴν ἔξυπηρέτησιν τῶν σκοπῶν, διὰ τοὺς ὅποίους ἐνεγράφησαν τὰ θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κάτι παρόδοιον μὲ τὸ προταθὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Λυσσαρίδη θὰ εἰστηγούμην καὶ φρονῶ ὅτι ἡ ἔγκρισις τοῦ ψηφίσματος κατὰ κάπιον τρόπου ἀπῆχε τὴν γενικὴν γραμμὴν ἐπὶ τῶν ἐκτεθεισῶν ἀπόψεων δὸσον ἀφορᾶ τοὺς πληγέντας πατατοπαραγωγοὺς καὶ δὲν ἐμποδίζει διόλου τὰς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικᾶς Ἐπιτροπᾶς νὰ ἐπιληφθοῦν τοῦ θέματος παραλλήλως ὥστε νὰ προωθῆθῃ τὸ θέμα δὸσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ἄνευ οὐδεμιᾶς χρονοτριβῆς. Δηλαδὴ νὰ ἔγκριθῇ τὸ ψηφίσμα ὥστε μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ ὑπάρχῃ ἐκτεφρασμένη γραμμὴ τῆς Βουλῆς καὶ αἱ Ἐπιτροπαὶ παραλλήλως νὰ ἐπιληφθοῦν τοῦ θέματος καὶ εἴτε νὰ καλέσουν τὰς ἀρμοδίας ‘Υπουργεία εἴτε νὰ ἐπικοινωνήσουν καὶ νὰ ἐπισπεύσουν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο θέσεων ἔχει ως ἀκολούθως : Ἐὰν τὰ ψηφίσματα ἔγκριθοῦν, τότε αἱ ἀρμοδίαι Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἐπιφορτίζονται μὲ τὴν παρακολούθησιν τῆς ὑλοποιήσεως τῶν εἰσηγήσεων, αἱ ὅποιαι περιλαμβάνονται εἰς τὸ ψηφίσμα.

Ἐὰν τὸ θέμα παραπεμφθῇ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς ἄνευ τῆς ἔγκρισεως τῶν ψηφισμάτων, τότε αἱ Ἐπιτροπαὶ θὰ ἔχουν τὸ καθῆκον νὰ σταχυολογήσουν τὰς διαφόρους εἰσηγήσεις, αἱ ὅποιαι ἔγιναν κατὰ τὰς ἀγορεύσεις τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν, καὶ ἐκ τῆς σταχυολογήσεως αὐτῆς νὰ προβοῦν εἰς εἰσηγήσεις πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ ὅλου θέματος.

Δὲν προτίθεμαι νὰ δώσω τὸν λόγον εἰς οἰονδήποτε ἄλλον καὶ θὰ θέσω τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν.

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, θελασ νὰ γνωρίζω ἐὰν κατεβλήθῃ προσπάθεια διὰ τὴν ἐνοποίησιν τῶν δύο ψηφισμάτων. Διότι τούτῳ κατὰ τὴν γνώμην μου θὰ ἦτο λογικόν. Ἔχομεν ἐνώπιόν μας δύο ψηφίσματα, τῶν ὅποιών ὁ σκοπὸς εἶναι ταυτόσημος καὶ ἡ Βουλὴ εὐρίσκεται τώρα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ψηφίζῃ ἐπὶ δύο ψηφισμάτων, μὲ τὰ ὅποια συμφωνεῖ.

Δὲν βλέπω τὸν λόγον διατί οἱ δύο συντάκται τῶν ψηφισμάτων νὰ μὴ καταβάλουν προσπάθειαν διὰ τὴν συγχώνευσιν τῶν ἐγγράφων των.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ ἕνα ψηφίσμα τοῦ κ. Χριστοδουλίδη ἔξειδικεύει τὸ θέμα κυρίως δὸσον ἀφορᾶ τὰς ζημίας, τὰς ὅποιας ὑπέστησαν οἱ πατατοπαραγωγοί, ἐνῷ τὸ ἄλλον ἔχει γενικώτερον σκοπὸν καὶ κυρίως ἀφορᾶ τὸ θέμα τῶν ζημιῶν, τὰς ὅποιας ὑπέστησαν οἱ ἀμπελουργοί καὶ οἱ γεωργοί ὠρισμένων περιοχῶν λόγω χαλάζης καὶ οὕτω καθ’ ἔξῆς.

'Ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ θέσω εἰς ψηφοφορίαν τὴν τροποποιητικὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, ἡ ὁποία ἐγένετο...'

'Ο κ. Λυσσαφίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

'Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ παρεξηγήσεως — μὲ συγχωρεῖτε ποὺ ἔπιμένω — τούλαχιστον ἡ ἴδικη μου εἰσήγησις δὲν ἀφορᾷ τὰ ψηφίσματα. Οὐδεμίαν ἔχω ἔνστασιν νὰ ψηφισθοῦν τὰ ψηφίσματα ἐφ' ὅσον θὰ συνοδεύωνται ἐπίσης ὑπὸ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ὅτι αἱ Ἐπιτροπαὶ θὰ ἔξουσιοδοτηθοῦν ἀμέσως νὰ διαπραγματευθοῦν πρακτικὰ μέτρα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ψηφισμάτων. Οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω διὰ τὴν ψηφίσιν των...'

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἔχω ύπ' ὄψιν μου αὐτὴν τὴν τροπολογίαν.

'Ἡ πρώτη τροπολογία εἶναι ἡ τροπολογία τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, ὁ ὁποίος εἰσήγηθη, ἀντὶ ἐγκρίσεως τῶν ψηφισμάτων, τὰ θέματα νὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία, ἀφοῦ μελετήσῃ τὰς εἰσηγήσεις αἱ ὁποίαι περιέχονται εἰς τὰς ἀγορεύσεις τῶν ἀγορευσάντων ἐντίμων Βουλευτῶν, νὰ προδῷ εἰς ἐνέργειας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ θέματος.

'Ο κ. Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ὅπως εἶπα στὴν ἀρχή, δὲν ἔπιμένω νὰ γίνη ψηφοφορία ἐπὶ τῆς προτάσεως μου. Είχα ύποδείξει στοὺς δύο εἰσηγητές ὅτι γιὰ πρακτικώτερο καὶ πιὸ ἀποτελεσματικὸ τρόπο προώθησης τῶν προτάσεων τῆς Βουλῆς, θὰ ἥταν καλύτερα ἔὰν παρεπέμποντο τὰ θέματα στὲς δύο Κοινοβουλευτικές Ἐπιτροπές οἱ ὁποίες νὰ ζητήσουν μαζὶ μὲ τοὺς 'Ὑπουργοὺς συγκεκριμένα μέτρα βοήθειας πρὸς τοὺς πληγέντας παραγωγούς. 'Αφοῦ οἱ ἴδιοι ἔπιμένουν, κ. Πρόεδρε, τότε ἐγὼ ἀποσύρω τὴν πρότασήν μου, γιὰ νὰ προταθοῦν πρὸς ἔγκριση τὰ ψηφίσματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ἐπομένως ὑπάρχουν τώρα δύο προτάσεις ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. 'Ἡ μία πρότασις εἶναι νὰ ἐγκριθοῦν τὰ ψηφίσματα καὶ ἡ δευτέρα νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς τὰ ψηφισμάτων δι' ἐπαφῆς μετὰ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας.'

'Ο κ. Κώστας Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Νομίζω ὅτι ὑπάρχει μία διαφορά, κ. Πρόεδρε. Μία πρότασις ὑπάρχει συγκεκριμένη — τὴν ὁποίαν νομίζω καὶ ὁ κ. Μαλλιώτης εἰσήγηθη — ἥτοι ψήφιστις τῶν ψηφισμάτων καὶ παραλλήλως αἱ Ἐπιτροπαὶ νὰ ἐπιληφθοῦν τῶν θεμάτων καὶ νὰ παρακολουθήσουν καὶ νὰ ἔξασκήσουν οἰαδήποτε πρακτικὰ μέτρα. Δὲν ὑπάρχει δευτέρα πρότασις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ἡ πρότασις, ἡ ὁποία ἐγίνεν, ἀφεώρα τὴν κατάθεσιν δύο ψηφισμάτων.

'Ἐὰν ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ τὰ ψηφίσματα, ἔξεφράσθη καὶ ἡ ἀποψις νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ ἐπιτήρησις τῆς ὑλοποιήσεως τοῦ περιεχομένου τῶν ψηφισμάτων. 'Ἐὰν αὐτὰ τὰ δύο δύνανται νὰ συμπτυχθοῦν εἰς μίαν ἀπόφασιν, τότε οὐδεμίαν δυσκολίαν ἔχω νὰ θέσω τὸ θέμα τῶν ψηφισμάτων καὶ τῆς παραπομῆς, ταυτοχρόνως, ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

‘Αποδεχόμεθα τὸ τελευταῖον, κ. Πρόεδρε, διότι τὸ ἔνα δὲν ἀποκλείει τὸ ἄλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τίθεται εἰς ψηφοφορίαν τὸ ψήφισμα, τὸ ὅποιον κατέτεθη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κώστα Χριστοδούλιδη καὶ τὸ ὅποιον εὐρίσκεται ἐνώπιον τῆς Γραμματείας. Παρακαλῶ τὸν Γραμματέα νὰ ἀναγνώσῃ τὸ Ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

ΨΗΦΙΣΜΑ

‘Η Βουλὴ μετὰ ἀπὸ συζήτησιν τοῦ θέματος «Αἱ προξενηθεῖσαι ζημίαι ἐκ τῶν τελευταίων δροχῶν εἰς πατατοπαραγωγῶν τῆς περιοχῆς Κοκκινοχωρίων, μὲν ἐπίκεντρον τὸ Λιοπέτρι καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ χωρία Σωτήρα, Φρέναρος, Ξυλοφάγου, ἡ μὴ ὑπαρξία σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν πατατοκαλλιεργειῶν καὶ η ἀνάγκη ἀποζημιώσεως καὶ οἰκονομικῆς προστασίας τῶν πληγέντων πατατοπαραγωγῶν» ἀποφασίζει καὶ εἰσηγεῖται ὅπως :

- (1) ‘Η Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία χωρῆσῃ εἰς τὴν ἀμεσον ἔξακριβωσιν τοῦ ποστοῦ τῆς ζημίας τὴν ὅποιαν ὑπέστησαν οἱ πατατοπαραγωγοὶ Λιοπέτριοι, Σωτήρας, Φρέναρος, Ξυλοφάγου (καὶ Ὁρμηδειας) ἐκ τῶν προσφάτων πλημμυρῶν τῶν πατατοφυτειῶν.
- (2) ‘Η Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἔξαγγειλῇ ἀπόφασιν περὶ συμμετοχῆς της εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν πληγέντων παραγωγῶν καλύπτουσαν τὰ βασικὰ καλλιεργητικὰ ἔξοδα.
- (3) Τὸ Συμβούλιον Ἐμπορίας Πατατῶν ἀναλάβῃ διὰ τοῦ μηχανισμοῦ του καὶ δυνάμει τοῦ σχετικοῦ νόμου τὴν συμμετοχὴν τῶν παραγωγῶν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν πληγέντων δι’ ἀποκοπῆς ἐκ τῆς τιμῆς τῶν ἔξαχθησομένων πατατῶν, ὡς συμβαίνει καὶ μὲ τὴν σταθεροποίησιν τῶν τιμῶν τῶν πατατῶν.
- (4) Υιοθετηθῇ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναστολῆς τῶν χρεῶν καὶ τῶν τόκων αὐτῶν εἰς τοὺς πληγέντας παραγωγούς, κατοχυρωθῆ δὲ τούτῳ δι’ εἰδικῆς νομοθεσίας.
- (5) ‘Η Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία προδῆ εἰς παραχώρησιν χαμηλοτόκων δανείων πρὸς τοὺς πληγέντας πατατοπαραγωγούς ἢ τὴν παραχώρησιν τῶν μέσων, ὡς λιπάσματα καὶ φυτά, διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἀγροτικῶν ἔργασιδων τῶν πληγέντων παραγωγῶν.
- (6) ‘Ἐπισπευσθῇ ἡ μελέτη καὶ ἀποσταλῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ὀλοκληρωμένον σχέδιον ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων. Εἴδη τούτο εἶναι ἀκατόρθωτων θα πρέπει νὰ καλυφθοῦν διὰ νομοθετικῶν μέτρων ἐπὶ μέρους γεωργικὰ προϊόντα μὲ συμμετοχὴν συνεισφορᾶς τῶν ἐνδιαφερομένων παραγωγῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Ο. κ. Ζιαφτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Δὲν πρόκειται περὶ ἀντίρρησεως, κ. Πρόεδρε, ἀλλὰ εἰς τὴν τρίτην παράγραφον τοῦ ψηφίσματος, ἡ ὅποια ἀναγινώκεται ὡς ἔξῆς :

«Τὸ Συμβούλιον Ἐμπορίας Πατατῶν νὰ ἀναλάβῃ διὰ τοῦ μηχανισμοῦ του καὶ δυνάμει τοῦ σχετικοῦ Νόμου τὴν συμμετοχὴν κ.λ.π.», θὰ εἰσηγούμην, ἐπειδὴ δυνάμει τοῦ σχετικοῦ Νόμου τὸ Συμβούλιον Ἐμπορίας Πατατῶν δὲν δικαιούται νὰ

ἀποζημιώσῃ, νὰ φύγῃ ἡ φράσις «καὶ δυνάμει τοῦ σχετικοῦ Νόμου». Διότι θὰ παρουσιασθῇ ἡ Βουλὴ ως ἀγνοοῦσα τὸν Νόμον, τὸν ὃποῖον ἐψήφισεν ἐν σχέσει μὲ τὴν ἔμποριάν πατατῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, μπορεῖ νὰ φάνεται γραπτῶς, δπως είναι, ἔτοι, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα δὲν είναι αὐτό. «Καὶ δυνάμει τοῦ σχετικοῦ Νόμου» σημαίνει ὅτι ὑπάρχει σχετικὸς Νόμος καὶ ἐὰν είναι δι’ αὐτού ἡ διὰ τροποποιήσεως ἢ δι’ οἰασδήποτε ἄλλης νομοθετικῆς πράξεως—ὅταν λέγωμεν Νόμος ἐννοοῦμεν τὸν Νόμον περὶ Ἐμπορίας Πατατῶν, τοῦ ὃποίου νὰ χρησιμοποιηθῇ ὁ μηχανισμὸς εἴτε νέα νομοθετικὴ πράξις...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσηγούμαι ὅτι ἡ ὄρθοτέρα διατύπωσις θὰ ἦτο νὰ προστεθῇ μετὰ ἀπὸ τὸ «διὰ τοῦ μηχανισμοῦ του» «καὶ ἐν ἀνάγκῃ διὰ τροποποιήσεως τοῦ σχετικοῦ Νόμου τὴν συμμετοχήν»...

Νομίζω θὰ ἦτο σαφεστέρα ἡ διατύπωσις.

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως ἡ λεκτικὴ τροπολογία ἐγκρίνεται.

Τὸ ψήφισμα παραπέμπεται ἐπίσης εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας καὶ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ὑλοποιήσεώς του.

Τὸ δεύτερον φήμισμα τοῦ κ. Μαλλιώτη παρακαλῶ δπως ἀναγνωσθῇ.

‘Ο κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

Ἐπιθυμῶ νὰ κάμω μίαν διόρθωσιν εἰς τὰ λεχθέντα, κ. Πρόεδρε.

Τὸ δεύτερον φήμισμα τὸ κατέθεσα μὲν ἐγώ, ἀλλὰ δπως καὶ τὸ θέμα τὸ ἐνέγραμα ἐκ μέρους τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ ἔχω ἀναφέρει εἰς τὴν ἀρχήν.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

‘Αναφέρομαι εἰς φήμισμα, τὸ ὃποῖον ἐπροτάθη ὑπ’ ἐμοῦ ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ εἶχα ἀναφέρει εἰς τὴν ἀρχὴν ὅταν ἀνεφέρθην εἰς τὴν κατάθεσιν τῶν φημισμάτων ὅτι κατετέθη ὑπὸ τοῦ κ. Μαλλιώτη ἐκ μέρους τοῦ Ἐνιαίου Κόμματος.

Παρακαλῶ δπως ἀναγνωσθῇ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

ΨΗΦΙΣΜΑ

‘Η Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων κατόπιν συζήτησεως τοῦ ἐγγραφέντος θέματος «Αἱ πρόσφατοι καταστροφαὶ ἐκ Θεομηνίων καὶ ἡ ἀνάγκη Κυβερνητικῆς ἀρωγῆς

πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν οἰκονομικῶν ἐπίπτωσεων ἐπὶ τῶν πληγέντων παραγωγῶν» ψηφίζει ὡς ἀκολούθως :

Καλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως :

- (1) Ἐπιχορηγήσῃ διὰ τῶν ἀναγκαιούντων ποσῶν τὰ ὑφιστάμενα Ταμεῖα Ἀσφαλίσεως ἵνα ταῦτα δυνηθοῦν νὰ ἀνταποκριθοῦν πλήρως πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἔναντι τῶν μελῶν αὐτῶν καὶ ὅπως παράσχῃ οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν καὶ πρὸς διαρέως πληγέντας παραγωγοὺς μὴ καλυπτομένους ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ Ταμείων.
- (2) Πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πληγέντων παραγωγῶν παράσχῃ ἀπαλλαγὴν μέρους ἢ τούλαχιστον ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς τῶν κοινοτικῶν χρεῶν καὶ διευθετήσῃ τὴν ἀναστολὴν πληρωμῆς τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν καὶ τὴν παροχὴν πρὸς τοὺς πληγέντας παραγωγοὺς νέων χαμηλοτόκων καὶ μακροπρόθεσμων δανείων ὡς καὶ ἐπιχορηγημένων σπόρων, λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων καὶ ψεκαστήρων, καὶ
- (3) Προβῇ εἰς τὴν ἄμεσον ἐκτέλεσιν εἰς τὰς πληγείσας κοινότητας γεωργικῶν καὶ παραγωγικῶν ἔργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

‘Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Δὲν πρόκειται περὶ ἀντίρρησεως πάλιν, κύριε Πρόεδρε. Ἡ δευτέρᾳ παράγραφος τοῦ ψηφίσματος ἀναγινώσκεται ὡς ἔξῆς :

«Πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πληγέντων παραγωγῶν παράσχῃ ἀπαλλαγὴν μέρους ἢ τούλαχιστον ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς τῶν κοινοτικῶν χρεῶν.....»

Αὐτὸς ἡ Κυβέρνησις μπορεῖ νὰ τὸ κάμη διὰ διοικητικῆς πράξεως. Ἄλλα πάρα κάτω λέγει :

«..... καὶ διευθετήσῃ τὴν ἀναστολὴν πληρωμῆς τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν.....»

Νομίζω ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν μπορεῖ νὰ διευθετήσῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν. Ἡ Κυβέρνησις μπορεῖ νὰ στείλῃ εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον περὶ Ἀναστολῆς Πληρωμῆς τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν.

Εἰσηγούμαται σχετικὴν τροποποίησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

‘Ἀκριβῶς ἡ ἐπιλογὴ τῆς λέξεως «διευθετήσῃ» εἶναι διὰ νὰ καλύψῃ δῆλους τοὺς τρόπους, τοὺς ὅποίους ἡ Κυβέρνησις θὰ θεωρήσῃ ἀναγκαίους διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν. Ἡ λέξις «διευθετήσῃ» εἶναι πολὺ εύρειας σημασίας καὶ ἀκριβῶς δι’ αὐτὸν τὸν λόγον ἔγινεν ἡ ἐπιλογὴ τῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ψηφίσεως καὶ οὐχὶ περὶ κειμένου νόμου, ἡ λέξις «διευθετήσῃ» ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅτι «θὰ λάθῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα» μπορεῖ νὰ εἶναι ἰκανοποιητική. Διότι καὶ εἰς τὴν δευτέραν παράγραφον ἀναφέρεται «πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πληγέντων παραγωγῶν παράσχῃ ἀπαλλαγὴν μέρους ἢ τούλαχιστον ἀναστολὴν», ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν μπορεῖ νὰ παράσχῃ ἀπαλλαγὴν ἢ τούλα-

χιστον ἀναστολὴν ἄνευ νόμοθεσίας. Καὶ ἐπομένως ἐννοεῖται ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔτα λάδη τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν.

‘Ο. κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ : πρωτότοκος επίκουρος διάδοχος της Βουλής.

Νομίζω καὶ ἔδω θὰ ὑπάρξῃ μία σχετικὴ δυσκολία τῆς Βουλῆς. Ἀφοῦ ἡ Βουλὴ δικαιοῦται νὰ τὸ πράξη, διατί καλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ πράξῃ τοῦτο; Δὲν πρόκειται περὶ Νομοσχεδίου, τὸ ὅποιον ἔχει οἰλανδήποτε οἰκονομικὴν ἐπιβάρυνσιν ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ καί, ἐπομένως, ὃς φέρῃ ἡ Βουλὴ αὐτὴν τὴν εὔθυνην καὶ ἡ Βουλὴ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἐπιληφθῇ αὐτοῦ τοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο. κ. Μαλλιώτης.

νομίζω την πρωτότοκην επίκουρην διάδοχον της Βουλῆς να γίνεται ο Επίκουρος Επίκουρος της Βουλῆς.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ὅτι τὰ περισσότερα χρέη τῶν ἀγροτῶν ὁφείλονται εἰς τὰς Συνεργατικὰς Ἐταιρείας καὶ συνεπῶς δὲν παρίσταται ἀνάγκη νὰ ψηφισθῇ εἰδικὸς νόμος ἐκ μέρους τοῦ Σώματος, ἀλλὰ ἡ Κυβέρνησις, κατὰ τὴν γνώμην μου, δύναται νὰ διευθετήσῃ τὴν ἀναστολὴν τῶν χρεῶν αὐτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο. κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ἔὰν ἥκουσα καλὰ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ψηφίσματος, γίνεται ἀναφορὰ εἰς κοινοτικὰ χρέη. Νομίζω θὰ πρέπει νὰ είναι ἀγροτικὰ χρέη. Τί σημαίνει κοινοτικὰ χρέη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Είναι χρέη, τὰ ὅποια δημιουργοῦν αἱ κοινότητες διὰ δανείων ἀπὸ τὸ ταμείον τῶν δημοσίων δανειστῶν διὰ τὴν ὑδρευσιν, διὰ σχολικὰ κτίρια καὶ οὕτω καθ' ἔχῆς καὶ τὰ ὅποια πληρώνουν μὲ έτησίας δόσεις. Ἡ πρότασις είναι ὅπως δι' ἀνακούφισιν μὴ ζητηθῆ ἡ καταβολὴ τῶν δόσεων αὐτῶν, τὰς ὅποιας πληρώνουν, ἢ νὰ ἀναστολῇ ἡ καταβολὴ ἢ νὰ ἀπαλλαγοῦν. Νομίζω ὅτι, ὅταν πρόκειται περὶ ψηφίσματος, ἡ ὀρολογία ποὺ χρησιμοποιοῦμεν δὲν πρέπει ἀπαραίτητως νὰ είναι ἡ νομικὴ ὀρολογία, ἡ ὅποια χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν σύνταξιν παραγράφων νόμων ἢ νομοσχεδίων.

‘Εφ’ ὅσον δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησις, τὸ ψήφισμα ἐγκρίνεται καὶ παραπέμπεται εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας καὶ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων διὰ τὰ περαιτέρω.

‘Ο. κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε.

“Οταν πρὶν λίγες μέρες ἡ Βουλὴ συζήτησε τὸ σοβαρὸ θέμα τῆς ἐπίσπευσης συστάσεως ταμείου ἀγροτικῶν ἀσφαλίσεων καὶ εἶχε προταθῆ ψήφισμα, εἶχε λεχθῆ ἀπὸ πάσα πολλοὺς Βουλευτές ὅτι τὸ ψήφισμα θὰ ἀποτελοῦσε μίαν εὐχὴν καὶ διὰ ἡ Βουλὴ ἔτα ήτο καλύτερα πάνω σὲ πρακτικότερη βάση νὰ πρωθῆσῃ τὸ ὅλον θέμα. Καὶ ἐμεῖς εἶχαμε συμφωνήσει πράγματι ὅτι ἔτσι θὰ ἐγίνετο καλύτερα. Τώρα ἡ Βουλὴ ἔχει καταλήξει σὲ δύο ψηφίσματα γιὰ δύο ἐπείγοντα θέματα καὶ πιστεύουμε

ὅτι ἀποτελεῖ κάποιαν ἀντίφαση, ἐνῶ προχθὲς διὰ τὸ θέμα ποὺ ἦταν σοδαρό, πολύ-
πλευρο καὶ τόσα χρόνια τὸ ἀντιμετωπίζομε, τὸ ψήφισμα ἦταν εὐχή, τώρα ἡ Βουλὴ
νὰ ἔχῃ καταδήξει σὲ δυὸ ψηφίσματα ποὺ ἀποτελοῦν κάποιαν ἀντίφαση σὲ σχέση
μὲ τὴν συζήτηση ποὺ εἶχε γίνει προχθές.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ δώσω τὴν εὐκαιρίαν εἰς οἰονδήποτε νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸν κ. Χαμπῆν
Μιχαηλίδην, διότι ἡ παρατήρησις εἰς τὴν ὅποιαν προέδη — κανονικῶς ἔχοντων
τῶν πραγμάτων θὰ ἔπρεπε νὰ τὸν διακόψω — ἔγενετο μετὰ τὴν ἀπόφασιν καὶ
ἐπομένως θὰ ἔπρεπε τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὅποια ἀνέπτυξε τώρα, νὰ τὰ εἶχεν ἀνα-
πτύξει εἰς τὸ στάδιον, κατὰ τὸ ὅποιον συνεζητεῖτο τὸ θέμα κατὰ πόσον θὰ ἔπρεπε
νὰ ἐγκριθοῦν ψηφίσματα ἢ όχι.

‘Η συζήτησις τοῦ θέματος θεωρεῖται ἐπομένως ὡς λήξασσα.

Τὸ ἐπόμενον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως είναι ἑκεῖνο, τὸ ὅποιον ἐνέγρα-
ψεν ὁ κ. Χριστοδούλιδης καὶ ὁ τίτλος του είναι «Η τουριστικὴ ἀνάπτυξις τῆς
ἀνατολικῆς παραλίας ἀπὸ Ἀμμόχωστον πρὸς Τρίκωμον καὶ ἡ ὕδρευσις τῶν χωρίων
τῆς ἀνατολικῆς Μεσαορίας».

‘Ο κ. Κώστας Χριστοδούλιδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, νὰ μού ἐπιτρέψετε νὰ τὸ συζήτησα κατὰ τὴν προσεχῆ συνε-
δρίασιν, διότι δὲν συνεπλήρωσα τὰ στοιχεῖα τῆς ὅμιλίας μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Εὰν δὲν ὑπάρχῃ ἀντίρρησις, θὰ ἀναβάλλω τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος.

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἀναβάλλεται.

Τὸ τέταρτον θέμα, τὸ ὅποιον ἐνεγράφη ὑπὸ τοῦ κ. Παπαϊωάννου, είναι : «Ἐργα
δι’ ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι».

‘Ο κ. Παπαϊωάννου ἔχει τὸν λόγον.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ :

Τὸ ἐγγραφὲν πρὸς συζήτησιν ὑπὸ τοῦ σώματος θέμα είναι κατὰ τὴν γνώμην μας
ἐν τῶν σοδαρωτέρων προβλημάτων ποὺ ἀντιμετωπίζουν οἱ παραγωγοί μας καὶ
ἰδιαιτέρως τῶν οἰκονομικῶν καθυστερημένων περιοχῶν τῆς νήσου.

Αἱ ἐπαρχίαι Λεμεσοῦ καὶ Πάφου, μέγα μέρος τῶν ἐπαρχιῶν Λευκωσίας καὶ
Λάρνακος, ἡ ἐπαρχία Κυρηνείας καὶ ὀλόκληρος σχεδὸν ἡ Καρπασία τῆς ἐπαρχίας
Ἀμμόχωστου ἀντιμετωπίζουν μὲ δξύτητα προβλήματα ἀξιοποίησεως γεωργικῆς
γῆς καὶ κατασκευῆς ἀγροτικῶν δρόμων.

‘Η ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ἀξιοποίησεως γεωργικῆς γῆς καὶ κατασκευῆς ἀγροτικῶν
δρόμων πηγάζει ἀπὸ τὸ γεγονός ὃτι αὐτὰὶ αἱ περιοχαὶ είναι αἱ πλέον οἰκονομικῶς
καθυστερημέναι περιοχαὶ καὶ οἱ κατοικοῦντες εἰς αὐτὰς ἀγρόται ἔχουν τὸ χαμη-
λότερον εἰσόδημα. “Ἄνευ ἀξιοποίησεως τῆς γεωργικῆς γῆς καὶ τῆς κατασκευῆς
τῶν ἀναγκαίων ἀγροτικῶν δρόμων οἱ παραγωγοὶ αὐτῶν τῶν περιοχῶν είναι κατα-
δικασμένοι εἰς ἐν χαμηλὸν βιοτικὸν ἐπίπεδον μὲ ἐπακόλουθον τὴν μετανάστευσιν
ἢ τὴν μετοίκησιν εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς νήσου.

‘Η ἀνάγκη ἀξιοποίησεως τῆς γεωργικῆς γῆς καὶ κατασκευῆς ἀγροτικῶν δρόμων
πηγάζει καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὃτι παγκοσμίως, συμφώνως πρὸς τὰς ἐκτιμήσεις τῆς
Παγκοσμίου Οργανώσεως τροφίμων θὰ ἀντιμετωπίσωμεν πρὸς τὰ τέλη τοῦ αἰώνα

μας σοβαρώτατον πρόβλημα τροφίμων. Άλλα και είς Κύπρον με τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πληθυσμοῦ, τὴν ἄνοδον τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ και τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τουρισμοῦ θὰ ἀντιμετωπίσωμεν πρόβλημα συνεχούς αὐξήσεως τῆς καταναλώσεως ώρισμένων τροφίμων διὰ νὰ ίκανοποιήσωμεν τὰς ἀνάγκας; τοῦ λαοῦ και τοῦ τόπου.

Ἡ ἀξιοποίησις τῆς γεωργικῆς γῆς δύναται νὰ γίνῃ διὰ τῆς κατασκευῆς ἔγγειο-βελτιωτικῶν ἔργων, ἴσωπεδώσεων και ἀναδαμίδων, θαδείων καλλιέργειῶν και ἔξομαλύνσεων, δενδροφυτείων, ἀναδαμίδων ξηρολιθιάς, ἀναχωμάτων, χυτῶν-κτιστῶν και ἀγροτικῶν δρόμων.

Ἄπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας και ἐντεῦθεν ὑπολογίζεται δτὶ 150.000 περίπου σκάλες ἰδιωτικῆς γῆς ἔχουν ἀξιοποιηθῆ. ἐκ τῶν ὅποιων 100.000 σκάλες περίπου εἰς τὴν δρεινήν. ባ κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ἀξιοποιηθήσα κυβερνητικὴ γῆ εἶναι ἐλαχίστη.

Ὦς γνωστὸν ὑπάρχουν δύο σχέδια κυβερνητικῆς βοήθειας δι' ἀξιοποίησιν τῆς γῆς. Εἶναι τὸ σχέδιον ἔγγειοβελτιωτικῶν ἔργων και δενδροφυτείας, ποὺ ἐφαρμόζεται μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Παγκοσμίου Προγράμματος Τροφίμων και τὸ σχέδιον ἔγγειοβελτιωτικῶν ἔργων τῶν πεδινῶν περιοχῶν ποὺ καλύπτει τὴν ἔκτασιν ποὺ δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὸ πρῶτον σχέδιον και διὰ τὸ ὅποῖον δίδονται ἐτησίως £14.000 ὡς ἐπιδοτήσεις.

Τὰ ἐπιδοτηθέντα ἀπὸ τοῦ 1960—1971 ἔγγειοβελτιωτικὰ ἔργα καλύπτουν τὰς ἀκολούθους ἔκτάσεις.

Ἴσωπεδώσεις και ἀναδαμίδες 60.000 σκάλες περίπου. Βαθεῖες καλλιέργειες και ἔξομαλύνσεις 53.000 σκάλες περίπου. Δενδροφυτείες 42.000 σκάλες περίπου. Δόμες ξηρολιθιάς 29.000.000 τετραγωνικὰ πόδια. Χυτὰ-κτιστὰ 8.000.000 κυβικὰ πόδια. Ἀναχωμάτα μήκους 2.800.000 ποδῶν και γεωργικοὶ δρόμοι μήκους 1.100.000 ποδῶν.

Ἐκτιμῶμεν πλήρως ὅτι ἔχει γίνει μέχρι σήμερον εἰς τὸν τομέα τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς γεωργικῆς γῆς και τῆς κατασκευῆς ἀγροτικῶν δρόμων. Πολλά, ὅμως, δύνανται και ἐπιβάλλεται νὰ γίνουν εἰς αὐτὸν τὸν τομέα, ἐὰν ἐπιδιώκωμεν, και πρέπει νὰ ἐπιδιώκωμεν, τὴν ἀνάπτυξιν τῶν οἰκονομικῶν καθυστερημένων περιοχῶν και τὴν ἔξυψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν πτωχῶν ἀγροτῶν.

Συμφώνως πρὸς τὴν γνωμάτευσιν ἐμπειρογνωμόνων κατὰ τὴν προσεχῆ δεκαετίαν ὑπολογίζεται δτὶ θὰ ἡδύναντο νὰ ἀξιοποιηθοῦν δι' ἔγγειοβελτιωτικῶν ἔργων αἱ ἀκόλουθοι ἔκτασεις: 100.000 σκάλες περίπου, δι' ἀναμπτέλωσιν, 100.000 σκάλες διὰ ξηροκαρπίαν (ἀμυγδαλίες, ἐλῆς και ἄλλες καλλιέργειες) και 100.000 σκάλες δι' ἀρδευσιν, νοούμενον δτὶ θὰ ἀξιοποιηθοῦν οἱ ὑδάτινοι πόροι Λεμεσοῦ, Πάφου, κλπ. Συνολικῶς θὰ ἡδύναντο νὰ ἀξιοποιηθοῦν 300.000 περίπου σκάλες γεωργικῆς γῆς ἐντὸς τῆς προσεχοῦς δεκαετίας, πράγμα ποὺ θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν αὐξήσην τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσόδηματος και τὴν ἄνοδον τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ἐκείνων ἀκριβῶς τῶν ἀγροτῶν τῶν ὅποιων τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον εἶναι σήμερον πολὺ χαμηλόν. Μὲ τὰ ἔγγειοβελτιωτικὰ ἔργα τὸ εἰσόδημα εἰς ξηρικάς περιοχάς, ὃπου φυτεύεται ἀμπέλι, και ἀμυγδαλιά, αὐξάνεται ἀπὸ £1—£5 εἰς £20—£40 κατὰ σκάλαν και εἰς ἀρδευομένας περιοχάς εἰς £100 περίπου κατὰ σκάλαν.

Εἶναι φανερὸν δτὶ ἐὰν ἀξιοποιήσωμεν 300.000 σκάλες γεωργικῆς γῆς ἐντὸς τῆς προσεχοῦς δεκαετίας, ποὺ εἶναι κατορθωτὸν συμφώνως πρὸς τὴν γνωμάτευσιν τῶν ἐμπειρογνωμόνων, τὸ εἰσόδημα ἀπὸ τὴν ἀγροτικὴν οἰκονομίαν εἶναι δυνατὸν νὰ αὐξηθῇ κατὰ £15.000.000 ἔως £20.000.000 περίπου, ἀναλόγως τῆς ἔκτασεως τὴν ὅποιαν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀρδεύωμεν.

Τὸ πρόβλημα τῆς ἀξιοποίησεως τῆς γεωργικῆς γῆς και τῆς κατασκευῆς ἀγροτικῶν δρόμων εἶναι στενῶς συνυφασμένον και μὲ τὸ πρόβλημα τοῦ ἀναδαμοῦ, διὰ τὸ ὅποῖον ἡ Βουλὴ ἐψήφισεν σχετικὸν νόμον. Ὁ κατατεμαχισμὸς τῆς ἀγροτικῆς γῆς ἀποτελεῖ βασικὸν ἐμπόδιον διὰ τὴν ίκανοποιητικὴν λύσιν τοῦ προβλήματος. Δι' αὐτὸν και ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιτάχυνσις τοῦ ἀναδαμοῦ πράγμα ποὺ θὰ διευκολύνῃ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς γεωργικῆς γῆς πρὸς διελος τῶν παραγωγῶν.

Διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς γεωργικῆς γῆς μὲν Ἰσοπεδώσεις, ἔγγειοβελτιωτικά, ἀντιδιαβρωτικά καὶ ἄλλα ἔργα ἀποφασιστικὸν ρόλον διαδραματίζουν οἱ ἐκσκαφεῖς. Διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ἐκσκαφέων εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν καὶ αἱ πλέον δύσκολες Ἰσοπεδώσεις εἰς συντομώτατον χρονικὸν διάστημα καὶ μὲ τὸν οἰκονομικώτερον τρόπον. Οἱ ἐκσκαφεῖς εἶναι ἔξι ἵσου ἀπαραίτητοι διὰ τὴν κατασκευὴν ἀγροτικῶν δρόμων.

Οἱ κυβερνητικοὶ ἐκσκαφεῖς εἶναι ἑλάχιστοι καὶ αἱ ἔργασίαι τῶν Ἰσοπεδώσεων γίνονται κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ ἴδιωτικῶν ἐκσκαφέων. Ἡ Κυβερνητικής ἐπιδοτεῖ σήμερον τοὺς ἐκσκαφεῖς εἰς τὰ ἔγγειοβελτιωτικὰ ἔργα κατὰ 25% περίπου, ἐνῶ οἱ παραγωγοὶ ποὺ ἀξιοποιοῦν γεωργικὴν γῆν πληρώνουν τὰ 75% τῶν ἔξόδων χρησιμοποιήσεως τῶν ἐκσκαφέων. Λαμβάνοντες ὑπὸ ὅψιν τὸ γεγονός ὅτι ἡ μεγάλη πλειονότητα τῶν παραγωγῶν ποὺ θέλουν νὰ ἀξιοποιήσουν γεωργικὴν γῆν εἶναι πολὺ πτωχοί, ὅπως καὶ τὸ γεγονός ὅτι μετὰ τὰς Ἰσοπεδώσεις καὶ τὴν κατασκευὴν ἔγγειοβελτιωτικῶν καὶ ἄλλων ἔργων οἱ παραγωγοὶ χρειάζονται καὶ ἄλλα χρήματα διὰ τὰς καλλιεργείας ποὺ θὰ κάμουν εἰς τὴν ἀξιοποιηθεῖσαν γεωργικὴν γῆν, ἡ ἐπιδότησις τῶν ἐκσκαφέων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἶναι χαμηλή μὲν ἀποτέλεσμα πολλοὶ πτωχοὶ ἀγρόται νὰ μὴν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προχωρήσουν εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τῆς γεωργικῆς γῆς, ποὺ ἔχουν τόσον μεγάλην ἀνάγκην.

Ἐπιβάλλεται, κατὰ τὴν γνώμην μας, νὰ αὐξηθοῦν οἱ ἐπιδοτήσεις τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοὺς ἐκσκαφεῖς τούλαχιστον εἰς τὸ 50% καὶ νὰ μελετηθῇ ἡ δυνατότης ἀγορᾶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἄλλων ἐκσκαφέων διὰ νὰ παρέχουν εἰς τοὺς ἀγρότας τὰς ὑπηρεσίας τῶν Ἰσοπεδώσεων καὶ τῆς κατασκευῆς ἀγροτικῶν δρόμων εἰς πολὺ χαμηλὰς τιμάς.

Ἀναφορικῶς πρὸς τοὺς ἀγροτικοὺς δρόμους ἐπιβάλλεται νὰ τονισθῇ ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀξιοποιηθῇ γεωργικὴ γῆ καὶ νὰ αὐξηθῇ τὸ εἰσόδημα τοῦ ἀγροτοῦ, ἀν δὲν κατασκευασθοῦν ἀγροτικοὶ δρόμοι, ποὺ θὰ βοηθοῦν τὸν παραγωγὸν νὰ μεταβαίνῃ εὐκολώτερον καὶ ταχύτερον εἰς τὰ κτήματά του, καὶ νὰ μεταφέρῃ ἕκεῖ τὰ γεωργικὰ ἔργαλεια, λιπάσματα, φυτά, σπόρους κλπ., ποὺ χρειάζονται διὰ τὴν καλλιεργείαν, ὅπως βεβαίως καὶ τὴν παραγωγὴν του εἰς τὸν τόπον διαθέσεως της.

”Οπου δὲν ὑπάρχουν ἀγροτικοὶ δρόμοι οἱ ἀγρόται μας, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δεινοπαθοῦν καὶ ἐκθέτουν εἰς κίνδυνον καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ζωὴν των, καταναλίσκουν τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἔργασίμου χρόνου των διὰ νὰ μεταβοῦν ἀπὸ τὰ χωρία των εἰς τὰ ἀπομακρυσμένα κτήματά των καὶ τάναπταν. Μεγάλαι ἔκτασεις γεωργικῆς γῆς μένουν ἀναξιοπόιητοι λόγω τοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἀγροτικοὶ δρόμοι καὶ οἱ ἰδιοκτῆται των δὲν δύνανται νὰ τὰς καλλιεργήσουν.

Δυστυχῶς μέχρι σήμερον δὲν ὑπάρχει διλοκληρωμένη μελέτη δι’ ἀγροτικοὺς δρόμους. Διὰ τὰ ἀμπελοχώρια ἡ Κυβερνητικής διαθέτει ἡ ἴδια ὅλα τὰ ἔξοδα, διὰ τὴν κατασκευὴν ἀγροτικῶν δρόμων. Τὸ πρόβλημα ὅμως δὲν ἔχει λυθῆ διὰ τοὺς ἀμπελουργούς. Χρειάζονται πολὺ περισσότεροι γεωργικοὶ δρόμοι εἰς ὅλας τὰς ἀμπελουργικὰς περιοχάς.

Εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς Ὀρεινῆς ἡ Κυβερνητικής καταβάλλει μόνον τὸ 50% τῶν ἔξόδων κατασκευῆς γεωργικῶν δρόμων, ἐνῷ τὸ ἄλλο 50% καταβάλλεται ὑπὸ τῶν ἴδιων τῶν ἀγροτῶν. Τούτο δὲν εἶναι ὅρθον. Διότι οἱ παραγωγοὶ αὐτῶν τῶν περιοχῶν εἶναι πολὺ πτωχοὶ καὶ λόγω τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν καὶ μὲ ὄλλους φόρους τῆς κοινότητός των δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ πληρώσουν καὶ διὸ τὴν κατασκευὴν γεωργικῶν δρόμων. ”Έχομεν τὴν γνώμην ὅτι δι’ ὅλας τὰς οἰκονομικῶν καθυστερημένας περιοχὰς τῆς νήσου ἡ Κυβερνητικής θὰ πρέπει νὰ καταβάλλῃ διλοκληρον τὸ ποσὸν ποὺ ἀπαιτεῖται διὰ τὴν κατασκευὴν γεωργικῶν δρόμων ὅπως γίνεται καὶ εἰς τὴν περιπτωσιν τῶν ἀμπελουργικῶν περιοχῶν. ”Ἐπειτα τὸ ποσὸν ποὺ διατίθεται ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναπτύξεως διὰ τὴν κατασκευὴν γεωργικῶν δρόμων πρέπει νὰ αὐξηθῇ τούλαχιστον εἰς £100.000 ἐτησίως.

”Ολοκληρώνων τὴν εἰσήγησίν μας ἐπὶ τοῦ θέματος, «Ἐργα δι’ ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι» ὑποστηρίζομεν :

(α) Τὴν ἀξιοποίησιν 300.000 σκαλῶν περίπου γεωργικῆς γῆς ἴδιωτικῆς καὶ κυβερνητικῆς, ἐντὸς τῆς προσεχούς δεκαετίας. Τούτο, συμφώνως πρὸς

τὴν γνωμάτευσιν ἐμπειρογνωμόνων είναι καὶ κατορθωτὸν καὶ ἐπιβεβλημένον.

- (β) Τὴν ἐπίσπευσιν μιᾶς ὀλοκληρωμένης μελέτης διὰ τὸ πρόβλημα τῶν γεωργικῶν δρόμων.
- (γ) Τὴν διάθεσιν ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναπτύξεως πολὺ μεγαλυτέρων ποσῶν δι' ἐπιδοτήσεις διὰ σκοποὺς ἀξιοποίησεως τῆς γεωργικῆς γῆς πρὸς δῆμος τῶν οἰκονομικῶν καθυστερημένων περιοχῶν τῆς νήσου καὶ διὰ τὴν ἄνοδον τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν πτωχῶν ἀγροτῶν-παραγωγῶν.
- (δ) Τὴν δανεισδότησιν τῶν παραγωγῶν ποὺ ἀξιοποιοῦν γεωργικὴν γῆν μὲ χαμηλότοκα καὶ μακροπρόθεσμα δάνεια καὶ τὴν παροχὴν εἰς αὐτοὺς δοθεῖας εἰς λιπάσματα, σπόρους, φυτοφάρμακα κλπ. διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ κάμουν νέας καλλιεργείας καὶ νὰ αὔξησουν τὴν παραγωγὴν των καὶ τὸ εἰσόδημά των.
- (ε) Τὴν ἐπίσπευσιν τοῦ ἀναδασμοῦ εἰς τρόπον ὥστε ὁ καταστεμαχισμὸς τῆς γῆς νὰ μὴν ἀποτελῇ ἐμπόδιον εἰς τὴν ίκανοποιητικὴν λύσιν τοῦ προβλήματος.
- (στ) Τὴν διάθεσιν ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναπτύξεως ποσοῦ τούλαχιστον £ 100.000 κατ' ἔτος διὰ τὴν κατασκευὴν ἀγροτικῶν δρόμων καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν ὅλων τῶν οἰκονομικῶν καθυστερημένων περιοχῶν τῆς νήσου τῆς ὑποχρεώσεως νὰ καταβάλλουν τὸ 50% τῶν δαπανῶν διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν.

Προτείνομεν ὅπως ὅλαι αὐταὶ αἱ εἰσηγήσεις, ὅπως καὶ ἄλλαι ποὺ οἱ ἔντιμοι συνάδελφοι ἡθελον κάμει διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν ἀντιμετώπισιν καὶ λύσιν τοῦ σοβαρωτάτου αὐτοῦ προβλήματος, διαδιβασθοῦν πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν διὰ νὰ τὰς μελετήσῃ καὶ νὰ τὰς συμπεριλάβῃ εἰς τὸ τρίτον πενταετές πρόγραμμα ἀναπτύξεως. Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι, μετὰ τὴν εἰσαγωγικὴν ὄμιλίαν τοῦ ἔντιμου κυρίου Βουλευτοῦ, ἐάν δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι ὄμιληταί, οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ ἀγορεύσουν σήμερον, τὸ θέμα θὰ παραμείνῃ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς διὰ νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία καὶ εἰς ἄλλους Βουλευτάς νὰ ἐκφράσουν τὰς ἀπόψεις τῶν.

Ἡ ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία.

- (1) Ὁ περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.
- (2) Ὁ περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγῶνος Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν Ἀναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (3) Ὁ περὶ Φαρμακοποιῶν (Σύλλογοι, Πειθαρχία καὶ Ταμείον Συντάξεων) Νόμος τοῦ 1972.
- (4) Ὁ περὶ Ποινικοῦ Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (5) Ὁ περὶ Κυβερνητικῶν Γαιῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (6) Ὁ περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος.
- (7) Ὁ περὶ Κυβερνητικῶν Ὑδατικῶν Ἐργών (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

- (8) 'Ο περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας ('Ἀλλοδαποὶ) (Τροποποιητή κός) Νόμος τοῦ 1972.
- (9) 'Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) ('Ἄρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (10) 'Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (11) 'Ο περὶ Δημοσίου Ἀρχείου Νόμος τοῦ 1972.
- (12) 'Ο περὶ Ταμείου Πληγέντων Παραγώγων (Τροποποιητικός) ('Ἄρ. 2) Νόμος τοῦ 1971.
- (13) 'Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Ἄρ. 8) τοῦ 1972.
- (14) 'Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Ἄρ. 4) τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τοὺς ἐντίμους Προέδρους τῶν Ἐπιτροπῶν, εἰς τὰς ὅποιας ἔχουν παρατεμθῆ τὰ προαναφερθέντα νομοσχέδια, ὅπως, ἄνευ περαιτέρω καθυστερήσεως, συμπληρώσουν τὴν μελέτην τῶν θεμάτων καὶ κυκλοφορήσουν τὰς Ἐκθέσεις ἐγκαίρως οὕτως ὡστε ἡ συζήτησις τῶν νομοσχεδίων νὰ είναι δυνατὸν νὰ διεξαχθῇ τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «'Ανάγνωσις τῆς Ἐκθέσεως τῶν Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τοῦ θέματος «'Η ὑδρευσις τῶν προαστείων Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ "Υψωνα».
- (2) «'Η τουριστική ἀνάπτυξις τῆς ἀνατολικῆς παραλίας ἀπὸ 'Αμμόχωστον πρὸς Τρίκωμον καὶ ἡ ὑδρευσις τῶν χωρίων τῆς ἀνατολικῆς Μεσαρούς». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κ. Χριστοδούλιδη).
- (3) «'Ἐργα δι' ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Παπαϊωάννου). (Συνέχισις τῆς συζήτησεως).

'Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε, θὰ ηθελα νὰ ἔγγραψω ὡς θέμα πρὸς συζήτησιν, μὴ προερχόμενον ἀπὸ 'Ερώτησιν, τὸ ἔξῆς :

«'Η ύπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀπάλειψις τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, ἀπαραίτητον μέτρον ἀνακουφίσεως τῶν εἰλώτων τῆς Κυπριακῆς ὑπαίθρου καὶ ἀπαρχὴ εὐρυτέρων ἀγροτικῶν μεταρρυθμίσεων».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ θέμα ἔγγραφῆ;

Μὴ ὑπαρχούστης ἀντίρρησεως τὸ θέμα ἔγγραφεται ὡς τέταρτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

'Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Δὲν θὰ ἔγγραψω θέμα, κύριε Πρόεδρε. 'Απλῶς ηθελα νὰ πληροφορηθῶ τί γίνεται μὲ τὴν Ἐκθεσιν τοῦ 'Υδατοφράκτου τῆς Ὀρμήδειας. Εἶχα ἐρωτήσει καὶ τὴν προηγουμένην φορὰν καὶ ηθελα νὰ παρακαλέσω νὰ πληροφορηθῶ ποῦ εύρισκεται τὸ θέμα.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις ('Η μὴ παραχώρησις κατοίκιων εἰς 23 κατοίκους τοῦ μετακινηθέντος χωρίου Πάνω Κυδίδες—'Η παροχὴ βοηθείας εἰς ἀμπελουργούς καὶ ἄλλους παραγωγούς διὰ ζημίας τάς ὅποιας ὑπέστησαν ἐκ θεομηνῶν καὶ τὸ θέμα τοῦ σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων—Καταβολὴ χορηγημάτων ἢ ἀποζημιώσεων πρὸς ἀνακούφισιν πληγέντων ἐκ θεομηνῶν).
- (2) Κατάθεσις προτάσεων νόμων.
- (3) Διεξαγωγὴ συζητήσεως (Γ. Μαλλιώτης, Κ. Χριστοδούλιδης, Χ. Μιχαηλίδης, Φ. Παρασκευαΐδης, Β. Λυσσαρίδης, Α. Ζιαρτίδης, Πρόεδρος, Ξ. Κληρίδης) καὶ ἔγκρισις σχετικῶν ψηφισμάτων ἐπὶ τῶν θεμάτων περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεων εἰς πληγέντας ἐκ τῶν βροχῶν πατατοπαραγωγούς καὶ εἰς ἄλλους γεωργούς πληγέντας ἐκ θεομηνῶν, τὰ ὅποια ἐνεγράφησαν ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν κ.κ. Κ. Χριστοδούλιδη καὶ Γ. Μαλλιώτη.
- (4) 'Αγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. 'Εζεκία Παπαϊωάννου ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τούτου θέματος «"Έργα δι'" ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι».
- (5) 'Εγγραφή, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών, τοῦ ἀκολούθου θέματος: «'Η ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀπάλειψις τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, ἀπαραίτητον μέτρον ἀνακούφισεως τῶν εἰλάτων τῆς Κυπριακῆς ὑπαίθρου καὶ ἀπαρχὴ εὐρυτέρων ἀγροτικῶν μεταρρυθμίσεων».

Παρακαλεστοί οἱ εὐτρεποί τοῖς θεμάτοις, νόμοις διαπιστώσαι τὸν οὐρανὸν διαρρεῖα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Υπάρχει ὀπαρτία, διπλή κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τῷ πρότον θέμα ἡδὶ τῇ διαχρονίᾳ, διπλάσιας εἶναι ἡ ανάγκησις 'Ερωτήσεων—'Απαντήσεων.

Παρακαλεστοί οἱ εὐτρεποί τοῖς θεμάτοις 'Ερωτήσεων—'Απαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ερυτρος θέρος διαρροήριον έναν Νοεμβρίου 1971, ὑποδηλώσιοι ως τοῦ ἁνέτου Βουλευτοῦ περιερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόση καὶ ληφθεῖσις τῇ Νοεμβρίου 1971.

«Κατὰ τὴν συνεδρίασον τῆς Βουλῆς τῆς 18ης περιλέποντος 'Ιεράλιου Ἡρέρη, ἥτις εὐκαιρίῃ τῆς συζήτησης τοῦ κοινωνικοῦ τοῦ πατριαρχικού «Ο περὶ Ταμία Συνταξεων καὶ Επικαταν Επιδοκοσταν τῶν ἐκ τῶν Πατέντων καὶ τῶν Θεμάτων τοῦ 'Αγρού, Εβραϊκούν καὶ τῶν 'Αποστροφων πάτον (Πρωτοπαραγγελίας) Νόμου, τοῦ 1971», τὸ θέμα τῆς παροπέρα τροποποιήσεως τοῦ Νόμου τούτου προς όσον τῷ διεκπεραίνεντοι μεταβοῦ τὸν δύο διατάξειν μόνην οὔτινες διέτους τῆς καταράλημ αποτέλεσαν καὶ χορηγημέστησαν εἰς τούς πεσόντος, καὶ συνετήρους τοῦ διελαυνεριστικοῦ φύουσας τῆς Ε.Ο.Κ.Α. καὶ εἰς τούς πεσόντος τοῦ συγκίνος τοῦ 1963 καὶ ἀντεύθεν.

'Η Κοινωνολογική 'Επιτροπὴ Οικονομικῶν καὶ Προστατογμάτων, ἡ οποία διελέπησε τὸ περὶ αὐτὸν τὸ θέμα, διεκπεραίνει διεθνέστερα τὴν επιτύχησην τῆς Βουλῆς, διπλή καὶ εὐερεπή, σύμφωνα μεταβολῆς τοῦ νόμου τοῦ οὐρανού τοῦ νομοσχεδίου, δις πολτό καταράλημ αποτέλεσμα τῆς 'Ερωτήσεως, έτι παρα-

Τιμὴ 50 Μίλς

*Επιπώθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 1ης Ιουνίου 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.19 μ.μ.)

(•Αρ. 40)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἑργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰναι ἡ ἀνάγνωσις ‘Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ‘Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ἐρωτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 9ην Νοεμβρίου 1971, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη καὶ ληφθεῖσα τὴν 10ην Νοεμβρίου 1971.

«Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς τῆς 15ης παρελθόντος Ιουλίου ἡγέρθη, ἐπ’ εὐκαίρᾳ τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου τοῦ τιτλοφορούμένου «‘Ο περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγῶνος Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν Ἀναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1971», τὸ θέμα τῆς περαιτέρω τροποποιήσεως τοῦ Νόμου τούτου πρὸς ἄρσιν τῶν ὑφισταμένων διαφορῶν μεταξὺ τῶν δύο βασικῶν νόμων, οἵτινες διέπουν τὴν καταβολὴν συντάξεων καὶ χορηγημάτων εἰς τοὺς πεσόντας καὶ ἀναπήρους τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τῆς Ε.Ο.Κ.Α. καὶ εἰς τοὺς πεσόντας τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1963 καὶ ἐντεῦθεν.

‘Η Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ, ἡ δόπια ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου, ὑπέθαλε τὴν εἰσήγησιν εἰς τὴν Βουλήν, ἥτις καὶ ἐνεκρίθη, διπλαὶ τὸ Σῶμα χωρήσῃ εἰς τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, ὡς τοῦτο κατετέθη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ἐκ παραλήλου δὲ κληθῆ ἡ Κυβέρνησις ἵνα μελετήσῃ τὸ ταχύτερον δυνατόν ἀπαντά τὰ

έγερθέντα θέματα ύπό της Κλαδικής 'Επιτροπής 'Αναπήρων 'Αγωνιστῶν τῆς Ε.Ο.Κ.Α. καὶ τῆς Παγκυπρίου 'Οργανώσεως 'Αναπήρων, ως ἐπίσης τὰ κατά τὴν συζήτησιν τῆς 15ης Ιουλίου ἀναφύεντα σημεῖα, καὶ ἐπανέλθη κατὰ τὴν νέαν Σύνοδον τῆς Βουλῆς δι' ἔτερου τροποποιητικοῦ νομοσχεδίου ρυθμίζοντος πάντα τὰ θέματα ταῦτα.

'Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω καὶ δεδομένου ὅτι παρῆλθεν ἡδη ἀρκετὸν χρονίκον διάστημα ἔρωτάται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νά πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα κατὰ πόσον προέβη εἰς οἰασθήποτε ἐνεργείας, καὶ ποίας, πρὸς ἄρσιν τῶν ως ἀνω προμηθεισῶν διαφορῶν μεταξὺ τῶν δύο τούτων θασικῶν νόμων'.

'Απάντησις ύπὸ ήμερομηνίαν 29ην Μαΐου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν, εἰς ἔρώτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 10ην Νοεμβρίου 1971 ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη.

«Νέον τροποποιητικὸν νομοσχέδιον τῶν περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων 'Επιδομάτων τῶν ἐκ τῶν πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ 'Αγῶνος 'Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν 'Αναπήρων αὐτοῦ Νόμων τοῦ 1962 ἔως 1972, ἐτοιμασθὲν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας, εὑρίσκεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων πρὸς ψήφισιν εἰς νόμον».

'Ερώτησις ύπὸ ήμερομηνίαν 20ην Ιανουαρίου 1972, ύποθληθεῖσα ύπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Αμμοχώστου κ. Κώστα Χριστοδούλη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 20ην Ιανουαρίου 1972.

«Κατὰ τὴν σύσκεψιν ἀντιπροσωπείας ἐκ τῶν Βουλευτῶν Αμμοχώστου, Δημάρχου καὶ Δημοτικῶν Συμβούλων καὶ 'Εκπροσώπων 'Επαγγελματικῶν 'Οργανώσεων Αμμοχώστου μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τὴν 19ην Νοεμβρίου 1971 εἰς τὸ Προεδρικόν Μέγαρον, εἰς ἣν παρευρέθητε, πρὸς μελέτην διαφόρων προβλημάτων πόλεως καὶ 'Ἐπαρχίας Αμμοχώστου, πλὴν τῶν ἄλλων συνεζητήθησαν ώρισμένα προβλήματα ἐμπίπτοντα εἰς τὸ 'Υπουργεῖον σας καὶ διὰ τὰ ὅποια ἐλήφθησαν ἀποφάσεις, ἐπιθυμῶ δὲ νὰ γνωρίζω τὰ ἀκόλουθα :

1ον. Ἐξοπλισμὸς Λιμένος :

Εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς πληροφορήσῃτε εἰς ποῖον σημεῖον εὑρίσκεται ἡ ὅλοπόνησις τῶν ὅδηγιῶν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας περὶ ἔξασφαλίσεως διὰ τὸν λιμένα Αμμοχώστου ἐνὸς γερανοῦ Ἑηρᾶς (πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπηρχαιωμένου πλωτοῦ), διὰ τὰς φορτοεκφορτώσεις βαρέων φορτίων καὶ κοντένερς; Γνωρίζετε ὅτι δὲ πλωτὸς γερανὸς δὲν ικανοποεῖ τὰς ἀνάγκας τοῦ λιμένος, ὅτι συχνὰ εἶναι χαλασμένος, ὅτι ἐθδομαδιάλιως φορτοεκφορτώνονται ἐκ τοῦ λιμένος πλοῖα κοντένερς καὶ τὶ προβλήματα θὰ δημιουργήσῃ μὲ μίαν τελείαν ἀκινητοποίησίν του ως ἐκ τῆς καταστάσεως του;

"Εχουν ζητηθῆ προσφοραί; "Εδόθη παραγγελία διὰ τὴν ἔγκαιρον ἔξασφαλίσιν ἐνὸς γερανοῦ ἀνυψωτικῆς δυνάμεως πέριξ τῶν 60 τόνων διὰ τὰς ἀνάγκας ποὺ ἀναφέρομεν;

2ον. ΣΙΛΟ :

Η ἀνέγερσις τοῦ σιλὸς ἀπεφασίσθη πρὸ πολλοῦ ὅπως γίνη εἰς τὸν λιμένα Αμμοχώστου καὶ προσέκρουσε πάλιν εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ 'Υπουργείου σας εἰς ποῖον δῆθεν σημεῖον τῆς λιμενικῆς περιοχῆς θὰ ἐγκατασταθῇ. 'Εξ δοσῶν μᾶς ἐλέχθη εἰς τὴν σύσκεψιν καθωρίσθη καὶ αὐτό. Ψιθυροὶ λέγονται ὅτι ἀνεφύησαν πάλιν αἱ ἐπιφυλάξεις τοῦ 'Υπουργείου σας.

Παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἐκφράστητε θετικά τὶ πρόκειται νὰ γίνη διὰ τὸ σιλό, ἐξ δοσῶν ἐμπίπτει εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ 'Υπουργείου σας.

3ον. Η δόδος Λευκωσίας—Αμμοχώστου :

Διεπιστώθη ἡ ἀνάγκη κατασκευῆς δόδου διπλῆς κατευθύνσεως καὶ ἔγινε σαφές κατὰ τὴν σύσκεψιν ὅτι ἐπιθάλλεται ἡ ἔναρξις τῆς μελέτης—σχεδιοποιήσεως

της, ξεστω καὶ ἀν δὲν πρόκειται νὰ ἔκτελεσθῇ τὸ ἔργον ἐντὸς τοῦ 1972, διὰ νὰ ἀπαλλοτριώθουν τὰ ἀναγκαῖα κτήματα ἔγκαίρως καὶ νὰ σταματήσῃ ἡ ἀνέγερσις οἰκημάτων ἢ ἄλλων ἔργων ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ποὺ θὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν διεύρυνσιν διὰ νὰ μὴ κατασθληθοῦν τότε πολὺ περισσότερα ποσά δὶ αὐτὰ καὶ νὰ ὑπάρξῃ ἀντίδρασις τῶν ἐπηρεαζομένων δταν τὰ κτήματά των θὰ ὑπερτιμηθοῦν ἢ οἰκοπεδοποιηθοῦν ἢ ἔκτελεσθοῦν ἄλλα ἔργα ἐντὸς αὐτῶν. Γνωρίζετε δτι αὐτὰ συνεχίζονται νὰ γίνωνται καὶ μάλιστα ἀπὸ Ὀργανισμοὺς ποὺ ὑπάγονται εἰς τὸ "Υπουργεῖον σας καὶ ἀπὸ Ἰδιώτας;

Εἰναι δυνατὸν νὰ μᾶς πληροφορήσετε ἐὰν ἥρχισεν ἡ μελέτη—σχεδιοποίησις τοῦ ἔργου ἢ πότε αὕτη θὰ ἀρχίσῃ καὶ πόσος χρόνος χρειάζεται διὰ νὰ συμπληρωθῇ ὡς ἀπεφασίσθῃ κατὰ τὴν σύσκεψιν;»

•Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 27ην Μαΐου 1972 τοῦ "Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Ἑργών, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 20ην Ἰανουαρίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Κώστα Χριστοδούλη.

«1. Ἐξοπλισμὸς Λιμένος :

‘Ως γνωστὸν μέρος τοῦ παρὰ τῇ Διεθνῇ Τραπέζῃ συναφθέντος δανείου διὰ λιμενικὰ ἔργα ἐν Κύπρῳ θὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὸν λιμενικὸν ἔξοπλισμὸν τοῦ λιμένος Ἀμμοχώστου.

Οἱ ἐμπειρογνώμονες οἵτινες προσελήφθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δυνάμει τῆς Συμφωνίας Δανείου μετά τῆς Διεθνοῦς Τραπέζης διὰ νὰ συμβουλεύσουν διὰ τὴν θελτίωσιν τῆς διοικήσεως, λειτουργίας καὶ λογιστικῶν μεθόδων τῶν λιμένων ἐν Κύπρῳ ὑπέβαλον συστάσεις καλυπτούσας καὶ τὸν ἀναγκαιοῦντα λιμενικὸν ἔξοπλισμὸν τοῦ λιμένος Ἀμμοχώστου.

Αἱ ἐν λόγῳ συστάσεις μελετῶνται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Διεθνοῦς Τραπέζης.

2. ΣΙΛΟ :

Τὸ θέμα τοῦτο μελετᾶται ὑπὸ τὸ φῶς τῶν συστάσεων τῶν ἐμπειρογνωμόνων οἵτινες προσελήφθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ συμβουλεύσουν διὰ τὴν θελτίωσιν τῆς διοικήσεως, λειτουργίας καὶ λογιστικῶν μεθόδων τῶν λιμένων ἐν Κύπρῳ.

3. Οδὸς Λευκωσίας—Ἀμμοχώστου :

‘Η περαιτέρω θελτίωσις τῆς ὁδοῦ Λευκωσίας—Ἀμμοχώστου μελετᾶται ἐν σχέσει πρὸς τὸ Τρίτον Πενταετές Πρόγραμμα Ἀναπτύξεως καὶ ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ γενικωτέρου προγράμματος ὁδικῆς ἀναπτύξεως τῆς νήσου.

‘Ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἐκπονουμένης μελέτης ὑπὸ τῶν διορισθέντων Συμβούλων—Μηχανικῶν διὰ τὸ 10ετές πρόγραμμα ἀναπτύξεως τῆς ὁδοποιίας ἔξετάζεται καὶ ἡ πιθανότης μετατροπῆς τῆς ὁδοῦ εἰς ὁδὸν τετραπλῆς κυκλοφορίας.

Καθ’ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῆς γῆς ἡτις δυνατὸν νὰ ἀπαιτηθῇ δι’ ἐνδεχομένην διεύρυνσιν τῆς ὁδοῦ, αὕτη δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ πρὶν ἡ συμπληρωθῇ ἡ σχετικὴ μελέτη καὶ ἀποφασίσθῃ δριστικῶς ἡ ἀκολουθησομένη πορεία καὶ ἡ μορφὴ περαιτέρω θελτίωσεως τῆς ὁδοῦ».

•Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11ην Φεβρουαρίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 12ην Φεβρουαρίου 1972.

«Ἡ παραλία Λεμεσοῦ καὶ συγκεκριμένως ἡ περιοχὴ παλαιᾶς Λεμεσοῦ μέχρι τῆς πόλεως κινδυνεύει νὰ καταστραφῇ, λόγῳ δημιουργίας ἐστιῶν ρυπάνσεως καὶ πηγῶν μολύνσεως τῆς θαλάσσης, καὶ ἐν πολλοῖς νὰ ἀποκλεισθῇ διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τοῦ λαοῦ, λόγῳ τοῦ δτι παρεχωρήθησαν ἀδειαὶ ἀνεγέρσεως ξενο-

δοχείων, πολυκατοικιών και άλλων ύποστατικών έπει της παραλίας καθώς έπισης και έκ της κατασκευής μώλων ύπό διοικητήων παραλιακής γῆς.

Δι' αύτό και ἔρωτάται τὸ ἀρμόδιον "Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων ποῖα μέτρα προτίθεται νὰ λάβῃ διὰ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιθάλλοντος εἰς τὴν ἐν λόγῳ περιοχήν, διὰ τὴν διατήρησην τῆς καθαριότητος τῆς θαλάσσης καὶ τὴν ἔξασφάλισιν τῆς ψυχαγωγίας τοῦ λαοῦ εἰς τὴν θάλασσαν".

"Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 25ην Μαΐου 1972, τοῦ "Υπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 12ην Φεβρουαρίου 1972 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου.

"Η παραλία Λεμεσοῦ ἀποτελεῖ προστατευομένην τοιαύτην δυνάμει τῶν προνιῶν τοῦ περὶ Προστασίας τῆς Παραλίας Νόμου ἡ δὲ Διοίκησις Λεμεσοῦ ἀπασχολεῖ ἱκανοποιητικὸν ἀριθμὸν φυλάκων οἱ δρόποι περιπολοῦν τὴν παραλίαν ταύτην καὶ καταγγέλλουν τοὺς διαπράττοντας ἀδικήματα σχετιζόμενα μὲ τὴν προσοτασίαν τῆς παραλίας ἡ τὴν ρύπανσιν τῶν θαλασσιῶν ὄδατων.

Μέχρι σήμερον ἔχουν ἑκδοθῆ τέσσαρες ἀδειαι διὰ τὴν ἀνέγερσιν ξενοδοχείων ἐπὶ παραλιακῶν ιδιωτικῶν ἀκινήτων τρία τῶν δρόποιν ἔχουν ἥδη ἀνεγερθῆ καὶ τέσσαρες ἀδειαι διὰ τὴν ἀνέγερσιν πολυκατοικιῶν ἐκ τῶν δρόποιν μία ἔχει ἥδη ἀνεγερθῆ καὶ δύο εύρισκονται ύπό ἀνέγερσιν. Διὰ τὰ ὅπερα κτίρια ἐπιθάλλονται οἱ συνήθεις υγειονομικοὶ δροὶ οἱ δρόποι προνοοῦν τὴν ἀνόρυξιν λάκκων διὰ τὰ ἀκάθαρτα νερά εἰς τρόπον ὅστε ταῦτα νὰ μὴ χύνωνται εἰς τὴν θάλασσαν.

Εύρισκονται ύπό σοθαράν μελέτην σχέδια διὰ τὴν περαιτέρω προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιθάλλοντος τῆς περιοχῆς καὶ τὴν διατήρησιν τοῦ χαρακτήρος καὶ ἀνέσεων τῆς παραλίας διὰ διαφόρων πολεοδομικῆς φύσεως μέτρων.

Διὰ τῆς προσφάτου τροποποιήσεως τοῦ Νόμου περὶ Προστασίας τῆς Παραλίας (Ἀριθμὸς Νόμου 8 τοῦ 1972) παρέχεται ἔξουσία εἰς τὰς ἀρμόδιας ἀρχὰς δρόπων προστατεύουν τὴν παραλίαν τόσον ἀπὸ ἀπόφεως ἀνεγέρσεως ὀικοδομῶν δοσον καὶ τοῦ φυσικοῦ περιθάλλοντος, ἐν τούτοις τὰ σοθαρά ταῦτα προθλήματα δὲν δύνανται νὰ λυθοῦν ριζικῶς ἐκτὸς ἐάν θεσπισθῇ εἰς νόμον τὸ ἀπὸ πολλοῦ ἐκκρεμοῦν νομοσχέδιον περὶ Πολεοδομίας καὶ Χωροταξίας καὶ ἐκπονηθοῦν σχέδια δυνάμει τῆς ἐν λόγῳ νομοθεσίας.

"Ἐρώτησις ύπό ήμερομηνίαν 1ην Μαΐου 1972, ύποθληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Παναγιώτη Δημητρίου, καὶ ληφθεῖσα τὴν 3ην Μαΐου 1972.

"Εἰς τὴν περιοχὴν Φιλιάς, Μάσσαρι, Κατωκοπιᾶς καὶ άλλων γειτονικῶν χωρίων αἱ ἔφετιναι φυτεῖαι τεύτλων δὲν ἀπέδωσαν ἐμπορεύσιμα ἡ ἔξαγωγιμα τεύτλα καὶ οὕτω προεκλήθησαν εἰς τοὺς ἀγρότας καὶ εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου ζημίαι ἀνερχόμεναι εἰς δεκάδας χιλιάδων λιρῶν.

"Ἐρωτάται τὸ "Υπουργεῖον Γεωργίας κατὰ πόσον ἡ Κυβέρνησις προτίθεται νὰ ἀποζημιώσῃ τοὺς ζημιωθέντας τευτλοκαλλιεργητὰς ὡς πράττει καὶ εἰς άλλας περιπτώσεις ἀγροτικῶν ζημιῶν καὶ κατὰ πόσον ἡ Κυβέρνησις ἀλεγχεῖ τὸν εἰσαχθέντα σπόρον δοτικὸν ἔχρησιμοποιήθη εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν".

"Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 25ην Μαΐου 1972, τοῦ "Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρωτησιν ύποθληθεῖσαν τὴν 3ην Μαΐου 1972 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Παναγιώτη Δημητρίου.

"Αναφορικῶς μὲ τὰς ζημίας τὰς δρόποις ὑπέστησαν παραγωγοὶ τεύτλων τῆς περιοχῆς Μόρφου λόγω τοῦ γεγονότος δτὶ τὰ τεύτλα παρῆξαν ἀνθοφόρον στέλεχος ἐνωρίς καὶ ὡς ἔκ τούτου δὲν ἀπέδωσαν ίκανοποιητικῶς, δύναται νὰ

λεχθῆ ὅτι τοῦτο διείλεται κυρίως εἰς τάς χαμηλάς θερμοκρασίας αἱ δοποὶαὶ ἐπεκράτησαν ἐφέτος κατά τὴν περίοδον ἀναπτύξεως τῶν φυτῶν, δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου 1971 μέχρι καὶ τοῦ Μαρτίου 1972. Ὡς πάρχουν θεσαίως διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ποικιλιῶν. Ἡ ποιότης τοῦ σπόρου δύον ἀφορᾶ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐλεγχθῇ ἐκ τῶν προτέρων δι' ἐπιθεωρήσεως τοῦ σπόρου ή ἄλλου τρόπου.

Τὸ 'Υπουργεῖον λαμβάνει τὰ κατάλληλα μέτρα οὕτως ὥστε οἱ εἰσαγόμενοι σπόροι νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένοι ἀσθενεῖῶν καὶ νὰ ἔχουν τὴν κατάλληλον θλαστικὴν ίκανότητα.

«Οσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν γεωργῶν δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει ταμεῖον οὔτε πρόνοια εἰς τὸν προϋπολογισμὸν διὰ τοιούτους σκοπούς».

*Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2αν Μαΐου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 3ην Μαΐου 1972.

«Υπὸ τῆς κοινοτικῆς ἀρχῆς τοῦ χωρίου Καμπιῶν Λευκωσίας ἐκφράζονται παράπονα ὅτι τὸ δημοτικὸν σχολεῖον τοῦ χωρίου τὸ δόποιον ἐκτίσθη ἀπὸ διετίας δὲν κατεσκευάσθη συμφώνως τῶν ὅρων τῆς προσφορᾶς καὶ ὅτι δὲν παρεδόθη εἰσέτι εἰς τὴν κοινοτικὴν ἀρχὴν ἐπισήμως συμφώνως τῶν Κανονισμῶν. Παρακαλῶ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα ἐὰν εἶναι γνώστης τῆς καταστάσεως αὐτῆς καὶ ἔὰν ναὶ ποῖα μέτρα ἔλασθεν».

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23ην Μαΐου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 3ην Μαΐου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη.

«Τὸ νέον σχολικὸν κτίριον, τὸ δόποιον ἀνηγέρθη ἀφοῦ κατεδαφίσθη τὸ παλαιόν, λειτουργεῖ ἀπὸ διετίας. Κατά τὴν παραλαβὴν τοῦ κτιρίου, πρὸ διετίας, ἐνώπιον τῆς Χωριτικῆς Ἀρχῆς, τοῦ 'Εργολάβου καὶ ἡμῶν, παρετηρήθησαν ώρισμέναι ἐλλείψεις τὰς δοποὶας δ ἐργολάβος ἀνέλαθε καὶ συνεπλήρωσε. Τὸ κύριον παφάπονον τοῦ Κοινοτάρχου ἦτο ἀνέκαθεν ὅτι δὲν ἐγένετο ἡ περιφραξίς τοῦ σχολικοῦ χώρου, ὡς διελάμβανον οἱ τεχνικοὶ ὅροι. Εἶχομεν ἐπανειλημμένως ἐξηγήσει εἰς τοῦτο ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἀφήρεθη κατά τὴν ἔξετασιν τῶν προσφερῶν, διότι δὲν ἦρκε διὰ τὴν ἐκτέλεσίν του τὸ διαθέσιμον ποσόν τοῦ δανείου καὶ τῆς ἐπιχορηγήσεως ἡ ὅποια παρεχωρήθη εἰς τὴν κοινότητα. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐγκριθεῖσα προσφορὰ κατεκυρώθη ἀφοῦ ἐμειώθη κατά τὸ ποσόν τῆς περιφράξεως καὶ μὲ τὴν μείωσιν ταύτην ὑπεγράφησαν τὰ συμβόλαια μεταξὺ τῆς Χωριτικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ 'Εργολάβου».

*Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2αν Μαΐου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 3ην Μαΐου 1972.

«Ο 'Υπουργός Συγκοινωνιῶν καὶ 'Εργων εἰς ἐπίσκεψίν του εἰς τὴν περιοχὴν Μαραθάστης τὴν 21ην Αύγουστου 1971 ὑπεσχέθη εἰς τούς κατοίκους τῆς περιοχῆς ἐτι τὸ 'Υπουργεῖον του μελέτᾳ τὴν κατασκευὴν νέου τουριστικοῦ δρόμου δ ὅποιος θὰ ἔνωσῃ τὴν περιοχὴν Μαραθάστης μὲ τὴν Λευκωσίαν καὶ ὅτι ἡ μελέτη αὐτὴ θὰ ἦτοι μη ἐντὸς δλίγων μηνῶν. Παρακαλῶ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τὶ ἔγινεν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου».

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 19ην Μαΐου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ 'Εργων, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 3ην Μαΐου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη.

«Ἡ μελέτη διὰ τὴν κατασκευὴν νέας ὁδοῦ ἦτις νὰ συνδέῃ τὴν περιοχὴν Μαραθάστης μετά τῆς Λευκωσίας εὑρίσκεται εἰς τὸ τελικὸν αὐτῆς στάδιον καὶ ἐλπίζεται ὅτι θὰ ληφθῇ σχετικὴ ἀπόφασις εἰς τὸ ἔγγυς προθλεπτόν μέλλον.

Κατά τὸ στάδιον τῆς ἀναζητήσεως τῆς δεούσης πορείας τῆς νέας ταύτης δόδου ἔξητάσθησαν πλείονες τῆς μιᾶς λύσεως».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2αν Μαΐου 1972, ὑποθέτησα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη, καὶ ληφθεῖσαν τὴν 3ην Μαΐου 1972.

«Ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Τεχνικὴ Σχολὴ Πόλεως Χρυσοχοῦ εἶναι χρησιμωτάτη διὰ τὴν περιοχήν, πλὴν ὁ χαρακτήρας τῆς ὡς πενταταξίου δὲν θογθεῖ τὸ κοινὸν νὰ ἔδραιώσῃ τὴν πρός αὐτήν ἐμπιστοσύνην του, παρακαλῶ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργείον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα ἐὰν μελετᾶ νὰ μετατρέψῃ τὴν σχολὴν αὐτὴν εἰς ἔξατάξιον καὶ πότε».

Ἀπάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18ην Μαΐου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἐρώτησιν ὑποθέτησαν τὴν 3ην Μαΐου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη.

«Τὸ Ὑπουργείον Παιδείας, εἰς τὴν προσπάθειάν του διὰ συνεχῆ προσαρμογὴν τῶν προγραμμάτων τῆς Τεχνικῆς Ἐκπαίδευσεως πρὸς τὰς νέας τεχνολογικὰς ἔξελιξεις, μελετᾶ σχέδια διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν ἐν λειτουργίᾳ δύο τύπων αὐτῆς, ἥτοι τοῦ Τεχνικοῦ καὶ τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Τμήματος».

«Ἡ περίπτωσις τῆς Τεχνικῆς Σχολῆς Πόλεως Χρυσοχοῦ θὰ τύχῃ ἔξετάσεως ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ὡς ἄνω σχεδίων».

«Ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ Ἐργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β εἶναι «Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972».

Τὸ Νομοσχέδιον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητήθῃ σήμερον διότι ἡ "Ἐκθεσις τῆς ἀρμόδιας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἔχει κυκλοφορήσει 48 ὥρας πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου.

Τὸ δεύτερον θέμα εἶναι «Ο περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγῶνος Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν Ἀναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

«Ἡ "Ἐκθεσις ἐκυκλοφόρησεν ἐγκαίρως καὶ ἐπομένως παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμόδιας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΑΥΤΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Ηρακλής Χατζηγρακλέους

Σταύρος Ποσκώτης

‘Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Οίκονομικών και Προϋπολογισμού έμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς ἀριθμὸν συνεδριάσεων αὐτῆς τῆς τελεταίας συγκροτηθείσης τὴν 23ην Μαΐου 1972. Εἰς μερικὰς τῶν συνεδριάσεων αὐτῶν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Οίκονομικῶν καὶ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν τελευταίαν δὲ παρέστη καὶ ὁ Ὑπουργὸς Οίκονομικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων Επιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγῶνος Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν Ἀναπήρων αὐτοῦ Νόμου—

(α) Διὰ τῆς ἀπαλείψεως τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 6 αὐτοῦ σχετικῆς προνοίας δυνάμει τῆς ὅποιας παρέχεται τὸ δικαιώμα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀνακούφισεως Παθόντων νὰ ἀρνήται τὴν χορήγησιν συντάξεως ἢ ἐκτάκτου ἐπιδόματος εἰς περίπτωσιν καθ’ ἥν δικαιούχος ἔχει ἀλλον πόρον ἐπιτρέποντα ἄνετον κατ’ εὐλογον κρίσιν ζωὴν καὶ

(β) διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὸ ἄρθρον 29 αὐτοῦ νέας διατάξεως δυνάμει τῆς ὅποιας θὰ καθίσταται δυνατὴ ἡ παραχώρησις ἀναδρομικῆς συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου Παθόντων καὶ εἰς πρόσωπα καταστάντα ἀνάπτηρα κατὰ τὴν λαθούσαν χώραν ἐν Λεμεσῷ σύγκρουσιν τῆς 18ης Δεκεμβρίου 1954.

‘Ως γνωστὸν τὸ θέμα τῆς ἀνίσου μεταχειρίσεως τῶν ἐκ τῶν πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ ἀγῶνος τῆς ΕΟΚΑ Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν ἀναπήρων αὐτοῦ ἐν συσχετισμῷ πρὸς τοὺς Ἐξαρτωμένους πεσόντων καὶ ἀναπήρους τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1963 καὶ ἐντεῦθεν ἡγέρθη ὑπὸ τῆς Κοινοθουλευτικῆς Επιτροπῆς Οίκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ τὸν παρελθόντα ‘Ιούλιον εἰς τὴν ὑποθληθείσαν πρὸς τὸ Σῶμα ἔκθεσιν αὐτῆς ἀναφορικῶν πρὸς τὸ τροποποιητικὸν νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὅποιου προετείνετο ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ἡ παροχὴ ηγέρημένων χορηγημάτων εἰς τοὺς δικαιούχους τοῦ ἀγῶνος τῆς ΕΟΚΑ ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἀναπήρους καὶ τὰ θύματα τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1963 καὶ ἐντεῦθεν καὶ τὴν ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως τῆς κατασθολῆς τῶν τοιούτων χορηγημάτων.

Τὸ ὑπὸ σιζήτησιν Νομοσχέδιον σκοπὸν ἔχει τὴν ρύθμισιν τοῦ ὡς ἀνωθέτησης τῆς αἰτίας τῆς ὅποιας προέκυπτε θέμα δυσμενοῦς διακρίσεως ὡς πρὸς τὰς προϋποδέσεις παροχῆς συντάξεως ἢ ἐκτάκτου ἐπιδόματος εἰς τοὺς δικαιούχους τοῦ ἀγῶνος τῆς ΕΟΚΑ ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἀναπήρους καὶ τὰ θύματα τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1963 καὶ ἐντεῦθεν καὶ τὴν ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως τῆς κατασθολῆς τῶν τοιούτων χορηγημάτων.

Τὸ Ὑπουργείον Οίκονομικῶν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς καταθέσεως τοῦ ὑπὸ σιζήτησιν Νομοσχέδιον προέθη εἰς περαιτέρω τροποποίησιν τοῦ θασικοῦ νόμου δυνάμει τῆς ὅποιας προτείνεται ἡ κάλυψις διὰ τῆς διευρύνσεως τοῦ ἄρθρου 29 αὐτοῦ πλὴν τῶν πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων κατὰ τὴν ἐν Λεμεσῷ σύγκρουσιν τῆς 18ης Δεκεμβρίου 1954 καὶ τῶν κατὰ τὴν σύγκρουσιν ἐκείνην καταστάντων ἀναπήρων.

Κατὰ τὴν ἔξέτασιν τοῦ Νομοσχέδιου ὑπὸ τῆς Επιτροπῆς Οίκονομικῶν ἡγέρθη ἀριθμὸς θεμάτων νομικῆς φύσεως τὰ ὅποια κατὰ παράκλησιν τῆς Επιτροπῆς παρεπέμφθησαν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς εἰς τὴν Επιτροπὴν Νομικῶν πρὸς μελέτην.

Ταῦτα συνοψιζόμενα ἔχουν ὡς ἀκολούθως :

(α) Η ὑποθολὴ τῶν ἐν τῷ Νομοσχέδιῳ προβλεπομένων αἰτήσεων νὰ δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων προσώπων οὐχὶ μόνον ίδιοχείρως ἀλλὰ καὶ διὰ συστημένης ἐπιστολῆς.

(β) Νὰ ληφθῇ τοιαύτη πρόνοια εἰς τὸ Νομοσχέδιον ὡστε αἱ ἡδη γενόμεναι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οίκονομικῶν ἐνέργειαι ἐπὶ τῇ θάσει διοικητικῶν πράξεων νὰ νομιμοποιηθῶσι.

- (γ) Ή χορήγησις συντάξεως δι' δσους λαμβάνουν τοιαύτην διὰ διοικητικῆς πράξεως καὶ μεταγενεστέρως τῆς 15ῆς Νοεμβρίου 1966 νὰ λάθῃ χώραν ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἡμερομηνίας ἀνευ τῆς ἀνάγκης ὑποθολῆς νέας αἰτήσεως, ἐφ' δσον δὲ λόγος τῆς μέχρι τῆς 15ῆς Δεκεμβρίου 1966 ἀπορρίψεως τῶν αἰτήσεων τῶν ἐνδιαφερομένων ἥτο δτι εἶχον ἄλλον πόρον ἐπιτρέποντα ἀνετον ζωὴν.
- (δ) Αἱ ἀπορρίψεις αἰτήσεις λόγῳ εὐπορίας νὰ δύνανται κατόπιν νέας αἰτήσεως νὰ ἐπανεξετασθῶσιν, ἐάν δὲ τελικῶς ἔγκριθῶσιν, οἱ δικαιοῦχοι αὐτῶν νὰ τυγχάνωσιν ἀναδρομικῆς συντάξεως ἀπὸ τῆς 15ῆς Δεκεμβρίου 1966.
- (ε) Πᾶς τυγχάνων συντάξεως νὰ δύναται νὰ ὑποθάλῃ αἴτησιν πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀνακουφίσεως Παθόντων διὰ χορήγησιν ἐκτάκτου ἐπιδόματος.

Τὰ ὡς ἄνω θέματα συζητηθέντα εἰς ιδιαιτέρων σύσκεψιν τῶν δύο Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ ἐκπροσώπων τῶν Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας υιοθετήθησαν ως πρὸς τὰ θέματα οὓσιας τὰ δποῖα ἡγειρον τῆς περαιτέρω νομοτεχνικῆς διατυπώσεως τῶν ἀποφασισθέντων ἀναληφθείσης ὑπὸ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας.

Ἐπανασυνταχθὲν ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω, τὸ περὶ οῦ δὲ λόγος Νομοσχέδιον καὶ συμπληρωθὲν δι' ἀριθμοῦ τίνος ἑγερθεισῶν ἐπὶ μέρους τροποποιήσεων ἔτυχε νέας ἔξετάσεως ὑπὸ τῶν δύο Ἐπιτροπῶν αἵτινες ἔγκρινουσαι τὰς οὕτως πως ἀποφασισθέσας ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου τοῦ Νομοσχεδίου τροποποιήσεις εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν αὐτοῦ. Ἀντίγραφον τοῦ ὡς εἰρηται συνταχθέντος τελικῶς Νομοσχεδίου ἐπισυνάπτεται τῇ παρούσῃ ἐκθέσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' δσον δὲν ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθεῦνεις εἰς τὴν δευτέρων ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ δποῖα θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀρθμῶν τῶν ἀρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἔγκριθῆ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἀντικατάστασις τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ Βασικοῦ νόμου. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 2ον ἀρθρον ἔγκριθῆ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἀρθρον ἔγκρινεται.

Ο. κ. Μαυρονικόλας.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

‘Η παράγραφος (4) διαφέρει «Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν καθ’ ἣν ἔχορηγήθη σύνταξις δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου μεταξὺ τῆς 15ης Δεκεμβρίου.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλῶ δπως διμιλήτε δ ἀ τοῦ μικροφώνου, διότι δὲν σᾶς ἀκούομεν.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

‘Η παράγραφος (4) τοῦ ἄρθρου 7 διαφέρει «Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν καθ’ ἣν ἔχορηγήθη σύνταξις δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου μεταξὺ τῆς 15ης Δεκεμβρίου τοῦ 1966 καὶ τῆς». Δὲν πρέπει νὰ διαφερθῇ ἡ ήμερομηνία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ ιδικόν μου κείμενον τὴν διαφέρει : «τῆς 29ης Ιουνίου 1972».

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

‘Ἐν τάξει, εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

«ἡ τοιαύτη σύνταξις θὰ καταθληθῇ».

Μὴ υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ 8ασικοῦ νόμου. “Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 3ον ἄρθρον ἐγκριθῇ ;

Μὴ υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἔδαφου (1) τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ 8ασικοῦ νόμου. “Αρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 4ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ 8ασικοῦ νόμου. “Αρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ υπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 5ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων ‘Επιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγῶνος Ἐξαρτωμένων καὶ Ἀναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικοῦ) Νόμου 6 τοῦ 1966. “Αρθρον 6ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει άντιρρησις :

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ δον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ισχὺς τῶν ἀρθρων 4, 5 καὶ 6 τοῦ παρόντος Νόμου. "Ἀρθρον 7ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει άντιρρησις ;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 7ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δὲ' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ 'Εκτάκτων 'Επιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ 'Αγῶνος 'Εξαρτωμένων καὶ τῶν 'Αναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972, καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετὰ τῶν περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ 'Εκτάκτων 'Επιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ 'Αγῶνος 'Εξαρτωμένων καὶ τῶν 'Αναπήρων αὐτοῦ Νόμων τοῦ 1962 ἕως 1971 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένων ως «ὁ βασικὸς νόμος») καὶ ὁ βασικὸς νόμος καὶ ὁ παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρεται διμοῦ ως οἱ περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ 'Εκτάκτων 'Επιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ 'Αγῶνος 'Εξαρτωμένων καὶ τῶν 'Αναπήρων αὐτοῦ Νόμοι τοῦ 1962 ἕως 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει άντιρρησις δύποτε τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ τρίτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β είναι «Ο περὶ Φαρμακοποιῶν (Σύλλογοι, Πειθαρχία καὶ Ταμείον Συντάξεων) Νόμος τοῦ 1972».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς 'Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

ΑΙΜ. ΦΡΑΓΚΟΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΩΝ (ΣΥΛΛΟΓΟΙ, ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Αἰμίλιος Φράγκος, Πρόεδρος

Ξενῆς Ξενόπουλος

Ηρόδοτος Νικολαΐδης

Χρήστος Κουρτελλάρης (ἐκπροσωπῶν τὸν κ. Χαμπῆν Μιχαηλίδην)

Βάσος Λυσσαρίδης

Κώστας Χατζηκακοῦ

Ανδρέας Τουμαζῆς.

Η Κοινοθουλευτική Έπιτροπή Υγείας έμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 11ην Μαΐου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ "Υπουργείου Υγείας καὶ τοῦ Παγκυπρίου Φαρμακευτικοῦ Συνδέσμου.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἐγκαθίδρυσις Φαρμακευτικῶν Συλλόγων, ἡ δημιουργία Ταμείου Συντάξεων διὰ τοὺς φαρμακοποιούς καθὼς ἐπίσης ἡ σύστασις Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ἀσκοῦντος ἔλεγχον καὶ πειθαρχικὴν ἔξουσίαν ἐπὶ τῶν φαρμακοποιῶν.

Αἱ προτεινόμεναι πρόνοιαι εἰναι παρόμοιαι πρὸς ἑκείνας αἱ ὅποιαι περιέχονται εἰς τὰς ἀντιστοίχους νομοθεσίας τῶν Ιατρῶν καὶ δόντιάτρων, ἡ προτεινομένη δὲ εἰσαγωγὴ τούτων ἱκανοποιεῖ ἐν ἀπὸ πολλοῦ ὑφιστάμενον σχετ.κδν αἴτημα τοῦ Παγκυπρίου Φαρμακευτικοῦ Συνδέσμου πρὸς ρύθμισιν καὶ ἔλεγχον τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ φαρμακοποιοῦ.

Αἱ κυριώτεραι πρόνοιαι τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου συνοψίζονται ὡς ἀκολούθως :

- (α) Διαλαμβάνεται πρόνοια περὶ ἐνασκήσεως ἔλεγχου καὶ πειθαρχικῆς ἔξουσίας ἐπὶ τῶν φαρμακοποιῶν διὰ τῆς περιλήψεως διατάξεως περὶ συστάσεως Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου.
- (β) Προσθέπεται ἡ ἐγκαθίδρυσις τοπικῶν Φαρμακευτικῶν Συλλόγων, μέλη τῶν ὅποιων θὰ εἰναι ἀπαντες οἱ φαρμακοποιοί, Κυθερητικοὶ ἢ ίδιωται, οἱ ἔξασκοῦντες τὸ φαρμακευτικὸν ἐπάγγελμα εἰς τινὰ ἐπαρχίαν.
- (γ) Γίνεται πρόσθλεψις διὰ τὴν διαδικασίαν τῆς συγκλήσεως τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν φαρμακοποιῶν.
- (δ) Ἐγκαθίδρυεται Συμβούλιον τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σώματος, σκοπός τοῦ ὅποιου θὰ εἰναι ἡ προστασία τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Παγκυπρίου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου, ἡ ρύθμισις τῆς ἀσκήσεως τοῦ φαρμακευτικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς ἀφορώσης εἰς αὐτὸ δεοντολογίας, ὡς ἐπίσης ἡ προώθησις καλῶν σχέσεων καὶ κατανοήσεως μεταξὺ φαρμακοποιῶν καὶ τοῦ κοινοῦ.
- (ε) Περιλαμβάνεται διάταξις διὰ τὴν δημιουργίαν Ταμείου Συντάξεως τῶν φαρμακοποιῶν σκοπὸς τοῦ ὅποιου θὰ εἰναι ἡ παροχὴ συντάξεων καὶ χορηγημάτων εἰς ἀποσυρόμένους τοῦ φαρμακευτικοῦ ἐπαγγέλματος φαρμακοποιούς.
- (στ) Διαλαμβάνεται, τέλος, πρόνοια περὶ ἐκδόσεως Κανονισμῶν διὰ τὴν καλλιτέραν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ τὴν ρύθμισιν παντὸς ἑτέρου θέματος.

Η Ἐπιτροπή Υγείας μελετήσασα τὸ δόλον θέμα ἐγκρίνει τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς ὑπὸ συζήτησιν νομοθεσίας ὑπὸ τὰς κάτωθι ἐπιφυλάξεις :

- (α) Νὰ ληφθῇ τοιαύτη πρόνοια ὡστε τοῦ ἐγκαθίδρυσθησομένου Συμβουλίου τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σώματος νὰ προΐσταται ὁ Αἰρετὸς Πρόδεδρος τοῦ Φαρμακευτικοῦ Συμβουλίου, τῶν ἀρμόδιων Κυθερητικῶν Λειτουργῶν δυναμένων νὰ παρακάθηνται εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου ὡς παρατηρητῶν. (Παρομοία πρόσθλεψις ὑφίσταται εἰς τὸν περὶ Ἰατρῶν (Σύλλογοι, Πειθαρχία καὶ Ταμείον Συντάξεων) Νόμον).
- (β) Νὰ περιληφθῇ διάταξις ὡστε τὸ Συμβούλιον νὰ κέκτηται ἔξουσίαν νὰ ρυθμίζῃ καὶ θέματα ἀναγόμενα εἰς τὰς ἐπησίας ἀδείας τῶν φαρμακοποιῶν.
- (γ) Νὰ καθορισθῇ σαφῶς εἰς τὴν προτεινομένην νομοθεσίαν ὑπὸ τίνος θὰ γίνεται ἡ ἐκδοσίς τῶν προσθλεπομένων Κανονισμῶν εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦτο πρὸς ἀποφυγὴν τῶν παρατηρουμένων σήμερον εἰς ἄλλας παρομοίας φύσεως περιπτώσεις ἀδικαιολογήτων καθυστερήσεων.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν μελετήσασα τὰς ὡς ἄνω ἐπιφυλάξεις τῆς Ἐπιτροπῆς Ὑγείας κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Προέδρου αὐτῆς πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς προέθη, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας, εἰς τὴν κατάλληλον νομοτεχνικὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ Νομοσχεδίου ἐπενεγκοῦσα ἐν προκειμένῳ τὰς ἀκολούθους ἐπ' αὐτοῦ τροποποιήσεις :

(α) Τὸ ἅρθρον 12 τοῦ Νομοσχεδίου ἀντικαθίσταται ἐξ διοκλήρου διὰ νέου τοιούτου, ρυθμίζοντος τὸ θέμα τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σώματος, ὡς ἡ ἐπιθυμίᾳ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Ὑγείας.

(β) Τὸ ἅρθρον 13 τοῦ Νομοσχεδίου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐν αὐτῷ προσθήκης νέας παραγράφου πρανοούσης τὴν ἔκδοσιν Κανονισμῶν πρὸς ρύθμισιν τοῦ θέματος τῶν ἑτησίων ἀδειῶν τῶν φαρμακοποιῶν καὶ τῆς δημοσιεύσεως τούτων εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Ὑγείας μελετήσασα τὰς ἐπενεχθείσας εἰς τὸ Νομοσχέδιον τροποποιήσεις ἐγκρίνει ταύτας καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ὡς τούτῳ ἐτροποιήθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

Ἐφ ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ δποια θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἅρθρων.

Παρακαλῶ δπως ἀναγινώσκωνται 6 ἅρθρα καθ' ἐκάστην φοράν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἄρθρον 1ον.

Ἐρμηνεία. "Ἄρθρον 2ον.

Πειθαρχικὸν Συμβούλιον. "Ἄρθρον 3ον.

Πειθάρχικὰ μέτρα. "Ἄρθρον 4ον.

Πειθαρχικὴ διαδικασία. "Ἄρθρον 5ον.

Ἐπαρχία ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος καὶ ἀρχαιότης φαρμακοποιῶν. "Ἄρθρον 6ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις δπως τὰ ἅρθρα 1ον, 2ον, 3ον, 4ον, 5ον καὶ 6ον, συμπεριλαμβανομένου τοῦ δου ἅρθρου, ἐγκριθοῦν ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τοπικοὶ Φαρμακευτικοὶ Σύλλογοι "Ἄρθρον 7ον.

Τακτικὴ Γενικὴ Συνέλευσις Τοπικῶν Φαρμακευτικῶν Συλλόγων. "Ἄρθρον 8ον.

Ἐκτακτος Γενικὴ Συνέλευσις Τοπικοῦ Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου. "Ἄρθρον 9ον.

Τακτικὴ Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ Παγκυπρίου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου. "Ἄρθρον 10ον.

"Εκτακτος Γενική Συνέλευσις τοῦ Παγκυπρίου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου.
"Αρθρον 11ον.

Συμβούλιον τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σώματος. "Αρθρον 12ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ δον, 7ον, 8ον, 9ον, 10ον, 11ον καὶ 12ον ἀρθρον
ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὰ προαναφερθέντα ἄρθρα ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Εξουσίαι τοῦ Συμβουλίου. "Αρθρον 13ον.

*Ἐπιτροπαί τοῦ Συμβουλίου. "Αρθρον 14ον.

Κανονισμοὶ προνοοῦντες διὰ συντάξεις καὶ χορηγήματα. "Αρθρον 15ον.

Οἱ Φαρμακοποιοὶ δὲν δύνανται νὰ χρεώνωσι τοὺς πελάτας δι' εἰσφοράς.
"Αρθρον 16ον.

"Εναρξις Ισχύος. "Αρθρον 17ον.

Τροποποίησις τοῦ περὶ Φαρμακευτικῆς καὶ Δηλητηρίων Νόμου. "Αρθρον 18ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὰ ἄρθρα 12–18, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ
18ου, ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὰ προαναφερθέντα ἄρθρα ἐγκρίνονται.

"Ελήξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου. 'Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ
γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Φαρμακοποιῶν (Σύλλογοι, Πει-
θαρχία καὶ Ταμείον Συντάξεων) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ 4ον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β εἶναι «'Ο περὶ
Ποινικοῦ Κώδικος (Γροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀνα-
γνώσῃ τὴν "Εκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

**ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙ
ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΙΝΙΚΟΥ
ΚΩΔΙΚΟΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».**

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Κώστας Χριστοδούλιδης

Άνθρεας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

‘Η Κοινοθουλευτική ’Επιτροπή ’Εσωτερικών έμελέτησε τὸ περὶ οὐ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς τρεῖς συνεδριάσεις αὐτῆς, συγκροτηθείσας τὴν 9ην, 15ην καὶ 26ην Μαΐου 1972. Εἰς τὴν πρώτην συνεδρίαν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ ’Υπουργείου ’Εσωτερικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου ἐπιδιώκεται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Ποινικοῦ Κώδικος Νόμου πρὸς τὸν σκοπὸν διευρύνσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρου 281 αὐτοῦ καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν προθλεπομένων ποινῶν ἐν περιπτώσει διαπράξεως ἀδικημάτων κατὰ παράθασιν τοῦ ἀρθρου αὐτοῦ.

Πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ὡς ἄνω σκοπῶν προτείνονται δι’ ἑτέρου Νομοσχέδιου ἀνάλογοι τροποποίησεις τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ περὶ Κυθερητικῶν Γαιῶν Νόμου, Κεφ. 221.

‘Η ’Επιτροπή ’Εσωτερικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα ἐγκρίνει τὸ ἐν σκέλος τῶν προτεινομένων τροποποίησεων, τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν διεύρυνσιν τῶν διατάξεων τοῦ προσαναφερθέντος ἀρθρου, καὶ ὡς ἔκ τούτου εἰσπηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου, ἀφοῦ δύμως ἡ εἰς τὴν παράγραφον (γ) τοῦ ἀρθρου 2 αὐτοῦ προθλεπομένη χρηματικὴ ποινὴ μειωθῇ εἰς πεντήκοντα λίρας ἵνα συνάδῃ πρὸς τὰς συστάσεις τῆς ’Επιτροπῆς τὰς περιεχομένας εἰς τὴν ἔκθεσίν της ἀναφορικῶς πρὸς τὸ Νομοσχέδιον τὸ τιτλοφορούμενον «Ο περὶ Κυθερητικῶν Γαιῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

’Εφ’ δον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθούν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. ”Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντιρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 281 τοῦ θασικοῦ νόμου. ”Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντιρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

”Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου. Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

”Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς δ περὶ Ποινικοῦ Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972, καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δύμον μετὰ τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ὡς «δ θασικὸς νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει διντίρρησις δύναμης τό Νομοσχέδιον θεσπισθή εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή όπαρχούσης διντίρρησεως τό Νομοσχέδιον ψηφίζεται εἰς Νόμον.

Τό έκτον θέμα επί τῆς ήμερησίας διατάξεως εἰς τό Κεφάλαιον Β είναι «Ο περὶ Μηχανοκινήτων Οχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος».

Τό Νομοσχέδιον δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ σήμερον διότι δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἡ “Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Επιτροπῆς”.

Τό έβδομον θέμα είναι «Ο περὶ Κυβερνητικῶν Υδατικῶν Εργων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

‘Ο κ. Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

“Εχομεν ἀκόμη ἔνα θέμα : «Ο περὶ Κυβερνητικῶν Γαιῶν», ὑπ’ ἀριθμὸν 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τό πέμπτον θέμα είναι «Ο περὶ Κυβερνητικῶν Γαιῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Επιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Εκθεσιν τῆς Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΓΑΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Κώστας Χριστοδουλίδης

Άνδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

‘Η Κοινοθουλευτικὴ Επιτροπὴ Εσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς τρεῖς συνεδριάσεις αὐτῆς, συγκροτηθείσας τὴν 9ην, 15ην καὶ 26ην Μαΐου 1972. Εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ Υπουργείου Εσωτερικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου ἐπιδιώκεται ἡ τροποποίησις τοῦ βασικοῦ περὶ Κυβερνητικῶν Γαιῶν Νόμου πρὸς τὸν σκοπὸν διευρύνσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρου 4 αὐτοῦ, τῆς αὐξήσεως εἰς ὀρισμένας περιπτώσεις τῶν προβλεπομένων ποινῶν καὶ τῆς χορηγήσεως ἔξουσίας εἰς τὰ ποινικὰ δικαστήρια ὅπως διατάττωσι τὸν τερματισμὸν τῆς ἐπεμβάσεως εἰς Κυβερνητικὰς γαίας μέχρις ἐκδικάσεως καὶ τελείας ἀποπερατώσεως τῆς ὑποθέσεως.

‘Εκ παραλλήλου πρὸς τὰς ὁμοίας συνεδριάσεις καὶ ἐπὶ τῷ τέλει ἐπιτεύξεως τῶν σκοπῶν τούτων προτείνεται δι’ ἔτερου Νομοσχέδιου διντίστοιχος τροποποίησις τοῦ περὶ Ποινικοῦ Κώδικος Νόμου.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Ἑσωτερικῶν ἀφοῦ ἐμελέτησαν ἐπισταμένως μίαν ἔκάστην τῶν προτεινομένων τροποποιήσεων ἤχθησαν εἰς τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα :

- (α) Ἡ παροχὴ ἔξουσίας εἰς τὰ ποινικὰ δικαστήρια ὅπως ἐκδίδωσι προσωρινὰ διατάγματα μέχρις ἐκδικάσεως καὶ τελείας ἀποπερατώσεως τῆς ὑποθέσεως κρίνεται περιττή καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐχὶ ἐπιθυμητή. Εἰδικότερον παρατηρεῖται ὅτι ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ποινικῆς ὑποθέσεως ἡ ἐκδίκασις ταύτης εἶναι ταχεῖα καὶ ἡ ὑπαρξία ὡς ἐκ τούτου διατάξεως περὶ προσωρινοῦ διατάγματος δὲν δικαιολογεῖται. Εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται, δυνάμει τῆς πολιτικῆς δικονομίας, νὰ ἔχει ασφαλίσῃ τοιοῦτο διάταγμα εὐθὺς ὡς ἥθελε καταχωρήσει πολιτικὴν ἀγωγὴν κατά τοῦ παραβάτου.
- (β) Αἱ προβλεπόμεναι ποιναὶ εἰς τὴν ὑφισταμένην νομοθεσίαν θεωροῦνται ἀρκούντως ἴκανοποιητικαὶ ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις ἥθελε χρησιμοποιήσει τὸν διὰ τῆς νομοθεσίας ταύτης προβλεπόμενον μηχανισμόν. Πέραν αὐτοῦ ἡ πρόβλεψις εἰς τὸ μέλλον αὐστηροτέρων ποινῶν εἰς παρανόμως ἐπεμβαίνοντας εἰς Κυβερνητικὰς γαίας ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἡδη ἀνοχὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς παραβάτας τοῦ νόμου τούτου δημιουργεῖ, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπαράδεκτον κατάστασιν.
- (γ) Ἡ διεύρυνσις τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπὸ τροποποιήσιν νόμου παρ' ὅλον ὅτι δὲν εὑρίσκει σύμφωνον τὴν Ἐπιτροπήν, ἥτις πιστεύει ὅτι ὡς ἡρμηνεύθη ἡ σχετικὴ διατάξις ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καὶ ἐφημόσθη ἐν τῇ πράξει κρίνεται ὡς ἀρκούντως εὑρεῖα διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ νόμου, ἐν τούτοις χάριν δμοιομορφίας πρὸς τὴν δι' ἔτέρου νομομοσχεδίου προτεινομένην διεύρυνσιν τῆς ἀντιστοίχου διατάξεως τοῦ περὶ Ποινικοῦ Κώδικος Νόμου ἔγκρινεται.

‘Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἀφοῦ ἀπαλειφθῶσιν ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ αἱ παράγραφοι (β) καὶ (γ), τῆς παραγράφου (α) παραμενούσης ὡς τῆς μόνης προτεινομένης τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ θασικοῦ νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.”

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸν 1ον ἄρθρον ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ θασικοῦ νόμου. “Ἀρθρον 2ον.”

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἔγκρινεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 4 του Βασικού νόμου. "Άρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις ;

Μή υπαρχούσης άντιρρησεως τὸ 3ον ἄρθρον ἔγκρινεται.

"Η τρίτη άναγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Κυθερητικῶν Γαιῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετά τοῦ περὶ Κυθερητικῶν Γαιῶν Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ὡς «δ βασικὸς νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή υπαρχούσης άντιρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ ἔκτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως δὲν είναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ σήμερον, διότι δὲν ἔκυκλοφόρησεν ἡ "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Επιτροπῆς.

Τὸ ἔβδομον θέμα «Ο περὶ Κυθερητικῶν Υδατικῶν Εργων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

Παρ' ὅλον ὅτι ἔχει κυκλοφορήσει ἡ "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Επιτροπῆς, ἐν τούτοις είναι ἀνάγκη νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησίς του διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ "Εκθεσις ἐλήφθη ὑπὸ δρισμένων Βουλευτῶν σήμερον καὶ οὐχὶ 48 ὥρας πρὸ τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς.

«Ο περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ιδιοκτησίας (Ἀλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972». Δὲν ἔχει κυκλοφορήσει ἡ "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Επιτροπῆς.

«Ο περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1971».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Επιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Εκθεσιν τῆς Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΧΑΡΤΟΣΗΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (Άρ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ανδρέας Ζιαρτίδης
Ντίνος Κωνσταντίνου,

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς δύο αὐτῆς συνεδριάσεις συγκροτηθείσας

τὴν 1ην καὶ 8ην Μαΐου 1972. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς συνεδριάσεις κληθέντες παρέστησαν ἑκπρόσωποι τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν, οἵτινες ἀνέλυσαν εἰς τὰ μέλη τῆς 'Ἐπιτροπῆς τοὺς λόγους οἱ διποίοι διθησαν τὴν 'Ἐκτελεστικὴν' Εξουσίαν νά εἰσηγηθῇ τὴν αὖξησιν τῶν τελῶν χαρτοσήμου. Εἰς τὴν δευτέραν συνεδρίασιν παρέστη καὶ ὁ 'Υπουργὸς Οἰκονομικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ χαρτοσήμων Νόμου διὰ τῆς ἀναθεώρησεως ἐνίων τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων τελῶν χαρτοσήμου.

'Ως ἀνεφέρθη ὑπὸ τῶν ως ἀνω Κυθερητικῶν ἑκπροσώπων, ἡ ἀναθεώρησις τῶν τελῶν χαρτοσήμου διὰ μερικὰ εἶδη ἐγγράφων ἐκρίθη σκόπιμος κατόπιν τῆς μεσολαβήσεως σημαντικοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ πρώτου καθορισμοῦ τούτων. Περαιτέρω ἐλέχθη ὑπὸ τῶν ίδιων ἑκπροσώπων ὅτι καὶ λόγοι καθαρῶς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς ἐπιθάλλουν τὴν αὔξησιν τῶν ἐκ τῶν τελῶν χαρτοσήμου ἐσόδων.

Τὰ ἀναμενόμενα ἐπιπρόσθετα ἔσοδα ἐκ τῶν προτεινομένων αὔξησεων ὑπολογίζονται εἰς £ 80.000 περίπου ἐτησίως.

Τὰ μέλη τῆς 'Ἐπιτροπῆς μελετήσαντα τὸ ὄλον θέμα ἐγκρίνουν τὰς προτεινομένας αὔξησεις καὶ εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ἀφοῦ τροποποιηθῇ ὁ τίτλος αὐτοῦ οὕτως ὡστε νὰ ἀναφέρηται ὡς «ὁ περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

Διαρκούσης τῆς μελέτης τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ὑπεδείχθη ὑπὸ τῶν Κυθερητικῶν ἑκπροσώπων ὅτι ἔνεκεν τυπογραφικοῦ λάθους κατά τὴν ἔκδοσιν τοῦ θασικοῦ νόμου παρελείφθη ἐξ αὐτοῦ ἡ φράσις «καὶ παντὸς ὑπαλλήλου» (ἰδέτε ἔδαφιον (1) τοῦ ἀρθρου 34, πρώτη γραμμὴ) μὲ ἀποτέλεσμα νὰ προκύψῃ διάφορος ἐρμηνεία τοῦ σχετικοῦ ἀρθρου. 'Ως ἐκ τούτου ὑπέθαλον τὴν εἰσήγησιν ὅπως ἐπὶ τῇ εὐκαριτίᾳ τῆς τροποποιήσεως τοῦ θασικοῦ νόμου ἐπενεχθῇ ἡ σχετικὴ διόρθωσις.

Συνεπέιᾳ τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῆς 'Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν εἰσηγοῦνται τὴν περαιτέρω τροποποίησιν τοῦ θασικοῦ νόμου διὰ τῆς ἐν τῷ ἔδαφι (1) τοῦ ἀρθρου 34 αὐτοῦ προσθήκης εὐθὺς μετά τὰς λέξεις «πατός δημοσίου ὑπαλλήλου». (πρώτη γραμμὴ) τῶν λέξεων «καὶ παντὸς ὑπαλλήλου».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

'Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε πύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὰ τέλη δυνάμει τοῦ περὶ Χαρτοσήμων Νόμου εἶναι ἀρκούντως ὑψηλά καὶ δὲν βλέπω τὸν λόγον διατὶ νὰ ἐπαυξηθοῦν.

Τὸ ὅτι εἶναι ἀρκούντως ὑψηλά καταδεικνύεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς μίαν μικρὰν χώραν ὅπως ἡ Κύπρος τὰ ἔσοδα τοῦ κράτους ἐκ τῶν τελῶν αὐτῶν ὑπελογίσθησαν εἰς £ 500.000 κατὰ τὸ 1970.

Εἰς τὴν εἰσηγητικὴν "Ἐκθεσιν τῆς 'Ἐκτελεστικῆς' Εξουσίας ἡτις συνοδεύει τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ἀναφέρεται ὅτι διὰ τῶν προτεινομένων αὔξησεων τῶν τελῶν θὰ προκύψῃ αὔξησις ἐσόδων ἐκ £ 80.000 ἐτησίως. Οὐδεὶς ἄλλος λόγος ἀναφέρεται. Τούτῳ δημοσίᾳ δὲν ἀποτελεῖ ίκανὸν λόγος διὰ μὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν αὔξησιν τῶν τελῶν. Τὸ κράτος δὲν δύναται νὰ ἐνεργῇ κατά τοιούτον κερδοσκοπικὸν τρόπον. 'Απλῶς καὶ μόνον διότι θὰ ὑπάρξῃ μία αὔξησις εἰς τὰ εἰσδόματα τοῦ κράτους δὲν εἶναι ίκανὸς λόγος διὰ μὰ αὔξησιν τὰ τέλη χαρτοσήμων.

Μή διαρρήστε πεπράσσειος τὸ Σαντορίνο ζυγρίστε;

Έκ τῶν τελῶν αὐτῶν ἐπιτρέαζονται χιλιάδες ἀτόμων, ἐμπόρων, ἐμπορευμάτων καὶ ἀπλῶς συναλλασσομένων ὅτόμων. Ἐμπορεύμενοι εἰς μικρὸν ἢ μεγάλον θαθμὸν πληρώνουν ἔκαποντάδας λιρῶν ἐπήσιως ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐγγράφων των καὶ ἀκριβῶς λόγω τῶν ὑψηλῶν τελῶν ὀθίσαμεν τοὺς συναλλαστομένους εἰς τὸ νὰ λαμβάνουν μέτρα καταστρατηγήσεως τοῦ Νόμου, πρᾶγμα τὸ διοῖον ἀποτελεῖ ἐν πάσῃ περιπτώσει κακὴν πολιτικὴν ὅταν μάλιστα αἱ πιθανότητες ἔλεγχου τῆς καταστρατηγήσεως εἰναι σχεδὸν ἀνύπαρκτοι. Παρ' ὅλην δὲ τὴν εὔρειαν καταστρατήγησιν τοῦ Νόμου, ἐν τούτοις, τὰ ἕσοδα τοῦ κράτους ἐκ τῶν τελῶν αὐτῶν ἡσαν κατὰ τὸ 1970 περίπου ἥμισυ ἐκατομμύριον λιραι.

Είναι φανερόν ότι δ περί Χαρτοσήμων Νόμος ἀποτελεῖ ἐν τῇ οὐσίᾳ του ἔνα ἐπιπρόσθετον φορολογικὸν νόμον. Ἡ προέλευσίς του είναι ἀποικιακή καὶ τοῦτο τὸ ἀναφέρω οὐχὶ διὰ συναισθηματικούς λόγους ἀλλὰ χάριν τεκμηριώσεως τῆς ἀπόφεως μου. Παρόμοιοι νόμοι μὲ τοιαῦτα ὑψηλὰ τέλη παρουσιάζονται καὶ σήμερον εἰς χώρας πρώην ἀποικίας. Διὰ τοὺς κυβερνῶντας τάς ἀποικίας τοιούτοι νόμοι ήσαν ἀσφαλῶς χρήσιμοι διότι εἰς τὰς πτωχὰς τότε ἀποικίας ἡ δὲν ὑπῆρχον νόμοι περὶ Φόρου Εἰσοδήματος ἦ, καὶ ἔαν ὑπῆρχον, η ἐφαρμογὴ των ἥτο δύσκολος ἦ καὶ τὰ ἔξ αὐτῶν εἰσοδήματα μηδαμινά. Ἔπειτε λοιπὸν πάσῃ θυσίᾳ νὰ εἰσπραχθοῦν περισσότερα χρήματα καὶ οἱ περὶ Χαρτοσήμων Νόμοι εἰς τὰς διαφόρους ἀποικίας ἀπετέλουν μίαν σοθαράν πηγὴν κυβερνητικού εἰσοδήματος. Ἀντιθέτως εἰς τὴν Μητρόπολιν τῶν ἀποικιῶν τὰ τέλη χαρτοσήμων ήσαν καὶ εἶναι κατὰ πολὺ χαμηλότερα.

Δι' αὐτούς τοὺς λόγους, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι, θὰ καταψηφίσω τὸ Νομο-
σχέδιον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

·Υπάρχουν ἄλλοι δμιληταί;

Ἐφ' δοσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι δημιληται παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς γὰρ προθουν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Άρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΛΑΡΧΟΣ :

·Υπάρχει σύντισσος :

Ἐφ' ὅσον ὑπάρχει φύτίοντας τὸ θέμα εἶναι φύγειν γὰς τεθῆ εἰς προφοροῖς

Ποῖοι ψηφίζουν ύπέρ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ιου προθρόνου τοῦ Ναυαρίνεδον:

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

12. Το πρώτο από τα μέσα για την προστασία των παιδιών είναι νάρκωση. Οι παιδικοί νάρκησης περιλαμβάνουν όλες τις παρακάτω δύο:

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν κατά;

FRAMMATEYS

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

•Αποχαί ; πλεις και αποδημητικού δρυμούν τη σημερινή τοποθε

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τό 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κατάργησις τοῦ Πρώτου Παραρτήματος τοῦ Θασικοῦ νόμου καὶ ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ νέου Παραρτήματος. "Ἄρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἄρθρον 2ον καὶ "Ἄρθρον 3ον.

Ποῖοι ψηφίζουν ύπερ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ 2ου καὶ 3ου ἄρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Αποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τό 2ον καὶ 3ον ἄρθρον ἐγκρίνονται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. "Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Πρόεδρε, Εντιμοί κύριοι συνδετέροι. Τό 1ον ζΥΤΑΜΜΑΤΟΝ Ο παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικὸς Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετά τῶν περὶ Χαρτοσήμων Νόμων τοῦ 1963 ἔως 1971 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένων ως «ὁ Θασικὸς νόμος») καὶ διαθέτεται τοῦ ονόματος θασικός νόμος).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν ύπερ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Νομοσχεδίου εἰς Νόμον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Είναι μια πρόσφατη ράδιο συζήψη η οποία δεν μας γενικά θα μπορούσε να την ακούσουμε. Είναι γεγονότος που έχει γίνει στην Αθήνα και στην Ελλάς. Το θέμα που αναφέρεται είναι το θέμα της απόσπασης της Κύπρου από την Ελλάς.

Κατά : Η απόσπαση της Κύπρου από την Ελλάς είναι ένα σημαντικό θέμα για την Ελλάς. Το θέμα της απόσπασης της Κύπρου από την Ελλάς είναι ένα σημαντικό θέμα για την Ελλάς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : Οι Έλληνες θέλουν να αποτελέσουν μια ανεξάρτητη χώρα. Το θέμα της απόσπασης της Κύπρου από την Ελλάς είναι ένα σημαντικό θέμα για την Ελλάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Είναι μια πρόσφατη ράδιο συζήψη η οποία δεν μας γενικά θα μπορούσε να την ακούσουμε. Είναι γεγονότος που έχει γίνει στην Αθήνα και στην Ελλάς.

Άποχαί : Η απόσπαση της Κύπρου από την Ελλάς είναι ένα σημαντικό θέμα για την Ελλάς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : Οι Έλληνες θέλουν να αποτελέσουν μια ανεξάρτητη χώρα. Το θέμα της απόσπασης της Κύπρου από την Ελλάς είναι ένα σημαντικό θέμα για την Ελλάς.

Μία : Οι Έλληνες θέλουν να αποτελέσουν μια ανεξάρτητη χώρα. Το θέμα της απόσπασης της Κύπρου από την Ελλάς είναι ένα σημαντικό θέμα για την Ελλάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Είναι μια πρόσφατη ράδιο συζήψη η οποία δεν μας γενικά θα μπορούσε να την ακούσουμε.

Τό Νομοσχέδιον ψηφίζεται εἰς Νόμον.

«Ο περὶ Δημοσίου Ἀρχείου Νόμος τοῦ 1972».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν".

Ο κ. Ποταμίτης ὡς Πρόεδρος τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ : Είναι μια πρόσφατη ράδιο συζήψη η οποία δεν μας γενικά θα μπορούσε να την ακούσουμε.

Άπουσιάζει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Είναι μια πρόσφατη ράδιο συζήψη η οποία δεν μας γενικά θα μπορούσε να την ακούσουμε.

Παρακαλῶ κάποιος ἄλλος νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν".

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ : Είναι μια πρόσφατη ράδιο συζήψη η οποία δεν μας γενικά θα μπορούσε να την ακούσουμε.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες : Είναι μια πρόσφατη ράδιο συζήψη η οποία δεν μας γενικά θα μπορούσε να την ακούσουμε.

Γιάγκος Ποταμίτης, Πρόεδρος

Νίκος Μαυρονίκολας

Ανδρέας Χατζηώαννου

Ξάνθος Κληρίδης

Ανδρέας Νεοκλέους

Αλμήλιος Μιχαηλίδης

Παναγιώτης Δημητρίου.

"Η Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπή Νομικῶν ἔμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίσισιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 25ην Μαΐου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίσισιν αὐτὴν κληθεὶς παρέστη καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Δικαιούης δοτικῶν δικαιωμάτων τῆς Κυπριακής Δημοκρατίας.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ἔγκαθιδρυσις καὶ λειτουργία Δημοσίου Ἀρχείου, εἰς τὸ δόποιν θὰ κατατίθενται καὶ φυλάσσονται, κατὰ τὸν καθαρισμένον τρόπον, ἀπαντά τὰ Ἑγγραφα δημοσίας φύσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ οἰουδήποτε δργάνου ἢ ἀρχῆς ταύτης.

Χρήστος Κουρτσάρδης : Είναι μια πρόσφατη ράδιο συζήψη η οποία δεν μας γενικά θα μπορούσε να την ακούσουμε.

Ἡ ἐγκαθίδρυσις τοῦ ὡς ἄνω Ἀρχείου, ὡς ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν συναπόσταλεῖσαν μετὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου Εἰσηγητικήν "Ἐκθεσιν τοῦ ἀρμοδίου Ὅπουργείου, προτείνεται ἐπέδε τῶν καθορισθέντων πλαισίων καὶ περιληφθέντων στόχων εἰς τὸ Δεύτερον Πενταετὲς Πρόγραμμα Ἀναπτύξεως διὰ θελτίων τῶν μέσων τηρήσεως ἐπισήμων ἀρχείων καὶ υποθοήθησιν τῆς στατιστικῆς ἔρευνης καὶ δργανώσεως.

Αἱ κυριώτεραι πρόνοιαι τοῦ προτεινομένου νόμου ἔχουν ὡς ἀκολούθως :

- (α) Ἐγκαθιδρύεται Δημόσιον Ἀρχεῖον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν εἰδικοῦ Ἐφόρου εἰς τὸ δόποιον θά κατατίθενται καὶ φυλαττωνται ἀπαντα τὰ ἀρχεῖα.
- (β) Συνιστάται Συμβούλευτική Ἐπιτροπή ἥτις θὰ συμβουλεύῃ τὸν ἀρμόδιον Ὅπουργὸν ἐπὶ θεμάτων σχετιζομένων πρὸς τὰ ἀρχεῖα ἐν γένει καὶ εἰδικώτερον ἐπὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Δημοσίου Ἀρχείου ἐν σχέσει πρὸς τὴν προσέλευσιν καὶ χρήσιν τῶν ἀρχείων ὑπὸ τοῦ κοινοῦ.
- (γ) Λαμβάνεται πρόνοια περὶ τῶν ἐν τῷ Δημοσίῳ Ἀρχείῳ φυλαττομένων ἀρχείων καὶ τῶν ὅρων ἐπιθεωρήσεως τούτων ὑπὸ τοῦ κοινοῦ.
- (δ) Λαμβάνεται πρόνοια περὶ λήψεως ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ἀντιγράφων τῶν φυλαττομένων ἀρχείων πρὸς προσαγωγὴν ἐνώπιον Δικαστηρίου ἢ ἐν οἰδήποτε ἔτερᾳ διαδικασίᾳ.
- (ε) Προθλέπεται ἡ ἔκδοσις Κανονισμῶν διὰ τὴν καλυτέραν ἐφαρμογὴν τῶν σκοπῶν τοῦ προτεινομένου νόμου.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν μελετήσαντα τὸ δλον θέμα ἐγκρίνουν τοὺς σκοποὺς καὶ ἐπιδιώξεις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν αὐτοῦ, ἀφοῦ προστεθῇ ἡ συνήθης παράγραφος περὶ καταθέσεως τῶν ἐκδιδομένων Κανονισμῶν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων πρὸς ἔγκρισιν καὶ ἐπενεχθῶσιν ὀρισμέναι λεκτικῆς φύσεως ἔλαφραὶ τροποποιήσεις αἵτινες ὑπεδείχθησαν ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

"Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρατακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἢ δόποια θὰ γίνη διὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

Παρασκαλῶ νὰ τίθενται εἰς ψηφοφορίαν τὰ ἀρθρα ἀνὰ τέσσαρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

"Ερμηνεία. "Αρθρον 2ον.

Καθίδρυσις καὶ Διεύθυνσις Δημοσίου Ἀρχείου. "Αρθρον 3ον.

"Εφορος Δημοσίου Ἀρχείου. "Αρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον, 2ον, 3ον καὶ 4ον ἀρθρον ἐγκριθοῦν ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Διορισμοὶ ὑπαλλήλων. "Αρθρον 5ον.

Καθήκοντα καὶ Εξουσίαι Εφόρου Δημοσίου Ἀρχείου. "Αρθρον 6ον.

Ἐπιλογὴ καὶ διατήρησις ἀρχείων. "Αρθρον 7ον.

Τόπος φυλάξεως ἀρχείων. "Αρθρον 8ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δηλαδή τόσον, δυον, τρίτον και τέταρτον έγκριθούν;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τά προαναφερθέντα άρθρα έγκρινονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Επιθεώρησις τῶν ἀρχείων. “Αρθρον 9ον.

‘Αχρήστευσις ἀρχείων ἐν τῷ Δημοσίῳ Ἀρχείῳ ή ἄλλῳ τόπῳ φυλάξεως. “Αρθρον 10ον.

Δικαστικά ἔγγραφα. “Αρθρον 11ον.

Νομική Ισχύς ἀρχείων και κεκυρωμένων άντιγράφων. “Αρθρον 12ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δηλαδή τόσον, δυον, τρίτον και τέταρτον έγκριθούν;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τά προαναφερθέντα άρθρα έγκρινονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κανονισμοί. “Αρθρον 13ον και “Εναρξις Ισχύος. “Αρθρον 14ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δηλαδή τόσον και τέταρτον έγκριθούν;

Μή παρχούσης άντιρρήσεως τόσον και τέταρτον έγκρινονται.

“Ελληνες ή δευτέρα άναγνωσις. Ή τρίτη άναγνωσις θά γίνη δι’ άναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρών Νόμος θὰ διαφέρηται ώς διάτροφη τοῦ Δημοσίου Ἀρχείου Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δηλαδή τόσον θεσπισθή εἰς Νόμον;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τόσον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

«Ο περὶ Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγῶν (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος τοῦ 1971».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδιάς Κοινοθουλευτικῆς Επιτροπῆς νὰ διαγνώσῃ τὴν “Εκθεσιν τῆς Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΠΛΗΓΕΝΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (Άρ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1971».

Παρόντες :

Γεώργιος Μαλλιώτης, Πρόεδρος

Ηρακλῆς Χατζηπαπάγειος

Χαροκῆς Μιχαηλίδης

Χρήστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοθουλευτική Έπιτροπή Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς ἀριθμὸν συνεδριάσεων αὐτῆς, τῆς τελευταίας συγκροτηθεῖστης τὴν 23ην Μαΐου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ βασικοῦ περὶ Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγῶν Νόμου οὕτως ὥστε δ ἐκάστοτε προ-θετόμενος φόρος κατ' ὅκαν σίτου καὶ κριθῆς, παραδιδομένων εἰς τὴν Έπι-τροπὴν Σιτηρῶν Κύπρου ἡ πωλουμένων ὑπὸ τῶν γεωργῶν εἰς τὸ Τμῆμα Γεωρ-γίας τοῦ Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, νὰ ἀνέρχηται κατ' ἀνώ-τατον ὅριον εἰς τὸ ἐν καὶ ἡμισυ μίλης καὶ ἐν μίλ., διντιστοίχως, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ δυνάμει τοῦ νόμου τούτου ἐγκαθιδρυθέντος Ταμείου.

Ως γνωστὸν δ φόρος οὗτος κατατίθεται εἰς τὸ ἐγκαθιδρυθὲν Ταμεῖον Προ-νοίας Πληγέντων Παραγωγῶν σκοπὸς τοῦ ὅποιου εἶναι ἡ παροχὴ ἀποζημιώσεων εἰς τοὺς γεωργούς τῶν ὅποιων αἱ περιοχαὶ ἥθελον κηρυχθῆ ὡς πληγεῖσαι ὑπὸ τῆς ἀνομβρίας περιοχαί.

Ως εἶναι περαιτέρω γνωστὸν εἰς τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς ἡ πλειοψηφία τῶν μελῶν τῆς Έπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων δι' ἔγγράφου τῆς πρὸς τὸν Πρόδεδρον τοῦ Σώματος ἔξήτησεν ἀναθολήν τῆς συζητήσεως τοῦ θέματος τούτου μέχρι τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἵνα ἐν τῷ μεταξὺ διαφανῶσι τὰ ἀναμενόμενα νὰ προκύψωσιν ἀποτελέσματα εἰς τὴν ἐφετινὴν ἐσοδείαν σι-τηρῶν πρὸ τῆς λήψεως ὑπὸ τῆς Έπιτροπῆς οἰασδήποτε ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω Νομο-σχεδίου ἀποφάσεως.

Παρελθούσης τῆς ὡς ἄνω ἀναφερομένης χρονικῆς προθεσμίας ἡ Έπιτροπὴ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἐπανεξήτασε τὸ ὅλον θέμα εἰς νέαν αὐτῆς συνε-δρίασιν καὶ ἤχθη εἰς τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα :

(α) Ἡ ἐφετινὴ ἐσοδεία σιτηρῶν, κατόπιν τῆς λαβούσης χώραν μικρᾶς βρο-χοπτώσεως, δὲν προβλέπεται νὰ εἶναι τοῦ ἐπιθυμητοῦ ὄψους καὶ ὡς ἐκ τούτου οἰασδήποτε ἐπιπρόσθετος ἐπιθάρυνσις τῶν σιτοπαραγωγῶν δὲν ἐνδείκνυται.

(β) Ἡ Έπιτροπὴ εἰσηγηθεῖσα τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1971 τὴν χρονικὴν παρά-τασιν τῆς Ισχύος τοῦ προαναφερθέντος βασικοῦ νόμου εἰχε τονίσει ἐκ πασαλλήλου δι τὸ θεώρει τὴν νῦν ὑφισταμένην καὶ τότε παραταθεῖσαν νομοθεσίαν ὡς ἐν ἀπολύτως προσωρινὸν μέτρον μέχρι τοῦ καταρτι-σμοῦ ἐνὸς εὐρυτέρου καὶ πλέον ὀλοκληρωμένου σχεδίου ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων οἰασδήποτε ὡς ἐκ τούτου διάφορος ἀντίκρυσις τῆς νομοθεσίας αὐτῆς ὑπὸ τῆς Έπιτροπῆς θὰ ἀπετέλει ἀνακολούθιαν ἐκ μέρους αὐτῆς καὶ θὰ ἔξησθενται τὴν ἡδη ληφθεῖσαν θέσιν τῆς εἰς δι τὸ ἀφορᾶ τὸ γενικώτερον σχέδιον ἀσφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων.

(γ) Δεδομένης τῆς πολιτικῆς τοῦ Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πό-ρων διποιαὶ εἰσηγήται εἰς τὸ Υπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ διποιὸν καθο-ρίζει τὸ ὄψος τῶν καθ' ἔκαστον ἔτος ἀποκοπομένων τελῶν, ὑψηλό-τερα τέλη κατὰ τὰς καλὰς ἐσοδείας καὶ χαμηλότερα κατὰ τὰ ἔτη τῶν πτωχῶν ἐσοδειῶν, τὰ δυνάμενα νὰ καθορισθῶσι τέλη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Ισχυούσης νομοθεσίας θεωροῦνται ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας ὡς ἀρκούντως ικανοποιητικά.

Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω τὰ Μέλη τῆς Έπιτροπῆς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων διμοφώνως εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀπόρριψιν τοῦ ὑποθετήθεντος τροποποιητικοῦ Νομοσχέδιου, τῶν ὑφισταμένων τελῶν παραμενόντων ὡς ἔχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

Ἐφ δοι δὲν διπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέρων ἀναγνώσεων τοῦ Νομοσχέδιου, δι δοιαὶ θὰ γίνη δι ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Άρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Επειδή ή "Εκθεσις τής άρμοδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής άπορρίπτει τό Νομοσχέδιον και είσηγεται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀπόρριψίν του, είναι ανάγκη ἐπὶ τοῦ θέματος νὰ διεξαχθῇ ψηφοφορία.

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τοῦ 1ου ἄρθρου καὶ ποῖοι ψηφίζουν κατά; ; ἵηγαντα

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Υπέρ, οὐδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν κατά; οὐδείς σκοπεύεται. Η διοίκηση προστέλλεται νὰ γίνεται από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή οπότε η διοίκηση της Δημόσιας Διοίκησης θα γίνεται από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ 1ον ἄρθρον ἀπορρίπτεται.

Τὸ 2ον ἄρθρον τοῦ Νομοσχέδιου.

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ 2ου ἄρθρου;

Οὐδείς.

Ποῖοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ 2ον ἄρθρον ἀπορρίπτεται. Τὸ 3ον ἄρθρον.

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπέρ;

Ποῖοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὐδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ·

18

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ ·

³ Απογεί : www.ekdotiki.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ·

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Ζον ἄρθρον ἀπορρίπτεται.

‘Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρών Νόμος θά διαφέρεται ως διατάξει Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγών (Τροποποιητικός) (Άρ. 2) Νόμος του 1971, θά διασχιζόσκηται δε δύμου μετά του περι Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγών Νόμου του 1970 (ἐν τοῖς ἐφεδρήις διαφερομένου ως «διασικός νόμος») και διασικός νόμος και διατάξει Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγών Νόμοι του 1970 έως 1971.

ΠΡΟΕΑΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν ύπέρ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Νομοσχεδίου εἰς Νόμον :

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ·

OneSic

ΠΡΟΕΛΑΒΩΣ

Krantz

FRAMMATEVS

18. πρέπει το θέμα των καστικών μητρώων να γίνει διαθέσιμος στην Ελλάδα.

ΠΡΟΕΑΡΟΣ :

• Απογειών : [www.apogeion.gr](#) | [www.apogeion.com](#)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ·

ΕΠΟΕΑΡΩΣ

Tὰ Νεαρέσμενον ἀποστέλλεται μὲν ἡ Ταχυδρόμης μεταβολὴ μὲν ἡ

«Ο περί Συντηρησιακού Προϋπολογισμού Νόμος (Άρ. 8) τοῦ 1972»

Παρακαλώ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσὺν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Μ. ΣΑΒΒΙΑΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜ-
ΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (Άρ. 8) ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρό^τ
Λέανδρος Ζωχαριάδης
'Ανδρέας Ζιαρτίδης
Ντίνος Κωνσταντίνου
'Ηρακλής Χατζηγρακλέους
Σταύρος Ποσκώτης.

‘Η Κοινοβουλευτική Έπιτροπή Οικονομικών έμελέτησε τό περί ου δ λόγος Νομοσχέδιον εις συνεδρίασιν αύτης συγκροτηθείσαν την 29ην Μαΐου 1972.

Διά τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ή διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £95.000 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἀφ' ἐνὸς μὲν τῆς ηὐδημένης δαπάνης δι' ἐκπαίδευτικάς χορηγίας εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τὴν κάλυψιν, ἀφ' ἔτερου, τῶν ηὐδημένων ἀναγκῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τοῦ Τμήματος Δημοσίων "Εργων διαφόρων κατασκευαστικῶν ἔργων, διαρκούντος τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Η διάθεσις τοῦ ποσοῦ τῶν £ 35.000 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν δι' ἐκπαιδευτικάς χορηγίας εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους, τῶν δοπίων τὰ τέκνα φοιτῶσιν εἰς ἐκπαιδευτικά ίδρυματα εἰς Ἑλλάδα, Ἡνωμένον Βασίλειον καὶ ἄλλας χώρας τῆς Κοινοπολιτείας, κατέστη ἀναγκαῖα κατόπιν τῆς γενομένης διεύθετήσεως εἰς δι.τι ἀφορᾶ τὸ θέμα τοῦτο καὶ εδικώτερον τῆς ἀρσεως τῶν ἐπιθληθέντων περιορισμῶν εἰς τοὺς δικαιούχους τοῦ τοιούτου ἐπιδόματος. Η χορήγησις ἔξ ἄλλου συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ £ 60.000 διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τοῦ Τμήματος Δημοσίων "Εργων διαφόρων ἔργων κατέστη ἀναγκαῖα κατόπιν τῆς διαθέσεως τῶν ἡδη ἐγκριθεισῶν διὰ τοῦ ἐτησίου Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ δι' ἔτερου Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ πιστώσεων. Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν Εἰσηγητικήν "Εκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, μερικὰ ἐκ τῶν προταθέντων πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων ὑπὸ τοῦ Τμήματος Δημοσίων "Εργων εἶχον ἡδη ἐγκριθῆ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1971 ἀλλ' ή ἐκτέλεσίς των ἀνεβλήθη διὰ τὸ τρέχον ἔτος λόγῳ ἐλλείψεως χρημάτων, ἄλλα δὲ προετάθησαν δι' ἐκτέλεσιν ἐν σχέσει πρὸς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ 1972 ἀλλ' ή Ἐπιτροπῆ Προγραμματισμοῦ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ συνέστησεν ὅπως ή ἐκτέλεσις τούτων βαρύνῃ τὴν σχετικὴν πρόνοιαν τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους.

‘Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν ἐγκρίνουσι τούς σκοπούς δι’ οὓς προτείνεται ἡ διάθεσις τῶν ἄνω ποσῶν χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισμα τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

·Υπάρχουν δμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Ἄρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ ιον ἄρθρον ἐγκριθῆ;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸν ιον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £95.000 διὰ τὴν χρήσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972. "Ἄρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκριθῆ;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Ἄρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει άντιρρησις;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Ἐλήξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θά γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὸν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ως περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος ('Αρ. 8) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον Θεσπισθῆ εἰς Νόμον; (Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον Θεσπίζεται εἰς Νόμον.

«Ο περὶ Εἰδίκευσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 4) τοῦ 1972».

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ ('Αρ. 4) ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαθρίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Άνδρεας Ζιαρτίδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Ηρακλῆς Χατζηρακλέους

Σταύρος Ποσκώτης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 29ην Μαΐου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £6.064 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν διαφόρων προκαταρκτικῶν ἔξδων ἐν σχέσει πρὸς τὸ ίδρυμα σύμβολον ἐν Κύπρῳ Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτούτον, ἐν τῷ γενικῷ πλαισίῳ τῶν εἰσηγήσεων καὶ συστάσεων τῶν γενομένων πρὸς τὴν Κυθέρνησιν ὑπὸ εἰδικοῦ ἐμπειρογνώμονος τῆς ΟΥΝΕΣΚΟ, καὶ διὰ τὴν κάλυψιν τῆς μισθοδοσίας τῆς ίδρυμένης νέας προσωρινῆς θέσεως Διευθυντοῦ τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς αὕτη δοίζεται εἰς τὸν Δεύτερον Πίνακα τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου.

‘Η Ἐπιτροπὴ μελετήσασα τὸ δλον θέμα ἐγκρίνει τὴν διάθεσιν τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιητροί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς; Λατήσας δὲ τοῦ θέρατος αὐτοῦ καὶ ‘Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

‘Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Διὰ τοῦ προτεινομένου Νομοσχεδίου ἀποσκοπεῖται ἡ ψήφισις ἐνδός ποσοῦ διὰ τὴν ίδρυσιν Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ἐν Κύπρῳ.

Βεβαίως ἡ ίδεα είναι φαεινή, ἀλλὰ εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν θλέπωνται ὑπάρχῃ οἰαδήποτε ἐπεξήγησις ὡς πρὸς τὸν ρόλον, ὡς πρὸς τὴν λειτουργίαν καὶ ὡς πρὸς τοὺς σκοπούς αὐτοῦ τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου.

Εύχαριστως θά ἡμην προσωπικῶς ἔτοιμος νὰ ψηφίσω ὑπὲρ τῆς διαθέσεως αὐτοῦ τοῦ κονδυλίου, ἐάντι ὑπῆρχον αὐταὶ αἱ διευκρινίσεις διὰ τὸν σκοπὸν καὶ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

‘Ηθελα νὰ παραπηρήσω, κ. Πρόεδρε, δτι οἱ σκοποὶ μποροῦν νὰ ἀναλυθοῦν εἰς μίαν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς Παιδείας ἐφ’ ὅσον ὑπάρχει σχετικὸν Νομοσχέδιον διὰ τὴν δλην λειτουργίαν καὶ γενικῶς τὴν διάρθρωσιν καὶ τὸν δργασμὸν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου. Ὁπότε ἐκεῖ θὰ ἀναλυθοῦν οἱ σκοποὶ πλήρως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νοί, ἀλλὰ τὸ πρόβλημα είναι δτι διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ή Κυθέρης ζητεῖ τὴν ἐγκρίσιν τῆς δαπάνης, διότι πρόκειται περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ, προτοῦ ή Βουλὴ ἔχῃ ὑπ’ ὅψιν της τὸν τρόπον λειτουργίας.

Δηλαδὴ ή Βουλὴ καλεῖται νὰ ἐγκρίνῃ μίαν δαπάνην, οὐχὶ μεγάλην, ἐκ £6.064, χωρὶς δμως νὰ γνωρίζῃ τὸν προτιθέμενον τρόπον λειτουργίας τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ αὐτοῦ ίδρυματος.

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Πέραν τούτου, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, ἐδῶ λέγει £6.064 πρὸς ἀντιμετώπισιν διαφόρων προκαταρκτικῶν ἔξδων χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν τὶ εἶναι αὐτὰ τὰ προκαταρκτικὰ ἔξοδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

· Ο κ. Σαββείδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Νομίζω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, ότι θά ήτο δρθὸν τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸν νὰ διποσταλῇ καὶ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Παιδείας, ἵνα δποια σκοποὺς τοῦ Νομοσχέδιου νὰ μποροῦσε νὰ υποθάλῃ εἰς τὸ Σῶμα ἔκθεσιν σχετικά μὲ τοὺς σκοποὺς τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ νὰ συστήσῃ τὴν ψήφισιν ἵνα τὴν ἀπόρρηψιν τοῦ Νομοσχέδιου εἰς τὴν Βουλὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

· Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Μή υπερνούστε φιλοτελίας τὸ Σῶμα ἔκθετο μεταξύτιμο νοσχεῖται

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι ἡ εἰσήγησις τοῦ συναδέλφου, κ. Σαββείδη, δὲν είναι δρθῆ. Πρέπει νὰ ἐπιστραφῇ εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τὸ Νομοσχέδιον διὰ νὰ διασαφηνίσῃ ἀπολύτως καθαρὰ τοὺς σκοποὺς καὶ τοὺς λόγους διὰ τοὺς δποιοὺς προτείνει τὴν ψήφισιν αὐτοῦ τοῦ Νομοσχέδιου.

Ἐγὼ εἶμαι ἔτοιμος νὰ καταψηφίσω τὸ Νομοσχέδιον ἐκτὸς ἐὰν γίνη ἀναπομπὴ τοῦ Νομοσχέδιου αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ότι ἐάν ἔξετάσετε τὸν Πρῶτον Πίνακα, ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν £6.064 αἱ £1.064 είναι διάθεσις χρημάτων ἀναγκαίων διὰ τὸν μισθὸν ἀπὸ τῆς 1ης Ιουνίου μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1972 τῆς ίδρυμένης νέας προσωρινῆς θέσεως τῆς δριζομένης εἰς τὸν Δεύτερον Πίνακα. Καὶ εἰς τὸν Δεύτερον Πίνακα δρίζεται : «Προσωριναὶ θέσεις : Διευθυντής Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου» καὶ διθεται ἡ κλίμαξ.

Ἐπομένως διὰ τὸ πρῶτον θέμα ὑπάρχει λεπτομέρεια ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν διὰ τὸν δποῖον ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ τὴν ἐπιπρόσθετον αὐτὴν διπάνην. Ὡς πρὸς τὸ ποσόν τῶν £5.000, τοῦτο είναι διάθεσις χρημάτων ἀναγκαίων διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν διαφόρων προκαταρκτικῶν ἔξδων ἐν σχέσει πρὸς τὸ ίδρυμένον Παιδαγωγικόν Ἰνστιτούτον.

Νομίζω ότι θὰ ήτο δρθὸν νὰ ἐγκριθῇ τὸ ποσόν, ἐφ' ὃσον πρόκειται περὶ μικρᾶς διπάνης, τὸ δὲ θέμα τοῦ τρόπου λειτουργίας είναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ ὅταν τὸ θέμα θὰ είναι ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀργότερον εἰς τὴν Βουλὴν ὅταν τὸ Νομοσχέδιον θὰ είναι ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

· Ο κ. Ζαμπάς.

Γ. ΖΑΜΠΑΣ :

«Ἐντιμε ικύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἀντιλαμβάνομαι ότι τὰ ἔντιμα μέλη τῆς Βουλῆς, τὰ δποῖα ἔχουν ἴσως ὀρισμένας ἀμφισβολίας ὃσον ἀφορᾶ τὸν ρόλον καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς ίδρυσεως τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ἴσως δὲν είναι διαφωτισμένα ὃσον ἀφορᾶ τὸν ρόλον αὐτοῦ τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου.

Συνήθως αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ ίδρυματα σκοπὸν ἔχουν κυρίως τὴν ἐπιμόρφωσιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν, τόσον τῶν δημοδιδασκάλων ὃσον καὶ τῶν καθηγητῶν, εἰς θέματα κυρίως παιδαγωγικῆς φυσεως, καὶ διοικήσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Δεδομένου ότι ζητεῖται τώρα μία πίστωσις δι' ένα μικρόν σχετικώς ποσόν, μᾶλλον διά νά γίνουν αι δάναγκαίαι προετοιμασίαι διά τήν ίδρυσιν και τήν λειτουργίαν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ινστιτούτου, εἰσηγούματι τήν ψήφισιν τοῦ ποσού αὐτοῦ διότι δπωσδήποτε θά ἀποθῇ πρὸς δφελος, πρὸς μέγα δφελος, τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Μιχαλάκης Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιψε κύριε Πρόεδρε. Είχε προσκληθῇ ἀπὸ τήν Κυπριακήν Κυβέρνησιν εἰδικός ἀπὸ τήν ΟΥΝΕΣΚΟ διά νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ νὴ εἰσήγησις τοῦ εἰδικοῦ τούτου ήτο νὰ γίνῃ τὸ Ινστιτούτον αὐτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

“Εντιψε κύριε Πρόεδρε. Δὲν ἔχω ἔνστασιν νὰ ψηφισθῇ τὸ ποσόν, ἀλλὰ τὸ ζήτημα ποὺ ἡγειρά είναι ζήτημα τάξεως.

Πιστεύω ότι αἱ ἐκθέσεις τῶν Ἐπιτροπῶν δον καὶ αἱ εἰσηγητικαὶ ἐκθέσεις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, αἱ συνοδεύουσαι τὰ Νομοσχέδια, πρέπει νὰ είναι περισσότερον διαφωτιστικαὶ καὶ νὰ μὴν ἐπαφίεται εἰς τὰ Μέλη τοῦ Σώματος αὐτοῦ νὰ μαντεύουν τὶ είναι κατ’ οὐσίαν οἱ σκοποὶ διὰ τοὺς δποίους ζητεῖται ἢ διάθεσις οἰουδήποτε ποσοῦ ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

‘Ἐπομένως είναι θέματα τάξεως ποὺ ἡγειρά καὶ ὅχι θέματα κατά πόσον θά ἔξυπηρετήσῃ ἢ ὅχι νὴ ίδρυσις Παιδαγωγικοῦ Ινστιτούτου ἐν Κύπρῳ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τήν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ή δποία θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνόπτικός τίτλος. “Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

“Εγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως ποσοῦ £ 6.064 διά τήν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τήν 31ην Δεκεμβρίου 1972. “Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις; ποσῷ διατελεῖσται οικονομικῶν ποσῶν μεταξύ της Κύπρου καὶ της Ελλάδος.

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ειδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον 3ον και Πρώτος Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἄρθρον καὶ δ Πρώτος Πίναξ ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ιδρυσις νέας θέσεως. "Αρθρον 4ον και Δεύτερος Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 4ον ἄρθρον καὶ δ Δεύτερος Πίναξ ἐγκρίνονται.

"Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ως δ περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 4) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθή εἰς Νόμον ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

"Έχουν κυκλοφορήσει δύο Συμπληρωματικαὶ ήμερήσιαι διατάξεις. Η πρώτη περιλαμβάνει τὸν περὶ Ἀστυνομίας (Τροποποιητικὸν) Νόμον τοῦ 1972 καὶ η δευτέρα τὸν περὶ τῆς Συμβάσεως ἐπὶ τῶν Ἀρχῶν αἵτινες διέπουσι τὰς Δραστηριότητας τῶν Κρατῶν ἐν τῇ Διερευνήσει καὶ τῇ Χρήσει τοῦ Διαστήματος.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν ἐπὶ τοῦ περὶ Ἀστυνομίας (Τροποποιητικὸν) Νόμου τοῦ 1972.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Κώστας Χριστοδούλης

Ανδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

"Η Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἔμελέτησε τὸ περὶ οὗ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 26ην Μαΐου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου ἐπιδιώκεται ἡ τροποποίησις τοῦ θατικοῦ περὶ Ἀστυνομίας Νόμου πρὸς τὸν σκοπὸν διευρύνσεως ἀφ' ἐνὸς μὲν τοῦ ἐν αὐτῷ

δρισμοῦ «Διοικητής Μονάδος» καὶ ἀφ' ἔτέρου χορηγήσεως ἔξουσίας εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἀστυνομίας διπλαγάς διὰ τὴν ἀφαίρεσιν μηνιαίων μέρους ἐκ τοῦ unctional μελούς τῆς Δυνάμεως πρὸς ἀποπληρωμὴν ἐξ ἀποφάσεως χρέους του.

Ἡ προτεινομένη διεύρυνσις τοῦ ὡς ἄνω δρισμοῦ, σκοπὸν ἔχει νὰ καταστήσῃ δυνατὴν τὴν ἔφαρμογὴν καὶ ὑπὸ ἔτέρων ὑπευθύνων μελῶν τῆς Δυνάμεως τῶν ὑφισταμένων περὶ Ἀστυνομίας (Πειθαρχικῶν) Κανονισμῶν ἐπὶ τῶν μελῶν τῆς Δυνάμεως ἀτινα ὑπηρετοῦσιν εἰς μονάδας ἢ ὑπηρεσίας ατινες δὲν περιλαμβάνονται ἐν τῷ ρηθέντι δρισμῷ.

Ἡ δευτέρα τροποποίησις ἐκρίθη σκόπιμος ἵνα καθίσταται δυνατὴ ἡ διτιμετώπισις τῶν δημιουργουμένων προθλημάτων εἰς τὰς περιπτώσεις παραχειψεως μελῶν τῆς Δυνάμεως νὰ ἔξιφλησωσι τὰ ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως χρέη των.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα ἔγκρινει ἀμφοτέρας τὰς προτεινομένας τροποποίησεις καὶ εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου μὲ τὴν ἀκόλουθον τροποπόλησιν :

Τὸ εἰς τὸ ἀρθρον 3 τοῦ Νομοσχεδίου προτεινόμενον ιένον ἀρθρον 56A νὰ ἀντικατασταθῇ ὑπὸ τοῦ ἀκολούθου :

«Ἐξουσία τοῦ 56A. Ἀνεξαρτήτως τῶν διατάξεων τοῦ ἐδαφίου (2) τοῦ ἀρθροῦ Ἀρχηγοῦ τῆς 56, δ' Ἀρχηγὸς τῆς Ἀστυνομίας δύναται νὰ διατάτῃ τὴν ἀφαίρεσιν δι' ἀφαίρεσιν μηνιαίως ἐκ τοῦ unctional μελούς τῆς Δυνάμεως τοιούτου ποσοῦ ἐκ τοῦ ποσοῦ διπερ ἥθελε καθορισθῆ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου πρὸς ἀποπληρωμὴν ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως χρέους τοῦ ἐν λόγῳ μέλους τῆς μισθοῦ Δυνάμεως καὶ τὴν πληρωμὴν τοῦ οὕτω ἀφαίρουμένου ποσοῦ εἰς τὸν μέλους τῆς Δυνάμεως δικαιούμενον εἰς τὸ διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως πληρωτέον ποσόν.».

Ἡ τροποποίησις αὕτη ἐκρίθη ἀναγκαία προκειμένου νὰ ἀποφευχθῶσιν ἀφ' ἐνὸς αἱ ἐνδεχομένων νὰ προκύψωσι προστριθαὶ μεταξὺ ἐνὸς μέλους τῆς Δυνάμεως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ αὐτῆς κατὰ τὸν ἐκάστοτε καθορισμὸν τοῦ ἀποκοπτομένου ποσοῦ, ἀφ' ἔτέρου δὲ ἵνα ἀκολουθήται ἡ ἴσχυσυσα μέσω δικαστηρίου διαδικασία καθορισμοῦ τοῦ ὑψους τοῦ πρὸς ἀφαίρεσιν ποσοῦ πρὸς ἀποπληρωμὴν ἐξ ἀποφάσεως χρέους, ἥτις πρακτικῶς θεωρεῖται ὡς ἡ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως πλέον ἐνδεδειγμένη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

Ἐφ' δον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἐδαφίου (1) τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ unctional νόμου. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Συνέδριον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ θασικοῦ νόμου διὰ τῆς προσθήκης νέου άρθρου 56A.
“Άρθρον Συνέδριον

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Συνέδριον ἐγκρίνεται.

“Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Η τρίτη ἀνάγνωσις θά γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Ἀστυνομίας (Τροποποιητικὸς Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δύο μετὰ τοῦ περὶ Ἀστυνομίας Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «ὁ θασικὸς νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις δημοσίευσης τοῦ Νομοσχεδίου θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

“Ο περὶ τῆς Συμβάσεως ἐπὶ τῶν Ἀρχῶν αἵτινες διέπουσι τὰς δραστηριότητας τῶν Κρατῶν ἐν τῇ Διερευνήσει καὶ τῇ Χρήσει τοῦ Διαστήματος, Περιλαμβανομένων τῆς Σελήνης καὶ τῶν Λοιπῶν Οὐρανίων Σωμάτων, (Κυρωτικὸς Νόμος τοῦ 1972).

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Α. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΑΙΤΙΝΕΣ ΔΙΕΠΟΥΣΙ ΤΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΕΝ ΤΗΙ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΕΙ ΚΑΙ ΤΗΙ ΧΡΗΣΕΙ ΤΟΥ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ, ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΟΥΡΑΝΙΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ, (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1970».

Παρόντες :

‘Ανδρέας Χατζηιωάννου, Προεδρεύων

Αιμίλιος Μιχαηλίδης

‘Εζεκίας Παπαϊωάννου

Χρήστος Κουρτελλάρης

Κώστας Χατζηκακού

‘Ανδρέας Τουμαζῆς.

‘Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπὴ Εξωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 1ην Ιουνίου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ κύρωσις τῆς ἐν Νέᾳ Υόρκη γενομένης τὴν 19ην Δεκεμβρίου 1966 Συμβάσεως ἐπὶ τῶν Ἀρχῶν αἵτινες Διέπουσι τὰς Δραστηριότητας τῶν Κρατῶν ἐν τῇ Διερευήσει καὶ τῇ Χρήσει τοῦ Διαστήματος, Περιλαμβανομένων τῆς Σελήνης καὶ τῶν Λοιπῶν Οὐρανίων Σωμάτων, κατόπιν Ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Ἡ Σύμβασις αὕτη ἐτέθη ταυτοχρόνως δι' ὑπογραφὴν ἐν Λονδίνῳ, Μόσχᾳ καὶ Οὐασιγκτώνι τὴν 27ην Ἰανουαρίου 1967, ὑπέγραψε δὲ ταύτην ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ ἀρ. 6321 καὶ ἡμερομηνίαν 9ην Φεβρουαρίου 1967.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Σώματος ἐπιψήφισις τοῦ ὡς ἀνω Νομοσχεδίου ἐπιβάλλεται διὰ τὴν κατὰ νόμον κύρωσιν τῆς περὶ ἣς δ λόγος Συμβάσεως.

Διὰ τῶν προνοιῶν τῆς Συμβάσεως σκοπεῖται, ἐπὶ τῷ τέλει διατηρήσεως τῆς διεθνοῦς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας καὶ προσγωγῆς τῆς διεθνοῦς συνεργασίας καὶ κατανοήσεως, ἡ ἐλευθέρα διερεύνησις καὶ χρήσις τοῦ διαστήματος περιλαμβανομένων τῆς Σελήνης καὶ τῶν Λοιπῶν Οὐρανίων Σωμάτων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν ἀφοῦ ἐμελέτησε τὸ δλον θέμα δμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου πρὸς κύρωσιν τῆς ὡς ἀνω άναφερομένης Συμβάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς :

Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Ἐάν μοῦ ἐπιτρέπετε, ἐκ τῆς θέσεώς μου, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, διότι δλίγα τινὰ μόνον θὰ εἴπω.

Δὲν εἶμαι ἐναντίον τῆς Συμβάσεως, ἀλλὰ νομίζω ὅτι τὸ καθ' ἡμᾶς ἀποτελεῖ ἐμπαγμὸν νὰ ὑπογράψωμεν τοιαύτας Συμβάσεις.

Ἡμεῖς, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, δὲν ἔχομεν κανονικὸν δρόμον νὰ πάμεν ἀπὸ τὴν Βουλὴν μέχρι τὴν Παλαιριωτισσαν καὶ μᾶς ζητοῦν νὰ ὑπογράψωμεν περὶ τῶν Οὐρανίων Σωμάτων, περὶ τῆς Σελήνης, κ.λ.π. Τὸ κατ' ἐμὲ αὐτὰ εἶναι ἀκατάληπτα, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ὅτι ὡς θέμα ἀρχῆς ἡμεῖς τῶν μικρῶν κρατῶν δὲν πρέπει νὰ προσυπογράψωμεν τοιαύτας Συμφωνίας. Νὰ τὰς προσυπογράφουν ἔκεινοι οἱ ὄποιοι ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ ἐλέγχουν καὶ τὸ διάστημα καὶ τὰ οὐράνια σώματα καὶ τὸ κυριώτερον, δχι μόνον νὰ συμβάλλωνται καὶ νὰ συνομολογοῦν τοιαύτας Συμβάσεις, ἀλλὰ καὶ νὰ τὰς τηροῦν.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, θὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Φυσικὰ διὰ τὸν ὄποιον τὰ μικρά κτάτη, καὶ τὰ ἀκόμη μικρότερα, ὅπως καὶ ἡ Κύπρος, προσυπογράφουν τὰς διεθνεῖς αὐτὰς Συμβάσεις, εἶναι διότι διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῶν ἐπιδεικνύουν ὅτι ἐπικροτοῦν τὴν πολιτικὴν τῆς ρυθμίσεως τῶν προαναφερθέντων θεμάτων καὶ οὐχὶ διότι ὑπάρχει ἡ περίπτωσις ἡ Κύπρος νὰ διερευνήσῃ τὰ οὐράνια σώματα ἢ τὴν σελήνην. Εἶναι ἀπλῶς μία ἔνδειξις, μία χειρονομία ἐπικροτήσεως τῆς πολιτικῆς τῆς ρυθμίσεως τῶν διεθνῶν αὐτῶν προσβλημάτων διὰ διεθνῶν συμβάσεων.

Ὑπὸ αὐτὴν τὴν ἔννοιαν νομίζω ὅτι ἡ Κυπριακὴ Κυβέρνησις ὑπογράφει τὰς συνθήκας αὐτὰς καὶ ὑπὸ αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ζητεῖ καὶ διὰ τῆς κυρώσεως τῆς

Βουλής τὴν ἔκφρασιν τῆς ὑποστηρίξεως τῆς πολιτικῆς αὐτῆς τὴν δποίαν ἐπιδιώκουν τὰ Ἡνωμένα Ἐθνη, ἤτοι δπως αὐτὰ τὰ θέματα διευθετηθοῦν διὰ Συμβάσεων ἀντὶ νὰ ἀφεθοῦν νὰ μᾶς δδηγήσουν εἰς συγκρούσεις εἰς τὸ διάστημα.

Ο. κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. "Υπάρχει καὶ μία ἄλλη θεωρία δμως. Τὸ νὰ ζητοῦν οἱ μεγάλοι ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς μικροὺς νὰ συνυπογράψωμεν τὰς Συμβάσεις αὐτὰς μπορεῖ νὰ σημαίνει καὶ τοῦτο : "Οτι δηλαδὴ θέλουν ἐξ ὑπαρχῆς νὰ γειλοποιήσουν Συμβάσεις τὰς δποίας οἱ ἴδιοι δὲν πρόκειται νὰ τηρήσουν εἰς τὸ μέλλον, καὶ ἡ πεῖρα μας, ἡ πεῖρα τούλαχιστον ἡ μεταπολεμικὴ καὶ ἐντεῦθεν, ἀπέδειξεν δτι οἱ κρατοῦντες δὲν τιμοῦν τὴν ὑπογραφήν των εἰς τοιαύτας Συμβάσεις. Λοιπόν, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, ποῖος εἶναι δ σκοπὸς νὰ συνυπογράψουν ἐκεῖνοι οἱ δποίοι ἔχουν δλας τὰς δυνατότητας καὶ νὰ θέλουν καὶ 50 ή 100 ἄλλους νὰ συνυπογράψουν τὰς ὑπογραφὰς αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων ; Πρὸς τὸ δηλαδὴ : Τὶ χρειάζονται οἱ 100 ποὺ θὰ προσυπογράψουν τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν δποίαν οὐδεμίαν δυνατότητα ἔχουν νὰ συμβάλουν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Συμφωνιῶν αὐτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο. κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. "Ηθελα νὰ συμφωνήσω πλήρως μὲ τὰς παρατηρήσεις σας. Ἀκριθῶς δὲν θέλω νὰ ἐπαναλάβω δσα ἔχετε ἀναφέρει, μόνον μίαν παρατήρησιν ἐπὶ δσων εἰπε τὸ ἔντιμον μέλος κ. Ξάνθος Κληρίδης, δτι οἱ μικροὶ λαοὶ δὲν πρέπει νὰ προσυπογράψουν ἔκεινα τὰ δποία οἱ μεγάλοι συνομολογοῦν. "Ισα - ίσα οἱ μικροὶ λαοὶ πρέπει νὰ συμπαρίστανται διότι πρέπει νχ ἀναγνωρίσωμεν δτι ἡμεῖς οἱ μικροὶ λαοὶ θέλομεν νὰ ὑπάρχῃ μία συνύπασχις καὶ μία ἄλληλοκαταλόγησις καὶ ἡμεῖς περισσότερον προσθλέπομεν πρὸς Διεθνεῖς Ὀργανισμοὺς σήμερον διὰ νὰ ὑπογραμμίσωμεν δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου καὶ τὴν πίστιν μας εἰς ὁρίσμένας ὀρχάς διέτι δι' αὐτῆς τῆς πίστεώς μας εἰς τὰς ἀρχάς εἶναι ποὺ θὰ δώσωμεν τὴν ἡθικὴν δύναμιν καὶ τὴν ἡθικὴν πίστιν εἰς τὰς ἀρχάς διὰ νὰ προασπίσωμεν ως ἀδύνατοι ἡμεῖς τὸ μέγα δίκαιον μας τὸ δποῖον δὲν μποροῦμεν νὰ προασπίσωμεν διὰ τῆς δυνάμεως τὴν δποίαν ἔχουν οἱ μεγάλοι.

Αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἔχει ἡ ὑπογραφὴ ὑπὸ τῶν μικρῶν λαῶν, ὑπὸ τῶν μικρῶν κρατῶν, τῶν δδυνάτων λαῶν, αὐτῶν τῶν Συμβάσεων ποὺ οὔτε καν δυνάμεθα νὰ σκεφθῶμεν ἡμεῖς νὰ συνομολογήσωμεν ἄλλα νὰ τὰς προσυπογράψωμεν διὰ νὰ εὐχηθῶμεν τὴν εἰρήνην καὶ τὴν διεθνῆ κατανόησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω τὸ σημεῖον τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Ξάνθου Κληρίδη δὲν ἦτο δτι δὲν πρέπει νὰ τὰς προσυπογράψωμεν ἄλλα δὲν πρέπει οἱ Ισχυροὶ δταν προθαίνουν εἰς τὴν συνομολόγησιν τοιούτων Συμβάσεων νὰ θέτουν ως δρον δτι τότε μόνον θὰ Ισχύουν ἐφ' δσον θὰ ὑπογραφοῦν ὑπὸ ἀριθμοῦ κρατῶν.

Τὸ θέμα, δμως, νομίζω δτι εἶναι μᾶλλον ἀκαδημαϊκὸν καὶ δτι ἡ σημασία ἔγκειται εἰς τὸ δτι ὑπογράψουεν τὴν Σύμβασιν αὐτὴν καὶ τὴν ἐπικυρώνομεν οὔχι διότι ἔχομεν ψευδαισθήσεις δτι δυνάμεθα νὰ διερευνήσωμεν τὸ διάστημα καὶ πρέπει νὰ δεσμευθῶμεν ως πρὸς τοὺς τρόπους διερευνήσεως, ἄλλα ἀπλῶς διὰ νὰ δώσωμεν τὴν ἡθικὴν μας συμπαράστασιν εἰς τὴν διευθέτησιν διὰ διεθνῶν συνθηκῶν τῶν ἀκανθωδῶν αὐτῶν προβλημάτων.

Ο. κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Διαφωνώ, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πρός τάς ἀπόψεις τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Ξάνθου Κληρίδη.

Εἴμεθα Ισότιμον μέλος τοῦ Ὀργανισμοῦ 'Ηνωμένων' Εθνῶν καὶ νομίζω ὅτι δὲν εἶναι δρθὸν νὰ διμιλῶμεν ὑποτιμητικῶς διὰ τὴν θέσιν τὴν διοίσαν κατέχομεν εἰς τὰ 'Ηνωμένα' 'Εθῆ.'

Νομίζω ὅτι δὲν εἶναι δρθὸν οὐδὲν τὸ δόλον ζήτημα ἐπὶ δρῆσης θάσεως καὶ τὸ Σῶμα θὰ πρέπει νὰ συμφωνήσῃ ὅτι θὰ εἴμεθα τρομερὰ ἐκτεθεμένοι ἔστιν εἰς τὸ μέλλον ἀρνούμεθα νὰ προστυπογράψωμεν τοιαύτας Συμβάσεις διεθνοῦς σημασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Η δευτέρα ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

ὅτι 'Υπάρχει ἔνστασις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ ; Ιεπτ οὐσ ο' (1)

Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ερμηνεία. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κύρωσις Συμβάσεως. "Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκρίνονται.

ὅτι "Εληγεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις. 'Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

ὅτι 'Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως δ περὶ τῆς Συμβάσεως ἐπὶ τῶν 'Αρχῶν αἵτινες Διέπουσι τὰς Δραστηριότητας τῶν Κρατῶν ἐν τῇ Διερευνήσει καὶ τῇ Χρήσει τοῦ Διαστήματος, Περιλαμβανομένων τῆς Σελήνης καὶ τῶν Λοιπῶν Οὐρανίων Σωμάτων, (Κυρωτικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον καὶ ἡ Σύμβασις κυροῦται.

"Εληξεν ή συζήτησις τῶν θεμάτων τὰ δποῖα είναι ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, Νομοθετικὴ Ἐργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

«Ο περὶ Σωματείων καὶ Ἰδρυμάτων Νόμος τοῦ 1972».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

Τὰ θέματα τὰ δποῖα είναι ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ θὰ παραμείνουν ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως καὶ ή συζήτησις τῶν θὰ λάσῃ χώραν κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς, ή δποῖα δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

Ἡ ήμερησία διάταξις τὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Νομοθετικὴ Ἐργασία.

- (1) Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.
- (2) Ο περὶ Μηχανοκινήτων Ὀχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος.
- (3) Ο περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας ("Ἀλλοδαποί") (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (4) Ο περὶ Ἐμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (5) Ο περὶ Κυθερητικῶν Ὑδατικῶν Ἐργων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (6) Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (7) Ο περὶ Σωματείων καὶ Ἰδρυμάτων Νόμος τοῦ 1972.
- (8) Ο περὶ Πολεοδομίας καὶ Χωροταξίας Νόμος τοῦ 1968.
- (9) Ο περὶ Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1963.
- (10) Ο περὶ Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1965.
- (11) Ο περὶ τῆς Εύρωπαϊκῆς Συμβάσεως περὶ Ἰσοτιμίας τῶν Περιόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (12) Ο περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν (Τροποποιήσεις) (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (13) Ο περὶ Καταγραφῆς τῶν Γεννήσεων καὶ Θανάτων Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Ἀνάγνωσις τῆς Ἐκθέσεως τῶν Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἡ Ὁδρευδευσίς τῶν προαστείων Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ "Ψωνα»,»

- (2) «Η τουριστική διάπτυξης της άνατολικής παραλίας από 'Αμμόχωστον πρὸς Τρίκωμον καὶ ἡ ὅδρευσις τῶν χωρίων τῆς άνατολικῆς Μεσσαρίας». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κ. Χριστοδούλιδη).
- (3) «Ἐργα δι' ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ε. Παπαϊωάννου). (Συνέχισις τῆς συζήτησεως).
- (4) «Ἡ ύπὸ τῆς Κυθερήσεως ἀπάλειψις τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, ἀπαραιτητὸν μέτρον ἀνακουφίσεως τῶν εἰλάτων τῆς Κυπριασκῆς ὑπαίθρου καὶ ἀπαρχὴ εὑρυτέρων ἀγροτικῶν μεταρρυθμίσεων». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών).

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 5.50 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαθητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποσκώτης Σταῦρος
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Σαββίδης Γεώργιος
Κληρίδης Ξάνθος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κόσιης Νίκος	Σαμψών Νίκος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σωτηρίδης Ἀντωνάκης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαλλιώτης Γεώργιος	Φάντης Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φράγκος Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηκακοῦ Κώστας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χριστοδουλίδης Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοφίδης Χριστόφορος.
Παπαδημητρίου Κυριάκος	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις (Αἱ ὑφιστάμεναι διαφοραὶ εἰς τοὺς Νόμους περὶ Παροχῆς Συντάξεων καὶ Ἐπιδομάτων εἰς Ἐξαρτωμένους ἐκ Θυμάτων καὶ εἰς Ἀναπήρους τῶν δύο Προσφάτων Ἀπελευθερωτικῶν Ἀγώνων—Διάφορα προσθήματα τῆς Ἀμμοχώστου—Τὸ θέμα τῆς προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος εἰς Παλαιάν Λεμεσόν—Ἡ παροχὴ ἀποζημιώσεως εἰς ζημιῶθεντας τευτλοκαλλιεργητάς—Παράπονα ἐν σχέσει μὲ τὸ νέον κτίριον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Καμπιῶν—Κατασκευὴ νέου τουριστικοῦ δρόμου ὁ δόποιος θά συνδέῃ τὴν Μαραθάσαν μετὰ τῆς Λευκωσίας—Ἡ μετατροπὴ τῆς Τεχνικῆς Σχολῆς Πόλεως Χρυσοχοῦς εἰς ἔξατξιον).
- (2) Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἐκτάκτων Ἐπιδομάτων τῶν ἐκ τῶν Πεσόντων καὶ τῶν Θυμάτων τοῦ Ἀγῶνος Ἐξαρτωμένων καὶ τῶν Ἀναπήρων αὐτοῦ (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (3) Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Φαρμακοποιῶν (Σύλλογοι, Πειθαρχία καὶ Ταμείον Συντάξεων) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

- (4) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Ποινικοῦ Κώδικος (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(5) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Κυθερητικῶν Γαιῶν (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(6) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Χαρτοσήμων (Τροποποιητικοῦ) ('Αρ. 2) Νόμου τοῦ 1971, ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ξάνθου Κληρίδη καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(7) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Δημοσίου Ἀρχείου Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(8) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Ταμείου Προνοίας Πληγέντων Παραγωγῶν (Τροποποιητικοῦ) ('Αρ. 2) Νόμου τοῦ 1971 καὶ ἀπόρριψις αὐτοῦ.

(9) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 8) τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(10) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον 'Αναπτύξεως) Νόμου ('Αρ. 4) τοῦ 1972, αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἀγορεύσεις Βουλευτῶν (Π. Δημητρίου, Χρ. Χριστοφίδης, Ξ. Κληρίδης, Γ. Σαββίδης, Φ. Παρασκευαΐδης, Πρόεδρος, Γ. Ζαμπάς, Μ. Σαββίδης) καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(11) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Ἀστυνομίας (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(12) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ τῆς Συμθάσεως ἐπὶ τῶν Ἀρχῶν ἀλτίνες Διέπουσι τὰς Δραστηριότητας τῶν Κρατῶν ἐν τῇ Διερευνήσει καὶ τῇ Χρήσει τοῦ Διαστήματος περιλαμβανομένων τῆς Σελήνης καὶ τῶν Λοιπῶν Οὐρανίων Σωμάτων (Κυρωτικοῦ) Νόμου τοῦ 1970, αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἀγορεύσεις Βουλευτῶν (Ξ. Κληρίδης, Πρόεδρος, Χρ. Χριστοφίδης, Ε. Παπαϊωάννου) καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(13) Κατάθεσις Νομοσχεδίου.

Τιμή 50 Μίλια

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 8ης ΙΟΥΝΙΟΥ 1972

("Ωρα ένάρξεως 4.29 μ.μ.)

(Αρ. 41)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλούνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐδώ ὑπόφρχη ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—'Απαντήσεων.

Παρακαλούνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προδοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—'Απαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ἐρωτήσις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 5ην Ὁκτωβρίου 1971, ὑπόδληθείσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου, καὶ ληφθείσα τὴν 7ην Ὁκτωβρίου 1971.

"Εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Πάφου παραστηρεῖται μεγάλη καθυστέρησις καταβολῆς τῶν ἀποζημιώσεων εἰς τοὺς ιδιοκτήτας ἐκείνους τῶν ὅποιων ὅτι κύριοι δρόμοι ἐπέρασσαν ἀπὸ τὰ κτήματά των.

"Ἔχομεν περιπτώσεις καθυστερημένων ὑποθέσεων μέχρι καὶ τριῶν ἐτῶν ποὺ δὲν ἔγινε καμμία καταβολὴ τῆς ἔστω καὶ δλίγης ἀποζημιώσεως.

Οἱ κάτοικοι τῆς Τσάδας, Δρύμους, Δρυνιάς καὶ γενικὰ ὅλων τῶν κοινοτήτων ποὺ ἔχουν δημιουργηθῆ νέοι δρόμοι, διαμαρτύρονται διὰ τὴν καθυστέρησιν αὐτήν.

Μπορεῖ τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργειόν νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα ποὺ ὄφείλεται αὐτὴν καθυστέρησις καὶ πότε θὰ διορθωθῇ τὸ κάκον;

'Απάντησις ύπο ήμερομηνίαν 31ην Μαΐου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 7ην Οκτωβρίου 1971 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Εἶναι γεγονός ὅτι παραπτηρεῖται ποιά τις καθυστέρησις εἰς τὸ θέμα τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεων εἰς τοὺς ίδιοκτήτας τῶν γαιῶν αἴτινες ἀπαλλοτριώνται διὰ τὴν ἔκτελεσιν ὁδικῶν καὶ ἄλλων ἔργων ἀναπτύξεως. Ἡ τοιάυτη καθυστέρησις ὀφείλεται ἐν μέρει εἰς τὸ γεγονός ὅτι τὸ ἐνδιαφερόμενον Τμῆμα, ἡτοι τὸ Τμῆμα Κτηματολογίου καὶ Χωρομετρίας, ἔχει ἐπιφορτισθῆ μὲ τὴν διενέργειαν ἐρευνῶν καὶ ἐκτιμήσεων ἐν σχέσει πρὸς μεγάλον ἀριθμὸν ἔργων ἀναπτύξεως.

2. 'Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ θέμα εἶναι ύπ' ὅψιν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις μελετᾷ ἐπισταμένως τρόπους θεραπείας τῆς καταστάσεως πρὸς καλυτέραν ἔχυτηρέτησιν τῶν πολιτῶν.'

'Ἐρώτησις ύπο ήμερομηνίαν 22αν Μαρτίου 1972, ύποβληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 23ην Μαρτίου 1972.

«Ἄπὸ τὴν Χωριτικὴν Ἀρχὴν Ἀγίας Νάπας Ἀμμοχώστου ἔχει ύποβληθῆ ἡ εἰσήγηση πρὸς τὴν Κυβέρνηση τῆς βελτίωσης (διαπλάτυνσης καὶ εύθυγράμμισης) τοῦ δρόμου Παφαλιμίου—Ἀγίας Νάπας.

'Ο δρόμος αὐτὸς δὲν συνδέει μόνον τὴν κοινότητα τῆς Ἀγίας Νάπας μὲ τὴν πόλη τῆς Ἀμμοχώστου, ἀλλὰ εἶναι καὶ βασικὸς τουριστικὸς δρόμος.

Μποροῦν νὰ μᾶς ἀπαντήσουν τὰ ἀρμόδια 'Υπουργεῖα πότε προγραμματίζεται ἡ βελτίωση αὐτοῦ τοῦ δρόμου;»

'Ἀπάντησις ύπο ήμερομηνίαν 2αν Ιουνίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων, εἰς ἑρώτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 23ην Μαρτίου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Χαμπῆ Μιχαηλίδη.

«Τὸ θέμα τῆς βελτίωσεως τῆς ὁδοῦ Παφαλιμίου—Ἀγίας Νάπας θὰ ἔξετασθῇ ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ γενικωτέρου προγράμματος ὁδικῆς ἀναπτύξεως τῆς νήσου.»

'Ἐρώτησις ύπο ήμερομηνίαν 25ην Απριλίου 1972, ύποβληθεῖσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Ξάνθου Κληρίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 26ην Απριλίου 1972.

«Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Πλατανιστάσας ἔχουν κτήματα εἰς τὴν περιοχὴν Παναγίας Παλλούρας ἐκτάσεως 3½ χιλιάδων περίπου στρεμμάτων εἰς τὰ ὅποια ἀδυνατοῦν νὰ μεταβοῦν καὶ καλλιεργήσουν ταῦτα καθ' ὅτι εἰς ἐν σήμειον ὁ δρόμος διέρχεται διὰ στρατιωτικῶν ἐγκαταστάσεων.

'Ἐρωτάται τὸ 'Υπουργεῖον Εσωτερικῶν καὶ Ἀμύνης πότε σκοπεύει νὰ κατασκευάσῃ παρακαμπτήριον δρόμον διὰ νὰ δύνανται οἱ ίδιοκτῆται τῶν ὡς ἄνω κτημάτων νὰ καλλιεργοῦν ταῦτα.

'Ἀπάντησις ύπο ήμερομηνίαν 2αν Ιουνίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Εσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 26ην Απριλίου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Ξάνθου Κληρίδη.

«Τὸ 'Υπουργεῖον Εσωτερικῶν καὶ Ἀμύνης ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ὅπως παράσχῃ πρὸς τοὺς ίδιοκτήτας τῶν κτημάτων τῆς περιοχῆς τὰς ἀναγκαίας διευκολύνσεις, προέβη εἰς σχετικὴν παράκλησιν πρὸς τὸ Γ.Ε.Ε.Φ., τὸ ὅποιον ἔξεδωσεν ὁδηγίας

ίνα διευκολύνηται ή μετάβασις τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς πρὸς τὰ κτηματά των, μέσω τοῦ Στρατοπέδου, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας.

2. Ἐν ὅψει τῶν ὡς ἄνω διευθετήσεων ἡ κατασκευὴ παρακαμπτηρίου ὀδοῦ παρέλκει.

Ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ Ἐργασία.

Τὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὸ 12ον θέμα : «Ο περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν (Τροποποιήσεις) (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972».

Παρακαλῶ ὅπως ἀναγνωσθῇ ἡ Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ε. ΠΑΠΑ·ΙΩΑΝΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΥ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ) (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ἄνδρεας Χατζηϊωάννου, Προεδρεύων

Αἰμίλιος Μιχαηλίδης

Ἐξεκίας Παπαϊωάννου

Χρήστος Κουρτελλάρης

Κώστας Χατζηκακού

Άνδρεας Τουμαζῆς.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐ ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 1ην Ιουνίου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ κύρωσις τῆς ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ψηφισθείσῃ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 108 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 61 αὐτοῦ διὰ νέου τοιούτου προβλέποντος τὴν αὔξησιν τῶν μελῶν τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἀπὸ 27 εἰς 54. Ἡ τροποποιήσις αὕτη ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 11.242 καὶ ἡμερομηνίαν 30ην Μαρτίου 1972 Ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἡ ψήφισις δὲ τοῦ ὡς ἄνω νομοσχέδιου ἐπιβάλλεται διὰ τὴν κατὰ νόμον κύρωσιν τῆς περὶ ἥς ὁ λόγος τροποποιήσεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν ἀφοῦ ἐμελέτησε τὸ δόλον θέμα διμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου πρὸς κύρωσιν τῆς ὡς ἄνω ἀναφερομένης τροποποιήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέμαστος ἀρχῆς;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προδοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου, ἡ δοποία θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Προοίμιον καὶ Συνοπτικός τίτλος. Ἀρθρον Τον.

Χρήστος Κουρτελλάρης

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις όπως τὸ Προσίμιον καὶ τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκριθούν;

Μὴ ύπαρχούσης άντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κύρωσις τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Χάρτου. Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μὴ ύπαρχούσης άντιρρήσεως, τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

“Ελήξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου. Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὸν Νόμος ἔτα οὐαφέρηται ως ὁ περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν (Τροποποιήσεις) (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ οὐαφινώσκηται ὁμοῦ μετὰ τῶν περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν (Τροποποιήσεις) Νόμων τοῦ 1965 καὶ 1966 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς οὐαφερομένων ως «ὁ βασικὸς νόμος»), ὁ δὲ βασικὸς νόμος καὶ ὁ παρὸν Νόμος θὰ οὐαφέρωνται ὁμοῦ ως οἱ περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν (Τροποποιήσεις) (Κυρωτικός) Νόμοι τοῦ 1965 ἕως 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις όπως τὸ Νομοσχέδιον ψηφισθῆ εἰς Νόμον;

Μὴ ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον ψηφίζεται εἰς Νόμον.

‘Ο περὶ Κυβερνητικῶν Ὑδατικῶν Ἔργων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972,

Παρὰ τὸ ὅτι ἔχει κυκλοφορήσει ἡ ‘Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, είναι ἀνάγκη νὰ ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Ἐπομένως θὰ τεθῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Τὰ ύπόλοιπα θέματα τοῦ Κεφαλαίου Β δὲν δύνανται νὰ συζητηθοῦν, διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ ‘Ἐκθεσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν,

Κεφάλαιον Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Παρακαλῶ διπώς οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς προβοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταργήσεως τῆς ‘Υποχρεώσεως πρὸς Νομοποίησιν Ἀλλοδαπῶν Δημοσίων Ἐγγράφων (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Τάμειον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 5) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οικονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περὶ Ἔγγραφῆς καὶ Ἐλέγχου τῶν Ἐργοληπτῶν Οἰκοδομῶν Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οἰκονομικὴ Ἐκθεσις διὰ τὸ ἔτος 1971.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οικονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περὶ Κυρώσεως τῆς τροποποίήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διεθνοῦς Ὁργανισμοῦ Ἀτομικῆς Ἐνεργείας Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

Τὸ πρώτον θέμα εἶναι : Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῶν Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τοῦ θέματος «Η ὄδρευσις τῶν προαστείων Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ Υψωνα».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν Ἐκθεσιν εἰς τὴν Βουλήν.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ «Η ΥΔΡΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΑΣΤΕΙΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ ΠΟΛΕΜΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΥΨΩΝΑ».

Παρόντες :

Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ¹
Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων :

Γεώργιος Μαλλιώτης, Πρόεδρος

Νίκος Κόστης

Μιχαλάκης Σαββίδης

Ηρακλῆς Χατζηγρακλέους

Χαμπῆς Μιχαηλίδης

Χρήστος Κουρτελλάρης.

Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ²
Ἐσωτερικῶν :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κόστης

Χριστόφορος Χριστοφίδης

Ανδρέας Φάντης.

Αι ως ανω δύο Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἐμελέτησαν τὸ περὶ οὐδὲ λόγος θέμα εἰς δύο αὐτῶν κοινὰς συνεδριάσεις συγκροτηθείσας τὴν 17ην Φεβρουαρίου καὶ 2αν Μαΐου 1972. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς συνεδριάσεις κληθέντες παρέστησαν ἑκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων. Εἰς τὴν πρώτην συνεδριάσιν παρέστησαν ἐπίσης ἀντιπροσωπευτικαὶ διμάρτυρες τῶν κατοίκων τῶν κοινοτήτων Πολεμιδίων καὶ Ὑψωνα. Παρέστη ὡσαύτως εἰς ἀμφοτέρας τὰς συνεδριάσεις αὐτὰς ὁ ἔγγραφας τὸ θέμα Βουλευτῆς κ. Ἀνδρέας Νεοκλέους.

Ὦς γνωστὸν τὸ ως ανω θέμα ἐνεγράφη πρὸς συζήτησιν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ἀνδρέας Νεοκλέους τὴν 13ην Ἰανουαρίου 1972, κατόπιν δὲ σχετικῆς συζήτησεως αὐτοῦ ἐν τῇ Βουλῇ τὴν 27ην Ἰανουαρίου 1972 παρεπέμψθη πρὸς τὰς Κοινοβουλευτικὰς Ἐπιτροπὰς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ Ἐσωτερικῶν μὲ δρους ἐντολῆς τὴν διερεύνησιν τοῦ ὅλου θέματος ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἀρμοδίων Κυβερνητικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν ὑποβολὴν ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ὄλομέλειαν τοῦ Σώματος σχετικῆς ἐκθέσεως.

Αι δύο Ἐπιτροπαὶ ἐνεργοῦσαι ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ἀνατεθέντων εἰς αὐτὰς δρων ἐντολῆς ἐκάλεσαν ἀμφοτέρας τὰς ἐνδιαφερομένας ἐπὶ τοῦ θέματος πλευρᾶς καὶ ἐζήτησαν παρ' αὐτῶν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπόψεως των.

Πρῶτοι ἐξέθεσαν τὰς ἀπόψεις των οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, αἵτινες συνοψίζονται ως ἀκολούθως :

(α) Τὸ συνδυασμένον σχέδιον ὑδατοπρομηθείας τῶν ως ανω χωρίων ἔχει ως πηγὴν ὑδατοπρομηθείας τὴν γεώτρησιν ὑπὲρ ἀριθμὸν 33/69, ως αὕτη ἐπεδείχθη εἰς τὸν κατατεθέντα ἐνώπιον τῶν Ἐπιτροπῶν τοπογραφικὸν χάρτην, ἡ ὁποία κατὰ τὴν ἀρχικὴν δοκιμαστικὴν ἀντλησιν ὅτι θὰ ἀπέδινε περὶ τὰς 9.000 γαλονίων ὕδατος ὀρισίων, ἢτοι ποσότητα κρινομένην ως ἀρκούντως ίκανοποιητικὴν διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν λειτουργίαν τοῦ ὅλου σχεδίου. Τὸ σχέδιον τοῦτο θὰ ἐνίσχυε τὸ ὑφιστάμενον σύστημα ὑδατοπρομηθείας, τὸ ὁποῖον στηρίζεται ἐπὶ φυσικῶν πηγῶν καὶ ἐπὶ μιᾶς διατρήσεως, τῆς ὑπὲρ ἀριθμὸν 196/62.

(β) "Οταν πρὸ δύο χρόνων μηνῶν κατέστη ἀναγκαία νέα δοκιμαστικὴ ἀντλησις ἀπροσδοκήσεως παρετηρήθη σημαντικὴ μείωσις εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐν λόγῳ διατρήσεως ὁφειλομένη, ως πιστεύεται ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων τεχνικῶν, εἰς ἔμφραξιν τῶν ὅπων θωρακίσεως, ἐκρίθη δὲ σκόπιμος ἡ ἐξόρυξις τῆς θωρακίσεως καὶ ὁ καθαρισμὸς τῶν ὅπων διὰ τὴν διενέργειαν νέας δοκιμαστικῆς ἀντλήσεως.

(γ) Κατὰ τὴν προσπάθειαν ἔξορύξεως τῶν σωλήνων θωρακίσεως οὗτοι ἀπεκόπησαν εἰς βάθος 100 ποδῶν καὶ ἡ ἔξορυξις τούτων κρίνεται ως λίαν δαπανηρά, ἀν δχι ἀδύνατος.

(δ) Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἐκρίθη σκόπιμον ὅπως ἀνορυχθῆ νέα διάτρησις πλησίον τῆς ὑφισταμένης καθ' ὅτι ὑπῆρχον ἐνδείξεις περὶ ἐπιτυχίας τῆς νέας διατρήσεως, δεδομένου ὅτι ἀπασται αἱ εἰς τὴν περιοχὴν ἐν ἐνεργείᾳ διατρήσεις εἰναι ἀποδοτικαὶ. Ἡ προσπάθεια αὕτη ἀπέτυχεν ἐνεκεν τῆς ἀρνήσεως τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Καντοῦ νὰ συνεργασθοῦν καὶ νὰ δώσουν τὴν συγκατάθεσίν των διὰ τὴν διενέργειαν τῆς νέας διατρήσεως ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ χωρίου των.

(ε) Κατόπιν τῆς ἀποτυχίας τῶν ως ανω προσπαθειῶν ἀπεφασίσθη ἡ ἔξορυξις δύο νέων διατρήσεων παρὰ τὸ χωρίου Κολόσσι, τῶν ὑπὲρ ἀριθμὸν XX, ὅπου ὑφίστανται αἱ περισσότεραι ἐνδείξεις ἀσφαλοῦντος ἀποδόσεως ίκανοποιητικῆς προσότητος ὕδατος καὶ ἡ ἐργασία προχωρεῖ ίκανοποιητικῶς.

(στ) Τὸ νέον τοῦτο σχέδιον θὰ καλύψῃ καὶ τὴν ὑδροδότησιν τῶν χωρίων Ἐρήμης καὶ Κολοσσίου, τῶν ὅποιων ἡ ὑδατοπρομήθεια χρήζει ώσαύτως ἐνισχύσεως ἐπειγόντως. Διὰ τῆς τοιαύτης διευθετήσεως τὰ ἔξοδα συντηρήσεως καὶ λειτουργίας τοῦ σχεδίου, ως ἀναμένεται, θὰ μειωθοῦν ση-

μαντικώς καθ' ὅτι θὰ ἀντιμετωπίζωνται ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ πέντε κοινο-
τήτων, ἀντὶ κεχωρισμένως, θὰ ὑπάρχῃ δὲ καὶ τὸ πλεονέκτημα τῆς ὑπάρ-
χεως καὶ δευτέρας γεωτρήσεως συνδεδεμένης ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγωγοῦ
οὕτως ὥστε εἰς περίπτωσιν βλάβης νὰ ὑπάρχῃ ἄμεσος ὑδροδότησις. Τὸ
σχέδιον τοῦτο, ὡς ἐλέχθη ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω Κυβερνητικῶν ἐκπροσώπων,
κρίνεται ὡς τὸ συμφερώτερον καὶ πλέον ἐνδεδειγμένον παντὸς ὄλλου.

(ζ) Πρόσθετα οἰκονομικὰ ἔργα θὰ είναι ὅσα ἀφοροῦν εἰς τὴν δαπάνην διὰ
τὴν σύνδεσιν τῶν νέων γεωτρήσεων μετὰ τοῦ ὑφισταμένου συστήματος,
ταῦτα δὲ προκαταρκτικῶς ὑπελογίσθησαν εἰς £5.000 περίπου. Τὸ ἥμισυ
τοῦ ποσοῦ τούτου θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἐπιχορήγησις,
τὸ δὲ ἔτερον ἥμισυ θὰ καταβληθῇ ἀπὸ κοινοῦ καὶ κατ' ἀναλογίαν ὑπὸ τῶν
πέντε κοινοτήτων, ἀναλόγως τῆς ποσότητος ὕδατος τῆς ληφθησομένης
ὑφ' ἐκάστης κοινότητος.

* Αναλύων τὸ θέμα ὁ ἐγγράφας τοῦτο Βουλευτής κ. Ἀνδρέας Νεοκλέους ἀνε-
φέρθη εἰς τὸ ιστορικὸν αὐτοῦ εἶπών, μεταξὺ ὄλλων, τὰ ἀκόλουθα :

(α) Τὸ θέμα τῆς ἀναλήψεως ἐκτελέσεως ὑδρευτικοῦ ἔργου εἰς τὴν περιοχήν,
τὸ ὅποιον ἐπέβαλε τὸ ὑψος τῶν ηγένημένων εἰς ὕδωρ ἀναγκῶν τῶν κατοί-
κων αὐτῆς, ἡγέρθη τὸ 1969 πρὸς τὸν "Ἐπαρχον Λεμεσοῦ".

(β) 'Η ὑπ' ἀριθμὸν 33/69 προαναφερθεῖσα διάτρησις ἔξετιμήθη ὑπὸ τῶν
τεχνικῶν τοῦ Τμήματος 'Αναπτύξεως 'Υδάτων ὅτι θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ
καλύψῃ ἀπάσας τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων τῶν δύο χωρίων μέχρι τοῦ
ἔτους 1980, τούτου λεχθέντος καὶ ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου Γεωρ-
γίας καὶ Φυσικῶν Πόρων εἰς γενομένην συναφῆ ἐρώτησιν ἐτέρου ἐντίμου
Μέλους τῆς Βουλῆς.

(γ) 'Η ὑποδειχθεῖσα διάτρησις, ἀνορυχθεῖσα εἰς ἐποχὴν πολυσυμβρίας καὶ
δοκιμασθεῖσα κατὰ τὴν ἐν λόγῳ περίοδον, ἀπέφερεν ἰκανοποιητικὰ ἀπο-
τελέσματα. Τὸ γεγονός, ὅμως, τοῦτο δὲν ίκανοποίησε τοὺς κατοίκους
τῆς περιοχῆς οἵτινες καὶ ἔξεφρασαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὰς ἐπιφυλάξεις τῶν
ὑποβαλόντες καὶ σχετικάς παραστάσεις πρὸς τοὺς ἀρμόδιους.

(δ) 'Επαναδοκιμασθεῖσα κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἡ ἀνορυχθεῖσα διάτρησις,
κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1971, οὐδεμίαν ποσότητα ὕδατος ἀπέδωσε, τὸ
γεγονός δὲ τοῦτο ἐπήγησε τὰς παραστάσεις τῶν ἐνδιαφερομένων κα-
τοίκων τῆς περιοχῆς, οἵτινες, διὰ νέου ὑπομνήματος πρὸς τὸν "Ἐπαρχον
Λεμεσοῦ, ἔξεφραζον ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν ἀγανάκτησίν των διὰ τὴν παρατη-
ρηθεῖσαν ἀποτυχίαν τοῦ ὅλου ἔργου, ἀφ' ἔτερου δὲ ὑπέβαλλον παρά-
κλησιν δι' ἔξεύρεσιν ἐτέρου τρόπου ἐπιλύσεως τοῦ ὑδρευτικοῦ αὐτῶν
προβλήματος.

(ε) 'Αντ' αὐτοῦ καὶ παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἀκαταλληλότης τῆς διατρήσεως
διεπιστώθη ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου, τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1971 τὸ 'Υπουρ-
γείον Οἰκονομικῶν διὰ τῆς καταθέσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ περι-
έλαβε πρόνοιαν ἐκ £2.000 διὰ συμπλήρωσιν τοῦ ἥδη ἀποτυχόντος σχε-
δίου ὕδατοπρομηθείας τῶν δύο τούτων χωρίων.

(στ) Παρὰ ταῦτα καὶ παρὰ τὴν γενομένην ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων κατοίκων
τῶν δύο χωρίων εἰσήγησιν διὰ χρησιμοποίησιν πρὸς λύσιν τοῦ ὑδρευ-
τικοῦ αὐτῶν προβλήματος τῆς διατρήσεως ὑφ' ἀριθμὸν EB 97 καὶ τῆς
προτροπῆς αὐτῶν πρὸς τοὺς τεχνικούς τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἀποφύ-
γωσι τὴν διενέργειαν οἰωνδήποτε ἐτέρων διατρήσεων οὐχὶ ἀπολύτως
ἀσφαλῶν ὡς πρὸς τὸ ὑψος τῆς παροχῆς τῆς ἀπαιτουμένης ποσότητος
ὕδατος, τὰ ἀρμόδια τεχνικὰ τμήματα ἀγνοήσαντα ἀπάσας τὰς παρα-
στάσεις καὶ εἰσηγήσεις προετίθεντο νὰ προσθέσουν εἰς τὴν πρώτην τῶν
ἀποτυχίαν καὶ ἔτερων διὰ τῆς εἰσαγωγῆς νέου συμπληρωματικοῦ σχε-
δίου ὕδατοπρομηθείας ἐντὸς τοῦ ὅποιου καὶ συμπεριειλήφθησαν ἔτερα δύο χω-
ρία, ἡ 'Ερήμη καὶ τὸ Κολόσσι.'

(2) Μεταξὺ τοῦ Νοεμβρίου καὶ τοῦ Δεκέμβρη τοῦ 1972 προσθέσαντας τὴν
εἰσηγήσην προετίθεντο νὰ προσθέσουν εἰς τὴν πρώτην τῶν
ἀποτυχίαν καὶ ἔτερων διὰ τῆς εἰσαγωγῆς νέου συμπληρωματικοῦ σχε-
δίου ὕδατοπρομηθείας ἐντὸς τοῦ ὅποιου καὶ συμπεριειλήφθησαν ἔτερα δύο χω-
ρία, ἡ 'Ερήμη καὶ τὸ Κολόσσι.'

(ζ) Έκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ἀριθμὸς ἐρωτημάτων, τούτων συνισταμένων ως πρὸς τὸ ποῖος θὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ οἰκονομικὰ βάρη τῆς ὡς ἄνω ἀποτυχίας, κατὰ πόσον ἐλήφθησαν οἰαδήποτε μέτρα ἐναντίον τῶν τυχὸν ὑπευθύνων καὶ διατὶ ἀρνεῖται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀκολουθήσῃ τὰς ὑποδείξεις τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς.

Κατόπιν τούτου ἔζητήθη ἀπὸ τοὺς ἑκπροσώπους τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων δῆπος σχολιάσωσιν τὰ ἔγερθέντα ὡς ἀνωτέρω σημεῖα ὑπὸ τοῦ Ἑγγράφαντος τὸ θέμα Βουλευτοῦ. Οὗτοι σχολιάζοντες ταῦτα εἶπον ἐν συνόψει τὰ ἀκόλουθα :

(α) 'Η ληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀρμόδιου Τμήματος τοῦ 'Υπουργείου ἐν προκειμένῳ ἐνέργεια ἀπετέλει ἀπὸ τεχνικῆς πλευρᾶς ἐνδειγμένην πρᾶξιν, δεδομένων τῶν ἀπροσδοκήτων ἀτυχίων κατὰ τὴν ἑκπόνησιν τοῦ ὑδρευτικοῦ σχεδίου τῶν προμνησθέντων χωρίων. Περαιτέρω ἐτονίσθη ὑπ' αὐτῶν ὅτι ἡ μνημονευομένη διάτρησις ὑπ' ἄρ. EB 97 εὑρισκομένη πολὺ πλησίον τῶν διατρήσεων τῶν Βρεττανικῶν Βάσεων καὶ τῆς περιοχῆς Φασουρίου δὲν ἡδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ ἔνεκεν τοῦ ἐνδεχομένου ἐπηρεασμοῦ τῆς ἀποδοτικότητος τῶν ἐν λόγῳ διατρήσεων καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν αὕτη ἀνωρύσσετο ἐλέχθη ρητῶς εἰς τοὺς ἐπηρεαζομένους ὅτι αὕτη ἐγένετο διὰ σκοπούς ὑδρολογικῶν παρατηρήσεων καὶ μελετῶν μόνον.'

(β) 'Η ἑκτέλεσις τοῦ ὡς ἄνω ἀναφερομένου νέου συμπληρωματικοῦ σχεδίου, εἰς τὸ δόποιον περιλαμβάνεται ἡ ὑδατοπρομήθεια τῶν χωρίων Κολοσσίου καὶ Ἐρήμης, ἐκρίθη δικαιολογημένη καθότι καὶ τὰ χωρία ταῦτα ἀντιμετωπίζουσιν ἐπειγούσας ἀνάγκας ὑδρεύσεως.'

(γ) 'Η ἀρχικῶς προβλεφθεῖσα ποσότης ἐκ 40 γαλονίων κατὰ κεφαλὴν ἡμερησίως ἔὰ παρασχεθῆ ὡς ὑπεσχέθη ἡ Κυβέρνησις καὶ ὅτι λαμβάνονται τὰ δέοντα μέτρα οὕτως ὡστε ἡ συμπλήρωσις τοῦ ὄλου σχεδίου νὰ πραγματοποιηθῇ εἰς τὸ συντομώτερον δυνατόν διάστημα.'

(δ) Τὰ εἰς χείρας τῶν τεχνικῶν τοῦ 'Υπουργείου δεδομένα παρέχουν εἰς αὐτούς κάθε λόγον νὰ πιστεύωσιν ὅτι τὰ σχέδιά των θὰ στεφθῶσι τελικῶς μὲν ἐπιτυχίαν.'

Κατόπιν, τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῶν δύο 'Ἐπιτροπῶν ἀπεφάσισαν δῆπος πρὸ τῆς λήψεως οἰασδήποτε ἐπὶ τοῦ θέματος ἀποφάσεως ἀναμένωσι τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἥδη ἀποφασισθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἀρμόδιου Κυβερνητικοῦ Τμήματος δύο νέων διατρήσεων, παρέσχον δὲ τὴν αἵτησίσαν ὑπὸ τῶν τεχνικῶν αὐτοῦ σχετικὴν πίστωσιν χρόνου.

'Ἐκπνεύσαντος τοῦ ἄνω αἵτηστος χρονικοῦ διαστήματος καὶ συμπληρωθεισῶν τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν ὑπὸ τοῦ ἀρμόδιου Τμήματος αἱ δύο 'Ἐπιτροπαὶ συνεκάλεσαν δευτέραν σύσκεψιν πρὸς συνέχισιν τῆς μελέτης τοῦ ὄλου θέματος. Εἰς αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων καὶ ὁ 'Ἐπαρχος Λεμεσοῦ.'

'Εκθέτοντες οἱ ρηθέντες Κυβερνητικοὶ ἐκπρόσωποι κατὰ παράκλησιν τῶν μελῶν τῶν δύο 'Ἐπιτροπῶν τὰ ἀποτελέσματα τῶν λαβουσῶν χώρων ἐνεργειῶν των πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ ὑδρευτικοῦ προβλήματος τῆς περιοχῆς εἰπον, μεταξὺ ὅλων, τὰ ἀκόλουθα :

(α) 'Η μία ἐκ τῶν προγραμματισθεισῶν γεωτρήσεων ἀνορυχθεῖσα ἐπαφούσασεν ἀπόδοσιν 240.000 γαλονίων ἡμερησίως, ὡς προβλέπεται δὲ αὕτη θὰ καλύπτῃ πλήρως τὰς αἰχμικάς ἀνάγκας καταναλώσεως ὅλων τῶν χωρίων ὑδροδοτήσεως τῆς περιοχῆς μέχρι τοῦ ἔτους 1980.'

(β) 'Τὸ ὄλον σχέδιον ὑδρεύσεως τῆς περιοχῆς, ὡς τελικῶς διεμορφώθη, θὰ δύναται νὰ ἐνισχυθῇ διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς δευτέρας προγραμματισθείσης διατρήσεως πρὸς κάλυψιν τῶν μακροπροθέσμων ὀναγκῶν τῶν χωρίων μέχρι τοῦ ἔτους 1990 καὶ πέραν διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς προβλεφθείσης δευτέρας φάσεως τοῦ σχεδίου τούτου.'

- (γ) Ή έκτέλεσις τού τελικώς έκπονηθέντος σχεδίου καὶ εἰδικώτερον τῆς πρώτης φάσεως τούτου δύναται νὰ ἀναληφθῇ εὐθὺς ὡς ἥθελεν ἐγκριθῇ ἢ ἀναπροσαρμογὴ τῶν ἀπαίτουμένων πιστώσεων ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Τμημάτων τῆς Κυβερνήσεως καὶ εὐθὺς ὡς ἐγκριθώσιν αἱ γενόμεναι ἀλλαγαὶ ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν ἐνδιαφερομένων χωρίων. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ τέσσαρες ἔκ τῶν ἐνδιαφερομένων πέντε κοινοτήτων ἐνέκρινον ἡδη τὰς ἐπενεχθείσας ἀλλαγαὶς εἰς τὸ σχέδιον τοῦτο, ὀναμένεται δὲ ἡ ἐγκρισις καὶ τῆς πέμπτης κοινότητος.
- (δ) Συνεπείᾳ τῆς ἐπενεχθείσης ἀλλαγῆς εἰς τὸ ἀρχικὸν σχέδιον κατέστη ἀναγκαῖς ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῆς προβλεφθείσης συνεισφορᾶς τῶν ἐνδιαφερομένων χωρίων καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Οἱ ἔκπρόσωποι τῆς Κυβερνήσεως παρετήρησαν ἐν προκειμένῳ ὅτι εἰς τὸ ἀρχικῶς ἐκπονηθὲν παροχικὸν δίκτυον συμμετεῖχον δύο κοινότητες μόνον ἐνώ τώρα αὐταις αὐξάνονται εἰς πέντε καὶ ὅτι ἡ ἀρχικῶς ὑπολογισθεῖσα πληθυσμιακὴ ἀναλογία καὶ ὑδρονομὴ μεταξὺ τῶν δύο πρώτων χωρίων τροποποιεῖται τώρα συμφώνως τοῦ σημερινοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν.

Τὰ μέλη τῶν δύο Ἐπιτροπῶν ἔχοντα ὑπ’ ὄψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω καὶ κατόπιν διεξοδικῆς συζήτησεως τοῦ ὅλου θέματος ἥχθησαν τελικῶς εἰς τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα :

(α) Τὸ ἀρχικῶς υἱοθετηθὲν σχέδιον ἔξετελέσθη εἰς λίαν προκεχωρημένον στάδιον καὶ δὲν ἡδύνατο ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων νὰ ἐγκαταλειφθῇ.

(β) Αἱ ἀναληφθεῖσαι νέαι διατρήσεις ὑπῆρξαν τῷ ὄντι ἄκρως ἐπιτυχεῖς, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ ἐγκαταλειψις τοῦ ὅλου σχεδίου δὲν ἐνεδείκνυτο.

(γ) Ἐσημειώθη ὅτι ἡ πρόθεσις τῶν ἀρμοδίων Κυβερνητικῶν Τμημάτων ἦτο καὶ εἶναι νὰ συμπληρώσωσι τὸ ἀναληφθὲν ὑπ’ αὐτῶν ἔργον εἰς τὸ συντομώτερον δυνατὸν χρονικὸν διάστημα, ὡς καὶ ἡ παρασχεθεῖσα ἐκ παραλλήλου διαβεβαίωσις ὅτι αἱ οὕτω γενόμεναι ἀναπροσαρμογαὶ εἰς τὸ ὅλον σχέδιον θὰ ἴκανοποιήσωσιν εἰς τὸ ἀκέραιον τὰς ὑδρευτικὰς ἀνάγκας τῶν ἐνδιαφερομένων χωρίων.

Τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβαλόντα πρὸς τὸ Σῶμα τὰ ὡς ὅνω συμπεράσματά των ἐπιθυμοῦν ταχτοχρόνως ὅπως συστήσωσιν πρὸς ὅλας τὰς ἐνδιαφερομένας πλευράς ἐπίσπευσιν τῶν ἀπαίτουμένων ὑπ’ αὐτῶν ἐνεργειῶν ἵνα ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἀναληφθέντος σχεδίου ὑδρεύσεως τῆς περιοχῆς καταστῆ δυνατὴ εἰς τὸ συντομώτερον δυνατὸν χρονικὸν διάστημα πρὸς πλήρη ἴκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῶν κατοίκων αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ θέματος κατ’ ἀνάγκην θὰ ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς ὅπως καὶ ἡ συζήτησις τῶν ὑπολοίπων θεμάτων τοῦ τοῦ Κεφαλαίου Δ τῆς ημερησίας διατάξεως.

Ἡ ημερησία διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

- (1) 'Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.
- (2) 'Ο περὶ Μηχανοκινήτων 'Οχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος.
- (3) 'Ο περὶ Κτήσεως 'Ακινήτου 'Ιδιοκτησίας ('Αλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (4) 'Ο περὶ Ἐμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

- (5) 'Ο περὶ Κυβερνητικῶν Ὑδατικῶν Ἔργων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (6) 'Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (7) 'Ο περὶ Σωματείων καὶ Ἰδρυμάτων Νόμος τοῦ 1972.
- (8) 'Ο περὶ Πολεοδομίας καὶ Χωροταξίας Νόμος τοῦ 1968.
- (9) 'Ο περὶ Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1963.
- (10) 'Ο περὶ Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1965.
- (11) 'Ο περὶ τῆς Εύρωπασικῆς Συμβάσεως περὶ Ἰσοτιμίας τῶν Περιόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1971.
- (12) 'Ο περὶ Καταγραφῆς τῶν Γενήσεων καὶ Θανάτων Νόμος τοῦ 1972.
- (13) 'Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταργήσεως τῆς Ὑποχρεώσεως Ἀλλοδαπῶν Δημοσίων Ἔγγραφων (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (14) 'Ο περὶ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (15) 'Ο περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 5) τοῦ 1972.
- (16) 'Ο περὶ Ἔγγραφῆς καὶ Ἐλέγχου τῶν Ἐργοληπτῶν Οἰκοδομῶν Νόμος τοῦ 1972.
- (17) 'Ο περὶ Κυρώσεως τῆς Τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διεθνοῦς Ὀργανισμοῦ Ἀτομικῆς Ἐνεργείας Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἔγγραφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Ἡ ὑδρευσίς τῶν προαστείων Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ "Υψωνα». (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).
- (2) «Ἡ τουριστικὴ ἀνάπτυξις τῆς ἀνατολικῆς παραλίας ἀπὸ Ἀμμόχωστον πρὸς Τρίκωμον καὶ ἡ ὑδρευσίς τῶν χωρίων τῆς ἀνατολικῆς Μεσαρορίας». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κ. Χριστοδούλιδη).
- (3) «Ἐργα δι' ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ε. Παπαϊωάννου). (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).
- (4) «Ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀπάλειψις τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, ἀπαραίτητον μέτρον ἀνακουφίσεως τῶν εἰλάτων τῆς Κυπριακῆς ὑπαίθρου καὶ ἀπαρχὴ εὐρυτέρων ἀγροτικῶν μεταρρυθμίσεων». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών).

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

'Επιθυμῶ νὰ ἐγγράψω ἔνα θέμα πρὸς συζητήσιν, κ. Πρόεδρε : «Ἡ υἱοθέτησις τῶν νέων ὁδικῶν προτύπων (standards) εἰς τὰς ὑπεραστικὰς ὁδικὰς ἀρτηρίας».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα προκύπτει ἀπὸ Ἐρώτησιν ;

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Εἶχα ὑποβάλει σχετικὴν Ἐρώτησιν πρὸ μηνὸς εἰς τὸ 'Υπουργεῖον Συγκοινωνιῶν, δὲν ἐλήφθη ἀπάντησις.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα προστίθεται εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ἡ ἐπομένη συνεδρίασις τῆς Βουλῆς δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἑργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 4.44 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφα-
βητικὴν σειράν) :

Ζαμπάς Γεώργιος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ποσκώτης Σταύρος
Κληρίδης Ξάνθος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κόσιης Νίκος	Σαββίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Σαμψών Νίκος
Μαλλιώτης Γεώργιος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαυρονικόλας Νίκος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αίμιλιος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Φράγκος Αίμιλιος
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδούλιδης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας	

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝ :

ΠΙΝΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Ἐρωτήσεις—'Απαντήσεις (Καταβολὴ ἀποζημιώσεων εἰς ἰδιοκτήτας κτη-
μάτων ἐκ τῶν ὅποιων διῆλθον δρόμοι)—Ἡ βελτίωσις τῆς ὁδοῦ Παραλιμνίου
—'Αγίας Νάπας—Τὸ θέμα τῆς μεταβάσεως τῶν κατοίκων Πλατανιστάσης
εἰς τὰ κτήματά των πρὸς καλλιέργειαν τούτων).
- (2) "Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν (Τρο-
ποποιήσεις) (Κυρωτικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (3) Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.
- (4) 'Ἐγγραφὴ εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τοῦ θέματος
«Ἡ υιοθέτησις τῶν νέων ὁδικῶν προτύπων (standards) εἰς τὰς ὑπεραστικὰς
ὅδικὰς ὀρτηρίας».

2. Ενὸς τῶν Κυριεύσαν τούτων Περιπολῶν τῶν Βάσεων ἀπάρχουν δοκίδες, γιλι-
δες σπρέματα γῆς τὰ ὄποια ἀποτελοῦν ιδιοτήτας τοῦ σημ. τῆς Δημοκρατίας
τῆς Κύπρου καὶ καίνους χαρακτὴρας τῶν περιοχῶν τῶν Βάσεων χαρακτ.
Σημαστικού μέρους εἰς τὴς Κυπριακῆς πολιτικῆς της Κύπρου πολλῶν εἶναι λαμ-
παστλήγον διὰ τοποτοποίησις αἰσθαντούσας την Περιφέρειαν της Αδρίανης ή Ταμ-
αγκούτη το Λακωνίου Μεσ.

Τιμὴ 50 Μίλις

*Επιπλόθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

То більш працьовити день 'Еркек' SAIM 02 бары

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 15ης ΙΟΥΝΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως : 4.20 μ.μ.)

(Άρ. 42)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἐναρξιν τῶν ἔργασιων τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλῶ τοὺς ἐντίμους κ.κ. Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐὰν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Υπάρχει ἀπαρτία, ἐντὶμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ πρῶτον θέμα εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλῶ τοὺς κ.κ. Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25ην Μαΐου 1972, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 26ην Μαΐου 1972.

«1. Δυνάμει τοῦ ἄρθρου I τῆς Συνθήκης Ἐγκαθιδρύσεως ἡ ἐπικράτεια τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν Νίσον Κύπρον ἔξαιρέσει τῶν ἐν Παραρτήματι Α' καθοριζομένων δύο περιοχῶν αὐτῆς, αἱ ὅποιαι ἀναφέρονται καὶ εἶναι γνωσταὶ ὡς αἱ Κυριάρχοι Περιοχαὶ τῶν Βάσεων Ἀκρωτηρίου καὶ Δεκέλειας καὶ αἱ ὅποιαι παρέμειναν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου.

2. Ἐντὸς τῶν Κυριάρχων τούτων Περιοχῶν τῶν Βάσεων ὑπάρχουν δεκάδες χιλιάδες στρέμματα γῆς τὰ ὅποια ἀποτελοῦν ιδιοκτησίαν πολιτῶν τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου καὶ κυρίως χωρικῶν ἐκ τῶν πλησίον τῶν περιοχῶν τῶν Βάσεων χωρίων. Σημαντικὸν μέρος ἐκ τῆς ιδιοκτησίας ταύτης τῶν Κυπρίων πολιτῶν εἶναι λίαν κατάλληλον διὰ τουριστικὴν ἀξιοποίησιν, ὡς τὸ Παραμάλι, ἡ Αύδημου, ἡ Ἐπισκοπή, τὸ Λεϊντυς Μάιλ, ἡ Δεκέλεια καὶ ἡ Ξυλοφάγου, ἄλλο μέρος προσφέρεται διὰ τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐπεκτάσεως τῆς Βιομή-

χανικής περιοχής της Λεμεσού καὶ ἄλλο εἰναι ἀναγκαιότατον διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν κατωκημένων ὁρίων τῶν γειτονικῶν τῶν Βάσεων Κοινοτήτων ὡς τοῦ "Υψωνα καὶ ἄλλων.

3. Διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου (3) τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Παραρτήματος «Ο» τῆς Συνθῆκης Ἐγκαθιδρύσεως ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου διεκρίνει καὶ ἀνέλαβεν τὴν ὑποχρέωσιν τῆς πλήρους προστασίας τῶν δικαιωμάτων ἴδιοκτησίας τῶν Κυπρίων πολιτῶν καὶ ἄλλων κατοικούντων ἐν τῇ Δημοκρατίᾳ, ὡς τὰ δικαιώματα ταῦτα καθορίζονται καὶ περιγράφονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν ἄλλων Νόμων τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας.

4. Παρὰ τὰς ὡς ἄνω διακρήνεις καὶ ὑποχρεώσεις τῆς, τὰς περιεχομένας εἰς τὸ Παράρτημα «Ο» τῆς Συνθῆκης Ἐγκαθιδρύσεως, ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου καὶ αἱ Ἀρχαὶ τῶν Βάσεων ἡρνήθησαν καὶ ἔξακολουθοῦν καὶ σήμερον νὰ ἀρνοῦνται νὰ ἔκδωσουν εἰς Κυπρίους πολίτας τὴν ἀπαίτουμένην ἀδειαν διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς ἐντὸς τῶν Κυριάρχων περιοχῶν τῶν Βάσεων εὐρισκομένης περιουσίας των, καταπατοῦσαι οὕτω τὰ δικαιώματα ἴδιοκτησίας ἀτινα ἀνέλαβον νὰ προστατεύουν, καὶ κυρίως παρεμποδίζουσαι τὴν ἐνότητα ἀναπτύξεως καὶ ζωῆς τῆς Νήσου.

5. Εἰς μίαν δὲ συγκεκριμένην περίπτωσιν ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου καὶ αἱ ἀρχαὶ τῶν Βάσεων ἡρνήθησαν νὰ ἔκδωσουν κατ' ἀρχὴν ἀδειαν διὰ τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς παραθαλασσίου περιοχῆς εἰς Παραμάλι παρὰ τὸ γεγονός ὅτι τὸ "Υπουργικὸν Συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ'" ἀριθμὸν 10.108 Ἀποφάσεώς του ἐνέκρινε καὶ ἐπέτρεψε ταῦτην.

'Ἐν ὅψει ἀπάντων τῶν ἀνωτέρω ἔρωτῷ τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργείον ἵνα πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων καὶ δλόκληρον τὸν Κυπριακὸν Λαόν :

- (α) 'Ἐὰν ἔχουν κληθῆ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου καὶ αἱ Ἀρχαὶ τῶν Βρεττανικῶν Βάσεων ἵνα συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διακρήνεις καὶ τὰς ὑποχρεώσεις των τὰς περιεχομένας εἰς τὸ Παράρτημα «Ο» τῆς Συνθῆκης Ἐγκαθιδρύσεως καὶ ἔὰν ὅχι διατί;
- (β) 'Ἐὰν ὑπῆρξεν οἰδήποτε ἀντιμετώπισις ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τοῦ προσβλήματος τῆς ἀξιοποίησεως τῶν περιουσιῶν τῶν Κυπρίων πολιτῶν τῶν εὐρισκομένων ἐντὸς τῶν Κυριάρχων Περιοχῶν τῶν Βάσεων καί, ἔὰν ναί, ποία ἡ τοιαύτη ἀντιμετώπισις; 'Ἐὰν ὅχι διατί;
- (γ) 'Ἐὰν ἐλήφθησαν οἰδήποτε μέτρα ἵνα ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβούλιον ὑπ' ἀριθμὸν 10.108 καὶ ἡμερομηνίαν 19.8.1971 τύχη τοῦ δέοντος καὶ ἀπαιτουμένου σεβασμοῦ ὑφ' δλων τῶν ἐνδιαφερομένων καί, ἔὰν ναί, ποία τὰ μέτρα ταῦτα; 'Ἐὰν ὅχι διατί;'

'Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν δην 'Ιουνίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εξωτερικῶν, εἰς ἔρωτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 26ην Μαΐου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Ανδρέα Νεοκλέους.

«Τὸ 'Υπουργείον 'Εξωτερικῶν πληροφορεῖ τὸν "Ἐντιμὸν Βουλευτὴν κ. 'Ανδρέαν Νεοκλέους ὅτι ἐπὶ τῶν θεμάτων ἀναπτύξεως περιοχῶν ἐντὸς τῶν Βρεττανικῶν Βάσεων διεξάγονται διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς Βρεττανικῆς Κυβερνήσεως".

'Ἐρωτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26ην Μαΐου 1972, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 30ὴν Μαΐου 1972.

«'Απὸ μέρους τῶν γονέων, τῶν κηδεμόνων, τῶν μαθητῶν καὶ ἄλλων ἐνδιαφερομένων γιὰ τὴν Δημοσία 'Εμπορικὴ 'Επαγγελματικὴ Σχολὴ Κερύνειας, ποὺ ἐλειτούργησε μὲ ἐπιτυχίᾳ γιὰ 37 χρόνια, μᾶς ὑποβάλλονται συχνὰ καὶ ἐντονα παράπονα γιὰ τὴν κατάργηση τῶν τριῶν πρώτων τάξεων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διαρκή

μείωση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν — ποὺ ἀπὸ 250 πρίν, τώρα εἰναι μόνο 70 — καὶ τὴν αὔξηση τῶν κινδύνων διάλυσης τῆς Σχολῆς, ποὺ θάναι πλῆγμα κατὰ τῆς παιδείας δλοκλήρου τῆς ἐπαρχίας.

"Ἐχοντες ύπ' ὅψιν τοὺς ἴσχυρισμοὺς τῶν παραπονουμένων, τὲς συνθῆκες καὶ τὸν μικρὸν πληθυσμὸν τῆς ἐπαρχίας Κερύνειας, τὲς ἑκπαιδευτικὲς ἀνάγκες στὸν τομέα τῆς Ἐμπορικῆς καὶ Τεχνικῆς κατάρτισης, καθὼς καὶ τὸ μεγάλο ποσοστὸ τῶν μαθητῶν τῆς ἐπαρχίας Κερύνειας, οἱ ὁποῖοι φοιτοῦν σὲ διάφορες — κυρίως ἴδιωτικὲς — Σχολές στὴν Λευκωσία, καθὼς καὶ τὴν σοβαρότητα τοῦ ὄλου προβλήματος, ἐρωτάται τὸ ἀρμόδιο 'Υπουργείο νὰ μᾶς πληροφορήσῃ :

(α) Γιατί ἐφ' ὅσον οἱ ἄλλες σχολές τοῦ ἴδιου τύπου στὲς ἄλλες πόλεις παρέμειναν καὶ λειτουργοῦν σὰν ἔξατάξιες μόνο στὴν Κερύνεια καταργήθηκαν οἱ πρώτες τρεῖς τάξεις τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς;

(β) Εἰναι ὄρθδος ὁ ἴσχυρισμὸς ὅτι σ' αὐτὴ τὴ Σχολή, λόγω τῆς κατάργησης τῶν πρώτων τριῶν τάξεων, ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο μειώνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν καὶ ὅτι ὅδηγεῖται στὴν διάλυση;

(γ) Τί μέτρα λαμβάνονται ἡ πρόκειται νὰ ληφθοῦν γιὰ τὴν ἐνίσχυση, τὴν κανονικὴ καὶ ἀπρόσκοπτη συνέχιση τῆς λειτουργίας τῆς Δημοσίας Ἐμπορικῆς Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς Κερύνειας, ποὺ περιλαμβάνει καὶ Τεχνικοὺς Κλάδους, γιὰ τὴν ἔξυπηρέτηση τῶν συναφῶν ἑκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπαρχίας Κερύνειας;»

"Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12ην Ἰουνίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας, εἰς ἑρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 30ην Μαΐου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερίας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«(α) 'Ο α' κύκλος μέσης ἑκπαιδεύσεως προσφέρει βασικὴν γενικὴν ἑκπαίδευσιν κοινὴν δι' ὅλους τοὺς μαθητάς. 'Η ὑπαρξὶς α' κύκλου εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς σχολὰς ἀντενδείκνυται διότι ὑποδηλοὶ προκαθορισμὸν τῆς ἀκολουθησομένης κατευθύνσεως εἰς περίοδον καθ' ἥν δὲν δικαιολογεῖται ἀπὸ παιδαγωγικῆς καὶ ψυχολογικῆς πλευρᾶς. 'Η κατάργησης τοῦ α' κύκλου εἰς ὅλλας σχολὰς τοῦ ἴδιου τύπου εἰς ὅλλας πόλεις εύρισκεται ἥδη ὑπὸ μελέτην.

(β) Αἱ ἐπαγγελματικαὶ σχολαὶ προσφέρουν εἰδικὴν κατάρτισιν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ α' κύκλου μέσης ἑκπαιδεύσεως. Εἰναι ἀνοικταὶ εἰς ὅσους ἔχουν συμπληρώσει ἐπιτυχῶς τὸν α' γυμνασιακὸν κύκλον, ὅπου δηπτοτε καὶ ἀν ἐφοίτων οὕτοι προηγουμένων. 'Ως ἥδη ἐτονίσθη ἡ ὑπαρξὶς α' κύκλου εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς σχολὰς δὲν ἐνδείκνυται.

(γ) 'Η ὑπαρξὶς ἐπαγγελματικῆς σχολῆς εἰς Κυρήνειαν ἀποτελεῖ προσφορὰν ἑκπαιδευτικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ διεύρυνσιν τῶν δυνατοτήτων ἐπαγγελματικῆς ἐπιλογῆς. 'Εὰν ἡ προσφορὰ αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ, ἡ σχολὴ δὲν δύναται νὰ συνεχίσῃ τὴν λειτουργίαν τῆς μὲ τὸν μικρὸν ἀριθμὸν μαθητῶν οἱ ὁποῖοι φοιτοῦν σήμερον εἰς αὐτήν».

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ή ἀνάγνωσις 'Ερωτήσεων—'Απαντήσεων ἐπερατώθη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Εργασία.

'Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.

'Η "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας 'Επιτροπῆς δὲν ἔχει κυκλοφορήσει 48 ὥρας προηγουμένως καὶ ἐπειδὴ δύο Μέλη τῆς Βουλῆς ὑπέβαλον ὅτι δὲν τὴν ἔχουν λάβει ἐγκαίρως καὶ ἐπομένως ἐνίστανται εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος τούτου, ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἀναβάλλεται διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν.

Τὰ ὑπ' ἀριθμοῖς 2, 3 καὶ 4 θέματα δὲν εἰναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν, διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ 'Εκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν 'Επιτροπῶν.

Τὸ 5ον θέμα «Ο περὶ Κυβερνητικῶν "Υδατικῶν" Ἐργων (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972» εἰναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ σήμερον ἀλλὰ ἔχω παράκλησιν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ὅπως ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διότι ἐπιθυμεῖ νὰ παρίσταται ὁ ἴδιος κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος τούτου.

Τὰ ὑπ' ἀριθμοὺς 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 καὶ 14 θέματα ἀναβάλλονται διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς καθότι δὲν ἔχουν εἰσέτι κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

«Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 5) τοῦ 1972».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὅπως ἀναγνώσῃ τὴν Ἐκθεσιν.

Ο. κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, διότι ἡ Ἐκθεσις ἐπ' αὐτοῦ ἐστάλη μὲ τὸν ἴδιον φάκελλον μὲ τὸν ὅποιον ἐστάλη ἡ Ἐκθεσις διὰ τὸ Νομοσχέδιον διὰ τὸ ὅποιον ἀνεφέρθη ὅτι δὲν ἐλήφθη ἐγκαίρως. Ἐπομένως πρέπει νὰ ἀναβληθῇ καὶ τοῦτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἐὰν ὑπάρχῃ ἔνστασις ἀπὸ οἰονδήποτε τότε θά... τοτε μαζεύει τοτε γενετικής

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Ἄπο ἐμέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τότε ἀναβάλλεται.

Τὰ θέματα 16 καὶ 17 ἀναβάλλονται.

Κεφάλαιον Γ — Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἔγγραφων.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς ὅπως προβοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἔγγραφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ Συνεργασίας εἰς τοὺς Τομεῖς τῶν Ἐπιστημῶν, τῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Ἐνώσεως Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν (Κυρωτικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν. Ὑπάρχουν ὅλλα ἔγγραφα πρὸς κατάθεσιν;

Αναφέρω εἰς τὴν Βουλὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ἡμερομηνίας 13ης Ιουνίου 1972, ἀριθμὸς φακέλλου 1515/69/38, διὰ τῆς ὅποιας ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς πληροφορεῖται ὅτι τὸ Ὑπουργείον Ἐξωτερικῶν παρακαλεῖ τὴν ἀπόσυρσιν τοῦ θέματος τὸ ὅποιον εὑρίσκεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ τὸ ὅποιον εὑρίσκεται ἔγγεγραμμένον ἐπὶ τῆς σημερινῆς ἡμερησίας διατάξεως ὑπ' ἀριθμὸν 11, δηλαδὴ «Ο περὶ τῆς Εύρωπαϊκῆς Συμβάσεως περὶ Ιστομίας τῶν Περιόδων Πανεπιστημιακῶν Σπουδῶν (Κυρωτικὸς) Νόμος τοῦ 1971». Λόγω ὑπάρξεως διαφωνιῶν μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ ὄλλων

άρμοδίων 'Υπουργείων έπει τοῦ θέματος καὶ δι' ὅσα ἄλλα ἀναφέρονται εἰς τὴν προσαναφερθεῖσαν ἐπιστολὴν τοῦ 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν, τὸ 'Υπουργείον 'Εξωτερικῶν ἔχει ὑποβάλει πρὸς τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον πρότασιν περὶ τῆς ἀποσύρσεως τοῦ θέματος μέχρις ὅτου τὸ 'Υπουργείον Παιδείας ἐπανεξετάσῃ, ὡς καθ' ὅλην ἀρμόδιον, τὸ θέμα τοῦτο εἰς τὴν Εἰδικὴν 'Επιτροπὴν τοῦ Συμβούλιου Εύρωπης, ἷτις συνέρχεται εἰς Βέρνην τὸ 1973.

Κατόπιν τούτων τὸ θέμα ὑπ' ἀριθμὸν 11 διαγράφεται ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς Βουλῆς καὶ ἀποσύρεται.

'Αναφέρω ἐπίσης ἐπιστολὴν τοῦ 'Υπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς ἡ ὅποια ἀφορᾶ τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς συζητηθὲν θέμα περὶ ἀπολύσεως πλεονάζοντος προσωπικοῦ ὑπὸ τῆς 'Αρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου καὶ ἡ ὅποια ἔχει ὡς ἔξῆς :

Γραφείον 'Υπουργοῦ

Υ.Σ.Ε. 205/62

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ

5 Ιουνίου, 1972.

'Αγαπητὲ κ. Πρόεδρε,

'Απόλυσις πλεονάζοντος προσωπικοῦ ὑπὸ τῆς
'Αρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου

'Επιθυμῶ νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων ὑπ' ἀρ. 13/72 καὶ ἡμερ. 24ην Μαΐου 1972, ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω θέματος, καὶ νὰ σᾶς πληροφορήσω διτὶ τὸ ἀπὸ τῆς 19ης Μαΐου 1972 ἐγκριθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψήφισμα ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἀναστολὴν οἰασδήποτε ἀπολύσεως προσωπικοῦ τῆς 'Αρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου διὰ λόγους πλεονασμοῦ, ἐτέθη ἐνώπιον τῆς 'Αρχῆς.

'Η 'Αρχὴ ἔξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως παρουσιασθῇ ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς τῆς Βουλῆς πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἐκθέσῃ τὰς ἀπόψεις τῆς ἐπὶ τὸν ὅλου θέματος. Κατὰ τὴν συνάντησιν μετὰ τῆς ἐν λόγῳ 'Επιτροπῆς ἡ 'Αρχὴ θὰ καταδέσῃ καὶ σχετικὸν ἔγγραφον.

'Η ἐπιθυμία τῆς 'Αρχῆς μὲ εὐρίσκει ἀπολύτως σύμφωνον καὶ παρακαλῶ ὅπως ἡ ἀρμοδία Κοινοβουλευτικὴ 'Επιτροπὴ τῆς Βουλῆς κληθῇ νὰ ὁρίσῃ συνάντησιν μετὰ τῆς 'Αρχῆς διὰ τὰ περαιτέρω. 'Επειδὴ ἐνδεχομένως μὴ ἐφαρμογὴ τῆς ἀποφάσεως τῆς 'Αρχῆς διὰ τὴν σταδιακὴν ἀπόλυσιν τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ αὐτῆς θὰ ἔχῃ, ὡς ἀποτέλεσμα, σοβαράς οἰκονομικάς ἐπιπτώσεις διὰ τὴν 'Αρχὴν ταύτην, θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ ἔαν τὸ θέμα θεωρηθῇ ὡς λίαν ἐπειγόν.

Μετὰ φιλικῶν χαιρετισμῶν,
(ΝΙΚΟΛΑΟΣ Σ. ΡΟΥΣΟΣ)

"Υπουργὸς Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων

Αύτοῦ 'Εξοχότητα

Πρόεδρον τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων,

'Ενταῦθα.

'Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ἐτέθη ἐνώπιον μου ἡ ἐν λόγῳ ἐπιστολὴ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ ἐκλήθη εἰς συνεδρίαν ἡ 'Εργατικὴ Κοινοβουλευτικὴ 'Επιτροπὴ διὰ νὰ συζητησῃ καὶ νὰ δεχθῇ ἀντιπροσωπείαν τῆς 'Αρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν τὴν προσεχῆ Πέμπτην.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εύχαριστώ.

Κεφάλαιον Δ — «Η "Υδρευσις τῶν Προαστείων Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ "Υψων». (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).

‘Ο κ. Νεοκλέους.

A. ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε, τὸ ἐν λόγῳ θέμα εἶχε συζητηθῆ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ εἶχε παραπεμφθῆ εἰς δύο Κοινοβουλευτικὰς Ἐπιτροπὰς διὰ τὴν σύνταξιν Ἐκθέσεως.

Κατὰ τὴν ἔξετασιν τοῦ θέματος ὑπὸ τῶν δύο Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν κατετέθη ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου καὶ ὑπὸ τοῦ Τμήματος 'Υδάτων ἔκθεσις, βάσει τῆς ὅποιας καὶ βάσει ἄλλων ἀπόψεων, συνετάχθη ἡ "Ἐκθεσις τῶν δύο Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Ἐν δψει τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τόσον τῶν δύο Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν ὅσον καὶ τοῦ 'Υπουργείου Ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ Τμήματος 'Υδάτων ὑπάρχουν ὡρισμένα στοιχεῖα τὰ ὅποια ἀπαιτούνται ὡρισμένην περαιτέρω ἔρευναν, παρακαλῶ ὅπως τὸ θέμα ἀναβληθῆ διὰ τὴν ἄλλην ἔδοσιμάδα διὰ νὰ μπορέσω νὰ συλλέξω ὡρισμένα στοιχεῖα τὰ ὅποια ἀπαιτούνται. Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Υπάρχουν ἄλλα Μέλη τῆς Βουλῆς ἐπιθυμοῦντα νὰ διμιήσουν ἐπὶ τοῦ θέματος; Τότε τὸ θέμα ἀναβάλλεται διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

«Η Τουριστικὴ 'Ανάπτυξις τῆς 'Ανατολικῆς παραστίας ἀπὸ 'Αμμόχωστον πρὸς Τρίκωμον καὶ ἡ ὕδρευσις τῶν χωρίων τῆς 'Ανατολικῆς Μεσαρίας». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κώστα Χριστοδούλιδη).

‘Ο κ. Χριστοδούλιδης ἔχει τὸν λόγον.

K. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι Συνάδελφοι.

Ἐπανειλημένως ἔχομεν διμιήσει εἰς τὸ παρελθόν καὶ ἐτονίσαμεν τὴν σημασίαν τοῦ Τουρισμοῦ διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου μας. Δὲν είναι οὔτοπία ἃν ἀναφέρωμεν ὅτι ὁ τουρισμὸς ἐν τῇ πλήρει ἀναπτύξει του θὰ καταστῇ ὁ κυριώτερος παράγων προσόδων ἐκ τῶν ἀδήλων πόρων τῆς οἰκονομίας τῆς νήσου καὶ θὰ ἀντικαταστήσῃ ἐν ἀνάγκῃ τοὺς ἐκ τῶν Βρεττανικῶν Βάσεων προερχομένους, ὅπωσδήποτε ὅμως θὰ συμβάλῃ ὁ Τουρισμὸς εἰς τὴν μείωσιν τοῦ παθητικοῦ τοῦ ἐμπορικοῦ μας ίσοδυγίου. Τὴν πολιτικὴν αὐτὴν ἐνεστερνίσθη ἡ Κυβέρνησις, τὴν ἐκαλλιέργησε καὶ πρὸς ἔπαινόν της, πλήν ὅμως κατὰ τρόπον ἀπρογραμμάτιστον ἀνέλαβε τὴν προώθησίν της. Κανένας συντονισμὸς ὑπηρεσιῶν εἰς ἀναπτυξιακὰ ἔργα η ἄλλα μέτρα ποὺ πρέπει νὰ προϋπάρχουν η νὰ συμβαδίζουν μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Τουριστικῆς Βιομηχανίας.

“Εχομεν δλοι γνώσιν τῆς μορφῆς τοῦ σημερινοῦ τουρισμοῦ καὶ τῶν ἀπαιτήσεών του. Θάλασσα καὶ ἄμμος, ήλιος καὶ νερὸν παίζουν τὸν πιὸ σημαντικὸν ρόλον εἰς τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς περιοχῆς.

Εἰς τὴν 'Αμμόχωστον, ἀπὸ δλην καὶ δι' δλην τὴν Κύπρον, η φύσις παρεχώρησε πλούσια τὰ τρία πρώτα στοιχεῖα — τὴν θάλασσαν, τὸν ἄμμον καὶ τὸν ήλιον — τῆς ἐστέρησην ὅμως τὸ νερόν. Ἐχρειάσθη μία δεκαετία διὰ νὰ πεισθῇ η Κυβέρνησις ὅτι πρέπει νὰ ἔξευρῃ νερὸν διὰ τὴν 'Αμμόχωστον. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἥρχισε μία ἀνευ προηγουμένου οἰκοδομικὴ ἐργασία ὡς πρὸς τὴν ἀνέγερσιν ξενοδοχειακῶν μονάδων καὶ ἄλλων τουριστικῶν καταλυμάτων μὲ τὰ δυσάρεστα ἀποτελέσματα τῆς καταστροφῆς μέρους τῆς ὡραιοτέρας παραστίας τῆς νήσου μας, ἵσως καὶ τῆς ἀν-

τολικής Μεσογείου, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ καλὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιταχύνσεως τῆς εἰσροής τουριστῶν καὶ τῆς ἐν γένει τουριστικῆς προβολῆς καὶ ἀναπτύξεως τῆς νήσου. Ἀποτελεῖ σήμερον ἡ Ἀμμόχωστος τὸν κυριώτερον φάρον προσελκύσεως περιηγητῶν τῆς Νήσου. Ἡδη εἰς τὴν Ἀμμόχωστον λειτουργοῦν περὶ τὰ 25 ξενοδοχεῖα, καταταγμένα μὲ «ἀστέρας» διασθιμίσεως βάσει τοῦ περὶ ξενοδοχείων νόμου, συνολικῆς δυναμικότητος 2.500 κλινῶν περίπου, 10 συγκροτήματα τύπου «ότελος ἀπάρτμεντς φλάτς» 500 κλινῶν, μέχρι δὲ τέλους τοῦ ἔτους θὰ συμπληρωθοῦν ξενοδοχεῖα τὰ ὅποια θὰ ἀνεβάζουν τὸ δυναμικὸν εἰς ἀριθμὸν κλινῶν περὶ τὰς 3.500, ἐνῷ κατὰ τὰ προσεχῆ δύο ἔτη θὰ προστεθοῦν τὰ ὑπὸ ἀνέγερσιν ἡ τὰ ἔξασφαλίσαντα τὴν σχετικὴν ἀδειαν οἰκοδομῆς μὲ δύναμιν κλινῶν περὶ τὰς 4 χιλιάδας. Ἡτοί ἡ Ἀμμόχωστος προβλέπεται διτού μέχρι τοῦ 1975 θὰ ἔχῃ δυναμικότητα περὶ τὰς 10 χιλιάδας κλινῶν.

Ο οἰκοδομικὸς αὐτὸς ὄργασμὸς εἰς ξενοδοχεῖα καὶ παρεμφερῆ συγκροτήματα ὠθήσει τοὺς ἐπιχειρηματίας νὰ στραφοῦν εἰς περιοχὰς ἔκτος τῆς πόλεως καὶ ἐκεῖ ὅπου αὗτη ίκανοποιοῦνται περισσότερον τὰς ἀπαιτήσεις τῆς τουριστικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἰδιαίτη περιοχὴ παρουσιάζεται ἡ πρὸς τὴν Σαλαμίνα—“Αγιον Σέργιον—Τρίκωμον—Μπογάζι παραλία μὲ τὴν ἄγουσαν πρὸς αὐτὰ ὁδικὴν ἀρτηρίαν καὶ τοὺς παρακειμένους ἀγρούς.

Διστυχῶς ἀπὸ τὰ λάθη ποὺ ἔγιναν μέχρι σήμερα εἰς τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν τῆς πόλεως τῆς Ἀμμοχώστου δὲν πρόκειται νὰ παραδειγματισθοῦν οὔτε νὰ ἀντλήσουν διδάγματα οἱ ἀρμόδιοι. Ἰκανοποιοῦνται ἡ ἀπλῶς βαυκαλίζονται μὲ τὸ νὰ λέγουν ὅτι ἡ παρατηρουμένη πρόοδος καὶ οἰκονομικὴ εὐημερία τῆς νήσου εἰναι ἔργον τῶν σοφῶν ἐγκεφάλων των. Τούς ἐπαναλαμβάνω διτού καὶ εἰς τὸ παρελθόν, ὅτι δηλαδὴ αὐτὴ εἰναι φυσικὴ καὶ βασισμένη εἰς ἔξωγενεῖς παράγοντας, δηλαδὴ εἰς τὴν ἐπιχειρησιακὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ιδιωτικῆς πρωτοβουλίας ἡ ὅποια προσπαθεῖ νὰ προλάβῃ διτού μπορεῖ, ιδιαίτερα μὲ τὴν ἀσυδοσίαν ποὺ ὑπάρχει καὶ τὴν ἔλλειψιν ὑπευθυνότητος, προγραμματισμοῦ, τὴν ἀνομίαν κ.ἄ. ποὺ ὑπάρχουν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον. Εἰναι ἐποχὴ τῶν «εὔκαιριῶν» καὶ ἀδιαφοροῦν διὰ τὰς ἐπιπτώσεις ποὺ ἀκολουθοῦν ἐπὶ τῶν ἄλλων, εἴτε ἐπὶ τῶν ὀλίγων, εἴτε ἐπὶ τῶν πολλῶν, εἴτε ἐπὶ ἀριθμοῦ ὀλοκλήρων κοινοτήτων.

Ἡριστούσεις εἰς τὴν προσαναφερθεῖσαν περιοχὴν ὁ κατατεμαχισμὸς τῶν ἀγρῶν καὶ ἡ οἰκοπεδοποίησίς των κατὰ τὸ δοκοῦν καὶ ἡ ἀνέγερσις ξενοδοχειακῶν συγκροτημάτων. Καὶ διερωτᾶται κανείς: Προεβλέφθησαν ὑπὸ τῶν ἀρμόδιων ἀρχῶν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν οἰκοδομικῶν ἀδειῶν νὰ ἔξασφαλισθοῦν πρὸ ἡ μὲ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἔργων καὶ νὰ ὑπάρχουν δρόμοι, ἡλεκτρικὸν ρεῦμα, τηλεφωνικὸν δίκτυον καὶ πρὸ παντὸς ἐπαρκῆς ποσότης ποσίμου ὕδατος; Οὐδὲν ἀπὸ αὐτὰ ἔγινεν ἀπὸ Κυβερνητικῆς πλευρᾶς εἰς τὸ παρελθόν διὰ τὰ πρὸ ἐτῶν ἀνεγερθέντα οὔτε καὶ διὰ τὰ σημερινά. Καὶ ὅμιλούν οἱ Κυβερνητικοὶ παράγοντες περὶ πολιτικῆς τουριστικῆς ἀναπτύξεως.

Θὰ εἶμαι, συνάδελφοι πλέον συγκεκριμένος εἰς αὐτὸν τὸ θέμα, διότι ἡ ἀναμονὴ τῶν ἐπηρεαζομένων ἔχει ἔχαντληθῆ ἀπὸ τὴν προχειρότητα μὲ τὴν ὅποιαν ἀντιμετωπίζονται αὐτὰ τὰ πράγματα ὑπὸ τῶν Κυβερνητικῶν ἀρχῶν.

Τὸ μεγάλον πρόβλημα εἶναι πάλιν «τὸ νερόν». Τὰ ἄλλα — δρόμοι, ρεῦμα, τηλέφωνα, πολεοδομικὰ σχέδια κ.λ.π. — στὸ κάτω-κάτω δὲν ἐπηρεάζουν ἄμεσα ἡ δὲν ἔχουν ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς ζωῆς τῶν ἐπηρεαζομένων, ὡς ἡ ἔλλειψις νεροῦ εἰς τὴν περιοχὴν.

Τὰ ὑφιστάμενα τουριστικὰ κέντρα ἐπὶ τῆς παραλίας (Σαλαμίνος, Ἀδελφοὶ Νίκολαοι) καὶ τὰ ξενοδοχεῖα «Εύαγγόρας Κόρτ» καὶ «Μιμόζα» ἐκάλυψαν τὰς ἀνάγκας των μὲ διασωλήνωσιν ἀπὸ τὰ γειτονικὰ χωρία εἰς βάρος τῶν ιδικῶν των ἀναγκῶν ἀλλὰ διὰ νὰ ίκανοποιήσουν ὑποσχέσεις καὶ συμφέροντα.

Σήμερα ὅμως, ὅπως ἀνέφερα, εἰς τὴν περιοχὴν εύρισκεται ὑπὸ συμπλήρωσιν ἡ πρώτη φάσις ὑπερμεγέθους ξενοδοχειακοῦ συγκροτήματος, τῆς Leonard Fairclough, μὲ δυναμικότητα 1.250 κλινῶν “Ἐνα ἄλλο εύρισκεται ὑπὸ ἀνέγερσιν καὶ ἄλλα τρία ἐπὶ ἔγκεκριμένων σχεδίων. Πλὴν αὐτῶν, συγκροτήματα πολυκατοικιῶν ὡς «ότελος-φλάτς ἀπάρτμεντς» 1 τῶν 8 ὄρόφων, 6 τῶν

11 όρόφων καὶ 1 τῶν 13 όρόφων ἔξησφάλισαν ἄδειαν ἀνεγέρσεώς των. Ἡ οἰκοπεδοποίησις ἔχει προχωρήσει ὅποτε σήμερον εἶναι δισχωρισμένα καὶ ἐγγεγραμμένα 300 οἰκόπεδα, ἔξεδόθη ἄδεια δισχωρισμοῦ διὰ 870 οἰκόπεδα καὶ ὑπάρχει διαθέσιμος γῆ διὰ 10 χιλιάδας οἰκόπεδα.

Καὶ διερωτᾶται πάλιν ὁ χωρικὸς τῆς περιοχῆς. Ἀπὸ ποὺ θὰ δώσουν νερὸν νὰ πηγαὶ αὐτὸς ὁ κόσμος ὅποι δῆλοι μαζὶ οἱ τουρίσται αὐτῶν τῶν ἥδη ἀνεγερθέντων συγκροτημάτων καὶ τὸ προσωπικόν των θὰ ἔχουν πληθυσμὸν ὅσον ὁ Ἅγιος Σέργιος καὶ τὰ Λιμνιά, δηλαδὴ περὶ τὰς 3 χιλιάδας καὶ ὅποι αὐτὰ τὰ χωριὰ ὡς καὶ τὰ ἄλλα τῆς περιοχῆς δὲν ἔχουν νερὸν δι᾽ ὅλην τὴν ἡμέραν;

Εἰς γενικὰς γραμμάς ἔδωσα μίαν ἀμυδρὰν εἰκόνα τῆς ἐλλείψεως προγραμματισμοῦ διὰ τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν ἀπὸ πλευρᾶς ἔργων παραλλήλων καὶ ἀναγκαῖων δι᾽ αὐτὴν. Δὲν ὑπεισῆλθα εἰς ὄλλους τομεῖς—προσωπικοῦ, παραγωγῆς προϊόντων, συγκοινωνῶν κ.λ.π.—ποὺ ἔχουν σχέσιν μὲ τὸν προγραμματισμὸν καὶ συντονισμὸν ἐνεργειῶν διὰ τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν, διότι τὸ θέμα μου εἶναι εἰδικῶς ἡ τουριστικὴ ἀνάπτυξις τῆς Ἀνατολικῆς παραλίας Ἀμμοχώστου καὶ ἡ ὑδρευσις τῶν χωρίων τῆς Ἀνατολικῆς Μεσσαρίας. Ἐπὶ τού δευτέρου σκέλους θὰ ἐνδιατρίψω διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ζωηρότερον ἡ ἐλλειψις προγραμματισμοῦ καὶ ἡ ἀφωτάστωσις τραγικὴ κατάστασις τῆς περιοχῆς εἰς τὴν ἔξασφάλισιν ποσίμου ὕδατος καὶ θὰ εἰσηγηθῶ μέτρα τινὰ ἀντιμετωπίσεως τῶν προβλημάτων αὐτῶν.

Ἡ περιοχὴ τῆς Ἀνατολικῆς Μεσσαρίας ἔκ 14 χωρίων, Τρίκωμον, Σύγκρασις, Λάπαδος, Μηλιά, Γύψου, Πηγῆ, Περιστερώνα, Ἅγ. Σέργιος, Λιμνιά, Στύλλοι, Ἐγκωμη, Σπαθαρικόν, Ἀρναδί, Ἅγ. Γεώργιος, μὲ συνολικὸν πληθυσμὸν 14.225 κατοίκων ἔχουν ἀνάγκην ποσίμου ὕδατος 1.850 τόνων περίπου τὴν ἡμέραν, μὲ δάσιν τὰς 130 λίτρας κατ᾽ ἀτομον, καὶ ἀντλοῦνται δι᾽ αὐτὰ 1.300 τόννοι περίπου ἐκ διατρήσεων, ἀπὸ τὴν περιοχὴν Λαπάθους—Συγκράσεως 550 τόννοι, ἀπὸ Μερσινίκη 400 τόννοι καὶ ἀπὸ περιοχὴν Καλοψίδας—Κοντέας 350 τόννοι ἡμερήσιων.

Παρέχω ἀναλυτικὸν πίνακα κατὰ χωρίον εἰς πληθυσμόν, ἀνάγκας ποσίμου ὕδατος καὶ συνδυασμὸν ὑδρεύσεως των ἐκ τῶν διατρήσεων ποὺ ἀνέφερα.

Συνάδελφοι. "Οπως ἔχετε προσέξει ἐκ τῶν ἀριθμῶν ποὺ σᾶς ἔδωσα τὰ ἐν λόγῳ χωρία στερούνται ὕδατος διὰ τὰς ἀπαραιτήσους ἀνάγκας των περίπου 500 τόνων ἡμερησίως, ἔκτὸς τοῦ γεγονότος ὅτι χρησιμοποιοῦν τὰ πλεῖστα χωρία νερὸν πόσιμον μεταφερόμενον ἀπὸ μέρη ὅπου ἡναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψουν καλλιεργείας, νὰ περιορίσουν φυτείας καὶ τῆς ἀπαγορεύσεως εἰς τοὺς ἀγρότες νὰ ἀνορύξουν ἢ νὰ ἔκβαθμον διατρήσεις διὰ νὰ διατηρήσουν ὑπάρχοντας κήπους των. Εἶναι περιοχαὶ ἐλεγχόμεναι καὶ τὰ ὑδροφόρα στρώματά των συνεχῶς κατέρχονται.

Δὲν θὰ ἀποκρύψω τὸ γεγονός ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ ἀρμοδίου τμήματος καταβάλλει προσπάθειάς νὰ ἔξευρῃ κατάλληλον νερὸν διὰ νὰ καλύψῃ τὰς ἀνάγκας τῶν χωρίων αὐτῶν καὶ προέβη εἰς γεωτρήσεις εἰς περιοχὰς ἐπὶ τῆς βορείου ὁροσειρᾶς μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἔξευρεθῇ παρὰ τὴν Τρυπημένην ὑδροφόρον στρώμα, ἡ ἐργασία δὲ τῶν παραπτήρησεων συνεχίζεται. Θὰ πρόκειται δημως περὶ συμπληρώσεως τῶν ἐλλείψεων εἰς πόσιμον νερὸν ποὺ παρουσιάζεται εἰς αὐτὰ τὰ χωρία.

Προτοῦ δημως ἔξασφαλισθούν αἱ ἀνάγκαι τῶν χωρίων, ἔδοθη ἄδεια μεταφορᾶς νεροῦ ἀπὸ διάτρησιν τῆς περιοχῆς Λαπάθου εἰς τὸ μεγάλον ξενοδοχειακὸν συγκρότημα Leonard Fairclough ἐπὶ τῆς παραλίας Σαλαμίνος, περιοχῆς Ἅγιου Σεργίου. Ἡ διάτρησις ἡγοράσθη ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας μὲ τὸν κήπον καὶ ἡρχισαν τὰ ἔργα διασωληνώσεως εἰς τόσην ἀπόστασιν, ὅποι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς παραγγούς νὰ ἔκβαθμον διάτρησιν διὰ νὰ ποτίσουν τοὺς κήπους των ἢ νὰ τὸ μεταφέρουν εἰς παρακείμενον χωράφι τους, διότι εἶναι περιοχὴ «ἔλεγχομένη» ἀπὸ ἀπόψεως χρήσεως νεροῦ. Ἀπὸ αὐτὴν δὲ τὴν ιδίαν τὴν διάτρησιν ὑδρεύεται καὶ τὸ Τρίκωμον.

Δικαιολογημένως οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων τῆς περιοχῆς εἶναι ἀγανακτισμένοι ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν τῆς Κυβερνήσεως. Δὲν στρέφονται ἐναντίον τῆς τουριστικῆς ἀναπτύξεως—εἶναι ἀρκετὰ προσδευτικοὶ ἀνθρωποι καὶ βλέπουν τὰ ἐξ αὐτῆς ὧφελήματα—οὔτε καὶ ἐναντίον οἰασδήποτε ἐπιχειρήσεως, διαμαρτύρονται δημως διότι

δὲν εἰναι ἀπὸ τὰ περισσεύματά τους εἰς νερὸν ἄλλα ἀπὸ τὰς στερήσεις των καὶ τὰς πιέσεις ποὺ τυγχάνουν εἰς τὴν ίδικήν τους ἐπιβίωσιν μὲ τὴν ὑδρευσιν καὶ ἄρδευσιν ποὺ ἐπιδιώκεται ἢ τουριστικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἡ ἔξυπηρέτησις συμφερόντων ἢ ἡ συγκάλυψις μᾶς λανθασμένης πολιτικῆς εἰς αὐτό. Ἡ διαμαρτυρία των διεδηλώθη μὲ υπομνήματα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ μὲ συγκεντρώσεις μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ φωνή των θὰ εἰσακουσθῇ. Βλέπουν μὲ ἀγωνίαν τὸ μέλλον καὶ ἀναμένουν ταχεῖαν ρύθμισιν τοῦ προβλήματος. Νερὸν ἀπὸ τὴν περιοχὴν αὐτὴν δὲν πρόκειται νὰ ἔχεισθαι τὰ ξενοδοχειακὰ συγκροτήματα ἢ τὰ ἄλλα ἔργα τῆς περιοχῆς ἐνόσφιν αὐτοὶ πεὺ ζοῦν ἔκει ἀπὸ αἰώνων δὲν ἔχουν διὰ τὰς ίδικὰς των ἀνάγκας. Εἶναι ὅμως παράλογον ἔστω καὶ ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχειρεθῇ κάποιον ἄλλον νερὸν διὰ νὰ καλύψῃ τὰς ἀνάγκας τῶν χωρίων νὰ ὑποβάλλωνται οἱ κάτοικοι τῶν περιοχῶν αὐτῶν εἰς φορολογίας καὶ ἔξδα μεταφορᾶς του διὰ νὰ συμπληρώσουν τὰς ἐλλείψεις των καὶ ἄλλοι νὰ ἀντλούν τὸ νερόν των, τὰ ὑστερήματά των ἀπὸ τὸ σπίτι των διὰ νὰ δημιουργήσουν ἐπιχειρήσεις.

Συνάδελφοι. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς αὐτῆς πρέπει νὰ τύχουν τῆς ὑποστρίξεως μας καὶ ἡ Κυβέρνησις πρέπει ἔστω καὶ τώρα νὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν στάσιν της. Πρέπει οἱ ἀρμόδιοι νὰ ἀφήσουν τὰς προχειρότητας καὶ τὰ μπαλλώματα ἔκει ὅπου πρόκειται νὰ ἐπενδυθοῦν ἑκατομμύρια λιρῶν καὶ ἀπὸ ὅπου ἀναμένει ἡ Κυβέρνησις πρόσοδον καὶ εὐήμερίαν τοῦ τόπου μέσω τῆς τουριστικῆς ἀναπτύξεως.

Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ περιοχὴ Σαλαμίνος πρὸς Μπογάζι ἀποτελεῖ τὸν ἐπόμενον στόχον τουριστικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἀπὸ τοὺς ἐπιχειρηματίας. Θά μετατραπῇ ἡ περιοχὴ αὐτὴ μὲ τὸ δάμος τοῦ κόλπου τῆς Ἀμμοχώστου εἰς μίαν μικρογραφίαν τοῦ Φαληρικοῦ κόλπου. Εἶναι ὅμως ἔγκλημα διὰ τὸν τόπον μας νὰ ξεκινούμεν τόσον ἀπρογραμμάτιστα ὅταν ἔχωμεν τόσα νὰ διδαχθῶμεν ἀπὸ τὰ λάθη μας καὶ ἀπὸ τὰ ἔργα τῶν ὄλλων.

Ἡ περιοχὴ αὐτὴ ἔχει ἀνάγκην πρωτίστως ἀπὸ νερόν. Καὶ δὲν ὑπάρχει ἄλλη διέξοδος παρὰ νὰ πάρῃ νερὸν ἀπὸ τὴν Ἀμμοχώστον. Νὰ ἐπεκταθοῦν οἱ ἀρμόδιοτητες τοῦ Συμβουλίου 'Υδρεύσεως Ἀμμοχώστου δι' ὅλην τὴν παραλίαν σχεδὸν μέχρι Μπογαζίου. Δὲν εἰναι ζήτημα ἐκμεταλλεύσεως τῶν περιοχῶν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου εἰς δάρος τῶν χωρίων εἰς τὰ ὅποια ἡ γῆ ὑπάγεται. Εἶναι θέμα προγραμματισμοῦ δι' ἔργα μεγάλα καὶ εἰναι πρόβλημα ἔχειρεσεως νεροῦ. Ἡ δροσειρὰ Πενταδακτύλου ὑπερθεν τῶν χωρίων αὐτῶν οὔτε φράγματα δι' ὑδρευσιν μπορεῖ νὰ ἔχῃ οὔτε καὶ ὑδροφόρα στρώματα ποὺ νὰ καλύψουν αὐτὰς καὶ μόνον τὰς ἀνάγκας των.

Θὰ σᾶς φαίνεται παράξενον τὸ γεγονός ὅτι εἰσηγούμαι τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος αὐτοῦ δηλαδὴ τῆς ὑδρεύσεως τῆς ὑπὸ τουριστικὴν ἀνάπτυξιν περιοχῆς ἀπὸ τὸ σύστημα ὑδρεύσεως τῆς πόλεως Ἀμμοχώστου ὅταν αὐτὴ ἡ ίδια ἡ πόλις στερήται ἐπὶ τοῦ παράντος ἐπὶ πολλὰς δρασίν νεροῦ καὶ ὅταν προβλέπεται τόση ἀλματώδης ἄνοδος τῆς τουριστικῆς ἀναπτύξεως τῆς πόλεως αὐτῆς.

Ἐπὶ τοῦ ὑδρευτικοῦ προβλήματος τῆς Ἀμμοχώστου ἔχομεν διμιλῆσει εἰς τὸ παρελθόν. Καὶ εἰς αὐτὸ ἀπὸ ἐλλειψιν φαντασίας καὶ ἐλλειψιν προγραμματισμοῦ ἔφθασαν τὰ πράγματα εἰς τὸ ἀπροχώρητον καὶ μετὰ τὴν ὄριστικὴν ἔξαντλησιν τοῦ ὑδροφόρου στρώματος τῆς περιοχῆς, ἀνέτρεξαν εἰς ἄλλας λύσεις, πλέον ὀρθοδόξους, ἢτοι νὰ φέρουν νερὸν ἀπὸ μακριά. Ἐπερίμεναν νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ διὰ τῶν διατρήσεων καὶ πάλιν μέθοδος δὲν θὰ ἀπέδινε τὸν ἀπαιτούμενον δύκον νεροῦ διὰ νὰ στραφούν ἔστω καὶ καθυστερημένα εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ φράγματος Λευκάρων διὰ νὰ δοθῇ ἀπὸ πόσιμον νερὸν τόσον εἰς τὴν Ἀμμοχώστον δοσον καὶ εἰς τὴν Λάρνακα καὶ ἄλλα ἐπηρεαζόμενα τῆς περιοχῆς χωρία. Ἐγινεν αἰσθητὴ καθυστέρησις εἰς τὴν πρωθησιν αὐτῆς τῆς φάσεως τοῦ ἔργου, πιστεύεται δῆμως ὅτι κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος θὰ εἰναι τὸ φράγμα ἐτοιμον νὰ ἔχυπηρετήσῃ τὸν σκοπόν του νοούμενον ὅτι καὶ τὰ ἄλλα ἔργα μεταφορᾶς καὶ διυλίσεως του θὰ συμπληρωθοῦν. ἐνωρίτερον.

Ἡ χωρητικότης τοῦ φράγματος ὑπολογίζεται εἰς 14 ἑκατομμύρια κυβικὰ μέτρα νεροῦ, ποσότης ἀρκετή, ἐάν ὑπάρξουν βροχαί, νὰ καλύψῃ τὰς προαναφερθείσας

άναγκας καὶ τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν Λάρνακος. Πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἀπόφεων μου θὰ σᾶς δώσω μίαν εἰκόνα τῶν προβλεπομένων ἀναγκῶν τῆς πόλεως Ἀμμοχώστου κατὰ τὴν προσεχῆ δωδεκαετίαν :

Σημεριναὶ ἀνάγκαι 2.200.000 κ.μ. καὶ ἔχομεν 1.800.00 κ.μ.

1974	2.500.000 κ.μ.
1976	2.850.000 κ.μ.
1978	3.200.000 κ.μ.
1980	3.600.000 κ.μ.
1982	4.000.000 κ.μ.
1984	4.500.000 κ.μ.

Δηλαδὴ καὶ ὑπὸ οἰανδήποτε τουριστικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Λάρνακος καὶ τὴν Ικανοποίησιν τῆς περιοχῆς εἰς ὑδρευτικὰς καὶ ἀρδευτικὰς ἀνάγκας μὲ τὴν ἐπιθυμητὴν βροχόπτωσιν ὥστε τὸ φράγμα νὰ συγκεντρώνῃ τὴν προβλεπομένην ποσότητα τῶν 14 ἑκ. περίπου κ.μ. νεροῦ καὶ μὲ τὴν ἦδη ὑπάρχουσαν διευθέτησιν τῆς ἀντλήσεως ἐκ τοῦ ποταμοῦ «Βασιλικοῦ», θὰ ὑπάρξῃ ἀρκετὴ ποσότης ὑδατος διὰ τὴν Ἀμμοχώστου καὶ τὴν ἀναπτυσσομένην νέαν τουριστικὴν περιοχὴν. Δὲν διστάζω, ἔντιμοι κ.κ. συνάδελφοι, νὰ εἰσηγηθῶ ὅπως ἀπὸ τὸ στάσιμον νερὸν τοῦ φράγματος Γερμασόγειας, χωρητικότητος 13.500.000 κ.μ., διασωληνωθῆ νερὸν πρὸς τὸν ποταμὸν «Βασιλικὸν» διὰ νὰ ἐνισχύεται τὸ ἦδη ὑπάρχον ἔργον ἐμπλουτισμοῦ καὶ ἀντλήσεώς του εἰς τὸ σύστημα ὑδρεύσεως τῆς Ἀμμοχώστου ἐκ τῆς Χοιροκοιτίας μὲ προποτικὴν νὰ ίκανοποιηθοῦν καὶ ἐνδιάμεσα χωρία ποὺ ἔχουν πρόβλημα ὑδρεύσεως, ὡς καὶ ἡ Λάρναξ. Μὲ αὐτὸ τὸ συνδυασμένον σύστημα ἐκ τῶν δύο φραγμάτων οἱ κίνδυνοι νὰ μείνῃ ἡ Νοτιοανατολικὴ περιοχὴ τῆς Κύπρου χωρίς πόσιμον νερὸν θὰ μειούνται κατὰ πολὺ. Ἀλλὰ καὶ μὲ αὐτὰς τὰς προβλέψεις καὶ ὑπὸ τυχὸν δυσμενεῖς καιρικὰς συνθήκας τὸ πρόδηλημα τῆς ὑδρεύσεως μας παραμένει ἄλυτον ὃν δὲν προσανατολισθῇ ἡ Κυβέρνησις ἔγκαιρως νὰ τὸ λύσῃ διὰ τῆς ἀφαλατώσεως. Θὰ ἀποτελῇ τὸ σχέδιον αὐτὸ ἐφαρμοζόμενον ἐνίσχυσιν ἑκείνων τῶν φραγμάτων ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τὸ φάσμα τῆς λειψυδρίας εἰς καιροὺς ποὺ δὲν ἔχομεν βροχόπτωσιν, πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲ θὰ ἐνισχύσῃ τὰς ἀρδευτικὰς μας ἀνάγκας ἐνόσῳ θὰ ἀντλεῖται μικροτέρα ποσότης δι᾽ ὑδρευσιν.

Συνάδελφοι. Προτοῦ κλείσω τὴν διμιλίαν μου συγκεφαλαιώνω εἰς εἰσηγήσεις ὅσα ἀνέπτυξα ἐπὶ τοῦ θέματος :

- (1) Ἡ μεταφορὰ νεροῦ εἰς τὴν ὑπὸ ἀνάπτυξιν τουριστικὴν περιοχὴν τῆς «Σαλαμίνος» ἐκ τῆς περιοχῆς Λαπάθου ἢ τῶν γειτονικῶν χωρίων πρέπει νὰ ἐγκαταλείφθῃ.
- (2) Νὰ ἐπισπευσθοῦν τὰ ἔργα ἐνισχύσεως τοῦ ὑδρευτικοῦ δικτύου τῶν χωρίων τῆς Ἀνατολικῆς Μεσαορίας ὥστε νὰ ίκανοποιοῦν τὰς βασικὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων.
- (3) Νὰ μελετηθοῦν τρόποι περαιτέρω ἐμπλουτιστικῶν ἔργων τοῦ ὑδροφόρου στρώματος τῆς περιοχῆς Λαπάθου πρὸς διατήρησίν του διὰ τὰς ὑδρευτικὰς καὶ ἀρδευτικὰς ἀνάγκας τῶν πέριξ χωρίων.
- (4) Ἡ τουριστικὴ ἀνάπτυξις τῆς περιοχῆς Σαλαμίνος (ἥτοι Ἀμμοχώστου πρὸς Μπογάζι!) νὰ προγραμματισθῇ ἐπὶ συγχρόνων μεθόδων, νὰ συμβαδίζουν μετ' αὐτῆς τὰ διάφορα ἔργα (παροχὴ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, τηλεφωνικὸν δίκτυον, ὁδοποιία) καὶ ιδιαιτέρως νὰ μελετηθῇ ἡ περίπτωσις ὑδρεύσεως αὐτῆς ἐξ Ἀμμοχώστου ἀντὶ ἐξ οἰασδήποτε ἄλλης περιοχῆς.
- (5) Τὸ ὑδρευτικὸν πρόδηλημα τῆς Ἀμμοχώστου χρειάζεται συνεχῆ παρακολούθησιν καὶ λύσιν διὰ μεγάλων ἀποφάσεων διὰ μακράς πνοῆς ἔργων.

Συνάδελφοι. Πιστεύω διτὶ ἡ ἀνάπτυξις μιᾶς περιοχῆς εἰς οἰονδήποτε τομέα δεν ἀποτελεῖ ἐμπόδιον ἀλλὰ τούναντίον προλειπάνε τὸ ἔδαφος καὶ ἐπισπεύδει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀνατολίας. Πολὺ περισσότερον τούτο ἔχει βάσιν προκειμένου περὶ τουριστικῆς ἀναπτύξεως. Ἄς παραδειγματισθῶμεν ἀπὸ τὸ ἔξαίρετον ἔργον ποὺ ἐπι-

τελείται εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἀπὸ κάπου καὶ κάποτε θὰ ἥρχιζεν ἡ τουριστική ανάπτυξις τῶν νησιών. Κεκορεσμέναι ή Ρόδος καὶ ἡ Κέρκυρα ἔδωσαν σειρὰν εἰς τὴν Μύκονον, τὴν Αἴγιναν, τὴν Ὑδραν κ.λ.π. καὶ τώρα εἰς τὴν μεγαλόνησον Κρήτην. Δὲν ζεκίνησαν οὕτε ἔγιναν εἰς ὅλα τὰ νησιά ταυτόχρονα. Προηγούνται τὰ διάφορα ἔργα, η προβολή των καὶ ὁ τουρισμὸς κατευθύνεται πρὸς αὐτά. Τὸ ἴδιον θὰ συμβῇ καὶ εἰς τὴν Κύπρον. Ἀπλώνεται τὸ τουριστικὸν ρεύμα ἀπὸ τοὺς δύο πόλους, τὴν Ἀρμεστόν καὶ Κερήνειαν, πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς νήσου, πρὸς τὴν Λάρνακα, τὴν Λεμεσόν, τὴν Πάφον, τὴν Καρπασίαν κ.λ.π. Ἀν δὲν προϋπήρχεν ἡ ἀνάπτυξις τῶν δύο φυσικῶν φάρων τοῦ τουρισμοῦ, μὲ τὰ σημεινὰ δεδομένα, ἵσως νὰ μῆ ἀκολουθοῦσεν αὐτὴ τῶν ἄλλων περιοχῶν. Αἱ ἀποστάσεις ἐντὸς τῆς νήσου ἔχουν σμικρυνθῆ καὶ θὰ σμικρυνθοῦν ἀκόμη περισσότερον μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν συγκοινωνιῶν. Ἀς βοηθήσωμεν δῆλοι λοιπὸν τὴν λύσιν προβλημάτων ποὺ ἀποτελοῦν ὑπόθεσιν προσόδου καὶ εὐημερίας ὅλου τοῦ λαοῦ τῆς νήσου.

Εύγαστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Υπάρχουν ἄλλοι ὅμιληται ἐπὶ τοῦ θέματος; προδότης νῆστος καὶ μονοκύμ

Εἶμαι δέβασιος ὅτι οἱ ἐκ Λεμεσοῦ, Λάρνακος, Πάφου πιθανῶς καὶ Ἀμμοχώστου Βουλευταὶ θέλουν νὰ προσθέσουν εἰς ὅσα εἶπεν ὁ κ. Χριστόδουλίδης, νὰ ἀντικρούσουν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ συζήτησις τοῦ θέματος θὰ συνεχισθῇ κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

Τὸ τρίτον θέμα τοῦ Κεφαλαίου Δ «Ἐργα δι' ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι». Θέματα ἔγγραφὲν ἐκ μέρους τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ἐζεκία Παπαϊωάννου.

'Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Ἐντιμεῖς κύριε Πρόεδρε, "Ἐντιμοὶ κύριοι Συνάδελφοι,

'Η δημιουργία ἔργων πρὸς ἀξιοποίησιν τῆς γεωργικῆς γῆς εἶναι ἔνα σοβαρώτατον πρόβλημα ποὺ ἀπασχολεῖ τὸν ἀγροτικὸν μας κόσμον, ὅπως σοβαρώτατα ἔχουν καὶ τὰ προηγούμενα θέματα ποὺ ἐθίγησαν ἐνώπιον τοῦ Σώματος κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας.

Τὴν ἀνάγκην δημιουργίας τοιούτων ἔργων εἶναι χρόνια τώρα ποὺ ὁ ἀγροτικός μας κόσμος τὴν ἀπαιτεῖ. Ἡ τοιαύτη δὲ ἀπαίτησις προσδάλλει σήμερον ὡς πλέον ἐπιβεβλημένη. ἐκ τῶν γεγονότων δὲ καταδεικνύεται περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν ἡ ἀνάγκη τῆς ἀνευ καθυστερήσεως δημιουργίας ἔργων καταλλήλων πρὸς ἀξιοποίησιν τῆς γεωργικῆς γῆς ποὺ σὰν ἀποτέλεσμα θὰ ἔχῃ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ εὐημερίαν αὐτοῦ τοῦ τόπου.

'Υπάρχουν ἀρκεταὶ χιλιάδες στρεμμάτων ἀκαλλιεργήτου καὶ ἀναξιοποιήτου γῆς ποὺ χρειάζεται καὶ ἐπιβάλλεται νὰ γίνουν ἔργα διάφορα, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀξιοποίησεώς των.

Σήμερον ὑπάρχουν πάρα πολλὰ μέσα ποὺ διευκολύνουν τὴν κατασκευὴν ἔργων πρὸς ἀξιοποίησιν τῆς γῆς.

Εἰς τὸν αἰώνα τῆς ἔξελίξεως τοῦ ἀνθρώπου εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς, δὲν ἐπιτρέπεται σήμερον νὰ ὑπάρχῃ γῆ ἄγνοος, χέρσα καὶ ἀκαλλιεργητός.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφετινῆς ἀνομβρίας ὅμιλούν ἀφ' ἔστων καὶ καταδεικνύουν τὸ μέγεθος τῆς ἀδικίας ποὺ γίνεται εἰς δάρος τοῦ ἀγροτικοῦ μας κόσμου λόγω αὐτοῦ τοῦ γεγονότος, τῆς μὴ δημιουργίας ἔργων πρὸς ἀξιοποίησιν τῆς γῆς.

Σήμερον, καὶ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν, ἐπιβάλλεται ἡ ἀντίκρυσις τοῦ προβλήματος τούτου μὲ τὸν φακὸν τῆς πραγματικότητος καὶ ἡ ἀμεσος ἀντιμετώπισίς του, καθ' ὅτι ἡ ἐπίλυσίς του, ἐκτὸς τῶν ἄλλων εύνοϊκῶν ἐπιπτώσεων ποὺ θὰ ἔχῃ πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου τούτου, θὰ ἔχῃ καὶ τὴν εἰς μέγιστον βαθμὸν εὐεργετικήν ἐπίδρασιν πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἀστυφιλίας.

Βεβαίως ἡ δι' ἔργων ἀξιοποίησις τῆς γεωργικῆς γῆς εἶναι πρόβλημα γενικὸν καὶ ἐνδισφέρει ἀμεσα ὅλον τὸν κόσμον τῆς νήσου μας καὶ ὅλας τὰς ἐπαρχίας αὐτῆς. Ὁμως διὰ τὴν ἐπαρχίαν Πάφου ἡ ἀξιοποίησις τῆς γῆς αὐτῆς ἔχει ιδιάζουσαν σημασίαν καθ' ὅτι, ὡς καὶ ἄλλες φορές εἴπαμεν, ἡ Πάφος εἶναι μία καθαρῶς γεωργικὴ ἐπαρχία καὶ τὴν ἐπιδίωσίν της τὴν ὄφείλει ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν γεωργίαν. Ἡ Πάφος ἔχει ὅλας τὰς προϋποθέσεις διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν, δὲν ἔχει ὅμως τὴν δύναμιν καὶ τὰ μέσα.

'Η φύσις ἔχάρισεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτὴν δλα δσα χρειάζονται διὰ νὰ μετατραπῇ εἰς μίαν ζηλευτὴν γεωργικὴν ἐπιχείρησιν καὶ εἰς μίαν ἀνεξάντλητον πηγὴν ἔθνικον εἰσοδήματος, δὲν ἔχάρισεν ὅμως τὴν κινητήριον ἔκείνην δύναμιν πρὸς ἐπιτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ.

Οι βαθύπλουτοι έπιχειρηματίαι τής νήσου μας δὲν ἄφησαν τὴν Κυδερνητικὴν μηχανὴν νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν τῆς καὶ πρὸς τὴν δυτικὴν πλευρὰν τῆς νήσου μας, οὔτε καὶ αὐτοὶ οἱ ἕδιοι ἐθεώρησαν σκόπιμον καὶ ἀναγκαῖον νὰ σκεφθοῦν δτὶ ύπάρχει καὶ ἄλλος κόσμος εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ποὺ θέλει νὰ ζήσῃ.

Ἡ μόνη σκέψις ποὺ ἔκαμαν καὶ τὴν ὅποιαν μετέτρεψαν εἰς πρᾶξιν ἦτο νὰ ξεκληρίσουν τοὺς ἴδιοκτήτας τῆς παραλιακῆς γῆς τῆς ἐπαρχίας μας, ἐπειδύνοντες μέρος τοῦ πλούτου των ὅχι εἰς ἔργα παραγωγικὰ καὶ ἔργα ἀναπτύξεως, ὅλλα μὲ προσπτικὴν μετατροπῆς τῶν κατοίκων αὐτῆς εἰς δουλοπάροικούς των, ὅταν καὶ ἐφ' ὅσον θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἀξιοποίησις καὶ ἀνάπτυξις τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς.

Αὐτὸ δὲ μπορεῖ νὰ γίνῃ πραγματικής τότε μόνον ὅταν οἱ ἕδιοι θελήσουν, διότι τὰ κατὰ σειρὰν γεγονότα τῆς τελευταίας δεκαετίας καὶ ἡ ἐμπειρία τῶν δύο ἑτῶν καταδεικνύουν πέραν πάσης ἀμφιβολίας δτὶ ἡ ἀνάπτυξις καὶ πρόσδος τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς ποὺ λέγεται Πάφος ὁφείλεται εἰς τοὺς Κροίσους τοῦ τόπου τούτου.

Διὰ τὸ κατάντημα ὅμως αὐτὸ τῆς ἐπαρχίας μας ἀκεραίαν τὴν εὐθύνην τὴν φέρει ἡ ἕδια ἡ Κυδέρνησις, ἡ δόποια, διὰ τῆς ἐγκληματικῆς ἀδιαφορίας της καὶ τῆς εἰς ἀνεπίτρεπτον βαθμὸν καθυστερήσεως της πρὸς δημιουργίαν διαφόρων ἔργων πρὸς ἀξιοποίησιν αὐτῆς, μᾶς ἔφερε σήμερον εἰς τὸ κατάντημα τῆς ἐπαιτείας. Διότι τί ἄλλο ἀπὸ ἐπαιτεία μπορεῖ νὰ λογισθῇ τὸ κατάντημα τοῦ γεωργικοῦ μας κόσμου νὰ ζητῇ ἀπὸ τὴν Κυδέρνησιν καὶ νὰ ἐκλιπαρῇ τοὺς ἀρμοδίους νὰ θεωρηθῇ ἡ ἐπαρχία του δλόκληρος ὡς ἀνομβριόπληκτος διὰ νὰ μπορέσῃ νὰ πάρη τὰ ψίχουλα τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ πλήγματος τῆς ἀνομβρίας;

Εἶναι, κύριε Πρόεδρε, μεγάλη ἡ ἀδικία ποὺ ἐπικρατεῖ διὰ τὴν ἐπαρχίαν αὐτῆς καὶ ἐγκληματικὴ μπορῶ νὰ πῶ ἡ ἀδιαφορία τῶν ιθυνόντων πρὸς ἀξιοποίησιν τῆς γῆς μας.

Τί ἄλλο ἀπὸ ἀδιαφορία μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἡ καταστροφὴ καὶ ἐρήμωσις τῆς πεδινῆς περιοχῆς τῆς ἑκτενομένης διὰ τὰ Κούκλια μέχρι τῆς Πέγειας καὶ ποὺ εἰς τὴν ἀκτίνα αὐτὴν τῶν τριάκοντα μιλίων συμπειριλαμβάνονται καὶ αἱ κοινότητες Νικόκλειας, Τίμης, Ἀναρίτας, Ἀγίας Βαρβάρας, Γεροσκῆπους, Κονιῶν, Ἀρμους, Μαραθούντας, Ἀναβαργοῦ, Μεσόγης, Τρεμιθούσης, Τάλας, Ἐμπας, Χλώρακας καὶ Κισσόνεργας;

Ἐάν, κύριε Πρόεδρε, ὑπῆρχαν τὰ φράγματα τὰ ὅποια ἀπὸ τριετίας ἡ καὶ πενταετίας ἀκόμη μελετῶνται νὰ γίνουν, θὰ ὑπῆρχεν αὐτὸ τὸ δράμα τῆς βιβλικῆς καταστροφῆς τῶν περιοχῶν αὐτῶν ἐκ τῆς ἀνομβρίας; Ἡ θὰ μετετρέποντο εἰς ἀπεράντους ἑκτάσεις πρασίνης γῆς ἐκ φυτειῶν διαφόρων γεωργικῶν εἰδῶν, ὡς ἐσπεριδοειδῶν, μπανανῶν, πατατῶν, ἀμπελιῶν κ.λ.π.;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Μὲ συγχωρεῖτε. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς διακόψω ἀλλὰ νομίζω ἡ Βουλὴ θὰ ἔξετίμα περισσότερον ἐὰν περιωρίζεσθε εἰς τὸ θέμα...

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Μὲ συγχωρεῖτε, κ. Πρόεδρε, ἀλλά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ θέμα δὲν ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐπαρχίας Πάφου, ἀλλά, ὡς ἀναγνώσκω, εἶναι «Ἐργα δι' ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι».

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

... 'Ως ἔργα δι' ἀξιοποίησιν τῆς γῆς δὲν λογίζονται αἱ διατρήσεις, δὲν λογίζονται τὰ φράγματα, κ. Πρόεδρε; Εἶναι συναφῆ πρὸς τὸ θέμα τὰ ἔργα τὰ ὅποια πρόκειται καὶ μέλλουν νὰ γίνουν εἰναι δι' ἀξιοποίησιν τῆς γῆς. Καὶ αὐτὸ τὸ νόημα ἔχει ἡ ἀγόρευσις καὶ ἡ ὁμιλία μου. Ἐάν νομίζετε δτὶ εὐρίσκομαι ἑκτὸς θέματος νὰ κατέβω ἀπὸ τὸ δῆμα, ἀλλὰ νομίζω δτὶ εἶναι συναφὲς πρὸς τὸ θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Απλώς σᾶς καλῶ νὰ μιλήσετε ἐπὶ τοῦ θέματος.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐάν, κύριε, Πρόεδρε, παρεχωρούντο αἱ ὑπάρχουσαι διατρήσεις, ως πολλάκις ἔζητήσαμεν, διὰ νὰ ἀξιοποιηθοῦν, καὶ ἐὰν ἐπετρέπετο ἡ διάνοιξις νέων τοιούτων καὶ παρεχωρούντο εἰς τὰς διαφόρους κοινότητας ποὺ ἔχουν τὴν ἀνάγκην των, θὰ εἴχαμεν σήμερον τὸ φάσμα τοῦτο τῆς καταστροφῆς ἐκ τῆς ἀνομβρίας; Δὲν εἶναι μῆπως, κύριε Πρόεδρε, κρήμα ή Νικόκλεια, τὰ Μασώνια, ή Τραχυπέδουλος νὰ βρίσκονται δίπλα εἰς τὸν πλουσιότερον ποταμὸν τῆς Κύπρου, τὸν Διαφίζον, νὰ ὑπάρχουν διατρήσεις 8—12 ἵντζων δυνάμεως ἐκάστη, καὶ νὰ ἀφήνεται ὁ ἀνεκτίμητος αὐτὸς θησαυρὸς ὑπογείως, ἀνεκμετάλλευτος καὶ δίπλα ή γῆ τῶν κατοίκων αὐτῶν τῶν κοινοτήτων νὰ εἶναι ξερή, κατάξερη καὶ νὰ ζητοῦν σήμερον ἐλεημοσύνην διὰ νὰ πάρουν τὸν ὄδολὸν τῆς ἀποζημιώσεως;

Δὲν εἶναι μῆπως, κύριε Πρόεδρε, ἀδικία, ὀλόκληρον τὸ λεκανοπέδιον τῆς περιοχῆς Πόλεως Χρυσοχούς εἰς τὸ ὅποιον συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ κοινότητες Νέου Χωρίου, Προδρομίου, Πόλεως, Γούδιου, Στενῆς, Φιλούσης, Περιστερώνας καὶ Λυσού νὰ στερήται τοῦ πολυτίμου αὐτοῦ στοιχείου ποὺ λέγεται νερόν, καὶ νὰ μένουν ὅλοι αὐτοὶ οἱ κάμποι ἀναξιοποίητοι διότι δὲν ἐπείγεται ἡ Κυβέρνησις νὰ προδῷ εἰς τὴν κατασκευὴν φραγμάτων καὶ εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν ὑπαρχουσῶν διατρήσεων μὲ ἄφθονον νερὸν καὶ τὴν ἀνόρυξιν νέων τοιούτων;

Μήπως τὰ χέρσα βουνὰ τῆς Ὄρεινῆς καὶ τῆς Λαώνας δὲν θὰ μετετρέποντο εἰς ὥραίους ἀμπελῶνας καὶ φυτείας ἀπὸ ἀμυγδαλιές, κερασιές, μηλιές, ἀχλαδιές καὶ τόσα ἄλλα εἰδὴ γεωργικῶν προϊόντων ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐμερίμνα διὰ τὴν παραχώρησιν καὶ ἐπιχορήγησιν μεγάλων γεωργικῶν μηχανημάτων πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν; Εἰς ἐπανείλημένα διαβήματά μας πρὸς τὰ ἀρμόδια Τμήματα, μᾶς ἐλέχθη ὅτι ὑπάρχουν τέτοια γεωργικά μηχανήματα 4 εἰς ὅλην τὴν Κύπρον καὶ τὰ δανείζουν ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἐκάστης κοινότητος. Τί θὰ κάμουν ὅμως σήμερον 4 ή 6 ή 10 ἀκόμη τέτοια μηχανήματα εἰς μίαν ὀλόκληρον νῆσον ποὺ ή ἀνάγκη αὐτῆς εἶναι ἔκατονταπλασία;

Πόσα παραδείγματα νὰ φέρωμεν διὰ νὰ ἀποδείξωμεν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς δημιουργίας ἔργων πρὸς ἀξιοποίησιν τῆς γεωργικῆς γῆς καὶ πόσα στοιχεῖα νὰ παρουσιάσωμεν διὰ νὰ πούμεν μετὰ δεσμούστητος ὅτι ἡ Κυβερνητικὴ μηχανὴ ἐνεργεῖ καὶ κινεῖται μὲ πολὺ βραδὺν ρυθμόν;

Πότε ἐπὶ τέλους θὰ συμπληρωθοῦν ὅλαι αὐταὶ αἱ μελέται καὶ θὰ τεθοῦν εἰς ἐφαρμογὴν τὰ μεγαλεπήβολα αὐτὰ σχέδια τῆς κατασκευῆς φραγμάτων, τῆς παραχώρησεως τῶν διατρήσεων καὶ τῆς παραχωρήσεως γεωργικῶν μηχανημάτων πρὸς ἐκκέρσωσιν καὶ ίσοπέδωσιν τῶν διαφόρων περιοχῶν τοῦ τόπου αὐτοῦ;

‘Αλλὰ παράλληλα πρὸς τὴν δημιουργίαν ἔργων πρὸς ἀξιοποίησιν τῆς γεωργικῆς γῆς, ως καὶ ὁ τίτλος τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος, εἶναι καὶ ἡ κατασκευὴ ἀγροτικῶν δρόμων.

Εἶναι γεγονὸς ὄναμφοισθήτητον ὅτι ἡ κατασκευὴ ἀγροτικῶν δρόμων βοηθεῖ εἰς μεγάλον βαθμὸν τὴν ἀγροτικὴν ἀνάπτυξιν, μειώνει κατὰ πολὺ τὸ κόστος παραγωγῆς, καὶ διευκολύνει εἰς μέγιστον βαθμὸν τὴν καλλιέργειαν καὶ ἀξιοποίησιν ἀπροσπελάστων περιοχῶν ἐκ μηχανημάτων ἐκεῖ ὅπου αὐτοὶ δὲν ὑπάρχουν.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸν θὰ ήθελα νὰ θίξω ἔνα σοδαφρώτατον θέμα ποὺ παρατηρεῖται τούλαχιστον εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας καὶ ποὺ ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος δὲν τὸ έθιξε.

Συμφωνῶ μὲ τὸν εἰσηγητὴν δι’ ὅλα ὅσα ἀνέφερεν ως πρὸς τὴν ἀνάγκην κατασκευῆς ἀγροτικῶν δρόμων ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς τὸν τομέα ὅμως αὐτὸν ἡ Κυβέρνησις κατέβαλε καὶ καταβάλλει πάρα πολλὲς προσπάθειες καὶ δαπανᾷ ἀρκετὰ χρήματα πράγμα τὸ ὅποιον εἶναι πρὸς πίστιν τῆς καὶ ἀποδεικνύει ὅτι οἱ ἀρμόδιοι κατενόησαν τὴν σημασίαν τῆς κατασκευῆς ἀγροτικῶν δρόμων.

Τί θὰ πούμεν δόμως διὰ τὰς περιπτώσεις ἔκείνων τῶν γεωργῶν ποὺ ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις τοὺς χρηματοδοτεῖ πρὸς διάνοιξιν δρόμων διὰ νὰ πηγαίνουν εἰς τὰ χωράφια τῶν δὲν δίδουν τὴν συγκατάθεσίν των ἥ δὲν βάζουν τὴν ὑπογραφήν των;

Πῶς μπορούμεν νὰ χαρακτηρίσωμεν τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ποὺ στέκονται οἱ ιδιοὶ ἐναντίον τῆς προόδου καὶ ἀναπτύξεως τοῦ εἰσοδήματός των;

'Εὰν τοὺς χαρακτηρίσωμεν στενοκεφάλους, ὅπισθιδρομικούς, καθυστερημένους εἶναι τὸ δλιγώτερον. 'Αλλὰ εἰς τί πταίσουν οἱ ἄλλοι οἱ κατανοοῦντες τὴν σημασίαν τῆς δημιουργίας ἀγροτικῶν δρόμων; Καὶ διατί διὰ τὸ πεῖσμα ἐνὸς ἥ δύο στενοκεφάλουν νὰ ἀδικοῦνται οἱ φιλοπρόδοι καὶ φιλότιμοι ἀγρόται καὶ γεωργοί; Εἶναι τούτῳ ἔνα θέμα ποὺ βασανίζει πάρα πολὺ τὰς πλείστας τῶν κοινοτήτων τῆς ἐπαρχίας μας καθ' ὃτι εἰς τὴν κάθε κοινότητα βρίσκονται 2—3 ἄτομα ποὺ εἴτε διὰ πρωσπικούς λόγους εἴτε ἀπὸ στενοκεφαλιάν καὶ πεῖσμα δὲν δίδουν τὴν συγκατάθεσίν των πρὸς διάνοιξιν ἐνὸς νέου ἀγροτικοῦ δρόμου. Δυστυχῶς ὁ νόμος τοὺς καλύπτει καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἐπέμβῃ ἡ ἀρμόδια Ἀρχὴ διὰ τῆς βίας νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργον τούτο. Δι᾽ αὐτὸν ἐπιβάλλεται ἡ ἀμεσος τροποποίησις τοῦ νόμου διὰ νὰ διευκολύνεται τὸ ἔργον τούτο τῆς κατασκευῆς ἀγροτικῶν δρόμων.

Κύριε Πρόεδρε, δὲν ἥτο πρόθεσίς μου νὰ κατηγορήσω τὴν Κυβέρνησιν οὔτε νὰ θίξω τὰ ἀρμόδια Τμήματα περὶ δλιγωρίας ἥ ἀμελείας πρὸς προώθησιν τῶν διαφόρων ἔργων τῆς ἀρμοδιότητός των. Μεταφέρων διαμονής τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὴν ἀπαίτησιν, τὴν δικαιολογημένην πλέον ἀπαίτησιν τῶν ἀγροτῶν τῆς ἐπαρχίας μου, θὰ ήθελα νὰ τούσιω εἰς τὰ ἀρμόδια Τμήματα καὶ εἰς τὴν Κυβερνητικὴν μηχανὴν ὃτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπισπευσθῇ τὸ ταχύτερον ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀπὸ πολλῶν ἔτῶν ἔξαγγελθέντων ἔργων εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας.

Διὰ ταῦτα εἰσηγούμαι ὅπως ἡ Κυβέρνησις :

- (α) Προχωρήσῃ πάραυτα εἰς τὴν ἐναρξιν τῆς κατασκευῆς τῶν φραγμάτων εἰς τοὺς ποταμοὺς ἔκεινους ποὺ ἥδη αἱ μελέται καὶ τὰ σχέδια ἔγιναν.
- (β) Παραχωρήσῃ τὰς ὑπαρχούσας ἥδη ἐτοίμους διατρήσεις εἰς τὰς κοινότητας καὶ ἔκει ὅπου δὲν ὑπάρχουν νὰ διανοιχθοῦν νέαι τοιαύται.
- (γ) Παραχωρήσῃ ἥ ἐπιχορηγήσῃ γεωργικὰ μηχανήματα διὰ τὴν ἐκχέρσωσιν καὶ ἰστόπεδωσιν τῆς γῆς ὅπου χρειάζεται.
- (δ) Τροποποιήσῃ τὸν νόμον περὶ ἀμπελοκαλλιεργείας καὶ ἐπιτραπῆ ἥ φύτευσις νέων ἀμπελώνων.
- (ε) Τροποποιήσῃ τὸν νόμον περὶ ἀπαλλοτριώσεως ἀγροτικῆς γῆς οὕτως ὥστε νὰ μὴ δικαιούνται ἀποζημιώσεως ὁ ιδιοκτήτης ἔκεινος ὅστις δὲν συγκατίθεται εἰς τὴν διάνοιξιν ἀγροτικῶν δρόμων καί, ὅταν τὰ $\frac{3}{4}$ τῶν ιδιοκτητῶν ὑπογράψουν, νὰ διανοίγεται ὁ δρόμος οὗτος ἀνευ ἀλλης διαδικασίας.

Περὶ πλέον ἡ ἀρμόδια Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ νὰ διαβιβάσῃ πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Σώματος ὅπως προχωρήσῃ ἀνευ περαιτέρω καθυστερήσεως εἰς ἀμεσον ἐκτέλεσιν τῶν διαφόρων ἔργων ποὺ ἔξηγγειλεν, ἵνα διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἀξιοποιηθῇ ἡ γεωργικὴ γῆ, γεγονὸς τὸ δποῖον θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος, καὶ εἰς τὴν δελτίωσιν τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου. Εύχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ό. κ. Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι.

Τὸ θέμα ποὺ ἐνέγραψε διὰ συζήτησιν ὁ Βουλευτὴς κ. Παπαϊωάννου «Ἐργα δι' ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι» εἶναι ἔνα θέμα σοθισθόν καὶ πολύπλευρον. "Εχει αὐτὸν τὸ θέμα ἀμεσον σχέσιν μὲ τὴν ἀγροτικὴν ἀνάπτυξιν, τὴν ἀγροτικὴν παραγωγὴν καὶ τὸ ἀγροτικὸν εἰσόδημα.

‘Ο είσηγητής έχει άναπτύξει διαφόρους πλευράς τοῦ θέματος, ίδιαίτέρως τὰ ζητήματα τῆς κατασκευῆς ἀντιδιαβρωτικῶν ἔργων, τὴν σημασίαν ποὺ ἔχουν αὐτά τὰ ἔργα, τὴν κατασκευὴν τῶν ἀγροτικῶν δρόμων καὶ τὰς ἐπιπτώσεις ποὺ θὰ ἔχῃ ἡ κατασκευὴ αὐτῶν τῶν δρόμων ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀγροτικὴν παραγωγὴν καὶ τὸ κόστος τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς καὶ ἔχει κάμει συγκεκριμένας προτάσεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ὄλου θέματος.

‘Εγώ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, θὰ θίξω δύο ἄλλας πλευράς τοῦ θέματος τῶν ἔργων δι’ ἀξιοποίησιν τῆς γεωργικῆς γῆς.

‘Η πρώτη πλευρὰ είναι ὅτι δὲν μποροῦμεν νὰ ὀμιλῶμεν δι’ ἀξιοποίησιν τῆς γεωργικῆς γῆς ἡ ὁποία είναι συσχετισμένη μὲ τὸ μέγεθος τοῦ γεωργικοῦ κλήρου. Τὰ ἐπίσημα στοιχεῖα τῶν ἀπογραφῶν λέγουν ὅτι τὰ 78% τῶν ἀγροτικῶν οἰκοκυριῶν ἔχουν κλήρους ἀπὸ 5 ἕως 60 στρέμματα γῆς καὶ ὅτι τὸ 23% τῆς καλλιεργησίμου γῆς, κάπου 700.000 στρέμματα, ἐνοικιάζεται ἀπὸ τοὺς ἀγρότας. Δὲν είναι ίδικη τῶν αὐτὴ ἡ γῆ.

Δὲν είναι δυνατὸν νὰ γίνουν ἔργα δι’ ἀξιοποίησιν τῆς γῆς ὅταν ἔνα μεγάλο μέρος αὐτῆς τῆς γῆς δὲν ἀνήκει εἰς τοὺς ἰδίους τοὺς γεωργούς ποὺ τὴν καλλιεργοῦν.

‘Αλλον θασικὸν ἐμπόδιον είναι ὁ κατατεμαχισμὸς τῆς γῆς ποὺ δυσκολεύει τὴν ἀξιοποίησιν τῆς γῆς. ‘Η γῆ κάθε ἀγρότου είναι κατατεμαχισμένη εἰς 10 μέχρι 12 κομμάτια καὶ εἰς τὰς ὄρεινάς περιοχάς 15 ἕως 20 μικρὰ κομμάτια.

Εἶναι δι’ αὐτό, ἔντιμοι κύριοι, προβληματικὴ ἡ ἀξιοποίησις τῆς γῆς ὅταν τὸ 23% τῆς γῆς δὲν ἀνήκει εἰς τοὺς γεωργούς ποὺ τὴν καλλιεργοῦν καὶ ὅταν ἡ γῆ είναι κατατεμαχισμένη εἰς τόσον μεγάλον βαθμόν.

‘Ο ἀναδασμὸς ἀσφαλῶς είναι ἔνα μέτρον τὸ ὅποιον θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν συνέννωσιν τῶν μικρῶν τεμαχίων τῆς γῆς. ‘Ομως τὸ μέτρον τοῦ ἀναδασμοῦ δὲν είναι εὔκολον οὕτε μπορεῖ νὰ προωθηθῇ εἰς τὰ προσεχῆ δλίγα χρόνια. Θὰ χρειασθῶν δεκάδες χρόνια, αὐτὸς λέει ἡ πείρα τῶν ἄλλων χωρῶν, διὰ νὰ προωθηθῇ ἀποτελεσματικῶς ὁ ἀναδασμὸς καὶ νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν καλυτέραν ἀξιοποίησιν τῆς γῆς. Δι’ αὐτὸς πιστεύω ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ πολιτικὴ ἀγροτικῶν μεταρρυθμίσεων ἔτσι ποὺ αἱ 700.000 σκάλαι γῆς δασικῆς, χαλιτικῆς καὶ ἄλλης νὰ δοθῇ εἰς τοὺς καλλιεργητάς της διὰ νὰ μπορέσουν νὰ τὴν ἀξιοποίησουν μὲ τὸν καλύτερον τρόπον, νὰ γίνῃ πιὸ παραγωγική, νὰ αὐξηθῇ ἡ παραγωγὴ καὶ νὰ αὐξηθῇ καὶ τὸ ἀγροτικὸν εἰσόδημα. Δηλαδὴ είναι ἀμεσα συσχετισμένον τὸ πρόβλημα τῆς ἀξιοποίησεως τῆς γῆς μὲ τὸ πρόβλημα τῶν ἀγροτικῶν μεταρρυθμίσεων καὶ τῆς παραχωρήσεως αὐτῆς τῆς γῆς, ποὺ δὲν ἀνήκει εἰς τοὺς γεωργούς, εἰς τοὺς γεωργούς ποὺ τὴν καλλιεργοῦν.

‘Η δευτέρα πλευρὰ ποὺ θέλω νὰ θίξω είναι ἡ πλευρὰ τῶν νερῶν. Τὰ ὑδατικὰ ἔργα.

Δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἀποτελεσματικὴ ἀξιοποίησις δίχως νὰ ὑπάρξῃ νερόν. ‘Η ἀρδευομένη γῆ είναι ἀποδειγμένον διὰ δίδει εἰσόδημα 10 μέχρι 12 φορᾶς μεγαλύτερον ἀπὸ τὰς ἔντονας καλλιεργείας. Τὰ στοιχεῖα ἐπίσης ἔδω λέγουν ὅτι ἡ ἀρδευομένη γῆ ποὺ είναι μόνον 12% τῆς ολικῆς καλλιεργησίμου γῆς, μᾶς δίδει τὸ 58% τοῦ γεωργικοῦ εἰσόδηματος. Αἱ ἔντονας καλλιεργείαι ποὺ είναι τὸ 88% μᾶς δίδει τὸ 42% τοῦ εἰσόδηματος. Εἶναι δι’ αὐτοὺς τοὺς λόγους ποὺ, διὰ νὰ μπορέσωμεν νὰ συμβάλωμεν εἰς τὴν καλυτέραν ἀξιοποίησιν τῆς γῆς, θὰ πρέπει νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ κατασκευὴ μικρῶν καὶ μεγάλων ἀρδευτικῶν ἔργων, ίδιαίτερα ὅμως τοιούτων ἔργων εἰς τὰς ὄρεινάς περιοχάς, διὰ νὰ μπορέσωμεν νὰ βοηθήσωμεν τοὺς ἀγρότας αὐτῶν τῶν περιοχῶν ποὺ ἔχουν τὸ χαμηλότερον εἰσόδημα νὰ ἀξιοποίησουν καλύτερα τὴν γῆν των. Καὶ ἐδῶ ὅταν χρησιμοποιήσωμεν ἐπίσης τὰ ἐπίσημα στοιχεῖα τοῦ Τμήματος ‘Υδάτων συνάγεται διὰ μέχρι σήμερον — παρὰ τὰ ἔργα ποὺ ἔχομεν κάμει — μόνον τὸ 30% τῶν νερῶν τῶν ποταμῶν κατωρθώσαμεν νὰ συγκεντρώσωμεν. Τὸ ἄλλο 70% παρασύρεται καὶ χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν.

Δι’ αὐτοὺς τοὺς λόγους διὰ νὰ μπορέσωμεν νὰ βοηθήσωμεν τοὺς ἀγρότας εἰς τὴν καλυτέραν ἀξιοποίησιν τῆς γῆς τῶν θὰ πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἔνα πρόγραμμα μικρῶν καὶ μεγάλων ἀρδευτικῶν ἔργων ίδιαίτερα, σπουδαίως τονίσει, διὰ τὰς ὄρε-

νὰς περιοχάς. Δηλαδή, διὰ νὰ συμπεράνωμεν καὶ νὰ καταλήξωμεν εἰς ἓνα κυρίως συμπέρασμα, διὰ νὰ ἀξιοποιήσωμεν τὴν γῆν χρειάζεται μία ὠλοκληρωμένη ἀγροτικὴ πολιτικὴ μὲν ἀγροτικάς μεταρρυθμίσεις μὲν πιὸ πολλὰ ἀρδευτικὰ ἔργα καὶ δικαιοιστέραν κατανομὴν τῶν νερῶν. Ἔτσι θὰ πετύχωμεν εἰς τὸν κύριον σκοπόν ποὺ ἐπιδιώκουμεν νὰ αὐξήσωμεν τὴν ἀγροτικὴν παραγωγὴν καὶ νὰ αὐξήσωμεν καὶ τὸ ἀγροτικὸν εἰσόδημα.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Ο. κ. Μαλλιώτης.

Γ. ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ :

“Ἐντιμες κύριε Πρόεδρε, Ἐντιμοι κύριοι Συνάδελφοι.

Τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα δι’ ἐκτέλεσιν ἔργων πρὸς ἀξιοποίησιν καὶ ἄλλης πλὴν τῆς ὑπαρχούστης ὑπὸ ἐκμετάλλευσιν γεωργικῆς γῆς, πρὸς δόλον ὅτι φαίνεται ἀπλοῦν καὶ εὐκολὸν ἐκ πρώτης ὅψεως ἐν τούτοις εἶναι ἀρκετὰ δύσκολον καὶ πολύπλοκον καὶ πιστεύω ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ τύχῃ ἐπισταμένης ἑρεύνης καὶ προγραμματισμοῦ ἐκ μέρους εἰδικῶν ἐμπειρογνωμόνων οἱ ὄποιοι νὰ συμβουλεύσουν τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τοῦ ὁρθοῦ τρόπου ἀντιμετωπίσεώς του.

“Ἐφ’ ὅσον ὅμως; ὁ ἐντιμος συνάδελφος κ. Παπαϊωάννου ἔθεωρησε σκόπιμον ὅπως ἐγγράψῃ τὸ θέμα τοῦτο πρὸς συζήτησιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς μὲν σκοπόν, ὡς ὀνέφερε κατὰ τὴν εἰσηγήσικήν του ὅμιλίσιαν, ὅπως αἱ διάφοροι ἀπόψεις καὶ εἰσηγήσεις ποὺ ἦταν διατυπωθεῖσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συζήτησεως μεταφερθεῖσιν πρὸς τὴν Ἐκτελεστικήν Ἐξουσίαν ἵνα χρησιμεύσουν εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ Τρίτου Πενταετοῦ Σχεδίου Ἀναπτύξεως, ἔθεωρησα σκόπιμον ὅπως ἐκθέσω καὶ ἔγώ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὰς ἀπόψεις καὶ εἰσηγήσεις μου πρὸς ὑποδοθήσιν τοῦ τεθέντος σκοποῦ.

“Ὡς εἶναι γνωστὸν διὰ τὴν μελλοντικὴν διάρθρωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας τῆς Κύπρου καὶ ὡς πρὸς τὴν μορφὴν τὴν ὅποιαν ἡ τοιαύτη διάρθρωσις καὶ ἀνάπτυξις πρέπει νὰ λάβῃ, ἔξεφράσθησαν διάφοροι καὶ διεστάμεναι ἀπόψεις. Ἡ μία ὑποστηρίζει ὅτι ἡ οἰκονομία τῆς Νήσου δέον δπως βασισθῇ ἐπὶ τῆς ἐκβιομηχανοποίησεως; ταύτης καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ Τουρισμού καὶ ἡ ἄλλη ἀποφις ὑποστηρίζει ὅτι τὴν έβασιν τῆς οἰκονομίας μας δέον δπως συνεχίση νὰ ἀποτελῇ ἡ γεωργικὴ ἀνάπτυξις.

Ούδεις ἀμφιεύλει περὶ τῶν εὐεργετικῶν ἐπιπτώσεων ποὺ ἔχῃ ἐπὶ τῆς ἔθνικῆς μας οἰκονομίας; ἡ προγραμματισμένη ἀνάπτυξις τῆς διοικησίας καὶ τοῦ τουρισμοῦ εἰς τὴν Νήσον μας, ἀλλὰ ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι ἐν ὅσῳ ἡ Κύπρος εἶναι γεωργικὴ χώρα καὶ αἱ δυνατότητες συντόμου ἀναπτύξεως βαρείας διοικησίας εἶναι πολὺ περιωρισμέναι, ἡ οἰκονομία τῆς θὰ συνεχίσῃ ἐπὶ μακρὸν ἀκόμη διάστημα. νὰ βασίζεται εἰς μεγάλους βαθμὸν εἰς τὴν γεωργικήν της ἀνάπτυξιν καὶ διὰ τὴν ὅποιαν ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ κάθε δυνατὴν μέριμναν χωρὶς τοῦτο νὰ ἀποτελῇ ἀναστολικὸν παράγοντα εἰς τὴν παράλληλον ἐκβιομηχανοποίησιν καὶ τουριστικήν της ἀνάπτυξιν.

Κάχε ὅμως προσπάθεια πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς γεωργικῆς; μας ἀναπτύξεως πρέπει νὰ προγραμματίζεται μὲν διορατικότητα καὶ θετικότητα καὶ νὰ προβληματίζεται ἐπὶ τῶν βασικῶν αἰτίων τοῦ προβλήματος καὶ οὐχὶ διὰ δεσμοισμένων καὶ μὴ μελετημένων ἐνεργειῶν νὰ προβαίνωμεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν δαπανηρῶν προγραμμάτων καὶ ἔργων τὰ ὅποια μετ’ ὀλίγα ἔπη ἐνδεχομένως νὰ ἀποδειχθῆ ὅτι εἶναι ἀχρηστα καὶ ἡ γεωργικὴ τῶν ἐκμετάλλευσις ἀσύμφορος καὶ ἀντιοικονομική.

Κατὰ τὴν τελευταίαν 10ετίαν ἔχουν γίνει διάφορα ἔργα διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς γεωργικῆς γῆς καὶ κατεβλήθησαν ἔντονοι προσπάθειαι διὰ τὴν γεωργικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου τόσον ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ὅσον ἐκ μέρους τῆς ἴδιωτικῆς πρωτοβουλίας.

Αποτέλεσμα τῶν προσπαθειῶν τούτων ὑπῆρξεν ἡ σημαντικὴ αὔξησις τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν ἔξαγωγῶν τῶν γεωργικῶν μᾶς προϊόντων κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο. Ἐνώ ὁ μέσος ὄρος τῶν ἔξαγωγῶν μᾶς εἰς γεωργικὰ προϊόντα κατὰ τὰ ἔτη 1960—63 δὲν ὑπερέβαινεν εἰς ἀξίαν τὰ 7 ἑκατομμύρια λίρας ἐτησίως, κατὰ τὸ 1970 αὐταὶ ἀνήλθον εἰς 19 ἑκατομμύρια λίρας.

Ἐν τούτοις, παρὰ τὴν σημειωθεῖσαν σημαντικὴν αὔξησιν εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ διάθεσιν τῶν γεωργικῶν μᾶς προϊόντων, γεγονός τὸ ὄποιον ἀνέμενε τις νὰ ἔχῃ εὐεργετικὰς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς ἐν γένει οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν παραγωγῶν μᾶς, παρατηρεῖται τὸ παράδοξον φαινόμενον, ἡ πλειονότης τοῦ γεωργικοῦ μᾶς κόσμου νὰ ἔχῃ τὸ χαμηλότερον κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα ἐν συγκρίσει πρὸς ὅλας τὰς ἄλλας τάξεις τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ μὲ συνεπακόλουθον εἰς πλείστας περιπτώσεις νὰ ἀναγκάζεται νὰ ἔγκαταλείπῃ τὴν γεωργίαν καὶ τὰς γαίας του, ἐνώ ἡ Κυβερνητικὴς νὰ ὑποχρεούται νὰ ἐπιχορηγῇ τὰ βασικὰ γεωργικὰ προϊόντα διὰ ποσοῦ 3 ἑκατομμυρίων λιρῶν ἐτησίως πρὸς τὸν σκοπὸν ἔξασφαλίσεως εἰς τοὺς παραγωγοὺς μᾶς ὑποφερτῆς ζωῆς, πράγμα τὸ ὄποιον εἰς τὰς περισσοτέρας περιπτώσεις οὐδὲ καν ἐπιτυγχάνεται.

Διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἔρμηνεύσωμεν τὸ ὡς ἄνω παράδοξον φαινόμενον καὶ νὰ διαπιστώσωμεν τὰ αἴτια τὰ ὄποια τὸ προκαλοῦν πρέπει νὰ κάμωμεν μίαν προσεκτικὴν ἀνάλυσιν τῶν ὀριθμῶν καὶ συγκριτικὴν μελέτην τῆς ἐπικρατούσης κατὰ τὰ ἔτη 1960—70 καταστάσεως εἰς διαφορὰν τὴν ἔκτασιν τῆς καλλιεργουμένης γῆς, τὴν αὔξησιν ἡ μείωσιν τῆς παραγωγῆς τῶν βασικῶν προϊόντων καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν αὔξησιν εἰς τὰς ἔξαγωγὰς διαφόρων γεωργικῶν προϊόντων ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὴν δυνατότητα περαιτέρω αὐξήσεως τῶν τοιούτων ἔξαγωγῶν.

Ἐκ τῶν ἐπισήμων στατιστικῶν διαφαίνεται ὅτι ἡ παραγωγὴ ἐσπεριδοειδῶν ἀπὸ 55.000 τόνους ποὺ ἦτο κατὰ τὸ 1960 καὶ μὲ ὑψοῦ ἔξαγωγῶν ἀξίας £1.700.000 λιρῶν ἀνήλθε κατὰ τὸ 1970 εἰς 182.000 τόνους μὲ ἀξίαν ἔξαγωγῶν £7.107.000 (τὸ δὲ λῆξαν γεωργικὸν ἔτος αἱ ἔξαγωγαὶ ἐσπεριδοειδῶν ὑπερέβησαν εἰς ἀξίαν τὰ 10 ἑκατομμύρια λίρας).

Ὑπολογίζεται ὅτι ὑπάρχουν σήμερον 120.000 σκάλαι περίπου φυτευμέναι μὲ διάφορα εἶδη ἐσπεριδοειδῶν. Ἐκ τῆς ἔκτασεως ταύτης δένδρα 60.000 σκαλῶν είναι ἡλικίας κάτω τῶν 7 ἑτῶν καὶ θὰ φθάσουν εἰς πλήρη καρποφορίαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προσεχούς δεκαετίας καὶ ἡ ἐτησία παραγωγὴ ἐντὸς τῶν προσεχῶν ὀλίγων ἑτῶν ἀναμένεται νὰ φθάσῃ τοὺς 500.000 τόνους.

Ἡ παραγωγὴ πατατῶν ἡ ὄποια κατὰ τὸ 1960 ἦτο 53.000 τόνοι μὲ ὑψοῦ ἔξαγωγῶν ἀξίας £1.620.000 ἀνήλθε κατὰ τὸ 1970 εἰς 161.000 τόνους καὶ μὲ ἔξαγωγὰς ἀξίας £6.518.000.

Ἡ παραγωγὴ καρόττων ἔφθασε τοὺς 20.000 τόνους μὲ ἔξαγωγὰς περὶ τὸ £1.300.000.

Σημαντικὴν αὔξησιν ἐσημείωσεν ἐπίσης καὶ ἡ παραγωγὴ φρούτων ἐξ ὀπωροφόρων δένδρων καὶ συγκεκριμένων ἡ παραγωγὴ μήλων ἥτις ἐπενταπλασιάσθη κατὰ τὴν ὑπὸ ἔξέτασιν δεκαετίαν, ἀνελθούσα εἰς 8.000 τόνους κατὰ τὸ 1970, τῶν ἀχλαδίων ἐδιπλασιάσθη, ἐάν δὲ ληφθούν ὑπ' ὅψιν αἱ νέαι φυτεῖται αἱ ὄποιαι θὰ ἀρχίσουν νὰ ἀποδίδουν συντόμως καὶ ἡ παραγωγὴ αὐτοῦ τοῦ εἰδους θὰ παρουσιάσῃ περαιτέρω σημαντικὴν αὔξησιν. Ἡ παραγωγὴ τῶν ροδακίνων παρουσιάζει τὴν μεγαλυτέραν αὔξησιν ἀνελθούσα ἀπὸ τοὺς 400 τόνους κατὰ τὸ 1960 εἰς 2.800, ἥτοι ἐπταπλασιάσθη, παρουσιάζεται δὲ σήμερον ὀξύτατον πρόβλημα διαθέσεως τῆς ποσότητος αὐτῆς.

Ἐντελῶς ὅμως διάφορος παρουσιάζεται ἡ κατάστασις ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραγωγὴν ἄλλων βασικῶν γεωργικῶν προϊόντων, τῶν ὄποιων αἱ φυτεῖαι καὶ ἡ καλλιέργεια καλύπτουν πέραν τοῦ 75% τῆς ἔκτασεως τῆς ὑπὸ καλλιέργειαν Κυπριακῆς γεωργικῆς γῆς.

Ἐπὶ παραδείγματι ὁ μέσος ἐτησίος ὄρος παραγωγῆς χαρουπιῶν διὰ τὰ ἔτη 1960—63 ἦτο 53.000 τόνοι καὶ μὲ ἔξαγωγὰς ἀξίας £920.000, ἐνώ κατὰ τὸ ἔτος 1970 ἡ παραγωγὴ ἐμειώθη εἰς 48.000 τόνους καὶ μὲ ἔξαγωγὰς £860.000.

Μεγαλυτέρων μείωσιν έπαφουσίασε κατά τὸ ὑπὸ σύγκρισιν χρονικὸν διάστημα ἡ παραγωγὴ ἐλαιοκομικῶν προϊόντων τῶν μὲν ἐλαιῶν ἀπὸ 13.000 τόνους εἰς 7.000, τοῦ δὲ ἐλαιολάδου ἀπὸ 1.700 τόνους εἰς 1.000.

Ἡ συγκριτικὴ κατάστασις παραγωγῆς σιτηρῶν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Ο ἐτήσιος μέσος ὄρος παραγωγῆς σίτου διὰ τὰ ἔτη 1960—63 ἦτο 54.000 τόνοι μὲ ἐτήσιας εἰσαγωγᾶς σίτου πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου ἐτέρων 40 χιλιάδων τόνων ἀξίας περίπου £980.000, ἐνῶ ἡ παραγωγὴ τοῦ 1970 ἦτο 43.000 τόνοι καὶ μὲ εἰσαγωγᾶς 45 χιλιάδων τόνων ἀξίας £1.260.000.

Τῆς κριθῆς ἡ παραγωγὴ παφουσιάζει μείωσιν ἀπὸ 67.000 εἰς 56.000 τόνους καὶ ἡ εἰσαγωγὴ ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ κατά τὸ 1970 89.000 τόνων κριθῆς ἀξίας £2.062.000.

Ἐκ τῆς συγκριτικῆς αὐτῆς ἀναλύσεως τῶν στοιχείων τῆς παραγωγῆς καὶ ἔξαγωγῶν τῶν βασικωτέρων γεωργικῶν μας προϊόντων καταφαίνεται ὅτι ἡ σημειώθεισα κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν αὔξησις εἰς τὴν γεωργικήν μας παραγωγὴν ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς τῶν ποτιστικῶν καλλιεργειῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν παραγωγὴν ἐκ τῶν ἡηρικῶν καλλιεργειῶν ἡ ὅποια ἐπαφουσίασε μείωσιν.

Ἐκ τῶν ὑφισταμένων σήμερον δεδομένων συνάγεται ὅτι δὲν ὑφίστανται περιθώρια σημαντικῆς περαιτέρω αὔξησεως τῆς παραγωγῆς ἐκ τῶν ποτιστικῶν καλλιεργειῶν ἀφ' ἐνὸς λόγῳ τῶν περιωρισμένων ὑδατίων πόρων τῆς νῆσου καὶ ἀφ' ἐτέρου λόγῳ τῶν σοθαρῶν προβλημάτων διαθέσεως τὰ ὅποια θὰ προκύψουν ἐκ τυχὸν αὔξησεως τῆς τοιαύτης παραγωγῆς ιδίως δὲ ἐν ὅψει τῆς συνδέσεως τῆς Κύπρου μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος.

Τοιαύτα προβλήματα δὲν παφουσιάζουν τὰ προϊόντα ἐκ ἡηρικῶν καλλιεργειῶν καὶ ἐπομένως ἡ προσοχὴ μας πρέπει νὰ συγκεντρωθῇ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς καλλιεργουμένης διὰ ἡηρικῶν καλλιεργειῶν ἐκτάσεως γῆς διὰ τῆς καλυτέρας ἀξιοποίησεως ταύτης εἰς τρόπον ὃστε ἡ ἐκμετάλλευσίς της νὰ καταστῇ συμφέρουσα, ἀποτρέποντες οὕτω τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν γαιῶν αὐτῶν ὑπὸ τῶν παραγωγῶν πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἥρχισε νὰ συμβαίνῃ κατὰ τὰ τελευταῖς ἔτη.

Ἡ σημερινὴ ἀσύμφορος ἐκμετάλλευσίς τῶν ἡηρικῶν καλλιεργειῶν αἱ ὅποιαι καλύπτουν τὸ μεγολύτερον μέρος τῆς γεωργικῆς Κυπριακῆς γῆς ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἀλλαγὴν τῆς βάσεως τῆς οικονομίας μας ἡ ὅποια προήλθεν ἐκ τῆς ραγδαίας ἔξελίξεως ἡ ὅποια ἐσημειώθη εἰς τὸν Βιομηχανικὸν καὶ Τουριστικὸν τομέα ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν ἐν γένει διαφοροποίησιν τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς. Ὡς ἐκ τούτου φρονοῦμεν ὅτι δὲν εἶναι δυνατή ἡ συνέχισις τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς γεωργικῆς γῆς διὰ τοῦ πατροπαραδότου τρόπου ἀλλὰ ἐπιβάλλεται ἡ ληψὶς τοιούτων ριζοσπαστικῶν μέτρων ὃστε νὰ ἐπίτευχθῇ ριζικὴ ἀναπροσφρομογή τόσον εἰς τοὺς τρόπους ἐκμεταλλεύσεως τῆς μὴ ἀρδευομένης γῆς ὅσον καὶ εἰς τὴν ἐν γένει γεωργικήν μας πολιτικήν.

Πρὸς ἐπίτευξιν τῶν προαναφερθέντων σκοπῶν καὶ ὅρθην ἀντιμετώπισιν τοῦ σοθαροῦ αὐτοῦ προβλήματος πιστεύω ὅτι αἱ ἀκόλουθοι εἰσηγήσεις δέον ὅπως ληφθοῦν σοθαρῶς ὑπ' ὅψιν καὶ τύχουν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἐπισταμένης μελέτης :

1) Ἐπιβάλλεται ἡ δημιουργία βιωσίμων μονάδων, καθ' ὅτι διὰ τῶν μικρῶν καὶ διασκορπισμένων μικρῶν κλήρων παρεμποδίζεται ἡ ἐπὶ ἐντατικῆς καὶ μηχανικῆς βάσεως ἐκμετάλλευσίς τῆς γεωργικῆς γῆς.

Ἡ δημιουργία τοιούτων μονάδων θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μείωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ τὴν κατ' ἐπέκτασιν αὔξησιν τοῦ εἰσοδήματος τῶν γεωργῶν, πρᾶγμα τὸ ὅποιον θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν συνέχισιν ὑπ' αὐτῶν τῆς γεωργικῆς ἐνασχολήσεώς των καὶ τὴν διατήρησιν ἀκόμη δὲ καὶ τυχὸν ἐπέκτασιν τῆς καλλιεργουμένης σήμερον γῆς.

Ἡ πραγματοποίησις τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ δύναται νὰ ἐπίτευχθῇ οὐχὶ μόνον διὰ τοῦ ἀναδασμοῦ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὅποιου ἀπεδείχθη δύσκολος, πολυδάπανος καὶ ἐνδεχομένως οὐχὶ βιωσίμος, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς συνενώσεως τῶν μικρῶν κλήρων. εἴτε διὰ τῆς ἔξαγορᾶς τούτων ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων νὰ συνεχίσουν τὴν γεωργίαν παραγωγῶν, εἴτε διὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν μικρῶν κλήρων ἐπὶ συνεταιριστικῆς

η συνεργατικής βάσεως. Διὰ τὴν δι' ἀμφοτέρων τῶν ὡς ἄνω μεθόδων συνένωσιν τῶν μικρῶν κλήρων δέον δπως ὑπάρχῃ Κυβερνητική ἐνθάρρυνσις ὑπὸ μορφὴν Τεχνικῆς καὶ Οἰκονομικῆς βοηθείας, ληφθοῦν δὲ τὰ ἀπαραίτητα Νομοθετικά μέτρα διὰ τὴν ἀποτροπὴν μελλοντικού διαιμελισμοῦ τῆς οὕτω ἐνοποιουμένης γῆς εἰς μὴ βιωσίμους μονάδας.

Ἡ δημιουργία βιωσίμων μονάδων δέον δπως ἐπιδιωχθῇ τόσον εἰς τὰς πεδινὰς δσον καὶ εἰς τὰς δρεινὰς περιοχάς, τῆς ἔκτασεως τῶν τοιούτων μονάδων καθοριζομένης ἀναλόγως περιοχῆς καὶ εἰδους καλλιεργείας.

2) Εἰς τὰς πεδινὰς περιοχὰς ὡς ἡ Μεσαορία καὶ ἀλλαχοῦ δπου οἱ γεωργοὶ καταγίνονται κυρίως μὲ τὴν μονοκαλλιέργειαν τῶν σιτηρῶν πρέπει νὰ καταβληθοῦν προσπάθειαι πρὸς ἐπέκτασιν καὶ εἰς ἄλλας ξηρικὰς καλλιεργείας νέων γεωργικῶν προϊόντων ὡς καὶ κτηνοτροφικῶν φυτῶν.

Νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐντατικὴ καλλιέργεια καὶ νὰ ἐγκαταλειφθῇ τὸ ἀπηρχαιωμένον καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ὥφελείας ἀκολουθούμενον σήμερον σύστημα τῆς ἀγραναπαύσεως τὸ δποῖον κρατεῖ εἰς ἀδράνειαν πέραν τῶν 600.000 σκαλῶν ἐτησίως γονίμου γεωργικῆς γῆς.

Εἰς τὰς περιοχὰς αὐτὰς δέον ἐπίσης δπως ἐφαρμοσθῇ τὸ σύστημα Μικτῆς Γεωργίας—Κτηνοτροφίας οὕτως ὥστε ἔκαστος παραγωγὸς νὰ διατηρῇ ζῶα δι' ἐκμετάλλευσιν πράγμα ποὺ θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα, ἀφ' ἐνὸς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ εἰσοδήματός του ἐκ τῆς κτηνοτροφίας καὶ ἀφ' ἐτέρου τὴν ἀπασχόλησιν τούτου καθ' δλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

Ως είναι γνωστὸν αἱ εἰσαγωγαὶ μας εἰς Κρέας καὶ Γαλακτοκομικὰ προϊόντα υπερέβησαν τὰ £3½ ἑκατομμύρια κατὰ τὸ ἔτος 1971.

Ἄπαραίτητον στοιχεῖον διὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω μέτρων θεωρούμεν τὴν πλήρη ἀξιοποίησιν τῶν ὑδατίνων πόρων τῶν περιοχῶν αὐτῶν η τοιούτων περιοχῶν ἐκ τῶν δποίων ὕδωρ δύναται νὰ διοχετευθῇ εἰς τὰς περιοχὰς αὐτάς.

3) Εἰς τὰς δρεινὰς περιοχὰς αἱ δποίαι παρουσιάζουν ιδιάζοντα προβλήματα λόγω τῶν ἐδαφολογικῶν συνθηκῶν, διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τούτων δέον δπως ληφθοῦν τὰ ἀκόλουθα μέτρα :

(α) Ἡ ίστορεωσις τῶν γαιῶν οὔτως ὥστε νὰ καταστῇ συμφέρουσα ἡ ἐκμετάλλευσις τούτων διὰ τῆς χρησιμοποίησεως μηχανικῆς καλλιεργείας ἡ δποία ὑπὸ τὰς σημερινὰς ἐδαφολογικὰς συνθήκας τῶν περιοχῶν τούτων δὲν εἶναι δύνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ.

(β) Ἡ κατασκευὴ ἀντιδιαβρωτικῶν ἔργων διὰ τὴν συγκράτησιν τοῦ ἐδάφους.

(γ) Ἡ πλήρης ἀξιοποίησις τῶν ὑδατίνων πόρων διὰ τῆς κατασκευῆς μικρῶν φραγμάτων καὶ διατήσεων, δπου εἶναι δύνατόν, οὕτως ὥστε πλήν τῆς γενικῆς ὥφελείας η δποία θὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ταιεύτης ἀξιοποίησεως νὰ καταστῇ ἐπίσης δυνατή η καλλιέργεια λαχανικῶν η δποία, παρ' δλον δτι δυνατόν νὰ ἔχῃ ὑψηλότερον κόστος παραγωγῆς η εἰς τὰς πεδινὰς περιοχάς, ἐν τούτοις λόγῳ τοῦ δτι αὕτη θὰ εἶναι ὄψιμος θὰ εἶναι δυνατή η διάθεσίς της εἰς ἀμειπτικὰς τιμάς.

(δ) Ἡ συμπλήρωσις τοῦ εἰσοδήματος τῶν παραγωγῶν τῶν περιοχῶν τούτων διὰ τῆς ἐνθαρρύνσεως καὶ ἐνισχύσεως τούτων δπως ἐπεκτείνουν τὴν ἀπασχόλησιν τῶν καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν, μελισσοκομίαν, τὴν καλλιέργειαν ἀρωματικῶν φυτῶν, τὴν οἰκιακὴν βιοτεχνίαν μὲ ἔμφασιν εἰς τὴν κατασκευὴν ἀντικειμένων διὰ τὰ δποία ἐπιδεικνύεται ἐνδιαφέρον ὑπὸ τῶν τουριστῶν.

(ε) Ειδικῶς διὰ τὴν ἀμπελουργικὴν δρεινὴν περιοχὴν εἰσηγούμεθα δπως, ἐπιπροσθέτως τῶν προσαναφερθέντων μέτρων, ἐπισπευσθῇ η ἀναμπέλωσις, η δποία θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα ἀφ' ἐνὸς τὴν δυνατότητα ἐφαρμογῆς μηχανικῆς καλλιεργείας καὶ τὴν ὡς ἐκ τούτου μείωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὴν ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς πράγμα τὸ δποίον θὰ καταστήσῃ εύχερεστέραν τὴν διάθεσιν τῶν ἀμπελουργικῶν μας προϊόντων.

ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν ἀξιοποίησιν τῆς γεωργικῆς γῆς τόσον εἰς τὰς δρεινὰς ὅσον καὶ εἰς τὰς πεδινὰς περιοχάς ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν θεωρούμεν τὴν διάνοιξιν ἀγροτικῶν δρόμων, πράγμα τὸ ὅποιον θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διὰ μηχανικῶν μέσων μεταφορὰν πρὸς τὰς γεωργικάς γαίας τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, τῶν γεωργικῶν μηχανημάτων, τῶν λιπασμάτων, σπόρων καὶ ἄλλων ἀπαραιτήτων ύλικῶν καὶ τὴν μεταφορὰν ἐξ αὐτῶν τῶν παραγομένων προϊόντων, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μηχανικῆς καλλιεργείας, πάντα δὲ ταῦτα θὰ συντελέσουν εἰς τὴν μείωσιν τοῦ κόστους ἀλλὰ καὶ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς.

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Ἐκ τῶν ὅσων ἔχω ἀναφέρει καθίσταται φανερὸν ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα παρουσιάζεται ὑπὸ δύο ὄψεις, αἱ ὅποιαι ἔξυπακούουν τὴν ἀντιμετώπισιν τούτου εἰς δύο διαφορετικὰ στάδια.

Ἡ πρώτη ὄψις ἡ ὅποια δέον ὅπως θεωρῆται ἡ πλέον ἐπείγουσσα καὶ ἐκ τῆς ἰκανοποιητικῆς ἀντιμετωπίσεως τῆς ὅποιας θὰ ἔξαρτηθῇ ἡ προώθησις καὶ ἀντιμετώπισις τῆς δευτέρας, εἶναι ἡ διατήρησις εἰς τὴν σημερινὴν ἕκτασίν της τῆς ἥδη καλλιεργουμένης γεωργικῆς γῆς διὰ τῆς δημιουργίας; τοιούτων συμθηκῶν ἐργασίας καὶ παραγωγῆς αἱ ὅποιαι θὰ ἐπιτρέψουν εἰς τοὺς παραγωγούς μας τὴν συνέχισιν τῆς γεωργικῆς των ἐνασχολήσεως.

Ἡ δευτέρα ὄψις τοῦ προβλήματος εἶναι ἡ ἐπέκτασις τῆς καλλιεργουμένης γῆς.

Ἐνῷ δὲν διατωνούμεν πρὸς τὴν τοιαύτην ἐπέκτασιν ἐν τούτοις φρονούμεν ὅτι πρὶν προχωρήσωμεν εἰς τὸ στάδιον αὐτὸ πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ἔχωμεν προηγουμένως ἀντιμετωπίσει καὶ λύσει ἰκανοποιητικῶς τὸ πρώτον στάδιον τοῦ προβλήματος καὶ μετὰ νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ δευτέρου.

Ἡ ἐκτέλεσις ἔργων δι' ἀξιοποίησιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς γεωργικῆς γῆς καὶ ἡ μορφὴ τῆς τοιαύτης ἐπέκτασεως εἶναι καθαρῶς θέματα τεχνικού κονομικὸν καὶ, ὡς ἀνέφερα καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὁμιλίας μου, τούτῳ πρέπει νὰ ἀποτέλεσῃ ἀντικείμενον σοθιστῶν καὶ ἐνδελεχούς μελέτης ἐκ μέρους Εἰδικῶν καὶ Ἐμπειρογνωμόνων, ἄλλως ἡ τοιαύτη ἐπέκτασις δυνατὸν νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διάθεσιν μεγάλου ποσοῦ χρημάτων, ἡ ὅποια δυνατὸν νὰ ἀποδειχθῇ ἐκ τῶν ὑστέρων ὅτι ἐγένετο ἄνευ λόγου καὶ χωρὶς νὰ προκύψῃ ἐξ αὐτῆς οἰσαδήποτε ὠφέλεια εἴτε διὰ τὴν δεινοπαθούσαν τάξιν τῶν παραγωγῶν μας εἴτε διὰ τὴν ἐν γένει οἰκονομίαν τοῦ τόπου.

Εύχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

·Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί,

Τὸ ὑπὸ συζήτηση θέμα «Ἐργα δι' ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι» εἶναι ἔξαιρετικὰ σοβαρὸ καὶ ἐπηρεάζει, σὲ σημαντικὸν ἐσθμό, τὴν ἀγροτικὴν παραγωγὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν μας οἰκονομίαν.

Ἡ ἀνάγκη γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῆς ἀγροτικῆς γῆς, μὲ τὴν ἐκτέλεση ἀναλόγων ἔγγειοθετικῶν ἔργων, ἴσοπεδώσεων, ἀναβαθμίδων, βαρειών καλλιεργειῶν κλπ., καθὼς καὶ τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀξιοποίησης γιὰ τοὺς ἀγρότες καὶ τὴν γενικότερη μας οἰκονομία — ίδιως γιὰ τέσσερας περιοχές μὲ τὸ χαμηλότερο εἰσόδημα — ἔχουν πολὺ καλὰ ἀναλυθῆ ἀπὸ τὸν εἰσηγητή τοῦ θέματος καὶ δὲν θεωρῶ χρήσιμο νὰ σχολιάσω αὐτὸ τὸ πρόβλημα περισσότερο.

Ἐπιθυμῶ, ὅμως, νὰ ἀναφερθῶ, ίδιαίτερα, στὸ σοβαρώτατο πρόβλημα τῶν ἀγροτικῶν δρόμων, ποὺ ἐπηρεάζει ἀνάλογα δλες τέσσερας Ἐπαρχίες, δλους τοὺς κλάδους τῆς γεωργικῆς μας παραγωγῆς, δλόκληρο τὸν ἀγροτικὸ κόσμο καὶ τὴν ἀγροτικὴ μας οἰκονομία.

"Ασφαλώς έκτιμούμε καὶ δὲν παραδέπουμε καὶ οὔτε ύποτιμούμε τές προσπάθειες ποὺ καταβάλλουνται στὰ πλαίσια τῆς Κυβερνητικῆς πολιτικῆς ἀπὸ τὸ 'Υπουργεῖο Γεωργίας γιὰ τὴν προώθηση τῶν διαφόρων σχεδίων, τὰ πλείστα τῶν ὅποιων σὲ συνεργασία μὲ τὸν 'Οργανισμὸ Τροφίμων καὶ Γεωργίας τοῦ Ο.Η.Ε., γιὰ τὴν ἔκτελεση διαφόρων προγραμμάτων γιὰ ἐγγειοθελτικά ἔργα.

"Ομως τὸ πρόβλημα, ίδιαίτερα τῶν ἀγροτικῶν δρόμων, εἰναι ἀπὸ τὰ δξύτερα προβλήματα τῆς ἀγροτικῆς μας παραγωγῆς, ποὺ τὸ καθιστά ἀκόμη σοβαρώτερο ὁ κατατεμαχισμὸς τῆς γῆς καὶ ὁ διασκορπισμὸς τοῦ γεωργικοῦ κλήρου σὲ μακρινὲς ἀποστάσεις μεταξὺ κάθε τεμαχίου.

Οι ὑφιστάμενοι ἀγροτικοὶ δρόμοι, γενικὰ μιλώντας, χαράχτηκαν πρὶν ἀπὸ πάρα πολλὰ χρόνια, μέσα σὲ πολὺ διαφορετικὲς ἀπὸ τές σημερινὲς συνθῆκες, στὰ πλαίσια τῶν τοινῶν μεθόδων καὶ μέσων τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς.

"Ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῶν ἀγροτικῶν δρόμων στὰ σύγχρονα δεδομένα τῆς ἀγροτικῆς μας παραγωγῆς καθίσταται ἐπιτακτικὸ καὶ ἐπείγον πρόβλημα, τὸ ὅποιο εἶναι ἀμεσα συσχετισμένο μὲ τὴν μηχανοποίηση τῶν καλλιεργειῶν, τῶν μεταφορῶν τῶν σπόρων, τῶν λιπασμάτων, τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν προϊόντων καὶ ἐπιδρᾶ ἀμεσα στὸ κόστος τῆς παραγωγῆς τῶν ἀγροτικῶν μας προϊόντων. 'Ιδιως στὲς ὄρεινες περιοχὲς ἡ λύση τοῦ προβλήματος τῶν ἀγροτικῶν δρόμων θὰ προσφέρῃ πολὺ μεγάλες διευκολύνσεις καὶ ἀνέσεις στοὺς ἀπασχολούμενους στὴν ἀγροτικὴ παραγωγὴ καὶ θὰ συντελέσῃ πάρα πολὺ στὴν μείωση τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς.

"Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἔκταση τοῦ παγκυπρίου προβλήματος τῶν ἀγροτικῶν δρόμων καὶ τὴν μέχρι σήμερα ἀντίκρυσή του ἀπὸ μέρους τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν, μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ δένδιο πώς εἶναι ἀδύνατο νὰ λυθῇ στὸ προβλεπτὸ μέλλον, ἔκτος ἐὰν ἀλλάξῃ ἡ σχετικὴ Κρατικὴ πολιτικὴ.

"Ἡ εἰσήγηση γιὰ αὐξηση τῶν κρατικῶν δαπανῶν καὶ γιὰ ἀλλαγὴ τῆς μέχρι σήμερα σχετικῆς Κυβερνητικῆς πολιτικῆς εἶναι ὄρθη.

"Ομως, ἡ ὀλόπλευρη καὶ ἀποτελεσματικὴ προσέγγιση καὶ ἀντιμετώπιση αὐτοῦ τοῦ πολὺ σοβαροῦ προβλήματος προϋποθέτει σειρὰ μέτρων καὶ τὰ κυριώτερα ἀπὸ τὰ ὅποια εἶναι :

- (α) Τεχνο-οικονομικὴ μελέτη βάσει τῆς διερεύνησης τοῦ ὅλου προβλήματος τοπικά, Ἐπαρχιακά καὶ Πλαγκύπρια γιὰ νὰ διαπιστωθῇ κατὰ ὄρθολογιστικὸ τρόπο ἡ ἔκταση τῶν ἀπαιτουμένων δαπανῶν.
- (β) Προγραμματισμὸς καὶ γενικὴ σχεδιοποίηση, ποὺ νὰ περιλαμβάνῃ καὶ τὴν ρύθμιση τῶν διαδικαστικῶν προβλημάτων (συγκαταθέσεις, ἀπαλλοτρώσεις κλπ.) ποὺ ἀφοροῦν τὴν χάραξη, εὐθυγράμμιση καὶ διαπλάτυνση τῶν ἀγροτικῶν δρόμων.
- (γ) Καθορισμὸς οἰκονομικῶν κριτηρίων ἔάσει τῶν ὅποιων θὰ προγραμματισθῇ ἡ ἔκτελεση τῶν σχετικῶν ἔργων στὸ κάθε χωριό. Είναι φανερό, ὅτι μὲ τὴν σημερινὴ πολιτικὴ νὰ ἐπιβαρύνουνται τὰ χωριά μὲ τὸ 50% τῶν δαπανῶν καὶ χωρὶς Κυβερνητικὴ διαινόδοτηση, γενικὰ εἶναι ἀδύνατο νὰ δινταποκριθοῦν οἱ ἀγρότες στὴν κάλυψη αὐτῶν τῶν πληρωμῶν, δίπλα σὲ δλεῖς τὲς ἀλλες φορολογικές τους ὑποχρεώσεις, καὶ πολὺ περισσότερο αὐτὸς ἰσχύει γιὰ τὰ ὄφεινά χωριά, ποὺ οἱ ἀγροτικοὶ δρόμοι εἶναι πολὺ πιὸ δαπανηροί καὶ τὸ εἰσόδημά τους κατὰ πολὺ πιὸ χαμηλό.
- (δ) Ἐξασφάλιση Κυβερνητικῶν ἔκσκαφέων, οἱ ὅποιοι νὰ παραχωροῦνται μὲ ἀνάλογη σειρὰ καὶ μὲ προτεραιότητα στὰ χωριά τῆς ὄρεινής, πράγμα ποὺ θὰ συμβάλῃ στὴν ἐπίσπευση τῆς ἔκτελεσης τῶν ἔργων τούτων καὶ έὰ μειώσῃ κατὰ πολὺ τὸ κόστος τῶν σχετικῶν ἔργων τούτων, πρὸς τὴν κατεύθυνση γενικὰ τῶν ἐγγειοθελτικῶν ἔργων καὶ εἰδικὰ τῶν ἀπαιτουμένων ἀγροτικῶν δρόμων.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : (ιστορικά) ρομποτικού μαζίνικα μετρητή ίστη Ο' (ε)

‘Υπάρχουν ἄλλοι ὄμιληται ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου;

‘Η συζήτησις τοῦ θέματος ἐπερατώθη.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ 4ον θέμα τοῦ Κεφαλαίου Δ :

«Η ύπο τῆς Κυβερνήσεως ἀπάλειψις τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, ἀπαραίτητον μέτρον ἀνακουφίσεως τῶν εἰλώτων τῆς Κυπριακῆς ὑπαίθρου καὶ ἀπαρχὴ εύρυτέρων ἀγροτικῶν μεταφρυθμίσεων».

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ :

‘Απλῶς ήθελα νὰ εἴπω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ὅτι ἐφ’ ὅσον ἐπερατώθη ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος, αἱ εἰσηγήσεις αἱ ὅποιαι ἔγιναν ἀπὸ τοὺς ἔντιμους συναδέλφους νὰ διασινασθοῦν πρὸς τὴν ‘Ἐκτελεστικὴν ‘Ἐξουσίαν ὅπως εἶναι ἡ ἀρχικὴ εἰσηγήσις διὰ νὰ τὰς μελετήσῃ καὶ νὰ τὰς ἔχῃ ὑπ’ ὅψιν τῆς διὰ τὸ Πενταετὲς Πρόγραμμα ‘Αναπτύξεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Είμαι βέβαιος ὅτι οἱ κύριοι ‘Υπουργοί θὰ ἀναγνώσουν τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ θὰ λάβουν σοβαρῶς ὑπ’ ὅψιν τὰς γενομένας εἰσηγήσεις.

«Η ύπο τῆς Κυβερνήσεως ἀπάλειψις τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, ἀπαραίτητον μέτρον ἀνακουφίσεως τῶν εἰλώτων τῆς Κυπριακῆς ὑπαίθρου καὶ ἀπαρχὴ εύρυτέρων ἀγροτικῶν μεταφρυθμίσεων». (Θέμα ἔγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Σαμψών).

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

‘Ο συνάδελφος κ. Νίκος Σαμψών ἀπουσιάζει εἰς τὸ ἔξωτερικόν,

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Συνεπῶς νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Εάν δὲν ἀπουσιάζεν εἰς τὸ ἔξωτερικόν βέβαιῶς ἐπρεπε νὰ διαγραφῇ. Ἀλλὰ ὃν δψει τῆς ἀπουσίας του εἰς τὸ ἔξωτερικόν νὰ μὴ στερηθῇ ἡ Βουλὴ τῆς εὐκαιρίας νὰ συζητήσῃ τὸ σοβαρώτατον τούτο θέμα.

‘Η υιοθέτησις τῶν νέων ὁδικῶν προτύπων (standards) εἰς τὰς ὑπεραστικὰς ὁδικὰς ἀρτηρίας.

‘Ο Βουλευτής κ. Χριστοφίδης, ὁ ὅποιος εἶχεν ἔγγραφει τὸ θέμα, μὲ ἐπληροφόρησεν ὅτι ἐνῷ εἶναι ἔτοιμος νὰ ὀμιλήσῃ καὶ ἔχει ἔγγονας τὴν ὀμιλίαν του, παρὰ ταῦτα διὰ λόγους ἀσθενείας παρακαλεῖ ὅπως ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἀναβληθῇ καθ’ ὅτι δὲν δύναται νὰ ὀμιλήσῃ.

‘Η ἐπομένη συνεδρία τοῦ Σώματος όριζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν, μὲ τὴν ἀκόλουθον ἡμερησίαν διάταξιν :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : ‘Ερωτήσεις—Απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ ‘Εργασία.

(1) ‘Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.

(2) ‘Ο περὶ Μηχανοκινήτων Οχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος.

- (3) 'Ο περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας ('Ἀλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (4) 'Ο περὶ Ἐμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (5) 'Ο περὶ Κυβερνητικῶν Ὑδατικῶν Ἔργων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (6) 'Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (7) 'Ο περὶ Σωματείων καὶ Ἰδρυμάτων Νόμος τοῦ 1972.
- (8) 'Ο περὶ Πολεοδομίας καὶ Χωροταξίας Νόμος τοῦ 1968.
- (9) 'Ο περὶ Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1963.
- (10) 'Ο περὶ Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1965.
- (11) 'Ο περὶ Καταγραφῆς τῶν Γεννήσεων καὶ Θανάτων Νόμος τοῦ 1972.
- (12) 'Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταργήσεως τῆς Ὑποχρέώσεως πρὸς Νομιμοποίησιν Ἀλλοδαπῶν Δημοσίων Ἔγγράφων (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (13) 'Ο περὶ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (14) 'Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 5) τοῦ 1972.
- (15) 'Ο περὶ Ἔγγραφῆς καὶ Ἐλέγχου τῶν Ἐργοληπτῶν Οίκοδομῶν Νόμος τοῦ 1972.
- (16) 'Ο περὶ Κυρώσεως τῆς Τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διεθνοῦς Ὁργανισμοῦ Ἀτομικῆς Ἐνεργείας Νόμος τοῦ 1972.
- (17) 'Ο περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ Συνεργασίας εἰς τοὺς τομεῖς τῶν Ἐπιστημῶν, τῆς Ἐκπαίδευσεως καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Ἐνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἔγγραφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Ἡ ὑδρευσίς τῶν προαστείων Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ Ὑψων». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους). (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).
- (2) «Ἡ τουριστικὴ ἀνάπτυξις τῆς ἀνατολικῆς παραλίας ἀπὸ Ἀμμόχωστον πρὸς Τρίκωμον καὶ ἡ ὑδρευσίς τῶν χωρίων τῆς ἀνατολικῆς Μεσαορίας». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κ. Χριστοδούλιδη).
- (3) «Ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀπάλειψις τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, ἀπαραίτητον μέτρον ἀνακουφίσεως τῶν εἰλῶτων τῆς Κυπριακῆς ὑπαίθρου καὶ ἀπαρχὴ εὐρυτέρων ἀγροτικῶν μεταρρυθμίσεων». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών).
- (4) «Ἡ υιοθέτησις τῶν νέων ὁδικῶν προτύπων (standards) εἰς τὰς ὑπεραστικὰς ὁδικὰς ἀρτηρίας».
- (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).

'Ο κ. Νίκος Κόσιης.

Ν. ΚΟΣΙΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλῶ ὅπως μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἐγγράψω πρὸς συζήτησιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ ἔχης θέμα :

«Ἡ καθυστέρησις ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἀποζημιώσῃ κατόχους γῆς τὴν δόποιαν ἡ Κυβερνητικὴ ἀπηλλοτρίωσε διὰ σκοποὺς κοινῆς ὥφελείας».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Προέρχεται ἀπὸ Ἐρώτησιν;

Ν. ΚΟΣΙΗΣ :

“Οχι, κ. Πρόεδρε, δὲν προέρχεται ἀπὸ Ἐρώτησιν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Υπάρχει ἔνστασις εἰς τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος;

Μή ύπαρχουσης ἔνστάσεως τὸ θέμα ἐγγράφεται ως ὑπ’ ἀριθμὸν 5 εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς προσεχούς συνεδρίας.

δοι ‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

‘Ἐπιθυμῶ ὅπως ἐγγραφῇ πρὸς συζήτησιν τὸ ἀκόλουθον θέμα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

«Ἡ προστασία παραλιακῶν χώρων καὶ ἡ ἀξιοποίησίς των διὰ τὴν ἀνάπτασιν καὶ ψυχαγωγίαν τοῦ κοινοῦ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Προέρχεται ἀπὸ ύποβληθεῖσαν Ἐρώτησιν;

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Μερικῶς προέρχεται ἀπὸ ύποβληθεῖσαν Ἐρώτησιν ἀλλὰ ἐπειδὴ τὸ ἔθεσα κατὰ γενικὸν τρόπον οὕτως ὥστε νὰ δώσω τὴν εὐκαιρίαν καὶ εἰς τοὺς ἔντιμους συναδέλφους ἄλλων ἐπαρχιῶν νὰ διμιλήσουν ἐπὶ τοῦ θέματος δὲν θὰ ήθελα νὰ ἐπωφεληθῶ τῆς Ἐρωτήσεως τὴν ὁποίαν ἔθεσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Υπάρχει ἔνστασις διὰ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ θέματος;

Μή ύπαρχουσης ἔνστάσεως τὸ θέμα ἐγγράφεται ως ὑπ’ ἀρ. 6 εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, Κεφάλαιον Δ.

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἔγὼ δὲν θὰ ἐγγράψω θέμα διὰ νὰ δώσω τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ δυνηθῇ νὰ συζητήσῃ τὸ περὶ Ἐκλογῆς Χωρίτικῶν Ἀρχῶν Νομοσχέδιον. Διότι ἔὰν προχωρήσω καὶ ἔγω νὰ ἐγγράψω θέμα τότε δὲν θὰ ύπάρξῃ χρόνος καὶ ἡ Βουλὴ θὰ κλείσῃ. “Ηθελα νὰ ἐρωτήσω.....”

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Αἱ δημογίαι τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς εἶναι ὅπως ἔὰν τὰ θέματα ύπερβούν τὰ 6, ὅρισθη νέα συνεδρίασις τοῦ Σώματος ἐντὸς τῆς ἐδδομάδος διὰ τὴν διεκπεραίωσιν τῶν θεμάτων.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον, κύριε Πρόεδρε, κατετέθη πρὸ ἀρκετοῦ χρόνου, συνεζητήθη, καὶ ἀπὸ ὀρισμένας παραστηρήσεις αἱ ὅποιαι ἔγιναν εἰς τὴν Βουλὴν παρεπέμφθη εἰς δύο Ἐπιτροπάς, ἥτοι τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν. Καὶ ἔκει τὸ θέμα παρέμεινε. Καὶ θὰ ήθελα νὰ παρακαλέσω νὰ διαφωτισθῶμεν πότε θὰ ἔλθῃ πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Λυπούμαι διότι δὲν μπορῶ νὰ σᾶς διαφωτίσω διότι δὲν γνωρίζω πῶς ἔχει τὸ θέμα.

‘Ο Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν Ἰσως θὰ ἡδύνατο νὰ μᾶς κατατοπίσῃ.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Ναί. Τὸ θέμα ἔξητάσθη ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Νομικῶν καὶ κατόπιν ἔξητάσθη εἰς ἄλλην συνεδρίαν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Νομικῶν καὶ νομίζω ὅτι εἶναι ἔτοιμον διὰ νὰ τεθῇ εἰς τὴν Βουλήν.

‘Ως γεγονός εἶχα δεῖ τὸν κύριον Πρόεδρον τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι θὰ ἐτίθετο εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τότε θὰ ἀναμένωμεν τὴν ἐπομένην συνεδρίαν τοῦ Σώματος διὰ νὰ ἀποφασίσῃ ὁ κύριος Πρόεδρος τῆς Βουλῆς περὶ τῆς περιλήψεώς του.

Κηρύσσω τὴν λήξιν τῶν ἔργασιῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως.

(“Ωρα λήξεως : 5.48 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ’ ἀλφα-βητικὴν σειράν) :

Ζαμπάς Γεώργιος	Παπαϊωάννου Ἐζεκίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Κληριδῆς Ξάνθος	Ποσκώτης Σταύρος
Κόστης Νίκος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαβδίδης Γεώργιος
Λυσσαρίδης Βάσος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαλλιώτης Γεώργιος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αίμιλιος	Φράγκος Αίμιλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηγρακάλεος Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νικολαΐδης Ἡρόδοτος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χριστοδούλης Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοφίδης Χριστόφορος.
Παπαδόπουλος Τάσος	

ΠΙΝΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) ‘Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις (Θέματα ἀφορῶντα εἰς ἀνάπτυξιν περιοχῶν ἐντὸς τῶν Βρεττανικῶν Βάσεων.—‘Η κατάργησις τῶν τριῶν πρώτων τάξεων τῆς Δημοσίας Ἐμπορικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς Κυρηνείας).
- (2) ‘Ἐπιστολὴ τοῦ ‘Υπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ ‘Ἐργων ἀναφορικῶν πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀπολύσεως πλεονάζοντος προσωπικοῦ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου.
- (3) ‘Ἄγρορευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Κ. Χριστοδούλη ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τούτου θέματος «‘Η τουριστικὴ ἀνάπτυξις τῆς ἀνατολικῆς παραλίας ἀπὸ Ἀμμόχωστον πρὸς Τρίκωμον καὶ ἡ ὑδρευσις τῶν χωρίων τῆς ἀνατολικῆς Μεσαορίας».

- (4) Συνέχισις καὶ λῆξις τῆς συζητήσεως (Κ. Παπαδημητρίου, Χ. Μιχαηλίδης, Γ. Μαλλιώτης, Χρ. Κουρτελλάρης) τοῦ ἐγγραφέντος τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἑντίμου Βουλευτοῦ κ. Ε. Παπαϊωάννου θέματος «Ἐργα δι' ἀξιοποίησιν τῆς γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι».
- (5) Κατάθεσις Νομοσχεδίου.
- (6) Ἐγγραφὴ τῶν ἀκολούθων νέων θεμάτων εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ τῆς ημερησίας διατάξεως :
- (α) Ἡ καθυστέρησις ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἀποζημιώσῃ κατόχους γῆς τὴν ὅποιαν ἡ Κυβέρνησις ἀπηλλοτρίωσε διὰ σκοποὺς κοινῆς ὀφελείας.
 - (β) Ἡ προστασία παραλιακῶν χώρων καὶ ἡ ἀξιοποίησίς των διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ψυχαγωγίαν τοῦ κοινοῦ.

(Ap. 43)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Περίσσεια τῆς θερβάνης τοῦ θεμάτος τῆς αὐτῆς αἵρεσις.

Παρακαλοῦμεν οἱ ἄντες τοῦ θεμάτος τῆς αὐτῆς αἵρεσις τοῦ θεμάτος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Υπέροχοι, διάτρεψε, ἄντες κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρότερον θέμα ἀπὸ τῆς θερβάνης διασάβωτο εἶναι ἡ αἰρετικότητας Ἐργαστηρίου—Ἀποκατέταξη.

Παρακαλοῦμεν οἱ ἄντες τοῦ θεμάτος Γραμματεῖος νὰ προβούν εἰς τὴν αἰρετικότηταν Ἐργαστηρίου—Ἀποκατέταξη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησης θεμάτου θερβάνης Σεπτ. Ἀπρίλιου 1972, ὁποῖηςτελεσθεῖται τοῦ τοῦ ἑντίμου Βουλευτοῦ πατέρερος Λαζαρίδης κ. Στύλιος Κλερίδη, καὶ ληφθεῖται την 28η Απρίλιου 1972.

Ως γνωστὸν ὀπάρυμνον ὅμιλον μερικὸν σκαλιστικά μηχανήματα τὰ δύοτα εἶναι τοῦ χρήστου τῷ τῷ καλλιέργειαν κόπου ίδια, εἰς δραντὸς περιοχῆς.

Ἐρωτήσει τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίου καὶ Φυσικῆς Ήλιού εἴδος τούτων μηχανῶν εἰς σημειούμενην τοιωδῶν μηχανήματων εἴδους τοῦ τυπικοῦ ἀναδρομογράφημας γεωργικῶν μηχανημάτων, καὶ δέοντες θρό, καὶ τοῦ ίδιου μελετῆ τῆς απολαγής τῶν μηχανημάτων τούτων, παραγόντος διατομῆς εἰδούς μηχανῆς τούτων να καθιστούν εὐχαριστίαν ἢ θυμόν τῶν επιδότων μηχανημάτων.

Ἀπότομης θεμάτου θερβάνης Ιούνης 1972, καὶ Υπουργοῦ Γεωργίου καὶ Φυσικῆς Ήλιού, εἰς ερωτήσειν ὀποιαδήποτε την 28η Απρίλιου 1972, τοῦ τοῦ ἑντίμου Βουλευτοῦ πατέρερος Λαζαρίδης κ. Στύλιος Κλερίδη,

«Τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίου καὶ Φυσικῆς Ήλιού εἴδος τούτων μηχανῶν καὶ διεύθυνσις Σχέδιου Επενδύσεως εἰς την Κύπρο, προστίθεται τοῦτο τοιούτον τροχότερο 5-6 διληγούν τοῦ ίδιου μελετήσεως θεμάτου.

Τιμὴ 50 Μίλς

*Επιπόθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Επίκληση στην Εθνοσυνέλευση για την απόφαση της Βουλής για την πρόσβαση των Αγίων Σταύρου και Λαζαρίδη στην Κύπρο
16ην Μαΐου 1972.

— εντοπίσαμε την παραπάνω απόφαση την οποία μετατρέπει την παραπάνω απόφαση σε νόμο της Εθνοσυνέλευσης.

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 22ας ΙΟΥΝΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 5.26 μ.μ.)

(Άρ. 43)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμες κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25ην Ἀπριλίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Ξάνθου Κληρίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 26ην Ἀπριλίου 1972.

«Ως γνωστὸν ὑπάρχουν σήμερον μικρὰ σκαλιστικὰ μηχανῆματα τὰ ὅποια εἰναι πολὺ χρήσιμα διὰ τὴν καλλιέργειαν κήπων ιδίως εἰς δρεινάς περιοχάς.

Ἐρωτάται τὸ ‘Υπουργεῖον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων κατὰ πόσον προτίθεται νὰ συμπεριλάβῃ τοισῦτα μηχανῆματα ἐντὸς τοῦ σχεδίου ἐπιχορηγήσεως γεωργικῶν μηχανημάτων, καὶ ἐάν ὅχι, κατὰ πόσον μελετᾶται τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν μηχανημάτων τούτων εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ οὕτως ὥστε νὰ καθίσταται εὐχερεστέρα ἢ ἀγορά τῶν τοιούτων μηχανημάτων».

‘Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 16ην Ἰουνίου 1972, τοῦ ‘Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 26ην Ἀπριλίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Ξάνθου Κληρίδη.

«Τὸ ‘Υπουργεῖον Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων ἔχει ἐτοιμάσει καὶ ὑποθάλει σχέδιον Ἐπιδοτήσεως τῶν μικρῶν σκαλιστικῶν μηχανημάτων τρακτέρς 5—6 ἀλόγων τὸ ὅποιον μελετᾶται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Τὰ ἐν λόγῳ μηχανῆματα εἰναι ἡδη ἀπηλλαγμένα οἰουδήποτε εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ».

'Ερώτησις ύπό ήμερομηνίαν δην Μαΐου 1972, ύποθληθείσα ύπό τού ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη, καὶ ληφθείσα τὴν 9ην Μαΐου 1972.

«Μᾶς ύποθάλλονται πολλὰ παράπονα γιὰ τὸ δτὶ ἀπὸ μερικὰ χρόνια προγραμματίζεται ἡ εὐθυγράμμιση καὶ διαπλάτυνση τοῦ δρόμου Μύρτου—Μόρφου χωρὶς τὴν πρακτικὴ ἔφαρμογή τους γιὰ τὴν λύση αὐτοῦ τοῦ σοθαροῦ προθέληματος.»

“Εχοντες ύπ’ ὅψιν τές δυσκολίες τῶν ἐπηρεαζομένων καὶ τές κακές συγέπειες, ἀπὸ τὴν ἀσχημη κατάσταση αὐτοῦ τοῦ δρόμου σὲ θάρος τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς τουριστικῆς μας ἀνάπτυξης, παρακαλοῦμε τὸ ἀρμόδιο ‘Υπουργεῖο νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς ἑὰν καὶ τὶ μέτρα ἔχουν ληφθῆ, ἢ πρόκειται νὰ ληφθοῦν, γιὰ τὴν λύση αὐτοῦ τοῦ προθέληματος».

(ΕΡ. qA)

'Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 17ην Ιουνίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργαν, εἰς ἔρώτησιν ύποθληθείσαν τὴν 9ην Μαΐου 1972 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας Κυρηνείας κ. Χρήστου Κουρτελλάρη.

«Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν Ἀναπτύξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους προβλέπεται ποσὸν ἐκ £23.000 πρὸς τὸν σκοπὸν συνεχίσεως τῆς θελτιώσεως καὶ ἀσφαλτοστρώσεως τῆς ὁδοῦ Μόρφου—Μύρτου, αἵτινες ἥρχισαν τὸ πρῶτον πρὸ τριετίας.

‘Η ἔργασία συνεχίσεως τοῦ ἔργου θὰ ἀρχίσῃ ἐντὸς τῶν προσεχῶν διλίγων ἡμερῶν».

'Ερώτησις ύπό ήμερομηνίαν 11ην Μαΐου 1972, ύποθληθείσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Εζεκία Παπαϊωάννου, καὶ ληφθείσα τὴν 12ην Μαΐου 1972.

«Η Ἀρδευτικὴ Ἐπιτροπεία Ἀγροῦ παραπονεῖται δτὶ καθυστερεῖ ἡ μεταφορὰ νεροῦ εἰς τὸν ὄδατοφράκτην Ἀγροῦ παρ' ὅλον ποὺ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1972 ἐψηφίσθη ποσὸν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν.

‘Η καθυστέρησις αὕτη ἐκθέτει εἰς νέους σοθαροὺς κινδύνους τοὺς παραγωγοὺς τῆς περιοχῆς οἱ δποῖοι ἀπὸ 8ετίας ύπεβλήθησαν εἰς πολλὰ ἔξοδα διὰ καλλιεργείας ἀνευ ἀπολαθῶν.

Δι' αὐτὸ καὶ ἔρωτάται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων διατὶ ἐσημειῶῃ ἡ καταγγελθείσα καθυστέρησις καὶ πότε θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἔργασία δι' ἀντλησιν καὶ μεταφοράν νεροῦ εἰς τὸν ὄδατοφράκτην Ἀγροῦ.

'Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 12ην Ιουνίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἔρώτησιν ύποθληθείσαν τὴν 12ην Μαΐου 1972 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτού περιφερείας Λεμεσοῦ κ. 'Εζεκία Παπαϊωάννου.

«Η παρατηρηθείσα καθυστέρησις διὰ τὴν μεταφοράν ὄδατος εἰς τὸν ὄδατοφράκτην Ἀγροῦ δφείλεται εἰς τὸ γεγονός δτὶ ἡ συνεισφορά τοῦ χωρίου δὲν διηθετήθη εἰσέτι λόγῳ αἰτήσεως ἐκ μέρους του διὰ τὴν μείωσιν τῆς συνεισφορᾶς ταύτης.

Εύθυς ὡς ληφθῆ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς αἰτήσεως καὶ ἐκδοθῆ ύπό τῶν δανειστικῶν ἐπιτρόπων ἡ συνεισφορά τοῦ χωρίου, ἡ ἔργασία θὰ προωθηθῇ».

(ΠΕΓ)

Έρωτησις ύπό ήμερομηνίαν 16ην Μαΐου 1972, ύποβληθεῖσα ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λεμεσοῦ κ. 'Ανδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 16ην Μαΐου 1972.

«Καίτοι οὐδεὶς ἀμφισθῆτεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ ἰδιοκτήτου νὰ ἀξιοποιήσῃ τὴν περιουσίαν του καθ' οἰονδήποτε νόμιμον τρόπον, ἐν τούτοις ἡ ἀπόφασις τῆς Ἀρχῆς Ἡλεκτρισμοῦ νά ἀνεγείρῃ τὰ κεντρικά της γραφεῖα ἐπὶ τῆς περιουσίας τῆς, τῆς εὑρισκομένης εἰς τὴν γωνίαν τῶν δόδων 'Αγίου 'Ανδρέου καὶ Σαριπόλου ἐν Λεμεσῷ, τίθεται ύπό ἀμφισθήτησιν, διὰ τοὺς ἀκολούθους, σὺν ἄλλοις, λόγους :

1. 'Η Ἀρχὴ Ἡλεκτρισμοῦ δὲν εἶναι δο οἰοσδήποτε ἰδιοκτήτης γῆς ἀλλὰ εἰς 'Ημικρατικός 'Οργανισμός κοινῆς ὀφελείας, πρᾶγμα τὸ δόπιον ἐπιθάλλει ὡς γινώμονα τῶν ἀποφάσεων τῆς τὸ δημόσιον καὶ κοινὸν συμφέρον.

2. 'Η γωνία τῶν δόδων 'Αγίου 'Ανδρέου καὶ Σαριπόλου ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀπέχει πολὺ ἐκ τοῦ κέντρου τῆς πόλεως Λεμεσοῦ ἀπέχει πολὺ καὶ ἐκ τῶν καταλλήλων χώρων σταθμεύσεως, πρᾶγμα τὸ δόπιον θὰ προκαλῇ μεγίστην δυσχέρειαν καὶ ταλαιπωρίαν τόσον εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Ἀρχῆς Ἡλεκτρισμοῦ δόσον καὶ τοὺς πολίτας πελάτας αὐτῆς.

3. 'Η ἀνέγερσις καὶ ἡ λειτουργία τῶν κεντρικῶν γραφείων τῆς Ἀρχῆς Ἡλεκτρισμοῦ ἐπὶ τῶν ἔν λόγῳ δόδων θὰ ἐπιφέρῃ μεγαλυτέραν συμφόρησιν τῆς τροχαίας κινήσεως εἰς τὴν ἥδη πολυσύχναστον ταύτην ἐμπορικήν περιοχήν, καὶ κατά συνέπειαν θὰ ἐπιφέρῃ μεγαλυτέραν ταλαιπωρίαν εἰς τὸ κοινὸν τῆς Λεμεσοῦ.

4. 'Υπάρχουν ἐν Λεμεσῷ πολλοὶ ἄλλοι χῶροι οἱ δόποιοι καὶ εἰς πλέον χαμηλάς τιμᾶς προσφέρονται καὶ πλέον κατάλληλοι εἶναι διὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἐάν η 'Αρχὴ Ἡλεκτρισμοῦ θελήσῃ πράγματι νὰ λάθῃ ὑπ' ὅψιν της τέσσον τὴν καλὴν ἔξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ τῆς Λεμεσοῦ δόσον καὶ τὴν πολεοδομικήν ἀνάπτυξιν καὶ ὀφέλειαν τῆς πόλεως Λεμεσοῦ ἐν γένει.

Ἐν δψει ἀπάντων τῶν ἀνωτέρω ἔρωτῶν τὸν ἀρμόδιον 'Υπουργὸν ἵνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν καὶ δι' αὐτῆς πάντα ἀνδιαφερόμενον ἐάν προτίθεται νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὴν 'Αρχὴν Ἡλεκτρισμοῦ ὅπως ἀναθεωρήσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς περὶ ἀνέγερσεως τῶν κεντρικῶν τῆς γραφείων εἰς τὴν γωνίαν τῶν δόδων 'Αγίου 'Ανδρέου καὶ Σαριπόλου Λεμεσοῦ καὶ, ἐάν δχι, διατί;»

'Απάντησις ύπό ήμερομηνίαν 14ην Ιουνίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἔρωτησιν ύποβληθεῖσαν τὴν 16ην Μαΐου 1972 ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Λεμεσοῦ κ. 'Ανδρέα Νεοκλέους.

«'Η Ἀρχὴ Ἡλεκτρισμοῦ Κύπρου μετά τῆς δόπιας τὸ 'Υπουργείον 'Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας ἐπεκοινώθησεν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀνέγερσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Γραφείων τῆς Ἀρχῆς ἐν Λεμεσῷ, μὲν ἐπληροφόρησεν ὅτι αὕτη ἐπέλεξε διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἔν λόγῳ Γραφείων τὴν καταλληλοτέραν τοποθεσίαν. Τοῦτο ἐπράξει μὲ συναίσθησιν τῆς εὐθύνης τῆς τόσον ἔναντι τῶν σημερινῶν καταναλωτῶν δόσον καὶ τῶν μελλόντων. 'Επιπλέον ἔλαθεν ὑπ' ὅψιν τεχνικὰς καὶ ἄλλας μελέτας ἐπὶ τοῦ θέματος.

Ἐπειδὴ ἐλέχθη ὅτι δυνατόν νὰ δημιουργηθοῦν προβλήματα κυκλοφορίας καὶ ἔλλειψις χώρου σταθμεύσεως δχημάτων εἰς τὴν περιοχήν, ἡ 'Αρχὴ ἀναφέρει ὅτι ἐλήφθησαν ἀπάντα τὰ ἀνδεικνυόμενα μέτρα διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ ὀναγκαίου χώρου σταθμεύσεως συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς Ἀρχῆς.

'Η Ἀρχὴ διευκρινίζει ὅτι τὰ σχέδια τῶν ἔν λόγῳ γραφείων καλύπτουν τόσον τὰς σημερινὰς δόσον καὶ τὰς μελλούσας ἀνάγκας αὐτῆς, αἱ δόποιαι συνεχῶς αὐξάνονται μὲ ἀλματώδη ρυθμόν. Τόσον τὰ γενικά σχέδια δως καὶ αἱ ὑπόγειοι διευθετήσεις διὰ χώρων σταθμεύσεως ἐτέθησαν ὑπ' ὅψιν καὶ ἔτυχον τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Τμήματος Πολεοδομίας καὶ Οἰκήσεως».

Έρωτησις ύπο ήμερομηνίαν 1ην Ιουνίου 1972, ύποθληθείσα ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθείσα τὴν 1ην Ιουνίου 1972.

«Δεδομένου ὅτι ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἔχει διθῆ κατηγορηματική ύπόσχεσις πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ θερέτρου Ἀγροῦ, ὅτι δὲ δρόμος ὁ σύγων δυτικῶς τοῦ χωρίου καὶ συνδέων τοῦτο μετὰ τῆς δόδον Χανδριῶν—Κυπερούτας θὰ ἀσφαλτοστραβῇ, δύναται τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν διατὶ καθυστερεῖ ἢ ἐκτέλεσις τοῦ ἐν λόγῳ ἔργου μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διογκοῦνται δικαιολογημένως τὰ παράπονα τῶν κατοίκων Ἀγροῦ καὶ τῶν ἄλλων γειτνικῶν κοινοτήτων;»

«Ἀπάντησις ύπο ήμερομηνίαν 12ην Ιουνίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθείσαν τὴν 1ην Ιουνίου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Ο Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν ἐπιθυμεῖ νὰ παραπέμψῃ τὸ ἐντίμον Μέλος εἰς τὴν «Ἀπάντησίν» του τὴν διθείσαν εἰς ὅπ' ἀριθμὸν BB' 124 «Ἐρώτησιν» ύποθληθείσαν τὴν 4ην Φεβρουαρίου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Μέλους τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος.

«Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἡ ἀνάγνωσις τῶν Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων ἐπερατώθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ Ἐργασία.

«Ο περὶ Κυβερνητικῶν Ὑδατικῶν Ἐργων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ οἰονδήποτε δόποιος θὰ θήσει νὰ ἀντικαταστήσῃ αὐτὸν νὰ ἀναγνώσῃ τὴν «Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Κώστας Χριστοδούλης

Ανδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

«Η Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθείσαν τὴν 26ην Μαΐου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ ρύθμισις διὰ Κανονισμῶν ἐκδιδομένων ύπο τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῶν καθοριζομένων δικαιωμάτων, τελῶν ἢ ἄλλων χρηματικῶν ἀνταλλαγμάτων ἐν σχέσει πρὸς ὅδωρ προμηθευόμενον ἔξι ὀδατοφρακτῶν πρὸς ἀρδευσιν, νοούμενον ὅτι δὲ καθορισμὸς τούτων θὰ γίνεται ἐπὶ τῇ θάσει τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν κριτήριών, ὃς ταῦτα διαλαμβάνονται ἐν ἀναλύσει εἰς τὸ ύπο συζήτησιν Νομοσχέδιον.

«Ως γνωστὸν τὸ θέμα τοῦ καθορισμοῦ τῶν δικαιωμάτων, τελῶν ἢ ἄλλων χρηματικῶν ἀνταλλαγμάτων ἐν σχέσει πρὸς ὅδωρ προμηθευόμενον ἔξι ὀδατοφρακτῶν πρὸς ἀρδευσιν ἡγέρθη ἐπανειλημμένως εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν συζή-

τησιν πρὸς ἔγκρισιν Κανονισμῶν κατατεθέντων ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ἀφορώντων εἰς ἀριθμὸν κατασκευασθέντων ὑπὸ αὐτῆς ὑδατοφρακτῶν. Κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν Κανονισμῶν αὐτῶν ἡγέρθησαν διαφωνίαι ὡς πρὸς τὸ ὑψος τῶν καθορισθέντων τελῶν, τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν ὑποθαλούσῶν ἐν προκειμένῳ διάφορα τῶν προτεινομένων ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως τελῶν.

Τελικῶς, καὶ ἀφοῦ προηγήθη σύσκεψις μεταξὺ τῶν ἀρμοδίων Ὅπουργῶν καὶ τῶν Μελῶν τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων συνεφωνήθη ὅπως τὸ δικαίωμα τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ὑψους τῶν ἑκάστοτε τελῶν πωλήσεως ὕδατος ἐκ τῶν κατασκευαζομένων Κυθερνητικῶν Ὅδατικῶν Ἐργων ἀφεθῇ εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν νοούμενου, ὅμως, δτὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ κριτήρια ἣτινα θὰ λαμβάνωνται ὑπὸ δψιν κατὰ τὸν καθορισμὸν τῶν τελῶν αὐτῶν θὰ ἀναφέρωνται σαφῶς καὶ θὰ περιλαμβάνωνται εἰς τὴν ὑποθληθησομένην εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων τροποποιητικὴν νομοθεσίαν.

Τὰ κριτήρια καὶ αἱ ἀρχαὶ ἐπὶ τῶν δποίων δέον νὰ βασίζηται ὁ καθορισμὸς τῶν δικαιωμάτων καὶ τελῶν πωλήσεως ὕδατος, ὡς ἀναφέρονται εἰς τὴν συναποσταλεῖσαν μετὰ τοῦ Νομοσχεδίου Εἰσηγητικὴν Ἐκθεσιν τοῦ ἀρμοδίου Ὅπουργείου, ἐν συνόψει ἔχουν ὡς ἀκολούθως :

(α) Κατὰ γενικὸν κανόνα τὸ ὑψος τῶν καθοριζομένων τελῶν πωλήσεως ὕδατος δέον νὰ είναι τοιοῦτο ὥστε νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς τὴν Κυθερνητικὴν νὰ εἰσπράτῃ τὰ 50% τοῦ μέσου σταθμικοῦ δρου τοῦ κόστους τοῦ ὕδατος δλων τῶν Κυθερνητικῶν Ὅδατικῶν Ἐργων. Νοεῖται δτὶ τὰ οὕτω καθοριζόμενα τέλη δύνανται, λαμβανομένων ὑπὸ δψιν τοῦ συνόλου τῶν ἐπικρατουσῶν περιστάσεων εἰς τὴν ἐπηρεαζομένην περιοχήν, νὰ μειούνται ἔτι περαιτέρω.

(β) Τὸ σύνηθες τέλος πωλήσεως ὕδατος, τὸ δποίον ἀντιπροσωπεύει τὰ 50% τοῦ συνολικοῦ μέσου δρου κόστους, δύνανται νὰ αὐξηθῇ μέχρις 80% λαμβανομένων ὑπὸ δψιν τῆς ἀκριβοῦς δαπάνης ἑκάστου ὕδατικοῦ ἔργου καὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν συνθηκῶν τῶν ἐπικρατουσῶν εἰς τὴν ἐπηρεαζομένην περιοχήν, ἢτοι τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν κατοίκων, τῶν εἰδῶν καλλιεργείας, τῆς γονιμότητος τοῦ ἐδάφους, τῆς μεθόδου ἀρδεύσεως, κ.ἄ.

(γ) Διαφορετικά τέλη θὰ καθορίζωνται διὰ διαφορετικὰς καλλιεργείας πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἐπιτευχθοῦν ἐπιθυμηταὶ ἀλλαγαὶ εἰς ὑφισταμένας καλλιεργείας.

Ἐγκρίνουσα ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἐπιθυμεῖ ὅπως παρατηρήσῃ δτὶ τὸ ὡς ἄνα Νομοσχέδιον, ὡς συνετάχθη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, εἶναι ἀμφισβήτον κατὰ πόσον ἀποδίδει τοὺς σκοποὺς δι' οὓς προετάθη, ἔχει προσθῇ δὲ ὡς ἔκ τούτου εἰς τὴν ἐπανασύνταξιν νέου κειμένου αὐτοῦ, τὸ δποίον καὶ ἐπισυνάπτει εἰς τὴν παροῦσαν Ἐκθεσιν. Πέραν τῆς προμηνυθείσης ἐπὶ τὸ σαφέστερον διατυπώσεως τοῦ κατατεθέντος Νομοσχεδίου ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει προσθῇ εἰς περαιτέρω τροποποίησιν αὐτοῦ ὥστε τὸ ἐν αὐτῷ προβλεπόμενον ἀνώτατον ποσοστὸν τέλους ἐκ 50% καὶ 80% τοῦ μέσου σταθμικοῦ δρου τοῦ κόστους τοῦ ὕδατος κατὰ κυθικὸν μέτρον, νὰ μὴν ὑπερβαίνῃ τὸ 40% καὶ 65%, ἀντιστοίχως.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν ὁμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ὡς τοῦτο διεμορφώθη τελικῶς ὑπὸ αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Ο κ. Μιχαηλίδης.

ΑΙΜ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Λυποῦμαι διότι αἰσθάνομαι ύποχρεωμένος νὰ διαφωνήσω πρὸς τὰς ἀπόψεις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ νὰ μὴν ἀποδεχθῶ τὴν εἰσήγησιν αὐτῆς πρὸς τὸ Σῶμα ὅπως τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ψήφισθῇ εἰς νόμον.

"Η ἔνστασίς μου εἰς τὴν ψήφισιν εἰς νόμον τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ὀφείλεται τόσον εἰς λόγους ἀρχῆς ὅσον καὶ εἰς λόγους οὐσίας.

Εἰλικρινῶς πιστεύω ὅτι ἡ τυχὸν ψήφισις εἰς νόμον τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου θὰ ἀπετέλει κραυγαλέαν ἀντίφασιν πρὸς τὴν ἐπανειλημμένως διακρυχθεῖσαν, τόσον ὑπὸ τῆς παρούσης ὅσον καὶ ὑπὸ τῆς προηγουμένης Βουλῆς, ἀρχὴν ὅτι πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς οἰωνδήποτε Κανονισμῶν ἐκδιδομένων δυνάμει οἰουδήποτε νόμου ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις τῆς Βουλῆς.

Θὰ ἥτο τὸ δλιγάτερον παράδοξον νὰ ἀπαιτήται ἡ ἔγκρισις τῆς Βουλῆς διὰ τὴν ἐφαρμογὴν Κανονισμῶν ἐπὶ ἐπουσιωδῶν θεμάτων ρυθμίζοντων ἐνδεχομένως Διοικητικῆς ἢ ἄλλης τυπικῆς φύσεως θέματα ἐνώ διὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἢ ὅποια ἀναφέρεται εἰς θέματα ὑψίστης καὶ ζωτικῆς σημασίας οὐχὶ μόνον διὰ τοὺς παραγωγούς μας ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐν γένει οἰκονομίαν τοῦ τόπου, ζητεῖται παρὰ τῆς Βουλῆς ἡ διὰ τῆς Ιδίας αὐτῆς ψήφου ἀπεμπόλησις τοῦ δικαιώματος νὰ ἔγκρινῃ πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς των τοὺς ἐκδοθησομένους ἐν σχέσει πρὸς τὰ προαναφερθέντα σοθαρά θέματα Κανονισμούς.

Τὸ θέμα τὸ ὅποιον κυρίως θὰ ρυθμίζεται διὰ τῶν οὕτω ἐκδοθησομένων καὶ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς ἐφαρμοσθησομένων Κανονισμῶν εἰναι ἡ τιμὴ εἰς τὴν ὅποιαν θὰ διατίθεται πρὸς τοὺς παραγωγούς τὸ ἐκ τῶν ὑδατοφρακτῶν ὅδωρ, τὸ ὄψος τῆς ὅποιας θὰ ἔχῃ ἀμέσους ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς, ἐνδεχομένως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ τιμαρίθμου καθὼς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς διαθέσεως τῆς τοιαύτης παραγωγῆς τόσον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὅσον καὶ εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Προσωπικῶς αἰσθάνομαι, κύριε Πρόεδρε καὶ κύριοι συνάδελφοι, ὅτι ἐάν ἔδιδα καταφατικὴν ψήφον διὰ τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου θὰ ἤμην ἀσυνεπής τόσον πρὸς τὴν ἀρχὴν τὴν ὅποιαν τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς δρθῶς υἱοθέτησεν ὅσον καὶ πρὸς τὸν Κυπριακὸν λαόν τοῦ ὅποιου τὰ συμφέροντα ἐτάχθημεν νὰ προασπίσωμεν.

Δὲν προτίθεμαι νὰ ἀσχοληθῶ ἐν ἐκτάσει μὲ τὸ θέμα οὐσίας τὸ ὅποιον ἐγείρεται ἐκ τῆς καταθέσεως εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου. Δὲν δύναμαι ἐν τούτοις νὰ ἀντιπαρέλθω τὸ γεγονός ὅτι ἡ αἰτία τῆς καταθέσεως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἥτο ἡ ἀρνησίς τῆς Βουλῆς νὰ ἔγκρινῃ τὸ ὄψος τῆς τιμῆς εἰς τὴν ὅποιαν ἡ Κυβέρνησις ἐπέμενεν ὅπως διαθέσῃ τὸ ὅδωρ ἐκ τοῦ ὑδατοφράκτου Πολεμιδίων καὶ ἡ διὰ τρίτην φοράν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπόσυρσις ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας τῶν σχετικῶν Κανονισμῶν ἐνώπιον τοῦ ἐνδεχομένου καταψήφισεως τούτων ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὡς ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ Σῶμα δὲν ίκανοποιήθη ἐπὶ τῶν λόγων διὰ τοὺς ὅποιους ἡ Κυβέρνησις ἐπέμενεν ὅπως τὸ ὄψος τῆς τοιαύτης τιμῆς παραμείνῃ εἰς τὸ ἐπίπεδον τὸ ὅποιον ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία διὰ τῶν ἐν λόγῳ Κανονισμῶν καθώριζε.

Εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ κατάθεσις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἀποτελεῖ εὔοχημον τρόπον ἐπιθολῆς τελῶν τὰ ὅποια ἡ Βουλὴ δὲν ἐνέκρινε. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, κύριε Πρόεδρε, θὰ ἤθελα νὰ ἀναφερθῶ εἰς μίαν ἀνακρίβειαν ἡ ὅποια περιέχεται τόσον εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν πρὸς τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον ὅσον καὶ εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι τὸ Σῶμα συνεφώνησε προκαταθολικῶς ὅπως ἔγκρινῃ τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ ἐθεωρούσσα ὡς ἀπαράδεκτον διαδικασίαν τὸν συμβιβασμὸν ἐπὶ θέματος ἀρχῆς καὶ ἔξουσιῶν τοῦ Σώματος, ἐπιπροσθέτως καὶ χάριν τῆς δρθῆς τοποθετήσεως τῶν πραγμάτων θὰ ἤθελα νὰ παρατηρήσω ὅτι ὅχι μόνον δὲν ὑπῆρξε τοιαύτη προκατα-

θολική συμφωνία του Σώματος δλλά και δταν έγένετο ή εισήγησις περὶ σχετικῆς τροποποίησεως του θασικού νόμου, ή δποία εισήγησις έφαίνετο γά δπετέλει διέξοδον ἐκ τοῦ τότε δημιουργηθέντος διδιεξόδου και νά παρεῖχε τὴν δικαιολογίαν πρὸς τὴν Κυθέρην διὰ τὴν ἀπόσυρσιν τῶν ἐν λόγῳ Κανονισμῶν, ἡγέρθη δ ὑποφαινόμενος και παρετήρησεν δτι τὸ Σώμα δὲν ἤδυνατο νά δεσμευθῇ προκαταβολικῶς και δτι τυχὸν κατατεθησόμενον ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας σχετικὸν Νομοσχέδιον θά ἔχητάζετο ως δλα τὰ Νομοσχέδια μετά τὴν κατάθεσίν του.

Θά δθελα ἐπίσης νά παρατηρήσω δτι παρά τὴν ἀξιέπαινον προσπάθειαν τῆς ἀρμοδιας Κοινωνούλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νά διατυπώσῃ ἐπὶ τὸ σαφέστερον τὸ ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας κατατεθέν Νομοσχέδιον, ή γενικότης εἰς τὰς προνοίας ἐνδὸς νόμου ἀποτελεῖ ἀναπόθευκτον στοιχεῖον, ή δὲ ἐνάσκησις δυνάμει ἐνδὸς τοιούτου νόμου ἐνεξελέγκτου διακριτικῆς Ἐξουσίας ἀποτελεῖ στοιχεῖον τὸ ὅποιον ή Βουλὴ δφείλει νά ἀντιμετωπίζῃ μετά πολλοῦ σκεπτικισμοῦ.

”Αλλωστε ή ἐπὶ τὸ σαφέστερον διατύπωσις ἐνὸς νόμου οὐδόλως δύναται γά ἀποτελέσῃ ή θά ἐπρεπε νά ἀποτελῇ λόγον διὰ τὴν ἀπειπόλησιν τῶν δικαιωμάτων ή τὸν περιορισμὸν τῶν ἔξουσιῶν τῆς Βουλῆς.

Προτοῦ τελειώσω θά δθελα πρὸς ἐνημέρωσιν ἐκείνων ἐκ τῶν μελῶν τὰ δποία τυχὸν δὲν ἔχουν ἀναγνώσει τὴν εισηγητικὴν Ἐκθεσιν τοῦ Υπουργείου Ἐσωτερικῶν νά ἀναφέρω δτι παρόμοιον ὡς τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον κατέτεθη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας και κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προηγουμένης Βουλῆς τὸ ὅποιον, ἐν τούτοις, ως εἰς τὴν παράγραφον 5 τῆς προσαναφερθείσης Ἐκθέσεως τοῦ Υπουργείου Ἐσωτερικῶν ἀναφέρεται, ή Ἐκτελεστική Ἐξουσία ἡναγκάσθη νά ἀποσύρῃ καθ’ δτι τοῦτο «δὲν ἔγένετο εὑμενῶς δεκτὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων λόγῳ τῆς περιοριστικῆς εἰς τὰς ἔξουσίας τῆς Βουλῆς προνοίας αὐτοῦ».

Και ἐρωτῶ, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ποῖος λόγος συντρέχει δστε ή παροῦσα Βουλὴ νά ὑστερήσῃ τῆς προηγουμένης εἰς τὴν προάσπισιν τῶν ἔξουσιῶν και τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς συνθηκολογοῦσα μάλιστα ἐπὶ θέματος ἀρχῆς κατὰ τοιούτον τρόπον δστε δικαιολογημένως νά ἐρμηνευθῇ τοῦτο ως ἀποποίησις εὐθύνης και ἐλλειψις θάρρους και παρρησίας εἰς τὴν προάσπισιν τῶν συμφερόντων τῆς μεγάλης και τόσον σημαντικῆς διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου μας τάξεως τῶν παραγωγῶν μας;

Διὰ πάντας τοὺς προσαναφερθέντας λόγους και μὲ γνώμονα τὴν συνεπή ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων μου ἔναντι τῆς Βουλῆς δσον και ἔναντι τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, προτίθεμαι νά καταψηφίσω τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον.

Εύχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

”Υπάρχουν δλλοι δμιληταί ;

”Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

”Εντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἐπειδὴ συμμετέσχον εἰς δλας τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν κατὰ τὰς δποίας ἐμελετήθη τὸ θέμα αὐτό, ἔχω μίαν διαφορετικὴν ἀποψιν δσον ἀφορᾶ τὴν ἐκδοχὴν τοῦ κατὰ πόσον ή Βουλὴ ή σύσκεψις τῆς Βουλῆς δεσμεύθη νά παραπέμψῃ τὸ Νομοσχέδιον και πάλιν εἰς τὴν Κυθέρην διὰ νά ὑποβληθῇ ἐκ νέου με νέας προτάσεις αἱ δποίαι θά ἔγινοντο ἀποδεκταὶ ἀπὸ μέρους τῆς Βουλῆς. Και ἐν τούτοις ή Ἐπιτροπὴ προέθη εἰς τὴν τροποποίησιν τοῦ Νομοσχεδίου ἔστω και ἔαν ὑπῆρχεν αὐτή ή προκαταρκτική δέσμευσις ἔναντι τῆς Κυθερήσεως και ἐμείωσε τὸ ποσοστὸν τῆς φορολογίας ἀπὸ 80% εἰς 65%.

· Έάν υπάρχῃ οιαδήποτε πρότασις διά περαιτέρω μείωσιν, ἃς λεχθῆ ἐνώπιον τοῦ Σώματος καὶ νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν. Διότι δὲν μποροῦμεν νὰ ἀρνούμεθα συνέχειαν τὴν ψήφισιν ἐνὸς Νομοσχεδίου, τὸ δόποιον θὰ δῶσῃ τὴν δυνατότητα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀξιοποιήσῃ μερικοὺς ὄντατοφράκτας οἱ δόποιοι σήμερον παραμένουν ἰκανοποίητοι χωρὶς νὰ προτείνωμεν οἰανδήποτε θετικὴν ἄλλην πρότασιν.

Δι' αὐτὸ προσωπικῶς θὰ ψηφίσω καὶ καλῶ καὶ τὰ ἔντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς δηπος ψηφίσουν τὸ Νομοσχέδιον ὡς ἔχει τροποποιηθῆ καὶ κατατεθῆ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

· Εν πρώτοις θὰ ἥθελα νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἔδεσμεύθη ἐκ τῶν προτέρων νὰ ψηφίσῃ οἰονδήποτε Νομοσχέδιον. Διότι τοιαύτη δέσμευσις τῆς Βουλῆς θὰ ἥτο ἀπαράδεκτος. Ἐκεῖνο τὸ δόποιον ἔδειχθη ἡ Βουλὴ εἶναι ὅτι εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν, λόγῳ τῆς διαφωνίας ἡ δόποια προέκυψε καὶ λόγῳ τοῦ γεγονότος ὅτι ἀν συνεχίζετο αὐτή ἡ διαφωνία ὡς πρὸς τὴν τιμὴν τοῦ ὄντατος, τὸ δόποιον θὰ χρησιμοποιήται ἀπὸ τοὺς ὄντατοφράκτας, θὰ ἔξηκολούθει νὰ παραμένῃ αὐτὸ τὸ συγκεντρωθὲν ὄντωρ εἰς τοὺς ὄντατοφράκτας ἀχρησιμοποίητον καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶχε προθάλει τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἔαν δὲν ἔγκριθοῦν ἰκανοποιητικαὶ τιμαὶ διὰ τὴν χρήσιν τοῦ νεροῦ ἐκ τῶν ὄντατοφράκτων τότε τὸ δόλον πρόβλημα κατασκευῆς ὄντατοφράκτων θὰ ἀπεδεικνύετο οὐχὶ οἰκονομικὸν καὶ ἐπομένως δὲν θὰ ἔσυνέχιεν ἡ Κυβέρνησις τὴν κατασκευὴν ὄντατοφράκτων, εἰς τὴν τότε κλειστὴν συνεδρίαν τῶν Μελῶν τῆς Βουλῆς μετὰ τῶν ἀρμεδίων Ὅπουργῶν προετάθη ὅπως διασμένας ἔξουσίας, τὰς δόποιας ἡ Βουλὴ δὲν ἀπεμπολεῖ, τὰς ἀναθέσσει εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς ἔξασκησιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κριτηρίων τὰ δόποια ἡ Βουλὴ θὰ θέσῃ.

· Επομένως δὲν εἶναι ὁρθή ἡ διατύπωσις ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπεμπόλησε τὰ δικαιώματά της, πρωτίστως διότι ἡ Βουλὴ δὲν ἔδεσμεύθη νὰ δεχθῆ ὁ τιδήποτε θὰ ἔστελλεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν Βουλὴν ἀλλὰ ἔδειχθη νὰ καθορίσῃ τὰ κριτήρια καὶ ὅταν ἡ Κυβέρνησις καθώρισε κριτήρια τὰ δόποια δὲν ἤσαν σύμφωνα μὲ τὰς ἀπόψεις τῆς Βουλῆς, ἡ ἀρμοδιά Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπὴ προσέθη εἰς σαφεστέραν διατύπωσιν τῶν κριτηρίων τὰ δόποια ἡ Κυβέρνησις εἰσηγήθη. Ἀπὸ αὐτὸ καὶ μόνον ἐμφαίνεται ὅτι δχι μόνον ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων δὲν ἔχει ἐκχωρήσει ἔξουσίας, γενικὰς ἔξουσίας, ἀλλὰ ἔχει ζητήσει νὰ τεθοῦν τὰ κοιτήρια, τὰ δόποια κριτήρια, ἀφοῦ δὲν τὴν ἰκανοποίησαν, τὰ ἐτροποποίησεν ἡ ίδια ἡ Βουλὴ συμφώνως τῶν ἀπόφεων τῆς Βουλῆς.

· Ως ἐκ τούτου, ἔαν δὲν υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ τοῦ θέματος, θὰ θέσω τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν.

Δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ δόποια θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἄρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τοῦ 1ου ἀρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Kapitál:

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ·

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἄποχαι δὲν ὑπάρχουν. Ἐπομένως τὸ ίον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

Τὸ 2ον, 3ον καὶ 4ον ἄρθρον.

Ποῖοι ψηφίζουν Οπέρα :

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

23

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ ·

Kontur:

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

4

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ :

Απονεμή Οιδησία

Τὰ τρεῖς τρεῖς καὶ τέσσερα σύνθετα

“Εληξεν ή δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θάνατον διέβλεψεν τῶν τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ·

Ό παρών Νόμος θά άναφέρηται ως ό περι Κυθερνητικών Υδατικών "Εργων" (Τροποποιητικός) Νόμος του 1972 και θά άναγινώσκηται όμοιω μετά του περί Κυθερνητικών Υδατικών "Εργων" Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς άναφερομένου ως «ὁ θασικός νόμος»).

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ ·

Ποῖοι ψηφίζουν ύπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ·

23

ΠΡΟΕΛΑΒΟΣ :

KOTAK

GRAMMATEVS

4

ERGEOBOE

• 1000000

**JOHN COOPER
EDUCATION**

AMMATE
Casualty

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

«Ο περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταργήσεως τῆς 'Υποχρεώσεως πρὸς Νομιμοποίησιν Ἀλλοδαπῶν Δημοσίων Ἑγγράφων (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς 'Επιτροπῆς 'Εξωτερικῶν νὰ ἀναγνώσῃ τὴν 'Εκθεσιν τῆς 'Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΣ ΠΡΟΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΙΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Τάσος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος

'Αιδρέας Χατζηώαννου

'Εζεκίας Παπαϊωάννου

Χρήστος Κουρτελλάρης

Κώστας Χατζηκακού

'Ανδρέας Τουμαζῆς.

Η Κοινοθουλευτική 'Επιτροπή 'Εξωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 15ην Ιουνίου 1972, εἰς τὴν ὁποίαν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ κύρωσις τῆς Συμβάσεως τῆς Διασκέψεως τῆς Χάγης ἐπὶ τοῦ 'Ιδιωτικοῦ Διεθνοῦ Δικαίου περὶ Καταργήσεως τῆς 'Υποχρεώσεως πρὸς Πιστοποίησιν Ἀλλοδαπῶν Δημοσίων Ἑγγράφων, διὰ τῆς ὁποίας καταργεῖται ἡ πιστοποίησις ἀπάντων τῶν Ἑγγράφων, ἀτίνα δὲν συντάσσονται ὑπὸ διπλωματικῶν ἢ προξενικῶν ἀρχῶν, πλὴν τῶν διοικητικῆς φύσεως Ἑγγράφων τῶν ἀναφερομένων εἰς ἔμπορικάς καὶ τελωνειακάς πράξεις, καὶ προβλέπεται ὁ εἰς ἔκαστον Συμβαλλόμενον Κράτος διορισμὸς ἀρμοδίας ἀρχῆς διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν. Τὴν περὶ ἡς ὁ λόγος Σύμβασιν συνωμολόγησαν τὴν 5ην Οκτωβρίου 1961 τὰ Κράτη—Μέλη τῆς Διασκέψεως τῆς Χάγης ἐπὶ τοῦ 'Ιδιωτικοῦ Διεθνοῦ Δικαίου κατὰ τὴν Ἐνάτην αὐτῆς Σύνοδον, τὴν εἰς ταύτην δὲ προσχώρησιν τῆς Κύπρου ἐνέκρινε τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας διὰ τῆς ὑπὸ ἀριθμὸν 10974 καὶ ἡμερομηνίαν 2αν Δεκεμβρίου 1971 Ἀποφάσεως αὐτοῦ. Σημειωτέον ὅτι ἡ «Εύρωπαϊκή Σύμβασις περὶ Καταργήσεως τῆς Νομιμοποίησεως Ἑγγράφων συντασσομένων ὑπὸ Διπλωματικῶν Ἀντιπροσώπων ἢ Προξενικῶν Λειτουργῶν», ἣτις συμπληροῦ τὴν περὶ ἡς ὁ λόγος Σύμβασιν, ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς Κύπρου τὴν 16ην Απριλίου 1969.

Η Κοινοθουλευτική 'Επιτροπή 'Εξωτερικῶν οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχουσα ὡς πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Συμβάσεως παρατηρεῖ ὅτι, λόγῳ τῆς μὴ ὑπάρξεως ἐν Κύπρῳ τοῦ θεσμοῦ τῶν συμβολαιογράφων, δὲν θά καλύπτωνται νομοτυπικῶς διὰ τῆς Συμβάσεως Ἑγγραφα, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται ἐν Κύπρῳ καὶ ἀντιστοιχῶς πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς Συμβάσεως καλυπτόμενα συμβολαιογραφικά Ἑγγραφα, ὡς εἶναι τὰ πωλητήρια Ἑγγραφα, τὰ Ἑγγραφα συστάσεως ὑποθηκῶν, ἐμπραγμάτων καὶ ἄλλων ἐπιθεραύσεων ἐπὶ κτημάτων, ἀτίνα ἐκδίδονται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐν Κύπρῳ, Κτηματολογικοῦ Τμήματος, τὰ προικούμφωνα, κ.ο.κ. Ὡς ἐκ τούτου αὕτη θεωρεῖ ἀναγκαῖον ὅπως, πρὸς πλήρωσιν τοῦ κενοῦ τούτου, ἡ 'Εκτελεστικὴ 'Εξουσία χωρήσῃ εἰς τὴν σύνταξιν νόμου προνοοῦντος περὶ ὑπαγωγῆς τῶν Ἑγγράφων τούτων ὑπὸ τὰς διατάξεις τῆς περὶ ἡς ὁ λόγος Σύμβασεως.

‘Η Κοινοβουλευτική ’Επιτροπή ’Εξωτερικών λαθούσα ύπ’ δψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω ώς καὶ τὴν ἀνάγκην ψηφίσεως τοῦ ὑπὸ μελέτην Νομοσχεδίου διὰ τὴν κατὰ νόμον κύρωσιν τῆς περὶ ἡς ὁ λόγος Συμβάσεως εἰσηγεῖται δύμοφώνως εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νέμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

‘Ἐφ’ ὅσον δὲν ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθῶν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ὁποίᾳ θὰ γίνῃ δὶ’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. ”Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ερμηνεία. ”Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κύρωσις. ”Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 3ον ἀρθρον καὶ ὁ Πίναξ ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Αὐθεντικὸν Κείμενον. ”Αρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 4ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

“Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου. ‘Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δὶ’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταργήσεως τῆς ’Υποχρεώσεως πρὸς Νομιμοποίησιν ’Αλλοδαπῶν Δημοσίων ’Εγγράφων (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

Ελέγκεται τὸν διαπονηθησάμενον ποσῶν. ”Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχει άντιρρησις δηλαδή το Νομοσχέδιον θεσπισθή εἰς Νόμον;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης άντιρρησεως το Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον καὶ ἡ Σύμβασις κυροῦται.

‘Ο περι Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον ‘Αναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 5) τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (Άρ. 5) ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

‘Ηρακλῆς Χατζηρακλέους

Σταύρος Ποσκώτης.

‘Η Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ σὺν διατάξει τοῦ Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 12ην Ιουνίου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου ιόμου σκοπεῖται ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου ‘Αναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £100.000 διὰ τὴν παραγωγὴν ὑπὸ τοῦ Τμήματος Γεωργίας ηὑδημένων ποσοτήτων θελτιωμένων πιστοποιημένων σπόρων καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ πώλησιν αὐτῶν εἰς τοὺς γεωργούς τῆς νήσου.

‘Η διάθεσις τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ, ἐπιπροσθέτως τοῦ ἡδη προθλεφθέντος ποσοῦ ἐκ £200.000 εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν ‘Αναπτύξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἐθεωρήθη ἀπαραίτητος πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν προθλεπομένων ηὑδημένων ἀναγκῶν τῶν γεωργῶν εἰς πιστοποιημένους σπόρους κατὰ τὴν προσεχὴ περίοδον.

‘Η Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετήσασα τὸ δλον θέμα συμφωνεῖ μὲ τὸν σκοπὸν δι’ ὃν πρόκειται νὰ διατεθῇ τὸ ὡς ἄνω ποσὸν χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

Παραλλήλως πρὸς τὴν εἰσήγησίν της πρὸς τὴν Βουλὴν δι’ ἔγκρισιν τοῦ Νομοσχέδιον ἡ Ἐπιτροπὴ καλεῖ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν δηλαδή τὸν στάδιον τῆς μεταπολήσεως εἰς τοὺς γεωργούς τῶν περὶ ὃν διαθέσεως αὐτῶν πρὸς τοὺς πληγέντας ἐκ τῆς ἀνομοθρίας γεωργούς εἰς ἐπιχορηγημένας τιμάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

‘Ο κ. Χαμπῆς Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Δέν διαφωνοῦμεν μὲ τὴν ψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου. "Έχω ζητήσει τὸν λόγον διὰ νὰ ύπογραμμίσω ἵνα σημείον ποὺ ἀναφέρεται εἰς τὴν "Εκθεσιν τῆς ἀρμόδιας Ἐπιτροπῆς.

Εἰς τὴν "Εκθεσιν αὐτὴν ἀναφέρεται ὅτι ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία καλεῖται ὅπως συζητήσῃ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς διαθέσεως σπόρων πρὸς τοὺς πληγέντας ἐκ τῆς ἀνομβρίας γεωργούς εἰς ἐπιχορηγημένας τιμάς.

Εἶναι, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, ζωτικῆς σημασίας ἡ ἔξασφάλισις σπόρων ἐφέτος διὰ τοὺς παραγωγούς οἱ ὅποιοι ἔχουν πληγὴ ὑπὸ τῆς ἀνομβρίας.

Εἶναι γνωσταὶ αἱ μεγάλαι καταστροφαὶ ἐκ τῆς ἀνομβρίας ποὺ ἔγιναν ἐφέτος εἰς τὴν σιτοκαλλιέργειαν.

"Έχουν πληγὴ περίπου 400.000 σκάλαι σιτηρῶν, κάπου τὸ ἐν τρίτον τῆς καλλιεργείας σιτηρῶν, ἐπηρεάσθησαν 126 χωριά παγκυπρίως καὶ χιλιάδες οἰκογένειαι σιτοπαραγωγῶν.

Εἶναι δι' αὐτὰς τὰς οἰκογενείας προσθηματικὴ ἡ ἔξασφάλισις σπόρων, λιπασμάτων καὶ ἄλλων καλλιεργητικῶν ἔξδδων, ἐάν δέν τύχουν βοηθείας ἀπὸ μέρους τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ αἰτήμα διὰ τὴν παροχὴν ἐπιχορηγημένων σπόρων εἶναι ἀπὸ τὰ δλίγα αἰτήματα τῶν πληγέντων σιτοπαραγωγῶν.

Εἰς τὴν "Εκθεσιν τοῦ Υπουργείου Οἰκονομικῶν ἡ ὅποια συνοδεύει τὸ παὸν Νομοσχεδίου ἀναφέρεται ὅτι μέσα εἰς τὸ 1971 ἡ Ὑπηρεσία Παροχῆς Βελτιωμένων Σπόρων ἔξωθεν 302.000 λίρας καὶ εἰσέπραξε 336.000. Δηλαδὴ εἶχε καὶ κέρδη 34.000 λιρῶν αὐτὴ ἡ Ὑπηρεσία. Εἰς τὸν ἐφετεινὸν χρόνον ἐπιθάλλεται ὅχι νὰ ἔξασφαλισθοῦν κέρδη ἀλλὰ ἡ Κυβέρνησις νὰ μελετήσῃ τρόπους συγκεκριμένης ἐπιχορηγήσεως αὐτῶν τῶν σπόρων διὰ νὰ γίνη δυνατή καὶ καλυτέρα ἡ βοήθεια πρὸς τοὺς πληγέντας σιτοπαραγωγούς.

Εύχαριστῷ.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταί;

"Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταί, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ὅποια θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ;
 Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ἐγκρίσις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως ποσοῦ £100.000 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972.
 "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις όπως τὸ Ζον ἄρθρον καὶ δίπλας ἐγκριθοῦν;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Ζον ἄρθρον καὶ δίπλας ἐγκρίνονται.

‘Η τρίτη άναγνώσις θὰ γίνη δι’ αναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ άναφέρηται ως διπλοί Ελδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον ‘Αναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 5) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις όπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

‘Ο περὶ Κυρώσεως τῆς Τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διεθνοῦς Οργανισμοῦ ‘Ατομικῆς Ενεργείας Νόμος τοῦ 1972,

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ‘Επιτροπῆς ‘Εξωτερικῶν νὰ άναγνώσῃ τὴν Εκθεσιν τῆς ‘Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΡΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Τάσος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος
 Ανδρέας Χατζηώαννου
 Εζεκίας Παπαϊωάννου
 Χρήστος Κουρτελλάρης
 Κώστας Χατζηκακού
 Ανδρέας Τουμαζῆς.

‘Η Κοινοθουλευτική ‘Επιτροπή ‘Εξωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ διάλογος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 15ην Ιουνίου 1972, εἰς τὴν ὁποίαν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ ‘Υπουργείου ‘Εξωτερικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ κύρωσις τῆς τροποποιήσεως τῶν παραγράφων Α, Β, Γ καὶ Δ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διεθνοῦς Οργανισμοῦ ‘Ατομικῆς Ενεργείας, αἵτινες ἀφορῶσιν εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Οργανισμοῦ ως καὶ τὴν θητείαν τῶν μελῶν τούτου. Ως γνωστόν, ἡ ρηθεῖσα τροποποίησις ἔγενετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τοῦ ‘Υπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας διὰ τῆς ὑπὲρ ἀριθμὸν 11070 καὶ ημερομηνίαν 20ην Ιανουαρίου 1972 Ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἡ ψήφισις δὲ τοῦ ως ἀνω Νομοσχέδιου ἐπιβάλλεται διὰ τὴν κατὰ νόμον κύρωσιν τῆς περὶ ἣς διάλογος τροποποιήσεως.

‘Η Κοινοθουλευτική ‘Επιτροπή ‘Εξωτερικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα εἰσηγεῖται διμοφώνως εἰς τὴν Βουλήν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ προμητηθέντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Εφ’ ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθύνῃ εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχέδιου, ἢ διότια θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Προοίμιον καὶ Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις :

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Προοίμιον καὶ τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ἐρμηνεία. “Ἀρθρον 2ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις :

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον καὶ δ Πίναξ ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κύρωσις τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ. “Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις :

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

‘Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι’ ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως δ περὶ Κυρώσεως τῆς Τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διεθνοῦς ‘Οργανισμοῦ ‘Ατομικῆς Ἐνεργείας Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετὰ τοῦ περὶ Κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διεθνοῦς ‘Οργανισμοῦ ‘Ατομικῆς Ἐνεργείας Νόμου τοῦ 1965 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «δ ἀρχικός Νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον ;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

‘Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972».

Προτίθεμαι νὰ παραπέμψω τὸ θέμα πρὸς ἐπανεξέτασιν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν δψει τοῦ γεγονότος δτι ἐπληροφορήθηγ δτι εἰς αἴτησιν τῆς Κυπριακῆς Κυβερνήσεως δπως τὸ ΠΡΟ-ΠΟ εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν ἐζητήθη ὑπὸ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καταβολὴ φόρου ἐκ 33%. Παρακαλῶ δπως ἡ ἀρμοδία Ἐπιτροπὴ ἐξετάσῃ τὸ Νομοσχέδιον ἀφοῦ λάθῃ ὑπ’ δψιν καὶ τὸ νέον τοῦτο στοιχεῖον.

Ἡ συζητήσις τοῦ Νομοσχεδίου ἀναθάλλεται διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς.

Παρακαλῶ τοὺς ἐντίμους κυρίους Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κατατίθενται οἱ ἔξῆς Κανονισμοί :

«Οἱ περὶ Ἐργοδοτούμενῶν εἰς Ξενοδοχεῖα ("Οροὶ Ὑπηρεσίας) Κανονισμοὶ τοῦ 1972».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Τὰ ὑπόλοιπα θέματα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀναθάλλονται διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς ἢ ὅποια θὰ είναι τὴν προσεχῆ Πέμπτην, τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὥραν.

Ἡ ἡμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

(1) 'Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.

(2) 'Ο περὶ Μηχανοκινήτων Ὀχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος.

(3) 'Ο περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας ('Ἀλλοδαποί) (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

(4) 'Ο περὶ Ἐμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(5) 'Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(6) 'Ο περὶ Σωματείων καὶ Ἰδρυμάτων Νόμος τοῦ 1972.

(7) 'Ο περὶ Πολεοδομίας καὶ Χωροταξίας Νόμος τοῦ 1968.

(8) 'Ο περὶ Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1963.

(9) 'Ο περὶ Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1965.

(10) 'Ο περὶ Καταγραφῆς τῶν Γεννήσεων καὶ Θανάτων Νόμος τοῦ 1972.

(11) 'Ο περὶ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

(12) 'Ο περὶ Ἐγγραφῆς καὶ Ἐλέγχου τῶν Ἐργοληπτῶν Οἰκοδομῶν Νόμος τοῦ 1972.

(13) 'Ο περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ Συνεργασίας εἰς τοὺς τομεῖς τῶν Ἐπιστημῶν, τῆς Ἐκπαίδευσεως καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Ἐνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

(14) 'Ο περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

(1) «Ἡ ὅδρευσις τῶν πρόσαστείων Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ "Υψωνος". (Θέμα ἐγγραφέν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους). (Συνέχισις τῆς συζητήσεως),

- (2) «Η τουριστική διασποράς της άνατολικής παραλίας διπό 'Αμμόχωστον πρός Τρίκαμον και ή υδρευσις τῶν χωρίων τῆς άνατολικῆς Μεσαορίας». (Θέμα έγγραφεν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κ. Χριστοδούλη).
- (3) «Η ύπό τῆς Κυθερνήσεως ἀπάλειψις τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, ἀπαραίτητον μέτρον ἀνακουφίσεως τῶν εἰλώτων τῆς Κυπριακῆς ὑπαίθρου καὶ ἀπαρχὴ εὐρυτέρων ἀγροτικῶν μεταρρυθμίσεων». (Θέμα έγγραφεν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών).
- (4) «Η υιοθέτησις τῶν νέων ὁδικῶν προτύπων (standards) εἰς τὰς ὑπεραστικάς ὁδικάς ἀρτηρίας». (Θέμα έγγραφεν ύπό τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).
- (5) «Η καθυστέρησις ύπό τῆς Κυθερνήσεως διπώς ἀποζημιώσῃ κατόχους γῆς τὴν δποίαν ἡ Κυθέρησις ἀπηλλοτρίωσε διὰ σκοπούς κοινῆς ὀφελείας». (Θέμα έγγραφεν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Κόστη).
- (6) «Η προστασία παραλιακῶν χώρων καὶ ἡ ἀξιοποίησίς των διὰ τὴν ἀνάπτασιν καὶ ψυχαγωγίαν τοῦ κοινοῦ». (Θέμα έγγραφεν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ε. Παπαϊωάννου).

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 6.05 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ύπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαρχητικήν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζαμπᾶς Γεώργιος	Ποσκώτης Σταύρος
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ποταμίτης Γιάγκος
Κόσιης Νίκος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Κωνσταντίνου Ντένος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Φράγκος Αιμίλιος
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζῆιωάννου Ἀνδρέας
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χατζηκακοῦ Κώστας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χριστοδούλης Κώστας
Παπαδόπουλος Τάσος	Χριστοφίδης Χριστόφορος.
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας	

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις (Σχέδιον ἐπιδοτήσεως μικρῶν σκαλιστικῶν μηχανημάτων—Βελτίωσις καὶ ἀσφαλτόστρωσις τῆς δδοῦ Μόρφου—Μύρτου—'Η παραπηρθεῖσα καθυστέρησις εἰς τὴν μεταφοράν ὅδατος εἰς τὸν ύδατοφράκτην Ἀγροῦ—'Η διέγερσις Ἐπαρχιακῶν Γραφείων τῆς Ἀρχῆς Ἡλεκτρισμοῦ ἐν Λεμεσῷ—'Η ἀσφαλτόστρωσις τῆς δδοῦ ἡ δποία συνδέει τὸν Ἀγρόν μετὰ τῆς δδοῦ Χανδριῶν—Κυπερούντας).
- (2) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Κυθερνητικῶν 'Υδατικῶν "Ἐργων (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972, αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἀγορεύσεις τῶν Βουλευτῶν κ.κ. Αἰμ. Μιχαηλίδη καὶ Π. Δημητρίου καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
- (3) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ τῆς Συμβάσεως περὶ Καταργήσεως τῆς ὑποχρεώσεως πρός Νομιμοποίησιν Ἀλλοδαπῶν Δημοσίων Ἐγγράφων (Κυρωτικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ,

- (4) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ελδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου (Άρ. 5) τοῦ 1972, ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Χ. Μιχαηλίδη καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

- (5) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Κυρώσεως τῆς Τροποποίησεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διεθνοῦς 'Οργανισμοῦ 'Ατομικῆς 'Ενεργείας Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

- (6) Κατάθεσις Κανονισμῶν.

After 200 fatalities Bonyumzog x E. Litoriaevanensis

ЧЕМОХЕРІЗАМІН

Τιμή 50 Μίλων

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 29ης ΙΟΥΝΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 4.34 μ.μ.)

(Άρ. 44)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ὑπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Α είναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίᾳ, 13ην Ἰανουαρίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερέας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 14ην Ἰανουαρίου 1972.

«Γνωστοῦ ὅντος, δτὶ οἱ Ειδικοὶ Ἀστυφύλακες, ἔχοντες ὑπηρεσίαν κυμαινομένην μεταξὺ 2-8 ἑτῶν, εὑρίσκονται εἰς δεινοτάτην θέσιν καὶ ἀναξιοπαθοῦν ὑπὸ ἀθλίας οἰκονομικάς συνθήκας ἐργασίας, μή δυνάμειοι νὰ ἀνταποκριθοῦν καὶ εἰς τὰς στοιχειωδεστέρας ἀνάγκας τῆς ζωῆς αὐτῶν τῶν ίδιων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των.

2. “Οτι οὐδεμία αὔξησις εἰς τὰς ἀποδοχάς των παρεχωρήθη, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ὅλους σχεδὸν τοὺς ὅλους ἐργοδοτουμένους ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ίδιωτικοῦ τομέως.

3. “Οτι οἱ Ειδικοὶ Ἀστυφύλακες δὲν λαμβάνουν Τιμαριθμικὸν Ἐπίδομα, παρὰ τὴν ἀδιαμφισθητήτως μεγάλην αὔξησιν τῶν τιμῶν τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης.

4. "Οτι οι Ειδικοί ἀστυφύλακες δὲν ἔχουν ἔξασφαλίσει οὕτε Ταμεῖον Προνοίας, τὸ δποῖον ἔχει ἔξασφαλισθῆ δι' ὅλας σχεδόν τὰς ὑπολοίπους τάξεις τῶν ἐργαζομένων.

Δύναται τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἐάν εἶναι ἔτοιμον νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀπαράδεκτον αὐτὴν πολιτικήν του ἔναντι τῆς τόσον πολλὰ προσφερούσης καὶ τόσον δλίγα ἀπολαμβανούσης αὐτῆς τάξεως τῶν Ειδικῶν ἀστυφύλακων, καὶ δι' ὃτι θὰ ἔγκυψῃ μὲ περισσοτέραν στοργὴν καὶ ἐμπρακτον ἐνδιαφέρον πρός τὰ αἰτήματά της, ὡς διαγράφονται ἀνωτέρω ;»

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 22αν Ἰουνίου 1972, τοῦ Ὅπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἑρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 14ην Ἰανουαρίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμυνώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Ως ἀποτέλεσμα τῆς Τουρκικῆς ἀνταρσίας καὶ τῶν κενῶν τὰ δποῖα ἔδημοι ουργήθησαν λόγῳ τῆς ἀποχωρήσεως τῶν Τ/Κ μελῶν τῆς Δυνάμεως ἀριθμὸς Ἐλλήνων Κυπρίων κατετάγη ἔθελοντικῶς εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ειδικοῦ Σώματος τῆς ἀστυνομίας, θάσει τῶν προνοιῶν τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ περὶ ἀστυνομίας Νόμου, διὰ νὰ διηθήσουν τὰς Δυνάμεις ἀσφαλείας εἰς τὴν ἀντιμετώπισην τῶν πολλαπλῶν καὶ πολυσχιδῶν ὑποχρεώσεών των αἵτινες ἔδημοι ουργήθησαν ἐκ τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως. Οἱ οὔτω καταταγέντες ειδικοί ἀστυφύλακες ἐπληρώνοντο, κατ' ἀρχήν, τῇ ἔγκρισι τῆς Κυβερνήσεως, δινομαστικὸν ποσὸν 500 μιλ. ἡμεροήσιως δι' ὅκταρων ὑπηρεσίαν ἀνὰ 24ωρον, ή εἰς περίπτωσιν μικροτέρας περιόδου, 50 μιλ. δι' ἑκάστην ἐργασθεῖσαν ὥραν, διὰ νὰ καλύπτουν κυρίως στοιχειώδεις προσωπικάς αὐτῶν ἀνάγκας, λαμβανομένου ὑπὲρ δύψιν ὅτι οὗτοι ήσαν πτωχοί θιοπαλαισταὶ ἐγκαταλείψαντες τὰς ἐργασίας των διὰ νὰ νὰ προσφέρουν ὑπηρεσίας εἰς τὴν κινδυνεύουσαν πατρίδα των.

Τὴν 2.6.1964 ἐψηφίσθη ὡς γνωστὸν δ περὶ Ἐθνικῆς Φρουρᾶς Νόμος δυνάμει τοῦ οποίου ἔδημοι ουργήθη ἡ Ἐθνικὴ Φρουρά, ἡτις μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου ἥρχισε νὰ ἀναλαμβάνῃ τὴν εὐθύνην τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως καὶ οὔτω δ ἀριθμὸς τῶν ειδικῶν ἀστυφύλακων ἡλαττούμενο σταδιακῶς. Τοῦτο ἐσυνεχίσθη μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 1966 ὅτε ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἐν τῷ μεταξὺ θελτιώθείσης καταστάσεως καὶ τῆς κτηθείσης ἐμπειρίας ὑπεθλήθησαν εἰσηγήσεις ὅπως αὐξηθῆ ἡ ἀντιμισθία τῶν ειδικῶν ἀστυφύλακων διὰ ιὰ καταστῆ οὔτω δυνατή ἡ πρόσοληψις καταλλήλων προσώπων.

Τὸ Ὅπουργεῖον Οἰκονομικῶν υἱοθέτησε τὰς εἰσηγήσεις αὐτὰς καὶ διὰ σχετικῆς ἐπιστολῆς του, ἀντίγραφον τῆς δποίας ἐπισυνάπτεται, καθώρισε τούς νέους δρους ὑπηρεσίας καὶ ἀντιμισθίας τῶν ειδικῶν ἀστυφύλακων. Οἱ δροὶ οὗτοι εὑρίσκονται εἰσέτι ἐν Ισχύ, πλὴν τῆς ἀντιμισθίας ἡτις κατά τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τῆς μισθοδοσίας τὸ 1968 ὑδεκήθη ἀπὸ £30 εἰς £38 μηνιαίως. «Πό τοὺς δρους αὐτοῦ ὑπηρετοῦν σήμερον καθ' ἀπασαν τὴν νῆσον 150 ειδικοί ἀστυφύλακες μερικοὶ τῶν δποίων ἀπὸ τοῦ 1966.

Δέον νὰ σημειωθῆ διὰ τὴν φρούρησιν τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης Κύπρου καὶ τοῦ Διεθνοῦς Ἀερολιμένος Λευκωσίας ἀπασχολοῦνται ειδικοί ἀστυφύλακες ὑπὸ ειδικούς δρους διὰ ἀκολούθως :

(α) Κεντρικὴ Τράπεζα :

(i) Ἀριθμὸς ειδικῶν ἀστυφύλακων : 16.

(ii) ἀντιμισθία : £42 μηνιαίως.

(iii) Λοιποὶ δροὶ ὑπηρεσίας : «Ως οἱ τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὴν ἀστυνομίαν.

Σ η μ.—Η ἀπαίτουμένη δαπάνη καταθάλεται ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης Κύπρου.

(β) Διεθνῆς Ἀερολιμήν :

(i) Ἀρ. ειδικῶν ἀστυφύλακων : 34.

(ii) Αντιμισθία : £1.500 ήμερησίως τῇ έγκρίσει τοῦ 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν.

(iii) Λοιποὶ δροὶ ὑπηρεσίας : Συμφώνως πρὸς τὰς προνοίας τοῦ περὶ 'Επηρίσιων 'Αδειῶν Νόμου.

Σημ. — Ή ἀπαιτούμενη δαπάνη καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου Συγκοινωνῶν καὶ "Ἐργων, συνεισφέρουν δὲ πρὸς τοῦτο καὶ αἱ ἐπηρεαζόμεναι 'Αεροπορικαὶ 'Ἐταιρεῖαι.

Οἱ ὑπαγόμεναι ἄξμεσα εἰς τὴν 'Αστυνομίαν ἀπασχολοῦνται κυρίως εἰς θοηθήτικάς ὑπηρεσίας ὡς ἡ φρούρησις Κυβερνητικῶν ὑποστατικῶν, ὡς καὶ εἰς ἄλλα καθήκοντα σκοποῦ ἢ στατικά τοιαῦτα. Οὗτοι προσέφερον καὶ ἔξακολουθοῦν νὰ προσφέρουν πολυτίμους ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Κράτος, θοηθοῦντες ποικιλοτρόπως τὴν 'Αστυνομίαν εἰς τὸ δύσκολον ἔργον τῆς. Ἀπὸ τοῦ 1964 καὶ ἐντεῦθεν δρκετοὶ τούτων ἔχοντες τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, ἢ ἀποκτήσαντες ταῦτα σύν τῷ χρόνῳ καὶ κριθέντες κατάλληλοι, μετεπήδησαν εἰς τὴν 'Αστυνομικὴν Δύναμιν ἔνθα ὑπηρετοῦν ὡς τακτικοὶ ἀστυνομικοί. Εἶναι ἄξιον λόγου νὰ λεχθῇ ὅτι κατὰ τὰς προσλήψεις ἀστυνομικῶν εἰς τὴν Δύναμιν δίδεται προτεραιότης εἰς μέλη τοῦ Εἰδικοῦ Σώματος ἀτινα κατέχουν τὰ ἀπαραίτητα πρόσοντα, καὶ κρίνονται ὡς κατάλληλοι δι' ἔνταξιν εἰς τὴν Τακτικὴν Δύναμιν. Ή γραμμὴ αὕτη ἀκολουθεῖται ἀπὸ τοῦ 1964, ἔκτοτε δὲ πλεῖστοι δοσοὶ εἰδικοὶ ἀστυφύλακες μετεπήδησαν καὶ ὑπηρετοῦν τώρα εἰς τὴν 'Αστυνομίαν.

Ἐκ τῆς παραθέσεως τοῦ ἴστορικοῦ τῆς προσλήψεως καὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν δρων ὑπηρεσίας τῶν εἰδικῶν ἀστυφύλακων ἀποδεικνύεται ὅτι ὑπῆρξε ποιὰ τις σταδιακὴ αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν των. Παρὰ ταῦτα, λαμβανομένων ὅπ' ὅψιν τῶν πολυτίμων ὑπηρεσιῶν τὰς ὑποίας προσέφερον καὶ ἔξακολουθοῦν νὰ προσφέρουν πρὸς τὸ Κράτος, ὡς καὶ τῷν πολλαπλῶν ἀπαιτήσεων τῆς σημεριῆς ζωῆς τὸ ἡμέτερον 'Υπουργείον συνέστησεν ὅπως ἡ ἀντιμισθία τῶν Εἰδικῶν 'Αστυφύλακων ἔξισωθῇ πρὸς τὸ ἑκάστοτε κατώτατον δριον μισθοδοσίας τῶν ἀστυνομικῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ τιμαριθμικοῦ ἐπιδόματος. Τὸ 'Υπουργείον τοῦτο συνέστησεν ὁσαύτως ὅπως παραχωρηθῶσι πρὸς τοὺς εἰδικούς ἀστυφύλακας διάτοξος δημοσίων ἀργιῶν δοτικές παραχωρεῖται πρὸς τοὺς ἡμερομισθίους Κυβερνητικούς ὑπαλλήλους καθὼς καὶ Ιατροφαρμακευτικὴ περίθαλψις.

Τὸ 'Υπουργείον Οἰκονομικῶν ἐνέκρινε τελικῶς τὴν αὔξησιν τῶν ἀπολαθῶν τῶν ἐν λόγῳ ἀστυφύλακων ἀπὸ £38 εἰς £42 μηνιαίων ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου 1972, τῶν λοιπῶν δρων ὑπηρεσίας των παραμενόντων ὡς ἔχουν».

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ

6008/72

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τῇ 15ῃ Ἀπριλίου 1972.

Γενικὸν Διευθυντήν

'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν,

Ἐνετάλην ὅπως ἀναφερθῶ εἰς τὴν ἐπιστολὴν σας ὅπ' ἀρ. 223/60/A/4 καὶ ἡμερομηνίαν 7ην Φεβρουαρίου 1972, ἐν σχέσει μὲ τὴν 'Ερώτησιν τὴν ὑποθληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ περιφερείας 'Αμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών καὶ ἀφορῶσαν τὰς ἀπολαθάς τῶν εἰδικῶν ἀστυφύλακων, καὶ σᾶς πληροφορήσω ὅτι ἐνεκρίθη ὅπως αἱ ἀπολαθαὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀστυφύλακων αὔξηθοῦν ἀπὸ £38 εἰς £42 μηνιαίως ἀπὸ τῆς 1ης προσεχοῦς Μαΐου.

2. Συναφώς διευκρινίζεται ότι οι λοιποί δροι ἀπασχολήσεως τῶν εἰδικῶν ἀστυφυλάκων, ως οὗτοι ἀναφέρονται εἰς τὴν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολὴν μου ὅπ' ἀρ. 114/66 τῆς 18ης Φεβρουαρίου 1966, παραμένουν οἱ ἴδιοι.

(Υπ.) διὰ Γενικὸν Διευθυντὴν
"Υπουργείου Οἰκονομικῶν.

Κοινοποίησις : Γ. Δ. 'Υπ. 'Εργ. καὶ Κοιν. 'Ασφαλ.

Γενικὸν Λογιστήν

Γενικὸν Ἐλεγκτὴν

'Αρχηγὸν Ἀστυνομίας

'Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30ην Μαρτίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους, καὶ ληφθεῖσα τὴν 31ην Μαρτίου 1972.

«Παρὰ τὸ γεγονός ότι τὸ Σῶμα τῶν Εἰδικῶν Ἀστυνομικῶν προσφέρει πρὸς τὴν Δημοκρατίαν καὶ τοὺς πολίτας αὐτῆς σημαντικωτάτην ὑπηρεσίαν, ἐν τούτοις τὰ μέλη αὐτοῦ εὑρίσκονται μακράν τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς στοργῆς τῆς Κυθερήσεως διὰ τοὺς ἀκολούθους λόγους :

- (α) Οἱ Εἰδικοὶ Ἀστυνομικοὶ οὐδεμίᾳν κατοχύρωσιν ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέλλον τῶν ἔχουν ἄν καὶ πολλοὶ ἔξ αὐτῶν ὑπηρετοῦν εἰς τὸ Σῶμα ἀπὸ δικτα-ετίας.
- (β) Οὐδεμία ἔτησία προσαύξησις προνοεῖται εἰς τὸν μηνιαῖον πενιχρὸν ἐκ £ 37.220 μίλς μισθόν των καὶ οὐδὲν τιμαριθμικὸν ἢ ἄλλο ἐπίδομα δίδεται εἰς αὐτούς.
- (γ) "Ἄν καὶ θεωροῦνται ὡς μέλη τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας δὲν δικαιοῦνται δωρεὰν ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως καὶ οὕτε συντάξεως ἢ τούλαχιστον ταμείου προνοίας.
- (δ) Οἱ Εἰδικοὶ Ἀστυνομικοὶ ἐργάζονται ἐπὶ πλέον τοῦ κανονικοῦ ὥραρίου ἀνευ ὑπερωριῶν καὶ λαμβάνουν ἔτησίαν ἢ ἄλλην ἄδειαν δλιγωτέραν τῆς κανονικῆς καὶ δλιγωτέραν τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου προνοούμενης.

'Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω ἔρωτῷ τὸν 'Υπουργὸν 'Εσωτερικῶν ἵνα πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ἐπὶ τῶν ἀκολούθων :

- (α) 'Εάν προτίθεται νὰ εἰσηγηθῇ τὴν ἐπαγγελματικὴν κατοχύρωσιν τῶν Εἰδικῶν Ἀστυνομικῶν καὶ ἔὰν ὅχι διατί ;
- (β) 'Εάν προτίθεται νὰ εἰσηγηθῇ τὴν χορήγησιν πρὸς τὸ συμπαθές Σῶμα τῶν Εἰδικῶν Ἀστυνομικῶν αὔξησιν ἀπολαθῶν, ἔτησίαν προσαύξησιν, τιμαριθμικὸν ἐπίδομα, ἰατροφαρμακευτικήν περιθάλψιν, ταμείον προνοίας, ὑπερωρίας καὶ κανονικήν ἄδειαν καὶ ἔὰν ὅχι διατί ;»

'Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 22αν Ιουνίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, εἰς ἔρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 31ην Μαρτίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέα Νεοκλέους.

«Τὸ ἡμέτερον 'Υπουργεῖον ἐπιθυμεῖ νὰ παραπέμψῃ εἰς τὴν ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω ἀριθμὸν καὶ ἡμερομηνίαν 22αν Ιουνίου 1972 ἀπάντησιν του ἐπὶ τῆς «Ἐρωτήσεως» ὅπ' ἀρ. BB' 103, ἡτις σχετίζεται μὲ τὸ παρὸν θέμα».

'Ερώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 27ην Απριλίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών, καὶ ληφθεῖσα τὴν 28ην Απριλίου 1972.

«Μοῦ κατηγγέλθη ότι πρόσωπα μὴ ἔχοντα ἀνάγκην ἐκ τῶν κρατικῶν λαχείων διὰ νὰ ζήσουν, ἔχουν ἔξασφαλίσει σοθαρούς ἀριθμούς κρατικῶν λαχείων εἰς

θάρος προσώπων ἀποδεδειγμένως ἀναξιοπαθούντων καὶ δυναμένων νὰ ζήσουν τάς οἰκογενείας των ἐκ τῆς παροχῆς εἰς αὐτούς τοιούτων λαχείων. Πρόσφατον παράδειγμα ἡ ὄρησις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κρατικοῦ Λαχείου γά παραχωρήσῃ εἰς τὸν ἐκ Λεμεσοῦ κ. Ἀνδρέαν Ἀλητόπουλον ζητηθέντα μικρὸν ἀριθμὸν ιρατικῶν λαχείων.

- (α) Δύνασθε νὰ μὲ πληροφορήσετε εἰς ποίους διετέθησαν αἱ τελευταῖαι εἴκοσι χιλιάδες κρατικῶν λαχείων;
- (β) Δύνασθε νὰ μὲ πληροφορήσετε εἰς ποίους ἔχουν διατεθῆ, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν μέχρι σήμερον, τὰ κρατικὰ λαχεῖα;
- (γ) Βάσει ποίων κριτήριών ἔχουν δοθῆ ταῦτα;

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23ην Ἰουνίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 28ην Ἀπριλίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Ἀμμοχώστου κ. Νίκου Σαμψών.

«Τὰ γενικὰ κριτήρια τὰ διποία χρησιμοποιοῦνται ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη διορισμοῦ νέων πρακτόρων εἰναι τὰ ἀκόλουθα:

- (i) 'Η ίκανότης τοῦ αἰτητοῦ πρὸς προώθησιν τῶν πωλήσεων τοῦ Κρατικοῦ λαχείου, ὡς καὶ ἡ κατοχὴ καταλλήλων ὑποστατικῶν πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δλης ἐργασίας.
- (ii) 'Η περιοχὴ ἐντὸς τῆς διποίας διατήτης προτίθεται νὰ ἀσκήσῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πράκτορος, δηλαδὴ κατὰ πόσον ἡ περιοχὴ κρίνεται ὡς κεκορεσμένη λόγῳ τοῦ ἥδη ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ πρακτόρων ἢ κατὰ πόσον ἡ περιοχὴ ἔχει περιθώρια αὐξήσεως τῶν πρακτόρων.
- (iii) 'Ο θαμμὸς ίκανότητος πρὸς ἔξεύρεσιν ἐτέρας ἐργασίας, ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἀναπήρων.

2. 'Ως ἔμφαίνεται ἀνωτέρω διθύρα πρὸς ίκανότητος τοῦ αἰτητοῦ πρὸς ἔξεύρεσιν ἐτέρας ἐργασίας λαμβάνεται σοθαρῶς ὑπὸ δψιν κατὰ τὸν διορισμὸν πρακτόρων τοῦ Κρατικοῦ λαχείου. 'Αποτέλεσμα τῆς τακτικῆς ταύτης εἰναι δὲ τὸ παρόντος τὸ ἐν τέταρτον περίπου τῶν λαχινῶν διατίθεται εἰς ἀναπήρους ἢ πρόσωπα ἀναξιοπαθοῦντα.

3. "Οσον ἀφορᾷ τὸ ἐν τῇ ἐρωτήσει ἀναφερόμενον πρόσωπον, ἐπιθεθαιοῦται δὲ τὴν ἀστικὴν αἵτησιν ἔξητάσθη ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κυβερνητικῆς 'Υπηρεσίας, διεπιστώθη δὲ δὲ τὴν πρόκειται περὶ τακτικοῦ Κυβερνητικοῦ ἐργάτου μὲ μηνιαίας ἀπολαθάς πέριξ τῶν £50, μὲ ίδιοκτητὸν κατοικίαν καὶ ίδιοκτητὸν αὐτοκίνητον».

*Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 8ην Ἰουνίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 8ην Ἰουνίου 1972.

«Διατὸς ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν κεναὶ θέσεις εἰς τὸ 'Υπουργεῖον 'Υγείας διὰ τοποθέτησιν 'Ιατρῶν εἰς τὴν θέσιν 'Επιμελητῶν, αἱ θέσεις αὕται δὲν πληροῦνται ἀν καὶ ὑπάρχουν 'Ιατροὶ μὲ τὰ ἀναγκαῖα προσόντα;»

*Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26ην Ἰουνίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ 'Υγείας, εἰς ἐρώτησιν ὑποθληθεῖσαν τὴν 8ην Ἰουνίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

- (α) Τὴν 9ην Φεβρουαρίου 1972, ἡ 'Επιτροπὴ Δημοσίας 'Υπηρεσίας παρεκλήθη ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου 'Υγείας διποίας χωρήσῃ εἰς τὴν πλήρωσιν δλῶν τῶν κενῶν θέσεων 'Επιμελητοῦ εἰς τὸ Τμῆμα 'Ιατρικῶν 'Υπηρεσιῶν. Αἱ ὡς ἄνω κεναὶ θέσεις αὔτινες ἀνήρχοντο εἰς 8, ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας τὴν 3ην Μαρτίου 1972.
- (β) 'Η 'Επιτροπὴ Δημοσίας 'Υπηρεσίας κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τὴν 18ην Μαΐου 1972, ἀφοῦ ἔξήτασε τὸ δλόν θέμα προέθη εἰς τὴν πλήρωσιν 4 ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων 8 κενῶν θέσεων.

(γ) Τὸ 'Υπουργεῖον τοῦτο προτίθεται νὰ προθῇ ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς Σε-
πτεμβρίου εἰς τὰς ἀναγκαῖας ἐνεργείας ἵνα ἡ 'Ἐπιτροπὴ Δημοσίας
'Υπηρεσίας ἐπαναπτροκήρυξῃ τὰς 4 ὁς ἄνω κενάς θέσεις 'Ἐπιψελητοῦ'.

'Η ἀνάγνωσις 'Ἐρωτήσεων—Απαντήσεων ἐπερατώθη, ἔντιμε κ. Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β—Νομοθετικὴ 'Ἐργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β εἶναι «Ο περὶ Συλλογικῶν Στοιχη-
μάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972».

Τὸ θέμα ὡς γνωστὸν παρεπέμφθη εἰς τὴν 'Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν πρὸς
ἐπανεξῆτασιν.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς 'Ἐπιτροπῆς νὰ
ἀναγνώσῃ τὴν τελικὴν "Ἐκθεσιν τῆς 'Ἐπιτροπῆς.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

**ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟ-
ΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟ-
ΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ
ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ (ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».**

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαθθίδης, Πρόεδρος

Τάσος Παπαδόπουλος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ντίνος Κωνσταντίνου

Άνδρέας Ζιαρτίδης

Ηρακλῆς Χατζηρακλέους

Σταύρος Ποσκώτης

'Η Κοινοβουλευτικὴ 'Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐπανεξῆ-
τασε τὸ περὶ οὐδ ὁ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν
τὴν 28ην Ιουνίου 1972.

'Ως γνωστὸν συνετάχθη ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς 'Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν
καὶ Προϋπολογισμοῦ, εἰς ἥν παρεπέμφθη πρὸς μελέτην τὸ νομοσχέδιον, σχετικὴ
ἔκθεσις ἥτις καὶ διενεμήθη εἰς τοὺς Βουλευτάς τὴν 14ην Ιουνίου 1972, πλὴν
ὅμως τὸ νομοσχέδιον ἐπαναπαρεπέμφθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Σώματος εἰς τὴν
'Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπανεξῆτασιν τοῦτου καὶ εἰδικώτερον τοῦ θέματος τῆς εἰς
τοῦτο προβλεπομένης φορολογίας ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων ἐκ συλλογικῶν στοιχη-
μάτων.

'Η Κοινοβουλευτικὴ 'Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐπανεξε-
τάσσασα τὸ δλον θέμα καὶ λαθοῦσα ὅπ' ὅψιν τὰ κατατεθέντα ἐνώπιον αὐτῆς νέα
στοιχεῖα εἰς δὲ τὸ ἀφορᾶ τὸ θέμα τῆς προμηνθείσης φορολογίας ἡχθῇ τελικῶς
εἰς τὸ συμπέρασμα δὲ τὴν φορολογίαν αὕτη θά ἥτο δρθότερον ὅπως ἀνέρχηται
εἰς τὸ ποσὸν τῶν εἴκοσι πέντε μίλις ἀνὰ ἑκατόν μίλις τῶν ἑκάστοτε στοιχηματι-
ζομένων παιγνιδίων ἥ μέρους αὐτῶν, ἀντὶ τοῦ ἀρχικῶς προταθέντος ὑπὸ τῆς
'Ἐπιτροπῆς ποσοῦ φορολογίας τὸ δποῖον δὲν θά ὑπερέθαινε τὰ εἴκοσι μίλις ἀνὰ
ἑκατόν μίλις τῶν ἑκάστοτε στοιχηματιζομένων παιγνιδίων ἥ μέρους αὐτῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

“Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ή Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ὃς ἐτροποποιήθη ὑπ’ αὐτῆς καὶ ἀφοῦ τροποποιηθῇ περαιτέρω τούτῳ διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν ἐν τῷ ἔδαφι (2) τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ ἀναφερομένων λέξεων «ποσὸν μὴ ὑπερβαίνον τὰ εἴκοσι μίλις (20) ἀνὰ ἑκατὸν μίλις» διὰ τῶν λέξεων «ποσὸν ἔξι εἴκοσι πέντε μίλις (25) ἀνὰ ἑκατὸν μίλις».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ὀρχῆς;

‘Ο κ. Αἰμιλίος Μιχαηλίδης.

ΑΙΓ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, μερικὰ λόγια ἔάν μοι ἐπιτρέπετε ἀπὸ τῆς θέσεώς μου, καθ’ ὅτι δέν θὰ ἐπεκταθῶ πολύ.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Συνάδελφοι, πιστεύω ὅτι διερμηνεύω τὰ αἰσθήματα ὀλοκλήρου τοῦ ἀθλητικοῦ καὶ φιλάθλου κόσμου χαρετίζων τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας κατάθεσιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, πρᾶγμα τὸ δοποίον σαφῶς ὑποδηλοῖ τὴν ἀναγνώρισιν ὑπὸ τῆς Κυθεριήσεως τῆς ὑψίστης συμβολῆς τοῦ ἀθλητισμοῦ εἰς τὴν πολιτιστικὴν ἀνάπτυξιν καὶ διεθνῆ προθολήν τῆς νήσου μας.

‘Ἐπίσης, κ. Πρόεδρε, θεωρῶ τὴν λῆψιν τῶν διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου προτεινομένων μέτρων ὃς ἐπιθαλλόμενον διάβημα τὸ δοποίον θὰ ἐνισχύσῃ εἰς σημαντικὸν βαθμὸν τὴν ὑπὸ τῆς μητρὸς πατρίδος, καὶ ιδιαιτέρως τὴν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως Ἀθλητισμοῦ καὶ ἀναμορφωτοῦ τοῦ ἐλληνικοῦ ἀθλητισμοῦ κ. Ἀστανίδη, ἀναληφθεῖσαν προσπάθειαν διὰ τὴν προώθησιν τοῦ ἀθλητισμοῦ εἰς Κύπρον διὰ τῆς ἐντελῶς ἀφιλοκερδοῦς ἐπεκτάσεως εἰς Κύπρον τοῦ Ἑλληνικοῦ ΠΡΟ—ΠΟ, εἰς τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τοῦ δοποίου εἶμαι θέσαιος διὰ θὰ συμβάλῃ ἡ εἰς Νόμον ψήφισις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου.

‘Ἐπίσης, κ. Πρόεδρε, θεωρῶ διὰ τοὺς προαναφερθέντας λόγους ἐπιβεβλημένον καθῆκον νὰ ἐκφράσω ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου αὐτοῦ βήματος τῆς Βουλῆς τὰς θερμοτάτας εὐχαριστίας δλῶν μας τόσον πρὸς τὴν Κυπριακὴν Κυθέριησιν δοσον καὶ πρὸς τὴν Κυθέρησιν τῆς μητρὸς πατρίδος καὶ τὸν Γενικὸν Γραμματέα Ἀθλητισμοῦ κ. Ἀστανίδην διὰ τὸ ἐπιδειχθὲν καὶ ἐπιδεικνύμενον ἐνδιαφέροντων διὰ τὴν προώθησιν τοῦ Κυπριακοῦ ἀθλητισμοῦ.

‘Ἐπίσης τελειώνων θὰ ἥθελα νὰ ἐκφράσω θερμοτάτας εὐχαριστίας καὶ πρὸς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν, διὰ τὴν κατανόησιν τὴν δοποὶαν ἐπέδειξε κατά τὴν ἔξετασιν ὑπ’ αὐτῆς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, ἡ Ἐκθεσις καὶ ἡ δομόφωνος σχετικὴ εἰσήγησις τῆς δοποίας καθιστᾶ θέσαιαν τὴν εἰς Νόμον ψήφισιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ἐφ’ δοσον δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ὀρχῆς παρασκαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέρων ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἡ δοποία θὰ γίνη δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἄρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ερμηνεία. “Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 2ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Περιορισμοὶ ἐν σχέσει πρὸς ἀσκησὶν ἐργασίας συλλογικῶν στοιχημάτων.
“Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 3ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὐδὲν συλλογικὸν στοίχημα εἰμὴ ἐπὶ δελτίου ἢ τύπου χορηγουμένου ὑπὸ ἀποδέκτου συλλογικῶν στοιχημάτων ἐν τῷ καταστήματι ἢ γραφείῳ αὐτοῦ.
“Αρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Φόρος ἐπὶ εἰσπράξεων ἐκ συλλογικῶν στοιχημάτων. “Αρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Άδικηματα. “Αρθρον 6ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κανονισμοί. “Αρθρον 7ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις;

Ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐξαίρεσις ὡρισμένων συλλογικῶν στοιχημάτων. "Ἄρθρον 8ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Τὸ 8ον ἄρθρον ἔγκρινεται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

"Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς δ περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μή ύπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, τὸ τρίτον θέμα εἶναι «Ο περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας (Ἀλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΚΤΗΣΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Νίκος Κόστης

Κώστας Χριστοδούλης

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπὴ Εσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 16ην Ιουνίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ "Υπουργείου Εσωτερικῶν καὶ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ βασικοῦ περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας (Ἀλλοδαποί) Νόμου εἰς τρόπον ὡστε νὰ καταστῇ δυνατή ἡ διασφάλισις, χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος, πληρεστέρου καὶ λεπτομερεστέρου ἐλέγχου ἐπὶ τῆς κτήσεως ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας ὑπὸ τῶν ἀλλοδαπῶν.

Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ διαλαμβάνονται, μεταξὺ ἄλλων, εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον τὰ ἄκολουθα :

(α) Προβλέπεται ἡ ἀσκησὶς ἐλέγχου ἐπὶ τῆς κτήσεως ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας ἀναφορικῶς πρὸς ἀκίνητον Ἰδιοκτησίαν κειμένην οὐχὶ μόνον ἐντὸς περιοχῆς καθοριζομένης διὰ διατάγματος ἐκδιδομένου βάσει τοῦ νόμου ἀλλὰ ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς Δημοκρατίας.

(θ) Ὁρίζεται δτι ἀπαιτεῖται ἡ ἀδεια τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου—

(ι) διὰ τὴν κτῆσιν ἀκινήτου ἰδιοκτησίας ὑπὸ δργανισμῶν συσταθέντων ἐκτὸς τῆς Κύπρου (ἔστω καὶ ἔὰν οὗτοι δὲν ἐλέγχωνται ὑπὸ ἀλλοδαπῶν).

(ii) διὰ τὴν κτῆσιν ἀκινήτου ἰδιοκτησίας ὑπὸ ὑφισταμένων καταπιστευμάτων πρὸς δφελος ἀλλοδαπῶν.

(iii) διὰ τὴν ὑπὸ ἀλλοδαπῶν κτῆσιν μετοχῶν ἐταιρειῶν συσταθεισῶν ἐν Κύπρῳ καὶ κεκτημένων ἀκινήτου ἰδιοκτησίαν ἐντὸς τῶν Περιοχῶν τῶν Βάσεων Ἀκρωτηρίου καὶ Δεκελείας, ὅταν διὰ τῆς κτησίας τῶν μετοχῶν τούτων αἱ ἐν λόγῳ ἐταιρεῖαι περιέρχονται ὑπὸ ἀλλοδαπὸν ἐλεγχον· καὶ

(iv) διὰ τὴν δημιουργίαν νέων καταπιστευμάτων, ἀφορώντων εἰς ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν, πρὸς δφελος ἀλλοδαπῶν.

(γ) Προνοεῖται ὅπως εἰς τὰς περιπτώσεις ἐταιρειῶν εἰς τὰς ὁποίας τὸ ἡμισύ ή πλέον τοῦ ἡμίσεος τῶν μετοχῶν ἀνήκει εἰς ἀλλοδαπούς ή εἰς τὰς ὁποίας εἴτε ἀκριθῶς τὸ ἡμισύ τῶν συμβούλων ἀποτελεῖται ἢ ἀλλοδαπῶν εἴτε ἀκριθῶς τὸ ἡμισύ τῶν ψήφων ἀνήκει εἰς ἀλλοδαπούς, ἀπατήται ή ληψίς ἀδειας τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἀπόκτησιν ἀκινήτου ἰδιοκτησίας.

(δ) Ἐπιφέρονται, ἐν κατακλεῖδι, ἔτεραι ἐπὶ μέρους τροποποιήσεις χάριν διευκρινίσεως τοῦ βασικοῦ νόμου καὶ διὰ τὴν ἐπιθολήν κυρώσεων εἰς πρόσωπα ἐνεργοῦνται κατὰ παράθασιν αὐτοῦ.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν μελετήσασα τὸ δλον θέμα ἐγκρίνει τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου μὲ τὰς ἀκολούθους τροποποιήσεις :

(α) Τὸ διὰ τοῦ ὡς ἀνω νομοσχεδίου προτεινόμενον νέον ἄρθρον 3 τοῦ βασικοῦ νόμου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐκ τῆς παραγράφου (α) τοῦ ἑδαφίου (2) αὐτοῦ διαγραφῆς τῶν ἐν τῷ τέλει αὐτῆς λέξεων «ἐν περιπτώσει δὲ αἵτησεως διὰ τὴν κτῆσιν ἀκινήτου ἰδιοκτησίας σκοπουμένης ὅπως χρησιμοποιηθῇ ὡς ἰδιωτικὴ κατοικία ἐντὸς προθεσμίας μὴ ὑπερβαινούσης τοὺς τρεῖς μῆνας».

Ἡ τροποποίησις αὕτη ἐκρίθη ἀναγκαίᾳ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, καθότι, ὡς ἐν τῇ πράξει ἀπεδείχθη, ἡ τήρησις μιᾶς τοιαύτης προθεσμίας θεωρεῖται ἀδύνατος, πέραν δὲ αὐτοῦ δημιουργεῖ θέματα διατκίσεως μεταξὺ ἀλλοδαπῶν προσώπων ἐπιθυμούντων ὅπως ἀποκτήσωσιν ἐν Κύπρῳ ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν καὶ ἀλλοδαπῶν ἐταιρειῶν ἐπιθυμουσῶν τὸ αὐτό.

(β) Τὸ ὡς ἀνω προτεινόμενον νέον ἄρθρον 3 τροποποιεῖται περαιτέρω—

(ι) διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἑδαφίου (3), πλὴν τῆς ἐπιφυλάξεως αὐτοῦ, διὰ νέου ἑδαφίου ἔχοντος ὡς ἀκολούθως :

«(3) Ἔγκυρος σύμβασις ἡ συμφωνία, ἔγγραφος ἡ προφορική, γενομένη συμφώνως πρὸς τὰς διοτάξεις τοῦ περὶ Συμβάσεων Νόμου ἡ οἰουδήποτε ἐτέρου ἐκάστοτε ἐν ἴσχυι νόμου, προνοοῦσα τὴν ὑπὸ ἀλλοδαποῦ τίνος κτῆσιν ἀκινήτου ἰδιοκτησίας δὲν χορηγεῖ εἰς τὸν ἀλλοδαπὸν τοῦτον ἡ πρὸς δφελος αὐτοῦ οἰουδήποτε δικαίωμα κτῆσεως τῆς ἀκινήτου ταύτης ἰδιοκτησίας, εἰμὴ μόνον κατόπιν τῆς χορηγήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἑδαφίου (1) προθλεπομένης ἀδειας τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν κτῆσιν τῆς ἀκινήτου ταύτης ἰδιοκτησίας.»

(π) διὰ τῆς τροποποίησεως καὶ μετατροπῆς τῆς ἐν τῷ ἔδαφι τούτῳ προτεινομένης ἐπιφυλάξεως εἰς ἔδαφιον (4) ἔχον ώς ἀκολούθως :

«(4) Οὐδὲν τῶν ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ διαλαμβανομένων ἐπηρεάζει τὸ δικαίωμα ἀλλοδαποῦ ὅπως προθῆται τάξ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ περὶ Πωλήσεως Γαιῶν (Εἰ-
50 τοῦ 1970. Κεφ. 232. δική Ἐκτέλεσις) Νόμου ἀναφερομένας ἐνεργείας.».

‘Αμφότεραι οἱ ώς δνω τροποποίησεις ἐκρίθησαν ἀναγκαῖαι ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς κατοχύρωσιν τῆς ἐγκυρότητος καλοπίστων συμβάσεων διὰ τὴν πώλησιν ἀκινήτου ιδιοκτησίας εἰς τοὺς ἀλλοδαπούς.

(γ) Τὸ ὑφιστάμενον ἔδαφιον (4) ἀναριθμεῖται ώς ἔδαφιον (5), ως ἐκ τῆς προηγουμένως ἀναφερθείσης τροποποίησεως.

(δ) Τὸ εἰς τὸ νέον ἄρθρον 3 τοῦ 6ασικοῦ νόμου ἔδαφιον (5) διαγράφεται ἐξ διοκλήρου.

‘Η Ἐπιτροπή, ἐν προκειμένῳ, εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ἡ ἐπιθετική ποινῶν εἰς μίαν τοιαύτην περίπτωσιν οὐδένα ἐν τῇ πράξει σκοπὸν θὰ ἔχει πρετήσῃ καθότι ἡ σύμμετοχὴ εἰς οἰστάνδηποτε σύμβασιν ἢ συμφωνίαν, κατὰ παράθασιν τοῦ παρόντος Νόμου, θὰ ἔχῃ ώς ἀποτέλεσμα τὴν ἀπόρριψιν τῆς αἰτίσεως διὰ χορήγησιν τῆς προθλεπομένης ἀδείας διὰ τὴν πώλησιν ἢ ἀπόκτησιν τῆς ἐν τῇ αἰτίσει ἀναφερομένης ιδιοκτησίας, πέραν δὲ αὐτοῦ ἢ ἐν τῇ αἰτίσει συμπεριληψις ψευδῶν παραστάσεων δύναται νὰ διωχθῇ ποινικῶς δι’ ἔτερας ἐν ἰσχύι νομοθεσίας.

(ε) Πρὸς σαφεστέραν ἀπόδοσιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νομοσχεδίου τροποποιεῖται τοῦτο διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἔδαφου (3) αὐτοῦ διαγραφῆς τῶν λέξεων «κτήσεως ἀκινήτου ιδιοκτησίας συμφωνηθείσης δυνάμει» (2α γραμμὴ) καὶ τῆς ἐν αὐτῷ προσθήκης εὐθὺς μετά τάξ λέξεις «τοῦ παρόντος Νόμου» (4η γραμμὴ) τῶν λέξεων «διὰ μὴ συντελεσθεῖσαν εἰσέτι κτῆσιν ἀκινήτου ιδιοκτησίας».

‘Η Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπή ἕστι η προσωπική της συνομοσχεδίου καὶ τινας ἐπὶ μέρους νομοτεχνικῆς καὶ λεκτικῆς φύσεως τροποποίησεις, δημοφάνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ώς τοῦτο τελικῶς διεμορφώθη ὑπὸ αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

‘Εφ’ δοσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἢ δποία θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἄρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντιρρησις;

Μὴ ὑπαρχούστης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ 6ασικοῦ νόμου. “Ἄρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κατάργησις καὶ ἀντικατάστασις τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ θασικοῦ νόμου. "Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις;

Ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κατάργησις καὶ μεταβατικὴ διατάξεις. "Ἀρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις;

Ἐγκρίνεται.

"Ἐληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου.

"Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνωσεως τοῦ τίτλου μόνιον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας (Ἄλλοδαποι) (Τροποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δμοῦ μετὰ τῶν περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου Ἰδιοκτησίας (Άλλοδαποι) Νόμων (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένων ως «δ θασικός νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

"Ο περὶ Σωματείων καὶ Ἰδρυμάτων Νόμος τοῦ 1972.

"Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, θὰ παρεκάλουν δπως ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἀναβληθῇ, δεδομένου ὅτι ἡ "Εκθεσις ἐκυκλοφόρησε μόλις χθές καὶ είναι δυνατὸν νὰ θέλω- μεν νὰ μελετήσωμεν τὴν "Εκθεσιν κάπως πιὸ διεξοδικῶς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πότε ἐκυκλοφόρησεν ἡ "Εκθεσις;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Ἐγὼ τὴν ἐπῆρα χθές τὸ μεσημέρι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο Πρόεδρος τής ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, δὲν γνωρίζω πότε τὴν ἔλασθεν ὁ ἀγαπητὸς συιάδελφος, ἀλλ’ ἐγὼ ἐπῆρα προχθές τὴν ἴδικήν μου. Βεβαίως δὲν γνωρίζω ἐάν ὑπῆρξεν οἰαδήποτε καθυστέρησις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχουν ἀλλα ἔντιμα Μέλη τὰ δόποια δὲν ἔλασθαν τὴν ἔκθεσιν πρὸ 48 ὥρῶν, ὡς προθλέπεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος;

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Οἱ Βουλευταὶ Πάφου τὴν ἐπῆραν χθὲς τὸ μεσημέρι, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἀναθάλλεται διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

‘Ἐν τῷ μεταξὺ ἢ ἀνάγνωσις τῆς Ἐκθέσεως μπορεῖ νὰ γίνῃ.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κόσιης

Κώστας Χριστοδουλίδης

Ανδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης

‘Η Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπή Ἐσωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ διάλογος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 23ην Ἰουνίου 1972, εἰς τὴν ὁποίαν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ Ὅπουργείου Ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εισαγγελέως τῆς Δημοκρατίας.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ νομοθετικὴ ρύθμισις τῆς ιδρύσεως καὶ λειτουργίας τῶν ιδρυμάτων καὶ σωματείων οὕτως ὡστε ταῦτα νὰ δύνανται νὰ ἐκπληρῶσι τοὺς σκοπούς δι’ οὓς ἐγκαθιδρύονται.

‘Ως γνωστόν, ἀπὸ τῆς καταργήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως ἡ ἀσκησις τῶν διοικητικῶν ἔξουσιῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸν περὶ ιδρυμάτων Νόμον τοῦ 1962 τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως καὶ τὸν περὶ Σωματείων Νόμον τοῦ 1962 τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ Ὅπουργού Συμβουλίου εἰς τὸ Ὅπουργείον Ἐσωτερικῶν, Δεδομένου, δημως, διὰ τοῦ προειρημένοι νόμοι τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως ἀφοροῦν εἰς σωματεῖα ἡ ιδρύματα ἐγκαθιδρύόμενα ὑπὸ προσώπων μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότηος μόνον, διεπιστώθη, διαρκούσης τῆς ἐφαρμογῆς τούτων, ἀνεπάρκεια τούτων νὰ καλύψωσι περιπτώσεις καθ’ ἃς παρίστατο ἀνάγκη ἐγγραφῆς ὡς μελῶν

προσώπων μὴ μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος ἢ μὴ πολιτῶν τῆς Δημοκρατίας, ως λόγου χάριν ἢ ἐγγραφή ἀλλοδαπῶν διαπρεπῶν ἐπιστημόνων ως ἀντεπιστελλόντων ἢ ἐπιτίμων μελῶν σωματείου τινὸς κλπ.

Πρὸς νομοθετικὴν κάλυψιν τοῦ κενοῦ εἰς τὴν ὑφισταμένην νομοθεσίαν προτείνεται τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον.

Αἱ κυριώτεραι πρόνοιαι τοῦ νομοσχεδίου τούτου συνοψίζονται ως ἀκολούθως :

(α) Πᾶν σωματεῖον πρὸς ἀπόκτησιν νομικῆς προσωπικότητος διφεῖλει νὰ ἐγγραφῇ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ προτεινομένου νόμου.

(β) Τὸ καταστατικὸν ἔκάστου ἐγγραφομένου σωματείου δέον, ἐπὶ ποινῇ ἀκρότητος, νὰ καθορίζῃ, μεταξὺ ὄλλων, τὸν σκοπὸν, τὴν ἐπωνυμίαν καὶ τὴν ἔδραν τοῦ σωματείου, τοὺς ὄρους ἐγγραφῆς καὶ διαγραφῆς τῶν μελῶν αὐτοῦ. ἀ τῆς λειτουργίας τῶν διαφόρων ὅργανων αὐτοῦ, ως ἐπίσης πᾶσαν ἐτέραν θασικὴν διάταξιν ἥτις θὰ καθιστᾶ δυνατὴν τὴν εύνομον καὶ εὔρυθμον λειτουργίαν τούτου.

(γ) Γίνεται πρόθλεψις διὰ τὰ δργανα διοικήσεως τοῦ σωματείου, τὰ καθήκοντα καὶ ἔξουσίας τῶν μελῶν τῶν διοικητικῶν συμβουλίων ως ἐπίσης περὶ τῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τούτου.

(δ) Περιλαμβάνεται διάταξις διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν θεμάτων διαλύσεως καὶ ἐκκαθαρίσεως διαλυθέντος σωματείου.

(ε) Διαλαμβάνεται πρόνοια διὰ τὴν σύστασιν, ἐγγραφὴν καὶ δργανωσιν ἐνὸς ἰδρύματος ἐπὶ τῷ τέλει προωθήσεως τοῦ σκοποῦ δι' ὃν ἐγκαθιδρύεται.

(στ) 'Ως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν σωματείων γίνεται πρόθλεψις διὰ τὴν διοικήσιν τοῦ ἰδρύματος, τὰς εὐθύνας τούτου ως ἐπίσης διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν ἐκάστοτε λογαριασμῶν αὐτοῦ.

(ζ) Προθλέπεται, ἐπίσης, ἡ μετατροπὴ τοῦ σκοποῦ ἰδρύματός τινος, ἐάν οὐ τος καταστῇ ἀνέφικτος, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου.

(η) Διαλαμβάνεται πρόθλεψις διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν θεμάτων διαλύσεως καὶ ἐκκαθαρίσεως διαλυθέντος ἰδρύματος.

(θ) Προθλέπεται ἡ ἔκδοσις Κανονισμῶν διὰ τὴν καλυτέραν ἐφαρμογὴν τοῦ προτεινομένου νόμου καὶ τὴν ρύθμισιν παντὸς προκύπτοντος ἐξ αὐτοῦ ἐτέρου θέματος. *

'Η Ἐπιτροπὴ Ἑσωτερικῶν μελετήσασα τὸ δόλον θέμα ἐγκρίνει τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς ὑπὸ συζήτησιν νομοθεσίας μὲ τὰς ἀκολούθους ἐπ' αὐτῆς τροποποιήσεις :

(α) Τὸ ἔδαφιον (1) τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νομοσχεδίου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐξ αὐτοῦ διαγραφῆς τῶν λέξεων, «ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ», (2α γραμμὴ) ἵνα συνάδῃ πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νομοσχεδίου δυνάμει τοῦ ὅποιου καθίσταται ὑποχρεωτικὴ ἢ ἐγγραφὴ ἐνὸς σωματείου μόνον πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποκτήσεως νομικῆς προσωπικότητος καὶ οὐχὶ ἀπαραιτήτως διὰ τὴν ἐνάσκησιν ἐποπτείας ἢ κρατικοῦ ἐλέγχου ἐπ' αὐτοῦ.

(β) Τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νομοσχεδίου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς ἐν αὐτῷ προθλεπομένης χρονικῆς προθεσμίας ἐκ δέκα ἡμερῶν διὰ τῆς προθεσμίας τῶν εἴκοσι μιᾶς ἡμερῶν (3η γραμμὴ), χρονικὴ περίοδος ἥτις καὶ λογικὴ εἶναι καὶ ἐφαρμόζεται καὶ εἰς ὄλλας παρομοίας φύσεως περιπτώσεις.

(γ) Τὸ ἔδαφιον (3) τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νομοσχεδίου διαγράφεται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἀκολούθου :

«(3) Ἀποθολή μέλους ἐπιτρέπεται καθ' ἄς περιπτώσεις προθλέπει τὸ καταστατικόν».

'Η ἀντικαταστάσις τοῦ ως ἀνω ἔδαφιου διὰ νέου τοιούτου ἐκρίθη ἀναγκαία πρὸς ἀπάλειψιν τῆς ἐν αὐτῇ προτεινομένης γενικῆς διατάξεως περὶ ἀποθολῆς

μέλους εἰς περιπτώσεις καθ' ἃς συντρέχουσι σπουδαῖοι λόγοι καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐκ τῶν προτέρων προβλέψεως περὶ τοῦ θέματος τούτου εἰς τὸ καταστατικὸν ἔκαστου σωματείου.

(δ) Τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νομοσχεδίου τροποποιούμενον ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἀκολούθου :

«12. Ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως, πάντα τὰ μέλη τοῦ σωματείου ἔχουν ἵσα δικαιώματα».

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς εἰναι τῆς γνώμης ὅτι τὸ θέμα τῆς παροχῆς ιδιαιτέρων δικαιωμάτων ἡ ἀφαιρέσεως τούτων ἔξι ἐνὸς μέλους τοῦ σωματείου θὰ ἔδει νὰ ἀφεθῇ νὰ ρυθμισθῇ διὰ τοῦ καταστατικοῦ τούτου ὅντες συμπεριλήψεως οἱ ασθήπτοι προνοίας εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον.

(ε) Τὸ ἄρθρον 19 τροποποιούμενον ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἀκολούθου :

«19. Ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν ἔχει τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ διοικούντος Συμβούλιου καὶ δικαιοῦται νὰ πάνη ταῦτα συμφώνως τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ».

Ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου ἐκρίθη ἀναγκαία διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ὡς οὗτοι ἐκτίθενται εἰς τὰς παραγράφους (γ) καὶ (δ).

(στ) Τὸ ἑδάφιον (1) τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νομοσχεδίου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ προσθήκης τῶν λέξεων «Ἐκτὸς ἐὰν τὸ καταστατικὸν ἄλλως ὁρίζῃ» πρὸς κάλυψιν τῆς περιπτώσεως καθ' ἥν τὸ καταστατικὸν ἐνὸς σωματείου ἥθελε προσθέψει διάφορον πλειοψηφίαν εἰς διαφορά τὸ θέμα τῆς λήψεως ἀποφάσεως περὶ διαλύσεως ἢ μεταβολῆς τοῦ σκοποῦ τοῦ σωματείου.

(ζ) Τὸ ἄρθρον 23 τοῦ νομοσχεδίου τροποποιεῖται—

(ι) διὰ τῆς διαγραφῆς τῆς ἐν τῷ τέλει τοῦ ἑδαφίου αὐτοῦ προτάσεως «Ἡ κηρύττουσα τὴν ἀκυρότητα ἀπόφασις Ισχύει ὑπέρ καὶ κατὰ πάντων» (δη καὶ 7η γραμμαῖ) ὡς πλεοναζούσης, καὶ

(ii) διὰ τῆς διαγραφῆς τῆς ἐν τῷ τέλει τοῦ ἑδαφίου (2) αὐτοῦ λέξεως «ἀκύρου» καὶ τῆς προσθήκης ἐυθὺς ἀμέσως τῶν λέξεων, «τῆς συνελεύσεως ἐναντίον τῆς ἐγκυρότητος τῆς ὅποιας κατεχωρήθη ἀγωγῆ».

Ἡ τροποποίησις αὕτη ἐκρίθη ἀναγκαία πρὸς σαφεστέραν ἀπόδοσιν τοῦ ἐπιδιωκομένου διὰ τοῦ ἑδαφίου τούτου σκοποῦ τοῦ νομοσχέδιου.

(η) Τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νομοσχεδίου, πρὸς σαφεστέραν ἀπόδοσιν αὐτοῦ καὶ ἵνα συνάδῃ πρὸς τὰς διατάξεις ἐτέρων ἄρθρων τοῦ προτεινομένου νόμου (ἄρθρον 2 καὶ ἄρθρον 22 τοῦ νομοσχεδίου) διαγράφεται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ νέου τοιούτου ἔχοντος ὡς ἀκολούθως :

«Διάλυσις σωματείων διαλύεται—

(α) κατὰ πάντα χρόνον δι' ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ παρόντος Νόμου.

(β) ἀμα τὰ μέλη αὐτοῦ μειωθῶσιν εἰς δλιγωτερα τῶν εἴκοσι.

(γ) δι' ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῇ αίτησει τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ τοῦ ἐνὸς πέμπτου τῶν μελῶν ἢ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας—

(ι) ἐὰν λόγω ἄλλων αἰτίων ἀποθανήτης ἀδύνατος ἢ ἀνάδειξις διοικήσεως ἢ ἐν γένει καθίσταται ἀδύνατος ἢ ἔξακολούθησις τοῦ σωματείου συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικόν

(ii) ἐὰν ἔξεπληρώθῃ ὁ σκοπός τοῦ σωματείου ἢ ἐὰν ἔνεκα μακρᾶς ἀδρανείας συνάγεται ἐγκατάλεψις τοῦ σκοποῦ τούτου

(iii) ἐὰν τὸ σωματεῖον ἐπιδιώκη σκοπὸν διάφορον τοῦ ἐν τῷ καταστατικῷ καθοριζομένου, ἢ ἐὰν ὁ σκοπός ἢ ἡ λειτουργία τοῦ σωματείου ἀπέθησαν παράνομοι ὡς εἰς τὸ ἄρθρον 3 προνοεῖται.».

(θ) Τὸ ἔδαφιον (4) τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νομοσχεδίου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐξ αὐτοῦ διαγραφῆς τῶν λέξεων «τῶν δανειστῶν τοῦ σωματείου» (1η καὶ 2α γραμμαῖ) ἵνα καταστῇ δυνατόν, ώς καὶ ἡ ἐπιδιωξίς τοῦ καταθέσατος τὸ νομοσχεδίον ἀρμοδίου Ὑπουργείου, δηποτε δὲ ἐκκαθαριστής ἐνὸς ὑπὸ διάλωσιν σωματείου εὑθύνεται οὐχὶ μόνον δι' ἀποζημίωσιν ἔναντι τῶν δανειστῶν τοῦ σωματείου διὰ πᾶσαν ἐκ πταίσματος αὐτοῦ παράθασιν τῶν ὑποχρεώσεών του ἀλλὰ καὶ ἔναντι αὐτοῦ τούτου τοῦ σωματείου.

(ι) Τὸ ἄρθρον 27 τοῦ νομοσχεδίου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐξ αὐτοῦ διαγραφῆς τοῦ ἔδαφιον (2) αὐτοῦ, τῶν ὑπολοίπων ἔδαφίων τούτου ἀναριθμουμένων καταλλήλως.

Ἡ διαγραφὴ τοῦ ὡς ἀνω ἔδαφίου ἐκρίθη σκόπιμος ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καθότι τὸ ἐν αὐτῷ περιγραφόμενον θέμα ρυθμίζεται ἥδη δι' ἑτέρου ἐν Ἰσχύi νόμου, ἡ συμπερίληψις δὲ ὡς ἐκ τούτου αὐτοῦ κρίνεται ὡς πλεονάζουσα.

(ια) Τὸ ἄρθρον 35 τοῦ νομοσχεδίου τροποποιεῖται διὰ τῆς προσθήκης ἐν τῷ ἔδαφῳ (2) αὐτοῦ εὐθὺς μετά τὰς λέξεις «θάλασσαν ταῖς» (1η γραμμὴ) τῶν λέξεων «δαπάναις τοῦ ἰδρύματος» πρὸς καλυτέραν διευκρίνισιν τῆς διὰ τοῦ ἔδαφίου τούτου προτεινομένης διατάξεως.

(ιβ) Τὸ ἄρθρον 39 τοῦ νομοσχεδίου τροποποιεῖται διὰ τῆς προσθήκης ἐν τῷ τέλει τοῦ ἔδαφίου (2) αὐτοῦ τῆς φράσεως «καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ἐν λόγῳ ἰδρυματικόν ὑποχρεούται εἰς τὴν πληρωμὴν ἐλεγκτικῶν δικαιωμάτων ἀπίνακθελον καθορισθῆναι».

(ιγ) Δεδομένης τῆς ἀνωτέρω τροποποιήσεως τὸ ἄρθρον 40 τοῦ νομοσχεδίου διαγράφεται, τῶν ὑπολοίπων ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου ἀναριθμουμένων καταλλήλως.

Ἄμφοτεραι αἱ ὡς ἀνω δύο τροποποιήσεις ἐκρίθησαν σκόπιμοι ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τόσον διὰ λόγους σαφεστέρας ἀποδόσεως τῶν ἐπιδιωκομένων διὰ τῶν δύο τούτων ἄρθρων σκοπῶν, ὅσον καὶ διὰ καθαρῶς νομοτεχνικούς λόγους.

(ιδ) Τὸ ἄρθρον 42 τοῦ νομοσχεδίου (ώς τοῦτο ἀνηριθμήθη) τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἔδαφίου (2) αὐτοῦ διαγραφῆς τῆς λέξεως «ἀπολύτως» (5η γραμμὴ) ὡς μὴ ἀναγκαῖας εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν ἀλλὰ τούναντίον δημιουργούσης ἐπιπροσθέτους δυσκολίας εἰς τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἔξουσίας τοῦ δικαστηρίου κατὰ τὴν ἐκδοσιν ὑπὸ αὐτοῦ τῆς εἰδικῆς αὐτοῦ ἀποφάσεως διὰ τὴν μετατροπὴν τοῦ σκοποῦ ἐνὸς ἰδρύματος.

(ιε) Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ὡς οὗτοι ἔξετέθησαν κατὰ τὴν προτεινομένην τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νομοσχεδίου (παράγραφος (θ) ἀνωτέρω) προτείνεται ἡ τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ νομοσχεδίου (ώς τοῦτο ἀνηριθμήθη) διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἔδαφίου (4) αὐτοῦ διαγραφῆς τῶν λέξεων «τῶν δανειστῶν τοῦ ἰδρύματος» (1η καὶ 2α γραμμαῖ).

(ιστ) Τὸ ἄρθρον 48 τοῦ νομοσχεδίου (ώς τοῦτο ἀνηριθμήθη) τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐν τῷ τέλει αὐτοῦ προσθήκης νέου ἔδαφιον (3) προβλέποντος δηποτε οἰοδήποτε. Κανονισμοὶ ἐκδιδόμενοι δυνάμει τούτου κατατίθενται εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων πρὸς ἕγκρισιν.

Ἄπασαι αἱ ὡς ἀνω προτεινόμεναι τροποποιήσεις εἰς τὸ νομοσχέδιον, πλὴν τῆς τελευταίας, ἐπηνέχθησαν τῇ κοινῇ συναντέσει τῶν ἐκπροσώπων τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου καὶ τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εισαγγελέως τῆς Δημοκρατίας.

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρων ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν, ἀφοῦ ἐπέφερε καὶ τινας λεκτικῆς φύσεως τροποποιήσεις εἰς τὸ νομοσχέδιον, δημοφῶνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν αὐτοῦ, ὡς τοῦτο τελικῶς διεμορφώθη ὑπὸ αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου θὰ ἀναθληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ ἑθοιμάδα.

‘Ο περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ Συνεργασίας εἰς τοὺς Τομεῖς τῶν Ἐπιστημῶν, τῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Ἐνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατικῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνῶσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλήν.”

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Τάσος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος

: ΖΟΦΔΕΟΦΠ

‘Ανδρέας Χατζηώαννου

: Ιατρίνηδη θυοχόδηπΥ

‘Εζεκίας Παπαΐωάννου

: Λαζαρίδηδη θυοχόδηπΧ

Χρήστος Κουρτελλάρης

: Λαζαρίδηδη θυοχόδηπΧ

Κώστας Χατζηκακού

: Λαζαρίδηδη θυοχόδηπΧ

‘Ανδρέας Τουμαζῆς

: Ανδρέαδη θυοχόδηπΧ

‘Η Κοινοθουλευτική Ἐπιτροπή Ἐξωτερικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 15ην Ιουνίου 1972, εἰς τὴν δόποιαν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ Υπουργείου Ἐξωτερικῶν.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ κύρωσις τῆς γενομένης ἐν Λευκωσίᾳ τὴν 24ην Μαΐου 1972 καὶ ὑπογραφείσης κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Υπουργικοῦ Συμβουλίου ὃν ἀριθμὸν 11.325 καὶ ἡμερομηνίαν 4ην Μαΐου 1972 Συμφωνίας περὶ Συνεργασίας εἰς τοὺς Τομεῖς τῶν Ἐπιστημῶν, τῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Ἐνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν.

Αἱ κυριώτεραι πρόνοιαι τῆς ὑπογραφείσης Συμφωνίας, ἥτις ἀποσκοτεῖ εἰς τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῶν σχέσεων φιλίας καὶ συνεργασίας μεταξὺ τῶν λαῶν τῶν Συμβαλλομένων Χωρῶν, εἰναι αἱ ἀκόλουθοι :

(α) ‘Η προώθησις τῶν σχέσεων τῶν Συμβαλλομένων Χωρῶν εἰς τοὺς τομεῖς τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς ἐπιστημονικο-τεχνολογικῆς ἔρεύνης.

(β) ‘Η ἀνάπτυξις ἐπαφῶν εἰς τὸν τομέα τῆς ἐκπαιδεύσεως μέσῳ ἀνταλλαγῶν μεταξὺ ἀνωτέρων ἐκπαιδευτικῶν ίδρυμάτων, ἀμοιβαίων ἐπισκέψεων καθηγητῶν, χορηγήσεως ὑποτροφιῶν κ.λ.π.

(γ) ‘Η μεταξὺ τῶν Συμβαλλομένων Χωρῶν ἀνταλλαγὴ εἰδικῶν πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐπιστημῶν, τῆς ἐκπαιδεύσεως, τῆς ὄγείας κ.ο.κ. ἀλλήλων.

(δ) ‘Η συνεργασία εἰς τοὺς τομεῖς τοῦ θεάτρου, τῆς μουσικῆς, τῶν καλῶν τεχνῶν, τῆς φιλολογίας ὡς καὶ εἰς τοὺς τομεῖς τοῦ πολιτισμοῦ.

(ε) ‘Η ἐνθάρρυνσις ἐπαφῶν μεταξὺ μουσείων, βιβλιοθηκῶν, ἀρχείων καὶ ἀλλῶν πολιτιστικῶν ίδρυμάτων τούτων.

(στ) ‘Η προσαγωγὴ ἐπαφῶν εἰς τοὺς τομεῖς τοῦ κινηματογράφου, τοῦ ραδιοφώνου καὶ τῆς τηλεοράσεως καὶ μεταξὺ τῶν εἰδησεογραφικῶν τῶν πρακτορείων.

1346

(ζ) Η άναπτυξις τουριστικών και αθλητικών έπαφών ώς και έπαφών μεταξύ νέων.

(η) Πρός τὸν σκοπὸν ἐφαρμογῆς τῆς περὶ ής δ λόγος Συμφωνίας τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ ἐπεξεργάζωνται, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, προγράμματα ἀνταλλαγῶν, τὰ δποὶα θὰ περιέχουν τὰς συγκεκριμένας διευθετήσεις συνεργασίας, τοὺς δρους ἐφαρμογῆς και τὰς σχετικὰς οἰκονομικὰς προνοίας.

(θ) Η Συμφωνία συνάπτεται διὰ περίοδον πέντε ἔτῶν, και θὰ παρατείνεται σιωπηρῶς εἰς τὸ τέλος ἑκάστης πενταετίας δι' ἔτερον περίοδον πέντε ἔτῶν, ἐκτὸς ἐὰν αὕτη ήθελε καταγγελθῆ ἐγγράφως ὡφ' ἐνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἔξι μῆνας τούλαχιστον πρὸ τῆς ἐκπνοῆς αὐτῆς.

Η Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐξωτερικῶν συμφωνεῖ μὲ τοὺς σκοπούς και τὰς ἐπιδιωξεῖς τῆς ώς εἱρηται Συμφωνίας και ώς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου διὰ τὴν κατὰ νόμον κύρωσιν αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν διμιληταί;

Ο κ. Χριστοδούλης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΗΣ :

Ἐκ τῆς θέσεώς μου, κ. Πρόεδρε, δηλῶ διτι θὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας διὰ τοὺς ἔξῆς λόγους.

Ἀναγνωρίζω μὲ δλα τὰ δυνατά μέσα τὴν συνεργασίαν μὲ οἰασδήποτε χώρας και ίδιαιτέρως εἰς τοὺς τομεῖς οἱ δποῖοι ἀναφέρονται. Δηλαδή, κυρίως εἰς τοὺς τομεῖς τῆς ἀναπτύξεως τῶν καλῶν σχέσεων και ἀλλούς ἐκπολιτιστικούς τομεῖς τοὺς δποῖους κατά κάποιον τρόπον θέλει νὰ περιλάθῃ ή ὑπογραφεῖσα Σύμβασις.

Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν πιστεύω διτι πρόκειται περὶ μᾶς ἐτεροθαροῦς Συμβάσεως και περισσότερον δυσμενοῦς διὰ τὴν Κυπριακὴν ὑπόθεσιν, ἀλλὰ και λόγω τῆς τελευταίας ὀμῆς στάσεως τῆς Σοθιετικῆς Ἐνώσεως ἐναντίον τῶν αἰσθημάτων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, θὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνώσεων τοῦ Νομοσχεδίου ή δποὶα θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῆ;

Μή ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

Ὑπάρχει ἀποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρμηνεία. "Αρθρον 2ον και Πίναξ.

Δ. Βά. Διατάξεων δικών την προστρέψει συγχρόνως της Βουλής 1317

ΠΡΟΕΛΑΒΟΣ

“Υπάρχει άντίρρησις:
Τὸ δον ἄρθρον καὶ δὲ πλήνες ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κύρωσις τῆς Συμφωνίας. "Αρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΛΑΡΧΟΣ :

Ἐπέρχεται δύτιοντος:

Ἐγκοίνωνα

"Ελήξεν ή δευτέρα ἀνάγνωσις. Ἡ τρίτη ἀνάγνωσις θάξ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

GRAMMATEVS.

Ο παρών Νόμος θά διαφέρηται ως δι περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ συνεργασίας εἰς τοὺς τομεῖς τῶν Ἐπιστημῶν, τῆς Ἐκπαίδευσεως καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ μεταξύ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Ἐνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν (Κυρωτικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΛΑΒΟΣ

Υπέροχη φυτοεντος οπας το Νεαστύδιου θαυματός είναι η Νίνα.

Μὰ ὄποιονέπομπος φυτεούσασε τὸ Νεωτύρδην Βίστριζον τὸ Νέων

Προσκελθώ για σπουδειώδη δτι θητάρχει μία σπουδή

更多資訊請上網查詢

JAHN-MAX

PROSEASONE

Kontaktos: Novartis (www.novartis.com)

GRAMMATEVS

Ο περί Ρυθμίσεως τής Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) Νόμος
(Αρ. 2) τοῦ 1972

ПРОЕАВОЗ

Παραπέμπεται εἰς τὴν Κοινοθουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργασίαν".

GRAMMATEUS.

Οι περί Ταχμέλου Βοηθείας Ζημιωθέντων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του
1972

ΠΡΟΕΛΑΒΟΣ

Παραπέμπονται εἰς τὴν Ἐπιστολὴν Οἰκουμενικὸν

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εγγραφα αποσταλέντα ύπό τοῦ 'Υπουργείου Οικονομικῶν τὴν 18ην Ιουνίου 1972 συμφώνως τῷ ἑδαφίῳ (2) τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ περὶ Προϋπολογισμοῦ Νόμου τοῦ 1972 ('Αρ. 5 τοῦ 1972) καὶ τῷ ἑδαφίῳ (2) τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ περὶ Εἰδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου τοῦ 1972 ('Αρ. 6) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται εἰς τὴν 'Επιτροπὴν Οικονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ 'Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν 'Επιτροπὴν Νομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο περὶ Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται ώσαύτως εἰς τὴν 'Επιτροπὴν Νομικῶν.

'Ο κ. Λυσσαρίδης, ἵνα γνωρίζω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, τί γίνεται μὲ τὸ θέμα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Χωριτικῶν Αρχῶν.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Θὰ ἥθελα νὰ γνωρίζω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, τι γίνεται μὲ τὸ θέμα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Χωριτικῶν Αρχῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω δτὶ εἶχαν συνεδρίασιν σήμερον αἱ 'Επιτροπαί.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, δὲν εἶχαμεν σήμερα συνεδρίασιν, εἶχα δῆμως συναντηθῇ ἐγώ, ὡς Πρόεδρος τῆς 'Επιτροπῆς Εσωτερικῶν, μὲ τὸν ἔντιμον συνάδελφον κ. Ποταμίτην, Πρόεδρον τῆς 'Επιτροπῆς Νομικῶν μετά τοῦ δποίου δινήλλασσα ωρισμένας ἀπόψεις, συνεφωνήσαμεν δὲ δπως συνταχθῇ τελικῶς ἡ "Εκθεσις τὴν δποίαν εἰχε μελετήσει ἡ ἀρμοδία Κοινοβουλευτική 'Επιτροπὴ καὶ ἀποσταλῆ εἰς τὸ Σῶμα πρὸς κατατόπισιν του. Δηλαδὴ ύποθέτω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, δτὶ τὴν ἔρχομένην Πέμπτην θὰ εἰμεθα εἰς θέσιν νὰ ἀναγνώσωμεν τὴν τελικὴν "Εκθεσιν τῶν δύο 'Επιτροπῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ ἐπροτίμων νὰ μὴ στηριχθῶμεν ἐπὶ ύποθέσεως.

"Ας θέσωμεν ὡς στόχον δτὶ ἡ "Εκθεσις θὰ κυκλοφορήσῃ ἐγκαίρως διὰ γὰ ἀναγνωσθῆ τὴν προσεχῆ Πέμπτην καὶ νὰ συζητηθῆ τὸ θέμα.

"Εληξεν ἡ κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Εγγράφων.

"Η συζήτησις τῶν θεμάτων τὰ δποῖα εἶναι ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ Κεφάλαιο,

Δ θά δάνασθληθή διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

‘Η ἐπομένη συνεδρία δρίζεται διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην τὴν 4ην ἀπογευματινὴν δύραν. ‘Η ἡμερησία διάταξις θὰ ἔχῃ ως ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : ‘Ερωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετική Ἐργασία :

- (1) ‘Ο περὶ Μηχανοκινήτων Ὀχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος.
- (2) ‘Ο περὶ Ἐμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (3) ‘Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (4) ‘Ο περὶ Σωματείων καὶ Ἰδρυμάτων Νόμος τοῦ 1972.
- (5) ‘Ο περὶ Πολεοδομίας καὶ Χωροταξίας Νόμος τοῦ 1968.
- (6) ‘Ο περὶ Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1963.
- (7) ‘Ο περὶ Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1965.
- (8) ‘Ο περὶ Καταγραφῆς τῶν Γεννήσεων καὶ Θανάτων Νόμος τοῦ 1972.
- (9) ‘Ο περὶ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (10) ‘Ο περὶ Ἑγγραφῆς καὶ Ἐλέγχου τῶν Ἐργοληπτῶν Οἰκοδομῶν Νόμος τοῦ 1972.
- (11) ‘Ο περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.
- (12) ‘Ο περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικός) (’Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1972.
- (13) ‘Ο περὶ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως Νόμος τοῦ 1972.
- (14) ‘Ο περὶ Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ :

- (1) «Ἡ ὅδρευσις τῶν προαστείων Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ “Υψωνα». (Θέμα ἐγγραφὲν ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Α. Νεοκλέους). (Συνέχισις τῆς συζητήσεως).
- (2) «Ἡ τουριστικὴ ἀνάπτυξις τῆς ἀνατολικῆς παραλίας ἀπὸ Ἀμμόχωστον πρὸς Τρίκωμον καὶ ἡ ὅδρευσις τῶν χωρίων τῆς ἀνατολικῆς Μεσσαρίας». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Κ. Χριστοδούλη).
- (3) «Ἡ ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως ἀπάλεψις τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, ἀπαραίτητον μέτρον ἀνακουφίσεως τῶν εἰλώτων τῆς Κυπριακῆς ὑπαίθρου καὶ ἀπαρχὴ εὐρυτέρων ἀγροτικῶν μεταρρυθμίσεων». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Σαμψών).
- (4) «Ἡ υἱοθέτησις τῶν νέων ὁδικῶν προτύπων (standards) εἰς τὰς ὑπεραστικὰς ὁδικὰς ἀρτηρίας». (Θέμα ἐγγραφὲν. ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη).
- (5) «Ἡ καθυστέρησις ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως ὅπως ἀποζημιώσῃ κατόχους γῆς τὴν ὁποῖαν ἡ Κυθέρησις ἀπηλλοτρίωσε διὰ σκοπούς κοινῆς ὁφελείας». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ν. Κόστη).
- (6) «Ἡ προστασία παραλιακῶν χώρων καὶ ἡ ἀξιοποίησίς των διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ψυχαγωγίαν τοῦ κοινοῦ». (Θέμα ἐγγραφὲν τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ε. Παπαϊωάννου).

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε ΠΑΠΑ·ΙΩΑΝΝΟΥ :

Καὶ πλὴν τοῦ 12ου θέματος, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἡτοι τοῦ περὶ Ἑγγραφῆς καὶ Ἐλέγχου τῶν Ἐργοληπτῶν Οἰκοδομῶν Νόμους τοῦ 1972, τὸ διόποιον ἀπεστάλη π̄ σω εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, διὰ νὰ ἀναδιατυπωθῇ, διότι, θάσει τῶν προνοιῶν τοῦ Νομοσχεδίου ποὺ ἔχει ἀποσταλῆ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Συγκοινωνῶν καὶ Ἐργών καὶ ὅστερα ἀπὸ τὴν γνωμάτευσιν ποὺ εἶχαμεν ἀπὸ νομικούς, οὐδεὶς ἐργοληπτῆς ήτο δυνατόν νὰ ἔγγραφῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα μπορεῖ νὰ παραμείνῃ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ σταν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἀπαντήσῃ, τότε μπορεῖ νὰ συζητηθῇ.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως : 5.23 μ.μ.)

(“Ωρα ἐνάρξεως : 5.30 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπειδὴ τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον ἔλαθε σήμερον ἀπόφασιν ὅτι ἡ Κυπριακὴ λίρα δὲν θὰ ἀκολουθήσῃ τὰς διακυμάνσεις τῆς στερλίνας καὶ ὅτι ἡ Κυπριακὴ λίρα δὲν θὰ ὑποτιμηθῇ, κατέστη ἀναγκαῖον ὅπως ληφθοῦν ὀρισμένα μέτρα τὰ ὅποια μέτρα περιελήφθησαν εἰς Νομοσχέδιον τὸ διόποιον μόδις ἀπεστάλη εἰς τὴν Βουλήν.

Ο τίτλος τοῦ Νομοσχεδίου είναι «Ο περὶ Ἐλέγχου τοῦ Συναλλάγματος (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

Τὸ Νομοσχέδιον είναι ἀνάγκη ὅπως κηρυχθῇ ὡς ἐπειγούσης φύσεως οὕτως ὅτε νὰ δύναται νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν αύριανήν συνεδρίαν δεδομένου ὅτι θὰ κυκλοφορήσῃ ἡ ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν συνεδρίαν τῆς αὔριον 24 ὥρας πρὸ τῆς συζήτησεως. Δεδομένου ὅτι δὲν ὑπάρχουν χρονικαὶ δεσμεύσεις ὅταν κηρυχθῇ ἐπειγούσης φύσεως τὸ Νομοσχέδιον, δύναται νὰ τεθῇ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως σήμερον, καὶ ἡ συζήτησις θὰ λάθῃ χώραν μετά 24 ὥρας ἀπὸ τῆς δραστηριότητος της συζήτησης.

Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον κηρυχθῇ ὡς Νομοσχέδιον ἐπειγούσης φύσεως;

Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, δὲν ἔχω ἔνστασιν νὰ κηρυχθῇ ὡς ἐπειγούσης φύσεως ἀλλὰ εἰναι θέμα πολὺ σοθαρόν, θέμα τὸ διόποιον χρειάζεται πολλήν μελέτην καὶ συζήτησιν μὲ ειδικούς καὶ δὲν νομίζω ὅτι θὰ δίκαιον διὰ τοὺς Βουλευτὰς ἐντὸς 24 ὥρῶν νὰ ἀποφασίσουν τὶ πρόκειται νὰ κάμουν δι'. Ἐνα τόσον σοθαρόν Νομοσχέδιον.

Ἐλέγχει τὸ παρόν Νομοσχέδιον καὶ Ἐγγράφει.

Η συζήτησις τῶν θεμάτων τὰ οποία εἶναι ἀναγγελμένη εἰς τὸ Κορέλιον

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ανεξαρτήτως τοῦ ἔαν πρόκειται νὰ ἀκούσουν ἐπιχειρήματα ή ὅχι, πρέπει νὰ ἀποφασίσουν ἐντὸς 24 ὥρων, διότι, ἔαν ὑπάρξῃ κίνδυνος μετακινήσεως—ἔαν ὑπάρχῃ, δὲν λέγω ὅτι ὑπάρχει ἀλλὰ ἔαν ὑπάρχῃ κίνδυνος—κεφαλαιών, τότε ἀντιλαμβάνεσθε ὅτι θὰ εἰναι ἄργα διὰ νὰ ληφθοῦν οἰσδήποτε μέτρα.

'Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, δὲν ἔχω ἔνστασιν οὔτε διὰ νὰ κηρυχθῇ τὸ Νομοσχέδιον ἐπειγούν οὔτε διὰ τὴν συζήτησιν τῶν μέτρων εἰς οἰνοδήποτε χρόνον ἤθελεν ὁρισθῆ.

'Ἐπιθυμῶ νὰ ὑποδείξω μόνον ὅτι πρέπει : ἀποσταλῇ ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Κοινοθυλευτικήν Ἐπιτροπήν ἕστω καὶ ἔαν εἰναι ἐπειγούσης φύσεως, ἡ δποία πρέπει νὰ ὑποθάλῃ εἰς τὸ Σῶμα "Ἐκθεσιν. Περατέρω δέ, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ θεμάτων ἀφορώντων εἰς τὴν λειτουργίαν τραπεζῶν ἡ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν δποίων ἡ λειτουργία τραπεζῶν εἰναι σημαντική, ἡ τὸ Νομοσχέδιον πρέπει νὰ συζητηθῇ προτοῦ αἱ τράπεζαι τεθοῦν εἰς λειτουργίαν ἡ αἱ τράπεζαι πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ὡς κλεισταὶ αὐτοὶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αὐτὸς ἀκριβῶς εἰναι ὁ λόγος ποὺ ἐπιθάλλει τὴν ταχυτέραν δυνατὴν συζήτησιν τοῦ θέματος, διότι δὲν μποροῦν νὰ ἀνοίξουν αἱ τράπεζαι χωρὶς νὰ ἔχῃ ληφθῇ ἀπόφασις ἔαν θὰ ὑπάρχουν ώρισμένοι περιορισμοί, ποίας φύσεως θὰ εἰναι οἱ περιορισμοί καὶ οὕτω καθ' ἔξῆς.

'Ἐπομένως τὸ Νομοσχέδιον εἰναι ἀνάγκη νὰ κηρυχθῇ ὡς Νομοσχέδιον ἐπειγούσης φύσεως καὶ νὰ συζητηθῇ αὐτοὶ τὴν δην ἀπογευματινὴν ὥραν.

'Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸ θὰ ἔχῃ σκοπούς πολὺ σημαντικούς διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου. Καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι θὰ ἦτο πολὺ διακεκινδυνευμένον νὰ κάμωμεν μίαν "Ἐκθεσιν καὶ νὰ κάμωμεν μίαν μελέτην εἰς τὰ «πετακτά».

Διότι πότε θὰ συζητηθῇ, πότε θὰ μελετηθῇ καὶ πότε θὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν νομίζω ὅτι ὑπάρχει θέμα νὰ γίνῃ μία συζήτησις εἰς τὰ «πετακτά». "Ηδη διάφοροι δργανισμοὶ καὶ αἱ τράπεζαι ἔχουν μελετῆσει τὸ θέμα καὶ θὰ εἰναι εἰς θέσιν αὐτοὶ νὰ ὑποθάλουν τὰς ἀπόψεις των.

Δὲν νομίζω ὅτι εἰναι διὰ τοῦ χρόνου τῆς συζητήσεως, ἀλλὰ διὰ τῆς μεθόδου τῆς συζητήσεως ποὺ μποροῦμεν νὰ καταλήξωμεν εἰς τὰς δρμάς ἀποφάσεις.

"Ἐὰν ἐπομένως κληθοῦν ἐνδιαφερόμενοι δργανισμοὶ ἡ τράπεζαι τὴν πρωταν τῆς αὐτοὶ διὰ νὰ ἐκθέσουν τὰς ἀπόψεις των, ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα εἰναι θέμα συστηματοποίησεως τῆς ἐργασίας οὕτως ὅστε νὰ εἰναι δυνατὸν νὰ ληφθῇ ἡ δρμή ἀπόφασις. Ἡ ἀπόφασις δὲν εἰναι μὲ τὰ χρονικὰ πλαίσια, τὰς πολλὰς ἡμέρας ποὺ λαμβάνεται, ἀλλὰ διὰ τῆς συστηματικῆς ἐργασίας, καὶ ἐδῶ ὑπάρχει προεργασία.

'Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, λυποῦμαι ποὺ ἐπανέρχομαι ἐπὶ τοῦ ίδίου θέματος. "Οσον σημαντικὸν καὶ ἔάν εἰναι τὸ Νομοσχέδιον, ἀκριβῶς ἐπειδὴ εἰναι σημαντικὸν καὶ λόγω τῆς φύσεώς του πρέπει νὰ συζητηθῇ καὶ νὰ ληφθοῦν ἀποφάσεις τὸ ταχύτερον δυνατόν. Οὕτε ἀποτελεῖ δικαιολογίαν τὸ δτι, ἐπειδὴ εἰναι σοθαρόν, εἰναι δυνατόν νὰ ἀναθληθῇ ή συζήτησις, λαμβανομένων ὑπ' ὅψιν τῶν κερδοσκοπικῶν ἐνεργειῶν αἱ ὁποῖαι μποροῦν νὰ γίνουν ἐνῷ ὑποτίθεται δτι ή Βουλὴ θὰ μελετᾶ σοθαρῶς τὰς σοθαράς ἀσφαλῶς ἐπιπτώσεις τοῦ Νομοσχεδίου.

"Ομως δὲ δρισμὸς τῆς ὥρας συζητήσεως τῶν Νόμων εἰς τὴν ἔκτην ἀπογευματινὴν πιστεύω δτι εἰναι ἐπικίνδυνος καὶ πιστεύω δτι δὲν προστατεύει τὸν κόσμον ἐκ τῶν δυνατοτήτων διαρροῆς κεφαλαίων ή ἄλλων νομισματικῶν ή ολικονομικῶν ἐνεργειῶν καθ' δλην τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας.

"Ἐπομένως ή εἰσήγησίς μου, ή αἱ Τράπεζαι πρέπει νὰ κλείσουν αὔριον δι' ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου δυνάμει τοῦ σχετικοῦ Νόμου ή ή συζήτησις νὰ γίνῃ σήμερον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν εἰναι δυνατόν νὰ διεξαχθῇ διὰ συνταγματικούς λόγους ή συζήτησις σήμερον.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Τότε, κ. Πρόεδρε, ἔχω ἄλλην εἰσήγησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Οσον ἀφορᾶ.....

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΛΟΣ :

"Ἄς ἐγκρίνῃ ή Βουλὴ ἐνωρὶς αὔριον τὴν πρωῖαν τὰ μέτρα ἀνευ συζητήσεως, μὲ δικαίωμα νὰ τὰ τροποποιήσῃ κατόπιν συζητήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δυστυχῶς καὶ πάλιν δὲν εἰναι δυνατόν νὰ γίνῃ διότι πρέπει νὰ κυκλοφορήσῃ ή ήμερησία διάταξις 24 ὥρας πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ θέματος.

Εἰναι 5 καὶ 37 λεπτά δι' αὐτὸν εἶπα τὴν δην ἀπογευματινὴν τῆς αὔριον.

"Ἐν τῷ μεταξὺ διὰ τὸ θέμα τῶν Τραπεζῶν ἔάν θὰ κλείσουν ή ὅχι διὰ τὴν αὐριανὴν ἡμέραν εἰναι θέμα τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου, τὸ ὅποιον ἡδη ἔλασθεν ὠρισμένας ἀποφάσεις ἐπὶ τοῦ θέματος.

Εὐθύνη τῆς Βουλῆς εἰναι νὰ μελετήσῃ τὸ Νομοσχέδιον καὶ ή νὰ τὸ τροποποιήσῃ ή νὰ τὸ ἐγκρίνῃ ή νὰ τὸ ἀπορρίψῃ.

"Ο. κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Δὲν συμφωνῶ, κ. Πρόεδρε, δτι εἰναι εὐθύνη τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου. Βεθαίως εἰναι τὸ ὄργανον τὸ ὅποιον θὰ θέσῃ τὰ μέτρα εἰς ἔφαρμογήν ἀλλὰ ή εὐθύνη νομίζω δτι θερύνει ἔξ ίσου καὶ τὴν Βουλὴν. 'Εάν ληφθῇ ὑπ' ὅψιν δτι ή μετακίνησις κεφαλαίων εύρισκομένων σήμερον εἰς τὴν Αγγλίαν πρὸς τὴν

Κύπρον θὰ συνεπάγεται αὔξησιν ἡ κέρδος εἰς αὐτοὺς ποὺ τὰ μεταφέρουν μεταξὺ 5 καὶ 7½%, τὸ δποῖον θὰ πληρώσῃ τελικῶς τὸ Κυπριακὸν Θησαυροφυλάκιον, νομίζω δτὶ ἡ Βουλὴ τούλαχιστον δικαιοῦται νὰ πληροφορηθῇ ποὶα μέτρα ἔχει λάβει ἡ Κυθέρηνσις διὰ νὰ προστατεύσῃ τὴν Κεντρικὴν Τράπεζαν, καὶ τὸ Θησαυροφυλάκιον τοῦ τόπου ἔναντι τέτοιων κινδύνων.

Προσωπικῶς δὲν συμφωνῶ εἰς τὴν ἀναθολήν τοῦ θέματος μέχρι τῆς δης ἀπογευματινῆς, ἀνεξαρτήτως συνταγματικῶν πλαισίων, προτοῦ πληροφορηθῆ ἡ Βουλὴ περὶ τῶν προστατευτικῶν μέτρων τὰ δποῖα ἔχει λάβει ἡ Κυθέρηνσις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαθερίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε, φαίνεται δτὶ πρόκειται περὶ παρεξηγήσεως. Δὲν πρόκειται νὰ ἔλθουν χρήματα ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν ἐδῶ, διότι ἀπαγορεύεται. Ἐκεῖνο τὸ δποῖον συμβαίνει εἰναι τὸ ἔξῆς :

Πρόκειται περὶ τοῦ κατὰ πόσον θὰ ἔφαρμόσωμεν ἀπαγορευτικοὺς κανόνας διὰ τὴν ἔξαγωγὴν συναλλάγματος ἐκ Κύπρου εἰς Ἀγγλίαν, δεδομένου δτὶ σήμερα τὸ Ἀγγλικὸν νόμισμα θεωρεῖται ως νόμισμα ντόπιον.

Δι’ αὐτὸν τὸν λόγον ἔκεινο τὸ δποῖον θὰ εἰσηγούμην θὰ ἦτο τὸ ἔξῆς : ‘Η Κεντρικὴ Τράπεζα ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δώσῃ δδηγίας εἰς τὰς Τραπέζας νὰ μὴ μεταφέρουν χρήματα, νὰ μήν ἀναλάβουν ἡ νὰ δώσουν τὸ δικαίωμα νὰ μεταφερθοῦν χρήματα εἰς τὸ ἔξωτερικὸν μέχρις δτου ψηφισθῆ ἀύτῃ ἡ νομοθεσία ἢ ἀπορριφθῇ. Καὶ ἐπομένως ὁ φόβος τοῦ κ. Παπαδοπούλου μπορεῖ νὰ καλυφθῇ διὰ μιᾶς ἔγκυκλιου τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης, ἡ δποία νὰ ἀπαγορεύῃ εἰς τὰς Τραπέζας νὰ διοχετεύουν χρήματα εἰς τὸ ἔξωτερικὸν ἐκτὸς ἑάν, θεωρίας, εἰναι δι’ ἐμπορεύματα ὅποτε καὶ θὰ ἐπιτρέπεται.

‘Ἐπομένως διὰ τοῦ τρόπου τούτου καλύπτεται ὁ φόβος τοῦ κ. Παπαδοπούλου δτὶ θὰ ὑπάρξῃ ἐκμετάλλευσις τῆς καταστάσεως ἀύτῆς διὰ τὴν δποίαν, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, διέδεται καιρός, διότι μποροῦν ἀπὸ αύριον μέχρι μεθαύριον νὰ τὸ πράξουσιν ἐνῷ μὲ τὸν τρόπον τὸν δποῖον εἰσηγούμαι ἀφ’ ἐνὸς μὲν ἔξουδετεροῦται ἡ δυνατότης τῆς διαρροῆς χρήματος εἰς τὸ ἔξωτερικὸν ἐάν, νομισθῇ δτὶ πράγματι ὑπάρχει εύκαιρία ἀφ’ ἐτέρου δὲ διέδεται ἡ εύκαιρία εἰς τὴν Βουλὴν νὰ μελετήσῃ τὸ θέμα πλέον ἐπισταμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Νομίζω δτὶ δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος ἔχει δίκαιον δταν ἐκφράζῃ τοὺς φόβους ποὺ ἐκφράζει ἀναφορικῶς μὲ τὸ σοθαρώτατον αύτὸ θέμα.

‘Η Ἐκτελεστικὴ ἔξουσία θὰ ἔπρεπε νὰ είχεν ἐνημερώσει τὸ Σῶμα πλήρως ἐπὶ τῶν μέτρων τὰ δποῖα προετίθετο νὰ λάθῃ εἰς τὸ διάστημα ποὺ θὰ μεσολαβήσῃ μέχρι ποὺ ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων νὰ θεσπίσῃ εἰς νόμον αύτὰ τὰ μέτρα. Μέχρι τῆς στιγμῆς τούλαχιστον δὲν ἔχομεν ὅπ’ ὅψιν μας τὶ μέτρα προτίθεται νὰ λάθῃ ἡ Ἐκτελεστικὴ ἔξουσία καὶ ως Βουλευταὶ φέρομεν εύθυνην διὰ τὰ μέτρα. Δηλαδὴ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ζητήσωμεν δπως ληφθοῦν μέτρα ἐάν δὲν ἔχουν ληφθῆ μέτρα, διότι ἐάν δὲν ἔχουν ληφθῆ μέτρα ἡ ἐάν δὲν πρόκειται νὰ ληφθοῦν μέτρα, τότε ἐν γνώσει μας δτὶ μπορεῖ νὰ γίνη κερδοσκοπία καὶ φυγάδευσις κεφαλαίων, ήμεῖς κλείνομεν τὰ μάτια καὶ ἐπιτρέπομεν νὰ γίνη αύτὸ τὸ πρᾶγμα.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ζητήσωμεν ὅπως ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία λάθῃ ἀποτελεσματικὰ μέτρα διὰ νὰ παρεμποδίσῃ τὴν φυγάδευσιν κεφαλαίων καὶ τὴν κερδοσκοπίαν ἀπὸ μέρους ἐκείνων οἱ δροῦσι θὰ ἐπιδιώξουν νὰ κερδοσκοπήσουν. Αὐτὸν νομίζω ὅτι εἶναι εὔθυνη μᾶς καὶ πρέπει νὰ τὸ συζητήσωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομικῶς δὲν ἀποτελεῖ εὔθυνην τῆς Βουλῆς οὕτε καὶ τῆς Κυβερνήσεως ποιὰ μέτρα θὰ ληφθοῦν. Ἀλλὰ δυνάμει τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς ἐν ἴσχυι νομοθεσίας ὁ ἀρμόδιος Λειτουργὸς διὰ νὰ λάθῃ αὐτὰ τὰ μέτρα εἶναι ὁ Διοικητὴς τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης ὁ δροῦσις εἶναι ἀνεξάρτητος ἀξιωματούχος τῆς Δημοκρατίας.

'Ασφαλῶς δυνάμεθα νὰ προσθῶμεν εἰς παραστάσεις πρὸς τὸν Διοικητὴν τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης ἀλλὰ ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀπόφασις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης.

'Ως ἔχω ἡδη ἀναφέρει, ωρισμένα μέτρα διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ κενοῦ αὐτοῦ τῶν 24 ὥρων ἔχουν ἡδη ληφθῆ καὶ ἐπομένως θὰ ἀνακοινωθοῦν ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον πρὸς τούτο ὅργανον. Ἐκτὸς τούτου, τὸ θέμα εἶναι ὅτι ἡ Κυπριακὴ Κυβερνητικὴ ἐζήτησε κατόπιν πολυώρου συνεδρίας τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ δροῦσις ἥρχισε τὴν 10.30 πρωινὴν τῆς σήμερον καὶ ἐτελείωσε τὴν 3ην ἀπογευματινήν, νὰ κατατεθῇ τὸ Νομοσχέδιον αὐτὴν τὴν στιγμήν, νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς Νομοσχέδιον ἐπειγούσης φύσεως καὶ νὰ συζητηθῇ ἐντὸς 24 ὥρων. Τούτο δεικνύει τὴν ἀνησυχίαν τῆς Κυβερνήσεως δι' οἰανδήποτε φυγὴν κεφαλαίων ἡ εἰσροήν κεφαλαίων καὶ ἐπομένως ἐλαθε παραλλήλως τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ νὰ ἐμποδισθῇ αὐτὴν τὴν κατάστασιν.

'Ἐκεῖνο τὸ δροῦσιν ζητεῖ ἡ Κυβέρνησης εἶναι κατὰ πόσον ἡ Βουλὴ θὰ ἐγκρίνῃ ωρισμένα μέτρα ἡ δχι.

'Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, δὲν γεννᾶται θέμα, κατὰ τὴν γνώμην μου, νομικῆς ἡ ἄλλης εὔθυνης. Η Βουλὴ ἔχει τὴν πολιτικὴν εὔθυνην καὶ ἔχει εὔθυνην νὰ ἀποφασίσῃ ἐν καιρῷ καὶ ἀφοῦ τῆς δοθοῦν τὰ ωρισμένα στοιχεῖα εἰς τὸ παρόν στάδιον, νομίζω ὅτι δικαιοῦται ἡ Βουλὴ, κηρύσσουσα τὸ υπὸ κατάθεσιν Νομοσχέδιον ὃς ἐπειγούσης φύσεως καὶ δεχομένη νὰ συζητῇ τὰ μέτρα μετὰ τῶν ἀρμόδιων καὶ νὰ ὑποσάλῃ 'Ἐκθεσιν ἡ ἀρμοδία 'Επιτροπὴ εἰς τὴν Βουλὴν διὰ ψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου, νὰ πληροφορηθῇ ἀπὸ τώρα τὶ μέτρα ἔχει λάθει ἡ Κυβέρνησης. Διατὶ δηλαδὴ εἶναι ἐκπληκτικὸν ἡ ἀπαράδεκτον διὰ τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς νὰ ἐπιθυμοῦν νὰ κατατοπισθοῦν περὶ τῶν μέτρων τὰ δροῦσα ἡδη ἐλαθεν ἡ Κυβέρνησης ἡ τὰ δροῦσα δύναται νὰ λάθῃ;

'Ο συνάδελφος κ. Σαββίδης ἔχει εἰσηγηθῇ ἔνα τρόπον δροῦσας γάλινης ἡ δροῦσις ἀποτελεσματικός. 'Ἄς μᾶς δηλώσῃ ἡ Κεντρικὴ Τράπεζα ὅτι αὐτὸν θὰ γίνη ἡ δροῦσις γίνει καὶ τελικῶς ἡ εἰσήγησίς μου εἶναι δροῦσα σύνοδος τῆς Βουλῆς ἀναθληθῆ διὰ χρονικὸν διάστημα ποὺ σεῖς θὰ κρίνετε ἵνα προσέλθῃ δ' 'Υπουργὸς Οἰκονομικῶν εἴτε εἰς ἀνοικτήν εἴτε εἰς κλειστήν συνεδρίαν τῆς Βουλῆς διὰ νὰ κατατοπισθεῖ τούς Βουλευτάς περὶ τῶν μέτρων τὰ δροῦσα ἡδη ἔχει ἀποφασίσει ἡ Κυβέρνησης καὶ τὰ δροῦσα δύναται νὰ ληφθεῖται.

'Ἐάν δηλαδὴ ἡ Κυβέρνησης θὰ τὰ ἔξαγγειλή αὔριον δημοσίως, δὲν ἔλεπω λόγον διατὶ οἱ Βουλευταὶ δὲν μποροῦν νὰ τὰ πληροφορηθοῦν ἀπὸ τώρα καὶ νὰ ἀναμένουν νὰ τὰ πληροφορηθοῦν διὰ τοῦ τύπου δτων μάλιστα καλοῦνται νὰ μελετήσουν κατὰ τρόπον ἐπειγοντα, καὶ ἵσως μὴ ίκανοποιοῦνται πολλοὺς ἔξημῶν διὰ μᾶς παρέχονται τὰ χρονικὰ περιθώρια διὰ σοθαράν καὶ μελετημένην

συζήτησιν, τὰ μέτρα χωρὶς προηγουμένην κατατόπισιν. Δὲν εἰσηγοῦμαι ὅτι θὰ ἔπειπε νὰ εἶχαμεν κατατοπισθῆ προτοῦ ἡ Κυθέρνησις λάσῃ ἀποφάσεις ἀλλά, ἀφ' ὅτου ἡ Κυθέρνησις ἔχει λάσῃ ἀποφάσεις, νομίζω ὅτι ἡ Βουλὴ δικαιοῦται καὶ προσωπικῶς δὲν θὰ ψηφίσω διὰ τὴν κήρυξιν τοῦ Νομοσχεδίου ὡς ἐπειγούσης φύσεως ἔὰν δὲν κατατοπισθῇ τὸ Σῶμα περὶ τῶν μέτρων τὰ ὅποια ἥδη ἔχει λάσῃ ἡ Κυθέρνησις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὰ δύο θέματα δὲν εἶναι καθόλου ἀλληλένδετα.

Τὸ πρῶτον θέμα εἶναι ἔὰν ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ κηρύξῃ τὸ Νομοσχέδιον ὡς Νομοσχέδιον ἐπειγούσης φύσεως. Ἐάν ἡ Βουλὴ ἐνδιαφέρεται διὰ τὰ μέτρα τὰ ὅποια προβλέπονται εἰς τὸ Νομοσχέδιον, ἀσφαλῶς δὲ ἀρμόδιος Ὑπουργός θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἀρμόδιαν Ἔπιτροπήν καὶ ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς λόγους ποὺ ἐπιθαλλουν τὴν λῆψιν τῶν μέτρων αὐτῶν.

Ἐάν ἡ Βουλὴ ζητῇ διὰ τὴν κάλυψιν αὐτοῦ τοῦ 24ώρου, τότε ἀσφαλῶς δυνάμεθα νὰ δρίσωμεν συνεδρίασιν αὔριον τὸ πρωΐ εἰς τὴν ὅποιαν τὸ μόνον θέμα θὰ εἶναι νὰ πληροφορηθῇ ἡ Βουλὴ ποῖα μέτρα πρόκειται νὰ ληφθοῦν πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου καὶ ἀκολούθως τὸ ἀπόγευμα νὰ συνεδριάσωμεν διὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω ἔὰν ἡ Βουλὴ ἐπιθυμῇ νὰ πληροφορηθῇ τὰ μέτρα τὰ ὅποια θὰ ληφθοῦν, ἀλλωστε τώρα εἶναι κλεισταὶ αἱ Τράπεζαι καὶ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ καμία διακίνησις κεφαλαίου. Θὰ δρίσω ἐπομένως συνεδρίαν δι' αὔριον, τὴν 11ην πρωινήν ὡραν, ἀπλῶς διὰ νὰ ἀκούσωμεν τὸν Ὑπουργὸν περὶ τῶν μέτρων τὰ ὅποια θὰ λάσῃ διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ 24ώρου αὐτοῦ καὶ ἐν συνεχείᾳ θὰ συζητήσωμεν τὴν δην ἀπογευματινὴν τὰς προτάσεις τοῦ Νομοσχεδίου.

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ἔχω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν ἡ Βουλὴ παρεγγνωρίσθη ὑπὸ τῆς Ἔκτελεστικῆς Ἐξουσίας ὅπως καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς σοθαράς περιπτώσεις. Διαθάζομεν εἰς τὰς ἐφημερίδας ἀκούομεν εἰς τὴν τηλεόρασιν ὅτι συνέρχονται εἰς συμβούλια καὶ παραθυρόλια διάφοροι οἰκονομικοὶ ἔγκεφαλοι τῆς Ἔκτελεστικῆς Ἐξουσίας· καὶ ὅμως εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ἔχομεν Βουλῆν ἡ ὅποια διαθέτει Ἔπιτροπήν Οἰκονομικῶν καὶ ἡ Ἔπιτροπή Οἰκονομικῶν τῆς Βουλῆς ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει καὶ οὐδέποτε κατετοπίσθη ὡς πρὸς ἓν τρόπον μὲ τὸν ὅποιον σκοπεύει νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν κρίσιμον ταύτην κατάστασιν ἡ Ἔκτελεστική Ἐξουσία.

Τώρα, τὴν 5.30 μ.μ. εἰδοποιούμεθα—καὶ ὑποθέτω τηλεφωνικῶς—ὅτι θὰ καταθέσῃ ἡ Ἔκτελεστική Ἐξουσία Νομοσχέδιον περὶ τοῦ νομίσματός μας καὶ καλούμεθα, δὲ πέμπτος τροχὸς τῆς ἀμάξης, τὴν 12ην ὡραν νὰ θεωρήσωμεν τὸ Νομοσχέδιον ὡς ἐπειγούσης φύσεως, καὶ ἐντὸς 24 ὡρῶν νὰ ἀναλάβωμεν ἡμεῖς τὴν εύθύνην, διότι αὔριον καὶ οἱ Ὑπουργοί καὶ οἱ Σύμβουλοι τῶν Ὑπουργῶν καὶ οἱ πάντες ἐν τῇ Ἔκτελεστικῇ Ἐξουσίᾳ ἔὰν συμβῇ τίποτε τὸ κακὸν θὰ εἰπωσι : Κύριοι, ἡ Βουλὴ τῶν Κυπρίων ἀπεφάσισε περὶ τοῦ νομίσματός σας!

Προσωπικῶς, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, παρ' ὅλον ὅτι ἀναγνωρίζω τὴν σοθαρότητα τοῦ θέματος ὅτι πρέπει νὰ ληφθοῦν μέτρα ἀμεσα, σᾶς διαθεσιῶς ἀπό τοῦδε ὅτι ἔὰν πρόκειται νὰ κληθῶ αὔριον νὰ ψηφίσω θὰ ἀπόσχω τῆς ψηφοφορίας οἰονδήποτε καὶ ἔὰν εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω ὅτι γίνεται συζήτησις ἐπὶ θέματος τὸ ὅποιον οὐδεμίαν σημασίαν ἔχει δοσον ἀφορᾶ τὸ ἔὰν κατετοπίσθη ἡ Ἔπιτροπή Οἰκονομικῶν ἡ ὅχι. Εἰς οὐδε-

μίαν Βουλήν τοῦ κόσμου καὶ ἐπανατονίζω, εἰς οὐδεμίαν Βουλὴν τοῦ κόσμου, ἡ Κυθέρησις πρὸ τῆς λήψεως οἰωνίδηποτε περιοριστικῶν μέτρων ἢ ὑποτιμήσεως συζητεῖ τὸ θέμα μὲ οἰωνίδηποτε Κοινοθύλευτικὴν Ἐπιτροπήν. Διότι ὑπάρχει πάντοτε δισθαρδὸς κίνδυνος τῆς διαρροῆς καὶ ἐπομένως ἔκεινο τὸ διοικοῦν προτίθεται νὰ κάμη ἡ Κυθέρησις μπορεῖ νὰ καταστραφῇ διὰ τῆς διαρροῆς ὅταν γίνωνται ἐπὶ μακρὸν διαθουλεύσεις.

Καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ Βρεττανικὴ Βουλὴ κατελήφθη ἐξ ἀπροόπτου· ὅταν μάλιστα ὠρισμένοι Βουλευταὶ ἀνέφεραν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἐπρόκειτο νὰ γίνη ὑποτιμησίς τῆς λίρας, τοῦτο διεψεύσθη κατηγορηματικῶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἀπλῶς διὰ νὰ ληφθοῦν τὰ μέτρα τὰ δόποια ἐπρεπε νὰ ληφθοῦν προτοῦ γνωσθῆ ὅτι ἐπρόκειτο νὰ γίνη κάποια ὑποτιμησίς τοῦ Βρεττανικοῦ νομίσματος.

Δὲν νομίζω ὅτι εἰναι θέμα πέμπτου τροχοῦ ἀμάξης. Εἰναι θέμα Κυθερητικῆς τάξεως καὶ πολιτικῆς ὅτι θέματα τὰ δόποια ἀφοροῦν εἰτε ὑποτιμησίν εἰτε περιοριστικὰ μέτρα δὲν συζητοῦνται εἰς εύρυν κύκλον ἢ εἰς Ἐπιτροπὰς τῆς Βουλῆς διότι εἰναι φανερὸν ὅτι τὰ πάντα θὰ διαρρεύσουν καὶ ἐπομένως ἔκεινο τὸ διοικοῦν προσπαθεῖ ἡ Κυθέρησις νὰ κάμη θὰ καταστραφῇ διὰ τῆς διαρροῆς.

Τὸ δεύτερον θέμα τὸ διοικοῦν ἐγείρεται εἰναι ἐὰν ὑπάρχῃ χρόνος. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ὁ χρόνος δὲν εἰναι ἀπαραίτητον στοιχείον εἰς τὴν λήψιν τῆς δρθῆς ἀποφάσεως ἐὰν ὑπάρχῃ χρόνος νὰ τεθοῦν αἱ ἀπόψεις καὶ νὰ συζητηθοῦν. Πιστεύω ὅτι ἐντὸς 24 ὥρων εἰναι δυνατὸν νὰ ἀκουσθοῦν αἱ ἀπόψεις τῶν ἐνδιαφερομένων τῆς Κυθερητικῆς καὶ νὰ ληφθοῦν αἱ δέουσαι ἀποφάσεις ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Δι’ αὐτὸν τὸν λόγον καὶ μόνον ὑπάρχει πρόνοια τοῦ Συντάγματος ὅτι θέματα δύνανται νὰ κηρυχθοῦν ὡς θέματα ἐπειγούστης φύσεως καὶ διὰ νὰ κηρυχθοῦν ὡς ἐπειγούστης φύσεως πρέπει νὰ εἰναι σοθαρὰ θέματα καὶ ταυτοχρόνως πρέπει νὰ ὑπάρχῃ λόγος, εἰδικός λόγος, οὕτως διότε νὰ μὴ δημιουργοῦνται καταστάσεις διὰ τῆς καθυστερήσεως τῆς ἔξετάσεως των. Αὐτὸ δὲ δὲν εἰναι μόνον φαινόμενον τῆς Κυπριακῆς Βουλῆς ἀλλὰ πολλῶν ἄλλων Βουλῶν.

Ο. κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Νὰ συμφωνήσω μὲ δλα δσα ἔχετε πεῖ διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς τηρήσεως τῆς συζητήσεως τέτοιων θεμάτων εἰς στενὸν ἐμπιστευτικὸν κύκλον τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας. Νὰ συμφωνήσω ἀκόμη περὶ τῆς ὑποχρεώσεως ποὺ ἔχει ἡ Βουλὴ νὰ λαμβάνῃ ἀποφάσεις δσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ἐπὶ τέτοιων θεμάτων. Μὲ πάντα ταῦτα συμφωνῶ καὶ ὑπερθεματίζω ἐὰν δντως τὰ μέτρα τὰ δόποια ἡ Κυθέρησις ἔχει λάθει καὶ τὰ δόποια, τονίζω καὶ πάλιν, δὲν γνωρίζει ἡ Βουλὴ, εἰναι τοιαύτης φύσεως διότε πρέπει νὰ ἐγκριθοῦν ἢ νὰ ἀποριθθοῦν ἀπὸ τὸ Σῶμα ἐντὸς 24 ὥρων.

Ἐνῷ συμφωνῶ καὶ λαμβάνω ὅπ’ ὅψιν δλα αὐτὰ ἐπαναλαμβάνω τὴν προηγουμένως λεχθεῖσαν θέσιν μου. Ἡ Βουλὴ δικαιοῦται καὶ ἐπρεπεν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία νὰ είχει ἀναλάβει αὐτὸ τὸ ἔργον, εἰς ἐπίσημον κατατόπισιν τώρα ἀπὸ τὴν Κυθέρησιν περὶ τῶν μέτρων τὰ δόποια ἔχει λάθει. Καὶ ἐὰν ἐκ τῆς κατατόπισεως τῆς Βουλῆς διαφανῆ ὅτι τὰ μέτρα τὰ δόποια τυχὸν ἔχουν ληφθῆ εἰναι τέτοια διότε νὰ είναι ἀρκούντως προστατευτικὰ τότε ἡ Βουλὴ μπορεῖ νὰ ἀποφασίσῃ ὅτι είναι δυνατὸν νὰ συζητηθῆ τὸ δλον θέμα εἰς μεταγενέστερον χρόνον. Ἐὰν δὲ δὲν ἔχουν ληφθῆ δλα δσα τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς πιθανὸν νὰ κρίνουν ὅτι είναι ἀναγκαῖα προστατευτικὰ μέτρα τότε νὰ εἰσηγηθῶμεν εἰς τὴν Κυθέρησιν νὰ τὰ λάθῃ τώρα. Δὲν θὰ συμφωνήσω μαζὶ σας διὰ τὴν ἀναθολήν τῆς συζητήσεως μέχρι τῆς 11ης πρωΐνης ἀνευ προηγουμένης κατατόπισεώς μας,

καὶ ἐπαναλαμβάνω τὴν εἰσήγησίν μου : "Ας διακοπῆ ἐπ' ὀλίγον ἡ συνεδρία τῆς Βουλῆς καὶ ἀς προσέλθῃ ὁ Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν νὰ κατατοπίσῃ σήμερον τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς περὶ τῶν μέτρων τὰ ὅποια ἔχει λάθει.

'Εάν μοῦ ἐπιτρέπετε μόνον δύο λόγια, κύριε Πρόεδρε. Λέγων δλα αὐτὰ οὐδόλως προδικάζω ὅτι ἡ Κυθέρησις δὲν ἔχει λάθει τὰ ἀναγκαῖα μέτρα. Πιθανὸν νὰ τὰ ἔχῃ λάθει τὰ ἀναγκαῖα μέτρα. Πιθανώτατα αἱ ἀποφάσεις τῆς νὰ εἰναι ὄρθαι ἢ μή. Ἐκείνο διὰ τὸ ὅποιον διαμαρτύρομαι εἰναι διατὶ δὲν ἔκριθη σκόπιμον νὰ κατατοπισθοῦν τὰ Μέλη τῆς Βουλῆς ἢ ἔστω ὁ Πρόεδρος ἢ τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν ἀπὸ σήμερον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Περὶ ποίων μέτρων θέλετε νὰ κατατοπισθῆ ; Περὶ τῶν μέτρων τοῦ Νομοσχεδίου ἢ περὶ τῶν μέτρων.....

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Περὶ τῶν μέτρων ποὺ ἔχει τυχὸν ἀποφασίσει εἴτε ἡ Κεντρικὴ Τράπεζα εἴτε ἡ Κυθέρησις νὰ λάθῃ διὰ τὴν προστασίαν τοῦ κοινοῦ ἀπὸ τυχὸν καταπατήσεις.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μεταξὺ αὐτῆς τῆς στιγμῆς καὶ τῆς ψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου ;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Η ἀπάντησίς μου εἰς τὸ θέμα αὐτὸν εἰναι ὅτι αἱ Τράπεζαι εἰναι αὐτὴν τὴν στιγμὴν κλεισταὶ. Ἐάν αὔριον, τὴν 11ην πρωΐνην, ἀνοίξουν αἱ Τράπεζαι, καὶ λέγω ἐάν ἀνοίξουν, τότε θὰ ὑπάρχῃ ἡ εὐκαρίστα νὰ ἀκούσωμεν τὸν Ὑπουργὸν Οἰκονομικῶν. Οὐδεμίαν ἔστασιν ἔχω νὰ ἀναθάλω τὴν συζήτησιν καὶ νὰ καλέσω τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ μᾶς εἴπῃ τώρα τὶ μέτρα θὰ λάθῃ ἀπὸ τώρα ἔως αὔριον τὸ πρωΐ διὰ νὰ μὴ γίνη μετακίνησις ἢ εἰσροή κεφαλαίων. Ἄλλα νομίζω ὅτι ἐφ' ὅσον αὐτὸν τὸ πρᾶγμα δὲν μπορεῖ νὰ γίνη μέχρι τῆς 8ης πρωΐνης τῆς αὔριον, τότε, διὰ νὰ δοθῇ ἡ εὐκαρίστα νὰ κληθῇ ὁ Ὑπουργός, προτίθεμαι νὰ δρίσω συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς τὴν 8ην πρωΐνην ὥραν τῆς αὔριον. Καὶ ἐπομένως μποροῦμεν τώρα νὰ πάρωμεν τὴν ἀπόφασιν ἐάν τὸ Νομοσχέδιον θὰ εἶναι ἐπειγούσης φύσεως ἢ ὅχι καὶ τὴν 8ην πρωΐνην ὥραν τῆς αὔριον νὰ ἀκούσωμεν τὶ μέτρα ἔχει λάθει ἡ Κυθέρησις.

"Οσον ἀφορᾷ τὸ σημεῖον τοῦ κ. Ξάνθου Κληρίδη ὅτι εἰδοποιήθην πιθανὸν τηλεφωνικῶς, πληροφορῶ τὴν Βουλὴν ὅτι τὸ Νομοσχέδιον ἔσταλη μὲ τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν :

«Ἐσωκλείω ἀντίγραφον Νομοσχεδίου τιτλοφορουμένου «Ο περὶ Ἐλέγχου Συναλλάγματος (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972» καὶ σᾶς παρακαλῶ ὅπως κηρύσσοντες τοῦτο ὡς ἐπείγον προθῆτε εἰς τὴν κατάθεσιν αὐτοῦ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ἔγκρισιν.

Τὸ πλήρες κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου ἔχει ἀποσταλῆ εἰς ἀρκετὰ ἀντίγραφα διὰ νὰ λάθουν δλοι οἱ Βουλευταὶ ἀντίγραφον ἀπὸ αὐτῆς τῆς στιγμῆς».

Ο κ. Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Εἰς δτι ἀφορᾶ τὴν ἐπιστολήν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔχω τὴν γνώμην—καὶ παρακαλῶ διορθώσατέ με ἐάν σφάλλω—ὅτι ἐν πρώτοις

ἔγινε τηλεφώνημα καὶ μετὰ ἐπηροφορήσεν ἡ ἐπιστολή. Αὐτὸς τὸ ἀντιπαρέρχομαι διότι δὲν ἔχει σημασίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐγὼ ὅμως δὲν τὸ ἀντιπαρέρχομαι διότι δὲν εἶναι ἔτσι τὰ πράγματα.

Τὸ τηλεφώνημα τὸ δρόποιον ἔγινεν ἡτο διὰ νὰ μὲ πληροφορήσουν ὅτι τὸ Νομοσχέδιον εύρίσκεται καθ' ὅδόν, ἀλλ' ἐπηροφορήθην σήμερον τὴν πρωτίαν ὅτι Νομοσχέδιον θὰ κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλήν. Ἀπλῶς ἡτο διὰ νὰ μὴ διακόψω τὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς καὶ διέκοψα τὴν συνεδρίασιν προτοῦ πληροφορήθω ὅτι τὸ Νομοσχέδιον εύρίσκετο καθ' ὅδον πρὸς τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Τὸ ιδιόν μου παράπονον καὶ νομίζω ὅτι εἶναι τὸ παράπονον καὶ ἄλλων ἐντίμων συναδέλφων εἶναι ὅτι ἡ Βουλὴ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, καὶ εἰς ἄλλας σοσθαράς περιπτώσεις, καὶ δὲν θέλω νὰ τὰς ἀπαριμήσω, τελεῖ ἐν ὀγκοίσι καὶ καλεῖται τὴν τελευταίαν στιγμὴν νὰ ψάλλῃ τὸ «Ἄλληλούϊα» καὶ τὸ «Δι! εὐχῶν τῶν ἀγίων πατέρων ἡμῶν». Αὐτὸς εἶναι τὸ παράπονόν μου. Εἰς δὲ, ἀφορᾶ ἐκεῖνο τὸ δρόποιον μᾶς εἴπετε προηγουμένων ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὴ πολιτικὴ νὰ γνωστοποιῆι εἰς τὴν Βουλὴν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία τὰς ἀποφάσεις τῆς προτοῦ κάνων ταῖς λάσθῃ δὲν εἶναι αὐτὸς τὸ δρόποιον ἔγων εἰσηγήθην. Ἐκεῖνο τὸ δρόποιον εἰσηγήθην καὶ εἶπα καὶ ἐτόνισα ὅτι εἶναι λάθος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ἐν προκειμένῳ εἶναι ὅτι ἐφ' ὅσον συζητεῖται ἐντὸς τοῦ στενοῦ περιθάλλοντος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας τὸ θέμα τοῦτο ἐπὶ μίαν ἔθοδον μάρτυρα εἶχε καθῆκον νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν Οἰκονομικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς καὶ νὰ τὴν κατατοπίσῃ ὅχι ἐπὶ τοῦ τι πρόκειται νὰ κάμῃ ἀλλὰ τούλαχιστον νὰ τὴν ἐγκλιματίσῃ εἰς τὸ δλον θέμα. Νὰ τῆς πῆ ὅτι ὑπάρχουν αὐταὶ καὶ αὐταὶ αἱ δυσκολίαι καὶ νὰ τὰς συζητήσῃ μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν. Αὐτὸς εἶναι ἔνα ἀπὸ τὰ καθήκοντα τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς. Ως πρὸς τὰς ἄλλας περιπτώσεις ποὺ ἀνεφέρατε, εἶναι περιπτώσεις ὅπου ὑπάρχει Κοινοβουλευτικὴ Κυθέρησις. Ἐδῶ τώρα δὲν ἔχομεν Κοινοβουλευτικὴν Κυθέρησιν. Ἐδῶ ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία εἶναι ἐντελῶς διάφορος τῆς Βουλῆς καὶ ὑποθέτω ὅτι εἰς τὴν Ἀμερικήν, ὅπου ὑπάρχει ἀνάλογον σύστημα, ὁ Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν καλεῖ τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν ἡ τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν καὶ τὸν κατατοπίζει. Δὲν τοῦ λέγει ἀσφαλῶς τὶ σκοπεύει νὰ ἀποφασίσῃ ἀλλὰ συζητεῖ τὸ θέμα μαζὶ του. Συζητεῖ, τὸν ἐγκλιματίζει καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς ἐγκλιματίζει τὰ μέλη του.

Εἰς δὲ, ἀφορᾶ τὴν παρατήρησιν σας ὅτι δὲν θὰ ἡτο ὀρθὸν νὰ λεχθῇ τίποτε εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν διότι δυνατὸν νὰ διαρρεύσῃ, αὐτὸς προσωπικῶς τὸ θεωρῶ ὡς προσθολὴν τοῦ χειρίστου εἶδους καὶ ἐάν ἡμην μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν θὰ παρητούμην, διότι ἐάν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ στενογράφοι εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τὰ βλέπουν καὶ θεωροῦνται ἀρκούντως ἔχεμυθοι καὶ δὲν πρόκειται νὰ τὰ εἴπουν περαιτέρω ἔξωθεν τῶν τεσσάρων τοίχων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ δὲν θὰ γίνη διαρροή, τότε ήμεῖς οἱ Βουλευταὶ τιθέμεθα, δηλαδὴ εἰς δὲ, ἀφορᾶ τὴν ἔχεμυθειαν, καὶ εἰς χαμηλοτέραν ἀξίαν ἀπὸ τὸν τελευταῖον ὑπάλληλον δρόποιος τυχὸν ἀκούει ἢ δακτυλογραφεῖ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Σαββεῖδην θὰ ηθελα νὰ θέσω ὠρισμένα πράγματα εἰς τὴν θέσιν των.

Ἐλέχθη ὅτι ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία προτοῦ λάσθῃ οἰασδήποτε ἀποφάσεις πρέπει νὰ συμβουλεύεται τὰς Κοινοβουλευτικάς Ἐπιτροπάς. Δὲν συμφωνῶ μὲ αὐτὴν τὴν θέσιν πρῶτον, διότι αἱ Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ οὐδεμίαν

έξουσίαν έχουν νά λάθουν ή νά δώσουν ένδείξεις πώς ή Βουλή θά άντιμετωπίση ένα θέμα εις τὴν Κυθέρησιν. Διότι δὲν δύνανται νά δεσμεύσουν τὴν Βουλήν καὶ δὲν πρέπει νά δύνανται νά δεσμεύσουν τὴν Βουλήν. Δεύτερον, αἱ Κοινοθουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἔὰν πρόκειται νά χρησιμοποιηθοῦν ὡς μέσον ἐπαφῆς μεταξὺ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας θὰ πρέπει τὰ ἔρωτήματα τὰ διπού τούς τίθενται νά τὰ συζητοῦν μὲ δῆλην τὴν Βουλήν καὶ νά μεταφέρουν τὸ πνεῦμα καὶ τὰς ἀπόψεις διοκλήρου τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν Κυθέρησιν.

Ἐὰν πρόκειται οἱ Βουλευταὶ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς ή οἰασδήποτε Ἐπιτροπῆς νά κάμουν οἰασδήποτε εἰσηγήσεις πρέπει νά εἰναι εἰσηγήσεις ἰδικαὶ τῶν καὶ ἔφ' ὅσον εις τὰς Ἐπιτροπὰς αὐτὰς ἀντιπροσωπεύονται δλα τὰ ἐν τῇ Βουλῇ κόμματα, δὲν εἰναι δυνατὸν νά υιοθετήσουν θέσεις αἱ διποῖαι νά δεσμεύουν εἴτε τὰ κόμματα εἴτε τὴν Βουλήν ὡς σύνολον. Πέραν δὲ τούτου, τὸ θέμα τῆς ἔχεμυθείας δὲν μπορεῖ νά συγκριθῇ μὲ τὸ θέμα τῆς ἔχεμυθείας δρισμένων ὑπαλλήλων οἱ διποῖοι ἐργάζονται καὶ οἱ διποῖοι έχουν εύθυνην καὶ οἱ διποῖοι δρκίζονται δι' ἔχεμυθείαν. Εἰναι δὲ εὔκολον νά γίνη γνωστὸν ἔὰν κάτι ἔχῃ διαρρεύσει ἀπὸ τούς ἐν λόγῳ γραφματεῖς ἀλλὰ εἰναι πολὺ δύσκολον νά διαπιστωθῇ ἀπὸ ποιὸν Βουλευτὴν διέρρευσε.

Πέραν τοῦ σημείου αὐτοῦ ἡγέρθη καὶ ἔνα ἄλλο σημεῖον ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Ξάνθου Κληρίδη ὅτι ή Βουλή πρέπει νά ἐνημεροῦται ἐκ τῶν προτέρων. "Οχι μόνον ή Βουλή δὲν πρέπει νά ἐνημεροῦται ἐκ τῶν προτέρων ἀλλὰ καὶ, κατὰ τὴν γνώμην μου, οὕτε δο Πρόεδρος τῆς Βουλῆς πρέπει νά ἐνημεροῦται ἐκ τῶν προτέρων ἐπὶ ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διότι τότε ἀκριβῶς εἶναι ποὺ ή Βουλή θὰ δεσμεύεται εἰτὲ διὰ τοῦ Προέδρου εἴτε διὰ τῶν Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ δὲν θὰ ἔχῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τὴν διποίαν πρέπει νά ἔχῃ καὶ τὴν ἀντικειμενικότητα ἔφ' ὅσον θὰ ὑπάρχουν πρόσωπα τὰ διποῖα θὰ ἔχουν ἡδη ἐκφράσει ἀπόψεις καὶ αἱ διποῖαι κατὰ κάποιον τρόπον θὰ τοὺς δεσμεύουν εἰς τὴν ἔξέτασιν τοῦ θέματος εἰς τὴν Βουλήν.

Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν διαδικασίαν ὅτι ή Κυθέρησις διφείλει νά συμβουλεύεται τὰς Ἐπιτροπὰς ἐπὶ διαφόρων θεμάτων.

"Οσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τὸ διποίον ἡγέρθη ὅτι ἥρχισαν διαθουλεύσεις—καὶ τοῦτο δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν πραγματικότητα—ή μόνη συνεδρίασις ή διποία ἔγινεν ἐπὶ τοῦ θέματος ἥτο σήμερον τὴν πρωῖαν εἰς τὰς 10.30 καὶ ἔληξε τὴν 3ην ἀπογευματινήν.

"Εγιναν μελέται ὑπὸ τῶν ἀρμοδιῶν Ὑπουργείων διὰ νά εἰναι ἔτοιμοι οἱ Ὑπουργοὶ διὰ τὴν συζήτησιν ἀλλὰ οὐδεμίᾳ συζήτησις ἔγινεν ὅσον ἀφορᾶ τὸ ποία μέτρα θὰ ληφθοῦν.

"Ἐν τῷ μεταξύ, ὅμως, διὰ νά δώσω τέρμα εἰς μίαν συζήτησιν ἄνευ περιεχομένου, σᾶς πληροφορῶ ὅτι δ. κ. Πατσαλίδης εἶναι ἔτοιμος νά ἔλθῃ ἐντὸς δέκα λεπτῶν διὰ νά μᾶς κατατοπίσῃ ἐπὶ τῶν ληφθέντων μέτρων μέχρι τῆς αὔριον. Ἐπομένων θὰ διακόψω τὴν συνεδρίασιν διὰ δέκα λεπτά διὰ νά δώσω τὴν εὐκαιρίαν νά ἔλθῃ δ. κ. Ὑπουργός διὰ νά μᾶς κατατοπίσῃ ὡς πρὸς τὰ μέτρα τὰ διποῖα θὰ ληφθοῦν ἀπὸ τώρα ἔως αὔριον διὰ νά μή καλέσω νέαν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς τὴν 8ην πρωΐην ὥραν τῆς αὔριον.

"Η συζήτησις διακόπτεται. Εἰς τὰς 6.16 θὰ ἐπαναρχίσῃ ή συζήτησις.

("Ωρα διακοπῆς 6.06 μ.μ.)

("Ωρα ἐνάρξεως 6.35 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐν συνεχείᾳ τῆς συζητήσεως ἔχω νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλὴν ὅτι δὲ Διοικητὴς τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης κ. Στεφανῆ θὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ὡς πρὸς τὸ ποῖα μέτρα ἐλήφθησαν διὰ τὴν μὴ εἰσαγωγὴν κεφαλαίων καὶ τὴν μὴ φυγάδευσιν Κυπριακῶν κεφαλαίων διὰ τὸ εἰκοσιτετράωρον τὸ ὅποιον θὰ περάσῃ μέχρις ὅτου ἡ Βουλὴ συζητήσῃ τὸ κατατεθὲν Νομοσχέδιον.

Ο. κ. Στεφανῆ εἰς τὸ Βῆμα.

ΣΤΕΦΑΝΗ :

Κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Ἀπὸ χθές ἐδόθησαν δδηγίαι εἰς τὰς Τραπέζας ὅπως εἰς οὐδεμίαν πρᾶξιν προθύμου ἐπηρεάζουσαν ξένον συνάλλαγμα ἐκτὸς διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν ἐπιταγῶν ἢ travellers cheques τῶν τουριστῶν.

Σήμερον αἱ δδηγίαι αὐταὶ ἐπανεθεῖσαι ὥστε πρὸς τὰς Τραπέζας καὶ θὰ ἔξακολουθήσουν νὰ εἰναι ἐν Ισχύι καὶ αὔριον.

Ἀπὸ αὐτὰς τὰς δδηγίας ἔξαιροῦνται τὸ ἀνοιγμα πιστώσεων διὰ εἰσαγωγὴν ἢ ἔξαγωγὴν ἐμπορευμάτων. Τὸ ἀνοιγμα πιστώσεων ὅμως οὐδόλως ἐπηρεάζει τὴν τιμὴν ἢ ὅποια θὰ πληρωθῇ μεταξὺ Κυπριακῆς λίρας καὶ ξένου συναλλάγματος ἐν καιρῷ τῷ δέοντι.

Πιστεύω ὅτι αὐτὸς τὸ μέτρον εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ προστατεύῃ τὴν Κυπριακὴν λίραν καὶ συναλλαγάς εἰς ξένον συνάλλαγμα μέχρις ὅτου ληφθῇ ἀπόφασις διὰ τὰ μέτρα τὰ ὅποια προετάθησαν.

Εὐχαριστῶ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐν τάξει.

Τίθεται ἐπομένως τὸ θέμα ἐάν τὸ Νομοσχέδιον πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς Νομοσχέδιον ἐπειγούσης φύσεως.

Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ Νομοσχέδιον θεωρηθῇ ὡς Νομοσχέδιον ἐπειγούσης φύσεως;

Ο. κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Διὰ τοὺς λόγους ἀπλῶς ποὺ ἔξηγησα ἐνωρίτερον, κύριε Πρόεδρε, ἐνίσταμαι. δχι διὰ τίποτε ἄλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐνίστασαι ἢ ἀπέχεις;

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Ἐνίσταμαι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τότε πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν.

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι τὸ Νομοσχέδιον δέον νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς Νομοσχέδιον ἐπειγούσης φύσεως;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : Κατά την περί Συντάγματος Επιθεώρασης ήταν από την περίοδο 1925-1926 στην οποία διεξήχθησαν μεταβατικές εκλογές για την ανανέωση της Βουλής και την παραγωγή νέων νόμων για την ανάπτυξη της χώρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποιοι ψηφίζουν κατά ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : Οι βούλευτες που ψήφισαν την πρόταση για την ανανέωση της Βουλής και την παραγωγή νέων νόμων για την ανάπτυξη της χώρας.

Δύο,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Οι βούλευτες που ψήφισαν την πρόταση για την ανανέωση της Βουλής και την παραγωγή νέων νόμων για την ανάπτυξη της χώρας.

Το Νομοσχέδιον κηρύχτεται ότι Νομοσχέδιον ἐπειγούσης φύσεως και ἐπομένως τίθεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν διὰ τὴν συνεδρίαν τῆς αὐριον ἡ ὅποια θά λάθη χώραν εἰς τὰς 6.40 τὸ ἀπόγευμα οὕτως ὥστε προτοῦ συζητηθῆναί νὰ ἔχῃ τεθῇ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ εἴκοσι τέσσαρας ὥρας συμφώνως τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος. *Έγγραφα.*

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. “Οταν διεκόψαμεν, διεκόψαμεν δι’ ἓνα εἰδικὸν λόγον. Διὰ νὰ διθῇ ἡ εὔκαιριά εἰς τὸν ἔντιμον ‘Υπουργὸν Οἰκονομικῶν νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ μᾶς διμιλήσῃ. Δὲν τὸν εἶδα νὰ ἔλθῃ ἡ θά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Οι νήσια πειραιών Σκλή νῆσος πατέριοιο πλέοντο περίπου η

‘Ο ‘Υπουργὸς Οἰκονομικῶν δὲν θὰ ἔλθῃ νὰ μᾶς διμιλήσῃ διότι ὁ ‘Υπουργὸς Οἰκονομικῶν θὰ παρουσιασθῇ ὅταν τὰ μέτρα τὰ ὅποια κατετέθησαν εἰς τὴν Βουλὴν θὰ συζητηθοῦν εἰς τὰς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Βουλὴν.

“Οσον ἀφορᾷ τὰ μέτρα τὰ ὅποια ἔληφθησαν διὰ τὸ εἰκοσιτετράωρον τὸ διοίσιον θὰ διαρρεύσῃ ταῦτα συνταγματικῶς καὶ διὰ νόμου ἀποτελοῦν εὐθύνην οὐχὶ τοῦ ‘Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἀλλὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης.

‘Ο Διοικητής τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης προσῆλθεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ εἶπε ποῖα μέτρα ἔλασθεν ὑπὸ τὴν ίδιότητά του ως Διοικητοῦ τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης διὰ νὰ μὴν ὑπάρξῃ διαρροὴ ἢ εἰσροὴ κεφαλαίου ἐντὸς τῶν εἰκοσιτεσσάρων αὐτῶν ὥρῶν.

‘Ο κ. Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Χαίρομαι διότι ἤλθεν ὁ κ. Στεφανῆ καὶ τὸν εὐχαριστοῦμεν διότι ἔλασθε τὸν κόπον νὰ ἔλθῃ νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα, ἀλλὰ ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅταν ἀνεβάλλαμεν τὴν συνεδρίασιν τὴν ἀνεβάλλαμεν ὑπὸ τὸν ρητὸν δρον ὅτι θὰ ἤρχετο ὁ ἔντιμος κ. ‘Υπουργός, καὶ ἵσως αὐτό, τὸ ὅτι δὲν ἤλθεν, νὰ ἔχῃ σχέσιν μὲν ἔκεινο τὸ ὅποιον εἶπα ἐνώριτερον ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν λαμβάνεται καὶ τόσον ὑπ’ ὅψιν οὕτως ὥστε νὰ κάμην τὸν κόπον καὶ νὰ ἔρχεται νὰ μᾶς δίδῃ ἔξηγήσεις ὁ κ. ‘Υπουργός ἐπὶ ἐνὸς τόσον σοθαροῦ θέματος, διότι ὁ

κ. Στεφανή μᾶς είπε τι ὁ δηγίας ἔδωσε, ἐνῶ ήμενος ἡθέλαμεν νὰ ἀκούσωμεν ἀπὸ τὸν ἔντιμον κ. Ὑπουργὸν ὀρισμένας ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ προτεινομένου Νομοσχεδίου καὶ ἐπὶ τῆς δῆλης πολιτικῆς τῆς Κυθερήσεως εἰς δὲ τι ἀφορᾷ τὸ σούθαρταν τοῦτο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν δικαιοῦται ὁ Ὑπουργὸς νὰ προσφωνήσῃ τὴν Βουλὴν καὶ νὰ τὴν προκαταλάβῃ κατὰ τὴν πρώτην κατάθεσιν τοῦ Νομοσχεδίου, προτοῦ τὸ θέμα παραπεμφῆ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπῆν. Παραπεμπομένου τοῦ θέματος εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπῆν ὁ Ὑπουργὸς ἔχει καθῆκον νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, νὰ εἴπῃ τὰς ἀπόψεις του, καὶ ἐὰν ἡ Βουλὴ τὸ ζητήσῃ κατά τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας τοῦ Νομοσχεδίου, τότε νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὰς ἀπόψεις του. Θὰ ἥτο σφάλμα μέγιστον μαζὲ μὲ τὴν κατάθεσιν τοῦ Νομοσχεδίου, προτοῦ ἔξετασθῇ τὸ Νομοσχέδιον ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἐπιτροπῶν νὰ προκαταλαμβάνεται ἡ Βουλὴ διὰ τῆς ἀγορεύσεως οἰουδήποτε Ὑπουργοῦ.

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

‘Απλῶς, κύριε Πρόεδρε, σᾶς ὑπενθυμίζω ὅτι δὲν τὸ παρεπέμψατε εἰς Ἐπιτροπήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ παραπέμπω εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

‘Η ἐπομένη συνεδρία δρίζεται διὰ τὴν 6.42 ἀπογευματινὴν ὥραν τῆς αὔριον.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως 6.42 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ’ ἀλφαριθμητικὴν σειράν):

Ζαμπάς Γεώργιος

Παπαϊωάννου Ἐζεκίας

Κληρίδης Ξάνθος

Παρασκευαΐδης Φειδίας

Κόσιης Νίκος

Ποσκώτης Σταύρος

Κουρτελλάρης Χρήστος

Ποταμίτης Γιάγκος

Λυσσαρίδης Βάσος

Σαββίδης Μιχαλάκης

Μαλλιώτης Γεώργιος

Σαμψών Νίκος

Μαυρονικόλας Νίκος

Σωτηριάδης Ἀντωνάκης

Μιχατλίδης Αιμίλιος

Τουμαζῆς Ἀνδρέας

Μιχατλίδης Χαμπῆς

Φάντης Ἀνδρέας

Νεοκλέους Ἀνδρέας

Φράγκος Αιμίλιος

Νικολαΐδης Ἡρόδοτος

Χατζήιωνου Ἀνδρέας

Ξενόπουλος Ξενῆς

Χατζηκακοῦ Κώστας

Παπαδημητρίου Κυριάκος

Χριστοφίδης Χριστόφορος.

Παπαδόπουλος Τάσος

Χριστοφίδης Χριστόφορος.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) 'Ερωτήσεις—'Απαντήσεις (Προθλήματα τῶν Εἰδικῶν 'Αστυφυλάκων—'Η διάθεσις τῶν Κρατικῶν λαχείων—'Η πλήρωσις κενῶν θέσεων εἰς τὸ 'Υπουργεῖον 'Υγείας).
 - (2) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συλλογικῶν Στοιχημάτων (Ρύθμισις καὶ Φόρος) Νόμου τοῦ 1972, ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Αἰμ. Μιχαηλίδη καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
 - (3) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Κτήσεως Ἀκινήτου 'Ιδιοκτησίας ('Αλλοδαποί) (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
 - (4) 'Ανάγνωσις 'Εκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ Σωματείων καὶ 'Ιδρυμάτων Νόμου τοῦ 1972.
 - (5) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ τῆς Συμφωνίας περὶ Συνεργασίας εἰς τοὺς Τομεῖς τῶν 'Επιστημῶν, τῆς 'Εκπαίδευσεως καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ μεταξὺ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς 'Ενώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν (Κυρωτικοῦ) Νόμου τοῦ 1972, ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀγόρευσις τοῦ Βουλευτοῦ κ. Κ. Χριστοδουλίδη καὶ ψήφισις αὐτοῦ.
 - (6) Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ 'Εγγράφων.
 - (7) Διεξαγωγὴ συζήτησεως (Πρόεδρος, Ξ. Κληρίδης, Τ. Παπαδόπουλος, Μ. Σαββίδης, Ε. Παπαϊωάννου) ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς καταθέσεως καὶ κηρύξεως ως ἐπείγοντος τοῦ Νομοσχεδίου «Ο περὶ 'Ελέγχου τοῦ Συναλλάγματος (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972» καὶ σχετική προσφώνησις τῆς Βουλῆς ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Κείτοικής Τραπέζης κ. Στεφανή.

Τό Νομογράφημα πετυχήθη στις 20 Δεκεμβρίου 1908 με την απόφαση αριθ.
Δημόσιας Δ. Νομοσύνης **[REDACTED]** Επομένως Μείζων θεμάτων
δεσμών ή Συνθήκης της παρούσας παρατάξεως Επιτροπής κακολαθρεύσης
της οποίας πρόεδρος επικαθούσας του Ημερογόνου Τετραγένεστρης την παρα-
σταση, παρατάξεως την 642 παρ. της υπόληψης. Γερά η θρησκευτική θέση της Α. 24
θρησκευτικής παραδόσεως και παραδοσιακής του Νομοσύνης δύναται να παρατηθεί.

Τιμή 50 Μίλια

*Επιπώμη έν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 30ῆς ΙΟΥΝΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 11.11 μ.μ.)

(***Αρ. 45**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἑργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ μόνον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, Νομοθετικὴ Ἐργασία είναι : «Ο περὶ Ἐλέγχου τοῦ Συναλλάγματος (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972».

Τὸ Νομοσχέδιον κατετέθη χθὲς εἰς τὴν Βουλὴν καὶ κατόπιν ἀποφάσεως αὐτῆς ἐκηρύχθη ὡς Νομοσχέδιον ἐπειγούσης φύσεως. Ἐπομένως δὲν εἶναι ὀνάγκη διπλασίας πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου. Τοῦτο ἐτέθη ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν 6.42 μ.μ. τῆς χθές. Τώρα ἡ ὥρα είναι 11.12 μ.μ. Αἱ 24 ὥραι ἔχουν παρέλθει καὶ ἐπομένως τὸ Νομοσχέδιον δύναται νὰ συζητηθῇ.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς διπλασίας ἀναγνώση τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΙΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ἐζεκίας Παπαϊωάννου (ἐκπροσωπῶν τὸν κ. Ντίνον Κωνσταντίνου)

Ηρακλῆς Χατζηπρακλέους

Σταύρος Ποσκώτης.

‘Η Κοινοθουλευτική ‘Επιτροπή Οίκονομικών και Προϋπολογισμού ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 30ὴν Ἰουνίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν ὁ ‘Υπουργός Οίκονομικῶν, ὁ Διοικητής τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ως ἐπίσης ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Τραπέζων, οἵτινες καὶ ἔξεθεσαν εἰς τὴν ‘Επιτροπὴν τὰς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἀπόψεις τῶν. Παρέστησαν δώσατως εἰς τὴν συνεδρίασιν ταύτην οἱ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς κ.κ. Β. Λυσσαρίδης καὶ Ν. Σαμψών.

‘Ως γνωστὸν τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον κατατεθὲν τὴν 29ὴν Ἰουνίου 1972 εἰς τὴν Βουλὴν, κατ’ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος ἐκηρύχθη ως ἐπειγούσης φύσεως Νομοσχέδιον καὶ παρεπέμφθη εἰς τὴν Κοινοθουλευτικήν ‘Επιτροπὴν Οίκονομικῶν και Προϋπολογισμοῦ πρὸς μελέτην καὶ ὑποθολὴν ἐκθέσεως ἐνώπιον αὐτοῦ.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ ‘Ἐλέγχου τοῦ Συναλλάγματος Νόμου εἰς τρόπον ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὴν τὴν τοποθέτησιν, διὰ σκοπούς συναλλάγματος, τῶν χωρῶν τῆς περιοχῆς τῆς στερλίνας ἐπὶ τῆς αὐτῆς θάσεως ως καὶ αἱ λοιπαὶ χῶραι.

‘Ως εἶναι περαιτέρω γνωστὸν τὸ θέμα προέκυψε κατόπιν τῆς ἐκ μέρους τῆς Κυθερήσεως τοῦ ‘Ηνωμένου Βασιλείου λήψεως ἀποφάσεως δπῶς, κατόπιν τῶν πιέσεων τὰς δόποιας ἡ στερλίνα ὑφίστατο εἰς τὰς διεθνεῖς χρηματαγοράς, ἀποδεσμεύσῃ τὴν στερλίναν ἐκ τῆς ἐπισήμου αὐτῆς ισοτιμίας καὶ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐλευθέραν διακύμανσιν τῆς τιμῆς αὐτῆς ἔναντι τῶν ξένων νομισμάτων.

‘Η Κυθερήσις, ως καὶ ὁ ἔντιμος ‘Υπουργός Οίκονομικῶν ἀνέφερεν εἰς τὴν ‘Επιτροπὴν, μελετήσασα τὸ προκύψαν θέματα καὶ ἀφοῦ προέβη εἰς στάθμους ὅλων τῶν σημερινῶν δεδομένων τῆς οἰκονομίας τῆς νήσου ἀπεφάσισεν δπῶς ἡ Κυπριακὴ λίρα μὴ ἀκολουθήσῃ τὴν στερλίναν καὶ διατηρήσῃ τὴν μέχρι τοῦδε σταθεράν αὐτῆς ἐπισήμου ισοτιμίαν τόσον ἔναντι τοῦ δολλαρίου δοσον καὶ ἔναντι τῶν ἄλλων νομισμάτων. ‘Ως δώσατως ἀνεφέρθη εἰς τὴν ‘Επιτροπὴν ἡ Κεντρικὴ Τράπεζα τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἔχει ἐν τῷ μεταξὺ προθῆ, διὰ τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς, εἰς τὴν λῆψιν σειρᾶς μέτρων ἀποσκοπούντων εἰς τὴν ἀναστολὴν τυχόν πράξεων εἰς ένον συναλλαγμα, πλὴν δρισμένων ἔξαιρέσεων, μέχρις δοτού καταστῇ δυνατή ἡ περαιτέρω προώθησις καὶ εἰς νόμον ψήφισις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου.

Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Τραπέζων ὑπεστήριξαν, ἐκθέτοντες πρὸς τὴν ‘Επιτροπὴν τὰς ἀπόψεις τῶν, ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἔνδεικνυται ἡ λῆψις οἰωνδήποτε μέτρων διὰ σκοπούς ἐπιβολῆς συναλλαγματικοῦ ἐλέγχου, πέραν τοῦ ὑφισταμένου, νουσμένου, δμως, ὅτι ἡ δλη κατάστασις θὰ παρακολουθήται ἐκ τοῦ οὐνεγγυς ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης τῇ συνεργασίᾳ τῶν ‘Εμπορικῶν Τραπέζων. ‘Ἐν προκειμένῳ ὑπεστήριξαν ὅτι τυχόν ἐπιβολὴ συναλλαγματικῶν περιορισμῶν εἰς τὸ παρὸν στάδιον θὰ τείνῃ νὰ ὑποσκάψῃ τὴν πίστιν καὶ ἐμπιστοσύνην τῶν διεθνῶν κύκλων εἰς τὸ Κυπριακὸν νόμισμα.

‘Η Κοινοθουλευτική ‘Επιτροπή Οίκονομικῶν και Προϋπολογισμοῦ ἔχουσα ὑπ’ δψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω καὶ τὰς παρασχεθείσας εἰς αὐτὴν συμπληρωματικάς ἐπὶ τοῦ δλου θέματος πληροφορίας κατόπιν διεξοδικῆς συζήτησεως τούτου δὲν κατώρθωσε τελικῶς νὰ καταλήξῃ εἰς δμόφωνον ἀπόφασιν, ἐνίων τῶν μελῶν αὐτῆς ὑπεστηριζόντων τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ως κατετέθη, ἄλλων ὑπεστηριζόντων τὴν ἀπόρριψιν τούτου καὶ ἐτέρων ὑπεστηριζόντων τὴν ὑπὸ δυνητικήν μορφὴν ψήφισιν τούτου.

‘Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ἡ ‘Επιτροπή Οίκονομικῶν και Προϋπολογισμοῦ μὴ καταλήξασα εἰς οἰωνδήποτε δμόφωνον ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπόφασιν ὑπο-

Θάλλει τοῦτο εἰς τὴν δλομέλειαν τῆς Βουλῆς πρὸς λῆψιν τελικῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν διμιληται ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

'Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευταί. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ἔχει διττὸν σκοπόν, ἵτοι ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν διατήρησιν τῆς ὑφισταμένης Ισοτιμίας τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος ἔναντι τοῦ δολαρίου καὶ τῶν ὄλλων νομισμάτων, ἀφ' ἔτερου δὲ τὴν υλοποίησιν τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς διὰ τῆς λήψεως προνοίας περὶ μέτρων ἐλέγχου τοῦ συναλλάγματος εἰς τρόπον ὡστε ἡ Ισοτιμία αὐτῇ τοῦ νομίσματος νὰ δύναται νὰ τεθῇ, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Κυθερνήσεως, κατὰ τρόπον ἀποτελεσματικὸν εἰς ἐφαρμογήν.

Τὸ θέμα εἶναι πολύπλοκον καὶ σοθαρόν, τόσον δὲ ἡ σοθαρότης δοσον καὶ ἡ δυσκολία καταλήξεως εἰς δριστικὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τοῦ θέματος πιστεύω διαφαίνονται ἐκ τῆς ἀδυναμίας τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν νὰ καταλήξῃ εἰς δύμφωνον ἀπόφασιν ὡς καὶ ἐκ τῶν δισταμένων ἀπόψεων, αἱ δοποὶ εἰςεπέθησαν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ μέρους τῶν κληθέντων διὰ νὰ ὑποθοῇσουν τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τὸ ἔργον τῆς.

Είναι εὐχάριστον τὸ γεγονός διτ, παρὰ τὰς διαφωνίας ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τρόπων ἐφαρμογῆς τῆς ληφθείσης ἀποφάσεως διὰ τὴν Ισοτιμίαν τοῦ νομίσματος μας, ὑπῆρξεν ὄμφωνος ἡ διαπίστωσις τῆς ἀνάγκης ἀποδεσμεύσεως τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος ἀπὸ τὴν Ισοτιμίαν του ἔναντι τῆς στερλίνας.

Παρὰ ταῦτα ἔξεφράσθησαν ἔντονοι ἐπιφυλάξεις κατὰ πόσον τὰ διφιστάμενα σήμερον εἰς χεῖρας τῆς Κυθερνήσεως καὶ τῶν ἀρμοδίων δεδομένα εἶναι τοιαῦτα ὡστε νὰ δύνανται νὰ δόῃγήσουν εἰς ἀσφαλῆ καὶ δριστικά συμπεράσματα ἐπὶ τοῦ ἀποτελεσματικωτέρου τρόπου ἐφαρμογῆς τῆς ἐπὶ τοῦ θέματος ἀποφάσεως τῆς Κυθερνήσεως.

Θέματα νομισματικοῦ ἐλέγχου καὶ διακινήσεως ἔξαρτῶνται ἐν πολλοῖς ἀπὸ πλείστους δοσοὺς παράγοντας, οἱ πλεῖστοι τῶν δποίων εἶναι ἀφ' ἐαυτῶν καὶ ἔξ δρισμοῦ ἀστάθμητοι, θασιζόμενοι ἐπὶ ὑποκειμενικῶν ἢ ἀντικειμενικῶν ἐκτιμήσεων, ἔξελίξεων καὶ δεδομένων, τὰ δποῖα, δυστυχῶς, δὲν δύνανται νὰ εἶναι πάντοτε ὑπὸ τὸν ἐλεγχὸν οἰουδήποτε Κράτους, πολὺ διλιγώτερον ἐνδὲ μικροῦ σχετικῶς Κράτους ὡς τὸ Κυπριακόν.

Διὰ ταῦτα ἔχω τὴν ἐντύπωσιν διτ, ἡ Κυθερνησίς πρέπει νὰ εἶναι περιθεθλημένη διὰ τῶν καταλήλων ἔξουσιῶν ὡστε, ἐάν τὸν ἔξελίξεων τῶν προσεχῶν δλίγων ἡμερῶν ἢ εἰς τὸ ἀμεσώτερον μέλλον, διαφανῆ διτ, πράγματι τὸ Κυπριακὸν νόμισμα ἐκτίθεται εἰς κινδύνους ὡς ἔξ ἀθεμίτου διακινήσεως τοῦ νομίσματος καὶ τοῦ συναλλάγματος, νὰ εἶναι εἰς θέσιν δι' αὐτῶν τῶν ἔξουσῶν, τὰς δποίας αὕτη ζητεῖ, δπως ἡ Βουλὴ παράσχῃ, νὰ ἐπιθάλῃ ἀποτελεσματικὸν ἐλεγχὸν.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, κύριε Πρόεδρε, προτίθεμαι νὰ ὑποθάλω καὶ ὑποθάλλω τὴν ἔξης τροποποίησιν εἰς τὸ ὑποθληθὲν ἐνώπιον τοῦ Σώματος Νομοσχέδιον :

Προσθήκη ἀρθρου 3 ἔχοντος ὡς ἀκολούθως :

«Ἄι διστάξεις τοῦ παρόντος Νόμου τίθεται ἐν Ισχύι ἐν δλῷ ἢ ἐν μέρει κατ' ἀπόφασιν τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου δημοσιευμένην εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας καὶ εἰς καθορισθησόμενον διὰ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως ὑπ' αὐτοῦ χρόνον».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν ἄλλοι δημιληταί;

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

“Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Τὸ δόποιον κατετέθη ἐνώπιον τοῦ Σώματος, ἀποτελεῖ τὴν σπονδυλικὴν στήλην τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυθερνήσεως. Οἰαδήποτε ἀπόφασις τῆς Βουλῆς, ή δοποία θάξ ξέθετε προσκόμματα εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως ἀποφασισθεῖσαν πολιτικὴν ἔναντι αὐτῶν ἐν γένει τῶν οἰκονομικῶν θεμάτων, θάξ ἔχῃ ἀπροσλέπτους συνεπείας εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ τόπου καὶ αἱ εὐθύναι τῆς Βουλῆς θάξ εἰναι φαρύταται, διότι αὕτη δὲν ὀπλίζει ἐπαρκῶς τὴν Κυθέρησιν διὰ νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὸ ἔργον, τὸ δοποίον ή ίδια νομίζει ὅτι πρέπει νὰ ἀναλάθῃ διὰ τὴν διαφύλαξιν τοῦ ἔθνικοῦ νομίσματος καὶ τῆς ἔθνικῆς οἰκονομίας.

“Ἐλέχθη ὅτι τὸ πρόσλημα εἶναι πολύπλοκον. Οὔδεις ἀμφισβήτει τὸ πολύπλοκον τοῦ προσλήματος καὶ εἶναι ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ πολύπλοκον τοῦ προσλήματος ἔκεινο, τὸ δοποίον καθιστᾶ τὸ ἔργον τῆς Βουλῆς ἀκόμη δυσκολότερον, δεδομένου ὅτι εἶναι φυσικὸν ὅτι ή Κυθέρησις θάξ πρέπει νὰ ἔχῃ μελετήσει μετὰ τῶν εἰδικῶν δλας τὰς λεπτομερείας τοῦ προσλήματος προτοῦ καταλήξῃ εἰς ὀρισμένα συγκεκριμένα συμπεράσματα.

Θάξ ήθελα, δύως, νὰ θέσω ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὡρισμένα γεγονότα, παρ' ὅλον ὅτι ή Βουλὴ ἥδη γνωρίζει αὐτά, τὰ δοποία θάξ ἀναφέρω, λόγῳ τῆς προηγθείσης μὴ ἀνοικτῆς συνεδρίας. Θάξ πρέπει νὰ ἔξετάσωμεν τὴν προϊστορίαν, ή δοποία ὀδήγησε τὴν Κυθέρησιν εἰς τὴν λήψιν αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ή Κυθέρησις.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Χωρὶς νὰ θέλω νὰ διακόψω τὸν ἔντιμον ἀγορητήν, θάξ ήθελα νὰ εἴπω μόνον διὰ σκοπούς διορθώσεως ὅτι δὲν ὑπῆρξε κλειστὴ συνεδρία τῆς Βουλῆς.....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Ανταλλαγὴ ἀπόφεων’ μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διότι, διὰ νὰ ὑπάρχῃ κλειστὴ συνεδρία τῆς Βουλῆς, χρειάζεται ἀπόφασις τοῦ Σώματος. ‘Απλῶς ὑπῆρξεν ἀνταλλαγὴ ἀπόφεων μεταξὺ τῶν Μελῶν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Ορθόν, κ. Πρόεδρε.

‘Η Κυθέρησις τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἀπεφάσισε, διὰ σκοπούς ἔξυπηρετήσεως τῆς ίδικῆς τῆς ἔθνικῆς οἰκονομίας καὶ, ἵσως, διὰ σκοπούς προπαρασκευῆς διὰ τὴν εἰσοδον τῆς Μεγάλης Βρετανίας εἰς τὴν Εύρωπαίκην Κοινήν Ἀγοράν, ὅπως ἀποδεσμεύσῃ τὴν Ισοτιμίαν τῆς στερλίνας καὶ ἐπιτρέψῃ ὅπως η στερλίνα εὑρίσκεται πλέον εἰς τὴν ἐλευθέραν συναλλαγήν.

Δὲν εἶναι, δύως, αὐτὴ η ἀπόφασις, ή δοποία εἶχε τὸν μεγαλύτερον ἀντίκτυπον εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς Κυθερνήσεως. Ταυτοχρόνως μὲ τὴν ἔξαγγελθεῖσαν ἀποφασίν τῆς ὅπως ἀποδεσμεύσῃ τὴν Ισοτιμίαν τῆς στερλίνας, ή Κυθέρησις

τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἔξήγγειλε καὶ ἐφήρμοσε σειράν περιοριστικῶν μέτρων δόσον ἀφορᾶ τὴν διακίνησιν κεφαλαίων πρὸς καὶ ἑκτὸς τῆς Μεγάλης Βρεττανίας. Εἶναι αὐτὸς τὸ βασικὸν θέμα, τὸ ὅποιον—λυποῦμαι νὰ παρατηρήσω—λείπει ἀπὸ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν πρὸς τὴν Βουλήν, ἐνδιάμεσον τῆς διατάλλαγήν ἀπόφεων ἀπεδείχθη ὅτι αὐτὸς ἀπετέλεσε τὸν βασικώτερον παράγοντα εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ὅποιαν θὰ συζητήσωμεν ἀπόδικο. Δυνάμει αὐτῶν τῶν μέτρων κεφαλαία ἐκ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας δὲν εἶναι δυνατὸν πλέον νὰ ἔξαγωνται εἰς τὰς περιοχάς τῆς στερλίνας, περιλαμβανομένης καὶ τῆς Κύπρου, ἀνευ εἰδικοῦ ἐλέγχου ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας. 'Ο περιορισμὸς ἡδη ἐφηρμόσθη ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, ἡ δοποῖα δι' αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως ἐν τῇ οὐσίᾳ κατήργησε πλέον τὴν περιοχὴν τῆς στερλίνας ἢ τὴν περιώρισεν εἰς τὴν ἔθνικὴν περιοχὴν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἀπλῶς ὡς Μεγάλης Βρεττανίας. Εἶναι αὐτὸς τὸ βασικόν, τὸ ὅποιον θὰ πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπὲρ ὅψιν μας κατὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεως δόσον ἀφορᾶς αὐτὸς τὸ Νομοσχέδιον.

"Η Κυβέρνησις τῆς Κύπρου εἶχε πλέον δύο τινὰ νὰ ἀκολουθήσῃ. Τὸ ἐν ᾧτο νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν τύχην τῆς στερλίνας καὶ νὰ μετατρέψῃ τὴν οἰκονομίαν τῆς Κύπρου εἰς παρασιτικὴν οἰκονομίαν, νὰ μετατρέψῃ τὸ νόμισμα τῆς Κύπρου εἰς ἔξαρτημα τῆς στερλίνας καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ ὅπως ὅλαι αἱ τυχὸν οἰκονομικαὶ ἐπιπτώσεις ἀπὸ οἰανθήποτε κρίσιν εἰς τὴν οἰκονομίαν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας εἰσάγονται αὐτομάτως εἰς τὴν Κύπρον. Αὐτὸς ἦτος ἡ μίλα λύσις. 'Η ἄλλη λύσις ἦτος νὰ ἀποδεσμεύσῃ τὴν Κυπριακὴν λίραν ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν στερλίναν καὶ νὰ τὴν δεσμεύσῃ εἰς τὴν ισοτιμίαν πρὸς ἀλλὰ νομίσματα καὶ πρὸς τὸν χρυσόν, δηλαδὴ νὰ διατηρήσῃ τὴν σταθερότητα τῆς Κυπριακῆς λίρας καὶ νὰ δημιουργήσῃ ἔθνικὸν νόμισμα. Εἰς αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν ἡ Κυβέρνησις ἤχθη, ἀφοῦ ἐμελέτησε καλῶς τὰ Κυπριακὰ ἀποθέματα καὶ τὴν δυνατότητα τῆς Κυπριακῆς λίρας ὅχι ἀπλῶς νὰ ἐπιβιώσῃ ἀλλὰ νὰ ἔχῃ καλυτέραν τύχην λόγω τῆς ἀποδεσμεύσεως τῆς ἀπὸ τὴν στερλίναν καὶ ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος ὅτι δὲν θὰ εἴχε πλέον συγέφεοντα εἰσαγωγῆς κεφαλαίων ἐκ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας πασαὶ μόνον ἔαν ἡ Κυβέρνησις τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἀπεφάσιζεν ὅτι αὐτὸς ἦτο πρὸς τὸ συμφέρον οὐχὶ τῆς Κύπρου πλέον, ἀλλὰ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας.

Δὲν ἔμενε, κατὰ τὴν γνώμην μου, οἰδαδήποτε ἄλλη διέξοδος διὰ τὴν Κυπριακὴν Κυβέρνησιν παρὰ νὰ ἀποφασίσῃ ὅπως μὴ χωρήσῃ εἰς τὴν περιπτειώδη ἀπόφασιν τοῦ νόμισμα τὰς αὐξομειώσεις τῆς Βρεττανικῆς στερλίνας καὶ νὰ μὴν ἔχῃ πλέον ἡ Κύπρος ἔθνικὴν οἰκονομίαν, ἀλλὰ διατηρήσῃ ίδιον τῆς ἔθνικὸν νόμισμα.

Τὶ σημαίνει ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτὴ ἡ ἀπόφασις; Σημαίνει ὅτι αὐτομάτως ἡ στερλίνα, ἡ δοποῖα πρὸς τῆς ἀποφάσεως τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἔθεωρετο ὡς ἔθνικὸν νόμισμα διὰ τὴν περιοχὴν τῆς στερλίνας, περιλαμβανομένης καὶ τῆς Κύπρου, ὅπως καὶ ὡς τοπικὸν νόμισμα, θεωρεῖται τώρα αὐτομάτως ὡς ζένον νόμισμα. Αὐτομάτως, λοιπόν, ἡ ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως περὶ μὴ ὑποτιμήσεως τῆς Κυπριακῆς λίρας τοποθετεῖ τὴν Ἀγγλικὴν στερλίναν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ξένων νομισμάτων.

Τὶ θὰ ἡδύνατο νὰ πράξῃ ἡ Κυπριακὴ Κυβέρνησις μετὰ τὴν λῆψιν αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως, ἔαν καὶ ἐφ' δόσον αὐτὴ ἡ ἀπόφασις θεωρήται—ἀντιλαμβάνομαι δὲ ὅτι θεωρεῖται ὑπὸ τῆς ὁλότητος τῆς Βουλῆς καὶ ὑπὸ τῆς ὁλότητος καὶ τῶν ἀντιτιθεμένων εἰς τὰ ὑπόλοιπα μέτρα—ὡς ὁρθὴ ἀπόφασις; 'Η Κυπριακὴ Κυβέρνησις θὰ εἴχε τότε νὰ ἐπιλέξῃ μίλαν ἐκ τῶν δύο δόδων: "Η θὰ ἔπρεπε νὰ ἀλλάξῃ ὅλως διόλου τὴν ἀκολουθουμένην μέχρι σήμερον πολιτικὴν, ἡ δοποῖα έθετε καὶ θέτει φραγμούς καὶ ἔλεγχον εἰς τὴν διακίνησιν κεφαλαίων ἐκ χωρῶν, αἱ δοποῖαι δὲν ἀνήκον εἰς τὴν πρώτην περιοχὴν τῆς στερλίνας, καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ πλέον πλήρη ἐλευθερίαν διακινήσεως κεφαλαίων διὰ τὴν Κύπρον, πρᾶγμα τὸ δοποῖον ἀκολουθεῖται ἀπὸ ἐλαχίστας χώρας εἰς τὸν κόσμον, ἡ θὰ ἔπρεπε νὰ προβῇ πλέον εἰς τὴν λῆψιν μέτρων διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἀποφάσεως τῆς νὰ δημιουργήσῃ σταθερὸν ἔθνικὸν νόμισμα τῆς Κυπριακῆς

λίρας. Ὅτο φυσικόν, λοιπόν, ἐὰν ἡ πρώτη ἀπόφασις ἦτο δρῆ, νὰ ἀκολουθήσῃ αὕτη τὴν δευτέραν δδόν. Διότι οἱ κίνδυνοι ἐκ τῆς ἀμέσου ἀποδεσμεύσεως καὶ τῆς ἀμέσου ἐλευθερίας διακινήσεως κεφαλαίων ἀπὸ τὴν Κύπρον ἀσφαλέστατα θὰ ἐπέφεραν πιθανώτατον κλονισμὸν τῆς ἔθνικῆς οἰκονομίας μὲ ἀπροβλέπτους συνεπείας καὶ διὰ τὸ μέλλον τοῦ νομίσματος ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ μέλλον ὀλοκλήρου τῆς ἔθνικῆς οἰκονομίας.

Ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἡκούσθη ἀποψίς—καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ, θὰ ἔχω δλον τὸ δικαίωμα δευτερολογίας—ἐφ' ὅσον, λέγω, δὲν ἡκούσθη ἐδῶ ἀποψίς, τούλαχιστον ἐπισῆμως, δτὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρξῃ πλήρης ἐλευθερία διακινήσεως κεφαλαίου—καὶ ὅμιλοῦμεν περὶ διακινήσεως κεφαλαίου, διότι ἔγινε γνωστή ἡ πολιτική τῆς Κυθέρηνήσεως δτὶ οὐδεμία δυσχέρεια θὰ ὑπάρξῃ διὰ τὴν ἐλευθέραν διακίνησιν συναλλαγῶν, δπότε τὸ ἐμπόριον δὲν θὰ ἔχῃ δεσμεύσεις οὔτε μὲ τὴν πρώην περιοχὴν τῆς στερλίνας οὔτε μὲ τὰς ἄλλας χώρας, μὲ τὰς ὅποιας μέχρι σήμερον συναλλάττεται εἰς ἐλεύθερον νόμισμα, καὶ ὑπάρχουν, ὅπως ὑπῆρχον, μονον αἱ δεσμεύσεις διὰ τὰς διμερεῖς συμφωνίας—ὅμιλοῦμεν, ἐπαναλαμβάνω, περὶ περιορισμῶν εἰς τὴν διακίνησιν κεφαλαίου καὶ οὐχὶ περὶ περιορισμῶν εἰς τὴν διακίνησιν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν—ἐφ' ὅσον λοιπόν, δὲν διετυπώθη ἐνώπιον τοῦ Σώματος τοιαύτη ἀποψίς, δὲν ἀπέμενε πλέον οἰαδήποτε ἄλλη δόδος διὰ τὴν Κυθέρηνησιν παρὰ μόνον νὰ ζητήσῃ νὰ περιθληθῇ μὲ ἔξουσίας, τὰς ὅποιας ἀσφαλῶς δυνητικῶς ἐφαρμόζει διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἔθνικοῦ νομίσματος ἐναντίον τυχόν ἀλογίστων εἰσαγωγῶν, αἱ δποῖαι εἶναι δλιγάτερον πιθαναί, ἀλλὰ κυρίως ἐναντίον τῶν πολὺ πιθανωτέρων ἀλογίστων ἔξαγωγῶν κεφαλαιουχικῶν ἀποθεμάτων ἀπὸ τὴν Κύπρον, πρᾶγμα τὸ δποῖον, ὅπως εἴπον καὶ προηγουμένως, θὰ ἀπέβαινε πολὺ δυσμενής παράγων εἰς τὴν ἔθνικήν οἰκονομίαν.

Αὐτὸ ἔζητησεν ἡ Κυθέρηνησις ἀπὸ τὴν Βουλήν, νὰ ὀπλισθῇ δηλονότι μὲ τὸ δικαίωμα ἀπλῶς νὰ ἔλεγχῃ τὴν διακίνησιν κεφαλαίων καὶ οὐχὶ, ἐπαναλαμβάνω, μὲ τὸ δικαίωμα νὰ ἔλεγχῃ τὸ ἐμπόριον ἐν τῷ συνόλῳ του.

Οὕτως ή ἄλλως τὸ Νομοσχέδιον, ως κατετέθη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, εἶναι δυνητικὸν Νομοσχέδιον. Διότι ἀσφαλῶς τὰ μέτρα, τὰ ὅποια θὰ λάθῃ, ἐὰν λάθῃ, ή Κυθέρηνησις, ἐπαφίενται, οὕτως ή ἄλλως, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του. Ὑπουργικοῦ Συμβούλιου καὶ ἀσφαλῶς τὸ Ὑπουργικόν Συμβούλιον ἐφαρμόζει ἔκεινα τὰ μέτρα—η ἔκεινη τὴν μορφὴν τῶν μέτρων ή ἔκεινον τὸν βαθμὸν αὐστηρότητος τῶν μέτρων—τὰ ὅποια κατὰ τὴν γνώμην του ἐπιθάλλει ή προστασία τῆς ἔθνικῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ ἔθνικοῦ νομίσματος.

Δι' αὐτὸ πολὺ φοβοῦμαι δτὶ οἰαδήποτε προσθήκη προσβάλλει κάποιαν δυσχέρειαν εἰς τὸ ἔργον τῆς Κυθέρηνήσεως. Γνωρίζομεν δτὶ ή Κυθέρηνησις ἡδη ζητεῖ ἀπὸ τὴν Βουλήν ἔξουσίαν ἔλεγχου καὶ νομίζει δτὶ ὑπάρχει ή ἀνάγκη κάποιας μορφῆς ἔλεγχου, κάποιας μορφῆς μέτρων. Δὲν ἀντιλαμβάνομαι, εἰλικρινῶς, ποιὸν εἶναι τὸ ἐλατήριον τῆς προσθήκης ἐνὸς ἀρθρου τὸ δποῖον ἀπλῶς τονίζει κατὰ κάποιον τρόπον τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς Βουλῆς κατὰ πόσον αὐτὸ τὰ μέτρα εἶναι δρᾶ. Διότι δυνητικὸς χαρακτήρ ὑπάρχει, οὕτως ή ἄλλως, τὸ Ὑπουργικόν Συμβούλιον δὲ θὰ τὰ ἐφαρμόσῃ ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον νομίζῃ δτὶ ταῦτα ἐφαρμόζονται καὶ μάλιστα εἰς τὴν κλίμακα, εἰς τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ τὰ ἐφαρμόσῃ.

Δι' αὐτὸ ή ιδική μου γνώμη εἶναι δτὶ θὰ πρέπει ὑπὸ οἰαδήποτε προϋποθέσεις τὸ Νομοσχέδιον νὰ ψηφισθῇ ως κατετέθη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας.

Ἐλέχθη δτὶ κατὰ τὴν ἀνταλλαγὴν ἀπόψεων ὑπῆρξαν διεστάμεναι ἀπόψεις. Ἐπειδὴ αὐτὸ εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργήσῃ ἐσφαλμένας ἐντυπώσεις, θέλω νὰ τούσιω δτὶ αἱ διεστάμεναι ἀπόψεις δὲν ἥσαν μεταξὺ τῶν Κυθερητικῶν παραγόντων, οἱ δποῖοι ἐκλήθησαν νὰ ἐκφράσουν τὴν Κυθερητικήν πολιτικήν. Τούλαχιστον οἱ Κυθερητικοὶ παράγοντες, οἱ δποῖοι κατέθεσαν ἐνώπιον τῆς Ἐπι-

τροπής Οίκονομικῶν καὶ ἐνώπιον τῆς διότητος τῶν Βουλευτῶν, διμοφώνως ὑπεστήριξαν τὴν ἀνάγκην ἐπιψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου, ώς τοῦτο κατετέθη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας. Αἱ διαφωνίαι ὑπῆρχαν ἐκ μέρους τοῦ τραπεζιτικοῦ κεφαλαίου. Ὅπερ δαν αῦται ἐκ μέρους τῶν ἐκπροσώπων τῶν Τραπεζῶν, αἱ δποῖαι ἐκλήθησαν νὰ ἐκφράσουν ταῖς ἀπόψεις των ἐπὶ τοῦ θέματος. Εἶναι δὲ γεγονός ὅτι ὑπῆρξεν διμόφωνος διαφωνία τοῦ τραπεζιτικοῦ κεφαλαίου ὃσον ἀφορᾶ εἰς τὴν λῆψιν αὐτῶν τῶν μέτρων.

Ἐπειδέντως, ἡ Βουλὴ θὰ ἔχῃ νὰ σταθμίσῃ μεταξὺ τῆς διμοφώνου γνώμης τῶν Κυθερηνικῶν ἐκπροσώπων καὶ τῆς Κυθερηνήσεως, τούλαχιστον ώς κατετέθη αὕτη ἐπισήμως ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Οίκονομικῶν, καὶ τῆς διισταμένης πρὸς αὐτὴν ἀπόψεως τῶν ἐκπροσώπων τοῦ τραπεζικοῦ κεφαλαίου.

Ἐπαναλαμβάνω ὅτι θὰ ἥτο μεγάλη ἡ εὐθύνη τῆς Βουλῆς, ἐάν δι’ οἰασθήποτε τροπολογίας ἀφήνε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὑπάρχει ἀμφισθοίᾳ ώς πρὸς τὸ ὅτι ἡ Κυθερηνήσις θὰ πρέπει νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν λῆψιν μέτρων, διότι εἶναι τότε ἀκριθῶς ποὺ θὰ δημιουργηθῇ τὸ ὀδέσθαιον τῆς δλης καταστάσεως ὅτι ἐπικρέμανται μέτρα, τὰ δποῖα δυνατόν νὰ ληφθοῦν ἢ δυνατόν νὰ μὴ ληφθοῦν, καὶ εἶναι τότε ποὺ θὰ ἀρχίσῃ τὸ «σπεκουλάρισμα» ὃσον ἀφορᾶ καὶ τὸ Κυπριακὸν νόμισμα καὶ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἔξαγωγὴν κεφαλαίων. Μία σταθερὰ πολιτικὴ ἀποτελεῖ ίσα-ίσα μεγαλύτερον κατ’ ἔμε παράγοντα ἀσφαλείας καὶ μεγαλύτερον παράγοντα κάποιας πρωθήσεως μονίμων ἐπενδύσεων, ἐφ’ ὃσον θὰ εἶναι γνωστὸν ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ὑπάρχουν κάποιοι συναλλαγματικοί περιορισμοί, οἱ δποῖοι ἀσφαλῶς δὲν εἶναι περιορισμοί, δπως εἴπον καὶ προηγουμένως, τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης ἀπὸ τὴν θέσιν του, ἐάν εἶναι θέμα διαδικασίας.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Προκύπτει ἐν θέμα διαδικασίας, τὸ ἔξῆς : ‘Ο ἀξιότιμος Βουλευτής Λευκωσίας κ. Παπαδόπουλος προέτεινε μίαν σαφῆ τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ κατατεθέντος Νομοσχεδίου.

‘Ο προλαλήσας ἀξιότιμος Βουλευτής κ. Λυσσαρίδης ὁμιλησε διεξοδικῶς ἐπὶ τῆς τροπολογίας ταύτης καὶ μάλιστα ἔλασθε θέσιν πολὺ σαφῆ ἐναντίον τῆς προτάσεως αὐτῆς.

Διὰ τοῦτο, κύριε Πρόεδρε, προτείνω δπως ἐφαρμοσθῇ ἐπακριθῶς τὸ ἀναφερόμενον ἐν τῷ Συντάγματι περὶ τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς καὶ δοθῇ ὁ λόγος ἐπὶ τῆς προταθείσης ὑπὸ τοῦ κ. Παπαδόπουλου τροπολογίας εἰς δύο Βουλευτάς ὑπέρ καὶ δύο κατά. ‘Ηδη δ. κ. Λυσσαρίδης ἔλασθε θέσιν καὶ ὁμιλησε κατά τῆς τροπολογίας. Εἰσηγοῦμαι εὐλαβῶς δπως ἀκολουθηθῇ ἡ περὶ ᾧς δ λόγος διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ :

‘Ἐνίσταμαι, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ὅτι θὰ πρέπει νὰ διμιλήσωμεν ἐπὶ θέματος ἀρχῆς προτοῦ συζητηθῆ τὸ τροπολογία, τὴν δποῖαν εἰσηγεῖται ὁ ἔντιμος συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος. ‘Ἐνώπιον μας ἔχομεν ἐν σοθαρώτατον Νομοσχέδιον καὶ ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ διμιλήσωμεν ἐν ἔκτάσει ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, προτοῦ συζητήσωμεν τὴν τροπολογίαν, ώς αὕτη ἔχει κατατεθῆ ἐνώπιον

τής Βουλῆς. Θά συζητηθῇ, θεοῖς, καὶ ἡ τροπολογία, ἀλλὰ θά πρέπει νὰ συζητηθῇ πρῶτον τὸ Νομοσχέδιον ώς θέμα ἀρχῆς. Δὲν πρέπει νὰ στερηθῇ τὸ Σῶμα αὐτοῦ τοῦ ἀναφαιρέτου δικαιώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δὲν θὰ ἐπαναλάθω τὰ ἴδια. ‘Απλῶς λέγω ὅτι εὑρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὸ στάδιον τῶν διμιλιῶν ἐπὶ θέματος ἀρχῆς· ἔτι δὲ καὶ ἐφ’ ὃσον φθάσωμεν εἰς τὸ στάδιον τῆς τροπολογίας, τότε εἶναι δυνατόν νὰ καταλήξωμεν εἰς τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Παρασκευαΐδη. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δικαιούται ἔκαστος νὰ ἀσχοληθῇ, κατὰ τὴν γνώμην μου, μὲ τὸ Νομοσχέδιον ώς ὁ ἴδιος νομίζει ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ἀσχοληθῇ. ‘Αλλως, ἔτι διοσδήποτε ὑποβάλῃ μίαν τροπολογίαν, θὰ ήδυνατο νὰ στερήσῃ τὴν Βουλὴν τοῦ δικαιώματος τῶν διμιλιῶν ἐπὶ τοῦ θασικοῦ θέματος ἢ θὰ ἥτο δυνατόν νὰ δόηγηθῶμεν εἰς μίαν κατάστασιν, εἰς τὴν διοίαν οὐδέποτε θὰ διεξήγετο συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος ἀρχῆς καὶ ούσιας τοῦ Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η ἀποφίς, τὴν διοίαν ἔξεφρασεν ὁ ἔντιμος Βουλευτής κ. Παρασκευαΐδης, εἶναι δρὴ δόσον ἀφορᾶ τὸν τρόπον ψηφίσεως διαφόρων τροπολογιῶν, δὲν εἶναι, δῆμως, δρὴ δόσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τῆς συζήτησεως. ‘Η Βουλὴ—καὶ κυρίως ὁ Γρόεδρος τῆς Βουλῆς—δὲν δικαιούται, κατὰ τὴν γνώμην μου, νὰ περιορίσῃ τὴν συζήτησιν ἐφ’ ὃσον ἡ συζήτησις διεξάγεται ἐπὶ θέματος ἀρχῆς.

‘Ἐπειδὴ, δῆμως, θὰ ἥτο εὐκολώτερον νὰ μὴν ἀγορεύωμεν δύο φοράς, πιστεύω διτὶ αἱ ἀγορεύσεις δύνανται νὰ καλύψουν ταυτοχρόνως καὶ τὸ θέμα ἀρχῆς καὶ τὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς τροπολογίας.

‘Ο κ. Χατζηηρακλέους ἔχει τὸν λόγον.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

‘Ἐντιμες κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. ‘Απὸ δέκα ημερῶν ὄλοκληρος δὲ Κυπριακός λαός παρηκολούθει μὲ ἔντονον ἀνησυχίαν τὸ δημιουργηθὲν πρόθλημα τῆς σχέσεως τοῦ Κυπριασκοῦ νομίσματος μὲ τὸ Ἀγγλικὸν νομίσμα. Εἶναι δὲ ἀληθὲς διτὶ μὲ πολλὴν ἀνακούφισιν καὶ μὲ αἰσθήματα χαρᾶς ἐδέχθη οὗτος τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυπριακῆς Κυβερνήσεως ὅπως διαχωρήσῃ τὸ Κυπριακὸν νόμισμα ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν στερλίναν καὶ ἀποφύγῃ δι’ αὐτοῦ τοῦ τρόπου οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς, κυρίως οἰκονομικῆς, καταστάσεως τοῦ τόπου, ώς συνέβη κατὰ τὸ 1969, ὅτε ἡ Κυπριακὴ λίρα ἤκολούθησεν εἰς τὴν δυποτίμησίν της τὴν Ἀγγλικήν.

Εἶναι ἀληθὲς διτὶ καὶ ἔγω καὶ ἄλλοι συνάδελφοι, ώς Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν τῆς Βουλῆς, εἴχομεν τὴν εὔκαιριαν σήμερον, τόσον τὴν πρωῖαν δόσον καὶ τὸ ἀπόγευμα, νὰ ἀκούσωμεν διαφόρους ἀπόφεις προερχομένας τόσον ἀπὸ Κυβερνητικούς ἐκπροσώπους, οἰκονομολόγους φυσικά, καὶ τὸν ἔντιμον Ὑπουργὸν Οἰκονομικῶν δόσον καὶ ἀπὸ ἄλλους οἰκονομολόγους, οἵ διοίοι είχον κληθῆ. Εἶναι, ἐπίσης, ἀληθὲς διτὶ ἐνώπιόν μας ἡ κούσθησαν ἐκατέρωθεν ἀπόφεις παντελῶς διάφοροι ἀλλήλων. ‘Η κούσθη ἡ ἀποφίς τῆς Κυβερνήσεως ἐπιζητούσης νὰ ἐπιβάλῃ ἔλεγχον ἐπὶ τῆς διακινήσεως τοῦ συναλλάγματος ἡ κούσθη καὶ ἡ ἰδιωτικὴ ἀποφίς, ἡ διοία προέρχεται ἐξ δλοκλήρου ἀπὸ ἀνθρώπους ἐκπροσωπούντας τὰ συμφέροντα τῶν διαφόρων Τραπεζῶν εἰς τὴν Κύπρον, περὶ

έλευθέρας διακινήσεως τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος καί, γενικώς, περὶ μιᾶς έλευθέρας Κερκύρας ἡ Ἐλβετίας, ως ἐλέχθη εἰς τὴν Ἐπιτροπήν. Ἡ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν δὲν εὑρέθη πρὸ δυσκολίας εἰς τὸ νὰ λάθῃ ἀπόφασιν. Ἀπλῶς ὑπῆρξαν σκέψεις καὶ θέσεις ἐντελῶς διάφοροι ἀλλήλων, ὅπως διάφοροι ἀλλήλων ἦσαν καὶ αἱ θέσεις, τὰς ὁποίας αὕτη ἤκουσε ἀπὸ Κυθερητικῆς πλευρᾶς καὶ ἀπὸ οἰκονομολόγους ἔκτὸς τῆς Κυθερητικῆς εὐρισκομένους.

Ὑπάρχει ἐνώπιόν μας σήμερον ἐν Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον κατέθεσεν ἡ Κυθερητικής. Ὑπεθλήθη, ἐπίσης, μία τροπολογία δυνητική, ως ἔχαρακτηρισθῇ, καὶ διερωτῶμαι εἰλικρινῶς διατὶ ἔχει ὑποθληθῆ αὐτῇ ἡ τροποποίησις, ἢν καὶ δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι προσωπικῶς πιστεύω ὅτι ἡ τροποποίησις αὕτη εἶχεν ως ἀποκλειστικὸν σκοπὸν νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἔφαρμογήν τοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος ἀπὸ τῆς στιγμῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Κυπριακὴ Βουλὴ θὰ ἐψήφιζε τὸ κατατεθέν Νομοσχέδιον, καὶ νὰ παράσχῃ—ἅς μοῦ ἐπιτραπῆ—αὐτῇ εἰναι ἡ προσωπικὴ μου γνώμη—χρόνον, εἰς ἔκεινους, οἱ ὁποῖοι ἐπεζήτησαν τὸν χρόνον. Καὶ τὸν χρόνον δὲν τὸν ἐπεζήτησεν ἡ Κυθερητικής. Ἡ Κυθερητικής ἐπεζήτησεν ἄμεσον ψήφισιν τοῦ Νομοσχέδιου καὶ ἀσφαλῶς καὶ ἔφαρμογήν του. Τὴν ἀναβολὴν τὴν ἐπεζήτησαν διάφοροι οἰκονομικοί κύκλοι. Καὶ ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκλήθησαν διάφοροι παράγονες, χαρακτηρισθέντες μάλιστα καὶ ως «τέως», οἱ ὁποῖοι, δώμας, δὲν ἔπιασαν καὶ δὲν παύουν ἀπὸ τοῦ νὰ εἰναι «νῦν» ἐκπρόσωποι ὑπηρετοῦντες καὶ ἐργαζόμενοι εἰς διάφορα τραπεζικὰ ἰδρύματα, τὰ ὁποῖα, ἃς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ δηλώσω, πιστεύω ὅτι δὲν εἰναι δυνατὸν νὰ ἐνδιαφέρωνται περισσότερον ἀπὸ τὴν Κυθερητικήν διὰ τὸ γενικώτερον οἰκονομικὸν συμφέρον αὐτοῦ τοῦ τόπου, ἀλλὰ περισσότερον, ἀσφαλῶς, διὰ τὸ συμφέρον ἔκεινων, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἄμεισους ἀδρῶς διὰ νὰ προασπίζουν τὰ συμφέροντά των. Αὕτη εἰναι ἡ σήμερον ἐνώπιον μας πραγματικότης, τὴν ὁποίαν ἀντικρύσαμεν σήμερον ἀπὸ τῆς πρωτίας μέχρι τοῦ ἀπογεύματος. Καὶ ἃς μὴν αὐταπάτωμεθα ἢ ἃς μὴ προσπαθῶμεν νὰ δημιουργήσωμεν ἐντελῶς διάφορον εἰκόνα, διότι πιστεύω ὅτι ἡ εἰκὼν αὐτῆς καὶ οἰαδήποτε τροπολογία, ἡ ὁποία ἐπιφέρεται ἐπὶ τοῦ κατατεθέντος Νομοσχέδιου—τοῦτο εἰναι προσωπικὴ μου γνώμη καὶ ἔχω κάθε δικαίωμα νὰ εἴπω διὰ τοῦ πιστεύω—δὲν ἐξυπηρετεῖ τὴν Κυθερητικήν, ἀλλ᾽ ἔκεινους, οἱ ὁποῖοι, δταν ἀντελήθησαν ὅτι ἡ ἐλευθέρα διακίνησης τῶν νομισμάτων δὲν ὑπῆρχε πιθανότης νὰ ψηφισθῇ, ἐπροτίμησαν καὶ ὑπέβαλον ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς τρόπον μέσης λύσεως, ὁ ὁποῖος δὲν ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὴν πρότασιν, ἡ ὁποία ὑπεθλήθη αὐτὴν τὴν στιγμήν.

Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, καὶ διότι πιστεύω εἰλικρινῶς ὅτι διὰ τὸ γνήσιον καὶ πραγματικὸν συμφέρον τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἐνδιαφέρεται ἡ Κυπριακὴ Κυθερητικής καὶ μόνον καὶ οὐχὶ οἱ οἰοιδήποτε ἐκπρόσωποι τοῦ κεφαλαίου ἡ οἰοιδήποτε ἐκπρόσωποι μιᾶς διλιγαρχίας, ἡ ὁποία διαχειρίζεται τὸ κεφαλαίον εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, θὰ ψηφίσω ὑπὲρ τοῦ Νομοσχέδιου, τὸ ὁποῖον ἔχει καταθέσει ἡ Κυθερητικής, καὶ, ἐάν ἡ δῆλη συζήτησις ἔξελιχθῇ, ἃς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ δηλώσω ὅτι θὰ ἐπανέλθω, ἐάν τοῦτο χρειασθῇ.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Σανάδη ἡ ψήφιση τῆς επίμονες τρομοκρατίας στον διάδοχο της Κυθερητικής.

“Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνιδέλεφοι. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον εἰναι σοθαρώτατον, διότι ἀφορᾷ τὴν οἰκονομικήν τύχην τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ τόπου. Ἡ ὑπεύθυνος Κυθερητικής αὐτοῦ τοῦ τόπου, ἡ ὁποία ἔχει ἐκλεγῆ ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ εἶναι ὑπόλογος ἔνωντι τοῦ λαοῦ, ὑπεφάσισε νὰ λάθῃ ὀρισμένα μέτρα διὰ τὸν ἐλεγχον τοῦ συναλλάγματος ἀφ' ἡς στιγμῆς ἡ Βρεττα-

νική λίρα μετετράπη εἰς ξένον συνάλλαγμα. Καὶ ἔζητησεν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἀπὸ τὴν Νομοθετικὴν Ἐξουσίαν νὰ ψηφίσῃ ἀυτὸ τὸ Νομοσχέδιον, διὰ νὰ προστατεύσῃ τὴν οἰκονομίαν αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Χρέες εἰς αὐτὴν τὴν Αἴθουσαν ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν Βουλευτῶν ἔζητησαν νὰ ἐνημερωθοῦν ἐπειγόντων διὰ τὰ μέτρα, τὰ δποῖα ἔχει λάθει ἢ προτίθεται νὰ λάθῃ ἡ Κυβέρνησις αὐτοῦ τοῦ τόπου οὕτως, ὥστε νὰ μὴ παρατηρηθῇ οἰδανήποτε κερδοσκοπία εἰς βάρος τοῦ λαοῦ. Καὶ διοικητῆς τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης ἀπὸ τοῦ Βήματος αὐτοῦ ἐνημέρωσε τὸ Σῶμα διὰ τὰ μέτρα, τὰ διαιτια ἀπεφάσισε νὰ λάθῃ ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία. Μετὰ τὴν ἐνημέρωσιν, τὴν ὅποιαν εἶχομεν, τὸ Σῶμα ἔμενεν ίκανοποιημένον διὰ τούλαχιστον ἐντὸς τῶν 24 αὐτῶν δρῶν, αἱ δποῖα θὰ ἐμεσολάθουν μέχρι τῆς συζητήσεως καὶ λήψεως ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ ρηθέντος Νομοσχέδιου, δὲν θὰ εἶχομεν κερδοσκοπίαν εἰς βάρος αὐτοῦ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ τόπου.

Σήμερον καλούμεθα νὰ συζητήσωμεν καὶ λάθωμεν ὑπεύθυνον θέσιν ἐπὶ τοῦ Νομοσχέδιου τούτου. Τοῦτο εἶναι σοθαρώτατον, ὅπως ἔχω τονίσει, διότι, ἀφ' ἡς στιγμῆς ἡ Βρεττανία ἀπεφάσισε νὰ ἀποδεσμεύσῃ τὴν στερλίναν, οὐσιαστικῶς ἡ στερλίνα μετετράπη εἰς ξένον συνάλλαγμα. Καὶ εἰμεθα ὑποχρεωμένοι ὡς Κύπρος νὰ λημονήσωμεν πλέον διὰ εὐρισκόμεθα εἰς τὴν περιοχὴν τῆς στερλίνας, διότι περιοχὴ τῆς στερλίνας ἀπλῶς δὲν ὑπάρχει. Εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ λάθωμεν ὅπ' ὅψιν μας διὰ τὴν Βρεττανικὴ στερλίνα εἶναι δι' ἡμᾶς ξένον συνάλλαγμα, ἐφ' ὅσον δὲ εἶναι ξένον συνάλλαγμα, εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ λάθωμεν ἔναντι αὐτῆς τὰ ίδια μέτρα, τὰ δποῖα ἔχομεν ἀπὸ καιροῦ λάθει ἔναντι δλων τῶν ἄλλων ξένων συναλλαγμάτων. "Αλλως, ἡ στερλίνα τίθεται εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν ἔναντι τῆς Κυπριακῆς λίρας καὶ ἔναντι δλων τῶν ἄλλων συναλλαγμάτων.

Νομίζω διὰ οὐδεὶς ὑπεύθυνος ἄνθρωπος θὰ ὑποστηρίξῃ δπως ἡ Βρεττανικὴ στερλίνα τεθῇ εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν. "Αφ' ἡς στιγμῆς ἡ Βρεττανία οὐσιαστικῶς ἔχει κλωτσοκοπήσει τὴν Κύπρον ἀπὸ τὴν περιοχὴν τῆς στερλίνας, εἰμεθα καὶ ἡμεῖς ὑποχρεωμένοι νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν ίδικήν μας ἀνεξάρτητον πορείαν. "Αλλως, ἐὰν ἀκολουθήσωμεν τὸν δρόμον καὶ τὸν κατήφορον, εἰς τὸν δποῖον θέλει νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ ἡ Βρεττανία διότι θέλει νὰ προετοιμασθῇ διὰ τὴν εἰσοδόν της εἰς τὴν Εύρωπαϊκὴν Κοινὴν Αγοράν καὶ θέλει νὰ κάμη δλους αὐτοὺς τοὺς νομισματικούς ἀκροβατισμούς, νομίζω διὰ ἡ οἰκονομικὴ καταστροφὴ αὐτοῦ τοῦ τόπου θὰ εἶναι δλοκληρωτική.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ λάθωμεν ὑπεύθυνον ἀπόφασιν. Ὑπάρχουν δύο δρόμοι δι' ἡμᾶς. "Ο εἰς εἶναι ὁ δρόμος ποὺ ἀνέφερα. Δηλαδή, νὰ θέσωμεν τὴν Βρεττανικὴν στερλίναν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ξένου συναλλαγμάτος σήμερον, ἐπὶ τῆς ίδιας βάσων, ἐπὶ τῆς δποίας εἶναι δλα τὰ ἄλλα ξένα νομίσματα, δπως εἶναι τὸ δολλάριον, τὸ Γερμανικὸν μάρκον, τὸ Γαλλικὸν φράγκον καὶ δλα τὰ ἄλλα νομίσματα, καὶ νὰ θέσωμεν ὑπὸ ἔλεγχον τὴν στερλίναν αὐτὴν ὡς ξένον συνάλλαγμα νὰ τὴν θέσωμεν ὑπὸ ἔλεγχον, διότι οὐσιαστικῶς καὶ ἡ Βρεττανία θέτει ὑπὸ ἔλεγχον δλα τὰ κεφάλαια, τὰ δποῖα θὰ εἰσρέουν ἀπὸ αὐτὴν εἰς τὴν Κύπρον, μᾶς ἔχει δὲ πληροφορήσει περὶ τούτου ὑπεύθυνως.

Ο ἄλλος δρόμος, δ ὀδοῖος ἀπομένει εἰς ἡμᾶς, εἶναι ἡ ἐλευθέρα διακίνησις. "Αλλὰ ποία ἐλευθέρα διακίνησις; "Ἐλευθέρα διακίνησις μόνον διὰ τὴν στερλίναν; Εἰμεθα ὑποχρεωμένοι, ἐὰν ἀκολουθήσωμεν τὴν δόδον τῆς ἐλευθέρας διακίνησεως, νὰ πράξωμεν τὸ ίδιον καὶ δι' δλα τὰ ἄλλα ξένα νομίσματα, δπότε, δπως πολὺ δρθῶς ἐτονίσθη ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ Βήματος ἀπὸ προηγουμένους συναδέλφους, ἡ Κύπρος θὰ μετατραπῇ εἰς ἐλευθέραν Κέρκυραν. Νομίζω διὰ τότε θὰ εἰμεθα κλωτσοσκούφι τοῦ διεθνοῦς νομισματικοῦ κεφαλαίου. Δηλαδή, ἡ τύχη τῆς Κύπρου δὲν θὰ ἔξαρτάται πλέον ἀπὸ τὴν ὑπεύθυνον Κυβέρνησιν αὐτοῦ τοῦ τόπου, ἀλλὰ θὰ ἔξαρτάται πλέον ἀπὸ τὸν οἰονδήποτε τραπέζιτην, ξένον ἢ ἐντόπιον, δ ὀδοῖος καὶ θὰ ἀποφασίζῃ πότε καὶ πῶς θὰ χειρισθῇ τὰ κεφάλαια του εἰς τρόπον ὥστε νὰ τοῦ ἀποφέρουν μεγαλύτερα κέρδη.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον νομίζω ὅτι ἡ δδὸς τῆς ἐλευθέρας διακινήσεως τοῦ συναλλάγματος εἶναι ἡ δδὸς τῆς αὐτοκτονίας. Δὲν δύναμεθα νὰ ἐμπιστευθῶμεν ἡμεῖς τὴν τύχην μας, τὴν τύχην αὐτοῦ τοῦ τόπου, εἰς τοὺς τραπεζίτας, οἵοιδή ποτε καὶ ἔάν εἶναι αὐτοί. Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τὴν ἐμπιστευθῶμεν εἰς τὴν ὑπεύθυνον Κυθέρηντιν αὐτοῦ τοῦ τόπου, τὴν ὅποιαν δυνάμεθα νὰ ἐλέγξωμεν καὶ τὴν ὅποιαν ἀντηχεισθῇ τὰ ζητήματα οὐχὶ καλῶς, δυνάμεθα νὰ καταψηφίσωμεν εἰς τὰς προσεχεῖς ἐκλογάς. 'Ως ἐκ τούτου ὁ ὑπεύθυνος χειρισμὸς τοῦ δλου προβλήματος ἐπιβάλλει νὰ ἐναποθέσωμεν τὴν τύχην μας εἰς τὴν ὑπεύθυνον Κυθέρηντιν καὶ νὰ δεχθῶμεν τὸ Νομοσχέδιον, τὸ δποῖον αὕτη ἔχει ἀποστέλλει πρὸς τὸ Σῶμα πρὸς ἐπιψήφισιν.

Ποία εἶναι ἡ οὐσία τοῦ δλου προβλήματος; 'Η οὐσία τοῦ δλου προβλήματος ἔγκειται εἰς τὸ κατὰ πόσον θὰ ἐπιμένωμεν ὅτι ἡ Βρεττανικὴ στερλίνα εὑρίσκεται, ὅπως καὶ εἰς τὸ παρελθόν, εἰς τὴν περιοχὴν τῆς στερλίνας καθ' ἥν στιγμὴν περιοχὴ τῆς στερλίνας οὐσιαστικῶς δὲν ὑπάρχει, ἢ εἰς τὸ κατὰ πόσον θὰ χαρακτηρισθῇ ἡ Βρεττανικὴ στερλίνα ως ξένον συνάλλαγμα—ὅπως καὶ πράγματι εἶναι σήμερον—καὶ θὰ λάθωμεν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος τὰ μέτρα, τὰ ὅποια ἡ ὑπεύθυνος Κυθέρηντιν τοῦ τόπου ζητεῖ νὰ λάθωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ἤθελα νὰ διακόψω τὸν ἔντιμον ἀγορητήν, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει οἰαδή ποτε εἰσήγησις ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς.....

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Δὲν εἶπα ὅτι ὑπάρχει. Ωμίλησα περὶ δύο δρόμων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναι, ἡ εἰσήγησις.....

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

'Υπάρχουν δύο δρόμοι, οἱ δὲ τραπεζίται, οἱ ὅποιοι ἀνέπτυξαν ἔνα ἔξ, αὐτῶν τούλαχιστον, μᾶς εἴπον ὅτι ὑπάρχει καὶ δ δρόμος τῆς ἐλευθέρας διακινήσεως. 'Απλῶς ἀναπτύσσω αὐτὴν τὴν θέσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Οἱ δύο δρόμοι εἶναι ὅτι θεωροῦμεν ως γεγονός ὅτι ἡ Κύπρος δὲν θὰ ἀκολουθήσῃ τὰς διακινήσεις τῆς στερλίνας καὶ, ἐν τῇ οὐσίᾳ, ἀποδεσμεύομεν τοὺς ἔαυτούς μας ἀπὸ τὴν στερλίναν.....

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

"Ἐρχομαι τώρα εἰς τὸ θέμα τῆς τροπολογίας τοῦ ἔντιμου συναδέλφου κ. Παπαδόπουλου.

Αὕτη οὐδὲν ἀπολύτως νίνημα ἔχει. Διατὶ οὐδὲν ἀπολύτως νίνημα ἔχει; Διότι, ἔάν ψηφίσῃ αὐτὴ ἡ τροπολογία, τὸ μόνον νίνημα ποὺ ἔχει εἶναι ἡ κωλυσιεργία διὰ μερικὰς ὥρας τούλαχιστον. Δηλαδὴ ἀπλῶς θὰ ἀναγκάσωμεν τὴν Κυθέρηντιν νὰ συνέλθῃ αὔριον τὴν πρωῖαν διὰ νὰ λάθῃ τὰ μέτρα, τὰ δποῖα αὕτη ζητεῖ ἀπὸ ἡμᾶς αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ λάθωμεν. Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ δώσωμεν εἰς τὴν Κυθέρηντιν αὐτὰς τὰς ἔξουσίας, τὰς δποῖας αὕτη ζητεῖ ἀπὸ τὴν Νομοθετικὴν 'Ἐξουσίαν. Αὐτὸ καὶ μόνον εἶναι τὸ νίνημα τῆς τροπολογίας, τὴν δποῖαν ἔθεσεν ὁ ἔντιμος συναδέλφος κ. Παπαδόπουλος, καὶ οὐδὲν

ἄλλο. 'Εν τῷ μεταξύ θά iσχύουν ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα, τὰ ὅποια ἡμεῖς οἱ ίδιοι ἐζητήσαμεν μόλις χθές νὰ ληφθοῦν οὕτως, ώστε νὰ πάυσῃ οἰαδήποτε κερδοσκοπία εἰς θάρος τοῦ λαοῦ.

'Επομένως, εἰσηγοῦμαι ὅπως καταψηφισθῇ ἡ τροπολογία καὶ ὑπερψηφισθῇ τὸ Νομοσχέδιον ὅπως ἔχει ἀποσταλῆ ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικήν Ἐξουσίαν. "Αλλως, θὰ φέρωμεν βαρυτάτην εὔθυνην διὰ τὴν κωλυσιεργίαν, ἡ ὅποια θὰ σημειωθῇ, καὶ τὰς συνεπείας τῆς.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχουν ἄλλοι διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

'Ο κ. Μαυρονικόλας.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Δὲν θὰ ἀσχοληθῶ, ἔντιμε κ. Πρόεδρε καὶ ἔντιμα Μέλη, μὲ δσα ἐλέχθησαν, διότι συμφωνῶ μὲ τὸν τελευταῖον διμιλητήν. Ἀλλὰ μοῦ κάμνει ἔντύπωσιν τὸ γεγονός δτι, ἐνῶ ὁ εἰσηγητής τῆς τροπολογίας δέχεται τὴν ἀποδέσμευσιν τῆς Κυπριακῆς λίρας ἀπὸ τὴν στερλίναν, ἐν τούτοις ζητεῖ διὰ τῆς τροπολογίας νὰ ἀναστέλλῃ αὐτὴν τὴν ἀποδέσμευσιν ἔστω καὶ κατὰ 24 ὥρας, ἔστω καὶ κατὰ μίαν ὥραν ἀκόμη.

Διὰ τῆς ἐν λόγῳ τροπολογίας ἐπιδιώκεται ἡ ἀναστολὴ τῆς ἀποδέσμευσεως τῆς Κυπριακῆς λίρας ἀπὸ τὴν στερλίναν. Αὐτό, κατὰ τὴν γνώμην μου, εἶναι ἀπασάδεκτον εἶναι ὡσάν νὰ ἀρνούμεθα εἰς τὴν Ἐκτελεστικήν Ἐξουσίαν τὴν ἀποδέσμευσιν τῆς λίρας. Πλὴν τούτου λέγω δτι τὸ ἄρθρον 3, ὅπως τὸ εἰσηγήθη τὸ ἔντιμον Μέλος, ήτοι «Αἱ διστάξεις τοῦ παρόντος Νόμου τίθενται ἐν ισχύι ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει κατ' ἀπόφασιν τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου δημοσιευομένην εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας, κ.λ.π.», τὸ δποῖον ἀναστέλλει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νομοσχέδιου αὐτοῦ ἀπλῶς, οὐδεμίαν σημασίαν ἔχει. "Ηδη τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον ἔλαβεν ἀπόφασιν καὶ μᾶς ἔστειλε τὴν ἀπόφασίν του ὑπὸ μορφὴν Νομοσχέδιου διὰ νὰ τὸ ψηφίσωμεν. Ποίαν ἄλλην ἀπόφασιν χρειαζόμενα πλέον ἡμεῖς νὰ ἔχῃ δώσει τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ αὐτὸς ὁ Νόμος; Συνεπῶς λέγω δτι εἶναι τελείως ἀχρηστος ἡ διάταξις αὐτὴ νοούμενον δτι ηδη τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον ἔχει ἀποφασισει διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ἡθέλετε νὰ δώσετε τὴν ἔντύπωσιν δτι διδήποτε ἀποφασίσει τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον ἀπλῶς τὸ ἐπικυρώνει ἡ Βουλή.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Δὲν εἶπον αὐτό, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ακριθῶς, διὰ νὰ διορθωθῇ ἡ εἰκὼν τὸ ἀναφέρω.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Δὲν εἶπον αὐτό, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἀλλ' ἐδῶ ἡμεῖς τὶ κάμνομεν; Ἡμεῖς λέγομεν: Τὴν ἀπόφασιν τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου νὰ τὴν ἀναθάλωμεν διὰ νὰ ἀποφασίσῃ τοῦτο ἐκ νέου ἐπ' αὐτῆς ὅπως ἐφαρμοσθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θά δώσω τὸν λόγον διὰ δευτερολογίας, ὅταν τελειώσουν δὲοι ὅσοι θέλουν νὰ δμιλήσουν διὰ πρώτην φορὰν ἐπὶ τοῦ θέματος.

‘Ο κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ :

‘Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε. ‘Ἐπισημάνω μίαν ἀδικίαν, ἡ ὅποια γίνεται ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔρμηνείαν τῆς τροπολογίας τῆς ὑποθήθεστης ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου Βουλευτοῦ Λευκωσίας κ. Παπαδοπούλου. Βεβαίως, ἀντιλαμβάνομαι τὸ ἱερὸν μένος, ὑπὸ τοῦ ὅποιου κατελήφθησαν οἱ προλαλήσαντες Βουλευταὶ ὑπερασπίζοντες τὴν ἕεσιν τῶν διὰ τὴν λῆψιν πράγματι ἐπιθαλλομένων μέτρων διὰ τὴν διατήρησιν τῆς σταθερότητος τῆς τιμῆς τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος. ‘Αλλ’ ἡ ἀδικία, κύριε Πρόεδρε, ἔγκειται εἰς τὸ ἔξῆς σημεῖον: Δὲν νομίζω νὰ ὑπάρχουν, τούλαχιστον τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς τὴν Αἴθουσαν αὐτὴν, Βουλευταὶ, οἱ ὅποιοι διαφωνοῦν μὲ τὴν ψήφισιν τοῦ προταθέντος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Νόμου πρὸς προστασίαν τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος. Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ὅτι οἱ προλαλήσαντες ὅμιληται ὑποτιμοῦν καὶ μίαν ἄλλην πλευράν, τὴν ὅποιαν ἐγὼ διέθλεψα εἰς τὴν προταθένταν τροπολογίαν. ‘Η πλευρὰ αὐτῆς, κύριε Πρόεδρε, εἶναι ἡ πολιτικὴ καὶ ἔχει οὕτω πως: Οὐδὲν ἐμποδίζει τὴν Κυπριακὴν Κυβέρνησιν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐφαρμόσῃ αὔριον τὴν πρωτανὴν τὴν ψηφισθήσομενον Νόμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ διαλαμβανόμενα μέτρα. ‘Ἀκριβῶς, δῆμος, διὰ τῆς τροπολογίας αὐτῆς γίνεται παραδεκτὸν καὶ κατανοεῖται, κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὡς ὑπεύθυνος Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία, ἔχουσα πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν τῆς καὶ προσιτὸν μηχανισμόν, διὰ τοῦ ὅποιου δύναται νὰ κρίνῃ καὶ νὰ ἐπιθάλῃ κατὰ τὴν δέουσαν καὶ κατάλληλον στιγμὴν τὰ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφιζόμενα μέτρα προστασίας, ἔχουσα, ἐπαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, ἡ Κυβέρνησις τὴν δυνατότητα ταύτην νὰ ἐπιθάλῃ κατὰ τὴν κρίσιν τῆς καὶ εἰς τὴν κατάλληλον στιγμὴν τὰ μέτρα ταῦτα, θὰ λάθῃ τὰ μέτρα ταῦτα ἀκριβῶς δταν ἐν τῷ συνόλῳ των ἢ ἐν μέρει χρειασθῇ νὰ ἐπιθληθοῦν ταῦτα. ‘Ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τοῦ Σώματος εἰς τὸ ἔξῆς σημεῖον: ‘Η Βουλὴ αὐτὴ δηλίζει ἀπολύτως ἐπαρκῶς τὴν Κυβέρνησιν ψηφίζουσα τὸν ἀποσταλέντα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Νόμον μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι εἰς τὴν Κυβέρνησιν δίδεται ἡ ἔχουσία νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν Νόμον αὐτὸν εἴτε ἀπὸ τῆς πρωτανίας εἴτε ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς αὔριον εἴτε ἀφ’ ἧς στιγμῆς κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον. Νομίζω ὅτι εἶναι ἀδικίαν νὰ θέλῃ τις νὰ ἀποδώσῃ ἄλλο νόημα εἰς τὴν τροπολογίαν, νόημα μάλιστα, τὸ ὅποιον ίσως θίγει καὶ πρόσωπα καὶ πράγματα, δράττομαι δέ τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς διὰ νὰ καταδικάσω ωρισμένας ἀτυχεῖς φράσεις, αἱ ὅποιαι δὲν ἔκαμαν διάκρισιν ωρισμένων εἰσηγητῶν προτάσεων κατὰ τὴν πρωτανὴν συνεδρίασιν, ὅπως ἀνεφέρθη ὑπὸ ἀξιοτίμου Μέλους τοῦ Σώματος ἀπὸ τοῦ θήματος αὐτοῦ. Νομίζω ὅτι εἰς τὴν καταδίκην ταύτην περιελήφθησαν καὶ πρόσωπα, τὰ ὅποια κατέχουν ὑψηλὴν θέσιν καὶ εἰς τὴν Βουλὴν αὐτήν, διότι ἡκουσα μὲ τὰ ἴδια μου αὐτιὰ καὶ ἐγὼ ὅτι τοιαῦται προτάσεις, δηλαδὴ προτάσεις μεσολαβητικαὶ κατὰ κάποιον τρόπον, ἦ, μᾶλλον, προτάσεις, αἱ ὅποιαι θὰ ἔξυπηρέτουν καὶ τὰς δύο ἀπόψεις, ὑπεβλήθησαν καὶ ὑπὸ πρωσωπικοτήτων τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἀνταλλαγὴν ἀπόψεων μεταξὺ Βουλευτῶν. Σπεύδω, λοιπόν, νὰ εἴπω ὅτι εἶναι μᾶλλον ἀτυχῆς ὁ συλλήθδην χαρακτηρισμὸς δλων, δοσοὶ προέτειναν ωρισμένας ἀπόψεις, ὡς ἐλαυνομένων ὑπὸ ἴδιοτελῶν ἐλαχτηρίων.

Διὰ ταῦτα, κύριε Πρόεδρε, εἴμαι ὑπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Παπαδοπούλου καὶ συνιστῶ εἰς τὴν Βουλὴν ὅπως ψηφίσῃ ὑπὲρ τῆς τροπολογίας του.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Είχον σκοπὸν νὰ ἀγορεύσω, ἀλλ' ὁ κ. Παρασκευαΐδης μὲ σαφήνειαν ἔξέθεσε τάς ἀπόψεις, τάς δποίας θὰ ἔξέθεται εἰς τὴν δμιλίαν μου, διέτι πιστεύω καὶ ἐγὼ ὅτι ἡτο ἄδικον νὰ ἐπιρρίπτεται μομφὴ ἐναντίον δλῶν ἐκείνων, οἱ δποίοι πιστεύουν ὅτι θὰ θοηθῇ ή Κυθέρνησις διὰ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Παπαδόπουλου.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Υπάρχουν ἀλλοι Βουλευταί, οἱ δποίοι θέλουν νὰ ἀγορεύσουν ἢ νὰ δευτερολογήσουν;

‘Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. “Ἐλέχθησαν πολλά καὶ διάφορα καὶ μὲ πολὺν συναισθηματισμὸν καὶ πρὸ παντὸς μὲ τάσιν παραποίησεως καὶ διαστροφῆς καὶ τῶν προθέσεων καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς προτάσεώς μου.

‘Ἐν πρώτοις, ὅμως, θὰ διευκρινίσω διὰ τὸν κ. Μαυρονικόλαν κάτι, τὸ ὅποῖον, φαίνεται, οὗτος δὲν ἀντελήθη δρθῶς, ὅχι διότι τοῦτο εἶναι ἡ σημαντικότερα ἐκτεθεῖσα ἀπόψις, ἀλλὰ διότι εἶναι ἡ εὐκολωτέρα νὰ ἀπαντηθῇ.

‘Ο κ. Μαυρονικόλας, προφανῶς μὴ ἔχων οὐθαρδῶς μελετήσει τὸ Νομοσχέδιον, ἥρμήνευσε τὴν εἰσήγησίν μου ὡς ισοδυναμοῦσαν πρὸς ἀναστολὴν τῆς ἀποφάσεως τῆς Κυθέρνησεως περὶ ἀποδεσμεύσεως τῆς Ισοτιμίας τοῦ νομίσματος μας ἀπὸ τὴν στερλίναν, διότι πιθανῶς ἔξελαθεν ὅτι ἡ Ισοτιμία τοῦ νομίσματος καθορίζεται διὰ τοῦ παρόντος Νόμου. “Οπως, ὅμως, εἶναι προφανέστατον ἐξ ἀπλῆς ἀναγνώσεως τοῦ Νομοσχεδίου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, κύριε Πρόεδρε καὶ κύριοι Βουλευταί, ἡ Ισοτιμία τοῦ νομίσματος ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ ‘Ύπουργικοῦ Συμβουλίου ἀνεξαρτήτως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νόμου καὶ, εἴτε ἐφαρμοσθῇ ὁ παρών Νόμος εἴτε ὅχι, ἡ ἀπόφασις τῆς Κυθέρνησεως περὶ ἀποδεσμεύσεως τῆς Κυπριακῆς λίρας ἐκ τῆς Ισοτιμίας τῆς πρὸς τὴν στερλίναν εἶναι γεγονός τετελεσμένον παραφένον ἀνεπηρέαστον ἐκ τῆς ψηφίσεως ἢ μὴ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Σώματος Νομοσχεδίου. ‘Ἐπομένως, ἡ ἀποδοθεῖσα εἰς ἐμὲ ἢ εἰς οἰονδήποτε ἄλλον, δοτὶς ὑποστηρίζει τὴν ὑπ’ ἐμοῦ κατατεθεῖσαν τροπολογίαν τοῦ Νομοσχεδίου, πρόθεσις ὅπως ἀνασταλῆ ἡ ἀπόφασις τῆς Κυθέρνησεως δι’ ἀκατονομάστους, ἀλλ’ ὑπονοηθέντας σκοπούς καὶ ἐπιλήψιμα κίνητρα ἢ λόγους, νομίζω ὅτι τὸ δλιγώτερον πρέπει νὰ ἀγνοηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὡς μὴ ἀνταποκρινομένη εἰς τὴν πραγματικότητα ἢ εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὑπ’ ἐμοῦ κατατεθεῖσης τροπολογίας.

‘Ηκούσθησαν πολλά καὶ μάλιστα κατ’ ἔντονον καί, δμολογῶ, εὔγλωττον τρόπον περὶ τῆς δρθότητος τῆς ἀποφάσεως τῆς Κυθέρνησεως ὅπως ἀποδεσμεύσῃ τὴν Κυπριακὴν λίραν ἀπὸ τὴν στερλίναν. Συμφωνῶ καὶ ὑπερθεματίζω καὶ νομίζω ὅτι ὑπῆρξα σαφέστατος, καταθέτων τὴν τροπολογίαν, ὅτι οὐχὶ μόνον ἐγὼ ὁ καταθέτων τὴν τροπολογίαν καὶ οἱ τυχὸν Βουλευταί, οἱ ὅποιοι θὰ ὑποστηρίξουν τὴν ὑπ’ ἐμοῦ κατατεθεῖσαν πρότασιν, συνεφωνήσαμεν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ κληθέντες ἐνώπιον τῆς ‘Ἐπιτροπῆς διὰ νὰ τὴν θοηθῆσουν εἰς τὸ ἔργον τῆς, εἴτε ἐκπρόσωποι τῶν Τραπεζῶν ήσαν οὗτοι εἴτε διακεκριμένοι οἰκειομολόγοι τοῦ τόπου εἴτε «τέως» εἴτε «νῦν», συνεφώνησαν ἀπαντες περὶ τῆς ἀνάγκης ἀποδεσμεύσεως τῆς Ισοτιμίας τῆς Κυπριακῆς λίρας ἐναντὶ τῆς στερλίνας.

Συνεπῶς, τὸ μέγιστον τῶν λεχθέντων τόσον ὑπὸ τοῦ κ. Παπαϊωάννου δσον καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Λυσσαρίδη περὶ τῆς δρθότητος καὶ τῆς ἀναγκαιότητος τῆς

τοιαύτης ἀποδεσμεύσεως οὐδὲν προσθέτουν ἢ ἀφαιροῦν ἀπὸ τὴν σημασίαν ἢ οὐσίαν τῆς τροπολογίας μου, διότι ἀπλούστατα ἐνισχύουν ἀποψιν ἥδη ἐκφρασθεῖσαν καὶ ὑπ' ἐμοῦ καὶ ὑπὸ πάντων.

Εἶναι, ὅμως, Ἰωας χρήσιμος ἢ ἐπανάληψις αὐτῆς τῆς θέσεως, διότι αὕτη ἐπιθετικῶνει διὰ μίαν ἀκόμη φοράν καὶ ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς τὴν ἐμπιστοσύνην, τὴν ὁποίαν οἱ ἐκλεγέντες ὑπὸ τοῦ λαοῦ Βουλευταὶ ἀλλὰ καὶ δοιοὶ οἱ οἰκονομικοὶ παράγοντες τοῦ τόπου ἀπὸ τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς μέχρις οἰστιδήποτε ἀλλης πολιτικῆς ἀποκλίσεως φαίνεται νὰ τρέφουν πρὸς τὸ Κυπριακὸν νόμισμα καὶ τὴν Ικανότητά του νὰ διατηρηθῇ ἀνεξάρτητον ἀπὸ πλευρᾶς Ισοτιμίας ἀπὸ τὴν στερλίναν. Ἐπομένως, δὲν πρόκειται νὰ ἀσχοληθῶ μὲ δσα ἐλέχθησαν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Φαίνεται ὅτι οἱ προλαλήσαντες ὅμιληται, οἱ ἐπικρίναντες τὴν ὑπ' ἐμοῦ κατατεθεῖσαν τροπολογίαν, ἔπραξαν τοῦτο ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ τονίσουν ὅτι δὲν συμφωνοῦν μὲ τὴν τροπολογίαν καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ των νὰ δικαιολογήσουν τὴν καταδίκην καὶ ἐπίκρισιν τῆς ιδικῆς μου τροπολογίας. "Ολοὶ τούλαχιστον, πλὴν τοῦ κ. Χατζηγρακλέους, ἐπὶ τοῦ λόγου τοῦ δοποίου θὰ ἐνδιατρίψω ἐπ'" ὀλίγον ἀργότερον, ἔωσαν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ τροπολογία, τὴν δοποίαν κατέθεσα, οὔτε ὀλίγον οὔτε πολὺ ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν Κυθέρην την ἔξουσίας, τὰς δοποίας αὕτη ἐξήτησε, καὶ προσπαθοῦντες νὰ αλτιολογίσουν τὴν σύμφυτον ἀντινομίαν πρὸς τὴν θέσιν, τὴν δοποίαν ἔλασθον, ἔχεθεσαν ἐνώπιον τοῦ Σώματος ἀπόψεις, αἱ δοποίαι ἀλληλογρούμονται καὶ ἀνατρέπουν ἀλλήλας. Ἐξετοζεύθησαν ἐναντίον τῶν ὑποστηριζόντων τὴν ἀποψίν μου καὶ ἐμοῦ κεραυνοὶ ἐπικρίσεως ὅτι δῆθεν στεροῦμεν τὴν Κυθέρην την, τὴν μόνην ὑπεύθυνον ἔναντι τοῦ λαοῦ, τὴν μόνην ἀρμοδίαν νὰ κρίνῃ ἐπὶ τῶν θεμάτων προσαπίσεως τῆς νομισματικῆς σταθερότητος εἰς τὸν τόπον, τῶν ὅπλων καὶ τῶν μέσων διὰ νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς ὅρθας κατ' αὐτοὺς ἀποφάσεις τῆς. Ἀλλά, κύριε Πρόεδρε, τίποτε ἀλλο δὲν πράττει ἡ τροπολογία μου ἀπὸ τοῦ νὰ παρέχῃ εἰς τὴν Κυθέρην την αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἔξουσίαν, τὴν δοποίαν ἡ Κυθέρην της ἐξήτησε διὰ τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ διαφορὰ καὶ ἀπορῶ διατί προσποιοῦνται ὅτι δὲν τὴν ἀντιλαμβάνονται—εἴναι ὅτι διὰ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Νομοσχεδίου ἀπόψει αἱ ἔξουσίαι ἐφαρμογῆς αὐτῶν τῶν μέτρων τίθενται οὐχὶ εἰς χείρας τῆς Κυθέρην της, ἀλλ' εἰς χείρας τοῦ Διοικητοῦ τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης, ὁ δοποῖος οὔτε ἀπὸ τὸν λαόν ἐκλέγεται, ἀλλ' οὔτε καὶ ὑπεύθυνος πρὸς τὸν λαόν εἴναι.

Ἐκεῖνο, τὸ δοποῖον ἡ τροπολογία ἐπιθάλλει διὰ τοῦ Νόμου, εἴναι ὅτι ἡ Κυθέρην της, ἀνευ περαιτέρω περιορισμοῦ τῶν ἔξουσιῶν, τὰς δοποίας ζητεῖ, ἔχει τὴν εὐχέρειαν, ἔαν ἐπιθυμῇ καὶ ὅταν κρίγη θάσει τῶν δεδομένων ποὺ ἐν τῷ μεταξὺ θὰ δημιουργηθοῦν ως εὐκτάιον καὶ πρέπον, νὰ δώσῃ εἰς τὸν Διοικητὴν τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης τὰς δεούσας ὀδηγίας διὰ τὴν ἐφαρμογήν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τοῦ Νομοσχεδίου. Ποῦ, παρακαλῶ, εὑρίσκεται ἡ κωλυσιεργία, ὅταν πρέπει νὰ εἴναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν ὅτι, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ τοῦ Νόμου, τούλαχιστον πρέπει νὰ ὑπογραφῇ οὗτος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα; Ἐκτός ἐάν νομίζουν ὅτι αὐτὴ ἡ ὑπογραφὴ καὶ δημοσιευσίς θὰ γίνουν τώρα, εἰς μεταμεσονύκτιον ώραν. Ἐξ δωσον γνωρίζω, τόσον δ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύον καὶ οἱ Ὑπουργοὶ εἴναι δυνατὸν νὰ ἐγερθοῦν πολύ-πολύ πρωΐ, ἐάν κρίνουν ὅτι τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου τὸ ἐπιθάλλουν, νὰ ψηφίσουν τὸ διάταγμα καὶ νὰ τὸ δημοσιεύσουν προτοῦ δ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἢ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, προτοῦ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν τραπεζικῶν ίδρυμάτων ὑπονομεύσουν τὸ νόμισμά μας.

Ομιλοῦμεν, κύριε Πρόεδρε, ως ἐάν πρόκειται διὰ τῆς ψηφίσεως τῆς τροπολογίας, τὴν δοποίαν κατέθεσα, νὰ ὑπονομεύσωμεν αὐτομάτως τὸ Κυπριακὸν νόμισμα καὶ νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν κερδοσκοπίαν ἐκ μέρους οἰωνοθήποτε παραγόντων, οἰκονομικῶν ἢ ἄλλων, τοῦ τόπου. Ἀπλούστατα, κύριε Πρόεδρε, τὸ μόνον, τὸ δοποῖον τὸ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τιθέμενον σήμερον Νομοσχέδιον ἐπιδιώκει, εἴναι νὰ παράσχῃ εἰς τὸν Διοικητὴν τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης, ὁ δοποῖος

είναι ή ἀρμοδία Ἀρχή διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ Ἐλέγχου Συναλλάγματος Νόμου, τὴν ἔξουσίαν νὰ ἐπιβάλῃ διὰ κανονισμῶν, ή ἄλλως πως, οιουδήποτε περιορισμούς εἰς τὴν διακίνησιν τοῦ συναλλάγματος, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν ίσοτιμίαν τοῦ νομίσματος, ή ἐποια ἡδη ἀπεφασίσθη καὶ καθωρίσθη υπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπομέιως, θέλομεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ μόνη χώρα, εἰς τὴν ὥποιαν σήμερον εἶναι ἐλευθέρα ἢ διακίνησις τοῦ συναλλάγματος, δῆλοδή τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον, παρέχει εἰς τοὺς κερδοσκοποῦντας τοιαῦτα εὐρύτατα περιθώρια κερδοσκοπίας, ὅταν ἡ ἴδια ἢ στερλίνα κλονίζεται ἀπὸ ὅρας εἰς ὅραν, καὶ ὅτι ὅλοι αὗτοι οἱ οἰκονομικοὶ παράγοντες τοῦ τόπου θὰ σπεύσουν ἐνωρίς τὴν πρωῖαν νὰ μετακινήσουν τὰ χρήματά των εἰς τὴν περιοχὴν τῆς στερλίνας διὰ νὰ κερδοσκοπήσουν ἀπὸ τί, ἀπὸ τὴν αὔξησιν τῆς ἀξίας τῆς στερλίνας, ἢ νὰ μετακινήσουν ἀπὸ τὴν περιοχὴν τῆς στερλίνας τὰ νομίσματά των εἰς ἄλλας χώρας μὲ σταθερώτερον νόμιμον ὅπως εἶναι ἡ Ἐλβετία ἢ ἄλλαι χώραι, διὰ νὰ ἐπωφεληθοῦν αὐτῆς τῆς διακυμάνσεως εἰς τὴν Ισοτιμίαν τῶν νομισμάτων, ὅταν ὅλοι γνωρίζωμεν καὶ ἔδημοσιεύθη κατὰ κόρον ὅτι αἱ πλεισται χώραι, αἱ ὅποιαι ἔχουν Ισχυρὸν νόμισμα, ὅπως ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ἐλβετία, ήδη ἔχουν ἐπιθάλει περιορισμούς διὰ τὴν εἰσροήν ξένου συναλλάγματος καὶ τῆς στερλίνας ἢ τῆς Κυπριακῆς λίρας εἰς αὐτάς; Ἀλλά, κύριε Πρόεδρε, μήπως παραγγωρίζεται τὸ γεγονός ὅτι ἡ διακύμανσις τῆς στερλίνας εὐρίσκεται ἐν Ισχύι καὶ ἐφαρμογῇ ἀπὸ τῆς παρελθούσης Παρασκευῆς καὶ ὅτι οὐδεμίαν νόμιμον ἔξουσίαν ἔχει ἡ Κυπριακὴ Κυβέρνησις μέχρι σήμερον νὰ περιορίσῃ τὴν μετακίνησιν Κυπριακῶν κεφαλαίων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς στερλίνας ἢ εἰς ἄλλας χώρας τῆς Κοινοπολιτείας ἢ τῆς προϋπαρχούσης περιοχῆς τῆς στερλίνας, ὅπου ἡ διακίνησις ἦτο ἐλευθέρα; Μήπως δόλοι αὐτοὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ κερδοσκοπήσουν κεφαλαιοῦχοι δὲν είχον ἄραγε τὴν ὁδύνοιαν καὶ τὴν διορατικότητα τῶν προλαλησάντων Βουλευτῶν διὰ νὰ διαβλέψουν αὐτήν τὴν δυνατότητα καὶ νὰ ἔκμεταλλευθοῦν εἰς τὸ ἀκέραιον τάς πιθανότητας, αἱ ὅποιαι παρείχοντο μέχρι σήμερον ἢ μήπως ἀνέμενον τὴν ουζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ διαφωτισθοῦν ἐπὶ τῶν τρέπων υπονομεύσεως τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος καὶ τῆς κερδοσκοπίας;

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι έξω από τα πλαίσια του συναισθηματισμού και έξω από τάς άγθεις και άδικαιολογήτους κατηγορίας, αι δόποιαι έξετοξεύθησαν έναντιος δύσων υπεστήριξαν όλην αποφιν, προθάλλει και διά τὸ Σῶμα ένι θέμα ἀρχῆς, τὸ δόποιον υπεθλήθη ὑπὸ τοῦ κ. Παπαϊωάννου κατὰ τρόποι παράδοξον, ὄμοιογῶ, καὶ μὲ έξεπληξε. 'Ο κ. Παπαϊωάννου οὔτε δλίγον οὔτε πολὺ εἶπεν ότι ἡ υπεύθυνος Κυβέρνησις τοῦ τόπου, ἡ δόποια ἔξελέγη ὑπὸ τοῦ λαοῦ—ἀντιπαρέρχομαι τὸ θέμα τῆς ἐκλογῆς ἢ μὴ τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τοῦ λαοῦ—καὶ ἡ δόποια εἶναι υπεύθυνος ἔναντι τοῦ λαοῦ, ἡδη ἀπεφάσισε καὶ ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ἀποτολμήσῃ—ἄκουσον, ἄκουσον!—τὸ μέγα ἔγκλημα τοῦ νὰ ἀσκήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ κοινοθουλευτικοῦ ἐλέγχου καὶ νὰ ὑποθάλῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τίποτε περισσότερον πλὴν τῆς ἀνάγκης νὰ ἐπανεξετάσῃ τὴν ἀναγκαῖότητα καὶ τὸ ἐπείγον τῆς ἐφαρμογῆς μέτρων ὑπὸ τὸ φῶς τῶν δεδομένων, τὰ δόποια θὰ προκύψουν ἐντὸς τῶν προσεχῶν ἡμερῶν ἢ, ἂν θέλετε, δρῶν, ἔαν ή Κυβέρνησις κρίνῃ ότι εἶναι πρέπον νὰ πράξῃ.

Μήπως, κύριε Πρόεδρε, ή έπειξήγησις, τὴν δποίαν προσεπαθήσατε νὰ υποβάλετε πρός τὸν συνάδελφον κ. Μαυρονικόλαν, διὰ νὰ περισωθῇ, ἢν μή τι ἄλλο, τὸ γόντερον τῆς Βουλῆς, δὲν ισοδυναμεῖ μὲ τὴν ίδιαν παρατήρησιν ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Παπαϊωάννου λεχθέντων; Μήπως δ. κ. Παπαϊωάννου κατὰ τρόπον σαφέστερον καὶ γλαφυρώτερον καὶ δρθότερον ἀπὸ πλευρᾶς διατυπώσεως δὲν ἔχει προβάλει ἐνώπιον τοῦ Σώματος τὴν ίδιαν ἀποψιν; "Οτι, δηλαδή, πρέπει ή Βουλὴ νὰ ψηφίσῃ ἀσυζητητὶ οἰασδήποτε ἀποφάσεις, αἱ δποίαι ἥθελον ληφθῆ ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως, καὶ δή, ὅταν μερικοὶ τούλαχιστον ἔξι ἡμῶν γνωρίζουν ὅτι, ὅχι ἐκπρόσωποι τοῦ κεφαλαίου, ὅχι ἐκπρόσωποι τῶν Τραπεζῶν, ἀλλὰ καθ' ὅλα Ικανώτατοι Κυθερητικοὶ ὑπάλληλοι, ἐντεταλμένοι μὲ

τὸ ἔργον τῆς ὑποθολῆς εἰσηγήσεων πρὸς τὴν Κυθέρησιν ἐπὶ τοιούτων θεμάτων, διεφώνησαν πρὸς τὴν εἰσήγησιν, ἡ ὅποια προεβλήθη ὑπὸ μορφὴν Νομοσχεδίου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, καὶ δταν δόλοι γνωρίζωμεν ὅτι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας μὲ πολλάς ἐπιφυλάξεις συγκατέινεσαν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ τοῦ Νόμου; Ὅπο τὸ φῶς δλων αὐτῶν διστὶ νὰ κατηγορῆται ή Βουλὴ ἐπὶ ἀνευθυνότητι, διότι ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὴν Κυθέρησιν νὰ ἐπανεχετάσῃ τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ὄμεσου καὶ ἐπειγούσης ἐφαρμογῆς αὐτοῦ τοῦ Νόμου;

Καὶ μήπως, κύριε Πρόεδρε, εἶναι δίκαιον νὰ ἀποδοθῇ πρόθεσις εἰς ἐμὲ τὸν ὑποθετόντα μίαν τροποποίησιν, δὲ μὴ τὶ ἄλλο, ἐπὶ τῇ θάσει ἐπιχειρημάτων, τὰ ὅποια ἔξεφράσθησαν εἰς τὴν προηγηθεῖσαν μεταξὺ τῶν Βουλευτῶν συνεννόησιν καὶ συζήτησιν ἔξω τῆς Αιθούσης τῆς Βουλῆς, ἐπὶ ἐπιχειρημάτων, τὰ ὅποια, ὡς ἔγω εἴπον καὶ ὡς παρεδέχθησαν οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Κυθερήσεως, ἐν πολλοῖς εἶναι εἰκασίαι καὶ ὑποθέσεις μὴ θασισμέναι ἐπὶ συγκεκριμένων γεγονότων, εἶναι δίκαιον, λέγω, νὰ ἀπεδεχθῇ η πρόθεσις, ἡ ὅποια ἐντελῶς κατὰ τρόπον ἀθήτη καὶ ἀπαράδεκτον μοῦ ἀπεδόθη ὑπὸ τοῦ κ. Χατζηρασκλέους, δπως ἔξυπηρετήσω τὰ συμφέροντα τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν κεφαλαιούχων τοῦ τόπου;

Αφήνω κατὰ μέρος τὸ γεγονός ὅτι οὔτε κἀν παρέστην, διότι ἡμην ἄλλως ἀπηχολημένος, εἰς τὴν πρωΐην σύσκεψιν καὶ οὔτε γνωρίζω τὰς ἀπόψεις, τὰς ὅποιας ἔξεφρασσαν οἱ τραπεζῖται, ή τὰς ἐπιδιώξεις, τὰς δποίας αὐτοὶ είχον. Καὶ πρέπει νὰ δεχθῶμεν, κύριε Πρόεδρε, ὅτι εἴτε ἔγω εἴτε οἰαδήποτε ἄλλα ἀξιότιμα Μέλη τῆς Βουλῆς, τὰ δποία τυχόν θὰ ὑποστηρίξουν τὴν τροποποίησιν, τὴν δποίαν ὑπέθαλον—καὶ δὲν εἶναι γνωστὸν κατὰ πόσον θὰ παραμείνω μόνος εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς τροπολογίας—συλλήθην καὶ ἀδοκιμάστως ἀποτελοῦμεν προασπιστάς τῶν κεφαλαίων τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν κεφαλαιούχων εἰς τὸν τόπον; Διατί, δηλαδή, δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἡμᾶς ή θεωρίας ὅτι Μέλη τῆς Βουλῆς δικαιοῦνται νὰ ἔχουν ἐπιφυλάξεις ἐπὶ τῆς δρθότητος τῶν κρίσεων καὶ ἔκτιμησεων, αἱ δποῖαι προεβλήθησαν εἰς τὴν συνάντησιν τῶν Βουλευτῶν θάσει ἀσταθμήτων παραγόντων;

Κύριε Πρόεδρε. Ἐκ τῶν δοθεισῶν πρὸς τὸ Σῶμα ἔηγήσεων ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης ως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἐπιθυμῶ νὰ ἐπισημάνω μόνιον ἐν σημείον, τὸ δποίον θεωρῶ κρίσιμον καὶ ούσιων διὰ τὴν κατανόησιν τῶν σκοπῶν καὶ τῶν ἐπιδιώξεων τῆς ὑπὲρ ἐμοῦ κατατεθείσης τροποποιήσεως.

Ἡρώησα ἐπιμόνως καὶ ἔλαθον, πιστεύω, καταφατικὴν ἀπάντησιν ὅτι διὰ τῶν ὑφισταμένων προνοιῶν τῆς ὑφισταμένης νομοθεσίας καὶ τῶν διοικητικῶν καὶ ἄλλων ἔξουσιῶν τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης καὶ τῆς Κυθερήσεως εἶναι δυνατὸν διὰ τὴν Κυθέρησιν νὰ παρακολουθῇ, τούλαχιστον ἐντὸς 24ώρου, τὴν διακίνησιν τῶν κεφαλαίων ἀπὸ τὰ τραπεζικὰ ίδρυματα τοῦ τόπου. Ἐλέχθη ἀκόμη ὅτι, ἐὰν ὑπάρξῃ λόγος καὶ ἀνάγκη, εἶναι δυνατὸν νὰ καταστῇ η μέθοδος αὕτη τῆς πληροφοριοδοτήσεως τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης καὶ τῆς Κυθερήσεως ἔτι ἀποτελεσματικωτέρα καὶ ἐτονόσθη ὅτι τὰ καθ' ἡμέραν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Τραπεζῶν κεφάλαια τὰ δυνάμενα νὰ διακινηθῶν κατὰ τρόπον κερδοσκοπικὸν εἰς τὸ ἔξωτερικὸν δὲν εἶναι παρά ἀμελητέα συγκριτικῶς ποσοστά τῶν δλων συναλλαγματικῶν ἀποθεμάτων τοῦ τόπου.

Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον, ἔὰν ψηφισθῇ τὸ Νομοσχέδιον, ως τοῦτο προτείνεται ὅπως τροποποιηθῇ ὑπὲρ ἐμοῦ, ή Κυθέρησις θὰ ἔχῃ τὴν εύχερειαν δι' ἐνός ἀπλοῦ διατάγματος ἐντὸς ὥρων νὰ ἐπιβάλῃ οίουσδήποτε περιορισμούς ἐπιθυμεῖ, εἶναι δυνατὸν νὰ προστατευθῇ τὸ Κυπριακὸν νόμισμα ἀπὸ τοιούτους κινδύνους ὑπονομεύσεως καὶ εἶναι, τὸ δλιγώτερον, ἀστήρικτος ή ἀπομιμητός ὅτι η υιοθέτησις τῆς εἰσηγήσεώς μου ισχυναμεῖ μὲ καταρράκωσιν τῆς Ισοτιμίας τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος.

Βεβαίως, υπάρχει ή πιθανότης τοῦ υποθετικοῦ Σεῖχου, όπως μᾶς ἐλέχθη, δότιος θὰ καταθέσῃ 50 ἑκατομμύρια λιρῶν εἰς τὴν Κύπρον διὰ νὰ κλονίσῃ τὴν σταθερότητα τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος. Δὲν θὰ διαφεύσω τὴν ὑπαρξίν τοιστῶν οἰκονομικῶν δράκων, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω μὲ δλῆν τὴν ἀφέλειαν, ἀλλ' ὅποια πιθανῶς διαικρίνει τὰς ἀπόψεις μου, καὶ χωρίς, ἐλπίζω, νὰ μοῦ ἀποδοθῇ καὶ πάλιν πρόθεσις ἔξυπηρετήσεως τῶν συμφερόντων τοῦ εἰκονικοῦ Σεῖχου, ὅτι τοιοῦτον εἶδος εἶναι πολὺ σπάνιον καὶ δτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν ἔξεδηλώθη μέχρι σήμερον καὶ ἐπὶ δλόκληρον δωδεκατίαν ἐλευθέρας διακινήσεως χρήματος ἀπὸ τὴν Κύπρον εἰς τὴν περιοχὴν τῆς στερλίνας πρόθεσις τῶν μυθικῶν Σεῖχων νὰ ὑπονομεύσουν τὸ Κυπριακὸν νόμισμα καὶ νὰ κερδοσκοπήσουν διὰ τῆς ἴσοτιμίας.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, όπως εἴπον καὶ προηγουμένως, αὐτὴ ἡ εὔχέρεια ἐκμεταλλεύσεως τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος ἐπικρατεῖ εἰς τὸν τόπον μας ἥδη ἀπὸ πέντε ἢ ἔξι ἡμερῶν καὶ, ἔξι ὅσων μᾶς ἐδηλώθη ἐπισήμως, δὲν παρετηρήθησαν τοιοῦτοι κίνδυνοι ἐκ μέρους μυθικῶν Σεῖχων ἢ ἄλλων.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουευταί. Ἡ εἰσήγησίς μου δύναται νὰ ἔξετασθῇ κατὰ τρόπον ρεαλιστικὸν καὶ ἔξι ἀπὸ τοὺς συναισθηματισμοὺς καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἐκτοξεύσεως μύδρων καὶ ἐκδηλώσεως μένους, πάθους καὶ πικρίας ἐναντίον ἄλλων, μόνον δὲ μὲ δύο πιθανάς ἐκδοχάς : "Ἡ οὐδὲν προσθέτει αὕτη εἰς τὸ Νομοσχέδιον, ἔαν, ὡς μᾶς ἐλέχθη ἥδη, τὸ Νομοσχέδιον εἶναι δυνητικὸν —δόπτε οὐδεμίαν ἔννοιαν ἔχουν εἴτε τὸ ἐκδηλωθὲν μένος εἴτε οἱ ἐκτοξευθέντες κατ' ἔμοι μύδροι—ἢ ὅντας τὸ Νομοσχέδιον ἀποσκοπεῖ εἰς τὸ νὰ ἔξυπηρετήσῃ τοὺς σκοπούς, τοὺς ὅποιους, ὡς ἐξήγησα καταθέτων τὴν τροπολογίαν, τοῦτο ἀποσκοπεῖ νὰ ἔξυπηρετήσῃ. Οἱ σκοποὶ δὲ αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀκόλουθοι καὶ τοὺς ἐπαναλαμβάνω, ἔστω καὶ ἔαν ταλαιπωρῶ ἀσκόπως, κατὰ τὴν γνώμην μου, τὴν Βουλὴν, πρὸς ἄρσιν παρεξηγήσεων, αἱ ὅποιαι τυχὸν ἐδημιουργήθησαν ἀπὸ τοὺς ἐπιδιώξαντας νὰ διοχετευθοῦν εἰς ἄλλας χώρας.

Οἱ κίνδυνοι, οἱ ὅποιοι υπάρχουν σήμερον διὰ τὸ Κυπριακὸν νόμισμα, πρέρχονται ἐξ ἀνεξέλεγκτου, παραλόγου καὶ μεγάλης μετακινήσεως Κυπριακῶν κεφαλαίων πρὸς τὴν περιοχὴν τῆς στερλίνας, ἀπὸ ὅπου ὡς ζένον συνάλλαγμα εἶναι δυνατὸν νὰ διοχετευθοῦν εἰς ἄλλας χώρας.

"Η ἀποψίς μου εἶναι, ἐν πρώτοις, ὅτι σήμερον ἄλλαι εἶναι αἱ χώραι, εἰς τὰς ὅποιας εἶναι δυνατὸν ἐπὶ κερδοσκοπίᾳ νὰ διοχετευθοῦν Κυπριακά κεφάλαια ἐξ Ἀγγλίας καὶ δτι ἐλαχίστη δύναται νὰ εἶναι ἢ ἀνύπαρκτος τυγχάνει ἡ ἐπιθυμία οἰουδήποτε σώφρονος κεφαλαιούχου νὰ μεταθέσῃ σήμερον Κυπριακά χρήματα εἰς τὴν Βρεττανίαν ἐν ὅψει τῆς κλιδωνιζομένης σταθερότητος τῆς Βρεττανικῆς λίρας.

"Ἐφ' ὅσον δὲ κίνδυνος τῆς τοιαύτης διακινήσεως εἶναι, διὰ νὰ εἴπω τὸ ἐλάχιστον, υποθετικὸς καὶ ἐφ' ὅσον, ὡς μᾶς ἐλέχθη υπὸ τῶν ἐπισήμων ἐκπροσώπων τῆς Κυθερνήσεως κατὰ τὴν συνάντησιν τὴν προηγηθείσαν τῆς παρούσης συνεδρίας, οὐδὲν δεδομένον ἔχουν, τὸ δότιον κατὰ τρόπον ἀντικειμενικὸν νὰ πειθῇ δτι ἐπίκειται τοιαύτη σοβαρὰ διακίνησις τοῦ νομίσματος καὶ ἐφ' ὅσον, ἐπίσης, ἐγένετο ἀποδεκτὸν κατὰ τὴν σύσκεψιν τῶν Βουλευτῶν δτι ψυχολογικῶς ἡ ἐπιθυμία διαμενῶς τὴν δυνατότητα εἰσφροῦς κεφαλαίων εἰς τὴν Κύπρον, εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποσκοπεῖ ἢ υπὲρ ἔμοι υποθληθείσα τροπολογία παρὰ εἰς τὸ νὰ παράσχῃ εἰς τὴν Κυθερνήσιν τὴν εὐκαριόταν νὰ σταθμίσῃ δλα τὰ δεδομένα καὶ τοὺς διαγραφομένους κινδύνους ἐν δημειώσει τῶν ἀσταθῶν καὶ ἀδήλων ἡμερῶν, τὰς ὅποιας διερχόμεθα, καὶ νὰ ἀποφασίσῃ ἐν καιρῷ, ἔαν καὶ δταν παραστῆ ἀνάγκη, μὲ πᾶσαν ἐλευθερίαν καὶ μὲ πᾶσαν ταχύτητα περὶ τῆς λήψεως περιοριστικῶν μέτρων, ἔαν καὶ δταν τοιαύτα μέτρα κριθοῦν υπὸ τῆς Κυθερνήσεως καὶ πάλιν ἀναγκαῖα διὰ τὸν σκοπὸν τῆς προστασίας τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος ἐναντίον τῆς ἀθεμίτου διακινήσεως κεφαλαίων.

Θά κατέλθω τοῦ θήματος, κύριε Πρόεδρε, ἀλλὰ καὶ πάλιν διὰ λόγους τάξεως δοφείλω νὰ διευκρινίσω ἄλλην αἰχμήν, τὴν δόποιαν δὲ κ. Παπαϊωάνου ἐπεδίωξε νὰ ὑποθάλῃ κατ' ἔμοιν εἰπών διὰ κατὰ τὴν φεσινὴν συνεδρίαν τὰ Μέλη—καὶ διμολογῶ καὶ ἔγὼ προσωπικῶς, ἵσως προερέαρχοντος ἔμοι—ἔξε-φρασαν τὴν ἀνησυχίαν των διὰ τὸ διὰ ἐκαλούντο νὰ ψηφίσουν τὸ Νομοσχέδιον ἐντὸς 24 ὥρων χωρὶς νὰ παρασχεθῇ εἰς αὐτὰ ἡ διαθεσιαλωσίας διὰ δὲν δηνοί-γοντο εὐκαιρίας κερδοσκοπίας εἰς θάρος τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος. Ἄλλα νομίζω, κύριε Πρόεδρε, αὐτὸ διποτελεῖ παρανόησιν τῶν ἀπόψεων τῶν ἐκφρα-σθεισῶν κατὰ τὴν φεσινὴν συνεδρίαν ἐκ μέρους τούλαχιστον μερικῶν ἐκ τῶν Βουλευτῶν.

Ἐνθυμοῦμαι τούλαχιστον διὰ δὲ κ. Κληρίδης ἐπιμόνως ἔξεφραζε τὴν ἀποψιν διὰ ἡ Βουλὴ ἔχρησιμοποιεῖτο ὡς δὲ πέμπτος τροχὸς τῆς ἀμάξης καὶ ἀπήτει διὰ λόγους τάξεως καὶ ἀρχῆς.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπειδὴ ὑπάρχουν δύο Κληρίδης, καλὸν θὰ ἦτο νά..... αἰσθάνεται τὸ προστρέψαντο αὐτὸν

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Μὲ συγχωρεῖτε, δὲ κ. Ξάνθος Κληρίδης, κύριε Πρόεδρε, διότι, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ὅμῶν, θὰ σᾶς ἀνέφερον ὡς «δὲ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς».

Ο. κ. Ξάνθος Κληρίδης ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην προσυνεννοήσεως ἡ, τούλαχι-στον, ἔγκαιρου ἐτημερώσεως τοῦ Σώματος ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως καὶ ἐνθυ-μοῦμαι διὰ ἐκφράζων οὗτος τὰ αἰσθήματα ὅλων τῶν Μελῶν τῆς Βουλῆς καὶ τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὸν Διοικητὴν τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης διὰ τὰς παρασχεθεῖσας εἰς ἡμᾶς διαθεσιαλωσίες καὶ ἐπεξηγήσεις, εἰπεν διὰ ἡμεῖς δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀκούσωμεν μόνον περὶ τῶν ληπτῶν διὰ τὴν κρίσιν αὐτὴν μέ-τρων, ἀλλὰ περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς Κυθερνήσεως καὶ τῶν λόγων, οἱ δόπιοι ὕθησαν τὴν Κυθέρηνσιν εἰς τὴν λῆψιν τῶν μέτρων αὐτῶν. Τὸ κατ' ἔμε, ἔξε-φρασε τὴν ἀποψιν διὰ τὰ ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως ληφθέντα, ὡς μᾶς ἐδηλώθη, μέτρα διὰ τὴν διασφάλισιν τῆς κερδοσκοπικῆς διακινήσεως Κυπριακῶν κε-φαλαίων πιθανῶς δὲν ἥσαν ἀρκετὰ διὰ νὰ ἀποκλείσουν αὐτὴν τὴν κερδοσκο-πικὴν διακίνησιν καὶ ἐζήτησα, ἐὰν τοῦτο ἦτο ἀναγκαῖον, ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ λειτουργία τῶν Τραπέζων διὰ τὴν σῆμερον ὥστε νὰ παρασχεθῇ εἰς τὴν Βουλὴν δὲ χρόνος νὰ ἔξετάσῃ τὰ μέτρα, τὰ δόπια ἐπρόκειτο νὰ ληφθοῦν. Κατὰ τὴν ἀπογευματινήν, δύμως, συζήτησιν ὡς καὶ ἐκ τῶν ἀγορεύσεων ἐνώπιον τοῦ Σώ-ματος κατέστη προφανές διὰ δὲν ὑπάρχουν περιθώρια κερδοσκοπίας ἐντὸς ὥρων ἢ ἡμερῶν. Τοῦτο ἐνισχύει ἔτι περισσότερον τὴν ἀποψιν μου διὰ πρόωρος θὰ ἦτο ἡ ἐφαρμογή, οὐχὶ ὑπὸ τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβούλιου, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ ἐντε-ταλμένου δργάνου τοῦ Κράτους—δηλαδὴ τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης—τῶν περιο-ριστικῶν εἰς τὴν διακίνησιν τῶν κεφαλαίων δρων, τοὺς δόπιους τὸ παρόν Νομο-σχέδιον προνοεῖ.

Κύριε Πρόεδρε. 'Υποθάλλων αὐτὰς τὰς ἐπιφυλάξεις διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν τῶν περιοριστικῶν μέτρων ἐπιθυμῶ δὲ πως μὴ παρερμηνευθῇ διτίθητο διά τοῦ ἔμοιν λεγόμενον ὡς ἔλλειψις ἐμπιστοσύνης ἢ αἰχμὴ οἰασδήποτε μορφῆς κατὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης διὰ τὴν διά τοῦ ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως ἀποφασίζομένων μέτρων, διατηρῶ, δύμως, τὴν ἀπο-ψιν, διατηρῶ δὲ ταύτην ἐντὸνως, διὰ τὸ μέτρον τοῦτο ἐναπόκειται εἰς τὸ 'Υπουρ-γικὸν Συμβούλιον νὰ τὸ ἀποφασίσῃ καὶ διὰ τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον εἰναι τὸ ἀρμόδιον νὰ κρίνῃ ὡς πρὸς τὸν χρόνον καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπὸ συζήτησιν περιοριστικῶν μέτρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο. κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΡΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Δέν θά ἀσχοληθῶ ἐξ ὑπαρχῆς οὔτε μὲ τά, ως ἔχουν χαρακτηρισθῆ, «ἀήθη» οὔτε μὲ τά «κακοήθη». Θά εἰσέλθω εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ προθλήματος καὶ ἐλπίζω.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θά ἀσχοληθῆτε μὲ τά συνήθη ἐν τῇ Βουλῇ.....

(Γέλωτες)

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Εύχαριστῷ, κύριε Πρόεδρε, αὐτὸ εἶναι ποιητικόν.

Θά ἀσχοληθῶ, λέγω, μὲ τὴν οὐσίαν τοῦ διλού προθλήματος καὶ ἀς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ λάθω πρὸς τοῦτο ώς ἀφορμὴν μίαν δήλωσιν γενομένην ἀπὸ διαφωνοῦντα συνάδελφον.

Ἡ Βουλή, ἐλέχθη, ὅπλιζει τὴν Κυθέρησιν μὲ τὴν ψῆφισιν τοῦ ὑπὸ τροπολογίαν Νομοσχεδίου. Ἡ Κυθέρησις, δημαρχητήσειν ἀπὸ αὐτὸ τὸ Σῶμα καὶ ὑπέδειξεν εἰς αὐτὸ τὸ διπλον, διὰ τοῦ διποίου, ώς ἡ ἴδια πιστεύει, θά ἡδύνατο καὶ θά δυνηθῆ νὰ ἐλέγῃ τὴν κατάστασιν, ώς αὕτη ἔχει σήμερον διαμαρφωθῆ. Ποῖοι εἶναι οἱ κίνδυνοι, οἱ διποίοι παρουσιάζονται καὶ οἱ διποίοι μᾶς ἐμθάλλουν εἰς ἀνησυχίαν ἀρκετὰ σοθαράν, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε; Αὐτοὶ δὲ οἱ κίνδυνοι εἶναι σοθαροί, δταν ἔχω ὑπὲ δψιν μου δτι ἀνθρώποι, Μέλη αὐτῆς τῆς Βουλῆς, μὲ ὀρισμένην γνώμην πρὸ διλγῶν μόνον δρῶν παρουσιάζονται τώρα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς μὲ διάφορον γνώμην. Ποῖος εἶναι ἐκεῖνος, διποίος ἐγγυᾶται δτι κάποιοι κύκλοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κινηθοῦν καὶ πρὸς ἄλλας κατευθύνσεις διὰ νὰ ἐπιτύχουν μίαν περαιτέρω ἀναβολὴν ἐφαρμογῆς οιωνδήποτε μέτρων, διὰ νὰ δυνηθοῦν δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου νὰ κερδίσουν, δτι ἐπιθυμοῦν καὶ δτι ἀγωνίζονται ἀπὸ τῆς πρωιάς τῆς σήμερον νὰ ἐπιτύχουν, δηλαδὴ ἀναβολὴν τῆς ψηφίσεως τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου; Δέν ὑπάρχει, ἐλέχθη, κίνδυνος ἀμέσου μετακινήσεως κεφαλαίων, ἔαν, δημαρχητήσειν διαβολὴν ἀπὸ μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ δυνάμεις, αἱ διποῖαι κρύπτονται, ώς ἐγὼ πιστεύω, δπισθεν αὐτῆς τῆς καταστάσεως, εἶναι τόσον ισχυραὶ δστε φθοδύμαι πολὺ δτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάσουν ἡ καὶ νὰ τροποποιήσουν ἀκόμη τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ταύτης τῆς Κυθερῆσεως; Δέν ὑπάρχει κίνδυνος, ισχυρίσθη δ. κ. Παπαδόπουλος. Καὶ δημαρχητήσειν διαβολὴν διαβολεῖσας διὰ διποίους διαβολαίσας, διὰ νὰ ἐγκρίνῃ καὶ φηφίσῃ δπως θεωρηθῆ ώς ἐπεῖγον τὸ παρόν Νομοσχέδιον, ἐζήτει ἐπιμόνως παρὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Κεντρικῆς Τραπέζης διαβεβαίωσεις δτι δὲν ὑπάρχουν κίνδυνοι διὰ τὴν γενικήν οἰκονομίαν τοῦ τόπου ἡ διὰ περίπτωσιν κερδοσκοπίας. Ποῖοι εἶναι οἱ λόγοι ποὺ ἔχουν πείσει τὸν συνάδελφον κ. Παπαδόπουλον δστε νὰ πιστεύῃ σήμερον δτι δὲν ὑπάρχουν αὐτοὶ οἱ κίνδυνοι, οἱ διποίοι νὰ ἐπιθάλλουν ἔμεσον ἐφαρμογὴν τοῦ ἐλέγχου; Προσωπικῶς δὲν ἔχω πεισθῆ δτι ἔχει διαφοροποιηθῆ ἡ κατάστασις εἰς τοιοῦτον σημεῖον.

Θὰ ήθελα, δημαρχητήσειν δτι εἰς αὐτὸν τὸν τόπον δὲν χρειάζεται νὰ ἔλθουν ἀπὸ τὸ ἔξωτερικὸν Σεΐχηδες, δπως ἐλέχθη, διὰ νὰ παρουσιασθῆ μία ὑπόθεσις ἀναφερθεῖσα ὑπὸ ἐκπροσώπων τῆς Κυθερῆσεως ἀπλῶς ώς παράδειγμα. Δέν χρειάζεται νὰ ἔλθῃ οἰσδήποτε Σεΐχης ἀπὸ τὸ Κουβέντ. "Ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ ἔχω τὴν γνώμην δτι εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ὑπάρχουν Κύπριοι Σεΐχηδες, οἱ διποίοι δύνανται οἰσδήποτε στιγμὴν τὸ ἐπιθυμήσουν νὰ

ἀνατρέψουν τὴν γενικὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου, πολὺ δὲ φοβοῦμαι ὅτι αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ σκοπός, διὰ τὸν ὅποιον ἐπιζητεῖται ἡ ἀναθολὴ τῆς ψηφίσεως τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

Δεδομένα δὲν ὑπάρχουν, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε· εἶναι ἀληθές. "Υπάρχουν, ὅμως ὑποψίαι.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ἤθελα νὰ διακόψω τὸν διμιλητὴν, ἀλλ' οὗτος διμιλεῖ διαρκῶς περὶ θέματος ἀναθολῆς τῆς ψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου. Δὲν ὑπῆρξεν εἰσήγησις περὶ ἀναθολῆς τῆς ψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου ὑπῆρξεν εἰσήγησις περὶ ψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου καὶ μιᾶς παραγράφου, ἡ ὅποια νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ἡ ἀποφασίζῃ εἰς ποιὸν χρόνον θὰ θέσῃ τὸ Νομοσχέδιον ἐν Ισχύ. Εἶναι δύο διαφορετικὰ πράγματα τὸ νὰ μὴ ψηφισθῇ τὸ Νομοσχέδιον καὶ τὸ νὰ ψηφισθῇ μὲν τοῦτο, ἀλλὰ νὰ ἀφεθῇ εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ὁ χρόνος θέσεως τούτου εἰς ἐφαρμογὴν δὲν εἶναι δὲ τοῦτο τὸ πρῶτον Νομοσχέδιον πού περιέχει τοιαύτην πρόνοιαν.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Εύχαριστῷ, κύριε Πρόεδρε.

"Ἐπιτρέψατέ μου, ὅμως, νὰ δηλώσω ὅτι διαχωρίζω ἀκριθῶς τὸ δλον θέμα. Τὸ διαχωρίζω καὶ εἶναι ἀκριθῶς δι' αὐτὸν τὸν λόγον που διεξάγω αὐτὴν τὴν συζήτησιν. Διότι ἡ ψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου, ως τοῦτο κατετέθη ὑπὸ τῆς Κυθερνήσεως, ἀποτελεῖ Νόμον καὶ ἐπομένως καὶ ἀμεσον ἐφαρμογὴν του, ἡ ψήφισις δὲ τούτου, ως τοῦτο ἔχει τροποποιηθῆ, συνεπάγεται τὴν ἀνάγκην νέας συνεδριάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ νέαν ἀσφαλῶς ἀπόφασιν τούτου. "Ομως,.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἔχετε ἐμπιστοσύνην ὅτι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον θὰ λάθῃ τὴν ἀπόφασιν; Διότι ἔλέχθη εἰς τὴν ἀγόρευσίν σας ὅτι ὑπάρχουν κύκλοι, οἱ ὅποιοι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάσουν καὶ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον. Οἱ κύκλοι αὐτοί, ὅμως, δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐπηρεάσουν τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον εἰς τὴν λῆψιν αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως. Διατί ἀνησυχεῖτε ὅτι οἱ κύκλοι αὐτοὶ θὰ ἐπηρεάσουν—τοῦτο δὲ εἶναι καὶ μομφὴ κατὰ τῆς Κυθερνήσεως—τὴν Κυθέρησιν κατὰ τὸν καθορισμὸν χρόνου ἐνάρξεως τῆς Ισχύος τοῦ Νομοσχεδίου;

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Ἐξέφρασα, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, φόβους μου καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σημείου ἔχων ὅπ' ὅψιν μου—ώς ἔγω προσωπικῶς ἔχω ἀντιληφθῆ—παραπτηρηθεῖσαν τεραστίαν δραστηριότητα διὰ νὰ ὑπάρξῃ εἰς τὸ κατατεθέν Νομοσχέδιον διαφοροποίησις, ἡ ὅποια νὰ μὴν ἐπιτρέπῃ τὴν ἀμεσον ἐφαρμογὴν τῶν περιοριστικῶν μέτρων.

"Ἐρχομαι τώρα, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, εἰς ἔτερον σημεῖον, τὸ ὅποιον καὶ ἥλθεν ως ἀπάντησις εἰς τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντα, καὶ τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι ἡ εἰσήγησις ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἀγνοηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ λεχθὲν περὶ τῆς ὑπάρξεως σκοπιμότητος ὅπιθεν τῆς τροπολογίας ἡ τῆς θέσεως, τῆς ἀντιθέτου, ἀσφαλῶς, πρὸς τὴν τῆς Κυθερνήσεως, τὴν ὅποιαν ἔλαθον διάφοροι οἰκονομολόγοι. Εἶναι δικαίωμα ἔκάστου οἰκονομολόγου, συμφώνως πρὸς τὴν μόρφωσίν του ἡ κατὰ τὴν Ἰδικήν του κρίσιν, νὰ ἔχῃ θέσιν εἰς ἕνα σοθαρὸν πρόθλημα ως εἶναι τὸ ὑπὸ συζήτησιν. "Ομως, ἔξαικολουθῶ νὰ πιστεύω, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, ὅτι οὐδεὶς τῶν ὑπηρετούντων εἰς οἰονδήποτε Ἰδρυμα—μάλιστα

δέ οι πλείστοι τούτων υπηρετοῦν εἰς ιδρύματα, τῶν δποίων ἡ πολιτικὴ ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος ἔξηγγέλθη δημοσίως πρὸ τῆς ἐνώπιον τοῦ Σώματος συζητήσεως—θά ἦτο δυνατὸν νὰ λάθῃ οἰανδήποτε θέσιν ἀντίθετον ἐκείνης, τὴν δποίαν ἔλασθε τὸ ίδρυμα, εἰς τὸ δποῖον ἐργάζεται. Καὶ διατί, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, ἐφ' ὅσον τὸ Σώμα καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπειθύμουν νὰ ἔχουν μίαν ἐνημέρωσιν πραγματικῶν καὶ ἀνεξάρτητον, διατί δὲν ἐκλήθη καὶ εἰς ἀνεξάρτητος οἰκονομολόγος—εὐτυχῶς ἡ Κύπρος διασθέτει τοιούτους οἰκονομολόγους—ἀνεξάρτητος, λέγω, οἰκονομολόγος, οὐχὶ Κυβερνητικός ἀλλὰ καὶ οὐχὶ καὶ ἀνεπρόσωπος τῶν Τραπέζων, αἱ δποίαι ἀντετίθεται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου τούτου; Δὲν θὰ ἀπαντήσω, κύριε Πρόεδρε, εἰς τὸ λεχθέν περὶ «κακοκίθης» διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐπιθυμῶ προσωπικῶν νὰ σεβασθῶ περισσότερον ἐκείνον διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐπειθάσθη τὸ πρόσωπον τὸ ιδικόν μου. Θὰ ἥθελα μόνον νὰ τοῦ τονίσω ὅτι «κακοκίθης» δὲν εἶναι ἐκείνος, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐπειθαστέται τὰς θέσεις, τὰς πιστεύω καὶ τὰς ἀπόψεις του. Εἶναι ἔντιμος ἐκείνος, ὁ δποῖος ἔξακολούθει νὰ παραμένῃ πιστὸς εἰς ἐκείνο, τὸ δποῖον ἔδηλωσε, διὰ μισοῦ ἐπιτραπῆ δὲν νὰ εἴπω ὅτι ἀλλή λέξις ἀρμόζει εἰς μερικούς, οἱ δποίοι ἔντος διάλιγων ὠρῶν ἔδιαφοροποίησαν τὴν στάσιν των.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Δὲν θὰ ἀπανέλθω ἐπὶ τοῦ θέματος, διότι νομίζω ὅτι θὰ ἦτο ταυτολογία. ”Αλλωστε, δὲν ἔξεφράσθησαν ἀντίθετα ἐπιχειρήματα ἐπὶ τῆς οὐσίας, παρ' ὅλον ὅτι ἐγένετο μία ἔμμεσος προσπάθεια νὰ παρουσιασθεῖ ἐπιχειρήματα, τὰ δποῖα ἐν τῇ οὐσίᾳ νὰ κλονίζουν τὴν φύσιν τοῦ Νομοσχεδίου ὃσον ἀφορᾶ τὴν μετακίνησιν κεφαλαίων π.χ. πρὸς τὴν περιοχὴν τῆς στερλίνας. Θὰ ἡδύναντο πολλὰ νὰ λεχθοῦν καὶ τὸ 5% καὶ ὁ ὑψηλότερος τόκος· καὶ ὑπάρχει, ἀκόμη, ἡ πιθανότης ἀνταλλαξίμου μὲ τὸ δολλάριον καὶ ὅλα νομίσματα. “Ομως, πιστεύω ὅτι θὰ ἦτο ταυτολογία καὶ ὅτι δὲν θὰ ὑπῆρχε χρησιμότης εἰς τὸ νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ δποῖα, ἀνεφέραμεν διὰ τοὺς ἀμέσους κινδύνους, οἱ δποίοι πράγματι ὑπάρχουν, ἀπὸ τὴν τυχὸν κάποιαν ταλάντευσιν εἰς τὴν λῆψιν ἀποφάσεων ὃσον ἀφορᾶ τὴν ἐπιθολήν τῶν νέων μέτρων.

‘Ἐλέχθη ὅτι ἡ Κυβερνητική θὰ ἔχῃ δλην τὴν εὐκαιρίαν νὰ σταθμίσῃ εἰς τὸ μέλλον τὰς ἀπόψεις τῆς διὰ νὰ ἀποφασίσῃ ἐὰν θὰ λάθῃ μέτρα. Ἡ Κυβερνητική ἔσταθμισε τὰς εὐθύνας τῆς καὶ ἔζητε τὴν ἄμεσον ἐπιθολήν ἐλέγχου, πιστεύω δὲν ὅτι ἡ Ἑλλειψις ἐλέγχου εἶναι δυνατὸν νὰ δηγήσῃ, πράγματι, ὅχι μόνην εἰς κεφδοσικόπιαν, ἀλλὰ καὶ εἰς μίαν κάμψιν τῆς ἐμπιστοσύνης, διότι, δπως ἀνέφερα προηγουμένως, ἡ ἔκκρεμότης εἶναι, ἵσως, ἡ χειροτέρα μορφὴ ἀναμονῆς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν θεμάτων. Αἱ Τραπέζαι δυνατὸν νὰ ἔχουν περιωρισμένας πιθανότητας ἔξαγωγῆς συναλλάγματος· δύο ἔκατομμαρίων ἡ δύο καὶ ήμίσεος ἔκατομμαρίων λιρῶν ἐλέχθη ὅτι εἶναι περίπου ἡ ἡμερησία διακίνησις. “Ομως, ίδιωται, οἱ δποίοι αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐμπορεύονται, εἶναι δυνατόν, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ληφθοῦν ἄμεσα μέτρα, νὰ ἀφήσουν δλα τὰ κεφάλαια, τὰ δποῖα θὰ προκύπτουν ἀπὸ τὴν μετακίνησιν ἐμπορευμάτων εἰς τὸ ἔξωτερον, καὶ εἶναι δυνατόν, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, πράγματι νὸν ὑπάρξῃ κάποια φυγὴ κεφαλαίου.

Δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ δώσω ἀριθμούς καὶ δὲν πιστεύω ὅτι οἰσδήποτε ἔξι μισῶν εἶναι εἰς θέσιν νὰ δώσῃ ἀριθμούς ἐφ' αὐτῶν τῶν θεμάτων. Θὰ ἀσχοληθῶ μέτον μὲ τὴν τροπολογίαν. ‘Ο ίδιος διεσηγητής ἀφησε νὰ νοήθῃ ὅτι σκοπός

τῆς τροπολογίας του ήτο κάποια ἐπανεξέτασις τοῦ θέματος. "Αρα ὑπάρχει κάποια διαφορὰ μεταξὺ μας ἐπὶ κάποιας σύστασις. Ἐγώ δὲν δημιλῶ περὶ ἐλαττηρίων ή περὶ οἰωνῆηποτε ἄλλων πράξεων. Ὑπάρχει, δημος, μία διαφορά. 'Ο εἰσηγητής εἶπεν ότι μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον δίδει εἰς τὴν Κυθέρην τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπανεξετάσῃ τὴν δῆλην ὑπόθεσιν. Αὐτὸς ἀποτελεῖ ταλάντευσιν ἐπὶ τῆς ούσίας τοῦ θέματος, τὴν δοπίαν ἄλλοι Βουλευταὶ δὲν συμμερίζονται, ἀκριθῶς δὲ δι' αὐτὸν καὶ διὰ νὰ μὴ δείξουν αὐτὴν τὴν ταλάντευσιν δύσον ἀφορᾶ τὴν ἀναγκαιότητα τῆς λήψεως μέτρων, ἐπιμένουν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου, ως τοῦτο ἔχει.

"Ἐγώ πιστεύω ότι πράγματι τὸ Νομοσχέδιον εἰναι δυνητικὸν καὶ ότι ἀποτελεῖ ταυτολογίαν μόνον ποὺ δημιουργεῖ αὐτὸν τὸν ψυχολογικὸν κίνδυνον τῆς ἐπανεξετάσεως καὶ τῆς ἀπόψεως ότι ή Βουλὴ ἐκφράζει μεγάλους δισταγμούς διὰ τὴν Κυθερνητικὴν πολιτικὴν καὶ ἀναμένει κάποιαν ἐπανεξέτασιν τοῦ θέματος. "Αλλως, ἀπὸ νομικῆς πλευρᾶς, πιστεύω ότι τοῦτο ἀποτελεῖ ταυτολογίαν, διότι εἰναι δυνητικὸν καὶ διότι ή Κυθερνησις πράγματι θά χωρήσῃ εἰς τὴν λήψιν μέτρων ἑάν καὶ ἐφ' δύσον καὶ δπως ή ίδια ἀποφασίσῃ.

"Ἐλέχθη ότι, ίσως, τὸ πράγμα αὐτομάτως περιέρχεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης Ἀναπτύξεως. Δὲν εἰναι δρόθιν τοῦτο. Εἰναι γεγονός ότι ὁ Διοικητής τῆς Τραπέζης Ἀναπτύξεως ἐφαρμόζει τὸν Νόμον, ἀλλ' ἀσφαλῶς σύντος τὸν ἐφαρμόζει υπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν. Καὶ δὲν εἰναι, ἀσφαλῶς, δικαιοδοσία του νὰ ἐφαρμόζῃ, κατὰ τὸ δοκοῦν, τὴν λήψιν μέτρων, κ.λ.π. Εἰς τὴν πρᾶξιν δὲ αὐτὸν τὸ πράγμα οὐδέποτε εἰναι δυνατόν νὰ γίνη.

"Ἐπίσης πιστεύω ότι ήτο ἀτυχῆς ή ἀναφορά εἰς ἀπόψεις Κυθερνητικῶν ύπαλληλῶν. Αὐτὰ εἰναι πράγματα, τὰ δοπία δὲν μποροῦν οὔτε νὰ λεχθοῦν οὔτε νὰ ἀποδειχθοῦν, δὲν θὰ εἰναι δὲ δρόθιν, πιστεύω, εἰς ἀνοικτάς συζητήσεις τῆς Βουλῆς νὰ ἀναφερώμεθα εἰς τυχὸν ἀποψιν κάποιου Κυθερνητικοῦ ύπαλληλου, δὲν δοπίος εἰναι δυνατόν—καὶ δὲν ἀποκλείω τοιαύτην περίπτωσιν—νὰ διαφωνῇ μὲ τὴν α ἢ β πολιτικήν, τὴν δοπίαν ἐνστερνύζεται ή Κυθερνησις. Οὔτε εἰναι δρόθιν νὰ χρησιμοποιῶμεν τὸ δόνομα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου λέγοντες ότι οὗτος ἐταλαντεύθη ἢ ἐπείσθη, διότι ἐφ' δύσον δ Ἀρχιεπίσκοπος υπογράφει τὸ Νομοσχέδιον, τὸ δοπίον κατατίθεται εἰς τὴν Βουλὴν—τὸ υπογράφει δ Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν, ἀσφαλῶς τῇ συγκαταθέσει τοῦ Προέδρου—δὲν πιστεύω ότι αὐτὰ ἔχουν τὴν θέσιν των. Τὰ λέγω αὐτὰ ἀπὸ πλευρᾶς καθαρῶς θέματος τάξεως καὶ διὰ νὰ μὴ δημιουργῶνται λανθασμέναι ἐντυπώσεις.

. Οὔτε ή παρακολούθησις μπορεῖ νὰ εἰναι τόσον στενὴ δύσον ἐλέχθη ότι μπορεῖ νὰ εἰναι. Μᾶς ἐλέχθη ότι εἰς περίπτωσιν ἐλευθέρας διακινήσεως αὕτη δὲν μπορεῖ νὰ εἰναι στενὴ δύσον ἀφορᾶ ίδιαιτέρως τὴν διακίνησιν κεφαλαίων τῶν ίδιωτῶν. Εἰναι ίσως στενή, διότι υπάρχει κάποια συνεργασία μεταξὺ τῶν ἐμπορικῶν Τραπέζων καὶ τῆς Τραπέζης Ἀναπτύξεως, ἀλλ' εἰναι γεγονός ότι οὐδεμία παρακολούθησις υπάρχει δύσον ἀφορᾶ τὴν διακίνησιν κεφαλαίων μέσω ίδιωτῶν καὶ μέσω τοῦ ἐμπορίου.

Δι'. δλους αὐτοὺς τοὺς λόγους πιστεύω ότι οὐδεὶς λόγος συντρέχει διὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς τροπολογίας, ή δοπία εἰς τὴν χειροτέραν περίπτωσιν εἰναι ἀπλῶς μία ταυτολογία, εἰς ἀκόμη χειροτέραν δὲ περίπτωσιν εἰναι ἀπλῶς κάποια ἔμμεσος μομφή, κάποια ἔμμεσος ἀνησυχία, κάποια ἔμμεσος υπόδειξις ότι ή Βουλὴ δὲν εἰναι ίκανη ποιημένη ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυθερνησις νὰ λάθῃ τὰ μέτοια, τὰ δοπία ή ίδια εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν ότι πρέπει νὰ λάθῃ διὰ τὴν σταθεροποίησιν τοῦ νομίσματος καὶ τὴν προστασίαν τῆς έθνικῆς οἰκονομίας.

Πιστεύω ότι ή διαμάχη ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος δὲν πρέπει νὰ παραταθῇ· πιστεύω ότι ἀρκετὰ ἐπιχειρήματα ξέτεθησαν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς οὕτως, ὥστε ἔκαστος Βουλευτής νὰ ἀναλάβῃ τὰς εὐθύνας του.

Ἡ προσωπικὴ μου ἄποψις εἰναῑ δτι τυχὸν ἐπιψήφισις τῆς τροπολογίας ἀποτελεῖ ἔμμεσον ἔκφρασιν δισταγμοῦ, δ ὅποῖος θὰ εἰναῑ κακός καὶ ἀπὸ πλευρᾶς Κιβερητικῆς πολιτικῆς καὶ ἀπὸ πλευρᾶς ἐμπιστοσύνης διὰ τὴν διάθεσιν κεφαλαίων, εἰναῑ δὲ δυνατόν, ἔστω εἰς τὸ μικρὸν χρονικὸν διάστημα, τὸ ὅποῖον οὐδὲ διαρρεύσῃ, νὰ παρουσιασθοῦν φαινόμενα κερδοσκοπίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχουν ἄλλοι, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν ἀκόμη ἀγορεύσει ἐπὶ τοῦ θέματος;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν πρόκειται νὰ ἀγορεύσω ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς τροπολογίας. Ἀπλῶς καὶ μόνον ἡθελα νὰ ἔκφρασω τὴν δυσφορίαν μου διὰ τὴν μομφὴν καὶ τὰ ὑπονοούμενα, τὰ ὅποια πλειστάκις, κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του, δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Χατζηηρασκλέους διετύπωσε. Πιστεύω δτι δλαι αὐταὶ αἱ μομφαὶ καὶ τὰ ὑπονοούμενα ἐναντίον πολλῶν μελῶν τοῦ Σώματος αὐτοῦ—διότι τὴν τροποποίησιν, τὴν ὅποιαν εἰσηγήθη πρὸς τὸ Σῶμα δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος, δὲν ὑποστηρίζει μόνον δ κ. Παπαδόπουλος ἄλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι συνάδελφοι—δὲν εἶχον τὴν θέσιν των.

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Δυὸς λόγια μόνον ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ἀπόψεων. Ὑπάρχουν δύο ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς τροπολογίας. Ἡ πρώτη εἰναῑ δτι θὰ ὑπάρξῃ διαρροὴ κεφαλαίων τῆς Κύπρου, ἐὰν παραταθῇ ἡ μὴ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου—ἡ ἄποψις δὲ αὕτη διετυπώθη ἐκ μέρους τοῦ κ. Χατζηηρασκλέους καὶ εἰναῑ τὸ μόνον ἐπιχειρήμα, τὸ ὅποιον οὗτος προέβαλεν ἐναντίον τῆς ψηφίσεως τῆς τροπολογίας—καὶ ἡ δευτέρα εἰναῑ ἐκείνη, ἡ δποια ὑποστηρίζει τὴν ψήφοιν τῆς τροπολογίας, ἡ δποια καὶ ἔχει ὡς ἔξῆς περίπου :

Λόγῳ τοῦ δτι ὑπάρχουν δρκετοὶ ἀστάθμητοι παράγοντες καὶ λόγῳ τοῦ δτι ἀρκετά σοθαροὶ οἰκονομολόγοι ἔχουν δρκετάς ἐπιφυλάξεις καὶ διαφωνοῦν ὡς πρὸς τὸν χρόνον ἐφαρμογῆς αὐτῶν τῶν μέτρων προτείνεται ἡ παροχὴ χρόνου πρὸς τὴν Κιβέρητσιν δι' ἐπιλογὴν τοῦ ἀκριβοῦν χρόνου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν τῶν μέτρων. Ἐν πάσῃ, δμως περιπτώσει, ἐπειδὴ καὶ δ ἴδιος συμφωνῶ δτι ἐξηντλήθη ἡ συζήτησις τοῦ θέματος, θὰ παρεκάλουν τὸν ἔντιμον κύριον Πρόεδρον δπως θέση εἰς ψηφοφορίαν τὸ Νομοσχέδιον καὶ τὴν τροπολογίαν.

Εύχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Δὲν θὰ ἐδευτερολόγουν, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, ἐὰν δὲν μὲ προεκάλει δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος.

Δὲν πρόκειται νὰ ἀκολουθήσω τὸν ἔντιμον συνάδελφον εἰς τὴν χρῆσιν ὡς ἐπιθέτων, τὰ ὅποια οὗτος ἐχρησιμοποίησε τόσον ἐναντίον μου δσον καὶ ἐναντίον μερικῶν ἄλλων συναδέλφων. Πάντως ἔγω—καὶ ὑπάρχουν πρακτικά—δὲν ἐχρησιμοποίησα οἰουδήποτε ἐπιθέτον ἐναντίον οἰουδήποτε συναδέλφου. Νομίζω ἐπι ἡ χρησιμοποίησις ἐπιθέτων προδιδει ἀδυναμίαν ἐπιχειρημάτων. Ἐδῶ συζητοῦμεν ἐν σοθαρώτατον Νομοσχέδιον καὶ ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ δλην τὴν ἀπαιτουμέλην προσοχὴν καὶ σοθαρότητα μὲ τὴν οὐσίαν τοῦ Νομοσχέδιου.

Λυποῦμαι νὰ παρατηρήσω δτι δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος ἔξε- φρασεν ἀντιφατικάς ἀπόψεις ἀπὸ τοῦ θέματος τούτου. Πρῶτον ὑπεστήριξεν

οὗτος τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλὰ μὲ μίαν παράγραφον, ἡ δποία δίδει εἰς τὴν Ἐκελεστικὴν Ἐξουσίαν τὴν δυνατότητα νὰ ἐπανεκετάσῃ τὸ δόλον θέμα. Ἀναπτύσσων, δμως, τὰς ἀπόψεις του δ ἔντιμος συνάδελφος ὑπεστήριξεν οὐσιαστικῶς τὴν ἐλευθέραν διακίνησιν τοῦ συναλλάγματος. Καὶ αὐτή, φαντάζομαι, εἶναι ἡ οὐσία τῶν ἀπόψεων του, διότι δὲν ἔχει νόημα—καὶ ἐπιμένω, δὲν ἔχει νόημα—ἡ τροπολογία, τὴν δποίαν οὗτος ἔθεσεν ἐνώπιον τοῦ Σώματος.

Θέλω νὰ εἴμαι σαφής. Θέλω νὰ εἴμαι συγκεκριμένος ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. "Ἄς υποθέσωμεν δτι ἡ Βουλὴ ψηφίζει αὐτήν τὴν τροπολογίαν. Ἡ Κυβέρνησις ἔδωσεν ἡδη δόηγίας εἰς τὰς Τραπέζας—τὰς δόηγίας δέ, τὰς δποίας αὐτῆς ἔδωσεν εἰς τὰς Τραπέζας, τὰς γνωρίζομεν—διὰ τὴν λῆψιν ὀρισμένων μέτρων. Δὲν πρόκειται αὐτά τὰ μέτρα νὰ ἀρθοῦν, διότι ἐὰν ἀρθοῦν, τότε ἀκριθῶς ἀρχίζει τὸ παιγνίδι τῆς κερδοσκοπίας. Ἐπομένως, τι θὰ συμβῇ; Ἐάν ψηφισθῇ αὐτή ἡ τροπολογία θὰ υποχρεώσωμεν τὴν Κυβέρνησιν νὰ συνέλθῃ αὔριον τὴν πρωῖαν, τὴν 9ην ή τὴν 10ην δραστικής, διὰ νὰ ἀποφασίσῃ νὰ θέσῃ εἰς ἔφαρμογιον αὐτὸν τὸν νόμον. Ἐπιμένων, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε καὶ ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι, δτι αὐτὸν ἀποτελεῖ κωλυσιεργίαν. Διότι, ἐὰν υποστηρίξωμεν τὸ μέτρον ὡς μέτρον, θὰ πρέπει νὰ τὸ ψηφίσωμεν ἀπὸ τῶρα καὶ οὐχὶ νὰ ἐπιμένωμεν ὅπως ἡ Κυβέρνησις συνέλθῃ αὔριον τὴν πρωῖαν διὰ νὰ πράξῃ ἐκεῖνο, τὸ δποίον ζητεῖ ἀπὸ ήμας νὰ πράξῃ τώρα.

"Ἐλέχθη, δμως, δτι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι υπεύθυνος ἔναντι τοῦ λαοῦ· δτι δὲν ἐκλέγεται ἀπὸ τὸν λαόν. Νομίζω δτι δλοι μας γνωρίζομεν δτι τὸ σύστημά μας εἶναι προεδρικόν, καὶ δτι, ἐφ' δσον δ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκλέγεται ἀπὸ τὸν λαὸν—δλοι μας δὲ γνωρίζομεν δτι δ Πρόεδρος ἔξελέγη μὲ τὸ 97% τῶν ψήφων—αὐτὸς δ Πρόεδρος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίσῃ τὴν Κυβέρνησιν. Καὶ ἐφ' δσον, θάσει τοῦ Συντάγματος, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ τὴν Κυβέρνησιν δ ἐκλελεγμένος υπὸ τοῦ λαοῦ Πρόεδρος, τότε ἡ Κυβέρνησις εύρισκεται οὐσιαστικῶς υπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ λαοῦ.

Δὲν μέμφομαι οἰονδήποτε συνάδελφοι, δ ὁδποίος θέλει νὰ θέσῃ υπὸ ἔλεγχον οἰανδήποτε πρᾶξιν τῆς Κυβερνήσεως. Οὐσιαστικῶς καὶ ήμεις ὡς Ἀριστερά εἴμεθα υπεύθυνος ἀντιπολίτευσις. "Υποστηρίζομεν δλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα, μὲ τὰ δποία συμφωνοῦμεν, καὶ ἐπικρίνομεν δημιουργικῶς δλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα, μὲ τὰ δποία διαφωνοῦμεν. Αὐτή ὑπῆρξεν ἡ πολιτική μας καὶ ἡ γραμμή μας, κατὰ τὴν τελευταίαν δωδεκαετίαν. Ἐπομένως, οὐδέποτε πρόκειται νὰ μεμφθῶμεν οἰονδήποτε συνάδελφον, δ ὁδποίος θέλει νὰ θέσῃ υπὸ ἔλεγχον τὴν δλην πολιτείαν καὶ τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπομένως, εἶναι ἀδικος δ χαρακτηρισμὸς ποὺ ἔδόθη ἀπὸ τὸν ἔντιμον συνάδελφον δτι οὐσιαστικῶς θέλομεν νὰ στερήσωμεν τοὺς Βουλευτάς τοῦ δικαιώματος νὰ ἐπικρίνουν ἡ νὰ ἐλέγχουν καθ' οἰονδήποτε τρόπον τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως.

Νομίζω, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, δτι ἡ οὐσία τοῦ προβλήματος, ἡ οὐσία τοῦ Νομοσχέδιον ποὺ συζητοῦμεν, εἶναι ἐκεῖνο, τὸ δποίον εἴπομεν εἰς τὴν πρωτολογίαν μας, δηλαδή, δτι ἐνώπιον μας τίθενται δύο δρόμοι. "Ο εἰς εἶναι νὰ θέσωμεν υπὸ ἔλεγχον καὶ τὴν στερλίναν, ἐφ' δσον πρόκειται περὶ ξένου νομίσματος τώρα, καὶ δ ἄλλος δρόμος εἶναι νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν ἐλευθέραν διακίνησιν δλων τῶν συναλλαγμάτων. "Αλλά, διὰ νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν δευτέραν δδόν, θὰ πρέπει νὰ ἀναθεωρήσωμεν τὴν ὑφισταμένην Νομοθεσίαν ἀναφορικῶς μὲ τὰ ἄλλα συναλλαγμάτα αὐτῶν, ὥστε καὶ αὐτὰ νὰ τεθοῦν εἰς ίσην μοίραν μὲ τὴν Βρεττανικὴν στερλίναν, ἡ δποία ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἔξῆς θὰ εἶναι δι' ήμας ξένον συναλλαγμα. Αὐτή εἶναι ἡ οὐσία τοῦ νομοσχέδιον ποὺ συζητοῦμεν. Καὶ νομίζω δτι ὅταν ἡ υπεύθυνος Κυβέρνησις αὐτοῦ τοῦ τόπου, ἡ δποία εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ καλύτερον, διότι ἔχει καὶ δλα τὰ στοιχεῖα εἰς χείρας της, τὰ δποία ήμεις δὲν ἔχομεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν—ήμεις δλην τὴν ήμέραν σήμερον τὴν ήναλώσαμεν (διότι ἔγω παρηκολούθησα καὶ τὴν συνεδρίασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Οικονομικῶν) ἀκούοντες τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἄλλους ἐκπροσώπους νὰ μᾶς ἐνημερώνουν ἐπὶ τοῦ δλου θέ-

ματος—δταν, λέγω, ή Κυθέρηνησις, ή όποια ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν της δλην αὐτὴν τὴν ὑπηρεσίαν ἐνημερώσεως, εἶναι εἰς θέσιν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νά γνωρίζῃ τὴν πραγματικὴν κατάστασιν καί, ἐπομένως, εἶναι ή ἀμεσωτέρα ὑπεύθυνος, πρέπει αὐτῇ ή Ἐκτελεστική Ἐξουσία, νά φέρῃ καί τὴν ἀμεσωτέραν εὐθύνην διὰ τὴν οἰκονομίαν αὐτοῦ τοῦ τόπου. Ἐφ' δοσον δὲ αὐτῇ ή ὑπεύθυνος Κυθέρηνησις ζητεῖ ἀπὸ τὴν Νομοθετικὴν Ἐξουσίαν νά τῆς παράσχωμεν αὐτὴν ταῦτην τὴν στιγμὴν τὴν δυνατότητα νά ἐλέγχῃ καί τὴν στερελίναν ὡς ξένον συνάλλαγμα, νομίζω δτι ἔχομεν ὑποχρέωσιν νά τὸ πράξιμον χωρὶς οἰανδήποτε καθυστέρησιν.

Εύχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νομίζω δτι ή συζήτησις τοῦ θέματος ἐξηντλήθη, δὲν προτίθεμαι δὲ νά δώσω τὸν λόγον εἰς οἰανδήποτε ἄλλον διὰ γάρ ορεύσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος.

Ὑπάρχει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων τροποποιητικὴ εἰσήγησις, ή όποια κατ' ἀνάγκην θά τεθῇ πρώτη εἰς ψηφοφορίαν.

Παρακαλῶ τοὺς ἐντίμους κυρίους Γραμματεῖς ὅπως ἀναγνώσουν τὴν τροπολογίαν, ή όποια ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Παπαδόπουλου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

«Ἐφαρμογὴ τοῦ παρόντος νόμου. Ἀρθρον 3ον.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου τίθενται ἐν Ισχύι, ἐν δλῳ ή ἐν μέρει, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δημοσιευμένην εἰς τὴν Ἐπίσημον Ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας καί εἰς καθορισθήσόμενον διὰ τῆς τοιαύτης ἀπόφασεως ὑπ' αὐτοῦ χρόνον».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν κατά τῆς τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἡ τροπολογία ἐγκρίνεται.

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς θεσπίσεως τοῦ νομοσχεδίου εἰς Νόμον, ως τοῦτο ἐτροποιηθῇ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἀρθρου 3;

Ο. κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Νομίζω δτι τὸ Νομοσχέδιον πρέπει νά ἀναγνωσθῇ κατ' ἀρθρον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναί, έχετε δίκαιον. οιδεαρχεστερή θύμη μας πρέπει είτε φέτος να συνεργάσουμε με την Ελλάδα ή με την Κύπρο.

Ποιοι ψηφίζουν ύπέρ του 1ου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

29.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδεις.

(Άρ. 46)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Άποχα!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποιοι ψηφίζουν ύπέρ του δευτέρου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

29.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τό 1ον και τό 2ον άρθρον έγκρινονται.

Έπι τού τρίτου άρθρου διεξήχθη ήδη ψηφοφορία καί, έπομένως, έχει έγκριθη και τό 3ον άρθρον, ήτοι ή τροπολογία.

Τώρα θά γίνη ή τρίτη ανάγνωσης τού νομοσχεδίου, ή όποια θά γίνη δι' αγνώσεως τού τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο παρών Νόμος θά αναφέρηται ως διάταγμα Ελέγχου Συναλλάγματος (Τροποποιητικός) Νόμος τού 1972 και θά αναγινώσκηται δύμον μετά τού περί Ελέγχου Συναλλάγματος Νόμου (έν τοις έφεξης αναφερομένου ως «διάταγμα της Βασικός νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποιοι ψηφίζουν ύπέρ τής θεσπίσεως τοῦ Νομοσχεδίου εἰς Νόμον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

29.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Άποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον ψηφίζεται εἰς Νόμον.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἔργασίας τῆς ἐκτάκτου αὐτῆς συνεδρίασεως.

Ἡ ἐπομένη συνεδρίασις ἔχει ἥδη καθορισθῆ καὶ ἡ ἡμερησία διάταξις ἔχει ἀνακοινωθῆ.

(“Ωρα λήξεως : 12.57 μεταμεσούκτιος).

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ύπεγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης

Παπαϊωάννου Ἐζεκίας

Ζαμπᾶς Γεώργιος

Παρασκευαΐδης Φειδίας

Ζαχαριάδης Λέανδρος

Ποσκώτης Σταύρος

Κληρίδης Ξάνθος

Ποταμίτης Γιάγκος

Κόστης Νίκος

Σαββίδης Μιχαλάκης

Κουρτελλάρης Χρήστος

Σαμψών Νίκος

Λυσαρίδης Βάσος

Τουμαζῆς Ἀνδρέας

Μαλλιώτης Γεώργιος

Φάντης Ἀνδρέας

Μιχατλίδης Χαμπῆς

Χατζηπρακλέους Ἡρακλῆς

Νεοκλέους Ἀνδρέας

Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας

Νικολαΐδης Ἡρόδοτος

Χατζηκακοῦ Κώστας

Ξενόπουλος Ξενῆς

Χριστοδούλιδης Κώστας

Παπαδόπουλος Τάσος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

“Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ἐλέγχου Συναλλάγματος (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972, ἡ ἐπ’ αὐτοῦ διεξαχθεῖσα συζήτησις (Τ. Παπαδόπουλος, Β. Λυσσαρίδης, Πρόεδρος, Φ. Παρασκευαΐδης, Ε. Παπαϊωάννου, Η. Χατζηπρακλέους, Ν. Μαυρονικόλας, Ν. Σαμψών, Π. Δημητρίου) καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

Τιμὴ 50 Μίλις

*Επιπόλη έν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
για την απόφαση της Κοινωνίας για την προώθηση της στην Ευρωπαϊκή
Ενοποίηση, υπό την προεδρία του Αρχηγού Στρατού, στην οποία θα γίνεται
επιτρέποντας την έναρξη της Ευρωπαϊκής Ένοπλης Διοίκησης

Πρακτικά της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 6ης ΙΟΥΛΙΟΥ 1972

(Ωρα ἐνάρξεως : 4.41 μ.μ.)

(Άρ. 46)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἐναρξιν τῆς ἔργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐὰν ὑπάρχῃ
ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ὑπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Λόγῳ τῆς ζέστης, οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ δικαιοῦνται, ἐὰν ἐπιθυμοῦν, νὰ
ἀφαιρέσουν τὰ σακκάκια τῶν.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—
Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν
Ἐρωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 8ην Ἰουνίου 1972, ὑποδληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔντιμου
Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν
8ην Ἰουνίου 1972.

«Κατὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἀκραίων κτιρίων τοῦ Ἀεροδρομίου πρὸ ἐτῶν παρε-
λείφθη ἡ κατασκευὴ δραχιόνων (Fingers) διὰ λόγους οἰκονομίας εἰς δάρος τῆς πρὸς
τοὺς ἐπιβάτας παρεχομένης ὑπηρεσίας.

Ἐκτοτε ἡ διακίνησις εἰς τὸν ἀερολιμένα ἔχει αύξηθη ἴδιαιτέρως δὲ κατὰ τὰς περιό-
δους αίχμῆς τὸ πρόβλημα καθίσταται δύστερον. Οσάκις δὲ ὑπάρχουν περισσότεραι
τῆς μιᾶς ἀφίξεις ταύτοχρόνως δημιουργείται συνωστισμός.

Διεπιστώθη ἡ ἀνάγκη μετατροπῶν καὶ ἡδη ἀπὸ τοῦ 1970 ἐγένοντο εἰσηγήσεις
τοιούτων μετατροπῶν εἰς τὸ κτίριον ἐπιβατῶν καὶ εἰδικώτερον εἰς τὸν χῶρον δια-
λογῆς τοῦ τελωνείου.

Έγένετο είσήγησις διὰ τὴν ἐγκατάστασιν συστήματος μεταφορᾶς τῶν ἀποσκευῶν ἐκ τῶν ἀεροσκαφῶν εἰς τὸν χῶρον τοῦ τελωνείου, ἐγκατάστασιν κινητῶν κλιμάκων (escalators) ή τηλεσκοπικῶν γεφυρῶν (Telescopic Bridges) ή οιουδήποτε ἄλλου καταλλήλου συστήματος.

Διὰ τὰ ἀνωτέρω τί προτίθεται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πράξῃ μετὰ παρέλευσιν τόσου χρόνου;»

'Απάντησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30ην 'Ιουνίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ 'Εργων, εἰς ἔρωτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 8ην 'Ιουνίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

«Ἡ ἐπέκτασις καὶ ἡ βελτίωσις τῆς λειτουργίας τοῦ κτιρίου ἐπιβατῶν τοῦ Διεθνούς 'Αερολιμένος Λευκωσίας μελετάται ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἐπικρατουσῶν καὶ προβλεπομένων συνθηκῶν.»

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ή ἀνάγνωσις 'Ερωτήσεων—'Απαντήσεων ἐπερατώθη.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β : Νομοθετικὴ 'Εργασία. Τὸ μόνον θέμα, τὸ δόποιον εἶναι ἔτοιμον πρὸς συζήτησιν εἰς τὸ Κεφάλαιον Β : Νομοθετικὴ 'Εργασία, εἶναι «'Ο περὶ Σωματείων καὶ 'Ιδρυμάτων Νόμος τοῦ 1972».»

'Ανεγνώσθη ἡ "Εκθεσις;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Ορθός τούτου εἶναι ότι τούτη η σύζητηση γίνεται στην περιόδο που οι Εθνικοί Στόλοι έχουν αποτελέσει την πιο σημαντική πολιτική στην Ελλάδα. Επομένως, η σύζητηση αυτή θα πρέπει να γίνεται σε μια περίοδο που οι Εθνικοί Στόλοι έχουν αποτελέσει την πιο σημαντική πολιτική στην Ελλάδα.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

'Ανεγνώσθη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Ορθός τούτου εἶναι ότι τούτη η σύζητηση γίνεται στην περιόδο που οι Εθνικοί Στόλοι έχουν αποτελέσει την πιο σημαντική πολιτική στην Ελλάδα.

'Ανεγνώσθην όμιληται ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

'Εφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν όμιληται ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλούνται οἱ ἐντίμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προσθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ δόπια θά γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Άρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις δπως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκριθῇ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ πρῶτον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Έρμηνεία. "Άρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Σκοπὸς ἡ λειτουργία σωματείου ἡ ιδρύματος παράνομος, κ.λ.π. "Άρθρον 3ον. Νομικὴ προσωπικότης. "Άρθρον 4ον. "Εκτασις ίκανότητος σωματείου ἡ ιδρύματος. "Άρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 3ον, 4ον καὶ 5ον ἄρθρον ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον, 4ον καὶ 5ον ἄρθρον ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐγγραφὴ σωματείου. “Ἄρθρον 6ον. Κτῆσις νομικῆς προσωπικότητος. ”Ἄρθρον 7ον. Καταστατικὸν σωματείου. ”Ἄρθρον 8ον. Ἐγγραφὴ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ. ”Ἄρθρον 9ον. Σημείωσις διαλύσεως σωματείου εἰς τὸ Μητρώον. ”Ἄρθρον 10ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 6ον, 7ον, 8ον, 9ον καὶ 10ον ἄρθρον ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὰ προαναφερθέντα ἄρθρα ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐίσοδος, ἔξοδος καὶ ἀποδολὴ μελῶν. ”Ἄρθρον 11ον. Ἰσοτιμία μελῶν. ”Ἄρθρον 12ον. Δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ἔξελθόντων μελῶν. ”Ἄρθρον 13ον. Ἀμεταβίβαστον ιδιότητος μέλους. ”Ἄρθρον 14ον. Διοίκησις σωματείου. ”Ἄρθρον 15ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 11ον, 12ον, 13ον, 14ον καὶ 15ον ἄρθρον ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὰ προαναφερθέντα ἄρθρα ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Περιπτώσεις καθ’ ἃς μέλος τῆς διοικήσεως δὲν δικαιούται εἰς ψῆφον. ”Ἄρθρον 16ον. Κάθηκοντα καὶ ἔξουσίαι διοικήσεως καὶ εὐθύνη μελῶν τῆς διοικήσεως καὶ σωματείου. ”Ἄρθρον 17ον. Συνέλευσις μελῶν σωματείου. ”Ἄρθρον 18ον. Ἐργον τῆς συνέλευσεως. ”Ἄρθρον 19ον. Σύγκλησις συνέλευσεως. ”Ἄρθρον 20όν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 16ον, 17ον, 18ον, 19ον καὶ 20όν ἄρθρον ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὰ προαναφερθέντα ἄρθρα ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἀποφάσεις συνέλευσεως. ”Ἄρθρον 21ον. Ἀποφάσεις περὶ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ, περὶ διαλύσεως ἢ μεταβολῆς τοῦ σκοποῦ τοῦ σωματείου. ”Ἄρθρον 22ον. Ἀκυρότης ἀποφάσεων τῆς συνέλευσεως καὶ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως αὐτῶν. ”Ἄρθρον 23ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 21ον, 22ον καὶ 23ον ἄρθρον ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Διάλυσις σωματείων. "Αρθρον 24ον. Έκκαθάρισις διαλυθέντος σωματείου. "Αρθρον 25ον. Ένωσις μή αποτελούσαι σωματεία. "Αρθρον 26ον. Σύστασις ιδρύματος. "Αρθρον 27ον. Ιδρυτική πράξης καὶ περιεχόμενον αὐτῆς. "Αρθρον 28ον. Μεταβολὴ όργανισμοῦ. "Αρθρον 29ον. Ανάκλησις ιδρυτικῆς πράξεως. "Αρθρον 30όν. Υποχρεώσεις ιδρυτού. "Αρθρον 31ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 24ον, 25ον, 26ον, 27ον, 28ον, 29ον, 30ὸν καὶ 31ον ἄρθρον ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὰ προαναφερθέντα ἄρθρα ἐγκρίνονται ὁμοφώνως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Διοίκησις ιδρυμάτων. "Αρθρον 32ον. Περιπτώσεις καθ' ἃς μέλος τῆς διοικήσεως δὲν δικαιούται εἰς ψῆφον. "Αρθρον 33ον. Καθήκοντα καὶ ἔξουσίαι Διοικήσεως. "Αρθρον 34ον. Υποχρεώσεις διοικήσεως. "Αρθρον 35ον. Εφαρμογὴ τοῦ περὶ Ἐπιτρόπων Νόμου Κεφ. 193. "Αρθρον 36ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 32ον, 33ον, 34ον, 35ον καὶ 36ον ἄρθρον ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Εύθυνη ιδρύματος. "Αρθρον 37ον. Διορισμὸς προσωρινῆς διοικήσεως. "Αρθρον 38ον. Ελεγχος λογαριασμῶν ιδρύματος. "Αρθρον 39ον. Εξουσία Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας. "Αρθρον 40όν. Μεταβολὴ όργανισμοῦ ἐναντίον τῆς θελήσεως τοῦ ιδρυτοῦ. "Αρθρον 41ον. Μετατροπὴ σκοποῦ. "Αρθρον 42ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 37ον, 38ον, 39ον, 40όν, 41ον καὶ 42ον ἄρθρον ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τέλος ιδρύματος. "Αρθρον 43ον. Έκκαθάρισις διαλυθέντος ιδρύματος. "Αρθρον 44ον. Περιουσία διαλυθέντος ιδρύματος. "Αρθρον 45ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ 43ον, 44ον καὶ 45ον ἄρθρον ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Διατάξεις ἑτέρων νόμων ἔξακολουθοῦν νὰ ἴσχυσον, μὴ ἐπηρεαζόμεναι ὑπὸ τοῦ παρόντος Νόμου. "Αρθρον 46ον. Επιφύλαξις ὡς πρὸς ὑφιστάμενα σωματεῖα ἢ ιδρύματα. "Αρθρον 47ον. Κανονισμοί. "Αρθρον 48ον. Κατάργησις Νόμων 2 τοῦ 1962, 3 τοῦ 1962. "Αρθρον 49ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δύναμης τό 46ον, 47ον, 48ον και 49ον άρθρον έγκριθουν;

Μή ύπαρχουσης άντιρρησεως τὰ προσαναφερθέντα ἄρθρα έγκρινονται.

“Εληξεν ή δευτέρα άνάγνωσις τοῦ Νομοσχέδιου.

‘Η τρίτη άνάγνωσις θὰ γίνη δι’ άναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὸν Νόμος δύναται νὰ άναφέρηται ως ὁ περὶ Σωματείων καὶ Ιδρυμάτων Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει άντιρρησις δύναμης τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῆ εἰς Νόμον;

(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ύπαρχουσης άντιρρησεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὰ ὑπόλοιπα θέματα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διαστάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν, διότι δὲν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ ‘Εκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Θὰ ἡθελα νὰ ὑπενθυμίσω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ὅτι κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς εἶχα ζητήσει νὰ μάθω κατὰ πόσον θὰ ἡτο δυνατὸν νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα τοῦ τροποποιητικοῦ νομοσχέδιου διὰ τὰς Χωριτικὰς Ἀρχὰς. Ἔδόθη ἡ διαβεβαίωσις ὅτι δχι μόνον θὰ ἐκκλοφόρει ἡ ‘Εκθεσις ἀλλὰ ἡ σημερινὴ συνεδρίασις θὰ ἡσχολείτο μὲ συζήτησιν τοῦ θέματος.

Λυποῦμαι νὰ παρατηρήσω ὅτι δχι μόνον δὲν πρόκειται νὰ υπάρξῃ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος εἰς αὐτὴν τὴν συνεδρίαν, ἀλλὰ οὔτε καν ἡ ‘Εκθεσις ἔχει κυκλοφορήσει εἰς τὰ μέλη. Ποιὸν φοδούμαι ὅτι αὐτὴ ἡ τακτικὴ δὲν εἶναι ὅρθη. Τὸ θέμα ἐπείγει. Τὸ τέρμα τῶν ἔργασιών τῆς Βουλῆς δὲν εἶναι μακρὰν αὐτῆς τῆς ἡμερομηνίας, υπάρχουν ἐπείγοντα θέματα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ συζητηθοῦν ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ νομοσχέδιου, καὶ θέλω νὰ πιστεύω ὅτι θὰ εἶναι ἀδιανόητον ἡ Βουλὴ νὰ διακόψῃ τὰς ἔργασίας της χωρὶς νὰ συζήτησῃ ἔνα τόσον σοβαρὸν νομοσχέδιον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, δύναμης τὸ θέμα παρεπέμφθη εἰς τὴν ‘Επιτροπὴν Εσωτερικῶν καὶ τὴν ‘Επιτροπὴν Νομικῶν. Αἱ δύο αὐταὶ ‘Επιτροπαὶ, παρ’ ὅλας τὰς ἀλλας ἀσχολίας των, συνήλθον, ἀπεφάσισαν καὶ ἡ ‘Εκθεσις δύωσδήποτε θὰ κυκλοφορήσῃ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν. Δηλαδὴ μποροῦμεν κάλλιστα νὰ τὸ συζητήσωμεν τὴν ἔρχομένην Πέμπτην.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Οπωσδήποτε τὸ θέμα θὰ είναι εἰς τὴν ἡμερησίαν διάσταξιν καὶ ἐπ' εύκαιριά θὰ ἥθελα νὰ πληροφορήσω τὰ ἔντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς ὅτι ἡ συνεδρίασις τῆς προσεχοῦς Πέμπτης θὰ είναι ἡ τελευταία συνεδρίασις προτού τὴν Βουλὴν διακόψῃ τὰς ἐργασίας της καί, ἐπομένως, τὸ θέμα αὐτὸν πρέπει νὰ είναι ὅχι μόνον ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀλλὰ ἡ "Ἐκθεσις νὰ ἔχῃ κυκλοφορήσει ἐγκαίρως οὕτως ὥστε νὰ μπορῇ νὰ διεξαχθῇ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου."

Θὰ ἥθελα ἐπίσης νὰ παρατηρήσω ὅτι ὑπάρχουν τώρα 13 νομοσχέδια ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

'Αντιλαμβάνομαι ὅτι ἔνθι θέμα, «Ο περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972», δυνατὸν νὰ ἀποσυρθῇ κατὰ τὸ παρὸν στάδιον διὰ νὰ ἔξετασθοῦν ὡρισμένα θέματα ἀπὸ συνταγματικῆς πλευρᾶς ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Εισαγγελέως καί, ἐπομένως, θὰ παραμείνουν 12 θέματα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Κατέτεθη ἐπίσης νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον προνοεῖ περὶ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου πρὸς ἀποπείαν τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας. Θὰ παρεκάλουν τὸν Πρόεδρον τῆς Νομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ μὲ ἐπληροφόρησε σήμερον τὸ Υπουργικὸν Συμβούλιον ὅτι ἔχει ἀποφασίσει νὰ ἐπιφέρῃ ὡρισμένας τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, αἱ ὅποιαι θὰ ἀποσταλοῦν τὴν Δευτέραν τὸ πρῶτον εἰς τὴν Βουλήν, νὰ δρίσῃ συνεδρίασιν τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν, τὸ ἀπόγευμα.

'Ο κ. Ποταμίτης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ἔχω ἥδη δώσει ἐντολὴν νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα τοῦ νομοσχεδίου τούτου διὰ τὴν Δευτέραν μαζὶ μὲ τὸ νομοσχέδιον περὶ Δικαστηρίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Σαββίδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε.

"Ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον θὰ ἥθελα νὰ ἀναφέρω, είναι ὅτι τὸ νομοσχέδιον αὐτὸν είναι οἰκονομικῆς φύσεως καὶ θὰ ἥθελα ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπή νὰ συμμετέχῃ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἄπο ποίας πλευρᾶς είναι οἰκονομικῆς φύσεως;

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον ἀφορᾷ τὴν νέαν θέσιν τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Τὸ νομοσχέδιον δὲν προβλέπει διὰ θέσιν οὔτε δρίζει μισθοδοτικὴν κλίμακα. Απλῶς προβλέπει διὰ τὸν θεσμόν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

"Οχι, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, διότι τὸ νομοσχέδιον προνοεῖ ὅτι θὰ χρησιμοποιηθοῦν πλεῖστα ὅσα πρόσωπα διὰ τὴν ἔξυπηρέτησιν τοῦ γραφείου αὐτοῦ. Καὶ ἐπομένως θὰ ὑπάρξῃ μία οἰκονομικὴ διαπάνη εἰς αὐτὸν τὸ ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Τὸ νομοσχέδιον εἰς τὸ πρώτον στάδιον πρέπει νὰ τὸ ἴδῃ ἡ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν, ἡ ὅποια μπορεῖ νὰ καλέσῃ καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ἀκούσῃ τὰς ἀπόψεις της ὡς πρὸς τὰς οἰκονομικὰς ἐπιβαρύνσεις.

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης,

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Νομίζω καὶ Ἐσωτερικῶν κ. Πρόεδρε!

(Γέλωτες)

“Οχι διότι θέλω ἔγω καὶ οἱ συνάδελφοι τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν νὰ ἐπιφορτισθῶμεν μὲ περισσοτέρας ἔργασίας — ἀρκετὴν ἔχομεν — ἀλλὰ νομίζω ὅτι εἶναι νομοσχέδιον τὸ ὅποιον ἀφορᾷ τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν, ἐφ' ὃσον καθάπτεται σχέσεων διοικήσεως κ.λ.π.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αἱ σχέσεις τῆς διοικήσεως δὲν ἐμπίπτουν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, διότι δὲν πρόκειται περὶ θεμάτων τοπικῆς διοικήσεως ἀλλὰ πρόκειται περὶ θέματος ἐποπτείας τῆς καλῆς καὶ ὁμαλῆς λειτουργίας τῆς Κυβερνήσεως Ὑπηρεσίας. Δὲν εἶναι ἔργον τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν αὐτὴ ἡ ἐποπτεία. Ἐὰν ὑπῆρχε θέμα ποινικῶν διώξεων, καὶ πάλιν τούτο δὲν θὰ ἦτο ἔργον τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν ἀλλὰ τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως καὶ ἐπομένως δὲν νομίζω ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἀνάγκη νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

‘Ο κ. Κώστας Χριστοδουλίδης.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ἔχω ἀκούσει προηγουμένως ὅτι πρόκειται ἡ τελευταία συνεδρία τῆς Βουλῆς νὰ εἶναι τὴν ἔρχομένην Πέμπτην. Θὰ παφεκάλουν ἡ ἀπόφασίς σας νὰ μὴν εἶναι ὀριστική διὰ τὸν λόγον ὅτι δυνατὸν νὰ ὑπάρξουν σοβαρὰ Νομοσχέδια, τὰ ὅποια διὰ τὸν αἱ διὰ τὸν β λόγον δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ διεκπεραιωθοῦν τὴν ἔρχομένην Πέμπτην, ως εἶναι αὐτὸν ποὺ ἀνέφερεν ὁ συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης, τὸ περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν, ως καὶ ἄλλον ἐξ ἵσου σοβαρὸν Νομοσχέδιον, τὸ περὶ Φρεάτων, ποὺ πιθανὸν νὰ μὴν εἶναι ἔτοιμη ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ τὸ παρουσιάσῃ τὴν προσεχῆ Πέμπτην ἀλλὰ ἐπιβάλλεται νὰ ψηφισθῇ λόγῳ τῶν ἀποφάσεων ποὺ ἔλαβεν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ψηφισθῇ προτοῦ κλείσῃ ἡ Βουλή, δηλ. ἡ περίοδος αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπιβάλλεται νὰ ψηφισθῇ πρὸ τῆς λήξεως τῆς περιόδου αὐτῆς, δὲν 6λέπω δὲ τὸν λόγον διοτί ἡ ἀρμοδιά Κοινοβουλευτική Ἐπιτροπὴ νὰ μὴ διεκπεραιώσῃ τὴν ἔργασίαν τῆς μέχρι τῆς προσεχούς Πέμπτης. Φυσικὰ ἡ Βουλή, ὅταν κλείη, δὲν σημαίνει ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ συγκληθῇ συνεδρίασις. Κανονικῶς κλείεται τὴν ἔργασίαν τῆς, ἀλλὰ ἐὰν ὑπάρξουν τέτοια θέματα, εἴτε ἀπὸ Κυβερνητικῆς πλευρᾶς, τὰ ὅποια χρήζουν ἐπειγούσης ἀντιμετωπίσεως, εἴτε καὶ ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Βουλῆς, ἀσφαλῶς δύναται νὰ συγκληθῇ ἔκτακτος συνεδρίασις τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἐπιληφθῇ τῶν θεμάτων αὐτῶν.

‘Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸν τὸ ἔξετάζουν τρεῖς Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαί, ἡ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ αἱ τῆς Γεωργίας καὶ Νομικῶν. Εἴχομεν καὶ σήμερον σύσκεψιν, ἡ ὅποια διήρκεσε πέραν τῆς 1½ ὥρας, ὑπῆρξαν, ὅμως, ὡρισμέναι ἀπόψεις ἐκ μέρους ὡρισμένων ἐντίμων συναδέλφων, ὅπως δηλαδὴ ἀναβληθῆ ἡ περαιτέρω συζήτησις μέχρι τῆς προσεχούς Τρίτης διὰ νὰ κληθῇ νὰ παραστῇ καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Τμήματος Ὑδάτων καθὼς καὶ ἐκπρόσωποι τῶν γεωργικῶν ὄργανώσεων,

Διὰ τοῦτο δὲν θὰ μπορέσωμεν, δημόσιοτε, μέχρι τῆς ἐρχομένης Πέμπτης νὰ ἔτοιμάσωμεν τὴν ἔκθεσίν μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Εὰν οἱ ἑκπρόσωποι τοῦ ἀρμοδίου 'Υπουργείου ἢ τοῦ ἀρμοδίου Τμήματος 'Υπουργείου τινός καὶ ἑκπρόσωποι τῶν γεωργικῶν ὄργανώσεων κληθούν εἴτε τὴν Παρασκευήν, δηλ. αὔριον — ἀλλὰ τοῦτο θὰ εἰναι ἵσως δλίγον δύσκολον — εἴτε τὴν Δευτέραν τὸ ἀπόγευμα, τότε ἡ 'Ἐπιτροπὴ μπορεῖ νὰ συνεδριάσῃ ἀπὸ τῆς 4ης ἀπογευματινῆς μέχρι, ἐν ἀνάγκη τῆς 10ης νυκτερινῆς, διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς μίαν ἀπόφασιν παρὰ νὰ ταλαιπωρήται ἡ Βουλὴ δι' ἑκτάκτων συνεδριάσεων.

'Ο κ. Ξάνθος Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, τὴν Δευτέραν ἔχομεν συνεδρίασιν, τούλαχιστον ἡ Νομική 'Ἐπιτροπή, ἐν σχέσει μὲ τὸν περὶ Δικαστηρίων Νόμον. Τώρα, ώς ἀντιλαμβάνομαι, προσετέθη καὶ ἄλλο Νομοσχέδιον καὶ φαίνεται ὅτι τὴν Δευτέραν θὰ τὴν καταναλώσωμεν μέχρι τῆς 10ης νυκτερινῆς. Βεβαίως μένει ἡ Τρίτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναί.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Τὴν Τρίτην δὲν ἔχομεν καμμίαν ἔνστασιν νὰ ἐργασθῶμεν καὶ μέχρι τοῦ μεσο-νυκτίου, ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν θὰ μπορέσωμεν νὰ ἔχωμεν τὴν "Ἐκθεσίν μας τὴν Πέμπτην. Δοθέντος ὅτι τὸ θέμα εἶναι καὶ περίπλοκον καὶ συνεπάγεται πολλὰς ἐπιπτώσεις, οἰκονομικάς καὶ ποινικάς, καὶ αὐτὰ εἶναι σοβαρά.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Εὰν ἡ 'Ἐπιτροπὴ καταλήξῃ εἰς ἀπόφασιν τὴν Τρίτην, ὑπάρχει μέθοδος ποὺ δύνανται νὰ ἔχουν τὰ ἔντιμα Μέλη τὸ ἀργότερον μέχρι τῆς Τετάρτης τὸ ἀπόγευμα τὴν "Ἐκθεσίν. 'Αντὶ νὰ σταλῇ ἡ "Ἐκθεσίς διὰ τοῦ ταχυδρομείου, μπορεῖ νὰ σταλῇ προσωπικῶς εἰς τὰ Μέλη, εἰς μὲν τὴν Λευκωσίαν δι' ἄλλου μηχανισμοῦ, εἰς δὲ τὰς ἐπαρχίας δι' αὐτοκινήτου...

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Πολὺ καλά, κ. Πρόεδρε.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

....καὶ νὰ δοθῇ εἰς τοὺς Βουλευτάς.

'Επίσης θὰ ηθελα νὰ ἀναφέρω ὅτι τὸ Νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον ἀφορᾷ τὸ Ραδιοφωνικὸν "Ιδρυμα Κύπρου, θεωρεῖται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ συζητηθῇ καὶ θεσπισθῇ εἰς νόμον προτού κλείσῃ ἡ Βουλὴ τῶν 'Αντιπροσώπων, διότι ἄλλως τὸ Ραδιοφωνικὸν "Ιδρυμα θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ λάβῃ ὀρισμένα οἰκονομικὰ μέτρα, τὰ ὅποια δὲν ἀποκλείονται καὶ τὴν ἀπόλυτην προσωπικοῦ διὰ σκοποὺς μειώσεως τῶν δαπανῶν.

Δι' αὐτὸν νομίζω ὅτι καὶ εἰς αὐτὸν τὸ Νομοσχέδιον πρέπει νὰ δοθῇ προτεραιότης.

'Εὰν τὰ ἔντιμα Μέλη πιστεύουν ὅτι τὴν Πέμπτην εἶναι πολὺ ἐνωρίς διὰ νὰ ἔχουν δλα τὰ Νομοσχέδια, τότε οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω νὰ καθορισθῇ ώς ήμέρα συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς ἡ Παρασκευή ἀντὶ τῆς Πέμπτης. 'Εγώ θὰ εἶμαι ἀπῆσχολημένος εἰς συνομιλίας, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ προεδρεύσῃ ὁ Προεδρεύων τῆς Βουλῆς καὶ ἐπομένως μπορεῖ νὰ κερδίσετε χρόνον μιᾶς ήμέρας.

'Ο κ. Λυσσαρίδης

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Εισηγούμαι νά παραμείνῃ ή Πέμπτη καὶ νά συνεχίσωμεν τὴν Παρασκευήν, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον προκύψῃ ἀνάγκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ αὐτὸ δύναται νά γίνῃ. Ἐπὶ τῶν θεμάτων, τὰ ὅποια εύρισκονται ἔγγεγραμ- μένα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ — γενικὴ συζήτησις ἐπὶ συγκεκριμένων θεμάτων ἑγγρα- φέντων ὑπὸ ἐντίμων Μελῶν τῆς Βουλῆς — δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἥτο σκόπιμον νά ἀρ- χίσῃ ἡ συζήτησις τῶν στήμερον, διότι ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν θὰ δυνηθῶμεν νά τὰ διεκπεραιώσωμεν μέχρι καὶ τῆς ἐπομένης συνεδρίας τῆς Βουλῆς καὶ θὰ ἥτο προ- τιμότερον νά ἀφεθοῦν διὰ τὸν Σεπτέμβριον, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχουν ἐνστάσεις.

'Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἐνστάσεις, τὰ θέματα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ θὰ τεθοῦν εἰς τὴν πρώτην ημερήσιαν διάταξιν διὰ τὴν συνεδρίασιν, τὴν ὅποιαν θὰ ἔχωμεν τὸν Σεπτέμβριον.

Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ἀρχαιοτήτων (Τροποποιητικὸς) (’Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον κατετέθη εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων καὶ παραπέμπεται εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοβουλευτικήν Ἐπιτροπήν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμβάσεως περὶ τοῦ Διεθνοῦ Δικαιώματος πρὸς Ἀνασκευὴν (Κυρω- τικὸς) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Ἐνώσεως, τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Συμβάσεως καὶ τῶν συναφῶν Πρωτοκόλλων, Συμ- φωνιῶν καὶ Κανονισμῶν τῆς 15ης Νοεμβρίου 1969, Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων.

Δύο θέματα ἔχουν παραπεμφθῆ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων. Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς διπλανοῦσῃ ὥστε αἱ Ἐκθέσεις τῶν δύο Ἐπιτροπῶν νά είναι ἔτοιμαι διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν δύο θέματα.

Τὸ δεύτερον θέμα παρεπέμφθη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν, τὸ δὲ τρίτον καὶ πρῶτον θέμα παραπέμφθησαν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργων.

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

Τὸ περὶ Ἀρχαιοτήτων Νομοσχέδιον, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, δὲν είναι δυνατόν νὰ συζητηθῇ, διότι τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνιῶν καὶ Ἔργων δὲν ἔχει ἀκόμη ἐκθέσει τὰς ἀπόψεις του, τὰς καθηστερεῖ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἔννοούσα αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον, ἔννοούσα τὸν Κυρωτικὸν Νόμον. Ἐπίσης ἔννοούσα τὸν ἄλλον Κυρωτικὸν Νόμον, ὁ ὅποιος ἀφορᾷ τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐξωτερικῶν.

Ἡ ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς θὰ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α : Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β : Νομοθετικὴ Ἐργασία :

- (1) Οἱ περὶ Ἐργοδοτουμένων εἰς Ξενοδοχεῖα ("Οροὶ Ὑπηρεσίας) Κανονισμοὶ τοῦ 1972.
- (2) Οἱ περὶ Ταμείου Βοηθείας Ζημιώθεντων (Τροποποιητικοὶ) Κανονισμοὶ τοῦ 1972.
- (3) Ὁ περὶ Ἔγγραφῆς καὶ Ἐλέγχου τῶν Ἐργοληπτῶν Οἰκοδομῶν Νόμος τοῦ 1972.
- (4) Ὁ περὶ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972.
- (5) Ὁ περὶ Κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Ενώσεως, τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Συμβάσεως καὶ τῶν συναφῶν Πρωτοκόλλων, Συμφωνῶν καὶ Κανονισμῶν τῆς 15ης Νοεμβρίου 1969, Νόμος τοῦ 1972.
- (6) Ὁ περὶ Δικαστηρίων (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972.
- (7) Ὁ περὶ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως Νόμος τοῦ 1972.
- (8) Ὁ περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972.
- (9) Ὁ περὶ Μηχανοκινήτων Ὁχημάτων καὶ Τροχαίας Κινήσεως Νόμος.
- (10) Ὁ περὶ Ἐμπορίας Κυπριακῶν Πατατῶν (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1972.
- (11) Ὁ περὶ Φρεάτων (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1963.
- (12) Ὁ περὶ Φρεάτων (Τροποποιητικὸς) Νόμος τοῦ 1965.
- (13) Ὁ περὶ Καταγραφῆς τῶν Γενήσεων καὶ Θανάτων Νόμος τοῦ 1972.
- (14) Ὁ περὶ Ρυθμίσεως τῆς Τροχαίας Μεταφορᾶς (Τροποποιητικὸς) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1972.
- (15) Ὁ περὶ Συμβάσεως περὶ τοῦ Διεθνοῦς Δικαιώματος πρὸς Ἀνασκευὴν (Κυρωτικὸς) Νόμος τοῦ 1972.
- (16) Ὁ περὶ Ἀρχαιοτήτων (Τροποποιητικὸς) ('Αρ. 2) Νόμος τοῦ 1972.
- (17) Ὁ περὶ Πολεοδομίας καὶ Χωροταξίας Νόμος τοῦ 1968.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ : Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων.

Ο. κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε, θὰ ήθελα νὰ ἔγγραφω θέμα πρὸς συζήτησιν μὲ τίτλον «Τὰ Κρατικὰ Λαχεῖα».

Τὸ θέμα τούτο προέρχεται ἀπὸ ἔρωτησίν μου γενομένην τὴν 27ην Ἀπριλίου τρέχοντος ἔτους καὶ ἀπάντησιν δοθεῖσαν τὴν 23ην Ἰουνίου 1972 ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου 'Υπουργοῦ.

Τότε, κ. Πρόεδρε, εἶχα ζητήσει πληροφορίας μὲ συγκεκριμένας ἐρωτήσεις καὶ ἡ ἀπάντησις ποὺ μοῦ ἐδόθη οὐδὲν συγκεκριμένον σημεῖον τῆς ἐρωτήσεώς μου ἀπῆντησεν. Πλὴν τοῦ δτὶ δ 'Υπουργός, ὃς ἀντιλαμβάνομαι, παραπλανθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Τμηματάρχου, ἡναγκάσθη νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἀπάντησίν μου γενεθεῖς πληροφορίας πρὸς τὸ Σῶμα τοῦτο, σήμερον, κ. Πρόεδρε, ἔχω νὰ παρουσιάσω ὀλόκληρα φωτοτυπωμένα ἔγγραφα, τὰ ὅποια ἀποδεικνύουν τὸ ψεῦδος τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου πρὸς τὸν 'Υπουργόν του καὶ τὸν ἔξαναγκασμὸν τοῦ 'Υπουργοῦ ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου του νὰ ψευσθῇ πρὸς τὸ Σῶμα τοῦτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν θὰ ηθελα νὰ διακόψω τὸν ἔντιμον ἀγορητήν, ἀλλὰ αἱ φράσεις «νὰ ψευσθῇ» ἢ «ψεύδεται» εἶναι ἔκτὸς τάξεως. 'Εὰν δημόσιος ὑπαλλήλος ἔδωσεν ἐσφαλμένας πληροφορίας, τότε εἶναι θέμα, τὸ ὅποιον πρέπει νὰ καταγγελθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Δημοσίας 'Υπηρεσίας, ἡ ὅποια, ἀφοῦ διατυπώσῃ κατηγορίας καὶ ἀκούσῃ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ὑπὸ κατηγορίαν ὑπαλλήλου, δικαιοῦται νὰ ἀποφανθῇ κατὰ πόσον οἰονδήποτε κρατικὸς λειτουργὸς ἔδωσεν ἐσφαλμένας πληροφορίας καὶ ὡς ἀποτέλεσμα τῶν ἐσφαλμένων πληροφοριῶν δ 'Υπουργὸς ἔδωσε μὴ δρθὰ στοιχεῖα εἰς τὴν Βουλήν. Οὐδεὶς δικαιοῦται ἐν τῇ Βουλῇ νὰ ἀναφέρεται εἰς κατηγορίας κατὰ δημοσίων ὑπαλλήλων χαρακτηρίζων αὐτοὺς ὡς ψευδομένους, πρὸτοῦ θέσῃ τὸ θέμα ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας 'Ἐπιτροπῆς, ἡ ὅποια εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν εἶναι ἡ 'Ἐπιτροπὴ Δημοσίας 'Υπηρεσίας, διατυπωθούν σαφεῖς κατηγορίαι καὶ δοθῇ εύκαιρία εἰς τὸν 'Υπάλληλον νὰ ἀπαντήσῃ ἡ νὰ ὑπερασπίσῃ ἔσωτὸν κατὰ τῶν κατηγοριῶν. 'Αλλως πως διαφυλάττομεν εἰς ἔσωτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῶμεν οἰονδήποτε Κυβερνητικὸν ὑπαλλήλον, μὲ τὸν ὅποιον διαφωνοῦμεν, δτὶ ψεύδεται.

'Εὰν ὁ ἔντιμος Βουλευτὴς ἔχῃ στοιχεῖα, ἐκ τῶν ὅποιων πράγματι προκύπτει δτὶ δ περὶ οὐ δ λόγος Τμηματάρχης παρεπλάνησε τὸν 'Υπουργόν του ἡ δτὶ ψεύδεται, αὐτὰ θὰ ἔπρεπε νὰ τεθοῦν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Δημοσίας 'Υπηρεσίας πρὸς ἔρευναν.

'Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Ήταν, κ. Πρόεδρε ἡ πιὸ ἐλαφρὰ ἔκφρασις ποὺ ἡμποροῦσα νὰ χρησιμοποιήσω ἔνσωτίον τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου τῆς Κυβερνήσεως, δηλαδὴ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κρατικοῦ Λαχείου.

Κύριε Πρόεδρε, εἶμαι διατεθειμένος νὰ σᾶς παραδώσω αὐτὴν ταύτην τὴν στιγμὴν τὰ φωτοτυπωμένα ἔγγραφα ποὺ ἀποδεικνύουν τὴν παραπλάνησιν τοῦ 'Υπουργοῦ ἀπὸ τὸν ἐν λόγῳ ὑπαλλήλον καὶ παρασκαλῶ, κ. Πρόεδρε, ἔὰν μπορήτε νὰ τὰ παραδώσετε εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Δημοσίας 'Υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ ηθελα νὰ ὑπενθυμίσω τὰ ἔντιμα Μέλη τῆς Βουλῆς, δτὶ ἐνῷ εὑρίσκονται ἐντὸς τῆς Βουλῆς αὐτῆς, τυγχάνουν ἀσυλίας καὶ δύνανται νὰ κατηγορήσουν οἰονδήποτε, ἀλλὰ ἡ ἀσυλία, τῆς ὅποιας τυγχάνουν, δὲν τοὺς δίδει τὸ δικαίωμα νὰ γίνωνται καὶ κατηγοροὶ καὶ δικασταὶ καὶ νὰ ἀποφασίνωνται.

'Εὰν ὁ ὑπαλλήλος ἐψεύσθη — καὶ δὲν γνωρίζω ποῖος εἶναι ὁ ὑπαλλήλος οὔτε καὶ μὲ ἐνδιαφέρει — εἶναι θέμα, ἐπὶ τοῦ ὅποιού δὲν μπορεῖ, χωρὶς νὰ δοθῇ εἰς τὸν ἐν λόγῳ ὑπαλλήλον ἡ εύκαιρία νὰ ὑπερασπισθῇ, νὰ καταστῇ ἡ Βουλὴ ἡ οἰο-

δήποτε Βουλευτής είς ἀπόφασιν καὶ νὰ διατυπώσῃ κατηγορίαν ὅτι πράγματι ψεύδεται. Δὲν μπορεῖ ὁ κατήγορος εἰς οὐδεμίαν φιλελευθέρων χώρων νὰ εἶναι καὶ κατήγορος καὶ Δικαστής καὶ νὰ ἔκδιδῃ καὶ ἀπόφασιν.

'Υπάρχει διαδικασία καὶ, ἐπαναλαμβάνω, ἡ διαδικασία εἶναι ὅπως τὸ ἔντιμον Μέλος τῆς Βουλῆς φέρη τὸ θέμα ὃχι ἐνώπιον τοῦ Προέδρου, ὁ ὅποιος δὲν ἔχει αὐτὴν τὴν ἔξουσίαν, ἀλλὰ ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς Ἐπιτροπῆς Δημοσίας 'Υπηρεσίας, ἡ ὅποια δυνάμει τῶν Κανονισμῶν καὶ τοῦ Νόμου περὶ Δημοσίας; 'Υπηρεσίας καὶ τοῦ Συντάγματος κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως διερευνᾷ θέματα τοιαύτης φύσεως. 'Εάν ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν κάμη τὸ καθῆκον τῆς, τότε γεννᾶται νέον θέμα πρὸς ἔρευναν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὅτι δηλ. ἡ ἀρμοδία Ἐπιτροπῆς δὲν ἥσκησε τὸ καθῆκον τῆς ἢ παρέλειψε νὰ ἀσκήσῃ τοῦτο ἢ ἐάν τὸ ἥσκησε καὶ τὸ ἥσκησε κακῶς, εἶναι ἀρμοδιότης τοῦ 'Ανωτάτου Δικαστηρίου, ἐφ' ὃσον κῆθελε καταχωριθῆ προσφυγή, νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τούτῳ. Εἰς τὸ παρὸν στάδιον δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Βουλὴν νὰ διατυπώσῃ χαρακτηρισμοὺς περὶ οἰουδήποτε προσώπου, ἐφ' ὃσον τὸ πρόσωπον δὲν κατηγορήθη καὶ ἐφ' ὃσον δὲν τοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαίρια νὰ ὑπερασπισθῇ. 'Αλλως ἡ ἀσυλία τῆς Βουλῆς θὰ μᾶς δόηγήσῃ εἰς τὴν πλεονεκτικὴν θέσιν νὰ δυνάμεθα νὰ διατυπώνωμεν κατηγορίας ἐναντίον οἰουδήποτε καὶ προτοῦ ἀπολογηθῆ νὰ καταλήγωμεν καὶ εἰς ἀποφάσεις.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς. Συγγνώμην, δ. κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Δὲν ἐπρόσεξα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, κατὰ πόσον τὸ Νομοσχέδιον περὶ Ἐργοληπτῶν εύρισκεται ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ ἐπειδὴ θὰ εἶναι ἔτοιμον διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εύρισκεται νομίζω ἐπὶ τὸ νόμον τοῦ παρόντορος ρυθμίσαντος τούτον ὁ νόμος

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

'Ἐν τάξει, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

..... τῆς ἡμερησίας διατάξεως. 'Εάν δὲν εύρισκεται, θὰ προστεθῇ. 'Αλλὰ νομίζω ὅτι εἶναι. Εἶναι τὸ δέκατον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. 'Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Δύο πράγματα, κ. Πρόεδρε.

Πρώτον δὲν ἥκουσα ἔαν ἐνεγράφη τὸ θέμα «Κρατικὰ Λαχεῖα» εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καί, δεύτερον, ἔχω νὰ πῶ ὅτι τόσον ἴσχυρὰ νοιώθω περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ ἐν λόγῳ ὑπαλλήλου ὥστε αὐτὴν ταύτην τὴν στιγμὴν εἴμαι διατεθειμένος νὰ παραιτηθῶ τῆς Βουλευτικῆς μου ἀσυλίας διὰ νὰ ὑποδοθήσω τὸν ἐν λόγῳ ὑπαλλήλου νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν ἑαυτόν του ἔαν νομίζῃ ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον ὅτι δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Η Βουλὴ δὲν ἀποτελεῖ Δικαστήριον καὶ δὲν ἔχει ὑποχρέωσιν ἀλλὰ οὔτε καὶ δικαίωμα ὁ ὑπαλλήλος νὰ παρουσιασθῇ καὶ νὰ ἀγορεύσῃ ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς διὰ νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις.

Οι μόνοι, οι οποίοι δικαιούνται νὰ ἀγορεύσουν ἀπὸ τοῦ Βήματος τῆς Βουλῆς, εἶναι οἱ 'Υπουργοὶ καὶ φυσικὰ οἱ Βουλευταί.

'Η Ἐπιτροπή, ή ὅποια ἔχει τὴν νομικὴν ἔξουσίαν διὰ νὰ διερευνήσῃ τὰς κατηγορίας, εἶναι ή 'Ἐπιτροπὴ Δημοσίας 'Υπηρεσίας. Μέχρις ὅτου ίδρυθη καὶ ὁ θεσμὸς τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως, ή μόνη διαδικασία, ή ὅποια ὑπάρχει εἶναι, πρῶτον, τὸ ἴδιον τὸ 'Υπουργεῖον νὰ ἐπιβάλῃ κυρώσεις ὠρισμένης φύσεως ἐντὸς τῶν ἔξουσιῶν τὰς ὅποιας κέκτηται, ἐφ' ὅσον διενεργήσῃ ἔρευναν καὶ προκύψῃ ὅτι αἱ κατηγορίαι εἶναι ὀρθαῖ.

Δεύτερον, ἔὰν αἱ κυρώσεις, αἱ ὅποιαι ἐνδείκνυται νὰ ἐπιβληθοῦν εἶναι τοιούτου θαθμοῦ ὥστε νὰ μὴν ἔχῃ ἔξουσίαν τὸ 'Υπουργεῖον, ἔχει ἔξουσίαν ή 'Ἐπιτροπὴ Δημοσίας 'Υπηρεσίας, ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ή καθωρισμένη διαδικασία, πρῶτον, ή διατύπωσις κατηγοριῶν μὲ στοιχεῖα καί, δεύτερον, ή εὐκαίρια ὅπως ὑπερασπίσῃ ἐσωτὸν ὁ ὑπάλληλος καί, ἐν ἀνάγκῃ, ὅπως καλέσῃ δικηγόρον πρὸς ὑπεράσπισιν του ἐνώπιον τῆς 'Ἐπιτροπῆς.

'Η Βουλὴ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει μετατρέπεται εἰς Δικαστικὸν Σῶμα, τὸ ὅποιον νὰ ἀσκῇ δικαστικὰς ἔξουσίας καὶ νὰ ἀποφαίνεται ἐπὶ πράξεων δημοσίων ὑπαλλήλων.

'Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

'Αξ. κ. Πρόεδρε, μὲ δόλον τὸ σέδας πρὸς τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς, ἔὰν νὰ κάμω μίαν μικρὰν παρατήρησιν, τὴν ἔξῆς :

Παρ' ὅλον τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ συναδέλφου, κ. Σαμψών, ὅτι εἶναι φευδεῖς αἱ πληροφορίαι, αἱ ὅποιαι ἐδόθησαν εἰς τὸν ἀρμόδιον 'Υπουργὸν — καὶ ἔὰν ὁ χαρακτηρισμὸς εἶναι κάπως ὑπερβαλλόντως κατηγορηματικός, θὰ ἥτο ἵσως ἐπιτυχέστερος ὁ χαρακτηρισμὸς «ἀνακριθεῖς πληροφορίαι» — δὲν βλέπω οὐδένα λόγον διατί τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς νὰ μὴν ἐγγράψῃ τὸ θέμα, τὸ ὅποιον ὁ ἀξιότιμος Βουλευτής ὑποβάλλει πρὸς ἐγγραφὴν εἰς τὴν Βουλήν. Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἔὰν εἴπει δτὶ δὲν θὰ ἐγγραφῇ τὸ θέμα, διότι δικαιούνται οὗτος νὰ ἐγγράψῃ τὸ θέμα, ἐφ' ὅσον προκύπτει ἀπὸ ὑποβληθεῖσαν ἐρώτησιν καὶ δοθεῖσαν ἀπάντησιν, τὴν ὅποιαν ὁ ἔντιμος Βουλευτής δὲν κρίνει ίκανοποιητικήν. Δὲν δύναται, δημοσ., νὰ ἐγγραφῇ τούτῳ μὲ τὸν τίτλον, τὸν ὅποιον ἔχει προτείνει ὁ ἔντιμος Βουλευτής κ. Σαμψών, διότι ὁ τίτλος οὗτος προδικάζει τὸ δόλον θέμα.

'Ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης καὶ ἀκολούθως ὁ κ. Σαμψών.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

'Αξ. κ. Πρόεδρε, νομίζω δτὶ ὁ προταθεὶς τίτλος δὲν προδικάζει οὐδέν. Ο τίτλος εἶναι «Τὰ Κρατικὰ Λαχεῖα». Αὐτὸς ὁ τίτλος δὲν ὑποδηλοῖ οἰσανδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο τίτλος αὐτὸς εἶναι ἀποδεκτός. 'Αλλὰ δὲν ἥτο αὐτὸς ὁ ἀρχικὸς τίτλος.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Αὐτὸς ἥτο ὁ ἀρχικὸς τίτλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε, τὰ πρακτικὰ ὑπάρχουν. Ο τίτλος ἦτο «Τὰ Κρατικὰ Λαχεῖα».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Οὐδεμία ἔνστασις ὑπάρχει ὅπως ἐγγραφή τὸ θέμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ Κρατικὰ Λαχεῖα».

Τὸ θέμα θὰ συζητηθῇ μὲ τὴν σειράν του. Προστίθεται μετὰ τὸ δοῦ θέμα εἰς τὸ Κεφάλαιον Δ.

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

(“Ωρα λήξεως : 5.17 μ.μ.)

Οἱ ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ’ ἀλφα-
βητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης

Παπαδόπουλος Τάσος

Ζαμπάς Γεώργιος

Παπαϊωάννου Ἐζεκίας

Ζαχαριάδης Λέανδρος

Παρασκευαΐδης Φειδίας

Ζιαρτίδης Ἀνδρέας

Ποταμίτης Γιάγκος

Κληριδῆς Ξάνθος

Σαββίδης Μιχαλάκης

Κόστης Νίκος

Σαμψών Νίκος

Κουρτελλάρης Χρήστος

Σωτηριάδης Ἀντωνάκης

Λυσσαρίδης Βάσος

Τουμαζῆς Ἀνδρέας

Μαλλιώτης Γεώργιος

Φάντης Ἀνδρέας

Μιχαλίδης Αίμιλιος

Φράγκος Αίμιλιος

Μιχαλίδης Χαροπῆς

Χατζηηρακλέους Ἡρακλῆς

Νεοκλέους Ἀνδρέας

Χατζηκακοῦ Κώστας

Νικολαΐδης Ἡρόδοτος

Χριστοδουλίδης Κώστας

Ξενόπουλος Ξενῆς

Χριστοφίδης Χριστόφορος

Παπαδημητρίου Κυριάκος

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :**ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**

- (1) ‘Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις (‘Η ἐπέκτασις καὶ βελτίωσις τῆς λειτουργίας τοῦ κτιρίου ἐπιβατῶν τοῦ Διεθνοῦς Ἀερολιμένος Λευκωσίας).
- (2) Ψήφισις τοῦ περὶ Σωματείων καὶ Ἰδρυμάτων Νόμου τοῦ 1972.
- (3) Κατάθεσις Νομοσχεδίων.
- (4) Ἐγγραφὴ πρὸς συζήτησιν, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Βουλευτοῦ κ. Νίκου Σαμψών, τοῦ θέματος «Τὰ Κρατικὰ Λαχεῖα».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :**Τιμὴ 50 Μίλς**

‘Επιπλόθη ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐν Λευκωσίᾳ.

Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ – ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 13ης ΙΟΥΛΙΟΥ 1972

(“Ωρα ἐνάρξεως 5.11 μ.μ.)

(Ap. 47)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

Οι ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί δύνανται νὰ ἀφαιρέσουν τὰ σακκάκια των.

‘Ο κ. Χατζηπρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΠΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Έπιθυμῶ δπως, πρὸ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἔργασιῶν τῆς σημερινῆς συνεδρίασεως τοῦ Σώματος, ὑποθάλω εἰσήγησιν δπως τὸ Σώμα διὰ τῆς τηρήσεως μονολέπτου σιγῆς καὶ τῆς ἀποστολῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς συλλυπητηρίου τηλεγραφήματος τιμῆση τὸν πρὸ δλίγων ἡμερῶν ἐκλιπόντα πνευματικὸν ἥγετην τῆς ἀνὰ τὴν ὑφήλιον Ὁρθοδοξίας Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν τὸν Α'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μπορείτε να έπαναλάβετε τήν εισήγησίν σας, όφελος διαπιστωθή πρώτου έτους υπάρχη απαρτία.

Η ΧΑΤΖΗΠΑΚΛΕΟΥΣ :

Εύχαοιστῷ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΛΑΡΧΟΣ ·

Παρακαλοῦνται οι ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ
ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

*Υπάρχει ἀπαρτία, ξέντιμε κ. Πρόεδρε.

(1407)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Διὰ τοὺς λόγους, τοὺς ὅποίους ἀνέφερα προηγουμένως, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, καὶ διότι πιστεύω δτὶ ἡμέῖς, τὰ Μέλη τοῦ Σώματος αὐτοῦ, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ἔχομεν καθῆκον νὰ τιμήσωμεν τὸν ἀείμνηστον Πατριάρχην καὶ διότι οὕτως ὑπῆρξεν ὁ πνευματικὸς ἡγέτης καὶ τοῦ Ὀρθοδόξου λαοῦ μας ἀλλὰ καὶ διότι χάριν τῆς Νήσου μας καὶ τῶν ἀγώνων τῆς ὑπέστη μετά τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὰ εἰς δόλους γνωστά δεινά καὶ ταπεινώσεις, εἰσήγομαι μονόλεπτον σιγήν καὶ ἀποστολὴν ὑφ' ὄμδων συλλυπητηρίου τηλεγραφήματος ἔξ δινόματος τοῦ Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ ἀσχοληθῶμεν μὲ τὸ θέμα, τὸ ὅποῖν ἥγειρεν δ ἔντιμος κ. Βουλευτής, παρακαλῶ τοὺς ἔντιμους κυρίους Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν κατάθεσιν Νομοσχεδίων καὶ Ἐγγράφων. ‘Ο λόγος, διὰ τὸν ὅποιον εἶναι ἀνάγκη δπως γίνη αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, εἰναι τὸ δτὶ ὑπάρχουν ὀρισμένα Νομοσχέδια, τὰ ὅποια πρέπει νὰ συζητηθοῦν αὔριον, ἀφοῦ κηρυχθοῦν σήμερον ὡς ἐπειγούσης φύσεως καὶ, ὡς γνωστόν, ἡ ἡμερησία διάταξις πρέπει νὰ κυκλοφορήσῃ 24 ὥρας πρὸ τῆς ὥρας, ἡτις θὰ καθορισθῇ διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Ὀργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 9) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμεῖον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 6) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Οἰκονομικῶν.

‘Υπάρχει ἔνστασις εἰς τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ κ. Χατζηρακλέους;

Μή ὑπαρχούσης ἔνστάσεως ἡ Βουλὴ θὰ τηρήσῃ μονόλεπτον σιγήν.

(Τήρησις μονολέπτου σιγῆς.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Μιχαλάκης Σαθείδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Μοῦ φαίνεται ότι διὰ τὰ Νομοσχέδια, τὰ ὅποια ἔχετε καταθέσει ώς ἐπείγοντα, δὲν ἔζητήθη ή ἔγκρισις ὅπως θεωρηθοῦν ώς ἐπείγοντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

“Εχω ύπ’ ὅψιν μου νὰ ζητήσω τάς ἀπόφεις τῆς Βουλῆς κατὰ πόσον εἰναι ἀνάγκη ὅπως κηρυχθοῦν ταῦτα ώς Νομοσχέδια ἐπειγούσης φύσεως.

‘Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὰ Νομοσχέδια, τὰ ὅποια κατετέθησαν σήμερον, χαρακτηρισθοῦν ώς Νομοσχέδια ἐπειγούσης φύσεως;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ταῦτα χαρακτηρίζονται ώς Νομοσχέδια ἐπειγούσης φύσεως καὶ θὰ τεθοῦν ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως διὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίαν, ή ὅποια θὰ εἰναι τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὕραν.

‘Η ήμερησία διάταξις διὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίαν διενεμήθη τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὕραν τῆς σήμερον καὶ, ἐπομένως, ή ἐπ’ αὐτῶν συζήτησις δύναται νὰ διεξαχθῇ κατὰ τὴν αὐριανὴν συζήτησιν τὴν 4ην ἀπογευματινὴν ὕραν.

Τὸ πρώτον θέμα ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως εἰναι ή ἀνάγνωσις ‘Ερωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

Παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ‘Ερωτήσεων—Ἀπαντήσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ερωτησις ὑπὸ ήμερομηνίαν δην Ἀπριλίου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Ἀνδρέα Χατζηώαννου καὶ ληφθεῖσα τὴν 15ην Ἀπριλίου 1972.

«Είναι γεγονός πώς ἐκ τῶν γενομένων μελετῶν ἀπεδείχθη ότι ή πλέον χρησιμοποιούμενή δόδος ὑπὸ παντὸς εἶδους ὁχήματος πρὸς τὴν Λευκωσίαν εἰναι ή ἐνώνουσα ταῦτην μετὰ τῆς Μόρφου.

‘Ἐπίσης κατὰ τοὺς θερινοὺς κυρίως μῆνας δημιουργεῖται μεγάλος συγωστισμὸς ὁχημάτων ἐν αὐτῇ λόγῳ τοῦ ότι χρησιμοποιεῖται ή δόδος αὕτη καὶ ὑπὸ τῶν δηγῶν τῶν ἀνερχομένων πρὸς τὰ θερινὰ θέρετρα τοῦ Τροόδους καὶ τανάπαλιν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μελετᾶται ή κατασκευὴ καὶ ἐτέρας δόδοι ἐκ Λευκωσίας πρὸς Μόρφου.

‘Ἐν ὅψει τῶν ἀνωτέρω καὶ τοῦ γεγονότος ότι ὁ συνωστισμὸς ὁχημάτων ἐπὶ τῆς ὑπαρχούσης δόδοι κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας θὰ αὐξάνεται συνεχῶς εἰς τὰ ἐπόμενα ἔτη, δὲν θὰ ἥτο ἐπίσης λογικὸν καὶ πρακτικῶς ὀφέλιμον ἔαν κατεσκευάζετο καὶ ἄλλῃ δόδος συνδέουσα τὴν Λευκωσίαν μετὰ τῆς δυτικῆς Πιτσιλιᾶς καὶ Τροόδους, ἥτοι ἐκκινούσης ἐκ τοῦ Ἀεροδρομίου Λευκωσίας καὶ διερχομένης ἔξωθι τῶν χωρίων Παλαιομετόχου, Μενοίκου, ἐνουμένης παρὰ τῷ χωρίῳ Μονῆ μετὸ τῆς δόδοι πρὸς Πολύστυπον καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῶν Χαντριῶν πρὸς Τρόόδος, ὅτε καὶ θὰ ἐδημιουργεῖτο ἔνας κυκλικὸς δρόμος διὰ τὴν τροχιάν μέχρι τῆς Λευκωσίας καὶ θὰ ὑπεβοήθει ἐπίσης εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ/ή ἔξυπηρέτησιν καὶ δλων τῶν χωρίων τοῦ διαμερίσματος Πιτσιλιᾶς, ώς Πλατανιστάσης, ‘Αλωνας, Ἀληθινοῦ, Πολυστύπου, Λαγουσθερῶν, Σαραντίου, Χαντριῶν, κ.λ.π.

Έρωτάται κατά πόσον τὸ ὑμέτερον Ὑπουργεῖον θὰ ἦτο διατεθειμένον νὰ μελετήσῃ τὴν ἐν λόγῳ πρότασιν διὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν του καὶ νὰ εἰσηγηθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν κατασκευὴν τῆς προτεινομένης δόσοῦ».

‘Απάντησις υπὸ ἡμερομηνίαν 7ην Ἰουλίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ “Ἐργων, εἰς ἔρώτησιν ὑποβληθεῖσαν τὴν 15ην Ἀπρίλιου 1972 υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Ἀνδρέα Χατζηλαώννου.

«Ἡ περατέρω ἀναπτυξὶς τοῦ διδικοῦ δικτύου τῆς Νήσου μελετᾶται υπὸ ἐμπειρογνωμόνων πρὸς τὸν σκοπὸν διατάξεως καταρτισθῆ 10ετές πρόγραμμα διδικῆς ἀναπτύξεως.

2. Ἡ πρότασις τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περὶ διανοίξεως νέας δόσου Λευκωσίας—Τροόδους μέσω Παλαιομετόχου—Μενοίκου—Πολυστύπου—Χανδριῶν θὰ τεθῇ υπ’ δψιν τῶν ἐμπειρογνωμόνων πρὸς μελέτην».

‘Ἐρώτησις υπὸ ἡμερομηνίαν 2αν Μαΐου 1972, υποβληθεῖσα υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 3ην Μαΐου 1972.

«Ἐν δψει τοῦ γεγονότος δτὶ δ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς τῆς Πόλεως Χρυσοχοῦς δοκιμάζεται φοθερά ἀπὸ δκταετίας εἰς τὴν διακίνησιν τῆς παραγωγῆς του πρὸς τὴν Λευκωσίαν διὰ τοῦ παρακαμπτηρίου Κοκκίνων ἀθλιεστάτου δρόμου, παρακαλῶ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον γὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τὶ προτίθεται νὰ πράξῃ διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν ἀπαράδεκτον αὐτὴν κατάστασιν».

‘Απάντησις υπὸ ἡμερομηνίαν 5ην Ἰουλίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ “Ἐργων, εἰς ἔρώτησιν υποβληθεῖσαν τὴν 3ην Μαΐου 1972 υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λευκωσίας κ. Νίκου Κόστη.

«Ἐις τὸν Προϋπολογισμὸν ἀναπτύξεως διὰ τὸ τρέχον ἔτος προβλέπεται ποσὸν ἐκ £26.000 διὰ τὴν θελτίωσιν τμῆματος τῆς δόσου Ξεροῦ—Πόλεως, μεταξὺ Μανσούρας—Μοσφιλίου—Ἀλεύκας—Παχυάμμου.

“Ηδη τμῆμα τῆς ἐν λόγῳ δόσου μήκους ἐνὸς μιλίου περίπου εὑρίσκεται υπὸ κατασκευῆν.

‘Ἡ θελτίωσις δλοκλήρου τῆς δόσου Πόλεως—Πωμοῦ—Ξεροῦ θὰ ἔξετασθῇ ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ διλού προγράμματος διδικῆς ἀναπτύξεως τῆς νήσου».

‘Ἐρώτησις υπὸ ἡμερομηνίαν 16ην Μαΐου 1972, υποβληθεῖσα υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 16ην Μαΐου 1972.

«Τὸ Τμῆμα Τροχαίας τῆς ἀστυνομίας Λάρνακος ἐπανειλημμένως προέθη εἰς εἰσηγήσεις πρὸς τὸν Δῆμον Λάρνακος διὰ τὴν σηματοδότησιν διδῶν τῆς πόλεως αἱ ὁποῖαι κατέστησαν παγίδες, τὴν δημιουργίαν χώρων σταθμεύσεως, καθὼς καὶ ἄλλας αἱ ὁποῖαι θὰ διευκολύνουν τὴν τροχαίαν. Δεδομένου δτὶ δ ἀρμόδιος ἀρνεῖται προθάλλων ὡς δικαιολογίαν τὰ πενιχρὰ οἰκονομικά του μέσα πῶς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον προτίθεται νὰ ἀντικρύσῃ τὸ θέμα;»

‘Απάντησις υπὸ ἡμερομηνίαν 3ην Ἰουλίου 1972, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς ἔρώτησιν υποβληθεῖσαν τὴν 16ην Μαΐου 1972 υπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Λάρνακος κ. Χριστοφόρου Χριστοφίδη.

«Πρὸς ἀντιμετώπισιν καὶ ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος τῆς τροχαίας ἐντὸς τῆς Πόλεως Λάρνακος ἡ Δημοτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς πόλεως ἔλαβε τὰ ἀκόλουθα μέτρα:

(α) Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ Δήμου γίνεται κατ’ ἔτος πρόνοια ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν σηματοδότησεως τῶν διδῶν καὶ κατασκευῆς πινα-

κίδων ἐκ ποσοῦ £300—£1.000 περίπου. Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1972 γίνεται πρόνοια ἐκ £750 διὰ τὴν σηματοδότησιν τῶν δόῶν καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν πινακίδων τροχαίας. Συνεργείον τοῦ Δήμου ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Τμήματος Τροχαίας Λάργακος ἐργάζεται ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν σηματοδότησιν δόῶν.

(β) Ἡ Δημοτικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ συμβάσεως μετὰ Ἰδιοκτητῶν ἀκινήτων ἐδημιούργησε τοὺς κάτωθι χώρους σταθμεύσεως :

1. ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΩΣ, ὁδοῦ Ἐρμοῦ διὰ 40 καὶ πλέον αὐτοκίνητα.
2. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΩΣ, ὁδοῦ Ἀγίου Λαζάρου πλησίον ἐκκλησίας Ἀγίου Λαζάρου διὰ 30—40 αὐτοκίνητα.
3. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΩΣ ὁδοῦ Ἀγίου Λαζάρου, ἀκίνητα κ. Κ. Οἰκονομίδη διὰ 20 αὐτοκίνητα.
4. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΩΣ ὁδοῦ Εύανθίας Πιερίδου, ἀκίνητα ἐκκλησίας Μαρωνιτῶν διὰ 30 αὐτοκίνητα.
5. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΩΣ, ἔναντι τοῦ Ἱατρείου τοῦ Δρος Ἀχιλλέως Θεοδότου διὰ δέκα αὐτοκίνητα.
6. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΩΣ, παρὰ τὴν Παλαιὰν Ἀγορὰν διὰ 12 αὐτοκίνητα.
7. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΩΣ, εἰς τὴν ὁδὸν Ἀθηνῶν ἔναντι τοῦ ὑπὸ ἀνέγερσιν Ξενοδοχείου Sun Hall διὰ 20 αὐτοκίνητα.
8. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΩΣ, δημιουργηθεὶς ἀπὸ προέκτασιν τῆς Λεωφόρου Ἀθηνῶν ἔναντι τοῦ ἄλλοτε Δημοτικοῦ Ἱατρείου διὰ 40 καὶ πλέον αὐτοκίνητα.
9. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΩΣ, ἔναντι τῆς Ἀστυνομίας, ἀκίνητα Τζιάπρα Πιερίδη, διὰ 60 αὐτοκίνητα.
10. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΩΣ, κατὰ τὴν ὁδὸν Ἐρμοῦ, ἀκίνητα κ. Κύπρου Οἰκονομίδη, διὰ 10 ἀγροτικὰ λεωφορεῖα.
11. ΠΕΡΙΦΡΑΚΤΟΣ ΧΩΡΟΣ, εἰς τὴν Λεωφόρον Αὐξεντίου, ἀκίνητα Δρος Φράνσις, διὰ στάθμευσιν 40 ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων.
12. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΩΣ, ἔναντι τοῦ Παγκυπτοίου Ἐμπορικοῦ Λυκείου, ἀκίνητα EVCAF διὰ στάθμευσιν 60 καὶ πλέον αὐτοκινήτων.

(γ) "Ἄξιον μνείας εἶναι καὶ τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὴν πρόσφατον πανήγυριν τοῦ Κατακλυσμοῦ ἡ πόλις τῆς Λάρνακος ἐφιλοξένησε πέραν τῶν 2.000 αὐτοκινήτων ἀνευ οὐδεμιᾶς δυσκολίας χάρις εἰς τὴν φροντίδα τόσον τοῦ Δήμου ὅσον καὶ τοῦ Τμήματος Τροχαίας, γεγονός ὅπερ ἐπροξένησεν εὔμενή ἐντύπωσιν εἰς δόλους τοὺς πλέον αὐτοκινήτων.

2. Εἰναι ἐν τούτοις γεγονός ὅτι καὶ παρὰ τὴν λῆψιν τῶν ὡς ἀνω μέτρων ἡ Λάρναξ, ὅπως καὶ δόλαι αἱ λοιπαὶ πόλεις τῆς Κύπρου, ἔξακολουθεῖν νὰ ἀντιμετωπίζῃ σοθιαρὸν πρόσθλημα χώρων σταθμεύσεως ἢ ἐπίλυσις τοῦ δποίου δυσχεραίνεται λόγῳ οἰκονομικῶν ἀδυναμιῶν. Ἡ Κυβέρνησις, ἐν συνεργασίᾳ μεθ' ὅλων τῶν Δήμων τῶν πόλεων, μελετᾶ ἐπισταμένως τὸ πρόσθλημα τῶν χώρων σταθμεύσεως εἰς τὰς πόλεις διὰ τὴν ριζικὴν ἐπίλυσίν του».

Ἐρώτησις ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18ην Μαΐου 1972, ὑποθληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα, καὶ ληφθεῖσα τὴν 19ην Μαΐου 1972.

«Ἡ κτηνοτροφία κατέστη σημαντικὸς κλάδος τῆς ἀγροτικῆς μας οἰκονομίας καὶ διὰ τοῦ διορισμοῦ περισσότερων κτηνιάτρων καταπολεμοῦνται αἱ διάφοροι ἀσθένειαι τῶν ζώων, πλὴν ὅμως αἱ κτηνιατρικαὶ μονάδες δὲν διαθέτουν τὰ

ἀναγκαῖα φάρμακα καὶ οἱ κτηνοτρόφοι ἀναγκάζονται νὰ τὰ προμηθεύωνται ἀπὸ ἴδιωτικὰ φαρμακεῖα καὶ εἰς πλείστας περιπτώσεις ἡ ἀξία τῶν φαρμάκων ἔχει περνᾶ τὴν οὐράνην προκειμένου νὰ θεραπευθῆ.

Ἐρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ποῖοι λόγοι συντρέχουν ὥστε νὰ μὴ διατίθενται δλα τὰ φάρμακα εἰς τὰς κτηνιατρικὰς μονάδας διὰ νὰ μὴ πληρώνουν οἱ κτηνοτρόφοι πολὺ ὑψηλάς τιμάς διὰ τὴν ἀγοράν των».

*Απάντησις ύπο δημοσιογράφων 8ην Ιουλίου 1972, τοῦ 'Υπουργοῦ Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων, εἰς ἐρώτησην ὑποβληθεῖσαν τὴν 19ην Μαΐου 1972 ύπο τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ περιφερείας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Ἄλι παρ' ἡμῖν Κτηνιατρικαὶ 'Υπηρεσίαι διαθέτουν ἀρκετὰ ἀποθέματα θασικῶν φαρμάκων εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν διὰ χρῆσιν τόσον εἰς τὰς Κλινικὰς τῶν πόλεων δοσον καὶ εἰς τοὺς διαφόρους Κτηνιατρικούς Σταθμούς τῆς ὑπαίθρου. Ἐπὶ πλέον ἕκτος τῶν ύπο τοῦ ρηθέντος Τμῆματος παραγομένων ἐμβολίων τοῦτο διαθέτει ὁσαύτως ποσότητας διαφόρων ὄρρων, ἐμβολίων ὡς καὶ ἄλλων φαρμάκων διὰ ἅμεσον καὶ ἀποτελεσματικὴν χρῆσιν εἰς περίπτωσιν ἐμφανίσεως μολυσματικῶν ἀσθενειῶν. Οὕτω ἡ ἐν λόγῳ 'Υπηρεσία εἶναι πάντοτε ἔτοιμη νὰ προθῆει εἰς θεραπείαν ἀσθενούντων ζώων παρέχουσα πρὸς τοῦτο τὰ ἀπαιτούμενα θασικὰ φάρμακα εἴτε διὰ κλινικὰς περιπτώσεις εἴτε διὰ τὴν καταπολέμησιν μολυσματικῶν ἀσθενειῶν, πρᾶγμα τὸ δόπον συνετέλεσεν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας τῶν ζώων εἰς ὑψηλὸν θαθμὸν καὶ τὴν ἐν γένει ἀνάπτυξιν τῆς Κτηνοτροφίας τοῦ τόπου.

Παρ' ὅλα ταῦτα εἰς ὧρισμένας περιπτώσεις οἱ Κτηνιατρικοὶ Λειτουργοὶ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἀναγράφουν συνταγάς διὰ προμηθείαν φαρμάκων ἐκ τῆς ἀγορᾶς, ἀλλὰ τοῦτο συμβαίνει εἰς πολὺ μεμονωμένας περιπτώσεις εἴτε δσάκις τὰ ἐν λόγῳ φάρμακα προορίζονται διὰ θεραπείαν σπανίων περιπτώσεων καὶ τὰ ὅποια θὰ ἦτο ἀσύμφορον διὰ τὸ Τμῆμα Κτηνιατρικῶν 'Υπηρεσιῶν νὰ διατηρῇ ἀποθέματα, εἴτε δσάκις διὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεως του δὲν καθίσταται δυνατή ἡ ἔγκαιρος παραλαβὴ τῶν ἀναγκαίων φαρμάκων ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ.

Τὸ 'Υπουργεῖον τοῦτο ἐπιθυμεῖ νὰ διασθεαίσῃ ὅτι τὸ Τμῆμα Κτηνιατρικῶν 'Υπηρεσιῶν πράττει πᾶν διὰ τοῦτο διὰ τὴν καλυτέρευσιν τῆς ὑγείας τοῦ ζωϊκοῦ πληθυσμοῦ τῆς Νήσου μὲν γνώμονα τὸ δημόσιον συμφέρον».

*Ερώτησις ύπο δημοσιογράφων 25ην Μαΐου 1972, ύποθληθεῖσα ύπο τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερείας 'Αμμοχώστου κ.κ. 'Ανδρέα Φάντη καὶ Χαμπῆ Μιχαηλίδη, καὶ ληφθεῖσα τὴν 25ην Μαΐου 1972.

«Ἐπανειλημμένως ἔχει ἀναγνωρισθῆ, καὶ ἀπὸ ἐπισήμου πλευρᾶς, ὅτι διὰ τὴν ἐνθάρρυνσιν πρὸς περαιτέρω θιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν εἰς τὴν περιοχὴν 'Αμμοχώστου, εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἵδρυσις θιομηχανικῆς περιοχῆς ὡς ἡ ὑπάρχουσα ἐν Λευκωσίᾳ.

Εἶναι ἐπίσης γνωστὸν ὅτι ἀπὸ καιροῦ ἔχει ἀποφασισθῆ ἡ δημιουργία θιομηχανικῆς περιοχῆς εἰς 'Αμμόχωστον, πρὸς τοῦτο δέ, ἀπὸ ἔτους καὶ πλέον, ἔχει ἀπαλλοτριωθῆ ἡ ἀναγκαῖα ἔκτασις γῆς. Ἐπειδὴ μέχρι τώρα δὲν φαίνεται νὰ ἔχουν ἀρχίσει ἔκτελούμενα οἰαδήποτε σχετικά ἔργα πρὸς προώθησιν τῆς δημιουργίας τῆς θιομηχανικῆς περιοχῆς, ἐρωτᾶται τὸ ἀρμόδιον 'Υπουργεῖον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν κατὰ πόσον ὑπάρχουν συγκεκριμένα σχέδια καὶ, ἐάν ναί, διατὰ δὲν ἔχουν πρωθηθῆ μέχρι σήμερον καὶ πότε πρόκειται νὰ ἔκτελεσθοῦν, οὕτως ὥστε νὰ ίκανοποιηθῇ μίαν τόσον ζωτικὴ ἀνάγκη διὰ τὴν θιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου».

Απάντησις ύπό ήμερο μηνίαν 10ην Ιουλίου 1972, τοῦ Υπουργοῦ Εμπορίου καὶ Βιομηχανίας, εἰς ἑρώτησιν ύποθληθείσαν τὴν 25ην Μαΐου 1972 ύπό τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν περιφερείας Ἀμμοχώστου κ.κ. Ἀνδρέα Φάντη καὶ Χαμπῆ Μιχαλίδη.

«Ἡ ἀπαίτουμένη προεργασία διὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς Βιομηχανικῆς Περιοχῆς Ἀμμοχώστου ἔχει ήδη συμπληρωθῆ. Τὰ κατασκευαστικὰ σχέδια ἀναφορικῶς πρὸς τὸ δύτικὸν δίκτυον, τὸ ἀποχετευτικὸν σύστημα, τὴν ὑδατοπρομήθειαν, ἡλεκτροπρομήθειαν, τὸ τηλεφωνικὸν δίκτυον, κ.λ.π., ἡ τομάσθησαν καὶ ἔτυχον ἐγκρίσεως ύπό τῆς Κυβερνήσεως. Ἐγκρίσεως ἔτυχεν ὁσαύτως διπολογισμὸς δαπανῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἴδρυσιν τῆς Βιομηχανικῆς Περιοχῆς Ἀμμοχώστου. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων ύποδομῆς θὰ ἀρχίσῃ λίαν συντόμως».

Ἡ ἀνάγνωσις Ἐρωτήσεων—Απαντήσεων ἐπερατώθη, ἐντιψε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προτοῦ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, ἐπιθυμῶ νὰ ἀναγνῶσω τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν, τὴν δποίαν ἀπέστειλεν ὁ Υπουργός Οἰκονομικῶν κ. Πατσαλίδης :

13 Ιουλίου 1972.

«Υ.Ο. 780/71.

Ἄγαπητὲ κ. Κληρόδη,

Ἀναφέρομαι εἰς συζήτησιν διεξαχθεῖσαν ἐν τῇ Βουλῇ κατά τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς δησ τρέχοντος, ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς πρακτορεύσεως τῶν Κρατικῶν λαχείων.

Ἐλλικρινῶς λυποῦμαι διότι μέλος τῆς Βουλῆς ἔξετόξευσε βαρυτάτας κατηγορίας ἐναντίον ἀνωτέρου λειτουργοῦ διακρινομένου διὰ τὴν ἐντιμότητα καὶ τὸ ίθος του. Ο ἐνδιαφερόμενος λειτουργός ἔχει θιγῆ βαθύτατα δὲν διστάζω δὲ νὰ ἀναφέρω ἐν προκειμένῳ δτι συμπαθῶ τὴν θέσιν του καθ' δτι οὔτε τοῦ χαρακτῆρος του εἰναι νὰ φεύδεται οὔτε δύναμαι νὰ πιστεύσω δτι μὲ παρεπλάνησε.

Ἡ ἀπὸ τοῦ θέματος τῆς Βουλῆς ἔκτόξευσις κατηγοριῶν ἐναντίον δημοσίων λειτουργῶν ἀποτελεῖ, κατά τὴν γνώμην μου, λίαν ἀνορθόδοξον ἐνέργειαν. Ως γνωρίζετε, κύριε Πρόεδρε, χαρακτηριστικὸν τῆς Δημοσίας Υπηρεσίας εἰναι ἡ ἀνωνυμία. Ο Δημόσιος Λειτουργός ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον νὰ υποθοηθῇ εἰς τὴν διαμόρφωσιν πολιτικῆς, νὰ συμβουλεύῃ, νὰ ἔξηγῇ, νὰ προειδοποιῇ, νὰ ἐφαρμόζῃ νόμους καὶ ἀποφάσεις. Δὲν δύναται δημοσίως νὰ ἀμύνεται δημοσίως.

Ἐὰν τὸ ἐντιψεν μέλος τῆς Βουλῆς ἔχει εἰς χεῖρας του στοιχεῖα ἀποδεικνύοντα τοὺς Ισχυρισμούς του δὲν ἔχει παρὰ νὰ υποθάλῃ ταῦτα εἰς τὰς ἀρμόδιας ἀρχὰς πρὸς λῆψιν τῶν δεουσῶν ἐνεργειῶν.

Διατελῶ μετὰ τιμῆς,
(Υπ.) Α. Χ. ΠΑΤΣΑΛΙΔΗΣ,
Υπουργός Οἰκονομικῶν».

*Ο. κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Ἄξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Ο ἀξιότιμος Υπουργός Οἰκονομικῶν μὲ τὴν ἐπιστολὴν του, τὴν δποίαν ἀπέστειλε πρὸς ὑμᾶς, προσπαθεῖ νὰ δῶσῃ μίαν Ικανοποίησον πρὸς τὸν ὄφιστάμενὸν του ὑπεύθυνον τῶν Κρατικῶν λαχείων. Τὰ

στοιχεία, τὰ δποία θά παρουσιάσω εἰς τὸ Σῶμα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεως τοῦ Θέματος—ώς γνωρίζετε, τὸ Θέμα ἔχει ἐγγραφῇ πρὸς συζήτησιν—θά τὰ δώσω, ἐπίσης, καὶ πρὸς τὸν ίδιον τὸν 'Υπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ἵδῃ ὅτι ἔχει παραπλανηθῆ, ἐὰν αἱ κατηγορίαι, τὰς δποίας ἔξετόξευσα ἐναντίον τοῦ ἐν λόγῳ ὑπαλλήλου ἐν σχέσει μὲ τὰ Κρατικὰ λαχεῖα, ἀποδειχθοῦν μὲ τὴν συζήτησιν εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο καὶ μὲ τὰ στοιχεῖα, τὰ δποία θά παρουσιάσω πρὸς τὸν ἀξιότιμον 'Υπουργὸν κ. Πατσαλίδην.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β : Νομοθετική 'Εργασία.

Τὸ πρῶτον θέμα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β : Νομοθετική 'Εργασία, εἰναι «Οἱ περὶ 'Εργοδοτουμένων εἰς Ξενοδοχεῖα (‘Οροι 'Υπηρεσίας) Κανονισμοὶ τοῦ 1972».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς 'Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ (ΟΡΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Κώστας Χριστοδουλίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Ζαμπάς

Άνδρέας Ζιαρτίδης.

'Η Κοινοβουλευτική 'Επιτροπή 'Εργασίας καὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων ἐμέλετησε τοὺς περὶ διὰ λόγος Κανονισμούς εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν δην 'Ιουλίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας καὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων, τοῦ Συνδέσμου Ξενοδόχων καὶ τῶν Συντεχνιῶν ΠΕΟ καὶ ΣΕΚ.

"Ως γνωστόν, οἱ μέχρι σήμερον ὑφιστάμενοι Κανονισμοί, γνωστοὶ ως οἱ περὶ 'Εργοδοτουμένων εἰς Ξενοδοχεῖα (‘Οροι 'Υπηρεσίας) Κανονισμοὶ τοῦ 1965 καὶ 1966, ἔξεδδόθησαν βάσει τοῦ περὶ Ξενοδοχείων Νόμου (Κεφ. 138). Κατόπιν τῆς κτηθεσίης πείρας ἐκ τῆς ἐπὶ τινα ἔτη ἐφαρμογῆς τῶν ἐν λόγῳ Κανονισμῶν κατέστη ἐμφανῆς ἡ ἀνάγκη τροποποιήσεως τούτων εἰς πολλὰ σημεῖα. 'Ως ἐκ τούτου καὶ δεδομένου ὅτι ἐν τῷ μεταξύ ἔθεσπισθη δ περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων Νόμος τοῦ 1969 ('Αρ. 40 τοῦ 1969), δοτὶς καὶ ἀπτικατέστησε τὸν προμήθηστα περὶ Ξενοδοχείων Νόμον, ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ ἀρμόδιου 'Υπουργείου σκόπιμον δπως συνταχθῶσιν οἱ ὑπὸ συζήτησιν νέοι Κανονισμοί, οἵτινες ἀνακαλοῦν τοὺς ὑφισταμένους τοιούτους.

Οι νέοι Κανονισμοί, οἱ δποίοι τυγχάνουσι τῆς δμοφώνου ὑποστηρίξεως τόσον τοῦ Συνδέσμου Ξενοδόχων δσον καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων Συντεχνιῶν, προνούσιν, ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, περὶ τῶν ἀκολούθων :

(α) Περὶ τῆς 'Επιτροπῆς 'Ορων 'Υπηρεσίας εἰς Ξενοδοχεῖα, τῆς θητείας τῶν μελῶν ως καὶ τῶν ἔξουσιῶν καὶ καθηκόντων αὐτῆς.

(β) Περὶ τῶν 'Επαγγελματικῶν Βιβλιαρίων τῶν 'Εργοδοτουμένων εἰς Ξενοδοχεῖα.

- (γ) Περὶ τοῦ ὀραρίου, τῶν ὑπερωριῶν καὶ τῆς ὑπερωριακῆς ἀμοιθῆς.
- (δ) Περὶ τῆς ἔθδομαδιαίας ἡμέρας ἀργίας, ἐτησίας ἀδείας καὶ ἀδείας ἀσθενείας.
- (ε) Περὶ προειδοποιήσεως ἐπὶ τερματισμῷ ὑπηρεσιῶν.
- (στ) Περὶ ὑπολογισμοῦ πληρωμῶν, διναρτήσεως καταλόγου ἔργοδωτουμένων εἰς ξενοδοχεῖα καὶ χρεώσεως καὶ κατανομῆς δικαιώματος ὑπηρεσίας.
- (ζ) Περὶ ἔξετάσεως παραπόνων.
- (η) Περὶ Ἐπιθεωρητῶν καὶ ἐπιθεωρήσεως· καὶ
- (θ) Περὶ πταισμάτων καὶ ποιῶν.

Κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἔξετασιν τῶν ὡς ἀνω Κανονισμῶν ἀνεφέρθη διτὶ πρόσφατος Συμφωνία ὑπογραφεῖσα ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ξενοδόχων καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων Συντεχνιῶν τὴν 3ην Μαΐου 1972 καθιστᾶ ἀναγκαίαν τὴν τροποποίησιν τῶν προταθέντων Κανονισμῶν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὅστε οὕτοι νὰ συνάδωσι πρὸς τοὺς δρους τῆς νέας Συμφωνίας. Ἐν ὅψει τούτου ἡ Ἐπιτροπή, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τῇ ἀπολύτῳ συνανέσει τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Συνδέσμου Ξενοδόχων καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων Συντεχνιῶν, ἐπήνεγκε τὰς κάτωθι τροποποίησεις εἰς τοὺς Κανονισμούς:

(i) Ἡ παράγραφος (α) τοῦ Κανονισμοῦ 7(1) τροποποιουμένη διατυποῦται ὡς ἔξῆς :

«(α) πέραν τῶν τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὀρῶν καθ' ἔθδομάδα ἢ πέραν τῶν ὀκτὼ ὀρῶν καθ' ἡμέραν, πλὴν τῶν ὑπαλλήλων λογιστηρίου καὶ ιδιαιτέρων γραμματέων, οἵτινες θὰ ἀπασχολῶνται τεσσαράκοντα πέντε ὀρᾶς ἔθδομαδιαίως, ἔξαιρουμένης τῆς ὑπὸ τῶν παραγράφων (2) καὶ (3) κατωτέρω ἐπιτρεπομένης ὑπερωριακῆς ἔργασίας καὶ ἔξαιρουμένου τοῦ χρόνου τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ γεύματα, ἥ.».

(ii) Ἡ λέξις «ἔξ» εἰς τὴν παράγραφον (α) τοῦ Κανονισμοῦ 7 (2) ἀντικαθίσταται διὰ τῆς λέξεως «ἔννεα».

(iii) Εἰς τὸν Κανονισμὸν 10(1)—

(α) ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ λέξις «9 ἡμέρας» τῆς παραγράφου (α) ἀντικαθίστανται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν λέξεων «11 ἔργασίμους ἡμέρας».

(β) ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ λέξις «10 ἡμέρας» τῆς παραγράφου (β) ἀντικαθίστανται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν λέξεων «12 ἔργασίμους ἡμέρας».

(γ) ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ λέξις «13 ἡμέρας» τῆς παραγράφου (γ) ἀντικαθίστανται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν λέξεων «14 ἔργασίμους ἡμέρας».

(δ) ἡ παράγραφος (δ) τροποποιουμένη διατυποῦται ὡς ἔξῆς :

«(δ) ἔργοδοτούμενοι ἔχοντες ὑπηρεσίαν μεγαλυτέραν τῶν ἔνδεκα ἐτῶν ἀλλὰ μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰ ἔνδεκα ἔτη 16 ἔργασίμους ἡμέρας.».

(ε) προστίθεται παράγραφος (ε) ὡς ἔξῆς :

«(ε) ἔργοδοτούμενοι ἔχοντες ὑπηρεσίαν μεγαλυτέραν τῶν ἔνδεκα ἐτῶν καὶ διετῆ συνεχῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὸν αὐτὸν ἔργοδότην 18 ἔργασίμους ἡμέρας.».

(iv) Εἰς τὸν Κανονισμὸν 11(1)—

(α) εἰς τὸν πλαγιότερον μετὰ τὴν λέξιν «ἀσθενείας» προστίθενται αἱ λέξεις «καὶ τοκετοῦ».

(β) εἰς τὴν παράγραφον (α) ὁ ἀριθμὸς «10» ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ «15».

(γ) εἰς τὴν παράγραφον (β) ὁ ἀριθμὸς «18» ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ «24».

(δ) εἰς τὸ τέλος τῆς πρώτης ἐπιφυλάξεως καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν λέξιν «ἀπολαθῶν» προστίθεται ἡ φράσις «ἔκτὸς εἰς περιπτώσεις περιθάλψεως ἐντὸς κλινικῆς ἢ νοσοκομείου καὶ ἀτυχημάτων εἰς τὴν ἔργασίαν».

(v) Εἰς τὸν Κανονισμὸν 11 προστίθεται νέα παράγραφος (4) ὡς ἔξῆς:

«(4) Ἐργοδοτούμενη μὲν ὑπηρεσίαν τούλαχιστον ἔξι μηνῶν εἰς τὸν αὐτὸν ἔργοδότην δικαιοῦται ἀδείας τοκετοῦ, κατὰ τὸ ἥμισυ τῶν ἀπολαθῶν, ἔξι ἑβδομάδων».

Ἐπιπροσθέτως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἢ Ἐπιτροπὴ ἐπήνεγκεν εἰς τοὺς Κανονισμούς καὶ τινας λεκτικῆς φύσεως τροποποιήσεις.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων συμφωνοῦσα πλήρως μὲ τοὺς σκοπούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῶν προταθέντων Κανονισμῶν εἰσηγεῖται ὁμοφώνως εἰς τὴν Βουλὴν τὴν Ἑγκρίσιν τούτων ὅφ' ἣν μορφὴν αὕτη διεμόρφωσε τούτους τελικῶς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ Κανονισμῶν, δὲν θὰ ἀκολουθήσῃ δευτέρα καὶ τρίτη ἀνάγνωσις. Ἐπομένως, τὸ ἔρώτημα, τὸ δόπιον θέτω ἐνώπιον τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν, εἰναι κατὰ πόσον ἐγκρίνωνται οἱ Κανονισμοὶ ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Αἱ τροποποιήσεις περιλαμβάνονται εἰς τὴν Ἐκθεσιν τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ δοπία καὶ ἀνεγνώσθη.

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπάρχούστης ἀντίρρησεως οἱ Κανονισμοὶ ἐγκρίνονται, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Οἱ περὶ Ταμείου Βοηθείας Ζημιωθέντων (Τροποποιητικοὶ Κανονισμοὶ τοῦ 1972).

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΑΜΕΙΟΥ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΖΗΜΙΩΘΕΝΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Τάσος Παπαδόπουλος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αιδρέας Ζιαρτζής

Ηοακλῆς Χατζηηρακλέους

Σταύρος Ποσκώτης.

Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έμελέτησε τούς ώς διαφερομένους Κανονισμούς εις συνεδρίασιν αύτής συγκροτηθείσαν την 7ην Ιουλίου 1972.

Διὰ τῶν προτεινομένων Κανονισμῶν, ὡτίνες ἔκδίδονται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 τῶν περὶ Ταμείου Βοηθείας Ζημιαθέντων Νόμων, σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τῶν θασικῶν περὶ Ταμείου Βοηθείας Ζημιαθέντων Κανονισμῶν εἰς τρόπον ὃστε νὰ καθίσταται δυνατὴ ἡ χορήγησις δανείου διὰ σπουδάς εἰς διάνωτα ἐκπαιδευτικά ίδρυματα καὶ εἰς ζημιαθέντας οἵτινες τυγχάνει νὰ σπουδάζωσιν οἱ ίδιοι, ἀντὶ τὰ τέκνα τῶν, εἰς τὰ τοιαῦτα ίδρυματα.

Η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελετήσασα τὸ δλον θέμα συμφωνεῖ μὲ τὴν προτεινομένην τροποποίησιν τῶν ρηθέντων Κανονισμῶν καὶ ώς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἔγκρισιν τῶν Κανονισμῶν ὡς κατετέθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν οἰαιδήποτε παρατηρήσεις ἢ ἀντιρρήσεις ;

Μή υπαρχουσῶν παρατηρήσεων ἢ ἀντιρρήσεων οἱ Κανονισμοὶ ἔγκρινονται.

Ο περὶ Κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Ἐνώσεως, τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Συμβάσεως καὶ τῶν συναφῶν Πρωτοκόλλων, Συμφωνιῶν καὶ Κανονισμῶν τῆς 15ης Νοεμβρίου 1969, Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Επιτροπῆς νὰ διαγνώσῃ τὴν "Εκθεσιν τῆς Επιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΡΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ, ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ, ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ 15ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1969, ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Ἐζεκίας Παπαϊωάννου, Πρόεδρος

Ανδρέας Φάντης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Κόσιης

Φειδίας Παρασκευαΐδης

Κώστας Χριστοδουλίδης.

Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιῶν και "Εργων έμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αύτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 10ην Ιουλίου 1972, εἰς τὴν δόποιαν κληθέντες παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ "Υπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ "Εργων.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ κύρωσις τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Ἐνώσεως καὶ τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Συμβάσεως μετά τῶν συναφῶν Πρωτοκόλλων, Συμφωνιῶν καὶ Κανονισμῶν, ἀλίτινες ἐγένοντο εἰς Τόκιο καὶ ὑπεγράφησαν τὴν 15ην Νοεμβρίου 1969, κατόπιν ἔξου-

σιοδοτήσεως διά τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 8864 καὶ ἡμερομηνίαν 30ην Νοεμβρίου 1969 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τμήματος Ταχυδρομείων ἐκ μέρους τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας.

Ως γνωστόν, ἡ Κύπρος εἶναι μέλος τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Ἐνώσεως, σκοπός τῆς δποίας εἶναι ἡ διασφάλισις τῆς ὁργανώσεως καὶ τελειοποίησεως τῶν ταχυδρομικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἡ ἐν τῷ πεδίῳ τούτῳ ἀνάπτυξις τῆς διεθνούς συνεργασίας.

Ἡ περὶ ἣς ὁ λόγος Σύμβασις τοῦ Τόκιο τοῦ 1969, ἡτις τελικῶς ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 10.699 καὶ ἡμερομηνίαν 12ην Αὐγούστου 1971, ἐπήνεγκεν ὀρισμένας τροποποιήσεις εἰς τὴν μέχρι τότε ισχύουσαν Διεθνῆ Ταχυδρομικήν Σύμβασιν τῆς Βιέννης, τὴν κυρωθεῖσαν διὰ τοῦ Νόμου 122 τοῦ 1968. Αἱ ἐν λόγῳ τροποποιήσεις ἀφοροῦν, μεταξὺ ἄλλων, εἰς τὰς κλίμακας θαρῶν τῶν ἐπιστολῶν, τῶν ἐντύπων καὶ τῶν μικροδεμάτων, τὸ κατώτατὸν δριον τῆς τιμῆς πωλήσεως τῶν Διεθνῶν Ἐνσήμων Ἀπαντήσεως, τὴν ἀποζημιώσιν δι' ἀπώλειαν συστημένων ἀντικειμένων, τὰ ἀπολαύοντα ταχυδρομικῆς στελείας ἀντικείμενα, τὰ δικαιώματα ἀποζημιώσεως τοῦ παραλήπτου ἀντικειμένου τινὸς μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας παραθιασθέντος ἢ θλαύβεντος, τὰ δρια διαστάσεων δεμάτων, κ.λ.π.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Συγκοινωνιῶν καὶ "Ἐργων, συμφωνούσα ἀπολύτως μὲ τὰς προνοίας καὶ, ἐν γένει, τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Συμβάσεως τοῦ Τόκιο τοῦ 1969, εἰσηγεῖται διμοφώνως εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ ὡς ἀνω ἀναφερομένου Νομοσχεδίου διὰ τὴν κατὰ νόμον κύρωσιν τῆς Συμβάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς;

"Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθύνῃ εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ δποία θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ἐρμηνεία. "Ἀρθρον 2ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντίρρησεως τὸ 2ον ἀρθρον καὶ δ Πίνας ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κύρωσις τῆς Συμβάσεως. "Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

-*Υπάρχει άντιρρησις;*

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κατάργησις Νόμου 122 τοῦ 1968. "Αρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 4ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Εναρξις Ισχύος. "Αρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ 5ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις. 'Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

'Ο παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Ἐνώσεως, τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Συμβάσεως καὶ τῶν συναφῶν Πρωτοκόλλων, Συμφωνιῶν καὶ Κανονισμῶν τῆς 15ῆς Νοεμβρίου 1969, Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις δύναμις τὸ Νομοσχέδιον ψηφισθῆ εἰς Νόμον;

Μή ύπαρχούσης ἐνστάσεως τὸ Νομοσχέδιον ψηφίζεται εἰς Νόμον καὶ ἡ Σύμβασις κυροῦται.

Τὸ ἔπομενον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ὁ περὶ Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

'Επληροφορήθην σήμερον ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου 'Υπουργοῦ ὅτι κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίαν τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον ἐνέκρινεν δώρισμένας τροποποιήσεις εἰς τὸ ἀρχικὸν Νομοσχέδιον, τὸ διποίον κατετέθη ὑπὸ τῆς 'Εκτελεστικῆς Ἐξουσίας. 'Ως ἐκ τούτου ἡ συζήτησις τοῦ θέματος θὰ ἀναθληθῆ δι' αὔριον καὶ θὰ τεθῇ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, παρακαλῶ δὲ τὸν Πρόεδρον τῆς Νομικῆς 'Επιτροπῆς νὰ διευθετήσῃ δύναμις τῆς 'Επιτροπῆς του συνέλθη εἰς συνεδρίασιν αὔριον διὰ νὰ ἐπιληφθῆ τῶν τροποποιήσεων, τὰς διποίας ἐπήνεγκε τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον.

"Ο περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ δύναμις τῆς ἡμερησίας τῶν συνεδρίων τῆς 'Επιτροπῶν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

**ΚΟΙΝΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙ-
ΤΡΟΠΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ
ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (ΤΡΟΠΟ-
ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».**

Παρότες :

• Επιτροπή Εσωτερικών :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κόσιτς

Κώστας Χριστοδουλίδης

Άνδρεας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

• Επιτροπή Νομικών :

Γιάγκος Ποταμίτης, Πρόεδρος

Νίκος Μαυρονικόλας

Ξάνθος Κληρίδης

Άνδρεας Χατζήιωάννου

Αιμίλιος Μιχαηλίδης

Παναγιώτης Δημητρίου.

Αι δύο άνω δύο Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἐμελέτησαν τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς δύο αὐτῶν κοινάς συνεδριάσεις συγκροτηθείσας τὴν 18ην Μαΐου καὶ δην Ἰουλίου 1972.

·Ως γνωστόν, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς τῆς 27ης Ἀπριλίου 1972 διεκήθη συζήτησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω Νομοσχέδιου, ὡς ἀποτέλεσμα δὲ ταύτης ἦτο ἡ παραπομὴ τοῦ Νομοσχέδιου εἰς τὰς Κοινοβουλευτικὰς Ἐπιτροπὰς Ἐσωτερικῶν καὶ Νομικῶν πρὸς ἔξτασιν εἰσηγήσεων Βουλευτῶν διὰ τροποποίησιν ὀρισμένων διατάξεων αὐτοῦ καὶ ὑποθολήν σχετικῆς ἐκθέσεως εἰς τὴν Βουλὴν. Παρεπέμφθη ὁσαύτως εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῶν τὸ θέμα τῆς ἐπεξεργασίας καταλλήλου νομοτεχνικῆς διατυπώσεως ἐγκριθείσης ὑπὸ τοῦ Σώματος τροποποιητικῆς εἰσηγήσεως ἐν σχέσει πρὸς τὸν καθορισμὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῆς ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν χωριτικῶν ἀρχῶν.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, καὶ ἀφοῦ αἱ δύο Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἀντῆλαξαν ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ δόου Νομοσχέδιου, ἐθεώρησαν ἀναγκαῖας τὰς ἀκολούθους τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ ὑπὸ μελέτην Νομοσχέδιου :

(α) Τὸ ἐδάφιον (1) τοῦ ἄρθρου 8 τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐν αὐτῷ προσθήκης εὐθὺς μετὰ τὰς λέξεις «έκάστου ἔτους» (2α γραμμὴ) τῶν λέξεων «καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐντὸς τριάκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων δι' ἣς δρίζεται ἡ ἡμερομηνία διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν».

(β) Η πρώτη παράγραφος τοῦ ἐδαφίου (1) τοῦ ἄρθρου 10 διαγράφεται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἀκολούθου :

«10.—(1) Ἐκλογὴ ἐνεργεῖται εἰς ἡμερομηνίαν δριζομένην δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ ἐφεξῆς ἀνὰ τετραετίαν, ἢ δὲ ἐγκατάστασις τῆς Ἐπιτροπῆς γίνεται εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς.».

(γ) Εὐθὺς μετὰ τὴν δευτέραν παράγραφον τοῦ ἐδαφίου (1) τοῦ ἄρθρου 10 προστίθεται ἡ ἀκόλουθος νέα ἐπιφύλαξις :

«Νοεῖται δτι πρὸ τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Αντιπροσώπων μέχρι τῆς δρισθείσης ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν θά μεσολαβῇ περίοδος τούλαχιστον τριῶν μηνῶν».

(δ) 'Η ὄφισταμένη ἐπιφύλαξις τοῦ ἔδαφου (1) τοῦ ἄρθρου 10 τροποποιεῖται διὰ τῆς ἔξ αὐτῆς διαγραφῆς τῶν λέξεων «Νοεῖται δτι τὸ 'Υπουργικὸν Συμβούλιον» (1η γραμμὴ) καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν διὰ τῶν λέξεων «Νοεῖται περαιτέρω δτι ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων».

"Απασαι αἱ ώς ἀνω τροποποιήσεις σκοπὸν ἔχουν δπως ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ἡμερομηνία διεξαγωγῆς ἐκλογῶν χωριτικῶν ἀρχῶν δρίζηται δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, νοουμένου δτι θά παρέχηται εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν χρονικὴ προθεσμία τούλαχιστον τριῶν μηνῶν διὰ τὴν προετοιμασίαν τούτων, ἀφ' ἐτέρου δέ, διὰ τῆς λήψεως προνοίας δπως οἱ ἐκλογικοὶ κατάλογοι ἐτοιμάζωνται ἐντὸς τριάκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς δι' ἣς δρίζεται ἡ ἡμερομηνία διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν, παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς οἰονδήποτε πρόσωπον δπως ἐνίσταται ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον καταλόγου τινός εἰς χρόνον διλγόν διέχοντα τῶν ἐκλογῶν.

'Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω αἱ δύο 'Επιτροπαὶ εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλήν, τῶν κ.κ. Α. Φάντη καὶ Χρ. Χριστοφίδη διαφωνούντων καὶ ἐμμενόντων εἰς τὰς ἐκτεθείσας ὑπὸ αὐτῶν ἀπόψεις κατὰ τὴν ἀρχικὴν συζήτησιν τοῦ θέματος εἰς τὴν Βουλήν, τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ὡς τοῦτο ἐν τέλει διεμορφώθη ὑπὸ αὐτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ως γιαστόν, ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου διεήχθη καὶ ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἡ πρότασις διὰ τὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων καθορισμὸν τῆς ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς ἐκλογῶν Κοινωτικῶν Ἀρχῶν. Τὸ Νομοσχέδιον παρεπέμφθη εἰς τὰς ἀρμοδίας Κοινωνούλευτικάς 'Επιτροπάς, δυνάμει τῆς διὰ πλειοψηφίας ληφθεὶσης ἀποφάσεως, διὰ νὰ διομορφώσουν τὸ κείμενον τῆς προταθείσης τροποποιήσεως.

Προτοῦ δώσω τὸν λόγον εἰς οἰονδήποτε ἔντιμον Βουλευτὴν νὰ ἀγορεύσῃ, ἐπιθυμῶ. νὰ ἀσφέρω δτι ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ἡδη ἀποφασισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς διὰ ψηφοφορίας δὲν θὰ ἐπιτεέψω συζήτησιν' διότι τὸ θέμα τοῦτο συνεζητήθη, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν καὶ ἐλήφθη ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασις.

Ἐπομένως, ἔαν ὑπάρχουν διμιλήται, αἱ διμιλίαι των πρέπει νὰ ἀφοροῦν τυχὸν παρατηρήσεις των ώς πρὸς τὸν τρόπον, κατὰ τὸν διόποιον διεμορφώθη τὸ κείμενον τῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀποφασισθείσης κατ' ἀρχὴν τροποποιήσεως, καὶ ούχι ώς πρὸς τὴν οὐσίαν.

Ο. κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Μίαν ἔρωτησιν, κύριε Πρόεδρε. Βουλευτής, ὁ ὅποιος ἐπιθυμεῖ νὰ καταψήφισῃ τὸ ἄρθρον, ώς τοῦτο διεμορφώθη, νομίζω δτι δικαιοῦται νὰ ἔξηγήσῃ τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὅποιους θὰ τὸ καταψηφίσῃ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Οἱ λόγοι, διὰ τοὺς ὅποιους θὰ τὸ καταψηφίσῃ, ἔχουν ἥδη ἔξηγηθῆ εἰς τὴν προηγουμένην συνεδρίαν, προτοῦ γίνη ἡ ψηφοφορία διότι οἱ λόγοι αὐτοὶ ἔξετέθησαν, οἱ Βουλευταὶ ἡγόρευσαν καὶ, ἀκολούθως, ἐψήφισαν συμφώνως πρὸς τὰς θέσεις, τὰς ὅποιας ἔξεθεσαν.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, "Επιτρέψτε μου νὰ εἰπω δτι ἡ συζήτησις ἔκεινη ἐγένετο εἰς πολὺ γενικοὺς δρους. "Οταν δὲ ἐπρόκειτο νὰ ληφθῇ ἀπόφασις, ὑπέθαλα ἔρωτησιν κατὰ πόσον ἡ ἀπόφασις, ἡ δποία θὰ ἐλαυνάνετο, θὰ ἀπέκλει τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος αὐτοῦ δταν καὶ πάλιν θὰ ἤρχετο ὑπὸ τύπον συγκεκριμένου ἀφθονειας εἰς τὴν Βουλὴν. "Εάν δὲν μὲν ἀπατᾷ ἡ μνήμῃ, ἡ ἀπάτησις σας ἦτο δτι θὰ ἐδικαιούμεθα νὰ συζητήσωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Φυσικὰ ως πρὸς τὴν διατύπωσιν, δχι, δμως, ως πρὸς τὴν οὐσίαν. Διότι, ἐὰν ἀρχίσωμεν πάλιν τὴν συζήτησιν, θὰ δημιουργηθῇ ἐν παράδοξον. Οὐδεμία Βουλὴ ἐπανέρχεται εἰς συζήτησιν θέματος, ἐπὶ τοῦ δποίου ἐλήφθῃ ἀπόφασις.

"Ἐὰν ὑπάρχῃ τροποποιητικὴ εἰσήγησις, ἀσφαλῶς θὰ ἀκουσθῶν ἀγορεύεις ἐπὶ τῆς τροποποιητικῆς εἰσήγησεως. "Ἐφ' δσον, δμως, δὲν θὰ ὑπάρξῃ τροποποιητικὴ εἰσήγησις καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ τοιαύτη εἰσήγησις, διότι ἐγένετο τροποποιητικὴ εἰσήγησις, ἡ δποία καὶ ἀπερρίφθη, τότε ἡ μόνη συζήτησις, ἡ δποία ἐπιτρέπεται, εἰναι δσον ἀφορᾶ τὴν διατύπωσιν αὐτῆν καὶ δχι δσον ἀφορᾶ τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος.

"Ο κ. Λυσσαρίδης. "Εάν εἰναι ἐπὶ θέματος διαδικασίας, ἀπὸ τῆς θέσεώς σας.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Οχι, παρ' δλον δτι ἔχω ἀπόφεις καὶ ἐπὶ θέματος διαδικασίας, τὰς δποίας, δμως, θεωρῶ ως δευτερευούσης σημασίας. Ζητῶ ἀπλῶς τὸν λόγον ἐπὶ θέματος ἀρχῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο κ. Λυσσαρίδης δύναται, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, νὰ ἀγορεύῃ ἀπὸ τοῦ θέματος.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Εἰναι γεγονός δτι ἡ Βουλὴ διὰ πλειοψηφίας ἀπεφάσισεν δτι ἡ ἡμερομηνία τῶν ἔκλογῶν καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, παρ' δλον δὲ δτι ἀπὸ ἀπόφεις διαδικασίας θὰ εἶχα πολλὰ νὰ ἀναφέρω δσον ἀφορᾶ τὸ δικαίωμα ἐνὸς Βουλευτοῦ νὰ διμιλήσῃ ἡ δχι ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ὑπάρχῃ εἰλημμένη ἀπόφασις τῆς Βουλῆς—εἰς Βουλευτῆς πάντοτε δικαιοῦται νὰ ἐλέγχῃ ἀκόμη καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς—ἐν τούτοις δὲν θὰ εἰσέλθω εἰς αὐτὸ τὸ θέμα.

"Η οὐσία ἔγκειται εἰς τὸ ἔξῆς : Ναι μὲν ἐλέφθῃ ἀπόφασις δτι ἡ Βουλὴ καθορίζει τὴν ἡμερομηνίαν, ἀλλὰ τώρα αὐτὴ ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ συζητήσῃ τὸν καθορισμὸν τῆς ἡμερομηνίας. Διότι δμολογῶ δτι ἐξεπλάγην, δταν ἀνέγνωσα τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν δποίαν ναι μὲν ἀνεφέρετο δτι ἐγένετο ἡ τροποποίησις, συμφώνως πρὸς τὴν δποίαν ἡ ἡμερομηνία δὲν παραμένει ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως προταθεῖσα ἀλλὰ καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, c' δεμίαν, δμως, εἰσήγησιν ὑπέθαλεν ἡ Ἐπιτροπὴ ἐνώπιον τοῦ Σώματος δσον ἀφορᾶ τὴν ἡμερομηνίαν, τὴν δποίαν ἡ Βουλὴ νομίζει ως λογικὴν ἡμερομηνίαν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἔκλογῶν.

"Ἐὰν αὐτὸς δ νόμος ψηφισθῇ ἀνευ ἡμερομηνίας, λυποῦμαι νὰ παρατηρήσω δτι τοῦτο ἀποτελῇ ἐμπαγμὸν καὶ πρὸς τὸν λαὸν καὶ πρὸς τὸν Νόμον. Διότι δην Νόμος, τὸν δποίον θὰ δικαιοῦται κάποτε ἡ Βουλὴ νὰ ἐφαρμόσῃ ἐὰν καὶ ἐφ' ἔσον ἀποφασίσῃ, δὲν ἀναφέρει δτι ἡ Βουλὴ ἀποφασίζει δτι δρίζει ειδικήν

ήμερομηνίαν διλλην ἀπό αὐτήν, τὴν δποίαν ἡ Κυθέρηνησις ἔχει δρίσει, τότε ἡ Βουλὴ ούσιαστικῶς καταψηφίζει τὸν Νόμον, ἀπλῶς ἔχει διλλάξει τὸν τρόπον τῆς διαδικασίας ἐκλογῆς τῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν καὶ ἔχει ἀρνηθῆ εἰς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν κοινοτικῶν ἀρχόντων, θά δηδὲ παράδοξον διὰ τὴν Βουλὴν, ἡ δποία, ὅπως εἶπα καὶ εἰς τὴν προηγουμένην συνεδρίαν, δταν συνεζητήθη τὸ θέμα, ἐπανειλημμένως ἔμέμφθη τὴν Κυθέρηνησιν διὰ τὴν διλγωρίαν τῆς νὰ προχωρήσῃ εἰς τὸν καθορισμὸν ἡμερομηνίας ἐκλογῶν, νὰ ἔρχεται τώρα ἡ ίδια, ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον αὐτὸν ἐπικρατήσῃ, νὰ μὴ δρίσῃ ἡμερομηνίαν διὰ τὰς ἐκλογάς.

Δι' αὐτό, δεδομένου δτι ὑπάρχει τὸ προαποφασισθὲν δτι ἡ Βουλὴ καθορίζει τὴν ἡμερομηνίαν τῶν ἐκλογῶν καὶ ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ εἰσέλθω εἰς λεπτομερείας κατὰ πόσον θὰ πρέπει νὰ είναι τρεῖς μῆνες ἡ μικρότερον τῶν τριῶν μηνῶν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπό τῆς ἡμερομηνίας τῆς ψηφίσεως τοῦ Νόμου μέχρι τῆς διενεργείας ἐκλογῶν, εἰσηγοῦμαι ὅπως ἡ Βουλὴ καθορίσῃ ὡς ἡμερομηνίαν τῶν πρώτων κοινοτικῶν ἐκλογῶν ἡμερομηνίαν ἀπέχουσαν τρεῖς μῆνας μετά τὴν ἀπόφασιν, σήμερον, τῆς Βουλῆς περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Λυποῦμαι νὰ παρατηρήσω δτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται σήμερον νὰ καθορίσῃ τὸν χρόνον διενεργείας κοινοτικῶν ἐκλογῶν, ὡς εἰσηγήθη ὁ ἔντιμος Βουλευτής κ. Λυσσαρίδης.

‘Ο Νόμος, διὰ νὰ λάβῃ ισχὺν—καὶ διὰ νὰ δώσῃ τὴν ἔξουσίαν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ καθορίσῃ τὴν περὶ ἡς ὁ λόγος ἡμερομηνίαν—πρέπει πρῶτον νὰ ἀποσταλῇ πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν καὶ νὰ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου διὰ δημοσιεύσεως τοῦ εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα. Κατόπιν τούτου ἡ Βουλὴ, ἀφοῦ λάβῃ τὴν ἔξουσίαν διὰ τοῦ Νόμου, δύναται νὰ καθορίσῃ τὴν ἡμερομηνίαν.

‘Ο Νόμος οὐδεμίαν ισχύν ᔾχει ἐνόσῳ δὲν ᔾχει κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ δὲν ᔾχει δημοσιευθῇ εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας καὶ, ἐπομένως, ἐν τούτῳ τῷ μεταδύ εἰς οὐδένα καθορισμὸν ἡμερομηνίας δύναται νὰ προσθῇ ἡ Βουλὴ. Πέραν τούτου, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ᔾχει δωρισμένα δικαιώματα, τὰ δποῖα οὗτος δύναται νὰ ἐνασκήσῃ, νὰ ἐπαναπέμψῃ δηλονότι τὸν Νόμον πρὸς ἐπανεξέτασιν. Ἐπομένως δὲν είναι δυνατὸν σήμερον ἡ Βουλὴ, ἀγνοοῦσσα τὰς συνταγματικὰς διατάξεις περὶ τῆς ἀνάγκης κυρώσεως ἐνός Νόμου προτοῦ οὗτος ἀποκτήσῃ ισχὺν καὶ περὶ παροχῆς εὐκαιρίας εἰς τὸν Πρόεδρον νὰ ἐπαναπέμψῃ, ἔαν ἐπιθυμῇ, τὸν Νόμον εἰς τὸ Σῶμα, νὰ καθορίσῃ οἰανδήποτε ἡμερομηνίαν.

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

“Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Τὸ Σῶμα θὰ ἐνθυμηται δτι, δταν δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος ὑπέβαλε τὴν τροπολογίαν του εύθὺς ὡς ἀνεγνώσθη ἡ ‘Ἐκθεσις τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ παρὸν Νομοσχέδιον δὲν συνεζητήθη ὡς θέμα ἀρχῆς. Δηλαδή, δὲν ἔδοθη ἡ εὐκαιρία εἰς τὸ Σῶμα νὰ συζητήσῃ τὸ δόλον Νομοσχέδιον. Δι' αὐτό θὰ πρέπει εἰς τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν νὰ συζητηθῇ τὸ Νομοσχέδιον ὡς θέμα ἀρχῆς καὶ νὰ μὴ περιορισθῇ ἡ συζήτησις ἀπλῶς εἰς τὴν τροπολογίαν, τὴν δποίαν ὑπέβαλεν δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος.

Είναι ἀληθές δτι ἐπὶ τῆς τροπολογίας, τὴν δποίαν ὑπέβαλεν δ ἔντιμος συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος, τὸ Σῶμα ἔξέφρασεν ἀπόψεις καὶ ἐψήφισε, γνωρίζομεν δὲ δόλοι δτι ἡ πλειοψηφία τοῦ Σῶματος ἐψήφισε τὴν τροπολογίαν, ἡ

δποία ἐνσωματοῦται εἰς τὸ σημειρινὸν Νομοσχέδιον. Ἐν τούτοις, ὑπῆρξαν καὶ Βουλευταὶ—σημαντικός ἀριθμός Βουλευτῶν—οἱ δποίοι ὑπεστήριξαν ὅτι ναὶ μὲν εἶναι τὸ Σῶμα, θεοῖς, ποὺ καθορίζει τὴν ἡμερομηνίαν ἐκλογῆς τῶν Χωριτικῶν Ἀρχῶν, ἐφ' ὅσον, δμως, τὸ Σῶμα ἐπανειλημμένως εἰς τὸ παρελθόν καὶ συγκεκριμένως κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς 9ης καὶ τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1971, ὅτε συνεζητεῖτο τὸ θέμα τῆς παρατάσεως τῆς θητείας τῶν Χωριτικῶν Ἀρχῶν, ἐξήτησεν ἐπειγόντως ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν νὰ προετοιμάσῃ σχετικὸν Νομοσχέδιον καὶ μάλιστα ἔδεσμενθη δηλοῦν ὅτι θά ήτο ἡ τελευταία παράτασις τῆς θητείας τῶν Χωριτικῶν Ἀρχῶν, τοῦτο θά εἶναι ἐκτεθειμένον ἔναντι τοῦ λαοῦ, ἐάν δὲν ἀνταποκριθῇ κατὰ τρόπον ίκανοποιητικὸν εἰς ἔκεινο, τὸ δποίον ἐπανειλημμένως είχε τονίσει, ὅτι δὲ λαός δικαιοῦται, διδομένης εἰς αὐτὸν τῆς εὐκαιρίας νὰ ἐκλέξῃ τὰς Χωριτικὰς Ἀρχὰς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αἱ προσαναφερθεῖσαι ἀπόψεις, ἔντιμε κ. Βουλευτά, ἀνεφέρθησαν ἀπὸ σᾶς ἀπὸ τοῦ θήματος αὐτοῦ προτοῦ διεξαχθῆ ψηφοφορία. Ἐλήφθησαν ὅπ' ὅψιν ἀπόψεις ἔντιμων Βουλευτῶν ὡς καὶ αἱ ιδίακαί σας ἀπόψεις καὶ διεξήχθη ψηφοφορία, διὰ πλειοψηφίας δὲ ἐνεκρίθη ἡ τροπολογία.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε. Ἐξ δσων ἐνθυμοῦμαι—καὶ μποροῦμεν νὰ συμβουλευθῶμεν ἐν προκειμένῳ τὰ Πρακτικά τῆς Βουλῆς—εὐθὺς ὡς ἀνεγνώσθη ἡ "Ἐκθεσις τῆς Κοινού Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ ἔντιμος συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος ὑπέβαλε τὴν τροπολογίαν του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ διεξήχθη ἐκτεταμένη συζήτησις, κατὰ τὴν δποίαν ἡγορεύσατε καὶ ἀνέλυσατε τοὺς λόγους, διὰ τοὺς δποίους ἐτάσσεσθε ἐναντίον.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Ἄπὸ τῆς θέσεώς μας ὡμιλήσαμεν, θεοῖς, ἐπὶ τῆς τροπολογίας, ἀλλὰ δὲν ὡμιλήσαμεν ἐπὶ θήματος ἀρχῆς, ὡς γίνεται δι' ὅλα τὰ Νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπομένως ἔγείρεται θέμα διαδικασίας.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς εἶναι ὅτι τὸ θέμα συνεζητήθη δσον ἀφορᾶ τὴν τροπολογίαν, ἥτοι δσον ἀφορᾶ τοὺς λόγους, οἱ δποίοι ἐπέθαλλον τὴν τροπολογίαν καὶ τοὺς λόγους, διὰ τοὺς δποίους δὲν ἔπρεπε νὰ ἐγκρίθῃ ἡ τροπολογία.

Ο ἔντιμος κ. Βουλευτής ἔχει τὴν ἀποψιν ὅτι δύναται νὰ ἐπανασυζητήσῃ ἐπὶ τοῦ θήματος αὐτοῦ. Ἐπομένως, εἰς τὴν ούσιαν ἔγείρει θέμα διαδικασίας εἰπεῖν ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐπ' αὐτοῦ ἀποφασίζει ἡ Βουλή. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Προέδρου τίθεται ὑπὸ ἀμφισθήτησιν ὑπὸ τοῦ ἔντιμου Μέλους τῆς Βουλῆς καὶ, ἐπομένως, τὸ ἀρμόδιον Σῶμα νὰ ἀποφασίσῃ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θήματος διαδικασίας εἶναι ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς. Θὰ ἀποφασίσῃ αὕτη κατὰ πόσον θὰ ἀνατρέψῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου καὶ θὰ δεχθῇ τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἔντιμου Βουλευτοῦ.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ :

"Εντιμε κύριε Πρόεδρε. Δέν είναι αύτό το ζήτημα που συζητούμεν. Λυπούμαι νά παρατηρήσω ότι δέν είναι αύτό το σημείον που έγειρω. 'Εγείρω θέμα έπι τοῦ ότι είς το Σώμα δέν έδόθη ή εύκαιρια νά συζητήσῃ το Νομοσχέδιον δόλοκληρον ώς θέμα άρχης. 'Εδόθη είς αύτό μόνον ή εύκαιρια νά συζητήσῃ τὴν τροπολογίαν, τὴν διόποιαν ύπερβαλε τὸ ἔντιμον Μέλος κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐάν αὐτή είναι ἡ ἔννοια τῆς ἐνστάσεώς σας, τότε δύνασθε νὰ ἀγορεύσετε ἐπὶ οἰουδήποτε σημείου τοῦ Νομοσχεδίου πλήν του σημείου, ἐπὶ τοῦ δποίου διεξήχθη ἡ ψηφοφορία.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ :

"Οπως έχω τονίσει, έντιμε κύριε Πρόδεδρε, τὸ Σῶμα ἐπανειλημμένως ἐξήτησεν ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν νὰ προετοιμάσῃ Ἐκλογικὸν Νόμον, δ ὅποιος νὰ προνοῇ τὴν ἐκλογὴν τῶν Χωριτικῶν Ἀρχῶν. Τώρα έχομεν ἐνώπιόν μας αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον ἔχει ἐτοιμασθῆ ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν καὶ τὸ ὅποιον ἔχει ἑγκρίνει ἀρχικῶς ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐσωτερικῶν δι' ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῆς. Εἰς τὴν συνεδρίαν, κατὰ τὴν ὅποιαν κατετέθη ἡ Ἐκθεσις τῆς ἀρμοδιάς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἥγερθη τὸ θέμα τῆς τροπολογίας, τὸ ὅποιον, δπως σεῖς ἔχετε ἔξηγήσει, δὲν δυνάμεθα νὰ ουζητήσωμεν. Δυνάμεθα, δμως, νὰ υποθάλωμεν σχετικὴν τροπολογίαν, δι' αὐτὸ δὲ ἐπιφυλάσσω τὸ δικαίωμα νὰ υποθάλω σχετικὴν τροπολογίαν εἰς τὴν κατ' ἄρθρον ἑγκρισιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐάν ή τροπολογία δὲν ὑπεβλήθη προηγουμένως, ἀσφαλῶς δικαιοῦσθε νὰ ὑποβάλετε τροπολογίαν. Ἐάν αὖτη ὑποβληθῇ καὶ ἀπορριφθῇ, τότε ἀσφαλῶς δὲν δύναται νὰ τεθῇ καὶ πάλιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

·Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόδεδρε. Ἐν πολλοῖς θά̄ ἐπαναλά̄σω τὰ̄ς ὅποψεις, τὰ̄ς ὅποιας ἔχετε ἀναφέρει, διὰ̄ νὰ̄ συμφωνήσω, ἀλλὰ̄ θά̄ προσθέτω καὶ μίαν εἰσήγησιν.

Προτού, δημως, έξετάσω τόθέμα αυτό, δις μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ὑποθάλω ἐκ τῆς θέσεώς μου τὴν ἔξῆς ἐπιφύλαξιν: 'Εὰν ή τροπολογία τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Παπαϊωάννου ἀποθέλητη ἀμέσως ή ἐμμέσως εἰς τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἥδη ληφθείσης ἀποφάσεως διὰ τοιαύτης τροπολογίας ώστε νὰ ἀκυροὶ τῆς οὐσίαν τῆς τροπολογίας, ή διποίᾳ εἶναι διτὶ ή Βουλῇ ἀποφασίζει δι' ειδικῆς ἀποφάσεως τῆς, τότε ἔχω τὴν ἐντύπωσιν διτὶ ή ὑποβολὴ τοιαύτης τροπολογίας θά εἶναι ἐκτὸς τάξεως καὶ δὲν δύναται νὰ ὑποθάλητῇ εἰς τὸ παρὸν στάδιον.

“Οοσον ἀφορᾶ, κύριε Πρόεδρε, τὰς παραπτηρήσεις, αἱ δποῖαι ὑπεθλήθησαν πρὸς τὸ Σῶμα ὑπὸ τοῦ κ. Λυσσαρίδη, θέλω νά ἐπαγγάλω δ, τι σεῖς ἔχετε ἡδη εἶπει, μὲ τὴν ἔξῆς, δικαιούσων:

Ο Νόμος παρέχει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἔξουσίαν ὅπως οὐχὶ διὰ προνοίας αὐτοῦ τούτου τοῦ Νόμου, ἀλλὰ δι' ἀποφάσεως της λαμβανομένης εἰς ἄλλην ὁραν καὶ ὑπὸ ἄλλην διαδικασίαν καὶ ἐπελῶς ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Νόμου καθορίσῃ τὴν ἡμερομηνίαν διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν.

Αὐτὴ ή ἔξουσία τῆς Βουλῆς νὰ καθορίζῃ τὴν ἡμερομηνίαν τῶν ἐκλογῶν πηγάζει ἀπὸ τὴν οὐσιώδη πρόνοιαν τοῦ Νόμου, ή ὅποια διατυπώνει τὴν ὑπὸ ἐμοῦ ὑποθήσεισαν τροποποίησιν τοῦ ἀρχικῶν ὑποθηλέθεντος ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως Νόμου, καὶ συνεπῶς—ὅπως δρθῶς ὑπεδείξατε—πρὸ τῆς ἔγκρισεως καὶ ἐπικυρώσεως τοῦ Νόμου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Κράτους ή Βουλὴ δὲν ἔχει τὴν ἔξουσίαν νὰ λάβῃ αὐτὴν τὴν τὴν ἀπόφασιν.

Διὰ νὰ διασκεδασθῇ δῆμος ή ἀνησυχία οἰωνιδήποτε περὶ τῆς ἐπιθυμίας ή ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ὅπως ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν λαὸν τὴν ἀσκησιν τῶν δημοκρατικῶν του δικαιωμάτων διὰ τὴν ἀνάδειξιν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν θάσει τοῦ ὑπὸ ψήφισμαν Νόμου, εἰσηγοῦμαι δῆμος κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς μετὰ τὰς διακοπάς, ἵτοι τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον, ἀναγραφῆ καὶ περιληφθῆ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ή συζήτησις ἐπὶ προσχεδίου ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν. Διὰ νὰ μὴ ἀναχθῇ καὶ πάλιν τὸ θέμα εἰς μέγα μέρη ἀρχῆς καὶ διὰ νὰ μὴ ταλαιπωροῦν τὸ Σῶμα οἱ Ισχυρίζομενοι διὰ δὲν ἔχει συζητηθῆ ὁ Νόμος ὃς θέμα οὐσίας καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ διεξαγάγουν συζήτησιν σήμερον καὶ διὰ νὰ μὴ ταλαιπωροῦνται καὶ οἱ ἴδιοι διὰ τῆς ἐκθέσεως ἐκ νέου τῆς προστήλωσεώς μας καὶ τῆς πεποιθήσεως μας εἰς τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ καὶ ἐπειδὴ ἔγώ ἐρμηνεύω διὰ δημοφώνως ή Βουλὴ ἐπιθυμεῖ νὰ ίδῃ αὐτὰ τὰ δικαιώματα ἀσκούμενα τὸ συντομώτερον δυνατόν, ὑποδεικνύω ὅπως, ἐάν γίνη ἀποδεκτή ή εἰσηγησίς μου, διὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς μετὰ τὰς διακοπάς περιληφθῆ πρὸς συζήτησιν τὸ θέμα τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν. 'Η μόνη διαφορά θὰ είναι μερικαὶ ἔθδομάδες, δὲν νομίζω δὲ διὰ αὕτη ἀποτελεῖ οὐσιώδη ἀπειλὴν κατὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Διὰ τοῦτο, νομίζω διὰ αὐτὴν καὶ τὰ λοιπά Μέλη τῆς Βουλῆς συμφωνοῦν εἰς τοῦτο καὶ ἐν ὅψει τῆς νομοτεχνικῆς δυσκολίας, τὴν διόπιστον τόσον σαφῶς ἔξε-θέσατε ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης συζήτησεως, δὲν δικαιολογεῖται περαιτέρω συζήτησις ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ Νομοσχεδίου ἐκτὸς ἐάν ή συζήτησις αὐτὴ σκοπὸν μόνον θὰ ἔχῃ νὰ ἀκούσωμεν καὶ πάλιν παρελαύνοντας ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Βουλῆς τοὺς θιασώτας τῆς ἐφαρμογῆς τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων γοῦ λαοῦ. "Οπως εἶπον καὶ προηγουμένως, ἐλπίζω καὶ πιστεύω διὰ οὐδεὶς ἐν τῇ Βουλῇ ταύτη ἔχει διάφορον ἐπὶ τοῦ θέματος ἀποψιν ή, ἐν πάσῃ περιπτώσει, οἱ νομίζοντες διὰ τίθεται ἐν ἀμφιθόλῳ προστήλωσίς των εἰς τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα καὶ ή ἐπιθυμία των νὰ ἀσκηθοῦν αὐτὰ τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ ἀς δημιλήσουν ἀπὸ τοῦ θήματος διὰ νὰ καθησυχάσουν ἔκεινους, οἱ διόποιοι τυχόν ἀμφιθάλλουν διὰ τὴν τοιαύτην προστήλωσίν των.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

ΖΩΛΥΟΠΟΔΑΠΑΤ . T

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Λυποῦμαι, διότι πρέπει νὰ διαφωτήσω πλήρως μὲ τὴν δοθεῖσαν ἐρμηνείαν. Χαίρω διὰ τὴν δηλώσιν τοῦ κ. Παπαδοπούλου διὰ θεωρεῖ τὸ θέμα ἐπείγον, διὰ αἰσθάνεται τὴν ίδιαν ἀνάγκην ἐπιταχύνσεως τῆς λήψεως αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως καὶ προτείνει τὴν πρώτην συνεδρίαν ἀμέσως μετὰ τὰς διακοπάς ὡς κατάλληλον ημερομηνίαν διὰ τὴν συζήτησιν καὶ τὸν καθορισμὸν ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς ἐκλογῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν.

Νομίζω διὰ ὑπάρχουν δύο παρεξηγήσεις. 'Η Βουλὴ κατ' ἀρχὴν ἐψήφισε τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Παπαδοπούλου, ή ὅποια εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν εἶχεν

έκτεθή μὲν λεπτομερείας κατὰ πόσον θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι εἰδικὴ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς μὲν εἰδικὸν τρόπον λαμβανούμενη κ.λ.π. Ἀπλῶς ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ἐζητήθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν νὰ ἀποφασίσῃ κατὰ πόσον θὰ ἔπρεπε νὰ δεχθῇ τὸ Νομοσχέδιον, ως τοῦτο εἶχε καταστεθῆ ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, μὲν καθωρισμένην ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ως ἡμερομηνίαν διεξαγωγῆς ἐκλογῶν ἢ κατὰ πόσον θὰ ἔπρεπε νὰ ἀλλοιώσῃ τὸ Νομοσχέδιον καὶ νὰ δεχθῇ ὅτι ἡ Βουλὴ ἀποφασίζει διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἡμερομηνίας, ἀποφάσισε δὲ αὕτη διὰ πλειοψηφίας ὅτι ἡ Βουλὴ καθορίζει τὴν ἡμερομηνίαν τῶν ἐκλογῶν. Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ἐτέθη θέμα εἰδικῆς ἀποφάσεως ἢ εἰδικοῦ τρόπου λήψεως τῆς ἀποφάσεως διὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῶν ἐκλογῶν. Αὐτὰ δοσον ἀφορᾶ τὸ ἐν σκέλος τῆς συζητήσεως. "Οσον ἀφορᾶ, τώρα, τὸ δεύτερον, ἐλέχθη ὅτι δέν εἶναι δυνατὸν ἡ Βουλὴ νὰ ἀποφασίσῃ σήμερον, διότι θὰ πρέπει πρῶτον νὰ ψηφισθῇ ὁ Νόμος ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ νὰ ἀκολουθηθῇ ἡ κατάλληλος διαδικασία τῆς κυρώσεως καὶ ὑπογραφῆς τούτου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, δοταν δὲ ὁ Νόμος ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ δημοσιευθῇ εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας, εἶναι δυνατὸν ἡ Βουλὴ νὰ ἐπανέλθῃ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἡμερομηνίας. Νομίζω ὅτι ὑπάρχει δευτέρα διαδικασία. "Η Βουλὴ δικαιούται ὑπὸ οἰασθήποτε προϋποθέσεις νὰ καθορίσῃ ἡμερομηνίαν, ἀλλ' ἐὰν καὶ ἐφ' δοσον ὁ Πρόεδρος διὰ τὸν αἱ τὸν βλόγον θέλῃ νὰ ἀσκήσῃ τὰ δικαιώματα του τῆς ἀναπομπῆς του Νόμου ἢ ἀλλα δικαιώματα, τὰ δόποια ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ Σύνταγμα καὶ τὰ δόποια εἶναι δυνατὸν νὰ παρεμβάλουν προσκόμματα εἰς τὴν ἡμερομηνίαν, τὴν δόποιαν θὰ καθορίσῃ ἡ Βουλὴ, τότε προκύπτει τὸ ζήτημα ἐπανασυζητήσεως του θέματος. "Αλλά θὰ ἥτο παράδοξον νὰ ἀναμένωμεν ὅτι εἶναι ποτὲ δυνατὸν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, δόποιος ἐθιάσθη νὰ δρίσῃ ἡμερομηνίαν ἐκλογῶν, νὰ θελήσῃ νὰ μὴ δεχθῇ ἡμερομηνίαν ἐκλογῶν. "Ἐὰν θὰ ἐπρόκειτο νὰ ἔχῃ ἐνστάσεις αὐται θὰ ἀφεώρων, ἵσως, τὸ ἀδριστον τῆς ἡμερομηνίας, διότι ὁ Νόμος δὲν θὰ καθορίζῃ ἡμερομηνίαν ἐκλογῶν. "Ενῷ, ἀφ' ἣς στιγμῆς θὰ ὑπάρχῃ ἡ συγκεκριμένη ἡμερομηνία, ἀκόμη εὔκολωτερον θὰ γίνη ἀποδεκτὴ ἢ ἀποψίς τῆς Βουλῆς περὶ ἡμερομηνίας τῶν ἐκλογῶν.

Δι' δολούς αὐτοὺς λόγους πιστεύω ὅτι οὐδεμία νομοτεχνικὴ δυσκολία ὑπάρχει εἰς τὸ νὰ καθορίσῃ ἡ Βουλὴ δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως τώρα την ἡμερομηνίαν τῶν ἐκλογῶν, ἐὰν δὲ καὶ ἐφ' δοσον ὑπάρχουν ἐνστάσεις ἀπὸ πλευρᾶς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ἀς ἀναλάθῃ αὐτάς τὰς εὐθύνας ἡ Ἐκτελεστική Ἐξουσία.

Δι' αὐτὸν εισηγοῦμαι ὅπως ἡ Βουλὴ καθορίσῃ ἡμερομηνίαν ἐκλογῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ο ἔντιμος Βουλευτής κ. Λυσσαρίδης παρηρμήνευσε τὸ δλον θέμα, διότι ἵσως νὰ μὴ ἀντελήθῃ τὴν νομικήν πλευράν τοῦ θέματος. "Η Βουλὴ δὲν κέκτηται ἔξουσίαν ἢ, μᾶλλον, δὲν ἐκέκτητο ἔξουσίαν νὰ καθορίσῃ ἡμερομηνίαν ἐκλογῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν.

"Εάν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον ψηφισθῇ καὶ λάβῃ Ισχὺν Νόμου διὰ τῆς ἐπικυρώσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας—ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐάν ὁ Πρόεδρος θὰ τὸ ἀναπέμψῃ ἢ δχι—δὲν ὑπάρχει Νόμος, δόποιος νὰ διῆγῃ ἔξουσίαν εἰς τὴν Βουλὴν, καθότι δό Νόμος δὲν λαμβάνει Ισχὺν ἐκτὸς ἐάν ὑπογραφῇ ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας καὶ δημοσιευθῇ εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας. Οἰασθήποτε ἀπόφασις τῆς Βουλῆς σήμερον πρὸς καθορισμὸν ἡμερομηνίας δὲν θὰ θασίζεται ἐπὶ ἔξουσίας δοθεῖσης ὑπὸ ἐγκύρου Νόμου καὶ, ἐπομένως, οἰοσδήποτε θὰ δύναται νὰ προσθάλῃ εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον τὸν καθορισμὸν τῆς ἡμερομηνίας προθάλλων τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ Βουλὴ ἤσκησεν ἔξουσίαν, τὴν δόποιαν δὲν εἶχε θάσει οἰουδήποτε ἐν Ισχύι Νόμου.

"Οσον ἀφορᾶ τὸ θέμα τῆς ἀναπομπῆς, δὲν εἶναι δο καθορισμὸς τοῦ χρόνου ἐκεῖνο, μὲ τὸ δόποιον πιθανὸν νὰ διαφωνήσῃ δο Πρόεδρος ἢ ἡ Ἐκτελεστική

‘Εξουσία. ‘Υπάρχει, δημως, τὸ θέμα ὅτι ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία δυνατὸν νὰ θεωρήσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος ὅπως τὸ Σώμα καθορίζῃ τὴν ἡμερομηνίαν ως μὴ ἐμπίπτουσαν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Σώματος καὶ ὅτι δυνατὸν νὰ θεωρήσῃ τὴν ἔξουσίαν καθορισμοῦ ἡμερομηνίας ως ἐμπίπτουσαν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ ἐπομένως νὰ ἐπαναπέμψῃ τὸ Νομοσχέδιον διὰ ἑξετασθῆ τούτο ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ σημείου.

Δι’ ὅλα δᾶσα εἰπον νομίζω ὅτι δὲν δικαιοῦται ἡ Βουλὴ νὰ καθορίσῃ σήμερον ἡμερομηνίαν, πρῶτον διότι αὕτη διὰ τὸν καθορισμὸν ἡμερομηνίας οὐδεμίαν ἔξουσίαν ἔχει, ἢ δποία νὰ πηγάξῃ ἀπὸ Νόμον, δ δποίος νὰ είναι ἕγκυρος ως δημοσιευθεῖς διὰ διατάγματος τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας, καὶ δεύτερον διότι, ἀν αὕτη ὀρίσῃ τοιαύτην ἡμερομηνίαν, δὲν παρέχει τὴν εὐκαρίστην εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν νὰ ἀναπέμψῃ τὸ Νομοσχέδιον ἐάν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία νομίζῃ ὅτι ἡ ἀνάληψις τῆς ἔξουσίας αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀποτελεῖ ἐπέμβασιν εἰς τὰ καθήκοντα τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Λυποῦμαι νὰ διαφωνήσω καὶ πάλιν. Δὲν είμαι νομικός. Ἐπιμένω ὅτι, ἐάν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τεθεῖσαν παράγραφον ἀναφέρεται ὅτι τὴν ἡμερομηνίαν τῶν ἐκλογῶν τὴν καθορίζει τὸ Σώμα—καὶ ως τοιαύτην ἀναφέρει ἡμερομηνίαν τρεῖς—τέσσαρας μῆνας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Νόμου εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας—δὲν θέλω νὰ ὑπάρχῃ οἰσθήποτε νομικὴ δυσκολία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἔχει ἔξουσίαν, ἔντιμε κ. Βουλευτά, διότι ὁ Νόμος δὲν ἔχει Ισχύν.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Θὰ ἔχῃ Ισχύν ἀφ’ ἡς στιγμῆς δημοσιευθῆ καὶ, ἐπομένως,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θὰ ἡμπορούσατε νὰ Ισχυρισθῆτε τὸ ἴδιον, δηλαδὴ ὅτι ἡ Βουλὴ ἡδύνατο νὰ καθορίσῃ ἡμερομηνίαν ἐάν αὕτη δὲν ἐψήφιζε τὸ Νομοσχέδιον καὶ παρέμενε τούτο ἐκκρεμές. Δὲν δύναται νὰ καθορίσῃ ἡμερομηνίαν ἡ Βουλὴ, διότι ἐκτὸς αὐτοῦ τοῦ Νόμου αὕτη δὲν κέκτηται τοιοῦτο δικαίωμα.

‘Ο Νόμος δὲν λαμβάνει Ισχύν νόμου ἐκτὸς ἐάν δημοσιευθῇ. Ἐπομένως, οἰσθήποτε ἐνέργεια ἐπὶ τοῦ Νόμου αὐτοῦ, εἴτε ἡ Βουλὴ εἴτε ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία προσθῇ εἰς τοιαύτην ἐνέργειαν, είναι ἄκυρος καὶ ἀνευ οἰσθήποτε νομικῆς Ισχύος, ἐάν πραγματωθῇ προτού δ Πρόεδρος ἐπικυρώσῃ τὸν Νόμον.

Εἶναι ἀπλούστατον τὸ νομικὸν θέμα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δὲν διαφωνῶ ἐπ’ αὐτοῦ, κ. Πρόεδρε. Ἡ διαφωνία μας ἔγκειται εἰς ἄλλο σημεῖον. Πολλάκις ἡ Βουλὴ ἐψήφισε Νόμους μὲ ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως τῆς Ισχύος των μίαν ἡμερομηνίαν εἰς τὸ μέλλον, ἀσφαλῶς δὲ θὰ ισχυεῖ ἡ ἡμερομηνία, ἐάν καὶ ἐφ’ ὅσον ἐκυροῦτο ὁ Νόμος. Τὸ ἴδιον δύναται νὰ Ισχύσῃ καὶ τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν είναι τὸ ίδιον, ἔντιμε κ. Βουλευτά. Ἐάν ή Βουλὴ ἐγκρίνῃ πρόνοιαν περὶ τοῦ διαβούλου θάσης ἀπὸ τῆς τάδε ήμερομηνίας μετά δύο π.χ. ἢ τρεῖς μῆνας, καὶ πάλιν διαβούλου θάσης ἔχει ισχὺν ἀπὸ τῆς ἐν λόγῳ ήμερομηνίας, ἐκτὸς ἐάν ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Εἰς αὐτὸν δὲν διαφωνῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπικυρώθη, δὲν ἔχει ἔξουσίαν ή Βουλὴ νὰ ἀσκήσῃ δικαιώματα ἀπορρέοντα ἐξ αὐτοῦ τοῦ Νόμου, διόποιος δὲν ἔχει ἀκόμη δημοσιευθῆ καὶ δὲν ἔχει ἀκόμη νομικὴν ὑπόστασιν.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐπειδὴ τὸ θέμα εἶναι πολὺ σοθαρώτερον ἀπὸ ὅσον φαίνεται, διότι εἶναι θέμα ἀφορῶν τὸ ποῖα εἶναι τὰ δικαιώματα αὐτῆς τῆς Βουλῆς, θὰ διαφωνήσω καὶ θὰ ἐπιμείνω δηλαδὴ τὸ Σώμα λάθη ἀπόφασιν ἐπὶ τοῦ θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐν τάξει θὰ τὸ θέσω εἰς ψηφοφορίαν.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Βεθαίως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὰ δικαιώματα τοῦ Σώματος τὰ καθορίζει αὐτὸν τοῦτο τὸ Σύνταγμα. Καὶ ἀν τὸ ἔξετάσετε, θὰ θίητε ὅτι τὸ Σύνταγμα ἀναφέρει ὅτι οὐδεὶς Νόμος ισχύει ἐκτὸς ἐάν ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δέν είπον τὸ ἀντίθετον, λέγω δὲ ὅτι καὶ ή ήμερομηνία θὰ ισχύῃ ἀφ' ἣς στιγμῆς ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας. Δικαιοῦται, διως, ή Βουλὴ νὰ δρίσῃ ήμερομηνίαν καὶ, ἐάν διόποιος δὲν τὴν ἐπικυρώσῃ, τότε....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τότε ἐπανέρχεσθε εἰς τὸ νὰ δρίσῃ.....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Οχι" δρίζει ή Βουλὴ ήμερομηνίαν καὶ, έάν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέν δύναται νὰ δρίσῃ ήμερομηνίαν ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἐπικυρωθῇ διά Νόμος διὰ ἀσκήσῃ αὐτῆς τὴν ἐξ αὐτοῦ ἀπορρέουσαν ἔξουσίαν της.

Αύτή είναι ή ἀπόφασίς μου. Ἐάν δὲ ἔντιμος Βουλευτής διαφωνῇ καὶ θέλῃ νὰ τὴν θέσῃ ύπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς, οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω.

Θέτω ύπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς τὸ θέμα κατὰ πόσον, προτοῦ κυρωθῇ δὲ Νόμος, είναι δυνατόν ή Βουλὴ νὰ καθορίσῃ εἰς τὸν Νόμον αὐτὸν ἡμερομηνίαν.

Ο. κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ίσως δ. κ. Λυσσαρίδης νὰ μὴν ἔξηγησε καλῶς τὴν εἰσήγησήν του. Ἡ εἰσήγησίς του είναι ή ἔξῆς : Ὁ Νόμος λέγει ὅτι ή ἡμερομηνία ἐκλογῶν είναι ή τάδε καὶ νὰ καθορισθῇ ἐπομένως αὐτὴ ή ἡμερομηνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ διεξήχθη ψηφοφορία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Ἄλλ’ αὐτὸν θὰ ἀπετέλει ἀνατροπὴν τῆς ἡδη ληφθείσης ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Βεβαίως.....

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

.... ή ὅποια λέγει ὅτι δὲν θὰ καθορίζεται διὰ τοῦ Νόμου ή ἡμερομηνία, ἀλλὰ δι’ ἀποφάσεως.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, μὲ τὴν ἀδειάν σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο. κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐδῶ πρέπει νὰ σύρωμεν μίαν διαχωριστικὴν γραμμὴν μεταξὺ τῆς πρωτογενοῦς ἔξουσίας τῆς Βουλῆς καὶ τῆς δευτερογενοῦς τοιαύτης.

Ἡ πρωτογενῆς ἔξουσία τῆς Βουλῆς, δηλαδὴ τὸ κατὰ πόσον θὰ καθορίσῃ αὕτη ἐντὸς τοῦ Νόμου ἡμερομηνίαν τακτὴν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν, ἔχει ἡδη διευκρινισθῇ διὰ τῆς ψηφίσεως τῆς τροποποιήσεως, τὴν ὅποιαν είχεν ὑποθάλει κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου δ. κ. Παπαδόπουλος.

Ἡ δευτερογενῆς ἔξουσία τῆς Βουλῆς, ή ὅποια θὰ ἐκπηγάσῃ ἀπὸ τὴν πρώτην ἔξουσίαν, δύναται νὰ ὑπάρχῃ, ἐφ’ ὃσον τεθῇ δ. Νόμος εἰς Ισχύν, ἀφοῦ γίνουν δλα ἔκεινα, τὰ ὅποια ἔχετε ἀναφέρει.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Λοιπόν, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί, ή ἀπόφασίς μου ώς Προέδρου τῆς Βουλῆς εἶναι ότι δὲν δύναται ή Βουλὴ νὰ καθορίσῃ ἡμερομηνίαν, προτοῦ ὁ Νόμος κυρωθῇ.

*Ἐὰν ή εἰσήγησις εἶναι δπως τροποποιηθῇ τὸ ἐδάφιον, τὸ ὅποιον ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὥστε εἰς τὸν Νόμον νὰ καθορίζεται ή ἡμερομηνία καὶ οὐχὶ δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, αὕτη ἀποτελεῖ τροποποιητικὴν εἰσήγησιν ἐπὶ θέματος, τὸ ὅποιον ἦδη συνεζητήθη καὶ ἐπὶ τοῦ ὅποιου ή Βουλὴ ἔλασθεν ἀπόφασιν.

*Ἐπομένως, καὶ ἐπὶ τῶν δύο σημείων ἡ ἀπόφασίς μου εἶναι ότι ή σημερινὴ συνεδρία τῆς Βουλῆς δὲν δύναται νὰ καθορίσῃ ἡμερομηνίαν. Δύναται νὰ καθορίσῃ ἡμερομηνίαν εύθὺς ὡς κυρωθῇ ὁ Νόμος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

*Ο κ. Ζιαρτίδης.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἀντιλαμβάνομαι τὸ σημεῖον, τὸ ὅποιον ὑποθάλλετε. Δυστυχῶς, ή Βουλὴ ἔχει δεσμεύσει τὸν ἑαυτόν της. Θά καθελα, δύναται, τὴν γνώμην σας ώς Προέδρου, ἐὰν θά ήτο δυνατὸν νὰ ὑποθέληται τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον 10, ή ὅποια δὲν θὰ δρίζῃ μὲν ἡμερομηνίαν, θά δρίζῃ, δύναται, χρονικὸν περιθώριον, ἐντὸς τοῦ ὅποιου ή Βουλὴ θὰ πρέπει νὰ συνέλθῃ διὰ νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἡμερομηνίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νὰ δρίζῃ χρονικὸν περιθώριον;

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Ναί, χρονικὸν περιθώριον, ἐντὸς τοῦ ὅποιου ή Βουλὴ θὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἡμερομηνίαν. Διὰ νὰ ἀντιληφθῆτε τὴν ἀποψίν μου, θὰ ἡδυνάμην νὰ προτείνω προχειρώς τὴν ἔξης τροπολογίαν: Μετὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 10 νὰ προστεθῇ ή ἔξης ἐπιφύλαξις:

«Νοεῖται ότι ή Βουλὴ δέον νὰ ἀποφασίσῃ οὐχὶ ἀργότερον τόσου χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ Νόμου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τὴν ἡμερομηνίαν τῆς πρώτης ἐκλογῆς». Υπάρχει εἰς τὴν παράγραφον 1 ότι εύθὺς ἀμέσως ἀνὰ τετραετίαν.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δηλαδὴ τὸ 10(1) λέγει ότι «Ἐκλογὴ ἐνεργεῖται εἰς ἡμερομηνίαν δριζομένην δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ ἐφεξῆς ἀνὰ τετραετίαν, ή δὲ ἐγκατάστασις τῆς Ἐπιτροπῆς γίνεται εύθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς». Ποῦ εἰσηγεῖσθε τὴν τροποποίησιν;

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κάπου εἰς τὸ ἄρθρον αὐτὸν νὰ τεθῇ πρόνοια, ή ὅποια νὰ καθορίζῃ ότι ή ἀπόφασις τῆς Βουλῆς σχετικῶς μὲ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς πρώτης ἐκλογῆς πρέπει νὰ ληφθῇ ἐντὸς τόσου χρονικοῦ διαστήματος μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Νόμου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η ἀπάντησίς μου εἶναι ὅτι τοιαύτη τροπολογία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τεθῇ εἰς αὐτὸν ἄρθρον.

‘Ως γνωστόν, αἱ τροπολογίαι δι’ ἔκαστον ἄρθρου γίνονται πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ ἄρθρου καὶ τίθενται εἰς ψηφοφορίαν κατὰ τὴν σειράν, κατὰ τὴν διετυπώθησαν.

‘Ολαι αἱ τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ἐτέθησαν εἰς ψηφοφορίαν κατὰ τὴν σειράν, κατὰ τὴν διετυπώθησαν, καὶ ὑπερίσχυσε μία ἐξ αὐτῶν.

Δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ υἱοθετήσῃ θεσμόν, συμφώνως πρὸς τὸν δποῖον, ἐνῶ ἐν ἄρθρον ἐψηφίσθη, θὰ δύναται νὰ ἐπανέρχεται αὕτη μὲ τροπολογίας μετά τὴν ψήφισιν τοῦ ἄρθρου. Κανονικᾶς ἔχοντων τῶν πραγμάτων καὶ ἐὰν συμβουλευθῆτε δλα τὰ Κοινοθουλευτικά συστήματα, τροπολογίας γίνονται εἰς τὸ στάδιον τῆς δευτέρας ἀναγνώσεως πρὸ τῆς ψηφίσεως οἰσοδήποτε ἄρθρου. Μετά τὴν ψήφισιν ἐνὸς ἄρθρου δὲν ἐπιτρέπεται τροπολογία, ἀλλως ἡ συζήτησις θὰ ἥτο ἀτέρμων.

‘Ο. κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν γνωρίζω ἐὰν οἱ συνάδελφοι ἔχουν σημειώσει τὴν προγενεστέρας γενομένην εἰσήγησίν μου ὅπως εἰς τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς μετά τὰς διακοπὰς εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς συνεδρίας τὸ θέμα τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡμερομηνίας τῶν πρώτων ἐκλογῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν. Ἐάν οὗτοι ἔχουν προσέξει αὐτὴν τὴν εἰσήγησιν, νομίζω ὅτι εἶναι ἀσκοπος ἡ περαιτέρω συζήτησις, διότι ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι σήμερον εἶναι ἡ προτελευταία συνεδρία τῆς Βουλῆς, δόποτε καὶ ἐὰν ἀκόμη ὁ Νόμος προσοῦ—ἐγκρινομένης τῆς εἰσήγησεως τοῦ κ. Ζιαρτίδη—ὅτι ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐν προκειμένῳ θὰ ληφθῇ ἐντὸς δεκατμέρου—ποὺ εἶναι τὸ ἐλάχιστον δριον—ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ Νόμου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ πάλιν τὸ ἐνωρίτερον ποὺ μπορεῖ νὰ ληφθῇ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς εἶναι τὸν Σεπτέμβριον. Ἐν ὅψει δὲ τῶν πολὺ στενῶν χρονικῶν πλαισίων ποὺ παρέχονται ἀπὸ σήμερον μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου, διερωτῶμαι κατὰ πόσον ἀξίζῃ πράγματι τὸν κόπον ἡ συζήτησις, ἐκτὸς ἐάν συζητῶμεν διὰ νὰ συζητῶμεν ἡ διὰ νὰ ἀνατραπῇ, εἴτε ἐμμέσως εἴτε ἀμέσως, ἡ κδη ληφθείσα κυρωτικὴ τῆς εἰσήγησεώς μου ἀπόφασις τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ο. κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

Θέμα διαδικασίας, ἐν πρώτοις, κύριε Πρόεδρε, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποφάσεως, εἶναι ὅτι δὲν ἐγένετο ἀκόμη ἡ κατ’ ἄρθρον ἀναγνώσις οὕτε ἡ κατ’ ἄρθρον ψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου. Ἐγένετο μία κατ’ ἀρχὴν ὀμιλία ἐκ μέρους ἐνὸς συναδέλφου, δ ὅποιος κατ’ ἀρχὴν ἐκάλεσε τὴν Βουλὴν νὰ λάθῃ κατ’ ἀρχὴν ἀπόφασιν ἐπὶ ἐνὸς θέματος. Ἐπομένως, δὲν ἐφθάσαμεν εἰς τὸ στάδιον τῆς δευτέρας ἀναγνώσεως καὶ, ὡς ἐκ τούτου, κατὰ τὴν γνώμην μου, οἰσοδήποτε Βουλευτὴς δικαιούται νὰ ὑποθάλῃ οἰσοδήποτε τροποποιητικὴν εἰσήγησιν κατὰ τὸ στάδιον τῆς δευτέρας ἀναγνώσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Ἐάν συμβουλευθῆτε τὰ Πρακτικά, θὰ ἴδητε ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον ἀνεγνώσθη, ὑπεβλήθη τροποποιητικὴ εἰσήγησις ἐπ’ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ

κ. Παπαδοπούλου, ύπεβλήθησαν καὶ ἄλλαι τροποποιητικαὶ εἰσηγήσεις καὶ διεξήχθη ψηφοφορία.

Τὸ ἄρθρον αὐτὸν δὲν πρόκειται νὰ ἐπαναψηφισθῇ ἐκτὸς εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν καὶ, ἐπομένως, οἰοσδήποτε καταθέσῃ τροποποιητικὴν εἰσῆγησιν δημιουργεῖ τὴν ἀπαράδεκτον ἀπὸ πλευρᾶς κοινοβουλευτισμοῦ ἀρχὴν ὅτι μετὰ τὴν ψήφισιν ἐνὸς ἄρθρου ἀρχίζει νέα ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις καὶ υποθάλλονται νέαι τροποποιητικαὶ εἰσηγήσεις.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Λυποῦμαι γὰρ παρατηρήσω ὅτι δὲν ἔχουν ἔτοι τὰ πράγματα. Εὔρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὸ στάδιον ὅμιλίας ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, εἰς οὐδεμίαν δὲ περίπτωσιν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσιν καὶ θὰ ἥτο παράδοξον νὰ ἀπομονώσωμεν ἐν ἄρθρον, οὐχὶ τὸ πρῶτον, διὰ συζήτησιν ἄρθρον πρὸς ἄρθρον.

Δι᾽ αὐτὸν ἐπιμένω, ἐν πρώτοις, εἰς τὴν ἀποψίν μου καὶ θέλω νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ ὅτι διαφωνῶ μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου. Δεύτερον, ἐπιμένω ὅτι δὲν ἔγένετο συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἐπρεπε νὰ γίνη. Τρίτον, ἐπιμένω ὅτι δὲν ἔφθάσαμεν εἰς τὴν κατ' ἄρθρον ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου. Ἐπομένως, οἰοσδήποτε Βουλευτής δικαιοῦται νὰ ὑποθάλῃ εἰσῆγησιν. Τέταρτον, δέχομαι μεθ' ίκανοποιήσεως τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Παπαδοπούλου ὅτι ἡ πρώτη συνεδρία τῆς Βουλῆς κατὰ τὸν Σεπτέμβριον ἀποτελεῖ, ἀσφαλῶς, τὴν κατὰ τὸ δυνατόν πλέον σύντομον ἡμερομηνίαν συζήτησεως τοῦ Νομοσχεδίου. Ὁ φόρος, ὅμως, ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι αὐτὸν δὲν δεσμεύει τὴν Βουλήν· ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον αὐτὸν εἴναι δεσμευτικόν, ἔγω ἐίμαι ίκανοποιημένος. Ἐάν καὶ ἐφ' ὅσον αὐτὴν ἡ ἀποψίς ὅτι ἡ Βουλὴ εἰς τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς θὰ συζητήσῃ τὸ θέμα αὐτὸν καὶ θὰ ὀρίσῃ ἡμερομηνίαν ἐπικρατήσῃ, τότε ἔγω τούλαχιστον παραμένων ίκανοποιημένος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἡ ἀπάντησις εἴναι ὅτι ἡ εἰσῆγησις τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ ὅπως κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς ἡ Βουλὴ συζητήσῃ τὸ θέμα τοῦ καθορισμοῦ ἡμερομηνίας ἀσφαλῶς εἴναι δεσμευτική διὰ τὴν Βουλήν, ἐφ' ὅσον υἱοθετηθῆ όπ' αὐτῆς. Θεωρῶ, ἐν τούτοις, σκόπιμον νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸν ἐντιμόν Βουλευτὴν ἐπὶ τῶν παρατηρήσεών του ἐπὶ θέματος διαδικασίας, διότι ἀποδίδω λιδιατέρων σημασίαν εἰς παρατηρήσεις Βουλευτῶν ἐπὶ θεμάτων διαδικασίας.

Θὰ ἀνακεφαλαιώσω τὸ θέμα ἐν συντομίᾳ. Ἀνεγνώσθη ἡ "Εκθεσις τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς" Ἐπιτροπῆς. Ἐζητήθη νὰ ἀγορεύσουν Βουλευταὶ ἐπὶ θέματος οὓσιας. Ὁ κ. Παπαδόπουλος ὁ ὅμιλος ἐπὶ θέματος οὓσιας—καὶ εἴναι πράγματι οὓσιας τὸ θέμα κατὰ πόσον ἡ "Ἐκτελεστική" Ἐξουσία ὀρίζῃ τὴν ἡμερομηνίαν τῶν ἐκλογῶν ἢ ἡ Βουλὴ—ὑπέβαλε τροποποιητικὴν εἰσῆγησιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου, διὰ τοῦ ὅποιου ἡ "Ἐκτελεστική" Ἐξουσία καθώριζεν ἡμερομηνίαν. Διεξήχθη ἀρκετὰ μακρά συζήτησις, ἀνεπτύχθησαν ἀπόψεις ἐπὶ δλῶν τῶν πλευρῶν ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς τροπολογίας καὶ συνεφωνήθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὅπως τὸ ἄρθρον τοῦτο τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν. Ἐτέθη εἰς ψηφοφοίσαν τὸ ἄρθρον καὶ ἐπεκράτησεν ἡ εἰσῆγησις τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ. Ἐπομένως τὸ θέμα θεωρεῖται ληξιαν καὶ τούτο διὰ νὰ μὴ δημιουργηθοῦν προηγούμενα ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν, ἡ ὅποια τηρεῖται ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

Ἐάν ἡ Βουλὴ συμφωνῇ ὅτι εἰς τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς θὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου διεξαγωγῆς κοινοτικῶν ἐκλογῶν, ἡ εἰσῆγησις τοῦ κ. Παπαδοπούλου θὰ τεθῇ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς 15ης Σεπτεμβρίου ἢ τῆς ἡμερομηνίας, ἡ ὅποια θὰ καθορισθῇ.

Ο κ. Παρασκευατίδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

"Ηκουσα μὲ πολλὴν ὑπομονὴν τὰς ἐνστάσεις τοῦ κ. Λυσσαρίδη καὶ διφεῖλω νὰ σᾶς ὑπομνήσω, κ. Πρόεδρε, δτὶ εἰς τὴν προηγουμένην συνεδρίαν καὶ εἰς θέμα ἀκριβῶς τροπολογίας ἡγέρθη δ. κ. Λυσσαρίδης διὰ νὰ εἴπῃ δτὶ συζητοῦμεν θέμα ἀρχῆς καὶ οὐχὶ τροπολογίαν καὶ δτὶ ἀπόφασιν ἐπὶ οἰασδήποτε τροπολογίας θὰ λάθωμεν δταν θὰ συζητήται ἡ τροπολογία αὐτῆς. "Ολας παραδόξως σήμερον ούτος ὑποστρίζει σιθεναρώτατα ἀπολύτως τὰ ἀντίθετα. Καὶ εἶμαι ὑποχρεωμένος, κύριε Πρόεδρε, νὰ σᾶς ὑπομνήσω δτὶ καὶ σεῖς ἐκάμετε παρατήρησιν δτὶ συζητοῦμεν ἀκόμη ἐπὶ θέματος ἀρχῆς καὶ δταν ἔλθωμεν εἰς τὴν τροπολογίαν, ἀφοῦ λήξῃ ἡ συζήτησις ἀρχῆς, τότε θὰ ψηφίσωμεν. Διὰ ταῦτα εὑσεβάστως ὑποθάλλω δτὶ ἡ Βουλὴ αὐτῇ δὲν πρέπει νὰ ἀκολουθῇ δύο μέτρα καὶ δύο σταθμά. Τὸ ἐν θέμα είναι αὐτό, κύριε Πρόεδρε. Τὸ δεύτερον θέμα.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἀντελήκηθην τὸ πρῶτον τμῆμα. Μπορεῖτε νὰ τὸ ἐπαναλάβετε;

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Νὰ τὸ ἐπαναλάβω, κ. Πρόεδρε.

Εἰς τὴν προηγηθεῖσαν συνεδρίαν τῆς Βουλῆς προέκυψεν ἀκριβῶς παρόμοιον θέμα, ἔγῳ δὲ εἴπον δτὶ διδιότιμος Βουλευτής, δημιλῶν ἐπὶ τῆς τροπολογίας αὐτῆς, ἥδη ἔξέφρασεν ἴσχυράν ἀντίθεσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ἔνθυμοῦμαι ποῖον ἦτο τὸ θέμα.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Αὐτὸ τὸ θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Περὶ τοῦ Ἰδίου, λοιπόν, θέματος ἐπρόκειτο.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Θὰ ήθελα νὰ τονίσω, κύριε Πρόεδρε, δτὶ ἔξηντλήθησαν αἱ ἀγορεύεσις τῆς Βουλῆς αὐτῆς ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ἀκριβῶς καὶ σεῖς δ. Ἰδίος μοῦ ἐκάματε παρατήρησιν δτὶ τὸ θέμα τώρα είναι θέμα ἀρχῆς καὶ συζητεῖται θέμα ἀρχῆς. "Οσον ἀφορᾷ τὴν τροπολογίαν, τότε ἔκει θὰ συζητήσωμεν αὐτό.

Θέλω νὰ εἴπω καὶ νὰ τονίσω δτὶ δὲν μπορεῖ ἡ Βουλὴ αὐτῇ νὰ χρησιμοποιῆ δύο μέτρα καὶ δύο σταθμά κατὰ τὸ δοκοῦν.

Τὸ δεύτερον ημεῖον, τὸ ὅποιον ἡγέρθη—ἐκ τῆς θέσεώς μου, κ. Πρόεδρε—είναι νὰ διαφωνήσω μὲ τὴν εισήγησιν τοῦ κ. Παπαδόπουλου καὶ νὰ τονίσω δτὶ οὐδόλως δύναται ἡ Βουλὴ αὐτῇ νὰ προδικάσῃ ποίαν ἀπόφασιν θὰ λάβῃ μετὰ διμήνιον ἐπὶ οἰουδήποτε θέματος καὶ νὰ τὸ ἐγγράψῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

• ZYETAMMAGT

Δέν προδικάζει ή Βουλή ποίαν απόφασιν θά λάθη. Απλώς λέγει ότι θά έξετάσῃ τό θέμα εἰς τὴν πρώτην συνεδρίαν, ἀφοῦ τεθῇ τοῦτο ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως. Δηλαδή, ή διαδικασία, ή δποία θά ήδύνατο νὰ ἀκολουθηθῇ, είναι ότι δ ἔντιμος Βουλευτής κ. Παπαδόπουλος θά ήδύνατο, κατὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς ήμερησίας διατάξεως, δ δποίος γίνεται εἰς τὸ τέλος τῆς συνεδρίας, νὰ εισηγηθῇ δπως αὐτὸ τὸ θέμα τεθῇ ἐπὶ τῆς ήμερησίας διατάξεως.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Τις 100άρια σας θέλω να τιμήσουμε με μια παραδοσιακή επίφυλα χαρτογραφία της Ελλάς.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ

Μάζι έπειτα με την απόφαση της Δημόσιας Επιτροπής για την παραχώρηση της συγκεκριμένης

ΠΒΟΕΑΡΩΣ ·

Ο κ. Παπαζάννου: Είναι σημαντικό να γίνεται απόλυτη επιβολή της νομοθεσίας.

Ε. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, είχον ύπ' ὄψιν μου νά ύποθέσαλω κατά την δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου τροπολογίαν ἐπὶ τῆς τροπολογίας. Εφ' ὅσον, δύμας, σεῖς κρίνετε δτι αὐτὸ δὲν εἶναι δρθόν, δτι εἶναι ἀντισυνταγματικό. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : ΟΣ παλλή νυστρόπο θε στανούδην". αρέδορη κ. επιτυν" πονοκαρού" κ. θατ ρωθή δε έπι μαρτιλέγα νάδ κώστο θε γανάπερ ναλ/θ
"Οχι άντισυνταγματικόν" άντικανονικό/. . . .

..... ἀντικανονικόν, δὲν δύναμαι νὰ τὸ πράξω καὶ ἀποδέχομαι τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Παπαδοπούλου όπως τὸ θέμα τεθῇ ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς ἀμέσως μετά τὰς διακοπὰς ὡς θέμα καθορισμοῦ τῆς ἡμερομηνίας ἐκλογῶν Χωριτικῶν Ἀρχῶν. 'Εάν τεθῇ ὡς τοιωτό θέμα, νομίζω δτὶ τὸ Σῶμα δὲν ποσδικάζει ποιά θὰ είναι ἡ ἀπόφασίς του ἀλλ' ἀπλῶς είναι ἐν θέμα, τὸ δποιὸν αὕτη θὰ συζητήσῃ θάσει ἐξ ὅλου τῆς ἀποφάσεως, τὴν δποιὸν Ἑλασθεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : "Ελασθεν ήδη η Βουλή.

Ἐφ' δύον δέν ὑπάρχουν, ἄλλοι δημιληταί, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νά προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου πλήν τοῦ ἀρθροῦ, τὸ ὅποιον ἡδη ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν ἐγκριθείσης διὰ πλειοψηφίας τῆς τροπολογίας. Ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις θά γινη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Άρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις;

'Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

"Παρ' δόλον δτι, δπως είπον, διαφωνώ, ἐν τούτοις πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν διὰ νὰ φανῆ πόσοι ψηφίζουν ὑπὲρ καὶ πόσοι κατά. Οὐδέποτε, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ἀλλ' ἐπὶ τῆς τροποποιητικῆς εἰσήγησεως τοῦ κ. Παπαδοπούλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἐφ' δοσον ἡ τροποποιητικὴ εἰσήγησις τοῦ κ. Παπαδοπούλου ἔνεκριθη, τὸ ἄρθρον....."

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

"Ἄλλ' ὑπάρχουν ἀλλα σημεῖα ἐντὸς τοῦ ἄρθρου. Ἐπομένως, πρέπει νὰ τεθῇ τοῦτο εἰς ψηφοφορίαν. Δὲν μπορεῖ νὰ συζητηθῇ ἡ τροποποιητικὴ εἰσήγησις τοῦ κ. Παπαδοπούλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Η τροποποιητικὴ εἰσήγησις ἔνεκριθη. Τὸ ἄρθρον εἶναι τώρα ἐγκεκριμένον ὡς ἔνεκριθη.

Β. ΛΥΣ ΣΑΡΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἡδύναντο νὰ ὑπάρξουν ἀλλα 20 τροπολογίαι ἐπὶ ἀλλων θεμάτων, τὰ δποία δὲν σχετίζονται μὲ τὸ θέμα τοῦ κ. Παπαδοπούλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ·ΩΑΝΝΟΥ :

Λυποῦμαι, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, ἀλλα δὲν ἔνεκριθη τὸ ἄρθρον 10. Ἐνεκρίθη μία ἀποψίς, δὲν ἔτεθη, δμως, τὸ ἄρθρον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς πρὸς ἔγκρισιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ἐάν ἐπιμένετε, θὰ τὸ θέσω καὶ πάλιν εἰς ψηφοφορίαν. Κατὰ τὴν ἀποψίν μου, δμως, εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἀκούω μία Βουλῆ, ἡ δποία ἐγκρίνει τροπολογίαιν ἐνὸς ἄρθρου, νὰ θέτῃ εἰς ψηφοφορίαν καὶ τὸ ἴδιον τὸ ἄρθρον. Η τροπολογία τίθεται εἰς ψηφοφορίαν πάπτωτε πρώτη. Ἐάν αὕτη ἐπιτύχῃ, δὲν τίθεται εἰς ψηφοφορίαν τὸ ἄρθρον, τὸ δποίον ἔτροποποιηθῇ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, δμως, διὰ νὰ συντομεύσωμεν τὴν συζήτησιν, θὰ τὸ θέσω εἰς ψηφοφορίαν.

'Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Λυποῦμαι διότι λαμβάνω ἐκ νέου τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος, ὅλα καὶ νομίζω ὅτι ἡ πρότασις, ἡ ὁποία ἐνεκρίθη, ἥτο ἀπλῶς ἡ γενικὴ ἐπὶ τοῦ θέματος ἀποφίς τοῦ κ. Παπαθοπούλου. Ἡ Βουλὴ δὲν συνεζήτησε τὴν διατύπωσιν τοῦ ἀρθρου καὶ νομίζω ὅτι, ἐὰν δὲν ἐγκρίνῃ τὴν διατύπωσιν, ως αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τῆς.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Εντιμε κ. Βουλευτά. "Ἐχετε δίκαιον. Ἐάν εννοήτε τὴν διατύπωσιν, συμφωνῶ. Θὰ πρέπει νὰ ἐγκρίνῃ ἡ Βουλὴ τὴν διατύπωσιν, ἡ ὁποία προτείνεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Αὐτὸ εἶναι ποὺ θέλομεν, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δέχομαι τὴν παρατήρησίν σας.

Παρακαλῶ δπως γίνῃ ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ βασικοῦ νόμου διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως ὀρισμένων δρῶν ἐν αὐτῷ. "Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρού 2 τοῦ βασικοῦ νόμου. "Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

ЗНАІТЯХ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Κατάργησις των ἄρθρων 3. Ἐως 9. τοῦ θασικοῦ γόμου καὶ ἀπικατάστασις διὰ νέων ἄρθρων. Ἀρθρον 4ον.

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 4ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ: Ο αριθμός της επικεφαλής της Εκτάσης δικτύων. Είναι η ποσοτήτα που μετρά την απόδοση της Επικεφαλής της Εκτάσης δικτύων.

Τροποποίησις του Αρθρου 12 (ώς αναριθμεῖται) του Βασικού νόμου. "Αρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΛΑΡΩΣ :

ποδόσφαιρο και γενικά δεν μαίνεται

·Υπάρχει μυτίσσωνις :

Μὴ μπαρογούστης δύτιορθόσεως τὸ Σον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΕΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Τροποποίησις του άρθρου 15 (ώς άναριθμεῖται) του θασικού νόμου.
"Ασθενούς δον.

PROFESSOR

www.yaooqia.com

Ἐπίθετοι ἀπίστοντες :

Μὰ ὑπερενόητος φατισσέασες τὸ βου ζεύθιον ἐγκείνεσται

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ·

Τροποποίησις τοῦ θασικοῦ νόμου διὰ προσθήκης νέου ἀρθρου. "Αρθρον 7ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει άντίρρησις;

Μὴ ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ Ζον ἄρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

• ৩০৭৪৩০৭৮

Νέα ὀρθίθμησις τῶν ὑπολοίπων ἀρθρῶν τοῦ Βασικοῦ νόμου, τροποποίησις αὐτῶν καὶ κατάργησις τῶν ἀρθρῶν 16 καὶ 23. "Ἀρθρον 8ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχει ἀντίρρησις;

Μή υπαρχούστης ἀντιρρήσεως τὸ δον ἄρθρον καὶ δὲ Πίναξ ἐγκρίνονται.

Δὲν ὑπάρχει τελικὸν κείμενον, τὸ δποῖον νὰ δεικνύῃ τὴν ἀναρίθμησιν τῶν ἄρθρων;

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, πρέπει νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ νὰ γίνη ἀναριθμητικῶς τῶν ἄρθρων.

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ :

Νομίζω ότι έγινε κάποια παρεξήγησις, έντιμε κ. Πρόεδρε. Η σχετική τροποποίησις άναφέρεται εἰς τὸ ἄρθρον 10, ἐνῷ είναι εἰς τὸ ἄρθρον 4, τὸ ὅποιον ἔχει.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Η τροποποίησις άναφέρεται εἰς τὸ ἄρθρον 10, ἀλλὰ λόγω τοῦ ότι δὲν ήτο μάσθι νέον κείμενον, προέκυψε λάθος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἀρθρών.

Η ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ ἐξ ὑπαρχῆς.

Παρακαλῶ διπλας γίνῃ ἐκ νέου ἢ ἀνάγνωσις· ἀπό τοῦ 1ου ἀρθρου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος, "Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ βασικοῦ νόμου διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως ωρισμένων ὅρων ἐν αὐτῷ. Ἀρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ βασικοῦ νόμου. "Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ 3ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κατάργησις τῶν ἀρθρών 3 ἕως 9 τοῦ βασικοῦ νόμου καὶ ἀντικατάστασις διὰ νέων ἀρθρών. "Ἀρθρον 4ον.

Τροποποίησις τοῦ βασικοῦ νόμου διὰ της ἀντικατάστασης τῶν ἀρθρών 3 ἕως 9 τοῦ βασικοῦ νόμου καὶ της προσθήσεως τῶν νέων ἀρθρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ 4ον ἀρθρον θὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν εἰς τὸ τέλος, ἀφοῦ ἀναγνωσθοῦν τὰ ἐδάφια του, διότι τοῦτο ἐν τῇ οὐσίᾳ καταργεῖ ωρισμένας διατάξεις.

Παρακαλῶ νὰ ἀναγνωσθοῦν τὰ ἐδάφια.

Τὸ 4ον ἀρθρον ὑποδιαιρεῖται εἰς διάφορα ἐδάφια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κατάργησις τῶν ἄρθρων 3 ἔως 9 τοῦ βασικοῦ νόμου καταργοῦνται καὶ ἀντιθέτων διὰ τῶν ἀκολούθων :
 Μέλη τοῦ χωρίου.

3.—(1) Πᾶς πολίτης τῆς Δημοκρατίας είναι μέλος τοῦ χωρίου ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ὅποιου ἔχει τὴν μόνιμον αὐτοῦ διαμονήν.

(2) Τὸ γνήσιον τέκνον είναι μέλος τοῦ χωρίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἔξωγαμον τέκνον είναι μέλος τοῦ χωρίου τῆς μητρὸς αὐτοῦ, τὸ υἱοθετηθὲν τέκνον είναι μέλος τοῦ χωρίου τοῦ υἱοθετήσαντος αὐτὸ προσώπου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς υἱοθεσίας καὶ τὸ νομιμοποιηθὲν μέλος τοῦ χωρίου τοῦ νομιμοποιήσαντος αὐτὸ προσώπου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς νομιμοποιήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ ἑδάφιον 3(1) καὶ (2) τοῦ ἄρθρου 4 ἐγκριθῇ ;
 Μὴ ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ ἑδάφιον 3(1) καὶ (2) τοῦ ἄρθρου 4 ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :
 (3) Τὸ γνήσιον τέκνον γονέων ἀγνώστου θιαγενείας είναι μέλος τοῦ χωρίου ἐν ᾧ ἐγεννήθη.

(4) Ἀλλοδαπὸς ἀποκτῶν τὴν ιδιότητα πολίτου τῆς Δημοκρατίας καθίσταται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης μέλος τοῦ χωρίου τῆς μονίμου αὐτοῦ διαμονῆς.

(5) Ἡ ιδιότης μέλους χωρίου τινὸς ἀπόλλυται διὰ τῆς ἀποκτήσεως, ἐτέρας ἐν ἄλλῳ δήμῳ ἢ χωρίῳ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως αἱ παράγραφοι (3), (4) καὶ (5) τοῦ ἑδαφίου 3 τοῦ ἄρθρου 4 ἐγκριθοῦν;

Μὴ ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Μητρῷον μελῶν τοῦ χωρίου.
 4. Εἰς ἔκαστον χωρίου καταρτίζεται καὶ τηρεῖται, κατὰ τὸν καθώρισμένον τρόπον, γενικὸν μητρῶν τῶν μελῶν τοῦ χωρίου ἀμφοτέρων τῶν φύλων :

Νοεῖται δτὶ εἰς χωρία ἔνθα ὑφίσταται μικτὸς πληθυσμὸς ἀποτελούμενος ἐξ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων τηρεῖται χωριστὸν μητρῶν διὰ τὰ Ἑλληνικὰ καὶ Τουρκικὰ μέλη τοῦ χωρίου, ἀντιστοίχως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ ἑδάφιον 4 τοῦ ἄρθρου 4 ἐγκριθῇ ;

Μὴ ύπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ ἑδάφιον 4 τοῦ ἄρθρου 4 ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Διοίκησις χωρίου.
 5.—(1) Τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Νόμου αἱ τοπικαὶ ύποθέσεις ἔκάστου χωρίου διεξάγονται ὑπὸ χωριτικῆς ἐπι-

τροπῆς ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς προέδρου—τοῦ κοινοτάρχου—ἐγός ἀναπληρωτοῦ προέδρου—ἀναπληρωτοῦ κοινοτάρχου—διστικαθιστὰ τὸν κοινοτάρχην ἐν περιπτώσει προσωρινῆς ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ, καὶ τριῶν ἑτέρων μελῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ χωρίου τῶν κεκτημένων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου :

Νοεῖται δὴ εἰς ἣν περίπτωσιν χωρίον ἀποτελεῖται ἐκ μικτοῦ πληθυσμοῦ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων θὰ ὄφεστανται δύο χωριτικαὶ ἐπιτροπαὶ μία ἀποτελουμένη ἐξ Ἑλλήνων μελῶν τοῦ χωρίου καὶ ἑτέρα ἀποτελουμένη ἐκ Τούρκων μελῶν τοῦ χωρίου, ἐκλεγομένων ἀντιστοίχως ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ Τούρκων μελῶν τοῦ χωρίου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου :

Νοεῖται περαιτέρω δὴ ἐν ἣν περιπτώσει οἱ ἀποτελοῦντες τὸν μικτὸν πληθυσμὸν Ἑλληνες ἢ Τούρκοι, ὡς θὰ ἥτο ἡ περίπτωσις, δὲν ὑπερβαίνουν τοὺς τριάκοντα θὰ ἐκλέγηται μία χωριτικὴ ἐπιτροπὴ δι' ὀλόκληρον τὸ χωρίον, ἀποκλειομένης τῆς ἐκλογῆς χωριτικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὸ μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ ὅποιου τὰ μέλη εἰναι κάτω τῶν τριάκοντα.

(2) Ἡ θητεία ἐκάστης χωριτικῆς ἐπιτροπῆς εἰναι τετραετής ἀρχομένη ὑπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῆς καὶ λήγουσα κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς νέας χωριτικῆς ἐπιτροπῆς.

(3) Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐκλέγονται ἐκ τῶν μελῶν καὶ ὑπὸ τῶν μελῶν αὐτῆς ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς—κοινοτάρχης—καὶ ὁ ἀναπληρωτής πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς—ἀναπληρωτής κοινοτάρχης—οἵτινες κατέχουσι τὸ ἀξίωμα αὐτῶν διαφορούσης τῆς θητείας τῆς ἐπιτροπῆς.

(4) Ο κοινοτάρχης συγκαλεῖ καὶ προεδρεύει τῶν συνεδριάσεων τῆς χωριτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἀσκεῖ τὰ εἰς αὐτὸν εἰδικώτερον ὑπὸ τοῦ παρόντος Νόμου ἀνατιθέμενα καθήκοντα καὶ ἔξουσίας.

(5) Ἀπαρτίαν ἀποτελοῦν ὁ κοινοτάρχης καὶ δύο ἔτερα παρόντα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ἀποφασίζει δὲ ἡ πλειοψηφία ἐν περιπτώσει ισοψηφίας ὁ κοινοτάρχης κέκτηται δευτέρων ἢ νικῶσαν ψῆφον.

(6) Ἡ χωριτικὴ ἐπιτροπὴ κανονίζει τὰ τῶν συνεδριάσεων αὐτῆς, καὶ ἐν γένει τὰ τῆς διαδικασίας αὐτῆς.

(7) Ἡ ἐγκυρότης οἰασθήποτε πράξεως ἢ ἔργασίας τῆς χωριτικῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐπηρεάζεται λόγῳ χηρείας θέσεως μέλους αὐτῆς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖται ὡς νομίμως συγκεκριμένη ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν αὐτῆς δὲν εἰναι διλιγώτερος τῶν τριῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀντιρρησις ὅπως τὸ ἔδαφοι 5 τοῦ ἀρθρου 4, παράγραφοι (1), (2), (3), (4), (5), (6) καὶ (7) ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγκρίγονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐξουσία εἰς 6. Παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 5 τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον τὸ ὑπουργικόν κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως, δσάκις κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ αἱ ὄφεστα—
Συμβούλιον ἐν σχέσει μεναι συνθῆκαι καὶ ἐν γένει τὸ δημόσιον συμφέρον ἐπιθάλλουν τοῦτο,
πρὸς ἐκλογάς, διατάξῃ τὴν διεξαγωγὴν ἢ μὴ ἐκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν χωριτικῶν
κ.λ.π. ἀρχῶν εἰς δήμους (περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀγροτικῶν δήμων),

καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἥθελε διατάξει τὴν μὴ διεξαγωγὴν ἐκλογῆς, ἐπί γῶν δὲ 'Υπουργὸς Ἐσωτερικῶν κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως διορίζῃ κοινοτάρχην, ἀναπληρωτὴν κοινοτάρχην καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς χωριτικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὸν δῆμον ἢ ἄγροτικὸν δῆμον, οἵτινες θὰ κατέχουν τὸ ἀξίωμα αὐτῶν καὶ θὰ ἀσκοῦν τὰς λειτουργίας τούτου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐκλογικὸν δικαίωμα. 7.—(1) Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἀνήκει εἰς ἀπαντα τὰ μέλη τοῦ χωρίου τὰ συμπληρώσαντα τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν, ἀτινα ἔχουσι τὴν συνήθη αὐτῶν διαμονὴν ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ χωρίου διὰ περίοδον ἔξι μηνῶν εὐθὺς ἀμέσως πρὸ τῆς πρὸς τοῦτο ὀρίζομένης ἡμερομηνίας ὑπὸ τοῦ Ἐπάρχου ἐκάστης ἐπαρχίας διὰ γνωστοποίησεως δημοσιευμένης εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας :

Νοεῖται δτι διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ παρόντος ἐδαφίου πρόσωπον εἰς δὲ ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου (3) τοῦ ἄρθρου 3 θεωρεῖται ὡς μέλος τοῦ χωρίου ἐν ᾧ ἔχει τὴν συνήθη αὐτοῦ διαμονὴν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἐδαφίου.

(2) Οὐδεὶς κέκτηται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἐὰν διαρκούσῃ τῆς εἰς τὸ ἐδάφιον (1) ἀναφερομένης ἔξαμηνου προθεσμίας ἐστερήθη τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ δυνάμει ἀποφάσεως ἀρμοδίου δικαστηρίου ἢ ἐκηρύχθη ὡς πρόσωπον μὴ ἔχον σώας τὰς φρένας ἢ κατὰ τὴν εἰς τὸ ἐδάφιον (1) ἀναφερομένην ἡμερομηνίαν ἐκαλύθη ἀπὸ τοῦ νὰ κέκτηται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν συνεπείᾳ καταδίκης αὐτοῦ διὸ οἰονθήποτε ἐκλογικὸν ἀδίκημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ὑπάρχει ἀτίρρησις ὅπως τὸ ἐδάφιον 6 καὶ τὸ ἐδάφιον 7 τοῦ ἄρθρου 4 ἐγκριθοῦν;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ ἐδάφιον 6 καὶ τὸ ἐδάφιον 7 τοῦ ἄρθρου 4 ἐγκρίνονται.

Τὸ ἐδάφιον 8 ;

A. ΦΑΝΤΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ :

Παρακαλῶ ὅπως τὸ ἐδάφιον 8 ἀναγνωσθῇ διὰ γνωρίζωμεν ποίας τροποποίησεις προτείσουν αἱ Ἐπιτροπαὶ τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλῶ ὅπως ἀναγνωσθῇ τὸ ἐδάφιον 8.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συμφώνως πρὸς τὴν "Ἐκθεσιν ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Όχι" συμφώνως πρὸς τὸ κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου.

Αἱ τροποποίησεις ἔγιναν τῇ εἰσηγήσει τῆς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ περιλαμβάνονται εἰς τὸ ἑδάφιον 8, ὡς εἶναι διατυπωμένον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐκλογικοὶ 8.—(1) Ὁ κοινοτάρχης ἐκάστου χωρίου κατὰ ἥ πρὸ τῆς 1ης κατάλογοι. Ιουνίου ἐκάστου ἔτους καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐντὸς τριάκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων δι' ἣς δρίζεται ἡ ἡμερομηνία διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν ἐτοιμάζει κατάλογον τῶν προσώπων ἀτινα κέκτηνται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἐν τῷ χωρίῳ καὶ ἀφοῦ ὑπογράψῃ τούτον φροντίζει ὅπως τοιχοκολληθῶσιν εἰς περίοπτα μέρη ἐντὸς τοῦ χωρίου ἀνὰ ἐν ἀντίτυπον τοῦ καταλόγου καὶ ἔτερον ἀντίτυπον τούτου ἀποσταλῇ εἰς τὸν "Ἐπαρχον.

(2) Ὁ κοινοτάρχης λαμβάνει ὡς ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου τοιοῦτο ποσὸν οἰον ἥθελε δρίσει ὁ Ὅπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν.

(3) Πᾶς δοτὶς ἐνίσταται ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ καταλόγου τοῦ οὕτω τοιχοκολληθέντος εἴτε διότι τὸ ὄνομα αὐτοῦ δὲν συμπεριελήφθη εἰς αὐτὸν εἴτε διότι τὸ ὄνομα προσώπου ὅπερ δὲν δικαιοῦται συμπεριελήφθη δικαιοῦται ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τοιαύτης δημοσιεύσεως ὅπως ὑποθάλῃ ἔγγυραφον ἔνστασιν πρὸς τοῦτο εἰς τὸν κοινοτάρχην δοτὶς ἀποφασίζει καὶ εἰδοποιεῖ περὶ τούτου τὸν ἐνιστάμενον ἐντὸς δκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποθολῆς τῆς τοιαύτης ἐνστάσεως.

(4) Μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἀνω ἡμερομηνίας ὁ μὴ ἱκανοποιηθεὶς ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτάρχου δύναται νὰ ἐφεσιθάλῃ ταύτην εἰς τὸν "Ἐπαρχον ἐντὸς δκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἐν τῷ ἑδάφιῳ (2) ἀναφερομένης εἰδοποίησεως, δοτὶς ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀποφασίζει τελικῶς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐφέσεως καὶ προθαίνει εἰς τὴν ἀναγκαίαν τροποποίησιν τοῦ καταλόγου, ἔάν οὕτως ἀποφασίσῃ, ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης καὶ ἀμέσως ὁ κατάλογος ὑπογραφόμενος ὑπὸ τοῦ Ἐπάρχου καθίσταται τελειωτικός.

(5) Πᾶς δοτὶς ἐν γνώσει του προθαίνει εἰς οἰανδήποτε ψευδῆ δήλωσιν δι' οἰονδήποτε σκοπὸν ἀφορῶντα εἰς τὸ περιεχόμενον ἐκλογικοῦ καταλόγου εἶναι ἔνοχος ἀδικήματος καὶ ὑπόκειται εἰς φυλάκισιν μὴ ὑπερβαίνουσαν τοὺς τρεῖς μῆνας ἢ εἰς πρόστιμον μὴ ὑπερβαίνον τὰς πεντήκοντα λίρας ἢ εἰς ἀμφοτέρας τὰς ποινὰς ταύτας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Ὑπάρχει ἀντίρρησις;

Μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως τὸ ἑδάφιον 8 τοῦ ἀρθρου 4, παράγραφοι (1), (2), (3), (4) καὶ (5) ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Προσόντα 9.—(1) Δύναται νὰ ἐκλεγῇ κοινοτάρχης ἢ ἔτερον μέλος τῆς χωρικογιμότητος τικῆς ἐπιτροπῆς ὁ κεκτημένος τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, οὗτοις κωλύματα τὸ ὄνομα εἶναι ἔγγεγραμμένον εἰς τὸν ἐκλογικὸν κατάλογον, δ συμ-ἐκλογιμότητος καὶ δασμού πληρώσας τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ μὴ ὑποκείμενος εἰς οἰονδήποτε κώλυμα ἐκλογιμότητος ἢ ἀσυμβίθαστον.

- (2) Δεν δύναται νά έκλεγη ή νά διατελή κοινοτάρχης ή έτερον μέλος της χωριτικής έπιτροπής—
- (α) ο κατέχων οιονδήποτε ιερατικόν ἀξίωμα·
 - (β) ο κατέχων θέσιν εἰς τὴν δημοσίαν ή έκπαιδευτικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Δημοκρατίας·
 - (γ) ο μή άνήκων εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ἔκλεγησομένου·
 - (δ) ο κατέχων τὸ ἀξίωμα τοῦ δημάρχου ή μέλους τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ή τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων·
 - (ε) ο καταδικασθεὶς ἐντὸς τῶν τελευταίων δέκα πρὸ τῆς ἐκλογῆς ἐτῶν—
- (i) εἰς φυλάκισιν πέραν τοῦ ἐνὸς ἔτους ή εἰς φυλάκισιν δι’ οιονδήποτε ἀδίκημα ἐνέχον ἔλλειψιν ἐντιμότητος ή ἡθικὴν αἰσχρότητα·
- (ii) δι’ οιονδήποτε ἀδίκημα κατὰ παράθασιν τοῦ παρόντος Νόμου·

(στ) ο παυθεὶς τοῦ ἀξιώματος τοῦ κοινοτάρχου ή μέλους τῆς χωριτικῆς έπιτροπῆς δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Νόμου·

(ζ) ο κατέχων τὴν θέσιν ἀγροφύλακος τοῦ χωρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει ἀντίρρησις ὅπως τὸ ἐδάφιον 9 τοῦ ἄρθρου 4 ἐγκριθῇ;

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. Ἐάν δὲν ὑπάρχῃ ἀντίρρησις ἐκ μέρους τῶν ὑπολοίπων ἐντίμων συναδέλφων, νά μὴν ἀκολουθήσωμεν τὴν διαδικασίαν τῆς ἀναγνώσεως ἄρθρου πρὸς ἄρθρον καὶ μόνον εἰς τὸ 10ον ἄρθρον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εἶμεθα εἰς τὸ 9ον ἐδάφιον τῷρα.

Μετὰ τὸ ἐδάφιον 10, ἐπὶ τοῦ δποίου διεξήχθη συζήτησις, τὰ ὑπόλοιπα ἄρθρα θὰ τεθοῦν εἰς ψηφοφορίαν δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν των.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ἐκλογή. 10.—(1) Ἐκλογὴ ἐνεργεῖται εἰς ήμεροιηνίαν δριζομένην δι’ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ ἐφεξῆς ἀνὰ τετραετίαν, ή δὲ ἐγκατάστασις τῆς Ἐπιτροπῆς γίνεται εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς.

Ἡ ἐκλογὴ θεωρεῖται ως ἐπικυρωθεῖσα ἐάν παρελθούσης τῆς νεομισμένης προθεσμίας οὐδεμίᾳ ἐνστασίας ἐγείρεται κατ’ αὐτῆς ή ἐν περιπτώσει ἐνστάσεων δσάκις ἀπασαι οἱ ἐνστάσεις ἔχουσιν ἀποφασισθῆ ύπό τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου :

Νοεῖται δτι ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως ύπό τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων μέχρι τῆς δρισθείσης ήμεροιηνίας διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν θὰ μεσολαβῇ περίοδος τούλαχιστον τριῶν μηνῶν :

Νοεῖται περαιτέρω δτι η Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων κέκτηται ἔξουσίαν ὅπως, ἀναλόγως τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν, δρίσῃ ἀλλην ήμεροιηνίαν ἐκλογῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παρακαλῶ δπως σταματήσῃ ή περαιτέρω δινάγνωσις. "Έχομεν τώρα ένωπιόν μας τὸ ἐδάφιον 10, παράγραφος (1), τοῦ ἄρθρου 4.

«Ἐκλογὴ ἐνεργεῖται εἰς ἡμερομηνίαν δριζομένην δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ ἐφεξῆς ἀνὰ τετραετίαν, ή δὲ ἐγκατάστασις τῆς Ἐπιτροπῆς γίνεται εύθυς ἀμέσως μετά τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς».

Ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἐκλογὴ ἐνεργεῖται εἰς ἡμερομηνίαν δριζομένην δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ ἐφεξῆς ἀνὰ τετραετίαν» θέτω εἰς ψηφοφορίαν τὴν διατύπωσιν μόνον.

Υπάρχουν ἐνστάσεις ἐπὶ τῆς διατυπώσεως;

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν παραπτηρήσεις ἐπὶ τῆς διατυπώσεως καὶ ἐφ' ὅσον ἥδη διεξήχθη ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ούσιας τοῦ ἐδαφίου, δὲν προκύπτει θέμα ἐπαναψηφίσεως τούτου.

Ἐὰν οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ ἐπιθυμοῦν νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν παρά τὸ ὅτι δὲν ἔχουν ἐνστάσεις, νὰ τὸ θέσωμεν καὶ πάλιν εἰς ψηφοφορίαν.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, Ὡς θέμα διαδικασίας, νομίζω ὅτι ή διατύπωσις πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Νὰ τὴν θέσωμεν εἰς ψηφοφορίαν.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Δημιουργεῖται, κατὰ τὴν γνώμην μου, κακὸν προηγούμενον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν ἀφ' ἣς στιγμῆς ἡρώτησα ἐὰν ὑπάρχῃ ἐνστασίς καὶ οὐδεὶς ὑπέβαλεν ἐνστασιν· ἀρά ή διατύπωσις θεωρεῖται δῶς δημοφώνως ἐγκριθεῖσα. Ἡ διαδικασία, τὴν δόποιαν ἀκολουθούμενην εἰς τὴν Βουλήν, εἶναι ὅτι τότε θέτομεν εἰς ψηφοφορίαν οἰονδήποτε ἄρθρον, ἐὰν διατυπωθῇ ἐνστασίς. Ἡρώτησα: «Υπάρχει ἐνστασίς ὅσον ἀφορᾶ τὴν διατύπωσιν;»

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Υπάρχει ἐνστασίς ὅσον ἀφορᾶ τὴν διατύπωσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Οσον ἀφορᾶ τὴν διατύπωσιν. Νὰ ἀκούσωμεν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τὴν ἐνστασιν, προτοῦ τὴν θέσωμεν εἰς ψηφοφορίαν.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Οχι, δὲν εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ διατυπώσω τὰς λεπτομερείας τῆς ἐνστάσεώς μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πώς, μήπως διά ραντάρ, θέλετε οι άλλοι Βουλευταί νά αντιληφθούν τάς ἀπόψεις σας καί νά δύνανται νά ψηφίσουν υπέρ ή κατά;

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, 'Ανεγνώσθη μία συγκεκριμένη διατύπωσις καί ή έρωτησίς σας είναι: «Υπάρχει ένστασις;»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα, 'Υπάρχει ένστασις εἰς τὴν διατύπωσιν;

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Καί ή ἀπάντησίς μου είναι «μάλιστα, κ. Πρόεδρε, υπάρχει ένστασις» καί ἀνυψώνω τὴν χείρα μου καί ψηφίζω υπό τύπον ένστάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ναί, ἀλλὰ δὲν θέλετε τάς ἀπόψεις σας καί τάς ένστάσεις σας νά τάς γνωρίζουν καί οι άλλοι Βουλευταί διά νά δυνηθούν νά ψηφίσουν υπέρ ή κατά;

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Τάς ἔγνωρισαν, δταν συνεζητήθη τὸ θέμα ὡς θέμα ἀρχῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν υπῆρχε τότε διατύπωσις, 'Επαναλαμβάνω δτι ή ψηφοφορία γίνεται ἐπὶ τῆς διατυπώσεως καί, ἐάν ἔχετε ἀπόψεις ἐπὶ τῆς διατυπώσεως, ἀφοῦ θέλετε νά τεθῇ τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν, πρέπει νά διαφωτίσετε καί τὰ ἄλλα ἔντιμα Μέλη διά νά δυνηθούν νά ἀσκήσουν τὸ δικαίωμα.....

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, 'Ηριθήθητε εἰς τοὺς Βουλευτὰς τὸ δικαίωμα νά ξέγηγήσουν διατί θά καταψηφίσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Οχι τὸ «διατί θά καταψηφίσουν» τὸ θέμα, τὸ δποῖον ἐγείρετε, είναι δσον ἀδφορᾶ τὴν διατύπωσιν. 'Ἐπὶ τοῦ τί θά ψηφίσουν ὡς πρὸς τὴν ούσιαν διεξήθη ἥδη ψηφοφορία.

'Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

'Ἐπειδὴ τὸ θέμα τῆς διατυπώσεως, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, δὲν είναι καθόλου ἀσχετον μὲ τὸ θέμα ούσιας, ἐπὶ τοῦ δποίου ἔχομεν ἥδη ἐκφράσει τάς ἀπόψεις μας, δι' αὐτὸ θά τὸ καταψηφίσωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ἐπομένως, ζητείτε κατ' ούσιαν δπως διεξαχθῆ ψηφοφορία ἐπὶ έδαφιου, τὸ δποῖον ἥδη ἐψηφίσθη υπό τῆς Βουλῆς.

Ε. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ :

: ΖΩΦΔΩΡΠ

Δένειναι ἀσχετος ή διατύπωσις μὲ τὸ θέμα φύσις, νότονυδ τονίς νάδ
-ετ ὡθ νοιδέχασμον γέδο, οὐδέπεττ πράκτορες τοῦ, τοῦδε χαίροντοστ γάρ
..... νοιδέχασμον γέδο, οὐδέπεττ πράκτορες τοῦ, τοῦδε χαίροντοστ γάρ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τότε δὲν θὰ θέσω εἰς ψηφοφορίαν τὸ ἐδάφιον, διότι, ἐν τῇ πραγματικότητι,
οὐδεμίαν ἔντασιν ἔχετε ως πρὸς τὴν διατύπωσιν, ἀλλὰ θέλετε νὰ πιέσετε διὰ
νὰ διεξαχθῇ ψηφοφορία ἐπὶ ἐδαφίου, ἐπὶ τοῦ δποίου ή Βουλὴ ήδη ἐψήφισε.

‘Ο. κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ἐγώ ἔξέφρασα ἀπόψεις καὶ ἐπὶ τῆς διαδικασίας. “Οπως εἶπον, δὲν εἰσῆλθον
εἰς τὴν οὐσίαν. Διεξήθη μακρὰ συζήτησις εἰς τὴν παρούσαν συνεδρίαν καὶ,
ἐπίσης, προσετέθη τὸ θέμα τῆς «περιέδου τριῶν μηνῶν». Αρα, ὑπάρχει θέμα,
ἔντιμε κ. Πρόεδρε, οὐχὶ πλέον ἐπαναψηφίσεως τῆς γενικῆς ἀπόψεως τοῦ κ. Πα-
παδόπουλου, ἀλλὰ τοῦ ἐδαφίου, ως τοῦτο διεμορφώθη τελικῶς ὑπὸ τὴν μορ-
φὴν «δι’ εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.....» καὶ «περίοδος τούλαχιστον
τριῶν μηνῶν κ.λ.π.». Πιστεύω ὅτι ὑπάρχει πράγματι θέμα διὰ τὴν διεξαγωγὴν
ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η διατύπωσις ἔχει ως ἀκολούθως :

«Ἐκλογὴ ἐνεργεῖται εἰς ήμερομηνίαν δριζομένην δι’ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς
τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ ἐφεξῆς ἀνὰ τετραετίαν, ή δὲ ἐγκατάστασις τῆς Ἐπι-
τροπῆς γίνεται εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς».

‘Η διατύπωσις εἶναι αὐτή.

Ποιάς παρατηρήσεις ἔχετε ἐπὶ τῆς διατυπώσεως;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Υπέβαλον τροπολογίαν, διότις ἐνθυμεῖσθε, διὰ νὰ προστεθῇ ήμερομηνία,
ἀλλ’ ἀπερρίφθη. Πρέπει, δημος, νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν. Η ἀποψίς μου εἶναι
ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἀναφέρεται ὅτι δριζεται ήμερομηνία. Αρα, ὑπάρχει, πρά-
γματι, κάτι τὸ νέον. Δὲν εἶναι ἐπανασυζήτησις τοῦ ήδη συζητηθέντος θέμα-
τος. Υπῆρξαν ἔνστάσεις καὶ συνεζητήθη τὸ θέμα καὶ μαζύ σας καὶ μὲ τὸν
κ. Παπαδόπουλον ἄρα, πρέπει νὰ τεθῇ τὸ θέμα πρὸς συζήτησιν καὶ λήψιν ἀπο-
φάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δὲν ὑπάρχει θέμα πρὸς συζήτησιν, ἐφ’ ὅσον δὲν δύναται νὰ κατατεθῇ τροπο-
λογία. Αἱ τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου αὐτοῦ κατετέθησαν καὶ συνεζητήθησαν,
ή δὲ Βουλὴ διὰ πλειοψηφίας ἐνέκρινε τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Παπαδοπούλου.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

‘Η ιδική μου τροπολογία τώρα ψηφίζεται, κ. Πρόεδρε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

3094309n

Τότε, νὰ τεθῆ εἰς ψηφοφορίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

L. ZHABIBAEV

"Εντιμε κ. Βουλευτά. Νομίζω είσθε άρκετά εύφυής διά νά αντιληφθῆτε τὴν διαφοράν. Εάν ή ἔνστασίς σας είναι ὅχι ἐπὶ τῆς οὐσίας ἀλλ' ἐπὶ τῆς διατυπώσεως, τότε διατυπώσατε τὰς παρατηρήσεις σας ἐπὶ τῆς διατυπώσεως διά νά ἐνημερωθοῦν καὶ οἱ ἔντιμοι κύριοι Βουλευταὶ τί ἔνστάσεις ἔχετε ἐπὶ τῆς διατυπώσεως, δπότε θά θέσωμεν τὸ θέμα εἰς ψηφοφορίαν.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

• ЗНАЕШАСЬ •

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Οάκι, να τελειώσουμε.

Σᾶς είπα ότι ἐπὶ τοῦ θέματος οὐσίας δὲν δύνασθε νὰ τὸ πράξετε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Willy Got Your Back

Τότε, δλα τὰ θέματα τὰ ὀνομάζετε θέματα οὐσίας; Δὲν εἶναι οὐσίας δι’ ἔμε. Ἐγώ εἰπον ὅτι ἐδέχθη ἡ Βουλὴ κατ’ ἀρχὴν νὰ ἀποφασίζῃ διὰ τὴν ἡμερομηνίαν καὶ εἰσηγοῦμαι νὰ δρίσῃ αὕτη ἡμερομηνίαν. Αὕτη εἶναι μία τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ θέμα ἡδη συνεζητήθη καὶ ἔξηγήθη εἰς σᾶς δτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ὀρίσῃ ἡμερομηνίαν προτοῦ ὁ Νόμος ὑπογραφῆ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ δημοσιευθῆ εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας. ‘Ο Νόμος παρέχει αὐτὴν τὴν ἔξουσίαν, ἀλλ’ ἡ ἔξουσία αὐτὴ δύναται νὰ ἀσκηθῇ, ἀφοῦ ὁ Νόμος λάσθη νομικὴν ισχὺν διὰ τῆς ἐπικυρώσεως του, ως προβλέπει τὸ Σύνταγμα.

Κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι τὸ ζήτημα είναι πολὺ σοθαρόν ως ζήτημα διαδικασίας. Συμφωνώ μαζύ σας ότι ή ούσια τοῦ ἐδάφου 10 συνεζητήθη καὶ ἐλήφθη ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασις ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ἀλλά τὸ ἐδάφιον τοῦτο διετύπωθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἔρχεται εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ ψηφισθῇ, ἐάν δὲ δὲν ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, δὲν θὰ ἔχῃ ισχύν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

51

Αὔτὸ πράττω, ἔντιμε κ. Βουλευτά.

• 3084801

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Νὰ τελειώσω. Διὰ πρώτην φοράν τὸ ἔδαφιον τοῦτο ἔρχεται οὕτω διατυπωμένον καὶ πρέπει νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τὴν μορφήν, ὑπὸ τὴν ὅποιαν ἥλθε. Προγνουμένως δὲν ὑπῆρχε διατύπωσις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ ἡρώτησα, ἐὰν ὑπάρχουν ἐνστάσεις ὡς πρὸς τὴν πολιτείαν τῆς τροπολογίας. Διότι, ἐν τοιαύτῃ παραπόστι, σοὶ τοι διατίθεται τοῦτο γένος θεμάτων;

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, νὰ τελειώσω. Τοῦτο εἶναι αὐτὸν τὸν πολιτικὸν πόλεμον τοῦτο τοῦτο γένος θεμάτων. Εἶναι ἐπαυτοῖς αὐτοῖς πολιτικοῖς τοῖς πολιτικοῖς πόλεμοις τοῦτο τοῦτο γένος θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διὰ νὰ μὴ μακρηγορῶμεν. Καὶ τοῦτο εἴλε κακόθεν τὸν πολιτικὸν πόλεμον τοῦτο τοῦτο γένος θεμάτων.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

“Οχι’ νὰ τελειώσω. Τι θὰ γίνη, ἐὰν ἀκολουθήσωμεν τὴν εἰσήγησίν σας; Εἰσηγήθητε νὰ γίνῃ ψηφοφορία μόνον ἐπὶ τῆς διατυπώσεως. Ἡ διατύπωσις, δῆμως, δὲν μπορεῖ νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὴν οὐσίαν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν ψηφοφορίας ἐπὶ ἐνὸς ἄρθρου, τὸ δόποιον μετὰ τὴν φήμιστι του θὰ λογήῃ. Οὕτε μποροῦν νὰ ὑποχρεωθοῦν οἱ Βουλευταί, οἱ δόποιοι κατεψήφισαν τὴν οὐσίαν τοῦ ἔδαφου αὐτοῦ κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν ψηφοφορίαν, νὰ ψηφίσουν τὴν διατύπωσιν καὶ τὴν οὐσίαν τοῦ ἔδαφου ἐπειδὴ δὲν ἔχουν ἀντίρρησιν εἰς τὴν διατύπωσιν τοῦ ψηφισθέντος. Είναι τοῦτο πολὺ λεπτὸν ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, καὶ συμφωνῶ μαζύ σας κατ’ ἀρχὴν διὰ δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ γίνῃ συζήτησις ἐπὶ θέματος, ἐπὶ τοῦ δόποιου ἐλήφθῃ ἀπόφασις ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ψηφιστιν τοῦ ἔδαφου, ἐπειδὴ τοῦτο διὰ πρώτην φορὰν ἔρχεται ἐδῶ διὰ νὰ ψηφισθῇ ὡς ἔδαφιον καὶ νὰ καταστῇ νόμος, νομίζω διὰ θὰ ἐλύετο τὸ ζήτημα ἐὰν δὲν ἔχωρίζετο ἡ οὐσία ἀπὸ τὴν διατύπωσιν καὶ ἐψηφίζετο ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν κατὰ συνέδησιν δπῶς ἐψηφίσθη καὶ κατὰ τὴν προηγουμένην φορά, δταν τὸ ἔδαφιον ἐτέθη εἰς γενικάς γραμμάτας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Η οὐσία τῆς ὑποθέσεως, διὰ νὰ εἴμαι σύντομος, ἔγκειται εἰς τὸ ἔξῆς:

Τὸ θέμα κατὰ πόσον ἡ Βουλὴ τῶν Ἀπιτροσώπων θὰ δρίζῃ τὴν ἡμερομηνίαν ἐκλογῶν ἢ κατὰ πόσον ἡ ἡμερομηνία αὔτη θὰ δρισθῇ διὰ τοῦ Νόμου ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς. Ἐξουσίας ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν καὶ ἐψηφίσθῃ ἡ πρώτη ἀποφις. Παρεπέμφθη τὸ θέμα εἰς τὴν ἀρμοδίαν Κοινοθουλευτικήν Ἐπιτροπήν —τὴν Ἐπιτροπήν Νομικῶν—διὰ νὰ διατυπωῇ αὔτη τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἔγκριθεῖσαν τροποποίησιν. Ἡ διατύπωσις ἔγινε. Τὴν ἔθεσα εἰς ψηφοφορίαν ἔρωτῶν ἐὰν ὑπῆρχεν οἰαδήποτε ἐνστάσις ὡς πρὸς τὴν διατύπωσιν. Οὐδεμία ἐνστάσις διετυπώθη καὶ, ἐπομένως, ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς δοσον ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν τοῦ ἔδαφου ἔξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ. Ἐν τοιαύτῃ, δῆμως, περιπτώσει, θὰ θέσω καὶ πάλιν εἰς ψηφοφορίαν τὴν δλην παραγράφουν.

Ποῖοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς παραγράφου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

21. δέδοται τούτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν κατά;

Ποῖοι ψηφίζουν κατά;

Συζήτησην δὲν διεπείπετε νὰ διεξαγάγοντες καὶ λύεται τὸ δέν μποροῦν νὰ διεξαγωμεν συζήτησιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

9. Ἐπειδὴ οὗτος νοικιάδες ὃν ταῦθα γραπτῷ διήγησεν, παραβλέπεται τὸν πολιτικὸν πόλεμον τοῦτο τοῦτο γένος θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : αδερφό γεττηράγραφον μηδενίδεις τον επιφυλακτικόν πέντε ημέραν. Οι παραπάνω συνθήκες καν σύστηται με την απόφαση των διευθυντικών μέρων της Δημόσιας Διοίκησης.

*Αποχαίτια;

Την απόφαση της Δημόσιας Διοίκησης για την αποχαίτια της διοίκησης θα γίνεται μετά την απόφαση της Δημόσιας Διοίκησης για την αποχαίτια της διοίκησης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Η παράγραφος (1) του έδαφου 10 του άρθρου 4 έγκρινεται.

*Η παράγραφος (2) του έδαφου 10 του άρθρου 4;

*Υπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως ή παράγραφος (2) του έδαφου 10 του άρθρου 4 έγκρινεται.

*Υπάρχει άντιρρησις έπως αἱ παράγραφοι (3) καὶ (4) του έδαφου 10 του άρθρου 4 έγκριθοῦν;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως έγκρινονται.

Διὰ τὰ άρθρα 5, 6, 7 καὶ 8 καὶ τὸν Πίνακα ύπάρχει άντιρρησις;

Μή ύπαρχούσης άντιρρήσεως τὰ άρθρα 5, 6, 7 καὶ 8 καὶ ὁ Πίναξ έγκρινονται.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τρίτην άναγνωσιν τοῦ νομοσχεδίου, ή δοποία θὰ γίνη δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

*Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δόμῳ μετὰ τοῦ περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ως «ὁ Θασικὸς νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ποῖοι ψηφίζουν ύπερ τῆς θεσπίσεως τοῦ Νομοσχεδίου εἰς Νόμον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

30.

(a) Εκ παραλλήλου μὲ τὰς φυσικές προτεραιότητας της θασικής οικονομίας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

*Ἐπομένως, ούδεις κατά.

*Υπάρχουν ψῆφοι κατά; Αριθμός των ψηφίσθων είναι 10. Τοιούτοις θα γίνεται η απόφαση για την θεσπίση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδεμία.

Τοιούτοις θα γίνεται η απόφαση για την θεσπίση του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Ό οποίον πρότειναν τόν Πρόεδρον της Αρμοδίας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσῃ τήν "Εκθεσιν της Επιτροπής εις τὴν Βουλήν.

Παρακαλώ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Επιτροπῆς νὰ αναγνώσῃ τὴν "Εκθεσιν τῆς Επιτροπῆς εις τὴν Βουλήν.

Ε. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ :

Δὲν εἶναι ἔτοιμον τὸ Νομοσχέδιον, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ἡ συζήτησις τοῦ θέματος ἀναβάλλεται διὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς μετά τὰς θερινὰς διακοπάς.

Ό περὶ Ραδιοφωνικοῦ Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ δπως ἀναγνωσθῇ ἡ "Εκθεσις τῶν ἀρμοδίων Κοινοβουλευτικῶν Επιτροπῶν εις τὴν Βουλήν.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Ἐσωτερικῶν :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κόσιτης

Ανδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης,

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Οικονομικῶν :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ηρακλῆς Χατζηγρακλέους

Σταύρος Ποσκώτης.

Αἱ ὡς ἄνω δύο Κοινοβουλευτικαὶ Επιτροπαὶ ἐμελέτησαν τὸ περὶ οὗ δ. λόγος Νομοσχέδιον εις δύο αὐτῶν συνεδριάσεις συγκροτηθείσας τὴν 12ην, Ιουνίου καὶ 7ην Ιουλίου 1972. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς συνεδριάσεις κληθέντες παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ Υπουργείου Εσωτερικῶν καὶ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Ιδρύματος Κύπρου οἵτινες καὶ ἀνέλυσαν εις τὰς Επιτροπάς τοὺς λόγους οἱ δρόποι τοὺς ὀδήγησαν νὰ εἰσηγηθῶσιν εις τὴν Βουλὴν τὸ ὑπόμελέτην Νομοσχέδιον.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Ραδιοφωνικοῦ Ιδρύματος Κύπρου νόμου εις τρόπον ὡστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀνάληψις ἐκ μέρους τοῦ Ιδρύματος τῆς εὐθύνης διὰ τὴν ἔκδοσιν ἀδειῶν καὶ εἰσπράξιν τελῶν ἀδειῶν ραδιοφώνων καὶ τηλεοράσεων. "Ωσαύτως δι"

έτερας τροποποιήσεως τοῦ προμνησθέντος θάσικοῦ νόμου καθίσταται δυνατή ἡ λῆψις προνοίας ἐν σχέσει μὲ τὴν εἰσπραξιν τῶν δφειλομένων μέχρι σήμερον τελών ὑπὸ τῶν κατόχων ἀδειῶν ραδιοφώνων ἢ τηλεοράσεων.

Κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἔξετάσεως τοῦ δόλου θέματος ὑπὸ τῶν Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν παρεσχέθη ἡ εύκαιρια εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντήν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρυματος Κύπρου δπως ἀναλύσῃ εἰς τὰς Ἐπιτροπάς τὴν σημερινὴν κατάστασιν τοῦ Ἰδρυματος καὶ ἀναπτύξῃ τὰ μελλοντικὰ σχέδια τούτου. Κατὰ τὴν γενομένην ἐνημέρωσιν ἀνεφέρθησαν ὑπὸ τοῦ ἔκπροσωπου τοῦ Ἰδρυματος μεταξὺ ἄλλων, τὰ ἀκόλουθα :

- (α) Ἡ σημερινὴ μέθοδος εἰσπράξεως τῶν τελῶν ραδιοφώνων καὶ τηλεοράσεων ἐκριθῇ κατὰ τὴν πρακτικὴν αὐτῆς ἐφαρμογὴν οὐχὶ ἀποτελεσματικὴ μὲ ἀποτέλεσμα σοθαρά ποσά τῶν τοιούτων τελῶν νὰ παραμένωσιν ἀνεισπρακτα, ταυτοχρόνως δὲ νὰ δημιουργήσαι σοθαρά ταλαιπωρία τοῦ κοινοῦ.
- (β) Τὸ θέμα τοῦτο ἀπηχόλησε σοθαρῶς τόσον τὸ Ἰδρυμα δσον καὶ τὴν Κυθέρηνσιν, κατόπιν δὲ μακρᾶς μελέτης τούτου ἀπεφασίσθη, καθ' δσον ἀφορᾶ τὴν εἰσπραξιν τῶν τελῶν ραδιοφώνων τῶν χρησιμοποιουμένων εἰς οἰκίας, δπως ἡ εἰσπραξις τούτων ἀναληφθῇ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς Ἁλεκτρισμοῦ Κύπρου, ἡτις, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρυματος Κύπρου, θὰ ἀποκόπη διὰ διψηγματικῶν δόσεων τὰ ἐπησίως καταβαλλόμενα νενομισμένα τέλη κατὰ τὴν ἐκάστοτε εἰσπραξιν τῶν λογαριασμῶν ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Εἰρήσθω ἐν παρόδῳ δτι διὰ τοὺς σκοποὺς ἐφαρμογῆς τῆς ἀποφασισθεῖστς μεθόδου ἔκαστον οἰκημα ἔχον μετρήην καταναλώσεως ἡλεκτρικοῦ ρεύματος θὰ ὑποχρεούται εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ νενομισμένου τέλους διὰ μίσην ἀδειῶν ραδιοφώνου, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ραδιοφώνων εύρισκομένων ἐν αὐτῷ, νοσυμένου δτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἔνστασις ἐκ μέρους τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ τοῦ καταναλωτοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος.
- (γ) Τὸ Ἰδρυμα πιστεύει δτι ἡ υιοθέτησις τῶν ὡς ἀνω μέτρων θὰ καταστήσῃ ἀποτελεσματικῶς τὴν εἰσπραξιν τῶν προμνησθέντων τελῶν καὶ θὰ παρασχεθῇ εἰς αὐτὸ ἡ δυνατότης νὰ προγραμματίζῃ τὰς δαπάνας του καὶ τὴν ἐν γένει λειτουργίαν του ἐπὶ τῇ θάσει σταθερῶν προσόδων.
- (δ) Ἐκ παραλλήλου μὲ τὰς ὡς ἀνω προτεινομένας διευθετήσεις πρόθεσις τῆς Κυθερησεως εἶναι δπως προθῇ καὶ εἰς αὔξησιν τῶν ισχύοντων σημερον τελῶν δ' ἀδείας ραδιοφώνων καὶ τηλεοράσεων. Ταῦτα ἀπεφασίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νὰ ἀνέρχωνται εἰς £ 1.500 μίλις δ' ἔκαστον οἰκημα, δ' ἰδιοκτήτης τοῦ δποίου κατέχει ραδιοφώνον, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ κατεχομένων συσκευῶν ραδιοφώνου, εἰς £ 4 δ' ἔκάστην συσκευὴν τηλεοράσεως καὶ εἰς £ 4 δ' ἔκάστην συσκευὴν ραδιοφώνου αὐτοκινήτων.
- (ε) Τὴν αὔξησιν τῶν προμνησθέντων τελῶν, τὰ δποία καθωρίσθησαν διὰ τελευταίων φοράν τὸ 1966, ὑπηγόρευσεν ἡ ἀνάγκη αὔξησεως τῶν ἐσόδων τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρυματος Κύπρου ἵνα δυνηθῇ τοῦτο νὰ ἀνταποκριθῇ ἐπαρκῶς εἰς τὰς συνεχῶς αὔξανομένας ἀνάγκας του καὶ νὰ παρακολουθήσῃ τὰς λαμβανούσας χώραν εἰς τὸν τομέα του τεχνολογικάς ἔξελίξεις μὲ ἀπωτέρων ἐπιδιώξειν τὴν καλύτεραν καὶ πλέον ὀλοκληρωμένην ἔξυπηρέτησιν τῶν ἀκροατῶν καὶ τηλεθεατῶν του,

(στ) Εἰδικώτερον ἐτονίσθη ὅτι, ἐνώ τὰ ἔσοδα τοῦ Ἰδρύματος, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἐπιχορηγήσεως τῆς Κυθεριήσεως, παρέμειναν τὰ ἴδια ἀπό τοῦ 1966, αἱ προσφερόμεναι ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος ὑπηρεσίαι ηὔξηθησαν τόσον ποσοτικῶς ὡσον καὶ ποιοτικῶς εἰς λίαν δψηλὸν βαθμόν. Τὸ Ἰδρυμα ἐν προκειμένῳ πιστεύει ὅτι, δεδομένου τοῦ χαμηλοῦ ὑψους τῶν νῦν καταβαλλομένων τελῶν δι' ἀδείας ραδιοφώνων καὶ τηλεοράσεων, αἱ ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ηὔξημέναι δοπτάναι θὰ ἔδει νὰ ἀναληφθῶσιν ὑπὸ τῶν συνδρομητῶν.

(ζ) Ἐν σχέσει μὲ τὸ θέμα τῆς διεξαγομένης σήμερον ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος οἰκονομικῆς διαχειρίσεως δὲ ἴδιος ἐκπρόσωπος ὑπεγράμμισεν δτι τὰ ἀναληφθέντα ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος τεράστια βάρη ἀπὸ τῆς προμησθείσης περιόδου δὲν ἀπέτρεψαν τοῦτο ἀπὸ τοῦ νὰ προθῇ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν συστήματος κοστολογήσεως ἔκαστης ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πάλιν, ἐν ὅψει τοῦ γεγονότος δτι τὰ ἔκαστοτε προύπολογιζόμενα ἔσοδα δὲν εἰσπράττονται ἐξ ὀλοκλήρου, τὸ Ἰδρυμα συνεχίζει τὴν λειτουργίαν του ἐν μέσῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, ή σοθαρότης τῶν δποίων ἀποστερεῖ τοῦτο τῆς δυνατότητος νὰ προθῇ εἰς θεάματικάς καλυτερέυσεις τῶν ὑπηρεσιῶν του.

Αι δύο Κοινοβουλευτικαὶ 'Επιτροπαὶ ἔχουσαι ὑπὸ ὅψιν πάντα τὰ ἀνωτέρω καὶ τὸ γεγονός δτι ἐπέλγει ή ψήφισις εἰς νόμον τοῦ κατατεθέντος Νομοσχεδίου πρὸ τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης Συνόδου τῆς Βουλῆς, ἀπεφάσισαν δτιαν ἔποιας εἰσηγηθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τούτου ὑπὸ τοῦ δρον δτι ή 'Εκτελεστική 'Εξουσία θὰ καταθέσῃ εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν νέαν σύνοδον αὐτῆς Νομοσχέδιον τροποποιούν τὸν περὶ 'Ασυρμάτου Τηλεγραφίας Νόμον κατὰ τοιούτον τρόπον ὥστε οἰοιδήποτε ἔκδιδόμενοι δυνάμει τούτου Κανονισμοί, σχέσιν ἔχοντες μὲ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἔκάστοτε ὑψους τῶν ἐπησίων τελῶν διὰ συσκευάς ραδιοφώνων καὶ τηλεοράσεων, νὰ κατατίθενται εἰς τὴν Βουλὴν δι' ἔγκρισιν, καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν δτι ψηφιζομένου εἰς νόμον τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου τὰ ἐπιθληθσόμενα τέλη δὲν θὰ ὑπερβαίνουν τὸ ὑψος τῶν ἥδη ἀποφασισθέντων τελῶν ὑπὸ τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου. Προθαίνουσαι αἱ δύο 'Επιτροπαὶ εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν ἔλαθον ὧσαύτως σοθαρῶς ὑπὸ ὅψιν τὰς παρατηρήσεις τοῦ Προέδρου τῆς Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς Οἰκονομικῶν δτιαν ὑπεστήριξεν δτι θὰ ἥτο δρθὸν νὰ παρασχεθῇ ή εὐκαιρία εἰς τὴν Βουλὴν, διὰ καταλλήλου τροποποιήσεως τοῦ προμησθέντος περὶ 'Ασυρμάτου Τηλεγραφίας Νόμου, νὰ συζητήσῃ τὸ κείμενον τῶν ἔκδιθησμένων Κανονισμῶν καὶ τοῦτο δεδομένου δτι διαπραγματεύονται σωρείσιν θεμάτων, δφορῶντων κατὰ τρόπον ἀμεσον τόσον τοὺς συνδρομητὰς δτον καὶ τοὺς πωλητὰς τῶν τοιούτων συσκευῶν, κατ' ἐπέκτασιν δὲ τὸ Σῶμα τῆς Βουλῆς.

Διαρκούσης τῆς μελέτης τοῦ ὡς ἄνω Νομοσχεδίου κατετέθησαν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου 'Υπουργείου εἰς τὴν Βουλὴν αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις :

(α) 'Η εἰς τὸ ἀρθρον 2 τοῦ Νομοσχεδίου προτεινομένη νέα παράγραφος (εε) τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐν αὐτῇ προσθήκης, εὐθὺς μετά τὰς λέξεις «ραδιοφώνων ή τηλεοράσεων» (ῆ γραμμῇ) τῶν λέξεων «καὶ ἀδείας πωλητῶν ραδιοφώνων ή τηλεοράσεων».

(β) Προσετέθη εἰς τὸ Νομοσχέδιον νέον ἀρθρον 4, ἀφορῶν εἰς τὴν ἐρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ 'Ασυρμάτου Τηλεγραφίας Νόμου, τοῦ δποίου τὸ κείμενον ἔχει ὡς ἀκολούθως :

«Ἐρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ 'Ασυρμάτου Τηλεγραφίας Νόμου, τοῦ δποίου τὸ κείμενον τοῦ παρόντος Νόμου.»

Αι δύο 'Επιτροπαὶ συζητήσασαι τὰς κατατεθείσας τροποποιήσεις ἐνέκριναν καὶ ἐνεσωμάτωσαν ταύτας εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Μὲ τὴν ἀδειάν σας θὰ ἥθελα νὰ σχολιάσω ἐπ' ὅλιγον τὰς τελευταίας παρατηρήσεις, αἱ δόποιαι περιλαμβάνονται εἰς τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν σχέσει μὲ τὸν καθορισμὸν τῶν τελῶν κατὰ τὴν θέσπισιν τῶν Κανονισμῶν. Ἐπειδὴ εἶναι πιθανὸν νὰ δημιουργηθῇ ἡ λανθασμέλη ἐντύπωσις ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι ποὺ ἔχει ἑγκρίνει τὴν αὖξησιν τῶν τελῶν, θὰ πρέπει νὰ γίνῃ κατανοητὸν πέραν πάσης ἀμφισβολίας ὅτι ἡ αὖξησις τῶν τελῶν καὶ οἰοιδήποτε Κανονισμοὶ βάσει τῶν ύψισταμένων Νόμων περὶ Ἀσυρμάτου Τηλεγραφίας καὶ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρύματος Κύπρου ἔγκρινονται ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὅχι ἀπὸ τὴν Βουλὴν.

Δι' αὐτὸ θὰ ἥθελα νὰ τονίσω καὶ νὰ ὑπογραμμίσω ὅτι εἶναι δρθὸν καὶ πρέπον, διὰ λόγους ἀρχῆς, νὰ ὑπάρξῃ ἐτέρα τροποποίησις σὺν τῷ χρόνῳ, ἡ δόποια κανονικῶς θὰ ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ ἀλλά, λόγω τοῦ ἐπείγοντος τοῦ θεμάτος, ἀναθάλλεται διὰ νὰ ὑποθληθῇ ἵσως ἀργότερον, εἶναι πρέπον, λέγω, νὰ ὑπάρξῃ τροποποίησις ἐπὶ τῶν κάτωθι δύο βασικῶν σημείων τοῦ θασικοῦ Νόμου:

(α) "Οσον ἀφορᾷ τὴν θέσπισιν Κανονισμῶν καὶ τὸν καθορισμὸν τῶν τελῶν διὰ τὰς ἀδείας συσκευῶν ραδιοφώνου καὶ τηλεοράσεως ἡ Βουλὴ νὰ καθορίζῃ τὰ τέλη, ὅπως καθορίζει καὶ τὰ τέλη διὰ τὰς ἀδείας κυκλοφορίας ὀχημάτων καὶ δι' ἄλλα κονδύλια, τὰ δόποια ἡ Κυβέρνησις εἰσπράττει δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου φορολογίας.

(β) Ἐπειδὴ θὰ αὐξηθοῦν εἰς μεγάλον βαθμὸν τὰ χρηματικὰ κονδύλια, τὰ δόποια θὰ εἰσπράττῃ τὸ Ραδιοφωνικὸν Ἰδρυμα Κύπρου, νομίζω ὅτι εἰς τὴν τροποποίησιν, ἡ δόποια κανονικῶς πρέπει νὰ ὑποθληθῇ κατὰ τὴν ἐπομένην Σύνοδον τῆς Βουλῆς, θὰ πρέπει νὰ προνοήται ὅτι ὁ ἔλεγχος τῶν οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρύματος τῆς Κύπρου θὰ διενεργήται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐλεγκτοῦ καὶ οὐχὶ ὑπὸ οἰουδήποτε ἀλλου ἀνεξαρτήτου ἔλεγκτοῦ, ὅπως προνοεῖ σήμερον ὁ Νόμος περὶ Ἀσυρμάτου Τηλεγραφίας.

Αὐτά, διὰ νὰ τὰ ἔχῃ ὑπ' ὅψιν καὶ ἡ Κυβέρνησις εἰς περίπτωσιν προτάσεως διὰ τροποποίησιν ἢ διὰ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὅψιν ὅτι, ἐάν δὲν προθῇ αὕτη εἰς κατάθεσιν Νομοσχεδίου τροποποιητικοῦ, θὰ προσθῶμεν ἡμεῖς εἰς τὴν κατάθεσιν τροποποιητικῆς Προτάσεως Νόμου πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν.

Εὔχαριστῷ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

'Ο κ. Σαμψών.

Ν. ΣΑΜΨΩΝ :

Κύριε Πρόεδρε. Μὲ εὐχαριστησιν ἥκουσα τὸν κ. Δημητρίου νὰ λέγῃ δσα εἶπε, διότι ἡ θέσις του εἶναι δρθῇ.

Εἰς προηγουμένην συνεδρίαν τοῦ Σώματος τούτου, δταν συνεζητούσαμεν θέμα Ραδιοφωνίας, ἀνέφερα ὅτι ἐπιθάλλεται ὅπως τὸ "Ιδρυμα αὐτὸ τεθῇ ὑπὸ Ἐλεγχον καὶ γίνουν πολλὰ πράγματα, τὰ δόποια χρειάζεται νὰ πραγματοποιη-

Θοῦν εἰς τὸ "Ιδρυμα τοῦτο. "Υπέθαλον συγκεκριμένας εἰσηγήσεις τότε, κύριε Πρόεδρε, καὶ χαίρω διότι σήμερον ἔρχεται τὸ ἔντιμον Μέλος κ. Δημητρίου νὰ θέσῃ τὰ πράγματα καὶ πάλιν εἰς τὴν θέσιν των.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Υπάρχουν διμιλητοί
‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. Δέν είναι, ίσως, τώρα ή όρα νά δσχοληθώμεν με τὸν Κοινοβουλευτικὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῶν Ἡμικρατικῶν Ὀργανισμῶν.

Θά κήθελα ἀπλῶς νὰ ὑπενθυμίσω δτι καὶ ἡ προηγουμένη Βουλὴ εἶχε διαπι-
στώσει τὴν ἀναγκαιότητα ἰσχυροτέρου Κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῶν
Ἡμικρατικῶν Ὀργανισμῶν. Εἰδικὴ Ἐπιτροπῆ—ὣς θὰ ἐνθυμῆστε—συνεστήθη
τότε διὰ νὰ δώσῃ τὰ πορίσματά της εἰς τὸ Σῶμα καὶ νὰ προχωρήσωμεν εἰς
συγκεκριμένα μέτρα οὕτως, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ πλήρης Κοινοβουλευτικός Ἐλεγχος
διότι, ὡς διεπιστώθη, δ Προϋπολογισμός τῶν Ἡμικρατικῶν Ἰδρυμάτων εἶναι
τεράστιος καὶ θὰ ἥτο ἀδιανόητον διὰ τὴν Βουλὴν νὰ μήν ἀσκῇ Ἐλεγχον ἐπὶ
ἐνὸς Προϋπολογισμοῦ, δ ὅποιος ἐν τῇ ούσίᾳ εἶναι Προϋπολογισμός δημοσίας
ἀφελείας καθ' ἥν στιγμὴν ἀσκεῖ Ἐλεγχον καὶ ἐπὶ τοῦ μικροτέρου κονδυλίου
τοῦ Κυθερνητικοῦ Προϋπολογισμοῦ. Δεδομένου, δικαστής, δτι εἰς τὴν "Ἐκθεσιν
τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπάρχει εἰδικὴ παράγραφος, ἡ δποία ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀλάγ-
κην δπως ἡ Κυθερνητική καταθέση Νομοσχέδιον διὰ κάποιας μορφῆς σχέσεις,
ἔστω καὶ ἔὰν αὗται δὲν εἶναι αὐταί, τὰς δποίας ἡμεῖς ἔχομεν ὅπ' ὅψιν μας,
πιστεύω δτι τὸ κατάλληλον στάδιον διὰ τὴν συζήτησιν ὅλων αὐτῶν τῶν θεμά-
των, θὰ εἶναι, ἵσως, δταν καὶ ἐφ' δσον θὰ κατατεθῇ αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον ἡ,
ἔὰν δχι, δταν καὶ ἐφ' δσον ἡμεῖς πλέον θὰ χωρήσωμεν, ὡς ὀφελούμεν νὰ πρά-
ξωμεν, εἰς τὴν καταθέσιν Προτάσεως Νόμου πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Συμφωνῶ μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ ὅτι τὸ κατάλληλον στάδιον διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος αὐτοῦ εἰναι ὅταν θὰ ὑποθληθῇ—ἐάν καὶ ὅταν θὰ ὑποθληθῇ—Νομοσχέδιον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἐάν καὶ ὅταν ἡ ίδια ἡ Βουλὴ θὰ καταθέσῃ Πρότασιν Νόμου διὰ τὴν ἐπιθολήν Κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρύματος Κύπρου.

‘Υπάρχουν ὅμιληται ἐπὶ θέματος οὖσίας;

Ἐφ' δοσον δὲν ὑπάρχουν διμιληται ἐπὶ θέματος οὐσίας, παρακαλοῦνται οἱ ἔντιμοι κύριοι Γραμματεῖς νὰ προθοῦν εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ή δποια θά γίνη δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΛΑΒΟΣ :

‘Υπέροχει τοπίονας :

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ ιον ἀρθρον ἐγκρίνεται, μονή γένος νοοχαλίδιον

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις του άρθρου 17 του θασικού νόμου. "Άρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις ;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως το 2ον άρθρον έγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κατάργησις του άρθρου 26 του θασικού νόμου. "Άρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις ;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως το 3ον άρθρον έγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Έρμηνεια καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ Ἀσυρμάτου Τηλεγραφίας Νόμου. Κεφ. 307. "Άρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις ;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως το 4ον άρθρον έγκρίνεται.

"Εληξεν ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου.

"Η τρίτη ἀνάγνωσις θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὸν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περὶ Ραδιοφωνικοῦ Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται διμοῦ μετὰ τοῦ περὶ Ραδιοφωνικοῦ Ιδρύματος Κύπρου Νόμου (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένου ὡς «ὁ θασικός νόμος»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

"Υπάρχει άντιρρησις δπως τὸ Νομοσχέδιον θεσπισθῇ εἰς Νόμον;

Μή υπαρχούσης άντιρρήσεως τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὰ ύπόλοιπα θέματα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β δὲν είναι δυνατὸν νὰ συζητηθοῦν, διότι δέν ἔχουν κυκλοφορήσει αἱ Ἐκθέσεις τῶν ἀρμοδίων Κοινοθουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

Η αύριανή συνεδρία τῆς Βουλῆς.....

Ο κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἐπιθυμῶ νὰ καταθέσω μίαν Πρότασιν Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Καὶ πάλιν δὲ λίγον πρόωρον. Κατὰ τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὅποιαν θὰ καταρτίζεται ἡ ἡμερησία διάταξις, δικαιοῦσθε νὰ εἰσηγηθῆτε θέμα.

Ἡ ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίαν τῆς Βουλῆς δὲν θὰ περιλαμβάνῃ Ἐρωτήσεις—Ἀπαντήσεις, θὰ περιλαμβάνῃ, δημοσίας Κατάθεσιν Νομοσχεδίων.

Ἡ ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίαν θὰ περιλαμβάνῃ εἰς τὸ Κεφάλαιον Β τὰ ἀκόλουθα Νομοσχέδια :

- (1) Ὁ περὶ Ὀργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμος τοῦ 1972.
- (2) Ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Ἄρ. 9) τοῦ 1972.
- (3) Ὁ περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 6) τοῦ 1972.
- (4) Ὁ περὶ Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Ὥ. κ. Χριστοφίδης.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Εἶναι μία Πρόταση Νόμου τιτλοφορούμενη «Νόμος Τροποποιῶν τὸν περὶ Φρεάτων Νόμον Κεφ. 351».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Θεωρεῖται ως κατατεθεῖσα. Παραπέμπεται εἰς τὰς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικάς Ἐπιτροπάς.

Ὥ. κ. Παπαϊωάννου.

Ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχουν δικλινοὶ ἐπιθετικοὶ σύγχρονοι παραπλανητικοὶ οἰκισμοὶ πόρων Γραμμάτεως, οἱ προβούλαι τοῦ δικτύου φιλόγονος τοῦ Επιτρόπου ζητοῦσι τὸν θετικόν τους στοιχεῖον.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ : γῆστις οὐδέχρονοι ὃτι ἡ πόλη ενσημαντεῖται

Δὲν πρόκειται νὰ καταθέσω Πρότασιν Νόμου ἢ νὰ ἔγγραψω θέμα, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε. Ἀπλῶς θὰ ἥθελα νὰ ὑπενθυμίσω δτὶ ἡ Βουλὴ δι' ἀποφάσεως τῆς ἀνέθεσεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐσωτερικῶν νὰ ἐτοιμάσῃ μνημόνιον ἐπὶ τῶν ἀπόψεων τῶν ἐκτεθεισῶν διὰ τὸ στεγαστικὸν πρόσθλημα καὶ δτὶ τὸ μνημόνιον εὑρίσκεται εἰς χεῖρας τῶν Βουλευτῶν ἀπὸ δεκαπενθημέρου ἢ καὶ περισσότερον—ἔάν δὲν ἀπατῶμαι—καὶ νὰ εἰσηγηθῶ δπῶς, διὰ νὰ μὴ καθυστερήσῃ περισσότερον ἢ ἀποστολὴ τοῦ μνημονίου πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, ἔξουσιοδοτηθῆ δὲντιμος Πρόεδρος δπῶς τὸ διαβιβάσῃ εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : "αντιβοληρά χωρίσματα νοίει μόνον νότια περιφέρεια" (2)

"Έχω ύπ' οὖν μου δτι τὸ Ἑγγραφὸν ἐκύκλοφόρησε καὶ θὰ τὸ διαβιθάσω εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν. Λυποῦμαι διότι λόγω φόρτου ἔργασίας τοῦτο δὲν ἔχει γίνει μέχρι σήμερον."

Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῆς ἔργασίας τῆς συνεδρίας αὐτῆς.

("Ωρα λήξεως 7.18 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ὑπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζαμπάς Γεώργιος	Ποσκώτης Σταύρος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Ποταμίτης Γιάγκος
Κληρίδης Ξάνθος	Σαββίδης Γεώργιος
Κόσιης Νίκος	Σαββίδης Μιχαλάκης
Κουρτελλάρης Χρήστος	Σαμψών Νίκος
Λυσσαρίδης Βάσος	Σωτηριάδης Ἀντωνάκης
Μαλλιώτης Γεώργιος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αίμιλιος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Φράγκος Αίμιλιος
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Ξενόπουλος Ξενῆς	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χατζηκακοῦ Κώστας
Παπαδόπουλος Τάσος	Χριστοδούλης Κώστας
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας	Χριστοφίδης Χριστόφορος.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Τήρησις μονολέπτου σιγῆς εἰς μνήμην τοῦ ἐκλιπόντος Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα Α' καὶ ἔγκρισις εἰσηγήσεως περὶ ἀποστολῆς συλλυπητηρίου τηλεγραφήματος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.
- (2) 'Ἐρωτήσεις—'Απαντήσεις (Διάνοιξις νέας ὅδου Λευκωσίας—Τροόδους μέσω Παλαιομετόχου—Μενοίκου—Πολυστύπου—Χανδριών—Βελτίωσις τῆς ὁδοῦ Πόλεως—Πωμοῦ—Ξεροῦ—Σηματοδότησις ὅδῶν καὶ δημιουργία χωρῶν σταθμεύσεως ἐν Λάρνακα—Διάθεσις κτηνοτροφικῶν φαρμάκων ἐκ τῶν Κρατικῶν Κτηνιατρικῶν Μονάδων—'Ίδρυσις Βιομηχανικῆς Περιοχῆς Ἀμμοχώστου).
- (3) 'Ανάγνωσις ἐπιστολῆς τοῦ 'Υπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὑπὸ στοιχεῖα Υ.Ο. 780/71, 31ης Ιουλίου 1972 ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς πρακτορεύσεως τῶν Κρατικῶν λαχείων.
- (4) "Ἐκθεσις ἐπὶ τῶν περὶ 'Ἐργοδοτουμένων εἰς Ξενοδοχεῖα ("Οροι 'Υπηρεσίας) Κανονισμῶν τοῦ 1972 καὶ ἔγκρισις αὐτῶν.

- (5) "Εκθεσις έπι τῶν περὶ Ταμείων Βοηθείας Ζημιώθέντων (Τροποποιητικῶν) Κανονισμῶν τοῦ 1972 καὶ ἔγκρισις αὐτῶν.

(6) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Ἐνώσεως τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Συμβάσεως καὶ τῶν Συναφῶν Πρωτοκόλλων, Συμφωνιῶν καὶ Κανονισμῶν τῆς 15ης Νοεμβρίου 1969, Νόμου τοῦ 1972 καὶ ψήφισις αὐτοῦ.

(7) "Εκθεσις έπι τοῦ περὶ Χωριτικῶν Ἀρχῶν (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972, διεξαγωγὴ συζητήσεως ἐπ' αὐτοῦ (Πρόεδρος, Α. Ζιαρτίδης, Β. Λυσσαρίδης, Ε. Παπαϊωάννου, Τ. Παπαδόπουλος, Π. Δημητρίου, Φ. Παρασκευαΐδης, Α. Φάντης, Γ. Σαββίδης) καὶ ψήφισις τούτου.

(8) "Εκθεσις έπι τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Ἰδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972, διεξαγωγὴ συζητήσεως ἐπ' αὐτοῦ (Π. Δημητρίου, Ν. Σαμψών, Β. Λυσσαρίδης, Πρόεδρος) καὶ ψήφισις τούτου.

(9) Κατάθεσις Νομοσχεδίων καὶ Προτάσεως Νόμου.

(3) "Digitized by srujanika@gmail.com" [REDACTED] [REDACTED]

Τιμή 50 Μίλις

Τιμή 50 Μίλων

⁴Επιπόμπιο ήν τῷ Τυπουροσφέίᾳ τῆς Κύπρουτῆς Αριστοκρατίας ἢν Ασικεδαία.

Πρακτικά τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων

Β' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 14ης ΙΟΥΛΙΟΥ 1972

("Ωρα ἐνάρδεως 4.51 μ.μ.)

(***Αρ. 48)**

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

(Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ)

Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης συνεδρίας τῆς Βουλῆς.

Παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἐάν ὑπάρχῃ ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Υπάρχει ἀπαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παρεκλήθην ὅπως ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς προεδρεύσω τῆς σημερινῆς συνεδρίας.

"Ἐπὶ τῆς ἡμερήσιας διατάξεως εὑρίσκονται ἀναγεγραμμένα θέματα μόνον εἰς τὸ Κεφάλαιον Β, Νομοθετική Ἐργασία, τὰ δόποια ἡ Βουλὴ διὰ χθεσινῆς ἀποφάσεώς της ἐκήρυξεν ὡς ἐπειγούσης φύσεως.

Τὸ πρῶτον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερήσιας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β είναι ὁ περὶ Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὅπως ὑποθάλῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι Βουλευταί. Δὲν είναι μία μόνον ἡ "Ἐκθεσις, ἀλλὰ δύο, διότι τὸ Νομοσχέδιον ἥλθεν εἰς δύο δόσεις.

Τὴν πρώτην δυνάμεθα νὰ τὴν ἀποκαλέσωμεν πρώτην "Ἐκθεσιν, τὴν δὲν δευτέραν Συμπληρωματικήν.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Γιάγκος Ποταμίτης, Πρόεδρος

Άνδρέας Χατζηώαννου

Ξάνθος Κληριδῆς

Άλιμηλος Μιχαηλίδης

Παναγιώτης Δημητρίου

Άνδρέας Νεοκλέους.

νότιο αστικό δικαστήριο – ζολοπετρική έκταση

‘Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικῶν ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 10ην Ἰουλίου 1972. Εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν δὲ ‘Υπουργός Δικαιοσύνης, δὲ Πρόεδρος καὶ τὰ Μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου, ἐκπρόσωποι τοῦ Γραφείου τοῦ Γενικοῦ Εισαγγελέως τῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ ‘Υπουργείου Οικονομικῶν, ως ἐπίσης δὲ Πρόεδρος τοῦ Παγκυπρίου Δικηγορικοῦ Συλλόγου. Παρέστη ώσαύτως εἰς τὴν συνεδρίασιν δὲ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ τροποποίησις τοῦ θασικοῦ περὶ Δικαστηρίων Νόμου εἰς τρόπον ὥστε νὰ καταστῇ δυνατή—

(α) ἡ αὔξησις τῆς δικαιοδοσίας τῶν Ἐπαρχιακῶν Δικαστῶν καὶ Προέδρων, ἵνα δύνανται οὗτοι νὰ ἀπονέμωσι τὴν δικαιοσύνην ταχέως καὶ ἀνευ ἀναθολῶν’

(β) ἡ δημιουργία δικτὼ νέων θέσεων Ἀνωτέρου Ἐπαρχιακοῦ Δικαστοῦ μὲ δικαιοδοσίαν ἵσην πρὸς τὴν Προέδρων ἔναντι ἀντιστοίχου μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἐπαρχιακῶν Δικαστῶν’

(γ) ἡ μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἔτῶν ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος προκειμένου νὰ διορισθῇ τις δὲ Ἐπαρχιακὸς Δικαστῆς· καὶ

(δ) ἡ λῆψις προνοίας ὥστε νὰ δοθῇ εἰς τὸ ἀρμόδιον Ἐπαρχιακὸν Δικαστήριον δικαιοδοσία διὰ τὴν ἑκδίκασιν ναυτικῶν ὑποθέσεων in personam.

‘Ως γνωστόν, τὸ θέμα τῆς ἀναδιαρθρώσεως τῆς Δικαστικῆς ‘Υπηρεσίας, προκειμένου νὰ δύνανται νὰ ἀνταποκρίνηται αὕτη ἐπαρκῶς, ἀπὸ λειτουργικῆς ἀπόφεως, πρὸς τὸν συνεχῶς αὐξανόμενον δύκον τῶν ἐργασιῶν τῆς, ἀπησχόλησεν ἐπὶ μακρὸν τόσον τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον ὅσον καὶ τὸ ‘Υπουργείον Δικαιοσύνης. Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐγένετο σειρά συσκέψεων καὶ ἀνταλλαγὴ ἀπόφεων μεταξὺ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου, τοῦ Γενικοῦ Εισαγγελέως τῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ Παγκυπρίου Δικηγορικοῦ Συλλόγου.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ δόλον θέμα ἥρχισε, σὺν τῷ χρόνῳ, νὰ λαμβάνῃ τοιαύτας διαστάσεις ὥστε περαιτέρω καθυστέρησις ἀντιμετωπίσεώς του δυνατὸν νὰ εἴχε σοθαρωτάτας συνεπείας, ἀπεφασίσθη, τῇ συναινέσει καὶ τοῦ ἀρμοδίου ‘Υπουργείου, δημοσίου ὑποθέσεων αἱ δὲ ὁντικές εἰσηγήσεις ὑπὸ τὴν μορφὴν ὅφ’ ἦν καὶ περιελήφθησαν εἰς τὸ ὑπὸ μελέτην Νομοσχέδιον.

Κατὰ τὸ στάδιον τῆς μελέτης τοῦ ὡς ὁντικές εἰσηγήσεις διὰ τὰς προτεινομένας νέας θέσεις τῶν Ἀνωτέρων Ἐπαρχιακῶν Δικαστῶν:

(α) Τὸ ὄψος τῆς προσφερομένης μισθοδοσίας διὰ τὰς προτεινομένας νέας θέσεις τῶν Ἀνωτέρων Ἐπαρχιακῶν Δικαστῶν.

Κατόπιν άνταλλαγής άπόφεων ἐπὶ τοῦ ειδικοῦ τούτου θέματος ἡ Ἐπιτροπὴ ἤχθη τελικῶς εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ νῦν προσφερομένη μισθοδοσία διὰ τὴν νέαν ταύτην θέσιν θάξει νὰ ἀποτελέσῃ προσωρινὴν κλίμακα, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι θάξει ἐπανεξετασθῆ αὔτη ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ἀναληφθείσης μελέτης τοῦ μισθολογίου ἀπάντων τῶν δημοσίων λειτουργῶν. Ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅμως, δραπτομένη τῆς παρούσης εὐκαιρίας ἐπιθυμεῖ νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἡ Δικαστικὴ Ὑπηρεσία θάξη σφάλμα νὰ συγκριθῇ ἢ καὶ νὰ ἔξετασθῇ, ἀπὸ μισθολογικῆς ἀπόφεως, ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς λοιπῆς ὑπηρεσίας, καθότι πρόκειται περὶ ὑπηρεσίας ἐνασκούσης ἔξουσιαν καὶ ὡς ἐκ τούτου χρηζούσης ἀντιμετωπίσεως ἀπὸ ἐντελῶς διαφορετικῆς σκοπιᾶς.

(β) Ἡ μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπαιτουμένων ἐτῶν ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος προκειμένου νὰ διορισθῇ Δικηγόρος τις ὡς Ἐπαρχιακὸς Δικαστής.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωροῦσα τὴν περίοδον ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος, πρὸ τοῦ διορισμοῦ τινος ὡς Ἐπαρχιακοῦ Δικαστοῦ, ὡς περίοδον βασικῆς σημασίας, ἀφοῦ ἀντῆλλαξεν ἐκτενεῖς ἀπόφεις μεθ' ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων, ἤχθη τελικῶς εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐτῶν ἀπὸ πέντε εἰς τρία δὲν θάξει, διὰ διαφόρους λόγους, νὰ ἀποτελέσῃ πρόνοιαν πρὸς καθολικὴν ἐφαρμογὴν, ἀλλ' ἀντιθέτως θάξει, ὑπὸ τύπου σχετικῆς ἐπιφυλάξεως εἰς τὴν ὑπὸ τροποποίησιν νομοθεσίαν, νὰ παρέχῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον νὰ διορίζῃ εἰς ὠρισμένας ἔξαιρετικὰς περιπτώσεις τῇ συστάσει καὶ τοῦ Ἀνώτατου Δικαστηρίου, καὶ Δικηγόρον ἀσκήσαντα τὸ ἐπάγγελμα διὰ περίοδον μικροτέραν τῶν πέντε ἐτῶν ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐχὶ κάτω τῶν τριῶν ἐτῶν.

Διαρκούσης τῆς μελέτης τοῦ περὶ οὓς διὰ λόγος Νομοσχέδιον ὑπεθλήθη ἡ παράκλησις ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀνώτατου Δικαστηρίου ὅπως ἡ περιληφθείσα εἰς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Νομοσχέδιου τροποποίησις μὴ προωθηθῇ, εἰς τὸ παρόν στάδιον, καθότι θάξη ἡ ἐπιθυμητὸν νὰ συζητηθῇ περαιτέρω αὔτη μετά τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως τῆς Δημοκρατίας ἀμαὶ τῇ ἐπανόρδω του ἐκ τοῦ ἔξωτερος. Κατὰ τὸ στάδιον τῆς μελέτης τοῦ Νομοσχέδιου ἐνετοπίσθη ἐπίσης ἀναγκαῖα ἐπακόλουθος τροποποίησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ βασικοῦ νόμου ἥτις, προκύψασα ἐκ τῶν προτεινομένων τροποποιήσεων, δὲν περιελήφθη εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἐκρίθησαν ἀναγκαῖαι αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ Νομοσχέδιου :

(α) Ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Νομοσχέδιου προτεινομένη παράγραφος (α) ἀντικαθίσταται διὰ νέας παραγράφου ἔχούσης ὡς ἀκολούθως :

(α) διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὸ ἐδάφιον (1) μετὰ τὰς λέξεις «Πρόεδρος Ἐπαρχιακοῦ Δικαστηρίου» (γραμματὶ 1 καὶ 2) τῶν λέξεων «ἢ Ἀνώτερος Ἐπαρχιακὸς Δικαστής» καὶ διὰ τῆς ἀπαλείψεως ἐξ αὐτοῦ τῆς λέξεως «τούλαχιστον» (γραμμὴ 5) καὶ διὰ τῆς ἐν τῷ τέλει αὐτοῦ προσθήκης τῆς ἀκολούθου ἐπιφυλάξεως :

«Νοεῖται ὅτι τῇ συστάσει τοῦ Ἀνώτατου Δικαστηρίου δύναται νὰ διορισθῇ ὡς Ἐπαρχιακὸς Δικαστής καὶ δικηγόρος ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ ἐπὶ τρία τούλαχιστον ἔτη καὶ ὡν ὑψηλοῦ ἥθικοῦ ἐπιπέδου.».

(β) Προστίθεται τὸ ἀκόλουθον νέον ἄρθρον 5 εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον, τῶν ἐπομένων ἄρθρων 5 καὶ 6 ἀναριθμουμένων ὡς ἄρθρων 6 καὶ 7 ἀντιστοίχως :

«Τροποποίησις 5. Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ βασικοῦ νόμου τροποποιεῖται διὰ τῆς τοῦ ἄρθρου 7 ἐν αὐτῷ προσθήκης εὐθὺς μετὰ τὰς λέξεις «Πρόεδρος Ἐπαρχιακοῦ Δικαστηρίου» κόμματος καὶ τῶν λέξεων «, ἔκαστος Ἀνώτερος Ἐπαρχιακὸς Δικαστής.».

(γ) Τὸ προτεινόμενον εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ἄρθρον 7 ἀπαλείφεται ἐξ ὀλοκλήρου.

Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν ὅμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου, ως τοῦτο τελικῶς διεμορφώθη ὑπὲρ αὐτῆς.

Καὶ τώρα, ἔντιμε κ. Πρόεδρε, θὰ ἀναγνώσω τὴν Συμπληρωματικὴν "Ἐκθεσιν. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Γιάγκος Ποταμίτης, Πρόεδρος

Άνδρεας Χατζηώαννου

Ξάνθος Κληριδῆς

Αιμίλιος Μιχαηλίδης

Παναγιώτης Δημητρίου

Άνδρεας Νεοκλέους.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν, συνελθοῦσα τὴν 13ην Ἰουλίου 1972 εἰς ἔκτακτον αὐτῆς συνεδρίασιν, ἐμελέτησεν ἀριθμὸν τροποποιήσεων ἐπὶ τοῦ ὡς ἀνω Νομοσχέδιου σταλεισῶν ὑπὸ τοῦ "Υπουργείου Δικαιοσύνης εὐθὺς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὑπὲρ αὐτῆς μελέτης τοῦ ἐν λόγῳ Νομοσχέδιου καὶ τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως της. Εἰς τὴν ἔκτακτον αὐτὴν συνεδρίασιν παρέστη καὶ δι Πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου.

Διὰ τῶν προτεινομένων τροποποιήσεων, αἵτινες ἀπεφασίσθησαν ὑπὸ τοῦ "Υπουργικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτοῦ τῆς 13ης Ἰουλίου 1972, καὶ ἐπὶ τῶν δόπιών συμφωνοῦν τόσον ὁ Γενικὸς Εἰσαγγελεὺς τῆς Δημοκρατίας δὸν καὶ τὸ "Ἀνώτατον Δικαστήριον, ἀφ' ἐνὸς μὲν παρέχεται ἡ ἔξουσία εἰς τὸ "Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον νὰ διορίζῃ Ἐπαρχιακοὺς Δικαστάς καθ' ὑπέρθασιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐγκεκριμένων θέσεων αὐτῶν ἐὰν καὶ ἐφ' δὸν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγκεκριμένων θέσεων Προέδρων Ἐπαρχιακῶν Δικαστηρίων καὶ "Ἀνωτέρων Ἐπαρχιακῶν Δικαστῶν δὲν εἶναι συμπεπληρωμένος, ἀφ' ἔτερου δὲ ἐπιφέρεται τροποποίησις εἰς τὴν ἀρχικῶς προταθεῖσαν κλίμακα τῆς νεοδημιουργουμένης θέσεως "Ἀνωτέρου Ἐπαρχιακοῦ Δικαστοῦ, κριθεῖσα ἀναγκαῖα ὑπὸ τοῦ "Υπουργικοῦ Συμβουλίου ἐν ὅψει τῆς μελετωμένης ἀναδιοργανώσεως τῆς Δημοσίας "Υπηρεσίας.

Ἡ "Ἐπιτροπὴ Νομικῶν μελετήσασα ἀμφοτέρας τὰς προτεινομένας τροποποιήσεις ἐνέκρινε καὶ ἐνεσωμάτωσε ταύτας εἰς τὰ κατάλληλα μέρη τοῦ ὑπὸ μελετην Νομοσχέδιου. Κατὰ τὸ στάδιον τῆς μελέτης τῶν προταθεισῶν νέων τροποποιήσεων ἐνετοπίσθη ἐπίσης ἔτερος ἀριθμὸς ἀναγκαίων ἐπακολούθων τροποποιήσεων ἐπὶ τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 τοῦ βασικοῦ νόμου αἵτινες, προκύψασαι ἐκ τῶν ἀρχικῶς προταθεισῶν τροποποιήσεων, δὲν περιελήφθησαν εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἐκρίθησαν ἀναγκαῖαι αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ Νομοσχέδιου :

(α) Προστίθεται τὸ ἀκόλουθον νέον ἄρθρον 4 εἰς τὸ Νομοσχέδιον, ως τοῦτο κατὰ πρῶτον διεμορφώθη ὑπὸ τῆς "Ἐπιτροπῆς, τῶν ἐπομένων ἄρθρων ἀναριθμουμένων καταλλήλως :

«Τροποποίησις 4. Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ βασικοῦ νόμου τροποποιεῖται ως ἀκόλουθον ἄρθρου 5 λούθως :

(α) Διὰ τῆς ἐν αὐτῷ προσθήκης, εὐθὺς μετὰ τὰς λέξεις "καὶ δύο" (γραμμὴ 2), τῶν λέξεων "Ἀνωτέρων Ἐπαρχιακῶν Δικαστῶν ἥ "

(β) διὰ τῆς ἐν τῇ ἐπιφυλάξει αὐτοῦ προσθήκης, εὐθύνει μετά τὰς λέξεις 'ἐκ τριῶν' (γραμμαὶ 4 καὶ 5), τῶν λέξεων 'Ανωτέρων Ἐπαρχιακῶν Δικαστῶν ἦ' ».

(β) Τὸ εἰς τὴν παράγραφον (β) τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ Νομοσχεδίου (ώς τοῦτο τελικῶς ἀνηριθμήθη) προτεινόμενον νέον ἔδαφιον (3) τοῦ ἀρθρου 6 τοῦ θασικοῦ νόμου τροποποιεῖται διὰ τῆς ἐν τῷ τέλει αὐτοῦ προσθήκης τῆς ὀκολούθου ἐπιφυλάξεως :

«Νοεῖται δτι ἔάν δ ἀριθμὸς τῶν Προέδρων Ἐπαρχιακῶν Δικαστηρίων ἢ τῶν 'Ανωτέρων Ἐπαρχιακῶν Δικαστῶν δέν εἶναι συμπεπληρωμένος, δ ἀριθμὸς τῶν Ἐπαρχιακῶν Δικαστῶν δύναται νά υπερθῆτούς δέκα ἑπτά κατά τὸν ἀριθμὸν τῶν κενῶν θέσεων.».

(γ) Τὸ ἀρθρον 7 τοῦ Νομοσχεδίου (ώς τοῦτο τελικῶς ἀνηριθμήθη) τροποποιεῖται—

(i) διὰ τῆς ἐν τῇ παραγράφῳ (α) αὐτοῦ ἀντικαταστάσεως τῆς κλίμακος «£ 2.562X108—£ 2.886» (δη γραμμῇ) διὰ τῆς κλίμακος «£ 2.232X96—£ 2.520X120—£ 2.880»· καὶ

(ii) διὰ τῆς ἐν αὐτῷ προσθήκης τῆς ὀκολούθου νέας παραγράφου (β), τῶν ὑφιστάμενων παραγράφων (β) καὶ (γ) ἀναγραμματίζομένων ὡς παραγράφων (γ) καὶ (δ) :

«(β) διὰ τῆς ἐν τῇ ἐπιφυλάξει τοῦ ἔδαφου (1) προσθήκης, εὐθύνει μετά τὴν λέξιν 'διορίζον' (γραμμῇ 1), τῶν λέξεων 'ἀνώτερον ἐπαρχιακὸν δικαστὴν ἤ' ».

Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρων ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Νομικῶν ὁμοφώνως εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ὡς τοῦτο τελικῶς διεμορφώθη ὅπ' αὐτῆς.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἐν ὕψει τοῦ γεγονότος δτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ἐκηρύχθη δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ὡς ἐπειγούσης φύσεως καὶ τοῦ γεγονότος δτι ήδη παρῆθον 24 ὥραι ἀπὸ τῆς καταθέσεως τούτου ἐν τῇ Βουλῇ, ἡ Βουλὴ δύναται νά χωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τὴν ψήφισιν τούτου εἰς Νόμον.

Ὑπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

Ο. κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Ἐντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Πρὸ ἀρκετῶν μηνῶν ἐγράψατο τὸ θέμα «Ἡ λειτουργία τῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς». Ἐπραξα τοῦτο, διότι είχον ἐπιστημένει δτι ἔδει νά υπάρξῃ θελτίωσις τόσον τῆς λειτουργίας τῶν Δικαστηρίων δσον καὶ τῆς λειτουργίας τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς.

Μετὰ χαρᾶς 6λέπω δτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει καταθέσει τὸ ὑπὸ συζήτησιν καὶ ὑπὸ ψήφισιν Νομοσχέδιον, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἀποδεικνύει τὴν ἀπαρχὴν τῆς ἐπιδείξεως ἐνδιαφέροντος ἀπὸ μέρους τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν θελτίωσιν τῆς λειτουργίας τῶν Δικαστηρίων καὶ τὴν γενικωτέραν ἀνοδον τοῦ δργάνου ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης.

Ὑπάρχουν, δμως, ἐν προκειμένῳ πολλά, τὰ ὅποια πρέπει καὶ δύνανται νά γίνουν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτῆν, δέν εἶναι δὲ ἡ αξέησις τῶν Δικαστῶν τὸ μόνον ποὺ ἡδύνατο καὶ ἐπρεπε νά γίνῃ. Ὑπάρχει ἡ ἀνάγκη αὐξήσεως τοῦ

παραδικαστικοῦ προσωπικοῦ, ἥτοι τοῦ προσωπικοῦ τῶν πρωτοκολλητείων, διὰ νὰ διεκπεραιοῦται ἡ ἔργασία καλύτερον. Ὑπάρχει πρὸ παντὸς ἡ ἀνάγκη ἀνόδου γενικῶς τοῦ ἐπιπέδου τῶν στελεχῶν τῶν Δικαστηρίων, ἡ δοιά δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον διὰ τῆς παροχῆς οἰκονομικῶν μέσων, ἥτοι διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν, κατὰ τρόπον μάλιστα ποὺ νὰ καταστῇ τὸ δικαστικὸν ἐπάγγελμα ἐλκυστικώτερον εἰς τοὺς ἴκανοὺς δικηγόρους. Διότι μετά λύτης παρατηρεῖται σήμερον τὸ ἔξῆς φαινόμενον : 'Ικανώτατοι δικηγόροι, οἱ δοιοὶ ἐνδιαφέρονται νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν Θέμιδα ἀπὸ τῆς δικαστικῆς ἔδρας, δὲν ὑποθάλλουν αἰτήσεις διὰ νὰ πληρωσουν κενάς δικαστικάς θέσεις, διότι οἱ μισθοί, οἱ δοιοὶ προσφέρονται εἰς τοὺς Δικαστάς, εἶναι χαμηλοί.'

Εἶναι καρδὸς νὰ κατανοήσωμεν οἱ πάντες ὅτι ἐκ τῶν τριῶν συστατικῶν δργάνων τῆς ἐννοίας τοῦ Κράτους, ἥτοι τῆς Ἐκτελεστικῆς, τῆς Νομοθετικῆς καὶ τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας, λόγω τῆς φύσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας πρέπει αἱ ἄλλαι δύο νὰ προσφέρουν τὸ πᾶν διὰ νὰ καταστήσουν τὴν τρίτην, ἥτοι τὴν Δικαστικὴν Ἐξουσίαν, δσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ἀνεξάρτητον. Τοῦτο θὰ ἀποδῆ πρὸς ὅφελος τῆς δικαιοσύνης καὶ γενικώτερον πρὸς ὅφελος τοῦ λαοῦ, δ ὅποιος ἀναμένει τούλαχιστον ἀπὸ τὴν Δικαστικὴν Ἐξουσίαν νὰ κρατήται πάντοτε εἰς τὸ ὕψος τῆς.

'Ελπίζω ὅτι ἡ κατάθεσις τοῦ Νομοσχεδίου καὶ ἡ ψήφισίς του εἰς Νόμον ἀποδεικνύει τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ἀνέφερα καὶ εἰς τὴν ἀρχήν, ἐλπίζω δέ, συγχρόνως, ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο θὰ ἀκολουθήσῃ καὶ ὑπὸ ἄλλων ἐμπράκτων μέτρων πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς θελτιώσεως τῆς λειτουργίας τῶν Δικαστηρίων καὶ κατόπιν τῆς θελτιώσεως τῆς λειτουργίας τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Ο κ. Χατζηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. 'Ἐπανειλημμένως ἔχει λεχθῆ ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ ὅτι ἡ Βουλὴ σπανίως ἔχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκφράσῃ τὸν θαυμασμόν, τὴν ἐπιδοκιμασίαν ἢ τὴν ἀποδοκιμασίαν τῆς δι' οἰονδήποτε δργανον, ἀνώτερον ἢ κατώτερον, τῆς Δημοκρατίας αὐτῆς.

'Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἀκριθῶς αὐτῇ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ δοιοῖν σκοπὸν ἔχει τὴν δημιουργίαν νέων θέσεων εἰς τὴν Δικαστικὴν Ἐξουσίαν ὃς καὶ τὴν ὑπαρξίαν πλέον ἴκανοποιητικῶν ἀπὸ ὅποιως μισθοῦ θέσεων, θὰ ἥθελον ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ νὰ ἐκφράσω τὴν ἀπεριόριστον ἐκτίμησιν, τὴν δοιοῖν ὁ Κυπριακὸς λαὸς τρέφει πρὸς τὴν Δικαιοσύνην μας, καὶ νὰ τονίσω ὅτι εἶναι, πράγματι, ἀναγκαῖα ἡ παροχὴ οἰωνδήποτε διευκολύνσεων πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν διὰ τὴν δημιουργίαν νέων θέσεων καὶ τὴν ὑπάρξιν ἴκανοποιητικῶν μισθῶν διὰ τοὺς δικαστάς, διὰ νὰ διατηρηθῇ αὐτὴ ἀκριθῶς ἡ ἐκτίμησις τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ πρὸς τὴν Δικαιοσύνην.

Εἶναι ἀρκετόν, διὰ νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ Δικαιοσύνη μας ἵσταται ἀρκετὰ ὑψηλά, τὸ γεγονός ὅτι παρ' ὅλας τὰς πολιτικὰς ἀνακατατάξεις, παρ' ὅλας τὰς πολιτικὰς διαφορὰς καὶ καταστάσεις, αἱ δοιοὶ ὑφίστανται εἰς τὸν τόπον μας, ἡ Δικαιοσύνη μας ἔξακολουθεῖ νὰ ἵσταται ὑπεράνω δλων αὐτῶν καὶ νὰ ἀπονέμη πράγματι δικαιοσύνην. Αὐτὴν τὴν Ὑπηρεσίαν ἔχομεν ὑποχρέωσιν, ὡς Βουλή, νὰ τὴν κρατήσωμεν ὑψηλά καὶ νὰ τῆς συμπαρασταθῶμεν.

Μὲ αὐτὰς τὰς σκέψεις δηλῶ ὅτι θὰ ψηφίσω τὸ ἐνώπιόν μας εύρισκόμενον Νομοσχέδιον.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Χριστοφίδης.

: ΖΗΤΙΜΑΤΟΣ Ε

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

“Εντιμε κ. Πρόεδρε, ξένιμοι κύριοι συνάδελφοι. Δὲν χρειάζεται μακρά ἀνάλυσις διά νὰ τονισθῇ ή σημασία τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας καὶ τῆς Δικαιοσύνης ἐν γένει εἰς τὴν πρόοδον καὶ εὐημερίαν τοῦ λαοῦ.

‘Η Δικαστική Ἐξουσία δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ή ‘Ἐξουσία, ή δποία προστατεύει τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου καὶ ἔχασφαλίζει τὴν κυριαρχίαν τοῦ νόμου εἰς τὴν πολιτείαν.

Τὰ δικαστήρια δὲν ἀποτελοῦν ἀναγκαῖον κακὸν διὰ μίαν πολιτείαν, ἀλλ’ ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ. Τὰ δικαστήρια ἀποτελοῦν τὴν σπουδυλικὴν στήλην τῆς Δημοκρατίας. Βεβαίως ή ὑπαρξίς καὶ μόνον δικαστηρίων δὲν ἀποτελεῖ ἔχασφαλίσιν τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων. Ἐκεῖνο, τὸ δποίον προέχει, εἶναι ή ὑπαρξίς καλῶς συγκεκροτημένου συστήματος Δικαιοσύνης, ἀρτίως ἐπηνδρωμένου καὶ μὲ μοναδικήν ἀποστολὴν τὴν ἔχασφαλίσιν τῶν ἀνωτέρω.

‘Η Δικαστική Ἐξουσία πρέπει νὰ εἶναι ἀνεξάρτητος καὶ μακράν κάθε πολιτικῆς ἐπιρροής οὕτως, ὥστε ή δικαιοσύνη δχι μόνον νὰ ἀπονέμεται, ἀλλὰ καὶ νὰ φαίνεται δτι ἀπονέμεται. Ἐν δψει τῶν ἀνωτέρω καὶ τῆς σημασίας, τὴν δποίαν ἔχει τὸ σύστημα ἀπονομῆς δικαιοσύνης διὰ τὴν πρόοδον τῆς Νήσου μας, κάθε μέτρον, τὸ δποίον ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν θελτίωσιν τοῦ δικαιοστικοῦ συστήματος δὲν δύναται παρὰ νὰ ἔχῃ τὴν ἄνευ δρων ἐπιδοκιμασίαν τῶν ἐκπροσώπων τοῦ λαοῦ.

Δύναται νὰ λεχθῇ δτι διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου δημιουργοῦνται προϋποθέσεις ταχυτέρας ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης εἰς ὑποθέσεις ἀστικοῦ δικαίου, δεδομένου δτι αὐξάνεται ή δικαιοδοσία τῶν Ἐπαρχιακῶν Δικαστῶν ὡς καὶ τῶν Προέδρων δικαστηρίων, πρᾶγμα, τὸ δποίον κατέστη ἀναγκαῖον ἐν δψει τῆς πτώσεως τῆς ἀξίας τοῦ χρήματος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960, δτε καθωρίσθησαν τὰ χρηματικὰ δρια δικαιοδοσίας τῶν δικαστῶν. Πέραν τούτου, διὰ τῆς δημιουργίας νέων θέσεων Ἀνωτέρων Ἐπαρχιακῶν Δικαστῶν, διὰ τάς δποίας ἀπατούνται προσόντα Ισάξια μὲ ἐκεῖνα τοῦ Προέδρου Ἐπαρχιακοῦ Δικαστηρίου, αὐξάνεται δ ἀριθμὸς τῶν Ἀνωτέρων Δικαστῶν εἰς τὰ Ἐπαρχιακὰ Δικαστήρια, τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ ἔτι αλλον παράγοντα, δ ὁδοῖς θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ταχυτέραν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης.

‘Υπ’ αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑποστηρίζω τὴν ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου εἰς νόμον. Προτοῦ, δμως, ἀφήσω τὸ θῆμα, θὰ ήθελα νὰ διατυπώσω ωρισμένας σκέψεις σχετιζομένας μὲ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν προνοιῶν τοῦ νόμου. Η ἀρμοδία ἀρχῆ δέν δπως ἐπιδεικνύ τὴν μεγαλυτέραν δυνατὴν προσοχὴν εἰς τὴν ἐπιλογὴν ἀτόμων ὡς δικαστῶν καὶ ἀκόμη μεγαλυτέραν εἰς τὴν ἀξιολόγησιν τῶν νῦν λειτουργῶν τῆς Δικαιοσύνης.

Δέον δπως καταστῇ συνειδήσις δτι ή δικαστική ἔδρα δὲν ἀποτελεῖ ὑπαλληλικήν θέσιν, ἀλλ’ ἀποστολὴν. Ἀποστολὴν, ή δποία καθημερινῶς ἐπηρεάζει τὴν ζωὴν τῶν πολιτῶν, καὶ, ὡς ἐκ τούτου, τὰ συνήθη κριτήρια διὰ τὴν ἀξιολόγησιν ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ σύνδεμισιν σχέσιν ἔχουν μὲ τὰ κριτήρια διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Ποταμίτης.

‘Ο κ. Ξενός Καρύδης.

Γ. ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε. 'Από τής θέσεώς μου θά ήθελα νά είπω μόνον δλίγα λόγια.

Θά ήθελα νά έκφράσω τήν μεγάλην μου χαράν και εύχαριστησιν διά τήν ένθουσιάδη ύποδοχήν, τής δποίας έτυχεν αύτό τό Νομοσχέδιον και διά τήν έγκαρδιον ύποστηριξιν, τήν δποίαν έξέφρασαν δι' αύτό τά Μέλη τού Σώματος τούτου.

Είμαι, ίσως, δ παλαιότερος τῶν δικηγόρων Βουλευτῶν. Γνωρίζω τὰ Δικαστήρια ἀπό πολλῶν ἔτῶν και θλέπω δτι, πράγματι, τὰ Δικαστήρια σήμερον εύρισκονται εἰς πολὺ ύψηλήν θέσιν—ἄν και πάντοτε εύρισκοντο εἰς καλήν θέσιν—μὲ τήν βοήθειαν δέ, τήν δποίας πρέπει νά δώσῃ ή Κυβέρνησις και τήν δποίαν είμαι θέσαιος δτι θά έξακολουθήσῃ νά δίδη αύτή ή Βουλή, πιστεύω δτι τὰ Δικαστήρια τοῦ τόπου τούτου θά έξακολουθοῦν πάντοτε νά ιστανται ἐπὶ τής ύψιστης θαμβίδος.

Εύχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Ο κ. Χατζηκακοῦ.

Κ. ΧΑΤΖΗΚΑΚΟΥ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Παρ' δλον δτι δὲν είμαι νομικός, ἐπειδή, λόγω τής φύσεως τῆς ἐργασίας μου, ἀναλίσκω πολλάς ώρας εἰς τὰ Δικαστήρια, ἐλπίζω νά μοῦ ἐπιτρέψουν οἱ έντιμοι κύριοι συνάδελφοι δικηγόροι νά κάμω ένα μικρὸν περίπατον εἰς τὰ ἀμπελοχώραφά των και νά έκφρασω μερικάς ἀπόψεις.

Εἰς τήν Αίτιολογικήν "Εκθεσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἀναφέρεται δτι ή ἀφορῶσα τὰ δικαστήρια νομοθεσία ἔχρηζεν ἀναθεωρήσεως πρὸ πολλοῦ, πρῶτον διά σκοπούς ἀποσυμφορήσεως τής ύπὸ τούτων ἐκτελουμένης ἐργασίας και δεύτερον διά τήν πλέον ἀπρόσκοπτον ἀπονομὴν τής δικαιοσύνης.

Αἱ κύριαι πρόνοιαι τοῦ Νομοσχεδίου τούτου είναι ή δημιουργία νέων θέσεων 'Ανωτέρου 'Επαρχιακοῦ Δικαστοῦ μὲ ηδημένην δικαιοδοσίαν και ή αὔξησις τής δικαιοδοσίας τῶν 'Επαρχιακῶν Δικαστῶν.

Κατὰ τήν γνώμην μου, διά τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἐπιτυγχάνεται έν τινι θαμῷ ή ταχεῖα ἀπονομὴ τής δικαιοσύνης, καθότι ἔκει, δπου ἔχρειαζοντο προηγουμένως δύο Δικασταὶ διά τήν ἐκδίκασιν μιᾶς ἀστικῆς ύποθέσεως, τώρα θά χρειάζεται μόνον εἰς Δικαστής. "Ομως, διά τοῦ νέου νόμου δὲν ἐπιτυγχάνονται πολλά. 'Ο ἀριθμὸς τῶν Δικαστῶν παραμένει δ ἴδιος, ήτοι 25, τοῦτο δέ, ως ἀντιλαμβάνομαι, γίνεται διά τήν μῇ ἐπιθάρυνσιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

"Η ἀπονομὴ τής δικαιοσύνης, κύριοι συνάδελφοι, είναι θέμα πολὺ λεπτὸν και ἀποτελεῖ τήν θάσιν τοῦ πολιτισμοῦ μιᾶς χώρας. Συνεπῶς, εἰς τὸν τομέα τῆς Δικαιοσύνης δὲν ἐπιτρέπονται οἰκονομίαι. Χρειαζόμεθα νομοθεσίαν πλήρη διά τήν καλὴν ἀπονομὴν τής δικαιοσύνης. Είναι ἀνάγκη όπως δ ἀριθμὸς τῶν Δικαστῶν αὔξηθῇ. 'Η αὔξησις τῶν ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων ύποθέσεων είναι ἀνάλογος πρὸς τήν αὔξησιν τοῦ πλούτου μιᾶς χώρας. 'Ανάπτυξις τής βιομηχανίας μας και αὔξησις τοῦ τουρισμοῦ μας ἀναποφεύκτως θά ἐπιφέρουν αὔξησιν τῶν ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων ύποθέσεων.

Είναι εἰς δλους γνωστὸν δτι πολλαὶ ύποθέσεις ἀναβάλλονται πέραν τής μιᾶς φοράς μὲ ἀποτέλεσμα οἱ διάδικοι νά ταλαιπωρῶνται και νά δποθάλλωνται εἰς περιττά έξοδα λόγω ἐλλείψεως χρόνου. Είναι ἀνθρωπίνως δδύνατον δι' ένα

Δικαστήν νά έπιλαμβάνεται πέραν τῶν 100 ἀστικῶν ὑποθέσεων ἡμερησίως. Συνεπώς, χρειαζόμεθα περισσοτέρους Δικαστάς. Ἐξ δυνάμεων γνωρίζω, ή ἔξευρεσις καταλλήλων Δικαστῶν ἀποτελεῖ σήμερον ἔργον πολὺ δύσκολον. Ἐάν πρόκειται νά ἔχωμεν ἀρκετούς καὶ, πρὸ παντός, ἵκανούς καὶ ἐμπείρους Δικαστάς, οἱ δυοῖς θὰ δυνηθοῦν νά κερδίσουν τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ κοινοῦ πρὸς τὴν Δικαιοσύνην, εἰναι ἀνάγκη ὅπως ληφθοῦν ἀμέσως ριζικά μέτρα διὰ νά καταστῇ τὸ δικαστικὸν ἐπάγγελμα ἐλκυστικὸν εἰς τοὺς ἵκανούς καὶ ἐμπείρους νομικούς. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν π.χ. τὸ δικαστικὸν ἐπάγγελμα ἀποτελεῖ τὸ ἀποκορύφωμα τῆς ἐπιτυχίας ἐνδὸς δικηγόρου. Μόνον δικηγόροι διακριθέντες ἐπὶ σειράν ἐτῶν εἰς τὸ ἐπάγγελμά των ἔχουν τὴν δυνατότητα νά καταλάβουν τὴν δικαστικὴν ἔδραν. Εἰς τὴν Κύπρον δὲν συμβαίνει τὸ ίδιον. Ὁ λόγος εἶναι οἱ χαμηλοὶ μισθοὶ τῶν δικαστῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ εἰσόδημα ἐνὸς ἐπιτυχημένου δικηγόρου καὶ αἱ συνθῆκαι, ὑπὸ τὰς δυοῖς ὁ δικαστής εἶναι ὑποχρεωμένος νά ἔργαζεται.

Τι δέον γενέσθαι διὰ τὴν θεραπείαν τῆς δυσαρέστου αὐτῆς καταστάσεως; Πρῶτον, νά αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν διὰ νά μειωθῇ ὁ ὄγκος τῆς ἔργασίας. Ὁ Νόμος 14 τοῦ 1960, ὁ δυοῖς ἐψηφίσθη ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς Δημοκρατίας, προέθετε τὴν ὑπαρξιν 23 Δικαστῶν. Κατὰ τὸ 1970, διὰ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου, ὁ ἀριθμὸς οὗτος ηὔξηθη εἰς 25, τὸ δὲ παρὸν Νομοσχέδιον δὲν προνοεῖ αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τούτων.

Εἰσηγοῦμαι ὅπως ὁ ἀριθμὸς τῶν θέσεων Ἀνωτέρου Ἐπαρχιακοῦ Δικαστοῦ, αἱ δυοῖς δημιουργοῦνται διὰ τοῦ Νομοσχέδιου τούτου, εἶναι ἐπὶ πλέον τῶν ὑπαρχουσῶν θέσεων.

Εἰσηγοῦμαι, ἐπίσης, ὅπως δυνάμει τοῦ περὶ Δικηγόρων (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1970 οὓδεις ἔγγεγραμμένος δικηγόρος δύναται νά ἔξασκῃσῃ τὸ ἐπάγγελμά του ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου ἐκτὸς ἐάν ἔχῃ συμπληρώσει πενταετὴ ἔξασκησιν καὶ ὅπως οὓδεις δικηγόρος δύναται νά παρουσιασθῇ ἐνώπιον Κακουργιοδικείου ἐν τῇ ἐκδικάσει δικιμάτων τιμωρουμένου διὰ θανάτου ή ισοβίων δεσμῶν ἐκτὸς ἐάν ἔχῃ τετραετὴ ἔξασκησιν. Συνεπῶς, οὓδεις θὰ πρέπει νά καταλαμβάνῃ δικαστικὴν ἔδραν ἐκτὸς ἐάν ἔχῃ πενταετή, ἢν μὴ ἐπταετή, δικηγορικὴν ἔξασκησιν. Καὶ δὲν εἶναι μόνον ή ἔξασκησις ποὺ πρέπει νά λαμβάνεται ὑπὸ δψιν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ ὑποψήφιου δικαστοῦ. Διὰ νά προσελκύσωμεν τοὺς ἐπιτυχημένους δικηγόρους πρὸς τὸ δικαστικὸν ἐπάγγελμα, δλαι αἱ μισθολογικαὶ κλίμακες τῶν δικαστῶν πρέπει νά ἀναθεωρηθοῦν καὶ νά αὐξηθοῦν. Ἐπίσης, ή θέσις τοῦ Προέδρου Ἐπαρχιακοῦ Δικαστηρίου καὶ τοῦ Ἀνωτέρου Ἐπαρχιακοῦ Δικαστοῦ δὲν πρέπει νά εἶναι μόνον θέσις προαγωγῆς, ἀλλὰ καὶ θέσις πρώτου διορισμοῦ. Δὲν φλέπω τὸν λόγον διατί εἰς δικηγόρος μὲ πολυετὴ δικηγορικὴν πείραν νά μὴ δύναται νά διορισθῇ ἀπ' εὐθείας ὡς Πρόεδρος Ἐπαρχιακοῦ Δικαστηρίου ή, τούλαχιστον, ὡς Ἀνώτερος Ἐπαρχιακὸς Δικαστής.

Δι' αὐτὸν εἰσηγοῦμαι ὅπως αἱ νέαι θέσεις τῶν Ἀνωτέρων Ἐπαρχιακῶν Δικαστῶν εἶναι ἀνοικταὶ καὶ διὰ τοὺς πρωτοδιοριζομένους δικηγόρους. Πρέπει νά ὑπάρχῃ εὐχέρεια εἰς τὸν νόμον, ὥστε εἰς πρωτοδιοριζόμενος εἰς οἰνδήποτε θαθμὸν Δικαστῆς νά τοποθετήται ἐπὶ τῆς μισθολογικῆς κλίμακος ἀναλόγως τῆς πείρας του.

Εἰσηγοῦμαι, τέλος, ὅπως αὐξηθῇ τὸ δριον ἡλικίας ἀφυπηρετήσεως ἀπὸ τὸ 60δν εἰς τὸ 65ον ή τὸ 68ον ἔτος, διὰ νά δύνανται οἱ δικηγόροι τῆς ἡλικίας τῶν 40 καὶ τῶν 45 ἐτῶν, οἱ δυοῖς ἔχοντες ἀποκτήσει ἀρκετὴν πείραν, νά εἰσέρχωνται εἰς τὸ δικαστικὸν ἐπάγγελμα ἔχοντες πρὸ ἐαυτῶν μίαν ἵκανοποιητικὴν περίοδον ἔξασκησεως τοῦ δικαστικοῦ ἐπαγγέλματος.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

·Ο κ. Ξάνθος Κληρόδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

"Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Δέν νομίζω ότι διά τοῦ προτεινομένου Νόμου λύονται τὰ προβλήματα τῶν Δικαστηρίων. 'Ασφαλῶς, καὶ οἱ ἐμπνευσταὶ καὶ οἱ συντάκται τοῦ Νομοσχεδίου δέν ἀναμένουν ότι αἱ πρόνοιαι τοῦ Νομοσχεδίου θὰ ἐπιλύσουν τὰ πολλαπλᾶ προσθλήματα, τὰ δποῖα ἀντιμετωπίζονται ἀπὸ ἑτῶν εἰς δ, τι ἀφορᾶ τὴν διάρθρωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν Δικαστηρίων. Εὔελπιστοῦμεν δλοι ότι διά τοῦ προτεινομένου Νόμου θὰ ὑπάρξῃ κάποια εὐεργετικὴ ἔξελιξις δι' αὐτὸ καὶ ψηφίζομεν τὸν προτεινόμενον Νόμον.

'Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτη θὰ ἡθελα νὰ τονίσω ότι ἐπιθάλλεται ὅπως λίαν προσεχῶς ἐσαχθῆ εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον προβλέπον περὶ τῆς ριζικῆς ἀναδιαρθρώσεως τῶν Δικαστηρίων. Δέν είναι τοῦ παρόντος νὰ ἀναπτύξω συγκεκριμένας ἀπόψεις. 'Αρκοῦμαι μόνον νὰ τονίσω τὴν ἀνάγκην τῆς δσον τὸ δυνατόν ταχυτέρας ἀναδιοργανώσεως τῶν Δικαστηρίων οὕτως, ὥστε τὰ Δικαστηρια ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ καταστοῦν ίκανά νὰ ἀντιμετωπίζουν εὐχερῶς τὰς πολλαπλᾶς ὑποθέσεις, αἴτινες ἔκκρεμοῦν ἐνώπιόν των, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ καταλάθουν ἐν τῇ Δημοκρατίᾳ τὴν πρέπουσαν αὐτῶν θέσιν ώς οἱ πραγματικοὶ φορεῖς μιᾶς τῶν τριῶν ἔξουσιῶν τοῦ Κράτους.

Εἶναι λυπηρὸν τὸ γεγονός ότι ἐν πολλοῖς τὸ Δικαστικὸν Σῶμα θεωρεῖται υπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ώς τμῆμα τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

*Ἐλπίζω ότι ἡ Νομοθετικὴ καὶ ἡ Δικαστικὴ Ἐξουσία θὰ συνεργασθοῦν εἰς τὸ μέλλον στενῶς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως καὶ διά νὰ ἐδραιωθῇ πέραν πάσης ἀμφιθολίας ἡ ἀνεξαρτησία τῶν Δικαστηρίων.

Εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Υπάρχουν ἄλλοι ὅμιληται ;

Μὴ ὑπαρχόντων ἄλλων ὅμιλητῶν ἐπὶ θέματος ἀρχῆς, παρακαλῶ τὸν Γραμματέα τῆς Βουλῆς νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ δποία θὰ γίνη διά τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. "Αρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Υπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διά τὴν ἔγκρισιν τοῦ 1ου ἀρθρου ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ 1ον ἀρθρον ἔγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τριποποίησις τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ 6ασικοῦ νόμου. "Αρθρον 2ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Υπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διά τὴν ἔγκρισιν τοῦ 2ου ἀρθρου ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ 2ον ἀρθρον ἔγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Κατάργησις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ θασικοῦ νόμου καὶ ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ ὑπὸ νέου ἄρθρου. "Ἄρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

- "Υπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ 3ου ἄρθρου;
- Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ 3ον ἄρθρον ἔγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ θασικοῦ νόμου. "Ἄρθρον 4ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

- "Υπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ 4ου ἄρθρου;
- Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ 4ον ἄρθρον ἔγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ θασικοῦ νόμου. "Ἄρθρον 5ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Ο κ. Κληρίδης.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Ἀπλῶς κατόπιν δευτέρας σκέψεως δύον ἀφορᾶ τὸ λεκτικὸν τῆς ἐπιφυλάξεως εἰς τὴν παράγραφον (α) τοῦ ἄρθρου 5, τὸ δποῖον ἔχει ώς ἀκολούθως :

«Νοεῖται δτι τῇ συστάσει τοῦ 'Αινωτάτου Δικαστηρίου δύναται νὰ διορισθῇ ως Ἐπαρχιακὸς Δικαστής καὶ δικηγόρος ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ ἐπὶ τρία τούλαχιστον ἔτη καὶ ών ὑψηλοῦ ἡθικοῦ ἐπιπέδου».

Νομίζω δτι αἱ τελευταῖαι λέξεις «καὶ ών ὑψηλοῦ ἡθικοῦ ἐπιπέδου» δέον δπως ἀπαλειφθοῦν, διότι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, δ ὑποψήφιος Δικαστής εἴτε τριῶν ἔτῶν ἀσκησιν ἔχει εἴτε πέντε ἔτῶν, πρέπει δπωσδήποτε νὰ είναι ὑψηλοῦ ἡθικοῦ ἐπιπέδου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Οὐδεμίαν ἔνστασιν ἔχω, ἔντιμε κύριε Πρόεδρε, ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως τοῦ ἔντιμου συναδέλφου. Ἐκεῖνο μόνον, τὸ δποῖον ἡθελαὶ νὰ ἐπεξηγήσω, εἰναι τοῦτο, δτι τὸ ἄρθρον 5 εἰς τὸν θασικὸν νόμον ἀνευ τῆς ἐπιφυλάξεως περιλαμβάνει αὐτὴν τὴν φράσιν, δηλαδὴ τὴν φράσιν «ὑψηλοῦ ἡθικοῦ ἐπιπέδου» προκειμένου περὶ διορισμοῦ δικηγόρων ως Δικαστῶν, ἔχόντων ὑπηρεσίαν πέντε ἔτῶν.

Συνεπώς, ή φράσις αὐτή ἐτέθη ἐδῶ ἐκ πλεονασμοῦ, ἀκριθῶς διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ δτι τὸ ἴδιον κριτήριον ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὸν διορισμὸν εἰς τὴν θέσιν Ἐπαρχιακοῦ Δικαστοῦ δικηγόρων, οἱ δοποὶ οἵχουν ὑπηρεσίαν τριῶν ἔτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἐάν ή φράσις αὐτή ὑπάρχῃ εἰς τοὺς ὅρους ὑπηρεσίας τῶν κανονικῶν Δικαστῶν, δὲν δύναται νὰ ἀπαίλειφθῇ, διότι τυχὸν ἀπάλεψις τῆς θά δημιουργῆση προσβλήματα δτι πρόκειται περὶ διαφοροποιήσεως τῶν προσόντων διορισμοῦ.

Ὑπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ 5ον ἀρθρου;

Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ 5ον ἀρθρον ἔγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ 6ασικοῦ νόμου. "Αρθρον 6ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ 6ον ἀρθρου;

Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ 6ον ἀρθρον ἔγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ 6ασικοῦ νόμου. "Αρθρον 7ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ 7ον ἀρθρου;

Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ 7ον ἀρθρον ἔγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ 6ασικοῦ νόμου. "Αρθρον 8ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ 8ον ἀρθρου;

Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ 8ον ἀρθρον ἔγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 22 τοῦ 6ασικοῦ νόμου. "Αρθρον 9ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ 9ον ἀρθρου;

Μὴ ὑπαρχούσης ἔνστάσεως τὸ 9ον ἀρθρον ἔγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 24 τοῦ 6ασικοῦ νόμου. "Αρθρον 10ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Υπάρχει οιαδήποτε ένστασις διά τὴν ἔγκρισιν τοῦ 10ου ἀρθρου;
Μή ύπαρχούσης ένστάσεως τὸ 10ον ἀρθρον ἔγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποίησις τοῦ ἀρθρου 26 τοῦ θασικοῦ νόμου. “Ἀρθρον 11ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Υπάρχει οιαδήποτε ένστασις διά τὴν ἔγκρισιν τοῦ 11ου ἀρθρου;
Μή ύπαρχούσης ένστάσεως τὸ 11ον ἀρθρον ἔγκρίνεται.
Ἡ δευτέρα ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου ἐτελείωσε καὶ καλῶ τὸν Γραμματέα
ὅπως χωρήσῃ εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ὅποια θὰ γίνη διά
τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου τούτου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Δικαστηρίων (Τροποποιητικὸς)
Νόμος τοῦ 1972 καὶ θὰ ἀναγινώσκηται δόμοῦ μετά τῶν περὶ Δικαστηρίων Νόμων
1960 ἔως 1970 (ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἀναφερομένων ως «ὁ θασικὸς νόμος») καὶ ὁ
θασικὸς νόμος καὶ ὁ παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρωνται ως οἱ περὶ Δικαστηρίων
Νόμοι τοῦ 1960 ἔως 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Υπάρχει οιαδήποτε ένστασις διά τὴν ἔγκρισιν τοῦ Νομοσχεδίου εἰς Νόμον;
(Κρούουν οἱ κώδωνες)

Μή ύπαρχούσης οιασδήποτε ένστάσεως τὸ Νομοσχέδιον ψηφίζεται εἰς Νόμον.
Τὸ δεύτερον θέμα ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὸ Κεφάλαιον Β εἶναι
ὁ περὶ Ὀργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμος τοῦ
1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὅπως
ἀναγνώσῃ τὴν “Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὸ Σῶμα.

Ξ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

**ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙ
ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΟΡΓΑΝΩΝ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ (ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ) ΝΟΜΟΣ
ΤΟΥ 1972».**

Παρόντες :

Ξάνθος Κληρίδης, Πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κόστης

Κώστας Χριστοδουλίδης

Άνδρέας Φάντης

Χριστόφορος Χριστοφίδης.

‘Η Κοινοθουλευτική ’Επιτροπή ’Εσωτερικών ἐμελέτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 13ην Ιουλίου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ περαιτέρω παράτασις τῆς θητείας τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως διὰ περίοδον μέχρις ἔξι μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας των, ἐκτὸς ἐάν ἐν τῷ μεταξύ ἥθελε λάθει χώραν νέος διορισμὸς ἢ ἐκλογὴ, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, βάσει τοῦ οἰκείου νόμου.

‘Ως γνωστόν, ἡ θητεία τῶν ὡς ἄνω δργάνων τοπικῆς διοικήσεως παρετάθη διὰ τελευταίαν φοράν διὰ τοῦ περὶ ’Οργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς θητείας) Νόμου τοῦ 1971 (’Αρ. 78 τοῦ 1971) διὰ περίοδον ἔξι μηνῶν διὰ νά παρασχεθῇ εἰς τὴν ’Εκτελεστικήν ’Εξουσίαν διαπαιτούμενος χρόνος διὰ τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ σχετικοῦ μηχανισμοῦ διεξαγωγῆς ἐκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως καὶ διὰ τὴν τροποποίησιν τῶν περὶ τὰ θέματα ταῦτα σχετικῶν νομοθεσιῶν.

‘Ετοιμασθεῖσα ἐν προκειμένῳ σχετικῇ τροποποίησις τῆς ὑφισταμένης περὶ Χωριτικῶν ’Αρχῶν νομοθεσίας κατετέθη ὑπὸ τῆς ’Εκτελεστικῆς ’Εξουσίας εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ’Αντιπροσώπων τὴν 30ην Μαρτίου 1972, ἔκτοτε δὲ τὸ δλον θέμα ἀπτσχόλησε τόσον τὰς ἀρμοδίας Κοινοθουλευτικάς ’Επιτροπάς δσον καὶ τὴν δλομελειαν τοῦ Σώματος μὲ ἀποτέλεσμα μόλις χθὲς νά καταστῇ δυνατή ἡ εἰς νόμον ψήφισις τῆς περὶ ἣς διαλόγος τροποποιητικῆς νομοθεσίας.

‘Ἐν δψει τῶν ἀνωτέρω παρισταται ἀνάγκη δπως ἡ θητεία τῶν δργάνων τούτων παραταθῆ δι’ ἔτέρους ἔξι μηνας ἀπὸ τῆς λήξεως αὐτῆς.

‘Η Κοινοθουλευτική ’Επιτροπή ’Εσωτερικών λαθοῦσα ύπ’ ὅψιν πάντα τὰ ἀνωτέρα καὶ μελετήσασα ἐπισταμένως τὸ οὕτω προκύψαν θέμα εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλήν, τοῦ κ. Χρ. Χριστοφίδη διαφωνοῦντος, τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Υπάρχουν διμιληταί ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

‘Ο κ. Φάντης :

‘Εντιμε κ. Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. ’Η Βουλὴ τῶν ’Αντιπροσώπων γιά ἄλλη μιὰ φορὰ δρίσκεται ύποχρεωμένη νά ψηφίσῃ παράταση τῆς θητείας δρισμένων δργάνων Τοπικῆς Διοίκησης. ’Η ψήφιση αὐτοῦ τοῦ νόμου παρουσιάζεται σᾶν ἀναγκαία, αὐτή τὴ φορὰ ὅχι ἀπὸ ἀμελεια ἡ κατὰ δποιοδήποτε τρόπο ἀπὸ εύθυνη τῆς ’Εκτελεστικῆς ’Εξουσίας. ’Αν δ λαὸς τῆς ὑπαίθρου ἀδυνατῇ καὶ τώρα νά ἀσκήσῃ τὸ ιερὸ δικαίωμα νά ἐκλέγη τὶς Χωριτικές του ’Αρχές—ἔνα δικαίωμα ποὺ τὸ στερεῖται γιά μιάν δλόκληρη 40ετία—γι’ αὐτὸ δεν εύθυνεται τώρα ἡ Κυβέρνηση. ’Οπως εἶναι γνωστόν, ἡ Βουλὴ αὐτή, δταν ἔκαλείτο τὴν τελευταία φορὰ νά δώσῃ τὴν ἔγκρισή της γιά παράταση τῆς θητείας τῶν Χωριτικῶν ’Αρχῶν, τὸ ἔκαμε μόνο ἀφοῦ εἶχε τὴν ἐπίσημη διαθεσιάωση τῆς ’Εκτελεστικῆς ’Εξουσίας, μέσον τοῦ ’Υπουργοῦ ’Εσωτερικῶν, δτι στὸ μεταξύ θὰ ἀνταποκρινόταν στὴν ἀπαίτηση τῆς Βουλῆς γιά κατάθεση νομοσχεδίου, τὸ ὅποιο θὰ ρύθμιζε τὸ θέμα τῆς ἐκλογῆς Χωριτικῶν ’Αρχῶν.

‘Η ’Εκτελεστική ’Εξουσία ἀνταποκρίθηκε ἔγκαιρα καὶ πλήρως στὴν ύποχρέωση, τὴν ὅποια ἀνέλαβε ἔναντι τῆς Βουλῆς, καὶ κατά τὸ τέλος τοῦ περισμένου Μάρτη κατάθεσε σχετικό Νομοσχέδιο ποὺ προνοοῦσε γιά διεξαγωγὴ ἐκλογῶν τὴν πρώτη Κυριακὴ τοῦ ’Οκτωβρίου τοῦ 1972.

Αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιο, δπως εἶναι γνωστό, ἔγκριθηκε δμόφωνα ἀπὸ τὴν ἀριστερὰ Κοινοθουλευτική ’Επιτροπή, τὰ μέλη τῆς ὅποιας ἔξέφραζαν ἐπὶ τοῦ θέ-

ματος τις ἀπόψεις τῶν Κοινοθουλευτικῶν τους δμάδων. Μετὰ τὴν κατάθεση τῆς σχετικῆς "Ἐκθεσῆς στὴ συνεδρίαση τῆς Βουλῆς στὶς 27 Ἀπριλίου, ἡ συζήτηση τοῦ Νομοσχεδίου πήρε τὴ γνωστὴ σὲ όλους μας τροπή, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τροποποιηθῇ τὸ πιὸ οὐσιώδες ἄρθρο τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ἄρθρο 4, ἐδάφις 10, παράγραφος 1. Αὐτὴ ἡ τροποποίηση ἔκαμεν ἀδύνατη τὴ διεξαγωγὴ ἐκλογῶν τὴν πρώτη Κυριακὴ τοῦ Ὁκτωβρίου τοῦ 1972, ἡμέρα ποὺ καθοριζόταν στὸ σχετικό Νομοσχέδιο. 'Εφ' ὅσον αὐτὴ ἡ τροποποίηση ἐγκρίθηκε ἀπὸ τὴν πλειοψηφία τῆς Βουλῆς, γιὰ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσία δὲν ὑπῆρχεν ἄλλη διέξοδος ἀπὸ τοὺς νὰ ὑποβάλῃ τὸ ὑπὸ συζήτηση Νομοσχέδιο γιὰ παράταση τῆς θητείας τῶν Ὀργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως.

"Η Κοινοθουλευτικὴ δμάδα τῆς Ἀριστερᾶς δὲν ἔχει ἀλλη ἐκλογὴ ἀπὸ τοῦ νὰ ψηφίσῃ τὸ Νομοσχέδιο, διότι ἀπόρρηψῃ του δὲν ἔχει κανένα νόημα. Ψηφίζοντάς το, δμως, ἡ Ἀριστερὰ θὰ ἐνεργήσῃ στὰ πλαίσια τοῦ Νόμου καὶ ἔχοντας ἐπίσης ὑπ' ὄψη τῆς τὴν ἀπόφαση τῆς Βουλῆς, δπως κατὰ τὴν πρώτη συνεδρίασή της στὴ νέα Σύνοδο τὸν Σεπτέμβρη ἀσχοληθῇ μὲ τὸν καθορισμὸν ἡμερομηνίας ἐκλογῆς Χωριτικῶν Ἀρχῶν ὥστε τὸ ταχύτερο δυνατὸ καὶ ὀπωδόπιοτε σὲ χρόνο τέτοιο ποὺ νὰ μήν ἀπαιτηθῇ δποιαδήποτε νέα παράταση, νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία στοὺς κατοίκους τῶν χωριῶν νὰ ἀσκήσουν ἔνα στοιχειώδες δημοκρατικὸ δικαίωμα, τὸ δικαίωμα νὰ ἀναδείξουν μὲ τὴν ψῆφο τους δημοκρατικὰ τίς Χωριτικές Ἀρχές, στὶς ὁποῖες θὰ ἐμπιστευθοῦν τὴ διαχείριση τῶν ὑποθέσεών τους ποὺ ἴμπιπτουν στὴ δικαιοδοσία αὐτῶν τῶν Ἀρχῶν μὲ θάση τὸν σχετικὸ Νόμο.

Εὔχαριστω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Απλῶς ὑποδεικνύω ὅτι, καὶ ἔάν ἡ Βουλὴ δὲν εἶχεν ἐγκρίνει τὴν τροποποίησιν τοῦ ὑποβληθέντος καὶ ἐγκριθέντος χθὲς Νομοσχεδίου, ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ παράτασις ἥτο ἀναγκαία δεδομένου ὅτι ἡ θητεία τῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν ἥδη ἔλλειπεν ἀπὸ τῆς 30ῆς Ἰουνίου καὶ ἀφ' ἣς στιγμῆς ἡ Βουλὴ δὲν εἶχεν ἐγκρίνει τὸ προηγούμενον Νομοσχέδιον πρὸ τῆς 30ῆς Ἰουνίου καὶ ἐφ' ὅσον δμοφώνως ἡ Βουλὴ ἐνέκρινεν ὅτι ἀπὸ τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἡμερομηνίας τῶν ἐκλογῶν μέχρι τῆς ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν δέον νὰ δοθῇ εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τρίμηνος προθεσμία δι' ὀργάνωσιν τῶν ἐκλογῶν, ἡ παρούσα ἀνανέωσις ἥτο ἀναπόφευκτος.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

"Ἐντιμε κ. Πρόεδρε. "Ο προηγούμενος ὁμιλητὴς εἶπεν ὅτι τυχὸν καταφήφισις αὐτῆς τῆς παρατάσεως οὐδὲν νόημα θὰ εἴχε. Θέλω νὰ διαφωνήσω ριζικῶς μὲ τὴν διαπίστωσιν τοῦ ἐντίμου συναδέλφου. "Η καταφήφισις αὐτῆς τῆς παρατάσεως ἔχει σημαντικὸν ηθικὸν νόημα. Αὐτὴ ἡ Βουλὴ ἐπανειλημμένως ἔψεξε τὴν Κυθέρηνσιν, διότι ἐπὶ τριετίαν—καὶ θὰ ἀναφερθῶ, ἔάν χρειασθῇ, εἰς ἀποσπάσματα δμιλῶν γενομένων ὑπὸ δμιλητῶν ὅλων τῶν ἀποχρώσεων—αὕτη καθυστέρει τὸν καθορισμὸν ἡμερομηνίας ἐκλογῶν. "Ἐπανειλημμένως δὲ καὶ εἰς ἕκαστην παράτασιν ἡ Βουλὴ προειδοποίει ὅτι αὐτὴ θὰ εἰναι ἡ τελευταία παράτασις καὶ ὅτι δὲν προετίθετο ὑπὸ οἰασθήποτε προϋποθέσεις νὰ ἐπιτρέψῃ νέαν παράτασιν. "Οταν, ἐπὶ τέλους, ἡ Κυθέρηνσις κατέθεσε Νομοσχέδιον καὶ καθώρισεν ἡμερομηνίαν, δυστυχῶς, εύρεθη καὶ πάλιν δ τρόπος νὰ εύρισκωμεθα αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐνώπιον τῆς ἐκκρεμότητος τῆς ἡμερομηνίας τῶν ἐκλογῶν. "Υπάρχει μὲν ἡ νομοθεσία, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἡμερομηνία. Θὰ ἥθελα δὲ νὰ ὑπενθυμίσω ὅτι, ἔάν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ Βουλὴ δὲν εἴχεν ὑπ' ὄψιν τῆς νὰ λάθῃ σοθαρῶς ὑπ' ὄψιν τὰς θέσεις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, εἰναι μεταξὺ τῶν θεμάτων ποὺ ἡ Βουλὴ θὰ ἐδικαιοῦτο αὐτεπαγγέλτως καὶ νομοθεσίαν νὰ

εἰσαγάγη καὶ ἀποφάσεις νὰ λάθῃ ἀντὶ νὰ μέμφεται τὴν Κυθέρησιν ὅτι ἀνέθαλλε δῆθεν τὰς ἐκλογάς ἀπὸ ἔξαμήνου εἰς ἔξάμηνον ἢ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος. Τώρα εύρισκόμεθα ἐνώπιον τῆς δυσκόλου θέσεως ὅτι ὑπάρχει μὲν νομοθεσία, ἀλλ' οὔτε ἡ Βουλὴ οὔτε δ λαὸς γνωρίζει πότε θὰ καθορισθῇ ἢ ἡμερομηνία τῶν ἐκλογῶν.

Δι' αὐτὸ πιστεύω ὅτι ἔχει μεγάλην ήθικήν σημασίαν ἡ καταψήφισις τῆς παρατάσεως δι' ἑκείνους τούλαχιστον, οἱ διόποιοι διεφώνουν μὲ τὴν τελευταῖαν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ὅπως καθορίσῃ τὴν ἡμερομηνίαν τὸν Σεπτέμβριον καὶ μὴ ἀφήσῃ τὴν ἡμερομηνίαν, ως αὕτη καθωρίζετο ὑπὸ τοῦ Νομοσχεδίου. "Υπάρχει, ἐπομένως, οὐσιαστικὸν νόημα εἰς τὴν καταψήφισιν αὐτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου.

Εἰναι δυνατὸν νὰ προταχθῇ τὸ ἔξῆς ἐπιχείρημα: Δέν θὰ δημιουργηθῇ νομικὸν χάος, ἔân καὶ ἐφ' ὅσον ἡ Βουλὴ δὲν ψηφίσῃ τῷρα τὴν παράτασιν; Ἀμφιθάλλω ἔân θὰ δημιουργηθῇ οἰονδήποτε χάος. "Υπάρχει δημητρίσμός, ἢ τοι τὰ καθήκοντα νὰ ἐκτελῶνται διὰ δημοσίων ὑπαλλήλων διὰ νὰ ἐκβιασθῇ ἡ Κυθέρησις. Αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα τὸ προεβάλλομεν προηγουμένως διὰ τὴν Κυθέρησιν. "Οτε θὰ ὑπῆρχε ἐκβιασμός νὰ τούς ἔξαναγκάσωμεν νὰ ὑποθάλουν νομοθεσίαν. Τῷρα ὑπάρχει δημητρίσμός πρὸς ήμᾶς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι πράγματι ως Βουλὴ θὰ ἀναγκασθῶμεν, ἔân δὲν θέλωμεν ἡ Κυθέρησις νὰ ἀναλάθῃ διὰ δημοσίων ὑπαλλήλων τὴν ἐκτέλεσιν ὅλων τῶν ἔργων, τὰ διόποια σήμερον ἀνατίθενται εἰς Κοινοτάρχας, ἐντὸς πολὺ συντόμου χρονικοῦ διαστήματος, μετὰ τὸν Σεπτέμβριον, νὰ καθορίσωμεν τὴν ἡμερομηνίαν τῶν ἐκλογῶν.

Δι' ὅλους αὐτοὺς τούς λόγους πιστεύω ὅτι ὑπάρχει νόημα εἰς τὴν καταψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου καὶ θὰ καταψήφισωμεν τὴν πρότασιν περὶ Παρατάσεως τῆς Θητείας τῶν Ὁργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Ο κ. Χατζηηρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ:

"Ἐντιμε κύριε Πρόεδρε, ἔντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἐπανειλημμένως ἡ παροῦσα Βουλὴ ἡσχολήθη μὲ τὸ θέμα τῆς ἐκλογῆς τῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἡκούσθησαν ἀπὸ τοῦ Βήματος αὐτοῦ αἱ εἰς τὰς διαφόρους πλευράς ὑφιστάμεναι ἀπόψεις. Εἰναι ἀληθές ὅτι ἡ Βουλὴ, συναισθανομένη τὴν ἀξίαν καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως σταθερότητος εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, πολλάκις ἡθέλησε νὰ ἀποφευχθῇ ἡ ἐκλογικὴ διαιράχῃ διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν, οὐχὶ διότι ἐστερεῖτο δημοκρατικῶν ἀρχῶν καὶ δικαιωμάτων, ἀλλὰ διότι ἔθετεν ὑπεράνω κάστης κομματικῆς ἢ προσωπικῆς θέσεως ἢ καὶ τῶν δημοκρατικῶν ἀρχῶν ἐνὸς ἐκάστου τῶν Μελῶν τῆς τὸ συμφέρον τοῦ τόπου καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποφυγῆς περαιτέρω διασπάσεως τοῦ λαοῦ διὰ τῆς διεξαγωγῆς κοινοτικῶν ἐκλογῶν.

"Ομως, εἰναι ἀληθές ὅτι καὶ ἐντὸς τῆς Βουλῆς καὶ ἐκτὸς τῆς Βουλῆς καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν πλευράν τῶν ἔθνικοφρόνων ἀκούεται κατακραυγὴ, διότι ἡ Βουλὴ ἀναθάλλει συνεχῶς τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν. Εἰναι καιρός, νομίζω, ἔκαστος, δχι μόνον ἡμεῖς οἱ ἐντὸς τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκτὸς τῆς Βουλῆς, νὰ ἀναλάθωμεν τὰς εὐθύνας καὶ τὰς ὑποχρεώσεις μας ἔναντι αὐτοῦ τοῦ τόπου. Εἰναι καιρός νὰ παύσῃ ἡ μεγάλη δημαρχαγία, ἡ διόποια γίνεται διὰ τὸ θέμα τῆς διεξαγωγῆς, ἢ μή, κοινοτικῶν ἐκλογῶν. Ἐπειδή, δμως, πιστεύω ὅτι πράγματι εἰναι ἀναγκαῖα ἡ παράτασις τῆς Θητείας τῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν ἐν ὅψει μάλιστα τοῦ γεγονότος ὅτι τὸν Σεπτέμβριον ἡ Βουλὴ θὰ ἀσχολήθῃ μὲ τὸν καθορισμὸν ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς ἐκλογῶν, θὰ ψηφίσω ὑπέρ τοῦ Νομοσχεδίου αὐτοῦ. Ἐπιθυμῶ, δμως, ἀπὸ τῷρα ιψη δηλώσω ὅτι εἰς τὴν σχετικὴν συνεδρίαν ἡ συζήτησιν τοῦ Σεπτέμβριου θὰ ὑποστηρίξω τὴν διεξαγωγὴν κοινοτικῶν ἐκλο-

γῶν διὰ νὰ ἐπωμισθοῦν καὶ οἱ ὄλλοι, οἱ ἑκτὸς τῆς Βουλῆς εὐρισκόμενοι, εὐθύνην καὶ διὰ νὰ παύσῃ πλέον ἡ δημαγωγία διὰ τὴν δημοκρατίαν καὶ διὰ νὰ μὴ ἀμφισθητῶνται πλέον τὰ δημοκρατικά αἰσθήματα ὅλων ἡμῶν τῶν ἔθνικοφρόνων Βουλευτῶν, οἱ δόποιοι αἰρόμενοι εἰς τὸ ὑψος τῶν περιστάσεων, πολλάκις καὶ ἐναντίον τῶν προσωπικῶν μας ἀρχῶν καὶ θέσεων ἐψηφίσαμεν ὑπὲρ παρατάσεως τῆς θητείας τῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν.

Ἐίναι καιρός, νομίζω, πολλοὶ νὰ ἀναλάθουν αὐτήν των τὴν εὐθύνην, ἀπὸ διοудήποτε καὶ ἐάν κατευθύνωνται οὗτοι.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἐλπίζω νὰ γίνη ἀπαρχὴ υἱοθετήσεως τῶν εἰσηγήσεών σας ἀπὸ τὴν Βουλήν.

Ο. κ. Παρασκευαΐδης.

Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Ι·ΔΗΣ :

Ἄξιότιμε κύριε Πρόεδρε. Δὲν θὰ ἀπασχολήσω ἐπὶ μακρόν τοὺς συναδέλφους Βουλευτάς, ἀλλὰ θεωρῶ ἀπαράδεκτον τὴν μομφὴν τὴν ἔξακοντιοθεῖσαν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ἐναντίον τῶν Βουλευτῶν, οἱ δόποιοι ἔχουν ψηφίσει ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τοῦ κατατεθέντος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Νόμου καὶ νομίζω ὅτι ἡ δημαγωγικὴ ἐκμετάλλευσις παρατηρεῖται μᾶλλον εἰς τὴν μαχητικὴν ἐκείνην πλευράν, ἡ δόποια μάχεται ἀκριβῶς μὲ κάπως ὑπερθολικὸν τόνον καὶ ὑπερθολικὴν μαχητικότητα καὶ ἐντελῶς ἀνευθύνως καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐπιρρίψῃ εὐθύνην ἐπὶ τῶν Βουλευτῶν, οἱ δόποιοι ἀναλογίζομενοι τάς εὐθύνας των ἀνέλασθον μίαν ἐπιπρόσθετον εὐθύνην, τὴν εὐθύνην τοῦ νὰ κρίνουν αὐτοὶ πότε μποροῦν νὰ διεξαχθοῦν ἐκλογαί.

Ἐάν οὗτοι, ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε, δρθῶς ἀνέλασθον τὴν εὐθύνην ταύτην καὶ δρθῶς ἐπωμίσθησαν ἐν ἐπιπρόσθετον θάρος, νομίζω ὅτι τὸ μέλλον θὰ τὸ κρίνῃ.

Ἐξακολουθῶ νὰ πιστεύω ἀκραδάντως ὅτι ὁ τρόπος, μὲ τὸν δόποιον ὀρισμένοι ἐπιτίθενται ἐναντίον τῶν Βουλευτῶν, οἱ δόποιοι ὑπεστήριξαν αὐτήν τὴν τροπολογίαν, εἴναι ἀπαράδεκτος καὶ νομίζω ὅτι οὗτοι ὑποκρύπτει καὶ ὑποδηλοὶ πρόθεσιν δημαγωγικῆς ἐκμετάλλευσεως τοῦ βήματος, διὰ τὸ δόποιον, νομίζω, πάντες οἱ Βουλευταὶ τῆς Βουλῆς αὐτῆς συμφωνοῦν, τὸ θέμα δηλαδὴ τῆς ἀναδείξεως κατὰ τὸν πρέποντα χρόνον καὶ κατὰ τάς ἐπικρατούσας περιστάσεις τῶν Κοινοτικῶν Ἀρχῶν διὰ δημοκρατικῶν ἐκλογῶν.

Περαίνων, κύριε Πρόεδρε, δοφείλω καὶ πάλιν νὰ εἶπω ὅτι προσωπικῶς δὲν δέχομαι τὴν μομφὴν αὐτήν καθ' ὃν τρόπον αὕτη ἐξεφράσθη ίδιως ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν τῆς Ἀριστερᾶς καὶ τοῦ κ. Λυσσαρίδη.

Εὔχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο. κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

Ἀπὸ τῆς θέσεώς μου, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

Ἡ ἀναφορά, τὴν δόποιαν ἔκαμα, περὶ τοῦ ὅτι διὰ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν δὲν ὑπῆρχεν ἄλλη διέξοδος ἀπὸ τοῦ νὰ προτείνῃ τὴν παράτασιν τῆς θητείας τῶν δργανῶν τοπικῆς διοικήσεως, σχετίζεται μὲ τὴν ἀπόφασιν, τὴν δόποιαν ἡ

Βουλή έλασθε την 27ην 'Απριλίου, καὶ ούχι μὲ τὴν ἀπόφασιν, τὴν ὅποιαν αὕτη έλασθε χθές. 'Αναγινώσκω ἐκ νέου τὴν σχετικὴν παράγραφον τῆς δημιούργου μου. 'Αναφέρω εἰς αὐτὴν ὅτι «μετὰ τὴν κατάθεση τῆς σχετικῆς» Εἰκθεσης στὴ συνεδρίαση τῆς Βουλῆς στὶς 27 'Απριλίου, ἡ συζήτηση τοῦ Νομοσχεδίου πήρε τὴν γνωστὴ σὲ δλους μας τροπή, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τροποποιηθῇ τὸ πιὸ οὐσιώδες ἀρθρο τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ἄρθρο 4, ἑδάφιο 10, παράγραφος 1. Αὕτη ἡ τροποποίηση ἔκαμεν ἀδύνατη τὴ διεξαγωγὴ ἐκλογῶν τὴν πρώτη Κυριακὴ τοῦ 'Οκτωβρίου τοῦ 1972, ήμέρα πού παθοριζόταν στὸ σχετικὸ Νομοσχέδιο.

'Εφ' ὅσον αὕτη ἡ τροποποίηση ἔγκριθηκε ἀπὸ τὴν πλειοψηφία τῆς Βουλῆς, γιὰ τὴν 'Εκτελεστικὴ 'Εξουσία δὲν ὑπῆρχεν ἀλλη διέξοδος ἀπὸ τοῦ νὰ ὑποβάλῃ τὸ ὑπὸ συζήτηση Νομοσχέδιο γιὰ παράταση τῆς θητείας τῶν 'Οργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως».

Βεβαίως εἶναι ὀρθὸν ὅτι, καὶ ἔὰν τὸ Νομοσχέδιον ἐνεκρίνετο τὴν 27ην 'Απριλίου, διπὼς εἶχε, μὲ καθωρισμένην τὴν 1ην 'Οκτωβρίου ὡς ἡμερομηνίαν διεξαγωγῆς ἐκλογῶν, θὰ ὑπῆρχεν ἡ ἀνάγκη κάποιας παρατάσεως μεταξὺ τῆς ἡμερομηνίας, κατὰ τὴν ὅποιαν ἔληξεν ἡ θητεία τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως, καὶ τῆς 1ης 'Οκτωβρίου, κατὰ τὴν ὅποιαν θὰ διεξήγοντο αἱ ἐκλογαί. "Ομως, ή οὐσία τῆς ιδικῆς μου παρατηρήσεως εἶναι ὅτι ἡ ἀνάγκη αὕτη προέκυψε κυρίως ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν, τὴν ὅποιαν ἡ Βουλή έλασθε τὴν 27ην 'Απριλίου.

Αὕτα ὅσον ἀφορᾶ τὴν διευκρίνισιν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος.

"Οσον ἀφορᾶ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἐντίμου συναδέλφου κ. Παρασκευαδῆ, ὅτι ἀπὸ μέρους τῆς 'Αριστερᾶς ἔγινε δημιαγωγικὴ ἐκμετάλλευσις αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τῆς 27ης 'Απριλίου, ἀπλῶς θὰ ἤθελα νὰ ὑπενθυμίσω εἰς τὸν ἔντιμον συνάδελφον ὅτι ἡ 'Εκτελεστικὴ 'Εξουσία, ὅταν κατέθετε κατὰ τὸ τέλος, διπὼς εἴπον, τοῦ Μαρτίου τὸ Νομοσχέδιον, μὲ τὸ ὅποιον καθώριζεν ἡμερομηνίαν διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν, ἔπραττε τοῦτο κατόπιν τῆς δημοφώνου πιέσεως δλοκλήρου τῆς Βουλῆς καὶ τῆς προειδοποιησεώς τῆς ὅτι ἡ Βουλή αὕτη δὲν θὰ διατεθειμένη νὰ ἔγκρινη νέαν παράτασην τῆς θητείας τῶν δργάνων τοπικῆς διοικήσεως μετὰ τὴν λήξιν τῆς τότε ὑφισταμένης θητείας τούτων, ἡ δὲ 'Εκτελεστικὴ 'Εξουσία ἀνταπεκρίθη ἀπλῶς εἰς τὴν δημόφωνον αὕτην ἀπαίτησιν τῆς Βουλῆς.

'Εὰν τώρα ἡ ἀναφορὰ εἰς αὐτὴν τὴν ἀπαίτησιν τῆς Βουλῆς ἀποτελῇ δημιαγωγίαν, νοῦμέως ὅτι ἡ ἀπαίτησις αὕτη τῆς Βουλῆς ἀποτελεῖ δημιαγωγίαν τοῦ ίδιου τοῦ Σώματος, τὸ ὅποιον δημοφώνως ἐκάλεσεν, δχι μόνον τελευταίως ἀλλ' ἐπανειλημμένως εἰς τὸ παρελθόν τὴν 'Εκτελεστικὴν 'Εξουσίαν διπῶς ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν αὐτὴν σχετικὸν Νομοσχέδιον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

'Επομένως, ὅσον ἀφορᾶ τὸ πρώτον σκέλος τῆς παρατηρήσεώς σας, κ. Φάντη, ἡ ἀναθολὴ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν καὶ ἡ ἔξ αὐτῆς ἀναγκαστικὴ παράτασης τῆς θητείας τῶν νῦν ὑφισταμένων δργάνων τοπικῆς διοικήσεως ἥτο ἀναπόφευκτος εἴτε ἐνεκρίνετο, ὡς ὑπεθλήθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, τὸ Νομοσχέδιον εἴτε ὄχι. 'Η διαφορὰ ἔγκειται εἰς τὴν διάρκειαν, κατὰ πόσον αὕτη θὰ ἥτο τριῶν ἡ ἔξ μηνῶν.

"Οσον ἀφορᾶ τὸ δεύτερον σημεῖον τῆς παρατηρήσεώς σας, ἐλπίζων ὅτι δὲν θὰ εἰσέλθουμεν εἰς νέον κύκλον ἀντιδικίας καὶ συζήτησεως ἐπὶ τοῦ τόνου ἡ τοῦ θαθμοῦ προσηγώσεως ἐκάστου ἔξ ήμῶν εἰς τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ, δις θεωρήσωμεν ὅτι πάντες ἐν τῇ Βουλῇ ὑποστηρίζουν τὴν ἀσκησιν τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ θιὰ τῆς ὑπὸ αὐτοῦ ἐκλογῆς τῶν Κοινοτικῶν 'Αρχῶν καὶ δις μὴ ὑπερβάλωμεν ἐστούνς εἰς συναγωνισμὸν ἐμμονῆς καὶ προσηγώσεως εἰς τὴν ἀσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου.

'Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Η. ΧΑΤΖΗΗΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε, έκ της θέσεώς μου, ευνόησαι να κατονοίκησες την γενιά μας

Νομίζω ότι είναι δρθόν καὶ ἐπιθάλλεται νὰ τονισθῇ ότι ή προειδοποίησις ἀπό τοῦ δήματος τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν περὶ τῆς ἀνάγκης διεξαγωγῆς κοινοτικῶν ἐκλογῶν ἔγένετο εἰς χρόνον, κατὰ τὸν δόπον αἱ συνθῆκαι εἰς τὴν Κύπρον ἥσαν δμαλαὶ καὶ ή Βουλὴ ἐπίστευεν ότι θά ἐπρεπε νὰ ὑπάρξῃ ή σχετικὴ νομοθεσία διὰ νὰ καταστῇ δυνατή ή διεξαγωγὴ κοινοτικῶν ἐκλογῶν εὐθύς ὡς καὶ ή Ἐκτελεστικὴ καὶ ή Νομοθετικὴ Ἐξουσία ἐνόμιζον ότι ήτο ή κατάλληλος στιγμὴ πρὸς τοῦτο. "Ομῶς, πιστεύω ότι τὸ νὰ προσάπτεται μομφὴ διὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ Νόμου τὴν 27ην Ἀπριλίου είναι, ίσως, ἀν δχι δημαγωγία, τούλαχιστον, ἀς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω, ἀνευθυνότης, διότι πότε ή Βουλὴ αὐτὴ ἐνέκρινε τὸν μὴ καθορισμὸν ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς ἐκλογῶν; Εἰς μίαν περίοδον, κατὰ τὴν δόποιαν ή Κύπρος διήρχετο τὴν μεγαλυτέραν κρίσιν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολιτικοῦ τῆς προβλήματος.

"Ἐπομένως, νομίζω ότι δοιοι ἐψηφίσαμεν τὴν τροποποίησιν καὶ τὸν μὴ καθορισμὸν ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς ἐκλογῶν ἔθέσαμεν ὑπεράνω καὶ δημοκρατικῶν ἀρχῶν καὶ θέσεων τὸ συμφέρον αὐτοῦ τοῦ τόπου καὶ τὴν ἀνάγκην διατηρήσεως ἡρεμίας εἰς αὐτὸν τὸν τόπον καὶ δὲν ἀνεχόμεθα μομφὰς ἀπὸ ἀνθρώπους, οἱ δόποιοι, δσάκις ὑπάρχει οἰαδήποτε κατάστασις, οὐδέν ἀλλο πράττουν παρὰ νὰ φωνασκοῦν ὑπὲρ τῆς ἐνότητος τοῦ λαοῦ. Διὰ τὴν πρὸς τὴν ἐνότητα τοῦ λαοῦ προσήλωσίν μας ὑπῆρξεν ἀπὸ μέρους μας ἐμπρακτὸς ἀπόδειξις τὸ γεγονός ότι πρὸς ἀποφυγὴν περαιτέρω διασπάσεως τοῦ λαοῦ, ἐψηφίσαμεν ἀναβολὴν τοῦ καθορισμοῦ ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς ἐκλογῶν χάριν ἀκριθῶς αὐτῆς τῆς ἐνότητος τοῦ λαοῦ καὶ χάριν ἀκριθῶς τῆς ἡρεμίας εἰς αὐτὸν τὸν τόπον.

Αὐτὰ διὰ τὴν τάξιν, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Πολὺ φοιτοῦμαι ότι δὲν θὰ ἀποφύγωμεν τὴν εἰσόδον εἰς τὸν κύκλον ὁν ἀντεγκλήσεων ἐπὶ τοῦ ποιοῖς είναι πλέον προστηλωμένος εἰς τὴν ἀσκησιν τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐπειδὴ μερικοὶ ἐκ τῶν ψηφισάντων ὑπὲρ τῆς τροποποιήσεως φαίνεται νὰ θήγωνται ἔξ, ἀναφορᾶς εἰς τὸ γεγονός τῆς ψηφίσεως ὑπ' αὐτῶν τῆς τροποποιήσεως καὶ ἐπειδὴ ἔγω ἥμην ὁ εἰσηγητής τῆς τροπολογίας διὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ σχετικοῦ ἀρθρου, διείλω νὰ δηλώσω ότι οὐδόλως θήγομαι, θεωρῶ τὸ ἔαυτόν μου ὡς ὄντα ὑπεράνω ὑποψίας δοσον ἀφορᾶ τὴν προσήλωσίν μου εἰς τὰς δημοκρατικὰς ἀρχὰς καὶ θέλω νὰ προσθέσω ότι θεωρῶ τοὺς μάλας ἀγωνιῶντας καὶ τονίζοντας τὴν προσήλωσίν των πρὸς τὰς δημοκρατικὰς ἀρχὰς ὡς ἔχοντας κάποιαν ἀνησυχίαν περὶ τοῦ ἔαν είναι ὑπεράνω ὑποψίας ή δχι.

‘Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Εὕκολος ή δημαγωγία διὰ τῆς χρήσεως τῆς λέξεως «δημαγωγία», κ. Πρόεδρε, ἔαν σκοπός είναι δὲ ἐκθιασμὸς τοῦ Σώματος ή Μελῶν τοῦ Σώματος διὰ νὰ ἀποφύγουν νὰ ἐκφράζουν τὰς ἀπόψεις των διὰ τὸν λόγον ότι θὰ χαρακτηρισθοῦν ὑπὸ τοῦ α ή τοῦ β ὡς δημαγωγοὶ ἐπειδὴ ὑπερασπίζονται δικαιώματα τοῦ λαοῦ. Θέλω νὰ πληροφορήσω τοὺς ἐνδιαφερομένους ότι ή τακτικὴ θά ἀποτύχῃ οἰκτρῶς. ‘Εάν καὶ ἐφ’ δοσον ὑπάρχουν διαφωνίαι, αῦται πρέπει νὰ συζητῶνται, τὰ δὲ ἐπίθετα ἀποτελοῦν ἀπλῶς ἀδυναμίαν τοῦ ἐκάστοτε συζητοῦντος καὶ μὴ ἔχοντος ἐπιχειρήματα νὰ ἀναπτύξῃ ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων του. Δυστυχώς, θὰ πρέπει νὰ εἴπω, ίμως, ότι ή συζήτησις πράγματι ἥρχισε νὰ μᾶς ἐμβάλλῃ εἰς κάποιας ἀμφιθολίας ἐπὶ τοῦ κατά πόσον ὑπάρχει, πράγματι, διάθεσις διὰ τὰς ἐκλογάς. Διότι, ἐνῷ εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ θέμα ήτο ἀπλῶς θέμα

τάξεως, τώρα άρχιζουν νά έκφραζωνται από μερικούς συναδέλφους απόψεις ότι είναι δυνατόν ή πολιτική κατάστασις νά μήν επιτρέψη και πάλιν τήν διεξαγωγήν κοινοτικών έκλογών, πράγμα, τό δποιον τώρα έμβαλλει πράγματι εις άνησυχίας μερικούς τούλαχιστον εις αύτό τό Σώμα.

Θά ήθελα δέ νά ύπενθυμίσω ότι ή τελευταία απόφασις ήτο τήν 16ην ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ τού 1971 και δύναμαι νά άναγνώσω αποσπάσματα από τάς διμιλίας δλων έδω. Ή κατάστασις τότε ήτο πολύ χειροτέρα από πολιτικής πλευρᾶς από δσον είναι σήμερον. Εις αύτάς τάς διμιλίας έλεγετο σαφώς ότι «θέλω νά δηλώσω ότι διαφωνούμεν πρός τήν έκφρασθείσαν αποψιν ότι αι ειδικαί πολιτικαί συνθήκαι τής Κύπρου ή ή σημειρινή κατάστασις τού έθνικου προσθλήματος δέν έπιτρέπουν σήμερον διεξαγωγήν έκλογών» και άλλα πολύ χειρότερα, έάν πρόκειται νά εισέλθωμεν εις λεπτομερείας.

Τώρα έπανέρχεται αύτό τό θέμα και είναι αύται αι άνησυχίαι, κ. Πρόεδρε, αι δποιαί πράγματι κάμνουν μερικούς από ήμας νά άμφισσαλλωμεν και ζχι τό έάν υπάρχη θεωρητική προσήλωσις εις δημοκρατικά ίδεώδη. «Ας δεχθώμεν τήν αποψιν σας ότι ύπάρχει προσήλωσις από δλους εις αύτά τά ίδεώδη» άλλα τό θέμα είναι κατά πόσον θά εύρεθούν και πάλιν λόγοι δι' άναθολήγ μέ πρόφασιν τό πολιτικόν θέμα ή άλλας πολιτικάς καταστάσεις.

Θά ήθελα νά ύπενθυμίσω τήν Βουλήν ότι τόν ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΝ θά λήξη και αύτή ή θητεία και θέλω νά πιστεύω ότι δέν θά εύρεθούν και πάλιν λόγοι διά γά ύπαρξη και νέα άναθολή διά νά έχωμεν και πάλιν παράτασιν τής θητείας καθ' ήν στιγμήν θά είμεθα έτοιμοι νά χωρήσωμεν εις προεδρικάς έκλογάς τόν Φεβρουάριον. «Η μήπως θά εύρεθούν ή εύρεθη ώς πρόσχημα ή διεξαγωγή τών προεδρικών έκλογών διά νά μη γίνουν πρώτον αι κοινοτικάς έκλογαί;

Είναι γεγονός ότι δλα αύτά τά έρωτήματα, έφ' δσον έτέθη πλέον τό θέμα, μάς θασανίζουν χωρίς νά θέτωμεν έν αμφιθόλω τά έλατήρια οιουδήποτε. Ασφαλώς είναι θασανιστικά αύτά τά έρωτήματα, τά δποια και Μέλη τής Βουλής απασχολούν και τόν λαόν, μία διαθεσιασις δέ ότι ή Βουλή δέν πρόκειται ύπο οιασδήποτε προϋποθέσεις νά δώση, και πάλιν νέαν παράτασιν μετά τόν ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΝ ασφαλώς θά διασκεδάση τάς άησυχίας και ήμων και τού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

«Υποθέτω ότι ο κ. Χατζηρακλέους, άναφερόμενος εις τάς πολιτικάς συνήκας, δέν ήννοει τόν ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΝ άλλα τόν Απρίλιον. 'Άλλ' έν πάση περιπτώσει, έάν έπιθυμήτε νά συζητήσετε τό θέμα, προσωπικώς είμαι εις τήν διάθεσιν τού Σώματος διά συνέχισιν τής συζητήσεως μέχρι τής πρωίας, διά νά διαδηλωθή ή προσήλωσις έκεινων, οι δποιοι αισθάνονται ότι δφείλουν νά διαδηλώσουν τήν προσήλωσίν των εις τά δημοκρατικά ίδεώδη κατά κόρον και έξαντλητικώς.

‘Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Δέν πρόκειται, έντιμε κ. Πρόεδρε, νά δώσω συνέχειαν εις οιασδήποτε άντεγκλήσεις. Απλώς ήθελα νά τονίσω ότι ή Βουλή έχει ήδη λάθει απόφασιν ότι κατά τήν πρώτην συνεδρίαν της άμεσως μετά τάς διακοπάς θά συζητήση τήν ήμερομηνίαν, κατά τήν δποιαν θά διεξαχθούν αι έκλογαι διά τάς Κοινοτικάς Αρχάς. Ας έλπισωμεν ότι αύτή ή ήμερομηνία-μάλλον θέλομεν νά πιστεύωμεν και ήμεις θά υποστηρίξωμεν-θά είναι έντος τού 1972 και, έν πάση περιπτώσει, προτού λήξη ή έξαμηνος αύτή παράτασις τής θητείας, τήν δποιαν θά δώσωμεν σήμερον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, δυσοίωσαν το θέμα τής προσηλώσεως εἰς τὰ δημοκρατικά ίδεωδη εἶμαι πρόθυμος νὰ δεχθῶ τὴν πρότασίν σας δύναμις θεωρηθῆ ὡς δεδομένον διὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ καὶ διὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς ένδιαφέρονται εἰς τὸν ίδιον θαθμὸν διὰ τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ καὶ διὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς άνησυχοῦν ἔξισου καὶ ἐπιθυμοῦν δύναμις διοθῆ τὸ συντομώτερον δυνατὸν ἡ εὔκαιρία εἰς τοὺς χωρικούς μας νὰ ἐκλέξουν τὰς Χωριτικάς των Ἀρχάς.

Θὰ ἥθελα, δύμας, νὰ ἀναφερθῶ ἐν διλογίοις εἰς διατάξεις προσηλώσεως κ. Χατζηγρακλέους ἐπικαλεσθεῖς τὸ κρίσιμον τῶν συνθηκῶν διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀπόφασιν, ή διποία ἐλήφθη, ή τὰς ἀπόψεις, αἱ διποίαι ἔξεφράσθησαν ἀπὸ ωρισμένους Βουλευτάς τὴν 27ην Ἀπριλίου.

Ἐκτὸς τῶν δυσων ἀνέφερεν δημοκρατικά, Λυσσαρίδης, ἐκ τῶν διποίων πάρα πολλὰ ὑπάρχουν εἰς τὰ Πρακτικά, ἐάν οἰοσδήποτε θέλῃ νὰ τὰ συμβουλευθῆ, ἀπλῶς θὰ ἥθελα νὰ εἴπω διότι ή θέσις τῆς Ἀριστερᾶς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐνότητος εἶναι καλῶς γνωστή. ‘Η Ἀριστερὰ δὲν προθάλλει δημαγγαγικῶς τὴν θέσιν τῆς ἐνότητος, ἀλλ’ ἐμπράκτως τὴν ἐφαρμόζει. ‘Απλῶς θὰ ἥθελα νὰ ὑπενθυμίσω διότι, ἐάν μὲ τὴν εὔκαιρισαν τῶν τελευταίων Βουλευτικῶν ἐγίνοντο δεκταὶ ὑφ' ὅλων αἱ ἀπόψεις τῆς Ἀριστερᾶς, θὰ εἴχομεν μίαν παγκομματικήν συνεργασίαν καὶ ἐνότητα εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν, μίαν ἐνότητα, τὴν διποίαν, τονίζω, ή Ἀριστερὰ θὰ ὑποστηρίξῃ ὑπὸ οἰασδήποτε συνθήκας καὶ ἀν διερχθοῦν αἱ ἐκλογαὶ Κοινοτικῶν Ἀρχῶν ὥστε νὰ συμβάλῃ αὐτῇ εἰς τὸ νὰ σφυρηλατηθῆ ή ἐνότης πραγματικῶς καὶ ἐμπράκτως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Δὲν πρόκειται νὰ σχολιάσω τὰ περὶ ἐνότητος. Αὐτὰ ἀφοροῦν ἄλλους.

‘Η παρατήρησίς μου δὲν ἀπετέλει πρότασιν, ἀλλ’ ἀπλῶς διαπίστωσιν διότι οἱ πάντες εἶναι προσηλωμένοι εἰς τὰ δημοκρατικά ίδεωδη. ‘Απλῶς μερικοὶ συνάδελφοι περισσότερον ἀπὸ ἄλλους τονίζουν τὴν προσήλωσίν των αὐτήν καὶ ἄλλοι πράττουν τοῦτο ἡσύχως.

‘Ο κ. Χατζηγρακλέους.

Πόσοι υπελέουν ὅπερ τὴν συγκριώντας τοῦ Σεπτεμβρίου;

Η. ΧΑΤΖΗΓΡΑΚΛΕΟΥΣ :

Κύριε Πρόεδρε. Δὲν θὰ ἀναφερθῶ καὶ δὲν θὰ σχολιάσω οὕτε ἐγὼ προσωπικῶς τὰ περὶ ἐνότητος, διότι οὐ περὶ ἐνότητος τὸ θέμα· θὰ ἥθελα, δύμας, νὰ τονίσω διότι δὲ Σεπτέμβριος, εὐτυχῶς, δὲν εἶναι πολὺ μακράν, ὅπότε δὲ καθείς κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Σεπτεμβρίου διὰ ἀναλάβῃ τὰς εὐθύνας του ἔναντι αὐτοῦ τοῦ τόπου. ‘Επιθυμῶ ἐκ νέου νὰ τονίσω προσωπικῶς διότι εἶναι καιρὸς νὰ ἀναλάθουν εὐθύνην ἔναντι αὐτοῦ τοῦ τόπου καὶ οἱ ἐντὸς τῆς Βουλῆς καὶ οἱ ἐκτὸς τῆς Βουλῆς ἐπικριταὶ τῶν Βουλευτῶν, δσάκις οἱ Βουλευταὶ λαμβάνουν οἰανδήποτε θέσιν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Ο κ. Σαββεΐδης.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Δὲν πρόκειται νὰ δημιλήσω, ἔντιμε κ. Πρόεδρε. ‘Ολα αὐτά, τὰ ίδια καὶ τὰ αὐτά, τὰ ἔχομεν ἀκούσει τόσας φοράς. ‘Απημδήσαμεν ἐδῶ μέσα. ‘Αφοῦ θὰ

τὰ ἀκούσωμεν πάλιν τὸν Σεπτέμβριον, δὲν σταματοῦμεν αὐτὴν τὴν συζήτησιν : Πόσας φοράς νὰ τὰ ἀκούσωμεν ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κύριε Βουλευτά. Ἀνεξαρτήτως τῆς προσωπικῆς μου συμπαθείας ή μὴ ἔναντι τῶν ἀπόφεων σας, ως ἐδήλωσα, εἰμαι εις τὴν διάθεσιν τῆς Βουλῆς καὶ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν δύμιληται ἐπὶ τῶν δημοκρατικῶν Ιδεωθῶν ή ἄλλου θέματος, θὰ ἔχουν τὸν λόγον.

‘Υπάρχει ἄλλος δημιουργός ἐπί θέματος ἀρχῆς;

Μή υπαρχόντων ἄλλων διμιητῶν παρακαλῶ τὸν κύριον Γραμματέα δπως χωρῆσῃ εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ή δποιά θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἄρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. Ἀρθρον 1ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

“Υπάρχει οίαδή ποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ιου ἄρθρου;

Ἐπειδὴ ὑπάρχει ἔνστασις, θὰ ζητηθῇ ἡ ψῆφος τῶν Μελών τῆς Βουλῆς ἐπὶ ἔκάστου ἄρθρου;

Ποιοι ψηφίζουν ύπέρ της έγκρισεως του 1ου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

21.

TO VOLUNTEER
FOR A REVENGE

Ποῖοι ψηφίζουν ἐναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Απογεί :

卷之三

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὐδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝ :

Τὸ λογ ἀρθρὸν ἐγκρίγεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ·

"Εργανεῖς. "Αρ

“*Allegro molto*” 8th beat. “*Adagio*” 8th beat.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ποῖοι ψηφίζουν υπὲρ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ 2ον ἀρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἐναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἄποχαι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οὐδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ 2ον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Παράτασις θητείας. "Ἀρθρον 3ον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Πόσοι ψηφίζουν υπὲρ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ 3ον ἀρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἐναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ἄποχαι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : τόν Σεπτεμβρίου, δέν σταυρωθείσας αύτή: **ΝΟΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

Ούδεμία. : αναφορά σε διατάξεις που έχει οριστεί στην ίδια ημέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ Ζον ἀρθρον ἐγκρίνεται.

Παρακαλεῖται ὁ κύριος Γραμματεὺς διπλῶς χωρῆση εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ὧποια θὰ γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος θὰ ἀναφέρηται ως ὁ περὶ Ὀργάνων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμος τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Πόσοι ψηφίζουν ὑπὲρ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Νομοσχεδίου εἰς Νόμον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Πόσοι ψηφίζουν ἐναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Αποχαί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ούδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Τὸ Νομοσχέδιον θεσπίζεται εἰς Νόμον.

Τὸ τρίτον θέμα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ὁ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Άρ. 9) τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν τῆς Βουλῆς διπλῶς ὑποθάλῃ τὴν Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὸ Σῶμα.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (Άρ. 9) ΤΟΥ 1972».

Παρόπτες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος

Τάσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Ηρακλῆς Χατζηρακλέους

Σταύρος Ποσκώτης.

‘Η Κοινοθουλευτική Επιτροπή Οίκονομικών καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ οὐδὲ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 13ην Ιουλίου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινομένου νόμου σκοπεῖται ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £50.000 διὰ τὴν ἀπιμετώπισιν τῆς ηὔξημένης δαπάνης δι’ ἐκπαιδευτικάς χορηγίας εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους.

‘Ως ἀναφέρεται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀρμοδίου ‘Υπουργείου, ἔνεκεν τῆς γενομένης διευθετήσεως εἰς διὰ τὸ θέμα τοῦτο καὶ κατόπιν τῆς συνεπείᾳ ταύτης ὑποθολῆς τῶν σχετικῶν αἰτήσεων διὰ τὴν ἀναδρομικὴν κατασθολὴν τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ἡ διλικὴ δαπάνη τοῦ σχετικοῦ κοινδυλίου ἀπεδείχθη διὰ θά καταστῆ ἀνεπαρκής, ὑπολογιζομένη διὰ θά ἀγέλθη κατὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς £105.000, ἐκ τῶν διοίων £75.000 περίπου θά καταθληθῶσιν ὑπὸ τύπου χορηγημάτων διὰ τὰ ἀκαδημαϊκὰ ἔτη τοῦ 1971–72.

‘Επειδὴ αἱ μέχρι σήμερον ψηφισθεῖσαι ὑπὸ τὸ σχετικὸν ἀρθρον πιστώσεις ἀνέρχονται μόνον εἰς £55.000 παρίσταται ἀνάγκη διαθέσεως συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ £50.000.

‘Υπὸ τὸ φῶς τῶν ἀνωτέρω τὰ μέλη τῆς Επιτροπῆς Οίκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετήσαντα τὸ δλον θέμα ἐγκρίνουν τὸν σκοπὸν δι’ δν προτείνεται ἡ διάθεσις τοῦ ὡς ἀνω ποσοῦ χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Υπάρχουν διμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς ;

Μὴ ὑπαρχόντων διμιλητῶν παρακαλῶ τὸν κύριον Γραμματέα ὅπως χωρήσῃ εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ διοία θά γίνη δι’ ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικὸς τίτλος. “Ἀρθρον 1ον.

“Ἐγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Παγίου Ταμείου ποσοῦ £50.000 διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972. ”Ἀρθρον 2ον.

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. ”Ἀρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

‘Υπάρχει οἰδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἐγκρισιν τοῦ 1ου, τοῦ 2ου καὶ τοῦ 3ου ἀρθρου ὡς καὶ τοῦ Πίνακος τοῦ Νομοσχεδίου ;

Μὴ ὑπαρχούσης ἐνστάσεως τὰ ἀρθρα 1, 2 καὶ 3 καὶ δ Πίναξ ἐγκρίνονται.

Παρακαλῶ τὸν κύριον Γραμματέα ὅπως χωρήσῃ εἰς τὴν τρίτην ἀναγνώσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ διοία θά γίνη διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

‘Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς δ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (’Αρ. 9) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχει οιαδήποτε ένστασις διὰ τὴν Ἑγκρίσιν τοῦ Νομοσχεδίου εἰς Νόμον;

Μή ύπαρχούσης ένστάσεως τὸ Νομοσχέδιον ψηφίζεται εἰς Νόμον.

Τέταρτον θέμα εἰς τὸ Κεφάλαιον Β τῆς ἡμερησίας διατάξεως είναι δὲ περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος (Άρ. 6) τοῦ 1972.

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινοθουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικῶν δύος ὑποθάλῃ τὴν "Ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν.

Μ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (Άρ. 6) ΤΟΥ 1972».

Παρόντες :

Μιχαλάκης Σαββίδης, Πρόεδρος.

Τάσος Παπαδόπουλος ὃν νιούλογχά κακά τοῦθο ὅτι τασσότελεν θαμιγός.

Ανδρέας Ζιαρτίδης ἐν τῷ ίσῳ νιούλογχά δυσσοτικός αὐτὸς ἐν τούτοις.

Ηρακλῆς Χατζηγρακλέους ἐν τούτοις.

Σταύρος Ποσκώτης.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ ἐμελέτησε τὸ περὶ σδ δ λόγος Νομοσχέδιον εἰς συνεδρίασιν αὐτῆς συγκροτηθεῖσαν τὴν 13ην Ιουλίου 1972.

Διὰ τοῦ προτεινόμενου νόμου σκοπεῖται ἡ Ἑγκρίσις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας ποσοῦ χρημάτων ἐκ £ 38.256 καὶ διαθέσεως αὐτοῦ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀνεγέρσεως τῶν κτιρίων τοῦ Ινστιτούτου Ἐπαγγελματικοῦ Προσωπικοῦ Ξενοδοχείων καὶ Ἐπιστιτικῆς Βιομηχανίας διαρκοῦντος τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Ως εἰδικώτερον ἀναφέρεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ "Υπουργείου Οἰκονομικῶν, διὰ τῆς ὡς ἀνω ἀπαιτούμενης ἐπιπροσθέτου δαπάνης θά ἐπενεχθοῦν εἰς τὸ δλον κτιριακὸν συγκρότημα δρισμέναι προσθῆκαι καὶ τροποποιήσεις εἰς τὰ ἀρχικὰ σχέδια, ἵνα καταστῇ εἰς τὸ μέλλον δυνατή ἡ συμπλήρωσις τοῦ κτιρίου, ἡ δμαλή καὶ ἀπρόσκοπτος λειτουργία τοῦ Ινστιτούτου καὶ ἡ μελλοντικὴ ἐπέκτασις αὐτοῦ, καὶ θά ἐκτελεσθοῦν καὶ τινες ἔργασιαι μὴ περιλαμβανόμεναι εἰς τὴν σύμβασιν μετὰ τοῦ ἔργολάθου ἐπὶ τῷ τέλει τῆς εἰς τοῦτο παροχῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, ὅδατος καὶ τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας.

Ἐπειδὴ δὲν ὑφίστανται διαθέσιμοι ισάξιαι ἔξοικονομήσεις διὰ τόσον μεγάλον ποσὸν ὑφ οἰονδήποτε ἄρθρον τοῦ σχετικοῦ Κεφαλαίου τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἀναπτύξεως παρίσταται ἀνάγκη Ἑγκρίσεως συμπληρωματικῆς πιστώσεως.

Ἡ Κοινοθουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελετήσασσα τὸ δλον θέμα δμοφώνως Ἑγκρίνει τὴν διαθέσιν τοῦ ὡς ἀνω ποσοῦ χρημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰσηγεῖται εἰς τὴν Βουλὴν τὴν εἰς νόμον ψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχέδιου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ὑπάρχουν δμιληταὶ ἐπὶ θέματος ἀρχῆς; (ε. 9A')

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Ηρακλῆς Χατζηγρακλέους

Σταύρος Ποσκώτης

Μή υπαρχόντων δμιλητῶν ἐπὶ θέματος ἀρχῆς παρακαλῶ τὸν κύριον Γραμματέα ὅπως χωρήσῃ εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἢ ὅποια θὰ γίνῃ δι' ἀναγνώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀρθρῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. "Αρθρον 1ον.

"Εγκρισις πληρωμῆς ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ Ταμείου Ἀναπτύξεως ποσοῦ £ 38.256 διὰ τὴν χρήσιν τοῦ ἔτους τοῦ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1972.

"Αρθρον 2ον.

Εἰδίκευσις τῶν δαπανηθησομένων ποσῶν. "Αρθρον 3ον καὶ Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Υπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ 1ον, τοῦ 2ον καὶ τοῦ 3ον ἀρθρου καὶ τοῦ Πίνακος τοῦ Νομοσχεδίου ;

Μή υπαρχούσης ἔνστασεως τὸ 1ον, τὸ 2ον καὶ τὸ 3ον ἀρθρον καὶ διὰ τοῦ Πίναξ ἔγκρινονται.

Παρακαλῶ τὸν κύριον Γραμματέα δπως χωρήσῃ εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἢ ὅποια θὰ γίνῃ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

"Ο παρὼν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ως δ περὶ Εἰδίκευσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμος ('Αρ. 6) τοῦ 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

"Υπάρχει οἰαδήποτε ἔνστασις διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Νομοσχεδίου εἰς Νόμον ;
(Κρούουν οι κώδωνες)

Μή υπαρχούσης οἰασθήποτε ἔνστασεως τὸ Νομοσχέδιον ψηφίζεται εἰς Νόμον.

Παρεκλήθην ύπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς νὰ ἀναγνώσω πρὸς τὸ Σῶμα τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν, ἢ ὅποια ἐλήφθη παρὰ τοῦ "Υπουργοῦ" Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας, σχετικῶς μὲ τὸ κατατεθὲν ἔνώπιον τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον τὸ τροποποιοῦν τοὺς περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων Νόμους τοῦ 1969 καὶ 1970.

6η Τουλίου 1972.

"Αγαπητέ μου Γλαῦκο,

Θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἀναφερθῶ εἰς χθεσινήν μας συνομιλίαν ἐν σχέσει πρὸς τὸ κατὰ τὴν 6ην 'Απριλίου 1972 κατατεθὲν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων Νομοσχέδιον τὸ τροποποιοῦν τοὺς περὶ Ξενοδοχείων καὶ Τουριστικῶν Καταλυμάτων Νόμους τοῦ 1969 καὶ 1970 καὶ ἐπιθεσιαώσω ὅτι ἐν δψει τοῦ γεγονότος ὅτι κατὰ τὴν ύπὸ τῆς Νομικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς συναφῇ συζήτησιν ἡγέρθησαν νομοτεχνικά τινα σημεῖα θὰ προετίμων γὰρ ἀποσύρω κατὰ τὸ παρὸν στάδιον τὸ ἐν λόγῳ Νομοσχέδιον ἵνα δυνηθῶ νὰ συζητήσω τὰ ὡς ἄνω σημεῖα μετά τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελέως ἀμα τῇ ἐπιστροφῇ του καὶ ἐπανακαταθέσω βραδύτερον τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν.

Εύχαριστῶν,

Μὲ φιλικούς χαιρετισμούς,
(Υπ.) ΜΙΧ. Γ. ΚΟΛΟΚΑΣ ΙΔΗΣ.

'Αξιότιμον Κύριον Γλαῦκον Κληρίδην,
Πρόεδρον τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων,
'Ενταῦθα.

Κατόπιν τούτου τὸ σχετικὸν Νομοσχέδιον διαγράφεται ἐκ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς Βουλῆς.

Κύριοι Βουλευταί. Σήμερον είναι ἡ τελευταία συνεδρίασις τῆς Β' Συνόδου τῆς Β' Βουλευτικῆς περιόδου καί, ώς μοῦ ἐλέχθη, κατὰ παράδοσιν ὑποθάλλεται πρὸς τὸ Σῶμα "Εκθεσις τῶν Πεπραγμένων, ἡ δοῖα ἔχει ώς ἀκολούθως :

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Β' Βουλευτική Περιόδος—Σύνοδος Β'

Κατὰ τὴν λήγουσαν Σύνοδον τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, ἡτοὶ ἀπὸ τῆς 23ης Σεπτεμβρίου 1971 μέχρι σήμερον, τὸ Σῶμα ἐπραγματοποίησε 48 συνεδριάσεις αἱ δὲ διάφοροι Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ 205, καὶ ἐτηρήθησαν Πρακτικὰ τῶν Συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς ἐκ 2.826 δακτυλογραφημένων σελίδων.

Ο μέσος δρος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν οἱ δοῖοι παρέσπησαν εἰς ἀς συνεδριάσεις είναι 30, ἡτοὶ ποσοστὸν 86% περίπου τοῦ δλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν "Ελλήνων Βουλευτῶν.

Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην κατετέθησαν εἰς τὴν Βουλὴν 99 Νομοσχέδια ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ 11 Προτάσεις Νόμων ὑπὸ Βουλευτῶν. Κατὰ τὴν ίδιαν περίοδον ἐψήφισθησαν εἰς Νόμους 93 Νομοσχέδια ἢ Προτάσεις Νόμων, συμπεριλαμβανομένων καὶ Νομοσχέδιων ἐκκρεμούντων ἀπὸ τὴν προηγουμένην Σύνοδον, 3 Νομοσχέδια ἀπεσύρθησαν καὶ 2 κατεψήφισθησαν. Παραμένουν ἐκκρεμῇ 12 Νομοσχέδια καὶ 12 Προτάσεις Νόμων.

"Ἐπίσης κατετέθησαν 9 Κανονισμοί, ἐκ τῶν δοῖοι οἱ 6 ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς οἱ δὲ ἄλλοι 3 ἀπεσύρθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας.

Αἱ διάφοροι Κοινοβουλευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἢ/καὶ ἡ Βουλὴ ἐπελήφθησαν, ἐκτὸς τῶν Νομοσχεδίων, καὶ τῶν ἀκολούθων θεμάτων :

- (1) Ἡ ἀρνησις τοῦ Ὅπουργοῦ Ἐσωτερικῶν νὰ ἀπαντήσῃ διὰ τὰς ὑπὸ αὐτοῦ δοθείσας ἀπαλλαγάς καὶ ἀναστολάς εἰς Κυπρίους πολίτας πρὸς κατάταξιν εἰς τὴν Ἐθνικήν Φρουράν.
- (2) Ἡ ὅδρευσις τῶν προαστείων τῆς Λεμεσοῦ Πολεμιδίων καὶ "Υψωνα.
- (3) Ἡ ἀνάγκη ἐπιθολῆς ἀγορανομικοῦ ἐλέγχου εἰς τὸν τόπον καὶ ἡ καθήλωσις τῶν τιμῶν, θέματα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὸν λαόν.
- (4) Ἡ κηρυχθεῖσα ἀνταπεργία εἰς τὰς Τραπέζας καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου.
- (5) Ἡ καθυστέρησις ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως ὅπως ἀποζημιώσῃ κατόχους γῆς τὴν δοῖαν ἡ Κυθέρησις ἀπηλλοτρίωσε διὰ σκοπούς κοινῆς ὥφελειας.
- (6) Ἡ πολύμηνος ἀνευ δίκης κράτησις τοῦ Κυπρίου πολίτου Ἀνδρέα Χριστοδούληδη εἰς τὰς φυλακάς τῆς Ὀμοσπόνδου Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας.
- (7) Ἡ ἀνάγκη ταχείας ἐγκαταστάσεως μονάδων τεχνητοῦ νεφροῦ εἰς ἀπαντα τὰ Κυθερητικὰ νοσοκομεῖα.
- (8) Αἱ ἐπιθημεῖσαι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν δεσμεύσεις καὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ίδιοκτητῶν ἀκινήτου περιουσίας εὑρισκομένης ἐντὸς τῆς ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς Ἀμαθούντος.

- (9) Ή ἄρνησις τῆς Κυθερήσεως νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ Συμβούλιον Ὅδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ ἀδειαν ἀνορύξεως διατρήσεων διὰ τὴν ἐγίσχυσιν τῆς ὑδατοπρομηθείας Λεμεσοῦ.
- (10) Ή ὑπὸ τῆς Κυθερήσεως ἐπιμονὴ εἰς τὴν προσυπογραφὴν ὑπὸ τῶν Κυθερητικῶν Ἰατρῶν τῶν ὑπὸ Ἰδιωτῶν Ἰατρῶν πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους ἔκδιδομένων πιστοποιητικῶν εἶναι ἀπαράδεκτος.
- (11) Η ἐπίσπευσις τῆς ἐφαρμογῆς ὠλοκληρωμένου ταμείου ἀσφαλείας διὰ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα.
- (12) Η ἀπογευματινὴ φοίτησις εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα.
- (13) Η ἀποφασισθέντα ἀπόλυσις τηλεφωνητριῶν ὑπὸ τοῦ ἡμικρατικοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Σ.Υ.Τ.Α. μέτρον ἀδικον τὸ δόποιον πρέπει νὰ ματαιωθῇ δριστικῶς.
- (14) Αἱ προξενηθεῖσαι ζημίαι ἐκ τῶν τελευταίων 6ροχῶν εἰς πατατοπαραγωγοὺς τῆς περιοχῆς Κοκκινοχώριών, μὲ ἐπίκεντρον τὸ Λιοπέτρι καὶ τὰ πέριξ αὐτοῦ χωρίσ Σωτήρα, Φρέναρος, Ξυλοφάγου, ἥ μὴ ὑπαρξὶς σχεδίου ἀσφαλίσεως τῶν πατατοκαλλιεργειῶν, καὶ ἡ ἀνάγκη ἀποζημιώσεως καὶ οἰκονομικῆς προστασίας τῶν πληγέντων πατατοπαραγῶν.
- (15) Αἱ πρόσφατοι καταστροφαὶ ἐκ θεομηνιῶν καὶ ἡ ἀνάγκη Κυθερητικῆς ἀρωγῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῶν πληγέντων παραγωγῶν.
- (16) Η τουριστικὴ ἀνάπτυξις τῆς ἀνατολικῆς παραλίας ἀπὸ Ἀμπόχωστον πρὸς Τρίκωμον καὶ ἡ ὅδρευσις τῶν χωρίων τῆς ἀνατολικῆς Μεσαορίας.
- (17) Ἐργα δι' ἀξιοποίησιν γεωργικῆς γῆς καὶ ἀγροτικοὶ δρόμοι.
- (18) Ο Ὅδατοφράκτης Ὄρμήδειας.
- (19) Η ἐπέκτασις τοῦ λιμένος Λάρνακος καὶ ἡ καθυστέρησις κατασκευῆς τῆς διδικῆς ἀρτηρίας Λευκωσίας—Λάρνακος.
- (20) Τὰ δικαιώματα τοῦ Βουλευτοῦ ὅπως περιουσιαλέγη στοιχεῖα ἀπὸ Κυθερητικά Τμήματα καὶ διεξάγῃ ἔρευνας.
- (21) Η λειτουργία τῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς.
- (22) Η μὴ ίκανοποιητικὴ ἐκπροσώπησις τῆς Δημοκρατίας μας ἐν Ἑλλάδι.
- (23) Η διδικὴ ἀσφαλεία ἐν Κύπρῳ.
- (24) Η ἀπαγόρευσις κυκλοφορίας μηχανοκινήτων διχημάτων διὰ τῆς δόδου Λήδρας καὶ αἱ ἔξ αὐτῆς ἐπιπτώσεις.
- (25) Ο Ὅδατοφράκτης Γερμασόγειας.
- (26) Τὸ πρόσθλημα τῆς οἰκιακῆς στέγης.

Κατὰ τὴν αὐτὴν Σύνοδον ὑπεθέλθησαν ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν πρὸς τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα 215 Ἐρωτήσεις καὶ ἐλήφθησαν 192 Ἀπαντήσεις, εἰς τὰς δοπίας συμπεριλαμβάνονται 42 Ἀπαντήσεις εἰς Ἐρωτήσεις ὑποθέλθείσας κατὰ τὴν προηγουμένην Σύνοδον.

Λεπτομέρειαι ψηφισθέντων Νόμων

Νομοσχέδια κατατεθέντα	99
Προτάσεις Νόμων κατατεθένσαι	11
Ἐκκρεμοῦντα Νομοσχέδια τῆς προηγουμένης Συνόδου	10
Ἐκκρεμοῦσαι Προτάσεις Νόμων τῆς προηγουμένης Συνόδου	2

Σύνολον

122

Νόμοι ψηφισθέντες ύπό τής Βουλῆς ον ταυτονόμειαν έγιτ προτάσθηκαν Η' (9)	93
· Αποσυρθέντα Νομοσχέδια	3
Καταψηφισθέντα Νομοσχέδια	2
· Εκκρεμούντα Νομοσχέδια τής παρούσης Συνόδου	8
· Εκκρεμούσαι Προτάσεις Νόμων τής παρούσης Συνόδου	10
· Εκκρεμούντα Νομοσχέδια τής προηγουμένης Συνόδου	4
· Εκκρεμούσαι Προτάσεις Νόμων τής προηγουμένης Συνόδου	2
Σύνολον	122

· Ή έπομένη συνεδρίασις τοῦ Σώματος δρίζεται διά την Πέμπτην, 7ην Σεπτεμβρίου 1972, καὶ ὥραν 4ην μ.μ.

· Υπάρχουν Νομοσχέδια πρὸς κατάθεσιν :

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

· Οχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

· Ή ήμερησία διάταξις διά την δρισθεῖσαν συνεδρίαν θὰ ἀποσταλῇ ἐγκαίρως πρὸς τὰ ἔντιμα Μέλη εὐθὺς ὡς αὖτη καταρτισθῆ ύπό τοῦ Προέδρου τοῦ Σώματος.

· Κηρύσσω τὴν λῆξιν τῶν ἔργασιῶν τῆς παρούσης συνεδρίας τῆς Βουλῆς.

(“Ωρα λήξεως 6.10 μ.μ.)

Οι ἀκόλουθοι Βουλευταὶ ύπέγραψαν τὸν κατάλογον τῶν παρόντων (κατ' ἀλφαριθμητικὴν σειράν) :

Δημητρίου Παναγιώτης	Παρασκευαΐδης Φειδίας
Ζαμπάς Γεώργιος	Ποταμίτης Γιάγκος
Ζιαρτίδης Ἀνδρέας	Σαθθίδης Γεώργιος
Κληρίδης Ξάνθος	Σαθθίδης Μιχαλάκης
Κόστης Νίκος	Σαμψών Νίκος
Κουρτελλάρης Χρήστος	Τουμαζῆς Ἀνδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Φάντης Ἀνδρέας
Μιχαηλίδης Αιμίλιος	Χατζηρακλέους Ἡρακλῆς
Μιχαηλίδης Χαμπῆς	Χατζηϊωάννου Ἀνδρέας
Νεοκλέους Ἀνδρέας	Χατζηκακοῦ Κώστας
Παπαδόπουλος Τάσος	Χριστοδούλης Κώστας
Παπαϊωάννου Ἐζεκίας	Χριστοφίδης Χριστόφορος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) "Εκθέσεις ἐπὶ τοῦ περὶ Δικαστηρίων (Τροποποιητικοῦ) Νόμου τοῦ 1972, διεξαγωγὴ συζητήσεως ἐπ' αὐτοῦ (Π. Δημητρίου, Η. Χατζηρακλέους, Χρ. Χριστοφίδης, Γ. Ποταμίτης, Κ. Χατζηκακοῦ, Ξ. Κληρίδης, Προεδρεύων) καὶ ψήφισις τούτου.
 - (2) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ὄργανων Τοπικῆς Διοικήσεως (Παράτασις τῆς Θητείας) Νόμου τοῦ 1972, διεξαγωγὴ συζητήσεως ἐπ' αὐτοῦ (Α. Φάντης, Προεδρεύων, Β. Λυσσαρίδης, Η. Χατζηρακλέους, Φ. Παρασκευαΐδης, Ε. Παπαϊωάννου, Μ. Σαθεΐδης) καὶ ψήφισις τούτου.
 - (3) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμου ('Αρ. 9) τοῦ 1972 καὶ ψήφισις τούτου.
 - (4) "Εκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ Ειδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ταμείον Ἀναπτύξεως) Νόμου ('Αρ. 6) τοῦ 1972 καὶ ψήφισις τούτου.
 - (5) 'Ανάγνωσις 'Εκθέσεως Πεπραγμένων τῆς Βουλῆς τῶν 'Αντιπροσώπων διὰ τὴν Β' Σύνοδον τῆς Β' Βουλευτικῆς Περιόδου.
-

Τιμὴ 50 Μίλς

